INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI

M.E.N. I.Ş.J. VASLUI CASA CORPULUI DIDACTIC VASLUI

Şcoala Gimnazială "Ştefan cel Mare" Vaslui

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

INIȚIATIVE DIDACTICE

Revistă de informare și documentare

(CD-ROM) = ISSN 2558 - 8869
ISSN-L 2558 - 8869

Ediţia a IV-a
VASLUI
ianuarie 2020

INIŢIATIVE DIDACTICE

(CD-ROOM) = ISSN 2558 - 8869
ISSN-L 2558 - 8869

EDITURA CASEI CORPULUI DIDACTIC VASLUI

COORDONATORI:
Prof. înv. primar IULIA CÎRLESCU
Inst. LOREDANA JUVERDEANU

În această lucrare sunt adunate materialele din cadrul Simpozionului Naţional ***„INIŢIATIVE DIDACTICE”***, organizat de Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui, pe 15 noiembrie 2019, în care sunt implicate cadre didactice din mai multe judeţe ale ţării ce fac cunoscute strategii de promovare a noilor metodelor interactive folosite în actul educațional, oferind prilejul unor dezbateri, experienţe cu privire la unele aspecte didactice și schimb de bune practici în context unei educaţii de calitate.

ORGANIZATORI
Coordonator, prof. înv. primar ***Iulia-Adriana Cîrlescu***
Coordonator, institutor ***Loredana-Maria Juverdeanu***
Director, prof. ***Greta-Doina Ciubotaru***
Director adjunct, prof. ***Cristina-Mihaela Lefter***
Consilier educativ, prof. înv. primar ***Lăcrămioara Borcan***

Secretar ***șef Tatiana-Jenica Blănaru***
Prof. înv. primar Geanina Buguleț
Prof. ***Anca-Mădălina Borteş***
Înv. ***Gabriela Ciubotariu***
Prof. înv. primar ***Iuliana Gîfei***
Înv. ***Carmen Gherase***
Administrator ***Elena Ignat***
Ilustrație copertă – prof. Lucian Răşcanu

Prof. înv. primar ***Elena Malanca***
Prof. ***Mirela Obreja***
Prof. înv. primar Mihaela Patrichi
Prof. înv. primar ***Alina-Nadia Raizu***
Prof. înv. primar ***Adriana Ştefăniţă***
Bibliotecar ***Cecilia Vasilescu***
prof. ***Luminița Vîrlan***

CONŢINUTUL ŞI TEHNOREDACTAREA APARŢIN ÎN EXCLUSIVITATE AUTORILOR.
ORGANIZATORII ACESTUI SIMPOZION SE DELIMITEAZĂ DE EVENTUALE ÎNCĂLCĂRI ALE LEGISLAŢIEI ÎN VIGOARE PRIVIND DREPTURILE DE AUTOR.

SECȚIUNI: I. SIMPOZION NAȚIONAL ,,Inițiative didactice” (referate, lucrări ştiinţifice, eseuri, studii care se încadrează în tema simpozionului)

II. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI (proiecte didactice, proiecte educative, aplicaţii practice, prezentări în PowerPoint, activități extrașcolare, opționale, auxiliare, reviste care se încadrează în tema simpozionului)

CUPRINS - PG. 2376

(CD-ROM) = ISSN 2558 - 8869
ISSN-L 2558 - 8869

EDITURA CASEI CORPULUI DIDACTIC VASLUI
Coordonatori:
Prof. înv. primar CÎRLESCU IULIA
Inst. JUVERDEANU LOREDANA

În această lucrare sunt adunate materialele din cadrul Simpozionului Naţional ***„INIŢIATIVE DIDACTICE”***, organizat de Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui, pe 15 noiembrie 2019, în care sunt implicate cadre didactice din mai multe judeţe ale ţării ce fac cunoscute strategii de promovare a noilor metodelor interactive folosite în actul educațional, oferind prilejul unor dezbateri, experienţe cu privire la unele aspecte didactice și schimb de bune practici în context unei educaţii de calitate.

SIMPOZIONUL NAȚIONAL „INIȚIATIVE DIDACTICE”
ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI

Joi, 15 noiembrie 2019, Școla Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui a fost gazda Simpozionului Național „INIȚIATIVE DIDACTIVE”, realizat în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Vaslui, Casa Corpului Didactic Vaslui şi Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Vaslui.

Evenimentul a beneficiat de participarea indirectă a peste 700 de cadre didactice ale grădinițelor, școlilor gimnaziale și liceelor din Romania, care au prezentat lucrări științifice, proiecte educaţionale, educative sau didactice, auxiliare, ghiduri metodologice, reviste şi prezentări ppt. pentru cele trei secțiuni ale simpozionului, propuse de organizatori: **I. SIMPOZION NAȚIONAL** „Inițiative didactice” (referate, lucrări ştiinţifice, eseuri, studii care se încadrează în tema simpozionului), **II. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI** (proiecte didactice, proiecte educative, aplicaţii practice, prezentări în PowerPoint, activități extrașcolare, opționale, auxiliare, reviste care se încadrează în tema simpozionului).

Participarea directă a fost interesantă, colegii au prezentat proiecte educaționale și programe educative la care au paticipat, precum și modalități inedite de abordare a actului educativ.

Cele mai interesante materiale de la Secţiunea II, vor putea fi găsite pe site-ul şcolii noastre www.scoala5vs.ro.

Dată fiind participarea numeroasă la acest eveniment considerăm că simpozionul a constituit un bun prilej pentru promovarea și diseminarea unor abordări diverse ale metodelor interactive de predare-învăţare-evaluare utilizate în activitățile didactice, cât și o oportunitate pentru realizarea unui schimb de bune practici între profesori de diferite discipline, în contextul unei educaţii centrate pe elev.

Coordonatori proiect,
prof. înv. primar Iulia-Adriana Cîrlescu
inst. Loredana-Maria Juverdeanu

15 NOIEMBRIE 2019

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE
ANPCDEFP
INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN VASLUI
ȘCOLA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE" VASLUI
Erasmus+
The Great
European
Pastimes
Challenge

Activitate pe grupe

APARITIA SI EVOLUTIA VIETII PE PAMANT
REGNUL PROCARIOTA MONERA
REGNUL PROTISTA
REGNUL FUNGI

ADN

SECȚIUNEA I. SIMPOZION NAȚIONAL „Inițiative didactice”
(referate, lucrări ştiinţifice, eseuri, studii)

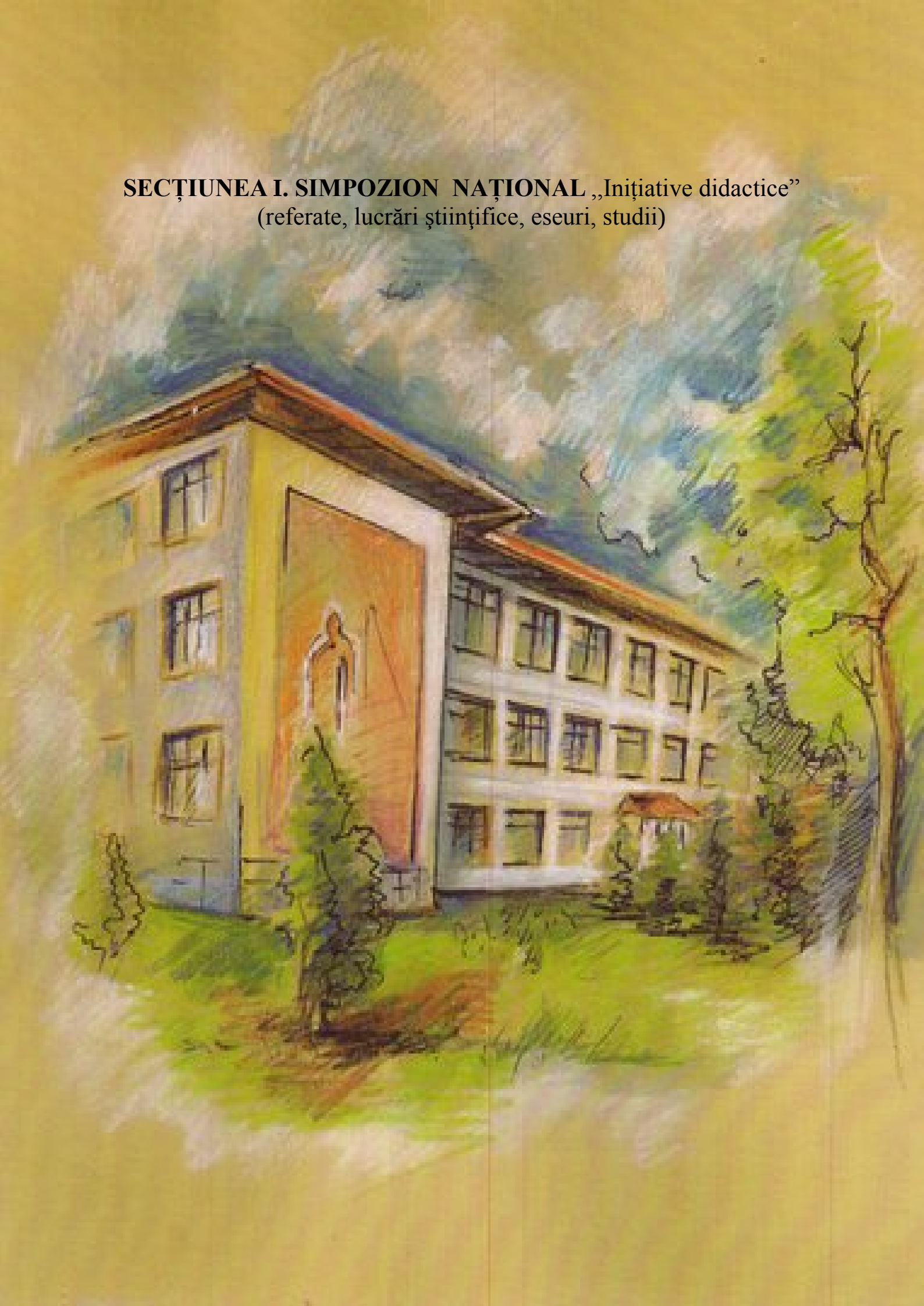

1. EMOȚIE ȘI CULOARE ÎN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO- PLASTICE

Prof. Apetrei Silvia, Grădinița P.P. Nr.26, Iași

,,Dă-i copilului în mână pensulă şi acuarele şi vei vedea cum învaţă singur să descopere lumea", spunea marele Luchian.

Copiii caută zilnic această dulce nebunie. Şi o caută cu acea înfrigurare cu care bebeluşii caută sânul mamei. Şi nu se ostoiesc până ce nu găsesc o foaie, pe care să tragă măcar trei linii, să aşeze o pată de culoare, fie ea cât de mică. Şi dacă nu le găsesc, sunt posaci, nervoşi, neliniştiţi. Şi ne întrebăm ce se întâmplă, ce le trebuie pentru a zâmbi...

Educatoarea ştie. Şi poate face să ,,răsară soarele pe strada lor".

Grădiniţa este primul factor ce poate contribui în mod organizat la formarea şi cultivarea gustului pentru frumos şi poate oferi sprijin de specialitate acelor copii, pentru care desenul şi pictura sunt jocurile lor preferate.

Prin activităţile plastice desfăşurate în grădiniţă oferim copiilor şansa de a-şi dovedi imaginaţia, creativitatea, de a se descărca de tensiunile acumulate, de a fi ei înşişi.

Opera de artă pe care ei o zămislesc cu trudă şi sudoare le creează bună dispoziţie, îi stimulează, îi încurajează, dezvoltându-le sentimente primare, amplificându-le emoţiile.

Culoarea este viața, este "energie radiantă care ne influențează în mod pozitiv sau negativ, indiferent dacă ne dăm sau nu seama de acest lucru" afirmă Johannes Itten, unul din marii practicieni ai culorilor. O lume lipsită de culori ar fi tristă, monotonă, fără viață.

S-a demonstrat la un moment dat că, într-o ambianță coloristică agreabilă , cu nuanțe asortate de portocaliu, albastru deschis și galben, inteligența și creativitatea copiilor crește, amplificându-se gustul pentru frumos, intensitatea trăirilor interioare.

Voi încerca să descriu efectele benefice ale artei, implicit a desenului şi picturii asupra preşcolarilor (beneficiarii activităţilor educative), modul în care aceştia pot fi sprijiniţi pentru a evolua în sens dezirabil din perspectivă cognitivă, afectivă şi psihomotorie.

Mă voi referi mai mult la latura afectivă, emoțională, deoarece în ultimii ani am observat că din ce în ce mai mulți copii au probleme de adaptare la mediul grădiniței. Pe baza 12 unor însemnări în caietul de observații făcute la începutul acestei promoții de copii, am întocmit fișe de observație, urmărind tocmai aceste aspecte socio-emoționale.

Din propria experiență, am observat că preșcolarii iubesc să picteze, să deseneze, să modeleze, iar eu am profitat de acest lucru pentru a facilita integrarea lor în noul mediu, al grădiniței

La înscrierea în grădiniță, la grupa mică, C.K refuza să vorbească cu orice copil din grupă, se juca numai singură, cu jucării aduse de acasă. Aproape orice activitate i se părea grea, neinteresantă, fără sens. Am observat însă, că în timpul activităților artistico-plastice se simțea mai în largul ei, zâmbind, bucurându-se de ceea ce face, încercând să relaționeze cu colegii ei.

Toți copiii i-au admirat desenele, picturile, acest lucru crescându-i încrederea în sine. Treptat, copiii au dorit să se așeze lângă ea în timpul activităților artistico-plastice pentru a primi o "mică" mână de ajutor în realizarea lucrării. Astfel CK a început să ajute colegii în realizarea unor lucrări pentru jocurile liber alese, să deseneze imagini-suport pentru unele povești create de copii, să deseneze diferite materiale pentru pavoazarea clasei. Am reușit să evidențiez în cadrul grupei de copii talentul, plăcerea de a desena, frumusețea culorilor și formelor folosite de CK, crescând stima de sine, capacitatea de relaționare, integrare în anumite grupuri.

Cu toate acestea, interesul copilului pentru alte activități era tot scăzut, de aceea am încercat să folosesc desenul pentru a o atrage. În cadrul activităților matematice, de povestire, memorizare, lectură după imagini, de observare a naturii, etc., am încercat să integrez elemente de desen, pictură pentru a o atrage pe CM și pe alți copii care preferă desenul în detrimentul altor activități. Succesul acestor activități nu a întârziat să apară. Majoritatea s-au implicat cu bucurie și cu dorința de a se exprima prin

intermediul culorilor. Desenul, pictura rămân un mod de a spune ceva ce nu poate fi descris în cuvinte, permițând exprimarea nonverbală și acordarea unui sens propriei lumi interioare.

Desenul, pictura sunt metode care dezvoltă creativitatea și implicit personalitatea, oferind siguranță, dar și libertate în exprimarea dorințelor, trebuințelor, emoțiilor, opiniilor și atitudinilor, uneori neconștientizate.

Chiar din primele zile de grădiniță am experimentat împreună cu preşcolarii o multitudine de tehnici de desen și pictură. Am pictat cu buretele, cu pensula, am folosit ștampile din diverse materiale, tifon, am zgâriat cu obiecte ascuțite, etc. Cel mai mult însă i-a fascinat pictura cu degetul. Aceasta a fost folosită ori de câte ori s-a ivit ocazia, în realizarea diferitelor lucrări, individual, în perechi sau în grupuri mici. Copiii ”s-au murdărit” cu mare plăcere realizând lucrări libere cum ar fi: ”Ploaie caldă”, ”Copacul înflorit”, ”Covoraș”, ”Peștișor”, ”Inimioare pentru mămici”, “Steagul României”, etc. Am folosit această tehnică și în cadrul activităților integrate pentru redarea emoțiilor, sentimentelor, impresiilor provocate de audiția unei povești, poezii, întâmplări. Caietul de desen a reprezentat oglinda acestor trăiri emoționale. Copiii au ascultat, au simțit, trăit, apoi au folosit pictura pentru a arăta ce-au înțeles din textele prezentate. Este minunat să vezi atâtea povești frumoase ”spuse” cu ajutorul culorilor și al degețelelor.

Pictura şi desenul au devenit pentru preşcolari o formă de comunicare a unei bogăţii de reprezentări, de simboluri, de semnificaţii, de sentimente şi gânduri. Prin contactul direct al mâinii cu hârtia, copiii au început de la grupa mică să ştie cum să-şi dozeze efortul de apăsare, atingând uşor hârtia cu mişcări fine ale degetelor şi ale mâinii întregi. Astfel, copilul îşi însuşeşte deprinderi motrice a căror funcţionalitate se reflectă în pregătirea scrisului, în vederea integrării cu succes în clasa pregătitoare, realizându-se continuitatea între învăţământul preprimar şi primar.

În dactilo-pictură copiii pot folosi toate cele cinci degete ale mâinii drepte pentru anumite teme: pentru pictat suprafeţe mai mari care redau cerul, pământul, marea, ei se pot ajuta de trei degete – arătătorul, mijlociul şi inelarul – imprimându-le o mişcare circulatorie, astfel întind cu rapiditate culoarea. Pentru a trasa linii se pot folosi de degetul arătător, pentru a umple spaţii mai mari folosesc degetul mare, etc. Folosind această tehnică mâna copilului capătă o mare flexibilitate, o mai mare siguranţă, iar muşchii mici ai mâinii se dezvoltă şi se întăresc.

Dactilo-pictura şi desenul ocupă astfel un loc primordial în modalităţile de exprimare şi manifestare a creativităţii preferate de copil, alături de limbaj, cântec, dans.

Bibliografie:

- Roco, M., 2001, Creativitatea şi inteligenţă emoţională, Editura Polirom, Bucureşti;
- Rotaru, M., 1996, Educația plastică în învățământul primar, Editura ”Gheorghe-Cârțu Alexandru”, Craiova.

2. JOCUL DIDACTIC- MIJLOC PRINCIPAL DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR CU PREȘCOLARII

Educatoare Bahnă Laura/ Prof. Iftene Alina
Grădinița cu P.P. nr. 4 Bârlad, jud. Vaslui

„Copilul – spunea marele pedagog elvețian Ed. Claparede – este o ființă a cărei principală trebuință este jocul … această trebuință spre joc este ceva esențial naturii sale. Trebuința de a se juca este tocmai ceea ce ne va permite să împăcăm școala cu viața, să procurăm copilului acele mobiluri de acțiune care se consideră de negăsit în sala de grupă”.

Jocul didactic este jocul prin care se realizează obiective și sarcini de învățare, folosind un conținut accesibil, modalități atractive și recreative de organizare și desfășurare, precum și materiale didactice interesante.

Prin specificul său, jocul didactic îmbină funcții și sarcini de învățare cu forma plăcută și atractivă a, jocului, cultivând interesul pentru studiu. Jocul didactic contribuie la realizarea sarcinilor formative ale procesului de învățământ, în cadrul jocului copilul fiind solicitat pe toate planurile psihicului său: cognitiv, afectiv și volițional.

Importanța jocului didactic constă in faptul că el facilitează pregătirea copiilor preșcolari pentru introducerea lor în activitatea de învățare. In cadrul jocului didactic, copilul învață să observe, să compare, să susțină un dialog ș.a.

Jocurile didactice solicită intelectul copiilor pentru a rezolva unele sarcini .în mod individual. Astfel, unele jocuri le cer să deosebească obiectele mari de cele mici, pe cele lungi de cele scurte, să compare lucrurile după diferite criterii (ce se potrivește), să facă clasificări ale obiectelor după anotimp, sau ale animalelor după modul și locul unde trăiesc. Ei fac unele generalizări folosindu-se după loto-urile cu animale, cu fructe.

Jocul didactic contribuie la dezvoltarea spiritului de observație, la concentrarea atenției și la formarea unor deprinderi de muncă intelectuala. independenta.

Termenul "didactic" asociat jocului accentuează componenta instructiva a activității și evidențiază că acesta este organizat în vederea obținerii unor finalități de natura informativă și formativă specifice procesului de învățământ.

Jocul didactic prezintă ca notă definitorie îmbinarea armonioasă a elementului instructiv cu elementul distractiv, asigurând o unitate deplină între sarcina didactică și acțiunea de joc.

Această îmbinare a elementului instructiv-educativ cu cel distractiv face ca, pe parcursul desfășurării sale, copiii să trăiască stări afective complexe care declanșează, stimulează, intensifică participarea la activitate, cresc eficiența acesteia și contribuie la dezvoltarea diferitelor componente ale personalității celor antrenați în joc.

Jocul didactic, încadrându-se în categoria jocurilor cu reguli, este definit prin obligativitatea respectării regulilor care precizează căile ce trebuie urmate de copii în desfășurarea acțiunii ludice.

Jocurile didactice pot contribui la realizarea unor obiective educaționale variate și complexe. Acestea pot viza dezvoltarea fizică a copilului în cazul jocurilor motrice, sportive, sau dezvoltarea unor subsisteme ale vieții psihice (procesele psihice senzoriale, intelectuale, volitive, trăsături de personalitate, s.a.). De asemenea jocurile didactice pot contribui la rezolvarea unor sarcini specifice educației morale, estetice.

Prin jocul didactic se precizează, se consolidează, se sintetizează, se evoluează și se îmbogățesc cunoștințele copiilor, acestea sunt valorificate în contexte noi, inedite.

Cunoscute fiind problemele referitoare la structura jocului didactic și la specificul său, ca urmare a îmbinării originale a elementelor componente într-un tot unitar, mă voi referi în cele ce urmează, la câteva aspecte metodice de desfășurare a acesteia la grupa mare..

La grupa copiilor de 5 - 6/7 ani, apar caracteristici noi, dat fiind faptul ca sarcinile privind dezvoltarea copiilor vizează calitatea, cantitatea vocabularului, structura gramaticală, expresivitatea.

Introducerea în activitate poate fi realizată sub toate formele (mai ales la începutul anului școlar), la care se mai adaugă și alte procedee, cum ar fi convorbirea (prin care se face o reactualizare a acelor cunoștințe care au implicații directe în jocul respectiv) sau prezentarea directă a materialului și anunțarea jocului. Acest procedeu prin caracterul lor mai serios, impun în fața copiilor mai multă răspundere față de modul de rezolvare a sarcinilor date prin joc.

Intuirea materialului se face în totalitate de către copii. Atunci când este cazul, materialul distractiv, ca și la celelalte doua grupe, se ia de către fiecare copil prin autoservire, la începutul activității sau în momentul în care jocul necesită aceasta.

Orientarea copiilor în joc se face integral (adică se explică și se demonstrează, atunci când jocul este nou, în întregime ori se prezintă în variante complicate) sau parțial (numai prin explicații, numai prin material - în cazul jocurilor cunoscute), de la începutul jocului sau se completează pe parcurs. În această orientare prealabilă, accentul continuă să cadă pe sarcina didactică, elemente de joc, reguli.

Totodată se mențin aceleași rigori cu privire la durata și la calitatea acestui moment introductiv al jocului. În desfășurarea jocului se alternează momentele care aparțin conducătorului jocului - educatoarea (în prima etapa) și copil (când se repetă).

La grupa mare, o deosebită atenție se acordă calității jocului, care se constituie ca o rezultantă a mai multor factori: activizarea corectă, promptă a copiilor, exprimarea lor corectă din punct de vedere gramatical, rapiditatea închegării răspunsurilor, intonația adecvată, modelarea intensității vocii etc.

Pe parcursul jocului se accentuează asupra caracterului de întrecere (cine rezolva repede și bine), ținând seama de toate regulile jocului. Întrecerea se poate declara frontal între toți copiii, ori în două sau mai multe echipe. Punctajul se realizează fie prin aportul fiecărui membru al echipei, fie prin aportul reprezentantului echipei.

Se recomandă consemnarea rezultatelor obținute, în grafice, pentru a fi mai evident clasamentul final, care vizează calitatea muncii depuse. De asemenea, crește foarte mult rolul opiniei colectivului în alegerea reprezentanților, în aprecierea răspunsurilor, precum și supravegherea respectării regulii sau în soluționarea conflictelor.

În special la această grupa, în cadrul căreia se intensifică pregătirea copiilor pentru școala, se impune exersarea vorbirii fiecărui copil în parte, în aceleași cerințe de tact pedagogic și condiții de stimulare și încurajare a copiilor pe planul gândirii ți exprimării cu voce tare.

În încheierea jocului didactic se analizează aportul fiecărui copil, se declară câștigătorii și se împart recompensele (care trebuie să vizeze diverse aspecte, în raport cu progresul înregistrat de fiecare copil în parte).

Aceasta se realizează prin jocurile didactice care exercită o influență multilaterală asupra dezvoltării psihice a copiilor, contribuind la dezvoltarea lor intelectuală, la educarea spiritului de observație, a imaginației creatoare, a gândirii și limbajului, deprinzându-i cu o muncă intelectuală independentă, necesară la școală.

Jocul favorizează dezvoltarea aptitudinii imaginative la copii, a capacității de a crea sisteme de imagini generalizate despre obiecte și fenomene, precum și de a efectua diverse combinări mentale cu imaginile respective. Prin joc, copilul dobândește numeroase și variate cunoștințe despre mediul înconjurător prin care i se dezvoltă procesele psihice de reflectare directă și nemijlocită a realității: percepțiile, reprezentările, memoria, imaginația, gândirea, limbajul.

În timpul jocului reprezentările copilului se îmbogățesc, se precizează și se conturează. Trecând de la reprezentări la noțiuni, copilului i se dezvoltă memoria, gândirea activă, unde un rol important îl joacă limbajul. Comunicând între ei, îți fixează tema jocului, stabilesc subiectul, își repartizează rolurile, își precizează acțiunile comune, menite să confere jocului un caracter organizat.

Deci, prin jocul didactic se asigură înțelegerea, fixarea sau repetarea anumitor cunoștințe în mod plăcut, fără ca interesul celor care comunică să scadă. Jocul se constituie ca activitate fundamentală la vârsta preșcolară. J. Piaget denumește jocul ca fiind un anumit tip de activitate, înțeleasă ca un exercițiu funcțional.

Bibliografie:

- Bache H., Mateias A., Popescu E., Șerban F. – „Pedagogie preșcolara. Manual pentru școlile normale", Edit. Didactica si Pedagogica, București, 1994,
- Grigoriu Dumitru – „Copilul si jocul”, 1975

3. UN MIRACOL AL NATURII, PĂDUREA!

profesor învăţământ preşcolar Berteşteanu Adriana
G.P.P. "Dumbrava Minunată", Slobozia

Educaţia pentru protecţia mediului înconjurător, urmăreşte să asigure fiecărui preşcolar, indiferent de vârstă, un nivel intelectual sau preocupări, posibilitatea de a adopta un comportament responsabil faţă de natură, în cadrul căreia să se pună accent pe respect şi ocrotire, în orice împrejurare. In mod particular, în cazul copiilor preşcolari, se poate forma şi dezvolta conştiinţa ecologică şi implicit un comportament adecvat. Este de datoria noastră să facem mai mult pentru copiii noştri, să-i călăuzim în descoperirea lumii fascinante care ne înconjoară, să-i ajutăm să găsească răspunsuri la întrebări legate de tainele naturii,chiar acolo, în mijlocul ei,să-i învăţăm să o iubească,să o protejeze, să o ocrotească, să înţeleagă că depind de natură, că fără ea nu pot exista.

În acest sens, în cadrul Grădiniţei cu Program Prelungit "Dumbrava Minunată", Slobozia, am desfăşurat, pe parcursul anului şcolar 2018-2019,cu sprijinul conducerii şi a cadrelor didactice din unitate, proiectul "Un miracol al naturii,pădurea!",proiect ce a avut drept obiective:

- formarea unei atitudini pozitive faţă de mediul înconjurător prin stimularea interesului copiilor faţă de schimbările care se petrec în natură, în viaţa şi activitatea oamenilor;
- dezvoltarea capacităţilor de observare, explorare şi înţelegere a mediului înconjurător;
- cultivarea capacităţii afective de a descoperi frumuseţea naturală a pădurilor prin observarea schimbărilor specifice anotimpurilor;

ETAPA DE DOCUMENTARE (octombrie 2018):

a) Constituirea comitetului de mediul (grupul de preşcolari participanţi la proiect), format din 27 de preşcolari de la grupa mijlocie Albinuţele:

- grupul de preşcolari a fost familiarizat cu obiectivele proiectului şi cu activităţile care se vor desfăşura, precum şi regulile de desfăşurare a activităţilor de grup;
- au fost prezentate copiilor informaţii diverse privind pădurea, privind acţiunile stabilizatoare sau perturbatoare ale omului;
- realizarea unui jurnal în care se vor nota modificările care intervin în pădure pe parcursul anului;
- grupul de copii a experimentat starea de a fi în pădure, a învăţat să respecte pădurea şi au făcut legătura dintre teorie şi practica;

b) Stabilirea locului de desfăşurare : pădurea Peri

ETAPA DE LUCRU ÎN PĂDURE (noiembrie 2018-iunie 2019):

O dată pe lună, începând cu luna noiembrie, am mers în pădure şi am desfăşurat diverse acţiuni, respectând calendarul activităţilor, inventarul de probleme abordate referindu-se la:

- **CE ŞTIU?** - cunosc vieţuitoare sălbatice, cunosc părţile componente ale corpului animalelor, cunosc faptul că pădurea nu trebuie tăiata pentru că ne asigura oxigenul;
- **CE NU ŞTIU?** - factorii care influenţează negativ viaţa animalelor din pădure; consecinţele deteriorării pădurii asupra mediului;
- **CE VOR SĂ ŞTIE COPII?** - să cunoască şi alte specii de animale şi păsări sălbatice; să viziteze pădurea; să cunoască arborii din pădure;

ETAPA DE EVALUARE(noiembrie 2018-iunie 2019):

Evaluarea proiectului s-a realizat pe tor parcursul etapei de lucru şi a constat în:

- realizarea de filmuleţe în PowerPoint cu imagini din pădure;
- realizarea unei expoziţii cu desene din pădure;
- realizarea unui jurnal în care s-au notat modificările intervenite în pădure pe parcursul anului;
- împărţirea de pliante eco despre pădure, în grădiniţă/comunitatea locală;

Totodată, s-au realizat şi întâlniri educative care au inclus: proiectare de filme, prezentare de portofolii, realizarea unor machete didactice.

Proiectul a avut beneficiari direcţi si indirecţi. In mod direct au beneficiat copiii care au avut posibilitatea de a experimenta noi forme de învăţare, prin efectuarea unor activităţi în mijlocul naturii, corelând beneficiile unei învăţări activ-participative cu bucuria de a respira aer curat şi de a admira peisaje deosebite. In mod indirect va beneficia societatea care va dobândi cetăţeni implicaţi în respectarea şi protejarea naturii.

In urma derulării proiectului, am constatat că preşcolarii acordă o atenţie sporită oricărui colţ de natură, sesizând frumuseţea şi unicitatea lui, manifestând o conduită ecologică faţă de pădure, în special şi faţă de întreaga natură, în general.

Proiectul a fost prezentat în cadrul comisie metodice, constituind o experienţă de succes, iar activităţile desfăşurate au avut multiple valenţe educative şi formative.

Educaţia ecologică este un domeniu extrem de generos şi interesant pentru copii,iar reuşita activităţilor ţine de creativitatea şi interesul cadrelor didactice. Misiunea noastră este grea , dar nobilă şi ne-ar plăcea să credem că o parte din demersurile noastre vor avea un ecou în conduita de zi cu zi a preşcolarilor şi a cetăţenilor respectabili de mâine. Încă mai credem că se pot face acţiuni concrete pentru acest Pământ,care înainte de toate, este casa noastră şi pe care trebuie să-l dăm urmaşilor pentru ca ei să beneficieze de o viaţă mai bună.

Bibliografie

- Meraru M., Oprişoreanu V. - "Educaţia ecologică,scrisoarea copilului către Pământ", Editura Emia, 2004
- Şchiopu D.- "Ecologie şi protecţia mediului", Editura Didactică şi Pedagogică, 1997

4. SOCIALIZAREA PREŞCOLARILOR - PREMISĂ A UNUI DEBUT ŞCOLAR DE CALITATE

Prof. înv. preşc. Bîrsan Mariana
Grădiniţa cu PP „Pinocchio" Craiova

Procesul de socializare este un proces social prin care individul uman, membru activ al societăţii, parcurge transformări succesive, un proces continuu de interacţiune, inegal ca intensitate, care dă unei fiinţe potenţial sociale posibilitatea să-şi dezvolte o identitate, un ansamblu de idei, o gamă de deprinderi. Esenţa acestui proces constă în aceea că societatea încearcă, prin agenţii de socializare, să transforme individul astfel încât să corespundă normelor şi valorilor ei. Prin socializare copilul este condus spre dobândirea regulilor vieţii, a obişnuinţelor, a modurilor de a gândi, a credinţelor şi a idealurilor conforme cu mediul social în care a crescut. Întreaga dezvoltare, ca şi condiţia umană însăşi, sunt inundate şi stimulate de procesele de socializare prin care se constituie integrarea socială şi identitatea persoanei. Influenţele se exercită asupra copilului mai întâi prin familie şi mai ordonat şi sistematic cu ajutorul instituţiilor de învăţământ, prin viaţa socială, în ansamblu, ca factori ce concură în a-i oferi modele de conduită, clişee de apreciere şi reacţii, opinii şi cunoştinţe despre tot ceea ce îl înconjoară.

Copilul care nu trăieşte printre cei de vârsta sa nu poate să se identifice cu aceştia, nu poate să se oglindească în ei, nu-şi găseşte parteneri pe măsură, este lipsit de exuberanţă şi atracţie spre joc, caracteristici specifice vârstei. Această experienţă cu cei de vârsta sa este definitorie pentru formarea personalităţii şi aici, la grădiniţă este mediul propice în dezvoltarea acestor abilităţi sub supravegherea profesionistă a educatoarei.

Aportul grădiniţei la dezvoltarea socială a copilului la vârsta preşcolară este condiţionat şi de măsura în care educatoarea cunoaşte specificul dezvoltării copilului la această vârstă, disponibilităţile acestuia dar şi particularităţile temperamentale ale fiecărui copil din grupă.

"Socializarea copilului - spunea P. Osterrieth – îşi găseşte negreşit terenul de preferinţă în grădiniţă şi unele lucrări subliniază incontestabila superioritate din punct de vedere al independenţei, încrederii în sine, adaptabilităţii sociale şi al curiozităţii intelectuale, dovedite de copii, avantaje care se menţin timp de mulţi ani după ce copilul a părăsit-o"

Jocul - ca formă specifică a activităţii în grădiniţă - contribuie la dezvoltarea facultăţilor mintale, formează deprinderi de cooperare între copii, exersează efortul voluntar.

Prin joc, se transfigurează mintal realitatea în asumarea unor roluri, atribuirea imaginară a unor funcţii dorite obiectelor, se rezolvă conflictul între ceea ce doreşte şi ceea ce poate fi copilul. Considerând jocul ca un inegalabil mijloc de socializare a copiilor preşcolari, educatoarea va avea o deosebită grijă în organizarea acestora, ţinând cont de structura grupei şi a particularităţilor de vârstă şi individuale ale copiilor.

Am observat că pentru un copil de trei ani ieşirea din mediul familial, a constituit o încercare mai grea, percepută negativ. În astfel de situaţii comportamentele copiilor sunt foarte diferite, în funcţie de climatul familial în care şi-a petrecut primii ani de viaţă. Dacă acest mediu a fost supraprotector procesul de adaptare la mediul nou de grup (grădiniţa) a fost îngreunat. Acest lucru l-am observat şi-n cazul copilului unic sau în cazul în care, copilul nu a fost pregătit pentru acest eveniment, sau în funcţie de particularităţile temperamentale ale acestuia.

În cazul copilului unic care, are acasă suficiente jucării de diferite forme şi culori cheia integrării în noul mediu o va constitui relaţiile pe care le poate dezvolta cu ceilalţi copii de vârsta sa, ţinând cont că în mediul familial relaţiile sale sunt doar cu adulţii, unde el se consideră tot timpul subordonat.

În cazul copiilor timizi care comunicau mai greu cu noi, cu adulţii am evitat în primele zile contactul verbal punând accent pe comunicarea activă cu ajutorul jucăriilor.

Iată deci că, în mediul grădiniţei se creează începuturile necesare proceselor de socializare. Grădiniţa va deveni încet pentru copil locul în care zilnic îl aşteaptă jucării şi noi bucurii şi surprize prin jocurile şi activităţile specifice derulate în această instituţie.

Preferate copiilor sunt jocurile: De-a familia, De-a grădiniţa, De-a doctorul, De-a şcoala, în care copiii îndeplinesc cu fidelitate rolurile adulţilor, reflectă modele concrete din viaţa socială îşi însuşesc comportamente specifice. Chiar şi copiii de grupă mică preferă aceste jocuri de la intrarea în grădiniţă. Dacă la început noi, educatoarele conducem aceste jocuri din interior, prin rolurile pe care ni le asumăm, treptat rolul nostru este preluat de copiii mai mari care propun grupului de copii asemenea jocuri antrenându-i şi pe cei mai mici sau mai timizi. Astfel în acest mod aceştia sunt favorizaţi în dezvoltarea lor generală, precum şi în stimularea comunicării verbale.

Copiii au nevoie de răbdarea de a stărui asupra unui fapt pentru a-l face bine, au nevoie de răspunsuri la întrebări, au nevoie de cineva care să-i asculte. Copiii au nevoie să fie lăsaţi să ducă la bun sfârşit un lucru pentru a-i da satisfacţia că l-a făcut bine. Copilul trebuie să ştie cât este de deosebit, unic şi iubit. Să-i spunem tot timpul cât de frumos construieşte, îndeplineşte o activitate, colorează, să le sădim încrederea în suflete .

Multe împliniri vom avea dacă petrecem mai multă vreme citindu-i o poveste decât dacă îl lăsăm să se uite la desene animate tot timpul. Jocurile de rol sunt foarte importante la vârsta lor. Jucându-ne cu ei „La piaţă", de exemplu, îi obişnuim să folosească formulele de politeţe, formule de salut, îi dezvoltăm imaginaţia. Spunându-le poveşti îi antrenăm pe copiii să relateze fapte, întâmplări, să imite personaje, stimulându-le astfel creativitatea. Lăsându-i doar să privească la televizor îi transformăm în persoane receptive, comunicarea cu ei devenind monosilabică (da, nu, îhî, poate, aha, lasă,…), nu mai sunt spontani şi creativi. De aceea jocurile de rol sunt foarte importante la vârsta lor.

Importanţa deosebită a jocului pentru vârsta copilăriei este un adevăr incontestabil. Prin intermediul jocului copilul dobândeşte deprinderea modului de autoservire în satisfacerea propriilor trebuinţe. Între 3 şi 6 ani copilul posedă un repertoriu bogat de simboluri lingvistice, fapt care îi dă posibilitatea să-şi construiască după preferinţă lumea pe care şi-o doreşte şi să acţioneze în ea fără restricţii. Jucându-ne cu copiii avem posibilitatea de a cunoaşte dorinţele şi trebuinţele acestora şi de asemenea putem contribui la îmbogăţirea vocabularului copiilor prin micile noastre intervenţii.

Desfăşurarea activităţilor liber alese în această formă pe care o propune noul curriculum,intercalate în activităţile comune,constituie atracţie pentru copii, întrucât le oferă posibilitatea să se implice, să aibă anumite responsabilităţi, să participe la realizarea unor sarcini comune, să răspundă astfel unei imperioase dorinţe de a se manifesta. Deoarece preşcolarul manifestă o atracţie spontană, naturală pentru muncă (să mânuiască unelte, să picteze, să modeleze, să construiască), pe lângă faptul că se crează abilităţi intelectuale, se dezvoltă ingeniozitatea şi spiritul creativ, se generează o ambianţă socio-afectivă pozitivă şi optimizează integrarea copiilor în grup.

Activităţile desfăşurate la centrul artă, nisip şi apă, joc de construcţii, prin conţinutul lor îmbogăţesc experienţele afective, cultivă sensibilitatea în raport cu frumosul, conceput în toate ipostazele lui. Un rol decisiv în integrarea socio-afectivă a preşcolarului îl au plimbările, vizitele, drumeţiile, în general activităţile extracurriculare întrucât ele antrenează copiii într-o prezenţă afectivă şi activă, întreţin bucuria şi satisfacţia împlinirii sale prin îmbinarea ideală a elementului instructiv cu cel afectiv-distractiv. Elementele de joc pe care le folosim în realizarea unor dramatizări, concursuri, diverse activităţi posedă calitatea de a potenţa eficienţa acţiunii de integrare a copiilor, făcând ca sarcina didactică ce i se prezintă să capete o formă atractivă care îi declanşează dorinţa de a o îndeplini şi de a depune efortul necesar fără constrângere exterioară.

Satisfacţia copilului pentru îndeplinirea sarcinilor impuse de rolul pe care-l joacă, aprecierea acestuia de către educatoare şi de către colectiv stimulează interesele cognitive ale copilului, contribuie la interiorizarea unor norme şi reguli de comportare umană civilizată. Având în vedere particularităţile de vârstă ale copiilor preşcolari - emoţiile primare şi secundare se produc repede şi dispar tot atât de repede, trecerea rapidă de la bucurie la tristeţe, mobilitatea şi instabilitatea proceselor afective - în procesul de adaptare a copiilor în grădiniţă, personalitatea educatoarei joacă un rol hotărâtor.

Respectarea regulilor din partea copiilor duce la formarea unor comportamente necesare conturării personalităţii copiilor.

În acest proces de socializare, jocul cu roluri are o influenţă considerabilă pentru că îi oferă copilului posibilitatea de a se proiecta pe sine în alte personalităţi, de a experimenta diverse roluri, idei şi sentimente. Jucându-se, cunoaște și descoperă lumea și viața într-o formă accesibilă și atractivă pentru el. Aș putea aminti câteva jocuri și scopuri urmărite:

- ”Spune cum te cheamă ?” - obişnuirea copiilor să comunice corect şi clar numele şi prenumele fără reţinere faţă de educatoare şi faţă de ceilalţi copii din grupă;
- “De-a magazinul ”- să folosească corect formulele de politeţe de la intrarea până la plecarea din magazin;
- ” Alege-ţi prietenul ! ”- stimularea năzuinţei de asociere, a dorinţei de a găsi un prieten;
- ” De-a grădiniţa” - fixarea cunoştinţelor despre viaţa şi activitatea copilului în grădiniţă;
- ” Cine locuieşte în căsuţă?” - verificarea felului în care copiii îşi cunosc colegii din grupă, formarea capacităţii de a desprinde caracteristica fizică cea mai pregnantă a copiilor din grupă;” Primim musafiri” - reactualizarea regulilor de comportare în timpul primirii unor musafiri, însuşirea unor formule de politeţe, educarea la copii a spiritului de ospitalitate şi de sociabilitate;
- ”De-a călătoria cu...” - fixarea cunoştinţelor privind unele acţiuni şi deprinderi în legătură cu folosirea diferitelor mijloace de locomoţie;
- ”De-a spectacolul”- însuşirea şi aplicarea de către copii a cerinţelor cu privire la modul de comportare într-o sală de spectacol; obişnuirea copiilor să se asculte unii pe alţii;

- ”Cine-mi este prieten, cine nu-mi este ?” - dezvoltarea capacităţii de a diferenţia acţiuni şi comportamente pozitive de acţiuni şi comportamente negative, formarea discernământului moral, conştientizarea unor reguli de comportare, etc.

În cadrul jocului colectiv, copiii stabilesc relaţii social-morale cu ceilalţi, își formează și dezvoltă sentimente şi atitudini morale faţă copii şi de oameni, faţă de colectiv, faţă de anumite sarcini şi îndatoriri.

Integrarea socială ne cere ca toate activităţile educative să aibă în vedere copilul ca “fiinţă socială” astfel încât, grădinița ca factor de socializare, să continue procesului socializării început în familie iar valoarea lor formativă să încerce să fie echivalentă cu cea a familiei. Familia, cu atmosfera ei caldă, plină de afecţiune contribuie prima şi decisiv la dezvoltarea fizică şi psihică a copilului, dar personalitatea umană se conturează ştiinţific şi metodic, în cadrul grădiniţei. Pregătirea pentru intrarea în viaţa adultă, anterior realizată de familie, se continuă, în perioada preşcolarităţii, de către grădiniță.

Familia și grădinița au un interes comun: educația copilului și pregătirea lui pentru integrarea cu succes în viața socială. Rolul familiei nu se poate limita doar la asigurarea condițiilor de viață pentru copil, la supravegherea lui, ci l-am văzut ca factor principal în educația și socializarea copilului.

Pentru reușita socializării am realizat o permanentă colaborare între grădiniță și familie, implicându-i în diverse proiecte de parteneriat și de voluntariat. Dintre proiectele derulate cu ajutorul familiei, pot menționa: „Să educăm împreună” , “Împreună vom reuși” , “Să creştem bine şi frumos!”, “Educăm împreună” , “Învățăm să ne comportăm”, ”Suntem toți copiii lumii”.

Aceste proiecte educaţionale au îmbinat, prin mobilitate şi spirit creativ, dorinţa de joacă şi divertisment a copiilor, cu scopul major de socializare, de pregătire pentru viaţă. De asemenea au oferit copiilor posibilitatea să-şi formeze o conduită bazată pe cunoașterea cotidiană a regulilor vieții sociale – democratice, urmărind inițierea lor în practicarea unui comportament activ și responsabil, capabil de toleranță și respect față de sine și de ceilalți, conștienți de drepturi și de datorii și deschiși spre alte culturi. Copiii simt nevoia să-i aibă pe părinţi alături de ei. Participarea efectivă şi afectivă a părinţilor la evenimentele din viaţa acestora, le-a oferit linişte şi siguranţă. De aceea numai împreună putem reuși să dăm societăţii copii pregătiți, gata să înfrunte problemele inerente ce apar, capabili să relaţioneze, să se integreze în colectivitate şi să facă faţă cerinţelor actuale.

Ansamblul activităţilor desfăşurate în grădiniţă şi în special în jocurile de creaţie, jocurile didactice, dramatizările, constituie mijloacele cele mai eficiente de exersare liberă a vorbirii copiilor şi socializării, datorită situaţiilor care se creează prin mânuirea materialelor şi mai ales a comunicării intense ce se stabileşte între copii. Prin transpunere în roluri de adult, preşcolarul se poate ancora în orice temă a vieţii, lărgindu-şi orizontul de cunoştinţe, îmbogăţindu-şi experienţa de viaţă, antrenându-se în dialogul viu, care-l obligă să-şi îmbogăţească, să-şi precizeze şi să-şi activizeze vocabularul, să folosească limba ca mijloc de comunicare în orice împrejurare socială. În grupele de joc, copiii se acceptă şi se tolerează reciproc, satisfăcându-şi în acelaşi fel, trebuinţa de joc. Gradul de receptivitate este mai mare în joc decât în alte situaţii. Jocul devine terenul stimulării coeziunii ocupaţionale ce permite să se dezvolte sociabilitatea” prin urmare, **integrarea socio-afectivă optimă a preşcolarului în microstructura socială căreia îi aparţine, dă posibilitatea integrării cu succes în macrostructura socială.**

Toate acestea înseamnă comunicare, răbdare, timp acordat copiilor noştri . Timpul şi energia investite în copiii îşi vor arăta roadele într-o iubire şi într-o satisfacţie mai presus de orice imaginaţie. Nu trebuie să gândim că plătim un preţ, ci că ne bucurăm de rezultate. Toate acestea presupun o muncă în echipă. Ambii părinţi sunt parteneri în educaţia copilului. O echipă părintească puternică şi unită alături de grădiniţă are cele mai mari şanse să-şi influenţeze copiii în bine.

Bibliografie

- Roberta M., Gilbert, MD – „Cum să fii prieten cu copilul tău”, Editura Teora, Bucureşti, 2005;
- Piajet Jean, Barbel Inhelder–„Psihologia copilului”, Editura Didactica şi pedagogică, Bucureşti,19

5. ASPECTE TEORETICE PRIVIND OPTIMIZAREA JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC ÎN ÎNVĂŢAREA CONŢINUTURILOR MATEMATICE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREŞCOLAR

Educatoare: Boboc Irina-Elena
G.P.N. Priboieni-Argeş

Pentru preşcolar există o efervescenţă a activităţii motrice şi a activităţii creatoare şi de aceea, este nevoie de experienţe multiple.

Astfel pentru copilul sub patru ani predominante sunt activităţile individuale de joc, însă, treptat se dezvoltă capacitatea de cooperare şi rolul stimulativ al cadrului didactic se exprimă prin proiectarea unor activităţi specifice.

Cum este recunoscut faptul, că activitatea de joc rămâne dominantă vârstei preşcolare, jocul ne permite să urmărim multilateral copilul în viaţa sa motrică, intelectuală, afectivă, socială şi morală.

În etapa premergătoare cunoaşterii numerelor naturale, copilul stabileşte contacte nemijlocite cu mulţimile de obiecte, le descoperă proprietăţile caracteristice, stabileşte relaţii între ele şi efectuează diverse operaţii din care rezultă noi mulţimi, cu noi proprietăţi caracteristice.

Prin aceste activităţi, se exersează şi se pregătesc elementele necesare gândirii: analiza, sinteza, comparaţia, abstractizarea, îl pregăteşte pe copil cu un limbaj adecvat matematic, în stare să exprime relaţiile dintre obiectele lumii înconjurătoare.

Astfel, *„numărul este expresia unei caracteristici obiective a lucrurilor şi este o însuşire de grup.”(* Neagu, M., Beraru, G., 1997, pag. 12)

Chiar dacă matematica modernă, pledează pentru un învăţământ abstract, ea nu poate fi abordată decât într-un mod cu totul concret, mai ales pentru vârstele mici.

La preşcolar, jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii, este singura atmosferă în care fiinţa sa psihologică poate să respire şi în consecinţă, poate să acţioneze.

Matematica nu apare ca o ştiinţă independentă, apare ca o necesitate de informaţii, de procedee logice, impunându-se ca o ştiinţă generală a noţiunilor de ordin şi structură şi de stăpânire a mulţimilor complexe organizate şi neorganizate.

Toate cercetările experimentale, au demonstrat că teoria mulţimilor, chiar sub forma ei nativă, constituie o bună călăuză a copilului preşcolar în matematica modernă, iar în activitatea preşcolarului, jocul didactic matematic poate justifica această situaţie.

Trebuie evidenţiat rolul jocului didactic matematic în amplificarea acţiunii formative a grădiniţei, în primul rând, prin faptul că poate fi inclus în structura activităţii comune, realizând în felul acesta o continuitate între activitatea de învăţare şi cea de joc.

În acest sens, cadrul didactic ştie să asigure concordanţa între tema jocului şi materialul didactic existent şi ştie să folosească cuvântul ca mijloc de îndrumare a copiilor prin întrebări, răspunsuri, indicaţii, explicaţii, aprecieri.

Jocul didactic matematic constituie un mijloc nou, atractiv de realizare a sarcinilor număratului şi socotitului şi conţine o problemă, o sarcină didactică pe care copilul trebuie să o îndeplinească concomitent cu participarea lui la acţiunea propriu-zisă.

Realizarea activităţilor matematice, demonstrează, că jocul didactic matematic are o eficienţă formativă crescută în etapa consolidării şi verificării cunoştinţelor, în etapa procesului de înţelegere, iar învăţarea jocului propriu-zis, constituie o sarcină suficient de complexă pentru asimilarea unor cunoştinţe.

Verificarea cunoştinţelor copiilor, prin intermediul sarcinilor didactice matematice, se realizează diferit, în funcţie de scopul imediat al activităţii, de forma pe care o îmbracă acţiunea jocului şi de materialul folosit de cadrul didactic.

Avem anumite jocuri didactice, care pot crea copiilor posibilitatea de a număra o anumită cantitate („Cine ştie să numere mai bine?"), de a stabili suma obiectelor numărate („Câţi iepuri sunt?"), de a indica locul fiecărui număr în şirul numeric („Al câtelea creion lipseşte?"), de a raporta numărul la cantitate, iar altele au prilejul să compare cantităţile („Să adăugăm, să scădem").

În esenţă, jocul didactic matematic poate apare, deci, în programul activităţilor fie ca element al unei activităţi comune, fie ca o activitate independentă.

Astfel, sarcina didactică a jocului este legată de conţinutul acestuia, de structura lui şi se referă la o problemă care urmează a fi rezolvată, ce se adresează gândirii copiilor.

Atunci când fixăm sarcinile didactice în joc avem posibilitatea deprinderii unor aspecte metodice ce au în vedere număratul şi socotitul şi formularea unei probleme ce trebuie rezolvată de toţi copiii şi conţine indicaţia corectă a acţiunii.

Sarcina didactică a jocului matematic se realizează prin acţiunea dirijată a copiilor, împletindu-se strâns, deci, cu elementele propriu-zise de joc.

Un element esenţial în cadrul jocurilor didactice matematice îl reprezintă *mişcarea* ,care îmbracă forme variate legate de mânuirea materialului didactic (ridicarea, ascunderea, găsirea lui), folosită în jocul „A câta minge este asta?", sau în jocul „Al câtelea steguleţ l-am ascuns?".

Alt element esenţial al jocului îl constituie *întrecerea*, unde accentul cade pe ritm şi calitate fiind folosit în jocuri de tipul: („Găseşte un număr mai mare sau mai mic decât al meu"; „Caută vecinii numărului" sau „Să adăugăm sau să scădem").

Aşteptarea sau *surpriza* dau colorit emoţionant jocului didactic, mai ales când sunt în strânsă legătură cu prezentarea sau mânuirea materialului, iar cuvântul, pe lângă transmiterea sarcinii, creează regula jocului. Fiecare joc didactic matematic conţine cel puţin două reguli: una de transpunere a sarcinii didactice în acţiune concretă, atractivă, iar alta este cea care vizează organizarea copiilor.

Există însă reguli care privesc comportamentul copiilor, ordinea participării la joc, cine poate deveni conducătorul jocului sau câştigătorul şi conţine unele restricţii faţă de copiii care repetă anumite greşeli, iar acceptarea şi respectarea lor determină pe copil să participe la efortul comun al grupului din care face parte.

Jocul didactic „Cine ştie să o ajute pe Scufiţa Roşie?" a avut ca obiectiv general consolidarea număratului înainte şi înapoi, cunoaşterea locului fiecărui număr în succesiunea naturală în limitele 1-8. Prin sarcina didactică am urmărit continuarea număratului (înainte şi înapoi) de la numărul indicat pe jetonul Scufiţei Roşii. Astfel, toţi copiii trebuie să numere elementele jetonului, apoi să numere mai departe în gând . Copilul care a primit buchetul de flori trebuie să numere mai departe, înainte sau înapoi. Jocul se desfăşoară pe o povestire a Scufiţei Roşii, care în drum spre bunica culege flori, ciupercuţe, prinde fluturi, gărgăriţe şi cere ajutorul copiilor pentru a le număra.

În partea a doua a jocului, copiii trebuie sa numere semnele auditive date de Scufiţa Roşie (bătăi din palme, onomatopee) şi să continue număratul înainte şi înapoi, după cum li se cere sau să pornească număratul de la numărul spus de Scufiţa Roşie (de exemplu 7).

Jocul didactic „Cine aşează mai bine" a avut ca obiectiv formarea deprinderii de a alcătui grupe de obiecte de acelaşi fel, perceperea globală a cantităţii. Copiii au fost aşezaţi la o măsuţă pe care se aflau obiecte. La semnalul educatoarei, copiii au ales de pe măsuţă obiecte de acelaşi fel şi le-au aşezat pe o măsuţă alăturată.

Ceilalţi copii au urmărit cu atenţie formarea grupelor de obiecte şi la întrebarea „Cine a aşezat mai bine", am numit pe câştigătorul jocului şi l-am aplaudat. Jocul se reia antrenând şi alţi copii.

Cercetări relativ recente în domeniul psihologiei copilului au pus în evidenţă unele fapte semnificative pentru problema anunţată şi în special faptul că dezvoltarea intelectuală a copilului are loc pe coordonatele logico-matematice, pe calea asimilării treptate a unor operaţii şi structuri logice.

La grupa mică, unele sarcini ale jocului logic sunt realizate prin jocuri didactice, iar la grupele mari, jocul logic este substituit de activităţi mai complexe de învăţare, în cadrul activităţilor matematice comune.

Jocul logic se fundamentează pe elemente de teoria mulţimilor şi elemente de logică, urmărind la copii formarea capacităţilor de a gândi logic, de a lucra cu structuri şi operaţii logice şi cu elemente de teoria mulţimilor. În jocul logic creşte numărul de condiţii şi cerinţe de care copilul trebuie să ţină seama, cunoaşterea şi respectarea acestor condiţii fiind esenţială pentru realizarea jocului.

Ori, a cere copilului ca prin joc să respecte aceste condiţii, înseamnă, de fapt a-1 solicita să lucreze ţinând cont de principiile logice şi operând cu structuri logice.

Fiecărei operaţii cu mulţimi îi corespunde una sau mai multe operaţii logice, iată, de exemplu, operaţiile făcute de copil pentru realizarea jocului „Unde stau prietenii mei?".

În acest joc copilul este solicitat să aşeze piesele în două cercuri care se intersectează, în unul din cercuri, piese roşii, iar în celălalt piese de formă pătrată. Reuniunea celor două mulţimi va fi formată din mulţimea pieselor roşii împreună cu mulţimea pătratelor de culoare roşie.

Contribuţia jocurilor logice la dezvoltarea intelectuală a preşcolarilor are loc pe direcţia dezvoltării procesului de percepţie, precum şi a raporturilor interfuncţionale dintre percepţie, gândire şi acţiune.

În jocurile logice se poate controla în ce măsură un anumit nivel de dezvoltare intelectuală favorizează un mecanism de reglare optimă a percepţiei către gândire. De exemplu, jocul „Săculeţul fermecat" solicită copiilor să ghicească piesa pe care o vor scoate din săculeţ.

Ceea ce este important în acest joc este faptul că el nu trebuie să se desfăşoare automat (copiii reuşind şi denumind la întâmplare piesa, adică ghicind-o), ci în mod logic, adică fructificând toate posibilităţile în care piesa poate fi denumită în urma unui proces de gândire. Pe de altă parte, când – ghicirea - piesei nu poate fi gândită (cazul primei piese) trebuie să aibă în vedere că doar culoarea trebuie ghicită, nu şi forma, care poate fi percepută cu mâna, deci denumită corect.

Am constatat, însă, că încă de la grupa mijlocie, denumirea formei nu se face întotdeauna corect, confuziile apărând cel mai des între pătrat şi dreptunghi, triunghi şi cerc.

Pentru eliminarea acestor confuzii în perceperea formelor am introdus în săculeţ numai cercuri şi pătrate, apoi şi triunghiuri şi dreptunghiuri, la care concurează mai mulţi analizatori în ansamblul cărora locul cel mai important îl ocupă analizatorul kinestezic, vizual şi cel tactil aşa cum se crede uneori.

De aceea, mai înainte să formeze grupa, copiii trebuie să mute palma pe conturul piesei, să învăluie piesa prin mişcări şi abia apoi să spună ce formă are. Denumirea piesei, a formei, trebuie însă precedată şi de analiza pieselor care au fost scoase.

Astfel, dacă în faţa lui se găsesc toate triunghiurile, copilul nu va spune în nici un caz că a ales un triunghi. Analiza pieselor scoase este obligatorie la denumirea culorii.

Jocul logico-matematic, dar mai ales regula de joc, sugerează de cele mai multe ori calea spre conceptul matematic. Scopul principal este de a-i înzestra pe copii cu un aparat logic suplu şi polivalent care să le permită orientarea în problemele realităţii înconjurătoare, să le permită să exprime judecăţi şi raţionamente variate într-un limbaj simplu, familiar.

În organizarea jocurilor se are în vedere experienţa acumulată de copii în **constituirea unor mulţimi** formate din obiecte din lumea înconjurătoare: *mere, mărgele, nasturi, jucării etc.*, **pe baza unor proprietăţi**: *formă, culoare, mărime.*

Cele mai multe jocuri logice se disting prin patru variabile, fiecare având o serie de valori distincte:

mărime – cu două valori: ***mare, mic***;
culoare – cu trei valori: ***roşu, galben, albastru***.
forma – cu patru valori: ***pătrat, triunghi, dreptunghi, cerc***.
grosime – cu două valori: ***gros, subţire***.

Piesele posedă deci cele patru atribute, în toate combinaţiile posibile, fiecare fiind unicat. Există în total: 2 X 3 X 4 X 2 = 48 piese.

Astfel, *„folosirea pieselor la rezolvarea unor probleme oferă posibilităţi multiple în formularea răspunsurilor, solicită şi antrenează mai mult copiii*.(”Păduraru, V., coord. 1999, 252)

O condiţie eficientă a folosirii jocului logic, în sensul dezvoltării intelectuale a preşcolarilor este îmbinarea aspectului de exersare cu cel de testare în cadrul aceluiaşi tip de joc. Astfel, în timpul desfăşurării jocului „Trenul” mi-am pus problema dacă preşcolarii de la grupa mare pot să aprecieze mărimea pieselor în afara comparării lor. După încheierea jocului am luat dreptunghiurile şi le-am aşezat diferit.

Am întrebat „Care din dreptunghiuri este mai mare?”. După mai multe răspunsuri diferite, am ajuns cu întreaga grupă la concluzia că piesele sunt egale. Apoi am aşezat piesele altfel şi am întrebat din nou care din piese este mai mare. Din 25 de copii, 20 au răspuns că dreptunghiurile 1, 2, 3, 4, 5 sunt mai mari, iar 4 este mai mic şi numai doi copii au răspuns că toate dreptunghiurile au aceeaşi mărime. Am continuat exerciţiul, lucrând de data aceasta individual. Am constatat că, în urma unor operaţii de suprapunere şi de aşezare repetată a dreptunghiurilor în poziţia culcat şi în picioare, copiii recunoşteau în mod corect că oricum le aşezăm mărimea pieselor rămâne aceeaşi.

Comunicarea între copii în grădiniţă şi dintre oameni se realizează cu ajutorul limbajului care este o formă specifică de activitate umană, iar însuşirea lui se face treptat, de la cea mai fragedă vârstă, în sânul familiei, în creşă, fără o îndrumare metodică sau ştiinţifică.

Bibliografie:

- Andreescu Fl., (1972), Pedagogia preşcolară, Editura Didactica si Pedagogica, Bucureşti;
- Antohe, V., Gherghinoiu, C., Obeadă, M., (2002), Metodica predării matematicii. Jocul didactic matematic, Editura Ex Libris, Braila;
- Chircev A., (1975), Probleme ale educaţiei copilului de vârstă preşcolară, Înv. Preşcolar, Supliment la Revista de pedagogie, Bucureşti
- Dinuţă N., (2009),Metodica activităţilor matematice în grădiniţe, Editura Universităţii din Pitesti, Pitesti;
- Neagu, M., Beraru, G., (1999), Activităţi matematice în grădiniţe, Editura AS’S, Iaşi;
- Păduraru, V., (coord.), (1999), Activităţi matematice în învăţământul preşcolar, Editura Polirom, Iaşi;

6. ABORDAREA INTERGATĂ ÎN DEZVOLTAREA DEPRINDERILOR DE VIAŢĂ SĂNĂTOASĂ LA PREŞCOLARI

Bodin Alina-Irina
Școala Gimnazială nr. 1 Lazuri de Beiuș

Demersul cognitiv întreprins în vederea surprinderii relațiilor funcționale și cauzale dintre variabilele fenomenului educațional au făcut obiectul unei investigații în producerea schimbării în structura personalității copilului la vârste fragede. Esența experimentului a constat în evidențierea unor relații cauzale, funcționale sau de dependență dintre variabilele independente și dependente în vederea îmbunătățirii actului educativ, în urma adaptării acestuia.

Scopul experimentului – a fost acela de a-i învăța pe copii cum să își păstreze sănătatea, cum să adopte o conduită sanogenă, înlăturând obiceiurile nesănătoase.

Obiective: - însușirea unor norme de comportament pentru asigurarea echilibrului între sănătatea individuală și colectivă;

- formarea și cultivarea deprinderilor de alimentație rațională și sănătoasă;

- conștientizarea respectării regulilor de igienă în scopul menținerii unui stări de sănătate fizice;
- stimularea interesului pentru exercițiul fizic în scopul dezvoltării armonioase a organismului.

Ipoteza:- Implicarea directă și activă a preșcolarilor într-un program educațional sistematic de educație pentru sănătate, determină abordarea unor conduite sanogene, prin respectarea unui regim de viață sănătos de către preșcolari.

Etapele experimentului

Experimentul s-a desfășurat pe parcursul a zece luni, parcurgând următoarele etape:

*Evaluarea inițială care a cuprins aplicarea chestionarului privind obiceiurile preșcolarilor.

*Elaborarea conținuturilor activităților în funcție de interpretarea chestionarelor și a observărilor individuale, cât și interviurile luate părinților.

*Demararea unor parteneriate cu părinții, cu specialiști din domeniul sanitar, sportiv care să ofere suport în realizarea activităților experimentului.

*Implementarea activităților experimentului și diseminarea acestora.

*Evaluarea finală- aplicarea chestionarului privind obiceiurile sănătoase ale preșcolarilor.

*Analiza și interpretarea datelor obținute în urma desfășurării experimentului.

Evaluarea dezvoltării fizice a preșcolarilor a fost întreprinsă alături de asistentul medical al comunei, evidențiindu-se următoarele aspecte relevante:

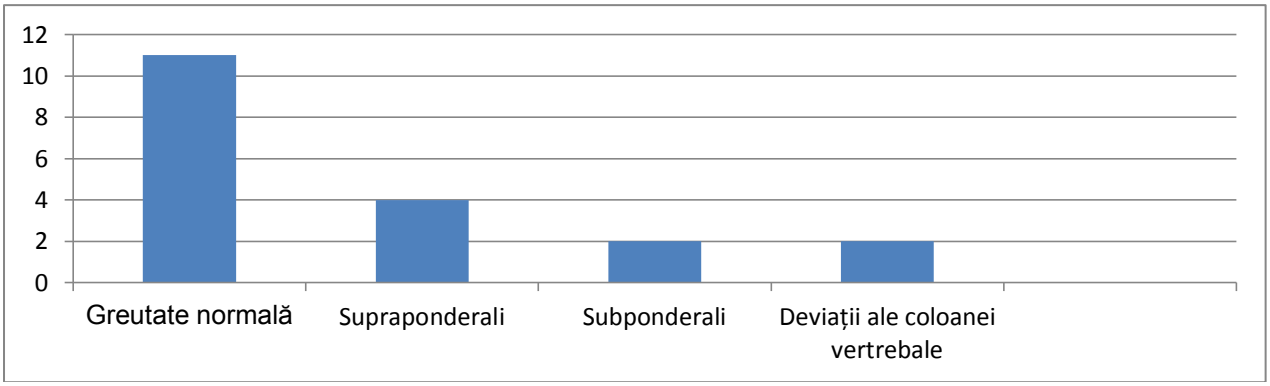

În urma aplicării interviurilor și a chestionarelor privind alimentația, efectuarea regulată a mișcării, respectarea regimului de odihnă, igienă s-au constatat următoarele:

Grupa mijlocie	Consum alimente sănătoase	Consum alimente junk-food	Hidratare	Respectarea normelor de igienă	Respectarea programuli de odihnă	Jocuri computerizate	Activități de mișcare
Preșcolari	47%	59%	70%	64%	47%	70%	29%

Aspectele identificate în urma evaluărilor inițiale au avut ca rezultat conceperea programului de intervenție individualizat, care să aducă schimbări majore în conduita părinților și a copiilor.

Constatându-se că procentul activităților de mișcare al preșcolarilor este scăzut, am demarat programul prin întocmirea unor parteneriate cu cluburi sportive din apropiere. Este important ca începând cu vârsta preșcolară, părinții să ofere copilului mai multe oportunități de a se înscrie în diverse activități fizice, deschizându-le drumul spre o nouă calitate a vieții și a stării individuale cu impact asupra performanțelor fizice și intelectuale. Mișcarea și exercițiul fizic reprezintă baza dezvoltării armonioase și sănătoase a copilului, nu este o noutate nici faptul că integrarea socială și armonizarea psihicului copilului se realizează prin relațiile ce se realizează în jocuri și competiții

Implicarea părinților în activitățile experimentului a contribuit la schimbarea atitudinii acestora în ceea ce privește obiceiurile alimentare, practicarea sportului, respectarea regimului de muncă și de odihnă a preșcolarilor. Rolul principal în dezvoltarea armonioasă a copilului preșcolar îl au cei care interacționează zi de zi cu aceștia: părinții și educatoarea. De aceea se impune ca între acești doi factori să se stabilească o relație de colaborare în scopul realizării unei educații permanente și continue a copilului.

A învăța copilul de la cea mai fragedă vârstă să fie îngrijit, să respecte regulile de igienă personală, să desfășoare activități fizice, să se obișnuiască cu un regim alimentar rațional și sănătos înseamnă a rezolva în cea mai mare parte problema dezvoltării deprinderilor unei vieți sănătoase.

Bibliografie:

- Nichita Alice, Mitroi Mihaela, *Educație pentru sănătate*, Editura Aramis, București, 2009
- Școala Națională de Sănătate Publică și Management, *Promovarea sănătății și educație pentru sănătate,* Editura Public H Press, București, 2006
- Dumitrana Magdalena, *Copilul, familia și grădinița,* Editura Compania, București, 2000.

7. STIMULAREA POTENȚIALULUI ARTISTIC ȘI CREATIV AL PREȘCOLARULUI

Bogorodea Luminița
G.P.P. ,,Căsuța Piticilor" Nr. 1 - Horezu

Vârsta preșcolară este caracterizată de curiozitate, energie, este vârsta marilor ,,DE CE?". Vârsta preșcolară este importantă atât pentru formarea personalității viitorilor adulți ce vor face parte și vor influența societatea în care trăim, cât și pentru acumularea de informații, formarea deprinderilor, formarea imaginii de sine și dezvoltarea încrederii în sine.

Stimularea creativității este un demers complex ce cuprinde simultan fenomene de activare, antrenare și cultivare a potențialului creativ. Activitatea plastică reprezintă principalul mijloc de stimulare a creativității copilului. Activitatea plastică din grădiniță, prin conținuturile sale, dezvoltă și satisface curiozitatea copilului. Mai mult decât alte activități, activitățile artistico-plastice, constituie cadrul propice pentru stimularea potențialului creativ. (Roșca., Al., 1981, p. 17). Metodologia activităților artistico-plastice face referire la metodele de predare-învățare prin care se urmăresc exersarea funcțiilor intelectuale.

Funcțiile cu caracter general ale metodelor sunt (Cristea., M., 2007, p. 44): cognitivă, motivațională, operațională, formativ-educativă.

În scopul dezvoltării potențialului creativ, este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode și procedee specifice de stimulare și antrenare a creativității individuale și de grup în toate momentele zilei și în toate domeniile de activitate. Cele mai importante și cunoscute metode aplicate în activitățile artistico-plastice sunt: demonstrația, explicația, conversația și exercițiul (Ilioaie M., 1977. P.10-37).

Pe lângă aceste metode clasice, de bază pentru desfășurarea în condiții optime a activităților artistico-plastice fac parte și metodele interactive, acestea având un rol esențial în motivarea, stimularea interesului copiilor față de activitatea desfășurată și oferind originalitate și activism. Pentru a pune în valoare potențialul creativ al copiilor, cadrul didactic trebuie să folosească acele metode care pun accentul pe libertatea de acțiune în care copiii devin participanți la găsirea răspunsurilor.

Explozia stelară: scopul este de a obține cât mai multe întrebări și astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Colectivul de copii este împărțit în grupuri, se propune o problemă și trebuie

să se elaboreze cât mai multe întrebări și cât mai diverse. În final, se evidențiază cele mai interesante întrebări și se fac aprecieri.

Metoda Philips: această metodă dă posibilitatea unui număr cât mai mare de copiii să participle la găsirea celui mai potrivit răspuns. Grupurile sunt de 4-6 membrii, un secretar, un moderator. Discuția în grup asupra problemei se face timp de șase minute. Se prezintă soluțiile grupului și se dezbat. Se identifică soluția optimă.

În jocurile de creație, copiii devin, pe rând, mame, tați, polițiști, etc. Dacă la început se joacă după reguli impuse de adulți, mai târziu, jocul și regulile acestuia devin mai complexe, numărul participanților se mărește sau se micșorează (Breben., S., Gongea., E. ,Ruiu., G., 2007., p. 56).

Cadrul didactic exersează și descoperă predispozițiile artistice ale copiilor: simțul culorii și simțul formei. În urma analizei unei lucrări a unui preșcolar, poți descoperii foarte multe lucruri despre acesta și anume: felul lui de a fi, tipul de personalitate, caracterul acestuia, gândurile ascunse redate inconștient în desen.

Responsabilă pentru stimularea creativității este strategia didactică ce pune accent pe antrenarea autentică a copilului. Dintre metodele bazate pe acțiune, jocul ocupă un rol important. Acțiunile din grădiniță oferă copiilor posibilitatea de a-și verifica talentele și interesele pentru un anumit domeniu.

Ambianța în care copilul își trăiește direct experiența de viață prin situațiile de viață prilejuite în scopul învățării se referă la climatul socio-afectiv.

Fiecare grădiniță trebuie să fie pentru copii un spațiu dorit, cu activități care să-i implice, să le ofere posibilitatea de a se dezvolta global, într-o atmosferă deschisă, stimulatoare. Când copilul intră pentru prima dată într-o sală de grupă ce ar trebui să găsească aici, astfel încât să vină zilnic la grădiniță cu plăcere, prima impresie se formează în primele 20 de secunde?

De asemenea, un rol important în stimularea creativității preșcolarului îl ocupă și amenajarea spațiului sălii de grupă. Pot fi deschise toate centrele sau doar anumite centre. În funcție de nivelul de vârstă al copiilor și de tema abordată sunt: construcții, știință, artă, bibliotecă, joc de rol, nisip și apă.

Sala de grupă devine un cadru adecvat situațiilor de învățare și obținerii experienței. Prin felul în care este amenajată, oferă copilului ocazii să se simtă bine în intimitatea lui, stimulându-i interesul și invitându-l la învățare prin descoperire și explorare. Aflat în fața mai multor posibilități, copilul este invitat să aleagă ceea ce i se potrivește, să decidă.

În organizarea pe centre a spațiului educativ educatoarea trebuie să asigure securitatea și protecția copiilor, confortul prin mobilier, pernuțe, poziționarea adecvată a centrelor respectând reguli specifice. Acestea se referă, în special, la posibilitatea supravegherii oricărui centru din orice loc în care se află educatoarea în sala de clasă.

Bibliografie:

1. Apostol.V., Răfăială E., Țugui L., Jurebie S., ,,Modele orientative de lucru cu preșcolarii,, Ed. All Pedagogie, București, 1999.
2. Bocoș M., ,, Instruirea interactivă,, , Ed. Polirom, Iași 2013.

8. INIŢIATIVE DIDACTICE

Prof. înv. preşc. Brăgaru Alexandra Mihaela
Grădiniţa cu P.P. „Ion Creangă” Craiova, Dolj

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalți colegi cadre didactice, directorul unității școlare, inspectori școlari, părinți.

Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realitățile din instituțiile de învățământ, realități pe care ni le oferă actorii școlii, ne duc la această concluzie.

Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale `n educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; în unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse.

O problemă aparte o constituie faptul că mulți dintre elevii noștri știu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înțeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puși să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experți ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii profesori sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Dată fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației.

Schimbarea atitudinii didactice în mediile școlare actuale este o problemă complexă. Societatea folosește diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învățământului. Se desfășoară multe programe, dar uneori ele nu au rezultatele dorite. Prin tradiție, școala consideră că are datoria să reziste în fața presiunilor din exterior, având ca obiectiv să asigure continuitatea culturală, iar nu să provoace schimbări culturale. Dat fiind faptul că școala opune rezistență față de criticile venite din afară, diagnosticarea deficiențelor, care este în mod normal condiția prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

În ziua de azi, profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali etc.

Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori.

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm și conștientizare, pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. Pretențiile sunt cu totul altele în prezent. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greșite.

Dar prezentul și viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă: a) factorilor instituționali/administrativi coordonare și ghidare, resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului etc.; b) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor, recunoaștere academică; c) elevilor și studenților acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare.

În acest context, utilizarea calculatorului la orele de curs devine nu doar un moft, ci, treptat, o necesitate. Fiecare profesor își poate realiza o prezentare scurtă a lecției în programul PowerPoint, o prezentare care îl poate ajuta foarte mult la oră și îl poate scuti, mai ales la clasele mai mari, de scrierea lecției pe tablă. Tehnologia are acest rol de substituție și reproduce sau automatizează practicile educaționale deja existente; calculatorul joacă rolul de „hârtie electronică", prezentând aceleași texte tipărite pe suport hârtie. Acest tip de utilizare nu aduce transformări extraordinare, dar ușurează mult munca profesorului.

Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la orice disciplină și la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecție putem prezenta lecții în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor.

Legat de calculator ca mijloc auxiliar există însă o problemă importantă: nu în toate școlile există suficiente săli cu calculatoare, astfel încât profesorii care doresc să își prezinte lecțiile la calculator să poată face acest lucru. O soluție ar putea fi laptopurile, dar aceasta implică la rândul ei eforturi financiare din partea profesorilor în cazul acelor școli unde aceste dotări nu există.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă profesorului îi rămân la dispoziție diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Stilul de predare se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări. Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor. Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt: implicarea participării active a elevilor; interacționarea cu fiecare elev;

pregătirea conștiincioasă pentru fiecare activitate cu elevii; adaptarea predării diverselor stiluri de învățare; stabilirea obiectivelor; respectarea programului și a termenelor stabilite; oferirea feedbackului; manifestarea încrederii în elevi și așteptări înalte din partea acestora; dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare; încurajarea exprimării elevilor; folosirea noilor tehnici informaționale.

Cercetările efectuate de specialiști în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care cadrul didactic ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Tot mai des se vorbește despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă.

În abordarea tradițională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă.

Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice. Amintim doar câteva dintre acestea: *Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute* etc.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

9. METODELE DIDACTICE MODERNE: PILONUL CENTRAL ÎN ACTIVITĂȚILE CU PREȘCOLARII

Educatoare: Breazu Doina
Prof. înv. preșcolar: Chirciu Laura
Grădinița cu P.P. Nr. 4, Bârlad

Educația timpurie are un impact decisiv asupra integrării școlare a copiilor și reduce semnificativ posibilitatea manifestării comportamentelor deviante, precum și a eșecului școlar. Astfel, copiii care beneficiază de o educație timpurie de calitate se vor simți mai atrași de școală, vor manifesta atitudini pozitive față de aceasta și vor fi mai motivați să finalizeze întregul parcurs școlar. Cu alte cuvinte, se poate spune că succesul învățământului școlar depinde în mare măsură de experiențele trăite de copil pe parcursul educației timpurii. Prin urmare, cadrul didactic din învățământul preșcolar trebuie să se asigure că pe parcursul procesului educativ utilizează o metodologie didactică adecvată, inovativă care facilitează dobândirea acestor experiențe.

Metodele didactice, atât cele tradiționale, cât și cele moderne, constituie modalitatea centrală prin care este sporită eficiența activității instructiv-educative din școală, prin directa implicarea a copilului și mobilizarea efortului său cognitiv. Necesitatea modernizării metodelor didactice se datorează amplelor schimbări survenite în societatea contemporană: globalizarea și inovațiile științifico-tehnice, multiplicarea rapidă a informațiilor, promovarea educației incluzive etc.

Specificul metodelor didactice moderne/interactive constă în faptul că ele pun accent pe învățarea prin cooperare, copilul nu mai este doar un simplu receptor de informații, ci și un participant activ la educație. Aceste metode sunt centrate pe acțiune, pe învățarea prin descoperire, prezintă un grad ridicat de flexibilitate și stimulează motivația intrinsecă. Totodată, ele încurajează inițiativa, creativitatea și comunicarea multidirecțională, iar relația profesor-elev este bazată pe respect și colaborare.

Întrucât sunt flexibile, metodele didactice moderne pot fi aplicate în nenumărate contexte de predare și evaluare. Acestea pot fi utilizate cu ușurință în activitățile de educarea limbajului, de cunoașterea mediului, în activitățile matematice și în cele care vizează educația pentru societate, cele mai cunoscute metode fiind: brainstorming-ul, cubul, ciorchinele, Diagrama Venn, explozia stelară, turul galeriei, bulgărele de zăpadă, mozaicul.

În continuare vor fi exemplificate câteva dintre metodele didactice moderne ce pot fi folosite în activitățile cu preșcolarii.

Brainstorming-ul/„asaltul de idei” este o metodă de stimulare a creativității ce poate fi folosită cu ușurință în diferite momente ale unei activități. Aceasta vizează enunțarea spontană a cât mai multor idei pentru soluționarea unei probleme, într-o atmosferă lipsită de critică. Metoda „asaltului de idei” a fost aplicată în cadrul evaluării proiectului „Eu și lumea mea”. Astfel, la tema „Familia mea”, la începutul activității, copiii stabilesc împreună ce reprezintă familia pornind de la întrebarea „La ce vă gândiți când auziți cuvântul *familie*?”. Fiecare copil va numi un element specific, fără a repeta răspunsul dat de colegi.

Cubul este o metodă activă ce poate fi aplicată unei clase de copii împărțită în șase grupe. Succesul metodei depinde de respectarea etapelor aplicării acesteia: întâi se va confecționa cubul, se vor forma cele șase grupe de copii cu mențiunea ca fiecare grup să își aleagă un lider care va prezenta în final răspunsul, apoi se prezintă sarcina și timpul afectat realizării acesteia, se realizează sarcina și în final se prezintă răspunsul grupului.

Fiecărei fețe a cubului îi corespunde un verb: **descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează.**

Această metodă poate fi utilizată la grupa mare, în cadrul temei „Toamna”. După ce s-a prezentat cubul și au fost formate cele șase grupe, se anunță sarcinile ce se doresc a fi rezolvate:

- Grupul I. *Descrie* - enumerarea elementelor specifice anotimpului toamna.
- Grupul II. *Compară* - să determine care sunt asemănările și deosebirile între anotimpul toamna și anotimpul vara.
- Grupul III. *Asociază* - să intoneze un cântec care se potrivește cu imaginile de la sectorul Bibliotecă (specifice anotimpului de toamnă).
- Grupul IV. *Analizează* - să stabilească părțile componente ale fructelor și legumelor de toamnă.
- Grupul V. *Aplică* - să picteze un tablou de toamnă.
- Grupul VI. *Argumentează* – să motiveze de ce le place acest anotimp.

Diagrama Venn reprezintă una din metodele didactice moderne cu ajutorul căreia copiii reușesc să stabilească, în mod creativ, asemănările și deosebirile dintre două concepte, operații. Este formată din două cercuri suprapuse parțial, în intersecția lor grupându-se asemănările, iar în spațiile libere din cercuri, notându-se deosebirile dintre două aspecte, concepte. Fiecare cerc va avea o culoare reprezentativă, inclusiv spațiul care intersectează cele două cercuri.

Metoda Diagrama Venn este binevenită la tema „Animalele sălbatice” pentru sistematizarea cunoștințelor copiilor în legătură cu ursul și căprioara. Astfel, se solicită copiilor ca în cercul galben să așeze imagini/simboluri ce reprezintă aspecte specifice căprioarei (coarne, mic, erbivor, ușor), iar în cercul albastru – aspecte specifice ursului (mare, bârlog, greu, carnivor). În spațiul portocaliu, care intersectează cercurile vor fi plasate imagini cu asemănările dintre cele două animale (au 4 membre, trăiesc în pădure, au blană, mamifere).

Explozia stelară este o metodă ce stimulează creativitatea preșcolarilor și se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de noi probleme și noi descoperiri.

Pentru consolidarea cunoștințelor la grupa mică în legătură cu tema „Insectele”, cadrul didactic poate apela la această metodă. Pe o stea mare plasată în mijloc va fi scrisă tema ce se dorește a fi investigată, iar în cele 5 colțuri ale stelei vor fi puse alte stele mai mici pe care se vor regăsi următoarele întrebări: Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?. Cadrul didactic prezintă pe rând cele cinci steluțe, citește ce este scris pe ele și adresează întrebări: Cine zboară din floare în floare?, De ce adună albina polenul?, Unde depozitează albina polenul? etc.

Bibliografie:

- Albulescu, I., Catalano, H., *Sinteze de pedagogia învățământului preșcolar,* Ed. Didactica Publishing House, București, 2019;
- Cerghit, I., *Metode de învățământ,* Ed. Polirom, Iași, 2006;
- Vasile, C., Ene, M., *Metodica și evaluarea pentru examenele de titularizare și definitivare în învățământ,* Ed. Rovimed, Bacău, 2017.

10.VALORIFICAREA UNOR PROVERBE ŞI ZICĂTORI ÎN EDUCAŢIA MORALĂ A COPIILOR

Prof. înv. preşc. Elvira Burciu
Prof. înv. preşc. Cristina Dobrin
G.P.N. nr. 4, Buzău

Folclorul literar constituie un capitol însemnat al istoriei literaturii române, încifrând, într-un limbaj propriu, idealurile şi aspiraţiile oamenilor.

G. Călinescu acordă folclorului atenţia cuvenită în *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, evidenţiind rolul pe care l-a jucat în dezvoltarea literaturii culte: „Importanţa capitală a folclorului nostru, pe lângă incontestabila lui valoare, în măsura în care e rodit de culegătorul artist, stă în aceea că literatura modernă, spre a nu pluti în vânt, s-a sprijinit pe el, în lipsa unei lungi tradiţii culte, mai ales fiind foarte mulţi scriitori de origine rurală.”

Folclorul literar pentru copii are o vechime foarte mare şi cuprinde creaţii orale ce însoţesc jocurile copiilor: cântece-formulă, recitative-numărători, păcăleli, glume, frământări de limbă, dar şi ghicitori, proverbe, zicători. Acestea din urmă sunt mesaje de dimensiuni reduse, purtătoare de informaţii majore, în forme extrem de concentrate şi contribuie din plin la formarea personalităţii copiilor pentru că au o valoare etico-estetică prin învăţăturile morale transmise şi prin mijloacele artistice folosite. Prin ironii mascate, prin buna dispoziţie pe care o răspândesc, acestea asigură un climat educativ adecvat, pozitiv, eficient. Sunt totodată puse în relaţie cu inteligenţa, simulează însuşirile, creează buna dispoziţie. Proverbele apar ca o expresie impersonală şi de mare vechime, înzestrată cu autoritate şi purtătoare de înţelepciune. Proverbele şi zicătorile se transmit pe cale orală, având un evident caracter tradiţional. Conţinuturile lor au profunzime filozofică, având ca nucleu

probleme morale, înţelepciuni aplicabile în diferite situaţii de viaţă. Mesajul proverbului nu este comunicat direct, fiind un conţinut para-proverbial.

Proverbele şi zicătorile sunt propoziţii imperative, negative sau afirmative, care prin conţinutul lor implică ideea de bine sau de rău şi impun în mod expres un sfat, un îndemn, o povaţă. Structura lor logică reliefează o persoană (căreia i se adresează sfatul), o comportare (atitudine, acţiune) indicată sau contraindicată şi un element de relaţie (împrejurare, agent, condiţie) în legătură cu care se dă sfatul. Accentul logic poate să cadă pe persoană, proverbul reprezentând în acest sens o atitudine faţă de ea *(„Făgăduieşte numai ce poţi da”*). Semnificaţia proverbului este un reproş la adresa persoanei implicate. Accentul poate să cadă pe agentul de relaţie. De pildă în *„La pomul lăudat să nu te duci cu sacul”* reproşul nu vizează persoana căreia i se dă sfatul, ci agentul în legătură cu care se dă sfatul.

Perceperea conţinutului unui proverb sau al unei zicători este strâns legată de dezvoltarea limbajului şi gândirii copilului. Ascultarea acestora îi dezvoltă copilului capacitatea de verbalizare, îi îmbogăţeşte vocabularul nu numai sub aspect cantitativ, dar acesta devine şi mai expresiv, mai variat şi mai bogat.

Proverbele se realizează în contexte funcţionale determinate, în afara cărora actualizarea lor nu are raţiune. Actualizarea proverbelor este condiţionată de contexte concrete, care presupun anecdoticul, situaţii şi comportamente întâmplătoare etc. Marea diversitate implicată de caracterul concret al contextelor funcţionale a determinat dezvoltarea unui repertoriu foarte bogat de proverbe, în cadrul căruia se găsesc răspunsuri corespunzătoare situaţiilor contextuale care se cer rezolvate.

Pentru realizarea diferitelor sarcini, în activitatea cu copiii preşcolari se folosesc adesea proverbe, zicători, ghicitori, strigături. Prin intermediul proverbelor si zicătorilor, copiii înţeleg noţiuni cu conţinut pozitiv ca: cinste, hărnicie, răbdare, bunătate, curaj, modestie, dragoste de muncă, dragoste de oameni/ de ţară, atitudine justă faţă de colegi, respectul faţă de cei mari, admiraţie faţă de eroii patriei etc. De aceea fiecărei situaţii în parte i se potriveşte o zicătoare sau un proverb ilustrativ. Astfel, când am observat că un copil nu are o atitudine corespunzătoare faţă de un coleg, am găsit momentul de a le spune proverbul *„Ce ţie nu-ţi place altuia nu-i face”*; când ajung prea târziu la grădiniţă - *„Cine se scoală de dimineaţă, departe ajunge”*; atunci când se grăbesc să termine o lucrare, fără să respecte anumite indicaţii, sau se grăbesc să dea un răspuns fără să gândească, se potriveşte proverbul *„Graba strică treaba”, „Întâi capul să gândească şi-apoi gura să vorbească”*; sunt momente când copiii mai spun câte un neadevăr şi ei ştiu că *„Minciuna are picioare scurte”*; sunt copii mai zvăpăiaţi, cărora li se mai întâmplă mici accidente, atunci se potrivesc proverbele: *„Capul face, capul trage!", „Până nu păţeşti, nu te lecuieşti!", „Din greşeli înveţi!”.* Atunci când unii copii refuză să „citească” o carte sau nu se poartă cuviincios cu cărţile, colegii le spun proverbe *„Cartea-i o comoară nepreţuită”, „Cine citeşte, creşte!”, „Cartea e o bucurie, are multă-nvăţătură”, „Ai carte, ai parte”, „Carte, ne înveţi să fim copii isteţi!”*.

În activităţi în care unii copii preferă să lase colegii să răspundă sau să îndeplinească anumite sarcini în locul lor, se potrivesc proverbele *„Lenea rugineşte mintea”, „Pică pară mălăiaţă în gura lui Nătăfleaţă”* sau *„Prin muncă şi stăruinţă vei ajunge la dorinţă”*. Proverbe precum *„Harnic ca o albină, strângător ca o furnică”, „Harnicul mănâncă când voieşte, iar leneşul când găseşte”, „Hărnicia aruncă sărăcia”* pot fi enunţate atunci când copiii se eschivează să strângă jucării ori alte materiale la sfârşitul activităţilor sau refuză din comoditate să participe activ la indeplinirea obiectivelor. Mulţi copii nu doresc să mănânce fructe şi legume, preferând dulciuri şi sucuri, atunci nu ezit să le spun *„Sănătatea este cea mai bună avuţie”, „Boala, pat moale unde găseşte, acolo se odihneşte”, „Pofta vine mâncând”*. De multe ori se întâmplă ca un copil să-i ofere ajutor, sau o jucărie/ o carte, unui coleg şi atunci el află că *„ Bine faci, bine găseşti”, „Binele cu bine se răsplăteşte”, „Cine pe altul omeneşte, pe sine se cinsteşte”, „Dar mic, bucurie mare”*.

În timpul activităţilor plastice, practice, şi altele care presupun exerciţiu şi păstrarea liniştii, copiii ştiu că *„Cine tace, treabă face, cine vorbeşte, lucrul nu-i sporeşte”*.

De asemenea, sunt nenumărate situaţii în care se pot spune şi explica proverbe şi zicători cu mare încărcătură morală:*„Cine are o meserie, are o moşie”, „Unde şcoala se iveşte, pământul se-mbogăţeşte”, „Răbdarea trece marea”, „Răbdarea e cea mai bună doctorie”, „Timpul care a trecut nu se va mai întoarce”, „Vorba dulce, mult aduce”, „După faptă... şi răsplată!”, „Copilul alintat e om stricat”, „Lucrul bine început e pe jumătate făcut”, „Dreptatea niciodată nu piere”, „Greşeala recunoscută e pe jumătate iertată”, „Nu lăsa pe mâine, ce poţi face azi”, „Buturuga mică, răstoarnă carul mare”, „Pisica blândă zgârie rău”, „Când pisica nu-i acasă, şoarecii joacă pe masă”, „Cine fură azi un ou, mâine va fura un bou” etc.*

În mediile folclorice, proverbele sunt considerate ca exprimând un adevăr incontestabil marcat prin autoritatea pe care le-o dă tradiţia, experienţa ce stă la baza lor şi acceptarea lor foarte largă. Proverbele se comportă ca mici opere literare. Valoarea lor estetică este cu atât mai mare, cu cât formularea este mai aproape de senzorial (de o experienţă directă) şi cu cât acest senzorial exprimă o idee mai generală.

În concluzie, proverbele reprezintă un consens etic general, valabil pentru un număr foarte mare de oameni. În general, proverbele exprimă, printr-o judecată de tip inferior, un adevăr formulabil printr-o judecată de tip superior, sau declanşează în mintea interlocutorului - pentru a fi decodat - un întreg şi complicat raţionament inductiv.

Cu cât ideea exprimată de proverb este mai generală, cu atât semnificaţiile lui practice sunt mai variate şi mai bogate, lucru care se întâmplă în special cu proverbele care pornesc de la observaţii concrete, investindu-le cu valori metaforice. Valoarea proverbului este determinată de expresivitatea metaforei. Anumite proverbe pot îmbrăca, prin semnificaţia lor, domenii întregi de viaţă, de la lumea fizică până la dramele interioare ale omului.

Zicătorile, considerate izolat, nu au conţinut ideistic, neformulând adevăruri, ci numai atitudini şi sublinieri prin metaforă a unor fapte naturale şi umane. Atitudinea implicată este de cele mai multe ori reprobatoare şi se manifestă de obicei printr-o ironie faţă de acţiuni şi comportamente umane, bazată pe o anumită logică a absurdului (*„Zile negre”, „Zile fripte”, „Floare la ureche”, „Soare cu dinţi”*). Există şi zicători care exprimă atitudini pozitive, de obicei aprecieri ale calităţilor umane (*„A fi ruptă din soare”, „Ca razele soarelui”*), dar şi zicători neutre, care nu exprimă o atitudine, ci dau numai măsura lucrurilor (*„Plouă cu găleata”, „Cât toate zilele”, „Ca stelele cerului şi ca nisipul mării”*). În felul acesta sunt reliefate lucruri care i se par omului exagerate, trezindu-i uimirea. Caracterul hiperbolic al acestor expresii constituie tocmai modalitatea de exteriorizare a uimirii.

Unul dintre obiectivele educaţiei este formarea caracterului printr-un set de valori morale, adică acele principii după care fiecare copil se poate ghida, inspira şi motiva pentru a-şi urma drumul în viaţă.

Bibliografie:

- Bîrlea Ovidiu, *FOLCLORUL ROMÂNESC ,* Editura Minerva;
- *LITERATURA PENTRU COPII*, Editura Didactică şi Pedagogică, 1996
- *GHICITORI, PROVERBE ŞI ZICĂTORI*, Editura Tudor, Bacău

11.TIPURI DE ACTIVITĂŢI CE FAVORIZEAZĂ STIMULAREA ŞI DEZVOLTAREA CREATIVITĂŢII LA PREŞCOLARI

Educatoare: Călin Elena Andreea,
G.P.P „Lumea copiilor” Topoloveni

Dezvoltarea creativităţii este o componentă a învăţământului formativ, un obiectiv esenţial al şcolii contemporane, de aceea A. Havena susține că “ oamenii ar fi mult mai creativi dacă li s-ar explica în ce constă, de fapt, noţiunea de creativitate.”

Vârsta ce cuprinde cea mai vastă experienţă educaţională, este perioada preşcolarităţii, este vârsta la care copilul descoperă lumea înconjurătoare, își însușește anumite deprinderi, dar totodată copilul se face remarcat prin potențialul său creativ, de aceea este imperios necesar stimularea potenţialului creativ al copilului.

Procesul instructiv-educativ din învățământul preșcolar, prin conținuturile pe care le promovează, satisface şi dezvoltă curiozitatea educabilului dar şi nevoia acestuia de a primi o explicaţie la tot ce se petrece în jurul său. De aceea conținuturile procesului instructiv-educativ sunt un mijloc important de dezvoltare şi stimulare a potențialului creativ. Programarea precisă a temelor abordate în cadrul activităților şi domeniilor de activitate, dar şi îmbinarea conținuturilor dobândite cu practica permit îmbogățirea experienței cognitive.

Toate conținuturile specializate au numeroase valențe formative, care îi ajută pe preşcolari să-şi dezvolte treptat diferite capacități în funcție de strategia didactică abordată de educatoare (metode, mijloace didactice, forme de organizare, modalități de evaluare).

În cele ce urmează voi da câteva exemple de tipuri de activități care aduc în prim plan stimularea potențialului creativ prin folosirea corectă a strategiilor didactice. Pornind de la premiza ca jocul mobilizează personalitatea copilului, am găsit în acesta un excelent mijloc de a fructifica, stimula şi consolida imaginaţia debordantă a preşcolarului.

Jocul şi învăţarea oferă copilului multe ocazii de a-şi combina şi recombina informaţiile de care dispune, de a construi realul din propriile imagini. Jocurile şi activităţile creative vor contribui din plin la dezvoltarea personalităţii preşcolarului. Consider în primul rând că se impune folosirea de strategii creative în activităţile de educarea limbajului, deoarece limbajul nu reprezintă numai un proces care se dezvoltă spectaculos la aceasta vârstă ci şi prin care se asimilează experienţa personală şi care influenţează şi este influenţat de toate procesele psihice şi în mod special de componenta afectiv-motivaţională.

Deoarece jocul ocupă o poziţie privilegiată la această vârstă vom prezenta un exemplu dintr-o activitate de educare a limbajului în care ne-am folosit de cunoştinţele anterioare ale preşcolarilor.

Jocul s-a numit „Povești încâlcite”- Zâna poveștilor cere ajutorul copiilor să descurce poveștile încurcate din traista fermecată. În traista fermecată se aflau siluete cu personaje din cinci povești alese de mine, copii trebuiau sa aleagă din traista fermecată o siluetă, să denumească personajul din siluetă, poveste din care face parte personajul, după care să încerce să schimbe cursul poveşti cum vor ei înlăturând personajele care nu le plac, motivând alegerea făcută.

Metoda folosită în desfășurarea jocului este brainstorming-ul, metodă specifică de dezvoltarea a potențialului creativ. Utilizarea acestei metode este punctul de plecare în construirea învăţării, bazat pe cunoştinţele copilului. Brainstorming-ul poate fi folosit individual, perechi sau grup, fiind cea mai răspândită metodă de stimulare a creativităţii, bazată pe principiul suspendării judecăţii.

Pe parcursul jocului a fost sesizat faptul că preşcolarii au modificat „în funcție de trăirile lor emoționale față de personaj, evoluția acestuia, „destinul” relațiile lui cu celelalte personaje”. *(Elena Rafailă).* Astfel copiii au făcut apel la întreaga lor imaginație creând noi situați și personaje.

Metoda brainstorming a oferit copiilor posibilitatea de a-și manifesta liber, spontan imaginaţia, crescând productivitatea creativităţii individuale ca urmare a interacţiunii membrilor unui grup.

Manifestarea potențialului creativ în cadrul jocului nu este intenționată. Ea este posibilă datorită semnificației afectogene a obiectelor, persoanelor, relațiilor și mai ales reflectă trebuința de independență și autoexprimare a preșcolarului. Jocul copilului nu este un veritabil produs creator, este nou și original în raport cu sine și în raport cu ceilalți copii.*(Elena Rafailă,2002, p.47).*

O altă metodă interactivă de stimulare a creativității este „Explozia stelară", această metodă a fost integrată în cadrul unei activități de educare a limbajului. Ne-am folosit de o poveste cunoscută de copii și anume „Fata babei și fata moșneagului" pentru a stimula creativitatea copiilor prin competitivitate, s-au format grupuri de câte patru persoane.

Ca mijloace de învățământ pentru desfășurarea activității am realizat șase steluțe, pe fiecare steluță erau trecute întrebările: Ce?, Cine?, Unde, De ce?, Când?, iar pe cea de-a șasea steluța era trecut titlu poveștii.

Fiecare echipă trebuie să răspundă la una din întrebările de pe steluțe, cel ce răspundea întrebării cu un răspuns creativ diferit de întâmplările din poveste așeza câte o săgeată de la întrebare către titlul poveștii. La final toții copiii au găsit un nou final poveștii și chiar un titlu adecvat.

Prin intermediul poveștilor, preșcolarul „se eliberează de egocentrism, întrucât se identifică în plan imaginar cu personajele în care găsește ceva din el însuși, și ceva din personaje în el."*(Elena Rafailă)*

Poveştile, ca activităţi organizate, au o valoare cognitivă, etică şi estetică, prin intermediul acestora se exercită o puternică forță asupra întregii personalităţi a copiilor, se exersează vorbirea și se formează deprinderea de a vorbi independent, ceea ce contribuie la o exprimare corectă, coerentă și expresivă.

Copilul repovesteşte poveştile învăţate în manieră proprie, apoi, uneori chiar desenează sau creează anumite jocuri în care folosește cele învăţate, aici intervine clar potențialul creativ al copilului care se manifestă independent fără a fi îndrumat de către un adult.

La început potențialul creativ se manifestă mai puțin pregnant în domeniul verbal deoarece preșcolarul nu deține control asupra limbii, dar mai târziu odată cu folosirea poveștilor, basmelor, legendelor în cadrul activităților didactice preșcolarul încetul cu încetul își însușește anumite expresii, cuvinte frumoase pe care le va folosi în contexte variate.

Poveştile au o valoare educativă şi formativă ridicată, fiind un mijloc de stimulare a trăirilor emoţionale pozitive, pe fondul cărora se sporeşte motivaţia intrinsecă a copiilor.

Multe din conținuturile predate în grădiniță pot fi valorificate în vederea stimulării potențialului creativ. Activitățile ce favorizează dezvoltarea creativității sunt activitățile de educarea limbajului, activitățile matematice și activitățile artistico-plastice prin intermediul acestor activități copilul receptează și își însușește primele procedee imaginative. O abordare interdisciplinară a acestor conținuturi favorizează crearea de legături, conexiuni noi între elementele ce țin de fiecare activitate în parte, cunoștințele dobândite în urma explorării acestor activități nu pot conduce singure la stimularea potențialului creativ, ele constituind doar o sursă/bază imaginativă, însă prin folosirea unor metode și procedee specifice dezvoltării creativității ele conduc cu siguranță la stimularea și activarea potențialului creativ.

Ca o încheiere se poate spune că, educarea creativității încă din perioada preșcolarității a devenit un obiectiv precis al societății moderne, grădinița fiind prima instituție după familie care își pune amprenta asupra laturii creative a viitorului școlar.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan, (2008). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii.* Iași: Editura Polirom.

- Landau, Erika, (1979). *Psihologia creativității.* București: Editura Didactică și Pedagogică.
- Păiși, Lăzărescu, M., (2007). *Psihologia vârstelor.* București: Editura V & I Integral.
- Păiși, Lăzărescu, M., Tudor, L., Sofia, Stan, M., Magdalena, (2009). *A deveni și a fi educator.* Pitești: Editura Didactică și Pedagogică.
- Rafailă, Elena, (2002). *Educarea creativității la vârsta preșcolară.* București: Editura Aramis

12.JOCUL ÎN EDUCAȚIA COPILULUI

Psiholog Carp Ionela-Adriana,
Liceul Tehnologic de Mecatronică și Automatizări Iași

Motto: ”Nu există artă mai frumoasă decât arta educaţiei. Pictorul şi sculptorul fac doar figuri fără viaţă, dar educatorul crează un chip viu; uitându-se la el, se bucură şi oamenii, se bucură şi Dumnezeu.”

Sfântul Ioan Gură de Aur

Cea ce ştim, credem şi gândim despre copil se reflectă în tot ceea ce facem pentru el. Niciodată nu vom putea şti totul despre copil, dar cu cât ne vom apropia mai mult de el şi îl vom înţelege mai bine, cu atât vom învăţa mai multe despre ceea ce ar trebui să facem pentru a-l ajuta să crească şi să se dezvolte la nivelul întregului potenţial de care dispune.

În educaţie nu există reţete! Există experienţă acumulată, există idei şi teorii bazate pe noi cercetări, există practici confirmate în timp care şi-au demonstrat avantajele, există valori, principii, reguli, dar nu există reţete. Pentru că fiecare copil este unic, pentru că fiecare grup de copii este unic, pentru că fiecare cadru didactic este unic, pentru că fiecare familie este unică - pentru fiecare în parte aplicându-se metode specifice de educaţie!

De aceea succesul educaţiei se bazează pe adaptarea demersului educaţional la necesităţile individuale ale fiecărui copil. Ideile au ca reper primordial COPILUL!

Ştiinţific este demonstrat, că primii trei ani de viaţă sunt decisivi, critici în formarea abilităţilor mintale la copii, a personalităţii şi comportamentului.

Cuvântul "joc", moștenit din latinescul "iocus"(glumă, șotie, distracție), a preluat în limba română și sensul substantivului latin "ludus" care desemna, deja în antichitate, o gamă vastă de manifestări populare, începând cu scenele de amuzament din viața cotidiană și terminând cu manifestări cu caracter sportiv, militar sau religios, ale unui oraș, ținut sau imperiu.

Jocul are o putere imensă în viața copiilor. Există o strânsă interdependență între evenimentele de la începuturile învățăturii copilului și succesele și insuccesele din viitoarea activitate educațională.

Jocul reprezintă un ansamblu de acțiuni și de operațiuni care urmăresc obiective de pregătire intelectuală, tehnică, morală, fizică a corpului.

Elementul de joc imprimă acestuia un caracter mai viu și mai atrăgător, aduce varietate și o stare de bună dispoziție funcțională, de veselie și de bucurie, de destindere , ceea ce previne apariția monotoniei și a plictiselii, a oboselii.

Copiii prin naștere au tendința de a învăța și a descoperi, de a ști și de a cerceta. In joc există libertatea spiritului care permite copilului să caute și să descopere noi idei. Există o tendință de implicare personală, de control și dirijare. Jocul este un mod natural care determină copilul să lucreze în grup.

Copiii, majoritatea timpului liber și nu numai, și-l petrec jucându-se. Jocul reprezintă pentru copii o modalitate de a-și exprima propriile capacități. Prin joc, copilul capată informații despre lumea în care trăiește, intră în contact cu oamenii și cu obiectele din mediul înconjurător și învață să se orienteze în timp și spațiu. Putem spune că jocul este "munca copilului".

O perioadă mai lungă de joc pregătește copilul pentru intrarea cu succes într-o lume din ce în ce mai complexă de cuvinte și simboluri.

Ca educatori ai copiilor mici, ar trebui să îmbogățim cunoștințele copilului cu materiale pe care el le poate folosi jucându-se. Ar trebui să folosim toate ocaziile pentru a dirija atenția copilului spre obiectele și evenimentele naturale petrecute în mediul său, care pot stimula și satisface curiozitatea sa, timp în care se dezvoltă încrederea și entuziasmul.

În copilărie învățătura este naturală și spontană. Copilul învață pentru că-i place o activitate de cunoaștere. Curiozitatea și gândirea care-l stimulează în joc sunt parte integrantă din plăcerea sa de a învăța.

Copilul învață prin cunoașterea lumii proprii. Prin joc copilul se aventurează în necunoscut.

Devenindu-i mai conștient și mai familiar mediul său înconjurător, el începe să cunoască lumea prin noi modalități. Își folosește imaginația pentru a umple golurile dintr-un obiect, folosind obiecte simple, natural (pietre, bețe, apa), învățând astfel să facă diferențe bazate pe experiențele sale. Face comparații, observă noi proprietăți și învață să le explice sieși și altora. Analizează noile sale experiențe și se bucură, împărtășind și altora și discutând rezultatele sale.

În copilărie, copilul se familiarizează prin joc cu noțiunile de greutate, măsurare, sunete, obiecte vii. Din experiența căpătată prin joc, copilul dobândește o gândire mai profundă, idei și concepte abstract.

Prin joc copilul este un inițiator în propria sa lume. Jocul determină creșterea încrederii în sine a copilului, cât și dorința de autodepășire lăsându-i libertatea de a-și folosi fantezia și imaginația pentru propria sa plăcere și a altora. Jocul îl ajută să-și dezvolte acuitatea observativ-motrică, să-și coordoneze mișcările.

Prin joc, copilul își câștigă încrederea în sine pentru integrarea în societate, se dezvoltă și învață amuzându-se. Pentru el, nu există diferențe între a se juca și a învăța. Copilul învață, de asemenea, prin manevrarea obiectelor sau ideilor pe care vrea să le cunoască. Din acest motiv, el are nevoie și dorește să fie activ. Inteligența se construiește plecând de la coordonarea și de la repetarea acestor acțiuni, fizice sau mentale.

Jocul are un rol fundamental în dezvoltarea copilului. Este dovada bunei sale sănătăți fizice, psihice și intelectuale. Este cel mai bun mijloc pentru învățare, căci prin joc, copilul învață ușor, fără să-și dea seama. Pe lângă plăcere, jocul îi permite copilului mic să-și stimuleze corpul și organele de simț. Ii dă ocazia să parcurgă un mare număr de informații și are o formidabilă valoare de antrenament. Prin joc, copilul învață să se concentreze, să-și respecte partenerul de joacă, să construiască, să-și dezvolte și să-și structureze imaginația.

Toți copiii au o poftă nebună de a se juca și de a învăța, dar le place mai ales să fie cu adulții. Copilul progresează și învață, în măsura în care i se întreține motivația. Această motivație va fi mult mai puternică dacă i se propun activități pe care le poate face, pe care le simte la îndemână.
În sens contrar, va fi pus într-o situație riscantă, chiar de eșec și rezultatele obținute vor fi contrare celor așteptate: copilul se va interioriza, își va pierde încrederea în el și nu va mai vrea să învețe cu adultul.
Din contra, dacă se află în situația de reușită, este bine să fie felicitat, să fie mândru de el, aceasta motivând și dorința de a face mai mult.

Jocul este definit de psihologul elvețian Jean Piaget drept un "exercițiu funcțional" cu rol de "extindere a mediului", o modalitate de transformare a realului, prin asimilare și de acomodare la real, deci un mijloc de adaptare.

În evoluția jocului, Piaget delimitează trei mari categorii de joc: jocul exercițiu, jocul simbolic și jocul cu reguli.

Putem spune că jocul devine la vârsta preșcolară o condiție importantă pentru evoluția sa ulterioară, iar lipsirea de joc sau de resursele necesare desfășurării lui (timp, spațiu, jucării, aprobarea și asistența adultului) determină apariția unor carențe în dezvoltarea personalității, chiar dacă lipsa jocului a fost compensată de abordarea altor forme de educație.

Copiii care se joacă par a fi inepuizabili, pierd măsura timpului, absorbiți cu totul de joc. Jocul deși activitate ce nu exclude dificultățile, apare și ca o formă de odihnă.

Se spune destul de des că, înainte de o anumită vârstă, "totul era o joacă". In realitate, nimic nu este numai o joacă. Primii ani au un rol esențial în dezvoltare și nu trebuie subestimat nimic din ceea ce s-ar putea face cu copilul mic în această perioadă, care i-ar permite acestuia să-și construiască baze solide pentru viitor.

Dezvoltarea creierului este cu atât mai rapidă cu cât copilul este mai mic și este aproape completă înainte ca acesta să meargă la școală. Atât calitatea cât și cantitatea primelor experiențe stau la baza dezvoltării mentale viitoare.

”Participaţi la jocul copilului dacă vă acceptă; jucaţi-vă efectiv cu copilul, stimulaţi-l să manipuleze obiecte şi situaţii, diversificându-i modalităţile de joc; folosiţi materiale potrivite pentru nivelul de dezvoltare a copilului şi stimularea lui; materialele alese să fie colorate, sigure şi durabile; planificaţi activităţile în aşa fel încât copilul să-şi antreneze cât mai multe abilităţi; atrageți copiii să se joace dacă este nevoie; apreciaţi mereu pozitiv eforturile copilului în joc; extindeţi acţiunile copiilor şi propuneţi şi altele; fiţi în permanentă căutare de noi modalităţi prin care să facem jocul copiilor pe măsura posibilităţilor acestora; acordaţi timp suficient şi spaţiu ambiental într-un mediu curat şi securizant unde jocul să fie o experienţă benefică şi sigură.” (După PETI: Educaţie Timpurie Individualizată// Ghid pentru educatoare. UNICEF-CNETIF, Chişinău, 2000).

Copilăria reprezintă pentru oricine un tărâm de poveste. Nimeni nu ştie când începe şi când se termină. Ştim doar că ne trezim într-o bună zi oameni mari şi ne tot amintim apoi ce frumos era şi cât de fericiţi eram în acel rai care nu se mai întoarce.

Bibliografie:

- Bacus, Anne, 2012, *Jocuri pentru copii de la o zi la șase ani*, Ed. Teora
- Ginott, G. Haim, 2018, *Între părinte și copil*, Ed. Humanitas
- Schulman Kolumbus, Elinor, 1998, *Didactica preşcolară* , Ed. Integral
- Culegere metodică editată de Revista de Pedagogie, *Copilul şi jocul*
- *Revista învăţământului preşcolar*, Nr.1-2/1992
- *Ghidul cadrelor didactice pentru educaţia timpurie şi preşcolară*, Ministerul Educaţiei şi Tineretului al Republicii Moldova, UNICEF, Chişinău, 2000
- http://www.scritub.com
- http://ziarullumina.ro/copilaria-de-ieri-copilaria-de-azi

13. SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC PRIN PRISMA INCLUZIUNII COPIILOR CU DIZABILITĂȚI

Căpraru-Iubu Anca Elena
Școala Gimnazială Nr.1 Cetățeni, Argeș

„Dacă nu pot să învăț cum predai tu, învață-mă cum pot eu”

Dintotdeauna procesul de învăţământ a presupus depăşirea unor obstacole, eliminarea unor dificultăţi apărute în timpul studiului individual sau colectiv. Rămasă în umbră multă vreme, pedagogia copiilor cu dizabilități a cunoscut progrese însemnate, mai ales în ultimele decenii, în ultimul timp discutându-se tot mai mult despre *„educaţia incluzivă - un proces permanent de îmbunătăţire a instituţiei şcolare, având ca scop exploatarea resurselor existente, mai ales a resurselor umane, pentru a susţine participarea la procesul de învăţământ a tuturor persoanelor din cadrul unei comunităţi.” (sintagmă utilizată în H.G. 1251 / 2005 – anexa 1 privind educația copiilor cu cerințe educaționale speciale).*

Cu toate progresele, însă, încă există mari dificultăți în ceea ce privește integrarea copiilor cu CES în învățământul de masă românesc. Astfel, vom prezenta în cele ce urmează o analiză a avantajelor si dezavantajelor educației incluzive în învățământul românesc.

DEZAVANTAJELE INCLUZIUNII EDUCAȚIONALE

În Legea Educației Naționale Nr.1 /2011 exista prevederi privind școlarizarea copiilor cu dizabilități și integrarea acestora în învățământul de masă, atunci când dizabilitatea permite acest lucru. Deși în ART. 51 la subpunctul (1) este menționat *"copiii, elevii şi tinerii cu cerinţe educaţionale speciale, integraţi în învăţământul de masă, beneficiază de suport educaţional prin cadre didactice de sprijin şi itinerante, de la caz la caz."* acest lucru rareori se întâmplă. În realitate copiii sunt incluși în învățământul de masă și tot greul este lăsat în grija cadrului didactic care este de multe ori depășit de situație. Asta şi datorită faptului că sistemul nu este astfel organizat încât să instruiască profesorii şi să asigure un cadru incluziv.

Totodată nici profesorii nu sunt încurajaţi, motivaţi să urmeze cursuri de formare pentru lucrul cu copiii cu cerinţe speciale.

În mod normal, într-o şcoală ar trebui să fie câte un consilier şcolar, câte un logoped, dar şi profesori de sprijin. Profesori de sprijin sunt foarte puţini şi nici nu realizează întru-totul integrarea, pentru că profesorul de sprijin ia o dată au de două ori pe săptămână copilul şi lucrează separate cu acesta după o programă adaptată. Integrarea se face realmente când copilul lucrează la clasă, în acelaşi timp cu ceilalţi copii, doar că are nevoie lângă el de un profesor de sprijin, care să îl ajute. România duce lipsă de aşa ceva, iar părinţii trebuie să plătească pe cineva specializat să facă acest lucru.

Acest lucru derivă tot dintr-o hibă a sistemului - lipsa bugetului în unităţile de învăţământ, pentru participarea cadrelor didactice la workshopuri, seminarii sau cursuri de instruire în diagnoză – pentru a-și putea da seama când unul dintre copiii cu care lucrează are o problemă - și în lucrul cu copiii cu CES.

Însuși profesorii fără experienţă în gestionarea comportamentelor copiilor cu CES şi lipsa lor de instruire în acest sens constituie un dezavantaj al incluziunii.

De asemenea un dezavantaj este reprezentat de lipsa de informare a copiilor din clasa cu privire la faptul că în colectivul lor există un copil cu CES şi lipsa informării cu privire la manifestările copilului, la nevoia pe care acesta o are de atenția și prietenia lor, precum şi importanţa integrării lui în societate.

Ca și dezavantaje pentru copiii cu dizabilităţi, principala îngrijorare ține de atitudinea celorlalți copii, uneori copiii cu dizabilităţi vor fi ofensaţi, jigniți de colegi, vor fi discriminați. O altă preocupare majoră ține de capacitatea copiilor cu dizabilităţi de a face față programului de studii, acestora fiindu-le mai greu să-și mențină focusată atenția pentru perioade mai mari de timp.

Totodată este necesară o formare și a părinților prin organizarea de seminarii la care aceștia să ia parte, deoarece de multe ori atitudinea discriminatorie a copiilor ce au un coleg cu CES pornește din familie, aceștia fiind îndemnați să nu se joace, să nu vorbească și să nu interacționeze cu acesta.

Lipsa informării publice privind persoanele cu CES și nevoile acestora conduce la o atitudine segregaționistă și discriminatorie, de aceea este necesară creșterea gradului de conștientizare în societate, inclusiv la nivelul familiei, cu privire la acceptarea și încurajarea participării persoanelor cu dizabilități în societate presupune un efort continuu pentru promovarea recunoașterii capacităților, abilităților și contribuțiilor pe care acestea le pot aduce societății.

Cultivarea la toate nivelurile sistemului de educație, inclusiv la toți copiii, de la o vârstă fragedă, a unei atitudini de respect față de drepturile persoanelor cu dizabilități este de asemenea un deziderat al societății actuale.

Organizarea din cadrul sistemului este pe anumite părți defectuoasă, într-adevăr există programe specifice învățământului special, însă acestea nu se pot plia pe necesitățile tuturor copiilor cu CES, ar fi

necesară o programă specială care să fie realizată pe baza unei evaluări clinice, de specialişti, şi nu să fie lăsat tot în grija cadrelor didactice și acest aspect.

Problemele de ordin tehnic, în primul rând în școlile de masă lipsesc condițiile tehnice necesare, la fel școlile nu sunt asigurate cu personal suplimentar necesar.

AVANTAJELE INCLUZIUNII EDUCAȚIONALE

Trecând peste insuficiențele sistemului și lipsurile acestuia în ceea ce privește incluziunea copiilor cu CES, trebuie să conștientizăm că, în cele din urmă, cei mai importanți sunt copiii, iar incluziunea acestora în învățământul de masă este un important factor pentru dezvoltarea lor și pentru o viitoare incluziune socială.

Principalul avantaj pentru copiii cu dizabilităţi este că aceşti copii se vor integra mai uşor în societate, se vor simți mai bine emoțional, se vor dezvolta mai bine și vor învăța mai mult, dar toate acestea depind de modul în care sunt tratați în colectivul de elevi în care sunt integrați. Dacă se simt incluși și iubiți efectele vor fi deosebit de benefice pentru ei.

Ceilalți copii vor deveni mai buni, mai **toleranți**, vor fi mai sensibili și grijulii atâta timp cât acestora li se explică problemele colegilor cu dizabilități și faptul că nu au o boală sau ceva transmisibil. O serie de avantaje se referă la completarea concepției copiilor despre viață: vor vedea care este viața reală, vor cunoaște despre existența copiilor cu dizabilităţi, despre dificultățile pe care aceștia le întâmpină.

De cele mai multe ori putem afirma că prezența copiilor cu dizabilităţi în școală influențează puternic (în sens statistic) gradul de acceptare a acestora de către copii și de societate.

Prezența unui copil cu CES în colectivul de elevi, precum cunoașterea și acceptarea acestuia de către ceilalți copii poate constitui un incredibil liant al grupului. De multe ori întâlnim cazuri în care elevii se organizează să-l ajute ce cel în dificultate, să-i împingă căruciorul, să-l ajute să se ridice, sa-i aducă cărțile etc.

Dintre avantajele incluziunii educaționale mai menționăm:

- formarea la copilul deficient a unui registru comportamental adecvat care să permită adaptarea şi integrarea sa socială printr-o experienţă comună de învăţare alături de copiii normali;
- asigurarea legăturii cu faptele reale de viaţă şi familiarizarea cu o serie de obişnuinţe privind activităţile de utilitate practică şi de timp liber;
- dezvoltarea capacităţilor necesare pentru rezolvarea independentă (în limitele permise de gradul deficienţei) a problemelor de viaţă, autocontrol în situaţii dificile şi practicarea unor metode şi tehnici de muncă intelectuală care să asigure eficienţă în adaptarea şi integrarea şcolară şi socială.

Alinierea la reglementările internaţionale a făcut ca şi învăţământul românesc să devină din ce în ce mai deschis la ideea de incluziune. O serie de proiecte-pilot, care s-au efectuat în ţara noastră, au scos în evidenţă faptul că integrarea copiilor cu dizabilităţi în şcolile obişnuite este posibilă şi poate fi extinsă la nivel naţional (Vrăsmaş, 2001: 185–217). Un alt studiu recent indică faptul că un număr semnificativ dintre copiii cu dizabilităţi înscrişi în învăţământul de masă şi părinţii lor se declară satisfăcuţi de experienţa de învăţare din şcoala obişnuită şi de serviciile educaţionale de care au beneficiat (Horga şi Jigău, 2009: 13).

Educaţia integrată îi va permite copilului cu CES să trăiască alături de ceilalţi copii, să desfăşoare activităţi comune, dobândind abilităţi, indispensabile pentru o viaţă cât mai apropiată de cea a valizilor, pentru o adecvată inserţie socială. Cu certitudine, elevii cu dificultăţi de învăţare au nevoie de ajutor în vederea adaptării, integrării şi devenirii lor ca şi ceilalţi elevi – cu succese şi insuccese, cu realizări şi ratări, dar şi cu rezultate încurajatoare.

Bibliografie

- Horga, I., Jigău, M. (coord.), *Situaţia copiilor cu cerinţe educative speciale incluşi în învăţământul de masă,* Bucureşti, Editura Vanemonde, 2009
- Vrăsmaş, T., *Învăţământul integrat şi/sau incluziv*, Bucureşti, Editura Aramis, 2001.

- www.unicef.ro
- Sursa foto CEDCD.ro

14.INSTRUMENTE ŞI BUNE PRACTICI CARE SPRIJINĂ CULTIVAREA BUCURIEI DE A ÎNVĂȚA LA COPILUL MIC - JOCURILE VIRTUALE

prof. înv. preşc. CEAUŞESCU IULIANA
G.P.P. ,,SF. ÎMP. CONSTANTIN ŞI ELENA"
STÎLPENI

Educaţia este într-un flux permanent de schimbare. Evoluţia societăţii este din ce în ce mai alertă, devine tot mai marcată de necesitatea cunoaşterii rapide, complete şi corecte a realităţii înconjurătoare, pentru ca luarea deciziilor să fie făcută ferm, oportun şi competent. Acest lucru duce la creşterea volumului de informaţie ce trebuie analizat, la necesitatea stocării şi prelucrării acesteia, deci la necesitatea utilizării calculatorului atât în viaţa de zi cu zi cât şi în procesul instructiv-educativ.

În grădiniţă, ca şi în celelalte cicluri de învăţământ, calculatorul este din ce în ce mai mult utilizat atât de către cadrul didactic cât şi de preşcolari, însă folosirea lui trebuie realizată astfel încât să conducă la îmbunătăţirea calitativă a procesului instructiv-educativ şi nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziţionarea unor cunoştinţe şi formarea unor deprinderi care să permită copilului să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm şi rezistenţă, nu cu frică. Orientaţi cu încredere spre schimbare copiii vor simţi nevoia de a fi instruiţi cât mai bine pentru a face faţă noilor tipuri de profesii.

Deoarece cunoștințele de calculator sunt esențiale în societatea noastră de astăzi, mulţi părinţi cred că, cu cât copiii lor încep să utilizeze calculatorul mai repede, cu atât mai bine. Copiii pot avea, de asemenea, un avantaj dacă au posibilitatea de a se juca cu programe educaționale, dezvoltându-şi multe abilităţi utile în şcolaritate. Unii experți sugerează că a le permite preşcolarilor să utilizeze calculatorul poate fi benefic deoarece:introduce competenţe educaționale; învaţă abilităţi spaţiale şi de logică; pregăteşte copiii pentru utilizarea calculatorului în viitor; creşte stima de sine şi încrederea în sine;stimulează rezolvarea de probleme; stimulează înţelegerea limbajului; îmbunătăţeşte memoria de lungă durată şi dexteritatea manuală. Cele mai mari beneficii apar însă atunci când copiii folosesc computerele side-by-side (faţă în faţă)sau atunci când lucrează cu adulţii. În aceste situaţii, copiii preşcolari îşi dezvoltă abilităţi de cooperare în rezolvarea problemelor,dar şi posibilitatea de a interacţiona cu ceilalţi, ceea ce îmbunătăţeşte procesul de învăţare, per global.

Pentru a face computerul benefic copilului preşcolar trebuiesc luate măsuri de precauție privitoare la siguranța acestuia. Una dintre acestea ar fi hotărârea cu privire la normele şi limitele de timp cât şi setarea unui profil separat de utilizare pentru copil. Acest lucru îl poate împiedica să facă clic pe anumite aplicații care l-ar putea afecta în mod negativ.

Calculatorul devine un spațiu / loc unde copiii se pot distra în timp ce explorează multe lucruri interesante. Copiii folosesc computerele pentru a căuta răspunsuri la diferite întrebări, a rezolva probleme şi de a explora şi a manipula obiecte de pe un ecran. Acest lucru sprijină dezvoltarea în toate domeniile:

- Alfabetizare: Expandând vocabularul copiilor şi dezvoltarea limbajului, prin introducerea lor în software-ul de etichete de vocabular, cu imagini, cuvinte scrise şi cuvântul pronunţat (fonetic). În acest mod copilul relaționează cu elemente care sunt disparate şi destul de greu de înţeles şi relaţionat pentru el, chiar şi la vârste mai mari decât cele ale preşcolarităţii.
- Matematică: stimularea capacităților perceptive de evaluare şi a relaționării cu cele de reprezentare prin transformările şi evaluările de viteză, greutate, volum, mărime.

- Ştiinţă: Introducerea copiilor în fenomenele ştiinţifice. La vârsta preşcolară, copiii sunt încântaţi de orice pot explora, cerceta; se pot folosi site-uri de internet pentru a învăţa despre plante şi animale, fenomene fizice şi chimice. Unele grădini zoologice şi acvariile au camere live web, care permit copiilor să vadă animalele în timp real.
- Ştiințe sociale: ajuta copiii să înțeleagă conceptul de istorie şi trecut, relaţii familiale prin arbori genealogici.
- Arte: Utilizarea calculatorului ca un mediu de a experimenta culori, forme şi design. Copiii pot folosi instrumentele disponibile într-un program de grafică.
- Tehnologie: Copiii învață operaţiunile de bază şi concepte de tehnologie.

Mediile virtuale, tehnologiile digitale nu reprezintă o simplă adăugare în planul de învăţământ, ele trebuie să fie integrate deplin în procesul educațional, la toate nivelurile acestuia. Cadrele didactice trebuie să fie formate pentru a face faţă schimbării şi inovării,trebuie să-şi schimbe mentalitatea privind formarea şi dezvoltarea competenţelor cheie la copii, prin îmbinarea metodelor clasice de predare-învăţare-evaluare cu strategii moderne ce utilizează soft-urile educaţionale.

Soft-ul educaţional reprezintă un sistem de programe sau aplicații pentru calculatoare incluzând și procedurile lor de aplicare , care prezintă un subiect, o temă, un experiment, o lecţie, un curs, etc.

Soft-urile educaţionale pentru preșcolari reprezintă un produs informatic ce utilizează programarea pedagogică în vederea diversificării metodelor şi strategiilor de transmitere a cunoştinţelor cu ajutorul imaginilor, desenelor animate, a simulărilor unor fenomene greu accesibile percepţiei directe.

Soft-urile educaţionale ce pot fi utilizate în procesul instructiv-educativ desfăşurat în grădiniţe sunt relevante atât din punct de vedere informativ, cât şi formativ, în cadrul tuturor tipurilor de activităţi diferenţiate în funcţie de sarcina didactică dominantă. CD-urile educaţionale folosesc o cantitate mare de informaţii, oferind situaţii de învăţare diferenţiată, în funcţie de vârstă şi de nivelul de pregătire într-un anumit domeniu de cunoaștere sau pentru mai multe domenii de cunoaștere (transdisciplinaritatea).Soft-urile educaţionale trebuie să fi e centrate pe nevoile și interesele preșcolarilor, contribuind la formarea și dezvoltarea competenţelor-cheie la aceștia, printr-o învăţare dirijată, cu ajutorul imaginilor vizuale și auditive prezentate într-o formă atractivă ce respectă particularităţile lor de vârstă și individuale.

Etapele de verificare şi evaluare a cunoştinţelor şi deprinderilor în însuşirea competenţelor corespunzătoare scenariului didactic, pot fi implementate sau nu în software educaţional, acest lucru fiind în funcţie de particularităţile cunoştinţelor corespunzătoare unei discipline didactice.

O clasificare a soft-urilor educaţionale după funcţia pedagogică specifică pe care o pot îndeplini în cadrul unui proces de instruire sunt: prezentare de noi cunoştinţe, simulare (prezentare de modele ale unor fenomene reale), exersare, testare, dezvoltare a unor capacităţi sau aptitudini, jocuri educative.

Soft-uri de exersare intervin ca un supliment al activității din clasă, realizând exersarea individuală necesară însuşirii unor date, proceduri, tehnici sau formării unor deprinderi specifice; ele îl ajută să realizeze activităţile de exersare, permiţând fiecărui copil să lucreze în ritm propriu şi sa aibă mereu aprecierea corectitudinii răspunsului dat.

Soft-urile interactive pentru predarea de noi cunoştinţe tip creează un dialog (asemănător dialogului profesor-elev) între copil şi programul (mediul) respectiv. Interacţiunea poate fi controlată de computer (dialog tutorial) sau de copil (dialog de investigare).

Soft-uri de simulare permite reprezentarea controlată a unui fenomen sau sistem real, prin intermediul unui model cu comportament analog. Prin învăţare asistată de calculator se oferă posibilitatea modificării unor parametri şi observării modului cum se schimbă comportamentul sistemului.

Soft-uri pentru testarea cunoştinţelor reprezentând poate gama cea mai variată, întrucât specificitatea lor depinde de mai mulţi factori - momentul testării, scopul testării, tipologia interacţiunii

(feed-back imediat sau nu) - aceste soft-uri apar uneori independente, alteori făcând parte integrantă dintr-un mediu de instruire complex.

Jocurile educative virtuale sunt soft-uri care sub forma unui joc ,urmăresc atingerea unui scop, prin aplicarea inteligentă a unui set de reguli implicându-l pe copil într-un proces de rezolvare de probleme. De obicei se realizează o simulare a unui fenomen real, oferindu-i copilului diverse modalităţi de a influenţa atingerea scopului.

Jocurile pe computer încurajează implicarea personală. Sunt distractive, amuzante, atractive, cu o estetică vizuală bogată, atrăgându-ne într-o lume fantastică. În timpul jocului, primești informații vizuale care îți folosesc imaginația – o importantă forță dominantă pentru stadiul de creștere al fiecărui copil, ce întărește gândirea independentă și flexibilă. Jocurile pe computer oferă motivare pentru învățarea prin amuzament și provocare, parte a procesului de învățare în dezvoltarea umană. Ele oferă feedback imediat esențial în procesul de învățare. În general, feedback-ul este vizual iar acest lucru îi mărește eficiența. Replica folosită pentru realizarea feedback-ului este una dintre cele de mai jos:

- pentru feedback-ul pozitiv: ,,Aşa da!; Grozav!; Supeeeer!; Foaaarte bine!; Bravo!; Minunat!; Mai gândeşte-te!; Chiar te pricepi!".

- pentru feedback-ul negativ: ,,Mai ai un pic!; Ups!; O să reuşeşti!; Mai încearcă!"

Elementele de joc pe care soft-ul le conţine sunt provocatoare, stârnesc curiozitatea, menţin atenţia un timp mai îndelungat şi dezvoltă fantezia copiilor, oferindu-le în acelaşi timp şi o motivaţie intrinsecă, deosebit de importantă pentru îmbunătăţirea performanţelor în activităţile cu conţinut matematic, cunoaşterea mediului, educarea limbajului, educaţie plastică etc.

De asemenea, jocurile virtuale pot conține o mulțime uriașă de informații ce sunt expuse imediat. Astfel se oferă posibilitatea de a atinge o grămadă de subiecte deodată, crescând interesul de a sta în cadrul jocului și de a asimila principiile semnificative pentru procesul de învățare. De exemplu, împărțirea obiectivelor în elemente cum ar fi diferitele stagii ale jocului, bazate pe învățarea cumulativă de la un stagiu la altul, reflectă cunoștințele acumulate, simplifica procesul și ajută la înțelegerea fiecărui pas individual, până la vederea imaginii de ansamblu la final. Acest proces pune învățăcelul într-o poziție de luare a deciziilor, îl împinge către un nivel de dificultate mai mare și oferă experiență în moduri diferite de învățare și gândire.

Învățarea se realizează cu ajutor acordat sau individual, prin parcurgerea unor secvențe de instruire complexe, ce dirijează preșcolarul în vederea rezolvării sarcinilor de lucru. Astfel, jocurile virtuale educaționale pot constitui un suport informațional de bază în activitatea de însușire a unor cunoștințe referitoare la limbaj și comunicare, la explorarea unor evenimente din realitatea imediată, la dobândirea unor cunoștințe referitoare la om și mediul înconjurător, la formarea unor concepte matematice elementare, la exersarea unor comportamente necesare unei relaționări civilizate cu cei din jur.

De o foarte mare importanţă pentru copiii preşcolari sunt primele noţiuni pe care aceştia şi le însuşesc şi, mai ales, calitatea acestora. Procesul de învăţare devine mai plăcut şi mai interesant prin intermediul jocurilor virtuale deoarece ele sunt însoţite de texte sugestive şi de imagini viu colorate şi expresive. Jocurile trebuie astfel structurate încât copilul să poate alege orice secvenţă din cele prezentate cu ajutorul mouse-ului sau poate repeta anumite părţi dintr-un joc până când ajunge să cunoască şi să înţeleagă toate noţiunile cuprinse în activitatea respectivă.

Jocurile virtuale pot fi utilizate în grădiniţă, în toate etapele unei activități atât integral cât și pe secvențe. De exemplu, o secvență dintr-un joc virtual se poate folosi în captarea atenției, altă secvență poate fi utilizată ca introducere în activitate, alta poate fi folosită în etapa de evaluare sau în obținerea performanței, dar poate destul de bine ca întreaga activitate să se desfășoare după conținutul jocului. Totul depinde de capacitatea creatoare a educatoarei și de modul în care aceasta se adaptează din mers cerințelor actuale.

Calculatoarele, folosite cu înțelepciune, sunt instrumente pentru stimularea învăţării la preşcolar, dar cel mai important dintre toate, trebuie să existe o focalizare a activității pe învăţarea împreună.

Concluzia este că folosirea jocurilor virtuale în grădiniță şi mai cu seamă a calculatorului, pregătește copilul pentru a trăi în lumea computerizată de mâine, pe care societatea o cere din ce în ce mai mult.

Bibliografie

- *PROGRAME ANALITICE ŞI SUPORTURI DE CURS* - AUTORI: lect. univ. dr. Bucur Cristian; lect. univ. dr. Ciolan Laura Elena; asist. univ. dr. Tâlvan Magdalena; dr. Rădulescu Camelia Marinela; Inspect MECTS Viorica Preda; SOFTWIN.
- Revista de pedagogie, nr. 1 – 2 / 1994, „Informatizarea învăţământului"
- Vlada M., „Informatică. Windows, Word, Excel, Internet", Editura Universităţii din Bucureşti, Bucureşti, 2001.
- Vlada M., „Conceptul de algoritm-abordare modernă", Gazeta de Informatică, Editura Agora, Cluj, nr. 3(13), 2003.
- Vlada M., „EUREKA - rezolvitor de probleme", Gazeta de Informatică, Editura Agora, Cluj, nr. 7(12), 2002.

15.CULTIVAREA POTENȚIALULUI CREATIV AL COPIILOR PREȘCOLARI

Prof. înv. preşcolar: Cheregi Ana Maria
Prof. înv. preşcolar: Niulaș Mariana
G.P.P. nr.45 Oradea

Motto:*„Imi plac copiii – orice copil e un mic Picasso, sunt bulgări de creativitate. Intotdeauna trebuie intreţinută partea copilarească din noi."(Francis Ford Coppola)*

Termenul de creativitate îşi are originea în cuvântul latin „creare", care înseamnă „a crea", „a făuri". Psihologii susţin în general că *a fi creativ* înseamnă *a crea ceva nou, original, adecvat realităţii.* A crea înseamnă a face să existe, a aduce la viaţă, a cauza ,a genera, a produce. Creativ este cel care se caracterizează prin originalitate şi expresivitate, este imaginativ, generativ, deschizător de drumuri, inventiv, inovativ.

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde, simultan, fenomene de activizare, antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului de autoexpresie şi împlinire creatoare. În învăţământul preşcolar, stimularea creativităţii constituie un obiectiv prioritar în pregătirea copilului pentru şcoală, pentru viaţă. Anii preşcolarităţii sunt dominaţi de o mare sete de cunoaştere, este perioada numită "foame intelectuală ",atingând recordul curiozităţii copiilor. Activitatea din grădinită, pot spune că dintre toate treptele de învăţământ, cel preşcolar are cea mai activă formă de manifestare a creativităţii deoarece în grădiniţă întreg procesul instructiv-educativ se realizează prin joc. Pentru a stimula creativitatea copiilor folosim metode si materiale diverse, în concordanţă cu caracteristicile de vârstă şi individuale ale copiilor cu care lucrăm. Metodele utilizate în grădiniţă sunt atât clasice cât şi moderne. Doar măiestria educatoarei poate transforma orice metodă folosită într-un moment deosebit, încărcat emoţional, în aşa fel încât să-l determine pe copilul preşcolar să îşi folosească gândirea şi creativitatea pentru a descoperi informaţii şi lucruri noi.

Exemple de bune practici

În activitatea desfăşurată o metodă activă de stimulare a creativității în grădiniţă este **jocul de rol**, Jocul de rol este o strategie prin care copiii preşcolari imită personaje din poveşti sau acţiuni de

exemplu : „De-a bucătarii”, „De-a doctorul”, „La piaţă”, „Scufiţa Roşie”, „Capra cu trei iezi” , De-a familia.

În cadrul proiectului tematic: *Familia mea* - am pornit de la premisa că în familie se formează personalitatea copilului şi se dezvoltă identitatea sa, .La activităţile de educare a limbajului copiii au învăţat poezia Familia şi au ascultat poveşti, Hansel şi Gretel, Cenuşăreasa, Fata babei şi fata moşului, etc. Am integrat domeniul limbă și comunicare cu activităţile artistico-plastice de desen și pictură unde au avut posibilitatea de-aș exprima creativitatea prin a reda familia şi a descris pe membri familiei. De asemenea am desfășurat jocuri de rol *–De-a mama și de-a tata,* unde copiii au jucat rolul părinților.

In cadrul proiectului: *Micii inventatori*, copiii au avut posibilitatea de aș exprima părerile, de-a crea. În cadrul activităților desfășurate, au învățat poezii, cântece, și-au exprimat prin desen invențiile. În jocul de construcții creativitatea copiilor este „la ea acasa”, deoarece în acest tip de joc copilul se manifesta liber, independent, Acum el se crede adult cu „puteri magice”, aici el își aduce lumea, tot universul. Le prilejuiesc trăiri afective deosebit de puternice deoarece construind, ei se văd în lumea construită de ei, sunt iventatori de mașini, avioane, calculatoare, telefoane, conform noii tehnologii (ajung să vadă lumea cu alții ochi). Curiozitatea, dorinţa de a realiza o construcţie deosebită de a colegilor le creează copiilor un puternic motiv pentru a fi creativi, pentru a aduce ceva nou în fiecare „operă” realizată. Niciodată acelaşi copil nu va realiza o construcţie identică cu una construită anterior, întotdeauna va avea elemente noi de adăugat.

Un alt exemplu pentru a stimula creativitatea este povestea cu început dat sau poveşti libere, după un şir de ilustraţii, o jucărie, o siluetă, după o machetă sau planşe. Cu ajutorul acestei metode antrenăm capacitatea de elaborare verbal - expresivă, a imaginaţiei, a inovaţiei, a creativităţii. In cadrul planificării: *Vestitorii primăverii- Păsări călătoare*, Aș putea aminti o poveste cu început dat- *Povestea-Puiul de rândunică***,** o poveste despre o rândunică și puii ei. Eu nu-mi aminteam decât începutul, iar copiii trebuiau să continue povestea, astfel prin aceste poveşti li se dezvoltă potențialul creativ. Creativitatea este o capacitate generală a preşcolarilor, fiecare dispunând de ea într-o mai mare sau mai mică măsură.

În concluzie, aș putea afirma că atenţia noastră trebuie îndreptată spre folosirea celor mai eficiente strategii care să ducă la educarea creativităţii şi expresivităţii copiilor. Crearea unui ambiant organizat încurajează copiii să exploreze, să aibă iniţiativă şi să creeze.

Bibliografie:

- Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iaşi 2000
- Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţă -2005
- Revista învăţământul preşcolar nr.3 – 4/ 1996
- Roşca, Mihaela, *Creativitatea şi inteligenţa emoţională*, Ed. Polirom, Iasi 2004

16.IMPORTANŢA FORMĂRII STILULUI DE PREDARE CREATIV LA CADRELE DIDACTICE

Ciobanu Maria-Diana,
Școala Gimnazială ”Emil Racoviță”- Grădinița ”Magnolia” structură- Onești

Din punct de vedere educaţional, se remarcă o preocupare din ce în ce mai puternică pentru formarea personalității creative prin dezvoltarea capacităţilor de soluţionare, de adaptare la schimbare, de inovare. În acest fel se asigură un suport pe care se va sprijini creativitatea socială, atâta timp cât exprimarea individuală constituie o condiţie esenţială pentru dezvoltarea societăţii. Sarcina activării şi dezvoltării potenţialului creativ al viitorului profesor se impune atât din perspectiva intereselor individuale, cât şi din cea a intereselor sociale. Rezultatul final va fi concretizat în structurarea unei personalităţi autonome, responsabile, prin intermediul căreia persoana iese din anonimat, se eliberează şi participă în mod unic şi irepetabil.

Prin intermediului predării creative, profesorul creează condiţiile pentru ca elevii să descopere şi să prelucreze informaţiile, prin dezvoltarea orgininalității și flexibilității gândirii. Din perspectiva dimensiunii creative a procesului de învăţământ, rolul cadrului didactic este de a utiliza metode de predare-învăţare care să stimuleze originalitatea şi flexibilitatea gândirii elevilor. În acest context, cadrul didactic devine capabil de o mare varietate de stiluri didactice, care îi oferă posibilitatea de a-şi adapta munca sa la diferite circumstanţe, ceea ce conferă predării mai multă eficienţă și flexibilitate.

Personalitatea creatoare reprezintă cea de-a treia dimensiune a creativității, după produsul și procesul acesteia. Personalitatea creatoare evidenţiază resursele sistemului psihic uman, capacitatea acestuia de a desfășura un proces creator, susținut la nivelul conștiinței individuale. Acest proces creator are rolul de a produce ceva nou, original și eficient. S. Cristea (2000, p. 71) descrie personalitatea creatoare a profesorului prin următoarele trăsături: gândire independentă, încredere în sine, fascinația complexității, orientarea estetică și asumarea riscurilor. Un profesor creativ nu înseamnă numai un profesor foarte bine informat, și și un profesor care dovedește flexibilitate și receptivitate la nou, un profesor care să implice permanent elevii în activitățile de predare-învățare.
Sunt evidențiate trei aspecte importante ce caracterizează un „profesor bun”, în viziunea elevilor:

- abilitatea de a stabili interrelaţii pozitive cu elevii (să demonstreze că îi „pasă” de aceştia);
- abilitatea de a exercita o autoritate şi să ofere structură şi claritatea regulilor, fără a face acest lucru într-un mod rigid, amenințător sau ca urmare a utilizării pedepselor;
- abilitatea de a face învăţarea distractivă prin utilizarea unor strategii pedagogice creative (Hoy şi Winstein, apud Pânişoară, 2010).

Profesorul de succes trebuie să monitorizeze permanent performanţa elevilor săi, să aibă aşteptări pozitive în ceea ce-i priveşte (Purkey & Strahan, 2002). Atmosfera psihologică de lucru creată de profesor constituie, de asemenea, un factor decisiv pentru eficienţa lecţiei pe care o predă şi reprezintă o sinteză a concepţiei sale despre profesia de educator şi a conduitei sale. S-a sesizat că atmosfera pe care o creează profesorul în clasă influențează într-o mare măsură comportamentul elevului față de învățare. Una dintre condițiile care asigură eficiența actului de învățare este crearea unui climat favorabil, colaborarea eficientă între profesor și elevi, atmosfera caldă, afectivă, pozitivă, exigentă, dar și empatică, în același timp. Profesorul creativ stimulează efortul elevului, tendința acestuia de a fi original, inventiv, creativ. Cu atitudinea sa creatoare, profesorul crează situații prielnice stimulării și dezvoltării prin învățare interactiv-creativă. De asemenea, profesorul creativ oferă elevilor libertatea de a-și spune părerea, promovând o atitudine deschisă față de viziunile fiecăruia, învățându-i pe aceștia să își argumenteze științific opinia susținută. El întărește astfel convingerea lor că pot emite judecăți valoroase, îi antrenează în procesul de autoevaluare prin mai multe exersări de acest gen.

Pentru realizarea unei învăţări inovatoare, M. T. Amabile (1997) accentuează rolul pe care îl au în cadrul activităţii cu elevii atitudinea profesorului, modul de organizare al clasei şi strategiile de

predare. În ceea ce priveşte *atitudinea profesorului*, modalitatea cea mai semnificativă prin care profesorii pot încuraja creativitatea este sprijinirea motivaţiei intrinseci. Autoarea constată că acei profesori care sunt conştienţi de propriile imperfecţiuni şi care au un respect deosebit pentru copii orientează cel mai bine clasa spre autonomie. Din punctul de vedere al *organizării clasei*, cercetările efectuate au indicat superioritatea claselor deschise asupra celor tradiţionale în promovarea creativităţii. (Horowitz, R. A., apud Amabile, T. M., 1997). În concepţia autoarei, clasa va fi cât mai stimulatoare din punct de vedere vizual, astfel încât să existe în jur o multitudine de produse, materiale create de către elevi. Profesorul poate apela în activităţile zilnice de predare la o serie de *strategii specifice* care pot amplifica nivelul creativităţii. O primă modalitate ar putea fi evaluarea asupra muncii elevului, prin utilizarea unui feed-back constructiv şi semnificativ şi nu a unei evaluări vagi şi abstracte, prin implicarea elevilor în evaluarea propriei lor munci şi prin accentuarea a ceea ce s-a învăţat, în loc de cum se învaţă. O altă modalitate eficientă o constituie recompensa, prin utilizarea unor surse noi alături de note, precum steluţe aurii, distincţii, premii şi privilegii speciale. Alte forme de recompensare sunt cele intangibile, un zâmbet sau un semn de aprobare, o mângâiere pe umăr, un cuvânt de încurajare, o ocazie de a afişa şi de a prezenta rezultatele activităţii. Alegerea reprezintă o strategie prin care profesorii oferă copiilor posibilitatea de a alege ori de câte ori se iveşte ocazia. Se mai pot aplica şi strategii precum motivarea nemotivaţilor, inculcarea deprinderilor creative, crearea de experienţe deosebite (profesor pentru o zi, excursii, oaspeţi, distracţiile de vineri).

În literatura de specialitate sunt evidenţiate două niveluri care sunt implicate în formarea personalității creative. Iniţial, poate fi evidenţiat un nivel latent al creativităţii, în care accentul cade pe descoperirea potențialului, iar ulterior, se poate remarca un nivel manifest al creativităţii, care se caracterizează prin valorificarea disponibilităţilor. Prin intermediul educaţiei, se realizează transformarea creativităţii dispoziţionale în creativitate manifestă, prin amplificarea resursei creative latente. În concepţia autoarei A. Stoica (1983), creativitatea potenţială include însuşirile de personalitate care ar putea permite individului să creeze, dacă sunt asigurate şi condiţiile externe, dar care nu garantează apariţia actului creativ, în timp ce creativitatea manifestă/ actualizată, transpusă în act constă în valorificarea potenţialului şi vizează realizarea unui produs de către persoană. De asemenea, se impune precizarea faptului că profesorii creativi prezintă o serie de însuşiri specifice care îi diferenţiază de cei talentaţi, caracterizaţi prin aptitudini speciale într-un anumit domeniu şi de elevii dotaţi, remarcaţi printr-un coeficient de inteligenţă înalt. Însuşirile de bază ale profesorului creativ sunt:

- însuşirile intelectuale (imaginaţia - vizualizarea internă; gândirea divergentă - fluenţa, flexibilitatea, originalitatea, elaborarea;
- sensibilitatea la probleme;
- redefinirea;
- gîndirea asociativă;
- gândirea analogică/ metaforică;
- operaţiile logice - analiza, sinteza, comparaţia;
- intuiţia, regresia;
- rezistenţa la închidere;
- însuşirile de personalitate (atitudinea pentru creativitate, voinţa, perseverenţa, curiozitatea);
- aptitudinile speciale.

După Savin și Borza (2012), trăsăturile principale ale profesorului creator sunt:

- îmbinarea judicioasă a muncii practice cu cea teoretice;
- motivaţie şi angajament puternice;
- imagine de sine pozitivă;
- ţinerea pasului cu noutăţile;
- flexibilitate, inteligenţă, curiozitate;
- intoleranţă faţă de dogmatism, şablonism sau rutină;

- capacitate de imaginaţie şi intuiţie;
- motorul care pune în mişcare colectivul de specialişti.

Atitudinea profesorului este deosebit de importantă în relaţia sa cu elevii. În consecinţă, nu este indicată o poziţie foarte autoritară deoarece creează blocaje afective, iar elevii nu îndrăznesc să pună întrebări şi se tem de eşec. Din aceste considerente este nevoie de un climat destins şi prietenos. După I. Paşcan (2009), profesorul trebuie să fie apropiat de elevi, îngăduitor în limite fireşti şi să încurajeze imaginaţia, sugestiile mai deosebite, pentru ca elevii să-şi poată manifesta în voie curiozitatea şi spontaneitatea.

Pentru constatarea creativităţii dispoziţionale pot fi luate drept criterii observarea comportamentului în timpul lecţiilor, în activităţile extraşcolare şi în mediul social, inteligenţa, iar pentru identificarea creativităţii manifeste pot fi analizate produsele activităţii realizările confirmate social.

Creativitatea nu reprezintă contribuția strict personală a profesorului, deoarece sunt prezente și unele variabile care pot influența dezvoltarea produselor creatoare. Astfel, pentru a-și putea aduce o contribuție creatoare în procesul de învățământ, profesorul trebuie să cunoască bine toate noțiunile necesare, din sistemul în care profesează. Având o bună pregătire, acumulând o mare cantitate de informații din domeniu, profesorul poate încerca să combine idei, dacă îi face plăcere să inventeze. M. Roco (2001, p. 28) menționează că profesorul creativ dispune de o judecată sănătoasă, fiind capabil să observe că ceea ce face este ceva bun, eficient și merită repetat.

17.MODALITĂŢI DE CUNOAŞTERE ŞI STIMULARE A POTENŢIALULUI CREATIV

Educatoare: CIOCAN ELENA,
G.P.P „LUMEA COPIILOR” Topoloveni

„Orice om poate fi creativ, dar pentru a se îndeplini în această direcție sunt necesare o serie de condiții” (Mihaela Roco)

Am decis să începem dezbaterea acestui subiect prin acest citat, tocmai pentru a evidenția latura creativă pe care o deține orice om la naștere, singura problemă ridicându-se abia mai târziu când creativitatea trebuie descoperită, formată și stimulată.

Cel care descoperă, formează și stimulează creativitatea încă din perioada preșcolarității este profesorul din învățământul preșcolar. În contextul actual al Învățământului Preșcolar cadrele didactice sunt chemate să armonizeze educația renunțând la logica particulara a unor domenii ale științelor, singura condiție fiind aceea ca, preșcolarul să asimileze valorile pe care sistemul de educație le promovează.

Conduita creativă a cadrului didactic este un factor important care duce la dezvoltarea potențialului creativ al preșcolarilor. *„Predarea ca proces creativ, presupune ca profesorul să mediteze între educabil și lumea cel înconjoară.”* (Crenguța-Lăcrămioara Oprea)

Experiența cognitivă nemijlocită și cea asimilată datorită învățării organizate oferă copilului informații, acțiuni, imagini, pe care acesta le combină, recombină în activitățile pe care le desfășoară. *(E. Rafailă, 2002, p.61)* Trebuința de cunoaștere are un rol important în declanșarea, orientarea și stimularea activității cognitive, dar și în îmbogățirea experienței cognitive.

Testele de creativitate, reprezintă o modalitate sigură de cunoaştere a potențialului creativ aceste teste costau în desenarea a cât mai multor figuri pornind de le un cerc şi de la un pătrat. Fiecare copil primește o coală A4 pe care sunt desenate un pătrat mare, un pătrat mic, un cerc mare şi un cerc mic. Preşcolarii primesc instrucţiunea de a desena cât mai multe imagini, figuri, pornind de la pătratele şi cercurile de pe coală. Dacă au nevoie, pot primi mai multe coli de lucru. Nu există limită de timp

pentru această probă. Preşcolarii care desenează cele mai multe figuri şi cu un grad de originalitate mai ridicat se consideră ca fiind foarte creativi.

Pata de cerneală este un exerciţiu de cunoaştere a potenţialului creativ bazat mai mult pe joc, preşcolarilor care participă la acest exerciţiu de creativitate le sunt prezentate pe o coală mai multe pete de cerneală. Fiecare preşcolar trebuie să enumere cât mai mult obiecte cu care se aseamănă fiecare pată de cerneală.

La vârsta preşcolară manifestarea potenţialul creativ este des întâlnit în *activităţile de desen şi pictură*, activităţii ce au funcţii importante în viaţa preşcolarului. Prin contactul cu acestea preşcolarul ajunge întâmplător la artă, învaţă să utilizeze instrumente şi noţiuni din sfera artei.

Prin limbajul liniilor, al culorilor, al semnelor grafice, desenul şi pictura exprimă percepţiile, reprezentările, emoţiile, cunoştinţele receptate din diverse surse. Utilizând acest limbaj, copilul crează un univers care l-a impresionat (un obiect un personaj, un animal), se contopeşte cu acest univers. Desenul şi pictura reprezintă rezonanţa lumii în preşcolar şi vibraţia acesteia în lumea sa. (*Elena Rafailă, 2002, p.47)*

Activitatea artistico-plastică este cadrul ideal pentru descoperirea aptitudinilor copiilor. Prin ea copiii sunt ajutaţi să descopere frumosul şi valorilor lui.

Preferatele preşcolarilor sunt desenele şi picturile cu temă liberă sau cu elemente sugerate, acestea reprezentând pentru preşcolari un punct de plecare, o ancoră în realizarea unei anumite teme.

Originalitatea copiilor se evidenţiază prin elementele inedite folosite de aceştia în activităţile artistico-plastice, dar mai cu seamă prin acele elemente care sunt „altfel" datorită valorii emoţionale pe care preşcolarul o atribuie obiectelor desenate.

La modul general desenul reprezintă „activitatea grafică" prin care copilul încearcă să producă imagini ale unor obiecte şi situaţii, exprimă ceva din propria lui personalitate. Desenul apare la copil în jurul vârstei de doi ani şi are un rol fundamental în dezvoltarea psihică a acestuia.

La copil desenul „e unul din mijloacele cele mai apte de a ne dezvălui ce preocupă sufletul copilului: unuia îi plac pomii, altuia locomotivele etc... unul preferă să deseneze ceea ce are în faţa ochilor, altul să deseneze din imaginaţie". *(Elena Bonchiş, 2003, p.18)*

Făcând o scurtă analiză a desenelor realizate de preşcolari, reies următoarele aspecte:

- în desenul copiilor apar elemente care au la bază cunoştinţele nou asimilate;
- spontaneitatea copiilor se amplifică;
- acţiunile ludice devin mai articulate;
- în cazul în care desenul urmează imediat după o activitate de cunoaştere, deşi copiilor li se spune să deseneze ceea ce vor ei, elementele compoziţionale sunt aproximativ identice la toţi copiii din grupă, semn că originalitatea scade datorită influenţei pe care noile informaţii dobândite le au asupra preşcolarilor, semn că noul îi atrage.

Desenul şi pictura pentru copil este un mijloc de descriere a experienţelor pe care el le trăieşte, o modalitate de exprimare non verbală, dar şi prilej de a crea obiecte, caractere.

Un alt mijloc de cunoaştere al potenţialului creativ al preşcolarilor îl reprezintă *jocurile liber alese au cele cu temă dată*.

Prin joc preşcolarul explorează, comunică, socializează, observă şi imită, învăţă şi, mai ales, se distrează. Esenţa jocului este reflectarea şi transformarea, pe plan imaginar, a realităţii înconjurătoare.

Jocul nu reprezintă numai o simplă distracţie, ci, prin joc, copilul descoperă lumea înconjurătoare şi viaţa într-un mod atractiv şi accesibil vârstei, o cercetează, o prelucrează şi o transformă din învăţare, în experienţă personală. De aceea, în timpul jocului, copilul desfăşoară o activitate variată de cunoaştere.

Jocurile liber alese îi dă posibilitate preşcolarului să se manifeste aşa cum doreşte în funcţie de jocul abordat de acesta fără să ţină cont de anumite reguli impuse de ceva sau cineva din exterior.

Jocurile cu temă dată (exemplu „De-a fermierul”) îi ajută pe copii să descopere aspecte ale vieții, fără prea mult efort, dobândit astfel cunoștințe noi ce au legătură cu tema jocului propus.

Jocurile desfășurate la grupă împreună cu preșcolarii în mare parte, au un caracter creativ, ele urmărind dezvoltarea imaginației, creativității, simțului estetic dar și a gândirii logice. Jocul este activitatea pe care copilul o desfășoară cu cea mai mare plăcere, îi stârnește interes și curiozitate, îi solicită imaginația, gândirea și tot odată spiritul de inițiativă.

Stimularea creativității în grădiniță presupune organizarea unui mediu de învățare interactiv, dinamic și nu în ultimul rând organizat. Condițiile și situațiile care conduc la dezvoltarea gândirii divergente, a atitudinii creative în grădiniță pot fi considerate următoarele:

- Încurajarea spontaneității și a autonomiei în gândire;
- Activizarea preșcolarilor prin solicitarea acestora de a folosi concepte noi, idei, diverse materiale din mediul înconjurător, toate acestea cu simplul scop de a-l face pe preșcolar să emită judecăți de valoare, variante noi de interpretare și răspuns la anumite situații de învățare;
- Stimularea capacității de a privi din altă prismă lucrurile obișnuite/banale, de a-și exprima opinii, de a-și pune întrebări referitoare la lucrurile neobișnuite/nemaiîntâlnite.

După C. Rogers (1961), principalul motiv al creativității îl constituie tendința individului de a se actualiza pe sine, de a deveni ceea ce este potențial.

Ca principiu general, formarea și dezvoltarea creativității necesită parcurgerea drumului de la simplu la complex, metode active (problematizarea, descoperirea), cunoașterea temeinică a posibilităților intelectuale, volative și morale ale preșcolarilor, a supleței sistemului lor nervos, precum și activități de înlăturare a factorilor care pot înfrâna dezvoltarea creativității (timiditatea, teama de a nu greși, descurajarea, etc.)

Vârsta preşcolară se caracterizează printr-un remarcabil potențial creativ, dacă acesta nu este valorificat, pierderile care se produc sunt mari, iar recuperarea ulterioară este puțin probabilă. Cultivarea creativității de timpuriu este o sarcină principală pe care ar trebui să o aibă în vedere toate instituțiile ce promovează educația, pentru a avea siguranța că mai târziu, indivizii ce au trecut prin aceste instituții își pot valorifica potenţialul creativ în direcţia fructificării acestuia în diverse domenii de activitate.

În urma unor cercetări îndelungate, s-a ajuns la concluzia că nu există copil dezvoltat normal intelectual care să nu dețină un oarecare potențial creativ și că aceste capacități pot fi optimizate și restructurare prin influențe educaționale propice vârstei.

Bibliografie:

- Bonchiș, Elena, (2003). *Psihologia desenului copilului.* Oradea: Editura Universității.
- Cerghit, Ioan, (2006). *Metode de învățare.* Iași: Editura Polirom.
- Rafailă, Elena, (2002). *Educarea creativității la vârsta preșcolară.* București: Editura Aramis.

18.ELEVUL CU DIZABILITĂŢI, PRIORITATEA NOASTRĂ!

EDUC. CIOCMĂREAN VERONICA
GRĂD. CU P.P. „LICURICI” ZALĂU, JUD. SĂLAJ
EDUC. POP-IGNAT BIANCA
GRĂD. CU P.P. „LICURICI” ZALĂU, JUD. SĂLAJ

„Fiecare copil pe care îl educăm este un OM dăruit societăţii” Nicolae Iorga

Fiecare unitate școlară trebuie să fie pentru copii un spaţiu dorit, cu activităţi care să-i implice, să le ofere posibilitatea de a se dezvolta global, într-o atmosferă deschisă, stimulatoare. Când copilul intră

pentru prima dată într-o sală de grupă/clasă ce ar trebui să găsească aici, astfel încât să vină zilnic la grădiniţă/școală cu plăcere, ştiut fiind că prima impresie se formează în primele 20 de secunde?

Organizată pe zone, centre de interes, centre de activitate sau arii de stimulare (aşa cum au fost denumite în timp şi în funcţie de specificul grupei) sala de grupă/clasă devine un cadru adecvat situaţiilor de învăţare şi obţinerii experienţei. Prin felul în care este amenajată, ea oferă copilului ocazii să se simtă bine în intimitatea lui, stimulându-i interesul şi invitându-l la învăţare prin descoperire şi explorare. Sala de grupă/clasă îi vorbeşte copilului prin ceea ce oferă ca posibilitate de acţiune şi experienţă. Aflat în faţa mai multor posibilităţi, copilul este invitat să aleagă ceea ce i se potriveşte, să decidă. Începerea grădiniţei/şcolii este o mare tranziţie pentru cei mai mulţi copii, deoarece este startul pentru noi experienţe într-un mediu nou. Este posibil, ca unii copii să devină anxioşi pentru că se activează teama de necunoscut: grădiniţa/școala.

Aici întâlnesc copii diferiţi faţă de ei: înălţime, greutate, păr, piele, îmbrăcăminte, limbă, gen, etnie, dizabilitate, situaţie materială, familie, istorie personală etc. În funcţie de dimensiunea legislativă, administrativă, didactică, socială, psihologică, aceste aspecte pot avea dublu impact: sau surse de dezvoltare, sau surse de stres, dacă nu sunt bine gestionate.

De dorit ca grădiniţa/școală să fie sau să devină un mediu incluziv de învăţare. În primul rând, prin „împuternicirea“ resurselor umane (educatoarea/profesorul, personalul de îngrijire, specialiştii, familia, comunitatea, etc.) implicate în educaţie cu instrumentele şi atitudinile necesare, astfel încât să creeze oportunităţi de dezvoltare pentru toţi copiii. Un mediu incluziv va răspunde nevoilor individuale, va creşte şansele pentru succes ale tuturor copiilor, va dezvolta respectul şi imaginea de sine, va valoriza în mod benefic diferenţele dintre persoane, va încuraja comunicarea deschisă despre orice, va reduce sau ameliora în acelaşi timp comportamentele discriminative şi stereotipurile.

Grădiniţa/școala ca mediu incluziv, aderă la principiul centrării pe identitatea unică a fiecărui copil. Toţi copiii au dreptul la educaţie. O grădiniţă/școală incluzivă: răspunde nevoilor, drepturile şi responsabilităţilor copiilor şi angajaţilor; este prietenoasă, deschisă, adecvat decorată; presupune înţelegerea şi acceptarea diferenţelor dintre copii; este bazată pe democraţie şi solidaritate umană, pe lucrul în echipă; este echitabilă; oferă răspunsuri adecvate situaţiilor educaţionale; manifestă flexibilitate şi adaptare la schimbare; învăţă acceptarea şi integrarea tuturor copiilor; respectă aptitudinile, interesele, abilităţile, dizabilităţile, caracteristicile fiecăruia.

În cadrul dezbaterilor Consiliului European, la Lisabona, în martie 2000, s-a evidenţiat importanţa educaţiei pentru promovarea competenţei, competitivităţii şi calităţii profesionale dobândite într-un învăţământ de calitate, pentru promovarea incluziunii (integrării) sociale şi reducerea excluziunii (marginalizării) sociale. Principiile cheie ale incluziunii: valorizarea diversităţii; respectarea demnităţii fiinţei umane; înţelegerea nevoilor individuale ca cerinţe individuale; planificarea activităţilor incluzive; responsabilitatea colectivă; dezvoltarea relaţiilor şi culturii profesionale; dezvoltarea profesională; asigurarea şanselor egale.

Toţi copiii sunt educabili şi au dreptul la o formă de educaţie pe măsură. De aceea solicitaţi tot sprijinul de care aveţi nevoie şi ajutaţi copilul să se dezvolte într-un mediu educaţional normal.

Integrarea presupune conştientizarea de către toţi cei implicaţi în procesul de educaţie a unei varietăţi de situaţii:

-unii părinţi nu au suficiente cunoştinţe de dezvoltarea copilului şi nu recunosc că au copii diferiţi de ceilalţi;

-unii părinţi ascund problemele copilului şi nu prezintă certificatele medicale, temându-se că nu va fi primit în grădiniţă/școală, că nu va fi acceptat;

-nu toate grădiniţele/școlile dispun de specialişti care să realizeze o evaluare psihologică completă la venirea copilului în grădiniţă/școală, dar şi o evaluare continuă a acestuia;

-prejudecăţile părinţilor copiilor cu dezvoltare normală (tipică) influenţează atitudinea copiilor faţă de colegii lor;

-educatorii nu dispun de o formare iniţială solidă, adesea se autoinstruiesc în legătură cu cerinţele speciale ale copilului, dar manifestă nesiguranţă şi reţinere în activitatea cu acesta;
-nu toţi dascălii acceptă în mod voluntar înscrierea unui copil cu nevoi speciale în grupă/clasă, ceea ce poate influenţa atitudinea faţă de copil şi părinţi săi;
-nu întotdeauna educatorul beneficiază de sprijinul necesar din partea directorului, a colegilor cu experienţă sau a specialiştilor;
-includerea unui copil cu cerinţe speciale în colectiv nu determină reducerea numărului de copii din grupă/clasă;
-copilul cu cerinţe speciale necesită mai multă atenţie, iar unii educatori au sentimentul că acest timp se pierde şi e un dezavantaj pentru ceilalţi copii;
-unii părinţi consideră copilul cu cerinţe speciale un model care oferă exemple negative pentru copiii lor;
-nu toate grădiniţele/şcolile dispun de materialele necesare, precum şi de un spaţiu adaptat diferitelor cerinţe speciale.

Cu toate acestea, mulţi educatori au înţeles cât de importantă este intervenţia educativă pentru copilul cu cerinţe educaţionale speciale şi nu privesc acest lucru ca pe o povară, ci ca pe o provocare. Văd cum prin eforturi comune, copil - educator - copii - părinte - părinţi, se înregistrează un progres în dezvoltarea socioemoţională a copilului respectiv, un pas pentru a se integra în comunitate.
Unele studii ca: „Ţiganii între ignorare şi îngrijorare" (ICCU, 1992, 1998), „Copiii rromi din România" (Salvaţi Copiii, UNICEF, 1999), relevă faptul că populaţia de etnie romă este grav afectată de fenomenul participării reduse la educaţie. Dreptul copiilor romi la educaţie necesită asigurarea posibilităţii de a studia limba maternă, istoria şi cultura romă, de a dispune de publicaţii, programe şcolare bazate pe interculturalitate, acces liber şi egal la orice şcoală din sistemul de învăţământ. Acolo unde s-au desfăşurat programe speciale pentru copiii romi, acestea au demonstrat capacitatea acestor elevi de a obţine succesul şcolar.

Pentru a facilita integrarea copiilor, este de dorit ca educatorul să acţioneze ca model pentru cei din grupă. Trebuie să explice copiilor semnificaţia termenilor „rom" şi „ţigan", cerându-le tuturor, după exemplul său, să-l folosească pe cel de „rom" atât în grădiniţă/şcoală, cât şi în afara ei. Educatorul este cel care poate să-i încurajeze pe copii să se adreseze colegilor folosind numele preferat al acestora şi poate să încurajeze prietenia dintre copii fără a face discriminări. Atitudinea de respingere a copiilor romi se poate manifesta prin refuzul de a sta lângă ei, de a se juca cu ei sau de a-i ţine de mână.

Educatorul este cel care poate să planifice activităţi de observare a diferenţelor dintre oameni, despre rasele umane, despre popoarele lumii, apelând şi la experienţa de viaţă a copiilor care au constatat aceste diferenţe în călătoriile lor cu părinţii. Prin familiarizarea cu tradiţiile şi obiceiurile rome, copiii conştientizează identitatea şi apartenenţa la neam, se formează respectul pentru tradiţiile altor etnii, popoare, dar şi pentru cele proprii. Familiile copiilor pot fi invitate şi încurajate să le povestească despre meşteşugurile romilor, tradiţiile de la naşterea copilului lor, despre obiceiurile de nuntă, îi pot învăţa dansurile specifice sau li se oferă posibilitatea de a găti o mâncare.

Audiţiile de muzică tradiţională sunt puncte de atracţie pentru copii, pentru că se cântă la diverse instrumente şi pentru că ritmurile sunt antrenante, incitante. Prin desen, copiii pot exprima liber teme legate de tradiţii din viaţa familiei, costumele populare şi egalitatea în drepturi. Convorbirile pe bază de imagini, conversaţiile şi discuţiile libere de tipul: „Ce-ar fi să fiu o zi rom?", „Să ne cunoaştem originile", „Să căutăm asemănări şi să descoperim diferenţe", le dezvoltă copiilor capacităţile empatice, gândirea critică şi le stimulează interesul pentru cei de lângă ei. Succesul grădiniţei/şcolii incluzive depinde de identificarea, evaluarea în echipă şi stimularea copiilor cu cerinţe educaţionale speciale de la o vârstă cât mai fragedă.

Bibliografie:

Şovar, R., Fumărel, S., 1999, Dezvoltarea practicilor incluzive în şcoli, Ghid managerial, UNICEF.
• Vrăsmaş, Traian, 2004, Şcoala şi educaţia pentru toţi, Ed. Miniped, Bucureşti.
• Vrăsmaş, Ecaterina (coord.), 1998, Strategiile educaţiei incluzive, Bucureşti.

19.INIŢIATIVE DIDACTICE METODĂ IDEALĂ DE ACTIVIZARE A ÎNVĂŢĂRII

Educ. Constantin Ana-Maria
Grădinița cu Program Săptămânal Agricola, Bacău

„Copilul este o fiinţă a cărui trebuinţă principală este jocul, ... această trebuinţă spre joc este ceva esenţial naturii sale. Trebuinţa de a se juca este tocmai ceea ce ne va permite să îmbrăcăm şcoala cu viaţă, să procurăm şcolarului acele mobiluri de acţiune care se consideră de negăsit în sala de clasă." (Eduard Claparede)

Şcoala, ca factor activ al progresului, utilizează cele mai diverse şi mai eficiente modalităţi care să asigure şi să stimuleze creşterea ritmului de asimilare a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor, în raport cu evoluţia şi exigenţele contemporane.

Metodele, procedeele şi mijloacele didactice reprezintă elementele componente ale oricărui demers metodologic, integrate într-o structură unitară de acţiune, semnificativă pentru activitatea de predare-învăţare-evaluare.

Metodele didactice reprezintă „ansamblul procedeelor de executare a operaţiilor implicate în activitatea învăţării, într-un flux continuu de acţiuni în vederea atingerii obiectivelor propuse."(Ioan Cerghit)

Metodele de învăţământ (metha=către, odos=cale) sunt căile folosite în şcoală de către profesori în a-i sprijini pe elevi să descopere provocările vieţii. Ele sunt, în acelaşi timp, mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra acestor provocări, de a folosi roadele cunoaşterii, transformând exerciţiul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Pe lângă metodele clasice, care se impun în continuare ca fiind indispensabile în procesul de predare-învăţare-evaluare, se promovează tot mai mult metodele activ-participative, metode care îi determină pe elevi să coopereze, dezvoltându-şi astfel capacitatea de a comunica, de a asculta opiniile celorlalţi, de a reflecta împreună cu ceilalţi la soluţionarea situaţiilor-problemă. Cooperând se creează oportunitatea utilizării învăţării reciproce, un tip de învăţare prin care copiii învaţă de la unul la altul, prin împărtăşirea experienţelor, uneori cu mai multă eficienţă decât de la profesor.

Metodele de activizare îi ajută pe elevi să înveţe cu plăcere, fiindcă ei sunt implicaţi, în mod direct, activ în procesul de învăţare, declanşează interes faţă de activitatea desfăşurată, îi încurajează pe cei timizi spre a fi mai încrezători în forţele proprii.

În demersul didactic, profesorul trebuie să ţină seama de integrarea metodelor activ-participative combinate cu metodele specifice de predare-învăţare-evaluare şi să acorde o foarte mare importanţă mijloacelor de învăţare moderne şi atractive. Fişele de lucru, testele de evaluare, materialele PowerPoint, calitatea auxiliarelor folosite, jocurile didactice stimulează randamentul şcolar al elevilor.

În clasele primare, datorită faptului că elevii sunt la o vârstă mică, demersul didactic poate „îmbrăca" un aspect ludic, prin care activităţile să fie mai plăcute şi cunoştinţele mai uşor de înţeles.

Dintre metodele didactice în care predomină acţiunea didactică operaţională, care stimulează participarea directă a şcolarilor la activitate în ipostaze şi roluri multiple, adaptabile formativ la specificul fiecărei trepte de vârstă şi discipline de învăţământ, amintim metoda jocului didactic.

Jocul didactic reprezintă „o acţiune care valorifică la nivelul instrucţiei finalităţile adaptative de tip recreativ proprii activităţii umane, în general, în anumite momente ale evoluţiei sale ontogenetice, în special.”(Sorin Cristea)

Această metodă dinamizează activitatea didactică prin intermediul motivaţiei ludice, subordonată scopurilor activităţii de predare-învăţare-evaluare, într-o perspectivă cu un puternic caracter formativ.

Jocul didactic este creat de profesor, este orientat şi subordonat îndeplinirii sarcinilor instructiv-educative. Proiectarea jocului didactic presupune proiectarea elementelor structural, în care se includ: scopul didactic, sarcina didactică şi conţinutul ludic.

Scopul didactic al jocului, dat de finalitatea instructiv-educativă şi formativă vizată. El trebuie astfel formulat încât să facă referire nemijlocită la obiectivele specifice ariei de conținut în care se înscrie conținutul jocului. Formularea scopului trebuie să fie clară, precisă, astfel încât să oglindească problemele specifice impuse în realizarea jocului pentru a asigura organizarea şi desfăşurarea corectă a activității.

Sarcina didactică a jocului reprezintă problema de gândire şi/sau de acțiune pusă în fața elevului.

Conținutul jocului este alcătuit din ansamblul cunoştințelor şi capacităților obținute în diferite activități instructiv-formative, care sunt activate în funcție de sarcina jocului ce presupune reactualizarea, completarea, aplicarea lor în practică.

În proiectarea jocului didactic, trebuie să se formuleze explicit regulile jocului şi elementele de joc, astfel încât ele să fie aplicabile pe perioada derulării întregului joc şi pentru toți participanții, pentru a se menține caracterul ludic şi disciplina în clasă.

În finalul jocului cadrul didactic trebuie să sublinieze că toţi copiii sunt câştigători, dar pe primul loc se află aceia care au rezolvat cel mai bine cerinţele date. Orice recompensă, cât de neînsemnată, pentru adulţi, este pentru şcolari un motiv de mândrie, constituind în acelaşi timp o modalitate prin care se dezvoltă motivaţia pentru învăţare. Copiii vor dori să înveţe mai bine, să cunoască mai multe despre temele propuse pentru a fi recompensaţi, felicitaţi în faţa clasei. Prin urmare, motivaţia pentru învăţare se dezvoltă de la cele mai mici vârste, mai întâi prin aprecierile verbale asupra activităţii la clasă, apoi prin întreceri, jocuri, concursuri, toate acestea organizate cu scopul de a verifica capacităţi şi comportamente dobândite pe parcursul procesului educativ.

Pentru reuşita jocului didactic, profesorul are în vedere următoarele cerinţe de bază:

- pregătirea jocului didactic;
- organizarea judicioasă a acestuia;
- respectarea momentelor jocului didactic;
- ritmul şi strategia conducerii lui;
- stimularea elevilor în vederea participării active la joc;
- asigurarea unei atmosfere prielnice de joc;
- varietatea elementelor de joc (complicarea jocului, introducerea altor variante, etc.)

Bibligrafie:

- http://www.asociatia-profesorilor.ro/jocul-didactic-metoda-ideala-de-activizare-a-invatarii.html

20.JOCUL LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

Prof. înv. preşc. CORNEA IRINA
Lic. Tehn. „I.C.PETRESCU” Stîlpeni
G.P.P. Stîlpeni

În viaţa copilului jocul este o activitate deosebit de atrăgătoare care evoluează între ficţiunea pură şi realitatea muncii (M. Debesse, 1967) şi ne ajută să cunoaştem mai bine înclinaţiile copilului, fiind cel mai bun turn de observaţie de unde putem avea o vedere de ansamblu asupra dezvoltării copilului. Jocul ne permite să urmărim copilul sub toate aspectele dezvoltării sale, în întreaga sa complexitate: cognitiv, motor, afectiv, social, moral. Pentru copil “jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. Jocul este sintagma, atmosfera în care fiinţa sa psihologică poate să respire şi, în consecinţă, poate să acţioneze” (Ed.Claparede,1936).

Jocul la vârsta preşcolară-reprezintă tipul fundamental de activitate, adică forma de activitate care susţine în cel mai înalt grad dezvoltarea psihică, prin antrenarea psihomotorie, senzorială, intelectuală şi afectivă.

În joc se reflectă lumea şi viaţa, în joc se pun bazele personalităţii şi caracterului copilului. Jocul este calea copiilor către cunoaşterea lumii în care trăiesc şi pe care sunt chemaţi să o transforme. Înţelegerea vieţii de relaţie specifice omului conduce spre ideea că jocul se încadrează în fenomenul mai larg al adaptării sociale. Jocul impregnează întreaga viaţă, este cea mai importantă modalitate de exprimare a copilului preşcolar. Jocul satisface în cea mai mare măsură trebuinţele de manifestare şi de exprimare ale copilului. În grădiniţă, este activitatea fundamentală, prin joc manifestându-se întreaga viaţă psihică a celor mici.

Prin intermediul jocului, copiii îşi îmbogăţesc experienţa cognitivă, învaţă să manifeste o anumită atitudine - pozitivă sau negativă - faţă de ceea ce-l înconjoară, îşi educă voinţa şi, pe această bază formativă, îşi conturează profilul personalităţii. În zilele noastre, jocul trebuie apreciat ca bază a conceperii întregii activităţi instructiv-educative. Jocurile sunt parte integrantă din universul copiilor şi sunt necesare dezvoltării lor fizice şi psihice; ele sunt instrumente preţioase pentru achiziţii la nivelul gestionării emoţiilor şi a relaţiilor sociale, precum şi la nivelul pur recreativ.

În procesul de învăţământ, jocul este conceput ca mijloc de instruire şi educare a copiilor, ca procedeu metodic de realizare optimă a sarcinilor concrete pe care şi le propune procesul de învăţământ şi, în sfârşit, ca formă de organizare a activităţii de cunoaştere şi de dezvoltare a capacităţilor psiho-fizice pe toate planurile. Jocul se defineşte ca: “activitate specific umană prin care subiectul îşi satisface imediat şi nemijlocit propriile voinţe, nevoi, acţionând conştient, liber şi constructiv în lumea imaginară, în care reconstruieşte cu mijloace (psihice şi materiale) personalitatea (fizică şi socială)în care îşi desfăşoară existenţa.” (Elena Rafailă)

În joc, copiii imită ceea ce i-au impresionat puternic, însă trebuie să precizăm că jocul stă puternic sub dorinţa copilului de a deveni adult şi de a face ceea ce acesta face. În joc sunt modelate însuşirile şi trăsăturile de personalitate: respectul faţă de alţii, responsabilitatea, cinstea, curajul, corectitudinea sau, poate, opusul lor. Alături de învăţare, muncă şi creaţie, jocul reprezintă una din modalităţile esenţiale prin care omul se raportează la realitatea înconjurătoare.

Prin joc, copilul învaţă şi se dezvoltă totodată, jocul însemnând o explorare a universului, a realităţii,tot prin joc el reproduce, reconstruieşte secvenţe din viaţă sau crează o nouă lume, o altă realitate. Ursula Șchiopu surprindea caracterul universal al jocului în afirmaţia: “De fapt, omul se joacă la toate vârstele. Chiar şi la vârsta a treia.” Jocul, prieten nelipsit al copilului, reprezintă pentru perioada preşcolară principala activitate, o formă de manifestare fără bariere geografice ori religioase, o activitate care îi reuneşte pe copii şi în acelaşi timp îi reprezintă. În decursul jocului, copilul acţionează asupra obiectelor din jur, cunoaşte realitatea, îşi satisface nevoia de mişcare, dobândeşte încredere în forţele proprii, îşi îmbogăţeşte cunoştinţele. Copilul schimbă prin joc realitatea lui imediată, învaţă “să

fie cu ceilalţi",învaţă lucruri noi, toate acestea într-o stare de relaxare şi plăcere, totodată, prin joc se dezvoltă întreaga sa fiinţă, i se conturează personalitatea.

Jocul reprezintă o modalitate de exprimare a eului, de socializare, învățare, educare, dezvoltare – deoarece:

- este principalul instrument cu ajutorul căruia se formează şi dezvoltă capacităţile psihice ale copilului ;
- constituie cadrul în care copilul îşi exteriorizează aceste capacităţi psihice, prin joc exprimându-şi emoţiile, cunoştinţele, având loc o descărcare tensională;
- satisface în cel mai înalt grad nevoia de mişcare şi de acţiune a copilului;
- el deschide în faţa copilului nu doar universul activităţii, ci şi universul extrem de variat al relaţiilor interumane;
- este o modalitate prin care copiii modifică realitatea, născocind noi şi noi moduri de joacă, are loc o dezvoltare a capacităţii inventivităţii;
- activează la copil funcţii mintale şi motrice, funcţia principală fiind realizarea eului, manifestarea personalităţii;
- este o formă de manifestare socială şi agent de transmitere a ideilor, a obiceiurilor de la o generaţie la alta.

Bibliografie:

- Barbu H., Popescu E., Serban F., - "Activităţi de joc şi recreativ-distractive. Manual pentru şcolile normale", Edit. Didactica şi Pedagogică, Bucureşti 1993;
- Păişi Lăzărescu Mihaela, Ezechil Liliana, "Laborator preşcolar", Editura V&I Integral, Bucureşti, 2015;
- Stan Liliana, "Pedagogia preşcolarităţii şi şcolarităţii mici", Editura Polirom, 2014
- Voiculescu Elisabeta, "Pedagogie preşcolară", Editura Aramis, 2003;

21.EDUCAȚIA PENTRU SECURITATE PERSONALĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. Coşan Ioana Cristina, prof. Ilaş Simona,
Grădiniţa ,,Cuvioasa Parascheva" Iaşi

Problema securităţii şi, implicit, a mecanismelor prin care siguranţa indivizilor, a comunităţilor şi a statelor este furnizată a devenit în ultimii ani o chestiune de primă necesitate şi importanţă în contextul diversificării ameninţărilor şi pericolelor din mediul internațional de securitate care, pe fondul globalizării și al progresului tehnologic, se află într-o continuă evoluție. Toate aceste evoluţii au reclamat nevoia unei noi abordări asupra securităţii, a formării unor specialişti care să privească şi să înţeleagă, dintr-o perspectivă mai amplă, problemele de securitate, capabile să ajute la contracararea şi, pe cât posibil, la oprirea acestora.

Conceptul de securitate personală are o strânsă legătură şi s-a dezvoltat pe baza reglementărilor internaţionale existente în materia drepturilor omului, dar şi a dreptului internaţional umanitar, care au în centrul lor – individul. Al-Hoshan a indicat necesitatea dezvoltării gradului de conștientizare a securității prin predarea și învățarea valorilor și construirea unor atitudini pozitive privind securitatea elevilor prin curriculum și activități școlare. Studiile sociale sunt considerate subiecte importante care includ concepte de educație pentru securitate în conținut, deoarece acestea sunt direct legate de oameni, mediul lor și ceea ce se întâmplă în acest mediu, cum ar fi interacțiunile, relațiile sociale,

comportamentul, tradițiile, obiceiurile și fenomenele sociale rezultate, inclusiv problemele de viață care afectează comportamentul uman și stilul de viață (Al-Omari, 2013). Majoritatea studiilor convin asupra includerii educației pentru securitate în programele școlare deoarece aceasta are rolul de a contribui la dezvoltarea gradului de conştientizare a siguranței, pornind de la formarea unui comportament pozitiv și a unei personalități care să conducă la dezvoltarea competențelor și a comportamentelor de securitate necesare reducerii evenimentelor negative.

Încă din primii ani de viață copilul are instincte biologice de supraviețuire, însă din cauza fragilităţii şi vulnerabilităţii lor se impune necesitatea de a le crea oportunități prin care aceştia să-şi dezvolte deprinderile de securitate personală. Copiii trebuie să înveţe să se ferească de situaţii periculoase în care prin manipulare sau mişcare pot să producă accidente, să se rănească sau să îmbolnăvească. De asemenea, copiii trebuie să înveţe cînd, cum şi cui să ceară ajutor atunci când au nevoie, trebuie să înveţe să respecte anumite reguli în diferite contexte şi să facă distincţia dintre siguranţă şi pericol.

Curriculum la decizia şcolii reprezintă o soluţie de adaptare a ofertei şcolare generale la particularităţile şi aspiraţiile copiilor. Curriculum opţional este astfel conceput încât să nu îngrădească prin concepţie sau mod de redactare stilul cadrului didactic, să ofere libertate de alegere şi de organizare a unor activităţi de învăţare considerate a fi cele mai potrivite atingerii obiectivelor propuse. Prin elaborarea unei oferte de curriculum şcolar ca disciplină opţională, un cadru didactic urmăreşte să completeze personalitatea, cultura şi să dezvolte competenţele copiilor venind în sprijinul lor atunci când aceştia manifestă înclinaţii pentru anumite domenii. Pentru că idealul educaţional al şcolii româneşti vizează dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a personalităţii creative a copiilor, prin disciplinele opţionale se poate realiza o complexă activitate educativă care poate sprijini formarea şi dezvoltarea omului de mâine, începând cu perioada preşcolarităţii când, prin acumulare de informaţii şi prin încurajarea de a descoperi şi de a cerceta lumea înconjurătoare, copilul devine autonom.

Opționalul *„Viața ne-o protejăm, dacă știm să ne apărăm!”* urmărește pregătirea copiilor pentru integrarea lor în societate, prin formarea unor deprinderi de respectare a regulilor elementare de circulație rutieră și prin modul de comportare pe timpul situațiilor de urgență. În cadrul evaluării inițiale, am observat că preșcolarii nu și-au format o conduită preventivă în ceea ce privește siguranța rutieră, iar acest aspect este important deoarece, conform datelor statistice ale Organizației Mondiale a Sănătății și UNICEF, cele mai afectate categorii de vârstă sunt între 4-9 ani, 10-14 ani, 15-19 ani, vârste aferente perioadelor de formare și dezvoltare a unui comportament responsabil. În acest sens, consider că aplicarea acestei discipline opționale este necesară întrucât, prin intermediul acesteia, preșcolarii își vor forma abilități, competențe și comportamente responsabile în traficul rutier și situații de urgență.

Scopul acestui opțional îl reprezintă asigurarea pregătirii copiilor în vederea integrării cunoștințelor referitoare la situații de urgență și cele din domeniul circulației rutiere, precum și formarea unor comportamente prosociale.

Tipul opționalului: Ca temă integratoare la nivelul mai multor arii curriculare

Domenii experiențiale: Domeniul Om și societate, Domeniul Limbă și comunicare, Domeniul Științe - Cunoașterea mediului, Domeniul Estetic și creativ.

Durată: 1 an școlar (2019-2020), o activitate pe săptămână în ziua de joi

Parteneri: Inspectoratul pentru Situații de Urgență Iași, Inspectoratul de Poliție Județean Iași, părinții.

Competențe generale:

-formarea și perfecționarea unor atitudini și comportamente responsabile în situații de urgență și trafic rutier;

-cunoașterea și respectarea regulilor de comportament şi de securitate personală în domeniul circulației rutiere și cel al situațiilor de urgență;

-dezvoltarea capacității de a folosi cunoștințele din domeniul situațiilor de urgență pentru reglarea și influențarea comportamentului propriu și de grup, dezvoltarea spiritului de civic

Strategii didactice:
Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, experimentul, exercițiul, povestirea, instructajul, problematizarea, observația.
Mijloace de învățământ: semne rutiere, imagini/planșe sugestive, siluete, calculatorul, set pompier/politist de jucărie, machetă strada, jetoane.
Modalități de evaluare: concurs, probă practică, observarea sistematică, expunerea lucrărilor.

Mai jos prezint câteva dintre *activitățile* care se pot desfășura în cadrul acestui opțional:

- *Convorbire:* „Micii pietoni”, „Întâlnire cu un reprezentant al Poliției rutiere”, „Ce știm despre dezastre”, „Focul-prieten sau dușman”;
- *Povestire:* „Greșeala Cumințicăi” de Viniciu Gafița;
- *Memorizare:* „Să nu vă jucați cu focul” de Emilia Plugaru, „Stopul” de Nicolae Nasta; „Semaforul” de Marcela Peneș
- *Observare:* „Prietenul meu, pompierul”, „Agentul de circulație”;
- *Lectură după imagini: „*Strada nu e loc de joacă”, „Pățania lui Ionel”;
- *Activitate practic-experimentală: „*Focul”;
- *Jocuri didactice:* „Stop la intersecție! Stop la neatenție!”, „Supraviețuitorii cutremurului”, „Așa da, așa nu ”, „Intersecția”;
- *Vizionare film:* „Să învățăm despre dezastre”, „O întâmplare pe stradă”.

Disciplina opțională „Viața ne-o protejăm, dacă știm să ne apărăm!” vizează formarea abilităților de viață prin dobândirea unui comportament responsabil, în care copilul își dezvoltă spiritul civic. În sensul responsabilității și spiritului de inițiativă, acest opțional urmărește dezvoltarea capacității de a rezolva probleme, de înfruntare a neprevăzutului în care preșcolarul propune și coordonează inițiative.

Bibliografie:

- Al-Hoshan, B., *The importance of the educational institutions in developing the security awareness. Security and Society* seminar, 2004;
- Antonia Berescu, Alexandra Pribeaga, *Cartea de educaţie rutieră pentru cei mici*, Editura Național, 2002;
- Gheorghe Diac, Florenta Teodorescu, *Zig-zag, manual de educaţie preventivă*, Editura Aramis, 2000.

22. SĂ FIM CREATIVE!

Educatoare, Costea Cristina
Școala Gimnazială „Mihai Vodă", Structura Grădinița cu P.P.

Creativitatea reprezintă cel mai înalt nivel comportamental uman, capabil de a antrena și polariza toate celelalte nivele de conduită, caracterizându-se prin noutate, originalitate, valoare, armonie.

Creativitatea nu doar că ne ajută să găsim soluții în diverse momente mai mult sau mai puțin dificile, dar ne și stimulează starea de bine. Omul creativ va reuși să zâmbească, să dăruiască, iar acestea se regăsesc în grădinița de copii, atât în rândul copiilor, cât și al educatoarelor. Cadrele didactice specializate în a lucra cu preșcolarii au la îndemână pentru realizarea activităților o serie de materiale, precum: curriculum, ghiduri metodice, reviste și articole de specialitate, dar, cu toate acestea, este prezentă și creativitatea. Fără a fi creativă, educatoarea se găsește în imposibilitatea de a organiza mediul educațional, activitățile și de a interacționa cu cei mici.

Mediul educațional cu care copilul intră în contact de la grupa mică este bine să fie cât mai colorat și atractiv, cu o serie de jucării educative menite să-i ajute dezvoltarea psiho-fizică și să-i stârnească curiozitatea. Educatoarea este cea care, pe lângă picturile de pe pereți existente în aproape fiecare grupă, adaugă, anotimp de anotimp mici artificii: frunze colorate, păsări, fluturi, albine, fulgi, etc. În grupa mare, ea îi poate stimula pe copii să ofere idei noi și să realizeze propria lor amenajare a spațiului, responsabilizându-i și dezvoltându-le simțul estetic.

Activitățile instructiv educative sunt cele în care educatoarea investește multă creativitate. Începând cu întâlnirea de dimineață, moment în care stimularea creativității la copii se poate realiza cât mai divers și mai atractiv, continuând cu celelalte activități și finalizând cu jocurile din finalul programului, educatoarea creează adevărate momente vii. Interacțiunea cu preșcolarii are la bază apropierea sufletească, copilul cu cât se va atașa mai tare de educatoare, cu atât va fi mai doritor să participe la activitățile organizate, cu atât va respecta mai mult regulile grupei, va fi atent la nevoile colegilor. Creativitatea acesteia intervine și în modalitățile prin care creează un climat psiho-afectiv pozitiv, prin care preșcolarii își însușesc deprinderi morale și se dezvoltă emoțional. În acest sens, ea nu va uita niciodată de încurajări, îmbrățișări, aprecieri, dar și mici recompense, cu care preșcolarii pot fi convinși să realizeze diverse sarcini mai mult sau mai puțin obiective. Creativitatea înseamnă îndrăzneală, tot ceea ce este nou, incert și nonconformist. Pentru a se putea avânta în necunoscut, copilul trebuie să dispună de acea libertate interioară, de acel sentiment de siguranță, provenite din lumea sa înconjurătoare. Educatoarea trebuie să dispună de capacitatea de înțelegere a copiilor, să trăiască împreună sentimente puternice, să creeze situații care să îmbogățească mintea copilului cu anumite reprezentări și obișnuințe, să-și transforme ocupația într-o frumoasă minune. Creativitatea, spre deosebire de inteligență, este la copil un fenomen universal.

Copilul preșcolar este prin natura sa un creativ, datorită imensei sale curiozități, a freamătului permanent pentru a cunoaște tot ceea ce se petrece în jurul său. Preșcolaritatea reprezintă vârsta la care este imperios necesar stimularea potențialului creativ al copilului, neevidențiat sau neexprimat prin cunoașterea și stimularea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor latente, prin susținerea manifestațiilor printr-o motivație intrinsecă. Așadar, activitatea didactică, trebuie înțeleasă ca un act de creație, nu ca un șir de operații șablon, de rutină.

Educatoarea este acea persoană specială din viața copilului, care poate să facă viața frumoasă și limpede acestuia, dar nu singură. Există o reciprocitate, iar copiii, împreună cu educatoarea comunică, lucrează, se joacă, creează, formând împreună un tot unitar. Educatoarea este în primul rând prietena copiilor, cea care este omul faptelor, nu vorbelor, calmă, iubitoare, răbdătoare, inventivă. Ea este cea care găsește cele mai spectaculoase metode pentru a reuși să capteze atenția copilului în momente critice, fiind ,,omul magician" care încearcă să scoată din tolba cunoașterii cele mai fascinante abordări pentru a reuși să îndeplinească cu succes misiunea aparte pe care o are, aceea de a forma copii pentru mâine.

Educatoarea zâmbește și dăruiește afecțiune, siguranță, copiilor pe care-i formează! Ca fiecare cadru didactic, dispune de strategii de lucru, modele, competențe, dar toate acestea se împletesc cu creativitatea de care dă dovadă în dezvoltarea personalității preșcolarilor.

Bibliografie:

- Bocoș Mușata, ,,Teoria și practica cercetării pedagogice", Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2007, pagina 176
- Bocoș Mușata, Catalano H., ,,Pedagogia învățământului preșcolar și școlar", Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 2008, pagina

23. ACTIVITĂŢILE OUTDOOR ÎN GRĂDINIŢĂ- O PROVOCARE?

PROF. ÎNV. PREȘC., CREŢU ELENA, GRĂDINIŢA NR. 138, BUCUREȘTI

PROF. ÎNV. PREȘC., TUDOR IONICA, GRĂDINIȚA NR. 138, BUCUREȘTI

Educaţia outdoor (educaţia timpului liber) este un concept relativ nou în contextul educaţional românesc, dar ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaţionali din sistemul de învăţământ formal. Termenul de educaţie outdoor poate include educaţia pentru mediu, programe de dezvoltare personală şi socială, activităţi recreative, etc.

Utilizarea timpului liber ridică unele probleme în societatea actuală din cauza transformărilor economice şi tehnologice actuale. Este bine ştiut faptul că în grădiniţă interdisciplinaritatea ocupă de multă vreme un loc important în desfăşurarea procesului instructiv- educativ. Acest proces trebuie construit în aşa fel încât să permită crearea unui climat de învăţare flexibil.Toate activităţile care se desfăşoară în grădiniţă pun accent atât pe informaţii cât şi pe aplicabilitatea acestor informaţii în viaţa reală şi dezvoltarea unor abilităţi/comportamente în situaţii concrete. De aceea nu ar trebui să lipsească ieşirile în aer liber, vizitele şi excursiile organizate în cadrul unor programe sau proiecte tematice, activităţi ce optimizează efectele procesului de învăţare şi care indică preşcolarului cum să facă ceea ce ştie din punct de vedere teoretic.

Activităţile de tip outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura (protecţia mediului reprezintă un subiect de interes mondial, efectul nociv asupra mediului fiind produs de urbanizarea masivă şi de faptul că oamenii nu conştientizează impactul prin care acţiunile lor non ecologice le au asupra mediului).

De asemenea, aceste tipuri de activităţi oferă o importantă sursă de experienţe de învăţare, mediul relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun “cei patru pereţi ai sălii de grupă”, poate permite copiilor nenumărate provocări, procesul de învăţare devenind inspiraţional şi de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relaţie puternică între ei, bazată pe sprijin reciproc.

Obiectivele generale ale educaţie de tip outdoor sunt:

- Dezvoltarea abilităţilor socio-personale: îmbunătăţirea muncii în echipă, îmbunătăţirea relaţiilor sociale, dezvoltarea competenţelor de conducere;
- Dezvoltarea abilităţilor de management: organizare, coordonare, evaluare;
- Oferirea unui cadru stimulativ de învăţare;
- Oferă posibilitatea creării unui cadru relaxant şi motivant în funcţie de problema identificată, permite accesul la nivele înalte de imaginaţie în vederea obţinerii rezultatelor propuse.

Există o serie de programe de educaţie outdoor care pot fi utile în diferite contexte şi în funcţie de nevoile existente/identificate axate pe educaţie fizică, educaţie pentru sănătate, ştiinţa mediului, educaţie moral civică.

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că poate contribui la creşterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane există şi o serie de nevoi la care acest tip de educaţie poate să răspundă şi anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ şi responsabil, nevoia de a se simţi în siguranţă.

Derularea de diferite activităţi în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel, el va fi mult mai deschis, va comunica, îşi va exprima propriile opinii, va simţi că deciziile sale contează; copiii sunt consultaţi cu privire la jocuri sau activităţi.

Activităţile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (acest tip de educaţie este o formă de învăţare organizată şi structurată, astefel că profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor copiilor în activităţile propuse); sub supravegherea educatorului, fiecare copil primeşte diferite resposabilităţi pentru atingerea scopului propus(spre exemplu, dacă se optează pentru o activitate de educaţie ecologică,unii copii pot primi sarcina de a aduna frunze, alţii sunt responsabili cu udatul florilor- este important ca prin comunicarea cu preşcolarii, profesorul să le însuşească acestora sentimentul că prin ceea ce intreprind ei, mediul va fi mai curat, astfel, aceştia coştientizând că au o responsabilitate faţă de protejarea mediului.

Implicarea în diferite activităţi sportive, jocuri, plimbări tematice, excursii, drumeţii, nu va aduce decât beneficii dezvoltării fizice şi psihice ale copilului. Jocul este o caracteristică principală a copilăriei, de aceea este important ca preşcolarii să fie stimulaţi în mod constant să se joace, să alerge, să participe la activităţi într-un mod activ.

Poate cea mai importantă caracteristică a educaţiei outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăşi unele dificultăţi ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoţionale, economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparţine unei comunităţi; se consideră că mediul din interiorul clasei este unul

competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaţioneze cu ceilalţi, să coopereze.

Un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră a fi important în abordarea educaţiei outdoor este că aceasta trebuie să ţină cont de nevoia copilului de a se simţi în siguranţă. Într-adevăr, interiorul clasei este mult mai sigur pentru preşcolari, în timp ce mediul extern implică diferite riscuri şi situaţii neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară şi să conceapă un plan de management al riscului.

Educaţia outdoor se pliază cel mai bine cu educaţia non formală, întrucât, ca şi aceasta, educaţia outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învăţare, minimalizând constrângerea specifică şcolii, oferă o utilitate practică imediată cunoştinţelor învăţate, se desfăşoară în contexte diferite având un cadru de învăţare şi un conţinut lejer, foloseşte metode care stimulează implicarea şi participarea, are o structură şi o planificare flexibilă, procesul învăţării este orientat spre participant, se bazează pe experienţa participanţilor.

Atât activităţile non formale, cât şi cele outdoor pot fi integrate cu succes în educaţia formală cu scopul de a maximiza procesul de învăţare, tendinţa acuală fiind aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calităţii, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline şi cel mai important, actul educaţional se axează în aceeaşi măsură şi celor care o implementează(în speţă profesorilor), şi celor care fac obiectul învăţării(în general, copiii).

Integrarea educaţiei outdoor în învăţământul preşcolar reprezintă un aspect important în asigurarea dezvoltării personale a copilului preşcolar, mai ales în contextul actual care este caracterizat de existenţa unor preocupări care afectează negativ comportamentul copilului: lipsa interesului şi a motivaţiei pentru învăţare, lipsa respectului pentru instituţia de învăţământ, preocupările statice, în spaţii închise, observate atât la copii, cât şi la părinţi, lipsa educaţiei în ceea ce priveşte petrecerea timpului liber în natură.

Bibliografie:

- Ionescu, M., Radu, I.(coord)- "Didactica Modernă", Ed. Dacia, Cluj Napoca, 2001;
- www.outdoored.com;
- Revista "Învăţământul preşcolar şi primar" Nr. 3-4/2014

24.PERSONALITATEA PREŞCOLARULUI

Prof. înv. preșc. CUCU CHIRIAC IRINA
Școala Gimnazială Somușca (AR),
Școala Gimnazială Cleja, jud Bacău

Fiecare perioadă de vârstă îşi are însemnătatea ei în evoluţia fiinţei umane şi în conturarea personalităţii. Perioada preşcolară este esenţială în formarea omului. În acest sens, grădiniţa este o oază educativă, este spaţiul paradisului copilăriei în care copilul trăieşte şi îşi încarcă rezervele energetice şi psihice, un tărâm de basm şi poezie, un cântec de veselie, este locul unde copilul îşi poate întregi experienţa socială, generată de confruntarea cu cei care au aceleaşi nevoi şi dorinţe, aceleaşi capacităţi fizice şi psihice. Contribuţia grădiniţei la formarea şi dezvoltarea personalităţii copilului este condiţionată de măsura în care educatoarea cunoaşte disponibilităţile raţionale ale copilului, particularităţile lui temperamentale, personalitatea educatorului influenţând succesul desfăşurării procesului de învăţământ şi formarea intelectuală şi morală a copiilor cu care lucrează cărora trebuie să le îndrepte paşii spre şcoală. Copiii sunt însuşi rostul nostru de a fi, de buna lor creştere, educare şi cultivare depinzând viitorul umanităţii însăşi.

Bazele trăsăturilor de personalitate sunt puse încă din primii ani de viaţă, dar nu putem vorbi despre personalitate la vârsta preşcolară, ci mai degrabă de un stil personal de comportare, de o manifestare individualizată a copilului încă din primii ani ai copilăriei.

Între 3 şi 7 ani se pun bazele dezvoltării personalităţii copilului. Procesele psihice se află în plină dezvoltare, sub influenţa familiei şi a grădiniţei. Copilul traversează observativ mediul social (strada, magazinele, mijloacele de transport în comun etc.).

Sub influenţa acestor trei componente ale mediului social, copilul îşi adaptează comportamentul la diferitele sisteme de cerinţe, protecţie şi afecţiune, sesizează diversitatea lumii şi a vieţii, ia decizii din ce în ce mai adecvate situaţiilor, stabileşte relaţii afective, volitive, îşi dezvoltă aptitudinile incipiente, îşi controlează ieşirile temperamentale, dobândeşte tot mai multă experienţă. Pe lângă capacităţile de cunoaştere, comunicare, se finalizează expresia şi emanciparea personalităţii.

Activitatea fundamentală este jocul. Tipul de relaţii se nuanţează şi se diversifică, amplificându-se conduitele de integrare în grupul de copii. Se diferenţiază conduita faţă de persoanele de diferite vârste şi ocupaţii din ambianţa social – culturală a copilului.

Se presupune că bazele trăsăturilor de personalitate sunt puse încă din primii ani de viaţă, dar nu putem vorbi despre personalitate - în adevăratul sens al cuvântului – la vârsta preşcolară, ci mai degrabă de un stil personal de comportare, de o manifestare individualizată a copiilor încă din primii ani ai copilăriei. Rolul educaţiei preşcolare este tocmai de a pune bazele dezvoltării personalităţii viitorului preşcolar, a adultului care se formează prin puterea educaţiei instituţionale.

Personalitatea este un ansamblu structurat de dispoziţii înnăscute şi însuşiri achiziţionate, care realizează adaptarea originală a individului. Ea este acea organizare dinamică, integrată a tuturor particularităţilor şi a însuşirilor – mintale, morale, afective, conative care determină adaptarea unică a indivizilor la mediul social. Îmbinând *suis - generis* expresia energetico - temperamentală a omului, latura de cunoaştere şi de orientare conştientă, cea caracterială, inclusiv componenta efectorie (de realizare umană prin înclinaţii, priceperi, capacităţi şi deprinderi de muncă însuşite*),* personalitatea se configurează ca structură specifică care deosebeşte psihologic pe unii de alţii.

Creativitatea integrează în sine întreaga personalitate şi activitate psihică a individului, iar la rândul ei se subsumează şi se integrează organic în structurile de personalitate devenind astfel una dintre dimensiunile cele mai complexe ale personalităţii.

Bazele personalităţii copilului se pun încă de la vârsta preşcolară, când se schiţează unele trăsături mai stabile de temperament si caracter. Pentru a orienta studiul personalităţii copilului, cunoaşterea şi aprecierea corectă a acestuia din perspectiva procesului instructiv–educativ, prezentăm acum cele mai importante trăsături şi calităţi formale, dinamico-energetice (temperamentul), de conţinut, socio-morale şi axiologice (caracterul) şi aspecte instrumentale, performanţiale ale personalităţii (aptitudinile).

Temperamentul – *constituie latura dinamico –energetică a personalităţii*

Dinamică deoarece dă informaţii cu privire la cât de repede sau de lent, mobilă sau rigidă, accelerată sau domoală, uniformă sau neuniformă este conduita individului.

Energetică deoarece ne arată care este cantitatea de energie de care dispune un individ şi mai ales modul în care este consumată aceasta. Unele persoane dispun de un surplus energetic, unele se încarcă energetic, altele se descarcă exploziv, violent. Toate aceste diferenţe psiho-comportamentale existente între oameni sunt de fapt diferenţe *temperamentale.*

Temperamentul este una din laturile personalităţii care se exprimă cel mai clar în conduită şi comportament (mişcări, reacţii afective, vorbire ş.a.).

O serie de *indicatori psihocomportamentali* care ne pot ajuta în identificarea cu uşurinţă a temperamentelor:

- Ritmul şi viteza desfăşurării trăirilor şi stărilor psihice;
- Vivacitatea sau intensitatea vieţii psihice;
- Durabilitatea, extensia în timp a manifestărilor psihocomportamentale;
- Impresionalitatea şi impulsivitatea;
- Tempoul (frecvenţa trăirilor psihice);
- Egalitatea / inegalitatea manifestărilor psihice;

- Capacitatea de adaptare la situaţii noi;
- Modul de folosire, de consumare al energiei disponibile.

La unii oameni, ritmul şi viteza desfăşurării vieţii psihice sunt mai accelerate: vorbesc, se mişcă rapid, se emoţionează şi îşi exteriorizează cu mai mare uşurinţă stările afective, în timp ce la alţii toate aceste manifestări sunt mai încetinite, viteza şi ritmul lor fiind reduse. Unele persoane sunt mai impulsive şi mai impresionabile, faţă de altele mai calculate şi mai nepăsătoare, reci sub raport emoţional. Unii oameni intră rapid în activitate, se apucă cu uşurinţă de muncă, dar tot atât de rapid părăsesc câmpul muncii, nefinalizând activitatea. Alţii, dimpotrivă, intră mai greu în activitate, dar până nu o termină nu o părăsesc. Diverşi indivizi vorbesc singuri, având un debit verbal foarte mare, alţii abia dacă deschid gura, tempoul lor fiind foarte mic. Toate acestea sunt indicii că oamenii au temperamente diferite. Indicatorii la care s-a făcut referire nu aparţin doar unui singur proces psihic, unei anume conduite, ci întregii personalităţi şi nu se manifestă sporadic, accidental, ci sunt stabili, având manifestări continue.

Temperamentul reprezintă modul de a fi, de a se comporta al unui individ. Aşadar, temperamentul nu corelează semnificativ cu trăsăturile aptitudinale caracteristice ale omului.

*„Este bine ştiut că temperamentul derivă dintr-un anumit tip de sistem nervos, el fiind o realitate psihologică grefată pe o realitate biologică, naturală. Temperamentul se modulează, căpătând anumite nuanţe emoţionale, suportă toate influenţele dezvoltării celorlalte componente superioare ale personalităţii şi dobândeşte o factură psihologică." (*P., Popescu–Neveanu, 1978, p. 86)

În grădiniţă, copiii se disting printr-o mare diversitate temperamentală: întâlnim copii preponderent colerici sau flegmatici, preponderent sangvinici sau melancolici. Depistarea şi cunoaşterea portretelor temperamentale ale elevilor, a aspectelor pozitive şi a limitelor fiecăruia facilitează intervenţia avizată, diferenţiată, flexibilă a educatoarei în vederea unor compensări temperamentale în cadrul activităţii instructiv – educative.

Caracterul – latura socio-morală a personalităţii

Spre deosebire de temperament, care se referă la însuşiri puternic ancorate în ereditatea individului, caracterul vizează îndeosebi suprastructura socio-morală a personalităţii, calitatea de fiinţă socială a omului. De câte ori vorbim despre caracter, mai mult ca sigur implicăm un standard moral şi emitem o judecată de valoare (Allport,1981). Tocmai implicarea judecăţilor de valoare în definirea caracterului face oarecum problematică utilizarea acestui termen şi de aceea este utilizat mai mult termenul generic de personalitate care include într-un sistem unitar cele două laturi : temperament şi caracter.

Caracterul este legat de structurile atitudinal - valorice, morale, care dau un anumit sens comportamentului şi se leagă de raportarea omului la sine, la societate, la muncă, la patrie. Trăsăturile caracteriale se învaţă şi se dezvoltă prin experienţa socială şi prin educaţie. Ele devin stabile, durabile şi pot face posibile previziuni privind reacţiile individului la situaţiile noi. Spre deosebire de temperament, caracterul poate fi apreciat prin polarizare: bun – rău, civilizat - necivilizat, puternic – slab, etc. El se manifestă în comportament (ca şi celelalte trăsături ale personalităţii), dar poate fi modelat, ameliorat, influenţat sau supus autodezvoltării (spre deosebire de temperament, care este relativ stabil pe toată durata vieţii).

Preşcolaritatea este perioada în care începe structurarea şi organizarea trăsăturilor caracteriale, conturarea unor dominante, copilul fiind capabil să–şi dirijeze voluntar conduita, să-şi fixeze scopul în mod autonom. Acum se pun bazele dimensiunii cognitiv-morale a caracterului. Câmpul interacţional se îmbogăţeşte şi se diversifică, acest stadiu fiind numit şi „vârsta socială". Totodată această perioadă a copilăriei marchează o limitare a gustului pentru fantastic şi un bun control al manifestărilor afective, M.Debesse considerând această etapă „vârsta maturităţii infantile". *„Structurile interrelaţionale ce se constituie la nivelul grupului formează matricea de bază a socializării la această vârstă"*, (I. Nicola, 1996, p. 51) *iar „coordonarea mecanismului cooperare –competiţie constituie una din principalele preocupări ale dascălului".(* I., Nicola, 1996, p. 109)

Principalele achiziţii ale preşcolarităţii sintetic prezentate, subliniază rolul decisiv al procesului de învăţământ în dezvoltarea psihică, cognitivă, afectivă, volitivă, relaţională a copilului. Unitatea şi convergenţa demersurilor şcolii şi familiei în acest sens constituie o cerinţă de bază a complexului proces de modelare socio–culturală a personalităţii preşcolarului .

Aptitudinile– latura instrumentală a personalităţii

Aptitudinile sunt însuşiri psiho-fiziologice operaţionale, ce asigură activitatea şi eficienţa activităţii psihice şi motrice generale – inteligenţa, spiritul de observaţie şi specifice (pentru anumite domenii de activitate: literare, plastice, tehnice, ştiinţifice, organizatorice, de conducere). Ele au la bază înclinaţii native, care se dezvoltă prin exersare, sub influenţa educaţiei şi a autoeducaţiei.

În vorbirea curentă, educatoarea spune despre un copil că prezintă aptitudini pentru un anumit domeniu, atunci când acesta realizează performanţe ridicate în acest domeniu, de exemplu, dacă obţine note foarte bune şi premii la diferite concursuri. Definirea aptitudinii în funcţie de succesul obţinut într-un anumit tip de activitate este incorectă. Leontiev definea aptitudinea drept *„însuşire individuală care determină efectuarea cu succes a unei activităţi."*(B.,Balan,Ş.,Boncu, A.,Cosmovici; C.,Cucoş, 2005, p. 86)

Clasificarea aptitudinilor se face de obicei (A.,Cosmovici,1974, p.117) în :

* *Aptitudini simple* - favorizează realizarea a numeroase activităţi, la rândul lor împărţite în: aptitudini generale, de grup şi specifice.

* *Aptitudini complexe* - sunt acele aptitudini care permit realizarea unei activităţi mai ample, de tip profesional (aptitudini tehnice, ştiinţifice, artistice, organizatorice).

Pentru ca o însuşire psihică să fie aptitudine trebuie să satisfacă o serie de cerinţe:

- Să fie individuală, diferenţiatoare în planul randamentului activităţii;
- Să asigure efectiv finalitatea activităţii;
- Să contribuie la realizarea unui nivel calitativ superior al activităţii;
- Să dispună de un mare grad de operaţionalizare şi eficienţă;

Forma calitativ superioară de manifestare a aptitudinilor complexe este talentul. El se deosebeşte de aptitudine prin gradul înalt de dezvoltare a aptitudinilor şi mai ales prin îmbinarea lor corespunzătoare, ceea ce face posibilă creaţia de noi valori şi originale.

Forma cea mai înaltă de dezvoltare a aptitudinilor care se manifestă într-o activitate de importanţă istorică pentru viaţa societăţii, pentru progresul cunoaşterii umane, ştiinţei, tehnicii, culturii, conducând la o puternică originalitate o reprezintă geniul.

Bibliografie:

- Cosmovici, A., (1996), *„Psihologia generală",* Editura Politom, Iaşi
- Cristea, S., (2000), *„Dicţionar de pedagogie* ", Grupul editorial Litera. Litera Internaţional. Chişinău-Bucureşti
- Cucoş, C.,(2006) *„ Pedagogie",* Editura Polirom, Iaşi
- Dumitriu, Gh.,(1998*), „Comunicare şi învăţare",* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.
- Dumitriu, Gh.,(2004), *„Sistemul cognitiv şi dezvoltarea competenţelor",* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
- Nicola, I., (1996), *„Pedagogie*", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
- Popescu - Neveanu, P.,(1980), *„Creativitate şi învăţare",* Revista de pedagogie, nr.1

25.IMPORTANȚA EDUCAȚIEI ECOLOGICE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preşc. CURCUDEL ELENA
GR. P.N. FRUMOASA, BACĂU

„Natura e omul, iar omul este natura”

Dată fiind deschiderea şi receptivitatea de care dau dovadă copiii preşcolari, acum este momentul să-i sensibilizăm şi să-i facem să privească atent la tot ce îi înconjoară. În prezent omenirea trece printr-o perioadă de ample transformări. Ne aflăm în plin proces de transformare la toate nivelurile economice, politice şi cultural.

Degradarea continuă a mediului, care se petrece sub ochii noştri, este un element major al unei crize de civilizaţie şi se datorează intervenţiei omului în natură. Un gând devine constant pentru orice fiinţă raţională ce trăieşte pe acest pământ: pregătirea în sprijinul ocrotirii naturii, începând de la vârsta copilăriei.

Dată fiind deschiderea şi receptivitatea de care dau dovadă copiii preşcolari, acum este momentul să-i sensibilizăm şi să-i facem să privească atent la tot ceea ce îi înconjoară. Starea actuală a mediului va influenţa sănătatea oamenilor şi va afecta peisajul natural. Primele acţiuni pot începe de la grupa mica, atunci când preşcolarul este sfătuit să ducă resturile la coşul de gunoi. Dacă la început va face acest lucru pentru că ,,aşa spune doamna sau mama, încet-încet va înţelege semnificaţia gestului şi îl va repeta, chiar daca este pe stradă sau în curte.

Educaţia ecologică este parte integrantă a educaţiei moral civice, alături de educaţia rutieră, educaţia religioasă, educaţia pentru familie, educaţia pentru pace, educaţia pentru drepturile omului etc. Pentru realizarea unei educaţiei ecologice există obiective centrale cum ar fi:

I - Cultivarea dragostei pentru TERRA cu tot ce intră în componenţa acesteia: ape, plante, animale şi conştientizarea necesităţii de a economisi apa, energia electrică, lemnul etc. toate resursele naturale.

II - Formarea de convingeri ecologice care se întemeiază pe cunoaşterea drepturilor naturii, înţelegerea necesităţii conservării şi ameliorarea mediului ambiant, conştientizarea efectului pe care îl poate avea deteriorarea mediului asupra calităţii omenirii.

III - Formarea comportamentelor ecologice va aduce în prim plan grija faţă de mediu, intervenţia pentru stoparea poluării a deteriorării şi a unei acţiuni de păstrare, îmbogăţire şi înfrumuseţare a mediului.

EDUCAŢIA ECOLOGICĂ presupune cunoştinţe, atitudini, conduite care se dobândesc într-un timp îndelungat ce se pot realiza prin toate activităţile instructive care se desfăşoară în grădiniţă: observări dirijate şi spontane, lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, experimente la colţul naturii, jocuri didactice şi jocuri de rol.

Organizarea activităţilor pe arii de stimulare creează investigaţii, descoperiri ale proprietăţilor unor obiecte şi fenomene din mediul înconjurător, experienţe etc.

Aria de stimulare ŞTIINŢĂ se amenajează în funcţie de anotimp şi de temele de interes pe o perioadă determinantă. Astfel în anotimpul primăvara se vor găsi planşe cu aspecte de primăvară, tăvi cu seminţe, crenguţe înmugurite, flori, ierbar, legume, ghivece etc.

Lucrările de la aria de stimulare ARTĂ vor reflecta modul cum copiii văd lumea înconjurătoare. Se planifică teme diverse si accesibile de exemplu ,,Câmp cu flori”, ,,Fluturi”, ,,Plouă”, ,,Flori de primăvară”, ,,Vin păsările călătoare”, ,,Copacul înflorit”, ,,Micile vieţuitoare”, ,,Copiii îngrijesc curtea grădiniţei”, etc.

Aria BIBLIOTECA îmbogăţeşte cunoştinţele cognitive, formează interesul pentru ocrotirea şi protejarea naturii. Alegerea materialelor se face tot după nevoile copiilor, după teme - cu cărţi de poezii şi poveşti despre vieţuitoare care vor sensibiliza copii, cărţi de colorat, confecţionate de ei, jocuri de masă, jetoane, casete cu poveşti , calculator cu jocuri specifice copiilor etc.

Jocurile de rol din cadrul ariilor de stimulare sau din cadrul jocurilor liber alese trebuie privite în interdependenţă cu experienţa de viaţă a copiilor şi cu deprinderile formate. Astfel, în jocurile ,,De-a

grădinarii şi ,,De-a florăresele”, copii ajutaţi de educatoare pot amenaja în curtea grădiniţei ronduri cu flori, straturi de legume.

Contribuţia rolului prin alte jocuri naturii în viaţa omului, dar şi contribuţia omului la dezvoltarea mediului se realizează şi „Caută-ţi un prieten în lumea plantelor-animalelor”, „Tu eşti apa, eu sunt aerul”, „Cum ai trăi pustie pe o planetă pustie”.

Un mijloc atrăgător şi accesibil prin care copilul îşi însuşeşte o serie de cunoştinţe este jocul didactic. După ce au realizat activităţi de observare despre caracteristicile animalelor se poate organiza jocul ,,Musafirul nostru”. În cadrul lui,copiii au avut de rezolvat sarcini - să recunoască animalul, să descrie trăsăturile lui, să precizeze mediul unde trăieşte, să enumere foloasele pe care le aduc, să indice moduri de ocrotire şi îngrijire etc.

Povestirile transmit cunoştinţe despre natură şi educă copii în spirit ecologic. Prin povestirile „De ce ninge”, ,,Povestea fulgului de zăpadă” de E. Căldăraru micuţii au înţeles că ninsoarea se formează iarna,când este frig şi picăturile de apă îngheaţă transformându-se în fulgi de zăpadă, că zăpada este benefică solului, dar nu în cantitate foarte mare. Poveştile ,,Dumbrava minunată” de M. Sadoveanu, ,,Pădurea plânge, pădurea râde de Cella Aldea Sârbu îi determină pe copii să comunice cu mediul natural în plan afectiv, atitudinal şi comportamentale.

Memorizările sunt un mijloc de educare a limbajului şi un mod de cunoaştere a naturii şi de formare a comportamentelor ecologice. Poezia ,,Gândăcelul” de E. Farago are un profund mesaj ecologic care face să vibreze sufletul sensibil al copiilor.

Lirica norvegiană ,,Învaţă de la toate”, trezeşte la copii sentimentul că natura cu toate elementele ei apă, piatră, stâncă, vânt, floare, miel, păsări, lună este prietena omului şi îl învaţă să trăiască frumos.

Activităţile integrate sunt mai complexe dar dezvolta încrederea, optimismul, spiritul de echipă, ajutorul reciproc si nu în ultimul rând socializare.

Plimbările, excursiile, vizitele oferă avantaje pentru menţinerea sănătăţii fizice şi psihice. Contactul cu natura sporeşte eficienţa demersului specific al educaţiei ecologice.

Educaţia ecologică a copiilor se realizează cu succes dacă în acţiunile organizate de educatoare se urmăresc obiective accesibile şi posibil de realizat, cu conţinuturi, strategii didactice şi tematici corespunzătoare.

Bibliografie:

- M. Dumitrana - “Copilul, familia și grădinița”, Editura Compania, București, 2005;
- N. Botnariuc - ”Ecologie”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1982.
- M. MAZILU, ”Ecologie şi protecţia mediului înconjurător”, Timişoara, Editura Mirton, 2004
- P. F. Drucker , ”Realităţile lumii de mâine”, Bucureşti, Editura Teora, 1999

26.JOCUL DE ROL ŞI DRAMATIZAREA – MIJLOACE DE ASIGURARE A PARTICIPĂRII ACTIVE ŞI CONŞTIENTE A COPIILOR LA PROPRIA FORMARE

Prof. înv. preşc. Ditu Gabriela
G.P.P. „Lumea Copiilor” Topoloveni

La vârsta preşcolară, jocul, care înainte de orice este un „modus vivendi”, este în acelaşi timp şi cea mai importantă metodă activă de instruire, educare şi formare, este modalitatea prin care copilul se raportează la lume şi în acelaşi timp asimilează lumea, realul la propriul său eu, aşa cum se arată în literatura de specialitate. Prin joc, copilul se familiarizează cu diferite aspecte ale realităţii naturale şi sociale şi îşi satisface diverse trebuinţe, jocul fiind o activitate generatoare de trăiri pozitive, de satisfacţii imediate.

Cel mai important aspect al folosirii jocului ca metodă de predare-învăţare în grădiniţă este acela de a-i face pe copii să conştientizeze că se află într-o situaţie de învăţare, ceea ce presupune stabilirea clară a sarcinilor didactice urmărite în cadrul jocului, ce rol va juca (interpreta) fiecare copil în cadrul jocului, a regulilor jocului, care nu vor permite îndepărtarea copiilor în timpul jocului de tema stabilită, ajutându-i în acelaşi timp în rezolvarea sarcinilor de joc şi imprimând direcţia necesară în acţiunea de joc. Pregătirea materialelor necesare pentru simulare este de asemenea un aspect deosebit de important pentru reuşita jocului.

În continuare voi face câteva consideraţii de ordin teoretic asupra jocului de rol şi a metodei dramatizării, preluate din literatura de specialitate, fară a insista asupra acestora, doar atât cât este necesar pentru a da legitimitate exemplelor pe care le voi aduce în acest sens, din propria experienţă.

Jocul de rol este o metodă derivată din psihodramă, metodă terapeutică creată de J. L. Moreno în 1921, prin care se urmăreşte, în principal, formarea modului de a gândi, simţi şi acţiona, specific unui anumit statut, dezvoltarea capacităţilor empatice, a capacităţii de a rezolva situaţii problematice, verificarea corectitudinii şi eficienţei comportamentelor formate la elevi şi înlăturarea comportamentelor inadecvate, neeficiente. În pregătirea şi derularea jocului de rol, din punct de vedere metodologic, principalele etape care trebuie parcurse sunt:

- identificarea şi definirea situaţiei care va fi simulată, în concordanţă cu obiectivele educaţionale şi cu specificul cunoştinţelor (deprinderilor, comportamentelor) ce urmează a fi învăţate;
- modelarea situaţiei şi proiectarea scenariului, constând în selectarea statusurilor şi rolurilor celor mai importante din situaţia reală şi a interacţiunilor esenţiale, elaborându-se un scenariu;
- alegerea participanţilor şi instruirea lor în legătură cu specificul fiecărui rol pe care urmează să-l interpreteze (în funcţie de vârsta copiilor, se pot folosi în acest scop fişe cu descrierea fiecărui rol, sau ilustrarea prin desene, în cazul preşcolarilor);
- învăţarea individuală a rolului (constând în studierea fişei, la elevi; în cazul preşcolarilor am folosit alte modalităţi de lucru, ilustrate mai jos);
- interiorizarea (internalizarea) rolului şi conceperea modului de interpretare, durata acestui moment fiind mai extinsă sau mai restrânsă, în funcţie de timpul total avut la dispoziţie;
- interpretarea rolurilor;
- dezbaterea cu toţi participanţii la joc a modului de interpretare (prin intervievarea actorilor, analiza conţinutului şi analiza comportamentului de rol).

Din punct de vedere metodic, se impun câteva exigenţe, legate mai ales de distribuirea şi interpretarea rolurilor:

- nu este adecvată modalitatea impunerii rolurilor, ci alegerea lor, oferind copiilor posibilitatea de a opta voluntar în a interpreta anumite roluri, altfel poate să apară pericolul unor blocaje emoţionale;
- jocul de rol va fi precedat de prezentarea unor situaţii relativ asemănătoare cu aceea ce va fi simulată şi a modurilor de rezolvare a lor;
- atmosfera de joc trebuie să fie relaxată, lipsită de exagerări care să îngreuneze interpretarea rolurilor şi concentrarea asupra situaţiei;
- interpretarea rolurilor va putea fi reluată cu aceiaşi copii sau cu copii diferiţi, pentru însuşirea comportamentelor de rol;
- analiza jocului de rol trebuie să fie condusă cu tact şi pricepere de către conducătorul jocului, evidenţiindu-se aspectele adecvate/inadecvate, deciziile corecte/incorecte, atitudinile mai mult sau mai puţin adecvate ale personajelor aflate în anumite situaţii.

Dramatizarea poate fi:

- o variantă a jocului de rol, metodă care valorifică tehnicile artei dramatice (dialog, gest, mimică, pantomimică, decor, etc.), prin care se urmărește în special adâncirea înțelegerii unor aspecte studiate şi fixarea lor, pe un fond afectiv intens. În acest sens, dramatizarea constă în transpunerea în acţiune dialogată a faptelor, evenimentelor, aspectelor studiate la literatură, istorie, etc.,(în cazul preşcolarilor, la educarea limbajului, educaţie pentru societate, cunoaşterea mediului prin povestiri, memorizări, lecturi ale educatoarei, etc.), sau transpunerea în roluri socio-profesionale. Se realizează, de obicei, pe baza textelor studiate la diverse obiecte de învăţământ (categorii de activitate, la grădiniţă);
- variantă a învăţării prin descoperire - de exemplu: reconstituirea drumului parcurs în descoperirile ştiinţifice, reproducerea unor experimente;
- o variantă a expunerii cu oponent, caz în care dramatizarea orientează expunerea pe mai multe piste, oferind diverse modalităţi de abordare a unui subiect şi imprimând dinamism şi varietate expunerii;
- ca variantă terapeutică, dramatizarea se utilizează sub forma psihodramei şi sociodramei, facilitând descărcarea tensională (catharsis-ul).

La nivelul grădiniţei şi învăţământului primar se utilizează însă prima variantă – dramatizarea ca variantă a jocului de rol.

Dacă la şcoală, cadrul didactic măsoară în calificative sau note performanţele şi capacităţile copilului la diferite discipline de învăţământ, noi, educatoarele, doar ţinând o legătură permanentă şi apropiată cu familia, putem arăta progresele obţinute de copii prin frecventarea grădiniţei, progrese în ceea ce priveşte: însuşirea unor cunoştinţe, formarea de priceperi, deprinderi, obişnuinţe, comportamente, atitudini accesibile vârstei, progrese în dezvoltarea unor aptitudini, în dezvoltarea limbajului şi a comunicării, cu rol imens în dezvoltarea intelectuală, morală, estetică a copiilor, garanţie a succesului elevilor de mai târziu, îmbogăţirea vocabularului activ, lărgirea orizontului lingvistic, cultivarea dialogului, exprimarea corectă, expresivă, stimularea creativităţii, cooperarea cu grupul de copii, dezvoltarea încrederii în forţele proprii, învingerea timidităţii, a nesiguranţei etc., toate acestea, ducând în final **la formarea aptitudinii pentru şcolaritate, care este, de fapt, atribuţia esenţială a grădiniţei.**

Bibliografie

- Dima, S., (coord.), 1997,*Copilăria – Fundament al personalităţii. Cunoaştere-Explorare-Educare,* Imprimeria Coresi, Bucureşti,
- Dumitrana, M,. 2000, *Copilul, familia şi grădiniţa, Editura Compania,;*
- Voiculescu, E., Aldea, D., 2005, *Manual de pedagogie contemporană,* Editura Risoprint, Cluj-Napoca,
- Voiculescu, E.,2002, *Metodologia predării-învăţării şi evaluării,* Editura Ulise, Alba-Iulia;
- Voiculescu, E., Aldea, D., coord. prof. univ. dr. Voiculescu, F., 2002, *Pedagogie*, curs, Alba-Iulia,

27.GRĂDINIȚA FACTOR DE BAZĂ ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SOCIO-EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI

Profesor învățământ preșcolar: Dobra Georgeta
Grădinița cu P.P. Nr. 22 Sibiu

Grădinița oferă şanse egale de educaţie copiilor pentru o socializare adecvată şi asigură preşcolarilor o dezvoltare intelectuală şi emoţională într-un mediu sigur, stimulator, creativ şi armonios.

Un rol important în dezvoltarea competențelor emoționale și sociale îl au cadrele didactice, datorită faptului că o dată cu începerea vârstei preșcolare, copiii petrec în grădiniță mai mult timp ca acasă.

Curriculumul pentru învățământul preșcolar promovează conceptul de dezvoltare globală a copilului, considerat a fi central în perioada copilăriei timpurii. Perspectiva dezvoltării globale a copilului accentuează importanța domeniilor de dezvoltare.

Dezvoltarea socio-emoțională – vizează debutul vieții sociale a copilului, capacitatea lui de a stabili și menține interacțiuni cu adulți și copii. Interacțiunile sociale mediază modul în care copiii se privesc pe ei înșiși și lumea din jur.

Dezvoltarea emoțională vizează îndeosebi capacitatea copiilor de a-și percepe și exprima emoțiile, de a înțelege și răspunde emoțiilor celorlalți, precum și dezvoltarea conceptului de sine, crucial pentru acest domeniu. În strânsă corelație cu conceptul de sine se dezvoltă imaginea despre sine a copilului, care influențează decisiv procesul de învățare.

Cele două subdomenii sunt strâns interdependente.

Curriculum Pentru Educația Timpurie prezintă următoarele dimensiuni ale dezvoltării în cazul domeniului *Dezvoltarea socio-emoțională* la vârstă preșcolară.

- Interacțiuni cu adulții și cu copiii de vârste apropiate;
- Comportamente prosociale, de acceptare și de respectare a diversității;
- Conceptul de sine;
- Autocontrol și expresivitate emoțională.

Vârsta preșcolară se caracterizează prin dezvoltarea accelerată în toate planurile: fizic, cognitiv și socio-emoțional a copilului.

Un rol important îl are cadrul didactic care trebuie să antreneze în procesul educativ fiecare copil, să-l implice în sarcină, să redirecționeze conduitele negative, dacă acestea există, spre conduite pozitive astfel încât să îi dezvolte trăsăturile de personalitate necesare în încadrarea sa ulterioară într-un sistem colectiv.

Jocul are funcție de socializare a copilului, ceea ce se explică prin tendința mereu accentuată a copiilor de a se acomoda la ceilalți, dar și de a asimila relațiile cu cei din jur la eul său. Această funcție este prezentă mai ales în jocul cu reguli, care înseamnă acceptarea normelor exterioare lui, dar care, odată asimilate, devin un bun câștigat de copil.

În cadrul grădiniței, copiii pot să învețe în mod sistematic despre emoții și comportamente sociale adecvate prin inițierea unor jocuri specifice ce vizează dezvoltarea socio-emoțională a preșcolarilor.

Exemple de jocuri: "Harta emoțiilor; Cum mă simt azi?; Castelul Lego; Cufărul cu emoții; Cum te-ai simți dacă ..?; Cursa cu obstacole și surprize; Oglinda fermecată; Copacul emoțiilor; Să ne gândim la emoțiile celorlalți; Orice problemă are mai multe soluții etc."

Prin jocurile didactice copilul învață să coopereze, să se conformeze regulilor de grup, să-și armonizeze cerințele sale cu cele ale grupului și să acționeze în conformitate cu acestea.

Pentru a se putea integra și coopera eficient cu cei din jur, copilul trebuie să atingă un anumit nivel al socializării, care presupune o modalitate de percepere și considerare a calităților celor cu care vine în contact.

„O bună dezvoltare morală presupune sentimente și comportamente care să reflecte preocuparea față de alții: împărtășire, ajutorare susținere, toleranță față de alții și dorința de a respecta normele sociale".

Un rolul pozitiv asupra dezvoltării socio-emoționale a preșcolarilor îl au și poveștile, deoarece sunt preferate de copii, au valoare etică, ajutându-i să-și formeze deprinderi de comportare civilizată.

Exemple de povești: „Ce-a uitat Fănucă să spună?", „Ami ne învață despre reguli", „Povestea peștișorului curcubeu", „Broscuța țestoasă Tobias a învățat cum să nu mai fie furioasă", „S-o ajutăm pe Nuța Albinuța! ".

Povestirea este una din modalitățile prin care cadrul didactic satisface „nevoile afective (de dragoste, sentimentul apartenenței și al valorii personale), de cunoaștere, de acțiune și afirmarea individualității".

Prin intermediul jocului și al poveștilor, copiii învăța despre regulile sociale și modul de interacțiune cu ceilalți, dar și despre manifestarea adecvată a emoțiilor.

Astfel, preșcolarul își dezvoltă competențe emoționale referitoare la trăirea, exprimarea, înțelegerea și recunoașterea emoțiilor, și ceea ce este foarte important, faptul că dobândesc unele strategii de reglare emoțională adecvate vârstei, necesare pentru gestionarea corectă a emoțiilor negative, în consecință, o adaptare mai bună la cerințe.

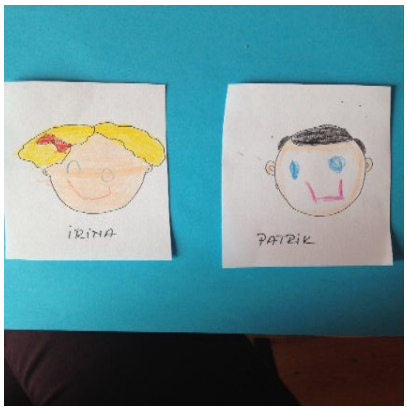

Bibliografie:

- Lawrence E. Shapiro, Inteligența emoțională a copiilor, Editura Polirom, București, 2016.
- Adina Glava, Cătălin Glava, Introducere în pedagogie preşcolară, Editura Dacia,Cluj-Napoca, 2002.
- Ştefan,C., Kallay, E. Dezvoltarea competenţelor emoţionale şi sociale la preşcolari, Ed. ASCR, Cluj-Napoca, 2007.
- „Curriculum Pentru Educaţia Timpurie - 2019”.

28.IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE TIP OUTDOOR

Educatoare, Florica Dobran
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Satu Mare
Educatoare, Ligia Aliman
Grădinița cu Program Prelungit „Dumbrava Minunată” Satu Mare

Conceptul de educaţie non-formală este asociat conceptului de „învăţare pe tot parcursul vieţii". Sarcina educației non–formale, în învățământul preşcolar, este aceea de a oferi copiilor experiențe, de a-i pregăti pentru viitor.

Dintre variatele activități experențiale cu caracter trandisciplinar, care se realizează în cadrul activităților din grădiniță, mă voi opri asupra celor de tip outdoor, și anume activitățile de grădinărit.

Activitățile experențiale de tip outdoor au un caracter non-formal, se bazează pe participarea activă, minimalizând constrângerea specifică şcolii, oferă o utilitate practică imediată cunoştinţelor învățate, se desfăşoară în contexte variate, stimulează implicarea şi participarea, au o structură şi o planificare flexibilă, procesul învăţării este orientat spre participant, spre proces şi nu spre produs.

Consider că acest tip de activități, pe lângă faptul că implică toate simțurile, oferă copiilor posibilități nesfârşite de învățare, distracție, stimulându-le, în același timp, creativitatea și imaginația.

Rutina zilnică a copiilor este adesea reglementată de planurile adulților. Jucăriile prefabricate, în cea mai mare parte monofuncționale, nu oferă suficient loc pentru imaginație și creativitate.

Sălile de grupă din grădiniță oferă puține stimulente, ele sunt „înglodate" în mobilier și o mulțime de jucării, astfel încât copiii nu sunt provocați, puși în situația de a crea, experimenta. Totul le este dat copiilor de-a gata, limitându-le astfel imaginația și creativitatea. Când copiii au suficient spațiu liber, învață să-și asume responsabilitatea, să-și antreneze comportamentul prudent și abil, să se exprime liber și astfel să câștige încredere în forțele proprii. De aici și nevoia desfășurării de

activități non-formale, activități, în aer liber, care să ofere copiilor libertatea de mișcare, de exprimare liberă a creativității în stadiul cel mai pur .

Copiii au nevoie de experiențe pentru o dezvoltare sănătoasă. Nu trebuie să privăm copiii de experiențe prin restrângerea libertății lor, sufocându-le curiozitatea și dorința de a experimenta. Trebuie să le acordăm libertate și autonomie.

Experiențele oferite copiilor nu trebuie să fie spectaculoase, pot fi niște experiențe simple. O experiență „simplă", dar frumoasă, poate fi ieșirea în aer liber, observarea liberă a naturii, a plantelor, ciripitul de păsărele, grădinăritul, activități care îmbogățesc experiența senzorială a copilului preșcolar și îi dezvoltă imaginația și creativitatea.

Activitățile de grădinărit oferă experiențe minunate copiilor. Prin implicarea copiilor în activități de grădinărit, le permitem să-și exprime creativitatea în timp ce își îmbunătățesc abilitățile motorii fine.

Pământul este un mediu minunat de artă, este din belșug, se pot crea ușor sculpturi și este diferit de lut sau aluat. Joaca în noroi încurajează gândirea creativă și le permite copiilor să creeze liber, fără teama că vor greși. Prin intermediul acestor activități le dăm copiilor posibilitatea de a petrece timp în aer liber și de a se conecta cu natura.

Conectarea copiilor cu natura nu este ceva ce se întâmplă cu ușurință în zilele noastre, din cauza programelor TV, jocurilor video și a programului încărcat al părinților. Astfel, cadrele didactice au datoria morală de a-i apropia pe copii de natură, implicându-i în activități practice cu caracter senzorial.

Grădina este un loc minunat de a satisface curiozitatea naturală a copiilor, răspunzându-le la întrebări precum: Ce fac viermii într-o grădină? De ce plantele au rădăcini? De ce trebuie să udăm plantele?

Copiii învață cel mai bine atunci când își angajează toate simțurile. În timpul grădinăritului, copiii pot atinge și simți pământul, apa, semințele și plantele, văd culorile vibrante și dimensiunile variate ale plantelor, aud sunetul legumelor, semințelor, pământului și pot simți mirosuri uimitoare.

Antrenarea tuturor simțurilor îi ajută pe copii să înțeleagă grădinăritul împreună cu toate conceptele matematice și științifice care sunt interdependente.

Copiii se avântă cu interes în explorarea lumii din jurul lor cu prețul mic de a avea pete pe pantaloni, de a se murdări. Semnele de pe hainele copiilor, buzunarele pline cu pietricele, sunt semnele viitorilor arhitecți, artiști și oameni de știință din timpul antrenamentului. Grădinaritul este o introducere minunată în lumea științei, în special botanică, biologie și chimie.

Când copiii sădesc primele semințe, devin curioși de ce se va întâmpla în continuare. Ei își fac propriile ipoteze și monitorizează progresul în fiecare zi.

Copiii învață pașii de bază ai procesului științific. Pe măsură ce cresc, ei învață despre impactul luminii solare și a apei asupra creșterii unei plante. Învață care plante au nevoie de mai multă lumină solară, care au nevoie de mai puțină apă și cât durează să crească. Grădinile oferă lecții minunate de știință!

Copiii sunt obișnuiți să le fie satisfăcute nevoile imediat, cu toate acestea, grădinăritul este adesea un proces lent.

Copiii trebuie să învețe să fie răbdători, să aștepte să crească florile și legumele lor. Așteptarea face momentul încolțirii, înfloririi legumelor și mai interesant.

Planificarea și organizarea unei grădini poate fi un mod de a petrece timpul liber, dar și o formă de artă. Vor învăța ce flori înfloresc în diferite perioade ale anului, cât timp este nevoie de o sămânță pentru a transforma într-o legumă și când este cel mai bun moment de sădire a semințelor. Implicarea copiilor în acest proces contribuie la creșterea abilităților de planificare și rezolvare a problemelor. Îmbunătățește, de asemenea, strategiile organizaționale care pot fi transferate în fiecare aspect al vieții.

Multe cadre didactice cred că educația este un proces formal care se desfășoară în interiorul unei săli de grupă. Cu toate acestea, activitatea în aer liber este bogată din punct de vedere senzorial și informațional. Natura este un mediu de predare excelent, implică copilul și îl ajută să se dezvolte cognitiv, fizic și socio-emoțional.

Schimbările care au loc în natură, sunt niște lecții foarte importante și îi ajută pe copii să înțeleagă lumea din jur.

Activitățile în aer liber oferă copiilor șansa de a explora mediul, de a învăța din mediul înconjurător și de a fi mai responsabili față de acesta.

Noi, educatoarele, trebuie să facilităm această învățare prin descoperire, o învățare jucăușă, senzorială. Dacă ne îngrijorăm prea mult pentru îmbrăcămintea umedă sau murdară, dacă, datorită comodității, evităm această învățare, acest gen de activități, punem un amortizor asupra învățării prin descoperire, asupra spiritului de învățare și autodescoperire, asupra creativității și imaginației copiilor preșcolari.

Bibliografie:

- https://www.fawns.co.uk/blog-posts/seven-benefits-outdoor-play-children/
- https://www.health.harvard.edu/topics/mind-and-mood
- https://www.sanfordhealth.org/
- *Descoperirea copilului*, Maria Montessori, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977

29.STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE

Educatoare Drăgotoiu Ștefania
Grădiniţa M.Ap.Nr. 2, Bucureşti, Sector 1

Marii pedagogi au evidenţiat faptul că folosindu-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor, că însuşirea unor noi cunoştinţe sau comportamente se poate realiza mai uşor sau mai greu, în funcţie de metodele utilizate.

Metodele sunt instrumente importante aflate la dispoziţia profesorului, de a căror cunoştinţe şi utilizare depinde eficienţa muncii educative. Profesorul, cunoscând varietatea metodelor, particularităţile elevilor cu care lucrează, trebuie să acţioneze pentru a-şi valorifica pe deplin personalitatea, devenind el însuşi un creator în materie articulare a strategiilor, metodelor şi procedeelor didactice.

Metodologia didactică desemnează sistemul metodelor utilizate în procesul de învăţământ precum şi teoria care stă la baza acestuia. Sunt luate în considerare: natura, funcţiile, clasificarea metodelor de învăţământ, precum şi caracterizarea, descrierea lor, cu precizarea cerinţelor de utilizare.

Metodele de învăţământ sunt un element de bază al strategiilor didactice, în strânsă relaţie cu mijloacele de învăţământ şi cu modalităţile de grupare a elevilor. De aceea, opţiunea pentru o anumită strategie didactică condiţionează utilizarea unor metode de învăţământ specifice. Totodată, metodele de învăţământ fac parte din condiţiile externe ale învăţării, care determină eficienţa acesteia. De aici decurge importanţa alegerii judicioase a metodelor corespunzătoare fiecărei activităţi didactice.

Sistemul metodelor de învăţământ conţine:

- metode *tradiţionale*, cu un lung istoric în instituţia şcolară şi care pot fi păstrate cu condiţia reconsiderării şi adaptării lor la exigenţele învăţământului modern;
- metode *moderne*, determinate de progresele înregistrate în ştiinţă şi tehnică, unele dintre acestea de exemplu, se apropie de metodele de cercetare ştiinţifică, punându-l pe elev în situaţia de a dobândi cunoştinţele printr-un efort propriu de investigaţie experimentală; altele valorifică tehnica de vârf (simulatoarele, calculatorul).

Un criteriu de apreciere a eficienţei metodelor îl reprezintă valenţele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalităţii elevilor.

Clasificarea metodelor de învăţământ se poate realiza în funcţie de diferite criterii:

- **după criteriul istoric**: metode *clasice (*tradiţionale): expunerea, conversaţia, exerciţiul etc.; metode *moderne*: studiul de caz, metoda proiectelor, metode de simulare, modelarea etc.;
- **după funcţia didactică prioritară pe care o îndeplinesc**: metode *de predare-învăţare propriu-zise*, dintre care se disting: a) metodele *de transmitere şi dobândire a cunoştinţelor*: expunerea, problematizarea, lectura etc.; b) metodele *care au drept scop formarea priceperilor şi deprinderilor*: exerciţiul, lucrările practice etc.; 2) metode *de evaluare*;
- **după modul de organizare a activităţii elevilor***:* metode *frontale* (expunerea, demonstraţia); metode *de activitate individuală* (lectura); metode *de activitate în grup* (studiul de caz, jocul cu roluri); metode *combinate,* care se pretează mai multor modalităţi de organizare a activităţii (experimentul);
- **după tipul de strategie didactică în care sunt integrate**: *algoritmice* (exerciţiul, demonstraţia); *euristice* (problematizarea);
- **după sursa cunoaşterii**

I. Metode *de comunicare orală*: expozitive, interogative (conversative sau dialogate); discuţiile şi dezbaterile; problematizarea;

II. Metode *de comunicare bazate pe limbajul intern* (reflecţia personală);

III. Metode *de comunicare scrisă* (tehnica lecturii);

IV. Metode *de explorare a realităţii*: a) metode de explorare nemijlocită (directă) a realităţii: observarea sistematică şi independentă; experimentul; învăţarea prin cercetarea documentelor şi vestigiilor istorice; b) metode *de explorare mijlocită* (indirectă) a realităţii: metode demonstrative; metode de modelare;

V. Metode *bazate pe acţiune* (operaţionale sau practice): a) metode bazate pe acţiune reală / autentică): exerciţiul; studiul de caz; proiectul sau tema de cercetare; lucrările practice; b) metode de simulare (bazate pe acţiune fictivă): metoda jocurilor: metoda dramatizărilor; învăţarea pe simulatoare.

Acestor categorii li se adaugă **un alt tip de metode** şi anume metodele de raţionalizare a învăţării şi predării: metoda activităţii cu fişele; algoritmizarea; instruirea programată; instruirea asistată de calculator (I.A.C.). Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului.

Elevii înşişi trebuie să organizeze ceea ce au auzit şi văzut într-un tot ordonat şi plin de semnificaţii. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuţiei, a investigaţiei, a acţiunii şi eventual a predării, învăţarea nu are loc.

EXEMPLE DE STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE

- **METODA CUBULUI**
- **METODA PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE („Thinking hats")**
- **METODA R.A.I.**
- **CERCUL " COMPLIMENTELOR"**

Bibliografie:

- Oprea, Crenguţa - Lăcrămioara – "Strategii didactice interactive", ed. a III-a, EDP, Bucureşti, 2008
- Pânişoară, Ion- Ovidiu – "Comunicarea eficientă", ediţia a III-a, Editura Polirom, Iaşi, 2006
- Cojocariu, Venera Mihaela – "Teoria şi metodologia instruirii", EDP, Bucureşti, 2004

30.CREATIVITATE ÎN PREŞCOLARITATE

Educ: DUDĂU DANIELA
Grădiniţa cu PP. Nr. 14 Vaslui

MOOTO

"Culoarea este viaţa, fiindcă o lume fără culoare se înfăţişează moartă. Culorile sunt energii radiante care ne influenţează pozitiv sau negativ." (I. Şuşală, O. Bărbulescu)

Posibilitatea de a înţelege şi a simţi frumosul din artă, din mediul înconjurător, din viaţa socială şi de a dezvolta aptitudinile de creaţie artistică, se realizează în grădiniţă. La vârsta preşcolară educaţia estetică nu se poate separa de procesul de cunoaştere a realităţii, de contactul direct cu obiectele şi fenomenele din mediul înconjurător. În vederea înfăptuirii acestei educaţii, se ţine seama de particularităţile psiho-individuale, de posibilităţile de percepere a frumosului de către copii mai ales de faptul că la vârsta preşcolară copiii au tendinţa de a exprima în lucrările lor ceea ce văd, aud, că spiritul de imitaţie, dorinţa de cunoaştere, tendinţa de a folosi creionul, culorile, nevoia acestora de continuă mişcare sunt caracteristici ale vârstei preşcolare.

Având în vedere particularităţile menţionate, ca şi scopul şi sarcinile ce ne revin, se dirijează atenţia copiilor spre aspectele cunoscute lor din mediul înconjurător, în felul acesta ei vor reuşi să realizeze în creaţiile lor aspecte deosebit de interesante, dându-le posibilitatea să-şi manifeste aptitudinile cât si dorinţele lor estetice. Pictura constituie o activitate prin care jucându-se, copiii ne dau posibilitatea să constatăm felul cum văd, cum înţeleg lumea, ce i-a impresionat mai mult din multitudinea aspectelor văzute, ce le-a reţinut atenţia, să descoperim interesele şi năzuinţele lor. În acest scop am căutat să le dezvolt interesul şi dragostea pentru activitatea de desen şi pictură folosind mij-loace de realizare diverse.

Am observat că la început preşcolarii "desenau" din dorinţa de a acţiona cu creionul, cu culo-rile, de a trasa linii orizontale şi verticale fără ca mai înainte să-şi fi propus o anumită temă, un anu-mit subiect, doar o simplă mâzgâleală. Uneori, motivau: "am desenat ceva" şi după multe insistenţe îmi spuneau că este o minge sau o jucărie, ceea ce de fapt îşi doreau să deseneze. Pentru a le trezi interesul pentru pictură, am început mai întâi cu exerciţii de desen, încercând mai multe procedee: am folosit colile mari de hârtie pe care ei au mâzgâlit, ceea ce au vrut, ceea ce şi-au imaginat, apoi am schimbat colile ca numai după aceea să le dau o anumită temă şi numai după aceste exerciţii de desen am trecut la activităţi de pictură. După câteva activităţi în care am făcut exerciţii de prepararea culorilor şi combinarea lor, după preferinţa fiecăruia, în scopul redării expresive a imaginaţiei, am trecut la desfăşurarea unor activităţi de pictură cu teme propuse de mine. Toate aceste modalităţi de lucru le-am făcut din dorinţa de a le stimula imaginaţia pentru o astfel de activitate, ei lucrând nestingheriţi au reflectat în picturile lor obiecte şi fenomene din realitatea înconjurătoare. Îndată ce activitatea a luat sfârşit, le-am cerut să verbalizeze ceea ce au realizat şi să motiveze lucrarea proprie. Din răspunsurile

primite mi-am dat seama de bogăţiile imaginaţiei lor, sau de sărăcia acesteia, de volumul cunoştinţelor pe care-l posedă fiecare copil din grupă.

O primă modalitate prin care am căutat să le îmbogăţesc cunoştinţele copiilor pe care le pot transpune cu uşurinţă în picturile au fost plimbările în jurul grădiniţei. Cu această ocazie copiii au observat că toamna frunzele copacilor încep să se îngălbenească, ruginesc, cad, altele mai sunt încă verzi. Le-am cerut să strângă frunze ca să le ducem în grădiniţă. Acţiunea aceasta mi-a dat posibilitatea să constat că preşcolarii au preferinţe pentru anumite culori, deoarece unii au adunat numai frunze galbene, alţii verzi şi câţiva frunze cu un colorit diferit. Într-o activitate le-am cerut să pictăm un parc şi să realizăm şi noi culori asemănătoare, apropiate de culorile frunzelor adunate de ei. Pentru realizarea acesteia le-am pus la îndemână acuarele şi le-am dat şi model câte o frunză, atrăgându-le atenţia să folosească foarte puţină apă.

Activităţile de pictură ne dau posibilitatea să le dezvoltăm copiilor gustul estetic, să-i iniţiem în tehnica picturii şi a combinării culorilor şi să-i obişnuim cu limbajul plastic. Cu cât se va solicita mai mult efortul intelectual şi creativ al copiilor în procesul didactic, cu atât va creşte şansa dezvoltării personalităţii creatoare a preşcolarului.

Modernizarea continuă a procesului instructiv-educativ, impune ca strategiile aplicate să fie cât mai riguros selectate şi într-o formă accesibilă, inovatoare. Prin folosirea diversificată a metodelor, se urmăreşte deschiderea în sufletul copilului a dorinţei de învăţare într-un mod eficient şi creativ.

În stimularea creativităţii copiilor preşcolari prin activităţile de pictură şi desen un rol important îl au şi tehnicile de lucru folosite de educatoare. În lucrările realizate am îmbinat elemente de limbaj plastic cu cele de tehnică.

Una dintre aceste tehnici este **dactilopictura.** Mâna lucrează firesc prin contactul tactil cu apa, cu materialele pe care copiii le folosesc. Prin simbolurile grafice reflectate în dactilo-pictură, prin libertatea în alegerea temei, copiii preşcolari transpun în culoare bogăţia informaţiilor de care dispun şi cu care operează, dau libertate memoriei cromatice şi figurative. Prin contactul mâinii direct cu hârtia, copiii încep încă de la grupa mică să ştie cum să-şi dozeze efortul la apăsare, ating uşor hârtia, cu mişcări fine ale degetelor şi ale mâinii întregi. Folosind această tehnică, mâna copilului capătă o mare flexibilitate, o mai mare siguranţă, iar muşchii mici ai mâinii se dezvoltă şi se întăresc. Această tehnică de lucru are darul de a trezi interesul copiilor pentru activitatea de pictură, stimulându-le independenţa şi creativitatea.

Tehnica Suprapunerii sau **Pata de culoare**: - Pe foaia de hârtie li se precizează copiilor să facă două pete de culori diferite, aşezate una peste alta. Se îndoaie apoi pe marginea petelor foaia pe verticală ,se muchiază şi se presează. Deschizând foaia se cere copiilor să verbalizeze pictura obţinută. Astfel, aceeaşi pictură are 3-4 înţelesuri - seamănă cu un fluture, o frunză, o floare, o pasăre. Această tehnică îi pune pe copii în situaţia de a-şi imagina conturul unui obiect sau fiinţe ce trebuie realizată, stabilind caracterul analitic sau sintetic al gândirii acestora.

Tehnica ştampilelor (cartofi, dopuri de plută, radiere) - Pentru aceasta se folosesc cartofi mai mari şi proaspeţi. Se taie cartoful în două jumătăţi. Cu vârful cuţitului se desenează pe suprafaţa lui modelul dorit. Cu ajutorul cuţitului trebuie scos modelul în relief. Pe ştampila rezultată astfel se aplică cu pensula tempera şi se stampilează modelul dorit.

Pictura cu palma - Se unge palma cu un strat de vopsea mai concentrată şi aplicând-o apoi pe suprafaţa de decorat, se obţine o pată care sugerează un model oarecare, ce poate fi completat cu ajutorul dactilopicturii sau chiar cu pensula, obţinându-se astfel diferite imagini ca, de exemplu, un cocoş. Aplicând palma de mai multe ori în acelaşi loc şi învârtindu-se în acelaşi timp foaia de hârtie se obţin efecte sub formă de floare, de soare sau alte imagini.

Pictura cu paiul: - Se picură mici pete de culoare pe hârtie cu ajutorul pensulei sau a unui burete. Se ţine paiul deasupra hârtiei, orientat în direcţia unde se doreşte sa meargă pictura. Se suflă prin pai, iar culoarea se va întinde pe hârtie. Copiii vor obţine astfel structuri atractive şi creative. Exemple de activităţi: ”Tufişuri”, „ Foc de artificii”

Pictura cu sfoara - După ce s-a pus o cantitate mică de vopsea în mijlocul unei foi, copilul se foloseşte de o sfoară pentru a elimina vopseaua şi a realiza un desen; se trage sfoara de la un capăt, după ce a fost aşezată într-o anumită formă peste pata de culoare fluidă între două foi. Exemple de activităţi: „Vârtejuri" Pictura cu buretele: - Se taie buretele în bucăţi mici, uşor de manevrat. Se udă hârtia şi se întinde pe masă; utilizând un beţişor sau o pensulă, se picură pe hârtie mici pete de culoare; acestea se absorb cu bucăţi de burete de diferite forme; va rezulta o structură interesanta pe care copiii o vor realiza în mod creativ, putându-i da diferite interpretări.

Tehnica desenului cu lumânarea - În acest scop se folosesc lumânările pentru pomul de iarnă sau chiar lumânările obişnuite. Cu ele se poate desena pe foaia de bloc. Dacă lumânarea este colorată de exemplu roşie sau albastră - se vede urma ei pe hârtie; dacă este albă, urma ei este văzută atunci când hârtia este aşezată în lumină. După terminarea desenului se pictează toată suprafaţa hârtiei cu acuarelă în culori tari (roşu, maro sau albastru închis). Pe conturul desenat cu lumânarea, culoarea nu se prinde şi astfel desenul apare alb sau colorat mai deschis pe fondul colorat închis. Teme: „ Peisaj de iarnă"

În cadrul activităţilor artistico-plastice este necesar ca preşcolarii să aibă posibilitatea să se manifeste liber, fără teama de a greşi, de a li se face imediat observaţie critică. Se recomandă "amânarea evaluării" până la finalizarea lucrărilor, iar când se fac aprecieri, să se facă în contextul unui climat stimulativ, fiindcă observaţiile critice făcute în alte momente stânjenesc spontaneitatea creatoare a copiilor. În felul acesta se poate cultiva îndrăzneala, independenţa, originalitatea şi creativitatea preşcolarului.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ al preşcolarului dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru la grupă, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată. Putem spune aşadar că, creativitatea este însăşi exprimarea de sine a fiinţei umane, în orice domeniu se manifestă.

Bibliografie:

- Rafailă, E. - "Educarea creativităţii la vârsta preşcolară", Editura Aramis , Bucureşti, 2002 .
- Stoica, A. - "Creativitatea elevilor", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982.

31. TEHNOLOGII INFORMAŢIONALE APLICATE LA GRĂDINIŢĂ

PROFESOR DULGHERU ALINA SIMONA,
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 5 – BÂRLAD
EDUCATOARE PURCEL CECILIA,
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 5 – BÂRLAD

Noile generaţii de copii, tineri sau chiar preşcolari, sunt greu de prins în mrejele cunoaşterii, atunci când cel care decide tematica e cadrul didactic. Avem însă, la îndemână metoda instruirii asistate de calculator, astfel că avem ocazia, chiar şi la grădiniţă, să-i captăm pe micii noştri discipoli....metoda trebuie utilizată cu ....măsură.

Am realizat, în acest sens, diverse mini soft-uri educative pentru că cele achiziţionate de la diverse edituri nu sunt întotdeauna pe tematica proiectelor alese de noi sau se ajunge după ceva timp la informaţiile dorite.

Voi reda, în cele ce urmează, o serie de pagini ale softurilor realizate:

- ***Trăistuța cu povești***-evaluare:

Bineînţeles, materialul nu se poate finaliza fără a reda vizual ceea ce le oferă preşcolarilor feedback la fiecare răspuns. În soft, aceste imagini sunt însoţite de sunete corespunzătoare:

- pentru răspuns corect - pentru răspuns greşit

- **Desp ie**

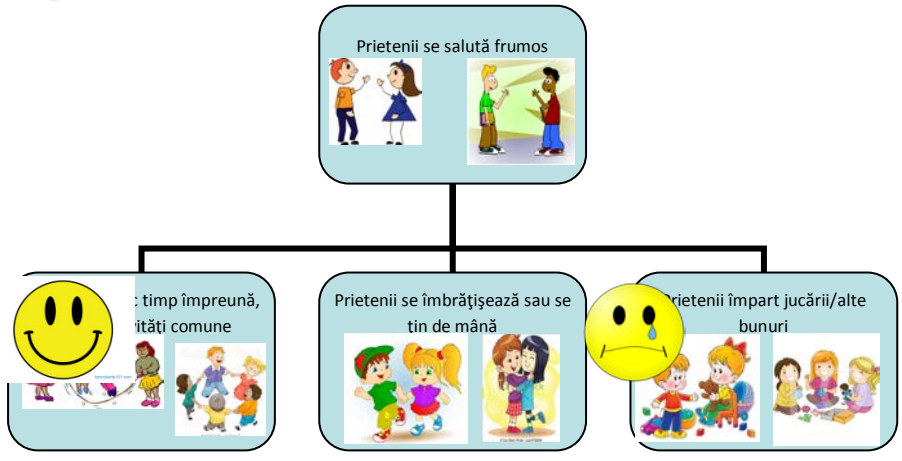

corect - pentru răspuns greşit - pentru răspuns

Îmbinând utilul cu plăcutul, modernul cu tradiționalul avem șanse mari ca preșcolarii să reţină uşor informaţiile şi să fie captaţi la maxim.

32. EVALUAREA COMPREHENSIUNII MESAJULUI VERBAL LA PREŞCOLARII CU TULBURĂRI DIN SPECTRUL AUTIST

Filoti Maria-Raluca,
GRĂDINIȚA CU P.P. NR.22 SIBIU

Autismul este o dizabilitate comportamentală complexă care apare de obicei în primii ani de viaţă. Este rezultatul unei dereglări neurologice care afectează creierul, având repercusiuni în dezvoltarea normală a interacţiunilor sociale şi abilităţilor de comunicare. Se estimează că autismul apare la 1 din 166 de copii. Este de patru ori mai frecvent la băieţi decât la fete şi nu depinde de rasă, etnie sau poziţie socială.

Părinţii sunt de obicei, primii care observă comportamentul diferit al copilului lor. Autismul este o tulburare pervazivă de dezvoltare caracterizată de scăderea capacităţii de a interacţiona pe plan social şi de a comunica. Această tulburare presupune şi un comportament stereotip şi repetitiv, cu simptome ce se manifestă de obicei înaintea vârstei de trei ani.

De multe ori, copilului pare a fi diferit încă de la naştere: nu reacţionează la persoane sau jucării, îşi fixează privirea pe un obiect o lungă perioadă de timp. Dar, comportamentul diferit al copilului poate apărea şi după o perioadă de dezvoltare normală, când părinţii realizează că ceva nu este în regulă, "ceva nu merge".

La naştere copilul este aparent normal, fără anomalii fizice sau neurologice. Antecedentele lui sunt nesemnificative. Dacă debutul este precoce, spre luna a 4-a – a 8 – a de viaţă se remarcă la aceşti copii, lipsa mişcărilor anticipatorii atunci când sunt luaţi în braţe, precum şi lipsa zâmbetului ca răspuns la zâmbetul mamei. Progresiv devine evidentă apatia, dezinteresul pentru cei din jur, copilul retrăgându-se parcă într-o lume interioară în care jocul ritualizat ocupă un loc important. Dacă debutul survine mai târziu, după o evoluţie normală, tabloul clinic se caracterizează prin trei simptome principale:

● în primul rând se semnalează perturbarea comunicării interumane (singurătatea autistă). Aceasta se manifestă printr-o totală indiferenţă faţă de persoanele din jur. Copilul priveşte în depărtare, parcă dincolo de oameni, aruncându-şi doar fugitiv privirea asupra examinatorului, fără a avea acea privire sclipitoare, fără a avea contactul din privire (ochi în ochi). Faţă de persoane, copilul autist manifestă dezinteres cvasitotal, nereacţionând la prezenţa sau absenţa părinţilor, ca şi când el ar fi singur. Inabilitatea în relaţiile sociale se constată şi în eşecul de a stabili contactul cu anturajul. Lipsit de orice experienţă afectivă, poate face o criză de autoagresivitate atunci când cineva încearcă să-l scoată din izolarea sa. Deşi, în general, autistul nu comunică verbal cu persoanele din jur, el îşi exprimă câte o dorinţă şi nevoile, prin gesturi, dând dovadă în acest sens de o deosebită abilitate.

În contrast cu incapacitatea de a stabili relaţii sociale, copilul este mai îndemânatic în manipularea mediului neînsufleţit. Poate manifesta un interes deosebit pentru anumite obiecte, fără însă a le utiliza în sensul lor simbolic ci numai pentru a le agita, învârti etc. Are o memorie bună pentru diferite aranjamente spaţiale şi preferinţă pentru ordonarea unor obiecte, deoarece el manifestă o "nevoie obsedantă" pentru identic. Astfel poate intra într-o criză de mânie şi panică drept răspuns la schimbarea mediului sau la schimbarea secvenţelor de timp din rutina zilnică. El se ataşează de obicei de un obiect ciudat, iar pericolele reale care apar nu-i provoacă frică, în schimb se sperie de stimuli obişnuiţi.

● Altă trăsătură importantă şi constantă a autismului infantil este tulburarea limbajului vorbit, copilul emiţând sunete ciudate fără semnificaţie.

Dacă limbajul este dezvoltat, se observă o discrepanţă între posedarea vocabularului şi abilitatea de a-l folosi ca mijloc de comunicare socială. Astfel un copil de trei ani pronunţă stereotip cuvinte grele ca "maimuţoi", "greaţă", "gheretă", fără a le insera însă într-o conversaţie utilă. Sunt frecvent întâlnite în cazul autismului şi ecolalia imediată sau întârziată, stereotipii, neologisme şi utilizarea neadecvată a pronumelui personal. Copilul vorbeşte despre el la persoana a II-a sau a III-a, nefolosind persoana I decât eventual după vârsta de 5-7 ani, sau chiar deloc. Autistul spune "vrei apa" sau "băiatul vrea apă". Vorbirea este monotonă, stereotipă, lipsită de intonaţie, iar melodia frazei neadecvată.

● Stereotipiile sunt alte elemente des întâlnite la copii cu autism. Ele pot fi gestuale, cum ar fi repetiţii ale mişcării mâinilor, degetelor, braţelor, rotirea corpului în jurul axei proprii, mersul pe vârful picioarelor. Uneori copilul cu autism preferă activităţi repetitive ca: deschiderea şi închiderea uşilor,

stingerea sau aprinderea becului, lovirea sau zgârierea unei jucării, ritualizarea activităţilor alimentare, activităţi de îmbrăcat sau de joc. De altfel jocul, activitate importantă la această vârstă, prezintă câteva particularităţi: este marcat de acelaşi caracter stereotip, copilul folosind obiecte puţin complicate ca : sfoară, hârtie, butoane, robinete, rotiţe etc. Jocul colectiv este evitat şi lipsit de caracterul său creativ şi imaginativ.

Dezvoltarea fizică a copilului autist este în general normală. Potenţialul cognitiv poate fi bun, dar cu realizări inegale; ei obţin performanţe în câte un domeniu, bazate pe o memorie remarcabilă în special în cifre, melodii. Din cauza lipsei de cooperare la probe, aceşti copii sunt greu de testat.

Aspecte generale ale comunicării

I. Ecolalia

Ecolalia este adesea prima formă lingvistică care apare la copilul autist. Se disting două forme de ecolalie: imediată şi tardivă (specifică tulburării autiste). O anormalitate comportamentală frecventă a copiilor cu autism este imitarea în ecou – ecolalia. Cel puţin trei sferturi dintre copiii cu autism prezintă această disfuncţie a limbajului. Apare şi în vorbirea copiilor normali, însă doar la vârsta mică şi este depăşită relativ repede.

Abilitatea de a reproduce, imitarea fragmentelor de vorbire lungi sau scurte necesită un mare grad de experienţă în procesarea aspectelor fonologice şi prozodice ale limbii, precum şi abilitatea de a centra atenţia doar pe vorbire.

Repetarea sunetelor non-verbale (zgomote de obiecte, etc.) nu a fost evidenţiată la copiii cu autism. Observaţiile arată că este repetată semnificativ mai des vorbirea adresată direct copilului cu autism decât cea adresată altora.

Philips şi Dyer (1977) au comparat ecolalia autistă şi imitaţia verbală la copiii mici, sugerând că ecolalia nu este altceva decât o apariţie mai întârziată a imitaţiei verbale normale.

Categoriile funcţionale ale ecolaliei imediate:

1. ne-intenţională– expresii ecolalice produse fără o intenţie aparentă şi adesea în stare de activare emoţională ridicată (durere, frică, etc.).
2. conversaţională – expresii ecolalice utilizate pentru a „umple" rândul său în cadrul unei interacţiuni verbale, pentru „a spune totuşi ceva" fără să înţeleagă bine întrebarea celuilalt.
3. declarativă – expresii ecolalice folosite pentru a denumi obiecte, acţiuni sau locaţii (însoţite de gesturi demonstrative).
4. reiterativă (repetitivă) – expresii ecolalice folosite ca ajutor pentru activităţile de elaborare mentală a informaţiilor, urmate de o frază sau de o acţiune indicând înţelegerea reală a expresiei repetate.
5. auto-reglatoare – expresii ecolalice care servesc la reglarea propriilor acţiuni; produse deci, în sincronie cu activitatea motorie.
6. afirmativă – expresii ecolalice folosite pentru a comunica un răspuns afirmativ la o frază precedentă.
7. de cerere – expresii ecolalice folosite pentru a cere obiecte sau acţiunea altor persoane; de obicei, implică o ecolalie mai redusă.

Frecvenţa ecolaliei imediate la copiii autişti poate varia după nivelul de achiziţie a limbajului, dar nu în mod monoton şi regulat aşa cum au sugerat unii. O evoluţie curbilinie poate să surprindă mai bine această relaţie, dat fiind că atât copiii cu un nivel ridicat cât şi cei cu un nivel scăzut de abilităţi lingvistice au manifestat puţine cazuri de ecolalie.

II. Vorbirea metaforică

Un fenomen straniu şi particular al modului de utilizare a limbajului de către persoanele cu autism a fost denumit, încă din perioada lui Kanner, prin termenul de "vorbire metaforică".

După cum spunea Kanner încă din 1946, "remarcile (metaforice) ale copilului nu sunt relevante pentru nici un tip de schimb verbal sau de altă natură". Aceste remarci sunt bizare deoarece se bazează pe o asociaţie unică şi nu se referă la o experienţă profundă, accesibilă atât vorbitorului cât şi ascultătorului. Această caracteristică stranie a copiilor cu autism poate fi înţeleasă ca parte a unui

profund eşec în comunicare şi sugerează o lipsă a interesului sau a nevoii de a împărtăşi cu ascultătorul un context în care ambii sunt implicaţi activ.

III. Pronumele

Când un copil cu autism substituie pronumele "eu" cu "tu" şi "tu" cu "eu", acest lucru este uşor de remarcat. Pornind de la aceste observaţii, s-a emis ipoteza că aceşti copiii cu autism au o identitate confuză. S-a sugerat chiar că autistul evită activ pronumele eu, mie, al meu, pe mine. Investigaţiile au demonstrat faptul că aceste presupoziţii ţin mai mult de mitul autismului decât de realitate.

Un studiu al Ritei Jordan indică faptul că aceşti copii folosesc corect numele aproape întotdeauna.

Dificultăţile de comunicare ale copiilor autişti creează frustrări şi deseori agresivitate, determinate de faptul că uneori noi nu reuşim să decodificăm corect mesajele pe care ei ni le transmit. Ajutându-i să înveţe să comunice, indiferent de modalitatea de comunicare folosită, îi ajutăm să-şi diminueze şi comportamentele problemă care apar cel mai adesea datorită dificultăţii sau a incapacităţii persoanei autiste de a-şi comunica nevoile, dorinţele, într-un mod adecvat, dar şi incapacităţii noastre de a-i înţelege.

În ceea ce privește comenzile adresate unui copilul cu autism integrat în grădinița de masă, acesta răspunde la cele care conțin un mesaj simplu: privește, adu, du. Comenzile care conțin pronume, prepoziții, adverbe de loc, precum și cele care oferă ca și indiciu culoarea sunt executate uneori, iar copilul își acordă timp pentru rezolvarea lor.

Un alt aspect foarte important care se referă la comenzile la care copilul are acces mai des, cum ar fi cele de acasă, care sunt executate într-o măsură mai mare decât celelalte pe care copilul nu le execută zilnic.

Aportul părinților în acest caz este deosebit de important, fiind necesar ca ei să se implice zilnic în terapia copilului atât în cadrul activităţiilor din şcoală-grădiniţă cât şi acasă, asigurând astfel continuitate antrenamentelor corectiv-compensatorii.

În concluzie putem menționa că optimizarea comprehensiunii informaților receptate depind în egală măsură de intervenția timpurie de care a beneficiat, de accesul permanent la terapii corectiv-formative, de aprotul părinților cât și de particularitățile cognitive ale fiecărui copil în parte.

Bibliografie:

- Anca Maria, *Metode si tehnici de evaluare a copiilor cu CES*, Presa Universitara Clujeana, Cluj-Napoca, 2003;
- Băban Adriana,(coordonator)-*Consiliere educațională,* Editura Imprimeria Ardealului, Cluj-Napoca, 2001;
- Băjenaru, L., *Contribuţia exerciţiului-joc la dezvoltarea limbajului,*în Revista Învătământul preşcolar, nr.1-2/2004;
- Mureşan Cristina, *Autismul Infanti. Structuri Psihopatologice şi Terapia Complexă.,* Cluj-Napoca,Ediţia a3-a Presa Universitară Clujană, 2007.
- Vrăsmas Ecaterina, *Educatia copiilor cu cerinte educative speciale,* Editura Credis, 2000;
- Vrăsmas Ecaterina, *Terapia tulburarilor de limbaj,* EDP Bucuresti, 1997.
- http://www.autismromania.ro
- http://www.autism.org
- http://www.logopedics.info

33.JOCUL DE ROL ÎN GRĂDINIȚĂ

Florescu Florica – GRĂDINIȚA M.AP.N. NR.2
Răduțoiu Andreea – Georgiana - GRĂDINIȚA M.AP.N. NR.2

Metoda principală de educaţie a "micului faun" este, în principal, jocul, ca mod de activitate natural, în perfectă concordanţă cu celebra definiţie dată de E. Claparede copilăriei: "copilăria e făcută pentru a te juca".

Ideea principală este că prin joc copiii se integrează şi înţeleg lumea înconjurătoare. Jucându-se, copilul se cunoaşte şi pe sine, îşi dă seama unde este mai puternic şi unde este mai slab, îşi cunoaşte interesele şi nevoile. Jocul ajută copilul să se dezvolte intelectual, fizic şi socio-emoţional.

Jocul ocupă cea mai mare parte a timpului copilului în vârstă de la 3 la 6 ani. Aceasta îi permite stimularea facultăţilor sale intelectuale şi motrice. Prin joacă, copilul învaţă să se fixeze asupra unei activităţi, să se ocupe de ea din ce în ce mai mult şi să o ducă la bun sfârşit

De multe ori ne face plăcere să întrebăm copiii ce vor să se facă când vor fi mari. Diversitatea răspunsurilor va surprinde, copiii vor răspunde că vor să se facă: pilot, magician, balerină, astronaut, actor, doctor, poliţist, soldat, croitor. Imaginaţia copiilor cunoaşte avânt mai ales dacă este activată şi încurajată. Dacă se oferă copiilor obiecte diverse de îmbrăcăminte pentru a se costuma vom observa cum deodată jocurile lor devin mai dinamice şi mai bogate în conţinut. Copiii vor alege costumaţiile în funcţie de anumit rol pe care-l vor juca, iar imaginaţia lor ia avânt atunci când copiii se joacă împreună. Cele mai banale obiecte din jur se metamorfozează şi devin mijloace absolute necesare desfăşurării jocului. Un scaun se va transforma în cea mai performantă maşină, un băţ va deveni o baghetă de magician, un cearşaf aşezat pe un scaun va deveni o fortăreaţă invincibilă etc. Copiii dovedesc o capacitate extraordinară de a crea scenarii, intrigi şi puneri în scenă asemănătoare cu scenografia unei adevărate piese de teatru.

Jocurile de rol îşi aduc o contribuţie importantă în dezvoltarea imaginaţiei creatoare a copiilor. Adulţii care se ocupă cu educaţia copiilor, educatoarele în special trebuie să cunoască această înclinaţie firească a copiilor de a se juca imitând diferite situaţii din viaţa cotidiană sau din poveşti în cadrul jocurilor de rol. Astfel, punându-se la dispoziţia copiilor obiecte de îmbrăcăminte şi elemente ale unor costumaţii îi vom determina să se angajeze în roluri cat mai diferite. Cu cât jocurile de rol vor fi mai diversificate cu atât experienţa de viaţă ale copiilor se va îmbogăţi. Cercetările demonstrează următorul aspect copiii care participă la jocurile cu rol, cu subiecte diverse, în cadrul cărora îşi pun la contribuţie imaginaţia şi creativitatea, vor deveni şcolari mai buni şi vor rezolva mai rapid şi eficient orice problemă cu care se vor confrunta.

Copiii urmăresc cu foarte multă atenţie activităţile adulţilor, şi ale părinţilor, în special. O fetiţă o va urmări cu interes pe mama ei când se va aranja să iasă în oraş, întoarsă în camera ei fetiţa va imita în detaliu toate operaţiile pe care mama ei le-a făcut să se aranjeze: de la îmbrăcăminte până la make-up.

În jocurile cu rol copiii învaţă ce înseamnă competiţia, lupta pentru a atinge un obiectiv chiar dacă nu conştientizează pe moment acest aspect, acestea se vor interioriza şi se vor stoca în memorie, în subconştient şi îi vor fi de folos atunci când va avea nevoie.

Adulţii care se ocupă cu educaţia preşcolarilor trebuie să încurajeze copiii să se joace, cercetările demonstrând rolul important la jocului de rol în modelarea personalităţii copiilor preşcolari pe toate laturile: cognitive, afectiv-emoţional, volitiv.

Copiii dobândesc mai multă siguranţă, curaj de manifestare în faţa unui auditoriu, dobândesc încredere în forţele proprii, o creştere a stimei de sine. Jocul de rol antrenează participarea la joc şi a celor mai retraşi copii, uneori aceştia acceptă să joace chiar roluri de leader. Jocul de rol este exact tipul de joc pe care copilul îl execută cu plăcere şi motivaţie, este tipul de activitate care realizează

pregătirea pentru viaţa socială de mai târziu. Jocul de rol spun cercetătorii reprezintă inima copilăriei, o inimă care bate în ritmul biologic al copilului şi care nu are limite în ceea ce priveşte realizarea dorinţelor imaginate de copilul de vârstă preşcolară.

În sala de grupă este necesar să existe un colţ cu costume, obiecte de îmbrăcăminte pentru ambele genuri şi diverse accesorii ca: obiecte de podoabe, insigne, genţi, păpuşi etc., care să suscite interesul şi imaginaţia copiilor. Educatoarea va încuraja copiii să practice jocurile cu rol, le va da sugestii, va participa împreună cu copiii la desfăşurarea jocului.

Jocul de rol ajută copiii să se adapteze şi din punct de vedere afectiv-emoţional diferitelor situaţii contrariante cu care interacţionează copilul şi pentru care nu este pregătit. Contradicţiile, conflictele şi conjuncturile nefavorabile din viaţa reală cunosc o rezolvare fericită în plan imaginar prin jocul de rol. Realitatea cu atâtea interdicţii, reguli şi inadvertenţe se adaptează nivelului cognitiv-emoţional al copilului doar prin intermediul jocului. Jocul cu rol facilitează înţelegerea mai uşoară şi mai rapidă a lumii înconjurătoare.

Bibliografie:

- Cristea Sorin, *Curriculum pedagogic*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2000;
- Montessori M., *Taina copilăriei*, Editura Tiparul Universal, Bucureşti, 1938;
- Preda Viorica, *Copilul și grădinița*, Editura Compania, Bucureşti, 1999.

34.AVENTURI ÎN GRĂDINIȚA VIRTUȚILOR

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR. CONDEI ELENA MIHAELA
PROF. ÎNV. PREȘCOLAR. GĂVENEA ALEXANDRA ANA-MARIA
GRĂDINIȚA CU P. P. nr.2 RAȘNOV GRUPA MIJLOCIE – ALBINUȚELOR

Acest simpozion național “Inițiative didactice” constituie o bună oportunitate de a ne face cunoscută experiența în sensul prezentării unor activități de bune practici desfășurate cu preșcolarii, activități prin care grădinița noastră a fost personalizată, conform propriilor noastre decizii.

Astfel, la noi în unitate este o tradiție ca fiecare lună a anului școlar să aibă o zi reprezentativă pentru un comportament (prima zi de vineri din lună). În funcție de acel comportament, fiecare grupă desfășoară activități (școlare sau extrașcolare), care să-i ajute pe copii să devină maturi emoționali, responsabili, bine pregătiți pentru viață. Această zi este celebrată cu implicarea părinților, a preșcolarilor și a noastră ca educatoare.

Prin această zi vrem să clădim comportamente pozitive în viziunea fiecărui copil, știm cu toții că aceștia învață prin propriile lor experiențe, iar aceste teme ne ajută să le dezvoltăm diferite trăiri în inima lor, de exemplu sentimentul de concurență, de empatie, de sinceritate, de încredere, de toleranță, de sănătate.

Mai jos am specificat fiecare lună cu ziua reprezentativă si am dat câteva exemple de moduri de realizare, acestea nefiind singurele noi având mult mai multe activități.

1. ZIUA ÎNCREDERI! SEPTEMBRIE

“Încrederea în sine este cel mai important dar pe care îl poate oferi copilului, atât părintele cât și educatoarea!”

Mijloace de realizare :

- ❖ Cântece ex: “Singurel la grădiniță”
- ❖ Lectura educatoarei “Domnul încredere”
- ❖ Jocuri de rol : “De-a fratele cel mare”

2. ZIUA ZÂMBETULUI! OCTOMBRIE

“Să fii un copil fericit, e un lucru serios, nimic pe lume nu-i mai frumos! O zi fără zâmbet este o zi pierdută!”

Mijloace de realizare:

- Carnaval
- Petrecere în pijamale
- Joc didactic: “Recunoaște emoția”

3. ZIUA SINCERITĂȚI! NOIEMBRIE

“Sinceritatea, cucereşte orice inimă, deschide orice suflet, smulge câte un zâmbet, crează încredere!”

Mijloace de realizare:

- Povesti ex “Pinocchio”,
- Dramatizare ex “Puf alb si puf gri“
- Convorbire ex: “Minciuna are picioare scurte”

4. ZIUA GENEROZITĂȚI! DECEMBRIE

“Orice părinte şi educator se va recunoaşte în copacul cel darnic, care oferă tot ce are şi apoi se dă pe sine copilului pe care îl iubeşte.”

Mijloace de realizare:

- Cutia de pantofi
- Târg caritabil
- Spectacole pentru copiii internați la Casa Speranței Brașov

5. ZIUA CURAJULUI! IANUARIE

“Un pas mic de curaj este întotdeauna un loc bun de unde să începi.”

Mijloace de realizare:

- Joc didactic: “Găsește personajele curajoase”
- Poveste: “Povestea ursului Cafeniu”
- Joc de rol ex “La dentist“
- Întâmplări curajoase din copilîria ta (Cadre didactice, părinți, bunici)

6. ZIUA SĂNĂTĂȚI! FEBRUARIE

“Sănătatea este mai bună decât toate!”

Mijloace de realizare:

- Joc de creație “De-a legumele”
- Activitate practica “Coșul sănătății”
- Educație muzicala “Vitamine de la cine?“
- Vizite la medic “Virușii si microbii“

7. ZIUA RESPONSABILITĂȚII! MARTIE

“Esența vieții este responsabilitatea!”

Mijloace de realizare:

- Activitate gospodărească ex.: “Plantare de copaci”
- Spectacol: “Suntem responsabili pentru viitorul planetei“
- Concurs: “Parada costumelor din materiale reciclabile“

8. ZIUA HARNICIEI! APRILIE

„Să-nvățăm de la albine!”
Mijloace de realizare:

- ❖ Amenajarea spațiului din curtea grădiniței
- ❖ Amenajarea unui colt pentru animale mici
- ❖ Memorizare ex: “Harnica albină”

9. ZIUA TOLERANȚEI! MAI

“Toleranța vine din inteligență!”

Mijloace de realizare:

- ❖ Jocuri de cunoaștere interpersonală

ex: “Acesta mi-e prieten”, “Oglinda magică“

- ❖ Activitate plastică ex.: “Palme colorate”
- ❖ Spectol -interculturalitatea

10. ZIUA PRIETENIEI! IUNIE
“Un prieten este acela care îți dă libertatea sa fii tu însuti!”

Mijloace de realizare:

- ❖ Activitate practica ex.: “Colierul prieteniei”
- ❖ Cântece ex: “Copilărie fericită”
- ❖ Spectacole de 1 iunie

În concluzie ne dorim ca preșcolarii noștri să devină oameni maturi emoționali, responsabili, bine pregătiți pentru viață.

Călătoria în aventurile de bune practici este plină de învățăminte, unde am încercat să creăm cadrul perfect (prin activitățile desfășurate) prin care copiii au putut învăța în felul lor câteva lucruri precum: importanța unei alimentații sănătoase, importanta familiei, importanta prieteniei și nu în ultimul rând, cât de important este să ai răbdare.

Pentru a putea călători într-o aventură de basm trebuie să ai răbdare, iar astfel la unele activități le punem copiilor cântecul răbdării (Erus și Valea Răbdării - O aventura cu zâmbet și cântec), pentru ca aceștia să învețe că dacă ai răbdare poți reuși!

35. EFICIENȚA METODELOR MODERNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Educatoare: Gherman Roxana-Mădălina
Grădinița cu P.P. nr.4 Bârlad

Procesul de învăţământ este un sistem complex,rezultat al interdependenței dintre predare şi învățare, cu o finalitate bine conturată, aceea de transpunere în practică a idealului educațional, dezvoltarea integral-vocațională a personalității.

Bunul mers al procesului de învăţământ şi rezultatele obţinute depind de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidenţiat faptul că folosindu-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor, că însuşirea unor noi cunoştinţe sau comportamente se poate realiza mai uşor sau mai greu, în funcţie de metodele utilizate.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională

prin care era un furnizor de informaţii. În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

În școala modernă, procesul de învățământ se dorește a fi unul axat pe modelul interactiv, ce presupune corelația și interacțiunea reciprocă predare-învățare-evaluare.

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe. Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

În cadrul activităților cu preșcolarii am adaptat și utilizat cu succes diverse metode active-participative , având de fiecare dată succes.

Brainstormingul, în traducere directă ,,furtună în creier, sau ,,asalt de idei,, este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluţionarea unor probleme, fără a critica soluţiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un şir de ilustraţii, în lecturile după imagini, convorbiri şi jocuri didactice.

Exemplu. În activitatea DLC-convorbire cu tema ,,De ce îmi place anotimpul vara?" la începutul activităţii copiii au stabilit împreună caracteristicile anotimpului vara pornind de la întrebarea ,,Ce ştiţi despre anotimpul vara?". Fiecare copil a răspuns printr-un enunţ scurt în ordinea stabilită fără a repeta ideile colegilor. Ideile emise sunt direct proporţionale cu numărul membrilor grupului. După enunţarea ideilor, copiii au fost rugaţi să reflecteze asupra lor şi să se pronunţe care sunt cele mai aproape de adevăr.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativităţii şi o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activităţile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeţi roşii şi jetoane. Pe steluţa mare am aşezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluţe mici am scris câte o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE?, DECE?, CÂND?. Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potenţialului creativ al preşcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacităţii acestora de a alcătui propoziţii interogative pe baza conţinutului unor imagini şi nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate.

Diagrama Venn este o metodă interactivă, de fixare, consolidare şi evaluare a cunoştinţelor. Această metodă are o largă aplicabilitate şi am folosit-o cu succes în activităţile de observare, povestiri, convorbiri, jocuri didactice, etc.. Diagrama Venn este formată din 2 cercuri care se suprapun parţial. În spaţiul care intersectează cele două cercuri am aşezat, desenate sau scrise, asemănările dintre două obiecte, idei, concepte, iar în cele două cercuri am aşezat aspectele specifice ale acestora. Pentru fixarea şi evaluarea cunoştinţelor copiilor, am folosit aceasta metodă în activităţile de povestire, observare, convorbire, etc.

Exemplu. În activitatea DLC - convorbire ,,Animale domestice și sălbatice", preşcolarii au realizat o diagramă în care au evidenţiat asemănările şi deosebirile existente între animalele sălbatice și animalele domestice.

Aceste metode interactive activează toți copiii și le dezvoltă creativitatea, comunicarea, independența în gândire și acțiune, ajutându-i să ia decizii corecte și să argumenteze deciziile luate.

Mai sus sunt prezentate doar câteva dintre metodele interactive care stimulează creativitatea copiilor, care creează o atmosferă plăcută și care stimulează comunicarea implicându-i pe copii în

activități. Ele se evidențiază că metode moderne de organizare a conținuturilor învățării și datorită caracterului lor interdisciplinar.

Bibliografie:

- Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
- Breben Silvia, Ruiu Georgeta, Gongea Elena – *Activităţi bazate pe inteligenţe multiple*, Editura Reprograph, Craiova, 2005;
- Crenguța – Lăcrămioara Oprea – " Strategii didactice interactive", ed. a III-a, EDP, Bucureşti, 2008 ;

36.CALITATE ŞI EFICIENŢĂ DIDACTICĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR MODERNE IN PROCESUL EDUCATIONAL

Gîţan Alice Ileana
Grădiniţa Ciupercuţa, Bucureşti

Implementarea educaţiei centrată pe copil prin utilizarea metodelor şi tehnicilor active de învăţare este din ce în ce mai necesară şi în învăţământul preprimar. Folosind aceste metode şi tehnici,educatorul este receptat ca furnizor de resurse ale învăţării, cadrul didactic şi copilul fiind parteneri în educaţie. Am asigurat astfel o învăţare eficientă şi durabilă care să răspundă atât nevoilor personale, cât şi cerinţelor adaptării la o "societate a cunoaşterii" aflată în continuă schimbare.

Dimensiunile schimbărilor care se petrec în societatea contemporană reprezintă o provocare serioasă pentru cei a căror sarcină este să-i pregătească pe copii pentru secolul XXI. Ne-am confruntat frecvent cu problema de a-i pregăti optim pe copii pentru a reuşi într-un viitor pe care nu-l putem prevedea. Volumul enorm de informaţii face să devină imposibil de crezut că ceea ce învaţă copilul în şcoală ar putea fi semnificativ faţă de ceea ce va trebui ca ei să ştie în cursul vieţii lor. Am constatat tot mai acut necesitatea ca învăţarea să fie de tip inovator, cu un puternic caracter anticipativ şi participativ.

În sens larg, învăţarea poate fi definită ca un proces evolutiv,de esenţă formativ-informativă, constând în dobândirea de către fiinţa vie, într-o manieră activă, explorativă a experienţei proprii de viaţă şi în modificarea selectivă şi sistematică a conduitei. Ea urmăreşte asimilarea unui conţinut foarte variat, are în vedere schimbarea comportamentului celui care învaţă, are un caracter adaptativ la condiţiile unui mediu extrem de dinamic şi constituie principala modalitate de împlinire umană.

În sens restrâns, învăţarea este sinonimă cu învăţarea şcolară. Ea are mai multe caracteristici:

- se desfăşoară într-un cadru şi cu mijloace instituţionalizate;
- este un proces dirijat, care tinde spre autodirijare;
- este un demers conştient, urmărind finalităţi;
- are un caracter secvenţial şi gradual

Dat fiind caracterul procesual al învăţării,am insistat pe caracterul activ al acesteia. Rolul educatoarei este de neînlocuit, căci ea este „organizatorul condiţiilor de învăţare". Programa pune accent pe modul pro-activ de învăţare, adică modalitatea prin care copiii sunt încurajaţi să-şi asume respon-sabilitatea în procesul de învăţare.

Implementarea educaţiei centrată pe copil prin utilizarea metodelor şi tehnicilor active de învăţare este din ce în ce mai necesară şi în învăţământul preprimar. Folosind aceste metode şi tehnici,educatorul este receptat ca furnizor de resurse ale învăţării, cadrul didactic şi copilul fiind parteneri în educaţie. Am asigurat astfel o învăţare eficientă şi durabilă care să răspundă atât nevoilor

personale, cât şi cerinţelor adaptării la o „societate a cunoaşterii” aflată în continuă schimbare. Există însă un set de condiţii pe care le-am îndeplinit pentru promovarea învăţării active:

☐ am acordat timp suficient şi am creat condiţii optime pentru ca preşcolarii să-şi exprime ideile şi pentru a primi feedback constructiv;

☐copiii au fost lăsaţi şi încurajaţi să speculeze;

☐am încurajat copiii să-şi exprime ideile şi părerile proprii, fără teama de a fi ridiculizaţi;

☐copiii au fost stimulaţi să-şi dezvolte încrederea în forţele proprii şi să înţeleagă valoarea propriilor idei şi opinii.

Dintre tehnicile moderne de învăţare activă folosite cu succes în activitatea mea, le amintesc pe cele care au corespuns obiectivelor propuse în desfăşurarea diferitelor activităţi

I . TEHNICA „MOZAICULUI”

Are ca scop învăţarea prin cooperare într-un grup mic de copii a unui conţinut mai dificil. În procesul instructiv-educativ din grădiniţă, am aplicat această metodă în cadrul activităţii de cunoaşterea mediului, folosind ca mijloc de realizare observarea. Astfel, în activitatea de observare cu tema „Iepurele”, am respectat etapele impuse de tehnică:

☐Constituirea grupurilor cooperative s-a lucrat în grupuri egale numeric. Toţi cei din grupa 1 au învăţat despre părţile componente ale animalului. Cei din grupa 2 au învăţat despre însuşirile şi trăsăturile caracteristice ale acestuia. Copiii de la grupa 3 au învăţat despre hrană şi foloase, iar cei de la grupa 4 au învăţat despre mediul de viaţă al animalului.

☐ Activitatea cu grupuri de experţi. Toţi copiii cu acelaşi număr au format un grup nou, în care au clarificat toate aspectele, au extras ideile esenţiale, au căutat modalităţi eficiente de transmitere a conţinutului colegilor din grupul cooperativ.

☐Activitatea în grupurile cooperative. Fiecare copil a revenit în grupul cooperativ din care a provenit şi a prezentat celorlalţi conţinutul învăţat. Expertul a răspuns întrebărilor adresate de către ceilalţi şi astfel s-au clarificat unele nelămuriri. Obiectivul grupului a fost ca toţi copiii să înveţe tot materialul prezentat şi grupurile au fost responsabile de aceasta.

☐Evaluarea individuală a copiilor am realizat-o prin răspunsuri orale la întrebări şi prin fişe individuale.

Utilizând tehnica MOZAICULUI în activităţi, am observat multiple avantaje pentru copii. Am constatat adevărul aserţiunii “cel mai bine învăţ când îl învăţ pe altul”. Dialogul pentru copii a fost foarte valoros deoarece a dispărut teama de a formula întrebări şi de a răspunde la ele. Faptul că toţi colegii au ascultat, a scăzut din anxietatea celor timizi care au dobândit încredere în sine şi curaj.

II . TEHNICA “ŞTIU – VREAU SĂ ŞTIU – AM ÎNŢELES”

Modelul de structurare a activităţii conform acestei metode l-am utilizat eficient îndeosebi în activităţile de convorbire. Astfel, în convorbirea intitulată ,,Pământul-o casă pentru toţi” am parcurs mai mulţi paşi:

☐ Prima etapă, centrată pe întrebarea “ Ce ştiu despre subiect ?” s-a suprapus momentului de actualizare a cunoştinţelor anterioare (“idei ancoră”). Copiii au exprimat enunţuri afirmative,pe care le-am consemnat în rubrica Ştiu. Am urmărit ca întregul grup să fie de acord cu ideile scrise.

☐A doua etapă, centrată pe întrebarea “Ce vreau să ştiu?”a presupus realizarea unei liste de întrebări prin care subiectul a fost înscris în sfera de interes a copiilor (ex. “Ce sunt stelele, cometele, sateliţii? De unde vine soarele ?, etc.”). A fost deosebit de interesant să ascultăm ce anume i-a interesat pe copii şi un câştig faptul că au scos la suprafaţă frământările lor şi le-au exprimat în colectiv.

☐Etapa a treia – începutul învăţării – a fost condusă de un cadru specializat de la Planetariu. Copiii s-au confruntat astfel cu noi cunoştinţe, au căutat răspunsuri, dând sensuri noi informaţiilor primite.

□Etapa a patra, centrată pe aserţiunea Am învăţat, a presupus o monitorizare şi o conştientizare a cunoştinţelor noi, o comparare cu vechile cunoştinţe.

III. JOCUL DE ROL este cea mai folosită şi eficientă tehnică utilizată în învăţământul preşcolar. Prin jocul de rol, copiii se transpun în diferite ipostaze ale vieţii sociale reale, cu scopul de a exersa multiple comportamente şi de a dobândi abilităţi diverse, de a acţiona conform unei anumite poziţii sau funcţii sociale, de a rezolva pozitiv situaţii problemă, de a-şi adecva comportamentul în situaţii similare.

Am utilizat jocul de rol ca metodă în cadrul unei activităţi de cunoaşterea mediului cu tema Prietenii curăţeniei şi ca mijloc de realizare în cadrul activităţii liber-creative cu tema De ziua prietenului nostru. În urma folosirii acestei metode am constatat că am realizat o stimulare a dialogului dintre copii şi o bună interacţiune a acestora. Copiii au dat dovadă de spirit de echipă,au emis idei personale fără reţineri, au folosit limbajul verbal, nonverbal, paraverbal în contextul interrelaţionării copil-copil, copil-educatoare, valorificând fondul imaginativ şi creativ al copiilor.

Desfăşurarea unor activităţi bazate pe acţiunea concretă cu obiectele, utilizarea tehnologiei moderne, respectiv a jucăriilor interactive în procesul instructiv-educativ le trezeşte preşcolarilor interesul pentru activităţile educaţionale în general, le stimulează gândirea, creativitatea, iniţiativa, aceştia experimentând emoţii pozitive prin angajarea în sarcini plăcute, ceea ce îi determină să participe cu plăcere, veselia şi satisfacţia plăcerii de a învăţa instalându-se cu uşurinţă pe chipurile lor.

Pentru a răspunde trebuinţelor, nevoilor actuale ale copiilor din societatea de astăzi, noi, cadrele didactice, putem proiecta şi desfăşura activităţi didactice, folosind jucării interactive în majoritatea domeniilor experienţiale.

Spre exemplificare, la Domeniul Ştiinţe – Cunoaşterea mediului putem utiliza jucării interactive la tema „Animalele domestice şi puii lor“, preşcolarii având sarcina didactică de a realiza asocierile (vacă-viţel, capră-ied, cal-mânz etc.), la tema „Mijloacele de transport şi mediile lor – aerian, terestru, pe apă“, preşcolarii vor avea sarcina didactică de a realiza asocierile potrivite (vapor-apă, avion-aer, autobuz-terestru), la „Meserii/profesii şi unelte specifice fiecărei meserii/profesii“, asocierea profesiei/meseriei cu unealta specifică potrivită fiecăreia etc.

Şi în activităţi de educarea limbajului se pot utiliza în anumite secvenţe ale activităţii jucăriile interactive prin realizarea unor sarcini didactice de asociere sunet iniţial – cuvânt, de identificare a formei de singular şi plural a obiectelor, prin identificarea imaginii de singular-plural cu ajutorul jucăriei interactive, în formularea de propoziţii, pe baza imaginii la care se opreşte „albinuţa“, ce a fost în prealabil activată prin apăsarea tastelor de deplasare, dar şi în activităţile integrate.

Bibliografie:

- Corjân Maria – Support de curs *Metode didactice şi tehnici interactive de instruire* C.C.D., Suceava, 2005
- Stanciu Mihai - *Didactica postmodernă*, Editura Universităţii, Suceava, 2003
- *Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii,* M.E.N., Editura Val-Integral, Bucureşti, 2002
- Cerghit Ioan - *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, E.D.P., Bucureşti, 1983

37. DEZVOLTAREA CURIOZITĂŢII COGNITIVE LA PREŞCOLARI, PRIN ACTIVITĂȚI FORMALE ȘI NON-FORMALE ORGANIZATE ÎN GRĂDINIȚĂ

Grangure Daniela
Grădinița cu P.P. "Căsuța Fermecată", Craiova
Popescu Anca
Grădinița cu P.P. "Căsuța Fermecată", Craiova

Curiozitatea preşcolarului, ca o condiţie a învăţării, se manifestă în expresiile şi conduitele emoţionale **în activitatea / jocul copilului**. Din activităţile desfăşurate cu copiii, am concluzionat:

A. Orientarea, dezvoltarea şi satisfacerea **trebuinţei de cunoaştere** generează modificări deosebite în planul modalităţilor expresive ale copilului. Lărgirea experienţei cognitive despre obiecte, fenomene, situaţii din mediul natural şi social amplifică curiozitatea de cunoaştere a copiilor. Orientarea preşcolarului spre **situaţii problemă** legate de mediul natural şi social în care trăieşte, legate de viaţa cotidiană, îl face mai receptiv şi sensibil la aceste experienţe. Preşcolarul are nevoie de un suport intuitiv, de indicaţii verbale, de procedee de **explorare perceptivă.** În joc, pe baza experienţei cognitive, copilul combina, complica, îmbogăţeşte acţiunile preluate din modelele socio-culturale, dă semnificaţie proprie obiectelor pe care le utilizează potrivit nevoilor şi trăirilor sale afective. Produsele preşcolarului exprimă printre altele nevoile, dorinţele, trăirile sale afective care au stat la baza combinărilor creative, dar şi specificul de dezvoltare psihică. Dezvoltarea curiozităţii nu se realizează de la sine, ci este nevoie de acţiuni continue şi organizate de stimulare şi activare. Activarea şi stimularea impun cunoaşterea specificului şi a nivelului de dezvoltare a copilului, ca şi cunoaşterea relaţiilor determinative în care este implicat. Stimularea şi satisfacerea trebuinţei de cunoaştere a copilului determină dezvoltarea psihică, amplificarea flexibilităţii, fluidităţii, originalităţii. Informaţiile, modelele de acţiune însuşite prin activitatea de învăţare, declanşată şi susţinută energetic de trebuinţa de cunoaştere, sunt supuse transformărilor creative şi generează un original cu valoare subiectivă.

B. Adultul poate stimula curiozitatea copilului prin modele de acţiune, prin exemple. Părintele constituie un important factor stimulativ (influenţează iniţiativa, spontaneitatea, originalitatea) sau frenator pentru manifestările curiozităţii cognitive ale copilului, atitudinea adultului faţă de copil, aprobativă şi mai ales participativă, amplifică motivaţia preşcolarului.

Atitudinea neimplicată şi cea autoritară a părintelui/educatoarei diminuează manifestările creative ale preşcolarului, generează supunere, timiditate, o conduită verbală şi nonverbală şablonizată. Comportamentul educatoarei, reacţiile ei faţă de răspunsurile originale, neobişnuite ale copiilor, sunt responsabile pentru dezvoltarea curiozităţii de cunoaştere a copiilor.

Utilizarea motivaţiei pozitive şi afective ale adultului amplifică manifestările de explorare perceptivă. Motivaţia pozitivă, afectivă şi cea de ordin relaţional stimulează nevoia copilului de a-şi exprima propriile opinii, propriile cunoştinţe într-o forma inedită. Trăirile afective plăcute, pozitive, declanşate de utilizarea de către adult a motivaţiei afective, de aprobările verbale şi nonverbale, stimulează conduita creativă a preşcolarului şi devin motive de cunoaştere.

C. Nu orice activitate de învăţare permite activarea şi îmbogăţirea resurselor motivaţionale, ci învăţarea activă bazată pe problematizare, descoperire, exploatare, care valorifică inteligenţele multiple şi strategii didactice activizante, interactive. Metodele interactive de grup presupun formularea de probleme, identificarea datelor şi a relaţiilor dintre ele, anticiparea şi verificarea soluţiilor.

Utilizarea **metodelor interactive de grup** satisface nevoia de relaţionare şi socializare şi stimulează flexibilitatea, fluiditatea, originalitatea; copiii se simt securizaţi în mijlocul grupului, cooperează, beneficiază şi valorifică soluţiile exprimate în grup, îşi perfecţionează propriile soluţii; Stările afective plăcute pe care le are copilul în cadrul grupului se stabilizează şi se intensifică amplificând spontaneitatea, iniţiativa, curajul în formularea soluţiilor.

Combinând soluţiile, preşcolarul îşi perfecţionează propriile soluţii şi ajunge la ceea ce este adecvat, dar şi neobişnuit, inedit. Grupul mic favorizează intensitatea soluţiilor, participarea fiecărui membru al grupului şi amplifică curiozitatea individuală. Introducerea în cadrul activităţilor din grădiniţa a metodelor **interactive de**

grup adaptate la specificul vârstei preşcolare contribuie semnificativ atât la stimularea şi la antrenarea şi dezvoltarea proceselor psihice.

Materialele didactice, bogate şi atractive, indicaţiile verbale, descrierile plastice ale adultului amplifică de asemenea dorinţa de cunoaştere a preşcolarului. Multe din conţinuturile învăţării pot fi valorificate în această direcţie. Abordarea interdisciplinară a conţinuturilor favorizează combinările neobişnuite dintre cunoştinţe. Asimilarea activă a cunoştinţelor se asigură prin metode şi procedee de învăţare activă, prin utilizarea unor tehnici ce dezvoltarea capacităţilor intelectuale, operaţiile mentale, inteligenţa, creativitatea. Stăpânind temeinic modalităţile de lucru, elevii câştigă independenţă în activitatea de învăţare, în gândire. În aceste condiţii elevii ajung să fie conştienţi de faptul că succesul activităţii lor, prezente şi viitoare, depinde înainte de toate de ei înşişi.

Astfel, se desprinde o *concluzie generală:* valorificarea eficientă a resurselor motivaţionale de care dispune copilul, dar şi a celor oferite de o gama largă de activităţi din grădiniţă, precum şi preocupările educatoarei în vederea descoperirii de noi posibilităţi de stimulare a motivaţiei preşcolarilor, asigură premisele stimulării curiozităţii cognitive. „Copilul descoperă, treptat, lumea, universul subiectiv se lărgeşte, relaţia subiectiv-obiectiv se modifică". Educaţia este chemată să stimuleze motivaţia pentru învăţare a copilului. Dezvoltarea factorilor motivaţionali la vârsta preşcolarităţii este de importanţă majoră, atât în menţinerea cât şi în evoluţiei sa ulterioară.

Din compararea datelor obţinute reiese că exerciţiile, activităţile, metodele interactive de stimulare a curiozităţii individuale şi de grup şi tehnicile utilizate au contribuit la valorificarea şi stimularea vectorilor motivaţionali ai preşcolarilor şi la stimularea posibilităţilor reale de învăţare ale copiilor cuprinşi în studiu.

Modalităţile recomandate pentru dezvoltarea curiozităţii cognitive a preşcolarilor sunt:

- Cunoştinţele asimilate de copii să fie **rezultatul participării lor active** în procesul învăţării, al activităţii lor proprii de descoperire şi imaginare, al propriului lor efort. Realizând această condiţie, achiziţiile făcute de copii recompensează prin ele însele, ceea ce înseamnă că activitatea de învăţare le oferă satisfacţii, devine plăcută şi interesantă pentru ei.
- Activitatea de asimilare a cunoştinţelor de către copii trebuie să fie susţinută, în mod necesar, de voinţa de a învăţa. **Prezenţa motivaţiei în învăţare** se impune dat fiind faptul că ea trebuie să răspundă anumitor cerinţe ale şcolii, ale societăţii. Pe de altă parte, nu toate cunoştinţele pe care copiii trebuie să şi le însuşească pe baza programei şcolare sunt la fel de interesante, chiar dacă sunt necesare. Motivaţia devine **o condiţie a formării unei atitudini active** a copiilor în procesul învăţării eficiente. Cunoaşterea motivelor învăţării elevilor dă posibilitate educatoarei să intervină în mod adecvat şi oportun pentru asigurarea succesului în învăţare a fiecărui copil, permite educatoarei să dirijeze conştient procesul de formare a diferitelor categorii de motive eficiente în învăţare. Constituie o provocare pentru cei care doresc să se implice permanent în acţiuni menite să-i ţină ancoraţi în realitate, însă în acelaşi timp este o nouă posibilitate de a face conexiuni între ceea ce se cunoaşte şi ceea ce urmează să fie descoperit.

Bibliografie:

- **M.E.C.T.-** *Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii* (3-6/7 ani) ediţie revizuită, 2008
- **M.E.C.T.- Unitatea de Management al Proiectelor pentru Învăţământul Preuniversitar** – *Proiectul pentru reforma educaţiei timpurii*, modulul 3 - Noi repere ale educaţiei timpurii în grădiniţă, 2010
- **M.E.C.** – *Instruirea diferenţiată, aplicaţii ale teoriei inteligenţelor multiple,* ghid, C.N.P.P., 2001
- **Schaffer, H. R.–** *Introducere în pshihologia copilului*, Ed. ASCR, Cluj- Napoca, 2007

38.ROLUL ACTIVITĂŢILOR EXTRAŞCOLARE ÎN DEZVOLTAREA COPIILOR

Prof. Iacob Emilia
Grădiniţa cu Program Normal Nr. 32 Braşov

"Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze." (Maria Montessori –"Descoperirea copilului")

Învăţământul preşcolar ca parte integrantă a învăţământului preuniversitar, are scopul de a oferi copiilor aflaţi la vârsta preşcolară condiţiile necesare pentru o dezvoltare normală şi deplină. Finalitățile educației timpurii, vizează o serie de aspecte, care se constituie în premise ale competențelor-cheie formate, dezvoltate și diversificate, pe traseul școlarizării ulterioare:

- Dezvoltarea liberă, integrală și armonioasă a personalității copilului, în funcție de ritmul propriu şi de trebuinţele sale, sprijinind formarea autonomă şi creativă a acestuia.
- Dezvoltarea capacității de a interacționa cu alți copii, cu adulții și cu mediul pentru a dobândi cunoştinţe, deprinderi, atitudini si conduite noi;
- Încurajarea explorărilor, exercițiilor, încercărilor si experimentărilor, ca experienţe autonome de învăţare;
- Descoperirea, de către fiecare copil, a propriei identități, a autonomiei și dezvoltarea unei imagini de sine pozitive;
- Sprijinirea copilului în achiziționarea de cunoștințe, capacități, deprinderi și atitudini necesare la intrarea în şcoală şi pe tot parcursul vieţii.

Dezvoltarea copilului este dependentă de ocaziile pe care i le oferă rutina zilnică, de interacţiunile cu ceilalţi, de organizarea mediului şi activităţile sau situaţiile de învăţare special create.

Procesul educaţional din grădiniţă presupune şi forme de muncă didactică complementară activităţilor obligatorii. Acestea sunt activităţi desfăşurate în afara mediului şcolar, în afara instituției de învățământ, cu participarea clasei, a mai multor clase de elevi sau a mai multor instituții de învățământ.

Activităţile extraşcolare se planifică şi desfăşoară lunar, şi se desfăşoară cu participarea părinţilor şi a altor parteneri educaţionali din comunitate (autorităţi locale, biserică, poliție, agenţi economici, ONG-uri etc.).Ele vizează, de regulă, acele activități cu rol complementar orelor clasice de predare-învățare și se pot organiza sub forma unor excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, activități artistice, cluburi tematice, activități sportive, legate de protecția mediului etc. Caracteristicile de bază ale activităților extrașcolare sunt:

- au rol complementar celui al școlii;
- dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate;
- oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor.

Activitățile extrașcolare constituie un mijloc de formare a competențelor, contribuie la educarea morală, estetică a elevilor, disciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul cultural-artistic. Totodată, aceste activităţi generează relaţii de prietenie şi ajutor reciproc, educă simţul responsabilităţii şi statornicesc o atitudine justă faţă de colectiv şi faţă de scopurile urmărite.

În continuare voi prezenta calendarul activităţilor extraşcoalare desfăşurate la nivelul grădiniţei în acest an şcolar:

NR. CR.	TEMA ACTIVITATII	MODALITATI DE REALIZARE/ PARTENERI	LOCUL DE DESFASURARE	DATA

1.	Ziua Mondială a Curăţeniei	Activitate practic-gospodărească **(proiect CAEJ)**	Curtea grădiniţei	23 Sept.
2.	Ziua Educaţiei Ziua Internaţională a Alimentaţiei	Activităţi recreative Activitate practic-gospodărească- salate	Parc	5 Oct. 16 Oct.
3.	Ziua Zonelor Urbane Ziua Mondială a Toleranţei	Plimbare prin oraş **(proiect CAEJ)** Lucrare colectivă „Arborele toleranţei” **(proiect CAEJ)**	Centrul Braşovului	8 Nov. 16 Nov.
4.	1 Decembrie-zi de importanţă naţională Vise de Crăciun	Intonarea Imnului României; - confecţionare de steguleţe. Confectionare de felicitări pentru Hospice **(proiect CAEJ**); Moment artistic cu ocazia Crăciunului; Acţiune de strângere de jucării, haine, dulciuri, cărţi **(proiect CAEJ)**	Grădiniţă Fundaţia Hospice Asociaţia ACCES	Dec.
5.	Ziua Internaţională pentru nonviolenţă	Lucrare colectivă	Şcoala Gimnazială Nr.13	30 Ian.
6.	Ziua Ursului Ziua Internaţională a spunerii basmelor	Vizionare DVD**(proiect CAEJ)** Activitate comună cu Jucărioteca	Grădiniţă Biblioteca Judeţeană	2 Febr. 26 Febr.
7.	„Atelierul de zâmbete” „Dar pentru mama”	Confecţie mărţişoare pentru Hospice **(proiect CAEJ)** Activitate comună cu tăticii preşcolarilor	Grădiniţă	1 Mart. 8 Mart.
8.	Ziua Mondială a Păsărilor Ziua Pământului	Confecţionare/plasare căsuţe pentru păsărele**(proiect CAEJ)** Realizarea unui afiş **(proiect CAEJ)**	Parc Scoală	1 Apr. 22 Apr.
9.	Ziua Europei Ziua Familiei	Lucrare colectivă Drumeţie **(proiect CAEJ)**	Bibliotecă In natură	9 Mai 16 Mai
10.	“Hai să ne distrăm de ziua noastră" Copil pentru copil	Cântec ,joc şi voie bună" Părinţii preşcolarilor Spectacol caritabil**(proiect CAEJ)**	Spaţiu de joacă Sala festivă Facultate	1 Iunie 5 Iunie

Bibliografie:

- Ţîru C. Maria, „Pedagogia activităţilor extracurriculare” – Suport de curs, Cluj-Napoca 2007
- Curriculum pentru educaţie timpurie, Bucureşti, 2019
- Lazăr V., Cărăşel A., „Psihopedagogia activităţilor extracurriculare”, Ed. Arves, Craiova, 2007.

39. ROLUL JOCULUI DE PERSPICACITATE ÎN DEZVOLTAREA INTELECTUALĂ A COPILULUI

Prof. înv. preşc. IENEA MĂRIOARA,
G.P.N. CLICIOVA, COM. BETHAUSEN, TIMIŞ

MOTTO:

„Legea superioară a existenţei este munca creatoare prin care lăsăm în lume o urmă după ce nu vom mai fi, o operă care ne prelungeşte existenţa şi după moarte."

LEONARDO DA VINCI

Creativitatea înseamnă îndrăzneală, tot ceea ce este nou este incert şi neconformist.

Creativitatea înseamnă posibilitatea de comunicare: copilul se află într-un contact continuu cu lumea sa interioară şi cu lumea sa exterioară.

Curiozitatea şi setea de cunoaştere ne face receptivi faţă de lumea exterioară. Libertatea interioară face posibilă folosirea cunoştinţelor acumulate de către lumea trăirilor noastre subiective.

Copilul care îşi manifestă permanent mirarea şi surpriza, încercând să surprindă ineditul lumii, neinfluenţat este considerat prototipul creativităţii.

Copilul preşcolar este prin natura sa un creativ datorită imensei sale curiozităţi, a freamătului permanent pentru a cunoaşte tot ceea ce se petrece în jurul său. În perioada preşcolară imaginaţia se exprimă viu prin tot ceea ce face copilul la grădiniţă la toate activităţile.

Cercetările efectuate asupra evoluţiei copilului arată că vârsta preşcolară cunoaşte cel mai rapid ritm de dezvoltare, fizică şi intelectuală. Aşadar, găsind un teren propice dezvoltării intelectuale, educatoarea trebuie să folosească cele mai variate posibilităţi pentru a răspunde cerinţelor societăţii noastre, cu privire la pregătirea copilului pentru şcoală şi activitatea creativă din societate.

Jocurile de perspicacitate realizează o parte din aceste obiective, deoarece ele îi solicită preşcolarului atenţia, creativitatea, inventivitatea, şi-i exersează abilităţi noi de acţiune. Un copil care, desfăşurând multe jocuri de perspicacitate şi găsind soluţii adecvate problemelor puse, poate dovedi prin activitatea sa valenţele jocului de perspicacitate, materializate într-un copil cu calităţi psihice superioare, putere de pătrundere, rapiditate în gândire, spirit de independenţă, iniţiativă, atenţie voluntară, spirit autocritic dezvoltat.

Materialul didactic folosit în joc, calitatea şi explicitatea lui, dar nu simplitatea acestuia, contribuie la realizarea obiectivelor jocurilor de perspicacitate. În acest sens se desfăşoară împreună cu copiii jocuri de perspicacitate ca: "Vânătorul", "Albă- ca–Zăpada", "Ce trebuie înlăturat?".

În jocul de perspicacitate "Vânătorul" copiii au în faţa lor o planşă ilustrând variante ale drumurilor posibile făcute de vânător pentru a găsi vulpea şi iepurele în ascunzişurile lor. Copiii vor alege cele două trasee, iar apoi li se va cere să-l indice pe cel mai scurt ("Ce va găsi mai întâi vânătorul, vulpea sau iepurele?", "Tu ce-ai dori să facă vânătorul?", "Ce crezi că e mai bine să facă vânătorul?"). Întrebările care însoţesc rezolvările jocurilor de perspicacitate, îi solicită pe copii la găsirea răspunsurilor corecte, dar mai întâi în emiterea mai multor soluţii care se cer a fi activate. Aceleaşi sarcini au şi jocurile "Scufiţa Roşie", "Albă-ca–Zăpada", dar în jocul "Ce trebuie înlăturat?", copiii au sarcina de a sesiza elementele greşite din imagini ex.: coada veveriţei la găină, urechi de iepuraş la peşte şi de a aşeza alături jetonul ilustrând imaginea corectă a animalului respectiv.

Jocurile de construcţii tip Lego îi solicită pe copii în combinarea creativă a pieselor şi realizarea unor jucării, cu aceste materiale. Contribuie la dezvoltarea îndemânării, a gustului estetic, a dragostei pentru muncă şi a respectului pentru oameni şi munca acestora. Devenind membru al unei colectivităţi de joc în cadrul jocurilor de construcţie, copilul trebuie să-şi pună de acord dorinţele personale cu acţiunea celorlalţi membri ai colectivităţii, trebuie să-şi îngrădească dorinţele şi impulsurile spontane,

să se autocontroleze, să se supună cerinţelor jocului. Dezvoltarea unor însuşiri morale cum sunt: solicitudinea, ataşamentul, curajul, solidaritatea de grup, perseverenţa, se pot realiza numai sub directa îndrumare a jocului de către educatoare.

Jocurile "Tangram" dezvoltă spiritul de observaţie, creativitatea, perspicacitatea în alăturarea figurilor geometrice astfel încât să redea din aceleaşi figuri geometrice imagini variate şi cât mai apropiate de imaginea reală.

În timpul jocurilor se va urmări îndeaproape activitatea copiilor, deducând care dintre aceştia lucrează mai rapid, găseşte cele mai bune soluţii, preferinţele copiilor pentru anumite jocuri de perspicacitate, modul de angajare şi participare a copiilor timizi la jocurile de perspicacitate.

Folosind jetoanele jocului "Ce imagine urmează?", copiii desfăşoară jocuri cu titlul "Îndreaptă greşeala!". Aceste jocuri presupun aranjarea imaginilor care ilustrează un proces mai amplu, în ordinea desfăşurării logice a acestuia (ex.: găina face oul, găina clocește, ies puii din ouă, puii ciugulesc iarbă).

Jocurile de perspicacitate vor duce la sesizarea de către copii a aspectelor negative de comportament ilustrate în imagini şi explicarea modului de comportare civilizată sau de circulaţie rutieră pietonală corectă, precizarea urmărilor nerespectării regulilor.

Exista multiple posibilități de formare a unei personalități creative. Consider că una dintre cele mai eficiente la vârsta preşcolară este dezvoltarea creativității prin activitățile practice. Pentru a fi cât mai stimulative, interesante și a pune copiii în situația de a crea lucrări noi și originale în cadrul activităților practice am utilizat materiale diferite (hârtie, deșeuri textile, staniol), cerându-le să le modifice forma fără a ține seama de conturul inițial, prin întrebări de genul "Poți să creezi diferite obiecte prin îndoirea și decuparea hârtiei?", copiii au creat: podoabe pentru pomul de Crăciun, avioane, bărcuțe.

Din creațiile populare specifice regiunii am adus în sala de grupă, obiecte care să ne împodobească clasa şi să-i îndrume pe copii să creeze şi ei obiecte asemănătoare. astfel, am pus la dispoziţia copiilor rame, le-am arătat tehnica ţesutului la gherghef, propunându-le să încerce să facă şi ei un covoraş pentru păpuşă sau pe care să-l ofere în dar mamei, de ziua ei. Copiii au fost deosebit de bucuroşi, au învăţat repede să ţească şi, ceea ce ne-a impresionat deosebit, a fost creativitatea în combinaţia de culori aleasă, mai ales de către fetiţe.

Tehnicile noi de expresie plastică şi procedee ca: fuzionarea, juxtapunerea, tehnica frotajului măreşte curiozitatea copiilor şi imprimă activităţii un caracter atractiv şi creativ - exemple relevante în acest sens sunt exerciţiile: „Ne jucăm cu culorile", „Curcubeul".

Din categoria jocurilor didactice prin care se exersează alcătuirea de propoziţii simple şi dezvoltate, fac parte şi jocurile: "Spune ceva despre..." (anotimpuri, meserii, animale, păsări, fructe) "Spune mai departe", "Găseşte cuvântul potrivit", "Spune ce face".

Prin jocul didactic "Spune ceva despre…" se realizează o evaluare a nivelului de cunoştinţe posedat de copii, legat de fenomene ale naturii, animale, obiecte din mediul apropiat copilului, cunoştinţe dobândite de copii în cadrul altor categorii şi tipuri de activităţi.

Prin desfăşurarea acestui joc are loc nu numai o evaluare a cunoştinţelor dobândite de copii în cadrul altor activităţi ci şi o îmbogăţire şi sistematizare a acestora pe baza transferului de cunoştinţe copil-copil realizându-se în paralel şi perfecţionarea exprimării corecte în propoziţii. De exemplu, un copil ia de pe masă un jeton pe care este desenat un măr, prezintă copiilor imaginea şi o denumeşte. Ceilalţi copii sunt antrenaţi în rezolvarea sarcinii didactice şi anume, formularea unei propoziţii (sau mai multe) în care "se spune ceva" despre măr ("Mărul este rotund", "Mărul se coace toamna", "Mărul este dulce"). Ca variante a acestui joc se pot efectua exerciţii de formulare a propoziţiilor pe baza unor imagini care sugerează acţiuni cu obiecte ("Copilul se plimbă cu bicicleta"), sau construirea propoziţiilor fără a avea suport intuitiv, pe baza reprezentărilor şi a imaginaţiei creatoare.

Jocul logico-matematic este un tip de joc didactic prin care se fundamentează primele cunoştinţe matematice ale copiilor, folosind elementele de logică matematică. De la manipularea

obiectelor se trece treptat la acţiunea cu imagini ale obiectelor şi se continuă apoi cu desene, urmate de simboluri grafice ce permit accesul copiilor spre noţiuni abstracte.

Pentru a exploata jocurile logice la valoarea lor maximă, cadrul didactic trebuie să aibă în vedere următoarele principii:

• rolul copilului nu se reduce la contemplarea situaţiei în care a fost pus; el reflectă asupra acestei situaţii, îşi imaginează singur diferite variante posibile de rezolvare, îşi confruntă propriile păreri cu ale colegilor săi, rectifică eventualele erori;

• copilul studiază diversele variante care duc la rezolvare, alegând-o pe cea mai avantajoasă şi creează pe baza ei unele noi alternative de rezolvare, pe care caută să le formuleze corect şi coerent;

• copilul are libertate deplină în alegerea variantelor de rezolvare; el trebuie să motiveze alegerea sa, arătând în faţa colegilor avantajele pe care ea le prezintă;

• în timpul jocului se pot face şi unele greşeli; copilul este ajutat şi îndrumat să şi le corecteze singur sau cu sprijinul colegilor;

• în desfăşurarea jocurilor, este esenţială activitatea conştientă de continuă căutare, de descoperire a soluţiilor. Verbalizarea acţiunilor, exprimarea rezultatelor obţinute, deşi sunt importante, nu se situează pe acelaşi plan cu însăşi activitatea. Vocabularul comun poate suplini terminologia riguroasă.

Prin jocul didactic ”Aşează-mă la căsuţa mea!”, copiii îşi vor consolida deprinderi de a separa piesele trusei Dienes după cele trei forme: pătrat, cerc şi triunghi, îşi vor îmbogăţi vocabularul matematic cu cuvintele: piesă şi triunghi și își vor dezvolta spiritul de ordine. Tic-Pitic, un personaj-păpuşă marionetă, anunţă că „prietenii” lui s-au rătăcit şi îi roagă pe copii să-i ajute să ajungă fiecare la căsuţa lui. Copiii vor separa pe rând: cercurile în căsuţa cercurilor, pătratele în căsuţa pătratelor, iar triunghiurile în căsuţa triunghiulară. Pentru complicarea jocului, copiii închid ochii, timp în care cadrul didactic schimbă 1-2 piese între ele. La deschiderea ochilor, copiii vor sesiza ce s-a schimbat şi vor verbaliza acţiunea în timp ce readuc piesele la locul lor.

Cadrul didactic trebuie să stimuleze iniţiativa şi inventivitatea copiilor, să îi lase să îşi confrunte părerile, să caute singuri soluţiile, să înveţe din propriile greşeli.

Jocurile de perspicacitate sunt activităţi care se organizează frontal, individual sau pe grupe.

În majoritatea jocurilor didactice care se realizează pe subgrupe, şi care presupun competiţia, am sesizat un interes sporit din partea copiilor pentru stabilirea unor relaţii de colaborare între membrii unei echipe, un efort sporit pentru realizarea sarcinii fără greşeli, un ritm mai bun de lucru, dată fiind întrecerea, mai mult curaj şi iniţiativă la unii copii care în alte activităţi erau mult mai reţinuţi.

”Pentru copil aproape orice activitate este joc. Jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. Jocul este singura atmosferă în care fiinţa sa psihologică poate să respire, în consecinţă poate să acţioneze” spune E. Claparede, iar Iuliu Raţiu în opera „Însemnări de scriitor” arată că: "În faţa lor vor apare culmile necunoaşterii, vor trebui să înfrunte deşertul neştiinţei şi nisipurile înşelătoare ale comodităţii, se vor lovi de arşiţa îndoielilor şi vântul năprasnic al confruntărilor, dar până la urmă, la tradiţionala rubrică din catalogul vieţii, va fi înscrisă nota de OM - participant devotat la uluitoarea expediţie pe care o va face de la EU –la NOI - spre deplina afirmare a ţelurilor noastre, a unei societăţi pentru care învăţătura, munca, cizelarea şi desăvârşirea personalităţii reprezintă suprema satisfacţie”.

Bibliografie:

- Pereteatcu Maria, Strategii de stimulare a abilităților matematice la vârsta timpurie (suport de curs), Bălţi, 2017, p.80, p.86
- IENEA MĂRIOARA, Rolul jocului în formarea aptitudinii de şcolaritate la copilul de vârstă preşcolară (Lucrare metodico-ştiinţifică pentru obţinerea gradului didactic I în învăţământ), editura MocoPrint, Lugoj, 2017, p.33, p.54, p.55

- https://www.timtim-timy.ro
- http://ccdmures.ro

40.DEZVOLTAREA CREATIVITĂŢII LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ

Prof. Ion Floarea,
Grădiniţa Nr.56, Brăila

Copilul la vârsta preşcolară este caracterizat ca fiind un observator perspicace, dar care amestecă realul cu creaţia fanteziei sale. El încorporează în lucruri un fel de mentalitate dionosiacă, motiv pentru care Maurice Debesse propune denumirea vârstei preşcolare vârsta „Pan", apreciind că „educaţia copiilor de această vârstă cuprinde trei aspecte esenţiale şi solidare: educarea simţurilor, a creativităţii şi cea a caracterului".

Stimularea creativităţii la nivelul învăţământului preşcolar se poate realiza cu succes în cadrul tuturor formelor de organizare a procesului instructiv-educativ, atât în cadrul activităţilor liber alese, a activităţilor pe domenii experienţiale cât şi în cadrul activităţilor compensatorii. În acest sens sectorizarea sălii pe centre de activitate are un rol foarte important. Activitatea pe centre permite copiilor să desfăşoare diferite jocuri bazându-se pe interesele şi abilităţile proprii, stimulându-şi astfel potenţialul creativ. Jocul este extrem de important pentru copil.

Jocul liber oferă prilejurile cele mai bogate prin care copilul poate învăţa experimentând activ. Jocul liber nu este o activitate „sălbatică".Este o activitate plină de voie buna, în care copiii au prilejul să exploreze medii diferite şi să îndeplinească diferite sarcini fie individual, fie în grupuri mici. În timpul activităţilor de joc liber există o sumedenie de posibilităţi şi alegeri, dar lucrul cel mai important este acela că, copiii sunt „liberi" să aleagă dintre activităţile disponibile pe aceea pe care o doresc. Alegerile pot include jocuri simbolice (cu subiecte din viaţa cotidiană, de construcţii, cu subiecte din poveşti), jocuri de mişcare(motrice, de circulaţie rutieră, senzoriale), jocuri intelectuale (de stimulare a comunicării orale, de exersare a pronunţiei corecte, de atenţie şi orientare spaţială, de analiză şi sinteză mentală, de generalizare şi abstractizare şi activităţii ludice). Toate aceste jocuri şi activităţi se desfăşoară în spaţiul educaţional amenajate în mod corespunzător.

În ,,căsuţa păpuşii'' copiii pot desfăşura o serie de jocuri de creaţie: „De-a Familia", „De-a constructorii", „De-a şcoala", „De-a Scufiţa Roşie"... Jocul de rol este spontan, pentru copii el este o modalitate de explorare a lumii, în care important nu este ca ei să se conformeze rolurilor, ci realitatea să se conformeze nevoilor lor. Jocul de rol este liber şi îşi are sursa în imaginaţia copiilor, calitatea jocului poate fi îmbunătăţită de către educatoare prin adăugarea unor obiecte noi în ,, Colţul căsuţei'', oferindu-le astfel copiilor experienţe interesante şi stimulându-le imaginaţia.

Jocurile de construcţii se numără printre activităţile care dau mari satisfacţii copiilor. Cu materialele puse la dispoziţie în cadrul centrului ei construiesc: „Casa bunicilor", „Blocuri ", „Garajul", „Ne facem singuri jucării", „Oraşul nostru". Un copil se poate juca singur sau le poate împărţii cu unul sau mai mulţi parteneri de joacă, într-un efort de cooperare. Jocurile de construcţii dau copilului un puternic sentiment de împlinire şi control pentru că îi oferă o modalitate de relaţionare cu mediul, în special cu structurile mari (clădiri, vehicule...) în faţa cărora, în viaţa reală, el se vede mic de tot. Având la dispoziţie diferite materiale, copiii se întrec între ei şi pe ei în a crea o construcţie cât mai interesantă,din dorinţa de a fi el sau construcţia lui cea mai deosebită, de a fi în centrul atenţiei. Construind copilul urmăreşte un scop, el dă nume construcţiilor sale şi adesea le foloseşte în jocul dramatic. Pe măsură ce apar diferite probleme, el începe să se gândească mai mult la detaliile clădirilor - cum să le facă ferestrele şi uşile de exemplu. Acest lucru implică un element de planificare, de proiectare a activităţii. În jocurile de construcţii copiii încep să creeze structuri decorative, devenind astfel sensibili la echilibru, structuri geometrice, la alcătuirea generală a construcţiei.

Copiii se exprimă prin artă cu o plăcere deosebită indiferent dacă execută o lucrare de desen, pictură, modelaj sau audiază ori interpretează un cântec. Atunci când un copil utilizează materialele, pentru a obţine o temă propusă de educatoare sau aleasă de el, le foloseşte într-un mod specific copilăriei. Trebuie să evităm a da copiilor să copieze diferite modele, este o tehnică ce le inhibă gândirea şi iniţiativa. Daca fiecare pictează acelaşi urs maro ori lipeşte pe hârtie acelaşi măr roşu ce plicticoasă trăire artistică ar fi aceasta. Copiii trebuie lăsaţi să exploreze să-şi utilizeze ideile lor originale. Există o mulţime de căi pentru a stimula imaginaţia unui copil, ceea ce el cunoaşte şi trăieşte se va reflecta în creaţiile sale artistice. Există o paletă largă de jocuri şi activităţi ce pot fi desfăşurate in centrul: ,,Bibliotecă" citire de imagini, poezii, repovestiri, povestiri create, ghicitori, audiţii (poveşti şi cântece)etc.. De exemplu prin jocul –exerciţiu „Spune ce vezi", având ca obiectiv: *să observe nedirijat elemente componente ale unei imagini şi să precizeze acţiunile ilustrate*, se cultivă fluenţa ideaţională. Fixând ca obiectiv operaţional: *să atribuie cât mai multe însuşiri unor obiecte sau fiinţe,* se pot desfăşura o serie de jocuri care contribuie la cultivarea gândirii analogice, a originalităţii, a gândirii divergente.

Povestirile, repovestirile, povestirile create, audiţiile muzicale etc. toate au o influenţă pozitivă asupra dezvoltării personalităţii copilului, a imaginaţiei creatoare, important este însă modul în care cadrul didactic reuşeşte să insufle în sufletul copilului dragostea pentru aceste tipuri de activităţi.

În sectorul: ,,Ştiinţă " se pot desfăşura o serie de jocuri senzoriale, intelectuale, experienţe simple, convorbiri conversaţii libere şi discuţii despre relaţiile logico-cauzale: „Dacă n-ar exista fructe si legume?..", „Dacă ar dispărea Soarele?..", „Dacă nu ar ploua.?...". Cea mai mare parte din activitatea ştiinţifică se naşte din întrebări ale copiilor. Copilul este tot timpul curios să afle anumite lucruri. El trebuie lăsat să încerce să descopere mai întâi singur soluţia şi abia apoi să fie ajutat prin întrebări ajutătoare. Punând întrebări îşi dezvoltă intelectul şi îşi exersează vocabularul. Ei trebuie ajutaţi să caute asemănări şi deosebiri, cauze şi efecte, să facă comparaţii. Pe măsură ce ajung să înţeleagă aceste lucruri, ei vor fi capabili să clasifice, să aşeze lucrurile într-o ordine inteligibilă atât mental cât şi verbal.

Gândirea şi imaginaţia au nevoie de material bogat cu care să opereze, care să faciliteze analiza, sinteza, generalizarea, asocierea de imagini şi idei. De aceea fiecare activitate desfăşurată cu copiii trebuie să se bazeze pe un bogat material ilustrativ, pe obiecte concrete. În cadrul activităţii desfăşurate la grupă, copilul are nevoie de libertate, dar şi de îndrumare însă nu de excesul lor. Educatoarea trebuie să-l transforme pe copil într-un participant activ la actul creaţiei. Ea trebuie să evalueze comportamentul copiilor printr-o comunitate afectivă, care să se bazeze pe elementele pozitive din activitate, să le dea încredere şi curaj în a-şi exprima ideile, părerile, gândurile, fiind în acelaşi timp un model de creativitate, serioasă şi perseverentă, participant în activitatea grupului creativ.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iasi, 2006, pag.298
- Roco, Mihaela,*Creativitatea individuala şi de grup*, Editura Academiei Române, Bucureşti, 1997, pag.107
- Rafailă Elena, *Educarea creativităţii la vârsta preşcolară*, Editura Aramis, 2002, pag.83-87

41. MODALITĂŢI DE STIMULARE A CREATIVITĂŢII LA PREŞCOLARI PRIN JOCURI CREATIVE

Prof. înv. preşcolar Ionică Maria Ramona
Şcoala Gimnazială „Costea Marinoiu" Ocnele Mari
Structura: Grădiniţa cu P.N. „Scufiţa Roşie" Slătioarele

Jocul este domeniul principal în care se manifestă şi se exersează imaginaţia, climatul psihologic cel mai favorabil al copilului preşcolar pentru a se forma armonios. Prin joc copilul ne dăruieşte tot ce are el mai bun, atât ca forţe fizice, cât şi ca valori morale. El contribuie la formarea personalităţii copilului şi creează o ambianţă de cooperare.

Jocul este un mijloc foarte important de dezvoltare psihică multilaterală a copilului, devenind pe parcurs o formă de activitate tot mai complexă. Datorită schimbărilor care se produc în psihicul copilului, jocul prezintă o serie de particularităţi caracteristice. Jocul este cea mai sigură cale de acces la sufletul copilului, ocupând o poziţie privilegiată la această vârstă. Îmbinând armonios blândeţea cu exigenţa, am căutat ca, prin tot ceea ce fac să trezesc dorinţa copilului de a deveni el însuşi creator de frumuseţi. Pornind de la premisa ca jocul mobilizează personalitatea copilului, am găsit în acesta un excelent mijloc de a fructifica, stimula şi consolida imaginaţia debordantă a preşcolarului.

Creativitatea constituie una dintre cele mai importante valori umane, sociale, educaţionale. Rolul creativităţii în procesul culturii şi civilizaţiei este enorm iar în şcoala contemporană este prezentă o vie preocupare pentru educarea creativităţii. Multă vreme creativitatea a fost considerată un har divin, har pe care îl aveau puţini oameni. Concepţia conform căreia talentele şi geniile sunt înnăscute a fost depăşită. Acestea sunt rezultatul interacţiunii dintre influenţa mediului şi a eredităţii, dintre învăţare, maturizare şi dezvoltare.

Scopul principal al cercetării pe tema „eficienţei jocului în stimularea creativităţii copilului preşcolar" este de a atrage atenţia asupra plusurilor pe care le aduce jocul în evoluţia pe plan creativ a personalităţii copiilor.

Unul din testele aplicate a fost construcţia unui tablou. Am aplicat testul intitulat Construcţia unui tablou. În evaluarea răspunsurilor date am luat în considerare originalitatea: capacitatea copilului de a da răspunsuri originale. Aplicarea testului a necesitat crearea unei atmosfere potrivite, adică a atmosferei ludice, timpul testării fiind de 30 de minute, din care timpul de lucru propriu - zis a fost 20 de minute. Se împart copiii în 2 grupe, în subgrupe de câte 10 copii/ grup, pentru a obţine rezultate mai bune. Se prezintă preşcolarilor activităţile.

Activitatea: "Construcţia unui tablou". Cerinţe: Realizaţi un desen pornind de la forma pe care o aveţi desenată pe hârtie. După ce aţi completat tabloul vostru, gândiţi-vă la un nume sau la un titlu pentru el. Timp de lucru 20 de minute pentru fiecare activitate în parte. Exemplu pentru Activitatea - Construcţia unui tablou „Pe pagină aveţi o formă rotunjită. Gândiţi-vă la un desen sau la un tablou ori la un obiect pe care să desenaţi incluzând această figură ca o parte integrantă. Încercaţi să vă gândiţi la un tablou la care nimeni nu s-a gândit. Adăugaţi primei idei care vă vine în minte altele noi, astfel încât să concepeţi o poveste cât mai interesantă cu putinţă. După ce aţi completat tabloul vostru, gândiţi-vă la un nume sau la un titlu pentru el, pe care mi-l spuneţi şi eu îl voi scrie în partea de jos a paginii, în spaţiul prevăzut pentru aceasta. Găsiţi un titlu cât mai interesant si mai neobişnuit care să descrie povestea voastră. Aveţi 20 minute la dispoziţie."

O manifestare a productivităţii fanteziei şi a creativităţii preşcolarilor s-a observat nu numai în desene ci şi în răspunsurile copiilor privind temele realizate. La întrebarea "Ce ai desenat?", o mare parte dintre copii au răspuns prin propoziţii, semnificând, de exemplu, şi ce face fetiţa, ce fel de floare, maşină, minge a desenat sau au denumit o acţiune legată de desenul lor.

Pentru originalitatea desenului realizat şi a titlului scorarea a fost făcută pe o scară cuprinsă între 0-3 puncte, astfel: 3 puncte: (titluri abstracte, dar adecvate care merg dincolo de ceea ce se poate vedea şi care spun o poveste precum ,,Ciclul anotimpurilor"); 2 puncte: (titluri descriptive, dar imaginative, în care modificarea merge dincolo de concret sau de descrierea fizică, precum: De vorbă cu un fulg de nea); 1 puncte: (titluri descriptive, concrete, implicând o raportare la o altă clasă, de titlul: Căţeluşul meu, Iarna); 0 puncte: (titluri banale, care repetă desenul de tipul: ,,om", ,,ou", ,,iepuri" etc). Fiind preşcolari, titlurile copiilor au fost notate de către mine, scriindu-le la fiecare copil în parte.

În evaluarea răspunsurilor date am luat în considerare flexibilitatea: capacitatea copilului să identifice cât mai multe clase de date. S-a punctat numărul claselor de răspunsuri identificate. Flexibilitatea a fost cotată în funcţie de numărul total de categorii diferite în care se pot încadra răspunsurile la un item. Pentru cotarea flexibilităţii spontane am utilizat testul intitulat„Integrarea noţiunilor". Obiectiv: Dezvoltarea agerimii gândirii, capacitatea de a generaliza, raportarea noţiunilor integratoare la semnificaţia obiectelor ce le reprezintă.

De-a lungul întregului semestru, conform cu obiectivele urmărite şi cu metodele şi tehnicile propuse am desfăşurat împreună cu copiii o serie de activităţi al căror rol a fost acela de a călăuzi pe fiecare copil în parte spre manifestarea activă a libertăţii personale, de a gândi, simţi şi acţiona potrivit nevoilor, înclinaţiilor, intereselor, capacităţilor şi posibilităţilor individuale ale fiecăruia.

Consider că, prin activităţile desfăşurate, prin utilizarea sistematică a jocului atât ca metodă cât şi ca activitate; am îndepărtat factorii inhibatori ai creativităţii iar prin jocuri si exerciţiile aplicate la grupă, am determinat o creştere a capacităţii asociativă, ideativă a copiilor, crescând flexibilitatea şi fluiditatea gândirii şi într-un mod semnificativ capacitatea combinatorie.

Creativitatea reprezintă o formațiune psihică deosebit de complexă caracterizată printr-o multitudine de sensuri, precum: utilitate, eficiență, valoare, ingeniozitate, noutate, originalitate, expresivitate. În esența sa, creativitatea poate fi privită și ca o metodă de rezolvare a problemelor. Studiul creativității la copiii preșcolari se axează pe stimularea creativității copilului preșcolar prin joc. Am pornit de la premisa că în orice copil există un potenţial creativ, care trebuie identificat şi potenţat. Studiul realizat în această lucrare a confirmat faptul că prin stimularea creativității copii își vor dezvolta o serie de capabilități, iar pe măsură ce copiii își dezvoltă abilitatea de evaluare a propriilor idei, calitatea lor și generarea soluțiilor devine din ce în ce mai importantă. Metoda de stimulare a creativității a fost jocuri creative, aceasta fiind una dintre cele mai eficiente metode ce poate fi aplicată la copiii preșcolari. În metoda jocurilor creative am luat în considerare povestea, imagini, întrebări care să necesite răspunsuri ingenioase, un grad ridicat de originalitate. Utilizarea acestor teste a fost deosebit de ușoară și nu a reprezentat dificultăți pentru preșcolari. Mai mult, acestea s-au dovedit utile nu numai în procesul de stimulare a creativității, dar și în cel de testare a acesteia.

În final, aș dori să menționez câteva aspect pe care le consider importante în legătură cu creativitatea. În primul rând, creativitatea nu trebuie văzută ca un proces necesar doar la vârsta adultă sau școlară. Necesitatea stimulării creativității trebuie conștientizată încă din faza preșcolară, aceasta asigurând premisele accederii cu succes la treptele superioare din viață. Educatorii trebuie să încerce să se adapteze la ideile copiilor fără a încerca să structureze ideile acestora dacă acestea nu se potrivesc cu cele ale adulților. Strategia didactică este responsabilă, în mare parte, de stimularea potenţialului creativ al copilului preşcolar; în acest sens ea va viza: stimularea curiozităţii şi a trebuinţei de cunoaştere la copiii; declanşarea motivaţiei pozitive şi afective; asigurarea unui climat educaţional dezinhibant, amenajat pe centre de activitate; jocul şi metode pedagogice active; conduite didactice flexibile, care permit libera exprimare a copilului, încurajează autonomia, iniţiativa şi creativitatea lui; valorificarea activităţilor opţionale, care pot fi alternative eficiente celorlalte modalităţi privitoare la stimularea creativităţii copilului de vârsta preşcolară.

Modalităţi de diseminare a rezultatelor: activitatea de cercetare va putea fi valorificată şi popularizată în următoarele forme: mese rotunde, sesiuni de comunicări ştiinţifice, simpozioane; articole în reviste de specialitate; lecţii deschise în cadrul comisiilor metodice şi al cercurilor

pedagogice. Originalitatea cercetării şi punctele sale tari: rezultatele cercetării au fost analizate, prelucrate, interpretate, în scopul eficientizării modalităţilor operaţionale de utilizare personalizată a jocurilor creative, folosite în scopul stimulării creativităţii copiilor.

În urma realizării cercetării s-au elaborat concluziile, respectiv s-a stabilit faptul că ipoteza cercetării s-a confirmat: utilizarea jocului ca metodă de predare-învăţare-evaluare şi ca activitate, duce la dezvoltarea abilităţilor creatoare ale preşcolarilor. Rezultatele cercetării permit punerea în valoare cu adevărat în practica efectivă, prin popularizarea sub diferite forme (mai sus menţionate).

Limite ale cercetării/ Puncte slabe: utilizarea jocurilor creative a scos în evidenţă şi anumite limite ale acestora: unele sunt cronofage, uneori lipseşte materialul didactic adecvat; deschideri spre alte teme de cercetare, cercetări cu teme identice, axate pe alte eşantioane de conţinut, care să identifice unele aspecte didactice relevante în predare, învăţare şi evaluare; cercetări care să stabilească efectele individuale ale jocului în stimularea creativităţii copilului.

Bibliografie:

- Cerghit, I., *Metode de învăţământ* Ed. a IV-a. Polirom, Iaşi, 2007;
- Chis,V., *Pedagogia contemporană-Pedagogia pentru competenţe*, Editura Cărţii de Stiinţă, Cluj Napoca, 2005;
- Cucos, C., *Pedagogie*. Ed. a Il-a. Polirom, Cluj Napoca, 2002;
- Golu, M., *Fundamentele psihologiei II,* Editura Fundaţiei "România de mâine", Bucureşti, 2000.

42. ACTIVITĂŢILE DE TIP OUTDOOR – POSIBILITĂŢI ŞI MODALITĂŢI DE ORGANIZARE CU PREŞCOLARII

Prof. Iorga Elena
P.J. - G.P.P. PRICHINDELUL/ U.S. - G.P.P. PINOCHIO

Educaţia outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor şi comportamentelor faţă de mediu. Termenul de educaţie outdoor poate include educaţia pentru mediu, activităţi recreative, programe de dezvoltare personală şi socială.

Acest tip de educație o completează pe cea formală în modul cel mai plăcut, susținând educația dată în familie, prin metode moderne de formare, precum: jocurile de echipă, discuțiile libere, jocurile de rol, brainstorming-ul, activitățile practice, învățarea prin acțiune, experiențe și experimentări, excursii, vizite, organizare de evenimente.

Învățământul preșcolar poate fi considerat precursor al educației outdoor, având în vedere că activitățile formale, informale și non-formale se desfășoară în afara grădiniței întotdeauna.

Caracteristicile cheie ale educaţiei outdoor:

- *educaţia outdoor oferă posibilitatea contactului direct cu natura* – protecţia mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului şi prin faptul că oamenii nu conştientizează impactul pe care acţiunile lor non-ecologice le au asupra mediului – educaţia outdoor se desprinde ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor si comportamentelor faţă de acesta;
- *educaţia outdoor reprezintă o puternică sursă de experienţe de învăţare* – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impun "cei 4 pereți ai unei săli de clasă" și poate oferi nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine inspiraţional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relaţie între oameni bazată pe sprijin reciproc;
- *educaţia outdoor facilitează procesul de învăţare al copiilor care întâmpină dificultăţi în acest sens;* educaţia outdoor oferă un climat diferit de învăţare ce permite copiilor care întâmpină

dificultăţi de învăţare şi au un nivel scăzut de performanţă şcolară, să devină mai motivaţi, mai capabili;

- *dezvoltare personală atât al celor care o aplică, cât mai ales al copiilor;*
- *dezvoltarea spiritului de echipă* – conexiunea între copii, copii-educatori duce la creşterea gradului de participare activă, creşterea cetăţeniei active în rândul ambelor categorii;
- *educaţia outdoor oferă nenumărate beneficii fizice, emoţionale, mentale ce asigură bunăstarea societăţii.*

EXEMPLE PRACTICE DE INTEGRARE A EDUCAŢIEI OUTDOOR

Integrarea educației outdoor implică diferite etape, de la planificarea procesului și până la implementare.

Domeniul Limbă și Comunicare

Alegeți să țineți activitățile în aer liber, atunci când vremea permite, fie că aveți o poveste, memorizare, convorbire, etc., prin:

- punerea în scenă a a unei povești, după ce în prealabil aceasta a fost citită în sala de grupă – puteți solicita copiilor să schimbe firul epic al poveștii; este indicat să lăsați copiii să fie spontani, ei se vor gândi în prealabil cum să schimbe firul epic, însă pentru exemplificare ei vor fi încurajați să improvizeze;
- identificarea anumite elemente naturale cu care copiii pot scrie: pe pământ, pe pietre sau frunze;
- începerea unei povești alegând un obiect din natură (un copac, o floare, etc.) și încurajându-i să continue povestea;
- crearea împreună cu copiii a unui loc sau mai multe locuri de citit (ex. - atunci când aveți o lectură după imagini, puteți merge în acel loc);
- încurajarea copiilor să compună poezii cu diverse obiecte din jur (copaci, iarbă, etc.);
- excursie ABC: plimbări pe afară, căutând obiecte care încep cu literele alfabetului (ex. - când zăriţi o furnică, cereţi copiilor să deseneze o furnică sub litera F).
- poveştile copacilor: aşezaţi grupuleţe de copii în linişte o perioadă de timp lângă un copac. Ce sunete aud? De unde vin? Dacă copacul ar putea vorbi, ce poveşti ar putea spune el?

Există o varietate de modalități ce pot fi derulate pentru a învăța într-un mod inedit, astfel încât copiii își vor forma imaginația, creativitatea, vorbirea, exprimarea literară/artistică.

Domeniul Științe

Matematica oferă şi ea oportunități care mai de care mai diversificate:

- adunați o grămadă de pietre din care fiecare copil își va alege una - compară piatra aleasă cu cea a colegilor, cine are piatra cea mai mare sau piatra cea mai mică, să deseneze cu creta diferite semne: +, - , =, etc.;
- scoatem copiii în curtea grădiniței și îi punem să formeze diferite figuri geometrice, astfel vor învăța într-un mod interactiv;
- măsurăm curtea sau poate grădina cu flori, etc.
- facem o plimbare căutând diferite culori, forme sau obiecte;
- cerem copiilor să adune 10 sau mai multe frunze pe care le găsesc pe jos, să le sorteze pe grămezi diferite (dupa culoare, formă, etc); discutăm despre modul cum diferite criterii de clasificare duc la diferite distribuiri de grămezi; cum ar putea să se schimbe ordinea noastră daca am sorta folosind criterii diferite.

Cunoaşterea mediului

- fenomenele din natură (ploile, ninsorile, tunetul/fulgerul, circuitul apei, pot fi observate cu ușurință – copiii vor fi mult mai motivați să învețe având posibilitatea de a observa aceste fenomene, acolo unde este posibil;
- copilul dobândeşte organizat cunoştinţe cu privire la plantele şi animalele din natură, informații cu privire la mediul înconjurător, la poluare şi consecinţele acesteia;

- valenţele educative ale acestor activităţi pot fi puse în valoare prin: plantarea şi îngrijirea plantelor din grădina grădiniței, vizite la grădina zoologică, la grădina botanică,
participarea la acţiuni de protecţia mediului, drumeţii şi construire de căsuţe pentru păsărele, fotografierea vietăților din jur (păsări, insecte);
- căutaţi urme de animale pe pământ, în nămol, nisip sau zăpadă.

Domeniul Om și Societate

- activitățile despre formele de relief, clima, vegetația, solurile, apa, sau fauna pot fi desfășurate cu ușurință în aer liber – folosiți-vă de mediul natural în care vă aflați pentru a le explica și exemplifica copiilor anumite noțiuni ce țin de această disciplină – cum s-au format câmpiile, dealurile, munții, apele, etc.;

Elementul cheie al educației outdoor este acela că oferă copilului posibilitatea de a învăța prin experimentare, prin observare la fața locului; aceștia vor fi mult mai motivați să învețe și vor găsi cu ușurință răspunsuri la întrebările lor.

- identificați și vizitați împreună cu copiii un monument istoric din localitate; reconstituiți un traseu istoric (cum ar fi un război/lupta); organizați ad-hoc în curte anumite momente istorice de importanță – cum ar fi Unirea Principatelor; vorbiți-le despre marile personalități istorice ale României alegând, dacă este posibil, anumite elemente cheie. Copiii vor înțelege astfel importanța istoriei în dezvoltarea unei națiuni, faptul că războaiele între popoare încetinesc procesul de dezvoltare, crează probleme economice, sociale, au impact asupra calității vieții – vor aprecia mult mai mult prezentul și vor conștientiza că oamenii sunt responsabili pentru bunăstarea lor și a comunității/societății în care trăiesc;
– realizați împreună cu copiii un calendar de evenimente religioase și activități ce pot fi realizate în cadrul acestor evenimente – spre exemplu de Crăciun mergeți la colindat, puneți în scena Nașterea lui Iisus, împodobiți curtea grădiniței; nu omiteți să le oferiți informații despre simbolurile religioase, vizitați biserici, etc.;
- se poate realiza o simulare a modului cum să te comporți pe stradă, cum să fii un pieton model – cum să traversezi strada;
- formaţi copiilor deprinderi legate de ocrotirea calităţii mediului înconjurător. Regulile de comportare corectă faţă de natură trebuie să fie respectate de toţi. Totul porneşte de la deprinderile simple: hârtiile, ambalajele alimentelor, sticlele şi alte deşeuri nu se aruncă la întâmplare, pentru a împânzi dezagreabil împrejurimile, ci se depozitează ordonat în containerele special; grupurile sanitare trebuie păstrate curate şi igienizate permanent; spaţiile verzi cu flori şi copaci trebuie curăţate de sticle, pungi de plastic, cutii metalice ruginite, etc., puteți organiza în acest sens acțiuni de ecologizare periodice.

Domeniul Estetic și Creativ

Educaţia plastică și abilitățile practice oferă posibilitatea manifestării depline a creativităţii şi sensibilităţii copilului. Desenele, colajele, afişe cu mesaj ecologic constituie o îmbinare a esteticului cu informaţia ştiinţifică. Prin aceste activităţi capătă valoare artistică unele obiecte realizate din materiale refolosibile.

Educația muzicală – organizați concursuri muzicale în aer liber sau mergeți împreună cu copiii la un concert, în acest fel îi puteți descoperi pe cei cu talent muzical și pot fi îndrumați spre o carieră în acest domeniu.

Creioanele colorate ale Naturii - puneţi-i pe copii să adune frunze, crenguţe, pământ, boabe şi să le frece pe o bucată de hârtie pentru a determina ce culoare, dacă există una, are creionul lor natural; puneţi-i să deseneze folosind culorile pe care le pot găsi în zona lor.

Domeniul Psihomotric

Se va urmări desfășurarea acestor activități cu precădere în aer liber, în orice anotimp existând necesitatea ca preșcolarul să fie scos din sala de grupă și implicat în activități cu caracter sportiv care contribuie la dezvoltarea fizică și psihică a copilului într-un mod armonios.

Deseori educaţia outdoor este confundată cu educaţia pentru mediu - ecologică, asta pentru că cele două se întâlnesc în aer liber. Educaţia outdoor nu înseamnă numai acest lucru, ea având

nenumărate valenţe în toate domeniile, nu doar în cel al protecţiei mediului. Copiii sunt foarte receptivi la ce li se arată şi li se spune în legătură cu mediul. Prin diferite discipline incluse în procesul de învăţământ, trebuie să convingem pe fiecare copil de necesitatea apărării mediului înconjurător împotriva poluării şi să le formăm conduita ecologică modernă.

Contribuţii de seamă la educaţia ecologică pot aduce activităţile outdoor. Orice activitate ce se desfăşoară în afara sălii de clasă înseamnă activitate în contact nemijlocit cu mediul încojurător. Aşa cum îi învăţăm pe copii să vorbească, să se poarte în familie, la şcoală şi în societate, să respecte normele de igienă, tot aşa trebuie să-i învăţăm să se poarte cu mediul în care trăim.

În educația outdoor elevii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale pe care apoi le reflectă pentru a extrage învățăturile.

Acest mod de învățare, se numește experiențial – ***„Înveți cu creierul, mâinile și inima!”***

În concluzie, putem spune că activitatea outdoor e o componentă educațională valoroasă și eficientă căreia orice cadru didactic trebuie să-i acorde atenție, adoptând el în primul rând o atitudine creatoare, atât în modul de realizare al activității, cât și în relațiile cu copii, asigurând astfel o atmosferă relaxantă care să permită stimularea creativă a copiilor.

Bibliografie

- Revista Învăţământul Preşcolar, 3-4/ 2014, *Educaţia outdoor în grădiniţă*, Editura Arlequin, Bucureşti, 2014
- Didactica – revista pentru cadrele didactice din învăţământul preşcolar şi primar, nr. 23/ ianuarie-februarie 2012, Editura Rasirom, Bucureşti, 2012

43. CREATIVITATEA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ

PROF. IVAŞCU ALINA GEORGETA
ȘC.GIMN.„C. RĂDULESCU CODIN” PRIBOIENI

MOTTO:

„Legea superioară a existenţei este munca creatoare prin care lăsăm în lume o urmă după ce nu vom mai fi, o operă care ne prelungește existența și după moarte. „

LEONARDO DA VINCI

Creativitatea își are originea în cuvântul latin « creare » care înseamnă a zămisli, a făuri, a crea, a naște. Creativitatea reprezintă cel mai înalt nivel comportamental uman, capabil de a antrena si polariza toate celelalte nivele de conduită, toate însușirile psihice ale unui individ. De ce este nevoie de creativitate? Pentru a se putea desăvârși, realiza si actualiza, pentru a putea contribui activ la modelarea lumii. Creativitatea se caracterizează prin noutate, originalitate, valoare, armonie, relevanţă. Creativitatea înseamnă îndrăzneală, tot ceea ce este nou este incert si neconformist.

Pentru a se putea avânta în necunoscut, copilul trebuie să dispună de acea libertate interioară, de acel sentiment de siguranţă, provenite din lumea sa înconjurătoare.

Lipsa de creativitate se datorește însă unei insuficiente înţelegeri a fenomenelor, lipsei sentimentului de libertate interioară sau lipsei de stabilitate a condiţiilor externe. Creativitatea înseamnă posibilitatea de comunicare: copilul se află într-un contact continuu cu lumea sa interioară si cu lumea sa exterioară. Curiozitatea si setea de cunoaștere ne face receptivi faţă de lumea exterioară. Libertatea interioară face posibilă folosirea cunoștinţelor acumulate de către lumea trăirilor noastre subiective. Copilul care își manifestă permanent mirarea si surpriza, încercând să surprindă ineditul lumii, neinfluenţat este considerat prototipul creativităţii.

Copilul preşcolar este prin natura sa un creativ datorită imensei sale curiozităţi, a freamătului permanent pentru a cunoaște tot ceea ce se petrece în jurul său. În perioada preşcolară imaginaţia se exprimă viu prin tot ceea ce face copilul la grădiniţă la toate activităţile. Preşcolaritatea reprezintă vârsta la care este imperios necesar stimularea potenţialului creativ al copilului, neevidenţiat sau neexprimat prin cunoaşterea si stimularea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor latente prin susţinerea manifestaţilor printr-o motivaţie intrinsecă. Activitatea didactică trebuie înţeleasă ca un act de creaţie nu ca un sir de operaţii şablon, de rutină.

Educatoarea trebuie să dispună de capacitatea de înţelegere a copiilor, să trăiască împreună sentimente puternice, să creeze situaţii care să îmbogăţească mintea copilului cu anumite reprezentări și obișnuințe, să-și transforme ocupaţia într-o frumoasă minune.

Creativitatea, spre deosebire de inteligenţă, este la copil un fenomen universal; nu există preşcolar care să nu deseneze, să nu fabuleze. Din această perspectivă, profilul psihologic al vârstei preşcolare cuprinde multiple premise favorizante pentru cultivarea potenţialului creativ. Avem în vedere dinamismul, impetuozitatea, expresivitatea proprie acestei vârste, acel freamăt permanent sau acea vibraţie si efervescenţă lăuntrică ce conferă copiilor note specifice de dinamism creativ, disponibilitatea de exteriorizare spontană și autoexpresie însufleţită, analoage oricărui elan creator.

Stimularea potenţialului creativ al preşcolarilor impune utilizarea unor strategii neprescrise care pun accentul pe antrenarea autentică si plenară a preşcolarului. Formative, din acest punct de vedere sunt strategiile euristice care implică preşcolarul în activitatea de descoperire, de rezolvare de probleme, de investigare a realităţii. La fel de importante sunt si strategiile creative care pun accentul pe spontaneitate, originalitate, gândire laterală, divergentă, analogică. Ambele categorii de strategii au efecte deosebite în planul capacităţii de reflecţie, a capacităţii anticipative, evaluative precum si în planul structurilor motivaţionale complexe. Datorită specificului proceselor cognitive si voinţei, care abia acum se constituie, preşcolarul are nevoie de îndrumare, control si ajutor. El nu poate să-și asume încă riscul învăţării prin încercare si eroare. Acest lucru impune utilizarea unor strategii semieuristice și semialgoritmice. Stimularea potenţialului creativ al preşcolarului impune utilizarea unor strategii care pun accentul pe antrenarea autentică si plenară a copilului, pe dezvoltarea autonomiei, a iniţiativei, a gândirii sale critice.

Dintre metodele bazate pe acţiunea fictivă, jocul ocupă un rol important în strategia de educare a creativităţii.

Copilul transpune conștient realul într-un plan imaginar, creează, chiar dacă într-un mod elementar. Prin joc se realizează asimilarea realului la eu si acomodarea eu-lui la real (mai ales prin imitaţie). Stimulative pentru creativitate sunt jocurile didactice dar si jocurile de simulare (jocul de rol). Prin implicarea afectivă si cognitivă a copilului, jocul de rol dezvoltă empatia, capacitatea evaluativă și cea anticipativă, stimulează relaţiile interpersonale de cooperare si competiţie, capacitatea de adaptare la comportamentul celuilalt.

La vârsta preşcolară jocul si desenul constituie un cadru pentru antrenarea virtuţilor muncii și creaţiei; ele amplifică posibilităţile de expresie comportamentală, sporesc vitalitatea spirituală, dinamismul creativ al copilului, nevoia activă de explorare a noului în raport cu experienţa personală și generează acel elan lăuntric pentru noi elaborări, expansivitatea specifică pentru această vârstă.

Activităţile ludice si artistico - plastice sunt purtătoare ale unor multiple virtuţi formative în dezvoltarea psihică generală a copilului si, implicit în dezvoltarea creativităţii. Întrucât jocul, prin excelenţă constituie cadrul specific al unui antrenament al spontaneităţii si al libertăţii de expresie, el constituie un stimul important în cultivarea receptivităţii si sensibilităţii, a mobilităţii si flexibilităţii specifice; el sporește vigoarea acţională a copilului si amplifică nevoia de activitate si explorare a noului, de imaginaţie, de elaborare.

Probe aplicate

I. Test de creativitate – desenarea a mai multor figuri pornind de la un cerc si de la un pătrat.

II. Testul de flexibilitate a gândirii (1) – completarea figurilor.

III. Testul de flexibilitate a gândirii (2) – completarea figurilor.
IV. Testul de flexibilitate a gândirii – completarea figurilor geometrice obţinând un desen.
V. Testul de flexibilitate a gândirii – completarea figurilor geometrice obţinând un desen.

Preşcolarii creativi se diferenţiază de restul grupului prin diferite comportamente specifice, îşi dezvoltă în mod liber creativitatea. Foarte curioşi, vin cu soluţii neobişnuite, cu idei originale, au iniţiativă si au un spirit de observaţie foarte dezvoltat, pun întrebări adecvate, fac conexiuni între elemente aparent fără nici o legătură, explorează noi posibilităţi, manipulează, controlează simultan mai multe idei, învaţă rapid şi uşor, au o memorie bună, imaginaţie vie, vocabular vast.

Copilul preşcolar este prin natura sa un creativ, datorită imensei sale curiozităţi, a freamătului permanent pentru a cunoaşte tot ceea ce se petrece în jurul său; peste tot ceea ce îl împinge pe copil spre acţiune este activitatea creatoare si numai după ce a câştigat o cunoştinţă si si-a împăcat curiozitatea începe cealaltă activitate plăcută, a copilului care devine descoperitor. Dezvoltarea unui comportament creativ nu se poate realiza numai prin acţiunea unui factor izolat, oricât de laborios ar fi el organizat ci presupune racordarea la circuitul creativităţii a întregii ambianţe în care trăieşte fiinţa umană. Forţele creative ale preşcolarului se formează si se dezvoltă numai în climatul ludic.

Pentru copil aproape orice activitate este joc. Jocul este munca, este binele, este datoria, este idealul vieţii. Jocul este singura atmosferă în care fiinţa sa psihologică poate să respire în consecinţă poate să acţioneze» spune E. Claparede, iar Iuliu Raţiu în opera „Însemnări de scriitor" arată că: „În faţa lor vor apare culmile necunoaşterii, vor trebui să înfrunte desertul neştiinţei si nisipurile înşelătoare ale comodităţii , se vor lovi de arşiţa îndoielilor si vântul năprasnic al confruntărilor, dar până la urmă, la tradiţionala rubrică din catalogul vieţii, va fi înscrisă nota de OM - participant devotat la uluitoarea expediţie pe care o va face de la EU – la NOI - spre deplina afirmare a ţelurilor noastre, a unei societăţi pentru care învăţătura, munca, cizelarea si desăvârşirea personalităţii reprezintă suprema satisfacţie.

Bibliografie:

- Bocos, M., Catalano, H. (2008), *Pedagogia învăţământului preşcolar şi şcolar,* Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- Bontas, I., (2007) *Tratat de pedagogie* Editura Bic All, Bucuresti.
- *** (3-4/2008), *Revista învăţământului preşcolar,* Bucureşti.
- *** (1-2/2008), *Revista învăţământului preşcolar,* Bucureşti.

44. CUM AJUTĂ POVEȘTILE TERAPEUTICE LA INTEGRAREA, SOCIALIZAREA ȘI COMUNICAREA PREȘCOLARILOR?

Prof. înv. preşcolar Macovei Mirela
Prof. înv. preşcolar Plumb Mariana
Grădinița cu P.P. Nr.11, Vaslui

Concepția despre copil și copilărie a fost și este determinată de noile cuceriri ştiințifice și influențează modul în care este concepută educația. Acest concept reprezintă un complex de idei, valori, modele, norme, practici, așteptări despre cum sunt copiii, respectiv despre cum să îi creștem cât mai armonios, cum să-i socializăm și, mai ales, cum să-i educăm.

Dezvoltarea psiho-socio-emoțională în perioada 0-6/7 ani este considerată o perioadă critică ori sensibilă pentru că, cercetările atrag atenția asupra corelației dintre dezvoltarea copilului și calitatea nutriției, îngrijirii și a educației în sine.

În cadrul etapei de debut a anului școlar, atunci când preșcolarii grupei mici încă nu sunt pe deplin familiarizați cu mediul nou al grădiniței, iar depărtarea de membrii familiei naște agitație, teamă

chiar și angoase, putem crea pentru diferite momente din programul zilnic câteva povești terapeutice. Scopul principal al acestor povești terapeutice este de a induce anumite stări pozitive, de liniște, securitate, bucurie sau reverie. De aceea în continuare am putea da exemplu de o astfel de poveste care, din experiența proprie, a dat rezultate în repetate rânduri ajutând la o mai bună integrare și adaptare a unui număr considerabil de copii.

„Povestea Iepurașului de pluș"

Trecând în mai multe zile la rând pe lângă un magazin, am văzut un Iepuraș de pluș, singur, stingher ce stătea în vitrina unui magazin.

De ce era singur? Ei bine... toate celelalte jucării au fost cumpărate de o grădiniță de copii. Iepurașul nu a vrut să fie cumpărat pentru că auzise că va ajunge în grădiniță, iar el se temea de educatoare și îngrijitoare. Și așa a preferat el să rămână singur. Acum însă se simte foarte trist. Să știți copii, că singurătatea este bună trei minute, apoi se face urâtă, foarte urâtă. Posomorât iepurașul vorbea singur în vitrina magazinului:

„- Sunt trist pentru că sunt singur în această vitrină. Ca să-mi treacă de urât privesc la copiii care se duc la grădiniță. Ce frumos cântă ei, ce frumos zâmbesc și ce frumos se joacă ei. Mi-ar plăcea să merg cu ei....! Hei, copii, luați-mă și pe mine cu voi!"

Dar copiii, de mână cu părinții lor, nu-l aud pe Iepuraș. Sunt prea departe și nu-l pot auzi. Într-o altă zi Iepurașul își încearcă încă o dată norocul:

„- Hei, copii, luați-mă și pe mine cu voi!"

Dar copiii s-au grăbit să intre în grădiniță și nu-l auzeau pe Iepuraș strigând. Părinții îți iubesc mult copiii și nu vor să-i lase singuri în casă, așa cum stă iepurașul în vitrina magazinului. Singurătatea nu e bună, de aceea, părinții și-au dus copiii la grădiniță unde sunt mulți copii și multe jucării. Educatoarele îi învață pe copii să picteze, să deseneze și să modeleze plastilina, acolo copiii învață multe jocuri, multe cântecele, poezii și povești.

Tare bine este la grădiniță, iar copiii nu pot rămâne triști că se despart un timp de părinții lor.

- Haideți copii, spuneți-vă părerea, Iepurașul de pluș singur într-o vitrină de magazin, cum să scape de tristețe? Nu vă este milă de el?

Să știți că eu am găsit soluția, am intrat în magazin și l-am cumpărat și l-am adus la grădiniță să se joace cu voi.

Iepurașul parcă prinde viață:

„- Bună ziua,copilași drăgălași! Mirela, îți mulțumesc pentru că ai simțit tristețea mea și pentru că m-ai adus la grădiniță, unde mă pot juca cu acești copii pe care-i vedeam de la distanță, din vitrina magazinului." Îmi place cum vă petreceți timpul aici, la grădiniță, că știți multe cântecele,poezii și povești, iar de acum eu îmi voi petrece timpul aici cu voi și nu o să mai plec niciodată."

Subiectele poveștilor sunt cu mai puține peripeții, cu personaje din realitate, de aceea impactul este unul deosebit, în sens pozitiv, copiii se aseamănă și chiar se regăsesc în aceste personaje. Poveștile terapeutice au scopul de a combate unele deprinderi morale sau trăsături de caracter negative: minciuna, lenea, lăcomia, îngâmfarea, viclenia, violența verbală sau fizică.

Compoziția poveștilor terapeutice cu subiecte izvorâte din viața reală este deosebită, acțiunea este simplă, asemănătoare cu faptele din viața de toate zilele, nararea faptelor este înviorată de un dialog viu. Prin povestea terapeutică se oferă variante, se pot descrie probleme, trăiri ale copilului, iar la sfârșit este util și necesar să existe o etapă a întrebărilor, pentru că acestea au ca scop identificarea problemelor dar și a soluțiilor.

Deci, posibilitățile de corectare de comportamente, de încredere în propria persoană, de regăsire și acceptare de sine, sunt aspecte urmărite atunci când propunem o anumită poveste terapeutică.

Bibliografie:

- V. Preda, M. Pletea, F. Grama, *450 de jocuri educaționale repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului,* Editura Didactica Publishing House, București,2011

• Revista pentru Învățământul preșcolar și primar, Editura Arlequin, București,1-2/2013

45. TRATAREA DIFERENȚIATĂ A COPIILOR

Macovei Simona- Mihaela
Grădinița cu P.P. Arlechino, Dej, jud. Cluj

Una dintre tendințele modernizării învățământului vizează flexibilitatea instrucției și educației pentru a asigura dezvoltarea capacităților și aptitudinilor fiecărui elev, în raport cu propriile posibilități. Astăzi, mai mult ca altădată, se încearcă să se adapteze mai accentuat învăţământul la particularităţile psihologice individuale şi de vârstă ale copiilor în vederea dezvoltării cât mai depline a personalităţii acestora.

Tratarea diferențiată a copiilor preșcolari vizează, în fapt, adoptarea unor practici instructiv – formative strict circumscrise, la capătul cărora se urmărește diferențierea calitativă reală a subiecților expuși educației deopotrivă cu afirmarea individualității copiilor, încă de la această vârstă. Din perspectiva activității pedagogice propriu-zise, educatorul recurge la proiectarea, organizarea și desfășurarea unor procese curriculare care să conducă în mod nemijlocit la diferențierea și individualizarea preșcolarilor, favorizând o serie de contexte specifice procedeelor de instruire și dezvoltând strategii particulare care sa se materializeze in diverse forme de aplicare a programelor de învățare.

Întreaga activitate instructiv-educativă desfășurata in grădiniță se bazează pe cunoașterea personalității copilului: educatoarea cunoaște copilul educându-l și îl educă mai bine dacă îl cunoaște. Învățământul actual se adaptează tot mai mult la particularitățile psiho-fizice individuale și de vârsta ale copiilor, în vederea dezvoltării cat mai depline a personalității acestora.

Fiecare copil este diferit și poate fi comparat doar cu sine însuși. Cu toate acestea, există câteva trăsături ce caracterizează, în general, fiecare grupă de vârstă, cunoașterea acestor trăsături ajută la stabilirea obiectivelor educaționale în acord cu aceasta cunoaștere și la alcătuirea unui program de activități corespunzătoare atât grupei de copii, cât și fiecărui copil.

Pentru a promova un act educațional care să respecte individualitatea fiecărui copil, cadrul didactic trebuie să-și fundamenteze intervențiile didactice pe următoarele cerințe cadru ale acțiunii educaționale:

- dreptul de a fi diferit sau dreptul la diversitate este un drept fundamental al omului;
- potențialul individual trebuie valorificat maximal;
- asigurarea egalității de șanse la educație presupune recunoașterea și respectarea diferențelor de capacitate înnăscută și dobândită.

Dacă fiecare copil are propria sa personalitate, propria sa individualitate, grupa de preșcolari reprezintă o sumă a acestora. Este absolut necesar să se țină seama că nu există același ritm de dezvoltare și de acumulare pentru toți membrii grupului.

Pentru realizarea unei adevărate abordări diferențiate este absolut necesar ca trăsăturile ce îi diferențiază pe copii să fie identificate și corelate cu manifestările comportamentale corespunzătoare.

În cadrul activităților din grupele de grădiniță, se pot aborda cu ritmuri diferite activitățile, se pot varia metodele și conținuturile în funcție de particularitățile copiilor. Modalitățile adoptate în cadrul instruirii diferențiate vor viza următoarele aspecte:

- conținuturile învățării;
- modul de grupare a preșcolarilor;
- timpul sau ritmul de lucru.

Abordările psihopedagogice actuale au pus un accent deosebit pe identificarea particularităților de vârstă și individuale ale copiilor subliniind astfel creșterea interesului pentru tratarea diferențiată a copiilor.

Tehnicile de diferențiere a instruirii vizează o gradare a sarcinilor școlare, potrivit posibilităților individuale și a ritmului propriu de dezvoltare a fiecărui individ, astfel încât randamentul să fie asigurat pentru toți. Putem sublinia în acest sens rolul deosebit de important al cadrului didactic în generarea unui climat de încredere în posibilitățile individului încât să combată complexul de inferioritate pe care îl trăiesc mulți dintre cei care nu pot atinge performanțe ridicate și, de asemenea, să combată atitudinea de uniformizare a condițiilor de învățare și dezvoltare pentru indivizii capabili de performanțe.

În activitățile zilnice pe care le desfășoară la grădiniță copilul trebuie să găsească elemente care să-l solicite corespunzător stadiului de dezvoltare atins de el. Daca aceste elemente sunt prea ușoare, nu trezesc interesul copilului, îl conduc cel mai adesea la plictiseală. Dacă gradul de dificultate al elementelor stimulative depășește posibilitățile copilului, acesta se va considera neputincios și, în cele din urmă îl va lua pe „nu pot" în brațe.

Instruirea diferențiată vizează adaptarea activității de învățare - îndeosebi sub raportul conținutului, al formelor de organizare și al metodologiei didactice - la posibilitățile diferite ale elevilor, la capacitatea de înțelegere, ritmul de lucru proprii unor grupuri de elevi sau chiar fiecărui elev în parte. Întrucât natura și societatea umana progresează prin diferențiere și nu prin uniformizare, interesul educatorilor nu trebuie să fie tocirea particularităților individuale până la dispariție, ci respectarea lor, pentru că prin educație și instrucție fiecare individualitate să poată fi transformat într-o personalitate umană, capabilă să creeze noi valori materiale și spirituale. Premisa oricărei acțiuni de tratare diferențiata o constituie depistarea trăsăturilor care-i diferențiază pe subiecți, stabilirea rolului fiecăruia în definirea comportamentului care conduce la performanțele așteptate.

O privire comparativă asupra concepției tradiționale a activității instructiv-educative și asupra activității diferențiate, în scopul reliefării marelui câștig în planul dezvoltării armonioase a personalității copilului, în raport cu propriul potențial, este următoarea:

Activitatea în stil tradițional

- Diferențele între elevi sunt mascate; se acționează asupra lor doar când devin problematice;
- Interesele copilului sunt rar apelate;
- Domina activitatea cu întreaga clasa;
- Timpul este inflexibil;
- Se admit interpretările unice ale ideilor și evenimentelor;
- Cadrul didactic direcționează comportamentul elevilor;
- Cadrul didactic rezolvă problemele clasei sale;
- Cadrul didactic planifica secvențele, obiectivele instruirii; furnizează standardele de evaluare a activității.

Activitatea diferențiată

- Diferențele între elevi sunt studiate și acceptate ca baza de pornire în demersul instructiv-educativ;
- Elevii sunt ghidați în sensul propriilor interese și a alegerilor ghidate de acestea;
- Se folosesc forme de organizare a activității diferite: pe grupe, în echipe, frontal sau individual;
- Timpul este flexibil, în funcție de nevoile elevilor;
- Se admit, chiar se caută perspective multiple asupra evenimentelor și ideilor;
- Cadrul didactic facilitează activitatea independenta a elevilor;
- Elevii se ajuta între ei, asistați în rezolvarea problemelor;
- Elevii, împreuna cu profesorii acționează în vederea stabilirii obiectivelor, criteriilor de evaluare;
- Respect pentru CINE învață.

Aşadar, fiecare copil este unic, iar abordarea diferenţiată este esenţială în procesul de învăţare, dar şi în amprenta pe care fiecare dintre noi, cadrele didactice, o punem în orice interacţiune, în orice gest, în orice cuvânt, cu orice copil.

Bibliografie:

- Albu, Gabriel ,,În căutarea educației autentice", Editura Polirom, Iași, 2000;
- Holban, Ion ,,Puncte de sprijin în cunoașterea personalității elevilor", EDP, București, 1982;
- Revista învăţământul preşcolar - ,,Educaţia în anul 2000", Bucureşti, Editura COREȘI, 2000.

46. PROMOVAREA IMAGINII GRĂDINIȚEI PRIN DERULAREA UNOR PARTENERIATE ÎN CADRUL COMUNITĂŢII LOCALE

Prof. înv. preșc. MANEA IONELA CLAUDIA
Grădinița Peștișorul de Aur, București, Sector 3

Parteneriatul educaţional este un concept care devine tot mai prezent în relaţiile de colaborare ce se stabilesc între unităţile de învăţământ şi diferitele segmente ale societăţii. Necesitatea şi importanța parteneriatelor rezidă în două aspecte: nevoia deschiderii grădiniței către comunitate și sensibilizarea comunităţii la nevoile grădiniței.

Modalitatea eficientă şi viabilă prin care comunitatea poate să răspundă solicitărilor din sistemul educaţional este practicarea în parteneriat a proiectelor, acest lucru rămânând un instrument valoros al unității școlare şi un mare câştig pentru educaţia preşcolarilor, pornind de la ideea că cei mici trebuie scoși cât mai mult din atmosfera obişnuită a pentru a intra în relaţie cu semenii. Copilul vine astfel în contact cu diferite persoane, creşte şi se dezvoltă într-un mediu comunitar variat. Cadrul didactic este cel care trebuie să iniţieze, să conceapă, să structureze pertinent şi correct parteneriatul educaţional, traducându-l într-un proiect valoros pentru toate părţile implicate.

Există mai multe tipuri de tipuri de parteneriate - după nevoile şi scopul urmărit:

▪ parteneriate care au ca scop modernizarea bazei materiale şi a spaţiilor de învăţământ; diversificarea, înnoirea materialului didactic aferent procesului de învăţământ;
▪ parteneriate ce vizează atenuarea problemelor elevilor cu nevoi speciale;
▪ parteneriate pentru cunoaşterea reciprocă şi bună relaţionare;
▪ parteneriate ce vizează o cât mai bună integrare a elevilor în societate;
▪ parteneriate profesionale, ce vizează formarea continuă a cadrelor didactice;
▪ parteneriate de imagine, în scopul popularizării experienţelor pozitive.

Dintre principalele reguli care trebuie respectate în conceperea şi realizarea unui parteneriat educational putem menționa:

▪ orice proiect de parteneriat trebuie să pornească de la anumite nevoi identificate (analiza de nevoi/ SWOT: puncte tari, puncte slabe, oportunităţi, ameninţări);
▪ analiza SWOT dă naştere ideii de proiect;
▪ proiectul trebuie susţinut de un argument întocmit pe baza analizei SWOT;
▪ proiectul trebuie să aibă ca finalitate producerea unei schimbări în bine în domeniul ce-l vizează; trebuie mai întâi să precizăm răspunsul la întrebările: „Ce schimbare se produce dacă derulăm proiectul?", „Ce s-ar întâmpla în cazul în care nu derulăm proiectul?";
▪ stabilirea cu claritate a etapelor proiectului;
▪ evaluarea şi impactul proiectului.

Etapele proiectului de parteneriat educational sunt următoarele: întocmirea protocolului între parteneri - cuprinde angajamentul părţilor, obligaţii comune, obligaţii individuale, semnarea protocolului între părţi şi structura proiectului

1. Organizarea documentaţiei: titlul proiectului, temă, partenerii, colaboratori permanenţi şi ocazionali, grup ţinta, iniţiatorul proiectului, beneficiari direcţi şi indirecţi, analiza de nevoi, argument, mijloace de realizare, metode, tehnici, principii de lucru, scop şi obiective, echipa de realizare, repere temporale, locaţia, resursele proiectului, rezultate aşteptate - previziunea impactului asupra persoanelor, organizaţiei, comunităţii şi eventualele produse finale.

2. Organizarea desfăşurării proiectului

▪ Echipa proiectului;

▪ Alcătuirea programului de activităţi, în concordanţă cu obiectivele stabilite (teme, conţinuturi, responsabilităţi, loc, dată);

▪ Identificarea resurselor ce pot fi puse la dispoziţia proiectului care trebuie să fie în concordanţă cu obiectivele şi cu programul de activităţi (umane, materiale, financiare, resurse de informaţie).

3. Implementarea proiectului - derularea propriu-zisă a activităţilor, conform calendarului.

4. Monitorizarea şi evaluarea proiectului vor concepe de comun acord şi se vor pune în practică modalităţi de monitorizare, evaluare şi autoevaluarea proiectului: la început, pe parcurs, la final.

5. Diseminarea rezultatelor - experienta pozitivă şi rezultatele proiectului se vor face cunoscute, utilizând o diversitate de mijloace de comunicare.

6. Finalizarea proiectului - moment mai special în care se va sărbători reuşita şi se vor analiza alte nevoi care să conducă la un nou proiect.

Obiective cadru ale parteneriatelor în cadrul comunităţii:

1. Cooptarea diferiţilor reprezentanţi ai comunităţii locale ca parteneri în procesul educativ;

2. Informarea membrilor comunităţii despre valorile promovate în instituţiile de învăţământ, formându-i ca beneficiari direcţi ai achiziţiilor de ordin educaţional ale propriilor copii;

3. Creşterea disponibilităţii de colaborare în cele mai diverse domenii (educativ, sanitar, gospodăresc, informativ).

4. Realizarea schimbului de opinii în ceea ce priveşte necesitatea unui mediu educativ sănătos;

5. Colaborarea între toate resursele umane implicate în viaţa școlii, astfel încât elevul să aibă prioritate absolută;

6. Creşterea imaginii publice a instituţiei;

7. Oportunitatea de a schimba idei şi impresii, de a împărtăşi din propria experienţă şi de a prelua noutăţi.

Am realizat un parteneriat de promovare si de derulare a unor programe educationale în comun cu INFOCONS Romania, având ca obiect: Promovarea reciproca a celor două părți, precum și dezvoltarea unor Programe si activitati cu implicatii puternice la nivel social.

1.OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR:

1.1 Să iîși promoveze în mod reciproc imaginea, acțiunile, în cadrul activităților pe care le intreprind și care prezintă interdependențe cu activitățile dezvoltate de către cealaltă parte.

1.2 Să desfășoare programe comune, ce vor face obiectul unor acorduri separate, în domeniile pe care le reprezintă, acordându-și totodată sprijin reciproc în dezvoltarea și implementarea programelor astfel concepute.

1.3 Să nu se prejudicieze în niciun fel, direct sau indirect imaginea părților și să nu se aducă deservicii programelor și acțiunilor ce vor fi dezvoltate de comun acord, precum și programelor sau acțiunilor desfășurate de cele două parți.

1.4 PARTENERUL va promova în rândurile membrilor/angajatilor săi și a întregii societăți civile Programele, dezvoltate de către InfoCons

2. MODALITĂȚII DE REALIZARE A OBIECTIVELOR:

2.1 PARTENERUL va putea folosi sigla InfoCons în documentele pe care le realizeaza în cadrul diverselor programe intreprinse, putând face totodatî menţiunea că programul respectiv se desfăşoară sub auspiciile InfoCons
2.2 Părţile vor înfiinţa canale comune de informare şi de promovare a programelor şi activităţilor comune pe care le desfăşoară.
2.3 Totodată, vor organiza seminarii, expoziţii, conferinţe, în vederea implementării programelor ce sunt realizate de către cele două părti, precum şi a imaginii acestora, la nivelul întregii societăţi.

Iniţierea şi derularea de activităţi în parteneriat reprezintă o provocare pentru profesorul de azi, necesitând multă creativitate în concepere, dinamism în derulare, responsabilitate în monitorizare, flexibilitate în luarea deciziilor. Astfel, a manageria un proiect înseamnă a stăpâni arta de a şti să faci o schimbare: înseamnă să găseşti modul optim pentru a atinge un scop; să poţi conduce efectiv resursele disponibile pentru a atinge scopul; să identifici just competentele persoanelor implicate în proiect şi să le utilizezi corespunzător; să combini atitudini, abordări şi tehnici ce se aplică la o gamă largă de sarcini. Iar apoi să fii capabil să gestionezi cu succes schimbarea pentru a-i prezerva valoarea de câştig.

Bibliografie:

- Doina Elena Nedelcu, Educaţie democratică, incluziune şi interculturalitate, EDP, 2007;
- Bunescu Gheorghe, „Şcoala şi valorile morale”, EDP, Bucureşti, 1998.

47. METODE MODERNE UTILIZATE ÎN ACTIVITĂŢILE DIN GRĂDINIŢĂ

Educatoare: MICU ANDREEA
GRĂDINIŢA P.P. NR.12 HUŞI

„Pentru a fi educatori perfecţi, ar trebui să fim într-una conştienţi nu numai de ceea ce se petrece înlăuntrul nostru, dar şi de ceea ce simt acei cărora ne adresăm.”

Un rol important în activităţile creatoare desfăşurate cu copiii îl are imaginaţia. Preşcolaritatea este prima perioadă în care copilul îşi manifestă şi îşi dezvoltă aptitudini. Domeniile muzicii, ale desenului, ale picturii, colajului, pirogravurii, modelajului, lecturii după imagini, jocurile de rol şi de creaţie sunt abordate cu dezinvoltură, plăcerea deosebită oferindu-i ocazii de a trăi satisfacţia.

Imaginaţia interacţionează cu memoria, cu gândirea, cu limbajul. Ea este proprie numai omului, prin intermediul ei sfera cunoaşterii umane se lărgeşte mult şi se poate realiza unitatea între trecut, prezent şi viitor.

Dezvoltarea imaginaţiei depinde foarte mult şi în mare măsură de nivelul limbajului. La preşcolar are loc o adevărată explozie a imaginaţiei.

Jocul şi învăţarea oferă copilului numeroase ocazii de a-şi combina şi recombina reprezentările de care dispune. În timpul jocului nu există oameni mai serioşi decât copiii mici: jucându-se ei nu numai că râd, dar trăiesc şi emoţii profunde, se bucură ori suferă. Copilul imaginează şi creează multe lucruri: ascultând poveşti, basme, povestiri el reconstruieşte mintal momentele naraţiunii, amplifică sau diminuează structurile iniţiale, multiplică sau omite numărul de elemente structurale. Acum se dezvoltă capacitatea copilului de a integra psihicul în real.

Convorbirile, povestirile, repovestirile, memorizările, jocurile didactice contribuie la combinarea de imagini şi idei, la stârnirea interesului pentru nou, la lărgirea orizontului de cunoaştere, la valorificarea tuturor disponibilităţilor angajate în dezvoltarea capacităţii de a vorbi. Imaginaţia reproductivă şi imaginaţia creatoare sunt forme active şi voluntare de prelucrare a unui material cognitiv divers: imagini, idei, capacităţi de figurare etc. Imaginaţia colorează exprimarea, contribuie la stimularea spiritului de creaţie, la dezvoltarea memoriei vizuale, la formarea unor deprinderi de vorbire expresivă, la descrierea şi interpretarea nuanţată şi originală a conţinutului unor poveşti ascultate anterior, imagini din tablouri, diafilme, diapozitive, desene, fotografii, la crearea unor povestiri scurte după modelul dat.

Creativitatea verbală este surprinzătoare chiar la această vârstă. Când termenul îi lipseşte din vocabular copilul creează cuvinte şi ne surprinde prin originalitatea asocierilor. Manifestă încercări de versificare chiar dacă utilizează cuvinte fără sens, pentru a rima. Apoi apare povestirea expresivă în construirea de poveşti, teatru de păpuşi, dramatizări cu text creat şi cu temă dată.

La vârsta preşcolară, copiii sunt atraşi de formele complexe de artă, film, desen animat, serbări ce cuprind scenete, dans, recitare, muzică instrumentală, cor, balet, arta deghizării, printre ei putându-se identifica de pe acum viitori actori, dansatori, cântăreţi etc.

Problema creativităţii individuale şi colective este de natură să fie mai atent studiată şi cercetată. Copiii se imită unii pe alţii, copiază desenul vecinului, apar creaţii originale, poveşti noi după consultarea colegilor de grupă. Există şi metode specifice de stimulare a creativităţii de grup: Brainstorming, Gordon, Sinectica; dar mai greu accesibile vârstei preşcolare. Desenele colective, machetele, colajele, serbările şi spectacolele grupei, pot amplifica potenţele creatoare ale indivizilor şi colectivului în ansamblu.

II. METODE MODERNE

1. Brainstormingul - ,,metoda asaltului de idei"; ,,furtună în creier"

Brainstormingul poate fi definit ca: ,,o modalitate de a obţine, într-un răstimp scurt, un număr mare de idei de la un grup de oameni". Brainstormingul este cea mai răspândită metodă de stimulare a creativităţii în condiţiile activităţii în grup, încurajând participarea tuturor membrilor grupului.

Prin această strategie se află: ce anume ştiu elevii despre un anumit subiect, ideile sau soluţiile referitoare la un subiect sau situaţie problemă, opinii despre o experienţă comună. Fiecare este determinat să se implice activ. Copiii învaţă să asculte, să emită păreri, să colaboreze, să respecte ideile celorlalţi, să compare, să argumenteze şi să decidă. Ei devin mai curajoşi şi au mai multă încredere în propria persoană.

Momentul de brainstorming începe prin enunţarea unei probleme, după care, în mod spontan se emit soluţii, fără preocuparea validităţii acestora. Scopul central îl reprezintă enunţarea a cât mai multe puncte de vedere, căci nu calitatea contează, ci cantitatea. Se admit toate ideile formulate nu se tolerează nici un fel de critică. Pot fi preluate ideile emise de alţii şi fructificate prin ajustări succesive şi asociaţii libere asemenea unei reacţii în lanţ, conducând astfel la apariţia unor idei viabile şi inedite.

O astfel de metodă poate fi folosită în orice activitate care vizează dobândirea cunoştinţelor şi formarea capacităţilor. Prin stimularea motivaţiei aproape orice activitate poate începe prin brainstorming. Procesul implică mai multe etape:

- cunoaşterea regulilor;
- oferirea unui subiect, a unei întrebări, a unei cerinţe imperative sau a unei propoziţii neterminate asupra căreia fiecare participant reflectează;
- înregistrarea şi prezentarea ideilor;
- evaluarea ideilor;

Brainstormingul se poate realiza în perechi sau în grup. Cadrul didactic care iniţiază un moment didactic de tip brainstorming trebuie să dea dovadă de tact pedagogic şi să propună spre rezolvare probleme care prezintă un interes real.

Cele patru reguli ale brainstorming-ului sunt următoarele:

- judecata critică este exclusă;
- cât mai multe idei;
- daţi frâu liber imaginaţiei;
- combinările şi ameliorările sunt bine venite;

2. Tehnica ciorchinelui

Este o tehnică de predare – învăţare care încurajează pe copii să gândească liber şi deschis, este o metodă brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei. ,,Ciorchinele" constă în utilizarea unei modalităţi grafice de organizare a brainstorming-ului pentru a ilustra relaţiile, conexiunile dintre idei, o modalitate de a construi asociaţii noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor.

Tehnica realizării unui ciorchine presupune parcurgerea câtorva paşi:

- se alege cuvântul sau tema nucleu;
- copiii aleg sintagme în legătură cu tema propusă în discuţie;
- se leagă aceste sintagme sau cuvinte de tema propusă;
- se scriu idei în legătură cu aceste cuvinte până la expirarea timpului alocat;

„Ciorchinele” ca metodă se poate folosi atât în evocare cât şi în reflexie, fiind o tehnică flexibilă care se poate utiliza atât individual cât şi în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuţie trebuie să fie familiară elevilor care nu mai pot culege informaţii şi afla idei de la colegi. Folosită în grup, această tehnică, dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoştinţă de ideile altora, de legăturile şi asociaţiile dintre acestea.

3. Turul galeriei

Este o metodă de învăţare prin colaborare care încurajează exprimarea propriilor idei şi opinii dar şi a părerilor cu privire la soluţiile de rezolvare a unei probleme sau efectuare a unor sarcini de către colegii lor, membrii ai celorlalte grupuri.

Şi această metodă presupune următoarele etape:

- copiii în grupuri de 3-4 îndeplinesc o sarcină de învăţare care poate avea mai multe perspective de abordare;
- produsele activităţii pot fi exprimate într-o schemă, un poster care să reprezinte un inventar de probleme, idei judecăţi de valoare, soluţii imagini;
- posterele se depun pe pereţii sălii de grupă ca într-o expoziţie;
- fiecare din membrii grupurilor, la semnalul cadrului didactic, va examina „producţiile colegilor”, iar observaţiile vor fi trecute direct pe pereţii galeriei sau chiar pe desene prin diferite simboluri dinainte stabilite;
- după „turul galeriei” fiecare grup va face o analizăm comparativă a propriei munci, discutându-se observaţiile şi comentariile notate de colegi pe propriul lor poster;

Se va pune în discuţie produsele activităţii, nu realizatorii lor şi se va încuraja productivitatea ideilor de grup şi individuale.

Evaluarea va avea loc având puse la dispoziţie anumite criterii. Punctele de vedere diferite, controversele, divergenţele, antagonismul părerilor chiar, neînsemnând şi netrebuind să fie un impediment în apreciere.

Alte metode moderne cum ar fii:metoda SINELG, metoda mozaic, cvintetul, cubul, linia valorilor, T.G.T., metoda acvariului, starbursting, metoda piramidei; sunt mai greu utilizabile în grădiniţa de copii.

Bibliografie:

- Breben, S; Gongea, E.; Ruiu, G.; Fulga, M. (2006), *Metode interactive de grup*, Ghid metodic, Editura Arves;
- Cerghit, I. (2006), Metode de învățământ, Editura Polirom;
- Revista Învățământului Preșcolar nr. 3 și 4 / 2011;

48. IMPORTANŢA CREATIVITĂŢII ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

MIHU RALUCA, profesor învățământul preșcolar,
Grădinița cu PP nr. 22 Sibiu,
GODAN ANDREEA BRIGITTE, profesor învățământul preșcolar,
Grădinița cu PP nr. 22 Sibiu

Creativitatea poate fi definită ca trăsătură complexă a personalităţii umane, constând în capacitatea de a realiza ceva nou, original sau o activitate imaginativă adaptată astfel încât să producă rezultate care sunt atât originale cât şi de valoare.

Copiii prezintă tendința naturală de a fi creativi. Încă de la naștere, ei sunt observatori ageri şi entuziaști, ce aduc fiecărui lucru pe care-l percep o interpretare si o expresie unică. Prin creativitate, ei găsesc calea cea mai naturală de a se exprima şi de a cunoaște lucrurile din jurul lor. Provocarea noastră, ca părinți, este de a-i ajuta să-şi mențină si să-şi dezvolte acest potențial.

Creativitatea nu trebuie confundată cu talentul sau inteligența. Creativitatea nu înseamnă să faci mai bine ceva decât faci altceva, ci mai degrabă înseamnă să gândești, să explorezi, să descoperi şi să-ţi imaginezi.

Creativitatea nu este doar arta, muzica si teatru, ci fundamental, ea se referă la modalitatea de a gândi şi de a procesa informaţiile.

Dezvoltând potenţialul creativ al copilului, îl ajuţi să fie încrezător în abordarea experienţelor noi şi provocatoare pe care viaţa i le oferă. În loc să se teamă şi să respingă astfel de experienţe, copilul al cărui potenţial a fost încurajat are abilitatea să lanseze ipoteze, să testeze şi retesteze până când va obţine rezultatul mai bun.

Educaţia este cea care trebuie să ne ajute să ne adaptăm pentru un viitor pe care încă nu îl putem decât bănui cu atât mai puţin înţelege. Copiii dispun de un mare potenţial de creativitate, iar noi suntem responsabili de valorificarea acestuia. Aceştia au o extraordinară capacitate de a se adapta unor situaţii inedite, sunt talentaţi şi creativi.

Pentru a ajuta la dezvoltarea creativităţii copilului, părinţii trebuie să se implice şi să interacţioneze cu micuţul. Astfel încurajezi aceasta dezvoltare a copilului.

Creativitatea începe timpuriu în copilărie. Dar nu este neapărat legată de momentul când începe, ci de felul în care progresează dezvoltarea pe măsura ce copiii îşi consolidează creativitatea explorându-se pe ei înşişi, pe ceilalţi si lumea înconjurătoare.

De ce este creativitatea importantă?

Pentru că este o exprimare a sinelui. Creativitatea nu tine doar de desen şi artă, ci este legată în mod fundamental de modul de a gândi şi de a procesa informaţia.

Consolidând creativitatea unui copil, îl încurajăm să fie încrezător atunci când vine vorba de lucruri noi şi provocări. În loc să respingă astfel de experienţe, copiii care au fost încurajaţi să fie creativi pot teoretiza şi testa lucrurile până îşi ating scopul urmărit.

Creativitatea presupune interacţiune. Poţi începe prin a observa copiii în timp ce se joacă. Fii atentă la lucrurile care îi interesează şi vorbeşte-le despre ele. Ajută-i să se joace cu obiectele, să le manevreze.

Este foarte important să înţelegem că un copil explorează lumea prin simţuri. Experţii spun că astfel de activităţi banale stimulează şi încurajează gândirea creativă.

Copiii trebuie să vină în contact cu alţi copiii, ca să poată emula activităţile creative ale acestora. Jucăriile sunt instrumente excelente, dar secretul constă în folosirea obiectelor în modalităţi inovatoare, obţinând reacţii cât mai variate.

Învaţă copilul să facă un lucru, apoi arată-i că-l poate face şi în alt mod. Spre exemplu, spune-i copilului „bună" pe un ton vesel, făcându-i cu mâna. Repeta acest lucru de 10 ori, până când copilul începe să te imite, apoi schimbă puţin. Încearcă să şopteşti "bună" şi fă-i cu mâna sau spune-i "bună" zâmbind şi fă-i cu mâna, acoperindu-ţi ochii. Toate astea vor atrage si menţine atenţia copilului, care se va gândi "Ce-i asta? Super! N-am mai văzut asta până acum" şi astfel îi va veni ideea să-şi experimenteze şi să-şi creeze propriile combinaţii. Citeşte cărţi, cântă şi dansează. Fii şi tu creativă.

Ceea ce pentru adulţi este un lucru obişnuit, este ceva creativ pentru un copil care nu ştie cum şi în câte feluri se poate folosi un obiect. Este foarte important sa încurajezi interesele native ale copilului, este un lucru esenţial pentru dezvoltarea laturii creative.

Respectă tendinţele copilului, creativitatea se dezvoltă automat. Asta înseamnă ca e bine sa-i dai copilului jucării care pot fi folosite într-o mulţime de feluri pentru a-l încuraja să-şi folosească imaginaţia. De asemenea, poţi participa la diverse jocuri inventate de copil deoarece este ieftin, distractiv si eficient. Ideea este că un copil este înzestrat de la natura cu inventivitate şi creativitate. Noi trebuie doar sa încurajăm aceste înzestrări jucându-ne cu el, nu dirijându-i jocul şi dându-i jucării care pot fi folosite intr-o mulţime de feluri. Părinţii observă imediat creativitatea copiilor, pentru că asta fac micuţii.

Dacă ai senzaţia ca te străduieşti prea mult sa-i oferi copilului activităţi noi şi diverse tot timpul, pentru a-i încuraja creativitatea, este cazul sa te relaxezi. Probabil că încurajezi oricum creativitatea copilului, fără să-ţi dai seama. Consolidarea creativităţii este legată şi de alte aspecte ale dezvoltării copilului şi de activităţile pe care le implica acestea.

Citindu-i copilului, îi încurajezi dezvoltarea limbajului, a comunicării, a cunoștințelor, a creativității si a proceselor cognitive. Construind turnuri din cubulețe îl ajuți să-și dezvolte abilitățile matematice, cele estimative, precum și limbajul și imaginația.

Un copil are nevoie de reguli pentru a-şi însuşi anumite conduite, însă de multe ori acestea ridică un zid care îl împiedică să se manifeste firesc, de frica sancţiunii. Greşeala şi asumarea acesteia sunt inerente actului de creaţie. De pildă pentru un copil demontarea maşinuţelor pe care le are poate fi o modalitate de cunoaştere, de înţelegere a mecanismului de funcţionare, sau pentru unul căruia îi place să picteze, iar în demersul lui strică materialele de lucru, sancţiunile din partea părinţilor sau ale dascălilor nu fac decât să înăbuşe din faşă posibile talente care încearcă să iasă la iveală.

Această rigiditate se regăseşte din păcate şi în maniera de predare a multor cadre didactice, care pun în plan secund sufletul copilului, starea lui de bine, ocupându-se doar de îmbogăţirea lui cognitivă şi evident sistemul de învățământ care pune accentul pe discipline cum ar fi limba română, matematica şi mai puţin pe muzică, sport, educaţie artistică, plastică, dans, etc., activităţi care sunt iubite de copii, dar care din păcate sunt cenuşăresele sistemului de învăţământ. Astfel, copilul este educat să se axeze pe disciplinele „de viitor".

Alternativele educaţionale sunt cele care doresc să ofere copilului posibilitatea de a-şi dezvolta liber gândirea imaginativă, punând accentul pe afectivitate şi voinţă.

„Omul este liber – spune R. Steiner – în măsura în care poate asculta de sine însuşi, în fiecare clipă a vieţii sale."

Creativitatea a fost definită şi ca procesul interpersonal sau intrapersonal al cărui rezultat sunt produse originale, semnificative şi de o înaltă calitate. În cazul copiilor, accentul ar trebui pus pe proces, adică pe dezvoltarea și generarea de idei originale, care pare să fie baza potențialului creativ.

Preşcolarul se află în stadiul în care descoperă lumea, este curios de tot ceea ce îl înconjoară, astfel că trebuie să îi dăm ocazia, să îl stimulăm "să vadă", "să simtă", „să miroase" lucrurile pentru ca mai apoi să le poată transpune artistic într-o manieră originală. Sensibilitatea copiilor pentru frumos are ca punct de plecare dezvoltarea simţului estetic, prin perceperea formelor, mărimilor, îmbinarea culorilor.

Educaţia artistico-plastică nu poate fi neglijata, deoarece pe lângă faptul ca are o contribuţie majoră în ceea ce priveşte dezvoltarea cognitivă (stimulează funcţiile perceptive, memoria vizuală şi tactilă, formarea reprezentărilor, etc.), din punct de vedere afectiv creează un cadru în care elevii îşi pot descoperii natura interioara. Aceste activităţi îi ajută pe copii să descopere frumosul din lucrurile care îi înconjoară şi să le valorizeze, îi ajută să se exprime într-o manieră necenzurată, îi ajută să iubească natura şi oamenii. Acestea sunt adevărate terapii de care sufletul are nevoie pentru a se putea îmbogăţii spiritual.

„Citind" creaţiile copiilor care au o mare încărcătură simbolistică, putem descifra stadiul intelectual în care se află, nevoile pe care le au, aspiraţiile, modul în care ei percep lumea în general. Doar cunoscând aceste lucruri putem să înţelegem cu adevărat copilul şi să îl ajutăm, să îl ghidăm în ceea ce are nevoie şi nu în ceea ce considerăm noi că ar avea nevoie.

În momentul în care copilul uzează de anumite materiale (lut, vopsele, etc.) pentru a crea ceva, el deţine controlul asupra lor, se simte independent şi valorizat, în acel moment este impulsionat să se mobilizeze, simte că el este important şi că doar de el depinde cum va ieşi acel lucru. Este de dorit ca el să aibă posibilitatea să îşi aleagă materialele de lucru şi modalitatea în care va realiza lucrarea, chiar dacă trebuie să respecte o anumită temă.

Un rol foarte important în stimularea creativităţii îl are motivaţia, atmosfera de lucru şi cadrul în care se desfăşoară activitatea. Pentru un copil este extrem de important să se simtă valorizat şi evidenţiat atunci când realizează ceva, fiind impulsionat astfel şi pentru viitoarele activităţi. În ceea ce priveşte atmosfera de lucru, aceasta trebuie să fie destinsă, copilul nu trebuie să lucreze în tensiune şi critică, iar o muzică liniştitoare în surdină pe lângă atitudinea blândă şi plină de tact a celui care

dirijează activitatea este binevenită. Cadrul ideal pentru desfăşurarea acestor activităţi este natura, cel mai de preţ terapeut.

Factorii care stimulează creativitatea:

Cercetările din domeniul creativității vorbesc despre doua categorii de factori care influențează creativitatea la copii:

- factori interni, care țin de trăsăturile de personalitate ale copilului - interesele copilului, abilitățile de învățare, temperamentul.
- factori externi, care țin de mediul social în care trăiește copilul - familia, școala, prietenii, activitățile extrașcolare.

Metode folosite pentru dezvoltarea creativității copiilor:

Modelarea ca metodă practică a căpătat o răspândire largă în cadrul activităţilor literar artistice. Aici se pot folosi două tipuri de modelare : cu obiecte şi cu modele – scheme.

Metoda înscenării – pregătim copiii către jocurile dramatice şi activitatea teatralizată, având ca scop formarea atitudinii creatoare faţă de conţinutul operelor literare; dezvoltarea spiritului creator; formarea priceperii de a înscena poveştile; educarea dorinţei de a organiza jocuri-dramatizări

Metodele verbale – metodele în cauză transferă copiii pe o treaptă nouă de dezvoltare. Scopurile acestei metode : îmbogăţirea cunoştinţelor copiilor despre mediul ambiant, viaţa socială şi literară, formării atitudinii emotive faţă de textul literar, dezvoltarea imaginaţiei creatoare.

Povestirea pedagogului este una dintre cele mai răspândite metode verbale în activităţile cu copii. Cu ajutorul acesteia educatorul creează la copii impresii vii, trezeşte imaginaţia, interesul faţă de textul literar contribuie la lărgirea cercului lor de cunoştinţe.

Metoda lecturii – trezeşte la copii interesul faţă de carte, faţă de conţinutul textului literar. Apare dorinţa de a mai lectura încă o dată opera. Dacă educatorul sistematic va susţine această iniţiativă a copiilor atunci el va educa interesul faţă de carte, dorinţa de a se adresa de sine stătător cărţii şi de „a lucra" sistematic cu ea.

Povestirea artistică a textului – scopul acestor activităţi este de ai familiariza pe preşcolari cu cele mai frumoase opere în proză din folclorul copiilor, de ai face să simtă frumuseţea operei. Aceste activităţi sunt îndrăgite de copii, deoarece în cadrul lor ei au prilejul de a savura frumuseţea cuvântului artistic, de a se familiariza cu viaţa socială şi cea a naturii, cu unii eroine verosimili. Copii de 6-7 ani încep a manifesta interes mai mare faţă de carte, de fiecare text aparte. Lectura pentru ei devine o necesitate.

Deseori terminând citirea textului ei roagă educatorul să le mai citească. Aceasta ne vorbeşte nu numai de apariţia elementelor de dragoste a copiilor faţă de carte ci şi faptul că la ei se dezvoltă atenţia voluntară. Pentru activităţi se aleg poveşti populare cu animale, snoave, basme scurte. De asemenea se povestesc şi unele povestiri cu tematică despre sărbători.

Un loc de seamă la activităţile de citire şi povestire artistică trebuie să le revină metodelor intuitive.

Repovestirea – este o activitate de literatură având ca scop principal formarea la copii a perceperii de interpretare expresivă a unui text. La aceste activităţi în faţa copiilor se pun următoarele sarcini: de a asculta atent şi a reţine în memorie conţinutul operei artistice, de a simţi conţinutul emotiv al textului, de a înţelege conţinutul de idei, de a reproduce aproape un text. O atenţie deosebită e necesar să se acorde metodicii organizării aceste activităţi care are următoarele etape: citirea expresivă a textului de către pedagog, conversaţia în legătură cu conţinutul, citirea repetată de către pedagog, repovestirea de către copii, organizarea jocurilor pe baza textului .

Memorizarea – se începe încă din fragedă copilărie. Copiilor li se spun poezii hazlii se organizează jocuri amuzante în timpul cărora memorizează poezioare. În grupa pregătitoare se folosesc poezii cu un volum de 2-3 strofe. Memorizarea textului se începe cu o conversaţie introductivă în legătură cu conţinutul textului. Copiilor li se spune o ghicitoare, li se arată un tablou, jucărie, obiect. Se recită poezia de către educator (de 2-3 ori), apoi memorizarea ei de către copii. Ei memorează

poezia, o recită pe rând, o înscenează (dacă conţine dialog). Trebuie atrasă atenţia la recitarea expresivă a poeziei. Poeziile se memorează în întregime şi nu pe strofe, se recită individual şi nu în cor. Pentru recitare la etapa de bază se invită copiii înzestraţi cu o memorie bună, ceea ce permite la ceilalţi copii să înţeleagă şi să însuşească mai bine textul. Trebuie de atras atenţia la conţinutul poeziei: solemn, liric.

Compunerea(crearea textelor) – dezvoltarea imaginaţiei creatoare, a priceperii de a compune este una din sarcinile supreme ale activităţii literar artistice. Pentru realizarea cu succes a acestei sarcini o importanţă deosebită o au următorii factori: conţinutul bogat al vieţii copiilor acasă şi la grădiniţă, activităţile bogate după conţinut la grădiniţă, îmbogăţirea cunoştinţelor despre viaţă, literatură, scriitori, carte. În grupele pregătitoare copii învaţă a compune ghicitori, poveşti după modelul educatorului,după conţinutul unui tablou cu subiect, compun împreună cu educatoarea poezioare scurte de 2-3 rânduri. Formarea priceperii de a crea independent texte de mic volum este scopul final al activităţilor de povestire creatoare, ce se organizează în grădiniţă.

Astfel, măsura în care creativitatea copilului reuşeşte să iasă la iveală depinde de inventivitatea, arta şi dăruirea cu care cadrul didactic ajunge la sufletul copilului.

Și nu uita!

Încurajează și răspunde pozitiv, fără să critici și să judeci exprimările creative ale copilului. Cel mai important lucru este să împărtășești plăcerea de a interacționa cu el. Astfel, îl ajuți să-și construiască o imagine de sine pozitivă, să aibă încredere în forțele proprii, să fie ingenios și perseverent – atitudini care îi vor servi cel mai bine în confruntarea cu obstacolele și în rezolvarea problemelor.

Bibliografie:

- Barron Frank and Harrington David M., *Creativity, Intelligence and Personality*, 2003
- Moldovanu Loredana, Teza de licență: *Metode de stimulare a creativităţii copiilor preşcolari de 6 – 7 ani*
- Marinescu Larisa Eromanga, *Importanţa stimulării creativităţii în dezvoltarea copilului*

49. APLICAREA METODELOR MODERNE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREŞCOLAR

Prof. înv. preșcolar Moța Ionela Marina
G.P.P. NR.1 „Căsuța Piticilor”- Horezu, jud. Vâlcea

Conform pedagogiei moderne educatorii, în mod continuu, trebuie să promoveze învăţarea eficientă bazată pe sporirea gradului de implicare activă şi creativă a copilului, menită să înlesnească cunoaşterea prin participarea directă la construirea cunoaşterii.

Schimbarea în activitatea didactică desfăşurată în grădiniţa de copii implică aplicarea de metode, tehnici şi procedee moderne ce contribuie la eficientizarea învăţării.

Învăţarea prin cooperare reprezintă modul de organizare a activităţii didactice pe grupuri mici, astfel încât lucrând împreună copiii îşi maximizează atât propria învăţare, cât şi pe a celorlalţi copii, este calea folosită de către educatoare pentru a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa.

Pentru a facilita şi moderniza învăţarea am organizat deseori activităţi desfăşurate pe grupuri mici de copii. Astfel, copiii au cooperat în rezolvarea sarcinilor de lucru, şi-au exprimat propriile puncte de vedere, au argumentat, au pus întrebări cu scopul de a înţelege, au schimbat ideii cu ceilalţi. Pe tot parcursul desfăşurării acestor activităţi am fost partener de învăţare, am intervenit acolo unde a fost nevoie, am îmbunătăţit sarcinile, am ajutat copiii să înţeleagă şi să explice punctele de vedere.

Vă prezint în continuare câteva exemple de activităţi desfăşurate cu copiii pe baza aplicării metodelor de învăţare prin cooperare:

Metoda ,,Schimbă perechea" - este o metodă de lucru în perechi. Se împarte clasa în două grupe egale ca număr de participanţi. Se formează două cercuri concentrice, copiii fiind faţă în faţă pe perechi.

Educatoarea dă o sarcină de lucru. Fiecare pereche discută şi apoi comunică ideile. Cercul din exterior se roteşte în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche. Copiii au posibilitatea de a lucra cu fiecare membru al grupei. Fiecare se implică în activitate şi îşi aduce contribuţia la rezolvarea sarcinii.

Exemplu: Pentru activitatea matematică.

Tema: ,,Numere pare/impare"

Etapele activităţii:

1. *Se organizează colectivul în două grupe egale*. Fiecare copil ocupă un scaun, fie în cercul din interior, fie în cercul exterior. Stând faţă în faţă, fiecare copil are un partener.
2. *Educatoarea comunică cerinţa: ,,Spune un număr par/impar!"*.
3. *Lucrul în perechi.* Copiii lucrează doi câte doi pentru câteva minute.

Copilul aflat în cercul interior spune un număr par/ impar celălalt va da exemplu de un alt număr. Apoi copiii din cercul exterior se mută un loc mai la dreapta pentru a schimba partenerii, realizând astfel o nouă pereche. Jocul se continuă până când se ajunge la partenerii iniţiali sau se termină.

4. *Analiza ideilor şi a elaborării concluziilor*. În acest moment, copiii se regrupează şi pe tabla magnetică aranjează în ordine crescătoare/ descrescătoare numerele pare /impare.

Metoda ,,Turul galeriilor "

Tema: ,,Peisajul anotimpurilor"- *Activitate practică*

Copiii se împart pe grupe, îşi aleg tema şi materialele necesare pentru a realiza câte o lucrare colectivă, ca de exemplu: " *Peisaj de iarnă (primăvară, vară, toamnă)".*

După terminarea lucrării fiecare echipă îşi afişează peisajul realizat într-un loc deja stabilit.

Grupurile de copii trec pe la toate lucrările şi vor completa, vor aduce îmbunătăţiri şi vor face observaţii la ceea ce au lucrat colegii lor.

La sfârşit se face o analiză a lucrărilor realizate.

Metoda ,,Studiul de caz"

Categoria de activitate*:Educaţie pentru societate*

Tema:*,,Norme de comportament"*

Se formează grupe de copii. Fiecare grupă primeşte aceeaşi imagine în care este prezentată o întâmplare. Copiii citesc imaginea, analizează conţinutul şi apoi găsesc soluţii pentru rezolvarea problemei.

După un timp de lucru, stabilit de la început, fiecare grupă îşi desemnează câte un reprezentant care va expune soluţia găsită pentru rezolvarea problemei.

La final se trag concluzii.

Metoda cubului

Etapele metodei:

1. Pe cele şase feţe ale cubului se menţionează sarcinile: descrie; compară; analizează; asociază; aplică; argumentează.
2. Anunţarea temei /situaţiei puse în discuţie.

Exemplu*:* Categoria de activitate*: Activitate matematică*

Tema: *,,Figuri geometrice"*

3. Împărţirea clasei în şase grupuri, care examinează tema conform cerinţei înscrise pe faţa cubului alocată fiecărui grup:

a) *Descrie*: culorile, formele, mărimile/dimensiunile.

b) *Compară*: asemănările şi diferenţele specifice faţă de alte realităţi.

c) *Asociază*: tema la ce te îndeamnă să te gândeşti?
d) *Analizează*: spune din ce se compune, din ce este făcut etc.?
e) *Aplică*: cum poate fi folosită? Ce poţi face cu ea?
f) *Argumentează* pro sau contra ei, enumerând suficiente motive care să susţină afirmaţiile tale.
4. Fiecare grup prezintă oral în faţa celorlalte grupuri concluziile la care a ajuns (materialul elaborat).
5. Se centralizează concluziile
Se poate combina cu metoda comunicării rotative (se schimbă sarcinile).

În concluzie, învăţarea prin cooperare dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreună, la toate tipurile de lecţii, acoperind neajunsurile învăţării individualizate, acordând în acelaşi timp, o importanţă considerabilă dimensiunii sociale, prin desfăşurarea proceselor interpersonale. Folosind acest mod de lucru este important să ţinem seama de avantaje şi dezavantaje, având în vedere că o bună organizare a activităţii în echipă este un succes pentru învăţământul preşcolar care trebuie să ţină pasul cu întreg sistemul de învăţământ românesc şi să meargă împreună spre un învăţământ modern.

Esenţial este ca noi, educatorii, să avem o atitudine pozitivă faţă de diferitele dimensiuni ale schimbării, să fim abilitaţi să folosim diferite instrumente metodologice care să ne permită efectuarea „pasului înainte" pe care societatea ni-l cere.

Bibliografie:

- Crenguţa–Lăcrămioara Oprea – Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Editura Universitatea Bucureşti, 2003.
- *** - Revista Învăţământul preşcolar, Bucureşti, Nr.1/2007.

50. STIMULAREA CREATIVITĂȚII FOLOSIND VISUL ȘI BRAINWRINTIGUL

PROF. ÎNV. PREȘC. MUNTEANU DANIELA ALEXANDRA
G.P.P. NR. 1 „CĂSUȚA PITICILOR", HOREZU, VÂLCEA

Reprezentând perioada cea mai importantă pentru conturarea creativității, preșcolaritatea aduce cu sine o cristalizare a nevoii de cunoaștere, de informație, de independență, de autoexprimare, fiind totodată momentul în care se conturează percepția de sine. Deosebit de importantă în conturarea acestor factori ai personalității copilului este atitudinea obiectivă și pozitivă a adultului față de copil. Este necesar, așadar, să fie satisfăcută nevoia de independență a preșcolarului și să i se acorde încrederea în activitățile inițiate de el. Copilul nu trebuie să fie descurajat chiar dacă rezultatul muncii lui nu reprezintă o capodoperă.

Încă din preșcolaritate se poate vorbi despre creativitate, cu specificația că nivelul posibil de atins în această perioadă este acela al creativității potențiale, manifestată prin activitățile ce predomină perioada preșcolarității: jocuri și desene. Potențialul creativ este latent în fiecare copil, el putând fi stimulat sub influența unui mediu socio-educațional stimulativ sub îndrumarea părinților și a cadrelor didactice.

Considerate modalități moderne de stimulare a învățării experiențiale, de exersare a capacităților de analiză, de dezvoltare a creativității copiilor, metodele interactive de grup promovează interacțiunea dintre preșcolari, schimbul de idei, de cunoștințe și asigură un demers interactiv al actului de predare-învățare-evaluare. Preșcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul concret și prin corelațiile elaborate interactiv, în care își asumă responsabilități, formulează și verifică soluții.

Aceste metode activizează toți copiii, le dezvoltă comunicarea, creativitatea, independența în gândire și în acțiune, îi ajută să ia decizii corecte și să le argumenteze. Ele implică copiii în procesul de

învățare, devenind parte activă la propria lor formare, prin îmbinarea muncii individuale cu munca pe grupuri și activitatea frontală.

Două dintre metodele preferate de copii sunt *tehnica viselor* și *tehnica brainwrinting (tehnica 6/3/5).*

Tehnica viselor „este o tehnică bazată pe meditație în care copilul își lasă în voie imaginația să lucreze pentru a exprima ceea ce a gândit că poate face el în viitor, apoi compară visul cu realitatea în vederea obținerii unor situații viabile pentru viitor." (Breben, S. și colab., 2002, p. 301). Această metodă are ca și obiective dezvoltarea limbajului și a situațiilor de comunicare și stimularea imaginației prin crearea de situații comparabile cu cele existente în viața reală. În cadrul metodei povestirile create nu sunt corectate sau criticate. Beneficiile metodei sunt: stimulează imaginația și creativitatea; impulsionează depășirea barierelor; activizează grupurile prin competiția permanentă; impune stabilirea unei paralele între lumea reală și cea imaginativă; compararea soluțiilor; dezvoltă gândirea creativă; stimulează buna dispoziție

Tehnica 6/3/5 (brainwriting) reprezintă „o modalitate de lucru bazată pe construcţia de „idei pe idei" în domeniul creativităţii" (Breben, S. și colab., 2002, p. 289). Ea este „o metodă a gândirii critice care își ia denumirea pornind de la activitatea desfășurată la clasă" (Scheau I., 2004, p.7). Are ca obiectiv stimularea creativităţii de grup a copiilor prin solicitarea de a găsi cât mai multe soluţii/idei având la bază o temă dată. Această metodă poate fi aplicată întregii grupe de copii pentru obţinerea unui număr mare de idei, cu condiția cunoașterii caracteristicilor copiilor preșcolari. Beneficiile metodei sunt stimularea creativității în grup, crearea unor idei noi și originale, permiterea unor reacții în lanț, stimulareaparticipării active, a spiritului competitiv.

Este o metodă simplă de stimulare a creativităţii care presupune:

- 6 membri în grupul de lucru;
- 3 soluţii date de fiecare membru al grupului la o problemă dată;
- 5 minute – timpul de lucru pentru cele trei soluţii.

Cele două metode pot fi folosite individual, dar folosite împreună pot avea rezultate uimitoare.

Voi prezenta în continuare o activitate în care au fost folosite amândouă metodele.

Copiii sunt anunțați că li se va spune o poveste și, pentru a o asculta, va trebui să respecte niște instrucțiuni: așezați pe saltele, întinși într-o poziție comodă, vor sta cu ochii închiși și vor asculta povestea. Fiecare își va imagina povestea, iar după ce povestea se va sfârși vor fi împărțiți pe echipe pentru a desena povestea.Întinși pe saltelușe, într-o poziție comodă, copiii închid ochii și ascultă povestea. Educatoarea, cu voce înceată, le spune copiilor povestea. Poate fi un fragment dintr-o poveste învățată sau o poveste inventată. Eu am folosit metodele cu un fragment din*Albă ca Zăpada*, de Frații Grimm:

În căsuță, toate lucrurile erau mititele dar atât de gingașe și sclipind de curățenie, că ți-era mai mare dragul să le privești. Pe o măsuță acoperită cu o față de masă albă erau rânduite șapte talere mici și lângă fiecare taler se afla câte o linguriță, o furculiță, un cuțitaș și-o cupă cât un degetar. Iar de-a lungul unui perete se înșirau șapte pătuceane, așternute cu cearșafuri albe ca neaua.

Cum era tare flămândă și însetată, Albă-ca-Zăpada ciuguli câte un pic din fiecare taler, ciupi câte-o fărâmiță de pâine și sorbi din fiecare cupă câte-o înghițitură de vin, fiindcă nu voia sa ia toată mâncarea numai de la unul singur. Și fiindcă se simțea grozav de obosită, dădu să se culce într-un pătuț, dar nici unul nu i se potrivea: unul era prea lung, altul prea scurt și abia ultimul pătuț se nimeri să fie pe măsura ei. Fata se culcă în el și adormi.

După ce au ascultat povestea copiii sunt împărțiți în grupe de câte șase. Așezați la măsuțe, fiecare copil are o foaie de hârtie și un creion colorat, fără a se repeta culoarea la aceeași grupă, putându-se observa, astfel, contribuția fiecărui copil. Este indicat să se scrie numele copilului pe foaie, pentru a putea verifica dacă s-a făcut corect rotirea fișelor. Li se spune copiilor ce au de făcut: fiecare, timp de cinci minute, va desena pe coala de hârtie trei elemente din povestea pe care a visat-o. La semnalul educatoarei, vor da foaia de hârtie la colegul din dreapta care va „citi" ce au „scris" colegii și

va completa visul. Nu trebuie să repete elementele, pot doar să adauge elemente noi sau să îmbunătățească elementele adăugate anterior. Când fiecare copil va intra în posesia foii sale se va trece la analizare lucrărilor, identificându-se elementele desenate. Se poate face o centralizare a elementelor desenate pentru a vedea ce anume le-a atras copiilor mai mult atenția. Fiecare lucrare este apreciată, aducându-se îmbunătățiri verbale de către colegi.

Metodele implică mult tact din partea dascălilor, deoarece trebuie să-și adapteze stilul didactic în funcție de tipul de copil timid, pesimist, agresiv, acaparator, nerăbdător, pentru fiecare găsind gestul, mimica, întrebarea, sfatul, lauda, reținerea, aprecierea, entuziasmul, în concordanță cu situația și... totul va fi ca la carte.

În rezolvarea diferitelor sarcini un rol important îl joacă experiența, care ajută deseori copiii să depăşească obstacolele care blochează învăţarea şi să facă combinaţii, conexiuni între reprezentările diferite ale celor din grup şi descoperirile lor prin contactul direct cu mediul pe care-l explorează, de aceea ar trebui inventariate aceste experiențe pentru a ne baza pe ele atunci când introducem o nouă metodă, pentru că puterea mirifică a metodelor este dată de stăpânirea și aplicarea lor sistematică, devenind un algoritm.

Este necesar ca sarcina de lucru să fie clară, concisă, astfel încât rezolvarea să fie rapidă și eficientă. Cu cât gradul de dificultate al sarcinii va fi mai mare, cu atât copiii vor fi provocați să participe la căutări, investigații, pentru a descoperi misterul ascuns de sarcina de învățare. În cadrul grupului se vor coordona acțiunile, iar participanții se vor ajuta, încuraja, negocia soluții, fiecare aducându-și contribuția la realizarea produsului final.

Abordarea şi aplicarea **metodelor active** reprezintă un mod superior de instruire deoarece acestea solicită timp, diversitatea de idei, angajarea în acţiune, descoperirea unor noi valori, responsabilitate didactică, încredere în ceea ce s-a scris şi în capacitatea personală de a le aplica creator pentru eficientizarea procesului instructiv educativ, iar prezentarea ca nişte jocuri distractive, de învăţare și cooperare, nu de concentrare, aduce un plus de motivație în învățare.

Bibliografie:

1. Bratu, B., *Creativitatea copilului,* Ed. Enciclopedică Română, București, 1969;
2. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., (2002) *Metode interactive și de grup-ghid metodic,* Ed. Arves, Craiova;
3. MEC Asociaţia educatoarelor Dolj, (2008) *Învăţământul preşcolar în mileniul III,* Editura Reprograph, Craiova.

51. EXPERIMENTUL-ALTERNATIVĂ EDUCAŢIONALĂ CU BENEFICII MULTIPLE

Prof. înv. preşc. Muşat Ioana Roxana
Şc. Gimnazială Nicolae Bălcescu
G.P.N. Rotărăşti

Descifrarea tainelor ştiinţei prin experimente ştiinţifice contribuie la dezvoltarea capacităţii de învăţare la preşcolari, precum şi la dezvoltarea lor mentală optimă.

Micile încercări de a înţelege cum funcţionează elementele mediului înconjurător hrănesc interesul şi curiozitatea copiilor de a cunoaşte, precum şi spiritul lor competitiv în descoperirea de lucruri noi, revoluţionare.

Joaca educativă prin experimente ştiinţifice poate concentra atenţia şi setea de învăţare a preşcolarului, astfel încât intelectul lui să fie pregătit să absoarbă informaţiile de baza în primii ani de şcoală. Modalităţile distractive prin care o educatoare poate stimula creativitatea şi gândirea logică a copilului de vârstă preşcolară sunt foarte importante pentru formarea primelor deprinderi necesare viitorului elev exemplar.

Voi prezenta pe scurt câteva experimente îndrăgite de preşcolari.

Stafidele dansatoare

Toarnă o băutură răcoritoare carbogazoasă puternic acidulată într-un pahar transparent şi presară 4 - 5 stafide proaspete pe suprafaţă acestuia. Arată-i copilului cum bulele formate de dioxidul de carbon reuşesc să facă stafidele să sară de jos în sus, de parcă ar dansa.

Stafidele au o masă mai densă decât lichidul băuturii, de aceea se vor scufundă iniţial. Atunci când bulele dioxidului de carbon se lipesc de suprafaţă stafidelor, fructele sunt propulsate la suprafaţă, unde balonaşele acidulate se sparg, iar stafidele plonjează din nou pe fundul paharului. Procesul continuă până la eliminarea întregii cantităţi de acid din suc.

Mini oceanul

Se umple o sticlă de plastic de 1 litru cu apă, aproximativ trei sferturi. Adaugă colorant alimentar albastru şi puţin ulei pentru gătit, apoi înşurubează bine capacul sticlei şi arată-i curiosului cum uleiul nu se dizolvă niciodată în apă, dispersându-se în mici bule cu aspect diferit faţă de cel al lichidului albastru.

Piperul fugar

Se presară piper pe suprafaţă unei căni de apă. Se pune un strop de săpun lichid pe buricul degetului arătător şi se atinge centrul "lacului" de piper, pentru a formă o zona limpede. Explică-i micuţului tău că săpunul "sparge" tensiunea formată la suprafaţă apei, iar presiunea din jur împinge piperul departe de săpun.

Picturile solare

Se pun obiecte de forme diferite pe o foaie de hârtie glase de culoare închisă, apoi se aşază într-un spaţiu în care pot sta expuse un timp la razele soarelui. După câteva ore, arată-i copilului tău cum acţiunea razelor s-a concretizat în decolorarea hârtiei, lăsând porţiuni mai închise acolo unde obiectele au fost aşezate.

Dansul popcornului

Umple un borcan de sticlă trei sferturi cu apă şi adaugă 2 linguri de praf de copt. Completează magica poţiune cu o picătură de colorant alimentar şi 10-15 floricele de porumb. Ultimul pas este să adaugi câţiva stropi de oţet alimentar, acţiune care va determina popcornul să se mişte singur în aproximativ 2 minute.

Magia de gheaţă

Umple un pahar de apă și adaugă un cub de gheață. Copiii trebuie să lege cu sfoară cubul și să încerce astfel să îl scoată din recipient. După câteva încercări eșuate, spune-le să își pună mâinile la ochi și să numere până la 10, timp în care tu adaugi puțină sare peste gheață și îi rogi să încerce din nou. De această dată, cubul va putea fi scos cu ușurință, grație faptului că sarea a topit cubul suficient de mult încât să se "lipească" de sfoară. Explică-i la final fenomenul.

Vulcanul

Pune un borcănel gol de mâncare pentru bebeluși pe o tavă și acoperă-l cu plastilină, modelând-o astfel încât să semene cât mai fidel cu un munte. Adaugă într-un pahar câteva picături de colorant alimentar roșu și o linguriță de praf de copt. Trezește "vulcanul" la viață cu ajutorul unei cantități mici de oțet, care va produce o spumă similară cu lavă vulcanică.

Cerneală invizibilă

Cu ajutorul unui bețișor de urechi sau o pensula pentru desen, încurajăm copilul să scrie mesaje sau să realizeze picturi pe o coală albă de desen, folosind suc de lămâie. Se lasă urmele să se usuce, apoi se așează un bec aprins cât mai aproape de "opera de artă", până când scrisul devine vizibil, pe măsură ce sucul de lămâie uscat se face tot mai maron la nuanță.

Concluzii

Experimentul științific sau de amuzament este o activitate plăcută copiilor , care se poate utiliza cu succes la nivel preșcolar , mai ales în condițiile predării integrate .Strategiile didactice utilizate de cadrul didactic trebuie să dezvolte posibilitățile promovării și percepției, a observației și interpretării cunoașterii.

Nu există experiment eșuat sau greșit există descoperire, cercetare și învățare prin joacă.

52. STUDIU DE CAZ - APLICAȚIE PRACTICĂ

Mușat Melania
Grădinița cu P.N.nr.3 Lăceni

Studiul de caz reprezintă o metodă de confruntare directă a participanţilor cu o situaţie reală, autentică, luată drept exemplu tipic, reprezentativ pentru un set de situaţii şi evenimente problematice. Studiul de caz este o analiză amănunţită a unei persoane sau a unui grup, pentru a surprinde un model al unui fenomen social. Cazul trebuie situat în context, trebuie formulată problematica etc.

Studiul de caz este una dintre metodele de cercetare din domeniul științelor despre societate, alături de experiment, chestionar, istoric și analiza informațiilor obținute. Acesta constituie o analiză amănunțită fie a unei persoane, fie a unui grup. Studiul de caz este un document care este realizat și publicat cu scopul de a prezenta modul în care a fost analizată și evaluată o situație, dar și pentru a elabora și implementa decizii care vizează găsirea soluțiilor pentru una sau mai multe probleme din cadrul unei organizații, care se dovedește a fi, de regulă, profitabilă.

Iniţial a fost folosită ca o metodă de cercetare ştiinţifică (în medicină, economie, psihologie etc.), având rădăcini în Grecia antică (Solomon) şi China veche (Confucius), însă, ulterior, studiul de caz a fost extins şi în problemele educaţiei, fiind utilizată de profesorul Colomb Langadall la Şcoala Comercială Harvard (1935) (Harvard Graduate School of Bussines Administration).

Termenul provine din latinescul "casus" care înseamnă eveniment fortuit. Scopurile acestei metode interactive, valoroasă din punct de vedere euristic şi aplicativ constau în: realizarea contactului participanţilor cu realităţile complexe, autentice dintr-un domeniu dat, cu scopul familiarizării acestora cu aspectele posibile şi pentru a le dezvolta capacităţile decizionale, operative, optime şi abilităţile de a soluţiona eventualele probleme; verificarea gradului de operaţionalitate a cunoştinţelor însuşite, a priceperilor şi deprinderilor, a comportamentelor, în situaţii limită; sistematizarea şi consolidarea cunoştinţelor, autoevaluarea din partea fiecărui participant în parte, a gradului de aplicabilitate a acestora în situaţiile create; educarea personalităţii, a atitudinilor faţă de ceilalţi participanţi şi faţă de

cazul respectiv, tratarea cu maturitate a situaţiilor; exersarea capacităţilor organizatorice, de conducere, de evaluare şi decizie asemeni unei situaţii reale.

Studiul de caz este prin excelenţă o metodă calitativă.

Acesta este un „instrument" al unei strategii de cunoaştere mai largi de la care se aşteaptă răspunsuri consistente în legătură cu anumite chestiuni. R. K. Yin apreciază studiul de caz ca fiind "o strategie de realizare a unei cercetări care necesită investigații empirice în legătură cu un fenomen particular contemporan, într-un context de viață real și utilizând multiple surse de informații (interviuri, chestionare,mărturii, dovezi, documente)", Robert Yin, în cartea sa "Studiul de caz", Polirom, 2005, face o prezentare a acestei tehnici aducând numeroase exemple și referiri la studii diferite din diverse domenii. În această carte are cuprinde studiul de caz ca o strategie de cercetare, tipuri de studio de caz, designul acestora, modul de realizare dar și tehnici specifice de realizare a datelor găsim și o definiție elucidantă: "investigația prin studiul de caz este situația de cercetare în care numărul variabilelor este mai mare decât numărul unităților de analiză."

În Sugestiile metodologice ale programelor școlare în vigoare sunt prezentate etapele elaborării studiului de caz:

- etapă pregătitoare, în care elevii primesc bibliografie, sugestii pentru dezvoltarea temei sau sarcini de lucru concrete pentru explorarea temei;
- după o documentare prealabilă, elevii vor realiza o prezentare generală a temei, cu inserarea unor fragmente din texte ilustrative.

Studiul de caz se poate realiza prin investigaţie sau prin proiecte elaborate de grupe de 4-6 elevi (1-2 grupe pentru fiecare studiu de caz). Studiile de caz vor fi repartizate grupelor încă de la începutul anului şcolar, astfel încât o grupă să aibă un singur studiu de caz. Fiecare prezentare va fi urmată de discuţii cu toată clasa, în care colegii pot cere lămuriri, pot comenta aspectele care li s-au părut interesante şi pot evalua activitatea grupelor. La rândul său, profesorul va evalua activitatea fiecărei grupe şi va nota elevii.

Regulile desfăşurării metodei au în vedere în special „cazul" ales. Astfel, pentru ca o situaţie să poată fi considerată şi analizată precum un „caz" reprezentativ pentru un domeniu, ea trebuie să îndeplinească următoarele condiţii: să fie autentică şi semnificativă în raport cu obiectivele prefigurate, condensând esenţialul; să aibă valoare instructivă în raport cu competenţele profesionale, ştiinţifice şi etice; să aibă un caracter incitant, motivând participanţii la soluţionarea lui, corespunzând pregătirii şi intereselor acestora; să solicite participarea activă a tuturor elevilor/studenţilor în obţinerea de soluţii, asumându-şi responsabilitatea rezolvării cazului.

Rolul profesorului, în cazul apelului la metoda studiului de caz, se reduce doar la cel de incitator şi de provocator al demersurilor de rezolvare a cazului. Cu abilitate şi discreţie, el trebuie să aplaneze eventualele conflicte şi să manifeste răbdare fată de greutăţile participanţilor de a soluţiona cazul, punând accent pe participarea activă şi productivă, individuală şi de grup. Avantajele metodei studiului de caz sunt următoarele: prin faptul că situaţia-caz, aleasă de profesor, aparţine domeniului studiat, iar elevii sunt antrenaţi în găsirea de soluţii, se asigură o apropiere a acestora de viaţa reală şi de eventualele probleme cu care se pot confrunta, „familiarizându-i cu o strategie de abordare a faptului real"; prin faptul că are un pronunţat caracter activ, metoda contribuie la dezvoltarea capacităţilor psihice, de analiză critică, de elaborare de decizii şi de soluţionare promptă a cazului, formând abilităţile de argumentare; prin faptul că se desfăşoară în grup, dezvoltă inteligenţa interpersonală, spiritul de echipă, toleranţa şi ajutorul reciproc, specific învăţării prin cooperare; prin confruntarea activă cu un caz practic, metoda oferă oportunităţi în construirea unui pod între teorie şi practică.

Pe de altă parte, limitele aplicării metodei studiului de caz constau în dificultăţile legate de realizarea portofoliului, dificultăţi în evaluarea participării fiecărui elev la soluţionarea cazului, concomitent cu manifestarea fenomenului de complezenţă ori de lene, lăsând pe seama celorlalţi responsabilitatea rezolvării cazului; dificultăţi legate de accesul la sursele de informare necesare

soluţionării cazului; experienţa redusă a unora dintre participanţi creează dificultăţi în găsirea soluţiei optime, cu efecte nedorite în gradul de implicare motivaţională în activitate.

APLICAȚIE PRACTICĂ – STUDIU DE CAZ

SUBIECTUL: S. Nicolas

DESCRIEREA CAZULUI:

TABLOUL FAMILIEI: Copilul locuieşte împreună cu părinţii şi bunicii din partea mamei într-o casă cu trei camere în apropierea grădiniţei.

Copilul este înconjurat cu multă dragoste atât de părinţi cât şi de bunici. Relaţiile interfamiliale sunt favorabile, bazate pe înţelegere, climat organizat. Părinţii lucrează în ture la o societate cu program prelungit, şi lipsind cea mai mare parte a zilei de acasă, în lipsa acestora, copilul rămâne în grija bunicilor care au în jur de 70 de ani şi au probleme de sănătate specifice vârstei.

TABLOUL COPILULUI: Copilul S. Nicolas este născut la data de 11- 12-2013. Este în grădiniţa cu program normal din anul şcolar 2016-2017. Acasă comportamentul copilului faţă de bunici este de nesupunere. Urmărind comportamentul acestui copil care la grădiniţă se manifesta respectuos, am înţeles că nesupunerea faţă de bunici era un fel de pedeapsă pe care o aplica, inconştient deoarece era lăsat în grija lor, când el i-ar fi preferat pe părinţi. Copilul este foarte ataşat de tată, în preajma căruia doreşte mereu să se afle, simţind că acesta îi oferă siguranţă, dar şi pentru faptul că ştie să-i răspundă la toate întrebările cu care îl asaltează. Pentru mamă, care are un program destul de încărcat, manifestă respect, stăpânire de sine, ascultare şi conformare.

La grădiniţă preferă jocurile şi activităţile care evaluează cunoştinţele cognitive, acestea dându-i posibilitatea să-şi arate superioritatea faţă de colegi, deoarece are un foarte bogat bagaj de cunoştinţe.

Este nehotărât în organizarea jocului individual, doreşte compania anumitor copii mai mari (cei mai buni), îndeplineşte sarcinile care i se dau mai puţin pe cele cu caracter practic-aplicativ, faţă de care se simte neajutorat. Deşi stăpâneşte percepţia formei, mărimii, culorilor, nu doreşte să le redea prin desen ori modelaj, spunând că nu poate. Îşi controlează şi coordonează mişcările în ritmul cerut, totuşi la acest copil, nu se concretizează coordonarea ochi-mână pentru redarea unor teme plastice.

Viteza de memorare a cunoştinţelor este mare, memoria este de durată, reproducerea informaţiilor este fidelă, iar uneori creatoare. Are capacitate de a utiliza operaţiile mentale, are o imaginaţie creatoare care se manifestă îndeosebi în activităţi intelectuale. Stăpâneşte un limbaj concret situativ, contextual, coerent corect din punct de vedere fonetic, lexical, gramatical şi foloseşte un vocabular bogat pentru nivelul vârstei sale.

Are o mobilitate medie, dă semne de lipsă de interes, plictiseală, la activităţile de colorare, modelare, desen. Dă dovadă de o uşoară instabilitate a reacţiilor: este când reţinut, când exploziv, căzând în extreme în ceea ce priveşte manifestările emoţionale.

Principalele trăsături de caracter ce se conturează ar putea fi: capacitatea de comunicare, sinceritatea, respectul politeţea, corectitudinea, disciplina, curajul de competiţie, dar şi timiditatea, neîncrederea în sine, stăpânirea de sine şi uneori nesiguranţa.

PLAN DE INTERVENŢIE EDUCATIVĂ:

După observaţii repetate se poate spune că acest copil are unele probleme legate de deprinderile motricităţii la nivelul mâinilor şi de utilizarea instrumentelor de lucru pentru activităţile practice şi artistico-plastice. Fiind un copil de vârstă mică consider că, corecţia trebuie aplicată treptat, nu printr-o atitudine autoritară, ci cu multă blândeţe şi încredere, încercând să-l ambiţionez să fie primul şi să realizeze cât mai corect şi bine sarcinile pe care le realizează colegii lui mai mari, care îi plac. Deci trebuie acordată atenţie pe evoluţia copilului şi pe dezvoltarea lui fizică, psihică, fiziologică, cognitivă.

Strategii şi metode: strategia pe care aş aplica-o ar fi că mai întâi să realizez cunoaşterea deplină a copilului ştiind foarte bine că numai aşa îl voi putea înţelege şi ajuta. Apoi, să-l antrenez în activităţi de susţinere şi exersare a psihomotricităţii fine. Consider că este necesar să fie acţionat şi în

plan volitiv – respectiv să-i fie creată dorinţa şi voinţa de a sa exprima artistico-plastic. Prin activităţi ludice consider că ar fi stimulat să perceapă şi să discrimineze între diferitele forme, mărimi, culori: obiecte, imagini, forme geometrice, tipuri de contururi, să execute cu succes jocurile tip puzzle cu diferite grade de dificultate, să sorteze şi să potrivească imaginile unor obiecte/fiinţe din diferite clasificări, şi altele.

Trebuie urmărit să-şi formeze unele comportamente şi deprinderi, cum ar fi să cunoască şi să folosească corect coala de hârtie, creionul, creioanele colorate, creta albă şi cea colorată, carioca, plastilina, etc., să urmărească perceptiv şi motric anumite trasee, să completeze desene simple, având părţi care lipsesc, ş. a.

Prin discuţii cu întreaga grupă sau în grupuri mai mici ori prin dialoguri libere cu copilul, trebuie aflat ce îi face plăcere şi ce-şi doreşte să facă el la grădiniţă. Prin plimbări organizate în natură sau la obiective importante din comună consider că atenţia copilului poate fi atrasă asupra frumuseţilor existente în locurile vizitate, putând astfel să descopere elemente ale mediului înconjurător, prin antrenarea tuturor organelor de simţ, să descrie caracteristici ale mediului natural şi social, să compare diferite comportamente ale plantelor, animalelor şi omului în diferite situaţii sub influenţa factorilor de mediu.

Fiind un copil sensibil, consider că are nevoie de multă susţinere şi încurajare atât din partea educatorului şi colegilor cât şi a familiei.

El nu trebuie forţat atunci când nu doreşte să îndeplinească anumite sarcini, iar atunci când reuşeşte să ducă la capăt ceea ce i se cere să existe chiar şi o recompensă şi să reuşească ca el să înţeleagă că totul se poate câştiga prin muncă şi efort propriu.

Consider necesare şi discuţiile cu familia pentru ca aceasta să îi acorde mai mult timp copilului, să colaboreze cu el, să încurajeze copilul, să menţină permanent o comunicare deschisă, astfel îi va înţelege preocuparea pentru problemele sale.

Deci copilul trebuie să simtă că şi familia este gata pentru a face nişte schimbări ca lucrurile să intre în normal. Să nu i se ceară mai mult decât poate să dea, având în vedere vârsta lui şi puterea lui de înţelegere.

Prin informare, părinţii pot descoperi cum să găsească şi să aplice soluţii eficiente în rezolvarea problemelor ridicate de unicul copil.

Printr-o bună comunicare cu copilul, prin răbdare, înţelegere, încurajare, prin recompensare în urma efortului depus, prin neforţarea copilului, ci trezirea dorinţei proprii de a participa la realizarea sarcinilor, copilul poate fi ajutat să treacă peste inhibiţii şi neîncrederea în sine şi să înceapă să dorească să execute acele activităţi la care întâmpina dificultăţi.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan – "Metode de învățământ", Ed. Polirom, București, 1997.
- Snyders, George - "Încotro merg pedagogiile nondirective?", EDP, Bucureşti, 2009
- Robert Yin - ”Studiul de caz”, Polirom, București, 2005

53. INTERDEPENDENȚA FORMELOR EDUCAȚIEI

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR NEGRU PARASCHIVA
GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 11
STRUCTURĂ
GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.12
BARLAD – JUD. VASLUI

Fiecare formă are "raţiunea ei de a fi şi câmpul propriu de acţiune în ansamblul procesului de educaţie". Toate îşi justifică rolul în formarea şi dezvoltarea personalităţii, conturând deziderate educaţionale şi/sau sociale şi răspunzând nevoilor de educaţie şi civilizaţie.

Formele educaţiei permit realizarea conţinuturilor generale ale educaţiei (educaţia intelectuală, educaţia morală, educaţia estetică, educaţia tehnologică, educaţia fizică), îmbogăţite permanent prin contribuţia tuturor disciplinelor de învăţământ şi a "noilor educaţii" (educaţia ecologică, educaţia pentru democraţie, educaţia sanitară, educaţia pentru schimbare şi dezvoltare, educaţia pentru pace etc.).

Interdependenţa formelor de educaţie creează premisele desfăşurării eficiente a activităţii de formare şi dezvoltare socio-culturală a individualităţii umane, în mod direct sau indirect, didactic sau extradidactic.

Invocând raţiuni pentru o integrare a celor trei tipuri de educaţie, Constantin Cucoş (1996) enumera următoarele aspecte:

- capacitatea de a răspunde la situaţii şi nevoi complexe;
- conştientizarea unor situaţii specifice, cu totul noi;
- o mai bună conştientizare a unor nevoi individuale şi colective;
- o mai mare sensibilitate la situaţii de blocaj care cer noi abordări şi rezolvări;
- ameliorarea formării formatorilor;
- facilitarea autonomizării "formaţilor";
- conjugarea eforturilor din mai multe subsisteme sociale care au în vedere educaţia".

Raportate una la cealaltă, educaţia formală şi educaţia nonformală se regăsesc fiecare într-un cadru instituţionalizat, stucturat şi organizat din punct de vedere pedagogic, deosebindu-se prin formele şi modalităţile lor de realizare. Mai puţin structurată şi organizată din punct de vedere pedagogic, educaţia informală este situată în afara unui cadru instituţional de tip şcolar. Ea are ponderea cea mai mare în timp şi spaţiu, însă, neîndeplinind deziderate de ordin pedagogic, nu poate susţine singura procesul formării şi dezvoltării personalităţii umane. Esenţiale în acest scop sunt educaţia formală şi cea nonformala prin care se asigură:

• însuşirea cunoştinţelor ştiinţifice, a valorilor culturii naţionale şi universale;

• formarea capacităţilor intelectuale, a disponibilităţilor afective şi a abilităţilor practice prin asimilarea de cunoştinţe umaniste, ştiinţifice, tehnice şi estetice;

• asimilarea tehnicilor de muncă intelectuală, necesare instruirii şi autoinstruirii pe durata întregii vieţi;

• profesionalizarea tinerei generaţii pentru desfăşurarea unor activităţi utile, producătoare de bunuri materiale şi spirituale.

Relaţia dintre cele trei forme generale ale educaţiei este una de complementaritate, înregistrându-se tendinţe de interpenetrare şi de deschidere a uneia faţă de cealaltă – dinspre educaţia formală către integrarea şi valorificarea informaţiilor şi experienţelor de viaţa dobândite prin intermediul educaţiei nonformale şi informale şi invers, existând tendinţa de instituţionalizare a influentelor informale. Efectele fiecăreia dintre ele se repercutează asupra celorlalte, în condiţii în care pot fi de acord sau în dezacord.

Modalităţile de realizare ale educaţiei nonformale se regăsesc în afara şcolii/grădiniţei, incluzând însă şi activităţi desfăşurate în şcoala/grădiniţa (cluburi, televiziunea şcolară, "constituind o punte" între formal şi informal; educaţia informală, extinzându-se pe toată durata vieţii, beneficiază şi include toate rezultatele influenţelor educaţiei formale şi nonformale.

Educaţia informală depăşeşte celelalte forme ale educaţiei, ca durată, conţinut şi modalităţi de realizare dar nu şi ca valoare. Aria de influenţe a educaţiei informale este în continuă creştere, fiind susţinută de "o masă enormă ca volum dar eterogena, foarte variată şi inegală de la zi la zi şi de la persoana la persoana".

Asistăm în timpurile societăţii moderniste şi postmoderniste la ascensiunea mass-mediei, fenomenul de supraaglomerare informaţională atingând proporţii greu controlabile din punct de vedere pedagogic. Faţă în faţă cu efervescenţa informaţională, preşcolarul/elevul/studentul acţionează ca un filtru. In acest context, un rol foarte

important revine cadrului didactic. El devine "un factor care mediază toate dependențele între determinanții sociali și procesele educaționale, agentul care reglează interacțiunile din grupă/clasă, controlează corectitudinea comportamentelor cognitive și morale și definește criteriile de evaluare". El este cel care, alături de preșcolar/elev/student, poate coordona echilibrul între formativ, nonformativ și informativ.

Educația formală asigură condiții favorabile pentru realizarea educației nonformale și informale, acestea din urmă oferindu-i achiziții necesare unei bune desfășurări a activității din grădiniță/școala. "Educația formală nu are decât de câștigat" dacă ține seama de informațiile și modalitățile educației spontane și nonformale. Pe lângă faptul ca educația formală corectează și completează achizițiile obținute prin celelalte două forme ale educației, ea exercită o "funcție integrativă, de sinteză a diferitelor experiențe trăite.

Experiența acumulată în cadrul educației școlare, adaptată și valorificată în mod corespunzător este în măsura sa contribuie la creșterea celorlalte forme de educație."Interdependența formelor educației poate fi analizată prin raportarea sa la trei niveluri de referință, astfel:

- ✓ la **nivel formal,** *educația formală* se realizează prin organizarea sistemului de învățământ pe "trepte școlare ierarhice", *educație nonformală* se concretizează prin elaborarea de "certificate și diplome", iar cea *informală* se desfășoară la "locurile de muncă";
- ✓ la **nivel nonformal**, *educație formală* include și "activitățile extracurriculare", educația nonformala cuprinde "activitățile extrașcolare", iar *educația informală* se referă la activitățile de educație din familie;
- ✓ la **nivel informal**, *educația formală* include "influențele de grup*", educația nonformală* cuprinde "participări" la diverse manifestări din viața culturală a societății și *educația informală* reunește "experiențele cotidiene".

Depășind ***interpretările clasice*** care acordă educației formale rolul prioritar în formarea și dezvoltarea personalității umane, ***interpretările moderne*** evidențiază posibilitatea preluării unor priorități și pe terenul educației nonformale care oferă un câmp motivațional mult mai larg și mai deschis procesului de formare-dezvoltare, având o capacitate rapidă de receptare a tuturor influențelor pedagogice informale, aflate, altfel, într-o expansiune cantitativă greu controlabilă.

Educația nonformală este mult mai mult centrată pe interesele și dorințele celui care învață. Așa și trebuie să fie, căci altfel își pierde audiența. Ea prevede în acest scop o mai mare posibilitate de opțiune în ceea ce privește curriculumul, față de situațiile create în sistemul formal. In cadrul educației nonformale, relațiile interumane sunt mult mai degajate. Cursanții și "profesorii" își exercita rolul mai puțin rigid și mai mult adaptabil situațiilor, în comparație cu sistemul școlar tradițional, unde elevii și profesorii își au bine definite statutul și rolurile, în mod ierarhic, de la care rareori se înregistrează abateri și aceasta petrecându-se în situații informale. Educația nonformală este preocupată mai mult de formarea și dezvoltarea capacităților practice, de trezirea interesului pentru cunoaștere, în timp ce în sistemul formal tradițional se pune încă accentul pe transmiterea de informații și cunoștințe cu aplicabilitate întârziată.

Chiar dacă sunt oarecum diferite, educația formală și cea nonformală nu sunt opuse. Ambele pun accent pe învățarea organizată și intenționată, implică o anumita structurare și dispun de profesioniști investiți cu realizarea ei. Responsabilitatea învățării este împărțită între educator și educat.

În cazul educație nonformale și celei informale, învățarea este controlată într-o mai mare măsură de către educat, acesta putând decide singur când/cum dorește să continue. Având în vedere acest fapt, educatorii trebuie să stimuleze dorința, curiozitatea, atitudinile pozitive și să dezvolte capacitățile de învățare.

Interpretările postmoderne pun în lumină tendințele de acreditate a educației nonformale și chiar de instituționalizare a educației informale.

Toate cele trei forme ale educației furnizează oportunități de învățare. De acest lucru trebuie să țină cont *educatorul* în procesul de formare și dezvoltare a personalității individului. Cel mai eficient profesor este cel care permite și sprijină apariția învățării în situații de intersecție dintre formal, nonformal și informal. Acest lucru poate fi făcut în mod intenționat sau instinctiv. Un educator trebuie să fie flexibil pentru a fi eficient în toate cele trei tipuri de educație. Este necesar ca el să adopte stiluri diferite de conducere a activității în funcție de situație. Stilul directivist se potrivește mai bine educației formale, iar cele democratic și nondirectivist (laissez faire) sunt cerute pentru a stimula învățarea în situații nonformale și informale. Majoritatea educatorilor par a fi apți pentru a se adapta situațiilor.

Mulți educatori, profesori însă, sunt eficienți în clasă dar mai puțin eficienți ca educatori nonformali, deoarece încearcă folosirea stilului directivist și metodele formale în ambele situații. Pe de altă parte, anumiți

profesori care obțin rezultate bune în situații nonformale, își pierd eficiența în clasă, deoarece nu se adaptează la cerințele și necesitățile de rigurozitate ale acestui tip de activitate și învățare formală.

În orice situație (mai ales în cele formale și nonformale), profesorii trebuie să dispună de competențe profesionale, pedagogice, empatice, să își desfășoare activitatea cu entuziasm și cu plăcere îmbinând metode și tehnici tradiționale și altenative de predare-învățare-evaluare, favorizând instruirea interactivă.

La nivelul procesului de învățământ preșcolar manifestarea interdependențelor formelor educației ar putea fi pusă în evidență prin găsirea unor modalități de corelare și articulare optimă a acestora din perspectiva noilor deziderate ale educației permanente, organizând:

- ❖ activități care pun în valoare domeniul de dezvoltare ai copilului preșcolar; între toate domeniile de dezvoltare există dependenţe şi interdependenţe, astfel că fiecare achiziţie dintr-un domeniu influenţează semnificativ progresele copilului în celelalte domenii. De exemplu, când copilul învaţă să meargă, chiar dacă în cea mai mare parte este implicat domeniul fizic, cel al motricităţii grosiere, copilul este implicat şi din punct de vedere al receptării semnalelor auditive (dezvoltare senzorială) şi din punct de vedere al dezvoltării socio-emoţionale, prin interacţiunea cu adultul, precum şi din punct de vedere al limbajului (receptează şi transmite mesaje orale). Adultul cu care comunică în acel moment îi transmite emoţii, îl încurajează, îi zâmbeşte, iar copilul înţelege mesajul şi simte susţinerea adultului, simte siguranţa. De asemenea, când copilul încearcă să povestească ceva, în cea mai mare parte este implicat domeniul *Dezvoltarea limbajului şi a comunicării*, dar copilul este implicat şi socio-emoţional, pentru că urmăreşte reacţiile celorlalţi şi învaţă semnificaţia acestora, gesticulează (motricitate fină) sau se manifestă chiar prin mişcări largi (motricitate grosieră), uneori inventând cursul narativ sau problematizând cursul narativ (dezvoltare cognitivă). În fine, când experimentează, execută mişcări de motricitate fină, copilul este implicat din punct de vedere senzorial, stabileşte relaţii de cauzalitate, trăieşte emoţii şi descoperă ce poate şi ce nu poate să facă (își construiește imaginea de sine), sau simte dacă are nevoie de ajutorul unui alt copil sau adult (dezvoltare socio-emoţională);
- ❖ activități pe domenii experențiale, de dezvoltare personală, jocuri și activități didactice alese, tematice, interdisciplinare, transdisciplinare, pluridisciplinare;
- ❖ activități care se bazează pe valorificarea informațiilor obținute de preșcolar pe căi nonformale și informale;
- ❖ activități/lecții conduse de echipe de profesori/educatori pe teme de interes general (ex: "Omul și Universul", tema la care își pot aduce contribuția educatoarele și specialiștii: profesorii de biologie, chimie, fizică, geografie, filozofie);
- ❖ proiecte educaționale pe tematici cât mai diferite care abordează noile educații: educația ecologică, educația antreprenorială, educația financiară, educația democratică, educația pentru drepturile copilului etc.;
- ❖ activități/lecții în care să fie incluse noile tehnologii de comunicare (calculatorul, internetul, televizorul);
- ❖ activități de sinteză (proiect anual, semestru, an, ciclu școlar);
- ❖ activități extradidactice: extrașcolare, extracurriculare care valorifică adecvat cunoștințele dobândite formal-nonformal-informal.

Cunoașterea acestor caracteristici specifice educației informale reprezintă o necesitate dacă se dorește valorificarea optimă a influențelor de natură educativă care pot fi transmise prin intermediul acestei forme.

Bibliografie:

- "Curriculum pentru educație timpurie", Ministerul Educației Naționale, 2019.
- Constantin Cucoș , „Pedagogie", Editura Polirom , Iași, 2002, p.220 -222.
- Adina Glava, Cătălin Glava , „Introducere în pedagogia preșcolară", Editura Dacia Educațional, Cluj – Napoca, 2002, p.80-82.
- Ioan Jinga, Elena Istrate, „Manual de pedagogie", Editura All Educațional, București, 2004, p.158-159.
- Ioan Nicola, „Tratat de pedagogie școlară", Editura Didactica și Pedagogică, București, 1996, p .183-184.

54. MODALITĂŢI DE EDUCARE A CREATIVITĂŢII

Coropcă Oana, Școala Gimnazială ”Emil Racoviță”
Grădinița ”Magnolia”-structură, Onești

Exersarea funcţiilor intelectuale este condiţionată nu numai de conţinuturile date, ci şi de forma în care acestea sunt prezentate elevilor, adică de metodele utilizate de către cadrul didactic, pentru a contribui la sporirea eficienţei lecţiei, la predarea şi învăţarea cunoştinţelor, la fixarea, consolidarea şi evaluarea acestora. Integrarea creativă a unor demersuri de către cadrul didactic determină pe elevi să urmărească atent, cu interes sporit şi curiozitate activitatea, să-şi utilizeze imaginaţia şi creativitatea, le solicită efortul personal de gândire etc.

Un prim pas în educarea creativității la cadrele didactice îl reprezintă formarea convingerii că este util să aducă o contribuție la dezvoltarea creativității, să creadă că pot îndeplini acest lucru. Se poate vorbi despre auto-eficacitate, care cuprinde credințele profesorilor despre propria capacitate de a fi creativi și de a facilita stimularea creativității (Rubenstein, 2013). În educarea creativității, sunt relevante și comportamentele creative pe care profesorul le manifestă. Ei pot sprijini dezvoltarea creativității prin modelarea propriei creativități, pot să ofere oportunități de exprimare creativă, o pot accepta și promova în sala de clasă.

Stimularea creativităţii este un demers socio-educaţional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare (incitare şi susţinere), antrenare, cultivare şi dezvoltare a potenţialului creator. Trebuie, însă, precizat faptul că premisele naturale, dispoziţionale oferă o bază mult mai largă pentru dezvoltarea creativităţii decât este ea realizată în activităţile instructiv-educative în care sunt antrenaţi cadrele didactice şi elevii. În acest sens, ca scop practic este necesar să avem în vedere întregul sistem al condiţiilor sau factorilor favorizanţi afirmării şi dezvoltării creativităţii, respectiv: factori structurali, interiori creativităţii (inteligenţă, motivaţie intrinsecă, interes cognitiv şi ştiinţific, curiozitate epistemică, atitudini creative, gândire divergentă, tenacitate şi perseverenţă etc.); factori de climat general, socio-culturali în dezvoltarea şi afirmarea personalităţii elevilor (mediul social şi cultural, contextul familial, economic etc.); factori de ambianţă psihosocială, de climat psihoeducaţional (relaţii interpersonale, valori şi modele social-umane, relaţiile dintre profesor-elev, stilul de conducere şi tactul pedagogic etc.). Aceştia sunt factori stimulativi pentru dezvoltarea şi afirmarea creativităţii. De asemenea, este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode şi procedee specifice de stimulare şi antrenare a creativităţii individuale şi de grup.

În sistemul metodelor şi tehnicilor de stimulare a creativităţii s-au impus, îndeosebi, brainstormingul, sinectica, Metoda 6-3-5, Philips 6-6, discuţia panel (Cosmovici, 1996). Dintre aceste metode nu toate pot fi aplicate ca atare şi cu maximum de eficienţă la clasele I-IV.

Metoda brainstorming-ului sau metoda „asaltului de idei”, a lui Alex Osborn, presupune principiul amânării evaluării critice a ideilor noi, asigurarea şi menţinerea unei atmosfere propice producerii „în asalt” a cât mai multor idei originale, neobişnuite. Grupul şi animatorul grupului fiind special pregătiţi pentru a promova un climat deschis, încurajator, stimulativ pentru producerea a cât mai multor idei. În acest sens, se fac următoarele recomandări privind activitatea grupului de brainstorming: evitarea oricărei critici în emiterea ideilor noi; acceptarea oricăror idei (chiar fanteziste) prin eliberarea de frânele posibile ale autocontrolului inhibitiv sau ale evaluării care poate bloca ritmul căutărilor noi ; extinderea cât mai mare a numărului de idei pentru a amplifica astfel şansele de apariţie a soluţiilor noi şi valoroase; valorificarea constructivă (novatoare) a ideilor altora prin reformularea şi combinarea originală a lor, pentru sporirea disponibilităţii creatoare a grupului. După desfăşurarea şedinţei, ideile, care au fost consemnate cu fidelitate, se supun unei analize critice în vederea găsirii soluţiei adecvate la problema pusă. Strategiile „asaltului de idei” pot fi adaptate cu prudenţă în anumite forme de desfăşurare creativă a activităţilor instructiv-educative şcolare.

Sinectica, promovată de G.W. Gordon (apud Dumitriu, Gh., Dumitriu, C., 2004), presupune ca strategie dominantă asigurarea premiselor favorizante generării de idei şi produse noi, pe baza unor tehnici similare „asaltului de idei", dar şi prin utilizarea mai amplă a analogiilor (personale, directe, simbolice şi fantastice), a metaforelor, a reuniunii unor elemente diferite şi aparent irelevante. Un procedeu specific sinecticii este şi acela de a sugera subiecţilor căile posibile de transformare a necunoscutului, neobişnuitului în familiar şi invers, detaşarea relativă de familiar şi considerarea sa ca ceva „străin", pentru o mai eficace perspectivă de abordare novatoare.

Metoda 6-3-5 are la bază împărţirea unei adunări în grupuri de 6 persoane, în care fiecare propune 3 idei într-un timp maxim de 5 minute. Primul grup discută problema şi, pe o fişă, sunt trecute trei idei, fiecare fiind capul unei coloane ce se va completa de către celelalte grupuri. După 5 minute, fişa este trecută unui alt grup care adaugă alte trei idei în coloane, sub celelalte. Procedeul se opreşte când fiecare fişă a trecut pe la toate grupurile. Conducătorul strânge foile, le citeşte în faţa tuturor şi se discută pentru a se hotărî care din propuneri să fie însuşită.

Philips 6-6 este tot o metodă menită să consulte un număr mare de persoane (30 până la 60). Această mulţime se grupează în câte 6 persoane, urmând a discuta problema timp de 6 minute. Mai întâi, animatorul explică metoda şi avantajul ei, apoi expune problema. Se urmăreşte ca grupurile să fie cât mai eterogene. Fiecare îşi alege un conducător şi se discută timp de 6 minute. La urmă fiecare grup îşi anunţă părerea. Urmează o discuţie generală, după care se trage concluzia.

Discuţia panel este utilizată în cazul participării unor colectivităţi mai mari. Discuţia propriu-zisă se desfăşoară într-un grup restrâns („juraţii"), format din persoane competente în domeniul respectiv. Ceilalţi ascultă în tăcere ceea ce se discută. Aceştia pot interveni prin bileţele trimise „juraţilor". Uneori bileţelele sunt de hârtie colorată: cele albastre conţin întrebări, cele albe - sugestii, cele roşii – păreri personale. Mesajele sunt primite de unul din membrii participanţi la dezbatere, care introduce în discuţie conţinutul unui bileţel atunci când se iveşte un moment prielnic. Discuţia e condusă de un „animator". La urmă, persoanele din sală pot interveni şi în mod direct, prin viu grai. În încheiere, animatorul face o sinteză şi trage concluzii.

Pe lângă metodele şi tehnicile menţionate anterior, este utilă valorificarea în activitatea instructiv-educativă a condiţiilor şi principiilor învăţării de tip creativ, care stimulează creativitatea privind (Dumitriu şi Dumitriu, 2004):

- asigurarea în activităţile instructiv-educative a ponderii unor tipuri de solicitări care angajează permanent demersuri de ordin constructiv, de elaborare creativă, situaţii problematice de tip divergent;
- menţinerea climatului favorabil şi atmosferei psihosociale optime care să angajeze, să stimuleze independenţa şi spontaneitatea creatoare a elevilor. Această ambianţă relaţională înseamnă: tratarea cu respect a întrebărilor sau problemelor formulate de elevi, a ideilor sau opiniilor acestora, caracterizate prin inventivitate, imaginaţie, originalitate şi valoare; acordarea libertăţii şi a condiţiilor necesare (materiale şi spirituale) de către profesori pentru ca elevii să se poată ocupa de rezolvarea creativă a unor probleme formulate de ei sau de profesor; introducerea în sistemul criteriilor de evaluare şi a unor indicatori creativi pentru realizările deosebite caracterizate prin originalitate, elaborare novatoare, valoare socială a produselor, ideilor şi soluţiilor formulate etc.;
- tipul de îndrumare sau dirijare optimă din partea educatorului este cel specific învăţării prin problematizare în context creativ, care trebuie să lase câmp liber de manifestare independenţei de gândire şi acţiune a elevului;
- modul de tratare, de înţelegere şi abordare a elevilor care manifestă anumite eforturi, disponibilităţi sau realizări creative prin apreciere, recunoaştere, încurajare promovare etc.;
- angajarea elevilor în activităţi curente de tip creativ analoage activităţilor din domeniul ştiinţei, tehnicii, producţiei şi social-organizaţional, în cadrul cercurilor ştiinţifice, lecţiilor, activităţilor didactice, practice.

În afara activităţilor desfăşurate în clasă, cele extradidactice şi extraşcolare au ample funcţii stimulative, formative pentru creativitatea elevilor şi educatorilor. Amplificarea participării efective a elevilor la activităţile productive, creatoare din cadrul cercurilor ştiinţifice, tehnice şi practico-aplicative, în colective de cercetare şi creaţie este o cale principală în dezvoltarea creativităţii. Concursurile de creaţie artistice, culturale, taberele şcolare de creaţie, grupurile creative de cercetare mixte de profesori şi elevi sunt alte forme importante de stimulare şi educare a creativităţii. Potenţialul creativ al elevilor şi cadrelor didactice este influenţat de contextul social-cultural în care ei activează şi se dezvoltă, de climatul general-educaţional al colectivului din care fac parte. Prin problematizare, cercetare şi descoperire, prin metode participativ-active de antrenare, evaluare şi stimulare a elevilor se creează cadrul adecvat, condiţiile optime dezvoltării creativităţii acestora, conform cerinţelor actuale ale ştiinţei, progresului tehnic, ale exigenţelor învăţământului modern şi cercetării ştiinţifice.

M. Ionescu (2000) prezintă câteva sugestii de ordin metodologic pentru conceperea situaţiilor de instruire, care să contribuie la stimularea creativităţii elevilor în cadrul activităţilor şcolare şi extraşcolare: valorificarea valenţelor formative şi informative ale problemelor-întrebări/exerciţiilor problematizate, realizarea de scheme, modele materiale sau ideale cu ajutorul gândirii critice, elaborarea de produse noi, originale, completarea unor desene, figuri, legături motrice, conceperea şi rezolvarea de exerciţii, organizarea şi desfăşurarea de jocuri didactice.

55. INOVAŢIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Prof. înv.preşc. Oanţă Livia Nicoleta,
G.P.P. Nr.2 Slatina

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor, atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

In abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării".

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale între concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Pentru 2009, Comisia Europeana a sugerat evidenţierea rolului pe care creativitatea şi inovaţia îl joacă în generarea prosperităţii .

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate.

Educaţia şi formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activităţile anului 2009 ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate şi inovaţie şi să stimuleze o strategie pe termen lung.

Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, ştiinţa şi informaţia şi alte tehnologii.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

- educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;
- educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;
- educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

Trebuie pus accent pe dimensiunile managementului clasei :

- dimensiunea ergonomică – se referă la dispunerea mobilierului, vizibilitatea, amenajarea sălii de clasă ;
- dimensiunea psihologică - se referă la cunoaşterea, respectarea şi exploatarea particularităţilor individuale ale elevilor ;
- dimensiunea sociala – se referă la clasă ca şi grup social ;
- dimensiunea operaţională - se referă la instrumentele operaţionale care sunt recompensele şi pedepsele;
- dimensiunea inovatoare – se referă la cunoaşterea practicii educaţionale la un moment dat, cunoaşterea tendinţelor şi tradiţiilor activităţilor educaţionale vizate, cunoaşterea orizonturilor de aşteptare ale elevilor;
- dimensiunea normativă – se referă la norme,. ansambluri de reguli care reglementează desfăşurarea unei activităţi educaţionale.

O importanţă deosebită in inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii , desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

In viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are in vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic in” subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

- Ionescu M., Radu I.-” Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
- Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
- I. Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.
- www.didactic.ro

56. NEVOILE COPIILOR LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ

EDUC. ONUŢU LAURA/
P.J. -G.P.P. « PRICHINDELUL »/ U.S. -G.P.P. «PINOCHIO », RĂDĂUŢI

Copilul înțelege mai mult decât suntem noi obișnuiți să credem. Este extrem de important, pentru bunăstarea lui fizică și psihică, să ținem cont de acest fapt și să învățăm să ne comportăm față de copil luând în considerare capacitățile lui în continuă dezvoltare. De aceea, copiilor trebuie să le fie oferite informațiile necesare privind diferitele opțiuni și alternative, precum și consecințele acestora. Exigența va trebui îmbinată cu toleranța, autoritatea cu sensibilitatea, iar predarea clasică să fie înlocuită cu dialogul și participarea activă a copiilor la propria formare. Se simte o nevoie de schimbare și în modul în care receptăm noi și respectăm drepturile copilului, în special dreptul lui de participare la toate problemele care îl privesc și îl afectează ; el are dreptul să se implice activ și să participe la luarea deciziilor care îl pot afecta în mod direct.

Anul acesta şcolar conduc grupa mijlocie ***Îngerașii*** (4-5 ani), cu un număr de 26 de copii. În grupă predomină băieţii (16) şi doar 10 fetiţe. Este un colectiv de copiii afectuoşi, care mă întâmpină cu zâmbete şi îmbrăţişări şi pe care îi simt că se bucură atunci când ne întâlnim la grădiniţă.

Cunoscându-i în mare parte, am căutat să mă pliez pe nevoia fiecăruia în parte, observându-le reacțiile, preferințele și preocupările.

Ce nevoi are un copil de 4-5 ani ?

Am identificat o serie de nevoi ale preșcolarilor din grupa pe care o conduc. Aceste nevoi sunt legate de necesitatea de a crea cadrul necesar dezvoltării premiselor unei gândiri critice și a unei gândiri empatice, care să permită celor mici să-și exprime păreri proprii pe baza unor exemple concrete din povești, poezii și povestiri ce ar putea să le permită ulterior identificarea unor situații din viața reală.

<u>Nevoia de încredere şi libertate</u>

Copilul are nevoie să înveţe ce şi cum trebuie să facă, să-şi exerseze cunoştinţele, priceperile şi abilităţile căpătate şi să se obişnuiască treptat să ia singur decizii, să-şi rezolve singur problemele. Pentru aceasta însă are nevoie de libertate, dar această libertate nu i se poate da fără încredere.

Când altcineva ia mereu decizii pentru tine, te absolvă de orice libertate, dar şi de orice responsabilitate. *ÎNCĂ DE LA VÂRSTE FRAGEDE, COPILUL TREBUIE „ANTRENAT SĂ IA DECIZII ŞI, CA ORICE ANTRENAMENT, TREBUIE FĂCUT GRADAT, ÎN AŞA FEL ÎNCÂT, PE MĂSURĂ CE CREŞTE, SĂ SE POATĂ DESCURCA SINGUR DIN CE ÎN CE MAI BINE.*

UN COPIL CARE NU ARE LIBERTATEA DE A LUA O DECIZIE, CARE NU PRIMEŞTE NICIO SARCINĂ, CARE NU ARE NICIO RESPONSABILITATE, SE SIMTE:

- incapabil să facă ceva
- neînsemnat
- plictisit
- invidios
- prost
- lipsit de putere

SE VA TEME:

- să nu rămână singur şi neajutorat, fără sprijinul celorlalţi;
- să nu devină „invizibil” pentru ceilalţi;
- să încerce ceva chiar dacă nu îşi doreşte foarte mult acel lucru.

VA CĂUTA:

- să aştepte mereu de la ceilalţi să primească ajutor ca un om neputincios;
- să îşi umple mereu timpul cu ceva ca să-i alunge plictisul (99% pozne);

- să se ferească de eşec, de muncă şi de asumarea vreunei responsabilitatăţi prin : „NU POT”, „SUNT PREA MIC”.

Nu te teme că este ***prea....mic*** pentru a avea îndatoriri şi nu-ţi spune ***„îl mai las eu să crească puţin”***. Cu cât învaţă mai curând, cu atât mai bine.

Nevoia de identitate

Omul are nevoie să simtă că face parte dintr-un grup (nevoia de apartenenţă) şi, în acelaşi timp, să simtă că, în cadrul grupului din care face parte, este cineva (nevoia de identitate).

Când părintele/cadrul didactic nu responsabilizează copilul, când nu-i dau nimic de făcut, ba chiar îi refuză ajutorul, îi înăbuşă iniţiativa.

O răspundere dată copilului îl face să se simtă important, apreciat, investit cu încredere. Îi dă ocazia să se afirme, să-şi găsească şi el un rol şi un statut. În lipsa unui rol, copilul simte că nu are nici un statut şi, atunci, îşi caută unul pe care să-l însuşească. Ce? Orice. Dacă toţi îi repetă des ***„eşti obraznic”***, simte că este datoria lui să fie obraznic şi orice îi iese pe gură trebuie să sune obraznic astfel, cine mai este el? (ex. Kim B. care îmi spune că atunci când este foarte nervos e din cauză că la el vin în vizită *emoţiile rele*). Dacă toţi îi reproşează că este timid, nu va îndrăzni niciodată să facă ceva pentru că ştie că este timid (ex. Teodora B. care nu începe nicio activitate sau nu răspunde la activităţi până ce nu are încuviințare din partea mea). Copiii, din nevoia de identitate, din nevoia de a se afirma într-un fel sau altul în cadrul unui grup, sunt foarte dornici să primească „etichete” şi se bucură chiar şi de cele care nu le fac cinste. În mintea lor îşi spun că şi aşa e mai bine decât nimic şi vor face orice ca să-şi păstreze „renumele”.

Nevoia de stimulare şi învăţare

Aşa cum ţie nu-ţi place să fii luat de prost, tratat cu superioritate de parcă nu ai şti nimic, tot aşa nici copilului nu-i place să fie tratat ca un bebeluş. Cum ţie îţi vine greu când ţi se dă mai mult decât poţi face, tot aşa şi copilul suferă când pretinzi de la el mai mult decât poate, tratându-l ca pe un adult. Prin urmare, copilului nu-i place să nu i se ceară nimic, dar nici să i se ceară lucruri prea grele, pe care nu le poate realiza.

Copilului trebuie să-i ceri un lucru suficient de simplu ca să-l poată realiza cu priceperile şi deprinderile dobândite, dar şi suficient de dificil încât să-i stimulezi gândirea, talentul, cunoş-tinţele, priceperile, imaginaţia şi la sfârşit să se simtă mândru de ceea ce a realizat.

Nu uit că am de partea mea: curiozitatea de explorare, de a afla, de a şti. Este dovedit ştiinţific: între 0-7 ani creierul omenesc are nevoie intensă de stimulare pentru dezvoltarea ulterioară; orice lucru nou pe care copilul îl învaţă, orice deprindere, abilitate, cuvânt, mişcare, senzaţie descoperită, se traduce prin realizarea unor sinapse.

Nevoia de explorare

Oprit să exploreze, copilul:

-începe să facă într-ascuns, pe la spatele tău (învaţă să devină făţarnic, mincinos, necinstit şi se supune riscurilor de accidente);

-nu mai prezintă interes pentru nimic, nici pentru învăţare (performanţe şcolare slabe).

Nevoia de joacă şi de mişcare în aer liber. Jucăriile copilului

Un mare beneficiu al jocului (mai ales în aer liber) este acela că-i dă copilului şansa de a-şi consuma enormele rezerve de energie de care dispune. Un copil care nu se joacă e plictisit de moarte. Dacă nu este scos afară, e un pachet de nervi.

Jocul este vital pentru copil. La fel ieşitul în aer liber.

Jucăriile cele mai bune nu sunt şi cele mai sofisticate şi scumpe. Jucărie poate fi orice obiect care îl mobilizează pe copil la o activitate vioaie, care îi pune la muncă gândirea, imagina-ția creatoare, abilităţile şi deprinderile dobândite, memoria, spiritul de observaţie.

Nevoia de atenţie

Din ceea ce am observat eu la grupa mea, se manifestă într-o măsură mai mare sau mai mică din prima clipă când vine dimineaţa la grădiniţă şi când începe să povestească «ceva », o întâmplare de

acasă, un fapt care l-a impresionat sau să imite vorbe sau acţiuni. Mi se întâmplă ca unii copii să vină şi să-mi arate o hăinuţă nouă, o jucărie, o cărticică. De ce oare povesteşte copilul doamnei «ceva »? Caută ca să fie ascultat, să i se acorde atenţie. Şi la noi în grupă sunt copii care «cer» atenţie insistent prin faptul că te solicită în mai toate momentele unei zile.

Alessia G. care caută ca aproape în fiecare moment al unei zile să solicite ajutorul sau aprobarea mea. Cu răbdare încerc să o ajut să fie mai consecventă în finalizarea unei activităţi personale, să nu renunţe uşor spunând că nu mai poate când este doar la început, să o ajut să capete încredere ea.

Mihăiţă T., un băieţel destul de năzdrăvan şi care în diferite momente ale zilei încearcă să fie în centrul atenţiei prin faptul că începe «să povestească câte ceva» care nu are legătură cu activitatea, imită sau face gesturi comice, deranjându-i pe ceilalţi copii.

Chiar dacă de multe ori aceşti copii întrerup o activitate, îmi întăreşte ideea de a mă plia EU, adultul, la nevoile lui. Îi ascult cu răbdare pe fiecare, încerc să le înţeleg nevoile, îi încurajez de fiecare dată să îmi spună tot ceea ce simt sau ceea ce li se întâmplă bun sau nu la grădiniţă. Ajung să fiu de multe ori confidentul lor, mediatorul sau purtătorul lor de cuvânt în multe situaţii.

Nevoia de a fi apreciat

De multe ori şi în diferite momente ale zilei copilul aşteaptă să fie apreciat (Ex. : ***Doamna, eu am mâncat tot !; Eu m-am îmbrăcat sigur !; Eu am terminat de colorat !; Doamna, eu te ajut !).*** Eu utilizez mult această modalitate prin vorbe (Bravo !/ Mă bucur !/ Îmi place !), prin gesturi de afecţiune (îl mângâi, îl îmbrăţişez, diferite semne sau mimică), prin recompense (îi dau o bulină colorată, îl aşez lângă mine sau primul la rând, îl « ridic » la rangul de ajutor al doamnei, etc). Şi cât îmi place să văd cum li se luminează chipurile atunci când le spun : ***Bravo !***

Nevoia de a se juca

Copiilor din grupa mea le place mult să se joace. Jocul preferat al fetiţelor sunt poneii şi păpuşile cu care inventează jocuri de rol : ***De-a mama, De-a medicul, De-a magazinul,*** etc.

Luiza H. mi-a povestit că are o colecţie impresionantă de ponei, că sunt jucăriile ei preferate, se joacă şi cu alte fetiţe fără preferinţe, este sociabilă, îşi exprimă deschis sentimentele, spune adeseori ceea ce gândeşte ***Doamna te iubesc !*** sau povesteşte şi la grădiniţă ceea ce a impresionat-o în familie.

Alma A. - este jucăuşă, îşi alege prietenii din grupă şi de multe ori copiii o preferă să se joace pentru că are imaginaţie bogată şi îi dirijează pe ceilalţi în cadrul jocului, îşi atribuie uşor rolul de lider pe care copiii îl respectă.

Pentru a-i provoca, le pun la dispoziţie mai multe materiale în prima parte a zilei (ALA1) şi le las libertatea de a îmbina aceste materiale în realizarea unor lucrări personale de pictură sau activităţi practice. La fiecare activitate insist ca să-şi motiveze alegerea temei sau a materialelor folosite, să-şi aprecieze lucrarea sau tema realizată, atât lucrarea personală, cât şi cea a colegilor din grupă.

Nevoia de comunicare

În această perioadă pun mare accent pe dezvoltarea vorbirii. Insist ca de fiecare dată când trebuie să facă o acţiune să verbalizeze, să se exprime corect, să folosească cuvintele noi învăţate în cadrul diferitelor activităţi din grădiniţă. Sunt copii în grupă care se exprimă mai greu sau care nu reuşesc să rostească corect sunetele dintr-un cuvânt, şi de aceea organizez activităţi de recuperare prin care consolidez pronunţia, exprimarea corectă.

Filip S. - un băieţel care comunică foarte greu, întâmpină dificultăţi în exprimare, vorbeşte doar dacă este solicitat sau provocat, nu refuză să repete atunci când este corectat, dar are un vocabular sărac, cu puţine cuvinte şi nu dă semne că ar vrea să evolueze în această direcţie.

Ilinca V.- a comunicat foarte târziu cu noi, după o jumătate de an şcolar am reuşit să o facem să vorbească puţin; nu se joacă cu niciun copil, nu participă la activităţi, nu începe să lucreze nimic până nu îi arătăm noi ce să facă; o încurajăm să se joace, am rugat şi copiii să se joace cu ea. Părinţii spun că acasă vorbeşte normal şi chiar reproduce fragmente din ceea ce a învăţat la grădiniţă.

Această vârstă a copiilor le permite manifestarea spontană, fără îngrădire, ori de câte ori există o situaţie de învăţare, capacitatea de a gândi critic dobândind-o în timp, cu exerciţiu. Atmosfera

favorizantă este cea care le permite să nu se simtă stingheri, să nu le fie teamă de reacţia celor din jur la părerile lor, cea în care li se cultivă încrederea în puterea lor de analiză, de reflecţie.

Bibliografie:

- Vrăsmaş Ecaterina, « Educaţia timpurie », Editura Arlequin, Bucureşti, 2014
- Repere fundamentale în învăţarea şi dezvoltarea timpurie a copilului de la naştere la 7 ani

57. STUDIU COMPARATIV ÎNTRE METODELE TRADIŢIONALE ŞI MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE - ÎNVĂŢARE

Oplean Ramona Viorela,
Grădiniţa M.Ap.N. nr. 2

Activitatea instructiv-educativă se desfăşoară în baza unor finalităţi, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode şi procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate şi evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul şcolar integrează toate aceste componente, dintre care o poziţie centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităţilor educaţionale.

Etimologic, termenul metodă provine din grecescul „methodos", care înseamnă „drum spre". Metodele de învăţământ pot fi definite ca „modalităţi de acţiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, îşi însuşesc cunoştinţe, îşi formează priceperi şi deprinderi, aptitudini, atitudini, concepţia despre lume şi viaţă".(M.Ionescu, V.Chiş, p.126)

Elevii prezintă particularităţi psihoindividuale, astfel încât se impune utilizarea unei game cât mai ample de metode de predare care să le valorifice potenţialul. Semnificaţia metodelor depinde, în cea mai mare măsură, de utilizator şi de contextul în care este folosită.

Metodele tradiţionale, expozitive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active şi conştiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condiţiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informaţional transmis raportat la unitatea de timp.

Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă şi conştientă a elevilor în procesul propriei formări şi stimularea creativităţii acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învăţământ cunosc câteva direcţii definitorii. Relaţia dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învăţare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcţie de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relaţiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare şi formare a personalităţii. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiţionale vizează adaptarea lor în funcţie de necesităţi şi raportarea lor la evoluţia ştiinţei.

Metodele de predare-asimilare pot fi clasificate în :

1. ***Tradiţionale***: expunerea didactică, conversaţia didactică, demonstraţia, lucrul cu manualul, exerciţiul;
2. ***Moderne***: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare(jocurile, învăţarea pe simulator), învăţarea prin descoperire.

Principala metodă de educare a gândirii în ***învăţământul tradiţional*** o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susţinându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care ştiu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradiţională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii sunt ghidaţi, nu ştiu ce se urmăreşte. Aşadar, forma clasică a învăţământului dezvoltă puţin gândirea elevilor.

Ulterior s-au preconizat diverse moduri de organizare a învăţământului, denumite şcoli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învăţământului se

dovedeşte superior, dar solicită mult timp. Odată cu descongestionarea programelor şcolare în cadrul reformei învăţământului, se va începe şi activizarea predării în şcoala românească.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare. Educaţia pentru participare ii ajuta pe elevi sa-si exprime opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa" la a „învăţa să fii şi să devii", adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea şi evaluarea soluţiilor posibile într-o situaţie dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deţine cunoştinţe valoroase şi utile, a avea convingeri raţionale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate şi evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ şi a colabora la găsirea soluţiilor. ***Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice*** sunt: metoda Ciorchinelui; metoda Mozaic; metoda Cubul; metoda Turul Galeriei; metoda 6/3/5; metoda Lotus; metoda Pălăriile gânditoare; metoda Frisco; metoda Schimba perechea; metoda Explozia stelara; diagrama Venn; metoda Cauza-efect.

Pentru ca învăţarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuşi să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiţii: asigurarea unui climat pozitiv în clasă; formularea unor explicaţii complete şi corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înţeleasă de toată lumea.

În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac. Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt: formularea de expectanţe pozitive faţă de elevi; utilizarea unor strategii de management educaţional eficient; stabilirea de obiective clare şi comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării; evaluarea obiectivă.

Eficienţa muncii în grup depinde de claritatea explicaţiei pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicaţii cât mai clare şi să se asigure că ele au fost corect înţelese de către elevi.

Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiţionale şi cele moderne utilizate în predare. ***Metodele tradiţionale*** au următoarele caracteristici:

• pun accentul pe însuşirea conţinutului, vizând, în principal, latura informativă a educaţiei,;

•sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii, aşadar comunicarea este unidirectională;

•sunt predominant comunicative,;

•sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoştinţelor;

•au un caracter formal şi stimulează competiţia;

•stimulează motivaţia extrinsecă pentru învăţare;

•relaţia profesor-elev este autocratică, disciplina şcolară fiind impusă. Aceste metode generează pasivitatea în rândul elevilor.

La polul opus***, metodele moderne*** se caracterizează prin următoarele note:

•acordă prioritate dezvoltării personalităţii elevilor, vizând latura formativă a educaţiei;

•sunt centrate pe activitatea de învăţare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educaţional;

•sunt centrate pe acţiune, pe învăţarea prin descoperire;

•sunt orientate spre proces;

•sunt flexibile, încurajează învăţarea prin cooperare şi capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativa;

•stimulează motivaţia intrinsecă;

•relaţia profesor-elev este democratică, bazată pe respect şi colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecţiei. Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, iniţiativa şi creativitatea.

Din toate cele menţionate rezultă faptul că profesorul trebuie să-şi schimbe concepţia şi metodologia instruirii şi educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educaţie permanentă, să se implice în deciziile educaţionale, să asigure un învăţământ de calitate. Pregătirea managerială a profesorului, însuşirea culturii manageriale, nu numai cea tradiţională psihopedagogică şi metodică, pot asigura înţelegerea şi aplicarea

relaţiei autoritate-libertate, ca nou sens al educaţiei, prin predare-învăţare şi rezolvarea altor situaţii din procesul educaţional şcolar.

Bibliografie:

- Dumitru, I., *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2001
- Guţu, V., *Dezvoltarea şi implementarea curriculumului în învăţământul gimnazial: cadru conceptual,* Grupul Editorial Litera, Chişinău, 1999
- Ionescu, M., Radu I., *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Marcu V. , Filimon L., *Psihopedagogie pentru formarea profesorilor*, Editura Universităţii din Oradea, 2003

58. ROLUL ARIILOR DE STIMULARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR

Prof. înv. preșcolar PANAINTE ELENA,
Liceul Tehnologic *I.C.Petrescu* Stâlpeni

Abordarea creatoare a întregii activități din grădiniță impune centrarea acțiunilor desfășurate aici pe copil, educatoarea fiind preocupată să descopere înclinațiile și preferințele fiecăruia, valorizând în mod optim trăsăturile personale și capacitățile fiecărui copil. Una dintre cele mai importante responsabilități ale educatoarei este de a-i ajuta și sprijini pe copii să învețe din propria lor experiență. Oferind preșcolarului un mediu securizat și stimulativ, care îl susține și îl încurajează în dezvoltare, educatoarea îl face încrezător în forțele sale creative, capabil să-și asume decizii și responsabilități – după puterile sale – construindu-i șansa la independență și libertate de exprimare, care îl va ajuta în viitor.

Jucându-se, copilul preșcolar învață – nu numai prin jocul propus și organizat de educatoare ci, mai ales, prin jocul inițiat și desfășurat din proprie inițiativă. A crea preșcolarului un mediu optim dezvoltării sale, corespunde cerinței de a organiza o învățare eficientă prin intermediul mediului. Cadrul în care se desfășoară procesul instructiv-educativ în grădiniță este firesc să fie bine gândit și organizat, încât el să devină: stimulativ, primitor, securizat.

Dacă mediul în care acționează copilul va fi structurat adecvat, cu materiale utile, în cantități suficiente și distribuite cu un scop educativ bine precizat, copilul va fi stimulat să-și aleagă jocul care să-i dezvolte, să-i formeze deprinderile, aptitudinile și atitudinile necesare adaptării socio-individuale.

Adaptarea se realizează prin învățare și aceasta se constituie la copil în mod progresiv. Preșcolarul achiziționează un volum mare de cunoștințe în interacțiune cu obiectele și cu ceilalți semeni prin experiența sa din grădiniță și din afara ei. Grădinița poate organiza și structura optim desfășurarea procesului elaborat, amenajând adecvat mediul ambiant.

Studiile efectuate la vârsta preșcolară au demonstrat caracteristici comune ale procesului de învățare la copil. Pentru fiecare caracteristică existentă se manifestă o serie de cerințe ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea condițiilor dezvoltării.

- Copilul are propria sa manieră de a percepe lumea – pentru aceasta el are nevoie să fie confruntat și cu alte moduri și maniere de percepție; ale colegilor săi și ale adultului.
- Copilul are permanent nevoie să verbalizeze (să discute și să explice) activitățile sale și gândurile pe care le are. Aceasta face să fie nevoie ca el să elaboreze idei asupra lumii prin vorbirea sa, prin ascultare, acțiune, mișcare, desen, construcții și grafică.
- Copilul este curios și simte nevoia de a manipula obiectele din mediul său imediat. În acest sens, trebuie stimulat să-și utilizeze toate simțurile pentru a explora obiectele, situațiile și relațiile în care el se mișcă.

- Preşcolarul percepe lucrurile global sau parţial şi nu este încă în stare să surprindă toate relaţiile dintre ele. Aceasta cere ca învăţarea să se axeze pe stabilirea legăturilor dintre lucruri, prin experienţele de tip integrat prilejuite de educator.
- Copilul acţionează, adesea, fără a se gândi la consecinţele actelor sale. Cerinţa faţă de programele educative va fi să i se dea posibilitatea de a prevedea consecinţele actelor sale şi de a lua decizii.
- Preşcolarul are nevoie să persevereze în acţiunile sale până obţine rezultate satisfăcătoare. Este nevoie, astfel, să i se pună întrebări, să poată descoperi singur răspunsurile şi să îşi exprime ideile prin cât mai multe moduri .
- Copilul preşcolar caută anumite puncte de reper pentru a înţelege realitatea. El are, deci nevoie de a compara, a clasifica şi a ordona obiectele şi situaţiile.
- Orice copil are nevoie să se simtă în siguranţă, să se simtă bine în „pielea sa". De aceea este necesar ca el să se joace într-un mediu securizat şi tolerant care să-i furnizeze ocaziile de a alege şi a-şi asuma riscurile deciziile de la vârste mici.
- Copilul are nevoie de reuşită, ceea ce impune ca dezvoltarea sa să se realizeze prin activităţi potrivite nivelului său de dezvoltare intelectuală şi motrică, el fiind stimulat prin rezultate.

Din obiectivele/cerinţele prezentate reiese că este necesar ca sălile de grupă să fie amenajate şi organizate adecvat. Jocul prin care copilul cunoaşte, transformă să-şi adapteze realitatea la posibilităţile lui de înţelegere, trebuie să fie numai organizat din afara sa sau propus de educatoare, ci să fie şi liber ales (spontan). Prin „propunerea" pe care o realizează cadrul educativ (ca spaţiu, resurse şi relaţii), educatoarea poate controla această „libertate de alegere", în sensul orientării ei spre stimularea dezvoltării copilului.

Spaţiul „vorbeşte" preşcolarului prin ceea ce îi oferă ca posibilitate de acţiune şi experienţă. Sunt importante, atât condiţiile de ordin general (lumină, căldură, estetica ambianţei etc), cât şi cele educative (amenajări, ordonări, sectorizări, materiale folosite etc).

Organizând sectorizarea clasei pe arii de stimulare, pe domenii de activitate se poate folosi, eficient, spaţiul pentru a se respecta cerinţele de dezvoltare proprii tuturor preşcolarilor dar şi asigurarea unei individualizări reale a educaţiei.

În spaţiul grupei sunt delimitate diferite zone de interes: Bibliotecă, Joc de masă, Ştiinţă, Artă, Construcţii, Joc de rol având rolul de a favoriza învăţarea prin joc şi socializarea copiilor.

În cadrul sectorului *Ştiinţe*, copii devin mici cercetători. Folosind microscopul (de jucărie), lupa, eprubete şi diverse pahare chimice, termometru, copiii se familiarizează cu instrumente specifice laboratoarelor , învaţă denumirile acestora şi destinaţia lor, iau un prim contact cu activitatea ştiinţifică; desenând într-o diagramă simplă « grafice » transpuse după unele « date », pentru a înregistra evoluţia vremii, transformările apei în natură, viaţa plantelor şi animalelor, copilul simte că poate afla adevăruri prin propriile puteri, devenind tot mai încrezător şi mai curios.

Realizat într-un loc liniştit, confortabil, sectorul *Bibliotecă* reprezintă poarta prin care copilul pătrunde în lumea minunată a cuvântului scris, în lumea plină de vrajă şi mister a basmelor ilustrate. Aici copilul înţelege simbolurile literelor, învaţă despre carte, o răsfoieşte, putând să facă un popas la povestea îndrăgită şi să asocieze imaginile cu conţinutul.

La sectorul *Joc de rol* este stimulată creativitatea copiilor, prin joc ei pătrunzând în lumea fictivă a imaginarului ţesut pe real, în care pot născoci o mare diversitate de scenarii : jucându-se « de-a teatrul », « de-a familia », « de-a doctorul », « de-a florăreasa » etc., ei îşi dezvoltă capacitatea de a folosi informaţiile căpătate în activităţile frontale, imită gesturi, atitudini, comportamente ale adulţilor. Jocul de rol stimulează învăţarea spontană şi îl pune pe copil în ambianţa culturală a spaţiului social în care el va deveni o personalitate independentă şi conştientă de sine.

Centrul *Artă* are influenţe asupra dezvoltării copilului în toate domeniile, adresarea acestora ţine de măiestria cadrului didactic de a planifica experienţe variate şi inspirate. De la dezvoltarea socio-emoţională – pe care copiii o pot trăi prin dezvoltarea abilităţilor de a interacţiona cu colegii, la dezvoltarea conceptului de sine şi al expresivităţii emoţionale prin intermediul dezvoltării limbajului şi

al comunicării sau al motricității fine, la stimularea creativității și exersarea persistentei, toate se întrepătrund în sarcinile, tehnicile si tipurile de activități din Centrul Artă și pot asigura dezvoltarea globală a copilului.

Pe lângă bucuria, emoțiile și satisfacțiile copiilor, Centrul Artă le oferă celor mici cadrul în care ei învață să comunice, stimulându-le curiozitatea, imaginația, creativitatea, dar și spiritul de inițiativă.

Gama de materiale din acest Centru poate include: blocuri de desen, hârtie de toate dimensiunile și culorile, creioane colorate, acuarele, foarfece, pastă de lipit, planșete, plastilină, coloranți alimentari, autocolant, sfoară, sârma, gheme de lână divers colorată, casetofon, radio, casete cu muzică, instrumente muzicale funcționale sau în miniatură: muzicuțe, fluiere, xilofoane, tamburine, măști, vestimentație pentru dansuri.

Centrul *Construcții* trebuie să fie destul de mare pentru ca un grup de câțiva copii să poată lucra aici împreună sau fiecare separat fără ca șantierele lor să se intersecteze. E de preferat sa existe un covor care să acopere podeaua, pentru a reduce zgomotul făcut de blocurile de lemn sau cele de plastic în cădere, iar copiii și adulții vor putea sta mai comod. Copiii sunt atașați în mod firesc de acest centru deoarece este activ, creator și distractiv. In jocul de aici, individual sau în grup, copiii sunt încurajați să descopere cuburi de diferite mărimi și forme, pentru a construi diverse structuri. Centrul trebuie dotat și cu jucării de tip mijloace de locomoție, de diferite mărimi. Dezvoltându-și gândirea creatoare, imaginația, copiii își formează concepte științifice, matematice referitoare la mărime, forma, înălțime, volum, spațiu, direcție, echilibru, stabilitate, balans, măsurare, numărătoare, asemănare, diferență, ordonare.

Bine selectate și planificate, ariile de stimulare dau posibilitatea educatoarei de a se manifesta creativ, asigurând activități frontale care să-i intereseze pe copii, ținând cont de preferințele și interesele lor. Educatoarea realizează în acest fel un nou tip de relație educator-copil, devenind un animator al acțiunii lor.

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie , 2019
- Păiși, Mihaela, *Laborator preșcolar*, Editura V & I Integral, București, 2015

59. ÎNVĂȚĂM SĂ CREȘTEM SĂNĂTOS – ROLUL EDUCAȚIEI SANITARE ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARULUI

Prof. PETRUSE MARIANA
Școala Gimnazială „Viorel Horj” Drăgănești

În decursul vieţii sale, omul este supus influenţei factorilor nocivi ai mediului înconjurător, ce acţionează asupra lui. Aceşti factori nocivi se întâlnesc în aerul pe care îl respirăm, in solul pe care trăim, în apa folosită, în produsele alimentare. Igiena se ocupă de analizarea condiţiilor favorabile, cu studiul metodelor şi măsurilor pentru ocrotirea vieţii, atenuarea şi înlăturarea factorilor vătămători, precum şi cu studiul condiţiilor nefavorabile ale mediului înconjurător. Ea are drept scop crearea celor mai bune condiţii, nu numai pentru dezvoltarea normală a omului, ci şi pentru desfăşurarea totală a forţelor sale somatice şi intelectuale. De aceea, igiena urmăreşte păstrarea sănătăţii omului şi a colectivităţii, ca o condiţie ”sine qua non”, a existenţei umane.

Igiena personală este igiena regimului vieţii personale şi sociale, a activităţii şi a timpului liber. Dintre regulile de bază ale igienei personale, fac parte curăţenia corpului şi a îmbrăcămintei, a locuinţei şi a mobilei, etc. Curăţenia corpului omenesc este o condiţie necesară nu numai pentru funcţiile fiziologice ale pielii, dar şi ale întregului organism .Curăţenia mâinilor, în special înainte de masă,

curăţenia vaselor şi a mesei sunt măsuri cunoscute de protecţie contra epidemiilor, preîntâmpinând apariţia multor boli infecţioase, în special gastro - intestinale. Folosirea corectă şi sistematică a odihnei după fiecare zi de activitate este o condiţie fiziologică necesară pentru revenirea forţelor organismului şi creşterea eficienţei recuperatorii.

De o importanţă deosebită pentru copil sunt cultura fizică şi oţelirea treptată a organismului, care îl deprind cu schimbările bruşte de temperatură al aerului înconjurător. Acest lucru se poate obţine printr-o îmbrăcăminte adecvată şi spălarea zilnică cu apă de temperatură echivalentă cu ambientul. Cultura fizică tonifică foarte bine tot organismul, în special sistemul cardio-vascular şi nervos, favorizează respiraţia şi digestia, întăresc şi dezvoltă musculatura corpului accelerează eliminarea din organism a produselor metabolice nefolositoare şi vătămătoare. În această privinţă au o mare importanţă diferitele tipuri de activităţi, exerciţiile. jocurile în aer liber.

O trăsătură specifică a vârstei copilăriei constituie faptul ca, in aceasta perioadă organismul se găseşte în plină dezvoltare somato-psihică.

Dezvoltarea si ea alături de adaptabilitatea şi randamentul educaţional, definesc starea de sănătate. Educaţia sanitară face parte integranta din procesul de educare a copiilor. Ea urmăreşte însuşirea unor cunoştinţe şi deprinderi igienice care să contribuie la perfecţionarea tonusului fizic, a facultăţilor intelectuale a individului, la creşterea capacităţii de adaptare, într-un cuvânt, la ridicarea stării de sănătate a copiilor. Pentru atingerea acestui scop, deprinderile igienice trebuiesc privite în sensul cel mai larg al cuvântului, iar educaţia sanitară pe care o primesc copiii să nu rămână numai o noţiune teoretică.

Este important ca mediul colectivităţilor de copiii să fie el însuşi un bun educator, deoarece, îngrijirea sănătăţii copiilor implica educarea lor pentru prevenirea îmbolnăvirilor, a tulburărilor de adaptare, a accidentelor etc. Însuşirea unui comportament igienic de către copii depinde şi de pregătirea pe care o are profesorul în această privinţă. Educaţia sanitară nu trebuie să urmărească informarea copilului, ci modelarea comportamentului acestuia în vederea conştientizării lui, de necesitatea cerinţelor igienice pentru sănătatea personală a lui şi a colectivului.

Necesitatea şi utilitatea măsurilor igienice trebuie să fie adânc înrădăcinate în mentalitatea copiilor încât ei să le aplice indiferent dacă sunt sau nu controlaţi în această direcţie. Igiena personală are în vedere autoîngrijirea, curăţenia şi îngrijirea îmbrăcămintei, igiena alimentară, cât şi igiena grupei.

În procesul de dobândire de deprinderi, profesorul, ca şi copiii, acţionează prin intermediul unor metode de predare şi învăţare. Calitatea muncii lor este raportată la aceste metode, ele constituie o sursă însemnată de creştere a eficienţei actului educaţional. Aplicându-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea copiilor. De asemenea, însuşirea unor cunoştinţe noi poate deveni mai dificilă sau mai uşoară pentru unii şi aceiaşi copiii, în funcţie de metodele utilizate. Nu există act de predare şi învăţare care să nu includă, cu necesitate, în structura lui, un anumit fel de a proceda, o anumită tehnică de execuţie, de realizare a acţiunii respective

Metoda se defineşte drept o cale de urmat în vederea atingerii unor obiective didactice dinainte stabilite, ca cele de transmitere de însuşiri a unor cunoştinţe, de formare a unor priceperi şi deprinderi. În sens restrâns, metoda este o cale eficientă de organizare şi dirijare a învăţării, un mod comun de a proceda al pedagogului cu elevii săi. După cum acţiunea de predare încorporează mai multe operaţii, ordonate într-o anumită logică, în mod corespunzător metoda include în structura ei o suită echivalentă de procedee. Fiecărei operaţii îi corespunde un procedeu. Aceasta înseamnă că procedeul reprezintă o tehnică mai limitată de acţiune, el reprezintă un simplu detaliu, o particularitate sau o componentă a metodei. De aceea, metoda poate fi definită şi ca un ansamblu organizat de procedee. A descrie o metodă înseamnă, până la urmă, a prezenta această serie de procedee integrate într-un flux unic de acţiune. În consecinţă, valoarea şi eficienţa unei metode rezidă în calitatea şi eficienţa acestor procedee pe care ea le înmănunchează. În cadrul unei metode, procedeele pot varia ca număr şi poziţie, îşi pot schimba locul, fără să afecteze atingerea scopului urmărit. Varietatea procedeelor face metoda mai

atractivă, mai interesantă şi mai eficace. Între metodă şi procedeu relaţiile sunt dinamice: metoda poate deveni ea însăşi un procedeu în cadrul altei metode, tot aşa un procedeu poate fi ridicat la rang de metodă la un moment dat. În activitatea de recuperare, se folosesc cu eficienţă metodele bazate pe acţiune, şi anume:

EXERCIŢIUL - Se referă la efectuarea conştientă şi repetată a unor acţiuni şi operaţii in scopul formării de priceperi şi deprinderi practice şi intelectuale, dezvoltării unor capacităţi şi aptitudini, consolidării cunoştinţelor dobândite, stimulării potenţialului creativ al copiilor. Este o metodă ce se adaptează uşor diferitelor sarcini de instruire, de la învăţare a vorbirii, până la deprinderea desenului şi a modelajului. Din mulţimea exerciţiilor utilizate, unele îndeplinesc funcţii de familiarizare cu noile acţiuni şi operaţii de însuşit, altele asigură execuţia repetată a acestora, până se constituie automatismele dorite (exerciţii de bază) sau până se ajunge la consolidarea deprinderilor odată formate (exerciţii de consolidare).

Exersarea devine eficace atunci când se respectă o serie de condiţii. Astfel, profesorul trebuie să:

- ✓ cunoască bine structura,valoarea şi limitele exerciţiului de executat,
- ✓ facă cunoscut copiilor în ce scop se efectuează exerciţiul propus,
- ✓ se explice în prealabil modelul acţiunii,
- ✓ se asigure executarea repetată a modelului propus,
- ✓ se creeze situaţii de exersare cât mai variate,
- ✓ se aibă în vedere o gradaţie a exerciţiilor, după complexitate şi grad de dificultate,
- ✓ se îmbine procedeul execuţiei globale cu cel al fragmentării,
- ✓ se impună un ritm optim de acţiune, cu unele verificări imediate şi cu autocontrol.

Problema esenţială de care depinde producerea învăţării eficiente este problema implicării, a angajării celui care învaţă în actul învăţării.

METODA ALGORITMIZĂRII - Un algoritm reprezintă o succesiune de operaţii care se desfăşoară întotdeauna în aceeaşi ordine, cu strictețe stabilită şi care conduce în final la rezolvarea corectă a unei probleme sau sarcini concrete de acelaşi tip. Nerespectarea ordinii operaţiilor prevăzute sau neglijarea unei operaţii nu permit efectuarea acţiunii respective şi atingerea rezultatului dorit. Algoritmii se prezintă sub forme diferite: de reguli, de scheme operaţionale, scheme de acţiune practică, complexe de însuşiri. Această metodă îşi găseşte aplicabilitate în activitatea de recuperare a copilului cu deficienţă în programul zilnic al grupului.

ACTIVITĂŢILE PRACTICE - Copiii învaţă nu numai din ceea ce ascultă sau observă, ci şi din ceea ce fac, adică din propria lor acţiune. Dacă a şti înseamnă a acţiona, a face, a învăţa, să ştii se completează firesc cu a învăţa să acţionezi. Numai în felul acesta se poate ajunge la o pregătire temeinică pentru viaţa activă, pentru activitate. Din aceste motive, încă din primii ani de educaţie, copiii trebuie deprinşi să înveţe şi din acţiunea practică, să ştie să aplice cele învăţate. Metoda activităţilor practice se defineşte ca un ansamblu de acţiuni cu caracter practic şi aplicativ, conştient şi sistematic executate de copiii în scopul adâncirii înţelegerii şi consolidării cunoştinţelor dobândite, verificării şi corectării lor, precum şi al însuşirii unor priceperi şi deprinderi practice, aplicative, al cultivării dragostei faţă de activitate. Ceea ce este specific acestor activităţi este caracterul lor tranzitiv, deoarece sunt orientate în direcţia transformării realităţii în scopuri utile omului şi societăţii. Interesul pentru lucrările practice, ca şi eficienţa lor pedagogică, sporesc considerabil atunci când sunt bine organizate, execuţia lor face referire la cunoştinţele însuşite, include elemente de creaţie, generează sentimente de satisfacţie, contribuie la autodotarea instituţiei.

METODE DE SIMULARE- a simula este sinonim cu a te preface, a imita, a reproduce în mod fictiv acţiuni, fapte, lucruri, creând impresia că acestea există sau că se petrec cu adevărat. Se pot simula fenomene, activităţi şi ocupaţii umane, situaţii şi fapte. Aşa sunt jocurile didactice şi învăţarea prin dramatizare adeseori utilizate la vârsta copilăriei.

JOCURILE DIDACTICE satisfac nevoia de motricitate şi gândire concretă ale copiilor,

îmbinând spontanul cu imaginarul, elementele specifice acestei vârste, cu efortul solicitat şi programat de procesul învăţării. După conţinutul şi obiectivele urmărite se pot distinge jocuri senzorialele, observare a mediului înconjurător, de dezvoltare a vorbirii, de orientare, aplicative, de imaginaţie, de îndemânare, de construcţii, după materialul folosit: jocuri cu materiale sau fără material, jocuri orale, jocuri cu întrebări, jocuri - ghicitori. Organizarea învăţării sub forma unor activităţi cu caracter de joc aduce voioşie, plăcere şi bucurie, înviorând procesul educativ.

Bibliografie:

- Creţu T., Curriculum diferenţiat şi personalizat, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
- Drăgan I.,Ancuţa P., Psihologia învăţării, Ed. Excelsior, Timişoara, 1997
- Faure E., A învăţa să fii, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1979

60. MODALITĂŢI CONCRETE DE STIMULARE A CREATIVITĂŢII LA PREŞCOLARI

Prof. Pîrvu Nicoleta – Grădiniţa M.Ap.N 2, Bucureşti, Sector 1
Prof. Leanca Maria – Grădiniţa M.Ap.N 2, Bucureşti, Sector 1

Educatoarea are menirea să îndrume formarea copilului într-o perioadă de mare importanţă pentru devenirea acestuia.

În învăţământul actual, problema care se pune nu este aceea a obţinerii unor rezultate anume, ci a dezvoltării maxime a potenţialului fiecărui copil. Acest lucru presupune ameliorări la nivelul conţinutului de învăţământ, sub următoarele aspecte: calitatea educatorului, autoeducaţia şi educaţia permanentă, conducerea ştiinţifică a învăţării, cunoaşterea copilului.

Actul creaţiei, prezent de la cea mai fragedă vârstă, trebuie stimulat permanent prin crearea unor condiţii optime manifestării creativităţii.

Am căutat răspunsuri la întrebările:

-creativitate- în ce scop? Pentru a ne putea desăvârşi, realiza şi actualiza, pentru a trăi conştient, pentru a putea contribui activ la modelarea lumii.

-creativitate- în ce mod? Prin atitudinea deschisă, receptivă faţă de mediul înconjurător, prin acceptarea provocării ce porneşte de la mediu, pentru a ne confrunta cu el, pentru a deveni o parte a acestui mediu.

Creativitatea poate fi utilă individului în orice domeniu şi situaţie a vieţii sale. Decisiv în această privinţă este modul creativ de a pune problema. Pentru rezolvarea creativă a problemelor, eul ţine seama de situaţia dată, de sarcinile ce îi stau în faţă.

Una dintre cele mai importante premise ale creativităţii constă în disponibilitatea de a lua totul de la capăt, de a considera că nimic nu este definitiv, că nici un proces nu este încheiat odată pentru totdeauna . Nu există nici o situaţie conştientă care să nu permită o participare creativă.

Preşcolaritatea este vârsta la care este imperios necesară stimularea potenţialului creativ al copilului, necunoscut sau neexprimat încă, prin cunoaşterea şi stimularea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor existente şi prin susţinerea manifestării lor prin mobilizarea intrinsecă. De la această vârstă trebuie cultivate unele valori, originalitatea, perseverenţa, interesele cognitive, dar şi artistice.

Termenul de creativitate îşi are originea în cuvântul latin creare, care înseamnă a zămisli, a făuri, a crea, a naşte. Însăşi originea cuvântului demonstrează că termenul de creativitate defineşte un proces, un act dinamic care se dezvoltă, se desăvârşeşte şi cuprinde atât originea cât şi scopul.

Ideea dezvoltării creativităţii copiilor, pusă insistent în ultima vreme, pune educatorului o serie de probleme privind modul de manifestare a creativităţii, factorii şi metodele de stimulare a creativităţii, modalităţi de evaluare a creaţiilor plastice ale copiilor.

Am iniţiat o perioadă de testare a copiilor pentru a le evalua nivelul de priceperi şi deprinderi şi potenţialul creativ. Ştiut fiind faptul că una dintre preferinţele copiilor este aceea de a desena oameni, le-am dat ca temă de lucru realizarea figurii umane. Acest prim desen tip caracteristic pentru copiii de aproximativ 3 ani, corespunde unei manifestări a ceea ce numea Luquet, „realismul intelectual”. El corespunde unui model interior, copilul

desenând nu ceea ce vede, ci ceea ce ştie. Omul desenat de copil este proiecţia imaginii pe care şi-o face despre propriul său corp. Unii copii au desenat o formă cefalopodă unde mâinile şi picioarele pornesc de la cap şi sunt reprezentate ochii, nasul, gura. Alţi copii au reprodus multiplicat aceeaşi figură, indicând fluenţa. Puţini dintre aceştia au reprodus figuri umane cu alt chip, ceea ce indică flexibilitatea. Şi culorile utilizate sunt de o mare importanţă în evaluarea lucrărilor, ele fiind relevante pentru impulsurile lor cele mai profunde , aceste culori fiind totdeauna mai mult „expresive" decât „specifice". Toate acestea duc la ideea că grădiniţa , prin activităţile desfăşurate într-un cadru organizat, influenţează pozitiv evoluţia copilului. Prin activităţile de observare a corpului omenesc se precizează părţile componente ale acestuia şi funcţiile lor. Prin diferite jocuri didactice se completează silueta umană cu părţile care lipsesc. Prin exersarea unor jocuri, a unor exerciţii fizice, copiii recunosc şi folosesc anumite segmente ale corpului. De aici se constată legătura omului cu mediul, copilul, realizând că nu se poate desprinde de acesta, fiind într-o permanentă interdependenţă.

O altă probă foarte importantă în evaluarea iniţială a copiilor a fost proba "Forme geometrice" în care am urmărit evoluţia celor trei parametri de bază ai creativităţii: fluenţă, flexibilitate, originalitate. Copiii au primit fişe conţinând conturul figurilor geometrice deja cunoscute, pe care trebuia să le completeze cu detalii, astfel încât să obţină imaginile unor obiecte sau fiinţe cunoscute. Aceeaşi probă am aplicat-o şi după derularea programului creativ. Analiza rezultatelor a relevat schimbări semnificative în cadrul celor trei parametri: o evoluţie sigură a parametrilor fluenţă, flexibilitate şi o dinamică mai lentă în cazul originalităţii.

Evoluţia creativităţii grafic-figurale înregistrată, poate fi explicată atât prin volumul mai mare de achiziţii cognitive şi operaţionale, cât şi prin aportul antrenamentului creativ la care au fost supuşi şi a climatului creativ asociat acestuia.

Rezultatele pozitive semnalate oglindesc aptitudinile creative ale copiilor. Datoria noastră, a adulţilor, este de a lăsa copilul liber, nesilit, să-şi exprime grafic experienţa personală, potrivit nivelului său de dezvoltare. Individualitatea preşcolară este justificată psihologic de diferenţele cantitative şi calitative care există între copii, chiar dacă ei sunt de aceeaşi vârstă şi aparţin aceluiaşi mediu. În activitatea pe care o desfăşurăm, trebuie să ţinem seama permanent de această variabilitate.

Acţiunea experimentală a constat în desfăşurarea unei activităţi pe săptămână cu grupa experimentală conform unui program creativ ce a vizat mai multe categorii de activitate, cu următoarele obiective:

- Să descopere cât mai multe cuvinte care încep cu sunetele date
- Să descopere cât mai multe cuvinte care încep cu silabele date
- Să stabilească cât mai multe asemănări între doi termeni pereche
- Să schimbe motivate, logic finalul unei bucăţi literare
- Să născocească cât mai multe consecinţe ale unei situaţii date
- Să ilustreze grafic textul unei lecturi literare
- Să ilustreze prin desen conţinutul unor proverbe si zicători
- Să completeze linii frânte, curbe, paralele aşa încât să rezulte diverse obiecte, personaje, peisaje şi să elaboreze titluri originale pentru aceste desene
- Să combine anumite părţi ale animalelor cunoscute pentru a obţine imaginea unui animal fantastic, folosind tehnici specifice artei plastice
- Să completeze prin puncte, amprentele obţinute cu degetul, palma sau piciorul înmuiate în tempera, realizând forme spontane
- Să compună figuri umane, folosind pătratul, triunghiul, cercul.

Am căutat să asigur suporturi variate de lucru-hârtie, textile, carton, sticlă, ceramică, tablă-instrumente diversificate - pensule, beţişoare, peniţe, paie, bile, piaptăn, burete şi vopsele care se pretează temei - acuarele, tempera, guaşe, creioane colorate, ceracolor, cărbune.

La temele plastice care puteau fi realizate prin mai multe procedee tehnice însuşite anterior-stropire, fuzionare, estompare, dactilo-pictură, folosirea ştampilelor şi a şabloanelor, am dat libertate deplină copiilor în alegerea acestora.

Am pus, de asemenea, accent pe manifestarea liberă, neîngrădită a imaginaţiei copiilor, lucru ce reiese şi din modul de formulare a temelor.

În vederea stimulării interesului pentru artă şi dezvoltarea gustului estetic am organizat vizite la Muzeul de artă.

Am organizat expoziţii cu lucrări ale copiilor, punându-i chiar pe ei să selecteze cele mai bune lucrări.

În cadrul cercetării efectuate am urmărit posibilităţile reale de a organiza activităţile plastice prin metode cu caracter preponderent creativ.

Probele de creativitate presupun schimbarea comportamentului copiilor prin trecerea de la atitudinea de confort, imitaţie, memorare, la atitudinea de efort, elaborări, interpretări personale.

Copiii privesc cu interes acest gen de organizare şi acţionează corespunzător, am putea spune, surprinzător. Important este modul în care educatoarea concepe şi administrează sarcini divergente în predarea cunoştinţelor, cum promovează şi menţine un climat creativ, cum controlează producţiile creative şi indicatorii de potenţial.

Rezultatele experimentului desfăşurat, atât cele cantitative , cât şi mutaţiile calitative, devin argumente de validare a ipotezei de la care am pornit, deci copiii preşcolari sunt capabili de performanţe creative superioare când învăţarea este de tip creativ (sarcini de ordin constructiv, de elaborare creativă, situaţii problemă de tip divergent) şi când climatul educativ angajează şi stimulează independenţa şi spontaneitatea creatoare a copiilor.

Din analiza produselor plastice ale copiilor, am constat că activitatea creatoare este influenţata de modul de planificare, organizare, de comportamentul educatoarei în conducerea acestui tip de activităţi. De aici, decurg unele măsuri ameliorative care,fiind respectate, îmbunătăţesc simţitor activitatea creatoare a preşcolarilor.

Cadrul ambiental are un rol hotărâtor in declanşarea mecanismelor interioare ale sufletului, in realizarea unui climat propice desfăşurării procesului creativ. Decoraţia pereţilor trebuie să fie schimbată periodic, aducând astfel o notă de prospeţime, de dinamică, de noutate. Un cadru astfel creat oferă copilului posibilitatea unei odihne active, a unei reconfortări prin munca.

Viaţa copiilor in grădiniţă trebuie sa aibă un conţinut bogat pentru a contribui la dezvoltarea unor interese cât mai diverse. Copiii sunt foarte interesaţi de concret, iar „faptele vii" reprezintă principiul de baza in organizarea vieţii copiilor. Activitatea din grădiniţă, întotdeauna vie, interesantă, atrăgătoare, supune totodată copilul unor eforturi şi încordări, pregătindu-l pentru învingerea dificultăţilor de mai târziu.

În concluzie

- Pogramul creativ a dus la schimbarea comportamentului copiilor prin trecerea de la atitudinea de confort, imitaţie , memorare, la atitudinea de efort, elaborări, interpretări personale.
- Conştientizarea de către copii a propriului potenţial creativ, contribuie la dobândirea încrederii în forţele proprii, la exprimarea dorinţei de a lucra cât mai mult pentru a se evidenţia prin producţii cu note deosebite de originalitate.
- Disponibilităţile creative ale preşcolarilor dovedite în cadrul antrenamentului creativ devin o premisă a dezvoltării creativităţii, dacă sunt valorificate şi în cadrul celorlalte categorii de activitate.

Se impune deci, includerea în activitatea copiilor a unor aplicaţii analoage celor implicate în probele specifice de psihodiagnoză a creativităţii.

Bibliografie:

- Bejat, M., *Talent, inteligenţă, creativitate,* Ed. Ştiinţifică, 1971
- Golu, P., Verza, E., Zlate, M., *Psihologia copilului*, E.D.P., R.A., Bucureşti, 1993
- Landau, Erika, *Psihologia creativităţii*, E.D.P., Bucureşti, 1979

61. INIȚIATIVĂ, INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Prof. înv. preșc. Pop Dobra Zamfira
G.P.N. NR. 6, TALPE, BIHOR

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie în activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

"Există adesea, în prima copilărie, o prospeţime a imaginaţiei, o curiozitate neobosită, un fel de geniu poetic, pe care savanţii sau artiştii ajunşi la maturitate nu le pot găsi decât cu mare greutate." spunea Gaston Berger în *L'homme moderne et son education.*

Copii nu pot realiza la începutul drumului lor de mici artişti forme care să le întruchipeze cât mai sugestiv ideile şi sentimentele. Privind însă atent în jurul lor vor descoperi frumuseţea lucrurilor, dar şi varietatea lor. O frunză care se desprinde şi se leagănă în vânt, o castană căzută pe o alee, un obiect abandonat pe stradă, o întâmplare la care a luat parte pot constitui materiale de bază în realizarea unor minunate lucrări de artă. Este nevoie de puţină imaginaţie, fantezie şi vocabular adecvat.

Creativitatea ia multe forme la copii – surpriza de final a unei povestiri a unui elev de clasa I despre animalele sale împăiate, planul unui elev de clasa a V-a de a împărţi corect terenul de joacă, robotul unui elev de liceu şi metoda unui elev care studiază biologia de a reconstrui habitatul unei păsări din zonă. Eforturile creative ca acestea aduc beneficii atât celor cărora le aparţin, cât şi societăţii în care trăiesc, cresc şi sunt educaţi. Să-i ajuţi pe elevi să-şi dezvolte creativitatea este un obiectiv care merită efortul, chiar şi numai pentru dezvoltarea personală. O poezie care este citită doar de poet, o idee de a face activităţile casnice mai eficiente, o privire profundă asupra lumii din jurul nostru pot să nu fie cunoscute, dar au totuşi puterea de a face ca viaţa să aibă mai mult sens şi să fie mai plăcută. Orice persoană cu un nivel normal de inteligenţă poate aspira să devină creativă într-un anumit domeniu şi toată lumea poate beneficia de „emoţia şi culoarea" (Nickerson) pe care aceste realizări creative le aduc în viaţa noastră. Deşi „emoţia şi culoarea" în viaţă reprezintă un obiectiv care merită să fie urmărit, cei mai mulţi dintre noi trăim într-o lume reală, în care suntem responsabili pentru diferitele rezultate ale elevilor noştri. Să ne facem griji pentru îmbunătăţirea creativităţii elevilor, atunci când succesul este apreciat pe baza rezultatelor şcolare şi a punctajelor la teste? Cercetările arată că atunci când elevilor creativi li se predă şi sunt evaluaţi într-un fel care pune preţ pe creativitatea lor, şi rezultatele lor şcolare se îmbunătăţesc, aşa că predarea care urmăreşte să dezvolte creativitatea elevilor poate avea şi alte avantaje în afară de a face o persoană mai fericită şi mai productivă pentru societate; ea poate duce şi la îmbunătăţirea punctajelor obţinute de elevi la teste.

Atunci când vorbim despre educarea creativităţii la elevi nu putem trece cu vederea două probleme în privinţa cărora mai există încă opinii diferite:

a) dacă este educabilă creativitatea;

b) care este calea optimă de stimulare şi educare a creativităţii.

În ceea ce priveşte prima problemă se aduc drept argumente: rezultatele pozitive obţinute prin metodele de stimulare a capacităţilor creatoare; datele experimentelor pedagogice; studiul analitic al factorilor creativităţii.

În legătură cu cea de-a doua problemă, referitoare la căile optime de educare a creativităţii la elevi, în literatura de specialitate există conturate trei căi principale:

a) introducerea unor cursuri speciale de creativitate, care să fie predate de educatori cu conduită creativă; conţinutul acestor cursuri ar consta în formarea la elevi a unui set de deprinderi şi abilităţi cognitive fundamentale, pe care elevii să le poată aplica la diferitele obiecte de învăţământ;
b) restructurarea fiecărei discipline în parte, din perspectiva stimulării creativităţii generale şi specifice la elevi;
c) preluarea de către educatorii pasionaţi şi cu conduită creativă a unor elemente de bază dintr-un curs de creativitate şi utilizarea lor în cercurile şcolare, unde activităţile implică selecţia şi libertatea de acţiune a elevilor.

Prin educarea intelectului şi a unor procese intelectuale (imaginaţia, gândirea, memoria) se realizează educarea creativităţii. Fiecare individ posedă o doză de creativitate. De la naştere, copilul posedă doar o anumită potenţialitate creativă, care sub influenţa procesului educativ şi a mediului se dezvoltă noi nivele ale creativităţii exprimate prin originalitate şi inventivitate. Oferta educaţională pe care o popularizează în rândul elevilor, mediul ambiental, relaţia dintre elevi şi profesori, lipsa metodelor coercitive, stresante, note şi a disciplinei excesive, contribuie din plin la actul de dezvoltare a imaginaţiei şi creativităţii copiilor. Preocuparea cadrelor didactice angajate în activitatea extraşcolară este orientată spre valorificarea din plin a posibilităţilor creatoare şi întreaga pricepere şi imaginaţie a copiilor în realizarea unor activităţi practico-aplicative. Cea mai frecventă formă de imaginaţie solicitată aproape în fiecare zi şi la care face apel în mod curent profesorul este imaginaţia reproductivă, care constă în capacitatea elevilor de a reprezenta diferite obiecte, fenomene, întâmplări, acţiuni pe baza unor relatări verbale ale profesorului, fără material concret-intuitiv. Dar cea mai importantă formă a imaginaţiei este desigur cea creatoare, care se manifestă fie involuntar, fie voluntar şi este legată într-o oarecare măsură de capacităţile intelectuale şi implicit de inteligenţă.

Drept căi de depistare a potenţialului creativ al elevului menţionăm:

* analiza realizărilor obţinute de aceştia la olimpiade, concursuri, competiţii, probe şcolare cu caracter creativ;
* testele de investigare a originalităţii, flexibilităţii şi fluidităţii gândirii;
* aprecierile proprii sau ale cadrului didactic pe baza unor chestionare.

La îndemâna cadrelor didactice, pentru dezvoltarea imaginaţiei şi creativităţii elevilor stau diverse metode şi tehnici de învăţare activă: brainstorming-ul, învăţarea prin descoperire, Metoda Phlillips 6/6, dezbaterea pro/contra etc. De asemenea, exerciţiile creative ce stimulează imaginaţia şi potenţează puterea de creare a elevilor nu fac decât să vină în completarea procesului instructiv-educativ. În realizarea lecţiilor de recapitulare finală putem avea în vedere o serie de **exerciții stimulative**, care să cultive creativitatea și imaginația elevilor. Putem începe de la un cuvânt-cheie pentru a formula sarcini ce vizează compartimentele limbii: probleme de vocabular, sintaxă, semantică, morfologie, stilistică și continuând cu exerciții distractive în care să realizeze diferite asocieri stimulând găsirea conexiunilor prin idei.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual.

In abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei

reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării".

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvolta personalitatea.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Focalizată pe unitatea de învăţare, evaluarea ar trebui să asigure evidenţierea progresului înregistrat de elev în raport cu sine însuşi pe drumul atingerii obiectivelor prevăzute în programă. Este important să fie evaluată nu numai cantitatea de informaţie de care dispune elevul, ci, mai ales, ceea ce poate el să facă utilizând ceea ce ştie sau ceea ce intuieşte.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

De o importanta deosebita este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc.;

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

O importanţă deosebită in inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ) ;de organizare (organizează activităţile clasei) ;de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii, desfăşurate în clasa şi în afara ei); de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii

punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

In viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are in vedere transformarea acestuia din "obiect" al procesului didactic in" subiect activ" al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

- Ionescu M., Radu I.-" Didactica modernă", Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
- Alois Gherguţ,- "Management general şi strategic în educaţie", Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
- I..Cerghit – "Sisteme de instruire alternative", Aramis, Bucuresti, 2002.

62. CADRELE DIDACTICE ȘI PROVOCAREA PREZENTULUI

Prof. Popovici Alina
Grădinița cu Program Săptămânal Agricola, Bacău

Educația este unul dintre factorii determinanți care concură la evoluția unei societăți, a unei țări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri etc., categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăți contemporane.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalți colegi cadre didactice, directorul unității școlare, inspectori școlari, părinți.

Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realitățile din instituțiile de învățământ, realități pe care ni le oferă actorii școlii, ne duc la această concluzie.

Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; în unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse.

O problemă aparte o constituie faptul că mulți dintre elevii noștri știu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înțeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puși să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experți ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii profesori sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Dată fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației.

Schimbarea atitudinii didactice în mediile școlare actuale este o problemă complexă. Societatea folosește diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învățământului. Se desfășoară multe programe, dar uneori ele nu au rezultatele dorite. Prin tradiție, școala consideră că are datoria să reziste în fața presiunilor din exterior, având ca obiectiv să asigure continuitatea culturală, iar nu să provoace schimbări culturale. Dat fiind faptul că școala opune rezistență față de criticile venite din afară, diagnosticarea deficiențelor, care este în mod normal condiția prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

Profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, dar există multe așteptări contradictorii. Mulți profesori se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție, dar unele influențe negative exterioare pot avea repercusiuni distructive asupra actului educațional. Acești dascăli sunt mai predispuși să accepte noul și metodele moderne de predare-învățare. Pe de altă parte, sunt și cadre didactice care nu au interesul să admită că schimbările sunt necesare.

În unele cazuri însă este greu să se obțină informații demne de încredere pentru a ști când metodele folosite au nevoie de modificări pentru că elevii, beneficiarii direcți ai actului de predare-învățare, nu sunt tot timpul încurajați în a-și spune părerea despre profesori și despre eficiența muncii acestora. Unii profesorii se simt obligați să schimbe metodele de predare-învățare, considerând că e imposibil de dovedit în timp real că o metodă ar fi mai potrivită decât alta pentru obținerea unor rezultate mai bune. Atunci când li se cere să adopte metodele altor colegi, dovedite deja a fi mai eficiente, ei consideră asta drept o critică față de propriul lor comportament, ceea ce este o apreciere eronată. Nu e vorba de o critică distructivă, ci de oferirea unor soluții alternative.

În ziua de azi, profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali etc.

Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori.

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm și conștientizare, pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. Pretențiile sunt cu totul altele în prezent. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greșite.

Dar prezentul și viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă: a) factorilor instituționali/administrativi coordonare și ghidare, resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului etc.; b) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor, recunoaștere academică; c) elevilor și studenților acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare.

În acest context, utilizarea calculatorului la orele de curs devine nu doar un moft, ci, treptat, o necesitate. Fiecare profesor își poate realiza o prezentare scurtă a lecției în programul PowerPoint, o prezentare care îl poate ajuta foarte mult la oră și îl poate scuti, mai ales la clasele mai mari, de scrierea lecției pe tablă. Tehnologia are acest rol de substituție și reproduce sau automatizează practicile educaționale deja existente; calculatorul joacă rolul de „hârtie electronică", prezentând aceleași texte tipărite pe suport hârtie. Acest tip de utilizare nu aduce transformări extraordinare, dar ușurează mult munca profesorului.

Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la orice disciplină și la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecție putem prezenta lecții în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor.

Legat de calculator ca mijloc auxiliar există însă o problemă importantă: nu în toate școlile există suficiente săli cu calculatoare, astfel încât profesorii care doresc să își prezinte lecțiile la calculator să poată face acest lucru. O soluție ar putea fi laptopurile, dar aceasta implică la rândul ei eforturi financiare din partea profesorilor în cazul acelor școli unde aceste dotări nu există.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă profesorului îi rămân la dispoziție diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Așa cum fiecare elev are un stil propriu de învățare, fiecare cadru didactic are propriul stil de predare. Stilul de predare înseamnă „personalizarea" modalităților de acțiune ale cadrului didactic în situațiile specifice de lucru cu elevii. Stilurile de predare au un caracter unic, personal, cu o anumită dominantă, pentru fiecare cadru didactic în parte. De recomandat este adaptarea stilului de predare stilurilor de învățare ale elevilor, deoarece într-o singură clasă de elevi există mai multe „personalități", mai mult sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește capacitatea de receptare a noilor informații pe care profesorul le aduce în fața elevilor. Tocmai de aceea, nevoia dezvoltării profesionale continue trebuie să fie un obiectiv pentru fiecare cadru didactic.

Stilul de predare se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări. Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor. Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt: implicarea participării active a elevilor; interacționarea cu fiecare elev; pregătirea conștiincioasă pentru fiecare activitate cu elevii; adaptarea predării diverselor stiluri de

învățare; stabilirea obiectivelor; respectarea programului și a termenelor stabilite; oferirea feedbackului; manifestarea încrederii în elevi și așteptări înalte din partea acestora; dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare; încurajarea exprimării elevilor; folosirea noilor tehnici informaționale.

Cercetările efectuate de specialiști în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care cadrul didactic ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Tot mai des se vorbește despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă.

În abordarea tradițională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă.

Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice. Amintim doar câteva dintre acestea: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute etc.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Bibliografie

- http://www.tribunainvatamantului.ro/cadrul-didactic-si-provocarea-prezentului/

63. METODELE ACTIV-PARTICIPATIVE, INSTRUMENT DE DEZVOLTARE A GÂNDIRII CREATIVE A PREŞCOLARILOR

Prof. înv. preşc. Pureca Emanuela
G.P.P. Nr.1 Căsuța Piticilor, Horezu, Vâlcea

Metodele didactice au unul dintre cele mai importante roluri pentru reușita unei activități. Transpuse în actul didactic, metodele devin un instrument de relevare a unor informaţii ştiinţifice în faţa celui care învaţă, o modalitate de transmitere-însuşire de cunoştinţe, priceperi, deprinderi. Metoda didactică reprezintă o modalitate pe care cadrul didactic o utilizează pentru a-i determina pe copii să găsească singuri drumul spre descoperirea unor soluţii la probleme teoretice sau practice cu care se confruntă în procesul învăţării.

Prin metodele de învăţare activă procesul de învăţare ţine cont de interesele şi nivelul de înţelegere, de dezvoltare al copiilor şi totodată activitatea se bazează pe stimularea copiilor de a manipula obiecte, de a cerceta, investiga, de căuta și descoperii soluții, ceea ce asigură un transfer mai

bun al informațiilor. Activizarea predării-învăţării presupune folosirea unor metode, tehnici şi procedee care să-l implice pe copil în procesul de învăţare, urmărindu-se: dezvoltarea gândirii critice, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru cunoaştere în sensul formării lui ca participant activ la procesul de educare. Prin metodele activ-participative înţelegem toate situaţiile care scot copiii din ipostaza de obiect al formării şi îi transformă în subiecţi ai formării.

Învăţarea bazată pe metodele activ participative conduce la dezvoltarea unor comportamente observabile precum: participarea activă (copilul e activ, răspunde la întrebări, pune întrebări), aplică strategiile de învăţare însuşite în situaţii diverse, metodele active ajută copiii să-şi construiască cunoştinţele, să înţeleagă şi le dezvoltă gândirea creativă (copiii au propriile interpretări, oferă sugestii).

Metodele activ-participative pe care le putem utiliza în grădiniţă, sunt multiple, des utilizate fiind: brainstormingul, metoda pălăriilor gânditoare, explozia stelară, metoda cubului, metoda ciorchinelui, metoda caruselul, metoda bulgărelui de zăpadă;

- **Brainstormingul:**

Una dintre metodele active prin care se dezvoltă gândirea creativă deoarece se manifestă prin generarea de idei diferite pentru rezolvarea unei probleme este Brainstormingul. Brainstorming se şi interpretează drept „asaltul de idei". Este una dintre cele mai utilzate metode active în grădiniţă, copiii fiind solicitaţi să găsească, fără teama de a greşi, soluţii la diferite probleme.

Ex. Fiind întrebaţi cum va ajunge Moş Crăciun la ei dacă nu mai are sanie, copiii au răspuns: Renul Rudolf face o vrajă cu nasul; Cheamă un taxi; Le trimite prin poştă; Împrumută sania elfilor; O repară; Face o altă sanie; Face o magie ca să ajungă;

- **Metoda exploziei stelare:**

Este o metodă ce încurajează generarea cât mai multor idei cu ajutorul a 5 steluţe cu întrebări: „Cine?", „Ce?", „Unde?", „Când?", „De ce?";

Este folosită cu succes în grădiniţă în asociere cu material intuitiv.

Temele la care poate fi aplicată această metodă sunt multiple, voi da însă aici un exemplu din activitatea cu tema: „*Insecte*". Pe baza imaginilor cu insecte copiii, cu ajutorul celor cinci întrebări de pe steluţe, au formulat întrebări şi răspunsuri diverse precum:Cine mănâncă polen din flori? – albina, fluturele;Cine cântă toată vara? – greierele, cosaşul...;Ce insecte zboară? – albina, buburuza, musca, ţânţarul...;Unde locuiesc insectele? – în stup, în muşuroi...;De ce cântă greierele? – fiindcă îi place muzica, pentru ca să le distreze pe celelalte insecte, aşa munceşte el;Când ies insectele la lumină? – vara, când e soare...;

- **Metoda cubului:**

Este o metodă prin care se explorează o situaţie din mai multe perspective, oferind copiilor posibilitatea de a dezvolta competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare. Cerinţele de pe cub: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează nu fac altceva decât să îi ajute pe copii să abordeze o problemă din mai multe puncte de vedere, să genereze astfel idei din mai multe perspective, toate ideile contribuind, până la urmă, la consolidarea şi clarificarea cunoştinţelor despre o temă, la rezolvarea unei probleme.

Ca şi exemplu, în cadrul proiectului tematic „*Toamna*", prin această metodă, am consolidat şi evaluat legumele şi fructele specifice anotimpului. Astfel, copiii au descris, au comparat, au analizat legume şi fructe, au explicat ce se poate prepara din ele (aplică), au argumentat de ce le plac sau de ce nu le plac anumite legume sau fructe sau de ce e bine să le consumăm şi şi-au exprimat ideile care le vin în minte când se gândesc la fructe şi legume (asociază).

Cele şase feţe ale cubului nu au făcut, până la urmă, decât să sintetizeze informaţiile despre temă, ajutându-i pe cei mici să o privească din mai multe puncte de vedere.

- **Metoda Caruselul:**

Împărţiţi în 3-4 grupuri, copiii realizează câte un poster pe o temă dată. Când toate grupurile au

terminat posterele, ele se expun pe pereţi, ca întru-un muzeu. Pe rând, fiecare grup trece prin faţa posterelor, completând şi făcând observaţii asupra acestora. La finalul turului galeriei fiecare grup îşi reexaminează posterul. Scopul nu este de a critica, ci de a exprima alte puncte e vedere.

Exemplu: la finalul proiectului tematic „*Vara*" copiii au avut de realizat postere, în care au integrat elementele pe care le-au socotit specifice acestui anotimp: flori, insecte, pomi, soare, iarbă, etc. Discuţiile ulterioare i-au ajutat să înţeleagă ce alte elemente puteau fi integrate în poster.

- **Metoda bulgărelui de zăpadă**

Este o metodă în care se împletesc activitatea individuală cu activitatea pe grupe în vederea rezolvării unei sarcini. Metoda presupune mai multe etape. În prima fază se expune problema, în faza a doua copiii caută individual, apoi în perechi şi în cele din urmă pe grupuri mai mari, timp de câte 5 minute soluţii la problema expusă. La sfârşit grupurile îşi prezintă soluţiile şi se stabilesc concluziile. Metoda are avantajul că implică activ copiii, le dezvoltă motivaţia, încrederea în ei, îi stimulează să caute soluţii, să coopereze.

Ex. În cadrul unei activităţi matematice copiii au fost întrebaţi: *„Cum poţi măsura lungimea unei mese fără a folosi rigla?"* După ce au căutat soluţii individual, apoi în perechi şi în cele din urmă, în grupuri, preşcolarii au oferit următoarele răspunsuri: cu o sfoară, cu un fular, cu o carte, cu palma.

- **Metoda ciorchinelui:**

Această metodă implică exprimarea de idei legate de o temă, idei între care se stabilesc conexiuni. E o modalitate de a realiza asociaţii între aceste idei şi de a descoperi noi sensuri ale acestora. Pentru asta se fac anumiţi paşi: se dă mai întâi o noţiune nucleu, se notează toate sintagmele la care se gândesc participanţii, se leagă ideile cu ajutorul unor linii, se formulează apoi alte idei, care decurg din cele anterioare şi tot aşa până la epuizarea ideilor. Ca şi reguli: orice idee e acceptată, nu se fac critici, notăm tot ce ne trece prin minte.

Exemplu: Tema: *„Toamna"* S-a trecut în centrul unei foi noţiunea . „Toamna". Copiii au enumerat categorii de elemente abordate în cadrul proiectului tematic despre toamnă: fructe, legume, flori, fenomene, munci de toamnă. Pentru fiecare categorie s-au enumerat alte elemente specifice: pentru flori – crizanteme, tufănele, dalii, brânduşe...., legume-varză, ceapă, usturoi..., fructe – mere, pere, nuci, prune.... fenomene – ceaţă, nor, ploaie..., munci – cules, prepararea unor produse, vânzare la piaţă....

Prin aceste metode se reînvie concepţiile *„şcolii active"* de acum 100 de ani şi ele răspund, de asemenea, şi cerinţelor actuale ale educaţiei, care pun accent pe implicarea elevului din proprie iniţiativă. Mobilul învăţării trebuie să fie deci unul interior: curiozitatea, interesul pentru acţiune, dorinţa de a investiga, curiozitatea, toate acestea activizează copilul şi facilitează învăţarea.

Bibliografie:

***, (2008), Curriculum pentru învăţământul preşcolar;
http://www.psiholistic.ro/blog-psiholog-galati/gandire-laterala/
http://lateralaction.com/articles/lateral-thinking/

64. CALITATE ŞI EFICIENŢĂ DIDACTICĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR MODERNE

Prof. pt. înv. preşc. Radu Camelia,
Grădinița cu Program Prelungit nr. 2 Bârlad

Legea privind asigurarea calităţii educaţiei (Legea nr. 87/2006) defineşte conceptul de „calitate” ca fiind un ansamblu de caracteristici ale unui program de educaţie şi ale furnizorului acestuia, prin care sunt îndeplinite aşteptările beneficiarilor şi standardele de calitate. Aceste elemente creează premisele unui nou cadru educaţional, în care elevul, beneficiarul direct al educaţiei, este situat în centrul proceselor din şcoală.

Organizaţia furnizoare de educaţie trebuie să asigure şi să măsoare progresul înregistrat de elev, valoarea adăugată, calitatea, iar comunitatea ca beneficiar indirect să se implice în producerea şi generarea calităţii în şcoală în funcţie de propriile ei nevoi şi interese.

Calitatea se produce, se generează permanent, se măsoară şi se îmbunătăţeşte continuu, iar organizaţia furnizoare de educaţie trebuie să asigure calitatea, să implementeze propriul sistem de management şi de asigurare a calităţii, să se autoevalueze continuu şi să propună măsuri ameliorative. Şcoala este responsabilă de asigurarea internă a calităţii, dar calitatea se asigură prin dialog şi pe bază de parteneriat cu toţi factorii implicaţi.

Calitatea activităţilor curriculare din învăţământul preşcolar are la bază mai multe modalităţi, printre care şi metodele de învăţare active şi interactive.

Metodele de învăţare constituie instrumente de prim rang în mâna educatorului, este calea eficientă de organizare şi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda care reuneşte într-un tot familiar eforturile cadrului didactic şi ale copiilor.

În grădiniţă un accent deosebit se pune pe folosirea învăţării active şi pe cooperare, acestea concurând la obţinerea unor performanţe notabile. Atunci când se folosesc metodele de învăţare activă toţi copiii asimilează la un nivel mai profund, reţin ideile mai mult timp, sunt motivaţi şi le place şcoala, şi pot corela ceva ce au învăţat. cu viaţa reală şi în rezolvarea de probleme.

Învăţarea activă dezvoltă gândirea critică, creativă şi responsabilitatea. Cadrul necesar învăţării active trebuie să fie stimulativ bazat pe încredere şi respect între educator şi educat.

În procesul predării interactive rolul educatoarei se schimbă: ea formulează probleme, ascultă părerile copiilor, sugerează rezolvări, lucrează împreună cu copiii, corectează greşelile acestora, dar niciodată nu impune autoritar un punct de vedere.

”Cubul” este o metodă folosită pentru explorarea unui subiect, a unei situaţii din mai multe perspective. Această metodă am folosit-o cu succes în activităţile de observare şi lectură după imagini, ori de câte ori a fost necesară observarea unui animal, obiect, plantă, fenomen din mai multe perspective, ori ca mijloc de fixare a unor informaţii obţinute.

Am introdus metoda cubului în activitatea de observare cu tema ,,Animale domestice în ograda bunicilor - Câinele” respectând următoarele etape: am realizat un cub pe ale cărei feţe am scris cifrele de la 1 la 6, precizând că fiecare număr reprezintă o cerinţă adresată unui anumit grup; am anunţat tema - ,,Astăzi vom observa un animal domestic foarte îndrăgit: Câinele”; am împărţit grupa de copii în 6 subgrupe urmând ca fiecare subgrupă să analizeze animalul din perspectiva cerinţei ce corespundea cifrei de pe una din fetele cubului: numărul 1 înseamnă ,,Descrie!”- unde copiii aveau sarcina de a spune culoarea, mărimea, forma animalului observat; numărul 2 - ,,Compară!”, copiii având sarcina de a evidenţia asemănările şi deosebirile faţă un alt animal (la alegere); numărul 3 - ,,Asociază!” (,,La ce te gândeşti când vezi un câine?”, ,,Ce simţi?”); numărul 4 - ,,Analizează!”: ,,Care sunt părţile componente ale câinelui?”; numărul 5 - ,,Aplică!”: ,,Ce foloase ne aduce câinele?”, ,,Cum ne ajută?”;

numărul 6 – ,,Argumentează!" , ,,pro" sau „contra" în ceea ce priveşte importanţa câinelui pentru om şi spune motivele pe care te bazezi în ceea ce afirmi.

După ce am constatat că toţi copiii au înţeles sarcinile impuse am acordat timpul necesar pentru rezolvarea acestora. Câte un copil din fiecare subgrupă prezintă rezultatul cerinţei corespunzătoare subgrupei sale, iar educatoarea a realizat un desen în care reda rezultatul final şi complet al observării.

Învăţarea prin cooperare - este o metodă care implică procedee de colaborare şi activitate comună în rezolvarea unor sarcini de instruire: copiii lucrează împreună, uneori în perechi, în grupuri mici pentru a rezolva aceeaşi problemă, pentru a explora o temă nouă, pentru a crea idei noi.

După cum arăta J. Richardson, activităţile bazate pe învăţarea prin cooperare au câteva caracteristici generale: interdependenţa pozitivă, răspunderea individuală, caracterul eterogen al membrilor şi grupurilor, conducerea în comun, predarea directă a deprinderilor sociale, rolul de observator al educatoarei, care poate interveni atunci când este necesar.

Învăţarea prin cooperare, realizându-se printr-o bogată paletă de activităţi, oferă copiilor o învăţare activă, un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază a acestui proces. Această metodă valorifică avantajele muncii şcolare şi extraşcolare, asigurând condiţiile necesare pentru ca efortul comun al copiilor să fie bine organizat şi susţinut. Ei au posibilitatea de a explora şi cunoaşte domenii noi, de a acumula cunoştinţe în mod independent, dezvoltându-şi competenţele precum: creativitatea, spiritul de iniţiativă, capacitatea de a comunica şi a lucra în echipă. De exemplu, activitatea practică cu tema ,, Toamna cea bogată" a avut ca scop crearea posibilităţilor copiilor de a opta pentru un anumit centru în care doreşte să execute o temă punându-şi în aplicare originalitatea şi creativitatea. Pentru realizarea unor tablouri de toamnă, am format grupe de câte 5 copii care au primit sarcini diferite: să coloreze fructe de toamnă, să realizeze bobițe din hârtie creponată, prin mototolire, să lipească bobițele în coș, să decupeze fructele desenate, să lipească fructele și frunzele în coș, dând posibilitate astfel, fiecărui copil din grupă, să se evidențieze prin acțiunea la care se pricepe cel mai bine.

"Mozaicul" este o metodă de învăţare prin colaborare care are la bază împărţirea grupului în mai multe grupuri de lucru, coordonate de educatoare. Am folosit cu succes această metodă în activităţile de lectură după imagini, deoarece dezvoltă abilităţi de comunicare argumentativă şi de relaţionare în cadrul grupului astfel: am împărţit copii în 3 grupe de câte 4 copii fiecare; am explicat că va trebui să relateze ce văd în imaginea pe care o vor primi, le-am cerut să privească cu atenţie, să discute între ei şi să stabilească împreună în grup ideea descrierii imaginii vizualizate. Fiecare grup are un conducător (lider) care va explica celorlalţi ce au stabilit că trebuie spus despre ilustraţia primită. După ce grupele de copii şi-au încheiat lucrul, liderul fiecărei grupe prezintă celorlalţi conţinutul pregătit.

Am obținut rezultate bune folosind această metodă si în repovestiri cum ar fi: ,,Albă-ca-Zăpada", ,,Punguța cu doi bani", ,,Soarele și omuleții de zăpadă".

"Brainstorming-ul" – are semnificaţia de *furtună în creier*, efervescenţă, aflux de idei, stare intensă de creativitate asalt de idei, fiind una din cele mai răspândite metode de stimulare a creativităţii. Prin utilizarea acestei metode, preşcolarii sunt provocaţi să participe activ la producerea de idei, se dezvoltă capacitatea de rezolvare a unei probleme prin căutarea de soluţii cât mai originale, se dezvoltă atitudinea creativă şi este favorizată, exprimarea personalităţii, este stimulată participarea tuturor copiilor la activitatea de producere a ideilor, chiar şi a celor mai timizi, este stimulată căutarea soluţiei optime prin alegerea din mai multe variante posibile.

Utilizarea metodelor moderne nu trebuie făcută în lipsa unor combinări şi armonizări cu metodele tradiţionale, deoarece avantajele şi dezavantajele lor sunt complementare.

Bibliografie:

- Cerghit, Ioan, Neacşu Ion, *Prelegeri pedagogice*, Polirom, Iaşi, 2001
- Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Polirom, Iaşi, 2002

- Legea nr. 87/2006 – *Legea Calităţii Educaţiei*
- Niculescu, Rodica, *Pedagogie preşcolară*, Ed. Pro Humanitate, Bucureşti, 1999;
- M.ED.C *Învăţarea activă*, ghid pentru formatori şi cadre didactice; Bucureşti.

65. INTEGRAREA ÎN GRĂDINIȚĂ A COPIILOR CU TULBURARE DE SPECTRU AUTIST

Prof. înv. preșcolar Roșcan Anamaria-Gabriela
Grădinița cu Program Prelungit ,,ARLECHINO"
Localitatea Dej

AUTISMUL este considerat de unii specialiști fiind o tulburare de ordin neurologică. Primele semne de autism putând fi găsite încă din primele 7-8 luni de viață ale copilului. Astfel că, el nu: gângurește, nu arată cu degetul, nu folosește cuvinte, nu răspunde la nume și are un contact vizual slab cu cei din jur.

Copiii cu tulburări din spectrul autist întâmpină dificultăți în ceea ce privește abilitățile de comunicare, cognitive, de socializare și comportament, însă, cu ajutor specializat mulți, dintre ei pot face față activităților din grădinițe. Este necesar să frecventeze instituția de învățământ însoțiți de un terapeut **„shadow"**care va avea de atins obiective specifice, astfel încât copilul să se adapteze cerințelor școlare. Terapeutul va colabora cu cadrul didactic și vor fi stabilite clar rolurile fiecăruia astfel încât situația de la clasă să fie cât mai clară pentru copilul cu tulburare de spectru autist, iar însoțitorul să se retragă pentru a-i permite copilului să fie independent.

Rolul terapeutului este:

- Îi atrage atenția copilului când e distras;
- Îi repetă mesajul copilului atunci când nu îl înțelege;
- Îl ajută să își corecteze un comportament care ar putea distrage ora;
- Îl ajută să se liniștească atunci când are momente de agitație;
- Îl ajută să inițieze conversații cu colegii de grupă;
- Îl va corecta din punct de vedere gramatical atunci când face greșeli;
- Va avea recompense atunci când copilul va avea un comportament adecvat;
- Va ajuta copilul să se exprime, atunci când dorește să răspundă solicitărilor.

Rolul cadrului didactic este:

- Este foarte important să i se ceară contactul vizual atunci când cineva i se adresează;
- Este posibil ca uneori să nu răspundă, atunci i se va repeta întrebarea;
- Comunicarea cu copilul trebuie să fie cât mai clară, scurtă și la obiect;
- Dacă i se dă ceva de lucru, copilul trebuie să fie atent, dacă nu este să i se atragă atenția;
- Educatoarea conduce clasa și lecțiile. Chiar dacă un copil are însoțitor sau nu, copilul înscris la grădiniță este, în timpul pe care îl petrece în grădinița, în responsabilitatea educatoarei.
- *Educatoarea îi impune copilului cu autism aceleași reguli ca tuturor celorlalți copii din grupă. Educatoarea îi oferă copilului o consecință la comportamentele nepermise,* adică feedback când greșește (când are comportamente neadecvate), dar *și încurajări și recompense pentru toate comportamentele pozitive.*

Bibliografie:

- www.google.ro
- Cucuruz, D., *Autism. Cartea pentru părinți,* editura Licentia Publishing, Bucuresti, 2004
- Rita J., *Educația copiilor și tinerilor cu autism***,** UNESCO, 1997.

66. IMPORTANȚA ȘI NECESITATEA PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ-ȘCOALĂ ÎN PREGĂTIREA COPILULUI PENTRU ȘCOALĂ

Prof. înv. preșc. Scînteie Ana Maria,
Grădinița cu P. P. nr. 3 Vaslui

Pregătirea copilului pentru școală este obiectivul final al activităților instructiv-educative din grădiniță. Grădinița își propune să formeze viitorul școlar prin achiziții de bază privind: procesele psihice, activitățile și procesele reglatorii, sistemul personalității, școala continuând această formare.

Varietatea activităților desfășurate în grădiniță oferă un cadru potrivit pregătirii eficiente, corecte pentru adaptarea școlară și pentru formarea aptitudinii de școlaritate. A sprijini copilul preșcolar pentru integrare școlară nu este un lucru ușor. Cere tact, răbdare, mobilizare, căutare, creativitate și dăruire totală, colaborare, unitate de cerințe cu familia și cu școala.

Cu privire la legătura grădiniță – școală, aceasta are un dublu sens, scopul acesteia fiind continuitatea dezvoltării copilului si continuitatea muncii educaționale. Realizarea continuității grădiniță–școală presupune asigurarea posibilității reale de frecventare a grădiniței, realizarea unei unități a punctelor de vedere cu privire la conținutul activității, a strategiilor didactice, cunoașterea reciprocă a programei, preocupare pentru conținutul și formele de pregătire a copiilor din grupa mare. Din perspectiva educabilității, preșcolarul mare de 5-6 ani dispune de o capacitate de învățare superioară în raport cu celelalte subperioade ale preșcolarității. În desfășurarea activității cu acesta accentul va cădea pe încurajarea inițiativei copilului și a luării deciziilor, pe învățarea prin experimente și exersări individuale. Activitățile de învățare se desfășoară fie cu întreaga grupă de copii, fie pe grupuri mici sau individual. Ele pot lua forma unor activități pe discipline sau integrate, a activităților liber-alese sau a celor de dezvoltare personală.

Grădinița are posibilitatea și datoria de a pregăti copilul pentru școală, are rolul de a sistematiza și integra cunoștințele și influențele, de a dezvolta capacitatea și modalitatea de receptare și comunicare a informației, de socializare a copiilor, dar și de a depista eventualele deficiențe pentru a preveni un eventual eșec în debutul școlarității.

De la aceste premise am pornit în realizarea unui parteneriat activ grădiniță-școală, „Mici și mari, ne jucăm și împreună învățăm!”. Prin activitățile acestui parteneriat am urmărit să dezvăluim copiilor frumusețea vieții de școlar, prin implicarea în activități comune plăcute, să găsim cele mai eficiente căi pentru a asigura adaptarea preșcolarilor la noul mediu educațional, la noile tipuri de activități.

Astfel, acest program este necesar atât pentru copiii implicaţi în derularea lui, cât şi pentru cadrele didactice care-i coordonează, constituindu-se într-un schimb de experienţă benefic

Obiectiv general

Pe parcursul acestui parteneriat educaţional, copiii vor fi orientaţi spre cunoaşterea reciprocă, descoperirea unor preocupări comune, desfăşurarea unor activităţi preşcolari-elevi, care să ducă la familiarizarea cu cerinţele şcolii şi la antrenarea unitară a resurselor umane implicate.

Obiective specifice ale proiectului

Privind copiii:

- formarea unor reprezentări corecte despre şcoală şi despre activitatea de tip şcolar;
- stimularea interrelaţionării între copii de vârstă diferită, aparţinând unor instituţii educaţionale diferite;
- apropierea şi implicarea copiilor în activităţi cu caracter formativ şi recreativ;
- stimularea şi promovarea capacităţilor creatoare ale preşcolarilor şi elevilor în cadrul activităţilor comune;
- conştientizarea afectivităţii de grup ca suport al prieteniei.

Privind cadrele didactice:

- realizarea unui mediu educaţional care să motiveze copilul în procesul de apropiere faţă de şcoală;
- desfăşurarea unor activităţi/lecţii comune, în scopul atingerii obiectivelor propuse;
- evaluarea acţiunilor, a rezultatelor şi monitorizarea acestora.

Am să enumăr câteva din activitățile desfășurate:

- ,,La început de drum”- fixarea temelor și a calendarului de activități.
- ,,Suntem buni prieteni”- jocuri în parc, cunoaștere reciprocă.
- ,,Carnavalul Toamnei”- program artistic, deprinderi practic- aplicative, de sprijin reciproc.
- ,,Iată,vin colindători!”- interpretare de colinde, confecționare decorațiuni pentru brad.
- ,,Mărțișoarele prieteniei”- confecționare de mărțișoare, expoziție.
-,,Mamei, cu drag...”- interpretare cântece dedicate mamei, confecție,, cărticică pentru mama”.
-,,Ziua Pământului”- activitate ecologică.
-,,În curând voi fi școlar!”- participare la oră de curs alături de elevi(matematică distractivă).
-,,Hora prieteniei”- evaluarea proiectului- prezentare imagini, jurnal, jocuri distractive.

Prin activitățile desfășurate în cadrul acestui parteneriat, dar și prin toate celelalte din grădiniță, am adăugat ceva durabil la temelia viitorului școlar. Pregătirea copilului preșcolar pentru activitatea din școală constituie un scop fundamental al procesului instructiv- educativ din grădiniță și, de asemenea, criteriul esențial al eficienței învățământului preșcolar.

Bibliografie:

- Curriculum pentru învățământul preșcolar, M.E.N., 2019.
- Revista Învățământul Preșcolar și Primar nr. 3-4/ 2018, Editura Arlequin.

67. EDUCAŢIA NONFORMALĂ ASTĂZI

Prof. Semeniuc Ana
Grădiniţa Rona de Sus

Lumea în care trăim se bazează pe relaţiile sociale care constituie fundamentul lumii de mâine. Astfel, pentru a crea un climat psihologic sănătos este imperios necesar să ţinem cont de trei elemente care îşi pun amprenta asupra fiecărui individ: nevoia de comunitate, de structură şi de sens.

Studiile de psihologie socială au atras atenţia asupra faptului că societatea trebuie să genereze individului în mod constant un sentiment al apartenenţei la comunitate pentru a putea rezista provocărilor. Izolarea socială este o racilă care nu ţine cont de vârstă, poziţie socială, nivelul de inteligenţă sau cetăţenie, ci se manifestă încă din copilărie.

Singurătatea socială reprezintă o formă acută de maladie comunitară cu efecte diferite la nivel macrosocial. Unii oameni încearcă să depăşească problema prin achiziţionarea unor animale de casă, prin dependenţa de imagine (T.V., Internet) sau alte obiceiuri.

Datorită variatelor moduri de răspândire din societatea contemporană, singurătatea socială tinde să devină experienţă colectivă. Ea a condus la destabilizarea sistemului şcolar românesc, datorită ridicării zidului de necomunicare dintre părinţi şi copii, dintre elevi, a lipsei de coerenţă în ceea ce priveşte viitorul, a accentuării deosebirilor dintre oameni (nu au aceleaşi interese, valori, gusturi, apare competiţia, dispar compasiunea şi într-ajutorarea).

Întrucât rolul familiei în educarea propriilor copii a scăzut vertiginos, acestea trebuie stimulate să o facă, chiar să se implice mai mult în activităţile şcolare. Unităţii de învăţământ îi revine rolul de a crea acel sentiment al apartenenţei la grup prin crearea unor activităţi specifice, care să evidenţieze atât rolul elevului, cât şi pe cel al clasei ca sintalitate. Putem în acest fel marşa pe ideea că fiecărui membru al unui grup de elevi îi revine sarcina de a fi responsabil pentru ceilalţi.

Deoarece oamenii primesc influenţe educative din multiple direcţii, activităţile formale (instituţionalizate) trebuie conjugate cu cele nonformale (extraşcolare) şi cu cele informale (difuze) pentru a-şi

dovedi eficienţa. Deşi educaţia formală se situează pe primul loc, cea nonformală are o acţiune mai evidentă în momentul în care educabilii ajung la autoeducaţie. Educaţia nonformală a primit de-a lungul timpului o serie de definiţii, dintre care reţinem că ea constituie ”ansamblul acţiunilor pedagogice proiectate şi realizate într-un cadru cadru instituţionalizat extradidactic sau/ şi extraşcolar” văzut ca “o punte între cunoştinţele asimilate la lecţii şi informaţiile acumulate informal”.

Există patru opţiuni metodologice generale în ceea ce priveşte activităţile nonformale: centrată pe conţinuturi (sănătate, planning familial), pe probleme de viaţă, pe conştientizare (pentru respectarea drepturilor şi libertăţilor individuale), pe educaţia umanistă (cultivarea unei imagini corecte despre sine, a încrederii în capacităţile de creaţie, de iniţiativă, de decizie).

Trebuie să precizăm că este utilă respectarea unor reguli şi principii pentru a desfăşura activităţi nonformale de calitate. Acestea au la bază competenţele şi conţinuturile educaţiei formale şi oferă diverse posibilităţi de aplicare a cunoştinţelor dobândite în cadrul educaţiei oficiale. Nu exclud efortul elevilor şi sunt atractive datorită formelor lor variate (cercuri de lectură, sportive, cultural-ştiinţifice, întâlniri cu scriitori, cluburi de ştiinţă, serbări şcolare, drumeţii, excursii, tabere, concursuri, vizionări de spectacole, vizite la muzee, biblioteci etc.). De regulă, activităţile au loc în şcoală şi sunt constituite din cercuri pe discipline cu caracter tematic sau pluridisciplinar, competiţii culturale/ sportive, sesiuni de comunicări ştiinţifice, comemorări sau festivităţi, olimpiade etc. Au caracter formativ-educativ, sunt facultative sau opţionale, cunosc modalităţi diferite de finanţare, nu presupun acordarea de note şi evaluarea riguroasă, promovează munca în echipă, sunt dirijate de personal specializat, aflat în strânsă legătură cu părinţii, elevii, organizaţiile socio-culturale sau politice. Conţinutul este organizat pe arii de interes, nu pe ani de studiu sau pe discipline academice.

Valenţele educative ale activităţilor nonformale reliefează relaţia mai destinsă, mai apropiată dintre educator şi elev. Chiar dacă profesorul conduce întregul demers didactic, elevii se pot manifesta spontan şi liber. Adultul nu îşi impune punctul de vedere, cel mult sugerează, cooperează şi îi sprijină să devină buni organizatori ai propriei activităţi. In prim-plan se află elevul, în plan secund rămânând cadrul didactic, tocmai pentru ca elevul să îşi poată valorifica abilităţile organizatorice, de cooperare, de colaborare, de asumare a responsabilităţii. Paleta de strategii didactice variate oferă elevului şansa de a acumula experienţe de viaţă prin contactul nemijlocit cu oamenii, cu fenomenele de cultură materială şi spirituală. Elevul devine resursă, producător, lider de opinie, cu alte cuvinte participant activ la propria învăţare.

În vederea creşterii interesului şcolarilor pentru cunoaştere şi a dezvoltării unor trăiri emoţionale autentice, activităţile nonformale trebuie să ţină cont de interesele, înclinaţiile, preocupările, preferinţele elevilor.

Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonală şi socială, activităţile nonformale, ca şi cele formale, se adaptează cerinţelor individuale ale elevilor, potenţialului acestora.

Nu putem nega valenţele psihologice ale educaţiei nonformale: individul se adaptează mai uşor cerinţelor ulterioare ale societăţii, observându-se schimbări la nivelul vieţii de familie, a pieţei forţei de muncă, a comunităţii, a societăţii multiculturale şi a globalizării.

În ultimul timp, constatăm o tendinţă de apropiere între educaţia formală şi cea nonformală: prima tinde să devină tot mai flexibilă, mai adaptată nevoilor şi motivaţiilor specifice elevilor, în vreme ce a doua se organizează din ce în ce mai riguros, urmăreşte o cât mai explicată recunoaştere publică, foloseşte metode deja probate şi recunoscute de specialişti, urmăreşte asigurarea unei anumite calităţi.

Cu toate acestea, educaţia nonformală îşi are rolul ei, sprijinind eforturile celor care doresc sporirea coerenţei procesului instrutiv-educativ: educaţia permanentă şi orientarea prospectivă a educaţiei.

Şcoala din zilele noastre nu poate ignora experienţele acumulate de elevi în cadrul acestor activităţi. Ca şi educaţia formală, cea nonformală urmăreşte formarea unor comportamente propice învăţării continue, chiar şi prin mijloace proprii, achiziţionarea de informaţii şi transferarea lor în diverse domenii ale cunoaşterii, dezvoltarea gândirii critice, multiplicarea experienţelor pozitive.

Bibliografie:

- Octavian Cristea, Ligia Sirivan, ,,Educaţia nonformală şi informală: realităţi şi perspective în şcoala românească”, Editura didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009
- Didactic.ro

68. COPIULUL ÎNVAȚĂ FĂCÂND

Prof. Carmen Șerban- Papadopol
Grădinița Cu P.N. Nr.32- Brașov

Succesul în educație se bazează pe adptarea demersului educțional, adaptat la nevoile individuale ale fiecărui copil, prin care nevoia de cunoaștere, de descoperire, de explorare, de a se exprima în forme cât mai multe, nevoia de joc- sunt stimulate.

Noul curriculum pentru educația timpurie vine în sprijinul cadrului didactic care poate să aibe o abordare metodică modernă a activității instructiv- educative.

Caracterul orientativ al activităților de învățare, al mijloacelor de învățământ, al tipurilor de activități, lasă loc inițiativei, originalității, profesionalismului și măiestriei fiecărui cadru didactic de a-și completa și optimiza demersul didactic în raport cu nivelul și ritmul propriu de dezvoltare al preșcolarilor, cu resursele materiale ale grupei, încurajând învățarea independentă cât și cea în grupuri mici.

Planificarea orientativă a conținuturilor într-o manieră integrată, coroborată cu creativitatea educatoarei va conduce către un demers didactic problematizant și activ în care copiii vor avea experiențe de învățare complexe, dezvoltându-le astfel interesul pentru învățare, explorare, autodescoperire.

Jocurile didactice vin să completeze caracterul ludic al învățării pornind de la ceea ce știm cu toții că activitatea fundamentală a copilăriei este jocul, modul cel mai natural de a învăța al copilului.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

În fiecare zi vedem tot mai mulți preșcolari din grădiniță care sunt atrași și receptivi de acele activități educaționale în care educatoarea utilizează soft-urile educaționale, calculatorul, ceea ce reprezintă o nouă viziune de învățare eficientă, prin utilizarea metodei instruirea asistată de calculator, fără însă a minimaliza importanţa folosirii metodelor didactice tradiționale, clasice, sau activ-participative. Învățământul românesc, respectiv educaţia timpurie la vârsta preşcolară, a înregistrat o continuă transformare şi dezvoltare sub aspectul conţinutului, metodologiei şi strategiilor didactice folosite în procesul instructiv-educativ. Procesul de predare-învăţare-evaluare la vârsta preşcolară a cunoscut noi dimensiuni, utilizarea noilor tehnologii în educaţie reprezentând un plus de experienţă dobândit de preşcolari, o specifică legătură mai strânsă cu practica, pentru că ei şi acţionează în acelaşi timp, ceea ce îi va conduce pe viitor la o pregătire eficientă în concordanţă cu cerinţele unei societăţi tot mai digitalizate. Știut fiind faptul că toate activităţile din grădiniţă au la bază jocul, acesta fiind principala formă de organizare a procesului instructiv-educativ, am utilizat strategii moderne, respectiv jucării interactive, pe care copiii preşcolari din Bulgaria şi cadrele lor didactice le utilizau cu succes în instruirea preşcolarilor, deoarece învăţarea prin joc s-a dovedit a fi cea mai eficientă metodă practicată în grădiniţă.

Desfăşurarea unor activităţi bazate pe acţiunea concretă cu obiectele, utilizarea tehnologiei moderne, respectiv a jucăriilor interactive în procesul instructiv-educativ le trezeşte preşcolarilor interesul pentru activităţile educaţionale în general, le stimulează gândirea, creativitatea, iniţiativa, aceştia experimentând emoţii pozitive prin angajarea în sarcini plăcute, ceea ce îi determină să participe cu plăcere, veselia şi satisfacţia plăcerii de a învăţa instalându-se cu uşurinţă pe chipurile lor.

Pentru a răspunde trebuinţelor, nevoilor actuale ale copiilor din societatea de astăzi, noi, cadrele didactice, putem proiecta şi desfăşura activităţi didactice, folosind jucării interactive în majoritatea domeniilor experienţiale.

Jucăriile interactive reprezintă mijloace de învăţământ moderne, atractive, pe care le putem introduce cu succes în activităţile educaţionale desfăşurate cu copiii preşcolari de la grupă, stimulând creativitatea educabililor, iniţiativa, încurajând astfel comunicarea didactică între profesor-copii.

Motto: „Copiii sunt cea mai valoroasă resursă a lumii și cea mai mare speranță pentru viitor”.
Montaigne

Bibliografie:

- Alexandra Manea, Mirela Tăbîrcă, „ Suport didactic pentru aplicarea curriculumului pentru educație timpurie”, ed. Delta Cart Educațional, Călimănești 2019, pag. 4
- „ Tribuna Învățământului”, 2019
- M.E.N., „ Curriculum pentru educație timpurie”, OMEN 4694/02.02.2019

69. „O ECHIPĂ DE VIS”: COMUNICARE EFICIENTĂ EDUCATOARE-COPIL-PĂRINTE

Prof. Ştefan Melania Andreea
Grădiniţa M.Ap.N. Nr.2, Sector 1, Bucureşti, România
Prof. Petcu Titiana
Grădiniţa M.Ap.N. Nr.2, Sector 1, Bucureşti, România

Familia şi mediul preşcolar sunt agenţii educativi cu o influenţă deosebită asupra formării şi dezvoltării personalităţii copilului. Un factor important îl constituie raporturile dintre cei doi factori educativi, relațiile reciproce pe care le dezvoltă, poziţia pe care o adoptă fiecare în relaţia grădiniță - familie.

Părinţilor le revine totuși rolul primordial în creşterea copiilor, asigurându-le acestora condițiile materiale, cât şi un climat afectiv şi moral.

Grădinița, ca instituţie de educaţie, formare și orientare, are rolul de a crea premise favorabile pentru copii pentru a le facilita integrarea socială, spirituală și economică.

Grădinița trebuie să facă tot ce-i stă în putinţă pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin stimularea preșcolarilor în ce privește aptitudinile, atitudinile și trăsăturile lor de personalitate.

Metodele educative din cadrul familiei, mai mult sau mai puţin planificate și coordonate benefic, determină în bună măsură dezvoltarea personalităţii, randamentul școlar, precum și manifestările lor socio-morale. Până nu demult educația copiilor a fost considerată responsabilitatea instituțiilor educaționale. Noile orientări în educație aduc schimbări în sensul că familia trebuie implicată nu numai sub aspect financiar, ci și sub aspect educațional și cultural.

Factorul hotărâtor pentru succesul şcolar este colaborarea directă și activă în cadrul ecuației școală-familie. Efectul colaborării cu părinţii asigură reuşita scopului educaţional. Pornind de la necesitatea cunoaşterii sociopsihopedagogice ale copiilor, grădinița stabilește colaborarea cu familia sub diverse forme. Urmărind formele comune, distincte şi diferenţiate pe care viaţa educațională le prezintă, părinţii pot completa, susține şi dezvolta personalitatea viitorului adult cu o singură condiţie – colaborarea cu instituția școlară. O bună colaborare între familie și unitatea de învățământ se poare realiza prin parteneriate. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea educațională. Parteneriatul nu mai este considerat doar o simplă activitate cu caracter facultativ sau o problemă de natura relaţiilor publice. Parteneriatul determină și orientarea pentru o abordare flexibilă şi deschisă spre soluționarea problemelor educative, dar şi o formă de comunicare şi colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ.

Parteneriatul cu familia insistă pe formarea anumitor competenţe şi deprinderi de pregătire a copiilor pentru viaţa şcolară şi cea socială, iar părinţilor pentru asigurarea calităţii educaţiei copiilor. În general, majoritatea familiilor sunt interesate să întreţină o colaborare strânsă cu unitatea şcolară şi cadrele didactice. Prin parteneriatul şcoală – familie se urmăreşte realizarea unei comunicări eficiente între cei doi factori şi punerea de comun acord a sistemelor de valori şi a cerinţelor de la copil. Mircea Agabrian (2005) consideră că din acest parteneriat cei câştigaţi sunt copiii.

Acestea acţionează în următoarele direcţii:

ajută profesorii în munca lor, generează şi perfecţionează competenţele elevilor, îmbunătăţesc program ele de studiu şi climatul educaţional, dezvoltă abilităţile educaţionale ale părinţilor, creează un mediu de siguranță sporit în unitatea şcolară.

Expectanţele cadrelor didactice:

- să ofere copiilor lor condiţii optime ca aceştia să se dezvolte;
- să le ofere un mediu sigur, liniştit şi prielnic pentru a învăța;
- să sugereze copiilor importanţa educaţiei pentru viaţa de adult;
-să-i îndrume pe copii să realizeze un echilibru între activităţile educative şi cele casnice;
- să comunice des şi deschis cu cadrele didactice;
-să-i înveţe pe copii auto-disciplina şi respectul faţă de alţii;
- să-i determine pe copii cum să reziste influenţelor nefaste;
- să-şi accepte responsabilitatea de părinte, fiind un bun exemplu;
- să susţină acțiunile şcolii.

Expectanţele părinţilor:

- să fie receptivi la nevoile, interesele şi abilităţile copiilor;
- să comunice des şi deschis cu părinţii;
- să stabilească cerinţe educative nepărtinitoare pentru toţi copiii;
- să manifeste dăruire în educarea copiilor;
- să trateze pe toţi copiii corect;
- să intensifice disciplina pozitivă a copiilor;
- să ofere indicaţii cu privire la modul în care părinţii îi pot ajuta pe copii să înveţe.

Analizând activitatea noastră pentru o relaţie optimă cu părinţii este nevoie de a îmbina variate forme şi metode de colaborare a grădiniței cu familia şi comunitatea. Unele dintre acestea sunt:

- ***şedinţele cu părinţii:*** oferă acestora ocazia de a se cunoaşte între ei, de a acţiona ca o echipă, de a se cunoaşte reciproc cu cadrele didactice, de a discuta aspecte ale programului educaţional, de a afla despre progresele/regresele copiilor, schimbările intervenite în evoluţia lor;

- ***lectoratele cu părinţii:*** cu teme diverse, prin care părinţii sunt informaţi privitor la importanţa cunoaşterii personalităţii propriului copil, aprecierea corectă a comportamentelor copiilor, măsuri şi sol uții pentru ignorarea sau limitarea comportamentelor negative, tehnici şi metode prin care îşi pot ajuta copilul la lecţii, etc.;

- ***consultaţiile individuale (convorbirile):*** oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă copilul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinţii pot furniza informaţii mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educaţia şi instrucţia copilului;

-**chestionarul:**

permite obţinerea unor informații privind organizarea colectivelor de elevi, subiecte abordate pe viitor la ședințe, doleanțe ale părinților, etc.;

- ***participarea părinţilor la activităţi organizate în grădiniță:*** lecţii deschise pentru părinţi, astfel părinţiiau posibilitatea să cunoască nivelul de pregătire al copilului, deprinderile însuşite, prietenii a cestui, să se familiarizeze cu metodele şi procedeele folosite în predare, pot face analize comparative privitoare la copiilor;

-excursii: părinţii pot contribui la organizarea şi sponsorizarea acestor acţiuni, asigură supravegherea copiilor, trăiesc emoţii pozitive alături de copilul lor, le oferă modele de comportare;

- ***expoziţii cu lucrări ale copiilor:*** prilej de a-i familiariza cu date importante despre evoluţia copiilor, atât pe plan artistic, cât şi al bagajului de cunoştinţe;

- ***sărbătorirea zilei de naştere a copiilor în clasă: c***opiii învaţă comportamentul civilizat, unele convenţii sociale şi se creează legături afective cu membrii familiilor, deoarece invitaţii sărbătoritului pot fi părinţi şi alte rude;

-***serbările:*** prin care părinţii pot descoperi aptitudini speciale ale copiilor, nivelul dezvoltării acestora, pot să le evalueze performanţele, să se implice în organizarea acestor activităţi;

- ***implicarea părinților*** în proiecte și parteneriate școlare;

-***ziua porţilor deschise:*** în cadrul cărora părinţii asistă la orele de curs şi la alte activităţi;

- ***jurnalul clasei****:* cuprinzând fotografii, impresii ale copiilor, altor persoane implicate în activităţile clasei,descrieri de acţiuni, diplome obţinute, desene create de copii etc.;

-***lecţii deschise:*** părinții pot participa la lecţii şi cunoaşte modalităţi, metode, mijloace didactice, pe care le pot folosi acasă pentru completarea educației copiilor;

- ***avizierul pentru părinți și copii:*** conţine informaţii de interes comun pentru elevi şi părinţi privind activităţi ce se desfăşoară în grădiniță, rezultate de la concursuri, anunţuri importante, programe în derulare etc;

- ***ateliere de lucru cu părinţii:*** în cadrul cărora aceştia sunt familiarizaţi cu standardele de eficienţă a învăţării, finalităţile educației, conţinuturile, strategiile aplicate, programul de activitate al copiilor;

- ***mese rotunde***: la care părinţii şi cadrele didactice fac schimb de experienţă educaţională;

- ***site***-ul web ***al unității școlare:*** ce conţine informaţii despre activităţile instituţiei; prezentarea unor evenimente; anunţuri despre activităţile ce urmează a fi desfăşurate;

- ***„biblioteca vie”*** (vorbitor, invitat, vizitator) - aceasta este o tehnică prin intermediul căreia un părinte prezintă copiilor, profesorilor, altor părinţi informaţii importante privind profesia sa;

- ***activităţi pentru copii organizate în comun de către învăţători şi părinţi***.

Necesitatea realizării unei legături reale între grădiniță și familie ca parteneri egali în educația copilului, stimulează colaborarea deschisă și implicarea acestora în activități de parteneriat menite să asigure armonia, calitatea și eficiența procesului educativ.

Bibliografie:

- Elena Bonchiș, „Familia și rolul ei în educația copilului”, Editura Polirom, București, 2014;
- Mircea Agabrian, „Școala, familia, comunitatea”, Editura Institutul European, București, 2007
- Angela Muscă, Petre Botnariuc, „Parteneriatul Școala-familie-comunitate”, Editura Universitară, București, 2014

70. METODE ŞI PROCEDEE FOLOSITE ÎN ACTIVITĂŢILE PLASTICE

Stoicescu Cristina
Dan Daniela
Grădiniţa Ciupercuţa- Bucuresti

În practica didactică, metoda cuprinde procedeele utilizate în vederea atingerii obiectivelor instructiv-educative precum şi scopurile sau obiectivele urmărite în cadrul fiecărei activităţi.

Având în vedere particularităţile menţionate, ca şi scopul şi sarcinile ce ne revin, atenţia copiilor trebuie dirijată spre aspectele cunoscute lor din mediul înconjurător; în felul acesta ei vor reuşi să realizeze în creaţiile lor aspecte deosebit de interesante, dându-le posibilitatea să-şi manifeste aptitudinile cât şi dorinţele lor estetice.

Pictura reprezintă activitatea prin care copiii ne dau posibilitatea să observăm felul în care ei înţeleg lumea, ne spun ceea ce i-a impresionat mai mult din ceea ce au văzut şi simţit, ce le-a atras atenţia. Ne oferă posibilitatea să le descoperim interesele. În acest scop am căutat să le dezvolt interesul şi dragostea pentru activitatea de desen şi pictură, folosind mijloace de realizare şi modalităţi de educare.

Am observat că la început preşcolarii „desenau" din dorinţa de a lucra cu creionul, cu culorile, de a trasa linii orizontale şi verticale fără ca mai înainte să-şi fi propus o anumită temă, un anumit subiect, doar o simplă măzgăleală. Uneori, motivau: „am desenat ceva, ce ştiu eu" şi după multe insistenţe îmi spuneau că este o minge sau hăinuţă, ceea ce de fapt îşi doreau. Pentru a-i determina pe copii să fie atraşi de pictură, am exersat întâi desenul liber, după care le-am propus copiilor o tema trecând la activitatea de pictură. În primele activităţi de pictură am exersat obţinerea unor culori prin combinarea a două sau mai multe culori. După aceasta, am trecut la realizarea unor compoziţii cu teme propuse de mine.

Pentru a le stimula copiilor imaginaţia le-am cerut acestora să verbalizeze ceea ce au desenat/ pictat. Din răspunsurile lor mi-am putut da seama de cât de dezvoltată este imaginaţia fiecăruia.

Dintre metodele tradiţionale, cele mai cunoscute şi folosite în învăţământul preşcolar sunt: demonstraţia, observaţia, explicaţia, conversaţia şi exerciţiul. Demonstraţia se foloseşte de obicei atunci când se predă o tehnică de lucru nouă, dar şi atunci când li se arată copiilor pentru prima oară cum trebuie redată imaginea unui obiect sau a unei fiinţe. Importanţa utilizării acestei metode decurge din caracterul ei intuitiv. Copiii au astfel posibilitatea să cunoască modalitatea de reprezentare corectă a imaginii respective. Este ştiut faptul că cei mici au tendinţa de a imită acţiunile celor din jurul lor.

De aceea demonstraţia se foloseşte la începutul activităţii. În timp ce copiii lucrează, nu se mai face apel la demonstraţie decât în cazuri excepţionale. Explicaţia este o metodă care merge mâna în mâna cu demonstraţia: odată cu demonstrarea modului de lucru, educatoarea le dă copiilor o seamă de explicaţii menite să întregească percepţia copilului de a înţelege cele arătate.

Ca şi demonstraţia, explicaţia este folosită mai ales la începutul activităţii. Există însă situaţii care necesită explicaţii suplimentare şi pe parcursul activităţii. Un alt moment în care educatoarea poate oferi explicaţii copiilor, fără a le distrage atenţia, este ultima parte a activităţii: partea în care analizând lucrările copiilor, educatoarea le explică acestora în ce constau greşelile şi cum le pot îndrepta.

Conversaţia, la rândul ei, se poate îmbina cu celelalte metode. În cursul conversaţiei, educatoarea are ocazia să cunoască părerile copiilor privind obiectul sau imaginea respectivă. Ţinând cont de înclinaţia preşcolarilor de a se abate de la tema, educatoarea trebuie să poarte cu ei o discuţie strânsă, fără a se abate prea mult de la subiect. O bună conversaţie presupune alegerea şi formularea clară şi corectă a întrebării.

Nu trebuie să pierdem din vedere posibilitatea copiilor de a putea pune întrebări pentru a-şi clarifica unele nelămuriri. Exerciţiul îl folosim mai ales atunci când urmărim formarea unor deprinderi. Aceste exerciţii au rolul de a le forma copiilor deprinderi tehnice de a modela, picta sau desena. Astfel, educatoarea le poate cere copiilor, în scopul formării unor deprinderi, să modeleze mai multe bile/covrigi/etc., să deseneze mai multe cercuri. Astfel de activităţi pot fi realizate fie cu toată grupa, fie individual, în funcţie de context. Să nu uităm de metodele activ-participative, metodele interactive, care au rezultate extrem de bune, mai ales în activităţile plastice.

Metodele acestea au ca suport cooperarea copiilor în cadrul activităţilor. Iată câteva exemple de metode noi folosite în stimularea creativităţii copiilor:

Metodă brainwriting (6/3/5)este o metodă care, pentru a putea fi aplicată are nevoie de un grup de 6 copii. Aceşti copii, în timp de 5 minute, vor da trei soluţii, soluţii notate de educatoare pe 24 o foaie (sau chiar de copil, mai ales în cazul desenelor) . Foaia va trebui să treacă în aceste 5 minute pe la toţi cei 6 participanţi, în acest fel, obţinându-se mai multe soluţii ale unei probleme.

Exemplu :Artă – Desen: „În parc"

Obiectiv: - Stimularea creativităţii de grup a copiilor.

Copiii sunt împărţiţi în grupe de câte 6. Material folosit: Coli de hârtie, creioane colorate.

Sarcina jocului: Reprezentarea prin desen a unor elemente care să ilustreze tema dată, completând totodată desenul copiilor.

Desfăşurarea jocului: Grupa de copii este împărţită în grupuri de câte 6. Fiecare copil îşi va alege o culoare, astfel încât fiecare membru al echipei să aibă culori diferite. Cadrul didactic le prezintă copiilor tema, urmată de explicaţiile necesare unei bune desfăşurări a jocului: Fiecare membru al unei echipe va desena pe foaia lui 3 elemente (care să aibă legătură cu tema noastră), după care vom da foia mai departe, colegului din dreapta, pentru a desena şi el, pe aceeaşi foaie, elementele lui, tot trei, care să aibă cumva legătură cu cele desenate anterior. Vom continua astfel până când toţi membrii echipei îşi vor aduce contribuţia la desenul respectiv. Rolul educatoarei este acela de a supraveghea bună desfăşurare a jocului. La final, copiilor li se cere să găsească un titlu potrivit pentru fiecare lucrare în parte.

Metodă brainstorming (asaltul de idei, furtună în creier) stimulează creativitatea în grup. Este o metodă prin care copilul descoperă lucruri noi contribuind astfel la dezvoltarea creativității preşcolarilor. Această metodă le oferă copiilor posibilitatea de a se manifesta spontan, crescând astfel posibilitatea creativităţii individuale. Pentru a aplica această metodă avem de parcurs mai multe etape. Dintre acestea, etapa pregătitoare este cea mai importantă. Ea cuprinde la rândul ei următoarele faze: a) faza de cercetare a membrilor grupurilor în scopul formării unui grup creativ; b) faza de antrenament creativ ce cuprinde familiarizarea copiilor cu tehnicile de lucru; c) faza de pregătire a activităţilor, faza în care se pregăteşte materialul, se prezintă regulile şi li se specifică copiilor că fiecare trebuie să spună o singură idee, pe rând; d) faza productivă , în care se manifestă asaltul, furtuna creierului; copiii încearcă să formuleze cât mai multe idei, să dezvolte ideile colegilor, să-şi imagineze. Cadru didactic nu are voie să intervină. Rolul lui este de a încuraja şi de a stimula creativitatea grupului. Brainstormingul stimulează creativitatea în grup, spiritul competitiv dar are o pondere destul de mare şi în creşterea nivelului de încredere al copilului în el însuşi.

Tehnica viselor este o metodă prin care copilul este pus în situaţia de a-şi imagina un lucru în viitor.

Obiectiv: Stimularea imaginaţiei creatoare a copiilor. Grupa de copii va fi organizată în 4 grupuri.

Sarcina didactică: În cadrul temei „Grădiniţă mea" fiecare copil îşi va imagina cum va arăta grădiniţa atunci când el va fi mare.

Grupa 1. „Lingviştii" trebuie să descrie în câteva propoziţii grădiniţa aşa cum o văd ei peste ani, atunci când vor fi mari.

Grupa 2. "Constructorii" trebuie să construiască grădiniţa aşa cum o văd ei peste ani, atunci când vor fi mari.

Grupa 3. „Desenatorii" trebuie să deseneze grădiniţa aşa cum o văd ei peste ani, atunci când vor fi mari.

Grupa 4: „Actorii" trebuie să-şi imagineze că sunt mari şi s-au întors în grădiniţă; cum trebuie să se poarte şi ce ar trebui să spună. În acest mod imaginaţia copiilor este stimulată în grup, educatoarea intervenind foarte puţin, în funcţie de dificultăţile fiecărei grupe în parte. Fiecare echipă îşi va prezenta creaţiile, oferind explicaţii şi detalii suplimentare.

Avantajele metodei: - stimulează imaginaţia creatoare a copiilor; - impune stabilirea unei legături între lumea reală şi cea imaginară, dezvoltă simţul realităţii; - dezvoltă gândirea creativă; - dezvoltă spiritual de echipa;

Trebuie să avem în vedere eliminarea factorilor care blochează manifestarea creatoare a preşcolarilor. Educatoarea copiilor trebuie să stimuleze potenţialul creativ al copiilor, fiind ea însăşi un model de creativitate.

Un alt mod prin care am căutat să le îmbogăţesc cunoştinţele copiilor şi să le dezvolt latura creativă a fost organizarea plimbărilor în natură, în parcuri, în jurul grădiniţei etc. Cu această ocazie copiii au observat natura în diverse etape, anotimpuri, au observat modificările care se produc în natură

pe parcursul anotimpurilor. De exemplu, în anotimpul toamna au observat culorile frunzelor, diversitatea acestora, lucru pe care, cu ajutorul diferitelor tehnici, am încercat să-l reproducem pe hârtie. Pentru realizarea acestei teme le-am pus copiilor la îndemână acuarele şi le-am dat şi model câte o frunză, atrăgându-le atenţia să folosească foarte puţină apă. Am folosit tehnica amprentării, iar copiii au fost foarte încântaţi de rezultate. Au învăţat să combine culorile, şi chiar dacă desenul nu le-a ieşit din prima, ei au perseverat, încurajaţi fiind de educatoare, rezultatele finale fiind peste aşteptări. Cu cât efortul intelectual şi creativ al copiilor în procesul didactic va fi mai mare, cu atât va creşte şansa dezvoltării personalităţii creatoare a preşcolarului. Prin folosirea diversificată a metodelor, îmbinarea acestora, se urmăreşte înlăturarea monotoniei, rutinei, deschizând astfel în sufletul copilului dorinţa de a învăţa într-un mod eficient şi creativ.

Bibliografie:

• Château, J.: " Copilul şi jucăria", Bucureşti,Editura Didactică şi Pedagogică
• Cristea, Maria : "Metodică predării educaţiei plastice în învăţământul primar şi preşcolar", Bucureşti, Editura Corint, 2009
• Cucoş, C.:, De ce avem nevoie (şi) de o educaţie pentru frumos", în Mesagerul Sfântului Anton, Revista de spiritualitate a franciscanilor minori conventuali, nr. 104, 2011
• Grigoraş-Achiri, Diana şi Teodorescu, Ileana-Sorinela: "Creatori de creativitate", Bacău, Editura Corgal Press, 2003
• Hill, A. : Art versus illness. A story of art therapy. London: George Allen and Unwin Ltd., 1945
• Lespezeanu, Monica: "Tradiţionalism şi modern în învăţământul preşcolar", Bucureşti, Editura Omfal Esenţial, 2007
• Lovinescu, A.V.; Gurău, V.; Datcu, A.: "Metodică predării desenului şi modelajului în grădiniţă de copii", Bucureşti, Editura didactică şi pedagogică, 1974
• Muszka, Pal Anna: "Educaţie estetică", Cluj Napoca, Editor responsabil Belladonna Cluj Napoca, 2003
• Neacşu, I.: "Motivaţie şi învăţare, Bucureşti, E.D.P., 1978
• Neacşu, I.: "Educaţia estetică" în "Curs de Pedagogie", Universitatea din Bucureşti, coordonator Ioan Cerghit, L. Vlăsceanu
• Rafailă, E. " Educarea creativităţii la vârstă preşcolară", Bucureşti, Ed. Aramis
• Roşca.Al : "Creativitatea", Bucureşti, Editura Enciclopedică Română, 1972

71. DETERMINAREA CADRULUI DIDACTIC ÎN PREZENTUL SISTEM DE ÎNVĂŢĂMÂNT

Prof. Supuran Violeta/Popa Georgeta
Liceul Tehnologic ,,Petre Mitroi" Biled

Ultimii ani au adus diverse schimbări în sistemul de învățământ românesc,determinând astfel și o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală,familie și societate. Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii,părinții acestora celelalte cadre didactice, directorul unității școlare, inspectorii de specialitate. Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva situații care trebuie să dea de gândit oricărui profesor: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față

de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele,chiar dacă profesorul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; în unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse materiale.

În zilele noastre, profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali şi multe altele. Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă. Schimbările în stilul de predare nu se poate realizează peste noapte, este nevoie de mult calm și conștientizare, pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară).

Tot mai des întâlnim predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă. În abordarea tradițională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă. Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute și tot mai des utilizate de către majoritatea cadrelor didactice. Amintim doar câteva dintre acestea*: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul*.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la majoritatea disciplinelor. În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție și sunt predispuși să accepte noul și metodele moderne de predare-învățare. Fără nici o îndoială, cea mai importantă resursă a unei școli o reprezintă profesorii bine pregătiți din punct de vedere științific și psihopedagogic, competenți, implicați, motivați, capabili să rezolve probleme și să asigure succesul elevilor cu care lucrează. Importanța rolului cadrelor didactice este foarte bine surprinsă de filosoful Henry Adams care afirmă că profesorul afectează eternitatea;el niciodată nu poate spune unde se oprește influența sa.

Bibliografie*:*

- Oana Gheorghe *,,Impactul percepţiei sociale a profesiei de cadru didactic asupra performanţelor sale profesionale”*,Editura Universitară , 2017.
- Remus Chină, *„Managementul calităţii în învăţământul preuniversitar. Referinţe, modele, tehnici, instrumente”*,Editura universitară , 2015.

72.INSTRUIREA INTERACTIVĂ- O PROVOCARE A ÎNVĂŢĂMÂNTULUI PREŞCOLAR

Prof. Tamaş Gianina; Podoleanu Gina
Grădiniţa cu P.P. nr. 4 Bârlad structură a
Şcolii Gimnaziale de Arte "N.N. Tonitza"

În prezent societatea actuală se află într-o perpetuă schimbare fapt care presupune şi adaptarea procesului de învăţământ la nevoile şi cerinţele acestuia. Astfel, cadrele didactice pentru a-şi atinge obiectivele stabilite sunt nevoite să recurgă la abordări şi metode de organizare şi desfăşurare a activităţilor instructiv-educative în grupa de preşcolari.

Pentru a face activităţile cât mai atractive şi pentru a facilita transmiterea de cunoştinţe precum şi formarea unor anumitor priceperi şi deprinderi, considerăm că este necesară trecerea parţială, dacă nu în totală, de la metodele tradiţionale la cele moderne, bazate pe interactivitate şi pe învăţarea prin cooperare. Ideea conform căreia metodele interactive sprijină mai bine procesul de învăţare, este redată şi de către autorul Cerghit (2006) prin realizarea unei analize paralele între metodele tradiţionale care au un caracter pasiv şi metodele actuale moderne bazate pe interactivitate:

a) **Metodele clasice:** acordă prioritate instruirii; sunt centrate pe conţinut, pe însuşirea materiei; sunt orientate pe activitatea cadrului didactic sunt centrate pe comunicare, verbalizare, sunt orientate pe produs; promovează competiţia; sunt orientate pe relaţii rigide între cadru didactic - copii; cadrul didactic este cel care transmite cunoştinţele.
b) **Metodele moderne:** trec informaţia înaintea instruirii; sunt centrate pe elev, pe exersarea şi dezvoltarea capacităţilor şi aptitudinilor; sunt axate pe activitatea copilului; pun accent pe acţiune şi cercetare; sunt orientate pe proces; stimulează cooperarea; promovează relaţiile democratice între cadru didactic - copii; cadrul didactic are rol de organizator, îndrumător al învăţării.

În urma acestei analize comparative, putem afirma că din diferenţele existente între cele două tipuri de metode rezultă faptul că metodele moderne sunt mai flexibile şi mai dinamice copiii având posibilitatea de a se implica în propriu proces de învăţare, în timp ce metodele tradiţionale promovează un climat educaţional mai rigid.

Instruirea interactivă a reprezentat şi încă **reprezintă o provocare** pentru cadrele didactice interesate de realizarea unui proces instructiv-educativ de calitate care pune accentul pe inovarea şi eficientizarea demersurilor didactice, având în centrul activităţii copilul şi nu cadrul didactic.

Încă din cele mai vechi timpuri funcţia tradiţională a şcolii a fost educaţia. Şcoala îşi completează astăzi această funcţie tradiţională cu cea de socializare a copiilor. Din ce în ce mai mult şcoala pune în evidenţă importanţa socializării acestora, pune în relaţie tot mai puternică procesele cognitive ale elevului cu interacţiunile sociale şi confruntările de idei care au loc cu ocazia acestor interacţiuni.

Prin intermediul metodelor interactive de grup, copiii învaţă să selecteze informaţiile, reţinând doar ceea ce îi interesează, învaţă să comunice eficient, fiindu-le stimulată creativitatea prin investigarea anumitor probleme fapt care conduce la creşterea încrederii în forţele proprii. Cadrul didactic trebuie să acorde o atenţie mărită utilizării metodelor interactive de grup la preşcolari, deoarece trebuie să ţină cont şi de nivelul de dezvoltare al acestora atât din punct de vedere cognitiv cât şi din punct de vedere al priceperilor şi deprinderilor practice.

În aplicarea metodelor interactive de grup, cadrul didactic trebuie să dea dovadă **de mult tact pedagogic,** mai ales în ceea ce priveşte stilul didactic adoptat. În funcţie de fiecare copil în parte, educatoarea trebuie să îşi adapteze stilul didactic astfel încât să îşi atingă obiectivele propuse.

Pentru a exemplifica modul de aplicare a acestor metode interactive de grup în cadrul activităţilor desfăşurate în grădiniţa de copii redau un exemplu de aplicare a acestor metode:

Explozia stelară:

Lectură după imagini: Toamna în natură

Obiectivul: Dezvoltarea capacităţii de a formula propoziţii interogative pe baza conţinutului unei imagini.

Mijloace de învăţământ: steluţe, tablou cu anotimpului toamna.

Copiii sunt aşezaţi pe scăunele în semicerc. Pe steluţe este scrisă câte o întrebare de tipul CE?, CINE?, UNDE?, DE CE?, CÂND?, iar cinci copii din grupă extrag dintr-un bol câte o întrebare. Ulterior, fiecare copil îşi alege câte 4-5 colegi organizându-se în cinci grupuri. Astfel, grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor. La semnalul educatoarei copiii revin în semicerc şi fiecare grup comunică celorlalte grupuri întrebările elaborate, având la bază tabloul de toamnă. Copiii celorlalte grupuri răspund la întrebări sau formulează alte întrebări. Se apreciază activitatea grupurilor, se evidenţiază întrebările elaborate, educatoarea notând pe tabla magnetică cele mai interesate întrebări şi răspunsuri ale copiilor.

- CE?: Ce vedeţi în acest tablou?, Ce elemente sunt specifice anotimpului toamna?, Ce se întâmplă cu frunzele copacilor?, Ce fructe se coc toamna?
- CINE?: Cine sunt cei doi copii?, Cine transformă natura?
- UNDE?: Unde au plecat cei doi copii?, Unde au plecat berzele?, Unde au plecat berzele?, Unde sunt merele?
- CÂND? : Când cad frunzele din copaci?, Când se întorc păsările călătoare?
- DE CE? : De ce cad frunzele?, De ce pleacă păsările călătoare? etc.

Educatoarea antrenează toţi copiii în cadrul activităţii, iar pe măsură ce aceşti adresează şi răspund la întrebări descoperă o serie de caracteristici şi de amănunte ale tabloului care vin să completeze cunoştinţele celor mici despre anotimpul toamna. Aceste metode pot fi aplicate în funcţie de temele de interes abordate în cadrul activităţilor instructiv-educative. Concluzionând, putem reţine faptul că în teoria şi practica pedagogică românească instruirea interactivă nu este una nouă, aceasta fiind prezentă încă din cele mai vechi timpuri şi până în prezent.

Bibliografie:

- Bocoș. M., (2002*). Instruire interactivă. Repere pentru reflecție și acțiune.* Cluj. Ed. Presa Universitară Clujeană.
- Ceghit, I. (2006) . *Metode de învățământ*. Iaşi. Ed. Polirom.
- Oprea., C., L., (2009). *Strategii didactice interactive*. Bucureşti. Ed. Credis.

73.METODE INTERACTIVE ÎN GRĂDINIȚĂ

Prof. înv. preșc. Tudor Mădălina Maria
Grădinița cu P.P. Nr. 1, Căsuța Piticilor
Localitatea Horezu, Județ Vâlcea

În teoriile moderne se vorbește din ce în ce mai mult de învățarea experiențială, de profesor cu rol de ghid sau de facilitator al proceselor de învățare, de valorizarea și dezvoltarea potențialului fiecărui copil, de respectarea ritmului și a stilului său cognitiv propriu. Există multe metode prin care copiii pot învăța ori exersa concepte sau deprinderi. În acest sens, este foarte important demersul pe care cadrul didactic sau părintele îl poate iniția în direcția stimulării interesului copilului pentru cunoaștere, al interesului pentru a căuta informația necesară și pentru a o utiliza în contexte variate, al interesului pentru rezolvarea de probleme prin planificarea și organizarea unor activități / jocuri cu acest scop. Calea de învățare pe care o parcurge copilul este determinată de metoda folosită. Această „cale" devine cel mai spectaculos exercițiu de interacțiune dintre mințile copiilor care ne bucură când observăm progrese de la o perioadă la alta. Copiii descoperă o nouă experiență inter-relaționând în grupuri de învățare activă aceea de a studia, investiga și capătă încredere în capacitățile individuale și ale grupului. Situațiile de învățare rezolvate prin metode interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea democratică deoarece ei exersează gândirea critică și înțeleg că atunci când analizează un personaj, comportamentul unui copil, o faptă, o idee, un eveniment, ei critică comportamentul, ideea, fapta, nu critică personajul din poveste sau copilul, adultul. Metodele învață copiii, că un comportament întâlnit în viața de zi cu zi poate fi criticat pentru a învăța cum să-l evităm. Ei aduc argumente, găsesc soluții, dau sfaturi din care cu toții învață.

Bula dublă - este o metodă de predare-învăţare, uşor de aplicat, care grupează asemănările şi deosebirile dintre două obiecte, fenomene, idei, concepte etc.. Ea este reprezentată grafic din două cercuri mari în care se aşează câte o imagine care denumeşte subiectul abordat. De cele două cercuri mari se află relaţionate prin linii alte cercuri mici situate între cercurile mari în care se specifică asemănările, iar în cercurile exterioare se specifică caracteristicile fiecărui termen, particularităţile sau deosebirile. Exemple:

- Animale – păsări;
- Copii – părinți;
- Animale carnivore – animale ierbivore;
- Fructe – legume;
- Oraș - sat;
- Pădure – câmpie;
- Munte – câmpie.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier", "efervescența creierului" sau „asalt de idei" este o metodă pe care am folosit-o pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluționarea unor probleme, fără a critica soluțiile găsite. Această metodă am utilizat-o frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare. Cu rezultate bune am folosit brainstormingul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un şir de ilustraţii, în lecturile după imagini, convorbiri şi jocuri didactice.

Metoda R.A.I. (răspunde, aruncă, interoghează) este o metodă destul de uşor de aplicat în activităţile desfăşurate, în special cu preşcolarii mari. Este un joc simplu de aruncare a unei mingi de la un copil la altul. Cel care aruncă mingea adresează o întrebare celui care o prinde. Acesta răspunde la întrebare, apoi aruncă mingea altui coleg şi îi pune o altă întrebare vizând conţinutul care trebuie evaluat (precizat de la început de către educatoare). Prin caracterul său antrenant şi realizată sub formă de joc, metoda menţine trează atenţia tuturor copiilor din grupă, participând chiar şi cei mai timizi

dintre aceştia. Copiii sunt atraşi de suspansul generat de întrebările neaşteptate şi de exerciţiul de promptitudine la care îi solicită jocul. R.A.I. este atât o metodă de evaluare cât şi strategie de învăţare care îmbină cu succes competiția şi colaborarea şi permite realizarea unui feed-back rapid.

Explozia stelară este o altă metodă pe care am folosit-o în procesul instructiv educativ. Este o metodă de stimulare a creativităţii şi o modalitate de relaxare a copiilor. Ea se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme. Am folosit această metodă cu bune rezultate în activităţile de lecturi după imagini, convorbiri, memorizări, povestiri. Ca material didactic am folosit o stea mare, cinci stele mici de culoare galbenă, cinci săgeţi roşii şi jetoane. Pe steluţa mare am aşezat o imagine legată de tema abordată, iar pe cele cinci steluţe mici am scris câte o întrebare de tipul CE ?, CINE ?, UNDE? , DE CE ?, CÂND?. Prin folosirea acestei metode, am urmărit dezvoltarea potenţialului creativ al preşcolarilor, familiarizarea lor cu strategia elaborării de întrebări de tipul prezentat mai sus, exersarea capacităţii acestora de a alcătui propoziţii interogative pe baza conţinutului unor imagini şi nu în ultimul rând rezolvarea problemelor prin găsirea răspunsurilor la întrebările adresate. Am apreciat întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări corecte precum și modul de cooperare și interacțiune.

Turul galeriei - se utilizează după soluționarea de către copii a unor sarcini primite în grup. Rezultatele activităților sunt expuse, iar fiecare grup, prin rotație, vizualizează lucrările realizate. Se realizează un dialog interactiv între copiii „autori" ai lucrărilor şi copiii „vizitatori". Copiii fiecărui grup vor fi, la rândul lor, în calitate de autori şi vor oferi explicaţii privind modul de realizare a sarcinii, contribuția fiecărui membru al grupului, rezultatul muncii lor, dar şi în calitate de vizitatori, formulând aprecieri despre modul în care au fost rezolvate sarcinile. Copiii, în calitate de vizitatori trec pe la fiecare exponat şi înscriu comentariile critice, ajutaţi de educatoare, sau utilizând simboluri. Utilizând această tehnică de evaluare, educatoarea poate antrena grupurile, reactualiza cunoştinţele copiilor şi poate evalua capacităţi şi deprinderi specifice preşcolarilor. Cu răbdare și perseverență, dar mai ales cu profesionalism și responsabilitate, vom reuși să descifrăm, să înțelegem, să aplicăm și să ne bucurăm în egală măsură de oportunitățile pe care metodele le deschid în beneficiul copiilor și al nostru în egală măsură.

Bibliografie:

- Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;
- Gluiga Lucia, Spiro Jodi – *Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice*, Bucureşti, 2001.

74. CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Tunsu Romina-Claudia/Gale Nicoleta,
Grădiniţa cu program prelungit
„Dumbrava minunată", Satu Mare

Lucrarea de fată îşi propune să aducă în discuţie rolul creativităţii şi al inovaţiei în activitatea didactică realizată în cadrul educaţiei timpurii, precum şi un exemplu de proiect de activitate creativ şi inovativ în cadrul unei activităţi cu preşcolarii."Educatoarea este cea care dăruieşte fiecărui om, la pornirea lui pe drumul spre lumină primele elemente, călăuzindu-i paşii spre marele titlu de om. Ea este cea care modelează materialul cel mai de preţ-copilul-ţinând cont ca fiecare bloc e marmură brută să realizeze o fiinţă înzestrată cu cele mai frumoase calităţi" (Dumitru Salade). Educaţia trece acum printr-o criză care necesită schimbări la nivelul sistemului de învăţământ. Inovaţia şi creativitatea joacă un rol decizional în realizarea procesului instructiv educativ în cadrul grădiniţei de copii. Educatoarea

trebuie mereu să găsească metode şi mijloace de realizarea a activităţilor mereu actuale, moderne pentru a realiza un proces educaţional atractiv pentru preşcolari.

Așa a fost dat, ca noi educatoarele să punem prima treaptă în educația acestei „minuni” date numit copilul de azi – adultul de mâine. Cine altcineva, alături de părinți, cunoaşte mai bine copilul, dacă nu noi dascălii? Noi suntem cei care le cunoaștem nevoile și cerințele, iar pentru ca munca noastră să dea rezultatele așteptate fiecare trebuie să ne întrebăm dacă ceea ce le oferim copiilor și cum le oferim, le este într-adevăr folositor. Învățământul preşcolar fiind într-un continuu proces de transformare acordă libertate cadrului didactic de a educa copiii viitoarei generații, oglindindu-și în această muncă creativitatea și tactul pedagogic de care trebuie să dea dovadă. Educatoarea trebuie să fie un partener al copilului cu care să pornească în descoperirea mediului înconjurător, scopul final al acestui „traseu” fiind pregătirea copilului de a conștientiza rolul și locul pe care îl ocupă în această lume. Activitățile pentru copii trebuie să aibă un caracter spontan și să contribuie la dezvoltarea independenței în gândire și acțiune. Metodele interactive de grup reprezintă un început, o schimbare, o noutate. Ele nu sunt lecții model, ci propuneri pentru o bază practică, oferind un sprijin real copilului.

Putem exemplifica potrivit celor enumerate mai sus un exemplu de activitate integrată realizată la nivelul I, grupa mijlocie, având ca tema anuală tema: “Cine sunt/suntem?” tema săptămânii “Plantele medicinale”, tema zilei “Ceainăria”. Scopul activității este de transmitere a unor cunoştinţe referitoare la efectele benefice ale plantelor medicinale prin intermediul activităţilor de cunoaştere. Sala de grupă este amenajată pe centre de activitate in concordanţă cu tema zilei. Activitatea zilei debutează cu “Întâlnirea de dimineață”. După salutul copiilor, aceştia vor fi provocați să observe și să denumească caracteristici ale vremii, după care asistentul zilei va nota aceste caracteristici.

În continuare se desfășoară activitatea om și societate care se realizează prin intermediul mijlocului de realizare lectura educatoarei, frontal respectându-se toate secvențele didactice. Li se va lectura copiilor povestea “Ceainăria”. Pentru a cunoaşte copiii cât mai multe informaţii legate de tema noastră se foloseşte metoda interactivă explozia stelară, vor avea loc diferite întrebări, discuţii legate de tema noastră. Li se expune copiilor cinci steluţe mici de diferite culori pe care sunt scrise întrebări. Fiecare întrebare este asociată unei culori: (CINE- galben, CE-roşu, UNDE-verde, DE CE- portocaliu, CÂND-albastru). Copiii aleg câte o steluţă şi ajutaţi de doamna educatoare formulează întrebări colegilor. Această activitate va reprezenta preambulul întregii zile, deoarece copiii vor fi motivați să amenajeze o ceainărie, să pregătească și ei materialele necesare amenajării unei ceainării. Centrele care vor fi puse la dispoziţia copiilor pentru pregătirea ceainăriei încadrate în activităţi liber alese 1 sunt:

- Arta-copiii vor putea decora tablouri pentru amenajarea spaţială a ceainăriei;
- Joc de rol: - copiii vor pregăti ornarea biscuiţilor pentru degustarea acestora la ceainărie alături de ceai;
- Bibliotecă: - la acest centru copiii vor avea de scris peste cuvintele punctate reţeta de ceai.

Activitatea de matematică “Plante cântărim, plicuri pentru ceai pregătim” (DŞ) se va realiza la centrul Ştiinţe, copiii fiind motivați de a trece toţi pe la acest centru, realizând fiecare un pliculeţ cu plante pentru ceai necesar intrării în ceainărie.

La finalul zilei (Activităţi liber alese 2) o voi realiza sub forma unui joc “La ceainărie”. Copiii aleg ceaiul dorit şi-l aromatizează, cu miere sa zahăr, lămâie, îl savurează, apoi participă la jocul exerciţiu “Interviul”. La orice inaugurare, este prezentă şi presa, televiziunea. Se transmite copiilor că educatoarea este azi reporterul şi le ia un interviu cu privirea la ceaiul pe care îl servesc. Copiii servesc ceaiul alături de biscuiţi decoraţi, exprimând verbal diferite simţuri, sentimente, etc. Copiii au fost încântaţi de realizarea acestei activităţi integrate.

Procesul instructiv-educativ ce se desfăşoară în grădiniţă permite fiecărei educatoare punerea în valoare a propriei experienţe didactice, prin activităţi educative cu caracter integrat şi cu o abordare complexă a conţinuturilor. Predarea integrată a cunoştinţelor reprezintă o strategie modernă de

organizare şi desfăşurare a conţinuturilor iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se îmbrăţişează metode de predare-învăţare a cunoştinţelor îmbinând diverse domenii.

Abordarea realităţii prin astfel de activităţi se face printr-un demers global, graniţele dintre categoriile şi tipurile de activităţi didactice dispar, se contopesc într-un scenariu unitar în care tema se lasă investigată cu mijloacele diferitelor ştiinţe, conţinuturile având subiect comun. Organizând şi desfăşurând astfel de activităţi, am reuşit să dezvoltăm la preşcolari independenţa în acţiune şi gândirea creatoare, astfel : fiecare preşcolar a fost solicitat să contribuie individual sau la grupul din care făcea parte cu un aport creativ după puterile sale, deoarece potenţialul creativ diferă de la individ la individ.

Învăţarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea unitară a conţinuturilor, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii, în loc să se concentreze pe un aspect izolat. Educatoarea trebuie să dispună de o bună capacitate de înțelegere a copiilor, să creeze situaţii care să îmbogăţească mintea copiilor cu anumite reprezentări. Pentru a putea face faţă lumii contemporane, trebuie să formăm preşcolarilor capacitatea de a realiza transferuri rapide şi eficiente între discipline, de a colecta, sintetiza şi de a pune la lucru împreună cunoștințele dobândite. Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o strategie modernă de organizare și desfășurare a conținuturilor, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se îmbrățișează metoda de predare-învățare a cunoștințelor îmbinând diverse domenii și constituirea deprinderilor și abilităților preșcolarității.

Fiecare educatoare poate găsi modalităţi de stimulare a creativităţii , important este faptul că , înşişi preşcolarii sunt atraşi în acţiunea de inventare, descoperire a unor modalităţi noi de educare a diferiţilor factori ai creativităţii. Educatoarea este cea care hotărăşte atmosfera din grupă , personifică acele calităţi pe care doreşte să le regăsească la copii, comunică entuziasmul ei copiilor , face procesul de învăţare interesant şi eficient.

Trebuie să existe un echilibru între ce oferă educatoarea şi ce doreşte copilul pentru a realiza cu succes obiectivele propuse. Prin activităţile integrate cu accent pe educarea creativităţii copiilor , se aduce un plus de lejeritate şi mai multă coerenţă procesului de predare – învăţare , în special jocului ca metodă de baza a acestui proces. Creativitatea este o capacitate generală a preşcolarilor, fiecare dispunând de ea într-o mai mare sau mai mică măsură. Curiozitatea, dorința de a realiza o construcție deosebită a colegilor de a le crea copiilor un puternic motiv pentru a fi creativi, pentru a aduce ceva nou în fiecare ,,opera” realizată.

Abordarea unui stil educaţional care să stimuleze interacţiunile dintre copii, crearea unei atmosfere permisive curiozităţii şi creativităţii spontane, caracteristică preşcolarilor, respectarea nevoilor copilului manifestare şi de mişcare sunt condiţii care ne permit un management eficient în relaţiile cu preşcolarii. Cu copilul se comunică nu doar verbal, ci şi non-verbal, afectiv-emoţional, prin gesturi, mimică, reacţii impersonale complexe, care contribuie la înțelegerea mesajului verbal. Când un copil se simte luat în seamă de adult el va creşte cu încredere în sine, în propriile forţe, ceea ce-i conferă un grad de maturitate, iar cu timpul îi va imprima caracterul.

Bibliografie:

- Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela , Metode interactive de grup-ghid metodic, Editura Arves, Craiova, 2006, pag. 124.
- Cerghit Ioan, Metode de învățământ, Editura Polirom, Iași, 2006 pag. 158.
- Ion Negreț Dobridor, Ion Ovidiu Pânișoară, Știința învățării-de la teorie la practică, Editura Polirom, Iași, 2005, pag.88.

75. ACTIVITATEA DIDACTICĂ ÎNTRE INOVAŢIE ŞI CREAŢIE

Prof. înv. preşcolar: Ungureanu Ionela Corina
ŞCOALA GIMNAZIALĂ BREASTA-DOLJ

În societatea contemporană, cu schimbări rapide şi efecte imediate, educaţia şi învăţământul trebuie reînnoite, completate, adaptate, astfel încât putem vorbi despre o permanentă inovaţie şi creaţie in activitatea didactică.

Obiectivul general este acela de a promova creativitatea ca factor cheie în dezvoltarea competenţelor personale, antreprenoriale şi sociale prin învăţarea pe tot parcursul vieţii dar şi de a găsi strategii moderne folosite pentru asigurarea unei educaţii de calitate în învăţământ.

Pentru elevi, şcoala viitorului trebuie să promoveze o educaţie de calitate şi să fie axată pe valori în care elevii să creadă, în care să se regăsească, îndeplinind două condiţii, fundamentale din punctul lor de vedere: şcoala viitorului trebuie să le placă şi să fie eficientă.

Prioritatea învăţământului o constituie informatizarea, softul educaţional, reprezentat de programele informatice special dimensionate în perspectiva predării unor teme specifice, ceea ce reprezintă o necesitate evidentă .

Utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ facilitează realizarea scopurilor didactice şi idealurilor educaţionale.

Calculatorul nu este utilizat pentru a înlocui activitatea de predare a cadrului didactic, ci pentru a veni tocmai în sprijinul predării, ajutându-l astfel să-şi îndeplinească mai bine funcţia sa didactică fundamentală. Programul de calculator poate deveni un suport important pentru o predare eficientă.

Formarea capacităţii de a utiliza calculatorul ,de a folosi internetul este benefică elevilor,atât în activitatea şcolară cât şi în cea extraşcolară, în plan cognitiv cât şi psihic,prin relaţionarea cu lumea oferită de aceste instrumente de lucru ale mileniului al III-lea.

Promovarea sănătăţii şi a stării de bine a elevului determina de asemenea o dezvoltare optimă din punct de vedere somantic, fiziologic, mintal, emoţional, social şi spiritual.

Este foarte important ca in formarea unui stil de viaţă sănătos pentru şcolari să se pună accent pe :

- autocunoaşterea şi construirea unei imagini pozitive despre sine;
- comunicare şi relaţionare interpersonală;
- controlul stresului;
- dezvoltarea carierei profesionale ;
- prevenirea accidentelor şi a comportamentelor cu risc pentru sănătate;
- prevenirea atitudinii negative faţă de sine şi viaţă.

În abordarea creativităţii in procesul educaţional, elevul trebuie încurajat să gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi in demersul său spre formare intelectuală. Evaluarea pentru asigurarea calităţii şi rezultatele obţinute trebuie să ne lărgească perspectiva asupra situaţiei reale din şcoli, să identifice nivelul de pregătire al elevilor şi să ne ajute să descoperim componentele ce au nevoie de sprijin în dezvoltare.

Un obiectiv important ce ar trebui stabilit pentru anii următori este de a dezvolta un indicator internaţional al capacităţii de a învăţa, toate acţiunile bazându-se pe cercetarea ştiinţifică. Învăţământul modern are ca sistem de referinţă competenţele generale şi specifice pe care trebuie să le dobândească cel ce învaţă – elevul – pe parcursul şi la finele unui ciclu de instruire, al unui an de studiu etc. Centrarea pe competenţe reprezintă o preocupare majoră în triada predare-învăţare-evaluare.

Noua imagine a profesorului trebuie stabilită prin luarea în considerare a tuturor abordărilor de până acum, de la conceperea ca distribuitor de recompense sau ca sursă de informaţii, până la cea de „manager al învăţării”.

Pentru fiecare profesor sunt fundamentale două roluri, cel de manager şi cel de evaluator.

Procesul instructiv-educativ trebuie astfel conceput şi desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă, pregătind atât elevii, cât şi dascălii să înţeleagă valoarea diversităţii şi a independenţei de spirit.

Educaţia este factorul hotărâtor al dezvoltării psihoindividuale a persoanei. Ea sistematizează şi organizează influenţele mediului,dezvoltă personalitatea.

Creativitatea, in termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale intre concepte şi idei deja existente.

Lumea modernă pune accentul pe folosirea mai eficientă a cunoaşterii şi a inovaţiei. Este necesară extinderea abilităţilor creatoare ale întregii populaţii, mai ales ale acelora care le permit oamenilor să se schimbe şi să fie deschişi faţă de idei noi într-o societate diversă din punct de vedere cultural, bazată pe cunoaştere.

Obiectivul principal este promovarea unor abordări inovative şi creative în diferite domenii de activitate.

Educaţia şi formarea profesională sunt factori decisivi pentru realizarea acestui lucru. Activităţile ar trebui să se concentreze pe crearea unui mediu favorabil pentru creativitate şi inovaţie şi să stimuleze o strategie pe termen lung.

Ar trebui, de exemplu, să se pună accent pe o gamă largă de subiecte, precum matematica, ştiinţa şi informaţia şi alte tehnologii.

Noul mileniu aduce noi cerinţe educaţionale care impun noi metode, altele decât cele folosite până acum. O importanţă majoră în pregătirea elevilor pentru noile cerinţe, o au cele trei forme ale educaţiei şi anume:

-educaţia formală însemnând învăţare sistematică, structurată si gradată cronologic, realizată in instituţii specializate de către un personal specializat;

-educaţia nonformală constând in activităţi educative desfăşurate in afara sistemului formal de învăţământ de către diferite instituţii educative;

-educaţia informală care se referă la experienţe de învăţare spontană, cotidiană, existenţială, desfăşurate în medii culturale care nu au educaţia ca scop principal.

Criteriul de calitate aplicat educaţiei are un rol foarte important deoarece măsurile propuse pentru a promova creativitatea şi capacitatea pentru inovare vor fi adaptate fiecărei etape din cadrul învăţării continue.

Fiecare activitate de evaluare a rezultatelor şcolare este însoţită de o autoevaluare a procesului pe care profesorul l-a desfăşurat cu toţi elevii şi cu fiecare elev în parte. Astfel poate fi descris nivelul de formare a competenţelor pentru fiecare elev şi pot fi stabilite modalităţi prin care se pot regla, de la o etapă la alta, activităţi de învăţare-formare a elevilor, în mod diferenţiat.

De o importanta deosebita este realizarea unui echilibru dinamic între evaluarea scrisă şi evaluarea orală; aceasta din urmă, deşi presupune un volum mare de timp pentru aprecierea tuturor elevilor şi blocaje datorate emoţiei sau timidităţii, prezintă avantaje deosebite, precum: realizarea interacţiunii elev-profesor; demonstrarea stadiului de formare a unor competenţe prin intervenţia cu întrebări ajutătoare, demonstrarea comportamentului comunicativ şi de interrelaţionare al elevului etc.;

De asemenea este necesară folosirea cu o mai mare frecvenţă a metodelor de autoevaluare şi de evaluare prin consultare, în grupuri mici, vizând verificarea modului în care elevii îşi exprimă liber opinii proprii sau acceptă cu toleranţă opiniile celorlalţi, capacitatea de a-şi susţine şi motiva propunerile etc.

Managementul clasei este un domeniu de cercetare în ştiinţele educaţiei care studiază atât perspectivele de abordare ale clasei de elevi cât şi structurile dimensionale ale acesteia, în scopul facilitării intervenţiei cadrului didactic în situaţii de criză micro-educaţională şi a evitării consecinţelor negative ale acesteia.

O importanţă deosebită in inovaţia şi creaţia în activitatea didactică o au rolurile manageriale ale cadrului didactic :de planificare (planifică activităţile cu caracter instructiv - educativ); de organizare (organizează activităţile clasei); de comunicare (comunică idei, cunoştinţe, ascultă efectiv, oferă feedback, stabileşte canalele de comunicare); de conducere (conduce activităţile cu elevii, desfăşurate în clasa şi în afara ei) ;de coordonare (sincronizează obiectivele individuale cu cele comune clasei, contribuind la întărirea grupului şi formării echipelor de lucru); de îndrumare (prin intervenţii punctuale adaptate unor situaţii specifice, recomandări) ;de motivare (prin întăriri pozitive, prin utilizarea aprecierilor verbale şi non-verbale în sprijinul consolidării comportamentelor pozitive); de consiliere (de orice tip, în probleme personale sau legate de şcoală); de control (în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor şi nivelul de performanţă); de evaluare (măsura în care scopurile şi obiectivele au fost atinse).

Pentru a susţine creativitatea, predarea declarativă, de tip clasic trebuie depăşită şi înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului, pe participarea activă a acestuia la formarea şi dezvoltarea sa intelectuală.

In viziunea metodologilor moderne, demersul didactic se centrează pe elev şi are în vedere transformarea acestuia din “obiect” al procesului didactic în ”subiect activ” al propriei deveniri.

Modelul de proiectare a activităţii didactice are în vedere trecerea de la centrarea pe conţinut la centrarea pe activitatea elevului, care presupune deplasarea accentului în activitatea didactică:

Ar trebui să se ţină cont de toate formele de inovaţie socială şi antreprenorială. De asemenea, ar trebui să se acorde atenţie creaţiei artistice şi noilor abordări în domeniul culturii.

Bibliografie:

- Ionescu M., Radu I.- ”Didactica modernă”, Ed. Dacia, Cluj – Napoca, 2001;
- Alois Gherguţ,- “Management general şi strategic în educaţie”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007;
- I..Cerghit – “Sisteme de instruire alternative”, Aramis, Bucuresti, 2002.

76. "CREATIVITATEA ÎN PRIMII ANI DE EDUCAŢIE ÎN DOMENIUL ŞTIINȚELOR" ERASMUS +

PROF. ÎNV. PREȘCOLAR OPREA NICOLETA
GRĂDINIȚA NR. 272 BUCUREȘTI

Tema acestui referat, a fost determinată de participarea mea la un proiect educațional desfășurat în parteneriat cu Institutul Național pentru Fizica Laserilor și Plasmei, Proiect educațional internațional Etwinning și Erasmus+, denumit "Ceys –dezvoltarea creativității în domeniul științelor".

Am ales să prezint acest proiect, deoarece am observat în activitatea mea didactică reticiența multor cadre didactice de a desfășura experimente, activități care să se axeze pe dezvoltarea creativității în domeniul științelor, dar și succesului și împlinirii profesionale datorate implicării in organizarea și desfășurarea lui.

Înainte de a începe și descrie una dintre activitățile din proiect,*"Ema și preferințele ei alimentare"* doresc să vă prezint două concepte esențiale, care m-au ajutat în restructurarea și organizarea activităților în domeniul științelor: Ciclul Action and Research – Fig. 1 și "Pânza de păianjen " van den Akker – Fig.2.

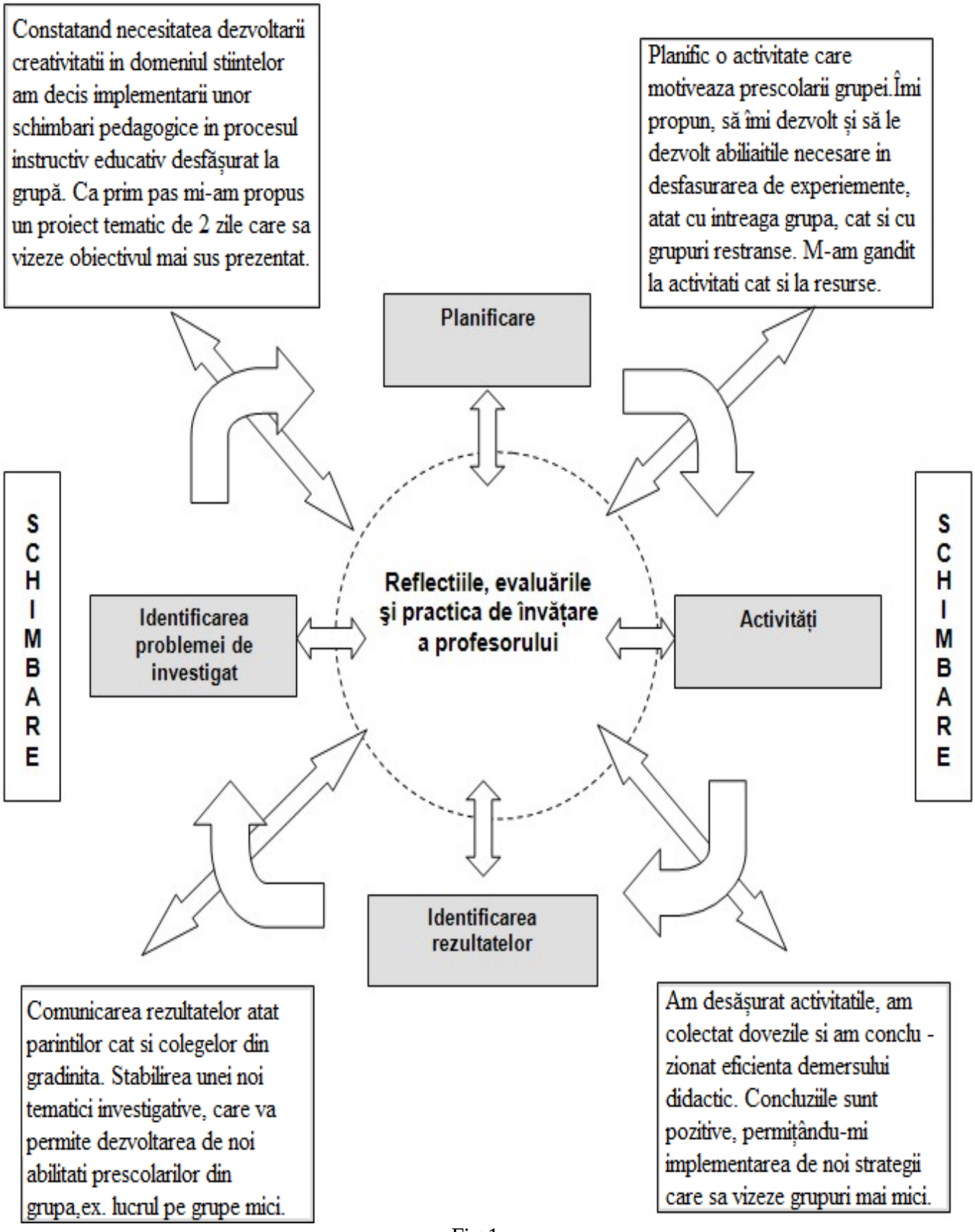
Constatand necesitatea dezvoltarii creativitatii in domeniul stiintelor am decis implementarii unor schimbari pedagogice in procesul instructiv educativ desfășurat la grupă. Ca prim pas mi-am propus un proiect tematic de 2 zile care sa vizeze obiectivul mai sus prezentat.
Planific o activitate care motiveaza prescolarii grupei.Îmi propun, să îmi dezvolt și să le dezvolt abiliaitile necesare in desfasurarea de experiemente, atat cu intreaga grupa, cat si cu grupuri restranse. M-am gandit la activitati cat si la resurse.
Planificare
SCHIMBARE
Identificarea problemei de investigat
Reflectiile, evaluările şi practica de învățare a profesorului
Activități
SCHIMBARE
Identificarea rezultatelor
Comunicarea rezultatelor atat parintilor cat si colegelor din gradinita. Stabilirea unei noi tematici investigative, care va permite dezvoltarea de noi abilitati prescolarilor din grupa,ex. lucrul pe grupe mici.
Am desășurat activitatile, am colectat dovezile si am conclu - zionat eficienta demersului didactic. Concluziile sunt pozitive, permițându-mi implementarea de noi strategii care sa vizeze grupuri mai mici.

Fig.1

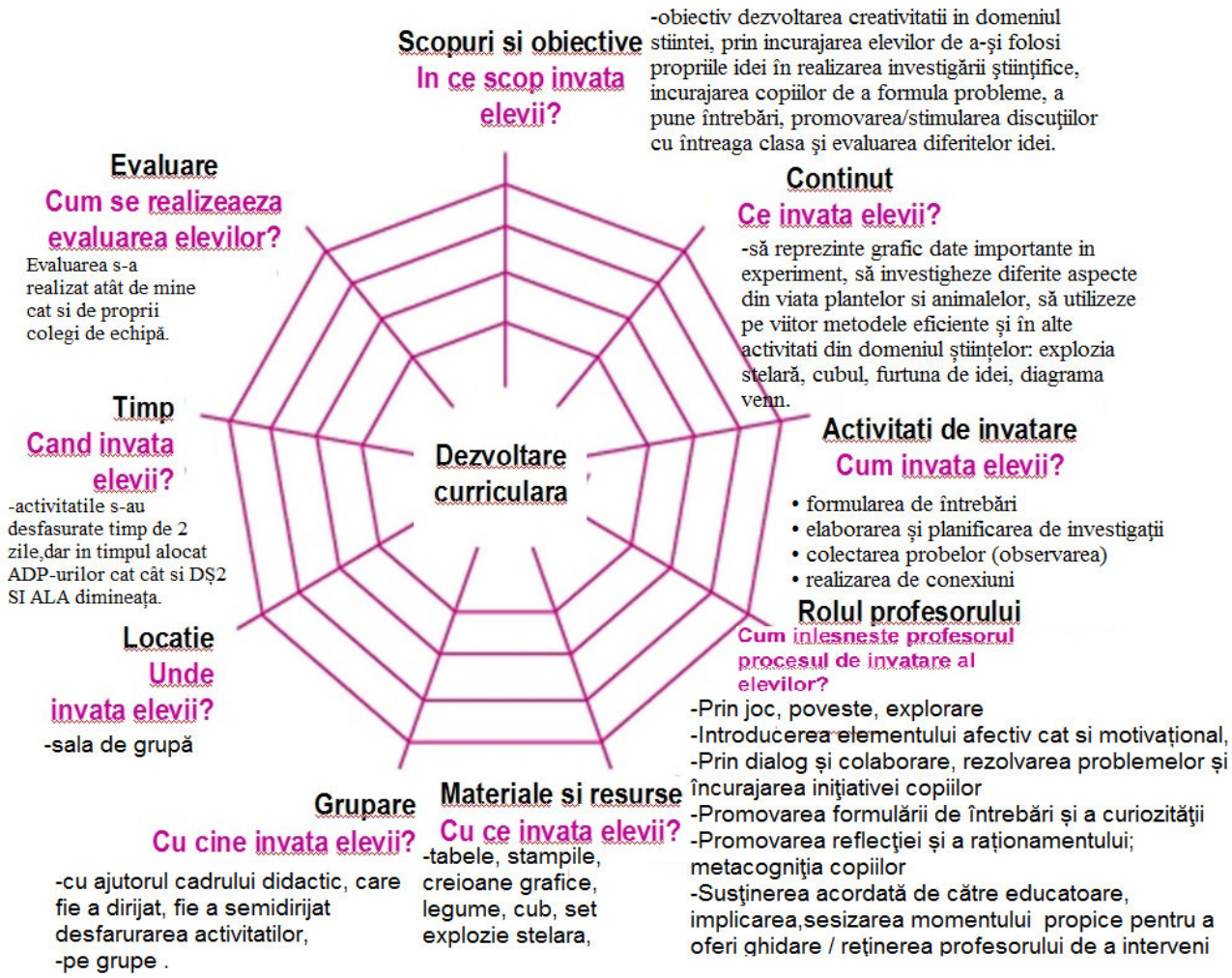

Fig.2

"Ema și preferințele ei alimentare"

Mi-am început proiectul tematic cu o povestioară în care eu le-am spus cum, Daria și noi părinții ei vom pleca într-o vacanță și vom fi nevoiți să o lăsăm la un prieten de familie pe purcelușa noastră de guineea – Ema. Provocarea a constituit-o însăși nevoia de a lăsa-o cu ce am crede noi că o face pe ea fericită, fără a ne simți lipsa.

Pentru a descoperii de ce are nevoie Ema pentru a fi fericită, chiar dacă noi nu suntem cu ea, le-am oferit posibilitatea copiilor de a-și spune propriile păreri, (braistorming) descoperind următoarele sugestii: să i se ofere alimente pe care ea le preferă, să i se pună lângă cușcă o poza cu noi (membrii

familiei/ Daria), cel care o va găzdui pe Ema să fie tot o fetiță, pentru că și Daria este fetiță, cea care o găzduiește să se joace cu ea exact așa cum se juca Daria.

Ca urmare a discuțiilor existente se cerea realizarea unui experiment care să evidențieze găsirea unui aliment care să îi placă Emei. Preșcolarii au discutat cu Daria, adresându-i întrebări vis-à-vis de alimentele pe care ea le consideră a fi preferate de Ema ajungând la 2 opțiuni, morcovii sau țelina.

Am intervenit cu idea de a formula predicții față de alegerea uneia dintre acestea. Folosindu-ne de un tabel și ștampile, preșcolarii și-au exprimat opinia față de alimentul pe care îl preferă purcelușa. Unii au ștampilat în coloana de sub țelină și alții sub morcov. Cu ajutorul meu pentru a da o notă de rigurozitate acestui experiment, au decis că ar fi bine să aleagă 2 bucăți identice de morcov și țelină, al căror contur să îl trasăm atât la începutul experimentului cât și la sfârșitul acestuia pentru a fi evidentă diferența dintre dimensiunile inițiale și cele finale.

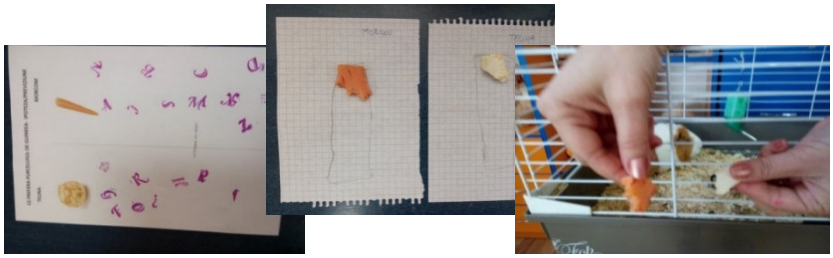

De asemenea la propunerea mea, experimentul l-am desfășurat și în ziua următoare, pentru ca noi să fim siguri de rezultat. Pentru a-și verifica propriile păreri am realizat din nou, un tabel în care copiii și-au trecut cu ajutorul ștampilelor (personalizate) opinia vis-à-vis de alimentul din care va fi mai mult mâncat. Astfel unora li s-a confirmat ipoteza, altora nu. Ceea ce am constatat cu plăcere, a fost că acei copii a căror ipoteză nu s-a confirmat, și-au regândit opțiunea, alegând cealaltă variantă, adică optând pentru cealaltă legumă ca și aliment preferat al Emei.

Analiza progresului realizat de copii în legătură cu investigarea ştiinţifică și creativitatea - legătura cu obiectivele inițiale:

- Dialog și colaborare: Am observat că unii preșcolari au cooperat cu adevărat atunci când au gândit soluţii la problema mea.
- Rezolvarea de probleme: Am observat că după prima zi de desfășurare a experimentului majoritatea preșcolarilor și-au formulat predicțiile în funcție de rezultatul experimentului din prima zi optând pentru țelină ca și aliment preferat (țelina fiind cea consumată mai mult de către purcelușă).
- Formularea întrebărilor și curiozitatea lor: deoarece eu cred că le-am explicat foarte bine situația problemă, rezultatele au fost pe măsură, aceștia formulându-mi întrebări adecvate și pertinente.
- În ceea ce-i privește pe cei trei copii care au făcut obiectul studiului: Am observat că S.K. a fost puțin retrasă la început, după care observând mai bine animăluțul s-a apropiat și a participat alături de ceilalți copii implicându-se în toate sarcinile propuse.

Rezultatele neanticipate

- Copiii au venit cu idei originale și realizabile care au soluționat problema. Dacă eu inițial mă gândisem doar la oferirea de aliment preferat, ei au propus folosirea pozelor, a cântecelor și respectiv a joculețelor.
- Am observat că au sugerat într-adevăr idei creative. Faptul că acestea ar putea să fie testate imediat a fost o provocare pentru ei și a încurajat şi mai mult spiritul lor de inițiativă.
- Reflecțiile copiilor privind ceea ce au învățat:
- Preșcolarii au fost fericiți și încântați de tema propusă.

Rolul profesorului – Analiza rolului profesorului în legătură cu sinergiile învățării:

- Jocul și explorarea: Consider că o importanță deosebită a avut-o prezența purcelușei de guineea, situația problemă creată de mine, legătura lor emoțională puternică cu Daria și nu în ultimul rând posibilitatea de a o observa pe durata întregii situații de învățare create.
- Asistenţa oferită de profesor şi implicarea acestuia: Implicarea mea a fost esențială, chiar dacă în unele situații păreau că se descurcau singuri, tendința de a se apropia prea mult de animăluț și a nu-i lăsa spațiu suficient, era evidentă. De asemenea cred că este nevoie la vârsta lor de prezența cadrului didactic, măcar de o semidirijare.
- Dialog și colaborare: Pe durata discuțiilor preșcolarii grupei au prezentat diverse idei, a fost un dialog, dar acesta a fost susținut de prezența mea, existând posibilitatea de a apărea conflicte datorită unor copii care au o tendința de a-și impune ideile în tot ceea ce fac.
- Formularea de întrebări şi curiozitatea: Cum este specifică acestei vârste curiozitatea, ideile au fost numeroase.

77. CONTRIBUŢIA METODELOR DIDACTICE ÎN CADRUL ACTIVITĂŢILOR DE EDUCAREA LIMBAJULUI

PIP.VOAIDEȘ KINGA CLAUDIA,
Școala Gimnazială nr. 1, Bicaz-Chei, Neamț

Metodele de învăţământ sunt folosite în grădiniţă pentru a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, ştiinţa, lucrurile înconjurătoare, şi totodată să le formeze şi să le dezvolte priceperile, deprinderile şi capacităţile lor de a putea acţiona asupra naturii, formându-şi atât caracterul cât şi personalitatea. Termenul de „metodă“ derivă etimologic din cuvintele greceşti *metha* (către, spre) şi *odos* (cale, drum). Astfel, în didactică, termenul ar putea avea sensul de *drum care conduce* la atingerea obiectivelor educaţionale sau calea parcursă de profesor pentru a le înlesni elevilor descoperirea unor instrumente de lucru proprii.

În acelaşi timp, metodele didactice sunt planuri de acţiune cu funcţie (auto)reglatorie şi modalităţi de acţiune. Prin utilizarea metodelor de învăţământ se urmăreşte o triplă finalitate, după cum urmează, atingându-se: scopuri de cunoaştere, prin stăpânirea unor strategii cognitive de procesare a unor informaţii; scopuri de instruire prin asimilarea unor cunoştinţe, priceperi şi deprinderi, dar şi a unor tehnici şi operaţii de lucru; scopuri formative pentru formarea şi modelarea trăsăturilor de personalitate.

În sens mai larg, metoda reprezintă o practică raţionalizată, o generalizare confirmată de experienţa didactică şi de experimente psihopedagogice servind la transformarea şi ameliorarea naturii umane.

În învăţământul preşcolar se folosesc variante simple, în curs de constituire ale tuturor metodelor folosite în procesul de învăţământ în general: observaţia spontană, observaţia dirijată de adult, observaţia după un plan simplu, algoritmic, învăţat deja; demonstraţia; modelarea; experienţa dirijată; lucrarea practică; proiectul doar în forme simple şi dirijate; explicaţia, ca argumentare şi raţionament logic, ca descriere, caracterizare, definiţie, naraţiune; conversaţia euristică şi de verificare; activitatea cu cartea; exerciţiul dirijat şi independent. Prin toate metodele se urmăreşte eficienţa în cunoaştere, participarea activă, creatoare a copilului, întreţinerea curiozităţii şi a plăcerii de a cunoaşte şi însuşirea metodelor folosite dirijat pentru a fi preluate şi independent.

Pentru a alege metodele potrivite într-o anumită situaţie de învăţare, cadrul didactic trebuie să ţină seamă de factorii obiectivi (obiectivele educaţiei) şi de factorii subiectivi (contextul uman şi social, personalitatea cadrului didactic, psihologia copiilor).

Principalele metode tradiţionale folosite în grădiniţă sunt: observaţia, demonstraţia, exerciţiul, conversaţia, descrierea, naraţiunea, activitatea cu cartea.

Observaţia constă în urmărirea independentă, premeditată, intenţionată, cu scop, realizată planificat şi sistematic uzând, dacă este nevoie, de instrumente tehnice**.** Cunoştinţele preşcolarului fiind sărace şi superficiale, baza intuitivă a cunoaşterii este indispensabilă. Activitatea este mult mai eficientă dacă există termini de referinţă concreţi. În evoluţia percepţiei copilului sunt importante atât maturizarea, cât şi experienţa. Un preşcolar care nu a avut ocazia să ,,citească" imagini va descifra sumar o imagine. Percepţia nu se dezvoltă independent, ci este integrată în ansamblul dezvoltării personalităţii.

În cadrul activităţilor de educarea limbajului din grădiniţă, observaţia ca metodă este folosită în mod preponderent în cadrul lecturilor după imagini, povestiri create, repovestiri, jocuri didactice şi jocuri-exerciţiu, de exemplu: ,,Ce ştii despre mine ?", ,,Cine face?", ,, Eu spun una, tu spui multe" etc. Calitatea observaţiei poate fi îmbunătăţită prin: expunerea de subiecte care pot capta atenţia preşcolarului; organizarea unor condiţii materiale propice observaţiei; întreţinerea interesului de cunoaştere; dirijarea activităţii prin cuvânt; propunerea de activităţi de fixare a rezultatelor; acordarea timpului necesar pentru observaţie şi valorificarea cunoştinţelor obţinute prin observaţie în explicaţie, dar şi conversaţie.

Demonstraţia, una din metodele de bază ale grădiniţei, vine să răspundă caracterului senzorial al percepţiei copilului. Fiind intuitivă este utilizată preponderant în activităţile de dobândire de cunoştinţe noi dar şi ajută la formarea, consolidarea şi sistematizarea de deprinderi. Întotdeauna demonstraţia este însoţită de explicaţie, iar în grădiniţă nu pot lipsi obiectele şi jucăriile, în special la grupa mică-mijlocie şi materialul didactic bine structurat la grupă mare.

Exerciţiul constă în repetarea conştientă a unei acţiuni pentru a o perfecţiona, având ca termen de comparaţie un model, cu scopul de a o automatiza (a o realiza cu un foarte redus control conştient). Calitatea exerciţiului depinde de calitatea modelului oferit. Acesta la rândul ei trebuie să fie clară, accesibilă. Este nevoie ca şi copilul să aibă motivaţia necesară de a repeta pentru a-şi forma o anumită deprindere, de a sistematiza treptat fragmentele însuşite cu ajutorul cadrului didactic şi să-şi respecte ritmul individual de lucru. Preşcolarii îşi însuşesc totul prin exerciţii, deprinderi şi priceperi psiho-motrice, de conduită, grafice, de numărare şi - nu în ultimul rând - de exprimare corectă şi expresivă. Această metodă este folosită în toate activităţile de educarea limbajului.

Conversaţia este o metodă verbală de învăţare cu ajutorul întrebărilor şi al răspunsurilor. Conversaţia euristică-de descoperire-îl conduce pe copil la cunoştinţe noi prin întrebări asupra altor cunoştinţe dobândite deja. Cadrul didactic trebuie să atragă atenţia asupra unor elemente importante pentru înţelegere şi astfel îl ajută să sesizeze noi relaţii, să contureze probleme mai restrânse a căror rezolvare simplifică explicaţia integral. Contribuţia conversaţiei la descoperirea cunoştinţelor este mai redusă dacă întrebările adultului care sunt prea simple sau efortul de înţelegere este redus.

Conversaţia de verificare-examinatoare urmăreşte să evidenţieze gradul de însuşire a anumitor cunoştinţe. Întrebările trebuie să fie accesibile particularităţilor de vârstă şi individuale ale fiecărui copil. Folosite corect, întrebările gradează dificultăţile şi sistematizează, conducând copilul spre sinteze**.**

Conversaţia-joc are la origine nevoia copilului de a-şi afirma posibilitatea de a pune întrebări. El ne va adresa uneori mai multe zile la rând o întrebare care i-a reţinut atenţia, sau va încerca să prelungească la nesfârşit o conversaţie gratuită. Convorbirile dintre educatoare şi copii pot fi făcute cu un singur copil, cu un grup mic sau cu întreaga grupă.

Descrierea se practică de obicei ca modalitate de particularizare a unui individ, obiect, fenomen şi prin prezentarea însuşirilor neesenţiale mai pregnant, pe fondul însuşirilor generale ale grupei din care face parte. Cu ajutorul adultului, copilul poate forma adevăraţi algoritmi de descriere pentru ceea ce este interesat şi obişnuit pentru el; singur foloseşte o descriere incompletă, iar solicitat poate descrie: persoane, animale, plante, obiecte prezentându-le părţile principale.

În cadrul activităţilor de educarea limbajului, descrierea se foloseşte mai ales la grupele mici, în cadrul activităţilor de lectură după imagini, repovestire, convorbiri tematice şi jocuri didactice.

Povestirea este o metodă prin care se pot dobândi informaţii din întâmplări prezentate în povestiri (specie a naraţiunii căreia îi este caracteristică prezentarea unei întâmplări simple), poveşti, basme şi legende. Povestea sau basmul presupun o desfăşurare epică, amplă, cu mai multe episoade, în versuri sau în proză, în care intervin evenimente supranaturale şi personaje fantastice, având rol distractiv (de încurajare a isteţimii care învinge prostia) sau moralizator (de condamnare a răului care întotdeauna este înfrânt de bine). La grupa mică povestirea trebuie să fie simplă, neîncărcată cu multe comentarii şi fără multe episoade. Cu cât se trece la o grupă mai mare povestirile devin mai ample. Educatoarea trebuie să folosească stilul literar oral, să apeleze la comparaţii plastice, să folosească imagini de o reală calitate estetică pentru a asigura înţelegerea şi reacţia afectivă adecvată. Activitatea de repovestire este foarte îndrăgită de copii pentru ca le dă posibilitatea de a pătrunde în lumea imaginarului, de a fi ascultaţi şi de a se afirma. În povestirea cu început dat, copilul este scutit de momentele tensionate de la început când trebuie să aleagă un subiect sau un personaj. De obicei, copilul nu-şi face un plan riguros care să dea o linie de desfăşurare a intrigii povestirii. Produsele creatoare ale copilului care cer în mare măsură contribuţia imaginaţiei sunt superioare în comparaţie cu rezultatele copilului în activităţi care presupun gândirea cauzală.

Activitatea cu cartea este o metodă folosită la grădiniţă în care preşcolarii, deşi nu ştiu să citească o folosesc. Prin răsfoirea unei cărţi de poveşti cunoscute ce au şi imagini, ei memorează poveşti, privesc desenele şi le comentează. Folosirea corectă a cărţii (ţinerea corectă a ei, răsfoirea filelor de la început până la sfârşit şi cunoaşterea firului logic al poveştii) este o achiziţie importantă pentru preşcolari. Modalităţile ce facilitează deprinderea copilului de a lucra cu o carte sunt: distincţia în text dintre scris şi imagine, recunoaşterea unor litere sau cuvinte familiare cum ar fi titlurile povestirilor, denumiri ale unor alineate scrise pe ambalaje, indicatoare.

Dintre metodele moderne, amintim: algoritmizarea, problematizarea, brainstorming-ul, instruirea programată.

Algoritmizarea este metoda care se bazează pe operativitatea gândirii (un algoritm este un procedeu, o regulă bine determinată de a rezolva o problemă tipică). Dacă algoritmul este urmat corect, după un anumit număr de operaţii, se va găsi în mod cert soluţia problemei. Este important ca în formarea algoritmilor să se formeze două momente esenţiale, de exemplu, fixarea şi aplicarea repetată. De obicei această metodă este folosită în activitatea matematică, unde avem exerciţii de formare de grupe de obiecte după un anumit criteriu, formare de perechi sau aranjare în şir crescător sau descrescător.

Problematizarea este metoda ce presupune crearea unor situaţii problematice, care antrenează şi oferă copiilor posibilitatea de a surprinde diferenţe, relaţii dintre obiecte şi fenomene ale realităţii, între cunoştinţele anterioare şi noile cunoştinţe, prin diferite soluţii pe care ei le elaborează sub supravegherea atentă a educatoarei. În cadrul activităţilor de educarea limbajului, problematizarea se aplică de foarte multe ori în folosirea jocurilor didactice orale, de exemplu: „Ghiceşte ce am găsit!" (un joc în care educatoarea formulează propoziţii fără sens, intenţionat, iar copiii trebuie să repete şi să corecteze exprimarea incorectă).

Instruirea programată porneşte de la premisa că predarea– învăţarea este un flux continuu de informaţii dirijate şi controlate în permanenţă prin intermediul unei conexiuni inverse. Materialul ia forma unui program elaborat după principiul: paşilor mici şi al progresului gradat, al participării active, al verificării imediate, dar şi al ritmului propriu de învăţare.

Brainstormingul, în traducere directă „furtună în creier", sau „asalt de idei" este o metodă care se foloseşte pentru a ajuta copiii să emită cât mai multe idei pentru soluţionarea unor probleme, fără a critica soluţiile găsite. Această metodă se poate utiliza frecvent în activităţile de dezvoltare a limbajului pentru a da frâu liber imaginaţiei copiilor şi a le dezvolta capacităţile creatoare. Cu rezultate

bune se poate folosi brainstormin-ul în cadrul povestirilor create după un tablou, sau un şir de ilustraţii, în lecturile după imagini, convorbiri şi jocuri didactice.

În predarea basmului preşcolarilor, dezvăluirea semnificaţiei acţiunilor eroului, frumuseţea morală a eroului principal propus ca model de povestitor, oferă educatorului posibilităţi nelimitate de a acţiona asupra sufletului şi imaginaţiei preşcolarilor. Pentru ca mesajul etic al basmelor să ajungă până în conştiinţa copilului, sunt deosebit de importante modalităţile de realizare a activităţilor cu acest conţinut educativ, dar şi metodele didactice folosite.

Ca şi o condiţie psihologică importantă se caută să se asigure acestor activităţi un cadru intim, misterios adecvat prin expresivitate, ritm, mimica educatoarei, ţinuta educatoarei şi a copiilor, astfel încât mesajul etic transmis copiilor să determine un ecou afectiv puternic, pe măsura sensibilităţii minţii şi sufletului copilului. De obicei, în prezentarea faptelor se apelează la afectivitatea şi imaginaţia copiilor deosebit de puternică la această vârstă. În activitatea mea la grupa mică, am folosit numeroase modalităţi de predare a basmului cu ajutorul următoarelor:

- *metode de transmitere şi însuşire de cunoştinţe:*

- expozitive:
  - povestirea- cu ajutorul ilustraţiilor şi repovestirea

Repovestirea trebuie să fie făcută cât mai amănunţit, să fie subliniată şi latura educativă a basmului, trăsăturile morale definitorii ale personajului. Se cere exprimarea în propoziţii scurte.

  - descrierea- în caracterizarea unui personaj
  - explicarea -unui cuvânt necunoscut întâlnit în povestire sau basm

- conversative (dialogate):
  - conversaţia euristică -succesiunea de întrebări referitoare la textul prezentat despre şirul întâmplării, personajele prezente, dar şi faptele lor.
  - problematizarea-se creează stări conflictuale, contradictorii rezultate din trăirea simultană a două realităţi de cunoaştere (informaţii, impresii şi deprinderi din poveştile ascultate anterior şi elementul de noutate din textul nou citit).

- activitatea cu cartea:

– la sectorul Bibliotecă nu trebuie să lipsească cărţi cu poveşti, iar în urma răsfoirii lor copilul va recunoaşte basmul, adică titlul, personajele şi chiar desfăşurarea acţiunii.

- *metode de explorare şi descoperire :*

- studiul de caz - mai puţin întâlnită la grupa mică se foloseşte pentru ca preşcolarii de mici să observe şi să analizeze situaţiile sau fenomenele supuse atenţiei, să asculte şi să accepte schimbul de opinii, să participe activ la analiza unei situaţii problemă. Prezentat sub forma unei povestiri, a unei întâmplări aparent veridice sau chiar a unei situaţii reale, cazul supus analizei şi dezbaterii determină copiii să se manifeste critic faţă de o situaţie dată.
- demonstraţia – cu ajutorul imaginilor prezentate sau folosirea unui DVD

- *metode bazate pe acţiune :*

- exerciţiul - repovestirea, colorarea unei scene din poveste
- jocul didactic - se foloseşte, de obicei, în activităţile de fixare a cunoştinţelor, prin jocuri de recunoaştere a personajelor („Ghici, cine e?" sau „Recunoaşte personajul!"), jocuri de identificare corectă a acţiunilor personajelor („Spune unde am greşit !") sau de caracterizare a unor personaje.
- dramatizarea sau jocul de rol

Bibliografie:

- Cerghit ,I., *„Metode de învăţământ*", Editura Polirom, Iaşi, 2006
- Lespezanu, M., *„Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar",* Editura Omfal Esenţial, Bucureşti, 2007

- Pintilie, Mariana., ,, *Metode moderne de învăţare – evaluare*" , Editura Eurodidact, Cluj Napoca, 2002

78. METODE MODERNE UTILIZATE IN ACTIVITĂŢILE DIN GRĂDINIŢĂ

Prof. înv. preşcolar: VULTUR SORINA-IOANA
Grădinița P.N. VAD

La vârsta preşcolară, copiii sunt atraşi de formele complexe de artă, film, desen animat, serbări ce cuprind scenete, dans, recitare, muzica instrumentala, cor, balet, arta deghizării, printre ei putându-se identifica de pe acum viitori actori, dansatori, cântăreți etc.

Problema creativității individuale și colective este de natura să fie mai atent studiata și cercetată. Copiii se imită unii pe alții, copiază desenul vecinului, apar creații originale, povești noi după consultarea colegilor de grupă. Există și metode specifice de stimulare a creativității de grup: Brainstorming, Gordon, Sinectica; dar mai greu accesibile vârstei preșcolare. Desenele colective, machetele, colajele, serbările și spectacolele grupei, pot amplifica potențele creatoare ale indivizilor și colectivului in ansamblu.

I. METODE MODERNE

1. Brainstormingul - ,,metoda asaltului de idei"; ,,furtuna in creier"

Brainstormingul poate fi definit ca: ,,o modalitate de a obține, într-un răstimp scurt, un număr mare de idei de la un grup de oameni". Brainstormingul este cea mai răspândita metoda de stimulare a creativității în condițiile activității în grup, încurajând participarea tuturor membrilor grupului.

Prin această strategie se află: ce anume știu elevii despre un anumit subiect, ideile sau soluțiile referitoare la un subiect sau situație problemă, opinii despre o experiența comună. Fiecare este determinat să se implice activ. Copiii învață să asculte, să emită păreri, să colaboreze, să respecte ideile celorlalți, să compare, să argumenteze și să decidă. Ei devin mai curajoși și au mai multă încredere în propria persoană.

Momentul de brainstorming începe prin enunțarea unei probleme, după care, în mod spontan se emit soluții, fără preocuparea validității acestora. Scopul central îl reprezintă enunțarea a cât mai multe puncte de vedere, căci nu calitatea contează, ci cantitatea. Se admit toate ideile formulate nu se tolerează niciun fel de critică. Pot fi preluate ideile emise de alții și fructificate prin ajustări succesive și asociații libere asemenea unei reacții în lanț, conducând astfel la apariția unor idei viabile și inedite.

O astfel de metodă poate fi folosita în orice activitate care vizează dobândirea cunoștințelor și formarea capacităților. Prin stimularea motivației aproape orice activitate poate începe prin brainstorming. Procesul implică mai multe etape:

- cunoașterea regulilor; oferirea unui subiect, a unei întrebări, a unei cerințe imperative sau a unei propoziții neterminate asupra căreia fiecare participant reflectează; înregistrarea și prezentarea ideilor; evaluarea ideilor.

Brainstormingul se poate realiza în perechi sau în grup. Cadrul didactic care inițiază un moment didactic de tip brainstorming trebuie să dea dovadă de tact pedagogic și să propună spre rezolvare probleme care prezintă un interes real.

Cele patru reguli ale brainstorming-ului sunt următoarele: judecata critică este exclusă; cât mai multe idei; dați frâu liber imaginației; combinările și ameliorările sunt bine venite.

2. Tehnica ciorchinelui

Este o tehnica de predare – învățare care îi încurajează pe copii să gândească liber și deschis, este o metodă brainstorming neliniară care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei. ,,Ciorchinele" constă în utilizarea unei modalități grafice de organizare a brainstorming-ului pentru a ilustra relațiile,

conexiunile dintre idei, o modalitate de a construi asociații noi de idei sau de a releva noi sensuri ale ideilor.

Tehnica realizării unui ciorchine presupune parcurgerea câtorva pași: se alege cuvântul sau tema nucleu; copiii aleg sintagme în legătură cu tema propusă în discuție; se leagă aceste sintagme sau cuvinte de tema propusa; se scriu idei în legătură cu aceste cuvinte până la expirarea timpului alocat.

„Ciorchinele" ca metodă se poate folosi atât în evocare cât și în reflexie, fiind o tehnica flexibilă care se poate utiliza atât individual cât și în grup. Când se aplică individual, tema pusă în discuție trebuie să fie familiară elevilor care nu mai pot culege informații și află idei de la colegi. Folosită în grup, această tehnică, dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoștință de ideile altora, de legăturile și asociațiile dintre acestea.

3. Turul galeriei

Este o metodă de învățare prin colaborare care încurajează exprimarea propriilor idei și opinii dar și a părerilor cu privire la soluțiile de rezolvare a unei probleme sau efectuare a unor sarcini de către colegii lor, membrii ai celorlalte grupuri.

Și această metodă presupune următoarele etape: copiii în grupuri de 3-4 îndeplinesc o sarcină de învățare care poate avea mai multe perspective de abordare; produsele activității pot fi exprimate într-o schemă, un poster care să reprezinte un inventar de probleme, idei, judecăți de valoare, soluții, imagini; posterele se depun pe pereții sălii de grupă ca într-o expoziție; fiecare din membrii grupurilor, la semnalul cadrului didactic, va examina „producțiile colegilor", iar observațiile vor fi trecute direct pe pereții galeriei sau chiar pe desene prin diferite simboluri dinainte stabilite; după „turul galeriei" fiecare grup va face o analiză comparativă a propriei munci, discutându-se observațiile și comentariile notate de colegi pe propriul lor poster;

Se vor pune în discuție produsele activității, nu realizatorii lor și se va încuraja productivitatea ideilor de grup și individuale.

Evaluarea va avea loc având puse la dispoziție anumite criterii. Punctele de vedere diferite, controversele, divergentele, antagonismul părerilor chiar, neînsemnând și netrebuind să fie un impediment în apreciere.

Alte metode moderne cum ar fi: metoda SINELG, metoda mozaic, cubul, linia valorilor, T.G.T., metoda acvariului, starbursting, metoda piramidei, sunt mai greu utilizabile în grădinița de copii.

Bibliografie:

- Ausubel, P. D., Robinson, R. F. (1981) – „Pedagogia secolului XX. Învăţarea în şcoală", București, EDP.;
- Chiriac, Maria- „Evaluarea - ghid al activității din grădiniță"- studiu științific Comenius, J., A. (1970) – „Didactica Magna" București, EDP;
- Cucoş, Constantin – „Pedagogie" ediţia a II a revizuită şi adăugită, - Iaşi, Polirom, 2006;

79. ABORDAREA PROBLEMATICII CREATIVITĂŢII ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

PIPP Adriana-Mihaela Istrate
Adriana-Mihaela Istrate Şcoala Gimnaziala Nr.2 Merișani

Fără creativitate nu există soluţii la probleme, nu există o viziune a viitorului, nu există găsirea oportunităţilor şi fructificarea lor, nu există alternative, nu există exprimarea fiinţei umane la întregul ei potenţial."
(Pera Novacovici)

Idealul educaţional, obiectivele curriculare generale vizează deja de multă vreme valorificarea şi desăvârşirea potenţialului uman în vederea formării unei personalităţi armonioase şi creative, capabilă să se implice şi să exercite orice profesiune cu randament optim. Idealul educaţional include, deci, ca notă intrinsecă, creativitatea, şi urmăreşte dezvoltarea celor mai importante calităţi general-umane: aptitudini, atitudini, motivaţii, interese.

Viaţa modernă, cu schimbările socio-economice şi micşorarea depozitului de resurse convenţionale, impune dezvoltarea creativităţii şi punerea ei în slujba progresului uman şi bunăstarea materială şi spirituală a omenirii. Rolul cel mai important în depistarea, stimularea şi finalizarea creativităţii îl ocupă şcoala. Astfel şcoala contemporană trebuie să fie centrată pe elev, oferindu-i posibilitatea de dezvoltare la maxim a capacităţilor şi aptitudinilor creatoare prin procesul învăţării.

Cercetările în domeniul creativităţii au arătat că există interacţiune între creativitate, inteligenţă, randament şcolar, conţinutul învăţământului şi rezultatele învăţării. Arthur Koestler spunea că „Creativitatea este un proces de învăţare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană" fapt ce demonstrază că fiecare cadru didactic are azi o mare responsabilitate în procesul de învăţământ, în sensul că e obligat să le ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experienţe sociale şi constructive noi, bazată pe cooperare şi colaborare în rezolvarea problemelor vieţii, ca să poată să-şi asigure convieţuirea într-o lume paşnică.

Termenul de *creativitate* care înseamnă "*a zămisli*", "*a crea*", "*a făuri*", "*a naşte*" a fost asimilat în limbile de circulaţie internaţionala în a doua jumătate a secolului al XX-lea, deşi în mod sporadic a fost utilizat şi în perioada anterioară. Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente, prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice, angajate la procesului de învăţământ. Creativitatea îndeplineşte următoarele funcţii:

- funcţia socială (efectele optimizante ale produsului creativ , cu sferă largă de acţiune);
- funcţia psihologică (toate resursele de ordin psihic sunt angrenate în procesul creator – inteligenţa, gândirea, imaginaţia, aptitudinile speciale, atitudinile afective, motivaţionale, caracteriale);
- funcţia pedagogica (modul de comportare a personalităţii creatoare, angajată în proiectarea unor acţiuni educaţionale/didactice realizabile în condiţii de transformare continuă a raporturilor subiect – obiect).

În domeniul educaţiei, criteriul de validare a creativităţii este eficienta comunicării pedagogice. Acţiunea eficientă în acest domeniu înseamnă medierea permanentă realizabilă între subiect şi obiect, cu participarea creatoare a acestora. Atitudinile creative ale cadrelor didactice orientează capacităţile personalităţii acestora în direcţia proiectării unor activităţi pedagogice inovatoare. Între atitudinile creative ale cadrelor didactice se remarcă încrederea în forţele proprii (dublată de o pregătire profesională foarte bună), interesele cognitive şi devotamentul faţă de profesie, atitudinea antirutinieră, cutezanţa, perseverenţa în căutarea de soluţii optime, atitudinea

valorizatoare şi simţul valorii, receptivitatea la nou, respectul fată de originalitate şi cultivarea consecventă a acesteia şi angajarea sociala.

În demersul didactic, creativitatea se transpune în flexibilitate, opusul stereotipiilor, rutinei. Structura creativităţii exprimă interdependenţa dintre produsul creator, procesul creator si personalitatea creatoare. Elementul nou, raportat la experienţa socială sau cea individuală a creatorului, este produs creativ. El trebuie să îndeplinească cerinţele de originalitate, relevanţă, şi utilitate. Produsul creator de tip pedagogic se situează la nivelul inventivităţii, a capacităţii profesorului de a realiza corelaţii instrucţionale şi educaţionale noi. Condiţia de eficienţă este întrunită dacă activitatea didactică nouă asigură adaptarea proiectelor pedagogice la situaţiile concrete ale claselor şi ale câmpului psihosocial, aflate într-o schimbare permanentă.

Poziţia profesorului în faţa provocărilor pe care le constituie instruirea în societatea actuală trebuie reorientată în acord cu cerinţele prezentului, dar mai ales ale viitorului. Este necesară redimensionarea rolurilor şi ipostazelor, comportamentul deschis şi atitudinea pozitivă, activizantă şi reflexivă, promovându-se învăţarea interactivă şi realizându-se stimularea potenţialului creativ al elevilor.

Învăţarea creativă este un proces evolutiv, bazat pe receptivitatea faţă de experienţele noi, căutate şi rezolvate prin explorare, deducţie, analiză, sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare sau operaţionalizare, accentuându-se realizarea conexiunilor dintre sensuri şi solicitându-se o profundă şi autentică implicare intelectuală, afectivă, psihomotorie şi voliţională. Învăţând creativ, elevul descoperă, redefineşte sensurile, filtrându-le prin propria personalitate, solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie.

Când elevii sunt implicaţi în procesul învăţării creative, achiziţiile sunt mai eficiente şi mai consistente. Elevii dobândesc capacitatea de a-şi reorganiza şi restructura permanent propriile achiziţii, devenind capabili să elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, evaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în formarea proprie .

Ca urmare, creativitatea este o nevoie socială, iar provocările lumii moderne impun soluţii creative. In acest context, şcoala poate deveni un promotor al iniţiativelor creative atunci când asigură condiţii precum:

- democratizarea relaţiei profesor-elev, prin participarea elevului la procesul instructiv-educativ, proces care să fie interactiv;
- crearea unei atmosfere şcolare bazata pe comunicare, încredere si susţinere;
- restructurarea programelor şcolare, atât pe orizontală, prin extinderea acelor discipline care stimulează în mod direct creativitatea (literatura, muzica, desenul), dar şi prin includerea unor discipline noi, cât şi pe orizontală, prin evitarea supraîncărcării, a excesului de informaţii;
- includerea unor strategii creative şi prin promovarea unor metode noi.

Criza prin care trece educaţia în zilele noastre, necesită schimbări la nivelul sistemului de învăţământ. Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a şcolilor. Un prim pas trebuie făcut în formularea obiectivelor instructiv-educative, astfel încât cultivarea creativităţii să stea alături de educarea gândirii, prin combaterea conformismului cultural manifestat la mulţi dintre profesori. Astfel, chiar progresul gândirii în soluţionarea problemelor depinde de factorul creativitate. Educarea creativităţii la copiii de toate vârstele, presupune atingerea următoarelor obiective cu caracter general:

- formarea unei atitudini pozitive faţă de progres, faţă de elementele de noutate şi faţă de introducerea acestora în propriile acţiuni;
- pregătirea lor pentru a accepta noul ca un indiciu al progresului, al inovaţiilor şi al creativităţii umane;
- încurajarea manifestărilor elevilor caracterizate prin caracter şi rezultate originale;
- formarea şi dezvoltarea aptitudinilor şi capacităţilor de a crea, de a regândi strategiile de lucru şi de a le integra în sisteme dinamice, flexibile şi eficiente;

- formarea şi dezvoltarea capacităţilor creative, a capacităţilor de a realiza ceva nou: conexiuni, idei, teorii, modele ideale sau materiale, produse materiale etc.

Foarte importantă este atitudinea profesorului, relaţia sa cu elevii. Atitudinea autoritară poate crea blocaje afective ale elevilor. Este de preferat o atmosferă democratică, destinsă, prietenoasă. Profesorul trebuie să fie apropiat de elevi, îngăduitor (în limite rezonabile), să încurajeze imaginaţia. De asemenea, este necesar ca profesorul să fie creativ, în următoarele direcţii:

- proiectarea activităţilor instructiv-educative;
- organizarea şi conducerea activităţilor didactice, respectiv realizarea activităţilor de învăţare şi predare;
- desfăşurarea procesului de verificare şi evaluare a randamentului şcolar al elevilor;
- reglarea demersurilor didactice proprii pe baza informaţiilor obţinute prin feed-back;

Elevii cu potenţialităţi creative superioare au nevoie de asigurarea unor condiţii speciale de dezvoltare a acestora. Ei pot fi depistaţi cu ajutorul unor teste speciale sau prin observarea directă, la clasă. După Augusto Cury, psihiatru şi educator, cadrele didactice trebuie să se axeze pe anumite criterii care să le ghideze activitatea la clasă, pentru a-i pregăti pe tineri pentru viaţă. El consideră că foarte importantă este educarea emoţiei elevilor, care înseamnă printre altele, învăţarea lui ,,a gândi" înainte de a reacţiona, acceptarea sentimentului de frică, managementul propriilor gânduri, filtrarea stimulilor stresanţi şi capacitatea de a opera şi cu contradicţiile vieţii, nu doar cu probleme concrete, curajul de a-şi asuma riscuri şi a şti să piardă. Profesorii trebuie să pătrundă în inima elevilor dându-le exemple de viaţă, povestindu-le din experienţa proprie sau a altora, rezolvând conflictele prin blândeţe şi surprinzându-i cu reacţii neaşteptate. Pe de altă parte, următoarele comportamente nu sunt indicate:

- corectarea elevilor în public;
- exprimarea autorităţii prin agresivitate;
- critica excesivă şi compararea copilului cu alţi colegi;
- pedepsirea copilului fără a da explicaţii;
- lipsa de răbdare şi pierderea afectivităţii pentru elevi;
- încălcarea promisiunilor, distrugerea speranţelor şi viselor copiilor.

Pentru dezvoltarea creativităţii elevilor există mijloace nespecifice, care nu au legătură cu vreun obiect de învăţământ şi metode specifice pentru o anumită materie, în funcţie de conţinutul acesteia. În prima categorie se includ probele de tip imaginativ-inventiv (li se cere copiilor să elaboreze o compunere care are în centru un obiect simplu – o frunză, un nasture etc.); exerciţiile de tip problematic (elevii trebuie să formuleze întrebări în legătură cu obiecte cunoscute); exerciţiile combinate (realizarea unor mici compuneri pe baza unor tablouri cu diverse scene sau formularea moralei ce se desprinde dintr-un astfel de tablou). Rolul acestor metode nespecifice este acela de a dezvolta atitudini creative şi aptitudinea de a căuta şi găsi probleme.

Progresul creativităţii se realizează şi prin metode şi procedee specifice, de care beneficiază procesul instructiv-educativ: metodele active cum ar fi învăţarea prin descoperire, descoperirea dirijată (călătoriile pe hartă, continuarea unei nuvele sau povestiri), brainstormingul, sinectica, metoda 6-3-5, metoda ,,Philips 6-6", discuţia panel. De asemenea, un rol important îl au metodele moderne de predare-învăţare, centrate pe elev. De exemplu, printre procedeele aplicate la clasă pot fi: la cererea profesorului elevii trebuie să creeze o problemă şi să o rezolve singuri, individual sau în grup; pot să imagineze probleme cu mai multe soluţii; foarte interesante sunt călătoriile pe hartă la geografie; la literatură pot continua un text (poveste, nuvelă, povestire) folosind un început dat, personajele autorului etc.; jocurile de rol activează imaginaţia şi capacitatea de a empatiza cu personajul.

Pentru ca stimularea creativităţii să aibă loc, este necesară cultivarea la elevi a unor capacităţi:

- valorificarea şi dezvoltarea spiritului de observaţie;
- cultivarea flexibilităţii gândirii, a abilităţilor intelectuale care să le permită elevilor să stabilească dacă o ipoteză este sau nu validă, să renunţe la cele neproductive şi să identifice altele;

- cultivarea curajului de a încerca şi a peseverenţei, precum şi dezvoltarea asumării riscului;
- dezvoltarea fluidităţii ideilor şi asociaţiilor realizate de elevi prin enumerarea unui număr cât mai mare de obiecte, fenomene, procese, elemente de conţinut ideatic, în funcţie de anumite criterii prestabilite.

În concluzie, *„o şcoală în care profesorul nu învaţă şi el este o absurditate”* afirma C. Noica. Aşadar, creativitatea didactică în educație, se naște și se dezvoltă într-o stare de libertate a tuturor, individuală și socială, în deplină concordanță cu actele politico-economice, morale și culturale ale societății, care permit și asigură independența personalității în vocație și acțiune practică. Pentru a se adapta la realităţile noi, cadrul didactic trebuie să-şi cultive aptitudinile creative, să-şi activizeze resursele interne care acţionează favorabil asupra propriei creativităţi şi să stimuleze creativitatea elevilor pe care îi formează.

BIBLIOGRAFIE

1. A. Cosmovici, L. Iacob, *Psihologie şcolară*, Editura Polirom, Iaşi, 1999.
2. C. Cucoş, C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2001.
3. D. M. Herța, C. Ciocănel,” *Dezvoltarea creativităţii în învăţământ”* (articol publicat pe site-ul http://www.asociatia-profesorilor.ro/dezvoltarea-creativitatii-in-invatamant.html.
4. M. Ionescu, *Demersuri creative în predare şi învăţare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2000.
5. N. Jurcău, (coord.), - *Psihologia educaţiei*, Editura U.T. Pres, Cluj-Napoca, 2001.
6. I. Moraru, *Ştiinţa şi filosofia creaţiei*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995.

80. MODALITĂȚI DE DIMINUARE A TULBURĂRILOR DE ATENȚIE LA ȘCOLARUL MIC

Prof. Albu Adina-Corina,
Albu Adina-Corina Colegiul Național de Artă ”G. Apostu” Bacău

Din punct de vedere psihopatologic, *tulburările de atenţie* pot fi *globale,* privind atât atenţia voluntară, cât şi pe cea involuntară; de asemenea, ele pot fi *diferenţiate,* privind una dintre multiplele calităţi ale procesului de atenţie. (Constantin Enăchescu)

În psihopatologie, atenţia poate fi *exagerată* sau *diminuată,* mergând până la completa ei suprimare *(aprosexie).* O *scădere globală* a atenţiei apare în confuzia mintală în legătură cu tulburările stării de conştiinţă. Atenţia se mai cheamă şi *conştiinţa elementară* sau *orientare* şi se măsoară prin celelalte funcţii de cunoaştere.

Tulburările de atenţie se numesc disprosexii, ele interesând atât atenţia voluntară, cât şi pe cea involuntară. Interesează concentrarea, calitatea selecţiei sau acuitatea şi persistenţa atenţiei. Tulburarea atenţiei poate fi: *cantitative*: hipoprosexia şi hiperprosexia; *calitative*: paraprosexii

Limbajul curent opune atenția stării de „distracție”. Sunt „distrați” oamenii a căror inteligență este incapabilă să se fixeze în stabil, oameni care trec fără încetare de la o idee la alta, care sunt la cheremul schimbărilor de dispoziție sau a evenimentelor insignifiante din ambianță. Este o stare perpetuă de mobilitate și împrăștiere, aflată la antipodul atenției. Termenul de „distracție” se aplică și oamenilor absorbiți de o idee. Par incapabili de atenție tocmai pentru ca sunt extrem de atenți. Cazurile patologice ale atenției se îndreaptă în două direcții: hipertrofia atenției - predominarea unei stări care devine stabilă, neputând fi expulzată din conștiință; atrofia atenției – atenția nu se poate menține și uneori nici constitui. Exista și o a treia variantă, aceea a indivizilor cu infirmități congenitale. La idioți, imbecili, demenți, formele atenției nu se constituie sau apar doar sporadic.

În prima categorie se includ ideile fixe. La orice om sănătos există o idee dominantă care îi reglează conduita: plăcerea, ambiția etc. Aceasta idee fixă care durează toată viața, cu excepția cazului în care este substituită de o alta, se transformă în final într-o pasiune fixă. Transformarea atenției spontane într-o idee fixă, patologică, apare la ipohondri. Th. Ribot împarte ideile fixe în trei categorii:

- ideile fixe simple, de natură intelectuală, care rămân închise în conștiință sau care se manifestă prin acte insignifiante;
- ideile fixe acompaniate de emoții, cum sunt groaza și angoasa;
- ideile fixe cu forma impulsivă, tendințe irezistibile, care se manifestă prin acte de violență.

Ribot definește și extazul ca fiind idee fixă, forma cronică de hipertrofie a atenției.

La polul opus se află mania. În manie se regăsesc toate condițiile contrare stării de atenție. Nu exista nici concentrare, nici adaptare, nici durată. Avem de-a face cu triumful automatismului cerebral, lăsat în voie. La maniaci se manifestă, uneori, printr-o exaltare extremă a memoriei: pot recita poeme lungi, de mult uitate.

Distragerea atenției este opusul concentrării și rezultatul acțiunii diferiților stimuli, care determină interesele persoanei într-o altă direcție, de exemplu: apariția oboselii, diminuarea interesului, aparitiei plictiselii etc. Gradul de distragere a atentiei depinde de motivație, de interesul pe care îl avem pentru activitatea desfășurată și de noutatea și varietatea acesteia.

R. Rascanu (2003) considera că distragerea atenției se produce în două situații:

a) ca urmare a labilității excesive a proceselor nervoase, a apariției unei ușoare inhibiții externe sau ca urmare a instalării stării de oboseală. O dată cu instalarea treptată a oboselii, omul este confruntat cu o stare de apatie, de disconfort. Aceasta se explică prin faptul că "inhibiția supraliminară s-a extins și asupra semalizării de tip senzorial-perceptiv"(R. Rascanu, 2003,). În acest caz, distragerea atenției se manifestă printr-o lipsă de concentrare și stabilitate a atenției, individul trecând de la un obiect la altul, de la o preocupare la alta. Distragerea atenției se manifestă și sub forma unei imposibilități de concentrare stabilă asupra unei sarcini date. De exemplu, școlarii mici, care nu au

antrenament în ceea ce privește atenția voluntară, lasă să se manifeste liber atenția involuntară, aceștia fiind atrași de factorii exteriori și nu de cei legați de ceea ce predă profesorul, în cadrul lecției.

b) distragerea atenției poate să apară și ca o consecință a concentrării foarte mari într-un timp îndelungat asupra unei activități.

S-a constatat că stările afective au un rol important în stabilirea atenției care este un act adaptiv ce poate fi dezvoltat prin procedeul de învățare. De asemenea, interesul este tendința de a da atenție unor obiecte, persoane sau situații, care atrag persoana și care îi oferă satisfacții, acesta stimulează dorința de a continua o experiență începută.

Astfel, dacă în timpul desfășurării unei activități monotone, procesele mobilizatoare se sting, un excitant colateral le poate dezhiba, intensificând concentrarea atenției. De aici recomandarea psihologilor ca în anumite situații să nu se lucreze în liniște absolută, ci folosind o muzică în surdină, stimulent complementar care nu stânjenește munca, ci o favorizează. Însă stimulii complementari puternici sunt inhibitori și perturbatori în menținerea atenției, ei reduc energia activității dominante și determină apariția unei noi reacții de orientare, a unei noi dominante (ex.: muzica puternică).

Atenția concentrată poate fi menținută și în cazul în care activitatea este automatizată sau când persoana este adaptată să lucreze în prezența unor excitanți perturbatori.

Cea mai frecventă tulburare psihiatrică la şcolari este hiperactivitatea cu deficit de atenţie (ADHD). Aceasta este o tulburare frecventă de comportament, caracterizată printr-o susţinerea slabă a atenţiei, hiperactivitate, respectarea deficitară a regulilor, impulsivitate. După estimările recente ale cercetătorilor 3-12% dintre copiii de vârstă şcolară suferă de ADHD.

Persoanele diagnosticate cu tulburare hiperkinetică cu deficit de atenţie prezintă următoarele caracteristici comportamentale (Barkley, 1991, apud. Cucu-Ciuhan, 2003): susţinerea slabă a atenţiei şi persistenţa scăzută a efortului în sarcină; controlul diminuat al impulsurilor sau întârzierea satisfacţiei; activitate excesivă, irelevantă pentru sarcină sau slab reglată de cererile situaţionale; respectarea deficitară a regulilor. O parte dintre caracteristicile comportamentale ale copiilor diagnosticaţi cu ADHD pot fi prezente şi la persoanele normale. Ceea ce diferenţiază copiii cu ADHD de cei normali este gradul şi frecvenţa mai mare cu care se manifestă simptomele acestei tulburări.

Cauzele ADHD nu sunt cunoscute cu certitudine. Cercetătorii consideră că hiperactivitatea cu deficit de atenţie are atât o determinare genetică, cât şi una de mediu. Tulburarea are o puternică bază neurologică.

Conform criteriilor stabilite de American Psychiatric Association în 2000 (DSM-IV-R), un copil poate fi diagnosticat ca având hiperactivitate cu deficit de atenţie dacă prezintă cel puţin 8 din următoarele simptome înainte de vârsta de 7 ani pe o perioadă de cel puţin 6 luni: dă adesea din mâini/din picioare sau se foieşte pe scaun; are dificultăţi în a rămâne aşezat atunci când i se cere acest lucru; este uşor de distras de stimulii externi; are dificultăţi în a-şi aştepta rândul în jocuri/activităţi; dă adesea răspunsuri rapide la întrebări înainte ca acestea să fie complet formulate; are dificultăţi în a urma instrucţiunile date; manifestă dificultăţi în a-şi menţine atenţia concentrată asupra temelor; trece adesea de la o activitate neterminată la alta; are dificultăţi în a sta liniştit; adesea vorbeşte excesiv de mult; întrerupe adesea sau îi deranjează pe ceilalţi; pare adesea a nu asculta ceea ce i se spune; pierde frecvent lucrurile necesare pentru teme/activităţi (ex.: pierde creioane, cărţi etc.); se angajează adesea în activităţi periculoase corporal, fără a se gândi la consecinţele posibile (ex.: aleargă pe stradă fără a fi atent).

Elementele esenţiale ale ADHD sunt gradele neadecvate de dezvoltare al atenţiei, impulsivităţii şi hiperactivităţii. Elevul cu ADHD prezintă o tulburare în grade diferite (DSM-IV-R) în fiecare dintre aceste arii care, de regulă, se manifestă în majoritatea situaţiilor (acasă, la şcoală, în diferite situaţii sociale). Simptomele se manifestă mai pregnant în situaţiile în care este necesară o atenţie mai susţinută (ex.: efectuarea temelor etc.). Semnele tulburării pot fi minime sau absente atunci când persoana este stimulată frecvent, se află sub control strict, este într-un mediu nou sau într-o situaţie de „unu la unu”.

Neatenţia se manifestă în clasă printr-o inconsecvenţă în îndeplinirea sarcinilor, prin dificultăţi în organizarea şi efectuarea corectă a activităţii, elevul dă impresia că nu ascultă sau nu aude ceea ce i se spune. Impulsivitatea se manifestă prin răspunsuri precipitate la întrebări, prin comentarii imprudente, nu-şi aşteaptă rândul, nu se concentrează înainte de a începe să răspundă, întrerupe profesorul în timpul lecţiei, întrerupe sau vorbeşte cu alţi colegi în timpul perioadelor de activitate individuală. Hiperactivitatea se manifestă prin dificultăţi în a rămâne aşezat, ridicatul excesiv în picioare, alergatul prin clasă, neastâmpăr, manipularea obiectelor, răsucitul. Cu colegii neatenţia se manifestă prin incapacitatea de a urma regulile unor jocuri şi incapacitatea de a asculta alţi copii. Impulsivitatea se manifestă prin incapacitatea de a-şi aştepta rândul la jocuri, angajarea în activităţi periculoase fără a lua în considerare consecinţele posibile. Hiperactivitatea se manifestă şi prin vorbitul excesiv şi prin incapacitatea de a se juca liniştit şi de a respecta cerinţele jocului.

La şcolarul mic cu ADHD, elementele predominante sunt neastâmpărul şi neliniştea excesivă. Neatenţia şi impulsivitatea pot contribui la apariţia eşecului în îndeplinirea sarcinilor şcolare sau la efectuarea neglijentă a acestora. Elevul cu ADHD manifestă o serie de *dificultăţi de învăţare*: *probleme cu exprimarea orală* - citeşte, scrie şi răspunde lent; *coordonare motorie slabă* - are dificultăţi în realizarea sarcinilor motorii de fineţe, spre ex.: scrierea de mână; *probleme cu exprimarea scrisă* - prezintă dificultăţi de redactare a unor texte proprii; *probleme de înţelegere a textului citit* - realizează greşeli de citire, sare cuvinte sau rânduri; *probleme cu memoria de durată,* manifestă dificultăţi în plasarea informaţiei în memoria de durată şi reamintirea acesteia (dificultăţi în a-şi reaminti tabla înmulţirii, date istorice etc.); *probleme cu memoria pe termen scurt şi memoria de lucru* - uită cerinţele profesorului, lucrurile de care au nevoie zilnic.

Caracteristicile pozitive ale elevului cu ADHD includ: *creativitate, intuiţie, inventivitate, atitudine încrezătoare, tenacitate, flexibilitate, sensibilitate, aptitudinea de a risca, loialitate.* Un elev cu ADHD poate fi la fel de inteligent, creativ şi sensibil ca şi ceilalţi copii, însă din cauza manifestărilor tulburării de care suferă se poate confrunta cu multe dificultăţi atât în mediul familial, cât și în societate, din această este necesară implicarea familiei pentru a diminua impactul tulburării.

Pentru elevii cu ADHD se recomandă participarea la un program de terapie comportamentală care să vizeze: construirea unui suport familial şi educaţional necesar; elaborarea de măsuri psihologice care să contribuie la dezvoltarea atenţiei, a capacităţii de concentrare, la reducerea comportamentului agresiv, la dezvoltarea abilităţilor sociale, la creşterea încrederii în sine, la îmbunătăţirea performanţelor şcolare.

Cele mai utilizate activităţi pe care le putem realiza cu elevii pentru a le dezvolta atenţia sunt jocurile didactice.

*„Recunoaște obiectul” – joc didactic. Atenţia presupune ca persoana să fie vigilentă la tot ceea ce se petrece în jurul său. Sunt multe moduri de a fi atent. Prin acest joc se urmărește dezvoltarea atenţiei auditive. Se adună mai multe obiecte (creion, minge de tenis, minge de ping-pong, o monedă, chei, stilou, etc.). Înainte de a începe jocul, se lasă să cadă, pe rând, fiecare obiect, pentru ca elevii să audă zgomotul făcut de fiecare obiect în parte. Se introduc într-o pungă, pentru ca elevii să nu ştie ce obiecte s-au utilizat. Se cere elevilor să asocieze numele fiecărui obiect cu zgomotul făcut de acesta. Se invită un elev în faţa clasei. I se explică să fie foarte atent pentru a recunoște sunetul obiectului care va fi scos din pungă și lăsat să cadă. Elevul este leagat la ochi. Se scoate obiectul şi este lasat să cadă. Dacă recunoaște obiectul elevul primește un premiu și va fi laudat pentru atenţia de care a dat dovadă.

*„Doar o privire” – joc didactic. Urmărește dezvoltarea atenției și evidențiază că este important să fie vigilenţi (în alertă) faţă de ceea ce îi înconjoară. Elevii sunt lăsați să privească o imagine timp de 10-15 secunde. Apoi se îndepărtează imaginea. Sunt întreabați câte amănunte din imagine își pot aminti.Se repetă exerciţiul cu diverse imagini sau obiecte.

*„Simt ritmul “– joc - didactic. Nu este uşor pentru elevi să fie atenți, atunci când se întâmplă mai multe lucruri în acelaşi timp. De aceea, un pas important în dezvoltarea atenţiei este acela de a învețа să acorde atenţie totală unei persoane. Elevii sunt aşezați în cerc şi li se cere să fie atenţi la colegul din stânga lor. Unul din ei va începe să bată din palme într-un anumit ritm, iar cel

din dreapta va imita acelaşi ritm. Se va continua până ritmul va parcurge întregul cerc. Se subliniază cât de important este să fie atenţi la ritmul dat şi că nu trebuie să înceapă până când colegul de dinainte nu a terminat. Pentru a spori dificultatea jocului, se mai poate introduce un ritm în secvenţa care trebuie reprodusă, după ce primul ritm a fost executat de doi, trei dintre elevii din cerc. Deoarece ritmuri diferite circulă în jurul cercului concomitent, este extrem de important pentru fiecare elev să fie atent la cel din stânga lui.

Recompensarea atenţiei. Atenţia este adesea, greu de păstrat şi de evidenţiat. Este mult mai uşor să fie apreciate reuşitele concrete, precum un răspuns corect sau o notă mare. Aprecierea realizărilor implică ideea că rezultatul este mai important decât mijloacele utilizate pentru obţinerea lui.

Una din cele mai eficiente modalităţi de a le arăta elevilor că sunt apreciaţi este aceea de a le arăta că sunt ascultaţ, că li se acordă atenţie. Fiecare se poate concentra asupra unei singure persoane sau a unui singur obiect. Astfel, atenţia se orientează spre aspectul pe care ascultătorul îl consideră cel mai important. Elevii înţeleg acest lucru şi de aceea profesorul trebuie să aibă întotdeauna timp şi să îi asculte.

Atenţia în forma ei de bază înseamnă să răspunzi la spusele altora astfel încât să le comunici că îi preţuieşti la valoarea adevărată. A arăta preţuire faţă de elevi începe prin a le pune întrebări şi a te arăta sincer interesat de ceea ce au aceştia de spus. Când îi apreciem este important să fim clari. Ei trebuie să ştie pentru ce calitate anume sunt evidenţiaţi. Spre exemplu:„Ai urmat precis instrucţiunile. Cred că ai fost foarte atent în timpul orei.”; „Ai fost atent. Exemplul tău îi antrenează şi pe ceilalţi să fie mai atenţi”. Însă ar trebui evitată sugerarea excelenţei calităţii, deoarece dobândirea trăsăturilor de caracter este un proces de învăţare care nu se termină niciodată.

Bibliografie:

- Briceag, Silvia, *Psihopatologia*, Curs universitar, Bălţi, 2015;
- Crețu T., *Psihologia vârstelor*. Iași: Polirom, 2016.
- David D., *Psihologie clinică şi psihoterapie*. Iaşi: Editura Polirom, 2006.
- Enăchescu, C-tin, *Tratat de psihopatologie*, Editura Polirom, 2007, p. 186.
- Ribot, T., *Atenţia şi patologia ei* (ediţie în limba română, traducere de Leonard Gavriliu), Bucureşti, Ed. Iri, 1924/2000, p.16-17;
- Sion, G., *Psihologia vârstelor*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2003
- Ungureanu, D., *Copiii cu dificultăţi de învăţare*, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 1998.

81. PROBLEMATICA TULBURĂRILOR SPECIFICE DE ÎNVĂȚARE ȘI IMPORTANȚA CONȘTIENTIZĂRII ACESTORA

Prof. logoped Amalia Dragomir, Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă Brașov

Tulburările specifice de învățare sunt dificultăți de învățare intrinseci individului. Acestea sunt permanente și au efecte negative asupra procesului de învățare, precum și consecințe grave asupra procesului de dobândire a cunoștințelor.

Tulburările specifice de învățare au o cauză neurobiologică legată de modul în care creierul procesează informațiile, adică modalitatea în care acesta primește, integrează, reține și exprimă informația.

Simptomele tulburărilor specifice de învățare pot fi confundate cu cele ale altor dificultăți de învățare care au cauze intrinseci persoanei, dar de origine diferită, cum ar fi tulburarea de hiperactivitate cu deficit de atenție (ADHD) și tulburările din spectrul autismului (TSA).

ADHD și TSA pot co-exista cu TSI și au consecințe negative asupra procesului de învățare. Din păcate pot afecta și alte aspecte ale vieții cotidiene.

Tipuri de tulburări specifice de învățare:

- Dislexia – tulburare de citire și ortografie
- Disgrafia - tulburare de scriere și dificultăți ale unor abilități motorii fine
- Discalculia – tulburare de calcul și aritmetică
- Dispraxia - tulburare în coordonarea motrică grosieră și fină

Simptome - Dislexie:

- Citire lentă cu ignorarea punctuației
- Citirea nu este cursivă
- Dificultăți în înțelegerea textului
- Citire cu multe greșeli (confuzii, inversiuni,omisiuni de litere, silabe sau chiar cuvinte).
- Dificultățiînmemorareatextului

Simptome - Disgrafie:

- Dificultățide scriieredupădictare
- Copiereincorectă
- Scrierea urâtă, dezordonată sauindescifrabilă, inestetică
- Se orientează greu în pagina caietului, nu reușește să scrie pe linie
- Scriere cumultegreșeli
- Nuutilizează înscriere regulilegramaticaleînvățate

Simptome Discalculie:

- Dificultăți înrecunoașterea șiscrierea cifrelor, asimbolurilormatematice
- Scrierea greșităa cifrelor dupădictare
- Dificultate încopiereacorectă acifrelor
- Noțiunea decantitate seformează greu
- Greutăți înefectuarea celorpatru operații
- Reține greuexpresii, regulimatematice
- Dificultăți înînceperea de unulsingur a rezolvăriiunor probleme

Simptome Dispraxie:

- Dificultăți în a face gesturi mărunte, care presupun o anumita finețe în

coordonarea mișcărilor

- Dificultăți în mânuirea anumitor ustensile
- Probleme de concentrare și dificultatea de a se focaliza asupra unei cerințe anume
- Dificultăți legate de joacă (cum ar fi lovirea și prinderea unei mingi)
- Tendința de a se lovi des, de a cădea, de a scăpa lucruri din mână

Semne observabile în comportament:

- Se pot dezvolta diferite mecanisme de apărare șiînlăturare, precum: refuzul muncii școlare, minciuna (nuare temă pentru acasă, nu arede învățat)
- Pot apărea simptomesomatice: dureri de cap, destomac, de somn, alergii, etc.
- Din cauza insucceselorșcolare pot apăreatulburări de autoaprecieresau tulburări decomportament.

Există o serie de mituri cu privire la persoanele care prezintă tulburări specifice de învățare(T.S.I.). Cele mai des întâlnite sunt următoarele:

1. Persoanele cu T.S.I. nu sunt inteligente. – Fals! Tulburarea specifică de învățare nu are nimic de-a face cu nivelul de inteligență al unei persoane.
2. Cei cu T.S.I. sunt doar leneși. – Fals! De cele mail multe ori, ei trebuie să lucreze de două ori mai mult decât ceilalți pentru a-și depăși dificultățile de învățare.
3. Cei cu T.S.I. sunt considerați nesociali. - Fals! Persoanele cu T.S.I. pot avea și au prieteni, dar dacă dificultățile lor nu sunt diagnosticate și ei nu beneficiază de intervenție adecvată, aceștia pot dezvolta sentimente de rușine și inferioritate ceea ce poate să ducă la autoizolare.
4. Tulburările specifice de învățare pot fi vindecate. – Fals! T.S.I. nu pot fi vindecate dar cu intervenția și sprijinul adecvat, persoanele care prezintă aceste tulburări pot reuși la școală, în viață sau în activitatea profesională.
5. Dislexic – incapabil să învețe să citească. – Fals! În dislexie, dificultatea de a citi este cea mai evidentă, aceasta este cauzată de modalitatea diferită prin care creierul funcționează și pentru că acești copii nu sunt capabili să învețe să citească. Ei au nevoie de metode specifice de a învăța.

Prin urmare TSI cuprinde dificultăți de învățare a cititului, scrisului, calculului și raționamentului matematic, respectiv dislexia, disgrafia, disortografia și discalculia.

Este bine de avut în vedere faptul că nu putem vorbi despre o tulburare specifică de învățare în următoarele situații:

- coeficientul de inteligență al elevului (IQ) este mai mic de 85 (prezența unei dizabilități intelectuale sau a unui intelect limitar);
- deficiențe senzoriale auditive și vizuale necorectate;
- absența oportunităților de învățare (absenteism, spitalizare prelungită, apartenența la grupuri defavorizate, nefrecventarea învățământului preșcolar, lipsa exersării, educație precară sau insuficientă);

Concluzii:

Copiii și adolescenții TSI pot avea succes. Poate fi foarte greu pentru un părinte să accepte posibilitatea ca copilul lor să aibă o TSI. Nici un părinte nu vrea să-și vadă copiii în dificultate sau suferință, dar ignorarea sau acoperirea simptomelor nu rezolvă nimic. Dimpotrivă, acest lucru agravează situația!

Cu cât o TSI este diagnosticată mai devreme, cu atât mai bine va fi pentru copil. Cu cât intervenția începe mai devreme, cu atât sunt mai mari șansele de a reuși la școală.

Chiar dacă nu este întotdeauna ușor, familiile și profesorii trebuie să vorbească despre situația copilului față de care au responsabilități și datoria de a-l ajuta să-și depășească dificultățile.

Dialogul, obținerea unui diagnostic și identificarea măsurilor de intervenție aceasta este calea pe care părinții și profesorii ar trebui să o stabilească împreună pentru a facilita parcursul copiilor și elevilor cu TSI.

Bibliografie

1. prof. logoped Chirilă Mihaela, prof. logoped Alina Mendelovici, prof. logoped Milici Roxana-Cristina,"Dislexia-Ghidul profesorilor și al părinților", Editura Spiru Haret, Iași, 2016, pag.8-9.
2. Ungureanu Dorel, "Copiii cu dificultăţi de învățare",Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998, pag. 215.
3. Verza Florin Emil, "Defectologie şilogopedie", Editura Credis, București, 2007, pag. 87.

82.IMPORTANŢA EDUCAŢIEI FINANCIARE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. Ancuţa Bianca
C.N.I. Matei Basarab Rm. Vâlcea

Educaţia financiară este un subiect pe cât de delicat, pe atât de important în viaţa fiecăruia dintre noi, de aceea introducerea ei în şcoli pentru a fi învăţată este extrem de utilă şi cu aplicabilitate imediată în viaţa cotidiană. Copiii află încă de la început despre bugetul personal,venituri şi cheltuieli, termeni care stau la baza educaţiei financiare ce îi va învăţa ce înseamnă banul şi cum acesta este câştigat.

Există un moment în viaţa familiei când părinţii trebuie să vină în întâmpinarea curiozităţii celui mic, fără a şti care este cel mai potrivit mod de a aborda subiectul, şi anume bugetul. De cele mai multe ori limbajul trebuie adaptat nivelului de înţelegere al copilului , iar explicaţiile date astfel încât el să înţeleagă . În cuvinte simple copilul trebuie să înţeleagă că banii au o limită, la fel şi pretenţiile.

Începând încă de la grădiniţă copilului i se pot explica reguli simple, care ţin de cheltuirea şi economisirea banilor, iar puşculiţele sunt un pas mic, dar sigur către un buget personal al copilului. Un moment potrivit pentru a responsabiliza copilul în privinţa banilor este acela în care îşi doreşte ceva anume. Cei mici sunt foarte receptivi când le spunem poveşti, identificându-se mai uşor cu personajele acestora. Fie că vorbim despre inventarea unora sau de adaptarea altora astfel încât cel mic să primească informaţia pe care dormi s-o transmitem, acestea sunt mereu binevenite.

Pentru ca cei mici să înveţe valoarea banilor şi pentru a aprecia ceea ce este scump versus ieftin, este bine să le prezentăm treptat monedele şi bancnotele. Astfel ei vor înţelege, pentru început că monedele înseamnă mai ieftin , iar bancnotele mai scump.

Introducerea ca disciplină opţională a educaţiei financiare în şcoli începând chiar cu ciclul primar este extrem de binevenită în societatea noastră actuală, în care totul se modernizează rapid, banii fiind un subiect extrem de important al vieţii cotidiene.Micii şcolari îşi formează astfel competenţe cu privire la gestionarea banilor şi luarea unor decizii care au consecinţe financiare, înţelegând , în acelaşi timp şi modul în care banii sunt cheltuiţi, economisiţi, investiţi, împrumutaţi, adică noţiuni fundamentale ale educaţiei financiare.

Pe parcursul unui an şcolar elevii vor fi familiarizaţi cu termeni specifici domeniului financiar –bancar, vor recunoaşte elemente specifice fenomenului bancar în contexte practice diferite, aflând despre sistemul bancar din România,utilizând operaţii aritmetice pentru înţelegerea unor tranzacţii financiare simple. Prin jocuri precum „Monopoly”vor identifica situaţii în care se realizează un schimb în natură sau o operaţiune bancară. Prin jocurile de rol „Plec într-o vizită într-o ţară străină”vor identifica costuri şi beneficii ale schimbului valutar. Rezolvând şi chiar creând rebusuri cu teme financiare micii şcolari vor folosi termeni specifici domeniului financiar-bancar în contexte practice, accesibile vârstei lor.

Conversaţia euristică, metodă care presupune dialogul activ cu elevii poate fi folosită pentru analizarea unor aspecte legate de economisire sau pentru identificarea elementelor pozitive ale utilizării instrumentelor moderne de efecutare a plăţilor, de exemplu pentru identificarea nevoilor de economisire, a modalităţilor de economisire, a locurilor în care pot fi utilizate cardurile bancare, descrierea modului de folosire a acestora. În cadrul acestor ore snt create contexte dilematice simple, în care elevii sunt solicitaţi să caute soluţii care pot contribui la înţelegerea firească a necesităţii adoptării unor comportamente, respectiv a deţinerii unor informaţii , de exemplu prin formularea unor întrebări de genul „Cum poţi rezolva următoarea situaţie?”.

Copiii îşi dezvoltă, în acelaşi timp, capacităţi cognitive, afective şi volitive, asimilează modele de relaţii interpersonale, manifestă creativitate prin jocuri de rol cu teme diferite, precum: „Cum mă comport într-un magazin?”. Prin folosirea metodelor activ-participative, precum: cadranele, ciorchinele, pălăriile gânditoare, se dezvoltă, în egală măsură, în cadrul unor forme de

activitate frontală sau în grup,deprinderi de comunicare, de negociere, de soluţionare a sarcinilor primite în contexte diferite.

Educaţia financiară reprezintă o formă distinctă de activitate educaţională, al cărei scop este să pregătească elevii pentru a dobândi abilităţi de management al banilor şi de adoptare a deciziilor care au consecinţe financiare, utilizând forme şi activităţi de învăţare diversificate.

Bibliografie

Marin Manolescu, „Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar”, Editura Credis, Bucureşti, 2006;

Ligia Georgescu –Goloşoiu, „Educaţie financiară-Banii pe înţelesul copiilor”-auxiliar curricular pentru clasele a III-a şi a IV-a

83. ROLUL CREATIVITĂŢII LA VÂRSTĂ ŞCOLARĂ MICĂ

Prof. înv. primar Anghel Valentina
Şcoala Gimnazială Căpitan Aviator Mircea T.Bădulescu Buzău

„Nu există nici o artă superioară aceleia de a educa copiii noştri. Pictorul sau sculptorul face numai o figură fără viaţă, iar un învăţător înţelept creează un chip viu, de care se bucură Dumnezeu şi oamenii uitându-se la el.” Sf. Ioan Gură de Aur

Deşi nou introdus în psihologie (în anul 1939, de către G. W. Allport), termenul de creativitate a avut o evoluţie explozivă în ultima jumătate a secolului al XX-lea. Dintr-o problemă centrală a psihologiei, creativitatea a devenit una dintre marile probleme ale umanităţii, confruntată cu o creştere fără precedent a problemelor – sociale, economice, demografice, culturale, educative, pe care este chemată să le rezolve. În prezent există sute de modalităţi în care este definită creativitatea. În general, psihologii susţin că înseamnă „a crea ceva nou,original şi de valoare pentru societate”. 31(Turcu, F, Turcu, A., 2000, p.116) Mihaela Roco arată că toţi specialiştii care s-au ocupat de fenomenul creaţiei recunosc în mod unanim ca trăsătură definitorie a creativităţii – noutatea.32 (Roco, M., 2004) P. Popescu-Neveanu afirmă: ”Creativitatea presupune o predispoziţie generală a personalităţii spre nou, o anumită organizare a proceselor psihice în sistem de personalitate” 33(P. Popescu-Neveanu apud Zlate, M.,coord., 2001, p.162). Margaret A. Boden a inventariat definiţiile date creaţiei consemnate în diferite dicţionare şi a concluzionat că în general creativitatea este văzută ca „realizarea de combinaţii noi, originale de idei vechi” 34(Boden, M.A. apud Zlate, M.coord., 2001, p.162). Unii autori găsesc acest concept destul de imprecis. Ei arată că în mintea omului obişnuit creativitatea este legată de expresii şi creaţii artistice, de invenţii tehnologice sau descoperiri ştiinţifice, de educaţie, de comunicare interumană, de comportamentele şi de mişcările sociale, ea semnificând adaptare, libertate interioară, evoluţie, talent literar, imaginaţie, construcţie, originalitate, distanţare faţă de lucrurile deja existente. Alţi autori, însă, văd în creativitate capacitatea de a imagina răspunsuri la probleme, de a elabora răspunsuri inedite şi originale 35(Zlate M.coord., 2001). Pornind de la faptul că fiecare autor pune accentul pe dimensiuni diferite datorită complexităţii fenomenului, Al. Roşca (1981) este de părere că este puţin probabil să se ajungă la o definiţie unanim recunoscută. El arată că, după unii autori, „creativitatea este aptitudinea sau capacitatea de a produce ceva nou şi de valoare”, iar după alţii ea constituie un proces prin care se realizează un produs 36(Roşca,Al., 1981, p.16). 31 Turcu, F, Turcu, A., 2000, p.116 32 „Creativitate si inteligenta emotionala”- Roco, M., 2004 33 P. Popescu -Neveanu apud Zlate, M.,coord., 2001, p.162 34 Boden, M.A. apud Zlate, M.,coord., 2001,p.162 35 Zlate, M.,coord., 2001 36 „Creativitatea”- Roşca, AL., 1981, p.16 23 Există tendinţe de a limita creaţia la productivitate, valoare, utilitate, calităţi care sunt necesare, dar nu şi suficiente pentru delimitarea creativităţii. Definitorii pentru creaţie sunt originalitatea şi noutatea. Ca formaţiune psihică deosebit de complexă, creativitatea se caracterizează printr-o multitudine de trăsături: productivitate, utilitate, eficienţă, valoare, ingeniozitate, noutate, originalitate, aşa cum sunt ele prezentate de Mihaela Roco în lucrarea „Psihologia la răspântia dintre milenii”.37 Productivitatea se referă la numărul mare de idei , soluţii, produse mai mult sau mai puţin materiale. Utilitatea priveşte în special rezultatele acţiunii, care trebuie să fie folositoare, să contribuie la bunul mers al activităţii. Valoarea produselor activităţii creatoare are în vedere faptul că acestea trebuie să prezinte însemnătate din punct de vedere teoretic sau practic; valoarea trebuie să fie recunoscută şi respectată în plan social. Ingeniozitatea presupune o deosebită eficacitate a metodelor de rezolvare. Noutatea se referă la distanţa în timp a lucrurilor, ideilor. Referitor la această calitate a creativităţii, Mihaela Roco remarcă faptul că pot exista lucruri foarte noi, recent elaborate, care să aibă un grad redus de originalitate. Originalitatea se apreciază prin raritatea ideilor, soluţiilor sau produselor. De regulă sunt considerate originale rezultatele creativităţii care apar o singură dată într-o colectivitate, deci sunt unice. În concluzie, creativitatea intervine oriunde soluţiile preelaborate, răspunsurile habituale sau rutiniere nu mai operează, punând omul sau colectivitatea în situaţia de imaginare de soluţii noi, originale şi valoroase, adică soluţii creative. Dacă termenul de creaţie se referă la opera încheiată, la produs, creativitatea este sunt, în mod natural, curioşi. Ei caută noi experienţe, „savurează” învăţarea unor subiecte noi, găsesc plăcerea în a rezolva jocurile de puzzle, perfecţionându-şi astfel, dexterităţile şi dezvoltându-şi alte competenţe.

Sarcina majoră a instruirii rezidă în a educa şi a creşte curiozitatea elevilor şi de a o cultiva considerînd-o potenţial motiv de învăţare. Oferirea unor stimuli inediţi, dar nu foarte diferiţi de ceea

ce ştiu deja elevii, stimulează mult curiozitatea. Prezentarea stimulilor care sunt completamente nefamiliari elevilor poate produce mai curând anexietate, decât curiozitate. De aceea este necesar să se asigură un echilibru între complexitatea stimulilor şi claritatea acestora. În loc să prezentăm un oarecare fapt sub forma afirmaţiilor categorice, este bine să adresăm elevilor întrebări sau să creăm situaţii-problemă. Acestea vor spori interesul elevilor şi vor alimenta curiozitatea acestora de a afla mai multe despre subiectul în discuţie.

La vârsta şcolară mică potenţialul creativ al elevului este în plină dezvoltare chiar dacă în ciclul achiziţiilor fundamentale (cls. I-II) stă preponderent sub semnul acumulării acelor structuri ce îi vor permite lărgirea orizontului şi recombinările atât de necesare creaţiei.

Şcolarul din primele clase manifestă fantezii mai reduse şi nu are încă formate deprinderile compunerii scrise, manifestând totodată şi spirit critic ridicat faţă de propriile produse, formându-se treptat,după 8 -9 ani capacitatea de a compune, de a povesti şi dea crea povestiri. Mult îndrăgite de copii sunt compunerile cu început dat, după benzi desenate, cu cuvinte de sprijin, de a face predicţii, de a schimba finalul unei întâmplări, în toate aceste cazuri putându-se valorifica foarte bine factorii creativităţii.

Creativitatea elevului este condiţionată de creativitatea învăţătorului. Acesta este un lucru ştiut şi verificat. Cadrul didactic cu adevărat valoros este acela care inspiră elevul, îl pune pe gânduri, îl determină să emită judecăţi de valoare prin propriul său efort. Astfel pregătim elevul pentru a fi creativ, plin de imaginaţie şi să aibă resurse pentru a prevedea şi a influenţa schimbările; pentru a avea o gândire critică spre a fi capabil să definească şi să rezolve o problemă; de asemenea, pentru a fi autonom, independent, încrezător în sine.

Dezvoltarea acestor însuşiri semnifică, de fapt, dezvoltarea creativităţii, însuşire complexă a personalităţii, care presupune calităţi ale proceselor cognitive, afective, volitive, atitudinale. Creaţia, activitate psihică în structura fenomenelor psihice, nu apare doar pe treptele înalte ale ontogenezei ci, în forme specifice, se manifestă din copilărie.

La clasa I, în procesul învăţării citirii şi scrierii, metoda care se utilizează – fonetică, analitico-sintetică – solicită activităţi în sensul formării spiritului creativ. Predarea-învăţarea unui sunet nou şi a literei corespunzătoare impun analiza şi sinteza fonetică, dar şi exerciţiile corespunzătoare ce reprezintă operaţii care solicită gândirea, cu elemente de creaţie. Se cultivă capacitatea de autocontrol, care este un atribut al activităţii creatoare. Efort creator este depus şi în cazul alcătuirii cuvintelor la alfabetar şi, mai mult, în cazul alcătuirii propoziţiilor. Acest lucru este evident întrucât „inteligenţa porneşte, înainte de toate, de la acţiune” (J. Piaget), ceea ce marchează legătura dintre cunoaştere şi acţiune. Mulţimea de jocuri didactice, selectate şi atent plasate pe firul lecţiei, conferă acesteia nota de diversitate şi antrenează mai mult în activitatea de citire şi scriere pe şcolari. Formularea mesajului oral, dezvoltarea unor idei legate de conţinutul lecţiei, „îmbogăţirea” unor propoziţii date de învăţător / colegi, povestirea sau scrierea imaginativă conduc la corectarea exprimării şi la manifestarea imaginaţiei şi a fanteziei creatoare.

Ţinând cont de aceste elemente, cadrul didactic va gândi şi construi demersul didactic într-o formă creativă, întrucât atitudinea creatoare a acestuia se transmite implicit elevilor. Dacă învăţătorul va aduce un element-surpriză, o noutate în fiecare zi, el va imprima, cu voia sau fără voia sa, aceleaşi înclinaţii elevilor.

Bibliografie:

1. Bontaş, Ioan (2008) Tratat de pedagogie, Editura All, Bucureşti
2. Dincă, Margareta (2001), Teste de creativitate, Editura Paideia, Bucureşti
3. Moldoveanu, Maria (2001), Mentalitatea creativă, Editura Coresi, Bucureşti
4. Şerdean, Ioan (2007), Didactica limbii şi literaturii române, Editura Corint, Bucureşti
5. Clinciu, Aurel Ion (2001). „Psihologie generală – curs pentru învăţământ la distanţă”, Editura Universităţii Transilvania, Braşov
6. Cosmovici, Andrei (1999). „Stimularea creativităţii la vârsta preşcolară” în Revista învăţământului preşcolar nr.1-2
7. Cristea, Sorin (2002). “Dicţionar de pedagogie”, Editura Litera Educaţional, Chişinău

8. Golu, P., Verza, E., Zlate, M. (1998). „Psihologia copilului. Manual pentru clasa a XI-a şcoli normale", Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti
9. Niculescu, Rodica Mariana (2004). „Pedagogie preşcolară", Editura Universităţii Transilvania, Braşov 7. Osterrieth, Paul A. (1976). „Introducere în psihologia copilului", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
10. Piaget, Jean (1973). „Naşterea inteligenţei la copil", Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti
11. Piaget, Jean (1980). "Judecata morală la copil", Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti
12. Planchard, Emil (1976). „Introducere în pedagogie", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti
13. Preda, Viorica, Dumitrana, Magdalena, coord., (2005). „Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii", Editura V&I Integral, Bucureşti
14. Roco, Mihaela (1979). „Creativitatea individuală şi de grup", Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti
15. Roşca, Alexandru (1981). „Creativitatea generală şi specifică", Editura Academiei Republicii Socialiste România, Bucureşti
16. Şchiopu, Ursula (1981). „Psihologia vârstelor", Editura Didactică şi pedagogică, Bucureşti

84. FOLOSIREA METODEI „CIORCHINELE” ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

Apopei Elena-Valentina prof. învățământ primar
Școala Gimnazială ,,Nicolae Iorga” Focșani,Vrancea

Metodele moderne au tendința de a se apropia cât mai mult de metodele cercetării științifice, antrenând elevii în activități de investigare și ceretare directă a fenomenelor. Utilizarea metodelor interactive în activitatea didactică are ca rezultat creșterea motivației pentru învățare și a încrederii în sine, contribuie la formarea atitudinii pozitive față de obiectele de studiu în școală și asigură condițiile formării capacită ții copiilor de a interacționa și de a comunica, pregătându-i mai bine pentru activitatea socială. Cadru didactic, prin măiestria și priceperea de care dă dovadă poate dezvolta creativitatea la elevi, dar și să ajungă la o autostimulare a creativității.

Metodele moderne oferă o serie de avantaje: transformă elevul din obiect în subiect al învățării; elevii devin încrezători în forțele proprii și se exprimă mai ușor oral și în scris; angajează intens forțele psihice de cunoaștere; asigură condiții de lucru individual și în echipă; dezvoltă gândirea critică și limbajul; activizează vocabularul elevilor.

În cadrul orelor de limba română am folosit diverse metode interactive.

Ciorchinele Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează gândirea critică, conexiunile dintre idei, crearea unei structuri grafice, a unor clasificări şi corelări de cunoştinţe, utilizând informaţii dintr-o sursă analizată. Este o metodă grafică antrenantă ce poate fi utilizată pentru reţinerea informaţiei dintr-un text, dar şi pentru observarea şi comentarea unei imagini sau film. Se poate folosi în activităţile de învăţare, de fixare a cunoştinţelor şi la evaluarea sumativă a uneia sau a mai multor unităţi de învăţare. Într-un cerc, în mijlocul unei foi/planşe/tablă se scrie un cuvânt, o sintagmă care să reprezinte subiectul. Pe măsură ce vin ideile, se formează „ramuri” care se trec în cercuri mai mici pe lateral, legate de subiectul principal prin linii. Este o tehnică menită să încurajeze elevii să gândească liber şi să stimuleze conexiunile de idei. Prin acest exerciţiu se încurajează participarea întregii clase. Poate fi folosit cu succes la evaluarea unei unităţi de conţinut, dar şi pe parcursul predării, făcându-se apel la cunoştinţele dobândite de elevi.

Am folosit această metodă la recapitularea și sistematizarea cunoștințelor despre părțile de vorbire. Eevii au fost împărțiți în 5 echipe, fiecare echipă primind un ciorchine care pleca de la una din părțile de vorbire studiate. Fiecare grupă a completat ciorchinele primit, activitatea desfășurându-se sub formă de joc, într-un mod plăcut.

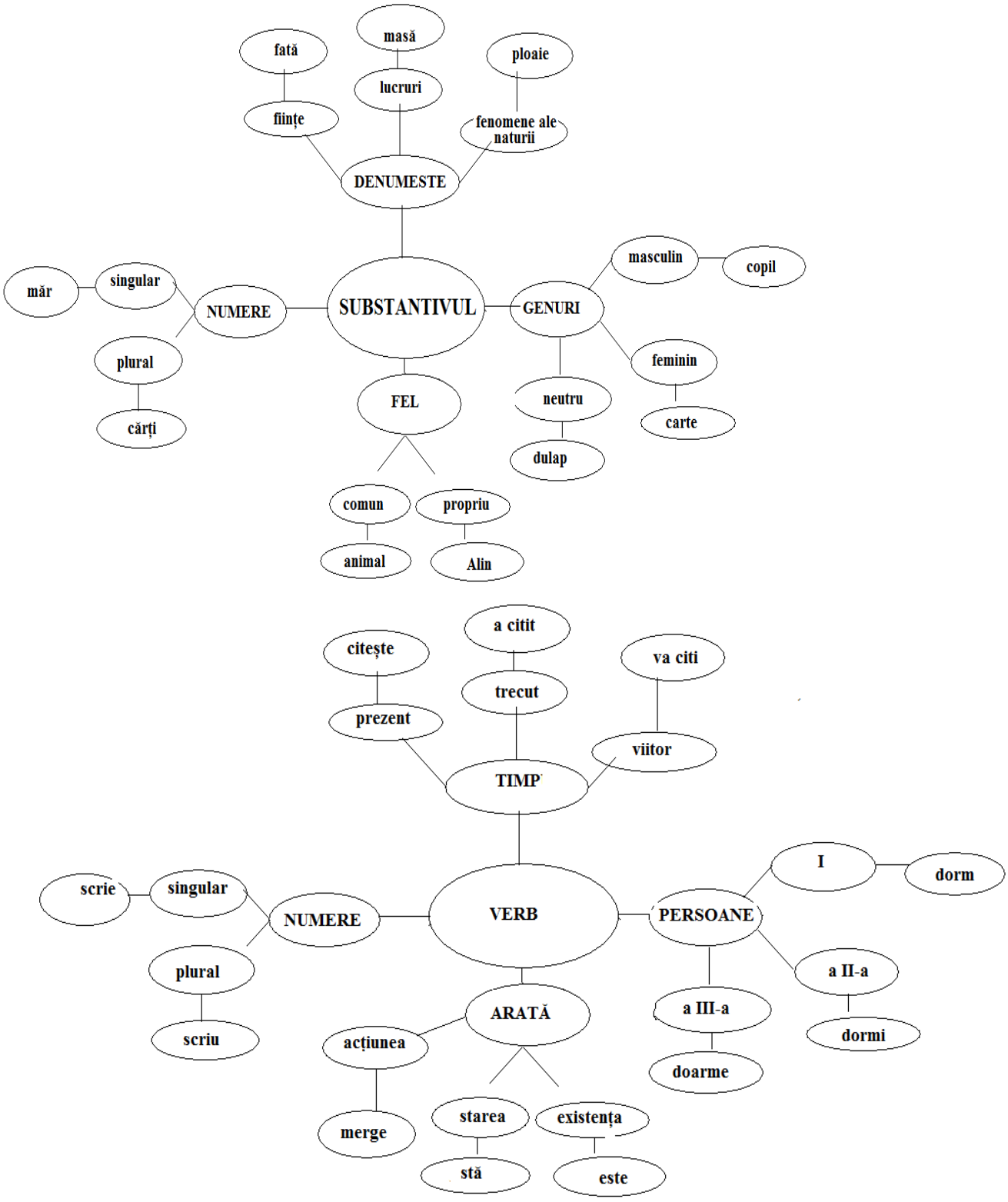

BIBLIOGRAFIE:

Bratu Gabriela – ***Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar***

Proiecte de lecţii , Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti ,2004, p.14

85. METODE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN CICLUL PRIMAR

Autor Bancu Claudia Adriana
Școala Gimnazială Nr.1 Mârzănești

În conceperea activităţilor didactice, alegerea unei anumite variante reprezintă opțiunea pentru o anumită experiență care urmează să fie trăită de către elevi. Strategiile didactice oferă o bază de trecere de la concepția de acțiune, de la modul de concepere a unei lecții la programarea desfășurării ei practice. Alegerea strategiei trebuie să se armonizeze cu obictivele, sarcina didactică de bază, elemente care determină și tipul de lecție corespunzător.

Între noile orientări din domeniul practicilor educaţionale se situaează şi cea privind dezvoltarea gândirii critice a elevilor, prin folosirea metodelor şi tehnicilot activ-participative noi: brainstorming, tehnica ciorchinelui, metoda mozaic, jurnalul cu dublă intrare, cubul, cvintetul. M. Zlate consideră gândirea critică untip de gândire diferenţiată după finalitate. ea presupune verificarea, evaluarea şi alegerea răspunsului potrivit pentru o sarcină dată şi respingerea argumentatră a celorlalte variante de soluţii. Pentru aceasta este nevoie de un demers didactic adecvat, care constă în parcurgerea a trei etape, aflate în interdependenţă: evocarea, realizarea sensului şi reflecţia. Noua modalitate de desfăşurare a activităţii didactice asigură o mai bună corelare gândire-învăţare, iar pe noi ne pune în situaţia de a reflecta asupra răspunsului la întrebarea "Cum predăm?". Lucrul pe grupe sau perechi ar putea presupune activizarea nu doar a unor elevi, ci a tuturor competenţelor grupului.

Metodele interactive de grup acţionează asupra modului de gândire şi de manifestare a copilului. Aplicarea lor trebuie făcută sub forma unui joc. Prezentate astfel, ele atrag copiii în activitate spre învăţarea activă, spre cooperare, îi determină să se consulte în grup în luarea deciziilor şi previn/aplanează conflictele. Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Folosirea *jocului didactic* în procesul de predare-învățare îmbină utilul cu plăcutul, iar actul didactic devinemai atractiv, mai interesant. Jocul didactic se poate organiza cu succes în învățământul primar la toate disciplinele școlare, în orice moment al lecției, prin care se urmărește fie dobândirea unor noi cunoștințeș fie consolidarea și fixarea acestora, fie verificarea și aprecierea nivelului de pregătire al elevilor. La clasa a IV-a , în domeniul geografiei, pot fi utilizate următoarele jocuri:

-lanțul geografic: elevii trebuie să numească fenomenele, obiectele geografice în așa fel încât fiecare denumire enunțată aă înceapă cu ultima literă a denumirii precedente

-rebusul geografic: animă mult elevii trezindu-le dorința de a dezlega cât mai multe probleme, de a întocmi ei înșiși rebusuri

-șaradele geografice: contribuie la dezvoltarea spirptului creator al elevului, cerând răspunsuri exacte, de exemplu: Oraș nume de fată? Constanța, Oraș cu nume de imperiu? Roman

-ghicitorile geografice

-Pescuitul: se iau trei coșulețe și se pun în ele bilețele cu anumite elemente geografice: orașele județului, apele județului, forme de relief ale județului... Trei elevi "pescuiesc" câte un bilețel, îl citesc

și rezolvă cerința. Exemplu: "Localizează pe hartă orașele județului tău".

-"Cine știe, rezolvă și câștigă": Elevii primesc jetoane cu semne convenționale, învățătorul, timp de 30 de secunde, prezintă o imagine cu diferite elemente: lac, pod, cale ferată, câmpie, fiecărui elev revenindu-i sarcina de a căuta jetoanele cu semne convenșionale. Câștigătorul este acela care are cât mai multe rezolvări corecte.

Potențialul formativ al *proiectului* în cadrul orelor de istorie rezidă în faptul că exersează abilitățile practic-aplicative ale elevilor, asigurând o clarificare conceptuală mai bună și o corectă integrare a lor în sistemul curricular național. Activitățile întreprinse răspund și nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pe fiecare elev, valorificând potențele creatoare și originalitatea acestora. Îngemănarea proiectului cu elementele specifice pedagogiei muzeale stimulează formarea și dezvoltarea capacității de cercetare, descoperire și înțelegere a istoriei de către elevi. Aceată metodă favorizează un nou tip de relație învățător-elev-muzeograf (cercetător), fiind create totodată oprtunități elevilor de a demonstra ceea ce știu să facă într-o varietate de contexte și situații. Participarea la realizarea unor astfel de proiecte oferă elevilor posibilitatea să-și cunoască și să valorifice posibilitățile reale de învățare, să-și formeze o imagine corectă asupra complexității evoluției istorice și, nu în ultimul rând, să asimileze valorile spirituale, tradițiile poporului din care fac parte.

Metoda piramidei, cunoscută și sub numele de *metoda bulgărelui de zăpadă,* este o îmbinare armonioasă între activitatea individuală și cea a grupurilor de elevi. Are rolul de a încorpora activitatea fiecărui elev într-un demers amplu menit să rezolve o problemă complexă. Presupune organizarea unei activități structurată în următoarele etape:

1. individuală: elevii primesc o temă pe care o rezolvă individual într-o perioadă scurtă de timp
2. perechi: se formează grupe de doi elevi, care își verifică reciproc rezultatele și încearcă să răspundă la întrebările care s-au formulat în interiorul acestui grup
3. grupuri de patru: formate prin unirea perechilor două câte două. Elevii îți confruntă rezultatele, concep un răspuns nou, într-o formulare la care ăți aduc toți contribuția, identificând concluziile cu caracter general și zonele de controverse rezultate în urma întrebărilor fiecăruia
4. întreaga clasă: un reprezentant al fiecărui grup prezintă concluziile echipei sale. Acestea pot fi notate pe tablă, pentru a putea realiza comparația între răspunsurile grupurilor. Pe baza lor, se concep concluziile finale.

Structura cumulativă a piramidei răspunsurilor are numeroase avantaje:

-activitatea individuală, urmată de activitatea în echipă, le oferă elevilor posibilitatea de a-și formula opiniile personale și de a le verifica, îmbunătăți sau transforma în raport de răspunsurile altor membri ai grupului

-creșterea progresivă a dimensiunilor grupului implică o confruntare repetată cu idei și considerații noi

-creșterea graduală a complexității itemilor, fiecare fază fiind construită pe treptele anterioare, simplifică abordarea problemei, o sintetizează și o reduca la esență.

Eficiența activității învățătorului și reușita școlară a elevului depind de interacțiunile celor doi protagoniști ai muncii educaționale. Gândind fiecare lecție prin secvențele ei, dând fiecărui elev sarcini pe măsura posibilităților lui, dar și sporite treptat, spre a-l determina la un efort sporit, învățătorul reușește sa-i sprijine pe toți elevii în procesele complexe de învățare. E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societății cunoașterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare și cooperare, abilităţi de relaţionare şi lucru în echipă, atitudini pozitive şi adaptabilitate, responsabilitate şi implicare.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii. În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere. În didactica modernă se observă că elevului i se atribuie roluri noi, accentul

punându-se pe strategiile și metodele centrate pe elev. Acesta trebuie să-și exprime punctele de vedere proprii, să realizeze schimburi de iedei cu ceilalți, să argumenteze, să-și pună întrebări cu scopul de a înțelege, să coopereze cu alți elevi în vederea rezolvării problemelor și a sarcinilor de lucru.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului.

Bibliografie:

Stoica Adrian, "Evaluarea curentă și examenale-ghid pentru profesori", Editura Pro Gnosis, București, 2001, pagina 38

Pintilie Mariana, "Metode moderne de învățare-evaluare", Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2002, pagina 59

Mariana Norel, "Metodica predării limbii și literaturii române", curs Brașov, 2010, pagina 13

86. DEZVOLTAREA COGNITIVĂ A COPIILOR CU C.E.S. PRIN JOCUL CU NISIP

profesor educator, Banu Liliana
Centrul Școlar De Educație Incluzivă Nr. 2 Comănești

În pedagogia contemporană există o preocupare intensă pentru identificarea tehnologiilor didactice incluzive eficiente, care ar asigura dezvoltarea copiilor cu CES. Jocul cu nisip este util în cadrul activităților de asistență educațională a copiilor cu cerințe educaționale speciale (CES) pentru că oferă o situație de învățare în care copilul ajunge să stăpânească simţirea, mişcarea, gândirea, limbajul şi interacţiunea cu semenii săi şi cu obiectele din mediul de viaţă, să achiziţioneze cunoştinţe, deprinderi şi comportamente noi de adaptare şi cunoaştere.Jocul cu nisip este una dintre activitățile cunoscute, acceptate și îndrăgite de copii. Nisipul este un material misterios. Copii adoră cernutul, turnatul, săpatul și scuturatul nisipului. Cele mai evidente avantaje ale jocului cu nisip sunt:

- Jocul cu nisip intensifică interesul copilului față de descoperire, cunoaștere, explorare, experimentare și contribuie la dezvoltarea independenței.
- Jocul cu nisip dezvoltă intensiv procesele cognitive (atenția, memoria, gândirea) limbajul și motrica fină.
- Prin jocul cu nisip se perfecționează activitatea instructiv-ludică, se pun bazele pentru organizarea jocurilor de rol și se dezvoltă abilitățile sociale.
- Nisipul neutralizează emoțiile negative.

Practica educațională cunoaște o mare varietate a jocurilor cu nisip.În acest referat sunt prezentate jocuri care pot fi utilizate pentru stimularea dezvoltării cognitive şi a limbajului copiilor cu CES.

Dispariția magică. Jocul dezvoltă memoria și atenția. Jucăriile se aranjează pe nisip. Numărul obiectelor aranjate pe nisip poate varia în dependența de nivelul de dezvoltare a copilului. Copilul timp de un minut analizează obiectele. Copilul închide ochii și spune cuvintele magice: „Abracadabra - voi crea în timp ce vorbesc”. În timpul când copilul stă cu ochii închiși și spune cuvintele, adultul ascunde în nisip câteva obiecte. Copilul deschide ochii și numește obiectele dispărute. Obiectele dispărute sunt căutate în nisip. Copilul se autoevaluează. Jocul poate fi complicat prin creșterea numărului de obiecte. O altă variantă de joc poate fi realizată sub formă de poveste: „În deșertul din nisip locuiește Jasmin și prietenul ei Aladin. Jasmin are multe comori: pietre scumpe, cochilii de mare. Într-o zi au venit piraţii și au furat comorile. Ce comori au mai rămas?”

Desenul dictat. Jocul stimulează orientarea în spațiu. Se oferă instrucțiuni de tipul: în colțul de jos / sus / dreapta / stânga pentru a indica poziția elementelor desenului din cutia de nisip.

Cifră sau literă? În nisip sunt ascunse litere și cifre din plastic. Copilul caută prin nisip cifrele și literele ascunse. Cifrele sunt clasificate aparte de litere. Numărul literelor este comparat cu numărul cifrelor.

Cărăruşa. Copii se joacă în pereche. La începutul cărăruşei se pune o jucărie. Fiecare copil, pe rând, indică direcția: două bețișoare în sus, trei bețișoare în stânga, trei bețișoare în sus – am ajuns la casa iepurașului.

Găsește cifra. Jocul contribuie la dezvoltarea motricității fine, atenției. Cifrele sunt ascunse în nisip. Copiii caută cifrele și le plasează în zona liberă a cutiei de nisip. Se verifică corectitudinea plasării cifrelor. Se corectează dacă sunt plasate greșit. Cifrele albastre sunt pare, iar cele roșii impare. Se explică care cifre sunt pare, și care sunt impare. Fiecare cifră se încercuiește cu degetul. Fiecare cifră va fi scrisă pe nisip și va fi construită din pietricele, bețișoare. Când copilul e capabil să găsească cifra, să o numească, să spune este pară sau impară, jocul poate fi complicat prin propunerea de a aranja pe nisip a unui număr de obiecte care coincid

cu cifra găsită. Pentru a asigura elementul de descoperire și surpriză a jocului, se ascund și alte obiecte mici. Căutarea cifrelor poate fi realizată prin dezgroparea cu lopățica (peria) sau cu ajutorul degetelor.

Ornament în ramă. Pentru joc sunt necesare conturul figurilor geometrice și diferite obiecte mici (nasturi, pietre). Pentru a construi ornamentul, copii se orientează după conturul figurilor geometrice, selectând diferite obiecte, identificând centrul, colțurile, păstrând simetria. Copii aleg rama care le place mai mult. Se sugerează alegerea obiectelor după mărime, culoare, formă ceea ce ar permite construirea unui ornament simetric.

Drumul cel mai scurt. Se aranjează două obiecte în colțuri diferite ale cutiei de nisip. Copilul măsoară cu rigla sau alte unități de măsură distanța dinte obiecte. Stabilește un itinerar mai scurt.

Labirintul. Un copil sau adult construiește cu ajutorul diferitor obiecte un labirint. Alt copil caută ieșirea din labirint.

Ghici unde e? Copii se învață să găsească obiectele după descrierea oferită de adult sau de alt copil. Se consolidează cunoștințele cu privire la formă și culoare. Copilul ascultă atent și caută obiectul ascuns. Adultul formulează ghicitori: Jucăria este ascunsă nu în pătratul verde, nu în pătratul albastru. Nu în primul pătrat nu în al treilea. Unde este jucăria? O altă variantă poate fi: Șoarecul călătorește nu în primul vagon, nici în al doilea. Pisica călătorește nu în al doilea și nu în ultimul. În ce vagon este pisica. În ce vagon este șoarecele? Ei se vor întâlni?

Deși adultul nu participă direct la joc, trebuie să urmărească cu atenție îndeplinirea sarcinilor jocului, comportarea copilului și menținerea atmosferei. Ritmul și intensitatea jocului trebuie să crească treptat. Este importantă respectarea următoarelor sugestii metodice generale:

- Limitaţi numărul copiilor care se joacă la masa cu nisip, ţinând cont de capacitatea copiilor care se joacă.
- Înălţimea mesei cu nisip trebuie să fie ajustată, astfel încât copiii să se poată juca, stând în picioare, şi să ajungă nisipul cu ambele mâini.
- La început, oferiţi-i copilului jucării potrivite pentru nivelul lui de dezvoltare a abilităţilor de joacă cu nisipul. Treptat, încercaţi să-i dezvoltaţi abilităţi mai avansate de joacă.
- De fiecare dată, oferiţi numai câteva jucării; din când în când, efectuaţi rotaţia jucăriilor.
- Dacă vi se pare că nisipul are un efect de stimulare excesiv, înlocuiţi-l cu materiale mai grele, cum ar fi prundişul; totuşi, în timpul jocului, copiii trebuie supravegheaţi îndeaproape.
- În cazul în care copiilor le este greu să rămână în spaţiul de joacă personal, puneţi nisipul în vase separate, pe masa cu nisip. Dacă înălţimea căruciorului nu-i permite copilului să se apropie suficient de masa cu nisip, vase cu nisip pot fi puse pe tabla căruciorului cu rotile.
- Încurajaţi copiii să facă uz de abilităţile de vorbire în timpul jocului cu nisipul.
-

Bibliografie:

1. CRETU T. ,Psihologia vârstelor,edit.Credis,Bucuresti, 2001
2. GOUD, Patti; SULLIVAN, Joyce. *Clasa integrate pentru copii de vârstă mică*. Ch.: Epigraf, 2003, 208 p. ISBN 9975-903-93-2.
3. ZORILO, L.; PERETEATCU, M.; RUSOV, V.; PANCO, T. J*ocul cu nisip în educația incluzivă. Ghid pentru cadrele didactice și părinți*. Bălți: Tipografia din Bălți, 2017, 52 p. ISBN: 978-9975-3184-1-9;
4. WALLON,H.,Evolutia psihologica a copilului.Bucuresti,E.D.P.,1975

87. ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

Prof.înv. primar Bartha Lidia Eniko, Școala Gimnazială Bogata

Imperativul calităţii în educaţie obligă la o reconsiderare a demersului educaţional al profesorului, astfel încât strategiile didactice elaborate să fie centrate pe învăţare şi, respectiv, pe cel care învaţă. Strategiile didactice interactive promovează o învăţare activă, implică o colaborare susţinută între elevi care, organizaţi în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaţionale, ci pe rolurile de organizator, facilitator şi mediator al activităţilor de învăţare.

Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunţând la vechile practici educaţionale rigide şi uniforme, el devine organizator al unui mediu de învăţare adaptat particularităţilor şi nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învăţării şi dezvoltarea competenţelor.

Proiectând şi realizând activităţi de predare-învăţare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-şi exprima în mod liber ideile, opiniile şi de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-şi dezvolta competenţele metacognitive.

Pentru a asigura dezvoltarea şi valorificarea resurselor lor cognitive, afective şi acţionale, pentru a-i „instrumenta" în vederea adaptării şi inserţiei optime în mediul socio-profesional, este esenţială construirea unor strategii didactice bazate pe acţiune, aplicare, cercetare, experimentare. Astfel, li se va crea elevilor ocazia de a practica o învăţare de calitate, de a realiza achiziţii durabile, susceptibile, de a fi utilizate şi transferate în diverse contexte instrucţionale şi nu numai.

Beneficiind de o îndrumare competentă, având suportul unor profesori care îi respectă şi sunt interesaţi continuu de ameliorarea nivelului lor de achiziţii şi competenţe, elevii vor avea posibilitatea să realizeze obiectivele învăţării şi să finalizeze cu succes această activitate. În plus, şi şansele lor de reuşită socială vor spori considerabil.

Percepţia cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului - receptor pasiv de informaţii, de cunoştinţe „prefabricate" este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învăţare autentică, să-şi formeze competenţe specifice de procesare a informaţiilor, de generare de noi cunoştinţe, de aplicare a acestora în diferite contexte.

Ceea ce reprezenta un obiectiv fundamental al educaţiei şcolare - transmiterea, respectiv acumularea de cunoştinţe - trece în plan secund atunci când se doreşte promovarea, la acest nivel, a unei culturi a calităţii. Acum, accentul este plasat pe modul în care informaţiile asimilate sunt prelucrate, structurate, interpretate şi utilizate în situaţii variate. Astfel elevii dobândesc competenţe solide, dar şi încrederea că acestea se vor dovedi operaţionale şi le vor servi în mod autentic în diverse contexte de viaţă.

Strategiile didactice interactive au un rol determinant în activitatea instructiv-educativă, fiind prezente în toate etapele conceperii şi realizării efective a acesteia:

a) în faza proiectării, atunci când profesorul, raportându-se la celelalte componente ale procesului de învăţământ (obiective, conţinuturi, timp, forme de organizare etc.), elaborează strategia didactică optimă;

b) în faza de desfăşurare efectivă a activităţii –strategia didactică devine un instrument concret care permite realizarea obiectivelor propuse;

c) în faza (auto)evaluării, alături de alte componente ale procesului de învăţământ, strategia didactică devine "obiect" al evaluării profesorului, apreciindu-se, în funcţie de rezultatele obţinute,

calitatea acesteia şi gradul de corespondenţă cu finalităţile, conţinutul, formele de organizare a procesului de învăţământ.

Din experienţa acumulată până acum, pot afirma cu certitudine că ancorarea şcolii româneşti în secolul XXI, presupune în mod obligatoriu utilizarea unor metode moderne. Un adevărat profesionist în predare (indiferent de disciplină) va trebui să ştie să adapteze demersul didactic. Sunt lecţii care în mod cert produc performanţe şcolare superioare numai cu ajutorul metodelor moderne, dar sunt şi lecţii în care prezenţa acestora nu este obligatorie. Interesul elevilor pentru lecţii creşte ori de câte ori sunt folosite astfel de metode în predare. Prestanţa profesorului care le foloseşte este şi ea, în mod sigur, mai ridicată.

În secolul al XXI-lea, nu este suficient ca elevilor să li se prezinte o informație pentru ca ei să învețe, ci să o poată folosi în rezolvarea diferitelor tipuri de probleme pe care viața îi obligă să le rezolve. Pentru a putea continua transmiterea unor noi informații, profesorul are nevoie să cunoască în ce mod a fost înțeleasă informația anunțată anterior.

În urma experienței mele, sunt de părere că și creşterea calităţii învăţământului depinde în cel mai înalt grad, de tehnologia didactică utilizată. Cel care proiectează o activitate didactică trebuiesă aibă în vedere următoarele:

- precizarea clară a competenţelor generale şi specifice ale activităţii didactice ce se va realiza;
- analiza atentă a metodelor, materialelor şi resurselor educaţionale de care dispune pentru a realiza activitatea;
- alcătuirea strategiei educaţionale potrivite pentru a realiza competenţele;
- stabilirea unui sistem de evaluare a eficienţei acţiunii ce urmează a se realiza.

Metodele interactive sunt caracterizate prin flexibilitate şi constituie un instrument util în eficientizarea activităţii la clasă. Aplicarea lor se poate face individual sau în grup, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se implica activ în procesul instructiv-educativ. Copiii trebuie încurajaţi să facă alegeri, să-şi asume responsabilitatea pentru propriile decizii, să-şi exprime ideile în mod creativ, să respecte stilurile şi priceperile diferite ale colegilor de clasă, să utilizeze abilităţi de cooperare, să-şi dezvolte gândirea critică şi să exerseze gândirea independentă.

Analizând poziţia cadrului didactic în faţa problemelor instruirii şi ale învăţării, Ioan Neacşu afirmă că „ educatorii sunt solicitaţi astăzi, în mod continuu, să promoveze învăţarea eficientă. Şi nu orice învăţare eficientă, ci una participativă, activă şi creativă”.

Din activitatea pe care ca și profesor, am desfăşurat-o la catedră, am ajuns la concluzia că eforturile noastre trebuie îndreptate cu atenţie prioritară spre folosirea acelor tehnici de lucru care să confere calitate procesului de transmitere şi însuşire a cunoştinţelor. Numai o proiectare judicioasă a demersului didactic poate fi condiţia asigurării succesului şcolar şi, deci, a satisfacţiei profesionale împlinite.

O condiţie necesară pentru obţinerea unui randament sporit în predare - învăţare este şi buna organizare a activităţii didactice, planificarea unităţilor de învăţare, urmărind structura conţinutului şi integrarea acestuia într-un sistem, precum şi a performanţelor pe care trebuie să le realizeze elevii, după parcurgerea unei unităţi de învăţare. Viziunea sistematică asupra conţinutului ce urmează a fi însuşit de elevi permite relaţii pertinente intra- şi interdisciplinare.

În concluzie, menţionez că metodele interactive contribuie la formarea competenţelor, dau prioritate dezvoltării personalităţii, dezvoltării capacităţilor şi aptitudinilor ce sunt centrate pe acţiune, pe cercetare, experimentare, încurajează munca independentă, iniţiativa, creativitatea, gândirea critică. Consider că sarcina de bază a profesorului este să-i creeze elevului posibilitatea de „a se găsi pe sine", a se afirma, a fi original, ingenios, deosebit.

Bibliografie:

1. Cerghit Ioan. (2002). Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii. Editura Aramis, Bucureşti, 2002, pag.47
2. Drăghicescu, L., Petrescu, A.M., Stăncescu, I.. (2008). Rolul strategiilor didactice interactive în ameliorarea calităţii învăţării. În Albu, E. (coord.), Educaţie şi comunicare, Editura Universităţii „Petru Maior", Târgu-Mureş, 2008, pag.97
3. Nicola Ioan, Tratat de pedagogie şcolară, Editura Aramis, București, 2003, pag.158.

88. METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE

Bărăian-Surd Stanca-Dacia
Școala Gimnazială „Ioan Opriș” Turda

Metodele și tehnicile de evaluare s-au îmbunătățit mult în școală în scopul realizării unor corelații eficiente între predare-învățare-evaluare și pentru formarea unei personalități autonome, libere și creatoare.

Evaluarea folosește o serie de metode variate după obiectul de studiu și anume:

- metodele cantitative, bazate pe tratarea statistică a nivelului de cunoștințe și competențe;
- metode calitative care furnizează interpretări mai ales atunci când se introduce un demers de tip expertiză;
- metode alternative de evaluare care realizează evaluarea rezultatelor în strânsă legătură cu învățarea sau concomitent cu aceasta și pe de altă parte vizează rezultatele școlare obținute pe o perioadă mai îndelungată care duce la formarea unor capacități și dobândirea de competențe și atitudini corelate cu activitatea de învățare.

Metodele alternative de evaluare sunt: portofoliul, hărțile conceptuale, proiectul, jurnalul reflexiv, studiul de caz, fișa pentru activitatea personală a elevului, investigația, interviul, înregistrări audio și/sau video, etc.

Portofoliul

Portofoliul reprezintă munca elevului, prin care profesorul îi urmărește progresul pe toate planurile-cognitiv, atitudinal și comportamental, la o anumită disciplină, pe un interval mai lung de timp. Portofoliul este un pact între elev și profesor, profesorul angajându-se să ajute elevul în autoevaluare. Profesorul discută cu elevul ce trebuie să știe și ce trebuie să facă de-a lungul procesului de învățare. La început se stabilesc obiectivele și criteriile de evaluare.

Portofoliul se compune din materiale obligatorii și opționale, selectate de elev împreună cu profesorul și care fac referire la diversele obiective și stategii cognitive. Profesorul Ioan Cerghit afirmă că portofoliul cuprinde ,,o selecție dintre cele mai bune lucrări sau realizări personale ale elevului, cele care îl reprezintă și care pun în evidență progresele sale; care permit aprecierea aptitudinilor, talentelor, pasiunilor și contribuțiile personale. Alcătuirea portofoliului este o ocazie unică pentru elev de a se autoevalua, de
a-și descoperi valoarea competențelor și eventualele greșeli. În alți termeni, portofoliul este un instrument care îmbină învățarea cu evaluarea continuă, progresivă și multilaterală a procesului de activitate și a produsului final. Aceasta sporește motivația învățării’’(Ioan Cerghit,2002).

Există mai multe tipuri de portofolii: portofoliul de prezentare sau introductivcare cuprinde o selecție a celor mai importante lucrări; portofoliul de progres sau de lucru care conține toate elementele desfășurate pe parcursul activității și portofoliul de evaluare care cuprinde obiective, strategii, instrumente de evaluare,etc.

Evaluarea portofoliului începe atunci când elevul își prezintă portofoliul, iar profesorul realizează un interviu cu acesta, analizând munca depusă, lăudându-l pentru munca depusă și ajutându-l să se concentreze asupra aspectelor ce trebuie îmbunătățite.

Portofoliul reprezintă un element flexibil de evaluare, care, pe parcurs poate să includă și alte elemente către care se îndreaptă interesul elevului și care dorește să le aprofundeze. Această metodă alternativă de evaluare oferă fiecărui elev posibilitatea de a lucra în ritm propriu, stimulând implicarea activă în sarcinile de lucru și dezvoltând capacitatea de autoevaluare.

Forma pe care o poate îmbrăca portofoliul este fie o mapă cu documente, fie o cutie de carton în care se pot aduna casete video, materiale, desene, picturi, fotografii ce reprezintă aspecte ale învățării ale celor implicați în activitate. Portofoliul poate fi folosit la orice vârstă, la studenți, elevi chiar și la

grădiniță. Scopul portofoliului nu este neapărat cel al evaluării, ci mai ales de stimulare a învățării, prin directa implicare a participanților la activitate. Subiecții reflectă continuu asupra a ceea ce învață, existând o permanență corelație cu obiectivele. Îndrumătorul trebuie să fie deschis și să spijine căutările copiilor.

Ca metodă alternativă de evaluare, portofoliul solicită mai mult o apreciere calitativă decât cantitativă și este mai ușor de aplicat pe grupuri. Profesorul îl poate folosi pentru a evalua performanțele elevilor, iar elevii îl pot folosi pentru autoevaluare și ca modalitate de reflecție asupra învățării.

Hărțile conceptuale

Hărțile conceptuale („conceptual maps'') sau hărțile cognitive(„cognitive maps'') pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simțire, și înțelegere ale celor care le elaborează. Reprezintă un mod diagramatic de expresie, construindu-se ca un important instrument pentru predare, învățare, cercetare și evaluare la toate nivelurile și la toate disciplinele.

„Hărțile conceptuale oglindesc rețele cognitive și emoționale formate în cursul vieții cu privire la anumite noțiuni''(Horst Siebert,2001).Utilizate în educație, hărțile conceptuale furnizează informații și reprezentări vizuale ale structurilor de cunoaștere și modurilor de argumentare.

Esența cunoașterii constă în modul cum se structurează cunoștințele. Cu alte cuvinte, important nu este cât cunoști, ci relațiile care se stabilesc între cunoștințele asimilate. Performanța depinde de modul în care individul își organizează experiența, ideile, de structurile integrate și de aplicabilitatea acestora. Un potențial instrument de captare a aspectelor importante ale acestor interrelații conceptuale îl constituie hărțile conceptuale.

Realizarea unei hărți conceptuale poate fi dirijată sau lăsată la alegerea elevului care poate să-și aleagă singur atât conceptele cât și să stabilească singur relațiile dintre acestea. Pentru a constitui o hartă conceptuală mai întâi se realizează o listă cu concepte cheie sau idei despre ceea ce ne interesează și câteva exemple.

Crearea unei hărți conceptuale solicită efortul mental susținut din partea subiectului în realizarea legăturilor între concepte. Cadrele didactice care utilizează hărțile conceptuale promovează învățarea activă și conștientă deoarece ambii parteneri, atât profesorul cât și elevul pot înțelege mai bine organizarea conceptuală a unui domeniu și propria lor cunoaștere.

Jurnalul reflexiv

Jurnalul reflexiv („reflexive diary'') se înscrie în rândul metodelor alternative de evaluare și cuprinde însemnările elevului asupra aspectelor trăite în procesul cunoașterii. Este o strategie bună de evaluare pentru dezvoltarea abilităților metacognitive care constă în reflectarea elevului asupra propriului proces de învățare și cuprinde reprezentările pe care le-a dobândit în timpul derulării acestuia.

Jurnalul reflexiv se centrează pe următoarele aspecte: dezvoltarea conceptuală obtinută, procesele mentale dezvoltate și sentimentele și atitudinile trăite. Reflecția elevului asupra acestor aspecte poate îmbunătății învățarea viitoare. În jurnalul reflexiv se trec în mod regulat experiențe, sentimente, opinii, gânduri împărtășite cu un punct de vedere critic.

Jurnalul reflexiv reprezintă un dialog al elevului purtat cu sine însuși, din care învață despre propriile procese mintale. Această metodă alternativă urmărește trei probleme și anume: autoreglarea învățării, contolarea acțiunilor desfășurate asupra sarcinii de învățare, controlarea cunoașterii obținute.

Prin această metodă deschisă și flexibilă de evaluare, elevul poate să-și exprime propriile nemulțumiri, expectațiile, dorințele și satisfacțiile, iar profesorul poate să cunoască alte aspecte ale procesului învățării, ajutând elevul să-și sporească calitatea instruirii.

Implementarea tehnicilor de cooperare prin analiza produselor activității copiilor

Portofoliul

Utilizarea portofoliului ca modalitate complementară de instruire s-a impus tot mai mult în practica şcolară curentă. Este o metodă de instruire flexibilă, complexă, integratoare, o alternativă

viabilă la modalităţile tradiţionale de instruire, care valorifică foarte bine strategia cooperarii în acest proces.

O caracteristică importantă a portofoliului este aceea că stimulează creativitatea, ingeniozitatea şi implicarea personală a elevului în activitatea de învăţare, dezvoltând motivaţia internă a acestuia. Prin aceasta, oferă învăţătorului şi date despre personalitatea elevului, despre aptitudinile, interesele şi preocupările sale.

Instruirea prin intermediul portofoliului se poate realiza folosind o multitudine de produse obţinute în urma observaţiilor directe, conversaţiei, lucrărilor practice, activităţilor individuale sau de grup, ori la orele de abilităţi practice şi educaţie plastică etc.

Am propus copiilor realizarea unui portofoliu încă de la începutul anului şcolar, precizându-le ce poate cuprinde acesta şi cum va fi evaluat acest portofoliu atât pe parcursul anului şcolar, cât şi la sfârşitul acestuia. Am asigurat elevii că vor avea tot sprijinul meu în alcătuirea acestor portofolii, iar atunci când a fost cazul le-am sugerat ce alte lucrări mai pot adăuga la cuprinsul lor.

Deoarece în numeroase activităţi de învăţare au existat activităţi concrete, de rezolvare a unor sarcini de lucru, le-am sugerat elevilor să realizeze portofoliile urmărind succesiunea temelor studiate. În acest fel, în cuprinsul portofoliilor s-au regăsit fişe de lucru, desene, colaje, teste de evaluare, fişe de lectură în cadrul opționalului, rebusuri, benzi desenate.

Fiecare element al portofoliului a fost evaluat separat pe parcursul anului şcolar, prilej cu care am realizat un feed-back formativ, adică am identificat şi analizat erorile, lacunele şi confuziile pe care le fac elevii, căutând să le înlătur.

La sfârşitul anului şcolar am solicitat copiilor să-şi prezinte portofoliile şi am realizat evaluarea globală, generală, holistică a acestora pe baza unor criterii stabilite împreună cu elevii:

- Completitudinea portofoliului (dacă sunt reprezentate toate unităţile de conţinut studiate)
- Calitatea materialului prezentat (modul de realizare a lucrărilor)
- Creativitatea, gradul de noutate (dacă în portofoliu există şi alte materiale, inedite, referitoare la conţinuturile studiate)
- Aspectul general al portofoliului (ordonarea materialelor, modul de prezentare)

Rezultate obţinute: 27 calificative FOARTE BINE.

Deşi nu toate portofoliile au fost notate cu calificativul FB la toate criteriile, am apreciat în mod deosebit interesul manifestat de copii, efortul depus de ei, dorinţa lor ca aceste portofolii să îi reprezinte, să dovedească munca lor de-a lungul unui an şcolar.

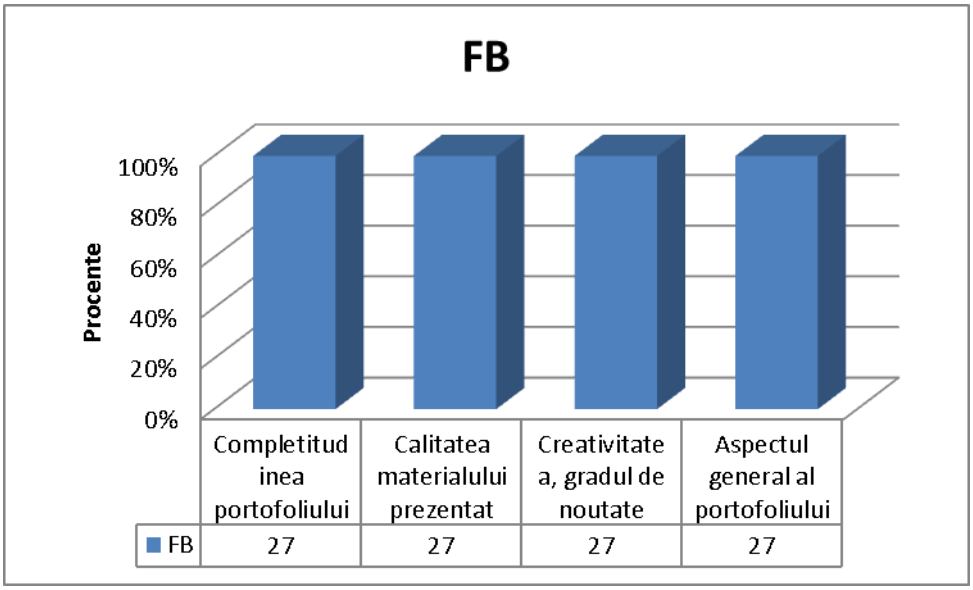

Fig. 5. Rezultatele evaluării prin portofoliu

Bibliografie:

Bernat,S.E.(2015).*Tehnica învățării eficiente* - Cluj-Napoca: Casa Cărţii de Ştiinţă;

Bocoș, M.(2002).*Instruire interactivă, Repere pentru reflecție și acțiune* - Ediția a II-a, revăzută.Cluj-Napoca: Editură Presa Universitară Clujeană;

Bocoș, M., Stan, M., Someșan, E.(2008). *Strategii didactice activizante în învățământul preșcolar, primar* - Cluj-Napoca:Editura Casa Cărții de Știință;

Cerghit, I.(2008). *Sisteme de instruire alternative și complementare. Structuri, stiluri și strategii* București: Editura Presa Universitară Clujeană;

89. ÎNVĂȚĂTORUL CREATIV ȘI ELEVUL CREATIV

Înv. Benghea Patricia
Școala Gimnazială Nr. 1, Sat Văleni, Jud. Vaslui

Pentru înfăptuirea cerințelor creativității la lecție, este necesară instaurarea unui climat favorabil "caracterizat printr-o tonalitate afectivă-pozitivă, de exigență și de înțelegere, de responsabilitate", afirmă Ana Stoica în lucrarea "Creativitatea elevilor". Tot autoarea continuă, arătând că :"Învățătorii și profesorii creativi determină avântul creativității de la profesor la elev, fenomen urmat de automodelarea copilului în funcție de atitudinile și convingerile devenite ale lui".

Este necesar ca învățătorul să-i pună pe elevi în situația de a învăța să dobândească cunoștințe în mod independent, să caute soluții noi, originale, să aplice creator cunoștințele.

Învățătorul creativ oferă învățarea într-o atmosferă neautoritară, încurajează procesul gândirii creative. El știe cum să folosească întrebările. Conduita creatoare este provocată de întrebarea operațională potrivită pentru că ea duce la explorare și dezvoltă curiozitatea. Un învățător creativ încurajează elevii să exprime teorii ce par ridicole, să combine materialele și noțiunile în modele noi, originale.

Cadrul didactic trebuie să fie un mediator între elev și lumea înconjuratoare, faptul acesta presupunând:

- Structurarea și restructurarea unui cadru pentru a face posibilă o experiență utilă celor care învață;
- Indicarea experiențelor pe care le pot avea; folosirea posibilității de a experimenta;
- Participarea alături de individ în scopul ameliorării liniilor orientative pentru selectarea unui prilej favorabil experienței;
- Ajutor în folosirea timpului, spațiului, echipamentului;
- Ajutor pentru a extrage din experiența:informații, deprinderi, valori;
- Ajutor pentru interpretarea și evaluarea experiențelor.

În activitatea școlară se face transferul setului de valori propice creativității de la profesor la elev. Colaborarea are tendința de a stimula efortul fiecăruia.

Dintre modalitățile de manifestare a elevului creativ în activitatea școlară, sunt de remarcat:

- Nu e sociabil în raport cu egalii săi, uneori e sfidător față de profesori;
- Nu e prea conștiincios; învață în salturi;
- Este imprudent; se avântă în răspunsuri înainte de formularea lor în minte;
- E curios, activ; are un nivel superior de aspirații;
- Are încredere în forțele proprii;
- Își asumă riscurile legate de îndeplinirea unor proiecte dificile și curajoase;
- Este perseverent în cautarea de soluții și realizarea proiectului propus;
- Are simțul valorii și atitudine valorizatoare
- Este receptiv la tot ce este nou;
- Cultivă consecvent originalitatea, pentru care are un respect deosebit.

Copilul care are posibilitatea să fie spontan și independent, va putea, în viitor, să fie creativ. De aceea învățământul trebuie să capete un caracter participativ , de aceea învățătorul trebuie să dirijeze, ca un adevarat dispecer- dialogul euristic sau exploatarea ipotezelor."

Identificarea elevilor creativi

Ana Stoica, în lucrarea "Creativitatea elevilor", propune o listă ce poate fi utilizată în identificarea elevilor creativi:

- curios, investigator cu întrebări profunde;
- original, în gândire și acțiune, oferă soluții neobisnuite;
- independent în gândire și conduită, individualizată, plin de sine;
- imaginativ, fantezist, povestitor de istorii;
- nonconformist;
- vede corelațiile;

- plin de idei, cu fluență verbală și conversațională;
- experimentator care încearcă idei noi, produse noi;
- flexibil în idei și gândire;
- persistent, perseverent;
- construieşte, reconstruiește;
- preferă complexitatea, se ocupă de mai multe idei în același timp;
- preocupat.

Pentru depistarea elevilor creativi din clasă, am aplicat chestionare elevilor, părinților și profesorilor.Ele și-au dovedit utilitatea. Este necesar să cunoaștem elevii creativi și domeniul în care pot excela în lucrarea *"Invenție,descoperire, creativitate"*, A.D. Moore consemnează:"*Ne deosebim prin capacitățile și talentele individuale, mai puternice sau mai slabe. Strădania de a cultiva talente acolo unde ele nu există le-a stricat multora viață. O primă condiție pentru a fi fericiți în viață constă în a descoperi domeniul pentru care suntem mai bine înzestrați și a folosi talentul astfel identificat pentru scopuri creative"*.

BIBLIOGRAFIE

- Mihaela Roco. Creativitate și inteligenţă emoţională. Iasi: Polirom, 2004
- Educaţie pentru schimbare și creativitate, Venera – Mihaela Cojocariu, Ed. Didactică si Pedagogică, București,
- Psihopedagogie, Ed. Polirom
- A.D. Moore, "Invenție,descoperire, creativitate" Ed. Didactică si Pedagogică, București,

90. FOLOSIREA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP

Prof. înv. primar Berindeu Daniela
Prof. înv. primar Şimon Corina
Şcoala Gimnazială Liebling

Modernizarea şi perfecţionarea metodologiei didactice presupune sporirea caracterului activ al metodelor de învăţământ, adică aplicarea acelor metode care au un pronunţat caracter formativ. Pentru a realiza o educaţie de calitate centrată pe copil este necesar ca activităţile de învăţare să fie combinate cu activităţile de cooperare, de învăţare în grup şi de muncă interdependentă. Folosirea metodelor interactive de grup în activitatea cu şcolarii ne-au permis să experimentăm, să căutăm noi variante pentru a spori eficienţa activităţii instructiv-educative de la clasă, prin directă implicare a şcolarului şi mobilizarea efortului său cognitiv.

Adevărata învăţare este aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi. Lucrul în echipă a oferit elevilor posibilitatea de a-şi împărtăşi părerile, experienţa, ideile, strategiile personale de lucru, informaţiile, iar timpul de soluţionare al problemelor a fost de cele mai multe ori mai scurt.

Profesorul trebuie să se orienteze când şi cum anume aplică strategia învăţării prin cooperare: frontal – considerând toată grupa o echipă, sau împărţind-o în grupuri mici şi adaptând sarcinile de instruire la caracteristicile individuale şi de afinitate ale membrilor, raportându-se atât la timp, cât şi la conţinut. Construirea diferenţiată a sarcinilor de învăţare trebuie să fie realizată cu maximum de profesionalism, astfel încât să faciliteze succesul atât al sarcinii în sine, cât şi al fiecărui copil.

După fiecare metodă aplicată se pot obţine performanţe pe care copiii le percep şi-i fac responsabili în rezolvarea sarcinilor de lucru viitoare. Copiii înţeleg şi observă că implicarea lor este diferită, dar încurajaţi îşi vor cultiva dorinţa de a se implica în rezolvarea sarcinilor de grup. Grupul înţelege, prin exerciţiu, să nu-şi marginalizeze partenerii de grup, să aibă răbdare cu ei, exersându-şi toleranţa reciproc.

Copiii, la activităţile organizate prin metode interactive, se ajută unii pe alţii să înveţe, împărtăşindu-şi ideile, învaţă cum să înveţe, se exprimă liber, experimentează. În cazul utilizării metodelor interactive, copiii trebuie să asigure conducerea grupului, să coordoneze comunicarea, să stabilească un climat de încredere, să ia decizii, să medieze conflicte, să fie motivaţi să acţioneze conform cerinţelor.

O sarcină foarte importantă ce revine cadrului didactic este aceea de a găsi calea de constituire a grupului de lucru. Modalităţile sunt foarte variate şi indicat este ca profesorul să aleagă calea care va duce la formarea unor grupuri omogene în care să se poată obţine cele mai bune rezultate.

Pentru bună desfăşurare a activităţii ce are la bază aplicarea unei metode interactive, este foarte importantă constituirea grupurilor de lucru, acestea pot fi:

- **grupuri de studiu** formale (copiii sunt "motorul" procesului de învăţare), ei sunt antrenaţi în activităţi intelectuale, organizează materialul, integrează noţiunile noi în structurile conceptuale cunoscute;
- **grupurile spontane** – grupuri ad-hoc, pentru intervale scurte de timp;
- **grupuri de bază** –pe termen lung, eterogene, cu membri permanenţi.

Tehnici de constituire a grupurilor:

Grupare aleatorie (prin numărare, prin bilete, tragere la sorţi, loterie, nume de flori, de animale, rezolvarea unui puzzle);

Grupare prin distribuire stratificată- constituirea grupului pe o singură caracteristică comună (stil de învăţare pasiuni comune), pe baza unui test, chestionar oral;

Grupuri constituite de educatoare- are o componentă reprezentativă pentru structura valorică; **Grupuri după opţiunea elevilor**-puţin recomandat.

Prezentăm aplicarea unor metode active în cadrul lecțiilor desfășurate la clasă:

Metoda - Pălariilor gânditoare

Pălăria albastră – este liderul, conduce activitatea. Este pălăria responsabilă cu controlul discuțiilor, extrage concluzii – **clarifică/alege soluția corectă**

Pălăria albă – deține informații despre tema pusă în discuție, face conexiuni,oferă informa ția brută a șa cum a primit-o – **informează**

Pălăria roşie – îşi exprimă emoțiile, sentimentele, supărarea, faţă de personajele întâlnite, nu se justifică – **spune ce simte**

Pălăria neagră – este criticul, prezintă posibile riscuri, pericole, greșeli la soluțiile propuse, exprimă doar judecăți negative – **identifica greșelile**

Pălăria verde – oferă soluţii alternative, idei noi, inovatoare, caută alternative {Ce trebuie făcut?} – **genereaza idei noi**

Pălăria galbenă – este creatorul, simbolul gândirii pozitive şi constructive, explorează optimist posibilităţile, creează finalul. **efortul aduce beneficii**

Obţinerea performanţelor în cadrul lecţiei cu tema "Rapsodii de toamnă" de G. Topârceanu la clasa a II-a, s-a realizat cu metoda pălăriilor gânditoare:

a) pălăria albă – informează

„Informează-ne ce anotimp descrie autorul în această poezie?"

b) pălăria roşie – spune ce simte

„Spune ce sentimente ne transmite Octavian Goga prin intermediul acestei poezii."

c) pălăria neagră – gândirea negativă

„De ce crezi că „*plânge puiul de ciocârlie*?"

d) pălăria galbenă – aduce beneficii

„Prin ce te-a impresionat această poezie?"

e) pălăria verde – generează idei noi

„Ce titlu ai da poeziei?"

f) pălăria albastră – clarifică

„Care sunt suferinţele pe care îndură natura şi poetul

Metoda - Turul galeriei

Metoda urmăreşte exprimarea unor puncte de vedere personale referitoare la tema pusă în discuţie. Elevii trebuie învăţaţi să asculte, să înţeleagă şi să accepte sau să respingă ideile celorlalţi prin demonstrarea valabilităţii celor susţinute. Prin utilizarea ei se stimulează creativitatea participanţilor, gândirea colectivă şi individuală, se dezvoltă capacităţile sociale ale participanţilor, de intercomunicare şi toleranţă reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt.

Aplicație în cadrul lecției "Reptile"-clasa a III – a.

1. Constituirea microgrupurilor: Împarte colectivul clasei în 3 grupe a câte5 elevi. 2. Prezentarea sarcinilor de lucru: Solicit fiecărui grup să desemneze un ghid, care va extrage un jeton, în care este reprezentată imaginea unei reptile (șarpe, crocodil, broasca țestoasă). Explic elevilor sarcina de lucru (notarea caracteristicilor corespunzătoare fiecărei reptile);

3. Cooperarea pentru realizarea sarcinilor de lucru: Elevii discută în grup despre caracteristicile reptilei, dupa care notează pe coala de flip- chart informaţiile;

4. Expunerea produselor: Fiecare grup îşi va afişa lucrarea. Ghidul fiecărui grup va rămâne lângă lucrare;

5. „Turul galeriei": Membrii grupurilor observă lucrările expuse, adresează întrebări ghidului referitoare la conţinutul lucrărilor, notează pe post-it-uri comentarii, pe care le lipesc pe lucrările observate;

6. Reexaminarea (evaluarea) rezultatelor: Componenții fiecărui grup citesc informațiile colegilor de pe post-it-uri.

Aşadar, metodele interactive de grup determină solicitarea mecanismelor gândirii, ale

inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile copiilor, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

MATERIAL BIBLIOGRAFIC

Dialoguri Didactice „Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice" nr.1/2001,Bucureşti
Jeannie L. Steele, Kurtis S. Meredith , Charles Temple, Promovarea gândirii critice – GHIDUL II-pregătit pentru proiectul „Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice", 2000, pag.53
Mihai Stanciu, Rodica Leonte - „Strategii activ - participative de predare - învăţare în ciclul primar" - Editura CCD, Bacău, 2004, pag. 95

91. DEPĂŞIREA BLOCAJELOR DE COMUNICARE- DEZIDERAT AL COMUNICĂRII EFICIENTE

Prof.înv.primar Bogasieru Cosmina
Bogasieru Cosmina Şcoala Gimnazială Nr. 4 Lugoj, Timiş

I . Comunicare şi informare didactică

Comunicarea pedagogică reprezintă un transfer complex de informaţii între două entităţi ce-şi asumă simultan sau succesiv rolurile de emiţători şi receptori, semnificând conţinuturi dezirabile în contextul procesului instructiv-educativ. Comunicarea pedagogică presupune o interacţiune de tip feedback, privind atât explicaţiile explicite, cât şi cele adiacente, intenţionate sau formate chiar în cursul comunicării.

Noţiunea de comunicare implică o anumită reciprocitate, fiind mai generală şi mai completă decât informarea, aceasta fiind o ipostază a comunicării. Comunicarea presupune o procesualitate circulară care se înscrie într-o anumită temporalitate de care ţine cont şi care, la rândul ei, o modelează**.**

Comunicarea didactică se referă la transmisia şi schimbul de informaţii între educator-elev, şi invers, la circulaţia de impresii, trăiri afective, judecăţi de valoare, comenzi cu scopul de a îmbogăţi sfera cunoştinţelor pentru a determina modificări comportamentale. Ea vizează în principal înţelegerea, pentru asigurarea căreia educatorul are un rol activ, în sensul că el acţionează ca un filtru ce selectează, organizează şi personalizează informaţia.

Astăzi, actul comunicării este abordat ca o unitate a informaţiei cu dimensiunea relaţională, aceasta fiind purtătoare de semnificaţii, în funcţie de situaţie şi de relaţia dintre actorii comunicării (ex. o informaţie verbală imperativă:citeşte! /spune! / vino! – poate fi poruncă, provocare, îndemn, sugestie, ordin, sfat, etc.

Analiza exclusivă a informaţiilor codificate prin cuvânt, şi implicit, concentrarea pe mesajul verbal, pierde tot mai mult teren în faţa abordării şi cercetării diversităţii codurilor utilizate (cuvânt, gest, imagine,etc.) şi a acceptării multicanalităţii comunicării (vizual, auditiv, tactil, etc.). În această viziune, comportamentul interlocutorului are valoare comunicativă.

Comunicarea apare ca un circuit care se autoreglează permanent. În cazul unui proces de comunicare, interlocutorii nu numai că aleg sau creează conţinuturi, ei inventează şi procedee şi modalităţi ale schimbului lor. Comunicarea înseamnă mai mult decât informare. În timp ce informarea face apel mai mult la o inteligenţă logică, comunicarea presupune mai multă strategie. Ea se prezintă ca un proces dinamic în cursul căruia unele strategii se înlocuiesc cu altele, conducându-i pe interlocutori la ,,deplasarea" unuia către celălalt. Actul informativ poate fi unilateral, dar comunicarea unilaterală ar fi un nonsens. Profesorul nu trebuie doar să informeze, el trebuie să comunice cu elevii săi. Informaţiile sale variază ca amplitudine şi profunzime în funcţie de informaţiile primite de la elevi . Acestea fac dovada a ceea ce ei aşteaptă de la profesorul lor, ceea ce sunt dornici să afle. Astfel, profesorul este un rezonator, ca şi elevul.

II. Bariere în comunicarea eficientă

Cauzele unei comunicări ineficiente sunt determinate de apariţia unor blocaje de comunicare între interlocutori. Dintre acestea se pot menţiona următoarele:

- Critica sau tendinţa de a judeca- convingerea unor persoane că cei din jurul lor nu îşi vor îmbunătăţi comportamentul decât dacă sunt criticaţi este o barieră în calea unei comunicări eficiente. Evaluarea negativă a celeilalte persoane, a

atitudinilor şi acţiunilor acesteia (ex.”Tu eşti de vină - eşti singurul vinovat pentru dezastrul în care te afli”), transformă tonul conversaţiei într-unul negativ, având drept urmare blocarea comunicării.

- Folosirea etichetelor în caracterizarea unei persoane-determină inhibarea interlocutorului şi stânjeneşte comunicarea (ex.„Ce prostie! Vorbeşti ca o fată!; „Eşti un naiv că ai făcut ….”;etc.)
- Oferirea de soluţii–este o altă modalitate de a bloca procesul comunicării fie direct prin oferirea de sfaturi, soluţii la problemele celeilalte persoane, sau indirect prin folosirea unor întrebări într-un mod agresiv, autoritar sau cu o notă evaluativă (ex. „ Întotdeauna ai fost o fată bună ! Nu-i aşa că mă vei ajuta la examen?”)
- Recurgerea la ordine–este un mesaj care are ca efecte reacţii defensive, rezistenţă, reacţii pasive sau agresive. Această tendinţă de a da ordine duce la scăderea stimei de sine (ex. „ Fă-ţi tema imediat! De ce? /Pentru că am spus eu!)
- Folosirea ameninţărilor-este o modalitate prin care se transmite mesajul că dacă soluţiile propuse nu sunt puse în practică persoana va suporta consecinţele negative.(ex.„Dacă nu faci ce spun eu, atunci ….” „Termină imediat , dacă nu …”;etc.)
- Moralizarea-este o altă manieră neadecvată în comunicare ce include formulări de genul „ar trebui“/prin care se obişnuieşte a se ţine „predici“ unei alte persoane (ex. „Trebuie să-ţi ceri scuze, dacă nu …”)
- Abaterea sau evitarea abordării unor probleme- cea mai frecventă metodă de acest fel este aceea de a schimba cursul conversaţiei de la preocupările celeilalte persoane la propriile procupări- devierea de la subiect (ex.„ Nu te mai gândi la ce s-a întâmplat . Hai să vorbim despre ceva mai plăcut !”)
- Argumentarea logică impusă–reprezintă încercarea de a rezolva problema comunicării prin impunerea unor argumente logice proprii. Situaţiile prin care o persoană încearcă în mod repetat să găsească soluţii logice la problemele unei alte persoane conduce la frustrare prin ignorarea sentimentelor şi opiniilor celeilalte persoane. (ex. „Uite cum stau lucrurile;dacă nu ai fi cumpărat ….., ai fi putut să ……..”)

III.Modalităţi de ameliorare a comunicării

Limbajul responsabilităţii-este o formă de comunicare prin care se exprimă propriile opinii şi emoţii fără să se atace interlocutorul. Este o modalitate de deschidere a comunicării chiar şi pentru subiectele conflictuale, fiind o variantă de evitare a criticii, etichetării, moralizării interlocutorului, focalizând conversaţia asupra comportamentului şi nu asupra persoanei.

Limbajul responsabilităţii cuprinde trei componente de bază : *descrierea comportamentului* (ex. „când vorbeşti urât cu mine“, „când nu-ţi faci tema“) *exprimarea propriilor emoţii şi sentimente* ca şi consecinţă a comportamentului interlocutorului (ex.„mă supără“; „mă deranjează“) şi *formularea consecinţelor comportamentului* asupra propriei persoane (ex. „pentru că nu–mi place să nu respectăm regulile“). Mesajul la persoana I (limbajul responsabilităţii) previne declanşarea reacţiilor defensive şi favorizează o comunicare mai completă, permiţând îmbunătăţirea relaţiei şi modificarea comportamentelor inadecvate.

Prevenirea reacţiilor defensive în comunicare–se referă la înlăturarea, evitarea mesajelor care atacă persoana. Dintre modalităţile de prevenire a reacţiilor defensive se pot aminti următoarele:

1.Evaluare vs. descriere-în locul comunicării evaluative (mesaje la persoana a II- a) care blochează comunicarea se recomandă ca modalitate eficientă comunicarea descriptivă-ex. În loc de „Vorbeşti prea mult ! – poţi spune „Când nu îmi dai posibilitatea să spun ce cred (descrierea comportamentului) devin nervos şi frustrat !”(emoţia şi consecinţa).

2.Control vs. orientare spre problemă- mesajele prin care avem tendinţa de a controla interlocutorul trebuie înlocuite cu orientarea spre problemă ajutând interlocutorul să identifice alternativele problemei sale fără a-i impune soluţia.

3.Manipulare vs. spontaneitate-manipularea transmite mesajul de non–acceptare şi neîncredere în deciziile celorlalţi. Alternativa acestei ineficiente comunicări este exprimarea spontană a opiniilor personale fără a–ţi impune punctul de vedere.

4.Neutralitate vs. empatie–neutralitatea sau indiferenţa în comunicare transmite mesajul că persoana cu care comunici nu este importantă pentru tine. Copilul care nu este ascultat cu atenţie de părinte sau de educator sau este tratat cu indiferenţă ajunge să creadă despre sine că nu este valoros şi nu merită să i se acorde atenţie. Comunicarea empatică previne reacţiile negative despre sine şi ceilalţi .

5. Superioritate vs. egalitate–atitudinea de superioritate determină formarea unei relaţii defectuoase de comunicare şi încurajează dezvoltarea conflictelor. Această atitudine vine în contradicţie cu acceptarea necondiţionată şi respectul fiecărei persoane indiferent de abilităţile sau nivelul său educaţional. Studiile demonstrează că persoanele cu competenţe intelectuale şi sociale dezvoltate comunică mai eficient într-o formă de egalitate şi acceptare şi nu de superioritate care este considerată ca fiind o formă de nedezvoltare a abilităţilor de relaţionare.

Exprimarea emoţională-ajută unei bune comunicări. Nu de puţine ori dificultăţile de comunicare au fost determinate de inabilitatea de recunoaştere şi exprimare a emoţiilor, de teama de autodezvăluire. Exprimarea emoţională poate fi îmbunătăţită prin: discutarea , provocarea, şi cotracararea miturilor despre emoţii, identificarea şi recunoaşterea diferitelor tipuri de emoţii, identificarea evenimentelor sau situaţiilor care declanşează emoţia, identificarea modalităţilor de exprimare comportamentală a emoţiei, exprimarea emoţiei printr-un limbaj adecvat, învăţarea exprimării clare a ceea ce simţi, acceptarea responsabilităţii pentru ceea ce simţi-ca formă de validare personală.

Bibliografie :

Băban, Adriana–coordonator, Consiliere educaţională, Copyright, Cluj –Napoca, 2003;

Cucoş, Constantin-Pedagogie, ediţia a II a, Polirom, Iaşi, 2002;

Vernon, Ann-Consilierea în şcoală. Dezvoltarea inteligenţei emoţionale prin educaţie raţional-emotivă şi comportamentală, Ed.ASCR, Cluj –Napoca, 2004;

* * * -Învăţământul primar-Revistă dedicată cadrelor didactice, Ed.Miniped, Bucureşti, 2006 ;

92. MODALITĂŢI DE ABORDARE INTERDISCIPLINARĂ A TEMATICILOR DE MATEMATICĂ ŞI EXPLOAREA MEDIULUI, GEOGRAFIE ŞI ŞTIINŢE ALE NATURII LA CICLUL PRIMAR

Prof. Bogdan Alina-Școala Gimnazială Țuglui, Dolj

Studierea geografiei satisface curiozitatea şcolarului mic, nevoia de cunoaştere a lumii deoarece învăţarea geografiei îşi propune ca obiectiv să-i facă pe elevi să cunoasca în afara orizontului familial tot ceea ce există în lume.

Obiectul de studiu al geografiei care este suprafaţa pământului, mediul înconjurător cu toate componentele sale, presupune interdisciplinaritate, o fuziune incontestabilă între cunoştintele despre natură şi elemente geografice.

Matematica şi exploarea mediului, ca discipline integrate, sunt necesare pentru includerea copiilor în cadrul natural uman şi social în care se vor desfăşura primii lor ani de viaţă, iar la geografie vor înţelege problema adaptării omului la mediul lor, nevoia acestora de a-l transforma spre folosul lor şi nu în ultimul rând necesitatea lui.

Obiectul de studiu al geografiei prevede o interdisciplinaritate, o fuziune incontestabilă între geografie şi elemente de cunoaştere a mediului înconjurător.

Modificarile operate în planul de învăţământ privitoare la geografie, vizează o nouă concepţie a celor trei funcţii: informativă, formativă şi instrumentală cu accent pe latura formativ-instrumentală. Astfel, la clasa pregatitoare, I şi clasa a II-a se studiază disciplinele integrate „ **Matematica si exploarea mediului** ", la clasa a III-a şi clasa a IV-a se studiază obiectul „**Ştiinţe ale naturii**", facilitând perceperea într-o strânsa corelare a fenomenelor fizico-geografice şi a cunoştinţelor despre plante şi animale. În clasa a IV-a se păstrează denumirea obiectului "**Geografie"** studiindu-se şi cunoştinţele despre natură legate de subiecte de geografie.

Ca metodologie didactică, interdisciplinaritatea trebuie înţeleasă în două acepţiuni: pe verticală, ceea ce presupune organizarea predării prin evidenţierea legăturilor dintre disciplinele ce compun ştiinţa-ştiinţa geografiei- şi pe orizontală, care impune reliefarea relaţiilor unei discipline de învăţământ-geografia cu alte discipline.

În primul caz, interdisciplinaritatea urmăreşte însuşirea de către elevi, în cazul geografiei, a obiectelor, fenomenelor, proceselor care servesc la formarea sistemului de noţiuni geografice cu care operează geografia.

În al doilea caz, interdisciplinaritatea are în vedere relaţiile geografiei cu alte discipline şcolare din învăţământul primar, mai ales cu cele ale cunoştinţelor despre natură, întrucât pe toate treptele de învăţământ, obiectul de studiu al geografiei este suprafaţa pământului, mediul înconjurător cu toate componentele sale, primare, derivate şi antropice.

În învăţământul primar, pot fi stabilite un număr însemnat de teme la care se pretează predarea interdisciplinară, mai ales a unora care sunt înscrise în programa de cunoaşterea mediului, ştiinţe şi geografie şi care fac referiri la climă, vegetaţie şi animale din orizontul apropiat (sat, comună) şi cel mai îndepărtat (judeţ, ţară).

Iată cum este realizată această interdisciplinaritate la clasa a IV-a, cunoştinţele despre natură cu geografia: aerul la Clima, apele la capitolul Apele, petrolul, gazele, cărbunii la Activităţi industriale etc.

Prin predarea geografiei, explorarea mediului şi ştiinţelor naturii prin prisma interdisciplinarităţii, se realizează una din sarcinile cele mai importante ale procesului instructiv-educativ : sa lămurească fenomenele vieţii, să prezinte natura şi activitatea oamenilor în necontenită mişcare şi dezvoltare, sa studieze obiectele şi fenonomenele în cea mai strânsă legatură şi dependenţă,

să realizeze unitatea dintre ştiinţă şi practică. Începând cu clasa pregatitoare elevii îşi formează primele reprezentari şi noţiuni despre mediul înconjurător.

În manualul de **limba română** pentru clasa a IV-a, există numeroase lecţii cu conţinut geografic : „In Vrancea", „Iarna", „Delta Dunării" , „Legenda Mureşului şi Oltului" etc. Astfel de lecţii anticipeaza însuşirea unor cunoştinţe de geografie, înţelegerea unor fenomene, explicarea cauzalităţii altora.

La lecţiile despre apele curgătoare am apelat la lecţia „Pe Argeş în jos", în care Alex. Vlahuţă descrie frumuseţea Mânăstirii Curtea de Argeş şi curgerea râului Argeş :„.... *călător fără odihnă, trece hăulind pe spintecătura văilor şi undele lui vorbesc de măreţia şi frumuseţea Negoiului.. Şi câte frumuseţi n-au mai văzut undele Argeşului în lunga şi zbuciumata lui călătorie."*

Învăţând despre relief, am folosit descrierea lui Alecu Russo din „Cântarea României" : *„ Verzi sunt dealurile tale, frumoase pădurile şi dumbrăvioarele, spânzurate pe coastele dealurilor, limpede şi senin cerul tău;munţii se înalţa trufaş în văzduh; râurile cu brâie pestriţe ocolesc câmpurile... ".*

Tot prin intermediul lecţiilor de citire, copiii au aflat despre paradisul vieţuitoarelor din Delta Dunării, în „Delta Dunării", de M. Sorescu.

În cadrul lecţiilor de geografie, interdisciplinaritatea se realizează prin intermediul lecturilor geografice. Literatura română conţine nenumărate valori în acest sens. V. Alecsandri, N. Vlahuţă, G. Coşbuc, C. Hogaş nu numai că au treierat ţara, au cunoscut frumuseţile şi înfaţişarea ei, dar ne-au lăsat şi scrieri ce pot fi integrate în lecţii.

Cunoştinţele despre Câmpia Română le-am împletit cu citate din **literatură**, atât pentru a marca specificul peisajului cât şi importanţa acestei forme de relief: „.... *glia arată ca o mare liniştită. De la o zare la alta nu se vede decât aceeaşi suprafaţă netedă, pe care nimic nu vine să o tulbure. Mărginit numai de buza cerului, şesul pare un disc uriaş rotindu-se în jurul lui însuşi".(G.* Bogza-„ Cartea Oltului").

Tema „Apele din România", a avut ca introducere un citat ce reliefează mai multe feluri de ape*:„Dunărea bătrână îţi sărută poala, îţi aduce bogăţii de unde răsare soarele; râurile cele mai frumoase şi spumegânde, pâraiele cele repezi şi sălbatice caută neîncetat... "(A.* Russo -„Cântarea României").

La lecţia despre „ Munţii Carpaţi", am folosit cuvintele marelui N. Iorga: „*Întinsă, felurită, bogată, măreaţă şi fericită, Ţara Românească îşi are fruntea de stâncă în munte, pe care străinii şi oamenii învăţaţi îl numesc Carpatul... . Picioarele i se scaldă în Dunărea largă spre care curge toată viaţa râurilor noastre".*

De asemenea lecturarea unor texte literare poate impresiona puternic sufletul fraged şi sensibil al copiilor. Ei se întâlnesc cu personajele unor autori care au scris despre prietenia dintre om şi natură, dintre om şi animale: Lizuca şi Patrocle din „Dumbrava minunată" sau Fram din „Fram, ursul polar".

Lecţiile de **istorie** nu se pot desfaşura în condiţii optime decât folosind harta care permite localizarea evenimentelor din istoria neamului nostru în timp şi spaţiu, cât şi explicarea lor în funcţie de spaţiu şi timp. În prezentarea reliefului ţării noastre am arătat importanţa varietăţii formelor de relief în istoria neamului românesc.

În lecţiile despre Munţii Carpaţi, elevii au înţeles că strâmtorile si depresiunile au avut rolul principal în succesul de apărare al patriei noastre. Codrii au adapostit femeile, bătrânii şi copiii din calea duşmanilor, Basarab I a învins oastea puternică a lui Carol Robert la Posada într-un defileu, Mircea cel Bătrân l-a învins pe Baiazid într-un loc mlăştinos la Rovine. La Vaslui, într-o vale strâmtă cu dealuri , păduri şi mlaştini, oastea lui Ştefan cel Mare a învins pe turci. Exemplele pot continua.

Deprinderile formate la orele de **Arte vizuale si abilitati practice** îi ajută pe elevi să deseneze planul, harta, să modeleze din plastilină diferite obiecte din mediul înconjurător.

Nici animalele nu-i lasă indiferenţi. Pe copiii care au manifestat grijă faţa de animale şi păsări i-am antrenat în activitatea de confecţionare de colivii sau a unui acvariu,obiecte confecţionate din diferite deşeuri, pe care le-au putut folosi pentru îngrijirea unor păsări sau a peştişorilor. In timpul iernii au confecţionat căsuţe din lemn pentru păsările pe care le-au pus în copacii din preajma şcolii.

Obiecte confecţionate de elevi

Muzica este o alta disciplină care împleteşte cu succes acordurile cu geografia. Unele cântece pe care le învaţă copiii la muzică au în conţinutul lor elemente din natură- forme de relief. Cântece ca : „ O ţară mai frumoasă", „Cât de mult vei colinda", vin să accentueze frumuseţea acestei ţări, contribuie la dezvoltarea sentimentelor de dragoste şi preţuire pentru patrie. „ Valurile Dunarii", au constituit fondul muzical la lecţia „ Delta Dunării". „Balada" lui C. Porumbescu sau „ Rapsodiile" lui Enescu au constituit mijloace de a trezi interesul pentru orele de geografie în predarea reliefului.

Utilizarea interdisciplinară a cunoştinţelor de la diferite obiecte de învăţământ cu cele de geografie, ştiinţe şi explorarea mediului contribuie la unitatea procesului instructiv-educativ, reprezintă în acelaşi timp noul în lecţie; activizând elevii, se stimulează creativitatea, oferind posibilitatea viziunii pluridisciplinare a aceluiaşi fenomen.

Noua viziune de predare-învăţare a geografiei cu ştiinţele naturii şi exploarea mediului în procesul interdisciplinarităţii este o cale mai sigură, mai directă de sensibilizare a elevilor în procesul cunoaşterii geografiei, de înţelegere a componenţei şi structurii mediului înconjurător.

Dacă aş sintetiza avantajele interdisciplinarităţii la geografie, aceasta generează noi forme de organizare a cunoştinţelor deja existente, uşurează transmiterea de noi cunoştinţe şi asigură posibile dezvăluiri de ordin prospectiv în sensul aprecierii direcţiei de evoluţie a fenomenelor studiate.

BIBLIOGRAFIE:

- Tomesu V., Popa F.,Stan L., -„Metodica predării geografiei şi ştiinţelor naturii în ciclul primar", Ed. Ghe. Alexandru, Craiova, 1999
- Nicolaescu Nadia -„Permanenta întrepătrundere a educaţiei şi autoeducaţiei în formarea şi cizelarea personalităţii"- Revista de Pedagogie, nr. 1,Bucureşti, 1992
- Joiţa E -. „Pedagogia, ştiinţa integrativă a educaţiei", Ed. Polirom, Iaşi, 1999

93. ÎMBUNATAȚIREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

prof. înv. primar Boian Aurelia-Cornelia
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

„ Lectura este pentru spirit ceea ce exercitiul este pentru trup". (Mihai Beniuc)

Pornind de la întrebări şi constatări ce se înscriu în perspectiva evoluţiei didacticii actuale, lucrarea încearcă să contextualizeze cauzele obiective şi subiective ale crizei lecturii în şcoală, să contureze conceptul de competenţă lecturală, dar şi să valideze activităţi care provoacă gustul lecturii şi conduc la dezvoltarea competenţei lecturale.

„A citi însemnă a învăţa. E o formă de experienţă, sau mai bine zis, un multiplicator pentru experienţele noastre: căci, dacă ne-am mărgini la ceea ce putem trăi sau vedea în jurul nostru într-o viaţă de om, am fi foarte săraci". (Manolescu, 2004, p. 41)

I. Premisă

Trăim într-o perioadă caracterizată printr-o dinamică deosebită în toate domeniile, în plină restructurare şi sincronizare a învăţământului românesc cu cel european. De câţiva ani încoace, se vorbeşte tot mai insistent despre o „criză a lecturii" care atinge societatea şi şcoala românească. Nu este, însă, o criză specific românească. Ea există pe plan internaţional şi este combătută, cu toate forţele, de mulţi ani deja, în America de Nord, dar şi în majoritatea ţărilor Europei Occidentale. Încă din anii `80, de exemplu, în Franţa există numeroase asociaţii, programe educative şi culturale la nivel naţional, create în sprijinul promovării literaturii şi dezvoltării plăcerii lecturii în rândul tinerilor.

O importantă ameninţare împotriva lecturii vine însă din partea mijloacelor audio-vizuale, a computerului şi a televiziunii, care şi-a extins enorm influenţa, graţie dezvoltării posturilor private, a transmiterii emisiunilor prin cablu şi satelit, a multiplicării unor programe cu succes la marele public (sport, „talk-show"-uri, concursuri etc.), în genere a aplicării unei politici abile de adaptare la gustul majorităţii telespectatorilor. E incontestabil că mai toată lumea consumă azi un timp cu mult mai mare decât în trecut în faţa micilor ecrane, dar, după cum o arată indicii concordante, pare că elevii şi adolescentii suportă impactul principal, cu alte cuvinte ei sunt în primul rând cei care se îndepărtează de lectură în favoarea audio-vizualului.

Preocupată de soarta lecturii şi considerând că este de datoria şcolii şi a profesorului de *Limba şi literatura română* de a găsi puntea de comunicare prin care să cultive plăcerea de a citi, mi-am propus un demers prin care să aflu cum să îmbunătățim competențele de lectură în rândul elevilor noştri. Am format elevilor noştri competenţele necesare integrării în lumea contemporană? Au elevii noştri un „profil de formare european"? Acţiunile întreprinse de noi rezonează în timp? Ce ar mai fi de făcut în această direcţie?

II. Despre lectură şi importanţa ei în ciclul primar

Cartea este o comoară fără de preţ, în care unii îşi adună cele mai frumoase gânduri, ca alţii să le poată folosi în voie. Ea reflectă ca o oglindă lungul şir de secole ale vieţii omenirii, istoria luptei sale pentru existenţă, pentru un viitor mai luminos, suferinţele, bucuriile, înfrângerile şi biruinţele sale toate.

„Iubiţi cartea, îngrijiţi-o şi citiţi cât mai mult!" ne îndeamnă G.F.Morozov în lucrarea sa „Cărţi prietene", arătând importanţa cărţii pentru cititor. Tot el a afirmat că în compania personajelor nu i se urăşte niciodată. *„Personajele sunt gata să-mi răspundă la orice întrebare. Unii îmi povestesc despre lucruri de demult, alţii îmi dezvăluie tainele naturii, mă învaţă cum să trăiesc, alţii, cum să mor…Aceşti prieteni sunt cărţile mele…"*

Alegerea cărţilor potrivite este doar un prim pas. Al doilea pas şi tot atât de important este *deprinderea lecturii*, obţinerea eficienţei ei maxime în urma citirii unei cărţi. Cartea reprezintă mai întâi

cel mai complet depozit al inteligenţei omeneşti, înmagazinând în filele ei cunoştinţe, sensibilitate, fapte pe care le păstrează intacte un timp nedefinit.

Nu ignorăm radioul sau televiziunea, dar spre deosebire de aceste surse informaţionale şi de culturalizare trebuie să spunem că nimic nu poate înlocui cartea. Instruirea şi cultura nu se fac numai prin presă, prin radio şi cinematograf, prin televiziune sau cale orală. În afara cărţii nu poate fi concepută azi o cultură sistematică a individului şi implicit a societăţii. Importanţa lecturii este evidentă şi mereu actuală. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, făcându-se ecoul capacităţilor de gândire şi limbaj. Lectura elevilor este un act intelectual esenţial, care trebuie îndrumat şi supravegheat de şcoală şi familie. Importanţa lecturii este dată de aspectele educative pe care le implică:

-***aspectul coqnitiv***: prin lectură elevii îşi îmbogăţesc cunoştinţele despre lume, despre realitate;

-***aspectul educativ***: lectura contribuie esenţial la educarea copiilor în dimensiunile etice şi estetice;

-***aspectul formativ*** constă în faptul că lectura are drept consecinţă formarea şi consolidarea deprinderilor de muncă intelectuală, dezvoltarea gândirii, a imaginaţiei, a capacităţii de exprimare corectă şi expresivă.

Prin lectura elevilor la clasele primare se urmăresc **finalităţile**: consolidarea deprinderii de citire corectă, fluentă, conştientă şi expresivă, formarea şi dezvoltarea gustului pentru lectură, lărgirea ariei de informaţie a elevilor, creşterea interesului pentru cunoaşterea realităţii, îmbogăţirea şi dezvoltarea sentimentelor într-o gamă complexă, cunoaşterea şi înţelegerea valorilor etice, cultivarea sentimentelor, convingerilor, comportamentelor morale, dezvoltarea gustului estetic, îmbogăţirea şi activizarea vocabularului, dezvoltarea capacităţii creative, formarea idealurilor etice şi estetice, dezvoltarea capacităţii de a gândi, şi de a se exprima în conexiuni interdisciplinare, lărgirea orizontului imaginativ, al capacităţii de imaginare a unor universuri posibile, ca o anticipare a lumii viitorului.

Obiectivul lecturii îl constituie consolidarea deprinderilor de citire corectă, fluentă, conştientă şi expresivă. Fluența înseamnă citire aparent lipsită de efort, cu expresivitate și inflexiuni relevante ale vocii. Ea poate fi dezvoltată prin instruire direct, folosind cititul repetat sau prin incorporarea cititului repetat într-un context care este interesant și are sens.

III. Modalităţi de realizare a activităţilor de lectură

- **Munca cu cartea - citirea expresivă**

Metodologia lecţiilor de limba şi literatura română urmăreşte nu numai formarea deprinderilor de citire ci şi consolidarea acestora până la *citirea expresivă*. Citirea expresivă se bazează pe însuşirea tehnicilor de citire ca urmare a unor exerciţii susţinute. Realizarea unei citiri expresive implică toate celelalte calităţi ale citirii: corectă, conştientă, fluentă. Ea se bazează, în primul rând pe modelul oferit de învăţător şi pe alte surse de influenţare.

Lucrul cu cartea este de neînlocuit pe parcursul şcolarizării. Este necesar să- l apropiem pe copil, în mod conştient de universul cărţii. El trebuie să simtă bucuria lecturii, fiecare carte fiind „ o călătorie prin suflete, gânduri şi frumuseţi" afirma Mihail Sadoveanu.

Pentru a-i familiariza pe elevi cu instrumente ale muncii cu cartea, trebuie apelat la o metodă ce urmează calea parcursă de citirorul cu experienţă atunci când citeşte. Această metodă este lectura explicativă. Ea este o îmbinare a lecturii (a cititului) cu explicaţiile necesare, împreună ducând la înţelegerea mesajului textului.

Etapele sau componentele lecturii explicative prin care se face receptarea mesajului textului sunt următoarele:

- citirea integrală a textului;
- citirea pe fragmente şi analiza acestora;
- întocmirea planului de idei a textului;
- conversaţia generalizatoare;

- reproducerea textului pe baza planului;
- citirea de încheiere.

Procesul familiarizării elevilor cu tehnicile muncii cu cartea trebuie să includă şi formarea capacităţii de a folosi aceste tehnici potrivit genului şi speciei căreie îi aparţine fiecare operă citită. Faptul că textele de citire sunt atât de variate nu trebuie să ducă la concluzia că pentru fiecare din ele trbuie căutată o metodă nouă, nici măcar că fiecăruia trebuie să- i corespundă o anumită structură metodologică. Metoda rămâne aceeaşi: lectura explicativă.

- **Recenzia unor cărţi**

Constituie un alt mijloc de îndrumare a lecturii particulare, nefiind altceva decât rezumatul pe scurt al propriilor păreri despre lecturile citite. Fiind vorba de o formă de activitate mai dificilă pentru şcolarii mici, învăţătorul va dirija cu atenţie ,,comentariul'' respectiv prin întrebări adecvate. Elevii pot fi solicitaţi să-şi formuleze părerile asupra ,,operei'' respective, pe caietul de lectură sau pe foi de hârtie separate, fişe de carte, după un plan dat de învăţător care poate cuprinde :

- numele autorului şi titlul cărţii;
- despre ce se povesteşte în cartea respectivă (conţinutul foarte pe scurt) ;
- ce episod sau fragment le-au plăcut mai mult şi de ce ?;
- reprezentarea printr-un desen a unei scene care i-a plăcut mai mult.

Planul ,,recenziei'' poate fi diferit ; important este ca prin această activitate să se cultive interesul pentru citit şi capacitatea de a comenta, într-o manieră originală, accesibilă, o carte. Acest mod de lucru se foloseşte la clasele a III-a şi a IV-a. Forma orală, într-o manieră mai simplă, se poate utiliza şi la clasa a II-a, pe baza unei pregătiri suplimentare. Pe această cale, însăşi elevii fac recomandări pentru lectura unei cărţi.

- **Lecţiile de popularizare a cărţilor**

Lecţiile de popularizare a cărţilor, a unor scriitori, constituie, de asemenea, un mijloc de îndrumare a lecturii particulare. O carte pentru copii nou apărută se citeşte mai întâi de învăţător şi apoi se prezintă elevilor. În final se poartă o scurtă discuţie generalizatoare despre scriitorul şi operele respective, iar copiii îşi notează în caiete titlurile acestora, pentru a le procura de la bibliotecă sau din alte surse.

- **Organizarea expoziţiilor de carte**

Asemenea manifestări se pot organiza pe baza unei tematici (de exemplu : D*in viaţa elevilor, Din trecutul de luptă al poporului nostru, Povestiri despre necuvântătoare, Povestiri despre fiinţe dragi, etc.)* sau se expun cărţile nou apărute).

Pentru completarea expoziţiei, învăţătorul împrumută pe termen scurt cărţi de la biblioteca şcolii. Cărţile noi expuse sunt însoţite de scurte prezentări sau se extrag unele fragmente mai interesante. Ezpoziţia va fi mai atrăgătoare dacă vor fi şi materiale ilustrative, cum ar fi:

- **Ghicitorile literare** sunt mijloace pasionante ce-i invită pe copii la lectură.
- **Diafilmele, benzile audio şi video cu poveşti** constituie un alt important mijloc de îndrumare a lecturii. Ele prezintă operele literare în imagini vizuale şi auditive.
- **Dramatizările** făcute după unele texte literare i-au stimulat pe elevi să citească mai mult din dramaturgia românească.
- **Şezătorile literare** invită din nou elevii la lectură. Ele se organizează în cadrul clasei sau cu clase diferite. În cadrul acestor manifestări se invită şi părinţii elevilor. Se recită poezii, se dramatizează povestiri, se povestesc episoade mai interesante din opera unui scriitor. Se cântă în cor sau individual unele melodii pe versuri ale unor poeţi.
- **Medalionul literar** *consacrat aniversării unui scriitor*, în care se prezintă de către mai mulţi elevi fraze din critica literară ce elogiază opera şi activitatea scriitorului.
- **Concursuri:** concursurile-gen: ,,Cine ştie, câştigă!'' pe temă literară se organizează în cadrul clasei sau cu elevi din serii paralele. Se fixează bibliografia ce trebuie studiată de

elevi pe un timp mai îndelungat. Concursul e bine să fie sponsorizat cu premii pentru stimularea câştigătorilor.

Valorificarea textelor literare în ***serbări şcolare***, ***montaje literare***, ***şezători literare***, ***teatru literar***, ***procese şi jocuri literare***, constituie nu numai o splendidă activitate artistică, ci şi o formă de cunoaştere a cât mai multor opere literare.

IV. Concluzii

Acţiunile prezentate în această lucrare au contribuit atât la îmbunătățirea competențelor de lectură ale elevilor cât și la stimularea şi dezvoltarea gustului pentru lectură, la îmbogăţirea şi activizarea vocabularului, la dezvoltarea capacităţii de exprimare orală şi scrisă. Prin intermediul orelor de lectură elevii au fost antrenați și dirijați să-şi formeze capacitatea de a surprinde, de a descoperi conţinuturi şi forme ale realităţii exprimate printr-o multitudine de modalităti, să-şi extindă astfel aria cunoaşterii. Pătrunzând în diversitatea textelor literare, elevii au descoperit minunata împărăție a basmelor și poveștilor, atât de dulce și atât de frumoasă!

Cartea este învăţătorul care te conduce la bine, te face să te bucuri, să râzi şi să plângi. Ea îţi oferă posibilitatea să te opreşti mai multă vreme asupra unui pasaj, să te întorci la altul pe lângă care ai trecut în grabă, dar la care simţi nevoia să revii, să meditezi îndelung în timpul lecturii şi după ce ai terminat-o, să reiei cartea oricând doreşti. Să urmăm **exemplul scriitorului Mihail Sadoveanu**, care a spus: *"Mi-a plăcut să caut frumuseţile limbii şi puterea vie a imaginilor. Le-am găsit în multe cărţi ale trecutului şi în creaţia anonimă a folclorului spre care m-am aplecat totdeauna cu interes şi preţuire,... le-am învăţat de la înaintaşi şi de la dascălul meu de limbă... "*

Bibliografie:

- **Bernat Simona -** *Tehnica învăţării eficente, Presa Universitară Clujeană,* Cluj-Napoca, 2003;
- **Manolescu Nicolae -** *Lectura pe înţelesul tuturor*, Editura Aula, Braşov, 2003;
- **Pamfil Alina -** *Limba şi literatura română în şcoala primară – perspective complementare*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2008;
- **Şerdean Ioan -** *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993.

94. ABORDAREA INTEGRATĂ ÎN ÎNVĂŢAREA ŞTIINŢELOR NATURII

Prof. înv. primar Boian Mircea-Vasile
Școala Gimnazială Vad, jud. Cluj

Dinamica socială a ultimelor decenii aduce în faţa lumii contemporane o serie de provocări faţă de care educaţia nu poate rămâne indiferentă. Niciodată omenirea nu s-a confruntat simultan cu atâtea probleme complexe care implică analize şi rezolvări la scară planetară, cum ar fi: globalizarea, interculturalitatea, protecţia mediului, sărăcia, explozia informaţională, conflictele. Toate acestea revendică o abordare integrată şi în sfera educaţiei.

Pentru a face faţă schimbărilor caracteristice lumii contemporane, elevii au nevoie de competenţe strategice ca: abilitatea de a învăţa cum să înveţe, abilitatea de evaluare şi rezolvare de probleme. Profundele transformări din cadrul societăţii afectează direct şi sensul învăţământului românesc. Este nevoie de o abordare modernă, de un nou mod de gândire pentru depăşirea unor graniţe rigide între disciplinele de învăţământ în vederea explicării mai în profunzime a fenomenelor. Activităţile pe discipline trebuie să alterneze cu cele transdisciplinare pentru crearea unui context al predării integrate în care întreaga activitate să fie centrată pe elev, pe demersurile intelectuale şi afective ale acestuia.

La nivel curricular**, integrarea** înseamnă stabilirea de relaţii clare între cunoştinţele, capacităţile, competenţele, atitudinile şi valorile care aparţin unor discipline şcolare distincte.

Abordarea integrată/cross-curriculară propune o viziune holistă şi constructivistă asupra procesului de predare-învăţare, prin stabilirea unor grade diferite de integrare la nivelul obiectivelor, conţinuturilor, metodologiei, conceptelor etc., urmărind atingerea unor rezultate pentru care nu mai sunt suficiente cadrele unei anumite discipline.

Shoemaker subliniază că prin abordarea integrată educaţia este astfel organizată încât traversează barierele obiectelor de studiu, aducând împreună diferitele aspecte ale curriculum-ului, în asociaţii semnificative care să se centreze pe arii mai largi de studiu. Predarea şi învăţarea sunt văzute într-o perspectivă holistă, reflectând lumea reală, care este interactivă.

Integrarea are mai multe niveluri, corespunzătoare paşilor spre transdisciplinaritate:

- **transdisciplinaritatea:** reprezintă gradul cel mai elevat de integrare al curriculum-ului**. Abordarea integrată** la acest nivel se realizează prin *fuziune,* adică renunţarea completă la limitele disciplinelor de studiu implicate.**Transdisciplinaritatea** încorporează mai multe niveluri de intervenţie educativă. B. Niculescu arată că ,,disciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea sunt patru săgeţi ale unuia şi aceluiaşi arc: al cunoaşterii”.
- **pluridisciplinaritatea** sau **multidisciplinaritatea** se referă la faptul că o temă aparţinând unui anumit obiect de studiu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea rămânând nealterate ca structură şi menţinându-se independente între ele. **Abordarea integrată** la acest nivel se realizează printr-o *corelare* a demersurilor mai multor discipline, în vederea clarificării unei probleme din mai multe unghiuri.
- **interdisciplinaritatea** presupune o intersectare a diferitelor arii curriculare. În urma acestei intersectări pot lua naştere diferite obiecte de studiu. **Abordarea integrată** la acest nivel se realizează prin ignorarea limitelor stricte ale disciplinelor, căutând teme comune diferitelor obiecte de studiu, care pot duce la realizarea obiectivelor învăţării la un grad mai înalt.

Abordarea integrată are două dimensiuni:

- ***integrarea orizontală* –** reuneşte într-un ansamblu coerent două sau mai multe obiecte de studiu, aparţinând unor arii curriculare diferite;
- ***integrarea verticală*** – reuneşte două sau mai multe obiecte de studiu din aceeaşi arie curriculară.

În continuare mă voi referi la abordarea integrată la disciplina **Ştiinţe ale naturii.** Curriculum-ul de ***Ştiinţe ale naturii*** este structurat astfel încât permite variate legături între domeniile recunoscute sub denumirea de ***Ştiinţe ale naturii*** (este vorba de biologie, fizică, chimie), dar şi între acestea şi alte domenii din curriculum-ul învăţământului din ciclul primar.

Propun un model de aplicaţie a abordării integrate de tip vertical, la nivel interdisciplinar: *Evidenţierea experimentală a conducerii apei prin tulpină,* din cadrul unităţii de învăţare *Schimbare, transformare* - clasa a IV-a.

Detaliere a activităţii de învăţare- ***Evidenţierea experimentală a conducerii apei prin tulpină***

Activitatea se desfăşoară experimental. Captarea atenţiei elevilor poate fi realizată cu ajutorul experimentului 1.

Experiment 1: Se pune o garoafă într-un pahar cu apă în care, în prealabil, s-a turnat puţină cerneală. După câteva minute, se va observa colorarea vaselor conductoare din tulpină. Problema care li se pune copiilor este să stabilească ce şi cum s-a întâmplat. Opiniile înregistrate în prealabil pe fişa de lucru vor fi sistematizate pe tablă de către învăţător, pentru a putea trece la următorul experiment, care va evidenţia de ce urcă apa.

Experiment 2: Se ia un vas de sticlă în care s-a pus, în prealabil, apă colorată cu puţină cerneală, pentru a putea fi vizibil pentru elevi ceea ce se întâmplă. În vas se scufundă, vertical, o serie de tuburi de sticlă cu diametre diferite. Elevii vor observa că, dacă diametrul tubului este mare, apa colorată este la acelaşi nivel în tub, ca şi în afara acestiua. Cu cât se îngustează, însă, tubul, apa va urca în acesta din ce în ce mai sus. Este vorba de evidenţierea fenomenului de capilaritate (fenomenul poate fi observat, elevii putând trage concluzia că înălţimea de urcare a apei în tub este dependentă de micşorarea diametrului acestuia, fără a fi necesară introducerea termenului de capilaritate).

În acest moment, elevii ştiu că apa urcă în plante prin vase conductoare care sunt foarte subţiri, pentru ca înaintarea apei să poată avea loc. Se pune, însă, întrebarea dacă în tulpina plantei urcă numai apa. Un al treilea experiment va arăta că, o dată cu apa, în plantă pot pătrunde şi alte substanţe.

Experimentul 3: în două pahare cu apă se pune puţină sare, în primul, şi puţin zahăr, în cel de-al doilea. Se urmăreşte ce se întâmplă cu cele două substanţe. Elevii pot gusta apa din cele două pahare şi vor constata că acestea au gust sărat şi, respectiv dulce, ca şi substanţele care s-au dizolvat; în schimb, acum, substanţele respective se găsesc pretutindeni în apă, nu numai pe fundul vasului, deci vor putea fi transportate de acestea.

Concluzie: activitatea de învăţare propusă este un exemplu simplu de integrare între biologie (experimentul 1), fizică (experimentul 2) şi chimie (experimentul 3), pornind de la experimente simple şi fără a fi necesară definirea domeniilor individuale. O schemă simplă de integrare este dată în figura următoare, în care posibilităţile de integrare evidenţiate sunt mult mai largi:

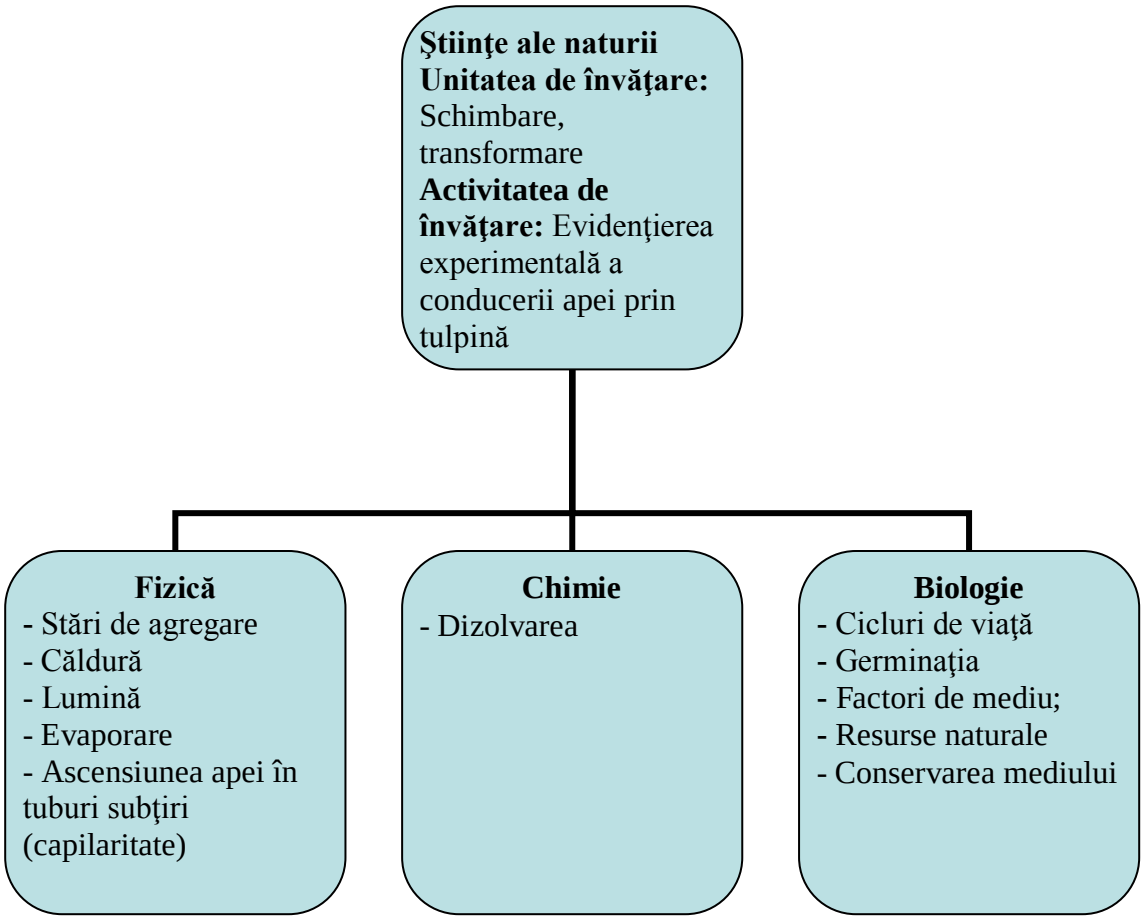

Alte posibilităţi de integrare se pot realiza între teme din cadrul ***Ştiinţelor naturii*** şi domenii din alte arii curriculare. Două exemple de acest fel sunt date în continuare , unul pentru clasa a III-a şi unul pentru clasa a IV-a. O astfel de abordare permite tratarea unei teme în cadrul mai multor discipline, din unghiurile de vedere şi cu instrumentele disciplinelor respective- este vorba despre **integrarea orizontală**. Tratarea unei teme în această manieră va produce o învăţare eficientă, prin realizarea mai multor conexiuni şi posibilităţi de accesare a informaţiei.

Abordarea interdisciplinară – clasa a III-a

Ştiinţe ale naturii: Activitatea propusă - Observarea şi recunoaşterea unor corpuri din mediul apropiat pornind de la caracteristicile acestora.

Matematică: Aplicaţii

- Rezolvarea unor probleme conţinând date legate de tema integratoare.
- Crearea unor probleme legate de tema integratoare.

- Măsurători, utilizând unităţi şi instrumente standard pentru lungimea corpurilor şi unităţi nestandard pentru volumul corpurilor.
- Jocuri didactice, folosind date despre însuşirile(formă, mărime, culoare etc.) corpurilor aflate în mediul apropiat.

Abilităţi practice: Aplicaţii

- -Selectarea materialelor necesare confecţionării unor produse/jucării după caracteristicile acestora.
- Realizarea unor produse care redau corpuri din mediul apropiat, pornind de la caracteristicile acestora (folosind procedee diverse: modelarea plastilinei, a lutului, împletituri, colaje, pliere şi şifonare a hârtiei).

- Aprecierea produselor obţinute, având drept criterii de apreciere însuşiri reale a acestora.

Literatura pentru copii: Aplicaţii

- Selectarea şi lectura unor poezii, poveşti, povestiri, legende etc., despre însuşirile şi caracteristicile unor plante şi animale din mediul înconjurător (legende despre animale, păsări, despre munţi, ape etc.).
- Compararea unor caracteristici ale unor corpuri cu caracteristicile altor corpuri.
- Alcătuirea unor compoziţii literare (compuneri, eseuri) pe baza caracteristicilor dominante ale unor corpuri.

Educaţie civică: Aplicaţii

- Formarea unor atitudini pozitive faţă de corpurile aflate în mediul înconjurător (îngrijirea şi păstrarea acestora).
- Formularea, conştientizarea şi respectarea unor reguli de conduită faţă de ceea ce ne înconjoară.
- Activităţi care au ca scop protejarea mediului înconjurător.

Educaţie plastică: Aplicaţii

- Realizarea unor compoziţii plastice, utilizând cunoştinţe dobândite în orele de ştiinţe referitoare la caracteristicile unor corpuri aflate în mediul apropiat.
- Realizarea unor compoziţii plastice în care sunt redate corpuri cu/fără viaţă din mediul înconjurător.

Abordarea interdisciplinară – clasa a IV-a

Ştiinţe ale naturii: Activitatea propusă – Tema ,,Pădurea". Aplicaţii

- Colecţionarea unor informaţii ştiinţifice despre pădure apelând la surse variate (scrise, orale, vizuale, experimentale).
- Fişe de lucru pentru sistematizarea cunoştinţelor ştiinţifice despre pădure, după criterii date: mediu de viaţă, importanţa, protejarea pădurii, proiecte, portofolii.

Matematică: Aplicaţii

- Măsurători utilizând unităţi şi instrumente de măsură pentru lungime(circumferinţa tulpinii unor copaci din pădure, înălţimea unor puieţi, dimensiunile frunzelor etc.).
- Jocuri matematice cuprinzând date despre pădure.
- Măsurarea cu mijloace nestandard a cantităţilor de precipitaţii căzute în diferite zone ale pădurii.
- Rezolvarea unor probleme conţinând date despre pădure.

Literatura pentru copii: Aplicaţii

- Selectarea unor texte literare în proză/versuri având, ca tematică, pădurea.
- Realizarea unor colecţii de texte literare pentru copii, structurate pe tematici ca: ,,Pădurea şi omul", ,,Pădurea şi anotimpurile" etc.
- Elaborarea unor eseuri simple, structurate sau libere, având ca temă – pădurea.

Geografie: Aplicaţii

- Realizarea unui proiect pe tema ,,Mijloace de orientare în pădure".
- Realizarea unui portofoliu structurat relevând specificul pădurii la câmpie, la deal, la munte.
- Realizarea unor referate, portofolii fişe de lucru vizând flora şi fauna din pădurile din ţara noastră.

Arte: Aplicaţii

- Realizarea unor afişe/pliante pentru sărbătorirea ,,Zilelor pădurii".
- Picturi reprezentând pădurea în diferite ipostaze.
- Lucrări plastice pe lemn.
- Reprezentarea prin mijloace plastice a unor descrieri vizând pădurea.
- Concurs de desene: ,,Pădurea în ochi de copil".
- Cântece despre pădure şi despre vietăţile pădurii.

Educaţie civică: Aplicaţii

- Cerc şcolar: ,,Prietenii pădurii".
- Concursuri tematice: ,,Să fii bun cu pădurea"- discuţii, şezători, expoziţii, având ca obiectiv selectarea şi elaborarea unor mesaje vizând protecţia pădurii şi importanţa ei pentru om.
- Activităţi practice pentru întreţinerea pădurii: ,,Fiecare copil- un pom".

Educaţie fizică: Aplicaţii

- Drumeţii, excursii turistice la pădure sau de cercetare a pădurii.
- Jocuri sportive în pădure sau în apropierea pădurii.
- Sesiuni de comunicări, referate, discuţii cu privire la rolul educaţiei fizice în dezvoltarea armonioasă a organismului şi importanţa pădurilor pentru sănătatea oamenilor.

Concluzii:

Activităţile integrate lasă multă libertate de acţiune şi exprimare atât învăţătorului, cât şi elevilor. Ele s-au dovedit a fi o modalitate plăcută şi eficientă de învăţare , au favorizat o învăţare activă integrată, au fost un bun prilej de verificare şi testare a capacităţilor intelectuale, a aptitudinilor creatoare ale elevilor, oferindu-le în acelaşi timp posibilitatea de a se exprima pe ei înşişi.

Bibliografie

1. Cuciinic, Constanţa, ,,*Activităţi de învăţare – Cunoaşterea mediului înconjurător, clasa I"*,Aramis, Bucureşti, 2003;
2. Cucoş, Constantin, ,,*Pedagogie"*, Polirom, Iaşi, 2002;
3. D' Hainaut, L., ,,*Interdisciplinaritate şi integrare",* în *Programe de învăţământ şi educaţie permanentă,* EDP, Bucureşti, 1971;
4. ,,*Ghid metodologic de aplicare a programei şcolare de ştiinţe ale naturii la clasele a III-a – a IV-a"*, Document MEN, Consiliul Naţional pentru Curriculum, Bucureşti, 2001;
5. ,,*Învăţământul primar"*- Revistă dedicată cadrelor didactice, nr. 2 - 3, 2004.

95. LECTURA MATEMATICĂ

Prof. înv. primar Borş-Humulescu Elena-Iulia
Colegiul Național „Ștefan cel Mare”, Tg. Neamț, județul Neamț

Motto:” Ştim că cinci fără patru fac unu,
dar un nor fără o corabie nu ştim cât face.”
(Nichita Stănescu – Altă matematică)

Pornim în redactarea celor ce urmează de la premisa că matematica este la baza tuturor inovaţiilor ştiinţifice şi tehnologice din zilele noastre şi că este una dintre zonele profunde şi frumoase ale gândirii umane. Lectura, constituind unul dintre cele mai importante obiective ale actului citirii, în sensul larg al cuvântului, reprezintă formarea şi dezvoltarea gustului pentru a citi, în aşa fel încât cartea să devină prietenul fidel şi nedespărţit al cititorului. Lectura angajează în mintea şi sufletul copiilor valori formativ-educative, reprezentând una dintre activităţile complexe şi importante ale omului modern. Prin lectură, indiferent de natura acesteia, elevii sunt îndrumaţi spre a-şi forma şi dezvolta capacitatea de a descoperi conţinuturi şi forme ale realităţii exprimate într-o multitudine de modalităţi de expresie, de a le asocia unele cu altele, extinzându-şi astfel aria cunoaşterii.

În cadrul lecţiilor de matematică, trebuie urmărită în permanenţă depăşirea barierei dezbaterii liniare, de tipul: „Despre ce este vorba în problema dată?”, care urmăreşte dezvoltarea sau sintetizarea conţinutului unei probleme/ unui exerciţiu, trecerea în sfera reflecţiei, a comunicării unui conţinut, fructificând textul sub aspectul expresivităţii, valenţelor educative, raportului dintre teorie şi practică. Este cunoscut faptul că, atât la grădiniţă, cât şi în familie, copilul se formează ca ascultător de lectură. De aceea, încă din primii ani de şcoală trebuie să trezim interesul pentru citit, să-l îndrumăm pe copil în aşa fel încât lectura să devină o deprindere statornică, iar cu timpul, acesta să conştientizeze că lectura este o activitate individuală cu caracter permanent. Toate acestea, pentru că „a învăţa matematica – nu înseamnă doar a învăţa să rezolvi ecuaţii, inecuaţii, să calculezi arii, volume pentru diverse corpuri etc., dar şi să citeşti, să interpretezi realul în mod raţional, să te apropii de modelele ce reprezintă exemple de rigoare, să dezvolţi capacităţile de analiză, sinteză şi critică constructivă”, după cum afirmă prof. univ. Ioan Tofan. Astfel, problemele practice, cum ar fi: „Ionel are acelaşi număr de luni cât are bunicul său de ani şi acelaşi număr de zile câte săptămâni are tatăl său. Ştiind că cei trei au împreună 140 de ani, ce vârstă are fiecare?” sunt evident mai interesante şi necesită mai mult timp de rezolvare, atenţie şi concentrare decât banalul exerciţiu „12n + 7n + n = 140”.

Încă de la vârste fragede, încercăm să formăm copii pe care îi intruim, în concordanţă cu realitatea. Prezentarea noţiunilor teoretice în cadrul unei lecţii de predare, însoţită de planşe, filme, muzică, stârneşte întotdeauna interesul elevilor, care reţin mult mai bine noile noţiuni, fiindu-le stimulată memoria, dar şi dorinţa de a citi/ şti mai multe. În momentul în care elevul este mai interesat de conţinutul prezentat, se întrerupe prezentarea şi se recomandă citirea individuală a textului, stabilindu-se termenul până la care se poate realiza acest lucru. De asemenea, pot fi cerute informaţii suplimentare despre noţiunea prezentată, urmând ca acestea să fie expuse de copii la expirarea termenului stabilit, profesorul verificând, în ore speciale, în ce măsură s-au înţeles noţiunile sau dacă elevii pot opera cu noile informaţii. Trebuie ca ei să înţeleagă că dragostea pentru lectură nu se moşteneşte, nu se învaţă, ci se dezvoltă prin apropiere de lumea minunată şi sensibilă a „cuvintelor potrivite”.

Se zice adesea că, a face matematică înseamnă a rezolva probleme. Dar, se remarcă faptul că există doi poli ai activităţii matematice: rezolvarea problemelor „una câte una” şi a descoperi sau sistematiza metode de cercetare a problemelor. Numeroşi profesori de matematică de la institutele de cercetări din Vest doresc a da un rol important problemelor în activitatea elevilor, plasându-i

într-o postură de învăţare care conduce la: a încerca - a presupune - a testa - a proba. Însă preocuparea de a reda sens matematicii, trebuie să arate elevilor că teoria pe care o învaţă este soluţia unor probleme şi că ei pot, într-o anumită măsură, să regăsească ei însişi soluţii proprii asupra problemelor care se pun, preocupare în egală măsură legată de ipotezele de învăţare didactice care fac să apară noţiunea de situaţie-problemă.

În loc să considerăm că matematica este o ştiinţă „terminată" pe care ne-o transmite un profesor, sau o carte, sau să o considerăm doar prin prisma manualului, a culegerii din care rezolvăm probleme, trebuie schimbată mentalitatea, astfel încât să considerăm matematica dintr-un al treilea punct de vedere: o ştiinţă vie care are propria sa dezvoltare şi logică. În mod natural, alte puncte de vedere au partea lor de adevăr şi este ideal ca ele să coexiste în învăţământ şi totuşi dacă sunt întrebaţi elevii şi chiar unii profesorii, se constată adesea că ei iau în considerare primele două puncte de vedere amintite mai sus. De exemplu, elevii nu-şi pot imagina în ce ar mai putea consta cercetarea în matematică ... a mai rămas ceva de descoperit?! Mulţi gândesc că matematica e dezvoltată unic din aplicaţii, ceea ce istoric este fals, inclusiv în epoca contemporană. Pentru elevi, cercetarea unei probleme se rezumă cel mai adesea în a ghici intenţiile profesorului (în sensul găsirii capitolului/ cărţii de unde el a extras problema). Astfel, detaliile de redactare a enunţului, momentul unde ea este pusă, au o mare influenţă, însă atitudinea şi rolul profesorului în timpul cercetării problemei sunt în egală măsură esenţiale pentru conturarea pasiunii pentru matematică.

Introducerea elevilor în activitatea de rezolvare a problemelor se face întotdeauna progresiv, antrenându-i în depunerea de eforturi mărite pe masură ce înaintează în studiu şi pe măsură ce experienţa lor rezolutivă se îmbogăţeşte. Odată cu învăţarea primelor operaţii aritmetice, se începe rezolvarea pe cale orală şi pe bază de intuiţie, a primelor probleme simple; ulterior, elevii ajung să rezolve aceste probleme şi în formă scrisă. Un moment de salt îl costituie trecerea de la rezolvarea problemelor simple la rezolvarea problemelor compuse. Varietatea problemelor pe care le rezolvă elevii sporeşte efortul mintal şi eficienţa formativă a activităţii de rezolvare a problemelor. Când elevul are de rezolvat o problemă asemănătoare cu cele rezolvate anterior sau o problemă-tip, el este solicitat să recunoască tipul de problemă căruia îi aparţine problema dată. Prin rezolvarea unor probleme care se încadreaza în aceeaşi categorie, având acelaşi mod de organizare a judecăţilor, acelaşi raţionament, în mintea elevilor se fixează principiul de rezolvare a problemei, schema mintală de rezolvare. În cazul problemelor tipice, această schemă se fixează ca un algoritm de calcul, algoritmul de rezolvare a problemei. Dar, în cazul când elevul întâlneşte probleme noi, necunoscute, unde nu mai poate aplica o schemă mintală cunoscută, gândirea sa este solicitată în găsirea căii de rezolvare; experienţa şi cunoştinţele de rezolvare, deşi prezente, nu mai sunt orientate şi mobilizate spre determinarea categoriei de probleme şi spre aplicarea algoritmului de rezolvare. Elevul trebuie ca, pe baza datelor şi a condiţiei problemei, să descopere drumul spre aflarea necunoscutelor. În felul acesta realizează un act de creaţie, care constă în restructurarea datelor propriei sale experienţe şi care este favorizat de nivelul flexibilităţii gândirii sale, de capacitatea sa combinatorică şi anticipativă. În rezolvarea unei probleme, lucrul cel mai important este citirea cu atenţie a enunţului problemei, urmat de construirea raţionamentului de rezolvare, a şirului de judecăţi orientate către descoperirea necunoscutelor.

Rezolvarea oricărei probleme trece prin mai multe etape. În fiecare dintre aceste etape, datele problemei apar în combinaţii noi, reorganizarea lor la diferite nivele ducând către soluţia problemei. Este vorba de un permanent proces de analiză şi sinteză (prin care elevul separă şi reconstituie, desprinde şi construieşte raţionamentul care conduce la soluţia problemei), de o îmbinare aparte a analizei cu sinteza, caracterizată prin aceea că diferitele elemente luate în considerare dezvăluie mereu noi aspecte (analiza), în funcţie de combinaţiile în care sunt plasate (sinteza). În fiecare etapă are loc un proces de reorganizare a datelor şi de reformulare a problemei, pe baza activităţii de orientare a rezolvitorului pe drumul şi în direcţia soluţiei problemei.

Aceste etape sunt:

- cunoaşterea enunţului problemei – considerând că „o problemă bine înţeleasă este pe jumătate rezolvată", după cum spunea Eugen Rusu, aceasta este etapa de început în rezolvarea oricarei probleme. Cunoaşterea enunţului problemei se realizează prin intermediul lecturii. Se poate

repeta problema de mai multe ori, până la însuşirea ei de către toţi elevii. Se vor scoate în evidenţă anumite date şi legăturile dintre ele, putând fi scrise pe tablă şi pe caiete datele problemei.

- înţelegerea enunţului problemei - nu este posibil ca elevul să formuleze ipoteze şi să construiască raţionamentul rezolvării problemei decât în măsura în care cunoaşte termenii în care se pune problema. Datele şi condiţia problemei reprezintă termenii de orientare a ideilor, a analizei şi sintezei, precum şi a generalizărilor ce se fac treptat pe masură ce se înaintează spre soluţie. Aceste informaţii trebuie recepţionate în mod optim de către elevi prin citirea cu multă atenţie a textului problemei.
- analiza problemei şi întocmirea planului logic - este etapa în care se produce eliminarea aspectelor ce nu au semnificaţie matematică şi se elaborează reprezentarea matematică a enunţului problemei. Transpunând problema într-un desen, într-o imagine sau într-o schemă evidenţiem esenţa matematică a problemei.
- alegerea şi efectuarea operaţiilor corespunzătoare succesiunii din planul logic – această etapă constă în alegerea şi efectuarea calculelor din planul de rezolvare, în conştientizarea semnificaţiei rezultatelor parţiale ce se obţin prin calculele respective şi a rezultatului final.
- activităţile suplimentare după rezolvarea problemei constau în: verificarea soluţiei problemei, găsirea altor metode de rezolvare şi alegerea justificată a celei mai bune; este etapa prin care se realizează autocontrolul asupra felului în care s-a însuşit enunţul problemei, asupra raţionamentului realizat şi a demersului de rezolvare parcurs. După rezolvarea unei probleme se recomandă fixarea algoritmului ei de rezolvare, scrierea datelor problemei şi a relaţiilor existente într-un exercitiu sau, după caz, în fragmente de exerciţiu, ca o cerinţă care nu duce la schematizarea, la fixitatea sau rigiditatea gândirii, ci, din contră, la cultivarea şi educarea creativităţii, la antrenarea sistematică a intelectului elevilor.

O mare importanţă în rezolvarea problemelor o are înţelegerea structurii problemei şi a logicii rezolvării ei. Elevul trebuie să cuprindă în sfera gândirii sale întregul „film” al desfăşurării raţionamentului şi să-l reţină drept element esenţial, pe care apoi să-l generalizeze la întreaga categorie de probleme. Pentru a ajunge la generalizarea raţionamentului comun al unei categorii de probleme, elevii trebuie să aibă formate capacităţile de lecturare corectă, analiză, înţelegere a datelor problemei, observare a condiţiei problemei şi de orientare logică a şirului de judecăţi.

Concluzia este următoarea: numai citind poţi înţelege tainele universului, formându-ţi baza trainică a culturii individuale, dezvoltându-ţi posibilitatea de comunicare cu alţi oameni, accentuând ecoul capacităţilor de gândire şi limbaj.

Bibliografie:

1) Rusu Eugen - Problematizare şi probleme în matematica şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1978
2) Tofan Ioan – Itinerarii Matematice / note de curs, Editura Alexandru Myller, Iași, 2012

96. INIŢIATIVE DIDACTICE

Prof. înv. primar Borugă Maria
Şcoala Gimnazială Nr. 3 Rovinari, Gorj

Educaţia este unul dintre factorii determinanţi care concură la evoluţia unei societăţi, a unei ţări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri etc., categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăţi contemporane.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învăţământ din România. Acest fapt a determinat şi o modificare a percepţiei cadrelor didactice asupra modului în care înţeleg să îşi exercite profesia, mai ales că în noile condiţii este nevoie de o legătură tot mai puternică între şcoală şi societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-şi exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalţi colegi cadre didactice, directorul unităţii şcolare, inspectori şcolari, părinţi.

Dar şcoala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realităţile din instituţiile de învăţământ, realităţi pe care ni le oferă actorii şcolii, ne duc la această concluzie.

Este nevoie de o repunere în discuţie a valorilor pe care trebuie să le transmită şcoala şi modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale `n educaţie pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesaţi să înveţe; mulţi dintre ei nu mai arată faţă de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul şi la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovaţii în modul de organizare a învăţării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulţi părinţi nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situaţia şcolară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eşecului şcolar sunt cele familiale; în unele şcoli nu se pot dezvolta programe extraşcolare deoarece nu sunt resurse.

O problemă aparte o constituie faptul că mulţi dintre elevii noştri ştiu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înţeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puşi să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experţi ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii profesori sunt demotivaţi, tratându-şi uneori munca superficial; programa şcolară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulţi elevi provin din medii sărace şi sunt nevoiţi să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Dată fiind situaţia, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoştinţe, cât şi să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educaţiei.

Schimbarea atitudinii didactice în mediile şcolare actuale este o problemă complexă. Societatea foloseşte diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învăţământului. Se desfăşoară multe programe, dar uneori ele nu au rezultatele dorite. Prin tradiţie, şcoala consideră că are datoria să reziste în faţa presiunilor din exterior, având ca obiectiv să asigure continuitatea culturală, iar nu să provoace schimbări culturale. Dat fiind faptul că şcoala opune rezistenţă faţă de criticile venite din afară, diagnosticarea deficienţelor, care este în mod normal condiţia prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

Profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generaţia următoare, dar există multe aşteptări contradictorii. Mulţi profesori se implică energic în activitatea educaţională şi în cea a şcolii ca instituţie, dar unele influenţe negative exterioare pot avea repercusiuni distructive asupra actului educaţional. Aceşti dascăli sunt mai predispuşi să accepte noul şi metodele moderne de predare-învăţare. Pe de altă parte, sunt şi cadre didactice care nu au interesul să admită că schimbările sunt necesare.

În unele cazuri însă este greu să se obțină informații demne de încredere pentru a ști când metodele folosite au nevoie de modificări pentru că elevii, beneficiarii direcți ai actului de predare-învățare, nu sunt tot timpul încurajați în a-și spune părerea despre profesori și despre eficiența muncii acestora. Unii profesorii se simt obligați să schimbe metodele de predare-învățare, considerând că e imposibil de dovedit în timp real că o metodă ar fi mai potrivită decât alta pentru obținerea unor rezultate mai bune. Atunci când li se cere să adopte metodele altor colegi, dovedite deja a fi mai eficiente, ei consideră asta drept o critică față de propriul lor comportament, ceea ce este o apreciere eronată. Nu e vorba de o critică distructivă, ci de oferirea unor soluții alternative.

În ziua de azi, profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali etc.

Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori. Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm și conștientizare, pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. Pretențiile sunt cu totul altele în prezent. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greșite. Dar prezentul și viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă:

a) factorilor instituționali/administrativi coordonare și ghidare, resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului etc.;

b) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor, recunoaștere academică;

c) elevilor și studenților acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare.

În acest context, utilizarea calculatorului la orele de curs devine nu doar un moft, ci, treptat, o necesitate și o inițiativă didactică. Fiecare profesor își poate realiza o prezentare scurtă a lecției în programul PowerPoint, o prezentare care îl poate ajuta foarte mult la oră și îl poate scuti, mai ales la clasele mai mari, de scrierea lecției pe tablă. Tehnologia are acest rol de substituție și reproduce sau automatizează practicile educaționale deja existente; calculatorul joacă rolul de „hârtie electronică”, prezentând aceleași texte tipărite pe suport hârtie. Acest tip de utilizare nu aduce transformări extraordinare, dar ușurează mult munca profesorului. Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la orice disciplină și la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecție putem prezenta lecții în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă profesorului îi rămân la dispoziție diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Așa cum fiecare elev are un stil propriu de învățare, fiecare cadru didactic are propriul stil de predare. Stilul de predare înseamnă „personalizarea" modalităților de acțiune ale cadrului didactic în situațiile specifice de lucru cu elevii. Stilurile de predare au un caracter unic, personal, cu o anumită dominantă, pentru fiecare cadru didactic în parte. De recomandat este adaptarea stilului de predare stilurilor de învățare ale elevilor, deoarece într-o singură clasă de elevi există mai multe „personalități", mai mult sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește capacitatea de receptare a noilor informații pe care profesorul le aduce în fața elevilor. Tocmai de aceea, nevoia dezvoltării profesionale continue trebuie să fie un obiectiv pentru fiecare cadru didactic.

Stilul de predare se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări. Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor. Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt: implicarea participării active a elevilor; interacționarea cu fiecare elev; pregătirea conștiincioasă pentru fiecare activitate cu elevii; adaptarea predării diverselor stiluri de învățare; stabilirea obiectivelor; respectarea programului și a termenelor stabilite; oferirea feedbackului; manifestarea încrederii în elevi și așteptări înalte din partea acestora; dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare; încurajarea exprimării elevilor; folosirea noilor tehnici informaționale.

Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice. Amintim doar câteva dintre acestea: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute etc.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Bibliografie

1. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea,. D., Petrescu. P. (coord.), Nevoi şi priorităţi de schimbare educaţională în România – fundament al dezvoltării şimodernizării învăţământului preuniversitar, 2006, www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246.

2. Hassenforder. J., Inovaţia în învăţământ, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1976.

97. COPIII CU CES FAC PARTE DIN FAMILIA CLASEI NOASTRE

Prof. inv primar Brezan- Şerban Ionela Alina
Şcoala Gimnazială „Basarab I" –Curtea de Argeş

„*Şcoala pentru toţi*" reprezintă dezideratul maximei flexibilităţi şi toleranţe în ceea ce priveşte diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice şi psihologice existente între copii, scopul fiind acela de a le oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conform trăsăturilor individuale de personalitate.

Şcoala zilelor noastre nu trebuie să mai fie una doar a performanţelor, a abordărilor academice, a acumulării cantitative de cunoştinţe, ci una calitativă în care să se măsoare progresul fiecăruia, să fie o şcoală pentru toţi, dar în acelaşi timp pentru fiecare.

Acest fapt impune gândirea unei structuri care să îmbine flexibil şi eficient demersurile din toate domeniile, proces care implică formarea unei atitudini pozitive faţă de integrare şi faţă de incluziune. Manifestată la nivelul întregii societăţi, această atitudine trebuie să respecte principiul normalizării, adică asigurarea accesului, pentru toate categoriile de persoane, la tiparele existenţiale şi la condiţiile de viaţă cotidiană cele mai apropiate posibil de normele considerate normale pentru o viaţă obişnuită. Normalizarea trebuie să devină un deziderat de perspectivă al societăţii româneşti şi probabil va reprezenta unul din obiectivele de viitor ale Uniunii Europene.

Şcoala cu orientare incluzivă este cel mai eficace mijloc de a combate atitudinile discriminatorii, de a crea comunităţi primitoare, de a realiza educaţie pentru toţi, ţinând cont de toţi şi de fiecare în acelaşi timp. Este o şcoală accesibilă, flexibilă şi comprehensivă, care realizează co-educaţie, care este deschisă, tolerantă şi democratică.

Aceste principii sunt modele pe care mă bazez în cadrul procesului educativ desfăşurat la clasă. Caracteristicile şcolii incluzive sunt:

- Toţi copiii au dreptul la educaţie.
- Confirmă că toţi copiii pot învăţa.
- Toţi copiii au nevoie de o formă de sprijin pentru învăţare.
- Şcoala incluzivă este mai cuprinzătoare decât şcoala tradiţională şi înglobează educaţia pentru familie, comunitate şi alte oportunităţi de educaţie, în afara şcolii.
- Înseamnă schimbare de atitudine, comportament, metode de predare – învăţare, curriculum şi ambianţa clasei.
- Oferă elevilor şansa de a interacţiona. Unii copii se vor accepta pe sine mai uşor cu handicapul pe care-l au; ceilalţi copii vor înţelege că în viaţa de adult vor întâlni şi astfel de oameni demni şi ei de respect.
- Cadrul didactic este mult mai solicitat, dar nu poate să refuze unor copii dreptul de a învăţa, chiar dacă aceştia au nevoie de mai mult timp sau nu fac faţă întotdeauna unor sarcini primite.
- Adaptări de ordin material şi pedagogic se fac în funcţie de deficienţe. În procesul de formare – evaluare, cadrul didactic cooperează cu psihologul şcolii, logopedul, familia, medicul curant şi desfăşoară activităţi bine individualizate.
- O clasă incluzivă autentică cuprinde elevi de toate felurile, de la cei cu handicap sever, la cei normali, dotaţi şi chiar supradotaţi. Prin acest sistem educaţional se urmăreşte eliminarea etichetării, clasificării, categorisirii performaţionale ale elevilor, dându-le fiecăruia şanse egale în formarea lor, în funcţie de posibilităţile, aspiraţiile şi nevoile lui imediate.

Idealul *„şcolii pentru toţi*" presupune cuprinderea tuturor copiilor dezavantajaţi, indiferent dacă etiologia acestui dezavantaj este de natură somatică, psihologică sau socială. Pot fi identificate trei

mari principii a căror coroborare în practică poate servi în mod eficient la formarea unor atitudini dezirabile faţă de integrarea şcolară a copilului în dificultate. Sintetic exprimate, aceste principii sunt:

1.*Informare* — este indispensabil ca informaţia corectă, completă, neutră, provenind din surse autorizate să fie larg accesibilă cadrelor didactice. În cadrul activităţilor metodice se pot organiza astfel de informări periodice, urmate de discuţii care să permită identificarea elementelor forte, precum şi a punctelor vulnerabile din organizarea şcolii respective, astfel încât să fie cunoscute cât mai exact posibilităţile concrete de integrare şi limitele de acceptabilitate pentru fiecare colectiv şcolar în parte. Ar fi de dorit să existe un flux continuu de opinii, idei, propuneri care să fie discutate şi experimentate. Concomitent, trebuie să se intervină pentru corectarea acelor reprezentări eronate cu privire la caracteristicile psihice şi la capacităţile copiilor cu C.E.S. Este de presupus că accesul la informaţie, participarea la cursuri de perfecţionare în domeniul psihopedagogiei speciale, schimbul de idei şi opinii, evaluarea realistă a succeselor sau eşecurilor înregistrate, formarea unor reprezentări adecvate cu privire la obiectivele şi metodele specifice învăţământului integrat să conducă în timp la depistarea reticenţelor şi la schimbarea mentalităţilor.

2.*Colaborare* — trebuie să existe o comunicare sinceră şi directă între toţi cei implicaţi în procesul de integrare şcolară: cadre didactice titulare, profesori de sprijin, specialişti în psihopedagogie specială, părinţi ai copiilor obişnuiţi,precum şi părinţi ai copiilor în dificultate. Trebuie stabilite contacte cu comunitatea locală şi căutate modalităţi de iniţiere a unor acţiuni comune. Nu trebuie să se uite că acţiunea de integrare nu priveşte numai şcoala, ci se adresează în perspectivă întregii societăţi în care aceşti copii vor trebui să-şi găsească locul potrivit.

3.*Pragmatism* — este necesar să se ţină cont în proiectarea acţiunilor de integrare de specificul fiecărui context luat în considerare. Trebuie gândite acele modificări de ordin organizatoric care să nu destabilizeze programul claselor, dar nici să nu impună eforturi suplimentare din partea copiilor cu C.E.S. Este util să se profite de experienţele locale şi să se aplice acele strategii care s-au dovedit încununate de succes. De asemenea, să se ţină cont de posibilitatea de inserţie socio-profesională a absolvenţilor şi să se urmărească adaptarea cât mai bună a cunoştinţelor şi deprinderilor însuşite în şcoală la oferta pieţei muncii.

Strategiile de formare a unei conduite pozitive faţă de integrare trebuie să ţină cont de aceste principii şi să adopte modalităţi flexibile de aplicare, astfel încât să dobândească maximum de eficienţă. Pot să conturez câteva recomandări pe baza cărora să fie imaginate demersuri concrete, adaptate pentru fiecare situaţie în parte, care să amplifice competenţele cadrelor didactice :

a) Se impune, în primul rând, o cunoaştere profundă a particularităţilor psihologice şi socio-culturale ale copilului în dificultate. Astfel se obţin informaţii-cheie care identifică de la bun început acele coordonate pe care se poate interveni cu succes. Cadrul didactic din şcoala de masă se poate ghida după evaluările făcute de specialiştii în domeniu şi poate apela la competenţele profesorului de sprijin. Este important să existe mereu posibilitatea consultării cu ceilalţi parteneri în acţiunea de integrare şi să nu se creeze sentimentul că întreaga responsabilitate şi întregul efort îi aparţin.

b) Menţinerea unui climat optim în clasă reprezintă una din preocupările majore ale oricărui cadru didactic. Teama că tulburările de comportament şi autocontrolul deficitar pot crea probleme insurmontabile reprezintă una din cauzele majore ale reticenţei faţă de procesul integrării. Mulţi învăţători au fost de acord cu menţinerea în clasele lor a copiilor cu C.E.S. abia după ce s-au convins că aceştia nu le creau dificultăţi deosebite în plan comportamental. De multe ori, tulburările pot fi contracarate prin impunerea modelului de conduită dezirabil făcând apel la prestigiu şi autoritate, ceea ce înseamnă că, anterior, trebuie dobândit respectul copilului şi stimulată nevoia lui de a fi recunoscut de „copil bun”. De asemenea, presiunea exercitată de colectivul şcolar în direcţia conformării la normă este semnificativă şi ea poate fi folosită ca instrument modelator al conduitei, cu condiţia păstrării măsurii. Astfel, copilul cu C.E.S. se va simţi exclus şi persecutat şi va dezvolta reacţii de opoziţie, pierzând în acelaşi timp dorinţa de a dobândi un statut superior, valorizat pozitiv de către grup. Trebuie

să se ţină cont şi de faptul că aceste tulburări, mai ales cele de etiologie neurologică, nu pot fi întotdeauna ţinute sub control. O eventuală decizie de reorientare a copilului cu C.E.S. către alte forme de educaţie va ţine cont nu numai de interesul acestuia, ci şi de cel al colectivului în care se află.

c) Cadrul didactic trebuie să găsească cele mai eficiente metode de motivare a copilului în dificultate, astfel încât acesta să se adapteze cât mai bine la cerinţele vieţii în colectiv. Este necesar ca el să fie ajutat să-şi descopere interese, pasiuni, să-şi formuleze scopuri şi să persevereze în atingerea lor. Trebuie create situaţii didactice care să ofere posibilitatea trăirii succesului şi a dobândirii aprecierii din partea colegilor de clasă. O metodă de motivare este şi implicarea în activităţi ce presupun asumarea unor mici responsabilităţi. Achitarea corespunzătoare de aceste obligaţii conduce cu timpul la obişnuinţa de a duce lucrurile la bun sfârşit. De asemenea, creează premisele unei relaţii de încredere, afecţiune şi comunicare care consolidează şi dezvoltă conduitele dezirabile.

d) Este important să se evite crearea de cercuri vicioase care să amplifice manifestările nedorite în loc să le elimine. Este cazul copilului care, în virtutea unor sentimente de neglijare şi inferioritate, adoptă conduite deviante tocmai pentru a atrage atenţia asupra sa. Reacţiile punitive din partea cadrului didactic nu fac altceva decât să întărească aceste conduite şi să ofere copilului atuuri pentru confruntările ulterioare. Odată sesizată o astfel de situaţie circulară, trebuie eliminate acele elemente care-i furnizează copilului argumente pentru adoptarea unei conduite rebele. Primul pas constă tocmai în destructurarea antagonismelor create între copilul în dificultate şi cadrul didactic şi/sau între copilul în dificultate şi colegii săi de clasă. Al doilea pas constă în descoperirea unor interese comune şi în valorizarea reuşitelor de grup. Al treilea pas ar fi cel de atribuire a unor sarcini a căror îndeplinire corespunzătoare să atragă după sine aprecierea celorlalţi.

e) Relaţia cu părinţii copiilor obişnuiţi, ca şi cu cei ai copiilor în dificultate, nu trebuie să se rezume numai la aspecte privind situaţia şcolară sau la probleme de ordin financiar-administrativ. Este necesară o explorare a motivaţiilor şi intereselor acestora, o cunoaştere a opiniilor şi convingerilor lor cu privire la procesul integrării, a speranţelor care îi animă. Nu trebuie să se uite că lumea copilului în dificultate nu se rezumă la cadrul şcolar, ci el are parte de experienţe dintre cele mai variate, ceea ce conduce inevitabil la contradicţii şi conflicte interne.

f) Raţiunea pentru care aceşti copii se află în clasele obişnuite nu este aceea de a-i face „normali”, ci de a le insufla valori, comportamente şi aspiraţii specifice copiilor obişnuiţi. Finalitatea unui astfel de demers este aceea de a permite o cât mai bună inserţie socio-profesională după încheierea perioadei de şcolarizare.

Strategiile de formare a unei atitudini pozitive a cadrelor didactice faţă de integrare trebuie să ţină cont atât de rezervele, temerile şi prejudecăţile individuale, dar şi de situaţia concretă a fiecărui copil integrat în şcoala obişnuită, precum şi de contextul complex în care se desfăşoară. Procesul este lung şi dificil, dar succesul va depinde la fel de mult de atitudinea celor chemaţi să-i dea viaţă, cât şi de profesionalismul articulării sale.

Este necesar să crească numărul contractelor sociale, implicând cât mai mult comunitatea în procesul de socializare şi ameliorând astfel atitudinea faţă de copilul cu CES. Ar trebui oferită copiilor o motivaţie suplimentară pentru a învaţa. Trebuie dezvoltat un proces educativ – terapeutic care să atenueze, sau să elimine, cauzele generatoare ale frustarii şi să compenseze tensiunile dezorganizatoare ale echilibrului psihic al copilului, creând astfel tonusul pentru învaţare.

Este nevoie de profesionalism, dar înainte de toate este nevoie de mult suflet şi de un ascuţit spirit empatic pentru a întelege copilul aflat în suferinţă, pentru a-l apropia şi integra într-o colectivitate, pentru a-i oferi un mediu confortabil şi accesibil cerinţelor lui educative speciale.

Bibliografie selectivă:

1.Cosmovici, A., Iacob L., *Psihologie şcolară,* Editura Polirom, Iaşi,1999;
2.Cosmovici, A.,*Psihologia generală*, Editura Polirom, Iaşi 1996;
3.Vrasmas, T., *Învăţământul integrat şi / sau incluziv*, Editura Aramis, Bucureşti, 2001;
4.Vrasmas, Traian, *Şcoala şi educaţia pentru toţi*, Editura Miniped, Bucureşti, 2004;
5.Mărcuşanu, I., *Psihologie*, Editura Carminis, Piteşti, 2001;
6.Stoica, M., *Sinteze de pedagogie şi psihologie*, Editura Universitaria, Craiova, 1992;
7.*Ghid de bune practici în educaţia copiilor cu cerinţe educative speciale* , Bucureşti, Mai 2004, Editat de GVG Germania în colaborare cu M.E.C. România .

98. ASPERGER

Pip Buguleț Gianina
Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare", Vaslui

Sindromul Asperger este o tulburare care face parte din spectrul autismului. Incidența acestei boli este mai ridicată în cazul **băieților** decât al fetelor.

Printre denumirile clinice utilizate pentru sindromul Asperger se numără psihopatia autistă și tulburarea schizoidă a copilăriei.

Debutul bolii are loc în jurul vârstei de 3 ani.

Sindromul Asperger este o formă de autism şi multe caracteristici ale autismului sunt comune sindromului Asperger, incluzând:

1. **Comunicare cu dificultate** – persoanele pot vorbi fluent, dar nu dau atenţie reacţiei persoanelor care îi ascultă; ei pot vorbi ore în şir indiferent de interesul ascultătorului sau pot părea insensibili la sentimentele acestora. Deşi au o abilitate a vorbitului, persoanele cu sindrom Asperger pot părea mult prea precise sau glumele lor mult prea literate pot cauza probleme aşa cum poate face şi limbajul exagerat, frazele întoarse sau metaforele.
2. **Dificultate în formarea de relaţii sociale** – spre deosebire de persoanele cu autism clasic, care deseori par a fi retrase şi lipsite de interes faţă de lumea din jurul lor, multe persoane cu sindromul Asperger doresc să fie sociabile şi se bucură de contactul uman.
3. **Lipsa imaginaţiei şi a creativităţii** – în timp ce deseori persoanele normale excelează în a învăța fapte şi figuri, persoanele cu sindrom Asperger găsesc de multe ori că este greu să gândească într-un mod abstract.

Printre caracteristicile persoanelor afectate de sindromul Asperger se numără:

- izolarea socială și comportamentul excentric,
- prezența deficiențelor în interacțiunea socială și în comunicarea non-verbală.

Copiii afectați întâmpină probleme de relaționare socială și în menținerea relațiilor pe termen lung, manifestă interes doar pentru anumite domenii și rețin mecanic multe informații despre domeniul care îi preocupă. Pot avea domenii speciale de interes (colecțiile și anumite subiecte sau concepte specifice) asupra cărora se vor concentra și vor învăța mecanic cât mai multe informații legate de acestea. Rolul acestor interese speciale, accentuate este: de a depăși anxietatea, a oferi plăcere și relaxare, de a-i ajuta să înțeleagă lumea fizică, de a crea o lume alternativă, de a crea un sentiment de identitate, de a facilita conversația (chiar dacă aceasta este unidirecțională) și de a consolida stima de sine.

Comparativ cu alte forme de tulburări din spectrul autismului, cei care suferă de sindromul Asperger nu au întârzieri semnificative de limbaj sau de dezvoltare cognitivă. Unii dintre aceştia deţin chiar un vocabular destul de bogat, de multe ori, care priveşte un domeniu de interes.

Din punct de vedere gramatical, modul în care comunică aceste persoane poate fi destul de atipic ca urmare a anomaliilor de inflexiune și a repetițiilor verbale folosite.

Deseori apar dificultăți în a declanșa sau încheia o conversație și de a alege subiectele de discuție. În anumite cazuri pot fi prezente dislexia și dispraxia, dar și sindromul ADHD. Dezvoltarea motorie poate fi întârziată, având consecințe în prezența unor mișcări dezordonate.

Copiii diagnosticați cu sindromul Asperger nu posedă capacitatea de a rezona afectiv și de a fi empatici.

Din punct de vedere emoțional, persoanele cu sindrom Asperger au o întârziere de aproximativ trei ani față de vârsta lor reală.

Copiii cu sindrom Asperger pot obține rezultate bune, bazându-se pe învățarea mecanică. Totuși ar putea să întâmpine dificultăți la citit și în înțelegerea cerințelor scrise.

Copiii diagnosticați cu tulburarea Asperger pot necesita un timp mai lung de a procesa informațiile sociale întrucât ei își folosesc mai degrabă inteligența și logica în acest proces, decât intuiția.

Copiii cu sindrom Asperger se maturizează, deseori mai lent și părinții nu ar trebui să se aștepte să acționeze conform vârstei lor reale. Pentru copiii afectați de sindromul Asperger, un rol important în ameliorarea acestei tulburări îl au ajutorul social și educațional, urmărindu-se dezvoltarea abilităților de comunicare și de adaptare, pe baza activităților structurate.

În cadrul programelor special concepute pentru terapia adresată copiilor, unul dintre scopurile majore este creșterea gradului de încredere în sine și dezvoltarea comportamentului adaptiv. În aceste programe trebuie implicați și părinții, activitățile putând fi continuate și acasă. De asemenea, terapia comportamental cognitivă poate fi de real ajutor.

Cadrul didactic poate susține un astfel de elev printr-o serie de acțiuni și atitudini precum:

- Ajutați copilul să se integreze în toate activitățile din clasă. Încurajați-l să lucreze cu un coleg sau cu un grup de elevi empatici; puneți accentul pe aspectele sociale ale unei activități;
- Fiți atent la copil în timpul pauzelor, atunci când se poate să petreacă mult timp de unul singur; unii copii pot dori să fie singuri, dar alții se pot simți părăsiți sau excluși, deoarece nu știu cum să inițieze relația și nici cum să răspundă la inițiativele celorlalți;
- Evitați limbajul sarcastic, metaforic sau exagerările; fiți tot timpul atenți la ce spuneți și cum ar putea fi greșit interpretat de acest copil; un mesaj prea dificil îl blochează, metaforele și glumele nu le poate percepe;
- Verificați constant dacă elevul ascultă sau înțelege;
- Când vă adresați grupului, asigurați-vă că este atent; dacă nu este atent, mai întîi atrageți-i atenția (îl strigați pe nume sau îl atingeți pe umăr) și abia apoi transmiteți mesajul; - Stabiliți orarul și activitățile, pentru ca elevul să știe exact ce se întâmplă, la ce oră, evitând schimbările. Dacă este absolut necesar să se schimbe rutina, avertizați copilul înainte;
- Un jurnal, o agendă, un desfășurător îl ajută pe copil să-si planifice ziua;
- Folosiți întotdeauna un ton vocii calm, neutru;
- Inițiați un grup de 2-3 elevi empatici și responsabili, care să relaționeze constant cu elevul în cauză, să îl ajute să înțeleagă situațiile și să îi ofere modele de conduit și rezolvare a sarcinilor.

Bibliografie:

[1]. Radu, Gheorghe . (2002). Psihologie şcolară pentru învăţământul special. Bucureşti, Editura Fundației Humanitas

[2]. Radu, Gheorghe. (1999). Psihopedagogia dezvoltării şcolarilor cu handicap. Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică

[3]. Roşca, Mariana. (1967). Psihologia deficienţilor mintali. Bucureşti, Editura Didactică Şi Pedagogică

[4]. Verza, Emil. (2002). Introducere în psihopedagogie specială şi în asistenţă socială. Bucureşti, Editura Fundației Humanitas

99. COMUNICAREA PRIN IMAGINI

Prof. înv. primar Bursuc Raluca-Georgeta
Școala Gimnazială Alexandru Ștefulescu, Târgu-Jiu

Viaţa modernă a adus odată cu transformările sociale, economice şi culturale o serie de mijloace lingvistice de comunicare: afişe, fotografii, ilustraţii, benzi desenate, cinematograful, televiziunea.

Comunicarea prin imagini, deşi omniprezentă creează un paradox: deşi mai puţin interactivă întrucât se exercită într-un singur sens, ea este mult mai eficientă pentru că se adresează şi afectează un număr mare de persoane.

O mare importanţă în această formă de comunicare o are mesajul lingvistic care însoţeşte imaginea completând-o sau explicitând-o. Contextul are şi el o importanţă deosebită pentru că el intervine în validarea semnificaţiei imaginii.

Din cele mai vechi timpuri, imaginile au fost foarte importante pentru comunicarea interumană, poate chiar mai importante decât scrisul – imaginile fiind un transmițător de mesaje (inițial scrierea era de tip pictografic), mai ales pentru oamenii din Preistorie. Din acest motiv comunicarea prin imagine a început treptat să se închege, trecând prin Antichitate, Renaștere, Evul Mediu, ajungând până în prezent, când era emoticonurilor – imagini simbolice ale unor obiecte, senzații sau chiar emoții – este în plină dezvoltare

Să nu uităm, însă, că o bună bucată de vreme, comunicare vizuală se realiza prin imagini concrete. Este vorba aici despre imaginile unor opere de artă.

Și astăzi, ca și odinoară, copiii ar trebui să înțeleagă importanța acestor imagini și rolul decisiv al muzeeleor în formarea gustului lor estetic și nu numai – vizitarea muzeelor, a siturilor arheologice contribuie la întregirea și dezvoltarea unui individ sănătos.

În acest sens, un rol de bun comunicator îl joacă profesorul, mai ales în cadrul educației non-formale, care în prezent prinde din ce în ce mai mult avânt.

Educația non-formală ”*se referă la totalitatea activităților educative desfășurate în afara programului instituționalizat, activități care au un caracter opțional sau facultativ*”

Plecând de la această definiție, putem preciza faptul că o bună comunicare prin imagine se realizează mai ales în afara orelor de educație formală – educația non-formală se poate realiza, de pildă, prin intermediul *after school*-urilor, unde există oameni specializați pentru fiecare domeniu de activitate.

Rolul de bun comunicator prin imagine – fie ea clasică (lucrări de artă palpabile), fie a noilor media (imagini digitale) – îi revine prin excelență profesorului de educație plastică/educație vizuală.

Comunicarea prin imagine a operei de artă se face atât mediat, cât și în mod nemijlocit.

Medierea o realizează profesorul în prezentarea unei opere (de exemplu ”Duminică de vară la Grande Jatte”). Este o mediere, o explicare, o expunere în cuvinte în fața copiilor, pentru ca aceștia să înțeleagă importanța imaginii, rolul ei reprezentativ în istoria artei și nu în ultimul rând caracterul său de noutate.

Rolul nemediat se produce în clipa în care copilul privește imaginea. În mod evident, copilul va fi captat, iar imaginea va trezi în mintea lui diferite întrebări – cele legate de autorul lucrării, de tiltul ei, de tehnica și modul de realizare al lucrării etc.

Deasemenea comunicarea de efecte este una importantă în comunicarea stabilită de imaginile vizuale. Foarte multe dintre operele de artă produc, atunci când sunt privite, stări din cele mai diverse: de la plăcerea simplă, până la amintiri legate de cel care privește lucrarea.

În ceea ce privește receptarea mesajului, comunicarea prin imagine se face direct prin vizualizarea imaginii, nemediată de profesor, dar și indirect.

Comunicarea vizuală prin imagine se realizează, la nivel psihic în mod conștient – informațiile transmise de către profesor, întrebările copiilor și răspunsurile profesorului se

realizează conştient deoarece acestea se îndreaptă mereu spre o comunicare educațională de informații.

Scopul comunicării prin imagine este unul complex. În cazul educației vizuale, şi nu numai, scopul este în primul rând unul de informare.

Informațiile pot fi: explicite – sunt informațiile legate de epoca în care a fost realizată lucrarea, de timpul realizării, autorul ei; implicite – sunt legate de gradul de veridicitate a reprezentării; şi codificate – acestea sunt integrate în imagine.

Copii cunosc perioade din istoria artei, artiştii şi mai ales operelele lor. Se realizează de asemenea o analiză plastică, o decriptare a imaginii. Cu ajutorul comunicării vizuale copiii află informații despre tehnică, maniera de lucru a artistului, traseele compoziționale etc.

Socializarea şi descoperirea prin comunicarea cu ajutorul imaginii sunt foarte importante în educația vizual plastică.

Toate aceste tipuri de comunicare interacționează între ele, nu rămân singulare. Atât în tipul obişnuit de comunicare, cât şi în comunicarea prin intermediul imaginii ele se întrepătrund, completându-se unele pe celelalte.

În ceea ce priveşte tehnicile de comunicare, expunerea şi dialogul sunt cele mai des uzitate în comunicarea prin imagine.

Prin expunerea copiii vor afla tot ceea ce este important pentru a înțelege atât lucrarea în sine, perioada, şi compoziția, cât şi problemele legate de contextul istoric. Aici intervine interdisciplinaritatea atât de necesară, mai ales pentru orele de educație vizuală.

În mod evident dialog simplu sau cel de tip socratic este foarte bine venit. Prin această tehnică de comunicare, cu medierea imaginii şi cu sprijinul porfesorului, copilul va înțelege foarte bine, de exemplu, amestecul otic al culorilor.

Este de subliniat faptul că această tehnică de comunicare, cea a dialogului, este utilă şi în cazul părții practice.

Cadrul didactic trebuie să fie în permanență foarte bine pregătit profesional. În acest fel el va putea răspunde întebărilor şi va putea comunica conținutul imaginilor studiate. Va putea de asemenea să se adapteze oricăror situații ce se pot ivi la nivelul comunicării prin imagine. Decriptarea mesajului imaginii îi aparține într-o foarte mare măsură profesorului.

Copiilor le poate fi trezit interesul față de comunicarea prin imagine apelând la un joc, şi anume cel al schimbului de roluri – pentru câteva clipe copilul trece în locul profesorului, la catedră. În această situație copilul va obține pe lângă problema concretă în fața căruia este pus şi o responsabilizare mult mai mare.

Se vor alege imagini asemănătoare celor prezentate de cadrul didactic, iar copiii vor încerca să comunice informații legate de acea imagine, pe baza cunoştințelor acumulate anterior.

Rolul de mediator al unei bune comunicări al profesorului este şi de această dată foarte important. Cadrul didactic reuşind prin competențele sale în cadrul comunicării să vină în sprijinul copiilor.

Dacă aceste lucruri se întâmplă într-un cadru precum cel al unui *after school*, acelaşi sistem îl comportă şi un spațiu muzeal, cu un singur amendament şi anume acela că un spațiu muzeal comportă mult mai multe exemple de lucrări care pot face obiectul comunicării prin imagine.

Multe dintre operele de artă sunt sinteza unor perioade mai vechi, puse în practică în perioada modernă, transmițând noi valențe artistico-plastice.

Imaginile vizuale şi comunicarea prin intermediul acestora este benefică pentru fiecare copil, pentru dezvoltarea lui psihică şi socială. Cunoscând problematica unei imagini, copilul, viitorul adult va fi mult mai receptiv la educația prin intermediul spațiului muzeal. De asemenea viitorul adult va învăța să privească arta contemporană, vă încerca s-o decripteze, va putea avea discernământ între ceea ce este *Kitsch* şi ceea ce este artă autentică.

Nu ignorăm radioul, televizorul sau internetul, dar spre deosebire de aceste surse informaţionale şi de culturalizare trebuie să spunem că nimic nu poate înlocui o carte cu imagini. Instruirea şi cultura nu se fac numai prin presă, prin radio şi cinematograf sau internet, prin televiziune sau pe cale orală.

O imagine o ”citeşti” cînd vrei, cum vrei şi de câte ori vrei. Acest prieten tăcut iţi oferă ori de câte ori ai nevoie acelaşi răspuns fidel la fiecare întrebare şi-l repetă cu nesfârşită răbdare până ce
l-ai înţeles.

Imaginea îţi oferă posibilitatea să te opreşti mai multă vreme asupra unui pasaj, să te întorci la altul pe lângă care ai trecut în grabă, dar la care simţi nevoia să revii și să meditezi îndelung în timp ce o privești.

Piesa de teatru, filmul, emisiunea radiofonică sau internetul ne impune un anumit ritm de urmărire şi înţelegere, ne împiedică să insistăm mai mult asupra unor momente care ne-au interesat sau care ne-au plăcut mai mult, iar reluarea operei în întregime este, de multe ori în afara posibilităţilor noastre.

Astăzi, filmele, diapozitivele, emisiunile de radio şi televiziune, programele educaţionale pe internet sunt folosite cu succes în şcoli ca mijloace moderne de învăţământ. Dar trebuie de reţinut faptul că ele completează, lămuresc instructiv cunoştinţele predate la curs şi nu pot înlocui definitiv manualul — cartea ca obiect de studiu şi lectură. Manualul sprijină direct pe elev şi student în fixarea cunoştinţelor expuse la lecţii.

Noile media oferă și ele posibilități nenumărate în ceea ce privește comunicarea prin imagini.

Așadar comunicarea prin imagine este foarte importantă în educația copiilor.

Peste toate acestea ***Comunicarea prin artă*** cere însă o condiție esențială: ***atenția și concentrarea asupra ei.***

Bibliografie

- Botez-Crainic, Adriana, *Istoria Artelor Plastice. Arta Modernă şi Contemporană,* Editura Niculescu, Bucureşti, 2001;
- Joannès, Alain, *Comunicarea prin imagine,* Editura Polirom, Iași, 2009.

100.ROLUL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

Buzenchi Lucica, Școala Gimnazială Nr. 38 ”Dimitrie Cantemir” Constanța
Nicon Rodica, Școala Gimnazială Nr. 38 ”Dimitrie Cantemir” Constanța

La vâsta şcolară creaţia are o importanţă majoră în devenirea umană, în formarea şi dezvoltarea personalităţii copilului, chiar dacă pentru adulţi, uneori, creaţia copilului nu are semnificaţii profunde. Pentru a pune în valoare potenţialul creativ al copiilor, cadrul didactic trebuie să folosească acele metode active care pun accentul pe libertatea asociaţiilor în care copiii devin participanţi la găsirea răspunsurilor, pot avea iniţiativă, pot pune întrebări, pot da soluţii.

În vederea dezvoltării creativităţii se stimulează curiozitatea şi curajul elevilor. O atmosferă de activitate liberă sau de concurs şi aprecierile încurajatoare în sprijinul dezvoltării funcţiilor creativităţii (fluiditatea, flexibilitatea, ingeniozitatea, spiritul critic) pun în valoare angajarea copilului în diferite activităţi de cunoaştere a vieţii, dezvoltând astfel spiritulitatea şi individualitatea elevului, capacitatea de integrare a acestuia în colectiv şi societate.

Activităţile extraşcolare oferă un mediu propice dezvoltării personale a copilului. Viaţa şcolarităţii permite formarea şi dezvoltarea creativităţii, învăţătoarei revenindu-i sarcina de a găsi activităţi caracteristice şcolarilor care să constituie o formă de expresie a imaginaţiei şi creativităţii.

Privind educaţia prin activităţi extraşcolare şi extracurriculare, la învăţământul primar, aceasta a îmbrăcat mai multe forme: educaţie pentru sănătate, educaţie civică, educaţie cultural – artistică şi ştiinţifică, educaţie ecologică, educaţie prin sport, educaţie rutieră.

Activităţile extracurriculare se caracterizează prin următoarele trăsături:

- au un caracter facultativ, în funcţie de preferinţele copiilor;
- se bazează pe iniţiativa organizatorică a copiilor;
- asigură o învăţare implicită, practică, transdisciplinară;
- au cel mai adesea caracterul unor activităţi de grup;
- au un puternic colorit afectiv;
- sunt autentice, bazate pe experienţa trăită a copiilor

Între educaţia curriculară şi cea extracurriculară există relaţii, interferenţe şi interdependenţe. Ele sunt complementare, fiecare aducând o contribuţie specifică la formarea personalităţii integrale. Azi educaţia curriculară are o anumită influenţă asupra vieţii elevilor în afara şcolii, mai ales prin interesele pe care le trezesc şi prin competenţele formate. Se apreciază că în perspectivă va avea loc o apropiere din ce în ce mai strânsă între educaţia curriculară şi cea extracurriculară.

O primă categorie de activităţi extracurriculare o reprezintă cele care se desfăşoară cu prilejul unor evenimente ca : Ziua Europei, 24 Ianuarie, Ziua Internaţională a Mării Negre, Ziua Pământului, Ziua mondială a Alimentului, etc., la care copiii se bucură să-şi aducă contribuţia, să se întreacă în informaţii, să picteze, să desfăşoare activităţi atractive şi utile pentru ei.

Un rol important în dezvoltarea conştiintei naţionale şi afirmarea necesităţii strângerii laolaltă a tuturor românilor în unice hotare, în cadrul unui singur stat naţional independent, l-a avut activitatea desfăşurată pe 25 ianuarie 2010 de elevii claselor a IV-a A şi a IV-a B. Activitatea s-a desfăşurat pe parcursul unei săptămâni şi au cuprins mai multe teme şi mai multe tipuri de activităţi care au avut loc după desfăşurarea orelor.

Obiectivele propuse au urmărit:

- familiarizarea elevilor cu fapte din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza;
- stimularea creativităţii şi a expresivităţii prin organizarea şi desfăşurarea unor expoziţii cu lucrări şi a unui concurs tematic;

- cultivarea dragostei faţă de patrie, faţă de trecutul de luptă al poporului şi faţă de înaintaşii noştri;
- citirea unor lecturi cu tematică specifică;
- prezentarea unor informaţii despre domnia lui Alexandru Ioan Cuza;
- analiza şi compararea evenimentelor istorice care au premers anului 1859;
- vizitarea Muzeului de Istorie Naţională şi Arheologie;
- evidenţierea personalităţii lui Cuza prin citirea unor lecturi istorice.

Activităţi desfăşurate:

- „ Cine a fost Alexandru Ioan Cuza?" - prezentarea unor date informative, imagini, documente;
- „Cuza – un domnitor iubit de popor" - citirea lecturilor cu tematică adecvată; concurs de recitări;
- realizarea unui panou tematic;
- „Ocaua lui Cuza" , „Cinste şi omenie"- dramatizare
- „ Credinţă în unire" - citirea poeziilor „Moldova în 1857" (V. Alecsandri) şi „Unirea Principatelor" (Grigore Alexandrescu);
- „Dulce e unirea!" - alcătuirea unui panou tematic (desene, colaje, ilustraţii, poezii)
- „ Unirea Principatelor Române" – concurs pe echipe

Ziua mondială a alimentului a fost marcată cu multă creativitate de către elevii claselor a IV-a. Scopul acestei activităţi a fost ca elevii să cunoască alimentele de bază şi importanţa acestora pentru viaţa şi sănătatea omului. Au fost urmărite abilităţi ca:

- priceperea de a folosi alimente (legume, fructe etc.) în situaţii diverse;
- capacitatea de a coopera într-o echipă în vederea realizării unor sarcini comune;
- acordarea importanţei cuvenite alimentelor de bază;
- cunoaşterea regulilor de consum a alimentelor;

Activităţi desfăşurate:

- Întocmirea unui plan zilnic pentru o alimentaţie sănătoasă (piramida alimentelor)
- Prepararea unei salate de legume (muncă în echipă)
- Realizarea de postere cu alimente sănătoase (lucru în echipă) - elevii au avut pe bănci piese puzzle cu alimente personaje; timp de 10 minute s-a desfăşurat o competiţie între echipele alcătuite; interesante au fost şi numele pe care le-au ales echipele pentru această competiţie: "Fructele vesele", "Împărăţia Laptelui" etc.
- Concurs de ghicitori despre legume şi fructe
- Realizarea unor frigărui din fructe
- Completarea chestionarului « Un meniu echilibrat »

La nivelul şcolii am organizat activităţi dedicate *Zilei Internaţionale a Pământului şi Zilei Mediului*. Scopul acestora a fost de a antrena copiii în activităţi care să contribuie la formarea unui comportament etic şi a unor deprinderi de protejare a mediului în care trăiesc, de cooperare a elevilor în acţiuni concrete de cunoaştere, cercetare şi intervenţie practică pozitivă în ceea ce priveşte mediul înconjurător, dezvoltarea interesului şi a responsabilităţii pentru menţinerea unui mediu echilibrat, propice vieţii sănătoase.

Obiectivele propuse au urmărit:

- dezvoltarea capacităţii de cunoaştere şi înţelegere a mediului înconjurător, stimularea curiozităţii pentru investigarea acestuia;
- dezvoltarea interesului şi a responsabilităţii pentru menţinerea unui mediu echilibrat, propice vieţii sănătoase;
- implicarea responsabilă în activităţi de protecţie a mediului;
- informarea şi sporirea cunoştinţelor elevilor despre mediu;

- ❖ conştientizarea rolului lor în crearea şi prevenirea problemelor de mediu;
- ❖ învăţarea unor deprinderi de viaţă care reduc impactul negativ asupra mediului;
- ❖ promovarea unor atitudini pozitive de ocrotire a mediului înconjurător.

Activităţile desfăşurate au permis utilizarea unei palete largi de mijloace, materiale didactice necesare desfăşurării acestora, în vederea atingerii obiectivelor propuse (publicaţii, reviste pentru copii, reviste de specialitate, afişe, desene, informaţii de specialitate, cărţi de poezii).

Activităţile propuse au oferit suport pentru tratarea interdisciplinară, dezvoltând capacitatea de cooperare, comunicare în realizarea relaţiilor intercolegiale, libertatea de exprimare şi atitudine deschisă, acces la viziunea naţională şi internaţională astfel încât se adaptează curriculumului atât din perspectiva aspectului educativ cât şi a celui instuctiv.

Sărbătorirea Zilei Mondiale a Mediului a cuprins mai multe activităţi, desfăşurate în cursul unei săptămâni:

- ➢ realizarea unor afişe publicitare ECO;
- ❖ Elevii au realizat desene, postere şi mascote pe coli A 3 sau A 4 cu diverse teme ecologice: "Imaginea oraşului Constanţa în ochi de copil", "Ocrotiţi pădurile!", şi-au imaginat mascote care să ilustreze grija şi preocuparea lor pentru natură.
  - ➢ concurs pe echipe de elaborare a 10 sfaturi ecologice;
- ❖ Elevii s-au împărţit în cinci echipe a câte patru elevi. Fiecare echipă şi-a ales un nume corespunzător: *Delfinii, Frunzele, Copacii veseli, Pământul fericit, Marea albastră.* Timp de 10 minute, cele cinci echipe s-au gândit la cele mai potrivite sfaturi ecologice pe care le-ar da celor din jur, astfel încât mediul să nu mai aibă de suferit şi le-au scris pe coli mari de hârtie. După expirarea timpului, echipele au afişat la tablă rezultatele activităţii şi împreună am găsit apoi cele mai bune 10 sfaturi pe care le-am scris pe o coală mare de hârtie şi le-am afişat pe panou.
  - ➢ ECO – BINGO;
- ❖ Fiecare elev a avut o fişă cu un pătrat împărţit în 20 de casete, în care erau trecute reguli pe care oamenii ar trebui să le respecte pentru a ocroti mediul înconjurător. Elevul care a realizat primul o linie pe verticală, orizontală sau diagonală) a fost răsplătit cu diploma *Micul ecologist*.
  - ➢ citirea unor poezii specifice temei;
- ❖ Pe tablă au fost afişate mai multe poezii, având ca personaje elemente ale mediului (copaci, aer, pământ, animale etc.). Elevii au avut posibilitatea să îşi aleagă poezia preferată, după care au fost invitaţi să citească, intrând foarte bine în pielea personajelor.
  - ➢ realizarea unei lucrări din materiale din natură;
- ❖ Elevii au adunat frunze, petale, crenguţe, pe care le-au pus la presat cu câteva săptămâni înainte. Au stabilit ce vor să facă, după care, au ales frunzele de mărimea şi forma potrivită şi au realizat lucrări ingenioase, pline de creativitate.

Bibliografie:

- Lazăr Viorel, Cărăşel Aurel, *Psihopedagogia activităţilor extracurriculare*, Editura Arves, Craiova, 2007
- Rusu Camalia Iuliana (coord.), Revista „*Noi şi dascălii noştri*", nr. 23/2009, Bihor, p.200/201
- Sălăgean Daniela şi colab., *Managementul activităţilor educative*, Editura Eurodidact, Cluj – Napoca, 2002

101. EDUCAȚIA ȘI DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE PRIN JOC

Profesor Cănăvoiu Ana – Maria
Școala Gimnazială Nr 156 București, sector 6

De-a lungul timpului s-au făcut observații cu privire la ce anume se referă inteligența emoțională și a fost legată de termeni ca: supraviețuire, singurătate, frică, luarea deciziilor, stabilirea limitelor, încredere în sine, toleranță, comunicarea sentimentelor ș.a.m.d.

Astfel, inteligența emoțională a fost, actual, definită ca abilitatea individului de a recunoaște, a identifica, a conștientiza, a exprima, a evalua și a controla emoțiile.

Pentru mediul școlar, inteligența emoțională devine esențială. Dezvoltarea ei asigură succesul școlar, dar și reușita în viață. Astfel, ea este cea care evidențiază importanța emoțiilor în învățare, armonizează mediul cu noi înșine și realizează acel echilibru între *creierul* cu care simțim și *creierul* cu care gândim, astfel încât emoțiile și impulsurile să poată fi controlate.

Prin ce se dezvoltă inteligența emoțională? Răspunsurile la această întrebare au fost diferite de-a lungul timpului, dar studiile bazate pe cercetări recente au arătat faptul că dezvoltarea ei se poate realiza atât prin învățare socială, cât și prin cea emoțională. De aceea s-a dovedit extrem de eficient ca această dezvoltare să înceapă chiar din primii ani de viață, jocurile fiind mijlocul potrivit care poate înlesni drumul spre obținerea unui coeficient de inteligență emoțională cât mai ridicat.

Concret, ce putem face noi ca și cadre didactice pentru dezvoltarea inteligenței emoționale?

Putem începe prin tratarea diferențiată a elevilor, ceea ce înseamnă că trebuie să fim capabili de a le respecta emoțiile și sentimentele fiecăruia în parte. Putem accepta și internaliza faptul că atunci când facem o alegere, de fiecare dată o facem folosindu-ne de emoții și atunci putem reprezenta pentru elevii noștri un model, în primul rând un model de armonizare a mediului cu noi înșine printr-un exemplu de comportament inteligent emoțional și social.

În al doilea rând, putem să integrăm activitățile pentru dezvoltarea abilităților sociale și emoționale în programul zilnic prin joc. De exemplu, un astfel de joc pe care l-am folosit la clasă și a avut succes este *Cum mă văd eu, cum mă definesc ceilalți?*. Am împărțit colectivul de elevi în grupe de 4 – 5, ideal ar fi de 5, dar nu întotdeauna numărul de la clasă ne permite acest lucru. Pe o foaie A 4 fiecare elev a desenat conturul palmei sale pe care și-a trecut numele. Pe degetul mare, fiecare și-a trecut o calitate, trăsătură morală sau de caracter pe care a considerat-o cea mai potrivită sau care i-a venit în minte prima dată. Ceilalți colegi au precizat pe celelalte degete rămase calitățile pe care ei le-au văzut la copilul în cauză. La sfârșit, fiecare membru al grupului avea un contur al palmei inscripționat cu calități identificate de el și de colegii săi. Toate aceste pălmuțe le-am expus la tablă și am discutat despre fiecare în parte. Cel mai interesant aspect al discuțiilor a fost momentul în care au recunoscut, în proporție de 90 %, că nu s-au așteptat ca ceilalți colegi să fi observat vreo calitate la ei. Bucuria cea mai mare au simțit-o când au realizat că mulți dintre colegii cu care poate nu comunicau așa des înainte, sunt persoane foarte plăcute, persoane cu care au legături comune sau pasiuni comune. Jocul a permis comunicarea calităților proprii și ale celorlalți, aprecierea propriilor calități, dar și o analiză sinceră a ceea ce au scris colegii despre ei. Au avut posibilitatea să discute în grupurile de lucru și să își expună punctul de vedere cu privire la calitatea pe care un coleg o atribuia altuia, dacă e potrivită, dacă el consideră că o are, când a făcut dovada acelei calități, prin urmare îi dă posibilitatea de a analiza sincer ceea ce au spus alții despre el (cu observația a ceea ce înseamnă analiză sinceră pentru un elev de clasele primare).

În al treilea rând, putem fi receptivi la momentele care se întâmplă în clasă. Acele momente care implică schimbări de stări și dispoziții, conflicte, respect, grijă față de celălalt, atenția pe care o acordăm celor din jur. De exemplu, elevii mei sunt în clasa a III – a și de la pregătitoare până acum nu

au renunțat la întâlnirea de dimineață. Această întâlnire le oferă prilejul de a vorbi despre ceea ce li s-a mai întâmplat în ziua precedentă, ce problemă sau ce bucurie au avut acasă. Ei sunt cei care cer ajutor prin faptul că vor să discute și să trateze o problemă care ține de mediul școlar sau poate ține de alt mediu. Soluțiile oferite de colegi sunt dezbătute și, mai departe, ei le pot aplica. Evident că ne lipsește controlul a ceea ce se întâmplă în viața de după școală, mai ales cu privire la aplicarea acestor soluții, dar experiența de patru ani cu ei mi-a arătat că discuțiile de dimineață sunt extrem de benefice în modelarea unor comportamente și educarea altora care intră în sfera a ceea ce numim comportamente negative.

În al patrulea rând, putem încuraja exprimarea propriilor sentimente sau stări, dispoziții. La clasa pregătitoare nu au încă un vocabular care să îi ajute în identificarea sentimentelor și stărilor pe care le trăiesc, poate că despre unele au învățat acasă că *nu trebuie* să le aibă sau *e rușine* să le aibă *la vârsta lor*. Adesea am auzit copii care au spus că teama trebuie ascunsă și furia este o stare pe care nu trebuie să o aibă. Îi punem ajuta să învețe să recunoască emoțiile, să le numească, să le exprime, să le controleze și să facă față consecințelor pe care le implică asumarea oricărui tip de comportament. În general, sunt destul de surprinși când li se spune și li se arată că este în regulă să ai emoții, indiferent de natura lor, că este în regulă să fii nervos sau furios sau euforic, pentru că și oamenii mari simt aceleași lucruri și au aceste stări și ei. Diferența este doar că oamenii mari au învățat să gestioneze mai bine aceste emoții sau stări. Sunt jocuri prin care putem să le educăm încrederea în sine și de aici putem dezvolta și inteligența emoțională. Astfel de exemple de jocuri sunt: *Frumosul nostru corp* sau *Colegul cel bun*.

Frumosul nostru corp este un joc care le-a plăcut mult copiilor și în urma lui, nu doar că au învățat lucruri noi despre colegii lor, dar au învățat lucruri noi și despre ei. Au reușit să își găsească calități de care nu erau conștienți, iar pe unele au învățat să le verbalizeze. Jocul este relativ simplu: pe o foaie de hârtie este desenat un corp, iar elevii sunt rugați să treacă în dreptul fiecărei părți a corpului lucrurile pozitive pe care le pot face cu acestea. De exemplu: cu gura *spun lucruri frumoase*, cu mâna *mângâi* sau *ajut un câine*, cu ochii *caut, visez* etc. Sunt exemple găsite de ei. Toate aceste lucruri au fost discutate la final și copiii și-au găsit multe asemănări ceea ce i-a făcut să se simtă mai în largul lor, unul pe lângă celălalt. Dacă la început unii dintre ei nu prea comunicau des, după ce au reușit să își cunoască colegii și altfel decât în cadrul orelor de predare – învățare, aceștia au devenit mai deschiși și mai comunicativi.

Colegul cel bun. Jocul constă în numirea unui elev care, pe perioada unei săptămâni, va încerca să facă cât mai multe fapte bune și să își ajute colegii atunci când este nevoie. În tot acest timp, ceilalți vor încerca să își dea seama cine este colegul în cauză, fiecare dintre ei aducând argumente când numește un coleg. La sfârșitul săptămânii, când jocul s-a încheiat este important să se discute ce anume le-a plăcut sau nu pe parcursul acestei săptămâni.

Prin astfel de jocuri ei reușesc să își exprime mai bine sentimentele și emoțiile pe care le trăiesc, reușesc să își identifice valoarea ca persoană, dar reușesc să își manifeste și grija sau sprijinul față de ceilalți, să observe atent acțiunile colegilor și conduitele lor, să aprecieze eforturile pe care o altă persoană le face pentru a-i ajuta pe alții.

Putem, de asemenea, asocia situațiile de învățare cu emoțiile și sentimentele. *Sunetele emoțiilor* și *Forțează cercul* sunt două jocuri pe care elevii le-au jucat cu plăcere. De aici au învățat să se implice activ în exprimarea emoțiilor proprii și că trebuie să își asume consecințele atunci când aleg să se comporte într-un anume fel sau altul, au învățat că toleranța este atu-ul principal către starea proprie de bine.

Sunetele emoțiilor. Fiecare elev extrage carduri cu câte o emoție exprimată prin emoticoane. Trebuie să găsească un sunet corespunzător emoției extrase, iar până gândesc sunetul în cauză, pot colora emoticonul extras. Cine va identifica primul emoția imitată prin sunet de colegul care imită, va descrie o situație în care a simțit acea emoție, va spune ce a gândit și cum s-a comportat, apoi va emite sunetul corespunzător cardului său.

Forţează cercul. Din grup se aleg trei voluntari: un observator, o persoană din afară, cineva care va cronometra timpul. Ceilalţi formează un cerc, aranjându-se compact unul lângă altul, umăr lângă umăr în aşa fel încât să nu fie loc liber între ei. Persoana din afară va încerca să intre în cerc, dar nu va fi lăsată de cei care formează cercul. Observatorul va nota toate strategiile pe care le folosesc cei din cerc şi persoana din afară. După 2 – 3 minute, indiferent dacă persoana a reuşit să să intre sau nu, ea e înlocuită. Activitatea se termină când toţi doritorii au forţat cercul. Urmează o discuţie cu toată lumea despre ceea ce s-a întâmplat şi cum s-au simţit atunci când stau în cerc şi în afara lui, ce îi făcea să îşi dorească să intre în cerc sau să nu îi lase pe alţii să intre, ce strategii au folosit pentru a rupe cercul şi pentru a-i împiedica pe alţii să intre, în ce situaţii se simt în minoritate sau *persoane din afară* în viaţa reală şi când apreciază faptul că fac parte dintr-un grup sau din majoritate, ce grupuri *puternice* şi ce *persoane din afară* cunosc în societatea noastră etc.

Cum şi-ar putea dezvolta singuri inteligenţa emoţională?

Ca profesori, îi putem ajuta să înveţe să spună ceea ce simt şi ceea ce gândesc la modul asertiv şi să îşi cunoască *declanşatorul* pentru furie, mânie, euforie, dar şi modalităţile prin care poate fi controlat. Le putem sugera să îşi încurajeze prietenii să spună adevărul şi să-şi spună punctele de vedere. Îi putem ajuta să îşi găsească strategii prin care se pot calma, prin care îşi pot schimba dispoziţiile din negative în pozitive, de a se implica mai mult în activităţile de grup sau echipă şi de a fi receptivi la propriile nevoi sociale şi emoţionale.

BIBLIOGRAFIE:

Cosmovici Andrei, Luminiţa Iacob, *Psihologie generală*, Editura Polirom, Iaşi, 1999
Elias, M., (2001), *Emotional Intelligence* G ale Encyclopedia of Psychology
Ford-Martin, P., (2001), *Emotional intelligence*, Gale Encyclopedia of Psychology
Goleman, D., *Inteligenţa emoţională*, Editura Curtea Veche, Bucureşti, 2001
Les, G.,(2000), *Arta relaţiilor interumane*, Editura Curtea Veche, Bucureşti
Roco, M.,(2001), *Creativitate şi inteligenţă emoţională*, Polirom, Iaşi
*** http://www.glef.org/,(2003), George Lucas Educational Foundation
***www.eiconsortium.org,(2003), The Consortium for Research on Emotional Intellig

102. DEZVOLTAREA SENSIBILITĂȚII ȘI A DRAGOSTEI FAȚĂ DE FRUMOS PRIN LECȚIILE DE EDUCAȚIE PLASTICĂ

Prof.înv.primar Cătană Sanda Florentina
Școala Gimnazială Nr. 1 Aștileu, jud. Bihor
Structura Școala Primară Nr. 1 Refractar

Prin lucrarea de faţă îmi propun să ofer colegilor mei şi viitorilor învăţători informaţii cu privire la modul în care normele didacticii pot fi aplicate la predarea educaţiei artistico-plastice ca obiect de învăţământ în ciclul primar. Părerea mea proprie este că aceşti copii prin intermediul desenului , aşa cum îl numesc ei dau rezultate favorabile deoarece arta reprezintă precum spunea Gala-Galaction un tratament pentru sensibilitatea omului, pentru intelect şi pentru suflet.: ***„ Arta dă culoare vieţii , după cum soarele florilor.....Adresându-se mai întâi sensibilităţii şi apoi intelectului, ea sporeşte omenia şi dragostea dintre noi."***

„Lumea e colorată! O lume fără culori n-ar fi numai tristă, ci ar părea moartă. Îţi dai seama gândindu-te doar la marea deosebire între o zi de vară însorită, scăldată în cerul albastru şi smălţuită cu flori şi o zi de toamnă târzie - ploioasă, mohorâtă – când totul e dominat de cenuşiu."[1]

Şi totuşi, chiar în trista înfăţişare a naturii ce se pregăteşte de iarnă există culori, chiar dacă sunt reduse la o gamă cromatică restrânsă ocru - cenuşiu. Total lipsit de culoare e numai întunericul absolut. O cât de slabă rază de lumină naşte culori; de lumină depinde existenţa culorilor. Lumina este chiar izvorul lor.

Toamna-Lele Delia , cls. I

Toamna- Gherlea Adriana cls. a IV-a

Culorile au stat, în cea mai mare măsură, la baza cunoaşterii lumii de către oameni. Unii învăţaţi au dovedit chiar, că omul percepe mai întâi culoarea, apoi forma obiectelor.

Exisă o lume interioară, subiectivă, trăită a culorilor, la fel cum există lumea lor obiectivă, exterioară. Ocupând un rol însemnat în universul uman, culoarea este prezentă în viaţa şi activitatea zilnică a oamenilor la fiecare pas: de la semnele de circulaţie la îmbrăcăminte, de la coloritul obiectelor şi utilajelor industriale, de la flori şi interioarele locuinţelor la faţade, reclame, afişe, cărţi, reviste, de la mediul natural la pictură, simboluri şi semnificaţii, de la diagnosticul psihic la tratamentul psihocromatic. „Cromoterapia a devenit o ştiinţă care a încercat să demonstreze încă din 1973 că într-o ambianţă coloristică agreabilă, cu nuanţe bine alese şi asortate de portocaliu, albastru-deschis şi galben, inteligenţa şi creativitatea copiilor creşte substanţial, iar în ceea ce priveşte viaţa afectivă, bogăţia trăirilor interioare, gustul pentru frumos, diferenţele sunt şi mai semnificative."[2] De asemenea, s-a constatat faptul că sensibilitatea diferenţială a copiilor crescuţi la ţară, într-un univers cromatic foarte

bogat şi variat (câmpuri cu flori, câmpii verzi, livezi) este superioară aceleia a copiilor crescuţi între zidurile cenuşii ale unui oraş.

Totodată, un mediu ambiant monoton şi rece din punct de vedere artistic produce o creştere a tensiunii nervoase, o stare de iritare permanentă şi inactivism, în timp ce utilizarea cu discernământ a culorilor tonifică, echilibrează şi activizează comportamentul uman.

În procesul de predare-învăţare, culorile influenţează pozitiv percepţia, atenţia şi memoria, sporind gradul de înţelegere şi asimilare. Utilizarea unui câmp cromatic variat sporeşte randamentul activităţii intelectuale şi influenţează conduita umană prin declanşarea de trăiri afective pozitive. Studiindu-se influenţa culorilor asupra proceselor psihologice s-a constatat că elevii care studiază materiale didactice cu vizualizare cromatică obţin performanţe superioare celor care studiază materiale cu vizualizări acromatice.

„Culoarea aduce bucurie sau întristează, vindecă răni sufleteşti, depresii, dezvoltă inteligenţa şi imaginaţia, asigură un randament superior în muncă, înlătură oboseala şi creează o bună dispoziţie. Cu ajutorul culorilor putem să ne cunoaştem mai bine personalitatea.”[3]

Culoarea a fost studiată din cele mai vechi timpuri şi nu există savant, poet sau artist care să nu fi vorbit sub o formă sau alta de culoare.

Culoarea este viaţa, este „energie radiantă care ne influenţează în mod pozitiv sau negativ, indiferent dacă ne dăm sau nu seama de acest lucru”, afirmă Johannes Itten, unul din marii practicieni ai culorii.

În prezent există în lume numeroase institute pentru cercetarea utilizării culorii. Se pune un accent mare pe folosirea culorilor, contrastelor şi combinaţiilor de culori în cele mai variate situaţii şi domenii ale vieţii.

În lucrarea „Despre spiritualitate în artă şi mai ales în pictură”, Vas Kandisky afirmă că emoţia pe care culoarea o exercită asupra sufletului este cu atât mai puternică cu cât mai cultivat este spiritul omului asupra căruia se exercită culoarea”.Menirea aceasta, de a cultiva spiritul o are arta, iar înţelegerea artei începe încă din copilărie, prin înţelegerea noţiunilor specifice, prin acea „educaţie prin limbajul şi gramatica artei” cum o numeşte Ion Suşală în „culoarea cea de toate zilele”.

Copilul, beneficiarul de artă, omul de mâine, capătă „gramatica limbajului pe care-o utilizează în înţelegerea artei sau, poate în crearea ei iar animatorul şi mentorul acestei achiziţii este fiecare dascăl. Pentru aceasta noi trebuie să stăpânim foarte bine, pe lângă matematică, limba română şi

alte discipline fundamentale, gramatica artei plastice. Avem menirea ca pe lângă înzestrarea copiilor cu noţiunile şi cunoştinţele fundamentale ale ştiinţei , să facem înţelese mesajele artistice, să „cultivăm spiritul", gustul, simţul estetic.(4) Problema necesităţii limbajului plastic a căpătat o dimensiune artistică, o expresie esenţială a personalităţii, care nu este doar o moştenire genetică ce se anunţă din prima copilărie, ci o şansă de echilibrare fizico – psiho – comportamentală.

Şcoala este singurul loc unde elevul poate căpăta cunoştinţe de artă în mod organizat , unde poate fi educat prin acest limbaj al simţirii. Fireşte, nu ne vom limita doar la ora de desen, ci vom folosi fiecare prilej din activitatea didactică pentru a reliefa frumosul, dar ora de educaţie plastică rămâne cadrul în care se pot dobândi sistematic şi pot fi făcute înţelese noţiunile limbajului specific.

Bibliografie

1. Pîrnog, I., *„Ghid metodic de educaţie plastică. De la grădiniţă la liceu",* Editura Compania, Bucureşti, 2007
2. Rotaru, M., Dumbravă, M., *„Educaţia plastică în învăţământul primar",* Editura Gheorghe Carţuz Alexandru, Craiova, 1996
3. Stan, L., Stan, I., Botezatu, E., *„Educaţie plastică – ghid metodic, clasele I-IV*", Editura Aramis, Bucureşti, 2005

10. *Programa şcolară pentru clasa pregătitoare*, anexa 2 la OMECTS nr. 3418/19.03.2013, Bucureşti, 2013

11. Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici – program de formare de tip „blended learning" pentru cadrele didactice din învăţământul primar, suport de curs METCS, 2012

12.Dumitru, Alexandrina; Viorel-George Dumitru, *Activităţi transdisciplinare pentru grădiniţă şi ciclul primar – jocuri didactice*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2009.

13. Ghidul învăţătorului pentru clasa pregătitoare, editura DPH, 2012;

103.METODE ŞI INSTRUMENTE DE EVALUARE

prof. înv.primar Cârja Mihaela
prof. înv. primar Niculae Elena
Școala Gimnazială Nr. 156, București

Etimologic, conceptul de metodă derivă din grecescul „methodos", care semnifică „drumul spre...", „ cale de urmat" pentru atingerea unui obiectiv bine precizat şi definit, un demers de cercetare sau investigare a modalităţilor eficiente de cunoaştere a realităţii, de reflecţie asupra ei şi de transformare a acestuia pe baza experienţei anterioare a elevului. Circumscrisă acţiunii instructiv/educative, metoda devine acea cale eficientă de organizare şi de conducere a învăţării sub semnul comun al aceluiaşi mod de acţiune obiectivat în interacţiunea dintre dascăl şi elevii săi.

Şi din perspectivă evaluativă, metoda cumulează aceleaşi semnificaţii educaţionale, reprezentând un mod eficient de realizare a demersului iniţiat în vederea atingerii obiectivelor de evaluare propuse. Metoda de evaluare este o cale prin care învăţătorul oferă elevilor posibilitatea de a demonstra nivelul de stăpânire a cunoştiinţelor, de formare a diferitelor capacităţi de testare prin utilizarea unei diversităţi de instrumente adecvate scopului urmărit.

Strategiile acţiunii de evaluare integrate în structura oricărui tip de activitate didactică, prin diferite forme (interne, externe), angajează un ansamblu de metode şi tehnici (procedee) care asigură măsurarea şi aprecierea rezultatelor elevilor, în perspectiva unor decizii optime.

Graniţa flexibilă dintre strategii-metode-tehnici (procedee) de evaluare trebuie delimitate la nivelul raporturilor logice şi pedagogice existente între planul general (conceptual)-particular (acţional)-concret (instrumental) al evaluării. Ca acţiuni (subordonate activităţii de educaţie-instruire) metodele de evaluare (iniţială, continuă, finală, predictivă, formativă, sumativă), folosind un set de tehnici sau procedee instrumentale, integrate în structura obiectivelor operaţionale , anunţate la începutul activităţii(lecţiei). Faţă de strategii, a căror deschidere mai mare rezultată din raportarea la diferite obiective generale şi specifice, metodele susţin realizarea obiectivelor operaţionale în cadrul mai restrâns al unei activităţi concrete (ca de exemplu lecţiile).

Identificarea metodelor de evaluare trebuie realizată dintr-o perspectivă proprie paradigmei curriculumului. În spiritul acestei paradigme, orice metodă didactică, fiind implicată în reglarea-autoreglarea activităţii pe diferite circuite de conexiune inversă (construirea de învăţător, dar şi de elev), acţionează direct şi explicit, ca metodă de predare-învăţare-evaluare. Ea devine practic o metodă de evaluare. De exemplu, convesaţia, luând-o ca o metodă didactică foarte vehiculată la toate treptele şi disciplinele de învăţământ, poate servi oricând, direct sau indirect, la evaluarea activităţii elevului într-un context pedagogic determinat.

Relaţia dintre metoda de evaluare trebuie interpretată ca o relaţie de dependeţă univocă a instrumentului de metodă, în sensul că cel dintâi îşi subsumează valenţele formative şi operaţionale realizării perspectivei metodologice propuse.

Astfel, metoda de evaluare, în ansamblul său, vitează întregul demers de realizare şi proiectare a actului evaluativ, de la stabilirea obiectivelor de evaluare prin care să intenţionăm să obţinem informaţiile necesare şi relevante în scopurile propuse. Din această perspectivă, instrumentul de evaluare este parte integrantă a metodei, fiind cel care caracterizează la nivel de produs opţiunea metalogică a învăţătorului-elevului într-o situaţie educaţională bine definită.

Instrumentul de evaluare este cel care aduce atât obiectele de evaluare, cât şi demersul iniţiat pentru a atinge scopul propus, uneori reuşind chiar o schimbare a modului de abordare a practicii

evaluative curente. Utilizarea din ce în ce mai susţinută a unor instrumente de evaluare care valorizează sarcinile de lucru centrate pe competenţe şi abilităţi de ordin practic ar putea revigora întreaga viziune a învăţătorului asupra a ceea ce trebuie evaluat, când, cum şi mai ales cu ce.

O clasificare a metodelor de evaluare este cea bazată pe distincţia dintre metodele tradiţionale de evaluare şi metodele complementare de evaluare.

Metode tradiţionale sunt considerate probele orale, probele scrise şi probele practice. În fapt ele constituie forme de evaluare realizabile în cadrul mai multor metode, inclusiv în cadrul celor numite metode complementare de evaluare (observarea sistematică a activităţii şi a comportamentului elevului, investigaţia, proiectul, portofoliul, autoevaluarea).

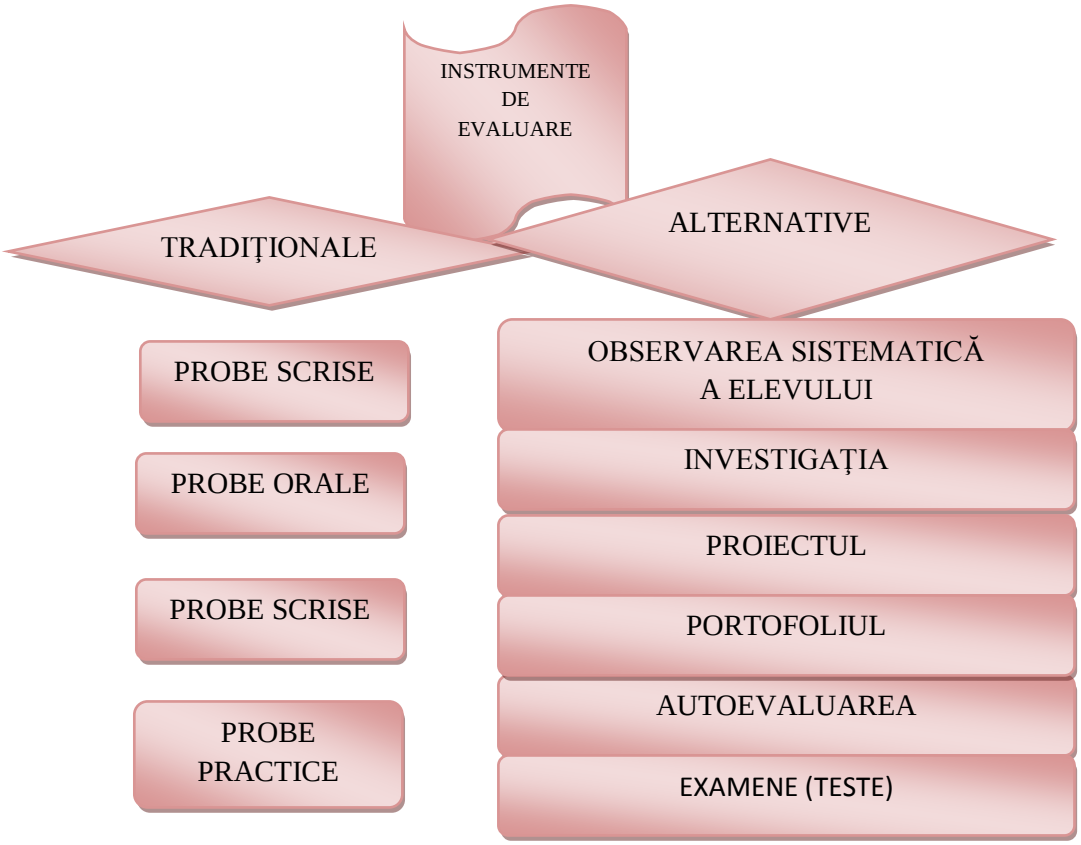

Criteriile şi instrumentele de evaluare sunt specifice obiectivului vizat, iar sarcina interpretării rezultatelor revine evaluatorului intern sau extern.

Pentru ca această interpretare să permită stabilirea de decizii menite să asigure progresul şcolar sau să elimine disfuncţiile constatate, o atenţie deosebită trebuie acordată atât calităţii instrumentelor cât şi modului de distribuire a acestora.

Proiectarea instrumentelor de evaluare trebuie să reflecte:

- Eficacitatea sistemului prin măsurarea performanţelor/rezultatelor şcolare;
- Eficienţa sistemului prin corelarea performanţelor cu resursele/condiţiile în care acestea au fost dobândite;

Calitatea evaluării depinde de instrumentele utilizate şi de condiţiile de administrare a testului. Calitatea instrumentelor de evaluare reprezintă un element abordabil sub diferite aspecte, cum ar fi:

- eficacitatea educaţională a testului în ansamblu sau raportat la componente;
- claritatea şi lizibilitatea redactării sau formulării şi prezentării conţinutului;
- organizarea componentelor;
- modul de administrare a testului etc.

În conceperea instrumentelor de evaluare, evaluatorul trebuiesă pornescă de la selectarea, din programa şcolară, a obiectivelor semnificative pentru evidenţierea progresului şcolar realizat de elevi şi care trebuie evaluate, precum şi de la indicii de calitate pe care trebuie să-i îndeplinească un test de evaluare, astfel încât să ofere date şi informaţii precise asupra nivelului de pregătire al elevilor şi asupra procesului de predare-învăţare.

Eficacitatea testului se poate evalua pe baza următoarelor criterii calitative :

a) validitatea testului;
b) fidelitatea testului;
c) aplicabilitatea testului;
d) obiectivitatea testului.

Sub aspectul redactării şi al organizării instrumentelor de evaluare, acestea se supun scopului evaluării şi naturii populaţiei testate. Formulările trebuie să fie cât mai accesibile segmentului de populaţie evaluat. Având în vedere că elevii claselor mici se află doar la începutul descifrării textelor, testarea acesora pe întreg ciclul primar trebuie să prevadă formulări de itemi cu text scurt, pentru ca timpul necesar perceperii mesajului să nu influenţeze rezultatul evaluării.

Bibliografie:

PERA, AUREL – Teoria educaţiei şi teoria evaluării, Ed. Azur, Craiova, 2001.
STOICA, ANA – Ghid general de evaluare şi examinare, Editura Aramis, Bucureşti, 1996.

104. MODEL DE EVALUARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE ALE ELEVILOR ÎN CICLUL PRIMAR

SECȚIUNE DE TEST - VORBIRE

Chinde Elena Mihaela
Școala Gimnazială Nr.3 Rovinari

CE VERIFICĂM?

- Poate formula enunțuri simple și dezvoltate, deseori conectând ideile (în general, pe baza unor imagini sau a unor întrebări ajutătoare);
- Poate relata întâmplări personale, răspunde la întrebări despre sine și universul apropiat printr-o suită de enunțuri, poate crea povestiri orale pe baza unor imagini sau a unor întrebări ajutătoare;
- Poate descrie, la nivel elementar, evenimente/lucruri/persoane/personaje familiare;
- Poate să își exprime opinia vizavi de o situație/un personaj și să o justifice minimal;
- Poate să își adapteze într-un mod simplu discursul pentru a capta atenția ascultătorului;
- Poate utiliza elemente de limbaj nonverbal și paraverbal care demonstrează conștientizarea existenței diferitelor feluri de scopuri și ascultători;
- Poate participa la conversații scurte în grup sau în perechi, pe teme familiare sau de interes personal, pe baza unor texte sau a unor imagini;
- Poate asculta activ și poate răspunde prin sugestii și comentarii simple;
- Poate participa la dramatizări ale unor texte/fragmente cunoscute, adaptându-și vorbirea, gesturile sau mișcările pentru a interpreta personaje în situații simple;
- Poate utiliza formule simple și adecvate pentru realizarea actelor de vorbire: salutul, prezentarea, solicitarea, invitația, urarea, mulțumirea, rugămintea, îndemnul, avertizarea, exprimarea opiniei etc.

CE TIPURI DE DISCURS?

- Discurs neplanificat, pe teme familiare, pornind de la un set de întrebări formulate de examinator
- Monolog cu suport vizual, cu funcții de descriere și narare .
- Interacțiune spontană pe baza unei teme/situații prezentate de examinator, care cuprinde elemente de argumentare, solicitare de informaţii.formulare de sugestii,accord,dezacord.

TIMP : Aproximativ 10-12 minute/pereche

Ex.	Tip de exercițiu	Abilități verificate	Număr de itemi	Modalitate de marcare a răspunsului	Număr de puncte acordate
1	Discuție liberă	Sintetizarea informaţiei	1	orală	grila
2	Conversație dirijată	Dezvoltarea ideilor pe baza unei scheme	1	orală	grila
3	Monolog cu suport vizual	Construirea monologului cu suport vizual	1	orală	grila
4	Interacțiune	Construirea unui dialog pe baza unui text declanşator	1	orală	grila

FIŞA PROFESORULUI

Sarcina 1 (max.10-20 de secunde)

Te-aş ruga să te prezinţi. Spune-mi pe scurt câteva lucruri importante despre tine: numele, vârsta, clasa din care faci parte.

Sarcina 2 (max. 30-40 de secunde)

Cartonaş tematic: Sărbătoarea preferată
Care este sărbătoarea ta preferată?
În ce lună este?
Cum petreci de obicei această sărbătoare?
Cu cine?

Sarcina 3 (max. 2 minute/candidat)

Observaţi imaginile cu atenţie !Ordonati imaginile în ordinea logică a întâmplărilor. Povestiţi oral întâmplarea. Spuneti un proverb potrivit întâmplării.

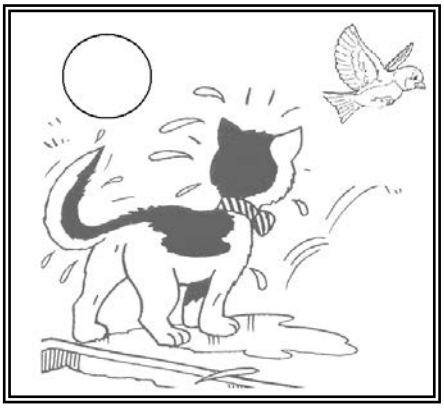

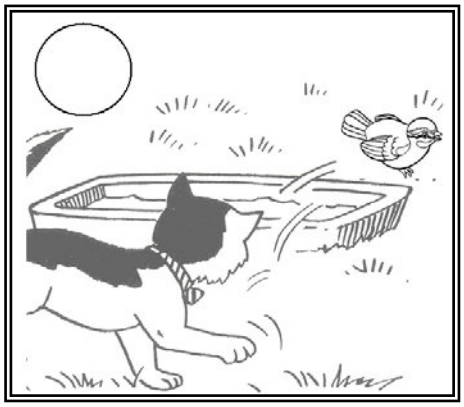

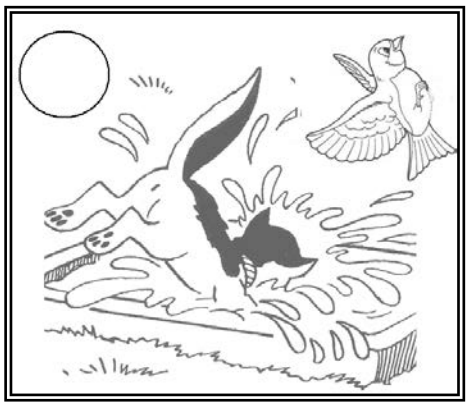

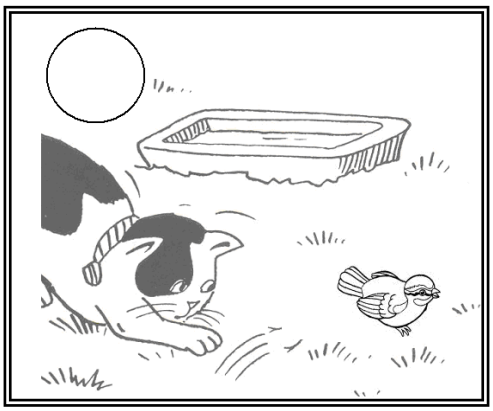

Sarcina 4 (max. 2-3 minute/pereche)

Imaginează-ţi un dialog cu un prieten pe care îl revezi după vacanţa de vară şi proiectaţi împreună o vizită la muzeu. Stabiliţi câteva detalii: muzeul pe care îl veţi vizita, data, prietenii cu care veţi merge. Aveți la dispoziție 2-3 minute.

Grila de punctare

- **CONŢINUT:** adecvarea la temă, relevanţa, respectarea funcţiilor comunicative;
- **COMPLEXITATE ŞI ACURATEŢE:** complexitatea vocabularului şi a structurilor folosite, acurateţea limbii;
- **FLUENŢĂ ŞI COERENŢĂ:** evidenţierea unui ritm al vorbirii, prezenţa conectorilor şi a elementelor de structurare a discursului, fluiditatea ideilor, logica ideilor;
- **EFICIENŢA COMUNICĂRII:** realizarea interacţiunii, respectarea principiilor de comunicare(a-şi aştepta rândul,a solicita clarificări, a aduce clarificări suplimentare), adaptarea le registru, prezenţa elementelor paraverbale şi non-verbale;

În final, se face suma celor patru note. **(max. 20 puncte)**

Numele candidatului:…….

Clasa:…….

	1	**2**	**3**	**4**	**5**
Conţinut					
Complexitate şi acurateţe					
Fluenţă şi coerenţă					
Eficienţa comunicării					

TOTAL: …….

FIŞA ELEVULUI

Sarcina 1

Te-aş ruga să te prezinţi. Spune-mi pe scurt câteva lucruri importante despre tine: numele, vârsta, clasa din care faci parte.

Sarcina 2

Cartonaş tematic: Sărbătoarea preferată

Care este sărbătoarea ta preferată?

În ce lună este?

Cum petreci de obicei această sărbătoare?

Cu cine?

Sarcina 3

Observaţi imaginile cu atenţie !Ordonati imaginile în ordinea logică a întâmplărilor. Povestiţi oral întâmplarea. Spuneti un proverb potrivit întâmplării.

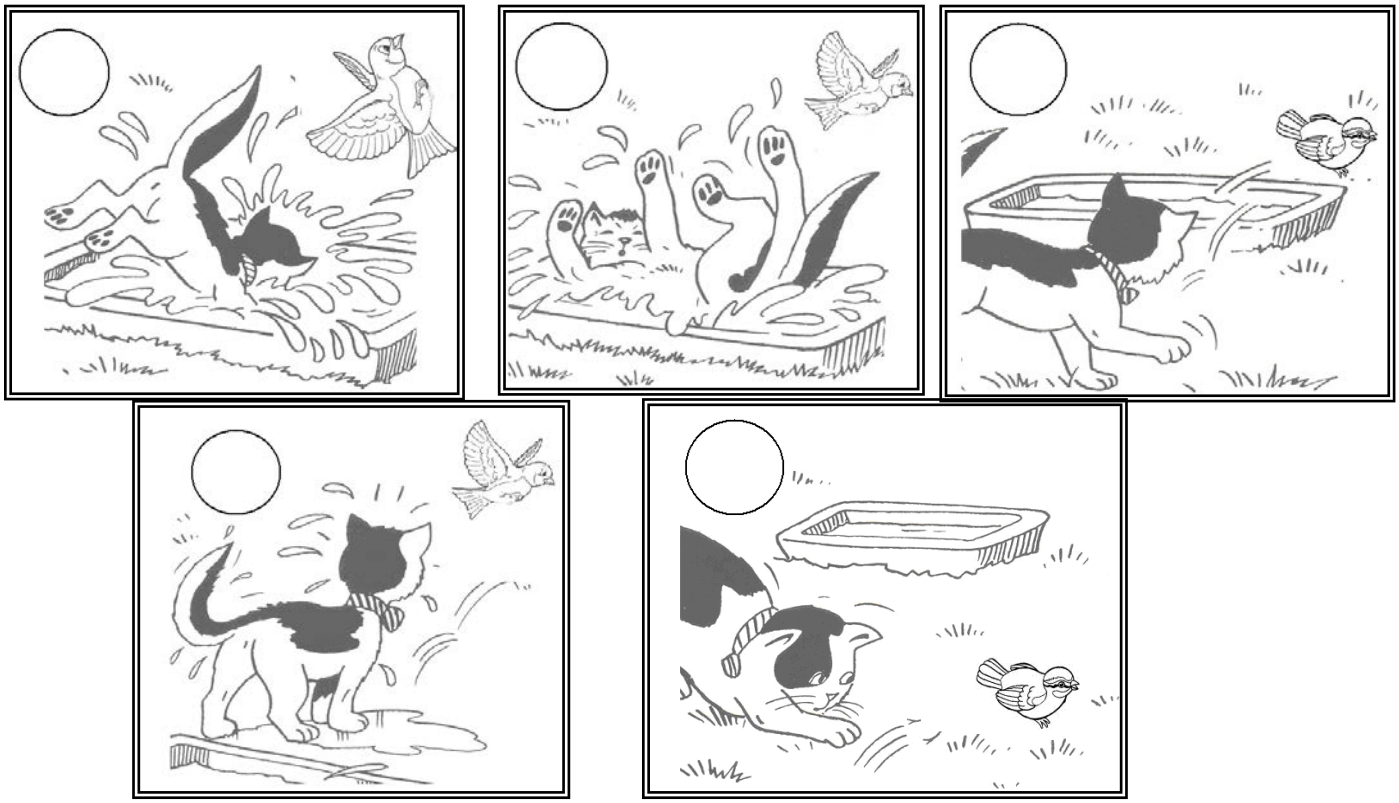

Sarcina 4

Imaginează-ţi un dialog cu un prieten pe care îl revezi după vacanţa de vară şi proiectaţi împreună o vizită la muzeu. Stabiliţi câteva detalii: muzeul pe care îl veţi vizita, data, prietenii cu care veţi merge. Aveți la dispoziție 2-3 minute.

105. APLICABILITATEA CUNOȘTINȚELOR MATEMATICE PRIN ACTIVITĂȚI CROSS-CURRICULARE

Prof. Chirescu Iolanda-Loredana
Școala Gimnazială nr. 1 Mârzanești, județul Teleorman

Motto: *Să nu-i educăm pe copii pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari. Şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze.''*

Maria Montessori

Matematica s-a cristalizat ca ştiinţă deschisă, capabilă de un progres permanent, de o perpetuă aprofundare, descoperire şi creare a unor teorii noi. Dezvoltarea rapidă a ştiinţei, a acumulării în ritm tot mai intens a informaţiilor, impun dezvoltarea culturii matematice, care trebuie să-şi facă loc tot mai mult în cultura generală a unui om. Ca atare, încă din clasele mici se impune stimularea intelectului, a gândirii logice, a judecăţii matematice la elevi, încât să devină o disciplină plăcută, atractivă, convergentă spre dezvoltarea raţionamentului, creativităţii şi muncii independente.

Încă din primii ani de şcoală, copiii trebuie să înveţe (ca atitudine generală) şi învăţaţi cum să înveţe (ca deprindere, de timpuriu, cu munca independentă, cu diferite tehnici de muncă intelectuală). Activitatea învăţătorului îşi face simţită prezenţa întotdeauna, fie chiar şi indirect, legată de îndrumarea activităţii elevilor. Predarea nu are sens decât în măsura în care determină un efort corespunzător de învăţare din partea elevilor. Cheia învăţării este deplina angajare a elevului în actul învăţării.

Învăţarea este un act personal care cere participare personală. Problema esenţială de care depinde producerea învăţării eficiente este cea a implicării, a angajării celui care învaţă în actul învăţării. Definitorie pentru metodele activ-participative este capacitatea acestora de stimulare a participării active şi depline, fizic şi psihic, individuale şi colective a elevilor în procesul învăţării.

Scopul învăţământului matematic nu se reduce la latura pur informativă , ci vizează cultivarea raţionamentului , spiritul de receptivitate , formarea gândirii logice , definirea clară şi precisă a noţiunilor , adaptarea creatoare la cerinţele vieţii sociale . Toate cunoştinţele dobândite trebuie să aibă legătură directă cu viaţa , pentru că au o utilitate practică . Nouă , învăţătorilor , ne revine rolul de a organiza activitatea de învăţare prin acţiuni care leagă cunoştinţele de practică.

Modalităţile de realizare a caracterului practic-aplicativ în predarea la cls.I-IVsunt multiple :învăţarea centrată pe elev; abordarea stilurilor de predare (vizual, auditiv, practic/kinetic); abordarea conţinuturilor din perspectiva metodelor activ-participative;aplicarea pe scară tot mai largă a jocului didactic; predarea integrată (interdisciplinară, pluridisciplinară, transdisciplinară); învăţarea în cooperare; desfăşurarea unor lecţii cu ajutorul computerului.

Mulţi copii întâmpină dificultăţi în învăţarea matematicii pentru că nu-şi însuşesc la timp aceste noţiuni. Important este ca învăţătorul să respecte latura practică a matematicii. Odată cu însuşirea noţiunilor matematice prin efort intelectual elevul învaţă şi anumite tehnici de investigare şi rezolvare cu caracter tot mai general.

Prin modelare, joc didactic , problematizare, învăţarea prin descoperire elevul este pus în situaţia de a căuta , a descoperi, de a rezolva situaţii noi, neînvăţate anterior. Acestea privesc atât activitatea elevului cât şi pe cea a învăţătorului .

Activităţile practice se impun datorită reperelor psihologice ale vârstei şcolarului mic: gândire dominată de concret; surprinde permanenţa, invarianţa; gândire tot mai flexibilă; peceperea globală a lucrurilor; descompunerea şi recompunerea reprezentărilor care sporesc puterea imaginativă; memorie logică şi voluntară; volumul atenţiei încă redus.

Pentru a uşura înţelegerea compunerii unui număr, pe fiecare bancă se vor afla două cartoane de culori diferite . Elevii lucrează pe perechi, fiecare pereche primeşte 7 fluturaşi , se va cere copiilor să găsească variante de compunere a numărului 7, aşezând un număr diferit de fluturaşi pe ambele

cartoane. Fiecare pereche adună posibilităţile găsite, explicând cum a lucrat. Pentru a cunoaşte toate variantele de compunere a numărului 7, se vor efectua exerciţii pe tabla magnetică.

Activităţile practice nu pot lipsi atunci când se învaţă adunarea şi scăderea numerelor. În etapa concretă, elevii formează, de exemplu, o mulţime de flori roşii cu 5 elemente şi o mulţime de flori galbene cu 2 elemente. Reunind cele două mulţimi de flori se formează o mulţime care are 7 flori. Se repetă acţiunea folosind alte obiecte, până ce elevii conştientizează că reunind o mulţime formată din 5 obiecte cu o altă mulţime formată din obiecte (indiferent ce sunt acestea) se obţine o mulţime formată din 7 obiecte. În această etapă, acţiunea elevului vizează număratul sau compunerea unui număr, date fiind două componente.

O categorie de probleme folosită de noi la clasă, care nu respectă întocmai structura unei probleme, o constituie problemele-poezii. Chiar dacă nu solicită intens gândirea elevilor,sau nu consolidează în mod deosebit cunoştinţele matematice însuşite anterior,ele au un rol deosebit în crearea unei atmosfere plăcute, de bună dispoziţie,de încredere în forţele proprii,de stârnire a dorinţei de a trece peste orice obstacol,de a participa activ la rezolvarea problemelor.

Pentru un concurs de Mate
Eu rezolv, zilnic, probleme:
Dacă într-o zi fac şapte
Şi-ncă două pentru teme,
Spune, câte se adună,
În caiet, pe săptămână?

Vrăbiile toate şase
Ciripeau pe ram voioase
Pân' la urmă,către seară,
Între ele se certară.
Trei zburară spre apus,
Trei spre miazăzi s-au dus,
Dar pe ram eu nu văd bine,
Câte-au mai rămas în fine?

Încă din clasa I elevii învaţă să recunoască câteva figuri şi corpuri geometrice , mai ales acelea pe care le întâlnesc şi le utilizează ca material didactic în numeraţie şi calcul: dreptunghiul, pătratul, triunghiul, cercul, cubu Jocuri: individuale şi de grup, de competiţie, pe baza de reprezentări (desene, scheme, diagrame),pe baza de scenarii imaginate de învăţător, create de copii, simulări ale unor situaţii practice, jocuri matematice pe calculator.

Referitor la corpuri geometrice în afara recunoaşterii, se vor face exerciţii de observare a obiectelor ce au aceste forme şi activităţi practice de construire a acestor forme.

În clasele I-IV, studiul mărimilor şi al unităţilor de măsură reprezintă o interfaţă între matematică şi viaţa de zi cu zi. Înţelegerea măsurării şi a unităţilor de măsură nu implică întotdeauna introducerea imediată a unităţilor standard. Învăţătorul trebuie să utilizeze unităţile nestandard (de exemplu: palma, creion, pasul etc.).

O altă aplicaţie practică o constituie jocurile didactice. Jocul matematic este forma de activitate ce trebuie folosită oră de oră, mai ales la clasele I şi a II –a,deoarece acesta are capacitatea de a antrena toţi elevii clasei,acţionând favorabil şi asupra elevilor care întâmpină greutăţi în însuşirea cunoştinţelor. Jocuri: individuale şi de grup, de competiţie, pe baza de reprezentări (desene, scheme, diagrame),pe baza de scenarii imaginate de învăţător, create de copii, simulări ale unor situaţii practice, jocuri matematice pe calculator.

Astfel,dintre jocurile care vizează şirul numerelor naturale pe care le folosim la ora de matematică,pot fi enumerate:"Ce numere lipsesc", „Caută vecinii", „Numără mai departe","Ghiceşte numărul", „Rebus matematic ».

În zilele noastre societatea are nevoie de un om cu gândire creatoare, inventiv, explorator, îndrăzneţ, de aceea este necesară modernizarea matematicii, perfecţionarea învăţământului în vederea sporirii eficienţei sale formative. Dar nu orice perfecţionare, orice introducere a noului înseamnă modernizare, ci căutarea de noi mijloace, folosirea celor existente cu scopul de a mări eficienţa, de a asigura calitatea însuşirii, de a forma oamenii capabili să stăpânească cunoştinţele şi deprinderile necesare şi să le poată aplica în viaţă, în producţie.

Prin activităţi practice se va contura un circuit continuu, din care, elevul va ieşi, sperăm, biruitor.

Bibliografie:

1.Mihail Roşu –„Metodica predării matematicii în ciclul primar”
2. Miron Ion , Ion Radu - „ Didactica modernă” , Ed..Dacia
3. Cosmovici, Andrei, Iacob,Luminiţa- „Psihologie şcolară”, Ed. Polirom, Iaşi
4. Reviste -Învăţământul primar
www.didactic .ro

106.PE URMELE ISTORIEI, ÎN CĂUTAREA STRĂMOȘILOR

Prof. înv. primar Chiș Diana- Rodica
Școala Gimnazială Nr.1 Aghireș, Sălaj

Pentru că e foarte greu pentru copiii din ziua de azi să-și imagineze cum trăiau înaintașii noștri, am luat inițiativa ca în Săptămâna Altfel să ne jucăm de-a **dacii și romanii**. Nu, nu e vorba de celebrul joc din copilăria noastră ci de un joc nou, în care ne îmbăcăm la fel ca ei, aflăm mai multe despre modul lor de viață, ocupații și multe alte lucruri importante.Am să vă povestesc minunatele peripeții întâlnite în călătoria pe care clasa noastră a început-o pe urmele Istoriei.

Aventura noastră a început la Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău.După ce ne-am pus papuceii speciali,ne-a întâmpinat holograma împăratului romanHadrian(117-138), al treilea dintre așa-zișii „cei cinci împărați buni ai Imperiului Roman", care ne-a prezentat câteva aspecte despre Imperiul Roman. Menționez că lucrez la o școală din mediul rural și chiar dacă suntem la o distanță de 20 de minute de Zalău, reședința județului Sălaj, în sat nu prea există semnal la telefonul mobil, nu toți elevii au acces la internet sau nu dețin calculator, tabletă ori alte mijloace moderne. Copiii au ascultat cu atenție ceea ce li s-a prezentat și s-au mirat de apariția holoramei.

Apoi, am intrat în prima epocă a dezvoltării comunităților umane- Paleoliticul, reprezentată în prin reconstituirea unui habitat de peșteră, și anume peștera de la Cuciulat, loc de descoperire al unor picturi rupestre datate între 10000 și 8000 î.Chr. Alături sunt expuse și obiecte specifice acestei perioade, lame, toporașe de mână, descoperite în așezarea de la Perii Vadului (județul Sălaj).

Am pătruns apoi în Neo-Eneolitic.Casa neolitică este reconstituită pe baza unordescoperiri reale, identificate în cadrul cercetărilor arheologice din așezarea neolitică de la Porț "Corău". Locuința de suprafață este completată de o zonă de lucru, ilustrând astfel cea mai cunoscută activitate meșteșugărească de la Porț, confecționarea obiectelor din piatră (dălți, topoare, tesle, zdrobitoare).

Din Epoca bronzului este reconstituit interiorul unui atelier pentru turnat piese de bronz descoperit în așezarea din epoca bronzului cercetată în localitatea Recea. Epoca fierului (î. Chr.) o descoperim dinreconstituirea unui interior de locuinţă de suprafaţă cu inventarul ceramic specific epocii.

Am aflat și despre *celți* (sec. IV-III î. Chr.) care,în expansiunea lor spre răsărit, au cucerit şi Transilvania, stăpânind-o până la finalul sec. II î.Chr. Aceștia au adus cu ei prelucrarea fierului la scară largă şi modelarea ceramicii la roata olarului. Găsim aici reproducerea unui atelier de meşter olar, în care se regăseşte şi cuptorul pentru ars recipientele realizate şi uscate pe poliţe.

În sfârșit, am ajuns și la primii strămoși ai poporului român - *dacii*(sec. II î. Chr. -I d. Chr.)Tot aici aflăm și despre îndeletnicirile acestora.Confecţionarea ceramicii la roata olarului, dar mai ales metalurgia fierului au fost preluate şi dezvoltate de către daci după dispariţia celţilor din Transilvania. În segmentul expoziţional dedicat civilizaţiei dacice a fost reconstituit atelierul metalurgic de pe dealul *Cetate* de la Şimleu Silvaniei. În acest atelier meşterul dac locuia şi muncea realizând atât obiecte din fier, cât şi din bronz şi argint, dar şi confecţiona replici fidele ale monedei romane.Baza economiei o formau agricultura și creșterea vitelor. Dacii erau mari producători de cereale (orz, secară, linte, bob și mai multe varietăți de grâu), cultivau intensiv și vița de vie, practicau tot atât de intens albinăritul și, bineînțeles, pescuitul. Creșteau vite șicaiderasă,foarte renumiți. Dacia era vestită și prin bogățiile ei naturale. Lemnul pădurilor Daciei era foarte căutat de greci pentru construcția corăbiilor. Cu sarea gemădacii făceau un comerț intens. Aceasta era folosită atât pentru conservarea peștelui și a cărnii, cât și prelucrarea pieilor.

Sectorul roman al expoziției reușește să redea splendoarea de altă dată a *Porolissum*-ului antic. Este prezentat târgul aflat la baza zidurilor romane în care comercianți din așezarea de la *Porolissum* vindeau produse celor aflați în afara Imperiului Roman. Elevii au aflat că printre cele mai importante acțiuni ale romanilor o dată ce cucereau un teritoriu era construirea rețelei stradale.

Mergând mai departe am admirat casele și vilele romane ale așezării. Am descoperit că civilizația romană a inițiat ideea băilor publice, un ritual zilnic în care indivizi de toate vârstele și indiferent de statutul social se întâlneau aici pentru a face o baie și a purta diferite discuții.Ca orice așezare romană importantă de pe cuprinsul vast al Imperiului Roman, *Porolissum*-ul beneficia de asemenea de un amfiteatru.

Am urcat la etajul I al Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalăușiși am intrat în segmentul consacrat reconstituirii *Târgului de Zalău* ce își propune introducerea copiilor în atmosfera specifică începutului de secol XX și în *Epoca de Aur*,unde sunt prezentate elemente de viață politică, economică și socială, precum și dinamica spațiului locuit în perioada regimului comunist, mai precis din ultimele două decenii ale acestuia (după reorganizarea administrativă din 1968). Am făcut cunoștință cu: „șoimii patriei”, „pionerii” și muncitorii.

Cel mai mult le-a plăcut copiilor în Armamentarie unde este evidențiată evoluția armamentului și a echipamentului militar din preistorie până în epoca contemporană. În sală sunt expuse central 13 manechine de războinici echipați cu replici și piese originale specifice epocii pe care o reprezintă.Vitrinele adăpostesc piese originale de armament și echipament militar, dar și o machetă de castru roman și una reproducând o cetate dacică.

Ne-am imaginat cât de bogați am fi dacă am avea toate comorile prezentate în Sala Tezaurului, unde sunt expuse cele mai reprezentative descoperiri numismatice, alături de o serie de podoabe purtate de-a lungul timpului.

Ultima sală a muzeului este Funeraria unde sunt suprinse evoluția ritului și ritualului funerar din epoca neolitică până la practicile specifice satului tradițional.

Am părăsit Muzeului Județean de Istorie și Artă Zalău pregătiți pentru o nouă experiență la Castrul Roman Porolissum de la Moigrad. Ne-am urcat în microbuz și am fost atenți la traseul ce ne-a dus până în vârful Măgurii Pomăt, dealul pe care s-a aflat cetatea romană. Pe parcursul drumului, elevii au observat prisăci,turme de oi și câmpuri cultivate cu diverse cereale și și-au amintit că ocupațiile de bază ale dacilor era meșteșugitul, apicultura, agricultura și creșterea animalelor.

După cum spune și numele dealului, ne așteptam să vedem pomi, dar mare ne-a fost mirarea când am descoperit opășune înconjurată de păduri și livezi. S-a descoperit că aceste păduri acopereau în trecut și locul în care ne aflam (teritoriul satului Moigrad).

Încă de la început am descoperit rămășițele drumului construit de romani, drumul care făcea legătura dintre Porolissum, fostul oraș roman din Dacia.Castrul este unul dintre cele mai mari și mai bine păstrate din România.Am mai aflat de la paznicîn ce ordine să vizităm obiectivele și că exista un ghid-video / aplicație pe telefon care se poate asculta pe parcursul vizitării. Aplicația a fost foarte folositoare deoarece am aflat multe lucruri interesante despre ruinele intâlnite în drumul nostru.

Copiii au fost impresionați de Poarta Praetoria, care ne-a întâmpinat gata să ne lase să aflăm secrete de mult ascunse. Ei au escaladat dealul din fața porții prefăcându-se a fi dacii liberi care voiau să cucerească zidurile dar au explorat și interiorul, simulând încercările de apărare ale soldaților romanistabiliți aici în anul 106 d.C., în timpul războaielor daco-romane ale lui Traian.
Bineînțeles că au început să mimeze trasul cu pușca. Le-am explicat faptul că pe acea vreme nu existau arme de foc și le-am promis că mai târziu vor avea o surpriză.

Intrând pe Wikipedia am aflat că fortul a fost costruit inițial din lemn pe fundații de piatră și găzduia circa 5.000 de soldați transferați din Spania, Galia și Britania. În deceniile următoare, fortul a fost mărit și reconstruit în piatră și o așezare civilă s-a dezvoltat în jurul centrului militar.Când Hadrian a creat noua provincie Dacia Porolissensis (denumită astfel după orașul deja relativ mare) în 124 d.C., Porolissum a devenit centrul administrativ al acesteia. Sub împăratul Septimius Severus, orașul a primit statut de *municipium*, permițându-le conducătorilor și negustorilor săi să lucreze în mod independent. Deși romanii s-au retras din Dacia în 271 d.C. sub Aurelian, iar orașul a fost abandonat de către fondatorii săi, dovezile arheologice arată că a rămas locuit timp de mai multe secole după această dată.

Uitându-mă la chipurile lor pline de încântare și curiozitate, mi-am amintit că în urmă cu vreo 30 de ani, am vizitat și eu Castrul Roman Porolissum, într-o excursie organizată de doamna mea învățătoare și îmi aminteam că erau doar câteva ruine, abia scoase la lumină și încă nerestaurate.Arheologii români au început săpăturile la începutul anilor 1970. Excavațiile, încă în desfășurare, au dus la descoperirea rămășițelor, atât ale instalațiilor militare cât și ale orașului civil - între ele, băi publice, un templu închinat lui Liber Pater, un amfiteatru și case de locuit.

Le-am povestit copiilor că am citit undeva că pe culmea care se află la nord-vest față de intrarea principală în castrul roman se găsește o cetate dacică, de mici dimensiuni. Prin urmare, exista locuire dacică în zonă. Le-am reamintit copiilorcă la muzeu, au văzut reprezentarea intrării într-un templu roman, statuia de cult și baza de statuie dedicate lui Iupiter Dolichenus, o divinitate prezentă de regulă mai ales în mediul militar. Au observat ruinele templelor închinate unor zei romani (Jupiter Optimus Maximus Dolichenus,Liber Paterși Nemesis) și au aflat că romanii aveau o religie politeistă, adică credeau în mai mulți zei.

Partea preferată a tuturor a fost momentul când am pătruns în interiorul Amfiteatrului.Ca orice așezare romană importantă de pe cuprinsul vast al Imperiului Roman, *Porolissum*-ul beneficia de asemenea de o asemenea construcție. Acest amfiteatru se afla la marginea așezării iar capacitatea acestui era de aproximativ 5000-5500 de locuri, fiind undeva la zece ori mai mic decât celebrul *Colosseum* de la Roma. De regulă amfiteatrul era folosit ca loc de exerciții și parade ale armatei iar în zilele de sărbătoare programul se încheia cu celebrele lupte de gladiatori.

Cu gândul la gladiatori, le-am descoperit surpriza pregătită pentru ei: am găsit niște armuri de jucărie, niște căciuli, săbii, arcuri, scuturi din plastic și lemn. I-am ajutat să le îmbrace, simulând o luptă între daci și romani. Fetele s-au îmbrăcat în cearșafuri albe sau costume populare, imitând îmbrăcămintea femeilor dace și romane și au simulat dansuri din acea vreme, mai mult sau mai puțin reușite. Unul dintre copiii s-a prefăcut că este împăratul Traian și hotăra dacă învinsul va trăisau nu. Nu aveam de unde face rost de animale sălbatice așa că s-au luptat câte doisau în echipe de câtepatru. Bineînțeles că și fetele au vrut să lupte amintindu-și una dintre ele că gladiatorii puteau fi și femei. Dând dovadă de bunătate, majoritatea celor care au luptat au fost salvați.

Am fi stat mult și bine în călătoria noastră pe urmele istorie, dar plăcintele primite de la mămici nu ne-au ținut prea mult de foame, așadar, cu părere de rău ne-am întors acasă, cu promisiunea că vom afla și alte informații interesante despre înaintașii noștri, din cărțile pe care le vom împrumuta de la bibliotecă.

107. DISCIPLINAREA POZITIVĂ A ELEVILOR

Prof. inv. primar Chivereanu Iuliana
Şcoala Gimnazială „Theodor Aman” Câmpulung, Argeş

De multe ori termenul de „disciplinare” este folosit doar pentru a denumi modalitatea de a rezolva problemele de comportament ale copiilor, acasă sau la şcoală. Sensul acestui cuvânt este mult mai larg şi se referă la un proces continuu de învăţare, prin care copilul este pregătit pentru gestionarea propriilor resurse (comportamente, cunoştinţe, abilităţi).

Un sistem de disciplinare eficient cuprinde următoarele elemente: un mediu de învăţare caracterizat prin relaţii pozitive, de încredere, între profesor şi elevi, şi între elevi; metode de dezvoltare şi încurajare sistematică a comportamentelor dezirabile (abordare proactivă a disciplinării); metode de diminuare sau eliminare a comportamentelor indezirabile sau ineficiente (abordare reactivă a disciplinării).

Fiecare din aceste elemente trebuie să funcţioneze dacă dorim ca disciplinarea să determine îmbunătăţirea comportamentelor elevului. Studiile educaţionale oferă metode pentru fiecare obiectiv. Abordarea cestor elemente trebuie adaptată în funcţie de vârsta copilului şi de abilităţile lui de a-şi regla comportamentul şi de a-şi asuma responsabilităţi.

A disciplina înseamnă a sprijini elevii să înveţe comportamente noi, dezirabile, a-i ajuta să-şi dezvolte competenţe şi simţul responsabilităţii propriilor acţiuni.

Ca să aflăm care este modul cel mai eficient de a aborda disciplinarea, este util să ne stabilim mai întâi ce obiective avem în procesul de disciplinare. Cu alte cuvinte ce ne dorim ca elevii să facă sau să ştie în urma procesului de disciplinare.Elevii învaţă cum să se comporte (în clasă dar nu numai) prin felul în care învăţătorul / profesorul gestionează modul de a se comporta zi de zi al elevilor şi situaţiile problematice. Ceea ce face sau nu face învăţătorul / profesorul transmite elevilor un mesaj de învăţare (un comportament problematic care trece neobservat îi poate învăţa că există posibilitatea de a încălca regulile fără a-şi asuma vreo consecinţă, dacă învăţătorul / profesorul ridică tonul pentru a fi ascultat, elevii învaţă că aceasta este modalitatea prin care cineva se poate face remarcat sau poate rezolva o problemă; observaţi clasele în care învăţătorul foloseşte un ton ridicat – elevii folosesc acelaşi ton ridicat între ei şi în clasă este un nivel mai ridicat de zgomot). Mesajele implicite (nonverbale sau paraverbale) pe care le transmite adultul au de multe ori un impact mai mare decât cele declarate: copilul învaţă mai mult din ceea ce face profesorul decât din ceea ce spune acesta.

Putem verifica eficienţa unei metode de disciplinare întrebându-ne: ce învaţă elevul prin metoda pe care o folosesc / din modul cum am reacţionat?

O clasă disciplinată se caracterizează prin mediu pozitiv de învăţare, bazat pe reguli clare, înţelese şi acceptate de elevi şi profesori despre ce trebuie să fie făcut şi să nu fie făcut. Un mediu pozitiv de învăţare, bazat pe relaţia de încredere dintre profesor şi elevi, oferă contextul favorabil pentru ca metodele de management al comportamentelor elevilor să funcţioneze. Este important ca elevii să se simtă în siguranţă şi respectaţi pentru ca metodele profesorului să aibă impact. Consecvenţa în aplicarea regulilor din partea profesorilor şi elevilor crează un mediu pozitiv şi securizant de învăţare.

Pentru a dezvolta şi a menţine o clasă disciplinată este important ca prin activităţi să avem în atenţie şi să ne asigurăm că se dezvoltă / încurajează rutini eficiente ale clasei, pentru aspectele administrative. Acestea asigură un mediu clar şi nu lasă prea mult loc situaţiilor ambigue sau problematice.

Exemplu: Copiii îşi verifică lucrurile din ghiozdan la ieşirea din clasă; se asigură că banca a rămas curată; salută; ies din clasă în rând etc.

Astfel de rutini sunt monitorizate şi încurajate de învăţător.

Există reguli privind comportamentul în clasă. Metodele de disciplinare sunt ferme şi corecte,

şi transmit un mesaj pozitiv copiilor. Programul de disciplinare îi învaţă pe elevi autodisciplina, astfel încât să nu fim nevoiţi să corectăm acelaşi comportament problematic la nesfârşit, ci să ne bazăm pe capacitatea elevului de a-şi gestiona propriile comportamente. Acest obiectiv ne orientează spre metode care îi învaţă pe elevi ce să facă, şi nu doar îi sancţionează pentru ceea ce nu fac bine.

Suntem "înarmaţi" cu timp, efort şi răbdare; un program de gestionare a comportamentelor este un proiect pe termen lung. Elevii să fie implicaţi în stabilirea lor - aceasta pentru că este mai probabil ca ei să respecte, să sesizeze când nu funcţionează şi să înţeleagă la ce foloseşte o regulă la stabilirea căreia au contribuit. Putem implica elevii de orice vârstă în stabilirea regulilor, nu doar pe cei mari. Câteva reguli pot fi sugerate de către profesor.

Aceste reguli trebuie să fie formulate simplu, la obiect şi să fie uşor de reţinut – acest aspect poate fi verificat întrebând elevii ce înţeleg că trebuie să facă/să nu facă pentru ca regula să fie respectată, să fie formulate în termeni pozitivi (Exemplu: „ne aşezăm în bancă când clopoţelul sună pentru începerea orei", în loc de "nu întârziem la ore"). Este important ca regula să specifice ce trebuie să facă elevul, nu ce nu trebuie să facă. Regulile trebuie să fie respectate de către învăţător / profesor – regulile stabilite de comun cord, reprezintă o regulă pentru toată lumea care participă la stabilirea lor, să fie explicate elevilor astfel încât aceştia să înţeleagă necesitatea şi utilitatea şi să-şi dea acordul în privinţa lor, să fie vizibile – să fie prezentate verbal şi vizual (scrise pe o planşă, copiate de elevi pe un caiet). Elevii mici pot să le deseneze şi de asemenea se pot organiza jocuri de rol pentru a explica fiecare regulă. Pentru a se obţine suport în promovarea regulilor, acestea se comunică şi părinţilor. Reamintirea periodică (nu doar când sunt încălcate)– stabilim în prealabil momente ale săptămânii pentru reamintirea regulilor- este de asemenea necesară. De altfel, regulile trebuie să fie revizuite împreună cu elevii – este necesară revizuirea periodică a regulilor împreună cu elevii pentru a putea adapta regulile la situaţiile noi cu care ne confruntăm sau la schimbările care apar în şcoală, clasă (deci şi pentru profesor sau învăţător, nu doar pentru elevi), să fie respectate consecvent - mesajul pe care îl transmite o situaţie în care regula a fost trecută cu vederea este mai puternic decât cerinţa de a respecta regula, să fie susţinute / încurajate la elevi în modalităţi diferite - deşi regulile sunt aceleaşi pentru toţi elevii, aceştia pot fi motivaţi diferit pentru a le respecta, stabilirea regulii nu garantează respectarea.

Ca urmare, este necesar ca respectarea regulii să fie încurajată, remarcată şi apreciată la elevi.

Fiecare profesor sau învăţător poate identifica cu uşurinţa probleme de disciplină, precum agresivitate, refuz, sfidare, ignorare etc. Aceste probleme împiedică desfăşurarea optimă a orelor de clasă şi eficienţa învăţării. De multe ori, soluţionarea acestor probleme este dificilă deoarece sub denumirea acestor probleme se "ascund" mai multe aspecte care trebuie gestionate. De exemplu, spunem că ne confruntăm cu probleme de agresivitate, atunci când avem în clasă copii care scuipă colegii, care îi îmbrâncesc pe ceilalţi în pauze, care înjură sau care îi ameninţă pe colegi sau pe profesori. Ca urmare, reducerea frecvenţei problemelor de agresivitate este un proces dificil atât timp cât dorim să construim o strategie de reducere a agresivităţii, dar nu abordăm pe rând comportamentele pe care le observăm la copii şi pe care le reunim sub denumirea de agresivitate.

Identificarea specifică a comportamentelor problematice permite menţinerea relaţiei pozitive dintre elev şi profesor, deoarece permite distincţia între comportament şi persoană; ceea ce reprezintă o problemă este comportamentul şi nu persoana care l-a produs. Dacă persoana ar fi problema asta înseamnă că indiferent de comportamentele pe care le face aceasta ar reprezenta o problemă în continuare, iar acest lucru nu se întâmplă în situaţiile în care comportamentul se schimbă (Exemplu: Un copil "problemă", nu mai reprezintă o problemă pentru profesor atunci când îşi face temele, răspunde corect la întrebări, răspunde doar când este numit, adică atunci când nu mai face comportamentele nedorite).

Singura variabilă pe care profesorul o poate utiliza / controla este propriul său comportament. Comportamentul profesorului decide dacă situaţia este sau nu controlată. De aceea este important ca profesorul să ştie ce comportament să aleagă ca răspuns la o situaţie problematică, astfel încât celelalte două variabile implicate – elevul care a făcut comportamentul problematic şi ceilalţi elevi din clasă - să

fie influenţate în mod pozitiv, eficient.

Când apare un comportament problematic, profesorul răspunde în funcţie de modul cum îşi explică / interpretează respectivul comportament. Ceea ce gândim despre comportamentul problematic influenţează ceea ce facem în consecinţă.

Dacă consider că elevul răspunde neîntrebat pentru că nu mă respectă, mă voi enerva şi îl voi ameninţa că îl dau afară dacă nu învaţă să ridice mâna. Dacă consider că răspunde neîntrebat pentru că doreşte să arate că s-a pregătit pentru oră, îi voi zâmbi îngăduitor şi îi voi cere să îi lase şi pe ceilalţi să se gândească la răspuns. Cu alte cuvinte, la acelaşi comportament problematic al unui elev putem reacţiona diferit în funcţie de explicaţia pe care o atribuim acelui comportament.

Dacă explicaţia pe care o dăm unui comportament problematic este cea reală, atunci, efectele reacţiei noastre sunt benefice pentru elev, pentru rezolvarea pe termen lung a problemei de disciplină şi pentru menţinerea relaţiei de respect şi încredere reciprocă cu elevul.

Orice comportament are o funcţie, iar satisfacerea acelei funcţii reprezintă o consecinţă care are valoare de întărire (pozitivă sau negativă) şi ca urmare întăreşte apariţia sau menţinerea comportamentului.

Funcţia comportamentelor nu se poate schimba; putem schimba doar comportamentele care răspund aceleiaşi funcţii, iar satisfacerea funcţiei va avea rol de întărire pentru noile comportamente. Orice comportament se va menţine atât timp cât are o funcţie, indiferent de sancţiunile sau consecinţele negative care îi sunt aplicate. Pentru a reduce sau elimina acest comportament este necesar să apară un alt comportament, care are aceeaşi funcţie. În lipsa satisfacerii funcţiei prin alte comportamente, comportamentul nedezirabil se va menţine.

Sancţiunile sau pedepsele nu pot reduce sau elimina comportamentele în absenţa dezvoltării unor modalităţi alternative de satisfacere a funcţiilor pe care ele le au –comportamente alternative dezirabile.

Întărirea comportamentelor alternative dezirabile este principala metodă de disciplinare eficientă. Eliminarea comportamentelor nedezirabile fără a avea o strategie de a încuraja comportamentele dezirabile nu este eficientă. Cea mai importantă parte a procesului de disciplinare o constituie asistarea elevului în achiziţionarea comportamentelor dezirabile, în formarea de relaţii sociale pozitive şi dezvoltarea simţului răspunderii şi al auto-disciplinei.

Comportamentele valorizate de profesor trebuie identificate şi comunicate elevilor în mod specific; elevii au nevoie să afle ce se aşteaptă în mod specific de la ei şi să înţeleagă de ce.

Multe din comportamentele dezirabile se dezvoltă în mod natural o dată cu înaintarea în vârstă. În acest caz rolul adultului este de a le observa şi a le susţine. Alte comportamente nu fac parte din repertoriul natural al copilului şi este important să fie dezvoltate de către adult prin metode specifice: a împărţi cu alţii ceea ce ai, bunele maniere, comportamentele empatice, abilităţile de a studia, amânarea gratificării etc.

Este foarte important să întărim progresul elevului! Chiar dacă ne-am propusca un elev să intre în clasă de fiecare dată la sunetul clopoţelului, trebuie să întărim acest comportament când apare, chiar dacă nu apare de fiecare dată (elevul mai întârzie uneori). Dacă aşteptăm să ne îndeplinim obiectivul imediat, este posibil să avem rezultate contrare. Folosim întăririle sau laudele doar cu acest scop, nu le folosim ca metodă de a atrage atenţia elevului că nu a făcut lucrul care i s-a comunicat că se doreşte de la el. Acest mod de a atrage atenţia este ironic şi afectează stima de sine a elevului şi relaţia noastră cu el. Atunci când dorim atragerea atenţiei este mai eficient să comunicăm acest lucru direct: “Am observat că nu ai finalizat... că nu ai făcut. Apucă-te de asta acum”.

O întărire este acea situaţie sau stimul care survine după executarea unui comportament, crescându-i frecvenţa acestuia. Întărirea pozitivă vizează menţinerea sau intensificarea unui comportament prin producerea sau prezentarea unei stimulări. Întărirea negativă se referă la menţinerea sau intensificarea unui comportament prin încetarea sau reducerea unei stimulări aversive.

Decizia de a utiliza pedeapsa sau penalizarea ca metodă de modificare comportamentală trebuie

să fie analizată cu atenţie în contextul evaluării tuturor celorlalte metode de modificare comportamentală şi a impactului lor asupra sănătăţii emoţionale a copilului. Aplicarea corectă a altor metode nu a produs rezultatele dorite. Înainte de a ne gândi să aplicăm penalizarea ca metodă de disciplinare, trebuie întâi să aplicăm alte metode alternative de disciplinare: extincţia, întărirea diferenţiată, controlul stimulilor. Dacă nici una dintre aceste metode nu produce rezultatele dorite, putem avea în vedere aplicarea consecinţelor logice sau a pedepsei precum costul răspunsului, time-out. Pentru alegerea unei metode de penalizare care să fie eficientă trebuie să realizăm mai întâi analiza funcţională a comportamentului. Doar cunoscând funcţia comportamentului vom putea decide care metodă de pedeapsă este eficientă în reducerea comportamentului problematic. De exemplu, dacă comportamentul problematic are ca rol atragerea atenţiei, costul răspunsului va fi o metodă ineficientă. În aceste situaţii se recomandă aplicarea extincţiei mai întâi.

Aplicarea unei pedepse sau penalizări se face doar în condiţiile în care este asigurată securitatea completă a celui care o primeşte. Nu se admite aplicarea pedepselor sau penalizărilor care pun în pericol integritatea fizică sau psihică a copilului (la îl fac să se simtă umilit, devalorizat, marginalizat, stigmatizat etc.).

Există situaţii în care multe dintre problemele de comportament ale elevilor pot fi simptome ale unei condiţii medicale complexe, precum condiţiile neurologice. În aceste cazuri, intervenţia învăţătorului sau a profesorului are un rol important în continuare, dar trebuie însoţită şi de alte tipuri de intervenţii, specifice simptomatologiei. Responsabilitatea care revine profesorului în aceste cazuri este diferenţierea între o problemă de disciplină şi problemele medicale.

BILIOGRAFIE:

Bursuc B., Popescu A., *Managementul clasei : ghid pentru profesori şi învăţători,* Alpha MDN, Buzău, 2007

108. TRADIŢIONAL SAU MODERN ÎN ACTUL DIDACTIC

Prof. Ciocmărean Ioan-C.S.E.I. Şimleu Silvaniei, Jud. Sălaj
Prof. Faragău Voichiţa- C.S.E.I. Şimleu Silvaniei, Jud. Sălaj

Întreaga dezvoltare trece prin educaţie: valorile ştiinţei şi tehnicii, spiritul inventiv şi pragmatic, noile atitudini şi mentalităţi, modul de a fi şi de a evolua cerut de societatea modernă, toate acestea sunt învăţate în cadrul sistemului educaţional.

Calculatorul este foarte util atât elevului cât şi profesorului însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătăţească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziţionarea unor cunoştinţe şi formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm nu cu frică şi rezistenţă. Dacă elevii sunt orientaţi cu încredere spre schimbare, ei vor simţi nevoia de a fi instruiţi cât mai bine pentru a face faţă noilor tipuri de profesii. Eşecul în dezvoltarea capacităţii de a reacţiona la schimbare poate atrage după sine pasivitatea şi alienarea. Profesorul trăieşte el însuşi într-o societate în schimbare, şi din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu.

Deci, introducerea în şcoală a Internetului şi a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învăţământ. Astfel actul învăţării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor şi muncii profesorului, ci rodul interacţiunii elevilor cu calculatorul şi al colaborării cu profesorul.

Deşi modul de învăţare tradiţional este în continuare relativ lent, noile tehnologii îl vor transforma într-un proces mult mai productiv. Schimburile majore din sfera învăţării asistate de calculator au condus la obţinerea unei noi tehnici de învăţare: în locul realizării unui flux informaţional cu un singur sens - de exemplu de la profesor către un grup pasiv de elevi - noile tehnici de învăţare sunt ca şi internetul - bidirectionale, colaborative şi interdisciplinare.

Pătrunderea noilor tehnologii în sălile de clasă a schimbat radical relaţia care era fundamentată între profesori şi elevi. Astfel, profesorii au trecut de la poziţia de conducători atot-ştiutori la cea de ghizi ai infosferei iar materialele instructive au evoluat de la cărţile rigide la programele administrabile. Informaţia a devenit mult mai accesibilă, iar utilizatorii îşi aleg singuri ceea ce doresc, fiecare devenind un creator de conţinut. Mediul educaţional al viitorului va fi un campus electronic: locul în care se vor desfăşura orele de clasă, în care se va consulta biblioteca şi desigur unde vor avea loc contactele sociale.

În această lume în care singurul aspect nemodificat este schimbarea, învăţământul trebuie să se integreze şi să îşi adapteze ofertele pentru a veni în sprijinul noii generaţii, actualizându-şi permanent finalităţile şi resursele, astfel încât să răspundă noilor provocări şi, în acelaşi timp, să le ofere subiecţilor educaţiei deprinderi şi instrumente de muncă eficiente.

Dacă schimbările în ceea ce priveşte planurile de învăţământ, curriculumul, formele de organizare şi toate celelalte aspecte ce ţin de resursele materiale sunt relativ uşor de implementat şi de controlat, modelarea resurselor umane este un proces mai dificil şi de durată (aici intervin mentalităţile, deprinderile de muncă, rezistenţa în faţa schimbării şi alţi factori care pot frâna acest demers).

Influenţa calculatorului în procesul de învăţământ are, aşadar, atât aspecte pozitive cât şi negative. Important este rolul profesorului care trebuie să intervină pentru eficientizarea activităţii de instruire, să pregătească „elemente surpriză” cu scopul de a menţine trează atenţia copiilor şi să sublinieze clar rolul calculatorului de mijloc didactic auxiliar în activitatea de predare – învăţare – evaluare.

Un exemplu concret al influenţei transformărilor tehnice asupra desfăşurării procesului instructiv-educativ este acela al impactului tehnologiilor informaţiei şi comunicării. Deşi începuturile au fost timide, acum, în aproape orice instituţie de învăţământ superior, cursanţii au la dispoziţie computere, de cele mai multe ori conectate la internet.

Calculatoarele pot juca rolul unor profesori surprinzători de răbdători; ele pot îndemna către o gândire creativă, pot promova spiritul întreprinzător sau curiozitatea. Cu toate acestea tehnologia singură nu reprezintă o soluţie. În primul rând e nevoie de noi modele educaţionale. Astfel, conceptele educaţionale moderne derivate din studiile unor savanţi cum ar fi psihologul elveţian Jean Piaget, cercetătorul MIT Seymour Papert şi psihologul rus Lev S. Vygotsky, insistă pe un învăţământ individualizat, practic; pe munca în echipe; şi pe o călăuzire a descoperiri informaţiei. Toate aceste concepte nu numai că necesită o asistenţă tehnologică, dar ele ar fi aproape imposibil de realizat fără ajutorul calculatoarelor. Stilul de învăţare va trebui croit individual, pentru fiecare elev, iar acest lucru nu poate fi realizat fără ajutorul tehnologiei.

Calculatorul este un mijloc de învăţământ complex, care ajută la instruirea sau autoinstruirea elevului. Utilizarea lui devine eficientă doar în momentul în care se face metodic, prin respectarea câtorva condiţii, dintre care cea mai importantă se referă la evitarea exagerării rolului acestui instrument în formarea şi informarea elevului.

O altă problemă a educaţie actulale este reprezentată de faptul că elevii învaţă în grupuri largi. Aceasta îi face pe mulţi să se simtă prost atunci când sunt nevoiţi să răspundă şi fac o greşeală. Avantajul major pe care îl implică calculatoarele este tocmai această eliminare a stării de încurcătură. Ele vă vor oferi şansa să învăţaţi fără să vă mai simţiţi încorsetaţi de părerea celor din jur. Calculatoarele vor deveni un fel de mentor electronic. Astfel, în locul modelului actual - în care aveţi un singur profesor care stă în faţa clasei predând unui grup de elevi - veţi avea exact contrariul - un utilizator în faţa unui calculator cu sute de profesori înglobaţi. Aceasta vă permite reapariţia unui mai vechi model educaţional: ucenicia.

Ucenicia a fost întotdeauna cel mai bun model de învăţare, indiferent dacă a fost făcută în preajma oamenilor sau prin simulări. Calculatoarele vor permite o ucenicie în domenii greu sau imposibil de realizat în realitate cum ar fi chirurgia sau pilotarea unui avion. Iar aici am ajuns la un alt subiect interesant: multimedia.

Multimedia a captat imaginaţia profesorilor mai mult decât orice altă tehnologie. Ea pompează cu adevărat adrenalină în piaţa educaţională. Ţelul pe care aceasta trebuie să-l urmărească este dezvoltarea aptitudinilor observaţionale. Toţi copiii sunt capabili de observaţii, comparaţii, sortări şi unele analize bazate pe fenomene cauză-efect. Acestea sunt obiectivele cognitive pe care ar trebuie să le dezvoltăm în elevii noştri.

Faptul că eforturile de procesare educaţinală anterioare, în care exerciţiile de învăţare erau în cea mai mare parte mutate cuvânt cu cuvânt de pe paginile scrise pe ecran, aplicaţiile multimedia vor atrage elevii cu ajutorul imaginilor şi sunetului. În plus se va realiza o implicare a acestora într-un mediu interactiv de date legate prin hiperconexiuni. Folosirea acestor tipurii de aplicaţii ca şi resurse de învăţare, merge mână în mână cu teoriile de învăţare constructiviste conform cărora în lumea de astăzi, supusă unei continue schimbări, abilitatea de a analiza şi rezolva o varietate de probleme în mod rapid este mult mai importantă decât o aplicare pură a informaţiilor memorate. Cea mai bună metodă de predare a unui mod de gândire conceptual, necesar pentru astfel de sarcini, este prin intermediul unui sistem al testelor. În acest sistem, elevul este supus unor situaţii concrete, ale lumii reale şi forţat să i-a decizii. Multimedia interactivă, cu capacitatea sa de antrenare a utilizatorului ar putea fi suportul perfect penru astfel de procese.

Utilizarea calculatorului în procesul de învăţământ se poate face în cadrul lecţiilor de predare de cunoştinţe noi, pentru evaluarea cunoştinţelor sau pentru aplicarea, consolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor dobândite anterior. Cu toate că, la început, utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ se limita la acumularea de informaţii şi la evaluarea nivelului de asimilare a acestora, în ultimul timp, au început să apară soft-uri complexe care pun accentul pe însuşirea activă a cunoştinţelor, care stimulează gândirea şi imaginaţia punându-l pe elev să rezolve diverse probleme şi eliberând-ul de rutina cu care era obişnuit în activitatea de învăţare. Acest lucru şi-a pus amprenta asupra activităţii de învăţare din punct de vedere cantitativ dar şi calitativ.

Cu toate acestea, integrarea noilor tehnologii – dependente de capacitatea de asistenţă pedagogică a calculatorului – în structura de acţiune specifică metodei didactice conferă activităţii

elevului un caracter reactiv şi proactiv, în raport cu informaţia vehiculată, cu timpul real de învăţare, cu valoarea formativă a cunoştinţelor dobîndite.

Calculatorul oferă posibilităţi reale de individualizare a instruirii. El nu este doar un mijloc de transmitere a informaţiei ci poate oferi programe de învăţare adaptate conduitei şi cunoştinţelor elevului.

Realizarea unei metodologii care să facă eficientă asistarea procesului de învăţământ cu calculatorul a solicitat folosirea instrumentelor psihopedagogiei.

În primul rând utilizarea calculatorului înseamnă o mare economie de timp, fiind totuşi costisitoare. În al doilea rând, calculatorul simulează unele procese şi fenomene, dar nu înlocuieşte experimentele sau observarea lor directă. Instruirea asistată de calculator, ca orice metodă didactică, are avantaje şi dezavantaje. În ultimul rând, şi poate cel mai important, computerul duce la diminuarea relaţiilor interumane şi sociale, riscând să producă dezumanizarea procesului de învăţământ. Ceea ce rămâne de văzut este dacă această evoluţie va duce la o mai bună învăţare.

Bibliografie:

[1] Miron Ionescu, Ioan Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2004.

[2] Romiţă Iucu, Marin Manolescu, *Elemente de pedagogie*, Editura Credis, Bucureşti 2004.

[3] Michaela Logofătu, Mihaela Garabet, Anca Voicu, Emilia Păuşan, *Tehnologia Informaţiei şi a Comunicaţiilor în şcoala modernă*, Editura Credis, Bucureşti, 2003.

[4] http://www.google.com/

[5] http://www.yahoo.com/

109. FORMAREA CONDUITEI ECOLOGICE ÎN CLASELE PRIMARE

Prof. înv.primar Ciornei Nicoleta-Iuliana, Școala Gimnazială Cacica, jud. Suceava
Prof. înv.primar Bălăcian Mihaela, Școala Gimnazială Cacica, jud. Suceava

Educaţia pentru mediu nu este doar o formă de educaţie, un instrument în rezolvarea problemelor de mediu sau în gestionarea resurselor naturale. Este vorba de o dimensiune esenţială a educaţiei fundamentale care implică dezvoltarea personală şi socială. Acest tip de educaţie urmăreşte inducerea unei dinamici sociale, stimulând abordarea colaborativă şi critică a realităţilor socio-economice şi de mediu, dar şi căutarea autonomă şi creativă a soluţiilor pertinente.

Protejarea planetei Pământ este o problemă care trebuie să intereseze nu doar pe ecologişti, ci pe toată lumea, atât adulţi cât şi copii. Realizarea educaţiei ecologice presupune instruirea şi formarea elevilor. Instruirea în spirit ecologic se referă la informarea copilului cu anumite conţinuturi, cerinţe, valori, norme şi reguli. Rezultatul acestei cunoaşteri se concretizează în formarea reprezentărilor şi noţiunilor ecologice. Reprezentarea este o reflectare sub formă de imagine intuitivă a multitudinilor de elemente caracteristice unui complex de situaţii şi fapte morale concrete, în care copilul a fost angrenat sau pe care le-a perceput, observat în legătură cu normele şi regulile impuse. Formarea noţiunilor ecologice şi integrarea lor într-un sistem este un proces complex. Trecerea de la reprezentări la noţiuni se face treptat, desprinderea notelor esenţiale, proprii noţiunii, nu se produce automat, doar prin instruire verbală, ci presupune clarificare continuă şi evaluare pe baza prelucrării şi selecţiei a tot ceea ce este tipic şi reprezentativ în relaţiile dintre oameni şi în raporturile dintre oameni şi mediul ambiant.

Formarea deprinderilor şi obişnuinţelor de comportare ecologică ridică unele probleme de ordin pedagogic şi psihologic după care profesorul trebuie să se orienteze. Exersarea trebuie să fie astfel organizată, încât să se desfăşoare întotdeauna în concordanţă cu cerinţe precis şi clar formulate. Formarea deprinderilor şi obişnuinţelor impune o bună organizare a activităţii elevilor. Ele se formează predominant pe baza imitaţiei. Pe măsură ce intervin stimulii verbali sub forma sfaturilor, îndemnurilor, recomandărilor, exersarea este determinată de factori interni şi externi. Preocuparea cadrului didactic nu se reduce la organizarea unei activităţi, ea vizează ca elevii să cunoască şi să înţeleagă semnificaţia cerinţelor ecologice şi să adere la ele.

Scopul educaţiei ecologice este de a crea atitudini pozitive faţă de mediul înconjurător. Cunoaşterea naturii cu toate fenomenele sale biologice şi nebiologice este necesară pentru formarea unor noţiuni, idei, convingeri, raţionamente, a unui comportament adecvat şi a conştiinţei ecologice. Educaţia ecologică bine realizată răspunde cu succes la una din prevederile fundamentale ale drepturilor omului: dreptul la viaţă şi la sănătate.

Consider că educaţia ecologică trebuie să fie parte integrantă a educaţiei moderne şi că procesul trebuie derulat de la cea mai fragedă vârstă, atunci când copiii încep să descopere adevăruri ale ştiinţei, să cunoască şi să respecte natura, să păstreze şi să protejeze mediul în care trăiesc. Pentru a trăi pe pământ, omul are nevoie de existenţă stabilă, continuă a unui mediu favorabil de viaţă, capabil să-i asigure existenţa fizică şi să-i ofere posibilitatea dezvoltării sale intelectuale, morale, sociale şi spirituale. Trebuie să-i determinăm pe elevi să înţeleagă că omul este inseparabil de mediul său şi că efectele negative ale acţiunilor sale se repercutează asupra lui însuşi. Dreptul la un mediu ambiant sănătos, depoluat fizic şi moral, este un drept elementar al fiecăruia dintre noi. Pentru aceasta orice cetăţean trebuie să se informeze şi să fie informat. Este esenţial ca omul să fie educat în spiritul respectului pentru mediul înconjurător, pentru ca el să devină conştient că nu este stăpânul naturii, ci parte integrantă a acesteia. Elevii trebuie educaţi în sensul dobândirii unui sistem de valori care să le permită să înţeleagă că problema numărul unu a omenirii este cea a protecţiei mediului, de rezolvarea căreia depinde însăşi existenţa speciei umane.

Pentru educaţia ecologică, de mare importanţă este contactul nemijlocit al elevilor cu natura unde descoperă perfecţiunea şi frumuseţea desăvârşită a acesteia, dar şi fragilitatea mecanismelor naturale, devenind în acest mod mai responsabili atât faţă de natură cât şi în raport cu propriul lor

comportament. Deci educaţia ecologică, ca şi componentă a „noilor educaţii”, îşi propune să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realităţii înconjutătoare, „să-l incite” la participarea activă, să-l determine să devină conştient de viitor şi de pericolele multiple care ameninţă însuşi acest viitor, să-l ajute să înţeleagă bine că viaţa sa ca şi a generaţiilor viitoare, calitatea ei, depinde într-o mare măsură şi de opţiunile sale. Cu aceste cuvinte, educaţia ecologică îşi propune crearea unui alt tip de personalitate umană energică şi responsabilă, chiar de la o vârstă fragedă, aptă să răspundă provocărilor lumii contemporane şi viitoare, capabilă să-şi construiască o viaţă curată într-o lume curată.

Conştiinţa ecologică şi conduita ecologică se intercondiţionează şi se completează reciproc, formarea uneia neputându-se realiza independent de cealaltă. Elementele conştiinţei ecologice orientează şi stimulează conduita ecologică, iar aceasta, la rândul ei, valorificând asemenea elemente şi integrându-le în deprinderi, obişnuinţe şi trăsături de caracter, conferă o relativă stabilitate atitudinii şi comportamentului ecologic al individului.

Cu credinţa că generaţiile pe care le formăm vor rezolva problemele în faţa cărora generaţia noastră este neputincioasă, cadrele didactice încearcă să formeze inteligenţa naturistă a tinerei generaţii încercând să-i aducă pe copii la stadiul de cunoscători ai naturii.

Într-o lume tot mai grăbită, în care timpul pare „a nu mai avea răbdare”, natura îşi cere drepturile. Nimic nu este prea mult când este vorba despre sănătatea noastră şi a mediului în care trăim.

Pe copii trebuie să-i învăţăm că pacea, sănătatea şi natura sunt bunurile cele mai de preţ ce trebuie apărate deopotrivă.

Şcoala şi comunitatea iniţiază programe de educaţie ecologică, copiii venind în contact cu natura, sunt capabili să observe comportamentele agresive pentru mediu, mai târziu se vor implica direct în protecţia şi ocrotirea naturii. Aceste programe educaţionale vor deschide noi drumuri spre perfecţionarea într-un domeniu de cercetare a naturii, vor dezvolta legi ce au ca obiective principale protecţia şi ocrotirea naturii, vor dezvolta tinerilor dorinţa de a petrece cât mai mult timp în natură şi vor crea posibilitatea de a opta pentru o viaţă sănătoasă fizică şi mentală. Obiectivele enumerate pot fi considerate, dacă sunt realizate, ca fiind impactul pe termen lung al educaţiei ecologice. În învăţământul primar, pentru educaţia ecologică nu sunt alocate ore speciale, aceasta realizându-se prin orele de ştiinţe ale naturii si prin tratarea interdisciplinara a temelor legate de protecţia mediului sau prin alegerea unui opţional care să aibă in studiu o temă de ecologie.

Şcoalanoastrăesteînscrisăînprogramul,,Eco-Şcoala” din anulşcolar 2017-2018.Prinînscriereaşcoliiînacest programdorimsăantrenămcâtmaimulţielevi, părinţi, factoriaicomunităţii locale înacţiuni de îngrijire a claselor, şcolii, împrejurimilorînvederearealizăriiunuimediusănătospentrumuncăşiinstruire, formareaunuicomportament ecologic şiresponsabilfaţă de mediulînconjurător.

Din păcate, cantitatea de deşeuricreşteînacelaşisens cu populaţiaşiproducţia de bunuri. Deşeurilesuntsubstanţemateriale, obiecte, resturi de materiiprovenite din activităţieconomice, menajereşi de consum care şi-au pierdut integral sauparţial, valoareainiţială de întrebuinţare, dintre care uneledevinreutilizabiledupăprelucrare.

Prevenireaşicombatereapoluăriimediuluiprindeşeuripresupuneluareaunormăsuritehnico-organizatorice cum arfi:colectareaigienică a reziduurilormenajereînrecipiente special amplasate, recuperareareziduurilorutilizabileşiprelucrarealor.

La tot pasulîntâlnimdeşeuri, ambalaje, depozitarealordeveninduneori o problemă. Ne-am gânditsăimpulsionămcopiiiîncolectareaşisortareadeşeurilorprinreutilizarealorînconfecţionareaşirealizareaunorproduse care să fie valorificateînşcoalăşi nu numai.

Având eco-codul „ Sătrăimfrumosîntr-un mediusănătos!”, am stabilitcătrebuiesăcreămîmpreună un mediusigurşisănătospentrutoţi, darmai ales sădezvoltăm o conştiinţăecologică, un simţ al responsabilităţiiîncadrulcomunităţiipentrupăstrareaşiameliorareamediului.

Înacestfel, la ŞcoalaGimnazialăCacica s-au desfăşurat multiple acţiunicare au presupus o conştientizareasupraimpactuluideşeurilor. Am colectatselectivmaterialelerefolosibile, ambalaje,

sârmă, deşeuri textile, de lemn, precumşimateriale din natură. Cu acestea, copiii au propusrealizareaunoractivităţiprin care săconfecţionezediferiteobiecte, încercândsădea o nouăutilitatedeşeurilor. Elevii au conştientizatfaptulcădeşeurilenegestionatecorect pot interacţionatenegativ cu mediulambiantşi, de aceea, acesteatrebuiecolectate, depozitateşireciclateîn mod selectiv.Pentru a colectaselectivdeşeurile, înfiecareclasăexistătreicoşuri de colectare.Înincintaşcolii s-a amenajatunloc de depozitare a deşeurilor. Monitorizareacolectăriideşeurilorestefăcută de eleviiresponsabili. Rezultatulcolectăriideşeurilor a fostînregistratîngraficecare au fostafişate la avizierul Eco-Şcoala, iarclasele cu rezultatedeosebite au fostpremiate cu diplome.

Activităţilecare au vizatcolectareaşivalorificareadeşeurilor, desfăşurate cu elevii din şcoalanoastră au fost: *Zonadeşeurilor*- amenajareaunorspaţii de depozitare a deşeurilor ,coşuriecologice, grilajepentru pet-uri, *Suporturipentruflori*-relizarea de ghivece din pet-uri, *Costume ecologice*-confecţionareacostumelorşimăştilorpentruserbări, *Jucării din cutii de carton, O comunitatemaicurată*-acţiuni de ecologizare a spaţiului din faţaşcolii.

Orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiţia să respecte natura. Aceasta înseamnă azi, mai mult ca oricând, s-o privească în calitate de adevărat ecolog-cetăţean, cu gândul refacerii ei . Natura are nevoie de prieteni. Nu mila faţă de vieţuitoare, ci respectul este necesar unei adevărate prietenii cu natura.

Prin forma şi conţinutul activităţilor desfăşurate, am încercat să educ copiii în spiritul dragostei faţă de natură, să le insuflu dorinţa de a contribui la păstrarea frumosului, de a ocroti şi respecta natura.

Una dintre finalităţile educaţiei ecologice este de „a dezvolta simţul responsabilităţii şi solidaritatea între regiuni, indiferent de nivelul de dezvoltare, pentru păstrarea şi ameliorarea mediului.”

Lucrurile nu pot merge aşa la infinit, iarsperanţanoastrăestecageneraţiileviitoaresă nu facăaceleaşigreşelicaşinoi. Ştimcăfiecaregeneraţieestealtfel, căfiecarecopil e un unicat, iardacăsunteducaţi cu DRAGOSTE şi RĂSPUNDERE, putemsperaîntr-un viitormai bun.

Aşadar, soluţiaeste EDUCAŢIA care nu trebuiesăţinădoarcâttimpeşti la şcoală, ci toatăviaţa.

Bibliografie:

- Elena Dincă, Copiii şi natura – educaţie ecologică şi de protecţie a mediului, Editura Caba Educaţional, Bucureşti, 2008, p. 25.
- Vlad Iordache, Florinela Ardelean, Ecologie şi protecţia mediului, Editura Matrixrom, Bucureşti, 2007, p. 55.

110. METODE TRADIŢIONALE ŞI METODE MODERNE DE PREDARE – ÎNVĂŢARE LA ORA DE RELIGIE

Prof. Ciprian Copaciu, Liceul Teoretic „Gelu Voievod”, Gilău, Cluj

Literatura de specialitate din ultimii ani a acordat un spaţiu larg metodelor activ – participative de predare – învăţare, circumscriindu-le cadrul de aplicare, prezentând avantajele lor sau oferind modele de adaptare la specificul diferitelor discipline.

Dacă obiectivul nostru este de a-l învăţa pe elev să gândească critic, trebuie să folosim acele strategii care să-i permită să exprime puncte de vedere proprii referitoare la o problemă, să realizeze schimbul de idei cu ceilalţi, să argumenteze, să (îşi) pună întrebări cu scopul de a înţelege lucrurile, de a realiza sensul unor idei, să coopereze în rezolvarea problemelor şi a sarcinilor de lucru (de învăţare).

În acest sens, profesorul care, în varianta tradiţională, predă, expune, ţine prelegeri, explică şi demonstrează, impune puncte de vedere proprii şi se consideră singurul „expert” într-o problemă, va fi nevoit să-şi asume rolul de facilitator şi partener în învăţare, organizând-o şi dirijând-o, ajutându-i pe elevi să înţeleagă lucrurile şi să şi le explice.

Pe de altă parte, în ultima vreme, cel puţin există voci care susţin că metodele tradiţionale au început să recâştige teren, teoreticienii şi practicienii din domeniul ştiinţelor educaţiei venind cu propuneri de inovare a acestora, în sensul „activizării” lor (adoptarea unor noi variante, mai apropiate de stilul metodelor active).

În această ordine de idei, expunerea/ prelegerea, de exemplu, poate căpăta forma expunerii cu oponent (variantă dramatizată a expunerii, implicând prezenţa unui „actor” în plus, în afară de expozant şi de auditoriu – oponentul – care, pe parcursul expunerii, intervine cu întrebări) sau a prelegerii – dezbatere (combinaţie a expunerii cu dezbaterea, o alocuţie sistematică, urmată de o discuţie, cu întregul auditoriu, pe baza tezelor emise de expozant).

La rândul ei, conversaţia poate deveni „activă” dacă se realizează multidirecţional, luând şi ea forma dezbaterii (condiţia necesară este ca elevii să dispună de informaţia implicată în problemă şi să înţeleagă punctele de vedere ale celorlalţi).

Lucrarea de faţă îşi propune să aibă un caracter practic, prezentând un proiect de lecţie la disciplina Religie, proiect în care am încercat să îmbin metodele tradiţionale cu cele moderne de predare – învăţare.

Proiect de lecţie

Şcoala: Liceul Teoretic „Gelu Voievod”, Gilău, Cluj
Clasa: a III-a
Obiectul: Religie Ortodoxă
Subiectul: *Nevoia de efort pentru a obţine rezultate*
Scopul lecţiei: dobândirea unor noi cunoştinţe despre învăţăturile Mântuitorului Iisus Hristos, în vederea formării unui comportament moral – religios.
Competenţe specifice:
La sfârşitul lecţiei, elevii vor fi capabili**:**

- să analizeze unele opinii cu semnificație religioasă, exprimate în raport cu anumite situații de viață;
- să identifice principalele îndatoriri ale unui creștin în relație cu semenii, pe baza valorificării unor experiențe din viața cotidiană;
- să descrie unele tipuri de relații și atitudini sociale, din perspectiva moralei religioase, pornind de la situații concrete.

Strategia didactică:

- Metode şi procedee: explicația, povestirea, dialogul, jocul didactic, discuția colectivă, lectura.

- Mijloace de învăţământ: manualul, fişa de lucru.
- Forme de organizare a activităţii elevilor: activitate frontală, individuală şi în perechi.

Resurse:

- *Biblia sau Sfânta Scriptură*, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1982;
- *Religie – cultul ortodox*, manual pentru clasa a III-a, sem al II-lea, Editura Corint;
- Magdan, Leon, *Cele mai frumoase pilde şi povestiri creştin – ortodoxe*, Internet http://www.bisericasfantulstefancelmare.com/buletin/pildecutalc.pdf, accesat 7 noiembrie 2019.
- Şebu, Sebastian, Opriş, Dorin, Opriş Monica, *Metodica predării religiei*, Editura „Reîntregirea", Alba Iulia, 2000.

Scenariul didactic:

- **Exerciţiu de încălzire**

Elevii sunt solicitaţi să realizeze un cadran în care să treacă răspunsul la câteva întrebări: *Astăzi mă simt.../ Îmi place la mine.../ Mâncarea mea preferată este.../ Ştiu să...*, iar în centru să-şi treacă numele.

- **Evocare**

Profesorul le cere elevilor să se gândească timp de un minut ce dar au primit de la Dumnezeu, după care cere câtorva dintre aceştia să iasă în faţa colegilor şi să mimeze o meserie care cred ei că li se potriveşte.

Se anunţă si se scrie pe tablă data şi titlul lecţiei: *Nevoia de efort pentru a obține rezultate*. Se explică semnificaţia cuvintelor *efort* şi *rezultat*.

Profesorul adresează elevilor următoarele întrebări:

- Cunoașteți personalități din lumea sportului, muzicii și alte domenii care, prin efort îndelungat, au ajuns la performanță?
- Ce putem învăţa de la aceste persoane?

- **Realizarea sensului**

Profesorul citeşte povestea cu tatăl şi fiii. Apoi, adresează întrebări, cu scopul de a verifica înţelegerea de către elevi a textului citit.

Profesorul le explică elevilor faptul că Dumnezeu ne-a dat putere să muncim pentru a ne câştiga pâinea „cea de toate zilele", aşa cum cerem şi în rugăciunea pe care ne-a dat-o Însuşi Mântuitorul. Fiecare dintre noi avem un dar de la Dumnezeu şi trebuie să ne folosim de el şi să-l înmulţim atât pentru noi, cât şi pentru cei din jur. De aceea, fiecare se specializează într-o profesie/ meserie. Toate profesiile sunt nobile, nu există o profesie mai importantă decât alta.

Elevii sunt împărţiţi în grupe şi li se cere să rezolve exerciţiile de pe o fişă de lucru.

- **Reflecţie**

Elevii notează ceea ce le-a plăcut pe parcursul lecţiei, ceea ce nu le-a plăcut şi cum se simt la final/ ce ar fi vrut să fie altfel.

Tema

Li se dă elevilor o fişă pe care trebuie să o coloreze, apoi să o decupeze şi să lipească părţile componente.

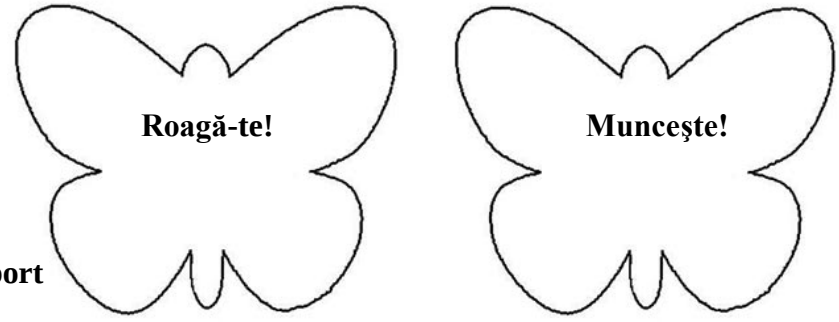

Anexe

Text suport

În timp ce mâncau, un ţăran i-a întrebat pe cei trei fii ai săi:

– Ştiţi voi, băieţi, de unde vine făina din care este făcută această pâine?

– Da, sigur că da! a răspuns cel mai mic. Din sacul din cămară.

Râzând de el, cel mijlociu îi spuse:

– Nu-i adevărat! Făina e măcinată din grâul cules de pe câmp. Grâul a crescut din pământul udat de apa ploilor. Deci, pământul şi ploaia l-au făcut.

– Nu ştiţi nimic! zise şi cel mai mare dintre băieţi. Grâul acesta vine de la Dumnezeu. E adevărat că a crescut din pământ şi că ploaia l-a udat, dar, dacă Dumnezeu nu ar fi dat vreme bună şi ploaie la timp, grâul nu s-ar fi făcut, iar noi n-am fi mâncat acum pâinea. Iată cine L-a făcut: Dumnezeu!

Oare avea dreptate vreunul dintre copii? Nu, niciunul!

Tatăl lor a arat şi a semănat pământul, a cules grâul, l-a măcinat la moară şi a adus făina acasă. El a muncit un an întreg pentru ca fiii lui să aibă ce mânca. A muncit, dar s-a şi rugat. Şase zile pe săptămână a fost pe câmp, dar a şaptea a fost la biserică să se roage pentru sănătate şi spor în casă. S-a rugat mereu ca Domnul să aibă grijă şi de familia lui, iar Dumnezeu, văzând hărnicia omului, i-a ascultat ruga şi l-a binecuvântat cu o recoltă bogată şi, pe drept cuvânt, meritată.

(Adaptare după L. Magdan, *Cele mai frumoase pilde şi povestiri creştin – ortodoxe. Tatăl*)

Fişă de lucru

I. Potriveşte coloanele, astfel încât să obţii 10 proverbe despre *muncă*:

1. Dumnezeu hrăneşte păsările	a) nu greşeşte.
2. Cine munceşte la tinereţe	b) e pe jumătate făcut.
3. Prin muncă şi stăruinţă	c) are la bătrâneţe.
4. Meseria e	d) nici muncă fără pâine.
5. Omul harnic, muncitor	e) de pâine nu duce dor.
6. Nimic nu obţii	f) care dau din aripi.
7. Lucrul bine început	g) vei ajunge la dorinţă.
8. După muncă	h) fără muncă.
9. Numai cine nu munceşte	i) şi răsplată.
10. Nici pâine fără muncă	j) brăţară de aur.

II. Selectează proverbul care ţi-a plăcut cel mai mult şi explică de ce l-ai ales.

Bibliografie selectivă

1. Bernat, Simona-Elena, *Tehnica învăţării eficiente*, Editura Presa Universitarã Clujeanã, Cluj-Napoca, 2003, 270 pp.
2. Bocoş, Muşata, *Instruire interactivã. Repere pentru reflecţie şi acţiune*, Editura Presa Universitarã Clujeanã, Cluj-Napoca, 2002, 378 pp.
3. Cucoş, C. (coordonator), *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare în învăţământ şi grade didactice*, Editura Polirom, Iaşi, 2008, 733 pp.
4. Dumitru, I. Al, *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientã*, Editura de Vest, Timişoara, 2000, 282 pp.
5. Flueraş, V., *Paideia şi gândire criticã*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţã, Cluj-Napoca, 2007, 192 pp.
6. Nicu, Adriana, *Strategii de formare a gândirii critice*, Editura Didacticã şi Pedagogicã, R.A., Bucureşti, 2007, 334 pp.
7. Oprea, Crenguţa-Lãcrimioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didacticã şi Pedagogicã, R.A., Bucureşti, 2007, 301 pp.
8. Steele, J.L., Meredith, K.S. şi C. Temple, *Lectura şi scrierea pentru dezvoltarea gândirii critice*, vol.I, II, Editura Gloria, Bucureşti, 2006, 62 pp.
9. Şebu, S., Opriş, D. şi Monica Opriş, *Metodica predării religiei*, Editura „Reîntregirea”, Alba Iulia, 2000, 336 pp.
10. Timiş, V., *Religia în şcoală*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004, 215 pp.

111. DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE ÎN ȘCOALĂ

Prof. Cojocar Ionela Şcoala Gimnazialã Ciprian Porumbescu

În ultima vreme se discută din ce în ce mai mult despre inteligența emoțională. Inteligența emoțională nu este ceva cu care te naști, ea apare și se dezvoltă încă din copilărie. Dacă IQ-ul poate fi moștenit și este ceva cu care te naști, ceva ce nu mai poate fi modificat sau dezvoltat, inteligența emoțională poate fi dezvoltată pe parcursul vieții .

Salovey definea inteligența emoțională ca abilitatea de a monitoriza sentimentele proprii și ale celor din jur ,de a diferenția între ele și de a folosi această informație pentru ghidarea acțiunilor sau gândirii cuiva. (Salovey, 2005,p.169).

Goleman spunea că inteligența emoțională a unei persoane este "capacitatea de a fi în stare să se motiveze și să persevereze în fața frustrărilor, de a-și stapâni impulsurile și de a amâna satisfacțiile, de a-și regla stările de spirit și de a împiedica necazurile să-i întunece gândirea, de a fi stăruitor și de a spera" (Goleman, 2008,p.62).

Indiferent de modul în care este definită,inteligența emoțională presupune existența unor abilități specifice.

Dupăfamilie, școlii îi revine un rol esențial în dezvoltarea abilităților specifice inteligenței emoționale. Aceste abilități de bază, socio-emoționale, pe care pe care ar trebui să le aibă orice copil și care sunt menționate de toți cercetătorii în domeniu sunt:

- Capacitatea de conștientizare emoțională, dar și conștientizarea de sine;
- Capacitatea de a-și regla emoțiile, de a le stăpâni;
- Să aibă ,,darul" de a înţelege ce simt ceilalți;
- Să fie conștient de valoarea personală pe care o are, cu alte cuvinte să aibă stimă de sine;
- Să fie capabil să stabilească relații cu cei din jur, punând accent pe emoțiile personale, dar și pe cele ale celor din jur, ajutându-se de ele pentru a stabilii relații sociale de succes;(Wood, Tolley 2007)

Rolul școlii ar fi așadar, tocmai acela de a le dezvolta elevilor aceste capacitati. Un copil care în școală demonstrează că deține toate aceste capacități este pe drumul cel bun în ceea ce privește dezvoltarea inteligenței emoționale.

În școală, pe lângă regulile sociale și modul de comportare cu ceilalți, copiii trebuie să învețe și despre modul în care pot să-și manifeste emoțiile; trebuie să-și dezvolte competențe referitoare la recunoașterea și exprimarea emoțiilor, trebuie să-și însușească tehnici de reglare emoțională necesare pentru o adaptare mai bună la cerințele școlii și nu numai. Toate acestea sunt necesare deoarece toate problemele comportamentale ale copiilor își au rădăcina într-o gestionare defectuoasă a emoțiilor. De aceea școala trebuie să se implice astăzi, mai mult ca oricând, în prevenirea si rezolvarea acestor probleme comportamentale și emoționale ale copiilor.

Desi in România, modul de organizare a sistemului de învățământ nu permite desfășurarea unor ore speciale în care să li se dezvolte copiilor inteligența emoțională, așa cum se întâmplă în alte țări din Europa sau din SUA , aceste activităţi pot fi desfășurate în cadrul orelor de dezvoltare personală.

Câteva exemple de activități prin care putem dezvolta abilități specifice socio-emoționale ar fi:

"Șarada sentimentelor"

Scopul activitatii: recunoașterea și identificarea caracteristicilor emoțiilor.

Desfăşurare: Pe niște bileţele se scriu cuvinte care exprimă emoții și se introduc într-o pălărie sau bol. Copiii vin pe rând și extrag un bilețel apoi mimează emoția respectivă, iar ceilalți trebuie să ghicească despre ce emoție este vorba. În cadrul acestui joc , copii sunt puși în situația de a identifica caracteristicile faciale ale emoțiilor. (Elias.Tobias, Friedlender,2012,p.142-144).

Steluțele norocoase

Scopul activității:

- conștientizarea propriilor calități, dar și pe cele ale colegilor;
- crearea unei stări emoționale pozitive.

Desfășurare: Copiii primesc câte o stea din hârtie și își vor scrie numele în mijlocul ei și o calitate a lor pe unul din colțuri (o calitate pe care o consideră cea mai importantă). Apoi, fiecare copil se prezintă si spune care este calitatea lui cea mai importantă.

Li se propune apoi copiilor un joc "Steluțele norocoase". Copiii, organizați în grupuri de câte cinci, vor da steaua lor din mână în mână colegilor, iar aceștia vor completa cu alte calități pe care le apreciază ei la colegul respectiv.

Fiecare copil își prezintă apoi steaua norocoasă, precizând și emoția pe care o trăiește în momentul respectiv.

Cred că te simți ...

Scopul jocului: verificarea capacității empatice a copiilor

Desfășurare: Se formează trei grupe de copiii. Fiecare grupă primește cîte un bol cu bilețele care conțin diferite emoții.

Din fiecare grupă va veni, pe rând, câte un copil care va trebui să povestească o situație când a trăit respectiva emoție, dar fără să o numească. Ceilalți copiii, din alte grupe, trebuie să ghicească emoția respectivă.

Copacul calităților

Scopul activității: dezvoltarea capacității de autocunoaștere

Desfășurare: Se prezintă copiilor copacul și li se împart frunze. Fiecare copil trebuie să-și completeze frunza cu zece lucruri pozitive despre propria persoană,apoi se discută despre asemănările și deosebirile dintre lucrurile scrise de copii.

În încheiere se completează Copacul calităților care se așează în clasă pentru ca toți copiii să-l poată vedea și să-și reamintească că sunt valoroși

În ceea ce privește structura sau modul de desfășurare a acestor activități, trebuie precizat că ele pot fi organizate urmând pașii specifici unei ședințe de consiliere:experiența, reflecția, conceptualizarea, acțiunea, acest lucru contribuind la atingerea cu succes a scopului propus.

Exemplu:

Îmi place de colegul meu

Scop: Recunoaşterea valorii , a calităţilor persoanelor din jurul nostru

Obiective:

- recunoaşterea unor calităţi ale colegilor
- exprimarea liberă a aprecierilor faţă de colegi

Resurse: liste de scris, creioane colorate, pixuri

Desfăşurare:

<table>
<tr><td>Introducere</td><td colspan="4">Copiii se salută şi transmit ceva frumos colegilor prin rotatie.</td></tr>
<tr><td>Munca în grup</td><td colspan="4"><table>
<tr><td>Experienţa</td><td>Reflecţia</td><td>Conceptualizarea</td><td>Acţiunea</td></tr>
<tr><td>Se prezintă listele sub forma de likeuri ,câte o listă pentru fiecare copil,şi se vor expune în clasă..</td><td>Folosind turul galeriei, copiii vin pe rând şi notează calităţi ale colegilor.</td><td>Fiecare copil îşi prezintă lista sa. Au loc discuţii,copiii vor preciza dacă le-a fost greu sau uşor să completeze listele.</td><td>Se completează ciorchinele clasei 1 cu calităţi ale elevilor.</td></tr>
</table></td></tr>
<tr><td>Încheiere</td><td colspan="4">Jocul aprecierilor: Îmi place de tine pentru că.....</td></tr>
</table>

Bibliografie:

1. Elias, Maurice ;Tobias,E. Steven; Friedlander,S. Brian - *Inteligenţa emoţională în educaţia copiilor*,Editura Curtea Veche,Bucureşti,2012,p.141-144.
2. Goleman, Daniel - *Inteligenţa emoţională*,Editura Curtea Veche,Bucureşti,2008,p.62.
3. Salovey,Peter ;Mayer John - *Emotional intelligence, imagination,cognition and personality*, vol.9, nr. 3,1989, p.169.
4. Wood,R; Tolley,H - *Inteligenţa emoţională prin teste,*Editura Meteor Press,Bucureşti,2007

112. COMPETENȚE CHEIE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV- EDUCATIV

Corda Cristina, Școala Gimnazială ”Iuliu Maniu” Zalău

Sistemul de învățământ este supus inovației, care este ”o ameliorare măsurabilă, deliberată, durabilă și puțin probabil să se producă frecvent” (Huberman). Inovația în învățământ propune o ameliorare care poate fi măsurată prin creșterea nivelului de educație al populației, prin participarea la cursuri, prin rezultatele obținute de elevi. Această inovație trebuie să fie durabilă- prin descentralizarea învățământului și să fie o acțiune deliberată, care să contribuie la reușita școlară a unui număr cât mai mare de elevi, prin prelungirea duratei obligatorii de școlarizare, prin programele de integrare a copiilor cu dizabilități sau a copiilor defavorizați.

Un element inovativ în sistemul de învățământ este faptul că se urmărește dezvoltarea competențelor cheie- care sunt rezultate ale învățării, ansambluri de cunoștințe, abilități și atitudini care urmează să fie formate tuturor tinerilor și care sunt niște instrumente pentru învățarea pe parcursul întregii vieți.

”Toate competențele cheie sunt în mod egal importante, pentru că fiecare dintre ele poate contribui la o viață de succes în societatea cunoașterii.” (Official Journal of the EU, 30.12.2006, L 394/13). ”Multe dintre aceste competenţe se întrepătrund şi se conectează: aspecte considerate esenţiale într-un anumit domeniu sprijină dezvoltarea competenţei dintr-un alt domeniu”. (Official Journal of the EU, 30.12.2006, L 394/13-14). Competențețe cheie sunt flexibile, prin adaptarea la noi provocări socio- economice și culturale. Acestea se raportează atât la viață personală („acasă”, „în timpul liber”) cât și la viață socială și profesională („în societate”, „la locul de muncă”), din această perspectivă conectând contextele de învățare (formală/ nonformală) și scopurile învățării.

Sistemul de învățământ trebuie să-și protejeze cetățenii și să le ofere pregătirea școlară și profesională de care au nevoie. Astfel, Comisia Europeană a propus un document privind profilul de formare european, structurat pe opt domenii de competență, și anume:
comunicare în limba maternă, comunicare în limbi străine, competenţe matematice şi competenţe de bază în ştiinţe şi tehnologii, competența digitală, a învăța să înveți, competenţe sociale şi civice, spirit de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizare şi exprimare culturală. Aceste competenţe sprijină elevul- care este un adult în devenire- să facă față exigențelor societății din care face parte. El trebuie să devină independent, autonom, să se afirme, să-și apere drepturile, interesele, responsabilitățile, limitele și nevoile personale; să dezvolte și să managerieze proiecte personale; să aibă abilități de a acționa în diferite contexte și de a folosi instrumentele intelectuale în mod interactiv; de asemenea, trebuie să poată folosi limba, simbolurile și textele în mod interactiv; să folosească interactiv cunoștințele și informațiile și să funcționeze în grupuri eterogene din punct de vedere social; să poată relaționa cu ceilalți; să coopereze, să gestioneze și să rezolve conflictele.

În cele ce urmează, voi descrie un demers didactic inovator, care vizează o metodologie centrată pe cele opt competențe cheie.

Lecția propusă este pentru clasa a II- a, aria curriculară: Limbă şi comunicare, disciplina: Comunicare în limba română, unitatea tematică: ” Vin sărbătorile!”, subiectul: *Scrierea corectă a cuvintelor cu ”m” înainte de ”p” sau ”b”,* tipul lecției: însușire de noi cunoștințe, forma de realizare: activitate integrată, scopul lecţiei: formarea deprinderilor de citire şi scriere corectă a cuvintelor cu m înainte de p sau b, resurse: a) metodologice: metode şi procedee: conversaţia ,explicaţia, exerciţiul, metoda fonetică analitico-sintetică, munca independentă, jocul, problematizarea, analiza, expunerea, învățarea prin descoperire; materiale şi mijloace didactice: calculator , videoproiector, fişe de lucru, coli flip-chart, markere, carioci, creioane colorate; moduri de organizare: individual, frontal, pe grupe; b) umane: 21 de elevi; c) spaţiale: sala de clasă; d) temporale: 45 minute. Forme si tehnici de evaluare: observarea sistematica a comportamentului elevilor, aprecieri verbale, evaluarea reciprocă.

Obiective operaţionale: - să identifice cuvintele care conţin mp/mb; să enunţe corect regula de scriere a lui m înainte de p sau b; să completeze litera lipsă din cuvânt (m/n) pentru ca acesta să fie corect; să transforme cuvinte după un model dat; să realizeze corespondența între imagine și

cuvântul potrivit; să formuleze enunțuri, folosind cuvinte date; să lucreze în echipă; să alcătuiască un text scurt cu cuvintele date; să compună o problemă cu cuvintele date; să deseneze corespunzător textului citit; să enumere și să mimeze acțiuni în a căror denimire se află mb/mp.

Desfășurarea activității:

Moment organizatoric se va organiza spațiul și climatul educativ într-un mod optim desfășurării activității propuse.

Captarea atenției- le spun copiilor că am primit un e-mail de la o doamnă învățătoare din Anglia, pe care o cheamă Jessie Gibson. Aceasta predă la Box Hill School. Părinții și copiii au dorit ca în acest an școlar să învețe la școală limba română. Și au făcut un opțional. Ei doresc să învețe să vorbească și să scrie corect în limba română. De aceea s-au gândit să ne contacteze și să ne ceară ajutorul. Vor să învețe reguli de scriere corectă în limba română.

Reactualizarea cunoștințelor- arăt copiilor mesajul primit de la elevii doamnei învățătoare. Aceștia vor observa și corecta greșelile făcute.

Elevii sunt solicitați să extragă din text cuvintele care sunt scrise greșit.

Anunțarea temei și a obiectivelor propuse- anunț titlul lecției: *Scrierea corectă a cuvintelor cu ”m” înainte de ”p” sau ”b”*. Le spun că vom rezolva multe exerciții, iar la final le vom fotografia și le vom trimite elevilor fotografii.

Dirijarea învățării-elevii sunt rugați să citească următoarele propoziții:

În luna **decembrie**, Moș Crăciun **împarte** cadouri copiilor**, împlinindu-le** dorințele.

Brăduțul **simpatic** este **împodobit.**

Elevii observă cuvintele scrise îngroșat.

Se vor adresa următoarele întrebări:

-Ce literă este scrisă înainte de b? Dar înainte de p?

Li se transmite elevilor: înainte de p sau b se scrie întotdeauna m.

Primesc o fișă de lucru.

Exercițiul 1

Completează casetele cu m sau n, pentru a obține cuvinte corecte.

î_părat, î_ceput, u_brelă, tro_petă, cu_pără, co_curs.

Exercițiul 2

Transformă cuvintele după modelul dat:

pădure- împădurit prieten- boboc- batrân-

Exercițiul 3

Unește imaginea cu cuvântul corespunzător:

trompetă lampă zambilă bomboană umbrelă

Exercițiul 4

Alcatuiește propoziții folosind cuvintele: împărat, campion.

Se face verificarea orală.

Obținerea performanței- împart clasa pe grupe în funcție de aptitudini, după cum urmează:

Scriitorii- vor alcătui un scurt text în care vor folosi cuvintele: umblă, decembrie, împodobit, cumpără, simpatic, împachetat.

Matematicienii- vor avea două sarcini.

Răspundeți la întrebări:

Care sunt vecinii numărului 50? (49 si 51). Ce fel de numere sunt acestea? (impare). Câte vocale și câte consoane are cuvânteul ”impare”?

Compuneți o problemă cu ajutorul cuvintelor:

împărat, împărătească, cumpără, împodobit. Folosiți și vecinii numărului 50.

Arhitecții - vor primi un text. Vor sublinia cuvintele care conțin mp/mb și vor realiza un desen reprezentativ.

Actorii- vor întocmi o listă cu acțiuni care conțin literele mb/mp, pe care le vor mima în fața clasei (a împodobi, a împușca, a sa îmbrăca, a umbla, a umple, etc)
Pentru a le arăta prietenilor noștri în ce perioadă a anului și în ce anotimp ne aflăm, muzicanții (întreaga clasă) vor cânta cântecul Brăduțul.

Evaluarea- fiecare grupă va veni în fața clasei și va prezenta ceea ce a avut de făcut

Încheierea activităţii- se fac aprecieri generale şi individuale asupra participării elevilor la lecţie, precum şi asupra comportamentului lor pe parcursul orei.
Se fac fotografii pentru a fi trimise copiilor din Anglia.

Competențele cheie vizate în această lecție sunt:

Comunicare în limba maternă: identificarea de fapte, opinii, emoții în mesaje orale sau scrise în context familiar de comunicare și exprimarea unor gânduri, păreri, emoții în cadrul unor mesaje simple în contexte familiare de comunicare; participarea la interacțiuni verbale pentru rezolvarea unor sarcini.

Comunicare în limbi străine: identificarea de informații în limba străină în mesaje orale sau scrise simple, în contexte familiare de comunicare.

Competenţe matematice (a) şi competenţe de bază în ştiinţe şi tehnologii(b): formularea unor explicații simple, utilizând terminologia specifică matematicii; realizarea unor produse simple pentru pentru nevoi curente in activitatile proprii de invatare, cu sprijin din partea adultilor;

Competența digitală: utilizarea adecvată a unor funcții și aplicații simple ale dispozitivelor digitale din mediul apropiat, cu sprijinul adulților.

A învăța să înveți: cooperarea în cadrul grupului la sarcini de lucru; clarificarea sarcinilor de lucru inainte de inceperea activitatii; formularea de intrbari pentru clarificarea unei sarcini utilizarea de tehnici ,metode simple pentru a invata, activa cunostinte anterioare si inregistra informatii.

Competenţe sociale şi civice: asumarea unor roluri si responsabilitati prin participarea la actiuni in contexte de viata din mediul cunoscut.

Spirit de inițiativă și antreprenoriat: abilitatea de a lucra individual și în echipe; motivația de a realiza obiectivele propuse; asumarea unor sarcini simple de lucru, care implica hotarare, creativitate, anganjament in realizarea obiectivelor și abilitatea de a aprecia şi identifica punctele tari şi punctele slabe, evaluarea şi asumarea riscurilor.

Sensibilizare şi exprimare culturală: exprimarea bucuriei de a crea prin realizarea de lucrari simple si prin explorarea mai multor medii si forme de expresivitate.

BIBLIOGRAFIE:

COUNCIL RECOMMENDATION of 22 May 2018 on key competences for lifelong learning (2018/C 189/01). In: *Official Journal of the European Union*, C 189/1, 2018. Disponibil la adresa: https://eur-lex.europa.eu/legal content /EN/TXT/PDF/?uri= CELEX :32018 H0604(01)&rid=7 (accesată în 10 ianuarie 2019)

Miclea, M, Vlăsceanu, L, Potolea, D., Petrescu. P. (coord.), ”Nevoi și priorități de schimbare educațională în România- fundament al dezvoltării și modernizării învățământului preuniversitar”, 2006, www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246.

Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). In: *Official Journal of the European Union*, L 394/10, 2006, pp. 10-18. Disponibil la adresa: http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=EN (accesată în 10 ianuarie 2019).

113. MODALITĂŢI DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂŢII ELEVILOR

Înv. Coropceanu Nela-Lia
Școala Gimnazială Nr. 1, Sat Bălteni

Conceptul de creativitate îşi are originea în latinul *„creare”,* care se traduce prin *zămislire, făurire, naştere.* Sfera acestuia se referă la trei aspecte:

- procesul, actul creaţiei prin care se dă naştere la ceva nou, o operă de artă, o inovaţie tehnică,etc.;
- capacitatea creatoare, acea structură psihică complexă ce permite omului să creeze noul;
- produsul actului de creaţie, adică noul, originalul.

Această originalitate se manifestă în grade diferite de noutate. A. L. Taylor distinge 5 niveluri ale creativităţii:

1) creativitatea expresivă, acea exprimare liberă şi spontană a persoanei, fără a se gândi la utilitatea sau valoarea produsului, cum este cazul desenelor copiilor ;
2) creativitatea productivă, când persoana şi-a însuşit priceperi şi deprinderi, iar specificul ei este minim; este cazul ţesătoarei de covoare, unde tehnica ţesutului este automatism, singură manifestare creativă fiind la alegerea culorilor sau a modelului;
3) creativitatea inventivă – face posibile invenţiile, îmbunătăţeşte produsele, aparatele; este destul de întâlnită, inventatorii fiind numeroşi;
4) creativitatea inovatoare – duce la modificarea unor principii ce stau la baza unor domenii, la modalităţi de exprimare noi, specifice talentelor; este caracteristică unei minorităţi, unei elite;
5) creativitatea emergentă – este specifică omului de geniu şi revoluţionează un domeniu ştiinţific sau duce la noi modalităţi de abordare în cazul creaţiilor de artă; aşa s-a întâmplat în cazul lui Einstein, sau lui Beethoven.

În raport cu aceste trepte de creativitate, orice om normal atinge cel puţin primul nivel, al creativităţii expresive, deoarece atunci cînd are de rezolvat o problemă(o situaţie nouă cu care nu s-a mai confruntat), gândirea lui implică un minimum de efort imaginativ.

Din punct de vedere psihopedagogic, ne interesează creativitatea ca structură psihică pe care şcoala e chemată să o formeze, să o dezvolte. Structura ei are multe faţete, numeroşi factori concură la formarea unei potenţe creatoare:

1. **Factori intelectuali**
   a) imaginaţia, cu următoarele caracteristici: fluiditatea, plasticitatea, originalitatea
   b) memoria,volumul experienţei

c) Un alt factor este nivelul de inteligenţă.. Deci, pentru a fi creativi, e nevoie şi de un coeficient de inteligenţă peste medie.

2. **Factori caracteriali**
   a) motivaţie puternică, o dorinţă, o aspiraţie creatoare.
   b) o voinţă puternică, perseverenţă,

3. **Factorii sociali –** au mare influenţă asupra aspiraţiilor, motivaţiei unei persoane. Toate acestea sunt condiţionate de cerinţele sociale ale epocii în care trăieşte.O puternică influenţă exercită asupra elevilor profesorii lor, predecesorii, aşa cum Socrate l-a influenţat pe Platon, Haydn pe Beethoven. Chiar dacă discipolii se depărtează de metodele iniţiale, acestea au avut o mare importanţă în faza incipientă a pregătirii lor.

Dezvoltarea creativităţii Orice om poate realiza o mică îmbunătăţire în munca sa, o invenţie sau o inovaţie. Ca dovadă, în multe ţări numărul inventatorilor este de ordinul zecilor, chiar sutelor de mii. Pentru a se ajunge la o asemenea performanţă e nevoie de o preocupare specială, de condiţii favorabile dezvoltării creativităţii. Într-adevăr, asistăm astăzi la deschiderea unor *cursuri de creativitate,* chiar *şcoli de invenţică.*Ce putem face pentru dezvoltarea creativităţii? Întâi trebuie să fim conştienţi de piedicile aflate în calea imaginaţiei, care odată înlăturate, vor facilita drumul către nou, util, inovator. Aceste obstacole, *blocaje,* pot fi de diferite tipuri:

- Blocaje sociale→ c*onformismul* e unul dintre ele

- Blocaje metodologice – sunt cele ce rezultă din procedeele gândirii, din *rigiditatea algoritmilor anteriori.*
- *Fixitatea funcţională* este un alt blocaj metodologic, când obişnuim să folosim uneltele cu funcţiile lor obişnuite, fără a ne veni în minte noi modalităţi de utilizare a lor.
- Blocaje afective – *teama de a nu greşi, de a nu se face de râs* poate împiedica pe cineva să emită un punct de vedere neobişnuit. *Graba de a accepta prima idee, descurajarea rapidă sau tendinţa exagerată de a-i întrece pe alţii* sunt alte blocaje afective.

De la cea mai fragedă vârstă, jocul face parte din preocupările zilnice preferate ale copiilor. Cu cât se joacă mai mult, cu atât i se dezvoltă mai mult funcţiile latente.

Prin joc copilul îşi afirmă *personalitatea,* calităţile sale fizice şi psihice, voinţa, inteligenţa, gândirea.

Jocul este activitatea primordială a copilului de vârstă preşcolară. Odată cu integrarea în viaţa şcolară, activitatea de învăţare ocupă rolul esenţial, dar o bună parte a acestei activităţi se redirijează prin joc, care rămâne o preocupare majoră a întregii copilării.

Şi la vârsta şcolară, jocul este, de fapt, un mijloc de învăţare. Prin joc, activitatea de învăţare devine mai eficientă, mai atractivă.

J. Fr. Herbart afirma că *„plictiseala este păcatul de moarte al predării”.* Folosirea jocului poate feri de acest păcat.

Jocul poate fi utilizat la toate disciplinele, pe tot parcursul activităţii didactice, fie în reactualizarea cunoştinţelor predate, asigurându-se şi captarea atenţiei elevilor, fie în dobândirea noilor cunoştinţe, fie în fixarea şi consolidarea acestora, fie în verificarea şi aprecierea rezultatelor, având ca scop înlăturarea plictiselii şi a oboselii. De exemplu, folosite în orice moment al activităţii, jocurile – ghicitori sau exerciţiile – joc sunt o modalitate excelentă de a menţine concentrarea elevilor şi , în acelaşi timp, de a destinde atmosfera:

IEPURAŞII
Acolo pe imaş
Sunt trei iepuraşi.
Alergând de zor,
Vine mama lor;

Socoteşte-ndată;
Dacă stăm noi şi privim
Membri – acum câţi are?
În poiană-s trei căpşoare,
Familia lor.

CÂTE PICIOARE
Iulică şi cu Stelică
Au plecat cu Azorică
În poiana cea cu soare
Unde-i bine şi răcoare
Dar picioare, câte oare ?

Folosit într-un cadru organizat, având un conţinut, o sarcină şi un set de reguli, toate acestea convergând către un scop imediat bine determinat – însuşirea unei noi cunoştinţe, formarea unei deprinderi sau alt scop didactic - jocul capătă noi dimensiuni: devine ***joc didactic.*** Cadrul didactic poate alege jocul potrivit şi chiar crea el însuşi jocuri care să permită acumularea într-o atmosferă de destindere, de divertisment, de relaxare.

Prin folosirea jocului se creează şi un climat favorabil, propice între elevi în rezolvarea sarcinilor jocului, se creează o înţelegere în respectarea regulilor impuse. Fiecare joc are obiectul său, regulile sale, care trebuie respectate pentru ca jocul propus să-şi atingă scopul. Condiţiile esenţiale pentru reuşita jocului didactic sunt: buna lui pregătire, organizarea metodică, respectarea unor cerinţe metodice specifice jocului, stimularea elevilor pentru a-şi pune în valoare afectivitatea pe parcursul desfăşurării jocului.

Tot aşa cum copiii nu sunt la fel de inteligenţi, ei nu sunt nici la fel de creativi. Dar în acelaşi fel în care toţi copiii au manifestări de inteligenţă, încă de la naştere ei prezintă, de asemenea, şi manifestări care evidenţiază potenţialul creativ. Jocul didactic este o metodă eficientă, la îndemâna oricui, care poate fi folosită cu succes la oricare clasă din învăţământul primar, cu pondere mai mare la clasele I – II, deoarece răspunde unor importante obiective ale procesului

instructiv – educativ. Această metodă are o valoare formativă deosebită, deoarece prin joc elevul îşi angajează întregul potenţial psihic, îşi cultivă voinţa, creativitatea, flexibilitatea gândirii, spiritul de cooperare, de echipă.

Importantă este şi atitudinea învăţătorului, relaţia cu elevii săi. Pentru desfăşurarea eficientă a unui joc didactic, şi nu numai, nu este indicată o poziţie autoritară, despotică, deoarece se creează blocaje afective. E nevoie de un climat democratic, destins, prietenos. Învăţătorul trebuie să încurajeze imaginaţia, sugestiile deosebite, iar şcolarii să-şi manifeste în voie curiozitatea, spontaneitatea. Elevul trebuie să-l simtă pe învăţător ca pe un animator, nu ca pe un şef. Prin joc se va ajunge indirect la educaţie, iar elevul poate fi influenţat de situaţia ivită. Lecţiile devin mai puţin plictisitoare, iar elevul va descoperi încet – încet, alături de învăţător, soluţiile jocurilor, îşi va dezvolta curiozitatea şi nu va rămâne pasiv.

Exemplu:

Joc didactic „Caută vecinii!"

Scopul:consolidarea deprinderii de comparare a unor numere

Sarcina didactică:să găsească numărul mai mare sau mai mic cu o unitate decât numărul dat.

Material didactic:jetoane de diferite forme cu figuri numerice de la 1 la 9, formate din cercuri, triunghiuri, pătrate, etc.

Ca activitate pregătitoare se recomandă să se facă unele exerciţii de recunoaştere a figurilor geometrice, asemănătoare cu cele folosite în joc.

Jocul se poate desfăşura individual sau pe echipe şi începe prin ridicarea unui jeton de către conducătorul jocului (învăţătorul). Elevii vor privi atent jetonul, vor număra în gând figurile geometrice reprezentate, după care vor trebui să spună numărul mai mic cu o unitate decât acesta.spre exemplu, s-a ridicat jetonul cu 8 cercuri.elevul numit va trebui să spună:

„Aţi ridicat jetonul cu 8 cercuri. Vecinul mai mare este numărul 9, iar vecinul mai mic este numărul 7."

Se va acorda câte un punct pentru fiecare aflare corectă a fiecărui vecin. Vor fi câştigători cei care au totalizat cele mai multe puncte.

Problematizarea sau învăţarea prin rezolvarea de probleme îşi găseşte utilitatea pretutindeni unde apar situaţii contradictorii (situaţii – problemă), ce urmează să fie soluţionate prin gândire, prin descoperirea unor reguli de ordin superior ce devin o parte integrantă a repertoriului individual.

Esenţa acestei metode constă în faptul că, învăţătorul nu comunică pur şi simplu concluziile finale ale ştiinţei, cunoştinţe gata elaborate, ci dezvăluie elevilor embriologia adevărurilor, prin rezolvări de probleme, el conduce gândirea acestora spre descoperirea adevărurilor, spre construcţia unor noi structuri mintale, structuri ale realului.

Am folosit această metodă în cadrul multor jocuri didactice, dar mai ales în cadrul jocurilor sub formă de ghicitori (în predarea cifrelor sau a unor operaţii). Prin intermediul acestora, elevii au fost puşi în situaţia de a realiza o descoperire; formularea ghicitorii reprezintă o problemă de gândire pentru copii, problemă ce este dezlegată o dată cu găsirea răspunsului.

Exemplu:

- *Să se afle vârsta celor trei copii ai unei familii, dacă produsul vârstelor acestora este 16, gemenii sunt blonzi, iar cel mic are ochii albaştri:* □+ □ = 4 ; □- □= 4
- Ana are 10 pere, Ion are cu 4 mai puţine. Puneţi întrebarea astfel ca problema să se rezolve prin 2 exerciţii.

BIBLIOGRAFIE:

1. MERTICAN MIHAI *Jocul didactic – o metodă cu largi valenţe instructiv – educative,* Revista de pedagogie, ianuarie, 1980

GHERGHINA DUMITRU *Să învăţăm matematica ... prin joc ,* Ed. Didactica Nova,Craiova, 2003.

RADU I., IONESCU M. *Experienţă didactică şi creativitate,*Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1987.

114. INOVARE DIDACTICĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE - ÎNVĂŢARE

Prof. înv. primar, Coteț Adriana, Școala Gimnazială,, Prof. Nicolae Caranda,, Glogova

„Orice metodă pedagogică rezultă din întâlnirea mai multor factori şi, din acest punct de vedere, educaţia va rămâne mereu o artă: arta de a adapta, la o situaţie precisă, indicaţiile generale date de cărţile de metodologie.” Gaston Mialaret. Activitatea instructiv-educativă se desfăşoară în baza unor finalităţi, este pusă în practică prin intermediul unui sistem de metode şi procedee, apelează la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate şi evaluate prin strategii specifice. Curriculum-ul şcolar integrează toate aceste componente, dintre care o poziţie centrală revine metodelor care fac posibilă atingerea finalităţilor educaţionale.

Metodele de învăţământ pot fi definite ca „modalităţi de acţiune cu ajutorul cărora, elevii, în mod independent sau sub îndrumarea profesorului, îşi însuşesc cunoştinţe, îşi formează priceperi şi deprinderi, aptitudini, atitudini, concepţia despre lume şi viaţă”.(M.Ionescu, V.Chiş)

Metoda este selectată de cadrul didactic şi este pusă în aplicare în lecţii sau activităţi extraşcolare cu ajutorul elevilor şi în beneficiul acestora; presupune, în toate cazurile, o colaborare între profesor şi elev, participarea lor la căutare de soluţii, la distingerea dintre adevăr şi eroare şi care, sub forma unor variante şi/sau procedee selecţionate, se foloseşte pentru asimilarea cunoştinţelor, a trăirilor valorice şi a stimulării spiritului creativ.

Când se alege o metodă, se ţine cont de finalităţile educaţiei, de conţinutul procesului instructiv, de particularităţile de vârstă şi de cele individuale ale elevilor, de psihosociologia grupurilor şcolare, de natura mijloacelor de învăţământ, de experienţa şi competenţa cadrului didactic.

Metodele tradiţionale, expozitive ori frontale lasă impresia că nu ar mai fi în conformitate cu noile principii ale participării active şi conştiente a elevului. Acestea pot însă dobândi o valoare deosebită în condiţiile unui auditoriu numeros, având un nivel cultural care să-i asigure accesul la mesajul informaţional transmis raportat la unitatea de timp. Metodologia didactică actuală este orientată către implicarea activă şi conştientă a elevilor în procesul propriei formări şi stimularea creativităţii acestora. În acest context, prefacerile pe care le cunosc metodele de învăţământ cunosc câteva direcţii definitorii. Relaţia dinamică-deschisă constă în raporturile în schimbare ce se stabilesc între diferitele metode. Diversitatea metodelor este impusă de complexitatea procesului de învăţare, fiecare metodă trebuie să fie aleasă în funcţie de registrul căruia i se raportează. Amplificarea caracterului formativ al metodelor presupune punerea accentului pe relaţiile sociale pe care le are elevul în procesul de culturalizare şi formare a personalităţii. Reevaluarea permanentă a metodelor tradiţionale vizează adaptarea lor în funcţie de necesităţi şi raportarea lor la evoluţia ştiinţei.

Metodele de predare-asimilare pot fi clasificate în:

- Tradiţionale: expunerea didactică, conversaţia didactică, demonstraţia, lucrul cu manualul, exerciţiul;
- Moderne: algoritmizarea, modelarea, problematizarea, instruirea programată, studiul de caz, metode de simulare(jocurile, învăţarea pe simulator), învăţarea prin descoperire.

Principala metodă de educare a gândirii în învăţământul tradiţional o constituie expunerea profesorului, completată cu studiul individual al elevului. Această metodă a fost criticată, susţinându-se că ea nu favorizează legătura cu practica. Lipsa de legătură cu realitatea vine de la atitudinea elevilor: ei asistă pasiv la expunere, pe care ştiu că trebuie să o repete. Cealaltă metodă tradiţională, convorbirea cu întreaga clasă, antrenează mai mult participarea elevilor, dar elevii sunt ghidaţi, nu ştiu ce se urmăreşte. Ulterior s-au preconizat diverse moduri de organizare a învăţământului, denumite şcoli active, în care accentul cade pe studiul individual efectuat de elevi. Modul nou, activ, de organizare a învăţământului se dovedeşte superior, dar solicită mult timp. Odată cu descongestionarea programelor şcolare în cadrul reformei învăţământului, se va începe şi activizarea predării în şcoala românească.

Metodele activ-participative pun accent pe învăţarea prin cooperare, aflându-se în antiteză cu metodele tradiţionale de învăţare. Educaţia pentru participare ii ajuta pe elevi sa-si exprime opţiunile în domeniul educaţiei, culturii, timpului liber, pot deveni coparticipanţi la propria formare. Elevii nu sunt doar un receptor de informaţii, ci şi un participant activ la educaţie. În procesul instructiv-educativ, încurajarea comportamentului participativ înseamnă pasul de la „a învăţa" la a „învăţa să fii şi să devii", adică pregătirea pentru a face faţă situaţiilor, dobândind dorinţa de angajare şi acţiune. Principalul avantaj al metodelor activ-participative îl reprezintă implicarea elevilor în actul didactic şi formarea capacităţii acestora de a emite opinii şi aprecieri asupra fenomenelor studiate. În acest mod, elevilor le va fi dezvoltată o gândire circumscrisă abilităţilor cognitive de tip superior, gândirea critică. Aceasta reprezintă o gândire centrată pe testarea şi evaluarea soluţiilor posibile într-o situaţie dată, urmată de alegerea rezolvării optime pe baza argumentelor. A gândi critic înseamnă a deţine cunoştinţe valoroase şi utile, a avea convingeri raţionale, a propune opinii personale, a accepta că ideile proprii pot fi discutate şi evaluate, a construi argumente suficiente propriilor opinii, a participa activ şi a colabora la găsirea soluţiilor. Principalele metode de dezvoltare a gândirii critice sunt: metoda Ciorchinelui; metoda Mozaic; metoda Cubul; metoda Turul Galeriei; metoda 6/3/5; metoda Lotus; metoda Pălăriile gânditoare; metoda Frisco; metoda Schimbă perechea;metoda Explozia stelară; diagrama Venn; metoda Cauză-efect. Pentru ca învăţarea prin cooperare să se bucure de un real succes, se impune respectarea unor reguli. Literatura de specialitate relevă faptul că, pentru ca elevii să fie dispuşi să lucreze în echipă, se impune respectarea a două condiţii: asigurarea unui climat pozitiv în clasă; formularea unor explicaţii complete şi corecte asupra sarcinii de lucru, astfel încât aceasta să fie înţeleasă de toată lumea.

În vederea asigurării unui climat pozitiv în sala de clasă este necesar ca elevii să aibă impresia că au succes în ceea ce fac. Factorii care asigură succesul într-o clasă sunt: formularea de expectanţe pozitive faţă de elevi; utilizarea unor strategii de management educaţional eficient; stabilirea de obiective clare şi comunicarea acestora elevilor; valorificarea la maxim a timpului destinat predării; evaluarea obiectivă. Eficienţa muncii în grup depinde de claritatea explicaţiei pentru sarcinile de lucru. Profesorii trebuie să ofere explicaţii cât mai clare şi să se asigure că ele au fost corect înţelese de către elevi.
Literatura de specialitate oferă o imagine fidelă asupra antitezei care se creează între metodele tradiţionale şi cele moderne utilizate în predare. Metodele tradiţionale au următoarele caracteristici:
• pun accentul pe însuşirea conţinutului, vizând, în principal, latura informativă a educaţiei:
•sunt centrate pe activitatea de predare a profesorului, elevul fiind văzut ca un obiect al instruirii,așadar comunicarea este unidirecțională; sunt predominant comunicative;
•sunt orientate, în principal, spre produsul final, evaluarea fiind de fapt o reproducere a cunoștințelor; au un caracter formal şi stimulează competiţia; stimulează motivaţia extrinsecă pentru învăţare; relaţia profesor-elev este autocratică, disciplina şcolară fiind impusă. Aceste metode generează pasivitatea in rândul elevilor.

La polul opus, metodele moderne se caracterizează prin următoarele note: acordă prioritate dezvoltării personalităţii elevilor, vizând latura formativă a educaţiei; sunt centrate pe activitatea de învăţare a elevului, acesta devenind subiect al procesului educaţional; sunt centrate pe acţiune, pe învăţarea prin descoperire; sunt orientate spre proces; sunt flexibile, încurajează învăţarea prin cooperare şi capacitatea de autoevaluare la elevi, evaluarea fiind una formativa;stimulează motivaţia intrinsecă; relaţia profesor-elev este democratică, bazată pe respect şi colaborare, iar disciplina derivă din modul de organizare a lecției. Prin metodele moderne se încurajează participarea elevilor, inițiativa si creativitatea. Din toate cele menţionate rezultă faptul că profesorul trebuie să-şi schimbe concepţia şi metodologia instruirii şi educării, să coopereze cu elevii, să devină un model real de educaţie permanentă.

Elementul cheie în educaţie îl reprezintă elevul care trebuie să realizeze o serie de procese pentru a putea cunoaşte şi utiliza practic informaţiile însuşite. O învăţare eficientă presupune mai întâi înţelegerea faptelor, analizarea acestora, formularea unor idei pe baza cunoştinţelor dobândite ulterior, generalizarea şi abstractizarea lor. Profesorul nu mai este cel care ţine o prelegere în faţa

elevilor ci e mediator şi îndrumător în activitatea de învăţare pe care aceştia o parcurg. Predarea se realizează prin utilizarea unor metode activ – participative care să solicite interesul, creativitatea,imaginaţia,implicarea şi participarea elevului,în scopul însuşirii unor cunoştinţe care să–i folosească.

BIBLIOGRAFIE

Cerghit I., Metode de învăţământ, editura Polirom, Iaşi, 2006,pag. 103-117:
Ionescu M.,Radu I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001, pag 215-224:
Moise C.,Concepte didactice fundamentale, Ankarom, Iaşi, 1996, pag. 312-320
Văideanu G., Pedagogie - ghid pentru profesori, ed. Universităţii Al. I. Cuza, Iaşi, 1986, pag. 189-201.

115. ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE – MIJLOC EFICIENT DE REALIZARE A EDUCAȚIEI PATRIOTICE

Prof. înv. primar,
CUCU VIOLETA Şcoala Gimnazială Nr. 1 Tutova, jud. Vaslui

În contextual actual, se simte nevoia tot mai stringentă de a acționa prin toate căile și mijloacele, pentru a contribui cu succes la educația patriotică a elevilor noștri.

Patriotismul este o trăsătură de caracter care apare la cea mai fragedă vârstă și se dezvoltă pe parcursul vieții. El cuprinde două aspecte: ***formarea conștiinței patriotice*** și ***formarea conduitei patriotice***

Formarea conștiinței patriotice presupune asimilarea unui volum de informaţii, care reflectă multiplele aspecte ale patriei, declanşarea unor trăiri afective şi consolidarea unor convingeri patriotice.

Formarea conduitei patriotice presupune integrarea copiilor în viaţa şi frământările şcolii şi formarea unor trăsături de voinţă şi caracter: curajul, spiritul de sacrificiu, perseverenţa, abnegaţia, dragostea faţă de muncă.

Iată câteva tipuri de activități extracurriculare, care aduc o contribuție însemnată la educația patriotică a elevilor:

❖ **Excursia şcolară**joacă un rol important în educarea patriotică a elevilor, înlesnind aprofundarea cunoaşterii istoriei, a tradiţiilor şi valorilor culturii noastre populare, a vieţii şi activităţii înaintaşilor, a frumuseţilor patriei.

Aspecte din timpul unei excursii, cu elevii mei

❖ **Serbarea şcolară** reprezintă o manifestare festivă, cu program complex, prilejuită de sărbătorirea diferitelor evenimente de însemnătate naţională sau internaţională, de tradiţiile şi obiceiurile statornicite în şcoală. ***Exemple:*** *Serbările organizate cu ocazia unor evenimente istorice importante:„1 Decembrie”, „24 Ianuarie”, „9 Mai”, “Ziua școlii”etc.*

Aspecte din timpul unei serbări școlare – 1 Decembrie 2018

❖ **Şezătorile literare şi populare** constituie un mijloc complex de educaţie, deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor, contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradiţiile populare, le dezvoltă dragostea pentru frumos, pentru armonie, le cultivă rabdarea, stăpânirea de sine, spiritual de echipă. De asemenea, au rolul de cunoaştere de către copii a specificului zonei si a frumuseţilor din jur.

Şezătorile literare şi populare se pot organiza cu ocazia unui eveniment din viaţa poporului, a satului. Acestea trezesc în conştiinţa copiilor sentimentele de dragoste faţă de popor, față de patrie, față de personalitățile neamului nostru românesc.

Aspecte din timpul unei şezători literare, cu elevii mei

❖ **Lectura în afara clasei**constituie, prin tematica ei variată şi bogăţia conţinutului, un mijloc de lărgire a orizontului cultural al elevilor şi un prilej de formare a unor sentimente adânci de dragoste față de patrie.

❖ **Revista clasei sau revista şcolii**sunt un mijloc important prin careelevii pot afla informaţii legate de trecutul ţării şi al locurilor natale sau pot chiar ei scrie articole pe această temă.

❖ **Vizionarea filmelor şi a spectacolelor de teatru cu conţinut patriotic**

Participând laspectacole şi vizionând filme cu un conținut patriotic, micul şcolar are în faţă eroii vii care-l entuziasmează şi i se impun ca exemple de urmat, care îi trezesc dorinţa de a deveni mai bun, mai corect şi mai cinstit.

Activitățile extracurriculare sunt mijloace și posibilități suplimentare de exersare a conduitei patriotice, de îmbogățire a cunoștințelor și de consolidare a convingerilor patriotice.

Realizarea educației patriotrice în școală presupune un echilibru între modalitățile preponderant informative şi cele preponderant formative. Convingerile şi conduita patriotică nu se transmit, ci se elaborează şi se formează în şi prin activitate.Componenta cognitivă este necesară, dar nu şi suficientă Aprecierea rezultatelor, doar după ceea ce ştiu elevii despre patrie, este unilaterală şi insuficientă. Conduita reprezintă, deci, cel mai edificator criteriu de apreciere a elevilor şi în privinţa educaţiei patriotice.

Bibliografie:

-Cucoş, C., *Pedagogie*, Editura Polirom Iaşi, 2006 ;
-Dulamă, M. E., *Metode, strategii şi tehnici didactice activizante*, Editura Clusium, 2002 ;
-Dumitriu, Gh.,Dumitriu, C., *Psihopedagogie*, E. D. P., Bucureşti, 2004 ;
-Dumitru, I. Al.- *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000;
-Găvenea, Ax.,*Cunoaşterea prin descoperire în învăţământ*, E.D.P., Bucureşti,1975 ;
-Jurcău, Nicolae, *Pedagogie şi Psihologie*, Editura U.T. Press Cluj – Napoca, 2008.

116. PARTICULARITĂȚI PSIHOLOGICE SPECIFICE PĂRINȚILOR COPIILOR CU DIAGNOSTIC DIN SPECTRUL AUTIST

Prof. Daniela-Domnica Perțe, CSEI Șimleu Silvaniei
Prof. Lia-Maria Busuioc, CSEI Șimleu Silvaniei

Rata diagnosticelor din spectrul tulburărilor de tipul autismului a crescut mult în ultimii ani și această creștere a afectat multe familii din România și din lume, iar studiul de față caută să evalueze nevoile pe care le au părinții care cresc copii cu un astfel de diagnostic.

Părinții copiilor cu autism experiențiază negare, tristețe asemănătoare doliului, vină, depresie, izolare, stres, dificultăți financiare și probleme de cuplu.

A avea un copil cu autism este o provocare majoră a vieții. Acest fapt poate schimba modul în care părinții se identifică pe sine, determină unde, cum și care sunt mediile unde merg, le afectează relațiile de prietenie, le schimbă viața socială și le afectează deciziile pe care le iau pentru cariera lor. De asemenea, afectează relațiile dintre soți și dintre frați.

Fiecare părinte reacționează diferit față de copilul său cu tulburare din spectrul autist, dar cu toții trec printr-o perioadă de „adaptare" atunci când nu sunt siguri de ceea ce înseamnă un astfel de diagnostic pentru copilul lor și pentru viitorul întregii familii. Ei încep astfel o călătorie pe un teritoriu necunoscut. Unii părinți reușesc să se adapteze rapid și să treacă peste aceste dificultăți din a avea un copil cu autism, alții se chinuie ani la rând înainte să se împace cu acest diagnostic și cu schimbările ce apar în viața ca urmare a acestui fapt.

Bayat (2007) a demonstrat că părinților incluși în studiul său le-a luat circa doi ani ca să se împace cu diagnosticul și cu dificultățile relaționate cu parentingul unui astfel de copil. Părinții trebuie să stabilească un echilibru între a face ceea ce este cel mai bine pentru copil, dar și a crea un curs normal al vieții pentru ceilalți membri ai familiei.

Părinții se confruntă cu o pierdere ambiguă atunci când copilul lor este diagnosticat cu o afecțiune din spectrul autist. Pentru ei nu există un final și fiecare zi vine cu noi provocări. Boss (2007) susținea că „pierderea ambiguă este cea mai devastatoare deoarece ea rămâne neclară, nedeterminată". Naseef (2001), atunci când fiul său a fost diagnosticat cu autism, a scris că „visele legate de un copil sănătos se evaporă și copilul real nu poate să se ridice la nivelul așteptărilor de bază". Hughes (2003) spunea despre fiul său că „termenul de autism i-a spulberat toate calitățile, i-a înlăturat tot misterul și l-a transformat în ceva simplu".

Părinții au nevoie de un timp ca să își plângă această pierdere. Fie că ei trec prin toate fazele identificate de Kubler-Ross (2014) sau numai prin câteva, durerea lor trebuie să fie conștientizată deoarece ea este reală. Minimalizarea sau trivializarea sa le face un mare deserviciu părinților.

Cum fac părinții copingul cu diagnosticul și cu problemele emoționale variază, dar în general părinții spun că o rețea puternică socială este o parte necesară a abilității de coping (Gray, 2006; Altiere și Von Kluge, 2009). Benson și Karlof (2009) au arătat că suportul perceput, credința că ceilalți vor fi lângă ei atunci când au nevoie, este un factor important în copingul pozitiv.

Un sistem puternic spiritual va fi și el o parte importantă a abilității de adaptare pentru părinți. Unii părinți au susținut că aveau o legătură puternică cu sistemul lor de credințe înainte de autismul diagnosticat al copilului și acesta a devenit apoi mai puternic, alți părinți au găsit o stare de bine într-un sistem de credințe după ce copilul lor a fost diagnosticat, sistem ce i-a ajutat să se adapteze la dificultățile pe care le trăiau în a crește un copil cu autism.

Copingul negativ prin retragere, escapism, învinuire și sentimente de neputință au fost mai degrabă folosite de mame decât de tați (Pottie și Ingram, 2008). Tații au susținut că le este dificil să mențină relațiile de prietenie și au simțit că acest lucru îi face să se simtă deprimați (Tahee, Honan și Hevy, 2009). Totuși, ar trebui notat faptul că tații nu au perceput autismul copilului lor ca fiind un fapt ce schimbă viața, așa cum au făcut mamele (Milshtein et al., 2010).

Severitatea simptomelor copilului nu pare să crească nivelul de stres al părinților (Mishtein et al., 2010). Dar Naseef (2001), Hughes (2003) și Baron și Baron (2002) au simțit că ceilalți i-au judecat atunci când copiii lor nu s-au conformat la ceea ce oamenii consideră a fi comportament

normal. De exemplu, Judy Baron (Baron și Baron, 2002) a simțit când copilul său se comporta inadecvat în public că abilitatea sa de părinte era relevată tuturor și era judecată pentru asta („privirea din ochii celorlalți m-a amuțit. Era ca și când ar fi spus – Cum îi permiți copilului să se comporte astfel?”).

Speranța autorilor citați este că odată cu o conștientizare tot mai mare a tulburărilor din spectrul autist, societatea va deveni mai plină de compasiune și va privi copilul și părinții cu bunăvoință, că îi vor accepta și îi vor ajuta să se adapteze, nicidecum să îi judece pe părinți pentru comportamentul copilului lor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Altiere, M. J. (2006). Family functioning and coping behaviors in parents of children with autism. Masters Theses and Doctoral Dissertations. Paper 54.
2. Bayat, M. (2007). Evidence of resilience in families of children with autism.*Journal of intellectual disability Research*, *51*(9), 702-714.
3. Barron, J., & Barron, S. (2002). *There's a boy in here*. Future Horizons.
4. Gray, D. E. (2002). ‘Everybody just freezes. Everybody is just embarrassed’: Felt and enacted stigma among parents of children with high functioning autism. *Sociology of Health & Illness*, *24*(6), 734-749.
5. Naseef, R. A. (2001). *Special children, challenged parents: The struggles and rewards of raising a child with a disability*. Paul H Brookes Publishing Company
6. Pottie, C. G., Cohen, J., & Ingram, K. M. (2009). Parenting a child with autism: Contextual factors associated with enhanced daily parental mood. *Journal of Pediatric Psychology*, *34*(4), 419-429.

117. MANAGEMENTUL IMAGINII ȘCOLII

Prof. Dimofte Gherghina-Gina,
Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae”, Vînători, Galați

Problematica imaginii organizațiilor se află în aria de activitate a relațiilor publice. După ce o organizație a apărut într-un mediu social, economic, politic, cultural etc., în mentalul public se formează o anumită imagine a acesteia indiferent dacă se dorește sau nu acest lucru. Prin urmare, imaginea va avea semnificația unei proiecții a personalității organizației, a identității sale, în conștiința opiniei publice.

Valoarea numelui unei organizații cunoscute, care se bucură de o reputație bună, poate fi foarte greu de recuperat dacă are de suferit. Imaginea publică este reprezentarea favorabilă pe care o instituție sau o organizație o are în rândul publicului său. Este vorba de o imagine care vizează să atragă simpatia „clientelei”.

Unităţile de învăţământ preuniversitar de stat primesc finanţare de bază, în limitele costului standard per elev/preşcolar, de la bugetul de stat, din sumele defalcare din TVA prin bugetele locale. Aşadar numărul de elevi este vital pentru funcționarea unei instituții școlare. Imaginea pe care școala o are în comunitatea în care funcționează are implicații profunde în atragerea „clienților” care să asigure o bună finanțare unității.

La nivelul conducerii unității școlare managementul imaginii școlii apare ca prioritate ce trebuie urmărită constant și consecvent. Promovarea imaginii trebuie să devină obiectiv principal în planul de dezvoltare instituțională (P.D.I.), preocupare majoră pentru echipa managerială.

Imaginea unei instituţii educaţionale este determinată de un ansamblu de criterii, reguli şi interpretări care sunt structurate de-a lungul timpului şi transmise prin tradiţie, modificate şi îmbogăţite succesiv cu elemente noi, acceptate și asimilate de comunitate. Imaginea este dependentă de sistemul informaţional în care se formează, fiind condiţionată de caracteristicile de vârstă, sex, religie, nivel de cultură şi instruire, apartenenţa etnică sau politică etc. Formarea imaginii unei organizaţii ţine pe de o parte de stilul managerial al conducătorului organizaţiei şi pe de altă parte de activitatea desfăşurată de angajaţi.

Imaginea organizaţiei poate fi gestionată în cel puţin şase moduri :

- Să faci lucruri bune , în sensul practicării unui management extrem de performant.
- Să desfăşori o activitate profesională de relaţii publice prin care să obţii încrederea, simpatia, înţelegera şi sprijinul publicului.
- Să desfăşori o campanie publicitară susținută.
- Să foloseşti sponsorizarea.
- Să angajezi un personal foarte bine pregătit, motivat şi ataşat obiectivelor organizaţiei.
- Să întreţii foarte bune relaţii cu mijloacele de informare în masă.

Cele șase modalități de gestionare a imaginii trebuie să fie folosite într-un tot unitar, armonios care să constituie o garanție a succesului organizației. Punând accent în mod unilateral pe o latură sau alta se ajunge în situația de a nu putea fi susținută competiția.

O imagine se formează progresiv de-a lungul anilor, prin: calitatea şi cantitatea obiectelor sau serviciilor; informațiile obținute din presă sau prin publicitate; comentariile personalului instituției; satisfacția obținută în urma utilizării serviciilor și produselor; ceea ce spun beneficiarii sau colaboratorii; relatii publice și publicitate.

O strategie de construire a imaginii unei organizaţii trebuie să aibă în vedere ca obiectiv primordial realizarea şi consolidarea identităţii în mentalul grupurilor-ţintă relevante pentru echilibrul şi buna funcţionare a organizaţiei. De aceea sunt evidenţiate în cărţile de specialitate preocupările tot mai mari ale firmelor care urmăresc rezolvarea cât mai adâncă a problemelor interne şi externe pe teme de imagine şi în special captarea atenţiei, bunăvoinţei şi încrederii publicului. Pentru a formula o strategie trebuie să se ţină seama de factorii strategic care definesc starea de ansamblu a organizaţiei, situaţiile favorabile care pot fi folosite de aceasta şi elementele

din mediul social care-i sunt potrivnice. Printre cei mai cunoscuţi factori strategici ai organizaţiei cu mari implicaţii asupra imaginii ei sunt:

- punctele tari ale organizaţiei;
- punctele slabe;
- oportunităţile (ocaziile favorabile);
- ameninţările.

O strategie de construire a imaginii cuprinde, de regulă, elementele următoare:
– scopul şi obiectivele propuse;
– principalele componente ale imaginii organizaţiei;
– categoriile de public-ţintă;
– principalele mesaje care trebuie transmise pentru fiecare categoriede public- ţintă;
– canalele de comunicare a mesajelor în raport cu specificul destinatarilor acestora;
– termenele de îndeplinire a activităţilor planificate;
– resursele materiale necesare;
– elaborarea şi aplicarea programelor de relaţii publice pentru implementarea strategiei de creare a imaginii.

Acest tip de strategie urmăreşte construirea unei imagini pozitive a organizaţiei prin proiectarea personalităţii, caracterului şi a identităţii acesteia în mentalul individual şi colectiv.
Indicatorii de imagine sunt elementele de structură ale imaginii care o definesc, o particularizează și, în egală măsură, permit investigarea acesteia. Pentru o organizație, indicatorii de imagine pot acoperi o serie de paliere de imagine și funcționale, printre care:
– eficacitatea organizației;
– locul, rolul și funcțiile organizației în societate;
– valorile, normele, simbolurile, climatul intern al organizației;
– capacitatea organizației de a corela dinamic resursele (umane, materiale și financiare) cu scopul asumat, pe baza unei concepții moderne de management;
– activitatea externă / internațională a organizației;
– implicarea organizației în viața comunității (participarea la viața cultural-științifică, acțiuni umanitare, acțiuni în situații deosebite etc.);
– acțiuni desfășurate de organizație pentru materializarea relațiilor cu partenerii sociali.

Imaginile sociale ale organizației, care se conturează, sunt particularizate de raporturile dintre oameni și organizații, dintre organizații și de posibilitățile de procesare a categoriilor de public-țintă relevante pentru organizații. Imaginile nu depind doar de organizațiile care emit mesajele. Organizațiile, raportat la imaginea instituțională, trebuie să răspundă la următoarele întrebări:
– Ce anume nemulțumește din imaginea actuală? De ce?
– Cum dorim să fie imaginea organizației?
– Poate fi susținută imaginea actuală de evoluțiile reale din interiorul organizației și de manifestările ei în mediul extraorganizațional?
– Imaginea organizației este susținută de imaginea fiecărei componente în parte a acesteia?
– Care sunt componentele organizației percepute negativ?
– Ce anume afectează în mod deosebit imaginea socială a organizației considerată dezirabilă?.

Gestionarea imaginii școlii este văzută de Ion Chiciudean ca o strategie de imagine. Ea este utilizată, în egală măsură, de către personalul de specialitate și de întregul personal, pentru desfășurarea activității de relații publice în interiorul organizației, ca și în promovarea relațiilor cu societatea. Proiectarea acțiunilor de relații publice care au drept finalitate realizarea obiectivelor strategiei de imagine face obiectul planului de relații publice care trebuie să fie parte componentă a planului de marketing al școlii.

Promovarea reprezintă acea parte a procesului de comunicaţie al firmei prin care aceasta, folosind un ansamblu de metode şi tehnici specifice (concretizate în activităţi promoţionale), încearcă să influenţeze comportamentul clienţilor săi actuali şi potenţiali în vederea obţinerii unor rezultate cât mai bune (profituri) pe o perioadă mai lungă de timp.

Într-o instituție de învățământ, pentru realizarea unei promovări de imagine eficiente, se vor urmări:

a) evidențierea rolului instituţiei educative:

- trăsăturile definitorii ale instituţiei educaţionale;
- locul şi rolul în sistemul educaţional;
- tradiţiile şi realizările instituţiei;
- aprecierea făcută de sistem şi comunitate ;
- interacţiunile educaţionale cu alte instituţii;
- avantajele oferite elevilor;
- perspectivele medii şi lungi ale instituţiei.

b) evidențierea activității instituţiei educative:

- evidenţierea activităţilor instructiv – educative specifice instituţiei;
- activităţile extraşcolare derulate;
- programe şi proiecte ale instituţiei (în calitate de inițiator sau partener);
- activităţi desfășurate în folosul angajaţilor;
- activităţi desfășurate în folosul comunităţii.

c) evidențierea rolului angajaţilor:

- rolul membrilor marcanţi ai instituţiei;
- drepturile şi obligaţiile angajaţilor;
- profesionalismul;
- competenţa;
- onestitatea;
- contribuţii importante la realizarea scopului instituţiei şi ale angajaţilor;
- participarea angajaţilor la manifestări educaţionale şi ştiinţifice locale, naţionale şi internaţionale;
- rezultate de prestigiu ale angajaţilor.

d) reliefarea evenimentelor importante în viaţa instituţiei sau la care participă instituţia pe plan local, național şi internaţional.

- Ziua Școlii, concursuri organizate în școală, festivitatea de deschidere / încheiere a anului școlar, Ziua Internațională a Educației, Ziua Internațională a Femeii, Ziua Internațională a Copilului, proiecte derulate în școală (locale, județene, naționale, internaționale)

Succesul sau insuccesul unei campanii de promovarea a imaginii școlii depinde în mare măsură de creativitatea temei. Trebuie să se răspundă la întrebarea: „Care este cea mai potrivită modalitate pentru a atrage atenția publicului?“. Prin creativitate, adică prin folosirea de cuvinte și simboluri într-o abordare originală pentru fiecare public, se obţin efectele dorite. Pe lângă îndeplinirea funcţiei sale principale, aceea de a furniza servicii educaţionale, şcoala poate şi trebuie să își asume un rol social în cadrul comunităţii, se poate implica în activităţi şi proiecte de interes general care se vor regăsi în proiectul instituțional.

Managerul unei organizaţii şcolare poate promova în mediul intern şi extern al unităţii o imagine pozitivă a acesteia, printr-o planificare riguroasă, folosind metodele şi tehnicile potrivite. Toată atenția trebuie acordată în şcoală elevilor. Ceea ce simt şi gândesc ei în legătură cu şcoală va fi perceput că adevărat de către părinţi, rude sau membri ai comunităţii. Dacă acest clint – elevul - va fi convins că politica adoptată de şcoală este cea corectă atunci ei vor promova interesele instituției și în afara ei.

Modalităţile prin care se pot realiza relaţii publice interne eficiente sunt diverse: reuniuni, şedinţe obişnuite, filme realizate de propriul personal, sistemul intranet, scrisori, broşuri, pliante, comunicare personală etc.

Publicul extern include părinţii, membrii comunităţii, persoane particulare sau juridice care pot, într-un fel sau altul, direct sau indirect, ajuta şcoala. Interesul acestora pentru şcoală poate fi stimulat prin găsirea mesajelor şi mijloacelor media adecvate. Școala trebuie să încerce în permanentă să fie în atenţia opiniei publice şi să îi atragă de partea sa pe cei ce pot să-i servească interesele. Instituţiile şcolare au la îndemână o sumă de instrumente şi medii de comunicare de la

cele mai simple până la cele mai sofisticate sau de ultima oră din punct de vedere tehnic, de la notiţe la pagină internet.

Promovarea imaginii școlii implică o activitate umană sau un sistem de activități orientate spre satisfacerea cerințelor beneficiarilor actuali și potențiali. Modalitățile de promovare a școlii sunt variate și pot fi utilizate în combinații astfel încât impactul să fie maxim:

- Site-ul școlii, revista școlii;
- Pliante de promovare a ofertei educaționale a școlii, broșuri, afișe;
- Filme de prezentare a școlii
- Proiecte de parteneriat
- Panouri publicitare
- Evenimente organizate de școală cu participarea membrilor comunității - și alții decât părinții
- Promovarea modelelor de bune practici - una dintre cele mai eficiente și puțin costisitoare strategii de menținere a mediului competitiv dintr-o organizație.

Rolul cel mai important în activitatea de promovare a imaginii școlii îl are managerul. El trebuie să aibă viziune, dar în egală măsură trebuie să se asigure că există în organizație sisteme și resurse disponibile pentru ca viziunea să fie pusă în practică. Cea mai importantă misiune a managerului este să construiască o comunitate în rândul elevilor, profesorilor, părinților, personalului, toți aceștia având nevoie să împărtășească un set comun de scopuri.

Bibliografie

- Alexandru Taşnadi, Roxana Ungureanu - Relatii publice, partea a II-a, Editura ASE, București, 2004
- Definiție elaborată de CIPR (Chartered Institute of Public Relations), organizație non-profit înființată în 1948
- https://ro.wikipedia.org/wiki/Relatii_publice
- Oliver S., Strategii de relații publice, Editura Polirom, Iași, 2009
- Haineș R., Imaginea instituțională, Editura Universitară, București, 2010
- Hotărârea Guvernului nr. 72/2013 privind aprobarea normelor metodologice pentru determinarea costului standard per elev/preșcolar și stabilirea finanțării de bază a unităților de învățământ preuniversitar de stat
- Dinu Gh., Rolul relaţiilor publice în gestionarea imaginii organizaţiilor, disponibil la https://ghdinu.wordpress.com/rolul-relatiilor-publice-in-gestionarea-imaginii-organizatiilor/
- Halic B. A., Chiciudean I., Analiza imaginii organizațiilor, Editurii Comunicare.ro, București, 2004
- L.-D. Anghel, Tehnici de promovare – Note de curs – Editura Academiei de Studii Economice, București, 2009
- Robinson K., Aronica L., Școli creative – revoluța de la bază a învățământului, Editura Publica, București, 2015

118. INTERDISCIPLINARITATE ȘI TRANSDISCIPLINARITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Dincă Elena-Marilena
C.N.I. ”Matei Basarab”, Rm. Vâlcea

Motto: “Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este chiar faptul că viaţa nu este împărţită pe discipline” (J. Moffett)

„Interdisciplinaritatea este o formă a cooperării între discipline diferite cu privire la o problematică a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergență și o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere.“ (C. Cucoș, 1996).

„Interdisciplinaritatea presupune o intersectare a diferitelor arii curriculare.“ Aceasta necesită o interacțiune între competențe sau între conținuturile a două sau mai multe discipline de învățământ și implică stabilirea și folosirea unor conexiuni între limbaje sau operații.

Din punct de vedere epistemologic, conceptul poate fi înțeles ca o formă de cooperare între diferite discipline care contribuie la atingerea unui scop comun și care, pe baza legăturilor comune, îmbunătățesc realizarea cunoașterii. Calitatea interdisciplinarității depinde de influențele și ponderea disciplinelor în cadrul procesului de cooperare: dacă o disciplină predomină, atunci calitatea este scăzută, dacă influențele sunt echilibrate, atunci calitatea este ridicată. Au existat mai multe clasificări din acest punct de vedere:

Pluridisciplinaritatea înseamnă colaborarea dintre mai multe discipline, care deseori nu depășește anumite juxtapuneri.

Interdisciplinaritatea presupune o bună cunoaștere a conceptelor din discipline înrudite și este bazată pe o abordare sistemică.

Transdisciplinaritatea presupune o abordare mai ambițioasă, asumându-și chiar unificarea conceptuală a disciplinelor.

Forme de interdisciplinaritate:

- între discipline înrudite;
- interdisciplinaritatea realizată între tipuri de probleme;
- interdisciplinaritatea realizată între tipuri de metode.

Unul dintre modurile practice de a trata cu problematica interdisciplinarității o reprezintă curriculum-ul integrat (integrarea unor arii de subiecte, științe integrate).

Scopul unui *curriculum integrat* îl reprezintă integrarea experiențelor de învățare care sunt reale și au sens pentru cel care învață. Dintr-o altă perspectivă, termenul *integrat* se referă la o metodă de instruire pe baza căreia subiectul lucrează la o temă sau este cuprins într-o activitate sau o problemă reală de viață, a cărei rezolvare implică anumite competențe din mai multe discipline sau subiecte de studiu.

Curriculum integrat este acela în cadrul căruia granițele dintre discipline sunt depășite, este bazat pe cercetarea și investigarea naturală și spontană a elevului sau grupului educațional și nu respectă diferențele și diviziunile stabilite între subiecte sau discipline. Se observă de aici că un curriculum integrat implică organizarea conținutului și a procesului instructiv în jurul unor teme sau activități, sau a unor probleme sau procese, care necesită o învățare interdisciplinară.

O altă formă de predare, care nu depinde de o disciplină anume, este de a centra procesul educațional pe învățarea unor abordări cu caracter foarte general la nivelul gândirii și al acțiunii.

Din acest punct de vedere, interdisciplinaritatea reprezintă abordări sau operații care sunt comune unei varietăți de discipline sau situații, diferența constând în operatorul care se aplică. Astfel, aceasta este o formă de **transdisciplinaritate**, în sens că se situează dincolo de conținutul disciplinelor; interdisciplinaritatea nu determină esențialul a ceea ce trebuie să se învețe sau natura abordării, ci oferă

un instrument prin intermediul căruia elevul să realizeze o abordare. Această formă de transdisciplinaritate este una modestă şi nu are nimic în comun cu o teorie care transcede disciplinele. Denumirea este derivată, fiind mai mult o formă ”transversală” de interdisciplinaritate. Din punct de vedere educațional, transpunerea practică a interdisciplinarității necesită cunoașterea şi stabilirea:

- relevanţei pentru scopurile educaționale;
- gradul de realizare a transferului a ceea ce se învaţă;
- nivelul de motivație a elevului în situațiile de instruire;
- compatibilității cu procesul învățării;
- fezabilității;
- problematicii evaluării.

Organizarea interdisciplinară a conținuturilor care urmează a fi studiate prin realizarea de legături între subiecte, fără a altera specificitatea acestora, este relevantă din punct de vedere obiectiv (dezvoltarea științei contemporane, natura multidisciplinară a problemelor specifice care urmează să fie rezolvate etc.) și din punct de vedere subiectiv (a nevoilor celui care învață). Altfel exprimat, unitatea există cu adevărat numai în diversitate, însă descoperirea acestui aspect prin efort mintal sistematic va constitui o realizare intelectuală. Percepția unității şi diversității sau a specificității lucrurilor, reprezintă astfel un țel al procesului de învățare și corespunde deopotrivă unei nevoi a celui care învață și unei realități concrete, o astfel de descoperire fiind însoțită de o satisfacție intelectuală care nu trebuie neglijată, deoarece poate contribui la un spirit de echipă mult mai puternic (Ranaweera, 1990, 32).

În înfăptuirea unui învăţământ modern, formativ, considerăm predarea – învăţarea interdisciplinară o condiţie importantă. Corelarea cunoştinţelor de la diferitele obiecte de învăţământ contribuie substanţial la realizarea educaţiei elevilor, la formarea şi dezvoltarea flexibilităţii gândirii, a capacităţii lor de a aplica cunoştinţele în practică; corelarea cunoştinţelor fixează şi sistematizează mai bine cunoştinţele, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însuşită.

Predarea – învăţarea prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă noul în lecţii, care îi activează pe elevi, le stimulează creativitatea şi contribuie la unitatea procesului instructiv-educativ, la formarea unui om cu o cultură vastă.

Legătura dintre discipline se poate realiza la nivelul conţinuturilor, obiectivelor, dar se creează şi un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să-şi dea frâu liber sentimentelor, să lucreze în echipă sau individual.

Nu în ultimul rând ”dificultatea evaluării care este specifică interdisciplinarității apare din faptul că elevul se află într-o situație apropiată realității, deseori de o natură complexă, la care un simplu răspuns standardizat nu este întotdeauna ceea ce se așteaptă de la el.”(cf. d`Hainaut, 34). Unul dintre cei mai importanți factori în realizarea unui curriculum integrat este balansul dintre diferitele tipuri de discipline (științe, științe sociale și umaniste, între subiectele academice și cele aplicative, între strategiile de predare și învățare etc.). Particularitățile evaluării interdisciplinare și a curriculum-ului integrat au fost sintetizate astfel:

- obiectivele educației interdisciplinare sunt, în general, situate la un nivel superior educației intradisciplinare;
- rezultatele așteptate în cazul evaluării interdisciplinare sunt:
  - abilitatea de transfer a ceea ce s-a învățat, la noi situații;
  - abilitatea de a percepe noi situații în integralitatea lor, în diversitatea lor și în complexitatea acestora.
- educația interdisciplinară are loc în cadrul unei comunități;
- scopul general al interdisciplinarității este de a face elevul capabil să trateze probleme reale, în care acesta este implicat în mod efectiv și real;
- conținutul educației interdisciplinare este deseori dependent de condițiile locale și regionale (Ranaweera, 1990,47).

Pentru exemplificare voi prezenta modul în care am abordat la clasa a IV-a ca temă interdisciplinară: ”Primăvara”. Tema a cuprins disciplinele: Limba şi literatura română, Matematică, Ştiinţe ale naturii, Educaţie plastică, Abilităţi practice şi Educaţie muzicală. După ce în prealabil s-a discutat împreună cu întreaga clasă despre modificările apărute în natură în anotimpul primăvara, elevii au fost împărţiţi pe grupe unde au avut de îndeplinit sarcini individuale sau în echipă astfel:

La **Limba şi literatura română** au avut de realizat o compunere despre anotimpul primăvara;

La **Matematică** au avut să rezolve probleme cu conţinut de primăvară şi au compus probleme după un desen grafic (cu conţinut de primăvară);

La **Ştiinte ale naturii** au avut de completat prin metoda Ciorchinele o schemă dată, care cuprindea aspecte din natură în anotimpul primăvara (semnele primăverii, insecte, păsări, animale, activităţi agricole, sărbători).

La **Educaţie plastică** au pictat ”Primăvara”, compoziţie liberă folosind elementele de limbaj plastic studiate.

La **Abilităţi practice** au realizat un colaj: ”Livada înflorită”.

La final, după ce s-a terminat activitătea pe grupe şi după ce s-au făcut aprecieri asupra felului în care s-au implicat în activitate, au participat toţi elevii la **Educaţie muzicală**, intonând cu deosebită plăcere câteva cântece de primăvară (”Înfloresc grădinile”, ”Fata de păstor”, ”În poiana verde”).

Activitatea a avut mare succes, copiii implicându-se activ în activităţile propuse. S-au întrecut în a prezenta fiecare cu multă mândrie rezultatul munci lor, iar monotonia a dispărut cu desăvârşire. La finalul activităţii elevii au fost entuziasmaţi, dorindu-şi să mai desfăşurăm astfel de activităţi.

Bibliografie:

1. Cucoş, Constantin, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 1996
2. Ionescu, Miron; Radu, Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
3. Pălăşan, Toader; Crocan, Daniel Ovidiu; Huţanu, Elena, *Interdisciplinaritate şi integrare – o nouă abordare a ştiinţelor în învăţământul preuniversitar* – Revista Formarea continuă a CNFP din învăţământul preuniversitar, Bucureşti, 2003
4. Văideanu, G., *Educaţia la frontiere dintre milenii,* Bucureşti, E.D.P., 1988.

119. PERSPECTIVE NOI ÎN DEZVOLTAREA ȘCOLII ROMÂNEȘTI

Prof. înv. primar Dobraniș Gabriela, Școala Gimnazială Ungureni, Bacău
Prof. înv.primar Solomei Ionela, Școala Gimnazială Letea Veche, Bacău

Educația a însoțit istoria omenirii de-a lungul timpului, asigurând transmiterea cunoștințelor, a deprinderilor, dar și a descoperirilor din generație în generație.

Societatea noastră se află într-o continuă evoluție pe toate planurile şi în toate compartimentele vieții. La baza societății de astăzi stă, indiferent de aria la care ne raportăm, educația, care reprezintă o acțiune socială, desfășurându-se în scopul cultivării naturii umane și prin cultivarea omului, ajută la dezvoltarea societății noastre românești.

Şcoala are un rol esenţial în pregătirea tinerilor pentru viaţă. O şcoală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiţii şi criterii, în primul rând trebuie să gândim că ea e răspunzătoare educaţional şi civic, pentru ceea ce produce în şi pentru societate. În al doilea rând o astfel de şcoală, „dă seama" de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-şi recunoască, să-şi planifice şi să-şi evalueze resursele în termeni de scopuri şi rezultate. Pentru a deveni responsabilă , ea trebuie să respecte o serie de condiţii şi criterii, să-şi revizuiască scopurile, atitudinile, să-şi evalueze periodic rezultatele.

Rolul profesorului rămâne mereu în prim plan în opera de formare a personalităţii elevilor. Cu toate că a sporit şi influenţa altor factori în procesul educaţiei, profesorul îşi păstrează numeroase prerogative în acest domeniu. El rămâne principalul modelator al personalităţii elevilor, începând de la imprimarea unei conduite externe, până la formularea aspiraţiilor şi idealurilor lor de viaţă.

Principalele direcţii de cercetare ştiinţifică privind rolul profesorului, au fost:

- ✓ Personalitatea sa;
- ✓ Rolul şi funcţiile sale;
- ✓ Comunicarea şi relaţiile cu elevii;
- ✓ Pregătirea şi perfecţionarea.

●Profesorul trebuie să se integreze, să coopereze cu clasa, să motiveze, să fie un sprijin atunci când elevii dovedesc spontaneitate, iniţiativă şi afirmare;

●Profesorul integrat, încurajează, pune întrebări, stimulează participarea, sprijină şi foloseşte ideile elevilor, unele decizii le ia împreună cu elevii;

●În timpul predării– învăţării– evaluării, profesorul „instruieşte", conduce interacţiunile în clasă, modul de înţelegere şi învăţare prin indicaţii, atenţionări, demonstraţii, asigurarea condiţiilor, oferirea punctelor de sprijin aprobări şi dezaprobări, stimulări, completări, reactualizări, exemplificări, explicaţii, comentarii,, etc.

● Profesorul are rolul cel mai interactiv în clasa: crează climat adecvat, iniţiază, orientează, solicită, antrenează, exemplifică, critică;

● Profesorul structurează, organizează formă şi conţinutul activităţii în clasă, modul de desfăşurare a interacţiunilor, dar poate şi delega responsabilităţi elevilor în rezolvarea unor decizii, sarcini;

● Profesorul trebuie să solicite elevii la dialoguri, să comenteze răspunsurile împreună cu ei, răspunsurile negative fiind corectate în sens stimulativ, cu antrenarea grupului.

În prezent, din punctul meu de vedere consider că elevii mei trebuie să treacă peste provocările cu caracter global, să fie pregătiți să rezolve problemele noi cu care se confruntă și să se adapteze noilor tehnologii, la fel că și noi, cadrele didactice. Unul dintre subiectele mult discutate astăzi, este gradul în care învățământul tradițional satisface cerințele societății moderne, dar și a noilor perspective privind dezvoltarea școlii românești.

În școală tradițională, accentul se pune pe conținutul instruirii, profesorul fiind singurul care ia deciziile cu privire la organizarea și desfășurarea activității elevilor.

O altă tradiție ar fi cea de a organiza numeroase activități extrașcolare cu elevii, pentru a-i cunoaște și în alte ipostaze. Școlarul, dar și profesorul, se vor simți altfel într-o ambianță familiară.

Mă refer aici la excursii, vizite la muzee, expoziții, distracții în aer liber, plimbări în grup etc. Cunoști sufletul unui copil mai mult văzându-l, distrîndu-se și glumind, de aceea școlarul va fi motivat să comunice mai mult cu un profesor care știe să se relaxeze frumos, râzând și manifestând interes față de muzică, dansurile, gândurile copiilor, sau cu un profesor ursuz, ce nu vede și nu aude decât propria disciplină didactică?

Școala în opinia mea a fost întotdeauna un factor esențial în creșterea și continuitatea culturii unui popor. Că parte indispensabilă a acestuia, școală a trebuit să se modeleze creând noi punți între tanăra generație și dascălii lor. Școlarii noștri vor ține mereu pasul cu inovațiile vieții, uneori depășind capacitatea educatorului de a se adapta, el reprezentând tradiția, în majoritatea cazurilor. Sunt numeroase pârghiile prin intermediul cărora se încearcă armonizarea școlii românești la mutațiile care se produc pe plan european și mondial și, în același timp, punerea de acord a școlii cu modul de a gândi și de a acționa al oamenilor la începutul mileniului trei. Această realitate nu trebuie privită simplu și ușor de materializat în practică. Ea impune o instrucție și educație permanentă prin școală și în afară să și totodată nu poate fi satisfăcută fără atingerea unui nivel mediu de cultură și receptivitate la nou, cu mult peste cel de până acum. Şcoala este un loc în care elevii îşi trăiesc viaţa (mai degrabă) decât un loc de învăţare academic, izolată pentru viaţa de mai târziu. Şcoala românească este o micro-comunitate, care servește că un model de societate în general, ea poate deveni chiar un model de societate mai democratică, deoarece membrii unei comunităţi şcolare pot participa la luarea deciziilor într-o mai mare măsură în mediul şcolar decât ar fi posibil în afară acestuia. Acesta nu oferă întotdeauna oportunități reale de exersare a democrației, elevii fiind implicați în procesele de luare a deciziilor la nivelul școlii.

Prima condiție pentru a dezvoltă un învățământ performant este legată de stabilitatea financiară care să le ofere posibilitatea profesorilor de a-și îndrepta atenția exclusiv pe formarea elevilor. A două condiţie este aceea de a se concentra învăţământul pe fiecare elev în parte şi a încerca să îl îndrume acolo unde are cele mai dezvoltate aptitudini şi atitudini, pentru a fi folosit la maximum potențialul său creative de către societatea românească.

Familia este după cum știm, nucleul societății românești, şi care dintotdeauna, trebuie cointeresată în procesul înbunătăţirii educaţiei în ţara noastră pentru că baza învăţării începe din familie şi se consolidează în şcoală. Copiii au nevoie încă din primii ani de cresă, gradinită, şcoală, de adevăratele valori şi mai ales să înţeleagă că minciună, furtul, păcăleala nu fac decât rău, iar dacă pe termen scurt oferă „satisfacţii", pe termen lung, acestea distrug potențialul dezvoltării lor educaţionale, care să facă din ei oameni cu o cultură solidă şi cu valori autentice în spaţiul civilizaţiei europene, construit pe fundamentele credinţei creştine.

Că în orice societate, evoluția istorică a sistemului educaţional românesc a urmărit îndeaproape evoluția sistemului politic şi administrativ. Astfel, după un început uşor şovăielnic, în care accesul la educaţie era fie interzis, fie limitat, învăţământul românesc a început să câştige teren.

În istoria școlii noastre s-au scris pagini de adâncă semnificație și de conținut, care reflectă marea sete de cunoștințe, de cultură și progres a poporului nostru. În același timp, „transformările, experimentele, îmbunătățirile practicate în învățământul de toate gradele se cer cumpănite și urmărite cu mare atenție, deoarece școala, asemenea organismelor vii, manifestă sensibilitate la traumatisme și nu agreează schimbări repetate de concepții, orientări care nu sunt în acord cu forțele, mijloacele și spiritul său" (Cristofor I. Simionescu, 1978).

Școala romanească are răspunderi deosebit de mari, neputând rămâne în urmă exploziei informaționale actuale. Ea trebuie să pregătească tineretul școlar pentru a-l face capabil să recepționeze și să proceseze permanent informațiile, să le selecteze și să le aplice la nevoie, participând activ la dezvoltarea societății românești.

Subliniez faptul că învăţământul românesc se caracterizează prin forme incipiente ale inovaţiei, dar care, printr-o intervenţie didactică susţinută atât din interiorul sistemului de învăţământ, cât şi din afară acestuia, are şanse să devină o constantă a sistemului.

Bibliografie:

1.Cerghit, Ioan- *„Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi*

strategii”, Editura Aramis, Bucureşti, 2002
2.Cozma, D., Pui, A. – *“Elemente de didactică chimiei”,* Editura Spiru Haret, Iaşi, 2003
3.Radu, I.T.- *„Teorie şi practică în evaluarea învăţământului”,* E.D.P., Bucureşti, 1981

120. JOCUL DIDACTIC – METODĂ ACTIV-PARTICIPATIVĂ DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE

Prof. înv. primar, Dobrea Monica
Şcoala Gimnazială „Emil Racoviţă” Oneşti, jud. Bacău

Metodele, procedeele şi mijloacele didactice reprezintă elementele componente ale oricărui demers metodologic, integrate într-o structură unitară de acţiune, semnificativă pentru activitatea de predare-învăţare-evaluare.

Metodele didactice reprezintă „ansamblul procedeelor de executare a operaţiilor implicate în activitatea învăţării, într-un flux continuu de acţiuni în vederea atingerii obiectivelor propuse.”(Ioan Cerghit)

Metodele de învăţământ (metha=către, odos=cale) sunt căile folosite în şcoală de către profesori în a-i sprijini pe elevi să descopere provocările vieţii. Ele sunt, în acelaşi timp, mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra acestor provocări, de a folosi roadele cunoaşterii, transformând exerciţiul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

Pe lângă metodele clasice, care se impun în continuare ca fiind indispensabile în procesul de predare-învăţare-evaluare, se promovează tot mai mult metodele activ-participative, metode care îi determină pe elevi să coopereze, dezvoltându-şi astfel capacitatea de a comunica, de a asculta opiniile celorlalţi, de a reflecta împreună cu ceilalţi la soluţionarea situaţiilor-problemă. Cooperând se creează oportunitatea utilizării învăţării reciproce, un tip de învăţare prin care copiii învaţă de la unul la altul, prin împărtăşirea experienţelor, uneori cu mai multă eficienţă decât de la profesor.

Metodele de activizare îi ajută pe elevi să înveţe cu plăcere, fiindcă ei sunt implicaţi, în mod direct, activ în procesul de învăţare, declanşează interes faţă de activitatea desfăşurată, îi încurajează pe cei timizi spre a fi mai încrezători în forţele proprii.

În demersul didactic, profesorul trebuie să ţină seama de integrarea metodelor activ-participative combinate cu metodele specifice de predare-învăţare-evaluare şi să acorde o foarte mare importanţă mijloacelor de învăţare moderne şi atractive. Fişele de lucru, testele de evaluare, materialele PowerPoint, calitatea auxiliarelor folosite, jocurile didactice stimulează randamentul şcolar al elevilor.

În clasele primare, datorită faptului că elevii sunt la o vârstă mică, demersul didactic poate „îmbrăca” un aspect ludic, prin care activităţile să fie mai plăcute şi cunoştinţele mai uşor de înţeles.

Dintre metodele didactice în care predomină acţiunea didactică operaţională, care stimulează participarea directă a şcolarilor la activitate în ipostaze şi roluri multiple, adaptabile formativ la specificul fiecărei trepte de vârstă şi discipline de învăţământ, amintim metoda jocului didactic.

Jocul didactic reprezintă „o acţiune care valorifică la nivelul instrucţiei finalităţile adaptative de tip recreativ proprii activităţii umane, în general, în anumite momente ale evoluţiei sale ontogenetice, în special.”(Sorin Cristea)

Această metodă dinamizează activitatea didactică prin intermediul motivaţiei ludice, subordonată scopurilor activităţii de predare-învăţare-evaluare, într-o perspectivă cu un puternic caracter formativ.

Jocul didactic este creat de profesor, este orientat şi subordonat îndeplinirii sarcinilor instructiv-educative. Proiectarea jocului didactic presupune proiectarea elementelor structural, în care se includ: scopul didactic, sarcina didactică şi conţinutul ludic.

Scopus didactic al jocului este dat de finalitatea instructiv-educativă şi formativă vizată. El trebuie astfel formulat încât să facă referire nemijlocită la obiectivele specifice ariei de conţinut în care se înscrie conţinutul jocului. Formularea scopului trebuie să fie clară, precisă, astfel încât să oglindească problemele specifice impuse în realizarea jocului pentru a asigura organizarea şi desfăşurarea corectă a activităţii.

Sarcina didactică a jocului repezintă problema de gândire şi/sau de acţiune pusă în faţa elevului.

Conţinutul jocului este alcătuit din ansamblul cunoştinţelor şi capacităţilor obţinute în diferite activităţi instructiv-formative, care sunt activate în funcţie de sarcina jocului ce presupune reactualizarea, completarea, aplicarea lor în practică.

În proiectarea jocului didactic, trebuie să se formuleze explicit regulile jocului şi elementele de joc, astfel încât ele să fie aplicabile pe perioada derulării întregului joc şi pentru toţi participanţii, pentru a se menţine caracterul ludic şi disciplina în clasă.

În finalul jocului cadrul didactic trebuie să sublinieze că toţi copiii sunt câştigători, dar pe primul loc se află aceia care au rezolvat cel mai bine cerinţele date. Orice recompensă, cât de neînsemnată, pentru adulţi, este pentru şcolari un motiv de mândrie, constituind în acelaşi timp o modalitate prin care se dezvoltă motivaţia pentru învăţare. Copiii vor dori să înveţe mai bine, să cunoască mai multe despre temele propuse pentru a fi recompensaţi, felicitaţi în faţa clasei. Prin urmare, motivaţia pentru învăţare se dezvoltă de la cele mai mici vârste, mai întâi prin aprecierile verbale asupra activităţii la clasă, apoi prin întreceri, jocuri, concursuri, toate acestea organizate cu scopul de a verifica capacităţi şi comportamente dobândite pe parcursul procesului educativ.

Pentru reuşita jocului didactic, profesorul are în vedere următoarele cerinţe de bază:

- pregătirea jocului didactic;
- organizarea judicioasă a acestuia;
- respectarea momentelor jocului didactic;
- ritmul şi strategia conducerii lui;
- stimularea elevilor în vederea participării active la joc;
- asigurarea unei atmosfere prielnice de joc;
- varietatea elementelor de joc (complicarea jocului, introducerea altor variante, etc.)

EXEMPLU:

Jocul didactic: ***„Să schimbăm povestea „Punguţa cu doi bani”, de Ion Creangă”***
Clasa Pregătitoare
Disciplina: Matematică şi explorarea mediului
Unitatea tematică: În lumea poveştilor
Subiectul lecţiei: Numeraţia 0 – 31
Momentul aplicării în lecţie: pe tot parcursul lecţiei
Scopul jocului:consolidarea cunoştinţelor asimilate de elevi în ceea ce priveşte numeraţia 0-31
Sarcina didactică: citirea, scrierea, ordonarea, compararea, descompunerea, compararea şi formarea numerelor naturale le la 0 la 31
Mijloace de învăţare: planşe care reprezintă curţile personajelor din poveste, jetoane cu păsări şi animale domestice, fişe de lucru şi de evaluare
Elemente de joc: întrecerea individuală, recompensa
Regulile jocului: Se stabilesc trei echipe care se vor întrece între ele pentru a ajuta personajele din poveste să se îmbogăţească, rezolvând exerciţiile propuse în fişele de lucru.
Recompensa: Dacă un elev răspunde corect, va primi un jeton şi îl va aşeza în curtea destinată echipei sale (curtea babei, curtea moşneagului şi curtea boierului). Dacă elevul greşeşte, următoarea echipă are dreptul să răspundă şi să câştige posibilitatea de a-şi îmbogăţi curtea cu o pasăre sau cu un animal. Va câştiga echipa care a adunat cele mai multe animale domestice.

Avantajele metodei jocului didactic:

- stimulează implicarea activă în sarcină a elevilor, aceştia fiind mai conştienţi de responsabilitatea ce şi-o asumă;
- exersează capacităţile de analiză şi de luare a deciziilor oportune la momentul potrivit, stimulând iniţiativa tuturor elevilor implicaţi în sarcină;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, exersarea priceperilor şi capacităţilor în variate contexte şi situaţii;
- asigură o mai bună clarificare conceptuală şi o integrare uşoară a cunoştinţelor asimilate în sistemul noţional, devenind asfel operaţionale;

- unele dintre ele, cum ar fi portofoliul, oferă o perspectivă de ansamblu asupra activităţii elevului pe o perioadă mai lungă de timp, depăşind neajunsurile altor metode tradiţionale de evaluare cu caracter de sondaj şi materie şi între elevi;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare, adaptat nevoilor de individualizare a sarcinilor de lucru pentru fiecare elev, valorificând şi stimulând potenţialul creativ şi originalitatea acestuia;
- descurajează practicile de speculare sau de învăţare doar pentru calificativ.

Dezideratele de modernizare şi de perfecţionare a metodologiei didactice se înscriu pe direcţiile sporirii caracterului activ al metodelor de învăţământ, în aplicarea unor metode cu un pronunţat caracter formativ, în valorificarea noilor tehnologii instrucţionale, în contaminarea şi suprapunerea problematizării asupra fiecărei metode şi tehnici de învăţare, reuşind astfel să se aducă o însemnată contribuţie la dezvoltarea întregului potenţial al elevilor.

Bibliografie:

Dumitriu C., *„Psihopedagogia jocului”*, Editura Alma Mater”, Bacău, 2011;
Aprodu D., Hussar E. , *„Şcoala incluzivă-şcoala europeană”,* Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2007;
Barbu H., Popescu E, *„Activităţi de joc şi recreativ-distractive”*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1994.

121. NE IMPLICĂM ÎN PROTEJAREA MEDIULUI

Prof. înv. primar Dragomir Florica, Şc. Gimn. Nr.4 ,,Fraţii Popeea" Săcele, Jud. Braşov

Sintagma ,,mediu sănătos" înseamnă un mediu apt să întreţină viaţa umană, supravieţuirea biologică, dar şi satisfacerea nevoilor fundamentale ale omului. Omul are datoria de a proteja şi ameliora mediul înconjurător pentru generaţiile prezente şi viitoare.

Dreptul la mediu implică nu numai absenţa condiţiilor de mediu care pun în pericol sănătatea umană, dar şi un mediu care să permită individului să atingă cel mai ridicat nivel posibil de sănătate. Astfel că avem dreptul de a trăi într-un mediu nepoluat, nedegradat de activităţi care pot afecta sănătatea şi bunăstarea oamenilor şi dezvoltarea durabilă. Starea mediului înconjurător depinde numai şi numai de fiecare dintre noi, ne afectează în mod direct viaţa şi sănătatea noastră. Este nevoie de mai multă atenţie şi de mai multă responsabilitate din partea noastră pentru a trăi într-un mediu curat, pentru a respira aer curat, pentru a bea apă curată şi pentru a putea folosi condiţiile de viaţă pe care ni le oferă natura.

Însă, se pare că oamenii tratează cu neglijenţă acest aspect important al vieţii lor, ceea ce duce la agravarea procesului de poluare şi distrugere a mediului şi, implicit, la distrugerea sănătăţii fiecăruia dintre noi şi a celor din jur. Poluarea reprezintă modificarea componentelor naturale prin prezenţa unor poluanţi, ca urmare a activităţii omului, şi care provoacă efecte nocive asupra sănătăţii, asupra mediului şi asupra vieţii. Este clar că cea mai mare responsabilitate pentru poluarea mediului o poartă omul, poluarea fiind consecinţa activităţii sale social-economice.

Privită istoric, poluarea mediului a apărut odată cu omul, dar s-a dezvoltat şi s-a diversificat pe măsura evoluţiei societăţii umane, ajungând astăzi una dintre preocupările importante ale specialiştilor din diferite domenii ale ştiinţei şi tehnicii, ale statelor şi guvernelor, ale întregii populaţii a pământului. Aceasta, pentru că primejdia reprezentată de poluare a crescut şi creşte neîncetat, impunând măsuri urgente pe plan naţional şi internaţional, în spiritul ideilor pentru combaterea poluării.

Conţinutul dat de Constituţie dreptului fundamental al omului la un mediu sănătos implică mai multe sensuri, în centru fiind preocuparea autorităţilor şi a cetăţenilor de a conserva, proteja şi ameliora mediul, de a menţine componentele acestuia la standardele optime. În plan real, acest drept presupune aer curat şi nepoluat, apă pură, deşeuri cât mai puţine, înlocuirea marilor poluatori cu alternative regenerabile, agricultură ecologică, verdeaţă din abundenţă, respect pentru tot ceea ce este natural. În final, este nevoie de mai mult respect al omului faţă de mediul nostru de viaţă.

Se poate afirma că dreptul la un mediu ambiant sănătos, nepoluat fizic şi moral, este un drept elementar al fiecăruia dintre noi. Am văzut că legislaţia garantează respectarea acestui drept. Dar cine ne învaţă *cum* putem avea un mediu sănătos, *care* sunt măsurile practice şi *când* trebuiesc implementate acestea în activităţile noastre?

Şcoala românească oferă educaţia elevilor cu privire la mediu în sensul respectului faţă de natură şi formarea unei conştiinţe ecologice. Educaţia cu privire la mediu trebuie să înceapă din copilărie şi să fie continuată pe tot timpul şcolii şi în afara ei, dezvoltând în rândul elevilor o atitudine de responsabilitate în ceea ce priveşte ocrotirea naturii. Cadrele didactice trebuie să-i înveţe şi să-i sensibilizeze pe şcolari cu privire la frumuseţile naturii, dezvoltându-le dorinţa de a descoperi adevărurile care se petrec în jurul lor. În acest scop, învăţământului îi revine un rol tot mai important în educarea tineretului, căruia trebuie să i se imprime o gândire ecologică despre lume.

Sunt învăţătoare la o şcoală gimnazială din Municipiul Săcele şi am o vechime de peste trei decenii în această minunată profesie. Pe parcursul anilor, am observat că excursiile şcolare pot fi un bun prilej de educaţie ecologică şi morală, dacă ele sunt bine concepute şi organizate, propunându-şi, în primul rând, obiective educaţional-formative pozitive, privind relaţia om-natură şi, în subsidiar, agrementul în sine. Am început educarea elevilor pentru un mediu sănătos încă din clasa pregătitoare, cu scurte excursii pentru cunoaşterea împrejurimilor, apoi pe parcursul anilor am continuat cu asimilarea unor noţiuni elementare ale geografiei, istoriei şi ale mediului natural local, cu precizarea unor reguli de conduită şi comportament în natură şi societate, în familie.

Consider, de asemenea, că educaţia ecologică trebuie să înceapă cu însuşirea unor reguli de igienă corporală, la domiciliu, în orice loc s-ar afla persoana respectivă şi de aici se ajunge apoi, la problematica păstrării curăţeniei într-un mediu mai larg, pe zone, regiuni şi pe ansamblul localităţilor şi al ţării.

Toţi preferăm zonele curate, aerisite, cu multe spaţii verzi. Şcoala în care învăţăm şi ne petrecem o parte din timpul nostru trebuie să fie ca o grădină. De aceea, împreună cu elevii mei şi cu colegii din clasa paralelă, am organizat acţiuni de curăţenie în clasă şi în curtea şcolii, sădirea de flori în grădiniţa din faţa şcolii, îngrijirea plantelor verzi de la colţul viu al clasei prin schimbarea pământului din ghivece şi udarea regulată a lor.

Aceste activităţi îi atrag pe elevi şi ei participă cu plăcere la orice provocare. Banii pentru răsadurile de panseluţe şi narcise i-am strâns din vânzarea felicitărilor şi a mărţişoarelor, în luna martie, în cadrul expoziţiei cu vânzare „Expo – Mărţişor”, organizată în şcoală. De multe ori, la acţiunile noastre am invitat şi părinţii sau bunicii copiilor, care ne-au ajutat la „muncă”, ne-au fotografiat şi ne-au filmat.

Conştientizarea că, la orice vârstă eşti cetăţean al planetei, ceea ce înseamnă drepturi, dar şi îndatoriri, formarea unor comportamente pozitive în cadrul activităţilor extraşcolare, în special în ceea ce priveşte munca prin cooperare, întrajutorare, colegialitate, îmbogăţirea spirituală a elevilor prin credinţa că faptele bune pot fi făcute în orice loc, sunt obiective pe care noi, dascălii, trebuie să ni le propunem în activitatea didactică.

În concluzie, şcoala are sarcina de a organiza şi desfăşura o vie şi susţinută activitate de ocrotire a naturii, elevii reprezentând apărătorii ei. Este necesar ca omul să înveţe cum trebuie să se comporte faţă de tot ce este viaţă pe planetă. În acest sens, trebuie să ne unim, să ne canalizăm eforturile pentru a împărtăşi experienţa noastră celor din jur şi să îi ajutăm să ne urmeze exemplul. Adevărata educaţie din şcoală îşi va atinge scopul numai atunci când se va reuşi ca elevii să fie convinşi de necesitatea ocrotirii mediului.

Să ne întrecem zi de zi în a descoperi noi sensuri ale dreptului la un mediu sănătos şi să îl respectăm!

122. STRATEGII DIDACTICE EFICIENTE

Drăguș Ramona- Mariana
Școala Gimnazială Râmnicelu, Brăila

Noul Curriculum reglementează modalitățile prin care școala poate asigura șanse egale pentru dezvoltarea personală și profesională a tuturor elevilor, în vederea intergrării în societatea de mâine. Profilul de formare al absolventului ce corespunde nivelului standardelor educaționale europene constituie o componentă reglatoare a Curriculumului și se referă la dobândirea celor opt competențe cheie recomandate de Comisia Europeană. Absolventul european trebuie să aibă competențe de comunicare în limba maternă, competențe de comunicare în limbi străine, competențe matematice și competențe de bază în științe și tehnologii, competențe digitale, competența de a învăța să înveți, competențe sociale și civice, spirit de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizare și expimare culturală.

Una sau mai multe competențe cheie se pot forma chiar și în cadrul unei singure discipline de învățământ, dacă ne gândim la faptul că predarea este integrată. De exemplu, la Matematică și explorarea mediului dezvoltăm competența de comunicare în limba română prin exersarea citirii numerelor scrise, prin citirea sau compunerea problemelor, prin identificarea unor sintagme specifice limbajului matematic, competentele civice și sociale sunt formate prin jocuri didactice și forme de organizare pe echipe, competența de a învăța să înveți se dobândește prin identificarea diferitelor căi de rezolvare a problemelor, prin alegerea unor procedee de lucru și formarea unor obișnuințe de lucru (de a extrage datele, de a stabili planul de rezolvare, de a se verifica), iar competența de sensibilizare și exprimare culturală se poate forma prin realizarea unor colaje folosind figurile geometrice, decorare sau tangram.

Ceea ce trebuie să reținem este faptul că învățământul românesc se poate ridica la nivelul standardelor educaționale europene dacă activitățile de învățare propuse conduc la formarea și dezvoltarea unor competențe cheie, folosind strategii didactice centrate pe elev. Eficiența procesului de învățare se reflectă în capacitatea elevilor de a rezolva situații-problemă, stimularea gândirii critice, confruntări de opinii și argumentarea propriilor idei,în interacțiune pornind de la experiența de viață a copiilor, prin cooperare și utilizarea strategiilor moderne.

Strategia este definită ca un mod de combinare și organizare a ansamblului de metode și mijloace în vederea atingerii obiectivelor propuse. În literatura de specialitate sunt cunoscute mai multe clasificări ale metodelor.Dacă ne referim la criteriul istoric, vorbim despre două tipuri de metode

- Metode tradiționale, clasice sau didacticiste (lectura explicativă, observația, conversația, demonstrația, discuția colectivă, povestirea, descrierea, exercițiul, problematizarea, lectura independentă, compunerea școlară)
- Metode interactive, centrate pe elev (metoda mozaic, metoda piramidei sau bulgărele de zăpadă, lectura în perechi, lectura predictivă, scaunul autorului, cvintetul, cadranele, cubul, ciorchinele, turul galeriei, jutrnalul cu dublă intrare, metoda Știu/ Vreau să știu/ Am învățat, metoda Gândiți/ Lucrați în perechi/ Comunicați, metoda pălăriilor gânditoare, tehnica blazonului, diagrama Venn, organizatorii grafici, cadranele, cvintetul, diamantul, explozia stelară, harta povestirii,proiectul, portofoliul, eseul de 5 minute, autoevaluarea, serbările școlare).

Metodele interactive promovează cooperarea în rezolvarea sarcinilor, susținerea prin argumente a propriilor idei, aplicarea cunoștințelor și a deprinderilor dobândite, structurarea achizițiilor sau realizarea unor transferuri pentru rezolvarea unor situații.

Jocul didactic, definit ca o activitate ludică fizică sau mintală, valorificată în intenția de a imprima un caracter mai viu și mai atrăgător activităților școlare, este o metodă tradițională, dar care ocupă un loc important în strategiile moderne de învățare aplicate la orice disciplină, chiar dacă inovarea didactică este un proces aflat într-o continuă derulare. Abordarea ludică, învățarea în context și folosirea nonverbalului sunt specifice clasei pregătitoare, dar le putem folosi cu succes și în următorii

ani, bineînțeles prin adaptarea sarcinilor de lucru și a variantelor de joc la competențele generale și specifice din programa școlară. Spre deosebire de celelalte metode, jocul didactic asigură atenția, voința și motivația intrinsecă a tuturor elevilor de a învăța.

Eficiența utilizării metodelor de învățământ este susținută și de mijloacele didactice și suporturile tehnice de instruire. Acestea cunosc în ultima perioadă o evoluție explozivă, mai ales cele legate de tehnica informatică. Sunt utilizate cu succes în activitatea didactică, indiferent de momentul sau tipul lecției-pentru captarea atenției elevilor, în comunicarea propriu-zisă a cunoștințelor, în suplimentarea demonstrației-explicației, în consolidarea unor cunoștințe/ abilități, în evaluare.

În proiectarea activităților se vor preciza resursele educaționale deschise folosite pe parcursul orei. Acestea pot fi menționate prin link-uri, platforme educaționale, jocuri interactive, etc.

În activitatea didactică recunoaștem câteva clișee didactice. Creșterea calității, a caracterului inovator se realizează, de cele mai multe ori, prin schimbarea noastră, a educatorilor. Orele de matematică,literatură, istorie, geografie nu trebuie să se desfășoare obligatoriu în sala de clasă, prin expunerea datelor și copierea sau completarea unor scheme de pe tablă. O vizită la muzeu, la bibliotecă sau în alte instituții din comună asigură observarea directă și înțelegerea unor termeni sau evenimente istorice. Elevii pot desfășura ora de geografie în curtea școlii pentru a observa linia orizontului, pentru a realiza planul școlii, etc.

Revenind la disciplina Istorie, voi exemplifica o modalitate de combatere a unui astfel de clișeu didactic, aplicată în activitatea mea la clasă. Se poate întâmpla sa preluăm o proiectare fără a lectura conștient programa școlară, fie pentru că suntem rigizi, fie pentru că dovedim comoditate și lipsă de creativitate didactică. Elevii devin reticenți în fața unei alte discipline la care au de memorat simple noțiuni abstracte. Am depășit acest clișeu, ținând cont de faptul că în prezent se realizează o predare integrată și există diverse surse de informație, prin desfașurarea următoarelor activități

- Vizitarea Muzeului de Istorie, unde au observat obiecte descoperite în urma săpăturilor arheologice efectuate pe raza comunei Râmnicelu
- Utilizarea unor resurse educaționale deschise pentru învățarea cântecelor patriotice despre figurile de seamă ale poporului român (ex. https://youtu.be/UtxRymPDkaQ- Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare)
- Vizitarea Bibliotecii din comună/ școală, ca activitate premergătoare lecției sau pentru consolidarea cunoștințelor, pentru a lectura Povestiri istorice
- Activități extracurriculare de 1 Decembrie, 24 Ianuarie, cu prezentări PPT
- Proiecte tematice în care elevii au prezentat informații și imagini din diferite surse de cercetare.

Deseori, părinții elevilor consideră discipline ca MM sau JM mai puțin importante pentru formarea profilului elevului. Participarea acestora la activități extracurriculare sau desfășurarea unor parteneriate școală- familie ne oferă prilejul de a le demonstra că prin alegerea unro cântece potrivite, le dezvoltăm competențe de comunicare (reținem cuvinte și expresii noi pe care le vor folosi în compuneri, exersează comunicarea, pronunță clar și corect), competențe matematice (exersează numărarea, învață numerele pare/ impare), competențe sociale și civice (cooperează, respectă reguli), competențe de sensibilizare și exprimare culturală,etc.

Indiferent de conținuturile prezentate în manual, trebuie să reținem faptul că în proiectarea didactică pornim de la competențe, manualul fiind un suport orientativ. Învățământul actual este centrat pe elev și pe nevoile sale, iar programa este un document reglator, cadrul didactic având libertatea de a aplica strategii didactice potrivite nivelului clasei și particularităților individuale ale elevilor.

Bibliografia

- Suport de curs ICOS, Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici, 2012, p.4
- Suport de curs CRED, Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți, 2014-2020, p.13-16 M11, p.43-51 M2 suport Istorie

123. JOCUL DIDACTIC ȘI ROLUL SĂU ÎN STIMULAREA CREATIVITĂȚII

Prof. înv. primar Drobotă Florița, Școala Gimnazială Nr.1, localitatea Parpanița, județul Vaslui

Jocul didactic este o activitate de învățare cu multe valențe educative ce îmbină activitatea de învățare cu forma distractivă a jocului și stimulează gândirea, imaginația, creativitatea. Pedagogia ne învață că jocul satisface în cel mai înalt grad nevoia de activitate a copilului, generată de trebuințe, dorințe, tendințe specifice copilului. De aceea, *"jocul constituie o formă de manifestare întâlnită la copiii tuturor popoarelor; din cele mai vechi timpuri, a fost, este și va rămâne tovarășul nedespărțit al copilăriei."*

Îmbrăcând forma jocului, activitatea este tot atât de necesară dezvoltării psihice și fizice a copilului , ca lumina soarelui. La vârsta micii școlarități observăm o trecere foarte importantă de la dominația, construcție simplă, individuală la jocurile colective, cu roluri, jocuri în care apar conducători, conduși, jocuri în care se respectă reguli, norme de comportament. Putem spune, că la această vârstă este practicat **jocul simbolic.**

Jan Piaget arată că "*jocul simbolic poate servi la lichidarea conflictelor și la compensarea trebuințelor nesatisfăcute*". Jocul nu constituie o simplă joacă pentru copil, ci, prin joc, copilul cunoaște și descoperă lumea și viața. Perioada micii școlarități se caracterizează prin dilatarea vieții interioare ce are o independență relativă ca și jocul care este dominat de **proiecții** mai ample decât la vârsta anterioară. Trebuie să ținem cont de faptul că priceperile, deprinderile, cunoștințele copilului sunt limitate, iar jocul este cel care rezolvă contradicțiile între dorința copilului pe de o parte, și posibilitățile lui reale, pe de altă parte.

Voi prezenta câteva exemple de jocuri didactice care vizează dezvoltarea creativității elevilor din ciclul primar:

"Ștafeta povestirii" – dintr-un coșuleț în care sunt amestecate diferite bilețele fiecare elev va extrage un cartonaș pe care se află scris un număr. Cel care are numărul 1 începe să creeze o povestire pe care o va întrerupe după câteva fraze, ultimul cuvânt fiind "și", "atunci" sau "când". Povestirea este continuată de copilul care are numărul 2 și așa mai departe. Toți copiii din clasă au ocazia să creeze, să-și imagineze continuarea acțiunii, punându-și astfel în valoare potențialul creator. Se poate sugera copiilor să orienteze povestirea spre o anumită latură: comică sau tristă, fantastică sau realistă.

"*Jocurile de combinare*" – sunt deosebit de distractive și de eficiente pentru dezvoltarea independenței și originalității gândirii elevilor. De exemplu, combinarea unui personaj dintr-o lectură cu un alt personaj dintr-o altă lectură, combinarea mai multor povești într-una singură, combinarea unor cuvinte pentru a obține o poveste, combinarea unor propoziții aparent fără nici o legătură în așa fel încât să formeze un text.

"*Ghicește urmarea*" – constă în audierea unei povești care este întreruptă la un moment dat de clinchetul unui clopoțel. Copiii trbuie să-și imagineze întâmplările, continuând povestea. Acest joc, pe lângă faptul că dezvoltă imaginația elevilor, activează și gândirea acestora, oferă suplețe și mobilitate, dezvoltă atenția și perspicacitatea. Este eficient în formarea deprinderilor elevilor de a asculta.

"*Jocul cuvintelor magice*"- este un joc care îi pune pe elevi în diferite situații de a descoperi și de a crea propriile adevăruri. **Cuvintele magice** provoacă gândirea critică, interesul pentru rezolvarea

problemelor, imaginația, cinstea și responsabilitatea, elemente ce trebuie să devină esența educației pentru elevii noștri. Aceștia vor fi așezați în cerc sau în semicerc, jos, pe covoraș, sau pe scaune. În centru se află o cutie cu cartonașe, pe fiecare cartonaș fiind scris un cuvânt: **hărnicie**, **respect**, **cinste**, **ajutor**, **credință**, **bunătate** etc. Elevul ia din cutie câte un cartonaș, îl citește, se gândește câteva momente, apoi începe să discute despre sensul cuvântului, despre ceea ce îi sugerează. Este un joc care stimulează gândirea, creativitatea verbală, răspunzând și nevoii elevului de a-și exterioriza observațiile, gândurile, sentimentele în mod liber, fără complexe sau teama de a greși, anulându-se timiditatea.

"*Interviu cu un personaj*" – este un joc deosebit de agreat de elevi. Un elev este reporterul, iar altul este un personaj dintr-o povestire. Se poartă o discuție imaginară, în care se combină elemente din poveste cu elemente din realitate.

"*Steaua enigmelor*" – în mijlocul unei stele se află scris titlul unui capitol sau al unei unități de învățare. În vârful fiecărui colț de stea sunt scrise, cu o culoare, modalitățile de realizare și obiectivele unității de învățare. Cu altă culoare sunt scrise sarcini, întrbări pentru ficare problemă pusă în discuție. Elevii formează cinci grupe, fiecare grupă alegându-și un colț de stea, cu sarcina care Ii se potrivește și la care cred că vor putea răspunde cât mai elaborat sau cât mai original. Manifestând creativitate, învățătorul va determina avântul libertății și creativității copiilor, va realiza echilibru între preocupările pentru formarea gândirii logice, raționale, flexibile, fluide, creatoare, depășind înțelegerea îngustă, eronată, potrivit căreia libertatea de manifestare și creație a copiilor se dezvoltă spontan.

„ Ce ştii despre mine?" – are ca obiective consolidarea deprinderii de a folosi corect pronumele personal la numărul singular utilizând corect formele flexionare ale părţilor de vorbire în cadrul propoziţiilor construite; activizarea vocabularului şi îmbogăţirea expresivităţii limbajului în diverse situaţii de comunicare; dezvoltarea operativităţii şi flexibilităţii gândirii; educarea atenţiei. Elevii vor căuta răspunsuri la întrebările puse de conducătorul jocului, utilizând pronumele personale la numărul singular. Regula jocului prezintă numai folosirea pronumelui, nu și a numelor proprii. Elevii se învârtesc în cerc, iar la rostirea întrebării „ Ce ştii despre mine ?", elevul numit are sarcina de a formula o propoziţie în care să se arate o însuşire a conducătorului jocului, folosind pronumele personal cerut („ Eu ştiu că tu eşti un băiat harnic.") Dacă răspunsul a fost corect, acest copil se adresează clasei:" Ce mai ştiţi despre el?" („El scrie ordonat".) Conducătorul jocului este schimbat de al doilea elev dacă acesta a răspuns corect.

„Telefonul naturii" - este un joc care stimulează fantezia. Vizează dezvoltarea originalităţii și a imaginaţiei creatoare. Înainte cu câteva zile de desfăşurarea jocului , elevii vor primi sarcina de a studia comportamentul unui anumit animal şi mediul de viaţă al acestuia. Mai interesant va fi atunci când li se va cere să-şi imagineze o convorbire telefonică pe care au avut-o, cu un animăluţ, insectă, gâză. Pentru a-i ajuta să creeze personificări, învăţătorul îi va cere elevului să relateze această convorbire, pornind de la o introducere. Exemplu: „M-a sunat greierașul și mi-a spus că…" Această introducere presupune că animalul vorbeşte şi are comportament uman. În acest fel, elevii vor crea personalități cât mai variate și originale.

„*Jocul de rol*" - considerat o artă magică a imitaţiei şi a prefacerii. În cadrul jocului de rol copilul reproduce fictiv o situaţie reală (personaje, fenomene, funcţii, relaţii) într-un scenariu prestabilit. Beneficiile pe care aceste activităţi le au în dezvoltarea lui sunt nenumărate, dezvoltând abilităţi importante şi ajutându-l să înţeleagă o mulţime de concepte şi idei pe care altfel cu greu le-ar putea explica.

Jocul de rol nu este doar o activitate distractivă pentru cel mic, el devine un instrument esenţial al învăţării. Copilul învaţă prin experienţă, deoarece devine „actor” al vieţii sociale şi nu numai şi are ocazia să înveţe lucruri noi, să îşi formeze convingeri şi să înfrunte situaţii complicate, în care se vede nevoit să găsească soluţii creative pentru a le depăşi. Potrivit specialiştilor, prin acest tip de joc, el este încurajat să se joace şi să dobândească o mulţime de abilităţi şi cunoştinţe: îşi explorează imaginaţia, dobândeşte noi elemente de limbaj, şi îşi dezvoltă vocabularul.

Mai nou, experţii în psihologia copilului, au demonstrat că jocul de rol foloseşte şi stimulează nu doar latura emoţională, limbajul şi abilităţile motorii, ci are un rol esenţial în dezvoltarea inteligenţei celui mic. Determină formarea unor conexiuni sinaptice la nivel cerebral. Cu cât se formează mai multe conexiuni de acest gen, cu atât copilul devine mai inteligent..

Alţi cercetători sunt de părere că jocul de rol stimulează dezvoltarea timpurie a creierului, în special a lobului frontal, care reglează comportamentul copilului.

Dincolo de toate beneficiile pe plan social, cognitiv şi psihomotor, stimularea imaginaţiei rămâne cel mai important avantaj al acestui joc.

Reconstituirea unor scene de poveste

Poveştile pentru copii sunt o sursă inepuizabilă de inspiraţie pentru jocurile de rol. Pe lângă faptul că prichindelul poate pune în scenă şi personaliza poveşti clasice, copilul poate fi provocat să reconstituie în mintea proprie anumite scene din ele sau finalul lor.

Jocurile de rol pot fi pregătite în prealabil, sau nu. Încercăm să stimulăm la copii, imaginaţia, creativitatea, spontaneitatea, încercăm să reactualizăm cunoştinţele despre poveşti puse în scenă: „Ursul păcălit de vulpe”, „Punguţa cu doi bani”, „Capra cu trei iezi”, să-i lăsăm să se exprime liber, făcând corecturile de rigoare. Menţionez faptul că, nimic nu trebuie regizat sau planificat. Mizăm pe faptul că domeniul poveştilor este unul mirific pentru copii.

Aplicând cu pricepere jocul didactic, învăţătorul trebuie să poată valorifica unele din bogatele resurse formativ-educative ale acestuia în angajarea personalităţii copilului de a desfăşura o activitate ce solicită efort susţinut, dar într-o atmosferă de voie bună, de cooperare, de înţelegere . Jocurile didactice sunt antrenante pentru toţi elevii şi acţionează favorabil şi la elevii cu rezultate slabe la învăţătură, crescându-le performanţele şi căpătând încredere în capacităţile lor, siguranţă şi promptitudine în răspunsuri, deblocând astfel potenţialul creator al acestora.

Jocurile didactice sunt un mijloc foarte important şi pentru realizarea sarcinilor educaţiei morale. Ele contribuie la dezvoltarea stăpânirii de sine, a autocontrolului, a spiritului de independenţă, a disciplinei conştiente, a spiritului colectiv şi a altor calităţi de voinţă şi caracter. În joc copiii învaţă să se ajute unii pe alţii, să se bucure de succesele colegilor, să aprecieze nepărtinitor succesele altora. Aşadar, jocurile didactice exercită o influenţă pozitivă asupra întregii personalităţi a copilului.

Bibliografie: - Gherghina Dumitru, *Limba română prin… joc!*, Editura Didactica Nova, Craiova, 2004, p. 52-69

- Piaget Jean, *Naşterea inteligenţei la copil*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972, p. 86

- Ionescu Radu, *Experiență didactică și creativitate*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, p. 36-42
- Ungureanu Adalmina, *Metodica studierii limbii și literaturii române*, Editura AS'S, Iași, 2 003, p.235

124. MIJLOACE DIDACTICE INOVATOARE

Prof. înv. primar Dulgheru Luminița
Școala Gimnazială „Mircea Sântimbreanu” București

Procesul de învăţământ devine mai atractiv şi mai eficient dacă foloseşte mijloace de comunicare, denumite mijloace didactice(mijloace de învăţământ).

Mijloacele de învăţământreprezintă ansamblul de aparate, sisteme tehnice, audio-vizuale , informatice, virtuale care mijlocesc transmiterea conţinuturilor în scopuri instructiv-educative. Se pot menţiona în acest sens: aparatele care valorifică unele date audio, cum sunt înregistrările sau emisiunile sonore prin intermediul radioului, precum şi al aparatelor care valorifică datele video aşa cum sunt: videoproiectorul, televizorul, calculatorul, etc.

În practică, folosirea mijloacelor didactice se face prin îmbinarea mijloacelor intuitive cu instrumentul logico-matematic şiacţiunea. În contextul acestui demers didactic, ele au calitatea de a evidenţia date şiinformaţii variate ,uşurând în acelaşi timp, înţelegerea, asimilarea şi aplicarea cunoştinţelor.

Printre direcţiile importante la care îşi aduc contribuţia mijloacele de învăţământ, menţionăm:

-Perfecţionarea procesului de predare-învăţare prin intermediul ilustrării şi explicării intuitive şilogico-matematice

-Perfecţionarea metodologiei didactice, prin intermediul implicării bazei materiale, a instrumentului logico-matematic şi informatic

-Perfecţionarea formelor şi tehnicilor de evaluare, prin intermediul mijloacelor tehnice şi a procedeelor folosite(teste diverse) care totodată pot stimula conexiunea inversă(feedbackul)

-Perfecţionarea predării- învăţării prin raţionalizarea, optimizarea şi eficientizarea eforturilor profesorilor şi elevilor

Dintre materialele didactice utilizate în lecții ,cu preponderență,la ciclul primar, amintim:

- Imagini mobile(filmul)- În cadrul lecțiilor de istorie ,prezentarea unor evenimente specifice epocilor studiate:

Strămoșii noștri ,prezentarea filmului „Dacii”;

Mircea cel Bătrân,prezentarea filmului “Mircea “ ;

Ștefan cel Mare,prezentareafilmului”Apus de soare”;

Primul război mondial ,prezentarea filmului “EcaterinaTeodoroiu”;

La limba și literatura română,prezentarea ecranizărilor unor lecturi studiate:

“Cuore “ de Edmondo de Amicis;

“Dumbravaminunată” de Mihail Sadoveanu

“Aventurile lui Tom Sawyer”

- Imagini statice-În cadrul orelor de științe ale naturii pot fi planificate vizite la muzee ,precum Muzeul Antipa,pentru aprofundarea temelor studiate(Sistemul Solar,Fosile,etc)

-Observaţiiintenţionate -În cadrul orelor de geografie ,pot fi planificate excursii tematice privind înfățișarea formelor de relief,peșteri,saline,flora și fauna din România.

Împreună cu elevii ,am parcurs în anii anteriori, opţionalul ,,Natura - prietena mea’’ care își propunea să înlesnească și să aprofundeze înțelegerea și cunoașterea naturii prin participarea activă și conștientă a elevilor la descoperirea și redescoperirea fenomenelor și proceselor naturale în funcție de experiența lor de viață, de nevoile reale de cunoaștere.

Activitățile de învățare propuse erau orientate spre observarea și explorarea directă a mediului înconjurător (colțul viu al clasei, în grădina școlii, excursii și drumeții).

Prin excursii și drumeții în cadrul naturii, elevii puteau observa mai ușor activitățile care dăunează mediului și influentează negativ sănătatea omului. Puteau astfel, să-și formeze o atitudine pozitivă de protejare a mediului în care trăiesc.

Toate activitățile care s-au desfășurat în cadrul acestui opțional au avut rolul de a dezvolta la elevi o atitudine de responsabilitate față de mediu, de a stimula dorința de a cunoaște mai multe despre planeta pe care trăiesc.

Printre conţinuturile care vizau protejarea mediului putem enumera:

Mediul natural la scara planetei:

- Natura, prietena mea.
- Planeta oamenilor, Pământul.

Componente şi procese ale lumii vii:

- Lumea verde

Exploatarea excesivă a naturii. Necesități și norme de protecție a mediului:

- Ocrotirea mediului.
- Monumente ale naturii – Rezervații naturale.
- Protejați copiii!

Opţionalul a fost primit cu interes de către elevi şi sper că în viitor vor iubi natura şi vor proteja mediul din jurul lor.

- Scene dramatizate- La limba şi literatura română,prezentarea unor scene dramatizate în cadrul unor lecturi studiate:"Dumbravaminunată","Vizită",etc

Ridicarea calităţii, valorii şieficienţei procesului de învăţământ necesită şi respectarea unor condiţii privind alegerea şi folosirea mijloacelor de învăţământ. Printre acestea pot fi evidenţiate următoarele:

-Folosirea mijloacelor de învăţământ atât în activitatea frontală şi în echipă, cât şi în activitatea de învăţare independentă, individualizată.

-Mijloacele de învăţământ pot şi trebuie folosite în întregul proces de predare- învăţare.

-Creativitatea profesorului în strânsă corelaţie cu particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor, cu specificul disciplinelor de învăţământşi al activităţilor didactice, constituie condiţii importante ale sporirii eficienţei folosirii mijloacelor de învăţământ.

Bibliografie selectivă:

1. Bontaş Ioan, Tratat de Pedagogie, Editura All, Bucureşti, 2007

125. ABORDAREA INTEGRATĂ A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. înv primar, Dumitru Andreea
Șc. Gimn. Toma Caragiu

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general învățarea școlară, în mod special.
În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind „procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens".

Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.

Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (învățătorul);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări (ibidem).

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțin interdisciplinaritatea că un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța" predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.
Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor că un fel de principiu natural al învățării (ibidem).

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultură, tehnologia.
În învățământul modern este tot mai evidență necesitatea instruirii integrate.

Particularități ale învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;
- rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:

- a învăța să știi
- a învăța să faci
- a învăța să muncești împreună cu ceilalți
- a învăța să fii

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învață să învețe.

A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practică o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.

A învăța să muncești împreună — a acceptă interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.

A învăța să fii — a-ți dezvoltă personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifestă gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultură și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifestă simt estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată pe proiect,
- predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,
- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această, deoarece modul natural al elevilor de a învață despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viață de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigura formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, Învățarea integrată, Editura Polirom, Iaşi,2008, pag 53
2. Crişan, Al. (coord.), Curriculum şcolar. Ghid metodologic, Bucureşti, M.E.I.-I.S.E, 1996; pag 86
3. Cucoş, Constantin, Pedagogie, Ed. Polirom, Iaşi, 2002, pah 137
4. Ionescu, Miron; Radu, Ion, Didactică modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995, pag 18
5. Manolescu, Marin, Potolea Dan, Teoria curriculumului, MEN, 2006

126. VATRA STRĂMOȘEASCĂ - DE LA GÂND LA FAPTĂ

Modalităţi de integrare a istoriei din viziune transdisciplinară

Prof.înv.Primar Duță Georgiana
Colegiul Ferdinand I Măneciu, jud.Prahova

„Dacă vrem să fim și mâine și poimâine și mai apoi, să nu nesocotim istoria patriei și să-i redam pretutindeni locul ce i se cuvine și mai ales în școală – locul de frunte, deoarece istoria cuprinde toate la un loc: limba, cultura, tradițiile...oamenii, și cei de ieri, și cei de azi, dar și cei ce mâine vor veni.”

(Alexandru Odobescu)

În ansamblul disciplinelor şcolare, istoria ocupă un rol important în formarea tinerei generaţii, fiind un tezaur al învăţămintelor trecutului. Istoria vizează atât latura cognitivă cât şi cea raţional-afectivă, contribuind la dezvoltarea cunoştinţelor din toate sferele existenţei sociale, a capacităţilor intelectuale ale elevului în concordanţă cu cerinţele vieţii contemporane, cu progresele ştiinţifice.

Istoria este o disciplină şcolară care se studiază începând din clasa a IV-a . Modul în care această disciplină este predată este puternic influenţat de ciclul de şcolaritate. La clasa a IV-a, de pildă, relaţia cu geografia este foarte puternică, accentul cade pe istoria şi mediul comunităţii locale.

Abordarea inter şi transdisciplinară a conţinuturilor ştiinţifice din programele şcolare oferă elevilor imaginea aceluiaşi conţinut (fenomen) privit din perspectiva diferitelor discipline şi relaţionările acestora .Elevul este pus în situaţia să-şi pună întrebări şi să facă legături între aspectele studiate la fiecare disciplină în parte şi asfel nu va mai percepe fenomenul studiat izolat ci cumulând cu ce ştie despre el din punctul de vedere al diferitelor discipline acesta completându-se şi influenţându-se reciproc.

Transdisciplinaritatea constituie pentru elevi oportunitatea de a învăţa să cunoască, de a învăţa să facă, de a învăţa să trăiască împreună cu ceilalţi.

Elevul participă activ, imaginaţia, investigaţia, creativitatea sa fiind cele care se evidenţiază.

Să considerăm, de exemplu, tema: *„Vatra strămoșească-de la gând la faptă”* abordată din perspectivă transdisciplinară.

Este o activitate ce se desfășoară pe parcursul a mai multe ore și implică următoarele discipline: istorie, geografie, stiințe ale naturii, limba și literatura română, educație muzicală, educație tehnologică. Activitatea are ca obiectiv să implice elevii in aflarea a cât mai multe informații despre localitatea natală. Se poate ghida după metoda „ Mozaicul” care este o metodă bazată pe învatarea în echipă(team –learning).Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie sa devină “expert”.El are în același timp și responsabilitatea de a transmite informațiile asimilate,celorlalți colegi.

Etape și faze de lucru:

1. Pregatirea materialului de studiu;
2. Organizarea colectivului în echipe de învățare: fiecare elev din echipă primește un număr de la 1 la 5 și are ca sarcină să studieze în mod independent subtema corespunzatoare numărului său, el trebuie să devină “expert” în problema dată.

Istoricii – vor culege date istorice despre localitatea natală studiind monografia localității sau monumentele istorice;

Geografii - vor ști poziția geografică,vecinii și formele de relief ale localității natale;

Naturaliștii – vor studia plantele și animalele specifice zonei, vietuitoarele aflate pe cale de dispariție;
Scriitorii – vor pregăti tema ,,Pe plaiuri natale ”cu referire la legenda numelui localității;
Folcloriștii – vor interpreta cântece și dansuri specifice zonei și vor prezenta portul popular ca dovadă a continuității portului strămoșilor

3.Constuirea grupurilor de experți

După ce au parcurs faza de lucru independent experţii cu acelaşi număr se reunesc,constituind grupe de experți pentru a dezbate problema împreună.

Scopul comun al fiecarui grup de experţi este să se instruiască cât mai bine,având responsabilitatea propriei învătări și a predării și învătării colegilor din echipa inițială.

4.Reîntoarcerea în echipa inițială de învăţare

Experţii transmit cunoştintele asimilate,reținând la rândul lor cunoştintele pe care le transmit colegii lor,experţi în alte subteme

5.Evaluarea se realizează pe baza unor întrebari,a unui raport sau eseu ori prin fișa de evaluare.

Se prezintă un scurt istoric al localității,vecinii,formele de relief și poziția geografică,plantele și animalele specifice zonei, se citește legenda numelui localității, se prezintă costumul popular specific și se interpretează cântece și dansuri din zona natală.

Finalul activității:

Elevii vor realiza un colaj cu imagini din localitatea natală.

Activităţile transdisciplinare îi ajută pe elevi să colaboreze în grup,să se bucure de succesele colegilor, să-si dezvolte gândirea critică dar şi conştientizarea modului în care deciziile individuale afectează propria persoană,grupul din care face parte si comunitatea, le formează deprinderi practice elementare şi de muncă organizată.

Modul de proiectare a acestor activitaţi depinde de creativitatea fiecarui cadru didactic.

Aşadar, didactica modernă se pronunţă în favoarea utilizării mai multor modele de instruire deoarece „ nu există un singur mod în care elevii învaţă şi cu atât mai puţin nu există un singur mod în care aceştia să fie învăţaţi”.(Ioan Cerghit, 2002)

Bibliografie

1. Alexandru, Gh. şi colab. - *Metodica predării istoriei în învăţământul preuniversitar,* Craiova, 1999
2. Căpiţă, C., Căpiţă, L., Stamatescu, M. – Didactica istoriei I, Bucureşti, 2005
3. Dulamă, M. E. – *Strategii didactice*, Cluj, 2000

127. EDUCAREA CAPACITĂȚII DE APRECIERE, DE AUTOCONTROL ȘI DE AUTOAPRECIERE LA ELEVI

prof. înv. primar **Lupu Corina,** Liceul Teoretic "Miron Costin"Paşcani, jud. Iaşi
prof. înv. primar **Gianina Letiţia Isticioaia**, Liceul Teoretic "Miron Costin" Paşcani, jud, Iaşi

Evaluarea progresului şi randamentului şcolar reprezintă o premisă esenţială a perfecţionării procesului de învăţământ. Punând în evidenţă dacă sunt şi măsuri în care sunt atinse obiectivele stabilite, evaluarea oferă informaţia necesară pentru adoptarea acţiunilor adecvate de optimizare ce se impun în oricare dintre componentele procesului de învăţământ, pentru a se crea condiţii favorabile de învăţare. Ca parte integrantă a acestui proces, evaluarea este supusă astăzi unei profunde perfecţionări, într-o perspectivă reconsiderată asupra propriilor sale obiective şi asupra instrumentelor şi tehnicilor de măsurare, astfel încât să corespundă funcţiilor ce-i revin în strategia modernizării învăţământului ca sistem şi ca proces.

Şcoala este factorul hotărâtor în instruirea şi educarea tinerei generaţii. Ea înarmează pe elevi cu un sistem coerent de cunoştinţe, de priceperi şi deprinderi, în măsură să le asigure un larg orizont de cultură, precum şi integrarea ulterioară în viaţa socială.

Evaluarea eficienţei procesului de învăţământ se face prin raportarea performanţelor obţinute de elevi, a pregătirii lor, la obiectivele instructiv-educative urmărite prin studiul disciplinelor şcolare pe clase, pe cicluri si trepte de învăţământ. O asemenea evaluare se realizează în timpul perioadei de şcolaritate, prezentând avantajul unei informaţii imediate şi continue, pe baza căreia se poate interveni prompt, cu măsuri adecvate în vederea perfecţionării activităţii de predare - învăţare.

Pentru elev, indiferent de vârsta pe care o are, feed-back-ul oferit prin acţiunea de evaluare s-a dovedit a avea o deosebită însemnătate educativă, în sensul stimulării capacităţii de autocunoaştere şi autoevaluare, a dorinţei de a se depăşi , de a progresa.

Pentru cadrul didactic, aspectele concrete relevate prin evaluarea continuă constituie sursa principală de cunoaştere ştiinţifică a particularităţilor intelectuale ale elevilor, manifestate în acţiunea de învăţare, precum şi a dinamicii rezultatelor obţinute. Pe această bază, el poate organiza şi desfăşura mai eficient procesul de învăţământ . Totodată, urmărind pregătirea elevilor şi dezvoltarea diferitelor laturi ale personalităţii lor, cadrul didactic va putea trage concluzii relevante asupra propriei sale munci, asupra eficientei metodelor, tehnicilor şi formelor de activitate pe care le-a folosit, prilej de a-şi reevalua strategiile de instruire şi perfecţiona stilul de muncă.

Diversificarea formelor şi metodelor de verificare a pregătirii elevilor reprezintă o condiţie de bază a realizării funcţiei complexe pe care o are evaluarea. În acest sens, este bine cunoscut faptul că verificarea curentă –realizată lecţie de lecţie–şi cea periodică –realizată după parcurgerea unui capitol, a unei părţi din programă - desfăşurându-se în formă individuală sau frontală, se completează reciproc, favorizând cunoaşterea evoluţiei elevilor. În diferite momente ale acţiunii de învăţare, a orizontului şi temeiniciei pregătirii lor.

Îmbinarea judicioasă a celor mai variate metode de verificare orală şi în scris asigură o evidenţiere mai completă a nivelului real de pregătire a elevilor. Practica didactică dovedeşte că pregătirea elevilor nu poate fi pusă în evidentă în toată complexitatea ei decât prin modalităţi variate şi corelate în mod corespunzător. Combinarea diverselor forme şi metode de verificare trebuie să se facă, de la caz la caz, în funcţie de obiectivele urmărite, de specificul disciplinei, de trebuinţele colectivului clasei, competenţa şi tactul pedagogic fiind hotărâtoare în acest sens .

Însuşindu-şi cunoştinţe şi deprinderi în procesul de învăţământ, elevul primeşte în mod sistematic informaţii cu privire la rezultatele şi calitatea muncii sale. Aceste informaţii şcolarul le primeşte de la învăţători sub forma aprecierilor verbale şi a notelor, respectiv calificative. Calitatea de şcolar atrage după sine evaluarea continuă a prestaţiilor şcolare, a deprinderilor însuşite şi a faptelor săvârşite. Ca urmare, elevul înţelege foarte repede că este important nu numai ceea ce face el în scoală, dar şi ceea ce gândesc alţii şi în primul rând învăţătorii şi părinţii despre randamentul

şi conduita sa. Evaluarea rezultatelor şi a conduitei elevului reprezintă un factor important al vieţii şcolare.

Principalul factor de apreciere a elevilor este, evident, învăţătorul. El este chemat continuu să emită judecăţi de valoare asupra muncii şi comportamentului şcolarului şi să comunice aceste judecăţi copilului, părinţilor şi celorlalte cadre didactice. Ca rezultat al acestor judecăţi apreciative elevul înţelege cu destulă uşurinţă când comportamentul său este acceptat şi când este respins, când răspunsurile lui sunt corecte şi când sunt eronate .Aprecierea şi notarea constituie o formă clasică de"întărire,, a achiziţiilor formate în procesul de învăţării .

Rolul aprecierii şcolare poate fi scos bine în evidentă citând o experienţa de E. B. Hurlock : unui grup de copii i s-au făcut numai aprecieri pozitive altui grup numai negative şi, în fine, celui de al treilea grup nu i s-au făcut nici un fel de aprecieri. Cel mai mult au progresat elevii care făceau parte din grupa căreia i s-au făcut numai aprecieri pozitive .

Dezvoltarea intelectuală şi morală a elevilor se realizează în scoală nu numai prin intermediul obiectelor de învăţământ şi a metodelor de predare, ci si prin intermediul aprecierii şcolare. Ea are un dublu aspect: pe de o parte, influenţează asupra dezvoltării intelectuale, contribuind la conştientizarea nivelului pe care îl are elevul, iar pe de altă parte influenţează sfera volitiv - afectivă, prin intermediul trăirii nemijlocite a succesului si eşecului.

În felul acesta aprecierea pedagogică contribuie la formarea aspiraţiilor, intereselor şi atitudinilor şcolarului. Sub influenţa aprecierii şcolare are loc accelerarea sau încetinirea tempoului activităţii intelectuale a elevului, schimbarea procedeelor de muncă, formarea şi transformarea mecanismelor intelectuale. Aprecierea este un instrument de modelare a personalităţii şcolarului .Ea călăuzeşte paşii elevilor, îi ajută să se integreze cât mai bine în activitate, le întăreşte încrederea în ei şi în cei din jur, oferindu-le satisfacţii morale pentru eforturile depuse.

Aprecierea făcută de învăţător se răsfrânge în sfera relaţiilor interpersonală, precum şi în opiniile grupului şcolar. Spre exemplu, graţie aprecierilor pozitive făcute de învăţători, copiii din clasă îşi schimbă atitudinea faţă de „ elevii dificili „ şi izolaţi de grup. Sub influenţa aprecierii şcolare se formează la şcolar o anumită atitudine faţă de propria activitate, faţă de sine, se conturează o importantă şi complexă facultate a personalităţii – AUTOAPRECIEREA. Aprecierea exprimă valoare . Evaluarea randamentului şcolar,
poate lua forma aprecierii verbale sau se poate exprima printr-un calificativ." Aprecierea – remarcă V. Pavelcu – este inseparabilă de măsură. Omul se naşte sub egida măsurii, a comparaţiei calitative şi cantitative cu alţii."

Aprecierea făcută de învăţător constituie un mod specific de comunicare, un „mesaj pe care elevul îl recepţionează, şi în funcţie de semnificaţia lui îşi reglează activitatea. Elevul, la rândul lui, exprimă un nou „mesaj" format de cele mai multe ori din reacţii emoţionale, atitudini, gesturi.

Se apreciază că elevul care are formaţia necesară, care ştie să se autoaprecieze şi autonoteze, va avea în medie rezultate mai bune decât în caz contrar. In învăţare contează nu exerciţiul, repetiţia ca atare, ci exerciţiul ale cărui rezultate sunt cunoscute. Cunoaşterea rezultatelor este un factor esenţial în învăţare. Eficacitatea învăţării scade când informaţia despre rezultat lipseşte. Cunoaşterea rezultatului acţiunii sau a încercărilor succesive-notează I. RADU- prezintă o dubla funcţie: una de informare şi alta de motivare.

Aprecierea este un proces biunivoc orientat. Reacţiile emoţionale ale elevului faţă de aprecieri şi notă, prin conţinutul lor au un important rol informativ pentru învăţător. Ele pot fi fapte indicatoare prin care aceştia pot să cunoască nivelul de aspiraţie al elevului, măsura în care el acceptă sau respinge aprecierea făcută, informaţii inverse cu valoare şi semnificaţie pedagogică şi psihologică de necontestat.

Experienţa curentă arată că nu întotdeauna manifestările exterioare indică dacă un elev acceptă sau nu aprecierea făcuta asupra sa de învăţător. Pentru acest motiv se impune ca învăţătorul să nu se mulţumească cu înregistrarea semnelor si reacţiilor exterioare ale elevului, ci să sondeze mai profund şi prin alte metode atitudinea elevului faţă de aprecierea ce i s-a făcut . Mariana Roşca spunea : „ Capacitatea de a citi expresiile emoţionale, deosebit de utilă unui educator, sau oricărei persoane a cărei ocupaţie cere cunoaşterea atitudinii omului în anumite situaţii şi influenţarea ei-se

poate perfecţiona prin exersare .” Tot aceasta autoare notează: „Elevii mici nu sunt capabili să-şi autoaprecieze în mod obiectiv răspunsurile. ”Învăţătorul va trebui să-şi înceapă activitatea prin a explica copiilor însemnătatea valorii numerice a notei, respectiv a calificativului.

Este indicată metoda demonstrativă: să se analizeze lucrările şi să se explice de ce elevii sunt apreciaţi pozitiv pentru unele lucrări şi negativ pentru altele. Evident, analiza comparativă trebuie să aibă o rezonanţă afectivă, să suscite, la copii, sentimente şi emoţii pentru ca diferenţa dintre valoarea notelor să fie bine marcată. Aceste diferenţe pot fi mai convingătoare când se pun note tuturor copiilor, pe baza aceleiaşi lucrări. Cu această ocazie se pot prezenta, prin comparaţie, lucrări foarte bune şi slabe şi notele corespunzătoare.

„Elevul mic – afirma V. Pavelcu – apreciază notă bună ca o manifestare de iubire şi notă rea ca dovadă a lipsei de afecţiune, a ostilităţii din partea învăţătorului. Reacţia la o notă rea, oricât de îndreptăţită ar fi ea, este trăită de elev ca o frustraţie declanşând din partea lui ostilitate.”

Aprecierea pe care şi-o fac iniţial copiii este o reflectare a aprecierii pe care a făcut-o adultul asupra calităţilor şi acţiunilor lor. Aprecierea obţinută în şcoală este încorporată, asimilată de elevi, devenind un element esenţial al imaginii de sine. Sub influenţa aprecierii din şcoală se formează la elevi o anumită atitudine faţă de propria activitate, faţă de sine însuşi. „Aprecierea făcută de profesor – scrie V. Pavelcu – interiorizată de către elev, devine autoapreciere… Nota profesorului are funcţia de control, iar controlul, admis, acceptat şi interiorizat de elev, devine la acesta autocontrol.”

Cunoaşterea factorilor de care depinde atitudinea elevului faţă de aprecierea făcuta de învăţător prezintă o mare importanţă pentru munca acestuia. Cunoscând aceşti factori, învăţătorul poate să aleagă mijloacele cele mai eficiente pentru formarea atitudinii corecte a elevului faţă de aprecieri. „Arta de a examina şi aprecia – spune J. B. Piobeta –comportă calităţi foarte diferite de acelea pe cere le necesită arta de a preda.”

Menţionez câteva acţiuni şi experienţe care ar putea duce la dezvoltarea capacităţii de analiză şi evaluare a lucrărilor scrise şi a răspunsurilor orale ale elevilor, la perfecţionarea învăţătorilor ca evaluatori şi examinatori: corectarea repetată a aceloraşi lucrări la intervale de timp, corectarea unei singure lucrări de către un grup de învăţători, fără înţelegere prealabila , deprinderea cu diferite metode de evaluare, iniţierea în teste de cunoştinţe .

Îndeplinind o funcţie diagnostică, prognostică, educativă şi de selecţie, aprecierea şcolară are valoare stimulativă şi orientativă pentru elev, în măsura în care ea nu rămâne exterioară acestuia, în măsura în care este înţeleasă şi acceptată .

Bibliografie :

1. V.Dumitru, „Atitudinea elevilor faţă de aprecierea şcolară,, ,E.D.P.,Bucureşti, 1975;
2. „Perfecţionarea procesului instructiv educativ în ciclul primar „– culegere metodica, Bucureşti , 1997;
3. V. Filipescu, „Modernizarea învăţământului primar„ , Bucureşti, 1981;
4. www.didactic.ro.

128. FAMILIA ŞI ŞCOALA- FACTORI PRINCIPALI ÎN FORMAREA ŞI DEZVOLTAREA PERSONALITĂŢII COPIILOR ŞI ADOLESCENŢILOR

prof.Gogu Mihaela
Şcoala Gimnazială ,,Nicolae Stoleru''- Baia, jud Suceava

Din perspectivă sociologică, familia este instituţia fundamentală în toate societăţile. Familia este "un grup social relativ permanent de indivizi legaţi între ei prin origine, căsătorie sau adopţiune".

Rolul familiei este foarte important în dezvoltarea copilului, din mai multe puncte de vedere: fizic, intelectual, moral şi estetic.

Din primul punct de vedere, familia se preocupă de dezvoltarea fizică a copiilor, asigurând hrana şi îmbrăcămintea copiilor, ferindu- i de pericole, lăsându- le timp pentru joacă, creându- le condiţii cât mai bune de odihnă şi îngrijindu- se de sănătatea lor.Un regim raţional de viaţă nu poate avea decât urmări pozitive asupra dezvoltării fizice a copiilor. Familia le formează copiilor primele deprinderi de igienă personală şi socială şi îi obişnuieşte să utilizeze factorii naturali (apa, aerul soarele), pentru bunăstarea organismului. În perioada pubertăţii, schimbările fiziologice produse în organism pun probleme noi pentru dezvoltarea fizică a preadolescentului, însă, prin îndrumări perseverente şi afectuoase, prin modificarea regimului de odihnă, prin crearea unor deprinderi igienice noi, toate acestea se rezolvă pozitiv.

Din punct de vedere intelectual, familia este primul loc unde începe educaţia. Aici, copiii încep să- şi formeze vocabularul şi modul de a se comporta cu cei din apropiere, mai întâi, învăţând primele expresii şi moduri de manifestare care le vor servi în educaţia ulterioară sau, dimpotrivă, acelea de care vor scăpa cu greu sau deloc. Copiii, fiind foarte receptivi la tot ceea ce văd şi aud, familia trebuie să fie foarte atentă la cum se manifestă în prezenţa lor.

Calitatea educaţiei- a " celor şapte ani de acasă"- depinde îndeosebi de nivelul educaţiei părinţilor, dar şi a celorlalţi membri ai familiei, care vin în contact cu copiii, în special sub aspectul moral- comportamental. Atunci când copilul aude că se înjură şi el, devenit adolescent, va înjura; atunci când de mic va vedea că se fură şi el va fura, în viitorii ani; în schimb, dacă cei din jur se poartă respectuos, tot aşa va face şi el.

Convingerile şi mai ales educaţia religioasă a familiei sunt foarte importante. Un creştin îşi va educa copilul în spiritul păzirii poruncilor dumnezeieşti ("Să nu furi!",
"Să nu ucizi!", "Să nu mărturiseşti strâmb!", "Să cinsteşti pe tatăl şi pe mama ta!"etc.), un fapt în consens cu cerinţele oricărei societăţi.

Până la trei ani, copilul învaţă ceea ce este bine şi ce este rău, dar aceasta o face în mare parte datorită imitaţiei (reproduce comportamente ale adultului). De foarte multe ori, la această vârstă, pot apărea manifestări de încăpăţânare şi protest, adultul, prin tactul său putând influenţa conduita copilului. Mai târziu, în perioada preşcolară (3- 6 ani), evoluţia fiinţei umane, prin multiplicarea relaţiilor cu adulţii, necesită modelarea personalităţii. La această vârstă, copilul este mai impulsiv, capabil de emoţii şi sentimente, deseori îşi manifestă dorinţa în contradicţie cu posibilităţile sale şi cu cerinţele adulţilor. Nu trebuie uitat că acum copiii îşi pot însuşi noţiunile de adevăr, dreptate, dragoste de neam, dragoste de aproape, încrederea în sine, etc.

Educaţia morală a copiilor are bazele tot în familie, în primii ani de viaţă Primele deprinderi de comportament- respectul, politeţea, cinstea, sinceritatea, decenţa în vorbire şi atitudini, ordinea,cumpătarea, grija faţă de lucrurile încredinţate- sunt noţiuni care îl vor ajuta pe copil să se orienteze în evaluarea comportamentului său şi a celor din jur.Tot familia, în sens moral, îl îndrumă pe copil să fie sociabil, un bun coleg şi prieten, să ajute la nevoie. În realizarea acestor sarcini, modelul parental ajută cel mai mult, părintele fiind un exemplu pentru copil.

Din punct de vedere estetic, familia îi formează copilului primele reprezentări estetice, gustul pentru frumos, deprinderea de a disocia frumosul de urât, capacitatea de apreciere a unor lucrări simple, artistice, chiar dorinţa de a fi el însuşi creatorul unor lucruri frumoase.

Şcoala este locul unde copilul începe să trăiască zilnic o parte din timpul său, în cadrul unei comunităţi ce depăşeşte cadrul familial. În şcoală copilul trebuie să înceapă să respecte reguli de comportament pentru a- şi continua educaţia civică. Rolul educatorilor - învăţători şi profesori- în formarea ca cetăţean a elevului este foarte mare şi trebuie ca aceştia să- şi cunoască menirea. În şcoală se clarifică noţiunile de drepturi şi îndatoriri civice, de respect şi supremaţie a legii, de democraţie, de societate civilă, de patriotism şi sentiment naţional, de cult al eroilor, de prietenie, etc. Calitatea educaţiei civice în şcoală depinde de educaţia primită de copil în familie şi de comportamentul grupului de învăţători şi profesori.

În perioada şcolară mică (6- 10 ani) , apar elemente de socializare a copilului (relaţii interumane, spirit de echipă), se dezvoltă sentimentul culpabilităţii, apar manifestări negative ca minciuna şi superficialitatea, cu efecte în viaţa civică ulterioară.

Vârsta şcolară de 10- 14 ani este o perioadă contradictorie, cu manifestări deosebite, care nu trebuie ignorate de părinţi şi profesori. Acum tânărul devine conştient de propria identitate şi independenţă. În grup, comportamntul este diferit: tinerii cu personalitate slabă, dacă nu sunt acceptaţi de grup se interiorizează, devin timizi sau certăreţi, ceea ce le va influenţa viaţa civică ulterioară. Apar liderii, şefii care se impun prin iniţiativă şi îndrăzneală. În această perioadă sunt importante modelele de conduită, deoarece acum apare idealul de viaţă.

Vârsta şcolară mare (14- 18 ani) este hotărâtoare pentru formarea individului. Adolescentul poate manifesta dispreţ faţă de familie, dar şi sensibilitate la judecata adultului. Comportamentul său este contradictoriu: timiditate sau agresivitate. În această perioadă este foarte important comportamentul adultului (profesor sau părinte) care nu trebuie să fie de o indulgenţă excesivă, dar nici de o rigiditate cresută, care ar întreţine starea de tensiune. La această vârstă, pot apărea comportamente ca: ostilitate, nonconformism, cât şi încălcarea normelor sociale.

Deci, socializarea copilului, apoi a adolescentului se face de timpuriu. Educabilul trebuie să fie condus spre desăvârşire astfel încât să nu i se impună anumite lucruri şi să nu fie pedepsit des. Numai sentimentul de libertate stimulează reflecţia pentru responsabilitatea faţă de decizia luată. Copilul şi apoi adolescentul se confruntă cu situaţii în care recompensele se repartizează întâmplător, deci societatea nu oferă întotdeauna modele pozitive (exemplul tinerelor manechine care sunt repede propulsate drept prezentatoare TV, al fotbaliştilor, care, fără multă şcoală, adună repede avere şi poziţie socială, a unor prezenţe de factură morală îndoielnică, care sunt aduse des în mass- media, în cadrul unor emisiuni de divertisment, fiind adoptate ca şi modele de urmat, pentru tinerii cu mai puţin discernământ).

Mare atenţie trebuie, din partea familiei şi a şcolii, la metodele folosite pentru formarea adolescenţilor ca şi indivizi sociali. Autoritarismul şi disciplina excesivă declanşează comportamente de nesupunere, disponibilitatea pentru revoltă. Acum pot apărea fenomenele de inadaptare, care conduc la infracţiuni- de la delicte infantile specifice vârstelor, până la acte de violenţă ale tinerilor. Aceasta se datorează unui slab control al impulsurilor rezultat din lipsa educaţiei, frustrărilor copilăriei (sentimentul de nerealizare a unei dorinţe, imposibilitatea omului de a deţine ceea ce i se cuvine), conflictelor nerezolvate, conduitei agresive din dorinţa de a atrage atenţia, ataşamentului faţă de un grup care manifestă violenţă,respectului adolescentului faţă de familie.

Violenţa (ca exces de forţă şi brutalitate) se poate manifesta faţă de integritatea fizică (maltratare corporală), integritatea psihică (bruscarea şi alterarea sănătăţii psihice şi intelectuale), integritatea morală (calomnie, condamnări nedrepte) şi faţă de identitatea etnică, culturală şi socială. Formele pe care le îmbracă violenţa sunt: violenţa fizică (bătaia), violenţa materială (distrugerea de bunuri), violenţa morală

(nedreptatea, injuria), violenţa privată (făcută de o persoană particulară), violenţa asupra informaţiei (cenzura unei cărţi, a unui ziar, a unei emisiuni radio- TV), violenţa publică (făcută de o instituţie).

Violenţei i se opune raţiunea (nonviolenţa şi toleranţa). Toleranţa presupune propria hotărâre de a nu interzice ("tratează- i pe alţii aşa cum ţi- ar conveni să fii tratat tu însuţi!"). Educarea adolescenţilor în acest spirit presupune răbdare şi multă pricepere

Din punctul de vedere al formării pentru viaţă a adolescentului, şcoala are trei sarcini specifice:

- instruirea părinţilor privitor la lumea specifică adolescentului;
- asumarea sarcinilor părinţilor în acele situaţii, când aceştia nu vor şi nu pot să adopte poziţia necesară pentru dezvoltatea adolescentului;
- protecţia adolescentului de impertinenţa, agresivitatea sau indiferenţa din lumea maturilor (preocuparea dirigintelui, a psihologului şcolar).

Adolescentul nu se poate lipsi de comunicare, la fel cum copilul nu se poiate lipsi de jucării. Numai comunicând eficient cu acesta, familia, dar şi şcoala vor avea succese în formarea pozitivă a personalităţii acestora.

Aşa este în firescul vieţii umane: adolescenţii să traverseze o mare perioadă de transformări şi frământări, de căutări şi aflări de răspunsuri.... . Ar fi foarte rău dacă adolescenţii s- ar teleporta rapid, din lumea lor miraculoasă, contradictorie, uneori plină de neajunsuri şi suferinţe, sclipitoare şi tentantă, în lumea rece, calculată şi prea preocupată de grijile zilei de mâine, ale maturilor, care însă deţin cheia de aur a ÎMPĂRĂŢIEI OAMENILOR FRUMOŞI LA TRUP, DAR ŞI LA SUFLE

Bibliografie:

1. Elias, J. Maurice, Tobias, E. Steven , Friendlander, S. Brian, "*Inteligenţa emoţională în educaţia copiilor"*, Editura Curtea Veche, 2007;
2.Hedges, Patricia, *"Personalitate şi temperament"*, ,, Editura Humanitas, 2006;
3.Parlicov, Eugenia, Mija, Violeta, *" Eu şi familia mea, Conversaţie cu adolescenţii*", Editura Gunivas, 2004

129. DISCIPLINA OPŢIONALĂ
„MICUL IT-IST”

Prof.înv.primar Fulina Carmen
Şcoala Gimnazialã nr 43 „Ferdinand” Constanţa

- disciplină opţională cu tematică integratoare pentru ariile curriculare “Limba şi comunicare”, “Arte”,”Om şi societate”, ”Matematicã şi ştiinţe”.
- durata**:***un an şcolar*
- clasa: *a IV a*

ARGUMENT

- *„Micul IT-ist ”* reprezintă o disciplină opţională cu tematică integratoare pentru ariile curriculare “Limba şi comunicare”, “Arte”,”Om şi societate”, ”Matematicã şi ştiinţe”.
- Pornind de la noţiunile însuşite de elevi în mod independent (prin utilizarea computerului şi a gadgeturilor pentru jocuri), am decis să lărgesc sfera de cunoştinţe referitoare la utilizarea computerului, îndemnând elevii să înveţe sã-l manipuleze în scop educaţional.
- Informatizarea învăţământului reprezintă o realitate a zilei de astăzi, la orice disciplinã se pot folosi softuri educaţionale făcând posibilă altfel înţelegerea fenomenelor şi a cunoştinţelor.
- Mijloacele electronice pe care le oferă societatea modernă oferă posibilităţi de înţelegere şi învăţare mai eficiente a noţiunilor noi.
- Este necesarã dezvoltarea deprinderilor moderne de utilizator, adică pregătirea elevilor astfel încât să poată beneficia de lumea calculatoarelor, respectiv să poată folosi avantajele ştiinţei calculatorului .
- Este nevoie ca iniţierea tinerilor din toate şcolile în utilizarea calculatoarelor să se facă la un nivel pe care îl numim azi nivel de cultură generală.

COMPETENŢE SPECIFICE	ACTIVITATI DE INVATARE
Utilizarea eficientã a unor componente software	exerciţii de identificare şi manipulare corespunzătoare a calculatorului şi exerciţii de utilizare corespunzătoare a calculatorului şi componentelor lui pornirea şi oprirea calculatorului , a programelor software, utilizarea unităţii de dischetă a CD-rom-ului şi DVD-rom-ului utilizarea comenzilor ce necesitã combinaţiile de 2 sau 3 taste pentru realizarea unor operaţii (ctrl+alt+del, sau alt+space, sau alt+tab) copieri de texte; redactarea de texte simple utilizarea meniurilor rapide prin accesarea cu butonul drept al mouse-ului copierea şi mutarea obiectelor folosind acţiunea drag & drop cu mouse-ul copierea, mutarea fişierelor pe şi de pe dischetă şi hard tipărirea selectivã a conţinutului unei lucrări efectuate utilizând softul imprimantei
Utilizarea eficientã şi în siguranţă a Internetului ca sursă de documentare sau a unui soft educaţional	exerciţii de căutare cu „Find” şi sau „Search” căutarea şi deschiderea fişierelor pe hard, CD sau dischetă căutarea surselor de informare pentru disciplinele

	şcolare studiate prin utilizarea motoarelor de cãutare pe Internet şi, sau a programului AEL şi utilizarea fişierelor multimedia crearea, copierea, redenumirea, ştergerea dosarelor căutarea surselor de informare pentru disciplinele şcolare studiate în şcoalã folosind calculatorul
Transportarea informaţiei sub diferite forme: imagine, text, tabele, grafice în aplicaţii	copierea, mutarea,denumirea, ştergerea de fişiere minimizarea şi maximizarea fişierelor pentru lucrul multitasking Copierea(prin copy şi paste) de obiecte dintr-o aplicaţie în alta ; ilustrarea textului cu imagini sau tabele, inserate din aceeaşi sau din altã aplicaţie
Aplicarea operaţiilor specifice editoarelor grafice în vederea realizãrii unor materiale digitale	să utilizeze corect termenii de specialitate în descrierea acţiunii sau în formularea întrebărilor completarea de benzi desenate, scrisori, orare, tabele şi grafice ca aplicaţii la disciplinile studiate rezolvări de exerciţii şi probleme exerciţii de formatare şi modificare a textelor şi desenelor
Manifestarea creativã prin utilizarea unor aplicaţii simple de construire a unor materiale digitale	mape cu poveşti ilustrate sau pe teme geografice şi istorice prezentări de carte şi autori executarea de materiale pe calculator necesare celorlalte discipline
Comunicarea la distanţã prin e-mail	comunicarea la distanţã utilizând calculatorul, prin e-mail, şi Messenger să acceseze doar dosarele ,fişierele , programele indicate de profesor

MODALITĂȚI DE EVALUARE

- crearea de fişiere şi directoare
- utilizarea softurilor educaţionale
- realizarea unor prezentări, materiale digitale

CONȚINUTURI

1. CALCULATORUL ŞI COMPONENTELE SALE

- Comportamentul în laboratorul de informaticã
- Poziţia corectã a corpului la calculator
- Calculatorul în viaţa de zi cu zi
- Tipuri de calculatoare
- Structura şi funcţionarea calculatorului
- Unitatea centralã
- Dispozitive de stocare a informaţiilor
- Dispozitivele periferice

2. CALCULATORUL ŞI PROGRAMELE SALE

- Sistemul de operare
- Lucrul cu foldere şi fişiere
- Navigarea pe Internet
- Servicii ale reţelei de Internet
- Cãutareaşisalvareainformaţiilor de pe internet
- Lucrulcufişieregrafice
- AEL şi soft educaţional

3. COMUNICAREA ONLINE

- Elementele unei ferestre de internet sau YahooMail, YahooMess
- Transmiterea mesajelor prin YahooMail, YahooMess

BIBLIOGRAFIE

1. Plan cadru pentru învăţământul preuniversitar
2. Curriculum şcolar – www.edu.ro
3. D.Burke, J.Calabria,1997, „ *Windows 6 în 1*" , Editura Teora
4. L.Ciocaru, Ş.Penea,C.Stan,O.Rusu,2017, "*Informaticã şi TIC*", manual pentru clasa a V-a, Ed.Litera
5. L.Crãciun, 2001*,"Tehnologia informaţiei şi comunicaţiilor în procesul didactic – învăţământul primar"*, Editura Aramis
6. D. Gookin, 1996, „*PC pentru toti*" , Editura Teora
7. Tehnologia informaţiei şi comunicaţiei- https://www.scribd.com/document/87346084/TI-Computerul

130. ÎMBUNĂTĂȚIREA METODELOR ȘI TEHNICILOR DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Autor: Géczi Éva-Andreea
Școala Gimnazială Nr.1 Tărcaia

„Spune-mi şi voi uita, arată-mi şi poate îmi voi aduce aminte, implică-mă şi voi înţelege!"
(Confucius)

Cuvântul metodă înseamnă drumul, calea de urmat pentru atingerea unui scop, modul de căutare, de descoperire a adevărului sau „drum care conduce la cunoaşterea realităţii şi la transformarea acesteia pe baza cunoaşterii". Este o cale folosită de învățătoare în a-i sprijini pe copii să descopere viaţa, natura, lucrurile, ştiinţa.

Ioan Cerghit definește metoda ca o cale eficientă de organizare şi conducere a învăţării. Sorin Cristea spune: „Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaştere propusă de profesor într-o cale de învăţare realizată efectiv de preşcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale şi nonformale, cu deschideri spre educaţia permanentă." (Sorin Cristea, 1998, p. 303.) Cerghit afirmă că „«activ» este copilul care depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor".

Cadrele didactice sunt preocupați de organizarea procesului instructiv-educativ în așa fel încât acesta să fie cât mai fructuos, să faciliteze obținerea de către elevi a rezultatelor proiectate. Avem mare nevoie de schimbare, de învățare experiențială, unde cadrul didactic are rolul de ghid, unde accentul se pune pe valorizarea și dezvoltarea potențialului fiecărui copil, de respectarea ritmului și a stilului de învățare propriu.

Căutarea ideilor cu ajutorul metodelor interactive confer orelor o vrajă, activitatea devine o aventură unde copilul este activ, întâlnește situații complexe dar prin analize și dezbateri descoperă rezolvările sarcinilor, se simte responsabil și mulțumit.

Metodele activ-participative solicit gândirea, imaginația, memoria, voința, observația, comunicarea. Stimulează efortul și productivitatea elevului. Dezvoltă capacitatea de a lucra împreună în echipă sau în perechi, fapt important pentru viață și pentru activitatea lor profesională în viitor. Se dezvoltă capacitățile și deprinderile sociale ale elevilor, se minimalizează blocajul emoțional. În grupele vii se simt în siguranță, au un sentiment de încredere, se antrenează reciproc. Educă toleranța. Declanșează buna dispoziție.

Interacțiunea între elevi contribuie la „educarea stăpânirii de sine și a unui comportament tolerant față de opiniile celorlalți, înfrângerea subiectivismului și acceptarea gândirii colective", spune Crenguța Oprea.

Clasificarea metodelor activ-participative după Silvia Breben:

a) Metode care favorizează predarea-învățarea conceptelor: predarea-învățarea reciprocă, Mozaicul, Tehnica Lotus, stabilirea succesiunii evenimentelor, Bula dublă, partenerul de sprijin, Cubul, Puzzle, Comunicarea rotativă, locuri celebre, Acvariu, învățarea în cerc, mica publicitate, harta cu figuri.
b) Metode de fixare, consolidare și evaluare: Diamantul, ghicitorile, Ciorchinele, Benzi desenate, Tehnica foto limbajului, Posterul, Tehnica blazonului, Diagrama Venn, Metoda Piramidei, Turul galeriei, Cvintetul.
c) Metode care stimulează gândirea și creativitatea: Brainstorming, Tehnica 6/3/5, Metoda Philips, Jocul didactic, Tehnica viselor, Zarurile.
d) Metode prin care elevii sunt învățați să rezolve sarcini: Pălăriile gânditoare, Studiul de caz, Pătratele divizate, Știu/Vreau să știu/Am învățat, Mini cazurile, Diagrama cauză-efect, Interviul, Explozia stelară, Metoda Frisco, Mai multe capete la un loc.
e) Metode de lucru în grup: Proiectul, Metoda piramidei, Schimbă perechea, Cafeneaua, Reportajul, Experimentul, Cercetarea mea.

Voi prezenta în continuare câteva metode și tehnici interactive de grup cu exemple concrete.

1. **Cubul:** metoda studiază o temă din mai multe perspective. Scopul este de a lărgi orizontul de idei al elevului despre un subiect nou sau unul cunoscut. Se poate folosi la multe discipline.

Etape: a) Avem nevoie de un cub mare, pe fețele căruia să fie scrisă câte o sarcină de lucru: descrie, compară analizează, asociază, aplică, argumentează.

b) Anunțarea temei

c) Împărțirea clasei în grupe, fiecare grupă analizând câte o temă de pe fețele cubului.

d) Redactarea finală și împărtășirea ei celorlalte grupe.

e) Lucrarea în forma finală poate fi desfășurată pe tablă sau pe foi.

Aplicație la povestea **Cenușăreasa** în clasa a IV-a, manualul Limba și literatura română/Tankó Veronika Zita, Zahu Valeria/ Ed. Corvin

1.1 **Descrie:** Ce sarcini a primit fata de la mama vitregă?

1.2.**Compară**: Compară vestimentația fetei care lucra mult și vestimentația fetei când mergea la bal!

1.3. **Asociază:** comportamentul Cenușăresei cu comportamentul tău!

1.4**. Analizează**: Care sunt cauzele pentru care Zâna a ajutat-o pe Cenușăreasa?

1.5**. Aplică:** Interpretează rolul Zânei!

1.6. **Argumentează:** Bunătatea și hărnicia sunt mereu răsplătite.

2. **Diamantul**: metoda dezvoltă capacitatea de a sintetiza principalele probleme, informații, idei ale unei teme date. Sarcina elevilor este ierarhizarea informațiilor obținute în funcție de relevanța lor pentru temă, făcându-se diferența între informația de bază și detaliu.

Etape: a) Anunțarea temei

b) Împărțirea elevilor în două grupe

c) Expunerea datelor problemei în cauză

Instrucțiuni:

- Primul rând: un singur cuvânt care numește subiectul.
- Al II-lea rând: 2 cuvinte/însușiri, adjective care descriu subiectul.
- Al III-lea rând: 3 cuvinte, care denumesc acțiuni ale subiectului/verbe.
- Al IV-lea rând: 4 cuvinte, o propoziție care exprimă sentimente față de subiect.
- Ultimul rând: 1 cuvânt/ sinonim / esența subiectului, cuvântul cheie al lecției.

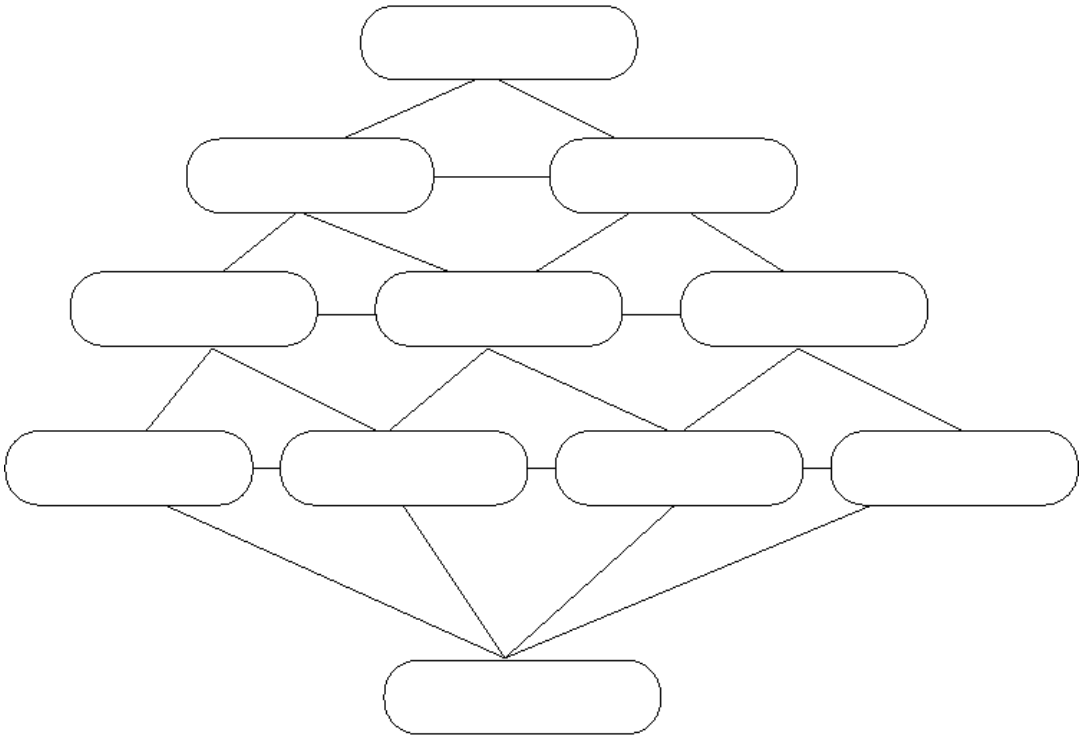

Aplicație la lecția **Ștefan cel Mare și Moldova** în clasa a IV-a, manualul Istorie/Cleopatra Mihăilescu, Tudora Pițilă/Ed. Aramis.

Primul rând: Ștefan cel Mare
Al II-lea rând: viteaz, curajos
Al III-lea rând: apără, construiește, alungă
Al IV-lea rând: Se numește/Ștefan cel Mare /pentru fapte.
Ultimul rând: erou

3.**Explozia stelară**: este o metodă de stimulare a creativităţii, o modalitate de relaxare a copiilor şi se bazează pe formularea de întrebări pentru rezolvarea de probleme şi noi descoperiri. Este uşor de aplicat oricărei vârste şi unei palete largi de domenii. Stimulează creativitatea în grup şi individuală. Este în acelaşi timp o modalitate de relaxare şi o sursă de noi descoperiri. Facilitează crearea a cât mai multor întrebări care duc la cât mai multe conexiuni între concepte. Dezvoltă şi exersează gândirea cauzală, divergentă, deductivă, inteligenţele multiple, limbajul, atenţia distributivă.

Etape:

- **Pasul 1:** Pe steaua mare se scrie sau se desenează ideea centrală. De asemenea poate fi aşezată imaginea sugestivă temei alese şi textul propus .
- **Pasul 2:** Pe 5 steluţe se scrie câte o întrebare de tipul: CE ?, CINE ?, UNDE ?, CÂND ?, DE CE ?, iar cinci copii extrag câte o întrebare. Fiecare copil din cei cinci îşi alege câte trei-patru colegi organizându-se astfel în cinci grupuri. Steluţele pot fi colorate diferit pentru ca întrebarea să fie mai bine receptată de copii.
- **PASUL 3:** Grupurile cooperează în elaborarea întrebărilor.
- **PASUL 4:** La expirarea timpului, copiii revin în jurul steluţei mari şi comunică întrebările elaborate, fie un reprezentant al grupului, fie individual.
- **PASUL 5:** Se apreciază întrebările copiilor, efortul acestora de a elabora întrebări, creativitatea în adresarea întrebărilor şi aflarea cauzalităţii, precum şi modul de cooperare şi interacţiune.

Este o metodă eficientă deoarece corespunde cerinţelor şi etapelor impuse de metodologia acestora: enumerare, descriere, interpretare. Pe măsură ce se adresează întrebările, ceilalţi copii răspund sau adresează întrebări la întrebări, astfel încât se descoperă caracteristici ale textului dar şi amănunte, în funcţie de spiritul de observaţie al grupului sau individului, de gândirea fiecărui membru (capacitatea de analiză, sinteză, generalizare)

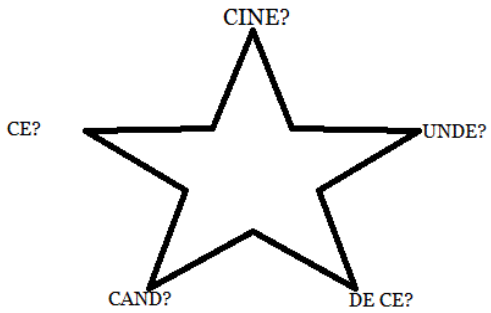

Aplicație: la lecția **Marea Neagră**, clasa a IV-a, manualul Geografie/ Carmen Camelia Rădulescu, Ionuț Popa/Ed. Art.

Cine este poetul, care amintește marea în poeziile sale?
Cine lucrează pe apele mării?
Cine folosesc marea ca loc de odihnă?
Ce adâncime are marea?
Ce fel de animale trăiesc în mare?
Ce plante putem observa în apă?
Ce folos are marea?

De ce se numește neagră?
De ce este numit mare și nu lac?
De ce este folositoare marea noastră?
Unde se așează Marea Neagră?
Unde se văd delfinii din marea noastră?
Unde se găsește stațiunea Mamaia?
Cum este apa mării?
Cum urmează stațiunile turistice de pa malul mării?
Cum se numește portul cel mai important de pa malul mării?

Bibliografie:

1. Crenguța Oprea, Strategii didactice interactive, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 2007.
2. Ioan Cerghit, Metoda de învățământ, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1997.
3. Silvia Breben, Metode interactive de grup, Editura Arves, 2007.
4. Sorin Cristea, Sociologia Educației, ed. Hardiscom, Pitești, 1998.

131. DIRECȚII DE IMPLEMENTARE A INTERDISCIPLINARITĂȚIIÎN CICLUL PRIMAR

Gherghescu Jenica, Școala Gimnazială 'V.I.Popa", Bârlad, Vaslui
Gherghescu Neculai Lucian, Școala Gimnazială "TeodorMedeleanu", Ciocani, Vaslui

MOTTO:
„. . . interdisciplinaritateaprezintămultepunctecomune cu celebriibătrâni ai Caucazului, despre care toatălumeavorbeşte, dar pe care nimeni nu i-a văzut."
(G.Văideanu)

Toate cercetările efectuate indică efecte pozitive ordin educativ privind promovarea de interdisciplinarităţii în învăţământul românesc, pe toate treptelelui. Porţile de intrare a interdisciplinarităţii în învăţământ sunt multiple şi anume:

- introducerea interdisciplinarităţii în elaborareaplanurilor de învăţământşi a programelorşcolarepoate fi ilustratăatâtprinproiectele de predareintegrată a ştiinţelorexacte, câtşiprindispoziţiileluate de autorităţileşcolare;
- concepereaşidesfăşurareaprocesuluiinstructiv – educativconstituie o altăpoartă de intrareainterdisciplinarităţii, rolul primordial înalegereatipului de interdisciplinaritate, a graduluişiamplasăriiacesteiarevenindcercetătorilorşi**cadrelordidactice**.

Înaceastăsituaţieaccentul se pune pe trecerea de la corelaţiispontaneîntre discipline la corelaţii elaborate şisistematiceşi la promovareasaureliefareaconceptelorcomunemaimultor discipline.

- promovareainterdisciplinarităţiiînplanulconţinutuluiinstruirii, care decurgedintr-o funcţiemainouă a şcolii. Înacestsens, uniiautoriexprimăcerinţa ca, pe calearenovăriiconţinuturilorînvăţământului, să se realizeze un caracterunic al învăţământuluiinterdisciplinar.

Fărăîndoialăcăperfecţionareaprogramelorşcolare din aceastăperspectivăpoateconstitui un sprijin real pentrucadreledidactice.

- activităţileextraşcolare, şiîn special, cercurileşiexcursiile cu caractertematiceste o altăcale de eliminare a „barierelorrigidedintre discipline".
- introducereainterdisciplinarităţiiînevaluareaperformanţelorelevilor (a cunoştinţelor, a deprinderilor, priceperilor, etc.) constituie o altămodalitate de a-iînvăţa pe elevi:

•săefectuezelegături;
• săextrapoleze;
• sădescopereunitateaştiinţelor;
• sădobândească o viziuneglobalăasupralumii.

Poatemaimultdecâtcelelaltecăi, aceastapresupune o pregătireîn spirit interdisciplinar a cadrelordidacticeşimai ales o elaborareatentă a unormetodeşitehnicipotrivite de evaluare a performanţelorelevilor. Se urmăreşte un nou mod de organizare a învăţării generate de principiulinterdisciplinarităţii. Se vaaveaînvedere, în mod deosebit, un număr de conexiunişi de concluziireferitoare la caracteristiciletehnologieididacticemoderne.

Direcţiile de acţiune pe care le implică**promovareainterdisciplinarităţii**vizează, cu altecuvinte, toatelaturileactivităţii, adicăatâtstructurileşiconţinuturile, dar şimetodologiiledidactice, formareapersonalului didactic, relaţiileşcolii cu mediulş.a. Reţinîndeosebiatenţiaschimbările pe care le reclamăinterdisciplinaritateaînceeaceprivesteprocedeele, metodeleşitehnicilefolositeînprocesul didactic. Înstudiulelaboratpentru UNESCO se semnalează faptulcăîn**diferiteţăriinterdisciplinaritatea**este „promovată sub diferitedenumirişimodalităţi: programe integrate, programe combinate, cercuri cu profil mixt, articulareaconţinuturilor, interacţiuneadintre discipline, învăţământ pe temesauprobleme, învăţământînechipă de profesori, etc."

Considerămcăestenecesar ca şcoalasătindăspreinterdisciplinaritate, chiardacă nu o poaterealiza pe deplin la nivelulşcolarului.
Ne alăturămopinieiprofesorului George Văideanu care consideră „interdisciplinaritateaînînvăţământeste un principiu de aplicat, o modalitate de gândireşiacţiune, decurgând din evoluţiaştiinţeicontemporane."
Esenţainterdisciplinarităţiirezidăînabordareaprincipiilorgeneralesau orientate încontexte variate. Este maniera care poate fi uşoradoptatăîncadruldomeniilor de graniţăşi a celor cu un mare grad de dificultate. Poate **fi utilizată ca structură**înînvăţământulprimarprinperspectiva**tematică**. Înaceastăzonă se poateînscrieCunoaştereamediului / Ştiinţe, disciplinăprineaînsăşiintegratăşidezvoltatătematic, dar care oferălargiposibilităţi de corelare cu alte discipline curriculare.
Exemplificămînaceastădirecţietema „Protecţiamediului" a căreiintegrareinterdisciplinarăpoate fi abordată pe bazaurmătoareidiagrame de activităţiposibileşispecificedisciplinelorevidenţiate:

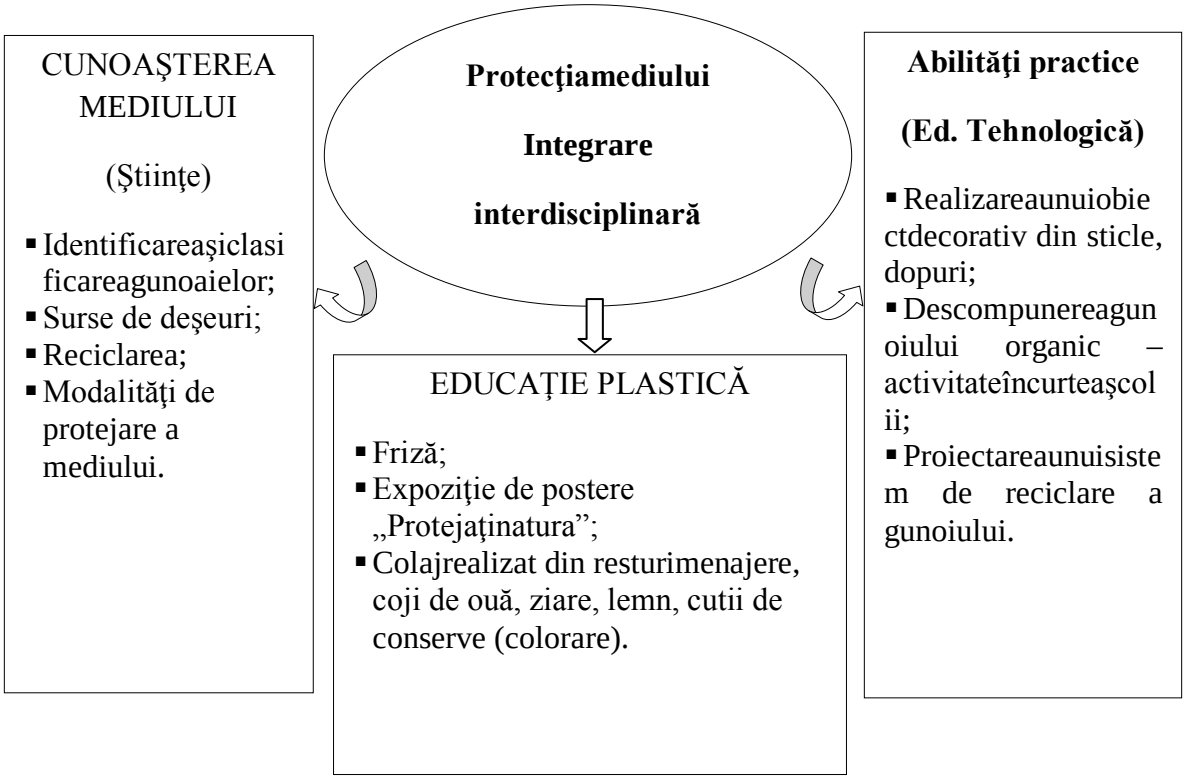

Într-un admirabileseuasuprainterdisciplinarităţiişiintegrării, L. D.'Hainaultevidenţiacă „astăzi, perpetuareaştiinţei a găsitaltesuporturidecâtmemoriaoamenilorşirolullor s-a estompatînfaţadezvoltăriiindividului. . . Se acordămaimultăimportanţăomului care merge decâtdrumului pe care îlurmează. Astăzidisciplinele sunt invadate de un gigantism care le înăbuşă, le abate de la rolullorsimplificatorşi le închideînimpasulhiperspecializării. Inconvenientele tot maievidente ale compartimentării, necesitatea din ceîncemaimanifestă a unor perspective globaleşicontestareaunuidevotamentfaţă de obiect care face ca omul să fie uitat, au dustreptat la concepereaşi la promovarea a ceeace s-a numit**interdisciplinaritate.**"

Bibliografie
G. Văideanu; „Interdisciplinaritateaînînvăţământ: perspective şiprobleme de rezolvat"; în „Analeleştiinţifice" ale Universităţii „ A.I.Cuza"; Iaşi; 1984
G. Văideanu; Revista de pedagogie; nr.2

L.D.'Hainaut; „Programe de învăţământşieducaţiepermanentă”; colecţia „Pedagogiasecolului XX”; E.D.P.; Bucureşti; 1981

132. PREVENIREA ŞI SOLUŢIONAREA CONFLICTELOR LA NIVELUL ŞCOLII PRIN NEGOCIERE SI MEDIERE

prof. Gogu Mihail- Cornel
Şcoala Gimnazială ,,Nicolae Stoleru''- Baia, jud. Suceava

Inerenţa unor factori care determină comportamente neadecvate elevilor impune două aspecte fundamentale în managementul conflictelor: prevenirea şi soluţionarea conflictului care n-a putut fi prevenit.

Pentru ca profesorul să acţioneze pentru prevenirea şi soluţionarea conflictelor, este necesar ca acesta să le recunoască şi să le cunoască stadiile de evoluţie.

Elementele după care poate fi recunoscut conflictul sunt: disconfortul, incidentul, neînţelegerea, tensiunea şi criza.

Într-o situaţie conflictuală apărută pot exista două tipuri de acţiuni: de abordare şi de evitare. Profesorul trebuie să aleagă acţiunea de abordare, deoarece, deşi îi displace, este necesar să se implice în rezolvarea unui conflict apărut, altfel ar putea degenera. Profesorul trebuie să ţină seama de faptul că rezolvarea unui conflict depinde adesea de voinţa celor implicaţi de a-şi modifica atitudinile şi opiniile. Abilitatea managerială de rezolvare a conflictelor depinde de competenţele profesorului în managementul relaţiilor umane şi în abilităţile de comunicare. De aceea, în managementul conflictelor, profesorul trebuie să ştie să vorbească, dar şi să asculte, să promoveze cooperarea pentru a dezvolta un climat bazat pe încredere, să dea dovadă de respect faţă de părţile implicate, să fie tolerant faţă de diferitele opinii, să promoveze luarea în mod democratic a unei decizii, să fie responsabil, să dea dovadă de echilibru, calm şi să fie echidistant faţă de cei implicaţi.

Şansele de solutionare a unui conflict sporesc, dacă atenţia cade asupra problemei şi nu a persoanelor implicate. Dacă două persoane au ajuns la un conflict, chiar dacă au fost prietene înainte, relaţia dintre ele poate avea doar următoarele sensuri: câştigă amândouă, pierd amândouă, una câştigă şi cealaltă pierde.

Evitarea, abandonul, amânarea sau ignorarea conflictului este tot o modalitate de abordare a conflictului. **Ajustarea sau reprimarea** presupune refuzul părţilor de a lua act de existenţa unui conflict pentru păstrarea relaţiilor de armonie în cadrul grupului. Reprimarea poate fi potrivită când există un dezacord mai puţin important care poate să ameninţe atmosfera liniştită din viaţa unui grup. Dacă se păstrează tăcerea, cealaltă parte nu ştie ce gândeşti, dezavantajul fiind că se reprimă comunicarea.

Câştigător-învins este o modalitate de abordare a unui conflict ca urmare a puterii unui sistem ierarhic care poate lua o decizie, de soluţionare doar în favoarea unei părţi, cealaltă fiind complet nesatisfăcută. O asemenea strategie este considerată un eşec, deoarece persoana care a pierdut are sentimental frustrării, poate deveni necooperantă sau sursă a unor viitoare conflicte. De exemplu, doi elevi se încaieră, se lovesc, îşi rup hainele. Deşi unul a iniţiat conflictul, nu poate fi numai el vinovat, deoarece o criză nu izbucneşte din senin. Între cei doi au existat tensiuni mai vechi, pe care profesorul trebuie să le analizeze. Dacă scade nota la purtare numai celui care a făcut primul un act agresiv, profesorul comite o eroare de management al conflictului.

Câştig-câştig este o strategie în care o parte implicată ia în considerare nu numai ce doreşte ea, ci şi dorinţele celeilalte părţi. Aceasta înseamnă o altă abordare mentală conform căreia, dacă o persoană câştigă, nu înseamnă ca să piardă cealaltă, astfel ambele părţi au de câştigat dacă se avansează unele idei de soluţionare cum ar fi cooperarea, lucrul ca parteneri şi nu ca adversari.

Compromisul reprezintă o altă modalitate de depăşire a unei stări conflictuale, atunci când ambele părţi nu pot să obţină integral ceea ce doresc, conducând la soluţia câştig-câştig, adică mulţumirea ambelor părţi. Compromisul presupune un dezacord minor şi poate prezenta şi el

dezavantajul că una dintre părţi îşi poate supraevalua poziţia, considerându-se generoasă, situaţie care poate alimenta, în timp, tensiunea, mai ales că, deşi a acceptat, consideră că a fost dezavantajat.

Principalele modalităţi de rezolvare a conflictelor sunt: **negocierea, medierea** şi **arbitrajul**.

Negocierea este modalitatea prin care părţile implicate într-un conflict discută şi încearcă să ajungă la o soluţie acceptată de ambele părţi, fără intervenţia unei a treia părţi. Negocierea presupune o interacţiune între grupuri şi/sau persoane cu interese şi obiective iniţial diferite, care vizează obţinerea unei înţelegeri şi luarea unei decizii comune prin confruntarea directă.

Pe parcursul negocierii, părţile trebuie să respecte anumite principii: să nu se adopte poziţii extremiste, să nu se genereze, să se prezinte faptele, nu opinii, să se evite implicarea emoţională, să se critice ideile, nu persoanele, să se simtă momentele critice şi să se ia decizia amânării, să se câştige încrederea partenerului printr-o atitudine respectuoasă care promovează principiul ‘‘ce ţie nu-ţi place, altuia nu- i face’’, să se accentueze punctele tari, fără să se sublinieze slăbiciunile partenerului, să existe perseverenţă, să se formuleze decizia finală în scris şi să se treacă la implementarea ei.

Etapele negocierii sunt: pregătirea, deschiderea negocierii, negocierea propriu-zisă, încheierea negocierii.

Pregătirea presupune stabilirea poziţiei iniţiale, obiectivul, elementele care pot fi negociate şi cele de nemodificat. Foarte importnată în această etapă este încercarea de a judeca problema din perspective celeilalte părţi pentru a anticipa posibilele argumente şi a nu fi luaţi prin surprindere.

Deschiderea negocierii reprezintă momentul în care încep discuţiile şi este esenţială câştigarea încrederii celuilalt şi evitarea implicării emoţionale.

Negocierea propriu-zisă este etapa esenţială în soluţionarea conflictului în care se poartă discuţiile. Discuţia trebuie să fie deschisă, echilibrată, să respecte regulile dialogului. Trebuie folosite expresii ca "După părerea mea…", "Aş prefera să…", "Dacă eu accept, care este poziţia ta?". Trebuie evitate etichetările şi aruncarea vinii asupra celuilalt, pornind de la ideea că fiecare este într-o anumită măsură responsabil de izbucnirea conflictului.

Încheierea negocierii presupune ajungerea la o înţelegere, stabilindu-se cu claritate concesiile, rezumarea acordului, decizia luată. Înţelegerea trebuie să fie acceptabilă pentru ambele părţi.

Tacticile de negociere cele mai folosite sunt:

- "frontul rusesc" presupune că toate înţelegerile stabilite până la un moment dat vor fi anulate dacă nu se realizează un punct de vedere major din perspective unei părţi, care îl face să pară minor;
- "bomba atomică" – dacă nu se cade de acord, consecinţele vor fi catastrofale;
- "placa sticată" – repetarea la nesfârşit a unui punct de vedere, până la cedare;
- "cazinoul" – considerarea propunerilor părţii oponente ca fiind ridicule şi care nu pot fi luate în serios;
- "mesagerul" – susţinerea că o a treia parte, absentă, este responsabilă pentru argumentele neplăcute pe care le aduce;
- "disconfortul psihic" – folosirea oricărui mijloc neviolent pentru a-i împiedica pe ceilalţi să se concentreze;
- "negocierea timpurie" – a afla până unde este dispusă partea adversă să meargă;
- "tăcerea" – un moment de tăcere declanşează de obicei intervenţia celuilalt cu date noi;
- "luarea de pauze" pentru depăşirea unui punct mort sau a unei situaţii tensionate;
- "de ce nu?" – înfruntarea părţii adverse din faza iniţială;
- "luarea temperaturii" – întâlnirile preliminare au rolul de a testa punctele de vedere ale celorlalţi;
- "favoarea personală" – accentuarea asupra disconfortului creat pe care îl produce încercarea de soluţionare soluţionării părţii componente;
- "împietrirea" – uimirea, groaza la auzirea pretenţilor celeilalte părţi;

- "copilul care învaţă greu" presupune subminarea încrederii opoziţiei că nu are informaţii suficiente;
- "d- l simpatico şi d- l dur" (unul din membrii echipei are pretenţii foarte mari, după care se retrage şi altul arată bunăvoinţă);
- "diversiunea" – sublinierea unei probleme neimportante care să abată atenţia de la adevărata problemă;
- "ceaţa" – dialogul este purtat într-un limbaj abstract pentru a crea confuzie sau a câştiga timp;
- "încă un lucru…" – anunţarea la sfârşitul negocierii a unei ultime concesii care a fost stabilită de la început;
- "rezumare incorectă" - la sfârşitul negocierii se face intenţionat o eroare în interes propriu.

Un negociator bun se axează pe interese, nu pe poziţii, tratează direct cu oamenii, insistă asupra criteriilor obiective. Pe parcursul negocierii pot interveni blocaje generate de agresivitate, neînţelegerea problemelor interculturale, neascultarea, inflexibilitatea.

Medierea reprezintă modalitatea de rezolvare a unui conflict cu ajutorul unei persoane neutre care încurajează părţile să discute şi să ajungă la o soluţie. Şi această modalitate are nişte etape: **introducerea** (mediatorul expune reguli); **prezentarea faptelor** (fiecare parte îşi prezintă viziunea, nu se permit întreruperi, mediatorul rezumă prezentările, găseşte posibile puncte de accord şi verifică dacă părţile şi-au înţeles reciproc poziţiile); **listarea soluţiilor potenţiale** (toţi se gândesc la soluţii posibile, mediatorul face o listă şi cere fiecărei părţi să-şi exprime poziţia faţă de fiecare soluţie, apoi mediatorul recapitulează soluţiile găsite şi accentuează pe cele faţă de care au fost exprimate opinii favorabile); **înţelegerea** (mediatorul ajută părţile să redacteze înţelegerea care trebuie să conţină şi măsurile care se vor lua dacă va fi nerespectată).

În rezolvarea conflictelor şcolare, mediatorul poate fi profesorul dacă există conflicte între elevi sau mediere cu parteneri egali, adică o echipă de elevi de aceeaşi vârstă cu cei implicaţi în conflict. Nu este recomandabil ca un singur elev să joace rolul de mediator. Membrii echipei trebuie să fie imparţiali, să nu discute singuri cu una din părţi şi să păstreze confidenţialitatea. O astfel de metodă uşurează găsirea unei soluţii, deoarece elevii acceptă mai uşor propuneri venite din partea celor egali cu ei.

Managementul conflictelor este un element esenţial al unui management de calitate, atât la nivelul unui grup, al unei organizaţii, cât şi la nivel social şi cultural. Datorită confruntării cu parteneri de comunicare provenind de la alte medii culturale, trebuie dezvoltată o strategie care să ţină seama de obiectivele unei organizaţii, dar şi de cultura căreia îi aparţine.

Bibliografie:

1. Kreidler, W., J., 1984, *Creative Conflict Resolution: more than 200 activities for keeping peace in the classroom*, Glenview, IL: Scott Foresman;
2. Stoica- Constantin, Ana, 2004, *Conflictul interpersonal*, Editura Polirom, Iaşi;
3. Ulrich, Cătălina, 2000, *Managementul clasei de elevi- învăţarea prin cooperare*, Editura Corint, Bucureşti.

133. CADRUL DIDACTIC ŞI PROVOCAREA PREZENTULUI

Harnagea Otilia-Maria, Şcoala Gimnazială Nr. 1, Sat Tutova

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învăţământ din România. Acest fapt a determinat şi o modificare a percepţiei cadrelor didactice asupra modului în care înţeleg să îşi exercite profesia, mai ales că în noile condiţii este nevoie de o legătură tot mai puternică între şcoală şi societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-şi exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalţi colegi cadre didactice, directorul unităţii şcolare, inspectori şcolari, părinţi.

În funcţie de experienţa fiecărui cadru didactic la catedră, de nivelul şi cerinţele educabililor acesta intervine cu noi iniţiative didactice. Acestea reprezintă idei care transformă practicele existente în noi răspunsuri sau moduri mai bine de îndeplinire a nevoilor existente în actul didactic.

Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participarea interactivă, socială, pe experimentare de situaţii de observare a realităţii, dar şi pe posibilitatea de a valorifica cele învăţate şi în viaţa de zi cu zi . De multe ori se pune problema cum pot fi motivaţi elevii, cum să fie puşi în situaţii în care să-şi testeze cunoştinţele într-un mod cât mai eficient şi nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Un exemplu de bună practică este colaborarea, cooperarea dintre cadre didactice, elevi sau familiile lor cu alte autorităţi decât cele şcolare, creând condiţiile încheierii unor parteneriate favorabile reuşitei elevilor.

Parteneriatele şcolare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să îşi perfecţioneze şi să pună în practică cunoştinţele, să participe la competiţii, excursii, schimburi de experienţe, socializând şi perfecţionându-şi competenţele de comunicare.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulţi parteneri, iar în literatura de specialitate , parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părţi decid să acţioneze împreună pentru atingerea unui scop comun. "(Cucoş, 2009)

Constantin Cucoş clasifică diferitele tipuri de parteneriat educaţional:

* în funcţie de domeniul de colaborare:
- parteneriate de realizare a unor proiecte comune de dezvoltare instituţională;
- parteneriate de dezvoltare a unor proiecte comune didactice;
* în funcţie de scopul şi obiectivele urmărite :
- parteneriate operaţionale cu proiecte concrete ca motiv al asocierii
* în funcţie de durata de desfăşurare
* *în funcţie de forma de finanţare
*în funcţie de tipul de unitate
- unitate de învăţământ; agent economic; instituţii şi organisme guvernamentale centrale/locale; instituţii nonguvernamentale. (Cucoş, 2009),

Pentru realizarea unui parteneriat de succes, sunt necesare parcurgerea unor etape precise: explorare -evaluare -planificare -formare -iniţiere -realizare -verificare -reglementare - consolidare -acţionare -implementare -evaluare.

Condiţiile realizării unui parteneriat reuşit implică:

* identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor şi comunităţii;
*găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus;
* organizarea şi conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;
*identificarea competenţelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim;
*combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor şi tehnicilor care se pot aplica diferitelor sarcini;
*utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituţiei.

Printre efectele majore pe care le produc proiectele educative, se pot menţiona :

* creşterea calităţii actului educaţional şi a rezultatelor învăţării;
*creşterea gradului de socializare şi valorizarea a elevilor;

*creşterea ratei promovabilităţii şcolare;
*ridicarea calităţii resursei umane din sistemul educaţional;
*formarea resursei umane necesare dezvoltării societăţii cunoaşterii;
*transformarea educaţiei în sursă de dezvoltare comunitară.

Proiectele de parteneriate educaţionale vizează întărirea relaţiilor dintre părinţi, elevi, dascăl şi comunitate, creşterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaţionali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relaţii de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalităţii elevului. Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorinţa de a ajuta elevii să aibă succes la şcoală şi, mai târziu, în viaţă.

Spre analiză prezint un parteneriat încheiat cu Muzeul de Istorie. în activităţile propuse şi desfăşurate în cadrul acestei colaborări, elevii clasei a IV-a descoperă îndrumaţi de muzeograf, tainele istoriei într-un mod interactiv.

Folosindu-se urme din trecut precum: podoabe, haine , vase ceramice, arme folosite la luptă sau la vânătoare, diferite filme sau scene istorice, fotografii sau înregistrări audio ajută elevii să înţeleagă şi dezvoltă dorinţa de descoperire a trecutului nostru. în urma audierii şi vizionării unor dovezi istorice, aceştia observă fapte de eroism, vitejia soldaţilor pe câmpul de luptă şi patriotismul acestora faţă de ţară, ceea ce conduce la descoperirea şi cultivarea sentimentului patriotic.

Scopul derulării acestui parteneriat este de a dezvolta elevului învăţarea prin descoperire dar şi de a-1 determina să continue această activitate în timpul liber, formându-i sensibilităţi deschise spre valorile morale, istorice şi artistice.

Pentru a ajunge la rezultate durabile, folosindu-ne de iniţiative didactice, este nevoie de colaborare, cooperare, încredere şi ajutor reciproc între cei care formează mediul educaţional.

Bibliografie

1. Miclea, M., Vlăsceanu,L., Potolea, D., Petrescu, P., Nevoi şi priorităţi de schimbare educaţională în România- fundament al dezvoltării şi modernizării învăţământului preuniversitar, 2006, www.edu.ro/index.php/genericdocs/8246.
2. Hassenforder, J., Inovaţia în învăţământ, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1976, pag. 86.
3. Bătrânu, E., Educaţia în familie, Bucureşti, Editura Politică, 1980, pag. 115.
4. Cucoş, C., (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice, Ediţia a III-a revăzută şi adăugită, Iaşi, Editura Polirom, 2009, pag. 116.

134. ACTIVITATE FRONTALĂ-ACTIVITATE INDIVIDUALĂ-ACTIVITATE PE GRUPE

Prof. Holubeanu Simona-Elena, Școala Gimnazială Nr. 38 ”Dimitrie Cantemir” Constanța
Înv. Florescu Oana, Școala Gimnazială Nr. 38 ”Dimitrie Cantemir” Constanța

Modul de organizare a procesului de învăţământ poate fi diferit, în funcţie de tipul de lecţie, de tema studiată, de caracteristicile colectivului de elevi, de disponibilitatea cadrului didactic, de mijloacele materiale de care acesta dispune. Astfel, putem vorbi despre învăţământ frontal, învăţământ individual şi învăţământ pe grupe.

Activitatea frontală presupune participarea întregului colectiv, profesorul fiind cel care îndrumă şi conduce demersul didactic, fiecare elev efectuând ceea ce i se cere de către profesor. De cele mai multe ori, lecţia nu este organizată în totalitate frontal, această modalitate fiind îmbinată cu succes cu activitatea individuală şi cea pe grupe (echipe).

Avantajele activităţii frontale sunt satisfacerea într-o măsură considerabilă a cerinţelor societăţii de cultură pentru mase, dar şi faptul că instruirea se face cu cheltuieli mai mici din partea statului şi a părinţilor. Pe de altă parte, învăţământul frontal asigură asimilarea de către elevi a cunoştinţelor esenţiale, având în vedere faptul că, de cele mai multe ori, elevii nu au capacitatea de a alege dintre conţinuturi pe acelea care au o valoare operaţională mai ridicată sau pe cele pe care le vor folosi mai târziu în însuşirea altor cunoştinţe. Astfel, activitatea frontală asigură însuşirea temeinică şi sistematică a cunoştinţelor, formarea unor priceperi şi deprinderi trainice pentru că profesorul încetineşte ritmul sau, dimpotrivă, în funcţie de complexitatea conţinutului, de capacitatea de receptare a acestuia de către elevi. Totodată, elevii au un model în persoana cadrului didactic, atât în ceea ce priveşte însuşirea unor tehnici şi instrumente de muncă intelectuală, cât şi aspectul metodic al prezentării lecţiei (alegerea şi analiza exemplelor, extragerea esenţialului, întocmirea schemelor), acestea exercitând o influenţă benefică în modul de desfăşurare a muncii independente a elevilor. De asemenea, activitatea frontală are şi considerabile efecte educative asupra elevilor, în sensul că profesorul, prin atitudinea pe care o are în legătură cu anumite valori, comportamente, persoane, influenţează pe elevi, dezvoltând sentimente, formând convingeri şi atitudini.

Învăţământul frontal dezvoltă la elevi ordinea şi disciplina, respectul faţă de adevăr, spiritul de observaţie, inventivitatea (în modul de a pune probleme noi, de a face analogii), expunerea sistematică, argumentată, precisă.

Activitatea frontală influenţează pozitiv şi formarea socială şi morală a elevilor, pentru că elevii se bucură de aceeaşi atenţie din partea cadrului didactic, creându-se astfel o ambianţă socială. Totodată se formează un fond comun de sentimente şi convingeri, precum şi bareme comune de apreciere a valorilor (morale, estetice).

Dezavantajele învăţământului frontal constau în special în faptul că, prin această modalitate, elevii nu sunt pregătiţi pentru a răspunde cerinţelor societăţii actuale, nu învaţă să colaboreze, să se adapteze şi să se cultive. Totodată, se îngrădeşte independenţa în gândire a elevului, profesorul conducându-i pas cu pas activitatea. Astfel, capacitatea de adaptare la situaţii noi este vizibil diminuată. Pe de altă parte, activitatea frontală îi obişnuieşte pe elevi să primească toate informaţiile şi de aceea ei nu sunt obişnuiţi cu tehnica studiului individual, ceea ce determină scăderea curiozităţii intelectuale. Organizarea frontală limitează participarea tuturor elevilor în cadrul lecţiei, datorită colectivelor numeroase, dar şi a diferenţelor în ceea ce priveşte inteligenţa, aptitudinile, ritmul de muncă ale elevilor. Lipsesc astfel discuţiile dintre elevi, argumentarea unor puncte de vedere care au efecte negative asupra gândirii constructive. Elevul nu este solicitat să-şi creeze un plan pe care să-l urmărească, să fie răspunzător de rezultatele obţinute, fiind obişnuit ca activitatea sa să fie mereu îndrumată, organizată, controlată.

Activitatea individuală reprezintă modalitatea de organizare prin care sarcinile şcolare sunt realizate de către fiecare elev, independent de colegii săi. Ea poate fi organizată prin teme comune pentru toţi elevii, teme diferenţiate pe grupe de nivel sau teme diferite pentru fiecare elev. Activitatea individuală se poate folosi pentru fixarea şi consolidarea cunoştinţelor, dar şi pentru

asimilarea de noi cunoştinţe. Ea poate fi independentă sau îndrumată, în ambele situaţii obişnuindu-i pe elevi cu responsabilitatea sarcinilor asumate, sporind încrederea acestora în posibilităţile personale. Totodată, fiind obişnuiţi să lucreze individual, elevii vor fi pregătiţi pentru educaţia permanentă. De precizat faptul că activitatea individuală este folosită în mare măsură în cazul claselor cu predare simultană.

Pentru a putea folosi această modalitate de organizare a activităţii este necesară, în primul rând, cunoaşterea temeinică a fiecărui elev în ceea ce priveşte aptitudinile şi interesele, caracteristicile proceselor intelectuale, afective şi volitive, dar şi nivelul pregătirii anterioare. Din partea elevilor, se presupune însuşirea unor tehnici de muncă intelectuală (folosirea manualului, a dicţionarelor, a fişelor, hărţilor, planşelor etc.). Folosită în aceste condiţii, activitatea individuală are numeroase avantaje, dintre care menţionăm evidentele valenţe formative (permite asimilarea temeinică de cunoştinţe, formarea unor priceperi şi deprinderi, dezvoltă procesele gândirii, permite însuşirea unor strategii de învăţare euristică şi de muncă individuală). De asemenea, lucrul individual permite munca de investigare şi îl pregăteşte pe elev pentru educaţia permanentă.

Dintre limite, amintim izolarea de grup a elevilor care lucrează individual, precum şi influenţa minimă a cadrului didactic, lipsind de multe ori modelul de care elevii, (mai ales în ciclul achiziţiilor fundamentale) au nevoie. Dacă avem în vedere şi faptul că organizarea acestei modalităţi de lucru necesită destul de mult timp (mai ales în cazul lucrului diferenţiat), dar şi costuri suplimentare, susţinem încă o dată ideea îmbinării activităţii individuale cu cea frontală şi cea pe echipe.

Activitatea în echipe (pe grupe)

O altă modalitate de organizare a procesului învăţării este activitatea în echipe (grupe). Echipa este un colectiv format din 4-6 membri care au de îndeplinit o sarcină comună. Pentru aceasta, este necesară alcătuirea unui plan, împărţirea rolurilor, decizia fiind una colectivă, iar rezultatele, rod al cooperării. Astfel, prin munca în echipă, elevii dobândesc experienţa de a colabora, de a primi şi oferi sugestii, dar, în acelaşi timp, se constată şi o dezvoltare a personalităţii individuale. Activitatea pe grupe este eficientă mai ales în clasele în care elevii au niveluri şi aptitudini eterogene. Prin aceasta, elevii au posibilitatea de a se îmbogăţi prin ceea ce le oferă grupul, dobândind totodată capacitatea de a colabora, de a primi şi a da sugestii, echipa fiind o adevărată şcoală a democraţiei. Munca în echipă creează elevului o gândire flexibilă, obişnuindu-l cu schimbul de idei, fapt ce îl va ajuta mai târziu, în societatea ce se caracterizează printr-o rapidă succesiune de schimbări.

Asupra vârstei indicate pentru lucrul pe grupe, Jean Piaget precizează faptul că este indicat ca acesta să nu aibă loc înainte de 7-8 ani, deoarece până în acest moment gândirea copilului este egocentrică, el nefiind interesat de a-şi justifica punctul de vedere, dar nici de a-l asimila pe al celorlalţi. După această vârstă însă este chiar necesară pentru maturizarea gândirii individului, până pe la 14-15 ani, când se constituie gândirea formală. Colaborarea, schimbul de idei, controlul reciproc au un rol important în formarea şi dezvoltarea grupărilor operatorii, a logicii.

Intrarea în şcoală oferă copilului posibilitatea de a stabili noi relaţii. El trebuie să se facă acceptat de colegi ca partener. În formarea grupurilor, în afara factorilor externi, cu rol foarte important până la această vârstă, printre motivele apropierii, un loc din ce în ce mai important îl ocupă factorii interni, ca şi alăturarea în bancă, amintiri comune, dar şi relaţiile dintre părinţii elevilor. Apare tot mai frecvent dorinţa formării şi integrării într-un grup.

Avantaje**:**

- oferă fiecărui elev posibilitatea de a participa activ la procesul instructiv-educativ, punând accentul pe aspectul formativ al acestuia;
- oferă fiecărui participant posibilitatea de a fi apreciat măcar de colegii din grupul său;
- muncă în echipă dezvoltă/formează o serie de procese pozitive ale personalităţii (spirit de întrajutorare, capacitate de analiză şi sinteză, spirit organizatoric, abilitate în exprimare şi altele);
- oferă posibilitatea alcătuirii unor lucrări exhaustive şi de calitate ridicată;
- antrenează şi stimulează elevii, alungă pasivitatea şi monotonia;
- incită la analiză şi dezbatere;

- oferă, pe lângă informaţii cognitive, posibilitatea observării discrete a comportamentului elevilor.

Dezavantaje/limite:

- ar putea întreţine pasivitatea introvertiţilor şi chiar a elevilor care se subestimează şi sunt lipsiţi de prieteni;
- greşelile grupului sunt penalizate mai drastic decât greşelile individului, nota grupului fiind şi nota componenţilor lui;
- ar putea duce la dependenţă (individul să nu mai aibă încredere în propria-i părere, să simtă nevoia să se consulte cu alţii, să fie aprobat sau nu...) şi dificultăţi când ar fi nevoit să participe la examene, concursuri individuale;
- dacă este des folosită, ar putea duce la învăţarea pe fragmente a lecţiilor şi la indicarea unui rezultat artificial;
- liderul ar putea umbri personalitatea elevilor care se subestimează, creându-le impresia inutilităţii intervenţiei lor.

Se cuvine a lua în discuţie două aspecte care se pot constitui, după caz, în avantaje sau dezavantaje.

Faptul că nota grupului este şi nota fiecăruia dintre membrii care îl alcătuiesc comportă o dublă interpretare:

- pentru elevii silitori, obişnuiţi cu note mari şi foarte mari, amendarea mai exigentă a greşelilor poate face ca rezultatele lor, oglindite de notă să fie mai scăzute. De asemenea, uniformizarea rezultatului în cadrul unui grup tematic poate constitui şi el un motiv de respingere a metodei şi de interpretare a dezavantajelor.
- pentru elevii cu performanţe scăzute (şi obişnuiţi cu note mici) rezultatul înregistrat acum constituie un progres nu doar în ceea ce priveşte notarea, ci şi în ceea ce priveşte acumularea de cunoştinţe.

O a doua problemă situată la limita dintre avantaj şi dezavantaj este legată de faptul că liderul este investit cu puterea de a lua o decizie în cazul în care numărul opiniilor divergente este egal. Acest lucru constituie un avantaj pentru cei care se înşeală într-o apreciere (şi această apreciere nu este consemnată), dar constituie un dezavantaj în cazul în care liderul optează pentru o opinie eronată (cei care au dreptate nefiind suficient de persuasivi). Aceasta problemă ar putea fi soluţionată prin consemnare a ambelor păreri şi a adepţilor fiecăreia dintre ele, ceea ce presupune însă o sciziune la nivelul grupului.

Bibliografie:

1. Ţârcovnicu, Victor, *Învăţământ frontal, învăţământ individual, învăţământ pe grupe*, EDP, Bucureşti, 1981
2. Casangiu, Larisa-Ileana, *Eficientizarea metodelor moderne de predare-evaluare la lecţiile de limba şi literatura română,* în „Dialoguri didactice”, nr.2, 2001, Centrul *Educaţia 2000+*

135. ROLUL FORMATIV AL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE

Prof. pt. înv. primar: Hrișcu Livia -Daniela
Liceul Teoretic„V. Alecsandri” Săbăoani, jud. Neamț

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi! Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze!” **(Maria Montessori – „Descoperirea copilului”)**

Şcoala, oricât de bine ar fi organizată, oricât de bogat ar fi conţinutul cunoştinţelor pe care le comunicăm elevului, nu poate da satisfacţie setei de investigare şi cutezanţă creatoare, trăsături specifice copiilor.

Ei au nevoie de acţiuni care să le lărgească lumea lor spirituală, să le împlinească setea lor de cunoaştere, să le ofere prilejul de a se emoţiona puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-şi forma convingeri durabile.Ideea de activitate extracurriculară a apărut în contextual reorganizării sistemului global de învăţământ, care mizează – cu rare excepţii – pe formativ, în detrimentul informativului specific învăţământului de tip tradiţional. În plus, vorbim de necesitatea învăţării pe parcursul întregii vieţi (*life-long learning*) sau a educaţiei permanente. Educaţia de tip extracurricular nu vine să răstoarne un sistem de valori, să contravină educaţiei de tip curricular încetăţenite, ci o completează, făcând-o mai atractivă pentru educabili şi mai eficientă.

Activităţile extracurriculare nu se rezumă la spaţiul şcolar, la fel cum nu se rezumă nici la spaţiul extraşcolar. În sens larg, educaţia extracurriculară este un tip de educaţie care transcende procesul de învăţământ şi implică – conform UNESCO – două aspecte:

- **educaţia de tip informal** – educaţia individului sub influenţa mediului socio-cultural cu care intră în contact;
- **educaţia de tip non-formal** – educaţia realizat în sânul sistemului de învăţământ sau în instituţii sau organizaţii cu caracter educativ (biserici, biblioteci, cenacluri, case de cultură, cluburi studenţeşti, cercuri – literare, ştiinţifice, de arte plastice ş.a. – săli de dans, săli de sport, tabere şcolare etc.).

Toate acestea urmăresc la individ formarea unor abilităţi şi competenţe de tip atitudinal, comportamental şi social, altele decât cele dobândite pe plan formal, dar corelate cu acestea în vederea unei mai bune adaptări în comunitate şi în societatea globală şi, de ce nu, pentru satisfacţii personale.

Activitățile extrașcolare contribuie la formarea personalității elevului. Sunt importante și utile. Dar sunt anumite aspecte care ar putea să influențeze succesul acestora, printre acestea numărându-se: desfășurarea acestora după programul de studiu, când elevii sunt deja obosiți sau înainte și aceștia nu se mai pot concentra la ore. Deci, programul elevului este mai încărcat. Profesorii caută soluții pentru valorificarea lor: urmăresc programul elevului din ziua respectivă, cât a avut de învățat sau de scris. Dar, este suficient? Întrebând elevii despre aceste aspecte, au recunoscut că este destul de greu să desfășori multe activități extrașcolare, pentru că programa școlară este încărcată. Se pune întrebarea: cum îi determinăm pe elevi să se implice în desfășurarea activităților extrașcolare?

Emoţiile şi bucuriile comune trăite cu prilejul organizării unor astfel de activităţi contribuie la închegarea colectivului, la întărirea relaţiilor de prietenie între copii, ceea ce le demonstrază valoarea educativă. De asemenea, energia nervoasă a copiilor se reface prin buna dispoziţie obtinută în cadrul acestora, prin relaxarea lor, având consecinţe pozitive în disciplinarea copiilor.

Creativitatea copiilor este stimulată încă de la vârsta preşcolară şi este continuată la şcoală prin practicarea unor jocuri specifice vârstei acestora.Se ştie că jocul este esenţa şi raţiunea de a fi a copilăriei. Prin joc, copilul aspiră la condiţia adultului. Jocul socializează, umanizează, prin joc se

realizează cunoaşterea realităţii. Se exersează funcţiile psihomotrice şi socioafective, el are rolul de a bucura, destinde, delecta, de a crea confort spiritual, de a compensa terapeutic tensiunea şi neîmplinirile individuale.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea dau posibilitatea copiilor să demonstreze practic ce au învăţat la şcoală, acasă, ce au văzut în vizite, să deseneze diferite aspecte, să demonteze jucării.

De-a lungul anilor, activitățile extrașcolare au luat forme variate, toate având ca scop învățarea nonformală și petrecerea în mod plăcut a timpului liber. Prin aceste activități, care cuprind domenii și arii foarte mari, elevii își pot dezvolta anumite competențe și abilități necesare unei bune dezvoltări armonioase pentru o integrare în societate. Când vorbim de activități extrașcolare, ne referim la acel program la care elevul participă după ore și ar trebui să facă acest fapt cu plăcere deoarece scopul este acela de a-i forma abilitățile necesare unei bune dezvoltări, formării personalității elevului care își va găsi prin acestea înclinațiile, talentul și domeniul în care ei vor fi performanți.

Activităţile extracurriculare, aşa cum o arată însuşi denumirea, se desfăşoară în afara orelor de clasă obişnuite. Aceste activităţi trebuie organizate şi desfăşurate în aşa fel încât să nu perturbe procesul de învăţământ şi este necesar să răspundă nevoilor recreative şi formative ale elevilor. Aceasta implică faptul că elevii vor fi consultaţi în prealabil cu privire la natura şi scopul unei anumte activităţi pentru a se evita orice abuz pornit din entuziasmul unora de a efectua activităţile numai pentru a evidenţia cu orice preţ un anumit elev sau grup de elevi, pentru interesul personal sau pentru un presupus interes al şcolii aflate în competiţie cu alte şcoli atunci când nu este cazul (de exemplu, când nu este vorba de olimpiade, concursuri pe meserii, concursuri cu caracter literar, artistic, ecologic etc.).

Consilierului şcolar îi revine importantul rol de a descoperi printre elevi pe aceia cu talente deosebite şi competenţe în anumite domenii (literatură, muzică, arte plastice, sport, meteşuguri etc.) şi să-i orienteze pe aceştia în vederea valorificării acestor talente şi competenţe în cadrul activităţilor extracurriculare, mai ales dacă instituţia de învăţământ nu este una de tip vocaţional. Consilierul şcolar va colabora îndeaproape cu dirigintele clasei elevului dotat, cu părinţii acestuia, cu colegii, cu profesorii care predau la clasa sa pentru a-l mobiliza în vederea manifestării la cote înalte în timpul activităţii respective. Dacă de pildă la anumite clase se descoperă copii cu înclinaţii spre arta teatrală, este indicat de a se forma o trupă de teatru a şcolii respective care să-i cuprindă, pe cât posibil, pe cât mai mulţi dintre aceştia. La fel se poate proceda cu elevii talentaţi la muzică sau cu elevii inimoşi şi activi dispuşi să întreprindă activităţi de voluntariat.

În orice domeniu este necesar să cunoști materialul de prelucrat, astfel încât să poți utiliza uneltele adecvate pentru finalitatea dorită. În domeniul educației, această identificare trebuie făcută foarte atent, cu atât mai mult cu cât „materialul” este unul uman, prin urmare individual, de cele mai multe ori chiar imprevizibil.

În fiecare școală se urmează un curriculum unitar; prin curriculum unitar se înțelege rutina cursurilor care are ca finalitate o examinare publică (teste naționale, bacalaureat). Prin urmare, elevii învață mult pentru a avea rezultate bune și a promova. Dar este suficient în ceea ce privește formarea personalității tinerilor, a celor care vor participa activ la cerințele societății actuale? Să presupunem că există un elev care are rezultate foarte bune, dar nu se poate exprima liber, este emotiv; în acest caz, elevul va trebui, pe viitor, să aplice pentru un loc de muncă, să participe la diferite interviuri la care, cel mai probabil, va fi respins. Mai sunt și cazurile elevilor cu un potențial crescut față de învățătură, dar care sunt total dezinteresați de activitățile în aer liber, prin urmare sunt inactivi din punct de vedere fizic. Pe lângă studiu, tinerii trebuie să mai fie și conștienți de lumea exterioară și de ce se întâmplă în jurul lor. Cu alte cuvinte, dezvoltarea individului trebuie să să facă pe cele două planuri: intelectual și fizic.

Activitățile „de după ore” sunt foarte utile pentru majoritatea elevilor, cu atât mai mult cu cât sunt unii dintre ei care nu au cea mai bună viață de familie. În cazul unui astfel de tânăr, activitățile extracurriculare sunt binevenite deoarece îi pot schimba optica asupra vieții și îl pot orienta spre un

drum mai bun. Dacă acasă îi lipsește „mentorul”, persoana care să îl ghideze, tânărul va căuta unul afară, așa că este indicat să fie un adult responsabil, un profesor, un îndrumător.

Un alt aspect pozitiv al activităților extracurriculare este faptul că îl fac pe individ mai responsabil, iar această responsabilitate îl pregătește pentru viitor. De asemenea, implicarea în activități extracurriculare ajută individul să întâlnească oameni noi, cu experiențe diferite, îl ajută să-și facă prieteni, să socializeze, acest aspect fiind foarte important în cazul tinerilor care întâmpină dificultăți de comunicare cu semenii lor.

Astfel de activități sunt de o reală importanță cu atât mai mult cu cât trăim într-o lume dominată de mass media, referindu-ne aici la televizor, calculator și internet, care nu fac altceva decât să contribuie la transformarea copiilor noștri în niște persoane incapabile de a se controla comportamental, emoțional.

Activitățile extracurriculare sunt variate, astfel încât tinerii pot fi implicați, în funcție de interesele fiecăruia. Nu este necesar ca elevii să exceleze în aceste activități, atâta timp cât la sfârșit asimilează niște experiențe noi care îi vor ghida mai departe.Acest tip de activităţi sunt de o mare diversitate şi se pot organiza şi desfăşura într-o mare varietate de moduri. Putem vorbi de exemplu de scenete, activităţi de voluntariat, vizite la instituţii de cultură, activităţi de voluntariat, activităţi cu scop ecologic, excursii tematice etc. În fiecare şcoală există persoane care se ocupă în mod special cu organizarea şi desfăşurarea acestor activităţi. Unele dintre acestea – precum scenetele sau concertele – implică doar copiii şi coordonatorul de activităţi, dar altele, precum proiectele mai ample, colocviile, mesele rotunde, sesiunile de comunicări ştiinţifice – pot implica atât elevii cât şi diriginţii, alte cadre didactice, părinţii elevilor, consilierii pentru educaţia permanentă, profesorii consilieri şi chiar membri ai conducerii şcolii şi reprezentanţi ai comunităţii locale.

În ultimul timp în şcoli se stabileşte şi o comisie specială de activităţi extracurriculare, din care pot să facă parte orice cadru didactic, inclusiv consilieri şcolari etc. Toţia aceştia fac front comun în mobilizarea elevilor – în fond, ei sunt principalii beneficiari ai acestor tipuri de programe – şi pun la punct resursele necesare după cum urmează:

- spaţiul unde se va desfăşura o aunumită activitate extracurriculară (resursa materială);
- programul activităţii, perioada de desfăşurare (resursa timp);
- fondurile necesare organizării şi desfăşurării în bune condiţii a activităţii în cauză (resursa financiară);
- elevii şi celelalte persoane participante, numărul şi calitatea invitaţilor (resursa umană);

Iată câteva tpuri de activităţi extracurriculare care se pot realiza cu succes în şcoală:

- serbările cu ocazia unor evenimente deosebite;
- vizite la diverse instituţii sociale şi culturale;
- activităţi cu caracter ecologic;
- activităţi de tipul „Campania noastră anti-fumat” sau „Să spunem NU drogurilor”;
- activităţi de tip voluntariat;
- excursii tematice;
- activităţi tip „Zilele porţilor deschise” sau „Student pentru o zi”.

La toate aceste activităţi elevii pot participa, în funcţie de vârstă, interese etc. şi singuri, dar şi sub supravegherea unor cadre didactice competente, care-i pot proteja şi-i pot îndruma să se manifeste adecvat şi să înţeleagă mai bine ceea ce experimentează.

Atât elevii cât și părinții acestora pot fi invitați să participe la activități care implică lectura, dezbaterea și discuțiile de grup care îi vor ajuta să achiziționeze deprinderi în comunicare.

Tinerii care au ca preocupări dansul sau muzica pot să participe la diferite competiții de acest gen. Acest lucru, nu numai că le oferă o alternativă la viitoarea carieră, dar îi ajută să capete încredere în ei înșiși.

Sunt elevi care studiază mult, dar sunt o serie de lucruri care pot să nu le fie clare. Cu ajutorul unor concursuri, ei pot acumula informații pe care nu le aveau înainte.

Studiul este important, dar la fel este și „jocul”. Sportul este necesar în dezvoltarea corpului și a minții, mai mult, el învață individul ce înseamnă spiritul de echipă, corectitudinea și toleranța.

Elevii trebuie să participe de asemenea la diferite activități care militează pentru sănătate, protejarea mediului etc., astfel încât ei să devină activi în problemele societații actuale. De asemenea, elevii trebuiesă fie pregătiți pentru situații limită. Astfel, ei ar trebui să știe cum să ofere primul ajutor și cum să-l primească, în diferite cazuri (cutremur, incendiu, accident etc), întregul proces și tehnicile folosite.

În final, atât activitățile curriculare cât și cele extracurriculare nu trebuie doar să educe pe tineri în spiritul societății actuale, ei trebuie să fie învățați și să se adapteze. Astfel, ei vor fi pregătiți pentru o lume care nu va mai fi „a noastră”, ci va fi „a lor”.

Bibliografie:

1. **Cărăşel, Aurel**,**Lazăr Viorel**, - “*Psihopedagogia activităţilor extracurriculare”*, Ed. Arves, Craiova, 2007
2. **Crăciun, Corneliu**–, “*Metodica predării limbii și literaturii române în gimnaziu și în liceu*”, Editura Emia, Deva, 2011
3. **Ionescu, M.; Chiș, V.** – “*Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire”*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001
4. **Matetovici Elena – “***Şcoala nonviolenţei. Îndrumar de activităţi şcolare şi extraşcolare în domeniul dezvoltării abilităţilor de viaţă ale elevilor”*, Ed. Zeit, Brăila, 2011

136. INIȚIATIVE DIDACTICE ÎN VEDEREA ÎMBUNĂTĂȚIRII PERFORMANȚELOR ȘCOLARE

Iagăr Florina Monica
Școala Gimnazială nr.3, Calea Mare

Educația însumează acțiunile deliberate sau nedeliberate, explicite sau implicite, sistematice sau nesistematice de modelare și formare a omului din perspectiva unor finalități racordate la reperele socio-economico-istorico-culturale ale arealului în care se desfășoară. De asemenea educația reprezintă un ansamblu de influențe care contribuie la formarea omului, respectiv acțiunea de modelare a naturii umane în direcția realizării unor finalități în temeiul unor valori sociale acceptate.

Pentru a pune bazele unui învățământ de calitate este necesar ca școala românească să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă ca temei de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să rămână locul în care elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci pe formare, integrare și relaționare.

Activitatea de la clasă se desfăşoară pe baza unor finalităţi, prin intermediul unor metode şi procedee, apelând la o serie de mijloace tehnice de realizare, iar rezultatele sunt verificate şi evaluate prin strategii specifice. Realizarea cu succes a activității depinde însă de metodele și mijloacele care fac posibilă atingerea finalităților educaționale.

Metoda de instruire reprezintă drumul sau calea de urmat în activitatea comună a cadrului didactic și a elevilor în vederea realizării obiectivelor instruirii. În baza funcțiilor specifice pe care le îndeplinește la nivel cognitiv, formativ-educativ, motivațional, instrumental și informativ, metoda se corelează cu celelalte componente ale instruirii, devenind astfel o cale eficientă de desfășurare a procesului de predare-învățare-evaluare.

Modernizarea procesului de învățământ face posibilă schimbarea mentalității și formarea unor dascăli flexibili, care să facă față noilor cerințe și care de asemenea să stimuleze elevii, să le stârnească curiozitatea, să îi scoată din zona de confort, deschizându-le noi orizonturi. Dacă până acum cadrul didactic conducea activitatea în stil tradițional, acesta fiind în centrul atenției, utilizând metode interactive, accentul se mută de pe cadrul didactic pe elev. Acestea le oferă elevilor posibilitatea de a intra într-o zonă a necunoscutului, într-o aventură a descoperririi de noi cunoștințe și deprinderi, fiind participant activ.

Metodele activ-participative pun accentul pe cooperare, implicându-i pe elevi în actul didactic şi formându-le acestora capacitatea de a emite opinii și aprecieri asupra fenomenelor studiate. Principalele metode care pun accentul pe cooperare și pe dezvoltarea multilaterală a elevului sunt: Mozaicul, Explozia stelară, Cubul, Turul galeriei, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Schimbă perechea, R.A.I, Știu/Vreau să știu/Am învățat, Philips 6/6, Eseul de cinci minute, Tehnica acvariului, Diagrama Venn. Acest tip de metode contribuie la:

- exersarea limbajului sub aspect fonetic, lexical și gramatical;
- dezvoltarea unor procese psihice: gândirea, atenția, imaginația, memoria;
- dezvoltarea operațiilor gândirii: analiză, sinteză, comparație, abstractizare, generalizare, clasificare;
- dezvoltarea încrederii în forțele proprii;
- cultivarea spiritului de observație;
- formarea deprinderii de cooperare între elevi.

Mijloacele didactice reprezintă un ansamblu de resurse materiale și tehnice, care facilitează transmiterea de cunoștințe, formarea de priceperi, deprinderi și competențe, evaluarea unor achiziții și realizarea unor aplicații practice în cadrul procesului instructiv-educativ. Acestea sprijină cunoașterea aspectelor realității, oferă informații variate, realizează mai eficient obiectivele stabilite, devin instrumente ale cadrului didactic și ale elevilor, devin tehnici de învățare activă pentru elevi.

Cu cât mijloacele didactice sunt mai atractive, cu atât interesul elevilor crește, făcând posibilă realizarea cu succes a obiectivelor stabilite. Pentru ca elevii să participe în mod activ la desfășurarea lecției se pot utiliza: machete, mulaje, tablă interactivă, prezentare power-point, aparate de laborator, filme documentare, platforme web, video-proiector.

Pentru integrarea mijloacelor didactice în activitate trebuie avută în vedere valoarea lor psihopedagogică. Fiind instrumente pedagogice, ele au menirea de a optimiza comunicarea între cadrul didactic și elevi. Valoarea acestora rezultă din eficiența de care dau dovadă în ceea ce privește transmiterea și asimilarea mijloacelor didactice. Alegerea acestora depinde de capacitatea cadrului didactic de a opta pentru un mijloc de învățare care să asigure însușirea conștientă a informațiilor de către elevi. Mijloacele de învățământ au rolul de a transmite noile informații, precum și formarea unor aptitudini și deprinderi intelectuale.

În consecință, cadrul didactic trebuie să utilizeze metode și mijloace variate, adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii vor fi puși. Utilizarea metodelor interactive alături de mijloacele didactice adecvate încurajează participarea activă a elevilor, inițiativa și creativitatea. În prezent este nevoie de o școală care să-i pregătească pe elevi pentru viitor, punându-se accent pe dezvoltarea capacității de comunicare. Prin urmare, cadrul didactic trebuie să coopereze cu elevii, să devină un model pentru aceștia și să se implice în deciziile educaționale, asigurând un învățământ de calitate.

Bibliografie:

- Cerghit Ioan, Metode de învățământ, Iași, Editura. Polirom, 2006, p. 276;
- Nicola Ioan, Tratat de pedagogie școlară, București, Editura Aramis, 2003, p. 441;
- Ionescu Miron, Radu Ioan, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001, p. 213.

137. MODERNIZAREA ȘI EFICIENTIZAREA STRATEGIILOR DIDACTICE APLICATE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. Ignat Daniela Mariana
Școala Gimnzială Nr. 86

Auzim din ce în ce mai mult în ultima perioadă de managementul calității în învățământ.

Implementarea unui sistem de management al calității în învățământul preuniversitar necesită organizarea unui mediu de învățare interactiv care să faciliteze participarea elevilor la procesul propriei formări. Profesorul trebuie să devină din furnizor de informații, un coparticipant la activitățile de învățare și formare, un ghid, un îndrumător, procesul de învățământ devenind astfel stimulativ. Strategiile didactice la care recurge cadrul didactic ar trebui alese cu mare abilitate pentru a spori atractivitatea actului didactic.

Strategia didactică a avut de-a lungul timpului, mai multe definiții.

Eugen Noveanu, ne oferă o definiție obiectivă: *Prin strategie didactică înțelegem un ansamblu de decizii vizând desfășurarea procesului instructiv-educativ,în vederea atingerii unor obiective, decizii adecvate situației concrete (factorilor care influențează asupra rezultatelor proiectate).* (1)

Romiță Iucu afirmă că *Strategiile de instruire sunt elemente complexe ale realităţii pedagogice; ele se clasifică după criterii diverse (după domeniul activităţilor instrucţionale predominante: cognitive, psihomotorii, afectiv-motivaţionale, combinatorii; după logica gândirii: inductive, deductive, analogice, transductive, mixte; după gradul de structurare a sarcinilor de instruire: algoritmice, nealgoritmice, euristice ş.a.).* (2)

Cadrele didactice sunt invitate să abordeze metodele interactive, modele moderne de stimulare a învățării și dezvoltării, în vederea favorizării schimbului de idei, cunoștințe, experiențe. Învățarea ar trebui realizată prin colaborare, comunicare, confruntare de idei, opinii și argumente, prin interacțiune socială. Toate acestea presupun din partea cadrului didactic receptivitatea la nou, dorința de autoperfecționare, flexibilitate și creativitate.

În acest fel se urmărește formarea celor opt competențe cheie care definesc profilul de formare al absolventului ciclului primar.

Spre exemplu, strategiile didactice specifice disciplinelor Comunicare în limba română și Limba și literatura română au la baza proiectării activităților de învățare pentru realizarea competențelor de comunicare o metodologie interactivă.

În activitatea de predare-învățare copilul este provocat să participe, să întâlnească probleme şi situaţii de învăţare menite să-l determine să descopere soluţii plauzibile. Se remarcă faptul că rolul profesorului este acela de stimulare şi dirijare a actului didactic. Elevul este învăţat să coopereze, să se autodisciplineze. Modalităţile de organizare a activităţii vor fi strategiile didactice interactive de grup. Prin acestea se înlesnesc schimburile interrelaţionale, relaţiile interumane de cooperare şi competiţie constructivă. Condiţia unei învăţări temeinice este directa implicare în sarcină.

Pentru a alege strategii didactice pe care să le folosim la clasa pregătitoare trebuie să respectăm câteva principii de bază (3):

➢ *Folosirea nonverbalului pentru intuirea conceptelor– se aplică, fie că e vorba de nume de obiecte sau de acţiuni, fie că e vorba de filtre de comunicare de tipul funcţiilor limbii / actelor de vorbire.*

➢ *Abordarea ludică– toate activităţile didactice ar trebui să se deruleze sub forma unei suite de jocuri sau antrenamente amuzante.*

➢ *Învăţarea în context– dezvoltarea competenţelor de comunicare are loc în contexte de comunicare şi cu un scop inteligibil copiilor pentru că oricine învaţă mult mai bine dacă înţelege de ce învaţă ceea ce învaţă.*

La clasa pregătitoare predominantă este activitatea de comunicare în cadrul acestei ore. Pentru a eficientiza procesul educativ sunt recomandate câteva activități atractive pentru elevi:
-trasarea elementelor /literelor/ cifrelor pe diferite suporturi ca: tăviță cu mălai, nisip, făină;
-realizarea literelor din diferite materiale: sârmă pluşată, plastilină, ceară etc.;
-ştampilarea literelor cu diferite suporturi din natură (ex. cartof);
-redarea chipului literelor;
-umplerea contururilor literelor cu diferite materiale (hârtie creponată, mălai, făină, boabe de porumb etc.);
-*scrierea* literelor/cifrelor din bețe, frunze, castane, boabe de fasole.

Am aplicat la clasă toate aceste activități. Copiilor şi s-au părut amuzante şi interesante. O impresie deosebită le-a lăsat-o lucrul cu ceara naturală. Am discutat despre proprietățile acesteia şi despre albine. Li s-a părut foarte amuzant să încălzească ceara şi să modeleze din ea ceea ce doresc, mai ales că aceasta este foarte maleabilă, miroase frumos şi nu lasă urme. Literele/cifrele făcute de ei le-au lăsat, pe lângă impresia vizuală şi o impresie olfactivă deosebită. Au cerut de fiecare dată când am ajuns la o cifră/literă nouă să lucrăm cu ceara.

Foarte plăcute au fost şi activitățile cu materialele din natură. Am ieşit cu elevii în curtea şcolii şi am realizat din frunzele toamnei diferite litere/cifre. Şi-au lăsat unii altora mesaje pe aleile şcolii, relațiile dintre ei devenind astfel mai strânse. Mai dificil a fost la realizarea ştampilelor din cartofi. Am sculptat în cartofi literele şi am realizat ştampile divers colorate. Până la urmă am reuşit să facem litere foarte frumoase.

Important este ca elevul să participe cu drag la activități. Depinde de cadrul didactic să facă din actul educațional un moment de neuitat pentru copii, astfel încât elevii să învețe prin implicare activă şi ludică .

Bibliografie:

(1)Program de formare continuă a cadrelor didactice- „Curriculum relevant, educație deschisă pentru toți” - CRED Cod SMIS 2014+: 118327 Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capital Uman 2014-2020, suport de curs, M2-CLR-LLR, p. 19
(2)Romița Iucu*, Instruirea Şcolară. Perspective teoretice şi aplicative*, Editura Polirom, Iaşi, 2008, p. 86.
(3)Adalmina Ungureanu, *Metodica studierii limbii şi literaturii române-învățământul primar*, Editura AS S, Iaşi, 2003,p.205;

138. STRUCTURI OPERAŢIONALE PENTRU DEZVOLTAREA CALITĂŢII MOTRICE – ÎNDEMÂNAREA

Autor: Prof. înv. primar Ilie Manuela- Ecaterina
Şcoala Gimnazială Nr. 38 „Dimitrie Cantemir” Constanţa

Cunoscând complexitatea îndemânării ca fiind un cumul de calităţi, învăţătorul poate selecţiona, programa şi aplica cu mai multă uşurinţă mijloacele care o pot influenţa.

Pentru a folosi în mod organizat cele mai eficiente sisteme de acţionare pentru dezvoltarea îndemânării am întocmit o proiectare calendaristică în sistem, ţinând cont de cerinţele programei pentru clasa a II-a, de particularităţile biologice şi psihice ale eşantionului experimentat, de baza materială a şcolii şi de obiectivele educaţiei fizice la clasa a II-a. Sistemul de lecţii a cuprins între 8-10 lecţii, deoarece durata momentului de dezvoltare a calităţilor motrice este mult mai mare decât a celui de consolidare a deprinderilor motrice de bază.

Probele de control au fost efectuate după un sistem de 5-6 lecţii. Testările iniţiale şi cele finale nu au fost considerate ca norme de control pentru notarea elevilor.

Complexele de dezvoltare fizică cu exerciţii libere şi cu obiecte, legările de elemente executate pe fond muzical, jocurile, ştafetele şi parcursurile aplicative le-am ales în concordanţă cu conţinuturile şi obiectivele lecţiilor.

Astfel, momentul de consolidare a cuprins o ştafetă sau parcurs aplicativ, mai simplu sau mai complex, în funcţie de deprinderile motrice consolidate, în aşa fel încât, în timpul execuţiei îndemânarea să atingă un nivel optim, în regimul celorlalte calităţi motrice.

Complexele de dezvoltare fizică care conţin exerciţii ce pot influenţa dezvoltarea îndemânării le-am programat în toate verigile lecţiei, începând cu cele libere, continuând cu cele executate cu obiecte şi terminând cu legările de elemente. Execuţiile au fost însoţite de fond muzical ceea ce a făcut să fie mai atractiv pentru copii. Pe măsură ce exerciţiile au fost însuşite, în efectuarea lor s-au introdus schimbări privind creşterea complexităţii lor, limitarea spaţiului, utilizarea altor poziţii iniţiale pentru ca îndemânarea să fie solicitată la indici sporiţi.

Structurile operaţionale alese şi incluse în experiment sunt atractive, dinamice, accesibile vârstei de 8-9 ani şi cu influenţă însemnată atât asupra îndemânării, cât şi asupra celorlalte calităţi motrice.

Complex de dezvoltare fizică - exerciţii libere

Nr. crt.	Elemente de conţinut		Dozare	Formaţii
Ex.1	P.I. T_1 T_2 T_3 T_4	Stând pe genunchi, aşezat pe călcâie; Aplecarea capului înainte; Revenire; Extensia capului cu atingerea cefei de spate; Revenire.	4×4	
Ex.2	P.I. T_1 T_2 T_3 T_4	Stând depărtat mâinile pe umeri; Aplecarea capului lateral stânga; Revenire; Aplecarea capului lateral dreapta; Revenire.	4×4	
Ex.3	P.I. T_1 T_2	Stând; Ridicare pe vârfuri cu braţele sus; Coborâre pe călcâie cu ducerea braţelor prin lateral la spate; Aplecarea trunchiului înainte cu	4×4	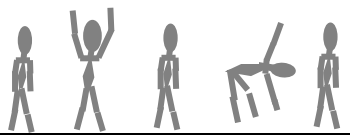

	T_3 T_4	ducerea braţelor lateral; Revenire.		
Ex.4	P.I. T_{1-2} T_{3-4}	Stând Deplasare doi paşi lateral dreapta cu rotarea braţelor înainte la fiecare pas; Deplasare doi paşi lateral stânga cu rotarea inversă a braţelor la fiecare pas.	4×4	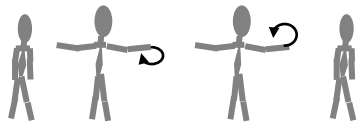
Ex.5	P.I. T_{1-4} T_{5-6} T_{7-8}	Stând depărtat, braţele îndoite la nivelul pieptului cu pumnii strânşi. „Morişca” înainte întinderea energică a braţului drept înainte desfacerea pumnului, Revenire; Idem cu braţul stâng, revenire.	4×8	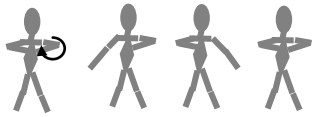
Ex.6	P.I. T_{1-2} T_{3-4} T_{5-6} T_{7-8}	Stând pe genunchi, aşezat pe călcâie. Răsucirea trunchiului spre dreapta cu prinderea mâinilor deasupra capului; Idem spre stânga; Extensia trunchiului; Aplecarea trunchiului cu atingerea solului cu pieptul	4×8	
Ex.7	P.I. T_{1-2} T_{3-4}	Stând. Fandare spre stânga cu ducerea mâinii stângi la umărul drept pe după cap, braţul drept lateral, revenire; Idem, spre dreapta, cu revenire	4×4	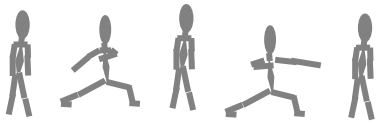
Ex.8	P.I. T_{1-8}	Stând depărtat cu braţele pe lângă corp. Sărituri succesive pe fiecare picior cu ridicarea genunchiului sus şi ducerea braţului opus îndoit spre genunchi, cu revenire.	4×8	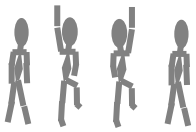

Complex de dezvoltare fizică cu bastonul de gimnastică

Nr. crt.	Elemente de conţinut		Dozare	Formaţii
Ex.1	P.I. T_{1-2} T_{3-4}	Stând depărtat cu bastonul în faţă, jos, ţinut cu ambele mâini de capete Ridicare pe vârfuri, cu braţele sus Revenire	4×4	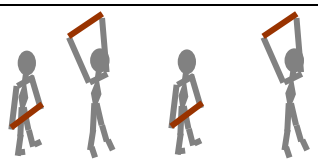
Ex.2	P.I. T_{1-4}	Stând depărtat, cu bastonul înainte orizontal, apucat de capete Coborârea braţului stâng şi ridicarea celui drept cu ducerea bastonului la verticală şi invers	4×4	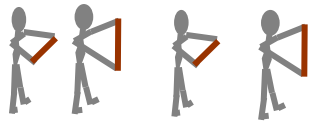

Ex.3	P.I. T_{1-4} T_{5-8}	Stând depărtat cu bastonul la spate, sprijinit pe omoplaţi, apucat de capete. Îndoiri laterale spre stânga, dreapta ale trunchiului Răsuciri stânga, dreapta a trunchiului	4×8	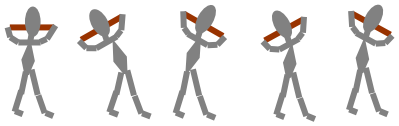
Ex.4	P.I. T_{1-8}	Stând depărtat, bastonul la spate Aplecarea trunchiului înainte cu ducerea bastonului cât mai departe de trunchi cu braţele întinse, spatele drept, capul sus, privirea înainte	4×8	
Ex.5	P.I. T_{1-2} T_{3-4}	Stând depărtat cu bastonul apucat de capete în faţă jos Ridicarea braţelor deasupra capului o dată cu ducerea piciorului stâng înapoi şi revenirea în poziţia de plecare Repetarea mişcării cu celălalt picior	4×4	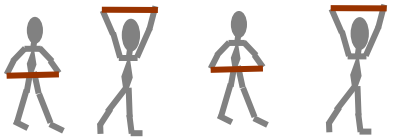
Ex.6	P.I. T_{1-6} T_{7-8}	Stând cu bastonul în faţă jos, apucat de capete cu ambele mâini Genuflexiuni cu ducerea braţelor înainte Revenire	4×8	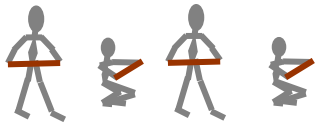
Ex.7	P.I. T_1 T_2	Stând, cu bastonul apucat de ambele capete în faţă jos Ridicarea braţelor deasupra capului, cu păşire înainte pe piciorul stâng, piciorul drept sprijinit înapoi (inspiraţie) Revenire (expiraţie) Se repetă mişcarea cu piciorul drept (inspiraţie) Revenire (expiraţie)	10×	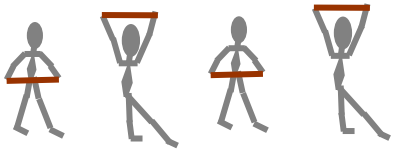
Ex.8	P.I. T_{1-3} T_{2-4}	Exerciţiu cu partener Faţă în faţă, stând, apucat cu ambele mâini de baston Tracţiuni în timpul cărora unul din parteneri îndoaie trunchiul înainte, celălalt se înclină înapoi	10×	

Complex de dezvoltare fizică – la scară fixă

Nr. crt.	Elemente de conţinut		Dozare	Formaţii
Ex.1	P.I. T_1 T_2 T_3 T_4	Stând depărtat cu spatele la spalier, mâinile întinse sus, prind şipca Aplecarea capului înainte Aplecarea capului pe spate Răsucirea capului spre stânga Răsucirea capului spre dreapta	4×4	
Ex.2	P.I.	Stând depărtat cu faţa la spalier, aplecarea trunchiului înainte şi prinderea unei şipci la nivelul	6×	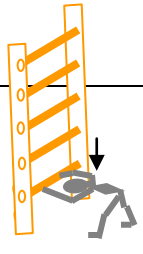

		şoldului		
	T_{1-4}	Arcuiri ale trunchiului înainte (cu presiune accentuată pe articulaţia scapulară)		
Ex.3	P.I.	Stând cu faţa la spalier, braţele întinse prind şipca de la nivelul bazinului		
		Genuflexiuni	4×4	
	T_{1-3} T_{2-4}	Revenire		
Ex.4	P.I.	Stând lateral la spalier, mâna dreaptă prinde şipca în dreptul umărului (piciorul stâng în spate)		
	T_{1-2}	Arcuiri ale trunchiului spre spalier cu ducerea braţului opus pe deasupra capului	4×4	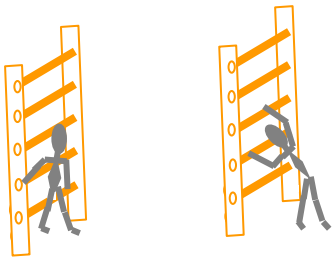
	T_{3-4}	Revenire		
		Se execută şi în partea opusă		
Ex.5	P.I.	Stând cu faţa la spalier, mâinile apuca şipca din dreptul umerilor		
	T_{1-2}	Flexia braţelor		
	T_{3-4}	Întinderea braţelor cu împingerea în spalier	4×4	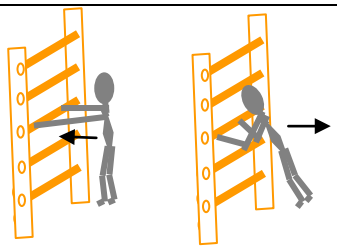

Legările de elemente acrobatice create şi concepute, unele pentru fete, altele pentru băieţi, au adus o notă aparte orelor de educaţie fizică realizate în sală, prin structura lor specifică şi prin combinaţiile de mişcări acrobatice şi ritmice realizate pe fond muzical.

Tot o modalitate de atragere a elevilor spre mişcarea organizată o constituie şi ştafetele şi parcursurile aplicative cu posibilităţi multiple de dezvoltare a calităţii motrice – îndemânarea.

După parcurgerea tuturor structurilor operaţionale, prevăzute în planificare, pot afirma că aceste mijloace reprezintă, cel mai fidel, gradul de dezvoltare atât a deprinderilor motrice, cât şi a calităţilor, punându-se accent pe îndemânare, ea fiind subiectul lucrării de faţă.

Bibliografie:

Albu Victor – ,,Teoria educaţiei fizice şi a sportului”, Ed. ExPonto, ediţia a II-a, Constanţa, 1999, pag. 100-123;

Dumitru Mariana – ,,Educaţia fizică şi metodica predării”, Ed. Ex Ponto, Constanţa, 2003, pag. 12- 65;

Dumitru Mariana – ,,Teoria educaţiei fizice şi sportului”, Ed.University Press, Constanţa, 2001, pag. 43- 54;

Teodorescu Doina Tudoriţa – ,,Exerciţii de educaţie fizică şi ştafete pentru clasele I-IV”, Ed. Gheorghe Cârţu Alexandru, Craiova, 1994, pag. 28- 150.

139. STRATEGII DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ LA VÂRSTE MICI

Prof. înv. primar Ilie Mariana Laura
Școala Gimnazială „Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu" Buzău

Motto:

„ Lectura joacă un rol mare în viata copiilor, un rol mult mai mare decât în viaţa celor vârstnici. Cartea citită în copilărie rămâne prezentă în amintire aproape toată viaţa. Din cărţile pe care le citesc, copiii îşi formează o anumită concepţie asupra lumii, cărţile formează la ei anumite norme de conduită".

(Nicolae Iorga)

În societatea actuală în care internetul a devenit indispensabil, fiind o sursă de informaţie şi divertisment, problema care apare este aceea legată de necesitatea lecturii şi de modalităţile prin care copiii pot fi stimulaţi pentru a citi o carte.

Scopul principal al activităţilor de lectură este dezvoltarea gustului pentru citit, stimularea interesului pentru cunoaşterea realităţii, îmbogăţirea vieţii sufleteşti, cultivarea unor trăsături morale pozitive.

Cum atragem însă copiii spre lectură?

În primul rând, încă de când e mic trebuie să i se citească poveşti, creând totodată o atmosferă plăcută. Pentru a ne asigura că cel mic participă şi înţelege, e necesar să fie solicitat să îşi exprime părerea, să anticipeze, să îşi imagineze posibile finaluri. Aceste lucruri pot fi realizate încă de când copilul e în mediul familial şi îşi vor găsi forme mai elaborate în grădiniţă şi în şcoală.

Pentru formarea unui cititor este însă nevoie mai întâi de transformarea actului citirii propriu-zise în automatism, prin exerciţiu, ajungându-se ulterior la lectură. De aceea, în lucrarea de faţă se vor evidenţia mai ales metode folosite la şcolarii de clasa a treia sau a patra, care au deja format acest automatism, întreaga atenţie fiindu-le orientată acum asupra conţinutului cognitiv şi artistic al lecturii.

Textele trebuie să fie adecvate vârstei, capacităţii de înţelegere şi înclinaţiilor manifestate de copil. Alegerea lor trebuie să fie personalizată şi să dovedească o bună cunoaştere a profilului psihologic al destinatarului. Este adevărat că poveştile sunt nemuritoare, dar generaţiile se schimbă şi au alte centre de interes. Textele clasice pot conţine arhaisme, regionalisme care le fac greu accesibile, de aceea ele trebuie recomandate şi studiate la momentul potrivit şi nu oricând.

Ajută foarte mult exemplul personal dat de părinţi, sau de cadrul didactic în şcoală.

Lectura este principala modalitate de cunoaştere. A citi nu este o simplă acţiune mecanică de parcurgere a unor texte şi, eventual, de notare a unor idei, ci presupune o anumită pregătire, o tehnică şi un comportament adecvat, cititorul încercând să pătrundă sensul şi să descifreze prin lectură un mesaj.

Ceea ce citesc elevii trebuie să fie selectiv şi sistematic, urmărindu-se legături logice cu alte lecturi, propunându-se teme importante pentru dezvoltarea lor intelectuală şi culturală.

Lectura literară a şcolarului mic nu se poate limita la textele existente în manuale. Ei trebuie îndrumaţi către lectura suplimentară.

Deşi nu pot fi date scheme precise de abordare a orelor de lectură, din cauza specificului disciplinei ca formă de cunoaştere prin imagini artistice, trebuie să se ţină seamă de condiţiile psiho-pedagogice care asigură eficienţa procesului de însuşire a tehnicii lecturii. Înainte de a aminti câteva dintre acestea, este necesar să specificăm că studiul literaturii în ciclul primar are ca forme de realizare textele de citire din manualele alternative, texte de lectură (deseori fragmente din opere mai ample) integrate printre textele de citire şi lecturi suplimentare prevăzute de programa fiecărei

clase, pentru ca elevii să le citească şi să le cunoască. Începând cu clasa I şi până la a IV-a se au în vedere asigurarea legăturii între toate componentele studiului limbii române, realizarea corespondenţei între conţinuturi şi obiectivele propuse care de asemenea trebuie formulate foarte clar, folosirea celor mai potrivite metode.

Pentru formarea abilităţii de lectură, ca proces lingvistic, învăţătorul trebuie să îi determine pe elevi să folosească în mod corect limba, ca mijloc de comunicare şi de gândire; să comunice oral, prin scris, prin cuvinte-simboluri şi imagini; să descifreze simbolurile verbale; să îşi formeze abilităţile ortografice, gramaticale, de punctuaţie şi exprimare. Se va urmări exersarea actului citirii, insistându-se pe fluenţa, ritmul citirii şi intonaţia adecvată. Se pot exersa diferite genuri de citire, pentru asigurarea conştienţei şi participării active.

Formându-se la elevi capacitatea de a înţelege prin efort propriu cele citite, se va asigura succesul în lectura particulară. Ioan Şerdean remarca faptul că „a înţelege literatura înseamnă a avea puterea de a raporta impresiile, trăirile autorului la propria ta experienţă de viaţă, a stabili legături nu numai cu cunoştinţele cunoscute, ci şi cu emoţiile, simţămintele pe care le-ai trăit**”**. Astfel, elevii trebuie îndemnaţi să observe legături între textul literar şi experienţa proprie, realizând analogii, comparaţii, solicitându-le prin diverse metode gândirea şi imaginaţia, conducându-i astfel spre noi judecăţi şi emoţii.

Nu doar conţinutul lecturii este important, ci trebuie ca elevii să fie învăţaţi să perceapă textul literar şi din punct de vedere al formei lui artistice, însuşindu-şi totodată şi cele mai simple elemente de teorie literară. Vor înţelege treptat această artă şi vor ajunge să creeze ei înşişi.

Problema care se ridică este că în prezent elevilor le lipseşte dorinţa de a citi. Ce trebuie să facem pentru a-i incita la lectură? Şi dacă li se va forma gustul pentru citit, cum trebuie păstrat? Pentru a răspunde acestor întrebări este bine să ne amintim de ceea ce susţinea J.A.Comenius: *„Baza unui învăţământ plăcut constă în a trata spiritele aşa cum vor să fie tratate prin natura lor, pentru că natura umană e liberă, iubeşte spontaneitatea şi urăşte constrângerea."* De aceea, cele mai eficiente strategii folosite pentru stimularea interesului pentru lectură vor fi cele care sunt atractive pentru elevi, care presupun jocuri didactice şi le menţin atenţia şi implicarea voluntară. Multe dintre acestea se bazează pe stimularea curiozităţii şi creativităţii.

Putem spune că studiul literaturii începe în clasa I, un rol important avându-l conversaţia problematizată care menţine o relaţie vie între profesor şi elev. Chiar în urma anlizării şi comentării simplelor texte din Abecedar (respectând bineînţeles particularităţile de vârstă) sau în urma parcurgerii unor lecturi suplimentare potrivite se pot formula cerinţe care să stârnească entuziasmul copiilor:

- să formuleze întrebări pe care să le adreseze colegilor;
- să folosească cuvinte noi şi expresiile artistice în contexte variate ;
- să redea prin cuvinte proprii conţinutul textelor citite;
- să recunoască ilustraţiile care înfăţişează personaje sau scene din poveştile citite, să le aşeze în ordinea desfăşurării faptelor;
- să propună un alt final;
- să dramatizeze anumite scene.

Se poate înfiinţa o minibibliotecă a clasei din donaţii sau sponsorizări, iar copiii pot juca pe rând rolul bibliotecarului, prezentând şi recomandând cărţi colegilor. Organizarea unor şezători literare poate servi ca modalitate de evaluare.

Stimularea interesului pentru lectură se poate realiza şi prin înfiinţarea unui cerc de teatru la nivelul clasei. Elevii sunt dornici de a juca rolul unor personaje îndrăgite, fiind necesar pentru aceasta parcurgerea textelor respective, înţelegerea acestora. Astfel de experienţe sunt foarte plăcute pentru copii, mai ales că se pot organiza sub forma unor activităţi transcurriculare, implicând şi alte discipline ca muzica, abilităţile practice, educaţia plastică.

Tehnologia poate veni şi ea în sprijinul elevilor, aceştia putând viziona la şcoală, sub îndrumarea dascălului, secvenţe din ecranizările unor opere studiate. Se pot cere diferite sarcini, cum ar fi să recunoască povestea, să specifice dacă filmul a urmărit întocmai cartea.

De asemenea, cu ajutorul programului Microsoft Power Point, cărţile pot fi prezentate într-un mod mai atractiv, stârnind curiozitate, bună dispoziţie şi suspans. Se apropie astfel lectura clasică de cea modernă.

Alte modalităţi de stimulare a gustului pentru lectură sunt:

Recomandarea

Se recomandă colegilor o poveste sau o carte pentru a fi citită. Utilizând acest exerciţiu, am organizat în clasă „Colţul cititorului" , afişând în fiecare săptămână câteva „articole" create de elevi, în care aceştia prezintă o carte, o poveste. Este un bun exerciţiu pentru ca fiecare copil să aleagă din cartea citită ceea ce este mai interesant, mai important, mai atractiv. Pentru realizarea unei astfel de scrieri, au fost ajutaţi cu un plan de idei.

Lectura imaginii

Se poate folosi atât în cadrul orelor de lectură, analizându-se imaginea de pe coperta unei cărţi de exemplu, în acest fel anticipându-se eventual personajele sau tema cărţii, cât şi în cadrul orelor de compunere, la compunerea după imagini. Se pot folosi întrebări ajutătoare: „Ce vedeţi? Ce înţelegeţi? Ce interpretaţi?" pentru analiza detaliată a imaginii.

Lectura puzzle

Este o metodă atractivă prin care copiii sunt puşi în situaţia de a reface un text ale cărui fragmente au fost amestecate, nerespectând deci ordinea logică a întâmplărilor. În acest mod, participând ei înşişi la reconstituirea naraţiunii, au fost mai curioşi şi au citit la final cu mai multă plăcere textul respectiv.

Textul „umplut"

Este un exerciţiu de recunoaştere şi diferenţiere a textului literar de cel ştiinţific. Se dau copiilor fişe în care un anumit text cuprinde fragmente scrise în stiluri diferite – literar sau ştiinţific. Se cere elevilor să sublinieze frazele literare, delimitându-le de celelalte.

Lectura publică

Este o lectură colectivă de prezentat celorlalţi. Se bazează pe un text ales şi lucrat în atelierul de întrebări asupra textului.

Se împarte clasa pe echipe. După studierea textului, o echipă iese în faţa clasei şi citeşte textul în manieră proprie, cât mai interesant şi captivant să fie. Membrii nu citesc în ordine, ci pot citi toţi împreună, sau câte doi, trei, sau pot citi ca un ecou, pot citi în lanţ, pot repeta anumite grupuri de cuvinte, se poate citi de unul singur, folosind onomatopee.

Cerinţa e aceeaşi pentru toţi elevii, de a citi cu voce tare, dar pot varia lungimea textului şi dificultatea acestuia după capacităţile elevilor.

Pentru a concluziona putem evidenţia importanţa lecturii, specificând rolul pe care ea îl are în dezvoltarea personalităţii elevilor:

Sub aspect cognitiv: le îmbogăţeşte orizontul de cultură;

Sub aspect educativ: le oferă exemple de conduită morală superioară, le prezintă cazuri de comportamente care îi îndeamnă la reflexii, pentru a distinge binele de rău şi a urma binele;

Sub aspect formativ: le dezvoltă gândirea, imaginaţia, creativitatea şi capacitatea de comunicare.

Bibliografie:

Mitu, Florica : *Metodica predării integrate a limbii şi literaturii române în învăţământul primar*, Editura Humanitas Educaţional, Bucuresti, 2006;

Neacşu, I. - *Motivaţie şi învăţare*, E.D.P., Bucureşti, 1978;

Nicola, I. - *Pedagogie*, E.D.P., R.A., Bucureşti, 1994;

Nicola, I. ; Farcaş, Domnica - *Teoria educaţiei şi noţiuni de cercetare pedagogică*, Manualul pentru clasa a XI-a, E.D.P., Bucureşti, 1990;

Oprescu, Maria, *Lecturi educative pentru clasele I-IV*,(1999), Editura Hieropolis, Timişoara.

140. METODE ŞI STRATEGII ACTIV- PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Prof. înv. primar Ilie Tincuța,
Școala Gimnazială „Dimitrie Cantemir”, Com. Matca, jud. Galați

MOTTO:

„Elevii trebuie să-şi pună unii altora întrebări şi să spună lumii ceea ce ştiu pentru a afla ce ştiu. Spunând vor învăţa, spunând vor interpreta lumea aşa cum o văd ei pentru noi ceilalţi”

Judith Renyei

Şcoala contribuie tot mai mult la modelarea personalităţii şi la cultivarea trăsăturilor ei. În întreaga operă de formare a omului nou, a personalităţii sale, un rol important, uneori chiar decisiv, îl au primii ani de şcoală.

Şcolii primare îi revine sarcina de a forma primele deprinderi de muncă intelectuală. De aceea, este necesar ca învăţătorul să fie preocupat în permanenţă de perfecţionarea metodelor şi procedeelor de predare-învăţare, a stilului de muncă în general, pentru optimizarea procesului instructiv-educativ .

Cadrul didactic trebuie să fie animat de o puternică receptivitate faţă de tot ce este nou si important în specialitatea sa şi în pedagogie, iar în practică să dovedească un efort continuu spre autodepăşire, pentru a face faţă sarcinilor pe care le ridică învăţământul.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului.

Caracteristicile metodelor interactive:

- sunt atractive;
- stimulează implicarea activă în sarcina didactică;
- stimulează iniţiativa;
- asigură o mai bună punere în practică a cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor;
- asigură un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare;
- valorifică şi stimulează potenţialul creativ, originalitatea copiilor;
- acţionează asupra gândirii critice a elevilor;
- elevii devin responsabili în rezolvarea sarcinilor;
- promovează învăţarea prin cooperare;
- copiii învaţă să argumenteze acţiunile;
- îi învaţă pe elevi să comunice între ei şi să asculte părerile celor din jur.

BRAINSTORMINGUL - motivează învăţarea elevilor în sensul că reprezintă formularea a cât mai multor idei legate de rezolvarea unei situaţii – problemă conturate.

Text suport: „ Muma lui Ștefan cel Mare”

Sarcina: Exprimarea în sarcini scurte şi concrete a tuturor ideilor în legătură cu tema dată.

În continuare se parcurg următoarele etape:

- Se scriu toate ideile pe o coală mare de hârtie;
- Pauză de zece minute pentru aşezarea ideilor;
- Se reiau ideile emise, pe rând, şi se grupează pe categorii sau cuvinte cheie;
- Se analizează critic, se evaluează, se argumentează şi se contraargumentează ideile emise anterior, la nivelul grupurilor;

- Se afişează ideile rezultate sub formă de propoziţii.

În cadrul unei asemenea activităţi se asigură:

- implicarea activă a tuturor participanţilor, exprimarea personalităţii;
- exersarea creativităţii şi a unor atitudini deschise la nivelul grupului;
- valorizarea ideilor fiecărui participant;
- eliberarea de prejudecăţi.

LECTURA PREDICTIVĂ

* Presupune citirea fragmentată a textului, făcută de către profesor/învăţător, care îi întreabă pe elevi ce cred că se va întâmpla mai departe şi de ce cred că se va întâmpla un anume lucru.

* Pe parcurs se întocmeşte o hartă a predicţiilor care constă în confruntarea evenimentelor relatate de text cu ipotezele relatate anterior

CIORCHINELE

Este un organizator grafic prin care se evidenţiază într-o reţea conexiunile dintre ideile despre un subiect. Tehnica încurajează elevii să gândească liber şi deschis, să-şi organizeze cunoştinţele, putând fi folosită atât ca metodă de predare-învăţare cât şi ca metodă de fixare.

Ciorchinele este o activitate de scriere eficientă, determinându-i pe elevii mai puţin motivaţi să lucreze. Poate fi nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile într-o reţea realizată de ei şi semidirijat, când învăţătorul stabileşte nişte criterii pe baza cărora elevii vor completa ciorchinele.

Avantaje:

- nu se critică ideile propuse;
- poate fi utilizată ca metodă liberă sau cu indicare prealabilă a categoriilor de informaţii aşteptate de la elevi;
- se poate aplica individual, în perechi sau în grup;
- se poate aplica în orice moment al lecţiei;
- solicită gândirea şi capacitatea de a realiza analize, sinteze şi comparaţii.

METODA CADRANELOR

Prin trasarea a două perpendiculare, pe tablă sau în caiet, se obţin patru cadrane.

*Cadranele cu expresii atitudinale se pot completa frontal, pe grupe şi individual.

*Elevii pot primi fişe individuale în care vor avea de completat cadranele:

I. Am admirat…. II. Dezaprob….

III. N-am înţeles… IV. Am învăţat….

Sau fişe pe grupe, în acest caz fiecare grupă fiind solicitată să găsească în text cât mai multe răspunsuri pentru un singur cadran pe care trebuie să-l completeze

Avantaje:

- stimulează atenţia si gândirea;
- scoate în evidenţă modul propriu de înţelegere;
- conduce la sintetizare/esenţializare;
- uşurează asimilarea de noi cunoştinţe;
- se poate folosi la cu succes la orele de recapitulare şi consolidare;
- se poate folosi în diferite momente ele lecţiei;
- stimulează interesul elevilor pentru activitatea didactică.

JURNALUL CU DUBLĂ INTRARE

Prin această metodă elevii stabilesc o legătură strânsă între text şi propia lor curiozitate şi experienţă.

***Text suport: „ Fetița care l-a luat pe NU în brațe,* după Octav Pancu- Iași**

Printr-o linie verticală, elevii împart o pagină în două.

În partea stângă notează acele enunţuri / fragmente care:

- le consideră mai importante;
- le prezintă informaţii apropiate de experienţa lor personală;
- conţin informaţii absolut noi pentru ei.

În partea dreaptă vor trebui să comenteze un enunţ / fragment:

- La ce i-a determinat să se gândească?
- Ce întrebări au în legătură cu acel enunţ / fragment?
- Ce informaţii le sunt cunoscute?
- Despre ce ar dori să afle mai multe informaţii?

În timp ce citesc, elevii se opresc din lectură şi notează în jurnal.

Utilitatea acestei metode constă în faptul că atunci când învăţătorul revine la text, elevii folosesc jurnalul pentru a spune ce comentarii au făcut în legătură cu diverse fragmente.

CUBUL

Metoda cubului este folosită pentru explorarea unui subiect din mai multe perspective . Ea oferă posibilitatea de a dezvolta competenţele necesare abordării complexe şi integratoare.

Avantaje:

- determină participarea conştientă a elevilor prin implicarea maximă a acestora în rezolvarea sarcinilor;
- permite diferenţierea sarcinilor de învăţare ;
- formează deprinderi de muncă intelectuală;
- stimulează gândirea logică a elevilor ;
- creşte responsabilitatea faţă de învăţare şi faţă de grup;
- sporeşte eficienţa învăţării (elevii învaţă unii de la alţii);
- familiarizează elevii cu cercetarea ştiinţifică;
- formează abilităţi de comunicare şi cooperare .

Limite:

-rezolvarea sarcinilor solicită resurse mari de timp;

-se creează un zgomot oarecare ;

-facilitează erori în învăţare;

-nu există un control precis asupra cantităţii/calităţii cunoştinţelor dobândite de fiecare elev.

ESEUL DE CINCI MINUTE

Eseul este o modalitate eficientă de a încheia o oră. Prin această metodă elevii sunt ajutaţi să-şi sintetizeze ideile legate de tema lecţiei, iar învăţătorul are o idee mai clară despre ceea ce s-a întâmpat, în plan intelectual, în acea oră.

Text suport:„ Muma lui Ștefan cel Mare”

- Descrieţi, pe scurt,domnitorul moldovean;
- Formulaţi o întrebare în legătură cu ceea ce aţi mai vrea să aflaţi despre domnitorul Ștefan cel Mare.

Eseurile strânse pot constitui un punct de plecare pentru învăţător în organizarea lecţiei următoare.

CVINTETUL

Metoda cvintetului pune accent pe forţa elevului, contribuind la formarea capacităţii de a rezuma şi sintetiza informaţiile, de a surprinde complexitatea unor idei, sentimente şi convingeri în câteva cuvinte.

Cvintetul este o poezie care impune sintetizarea informaţiilor/conţinuturilor dintr-un text în exprimări clare, care descriu sau prezintă reflecţii asupra temei date sau subiectului dat. Este o

poezie de 5 versuri a cărei construcţie are la bază anumite reguli pe care elevii trebuie să le respecte, iar timpul de întocmire este de 5-7 minute.

Activitatea porneşte de la un cuvânt-cheie din lecţia zilei respective sau din lecţia anterioară, iar elevii, în timpul dat, trebuie să dovedească receptivitatea la cele discutate în clasă, bazându-se pe capacităţile lor de creaţie.

Regulile de întocmire a unui cvintet:

-primul vers este format din cuvântul tematic (un substantiv);

-al doilea vers este format din două cuvinte (adjective care să arate însuşirile cuvântului tematic);

-al treilea vers este format din trei cuvinte (verbe la gerunziu care să exprime acţiuni ale cuvântului tematic);

-al patrulea vers este format din patru cuvinte ce formează o propoziţie prin care se afirmă ceva esenţial despre cuvântul tematic);

-al cincilea vers este format dintr-un singur cuvânt, care sintetizează tema/ideea.

Avantajele metodelor moderne:

- transformă elevul din obiect în subiect al învăţării;
- este coparticipant la propria formare;
- angajează intens toate forţele psihice de cunoaştere;
- asigură elevului condiţiile optime de a se afirma individual şi în echipă;
- dezvoltă gândirea critică ;
- dezvoltă motivaţia pentru învăţare;
- permite evaluarea propriei activităţi.

Concluzie:

Utilizarea acestor metode în cadrul lecţiilor antrenează elevii într-o continuă participare şi colaborare, creşte motivarea pentru citirea unui text atunci când li se solicită să descopere fapte, să aducă argumente *pro* şi *contra*. În egală măsură se solicită şi scrisul şi comunicarea. Lucrul în echipă dezvoltă atitudinea de toleranţă faţă de ceilalţi şi sunt eliminate motivele de stres iar emoţiile se atenuează.

Tehnicile de învăţare activă fac lecţiile mai interesante, mai atractive, ajută elevii să realizeze judecăţi fundamentate, îi sprijină în înţelegerea conţinuturilor.

Bibliografie:

1. Crişan, Lucia. ,,*Cadrul didactic. Didactica disciplinelor. Metode, procedee educaţionale şi noi tehnologii”*, Bucureşti , Noiembrie 2009;
2. Leonte, Rodica; Stanciu, Mihai ,, *Strategii activ – participative de predare-învăţare în ciclul primar”*, Editura Casei Corpului Didactic, Bacău, 2004;

141. MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT INOVATIVE FOLOSITE PENTRU CREŞTEREA ATRACTIVITĂŢII LECŢIILOR DE EDUCAŢIE FIZICĂ DE LA CICLUL PRIMAR

Prof. Iordache Alexandru, Şcoala Gimnazială "I.A. Bassarabescu" Ploieşti
Prof. Cristescu Leonard, Şcoala Gimnazială "I.A. Bassarabescu" Ploieşti

Atingerea obiectivelor educaţiei fizice şcolare presupune utilizarea unui ansamblu de mijloace. În literatura de specialitate se vorbeşte despre anumite mijloace specifice educaţiei fizice, dintre care cel mai reprezentativ este exerciţiul fizic, dar şi despre mijloace asociate/nespecifice dintre care se detaşează:

- factorii naturali de călire ai organismului(apa, aerul, soarele);
- condiţiile igienice;
- unele mijloace împrumutate din alte laturi ale educaţiei generale, precum cele proprii educaţiei intelectuale, morale şi estetice (folosite particularizat la specificul educaţiei fizice).

Exerciţiul fizic se constituie ca mijlocul fundamental de bază al educaţiei fizice. El are însemnătate igienică, instructivă şi educativă. Exerciţiile fizice contribuie la dezvoltarea funcţională şi morfologică a organismului, influenţează în mod pozitiv, dezvoltarea aparatului locomotor, a organelor interne, a sistemului nervos central; ele favorizează dezvoltarea/educarea calităţilor motrice de bază (viteză, rezistenţă, forţă, îndemânare) dar şi a celor specifice , necesare practicării diverselor ramuri şi probe sportive.

Pentru ca exerciţiul fizic să-şi atingă scopul urmărit, este necesar ca – în practica predării – profesorii să respecte anumite cerinţe fără de care nu se poate asigura eficienţa exerciţiilor fizice:

- respectarea particularităţilor individuale, morfologice, funcţionale şi psihice proprii elevilor de vârstă şcolară mică;
- organizarea activităţilor practice, ţinându-se seama de particularităţile locului de desfăşurare, precum şi de condiţiile atmosferice şi igienice;
- programarea exerciţiilor fizice în concordanţă cu materialul didactic existent;
- selecţionarea şi predarea exerciţiilor fizice în funcţie de obiectivele cadru, de referinţă urmărite;
- programarea exerciţiilor fizice luându-se în considerare numărul de copii;
- stabilirea duratei desfăşurării activităţii respective.

Alături de exerciţiul fizic, un alt mijloc de învăţământ specific educaţiei fizice îl constituie aparatura de specialitate. Acest mijloc specific este de mare importanţă în educaţia fizică şcolară. Prin aparatură de specialitate se înţelege *instalaţii* (spre exemplu porţi, panouri, groapa de sărituri, bară fixă, inele, parcursuri sau trasee aplicative "fixe" în aer liber, filee pentru volei sau tenis etc.), *aparate şi materiale specifice* (mingi, scări fixe, bănci de gimnastică, bârne, saltele, bastoane, cercuri, gantere, extensoare etc.). Toate aceste mijloace de invatamant specifice domeniului educaţiei fizice şi sportului, prin calitatea lor dar şi prin cantitate, au o influenţă decisivă asupra eficienţei practicării exerciţiilor fizice, contribuie la determinarea unor valori dezirabile ale unui indicator de prim rang în domeniu, şi anume asupra densităţii motrice pentru orice activitate. Cu excepţia exerciţiilor fizice libere şi a unor exerciţii fizice în perechi sau cu partener destinate influenţării selective a aparatului locomotor, aparatura de specialitate este implicata nemijlocit în practicarea execiţiilor fizice. Aparatura de specialitate adaugă exerciţiilor fizice valori funcţionale deosebite, care nu pot fi realizate doar prin repetarea structurilor motrice respective, chiar dacă repetarea acestora se face de foarte multe ori.

În afara instalaţiilor, aparatelor şi materialelor utilizate în cadrul lecţiilor tradiţionale de educaţie fizică, în ultimul timp, au apărut alte noi mijloace de învăţământ specifice, din această categorie, ce tind să sporească atractivitatea lecţiilor şi să angreneze activ toţi subiecţii participanţi la acestea, mai ales, la nivelul ciclurilor preşcolar şi primar.

În orele de educaţie fizică, mijloacele didactice folosite trebuie sa fie alese astfel încât să corespundă vârstei participanţilor şi să poată fi utilizate, în maximă siguranţă, de către aceştia, în

special, la grupele de învăţământ preşcolar cât şi la clasele de ciclu primar. Specialiştii domeniului (Bevans K.B., 2010) consideră că materialele sportive adaptate vârstei subiecţilor au o contribuţie deosebită la creşterea sanselor pentru o participare activă a acestora la desfăşurarea lecţiei precum şi la obtinerea unei densităţi motrice dorite pe parcursul activităţii. Se poate obţine o activitate fizică maximă a subiecţilor în lecţie atunci când fiecare copil posedă şi lucrează cu câte o parte a echipamentului selectat de către profesor şi nu trebuie să-şi aştepte rândul pentru a folosi un materialul/echipamentul respectiv. Pentru copilăria timpurie, materiale sportive precum esarfe, mingi din puf/burete şi baloane, pot fi utilizate cu o eficienţă ridicată, mai ales, în lecţiile dedicate învăţării aruncării-prinderii.

O minge din spumă (fig. 1) reprezintă un alt material sportiv folosit, în mod inovativ, pentru învăţarea lovirii mingii (fig. 2) şi pentru învăţarea, repetarea şi creşterea preciziei aruncărilor la ţintă, mai ales, în activităţile şi lecţiile de educaţie fizică desfăşurate cu elevii de ciclu primar. Realizarea unor activităţi atractive şi distractive, în cadrul cărora se folosesc ca mijloace de învăţământ *"paraşuta" şi jocurile de manipulare* (în care se utilizează materiale precum *popice*, spre exemplu), ce îi învaţă pe subiecţi să lucreze în echipă şi le dezvoltă atât îndemânarea, sub toate formele ei de manifestare, cât şi forţa braţelor şi a grupelor musculare ale trunchiului, reprezintă un alt mod de abordare a temelor, în cadrul lecţiilor de educaţie fizică de la clasele din învăţământul preşcolar şi primar.

Fig.1 Minge din spumă

Fig. 2 Copii lovind mingea din spumă

Fig. 3 Copii jucându-se cu "paraşuta"

La clasele de ciclu primar şi chiar până la clasa a VI-a pot fi folosite cu succes, în cadrul orelor de educaţie fizică şi activităţi sportive, mingiile de tenis. Acestea au o contribuţie deosebită în activităţi ce au drept obiective îmbunătăţirea indicilor de manifestare ai vitezei de reacţie şi de execuţie, educarea îndemânării, repetarea/ consolidarea aruncărilor de tip azvârlire, îmbunătăţirea coordonării ochi-mână.

De asemenea, în procesul instructiv-educativ dar şi în activitatea independentă de educaţie fizică, se pot folosi materiale simple, existente la îndemâna oricui:

- sticle de plastic pot deveni jaloane, obstacole;

- săculeţi cu nisip/fasole, pentru ridicare şi transport de obiecte/greutăţi, dar şi pentru dezvoltarea forţei musculaturii braţelor;
- ambalaje din material plastic pot deveni repere, obiecte de transport, ţinte, obstacole la care şi cu care se pot exersa o multitudine de deprinderi.

Important este să avem pasiune şi creativitate şi să credem în faptul că orele de educaţie fizică sunt cele mai importante pentru menţinerea unei stări optime de sănătate a copiilor noştri, pentru formarea deprinderilor igienico – sanitare, dezvoltarea personalităţii şi integrare o socială rapidă şi eficientă a acestora.

Implementarea eficientă a unui nou curriculum, folosirea de materiale sportive/didactice adaptate vârstei elevilor, învăţarea şi utilizarea unor metode şi tehnici inovative de către fiecare cadru didactic ce predă disciplina educaţie fizică ar trebui să se realizeze şi/sau să se aplice în toate şcolile româneşti. Pentru proiectarea şi implementarea unui nou curriculum şi folosirea de mijloace de învăţământ inovative în lecţiile de educaţie fizică este necesară, în primul rând, o bază de cercetare a nevoilor copiilor la diferite vârste.

Bibliografie

1.Ramanan da N., Bidhyapati N., Moirangthem S., *Innovative Teaching Methods in Physical Education for Better Learning*, International Journal of Current Research and Review(IJCRR), 2017.
2.Bevans, K. B., Fitzpatrick, L.-A., Sanchez, B. M., Riley, A. W., & Forrest, C. *Physical Education Resources, Class Management, and Student Physical Activity Levels: A Structure- Process-Outcome Approach to Evaluating Physical Education Effectiveness.* The Journal of School Health, 2010.
3. Cârstea G., *Teoria şi metodica educaţiei fizice şi sportului*, editura AN-DA, Bucureşti, 2000.

142. IMPORTANȚA OBȚINERII FEED-BACK-ULUI ÎN DIFERITELE FORME ALE COMUNICĂRII

Konnerth Gabriela Silvia
Liceul Teoretic Special Iris, Tmișoara

Una dintre cel mai des utilizate clasificări ale comunicării umane este aceea folosind criteriul canalului predilect de transmitere şi cel al naturii semnelor folosite în codarea informației.

Astfel rezultă trei tipuri de comunicare: comunicarea verbală, comunicarea nonverbală și comunicarea paraverbală. Nu este important doar ceea ce emite profesorul , ci și modul în care acesta emite.

Cele trei subsisteme, verbal, nonverbal și paraverbal, există simultan, converg pentru a transmite un conținut, se suprapun, dar pot deveni și autonome, fiind capabile de mesaje diferite, uneori divergente.

Comunicarea verbală presupune codificarea și transmiterea informației prin intermediul cuvântului atât rostit, cât și scris/citit, canalul de transmitere fiind auditiv/vizual. Comunicarea verbală a fost considerată principala modalitate de comunicare, nu doar umană, ci și didactică. S-au conturat câteva mituri pe care s-a bazat utilizarea comunicării verbale în context didactic:

- emiterea unei informații duce implicit la receptarea ei;
- mesajul circulă preponderent de la un emițător, profesorul, la un receptor, elevul, în mod liniar, fără prea mare reciprocitate;
- dacă repertoriile emițătorului și receptorului se intersectează, atunci mesajul atinge finalitatea dorită.

Feed-back-ul verbal se referă la intervenții ale elevilor de genul: „nu am înțeles”, „repetați, vă rog!”, dar și la întrebări referitoare la informațiile transmise, întrebări din care să rezulte interesul elevilor față de tema discutată. Deși poate nu cel mai întâlnit tip de feed-back în activitatea didactică, feed-back-ul verbal este cel mai ușor de decodificat de către profesor și, deci, de utilizat pentru ameliorarea activității. Orice intervenție de acest gen făcută de elevi trebui valorificată, atât pentru atingerea obiectivelor propuse, cât și pentru a încuraja elevii să își exprime nelămuririle. Feed-back-ul verbal obținut la verificările ulterioare poate fi tardiv și nu permite ameliorări imdiate. Tot un feed-back verbal cu efect imediat poate fi considerat și verificarea scurtă, în scris, a informațiilor transmise în cadrul aceleiași activități sau chiar îndemnarea elevilor de a scrie pe o foaie, eventual anonimă, aspectele neclare la sfârșitul orei.

Comunicarea paraverbală.

Informația transmisă prin cuvântul vorbit, rostit nu poate fi izolată de o serie de caracteristici intrinseci vorbirii:

-caracteristicile vocii care oferă informații despre sex, vârstă, stare de spirit
-particularități de pronunție care oferă informații despre mediul de proveniență, zona geografică, gradul de instrucție
-intensitatea vorbirii
-ritmul și debitul vorbirii
-intonația
-pauza (tăcerea)

Chiar maniera în care este prezentată o informație poate deveni un conținut noncognitiv. Atât figurile de stil, cât și pauzele, tăcerile au rolul de a provoca gândirea elevilor, de a crește interesul acesotra pentru activitate.

Concomitentă cu comunicarea verbală și cu o existență dependentă de a acesteia, sugerată doar prin semnele de punctuație, comunicarea paraverbală se poate uneori separa la nivelul conținutului de aceasta. Astfel apare fenomenul de supracodificare atunci când unul și același mesaj își modifică sensul în funcție de utilizarea paraverbalului.

În actul didactic este prezent și feed-back-ul paraverbal. Pauzele, intonația, accentul chiar tăcerea oferă numeroase informații profesorului cu privire la nivelul înțelegerii celor transmise, al

interesului manifestat de către elevi, al stării de oboseală. Răspunsul ,,Da" la întrebarea ,,Ați înțeles?" poate fi supracodificat, exprimând nu dar înțelegerea, ci și plictiseala, nehotărârea, iritarea, oboseala, aspecte la care profesorul este sau nu sensibil, le sesizează sau nu, decide să le ia sau nu în seamă.

Comunicarea nonverbală

În cadrul comunicării nonverbale, informația este codificată și transmisă prin intermediul gesturilor, mimicii, posturii, mișcării. Ea utilizează atât elemente înnăscute (exprimarea afectelor, a emoțiilor, dar și învățate.

Putem distinge cinci funcții pe care le îndeplinește dimensiunea nonverbală a comunicării:
-stabilirea condițiilor interacțiunii (distanța, privirea, poziția și orientarea corpului influențează începerea, desfășurarea și oprirea comunicării)
-structurarea interacțiunii
-influențarea conținutului
-cunoașterea partenerului
-stabilirea mutualității
-facilitarea cognitivă

Comunicarea nonverbală înlesnește comunicarea verbală. Gesturile care însoțesc vorbirea sunt nenumărate și dau expresivitate cuvântului rostit. Există mai multe clasificări ale gesturilor, dovadă a interesului și importanței acestora.

Expresorii, gesturi corporale sau mimice, puternic determinate biologic, exprimă trăirile organice sau emoțiile puternice: roșire, paloare, tresărire. Deși nu sunt produse cu intenția de a comunica, individul neavând control asupra lor, cantitatea de informație transmisă de aceștia este semnificativă. Un exemplu de feed-back expresor poate fi atunci când elevul se înroșește la față atunci când nu știe răspunsul, transpiră de teamă etc. manifestări grave și care trebuie tratete cu atenție.

Regulatorii reglementează, mențin comunicarea verbală dintre interlocutori. Acest tip de gesturi vizează contactul vizual, apropierea de interlocutor, postura de ascultare. La nivelul feed-back-ului, ferirea privirii profesorului la întrebarea ,,Cine rezolvă exercițiul la tablă?" este sugestivă. Gestul poate fi interpretat diferit: neînțelegere, dorința de a fi lăsat în pace, iar profesorul trebuie să decodifice semnificația acestui gest.

Ilustratorii facilitează, întăresc, amplifică, explică, susțin, completează comunicarea verbală. Este o categorie de gesturi dobândite prin învățare. Ele indică direcția, forma, persoana.

Emblemele sunt gesturi care au o anumită semnificație. Ele au valoare de semn, sunt rodul învățării sociale și se pot substitui complet cuvântului: mișcarea capului în semn de da sau nu, ducerea degetului la buze pentru liniște, fluturarea mîinii ăn semnde rămas bun.

Adaptorii sunt mișcări manipulatorii stereotipe. Ele au rolul de descărcare și de echilibrare psihică, de supapă pentru eliberarea tensiunii acumulate într-o anumită situație. Mișcările manipulatorii se clasifică în două categorii: manipularea obiectelor și automanipularea. Jocul cu pixul, cu foile de hârtie, răsucirea unei șuvițe de păr, deși uneori fără valoare de gest adaptor, pot constitui un feed-back important pentru profesor.

Uneori, mimica, gesturile comunică mai mult interlocutorilor decât vorbirea. Limbajul verbal nu este capabil să exprime ceea ce poate exprima limbajul trupului. Cuvintele rostite pot fi sărace în conținut și au nevoie de suportul vizualului (imaginea care face cât o mie de cuvinte).

Comunicarea verbală și cea nonverbală nu pot fi detașate una de cealaltă. Deși comunicarea verbală dispune de un amplu inventar de cuvinte, extresivitatea ei nu este aceeași în lipsa gesturilor, a mimicii. Comunicarea verbală permite transmiterea, dar și înmagazinarea unor conținuturi de o mare complexitate. Ea nu este afectată de trecerea timpului, nefiind realizată doar aici și acum precum celelalte două forme de comunicare.

Feed-back-ul dat de profesor trebuie să respecte câteva condiții pentru a fi eficient: feedbackul ar trebui, în mod ideal, să se bazeze pe încrederea dintre emițător și receptor, să fie mai degrabă specific decât general, de preferat să conțină exemple recente (explicații clare asupra a ceea

ce e bine și ce este greșit), să fie oferit la timpul în care receptorul este gata să-l accepte, să fie verificat privitor la ceea ce receptorului i se pare a fi valid.

Feedbackul trebuie să includă acele lucruri pe care receptorul să fie capabil să le facă; să nu includă mai mult decât ceea ce receptorul poate să realizeze în timpul prevăzut de respectiva activitate. Ca un contraexemplu, putem să ne închipuim ”valoarea” următorului feedback pe care un manager l-a dat unui membru al echipei sale ce dorea să se alăture câtorva colegi care lucrau la un proiect: ”ei au început mai demult, dar nu-i nimic, dacă până mâine rezolvi aceste cinci sute de lucrări...”

Feed-back-ul nonverbal este poate cel mai întâlnit în activitatea și comunicarea didactică. Fiind mai puțin supus controlului conștient, este mai spontan, mai sincer, mai nedisimulat. O privire întrebătoare, o încruntare a sprâncenelor oferă profesorului informații cu privire la modul și gradul în care au fost receptate informațiile transmise. Feed-back-ul verbal este cel mai adesea rezultat al solicitării profesorului și de aceea este sporadic. Feed-back-ul nonverbal este continuu, este prezent în fiecare moment al activității didactice și nu trebuie decît să fie valorificat. Nu este un feed-back solicitat, ci un feed-back oferit cu o mai mare naturalețe.

Bibliografie

Cucoș, Constantin, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Editura Polirom, Iași, 1998, pag. 226-228
Cucoș, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2000, pag. 134-137
Pânișoară, Ion-Ovidiu, Comunicarea eficientă, Editura Polirom, Iași, pag. 58

143. METODE INTERACTIVE ÎN INTERPRETAREA TEXTELOR LITERARE

Kupás Enikő- Școala Gimnazială „Dr. Balási József” Curtuișeni

Prezenta lucrare dorește să etaleze experiențele acumulate în cursul implementării metodelor interactive ale învățării, să adauge unele completări la teoriile despre rolul acestora în dezvoltarea capacității de interpretare a textelor literare.

În lumea noastră în continuă mișcare, elevii noștri trebuie să devină adulți, care să posede o bună capacitate de comunicare, care să se integreze în comunitate, să fie creativi, multilateral, care să aibă o cultură generală vastă și să se descurce în orice situație. Toate aceste capacități pot fi dobândite cu ajutorul metodelor interactive, metode considerate ca fiind baza procesului de activizare al elevilor. Una dintre caracteristicile metodelor muncii în grup, este că acestea deschid drumul unei activități, unei învățări mult mai eficiente prin crearea unei interacțiuni între mințile și personalitățile membrilor grupului.

Se cunoaște faptul că lumea sentimentală, cercul de interese, viziunea despre lume, comportamentul moral al omului se bazează pe impresiile și experiențele trăite în copilărie, sau experiențele literare, de aceea este foarte important ca acesta să fie capabil să recepționeze și să interpreteze cele citite.

Este un fapt acceptat că există o interacțiune între înțelegerea textului și randament, poate fi prevenit pierderea elevilor, dacă îi ridicăm la un nivel înalt al înțelegerii textelor. Învățătorul, dascălul are un rol enorm în ajutorarea edificării unui sistem care să se îmbine cu gândirea elevilor. Citirea inteligentă, afectivă trebuie dezvoltată pe parcursul întregii vieți, bazele acestuia se pun în clasele primare. Citirea cursivă însă nu înseamnă întotdeanua citire intelectuală, nu înseamnă că elevul înțelege textul citit.

În cursul evaluării mele doresc să aflu dacă în clasa întîi, după învățarea literelor, când accentul se pune pe dezvoltarea tehnicii cititului și crearea temeliei citirii intelectuale, oare metodele interactive utilizate în procesul de prelucrare a textelor literare ajută la formarea și dezvoltarea cititului intelectual la nivel de cuvânt, propoziție și text?

Evaluarea a fost efectuată la sfârșitul anului școlar 2018, După însușirea scrisulului și cititului am utilizat metode interactive în procesul prelucrării textelor literare. Munca de dezvoltare s-a desfășurat după însușirea literelor din alfabet, în perioada exersării și aprofundării cunoștințelor. Am dorit să aflu dacă datorită utilizării metodelor interactive, elevii vor fi capabili să se deschidă în fața textelor literare lirice și epice, texte care corespund vârstei lor. În vederea argumentării ipotezei, am elaborat un chestionar pe baza unei poezii și a unui basm. Evaluarea acestora, rezultatele obținute au arătat că ipoteza este reală, viabilă. Elevii din grupul țintă s-au descurcat mai bine în înțelegerea mai aprofundată a textului literar, dovedind că au înțeles mesajul textutlui în procent semnificativ mai mare de cât membrii grupului de control. La grup de control profesorul nu a folosit de loc metode interactive la interpretarea textelor literare.

În procesul de predare- învățare am introdus treptat metode interactive. Am acordat o atenție mai mare la alegerea primei metode interactive folosită la clasă, ținând cont de particularitățile de vârstă al elevilor, și eventualele dificultăți la folosirea metodei. Este avantajos mai întâi alegerea metodei care permite forma de organizare frontală, și este destul de interesant pentru a câștiga inmile elevilor și stârnească interesul lor. Când elevii s-au obișnuit cu metoda respectivă, urmează aplicarea metodei în perechi, deoarece în clasa I. se poate întâmpla că uniile elevi să nu se poată adapta la mai mulți colegi în aceeași timp. Munca în echipă acordă posbilitatea de participare activă, prin inteacțiunile paralele se mărește timpul alocat, elevii sunt responsabilizați și fiecare contribuie la succsesul grupului. Cu cât elevii cunosc mai multe metode simple, cu atât ora va fi mai variată și mai dinamică.

Utilizarea metodelor interactive necesită o pregătire mai mare și o muncă suplimentară din partea profesorului. Am descoperit faptul, cu cât cunoașterea metodelor devine mai profundă și

utilizarea lor devine din ce în ce mai frecventă, munca în plus se reduce. Profesorul observă potențialul textului literar, alegerea metodei corespunzător se face din rutină, alcătuirea întrebărilor și sarcinilor devine mai ușoară. Se crează un set de instrumente (fire nodate, cuburi de interogare, cărți de rol etc.) și o întreagă gamă de jocuri (jocuri de concentrare, jocuri liniștitoare, jocuri activizatoare) care pot fi utilizate în orice moment. Sunt disponibile numeroase metode interactive, care pot fi combinate, sau modificate pentru a se potrivi obiectivelor didactice. Au existat metode interctive pe care le-am folosit integral iar altele doar parțial. Una dintre premisele pentru munca de succes este formarea corectă a grupurilor. În cazul în care membrii grupului sunt toți elevi buni la învățătură se dezvoltă rivalitatea, ceea ce duce la autoaprobare excesivă, care poate fi detrimentul muncii, pentru că atâta vorbesc despre probleme că rămân fără timp de rezolvare. Când copii sunt telentați dar liniștiți, este dificil de a începe comunicare între ei. Grupare optimă este când grupul este format din copiicu abilități bune, dar cu o dorință diferită de acționare. În această situație copii liniștiți devin mai liber și mai activi. În cazul în care grupul este format din copii slabi, trebuie aplicată munca diferențiată, asigurând astfel sentimentul de succes și dezvoltarea individuală al elevilor.

Pe termen scurt obișnuință între membrii grupului pare mai utilă, dar nu neaparat este un factor de succes, după părerea mea este mai util ca grupurile să nu fie constante. Am constatat faptul că alegerea unui ”șef de grup” împiedică munca, el dominăîn echipă, vrea să facă totul, și membrii grupului nu pot împărtăși sarcina. Am observat de multe ori că cele mai multe dintre metodele interactive crează o rivalitate sănătoasă între copii. Când pun întrebări, încearcă să formuleze o întrebare specială și sunt mândri de întrebarea bună cu care au venit. Când dau un nou titlu al povestirii nu își repetă colegii, doresc ceva unic. Nu sunt blocați dacă se întâlnesc cu o sarcină necunoscută, nu așteaptă ajutorul profesorului, încearcă să găsească o soluție.

Copilul de astăzi, trăiește într-un mediu în care este pus la tot mai multe stimulări etxerne. În lumea lui învolburată nu are timp să se așeze într-un loc liniștit șă citească, nici părinți nu au timp să-i citească. Din păcate din cele mai multe case lipsește ”locul liniștit”. În epoca telefoanelor mobile, internetului și a jocurilor pe calcultor este obligația profesorului să introducă elevul în lumea cărților. Exemplul profesorului este determinant, poveștile și poeziile citite ar trebui să aibă o astfel de forță asupra copilului încât să-l facă iubitor al literturii pe tot parcursul vieți sale. Nu ne putem mulțumi cu atâta că elevii noștrii ascultă cu plăcere poezii și povești, trebuie să obținem să citească singuri texte literare. Este necesar că elevii să poată interpreta, să înțelegă mesajul poeziei, de a fi senibili la expresivitatea artisitcă, de a recunoaște frumusețiile limbajului literar și de a putea citi între rânduri.

Pentru atingerea acestui scop trebuie să profităm de fiecare noutate, pe lângă metodele pedagogice tradiționale este necesară aplicarea metodelor moderne.

143. METODE DE DEZVOLTARE A ABILITĂȚILOR LEXICO-GRAFICE

Loredana Păduraru – profesor logoped
Școala Gimnazială ”Ștefan cel Mare” Vaslui

Statisticile arată că majoritatea copiilor care a avut tulburări de pronunţie în perioada preşcolară vor dezvolta o tulburare de citire în primii ani de şcoală. În acest caz, depistarea timpurie va duce la o identificare mai bună a copiilor aflaţi în riscul prezentării unei dificultăţi de citire. Aceşti factori de risc pot fi identificaţi încă din perioada preşcolară:

- dificultăţi la jocurile cu rimă ;
- învăţarea alfabetului cu dificultate ;
- asocierea dificilă a sunetelor cu literele ;
- eşecul de a nu recunoaşte literele alfabetului până la începutul clasei I ;
- vorbire târzie sau vorbire cu tulburări de articulare a sunetelor ;
- membri ai familiei care au avut sau au tulburări de pronunţie, tulburări de învăţare.

<u>Metode specifice utilizate în dezvoltarea abilităţilor lexico– grafice</u>:

Citit-scrisul selectiv constă în indicarea cuvintelor şi propoziţiilor apreciate ca fiind critice sau care au un anumit grad de dificultate, ce poate determina erori tipice şi pe care subiectul trebuie săle citească sau să le scrie. Astfel, atenţia copilului este centrată pe o anumită categorie de cuvinte, litere şi grafeme, învaţă sa le diferenţieze de altele şi să depună eforturi pentru a le reproduce corect. Citit-scrisul selectiv este o metodă care trezeşte interesul copilului şi-i stimulează motivaţia pentru desăvârşirea acţiunii.

Citirea simultană şi scrisul sub control. Subiectul citeşte în acelaşi timp cu profesorul, scrie sub supravegherea nemijlocită a acestuia. Astfel, imită modelul, în citit şi fiecare greşealăfăcută este corectată pe loc, ceea ce întăreşte încrederea în posibilităţile sale de a citi şi a scriecorect.

Citirea şi scrierea în pereche.Doi elevi sunt solicitaţi să citească şi să scrie în acelaşi timp şi săse corecteze reciproc, prin schimbarea alternativă a rolurilor. Se creează o stare de competiţie între cei doi, deoarece fiecare din ei, caută să surprindă greşelile făcute de celălalt. De regulă, şcolarul sesizează mai uşor greşelile celuilalt şi, odată corectate la acesta, devine conştient de propriile sale dificultăţi.

Citirea şi scrierea cu caracter ortoepic devine eficientă pentru dislexo-disgrafici, când fiecare silabă care se citeşte ori se scrie cu dificultăţi, este repetată de două ori.

Citirea pe roluri. Fiecare elev va îndeplini un anumit rol in cadrul unei povestiri şi va citi numai acea parte care se referă la rolul cu care este investit. Pe lângă faptul că învaţă să fie atent, se obişnuieşte cu situaţia de aşteptare. Această metoda facilitează introducereaintonaţiei şi a ritmului în citire.

Citirea şi scrierea pe sintagme. Se ştie ca dislexo-disgraficul are unele dificultăţi şi înînţelegerea celor citite sau scrise. Aceasta se datorează şi faptului că el are tendinţa de a seconcentra exagerat asupra formei în care citeşte şi a corectitudinii citirii, iar în scris, asupramodului în care realizează fiecare grafem din cuvântul respectiv şi asupra reprezentării salecât mai estetice, în detrimentul sensului şi semnificaţiei textului parcurs. Din aceste motive, dislexo-disgraficul trebuie învăţat să sesizeze sensul celor citite sau scrise. Subiectul trebuie învăţat să împartă textul de citit pe unităţi logice, iar dictările şi autodictările sa se efectueze tot pe unităţi sintagmatice. O astfel de metodă, nu numai ca ajută la înţelegerea celor citite sau scrise, dar contribuie la formarea deprinderilor lexico-grafice, prin facilitarea vitezei, legarea mai bună a grafemelor în cuvânt, evitarea

săririi rândurilor ori repetarea lor la citit, evitarea suprapunerilor de rânduri, la scris, dezvoltarea capacităţii de discriminare dintre fonem-grafem, fonem-litera, litera-grafem.

Exerciţii de copiere, dictare şi compunere. Se ştie ca cele mai frecvente greşeli se fac la compunere, deoarece şcolarul nu mai are modelul în faţă şi nici nu aude pronunţia corectă a fonemului, pentru a face legătura cu grafemul corespunzător. In plus, eforturile de formulare a ideilor şi transpunerea lor grafică, cu respectarea regulilor gramaticale, abat atenţia copilului de la particularităţile scrierii.

Copierea contribuie la realizarea deprinderilor motorii şi la obişnuirea cu forma grafemelor şicu diferenţele dintre ele. Pentru ca activitatea de copiere să aibă o eficienţă sporită, esteindicat să se dea spre copiere, texte bine organizate, care vor fi analizate gramatical şisemantic în prealabil şi care se vor corecta imediat, insistându-se asupra greşelilor tipice.

Dictarea este mai dificilă pentru logopat decât copierea. Pentru ca ea sa-şi atingă scopul înactivitatea logopedică, trebuie alese texte scurte şi organizate în funcţie de posibilităţilelogopatului. Este indicat ca textul să nu conţină cuvinte necunoscute, iar acelea care sunt maidificile de explicat în prealabil.

Corectarea confuziilor de grafeme şi de litere este o condiţie de bază în terapia tulburărilorgrafo-lexice. La majoritatea formelor dislexo-disgrafice se întâlnesc confuzii de grafeme şilitere. Un astfel de tip de confuzii se poate produce, fie în plan auditiv, fie în cel vizual şi maifrecvent în ambele planuri.

Exerciţiile pentru înlăturarea confuziilor dintre grafeme şi litere trebuie să se efectueze astfelîncât să se respecte principiul demersului de la simplu la complex. In acest caz, se vor foloşiexerciţii care să urmărească formarea capacitaţii de discriminare, mai întâi a grafemelor şiliterelor separate, iar apoi in combinaţii de cuvinte monosilabice, bisilabice şi trisilabice. Estenecesar să se folosească şi grupurile diftongilor şi triftongilor, pentru că la acest nivel au locconfuzii mai numeroase. Poziţia ocupată, în cuvinte, de grafemele şi literele afectate trebuiesă varieze (la început, la mijloc, la sfârşit), pentru a-l obişnui pe subiect cu toate situaţiileposibile.

<u>Metode particulare de stimulare lexico-grafică</u>:

- ***Modificarea execuţiilor incorecte***

Exista mai multe modalităţi de a modifica o execuţie incorectă : sistem de recompense palpabile periodice pentru elevii ce execută corect (stimulent, bomboană, diplomă, joc preferat etc.) Am observat care tip de exerciţiu conduce la îmbunătăţirea vizibilăa rezultatelor şi la reducerea execuţiilor incorecte şi l-am efectuat pe parcursul fiecărei şedinţe.

- ***Metoda multisenzorială***

Pentru învăţarea unei literenoi se poate folosi o bucată de plastilina pentru a o modela. Când a terminat, o va indica cu degetul arătător de la mâna cu care scrie, pronunţând sunetul corespunzător literei cu voce tare. Apoi trasăm cu degetul conturul literei pe nisip, un material pufos etc. Apoi copilul va scrie litera pe caiet, pronunţând-o cu voce tare.

- ***Îmbunătăţirea vocabularului receptiv şi expresiv***

Vocabularul folosit trebuie sa fie cunoscut de către elevi. Elevul primeşte un cuvânt şi face o asociaţie de idei, de exemplu: acru (oţet, lămâie). Elevul asculta un cuvânt şi caută un sinonim sau un antonim. Elevul ascultă două propoziţii şi va spune dacă acestea au acelaşi înţeles etc.

- ***Sistematizarea vocabularului***

Pe o foaie se enumeră câteva categorii (jocuri, animale, flori). Elevul citeşte cuvinte ce fac parte din aceste categorii şi le grupează, sau poate exclude din mai multe elemente, un element ce nu face parte din grupul indicat.

- ***Conţinut şi formă***

Pe o foaie se scriu în dezordine cuvintele unei propoziţii, iar elevul trebuie să o reconstituie.

La început am folosit cuvinte care nu pot fi aşezate decât într-un singur mod (ex.: Pisica bea lapte), iar apoi propoziţii ce pot fi realizate în mai multe moduri: joacă, se, pisica, câinele, cu –(Pisica se joacă cu câinele / Câinele se joacă cu pisica). Se scrie sau se citeşte o frază, iar elevul trebuie să aleagă din trei alte propoziţii pe cea cu acelaşi sens.

❖ ***Capacitatea de a reţine informaţii***

Înainte de a citi un scurt paragraf, i se va spune elevului la ce întrebare va trebui sărăspundă în final.

<u>Jocuri care pot fi folosite în terapiadislexo-disgrafiei</u>:

- ***Mașina de spus povești***

Se cere copilului să deschidă o carte la întâmplare şi să pună degetul pe un cuvânt oarecare(veţi avea grijă să alegeţi un substantiv sau un adjectiv). Repetând această operaţie de trei ori,veţi obţine trei cuvinte fără mare legăturăîntre ele. Astfel, jocul constă în inventarea uneipovestioare în care fiecare cuvânt îşi găseşte, mai mult sau mai puţin locul.

- ***Aceasta începe cu…***

Jocul constă în găsirea, de către fiecare participant, pe rând, a unui cuvântcare să înceapă cu osilabă indicată de către terapeut. Cuvântul trebuie găsit în cât mai scurt timp. Primul care numai are idei, pierde.Variantă: se spune copilului o silabă şi se căută cât mai multe cuvinte care se numără, interzicând repetiţiile (se pot da beţişoare pentru fiecare cuvânt). Când nu mai areidei, el este cel care propune o silabă. Terapeutul vagăsi cât mai multe cuvinte.Cuvintele pe care nu le cunoaşte, îi vor fi explicate.

- ***Poveste pe două voci***

Copilul propune punctul de plecare al unei poveşti (sau terapeutul), spunând prima frază. Terapeutulcontinuă cu a doua… şi tot aşa până se construieşte în doi o poveste.

- ***Litera interzisă***

Un joc puţin mai dificil, pentru dezvoltarea auzului şi a auzului fonematic. Se alege un sunet, ovocală, care va fi considerat interzis. Fiecare trebuie să spună un cuvânt, oricare, cu condiţiasă nu conţină acel sunet interzis. Fiecare greşeală se consideră un punct pentru adversar.

Partida se joacă până la 3 puncte. Când copilul va fi familiarizat cu jocul, se va putea trece lainterzicerea unor consoane care sunt mai dificil de reperat. Pentru ca jocul să fie mai dificil,trebuie interzise sunete foarte frecvente. În limba română, sunetele utilizate mai des sunt: E, I,A, C, T, R, U, N, L, O.Jocul se poate desfăşura şi pe baza materialului scris.

- ***Jocul lui Kim***

Se aşează în faţa copilului câteva obiecte (jetoane), fără nici o legătură între ele. Lăsaţi copilului câteva secunde să le privească cu atenţie, apoi, în timp ce este întors cu spatele, luaţi un obiect sau schimbaţi locul lor. Copilul trebuie să observe schimbarea, să o verbalizeze şi să aşeze obiectele cum au fost la început. Jocul este cu atât mai dificil, cu cât sunt mai multe obiecte in faţa lui şi/sau cu cât se produc mai multe schimbări.

BIBLIOGRAFIE

BejanL., FerenţI., *100 de exerciţii pentru corectarea vorbirii,* Editura Primus, Oradea, 2018

Burlea, G. „*Tulburările limbajului scris-citit*”, Ed. Polirom, Iaşi, 2007

Hărdălău L., Drugaș I., *Logopedie prin jocuri și exerciții*, Editura Primus, Oradea, 2018

Hărdălău L., Bejan L., *Culegere de jocuri logopedice*, Editura Primus, Oradea, 2018

145. EFECTUAREA ASISTATĂ A TEMEI PENTRU ACASĂ

Profesor Lorena Bujor
Şcoala Gimnazială "Ionel Teodoreanu"Iaşi

Importanța temei pentru acasă în evoluția elevului

Lucrul independent funcționează ca o disciplină intelectuală, acoperind necesitati variate: formează obiceiul de a studia, oferă timp suplimentar pentru aprofundarea materiei care nu poate fi acoperita in orele de clasă, completează şi consolidează lucrările efectuate în şcoală.

Tema pentru acasă a elevului este definită ca un set de cerințe destinate a fi efectuate în afara orelor de clasă, ca o prelungire a activității de studiu prin activitate individuală, teoretică sau practică, de documentare sau elaborare a unei lucrari de sinteză sau a unor proiecte pe baza cunostințelor dobândite în clasă.

Temele pentru acasă se relaționează cu elementele învățate în acea zi și au rolul de a aplica cunostințele dobândite, de a le înțelege și fixa.

Tema pentru acasă constituie un mijloc prin care profesorul şi părintele observă contribuțiile spontane ale elevilor, modul în care aceştia înteleg, procesează şi fixează cunoştintele dobândite în clasă şi nivelul de informații asimilate din afara şcolii (familie, cercul de prieteni, televiziune, internet, cărți etc).

Prin modul în care sunt rezolvate temele pentru acasă, profesorul îşi poate da seama unde elevul respectiv are lacune, ce informații nu au fost asimilate corect. Acesta va ști ce anume trebuie să abordeze mai mult în clasa și care ar fi tactica de predare cea mai potrivită.

Efectuarea asistată a temelor pentru acasă ne-a preocupat mai ales în ceea ce priveşte desfăşurarea instituțională a acesteia. În conceperea acestei lucrări ne-a inspirit nu literature de specialitate, ci activitatea zilnică de pregătire a temelor cu elevii ciclului primar. După terminarea orelor de predare-învățare-evaluare, elevul are posibilitatea de a-şi efectua temele sub îndrumarea unui cadru didactic, al cărui rol este de a orienta şi dirija învățarea, de a-l învța cum să învețe, de a le forma elevilor de muncă individual.

Experiența cadrului didactic conduce la conturarea unor etape în desfăşurarea orelor de efectuare a temelor:

- verificarea cunoştințelor însuşite la ore
- analiza sarcinilor din temă
- activitate independent (efectuarea propriu-zisă a temei)
- evaluarea individuală a temei
- evaluarea frontal a temelor cu reveniri asupra problemelor apărute sau cu formularea unor observații referitoare la modul cum au lucrat elevii.

Sugestii metodice pentru orele de Comunicare în Limba Română

La clasa I, o particularitate a metodei fonetice, analitico-sintetice o constituie legătura strânsă între activitatea de învățare a cititului şi a scrisului, între care există note comune, acțiuni care se sprijină reciproc, pe care elevul trebuie să le conştientizeze pentru a le utilize în efectuarea temei pentru acasă. Această activitate desfăşurată systematic, asistată de profesor, cu respectarea regulilor metodice din orel de predare-învățare, el se transformă în etape pe care elevii le respect în efectuarea temei şi care devin mijloace de autocontrol.

a) *Exprimarea articulată-mijloc de control:*

- Citiți în şoaptă primele două coloane. Cine citeşte de mai multe ori în cinci minute ? Ascultați-vă reciproc !
- Citiți aceleaşi coloane împreună cu colegul de bancă. Pe cine ați auzit mai clar ?

b) Formarea câmpului visual de citire

- Se continuă activitatea de predare-învățare cu învățarea dirijată prin folosirea alfabetarelor în compuneri de cuvinte şi propoziții, transformarea lor şi citirea acestora cu folosirea unui indicator, apoi fără acestea.
- Activitate individuală, în perechi, grupe, folosind literele/silabele învățate
- Cine încercuieşte mai multe silabe, cuvinte, propoziții pe care le poate citi de pe o foaie de ziar, fişă de lucru, revistă, afiş.
- Cine scrie mai mult făcând un colaj din aceste silabe, cuvinte decupate.
- Cel mai frumos mesaj, folosind un astfel de colaj
- Cine descifrează mesajul de la pagina …

Activitatea de scriere corectă trebuie să urmeze etapele stabilite în lecția de predare-învățare:

- Reamintirea elementelor grafice
- îmbinarea lor corectă
- respectarea spațierii
- poziția corectă la scris
- reguli de utilizare a instrumentului de scris
- recitirea temei
- confruntarea cu manualul/auxiliarul folosit

Toate aceste etape, fiind dirijate cu paşi mici inițial, apoi doar enunțate de copii înainte de efectuarea asistată a temei scrise, vor deveni apoi reguli de urmat independent de fiecare elev.

La clasele II-IV gradul de independență, în efectuarea asistată a temei pentru acasă, este cultivat gradat, în funcție de etapa de şcolaritate a elevului, urmărindu-se etapele metodice ale familiarizării cu textul literar.Ce se observă:

- Deprinderea (şi observarea în acelaşi timp de către profesor a acestui aspect) de a folosi mijloacele auxiliare în efectuarea asistată a temei pentru acasă: culegeri, dicționare, caietul de notițe, caietul special;
- Deprinderea de a munci continuu, fără întreruperi inutile;
- Ritmul de lucru să-I permit realizarea în timpul acordat a sarcinilor primite;
- Capacitatea de muncă independent dar şi de colaborare cu partenerul/partenerii;
- Încrederea în persoana profesorului care asistă la efectuarea temei pentru a nu se sfii să ceară ajutorul;
- Câți şi care elevi au nevoie de sprijin şi în ce măsură îl solicit.

În funcție de aceste observații profesorii pot lua măsurile pentru prevenirea şi înlăturarea rămânerii în urmă. O activitate de memorizare a unei poezii poate avea următoarele etape:

a. Citirea unei strofe de mai multe ori;
b. Acoperirea versurilor cu pala, lăsând la vedere doar începutul fiecărui vers şi încercarea elevului de a reproduce strofa;
c. Reproducerea strofei, cu pagina acoperită;
d. Recitarea strofei unei alte persoane;
e. Recitarea unei strofe în grup, perechi.

Se procedează la fel cu fiecare strofă, apoi cu pozia. Dacă la început, fiecare etapă este o sarcină primită gradat de la profesor, în clasa a IV aaceste etape trebuie cunoscute de către elevi. Înainte de a trece la memorizare, elevii vor anunța etapele, profesorul urmând să-I urmărească dacă le respect sau nu.

Ceea ce încercăm să sugerăm este că elevii trebuie să ştie şi ei, nu numai profesorul, care sunt reperele metodologice a unui tip de activitate pentru a le putea urma în formarea deprinderilor de muncă intelectuală. Aceste sugestii metodice trebuie să se regăsească în caietele lor, în forme accesibile pentru a le avea când le trebuie.

Bibliografie

1. Cosmovici A., Iacob L., Psihologie școlară, Editura Polirom, Iași, 1999
2. Nicola I., Farcas D., Teoria educației și noțiuni de cercetare pedagogică, Manual, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1992
3. Popangă V., Clasa de elevi – subiect și obiect al actului educativ, Editura Facla, Timișoara, 1973
4. Radu I, Psihologie școlară, Editura Stiințifică, București, 1974
5. Rasnoveanu, M - Temele pentru acasa si importanta lor in viata unui copil, (2009)

146. CE AŞTEPTĂRI ARE ELEVUL DE LA PROFESORUL SĂU?

Prof. Lupșan Cristian Cosmin
Școala Gimnazială ”Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu” Buzău

Elevul vine la şcoală să înveţe. El vede în profesorul său persoana care ştie tot şi de la care învaţă multe lucruri. El trebuie să-şi dea seama în fiecare zi de ceea ce a învăţat. Dacă într-o singură zi vede că n-a învăţat nimic, interesul său pentru şcoală scade. Acestui interes copilul îi dedică toată energia sa. Când copilul constată că profesoul ţine seama şi de ştiinţa lui, va depune orice efort pentru a afla lucruri noi chiar înainte de a i le spune profesorul.Iar acolo unde un elev nu ştie, se preferă ca înainte de a întreba profesorul să întrebe colegii şi apoi pe profesor (dacă elevul care a întrebat nu este mulţumit de răspunsul primit sau dacă răspunsul dat îl consideră eronat). Dezvoltarea pentru învăţătură la copil fiind cea mai mare datorie a cadrului didactic.

Din primele zile de şcoală, copilul îl consideră pe învăţătorul său ca pe cel mai apropiat prieten. El este totul, mai ales pentru copiii lipsiţi de un mediu familial prielnic. Aceşti copii vin mai devreme la şcoală, se ţin după învăţătorul lor, vor să stea de vorbă cu el, îi pun fel de fel de întrebări, îi comunică ce au aflat ei, ce au făcut de ieri de când s-au despărţit. Dacă nu provocăm asemenea discuţii şi n-am răspunde întrebărilor, legate adeseori de înţelesul lecţiei, încrederea copilului în învăţător scade. Nu-l mai consideră prieten adevărat.

Elevul vede în profesor o persoană care îi va aprecia just lucrările şi acţiunile sale. O parte din personalitatea elevului este concretizată în lucrările sale. Acestor lucrări trebuie să le dăm o mare atenţie. Aprecierea lor trebuie să se facă la adevărata lor valoare mai ales acelea făcute din imboldul propriu. În aceste lucrări se află interesul copilului pentru munca şcolară. De aceea, nici o lucrare dată elevilor nu trebuie să rămână neverificată.

Nu trebuie să uităm că învăţătorul trece în ochii copilului ca cel mai drept dintre oameni şi că acest aspect el îl vede în modul în care învăţătorul apreciază munca sa, în notele pe care acesta i le pune. El (elevul) aşteaptă ca învăţătorul să-i spună nu numai ce a ştiut, dar mai ales ce n-a ştiut, ce trebuie să mai înveţe; aşteaptă cu înfrigurare să vadă locul pe care-l ocupă în clasă, să vadă dacă a mai urcat sau a coborât mai jos de locul pe care-l ocupa săptămâna sau zilele trecute. De aceea, obişnuieşte ca prin compararea lucrărilor lui de astăzi cu cele din trecut să-i arătăm progresul pe care l-a făcut, îi arătăm că merge înainte şi el se bucură, căpătând încredere în el şi în forţele sale. Apreciind lucrările sau eforturile unui elev profesorul nu trebuie să se lanseze în laude, ci trebuie căutat ca aprecierile să fie încadrate în acţiunea unui grup. Dacă vom lăuda individul luat singur, aparte, nu vom întârzia să creăm „vedete” în clasă care, mai pe urmă, vor da de lucru clasei.

Elevii, în general, admit uşor o exigenţă, se pronunţă însă foarte hotărâţi contra clemenţei. Sunt unii copii simpatici prin înfăţişarea lor, care ne captivează chiar de la inceput. Faţă de aceştia, fără să vrem, devenim mai puţin pretenţioşi, suntem mai îngăduitori. Alţii, fără nici un motiv, ne sunt antipatici. Faţă de aceştia suntem mai exigenţi, mai puţin îngăduitori, mai pretenţioşi. Din această cauză pot apărea conflicte cu ei şi chiar cu familia lor. Aceste conflicte trebuie rezolvate încă din faşă, discuţiile care apar trebuind rezolvate în faţa clasei.

Învăţătorul este pentru elev, modelul pe care îl imită. Nu există elev care să nu caute să imite pe vreunul dintre învăţătorii săi, fie la mers, fie în acte, atitudini, gesturi, îmbrăcăminte, ticuri etc.

Punctualitatea elevului este oglinda punctualităţii învăţătorului. Dacă acesta întârzie la oră, dacă stă în cancelarie, dacă în clasă fiind îşi ocupă timpul cu altceva decât cu preocupări privind lecţia şi elevii, elevul se convinge că se poate face şi altceva decât „datoria”. Şi atunci, nici el nu va veni la timp, nici el nu-şi va face temele, nici el nu-şi va mai face „datoria”. Elevul trebuie să vadă că învăţătorul se străduieşte să-l înveţe, că nu aşteaptă să treacă timpul, să sune clopoţelul şi să plece. Elevii sunt foarte atenţi să vadă dacă se execută întocmai programul stabilit zilnic.

Elevul vede în învăţătorul său pe omul care îl va ajuta să-şi recunoască şi să-şi îndrepte greşelile. În educaţie suntem adeseori nevoiţi să luăm unele măsuri. În această ordine de idei sarcina de educator se aseamănă cu acţiunea medicilor. După cum nu toţi bolnavii se tratează după acelaşi calapod, iar medicul nu recurge niciodată la ultimul mijloc de vindecare, operaţia, ci foloseşte un procedeu progresiv, începând cu sfaturi, apoi regim alimentar şi medicamentos, apoi injecţii şi internare şi apoi, dacă este cazul, ajungem la ultima încercare de vindecare, „operaţia", tot aşa şi pe plan educativ: sunt elevi care înteleg că au greşit, că ceea ce au făcut nu este pe placul educatorului numai printr-o încrucişare de priviri cu acesta. Acestor elevi nu trebuie să le mai facem observaţii, au înţeles din privirea noastră. Ei simt destul, dacă ar urma critici, apostrofări, în faţa clasei, am deschide o rană greu de vindecat. Un astfel de procedeu distruge încrederea în posibilitatea pe care caută să şi-o creeze fiecare copil de a se corecta, de a face cât mai puţine greşeli şi chiar de a le evita definitv.

Faţă de alţii se simte nevoia de a se proceda mai energic (tonul cu care se face critica are o mare influenţă). Faţă de aceştia observaţia neînsoţită şi de un pic, mai mic sau mai mare de critică, nu-şi atinge scopul. De fapt, elevii mai mari (cei de liceu) preţuiesc exigenţa profesorului, în timp ce elevii mai mici preţuiesc atitudinea apropiată a acestuia faţă de copii.

După elevii anchetaţi de R. Bley, profesorul ideal s-ar defini drept „cel care ştie să se transpună în locul elevului şi totodată să transpună elevul în locul său" (R. Bley „Ecole des parents", mai 1957). Evans prezintă în sinteză însuşirile pozitive şi cele negative, aşa cum decurg din aprecierile elevilor : „Copiiişi tinerii apreciază în special: amabilitatea, entuziasmul, răbdarea, loialitatea, dorinţa de a ajuta, de a înţelege problemele copilului, stăpânirea clasei, stimularea în activitate. Ei detestă, mai ales, sarcasmul, spiritul de dominaţie, ironia muşcătoare faţă de elevi, subiectivismul în aprecierea elevilor, indiferenţa faţă de nevoile lor, trăsăturile neplăcute ale înfăţişării fizice şi ale caracterului" (K.M. Evans, The teacher – pupil relationship, în : „Educational Research", London, noiembrie, 1959).

Dar se poate vorbi şi de o adaptare a elevului după stilul profesorului. Elevii prezintă un interes deosebit pentru determinarea sistemului de cerinţe, de exigenţe şi mai cu seamă de criteriile de apreciere pe care le practică profesorul. Identificând întreg acest ansamblu, elevii se străduiesc, ulterior să vină în întâmpinarea aşteptărilor, dorinţelor, speranţelor mai mult sau mai puţin obiective ale profesorilor. Se ajunge astfel ca „cea mai uşoară schimbare a expresiei tonului sau vocii profesorului" să conducă pe cei educaţi la a-şi schimba numaidecât afirmările.

Elevul dovedeşte succesiv, în funcţie de profesorul cu care se întâlneşte în clasă şi de exigenţa acestuia (de stilul său) atitudini diferite, uneori opuse temperamentului propriu. El poate fi activ, plin de iniţiativă, dornic de afirmare etc. dar şi indiferent, „comod", uneori chiar de la o oră la alta, după profesorul pe care îl are la oră.

Elevul este un foarte bun psiholog al profesorului său, el poate detecta cu mare precizie „starea" sufletească pe care o trăieşte cel din faţa clasei: bucurie, bună dispoziţie, tristeţe, oboseală etc. În funcţie de aceasta, elevul va dori sau nu să intre în atenţia profesorului, iar în cazul în care o va face, va căuta să reacţioneze „cum trebuie" pentru a nu-şi crea „probleme", adică pentru a dobândi calificative confortabile.

O mare parte din energia elevului se cheltuie astfel pentru a „descoperi" profesorul, aşteptările sale; cel care învaţă îşi limitează, prin aceasta, capacitatea sa de a aborda problemele ridicate de disciplina predată. Situaţia menţionată este frecventă în cazul profesorilor care manifestă conduite de dominare, de influenţare directă, având o anumită rigiditate şi inflexibilitate a scopurilor, alături de manifestarea voinţei ca ceilalţi să se alinieze obiectivelor şi normelor lor.

În aceste circumstanţe, nu poate fi vorba despre un dialog autentic între educator şi educat ; elevul nu va da expresie propriei sale gândiri, semnelor sale de întrebare, ci va căuta „ceea ce profesorul doreşte ca el să spună şi să coincidă exact cu mesajul pe care-l are de transmis".

Bibliografie:

Constantin, Ana-Stoica – „Psihologia rezolvării conflictului", Polirom, Iaşi – 2003.

Cosmovici, Andrei – „Psihologia şcolară", Polirom, Iaşi – 1999.

Joiţa, Elena – „Management educaţional", Polirom, Iaşi – 2000.

147. PROGRAMUL ”ORĂ DE FERICIRE” METODĂ PENTRU DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Madarasz Annamaria-Școala Gimnazială Dr. Balasi Jozsef Curtuișeni

Lucrarea prezentă se ocupă de problematica dezvoltării personalității din perspectiva metodelor și tehnicilor de autocunoaștere. Discursurile pedagogiei moderne, precum și cercetările psihologice a secolului 21 a afirmat rolul incontestabil a dezvoltării personalității prin metode de autocunoaștere, metode care dezvoltă inteligența emoțională, adică EQ-ul elevilor.

Secolul 21 a adus multe schimbări, în foarte multe domenii, s-a schimbat mult puntul de vedere și în educație; azi putem vorbii despre o educație centrată pe elevi, dar totuși încă mult prea tradițional, bazat pe cunoaștere și teorie, departe de modelul sistemelor de educație de succes, cum ar fi sistemul educațional din Finlanda sau Japonia.

Dacă pornim de la premisa că scopul educației școlare este nu numai formarea capacităților fizice și intelectuale, dar școala trebuie să se implice și în formarea vieții sentimentale, spirituale și morale ale elevilor pentru ai responsabiliza și ai integra în viața socială, atunci putem observa deficiențele sistemului de educație.

Educația elevilor generației ”alfa” (copii născuți după anii 2000), cum o numesc specialiștii din domeniul psihopedagogiei au o personalitate total diferită de generațiile anterioare. Elevii școlilor de azi gândesc și învață în mod diferit, au abilități digitale superioare, au interese total diferite, se socializează pe rețelele de socializare și sunt în mod continu în mediul online, într-o realitate virtuală.

Cerințele educației sunt bazate mult prea pe rezultate cantitative și nu calitative a educabilului. În procesul instructiv-educativ trebuie să ne orientăm mai mult spre dezvoltarea pesonalității elevilor prin dezvoltarea inteligenței emoționale și prin dezvoltarea autocunoașterii a acestora. Greșala majoră care o face școala, societatea și familia este neglijarea dezvoltării competențelor emoționale a elevilor. Pare că uităm faptul că școala nu este singura sursă de informații, că elevii învață și procură informațiile tot mai mult din mediul online. Școala nu mai este alma maturul societății noastre. Trăim într-o lume care se materializează tot mai mult. Oamenii se folosesc unii de ceilalți, dacă nu au interes, nu se implică. (Bagdy, 2012)

Sesizând aceste schimbări majore în societate și pornind de la faptul trist, că mulți dintre elevi se află în risc de abandon sau chiar au și abandonat școala, am introdus în practica mea pedagogică un program nou, numit ”ora de fericire” care se bazează pe dezvoltarea autocunoașterii și a inteligenței emoționale. Autorii programului, Bagdi Bella, Dobrova Zita și prof. dr. Bagdy Emőke au utilizat rezultatele cercetării psihologiei pozitive, care este un curent relativ nou al psihologiei. Programul ”Ora de fericire” se bazează pe rezultatele cercetării lui Sonja Lyubomirsky și dr.Oláh Attila de la Universitatea ELTE din Budapesta. Programul a fost introdus în anul 2015 în foarte multe școli din Ungaria, și în momentul de față sunt implicați aproximativ 7500 de clase din școlile europene. Programul se derulează înafară de limba maghiară și în limba engleză, și în momentul de față se lucrează deja și pe traducerea programului pe alte limbi. Din acest an academic metodologia programului ”oră de fericire,, se poate studia și la universitate. În cadrul acestui program academic studenții care vor fi profesori în învățământ primar și preșcolar pot studia metodologia acestui program. Pe linkul acesta veți pute să accesați programul în limba engleză: http://iwenhappinesslessons.com/

Descrierea programului

”Ora de fericire” este un program care se derulează pe parcursul unui an școlar. Fiecare lună din septembrie până în iunie are o temă centrală. De exemplu: luna septembrie activitățile programului se desfășoară în jurul temei: recunoștința. Elevii în cadrul orelor de fericire în luna septembrie vor învăța tot ce înseamnă acest termen. Ora de fericire este un program cu caracter psihopedagogic prin care se dezvoltă inteligența emoțională a elevilor. Programul pune accent pe sentimentele de bază. Elevii nu doar identifică aceste sentimente dar o și trăiesc pe acestea. Prin

dezvoltarea competențelor emoționale elevii pot să se integreze mai ușor în colectivul de clasă, își rezolvă problemele mai cu ușurință. Programul sprijină profesorii care se alătură programului prin strategii metodologice, prin planuri de lecții, cântece tematice etc. Fiecare școală din care se înregistrează măcar o singură grupă sau clasă va primi pentru un an titlul de ”școală fericită”. Rețeaua ”școlilor fericite” este foarte largă, în prezent sunt 1300 de școli care paortă acest titlu.

Iată temele programului:

- septembrie- recunoștința
-octombrie-optimismul
-noiembrie-competențele social civice
-decembrie-faptele bune
-ianuarie-atingerea scopurilor
-februarie-soluționarea problemelor
-martie-micile bucurii
-aprilie-iertarea
-mai-mișcarea
-iunie-fericirea sustenabilă

În cadrul programului au apărut publicații metodologice care ajută profesorii în implementarea activităților. Cu regulitate se organizează workshopuri pentru cadrele didactice care sau înregistrat la curs. În fiecare lună profesorii participanți la program primesc prin email materialele referitoare la tema lunii care ajută succesul activităților.

Autorii programului au făcut cercetări științifice folosind rezultatele obținute de profesori din ”școlile fericite”. Ca și concluzie putem zice că succesul și popularitatea acestui program constă în simplicitatea activităților. Dr. Olah Attila, profesorul Universității ELTE din Budapesta este cercetătorul științific al programului care este și fondatorul psihologiei pozitive în Ungaria. El a făcut o cercetare științifică despre senzația de ”flow” a orelor de curs. Anlizând răspunsul date de elevi la mai mult materii din foarte multe școli a ajuns la concluzia că ”senzația de flow” este cel mai ridicat după orele de fericire și e cel mai scăzut după ora de matematică.

Rezultatele programului în practica mea pedagogică. M-am înregistrat la programul ”ora de fericire” în anul 2016 când am avut clasa a II-a. Parcurgând activitățile din program am observat următoarele:

- Elevii au participat cu mare plăcere la activități
- S-au îmbunătățit competențele socio-civice ale elevilor
- S-au dezvoltat competențele emoționale ale elevilor
- A crescut frecvența elevilor cu risc de abandon datorită participării la orele de fericire
- A crescut cunoștințele elevilor referitoare la senzații de bază
- A crescut optimismul și gândirea pozitivă în rândul elevilor
- Colaborarea și munca în echipă s-a îmbunătățit
- Strategia de rezolvare a problemelor s-a îmbunătățit la majoritatea elevilor din clasă

Concluzii

Programul ”oră de fericire” este perfect pentru dezvoltarea inteligenței emoționale, este o bună alternativă pentru deconectarea elevilor din spațiul online, defapt este un mijloc potrivit de a trăi viața cu sentimente reale. Prin activitățile ”orei de fericire” elevii pot reflecta la viața reală, asupra relațiilor personale, asupra sentimentelor și a vieții emoționale. Programul ”ora de fericire” a demonstrat că inteligența emoțională se poate educa și se poate dezvolta în elevi.

Bibliografie

1. Bagdi Bella, Prof. Bagdy Emőke, Dobrova Zita: Ora de fericire- îndrumar pentru profesori și părinți, Editura Mental Focus, Budapesta, 2017

2. Bereczki Enikő: Nu au fost niciodată așa de singuratici copii?-Despre generația alfa cu ochii specialistului- în limba maghiară (https://wmn.hu/wmn-life/49347-meg-sosem-voltak-ilyen-maganyosak-a-gyerekek---az-alfa-generaciorol-szakerto-szemmel)
3. Oláh Attila: Lumea psihologiei pozitive (în limba maghiară), Akadémiai kiadó, Budapesta, 2013

148. STRATEGIILE DIDACTICE CONVERSATIVE

Prof.înv.primar Maier Nicoleta
Liceul de Informatică ”TiberiuPopoviciu”

Strategia didacticăeste “un ansamblu de forme, metode, mijloace tehnice şi principii de utilizare a lor, cu ajutorul cărora se vehiculează conţinuturile în vederea atingerii obiectivelor” (Miron Ionescu, Vasile Chiş, 1992, p. 6) sau “mod de abordare şi rezolvare a sarcinilor concrete de instruire” (Ion Albulescu, Mirela Albulescu, 2000, p. 80)

Este “ansamblul mijloacelor puse în lucru pentru a atinge scopul fixat începând de la organizarea materială şi alegerea suporturilor, până la determinarea sarcinii de învățare şi a condițiilor de realizare. Toate acestea vor depinde de obiectivele propuse a fi atinse şi de fazele formării trăite de subiect.” (G. Nunziati, 1990);

Strategia didacticăeste necesară în orice act pedagogic, ocupând un loc central în cadrul activității didactice, deoarece proiectarea şi organizarea lecției se realizează în funcție de decizia strategică a profesorului. Ea este concepută ca un scenariu didactic complex, în care sunt implicați actorii predării – învățării, condițiile realizării, obiectivele şi metodele vizate. Astfel, strategia prefigurează traseul metodic cel mai potrivit, cel mai logic şi mai eficient pentru abordarea unei situații concrete de predare şi învățare. În acest fel, prin proiectare strategică se pot preveni erorile, riscurile şi evenimentele nedorite din activitatea didactică.

Metodele conversative apar în lucrarea de pedagogie a profesorului I. Cerghit ”Metode de învățământ”(2006), ca fiind sinonime cu **metode interactive**, interogative ori dialogate. Acestea sunt: conversaţia euristică, discuţiile sau dezbaterile, discuţia- dialog, consultaţia în grup, seminarul, discuţia în masă, dezbaterea de tipul ”mesei- rotunde”, dezbaterea de tip Phillips- 6/6, asaltul de idei (brainstorming), discuţia liberă, discuţia dirijată, colocviul, metoda focus-grup, metoda acvariului, metoda mozaicului, metoda cubului, sinectica etc.

Profesorul Ioan Neacşu afirmă că „educatorii sunt solicitați astăzi, în mod continuu, să promoveze învățarea eficientă. Şi nu orice învățare eficientă, ci una participativă, activă şi creativă.” (1990, p.12)

Meyers şi Jones (1993) definesc ***învățarea activă*** (active learning) drept un mediu de învățare care “permite elevilor să discute, să asculte, să citească, să scrie şi să reflecteze asupra propriilor modalități de cunoaştere prin intermediul exercițiilor de rezolvare de probleme, prin participări în cadrul micro-grupurilor informale, prin simulări şi studii de caz, prin jocuri de rol şi alte activități, toate menite să-i solicite să aplice ceea ce învață”. (p. 11)

Avantajele învățării interactive:

- elevii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştințele în moduri variate şi complexe, învățând, în acelaşi timp, mai temeinic decât în cazul lucrului individual;
- dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună, componentă importantă pentru viața şi pentru activitatea lor profesională viitoare;
- dezvoltă inteligențele multiple;
- permit împărțirea sarcinilor şi responsabilităților în părți mult mai uşor de realizat;
- timpul de soluționare a problemelor este, de cele mai multe ori, mai scurt în cazul lucrului în grup, decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;
- dezvoltă şi diversifică priceperile, capacitățile şi deprinderile sociale ale elevilor;
- interrelațiile dintre membrii grupului sporesc interesul pentru o temă, motivând elevii pentru învățare;
- oferă posibilitatea elevilor de a-şi împărtăşi părerile, experiența, ideile, informațiile, strategiile personale de lucru;

- se reduce la minim fenomenul blocajului emoțional al creativității;
- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranță, antrenare reciprocă a membrilor, ceea ce duce la dispariția fricii de eșec, la apariția curajului de asumare a riscului;
- stimulează și dezvoltă capacități cognitive complexe: gândirea divergentă, gândirea laterală (capacitate de a privi și cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii), gândirea critică, spiritul critic.

Metodele conversative sunt "acele metode care promovează învățarea interactivă, care sunt orientate către intensificarea interacțiunilor și interrelațiilor în cadrul grupurilor de elevi, care conduc într-un mod organizat, fie în grupul-clasă de elevi, în grupuri mici sau în perechi, la construcția interactivității, fiind cele care încurajează interschimbul liber de cunoștințe, de idei, de experiențe, confruntarea de opinii și argumente în vederea ajungerii în comun la construcția unor noi cunoștințe, la noi clarificări, și soluții la probleme"(Cerghit I. 2006).

Metodele conversative se caracterizează prin:
– centrare pe elevi și pe activitate;
– comunicare multidirecțională;
– accent pe dezvoltarea gândirii, formare de aptitudini, deprinderi;
– evaluare formativă;
– încurajează participarea elevilor, inițiativa, creativitatea;
– îmbunătățirea relației cadru didactic-elev.

Strategiile didactice conversative, ca strategii de grup:
- presupun *munca în colaborare* a elevilor organizați pe microgrupuri sau echipe de lucru în vederea atingerii unor obiective preconizate (soluții la o problemă, crearea de alternative);
- se bazează pe *sprijinul reciproc* în căutare-cercetare și învățare;
- stimulează *participările individuale*, antrenând subiecții cu toată personalitatea lor (abilități cognitive, afective, volitive, sociale);
- solicită efort de *adaptare la normele de grup*, toleranță față de opiniile, părerile colegilor, dezvoltând capacitățile autoevaluative;
- sunt strategii de interacțiune activă între participanții la activitate: elev-elev, elev-învățător.

Metodele activ-participative, conversative, prezintă o serie de valențe formative, însă cele mai importante se referă la dezvoltarea gândirii critice, dezvoltarea creativităţii şi imaginaţiei şi activizarea elevilor în cadrul activităţilor. Nu trebuie înţeles greşit faptul că doar aceste metode pot ajuta la dezvoltarea elevilor, la formarea unor deprinderi practice de lucru, ci faptul că ele sunt părţi importante în cadrul acestui demers.

Procesul de activizare este înţeles ca o acţiune de educare şi instruire, de dezvoltare a personalităţii elevului prin stimulare şi dirijare metodică a activităţii, trezirea interesului pentru cunoaştere şi acţiune, exercitarea simţurilor, a inteligenţei şi a celorlalte funcţii psihice prin activitate proprie, cultivarea atitudinii de cercetare, a capacităţii de dobândire a cunoştinţelor prin descoperire proprie, formarea capacităţii de orientare autonomă în problemele ridicate de practică, prin participare la organizarea, conducerea şi efectuarea muncii în şcoală şi a activităţilor extraşcolare.

Eficienţa utilizării metodelor şi tehnicilor conversative este demonstrată prin progresele realizate de elevi sub următoarele aspecte: perfecţionarea discriminării auditive, dezvoltarea auzului fonematic, formarea și dezvoltarea vocabularului activ, dezvoltarea şi organizarea exprimării în diverse contexte de comunicare cu respectarea corectitudinii de pronunţie, de intonaţie şi gramaticale. De asemenea, utilizarea acestor metode contribuie la formarea şi dezvoltarea următoarelor abilităţi: folosirea expresiei corporale şi atitudinale impuse de mediu şi de situaţia de comunicare, exprimarea propriilor opinii, sentimente în legătură cu fapte, întâmplări, situaţii-problemă, stăpânirea debitului verbal şi a pronunţiei în actul comunicării, dezvoltareacapacităţii de ascultare activă şi de confirmare a înţelegerii mesajului comunicării, dezvoltarea capacității de exprimare corectă şi logică a ideilor.

Înactivităţile de învăţare în care se folosescmetodeleconversative,eleviisuntîncurajaţiînpermanenţăsă se manifeste, să-şiexprimeideile, săinterpreteze date, săfacăpredicţii, să-şiasumerolurişiresponsabilităţi.

Aplicareametodelorconversativedezvoltăimaginaţiaşigândireacopiilor, îiajutăsăînveţeşisădescoperesinguri, îiajutăsă se simtăimportanţişisăcapeteîncredereînei, îiînvaţăsălucrezeîngrup,înechipăsauînpereche, săgăseascăsoluţii. Printr-o învățareactivă, eleviivor fi capabilisăcomunice, să se sprijineșisăaccepteșisăcoopereze. Cu câteleviivormanifestamaimultăacceptareșisprijinfață de ceilalți, cu atâteiîșivorexprimamaimultgândurile, ideile, concluziile, emoțiileșireacțiile.

Putempredaoricecopilului de cicluprimar, dar nu din posturaunuitransmiţător de mesaje, ci din posturaunuipartenermai mare care îipropunejocuriinteresante.Aşa pot fi văzutemetodeleconversative - ca niştejocuri, ca nişteprovocări.Să ne gândimpuţin la stilultradiţional de predare: ştimpe de rost cum trebuiepredată o lecţie de matematică, decomunicareînlimbaromână, aceleaşitemeplictisitoare, aceleaşimetode. Dar noul curriculum ne-a datlibertatea de a nealegetemele, metodele, de a negestionatimpul.Organizarealecțiilorutilizândstrategiididacticeconversativeestefoartepotrivităpentru un învățământ de calitate, învățareafiindadaptatăspecificuluiactivitățiișcolareșiparticularităților de vârstășiindividuală a elevilor.

Bibliografie:

1. Albulescu, I., *Pragmatica predării. Activitatea profesorului între rutină şi creativitate,* Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004;
2. Bocoș, M., Stan, M., Someșan, E., *Strategii didactice activizante în învățământul preșcolar, primar*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2008;
3. Breben, S., Gongea, E., Ruiu, G., Fulga, M., *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, Craiova, 2002;
4. Cerghit, I.,*Metode de învăţământ, Ediţia a IV-a revizuită şi adăugită*, Editura Polirom, Iaşi, 2006;
5. Ionescu, M., Chiș, V., *Strategii de predare și învățare*, Editura Științifică, București, 1992;

149. PROFESORUL MODERN – COMPETENȚE, CALITĂȚI ȘI ROLURI

Prof. Manea Claudia
Liceul Tehnologic ”Crișan”

Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viață, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Profundele transformări înnoitoare au avut efecte considerabile asupra științelor educației, implicit a statutului și a rolului cadrelor didactice. Odată cu lansarea formală a paradigmei ,,educație pentru toți”, după anul 1990, direcțiile strategice care au impus o mai mare responsabilitate și flexibilitate a serviciilor educaționale românești, au constat în democratizarea școlii și în acțiunile de egalizare a șanselor tuturor elevilor, atribuind cadrelor didactice un nou statut și roluri multiple. În ultimii zece ani ai secolului al XXI-lea, prin perfecționarea tehnologiei informațiilor și a comunicațiilor, prin dotarea școlilor și prin înnoirea conținuturilor, ca principal factor exponențial al procesului de învățământ, profesorul modern reunește o serie de competențe, calități și roluri.

Noțiunea de profesor este asociată în minte, pentru fiecare dintre noi, cu ,,portretul unei anumite persoane care întruchipează tot ceea ce credem noi că reprezintă modelul de dascăl”, sau cu o serie ,,de trăsături, selectată din mulțimea de exemple oferită pe timpul anilor de școală”. Necesitatea de a transforma meseria de dascăl în profesia de cadru didactic, a fost impusă de faptul că la nivelul fiecărui stat și în particular a statului român, educația reprezintă o prioritate națională, care are ca obiectiv principal elaborarea unei politici educaționale, în baza căreia este făcută pregătirea pentru viață, la orice vârstă, a ființelor omenești. Activitatea educațională este complexă, adaptată, orientată, dinamică și flexibilă, pentru a stimula idealul fiecărei ființe umane, exprimat prin ,,a fi și a deveni”, concis: realizează pregătirea omului ca element activ al vieții sociale.

Activitatea didactică a profesorului modern, depășește evidențierea unor calități personale ale acestuia, apreciate prin terminii de: vocație, talent, măiestrie, prin faptul că presupune însușirea unui sistem complex de cunoștințe teoretice, formarea unor deprinderi, abilități, competențe, calități și asumarea unor roluri, într-o manieră riguroasă și controlată, ceea ce reprezintă profesionalismul său.

Exercitarea rolurilor cadrelor didactice din spațiul școlar este supusă multor influențe și presiuni, uneori de tip contradictoriu, excesiv de presant, care au ca efect un ansamblu de ,,așteptări de rol”, produse de către factori de tip organizațional/instituțional (inspectori, directori, șefi de catedră) sau/și de către factori parțial reglementați instituțional (categorie care include părinții, elevii, colegii). Rezultatele pot genera uneori așa-numitele ,,conflicte de rol”, care se pot manifesta ca și: ,,conflicte personalitate-rol”, ,,conflict intrarol” și ,,conflict interol”, ceea ce evidențiază necesitatea realizării unui echilibru între aspectul organizațional și între aspectul pedagogic.

Rolurile profesorului, descrise de către Adrian Nicolau sunt:

1) **calitatea de educator** – foarte importantă, deoarece ,,profesorul trebuie să se dedice transmiterii și cultivării valorilor morale, a dezvoltării și cultivării valorilor morale, a dezvoltării unor sentimente pozitive față de sine, cât și față de ceilalți (încredere, respect, generozitate etc.), a deprinderii unor comportamente de cooperare, de manifestare liberă, creatoare”, excluzând ,,dirijismul, autoritarismul, etichetarea, marginalizarea, neîncrederea, suspiciunea, agresivitatea”;

2) **organizator al procesului de predare - învățare-evaluare** – profesorul modern trebuie să fie un profesionist, un foarte bun cunoscător atât al domeniului de specialitate, cât și al celui psihopedagogic;

3)funcția de partener al educației - vizează relațiile educative pe care personalul didactic trebuie să le stabilească împreună cu alți factori educativi (părinții elevilor, alte instituții educative), încât fie în mod independent, fie prin colaborare, să găsească cele mai potrivite căi, din punct de vedere sociomoral, valoric, pentru a contribui la educarea optimă a copiilor;

4) **membru al corpului profesoral** – fiecare cadru didactic trebuie să: participe activ la viața școlii,

ca și organizație; să colaboreze cu colegii la creșterea actului educativ și la menținerea climatului optim educativ în școală; la pozitivarea imaginii școlii prezentată de mass-media prin cultivarea unor valori autentice; aibă o atitudine responsabilă față de propria pregătire și față de pregătirea elevilor.

De-a lungul carierei didactice, profesorii nu pot fi caracterizați de către un anumit stil educațional, deoarece aceste stiluri nu există în stare pură, ci doar combinate și nici nu sunt unele mai avantajoase sau mai eficiente decât altele. Totuși, afirmă faptul că în activitățile educaționale, cel mai potrivit stil este cel care asigură eficiența învățării, stimulând interesul elevilor pentru studiu, generându-le și satisfacția reușitei în învățare.

Comisia Europeană a elaborat, în ultimii ani, o serie de documente prin care sistemele educaționale din statele membre să adopte strategii referitoare la învățarea (formarea, educarea) permanentă în cadrul unor programe, cum ar fi: Comenius și eTwinning, din cadrul amplului program „Lifelong Learning Programme", în care sunt incluse din anul 2007. Dintre obiectivele pe care aceste strategii ar trebui să le realizeze, fac parte:

1) creșterea calității și a eficienței sistemelor educaționale și de formare profesională în U.E.;
2) facilitarea accesului tuturor cadrelor didactice în sistemele educaționale și de formare profesională;
3) deschiderea sistemelor educaționale și de formare profesională, la nivel european și mondial.

În învățământul modern, procesul didactic a devenit și devine, tot mai centrat pe elev și mai optimizat prin intermediul tehnologiilor moderne și al instrumentelor web 2.0, web 3.0 etc., însă condiția reușitei este aceea că, profesorul modern, trebuie să stăpânească foarte bine didactica, pentru managementul performant al activităților. Profesiunea didactică este asociată cu câteva categorii fundamentale de roluri, acceptate de majoritatea sistemelor de formare a profesorilor: proiectare, mangementul și organizarea activităților de învățare, consiliere psiho-educațională, managementul clasei de elevi, comunicare cu elevii, părinții și colegii, dezvoltare profesională de-a lungul vieții, participare la perfecționarea procesului educațional și a inovațiilor din școală, oferirea de servicii educaționale pentru comunitate etc.

Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. În școală, profesorul este conducătorul activității didactice care se desfășoară în vederea realizării obiectivelor prevăzute în documentele școlare. Referitor la diversitatea rolurilor pe care le poate exercita profesorul, Anita E. menționează următoarele:

1) profesorul, ca expert al actului de predare-învățare: el poate lua decizii privitoare la tot ceea ce se întâmplă în procesul de învățământ.

2) profesorul, ca agent motivator, declanșează și întreține interesul, curiozitatea și dorința lor pentru activitatea de învățare.

3) profesorul, ca lider, conduce un grup de elevi, exercitându-și puterea asupra principalelor fenomene ce se produc aici. Este un prieten și confident al elevilor, un substitut al părinților, obiect de afecțiune, sprijin în ameliorarea stărilor de anxietate.

4) profesorul, în ipostază de consilier, este un observator sensibil al comportamentului elevilor, un îndrumător persuasiv și un sfătuitor al acestora.

Profesorul, ca model: prin întreaga sa personalitate, prin acțiunile, comportamentul său este un exemplu pozitiv pentru elevi.

5) profesorul, ca profesionist reflexiv, se străduiește tot timpul să înțeleagă și să reflecteze asupra întâmplărilor inedite din clasă, să studieze și să analizeze fenomenele psihopedagogice cu care se confruntă.

6) profesorul, ca manager, supraveghează întreaga activitate din clasă, asigură consensul cu ceilalți profesori, cu părinții și cu ceilalți factori.

Profesorul își asumă deci o multitudine de roluri, a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică profesorul desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural-educativă. Corolarul conținutului social al acestei profesiuni constă în participarea la evenimentele și frământările social-culturale ale timpului în care trăiește și ale poporului din care face parte. În această ipostază, profesorul ne apare ca pedagog social, animat de

grija pentru ridicarea gradului de cultură și al națiunii sale. Desfășurându-și activitatea profesională în cadrul școlii, dascălul nu încetează de a fi un educator și în afara ei, urmărind, bineînțeles, obiective specifice și apelând la mijloace și forme adecvate. Numai în măsura în care profesorul își continuă misiunea și în afara cadrului profesional pe care îl oferă școala poate fi considerat un educator al poporului său. Cele două laturi ale activității sale, școlară și extrașcolară, nu numai că se presupun, dar se și întregesc și se completează reciproc, imprimând acestei profesiuni un rol sporit în progresul general al patriei noastre. Profesorul este cel care, ținând seama de logica învățării, orientează ceea ce elevii au de făcut, devine ghid al demersului lor euristic, canalizându-i în direcția obținerii rezultatelor așteptate, în loc de a le impune într-o manieră directă, dinainte stabilită cu mai multă sau mai puțină rigurozitate.

Asumându-și o multitudine de roluri, profesorul trebuie să conștientizeze că exercitarea lor depinde de personalitatea pe care și-o modelează. În acest sens, un rol deosebit în exercitarea acestei profesiuni îl au anumite componente ale personalității: cultura profesională, calitățile atitudinale și cele aptitudinale. De fapt, pentru ca anumite cunoștințe să fie transmise de la o persoană la alta și acceptate, trebuie întotdeauna ca între ele să existe un schimb afectiv format din încredere și dispoziție receptivă dintr-o parte și din alta. Un alt rol nou ar putea fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere, alături de rolul tradițional de transmițător de informații, la care nu se renunță, dar a cărui pondere este, vizibil, în scădere în cadrul învățământului modern, centrat pe competențe. De asemenea, profesorul este astăzi un veritabil agent al schimbării, pregătindu-și elevii în această perspectivă, care se constituie tot mai mult într-o dimensiune a omului contemporan. Nu în ultimul rând, profesorul este chemat să se implice în luarea deciziilor de politică educațională la diferite niveluri, precum și în procesul complex, dificil de inserție profesională și socială corespunzătoare noilor condiții. O seamă de roluri noi derivă și din implicațiile educației permanente asupra programelor școlare. Acestea tind să se integreze atât în plan orizontal, cât și pe verticală, să fie centrate pe valori, atitudini și motivație, să cultive independența, propria responsabilitate, flexibilitatea, facilitând dezvoltarea oamenilor.

Bibliografie:

1. Cucoș, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Ediția a II-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2008;
2. Cucoș, C. (coordonator) – Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Polirom, Iași, 2009;
3. Bontaș, I. – Pedagogie. Tratat, ediția a V-a revăzută, Editura BIC ALL, București, 2001;
4. Nicola, I. – Pedagogie. Ediția a II-a îmbunătățită și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 1994;
5. Popovici, D. – Didactica. Soluții noi la problem controversate, Editura Aramis, București, 2000;

150. TRATAREA DIFERENŢIATĂ A ELEVILOR - PROBLEMĂ DE ACTUALITATE A ÎNVĂŢĂMÂNTULUI MODERN

Prof. înv. primar Manolescu Nicolae Dan
Prof. înv. primar Manolescu Karmen
Şcoala Gimnazială,,Iordache Păcescu", Coşeşti, Argeş

Efortul continuu de perfecţionare al modalităţilor de tratare diferenţiată se circumscrie efortului general de modernizare a procesului de învăţământ, pentru prevenirea şi înlăturarea rămânerii în urmă la învăţătură sau obţinerea performanţei.

Dispunând de o segmentare clară a materiei pe sarcini didactice şi de o evaluare a nivelului de formare a capacităţilor fiecărui elev, învăţătorul realizează o conexiune inversă mai rapidă în procesul de predare-învăţare-evaluare. Cunoscând mai devreme unele greutăţi în asimilarea cunoştinţelor manifestate de către unii elevi, acesta previne cu exercitii ajutătoare, ori, depistând la timp unele lacune în cunoştinţele unor elevi, intervine prompt cu exerciţii diferenţiate de recuperare; creând astfel premise pentru un învăţământ mai eficient.

În acest sens se va ţine cont de unele aspecte:

☐ Activitatea diferenţiată cu elevii ciclului primar trebuie să aibă ca obiectiv principal luarea în considerare a particularităţilor de vârstă şi individuale ale elevilor. În organizarea şi desfăşurarea procesului de învăţământ este necesar ca, pornindu-se de la nivelul real, atins de copil în fiecare moment dat, să se urmărească impulsionarea dezvoltării şi pregătirii lui la un nivel superior, prin solicitare la eforturi din ce în ce mai mari , dar obiectiv posibile pentru el.

☐ Activitatea diferenţiată trebuie să-i cuprindă pe toţi elevii, atât pe cei care întâmpină dificultăţi la învăţătură, cât şi pe cei cu posibilităţi deosebite, pentru ca folosindu-se metode şi procedee specifice particularităţilor individuale să se asigure stimularea dezvoltării lor în funcţie de disponibilităţile pe care le are fiecare.

☐ În tratarea diferenţiată a elevilor se va evita atât suprasolicitarea cât şi subsolicitarea lor faţă de potentialul psihic de care dispun, întrucât aceste condiţii extreme ale activităţii constituie frâne în dezvoltarea personalităţii copiilor.

☐ Conţinutul învăţământului, concretizat în planuri şi programe este comun şi obligatoriu (Planul – cadru de învăţământ, respectiv trunchiul comun de cunoştinţe) – la fel ca şi obiectivele instructiv-educative pentru toţi elevii clasei; diferenţiate sunt doar modalităţile şi formele de predare-învăţare-evaluare a acestuia, astfel încât să poată fi asimilat de către fiecare elev la un nivel corespunzător exigenţelor.

☐ În timpul activităţii diferenţiate se vor folosi în permanenţă metode şi procedee care antrenează capacităţile intelectuale ale elevilor, care trezesc şi menţin interesul faţă de învăţătură, stimulează atitudinea creatoare, solicită un efort acţional propriu, asigură o învăţare activă şi formativă.

☐ Diferenţierea activităţii presupune îmbinarea şi alternarea activităţii frontale cu activitatea individuală şi pe grupe de elevi.

☐ Diferentierea activităţii se realizează în toate momentele lecţiei, precum şi în distribuirea temelor pentru acasă.

Din punct de vedere al formelor de diferenţiere aplicate în organizarea şi desfăşurarea activităţii didactice, diferenţierea activităţilor urmează să se realizeze, în principal, în cadrul procesului didactic desfăşurat cu întreaga clasă pentru ca, prin aceasta, să se realizeze ridicarea nivelului de pregătire şi succesul tuturor elevilor clasei.

Diferenţierea instruirii prin intermediul metodologiei didactice constă în adoptarea unor modalităţi de lucru variate, cu conţinuturi nuanţate, toate în măsură în care se manifestă diferenţe individuale între elevii aceleiaşi clase.

Participarea activă a elevilor la propria lor formare este stânjenită în învăţământul frontal, de îndrumarea pas cu pas a cadrelor didactice. Se cere astfel o îmbinare permanentă – realizată cu măsură şi tact pedagogic – a tratării diferenţiate a elevilor în contextul activităţii frontale cu întregul colectiv al clasei.

În şcoală pot fi promovate diferite forme de activitate în grup. În cadrul colectivului clasei care constituie un grup relativ constant, pentru îndeplinirea anumitor sarcini pot fi formate grupuri temporare mai mici. Sarcina principală a învăţătorului este aceea de a identifica grupurile de elevi de acelaşi nivel cu care lucrează diferenţiat adresându-le sarcini, teme, solicitări la nivelul posibilităţilor. Între cadru didactic şi elevi se vor stabili relaţii mai deschise şi democratice când învăţământul este organizat pe grupe şi individual, decât frontal.

În acest sens, noi tehnici devin tot mai des utilizate: activitatea pe grupe sau perechi de elevi şi învăţământul individualizat.

Împărţirea elevilor pe grupe de nivel se face în mod discret, periodic. Urmărind atent evoluţia elevilor, ei sunt încadraţi grupei corespunzătoare. Pe lângă grupele de nivel, învăţătorul poate realiza şi grupe neomogene (cuprinzând elevi cu capacităţi de învăţare diferite) care ajută la realizarea unui schimb de idei eficient şi benefic pentru toţi membrii grupei şi la stabilirea unor relaţii sociale pozitive, mobilitatea elevilor de la o grupă la alta fiind şi un stimulent al elevilor în dorinţa lor de a se autodepăşi, dar, în acelaşi timp, se previne şi un efect neplăcut al "clasării" şi "etichetării" elevilor.

Strategia diferenţierii învăţământului conduce la o gamă foarte variată de forme de lucru şi modalităţi de organizare a activităţii didactice. O lectie modernă, se poate construi prin concursul diferenţiat al elevilor, aceasta realizându-se prin natura solicitărilor intelectuale pe care le adresăm, solicitări, de diferite nivele concretizate în sarcinile atribuite elevilor .
Se vor folosi metode de învăţământ şi sarcini astfel încât să se detemine dezvoltarea cu prioritate a capacităţilor intelectuale şi mecanismelor logice de învăţare ale tuturor elevilor la nivelul posibilităţilor fiecăruia.

În ceea ce priveşte învăţarea individualizată, aceasta este imperios necesară pentru *"anumiţi"*copii din clasă, vizîndu-i în mod deosebit pe cei care au o dificultate de orice fel. Învăţătorul are la îndemână o paletă întreagă de strategii corespunzătoare stilului de învăţare şi nevoilor fiecărui copil, spre exemplu:

a) cerinţe comune pentru toţi elevii;
b) cerinţe diferenţiate: sarcini identice în timp diferit, sarcini diferite şi timp diferit, sarcini diferite după posibilităţile copilului, fişe identice cu sarcini progresive;
c) activităţi individuale cu teme diferite;

Aceste strategii impun utilizarea unui material didactic variat care stimulează originalitatea şi creativitatea elevilor, valorifică experienţa anterioară, sunt adaptate la stilurile proprii de învăţare, respectă ritmul individual al copilului, stimulează spiritul de echipă, asigură corelarea intereselor copilului cu obiectivele curriculare, fiecărui copil i se acordă încredere în forţele proprii, se permite copilului să participe la evaluarea propriei lor munci, copilul este evaluat şi comparat cu el însuşi.

O tehnică de muncă independentă eficientă o constituie lucrul cu fişele. Fişele de lucru individualizate, iniţiate de ***Robert Dottrens*** în lucrarea *"A educa şi a instrui"* constituie soluţii adecvate pentru rezolvarea următoarelor probleme majore: *"Cum să facem ca elevii buni să nu-şi piardă vremea aşteptându-i pe ceilalţi? Pe de altă parte cum să acţionăm pentru a-i încuraja pe cei mai înceţi şi pe cei mai slabi ca să nu renunţe la orice efort văzând cât trebuie să se străduiască să-i ajungă pe colegii lor?"(* Dottrens, Robert – *„A educa şi a instrui"*, EDP, Bucureşti, 1978, pag55)

Folosind fişele ajutătoare drept instrumente de autocontrol elevii îşi pot observa şi corecta greşelile prin efort propriu, ceea ce contribuie la formarea unor deprinderi solide. Autocontrolul poate fi întregit de controlul învăţătorului care poate constata astfel şi capacitatea de autocontrol a elevilor.

După funcţiile îndeplinite, fişele de muncă independentă sunt de mai multe categorii:

-de recuperare (pentru elevii rămaşi în urmă la învăţătură),

-de dezvoltare (pentru elevii buni si foarte buni),

-de exerciţii (pentru formarea priceperilor şi deprinderilor),

- de autoinstruire (pentru însuşirea tehnicilor de învăţare individuală şi independentă),

- fişe de evaluare (pentru constatarea nivelului de pregătire şi asigurare a feed-back-ului).

Temele şi lucrările indicate în fişe pot fi rezolvate de elevi în clasă (în mod dirijat sau independent) şi acasă. În ambele cazuri învăţătorul le va prezenta elevilor informaţiile minimale necesare rezolvării lor conştiente şi corecte, indicaţii privind metodele şi tehnicile de lucru sau bibliografia necesară. Lucrul cu fişele este una din metodele activizante şi constituie o cale eficientă de modernizare a lecţiei tradiţionale.

În timpul lecţiei trebuie să se intensifice munca cu elevii care întâmpină greutăţi la învăţătură. Aceşti elevi vor fi solicitaţi mai frecvent fără a depăşi posibilităţile de care dispun. În momentele când clasa efectuează exerciţii de muncă independentă se va lucra individual cu elevii care manifestă rămâneri în urmă la învăţătură pentru a le da explicatii suplimentare şi a-i ajuta să înţeleagă mai bine conţinutul materiei predate cu întreaga clasă.

Pentru elevii capabili de performanţă trebuie să avem pregătite fişe de dezvoltare pe care să le punem la dispoziţie în momentul în care finalizează o sarcină de nivel mediu.

Activităţi individualizate se pot realiza şi în afara lecţiei prin scrierea diferenţiată a temelor pentru acasă.

Alături de aceste modalităţi şi mijloace de diferenţiere a activităţii pe care învăţătorul le are oricând la îndemână şi pe care trebuie să le îmbine astfel încât să obţină eficienţă maximă în activitatea sa, actuala reformă a învăţământului deschide noi porţi, aduce posibilităţi nenumărate pentru realizarea activităţii de diferenţiere astfel încât acesta să aibă o contribuţie importantă la obţinerea succesului şcolar.

Fiecare copil este unic în felul lui, este o minune irepetabilă şi ar fi păcat ca prin acţiunea noastră să uniformizăm aceste individualităţi. (susţine I. Neacşu) Prin urmare tratarea diferenţiată trebuie să capete o accepţiune mai generoasă, ea devenind o calitate a managementului educaţional, o abilitate a învăţătorului în dezvoltarea personalităţii fiecărui copil, iar a utiliza cu pricepere psihologică şi pedagogică zestrea nu doar ereditară, ci şi cea dobândită de elev, înseamnă pentru educator a dispune de premise favorabile în obţinerea succesului în instrucţie şi educaţie.

Bibliografie

Adina M., Florica M. – ***Activitatea diferenţiată – o necesitate a învăţării şcolare,*** Revista de pedagogie, nr 2-3/2003.

Bontaş, Ioan – ***Pedagogie***, Editura All, 1995

Comenius Jan Amos – ***Arta didacticii***, EDP, Bucuresti, 1975

Cosmovici Andrei – ***Rolul activităţilor didactice pe grupe în dezvoltarea tendinţelor de cooperare***, Revista de pedagogie Nr. 10

Cucoş Constantin – ***Pedagogie,*** Editura Polirom, Iaşi, 2000

Dottrens Robert – ***A educa şi a instrui,*** EDP, Bucureşti, 1978

Eleonora A., Delia G. – ***Cunoaşterea copilului, premisă pentru o corectă tratare individuală diferenţiată*** – Revista de pedagogie nr. 2-4/2002 .

Holban Ion **– *Puncte de sprijin în cunoaşterea personalităţii elevilor,*** EDP, Bucureşti, 1982
Ienistea Octavian – ***Dificultăţi la învăţătură***, Editura Medicală, Bucureşti, 1982
Ionescu I Miron – ***Clasic şi modern în organizarea lecţiei***, Editura Dacia, Cluj, 1982
Iovin Ileana – ***Tratarea diferenţiată a elevilor la ciclul primar***, "Învăţământul primar", Nr. 4, Editura Discipol, 1996
Jigau Mihaela – ***Factorii reuşitei şcolare,*** Editura Grafoart, Bucureşti, 1998
Mihăescu Marian **– *Activitatea diferenţiată în procesul instruirii***, Revista de pedagogie, Nr. 8, Bucureşti, 1985
Neacşu Ion – ***Metode şi tehnici de învăţare eficientă***, Editura Militară, Bucureşti, 1990
Negrut Ion – ***Un model de diferenţiere şi motivare a instruirii în vederea învăţării complete în clasă şi determinarea eficacităţii generale a instruirii***, in Revista de pedagogie Nr.4, Bucureşti, 1985
Radu T Ion – ***Învăţământul diferenţiat. Concepţii şi strategii,*** EDP, Bucureşti, 1978
Rizescu I, Filipescu V, Şerdean I – ***Diferenţierea activităţii cu elevii în ciclul primar în cadrul lecţiei***, EDP, Bucureşti 1976
Ţârcovnicu Victor – ***Învăţământ frontal, învăţământ individual, învăţământ pe grupe***, EDP, Bucureşti 1981

151. MODALITĂŢI DE COMBATERE A DISCRIMINĂRII ÎN EDUCAŢIE

Înv. prof. Mariana Gheorghița Șerban
Școala Gimnazială "Sabin Manuilă" Sâmbăteni, Arad

Legislaţia şi acordurile internaţionale susţin punctul de vedere conform căruia segregarea impusă în educaţie este o violare a drepturilor fundamentale ale copiilor şi tinerilor.

O nouă dimensiune care începe să se contureze în peisajul învăţământului românesc este aceea de democratizare şi egalizare a şanselor fiecărui copil în parte. În acest scop a fost înfiinţată şi şcoala incluzivă – un răspuns la redimensionarea educaţiei.

Educaţia incluzivă înseamnă că toţi copiii şi tinerii învaţă împreună în structuri obişnuite ale învăţământului preşcolar, şcolar şi superior. Incluziunea implică ca toţi copiii să participe în viaţa şi activităţile şcolii, indiferent de nevoile pe care le au.

Discriminarea presupune a trata în mod diferit indivizii care, în aparenţă, se abat de la ceea ce se consideră "normă". Acceptarea diferenţei celorlalţi implică faptul că egalitatea nu este sinonimă cu omogenitatea sau plafonarea la acelaşi nivel. Recunoaşterea acestui fapt este esenţială dacă dorim să dezvoltăm o atitudine pozitivă faţă de cei care sunt diferiţi. E important să înţelegem că diferenţele nu sărăcesc societatea, ci dimpotrivă, sunt un adevărat izvor de îmbogăţire.

Peste tot în lume persoanele care au fost incluse într-un proces de segregare sunt primele care solicită eliminarea segregării, ele vorbesc din proprie experienţă atunci când afirmă că, pentru ele, oferta educaţională segregată însemna o ofertă educaţională sub-standard. Segregarea îi învaţă pe copii să fie temători şi ignoranţi şi determină apariţia prejudecăţilor. Educaţia trebuie să îi pregătească pentru a trăi şi munci într-o societate diversificată. Numai incluziunea poate reduce temerea şi poate construi relaţii de prietenie bazate pe respect şi înţelegere.

Educaţia împotriva discriminării trebuie să înceapă din perioada preşcolară. Chiar înainte de a putea vorbi, copiii încep să observe diferenţele legate de culoarea pielii, forma ochilor, etc.

Ei absorb repede informaţii despre discriminare şi stereotipuri de la televizor, de la cei de o vârstă cu ei şi, mai ales, din ceea ce spun şi fac adulţii(părinţii, educatorii). Copiii mici au un model în copiii mai mari şi-n adulţii importanţi.De aceea, mesajele pe care adulţii le transmit despre oameni care sunt de etnie diferită, care au o dizabilitate, sau care vorbesc o limbă diferită sunt foarte importante.

Copiii încep să conştientizeze diferenţele şi să pună întrebări despre ele încă de la vârsta de doi ani. Între patru şi şapte ani, copiii sunt conştienţi că sunt diferiţi de adulţi şi de alţi copii şi se întreabă ce este constant şi ce se va schimba. Aceasta este vârsta când un băieţel probabil că îşi întreabă mama „când voi creşte voi fi mămică sau tătic?" Începe să înţeleagă că unele lucruri privind identitatea sa s-ar putea schimba (va deveni adult), iar altele ar putea rămâne neschimbate(va fi întotdeauna bărbat). Realizând că alţi oameni sunt la fel sau diferiţi de ei, copiii încep să aibă opinii despre acest lucru şi ar putea începe să aibă sentimente negative faţă de oamenii care sunt altfel decât ei. Copiii care sunt diferiţi de majoritate în vreun fel pot chiar începe să aibă sentimante negative faţă de ei înşişi, dacă simt că deosebirea aceasta este percepută ca ceva „mai puţin normal" sau „mai puţin bun". De aceea este important ca adulţii să aibă atitudini pozitive faţă de diferenţe, aşa încât, în loc să dezvolte sentimente negative, copiii să crească fiind conştienţi că şi oamenii care sunt diferiţi de ei sunt interesanţi, atractivi, sunt colegi de joacă plăcuţi etc.

Este de asemenea important, în cazul în care copiii se află într-o comunitate unde nu au ocazia să cunoască oameni de alte naţionalităţi şi culturi, oameni care au dizabilităţi sau care sunt deosebiţi altfel decât majoritatea, să li se ofere imagini, povestiri şi informaţii depre tipuri diferite de oameni, astfel încât copiii să primească mesaje pozitive depre deosebiri din acest stadiu timpuriu de formare a opiniei. Putem învăţa copiii de la o vârstă fragedă să abordeze critic stereotipurile şi prejudecăţile.

În şcoala în care predau elevii romi sunt repartizaţi în mod egal în toate clasele şi la toate nivelurile. Un rol deosebit îl are mediatorul şcolar. Mediatorul reprezintă vocea şcolii în comunitate şi a comunităţii în şcoală, este persoana care facilitează dialogul şi cooperarea între cele două părţi.

Mediatorul şcolar contribuie la menţinerea şi dezvoltarea încrederii şi a respectului reciproc dintre şcoală şi familie, dintre şcoală şi comunitate. Permanent mediatorul monitorizează copiii de vârstă preşcolară, proveniţi din grupuri dezavantajate, care nu frecventează grădiniţa, şi oferă consiliere şi sprijin familiilor acestora în procedurile de înscriere a copiilor la grădiniţă şi, respectiv, şcoală, colectează date statistice referitoare la participarea şi menţinerea copiilor dezavantajaţi în învăţământul obligatoriu de masă.

În activităţile de predare-învăţare am pus accentul pe progresul individual şi mai puţin pe comparaţiile cu alţi elevi. O altă preocupare cu caracter permanent este utilizarea metodelor activ participative care încurajează învăţarea prin cooperare, astfel încât elevii să-şi poată ajuta colegii, să-şi devolte spiritul de echipă. Am urmărit să învăţ elevii să se comporte democratic acceptând pluralismul de opinii şi idei, diversitatea modalităţilor de exprimare, limitele şi diferenţele individuale. Am organizat periodic expoziţii cu lucrările elevilor, pentru a demonstra că şcoala este mândră de performanţele obţinute de către aceştia. Prin toate activităţile desfăşurate urmărim ca şcoala noastră să fie :

- o scoală atractivă pentru membrii comunităţii;
- o instituţie care să aibă ca scop dezvoltarea prin educaţie a comunităţii;
- un observator al nevoilor educaţionale ale comunităţii, dar si a pieţei muncii;
- un furnizor de servicii educaţionale către comunitate;
- o şcoală care nu blochează accesul la educaţie a nici unui grup, nu limitează nivelul de educaţie pentru nimeni, dar nici nu impune condiţii care să lezeze demnitatea umană.

Lumea de azi evoluează într-o direcţie nouă: Învăţăm că nu trăim într-un univers al “excluderii”, ci într-o lume a “includerii”, nu într-o lume a “scindării” ci într-o lume a relaţiei simbiotice între interacţiune şi interdependenţă. Fiecare persoană posedă o abilitate deosebită de a urca culmile sau de a cădea în disperare, dar ni se oferă tuturor şansa de a putea încerca? Toţi avem “daruri” şi “talente”. Toţi suntem identici şi, totuşi, deosebiţi. Un suflet inocent ca cel al unui copil este ca o pasăre care doreşte să îşi ia zborul. Zborul spiritului nu poate fi îngrădit sau restricţionat, el doreşte să fie liber să poată să atingă imensitatea albastrului de o claritate orbitoare. Îndată ce un copil este dezavantajat, marginalizat, zborul este compromis, nu mai poate să atingă înălţimi nemărginite, este reprimat, iar aripile îi vor fi frânte, la fel si spiritul. Egalitatea între copii ar trebui să reprezinte un mod de viată existent, nu doar o concepţie care pare imposibil de atins din cauza unor lucruri minore care în ochii unora iau proporţii colosale.

Bibliografie

1. Popovici Doru, ”Elemente de Psihopedagogia Integrării”, Ed. Pro Humanitate, 2000
2. Vrăşmaş Traian, ” Şcoala şi educaţia pentru toţi”, Ed. Miniped, Bucureşti, 2004
3. Introducere în educaţia incluzivă-ghid pentru cadrele didactice,2005

152. BENEFICIILE EDUCAȚIEI OUTDOOR

Profesor învățământ primar Maxim Ruxandra Gina
Școala Gimnazială ,,Vasile Pârvan" Bârlad

Termenul ,,outdoor" (lb. engleză) sună modern, provocator, creativ şi totuşi parcă inaccesibil principalilor actori ai sistemului educaţional naţional. Educaţia *outdoor* este o formă de educaţie ce se desfăşoară în aer liber, care, în accepţiunea sistemelor de educaţie din alte ţări europene şi nu numai, are la bază învăţarea prin contactul direct cu elementele naturii şi a mediului înconjurător apropiat. Sub umbrela educaţiei outdoor se regăsesc mai multe domenii, cum ar fi: educaţia pentru natură şi om, educaţia ecologică, educaţia ştiinţelor exacte (matematică,fizică, chimie) etc., şi diferite activităţi, de tipul celor de dezvoltare personală, formarea abilităţilor de viaţă, abilităţilor practice, de relaxare, plimbări, drumeţii şi aventură etc.

La „noi", dacă sunt organizate activităţi de tip outdoor, de cele mai multe ori sunt reduse la plimbări în natură şi ecologizarea unor spaţii verzi din apropierea unităţii şcolare, la plantat puieţi, adunat frunze, castane sau conuri, excursii la monumente istorice, jocul liber sau organizat în curtea şcolii/grădiniţei ori în parcul din vecinătatea insituţiei sau poate dacă timpul permite se mută mobilierul din clasă în curte şi se desfăşoară acolo lecţia/activitatea în stil clasic.

Este timpul să conştientizăm beneficiile şi facilităţile acestui tip de educaţie, „să părăsim prispa" instituţiei/ clădirii pentru a ne aventura cu puţină creativitate şi imaginaţie în natura ce încă ne înconjoară, „ să rupem barierele" înălţate de rutină, indiferenţă, comoditate şi uneori de necunoaştere, şi, să oferim copiilor noştri o alternativă interesantă şi mai atractivă.

Dintre **beneficiile şi facilităţile** oferite de activităţile de tip outdoor putem decela următoarele, lăsând lista deschisă:

• Un cadru natural mai plăcut, mai relaxant în care copiii să se manifeste mai liber, autentic, unde au posibilitatea de a prezenta un comportament firesc, necenzurat de formalismul şi rigiditatea instituţiilor şcolare;

• Un mediu mai provocator/ stimulator care să răspundă curiozităţii naturale/fireşti a copiilor, care să incite la investigare, cercetare şi să rezulte cunoaştere, învăţare reală, practică;

• Contactul direct cu natura, în acest mod copiii având posibilitatea interacţiunii cu elementele mediului înconjurător fără vreo mijlocire, fără substitute, fără simulare artificială;

• Dezvoltarea personală a celor implicaţi, care, îşi pot evalua, măsura forţele propri, îşi pot învinge temeri, depăşi convingeri personale şi dificultăţi de învăţare, pot trece bariere sociale etc.;

• Mişcarea implicată de activităţile de tip outdoor duce la o dezvoltare fizică dezirabilă care reprezintă de asemenea un beneficiu major, duce la o sănătate corporală şi mentală mai mult decât semnificativă care la rându-le influenţează funcţionarea corespunzătoare a organelor interne şi a organismului în ansamblu;

• Dezvoltarea socio-emoţională armonioasă este o altă rezultantă a acestui tip de educaţie deoarece prin relaţiile interpersonale stabilite între participanţi (copil-copil, copil-adult) se dezvoltă spiritul de echipă, de fair-play, apartenenţa la un grup social, creşte gradul de implicare/participare activă, se intensifică relaţiile sociale, se diversifică şi nuanţează formele comunicării sociale/ personale;

• Exersarea aptitudinilor mai puţin vizibile/ cunoscute care nu pot fi observate/ exersate în sala de clasă;
• Educaţia outdoor permite un nivel ridicat de creativitate/ ingeniozitate, atât din partea organizatorului, al coordonatorului cât şi din partea participanţilor, în ceea ce priveşte proiectarea activităţii, conceperea acesteia sau în prezentarea diferitelor soluţii identificate în rezolvarea problemelor ridicate;
• Latura interactivă a activităţilor în aer liber conduce la o mai bună cunoaştere a copiilor, cunoaştere a acestora în diferite ipostaze şi situaţii de învăţare pe axa comportament-atitudine-aptitudine.

Cu toate beneficiile şi facilităţile enumerate mai sus, educaţia outdoor, în esenţa sa, poate fi un proces complex care presupune deopotrivă bună organizare, implementare şi evaluare, care necesită timp, creativitate, seriozitate şi deschidere spre inovaţie din partea educatorilor.

La sfârşit, vreau să adaug câțiva **factori frenatori** observați în jurul meu în ceea ce priveşte organizarea activităţilor de tip outdoor la nivel primar:
• Lipsa unei legislaţii clare şi a unor norme metodologice de aplicare coerente care să reglementeze acest tip de educaţie şi care să-i stabilească locul în curriculumul şcolar;
• Reticenţa la nou, la schimbare a multor cadre didactice;
• Riscurile aferente activităţilor organizate în aer liber pe care cadrele didactice nu sunt dispuse să şi le asume din teamă, comoditate sau presiuni sociale din partea colegilor, a direcţiunii sau a părinţilor copiilor;
• Formarea iniţială şi/sau continuă insuficientă a cadrelor didactice în ceea ce priveşte activităţile de tip outdoor;
• Lipsa parteneriatelor sociale /educaţionale cu organisme şi instituţii din comunitatea locală sau formalismul prea mare a celor existente, care să sprijine organizarea şi desfăşurarea activităţilor în mediul natural, care încă face parte din habitatul uman.

În concluzie recomand acest tip de educație, outdoor sau învățare în afara celor patru pereți ai clasei deoarece este dovedit că elevii învață și reţin mult mai uşor şi cu plăcere ceea ce văd, simt, ating, miros, experimentează ei înșiși trecând prin filtrul personal.

Bibliografie:
Ionescu, M., Radu, I.(coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001,
Manualul de educație outdoor, 2013, Comenius Regio Partnership Eco-Edu Beyond Rhetoric Project, traducere

153. LEGENDA- ROL ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ȘCOLARILOR

Merce Alexandra
Școala Gimnazială Nr.1 Lazuri de Beiuș

Școala trebuie să răspundă cerințelor societății și are rolul de a valorifica calitățile elevilor, astfel să îi pregătească pentru realitatea de mâine. Elevul trebuie să progreseze, să își exprime propriile idei asupra diferitelor subiecte, să aibă aspirații și atitudini pentru producerea a ceva nou, e necesar ca creativitatea să se dezvolte la cele mai înalte trepte. În acest sens, am observat contribuția legendelor, cum pot acestea să ne fie partenere în dezvoltarea imaginației școlarului.

Obiectivele cercetării:

- Contribuția legendelor la dezvoltarea gândirii imaginative.
- Dezvoltarea creativității și a expresivității limbajului.

Ipoteza cercetării:

Evidențierea rolului creativ pe care îl are legenda asupra dezvoltării intelectului.

Descrierea cercetării:

Am observat atracția pe care elevii o au față de poveștile mitice, plăcerea și atenția cu carea au urmărit evenimentele citite sau povestite și au realizat cu entuziasm o legendă, reușind să stabilească o relație cu natura și fenomenele inexplicabile.

Etape implicate:

Orice act de învăţare cu elevii se desfăşoară cu bune rezultate doar prin angajarea efortului personal al celui care învaţă. Doar operând cu instrumente ale muncii, cu cartea, elevii își pot dezvolta imaginația și creativitatea. Etapele implicate sunt:

- popularizarea cărţilor prin organizarea unor expoziţii de carte care se poate face în clasă, pe coridorul şcolii, în biblioteca şcolii;
- recenzia unei cărţi;
- şezători literare;
- după-amieze de legenda;
- concursuri literare.

Metode utilizate:

Ca metode ale cercetării am utilizat observația, convorbirea, chestionarul, testul pe parcursul a cinci probe:

- Proba 1 – Jocul imaginației
- Proba 2 – Schimbă replica
- Proba 3 – Micul scriitor
- Proba 4 – Real sau imaginar?
- Proba 5 – Chestionarul

Jocul imaginației – a fost propus pentru evidențierea în principal a originalității și pentru a observa prezența creativității, iar elevii au redat printr-un desen cerul cu îngeri, după lecturarea ,,Legendei Licuriciului”.

Total lucrări obținute	Originalitate slabă	Originalitate pronunțată
12	5	7

Schimbă replica – elevii au avut de notat un alt răspuns pe care l-ar fi putut da ghiocelul la întrebarea ,,-Atunci, ce dorești?”, din legenda ,, Îngerul și ghiocelul”, urmărind creativitatea.

Total lucrări obținute	Originalitate slabă	Originalitate pronunțată

12	4	8

Micul scriitor –la această probă elevii au avut de creat o legendă folosindu-se de întrebări.

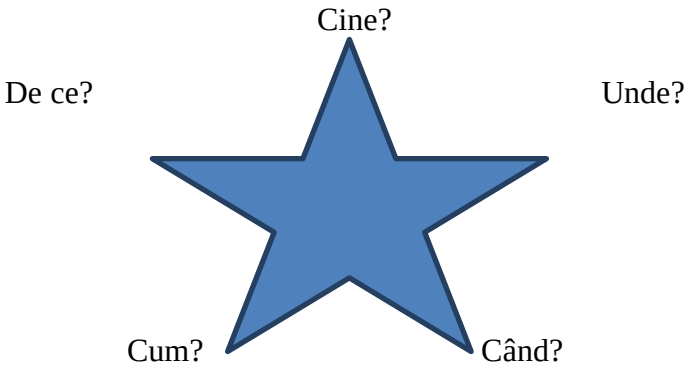

Total lucrări obținute	Originalitate pronunțată	Fluiditate pronunțată
12	8	9

Real sau imaginar?– sarcina a fost de a delimita întâmplările reale de cele imaginare din „Legenda Mărțișorului”.

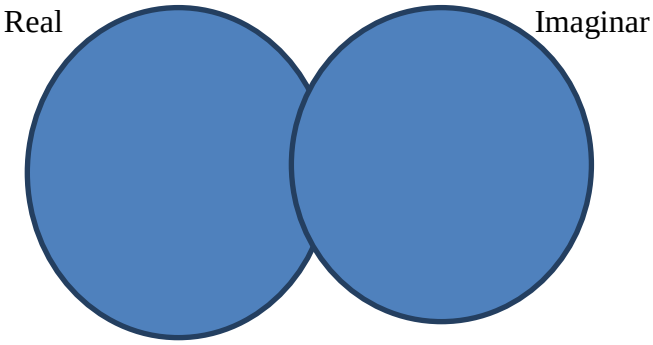

Chestionarul – elevii au avut de ales răspunsuri la cinci întrebări referitoare la munca prezentată mai sus. Aceștia au fost încântați de legende și le-a făcut plăcere să creeze.

Concluzii

Lumea legendelor îi este nespus de dragă copilului, îi satisface trăirile în planul imaginației, îi îmbogățește universul propriu de cunoaștere și în același timp îi dezvoltă intelectul, îl ajută să descifreze mesajul estetic, simplitatea şi expresivitatea limbii şi stilului, îi dezvoltă capacităţile verbale, trăsăturile de voinţă şi de caracter.

Bibliografie:

- Cioban Florin, *Literatură pentru copii*, Editura Universității din Oradea, Oradea, 2008
- Flori Crețiu, *Actul didactic, opțiuni și perspective moderne*, Editura Didactica Militans- CCD Oradea, 2010, pag. 47 - 76
- Flori Crețiu, *Abordări moderne ale actului didactic*, Editura Primus, Oradea, 2013, pag. 68 -78

154. LECTURA ÎN LUMEA CELOR MICI

Prof.înv.primar Mihai Daniela
Mihai Daniela Şcoala Gimnazială nr.5 RmVâlcea, jud. Vâlcea

„Copilul - scria Călinescu - se naşte curios pe lume şi nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura, care îi satisface această dorinţă îl încântă. Casă fie opere de artă, scrierile pentru copii trebuie să intereseze şi pe oamenii maturi şi instruiţi. A ieşi din lectură cu stima sporită pentru om, acesta este secretul marilor lecturi pentru tineret."

Literatura pentru copii este arta pe care mulţi scriitori au abordat-o în operale lor. Mari scriitori precum: Mihai Eminescu, I.L Caragiale, Ion Creangă şi-au întors privirea spre aceasta perioadă minunată a omului, denumită şi „vârsta cea fericită", „vârsta inocenţei", „vârsta pantalonilor scurţi". Literatura este intrumentul forte al învăţătorului în a-l ajuta pe copil să se formeze. Ea contribuie într-o mare măsură la lărgirea orizontului de cunoaştere al elevilor, la formarea unui vocabular activ, bogat şi colorat, la o exprimare aleasă, corectă, literară, la educarea sentimentelor estetice.

Încă de la cea mai fragedă vârstă, gustul pentru literatură al copilului trebuie stimulat cât se poate de mult. Gustul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă ce înglobează răbdare, perseverenţă, continuitate, voinţă. Orizontul cunoştinţelor primite în clasă la orele de literatură română e lărgit de lectura în afara clasei. Este foarte important ca învăţătorul să cunoască formele de îndrumare a acesteia.

Întocmai ca aerul sau ca apa, copilăria este pretutindeni, este fluviul cu cei mai mulţi afluenţi, minunea nicicând secătuită. Ea întreţine în lumebasmul, gingăşia, zâmbetul, este puntea cu care tentăm posteritatea şi prin care, totodată, prezentul ne ispiteşte în chipul cel maistăruitor. Trăim - orice am face şi la orice vârstă - între copii, într-o continuă fraternitate cu lumealor.

Lavârsta preşcolară,atât familia, cât şi grădiniţa depune forturi pentru a influenţa universul copilăriei prin basme, poveşti şi poezii. Această muncă dificilă este trecută la nivel superior în primele clase ale şcolii. Lectura propriu-zisă începe după ce copilul reuşeşte singur să descifreze cu uşurinţa ideile ascunse în spatele semnelor grafice, odată cu descifrarea enigmei acestor hieroglife, care adesea îi înspăimânta pe copii.

Încă de la venirea copilului în şcoală, trebuie să căutăm să-l facem să iubească „cartea". Se vor citi poveşti, poezii, în aşa fel încât, în urma lor, micii şcolari să simtă nevoia să citească. Ţinând cont de particularităţile fiecărui copil, ne vom ocupa şi de felul cum vom recomanda lectura pentru vacanţa de vară. Basmele şi povestirile le sunt indicate celor cu ritm de citire rapid, iar celor cu ritm mai lent, lecturi mai scurte.

Din cauza rapidităţii ritmului de citire, rămânând la imposibilitatea de a urmări conţinutul micilor lecturi, mulţi elevi se luptă adesea cu descifrarea unui text. Acum trebuie să intervină învăţătorul în urmărirea cu atenţie a lecturii şi exersarea acestui exerciţiu cu voce tare. În locul curiozităţii care face abstracţie de formă şi se luptă pentru descifrarea ideii, apare efortul descifrării semnelor grafice. Învăţătorul trebuie să încurajeze intenţia elevului de a se lupta cu descifrarea textului dintr-o poveste, lăudându-l în faţa clasei ca pe un cititor pasionat. El trebuie să poarte discuţii cu elevul pe marginea conţinutului povestirilor citite de elev, să observe în ce măsură fiecare elev înţelege conţinutul celor citite, ştie să aprecieze o carte şi aduce argumente convingătoare ca lucrarea respectivă l-a interesat.

Se ştie că nimic nu este mai puternic decât exemplul. Într-o familie unde sunt prea puţine cărţi şi acestea aflate la întâmplare, unde părinţii şi fraţii mai mari consideră lectura o corvoadă, rareori se poate aştepta cineva ca un copil să dovedească de timpuriu pasiune pentru lectură, pentru carte, în general. În astfel de cazuri copilul va avea dificultăţi să-şi dezvolte o personalitate, un vocabular activ,

bogat si colorat. Va întâmpina multe dificultăţi în a se exprima, a se manifesta într-un fel sau altul în comunitate. Copilul are nevoie de o îndrumare corectă în formarea sa, astfel încât acesta să prindă încredere în propia forţa, în ideile sale şi tot odată curaj pentru a da drumul imaginaţiei sale să zburde.

Copiii, ca şi adolescenţii, au o deosebită înclinare către un anumit gen de literatură, cu care rezonează afectiv, literatură nu întotdeauna inspirată din universul vârsteilor.

Trăsăturile ce ar trebui să caracterizeze literatura destinată copiilor sunt: specificul extras dintr-o anume viziunea supravieţii, de exemplu, aceea a basmului şi a literaturii ştiinţifico-fantastice, umorul, caracterul instructiv-educativ, elogiul, cu ajutorul artei cuvântului, al marilor valori umaniste, cultul pentru om şi omenie.

S-a ajuns la părerea majoritarăcă opera literară valoroasă pentru copii şi tineri are aceleaşi valenţe estetice ca şi operele literare pentru adulţi.

Trăsăturile generale şi esenţiale ale operei literare pentru copii şi tineri constau în:
-caracterulcognitiv (informativ);
-expresivitatea, respectivvirtuţileestetice ale limbajului;
-caracterulformativ, mesajuleducativ.

Acestor trăsăturile corespund trei trăsăturie senţiale pentru realizarea funcţiei estetice a operei literare:adecvarea conţinutului la particularităţile de vârstă, înveşmântarea ideii artistice într-o formă (imagine) concret-sensibilă, mesajul educativ.

Fiecare dintre aceste exigenţe implică valenţe estetice corespunzătoare şi împreună asigură calitatea arti stică a operei literare.

Adecvareaconţinutuluioperei la particularităţile de vârstă ale copiilor, respectăprincipiul didactic privindadecvareaniveluluicunoştinţelorştiinţifice la particularităţile de vârstă ale copiilor, fără a ştirbi din valoarealiterară.

Literaturapentrucopii se adresează tuturorvârstelor, cu un mod specific de viziuneşiexpresie. O altătrăsăturăesenţialăîn opera literarăesteîmbinareavaloriloretice cu celeestetice. Princonflictul dual bine-rău, copiilor li se oferămodele de viaţăpozitivesau negative.Înpregătireapentruviaţă, literaturaeste a douaînordineaimportanţei, dupăreligie. Prinrecomandareaunorlecturipotrivitepoate fi frânatăgoanadupăcâştigul material.

Unul dintre obiectivele finale a literaturii este trezirea interesului elevilor pentru minunata lume a poveştilor, basmelor şi poeziilor, ştiut fiind faptul că trăind într-o epocă în care televiziunea şi computerul pătrund puternic în viaţa tuturor, dar mai ales a şcolarului mic, cu influenţe nu prea benefice în evoluţia sa, acesta nu mai are timp să citească o carte de poveşti sau de poezii.

Înconcluzie, literatura are o contribuţieenormăîndezoltareacopiluluişiestenecesarăpentruevoluţiasa in societate.

BIBLIOGRAFIE:

- Raţiu, Iuliu, O istorie a literaturiipentrucopiişiadolescenţi, EdituraBibliotecaBucureştilor 2003.
- Corniţă, Georgeta, Metodicapredăriişiînvăţăriilimbiişiliteraturiiromâne, Ed. Umbria, Cluj-Napoca, 1993 .

155. PREDAREA INTEGRATÃ
A MATEMATICII LA CLASELE I-IV

Prof. Mirancea Georgiana- Școală Gimnazială nr 1 Marzanesti, jud. Teleorman

Problemele concrete de viatã, ce trebuie rezolvate zi de zi, au un caracter integrat și nu pot fi soluționate decât apelându-se la cunoștințe, deprinderi, competențe ce nu sunt încadrate în contextul strict al unui obiect de studiu.Pentru cã elevii zilelor noastre sã facã fãtã solicitãrilor lumii contemporane, trebuie sã le formãm capacitatea de a realiza transferuri rapide și eficiente între discipline, de a colecta, sintetiza și de a pune la lucru împreunã cunoștințele dobândite prin studierea disciplinelor școlare.

Dacã succesul școlar este dat de performanță elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viață personalã, profesionalã și socialã este dat tocmai de capacitatea de a ieși din tiparul unei discipline și de a realiza conexiuni și transferuri rapide între discipline, pentru soluționarea problemelor ivite.Curriculum-ul integrat presupune o anumitã modalitate de predare și o anumitã modalitate de organizare și planificare a instruirii și produce o inter-relaționare a disciplinelor sau obiectelor de studiu, astfel încât sã se rãspundã nevoilor de dezvoltare ale elevilor.

Pluridisciplinaritatea se referã la situația în care o temã ce aparține unui anumit domeniu este supusã analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea din urmã pãstrându-și neschimbatã structura și rãmânând independente unele în raport cu celelalte.

Exemplu de abordare multidisciplinarã a conținuturilor:

Tema: ,,IARNĂ”

Clasa: a ÎI-a

Unitãți de învãtare:

Limba și literaturã românã: Propoziția. ,,Iarnă”

Matematicã: Adunarea și scãderea numerelor 0-100

Cunoașterea mediului: Fenomene ale naturii

Abilitãți practice: Activitãți cu materiale sintetice. Hârtia

Conținuturi:

Limba și literaturã românã: ,,La sãnius”, de I. Agârbiceanu- analizã textului

Matematicã: ,,Adunarea și scãderea cu trecere peste ordin”- exerciții și probleme

Cunoașterea mediului: ,,Anotimpurile și viețuitoarele”

Abilitãți practice: decupare dupã contur și lipire. ,,Pãdure de brazi, iarnă”

Tipul lecției: de consolidare a cunoștințelor

Obiective-cadru:

Limba și literaturã românã: III. Dezvoltarea capacitãții de receptare a mesajului scris

Matematicã: IV. Dezvoltarea interesului și a motivației pentru studiul și aplicarea matematicii în contexte variate

Cunoașterea mediului: III. Formarea unei atitudini pozitive fãtã de mediul înconjurãtor, prin stimularea interesului fãtã de pãstrarea unui mediu echilibrat și exersarea unor deprinderi de îngrijire și ocrotire a acestuia

Abilitãți practice: III. Dezvoltarea capacitãții de cooperare în scopul realizãrii unui produs

Obiective operaționale:

O_1: sã citeascã textul;

O_2: sã descopere cuvintele cu înteles opus;

O_3: sã completeze propozițiile cu semne de punctuație potrivite;

O_4: să efectueze exercițiile date într-un ritm alert;
O_5: să compunã o problemã dupã un exercițiu dat;
O_6: să recunoascã animalele care hibernează;
O_7: să realizeze, din hârtie, prin decupare și lipire, lucrarea;
O_8: vor pãtrunde afectiv și spiritual în atmosfera anotimpului de iarnã.

Resurse:

A. Bibliografice:

1. oficiale – Curriculum Național"
2. metodico – didactice - ,,Metodică limbii române în învãtãmântul primar", Ilinca Anton, Bacău, Ed. Grigore Tãbãcaru

B. Metodologice:

1. strategia didacticã: semidirijatã, inductiv-deductivã
2. metode și procedee: conversația, exercițiul, explicația, problematizarea, jocul didactic
3. forme de organizare: frontalã, pe grupe de câte 4 elevi, individualã
4. mijloace didactice: fișe, planșe, hârtie coloratã, foarfece, lipici, calculator

C. Temporale: 45 minute

Forme și tehnici de evaluare: evaluare reciprocă, observare sistematică

Conținuturi și sarcini de învãtare:

- Prezentarea în Power Point ,,Frumusețile iernii"
- Scurtă conversație despre ceea s-a vizionat și le-a plăcut elevilor
- Enumerarea unor semne ale iernii
- Limba și literatură română (10 min.)
  - citirea textului ,,La sănius" în lanț și selectiv
  - formularea unor întrebări și răspunsuri - activitate pe două grupe, sub formă de concurs
  - completarea pe fișa de lucru a antonimelor cuvintelor date
  - scrierea semnelor de punctuație potrivite
  - joc didactic: ,,Propoziția ascunsă"- transformarea unei propoziții date în propoziții interogative și exclamative
- Matematică: (5 min.)
  - rezolvarea sarcinii jocului ,,Sportiv pe schiuri, dar și matematician"- verificarea rezultatului colegului și efectuarea cât mai rapidă a exercițiului următor
- Cunoașterea mediului: (10 min)
  - recunoașterea fenomenelor naturii ce apar în timpul iernii
  - colorarea pe fișă a animalelor care hibernează - activitate individuală
- Abilități practice:(10 min)
  - formarea grupelor de lucru (câte 4 elevi)
  - explicarea modului de lucru și demonstrare
  - împărtirea sarcinilor de lucru: decupare, lipirea brădutilor pe foaia de lucru, lipirea unor confetti pentru obținerea zăpezii

Pentru obținerea performanței s-au propus următoarele sarcini: (5 min.)

- Grupa ,,Scriitorii"- realizarea unui text scurt despre iarnă, folosind expresii artistice
- Grupa ,,Matematicienii – compunerea unei probleme după exercițiul 27 + 39 – 8
- Grupa ,,Ecologiștii"- completarea unui tabel ,,Așa da, așa nu!", având că puncte de plecare situații din mediul înconjurător
- Grupa ,,Micii artiști"- confecționarea unui om de zăpadă din vată.

Pledez pentru abordarea integratã a conținuturilor, întrucât se iese din monotonia aceluiași algoritm de predare a unor lecții, elevii sunt stimulați și atrași prin diversitatea

activităților de învãtare dintr-o singurã orã și prin apariția elementului-surprizã, se imprimã lecției respective un caracter aparte, diferit de modul de predare tradițional.

BIBLIOGRAFIE:

- Ø ,,Demersuri integrate în învãtãmântul primar", curs P.I.R.; autori: Lucian Ciolan, Laura Elena Ciolan; 2006

156. ACTIVITĂŢILE EXTRACURRICULARE-EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof. itinerant/Miron Ioan
Şcoala Profesională Specială ,,Sf. Stelian"Botoşani

Prof. Nela Miron
Şcoala Gimnazială ,,Sf.Maria"Botoşani
Grădiniţa ,,Licurici" Botoşani-structură

Activităţiile extracurriculare contribuie la gândirea şi completarea procesului de învăţare, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor elevilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Promovarea exemplelor de bună practică din domeniul educaţiei şi cercetării psiho – pedagogice, cunoaşterea şi valorificarea metodelor şi tehnicilor de îmbunătăţire a calităţii actului educaţional. Optimizarea calităţii educaţiei se poate realiza prin demersuri didactice interactive , centrate pe elev, cât şi prin includerea competenţelor de relaţionare interculturală în implementarea curriculumului formal şi nonformal la nivelul învăţământului. Programul activităţilor extracurriculare, stabilit ca o unitate in ethosul si cultura organizaţională a şcolii, vizează acţiuni care să îi ajute pe elevi să îşi însuşească ideile de corectitudine şi respect, să cunoască şi să respecte valorile culturale si etnice ale comunităţii, să trăiască experienţe de viaţă competitive. Activităţile extraşcolare respectă principiul egalităţii şanselor, oferind fiecărui elev posibilitatea de a se implica, indiferent de rezultatele sale şcolare. Se dezvoltă astfel sentimentul încrederii în sine, în forţele proprii, fapt care va avea ulterior o mare influenţă asupra succesului şcolar. Activităţile extracurriculare vizează de regulă acele activităţi cu rol complementar orelor clasice de predare-învăţare. Aria lor e dificil de delimitat. Pot fi excursii şi vizite la muzee, cinematografe, teatre, operă, balet, pot fi excursii şi vizite la instituţii publice sau alte obiective de interes comunitar, pot fi vizite la alte şcoli, pot fi activităţi artistice, de hobby, cluburi tematice şi echipe sportive, pot fi activităţi legate de un ziar sau post de radio al şcolii, activităţi legate de protecţia mediului, sau chiar activităţi legate de consilii ale elevilor. Activităţile extraşcolare au o tradiţie bogată în sistemul de învăţământ românesc. Structurarea acestor tipuri de activităţi, aşa cum apare în Regulamentul privind organizarea şi funcţionarea unităţilor care oferă activitate educativă extraşcolară, introducerea unor concepte noi (de ex: educaţia nonformală - concept nou în raport cu recunoaşterea lui în LEN) reprezintă modificări legislative importante care au drept scop îmbunătăţirea calităţii acestor activităţi. Domeniul extracurricular acoperă o arie foarte largă de activităţi, cu o tipologie extrem de variată. Activităţile extracurriculare reprezintă un element prioritar în politicile educaţionale întrucât au un impact pozitiv asupra dezvoltării personalităţii tânărului, asupra performanţelor şcolare şi asupra integrării sociale în general. Participarea la activităţi extracurriculare structurate organizate de şcoli, spre deosebire de participarea la activităţi nestructurate (uneori incluzându-le şi pe cele organizate în şcoli) se asociază cu rezultate pozitive în ceea ce priveşte dezvoltarea adolescenţilor (Feldman şi Matjasko, 2005): performanţă şi rezultate şcolare mai bune; coeficienţi de abandon şcolar mai scăzuţi; o stare psihologică mai bună, incluzând un nivel de stimă de sine mai bun, mai puţine griji privind viitorul şi sentiment redus de izolare socială; un grad mai scăzut de abuz de alcool şi droguri; un grad mai scăzut de activitate sexuală în rândul fetelor; un nivel scăzut de comportamente delincvente, incluzând arestări şi comportamente antisociale.

Procesul educaţional din grădiniţă presupune şi forme de muncă didactică complementară activităţilor obligatorii. Acestea sunt activităţi desfăşurate în grădiniţă în afara activităţilor obligatorii, sau activităţi desfăşurate în afara grădiniţei. Este vorba despre activităţi extracurriculare care se desfăşoară sub îndrumarea educatoarelor.Activitatea extracurriculară în sine, prin structură şi conţinut specific, este in mod natural complementară activităţii de învăţare realizată în clasă.În cadrul activităţilor extracurriculare cu o deosebită influenţă formativă sunt incluse toate formele de acţiuni care se realizează în afara programului propriu zis: *plimbări, ieşiri în natură, excursii,*

tabere, serbări cu diferite ocazii, concursuri între grupele aceleiaşi grădiniţe sau între grădiniţe, parteneriate şcolare pe diferite teme, etc.

La vârsta preşcolară, copiii sunt foarte receptivi la ce li se arată cu ajutorul imaginilor sau a substitutelor (prezenţa concretului în orice tip de activitate este absolut indispensabilă). Rolul educatoarei (dar şi al familiei) este acela de a oferi în mod gradat şi în acord cu particularităţile de vârstă, cunoştinţe necesare care motivează conduitele şi normele eco-civice, de a crea şi de a organiza activităţi educative stimulative.În cadrul *activităţilor organizate în mijlocul naturii şi al vieţii sociale*, preşcolarii se confruntă cu realitatea printr-o percepere activă, investigatoare, prin acţiuni directe asupra obiectelor, fenomenelor din mediul înconjurător, a unor zone geografice şi locuri istorice. Ei dobândesc o mare cantitate de informaţii despre animale, despre muncă şi viaţa omului în diferite contexte (în funcţie de: mediul rural-urban, derularea anotimpurilor, meserii, etc). Îşi formează reprezentări simple despre structura şi condiţiile de viaţă ale unor plante şi animale, despre legi obiective ale succesiunii anotimpurilor, despre frumuseţile şi bogăţiile patriei sau despre trecutul istoric al poporului român (chiar dacă e puţin prematur pentru nivelul lor de dezvoltare intelectuală). În cadrul acţiunilor şi implicit al activităţilor în aer liber, preşcolarii îşi pot forma sentimentul de respect şi dragoste pentru natură, pentru muncă, om şi realizările sale; copilul care a învăţat să admire natura, parcul cu florile, să asculte susurul unui izvor, să observe munca depusă de unele insecte pentru a-şi asigura proviziile, acel copil va deveni prietenul şi protectorul naturii şi un mare admirator al animalelor manifestând nemărginită afecţiune faţă de ele.

Vizitele la muzee, expoziţii, monumente şi locuri istorice, case memoriale – organizate selectiv – constituie un mijloc de a intui şi preţui valorile culturale, folclorice şi istorice ale poporului nostru. Atât activităţile turistice cât şi cele de concurs contribuie la îmbogăţirea şi lărgirea vocabularului activ, a socializării si la stimularea dezvoltării biopsihosociale a celor mici; astfel copiii pot reda cu mai multă creativitate şi sensibilitate imaginea realităţii în cadrul activităţilor plastice şi practice (de desen, pictură, modelaj, colaj, etc.), al celor de educarea limbajului, iniţiativă în cadrul jocurilor, etc. Materialele didactice acumulate în decursul acestor tipuri de activităţi extracurriculare: planşe, imagini, vederi, măşti, costumaţii, albume foto, diapozitive, diplome, cărţi, pietricele, ierbare, etc. rămân o dovadă liberă a activităţilor desfăşurate şi « o punte către trecutul educaţional extracurricular » în care au fost implicaţi în diferite contexte.

Spectacolele sau vizionările (teatrul de păpuşi) constituie o altă formă de activitate extracurriculară în grădiniţe, prin intermediul cărora copilul face cunoştinţă cu lumea minunată a artei. Această formă de activitate îl pune pe cel mic atât în calitate de actor cât şi de spectator în faţa unei surse inepuizabile de impresii puternice.

*Vizionarea unor filme pentru copii, diafilme, desene animate, spectacole de teatru, serbări c*onstituie « un izvor de informaţii » dar în acelaşi timp şi un punct de plecare în organizarea unor acţiuni interesante. De exemplu, vizionarea emisiunilor muzicale, de teatru pentru copii, distractive sau sportive urmată de discuţii pregătite în prealabil, pe lângă faptul că realizează completarea unor aspecte educative, stimulează şi orientează copiii spre unele domenii de activitate: muzică, sport, poezie, pictură, etc. Filmul comic, spectacolele cu caracter distractiv au darul să stârnească râsul copiilor prin diverse contraste de situaţii sau ironii. Desenele animate sunt cele mai gustate de către copii datorită, mai ales, liniei stilizate pe care o au imaginile. Educatoarele au un rol deosebit de important în alegerea spectacolelor, recomandarea emisiunilor de televiziune pentru copii şi selecţionarea emisiunilor, programelor distractive care au o influenţă pozitivă mai evident conturată.

Serbările, prin specificul lor de activitate extracurriculară, reprezintă un nesecat izvor de satisfacţii şi bucurii, creează bună dispoziţie şi favorizează dezvoltarea copiilor din punct de vedere fizic şi psihic. Importanţa lor educativă constă în conţinutul artistic prezentat, precum şi în atmosfera de sărbătoare ce se instalează cu acest prilej. Prin organizarea serbărilor dezvoltăm copiilor dragostea pentru artă, pentru frumos.

Prin organizarea unor concursuri între grupele aceleiaşi grădiniţe sau între grădiniţe diferite (pe diferite faze, pe diferite teme) dezvoltăm dragostea şi interesul copiilor pentru frumos,

sensibilitatea şi personalitatea lor suferind modificări pozitive, putând uşor depista tinere talente artistice în vederea cultivării şi promovării lor.

Concursurile sportive vin ca o completare a activităţilor sportive, cei mici participând cu multă plăcere la concursurile sportive organizate, cum ar fi: atletism, concurs de săniuţe, de biciclete, de aruncat la ţintă etc.

Activităţile extracurriculare mai sus enumerate şi analizate sunt apreciate atât de către copii, cât şi de factorii educaţionali în măsura în care:

- valorifică şi dezvoltă interesele şi aptitudinile copiilor;
- organizează într-o manieră plăcută şi relaxantă timpul liber al copiilor, contribuind la optimizarea procesului de învăţământ;
- formele de organizare sunt din cele mai ingenioase, cu caracter recreativ;
- copiii au teren liber pentru a-şi manifesta în voie spiritul de iniţiativă;
- participarea este liber consimţită, necondiţionată, constituind un suport puternic pentru o activitate susţinută;
- au un efect pozitiv pentru munca desfăşurată în grup;
- sunt caracterizate de optimism şi umor;
- creează un sentiment de siguranţă şi încredere tuturor participanţilor;
- urmăresc lărgirea şi adâncirea influenţelor exercitate în procesul de învăţământ;
- contribuie la dezvoltarea armonioasă a copiilor.

În acelaşi timp rolul acestor activităţi extracurriculare are un caracter colectiv care conduce la « sudarea legăturii » dintre cei mici, îi învaţă să trăiască în grup si să aparţină unui grup.

BIBLIOGRAFIE

1. Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei *Revista învăţământului preşcolar,3-4/2006,*

2. IONESCU, M.; CHIŞ, V., *Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

3. PREDA. VIORICA, *Metodica activităţilor instructiv educative în grădiniţa de copii,*Editura « Gheorghe Cârţu Alexandru », Craiova 2009

4. LESPEZEANU M., *Tradiţional şi modern în învăţământul preşcolar,* Editura S.C. Omfal, Bucureşti, 2007

157. UTILIZAREA ORIZONTULUI LOCAL ÎN REALIZAREA CURRICULUM-ULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Mișca Paula Luminița, Școala Gimnazială Tg. Trotuș

Considerând geografia ca disciplină indispensabilă în demersul educativ, importanţa unei lucrări despre utilizarea orizontului local este indiscutabilă şi ea este strict legată de atenţia pe care cadrele didactice trebuie să o acorde utilizării noţiunilor caracteristice acestei discipline în procesul pedagogic. Relaţia cunoaşterea orizontului local – cunoaşterea Geografiei României presupune o trecere de la cunoscut şi apropiat către necunoscut şi depărtat, şi, luând în calcul acest principiu, este evident faptul că studierea elementelor uşor de perceput şi accesibile direct într-un interval temporar apropiat permite trecerea treptată către cadre mai largi, dezvoltate, de nivel naţional, care duc, în cele din urmă, la cunoaşterea potrivită şi social integratoare a spaţiului geografic corespunzător ţării noastre.

Este clar că vorbind despre Geografia României trebuie să vorbim şi despre orizontul local, ca părţi care nu se pot exclude una pe cealaltă, pretenţia de a interacţiona cu una ridicând obligaţia de a nu o neglija pe cealaltă.

Această lucrare urmăreşte să evidenţieze necesitatea cunoaşterii arealului local şi extinderea acesteia la nivel naţional, dar şi armonia pe care cadrul didactic este obligat să o dezvolte în predarea obiectelor de studiu din clasele I-IV. Obictivele urmărite sunt:

- dezvoltarea interesului şi pasiunii pentru cunoaşterea adevărului ştiinţific despre lumea înconjurătoare
- formarea unei imagini unitare despre realitatea înconjurătoare (orizontul local, judeţul natal, patria), la nivelul de cunoaştere corespunzător vârstei elevilor;
- educarea la elevi a dragostei pentru natură, pentru ocrotirea şi păstrarea nealterată a frumuseţilor din orizontul local şi din întreaga ţară;
- formarea deprinderilor de orientare în natură;
- dezvoltarea gândirii şi a limbajului geografic;
- dezvoltarea dragostei de ţară prin cunoaşterea frumuseţilor şi bogăţiilor sale, formarea deprinderilor de folosire chibzuită a resurselor naturale, lupta împotriva risipei.

Ipoteza lucrării vizeaza rolul si contribuţia strategiilor de invaţare utilizate de invăţător in cadrul activităţii didactice. Orice aplicaţie in orizontul local, dacă este bine organizată si competent condusă valorează cât un întreg ciclu de lecţii. Elevii sunt puşi să descopere in mod independent cunoştinţele prin observare, analiză si sinteză, folosite apoi in lecţii. Contactul cu natura produce asupra elevilor o impresie puternică, lasă urme adânci in amintirea lor, le trezeşte sentimentul de dragoste pentru orizontul local. Prin folosirea sistematică a orizontului local, elevii pot fi pregătiţi in mod treptat să înţeleagă obiecte, fenomene geografice, să dobândesca anumite cunoştinţe, deprinderi, priceperi si reprezentări. Lucrarea a fost structurată în patru capitole:

CAPITOLUL I – INTRODUCERE

În acest capitol sunt prezentate importanţa orizontului local în realizarea procesului de învăţământ, curriculum pentru învăţământul primar şi motivaţia alegerii temei.

CAPITOLUL II - PARTICULARITĂȚI DE ÎNVĂȚARE ALE ELEVULUI DIN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

În aceasta parte a lucrării sunt evidenţiate dezvoltarea fizică şi psihică a elevului, precum şi metodele şi procedeele utilizate la clasele I – IV.

CAPITOLUL III - UTILIZAREA ORIZONTULUI LOCAL ÎN REALIZAREA CURRICULUM-ULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Acest capitol cuprinde caracterizarea orizontului local – comuna Tg. Trotuş:

- Alcătuirea şi evoluţia istorică
- Aşezare, limite, vecini
- Relieful
- Clima
- Apele
- Soluri, vegetaţie, animale
- Populaţia şi aşezările – activităţi tradiţionale şi obiceiuri
- Activităţi economice – agricultura, transporturile, comerţul, turismul

CAPITOLUL IV - MODALITĂŢI DE UTILIZARE A ORIZONTULUI LOCAL ÎN REALIZAREA CURRICULUM-ULUI PENTRU CLASELE I-IV

Această parte a lucrării cuprinde forme de activităţi concepute şi realizate pe baza orizontului local:

1.Vizita

Buna desfăşurare şi reuşita unei vizite sunt condiţionate de modul în care au fost pregătite:

- Fixarea locaţiei
- Scopul vizitei
- Constituirea grupului de participanţi

Stabilirea programului

2. Drumeţia

- oferă elevilor posibilitatea să observe, să cerceteze şi să cunoască în mod direct aspecte din natură.
- ajută la cunoaşterea spaţiului geografic din imediata vecinătate a orizontului local.
- se organizează respectând cele trei etape: pregătirea, desfăşurarea şi finalizarea.

Una dintre drumeţiile organizate cu elevii a fost cea de pe dealului Tutei şi a avut ca scop cunoaşterea mediului natural şi a bogatei comori floristice şi faunistice**.**

3. Excursia

Cu elevii clasei mele am efectuat mai multe excursii. După fiecare excursie, rezultatele au fost valorificate, am prelucrat materialul, iar pentru verificarea însemnărilor din carnetele elevilor, le-am cerut să alcătuiască scurte expuneri asupra drumului parcurs, asupra a ceea ce le-a plăcut mai mult. Am observat că există o mare diferenţă în exprimarea la lecţii a elevilor care participă la excursii faţă de ceilalţi, întrucât în timpul desfăşurării lecţiilor curente cât şi la lecţiile de recapitulare se face apel la multe cunoştinţe şi noţiuni căpătate de elevi în timpul excursiilor.

4. Lecţii desfăşurate în orizontul local

Aceste activităţi reprezintă mijloace deosebite pentru formarea şi educarea personalităţii integrale, asigură însuşirea şi aprofundarea în mod direct, active şi conştient a cunoştinţelor, formarea unor priceperi şi deprinderi necesare pentru integrarea lor în viaţă, dinamizarea curiozităţii ştiinţifice, a spiritului de investigaţie, a imaginaţiei şi a gândirii creative, călirea organismului şi dezvoltarea fizică, formarea spiritului de echipă, stimularea curajului şi a iniţiativei etc.

5. Lecţii desfăşurate în clasă pe baza observaţiilor din orizontul local

Activităţile desfăşurate prin intermediul excursiilor, drumeţiilor, vizitelor au costituit un bun prilej de aprofundare a noţiunilorîn sala de clasă şi de înţelegere a fenomenelor şi proceselor plecând de la concret la abstract, de la simplu la complex.

Am apelat la jocurile geografice , contribuind la dezvoltarea rapidităţii gândirii elevilor şi interesului pentru conoaşterea a cât mai multe noţiuni geografice (exemple: lanţul geografic, rebusul geografic, călătorie imaginară, cine ştie mai multe denumiri geografice câştigâ, etc.).

6. Evaluare

În scopul evaluării reprezentărilor şi noţiunilor despre orizontul local, la sfârşitul ciclului primar, am folosit o baterie de chestionare, încadrată într-o anchetă, folosind următoarele probe la clasa a patra:

a) Probă de sondaj – relatarea în scris a ceea ce reprezintă pentru ei orizontul local

b) O altă probă a fost reprezentată de un set de întrebări de tip grilă

c) O altă modalitate prin care am analizat receptivitatea elevilor la excursiile desfăşurate în zona comunei Tg. Trotuş, a fost cerinţa de a relata sub forma unei compuneri impresiile formate în urma unei astfel de activităţi.

Orizontul local oferă condiţiile necesare însuşirii corecte a noţiunilor geografice, fiind cel mai complex cabinet, pentru desfăşurarea tuturor activităţilor didactice, a ariilor curriculare. Astfel, curriculum-ul pentru clasele I-IV se realizează mult mai bine, cunoştinţele sunt însuşite temeinic şi corect.

Consider că o bună cunoaştere a orizontului local constituie un îndemn permanent la o atitudine activă de protejare şi menţinere a unui mediu natural cât mai bun. Prin contactul direct cu natura, antrenând elevii în acţiuni de protejare a mediului, realizăm o dezvoltare a spiritului de iniţiativă, a deprinderilor de cercetare, care se împletesc armonios cu folosirea în mod util şi educativ a timpului liber.

În concluzie, trebuie să tratăm cunoaşterea orizontului local nu ca pe o disciplină, ci ca pe o modalitate pedagogică de atingere a unor scopuri precise, şi în acelaşi timp, ca pe un mijloc de sporire a eficacităţii învăţământului.

Pe tot parcursul lucrării am dorit să scot în evidenţă rolul deosebit de important pe care îl are omul în transformarea orizontului local, realizările considerabile obţinute de locuitorii comunei noastre.

Bibliografia:

Mișca Paula Luminița, „Utilizarea orizontului local în realizarea curriculum-ului pentru învățământul primar“- lucrare metodico-științifică pentru obținerea gradului didactic I

158. METODE INTERACTIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE UTILIZATE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Mişu Şt. Denisa Cătălina
Mişu Şt. Denisa Cătălina Şcoala Gimnazială Dărmăneşti
Jud. Dâmboviţa

Disciplina *Limba şi literatura română* este de primă importanţă în procesul educativ al învăţământului românesc. De însuşirea corectă a limbii române depinde succesul la învăţătură al elevilor la celelalte materii, această disciplină contribuind la dezvoltarea capacităţii de exprimare scrisă şi orală a acestora, la sensibilizarea faţă de valorile culturii naţionale.

Pentru însuşirea, consolidarea şi fixarea cunoştinţelor, în cadrul lecţiilor de limba şi literatura română un rol important îl au metodele interactive, deoarece oferă cadrului didactic posibilitatea antrenării eficiente a tuturor elevilor la lecţie.

Rezultatele unei activităţi didactice depind de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidenţiat faptul că folosindu-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor, că însuşirea unor noi cunoştinţe sau comportamente se poate realiza mai uşor sau mai greu, în funcţie de metodele utilizate.

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe. Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Metoda cadranelor - este o modalitate de rezumare şi sintetizare a unui conţinut informaţional prin participarea şi implicarea elevilor în înţelegerea lui adecvată. Această metodă poate fi folosită atât în cadrul lecţiilor de predare-învăţare-evaluare cât şi în cadrul lecţiilor de recapitulare-sistematizare.

Metoda cadranelor presupune trasarea a două axe perpendiculare, operaţiune în urma căreia rezultă patru cadrane. Pentru fiecare cadran se va propune un anumit tip de exerciţiu. Activităţile propuse contribuie astfel la formarea competenţelor stabilite de către cadrul didactic. Am utilizat această metoda cu succes în cadrul unei lecţii de recapitulare-sistematizare la clasa a VIII-a, având ca temă *Propoziţia subordonată subiectivă.*

Activitatea a fost organizată astfel:

Cadranul numărul 1 - (activitate pe grupe)

-Activitatea de învăţare - Recunoaşterea propoziţiilor subiective într-un text dat.

Cadranul numărul 2- (activitate în perechi)

-Activitatea de învăţare - Construirea unor fraze în care propoziţia subiectivă să fie introdusă prin anumite elemente de relaţie.

Cadranul numărul 3 - (activitate pe grupe)

-Activitatea de învăţare - Formularea unor fraze în care propoziţia subiectivă să aibă anumite elemente regente.

Cadranul numărul 4 - (activitate frontală)

- *Activitatea de învăţare*
- *Realizarea contragerii propoziţiei subiective şi a expansiunii subiectului.*

Metoda cadranelor mi-a oferit astfel posibilitatea utilizării mai multor forme de organizare a activităţii didactice: frontal, în perechi, pe grupe. Metoda poate fi folosită cu succes şi în cadrul orelor de literatură.

Un rol important în cadrul lecţiilor de limba şi literatura română îl are jocul didactic.

Rolul şi importanţa jocului didactic constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare şi consolidare a cunoştinţelor, iar datorită caracterului său formativ, influenţează dezvoltarea personalităţii elevului. Prin joc copilul învaţă cu plăcere, devine interesat de activitatea ce se desfăşoară, cei timizi devin cu timpul mai volubili, mai activi, mai curajoşi şi capătă mai multă siguranţă şi rapiditate în răspunsuri. Jocul didactic contribuie la înlăturarea stării de plictiseală.

Jocul didactic ***Descoperă intrusul!*** este foarte eficient în cadrul lecţiilor de recapitulare – sistematizare. Elevii trebuie să descopere din ce punct de vedere un cuvânt nu este compatibil cu celelalte. Elementul de diferenţiere va fi ales astfel încât să se raporteze la o temă aflată în discuţie în timpul orei. Exemple:

a. ac, apă, leu, doi, am;

(intrusul este *apă,* deoarece este cuvânt bisilabic, iar celelalte sunt monosilabice)

b. verde, cuminte, gras, efemer, mic;

(intrusul este *efemer,* deoarece este un adjectiv fără grad de comparaţie, iar celelalte au grad de comparaţie)

c. aici, acasă, acesta, agale, alene;

(intrusul este *acesta,* deoarece este pronume demonstrativ, iar celelalte sunt adverbe)

d. pe, la, cu, şi, în;

(intrusul este *şi,* deoarece este conjuncţie, iar celelalte sunt prepoziţii)

Aritmogriful este un alt joc didactic eficient. Pe orizontală se trec diferite aspecte teoretice, iar pe verticala A-B se va descoperi un cuvânt cheie. Poate fi utilizat cu succes în captarea atenţiei, iar cuvântul cheie poate reprezenta chiar titlul lecţiei sau alt aspect important din lecţia ce urmează să fie predată. Se face astfel trecerea la anunţarea titlului lecţiei şi a competenţelor urmărite. Aritmogriful următor a fost utilizat în cadrul lecţiei *Caracterizarea personajului literar.* Text suport *Popa Tanda,* de Ioan Slavici.

1.Profesie nobilă.
2.Specie epică.
3.Moment al subiectului.
4.Satul în care este mutat Părintele Trandafir.
5.Mod de expunere.
6.Satul din care este mutat Părintele Trandafir.
7.Trăsătură a nuvelei.
8.Este utilizată pentru a-i schimba pe săteni.

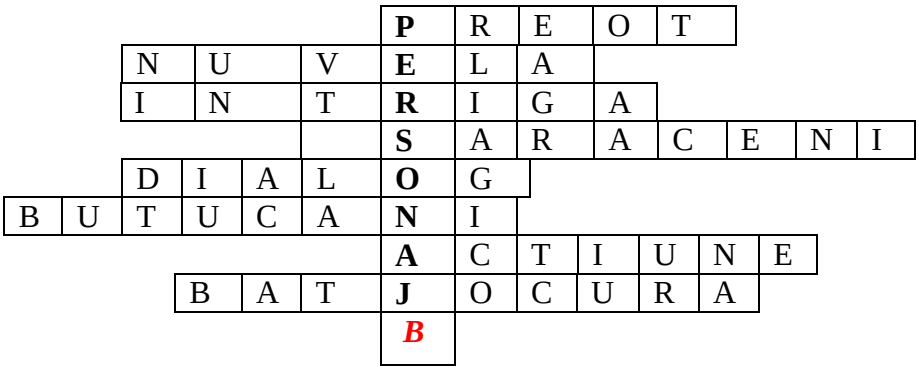

Metoda R.A.I. este o metodă ce poate fi utilizată cu succes în cadrul unei lecţii atunci când cadrul didactic propune reactualizarea cunoştinţelor. Metoda oferă cadrului didactic posibilitatea descoperirii eventualelor lacune în cunoştinţele elevilor. Metoda are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor elevilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce tocmai au învăţat. Denumirea provine de la iniţialele cuvintelor **R**ăspunde – **A**runcă – **I**nterogheză şi se desfăşoară astfel: elevii aruncă o minge uşoară de la un unul la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecţia predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare şi apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască şi răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaşte răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, şi, deci, de a mai pune o întrebare. În cazul în care, cel care interoghează este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare, este scos din joc, în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea. Eliminarea celor care nu au răspuns corect sau a celor care nu au dat niciun răspuns, conduce treptat la rămânerea în grup a celor mai bine pregătiţi. Am folosit această metodă în cadrul mai multor ore de limba şi literatura română. De exemplu, în cadrul unei lecţii de literatură *(Sobieski şi românii –clasa a VI-a),* elevii şi-au adresat întrebări precum:

-De unde venea oastea poloneză?
-Cine conducea armata poloneză?
-Cum se numeşte cetatea întâlnită?
-Câţi plăieşii erau în cetate?
-Ce au răspuns plăieşii solului polonez?
-Cine l-a încurajat pe Sobieski să cucerească cetatea?
-Care a fost atitudinea regelui când plăieşii au ieşit din cetate?
-Care este intriga sau punctul culminant al textului?

Explozia stelară este o metodă nouă de dezvoltare a creativităţii şi o modalitate de stimulare a creativităţii individuale şi de grup. Organizată în grup, metoda facilitează participarea întregului colectiv. Scopul metodei este de a obţine cât mai multe întrebări referitoare la o anumita temă şi astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Se scrie ideea sau problema pe o foaie de hârtie şi se înşiră cât mai multe întrebări care au legătură cu ea. Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul: *Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?.* Lista de întrebări iniţiale poate genera altele, neaşteptate, care cer şi o mai mare concentrare.

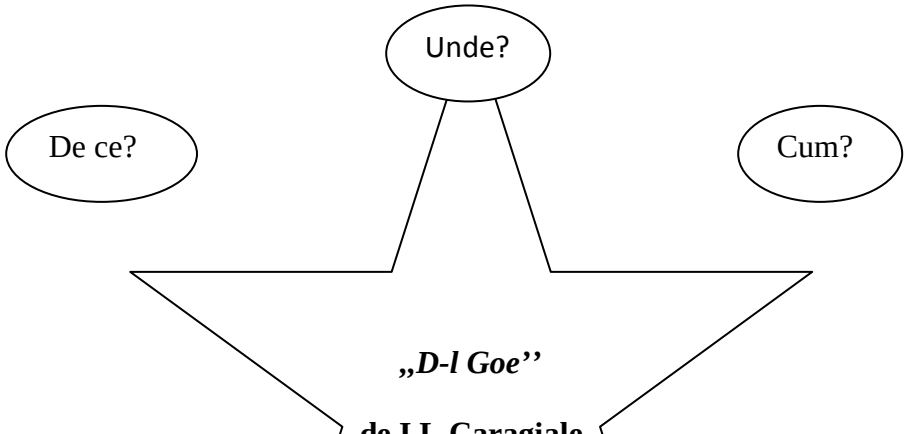

Cine? Când?

Elevii au formulat întrebări p[illegible]:
UNDE?
Unde se duce Goe?
Unde rămâne Goe blocat?
Unde vrea Goe să stea?
CUM?
Cum îşi pierde Goe biletul?
Cum se comportă Goe cu cele trei dame?
Cum reacţionează damele faţă de comportamentul lui Goe?
DE CE?
De ce se duce Goe la Bucureşti?
De ce sunt amendate damele?
De ce se opreşte trenul?
CINE?
Cine îi spune lui Goe să nu scoată capul pe fereastră?
Cine rămâne în hol să-l supravegheze pe Goe?
Cine le amendează pe dame?
CÂND?
Când merge Goe la Bucureşti?
Când îşi pierde Goe biletul?
Când primeşte Goe ciocolată?

Metoda ciorchinelui - este o tehnică care exersează gândirea liberă a copiilor asupra unei teme şi facilitează realizarea unor conexiuni între idei deschizând căile de acces şi actualizând cunoştinţele anterioare. Această metodă este foarte uşor de aplicat şi permite integrarea informaţiilor dobândite pe parcursul învăţării, informaţii ce pot fi reţinute mai uşor de către elevi. Am folosit metoda ciorchinelui atât în cadrul lecţiilor de limba română cât şi în cadrul lecţiilor de literatură. Este foarte eficientă în cadrul lecţiilor de pregătire suplimentară pentru Evaluarea Naţională, atunci când trebuie repetate toate speciile literare studiate din cadrul claselor V-VII. Metoda dă randament şi în cadrul lecţiilor ce presupun caracterizarea personajului literar. Metoda poate fi folosită atât frontal cât şi în activitatea pe grupe.

Cvintetul - este o tehnică de reflecţie ce constă în crearea a cinci versuri respectând cinci reguli în scopul de a sintetiza conţinutul unei teme abordate. Este tehnica prin care se rezumă şi se sintetizează cunoştinţe, informaţii, sentimente şi convingeri. Cvintetul este o poezie cu 5 versuri.

Primul vers- este format dintr-un singur cuvânt ce denumeşte subiectul;
Al doilea vers- este format din 2 cuvinte care definesc caracteristicile subiectului (2 adjective);
Al treilea vers- format din patru cuvinte care exprimă acţiuni;
Al cincilea vers - format dintr-un cuvânt care arată însuşirea esenţială a subiectului;
Exemple de cvintete realizate de către elevi:

Goe Obraznic şi neascultător Strigând, enervând, comentând Este un copil problemă Răsfăţ.	Opera epică Vastă şi interesantă Citind, trăind, înţelegând Aduce aventura în viaţa noastră Acţiune.	Opera lirică Misterioasă şi minunată Simţind, trăind, visând Trăim în lumea poeţilor Emoţie.

BIBLIOGRAFIE:

-Corneliu Crăciun, *Metodica predării limbii şi literaturii române în gimnaziu şi în licee,* Editura Emia, Deva, 2007.
-Crenguţa Lăcrămioara Oprea**,** *Strategii didactice interactive,* ed. a III-a, EDP, Bucureşti,2008.
-Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2006.
-Constantin Cucoş, *Pedagogie*, Editura Polirom,Iaşi, 2002.
-https://iteach.ro/.../metodele-interactive-în-activităţile-de-limba-şi-literatura-română/4.03.2018/20.30

159. NEVOIA DE SCHIMBARE ÎN ACTUL DE PREDARE

Prof.înv.primar. Mitocariu Nicăi Daniela. Şcoala Gimnazială Nr.1.Bogdăneşti

Se spune că educaţia este unul dintre factorii determinanţi care concură la evoluţia unei societăţi, a unei ţări, în general.

Pentru că în ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învăţământ din România şi cred că nu se vor opri aceste schimbări. Acest fapt a determinat şi o modificare a percepţiei cadrelor didactice asupra modului în care înţeleg să îşi exercite profesia, mai ales că în noile condiţii este nevoie de o legătură tot mai puternică între şcoală şi societate. În ziua de azi, profesorii se găsesc în situaţia de a fi confruntaţi cu un număr mare de schimbări ale mediului educaţional: resurse reduse, aglomerare de activităţi, noile cerinţe şi aşteptări ale pieţei forţei de muncă faţă de agenţii educaţionali etc.

Mulţi profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experienţe didactice. Apariţia noilor cerinţe şi adoptarea noilor metode şi strategii didactice, explorarea şi experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă. Pentru a renunţa la stilul academic clasic şi a te adapta la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori.

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm şi conştientizare, pentru că învăţământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă.

Pretenţiile sunt cu totul altele în prezent şi vor fi şi pe viitor. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greşite. Dar prezentul şi viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii. Implementarea noilor tehnologii educaţionale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituţiei de învăţământ la nivel cultural, organizaţional, politic sau profesional, producând adesea reacţii de respingere şi rezistenţă la schimbare.

Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la orice disciplină şi la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecţie putem prezenta lecţii în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor.

Legat de calculator ca mijloc auxiliar există însă o problemă importantă: nu în toate şcolile există suficiente laboratoare dotate cu calculatoare şi nu numai calculatoare ci videoproiectoare, astfel încât profesorii care doresc să îşi prezinte lecţiile la calculator să poată face acest lucru.

O soluţie ar putea fi laptopurile, dar aceasta implică la rândul ei eforturi financiare din partea profesorilor în cazul acelor şcoli unde aceste dotări nu există. Frecvent profesorii folosesc calculatoarele personale pentru a prezenta elevilor anumite teme.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă profesorului îi rămân la dispoziţie diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

Cercetările efectuate de specialişti în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înţeleasă ca rezultat al predării tradiţionale, în care cadrul didactic ţine o prelegere, eventual face o demonstraţie, iar elevii îl urmăresc, nu produce învăţare decât în foarte mică măsură.

Tot mai des se vorbeşte despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi, predarea interactivă.

În abordarea tradiţională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activităţile, de a organiza activităţile clasei, de a comunica informaţiile specifice, de a conduce activitatea desfăşurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoaşterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum şi nivelul de performanţă al elevilor, şi de a evalua măsura în care scopurile şi obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă.

Însă în abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor.

Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice.

Amintim doar câteva dintre acestea: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute etc.

Așa cum fiecare elev are un stil propriu de învățare, fiecare cadru didactic are propriul stil de predare. Stilul de predare înseamnă ”personalizarea” modalităților de acțiune ale cadrului didactic în situațiile specifice de lucru cu elevii.

Stilurile de predare au un caracter unic, personal, cu o anumită dominantă, pentru fiecare cadru didactic în parte.

De recomandat este adaptarea stilului de predare stilurilor de învățare ale elevilor, deoarece într-o singură clasă de elevi există mai multe ”personalități”, mai mult sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește capacitatea de receptare a noilor informații pe care profesorul le aduce în fața elevilor.

Tocmai de aceea, nevoia dezvoltării profesionale continue trebuie să fie un obiectiv pentru fiecare cadru didactic. Şi stilul de predare se dezvoltă în timp şi cunoaşte diferite schimbări.

Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor.

Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt:

- Implicarea participării active a elevilor
- Interacționarea cu fiecare elev
- Pregătirea conștiincioasă pentru fiecare activitate cu elevii
- Adaptarea predării diverselor stiluri de învățare
- Stabilirea obiectivelor
- Respectarea programului şi a termenelor stabilite
- Oferirea feedback-ului
- Manifestarea încrederii în elevi şi aşteptări înalte din parte acestora
- Dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare
- Încurajarea exprimării elevilor
- Folosirea noilor tehnici informaționale.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației şi schimbării actului de educație.

Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În concluzie drumul spre arta educaţională uneşte actorii procesului prin responsabilizarea reciprocă asupra strategiilor de acţiune şi proiectare a devenirii comune. Aşa cum fiecare cadru didactic îşi are propriul stil, aşa şi elevul impune realitatea propriei personalităţi.

BIBLIOGRAFIE

Cozma, Teodor (coord.), *O nouă provocare pentru educație: interculturalitatea*, Editura Polirom, Iași, 2001.

Cucoș, Constantin, *Timp și temporalitate în educație. Elemente pentru un management al timpului școlar*, Editura Polirom, Iași, 2002.

Iosifescu, Șerban, *Management educațional,* Educația 2000+, București, 2005.

Oțet, F. (coord.), *Ghid de evaluare pentru științele socio-umane*, Editura ProGnosis, București, 2000.

Molan, V., 2003 „Inspecţia şcolară – componentă amanagementului şcolar” , Ed. Paralela 45, Piteşti;

Molan, V., 2002, „Management educaţional” , Ed. Credis,Bucureşti;

160. PORTOFOLIU - METODĂ DE EVALUARE

Prof.Înv.Primar Miu Adela
Şcoala Gimnazială Nr.1 Cocu

Portofoliul nu este numai o metodă alternativă de evaluare a elevului, prin materiale pe care le conţine, el poate fi ilustrativ pentru crearea imaginii unei instituţii cum ar fi Şcoala Nr. … sau Liceul …, folosit fiind ca "o modalitate de a reprezenta un grup, o şcoală chiar; este un exemplu reprezentativ al activităţii şi al performanţelor cursanţilor unei şcoli". Instituţia şcolară respectivă încearcă astfel să-şi creeze o imagine în rândul viitorilor cursanţi ori în rândul părinţilor, arătându-le mostre ale activităţilor şi acţiunilor desfăşurate de elevi în şcoala respectivă.

Poate fi considerat în acelaşi timp un instrument complementar folosit de profesor în aplicarea strategiilor de instruire centrate pe lucrul în echipă, pe elaborarea de proiecte ample de cercetare şi învăţare. Portofoliul este compatibil cu instruirea individualizată, ca strategie centrată pe stilurile diferite de învăţare. Prin complexitatea şi bogăţia informaţiei pe care o furnizează, sintetizând activitatea elevului de-a lungul timpului (un semestru, an şcolar sau ciclu de învăţământ), portofoliul poate constutui parte integrantă a unei evaluări sumative sau a unei examinări.

Abordarea integrată a învăţării şi utilizarea metodelor alternative de evaluare stimulează crearea unei relaţii de colaborare, de încredere şi respect reciproc între profesor şi elevi şi între elevi. Elevul nu se simte "controlat", ci sprijinit. Profesorul trebuie să fie mai mult un organizator al situaţiilor de învăţare şi un element de legătură între elev şi societate, care mediază şi facilitează accesul la informaţie. Implicarea elevilor în procesului didactic trebuie realizată în toate laturile acestuia: predare-învăţare-evaluare.

Este important ca elevii să înţeleagă criteriile de evaluare, procesul evaluativ, pentru a putea reflecta asupra performanţelor obţinute, a le explica şi a găsi modalităţi de progres. Elevii nu trebuie evaluaţi unii în raport cu ceilalţi, scopul nu este de a-i ierarhiza, ci de a vedea evoluţia, progresul, achiziţiile.

Portofoliul reprezintă "Cartea de vizită" a elevului din punct de vedere al progresului (în plan cognitiv, atitudinal şi comportamental) de la un semestru la altul, de la un an şcolar la altul, la o anumită disciplină, de-a lungul unui interval mai lung de timp. Reprezintă un pact între elev şi profesorul care trebuie să-l ajute pe elev să se autoevalueze. Profesorul discută cu elevul despre ce trebuie să stie şi ce trebuie să facă acesta de-a lungul procesului de învăţare. La începutul demersului educativ se realizeaza un diagnostic asupra necesităţilor elevului de învăţare pentru a stabili obiectivele şi criteriile de evaluare. Diagnosticul este făcut de profesor şi este discutat cu elevul implicat în evaluare.

Caracteristicile evaluării cu ajutorul portofoliului

Evaluarea cu ajutorul portofoliului trebuie să se bazeze pe un sistem de informaţii cuprinzând date şi indicatori care să permită urmărirea evoluţiei fiecărui elev în parte .

O funcţie pe care o preia portofoliul este aceea de investigare a majorităţii "produselor" elevului, care, de obicei, rămân neinvestigate în actul evaluativ. Prin complexitatea şi bogăţia informaţiei pe care o poate furniza, portofoliul reprezintă o parte integrantă a unei evaluări sumative semestriale/anuale şi, de ce nu, o evaluare externă la final de ciclu de instruire.

În mod obişnuit, evaluarea trebuie înţeleasă ca o modalitate de ameliorare a predării şi învăţării, de eliminare a eşecului şi de realizare a unui progres constant în pregătirea elevului.

Învăţământul alternativ propune utilizarea portofoliului, în special cu rol de colectare a produselor activităţii elevilor, deşi nu se exploatează încă pe deplin valoarea evaluativă a acestei metode. Portofoliul este o colecţie formată din produse ale activităţii de învăţare a elevului. Produsele incluse sunt selectate de elevul însuşi şi sunt însoţite de reflecţiile sale personale asupra lor, astfel încât să contureze cât mai bine performanţa sa prezentă în domeniul care face obiectul de studiu al portofoliului. Elementul esenţial al acestei metode este implicarea activă a elevului în crearea, colectarea şi selectarea produselor care satisfac scopul portofoliului. Acest fapt conferă

portofoliului o importantă valoare instructivă, pe lângă valenţa sa evaluativă; elevii învaţă despre ei înşişi în procesul întocmirii portofoliului şi a reflectării asupra produselor propriei învăţări, iar profesorii pot afla o serie de aspecte relevante pentru evoluţia copiilor, care altfel ar fi fost trecute cu vederea (percepţia lor asupra rezultatelor proprii, trăirile si aşteptările legate de performanţa lor, obiectivele şi planurile lor de viitor).

Există mai multe tipuri de prtofolii: portofolii de celebrare, portofolii de dezvoltare, portofolii de competenţă.

Portofolii de celebrare

Pentru clasele primare, unde se introduce ideea portofoliului, forma cea mai potrivită o îmbracă cele de celebrare. Acestea nu au intenţia de evaluare propriu-zisă, decât în sens foarte larg, demonstrează participarea elevilor la învăţare, la realizarea portofoliului, însă deschid interesul pentru realizarea unor astfel de colecţii.

Portofoliile de dezvoltare invită efectiv la evaluare, întrucât au ca scop studiul dezvoltării unei competenţe. Ele sunt cu atât mai eficiente cu cât specifică mai precis competenţa vizată (exemplu: competenţa «de scris» este mult prea largă pentru a fi vizualizată prin portofoliu, însă spre exemplu competenţa de exprimare logică în scris sau capacitate de redare grafică a literelor este mult mai specifică si ghidează mai bine procesul de evaluare).

Portofoliile de competenţă

Pentru acceptarea în diverse programe speciale sau extracurriculare deseori este nevoie de demonstrarea gradului de pregătire pentru a face parte dintr-un astfel de grup de studiu (exemplu: pentru copiii supradotaţi). În acest caz, cele mai eficiente sunt portofoliile de competenţă. Acest tip de portofoliu demonstrează mult mai curat nivelul de dezvoltare al unei abilităţi decât orice test de admitere.

Portofoliul se compune în mod normal din materiale obligatorii şi opţionale, selectate de elev şi/sau de profesor şi care fac referire la diverse obiective şi strategii cognitive. Aşa cum afirmă profesorul Ioan Cerghit, portofoliul cuprinde "o selecţie dintre cele mai bune lucrări sau realizări personale ale elevului, cele care îl reprezintă şi care pun în evidenţă progresele sale; care permit aprecierea aptitudinulor, talentelor, pasiunilor, contribuţiilor personale. Alcătuirea portofoliului este o ocazie unică pentru elev de a se autoevalua, de a-şi descoperi valoarea competenţelor şi eventualele greşeli. În alţi termeni, portofoliul este un instrument care îmbină învăţarea cu evaluarea continuă, progresivă şi multilaterală a procesului de activitate şi a produsului final. Acesta sporeşte motivaţia învăţării." (Ioan Cerghit)

Avantajele folosirii portofoliului:

La disciplinele opţionale, metodologia evaluării se situează între metodele tradiţionale de evaluare şi cele alternative (complementare). Evaluarea la disciplinele opţionale porneşte de la premisa că atât cadrul didactic cât şi elevul sunt evaluatori dar şi parteneri, între cei doi factori ai educaţiei stabilindu-se o relaţie de parteneriat. Elevul este partenerul nostru la disciplinele opţionale, aceste metode sunt mai puţin utilizate, consacrate fiind mai mult cele *alternative* care susţin individualizarea actului educaţional prin sprijinul acordat elevului. Acestea oferă elevilor suficiente şi variate posibilităţi de a demonstra ceea ce ştiu şi mai ales ceea ce pot să facă.

Se urmăreşte orientarea acţiunilor evaluative cu precădere către zonele valorilor „personalizate", ale creativităţii, gândirii critice, interpretării şi manifestării individuale, autonome, independente. În acest sens am reorientat actul de evaluare către competenţe şi capacităţi, abilităţi şi aptitudini, în contextul unor situaţii şi sarcini de lucru autentice, cât mai apropiate de viaţa reală.

Avantajele utilizării portofoliului în evaluarea disciplinelor opţionale:

♦ portofoliul este un instrument flexibil, uşor adaptabil la specificul disciplinei, clasei şi condiţiilor concrete ale activităţii;

♦ permite aprecierea şi includerea în actul evaluării a unor produse ale activităţii elevului care, în mod obişnuit, nu sunt avute în vedere; acest fapt încurajează exprimarea personală a elevului, angajarea lui în activităţi de învăţare mai complexe şi mai creative, diversificarea cunoştinţelor, deprinderilor şi abilităţilor exersate;

♦ evaluarea portofoliului este eliberată în mare parte de tensiunile şi tonusul afectiv negativ care însoţesc formele tradiţionale de evaluare; evaluarea devine astfel motivantă şi nu stresantă pentru elev;
♦ dezvoltă capacitatea elevului de autoevaluare, aceştia devenind auto-reflexivi asupra propriei munci şi asupra progreselor înregistrate;
♦ implică mai activ elevul în propria evaluare şi în realizarea unor materiale care să-l reprezinte cel mai bine.

Greutăţi întâmpinate în utilizarea portofoliului ca mijloc de evaluare:

Ø Structura standard a portofoliului trebuie particularizată în funcţie de vârsta şi de obiectivele, finalităţile disciplinei studiate, în caz contrar vor exista nemulţumiri din atât din partea profesorului cât şi al elevilor;
Ø Structura portofoliului, criteriile de evaluare trebuie foarte bine stabilite de către profesor, de comun acort cu elevii;
Ø Câştigarea încrederii elevului şi stimularea acestuia;
Ø Trebuie menţinută o cale de comunicare, pe tot parcursul realizării portofoliului, între profesor şi elev;
Ø Timpul îndelungat de realizare al acestuia şi constanţa muncii pe această perioadă;
Ø Atenţionarea elevilor în legătură cu realizarea portofoliului pentru a fi preîntâmpinată superficialitatea lucrului şi eventualele frustări ale elevului în legătură cu aprecierea finală;
Ø Portofoliul nu poate fi repede şi uşor de evaluat;
Ø Este greu de apreciat conform unui barem strict deoarece reflectă creativitatea şi originalitatea elevului;
Ø Ca metoda alternativă de evaluare, portofoliul solicită mai mult o*apreciere calitativă* decat cantitativă şi este mai uşor de aplicat pe grupuri mai mici.
Ø Profesorul îl poate folosi pentru a evalua performanţele elevilor, iar elevii îl pot folosi pentru autoevaluare .

Bibliografie:

1. Bontaş, I., „*Pedagogie”*, Editura All, Bucureşti, 1994, pag.32
2. Cerghit, I., „*Metode de învăţământ”*, E.D.P., Bucureşti, 1980, pag.79
3. Cerghit, I., „*Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri, strategii*.” Editura Aramis, Bucureşti, 2003, pag.123
4. Ionescu, M., Radu, I., „*Didactica modernă”,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995, pag.153

161. IMPLICAȚII DIDACTICE. CONSECINȚE ALE INVESTIGAȚIEI ETNOGRAFICE ÎN PLANUL PREDĂRII-ÎNVĂȚĂRII-EVALUĂRII LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Mîcîială Ana-Maria,
Școala Gimnazială ,,Alexandru Cel Bun" Bacău

O veche vorbă din bătrâni spunea că mintea copilului nu seamănă cu un vas pe care să-l umpli, ci cu o flacără, pe care să o aprinzi, astfel încât să lumineze cu lumina proprie. Educaţia însoţeşte omenirea din timpurile străvechi. „În cadrul şcolii este intenţionată, se desfăşoară în mod conştient, deliberat, în conformitate cu un scop dinainte stabilit. Ea pregăteşte elevul pentru prezent, dar şi pentru viitor, conform idealului social şi educaţional, în funcţie de cerinţele societăţii, dar şi de interesele şi aspiraţiile proprii"[1].

Procesul educaţional îşi extinde activitatea dincolo de unităţile şcolare (în instituţii, structuri comunitare, la domiciliu, etc.). De asemenea contribuie la realizarea dezvoltării libere, integrale şi armonioase a individualităţii copilului, la formarea personalităţii autonome şi creatoare. În plus, selecţionează şi transmite, din generaţie în generaţie, sistemul de valori creat, îmbogăţind astfel bagajul de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi al elevului.

Procesul de învăţământ este „procesul introducerii elevului în tainele cunoaşterii; reprezintă demersul de modelare a personalităţii lui"[2]. Un pas important în derularea procesului instructiv ar fi provocarea interesului elevului, ceea ce are în vedere stimularea dorinţei lui de a explora ceva nou, nemaiîntâlnit, şi a hotărârii de a persevera într-o sarcină (situaţie) dificilă. Acesta înseamnă înfrângerea atât a temerii de necunoscut, cât şi a rezistenţei, opunerii, faţă de situaţiile dificile sau neobişnuite. Elevul poate fi „provocat" prin mai multe căi, care să-i trezească interesul şi curiozitatea. Dascălul adoptă o atitudine deschisă, elevul fiind cu siguranţă încântat în confruntarea cu sarcinile noi, dificile. De asemenea el va încuraja manifestarea creativităţii elevului, a curiozităţii şi a originalităţii acestuia în confruntarea cu situaţiile noi, dirijându-l cu atenţie, încât acesta să capete încredere în forţele proprii.

Un rol deosebit îl au deprinderile de comunicare. În sprijinul formării lor vin metodele şi tehnicile gândirii critice, ce provoacă interesul elevilor prin modul cum sunt utilizate. În procesul educaţional elevii nu trebuie doar să răspundă întrebărilor ce le sunt adresate, ci să şi iniţieze o conversaţie adecvată, să-şi exprime propriile punctele de vedere, să se implice activ în rezolvarea de probleme, să-şi argumenteze corespunzător ideile şi atitudinile luate, să exerseze cu abilitate convenţiile unei comunicări optime şi civilizate. În acest scop, activităţile instructiv-educative e necesar să cuprindă o multitudine de experienţe de comunicare, nu doar în cadrul orele de limba şi literatura română, ci ori de câte ori este cu putinţă.

Un punct forte în dezvoltarea priceperilor, deprinderilor, dar şi a capacităţilor comunicative şi nu numai, îl poate avea o cercetare a vieţii comunităţii, în cadrul cărei elevul convieţuieşte. O cercetare a datinilor, a vieţii comunităţii ar putea fi realizată cu ajutorul elevilor. Aceasta are câteva trăsături specifice, printre care cea mai importantă este raportarea la condiţia fiinţei umane, individuală sau colectivă, originară. Să urmăreşti devenirea de la acea condiţie până în prezent, să înţelegi ce s-a petrecut demult, să pui în evidenţă unele sensurile ale devenirii şi să poţi anticipa unele situaţii viitoare, înseamnă a face o cercetare antropologică. Cu siguranţă că elevilor le-ar trezi interesul o astfel de cercetare, ce ar duce şi la stimularea altor calităţi precum: munca în echipă, colaborarea optimă cu cei din jur, legarea unor prietenii etc. Toate acestea ar duce la dezvoltarea personalităţii elevului, deoarece o astfel de cercetare se hrăneşte cu nevoia unei cunoaşteri profunde, cât mai complete şi mai complexe a fiinţei omeneşti.

---

[1] George Văideanu, *Educaţia la frontiera dintre milenii,* Bucureşti, Editura „Politica", 1998, p. 83.
[2] Constantin Cucoş, *Pedagogie,* Iaşi, Editura „Polirom", 1996, p. 69.

În acest scop avem în vedere şi creaţiile culturale ale comunităţii din care face parte elevul. De aceea, am crezut de cuviinţă să implementez un opţional transcurricular, care cu siguranţă va atrage atenţia şi dorinţa de implicare a elevilor. Chiar şi titlul ales („Vreme trece, vreme vine“) poate sugera intenţia mea de ne întoarce în negura timpului, de a nu lăsa trecutul să fie pierdut în ceaţa uitării. Creaţiile folclorice ale satului Fundu-Răcăciuni reprezintă pietre nestemate în sânul comunităţii şi prin urmare este o sfântă datorie să le descoperi şi să le faci cunoscute şi altora.

Comenius susţinea că scopul principal al educaţiei este formarea fiinţei umane mai întâi pentru viaţa pământească, apoi pentru viaţa ce va urma. Pentru a atinge acest ţel dublu, din fragedă pruncie, fiinţa umană trebuie să parcurgă trei etape importante: cunoaşterea de sine şi a lucrurilor, stăpânirea de sine şi îndreptarea către Divinitate.

Fiecare comunitate are un tezaur material şi spiritual, un stil propriu de convieţuire, o înţelepciune colectivă aparte, o filosofie de viaţă specifică şi o atitudine faţă probleme cotidiene, care determină un mod de gândire şi de comportare diferit de alte comunităţi.

În procesul dezvoltării unei comunităţi se acumulează o vastă experienţă de viaţă, structurându-se tradiţii, mentalităţi, obiceiuri. Astfel, sentimentele şi valorile moral-civice ale elevilor pot fi cultivate făcând apel la datinile satului românesc. Elevilor, culegând, prezentând şi învăţând diferite obiceiuri, le pot fi stimulate sentimente de mândrie, drept urmare a conştientizării faptului că sunt oameni ale pământului, urmaşi ai daco-romanilor. Li se cultivă sentimentul apartenenţei la acest pământ şi la acest popor. Sunt sigură că le va face plăcere elevilor să caute frumuseţile limbii române în puterea vie a folclorului tradiţional. Fără limba dulce şi armonioasă pe care părinţii noştri ne-au transmis-o odată cu viaţa, n-am putea exista ca fiinţe cuvântătoare, ca popor vrednic de a sta alături, cu atâta demnitate şi mândrie, din punct de vedere intelectual, alături de popoarele cu adevărat civilizate. Vocabularul artistic al diferitelor creaţii ale satului, se diferenţiază prin varietatea şi multitudinea expresiilor plastice, de o naturaleţe deobsebită. În plus, regionalismele şi arhaismele dau farmec, sugerând culoare locală. Exprimarea veche din legendele localnicilor dezvoltă capacităţile creatoare ale elevilor şi determina, fără doar şi poate, însuşirea de către aceştia a unui cod bogat de conotaţii ale cuvintelor, pe care ei îl pot descifra uşor în textele literare şi îl pot utiliza cu succes în comunicarea orală şi scrisă.

Diversitatea şi bogăţia folclorului românesc este completată de portul, obiceiurile şi meşteşugurile satului binecuvântat prin statornicia credinţei sale faţă de Dumnezeu.

Regionalismele care apar în vorbirea locuitorilor îndeplinesc funcţii complexe în contextul comunicării cotidiene: creează culoarea locală, prin acumularea particularitaţilor regionale, dând autenticitate şi vigoare exprimarii. Valorificarea regionalismelor reprezintă o treaptă superioară a măiestriei artistice, deoarece presupune intervenţia creatoare a elevului, prin identificarea particularităţilor regionale tipice. Ele pot fi încadrate în contexte artistice sugestive. Regionalismele care apar în limbajul comunităţii respective pot fi oglindi, alături de obiceiuri şi diferite obiecte, originile daco-romane ale ţinutului.

În demersul didactic realizat am propus, pe lângă o serie de metode activ-participative, utilizarea *metodei clepsidrei*. Aceasta poate fi folosită cu succes în lecţiile de limba şi literatura română. Terminologia utilizată este reprezentată de termenii: *ante-text* (informaţiile existente dinainte de scrierea, studierea unui text), *text* (lecţia, poezia, noţiunea gramaticală ce urmează a fi studiată) şi *post-text* (informaţiile ce rezultă în urma analizei textului respectiv, informaţii ce aparţin receptorului, adică elevului). Avantajul acestei metode constă în faptul că elevul face o incursiune în sfera cunoştinţelor avute; este determinat să caute alte soluţii, să facă cercetări în plus, amplificându-şi astfel bagajul de cunoştinţe, dar şi consolidându-le pe cele existente. Rezultatele vor fi surprinzătoare, deoarece elevul conştientizează munca depusă, îşi construieşte singur, cărămidă cu cărămidă, volumul cunoştinţelor atât de necesar parcursului şcolar.

Lumea satului e o lume plină de mister pentru oricine-i calcă pragul. Realitatea rurală ascunde în ea sămânţa datinilor strămoşeşti. Cu adevărat afirma Lucian Blaga că ,,veşnicia s-a născut la sat“.[3]

Operând cu un remarcabil conţinut de date informative, culese de la oamenii locului, dar bazându-mă şi pe observarea directă a vieţii localităţii Fundu-Răcăciuni, am reuşit să creez imaginea unică a unei civilizaţii, care se îndepărtează cu paşi mărunţi de tradiţiile vechi.

Cu regret afirm că, o dată cu dezvoltarea vieţii civilizate, multe din vechile apucături, credinţe şi ceremonii ale timpurilor apuse au fost uitate de lumea de azi a satului. Ele au devenit treptat tradiţiile unei lumi rudimentare. De aceea, e interesant a vedea nu numai studiul vieţii materiale şi culturale, ci mai ales ritualurile practicate de localnici şi semnificaţia acestora. Poate nu ne atrage atenţia ceea ce semănau pe câmp gospodarii, dar faptul că rosteau anumite rugăciuni către Dumnezeu sau că îşi aruncau pe ogor uneltele de lucru în formă de cruce, în speranţa unei culturi roditoare, e impresionant. Nici respectarea sărbătorilor religioase nu poate să pară ceva ieşit din comun, însă semnificaţia şi obiceiurile ce se practică cu ocazia lor sunt surprinzătoare. De exemplu, de Bunavestire se altoiesc pomii. Atunci a fost binecuvântată Sfânta Fecioară Maria şi tot ce se altoieşte se prinde. Sau, de Sfânta Maria Mare (15 august), femeile din sat adună flori de pe câmp, care, sfinţite apoi la biserică, servesc ca leacuri pentru diverse boli. De asemenea, poate nu e nimic neobişnuit în felul de a construi o casă. Dar obiceiul de a o amplasa cu faţa spre răsărit, adică spre Dumnezeu, e remarcabil. Se face aici legătura cu momentele marcante ale vieţii unui om (naştere, nuntă, înmormântare), când prin aderarea la cele sfinte devenim creştini, ne întemeiem o familie sau păşim în lumea de dincolo.

Speranţa de a mai intra în posesia acestor valori locale rămâne la bătrânii satului, care încearcă cu greu să păstreze echilibrul de odinioară.

Referitor la domeniul folcloric, am constatat că-n el se reflectă produsele sufleteşti (credinţele, literatura populară) ale ţăranului. Aici s-au răsfrânt manifestările vieţii, simţirile, necazurile şi bucuriile de zi cu zi. ,,Folclorul este imaginea vie, oglinda fidelă a sufletului unui popor, oglindă în care se reflectă întreaga sa lume însufleţită sau neînsufleţită, reală sau închipuită, în mijlocul şi sub influenţa căreia el trăieşte“.[4] Dar bucuria şi amărăciunea nu sunt reflectate doar în creaţiile lirice (cântece, strigături, ghicitori, proverbe), ci şi-n broderia diferitelor obiecte de îmbrăcăminte. Acestea sunt ornate cu diferite motive florale sau zoomorfe, reprezentând trandafiri, lalele, brazi, păsări. Semnificaţiile acestora sunt impresionante, aducând în discuţie viaţa, iubirea, truda, înţelepciunea, moartea.

,,Cultura, tradiţiile, costumul, arhitectura populaţiei, căreia maghiarii i-au spus <<ceangăi>>, sunt în realitate româneşti“.[5] În ceea ce priveşte portul popular şi denumirile din domeniul agriculturii şi păstoritului, am constatat, în urma observaţiilor şi cercetărilor efectuate, dar şi a documentării ulterioare, că o parte din obiectele de îmbrăcăminte îşi au originea în portul dacic: *gluga ciobanilor, traista, brâul, iţarii, cojocul, căciula, cămaşa*. Însă, în terminologia portului popular, ,,*brâul* şi *căciula* aparţin vechiului substrat lingvistic traco-dacic; *cămaşa, iţarii* şi *pieptarul* – vechiului strat latin, iar *cojocul*, stratului vechi slav“. Aceluiaşi strat aparţin şi termenii: *jintiţă, plug, leasă.* Nu acelaşi lucru se poate afirma despre terminologia casei, care în majoritatea ei nu este de origine latină, ci slavă: *prispă, grindă, stâlp, pod, laiţă*. De remarcat ar fi aici şi termenul de origine maghiară ,,talpă“ [6], ce se referă la bârna de la temelia casei, dar şi etimologia bulgară a cuvintelor: *suveică, vârtelniţă, baniţă, rariţă.* Dincolo de etimologia acestor termeni, limbajul localnicilor e presărat din abundenţă cu regionalisme lexicale: *pelinci* (scutece), *răsărită* (floarea-soarelui), *răchită* (salcie), *ţol* (ţesătură), *a înhobota* (a îmbrobodi), *vargă* (nuia), *strachină* (farfurie), *harag* (băţ), *boroană* (grapă), *jintiţă* (urdă), *bete* (brâu), *gavernă* (gaură), *căşiţă* (condei); de regionalisme fonetice: *nirel* (mire), *lambă* (lampă), *obele* (obială), *zăhar* (zahăr); de regionalisme

[3] Lucian Blaga, *Poezii*, Bucureşti, Editura ,,Semne“, 2007, p. 74.
[4] Aurelia Baciu, Petre Baciu, *Izvoarele dorului – culegere de folclor*, Orăştie, Editura ,,Emma“, 2008, p. 104.

[6] *Ibidem*, p. 58.

semantice: *vedră* (petrecerea miresei dinaintea nunţii), *ţoşcă* (sacoşă); de regionalisme gramaticale („*La unii* le trebuia slujba în ungureşte“).

Apropierea de acestă lume a fost o binecuvântare. Fiind învăţătoare în sat, consider că zestrea lăsată de înaintaşi trebuie păstrată cu sfinţenie şi transmisă tinerei genereţii. Elevii trebuie îndrumaţi spre cunoaşterea datinilor locale. Am datoria de a valorifica acest lucru în orele de limba română, educaţie muzicală, istorie, educaţie plastică etc.

Sunt convinsă că elevii vor manifesta interes faţă de valoarea neasemuită a zestrei folclorice, a datinilor locale şi vor contribui la păstrarea şi transmiterea acestor comori de suflet, fiindcă: „Aici orice gând e mai încet

Şi inima-şi zvâcneşte mai rar,
Ca şi cum nu şi-ar mai bate în piept,
Ci adânc în pământ undeva“.[7]

BIBLIOGRAFIE:

Aurelia Baciu, Petre Baciu, *Izvoarele dorului – culegere de folclor*, Editura „Emma“, Orăştie, 2008, p. 104
Lucian Blaga, *Poezii*, Editura „Semne“, București, 2007, p. 74
Constantin Cucoş, *Pedagogie*, Editura „Polirom“, Iași, 1996, p. 69
George Văideanu, *Educaţia la frontiera dintre milenii,* Editura „Politica“, București, 1998, p. 83

[7] Lucian Blaga, *op. cit.*, p. 74.

162. TEHNICI EFICIENTE DE COMUNICARE, PROFESOR- PĂRINTE

Moraru Mihaela-Anișoara,
Școala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare,,Vaslui

Coincidența dintre rezultatele scăzute obținute la evaluarea inițială și comportamentele neadecvate ale elevilor din Clasa Pregătitoare m-a determinat să intervin insistent în interacțiunile comunicaționale cu părinții, în scopul schimbării conduitei părinților și elevilor. Aceste interacțiuni au avut loc, cu fiecare părinte în parte, în lipsa copiilor și în afara orelor la clasă, folosindu-mă de tehnici de comunicare interpersonală, învățate în cadrul facultății de comunicare. Doresc să împărtășesc din experiența la clasă, tehnicile de comunicare folosite, deoarece s-au dovedit a fi eficiente.

Tipologiile elevilor, ai căror părinți au interacționat, comunicațional, cu mine în etapa ulterioară evaluărilor le-amconturat în trei situații, nominalizate ,,A", ,,B", ,,C". Fiecare ,,situație" are o culoare reprezentativă în tabelul în care sunt înregistrați elevii Clasei Pregătitoare: verde-situația ,,A", galben-situația ,,B" și turcoaz-situația ,,C", nedorind astfel să fac etichetări.

Situația ,,A"În această situație se află 3 copii din clasă, specificul acestei tipologii îl reprezintă tulburările de limbaj. Doar părintele unui singur copil din cei trei, a declarat această disfuncție a copilului, care și pentru dânsul este o „problemă", conștientizând astfel căaceste tulburări afectează comunicarea copilului atât orală cât și scrisă și înțelegerea mesajelor, fapte care-i determină pe copii să fie agitați. Ceilalți copii din clasă se amuzau la începutul anului școlar de „bâlbâielile și de pronunția lor stâlcită" dar le-am sugerat să renunțe să facă acest lucru, începând puțin câte puțin să renunțe la amuzamentul pe seama lor, devenind apoi chiar empatici.. Dintre cei 3 copii din siuația descrisă, unul se detașează printr-un nivel mult mai ridicat de pronunție deficitară.

Situația ,,B"Copiii din această situație sunt factorii perturbatori ai clasei. Pentru o descriere mai explicită am să prezint cazul elevuluiL. P-I. Este un copil mereu agitat, agresiv verbal și fizic, cu ai săi colegi, vorbește neîntrebat și în locul colegilor lui, iese și se ridică din bancă mai tot timpul(dansează din când în când, fără a fi muzică sau un context necesar), este impulsiv, hiperactiv. Realitatea descrisă evidențiază cu certitudine o tulburare autentică. Dar cum noi, cadrele didactice suntem doar parte dintr-o evaluare multidimensională care ar conduce către un diagnostic, rămânem doar la acest stadiu, pentru început. Ce este surprinzător, este faptul că părinții acestui copil, prezentat mai înainte, nu au semnalat în nici un fel îngrijorare pentru copil, alți doi copii, din situația lui, având ăpărinți care mi-au prezentat cu rezerve, particularitățile lor.

Situația ,,C"Această categorie este reprezentată de copiii oraznici, răsfățați și alintați peste măsură, care uneori bravează pentrua proba trăirile adultului. În această situație se află copiii care în timpul lor liber, după programul de școală sunt supravegheați de bone, bunici și stau în fața calculatorului fără nici o limitare de timp sau de program. Acești copii, când au venit la școală, nu știau că regulile trebuie respectate, nu țineau cont de atmosfera din timpul activităților, nu respectau timpul și liniștea celorlați copii. Categoria acestor copii din clasă
este cea mai numeroasă.

Pentru toți copiii din cele trei tipologii prezentate mai sus este foarte necesară recuperarea lor și pentru aceasta este important să fie integrați în mediul normal în care sunt înscriși, lucru ce se va putea realiza prin efortul ambilor parteneri, profesor și părinte.

Deoarece toți copiii sunt individualități aparte iar clasa s-a arătat de la început ca fiind un grup eterogen, în a doua etapă a demersului meu mi-am propus atât interacțiuni comunicaționale cu părinții, zilnic dar și în paralel să lucrez diferențiat cu elevii, sarcinile solicidându-le elevilor efort intelectual diferit. Toți părinții au fost anunțați încă din prima ședință că vor beneficia de o oră de consiliere pe săptămână, oră în care eu voi comunica așa cum mi-am planificat cu părinții respectivi, dovedind cunoaștere empatică socială și un comportament suportiv, în interacțiuni.

Dintre tehnicile de influență interpersonală pe care le cunosc, în număr de zece, am folosit în interacțiunile cu părinții elevilor, trei tehnici pe care le consider potrivite contextului comunicațional. Acestea sunt: Tehnica - *Piciorul în gură*, Tehnica - *Ușa în față* și *Tehnica scenariului*. Contextul comunicațional se desfășoară de fiecare dată în școală, astfel cadrele didactice pot fi etichetate, de ce nu, „profesioniști ai influenței" cu semnificația de supunere, ascultare, conformism. Influența interpersonală profesor-părinte se realizează nu foarte ușor și nici foarte repede dar de fiecare dată cu succes dacă, este însoțită de inducerea complezenței, nu inducerea obedienței. Cererile noastre, ale profesorilor către părinți, trebuie formulate nu oricum, nici oricând, ci sub forma unor rugăminți formulate într-un anume fel, astfel încât percepția părintelui să fie pozitivă și acesta să conștientizeze interesul și câștigul pentru copil, de fiecare dată. Prin aceste interacțiuni comunicaționale, mi-am propus să plec din start cu o bună părere despre sinele interlocutorilor mei (părinții elevilor mei), să empatizez cu ei, atitudinea pozitivă comunicativă să se manifeste bidirecțional, să schimb conduita lor asupra copiilor, ca apoi împreună să modificăm și comportamentul acestora din urmă..

„Piciorul în gură" este tehnica de influență interpersonală pe care am folosit-o în consilierea părinților elevilor din „Situația ,,B". Prima cerere pe care le-am adresat-o este de a veni la școală de 2 ori pe săptămână, când erau invitați, pentru a le prezenta atitudinea elevului, modul de comportare în timpul activităților școlare și chiar din timpul pauzelor.

După două ședințe de consiliere, deoarece nici unul dintre cei trei părinți aflați în aceeași situație, nu au declarat că au apelat la o altă persoană abilitată să-i ajute copilul, i-am rugat să accepte consilierea și a psihologului școlii, atât a copilului cât și a părintelui, unde este cazul .

Această tehnică am aplicat-o și părinților copiilor din ,,Situația ,,C", care singuri s-au plâns când li s-a cerut să vină la școală, că au momente cu al lor copil când se simt depășiți de situație, neștiind cum să o gestioneze.

Sugestiile pe care le ofer părinților, pentru diminuarea fenomenului sunt: să aibă cu ailor copii o comunicare prietenoasă, clară, să creeze un mediu prietenos, nu ostil, să-i încurajeze permanent, răbdarea lor să fie dusă la extreme (fără repezeli, presiuni), să fie consecvenți (să nu se renunțe la tehnici mai înainte ca acestea să-și dovedească utilitatea), să insiste în achitarea sarcinilor de către copii și apoi să le recompenseze efortul oricât de mic ar fi el, să-i iubească necondiționat, să nu le facă reproșuri copiilor. Un reproș, dacă se impune, ar trebui formulat spre exemplu: „ar fi bine ca data viitoare să-ți strângi jucăriile" decât sub forma : „iar nu ți-ai strâns jucăriile"și multe alte exemplificări am făcut pentru fiecare caz și situație în parte.

„Ușa în față" este o tehnică de influență interpersonală în care ordinea cererilor este inversată, părintelui adresându-i-se mai întâi cererea mare, apoi părintele este rugat să vină pentru solicitarea mai mică.

În cazul tulburărilor de limbaj (dislexiei, disgrafiei, discalculiei, ș.a.), copilul poate fi ajutat cel mai eficient printr-o consiliere logopedică, în mod regulat. Deoarece școala noastră beneficiază de un cabinet logopedic, părinții în cauză, sunt rugați să fie de accord cu mersul la logoped al propriului copil, atunci când va fi programat. După acceptul părinților legat de consilierea logopedică a copilului, aceștia sunt rugați să fie dispuși mereu să interacționeze cu al lor copil, în timpul lor liber, astfel: să corecteze mereu copilul când nu pronunță corect un cuvânt, punându-l să repete de mai multe ori cuvântul respectiv, să exerseze pronunția sunetelor deficitare în componența cuvintelor în poziții diferite: să se afle la începutul cuvântului, în interiorul cuvântului sau la sfârșit de cuvânt, să imite sunetele emise de unele animale sub forma jocului „Cum vorbește animalul tău preferat?"

„Tehnica scenariului" reprezintă o tehnică de influență interpersonală prin care părinților le recomand să facă diferite exerciții de imaginație: „Imaginați-vă că de astăzi copilul dumneavoastră este așa cum v-ați dorit dintotdeauna. Cum trebuie adică să fie?(Părinții enumeră trăsăturile pe care pe moment nu le văd în copilul lor dar pe care le vor descoperi, mai apoi), Să găsească părinții „scenarii" asemănătoare pentru copiii lor cu cele pe care le-am prezentat. „Astăzi, la ora de matematică și explorarea mediului, copilul dumneavoastră a fost numit *asistentul* meu, ajutându-mă la împărțirea

fișelor, apoi a fost membru într-un juriu alături de mine pentru a-l desemna pe cel care interpretează corect un rol, a fost comandantul de navă, care lua în echipajul său, pe acei 4 copii care au fost cei mai cuminți din clasă. Alte situații sub forma unui „scenariu" le voi prezenta părinților pe baza principiului similitudinii. În cazul meu, părinte fiind, când copilul meu s-a comportat precum copilul dumneavoastră, (adică și-a pictat cizmulițele care erau albe, în multe culori vii) i-am sugerat să-l pictez și eu pe față în același mod să vedem cum vor reacționa colegii lui, iar apoi dându-și seama că nu vor reacționa prietenos colegii, dacă l-ar vedea, a hotărât să-și șteargă pictura de pe cizme, spunând că oricum s-a luat repede acuarela de pe ele, deci n-ar fi rezistat mult pictura și s-ar fi luat la prima ploaie. Exemplele pot fi nenumărate deoarece orice manifestare a copilului care cere o atenție specială reprezintă mereu o provocare nouă pentru mine, direcționându-mă spre noi căutări.

BIBLIOGRAFIE:

Stănciugelu Irina, Tudor Raluca, Tran Adriana, Tran Vasile, *Teoria comunicării,* Editura Tritonic, București, 2014, p. 40;
Ștefănescu Simona, *Sociologia comunicării,* Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2010, p.141;
Sburlescu Aurelian, *Comunicarea eficientă,* Editura BIC ALL, București, 2005, p.65;
Șoitu Laurențiu, *Pedagogia comunicării,* Editura Didactică și pedagogică, București, 1997, p. P.75

163. VALENŢE FORMATIVE ALE JOCULUI DIDACTIC UTILIZAT LA COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ LA CLASA I

prof. înv. primar Moşie Felicia-Cosset,
Şcoala Gimnazială „Emil Racoviţă”, Oneşti

Creativitatea elevului este condiţionată de creativitatea învăţătorului. Cadrul didactic cu adevărat valoros este acela care inspiră elevul, îl pune pe gânduri, îl determină să emită judecăţi de valoare prin propriul său efort. Astfel pregătim elevul pentru a fi creativ, plin de imaginaţie şi să aibă resurse pentru a prevedea şi a influenţa schimbările; pentru a avea o gândire critică spre a fi capabil să definească şi să rezolve o problemă; de asemenea, pentru a fi autonom, independent, încrezător în sine. Din practica şcolară am constatat că jocul didactic oferă copilului cadrul adecvat pentru o acţiune independentă, sporind eficienţa lecţiei prin angajarea motivaţiei intrinseci.

Jocul didactic are un pronunţat caracter formativ, deoarece dinamizează activitatea didactică prin intermediul motivaţiilor ludice, angajează capacităţile de acţiune ale elevilor, spiritul de competiţie, posibilitatea de explorare a realităţii. Jocul didactic influenţează de asemenea formarea principiilor. În cursul desfăşurării sale, efortul intelectual este sprijinit de angajarea emoţională şi volitivă, de dorinţa de a se evidenţia sau câştiga.

Proiectarea procesului educaţional trebuie să ţină seama de specificul jocului şi să valorifice valenţele formative ale acestuia. Astfel, prin jocul didactic, se realizează, în mod treptat şi pe nesimţite, trecerea de la joc la învăţătură. Prin jocul didactic se accelerează trecerea de la forma specifică de activitate a copiilor, jocul, la învăţătură, deoarece îmbină ludicul cu asimilarea de cunoştinţe şi formarea unor capacităţi de cunoaştere, asigurând premisele psihologice pentru integrarea optimă în activitatea şcolară. În şcoală, prin jocul didactic, învăţarea îmbracă forma unei activităţi atractive şi antrenante. Jocul didactic este o formă de activitate accesibilă şcolarului mic, prin care se realizează o parte din sarcinile instructiv-educative ale lecţiilor din şcoală, într-o atmosferă distractivă, antrenantă şi motivantă. El are un rol bine definit în procesul instructiv-formativ. Există o mare varietate de jocuri didactice care urmăresc obiective intelectuale, motrice, de repetare a unor cunoştinţe însuşite sau de exersare a unor deprinderi.

Jocurile didactice sunt utilizate pe larg la clasele mici. Ele permit dozarea efortului şi numărului de exerciţii în funcţie de particularităţile individuale. Chiar dacă are o experienţă redusă de viaţă, copilul are posibilitatea combinării reprezentărilor în imagini noi datorită unei fantezii active, vii. El este captivat de jocuri, poveşti, poezii. Astfel, raportul dintre joc şi învăţătură se va modifica treptat în favoarea învăţării.

Plecând de la interpretarea imitativă a unor roluri, la respectarea conştientă a unor reguli (jocuri gramaticale, de dezvoltare a vorbirii), copiii încep treptat să asimileze realitatea, putându-se integra în cadrul acesteia. Gradarea sarcinilor se face începând de la etapa de dezvoltare în care se găseşte copilul şi dozându-i în aşa fel efortul, încât, fără să i se pară obositor, el să fie atras treptat de la ceea ce ştie, spre ceva nou, dar uşor de rezolvat. Jocurile trebuie să fie atractive (pentru a nu-i plictisi pe copii) prin formele noi prin care se prezintă aceeaşi sarcină, prin folosirea de materiale didactice variate, prin alternarea unor sarcini didactice cu altele, de acelaşi grad de dificultate.

Prin intermediul jocului didactic se asimilează noi informaţii, se verifică şi se consolidează anumite cunoştinţe, priceperi şi deprinderi, se dezvoltă capacităţi cognitive, afective şi volitive ale copiilor, se educă trăsături ale personalităţii creatoare, se asimilează modele de relaţii interpersonale, se formează atitudini şi convingeri. Copiii pot învăţa să utilizeze bine informaţiile, timpul, spaţiul şi materialele puse la dispoziţie, li se poate dezvolta spiritul de observaţie, spiritul critic şi autocritic, capacitatea anticipativ-productivă, divergenţa şi convergenţa gândirii, flexibilitatea şi fluiditatea.

Pentru a fi folosite în cadrul lecţiilor, jocurile didactice trebuie să îndeplinească condiţiile:

- să aibă un conţinut şi o structură bine organizate;
- să se desfăşoare după anumite reguli şi la momentul ales de adult;
- să fie antrenante pentru toţi elevii, acţionând favorabil şi asupra elevilor cu rezultate slabe la

învăţătură, crescându-le performanţele şi căpătând încredere în capacităţile lor, siguranţă şi promptitudine în răspunsuri, dezvoltând astfel potenţialul creator al elevilor.

În perioada prealfabetară, pentru dezvoltarea auzului fonematic, a exersării pronunţiei corecte, a recunoaşterii sunetelor şi literelor, folosim următoarele jocuri didactice: „Unde se găseşte sunetul?", „Jocul silabelor", „Completează cuvântul!". În pregătirea şi desfăşurarea acestora, de un real folos se dovedesc a fi jocurile-exerciţiu prin care se exersează organul fonator, în vederea unei pronunţii corecte, clare a tuturor sunetelor limbii române şi în special a consoanelor şi a grupurilor de consoane. Ele sunt gradate astfel:

- jocuri pentru formarea deprinderii de a izola cuvintele din propoziţii: „Alege corect!", „Cine spune mai repede?";
- jocuri pentru formarea deprinderii de a despărţi cuvintele în silabe: „Săculeţul fermecat", „Jocul silabelor", „Spune mai departe!"
- jocuri pentru formarea deprinderii de a despărţi cuvintele în sunetele componente: „Jocul sunetelor", „Ce sunet se repetă?".

Pe parcursul perioadei alfabetare folosim jocuri mai complexe, de recunoaştere, construire, reconstruire a cuvintelor, a propoziţiilor: „Ce cuvinte ascunde floarea?", „Potriveşte propopziţia cu imaginea!", „Lanţul literelor", „Recunoaşte şi grupează!".

Jocul didactic poate fi utilizat în toate etapele unei lecţii, alături de celelalte metode de învăţare. În „captarea atenţiei" se pot utiliza foarte multe jocuri didactice care să-i învioreze pe copii, să le menţină trează atenţia şi interesul pentru învăţarea lecţiei noi: „Eu spun una, tu spui multe", „Să alintăm cuvintele", „Dacă nu-i aşa, cum e?".

Pentru „actualizarea cunoştinţelor" folosim jocul „Sunetul nou". Copiii primesc jetoane cu imagini reprezentând obiecte. Ei trebuie să separe imaginile cu obiecte ale căror sunete iniţiale au fost învăţate, de cel al cărui nume începe cu un sunet nou.

În „dirijarea învăţării", la litera „t" mic de tipar se poate proceda asfel: identificarea literei „t" mic de tipar la alfabetarul mare, formăm silabe cu literele învăţate anterior şi le citim; compunem cuvinte cu silabele obţinute, apoi se formulează enunţuri cu acestea; intuim imaginea din manual cu ajutorul conversaţiei; compunem la alfabetar cuvinte din coloane, apoi citim coloanele de cuvinte pe silabe şi integral; se intervine apoi cu jocul didactic „Completează cuvântul cu litera învăţată!", se citesc cuvintele formate după înlocuire (toc, carte, teme, creta, intră, tren, tort, tata, roata). Urmează lecturarea în gând a textului, citirea cu voce tare şi citirea model a învăţătorului.

Folosind permanent jocurile didactice la lecţiile de limba română, acestea activează elevii din punct de vedere cognitiv, afectiv, acţional, sporeşte gradul implicării în sarcină şi înţelegere a problemelor, contribuie la formarea convingerilor, atitudinilor, comportamentelor. Prin forma lor de organizare îi atrag pe elevi şi ei participă astfel activ şi conştient la propria lor formare.

Jocul didactic constituie un mijloc cu care învăţătorul îi poate ajuta pe micii şcolari să-şi însuşească cunoştinţe temeinice pe căi mult mai uşoare şi plăcute, să-şi înţeleagă trăirile şi sentimentele, să le poată gestiona în anumite momente de viaţă, să se integreze cu succes într-un grup şcolar, pentru a se simţi utili şi mulţumiţi de activitatea lor şcolară şi în afara ei.

Astfel elevii nici nu observă că învaţă, învăţarea nefiind ca atare un scop al jocului, ci rezultatul lui.

Mânuite cu iscusinţă, jocurile didactice aduc o importantă contribuţie la formarea şi dezvoltarea personalităţii şcolarilor mici, având un rol important în pregătirea lor pentru viaţă.

Bibliografie:

1. Dumitriu, Constanţa, *Psihopedagogia jocului*, Editura Alma Mater, Bacău, 2011
2. Frâncu, A. şi colaboratorii, *Jocuri didactice*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1972
3. Popa, Mariana, *Misterioasele faţete ale jocului didactic-teorie şi practică*, Editura Universităţii din Bucureşti, 2013

164. PROVOCĂRILE EDUCAȚIEI INTERCULTURALE LA NIVELUL CICLULUI PRIMAR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Munteanu Monica - Elena, Școala Gimnazială Nr.1 Moțăței, Dolj

Educaţia interculturală constituie o opţiune ideologică în societăţile democratice şi vizează viitorii cetăţeni să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextul schimbărilor intervenite în sistemele de valori. Ea trebuie să devină o constantă a pregătirii cadrelor didactice şi să-şi pună amprenta asupra programelor şcolare şi materiilor de învăţământ, asupra priorităţilor educative, asupra criteriilor de evaluare a competenţelor şi comportamentelor, asupra relaţiilor cu părinţii şi comunitatea, permiţând formarea comportamentelor creative în comunicare, cooperare şi încredere în cadrul grupului; respect reciproc, toleranţa faţă de opinii diferite.

Educaţia interculturală este cea care susţine integrarea socială a grupurilor minoritare în mod „paşnic" fără ca acestea să fie nevoite să renunţe la propria identitate. În cadrul culturilor mozaicate de astăzi trebuie să acceptăm ideea că orice grup socio-cultural poate contribui la îmbogăţirea vieţii comunitare prin schimbul de elemente identitare, prin dialog şi implicare a tuturor membrilor comunităţii multiculturale.
Educaţia interculturală îşi propune să pregătească indivizii şi societăţile pentru o mai atentă deschidere spre dimensiunea culturală a existenţei lor. În condiţiile sporirii contactelor, interacţiunilor posibile, se pot decela două mari seturi de obiective ale şcolii interculturale: - păstrarea şi apărarea diversitati culturale a populaţiei scolare. Scoala, ca instanţă de transmitere a valorilor, se va centra pe pluralitatea culturilor pe care mediul multicultural îl presupune. Trebuie evitată instituirea primatului unei culturi asupra alteia. Acest obiectiv presupune două aspecte: pe de o parte, vizează adaptarea educatului la mediul propriu, al regiunii, oraşului, culturii sale particulare, cu toate trăsăturile, iar pe de altă parte, acest tip de şcoală îi propune să asigure adaptarea educatului la mediu în condiţiile coexistenţei mai multor grupuri culturale. Se cer a fi vizate atât culturile familiale, cât şi cele înconjurătoare, ambientale. Trebuie vegheat ca şcolala să nu defavorizeze o cultură sau alta în numele unor relativisme explicite.

- educaţia interculturală trebuie să ţină cont de diferitele stiluri de viaţă, să se adapteze la nevoile şi interesele fiecăruia dar să şi fie elaborată şi configurată pe principiul participării egale a tuturor celor implicaţi în procesul educativ. În acest scop, trebuie să existe spaţii în care imigranţii şi oamenii cu diferite culturi să aibă posibilitatea de a se implica.

Egalitatea diferenţelor trebuie să fie baza educaţiei interculturale. Pentru a acorda oportunităţi şi posibilităţi egale tuturor culturilor, pentru dezvoltarea fiecărei culturi şi identităţi educaţia interculturală trebuie să respecte diferenţele şi să promoveze egalitatea. Acest lucru contribuie la depăşirea inegalităţilor sociale.

Programa trebuie să conţină o abordare interculturală, bazată pe valori ca solidaritatea, egalitatea şi respectul faţă de diversitate. Din acest punct de vedere, educatia interculturală trebuie să constituie baza luptei împotriva rasismului.

Educaţia interculturală promovează atitudini tolerante, deschise, de acceptare şi înţelegere firească a raportului ,,eu-celălalt" şi a noţiunii de străin, recunoaşterea şi respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate între oameni şi nu prin aplicarea polarităţii superior-inferior. De asemenea presupune promovarea unor politici şcolare care să permită egalizarea şanselor în educaţie şi a unor strategii de valorificare a diferenţelor culturale pentru a le transforma în resurse pedagogice.

Şcoala este principalul spaţiu al învăţării pluralităţii culturale prin preţuirea diversităţii, a notei distincte aduse de cultura fiecărui actor social participant. Ea trebuie să formeze deprinderea preţuirii valorilor pluriculturale, nu există valori superioare şi inferioare, ci există valori specifice care trebuie judecate. În şcoală este necesară ,,modelarea" orgoliului etnic al majorităţii şi întărirea încrederii în sine a minorităţii.

Interculturalitatea este înainte de orice respectul diferenţelor. Cadrele didactice sunt garanţii acestor rigori ale spiritului care veghează asupra diferenţelor, pentru a învăţa, a cunoaşte şi a înţelege ceea ce ne leagă, ceea ce ne face asemănători, ceea ce ne apropie. Suntem diferiţi, dar nu înseamnă că unul este mai bun decât celălalt, cu toţii avem un potenţial valoric egal. Toţi avem o cultură asemănătoare dar în acelaşi timp şi culturi diferite. Acestea ţin de religiile noastre, de grupul nostru etnic, de valorile politice, sociale, de familiile noastre.Unica posibilitate ca oamenii să devină solidari este recunoaşterea şi estimarea acestor diferenţe şi similitudini.

Pentru cadrele didactice este esenţial să creeze relaţii pozitive în interacţiunea dintre semeni, să favorizeze dezvoltarea persoanei cât şi a relaţiilor constructive în grup, pentru a trăi sentimentul propriei identităţi.

Experienţa de zi cu zi mă determină să afirm că nouă, cadrelor didactice, ne revine un rol deosebit de important în crearea unei atmosfere prietenoase, plină de respect între copii şi între părinţi, pentru a se evita unele neînţelegeri sau conflicte interrasiale. Este imperios necesară toleranţa, indiferent din ce familie provin copiii clasei din punct de vedere etnic, religios, social,etc. În activitatea mea m-am confruntat cu situaţii când au venit copii din medii total diferite: familii foarte sărace, familii de religii diferite, copii din medii profesional diferite, cu culturi diferite sau de etnii diferite, situaţie în care obiectivul meu principal a fost acela de a-i determina pe aceşti copii să nu simtă sau să simtă cât mai puţin felul provenienţei lor, ferindu-i de fenomenul frustrării care ar putea avea repercursiuni asupra personalităţii în formare a copilului mic.

Educaţia interculturală şi noul curriculum educaţional

Pentru a obţine o cât mai mare reprezentare şi eficienţă a activităţilor inter-culturale în şcoală se recomandă o strategie care să urmărească structura noului curriculum naţional, pe cele trei dimensiuni:

- Curriculum nucleu
- Curriculum la decizia şcolii
- Activităţile extracurriculare

Fiind un domeniu nou, este greu a stabili locul educaţiei interculturale în curriculum oficial, motiv pentru care se acordă o atenţie mai mare activităţilor extracurriculare ale căror

obiective şi probe de evaluare pot fi direcţionate către sentimente, atitudini, lucruri mai puţin palpabile.

Avantajul **activităţilor extracurriculare**, care se apropie mai mult de educaţia interculturală informală, este că oferă un cadru flexibil, propice pentru apropiere şi intercunoaştere.

Educaţia interculturală **la nivelul curriculum-ului la decizia şcolii** are în vedere propunerea unor discipline opţionale care să promoveze valorile interculturale sau extinderea unor teme din curriculum-ul nucleu care permit tratări din perspectivă interculturală. Exemplific: ,,Cum comunicăm ca să nu ne mai certăm", ,,Tradiţii şi obiceiuri locale", ,,Colegii mei - prietenii mei", ,,Jocuri de copii", ,,Dansuri tradiţionale"(activităţi opţionale).

Educaţia interculturală **la nivelul curriculum-ului nucleu** urmăeşte identificarea unor programe de trunchi comun, obiective şi conţinuturi care să promoveze interculturalitatea, interdisciplinaritatea, strategii didactice *de învăţare prin cooperare,* etc.

Trebuie să învăţăm să ne respectăm unii pe alţii, să comunicăm, să ne tolerăm, să cooperăm cu ceilalţi, deoarece doar aşa nu vor mai exista diferenţe între noi care suntem diferiţi, dar totuşi egali. Şi pentru că toţi copiii au drepturi egale la educaţie, este necesară identificarea, valorificarea şi stimularea tuturor capacităţilor şi disponibilităţilor existente la fiecare, indiferent de etnie, în scopul unei educaţii eficiente.

BIBLIOGRAFIE:

● Ciolan, Lucian, *Paşi către şcoala interculturală*, Colecţia Sanse Egale, Ed. Corint,Craiova, 2000 pag. 231-232;

● Cucoş, Constantin, *Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale*, Ed. Polirom, Iaşi, 2000, pag, 102-103;

● Maliţa, Mircea, *Zece mii de culturi, o singură civilizaţie*,Editura Nemira, Bucureşti 1998, pag. 352-353.

165. STRATEGII DIDACTICE MODERNE UTILIZATE ÎN ORELE DE LIMBA ROMÂNĂ LA CLASELE DIN CICLUL PRIMAR

Prof. înv. prim. Munteanu Ovidiu Constantin, Șc. Gimn. Nr.1 Moțăței Dolj

Strategiile, metodele şi tehnicile utilizate în activitatea didactică, pentru dezvoltarea gândirii critice promovează învăţarea prin cooperare şi colaborare. Învăţând să colaboreze cu alţii în rezolvarea problemelor, elevii constată că scopurile personale ale fiecăruia pot fi realizate într-o muncă în echipă, că succesul grupului depinde de contribuţia fiecărui membru al său. Astfel, elevii, din "singuratici care învaţă", pot deveni "colegi care învaţă împreună", care ating niveluri ale competenţei academice în cadrul grupului şi ca membrii ai echipelor.

Între noile orientări din domeniul practicilor educaţionale se situează şi cea privind dezvoltarea gândirii critice a elevilor, prin folosirea metodelor şi tehnicilor activ-participative noi, metode care să potenţeze funcţionalitatea minţii, să stimuleze capacitatea ei de explorare şi descoperire, analiză şi sinteză, raţionare şi evaluare: brainstorming, tehnica ciorchinelui, metoda mozaic, cubul, cvintetul, tehnica "ştiu/vreau să ştiu/am învăţat", metoda piramidei, metoda colţurilor etc.

A gândi critic înseamnă a emite judecăţi proprii, a accepta părerile altora, a fi în stare să priveşti cu simţul răspunderii greşelile tale şi să le poţi corecta, a primi ajutorul altora şi a-l oferi celor care au nevoie de el. Capacitatea de a gândi critic se dobândeşte în timp, permiţând elevilor să se manifeste spontan, fără îngrădire, ori de câte ori se creează o situaţie de învăţare. Ei nu trebuie să se simtă stingheri, să le fie teamă de reacţia celor din jur faţă de părerile lor, să aibă încredere în puterea lor de analiză, de reflecţie.

Însuşirea noţiunilor gramaticale de către elevi reprezintă un proces complex. Spre deosebire de noţiunile din alte domenii, cele gramaticale au un specific aparte, care determină şi anumite particularităţi de formare a lor. Mă voi opri asupra capitolului Părţi de vorbire, considerând că predarea cu pricepere, simţ de răspundere şi dăruire a acestora, are o mare importanţă în asigurarea unei temelii solide pe care să se sprijine multitudinea şi varietatea de cunoştinţe dobândite atât în cadrul orelor de limba română, cât şi în cadrul tuturor celorlalte obiecte de învăţământ.

Ofer spre exemplificare câteva din tehnicile şi metodele moderne de predare-învăţare pe care le-am folosit cu scopul dezvoltării gândirii critice:

MOZAICUL

Am folosit această metodă de învăţare interactivă în predarea temei Genul substantivelor.S-a lucrat pe grupe de patru elevi. Fiecărui elev din grupă i-am atribuit câte un număr de la 1 la 4. Subiectul abordat l-am împărţit în patru părţi, de dimensiuni şi grade similare. A urmat o reaşezare a elevilor în sală: toţi elevii cu acelaşi număr au format câte un grup de experţi, obţinându-se astfel patru grupe. După îndeplinirea sarcinilor de lucru, fiecare grupă de experţi, elevii specializaţi fiecare într-o parte a lecţiei, au revenit în grupurile iniţiale şi au predat colegilor partea pregătită cu ceilalţi experţi. Astfel, în fiecare grup iniţial am avut patru elevi specializaţi. Fiecare elev a avut responsabilitatea predării şi învăţării de la colegi. S-au folosit următoarele fişe de lucru:

Experţi 1

1. Recunoaşteţi substantivele din textul următor. Precizaţi ce denumeşte fiecare, felul şi numărul.

Când eram şcolar, bunica mi-a dăruit, spre bucuria mea, o carte despre călătoria cu balonul, alta despre avalanşe şi o cutie cu creioane colorate.

2. Formulaţi alte sarcini pentru textul dat.

Experţi 2

1. Număraţi substantivul şcolar la:

Nr. singular Nr. plural

(un şcolar) (doi şcolari)

2. Daţi cinci exemple de alte substantive care se numără la singular un şi la plural doi.

De reţinut!

Substantivele care primesc, prin numărare, la numărul singular cuvântul un şi la numărul plural cuvântul doi sunt de genul masculin.

3. Formulaţi alte cerinţe prin care să verificaţi înţelegerea substantivelor de genul masculin.

Experţi 3

1. Număraţi substantivul bunica la:

Nr. singular Nr. plural

(o bunică) (două bunici)

Substantivele care primesc, prin numărare, la numărul singular cuvântul un şi la numărul plural cuvântul două sunt de genul neutru.

3. Formulaţi alte cerinţe prin care să verificaţi înţelegerea substantivelor de genul neutru.

Pentru a mă convinge că fiecare expert s-a făcut înţeles de grupul iniţial din care făcea parte, am dat în final o „muncă independentă”:

1. Determinaţi genul următoarelor substantive: trandafir, casă, ceas.

2. Scrie câte trei substantive la numărul singular la toate cele trei genuri. Treceţi-le la plural.

Tot metoda Mozaic am folosit (la clasa a IV-a) în predarea temei Acordul adjectivului cu substantivul. De data aceasta, elevii au fost împărţiţi în grupe de doi câte doi, lucrându-se pe perechi. Pentru a evalua modul în care elevii au asimilat noile cunoştinţe şi deprinderi, le-am cerut să alcătuiască individual o compunere cu titlul La săniuş folosind adjectivele: argintie, îmbujoraţi, moi, călduroase, ude, cenuşie, grozavă şi să sublinieze substantivele pe care le determină.

ŞTIU / VREAU SĂ ŞTIU / AM ÎNVĂŢAT

La clasa a IV-a, reactualizarea cunoştinţelor despre verb am organizat-o prin metoda Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat.

Elevii au primit următoarea fişă:

1) Citiţi:

Irina a mers la concurs. A câştigat locul întâi. Acum este pe podium. Şade şi mă priveşte fericită.Va participa şi la alte concursuri.

2) Subliniaţi verbele din textul citit şi spuneţi ce exprimă fiecare.

3) Observaţi formele diferite ale aceluiaşi verb: (eu) merg, (tu) mergi, (el/ea) merge.

a) Comparaţi forma merg cu celelalte două forme.

b) Prin ce se deosebesc?

c) Indicaţi persoana care face deosebirea în fiecare caz.

4) Observaţi formele diferite ale aceluiaşi verb: (noi) mergem, (voi) mergeţi, (ei/ele) merg.

a) Cine face acţiunea de fiecare dată? (o persoană?, mai multe persoane?)

b) Completaţi aceste forme cu formele aceluiaşi verb de la exerciţiul 3.

c) Prin ce se deosebesc?

5) Observaţi formele verbului a merge: merg, am mers, voi merge. Când credeţi că se petrece acţiunea în fiecare caz?

Elevii au studiat fişa. Le-am cerut să împartă pagina în trei coloane: Ştiu, Vreau să ştiu, Am învăţat. Am enunţat tema şi am completat împreună rubricile (eu la tablă):

CVINTETUL

Este o altă metodă atractivă şi plăcută de elevi. Termenul semnifică o poezie cu cinci versuri. Se porneşte de la un subiect propus spre discutare, care să se reflecte în singurul cuvânt-cheie de pe primul

rând. Pe al doilea rând, se scriu două adjective care se referă la cuvântul cheie.Pe al treilea rând, se scriu trei verbe la gerunziu. Al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă sentimentele elevului faţă de problema, subiectul în cauză. Ultimul vers sintetizează esenţialul, într-un cuvânt.
Această metodă este totodată un instrument de evaluare a înţelegerii şi de exprimare a creativităţii elevilor. Înainte de a cere elevilor să alcătuiască o astfel de poezie, am oferit un model, iar la primele utilizări ale metodei, am prezentat elevilor chiar şi câte un exemplu pentru cuvintele de pe fiecare rând. Iată câteva exemple:

Natura
Îmbelşugată, bogată
Renăscând, râzând, aducând
Bucurie, veselie, speranţă, alinare
Primăvara.

Soare
Călduros, luminos
Arzând, luminând, râzând
Bucurie, veselie, dragoste, armonie
Vara.

Carte
Minunată, înţeleaptă
Răsfoind, citind, învăţând
Mulţumire, bucurie, preţuire, dăruire
Înţelepciune.

Un învăţământ modern, bine conceput, va permite iniţiativa şi spontaneitatea, creativitatea elevului, dar şi dirijarea, îndrumarea sa, existenţa unor relaţii de cooperare între profesor şi elev. Acesta este elementul esenţial al învăţământului modern.
Este nevoie de gândire critică poate şi pentru că noi, dascălii, urmărim să formăm oameni cu putere de decizie, cu simţul răspunderii, oameni cu idei proprii, oameni în adevăratul sens al cuvântului. Gândirea critică îi învaţă pe elevi să emită şi să-şi susţină propriile idei. Satisfacţia noastră, a dascălilor, nu constă în a vedea că elevul a reprodus lecţia citită, compunerea sau comentariul dictat „cuvânt cu cuvânt”, ci în a-i pune în evidenţă talentul de a îşi realiza propriul rezumat, propria compunere. Elevul nu trebuie să fie o maşină de memorat, ci un creator. Avem obligaţia de a asigura atmosfera propice declanşării valului de idei personale, de a le da elevilor şansa de a se afirma ca adevăraţii descoperitori ai noului (chiar şi atunci când e vorba de o redescoperire).

BIBLIOGRAFIE

1.Bratu, G. , *Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar*, Bucureşti, Editura Humanitas Educaţional, 2004, pag. 120-122;

2.Cerghit, I. ,*Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică,Bucureşti, 1983, pag. 90-94;

3.Dumitru, I. ,*Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, , Editura de Vest, Timişoara,2000, pag. 56, 83, 89.

166. CREATIVITATEA – O CERINȚĂ A ZILELOR NOASTRE

Bibliotecar prof. Nagy Monica
Școala Gimnazială Nr. 7 Petroșani

Rolul şcolii la formarea comportamentului creator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale.

Prin învăţarea creativă nu se urmăreşte neapărat a se face din fiecare copil un geniu, dar putem şi trebuie să reuşim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ – independent sau în grup – la „redescoperirea" adevărurilor despre lucruri şi fenomene, atunci când i se indică direcţiile de cercetare sau i se dau notele definitorii, să-şi pună întrebări similare cu cele pe care şi le pune cercetătorul ştiinţific cum ar fi: „cine", „ce", „unde", „prin ce mijloace", „în ce scop", „cum", „când", deoarece ele întreţin interesul pentru cunoaştere şi corespund spiritului de curiozitate al copilului.

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare educatorului/cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în şcoală. Dar, se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru în clasă, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată. Putem spune aşadar că, creativitatea trebuie încurajată şi cultivată prin respectul de sine, ea nu este doar un har dăruit de Dumnezeu, ci este însăşi exprimarea de sine a fiinţei umane, în orice domeniu se manifestă.. Creativitatea este educabilă.

Ca principiu general, formarea şi dezvoltarea creativităţii necesită parcurgerea drumului de la simplu la complex, metode active (problematizarea, descoperirea), cunoaşterea temeinică a posibilităţilor intelectuale, volitive şi morale ale elevilor, a supleţei sistemului lor nervos, precum şi activităţi de înlăturare a factorilor care pot frâna, dezvolta creativităţi (timiditatea, teama de a nu greşi, descurajarea, lipsa perseverenţei). Procesul de învăţământ are ca obiectiv prioritar educarea creativităţii, având în vedere că premisele comportamentului creativ, deprinderile creative, precum şi stilul de muncă creativ se formează în şcoală, de la vârste mici, sub influenţa factorilor educativi. La copiii mici procesul creativ este o unitate dinamică ce se caracterizează mai degrabă prin spontaneitate şi intuiţie decât printr-o serie de tehnici logice şi rezolvarea problemelor. Dinamica dezvoltării potenţialului creativ la copiii mici este marcată în prima copilărie de o fantezie necontrolată, care compensează slăbiciunea componenţei raţionale.

Spontaneitatea este acum factor activ în comportamentul copilului înainte ca memoria şi inteligenţa să dezvolte la el noi metode de orientare. În procesul educaţiei, vine un moment când inteligenţa şi memoria progresează, în timp ce spontaneitatea devine treptat supusă. Se dezvoltă operaţiile mintale şi capacitatea logică, copilul înţelege mai bine realitatea obiectivă şi atunci naivitatea fanteziei înregistrează o scădere bruscă. În urma acumulărilor cantitative şi calitative în planul operaţiilor mintale şi al dezvoltării gândirii logice se înregistrează o nouă creştere a potenţialului creativ al elevilor caracterizat prin: dezvoltarea spiritului de observaţie şi în mod progresiv a celor mai complexe capacităţi aptitudinale ale gândirii şi imaginaţiei creatoare; dezvoltarea atitudinilor de ordin

caracterial – curiozitatea, interesul pentru nou, pentru „altceva”, just orientate, îl vor ajuta pe elevul mic, reevaluarea, restructurarea experienţei, bagajului de informaţii ce îl posedă, îl vor face capabil de acţiuni creatoare. Dată fiind recunoaşterea necesităţii ca şcoala să acţioneze în sensul cultivării şi dezvoltării potenţialului creativ al elevilor, s-a ajuns la concluzia că, fără să se opună învăţării şcolare clasice, ea trebuie să promoveze un nou mod de învăţare, învăţarea creativă, adică cea care pune accent pe învăţarea prin cercetare – descoperire, pe învăţarea prin efort propriu – independent sau dirijat.

Pentru dezvoltarea creativităţii la elevi există două căi:

a) modernizarea sistemică a învăţământului, în toate verigile şi amănuntele sale, în lumina unei pedagogii a creativităţii;

b) introducerea unui curs aplicativ de creativitate ca o materie de sine stătătoare, repetabil la anumite intervale de timp. Acesta va avea un triplu caracter: interdisciplinar (ca metodologie, material faptic şi aplicaţii), supradisciplinar (ca realizare şi finalitate) şi paradisciplinar (ca plasare în programa şcolară, alături de celelalte discipline de studiu).

A.D. Moore consemnează:”Ne deosebim prin capacitatile și talentele individuale, mai puternice sau mai slabe. Stradania de a cultiva talente acolo unde ele nu există le-a stricat multora viață. O primă conditie pentru a fi ferciți în viață constă în a descoperi domeniul pentru care suntem mai bine înzestrați și a folosi talentul astfel identificat pentru scopuri creative”.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1976;

2. Cucoş, Constantin, Pedagogie, Editura Polirom ,Iasi, 2001;

3. Maria, Gârboveanu, Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1981;

4. Stoica, Ana, Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti,1983; 61

5. Voiculescu, Florea, Analiza resurse-nevoi şi managementul strategic în învăţământ, Editura „Aramis”, Bucureşti, 2004.

167. PROFESORUL, ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN

Prof. Nechifor Mirela Mădălina
Școala Gimnazială Nr.38 ,,Dimitrie Cantemir'', Constanța

Abilitățile profesorului modern, sau mai pe larg spus, ale educatorului de orice nivel, sunt o largă arie de discuție. Articolul de față este un ajutor pe această ,,masă de discuție" deja încărcată.

Știm despre abilitățile pe care trebuie să le aibă orice elev și de ce. Dar ce putem spune despre profesori ? Nu am putea ajunge nicăieri fără ei și fără expertiza lor.

Profesorii au o mulțime de lucruri de făcut într-o zi. Sunt organizări și planificări de făcut. Planuri de lecție, întâlniri cu părinții și elevii, dezvoltare profesională și multe altele ocupă timpul unui profesor. Un milion de lucruri cu care trebuie să jongleze în fiecare zi. La toate acestea adăugăm povara unei lumi aflate într-o schimbare exponențială. Tehnologia pătrunde singură în viețile elevilor noștri. Următorul lucru pe care îl observi și știi este că ea le reconfigurează mințile. Ca rezultat, elevii vin la clasă cu așteptări diferite pentru învățare.

Toți profesorii știu că acesta este punctul în care cumva, pe o anume cale, ei trebuie să se adapteze. Și nu este nici o hartă sau ghid pentru acest proces. Nimeni nu a creat o cale sigură, fără eșecuri, pentru a face asta să se întâmple. Adevărul este că noi cu toții trebuie să ne dăm seama cum să o facem mai bine trecând pur și simplu prin acest proces. Dar nu este nici o surpriză, profesorii sunt niște oameni uimitori. S-a tot spus în jur și s-a dezbătut mult despre abilitățile Secolului 21, abilitățile de predare digitale, noile abilități și multe alte nume au fost folosite. Discuțiile încă continuă în jurul a ce/ care sunt aceste abilități. Noi vrem să le numim *abilități moderne, pentru educatorii moderni*.

Care sunt abilitățile Profesorului modern?

E ușor să ajungi supraîncărcat de sugestii. Inevitabil în aceste cazuri, toată lumea va avea câte o opinie. Din fericire, printre aceste teme sunt unele cu care toată lumea poate fi de acord. Acestea sunt acele abilități pe care educatorii din ziua de azi ar trebui să le aibă și să le mențină. Acestea le asigură susținerea și succesul în era digitală a învățării. Un cadru didactic modern trebuie să fie curajos, să învețe el însuși pe măsură ce avansează, să se adapteze la o lume nouă.

Un profesor modern trebuie să fie flexibil și adaptabil în era digitală modernă. Profesorii moderni măreți știu cum să înfrunte forțele potrivnice și să facă față provocărilor fără frică.

Era digitală se rezumă prin cuvântul "schimbare". Noi tehnologii educaționale ne sunt prezentate în fiecare minut. Fiecare elev învață într-un mod diferit și cu un ritm diferit. Sunt schimbate și revizuite permanent regulile și așteptările. Vor fi întotdeauna probleme și provocări de înfruntat. Această abilitate are nevoie de timp ca să se dezvolte, așa că fii răbdător cu tine. Nu poți să le faci pe toate într-o singură zi.

Un cadru didactic modern are o dorință continuă de a învăța. Aceasta merge mână în mână cu a fi adaptabil. Învățarea este întotdeauna un proces pentru toată viața. Abilitățile profesorului modern înseamnă ca profesorul să fie și elev în aceeași măsură în care înseamnă ca profesorul să fie un ghid. Pe măsură ce peisajul lumii se schimbă, tot așa se schimbă peisajul predării și al învățării. Succesul pe o piață a muncii globală depinde de abilitatea fiecăruia de a fi învățăcel la timpul potrivit. Tehnologia de asemenea ne furnizează căi largi pentru dezvoltarea personală și relaționare în rețea, care nu pot fi ignorate. Un profesor care este întotdeauna dornic să învețe nu se va opri din creștere și din reușită.

Fiecare profesor trebuie să aibă încredere. Aceasta se aplică atât pentru sine cât și pentru alții. Beneficiul de a avea această abilitate este incomensurabil.*Sir Edmund Hillary* (cel care a cucerit primul Muntele Everest) ne-a spus că "noi nu cucerim muntele, ci pe noi înșine." Înfruntându-ne vulnerabilitatea, devenim mai puternici. Realizând ce nu știm, învățăm. Înțelegând cine suntem, vedem ce putem deveni. Și totul se întâmplă când avem încredere.

Un profesor trebuie să aibă încredere să predea, de la bun început, așa că nu este o sforțare. Totuși este mai mult decât despre a preda în clasă. Ceea ce contează este ca fiecare cadru didactic să rămână încrezător.Să facă fiecare tot ce poate mai bine.

O deprindere esențială a profesorului modern este de a lucra în echipă. Fiecare educator modern are nevoie să fie capabil să lucreze în grupuri sau echipe. Lucrul în rețea și rezolvarea de probleme împreună înseamnă succes pentru toată lumea. Colaborarea cu elevii, colegii și directorii este o normă pentru profesori. Aceste situații de colaborare se prezintă în fiecare zi. Nu contează dacă sunt în mediul real sau virtual, profesorii întotdeauna lucrează cu ceilalți. Făcând bine aceasta întărește susținerea și comunitatea în orice școală sau clasă. De asemenea, ajută la crearea unui exemplu pentru grupurile de lucru ale elevilor din propria ta clasă. Practicarea acestei abilități de învățare este, fără dubiu, crucială.

Nu mai puțin important este o mentalitate global.Tehnologia a sfărâmat multe bariere. Este un adevăr valabil în școli și peste tot în altă parte. Clasa de școală și piața de muncă sunt acum globale. Asta înseamnă noi moduri de a examina lumea și cum învățăm despre ea. Profesorii trebuie să fie capabili să arate elevilor atât cum să se conecteze cât și să se protejeze în era digitală. Proiectele vor cere colaborarea atât cu parteneri reali cât și digitali. Este mai ușor ca oricând să te conectezi cu culturile și credințele lumii. Educatorii moderni știu de asemenea cum să utilizeze tehnologia într-un mod sigur. Ei sunt conștienți de pericolele existente în lumea online și îi ajută pe elevi să le înțeleagă și să le facă față.

BIBLIOGRAFIE:

- Nicola, Ioan-,,Tratat de pedagogie''. EDP,Bucureşti,2003
- Păcurari, Otilia, Târcă, Anca, Sarivan, Ligia-,, Strategii didactice inovative, Centrul Educaţia 2000+, Bucureşti, 2003
- Cristea ,Sorin-,,Conținuturile și formele generale ale educației'', Didactica Publishing House, București,2017

168. STRATEGII INTERACTIVE

Negreţ Carmen-Şcoala Gimnazială Breasta

Termenul de strategie îşi are originea,într-un cuvânt gecesc cu semnificaţia de generalitate şi până de curând a avut un înţeles strict militar:arta planificării şi conducerii războiului"(Strategie,ghid propus de The Economist Books,1998.p.165).În sens general,strategia se referă la conducerea (managementul) căilor,a metodelor implicate într-o activitate ăn vederea atingerii unui scop.

În viziunea noastră,strategia didactică este modalitatea eficientă prin care profesorul îi ajută pe elevi să acceadă la cunoaştere şi să-şi dezvolte capacităţile intelectuale,priceperile, deprinderile,aptitudinile,sentimentele şi emoţiile.Ea se constituie dintr-un ansamblu complex şi circular de metode,tehnici,mijloace de învăţământ şi forme de organizare a activităţii,complementare,pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii,în vederea realizării cu eficienţă a învăţării.

Analizând poziţia cadrului didactic în faţa problemelor instruirii şi ale învăţării,profesorul Ioan Neacşu afirmă că ,,educatorii sunt solicitaţi astăzi,în mod continuu,să promoveze învăţarea eficientă.Şi nu orice învăţare eficientă,ci una participativă,activă şi creativă."(1990,p.12)

În cadrul învăţării interactiv-creative,elevul descoperă,inferează,imaginează,construieşte şi redefineşte sensurile,filtrându-le prin prisma propriei personalităţi şi solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie.Ea apare ca urmare a eforturilor individuale şi colective,al interacţiunii educatului cu ceilalţi,bazându-se pe schimburile sociale în dobândirea noului.Individul care învaţă activ este,,propriul iniţiator şi organizator" al experienţelor de învăţare,capabil să-şi reorganizeze şi să-şi restructureze în permanenţă achiziţiile proprii,în viziune sistemică.

Principiile care stau la baza construirii strategiilor didactice interactive sunt:

- Elevii îşi construiesc propriile înţelesuri şi interpretări ale instruirii.
- Scopurile instruirii sunt discutate,negociate,nu impuse.
- Sunt promovate alternativele metodologice de predare-învăţare-evaluare.
- Sarcinile de învăţare vor solicita informaţii trandisciplinare şi analize multidimensionale ale realităţii.
- Evaluarea va fi mai puţin criterială şi mai mult reflexivă,integrând metode alternative de evaluare.
- Sunt promovate învăţarea prin descoperire şi rezolvarea de probleme.

Învăţarea interactiv-creativă este o formă specială a învăţării şcolare,apărută din necesitatea ţinerii pasului şcolii cu noile transformări existente şi preconizate,în viaţa şi activitatea social-umană,în complexitatea epocii contemporane.

În consecinţă,învăţarea interactiv-creativă este necesară pentru a crea omul creativ,un constructor de idei care nu rămâne suspendat în sistemul său ideativ,ci îl foloseşte pentru a elabora decizii şi a rezolva problemele vieţii prin acţiune.Acest tip de învăţare nu se opune învăţării şcolare clasice,ci este o nouă calitate a acesteia prin obiectivele pe care le urmăreşte privind formarea personalităţii umane.Ea pune accentul pe învăţarea prin cercetare-descoperire,pe învăţarea prin efort propriu,independent sau dirijat;pune accent mai ales pe echipamentul intelectual operatoriu,pe gândire şi imaginaţie creatoare.

Condiţiile şi situaţiile specifice care pot duce la dezvoltarea spiritului investigativ,a gândirii divergente,a atitudinii creative şi active în şcoală,pot fi considerate următoarele:

- Încurajarea elevilor să pună cât mai multe întrebări.
- Limitarea constrângerilor şi a factorilor care produc frustrare.
- Stimularea comunicării prin organizarea de discuţii şi dezbateri între elevi,între profesor şi elevi.

- Activizarea elevilor prin solicitarea lor de a opera cu idei,concepte,obiective în vederea reconsiderării acestora şi a emiterii de noi variante.
- Cultivarea independenţei cognitive,a spontaneităţii şi a autonomiei în învăţare.
- Stimularea spiritului critic constructiv,a capacităţii de argumentare şi de căutare a alternativelor.
- Posibilitatea de a contesta,,lămuritul"şi,,nelămuritul"în lucruri şi în fapte.

Lecţia de predare-învăţare devine astfel ,,o aventură a cunoaşterii" în care copilul participă activ,după puterile proprii,întâlnind probleme şi situaţii dificile,examindu-le şi descoperind soluţii plauzibile.Rolul profesorului constă în cel de stimulare şi dirijare.El trebuie nu numai să organizeze spaţiul şi activitatea,ci şi să participe alaturi de elevi la elaborarea cunoştinţelor, să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre elevi;să-i îndrume cum să-şi folosească timpul,spaţiul,echipamentul şi materialele; să ajute invidul sau grupul sa extragă din experienţe informaţiile necesare,valorile şi să le interpreteze şi evalueze.

Bibliografie:

Cerghit,Ioan,*Sisteme de instruire alternative şi complementare.Structuri,stiluri şi strategii*,Bucureşti:Editura Aramis,2002.

Oprea,Crenguţa-Lăcrămioara,*Strategii didactice interactive*, E.D.P.,R.A.,2007.

169. IMPORTANȚA ABORDĂRII DE TIP INTEGRAT A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII

Prof. înv. Primar Nistor Luminița Carmen
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” sat Oșești -Vaslui

În învățământul tradițional, predarea este definită că fiind „procesul de prezentare organizată a unor cunoștințe elevilor de către cadre pregătite în acest sens”

Predarea reprezintă acțiunea cadrului didactic de transmitere a cunoștințelor la nivelul unui model de comunicare unidirecțional, dar aflat în concordanță cu anumite cerințe metodologice care condiționează învățarea, în general. învățarea școlară, în mod special..Conținuturile predării corespund dimensiunilor generale ale educației, prelucrare în raport de specificul fiecărei vârste, trepte și discipline școlare, cu accente predominant intelectuale necesare pentru declanșarea imediată a acțiunii de învățare, realizată de elev în clasa și în afară clasei.Conținutul predării este atent dimensionat pentru că transmiterea informațiilor să poată avea loc. Predarea devine o relație cu un obiect de cunoscut:

- propus de un subiect (învățătorul);
- conform unei acțiuni de înmagazinare care se organizează prin tratarea informației;
- ce angajează subiectul din punct de vedere psihologic, afectiv și cognitiv;
- înrădăcinat într-o dorința care se exprimă prin așteptarea unei schimbări (ibidem).

Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțîn interdisciplinaritatea că un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

În Cadrul de referință al Curriculumului Național pentru Învățământul Obligatoriu, principiile privind predarea și învățarea accentuează următoarele idei:

- respectarea particularităților de vârstă și individuale — reper fundamental în construirea situațiilor de predare-învățare;
- diversificarea și flexibilizarea situațiilor de predare — învățare prin utilizarea de metode și procedee variate, interactive care să motiveze, să stimuleze elevul, să antreneze inițiativa, imaginația, creativitatea, dorința de a învață;
- centrarea pe obiective care urmăresc formarea de capacități, competențe, atitudini;
- centrarea pe elev în proiectarea activităților de învățare.

Predarea integrată a cunoștințelor este considerată o metodă, o strategie modernă, iar conceptul de activitate integrată se referă la o activitate în care se abordează metodă în predarea – învățarea cunoștințelor. Această manieră de organizare a conținuturilor învățământului este oarecum similară cu interdisciplinaritatea, în sensul că obiectul de învățământ are că referință nu numai o disciplină științifică, ci o tematică unitară, comună mai multor discipline.

Predarea integrată a cunoștințelor nu poate fi definită ușor și nici suficient de riguros în același timp. Această datorită faptului că este o noțiune dinamică care suferă mereu modificări.

Termenul utilizat cel mai frecvent este cel de predare integrată a științelor: Această denumire vrea să sugereze faptul că este o strategie ce presupune reconsiderari radicale nu numai în planul organizării conținuturilor, ci și în „ambianța” predării și învățării.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor că un fel de principiu natural al învățării (ibidem).
Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultură, tehnologia.În învățământul modern este tot mai evidență necesitatea instruirii integrate.
Particularități ale învățării integrate:

- interacțiunea obiectelor de studiu;
- centrarea pe activități integrate de tipul proiectelor;
- relații între concepte din domenii diferite;
- corelarea rezultatelor învățării cu situațiile din viață cotidiană;
- rezolvarea de „probleme" – cea mai importantă forță motrice a integrării, relevanță practică;

Cei 4 piloni ai învățării integrate sunt:

- a învăța să știi
- a învăța să faci
- a învăța să muncești împreună cu ceilalți
- a învăța să fii

A învăța să știi/ să cunoști — a stăpâni instrumentele cunoașterii; instrumentele esențiale ale învățării pentru comunicare și exprimare orală, citit, scris, socotit și rezolvare de probleme, a posedă în același timp o cunoaștere vastă, dar și aprofundată a unor domenii principale; a înțelege drepturile și obligațiile specifice unei societăți democratice. Cel mai important aspect al acestui pilon este considerat însă a învață să învețe.
A învăța să faci — a-ți însuși deprinderile necesare pentru a practică o profesie și a-ți însuși competențele psihologice și sociale necesare pentru a putea lua decizii adecvate diverselor situații de viață; a folosi instrumentele tehnologiilor avansate.
A învăța să muncești împreună — a acceptă interdependență că pe o caracteristică a mediilor sociale contemporane; a preveni și a rezolva conflictele; a lucra împreună cu ceilalți pentru atingerea unor obiective comune, respectând identitatea fiecăruia.
A învăța să fii — a-ți dezvoltă personalitatea și a fi capabil să acționezi autonom și creativ în diverse situații de viață; a manifestă gândire critică și responsabilitate; a valoriza cultură și a depune eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacități intelectuale, fizice, culturale; a manifestă simt estetic și a acționa pentru menținerea unui climat de pace și înțelegere.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim:

- învățarea bazată pe proiect,
- predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice,
- învățarea prin cooperare,
- învățarea activă,
- implicarea comunității,
- aplicații ale inteligențelor multiple, etc.

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculum-ului. Această,

deoarece modul natural al elevilor de a învaţă despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoştinţe pe domenii ale ştiinţei, ci, dimpotrivă, integrarea informaţiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viaţă reală. De altfel, viaţă de adult îi va aşeza pe indivizi în faţă unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaştere globală.

Studierea integrată a realităţii îi permite şcolarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaştere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realităţii înconjurătoare, asigurându-i achiziţia unor concepte şi legităţi fundamentale, a unor proceduri de lucru şi instrumente de cunoaştere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conţinuturilor educaţiei şcolare permite luarea în considerare a nevoilor de cunoaştere a şcolarilor mici şi abordarea unor subiecte de interes pentru aceştia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare.

Corelarea conţinuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificaţii relativ echivalente – sunt soluţii posibile pentru depăşirea pericolului detaşării şcolii de viaţă reală şi transformării acesteia într-un cadru închis ficţional şi denaturat.

Integrarea conţinuturilor disciplinelor de studiu, precum şi a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor şcolare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii şi solidarităţii cunoştinţelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- cei care învaţă identifica mai uşor relaţiile dintre idei şi concepte, dintre temele abordate în şcoală şi cele din afară ei;
- baza integrată a cunoaşterii conduce la o mai rapidă reactivare a informaţiilor;
- timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.

În planul relaţiilor interpersonale:

- integrarea curriculară şi, în special, metodă proiectelor încurajează comunicarea şi rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;
- în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării” şi o perfecţionare implicit a modurilor de grupare;
- elevii devin mai angajaţi şi mai responsabili în procesul învăţării;
- curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.

Învăţarea într-o manieră cât mai firească, naturală pe de-o parte şi, pe de altă parte, învăţarea conform unei structuri riguroase sunt extreme care trebuie să coexiste în curriculum-ul integrat. Parametrii structurării curriculare integrate pot fi: conceptele transmise, deprinderile şi abilităţile formate şi aplicaţiile realizate.

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoţională, socială, fizică şi estetică. Interdisciplinaritatea asigura formarea sistematică şi progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învăţare, pentru interrelationarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învăţare, pentru învăţarea permanentă.

Bibliografie:

1. Ciolan, Lucian, 2008, Învăţarea integrată, Editura Polirom, Iaşi
2. Crişan, Al. (coord.), ., 1996; Curriculum şcolar. Ghid metodologic, Bucureşţi, M.E.I.-I.S.E
3. Cucoş, Constantin, 2002, Pedagogie, Polirom, Iaşi;
4. Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, Didactică modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
5. Manolescu, Marin, Potolea Dan, 1006, Teoria curriculumului, MEN.

170. STUDIU PRIVIND AVANTAJELE APLICĂRII TEOREI INTELIGENȚELOR MULTIPLE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ

Prof.Înv. Primar - Onofrei Maria
Școala Gimnazială Drăgănești,Jud. Neamț

Prin aplicarea teoriei inteligenţelor multiple în procesul de învăţământ, curriculum-ul se organizează în jurul celor şapte abilităţi: lingvistică, logico-matematică, corporal-kinestezică, spaţială, muzicală, interpersonală şi intrapersonală (Gardner, 1991).

Conceptul de *inteligenţe multiple* a oferit baza dezvoltării curriculare în învăţământul preuniversitar (Armstrong,apud. Soares, 1998). Printre avantajele acestei abordări se numără:

- crearea mai multor ocazii pentru dezvoltarea talentelor copiilor şi pentru obţinerea performanţelor de către aceştia,
- mai mult timp pentru realizarea conexiunilor între diverse arii curriculare în procesul didactic,
- un material suplimentar pentru îmbunătăţirea evaluării.

Teoria lui Gardner a avut un efect catalizator asupra educaţiei. De exemplu, în programele de cultură generală a constituit un imbold pentru valorificarea diversităţii culturale; din perspectiva teoriei inteligenţelor multiple, inteligenţa, în calitatea de construct cultural, a fost reconfirmată (Gardner şi Avery, 1998). Lucrarea lui Gardner a constituit baza teoretică a altor direcţii de dezvoltare a practicii educaţionale, pornind de la constructul de creativitate. Prin importanţa acordată domeniului educaţional pentru confirmarea unei creaţii, el confirmă valoarea aplicaţiilor practice prin supunerea acestora unei evaluări competente. Intuiţiile lui Gardner în această privinţă au dat un impuls suplimentar în afirmarea automatismelor mentale şi au acordat o importanţă specială motivaţiei.Aceasta teorie vine în întâmpinarea copilului aşa cum este el, nu apreciază un anume tip de minte, nu stabileşte ca toţi elevii să ajungă la un anume nivel, dintr-un anumit punct de vedere, ci permite etalarea şi conservarea înclinaţiilor naturale ale individului uman;realizarea unui număr mai mic de subiecte în profunzime;

- accentul este pus pe obţinerea unor înţelegeri disciplinare, a conceptelor cheie;
- abordând subiecte în mai multe moduri posibile, se asigură că ele vor ajunge la cât mai mulţi elevi;
- aceste abordări multiple ale unui subiect arată copiilor ce înseamnă să fii un dascăl , pedagog bun;
- obiectivele educaţionale sunt atinse cu mijloace flexibile;
- apreciază diversitatea, artele,cooperare între profesori, disponibilitatea de a reflecta asupra activităţii lor şi o atitudine experimentală;
- inteligenţele sunt mobilizate pentru a-i ajuta pe elevi să înveţe conţinuturi importante, nu sunt utilizate ca un mod de a categorisi indivizii;
- independenţa inteligenţelor care constituie o bună ipoteză de lucru;
- disponibilitatea de a exersa regulat, o înclinaţie spre precizie în lucrul cu semne pe hârtie şi o dorinţă de a atinge standarde înalte;
- gradul în care se dezvoltă inteligenţele e un produs mixt al potenţialului biologic sau genetic, al accentului pus pe o cultură, pe o activitate, al excelenţei procesului de instruire şi al motivaţiei individului;
- posibilitatea ca talentele elevilor să fie identificate la o vârstă fragedă şi ca profilurile abilităţilor prezentate de şcolari să poată fi clar distinse unele de altele;
- evaluarea are rolul nu de competiţie ci ,,obţinerea de informaţii despre aptitudinile şi potenţialul copiilor pentru a oferi un feedback util copiilor etc.
- realizarea unor cunoştinţe de ,,bază ”- materiale pe care ar trebui să le cunoască toţi elevii;
- atenţie deosebită la tipurile de performanţă pe care trebuie să le realizeze elevii;
- aplicarea TIM ajută un profesor să determine care modalităţi sunt mai eficiente;

Dacă copilul a fost expus intens la o gamă de domenii şi inteligenţe la vârste fragede, pare raţional ca el să înceapă să-şi îngusteze aria de interes într-o anumită măsură, în anii copilăriei de mijloc. El va începe deja să dobândească experienţa necesară pentru mai târziu în viaţă. Opţiunea trebuie să aparţină copilului şi familiei.Profesorul talentat este cel care poate deschide un număr de ferestre diferite pentru acelaşi concept; este cel ce funcţionează ca un intermediar între elev şi curriculum; acela care e atent mereu la materialele ajutătoare, ce pot contribui la transmiterea unor conţinuturi relevante, într-un mod cât mai plăcut şi atractiv, către elevii care prezintă diferite moduri de învăţare.Aplicarea Teoriei inteligenţelor multiple prinde cu uşurinţă atunci când se pune accentul pe arte iar aceleaşi idei despre inteligenţe multiple par ceva nefiresc în şcolile unde artele au fost eliminate din planul de învăţământ.Cultura poate stimula sau împiedica utilizările artistice ale inteligenţei.

Ca factori blocanţi ai aplicării teoriei inteligenţelor multiple în şcoală, ar fi:

- de natură caracterială - lipsa voinţei, a motivaţiei intrinsecă;
- şcolară - rigiditate metodologică- noi, cadrele didactice ne lăsăm victime ale stereotipului dinamic;
- familială – părinţi care rezolvă temele copiilor şi nu-i lasă să facă eforturi proprii sau cei care impun copiilor propria lor manieră de lucru;
- blocaje de tip emoţional- lipsa competenţei de a depune un efort susţinut pentru a aplica TIM în procesul de învăţământ;
- atitudinile individualiste ale dascălului- necunoaşterea de sine, sentimentul de incompetenţă, subiectivitate, pasivitate excesivă;
- tendinţa dascălilor de a acoperi cât mai multe informaţii, deseori peste puterile lor de înţelegere (concursurile şcolare, competiţia, evaluările), se insistă pe acumularea unei mari cantităţi de cunoştinţe –programa şcolară- şi nu toţi elevii obţin rezultatele aşteptate;
- standardele prea ridicate pentru toţi elevii, se fac eforturi de a fi atinse de toţi copiii, dar nu se fac eforturi pentru a le descoperi punctele tari;
- mulţi (profesori, părinţi) se simt bine cu mijloacele şi cu obiectivele tradiţionale;

Pornind de la premiza că nu învăţătorul/profesorul reprezintă sursa cea mai importantă, ci elevii, este esenţial să se încurajeze participarea şi valorizarea resurselor acestora astfel încât fiecare elev să poată arăta ceea ce ştie, să poată înţelege nivelul la care a ajuns, ce este necesar să facă în continuare pentru a progresa în ritmul necesar.

In concluzie, se cer precizate anumite „reguli”:

- să nu folosim aceste inteligenţe ca pe nişte etichete;
- fiecare elev e unic, diferit de ceilalţi;
- fiecare elev învaţă în felu lui;
- să respectăm, valorizăm şi hrănim diferenţele dintre indivizi;
- fiecare avem puncte tari/slabe din punct de vedere al tipurilor de inteligenţă;
- există determinări genetice, dar şi influenţe de mediu;
- tipurile de inteligenţă se dezvoltă diferit la elevi şi cu viteze diferite;
- să predăm astfel încât să favorizăm dezvoltarea tuturor tipurilor de inteligenţe;
- nu judecăm (apreciem) elevii după ceea ce nu ştiu-pot, ci după ceea ce ştiu-pot (potenţialul individual);
- nu cât de inteligent este elevul, ci cum este el inteligent;
- să conştientizăm că există diferite tipuri de învăţare;
- inteligenţele multiple ne ajută să rezolvăm şi probleme de disciplină (elevi dificili);

Instruirea bazată pe inteligenţele multiple are şanse mari să fie activă, întrucât, fiind diferenţiată şi răspunzând intereselor şi nevoilor individuale ale elevului, determină implicarea sa superioară în activitatea didactică. Prin acest tip de activitate (T.I.M.) învăţătorul are posibilităţi diferite de a-şi cunoaşte elevii, de a-i dirija, de a le influenţa dezvoltarea, realizând mai uşor şi mai frumos obiectivul principal al învăţământului românesc – pregătirea copilului pentru viaţă.

În concluzie pot afirma ca şi vizionarul optimist, prof. Univ.dr. Sorin Cristea, care scrie în acest sens, că:,,Școala viitorului poate fi construită pe fundamentul psihologic al teoriei inteligenţelor multiple”.

BIBLIOGRAFIE

Gardner, H., Inteligenţele multiple. Noi orizonturi, Ed. Sigma, Buc., 2006

Gardner, H., Mintea disciplinată, Ed. Sigma, Buc., 2006

171. ACTIVITATEA ÎN ECHIPĂ — CERINŢĂ A PREZENTULUI ŞI VIITORULUI

Înv. Palamiuc Daniela
Școala Gimnazială Nr.1,Sat Văleni

Societatea actuală are nevoie de oameni care sunt capabili să facă faţă unor competiţii, să lucreze în colaborare, care să se remarce prin ceea ce ştiu, cât şi prin ceea ce ştiu să facă.

La sfârşitul învăţământului obligatoriu, elevii trebuie să aibă formate anumite aptitudini, capacităţi, care să pună bazele pregătirii acestora pentru viaţă: capacităţi legate de colaborare, cooperare, de participare la viaţa socială a clasei, a şcolii, a comunităţii, de lucru în echipă, respectând opiniile celorlalţi, de folosire a tehnicilor de argumentare.

Pentru formarea acestor capacităţi trebuie folosite metodele active, care să implice pe elevi la propria formare. În acest scop este recomandată a fi folosită activitatea în echipă.

Această formă de activitate are la bază considerentele că omul este o fiinţă socială, că existenţa şi dezvoltarea sa se realizează prin îmbinarea eforturilor individuale cu eforturile membrilor grupului din care fac parte, prin cooperare.

În activitatea în echipă fiecare membru al echipei îşi expune liber părerea câştigând siguranţă de sine, devenind util întregului grup. Fiecare are posibilitatea să se transpună în situaţia celorlalţi, să se compare cu ei.

Această metodă stimulează spiritul de cooperare, ajutându-i să depăşească sentimentul de izolare, contribuind la dezvoltarea aptitudinilor de comunicare. Discuţiile în grup produc o stimulare a ideilor noi.

Munca în echipă prezintă destule avantaje pentru a fi folosită, şi anume de ordin motivaţional, în plan social şi din punct de vedere al rezultatelor.

Unii consideră că activitatea în echipă creează dezordine în clasă, pentru că trebuie să comunice între ei, să se contrazică, să argumenteze. Este benefică această aşa-zisă dezordine, deoarece contribuie la formarea deprinderilor de lucru în echipă. Aceste momente trebuie să existe în lecţii, făcând elevii elemente active ale procesului de predare-învăţare.

Dacă nu este bine organizată activitatea în echipă, duce la apariţia unor conflicte în cadrul grupului, la apariţia vedetismului, la izolarea elevilor timizi, cu ritm lent de lucru. De asemenea există pericolul acceptării ideilor unui singur membru, al confruntării, ceea ce poate inhiba manifestarea iniţiativei şi a aprecierii individuale.

Munca în echipă nu este uşor de organizat. Ea presupune o pregătire anterioară serioasă, dar şi o bună cunoaştere a elevilor. În acest sens Galperin scria: "Copilul, ca subiect al activităţii, nu poate fi neglijat în învăţare şi trebuie deci stabilită nu numai organizarea optimă a activităţii lui, ci create şi condiţiile în care ea să fie percepută ca activitate proprie."

Echipa poate fi formată din 4-7 elevi cu un nivel de pregătire relativ asemănător sau cu nivele de lucru deosebite.

În realizarea activităţii în echipă, trebuie respectate următoarele etape:

- stabilirea conţinutului de învăţare în echipă: temă, obiective, acţiuni de îndeplinit;
- împărţirea sarcinilor de învăţare pe echipe şi stabilirea liderului (coordonatorului) echipei;
- discutarea, corectarea, completarea rezultatelor obţinute la nivelul clasei.

Prin competențele generale și specifice, noul curriculum pentru clasele I-IV permite și impune conceperea de sarcini de lucru ce pot fi rezolvate în echipă.

Numeroase discipline şcolare îşi propun dezvoltarea de competenţe ce ţin de comunicare, colaborare, cooperare. Se

impune deci, necesitatea de a dezvolta capacităţile, aptitudinile, abilităţile şi atitudinile în conformitate cu cerinţele actuale.

Fiecare disciplină oferă posibilităţi variate pentru aplicare muncii în echipă.

Pot fi abordate sarcini care să contribuie la fixarea, consolidarea cunoştinţelor, la aplicarea în situaţii variate a celor învăţate.

În cadrul artelor vizuale şi abilităţilor practice scopul activităţilor pe echipe este de a perfecţiona unele deprinderi manuale, unele tehnice de prelucrare a unor materiale şi de a exercita o influenţă pozitivă asupra dezvoltării şi întăririi relaţiilor de colectiv. Sarcinile activităţii pe echipe trebuie să permită exersarea unor deprinderi formate. Elevii se vor accepta unii pe alţii, vor fi încurajaţi să-şi perfecţioneze abilităţile manuale, vor tolera şi îi vor înţelege pe cei mai puţin "pricepuţi" şi se vor angaja să-i ajute.

Sarcini care pot fi realizate la:

- **arte vizuale şi abilităţi practice**:
  - activităţi pentru însuşirea tehnicilor specifice gospodăriei;
  - activităţi practice de realizare a unor obiecte, jucării, colaje.
- **limba şi literatura română**:
  - observarea unor ilustraţii şi alcătuirea de enunţuri;
  - formarea din literele alfabetului decupat a unor cuvinte şi
  - propoziţii;
  - înlocuirea unor cuvinte cu sinonimele lor;
  - delimitarea fragmentelor şi formularea ideilor principale ale unui text;
  - identificarea dialogului, a cuvintelor autorului şi citirea pe roluri;
  - alcătuirea rezumatului unui text;

- caracterizarea unui personaj.

- **matematică:**
  - rezolvări de exerciţii şi probleme;
  - compuneri de probleme;
  - măsurători;
  - decupări de figuri geometrice.
- **ştiinţele naturii:**
  - observări, experimente, activităţi practice;
  - întocmirea unor scheme care ilustrează rezultatele unui experiment.
- **istorie:**
  - observarea şi comentarea unor imagini;
  - alcătuirea unor rebusuri.
- **geografie:**
  - elaborarea de planuri (şcoală, zonă, sat, oraş);
  - descrierea formelor de relief.
- **educaţie civică:**
  - rezolvarea şi alcătuirea unor rebusuri;
  - elaborarea unor regulamente;
  - dramatizări pentru evidenţierea unor relaţii sociale de grup.
- **educaţia fizică** oferă posibilitatea lucrului pe echipe atunci când sunt abordate deprinderi motrice de bază (săritura la coardă, aruncarea şi prinderea), deprinderi sportive elementare (specifice jocurilor sportive).

Organizând activităţi pe echipe, în cadrul lecţiilor ne putem da seama de avantajele lor.

Elevii îşi formează deprinderi de a lucra în echipă, de a colabora la executarea unor lucrări, de a motiva pe cei din echipă pentru rezolvarea cerinţelor formulate, de a contribui personal la succesul echipei, de a accepta părerile altora, de a se bucura de succesele echipei.

Relaţiile care se stabilesc între elevi sunt mai bune, mai profunde şi mai calde, iar acestea contribuie la închegarea

colectivului, la dezvoltarea sentimentului de încredere şi prietenie reciprocă.

Elevii învaţă cum să trăiască între oameni şi cu oamenii.

Folosit alături de celelalte metode activ participative, munca în echipă este o modalitate de instruire care contribuie la modernizarea şi eficientizarea activităţilor didactice desfăşurate cu elevii.

Activitatea în echipă dă posibilitatea participării active a elevilor, la însuşirea cunoştinţelor, la aplicarea lor în practică, deschizându-le drum larg pentru activitatea viitoare.

Bibliografie:

1. Ionescu, Miron şi Radu, Ioan – "Didactica modernă", ediţia a II-a revizuită, Cluj-Napoca, Editura "Dacia", 2001;
2. *** Revista "Învăţământul primar", nr. 2-3/2003, Bucureşti, Editura „Discipol", 2000;
3. Ungureanu, Adalmina – "Metodica studierii limbii şi literaturii române", învăţământ primar, Iaşi, Editura „AS`S", 2003.

172. CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAŢIE PLASTCĂ ÎN CICLUL PRIMAR EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof.înv.primar, Pană Ana, Şcoala Gimnazială Cruşeţ

Prin activitatea artistico-plastică elevii sunt ajutaţi să vadă frumosul din tot ceea ce ne înconjoară. Ei sunt învăţati să nu treacă pe lângă valorile frumosului din viaţa înconjurătoare fără să le observe. Atenţia lor trebuie să fie îndreptată asupra acestor valori: aspecte ale naturii, tradiţii, folclor, artă. Educarea atitudinii faţă de frumos nu trebuie limitată doar la orele de educaţie plastică ci acest lucru trebuie urmărit şi la alte discipline de învăţământ, fiecare oferind o gamă largă de contexte favorabile realizării acestui fapt. Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale între concepte şi idei deja existente. În procesul de predare-invăţare, trebuie să fie gāsite şi încurajate metode si tehnici de dezvoltare a creativitāţii. Procesul educativ trebuie astfel conceput si desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă. Creaţia artistico-plastică face o legătură constructivă între gândire şi imaginaţie între realitate şi fantezie,dezvoltând în acelaşi timp puterea de analiză şi sinteză. În epoca contemporană,un real accent se pune pe gândirea creatoare.Pentru a susține creativitatea şi inovația, predarea clasică trebuie înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului. În abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie încurajat sa gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală. În aceste condiţii, sarcina profesorului capătă o complexitate aparte, să-şi însușească un vocabular plastic adecvat, precum şi unele tehnici de lucru artistico-plastice,o metodologie modernă de predare a problemelor de limbaj plastic.

În stimularea creativităţii şcolarilor prin activităţile de pictură şi desen un rol important îl au şi tehnicile de lucru. În lucrările realizate am îmbinat elemente de limbaj plastic cu cele de tehnică. Una dintre aceste tehnici este dactilopictura. Mâna lucrează firesc prin contactul tactil cu apa, cu materialele pe care copiii le folosesc. Prin simbolurile grafice reflectate în dactilopictură, prin libertatea în alegerea temei, elevii transpun în culoare bogăţia informaţiilor de care dispun şi cu care operează, dau libertate memoriei cromatice şi figurative. Prin contactul mâinii direct cu hârtia, copiii cum să-şi dozeze efortul la apăsare, ating uşor hârtia, cu mişcări fine ale degetelor şi ale mâinii întregi. Folosind această tehnică, mâna copilului capătă o mare flexibilitate, o mai mare siguranţă, iar muşchii mici ai mâinii se dezvoltă şi se întăresc. Această 3 tehnică de lucru are darul de a trezi interesul copiilor pentru activitatea de pictură, stimulându-le independenţa şi creativitatea.

Tehnica Suprapunerii sau Pata de culoare: - Pe foaia de hârtie li se precizează copiilor să facă două pete de culori diferite, aşezate una peste alta. Se îndoaie apoi pe marginea petelor foaia pe verticală ,se muchiază şi se presează. Deschizând foaia se cere copiilor să verbalizeze pictura obţinută. Astfel, aceeaşi pictură are 3-4 înţelesuri - seamănă cu un fluture, o frunză, o floare, o pasăre. Această tehnică îi pune pe copii în situaţia.de a-şi imagina conturul unui obiect sau fiinţe ce trebuie realizată, stabilind caracterul analitic sau sintetic al gândirii acestora.

Tehnica ştampilelor (cartofi, dopuri de plută, radiere) - Pentru aceasta se folosesc cartofi mai mari şi proaspeţi. Se taie cartoful în două jumătăţi. Cu vârful cuţitului se desenează pe suprafaţa lui modelul dorit. Cu ajutorul cuţitului trebuie scos modelul în relief. Pe ştampila rezultată astfel se aplică cu pensula tempera şi se stampilează modelul dorit ν Pictura cu palma - Se unge palma cu un strat de vopsea mai concentrată şi aplicând-o apoi pe suprafaţa de decorat, se obţine o pată care sugerează un model oarecare, ce poate fi completat cu ajutorul dactilopicturii sau chiar cu pensula, obţinându-se astfel diferite imagini ca, de exemplu, un cocoş. Aplicând palma de mai multe ori în acelaşi loc şi învârtindu-se în acelaşi timp foaia de hârtie se obţin efecte sub formă de floare, de soare sau alte imagini.

Pictura cu paiul: - Se picură mici pete de culoare pe hârtie cu ajutorul pensulei sau a unui burete. Se ţine paiul deasupra hârtiei, orientat în direcţia unde se doreşte sa meargă pictura. Se suflă prin pai, iar culoarea se va întinde pe hârtie. Copiii vor obţine astfel structuri atractive şi creative. Exemple de activităţi: ”Tufişuri”, „ Foc de artificii” ν Pictura cu sfoara - După ce s-a pus o cantitate mică de vopsea în mijlocul unei foi, copilul se foloseşte de o sfoară pentru a elimina vopseaua şi a realiza un desen; se trage sfoara de la un capăt, după ce a fost aşezată într-o anumită formă peste pata de culoare fluidă între două foi. . Exemple de activităţi: „Vârtejuri”

Pictura cu buretele : - Se taie buretele în bucăţi mici, uşor de manevrat. Se udă hârtia şi se întinde pe masă; utilizând un beţişor sau o pensulă, se picură pe hârtie mici pete de culoare; acestea se absorb cu bucăţi de burete de diferite forme; va rezulta o structură interesanta pe care copiii o vor realiza în mod creativ, putându-i da diferite interpretări.

Tehnica desenului cu lumânarea - În acest scop se folosesc lumânările pentru pomul de iarnă sau chiar lumânările obişnuite. Cu ele se poate desena pe foaia de bloc. Dacă lumânarea este colorată - de exemplu roşie sau albastră - se vede urma ei pe hârtie; dacă este albă, urma ei este văzută atunci când hârtia este aşezată în lumină. După terminarea desenului se pictează toată suprafaţa hârtiei cu acuarelă în culori tari (roşu, maro sau albastru închis). Pe conturul desenat cu lumânarea, culoarea nu se prinde şi astfel desenul apare alb sau colorat mai deschis pe fondul colorat închis. Teme: „ Peisaj de iarnă” Activitatea didactică la clasă mi-a permis să experimentez o serie de mijloace şi procedee tehnice ce pot îmbogăţi calitatea şi expresivitatea lucrărilor copiiilor şi a cunoştinţelor lor despre arta plastică. De-a lungul activitaţii mele didactice am observat că atunci când colorează, când pictează, când foloseste culoarea, hârtia, lipiciul sau plastilina, copilului i se formează răbdarea, îndemânarea, simţul estetic, trăsături care îi vor împlini personalitatea şi, chiar dacă nu va ajunge artist, va avea viaţa sufletească mai bogată, va fi mai sensibil, mai fericit. Pentru reuşita educaţiei prin artele plastice se impun anumite cerinţe:

1.A lăsa copilului deplină libertate de exprimare, educatorii stimulând şi sugerând, mai puţin impunând.

2.Desenul spontan exprimă personalitatea personalitatea copilului, interesele, preferinţele lui. Acesta trebuie îndrumat fără a-i înăbuşi creaţia personală, punându-i la îndemâna materiale, tehnici, modalităţi de exprimare. Lucrările copiilor ne descoperă lumea aşa cum o văd, descoperindu-ne şi nouă copilul pe care nu-l cunoaştem îndeajuns de bine. Nimeni, în afară de ei, copiii nu va putea să redea mai bine universul lor.

3. Copiii inventează şi transformă culorile în parteneri de joacă, vorbesc cau culorile şi vorbesc despre culori.

4.Cunoaşterea şi folosirea diferitelor tehnici de lucru de către copii, le creează acestora condiţii pentru un start egal în activitatea lor plastică, le creează sentimentul propriei lor valori, sporindu-le încrederea în capacitatea de creaţie. Prin tehnicile plastice de lucru copiii constrâng materialele (acuarele, tempera, guaşa, materiale textile imprimante, hârtie colorată, etc.) să configureze altceva decât ceea ce sunt ele, fără să-şi piardă propria structură. Mâna condusă de gândirea şi simţirea copilului trebuie să acţioneze direct şi firesc asupra acestor materiale pentru a le conferi calităţi plastice noi. Cu cât mâna lucrează mai bine şi mai frumos, cu atât lucrarea devine mai adevărată şi mai convingătoare.

Procesul însuşirii tehnicilor de lucru şi stăpânirea lor le creează acestora şi sentimentul propriei lor valori, sporindu-le capacitatea de creaţie. Rolul şcolii la formarea comportamentului creator și inovator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ și inovătiv în şcoală. Se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru în clasă, cristalizate

în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

BIBLIOGRAFIE:

1.Achiţei Gheorghe, Frumosul dincolo de artă, Editura Meridiane, Bucureşti, 2001.
2.Ilioaia Maria, Metodica predării desenului, Editura Didactică şi pedagogică Palad Dumitru, Educaţia prin artă şi literatură, E.D.P. Bucureşti, 1993.
3.Stoica, A. - "Creativitatea elevilor", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982.

173. FENOMENUL BULLYING

Prof. Pană Ionela Cosmina ,Șc.Gimn.,,Constantin Brâncoveanu",Slobozia
Prof.Pană Gabriel ,Șc.Gimn.,,Constantin Brâncoveanu",Slobozia

Școala joacă un rol important în viața cotidiană a copiilor noștri și, la fel ca în cazul programei școlare, se așteaptă să îi învețe pe copii să gestioneze sentimentele și experiențele negative și să facă față agresiunii și bullying-ului. Indiscutabil, școala este cheia pentru dezvoltarea cognitivă și sănătatea mintală și emoțională a elevilor.

Școala este o instituție a societății care ne crește, educă și formează copiii pe o perioadă lungă a vieții lor. În timp, școlile, ca instituții obligatorii, se dezvoltă constant, se transformă și se modifică rapid, lucru care este perceput și judecat diferit de elevi, profesori și părinți. În prezent, școlile sunt considerate atât „un spațiu educațional și pentru dezvoltare personală, transfer și conservare de cunoștințe" cât și o „instituție educațională, un mediu protejat, un spațiu de viață, un tărâm al experienței, o autoritate de socializare, un instrument de selectare și o instituție de reproducere a societății" (Blömeke S & Herzig B, 2009).

Bullying-ul este definit ca fiind un comportament ostil/de excludere și de luare în derâdere a cuiva, de umilire. Un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de către colegi care îl strigă într-un anume fel (făcând referire la aspectul fizic sau probleme de ordin medical/ familial). Uneori aceste tachinări se transformă în îmbrânceli sau chiar, în unele cazuri, în atacuri fizice.

Rădăcinile etimologice ale cuvântului ***bullying*** se pot regăsi în secolul XVI, când "my bully" însemna "dragul meu", "iubitul meu", venind din cuvântul danez ***boele***. Un secol mai târziu a apărut pentru prima dată cu sensul actual, dar abia în secoul XX acest cuvânt a dobândit definițiile academice folosite astăzi. Ca verb, ***to bully*** înseamnă: a intimida, a speria, a domina, printre altele. *„Bully"* este o persoană care își folosește puterea și tăria sa pentru a speria sau răni persoanele mai slabe (Oxford Advanced Learners Dictionary, 2016).

Prof. Dr. Dan Olweus, un profesor cercetător în psihologie din Norvegia este considerat pionier
pe tema bullying-ului, pe baza a aproape 40 de ani de cercetare, implementare și evaluare a programelor de prevenire (Hazelden Foundation, 2016). Definiția sa afirmă:

„Un elev este agresat atunci când el/ea este expus, în mod repetat în timp, unor acțiuni negative din partea unuia sau mai multor elevi.... O acțiune negativă este situația în care o persoană provoacă intenționat, sau intenționează să provoace, durere fizică sau discomfort unei alte persoane, prin contact fizic, cuvinte sau în alte moduri." (Olweus, 1993).

Bullying reprezintă o formă de abuz emoțional și fizic, care are trei caracteristici:

- Intenționat – agresorul are intenția să rănească pe cineva;
- Repetat – aceeași persoană este rănită mereu;
- Dezechilibrul de forțe – agresorul își alege victima care este percepută ca fiind vulnerabilă, slabă și nu se
poate apăra singură.

Fenomenul **„bullying"** este mult mai des întâlnit decât ne-am dori să credem. Se întâmplă pe coridoarele școlii, în curte, pe străzi și, din păcate, uneori și în sălile de clasă. Nedepistat la timp, bullying-ul poate lăsa traume și repercusiuni ireversibile asupra adaptabilității copilului în societate.

Cea mai caracteristică trăsătură a bullying-ului este relația de putere asimetrică și dezechilibrată
dintre cei care agresează și cei care sunt agresați. În plus, nu este ocazional sau un eveniment singular, ci un tipar comportamental care se repetă în timp împotriva aceleași persoane cu o diferență evidentă de putere. Prin diverse acte de bullying, elevul mai puternic țintește în mod sistematic, intenționat și crud să rănească, să sperie sau să intimideze persoana mai slabă. Cele mai des întâlnite caracteristici ale copiilor înclinați să îi agreseze pe alții (Olweus, 1993, Taglieber, 2008, Pregrad, 2015 etc.) sunt: o nevoie de un statut, de putere mai mare, o dorință puternică de a

controla și domina, impulsivitate, lipsa empatiei, căutarea recunoașterii statutului lor de persoane care dau tonul, plăcerea provocată de vederea victimei oprimate (Rigby, 2002). Adesea, atât agresorii cât și victimele au peisaje interne similare. Unii copii pun o „armură de agresor" pentru a-și ascunde slăbiciunile și pentru a evita să devină victime. Masca unui agresor este un scut care îi ascunde interiorul vulnerabil. Majoritatea agresorilor altor persoane au fost victime ale violenței în copilărie (LISTEN!, 2016).

Care sunt cauzele bullying-ului?

Cazurile de bullying implică cel puțin un agresor și o victimă, iar, în unele cazuri, există și martori. Putem discuta despre bully-ing fizic, verbal, sexual sau psihic.Expunerea la violență a unei persoane poate duce mai departe, precum „efectul fluturelui" (o acțiune mică într-un anumit loc, la un anumit moment-dat, poate produce schimbări majore, exponențial amplificate, în alte zone) la alte fenomene de bully-ing, atât din partea agresorului, cât și din partea celui agresat. De multe ori, agresorul adoptă violența ca ultimă posibilitate de defulare și exprimare, fiind la rândul său abuzat ori neglijat. Cauzele cele mai des întâlnite care determină astfel de comportamente ale agresorului pot fi lipsa de empatie, egocentrismul, orgoliul, superficialitatea relațiilor umane, și, mai ales, expunerea și preluarea unor modele de comportament similare – de cele mai multe ori, copilul reproduce cu se menii săi același comportament pe care îl observă în mediul familial.

Conform ghidului pentru facilitatori "ADOLESCENȚII – DREPTURI ŞI LEGI „ , **„bullying-ul" se caracterizează prin:**

- cel mai adesea are loc între persoane de vârste apropiate;
- poate implica multe lucruri, cum ar fi poreclirea unei persoane, ridiculizări, umiliri, excluderea cuiva de la o activitate sau jignirarea persoanei, dar poate implica şi violenţa fizică, precum loviri cu palmele sau cu picioarele;
- comportamentul este frecvent şi se repetă, nefiind doar ceva spontan sau izolat. Este vorba de o hărţuire calculată şi cu scop bine definit a unei persoane, ce poate avea loc, în cazuri extreme, pe perioade lungi de timp, uneori chiar mai mari de un an. Deşi este des intalnit, comportamentul nu este unul inofensiv, ci neplăcut, amenințător, inacceptabil;
- comportamentul presupune un dezechilibru de putere – agresorul are puterea, în timp ce victima nu poate să se apere sau să oprească agresiunea;
- de cele mai multe ori, agresorul nu este singur, în preajma lui mai fiind şi alte persoane care nu intervin.

Astfel, agresorul consideră că este "aprobat" sau încurajat să continue, iar "recompensa" pe care o aşteaptă este ca ceilalţi să îl considere dur şi să se teamă de el .

Pentru că bullying-ul nu este un simplu joc între copii, ci o experienţă traumatizantă pentru toţi copiii implicaţi, indiferent de rolul jucat: victimă, agresor sau martor, este foarte important să facem faţă, în şcoală, acestui fenomen.

Răzbunarea, violenţa fizică nu fac decât să intensifice conflictul şi pot duce la vătămarea elevilor. Trebuie ca elevii să evite să se răzbune sau să răspundă hărţuirii cu violenţă. Este mult mai potrivit ca în locul violenţei, elevul să apeleze la umor şi să răspundă agresorului printr-o replică prin care să reducă tensiunea.

Cel mai potrivit este ca elevul să ignore agresorul şi singura forma în care este bine să îi ignore pe agresori este aceea de a nu se lăsa afectat emoţional de ceea ce acesţia spun: să nu creadă şi să nu ia în serios insultele sau injuriile lor.

Dintre tipurile de violenţă manifestate în şcoală**, violenţa verbala** este cel mai des întâlnită şi se manifestă prin: amenințări sau intimidări pentru a obtine unele beneficii sau pentru a-şi demonstra superioritatea.

Acestea sunt destul de frecvente intre copii, dar şi in relatia adulti-copii, atunci când adultul nu reuşeste să îşi impună autoritatea şi să convingă copilul să urmeze un anumit comportament;critica neconstructivă, folosirea sarcasmului sau a insultelor atunci când sunt exprimate păreri referitoare la rezultatele oţtinute de victim;poreclele care jignesc şi care fac referire la infăţişarea fizică, la clasa socială sau la apartenenţa etnică.

Toate acestea sunt modalităţi de umilire si de micşorare a stimei de sine a elevului;

ţipetele sau cuvintele spuse pe un ton răstit. Pentru mulţi oameni, un ton ridicat pare o urmare firească a frustrării sau a furiei. Când apare frecvent în relţia cu un copil, poate avea efecte foarte puternice asupra echilibrului emoţional al copilului;învinuirile şi reproşurile repetate. Apare frecvent tendinţa de a acuza victima pentru comportamentul pe care îl are agresorul :manipularea emoţională. Atunci când victima încearcă să iasă din relaţia cu persoana care o agresează verbal – să intrerupă prietenia, să il ignore sau să iasă din grupul respectiv -, agresorul poate face apel la diverse modalităţi de manipulare a victimei;neincrederea în deciziile victimei şi descurajarea continuă. Desi cuvintele in sine pot să nu fie considerate neapărat "agresive" sau "jignitoare", iar tonul pe care sunt spuse nu denotă agresivitate, ele au acelaşi efect ca formele mai evidente de violenţăverbală;glumeşi/sau farse repetate, realizate atunci când aceasta se află într-un mediu social larg. In grupurile de elevi, apar frecvent asemenea situaţii în care, de obicei, copilul cel mai vulnerabil sau cel mai timid din grup este ironizat şi supus farselor care au ca scop umilirea lui;diminuarea meritelor persoanei pentru scăderea stimei de sine, a încrederii în sine, a izolării sociale a copilului-tânărului;transmiterea ideii că victima nu valorează nimic fără agresor.

Pentru a face faţă violenţei verbale, îi putem învăţa pe elevi că:abuzul nu este niciodate din vina victimei. Nimeni nu merită să i se vorbească urât sau să fie jignit, oricât de mult ar fi greşit;nu trebuie să răspunzi inapoi cu aceeaşi monedă. A raspunde violent inseamnă a contribui la răspândirea violenţei şi a-l incuraja pe agresor. Evitarea acestuia şi apelul la un adult de încredere reprezintă cea mai bună soluţie ;violenţa verbală poate fi urmată destul de uşor de cea fizică; orice persoană poate deveni un agresor sau o victimă a violenţei verbale. Este foarte important ca elevii să poată identifica în mod corect semnele violenţei verbale şi să fie atenţi la felul în care atât ei, cât şi ceilalţi vorbesc.

Recomandări și soluții de combatere – copilăria să rămână la locul ei.

Cele mai multe beneficii în ceea ce privește eliminarea bullying-ului le-ar aduce schimbarea mentalității de la o vârstă cât mai fragedă. Acest lucru se realizează însă printr-un plan pe termen mai lung ce ia în calcul următoarele: metode non-formale de educare anti-bullying, cum ar fi jocurile de rol, prin care copiii să înțeleagă postura în care se expune fiecare parte a acțiunii de bullying și să conștientizeze consecințele grave pe care neglijarea le poate avea ; abordarea subiectului, la nivel de profunzime, la orele de dirigenție din școli ori în cadrul orei de Consiliere și Orientare ; organizarea de seminarii și dezbateri libere, întâlniri cu psihologi sau persoane care au fost parte a fenomenului bullying și care au reușit să depășească situația, ca exemplu de bună practică ; anunțarea imediată, de către elevi, a unui adult (profesor, director, învățător, consilier școlar, mediator școlar, supraveghetor / părinte) ori de câte ori este constatat un act de bullying asupra unui coleg.

Cu toții ne dorim școli în care relațiile de colaborare, colegialitate și prietenie primează. În fond, vorbim despre locul în care copiii obțin deprinderi esențiale și dezvoltă relațiile definitorii pentru viitorul lor.

Este necesar ca școala să rămână mediul sigur și prietenos unde copiii obțin cunoștințe și deprinderi esențiale și dezvoltă relații definitorii pentru viitorul lor.

BIBLIOGRAFIE

- Organizaţia „Salvaţi Copiii" din România şi Spania, San Saturnino Italia, Universitatea Anglia Ruskin din Cabridge-UK, Colegiul Universitar Artesis Plantijn din Antwerp –Belgia,
- Ghidul pentru a facilitatori "ADOLESCENȚII – DREPTURI ŞI LEGI „, Bucureşti 2014;

174. PROMOVĂM LECTURA

Prof. Înv. Primar: Paraschivescu Raluca Ioana
Școala Gimnazială Nr. 1 Mioveni

„Toţi cei care au acces la o bibliotecă, la cărţi, sunt nişte inşi mai buni decât alţii, mai puternici, iar durerile îi ating mai puţin şi nefericirile trec mai repede."

Mircea Eliade

Ne dorim să-l transformăm pe elev într-un adevărat consumator de lectură, conştient de valoarea şi importanţa cărţii în desăvârşirea personalităţii lui, de rolul pe care-l ocupă cartea în relaţionarea cu lumea din jur, cu restul universului, să cultivăm în rândul elevilor, plăcerea de a citi şi conştientizarea de către aceştia a importanţei pe care o are lectura în construirea şi desăvârşirea personalităţii lor, să cultivăm interesul pentru lectură, pentru simţul estetic şi pentru bunul simţ al valorilor culturale autentice.

Ideea de a promova lectura, apare din experienţa didactică la clasă, la orele de limba şi literatura română, unde am constatat că elevii, în mare parte, nu mai sunt interesaţi de lectură. Agresiunea audio-vizualului în domeniul informaţiilor, de multe ori facile şi nocive, lipsa posibilităţilor de selecţie, necesită găsirea unor modalităţi de atragere a elevilor către un univers plăcut, atractiv, relaxant – lectura. Acest univers trebuie redescoperit de către elevi, prin iniţierea şi parcurgerea unor teme interesante, bogate în conţinut informaţional, cu valenţe formative şi capabile să readucă în conştiinţa lor adevăratul sens al cărţii.

Literatura, prin profunzimea mesajului, gradul de accesibilitate şi nivelul realizării artistice, se dovedeşte capabilă să intre într-o relaţie afectivă cu cei cărora le este destinată: elevii. Mesajul artistic al operelor contribuie la educarea acestora în spiritul unor virtuţi morale.

Prin limbajul specific al cărţii, personajele exponenţiale, epicul dens, conflictul împins spre suspans şi senzorial, deznodământul fericit, literatura contribuie la formarea şi modelarea caracterelor, la stimularea dorinţei de cunoaştere şi perfecţiune. Formarea şi modelarea caracterelor, deprinderilor elevilor cu normele de comportare civilizată a sentimentelor morale, curajul, perseverenţa, respectul pentru muncă, sunt cerinţe cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuţie majoră.

De regulă, o mare parte dintre elevi citesc din "constrângerea" notei din catalog. Astfel, de multe ori lectura se transformă în asimilarea de cunoştinţe noi, fără ca cititorii să fie cu adevărat afectaţi de lectură. Prin urmare, să-i învăţăm pe elevi cum să citească de plăcere, cum să se relaţioneze cu textul şi cum să acţioneze ca răspuns la ceea ce au citit, cum să treacă de la reproducerea naivă la analiza complexă a textului.

Formarea unui cerc de lectură oferă posibilitatea de a-i convinge pe elevi să devină prietenii cărţilor, aducându-le ca argument cuvintele lui Charles W. Eliot : „Cărţile sunt cei mai tăcuţi prieteni; sunt cei mai accesibili şi înţelepţi consilieri şi cei mai răbdători profesori".

Învăţătorul contribuie la creşterea interesul pentru lectură prin folosirea în orele de lectură şi de limba română a metodelor activ-participative - metode ce motivează elevii să gândească cu îndrăzneală, fără să fie descurajaţi de părerile altora; îi fac să participe cu plăcere la activităţi în care se abordează asemenea metode; îi fac încrezători în forţele proprii şi îi determină să manifestă empatie faţă de anumite personaje.

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.Uneori considerăm educaţia ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mişcare este nu numai rapidă ci şi imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai ştim dacă ceea ce ni se întâmplă este "bine" sau "rău". Cu cât mediul este mai instabil şi mai complex, cu atât creşte gradul de incertitudine.

În cadrul activităţii didactice am sesizat ceea ce înseamnă pentru elevi aplicarea metodelor activ-interactive. Acestea îmbină munca individuală cu munca în echipă şi în colectiv, dezvoltă copiilor o motivaţie intrinsecă, implică întreg colectivul, elevul devine obiect şi subiect al actului de instruire şi educare, îmbină armonios învăţarea individuală cu învăţarea socială, stabilesc relaţii de colaborare şi comunicare între membrii unui grup. Dintre factorii ce îngreunează activitatea de grup se pot aminti opoziţia de scopuri, interese şi obişnuinţe ale membrilor, dificultăţile de comunicare, de coordonare care cresc pe măsură ce grupurile sunt mai mari iar dependenţa excesivă de ceilalţi poate fi favorizată de activitatea în grup.

Metoda Ciorchinelui este o metodă ce antrenează elevii, îi incurajează să spună tot ce le trece prin minte despre subiectul respectiv, să gândească liber.

Metoda Brainstorming se poate folosi pentru identificarea tuturor informaţiilor necesare înţelegerii textului care urma să fie analizat deoarece metoda presupune o serie de avantaje: implicarea activă a tuturor participanţilor; dezvoltarea capacităţii de a trăi anumite situaţii, de a le analiza, de a lua decizii în alegerea soluţiilor optime; exprimarea personalităţii; eliberarea de prejudecăţi; dezvoltarea relaţiilor interpersonale, prin valorificarea ideilor fiecăruia.

Metoda Cvintetul este atractivă şi plăcută, prin ea elevii rezumă ideile. Elevii pornesc de la un cuvânt cheie, urmat de două adjective, trei verbe la gerunziu, patru cuvinte legate de subiect şi în final, cuvântul sinteză.

Cubul este metoda ce presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective, este o tehnică prin care se evidenţiază activităţile şi operaţiile de gândire implicate în învăţarea unui conţinut. În cadrul activităţii la clasă s-a folosit un cub din hârtie pe feţele căruia erau scrise următoarele sarcini: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează. Pentru ca activitatea să fie mai atractivă câte un elev arunca cubul cerându-le colegilor să îndeplinească sarcina înscrisă pe faţa de sus a acestuia. Exemplu: Lectura ,,La cireşe". Descrie pe Nică. Compară comportamentul tău cu cel al lui Nică. Asociază, găseşte însuşiri următoarelor cuvinte : cireşe, vară, mătuşă. Analizează pericolul prin care a trecut Nică. Ce-ar fi putut păţi el? Aplică: Dramatizaţi momentul întâlnirii mătuşii Mărioara cu Nică. Argumentează: dacă este sau nu vinovat Nică de cele întâmplate ? De ce?

Aşadar, consider că este de datoria şcolii şi cu atât mai mult a profesorului de limba şi literatura română de a găsi strategia adecvată şi puntea de comunicare prin care să cultive elevilor plăcerea de a citi.

Bibliografie:

1. Gliga I., *„Învăţarea activă"*, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti, 2001
2. Schiau Ioan, *„Gândire critică-metode active de predare – învăţare*", Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2004

175. CADRUL DIDACTIC ŞI PROVOCAREA PREZENTULUI

prof. înv. primar Păun Cristina
Şcoala Gimnazială Cândeşti, jud.Buzău

Educația este unul dintre factorii determinanți care concură la evoluția unei societăți, a unei țări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri etc., categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăți contemporane.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învățământ din România. Acest fapt a determinat şi o modificare a percepției cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia, mai ales că în noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-și exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalți colegi cadre didactice, directorul unității școlare, inspectori școlari, părinți.

Dar școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realitățile din instituțiile de învățământ, realități pe care ni le oferă actorii școlii, ne duc la această concluzie.

Este nevoie de o repunere în discuție a valorilor pe care trebuie să le transmită școala și modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale în educație pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesați să învețe; mulți dintre ei nu mai arată față de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul și la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulți părinți nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situația școlară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eșecului școlar sunt cele familiale; în unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare deoarece nu sunt resurse.

O problemă aparte o constituie faptul că mulți dintre elevii noștri știu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înțeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puși să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experți ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere; unii profesori sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Dată fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației.

Schimbarea atitudinii didactice în mediile școlare actuale este o problemă complexă. Societatea folosește diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învățământului. Se desfășoară multe programe, dar uneori ele nu au rezultatele dorite. Prin tradiție, școala consideră că are datoria să reziste în fața presiunilor din exterior, având ca obiectiv să asigure continuitatea culturală, iar nu să provoace schimbări culturale. Dat fiind faptul că școala opune rezistență față de criticile venite din afară, diagnosticarea deficiențelor, care este în mod normal condiția prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

Profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, dar există multe așteptări contradictorii. Mulți profesori se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție, dar unele influențe negative exterioare pot avea repercusiuni distructive asupra actului educațional. Acești dascăli sunt mai predispuși să accepte noul și metodele moderne de predare-învățare. Pe de altă parte, sunt și cadre didactice care nu au interesul să admită că schimbările sunt necesare.

În unele cazuri însă este greu să se obțină informații demne de încredere pentru a ști când metodele folosite au nevoie de modificări pentru că elevii, beneficiarii direcți ai actului de predare-învățare, nu sunt tot timpul încurajați în a-și spune părerea despre profesori și despre eficiența muncii acestora. Unii profesorii se simt obligați să schimbe metodele de predare-învățare, considerând că e imposibil de dovedit în timp real că o metodă ar fi mai potrivită decât alta pentru obținerea unor rezultate mai bune. Atunci când li se cere să adopte metodele altor colegi, dovedite deja a fi mai eficiente, ei consideră asta drept o critică față de propriul lor comportament, ceea ce este o apreciere eronată. Nu e vorba de o critică distructivă, ci de oferirea unor soluții alternative.
În ziua de azi, profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali etc.

Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori.

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm și conștientizare pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. Pretențiile sunt cu totul altele în prezent. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greșite. Dar prezentul și viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă: a) factorilor instituționali/administrativi coordonare și ghidare, resurse puse la dispoziție, motivare și recunoaștere a meritelor personalului etc.; b) profesorilor oportunități și soluții pentru îmbunătățirea calității procesului de instruire, sprijin din partea colegilor, recunoaștere academică; c) elevilor și studenților acces la noua tehnologie, implicare personală și motivație, posibilitatea de dezvoltare de noi deprinderi pentru viața reală.

Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare.

În acest context, utilizarea calculatorului la orele de curs devine nu doar un moft, ci, treptat, o necesitate. Fiecare profesor își poate realiza o prezentare scurtă a lecției în programul PowerPoint, o prezentare care îl poate ajuta foarte mult la oră și îl poate scuti, mai ales la clasele mai mari, de scrierea lecției pe tablă. Tehnologia are acest rol de substituție și reproduce sau automatizează practicile educaționale deja existente; calculatorul joacă rolul de „hârtie electronică”, prezentând aceleași texte tipărite pe suport hârtie. Acest tip de utilizare nu aduce transformări extraordinare, dar ușurează mult munca profesorului.

Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la orice disciplină și la orice oră, dar în cazul în care îl utilizăm ca element ajutător la lecție putem prezenta lecții în PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupra elevilor.

Legat de calculator ca mijloc auxiliar există însă o problemă importantă: nu în toate școlile există suficiente săli cu calculatoare, astfel încât profesorii care doresc să își prezinte lecțiile la calculator să poată face acest lucru. O soluție ar putea fi laptopurile, dar aceasta implică la rândul ei eforturi financiare din partea profesorilor în cazul acelor școli unde aceste dotări nu există.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă profesorului îi rămân la dispoziție diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Așa cum fiecare elev are un stil propriu de învățare, fiecare cadru didactic are propriul stil de predare. Stilul de predare înseamnă „personalizarea" modalităților de acțiune ale cadrului didactic în situațiile specifice de lucru cu elevii. Stilurile de predare au un caracter unic, personal, cu o anumită dominantă, pentru fiecare cadru didactic în parte. De recomandat este adaptarea stilului de predare stilurilor de învățare ale elevilor, deoarece într-o singură clasă de elevi există mai multe „personalități", mai mult sau mai puțin dezvoltate în ceea ce privește capacitatea de receptare a noilor informații pe care profesorul le aduce în fața elevilor. Tocmai de aceea, nevoia dezvoltării profesionale continue trebuie să fie un obiectiv pentru fiecare cadru didactic.

Stilul de predare se dezvoltă în timp, cunoaște diferite schimbări. Dar oricare ar fi stilul de predare, acesta trebuie să promoveze eficiența în învățare și succesul elevilor. Caracteristicile unui astfel de stil de predare sunt: implicarea participării active a elevilor; interacționarea cu fiecare elev; pregătirea conștiincioasă pentru fiecare activitate cu elevii; adaptarea predării diverselor stiluri de învățare; stabilirea obiectivelor; respectarea programului și a termenelor stabilite; oferirea feedbackului; manifestarea încrederii în elevi și așteptări înalte din partea acestora; dezvoltarea unui mediu pozitiv de învățare, de cooperare; încurajarea exprimării elevilor; folosirea noilor tehnici informaționale.

Cercetările efectuate de specialiști în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care cadrul didactic ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Tot mai des se vorbește despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă.

În abordarea tradițională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă.

Într-o abordare modernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățare pentru elevi. În acest context, metodele pe care le va folosi sunt mijloacele prin care sunt configurate activitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predare interactivă, centrate pe elev, sunt cunoscute (mai puțin utilizate) de către majoritatea cadrelor didactice. Amintim doar câteva dintre acestea: Brainstormingul, Știu/vreau să știu/am învățat, Jurnalul cu dublă intrare, SINELG, Turul galeriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriile gânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute etc.

Metodele noi de predare-învățare prezintă un potențial semnificativ pentru stimularea inovației și schimbării actului de educație. Ele apar constant și pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar la toate.

În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

176. ÎNVĂŢARE EFICIENTĂ PRIN JOC ÎN ALTERNATIVA STEP BY STEP

Profesor Petrean Ramona Olivia,
Şcoala Gimnazială „Nicolae Iorga”, Baia Mare, Maramureş

În condiţiile induse de o societate aflată într-un alert proces de metamorfozare , omul este obligat să se adapteze continuu, impunându-i-se ritmul de automodelare, în vederea armonizării lui cu mediul social. Viteza şi amplitudinea fluxului informaţional căruia trebuie să-i facă faţă, precum şi dinamica societăţii, presupun o flexibilitate crescută, dar şi capacitatea de a accepta din mers noile reguli şi date, transformând existenţa omului modern într-un joc. Pentru acest aspect, adultul este bine să fie pregătit chiar de la o vârstă fragedă, valorificând ludicul specific profilului psihologic al copilului de vârstă şcolară mică. Ansamblul de oportunităţi oferit de alternativa educaţionale Step by Step vine să-i sprijine acest demers formativ, permiţând valorizarea la indici superiori a potenţionalităţii jocului ca sistem de metode didactice active şi eficiente de învăţare.

Jocul este un fenomen antropologic complex, cu valenţe educative deosebite în dezvoltarea personalităţii copilului. Modalitate eficientă care generează la copil cultivarea flexibilităţii şi creativităţii, jocul didactic poate fi utilizat în mod creativ de către învăţător în procesul didactic. Astfel pot fi relevate trei funcţii ale jocului: a) mijloc instructiv, cu efecte educative, b) mijloc pedagogic şi c) mijloc formativ. Atunci când te joci, orice învăţare este motivată intrinsec şi se generează un proces natural de învăţare, deoarece jocul induce existenţa unui interes obiectiv, care se fundamentează pe percepţii precise, memoria detaliilor şi prelucrarea raţională, aprofundată. Tonul afectiv presupus de joc induce apariţia unei atitudini implicate. Deoarece jocul presupune o învăţare fără sancţiuni, el generează la elev un comportament social adecvat: este atent, implicat, caută rezolvări, realizează conexiuni şi astfel se autodepăşeşte printr-o atitudine activă, persistentă, ce permite lărgirea treptată a sferei de interes.

Prin intermediul jocului se realizează şi o motivare secundară a învăţării, pentru că acesta facilitează contactul direct, dar şi o relaţie de simpatie între învăţător şi elev, evitându-se astfel monotonia în procesul de predare-învăţare. Este ştiut că, dacă exerciţiul îmbracă aspect de joc, de generează o nouă formă de interes şi de implicare a elevului, iar nivelul calitativ al rezultatelor este crescut, tocmai datorită comportamentului activ presupus de joc. Deoarece jocul este o acţiune lucidă, demersul educativ se încarcă cu activitate pozitivă şi elevul nu este deranjat de aplicarea în mod repetat a regulilor. Faptul de a le permite elevilor să se joace nu este un răsfăţ demonetizat, fiindcă valenţele emoţionale pozitive declanşate de joc au potenţionalitatea de a promova, contura şi cultiva interesele obiective ale elevilor.

Jocul este un mijloc de educare direct şi indirect prin existenţa situaţiei lucide. Deşi este o acţiune însoţită de plăcere, jocul are un obiect, o structură şi reguli stabilite în funcţie de obiective, beneficiind de voinţa de a le realiza, generată de noţiunea de joc. Regulile sunt cele care păstrează structura (conţinutul) şi permit desfăşurarea jocului. Structura este determinată de posibilităţile oferite de obiectul jocului. Elevul –jucător dezvoltă un raport complex şi reciproc între obiect, structură şi reguli. Respectarea regulilor e mai uşoară în jocul individual, generând plăcerea funcţională. Subiectivitatea în respectarea regulilor devine o problemă în jocurile cu partener sau în cele de grup, deoarece acestea presupun existenţa unei coordonări concomitent cu o subordonare, generând sentimentul de apartenenţă la grup şi apariţia spiritului de echipă, care este o relaţie unică într-o situaţie obiectivă. Astfel este relevat potenţialul de reglementare socială, lipsită de nuanţe afective negative şi cu un pronunţat efect de stabilizare a eului, al jocului.

Reprezentanţii teoriei intelectualiste a învăţării (Bruner, Galperin) afirmă că orice elev poate asimila un conţinut dacă sunt utilizate căi adecvate specificului intelectual al acestuia, învăţarea fiind centrată pe elev.

Metodica desfăşurării unui joc didactic cuprinde: a) introducerea în joc, b) executarea jocului, c) complicarea jocului şi d) încheierea jocului. Jocul didactic nu poate fi desfăşurat la întâmplare, în aplicarea ei fiind esenţiale respectarea următoarelor condiţii:

- să urmărească scopul şi sarcinile activităţii;
- să fie dozat în manieră optimă ca durată şi ca resurse materiale;
- să îmbine învăţarea (ca şi conţinut) cu divertismentul (ca formă);
- să permită o relaxare (pentru a prilejui elevilor recuperarea energiei nervoase);
- să antreneze toţi copiii, respectând particularităţile fiecăruia;
- să nu afecteze fondul de timp al activităţii de învăţare propriu-zise;
- să fie plasat în activitate în aşa fel încât să potenţeze la maxim resursele elevului;

În raport cu modul de solicitare a elevului şi de scopul urmărit , am utilizat în munca de clasă o suită de jocuri pe care le voi prezenta în continuare.

* Jocurile de mişcare le-am utilizat frecvent în trei situaţii: pentru relaxare, pentru captarea atenţiei şi în vederea formării şi consolidării grupului. De o mare eficacitate s-au dovedit a fi jocurile de salut prilejuite de Întâlnirea de dimineaţă, în cadrul cărora, fiecare elev este, pe rând, receptor şi apoi emiţător al unui mesaj plăcut, constructiv, mesaj transmis oral şi/sau scris însoţit de un obiect. Jocurile de mişcare însoţite de cântece sau recitative ritmate ce impun schimbarea poziţiei diverselor părţi ale corpului se bucură de o largă apreciere a copiilor, fiind executate cu scrupulozitate de către aceştia.

* Jocurile de comunicare orală cu suport de imagini sau scris au fost utilizate în diverse forme şi variante care au fost complicate treptat , în funcţie de experienţa acumulată de către elevi, pentru a evita repetarea lor în aceeaşi formă până la plictiseală. Dintre ele se pot enumera cele bazate pe brainstorming , pe metoda diamantului, a ciorchinelui , a cubului, a blazonului, pe corelarea unei imagini sau succesiuni de imagini cu un cuvânt, enunţ sau povestire, dialog, completare de rebus, pe asumarea unui rol prin transpunerea într-o situaţie dată, pe polisemantismul unor cuvinte, pe sinonimie / antonimie, jocuri de modificare a categoriilor gramaticale ale părţilor de vorbire, jocuri de „alintare”(diminutivare) a cuvintelor date.

Astfel la fixarea sunetului şi a literei g una din cerinţele de final a muncii la centrul de CITIRE a fost un joc de cuvinte gustat de elevi.

Joc de cuvinte – alternanţa sunetelor c/g

Înlocuiţi litera c din următoarele cuvinte cu litera g şi citiţi cuvântul nou format!

cară – (g)ară
coală –(g)oală
când – (g)ând
creier – (g)reier

Spune colegului câte o propoziţie cu fiecare cuvânt din perechile obţinute.

Pentru asimilarea regulilor de scriere corectă a literelor î/â, am folosit un exerciţiu de completare de propoziţii cu cuvinte date , după cum urmează:

Completare de enunţuri:

Pune cuvântul din ultimul rând la locul potrivit şi citeşte enunţurile obţinute
Apa …… este rece.
…… trece râul ……
…… este un sport sănătos.
…… clasă …… elevi.
(căinele , înot, înotul , sunt, în ,râului)

Pentru a realiza analiza scrierii corecte a cuvintelor în cazul schimbării unei categorii gramaticale am reuşit uşor să „fac auzit” i-ul din finalul cuvintelor, folosind :

Schimbarea unei categorii gramaticale:

**canar – canari* **muzical – muzicali*

Ciripel
Ciripel e un canar
Talentat şi muzical
Cântă-n corul de canari
„Frăţiorii muzicali”.

Antonimia a fost „gustată” de elevi la centrul de Scriere, după ce în prealabil a fost discutată sub forma de joc însoţit de mişcare în cadrul Întâlnirii de dimineaţă, facilitând astfel identificarea regulii:

Antonimia: *Citeşte modelul , găseşte regula şi aplic-o:*

Exemplul : *lumină – întuneric* *alb – (negru)* *vesel - …….*

zi - ……. *sănătos - ……*

* Jocurile de reflecţie personală utilizate şi-au atins scopul, prezentând aspecte legate de universul propriu fiecărui copil, îmbrăcând forma unor cerinţe de completare a unor desene, a unor enunţuri date, de continuare de povestiri după imagini, sau de asumare a unui rol într-un dialog.

* Jocurile de logică şi de perspicacitate încântă copiii prin satisfacţia dată de identificarea răspunsului solicitat de cerinţă. Implicând un număr mare de operaţii ale gândirii ca analiza, sinteza, algoritmizarea, compararea, predicţia, memoria, limbaj activizat, ele sunt primite spre rezolvare cu extrem de mare responsabilitate, copiii aşteptându-le cu nerăbdare. Din suita acestor jocuri pot fi menţionate cele ce presupun identificarea de analogii între două obiecte/fenomene date, continuarea de şiruri, identificarea unui cuvânt obţinut prin alăturarea primei litere a cuvintelor sugerate de imagini, alcătuirea de cuvinte cu litere date, reconstituirea de texte (proverbe) prin completarea enunţurilor eliptice date, alegerea bucăţii corecte care să completeze desenul, completarea datelor identificate într-un desen în tabele date, identificarea deosebirilor/asemănărilor din două/mai multe imagini, identificarea numărului corect de obiecte „ascunse”/camuflate într-o imagine dată, identificarea cuvintelor date în careuri completate, completarea de rebusuri. Un demers similar se poate realiza şi în cazul activităţii de compunere de probleme matematice după diverşi itemi daţi.

Compunerea de enunţuri:

Irinuca a găsit un caiet vechi. Curios! Au rămas doar literele care începeau cuvintele din propoziţii. Restul literelor nu se mai vedeau. Ajut-o să reconstituie propoziţiile.

I…… are …… l… b…… . *P…… m…… a…… o b…… .*

(Irina are flori la bunici.) *……*

A…… e…… t…… i…… . M…… v…… j…… f…… .

…… ……

Jocuri de logică: *Ce este legătura?*

În fiecare căsuţă ai câte două perechi de cuvinte. Găseşte legătura apoi completează cuvintele care lipsesc.

vacă	**……**	*ceai……..*	*supă……*	*pom……..*	*carte……*
lapte	*miere*	*ceaşcă*	**……**	*frunză*	**……**

La tema „Personajul preferat”, am utilizat în introducere rebusul:

A

1.					
2.					
3.					
4.					

1.Tatăl tatălui meu îmi este **……**

2. Animal cu ţepi

3. Străluceşte ziua pe cer

*4. Pisoi sau***……**

B ***Soluţia A-B : BASM***

***** Jocurile de fantezie/imaginaţie sunt apreciate de un număr tot mai mare de copii, implicarea lor fiind garantată de respectarea opiniei personale şi de originalitatea garantată a produsului obţinut, aspecte care le consolidează respectul de sine şi le conferă o identitate (jocurile de modelare liberă, cele de interpretare a desenelor obţinute prin completarea petelor spontane şi cele de alcătuire de texte pornind de la o imagine/fapt dat). Nu de puţine ori elementele evidenţiate de acest tip de joc au fost uimitoare, schimbând sau consolidând statului copilului în cadrul colectivului de elevi al clasei.

* Un loc aparte, din ce în ce mai bine conturat în preferinţele elevilor de azi, îl au jocurile pe calculator, jocuri oferite copiilor prin intermediul soft-urilor educaţionale, realizate în concordanţă cu programa şcolară. Fascinaţia de a schimba creionul cu mouse-ul şi hârtia cu ecranul calculatorului , feed-back-ul rapid, precum şi posibilitatea de a relua jocul în cazul obţinerii unui

rezultat nesatisfăcător, transformă jocul didactic clasic, tradiţional, aducând ludicul în contemporaneitatea informatizată.

CONCLUZII:

Copiii îşi construiesc şi ei, ca şi părinţii lor adulţi, o realitate, de multe ori cu mai multă imaginaţie şi creativitate, acest lucru fiind posibil numai în cazul unui eu puternic, capabil să poarte răspunderea propriei creaţii. Este ştiut faptul că învăţăm când vrem şi când nu trebuie. De aceea, relaţia profesor elev, potenţată de activitatea de joc, permite construcţia realităţii, reconstrucţia acesteia (în funcţie de experienţa personală) şi deconstrucţia ei.

Jocul este parte a unui sistem de metode didactice active, bazate pe acţiune practică […], presupunând utilizarea unui complex de metode ce ţin de comunicare şi de cercetarea realităţii. Jocul este o modalitate de acţionare directă asupra motivaţiei elevului, combătând comportamentele ce indică probleme de motivaţie ,eliminând frica de eşec şi neîncrederea în capacităţile sale de a realiza sarcina didactică. El ajută elevul să inverseze polaritatea preocupărilor, încurajându-l că poate reuşi, că e valoros, dezvoltându-i interesul pentru reuşită şi respectul de sine, prin crearea unui climat relaxat, nonevaluativ.

În urma realizării jocului în demersul didactic, pot să mă alătur celor care consideră jocul ca principală pârghie în:

- realizarea unui mediu stimulativ, ce permite comunicarea pe verticală şi pe orizontală, liber asumate de către elev şi dezvoltarea unui climat democratic;
- modelarea comportamentului în funcţie de valorile pozitive social acceptate;
- eliminarea marginalizării şi egalizarea şanselor, ;
- modelarea strategiilor instrucţionale în funcţie de nevoile copilului, dezvoltând interacţiunea, sentimentul de apartenenţă la grup, manifestarea propriei identităţi;
- cultivarea toleranţei şi implicarea în ajutorarea celuilalt;
- dezvoltarea la elevi a sentimentului de securitate, prin transformarea sălii de clasă într-un mediu familiar, sigur şi prietenos;
- creşterea gradului de aplicabilitate a noilor cunoştinţe;
- eliminarea formelor de stres reprezentate de testele de evaluare clasice;
- creşterea fascinaţiei pentru propriile realizări şi generarea unei atitudini implicate;
- susţinerea diversităţii pe baza valorilor comune;

Jocul este un fenomen antropologic complex, cu valenţe educative deosebite în dezvoltarea personalităţii copilului, putând fi folosit cu succes în procesul de învăţare centrat pe elev desfăşurat în cadrul Întâlnirii de dimineaţă, a muncii la centre şi în cadrul Individualizării atât de benefice în demersul echilibrării nivelului de achiziţionare şi aplicare a cunoştinţelor în cadrul muncii la clasă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Kate Burke Walsh, „Predarea orientată după necesităţile copilului”, tradusă de Programul Step by Step România, p. 111-127, 129**;**

2**.** Erick E Geissler, **„**Mijloace de educaţie”, EDP, Bucureşti, 1977, p.191-232;

3. Emil Stan,„Psihologie Postmodernă”, Colecţia Universitarea 60, Seria Pedagogie, Institutul European, 2004, p.120-121, 144-151, 65-66;

4. Dorina Sălăvastru, „Psihologia Educaţiei”, Polirom, Iași, 2004, p.92-95;

5. coord. Miron Ionescu, Ion Radu, „Didactica modernă”, ed.a II-a revizuită, Ed.Dacia , Cluj-Napoca, 2001, p.134,158-161;

177. INIȚIATIVE DIDACTICE

Prof. Petrencu Simona-Paraschiva, Liceul Tehnologoc ”Mihai Viteazul”,
Mihai Viteazu, jud.Constanța

Pentru ca întregul material prezentat în rândurile viitoare să întregească tematica este obligatorie înțelegerea terminologiei și anume”Inițiative didactice”. Conform dicționarului termenul ”inițiativă” semnifică ”materializare a unei idei, concretizată în propunerea, organizarea sau începerea unei acțiuni de către cineva, care antrenează după sine și pe alții”.

Așadar, vorbind din perspectiva unui cadru didactic, inițiativa este caracteristica principală a unui profesor datorită faptului că acesta implică în actul didactic toate experiențele personale și nu numai astfel încât predarea, învățarea și evaluarea să fie de o calitate superioară. A lua inițiativa înseamnă defapt a spune ceea ce gândești și a face ceea ce-ți propui indiferent de consecințe chiar dacă propunerea nu este acceptată de cei din jur.Fiind cadru didactic de puțini ani intrat în sistem am avut diverse inițiative în ceea ce privește abordarea unei lecții tipice și transpunerea acesteia astfel încât să devină un material atractiv pentru copii însă această propunere nu a fost apreciată sau măcar luată în considerare de ceilalți colegi ai mei cu ani grei de predare care menționau că ”așa s-a făcut dintotdeauna și tu vrei să schimbi acum”. Răspunsul nu m-a speriat sau șocat dar mi-a dat de gândit deoarece eu nu vreau sa schimb ceva ce este implementat de ani buni ci doar să-mi aduc aportul la o lecție pe care as putea să o fac într-un mod mult mai ludic și plăcut.

Inițiativa cadrelor didactice, consider eu, trebuie să fie susținută atâta vreme cât poate promite aducerea de beneficii elevilor dar și școlii. În cazul elevilor, aceștia pot experimenta foarte multe situații atunci când un cadru didactic inițiază o activitate nouă iar scolii îi va aduce un cadru didactic implicat și care va putea atrage și altele care să inițieze ceva similar sau poate ceva mai bun.

Inițiativa se completează și se află în relație complementară cu strategia didactică pe care un cadru didactic o foloșește în procesul instructiv-educativ.

Prin strategie didactică sau de instruire înţelegem un ansamblu de decizii vizând desfăşurarea procesului instructiv – educativ, în vederea atingerii unor obiective, decizii adecvate situaţiei concrete, factorilor care influenţează asupra rezultatelor proiectate (E. Noveanu).

Strategia didactică are trei semnificaţii, în esenţă complementare:

a. că adoptare a unui anumit mod de abordare a învăţării (prin problematizare euristică, algoritmica, factual – experimentală);
b. ca acţiune pentru un anumit mod de combinare a metodelor, procedeelor, mijloacelor de învăţământ, formelor de organizare, într-o succesiune optimă a fazelor şi etapelor (evenimentelor) proprii procesului de desfăşurare a lecţiei – activităţii didactice (I. Cerghit);
c. strategia didactică este o formă specifică şi superioară a normativităţii pedagogice, prin capacitatea ei de a structura şi modela o situaţie de învăţare (L. Vlasceanu).

Tibor Navracsics, comisarul UE pentru educație, cultură, tineret și sport, a declarat: „O educație de calitate pune bazele dezvoltării personale și ale cetățeniei active. Ea reprezintă punctul de pornire al unei cariere profesionale de succes și cea mai bună protecție împotriva șomajului și a sărăciei. Însă, pentru ca indivizii și societățile să poată beneficia de aceste avantaje, avem nevoie de sisteme de învățământ de înaltă calitate în întreaga UE.

Inițiativele trebuie să ajute societatea și furnizorii de educație să ia măsurile necesare pentru a îmbunătăți perspectivele tuturor tinerilor europeni, contribuind la clădirea unor societăți echitabile și reziliente.” Tinerii au nevoie de un ansamblu vast de competențe care să le permită să reușească în viață, să găsească locuri de muncă satisfăcătoare și să se angajeze ca cetățeni, indiferent de mediul din care provin. Educația este esențială pentru a le oferi cel mai bun start posibil în această direcție, însă sunt necesare măsuri de îmbunătățire a calității și a performanței

sistemelor de învățământ din Europa, astfel încât acestea să poată ține pasul cu schimbările din societate și să le fie utile tuturor copiilor și tinerilor.

Deciziile din domeniul educației sunt luate la nivel național și regional. În ceea ce privește școlile există trei domenii în care este nevoie de măsuri:

- creșterea calității și a caracterului incluziv al școlilor; - sprijinirea directorilor unităților de învățământ și a cadrelor didactice de excepție;

- ameliorarea guvernanței sistemelor de învățământ școlar.

Este de dorit ca inițiatorii în educație să completeze măsurile luate de statele membre în aceste trei domenii prin sprijinirea învățării reciproce, prin consolidarea informațiilor privind metodele de succes din domeniul educațional. Încurajarea dezvoltării competențelor și a învățării interculturale prin intermediul unor parteneriate școlare, al mobilității și al proiectelor, consolidarea învățării reciproce în ceea ce privește carierele și dezvoltarea profesională a cadrelor didactice și a directorilor unităților de învățământ.

Pentru ca procesul didactic să fie complet este necesară și implicarea părinților în întregirea acestei sfere. Atunci când un părinte intervine cu anumite inițiative este foarte probabil ca și alți părinți să preia modelul și astfel se ajunge la semnificația inițială a termenului ”inițiativă”.

Pentru a fi un părinte bun, nu există un standard care trebuie îndeplinit, însă ignorarea propriului copil şi a problemelor sale nu ţin de atitudinea unui părinte model. Familia este prima instanţă educativă care are o influenţă extrem de puternică asupra individului. Părinţii au un rol important în formarea socială a copilului şi asigurarea unui echilibru emoţional şi afectiv.

Tendinţa societăţii actuale este de a se baza în mod special pe grupul mic format din mamă , tata şi copii .Părinţii au un rol foarte important, contribuind la viitorul statut de adult al copilului.Mulţi autori privesc nucleul familial ca un mediu artificial în care copilul se dezvolta şi se pregăteşte pentru viaţa adevărată , protejat fiind de toate influenţele din exterior , însă acest lucru nu este posibil deoarece tentaţiile “nu se opresc la uşa casei” ele influenţează vrând nevrând noul adult în devenire , şi asta deoarece viaţa copilului oricât de mic ar fi el nu este o pseudoviaţă.

Rolul protector al părinţilor se desfăşoară atât în casă cât şi în afara ei; spre exemplu o mamă care trece strada cu copilul de mâna , are rol protector în fata factorilor externi ea evitând pe această cale un eventual accident care ar putea pune în pericol viaţa copilului.Menţinând presiunile externe la un nivel compatibil cu gradul de rezistenţă a copilului şi amplificând mijloacele de acţiune ale acestuia în proporţie inversă cu eficacitatea lor obiectivă familia permite copilului să trăiască cu adevărat şi să aibă explicaţiile de care are nevoie.

S-a ajuns la concluzia că părinţii sunt cu adevărat consacraţi copilului lor ,mai mult decât ar putea fi un educator tocmai sentimentelor de afecţiune care îi leagă de copii. Datorită interrelaţiilor foarte intense dintre membrii unei familii privarea de afecţiune este ca şi lipsa alimentaţiei pentru copil.

Formarea şi informarea sentimentală se elaborează după caracterul relaţiilor trăite de copil şi al interacţiunilor la care el asista mai mult sau mai puţin implicat.Prin familie copilul participa la o viaţă socială intensă şi variată înainte ca el să fie conştient de propriile sentimente.

În concluzie, inițiativele trebuie să vină atăt din partea profesorului dar și a părintelui pentru a putea intervene în sprijinul elevului și pentru a-i acorda toată gama de resurse de care acesta are nevoie pentru a putea învăța ceea ce este bine și util.

Bibliografie:

”Modelul familiei în educație”- referat scribd.com

www.dex-online.ro- accesat 7.11.2019, 21:14

”Inițiativa pentru tineret”- comunicat de presă

178. STIMULAREA ÎNVĂŢĂRII PRIN FOLOSIREA STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE

Prof. Înv. Primar Petrescu Ana-Maria
Şcoala Gimnazială Nr. 4 Lugoj

Societatea prezentului, dar mai ales a viitorului se circumscrie unui timp al informaţiei, al complexităţii. De aceea, investiţia in inteligenţă, creativitatea şi capacitatea de inovare a indivizilor, a grupurilor va fi extrem de rentabilă in viitor.

Copilul este un proiect ,,aruncat" în lume, aflat într-o stare de ,,facere", pentru ca apoi, devenit adult, să se formeze continuu de-a lungul vieţii .

Rolul învăţătorului în procesul de modelare a omului este poate cel mai important. Punându-şi elevii în situaţii variate de instruire, el transformă şcoala ,,într-un templu şi un laborator"(M. Eliade).

A educa un copil înseamnă a-l învăţa să construiască o cunoaştere care nu va fi mâine nici cea a educatorului, nici cunoaşterea copilului, ci o alta, "produs al competenţei şi libertăţii sale" (G. Deledalle, 1994).

Predarea este o artă şi nu o ştiinţă. Predarea include emoţii care nu pot fi sistematic provocate şi folosite ca şi valori umane care se află dincolo de domeniul ştiinţei. Predarea nu e o reacţie chimică, ea este asemănătoare creării unei picturi sau elaborării unei piese muzicale sau, la nivel mai de jos, ca aranjarea unei grădini ori alcătuirea unei scrisori către un prieten.

În desfăşurarea procesului de învăţământ trebuie să organizăm lecţii cu structuri elastice, în funcţie de elementele noi, pe care le impun obiectivele urmărite, conţinuturile, metodele şi mijloacele de învăţământ folosite.

Experienţa mi-a demonstrat că în realizarea unui învăţământ activ, formativ, un rol important îl are munca independentă a elevilor. Îmbinarea formelor de activitate frontală cu cea pe microgrupuri şi individuală, crează posibilităţi largi pentru mobilizări multiple şi variate ale elevilor în procesul învăţării.

Nu se poate vorbi de activizarea elevilor, fără a se avea în vedere individualizarea procesului de predare-învăţare şi evaluare. De fapt este vorba de o activitate diferenţiată pe fondul unei individualizări corect practicată. Individualizarea şi tratarea diferenţiată a elevilor constituie două dintre stategiile de ameliorare a randamentuli şcolar şi de înlăturare a insucceselor.

Pentru dezvoltarea gândirii critice la elevi este necesară utilizarea la clasă a unor tehnici sau metode specifice. Menţionez, în acest sens, unele metode mai puţin aplicate în activitatea la clasă, cum ar fi eseul de cinci minute, atelier literar pe roluri, continuarea unei poveşti, scaunul intervievatului, cvintetul ş.a.

Scaunul intervievatului s-a potrivit foarte bine la lecţiile de limba română, mai cu seamă după lecturarea unui text nou şi explicarea cuvintelor şi expresiilor, în locul acelui şir de întrebări adresate de învăţător, pentru a se asigura de înţelegerea de către elevi a conţinuturilor. La fel de bine se potriveşte, însă, şi în cadrul reactualizării, în locul tradiţionalei conversaţii care întotdeauna se desfăşura în sensul învăţător-elevi, mai rar elevi-învăţător şi aproape niciodată elev-elev. De asemenea, această metodă se poate folosi şi la sfârşitul lecţiei, pentru realizarea feed-back-ului.

În mod practic se numeşte un elev care, luând loc pe un scaun în faţa clasei, va juca rolul unuia dintre personaje, pe care şi-l alege sau îi este propus de învăţător. Colegii săi trebuie să-i adreseze întrebări, jucând rolul unor mici ,,reporteri" . Li se va recomanda să evite întrebările care primesc răspunsuri de genul: ,,da/nu",fiind îndrumaţi să adreseze întrebări cu răspunsuri argumentative de genul: ,,de ce ?", ,,cum ?", ,,din ce cauză ?".

Utilizând metoda ,,scaunul intervievatului", oferim şi elevilor timizi prilejul să-şi întrebe colegii, cu speranţa că în curând vor avea curaj să pună întrebări şi învăţătorului.

Eseul de 5-10 minute

Scopul eseului este să convingă şi să aibă în vedere:

- prezenţa a două argumente;
- claritatea îmbinării argumentelor;
- relevanţa exemplelor care au stat la baza argumentelor (exemple din lectură);
- exprimare clară, critică, originală.

Compuneri ale elevilor adunate într-o carte

La fiecare unitate de învăţare am abordat atât textul liric cât şi cel narativ.

Pe suportul fiecărei lecţii, am urmărit:

- formarea capacităţii de lectură (citire);
- formarea capacităţii de comunicare;
- elemente de construcţie a comunicării.

Fiecare temă nouă a fost propusă elevilor la începutul săptămânii sau a unităţii de învăţare. În orice comunicare, absolut toate discuţiile se făceau pe tema dată.

La sfârşitul fiecărei ore, am alocat minute pentru prezentarea unor creaţii în versuri sau în proză, cu acelaşi subiect (al unităţii de învăţare)

Cu textele elaborate de elevi, pe tema dată, am hotărât să realizăm culegeri inedite cu aceste creaţii.

Pentru a le da culoare, am ataşat şi desenele realizate de elevi în timpul activităţilor din cadrul grupelor sau în timpul liber (tot la aceeaşi temă).

Rezultatul a fost stimulativ pentru activităţile următoare, în cadrul cărora s-a simţit un real progres. Au devenit mai grijulii în exprimare, s-a redus numărul greşelilor de scriere.

Aceste prezentări, sub atenta supraveghere a învăţătoarei şi a colegilor, au contribuit la:

- formarea capacităţii de comunicare;
- însuşirea elementelor de construcţie a comunicării (logică, bogată în expresii deosebite, corectă din punct de vedere gramatical, fluentă)

Bibliografie:

1. Nicolae şi Ana Costea, ,,Modernizarea învăţământului primar", E.D.P., Bucureşti, 1981
2. M.E.C- Consiliu Naţional pentru pregătirea profesorilor", ,,Ghid-Învăţarea activă", Bucureşti, 2001
3. Winceny Ocon, ,,Învăţământul problematizat în Şcoala contemporană"
4. Ziemowit Wlodarski- ,,Legităţile psihologice ale învăţării şi predării", E.D. P.,Bucureşti, 1980

179. METODELE ACTIVE ŞI ROLUL LOR ÎN RECEPTAREA TEXTULUI LITERAR

Prof. înv. primar, Popa Carmen Cristina, Colegiul National ,Mihai Eminescu`Petrosani

Şcoala este o componentă a vieţii sociale cu o influenţă determinantă asupra celorlalte dimensiuni şi forme ale activităţii umane.

Procesul învăţării moderne nu poate face abstracţie de valorificarea tuturor dimensiunilor şi laturilor personalităţii viitorilor adulţi. Este vremea „ inteligenţelor multiple" şi a „gândirii critice", a alternativelor educaţionale.

Afirmarea gândirii critice reprezintă o modalitate de promovare a unei alte maniere de învăţare. Aşa cum se exprimă o serie de specialişti, „critica" în educaţie se referă la imperativul trezirii conştiinţei, al creşterii sentimentului de participare a celui ce învaţă la construirea propriei personalităţi.

Participarea motivată şi activă la lecţie, precum şi stimularea creativităţii şi creşterea interesului pentru aceasta pot fi soluţionate prin folosirea metodelor R.W.C.T. (Reading and Writing for Critical Thinking). Cu ajutorul acestora elevii sunt antrenaţi, ***ca într-un joc***, într-o continuă participare şi colaborare. Motivarea pentru citirea unui text creşte atunci când li se cere elevilor să găsească asemănări sau deosebiri între personaje, texte, autori, comportamente, atitudini, să descopere modul în care ar putea continua un text, să aducă argumente „pro" şi „contra" etc.

Copiii citesc cu plăcere orice text dacă li se orientează atenţia, curiozitatea şi interesul faţă de acesta.

În egală măsură, metodele R.W.C.T. solicită şi scrisul. Elevii sunt puşi în situaţia de a- şi exprima prin scris opiniile, creaţiile, întrebările. Sarcinile scrise nu sunt o povaraă pentru elevi, deşi îi solicită deopotrivă, ca volum şi ca efort intelectual, tocmai pentru că *elevii au convingerea că scriu ceva despre care ştiu să scrie*.

Pe lângă implicarea în citirea textelor, aceste metode solicită elevii şi la comunicare, întrucât fiecare doreşte să comunice, crescând astfel motivarea învăţării. Lucrul în echipă dezvoltă atitudinea de toleranţă faţă de ceilalţi, răspunsurile nu sunt ridiculizate, ci, prin argumentele celorlalţi, cel care a emis o soluţie greşită îşi schimbă opinia, preluînd-o pe cea corectă. Fiecare membru are respect pentru colegii din clasă şi pentru opiniile acestora. Sunt eliminate motivele de stres, emoţiile scad, se atenuează.

Receptarea mesajelor şi a informaţiilor se face prin comunicare elev – elev sau învăţător – elev, ceea ce contribuie la ***învăţarea de tip activ***.

O atenţie deosebită trebuie acordată **stabilirii regulilor de lucru în grup** şi apoi utilizării unor **acţiuni specifice**, cum ar fi :

- momentul de activizare numit „spargerea gheţii";
- vizualizarea ca mijloc de receptare a cunoştinţelor în mod logic, plăcut, relaxant, ce duce la stabilirea de conexiuni multiple, conexiuni care devin baza unei învăţări mai trainice- ***metoda predictivă, jurnalul dublu, ciorchinele*** sunt câteva metode prin care se pot realiza vizualizări (prin aceasta elevii pot să- şi pună în videnţă inteligenţa şi imaginaţia, iar învăţătorul poate să facă o evaluare a elevilor prin prisma **teoriei inteligenţelor multiple** a lui Gardner);
- valorificarea experienţei de viaţă a elevilor în cadrul activităţilor desfăşurate.

Dintre metodele existente m-am oprit asupra următoarelor două:

CIORCHINELE

Este o metodă antrenantă care dă posibilitatea fiecărui elev să participe individual, în perechi sau în grup. Solicită gândirea copiilor, deoarece ei trebuie să treacă în revistă toate cunoştinţele lor în legătură cu un termen – nucleu, reprezentativ pentru lecţie, în jurul căruia se leagă toate cunoştinţele lor.

În urma utilizării la clasă a acestei metode am observat că elevii colaborează, negociază cu plăcere, comunică şi scriu cu mult entuziasm informaţiile necesare îndeplinirii sarcinii date. Nici unul nu-şi petrece timpul pasiv, ci fiecare moment este bine valorificat de fiecare participant.

Ciorchinele este o metodă de brainstorming neliniară, care se poate aplica în etapa de evocare sau reflecţie, în realizarea sensului şi evaluare.

În **evocare**:

- se poate utiliza un ciorchine înaintea scrierii unei compuneri (planul);
- se pot verifica toate cunoştinţele elevilor, bazându-ne pe experienţa lor de viaţă sau pe alte surse de informaţii decât cele de la şcoală în legătură cu tema ce urmează a fi lucrată (evaluare anterioară);
- se pot verifica cunoştinţele acumulate în cadrul altor ateliere şi din experienţa de viaţă personală;
- în verificare semnelor de punctuaţie şi a ortogramelor etc.
- dezbaterea şi scrierea unui ciorchine pentru a demonstra înţelegerea titlului unei lecţii;
- când facem evaluarea unei unităţi de învăţare, elevii pot trece într-un ciorchine toate informaţiile, urmând apoi compararea şi dezbaterea lor între grupe.

În **realizarea sensului**: o dată cu citirea textului , elevii pot trece informaţiile într-un ciorchine (ce descoperă pe rând în text: loc, timp, personaje, informaţii, mesaje, idei etc.) despre care ar dori lămuriri sau ar vrea să discute etc.

În **reflecţie**:

- ideile principale din text;
- sistematizarea şi sintetizarea cunoştinţelor din lecţie care vor deveni un suport mult mai uşor de reţinut pentru lecţie;
- consolidarea semnelor de punctuaţie, grupurilor de litere întâlnite în lecţie;
- gruparea mesajelor, concluziilor, soluţiilor, convingerilor, părerilor.

Vorbesc aici bineînţeles de utilizarea acestei metode în cadrul unei lecţii specifice pentru utilizare metodelor R.W.C.T. (cu momentele evocare, realizarea sensului, reflecţie, evaluare şi eventual extindere) dar la fel de bine putem utiliza această metodă şi în cadrul unei lecţii tradiţionale.

În prezentarea de faţă am utilizat metoda ciorchinelui pentru a verifica cunoştinţele elevilor mei legate de textul în versuri (***Anexa 1***) în cadrul lecţiei „***Iarna***” de Nicolae Labiş.

CADRANELE

Pentru a realiza această metodă, pagina este împărţită în patru părţi prin trasarea a două drepte perpendiculare. Cadranele se numerotează de la unu până la patru. În metoda cadranelor pot fi cuprinse patru obiective din ziua respectivă, ca de exemplu:

- **cadranul 1** : scoateţi şi apoi scrieţi ideile principale din text
- **cadranul 2** :identificaţi în text şi folosiţi apoi în propoziţii cuvinte scrise cu „m” înainte de „p” sau „b”
- **cadranul 3**:scrieţi trei însuşiri întâlnite în text pentru personajul principal, apoi în dreptul fiecărui cuvânt scrieţi opusul lui
- **cadranul 4** : reprezentaţi printr-un tablou ultimul fragment din lecţie.

Această metodă poate fi folosită în etapele lecţiei dar poate fi şi o excelentă metodă de evaluare a cunoştinţelor însuşite de elevi (în cadrul unei lecţii sau al unui capitol).

- În **evocare**: se poate desena cadranul şi se pot trece obiectivele sub formă de cerinţe; elevii îşi trasează cadranele şi îşi citesc cerinţele; le putem cere apoi să citească lecţia cu atenţie pentru a face însemnările în cadran;
- În **realizarea sensului**: colaborează, comunică, cer sfaturi şi îndrumări cadrului didactic, dezbat şi realizează obiectivele prevăzute;
- În **reflecţie**: se confruntă rezultatele, se dezbat, se analizează, se fac aprecieri.

Metoda cadranelor poate fi aplicată în toate etapele lecţiei sau numai în etapele de reflecţie, realizându-se feed-back-ul învăţării.

Elevii devin treptat conştienţi de puterea lor de utilizare a celor învăţate şi încep să- şi organizeze singuri datele, îşi formulează cerinţe, îşi stabilesc obiective devenind mai independenţi în învăţare.

Îmbinarea cititului cu scrisul, comunicarea cu desenul în gândirea critică fac din activitate un joc în care elevilor le place să se implice. Este o metodă care place elevilor şi care le cere orientare în pagină, le formează gustul estetic, elevii fiind preocupaţi nu numai de ceea ce scriu, ci şi de felul în care scriu.

BIBLIOGRAFIE:

Bratu Gabriela – ***Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar – Proiecte de lecţii*** , Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti , 2004, p.14

Chereja Florica – ***Dezvoltarea gândirii critice în învăţământul primar,*** Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti ,2004, p. 22, 52, 65

Merce Adina, Merce Florica – ***Învăţarea prin cooperare, punct de plecare al schimbării practicilor educaţionale,*** în revista învăţământul primar 1-3 / 2006, p. 101

180. VALORIFICAREA TRADIȚIILOR ROMÂNEȘTI ÎN ȘCOALĂ

Prof. înv.primar Popa Sanda-Daniela
Popa Sanda-Daniela Școala Gimnazială „Iuliu Hațieganu“
Cluj-Napoca

„Fără tradiţie nu există cultură: nici omul simplu, nici geniul nu pot crea nimic fără tradiţie“
Vasile Pârvan

Tradițiile, obiceiurile, portul și folclorul sunt comori inestimabile care definesc un popor, conferindu-i unicitate, statornicie și, ceea ce este cel mai important, nemurire.

Elementele de cultură și tradițiile populare sunt izvorâte din experiență și înțelepciune de viață, din bucurie sau durere, din năzuințele și dorurile românilor. Acestea transmit valori și creează punți de legătură între generații.

Copiii învaţă de la adulţi, iar aceştia au deseori ocazia de a învăța de la cei mai în vârstă. Cunoștințele se asimilează mai ales prin contactul nemijlocit, prin ceea ce experimentează ei înșiși în viaţa cotidiană. Așa se perpetuează tradiţiile.

Moștenirea trebuie dusă mai departe, pentru că un popor trebuie să trăiască prin ceea ce lasă fiilor săi.

Obiceiurile şi tradiţiile sunt parte importantă a culturii populare româneşti, sunt definitorii pentru români şi conferă identitate acestora. Datinile şi credinţele, lirica şi muzica populară, meşteşugurile şi arta populară constituie patrimoniul spiritual inestimabil, care oglindeşte forţa creatoare a românilor din toate colțurile ţării.

Cultura şi tradiţiile românilor sunt la fel de vechi ca şi poporul însuşi. Arta populară îşi are rădăcinile în trecutul îndepărtat şi tumultos al fiecărei regiuni. Folclorul românesc este unul dintre cele mai bine conservate în lume, iar manifestările sale sunt evidente în întreaga ţară. Într-o lume mereu în schimbare, cu ritmuri de viaţă din ce în ce mai alerte, un singur lucru a rămas şi va rămâne viu în memoria colectivă ca o constantă a vieţii spirituale: folclorul românesc. Este ceea ce ne defineşte ca popor, este emblema neamului nostru.

Este imperios necesar să ne păstrăm tradiţiile şi cultura, să găsim repere în trecut, să ne putem identifica. În societatea multiculturalã de azi, un rol deosebit de important îl are recuperarea, conservarea tradiţiilor şi cunoaşterea diverselor culturi ce se află prezente pe teritoriul nostru.

Efectul globalizării, asemenea unui tăvălug, uniformizează cultura şi tradiţiile unei ţări pentru a impune o altă cultură. E o metodă facilă de a cuceri un teritoriu fără a utiliza armele; efectul globalizării este foarte puternic şi mai ales ştie cum să ne atragă, printr-o schimbare, de multe ori, doar de dragul schimbării.

Școala deține un loc important în ierarhia factorilor definitorii ai păstrării tradiţiei cum sunt: familia, comunitatea, mediile de informare, etc. Rolul cadrelor didactice este de a-i face pe copii să înveţe, să preţuiască şi să respecte obiceiurile şi tradiţiile poporului în care s-au născut, să iubească meleagurile natale, portul românesc, dar şi sărbătorile care ne aduc în suflete atâta bucurie.

Astfel, pe parcursul orelor de limba și literatura română, elevii descoperă minunata lume a copilăriei, desprinsă din textele lui Ion Creangă, George Coșbuc, Barbu Ștefănescu Delavrancea, etc., și, concomitent, pătrund în lumea satului de altădată. Obiceiurile și tradițiile prind viață în fața micilor școlari, alături de Nică și alte personaje. În urma lecturii vor fi îndrumați să creeze ei înșiși poezii, ghicitori, mici eseuri, pe măsura vârstei lor.

Folcloristica a grupat, în general, obiceiurile calendaristice în patru cicluri care corespund celor patru anotimpuri. Obiceiurile care se mai practică şi azi pe teritoriul folcloric românesc şi care prezintă forme interesante de integrare în cultura contemporană sunt cele din ciclul obiceiurilor de iarnă, în special, deosebit de ample şi pline de semnificaţii pentru cultura noastră populară.

Prin intermediul proiectelor tematice şi a serbărilor se valorifică frumusețea tradițiilor şi obiceiurilor populare, îi ajutăm să descopere rolul important pe care-l au în viața oamenilor din cele mai vechi timpuri şi modul în care aceste tradiții au dăinuit peste timp. Serbarea ,,Bradului de Crăciun" cuprinde întotdeauna colinde, scenete legate de naşterea lui Iisus, dansuri populare, dansul caprei, plugușorul sau sorcova. Trebuie remarcată şi implicarea în acest sens a părinților şi bunicilor.

Este foarte importantă studierea istoriei, în special istoria locală, precum şi acordarea atenţiei multiplelor şi diverselor interpretări istorice şi manifestărilor tradiţionale. Se pot efectua vizite la Muzeul Etnografic, la Muzeul de Istorie şi la diferite expoziţii ocazionale pentru a se putea corela informațiile dobândite la clasă cu materiale concrete, palpabile, pentru a facilita înțelegerea. Se pot realiza proiecte tematice care să reunească cunoştințele dobândite: ,,Copilăria de ieri şi de azi", ,,Orașul meu", ,,Bunici şi nepoți", etc.

În cadrul orelor de arte vizuale şi arte plastice se vor realiza cusături artizanale, broderii, împletituri, mărţişoare, olărit, măşti etc. De asemenea prin desene, picturi şi colaje vor fi ilustrate portul popular, obiceiurile specifice sărbătorilor, îndeletniciri străvechi ale românilor. Se vor organiza expoziții şi concursuri cu aceste produse sau un colț al clasei destinat tradițiilor. Un loc de seamă între acestea îl deţin Târgul de mărțișoare şi Târgul de Crăciun.

Dansurile populare sunt un mijloc puternic de a trezi în sufletul copiilor dragostea pentru plaiul natal, îi familiarizează pe aceştia cu melodiile populare româneşti de joc specifice zonei natale. Ei îndrăgesc dansul popular pentru ritm, dar şi pentru simțire şi îl învață cu plăcere, imitându-i pe cei mari.

Şezătorile constituie un mijloc complex de educaţie, deoarece îi familiarizează pe copii cu unele elemente de folclor, contribuind astfel la dezvoltarea dragostei pentru tradiţiile populare, le dezvoltă dragostea pentru frumos, pentru armonie, le cultivă rabdarea, stăpânirea de sine, spiritul de echipă.

Activitățile de conservare şi promovare a folclorului dezvoltă un comportament motivat, cultivă sentimente de caritate, toleranță, respect şi demnitate. De asemenea contribuie, în mare măsură, la conturarea identității fiecăruia.

E necesar să ne îmbogăţim spiritual cu obiceiurile şi tradiţiile noastre populare, cât şi cu a celorlalte comunitaţi cu care convieţuim. Trebuie să acceptăm cã suntem diferiţi unul faţă de celălalt, fiecare având credinţe, obiceiuri şi tradiţii diferite, trebuie să ne respectăm unii pe alţii. Pentru a ne cunoaşte mai bine ca şi persoane este important să reflectăm asupra modului de conservare a obiceiurilor şi tradiţiilor noastre, să gândim şi să comunicăm despre ceea ce putem accepta sau respinge din cultura altor popoare.

Tradiţiile sunt importante, transmit în timp un patrimoniu unic, cunoştinţe de fiecare dată mai importante şi o memorie ce permite să ne localizăm în timp ca fiinţe istorice, cu finalităţi specifice. Aceste tradiţii se pot conserva în primul rând prin recunoşterea şi explorarea lor, prin promovarea activităţilor relaţionate cu acestea.

Bibliografie:

Cobianu-Băcanu, Maria– Inovaţie şi tradiţie în dezvoltarea culturală, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, București, 1988

Ghinoiu, Ion– Mica enciclopedie de tradiții românești, Editura Agora, București, 2008

Giurescu, Constantin– Din trecut, Editura Compania, București, 2010

Nemoianu,Virgil– Tradiţie şi libertate, Editura Curtea Veche, București, 2001

181. STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE ŞI ROLUL LOR ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE- ÎNVĂȚARE

Prof. înv. primar Revnic Corina, Liceul Tehnologic Turburea,Gorj

Tranziţia de la o cultură a modernităţii, din perspectiva căreia cadrele didactice „îşi exercită mai mult puterea decât autoritatea" la o cultură postmodernă ale cărei valori, principii, idei se află încă în plin proces de coagulare, a început deja.O schimbare de optică, de strategii şi practici educaţionale devine condiţie a asigurării calităţii în educaţie. Aplicată în ştiinţele educaţiei, concepţia constructivistă propune „schimbarea paradigmei educaţionale, de la transmiterea de tip behaviorist a cunoaşterii la abordarea cunoaşterii într-un proces de comunicare şi cooperare, în care elevul are un rol activ.Centrarea pe cel care învaţă, pe nevoile, pe interesele şi aspiraţiile sale, pe subiectivitatea sa, impune o reconsiderare a competenţelor necesare pentru exercitarea profesiei didactice, respectiv a standardelor specifice acesteia.Valorizând elevii, aplicând principiile pedagogiei diferenţierii şi ale constructivismului pedagogic, educatorul trebuie să îşi proiecteze strategia didactică astfel încât de intervenţia sa formativă să beneficieze fiecare elev, iar învăţarea să devină un proces constructiv. În organizarea şi implementarea demersului lui strategic, cadrul didactic trebuie să pornească de la următoarele idei cu valoare de principii aplicative:deplasarea accentului dinspre activitatea de predare spre cea de învăţare, centrată pe elev;reconsiderarea rolului profesorului ca organizator şi facilitator al procesului de învăţare în care sunt implicaţi elevii săi;conştientizarea elevilor cu privire la necesitatea implicării lor în procesul propriei formări;încurajarea şi stimularea participării active a elevilor în planificarea şi gestionarea propriului parcurs şcolar;diferenţierea demersurilor didactice în raport cu diferitele stiluri de învăţare practicate de către elevi.

Strategia didactică reprezintă un concept caracterizat de o pluralitate semantică. Pentru a demonstra această afirmaţie, propun spre analiză un scurt inventar definiţional. Strategia didactică este:

-Un ansamblu de acţiuni şi operaţii de predare-învăţare în mod deliberat structurate sau programate, orientate în direcţia atingerii, în condiţii de maximă eficacitate a obiectivelor prestabilite.

-Ansamblul mijloacelor puse în lucru pentru a atinge scopul fixat începând de la organizarea materială şi alegerea suporturilor până la determinarea sarcinii de învăţare şi a condiţiilor de realizare. Toate acestea vor depinde de obiectivele propuse a fi atinse şi de fazele formării trăite de subiect.

-O acţiune decompozabilă într-o suită de decizii-operaţii, fiecare decizie asigurând trecerea la secvenţa următoare pe baza valorificării informaţiilor dobândite în etapa anterioară. În acest sens, strategia devine un model de acţiune, care acceptă in ab initio posibilitatea schimbării tipurilor de operaţii şi succesiunea lor.

-Un grup de două sau mai multe metode şi procedee integrate într-o structură operaţională, angajată la nivelul activităţii de predare-învăţare-evaluare, pentru realizarea obiectivelor pedagogice generale, specifice şi concrete ale acesteia, la parametri de calitate superioară.

Strategiile didactice interactive promovează o învăţare activă, implică o colaborare susţinută între elevi care, organizaţi în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor

obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaţionale, ci pe rolurile de organizator, facilitator şi mediator al activităţilor de învăţare.Demersul didactic este conceput astfel încât nu îl mai are în centru pe profesor, ci pe elev. Rolul profesorului rămâne unul capital, însă, renunţând la vechile practici educaţionale rigide şi uniforme, el devine organizator al unui mediu de învăţare adaptat particularităţilor şi nevoilor beneficiarilor, facilitând procesul învăţării şi dezvoltarea competenţelor. Proiectând şi realizând activităţi de predare-învăţare-evaluare bazate pe strategii didactice interactive, cadrul didactic oferă elevilor multiple ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-şi exprima în mod liber ideile, opiniile şi de a le confrunta cu cele ale colegilor, de a-şi dezvolta competenţele metacognitive.Pentru a asigura dezvoltarea şi valorificarea resurselor lor cognitive, afective şi acţionale, pentru a-i „instrumenta" în vederea adaptării şi inserţiei optime în mediul socio-profesional, este esenţială construirea unor strategii didactice bazate pe acţiune, aplicare, cercetare, experimentare. Astfel, li se va crea elevilor ocazia de a practica o învăţare de calitate, de a realiza achiziţii durabile, susceptibile de a fi utilizate şi transferate în diverse contexte instrucţionale şi nu numai. Beneficiind de o îndrumare competentă, având suportul unor profesori care îi respectă şi sunt interesaţi continuu de ameliorarea nivelului lor de achiziţii şi competenţe, elevii vor avea posibilitatea să realizeze obiectivele învăţării şi să finalizeze cu succes această activitate. În plus, şi şansele lor de reuşită socială vor spori considerabil.

Percepţia cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului – receptor pasiv de informaţii, de cunoştinţe „prefabricate" este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învăţare autentică, să-şi formeze competenţe specifice de procesare a informaţiilor, de generare de noi cunoştinţe, de aplicare a acestora în diferite contexte etc.Strategia se înscrie în demersul de optimizare a instruirii, fiind un mod funcţional de gestionare a resurselor instrucţionale în vederea atingerii criteriilor de eficienţă şi eficacitate ale procesului.

Bibliografie:

1. Cucoş, C.. (2008). Teoria şi metodologia evaluării. Iaşi: Editura Polirom.
2. Joiţa, E.. (2007). Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învăţare cognitiv-constructivistă. Bucureşti: E.D.P.

182. ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE- EVALUARE

Autor:Rigda Enikő Csilla
Școala Gimnazială Nr.1 Tărcaia

În prezent este foarte important „schimbarea paradigmei educaționale, de la transmiterea de tip behaviorist a cunoașterii la abordarea cunoașterii într-un proces de comunicare și cooperare, în care elevul are un rol activ.”(Păcuraru, Târcă, Sarivan, 2003, 33)

Învățarea trebuie să devină un proces constructiv.Fiecare cadru didactic trebuie să țină cont de următoarele idei:

- Deplasarea accentului dinspre activitatea de predare spre cea de învățare, centrată pe elevi.
- Reconsiderarea rolului profesorului ca organizator și facilitator al procesului de învățare în care sunt implicați elevii săi.
- Conștientizarea elevilor cu privire la necesitatea implicării lor în procesul propriei formări.
- Încurajarea și stimularea participării active a elevilor în planificarea și gestionarea propriului parcurs școlar.
- Diferențierea demersurilor didactice în raport cu diferitele stiluri de învățare practicate de către elevi.(Drăghicescu, Petrescu, Stăncescu, 2008, 94)

Strategiile didactice interactive după Oprea se caracterizează prin următoarele aspecte:

- „sunt strategii de grup, presupun munca în colaborare a elevilor organizați pe microgrupuri sau echipe de lucru în vederea atingerii unor obiective preconizate.” (Oprea, 2006, 26)
- „presupun crearea unor programe care să corespundă nevoii de interrelaționare și de răspuns diferențiat la reacțiile elevilor.”(Oprea, 2006, 26)
- „au în vedere provocarea și susținerea învățării active în cadrul căreia, cel ce învață , acționează asupra informației pentru a o transforma într- una nouă, personală, proprie.” (Oprea, 2006, 27)
- „stimulează participarea subiecților la acțiune, socializându-i și dezvoltându-le procesele cognitive complexe, trăirile individuale și capacitățile de înțelegere și (auto)evaluarea valorilor și situațiilor prin folosirea metodelor active.” (Oprea, 2006, 28)

Rolul strategiilor didactice interactive în procesul de predare- învățare- evaluare

Aceste strategii interactive favorizează o învățare activă unde învățătorul pune accent nu pe transmiterea mesajelor informaționale ci pe organizarea activităților de învățare.În centrul activităților va fi elevul și nu cadrul didactic. El oferă elevilor ocazii de a se implica în procesul propriei formări, de a-și exprima liber ideile, opiniile și de a le confrunta cu cele ale copiilor. Astfel activitatea didactică va fi bazată pe acțiune, aplicare, cercetare, experimentare.

A. Metode și tehnici didactice interactive bazate pe învățarea prin colaborare

Oprea consideră că învățarea prin colaborare, cooperare este „o strategie pedagogică ce încurajează elevii să lucreze împreună în microgrupuri în vedera îndeplinirii unui scop comun.” (Oprea, 2006, 138).

Metode din această categorie sunt: Mozaicul, Tehnica acvariului, Turul galeriei, Interviul în trei trepte, Creioanele la mijloc.

B. Metode și tehnici interactive bazate pe rezolvarea de probleme

Este foarte important ca elevii să fie instrumentați cu abilitatea de a rezolva probleme. Dar înainte de aceasta, elevii trebuie să identifice și să definească o problemă, să cunoască metode de investigare a procesului rezolutiv.

În concepția lui Zlate principalele procese rezolutive sunt:

- Interpretarea situației
- Elaborarea scopurilor și planificarea
- Memorarea evenimentelor critice
- Evaluarea rezultatelor acțiunii

Metodele din această categorie sunt: Braistorming-ul, Tehnica 6/3/5, Cubul, Metoda Frisco.

C. Metode și tehnici interactive de dezvoltare a gândirii critice

În concepția lui Sălăvăstru (2009, 204), a gândi critic înseamnă „a evalua continuu plauzibilitatea și relevanța datelor disponibile, a fi curios, a pune întrebări, a căuta răspunsuri, a căuta alternative la atitudini deja fixate, a adopta o poziție pe baza unei întemeieri argumentate și a analiza logic argumentele celorlalți". Toy Sălăvăstru spune că „gândirea critică este un proces activ, care îl face pe cel care învață să dețină controlul asupra informației, prin interogare, reconfigurare, adaptare, acceptare sau respingere." (2009, 211)

Avantajele dezvoltării gîndirii critice sunt:

- Elevii analizează critic ideile
- Iau decizii după ce reflectează la propriile acțiuni și la efectele acestora
- Argumentează luarea deciziilor

Metode din această categorie sunt: Metoda SINELG, Știu/Vreau să știu/Am învățat, Tehnica ciorchinelui, Ghidul de anticipație.

D. Metode și tehnici de învățare interactiv- creative

Metode din această categorie sunt: Metoda asocierii libere a ideilor, Metoda piramidei, Explozia stelară, Metoda pălăriilor gânditoare.

E. Metode și tehnici interactive bazate pe experiență

În această categorie se află: Metoda studiului de caz, Jurnalul cu dublă intrare, Tehnica scenariilor, Incidentul critic, Simulările.

F. Metode și tehnici interactive de dezvoltare a competenței comunicaționale

Metodele din această categorie sunt:Metoda predării- învățării reciproce, Metoda schimbă perechea, Discuția de tip panel, Discuția de tip broasca țestoasă, Discuția dirijată.

G. Metode și tehnici interactive moderne de evaluare

Metodele categoriei sunt: Hărțile conceptuale, Metoda R.A.I., Tehnica 3-2-1, Proiectul, Portofoliul.

Aplicații practice/ Metoda Cubul

Utilizând această metodă am explorat un subiect din mai multe perspective.

I.Clasa a II-a, disciplina **matematică**, tema fiind:*Adunarea și scăderea numerelor naturale în concentrul 1000.*Tipul activității era **fixarea și sistematizarea cunoștințelor.**

Scenariul didactic: **Etapele metodei**

a) Am realizat un cub din hârtie pe ale cărui fețe sunt notate cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, argumentează.
b) Am anunțat subiectul: Exerciții de recapitulare
c) Am împărțit clasa în 6 subgrupuri.Cu ajutorul unui joc, fiecare copil a ales un jeton cu următorul exercițiu:

- Sunt vecina mai mare a numărului 99(100);
- Sunt vecina mai mică a numărului 756(755);

- Vecinii mei sunt 115 și 117(116);
- Sunt mai mare cu 10 decât 500(510);
- Sunt mai mic cu 50 decât 400(350);
- Sunt compusă din 300, 50, 6(356);

Fiind 12 elevi, s-au format 6 subgrupuri a câte 2 elevi, grupa numărului 100, grupa numărului 755, ...

d) Din fiecare grupă aruncă cubul un elev și primesc fișele de lucru potrivit cuvântului scris pe fața cubului.

e) Urmează rezolvarea sarcinilor de pe fișe.

1. **Descrie:** rezolvă exercițiile și completează tabelul cu rezultatele potrivite!

   249+ 123 348- 115

   166+ 111 423- 105

Rezultate pare	Rezultate impare

2. **Compară:** Completează tabelul după cerințe!

352 kg

Tot atâtea mere câte nuci sunt	Cu 50 kg de pere mai puțin decât nuci	Cu 48kg de prune mai mult decât nuci

3. **Analizează**:Avem 352 kg de nucă.
   Avem tot atâtea kg de mere.
   Din pere avem 302 kg.
   Din prune avem 400 kg.
   Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor propoziții, notând cu A(dacă e adevărat) și cu F (dacă e fals).
   Cantitatea cea mai mare e din prune.____
   Avem mai multe pere decât prune.____
   Avem mai puține mere decât nuci.____
   Cantitatea cea mai puțină e din pere.____
   Avem cantitate egală din prună și nucă.____
4. **Asociază:** Ajută ariciul să ajungă la mărul potrivit!

424

606

483

356

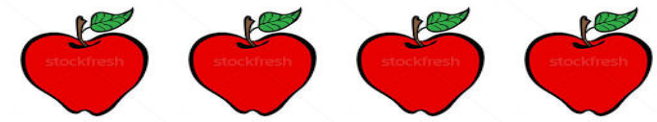

951-468 198+151 456-32 243+359

5. **Aplică**: compune o problemă după următoare operație!
   1000- 175
6. **Argumentează**:Suma este rezultatul adunării pentru că.....
   Diferența este rezultatul scăderii pentru că.....

f) Următorul pas a fost discutarea rezultatelor.

g) Se poate expune fișele pe panou.

II.Clasa a II-a, disciplina **Explorarea mediului**, tema fiind: *Animalele.*Tipul activității este **fixarea și sistematizarea cunoștințelor**

1.Descrie:Numește și descrie animalul din imagine !

_____

_____ .

2.Compară: Numește și compară animalele din imagini!

_____ _____

Asemănări:_____

Deosebiri: _____

3. Asociază: Alcătuiește perechi! (mama și micuțul)

Vacă	mânz
Cal	vițel
Porc	pui
Găină	boboc
Rață	purcel

4. Argumentează:De ce cresc oamenii vaci?

5.Analizează: modul de viață al lupilor!

6.Aplică: Îndrumă fiecare animal către locul unde trăiește!

ținuturile înzăpezite deșert oceane

III.Clasa a II-a, disciplina **Limba română**, tema fiind: *Corbul și vulpea (ora a doua.)*

1. **Descrie:** corbul cu trei cuvinte, apoi vulpea cu trei cuvinte!
2. **Compară:** mintea celor două animale!
3. **Asociază:** comportamentul tău cu cel al corbului!
4. **Argumentează:** „Mândria orbește pe om.”
5. **Analizează:** cum s-a comportat vulpea!
6. **Aplică:** Interpretează rolul corbului!

Avantajele metodei cubului:

- formarea subgrupurilor era atractivă folosind jocul;
- sarcinile de lucru au contribuit activ la formarea elevilor;
- a fost **s**timulată gândirea logică, imaginația, capacitatea de explorare, de descoperire, capacitatea rezolutivă, de reflecție, motivația;
- elevii au comunicat și au cooperat în timpul rezolvării sarcinilor;
- mediul și climatul în clasă a fost prietenos, dăruind elevului o încurajare să se exprime și să participe;
- elevul apreciază munca proprie și a altora;
- munca în echipă oferă elevilor o mai bună relaționare, socializare.

Dezavantaje:

- apare un fel de zgomot la subgrupuri;
- timpul trece foarte repede(am consumat mult timp);

În loc de concluzii vă transmit cuvintele lui Anatole France, care spunea:
„Nu vă mândriți cu predarea unui număr mare de cunoștințe.Stârniți numai curiozitatea.Mulțumiți-vă să deschideți mințile, nu le supraîncărcați.Puneți în ele scânteia.”

BIBLIOGRAFIE

1. Drăghicescu Luminița, Petrescu Ana Maria, Stăncescu Ioana, Rolul strategiilor interactive în ameliorarea calității învățării. În Albu E (coord), Educație și comunicare, Ed. Universității „ Petru Maior”, Târgu-Mureș, 2008, pag.94.
2. Oprea Crenguța Lăcrimioara, Strategii interactive ,E.D.P. București, 2006, pag.26,27,28,138,269.
3. Păcurari Otilia, Târcă Anca, Sarivan Ligia,Strategii didactice inovative, Suport de curs, Ed.Sigma, București, 2003,pag.33.
4. Sălăvăstru Dorina, Psihologia învățării.Teorii și aplicații educaționale, Ed. Polirom, Iași, 2009, pag.211.

183. INTEGRAREA SOCIALĂ A COPIILOR CU CES

prof.înv.primar Marşeu Rodica Lavinia
Şcoala Gimnazială Nr. 24 Timişoara

Învedereacreăriicondiţiiloroptimepentrudezvoltareacopiilor cu nevoispecialeestenecesar ca şcoala ,familiaşicomunitateasăpreiaresponsabilitateadiferiteloratribuţiipeparcursulstadiilor de dezvoltare a copiilor.Ocooperarebazatăpeîncredereasigurăintegrarealorsocială. Rolulpărinţilor ca experţiartrebuirecunoscutşiutilizat. Comunitateapoatereprezenta o legăturăfoarteimportantăînacordareasprijinuluiîntreşcoalăşifamilie. Resursele pot fi utilizatemultmaieficientîncadruluneicooperăribazatepeîncredere.

Scopurileprincipale ale relaţieidintreşcoală, familieşicomunitate, învedereaintegrăriicopiilor cu nevoispecialesunt:

- Informareaşisensibilizareacomunităţii locale cu privire la posibilitatearecuperării, educaţieichiarşipentrucopiiice au abandonatşcoala;
- Sporireaconştientizării din parteacomunităţiiscolare a necesităţiiimplicăriiîntransformareaşcoliiîntr-o şcoalăintegrativă,
- Schimbareamentalităţiişiatitudiniiopinieipublicefaţă de copiii cu nevoispeciale;
- Dezvoltareauneireţele de cooperareîndomeniuleducaţiei, implicatăînprocesul de integrare(ex: poliţia, serviciilesociale, spitale, etc.)
- Implicareapărinţiilorcopiilor din clasăînvedereareacţionăriimairapide la problemeşiacordareasprijinuluisuplimentarcopiilor cu nevoispeciale;
- Implicareacomunităţiiînsprijinulacordatcopiilor cu nevoispeciale;
- Elaborareaprogramelorşcolare de informareşipregătire a comunităţii locale pentrueducaţiaincluzivă, prinaceastaînţelegândadaptareaşcolii la cerinţelespeciale ale fiecăruicopil, indifferent de problemeleacestuia, şi nu a copilului la cerinţeleşcolii, găsireaunorstrategiididacticeadecvate, a unormetodeşitehnici de lucruspecifice: planificare, instruire, evaluare.

PotrivitConvenţieiNaţiunilor Unite la DrepturileCopilului, nondiscriminareapecriteriulincapacităţiialături de altecriterii (social, politic, etnic, etc) estefundamentalăpentrurespectareaintegralăşireală a drepturilorcopilului.Copiii cu nevoispecialebeneficiază de aceleaşidrepturi ca şiceilalţicopii din România, în plus eidispunşi de altecâtevadrepturi care să-I ajutesăaibă o viaţăcâtmaiîmplinităşidecentă.

Educaţiatrebuiefăcutăposibilăpentruoricecopil, pentruoricepersoană cu nevoispeciale, atâtînfamiliecâtşiîngrădiniţă,înşcoală, îngrupurilesociale , încomunitatealocală.

Din punct de vedere al integrăriisociale a copiilor cu nevoispecialetrebuieavuteînvederecâtevaaspecteimportante:

- Interesul superior al copiluluişidreptul la viaţăşidezvoltareînfamilieşicomunitateprimeazăşipentrucopiii cu nevoispeciale;
- Acordarea de şanseegalepresupune ca intervenţiaşisuportuleducativsă fie acordatecorespunzătornevoilorcopiilor;
- Depistareaprecooceşiintervenţiatimpurieeste un obiectivprioritar de acţiunepentruegalizareaşanselor;
- Parteneriatul, cooperareaîntrespecialişti, autorităţi, O.N.G.-uri,familie , alţifactori din comunitatesuntesenţialepentruintegrareaşcolară.

ÎnConvenţia ONU cu privire la DrepturileCopilului, ratificată de RomâniaprinLegeanr. 18/1990, ţaranoastrăîşiasumagarantareaşipromovareadrepturilortuturorcopiilor, aşa cum suntele definite

înConvenţieşiînconformitate cu principiileşinormeleenunţate de aceasta, inclusive înprivinţacopiilor cu nevoispeciale. Înstrânsălegătură cu expresia "copii cu nevoispeciale" se aflăprincipiulegalizăriişanselor care se referă la procesulprin care diverselesisteme ale societăţiişimediului, ca, de pildă, serviciile, activităţile, informaţiile, documentareasuntpuse la dispoziţiatuturorşi, în particular, a persoanelor cu nevoispeciale. Egalizareaşanselortrebuieînţeleasă ca drept al persoanelorşicopiilor cu nevoispeciale de a rămâneîncomunitateşi de a primisprijinulnecesarîncadrulstructurilorobişnuite de educaţie ,sănatate, a serviciilorsocialeşi de încadrareînmuncă.

Convenţia include un articol specific asupradrepturilorcopiilor cu nevoispeciale (art.23), în care accentuleste pus peparticipareaactivă la comunitate, precumşipeceamaideplinposibilăintegraresocialăceeaceimplică, evident, necesitateaevităriişi a reduceriiinstituţionalizăriicopiilor cu nevoispeciale. Se realizeazăastfelvalorizareasocială a copilului cu nevoispecială,cafiinţăumană cu drepturiegale, prinintegrareşcolară ca forma efectivă de integraresocială. Reuşitaintegrăriişcolareestefundamentalăpentruinserţiasocială.

Performanţeleintelectualerealizate de copiiiinstruiţiînşcolispecialesuntaproximativaceleaşiatinse de copii cu nevoispeciale care frecventeazăşcolileobişnuiteînschimb, sub aspectulînvăţăriisociale, achiziţiilecopiilor care învaţăînşcolileobişnuitesuntsuperioare.

Procesul de colaboraredintreşcoalăşifamileasigurăatingereascopuluieducaţional. Pornind de la necesitateacunoaşteriisociopsihopedagogică a copilului, şcoalaimpunecolaborarea cu familia sub diferiteaspecte .Urmărindaspectelecomune, specialeşidiferenţiatepe care viaţa de elev o prezintă,părinţii pot completa,sprijinişidezvoltapersonalitateacopilului cu o singurăcondiţie-colaborarea cu şcoala.

Încadruljudeţuluisau al comunităţiideciddiferiteinstituţiiînlegătură cu identificarea, sprijinulşiplasamentulunuicopil, supravegheazăşiadministrează̆cazulrespectiv. Este important ca acesteasăaibă un plan care să le solicitecooperareaîntreele,contribuindastfel la economisireatimpului, la un grad înalt de eficienţăşitransparenţăprinorganizareaparteneriatelor cu instituţiileguvernamentalesauneguvernamentaleşiîncheiereaconvenţiilor de cooperare cu şcolile din oraş.

.Bibliografie:

1.Agabrian Mircea, „Parteneriate familie – şcoală - comunitate", Editura Institutul European, Iaşi, 2005;

2.Baran Pescaru Adina, „Parteneriat în educaţie: şcoală - familie - comunitate ", Editura Aramis, Bucureşti, 2004;

3.Chiru Mihaela, „Cu părinţii la şcoală – ghid pentru profesori", Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2003.

184. STIMULAREA CREATIVITĂŢII ELEVILOR PRIN ACTIVITĂŢI EXTRACURRICULARE

Înv. Rogojină Elena
Şcoala Ginazială Nr.1 Sat Văleni

Educaţia nu este un proces limitat, spaţial şi temporal cu incidenţă determinată asupra biografiei personale. formarea individului după principii etice şi axiologice solide trebuie să devină un proces continuu, o coordonată a şcolii şi a societăţii româneşti. Transformarea educaţiei într-un proces permanent este imperativ pentru lumea contemporană. Îndeplinirea acestora reclamă efortul solidar al familiei, al şcolii de toate gradele, al instituţiilor cu profil educativ şi al mass-media, care prin impactul covârşitor asupra audienţei poate deveni o tribună a educaţiei. Individul, aflat în centrul acestui proces, trebuie ajutat să-şi formeze o concepţie corectă asupra existenţei, întemeiată pe moralitate şi respect social, să adopte drept puncte de reper valori autentice şi să se integreze armonios în societate.

Şcoala, oricât de bine ar fi organizată, oricât de bogat ar fi conţinutul cunoştinţelor pe care le comunicăm elevului, nu poate da satisfacţie setei de investigare şi cutezanţă creatoare, trăsături specifice copiilor.

Ei au nevoie de acţiuni care să le lărgească lumea lor spirituală, să le împlinească setea lor de cunoaştere, să le ofere prilejul de a se emoţiona puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-şi forma convingeri durabile.

Activităţile extracurriculare contribuie la adâncirea şi completarea procesului de învăţământ, la dezvoltarea înclinaţiilor şi aptitudinilor elevilor, la organizarea raţională şi plăcută a timpului lor liber. Ele prezintă unele particularităţi prin care se deosebesc de activităţile din cadrul lecţiilor. Aceasta se referă la conţinutul activităţilor, durata lor, la metode folosite şi la formele de organizare a activităţilor.

Conţinutul acestor activităţi nu este stabilit de programa şcolară, ci de către cadrele didactice, în funcţie de interesele şi dorinţele elevilor.

Având un caracter atractiv, elevii participă într-o atmosferă de voie bună şi optimism, cu însufleţire şi dăruire, la astfel de activităţi.

Activităţile extracurriculare pot îmbrăca variante formate: spectacole cultural-artistice, excursii, vizite, cercuri pe discipline sau cercuri literare, întreceri sportive, concursuri etc.

Alegerea din timp a materialului şi ordonarea lui într-un repertoriu cu o temă centrală este o cerinţă foarte importantă pentru orice fel de activitate extracurriculară.

Dat fiind rolul educativ al serbărilor şcolare în istoria învăţământului românesc şi constatând că lucrările destinate serbărilor şcolare din ultimele decenii au fost deficitare prin conţinutul, valenţele şi scopul, ca însuşi sistemul educaţional unilateral care le-a generat şi degenerat, voi stărui asupra acestei forme de activitate extracurriculară.

Creativitatea copiilor este stimulată încă de la vârsta preşcolară şi este continuată la şcoală prin practicarea unor jocuri specifice vârstei acestora.

Se ştie că jocul este esenţa şi raţiunea de a fi a copilăriei. Prin joc, copilul aspiră la condiţia adultului. Jocul socializează, umanizează, prin joc se realizează cunoaşterea realităţii. Se exersează funcţiile psihomotrice şi socioafective, el are rolul de a bucura, destinde, delecta, de a crea confort spiritual, de a compensa terapeutic tensiunea şi neîmplinirile individuale.

Concursurile pe diferite teme sunt, de asemenea, momente deosebit de atractive pentru cei mici. Acestea dau posibilitatea copiilor să demonstreze practic ce au învăţat la şcoală, acasă, să deseneze diferite aspecte, să demonteze jucării.

Concursurile cu premii sunt necesare în dezvoltarea creativităţii copiilor şi presupun o cunoaştere aprofundată a materiei învăţate. Întrebările pot cuprinde: interpretare, recitare, priceperi şi deprinderi formate în activităţile practice.

Serbarea şcolară reprezintă o modalitate eficientă de cultivare a capacităţilor de vorbire şi înclinaţiilor artistice ale elevilor. Prin conţinutul vehiculat în cadrul serbării, elevii culeg o bogăţie de idei, impresii, trăiesc autentic, spontan şi sincer situaţiile redate.

Stimularea şi educarea atenţiei şi exersarea memoriei constituie obiective importante care se realizează prin intermediul serbării. Intervenţia, la momentul oportun, cu rolul pe care îl are de îndeplinit fiecare elev şi susţinută de suportul afectiv-motivaţional, contribuie la mărirea stabilităţii atenţiei, iar cu timpul sporeşte capacitatea de rezistenţă la efort.

Lectura artistică, dansul, cântecul devin puternice stimulări ale sensibilităţii estetice. Valoarea estetică este sporită şi de cadrul organizatoric: sala de festivităţi, un colţ din natură (parcul sau grădina şcolii) amenajate în chip sărbătoresc.

Contribuţia copilului la pregătirea şi realizarea unui spectacol artistic nu trebuie privită ca un scop în sine, ci prin prisma dorinţei de a oferi ceva spectatorilor: distracţie, înălţare sufletească, plăcerea estetică, satisfacţie-toate acestea îmbogăţindu-le viaţa, făcând-o mai frumoasă, mai plină de sens.

Este un succes extraordinar, o trăire minunată, când reuşeşte să trezească o emoţie în sufletul spectatorilor. Reuşita spectacolului produce ecou în public, iar reacţia promptă a spectatorilor îi stimulează pe copii să dea tot ce sunt în stare.

O activitate deosebit de plăcută este excursia. Ea ajută la dezvoltarea intelectuală si fizică a copilului, la educarea lui cetăţenească şi patriotică. Excursia îl reconfortează pe copil, îi prilejuieşte însuşirea unei experienţe sociale importante, dar şi îmbogăţirea orizontului cultural ştiinţific. Prin excursii elevii îşi suplimentează şi consolidează instrucţia şcolară prin însuşirea a noi cunoştinţe.

Ea reprezintă finalitatea unei activităţi îndelungate de pregătire psihologică a elevilor, pentru a-i face să înţeleagă excursiile nu numai din perspectiva evadării, din atmosfera de muncă, ci şi ca un act de ridicare a nivelului cultural.

Vizionarea în colectiv a filmelor este o activitate foarte îndrăgită de copii, nu numai datorită fascinaţiei pe care imaginea filmului o exercită asupra lor, ci şi dorinţei de a se afla în grupul prietenilor şi colegilor cu care pot să facă schimb de impresii. Dacă în clasele I şi a II-a elevii sunt atraşi mai mult de desene animate, pe măsura înaintării în vârstă urmăresc şi alte emisiuni (filme cu caracter istoric, emisiuni legate de viaţa plantelor, a animalelor etc.).

Un rol deosebit în stimularea creativităţii îl constituie biblioteca şcolară, care îl pune pe copil în contact cu cărţi pe care acesta nu le poate procura. Lectura ajută foarte mult la dezvoltarea şi îmbogăţirea vocabularului cu cuvinte şi expresii frumoase pe care să le folosească oriunde.

Nu este domeniu al activităţii umane în care să nu manifeste o puternică înrâurire actul educativ din activitatea extracurriculară.

Bibliografie:

-Livia Decun, Contribuţia activităţilor extraşcolare în optimizarea procesului de învăţământ, în Învăţământul Primar nr. 4/ 1998;

-Eugenia Şincan şi Gheorghe Alexandru, Îndrumător pentru învăţători, părinţi şi elevi, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 1993.

185. ROLUL PROIECTELOR ȘI PARTENERIATELOR EDUCAȚIONALE ȘCOLARE ÎN SOCIALIZAREA ȘI

prof. înv. primar Raizu Alina-Nadia
Raizu Alina-Nadia Școala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare" Vaslui

În contextul societății contemporane caracterizate prin criza de timp și prin explozia informațională și tehnică, computerul și, implicit, internetul, au devenit fenomene globale a căror înțelegere încă ne depășește. Apreciem, desigur, efectele pozitive, conectivitatea, rapiditatea găsirii răspunsurilor, dar mai greu ne dăm seama de potențialul lor nociv. Copiii și adolescenții pot deveni foarte ușor prizonierii unui dialog virtual, joc sau aplicație, devin dependenți de net, renunță la a mai socializa în mod direct, la jocuri sportive, se însingurează, iar dezvoltarea personalității lor va avea serios de suferit. În plus, se deschid porți de vulnerabilitate fără precedent, de care adulții nu au știut niciodată și nu le percep prea ușor pentru că nu au crescut cu așa ceva. Iată de ce, din ce în ce mai mult, se afirmă că școala și specialiștii săi au un rol esențial în formarea și pregătirea tinerilor pentru viață.

O şcoală responsabilă trebuie să respecte o serie de condiţii şi criterii. În primul rând, ea e răspunzătoare educaţional şi civic pentru ceea ce produce în şi pentru societate. În al doilea rând, o astfel de şcoală, dă seama de rezultatele produse, cu alte cuvinte este capabilă să-şi recunoască, să-şi planifice şi să-şi evalueze resursele în termeni de scopuri şi rezultate. Pentru a deveni responsabilă, ea trebuie să respecte o serie de condiţii şi criterii, să-şi revizuiască scopurile, atitudinile, să-şi evalueze periodic rezultatele.

Școala este o organizaţie care învaţă, dar nu e totdeauna şi un loc al învăţării: şcolile rezistente la noutate şi la schimbare nu sunt un astfel de loc; organizaţiile care învaţă sunt flexibile, adaptabile, inovatoare şi responsabile. Cel mai mare duşman al învăţării organizaţionale este incapacitatea de a ieşi din propriul sistem de gândire, dintr-un cerc vicios de practici, de experienţe şi de reguli, pe care organizaţia ajunge să le considere imuabile.

Școala modernă se bazează pe metodele care diferă mult de cele uzuale bazate pe expunere, memorizare, repetare. Elevii de azi au nevoie de metode care se bazează pe participare interactivă, socială, pe experimentare de situații de observare a realității, dar și pe posibilitatea de a valorifica cele învățate și în viața de zi cu zi. De multe ori se pune problema cum pot fi motivați elevii, cum să fie puși în situații în care să-și testeze cunoștințele într-un mod cât mai eficient și nu în ultimul rând, cât mai atractiv.

Parteneriatele şcolare facilitează realizarea unor proiecte prin care elevii au posibilitatea să își perfecționeze și să pună în practică cunoștințele, să participe la competiții, excursii, schimburi de experiențe, socializând și perfecționându-și competențele de comunicare. Proiectarea şi implementarea unor activităţi extracurriculare şi extraşcolare, în şcoală şi în comunitate, pe baza proiectelor şi parteneriatelor dintre elevi, profesori şi membri ai comunităţii locale este o necesitate a activităţii didactice.

Parteneriatul reprezintă procesul de colaborare dintre două sau mai multe părţi care acţionează împreună pentru realizarea unor interese sau scopuri comune. În practica şcolară există mai multe expresii destinate parteneriatului educaţional: acord de parteneriat, acord cadru de parteneriat pentru educaţie, parteneriat de colaborare, protocol de colaborare, protocol de parteneriat, contract de parteneriat, convenţie de parteneriat, parteneriat, parteneriat de colaborare instituţională, proiect de parteneriat şi altele.

Termenul de parteneriat este definit ca „asocierea a doi sau mai mulţi parteneri, iar în literatura de specialitate, parteneriatul reprezintă modalitatea, formală sau informală, prin care două sau mai multe părţi decid să acţioneze împreună pentru atingerea unui scop comun." (Cucoș, 2009)
Constantin Cucoş clasifică diferitele tipuri de parteneriat educaţional:
• *în funcţie de domeniul de colaborare:*
–parteneriate în vederea finanţării derulării unor proiecte;
–parteneriate de realizarea a unor proiecte comune de dezvoltare instituţională;

–parteneriate de dezvoltare a unor proiecte comune didactice;
– parteneriate ce vizează contracte de cercetare;
– parteneriate ce au ca scop activităţile de formare profesională;
– parteneriate în vederea organizării de manifestări ştiinţifice şi publicarea produselor;
– parteneriate de iniţiere, derulare, evaluare a unor programe internaţionale.
• *în funcţie de scopul şi obiectivele urmărite:*
– parteneriate de reprezentare: federaţii, uniuni, consilii, alianţe, coaliţii;
– parteneriate operaţionale cu proiecte concrete ca motiv al asocierii.
• *în funcţie de durata de desfăşurare:*
– parteneriate pe termen scurt;
– parteneriate pe termen mediu;
– parteneriate pe termen lung.
• *în funcţie de forma de finanţare:*
– parteneriate cu finanţare integrală;
– parteneriate cu finanţare parţială;
– parteneriate fără finanţare;
– parteneriate cu autofinanţare.
• *în funcţie de tipul de unitate:*
– unitate de învăţământ; agent economic; instituţii şi organisme guvernamentale centrale/locale; instituţii nonguvernamentale. (Cucoş, 2009)

Pentru realizarea unui parteneriat de succes, sunt necesare parcurgerea unor etape precise: explorare – evaluare – planificare – formare – iniţiere – realizare – verificare – reglementare – consolidare – acţionare – implementare – evaluare.

Astfel, este nevoie a fi respectate cele patru condiţii de realizare a acestui proces: comunicare, coordonare, cooperare şi parteneriat. Procesul de colaborare porneşte de la un nivel inferior, cel al comunicării pentru a ajunge la un nivel superior, cel al parteneriatului. Astfel, parteneriatul reprezintă o formă avansată a relaţiei dintre două sau mai multe părţi, cooperarea şi coordonarea sunt formele intermediare, cele care facilitează stabilirea unui parteneriat, iar comunicarea reprezintă punctul de plecare în vederea realizării parteneriatului între două sau mai multe părţi.

Condiţiile realizării unui parteneriat reuşit implică:

- identificarea scopurilor, intereselor comune, utile partenerilor şi comunităţii;
- găsirea modului optim pentru realizarea scopului propus;
- organizarea şi conducerea resurselor disponibile pentru a atinge scopul propus;
- identificarea competenţelor persoanelor implicate în aceste proiecte pentru a le putea folosi la maxim;
- combinarea eficientă a atitudinilor, abordărilor şi tehnicilor care se pot aplica diferitelor sarcini;
- utilizarea cu succes a schimbării în folosul instituţiei.

Elaborarea, coordonarea şi desfăşurarea unor proiecte educative extracurriculare atrag atenţia nu atât asupra importanţei acestora în sine, cât mai ales asupra implicaţiilor pe care le au asupra construirii şi modelării personalităţii viitorilor cetăţeni ai planetei, elevii de azi. Aceste activităţi sunt apreciate de către copii şi factorii educaţionali în măsura în care:

- urmăresc lărgirea şi adâncirea influenţelor exercitate în procesul de învăţământ ;
- valorifică şi dezvoltă interesele şi aptitudinile celor supuşi actului educaţional;
- organizează timpul liber într-o manieră plăcută, relaxantă;
- formele de organizare ale acestor activităţi au caracter recreativ, dar urmăresc un scop educativ;
- au un efect pozitiv pentru munca desfasurată în grup, creează un sentiment de siguranţă şi încredere.

Organizarea unor activităţi extraşcolare prin care elevii să contribuie, după puterile lor, la creşterea calităţii vieţii în comunitatea în care trăiesc, are nenumărate avantaje din punctul de vedere al educaţiei pe care o face şcoala. Acestea sunt:
– împletirea teoriei cu practica, elevii constatând că ceea ce învaţă la şcoală poate fi aplicat în cadrul unei acţiuni concrete;
– acţiunile dezvoltă la elevi empatia, responsabilitatea faţă de semenii lor;
– se creează legături la nivelul comunităţii;
– se stimulează gândirea critică;
– se educă percepţia multiculturalităţii;
– se dezvoltă stima de sine şi devotamentul pentru ideile civice.

Printre efectele majore pe care le produc proiectele educative, se pot menţiona:

- creşterea calităţii actului educaţional şi a rezultatelor învăţării;
- stimularea şi multiplicarea iniţiativelor tinerilor în dezvoltarea vieţii comunităţii şcolare/comunităţii;
- creşterea gradului de socializare şi valorizare a elevilor;
- reducerea procentului fenomenelor antisociale, a abandonului şi absenteismului şcolar;
- creşterea ratei promovabilităţii şcolare;
- asigurarea şanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calităţii resursei umane din sistemul educaţional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societăţii cunoaşterii;
- asigurarea sustenabilităţii proiectelor educative prin conştientizarea comunităţii cu privire la potenţialul pe care programele educaţionale le au asupra formării tinerei generaţii ce urmează a se integra;
- transformarea educaţiei în sursă de dezvoltare comunitară.

Proiectele de parteneriat educaţionale vizează întărirea relaţiilor dintre părinţi, elevi, dascăl şi comunitate, creşterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaţionali. Activitatea în parteneriat are nenumărate avantaje, deoarece creează relaţii de colaborare, clarifică diverse probleme educative, oferă un nou cadru în dezvoltarea personalităţii elevului. Iniţierea diferitelor proiecte de parteneriat educaţionale sunt benefice atât pentru elevi, cât şi pentru toţi factorii implicaţi: şcoală, familie, comunitate.

Un rol anume în stabilirea relaţiilor de colaborare îi revine managerului instituţiei şcolare, care asigură o implicare activă în lansarea proiectelor de parteneriat educaţional, care vizează întărirea relaţiilor dintre părinţi, elevi, profesori şi comunitate, care contribuie la creşterea gradului de implicare a tuturor factorilor educaţionali. De faptul cum managerul instituţiei a reuşit să formeze o relaţie de comunicare, relaţionare, cooperare între părţile implicate depinde reuşita parteneriatului educaţional şcoală-familie-comunitate.

Şcoala şi familia sunt cei doi piloni de rezistenţă ai educaţiei, iar între aceştia şi comunitate, mediul extraşcolar şi extrafamilial, pendulează copilul, obiect şi subiect al educaţiei. Dacă aceste medii educaţionale se completează şi se susţin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea şcolară şi pe plan general în viaţa socială.

Şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică, elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor.

Motivul principal pentru crearea unor astfel de parteneriate este dorinţa de a ajuta elevii să aibă succes la şcoală şi, mai târziu, în viaţă. Atunci când părinţii, elevii şi ceilalţi membri ai comunităţii se consideră unii pe alţii parteneri în educaţie, se creează în jurul elevilor o comunitate de suport care începe să funcţioneze. Parteneriatele trebuie văzute ca o componentă esenţială în organizarea şcolii şi a clasei de elevi. Ele nu mai sunt considerate doar o simplă activitate cu caracter opţional sau o problemă de natura relaţiilor publice.

Astfel, elevii învaţă să gândească critic, complex, îşi dezvoltă gândirea multicauzală, experimentează abilităţi de rezolvare de probleme, de empatie, de toleranţă şi, nu în ultimul rând,

socializează, învăţând să fie mai apropiaţi, să lege noi prietenii, să-şi împărtăşească experienţe personale.

Experiențele elevilor participanți sunt pozitive, legăturile de prietenie dintre participanți sunt stabile și viabile astfel încât nu mai este nevoie de motivare suplimentară pentru participarea la alte programe asemănătoare, interne sau internaționale.

Iată câtva impresii ale elevilor care au participat la schimburile interşcolare:

- *„În acest an școlar am avut oportunitatea să intru în jocul unei astfel de provocări. Ceva mult mai „mare" decât activitățile cu care eram obișnuiți. Un proiect european! Când profesoara noastră de engleză ne-a spus despre ce este vorba, am rămas surprinși. Am confirmat că vrem să participăm fără ca măcar să stăm pe gânduri.*

Am descoperit multe lucruri noi despre țările participante în proiect: Spania, Bulgaria, Portugalia, Marea Britanie și Slovacia și am defășurat multe activități interesante.",B.R.

- *„Cred că a fost o experiență foarte bună deoarece ne-a scos de pe <cărarea noastră>, așa cum obișnuiește doamna profesoară să spună, adică să ne provoace la lucruri mai interesante decât ceea ce facem noi în mod obișnuit. Provocările sunt întotdeauna bune pentru minte pentru că o deschid și spre alte căi de gândire." , A. G..*

- *„Pentru mine acest proiect a fost o experiență foarte interesantă prin care am socializat cu elevii unei școli din Marea Britanie, Spania, Portugalia, Bulgaria și Slovacia. Prin activitățile din acest proiect mi-am dezvoltat capacitatea de a vorbi în limba engleză, creativitatea și cunoștințele pe care le aveam despre țara mea, dar și despre țările partenere .Am vizitat locuri în care nu am mai fost și mi-am făcut prieteni noi. Mi-ar plăcea să repet această experiență.", S.S.*

În concluzie, în societatea actuală este extrem de important rolul școlii în favorizarea relațiilor constructive, în crearea relațiilor pozitive între elevi și semenii lor, în promovarea comportamentului incluziv.

Bibliografie

1.Bătrînu, E.. Educaţia în familie. Bucureşti: Editura Politică, 1980.
2. Cucoş, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice. Ediţia a III-a revăzută şi adăugită. Iaşi: Editura Polirom, 2009.

186. IMPORTANȚA PREGĂTIRII MEDIULUI ȘCOLAR PENTRU COPILUL CU AUTISM

Rotariu Daniela
Școala Gimnazială ,,Principesa Elena Bibescu", Bârlad

Copiii cu TSA (tulburări din spectrul autist) sunt foarte diferiți în abilitățile, preferințele și caracteristicile dizabilității individuale ale fiecăruia. În abordarea acestora adulții ar trebui să se conducă de următorul citat: „Cu cât mai detaliat ne reușește să găsim explicații pentru comportamentul oamenilor și să înțelegem sensul acestuia, cu atât mai puțin ne pare deranjat comportamentul respectiv" (WinfriedPalmowski).

Luând în considerare această varietate enormă, comportamentul și intervenția educațională a fiecărui copil cu TSA prezintă atât pentru instituția de învățământ, cât și pentru însuși copilul cu autism, o adevărată provocare. Cunoștințele despre caracteristicile specifice ale copiilor cu TSA și ale cerințelor pe care le implică acestea în organizarea și dezvoltarea mediului educațional constituie un fundament important pe care se poate construi un comportament sensibil și înțelegător în raport cu copilul. Pe baza acestuia, prin asistență și oferte individuale, precum și dispunând de condiții adecvate, copiii pot fi integrați în viața de zi cu zi și în viața instituției de învățământ.Întregul corp profesoral trebuie să aibă dorința de a se informa cu privire la caracteristicile speciale ale copilului cu autism. Toți colegii, toată populația școlară se confruntă în cele din urmă, într-un fel sau altul, cu afilierea copilului cu autism la această instituție. Aceasta se poate întâmpla, de exemplu, la lecțiile obișnuite pentru colegii de clasă, la orele de înlocuire sau în pauză pentru colegii din altă clasă. Alți profesori subapreciază uneori sarcina importantă de a influența pozitiv copiii din clasele lor în ceea ce privește colegul cu autism din altă clasă.

Atât conducerea școlii, cât și corpul profesoral trebuie să fie pregătiți să acționeze flexibil în ceea ce privește domeniul organizatoric. Se poate întâmpla ca pentru copilul cu autism să fie aprobate niște reguli speciale. Pentru păstrarea climatului favorabil în școală, este bine ca colegii să înțeleagă și să accepte necesitatea acestor măsuri. Ei nu trebuie să categorisească aceste reglementări ca fiind „nedrepte".

Dacă este să ne gândim la factorii psihosociali favorabili, care vor contribui la reușita unui proces incluziv în școală, trebuie să luăm în considerare nu doar copilul cu autism, ci și școala ca pe un sistem întreg cu toate elementele din cadrul acestuia.

Este important de menționat că incluziunea, în general, nu este gândită de a fi „unidimensională". Acest lucru înseamnă că, pe lângă copiii cu cerințe educaționale speciale, trebuie să luăm în considerare profesorii implicați și colegii. La fel trebuie să se întâmple și în cazul copiilor cu TSA. Uneori, în mod special în cazul copiilor cu autism sever se pot întâmpla multe situații dificile. De aceea, am introdus în următorul capitol un excurs al provocărilor comportamentale ale copiilor cu autism și un răspuns adecvat al celorlalți actori implicați în proces. Cea mai mare îngrijorare pentru părinții copiilor cu autism în momentul integrării acestora în instituții de învățământ general, este neacceptarea copilului lor deosebit de către copiii tipici. Și această îngrijorare este alimentată de statistică, care arată că 40% din copiii cu autism sunt hărțuiți în școli (Montes, Haltermann, 2007).Această situație se poate ameliora prin implicarea adulților, dacă aceștia sunt cointeresați să creeze în școală o atmosferă de acceptare și toleranță. Adulții sunt acei care, lucrând asiduu, vor reuși să educe copiilor tipici toleranța și acceptarea față de toate categoriile de persoane cu dizabilități.Instruirea cu privire la autism se poate face într-o manieră generalizată, în care copiii învață despre concepte precum diferențe, diversitate, acceptare și sensibilitate, fără a face trimitere la un anumit copil. Însă același proces de educare poate fi, de asemenea, mai specific, în funcție de nevoile copilului sau ale familiei sale. Este important să comunicăm cu părinții/reprezentanții legali ai copilului cu autism înainte de a începe informarea pentru

sensibilizare. Profesorul sau psihologul școlii, care conduc discuția, ar trebui să stea de vorbă cu părinții/reprezentanții legali ai copilului cu autism, pentru a afla dacă aceștia sunt dispuși să facă publice informațiile despre copilul lor. Unele familii ar putea să fie de acord cu sensibilizarea generală și cu recunoașterea punctelor forte, dar și a dificultăților pe care copilul le întâmpină în clasă, însă în același timp să nu fie de acord cu dezvăluirea diagnosticului de autism. Alte familii sunt mai deschise în legătură cu diagnosticul copilului și sunt dispuse să participe activ la educarea și informarea pentru sensibilizare. Sunt deciziile personale ale fiecărei familii, pe care școala ar trebui să le respecte. Aceste decizii se pot schimba în timp, pe măsură ce se schimbă și nevoile copilului cu autism.

Este de asemenea important să ținem cont că unele familii s-ar putea să nu fi discutat încă, cu copilul lor, despre diagnostic. Unii copii s-ar putea să știe că au autism dar s-ar putea să nu își dorească să împărtășească acest lucru colegilor. Sunt deci decizii personale.

Alt aspect care trebuie discutat în prealabil este faptul dacă copilul cu autism va fi prezent la întâlnirile de informare. Unele familii doresc acest lucru, în timp ce altele preferă ca întâlnirile să aibă loc când copilul nu se află în clasă. Multe școli au considerat necesar ca un părinte, un îngrijitor sau un reprezentant al școlii (persoane care îl cunosc pe elev), să-l prezinte la începutul anului școlar sau cu ocazia unei situații în care acesta este inclus în colectiv. Dacă familia sau echipa consideră că este importantă protejarea intimității unui copil, se poate ca numele copilului să nu fie nici măcar menționat și să aibă loc doar o sesiune de sensibilizare și acceptare generală. Din respect pentru copil, o prezentare mai specifică poate fi de asemenea făcută când acesta nu se află în încăpere. Este important să prezentăm copilul ca fiind o persoană cu abilități unice, dar și cu puncte comune cu alți copii (și el are o familie, frați/surori, animale de casă, mâncăruri preferate, jocuri video, filme preferate etc.). În același timp, împărtășim și unele din dificultățile și diferențele pe care ecopii le-ar putea observa și de care ar trebui să fie conștienți – cum ar fi nevoile senzoriale.

Copii cu autism, la fel ca și copii tipici, au doar de profitat de pe urma unei comunicări eficiente între profesori și părinți. Pentru a asigura un mediu prietenos în interiorul clasei, nediscriminatoriu – pot fi întreprinse un șir de activități ce au menirea de informare, sensibilizare și consolidare. Înainte de a planifica aceste activități, este primordial de a organiza o ședință cu părinții copilului cu TSA. Este important să obțineți de la părinte acordul, dar și cât mai multă informație, iar în cazul în care este posibil și din partea copilului cu TSA.

Bibliografie:

1. Manes Sabina. 83 de jocuri. Psihologie pentru animarea grupurilor. Iași: Polirom, 2008..
2. Heidi Gerard Kaduson., Charles E. Schaefer, 101 tehnici favorite ale terapiei prin joc, Bucureşti 2013,

187. EDUCAŢIA PĂRINŢILOR PRIN METODA "EDUCAŢI AŞA!"

Prof. Înv. Primar Sabo Elena Lidia
Școala Gimnazială Centrală Câmpina

Societatea actuală face eforturi să reconsidere familia ca instituţie umană şi să-i acorde rolul principal în rezolvarea problemelor sale. Dezvoltarea ştiinţelor socio-umane demonstrează că experienţele primilor ani din viaţa copiilor sunt hotărâtoare pentru devenirea personalităţii lor. De foarte multe ori părinţii nu sunt în stare să-şi rezolve propriile probleme cu copiii lor. Folosesc autoritatea excesivă, violenţa, nu comunică de ajuns cu copiii lor sau sunt indiferenţi şi nu observă când copiii au probleme.

Educaţia familiei şi a părinţilor are în vedere acele acţiuni îndreptate spre exersarea funcţiei educative şi spre dezvoltarea unor practici eficiente de comunicare şi de interacţionare în familie. Ca subsistem al educaţiei permanente, ea răspunde unor nevoi specifice, concrete şi oferă modalităţi alternative şi condiţii de autoeducaţie.

Ceea ce putem face noi, educatorii, este promovarea unei educaţii pentru părinţi prin care să-i pregătim pentru îndeplinirea cu competenţă a rolului de educatori ai propriilor copii, "înarmându-i cu cunoştinţe teoretice şi practice privind procesul de creştere şi educare a acestora şi formându-le temeinice convingeri despre necesitatea unei susţinute munci educative în familie…" (Dicţionar de pedagogie, 1979, pag.143)

Căutând informaţii privind programul de educaţie pentru părinţi "Educaţi Aşa!" am aflat că acesta îşi are originile în Canada, unde a fost aplicat pentru prima dată în taberele de refugiaţi prin anii 70. În ultimii 20 de ani, Carolyn Webster-Stratton şi colegii ei de la Universitatea din Washington au cercetat problemele comportamentale ale copiilor între 3 şi 8 ani şi au dezvoltat pe lângă numeroasele concluzii ştiinţifice, programe de training dedicate rezolvării acestora care s-au dovedit a avea un foarte mare succes. Echipa de cercetători menţionată afirmă că majoritatea persoanelor, care au tulburări de comportament la vârsta adultă, au avut parte de agresivitate în perioada preşcolară şi şcolară; de aceea, se impune ca intervenţia să fie cât mai timpurie asupra problemelor comportamentale. Munca echipei d-nei Carolyn W. Stratton a fost puternic influenţată de teoriile lui Gerald R. Patterson privind agresivitatea copiilor.

Modelul social al învăţării definit de Patterson (1982, 1986) accentuează importanţa familiei şi a pedagogilor în procesul de socializare, în special când este vorba despre copii. Nivelul la care trebuie intervenit pentru a influenţa comportamentul copiilor este cel al părinţilor şi al pedagogilor. Dacă părinţii şi educatorii pot învăţa să abordeze comportamentele neadecvate ale copiilor prin modele pozitive şi strategii adecvate de disciplină, copiii pot dezvolta competenţe sociale şi se va reduce comportamentul agresiv acasă şi la şcoală.

Programul "The incredible years" (Educaţi Aşa!) este un cunoscut program pe plan internaţional. El a fost selectat ca fiind un "model" pentru programele de întărire a familiei de către Centrul pentru Prevenirea Abuzurilor (CSAP), ca un program "exemplu" de către centrul de Prevenire al Delincvenţei Juvenile (OJJDP) din SUA.

Problemele care apar în familie se repetă în mare măsură în grădiniţă, în şcoală, iar apoi în societate. De aici apare necesitatea intervenţiei cât mai timpurii, iar subiecţii cursurilor cu părinţii sunt în primul rând mamele şi taţii copiilor de 3-8 ani.

Educaţia părinţilor ca activitate organizată şi sistematică poate fi abordată pe mai multe căi. Prima dintre acestea poate fi schimbarea mentalităţii părinţilor cu privire la nivelul de dezvoltare al copilului. Acesta este o persoană cu caracteristici speciale, în concordanţă cu gradul de dezvoltare, copilul are drepturi care trebuie recunoscute de către societate şi respectate de către toţi adulţii, în special de către părinţi, copilul are o personalitate distinctă individualizată care diferă de la individ la individ. A doua este aceea că părinţii sau adulţii care joacă rolul părinţilor au influenţa cea mai mare

asupra modelării psihicului copilului, fie că sunt conştienţi, fie că nu. Se impune o informare a părinţilor asupra: cunoaşterii şi acceptării propriului copil, abordării pozitive a trăsăturilor personalităţii copilului, înţelegerii comportamentului copilului, necesităţii unui proces de auto-educaţie şi educaţie permanentă.

Principiu de bază al metodei sunt responsabilitatea pe care o au părinţii pentru dezvoltarea timpurie a copilului; este necesară o implicare directă a părinţilor, de aceea se impune stabilirea unor relaţii pozitive în interiorul familiei; este posibilă revenirea unor probleme şi disfuncţii în educarea copilului. Metoda presupune organizarea sistematică, consecutivă şi unitară a unor lecţii cu părinţii, fiecare lecţie abordând o temă de mare interes în educaţia copilului în familie.

În cursul pentru părinţi "Educaţi aşa!" sunt discutate diferite subiecte şi sunt exersate diverse abilităţi care au fiecare un scop foarte concret.

Între temele şi abilităţile acestui curs se numără "Acordarea atenţiei". Părinţii sunt făcuţi să înţeleagă că dacă acordă atenţie comportamentului pozitiv acesta se va repeta, că pot acorda atenţie într-o manieră pozitivă sau negativă, că pot să acorde atenţie pozitivă în special dacă vor să stimuleze comportamentul pozitiv al copilului.

Altă metodă este "Aprecierea". Părinţii pot fi convinşi că laudele îi pot stimula pe copii să se comporte mai des într-un anume fel dorit, că îşi pot lăuda copilul pentru faptele bune pe care le face, fiindcă atmosfera din casă este mult mai plăcută, oferă copilului o imagine pozitivă faţă de sine însuşi. Ei învaţă cum să formuleze o apreciere pozitivă şi că trebuie să îi explice copilului de ce a fost lăudat.

Prin metoda "Stabilirea limitelor", părinţii pot fi ajutaţi să înţeleagă că în orice situaţie există diverse modalităţi de a stabili limite pentru comportamentul copilului şi că părinţii sunt aceia care vor alege care este cea mai potrivită modalitate, că în orice caz există alte modalităţi decât pedepsele şi abuzul fizic şi că aproape toate celelalte modalităţi sunt mai indicate decât pedeapsa fizică. Ei învaţă care manieră are efect faţă de un anumit comportament nedorit. Stabilirea limitelor este de o mare importanţă, să fie cât mai clari şi consecvenţi şi totodată atenţi la limbajul folosit şi formularea acestuia.

Este de dorit a se face diferenţa dintre "respingerea unui copil" şi respingerea unui comportament inadmisibil al unui copil. Părinţii învaţă cum să fixeze limite, cum pot să reacţioneze atunci când copiii nu ascultă.

"A spune NU şi a interzice" este o altă metodă prin care părinţii învaţă să fixeze limite între un comportament acceptabil şi unul inacceptabil, învaţă cum să formuleze cât mai clar o interdicţie, să rămână consecvenţi şi fermi în hotărârea luată.

"Ignorarea" reprezintă o metodă care-i face să înţeleagă care comportamente ale copiilor lor pot fi sau nu ignorate şi ce efect are ignorarea asupra comportamentului copilului şi să înveţe cum să ignore comportamentul nedorit al copilului.

"Izolarea" şi "Pedepsirea" conduc la înţelegerea situaţiilor în care trebuie izolat copilul, la cunoaşterea " regulilor jocului" nu mai mult de 5 minute, să nu mai discute despre incident, să-l considere terminat odată cu terminarea pedepsei, la înţelegerea faptului că pedeapsa trebuie să fie pe măsura faptei, să nu exagereze, să nu înspăimânte copilul. Părinţii să ştie că există multe posibilităţi de pedepsire şi să excludă pedeapsa corporală, agresivitatea.

Acest curs se desfăşoară într-un cadru restrâns de 8-10 persoane. Fiecare membru al grupului are dreptul să-şi spună verbal opinia, să fie ascultat. Nu se dau "reţete", se dezbate fiecare problemă în parte, se caută împreună soluţii prin comunicare verbală, iar părintele îşi alege singur ceea ce consideră că i se potriveşte copilului său. Fiecare copil este unic, nu putem generaliza un aspect sau altul.

Copilul testează iubirea părinţilor prin comportamentul său, astfel, aceştia, de multe ori, sunt dezorientaţi şi exasperaţi şi vor interpreta unele comportamente ca lipsă de respect. Când un copil se poartă urât înseamnă că nu a fost satisfăcută o nevoie. Deseori el verifică autoritatea părintelui prin diferite comportamente.

Soluţia ideală pentru toate comportamentele care constituie o problemă este disciplinarea. Aceasta îl ajută pe copil să se maturizeze şi încurajează încrederea în sine. Disciplina îl ajută pe copil

să-şi redirecţioneze impulsurile inacceptabile, astfel încât comportamentul să fie adecvat şi acceptat de societate. Disciplinarea făcută aşa cum trebuie contribuie la dezvoltarea imaginii pe care copilul o are despre sine, îi întăreşte credinţa că este o fiinţă capabilă şi de valoare, duce la formarea unui caracter sănătos.

Părinţii reprezintă primii factori de asigurare a respectării drepturilor copilului, deoarece copilul petrece cea mai mare parte a timpului acasă, iar părinţii sau adulţii care îndeplinesc rolul părinţilor au influenţa cea mai mare asupra modelării psihicului şi personalităţii copilului, indiferent că aceştia sunt conştienţi sau nu.

Dacă părinţii participă la diferite activităţi cu scop educativ, vor avea o atitudine constructivă în educarea copilului, vor şti să soluţioneze prin comunicare situaţiile de "criză" din viaţa copilului minor, vor elimina agresivitatea verbală şi fizică, îşi vor însuşi unele deprinderi şi abilităţi în ceea ce priveşte educarea copilului, acest lucru ducând la schimbarea modului de educare a copilului în familie şi în şcoală.

Bibliografie:

1. Cristea Sorin, Dicţionar de termeni pedagogici, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979, pag.143.
2. Ionescu Mihaela, Negreanu Elisabeta, Bunescu Gheorghe, Educația în familie, Editura Cartea Universitară, București, 2006, pag.93.
3. Zig Ziglar, Putem crește copii buni într-o lume negativă, Editura Curtea Veche, București, 2000, pag. 67.

188. METODE DE INTERVENȚIE ÎN ÎNVĂȚAREA MATEMATICII

Prof. Înv. Primar, Sascău Iuliana
Școala Gimnazială Cleja
Școala Gimnazială Somușca – Structură Jud. Bacău

La fel cum unii elevi au dificultăți de învățare a limbajului, ei pot avea dificultăți de învățare a matematicii. Aceste dificultăți provin deseori din aplicarea greșită a metodelor pedagogice, din incapacitatea profesorului de a evalua gradul de înțelegere a elevului pentru o anumită sarcină, bazându-se pe rezolvări mecanice, în detrimentul celor logice, pe necunoașterea terminologiei matematice, etc.

Următoarele elemente constituie obstacole pentru elevii cu dificultăți de învățare a matematicii:

- noțiuni fundamentale, cum ar fi aproape-departe, mic-mare, sus-jos, primul-ultimul și noțiuni despre mărimi dimensionale, de formă său de timp;
- scrierea cifrelor 3,5,7,9 și a simbolurilor operațiilor matematicii;
- cunoașterea simbolurilor numerice și a semnelor ce reprezintă operațiile matematice, mai mare, mai mic;
- ordonarea numerelor pentru efectuarea unei operații și etapele rezolvării unei probleme;
- noțiuni ca: mai mult, mai puțin, cât, ce lungime, ce grosime, ce distanță.

Elevii care nu stăpânesc aceste noțiuni nu vor ști ce operație să aplice într-o problemă, nu vor avea o reprezentare mentală a ideilor și a relațiilor matematice corecte și vor refuza să învețe matematica.

Unele cuvinte au mai multe semnificații, cât, rest iar altele pot fi sursă de confuzie- sumă, deîmpărțit.

Unii elevi sunt capabili să efectueze operațiile matematice, dar nu ajung la rezultatul corect deoarece nu pot înțelege enunțurile. Printre dificultățile observate la elevii cu dificultățile de învățare a matematicii sunt:

- la adunările numerelor de două cifre, în loc să adune întâi unitățile și apoi zecile, adună mai întâi zecile și apoi unitățile sau adună toate cifrele în același timp;
- încep să efectueze adunările și scăderile din partea stângă, nu din dreapta;
- la scădere, ei efectuează scăderea cifrei mai mici din cea mai mare, indiferent de poziția acestora;
- ei nu își dau seama prea bine de rolul cifrei 0 într-un calcul;
- la adunările de numere de două și trei cifre, nu știu ce să facă dacă suma a două cifre depășește zece;
- într-o problemă, nu știu ce operație să folosească în calcul.

Aceste dificultăți pot fi depistate urmărind următoarele aspecte: erorile comise de elev, motivele pentru care apar, modul de rezolvare.

În majoritatea cazurilor, dificultățile se pot depăși reluând învățarea unui concept de bază pe care nu l-a înțeles, depistând mai întâi motivele pentru care nu a putut să o facă.

Metodele de reînvățare trebuie să facă apel la activități libere, jocuri, activități în grup, etc. La început, nu se vor folosi decât obiecte (cuburi, bile, nasturi, bastonașe, cărți de joc, plastilină). Elevii trebuie stimulați să vorbească în timp ce lucrează. Se pot pune la dispoziție elevilor cartonașe cu adunări și cu tabla înmulțirii.

Ca regulă generală, elevii pot fi atenți cam 10 minute după care apar dificultăți de concentrare. De aceea lecția trebuie împărțită în mai multe perioade. O perioada de 20 minute poate fi împărțită astfel: 5 minute calcul, 5 minute se prezinta o nouă operație, 10 minute se rezolvă o problemă.

Activitățile mult senzoriale sunt eficiente pentru învățarea matematicii.

De exemplu, pentru învaţă să numere, elevii pot scrie pe un cartonaş cifra 1. Apoi o vor modela din plastilina, pronunţând şi numele ei. Repetă experienţa şi cu cifra 2.

Un alt exerciţiu se efectuează scriind pe o foaie de hârtie patru operaţii matematice, cu un creion gros. Se pune o altă foaie deasupra, elevul urmărind cu un creion obişnuit conturul operaţiilor, spunând cu glas tare cifrele şi calculul. Repetă această operaţie de câteva ori, după care o va scrie liber pe o altă foaie.

În lecţia următoare elevul va scrie şi numi repede cele patru operaţii, fără să i se lase timp să gândească. Poziţia cifrelor devine o problemă la adunări, scăderi, înmulţiri şi împărţiri, dacă elevul nu înţeles semnificaţia acesteia. Deseori, el înţelege greu semnificaţia lui „zece" şi raportul său cu unităţile. Aceste noţiuni se învaţă cu ajutorul bastonaşelor.

Iată câteva sugestii:

- se aşază pe masă o riglă gradată şi se explică elevilor la ce serveşte;
- elevii cu dificultăţi în aşezarea cifrelor pentru calculul pe coloane vor folosi caiete cu pătrăţele;
- problemele li se vor prezenta sub formă grafică sau cu ajutorul obiectelor;
- solicitarea copiilor să împartă diverse obiecte (foi, caiete) celorlalţi elevi, ajutându-i astfel să descopere adunarea sau scăderea („câte au mai rămas?");
- elevii care fac inversări de cifre (vor scrie, de exemplu 9+5=41, în loc de 9+5=14) trebuie să calculeze cu voce tare;
- elevii trebuie să înveţe că semnul „plus" reprezintă adunarea;
- vor trebui să pronunţe 6+7 ca 6 adunat cu 7;
- la prezentarea adunării, se vor explica mai întâi adunările cu ele însele (2+2, 3+3, 4+4,5+5);
- adunarea cu 9, care este cea mai dificilă, poate fi explicată astfel: adunaţi 10 şi scădeţi 1. De exemplu, pentru a aduna 9 cu 8, se va proceda astfel: 10+8=18; 18-1=17, deci 9+8=17;
- simbolurile „>" şi „<" sunt greu de deosebit;
- se poate sublinia faptul că deschiderea semnului este întotdeauna către numărul mai mare;

Iată câteva explicaţii pentru diverse noţiuni: când se adună se pun împreună, când se scade, se separă; înmulţirea este o adunare repetată.

Elevul bun la lectură, dar cu dificultăţi la matematică, poate învaţă împreună cu un elev bun la matematica, dar slab la lectură.

Când greşesc, trebuie să aflăm cauza care a determinat greşeala, pentru a şti ce trebuie corectat. Verificarea muncii elevilor trebuie efectuată continuu, pentru a cunoaşte genul de dificultate pe care le întâmpină.

Întotdeauna se explică elevilor modul cel mai simplu de efectuare a operaţiilor, evitând prezentarea unor metode ce i-ar putea încurca mai mult. Copiii care au o problemă specifică bat pasul pe loc. Vorbim, desigur, de copii cu o inteligenţă normală, care nu au întârzieri în dezvoltare şi nici probleme senzoriale (ex: de vedere, de auz). Iată care sunt semnele care îţi pot indica existenţa unei dificultăţi specifice de învăţare a Matematicii:

- îi e greu să răspundă la întrebările de genul "care număr este mai mare, 7 sau 9?";
- are dificultăţi în a estima corect câte elemente sunt într-o grămăjoară (ex: dacă sunt până în 10 sau mai multe de 10);
- nu înţelege că într-un grup este acelaşi număr de elemente, indiferent de unde începi să le numeri. Prin urmare, nu îşi dă seama nici ca 3+2 este acelaşi lucru cu 2+3, si socoteşte de fiecare data de la capăt;
- are dificultăţi de a numără din 2 în 2 sau din 3 în 3 pentru că nu îşi poate reprezenta mental axa numerelor. Prin urmare, stă pe gânduri atunci când e întrebat "14 este înaintea lui 17 sau după?";
- socoteşte încă pe degete, deşi a terminat clasa I. Nu poate face în minte socoteli, şi în special scăderi;
- nu memorează operaţiile simple, si le face de fiecare dată de la capăt, ca şi cum le vede prima dată;

▪ înțelege cu greutate că atunci când întâlnește următoarele cuvinte într-o problemă trebuie să facă aceeași operație matematică: adună, adaugă, mai mult, în plus, mai mare cu, suma etc.

▪ similar, si pentru scădere: scade, mai puțin, în minus, fără, diferența, mai mic, etc.

▪ rezolvă mai greu problemele matematice exprimate verbal, având dificultăți în a transpune vorbele în operațiile matematice echivalente;

▪ îi e greu să înțeleagă ce are de făcut ca să afle de câte bomboane are nevoie dacă fiecare copil dintr-un grup vrea câte două;

▪ în general, are dificultăți de a rezolva probleme care impun identificarea unei strategii și mai mulți pași pentru rezolvare;

▪ confundă cifrele, spre exemplu aude "9" și scrie "6". Aceasta se întâmpla si atunci când copilul are o dificultate de a asocia corect sunetul cu semnul grafic corespunzător, și poate fi semnul și al unei dislexii (tulburarea scris-cititului), prin urmare copilul poate avea probleme și de citit;

In mod frecvent, copiii cu discalculie (tulburarea de calcul matematic), dar și cei cu ADHD au dificultăți de procesare vizuală, spațială și coordonare ochi-mână care duc la astfel de greșeli. Mai pot fi probleme specifice de vedere (nu neapărat de acuitate și claritate a vederii, cât mai ales optometrice, de coordonare a globilor oculari), și de aceea se impune o evaluare de specialitate.

Bibliografie

1. Vrăsmaș, E., Dificultăți de învățare, Editura Integral, București, 2007.
2. Vrăsmaș, E., Școala și educația pentru toți, Editura Miniped, București, 2007
3. ***, *Curriculum Național.Ghidurile metodologice pentru aplicarea programei școlare dinaria curriculară Matematică și Științe pentru gimnaziu și liceu*, Editura Aramis, București, 2014.
4. ***, *Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de matematică*, SNE București, 2014.
5. ***, *Manualele de matematică – clasa I, a II-a, a III-a și a IV-a*

189. INIŢIATIVE ÎN PARTENERIATUL FAMILIE – ŞCOALĂ

Prof. înv. prim. Saşec Rodica Daniela
Colegiul Naţional ,, Mircea Eliade,, Reşiţa

Şcoala şi familia sunt cei doi poli de rezistenţă ai educaţiei tinerilor. Familia este prima şcoală a copilului. Ea este cea care răspunde de trebuinţele elementare ale copilului şi de protecţia acestuia, exercitând o influenţă atât de adâncă, încât urmele ei rămân, uneori, întipărite pentru toată viaţa în profilul moral – spiritual al acestuia.

Familia ocupa un loc aparte în sistemul instituţional al educaţiei. Acţiunea ei pe întreaga perioadă a dezvoltării include şi toate laturile formării personalităţii. Ea reprezintă unul dintre mediile de socializare şi educare din cele mai complete, datorită posibilităţilor pe care le are, de a-l introduce pe tânăr în cele mai variabile situaţii şi de a acţiona asupra lui prin cele mai complexe şi fireşti mijloace.

Familia oferă primele informaţii despre lumea care-l înconjoară, primele norme şi reguli de conduită, dar şi climatul socioafectiv necesar trebuinţelor şidorinţelor sale.

"Pecetea pe care părinţii o lasă asupra structurii şi profilului spiritual – moral al personalităţii propriilor copii se menţine toată viaţa". (M. Golu)

Influenţele educative pe care familia le exercită asupra tinerilor se pot manifesta fie direct – prin acţiuni mai mult sau mai puţin dirijate, fie indirect – prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum şi prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinţi – pe care tinerii le preiau prin imitaţie şi învăţare – precum şi climatul socioafectiv în care se exercită influenţele educaţionale constituie primul model social cu o influenţa hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepţiei lor despre viata, a modului de comportare şi relaţionare în raport cu diferite norme şi valori sociale. Este recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puţin conştientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalităţii, precum şi rezultatele şcolare ale tinerilor, comportamentul lor sociomoral.

Factorul decisiv în succesul şcolar îl reprezintă raportarea corectă a realităţii în existenţa activităţii comune familie – şcoală. Sunt necesare sisteme complexe de dezvoltare a responsabilităţilor individuale şi colective, în concordanta deplină cu preocupările, interesele, deprinderile şi aptitudinile fiecărui adolescent.

Reglementarea ştiinţifică a unor norme educative impune colaborarea sistematică şi permanentă a celor doi factori de instruire, familie – şcoală, şi presupune unitatea influenţelor educative şi continuitatea muncii de formare a tânărului.

Procesul de colaborare cu părinţii asigură atingerea scopului educaţional. Pornind de la necesitatea cunoaşterii sociopsihopedagogică a adolescentului, şcoală impune colaborarea cu familia sub diferite aspecte. Urmărind aspectele comune, speciale şi diferenţiate pe care viaţa de elev o prezintă, părinţii pot completa, sprijini şi dezvolta personalitatea viitorului adult cu o singură condiţie – colaborarea cu şcoala.

S-au cam pierdut formele de comunicare între cei doi factori decisivi pentru formarea tinerilor. Au supravieţuit şedinţele cu părinţii organizate sistematic. În principiu, părinţii elevilor cu rezultate şcolare bune şi foarte bune sunt prezenţi. Dar unde sunt ceilalţi? Problemele sociale nu motivează absenţa lor, pentru că scoală are acelaşi rol educativ. Odată cu intrarea în şcoală problemele muncii de educaţie devin mai complexe şi odată cu ele şi rolul familiei, şcoala constituind pentru tânăr un mediu căruia trebuie să i se adapteze şi care va influenţa enorm dezvoltarea sa. O serie de sarcini educaţionale sunt preluate în mod special de şcoală (cele privind instrucţia), dar familia rămâne implicata chiar şi în realizarea acestora. Fără participarea părinţilor efortul educativ organizat prin instituţiile şcolare poate fi frânt, deviat sau deformat.

Aşa cum arata şi H. H. Stern "orice sistem de educaţie, oricât ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se loveşte de opoziţia sau indiferenţa partea părinţilor.

Poziţia unor părinţi care consideră ca odată cu intrarea copiilor în scoală rolul lor s-a încheiat, sau poziţia unor cadre didactice conform căreia şcoală poate totul fără a apela la sprijinul

părinţilor sunt greşite. Numai o colaborare perfectă între cei doi factori este de natură să determine o eficienţă maximă a muncii educative. Desigur, în acest proces de colaborare, rolul conducător îl are şcoală. Ea poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere şi de acţiune.

Familia, oricâte merite şi preocupări valoroase ar avea în legătura cu educaţia tinerilor, nu va obţine rezultate pozitive decât în condiţiile în care acţionează împreună cu şcoala.

Procesul de colaborare se impune – amândoi factorii acţionează asupra aceloraşi persoane, urmăresc realizarea aceluiaşi obiectiv (evident cu mijloace specifice) şi deci, orice neconcordanţă, orice divergenţă, pot determina deficienţe în procesul dezvoltării tinerei generaţii.

Colaborarea şcolii cu familia se realizează în diferite forme:

comitetele cetăţeneşti de părinţi – sunt forme organizate de colaborare între şcoală şi familie ducând la perfecţionarea procesului de instruire şi educare a elevilor; vizitele la domiciliul elevilor; consultaţii individuale;

corespondenţa cu familia.

Vizitele la domiciliul elevului oferă posibilitatea de cunoaştere concretă a condiţiilor specifice din fiecare familie şi pe această bază se pot lua, de comun acord, măsurile ce se impun ca fiind cele mai adecvate în vederea asigurării unui progres continuu în dezvoltarea copilului. Vizitele sunt din timp planificate şi planificarea se referă la toţi elevii clasei nu doar la cei ce prezintă vreo problema. (S-au cam abandonat aceste vizite şi de ce să nu recunoaştem, se fac la elevii care solicită bursă socială).

Formele colective de colaborare – adunări cu părinţii, consultaţii colective, lectorate pentru părinţi – pot îmbrăca structuri diferite şi pot avea conţinut variat. Astfel, adunările cu părinţii (organizate periodic) pot fi destinate fie unui bilanţ al activităţii elevilor (subliniindu-se contribuţia familiei, eventualele deficienţe – cu tact – şi măsurile ce se impun a fi adoptate), fie dezbaterii unor teme psiho – pedagogice în vederea informării părinţilor cu aspectele teoretice necesare activităţii lor practice (de pildă probleme ca: organizarea regimului de viata al elevilor în familie, orientarea şcolara şi profesională, alegerea şi dezvoltarea lecturii etc., toate în funcţie de specificul vârstei).

Lectoratele cu părinţii includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate (pe şcoală), asigurând comunicarea unui sistem de informaţii, metodologii de lucru, forme de activitate, posibil de folosit în familie.

Lipsa de colaborare duce spre un eşec şi, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim tot, pentru care visăm tot ce este mai bun .

Implicarea familiei în activitatea şcolară a copiilor se desfăşoară pe doua coordonate:

a) relaţie părinte – copil: controlul frecvenţei, al rezultatelor şcolare, al temelor, ajutor în îndeplinirea sarcinilor, suport moral şi material;

b) relaţia familie – şcoală, contactul direct cu profesorul sub forma:

- o reuniune de informare a părinţilor cu privire la documentele privind reforma curriculară;
- consultarea părinţilor la stabilirea disciplinei (lor) opţionale, alcătuirea schemelor orare ale clasei şi programului şcolar al elevilor;
- activarea asociativă a părinţilor prin Comitetul de părinţi pentru sprijinirea şcolii în activitatea de cuprindere la cursuri a tuturor elevilor, la îmbunătăţirea frecvenţei acestora, în organizarea şi desfăşurarea activităţilor extracurriculare;
- lecţii deschise pentru părinţi, ateliere de lucru practice, vizite, excursii, serbări aniversare; reuniuni comune cu elevii şi părinţii.

Bibliografie:

1. Balan, D.Petrovai, S.Tinca, E. Raduly, „Ghid pentru părinţi”,Editura CCD,Cluj,2000
2. Canfield Jack, „Supă de pui pentru suflet de copil”- Ed. Amaltea, Bucureşti,2000
3. Faber Adele, Mazlish Elaine, „Comunicarea eficientă cu copiii – acasă şi la şcoală”, Ed. Curtea veche, Bucureşti, 2002
4. ***- „Educaţie pentru democraţie prin joc”, micro-proiect în cadrul programului PHARE PENTRU DEMOCRAŢIE, 1996-1997

190. FORMAREA COMPORTAMENTULUI CIVIC LA CICLUL PRIMAR

Sima Roxana Mihaela-Colegiul Tehnic ,,Ion Holban'' Iaşi

O direcţie importantă în formarea comportamentului civic o reprezintă activitatea de cunoaştere a elevilor şi abilitarea acestora în cunoaşterea de sine şi cunoaşterea celorlalţi. Din experienţa noastră didactică şi din literatura de specialitate am ajuns la concluzia că cele mai eficace metode de cunoaştere sunt acelea bazate pe observaţii, pe analiza produselor activităţii, pe convorbiri directe, jocuri, chestionare şi teste, exerciţii de imaginaţie.

Acestea pot fi experimentate şi aplicate în mai multe lecţii, la diferite discipline de învăţământ, dar cu precădere în lecţiile de educaţie civică. Pot fi aduse aici, în discuţie, următoarele modalităţi de cunoaştere interpersonală şi intrapersonală: testul „Eu sunt…", „Harta inimii", „Testul familiei", „Testul arborelui", „Testul omuleţului", „Emblema personală", „Fereastra", jocul „Ce pot spune despre mine?". În exerciţiul-joc „Reporterul clasei", un elev, ţinând în mână un microfon, trece prin dreptul fiecărui coleg, adresându-i un set de întrebări: „Cine eşti tu?", „Unde te-ai născut?", „Unde locuieşti?" etc.

Astfel, elevul află că fiecare om are o identitate, că suntem diferiţi, dar egali, că toleranţa, respectul şi acceptarea sunt valori indispensabile integrării sociale şi echilibrului interior.

Pentru aprofundarea ideilor de diversitate şi a nevoii de diversitate se pot realiza chestionare şi exerciţii de imaginaţie: „Eu şi viitorul", „Ce va fi mâine…", „Ce-ar fi dacă…", „Imaginează-ţi o lume în care toţi oamenii ar fi la fel. Ce s-ar întâmpla?", Imaginează-ţi o lume cu toţi copiii la fel sau numai cu construcţii. Ce s-ar întâmpla?".

„Linia vieţii" – este un joc în care fiecare copil întinde o coardă reprezentând viaţa sa. Pe această coardă vor fi prinse desene, istorisiri, fotografii etc. care ilustrează evenimentele importante din existenţa proprie, putându-se anticipa şi asupra viitorului.

„Afişajul autoportretelor"- pe o coală mare de hârtie, copilul va trasa silueta proprie şi va indica pe o etichetă ataşată mai târziu: numele, caracteristicile personale, preferinţele,, abilităţile. Portretele vor fi expuse în clasă pentru a permite copiilor să se cunoască mai bine pe ei înşişi şi între ei.

„Obiectul fermecat"- un obiect, „fermecat", trece de la un copil la altul. Fiecare copil, când primeşte obiectul, îşi exprimă o dorinţă, o bucurie, un gând.

„Cercul de conversaţie"- copiii, dispuşi în cerc, răspund, continuând şi completând enunţuri de genul: „Ceea ce prefer eu este…….. Mi-ar plăcea să fiu…… Jocul meu preferat este…… Sunt fericit când……. Aş vrea să fiu mai……. Într-o zi sper……." Copiilor li se acordă acelaşi timp pentru a da răspunsul potrivit, precum şi libertatea de a nu răspunde, dacă nu doresc acest lucru, „sărind" peste cei care nu vor să-şi exprime opţiunea. Răspunsurile pot fi consemnate în albumul „Cine sunt eu?"

Pentru a se contura în clasa de elevi un climat psiho-afectiv bazat pe încredere şi o bună cunoaştere interpersonală şi intrapersonală, elevii îşi pot realiza o fişă de identitate proprie, care îi ajută să-şi construiască repere afective şi sociale, astfel situându-se în mediul înconjurător, în clasă, în şcoală, în cartierul său, în societate.

Fiecare învăţător, în orele de educaţie civică şi nu numai, pentru reuşita formării unui comportament adecvat, apelează la modalităţile amintite anterior, mediate de exerciţiul comunicării. Indispensabilă este preocuparea învăţătorului pentru o bună cooperare cu şcolarii, pentru manifestarea afecţiunii, a apropierii, pentru ca elevii să-l perceapă ca pe o persoană căreia pot să-şi deschidă sufletul. Este important să existe o bună relaţionare atât pe verticală, învăţător-elev, cât şi pe orizontală, elev-elev. De altfel, fiecare elev are dreptul să-şi exprime opiniile, să găsească soluţii, să critice atunci când momentul o cere.

Problematizarea unor situaţii comportamentale, studiile de caz, dezbaterile, dialogurile viabile în legătură cu afectarea integrităţii fizice sau morale a copiilor îl ajută pe elev să-şi exprime opiniile, să

ia atitudine, să motiveze comportamente, să-şi formeze spiritul critic. În toate aceste situaţii se impun nişte reguli:

- A tăcea, a vorbi când trebuie;
- Dacă eşti ascultat, ascultă şi tu pe alţii;
- Nu-ţi exprima niciodată părerile în sentinţe categorice şi definitive;
- Nu acapara discuţia;
- Politeţea este condiţia oricărei conversaţii.

Arsenalul de strategii didactice care concură la cultivarea unei conduite civice, adecvate şcolarului din ciclul primar vizează atât activităţile curriculare cât şi cele extracurriculare.

În primul caz, pot fi valorificate valenţele educative ale conţinuturilor curriculare prin: jocuri de rol („Oameni, plante, animale", cu ajutorul măştilor, „La bibliotecă", „În autobuz", „Cu prietenii", „De vorbă cu rechizitele"), dramatizări („La cireşe" de I. Creangă, „Puiul", de I. Al. Brătescu-Voineşti, „Stupul lor" de T. Arghezi), exerciţii de simulare a unor cazuri concrete, dezbaterea unor cazuri reale (elevi care aleargă pe hol, care agresează colegii, nonconformiştii etc.), ateliere de creaţie profilate pe elaborarea unor compuneri cu conţinut civic, exerciţii de comentare/ valorificare a conţinutului unei ştiri, concursuri, identificarea unor situaţii conflictuale în viaţa reală şi propuneri de soluţii în grup, ilustrări de astfel de situaţii în creaţii literare şi plastice.

Având un caracter practic-aplicativ, aceste forme de activitate pot fi extinse şi la nivelul celorlalte discipline de învăţământ, ori de câte ori avem ocazia să modelăm comportamentul civic al elevilor.

Bibliografie:

Cucoş, C., *Pedagogie,* Editura Polirom, Iaşi, 2002.

Gherguţ, A., *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale.Strategii de educaţie integrată* Editura Polirom, laşi, 2001.

Stan, L., *Pedagogia preşcolarității și școlarității mici*, Editura Polirom, Iaşi, 2014.

Zlate, M., *Psihologia socială a grupurilor şcolare,* Editura Politică, Bucureşti, 1972.

191. EDUCAȚIA NUTRIȚIONALĂ LA ȘCOLARII MICI

Prof. înv. primar Sitaru Clara Mariana
Şcoala Gimnazială „Sfântul Iacob”, Câmpulung-Argeş

Prin structură, obiective şi conţinut, educaţia trebuie să răspundă necontenit exigenţelor cerute de de evoluţia realităţii naţionale şi internaţionale. Semnificaţiile şi eficienţa actului educativ sunt date de disponibilităţile educaţiei de adaptare şi autoreglare faţă de sfidările tot mai numeroase ale spaţiului social.

După cum apreciază specialiştii, **„noile educaţii"** - educaţia ecologică, educaţia pentru pace, cooperare si nonviolenţă, educaţia pentru democraţie, educaţia interculturală, educaţia pentru comunicare şi mass-media, educaţia pentru schimbare si dezvoltare, educaţia nutriţională, educaţia economică si casnică modernă, educaţia pentru timpul liber - reprezintă cel mai pertinent şi mai util răspuns al sistemelor educative la imperativele generate de problematica lumii contemporane. Ele corespund unor trebuinţe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate.

După Sorin Cristea “noile educaţii” nu ar trebui consemnate ca noi dimensiuni ale educaţiei. Ele propun noi conţinuturi, adaptabile la nivelul fiecărei dimensiuni a educaţiei, în funcţie de particularităţile acestora, dar şi de ciclurile vieţii şi de condiţiile sociale specific fiecărui sistem educaţional.

Ca modalităţi practice de introducere a “noilor educaţii”, pot menţiona următoarele variante:

- prin introducerea de noi discipline centrate pe un anumit tip de educaţie (dificultatea constă însă în supraîncărcarea programelor de învăţământ);
- prin crearea de module specific în cadrul disciplinelor tradiţionale, modulele având un character interdisciplinar;
- prin infuziunea cu mesaje ce ţin de noile conţinututri în disciplinele” “clasice”.

Educaţia nutriţională îşi propune să-l informeze şi să-l formeze pe elev în legătură cu valoarea nutriţiei, a selectării şi dozării raţionale a hranei, a pregătirii adecvate a acesteia, a identificării alimentelor autentice, a îngrijirii propriului organism printr-un regim alimentar echilibrat şi adecvat.

Noua orientare va îmbina perspectiva teoretică cu cea practică, ştiinţa cu arta. Hrănirea este o necesitate biologică, dar şi un cadru de socializare şi culturalizare. Obiectivele educaţiei nutriţionale vizează formarea unei culturi culinare, cultivarea unor practici culinare sănătoase, apărarea specificităţii în materie de artă culinară, estetizarea existenţei private prin propensarea gusturilor culinare veritabile, cultivarea respectului faţă de alte obiceiuri sau practici culinare, experimentarea unor noi conduite în această direcţie.

În ciclul primar conţinuturile educaţiei nutriţionale pot fi studiate în cadrul disciplinei opţionale “Educaţie pentru sănătate” , în cadrul orelor de matematică şi explorarea mediului sau în activităţi cu caracter integrat.

Bazele acestei educaţii se pot clădi începând chiar din clasa pregătitoare. Mi-am propus formarea unor deprinderi sănătoase , răspunzând întrebărilor:

- Ce mâncăm?
- Când mâncăm?
- Cum mâncăm?

Voi prezenta câteva din activităţile de învăţare desfăşurate în acest sens cu elevii mei:

- prezentarea de imagini, planşe cu efecte nocive provocate de consumul unor alimente;
- activitate practică – “Piramida alimentelor”- stabilirea grupelor de alimente ce trebuie consumate pentru a creşte sănătoşi;
- exerciţii de învăţare a unor reguli de alimentaţie corectă şi de păstrare a alimentelor –“Decalogul igienei” ;
- citirea unor lecturi educative; formulare de întrebări şi răspunsuri ;
- discuţii pe baza unor reclame pentru produse alimentare cunoscute;
- exerciţii de memorizare :

“ Eşti elev şi bine-ar fi	“Cu creion am desenat
Să alegi cât mai atent	Alimentul preferat
Ce mănânci tu zi de zi	Şi-am făcut reclama lui
Ca să creşti inteligent. ”	Cum în lume alta nu-i. ”

- exerciţii practice de citire a termenului de valabilitate a produselor alimentare – vizită la punctul alimentar din incinta şcolii;
- jocuri de rol: “*La piaţă* ”, “*Mofturosul* ” ;
- activitate practică de degustare a unor fructe şi legume; recunoaştere după gust;
- exerciţiu-joc : “ Sunt un aliment. Eu mă prezint, recunoaşte-mă!”
  Pe rând, elevii vor prezenta cât mai multe însuşiri ale unui aliment, calităţi după care acesta să poată fi recunoscut de ceilalţi.
- activitate pe echipe – realizarea unui meniu sănătos pentru mic dejun, prânz şi cină;
- activitate practică – „Salata de fructe uriaşă”; „Salata de legume”, „Sucul natural din fructe”
- concurs “Sandviciul meu e cel mai sănătos!”
- Da sau nu?
  - ✓ Iau masa la orice oră.
  - ✓ Mestec repede şi înghit grăbit alimentele.
  - ✓ Consum legume şi fructe numai dacă le-am spălat bine.
  - ✓ Beau apă numai la sfârşitul meselor.
  - ✓ Obişnuiesc să consum diverse alimente între mese.
  - ✓ Produsele alimentare se păstrează la rece.
  - ✓ Consum dulciuri înainte de masă.
  - ✓ Prefer sucurile naturale.
  - ✓ Cele mai bune prăjituri sunt cele făcute de mama sau bunica.
- fişe de lucru: Alege varianta corectă!
- expoziţie de desene . “Mănânc sănătos!” , “Cupa sănătăţii ” ;
- lucrări colective “Palatul fructelor”- “Palatul dulciurilor”
- dialog cu un medic;
- sfatul bucătarului pentru gustarea de pauza mare;
- dezbatere pe echipe: “Pro sau contra dulciurilor”
- portofoliu pe grupe: “Alimente recomandate- Alimente nerecomandate”

Pentru realizarea acestor activităţi am îmbinat activităţile frontale cu cele pe grupe, în perechi şi individuale; am folosit material didactic concret şi divers: imagini, jetoane, planşe didactice, prezentări ppt, lecturi, fişe de lucru, cartone colorate, culori, fructe şi legume, alimente. Elevii au participat cu interes la aceste activităţi, şi-au însuşit uşor noile cunoştinţe şi au început să selecteze cu mai multă atenţie alimentele consumate. De Ziua Alimentaţiei (16 octombrie) am organizat o activitate comună cu părinţii pentru a identifica principalele grupe de alimente.

Conţinuturile educaţiei nutriţionale pot fi combinate cu cele ale educaţiei morale prin stabilirea a unui cod de reguli ce trebuie respectate în timpul mesei şi reguli de igienă a alimentelor.

Educaţia nutriţională este esenţială pentru fiecare dintre noi, pentru formarea unui stil de viaţă sănătos. Ea ocupă un loc important în rândul “noilor educaţii”.Contextul social şi cel global comportă numeroase modificări, structurale şi funcţionale, astfel că lista “ noilor educaţii” poate să se modifice, fie prin dispariţia unora, fie prin impunerea unor noi cerinţe şi conţinuturi.

Bibliografie:

1. Alexandru, Maria, *Micul campion - Teste de cultură generală, clasa I,* Editura Carminis, Piteşti, 2008
2. Cucoş, Constantin, *Pedagogie,* Editura Polirom, Iaşi, 2002,p.54-57
3. Dumitru, Ileana, Păunescu, Emilia, *Educaţie pentru sănătate*, Editura Carminis, Piteşti, 2007

192. METODE ŞI TEHNICI DE ÎNVĂŢARE ACTIV-PARTICIPATIVE

Prof. înv. primar, Sîrghe Claudia
Şcoala Gimnazială nr.1, sat Parpaniţa

Pe măsură ce lumea evoluează, umanitatea are nevoie de o educaţie stabilă, de o educaţiebazată pe inovaţie, o educaţie pentru viitor. Cadrele didactice trebuie să se pregătească adecvatpentru activităţile didactice desfăşurate, să caute, să îmbine, să clasifice modurile cele mai utile careduc la eficentizarea învăţării. Toate activităţile necesită o pregătire adecvată, însă activităţileeducative în care sunt implicaţi elevii trebuie deprinse în aşa fel încât să îi capteze pe aceştia, să ledezvolte o atracţie faţă de învăţătură.

Metodele activ-participative prezintă o serie de valenţe formative însă cele mai importantese referă la dezvoltarea gândirii critice, dezvoltarea creativităţii şi imaginaţiei şi activizarea elevilorîn cadrul activităţilor. Nu trebuie înţeles greşit faptul că doar aceste metode pot ajuta la dezvoltareaelevilor, la formarea unor deprinderi practice de lucru, ci faptul că ele sunt părţi importante încadrului acestui demers.

A. Dezvoltarea gândirii critice

Gândirea critică se referă la modul în care o persoană (individ) percepe o anumităinformaţie, o anumită situaţie şi o supune unei anumite analize. Adică nu acceptă reguli şi normedoar pentru a fi de acord cu cele afirmate. Pentru aceasta are nevoie mai întâi de o analiză propriemai profundă, de studiere a informaţie (problemei) din toate punctele de vedere. De obiceipersoanele care au o gândire critică sunt percepute ca fiind uşor nesigure, contradictorii,moralizatoare din punctul de vedere al faptului că ele preferă să analizeze eventualele eşecuricarear putea apărea, înainte de a se avânta într-o situaţie.

În ceea ce îi priveşte pe elevi, gândirea critică se referă la preluarea unor informaţii în formaprimară (informaţia de la cadrul didactic), prelucrarea acesteia sub aspectul examinării, alscepticismului şi reconceptualizarea informaţiilor din prisma propriei persoane. Dezvoltarea uneigândiri critice este un proces îndelungat care nu îl include doar pe elev ci şi pe cadrul didactic, însăelevul este cel care decide dacă dă dovadă de voinţă şi implicare.

Conform opiniei lui Steel J. dezvoltarea gândirii critice necesită respectarea unui ansamblude cerinţe în activitatea didactică:

- alocarea timpului necesar experienţelor de gândire critică;
- încurajarea elevilor în a specula în planul ideilor;
- acceptarea diversităţii de idei şi păreri;
- promovarea implicării active a elevilor în procesul de învăţare;
- exprimarea încrederii în capacitatea fiecărui elev de a gândi critic;
- aprecierea gândirii critice.

Elevii care îşi formează o gândire critică sunt greu de manipulat, dezvoltând o mai maresiguranţă de sine. Ei sunt capabili să facă faţă opinilor celor din jur, aducând argumente pro saucontra fără a recurge la fapte discriminatorii sau abuzive.

Dezvoltarea gândirii critice în învăţământ este necesară deoarece:

- asigură dezvoltarea independenţei elevilor;
- crează o relaţie de respect între propria opinie şi opinile celorlalţi, ducândindirect larespectarea unor drepturi fundamentale în rândul elevilor;
- contribuie la formarea unor raţionamente logice, atât de necesare lumii moderneîn care trăim;
- dezvoltă formarea unor priceperi şi deprinderi necesare şi fundamentale în cadrultuturor activităţilor.

B. Dezvoltarea creativităţii

Conform opinilor lui Bontaş şi Nicola, creativitatea este o proprietate a personalităţii, care constă în crearea a ceva nou, original, bazându-se pe suporturile dobândite anterior, fiind influenţată de o serie de factori subiectivi şi obiectivi. G. Allport defineşte creativitatea ca fiind o dispoziţie pe care o posedă toţi copiii. Manifestarea creativităţii este strâns legată de personalitatea fiecăruia, îmbinând o serie de trăsături psihice precum originalitate, sensibilitate, gândire liberă, ingeniozitate, etc.

Creativitatea este cea care delimitează elevii între ei, deoarece fiecare elev este creativ în felul său, fiind condiţionat sau impulsionat de diferiţi factori. Se spune că elevii care dau dovadă de creativitate sunt percepuţi ca fiind persoane mai deschise, guvernate de simţul umorului, sociabile şi prezintă trăsături mai puternice de personalitate. Principala componentă a creativităţii este imaginaţia, deoarece, pentru a putea fi creativ trebuie să dai dovadă de o imaginaţie bogată.

Creativitatea elevilor poate fi dezvoltată cu uşurinţă în cadrul activitaţii didactice dacă se respectă următoarele cerinţe:

- elevii trebuie lăsaţi să se manifeste liber, să apeleze la curiozitate, să exploreze cât mai multe subiecte, fără restrângeri exagerate;
- elevii trebuie să îşi dezvolte o gândire multilaterală, astfel încât să fie capabili să identifice soluţii în diverse contexte, să acumuleze cunoştinţe şi experinţe noi;
- elevii trebuie să îşi formeze o atitudine pozitivă faţă de sine, să fie încrezători în forţele proprii;
- cadrul didactic trebuie să îi ajute pe elevi să depăşească teama de eşec, să îi motiveze în realizarea unor progrese proprii;
- cadrul didactic trebuie să implice elevii în rezolvarea problemelor utilizând modalităţi creative;
- elevii trebuie să aibă timp suficent pentru a-şi manifesta creativitatea, fie în cadrul şcolii, fie în timpul liber;
- cadrul didactic trebuie să aprecieze creativitatea elevului, pentru a-l impulsiona în dezvoltarea acesteia, încurajând procesul şi nu doar scopul activităţii.

Pedagogul român I. C. Petrescu afirma: „Creator e oricine în meseria sau ocupaţia sa, dacă nu se multumeşte să săvârşească în chip mecanic ceea ce a apucat din moşi-strămoşi, ci caută şi el să adauge locului unde şade, lucrării ce făureşte, ceva din personalitatea sa”.

C. Activizarea elevilor în cadrul activităţilor

Învăţământul modern pune accentul din ce în ce mai mult pentru activizarea elevilor, pe ideea învăţării centrată pe elev, în care elevul este principalul factor al dezvoltării sale.

Activizarea se referă la transformarea elevului dintr-un subiect pasiv al învăţării, într-un subiect activ, implicat în desfăşurarea activităţii didactice. Cadrul didactic trebuie să pună elevul în faţa unor situaţii concrete, care să îl implice în procesul de învăţare. Elevul trebuie să dobândescă astfel statutul de cercetător, Activizarea presupune o serie de procese şi activităţi de instruire şi autoinstruire, care îi implică direct pe elevi, prin stimularea interesului şi curiozităţii acestora cu scopul participării conştiente la activitate. Conceptul de activizare a fost dezbătut încă din timpurile stravechi, de la Platon şi Aristotel până la Comenius (1592-1670) şi Piaget (1896- 1980), care afirmau că principala sursă de cunoaştere a elevului este propria sa activizare.

Conform Opiniei lui Bruner, activizarea elevilor include o serie de obiective instructiv educative precum:

- dezvoltarea motivaţiei intrinseci pentru învăţătură;
- adaptarea cunoştinţelor în funcţie de particularităţile de vârstă ale elevilor, de nivelul lor de pregătire, de interesele acestora;
- respectarea principiilor didactice, adică să se facă trecerea de la simplu la complex, de la concret la abstract, în vederea facilitării învăţării şi descoperirii;
- formarea unor capacităţi şi deprinderi de descoperire şi explorare a necunoscutului;
- crearea şi păstrarea unor situaţii de incertitudine, care să stârnească activizarea elevilor.

Procesul de activizare este înţeles ca o acţiune de educare şi instruire, de dezvoltare a personalităţii elevului prin stimulare şi dirijare metodică a activităţii, trezirea interesului pentru cunoaştere şi acţiune, exercitarea simţurilor, a inteligenţei şi a celorlalte funcţii psihice prin activitate proprie, cultivarea atitudinii de cercetare, a capacităţii de dobândire a cunoştinţelor prin descoperire proprie, formarea capacităţii de orientare autonomă în problemele ridicate de practică, prin participare la organizarea, conducerea şi efectuarea muncii în şcoală şi a activităţilor extraşcolare.de participant, organizator, activizând conştient în cadrul predării-învăţării.

Bibiografie:

Bratu, Gabriela.*Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar*. Editura Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2004

Creţu, Daniela. *Dezvoltarea motivaţiei învăţării*. Editura Psihomedia, Sibiu, 2003

Dulamă, Maria- Eliza. *Modele, strategii şi tehnici activizante*. Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002

Dumitru, Ion. *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*. Editura de Vest, Timişoara, 2000

Popescu, Gabriela.*Psihologia creativităţii*. Ediţia a III-a. Editura Fundaţiei României de Mâine, Bucureşti, 2007

193. STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL

Prof. Stan Dorina
Prof. Paven Gabriela Elena
Școala Gimnazială Darova Jud. Timiș

Educaţia incluzivă este o mişcare mondială bazată pe drepturile umane de bază. Conform principiilor drepturilor omului, fiecare copil, indiferent de apartenenţa sa sau de nivelul de dezvoltare a capacităţilor sale, are dreptul la o educaţie de bună calitate, care să conducă în cea mai mare măsură la dezvoltarea capacităţilor sale cognitive şi de integrare socială. Diferenţierea şcolară pe baza apartenenţei la o anumita categorie socială sau a nivelului de dezvoltare individuală este nedreaptă şi nu justifică excluderea din şcoala de masă. Al doilea argument care susţine necesitatea mişcării integraţioniste este acela că şcoala de masă este cea care asigură mediul, precum şi nivelul de calitate cel mai propice învăţământului şi însuşirii aptitudinilor sociale şi cognitive. Pentru a uşura copiilor cu dificultăţi de asimilare, integrarea în şcolile de masă, este necesar ca în aceste şcoli să se asigure o atmosferă mai primitoare şi de acceptare.

Din categoria copiilor cu C.E.S (cerinţe educative speciale) fac parte atât copiii cu deficienţe propriu zise, cât şi copiii fără deficienţe, dar care prezintă manifestări stabile de inadaptare la exigenţele şcolii. Din această categorie fac parte:

- copiii cu deficienţe senzoriale şi fizice (tulburări vizuale, tulburări de auz, dizabilităţi mintale,paralizia cerebrală);
- copiii cu deficienţe mintale, comportamentale (tulburări de conduită, hiperactivitate cu deficit de atenţie - ADHD, tulburări de opoziţie şi rezistenţă);
- copiii cu tulburări afective, emoţionale (anxietatea, depresia, mutism selectiv, atacul de panică, tulburări de stres posttraumatic, tulburări de alimentaţie: anorexia nervoasă, bulimia nervoasă,supra-alimentarea);-copiii cu handicap asociat;
- copiii cu dificultăţi de cunoaştere şi învăţare (dificultăţi de învăţare, sindromul Down, dislexia, discalculia, dispraxia);
- copiii cu deficienţe de comunicare şi interacţiune (tulburări din spectrul autistic, sindromul Asperger,întârzieriîndezvoltarealimbajului).

Copiii cu C.E.S. pot prin joc să-şi exprime propriile capacităţi. Astfel copilul capătă prin joc informaţii despre lumea în care trăieşte, intră în contact cu oamenii şi cu obiectele din mediul înconjurător şi învaţă să se orienteze în spaţiu şi timp.

Datorită faptului că se desfăşoară mai ales în grup, jocul asigură socializarea. Jocurile sociale sunt necesare pentru persoanele cu handicap, întrucât le oferă şansa de a juca cu alţi copii, orice joc având nevoie de minim două persoane pentru a se desfăşura. Jocurile trebuie însă să fie adaptate în funcţie d edeficienţa copilului.

Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie, iar la cei cu ADHD jocurile trebuie să fie cât mai variate.Şcoala este de asemenea un mediu important de socializare.

Formele de integrare a copiilor cu C.E.S. pot fi următoarele: clase diferenţiate, integrate în structurile şcolii obişnuite, grupuri de câte doi-trei copii deficienţi incluşi în clasele obişnuite, integrarea individuală a acestor copii în aceleaşi clase obişnuite. În şcoală, copilul cu tulburări de comportament aparţine de obicei grupului de elevi slabi sau indisciplinaţi, el încălcând deseori regulamentul şcolar. Din asemenea motive, copilul cu tulburări de comportament se simte respins de către mediul şcolar (educatori, colegi). Ca urmare, acest tip de şcolar intră în relaţii cu alte persoane marginalizate, intră în grupuri subculturale şi trăieşte în cadrul acestora tot ceea ce nu-i oferă societatea.

Datorită comportamentului lor discordant în raport cu normele şi valorile comunităţii sociale, persoanele cu tulburări de comportament sunt, de regulă, respinse de către societate. Aceste

persoane sunt puse în situaţia de a renunţa la ajutorul societăţii cu instituţiile sale, trăind în familii problemă,care nu se preocupă de bunăstarea copilului.

Copiii cu C.E.S. au nevoie de un curriculum planificat diferenţiat, de programe de terapie lingvistică, de tratament logopedic specializat, de programe specifice de predare-învăţare şi evaluare specializate, adaptate abilităţilor lor de citire, scriere, calcul, de programe terapeutice pentru tulburări motorii. De asemenea vor beneficia de consiliere şcolară şi vocaţională personală şi a familiei.

Stilul de predare trebuie să fie cât mai apropiat de stilul de învăţare pentru ca un volum mai mare de informaţii să fie acumulat în aceeaşi perioadă de timp. Acest lucru este posibil dacă este cunoscut stilul de învăţare al copilului, dacă este făcută o evaluare eficientă care ne permite să ştim cum învaţă copilul, dar şi ce si cum este necesar să fie învăţat. Unii elevi au nevoie de o terapie a tulburărilor de vorbire şi de limbaj şi de psihoterapie individuală şi de grup pentru sprijinirea integrării pe plan social.De asemenea, copiii au nevoie de ajutor suplimentar din partea profesorilor şi colegilor, fiind nevoie să primească în activitatea şcolară conţinuturi şi sarcini simplificate.

Copiii cu tulburări vizuale, tulburări de auz, cu dizabilităţi fizice, necesită programe şi modalităţi de predare adaptate cerinţelor lor educative, programe de terapie, rampe de acces pentru deplasare, asistenţă medicală specializată, asistenţă psihoterapeutică.

Copiii ce prezintă tulburări emoţionale trebuie să fie din timp identificaţi astfel încât consultarea psihologului, a medicului neuropsihiatru şi terapia să fie făcute cât mai precoce, cu implicarea tuturor factorilor educaţionali (familie, cadre didactice). Consilierul şcolar este şi el de un real ajutor, el oferind consilierea elevului şi a familiei.

Strategii şi intervenţii utile din partea cadrului didactic:

-Crearea unui climat afectiv-pozitiv;

-Stimularea încrederii în sine şi a motivaţiei pentru învăţare;

-Încurajarea sprijinului şi cooperării din partea colegilor, formarea unei atitudini pozitive a colegilor;

-Încurajarea independenţei, creşterea autonomiei personale;

-Încurajarea eforturilor;

-Sprijin, încurajare şi apreciere pozitivă în realizarea sarcinilor şcolare, fără a crea dependenţă;

-Folosirea frecventă a sistemului de recompense, laude, încurajări, întărirea pozitivă, astfel încât să fie încurajat şi evidenţiat cel mai mic progres;

-Crearea unui climat afectiv, confortabil;

-Centrarea învăţării pe activitatea practică;

-Sarcini împărţite în etape mai mici, realizabile;-Folosirea învăţării afective;

-Adaptarea metodelor şi mijloacelor de învăţare, evaluare,etc.

Abordarea incluzivă susţine că şcolile au responsabilitatea de a-i ajuta pe elevi să depăşească barierele din calea învăţării şi că cei mai buni profesori sunt aceia care au abilităţile necesare pentru a-i ajuta pe elevi să reuşească acest lucru. Pentru aceasta şcoala trebuie să dispună de strategii funcţionale pentru a aborda măsuri practice care să faciliteze îndepărtarea barierelor cu care se confruntă elevii în calea participării lor la educaţie. Putem stabili de asemenea relaţii de colaborare cu autorităţile locale, părinţii şi reprezentanţii comunităţii.

Într-o abordare incluzivă toţi copiii trebuie consideraţi la fel de importanţi, fiecăruia să îi fie valorificate calităţile, pornind de la premisa că fiecare elev este capabil să realizeze ceva bun. Aceşti copii nu sunt speciali în sine. Ei au nevoie doar de o abordare personalizată în ceea ce priveşte demersurile pe care le întreprindem în educaţia lor.

Datorită unui nivel mai redus al cerinţelor, de cinci ori mai mulţi copii cu nivel socio-economic redus faţă de cei cu nivel socio-economic crescut sunt înscrişi în şcolile ajutătoare speciale, în loc de şcolile generale. Astfel se creează un cerc vicios : performanţe şcolare slabe - loc de muncă cu salarizare scăzută - perspective sociale slabe - nivel de viaţă scăzut - tensiuni în viaţa personală. Si totul se repetă în generaţia următoare. Tuturor acestor copii le-ar asigura posibilităţi mai bune şcoala generală unde un sistem educaţional mai atent, le-ar putea schimba soarta în bine. Dar pentru ca aceşti copii dezavantajaţi să aibă loc în şcolile generale, trebuie să se producă

schimbări majore atât la nivelul atitudinii corpului profesoral, cât şi al sistemului educaţional, respectiv a metodelor de stimulare a dezvoltării şi al psihodiagnozei.

O caracteristica speciala a acestor copii "în pericol de excludere" o constituie faptul că posibilităţile lor nu sunt în concordanţă cu nivelul obişnuit al aşteptărilor faţă de copii. Ei nu se adaptează cu uşurinţă si nu pot obţine succese în cadrul sistemului educaţional tradiţional. (Nu reuşesc la examenele de capacitate sau bacalaureat, nu reuşesc să obţină diplome). În spatele acestor probleme, stă desigur şi nivelul lor ineficient de funcţionare a proceselor cognitive, agravat de faptul că nici în cadrul familiei şi nici în şcoală, ei nu beneficiază de o stimulare cognitivă corespunzătoare. Deficitul cognitiv apărut în urma educaţiei necorespunzătoare este totuşi reversibil şi poate fi compensat chiar şi în cazul unor tulburări organice, cu condiţia ca potenţialul copilului să fie activat în mod corespunzător. Toate aceste corecturi se pot realiza în cadrul şcolii de masă şi al familiei,cu ajutorul programelor de dezvoltare cognitivă.

Recunoscând faptul că orice proces de readaptare a unei persoane cu cerinţe educative speciale ar trebui să ţină cont de măsurile care favorizează autonomia sa personală şi asigură independenţa sa economică şi integrarea sa socială, cea mai completă posibil, trebuie incluse şi dezvoltate programe de readaptare, măsuri individuale şi colective care să favorizeze independenţa personală, care să-i permită să ducă o viaţă cât mai normală şi completă posibil, ceea ce include dreptul de a fi diferit. O readaptare totală presupune un ansamblu de măsuri fundamentale şi complementare, dispoziţii, servicii de facilitare care ar putea garanta accesibilitatea la confortul fizic şi psihologic. Adaptarea mobilierului exterior şi urbanismul, accesul în clădiri, la amenajări şi instalaţii sportive, transportul şi comunicaţiile, activităţile culturale, timpul liber şi vacanţele trebuie să constituie tot atâţia factori care contribuie la realizarea obiectivelor readaptării.

Copilul cu deficienţe se adaptează greu la relaţiile interpersonale, de aceea părinţii trebuie să joace rolul de mediator între copil şi persoanele străine. Uneori părinţii pot dramatiza excesiv reacţiile inadecvate venite din partea unei persoane străine, identificând o falsă rea intenţie într-un gest oricât de neutru. Pe de altă parte, unii părinţi refuză să ţină cont de dificultăţile sociale determinate de deficienţă. În acest fel, ei îi împiedică pe copii să înţeleagă şi să accepte toate aspectele legate de propria deficienţă. Datorită acestui rol suplimentar de mediator, reacţiile părinţilor în faţa unui copil cu deficienţă capătă o importanţă majoră. Părinţii reacţionează prin supraprotecţie, acceptare, negare sau respingere.

Jocurile sociale sunt esenţiale pentru copiii cu deficienţe, întrucât le oferă şansa de a se juca cu alţi copii. În aceste jocuri sunt necesare minim două persoane care se joacă şi comentează situaţiile de joc (loto, domino, table, cuburi, cărţi de joc etc.). În perioada de preşcolar se desfăşoară mai ales în grup, asigurându-se astfel socializarea. Din acest motiv, copiii cu deficienţe trebuie să fie înscrişi la grădiniţă, alături de copiii sănătoşi. Copiii sunt curioşi, dar practici, astfel că ei vor accepta uşor un copil cu deficienţă fizică, care se deplasează în scaun cu rotile sau în cârje. Ei sunt suficient de simpli şi deschişi pentru a accepta uşor un coleg cu probleme de sănătate. Perioada de preşcolar este cea mai indicată pentru începerea socializării copiilor cu deficienţe. La această vârstă, socializarea se realizează uşor prin intermediul jucăriilor şi al echipamentelor de joc. Totuşi, trebuie să fim atenţi la unele probleme deosebite. Unii copii cu deficienţe au avut experienţa neplăcută a spitalizării şi a separării de părinţi. De aceea, pot apărea reacţii intense, mai ales în primele zile de grădiniţă. În alte cazuri, copilul are probleme legate de utilizarea toaletei şi de deplasare. În aceste situaţii, este de preferat să se solicite prezenţa mamei până la acomodarea copilului în colectivitate şi acomodarea personalului cu problemele copilului. Jocurile trebuie să fie adaptate în funcţie de deficienţa copilului. Copiii cu tulburări de comportament trebuie să fie permanent sub observaţie.

Predispoziţia biologică nu este o sentinţă, iar mediul social este o şansă. Sentinţa produsă de societate este mai periculoasă pentru un copil în dezvoltare decât predispoziţia biologică. Pornind de aici, trebuie să înţelegem faptul că trăim într-o lume a diversităţii umane, că şcoala nu se poate eschiva de la rolul de promotor al progresului uman şi că doar ea poate facilita schimbarea, întrevăzută ca posibilă, a mentalităţii şi atitudinii faţă de cerinţele educative ale tuturor copiilor.

Şcoala va reuşi să răspundă cerinţelor speciale de educaţie ale copiilor aflaţi în dificultate şi nevoilor de educaţie ale familiilor acestora doar prin eforturile ei interne şi cu sprijinul tuturor.

BIBLIOGRAFIE:

Radu, Gh., *Psihopedagogia dezvoltării şcolarilor cu handicap*, Bucureşti, Editura Didactică și Pedagogică. (1999),.

Radu, I., *, Învăţământul diferenţiat* , Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, (1978).

Tiberiu, M., *Psihologia şi psihopatologia dezvoltării copilului mic,* Timişoara, Editura Augusta, (1999).

Weihs,T J, *Copilul cu nevoi speciale*, Ed Triade, Cluj Napoca,(1998).

Verza F, *Introducerea în psihopedagogia specială şi asistenţa socială*", Bucureşti, Editura Fundaţiei Humanitas, (2002).

194. Punct de vedere

Prof.înv.primar,Stan Iulia Mihaela
Școala Gimnazială Iancului,
Sector 2, București

Educația este în opinia mea cea mai performantă unealtă de cizelare a individului uman. Grație educației putem șlefui caracterul, intelectul, putem instiga voința și stârni interesul. Idealul este ce-I drept, o noțiune abstractă uneori, chiar și pentru cei mari, pentru adulți. Este cumplit de greu să-I vorbești unui puști din ciclul primar despre ideal când totul, la nivelul său trebuie concretizat pentru a fi înțeles. Vorbind despre inițiative didactice, aș avea câteva proiecții despre cum am putea îmbunătăți în perspectivă învățământul românesc. Acest subiect este în atenția tuturor. Se discută permanent despre evoluția sau involuția învățământului. Sunt în asentimentul colegilor care studiind istoria pedagogiei au ajuns la concluzia că la nivel teoretic și relativ practic, educația incluzivă a reușit să ridice standardele învățământului primar contemporan. "Ruptura"se produce dincolo de ciclul primar, însă, și de acolo se pierd încet investițiile noastre din cauze multiple.

Părinții sunt extrem de interesați de ceea ce se întâmplă cu copiii în primii ani de școală, după care interesul scade. Am mai spus acest lucru și îl reafirm observând că nu s-a schimbat încă nimic din acest punct de vedere. Încă de la integrarea în colectivitate, la grădiniță, se informează despre dascăli, despre calitățile care îi recomandă a le fi îndrumători propriilor copii. Decid cine va fi "alesul" și parcurg împreună drumul cunoașterii.

Intră în discuție diferența calității umane care generează atitudini diferite și reacții pe măsură: sunt părinții care au încredere absolută în metodele aplicate de învățător și îl susțin în totalitate pe acesta formând o echipă imbatabilă; urmează categoria părinților indecișI, care trăiesc sentimentul că nu au luat hotărârea potrivită și au câte ceva de comentat, îngreunând demersul educativ, transferând copilul de la un învățător la altul sau de la o școală la alta , apoi categoria părinților care nu acceptă judecățile de valoare ale cadrului didactic, fiind dominați de nemulțumiri, frustrări, hrănind superficialitatea și insatisfacția copilului. "Calitatea şi eficienţa sunt doi piloni importanţi ai reformelor educaţionale din toată lumea, care trebuie avute în vedere la construirea sistemelor naţionale de management şi de asigurare a calităţii şi în învăţământul românesc." ("Educația de calitate-inovație și diversificare", numărul din 26 februarie 2018, Silviu-Marinel Tuță) Calitatea învățământului este contestată. De ce? Poate pentru că astăzi învățătorul în plus de îndatoririle sale se confruntă cu situații neprevăzute, neașteptate? Nici nu începe bine clasa pregătitoare, că trebuie să țină piept părinților și bunicilor, să îndrepte ceea ce au stricat aceștia din prea multă iubire în primii cinci, șase ani de viață. Copiii nu au deprinderea de a asculta, de a sta locului, mai mult de câteva minute. Nu știu lucruri elementare cum ar fi: legarea șireturilor la ghete sau adidași; îmbrăcatul și dezbrăcatul, așezarea ordonată a hăinuțelor, mestecatul cu gurița închisă. Vorbesc în cor fără a-I respecta pe ceilalți. Sunt adesea lipsiți de empatie, egocentriști.
Părinții au pretenții foarte mari și exercită o mare presiune asupra educatorilor. Majoritatea școlilor va rezolva această problemă dotând clasele cu camere de supraveghere astfel încât cei suspicioși să poată urmări în timp util ce activități se desfășoară în clasă și cum anume se comportă profesorii cu elevii.

Cred că cele care ar putea schimba ceva la nivel național, ar fi televiziunile. Știu că ratingul crește când sunt prezentate emisiuni de scandal. Dar le putem înlocui cu emisiuni în care să ilustrăm povești de succes ale copiilor din diferite școli și regiuni ale țării. Televiziunea Română ne oferă un astfel de exemplu. Putem viziona interviuri, filme documentare magnifice cu modele reale, demne de urmat, la ore de maximă audiență, unele în reluare sâmbăta sau duminica. Oferim această soluție alternativă, dar, câți copii mai au răbdarea de a urmări un documentar la televizor? Atracția spre

gadgeturi este greu de învins iar părinții copiilor preferă să se relaxeze în timpul liber cu totul altfel decât în fața televizorului.

Parcă dispare magia- legătura cu rădăcinile noastre istorice, culturale, cu tradițiile și obiceiurile din bătrâni. Educația suferă la un nivel basic. Preluăm ceea ce ne place, adoptăm cu ușurință tradiții și evenimente culturale specifice altor țări în detrimentul celor naționale.Uităm cine suntem.

Învățătorilor le revine această misiune dificilă de a le prezenta copiilor prezentul, de a-I ancora în solemnitatea trecutului istoric și de a le deschide ochii asupra viitorului.

Arta dascălului constă în provocarea de a lucra cu copii problematici și a-I aduce la nivelul în care își doresc să învețe, să urmeze studii superioare și să devină conștienți că pot schimba societatea începând cu ei înșiși. Nicolae Slavici spunea că : "Menirea firească a şcolii nu e să dea învăţătură, ci să deştepte cultivând destoinicirile intelectuale în inima copilului, trebuinţa de a învăţa toată viaţă". Consider că școala are menirea de a da și învățătură , și "destoiniciri".

La nivelul școlii pot fi create prin asociațiile de părinți modalități de recompensare și încurajare a copiilor care se străduiesc și obțin performanțe.

" Îmbunătăţirea managementului resurselor umane în învătământ printr-o planificare strategică şi oferirea de stimulente pentru performanţă poate contribui semnificativ la îmbunătăţirea rezultatelor în educaţie. Sunt necesare eforturi suplimentare ale tuturor actorilor implicaţi în proces pentru a spori calitatea, accesibilitatea, relevanţa, eficienţa, echitatea educaţiei. Calitatea educaţiei poate fi privită ca un ansamblu de caracteristici ale unui program de studiu şi ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite aşteptările beneficiarilor, precum şi standardele de calitate. Beneficiarii şi clienţii educaţiei de calitate (elevii, părinţii, societatea) ar fi de dorit să fie consultaţi permanent în ceea ce priveşte satisfacţia lor faţă de serviciile educaţionale de care beneficiază." ("Educația de calitate-inovație și diversificare", numărul din 26 februarie 2018, Silviu-Marinel Tuță)

Cred în egală măsură că trebuie respectate regulile stabilite în prealabil de fiecare școală. Ar fi de dorit ca fiecare instituție să aducă ceva nou, programe menite a le diferenția de celelalte, în care disciplina și corectitudinea să fie primordiale. De actualitate este îngrijorarea provocată de folosirea telefoanelor mobile în alte scopuri decât cele de informare. Acestea sunt utile, chiar necesare în situațiile în care sunt unica modalitate de supraveghere și control a copiilor. Dar nu înțeleg de ce devin o unealtă de instigare la "vânătoare"de greșeli. Cazuri izolate de învățători care au greșit pierzându-și cumpătul sau acționând impulsiv, imatur, au devenit un motiv de îngrijorare pentru întreaga națiune. Și de această neliniște se face vinovată televiziunea. "Spiritul de turmă", copleșitor, generează tensiune, teamă, neîncredere.

Într-un mediu firesc, un dascăl poate face minuni pentru că are tot timpul din lume să ofere informații de calitate, prin metode moderne, folosind strategii diferite, dragoste și atenție.

A fi învățător înseamnă a renunța la tine câte puțin în favoarea copiilor și a te adapta fiecărei generații cu aceleași intenții bune, generând magie.

Referințe bibliografice:

Neagu, G. – Șanse de acces la educație în societatea românească, Editura Lumen, Iași, 2012.

Surdu E. - Prelegeri de pedagogie generală, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1995.

195. STIMULAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARUL MIC PRIN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CU AJUTORUL JOCULUI DIDACTIC

Prof. înv. primar Stan Iuliana
Stan Iuliana Școala Gimnazială ,,Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu"

Educarea creativităţii elevilor a devenit o preocupare de prim ordin a şcolii de pretutindeni. *„Progresul omenirii nu este disponibil fără activitatea creatoare, teoretică şi practică a oamenilor. Din acest motiv este firesc ca activitatea creatoare să fie considerată ca forma cea mai înaltă a activităţii omeneşti*"(Al. Roşca, *Creativitatea*, Ed. Enciclopedică Română, Bucureşti, 1972). Creator poate fi considerat oricine nu rămâne la ceea ce a moştenit, la ceea ce a învăţat şi apoi nu reproduce în chip mecanic, ci încearcă să aducă o contribuţie personală, să progreseze, să-şi expună ideile proprii asupra unui anume subiect, prin urmare, elementul creator nu se găseşte numai în aşa numitele activităţi superioare.

Creativitatea reprezintă pentru lumea contemporană o provocare cu totul specială, un fenomen unic, cu caracter complex şi interdisciplinar. Sintagma „formarea personalităţii creative" este prezentă în însăşi idealul educaţional actual al şcolii româneşti. „*Idealul educaţional al şcolii româneşti constă în dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, în formarea personalităţii autonome şi creative*"(Legea Învăţământului, nr. 84/1995 pct. 2).

Noile cerinţe ale elevilor şi societăţii impun ca sistemul de instruire şi de metodologie didactică să fie suplu şi permisiv la dinamica schimbărilor care au loc în componentele procesului instructiv-educativ. Pentru a implementa aceste idealuri ale societăţii, adică de dezvoltare a creativităţii elevilor, este nevoie de noi metode şi mijloace care să asigure acest lucru.

Creativitatea trebuie să fie un atribut definitoriu al omului modern. Trăind într-o societate aflată în continuă schimbare, elevul va trebui ca universului informaţional întâlnit să-i dea sens în mod critic, creativ şi productiv. Pentru a manevra bine informaţiile, elevul va trebui să aplice un set de deprinderi de gândire care să-i ofere posibilitatea de a sorta informaţia cu eficienţă, de a organiza ceea ce a auzit şi văzut într-un tot ordonat şi plin de semnificaţii. Învăţând creativ, elevii devin creativi.

Şcolarii mici au o creativitate naivă, graţie fie imaginaţiei bogate, fie curiozităţii, plăcerii de a fabula, spontaneităţii specifice vârstei. Cu cât se oferă mai mult posibilitatea copilului de a fi spontan şi independent, cu atât şansele ca acesta să devină o persoană creativă cresc. Şcoala este cea care trebuie să descopere potenţialul creativ al elevilor, sondând dimensiunile posibile ale personalităţii acestuia, să instruiască, să educe, să organizeze, să corecteze, să perfecţioneze şi să evalueze neîncetat procesul formării şi desăvârşirii calităţilor necesare omului de mâine.

În şcolile româneşti, potenţialul elevilor trebuie dezvoltat în două sensuri: acumularea de informaţii, structuri, deprinderi, priceperi, competenţe, tehnici de învăţare şi aplicare a lor în cotidian, şi dezvoltarea potenţialului creator, a capacităţii de a formula şi rezolva probleme, cultivarea interesului faţă de domeniul descoperirilor şi inovaţiilor.

Practic, fiecare arie curriculară, activităţile extracurriculare, ca şi cele extraşcolare, oferă oportunităţi în acest sens.

Copiii se nasc cu înzestrări diferite, mai generoase ori mai sărace. Zestrea ereditară prescrie limita superioară până la care poate ajunge individul în cursul vieţii sale, dar nu asigură şi atingerea acestui vârf.

Aspiraţiile elevilor, valorile morale şi intelectuale preţuite de ei, acţionează asupra personalităţii, încă maleabile a acestora, făcându-i să capete atributele spre care tind şi pe care le valorizează.

Avântul creativităţii elevilor este determinat de învăţătorii creativi.

O condiţie principală ce trebuie realizată la lecţie pentru înfăptuirea cerinţelor creativităţii este instalarea unui climat favorabil unei conlucrări fructuoase între învăţători şi elevi, climat

caracterizat printr-o tonalitate afectiv-pozitivă, de exigenţă şi înţelegere, de responsabilitate. Nu mai puţin importantă este stimularea efortului personal al elevului şi stimularea tendinţei acestuia de a aduce o contribuţie proprie, de a fi original, inventiv, creator.

Predarea, ca proces creativ, presupune ca învăţătorul să medieze între elev şi lumea ce-l înconjoară. Dezvoltarea capacităţii creatoare constituie o preocupare permanentă a învăţătorului în cadrul activităţii instructiv-educative pe care o desfăşoară.

În şcoală, elevii dobândesc un mare volum de cunoştinţe, asigurând dezvoltarea intensă a gândirii, a imaginaţiei, a memoriei creatoare. Astfel, întreaga experienţă instructiv-educativă din şcoală atestă posibilitatea şi utilitatea educării capacităţilor creatoare, în strânsă legătură cu dezvoltarea gândirii, efectuându-se exerciţii de completare a propoziţiilor, de alcătuire de propoziţii, de compunere a unui text cu cuvinte date, de alcătuire de probleme după un exerciţiu dat, realizarea unui dialog între colegi, etc.

Prin varietatea obiectivelor şi a conţinuturilor acestora, fiecare activitate didactică solicită elevul într-o măsură mai mare sau mai mică la actul creaţiei. El manifestă o curiozitate intensă, din dorinţa de a cunoaşte şi de a acumula informaţii. Activitatea de cunoaştere a elevului se întăreşte prin succesul acestei cunoaşteri.

Jocurile didactice ocupă un loc important în activitatea şcolarilor, ele fiind activităţi deosebit de atrăgătoare. Prin varietatea lor, jocurile didactice contribuie la dezvoltarea capacităţii creatoare. Prin joc, elevul acţionează cu toate posibilităţile sale intelectuale, fizice, morale, le dezvoltă, le îmbină.

Dacă se creează o atmosferă plăcută de lucru, chiar şi copiii cu tendinţe de pasivitate, neobişnuiţi cu efortul intelectual, intră treptat în procesul muncii intelectuale şi prind gustul rezolvării unor sarcini şcolare, îşi eliberează treptat energiile latente psihice, prin dorinţe de autoafirmare.

În concluzie, pentru motivaţia alegerii temei, am luat ca suport faptul că ,,activitatea de creaţie" constituie un factor de realizare umană a persoanei încă de la vârsta şcolară mică.

De asemenea am pornit de la premisa că „actul creaţiei" este o acţiune deosebit de interesantă şi în acelaşi timp plăcută şi atrăgătoare, prin care copiii îşi dezvăluie capacităţile, aptitudinile, înclinaţiile, dau frâu liber imaginaţiei şi gândirii creatoare.

Prin diferite forme de activitate putem cunoaşte mai bine copiii, achiziţiile acumulate de aceştia, precum şi stările afective asupra cărora putem acţiona; putem observa anumite înclinaţii, interese sau chiar aptitudini artistice.

Cu rare excepţii, toţi copiii îndrumaţi cu grijă, sunt capabili să deseneze, să cânte, să recite o poezie, să interpreteze un rol, să elaboreze o compunere, să creeze un text, etc.

O condiţie a împlinirii demersului creativ o constituie atitudinea creatoare a învăţătorului care se transmite implicit elevilor. Un învăţător care nu începe niciodată la fel programul zilei, care aduce în fiecare zi o noutate, un element-surpriză va imprima, fără voia sa, aceleaşi înclinaţii elevilor.

Cadrul didactic cu adevărat valoros este acela care inspiră elevul; îl pune pe gânduri; îl determină să emită judecăţi de valoare prin propriul său efort, să realizeze creaţii de un nivel la care nu credea că poate ajunge vreodată.

Putem fi creativi în proiectare, în adaptarea unor metode clasice la cerinţele moderne, în crearea orarului, în găsirea şi aplicarea de forme şi tehnici de evaluare, proiectarea şi desfăşurarea activităţilor extracurriculare, în construirea relaţiei învăţător-elev, în activităţile cu părinţii, etc. Atitudinea creatoare a învăţătorului este garanţia constantă a sporirii creativităţii elevilor.

,,Nu vă mândriţi cu predarea unui număr mare de cunoştinţe
Stârniţi numai curiozitatea.
Mulţumiţi-vă să le deschideţi minţile, nu le supraîncărcaţi,
Puneţi în ele scânteia!"

Anatole France

BIBLIOGRAFIE

1) Amabile, T. „*Creativitatea ca mod de viaţă. Ghid pentru părinţi şi profesori*”, Editura Ştiinţă şi Tehnică, Bucureşti, 1997.

2) Chateau, J., Jocul copilului în Debesse, M. „*Psihologia copilului de la naştere la adolescenţă*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1970.

3) Creţu, E.; Iliescu, C.; Nichita, S; Popescu, S., „*Îndrumător metodic pentru dezvoltarea vorbirii la clasele I şi a II-a şi a activităţii recreative la clasa I*”, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981.

4) Gabrea, Iosif, *„Şcoala creiatoare”*, Editura Casei Şcoalelor, 1927.

196. PROIECTAREA DIDACTICĂ - O CONDIŢIE A PROCESULUI INSTRUCTIV EDUCATIV DE CALITATE

Înv. Stancu Luiza – Şcoala ,,Episcop Dionisie Romano" - Buzău

Procesul de învăţământ este o activitate conştientă, sistematică, organizată, orientată spre realizarea unor finalităţi precise. Este un sistem care include o serie de subsisteme între care se stabilesc multiple interacţiuni. Pentru buna sa funcţionare este necesară luarea în considerare a tuturor relaţiilor şi coordonatelor instituite între diversele sale componente. Aceasta obligă la o pregătire temeinică şi anticipare a modului în care urmează a se desfăşura întreaga activitate. Procesul de învăţământ apare astfel ca un proces de proiectare-desfăşurare a activităţii didactice.

Proiectarea activităţii este o necesitate impusă de unele note caracteristice ale procesului de instrucţie şi educaţie, cum sunt:

- complexitatea deosebită;
- multitudinea, varietatea proceselor şi acţiunilor pe care le însumează;
- corelaţia şi interdependena dintre componentele sale;
- antrenarea a numeroşi factori în desfăşurarea sa;
- realizarea finalităţilor sale pe o perioadă îndelungată în timp;
- dependenţa de condiţiile în care are loc, de resursele de care dispune.

Proiectarea activităţii didactice este impusă de cerinţa creşterii calităţii şi eficienţei pedagogice, economice şi sociale a acestei activităţi, ştiut fiind faptul că proiectarea este o condiţe esenţială a teoriei generale a acţiunii eficiente, care evidenţiaza ca orice lucru bine făcut, este rezultatul unui proiect bine gândit. Aceasta obligă la prefigurarea cât mai exactă a demersului didactic în ideea de a ameliora raportul dintre certitudine şi aleatoriu, în favoarea certitudinii şi de a înlătura improvizaţia, care de cele mai multe ori nu are efecte benefice.

Proiectarea didactică este un proces deliberativ de anticipare, de pre-figurarea mentală a paşilor ce urmează a fi parcurşi în realizarea eficientă a activităţii didactice. Reprezintă un ansamblu de procese şi operaţii de anticipare a acesteia, pentru a-i imprima un caracter sistematic raţional şi eficient.

După cum remarca R. Ausubel, proiectarea constă în efectuarea unor operaţii de construcţie şi organizare anticipativă a obiectivelor, conţinutului, strategiilor de dirijare a învăţării, a probelor de evaluare şi a relaţiilor dintre acestea.

Pentru a înţelege mai bine locul şi rolul proiectării în ansamblul procesului instructiv-educativ, remarcăm faptul că, desfăşurarea acestuia parcurge patru momente esenţiale :

- perioada anterioară desfăşurării unui demers instructiv care trebuie să constituie obiectul unei analize diagnostice menite a evidenţia: nivelul de cunoştinte al elevilor, stadiul de dezvoltare a capacităţilor mentale, caracteristicile psihosociale ale clasei de elevi, trăsăturile proceselor instructive desfăşurate în prealabil, ş.a.;
- corespunde prognozei sau proiectării pedagogice în care, pe baza informaţiilor desprinse din analiza diagnostică, se anticipează modul de desfăşurare a instruirii şi performanţele aşteptate din partea elevilor în următoarea etapă; se finalizează prin elaborarea de proiecte alternative de programe de instruire, din care se selectează cel care este apreciat ca fiind mai eficient;
- reprezintă realizarea efectivă a proiectului pedagogic;
- constă în evaluarea performanţelor înregistrate de elevi în urma aplicării proiectului şi a activităţii desfăşurate pe baza acestuia; informaţiile obţinute sunt supuse unei noi analize diagnostice, în scopul proiectării, realizării şi evaluării activităţii ce urmează a se desfăşura în etapele următoare.

Proiectarea activităţii didactice se referă deci la ansamblul activităţii de anticipare şi pregătire a acestei activităţi, fiind chemată să dea răspuns la patru întrebări esenţiale pentru reuşita procesului instructiv-educativ:

- ce voi face? - se finalizează cu precizarea obiectivelor ce trebuie îndeplinite;
- cu ce voi face ce mi-am propus? - implică precizarea conţinuturilor şi a resurselor folosite pentru realizarea obiectivelor;
- cum voi face? - presupune elaborarea strategiilor de predare-învăţtare, de realizare a obiectivelor;
- cum voi şti că ceea ce mi-am propus s-a realizat? - conduce la conceperea acţiunilor şi a modalităţilor de evaluare.

Rezultă că prin proiectare se definesc obiectivele urmărite, se selectează conţinuturile cu ajutorul cărora acestea vor fi indeplinite, se determină condiţiile şi resursele folosite, se anticipează desfăşurarea procesului şi interacţiunea componentelor, se elimină acţiunile inutile, necontrolate, se previne apariţia fenomenelor, factorilor perturbatori.

Abordând problema proiectării, S. Cristea evidenţiază două modele de acţiune folosite în acest scop şi procedează la analiza lor comparativă :

Modelul de proiectare tradiţională, didacticist, prezintă următoarele caracteristici:
- în proiectare prioritară este acţiunea de predare;
- proiectarea este centrată pe conţinuturi, care subordonează celelalte componente ale procesului de învăţământ (obiective, metodologie, evaluare didactică), într-o logică proprie învăţământului informativ;
- relaţiile dintre elementele activităţii didactice se înscriu pe o coordonată aleatorie, sunt întâmplătoare, disparate, nediferenţiate şi nedefinite pedagogic; se stabilesc sub presiunea conţinutului;
- sarcinile de predare sunt dependente aproape exclusiv de valorile implicate în predare;
predarea este concepută restrictiv, într-o manieră închisă, directivă, unilaterală;
- influenţează negativ procesul de formare a cadrelor didactice întreţinând dezechilibre între pregătirea de specialitate şi pregătirea psihopedagogică.

Modelul curricular al proiectării pedagogice se deosebeşte de cel didacticist printr-o serie de elemente:
- proiectare este centrată pe obiective şi abordează activitatea didactică în mod complex, ca activitate de predare-învaţare-evaluare;
- în proiectare se valorifică rolul central al obiectivelor care sunt gândite în spiritul învăţământului formativ, bazat pe resursele de (auto) instruire, (auto) educaţie ale fiecărui elev;
- evidenţiază raporturile de interdependenţă funcţională între componentele procesului de învăţământ, din perspectiva rolului central atribuit obiectivelor;
determină o nouă calitate a procesului de formare a cadrelor didactice, în ideea realizării unui echilibru între pregătirea de specialitate şi pregătirea psihopedagogică.

Proiectarea didactică pentru a conduce la un demers didactic eficient trebuie să întrunească o serie de condiţii:
- Să privească întreaga activitate educativă, indiferent de amploare şi cadrul de referinţă şi în acelaşi timp trebuie să cuprindă toate laturile, procesele, operaţiile proprii activităţii didactice în care e necesară gândirea anticipativă;
- Dat fiind caracterul procesual al activităţii didactice, care se desfăşoară pe etape cu obiective şi conţinuturi proprii, cu modalităţi specifice de realizare, proiectare trebuie să fie o acţiune continuă, sistematică, şi să vizeze orice demers didactic, indiferent de dimensiune, complexitate, durată.
- Proiectarea trebuie să se concretizeze într-o suită de decizii anticipative, ceea ce face să includă un sistem unitar de operaţii care se derulează într-o anumită succesiune, alcătuind aşa numitul algoritm al proiectării;

În acţiunea de proiectare trebuie să se aibă în vedere trei cadre de referinţă:

- activitatea anterioară momentului în care este anticipat un anumit demers didactic care este supusă procesului de diagnoză în scopul de a stabili aspectele eficiente, dar şi pe cele susceptibile de perfecţionare pentru a putea proiecta corect modalităţile de ameliorare;
- situaţia prezentă care presupune cunoaşterea condiţiilor în care se va desfăşura activitatea, a resurselor avute la dispoziţie sau care trebuie asigurate, a restricţiilor la care se supune activitatea proiectată, cu deosebire a potenţialului de învăţare al elevilor, a gradului în care ei stăpânesc cunoştinţele şi capacităţile care condiţioneaza realizarea demersului proiectat;
- activitatea viitoare şi rezultatele spre care aceasta tinde, prin raportare la cerinţele ce se desprind din programele şcolare şi din alte acte normative, pe temeiul cărora se conturează predicţia activităţii ce urmează a se desfăşura.

Pentru a se constitui într-o premisă a unui demers reuşit, este necesar ca proiectarea didactică să prefigureze toate aspectele desfăşurării activităţii instructiv-educative, fără a omite ceva, dar şi fără a include detalii nejustificate teoretic şi lipsite de utilitate practică.

Proiectarea trebuie gândită ca un ghid pentru activitatea educatorului, ceea ce înseamnă că pe parcursul desfăşurării propriu zise a activităţii, demersul proiectat poate fi adaptat, reconsiderat, în anumite limite, în funcţie de apariţia unor elemente neprevăzute. În funcţie de perioada de timp luată ca referinţă se cunosc doua niveluri ale proiectarii didactice: proiectarea globală şi proiectarea eşalonată.

Proiectarea globală prefigurează activitatea instructiv-educativă pe un ciclu de instruire sau ani de studiu. Operează cu obiective, conţinuturi şi criterii de evaluare cu un grad ridicat de generalitate şi se materializează în elaborarea planurilor de învăţământ şi a programelor şcolare. Este de competenţa organelor de decizie în probleme de politică şcolară. Asigură cadrul necesar pentru proiectarea ealonată.

Activitatea instructiv-educativă are, după cum ştim, un caracter procesual, fiind organizată şi realizată pe etape, corespunzătoare unor intervale de timp variabile; fiecare dintre aceste etape indeplineşte funcţii şi sarcini specifice în realizarea proiectului integral, global, de unde, necesitatea proiectării eşalonate.

Proiectarea eşalonată se materializează prin elaborarea programelor de instruire specifice unei discipline, unei lecţii, fiind aplicabilă la o clasa de elevi .

În funcţie de etapele activităţii didactice pe care le prefigurează proiectarea eşalonată se concretizează în:
- proiectul anual al predării unei discipline (planificarea calendaristică);
- proiectul unei unitati de învăţare;
- proiectul fiecărei lecţii în parte.

Această eşalonare a proiectării didactice este determinată de nevoia de a imprima unitate şi coerenţa procesului instructiv-educativ prin punerea în relaţie a conţinuturilor, a obiectivelor şi a activităţilor întreprinse pentru realizarea acestora.

Elemente de management al clasei se constituie cu suficientă claritate şi din perspectiva strategiilor didactice. Astfel, în plan curricular se pot deosebi cinci strategii bine delimitate: explicativ-reproductivă, explicativ-intuitivă, algoritmico-euristică, euristico-algoritmică şi a metodelor participative.

Alegerea strategiei optime ţine de măiestria profesorului, susţinută de diagnoza psihologică, fiind necesară colaborarea permanentă, directă între profesor şi elev. Managementul clasei trebuie să includă şi alte elemente definitorii şi poate fi abordat din perspectivă ergonomică, psihologică, socială, normativă, operaţională şi inovatoare.

Un bun manager al clasei trebuie să fie capabil să realizeze schimbări profunde în cultura, climatul şi instrucţia tuturor copiilor, în direcţia fundamentării tuturor demersurilor didactice pe principii democratice, să introducă noi strategii instrucţionale care să încurajeze colaborarea, toleranţa, sporirea încrederii în forţele proprii şi îmbunătăţirea performanţelor şcolare ale elevilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Cerghit, I., Proiectarea lecţiei în "Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă", E.D.P., Buc. 1998
2. Cristea, S., Pedagogie, vol.II, Editura Haridscom, Piteşti, 1997.
3. Cucoş, C., Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi 1998, 2000
4. Ionescu, M., Lecţia între proiect şi realizare, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1982
5. Jinga, I., Istrate E,Manual de pedagogie, Editura All, Bucureşti, 1998
6. Momanu, M., Proiectarea şi perfecţionarea activităţii didactice în "Psihopedagogie", Editura Polirom, Iaşi, 1998
7. Nicola, I., Tratat de pedagogie şcolara, E.D.P., Bucureşti, 1996
8. Radu, I.T. (s.a.), Proiectarea activităţii didactice în I. Cerghit, I. Radu "Didactica", E.D.P., Bucureşti, 1995
9. Vlăsceanu, L. I. Cerghit, L. Vlăsceanu, Proiectarea pedagogică în Curs de pedagogie, T.U.B., Bucureşti, 1988

197. STIMULAREA INIȚIATIVEI DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Prof.înv.primar Stăncilă Amelia Elena
Școala Gimnazială Nr.1 Cetățeni,Argeș

Inițiativa didactică în învăţământ poate şi trebuie să fie susţinută atât prin măsuri care să vină din interiorul sistemului, cât şi din afara lui. Este importantă finanţarea corespunzătoare a învăţământului pentru că orice noutate solicită şi un suport financiar. Instituţiile şcolare ar trebui să deţină autoritate deplină aşa încât personalul didactic, elevii şi familiile acestora să poată fi implicaţi în mod real în procesul de învăţământ. O selecţie a cunoştinţelor, informaţiilor ce urmează a fi transmise elevilor, dar mai cu seamă formarea la aceştia a unor deprinderi, priceperi, abilităţi de a învăţa continuu, pe tot parcursul vieţii, pentru a evita mai ales excluderea de pe piaţa forţei de muncă trebuie să preocupe în permanenţă şcoala şi cadrele didactice.

În momentul actual influenţa internetului asupra conţinutului învăţământului reprezintă preocuparea de bază a oamenilor şcolii şi nu numai. Pentru că tinerii petrec din ce în ce mai mult timp în faţa calculatorului şi a televizorului decât în şcoală acest lucru trebuie folosit în favoarea educării acestora: organizarea de cursuri/ ore prin intermediul televiziunii, internetului, utilizarea acestuia ca metodă didactică. Expunerea tinerilor de azi la diferite probleme poate fi ajutată în soluționarea acestora prin dezvoltarea ştiinţei şi tehnologiei ,dar atât pentru individ cât şi pentru societate în ansamblu poate avea avantaje considerabile, însă şi riscuri majore, precum izolarea indivizilor, dezvoltarea unor relaţii de comunicare artificiale. Introducerea TIC în procesul de învăţare poate atenua parţial aceste probleme.Înacest context, utilizareacalculatorului la orele de curs devine nu doarunmoft, ci, treptat, o necesitate. Fiecareprofesorîșipoaterealiza o prezentarescurtă a lecțieiînprogramul PowerPoint, o prezentare care îlpoateajutafoartemult la oră. Tehnologia are acestrol de substituțieși reproduce sauautomatizeazăpracticileeducaționaledejaexistente; calculatoruljoacărolul de „hârtieelectronică”, prezentândaceleașitextetipăritepesuporthârtie. Acest tip de utilizare nu aducetransformăriextraordinare, darușurează̆multmuncaprofesorului.Calculatorul, e drept, nu poate fi folosit la oricedisciplinăși la oriceoră, darîncazulîn care îlutilizămca element ajutător la lecțieputemprezentalecțiiîn PowerPoint, fotografii, filme, care au un impact mai mare asupraelevilor. Așa cum fiecareelev are unstilpropriu de învățare, fiecarecadru didactic are propriulstil de predare. Stilul de predareînseamnă „personalizarea” modalităților de acțiune ale cadrului didactic însituațiilespecifice de lucru cu elevii.Stilurile de predare au uncaracterunic, personal, cu o anumitădominantă, pentrufiecarecadru didactic în parte. De recomandatesteadaptareastilului de predarestilurilor de învățare ale elevilor, deoareceîntr-o singurăclasă de eleviexistămaimulte „personalități”, maimultsaumaiputindezvoltateînceeacepriveștĕcapacitatea de receptare a noilorinformațiipe care profesorul le aduceînfațaelevilor.

Trebuie adaptat tipul de competenţe ce urmează a fi formate la individ într-o societate în care frontierele în faţa circulaţiei persoanelor, lucrătorilor nu mai există.La nivelul conţinutului învăţământului inițiativa didactică este însă necesară şi din alte motive: pe de o parte, totalitatea cunoştinţelor, informaţiilor acumulate la nivelul societăţii este imposibil de cuprins şi transmis prin conţinutul învăţământului, oricât de mult s-ar prelungi perioada de şcolarizare, iar pe de altă parte, cunoştinţele, informaţiile au devenit nu doar foarte numeroase, ci chiar, în unele cazuri, perisabile, astfel că între momentul debutului şcolarizării şi finalizarea acesteia ceea ce şi-a însuşit individul poate să nu mai corespundă exigenţelor societăţii şi economiei.Într-o societate bazată pe cunoaştere, sistemele de învăţământ au obligaţia de a-şi proteja cetăţenii, oferindu-le pregătirea şcolară şi profesională de care au nevoie. Cadrele didactice trebuie să se implice afectiv şi personal în procesul de inovaţie. Acestea trebuie să fienerăbdătoare,să ia inițiativaiar principalele caracteristici ale unui

cadru didactic inovator, identificate sunt cooperarea, colaborarea, încrederea în ceilalţi, dorinţa şi voinţa de a inova.

Pentru a avea inițiativă în învățământ nu trebuie neapărat ca un cadru didactic să dețină vechime în activitate didactică sau să predea o anumită disciplină, sau să aparțină unui anumit nivel de învățământ etc. Motivaţia şi satisfacţia în muncă a cadrelor didactice reprezintă una dintre temele de interes pentru cercetători, pentru că s-a constatat că reuşita educaţională a elevilor/ studenţilor depinde, într-o foarte mare măsură, de tipul de motivaţie al cadrelor didactice, de gradul de satisfacţie profesională. Numeroase cercetări au demonstrat că atunci când cadrele didactice prezintă un nivel înalt de motivaţie profesională de natură intrinsecă (adică sunt motivaţi mai degrabă de realizările, rezultatele activităţii didactice, decât de beneficii exterioare muncii lor, precum salariul, prestigiul social) investesc mai mult în activitatea lor, dau dovadă de mai multă creativitate şi eficienţă în rezolvarea problemelor. Educaţia rămâne mijlocul privilegiat prin care indivizii pot accede din punct de vedere socioprofesional şi pentru asta procesul de învăţare, de achiziţionare de noi cunoştinţe, de noi moduri de a lucra trebuie să aibă în permanență în vedere inițiative didactice.Într-o abordaremodernă, cadrul didactic se preocupă de crearea de ocazii de învățarepentruelevi.Înacest context, metodelepe care le vafolosisuntmijloaceleprin care suntconfigurateactivitățile de învățare ale elevilor. Astfel de metode de predareinteractivă, centratepeelev, suntcunoscute (maiputinutilizate) de cătremajoritateacadrelordidactice. Amintimdoarcâtevadintreacestea: Brainstormingul, Știu/vreausăștiu/am învățat, Jurnalul cu dublăintrare, SINELG, Turulgaleriei, Bulgărele de zăpadă, Cubul, Ciorchinele, Pălăriilegânditoare, Mozaicul, Eseul de cinci minute etc.

Prin permanenta cooperare între cadrele didactice,prin permanenta perfecționare a acestora,prin colaborarea școală-familie,școală-comunitate locală,prin relația cadru didactic-elev,elev-elev,prin căutarea celor mai utile metode și mijloace de învățământ se urmărește formarea de indivizi care vor putea să se integreze cu succes într-o societate aflată în continuă schimbare.

BIBLIOGRAFIE :

1. Béchard, J. P., L'enseignement superieur et les innovations pedagogiques: une récension des écrits, „Revue des sciences de l'éducation", Vol. XXVII, nr. 2, 2001,

2. Miclea, M., Vlăsceanu, L, Potolea,. D., Petrescu. P. (coord.), Nevoi şi priorităţi de schimbare educaţională în România – fundament al dezvoltării şi modernizării învăţământului preuniversitar, 2006,

3. Perron, M., Lessard, C., La professionalisation de l'enseignement et de la formation des enseignants: tout a-t-il été dit?, „Revue des sciences de l'éducation", Vol. XIX, nr. 1, 1993,

4. Hassenforder, J., Inovaţia în învăţământ, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1976.

198. CONSILIEREA EDUCAȚIONALĂ A ELEVILOR DIN CLASELE PRIMARE

Stegărescu Lilia, IPÎLT „ Orizont”, mun. Chișinău

La etapa actuală, rolul învățământului primar este unul complex care se referă la formarea de competențe care, ulterior, vor înlesni integrarea elevilor în viața socială. Atingerea acestor finalități educaționale condiționează asigurarea instituțiilor de învățământ cu cadre didactice competente, diversificarea rolurilor profesionale ale cadrului didactic de la nivelul învățământului primar, intensificarea accentului pus pe procesele de (inter) relaționare, comunicare eficientă, fortificarea mediului de învăţare adecvat, promovarea „stării de bine” a educabililor, crearea unui climat psihologic şi relaţional favorabil între toți actorii educaționali etc.

I. Jinga propune o definiție a competenței profesionale a cadrelor didactice, ținând seama de principiile pedagogice, de personalitatea și funcția îndeplinită: „un ansamblu de capacități cognitive, afective, motivaționale și manageriale care interacționează cu trăsăturile de personalitate ale educatorului, conferindu-i acestuia calitățile necesare efectuării unei prestații didactice, care să asigure îndeplinirea obiectivelor proiectate, de către marea majoritate a elevilor, iar performanțele obținute să se situeze aproape la nivelul maxim potențialului intelectual al fiecăruia” [3].

Șt. Buzărnescu susține faptul că un cadru didactic trebuie să fie foarte bine pregătit nu numai la specializarea predată, ci să fie atât un bun psiholog, cât și un bun manager [1], iar ***R. B. Iucu*** stabilește următoarele roluri ale cadrului didactic în activitatea instructiv-educativă cu clasa de elevi: planificarea, organizarea, decizia educațională, controlul, evaluarea și consilierea [2].

Reieșind din cele menționate ne vom referi la unul din aceste roluri, cel de consiliere, or consilierea educațională a elevilor de vârstă școlară mică este un aspect pedagogic mai puțin explorat, dar care este foarte important și contribuie semnificativ la aplanarea/soluționarea diverselor probleme cu care se confruntă elevul și la dezvoltarea personală armonioasă a acestuia.

Consilierea educațională, este procesul în care cadrul didactic stabilește o relație, bazată pe încredere, cu elevul care are nevoie de sprijin. Aceasta relație asigură exprimarea ideilor și sentimentelor în legatură cu o problemă și oferă sprijin în clarificarea sensurilor fundamentale, în identificarea unor patern-uri valorice pe baza cărora se pot formula soluții [4].

Prin procesul de consiliere educațională se poate ajunge la o întelegere mai profundă a gândurilor, a trăirilor emoționale care asigură șansele unui nivel optim de dezvoltare a resurselor personale ale elevilor. Consilierea educațională asigură asistența elevului în explorarea și întelegerea propriei identități, îl sprijină în dezvoltarea unor strategii de rezolvare a problemelor și luare a deciziei. În consiliere s-au conturat patru direcții de abordare a problemelor cu care se poate confrunta elevul pe parcursul evoluției sale: intervenția în situații de criză, intervenția ameliorativă, prevenția, intervenția formativă și de dezvoltare. În activitatea de consiliere educațională a elevilor din clasele primare, cadrul didactic va aplica atât ***consilierea individuală, cât*** și cea de grup.

Consilierea individuală este o interacțiune personală între consilier și elev, în cadrul căreia consilierul asistă elevul în rezolvarea problemelor emoționale sau sociale cu care acesta se confruntă. Consilierea individuală se desfășoară în ședințe care oferă elevului maximă confidențialitate ceea ce permite explorarea ideilor, sentimentelor sau atitudinilor problematice. Consilierul și persoana consiliată formează împreună o echipă.

Consilierea de grup presupune o relaționare a consilierului cu un grup ai căror membri au o problemă comună. Procesul de consiliere valorifică experiența și cunoștintele fiecărei persoane asistate. La nivelul grupului se stabilește o rețea socială prin care sunt dezvoltate, pentru fiecare individ în parte, metodele și planurile de clarificare a situației existente, ajungându-se la individualizarea problemei. Acest tip de interacțiune contribuie nu numai la dezvoltarea individului, dar și a grupului ca întreg. În consilierea de grup se cristalizează un sentiment de comunitate având la bază nevoia de afiliere, apartenență, se clarifică dorințe, nevoi și opțiuni, iar autorealizarea pozitivă a fiecărui membru este raportată la dinamica grupului. Obiectivele consilierii de grup vizează crearea unui mediu care să dezvolte participanților capacitatea de a obține informații și abilități, de a-și forma atitudini constructive. Scopurile consilierii au in vedere:

- sprijinirea persoanei consiliate în dezvoltarea propriei individualități;
- asistarea în procesul de autocunoaștere, sprijin în procesul de căutare-formare a identității;
- dezvoltarea unei imagini de sine pozitive și autoacceptare;
- dezvoltarea abilităților sociale, de interacțiune cu ceilalți;
- formarea abilităților de rezolvare a problemelor și de luare a deciziilor;
- sprijinirea în formularea de scopuri specifice și măsurabile care pot fi observate din punct de vedere comportamental.

În același timp, aria de consiliere educațională la nivelul învățământului primar se desfășoară pe 3 compartimente și vizează:

1. *Consilierea elevilor* în probleme legate de autocunoaștere, imaginea de sine, adaptare si integrare socială, reușita școlară, crize de dezvoltare, situații de criză, rezolvarea și depășirea unui conflict, însușirea de tehnici de învațare eficientă, orientare a carierei.
2. *Consilierea profesorilor* care predau la clasă în probleme legate de cunoașterea elevilor, întelegerea problemelor elevilor, sprijin în dezvoltarea lor, asigurarea echilibrului între cerințele școlare și posibilitățile elevilor, în identificarea cauzelor inadaptării școlare, optimizarea relației școală-elev.
3. *Consilierea părinților* în probleme legate de cunoașterea copiilor proprii, înțelegerea nevoilor și a comportamentului lor, identificarea factorilor de risc în integrarea familială, școlară, socială, ameliorarea relației cu propriii copii, sprijinirea școlii în educația copilului.

Consilierea copiilor din clasele primare are anumite particularități date de specificul de vârstă ale diferitelor perioade de dezvoltare cognitivă, emoțională, socială și biologică.

Deoarece consilierea educațională este un proces complex, acest proces se va derula urmând anumite etape și tehnici specifice în funcție de problema și personalitatea celui consiliat.

Etapa inițială în consiliere presupune stabilirea unei relații afective între consilier și elev. Stabilirea acestei relații este absolut necesară pentru a se produce schimbări pozitive. Numai acceptarea și încrederea oferită de o astfel de relație asigură acest lucru. Formularea scopurilor împreună privind schimbările comportamentale, dezvoltarea abilităților de luare a deciziei și eliminarea gândurilor negative este de asemenea un pas care trebuie realizat. În această etapă este foarte important ca elevul să primească semnale că este acceptat așa cum este el, cu problemele pe care le are. Acest lucru este indispensabil pentru continuarea procesului de consiliere. Tot în această etapă sumarizarea are un rol deosebit: împreună se evidențiază elementele esențiale, rămân în centrul atenției aspectele principale, putându-se întrezări de acum anumite opțiuni.

Etapa secundară în consiliere va progresa cu asistarea copilului pentru a-și dezvolta interesele sociale, de cooperare și comunicare cu ceilalți. Se va pune accent pe ajutorul oferit copilului să se cunoască și să se autoevalueze. Se va asigura atmosfera caldă și empatia, fără să fie excluse interpretările și confruntarea constructivă. În această etapă se va putea utiliza ca tehnică de lucru informarea, acest lucru însemnând că foarte multe informații vor fi dirijate de la consilier spre copil. Totodată utilizarea sugestiei poate fi de un real folos pentru elev. Se pot sugera eventuale opțiuni care se vor adăuga la cele deja identificate de copil și chiar modalități, căi care pot fi luate în discuție. Tehnica adresării întrebărilor este utilă, deoarece poate ajuta mult în modul de a vedea lucrurile și de a scoate în evidență anumite aspecte care, altfel, ar putea rămâne în umbră.

Etapa finală a consilierii va pune accentul pe dirijarea atenției copilului spre acte și comportamente constructive. Vor fi învățate proceduri specifice, dezvoltate planuri de acțiune, începând cu cele mai simple și până la cele mai complexe în vederea adoptării unui nou comportament. În această etapă confruntarea va asigura sprijin acordat copiilor pentru asumarea propriei responsabilități. Încurajarea este una din cele mai bune mijloace de a ajuta copilul să-și realizeze nevoile și să-și asimileze noi comportamente.

Procesul de consiliere al elevilor de la nivelul de învățământ primar va fi ghidat de **obiectivele** care stau la baza acestei activități:

- formarea unor abilități de inițiere, menținere și îmbunătățire a relațiilor cu alți copii sau cu adulții;

- învățarea unor abilități de coping pentru a face față cât mai bine la schimbările legate de vârstă și la problemele cu care se confruntă;
- formarea și consolidarea unei imagini de sine pozitive;
- înțelegerea propriilor emoții și învățarea unor strategii de a face față emoțiilor negative;
- dezvoltarea responsabilității pentru propriile acțiuni și decizii;
- formarea unor atitudini pozitive față de ceilalți;
- formarea deprinderilor de învățare și de dezvoltare personală;
- dezvoltarea unor abilități de explorare a traseelor educaționale și profesionale.

Consilierea educațională a elevilor de vârstă școlară mică se va axa pe formarea de valori și atitudini precum ar fi: respect și încredere în sine și în ceilalți, aprecierea unicității fiecăruia, receptivitate la emoțiile celorlalți, valorizarea relațiilor inter-personale, valorificarea critică și selectivă a informațiilor, adaptare și deschidere la noi tipuri de învățare, motivație și flexibilitate în elaborarea traseului educațional și profesional, responsabilitate și ambiție pentru decizii și acțiuni privind cariera, interes pentru învățare permanentă într-o lume în schimbare, orientare spre o viață de calitate în prezent și în viitor [5].

De asemenea, în consilierea elevilor de vârstă școlară mică, se va ține seama de principiile generale de consiliere a copiilor, cum ar fi:

a) intervenția trebuie să fie adecvată vârstei, de exemplu, copilul mic comunică, mai ales, prin intermediul jocului și a desenului, activități care pot fi utilizate și în consiliere ca modalitate de comunicare cu copilul;
b) durata unei ședințe de consiliere trebuie să fie adecvată capacității copilului de a se concentra, la școlarii mici s-ar putea să fie suficiente 30 de minute pentru o ședință;
c) trebuie alternate discuțiile cu activitățile de joc sau desen, pentru ca copilul să nu-și piardă interesul și pentru o eficiență mai mare a intervenției;
d) trebuie să i se explice acestuia într-un limbaj accesibil care este rolul consilierului și consilierii; în acest sens, i se va spune copilului că jocul, desenul sau discuțiile au un anumit scop;
e) copilului i se va spune, pe înțelesul lui, că tot ceea ce se întâmplă la consiliere este confidențial și i se vor comunica limitele confidențialității, precum și necesitatea informării părintelui sau învățătorului/dirigintelui în legătură cu evoluția intervenției; informațiile vor fi generale și copilul va ști care din ele vor fi dezvăluite, cu acordul dat în prealabil, pentru a nu-și pierde încrederea în consilier;
f) este importantă relația care se stabilește cu copilul;
g) consilierul nu va putea rămâne doar în postura neutră de „specialist", ci va trebui ca prin diferite modalități să îi capteze copilului interesul și încrederea;
h) copilul va fi asigurat de la început că în nici un caz consilierea nu este doar pentru „copiii rai", ci este orientată spre dezvoltarea personală (de ex. pentru îmbunătățirea comunicării cu ceilalți, a performanțelor școlare, pentru a face față mai bine emoțiilor neplăcute etc.);
i) consilierul trebuie să fie pregătit în mod special în folosirea unor tehnici și instrumente de evaluare necesare în intervenția la copiii de vârstă școlară mică.

Evident, că în consilierea educațională a copiilor, consilierul va întâmpina și unele dificultăți: copiii la această etapă de vârstă nu au încă bine format discernământul de a lua decizii în funcție de valorile proprii, fiind influențați de cele ale consilierului; influența părinților este destul de puternică, uneori efortul pentru schimbare fiind contracarat de acțiunile părinților; dacă este adus sau trimis de către cineva la consiliere, copilul trebuie motivat și el pentru implicare în acest sens, de aceea va fi întrebat care crede că este motivul pentru care a fost adus și se vor investiga scopurile proprii ale copilului; așteptările părintelui în legătură cu obiectivele consilierii pot interfera cu cele ale copilului sau pot fi nerealiste; este dificil să se ia decizii care contravin obiceiurilor sau valorilor părinților; nu poate comunica precis, în cuvinte, ceea ce simte sau care este problema. Uneori consilierul este acela care trebuie să formuleze în cuvinte gândurile pe care copilul vrea să le exprime, fără a-și impune propria opinie sau perceptie; le poate fi teamă să dezvăluiască anumite lucruri (ex. dacă părinții sau alte persoane l-au amenințat să nu spună ceva anume); copilul poate fi

anxios, fie pentru că intrevederea cu un consilier este o situație nouă, fie pentru că nu știe la ce să se aștepte.

Așadar, cheia tuturor intervențiilor consilierii educaționale la nivelul învățământului primar este reprezentată de dezvoltarea unor noi strategii de evoluție existențială, activarea resurselor blocate, complementare sau compensatorii, astfel încât elevii aflați în dificultate să-și găsească propriile soluții, utilizându-și potențialul de care dispun, iar consilierul să folosească propriile competențe, pentru a-l oglindi pe elev în contextul situației cu care se confruntă, pentru a-l ajuta pe acesta în a-și conștientiza mai adecvat și mai complet propriile nevoi, așteptări și posibilitatea de a-și rezolva și depăși problemele personale.

Bibliografie

1. Buzărnescu Ș. Management academic. Timișoara: Augusta, 2001.
2. Iucu Romiță B. Managementul clasei de elevi. Iași: Polirom, 2000.
3. Jinga I., Istrate E. (coord.). Manual de pedagogie. București: Ed. Bic All, 2005.
4. Răduț-Taciu R. et. al. Tratat de management educațional pentru învățământul primar și preșcolar. Pitești: Paralela 45, 2015.
5. Consilierea școlară. Disponobil pe Internet: http://www.scritub.com/profesor-scoala/Consilierea-scolara85775.php

199. INIȚIATIVE DIDACTICE ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR DIN MEDIUL RURAL

Prof. Steiger Corina
Școala Gimnazială Livezile, Timiș

Dezvoltarea fără precedent a societății impune și învățământului primar, cu necesitate, problema modernizării conținuturilor, a metodelor, a formelor de organizare a mijloacelor didactice, a întregului arsenal de strategii și mijloace didactice, pentru a corespunde dezvoltări sociale actuale și de perspectivă. O societate civilizată și mai ales responsabilă nu-și poate permite să ignore stabilirea unui ideal educațional, cel care indică o orientare a acesteia spre un set de valori care să o reprezinte. Aceasta își propune să crească tineretul în spiritul unor idealuri, a unor valori capabile să-i contureze personalitatea și identitatea culturală. Școala românească de azi este în plin proces de restructurare și reorganizare, rolul școlii este de a-i ajuta pe toți copiii să reușească în viață, însă această reușită este condiționată de reușita școlară. Se impune atât revalorizarea dimensiunii subiective a actului educațional, cât și crearea unui spațiu educațional care să contribuie la restabilirea dialogului dintre individ și societate, subiectiv și obiectiv, rațional și afectiv.

Modernizarea presupune programe axate pe teme de actualitate, informarea cadrului didactic cu noutăți, aplicarea tehnologiei și metodologiei didactice care să asigure eficiența învățării. În învățământul primar indicele esențial al calității și eficienței lecției este dat de gradul de participare al elevilor pe tot parcursul activității la oră.

Comisia Internațională pentru educație în secolul XXI recunoaște rolul esențial al învățământului primar în calitatea sa de a da elevului pregătirea pentru viață. Gradul de participare al elevilor la lecție depinde de modul în care propunătorul dirijează învățarea, de metodele și procedeele folosite la ore. O conlucrare activă între cadrul didactic și elev se realizează prin dialogul euristic care determină o participare activă a elevilor solicitându-le gândirea, efortul de analiză și interpretare, discernământul critic, imaginația și creativitatea. Ca bun manager al clasei de elevi, cadrul didactic trebuie să folosească proceduri și strategii de intervenție variate, corelate cu obiectivele propuse, cu conținuturile alese și cu caracteristicile elevilor. Învățătorul provoacă învățarea facilitând însușirea unor tehnici de muncă intelectuală, elevul devenind coparticipant activ al propriei formări. Învățământul modern este învățământul centrat pe elev pentru că prezintă multe avantaje: elevii învață în ritm propriu, este încurajată inițiativa și învățarea independentă. Elevului i se oferă multe ocazii pentru a-și construi cunoașterea. Învățătorul și elevul se întâlnesc pe același tărâm al educației, într-o relație cu caracter interpersonal. Învățătorul ia copiii din mediul familial, îi pregătește în mediul școlar pentru mediul școlar și pentru mediul social, iar pentru aceasta trebuie să creeze situații de învățare în care să nu existe bariere ce pot sta în calea comunicării sincere a fiecăruia. Depinde de tactul învățătorului de a-i conduce pe elevi de la copilărie la viața adultă, respectând individualitatea copilului, ajutându-l să gândească limpede, să-și întărească voința pentru a realiza ce și-a propus, respectându-se pe sine și respectând pe alții. Tendința informativ-comunicațională actuală deschide perspective încă neexplorate pentru educație cu ajutorul televiziunii prin satelit, a telefoniei mobile și a spațiului prin intermediul computerelor personale. Comunicarea scrisă, audio-vizuală între zonele geografice aflate la mii de kilometri distanță este practic instantanee, iar accesarea datelor de interes general și particular este posibilă datorită site-urilor existente pe rețeaua de internet. Toate aceste elemente impun necesitatea modernizării instituțiilor de care are nevoie societatea actuală, o societate informațională.

Privind prospectiv, școala românească trebuie să definească într-un mod propriu coordonatele valorice ale educației în România, ancorându-se totodată în realitatea modelului cultural european. Formarea și dezvoltarea personalității omului urmărește identificarea și stimularea acelor elemente pozitive ale comportamentelor care să ducă la o integrare socială dezirabilă și acceptabilă. Valorile educaționale neutralizează instinctele și pulsiunile primare, în vederea integrării fiecărui om într-o ecuație umanistă. Omul râvnește să capete deplinătatea valorilor, pornind la început călăuzit de modele, apoi autoperfecționându-se, spre dobândire de comportamente, convingeri, credințe, atitudini etc. care să-i asigure fericire,

bunăstare, echilibru, social și satisfacție personală. Un lucru rămâne foarte important chiar dacă societatea este mereu într-o continuă dezvoltare omul este educabil, are nevoie de educație spre a fi socializat, făcându-l conștient de virtuțile și valorile culturii și civilizației, prin intermediul educației, omul își formează personalitatea, asigurându-și șansa de a se bucura de fericire și de plăcerea de a-și vedea semenii fericiți. Transmițând elevilor cunoștințe științifice, formându-le priceperi și deprinderi, se realizează și dezvoltarea gândirii și a spiritului de observație, memoria și imaginația, sentimentele și voința lor. Zi de zi și la orice materie elevii trebuie să fie disciplinați și atenți, perseverenți și conștiincioși în muncă. Cu privire la cantitatea de material care trebuie să fie însușit de elevi este bine să se evite exagerările să nu se dea nici prea mult nici prea puțin. În sprijinul cadrelor didactice referitoare la volumul de informații dintr-o lecție este dată de programa școlară. Dacă volumul este prea mare, elevii nu vor reține decât o parte din informații iar dacă sunt prea puține informații lecția nu are randament. Alegerea metodelor și procedeelor didactice ajută la reușita lecției, astfel putem folosi metode potrivit sarcinilor didactice urmărite. Pentru a avea o lecție bună profesorul alege metodele în concordanță cu scopul urmărit, cu vârsta și pregătirea anterioară a elevilor. Lecțiile asigură o informare amplă și sistematică a elevilor în diferite domenii și îi ajută la formarea personalității lor. Avantajele asigură un cadru organizatoric adecvat pentru derularea procesului de învățământ care promovează un sistem de relații didactice profesor-elev și activitatea didactică menite să angajeze elevii, să-i activeze, să îmbunătățească performanțele învățării. Angajarea elevilor în lecție dezvoltă spiritul de observație, atenția voluntară, operațiile gândirii, memoria logică. Profesorul încearcă să contureze schimbarea în procesul didactic prin folosirea unor metode activ-participative eficiente în realizarea lecției. Prin aceste metode elevii intră în contact direct cu realitatea cercetată, iar obiectele, fenomenele, procesele sunt investigate în dimensiunile și caracteristicile reale, așa cum se manifestă în realitatea concretă. Scopul folosirii unor metode care să-i antreneze pe elevii în realizarea lecției, este de a-i ajuta mai mult pe elevi să cunoască mai mult despre un subiect decât să caute răspunsul cerut la o întrebare pusă de profesor în legătură cu acel subiect. În procesul educativ este foarte important formarea capacității elevilor de a căuta, de a găsi și de a aborda informația și deprinderea de a cerceta, de a analiza și de a explora informația, ceea ce duce la dobândirea autonomiei și la construirea propriului sistem de cunoaștere, care ulterior va duce cu succes la o bună integrare în societate.

Învățământul modern este învățământul centrat pe elev pentru că prezintă mai multe avantaje: elevii învață în ritm propriu, este încurajată inițiativa și învățarea independentă, elevului i se oferă multe ocazii pentru a-și construi cunoașterea. Astfel, rolul esențial al școlii constă în înzestrarea elevilor nu numai cu cunoștințe specifice în diverse domenii ale vieții, ci și cu abilități socio-culturale care să le asigure succesul ca adulți.

Bibliografie:

Mihai Golu, Fundamentele psihologiei Compendiu, Ed. Fundația România de Mâine, București, 2007;

Daniela Stoicescu, Dimensiunea de gen în învățământul primar: ghid pentru cadrele didactice din învățământul primar, Institutul de Științe ale Educației, București, 2006;

200. METODE FOLOSITE ÎN EVALUAREA INIȚIALĂ

Prof. Stîrcea Denisa
Colegiul Național de Informatică Matei Basarab, Rm.Vâlcea

Evaluarea este o componentă importantă a procesului de învăţământ şi a oricărei situaţii de învăţare,alături de determinarea obiectivelor,de organizare a conţinuturilor,de alegerea unei strategii didactice menite să realizeze obiectivele propuse,permiţând adoptarea unor decizii în vederea "reglării,ameliorări,perfecţionării continue a activităţi".Evaluarea corectă,obiectivă reprezintă un factor de reglare a activităţii şcolare.Rezultatele evaluării prezintă importanţă pentru toţi factorii implicaţi în procesul de formare a noilor generaţii: profesori,elevi,părinţi şi chiar societate.Pentru profesori,evaluarea furnizează informaţii cu privire la modul cum să dozeze materialul care urmează a fi predat,ce anume trebuie reluat în paşi mici,care sunt greşelile tipice şi sursele de eroare,etc.Pentru elevi,reprezintă un indiciu de reglarea efortului de învăţare;prin evaluare elevul ia act de cerinţele societăţii faţă de pregătirea sa şi îşi conturează aspiraţii proprii. Pentru părinţi este o bază de predicţie sau garanţie a reuşite în viitor,un indiciu pentru acordarea de sprijin.Presiunea familiei împinge uneori la supra motivare,în timp ce teama de eşec a copilului îl face să aspire la mai "puţin".

Evaluarea iniţială se realizează la începutul unui program de instruire cu scopul de a stabili nivelul de pregătire al elevilor,potenţialul cu care urmează a se integra în activitatea următoare.Prin evaluarea iniţială se identifică volumul de cunoştinţe de care dispun elevii. Gradul de stăpânire şi aprofundare a acestora, nivelul dezvoltării competenţelor şi abilităţilor care reprezintă premise fundamentale pentru atingerea obiectivelor stabilite pentru noul program de instruire,pentru reuşita viitoare activităţi didactice.

Evaluarea iniţială se poate realiza prin examinări orale,probe scrise sau practice.Îndeplineşte funcţia de diagnosticare (evidenţiază dacă elevii stăpânesc cunoştinţele şi abilităţile necesare parcurgerii noului program).Ea se realizează la începutul unui ciclu de învăţământ,la începutul unui an şcolar,dar şi în condiţiile în acre educatorul preia spre instruire un colectiv căruia nu-i cunoaşte potenţialul.Strategiile de evaluare informative sunt axate pe evaluarea cunoştinţelor acumulate, a achiziţiilor din domeniul cognitiv, a priceperilor şi deprinderilor. Folosirea echilibrată a strategiilor menţionate impune diversitatea metodelor şi instrumentelor de evaluare. Acestea se împart în :

- *metode tradiţionale;*
- *metode alternative.*

***METODE TRADIŢIONALE*:**

***a) Probe orale* – caracteristici:**

- sunt cele mai des folosite în clasă;
- au fidelitate şi validitate scăzută;
- rezultatele pot fi influenţate de factori externi;
- oferă posibilitatea modulării întrebărilor în funcţie de răspunsurile elevului;

***b) Probe scrise* – caracteristici (cerinţe):**

- stabilirea scopului probei şi definirea descriptorilor de performanţă;
- alegerea tipului de item corespunzător fiecărui obiectiv;
- elaborarea adecvată a schemei de notare;
- comunicarea şi discutarea rezultatelor cu elevii şi cu părinţii acestora;

***c) Probe practice* – caracteristici:**

- oferă posibilitatea evaluării capacităţii elevilor de a aplica cunoştinţele în practică, precum şi a gradului de stăpânire a priceperilor şi deprinderilor formate;
- forme de realizare: experienţe de laborator, lucrări în atelier, disecţii, desene, schiţe, grafice.

METODE ALTERNATIVE:

Observarea sistematică a comportamentului elevului se realizează prin:

- fişă de observaţii curente;
- fişă de evaluare (calitativă);
- scară de clasificare;
- listă de control/verificare;

Investigaţia :reprezintă o posibilitate pentru elev de a aplica în mod creator cunoştinţele şi de a explora situaţii noi de învăţare;este limitată la o ora de curs. Solicită elevul în îndeplinirea unei sarcini de lucru precise, prin care îşi poate demonstra, practic, un întreg complex de cunoştinţe şi capacităţi;urmăreşte formarea unor tehnici de lucru în grup şi individual, precum şi a atitudinii elevilor implicaşi în rezolvarea sarcinii.

Proiectul :este o activitate mai amplă, ce permite o apreciere complexă şi nuanţată a învăţării, ajutând la identificarea unor calităţi individuale, fiind şi puternic motivantă pentru elevi, deşi implică un volum de muncă sporit – inclusiv activitate individuală în afara clasei.

Bibliografie:

Barna A, Curs de pedagogie. Didactica, Universitatea din Galaţi, 1998.
Păuş V, Ghid de evaluare în învăţământul primar,MEN,CNEE,Bucureşti,1999.
Potolea D.,Neacşu I.,Radu I.,Reforma evaluării în învăţământ.Concepţii şi strategii,Men,Cnee, Bucureşti,1996.

201. ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚAREA DE TIP INOVATOR

Prof. înv. primar Subțire Ramona
Subțire Ramona Școala Gimnazială Nr.4 Lugoj, Jud. Timiș

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Datorită progresului tehnologic şi accesului sporit la cunoaştere şi la resurse ne putem propune şi realiza schimbări la care, cu câtva timp în urmă nici nu ne puteam gândi. Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul şi viitorul educaţiei pe care îl dăm generaţiei următoare având în vedere aceste aspecte.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii. În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului. Creierul funcţionează asemenea unui computer, acesta din urmă a fost proiectat şi creat după modelul de funcţionare al creierului. Pentru ca un computer să înceapă să funcţioneze trebuie să apăsăm butonul de pornire. În cazul în care învăţătoarea este „pasivă”, butonul „pornire” al creierului nostru este activat.

Un criteriu de apreciere a eficienţei metodelor îl reprezintă valenţele formative ale acestora, impactul lor asupra dezvoltării personalităţii elevilor.

Clasificarea metodelor de învăţământ se poate realiza în funcţie de diferite criterii.

I. după criteriul istoric:

- metode clasice (tradiţionale): expunerea, conversaţia, exerciţiul etc.;
- metode moderne: studiul de caz, metoda proiectelor, metode de simulare, modelarea etc.;

II. după funcţia didactică prioritară pe care o îndeplinesc:

1) metode de predare-învăţare propriu-zise, dintre care se disting:

a) metodele de transmitere şi dobândire a cunoştinţelor: expunerea, problematizarea, lectura etc.;

b) metodele care au drept scop formarea priceperilor şi deprinderilor: exerciţiul, lucrările practice etc.;

2) metode de evaluare;

III. după modul de organizare a activităţii elevilor:

- metode frontale (expunerea, demonstraţia);
- metode de activitate individuală (lectura);

- metode de activitate în grup (studiul de caz, jocul cu roluri);
- metode combinate, care se pretează mai multor modalităţi de organizare a activităţii (experimentul);

IV. după tipul de strategie didactică în care sunt integrate:

- algoritmice (exerciţiul, demonstraţia);
- euristice (problematizarea);

V. după sursa cunoaşterii (care poate fi experienţa social-istorică a omenirii, explorarea directă sau indirectă a realităţii sau activitatea personală), la care se adaugă un subcriteriu: suportul informaţiei (cuvânt, imagine, acţiune etc), prof. Cerghit propune o altă clasificare [1, 2] şi anume: 1) metode de comunicare orală: expozitive, interogative (conversative sau dialogate); discuţiile şi dezbaterile; problematizarea;

2. metode de comunicare bazate pe limbajul intern (reflecţia personală);

3. metode de comunicare scrisă (tehnica lecturii);

4. metode de explorare a realităţii:

a) metode de explorare nemijlocită (directă) a realităţii: observarea sistematică şi independentă; experimentul; învăţarea prin cercetarea documentelor şi vestigiilor istorice;

b) metode de explorare mijlocită (indirectă) a realităţii: metode demonstrative; metode de modelare;

5. metode bazate pe acţiune (operaţionale sau practice):

a) metode bazate pe acţiune reală / autentică): exerciţul; studiul de caz; proiectul sau tema de cercetare; lucrările practice;

b) metode de simulare (bazate pe acţiune fictivă): metoda jocurilor: metoda dramatizărilor; învăţarea pe simulatoare.

Acestor categorii li se adaugă un alt tip de metode şi anume metodele de raţionalizare a învăţării şi predării: metoda activităţii cu fişele; algoritmizarea; instruirea programată; instruirea asistată de calculator (I.A.C.).

DESCRIEREA STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE

1. METODA CUBULUI este folosită în cazul în care se doreşte explorarea unui subiect/ a unei situaţii din mai multe perspective – oferă posibilitatea de a dezvolta competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare.

2. Metoda PĂLĂRIILOR GÂNDITOARE („Thinking hats”) Aceată metodă stimularea creativităţii participanţilor care se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verdealbastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul precis, aşa cum consideră mai bine. Rolurile se pot inversa, participanţii sunt liberi să spună ce gândesc , dar să fie în acord cu rolul pe care îl joacă. Culoarea pălăriei este cea care defineşte rolul.

3. METODA R.A.I.

Metoda R.A.I. are la bază stimularea şi dezvoltarea capacităţilor elevilor de a comunica (prin întrebări şi răspunsuri) ceea ce tocmai au învăţat. Denumirea provine de la iniţialele cuvintelor Răspunde – Aruncă – Interoghează şi se desfăşoară astfel: la sfârşitul unei lecţii sau a unei secvenţe de lecţie, institutorul împreună cu elevii săi, printr-un joc de aruncare a unei mingi mici şi uşoare de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecţia predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare şi apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască şi răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaşte răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, şi, deci, de a mai pune o întrebare. În cazul în care, cel care

interoghează este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare, este scos din joc, în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea. Eliminarea celor care nu au răspuns corect sau a celor care nu au dat niciun răspuns, conduce treptat la rămânerea în grup a celor mai bine pregătiţi.

4.CERCUL " COMPLIMENTELOR"

Reprezintă o metodă care urmăreşte dezvoltarea stimei de sine . Pentru a pune în practică metoda, formatorul aşază scaunele într-un cerc, iar " receptorul" complimentelor se află în mijlocul acestui cerc. Fiecare dintre persoanele participante trebuie să identifice un compliment sincer şi onest despre cel aflat în centrul cercului. Apoi, pe rând, fiecare va înainta şi îi va spune acestuia complimentul, receptorul complimentelor trebuind să aibă doar una dintre următoarele reacţii: să zâmbească ori să le adreseze un "mulţumesc".

Această metodă are avantajul consolidării unei imagini pozitive faţă de propria persoană a celui care primeşte complimentele, dar şi o dezvoltare a ariei pozitive faţă de propria persoană a celui care primeşte complimentele, dar şi o dezvoltare a ariei pozitive de gândire la celelalte persoane (prin aceea că identifică o latură bună a colegului lor). Cercul "complimentelor" trebuie practicat până ce toţi cursanţii au trecut prin ipostaza de receptor.

Una din strategiile didactice interactive valorificate în învăţământul primar este metoda cubului, folosită în cazul în care se doreşte explorarea unui subiect/ a unei situaţii din mai multe perspective – oferă posibilitatea de a dezvolta competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare.

ETAPELE METODEI:

- Se realizează un cub pe ale cărei feţe se notează cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ (altele, în funcţie de resurse, nu neapărat pe toate feţele cubului).
- Se anunţă tema / subiectul pus în discuţie.
- Se împarte grupul în şase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerinţele înscrise pe feţele cubului.
- Se comunică întregului grup, forma finală a scrierii.
- Lucrarea în forma finală poate fi desfăşurată pe tablă sau pe pe foi albe A3.

AVANTAJE:

- Determină participarea conştientă a elevilor prin implicarea maximă a acestora în rezolvarea sarcinilor.
- Permite diferenţierea sarcinilor de învăţare.
- Formează deprinderi de muncă intelectuală.
- Stimulează gândirea logică a elevilor.
- Creşte responsabilitatea elevului faţă de propria învăţare, dar şi faţă de grup
- Sporeşte eficienţa învăţării – elevii învaţă unii de la alţii
- Dezvoltă abilităţi de comunicare şi cooperare.

DEZAVANTAJE:

- Rezolvarea sarcinilor solicită resurse mari de timp.
- Se creează un zgomot oarecare.
- Facilitează erori în învăţare.
- Nu există un control precis asupra cantităţii / calităţii cunoştinţelor dobândite de fiecare elev.

Bibliografie

1. Crenguţa - Lăcrămioara Oprea (2008) – " Strategii didactice interactive", ed. a III-a, EDP, Bucureşti 2. Ioan Cerghit (2005)- " Metode de învăţământ", EDP, Bucureşti.
3. Ion- Ovidiu Pânişoară (2006) – " Comunicarea eficientă", ediţia a III-a, Editura Polirom, Iaşi

202. PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV ȘI STRATEGIILE EDUCAȚIONALE MODERNE

Prof. înv.primar Șerban Simona Codruța
Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”

Modernizarea învățământului românesc este un fenomen care este prezent mereu, orice politică națională în acest segment având în vedere o sumă de decizii la nivel macrosocial, în vederea adaptării la imperativele social-economice ale țării. Aceasta presupune promovarea unor schimbări care să conducă la creșterea performanțelor întregului sistem de învățământ, privit ca un element de bază în progresul întregii societăți.

Întreg procesul de modernizare se concretizează în două modalități pratice de implementare și anume reforma învățământului și inovarea curentă. Reforma presupune schimbarea globală a structurilor, instituțiilor și cadrului de organizare, implicând o restructurare a sistemului educativ. Inovarea presupune un ansamblu de acțiuni întreprinse în diversele segmente ale învățământului pentru asigurarea unei funcționalități optime. Aceasta presupune acceptarea, instalarea și utilizarea unor schimbări cu efecte dezirabile, pozitive asupra activității educaționale ulterioare. Modernizarea se referă atât la sistemul de învățământ cât și la procesul de învățământ. În timp, au fost propuse diverse variante care să asigure eficientizarea modernizării, iar concluzia a fost că principala schimbare ar trebuie să se realizeze la nivelul curriculumului la nivel național, în așa fel încât să fie depășite coordonatele modelului adoptat înainte de 1989.

În prezent, curriculum-ul modern se referă la o proiectare riguroasă a obiectivelor propuse, conținuturilor asociate și a activităților de învățare, astfel încât demersul didactic să devină eficient și performant.

Noţiunea de strategie a fost introdusă din nevoia de a găsi o alternativă practicilor tradiţionale utilizate în învăţământ: conceperea predării unei discipline, elaborarea conţinuturilor, predarea unei simple activităţi educaţionale. Din punct de vedere funcţional strategia se situează pe traiectul de la intenţie la realitate, sarcinile de instruire fiind traduse astfel într-un ansamblu de decizii condiţionale. Strategia reprezintă o componentă a programului de instruire, reprezentând, din perspectiva cadrului didactic, aspectul activ, dinamic, al formei de dirijare efectivă a învăţării. Vlăsceanu (1993) definea strategia ca „un ansamblu de acţiuni coordonate şi armonios integrate menite să dirijeze învăţarea în vederea realizării obiectivelor preformulate”. Ea mai poate fi privită atât ca o imagine globală programată iniţial şi investită cu imuabilitate, cât şi ca o variantă ori ca o alternativă permanent perfectibilă, caracterul său dinamic fiind determinant.

Strategiile de predare urmăresc, folosirea celor mai adecvate metode şi procedee de predare, corelate mijloacelor de învăţământ moderne, în baza alternării, îmbinării formelor de organizare existente. Urmărind îndeplinirea obiectivelor propuse, se optează pentru o manieră de abordare a activtăţii instructiv-educative, pentru un model de acţiune cu valoare normativă, ce presupune două componente distincte, dar interdependente: o componentă epistemologică şi una metodologică. Centrându-se atenţia pe problematica strategiilor de predare, ne interesează în mod special cea de-a doua componentă care se referă la metodele, mijloacele şi formele de organizare capabile să asigure funcţionalitatea celei dintâi. Strategiile reprezintă, de fapt, aspectul dinamic, activ, prin care cadrul didactic dirijează învăţarea. Instruirea înseamnă un proces de predare a cunoştinţelor şi deprinderilor într-o instituţie de învăţământ. Strategia nu se confundă cu metoda sau cu metodologia didactică, deoarece acestea din urmă vizează o activitate de predare-învăţare-evaluare, în timp ce strategia vizează procesul de instruire în ansamblu și nu o secvență de instruire.

Principalele componente ale strategiei didactice sunt: sistemul formelor de organizare și desfășurare a activității educaționale, sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeelor didactice, sistemul mijloacelor de învățământ, respectiv a resurselor utilizate, sistemul obiectivelor operaționale. De cele mai multe ori specialiștii din învățământ folosesc strategiile

mixte, îmbinând armonios elementele de dirijare și independență, cu accent pe predare – învățare semidirijată.

Strategiile didactice sunt realizate cu ajutorul metodelor de predare și învățare, informative și activ-participative, de studiu individual, de verificare și evaluare.

O concretizare a noii viziuni curriculare nu se poate realiza decât prin intermediul cadrului didactic. Profesorului îi revine o misiune importantă dar dificilă. Acesta trebuie să se adapteze mereu la schimbările permanente care au loc la nivelul societății, care să formeze tinerii în asa fel încât să facă față provocărilor care îi așteaptă în viață. Acesta trebuie să privească procesul de predare-învățare-evaluare ca pe o formă de a dobândi capacități, aptitudini și competențe necesare elevului. Practic se impune schimbarea mentalității cadrului didactic, care trebuie să devină un modelator, un partener în dialog. Astfel, predarea devine o învățare împreună cu elevii, ceea ce determină creșterea responsabilizării elevilor față de procesul de învățare.

Evaluarea corectă îi va determina pe elevi să înțeleagă faptul că învățarea nu este un proces care să rămână doar la nivelul școlii, ci și în viața de zi ci zi. Profesorul acceptă păreri, devine partener în dialog, utilizând capacități adecvate în relația formativă a elevilor din clasă.

Întreg procesul de predare-învățare-evaluare trebuie să aibă în centru elevul, căruia profesorul trebuie să-i formeze capacități de comunicare, urmând ca apoi acestea să fie integrate în cadrul altor competențe. Elevul trebuie să stabilească anumite legături între informații aflate între surse diverse, să participe la diferite situații de comunicare și să manifeste o atitudine pozitivă în favoarea comunicării.

Competențele, îmbinate cu anumite valori și atitudini sunt relevante pentru atigerea unui nou scop educațional din reforma învățământului, și anume formarea unei personalități creatoare și libere, care presupune și o comunicare eficientă în diferite situații sau medii profesionale. Dezvoltarea acestui tip de competențe sunt în concordanță cu dinamica societății în care trăim, tineii fiind puși în ipostaze tot mai variate și mai complexe.

Educația modernă trebuie să corespundă unei noi generații dinamice, în care dezvoltarea este din ce în ce mai accelerată. În această situație tinerii trebuie să facă față diverselor situații, să se adapteze rapid în diferite contexte, să asimileze cunoștințe, să rezolve adecvat problemele care le întâmpină.

Așadar, vorbim de o educație modernă, care are la bază o paletă largă și variată de capacități de tip cognitiv, creativ, reflexiv, de interacțiune socială și capacități generale, psiho-motorii, care sunt relevante pentru stabilirea noului scop educațional.

Bibliografie:

Bocoș, Mușata, ,,Cercetarea pedagogică", Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2003;
Negreț - Dobridor, Ioan, ,,Didactica nova", Editura Aramis, București, 2005;
Pamfil, Alina ,,Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise". Ed. Paralela 45, Pitești, 2003;

203. MODALITĂȚI DE ADAPTARE A ȘCOLARULUI CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Prof. Ștefan Adelina Ramona, Colegiul Tehnic „Ion Holban ”Iași

Mediul şcolar în perspectivă pedagogică, include un ansamblu de factori naturali, socioculturali, material sub incidenţa cărora şcolarul este supus unui efort adaptativ continuu. Raportul dintre asimilare şi acomodare, dintre echilibru şi echilibrare se modifică în funcţie de capacitatea sistemului biopsihic al şcolarului de a recepta şi prelucra informaţia din ambianţă şi de a elabora comportamente adecvate noului statut.

Dacă mediul anteşcolar a fost favorabil dezvoltării conduitelor adaptative, atunci caracterul copilului de 6/7 ani cu noul mediu nu-i va crea dificultăţi majore. Şcoala reprezintă însă un complex de resurse menite să-i asigure fiecărui subiect posibilităţi de corectare şi dezvoltare progresivă, prin integrarea acestuia în complexul factorilor dominant culturali, cu valoare formativă.

Plasarea copilului în ambianţa scolară de către părinţi este un fel de garanţie dată acestora, că se vor bucura de un produs pe care ei singuri nu l-ar putea obţine. Mediul şcolar fiind considerat cea mai favorabilă condiţie pentru umanizarea, transformarea şi construcţia personalităţii.

Este foarte important ca prin educaţie, individul uman să-şi sporească mereu capacitatea de adaptare şi readaptare la situaţii mereu schimbătoare, într-o societate care îşi măreşte acceleraţia pe zi ce trece. De asemenea, aşa cum s-a demonstrat, educaţia va fi cu atât mai eficientă, cu cât va începe să acţioneze organizat, chiar din prima copilărie.

Adaptarea este generată de mecanisme interne care, în forma lor primară, exprimă nevoia de echilibru organic şi numai prin educaţie, trebuinţele-motivaţia în ansamblul său se diversifică, se amplifică şi se modelează, conform normelor impuse de specificul societăţii.

Adaptarea şi integrarea copilului în climatul şcolii este condiţia principală a progresului şcolar. Coechilibrarea continuă a sistemului biopsihic al şcolarului mic cu noile condiţii şi cerinţe este, în acelaşi timp, o lege obiectivă, căreia i se supune orice fiinţă (Crețu, Elvira, 1999, pp. 25-28).

Identificarea potenţialului adaptativ al şcolarului cu cerințe speciale este în fapt secvenţa cea mai importantă din activitatea de cunoaştere psihopedagogică a elevului.

Imperativul cunoaşterii copilului este la fel de puternic ca şi cel referitor la pregătirea psihopedagogică, ştiinţifică, literar- artistică a profesorului.

Un aspect care trebuie cunoscut pentru ca identificarea potenţialului adaptativ să fie mai eficientă este gradul de contradicţie, între caracteristicile mediului şcolar concret şi cele ale mediului de proveniență al copilului(familial, afamilial, grădiniţa, cămin/casă de copii).

- ✓ În primul rând sala de clasă, clădirea şcolii, cu tot ce presupune buna funcţionare. Cele mai frecvente deformări ale sistemului osos, în special coloana vertebrală sunt cauzate de poziţia incorectă a corpului. Şcolarul cu dizabilităţi are nevoie de mobilier adaptat nevoilor sale, un amănunt care pare, nesemnificativ la început şi, totuşi este o problemă, care nerezolvată prejudiciază procesul adaptării.
- ✓ Din punct de vedere psihic, starea de confort pe care o trăieşte şcolarul este determinată de zona cea mai restrânsă din mediul sălii de clasă: “banca şi locul pe care îl ocupă”. Pentru el este perimetrul cel mai intim, în care se simte protejat, retragându-se când “alţii” mai puternici decât el îl înfrâng.
- ✓ O problemă de adaptare o reprezintă discrepanţa dintre afecţiunea cu care este tratat la şcoală şi modul în care a fost obişnuit alături de părinţi. Adesea, aceasta problemă apare în special la copii unici care, crescuţi într-o “baie de dezmierdări şi răsfăţ”, sunt obişnuiţi să li se dea totul.

- ✓ Efortul şcolarului cu dizabilităţi, de a-i identifica pe ceilalţi colegi cu care trebuie să-şi împartă viaţa, unii dintre ei fiind cuprinşi de teamă şi inhibiţii greu de depăşit, dar aici depinde în mare parte de gradul de socializare al copilului.
- ✓ Raportul dintre nivelul atins de acesta în domeniul senzoriomotor şi cel mental/intelectual. Senzaţiile şi percepţiile înregistrează un progres intens la această vârstă, cu condiţia ca organele de simţ corespunzătoare să prezinte integritatea şi cota de normalitate specifică vârstei. Funcţia integrativă a mecanismelor implicate în procesul percepţiei se dezvoltă adăugând mereu elemente noi la experienţa anterioară. Şcolarul mic este deosebit de "angajat" în ceea ce, se cere, dacă forţele sale psihice sunt solicitate raţional, în sensul de a armoniza solicitările cognitive cu cele afectiv motivaţionale, astfel încât capacitatea de a rezista la efort dobândește noi valenţe, iar învăţarea de tip şcolar nu va mai fi o povară greu de suportat.

Realitatea şcolară demonstrează faptul ca există un procent însemnat de elevi la care se constată devieri de comportamente, ca expresie a inadaptării sau dezadaptării şcolare, ca: forme supraliminare de anxietate şi tulburări neurovegetative, bariere şi blocaje psihice şi alte forme de devieri comportamentale agravante, care merg până la atitudinea de abandon şcolar.

Adaptarea şi integrarea şcolară/socială au o determinare multifactorială şi tocmai de aceea, aceste procese necesită o asistenţă psihopedagogică şi medicală sistematică. Una dintre variabilele care determină procesul de adaptare şcolară o constitue personalitatea profesorului, fiind considerată principala sursă de influenţare a proceselor adaptative (Creţu, Elvira, 1999).

Capacitatea elevului, de a răspunde corect solicitărilor, este primul indiciu referitor la lărgirea spectrului de comportamente adaptative şi, implicit, a reuşitei şcolare. Nonparticiparea la activităţile propuse, sau respingerea cerinţelor constituie semnele de stagnare a procesului de asimilare-acomodare şi deci, începutul procesului invers, respectiv inadaptarea ori dezadaptarea.

Altfel spus, procesul integrării constituie o acțiune complexă care generează o fuziune între elementele sistemului personalității și elementele sistemului social, determinând o dinamică de dezvoltare prin intermediul unor factori purtători de valori morale, spirituale, culturale (familia, școala, instituțiile publice din comunitate etc.) aparținând grupului social.

Abilitățile și competențele necesare adaptării și integrării sociale sunt rezultatul unui proces continuu de învățare și antrenament al deprinderilor copilului în situații diverse de viață.

Aceste câteva considerații generale privind procesul adaptării și integrării sociale permite analiza și proiectarea programelor educaționale raportate la specificul și particularitățile individuale ale copilului. Copilul cu cerințe educative speciale va beneficia de programe educaționale care să asigure în primul rând terapia și recuperarea, facilitând astfel adaptarea și integrarea sa în societate. Structura programului general de autonomie personală și socială are la bază următoarele obiective generale:

- ➢ formarea și dezvoltarea abilităților sociale care să conducă la un grad înalt de maturitate psihosocială;
- ➢ formarea și dezvoltarea competențelor psihomotrice și de manualitate care să consolideze autonomia personală;
- ➢ perceperea corectă, obiectivă și exactă a propriei persoane;
- ➢ educarea sensibilității și a echilibrului afectiv pentru a garanta siguranța de sine și exprimarea propriilor emoții și sentimente în relațiile cu cei din jur;
- ➢ manifestarea acceptării și respectului față de alte persoane în contexte sociale diferite;
- ➢ organizarea și programarea de activități care să permită exersarea autocontrolului și învățarea folosirii corecte și civilizate a utilităților și serviciilor publice (A.Gherguț, 2013).

Bibliografie:

1.Creţu Elvira, *Probleme de adaptare şcolară. Ghid pentru perfecţionarea activităţiieducatorilor şi învăţătorilor*, Editura Aramis, Bucureşti, 1999.
2. Cojocaru, Venera Mihaela, Terapia şi metodologia instruirii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004.
3.Cucoş Constantin, Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi gradele didactice, Editura Polirom, Iaşi, 1998.
4. Gherguț A, Sinteze de psihopedagogie specială: ghid pentru concursuri și obținere a gradelor didactice, Ed. Polirom, Iași, 2013.
5. Gherguț,Alois, Psihopedagogia persoanelor cu cerințe speciale, Editura Polirom, Iaşi, 2006.

204. CREATIVITATEA - NOTĂ DEFINITORIE A PERSONALITĂŢII

Profesor înv. primar, Ştir Beatrice Maria
Liceul Teoretic comuna Filipeştii de Pădure

,,Orice muncă îndeplinită în mod creator devine o artă şi presupune talentul. Gândirea iscoditoare şi inventivă, fantezia creatoare însoţită de spiritul critic nu poate lipsi din nici o înfăptuire a minţii şi mâinilor omului.” (G. Dan Spănoiu, ,,Bucureşti, 1981, pag. 6)

Situarea copilului în centrul acţiunii educative, astăzi în epoca educaţiei permanente ar putea cauza. Societatea modernă, într-o continuă acceleraţie şi schimbare, are nevoie să-şi pună în valoare întreaga energie umană. Societatea, cu tot cortegiul ei de relaţii şi condiţii în continuă dezvoltare, îşi pune amprenta asupra asupra vieţii psihice şi conduitei oamenilor. În cadrul concepţiei despre educaţia permanentă stă ideea că şcoala rămâne etapa iniţială şi fundamentală a educaţiei. ,,Educat este omul toată viaţa - spunea Constantin Narly, acum aproape jumătate de veac - elev însă numai în copilărie şi adolescenţă.” Orientarea spre prima perioadă a formării, spre vârsta copilăriei, a rămas una din achiziţiile fundamentale ale ştiinţelor educaţiei.

Educaţia este cea care şlefuieşte (modelează) cunoştinţlele, deprinderile, conduitele, spiritul de cooperare, sentimentele, spiritul de originalitate, personalitatea fiind cel mai de preţ produs al educaţiei.

Petrache Poenaru (1798 - 1875), elev şi urmaş al lui Gh. Lazăr în organizarea şcolilor din Ţara Românească, promova idei ce sunt valabile şi azi:

,,Educaţia este o picătură de apă care căzând face semn şi în piatră, dar acest semn numai atunci se poate face când picătura va cădea fără precurmare. Nu este destul a se afla cineva şi numai câteva ceasuri cu copilul ca să se insufle în inima lui sentimentele de omenie şi virtute. Nu este destul a-l avea înaintea ochilor cât ţine lecţia în clasă ca să se facă din el un om şi un cetăţean. Trebuie să fie supt supraveghere în toate cesurile zilei şi ale nopţii, să i se îndrepteze judecata minţii, să I se risipească prejudecăţile şi să i se arate câte puţin lumea şi viaţa în privirea cea mai cuviincioasă.” (Adrian Neculau, 1983, pag. 37)

Această pregătire pentru viaţă, pedagogul român o solicită totodată şi tinerilor:

,,O învăţătură nouă vă aşteaptă, învăţătură mult mai trebuincioasă, fiindcă aceea mai cu seamă va hotătî locul ce aveţi a ocupa în societate. Acesta este meşteşugul de a trăi ca oamenii, meşteşug care ne învaţă a preţui ale lor calităţi, a suferi ale lor nedesăvârşiri, ale lor greşeli şi a ne strădui să îndreptăm pe ale noastre, să fim straşnici către noi înşine şi indulgeţi către alţii.” (Adrian Neculau, 1983, pag. 37)

Pentru a educa este necesar în primul rând să-l cunoşti pe cel educat. ,,A cunoaşte în mod precis fiinţele asupra cărora trebuie să se exercite acţiunea educatorului este prima condiţie a succesului pedagogic.” (Planchard, 1976)

Tineretul reprezintă o puternică forţă socială, un important potenţial intelectul, creator, moral ce trebuie educat în spiritul viitorului, orientat spre valorile socio-cultural autentice.

Personalitatea elevului devine un câmp vast de investigaţie. Personalitatea reprezintă o sinteză, o istorie a devenirii, *drumul* propriu pe care l-a urmat individul (elevul) pentru a ajunge ,,aici şi acum”. A cunoaşte acest *drum* înseamnă să înţelegi *cum* şi *de ce* s-a ajuns într-un anumit stadiu de dezvoltare, ce etape s-au succedat, care din ele au fost *dilatate* sau *comprimate*.

Concept multidimensional, personalitatea este o structură dinamică, cu profunde semnificaţii ontologice, axiologice, constituite din procese, funcţii şi însuşiri psihice care se dezvoltă în autogeneză ca urmare a influenţelor socio-culturale şi educative asupra zestrei individului.

Personalitatea este un concept fundamental în ştiinţele social-umane, în psihologie având note specifice, controversat, mereu reluat, definit şi reevaluat. Conceptul de personalitate, în general, are două accepţiuni principale:

a) din perspectivă psihologică, ce impune personalitatea ca rezultat al dezvoltării depline şi unitare a însuşirilor omului care au loc într-un anumit context social;

b) din perspectivă filizofică, pe baza teoriei acţiunii, personalitatea este definită în funcţie de

creativitate.

Creativitatea reprezintă trăsătura fundamentală, definitorie a omului, posibilitatea majoră, plenară de integrare socială, domeniul real şi autentic al exprimării libertăţii şi demnităţii umane, criteriul fundamental de valorificare şi valorizare socială.

Termenul de creativitate nu este bine lămurit, deşi, acum două decenii, cumula deja peste o sută de definiţii sau poatee tocmai de aceea. Amintim câteva din sinonimele de care creativitatea nu s-a debarasat, unele mai reuşite, altele cu totul unilaterale: *inteligenţă fluidă, gândire direcţionată creatoare, rezolvare specifică de probleme slab structurate, gândire aventuroasă, supleţea gândirii, etc*.

Elena - Adriana Cîmpean propune o distincţie a creativităţii pe cinci niveluri:

1. *Creativitatea expresivă* - presupune exprimarea liberă şi spontană a persoanei, fără preocupări în legătură cu utlitatea sau valoarea exprimărilor. Se întâlneşte în cazul desenelor realizate de copiii mici. Acesta este un mijloc excelent de a cultiva pentru viitor aptitudinile lor creatoare.
2. *Creativitatea productivă* - se manifestă atunci când persoana şi-a însuşit priceperi şi deprinderi care-i permit să producă lucruri utile, dar în care specificul ei este foarte puţin exprimat. În acest caz vorbim de muncitorii calificaţi care pun în practică tehnici cunoscute şi care nu presupun originalitate.
3. *Creativitatea inventivă* - are rolul de a face posibile invenţiile şi îmbunătăţirile diverselor produse, aparate, suficient de importante pentru a fi brevetate şi difuzate în producţie. Inventivitatea este însă specifică unei arii foarte restrânse de persoane, inventatorilor, adică acelora care reuşesc să aducă ameliorări parţiale unui aparat, unei unelte, unei teorii controversate.
4. *Creativitatea inovatoare* - permite modificări ale principiilor care stau la baza unor domenii, fiind specifică elitei. Este vorba de oamenii consideraţi ,,talentaţi", care realizează opere a căror originalitate e remarcată cel puţin la nivel naţional.
5. *Creativitatea emergentă* - e specifică geniilor. Aceştia revoluţionează un domeniu sau realizează opere de artă remarcabile. Ei deschid noi căi de abordare. (Cîmpean E. A., 2005, pag.15)

Într-o altă ordine de idei, creativitatea se conturează ca fiind o formaţiune psihică, complexă, caracterizată printr-o multitudine de sensuri: productivitate, utilitate, eficienţă, valoare, ingeniozitate, noutate, originalitate. Definitorii pentru creativitate sunt noutatea şi originalitatea. Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, ducând la progrese în plan social.

Componenta principală a creativităţii este imaginaţia. Alături de aceasta, deosebit de importantăeste motivaţia, dorinţa de a realiza ceva nou, neobişnuit, deosebit. Motivaţia creativă este foarte importantă din multe puncte de vedere: pe de o parte este supusă influenţelor din exterior, ceea ce va influenţa şi creativitatea, pe de altă parte, motivaţia intrinsecă are un rol principal, primordial în creaţie, ea având posibilitatea de a suplini anumite lipsuri, carenţe, deficienţe ce privesc abilităţile în domeniu sau chiar abilităţi creative.

Creativitatea este un produs pentru că se dobândeşte (ca abilitate) prin activitate, experienţă. Totodată, este şi un proces, deoarece implică desfăşurarea în timp, dezvoltări şi retrageri ale factorilor şi elementelor noi, învingerea unor obstacole.

Orice individ poate fi creator; în orice situaţie de viaţă este posibilă creativitatea. Viaţa implică efectuarea unor operaţii originale, prin combinarea elementelor existente, prin găsirea unor soluţii utile într-o situaţie sau alta. Dar creativitatea adevărată presupune, solicită depăşirea acestui stadiu comun, ea fiind rodul unei înzestrări şi capacităţi deosebite.

Creativitatea este o completare a inteligenţei. În ierarhia aptitudinilor umane, ea reprezintă cea mai înaltă treaptă a inteligenţei, inteligenţa fiind acea capacitate care colectează informaţiile şi le foloseşte în situaţii diferite. Creativitatea porneşte de la această capacitate pe care o lărgeşte însă, creând noi corelaţii între informaţii. Inteligenţa caută răspunsul în elementele învăţate, în sfera strâmtă a problemei respective, ea recurge deci la o gândire convergentă care duce la răspunsuri *juste* (dinainte cunoscute). Creativitatea se slujeşte de o gândire divergentă, tinde

către răspunsuri diversificate, le culege din domenii de cunoaştere mai largi, mai îndepărtate. Aceste răspunsuri *interdisciplinare* nu pot fi întotdeauna *juste*, deoarece caracterul de noutate al răspunsului nu are un termen de referinţă cunoscut dinainte la lărgirea sferei trăirilor sau a cunoaşterii noastre.

În lucrarea sa, Mihaela Roco, prezintă principalele calităţi ale creativităţii:

- productivitatea - vizează numărul mare de idei, soluţii, lucrări de specialitate, produse materiale şi nu numai, care rezultă ca urmare a creativităţii indivizilor;
- utilitatea - rezultatele muncii, activităţii trebuie să fie folositoare, să ajute în desfăşurarea activităţii;
- eficienţa - priveşte în primul rând performanţele care se pot obţine dacă ţinem cont de rezultatele activităţii creatoare;
- valoarea - ceea ce rezultă în urma unei activităţi creative trebuie să prezinte o anumită însemnătate, valoare, trebuie să fie recunoscută ca fiind importantă;
- ingeniozitatea - metodele de rezolvare folosite să fie noi, originale, să presupună o soluţie ce nu a mai fost folosită anterior;
- noutatea - se referă la distanţa în timp a lucrurilr, ideilor. Deşi există multe produse noi, recente, acestea nu sunt neapărat originale, creative;
- originalitatea - vizează trăsătura soluţiilor, produselor, rezultatelor activităţii caracterizată prin raritate, unicitate. (Roco, M., 2004, pag. 18)

La naştere, copilul posedă doar o anumită potenţialitate a flexibilităţii, fluenţei şi senzitivităţii scoarţei cerebrale, şi în general a sistemului nervos. Ulterior, în procesul activităţii, al rezolvării problemelor ridicate de viaţă, factorii creativitţii (intelectuali, aptitudinali, caracteriali, cât şi cei sociali) se apropie mai mult de gradul maxim al acestei potenţialităţi, în funcţie de solicitările primite şi de corelarea lor ca factori motivaţionali, caracteriali şi de condiţiile mediului în care se dezvoltă.

Pe baza flexibilităţii, fluenţei şi senzitivităţii se constituie cele două niveluri ale creativităţii - originalitatea şi inventivitatea.

De-a lungul timpului s-au elaborat diverse metode de cuantificare a gradului de creativitate a unei persoane. Deoarece ea presupune originalitate, soluţii inedite, ceva nou şi neaşteptat la care puţine persoane se gândesc, această dimensiune a pshicului uman este foarte greu de investigat şi cuantificat. De asemenea, s-ar putea ca la un moment dat, o persoană să nu prezinte un nivel de creativitate ridicat, dar din alte puncte de vedere să fie totuşi considerată o persoană creativă.

Copilul, cu marea sa forţă şi capacitate creatoare, intră în lumea umană. La început, ascultă cu atenţie, îi plac istorioarele şi poveştile extraordinare, inventează el însuşi personaje imaginare. De multe ori amestecă realul cu inaginarul, scorneşte tot felul de lucruri şi pare încântat de ceea ce inventează. „Inventând mereu, copilul se inventează câte puţin pe sine”, spuneau Paul Legrand, Ursula Şchiopu, Maria Gârboveanu, în cercetările efectuate, ceea ce confirmă existenţa unor tipuri de copii bine conturate încă de la vârsta preşcolară mică, tipuri în care predomină fie grupul de abilităţi convergente (tipul convergent, realist, raţional), fie tipul combinat în care se împletesc în acelaşi mod abilităţile din cele două structuri, divergenţa şi convergenţa. Copiilor prozaici li se va stimula imaginaţia, celor care trăiesc *în vis cu ochii deschişi* li se vor oferi poveşti mai apropiate de realitate.

Odată cu venirea la şcoală, copilul obţine progrese constante în toate compartimentele dezvoltării fizice şi psihice. Este deosebit de important să cunoaştem tipul şi structura abilităţilor prin care copilul îşi manifestă personalitatea, dar semnificative pentru dezvoltarea lui ulterioară sunt modalităţile educative folosite, prin care aceste structuri de abilităţi, dintr-un tip sau altul, să se transforme în aptitudini.

Progresele cunoaşterii sunt legate la şcoală de dorinţa generală de a învăţa, din dorinţa de a avea succes şi pentru aceasta se străduieşte să facă lucruri deosebite prin care să atragă atenţia. Dispunând de multă fantezie, copilul poate realiza, poate crea. Copilăria este vârsta creativităţii spontane.

Echipat cu dispoziţii naturale, cu înclinaţii şi interese artistice mai pronunţate, fiind supus

unui tratament corespunzător prin influenţarea gustului său estetic şi, în limitele particularităţilor de vârstă, a judecăţii estetice, copilul îşi poate dezvolta valenţele sale creatoare, respectiv imaginaţia creatoare, cea mai importantă şi înaltă formă de imaginaţie care duce la produse noi şi originale. Prin imaginaţie şi fantezie, copilul îşi lărgeşte nelimitat posibilităţile sale de cunoaştere şi transformare a lumii. Cu ajutorul imaginaţiei, copilul poate să reconstituie trecutul, poate să încerce o vizine nouă a viitorului, poate să parcurgă cu mintea spaţiile şi să plăsmuiască tablouri ale unor locuri pe care nu le-a văzut vreodată.

Contribuţia sa cea mai mare la transformarea activităţilor umane în activităţi cu caracter creator o aduc următoarele însuşiri: forţa imaginaţiei, inteligenţa, supleţea gândirii şi calităţile voinţei, afectivităţii, motivaţiei.

Dezvoltării cu totul deosebite a acestor aptitudini (fără a neglija valoarea celorlalte - entuziasmul şi perseverenţa, originalitatea, independenţa de spirit, capacitatea de concentrare asupra unui anumit lucru, capacitatea de abstractizare, spiritul de observaţie, îndemânarea tehnică, independenţa gândirii, curiozitateea intelectuală, et.) se datorează în primul rând cele mai multe dintre realizările din artă, ştiinţă şi tehnică, precum şi celelalte domenii de activitate.

Bibliografie:

Cîmpean, A. Eugenia, ,,Psihopedagogia creativităţii şi excelenţei intelectuale", editura Dimitrie Cantemir, Târgu - Mureş, 2005, pag. 15;

Neculau, Adrian, ,,A fi elev", Editura Albatros, Bucureşti, 1983, pag. 37

Roco, Mihaela, ,,Creativitatea şi inteligenţa emoţională", Editura Polirom, Iaşi, 2004, pag. 18

Spinoiu, G. Dan, ,,Cunoaşterea personalităţii elevului preadolescent", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981, pag. 6

205. CURCUBEUL DIN SUFLETUL NOSTRU
- TEHNICI DE LUCRU SPECIFICE ARTELOR PLASTICE-

Prof. Tarța Delia Diana Școala Gimnazială „Nicolae Iorga" Baia Mare

„ Desenul înseamnă punerea unei linii în jurul unei idei."

Henri Matisse

Activităţile AVAP presupun proiecte extreme de îndrăgite de elevii din ciclul primar datorită caracterului practic- aplicativ.

În cadrul orelor de educaţie plastică, se realizează iniţierea elevilor în cunoaşterea formelor şi a culorilor, a compunerii unui spaţiu, componente specifice limbajului plastic. Elementele de limbaj plastic prin temele propuse în programa școlară, trebuie bine cunoscute deoarece acestea, prin conţinutul lor, facilitează înțelegerea semnificaţiei culorilor şi formelor, a creaţiei artistico-plastice.

Învăţarea prin experiment se realizează cu succes la orele de educaţie plastică, unde elevii compun spaţii plastice imaginare, realizează compoziţii echilibrate cu unul sau mai multe centre de interes, îşi exprimă liber propriile idei, sentimente, propriile viziuni, realizează compoziţii plastice închise, deschise, statice sau dinamice, utilizând materiale, instrumente şi tehnici specifice artelor plastice.

Prin folosirea diversificată a tehnicilor de lucru în activitățile practice, copiii își dezvoltă capacitatea de expunere artistico-plastică, având posibilitatea de a comunica prin mijloace diverse propriile idei, trăiri si sentimente.

Folosirea tehnicilor de lucru nu trebuie sa fie un scop în sine, ci o modalitate de realizare a unor subiecte în concordanță cu temperamentul și sensibilitatea fiecăruia.

Prin crearea propriilor produse, copilul îşi exprimă emoţiile şi depune un efort menit să îl reprezinte. În acelaşi timp, îşi dezvoltă respectul pentru artă şi artişti.

În tehnicile plastice de lucru, elevii folosesc materiale diverse: acuarela, tempera, tuşurile colorate, materiale cu texturi diferite, hârtii colorate, ceară, soluţii pentru decolorat, carioca, creioanele de toate tipurile sau ceracolor. De asemenea, tehnicile de lucru sunt extrem de variate, fiecare dintre acestea punând în valoare creativitatea copiilor şi devenind un mijloc elocvent de reflectare a propriei personalităţi.

TEHNICA ACUARELEI

Acuarela se fluidizează cu apa, obţinându-se un lichid colorat şi care, aşternut cu pensula pe hârtie, nu se şterge prin atingere, după uscare. Ea se poate folosi pe hârtie umedă sau uscată. Baza acuarelei este apa. Aparent simplă, acuarela pare a fi una din tehnicile dificile.

„Timp îndelungat, pictura în acuarelă nu a fost considerată o artă de sine stătătoare. Abia datorită pictorului englez William Turner, ea a avansat la gradul de artă plastică, independent. Culorile acuarelă se prezintă sub diverse forme: culori solide (în formă de pastile), culori moi (borcănele din porţelan), culori cu miere (tuburi de staniol) şi sub forma guaşei (borcănele din sticlă).

Pe suprafaţa umedă fuzionează cu uşurinţă, obţinându-se amestecuri diverse de culoare, cu efecte neaşteptate şi expresive. Principiile acuarelei constă în transparenţă, prospeţime, luminozitate şi puritate.

TEHNICA TEMPEREI

Tempera evidenţiază culori opace si dense. Aceste culori se deschid numai în combinaţii cu alb, spre deosebire de acuarela, care se poate deschide prin transparenţă şi diluare cu apă.

TEHNICA COLAJULUI SI DECOLAJULUI

Conform DEX-ului colajul este definit ca un “procedeu artistic care constă în compunerea unui tablou prin lipirea laolaltă a unor elemente eterogene”.

Colajul este un procedeu de organizare a unei forme sau compoziții plastice cu ajutorul unor materiale diverse: hârtie colorată, plante sau fire.

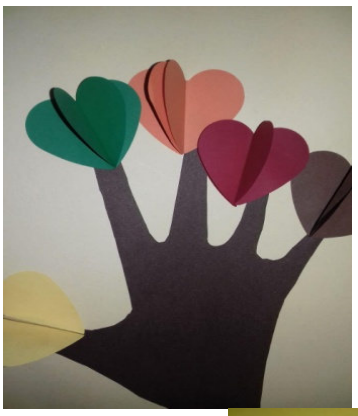
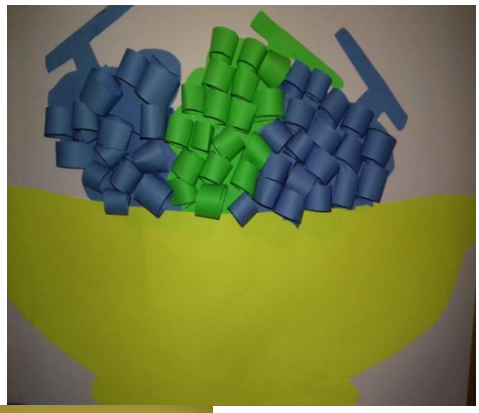

Colajul se realizează prin tăierea sau ruperea formelor întregi, a unor părţi ale acestora din hârtie, materiale textile, etc... şi lipirea totală sau parţială pe suportul unei compoziţii plastice. Decolajul este procedeul prin care efectele expresive se obţin prin dezlipirea, prin ruperea fragmentară a unor materiale lipite în prealabil pe un suport de hârtie, pânza, lemn, carton.

Concluzii:

- Capacitatea elevilor de a se exprima artistic poate fi considerată ca un prim plan spre manifestarea fiinţei lor care înlesneşte o comunicare vie, directă şi personală cu viată.
- Dacă un copil pictează o floare, el pune în ea ceva din sufletul său, arătând-o colegilor el trezeşte admiraţia şi interesul lor stabilind un dialog al imaginii şi al frumosului.
- În acest fel, copilul îşi individualizează şi personalizează sentimentele realizând o comunicare bazată pe emoţii, descoperiri, trăiri, mai ales dacă activitatea se desfăşoară într-o atmosferă afectivă, caldă în comunicare cu arta .

Bibliografie:

1) Cerghit I. – “Metode de învăţământ”, E.D.P., Bucureşti, 1970
2) Negret Dobridor Ion, Pânişoară Ion Ovidiu – “Ştiinţa învăţării”, Ed. Polirom, 2005
3) Stoica M. – “Psihopedagogia personalităţii”, E.D.P., Bucureşti, 1996
4) Aurel Dascălu- “Educaţia plastică în ciclul primar”, Editura Polirom, Iaşi, 1997.

206. SPECIFICUL EDUCAȚIEI INTELECTUALE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ MICĂ

Prof. înv.primar,Tărniceru Raluca
Liceul M Sadoveanu , Borca, Neamț

Actul educaţional constituie o problemă prioritară şi toţi cei care văd limpede evoluţia fiinţei umane, raţionale şi a umanităţii în ansamblul ei, situează în centru EDUCAŢIA. Ca proces orientat spre împlinirea spirituală a fiinţei şi a comunităţii, educaţia presupune o desfăşurare concretă, participare, trăire, comunicare între indivizi concreţi, presupune o cunoaştere profundă a evoluţiilor ce au loc în ultima perioadă.

Trăim într-o societate informatizată, care ne implică pe noi, ca indivizi, într-un continuu proces intelectual. De aceea, ar trebui să se pună accent pe reconsiderarea locului **educaţiei intelectuale** în cadrul celorlalte componente ale educaţiei. Bazele educaţiei intelectuale încep să se pună la vârsta şcolară mică. De aceea, a fost necesară aplicarea unei reforme în învăţământul românesc. Ştiinţa şi tehnica vor asigura orizontul acţiunii şi vor oferi substanţa însăşi a procesului educării. Valorile evidente ale ştiinţei şi ale tehnicii vor trebui privite ca obiective şi conţinuturi susceptibile de a se transforma în factori de evaluare a succesului educării, pe măsura atingerii lor.

Educaţia intelectuală stă la baza cunoaşterii şi practicii omeneşti. În jurul ei, se poziţionează celelalte tipuri de educaţie şi acţiuni ale personalităţii. Ea are ca scop formarea individului din punct de vedere intelectual, impunând unele legităţi şi reguli. Educaţia intelectuală are rolul de a dezvolta capacităţile cognitive ale elevilor, de acumularea cunoştinţelor intelectuale, în asimilarea tehnicilor culturale (anume: scrisul, cititul, calculul, care îi ajută în descoperirea cunoştinţe noi, derivate din cele vechi, pentru a evidenţia independenţa cognitivă la formarea individului).

Bunul mers al procesului de învăţământ şi rezultatele obţinute depind de metodele utilizate. Marii pedagogi au evidenţiat faptul că folosindu-se metode diferite se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor, că însuşirea unor noi cunoştinţe sau comportamente se poate realiza mai uşor sau mai greu, în funcţie de metodele utilizate.

Antrenarea permanentă a elevilor la un efort intelectual susţinutşi înarmarea acestora cu capacităţi necesare unei activităţi de învăţare productivă reprezintă modalitatea cea mai eficientă de educare a elevilor în spiritul unei atitudini conştienteşi active.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţiledesfăşurate. El însoţeşteşi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţireacalităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului.

Educaţia intelectuală constituie un pivot important în jurul căruia se vor profila şi celelalte laturi sau conţinuturi ale cunoaşterii şi practicii umane" (Cucoş ,2000: 60).

Educaţia intelectuală are ca specific, la şcolarul mic, formarea capacităţilor intelectuale, învaţarea scrisului, cititului, socotitului. Toate acestea îi vor asigura o autonomie cognitivă copilului aflat în formare. Educaţia intelectuală se realizează în special în şcoală, în cadrul orelor de curs, dar şi în cadrul activităţilor extraşcolare(vizite, excursii, cercuri de elevi). Educaţia intelectuală se realizează progresiv, de la cunoştinţe, lucruri simple, la analize din ce în ce mai dificile.

Pentru şcolarul mic, începutul cursurilor la şcoală este ceva mai greu. El trebuie să se obişnuiască cu un anumit program: să stea cuminte în timpul orelor, să asimileze cunoştinţele predate, să-şi facă temele date pentru acasă şi să-şi reducă programul de joacă. Părinţii sunt foarte preocupaţi de copilul lor şi vor să facă tot posibilul ca acel copil „să mearga bine la şcoală".

La şcoală, copilul ajunge să înţeleagă explicaţia unor fenomene care se petrec în natură, ajunge să citească, să socotească, să rezolve probleme şi ajunge să înţeleagă motivaţia acestor lucruri, „ de ce trebuie să înveţe”, „ de ce trebuie să meargă la şcoală”.

La clasa I, cunoştinţele se predau mai ales prin jocul didactic. Astfel, şcolarul nu sesizează că „ învaţă”, ci că se joacă în primul rând. Jocul didactic poate fi folosit în lecţiile de matematică, limba română, dar şi în celelalte ore de curs. Unele ore se pot desfăşura în aer liber, ceea ce îl entuziasmează foarte mult pe copil. De exemplu, la o lecţie de matematică cu tema *„Numerele naturale în concentrul 0-10. Ordonare, comparare, citire, scriere”,* putem folosi jocul didactic atât în sala de clasă, cât şi în curtea şcolii. Putem forma grupe de 6, 7, 8, 1, 2, obiecte pe care să le ascundem în sala de clasă sau în curte. Elevii vor primi cartonaşe pe care au scrise numerele de la 1 la 10. Când unul dintre copii va găsi o mulţime de obiecte ascunse, ceilalţi copii vor ridica cartonaşul cu numărul corespunzător acelei mulţimi.

Alt elev va descoperi o altă mulţime de obiecte. Se va ridica cartonaşul corespunzator mulţimii, apoi se vor compara cele două mulţimi. Se vor citi numerele de pe cartonaşe şi se vor aşeza în ordine crescătoare, apoi descrescătoare, în funcţie de cerinţe. Astfel, elevul a asimilat noi cunoştinţe şi noţiuni, s-a şi jucat, a predominat spiritul de voie bună şi obiectivele pe care noi le-am propus s-au realizat în totalitate.

Este foarte important faptul cum prezentăm tema nouă şi obiectivele operaţionale în cadrul unei lecţii. Dacă vom veni la clasa I şi vom spune: „- Copii, astăzi avem de învăţat nişte lucruri grele, aşa că fiţi atenţi la mine! ”, elevul va sesiza că am spus „ lucruri grele” şi bineînţeles că tot ce va face sau va învăţa i se va părea „ greu”. Dacă vom spune: „- Copii, astăzi vom învăţa ceva nou la matematică! Este nevoie să fiţi atenţi pentru a înţelege cât mai bine. Voi sunteţi nişte copii curajoşi şi nu vă este frică de lucruri noi şi nici de lucruri puţin mai dificile!”, atunci elevul va fi atent şi va asimila acele lucruri pentru că el este „ un curajos” şi nu îi este frică de lucruri grele. Creămastfelşi un spirit de competiţieîntreelevi, fiecaredintreeidemonstrândcât de atentşi de „ curajos” este.

Importante pentru asimilarea unor algoritmi de calcul sunt şi problemele de matematică. Le-am explicat copiilor că trebuie să învăţăm să rezolvăm probleme fiindcă vom avea o „ minte ascuţită” şi vom fi foarte „ înţelepţi”. La problemele cu o singură operaţie, de obicei, elevul se descurcă foarte bine la clasa I, deoarece el s-a întâlnit cu aceste sarcini şi la gradiniţă. Am introdus apoi probleme cu două întrebări pentru ca elevii să observe că la aceeaşi problemă pot exista mai multe cerinţe, apoi am introdus problemele cu o singură întrebare, dar care necesită mai mulţi „ paşi” în rezolvarea lor.

Elevii, deşi mici, încep să-şi formeze priceperi şi deprinderi în a rezolva probleme, învăţând să citeasca problema, s-o judece, să-şi dea seama ce cunosc, ce date nu cunosc şi ce trebuie să afle, apoi să descopere „ paşii” în căutarea rezolvării şi a răspunsului problemei. Este foarte important să-i încurajăm şi să-i ambiţionam în rezolvarea unor sarcini mai dificile. Elevii mici, în special cei din clasa I, au o motivaţie pentru a învăţa. Fiecare dintre ei visează să aibă o meserie. Depinde de noi, ca educatori, şi de familie să-i sprijinim în realizarea visului lor.

La comunicare în limba română, la clasa I, elevul învaţă sunete, apoi litere, apoi învaţă să citească cuvinte, apoi propoziţii, apoi texte. De exemplu, la o lecţie de limba română cu tema *„În port*” (text la prima vedere), elevul trebuie să „ descifreze” textul singur, să-l asculte citit de învăţător, apoi să-l citească cu glas tare. Trebuie să asocieze fiecare literă cu semnul grafic, să le integreze în silabe, silabele în cuvinte, apoi propoziţiile. Trebuie să răspundă la întrebări pe marginea textului,

Un text, la prima vedere simplu pentru noi, pentru elevul de clasa I reprezintă un adevarat efort intelectual, antrenând toate procesele psihice. Îi putem antrena şi în anumite jocuri, în completarea orei. Putem introduce, de exemplu, identificarea substantivului, dar fără a folosi terminologia, putem crea comparaţii, putem căuta însuşiri (adjectivul), putem face acţiuni (verbul), putem să ne jucăm de-a persoanele ,(pronumele) etc.

Educaţia intelectuală se realizează şi în orele de educaţie muzicală, unde elevul face eforturi pentru a învăţa versurile unui cântec, apoi pentru a reţine melodia şi a-l cânta. Se realizează şi în orele de educaţie fizică, educaţie plastică, împletindu-se cu toate celelalte tipuri de educaţie.

La clasa a II-a, elevul este puţin mai „ matur” şi mai „ bogat” pe plan intelectual, el deja acumulând încă din clasa I un anumit bagaj de cunoştinţe. La începutul clasei a II-a totul i se pare uşor şi efortul intelectual nu i se pare foarte mare. Cunoştintele noi se „ clădesc” pe cele vechi şi elevul, fiind obişnuit să înveţe, face eforturi să le asimileze şi pe acestea. La clasa a II-a intervine însă munca independentă, care îşi măreşte durata, îşi măreşte gradul de dificultate şi elevul este supus iarăşi unui efort intelectual mare, urmând să folosească singur cunoştinţele asimilate. Învaţă să se autoevalueze şi să-şi aprecieze munca singur .

La clasa a III-a, elevul are deja unele noţiuni fixate, de exemplu el stăpâneşte algoritmul de rezolvare al unei probleme. Acum începe să înveţe părţile de vorbire şi îşi dă seama că el le „ ştie” de fapt din clasa I, dar fără a şti denumirea lor. Eu le-am prezentat cuvintele locuind într-o „căsuţă” şi fiecare având „camere” separate. De exemplu: substantivele, adjectivele, pronumele, numeralele,verbele, fiecare în „cămăruţe” separate, doar că unele mai „comunică” între ele şi mai „ împrumută” câte ceva (cum ar fi adjectivul, care crează un acord cu substantivul pe care îl determină). Sunt foarte încântaţi de tot ce este nou şi asteaptă cu nerăbdare să descopere câte „cămăruţe” mai sunt, fiecare „cameră” având culoarea ei .

Munca independentă îşi măreşte gradul de dificultate şi testele de evaluare sumativă la fel. La clasa a III-a intervin şi alte materii de învăţământ, cum ar fi educaţia civică, şi se măreşte gradul de „seriozitate” al orelor de ştiinţe. La educaţia civică, elevul învaţă să-şi spună părerea despre anumite lucruri sau fapte în urma analizei proprii. Vine cu argumentepro şi contra şi este foarte atent la explicaţii. În urma cunoştinţelor asimilate, elevul este capabil să efectueze un experiment la orele de ştiinţe. De exemplu: să urmarească încolţirea şi creşterea unei plante . Chiar şi la clasa a III-a folosim jocul didactic, doar că el va fi structurat pe sarcini mai dificile, care le vor da de gândit elevilor.

La clasa a IV-a, elevul se afla în ultimul an de învăţământ al ciclului primar. Este nerăbdător să asimileze cât mai multe cunoştinţe şi în programa de învăţământ apar materii noi, cum ar fi: geografia, istoria. Se continuă şi anul acesta limba străină începută încă din clasa a III-a, unde elevul asimilează cunoştinţe noi în fiecare oră şi face eforturi să traducă dintr-o limba în alta cuvinte, propoziţii, texte. Limba străină li se pare un obiect foarte greu elevilor, deoarece necesită mult efort intelectual, şi dacă profesorul îi apostrofează de multe ori, unii elevi chiar nu-şi mai dau interesul pentru învaţarea acesteia. Dacă profesorul îi încurajează, dar îi şi corectează într-un mod mai „ blând”, atunci ei se vor ambiţiona şi vor încerca să fie cât mai buni. La obiectele geografie şi istorie, elevul învaţă multe lucruri în primul rând despre patria lui şi, dezvoltându-i interesul, începe să vină şi el cu anumite materiale, fişe şi povestioare în cadrul acestor lecţii. Chiar dacă sunt mari, ei vor aştepta
întotdeauna recompense pentru efortul intelectual depus. Acestea pot veni sub formă de aplauze din partea colegilor, calificative din partea învăţătorului, buline etc. Încadrul acestui process instructiv-educativ, în asimilarea cunoştinţelor, o latură important este latura afectivă. Copilul va aştepta să fie alintat, să fie recompensat, să fie încurajat de către învăţător, colegi, familie, la rândul său încurajând şi el pe alţi colegi.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şidorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

Uneori considerăm educaţia ca o activitate în care continuitatea e mai importantă decât schimbarea. Devine însă evident că trăim într-un mediu a cărui mişcare este nu numai rapidă ci şi imprevizibilă, chiar ambiguă. Nu mai ştim dacă ceea ce ni se întâmplă este „bine” sau „rău”. Cu cât mediul este mai instabil şi mai complex, cu atât creşte gradul de incertitudine.

Datorită progresului tehnologic şi accesului sporit la cunoaştere şi la resurse ne putem propune şi realize schimbări la care, cu câtva timp în urmă nici nu ne puteam gândi.

Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul şi viitorul educaţiei pe care îl dăm generaţiei următoare având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate şcolară „muzeu", orientată spre trecut, care pune accent pecunoştinţe, ci avem nevoie de o şcoală ce-i pregăteşte pe copii pentru viitor, punând accent pe competenţele sociale şi de comunicare.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societăţii,cunoaşterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare şi cooperare, abilităţi de relaţionareşi lucru în echipă, atitudini pozitive şi adaptabilitate, responsabilitate şi implicare.

Un învăţământ modern, bine conceput, permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului.

Bibliografie

1. Cucoş, C. , *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iaşi **,(** 1998)
2. Cucoş, C. , *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, (2000)
3.**Ionescu, M. , Chis, V.**, *Pedagogie- suporturi pentru formarea profesorilor*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj, (2001)
4. Stanciu, I., Gh. , *O istorie a pedagogiei universale româneşti până la 1900* , EDP, Bucureşti, (1977)
5. Văideanu, G . , *Educaţia la frontiera dintre milenii* , Editura Politică, Bucureşti, (1988)

207. ROLUL ACTIVITĂȚILOR INTEGRATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Inv.Gr.I Țoncu Maricela – Cerasela
Scoala Gimnaziala ,,N.G.Lupu,, Arsura , Jud. Vaslui

"Când mergi pe-afară, natura nu te pune faţă în faţă pentru trei sferturi de oră numai cu flori şi în următoarele trei sferturi numai cu animale". (Jacobs H.H., 1989)

Termenul de curriculum integrat sau de instruire integrată se referă la o anumită modalitate de predare, de organizare si planificare a instruirii care produce o interrelationare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învaţă elevii si experienţele lor prezente si trecute. La nivelul curriculum-ului, integrarea înseamnă stabilirea de relaţii clare de convergentă între cunoştintele, deprinderile, competenţele, atitudinile si valorile care îşi au bazele in interiorul unor discipline şcolare distincte.Integrarea este un proces divers si complex, care merge progresiv de la modelul clasic disciplinar până la disoluţia totală a barierelor disciplinare – transdisciplinaritatea.
Problemele concrete de viată, ce trebuie rezolvate zi de zi, au un caracter integrat si nu pot fi solutionate decât apelându-se la cunoştinţe, deprinderi, competenţe ce nu sunt încadrate în contextul strict al unui obiect de studiu. Pentru ca elevii zilelor noastre să facă faţă solicitărilor lumii contemporane, trebuie să le formăm capacitatea de a realiza transferuri rapide si eficiente între discipline, de a colecta, sintetiza si de a pune la lucru împreună cunoştintele dobândite prin studierea disciplinelor scolare.Dacă succesul şcolar este dat de performanţa elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viaţa personală , profesională si socială este dat tocmai de capacitatea de a ieşi din tiparul unei discipline şi de a realiza conexiuni si transferuri rapide între discipline pentru soluţionarea problemelor ivite.

Curriculum-ul integrat presupune o anumită modalitate de predare si o anumită modalitate de organizare si planificare a instruirii şi produce o inter-relaţionare a disciplinelor sau obiectelor de studiu, astfel încât să se răspundă nevoilor de dezvoltare ale elevilor.Nivelurile integrării curriculare sunt monodisciplinaritatea si pluridisciplinaritatea(multidisciplinaritatea),integrare transdisciplinară.

Monodisciplinaritatea este centrată pe obiectele de studiu independente, pe specificitatea acestora, promovând supremaţia disciplinelor formale.

Pluridisciplinaritatea se referă la situatia în care o temă ce aparţine unui anumit domeniu este supusă analizei din perspectiva mai multor discipline, acestea din urmă păstrându-şi neschimbată structura si rămânând independente unele în raport cu celelalte.

TRANSDISCIPLINARITATEA

Abordarea transdisciplinară este cea mai recentă orientare privind reforma conţinuturilor ,prin care se încearcă o modalitate de organizare a acestora ,care aduce o schimbare de optică în ceea ce priveşte raportul dintre conţinutul învăţării şi elev .Transdisciplinaritatea presupune abordarea integrată a curriculum-ului prin centrarea pe probleme ale vieţii reale , pe problemele importante ,aşa cum apar ele în contextual cotidian, cu focalizare pe identificarea de soluţii , rezolvarea de probleme ale lumii reale , în scopul dezvoltării competenţelor pentru viaţă .În prezent se pune accent nu pe asimilarea unui volum enorm de cunoştinţe , ci pe calitatea lor, iar calitatea înseamnă a-l face pe copil să pătrundă în inima demersului ştiinţific,să-şi pună mereu întrebări. Astfel stabileşte punţi între diferite cunoştinţe, între acestea şi semnificaţia lor pentru viaţa noastră, între acestea şi posibilităţile interioare ale copilului O asemenea perspectivă transcede disciplinele, subordonându-le omului pe care vrem să-l formăm. Ca urmare, disciplinele nu mai constituie punctul de focalizare al formării, ci furnizează situaţii de învăţare.Astfel, învăţarea devine un proiect personal al elevului fără a neglija însă îndrumarea şi orientarea învăţătorului care rămâne totuşi managerul situaţiilor de învăţare .Putem face învăţarea mai interesantă ,reflectând lumea reală, creând un mediu cu o varietate mai largă de stimuli şi condiţii, determinând elevii să participe activ pe tot parcursul activităţilor şi făcând ca activitatea să devină o acţiune practică, cu o finalitate

măsurabilă.Activitatea transdisciplinară ne face să renunţăm la instruirea informal-frontală şi elevul sau grupul de elevi să devină centrul în jurul căruia să graviteze întreaga desfăşurare a activităţii didactice.Putem grupa într-un singur generic obiective ale mai multor discipline planificate în cursul săptămânii în cadrul unor scenarii de activităţi zilnice, astfel ca unităţile de învăţare ale disciplinelor să se contopească în teme de activităţi transdisciplinare.În acest fel, elevul nu mai trece prin secvenţe de învăţare separate în discipline diferite ci, aceiaşi noţiune o poate aborda în mai multe moduri ,conducând la o mai bună formare în modul şi în ritmul propriu al fiecărui elev. El devine actorul activ în rolul principal al acţiunii:imaginează, construieşte, cercetează, creează şi transpune în practică, găsindu-şi singur mijloacele din ceea ce i se oferă, originalitatea constând în aceea că nu preia modelul învăţătorului.Competiţia trece pe un plan secundar , prioritară devenind colaborarea, munca în echipă, bazată pe sprijin reciproc pe toleranţă, pe efort susţinut din partea tuturor, îndreptat către acelaşi scop. Atenţia este îndreptată asupra procesului de elaborare împreună, prin colaborare, a demersurilor de realizare a sarcinilor . Strategiile didactice utilizate în demersul transdisciplinar sunt de predare-învăţare bazate pe proiect. Indiferent de tipul de integrare abordat în procesul de învăţare proiectarea şi organizarea învăţării se centrează pe învăţarea prin descoperire, pe învăţarea prin cercetare pe baza viziuni constructiviste si globale asupra lumii inconjuratoare. Sarcinile de lucru structurate în viziune transdisciplinară oferă elevului posibilitatea de a cerceta lumea reală în ansamblul ei şi nu fragmentat.Instruirea elevului se produce prin acţiuni de investigare, o bservare, exersare. Scenariul didactic unitar îi permite elevului corelaţii, asocieri, determinarea cauzelor şi efectelor proceselor, fenomenelor din mediul înconjurător şi de asemenea îi dă oportunitatea de a se exprima şi acţiona liber, să contribuie în stilul său la aprofundarea temei studiate, să îşi dezvolte creativitatea. Rezolvarea cerinţelor de lucru pe grupe îi pun pe elevi în situaţia de a comunica între ei cu scopul de a organiza anumite activităţi, dezvoltă spiritul de cooperare al elevilor, încrederea în sine, îi solicită în a selecta informaţia, le dezvoltă autonomia de gândire şi acţiune.

Caracteristici şi argumente ale activităţilor integrate:

- învăţarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de către învăţător;
- învăţarea devine interesantă, stimulativă, semnificativă;
- la baza activităţii stă acţiunea practică, cu finalitate reală;
- elevii participă pe tot parcursul activităţilor desfăşurate;
- activităţile integrate sunt în opoziţie cu instruirea verbalistă şi livrescă;
- accentul cade pe activitatea de grup şi nu pe cea cu întreaga clasă;
- le oferă elevilor posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacităţile lor sunt cele mai evidente;
- cultivă cooperarea şi nu competiţia;
- elevii se deprind cu strategia cercetării; învaţă să creeze situaţii, să emită ipoteze asupra cauzelor şi relaţiilor în curs de investigaţie, să estimeze rezultatele posibile, să mediteze asupra sarcinii date;
- sunt instrumente de apreciere prognostică deoarece arată măsura în care elevii prezintă sau nu anumite aptitudini şi au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare şi de verificare a capacităţilor intelectuale şi a aptitudinilor creatoare ale acestora.
- cadrul didactic trebuie să renunţe la stilul de lucru fragmentat, în care lecţiile se desfăşoară una după alta, cu distincţii clare între ele, ca şi cum nu ar face parte din acelaşi proces şi să adopte o temă de interes pentru elevi, care transcede graniţele diferitelor discipline, organizând cunoaşterea ca un tot unitar, închegat;
- obiective ale mai multor discipline planificate în cursul săptămânii sunt atinse în cadrul unor scenarii/ activităţi zilnice care includ fragmente din disciplinele respective sub un singur generic. Unităţile de învăţare ale disciplinelor *se topesc* în cadrul conturat de temele activităţilor integrate.

Prin dezvoltarea, implementarea şi aplicarea curriculum-ului integrat se urmăreşte de asemenea "descentralizarea curriculară şi adaptarea curriculum-ului la nevoile specifice dezvoltării personale, la cerinţele pieţei forţei de muncă şi ale fiecărei comunităţi", în conformitate cu obiectivele Pactului Naţional pentru Educaţie. Modalitatea de aplicare a curriculum-ului integrat prin activitaţi didactice vine în întâmpinarea dezideratului menţionat în Strategia „Educaţie şi Cercetare pentru Societatea Cunoaşterii" care susţine „centrarea curriculum-ului pe competenţe, nu pe informaţii" adică pe„blocuri de cunoştinţe, deprinderi şi atitudini care optimizează rezolvarea de probleme".
Există anumite aptitudini generale pe care elevii trebuie neapărat să le achiziţioneze. Ei trebuie să ştie să comunice, să se adapteze, să rezolve probleme şi să utilizeze tehnologiile informaţionale. Ceea ce trebuie să înveţe aceştia sunt bazele indispensabile ale unei eficiente învăţări viitoare. Aceste baze sunt deopotrivă de natură cognitivă, afectivă şi motivaţională. Elevii trebuie să devină capabili să-şi organizeze şi să-şi ordoneze propria lor învăţare, să înveţe singuri sau în grup şi să surmonteze dificultăţile pe care le întâlnesc în cursul proceselor de învăţare. Desfăşurând activităţi integrate, copilul are posibilitatea de a-şi exprima păreri personale, de a coopera cu ceilalţi în elaborarea de idei noi, în rezolvarea sarcinilor, în argumentare, devenind mai activ şi câştigând mai multă încredere în sine. In ce priveşte rolul cadrului didactic, acesta devine un „facilitator", mai mult decât o sursă de informatii.

Integrarea conţinuturilor şcolare este o necesitate şi un deziderat. Strategiile de predare / învăţare integrată, precum şi nivelurile la care aceasta se realizează sunt condiţionate de o multitudine de factori, de natură obiectivă dar şi subiectivă. Ele au avantaje, dar şi dezavantaje. În dorinţa noastră de a fi moderni însă, de a inova practica şcolară, trebuie prudenţă, întrucât echilibrul între extreme (diferenţiere pe discipline sau integrare totală) se pare că este soluţia cea mai eficientă. Se impune, însă, ca şi în plan teoretic să stăpânim conceptele, pentru a nu pretinde că predăm interdisciplinar, când de fapt realizam altceva.

Prin aceste activităţi se pune accent pe dezvoltarea gândirii critice, pe formarea de competenţe practice, pe feed-back-ul pozitiv, pe măsurarea şi aprecierea competenţelor.
Se cultivă independenţa, deschiderea spre inovaţie, emoţiile pozitive, autocontrolul. „Explozia informaţională" conduce nu numai la creşterea cantitativă a cunoştinţelor, ci şi la esenţializare, la integrare,(M. Maliţa, Orizontul fără limite al învăţării, Bucureşti, 1981, Editura Politică, pag. 25).
Din perspectiva învăţământului modern în educaţie accentul trebuie pus pe stăpânirea de către elevi a proceselor, înţelegerea conceptelor şi pe capacitatea de a le folosi în diverse situaţii.
Activitatea integrată se dovedeşte a fi o soluţie pentru o mai bună corelare a activităţilor de invăţare cu viaţa societăţii, cultura si tehnologia didactică.

BIBLIOGRAFIE

1. Bocoş, Muşata, 2002, Instruirea interactivă, Presa Universitară Clujeană;
2. Ciolan, Lucian, 2008, Invatarea integrata, Editura Polirom, Iaşi
3. Crişan, Al. (coord.), ., 1996; Curriculum şcolar. Ghid metodologic, Bucureşti, M.E.I.-I.S.E
4. Cucoş, Constantin, 2002, Pedagogie, Polirom, Iaşi;
5. Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca;
6. Manolescu, Marin, Potolea Dan, 1006, Teoria curriculumului, MEN
7.M. Maliţa, Orizontul fără limite al învăţării, Bucureşti, 1981, Editura Politică,
8. Oprea Crenguta,2006, Strategii didactice interactive, EDP, Bucuresti

208. PERCEPȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE

Prof.Înv.Primar Țăpîrlan Dănuța Maria
Școala Gimnazială Lungești, Jud. Vâlcea

Problema asigurării și menținerii calității serviciilor educaționale este una deosebit de importantă cu un impact imediat, dar și pe termen lung asupra beneficiarilor direcți ai acestora- elevii, cât și asupra beneficiarilor indirecți- comunitatea, societatea etc.

Calitatea și asigurarea acesteia nu se întâmplă, nu este opțională, ci este o cerință imperativă a timpului pe care îl trăim din cel puțin patru motive: *moral*(elevii sunt cei cărora trebuie să li se asigure o educație care să fie ,, cea mai bună'', *contextual* (școlile sunt într-o interacțiune dinamică și continuă cu societatea și comunitatea cărora le aparțin. Contextul în care acestea își desfășoară activitatea este într-o continuă luptă pentru calitate, ceea ce impune pentru toate instituțiile o creștere a interesului pentru calitate), *supraviețuirea* (societatea de azi este una concurențială), *responsabilitatea* (școlile sunt supuse în mod constant aprecierii și evaluării celor pe care îi servește: elevi, părinți, comunitate, societate. Școala este un bun al comunității și va trebui să dea socoteală pentru ceea ce face, motiv care impune existența unor strategii interne de asigurare și menținere a calității.)

Școala românească trebuie să iasă din normele stricte ale ideii de transfer de cunoștințe către elevi, idee care încă mai stă temei de bază a tot ceea ce școala face sau trebuie să facă. Școala să fie locul unde elevii primesc informații, dar accentul să nu cadă pe dimensiunea informativă, ci din ce în ce mai mult pe formare, integrare, relaționare.

Valorile instituționale și viziunea sunt importante deoarece ele dau direcție și sens instituției, asigură consecvența în acțiune, motivează și promovează angajații, pun bazele culturii școlii.

Iată destule motive pentru a acorda o mai mare atenție activității didactice în vederea obținerii unui învățământ de calitate. Nu rareori avem ca subiect de discuție în cancelarie, la cercurile pedagogice sau la ședințele cu părinții problema îndepărtării elevilor de ,, carte'' (declinul învățării). Dar ce facem noi , cadrele didactice, pentru a îndrepta situația?

Această temă a simpozionului constituie un impuls pentru mine în dezvoltarea profesională.

Bibliografia pe această temă este vastă și diversificată, cu multe soluții la acest ,, obstacol'' de la clasă. Mai depinde și de învățător cât de maleabil este în proiectarea activității de la clasă și cât de deschis este spre nou.

Conceptul de calitate a fost asociat cu un anume nivel sau grad de excelență, valoare sau merit, deci cu valorile explicite și implicite ale culturii unei comunități sau unei națiuni. Un concept propriu al calității ar trebui să se fundamenteze pe: cultura, tradițiile și valorile naționale, cultura și valorile pe care dorim să le promovăm prin politicile și strategiile dezvoltării sociale și economice durabile.

Calitatea educației poate fi privită ca un asamblu de caracteristici ale unui program de studiu și ale furnizorului acestuia prin care sunt îndeplinite așteptările beneficiarilor, precum și standardele de calitate. Beneficiarii și clienții educației de calitate (elevi, părinți, societate) ar fi de dorit să fie consultați permanent în ceea ce privește satisfacția lor față de serviciile educaționale de care beneficiază.

Îmbunătățirea calității educației presupune evaluare, analiză și acțiune corectivă continuă din partea organizației furnizoare de educație, bazată pe selectarea și adoptarea celor mai potrivite proceduri, precum și pe alegerea și aplicarea celor mai relevante standarde de referință. Metodologia asigurării calității educației precizează că asigurarea calității educației este centrată preponderent pe rezultatele învățării. Rezultatele învățării sunt exprimate în termeni de cunoștințe, competențe, valori, atitudini care se obțin prin parcurgerea și finalizarea unui nivel de învățământ sau program de studiu.

Calitatea educației este dată de calitatea *actului de comunicare.* Există o multitudine de factori care pot constitui bariere de comunicare. Toate aceste bariere trebuie depășite printr-o educație a comunicării care presupune: favorizarea autocunoașterii prin resursele de comunicare,

familiarizarea cu toate formele procesului de comunicare, descoperirea resurselor de comunicare ale celorlalți, activarea aptitudinilor de comunicare, descoperirea disponibilităților personale latente, folosirea optimă a multiplelor canale de emitere și receptarea didactică, valorizarea comunicării integrale.

În vederea realizării eficiente a comunicării pentru educație și a educației prin comunicare, sunt necesare unele sugestii care pot avea rol orientativ: schimbarea mentalității privind procesul educativ, de la obiective și conținuturi până la organizare și evaluare; trecerea de la caracterul dominant instructiv la educația propriu-zisă, de la informativ la formativ; necesitatea unei reforme reale a învățământului, la toate nivelurile; abordarea interdisciplinară a instrucției și educației; introducerea unor discipline noi, axate pe ideea de comunicare și educație alături de discipline clasice; conceperea unor noi modalități de evaluare, în conformitate cu cerințele și exigențele omului modern, utilizarea, în continuare, în procesul instructiv- educativ de mijloace tehnice moderne, specifice erei electronice; structurarea și derularea modelării educaționale pe modalități întrunite și coordonate.

Cum asigură calitatea „actorii''implicați la nivelul școlii?

Cadrele didactice prin activitatea didactică în conformitate cu documentele normative și bazate pe o metodologie centrată pe elev; formarea continuă; adecvarea întregii activități la nevoile elevilor și ale comunității; evaluare și autoevaluarepermanent.

Elevii prin: pregătire continuă, implicare activă și responsabilă în propria educație; participare la viața școlii.

Conducerea școlii prin: asigurarea resurselor , a bazei logistice și a condițiilor pentru o educație de calitate; realizarea comunicării interne și externe la nivelul școlii; conducerea proceselor de dezvoltare instituțională.

Comisia pentru evaluare și asigurare a calității: strategia de evaluare și asigurare a calității; propuneri de îmbunătățire a calității educației; colaborarea cu ceilalți ,, actori''implicați; raportul anual de evaluare internă privind calitatea educației în școală.

Părinții: comunicare permanentă cu copilul și cu cadrele didactice; implicare în viața școlii și răspuns prompt la solicitările acesteia.

Transdisciplinaritatea- gradul cel mai elevat de integrare a curriculum-ului

Activitățile trandisciplinare sunt activități care abordează o temă generală din perspectiva mai multor arii curriculare, construind o imagine cât mai completă a temei respective. Este tipul de activitate unde cunoștințele și capacitățile sunt transferate de la o arie curriculară la alta. Prin intermediul acestor activități se urmărește atingerea obiectivelor tuturor ariilor curriculare într-un context integrat. Termenul poate fi asociat cu cel de activitate tematică.

La clasele I și a II-a acest mod de abordare a curriculumului am abservat că ,, a dat roade mulțumitoare''. Copiii au continuat să lucreze timp de câteva zile la o anumită temă, ca și la grădiniță, dezvoltându-și capacități diferite prin abordarea acesteia din perspectiva mai multor domenii de cunoaștere. Elevul a găsit o parte din universul familial al preșcolarității, iar eu am dispus de un context flexibil de organizare a învățării care a atras, stimulat și motivat elevul să participe la activitatea din clasă. Această abordare integrată a curriculumului permite dezvoltarea mai târziu a competențelor.

Caracteristici ale activităților transdisciplinare și argumente pentru integrarea lor în programul activităților zilnice: traversează barierele disciplinelor, aducând aspecte ale curriculumului în asociații semnificative, concentrate pe arii tematice mai largi; în activitățile transdisciplinare învățarea devine un proiect personal al elevului, îndrumat, orientat, animat de învățător, crearea unui mediu cu o largă varietate de stimuli și condiții face învățarea interesantă, stimulativă, semnificativă și o consolidează; participarea elevilor se realizează pe tot parcursul activităților desfășurate, fundamentate pe principiul învățării prin acțiune practică, cu finalitate reală, accentul cade pe activitatea de grup și nu pe cea cu întreaga clasă etc.

Valoarea pedagogică a temelor transdisciplinare: oferă elevilor posibilitatea de a se exprima pe ei înșiși; situează elevul în centrul acțiunii, rezervându-i un loc activ și principal; oferă elevului posibilitatea de a se manifesta plenar în domeniile în care capacitățile sale sunt cele mai

evidente; cultivă cooperarea și nu competiția, pune elevii într-o situație autentică, de rezolvare a unei sarcini concrete cu o finalitate reală; oferă elevilor șansa planificării propriilor activități, asigurându-le ordinea în gândire de mai târziu, activitățile transdisciplinare au valoare diagnostică, fiind un bun prilej de testare și de valorificare a capacităților intelectuale și a aptitudinilor creatoare ale copiilor.

„ Răbdarea, încrederea, iubirea sunt elemente care aduc lumina în sufletele copiilor, iar copiii își vor aminti întreaga viață de cei care au contribuit la desăvârșirea lor personală. A fi educator este, fără îndoială, meseria cea mai importantă și nobilă a omenirii, pentru că are acces direct la sufletele copiilor, iar de eforturile depuse de educatori depinde întreaga evoluție umană.''

BIBLIOGRAFIE:

Ciolan, Lucian, *Proiectarea temelor integrate în cadrul curriculum-ului la decizia școlii*, Tribuna învățământului, Nr. 1-2, 1999, pag. 15;

Păuș, Viorica- Aura,*Comunicare și resurse umane,*Editura Polirom, Iași, 2006, pag.73;

*C*ucoș, Constantin,*Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2002, pag.384;

Oprea, L. C., *Strategii didactice*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, pag.302.

209. ROLUL VOLUNTARIATULUI ÎN EDUCAȚIE

profesor pentru învățământ primar, Țibuleac Petronela
Școala Gimnazială ,, Mihail Sadoveanu" Vaslui

,, VOLUNTARII sunt singurele fiinţe de pe faţa pământului care reflectă compasiune, grijă nemăsurată, răbdare, voinţa şi dragoste adevărată pentru OM, COMUNITATE, NATURĂ" (Erma Bombeck)

"**Voluntariatul** este activitatea de interes public desfășurată din proprie inițiativă de orice persoană fizică, în folosul altora, fără a primi o contraprestație materială; activitatea de interes public este activitatea desfășurată în domenii cum sunt: asistența și serviciile sociale, protecția drepturilor omului, medico-sanitar, cultural, artistic, educativ, de învățământ, științific, umanitar, religios, filantropic, sportiv, de protecție a mediului, social și comunitar și altele asemenea." (definiția din Legea Voluntariatului 2006)

O dimensiune importantă a valorii voluntariatului este cea educativă, acesta fiind o formă de învăţare prin acţiune practică, care poate genera dobândirea de cunoştinţe şi abilităţi. Indiferent că vorbim despre o învăţare inductivă, care porneşte de la situaţii generale – sau de la cunoştinţe teoretice – care sunt apoi translatate în activităţi practice specifice, fie că vorbim despre o învăţare deductivă, care porneşte de la exemple particulare pe care apoi le translatează în norme generale sau în concepte teoretice, voluntariatul este o metodă potrivită de a învăţa. Nefiind un proces rigid şi formalizat, voluntariatul are farmecul flexibilităţii şi al alegerii libere a voluntarului cu privire la majoritatea caracteristicilor activităţii sale, ceea ce îl face atractiv, învăţarea fiind un efect al implicării, şi nu un scop în sine al acesteia.

Voluntariatul oferă oportunităţi de educaţie formală şi non-formală şi este, prin urmare un instrument esenţial în formarea continuă. Prin voluntariat, elevii dobândesc cunoştinţe, îşi exersează abilităţi şi îşi extind reţelele sociale, ceea ce adesea poate conduce la diversificarea şi îmbunătăţirea ofertelor de angajare la dezvoltare personală şi socială.

Voluntariatul ocupă în şcoli un loc destul de important. ONG- uri, fundaţii, proiecte au la bază ideea de voluntariat. Aceasta este privită, pe de o parte, ca activitate extraşcolară care contribuie la ocuparea timpului liber, dar şi a formării elevului/ adolescentului ca persoană, şi pe de altă parte, voluntariatul este privit ca acumulare de experienţă de muncă, factor de responsabilitate şi maturitate.

Încă de foarte mici, copiii ar trebui învaţaţi să accepte şi să respecte regulile de convieţuire în grup, să trăiască în relaţiile cu cei din jur stări afective pozitive, să înţeleagă binele, adevărul şi frumosul din faptele proprii şi a celor din jur, să manifeste prietenie, toleranţă, armonie, să fie oameni!

Noi, profesorii, avem menirea de a sădi în sufletul copiilor/tinerilor iubirea, respectul, compasiunea şi grija faţă de semenii aflaţi în dificultate, faţă de comunitatea şi mediul în care trăim. Alături de copii ne implicăm în activităţi de voluntariat reuşind astfel să comunicăm asertiv, să relaţionăm eficient, şi să ne cunoaştem hobby-urile, aptitudinile, dorinţele. Participarea într-un cadru formal la activităţi de acest fel, dă elevilor/ adolescenţilor în formare, sentimentul de apartenenţă..

Astfel, prin voluntariat copiii şi tinerii îşi creioanează mai bine SETUL DE VALORI după care se conduc în viaţă, îşi setează obiective mai realiste în viaţă şi învaţă să aprecieze lucrurile pe care le au.

Bibliografie

Tomşa G.- *Consilierea şi orientarea în şcoală,* Casa de Editură şi Presă Viaţa Românească, Bucureşti, 1999

210. CREATIVITATEA ȘI EDUCAȚIA

Profesor, Vasilache Diana Andreea, Școala Specială Gimnazială Constantin Păunescu, Iași

"Creativitatea nu înseamnă să găseşti un lucru, ci să faci ceva din el după ce l-ai găsit." James Rusell Lowell

Plecăm de la :"pe copil trebuie să îl luminezi şi nu să îl întuneci cu învăţătura peste puterile lui" şi ajungem la concluzia că profesorul are datoria morală să folosească metodele si procedeele didactice, care să contribuie la evidenţierea maximă a capacităţilor personale ale fiecărui elev. Dezvoltarea creativităţii elevilor trebuie să înceapă odată cu formularea obiectivelor instructiv-educative.Cultivarea imaginaţiei trebuie să figureze alături de educarea gândirii şi de formarea competenţelor lingvistice, dar pentru aceasta e nevoie de combaterea conformismului şi să nu privim exerciţiile de fantezie ca un simplu joc, fără consecinţe asupra dezvoltării intelectuale.

Educarea creativităţii trebuie să se realizeze pe toată perioada şcolarităţii, însă profesorii trebuie să fie ei înşişi creativi, bine pregătiţi şi devotaţi acestei nobile profesii.

"Eu sunt copilul. Tu ţii în mână destinul meu. Tu determine în cea mai mare măsură, dacă voi reuşi sau dacă voi eşua în viaţă! Dă-mi, te rog,acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă , te rog ca să fiu o binecuvântare pentru lume." Child's Appeal

Educaţia este unul dintre fenomenele care a apărut odată cu societatea umană. Tot ce ţine de umanitate: limbaj, raţiune, sentimente, artă – se realizează numai prin educaţie, care trebuie să răspundă cât mai bine cerinţelor contextului actual în care, a te adapta la nou este un imperativ.

Educaţia este susţinută de doi piloni mari: inovaţia şi tradiţia, aceşti piloni fac trecerea de la individ la persoană, trecere realizată doar prin educaţie .Educaţia, treaptă cu treaptă, ne transformă în persoane, oameni care ştiu despre ei,ştiu cu şi despre alţii. Educaţia este fundamentală devenirii. Tradiţia presupune valorizare şi continuitate, asigură siguranţa în educaţie, baza de pornire în inovaţie. Creativitatea produce inovaţia, schimbarea, care stă la baza dezvoltării.Copilul trebuie cunoscut si educat, stimulat la întregul potenţial de care dispune, sprijinit prin diverse activităţi, să-şi dezvolte potenţialul bio-psihic, să-şi materializeze posibilităţile,să dobândească competenţele şi să-şi formeze aptitudini care să-i servească integrării şcolare şi sociale.

Dezvoltarea liberă, integrală şi armonioasă a individualităţii umane, formarea personalităţii autonome şi creative ,sunt cerinţe, care trebuiesc împlinite prin asigurarea unei dezvoltări depline a copiilor, valorificând întregul potenţial fizic şi psihic al fiecăruia, tinând seama de ritmul şi particularităţile proprii, de nevoile afective, prin crearea de oportunităţi pentru copii, ca aceştia să-şi dezvolte capacităţile de relaţionare cu cei din jur, să poată intereacţiona cu mediul pentru a-l cunoaşte şi a-l explora, astfel învăţând,prin asigurarea descoperirii propriei identităţi pentru a forma o imagine de sine pozitivă şi prin îndrumarea copilului pentru a dobândi cunoştinţe, pentru a-şi forma capacitate şi aptitudini necesare activităţilor viitoare din şcoală şi mai târziu din societate.

Trăim într-o societate bazată pe competiţie şi pe concurenţă. În privinţa competiţiei, un element fundamental îl reprezintă creativitatea, căci, astăzi mai mult ca oricând,creativitatea reprezintă o condiţie fundamentală a calităţii educaţiei, una dintre premisele esenţiale ale performanţei. Creativitatea este caracteristica gândirii, care foloseşte inventiv experienţa si cunoştinţele acumulate, oferind soluţii noi de dezvoltare. Ea face posibil progresul în plan social: *"fără creativitate nu există soluţii la probleme, nu există o viziune a viitorului, nu există găsirea oportunităţilor şi fructificarea lor, nu există alternative, nu există exprimarea fiinţei umane la întregul potenţial."Pera Novacovici*

Gândirea creatoare este deosebit de complexă şi are la bază mai mulţi factori:coeficientul de inteligenţa, ereditatea, capacităţile intelectuale, aptitudinile, caracterul, mediul socio-cultural, efortul susţinut de pregatire şi investigaţie. Stimularea creativităţii copiilor şi tinerilor, cu sau fără probleme, se poate realiza printr-o pregătire teoretică şi practica susţinută, dinamizarea iniţiativei,activităţii şi a muncii independente:

- Crearea unui mediu favorabil inovării şi adaptabilităţii într-o lume aflată în continuă schimbare;
- Deschiderea spre diversitate culturală drept mijloc de încurajare a comunicării interculturale şi promovarea artelor;
- Stimularea sensibilităţii estetice, dezvoltării emoţionale, gândirii creative şi intuiţiei la toţi copiii, de la cea mai fragedă vârstă;
- Sensibilizarea privind importanţa creativităţii, a inovării şi a spiritului antreprenorial pentru dezvoltarea personală;
- Favorizarea accesului la o serie de forme creative de exprimare prin intermediul învăţământului formal, cât şi prin activitati neformale şi informale pentru tineri;
- Sensibilizarea populaţiei privind importanţa creativităţii, a cunoaşterii şi a flexibilităţii într-o epocă a schimbărilor tehnologice şi a integrării globale rapide pentru o viaţă prosperă şi satisfăcătoare.

Creativitatea se transpune în flexibilitate, opusul stereotipiilor , rutinei. Structura creativităţii exprimă interdependenţa dintre produsul creator, procesul creator şi personalitatea creatoare.Creativitatea nu se poate realiza numai prin educarea gândirii, ci un rol important îi revine factorilor motivaţionali.Învăţarea creativă este un proces evolutiv, bazat pe receptivitatea faţă de experienţele noi, căutate şi rezolvate prin explorare, deducţie, analiză,sinteză, generalizare, abstractizare, concretizare sau operationalizare, accentuându-se realizarea conexiunilor dintre sensuri şi solicitându-se o profundă şi autentică implicare intelectuală, afectivă, psihomotorie şi voliţională.

Învăţând creativ, elevul descoperă, redefineşte sensurile, filtrându-le prin propria personalitate, solicitând procesele psihice superioare de gândire şi creaţie.. Când elevii sunt implicaţi în procesul învăţării creative , achiziţiile sunt mai eficiente şi mai consistente. Elevii dobândesc capacitatea de a-şi reorganiza şi restructura permanent propriile achiziţii, devenind capabili să elaboreze proiecte personalizate de învăţare, să-şi asume responsabilitatea desfăşurării învăţării, conştientizând, aplicând, evaluând, gestionând şi dobândind progresiv autonomie în formarea proprie.

Se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în şcoală, apare necesitatea modificării modului de gândire şi a stilului de lucru în clasă, cristalizat de secole în învăţământul tradiţional, prea puţin preocupat de latura creativă a personalităţii elevului, care capătă astăzi o valoare din ce în ce mai însemnată. Procesul educţional are o parte a descoperirii şi o parte a repetiţiei. Cadrul didactic este cel care , prin formele pe care le dă acestor demersuri ale formării, stimulează sau dă lentoare interesului de a crea noul.Nu putem crea din gol informaţional, deci trebuie să asigurăm o bază informaţională, unde este nevoie de claritate, concizie, algoritmizare şi operaţionalizare. Dacă aceste etape sunt bine şi corect parcurse, etapa formării aptitudinilor creatoare poate reprezenta un obiectiv atins.

E nevoie să păstrăm şi curiozitatea copilăriei, să o întreţinem, să o stimulăm, căci ea este "focul viu" al creativităţii. Poate nu vor schimba faţa lumii cu descoperirile lor, dar vor găsi soluţii personale la problemele personale, vor avea stimă de sine şi curajul de a crede în soluţionarea problemelor.

Bibliografie:

Adler, A. *"Psihologia şcolarului greu educabil*", Ed. IRI, Bucureşti, 1995

Băran – Pescaru, A. *"Parteneriat in educaţie*", Ed. Aramis, Bucureşti, 2004
Cojocaru, C. "*Creativitate si inovaţie*", Ed. Ştiinţifică si Enciclopedică, Bucureşti
Gherguţ, A"*Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale. Strategii de educaţie integrată"*, Ed. Polirom, Iaşi, 2001
Sălăvăstru, D. *"Psihologia educaţie"*, Ed. Polirom, Iaşi, 2004
Roşca, A. "*Creativitatea generală şi specific*ă, Ed. Academiei , Bucureşti, 1981
Stoica, A. "*Creativitatea elevilor*", Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983

.

211. ÎNVĂŢARE EFICIENTĂ-MOZAICUL

Vasile Neluţa, Şcoala Gimnazială „G.E.Palade” Buzău

“ Visez o şcoală în care să nu se predea, la drept vorbind, nimic. Să trăieşti liniştit şi cuviincios, într-o margine de cetate, iar oamenii tineri, câţiva dintre oamenii tineri ai lumii să vină acolo pentru a se elibera de tirania profesoratului. Căci totul şi toţi le dau lecţii. Totul trebuie învăţat din afara şi pe dinafară, iar singurul lucru care le e îngăduit din când în când e să pună întrebări. Dar nu vedeţi că au şi ei ceva de spus ? de mărturisit ceva ? Şi nu vedeţi că noi nu avem întotdeauna ce să le spunem ? Suntem doar mijlocitori între ei şi ei înşişi… Dar nici asta nu trebuie să le fie spus ”(Constantin Noica)

Şcoala nu reprezintă doar o instituţie unde copiii şi tinerii vin să primească informaţii, ci un loc unde trebuie să înveţe toţi cei care lucrează. Dascălul va oferi mai degrabă experienţe de învăţare, trăiri emoţionale intense despre miracolul descoperirilor. Se reconsideră astfel rolul dascălului, acesta devenind “ antrenor ”.

Un prim obiectiv al şcolii ar fi stimularea şi dezvoltarea spiritului şi gândirii critice, proces complex care începe cu asimilarea informaţiilor, procesarea acestora (operaţii mintale), formarea de convingeri, luare de decizii, rezultând în cele din urma comportamente eficiente şi adecvate.

Una din provocările deja lansate în societatea contemporană este necesitatea regândirii şcolii, a educaţiei formale, alături de cea nonformală şi informală, în variatele lor forme de articulare. Ca subsistem al macrosistemului de educaţie, sistemul şcolar, prin oferta sa educativă, contribuie la structurarea traiectelor de (auto)formare şi (auto)dezvoltare a personalităţii individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar pretenţios al educaţiei permanente.

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Trebuie, deci, să ne modificăm modul în care gândim prezentul şi viitorul educaţiei pe care îl dăm generaţiei următoare având în vedere aceste aspecte. Nu ne mai putem permite o unitate şcolară “muzeu”, orientată spre trecut, care pune accent pe cunoştinţe, ci avem nevoie de o şcoală ce-i pregăteşte pe copii pentru viitor, punând accent pe competenţele sociale şi de comunicare.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societăţii cunoaşterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare şi cooperare, abilităţi de relaţionare şi lucru în echipă, atitudini pozitive şi adaptabilitate, responsabilitate şi implicare.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii.

În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere.

Utilizarea metodelor interactive de predare – învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv - educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ – formativă asupra personalităţii elevului.

Creierul funcţionează asemenea unui computer, acesta din urmă a fost proiectat şi creat după modelul de funcţionare al creierului. Pentru ca un computer să înceapă să funcţioneze trebuie să

apăsăm butonul de pornire. În cazul în care învăţătoarea este „pasivă”, butonul „pornire” al creierului nostru este activat. Unui computer îi este necesar pentru a fi în stare de funcţionare de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse şi creierul nostru are nevoie să facă unele conexiuni cu ideile ancoră deja cunoscute. Când învăţarea este „pasivă”, creierul nu face aceste legături. Un computer nu reţine informaţiaprocesată decât dacă acţionăm butonul „salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informaţia sau să o explice altcuiva pentru a o stoca.

Profesorii îşi inundă elevii cu propriile lor gânduri profunde şi bine organizate. Profesorii recurg prea des la explicaţii şi demonstraţii de genul „hai-sa-ţi-arăt-cum”. Desigur că, prezentarea poate face o impresie imediată asupra creierului, dar în absenţa unei memorii excepţionale, elevii nu pot reţine prea mult pentru perioada următoare. Un profesor, oricât de strălucit orator ar fi, nu se poate substitui creierelor elevilor şi deci nu poate face activitatea care se desfăşoară individual în mintea fiecăruia.

În lecţiile tradiţionale, formele predominante de organizare a elevilor sunt cele frontale, când dascălul lucrează simultan cu întreaga clasă şi toţi elevii rezolvă aceeaşi sarcină de lucru.

În lecţiile centrate pe elev sunt dominante activităţile individuale şi în grupuri mici. Pentru crearea unui cadru eficient de învăţare este importantă echilibrarea instruirii frontale, individuale şi grupale .

Dacă sunt dascăli care optează pentru predarea tradiţională, aceasta se datorează faptului că le este teamă cel mai mult de zgomot, de pierderea controlului asupra clasei şi au reţineri din cauza necunoaşterii tehnicilor prin care pot determina pe elevi să lucreze eficient împreună. Desigur că primele încercări sunt nesigure sau constituie mici eşecuri, însă prin perseverenţă şi printr-o analiză riguroasă a activităţii proprii şi a elevilor, fiecare dascăl este capabil să schimbe mediul educaţional în lecţie. Schimbarea este un proces de durată, desfăşurat în paşi mici. În fiecare lecţie se introduce un element nou (tehnică, strategie, formă de organizare), iar după evaluarea rezultatelor se renunţă la anumite aspecte şi se aplică altele. Fiecare lecţie devine un mic experiment didactic prin care se confirmă sau se infirmă diferitele ipoteze de lucru pe care a fost fundamentată cercetarea.

Strategia învăţării prin metoda mozaicului oferă elevilor ocazia de a-şi concretiza nevoia de a lucra împreună, într-un climat colegial de întrajutorare şi de sprijin reciproc. Grupul dă posibilitatea testării ideilor, revizuirii opiniilor şi dezvoltări inteligenţei interpersonale. Lucrul în grup acoperă neajunsurile învăţării individualizate, acordând o importanţă considerabilă dimensiunii sociale, prin desfăşurarea proceselor interpersonale.

Cooperarea asigură o relaţie deschisă între parteneri, dezvoltă atitudini şi comportamente bazate pe încredere, favorizând formarea atitudini pozitive faţă de învăţare şi faţă de şcoală. Munca în echipă are efecte semnificative asupra personalităţii copiilor, prezenţa partenerilor de interacţiune constituind un stimulent intelectual şi un declanşator al schimbului de opinii şi informaţii. Soluţiile emise pot suferii în cadrul grupului îmbunătăţiri ăi ajustări, analiza critică dezvoltând capacităţile autoevaluative ale participanţilor. Productivitatea sporită pe unitatea de timp, apreciată prin numărul de dificultăţi rezolvate, şi după gradul lor de complexitate recomandă folosirea de învăţare prin cooperare în clasă. La acest fapt se adaugă şi calitatea mai bună a răspunsurilor, instalarea unui climat motivat de lucru, caracterizat printr-o tensiune crescută pentru finalizarea sarcinii comune.

Beneficiile metodei MOZAIC:

- metoda dezvoltă capacităţi de ascultare, cooperare, implicare activă în rezolvarea independentă a unei sarcini.
- Elevii învaţă să se documenteze din mai multe surse.
- Învaţă să coopereze cu diverse persoane.
- Exersează deprinderea de prezentare şi expunere folosind căi variate pentru a învăţa pe ceilalţi.
- Învaţă să-şi evalueze propriile capacităţi.
- Învaţă să capete curaj în capacităţile proprii devenind motivaţi intrinsec.

- Cooperează cu colegii care au studiat aceeaşi temă.
- Învaţă să comunice ideile, descoperirile personale grupului.
- Dispar ierarhiile de grup fiecare devenind lider pe rând.
- Capătă încredere unii în alţii. Copiii foarte buni învaţă de la ceilalţi şi învaţă să-i aprecieze fără prejudecăţi.
- Învaţă să-şi exprime părerile, opiniile, ideile cu privire la un fapt, la o întâmplare.
- Se exersează gândirea, imaginaţia, creativitatea şi vorbirea elevilor.

Metodele noi de predare – învăţare prezintă un potenţial semnificativ pentru stimularea inovaţiei şi schimbării actului de educaţie. Ele apar constant şi pot fi pretabile la una sau mai multe discipline, dar foarte rar, la toate. În acest sens, este important ca profesorul să înţeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate cum ar fi: tipul lecţiei (prezentare de noi cunoştinţe, sistematizare, recapitulare etc), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe etc.

Metoda învăţării prin metodele interactive de grup poate fi la îndemâna fiecărui cadru didactic,cu condiţia ca, încă din etapa de proiectare a activităţilor, profesorul să vizeze tematici adecvate şi să pună la dispoziţia elevilor materiale corespunzătoare,aceste aspecte devenind condiţii de desfăşurare eficientă a activităţii.

Învăţarea prin astfel de metode dezvoltă capacitatea elevilor de a lucra împreună, acoperind neajunsurile învăţării individualizate,acordând, în acelaşi timp, o importanţă considerabilă dimensiunii sociale,prin desfăşurarea proceselor interpersonale.

Prin folosirea la oră a acestor metode interactive care stimulează elevul şi îl fac să descopere singur noile noţiuni pornind de la ceea ce cunoaşte , învăţarea are o mai multa eficienţă .Cunoştinţele dobândite prin propria descoperire sunt mai durabile şi învăţate logic ceea ce face ca ele să fie aplicate cu succes în practică, în viaţa de zi cu zi .Practic se respectă principiul trecerii de la simplu la complex ,de la uşor la greu , principiu care ţine cont de particularităţile de vârstă şi individuale ale elevilor .

Metodele de învăţare activă fac lecţiile mai interesante, mai atractive, ajută elevii să realizeze judecaţi fundamentate, îi sprijină în înţelegerea conţinuturilor.

BIBLIOGRAFIE

1. Bernat, Simona-Elena, (2003), *Tehnica învăţării eficiente*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca;

2. Breben S., Gongea E., Ruiu G., Fulga M., (2002), *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova;

3. Cucoş, C., (1998), *Pedagogie*, Editura Polirom Iaşi;

4. Cerghit, Ioan, (2006),*Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi;

212. CREATIVITATE ŞI INOVARE DIDACTICĂ ÎN ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

Prof. Vasilescu Maria
Şcoala Primară Nr. 1, Miceşti

Creativitatea reprezintă un fenomen general uman, fiind în acelaşi timp o posibilitate de comunicare între individ şi sinele său, între individ şi mediu, între societate şi umanitate.

Conceptul de creativitate a dobândit noi dimensiuni în sensul că activitatea creatoare nu se manifestă numai în domeniul artei şi ştiinţei aşa cum se gândea în trecut, ci potenţialităţile creative se afirmă şi sunt solicitate de toate sectoarele de activitate umană: artă, ştiinţă, tehnică, munca de organizare şi conducere, activitatea didactică, strategia şi tehnica militară, activităţile sportive de toate genurile, sănătate. Pentru toate aceste activităţi societatea modernă cere oameni creativi, inventivi, aceasta fiind o condiţie hotărâtoare a progresului material şi spiritual la care aspiră toate popoarele lumii, toate fiinţele de pe planeta noastră.

Creativitatea înseamnă îndrăzneală condiţionată de libertate interioară; înseamnă curajul de a fi altfel decât ceilalţi; este un moment al învăţării, dar şi unul al descoperirii; este o sinteză aptitudinală, dar şi atitudinală.

Depistarea potenţialului creativ la vârste fragede şi valorificarea superioară a acestuia revine şcolii şi celorlalte instituţii educative.

În ciclul primar şcoala îşi propune formarea unor capacităţi cognitive ce vor constitui fundamente ale procesului creativ real atunci când adolescenţii sau tinerii intră în fluxul vieţii productive ca făuritori de bunuri materiale şi spirituale.

Dezvoltarea creativităţii este posibilă numai prin educaţie. „Omul nu poate deveni om decât prin educaţie.“, spunea Kant. Şcoala este cea care trebuie să pregătească oamenii pentru viaţă. Încă din clasele primare, modernizarea învăţământului este privită prin prisma integrării rapide a adolescentului în viaţa socială, dar pentru a putea să se adapteze viitoarei societăţi, în sistemul educaţional trebuie stimulată şi formată creativitatea.

Educarea gândirii creative este posibilă la orice vârstă. Vârsta micii şcolarităţi se caracterizează printr-un remarcabil potenţial creativ. Dacă acesta nu este fructificat, pierderile sunt mari, iar recuperările sunt parţiale.

În vederea stimulării creativităţii este necesar ca în paralel cu demersurile tradiţionale pentru învăţarea corectă şi însuşirea aspectului corect al limbii, să se utilizeze şi exerciţii a căror menire este dezvoltarea capacităţilor de comunicare şi de creaţie, activitate care presupune provocare, dirijare şi supraveghere.

Astfel în abordarea textelor de citire, elevii trebuie să înţeleagă structura şi unitatea acestora, să explice şi să motiveze relaţiile dintre întâmplările relatate, să observe noţiunile de limbă, să le explice, să le compare, să descopere elementele lor comune, să le generalizeze şi să desprindă concluzii.

Frecvenţa în circulaţie şi importanţa în comunicare a cuvintelor sunt factori care uşurează sau fac dificilă receptarea, înţelegerea şi fixarea lor în vocabularul individual. Cuvintele trebuie introduse într-un sistem de relaţii care să permită receptarea lor de către elevi.

O dificultate deosebită o prezintă cuvintele cu sens figurat . Dacă într-o locuţiune populară cum este a aduce la sapă de lemn se poate uşor explica si înţelege transferul metaforic, în expresiile lucirea de vis a luminii, diamante de rouă scăpărau curcubeie, perceperea transferului este complicată : copiii înţeleg că e vorba de o exprimare neobişnuită, dar sesizează cu greu transferul. Nu rareori, copiii sunt dezorientaţi sau fac greşeli, când utilizează cuvinte cu un polisemantism dezvoltat. De exemplu: a strecura este, de regulă, folosit corect cu sensul a trece un lichid printr-o sită, dar greşesc adesea la sensul a introduce pe nesimţite ceva sau pe cineva .

Din aceeaşi cauză se greşeşte în cazul sinonimelor si al antonimelor, neţinându-se seama de nuanţă: nu există sinonime perfecte, nu în orice context un antonim se potriveşte. De exemplu: cer senin poate fi substituit prin limpede, curat, dar nu este nimerit clar; antonimele lui senin pot fi

întunecat, închis, acoperit, mohorât, dar neclar, murdar, tulbure sunt nepotrivite. Elevii trebuie să fie dirijaţi să sesizeze abaterile şi greşelile care privesc forma şi sensul cuvintelor în vederea îmbogăţirii, precizării si nuanţării vocabularului. În cursul acestor acţiuni elevii îşi formează o serie de priceperi şi deprinderi utile pe parcursul întregii vieţi, deoarece cultivarea limbii nu se limitează numai la ciclul primar, nici la nivelul şcolii în general, ea devine o necesitate pentru comunicarea permanentă între oameni.

La dispoziţia învăţătorului se află un număr mare de metode şi procedee, de mijloace şi forme de instruire în vederea cultivării vocabularului, iar manualele oferă posibilitatea organizării unor lecţii eficiente.

Pentru cultivarea capacităţilor de exprimare şi a celor creatoare am folosit la clasă o mare varietate de exerciţii dând posibilitatea elevilor de a-şi exprima sentimentele, stările afective şi de a le stimula încrederea în forţele proprii.

La baza muncii dezvoltării capacităţilor creatoare şi activizării vocabularului micilor şcolari stă textul literar, ca model de exprimare corectă şi plastică. Iniţierea elevilor în receptarea textului literar se realizează, în clasa a II-a, pe baza metodei lecturii explicative.

În analiza textului se realizează exerciţii lexicale care au ca centru de interes îmbogăţirea, activizarea, nuanţarea şi dezvoltarea creativităţii vocabularului prin:

- identificarea cuvintelor şi expresiilor noi;
- însuşirea explicaţiei cuvintelor şi expresiilor noi;
- exerciţii lexicale cu sinonime, antonime, omonime.

În acest scop am propus elevilor exerciţii de tipul:

1. Scrieţi cât mai multe cuvinte folosind literele: a) m, a, e, r, n, b) c, e, r, t, i, a.

2. Scrieţi cât mai multe cuvinte folosind silabele: ma, ra, şi, ca, nă, le, me.

3. Scrieţi cuvinte cu înţeles asemănător pentru cuvintele date:

geroasă	crengi	a se uita	silitor
voioasă	pildă	a se duce	pădure.

4. Scrieţi cuvinte cu înţeles opus pentru cuvintele date:

prieteni	lung	geroasă	leneş
închide	săteni	supărată	a sosit.

5. Găsiţi cât mai multe însuşiri pentru cuvintele:

iarna	albina	copac	şcolari	păsări.

6. Precizaţi înţelesurile cuvântului *nouă* din următoarele exemple:

Cosmin are nouă ani.

Irina şi-a cumpărat o carte nouă.

Nouă ne plac foarte mult poveştile.

7. Scrieţi explicaţia următoarelor expresii:

„cu capul în nori“ „a dat din cap“

„îl bate la cap“ „cu capul luminat“

Forma ideală de dezvoltare a creativităţii elevilor din clasele pregătitoare, I şi a II-a este jocul didactic care crează motivaţia corespunzătoare pentru comunicare şi învăţare. Toate jocurile sunt îndrăgite de copii. Jocurile le dezvoltă copiilor curajul, atenţia, imaginaţia, creativitatea şi dorinţa de a relaţiona cu grupul.

În scopul activizării şi dezvoltării creativităţii vocabularului am folosit la clasă jocuri ca: „*Înlocuieşte o consoană*“. Înlocuind una din consoane elevii vor obţine cât mai multe cuvinte. De exemplu: dar, mare, loc, sac.

„*Cuvinte care rimează*“pentru cuvintele: masă, soare, voioasă, zburând, cade.

„Alintăm cuvintele“: copil, carte, floare, mamă, bancă, măr, rochie.

„*Citeşte invers*“şi vezi ce obţii: topor, toc, rac, dor, mare, dac, dar, rar, soc, cuc, coc.

„*Eu spun una, tu spui multe* “: elev, caiet, carte, şcoală, mamă, soră, dulap, creion.

„*Eu spun multe, tu spui una*“: ierni, broaşte, castraveţi, uşi, ghete, poveşti, exerciţii.

Pentru dezvoltarea creativităţii am folosit şi exerciţii care îi îndeamnă să cerceteze, să analizeze şi să descopere rezolvarea unor situaţii problemă.

Exemple:

1. Ordonaţi cuvintele pentru a obţine propoziţii:

a) harnică, polenul, din, albina, adună, flori

b) şapte, parfumaţi, Sorina, ghiocei, are

2. Completează cuvintele cu grupurile de litere potrivite:

măr__le	pa__te	__reşe	__tuţe
ru __ nă	o__lari	pa__nă	a__le

3. Scrieţi enunţuri cu înţelesurile cuvintelor: broască, ochi, poartă, lac, sare, vin, car.

Pentru a ne bucura de succes, se impune promovarea unor relaţii învăţător-elev, bazate pe cooperare, pe libertatea iniţiativei, respect, toleranţă, luarea deciziilor în comun, pe munca în echipă, pe stimularea elevilor în vederea expunerii propriilor păreri. Din păcate însă, lectura se află într-o concurenţă acerbă cu televizorul şi cu calculatorul, pierzând teren în faţa acestora.

Pentru elevi, cartea trebuie să rămână principalul mijloc de formare, o sursă de informaţie certă şi avizată, un mijloc de a cunoaşte frumosul din viaţă, societate şi lume, un mod plăcut şi util de petrecere a timpului liber. Toate acestea depind în mare măsură de învăţător.

Avem convingerea, ca învăţători, că problemele cultivării limbii şi limbajului sunt cele mai importante ale educaţiei intelectuale a copilului, pentru că un vocabular bogat, nuanţat este instrumentul argumentării ideilor, este un suport al originalităţii şi creativităţii lui şi că în ciclul primar elevii trebuie să-şi însuşească o vorbire corectă, curentă, conştientă şi frumoasă corespunzător cerinţelor curriculumului şcolar şi să-şi însuşească un scris corect, citeţ ţinând seama de normele ortografice şi de punctuaţie.

Trebuie să luăm în seamă îndemnul pe care ni-l adresează G.F.Morozov în cartea sa *„Cărţi prietene":* „Iubiţi cartea, îngrijiţi-o şi citiţi cât mai mult! Cartea ne este prieten credincios, de nădejde."

Astfel, o muncă susţinută din partea învăţătorului corelată cu o participare activă a elevilor, la toate obiectele de învăţământ, lecţie de lecţie, va duce la formarea unei motivaţii superioare în învăţare şi la dezvoltarea capacităţilor creatoare. Permanent trebuie să-i învăţăm pe elevi cum să înveţe, să-şi pună şi să pună întrebări, să formuleze probleme şi să dea cât mai multe soluţii, adică să gândească creativ.

Numai o muncă continuă şi conştiincioasă duce la dezvoltarea gândirii creatoare, la formarea omului ca personalitate. În acest sens Ovidiu spunea că: „Picătura găureşte piatra nu prin forţă, ci prin continua ei cădere."

Bibliografie:

1. Ungureanu, A.,– „Metodica studierii limbii şi literaturii române" – învăţământ primar, Editura AS'S, Iaşi, (2003).

2. Nicolae Constantin Matei,– „Educarea capacităţilor creatoare în clasele I-IV", Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, (1992).

213. STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

Învățător Vleju Niculina Școala Gimnazială Timișești Județul Neamț

Creativitatea, fiind dimensiunea principală a omului contemporan, trebuie să constituie o problemă centrală a şcolii. Pentru a dezvolta capacităţile creatoare ale elevilor, cadrele didactice trebuie să cunoască în primul rând trăsăturile comportamentului creator, care se referă la: nivelul de inteligenţă generală; gândirea divergentă; fluenţa gândirii; receptivitatea faţă de probleme; spiritul de observare; imaginaţia creatoare; originalitatea; capacitatea combinatorie; perseverenţa, iniţiativa; nonconformismul în idei.

Creativitatea este o structură caracteristică psihicului, ce face posibilă realizarea unor producţii şi opera noi. Ea se relevă şi se defineşte ca o însuşire deosebit de complex a întregii personalităţi, care implică component intelectuale, afective, voluntare şi caracteriale. După Bontaş şi Nicola, creativitatea – este o capacitate (proprietate, dimensiune) complex şi fundamentală a personalităţii, care sprijinindu-se pe date sau produse anterioare, în îmbinarea cu investigaţii şi date noi, produce ceva nou, original, de valoarea şi eficienţă ştiinţifică şi social-utilă, ca rezultat al influenţelor şi relaţiilor factorilor subiectivi şi obiectivi – a posibilităţilor şi calităţilor persoanei şi a condiţiilor ambientale ale mediului socio-cultural. Ea poate fi considerate şi ca aptitudine sau dispoziţie a intelectului de a elabora idei, teorii, modele noi, originale. Imaginaţia este funcţia psihică esenţială procesului de creaţie. Edison spunea că în creaţie este nevoie de 99% transpiraţie şi 1% inspiraţie.

Prin educarea intelectului şi a unor procese intelectuale (imaginaţia, gândirea, memoria) se realizează educarea creativităţii. Viaţa, în toate domeniile ei, necesită ca aproape fiecare individ să realizeze unele operaţii noi, ca urmare a unor combinări şi recomandări, asocieri a datelor elementelo rexistente, care se obiectivează în anumite soluţii (metode) utile şi mai eficiente. Creativitatea propriu-zisă necesită înzestrări şi capacitate intelectuale deosebite, care să se obiectiveze în produse noi, originale, nemaiîntâlnite până în acel moment şi care determină schimbări calitative (de valoare şi eficienţă) într-un domeniu anumit.

Fiecare individ posedă o doză de creativitate. Marii pedagogi: Jean Piaget, Comarova, Nicola susţin că, de la naştere, copilul posedă doar o anumită potenţialitate creativă, care sub influenţa procesului educative şi a mediului se dezvoltă noi nivele ale creativităţii exprimate prin originalitate şi inventivitate.

Metodele de stimulare a creativităţii, pot fi definite ca un sistem de procedee specifice, polivalente, orientate spre dezvoltarea mentală a elevului, prin oferirea de oportunităţi pentru a încerca idei noi, modalităţi noi de gândire si de rezolvare a problemelor. Strategia pentru o predare creative în scoală reprezintă organizarea proiectivă a unei înlănţuiri de situaţii educaţionale prin parcurgerea cărora elevul dobândeşte cunoştinţe noi, priceperi, deprinderi si competenţe. Încurajarea elevilor să înveţe dincolo de a memora şi a utiliza niveluri mai profunde de gândire şi sprijinirea cadrelor didactice în aplicarea strategiilor de predare creative sunt benefice atât cadrelor didactice cât şi elevilor.

Metode de stimulare a creativităţii

a. Metodelogico-matematice, pot îmbraca diverse forme:

- Inventarul de atribute (însusiri). Se alcătuieşte lista componentelor unui obiect, la fiecarec omponentă se precizează însuşirile (atributele) :culoare, forma, greutate, diverse dimensiuni, etc. Se cere să se schimbe locul componentelor şi atributelor, pe rând, ca să se obţină cât mai multevariante ale obiectului.

-Încrucişarea forţată. Se alcătuieste un portret robot, cu cât mai multe detalii ale unui obiect (fenomen, etc.), pe care urmărimsă-l transformăm. Se alege dintr-un eşantion diversificat un alt obiect (produs) şi se procedează la descrierea lui analitică. Se cere "altoirea" detaliilor pe un trunchi unic, încercând să se realizeze, în mod creativ, o încrucişare forţată.

b. Metode psihosociale (de creativitate în grup).

Printre metodele psihosociale menţionăm: asaltul de idei (brainstorming-ul), tehnica ideilor (ideea engineering) şi sinectica.

Asaltul de idei (brainstorming-ul) este modalitatea complexă de a elabora (crea) în cadrul unui anumit grup, în mod spontan şi în flux continuu anumite idei, modele, soluţii, noi, originale, necesare rezolvării unor teme sau problem teoretice sau practice. Asaltul de idei este metoda de căutare şi creaţii individuale, precum şi de confruntare şi omologare a ideilor, soluţiilor, descoperite în grup. Ea este atât o metodă de studiu, de învăţare, cât şi o metodă de investigare ştiinţifică de creativitate.

Temele şi problemele complexe, de o importanţă cognitive sau practică deosebită alese pentru necesităţile învăţării sau pentru investigaţii ştiinţifice pot fi abordate şi rezolvate prin metoda asaltului de idei, îmbinată cu alte metode didactice şi de cercetare cum sunt: descoperirea, problematizarea, studiu de caz ,stimularea, cooperarea, dezvoltarea, etc.

Ideea engineering (tehnicaideilor).,etapele şi cerinţele de rezolvare a metodei "ideea engineering" sunt asemănătoare cu ale asaltului de idei. Deosebirea constă în aceea ca grupul de experţi dirijează dezbaterea ("masarotundă"), după o anumită tematică dinainte stabilită, de care trebuie să ţină seama participanţii. De asemenea, atenţia participanţilor este orientată de anumite întrebări-anchetă, la care participanţii îşi spun părerea, elaborează idei, soluţii, variante, etc. Desigur, grupul de experţi oferă posibilitatea ca participanţii să-ţi manifeste spiritulideilor, soluţiilor, variantelor, etc., cât maioriginale. Are avantajul că reduce timpul de desfăşurare a şedinţelor, diminuează eforturile şi concentrează imaginaţia şi gândirea creatoare a participanţilor spre idei cât mai valoroase şi eficiente.

c. Activităţişcolare şi extraşcolare creative. Activitatea şcolară şi extraşcolară constituie un cadru favorabil dinamizării creativitaţii, prin: munca independent în laboratoare, ateliere şi cabinet şcolare; rezolvarea temelor pentru acasă; elaborarea subiectelor (temelor complexe) specifice tuturor domeniilor de specialitate; cercuri ştiinţifico-aplicative; expoziţii ale elevilor (studenţilor), simpozioane, sesiuni ştiinţifice, mese rotunde, concursuri, olimpiade, etc., documentarea şi investigarea independentă.

BIBLIOGRAFIE:

CojocaruVeneraMihaela, *Teoria si metodologia instruirii*, E.D.P, 2002
Nicola I. ,Farcaş D. *Teoria educaţiei şi noţiuni de cercetare pedagogică*, E.D.P. ,Bucureşti , 1993
Stoica A. ,*Creativitatea elevilor*, E.D.P. , Bucureşti , 1983

214. CADRUL DIDACTIC ŞI EDUCAŢIA DE CALITATE

Învățător: Iacob Carmen
Școala Gimnazială "Principesa Elena Bibescu" Bârlad

"Calitatea educaţiei reprezintă ansamblul caracteristicilor unui furnizor şi ale programului acestuia prin care sunt îndeplinite aşteptările beneficiarilor şi standardele de calitate". (Dogaru M.,2011, p.6) Calitatea educaţiei aratã nivelul de dezvoltare a unei comunităţi, a unei naţiuni, ceea ce înseamnã cã are la bazã cultura, tradiţiile şi valorile unei naţiuni, pe care urmăreşte să le promoveze prin politicile şi strategiile dezvoltării sociale şi economice durabile. Educaţia este importantă atât pentru elevi (beneficiarii direcţi), cât şi pentru comunitate, societate etc.; elevilor trebuie să li se asigure o educaţie de calitate, într-un învăţământ cu instituţii performante, dotate corespunzător cu bazã materialã modernã, adaptatã noilor tendinţe şi cerinţe ale societăţii, cu cadre didactice bine pregătite etc. pentru cã elevii de azi vor deveni adulţii responsabili de mâine care vor dezvolta şi perpetua cultura şi valorile societăţii lor. Pentru a obţine o educaţie de calitate, toţi factorii principali implicaţi (ministerul educaţiei, managerii instituţiilor de învăţământ, cadrele didactice, elevii, părinţii) trebuie să fie permanent activi, să colaboreze, să se susţinã reciproc. Astfel, -ministerul educaţiei trebuie să asigure o reformã de calitate care să răspundă exigenţelor societăţii din toate punctele de vedere; -managerii instituţiilor de învăţământ trebuie să asigure resursele, baza logisticã, condiţiile pentru o educaţie de calitate, să realizeze comunicarea internă şi externă la nivelul şcolii etc.; -cadrele didactice să asigure o activitate didactică centrată pe elev şi adecvată noilor cerinţe ale societăţii, să se perfecţioneze continuu; -elevii să se pregătească continuu, să se implice activ şi responsabil în propria educaţie, să participe la viaţa şcolii, şi nu în ultimul rând, -părinţii care trebuie să comunice permanent cu copilul şi cu cadrele didactice, să implice în viaţa şcolii. În această lucrare mă voi opri doar asupra unui factor esenţial al educaţiei şi anume, cadrul didactic/dascălul/educatorul şi cum acesta poate realiza educaţie de calitate. "Complexitatea atribuţiilor pe care le îndeplineşte şi rolul de conducere pe care îl exercită în desfăşurarea activităţilor didactice atribuie profesorului însuşirea de principală resursă umană a activităţii de instrucţie şi educaţie"(Potolea D., 2008, p. 429).

Cadrul didactic are în primul rând rolul de a organiza şi conduce activitatea didactică. Acesta asigurã activitatea centratã pe elev prin documente, prin metode şi mijloace didactice moderne (brainstormingul, problematizarea, jocul didactic, lucrul pe grupe etc. utilizarea laptopului, internetului, prezentări powerpoint, prezi etc), prin lecţii interdisciplinare, transcurriculare care să îi atragă pe elevi, să le stârnească curiozitatea pentru a descoperi singuri, pentru a le dezvolta creativitatea etc. Elevii fiind atraşi de materia respectivă, vor deveni pasionaţi, vor dori să cunoască mai mult, o parte din ei vor participa la concursuri, unde vor obţine performanţe. Pentru a fi în temă cu toate noutăţile şi cerinţele societăţii, cadrele didactice trebuie să se perfecţioneze continuu prin obţinerea gradelor didactice, prin participarea la diverse cursuri, prin realizarea de parteneriate, proiecte, activităţi extraşcolare etc. Obţinerea gradelor didactice presupune experienţă în predare, cercetare, pregătire ştiinţifică şi pedagogică de calitate, continuă cu cele mai recente informaţii, metode, mijloace etc. Aceasta în general este continuată cu perfecţionarea realizată prin cursuri. Mai jos câteva exemple de cursuri absolvite, realizate prin diverse instituţii educaţionale (CCD, Fundaţii, programe Phare, Posdru etc.) şi cum pot influenţa activitatea didactică: - pentru elevii cu cerinţe educative speciale sau din medii dezavantajate recomand cursurile "Curriculum adaptat şi CES", "Tratarea diferenţiată a elevilor în contextul actual", „Acces la educaţie pentru grupuri dezavantajate" etc., cursuri care facilitează activitatea cu aceşti elevi, prin înţelegerea dizabilităţilor lor, prin cunoaşterea metodelor de abordare, de lucru individualizate, conform cu particularităţilor elevilor etc.; - pentru activitatea de consiliere şi orientare - cursurile: „Consiliere și orientare", „Implicare, responsabilitate, parteneriat-sedinţa cu părinţii", „Educaţie mental-emoţională în grupul şcolar" care înlesnesc gestionarea situaţiilor

conflictuale, a clasei la care cadrul didactic este diriginte, a întâlnirilor cu pãrinţii etc.; -pentru o promovare cât mai eficientã a şcolii la nivel local, judeţean, naţional şi chiar internaţional prin parteneriate/proiecte - cursurile: „Cooperare europeană prin parteneriate şi proiecte", „Promovarea imaginii unitãţi şcolare in comunitate" (printre altele şi pentru realizarea de reviste, pagina web a şcolii, popularizarea rezultatelor), , „eTwinning - colaborare internaţională"etc.

De asemenea, un învãţãmânt de calitate presupune ca dascãlul sã realizeze şi încheierea unor parteneriate/proiecte cu diverse instituţii care sã înlesneascã procesul educativ, fãcându-l mult mai atractiv prin schimbul de experienţã cu alte şcoli, alte instituţii, prin activitãţile diverse, deosebite, noi, creative. Alte exemple de activitãţi extraşcolare foarte apreciate, foarte atractive pentru elevi realizate de cadrele didactice sunt: taberele, excursiile, vizitarea muzeelor, vizionarea pieselor de teatru, spectacol, balet, film (mai nou 4DX), mai nou partiparea la sesiuni de comunicări etc., activitãţi care îi ajutã sã dobândească o privire de ansamblu asupra societãţii, sã relaţioneze, sã aplice cunoştinţele în practicã, sã vorbească în public, sã înveţe sã-şi gestioneze emoţiile etc. În concluzie, un cadru didactic pentru a asigura o educaţie de calitate trebuie să aibă calităţi pedagogice desăvârşite, o bunã pregătire de specialitate, pentru a-i poate conduce prin diverse metode, mijloace, parteneriate, proiecte, activitãţi etc., pe elevi pas cu pas, treptat, spre a-i pregăti pentru sarcinile prezente şi de viitor ale societăţii, fiind astfel mesagerul unor valori sociale, al unui ideal de viaţă.

Bibliografie:

1.Dogaru, Mariana, Dumitru, Adriana "Inovaţie şi performanţă în dezvoltarea profesională a cadrelor didactice din mediul urban". Modulul 6 "Calitate în educaţie", Bucuresti, 2011, p.6

2.Potolea, Dan, "Pregãtirea psihopedagogicã", Ed. Polirom, Bucureşti, 2008, p. 429

215. CREATIVITATE ŞI INOVAŢIE ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAŢIE PLASTCĂ ÎN CICLUL PRIMAR EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof.înv.primar, Pană Ana,
Şcoala Gimnazială Cruşeţ, Gorj

Prin activitatea artistico-plastică elevii sunt ajutaţi să vadă frumosul din tot ceea ce ne înconjoară. Ei sunt învăţati să nu treacă pe lângă valorile frumosului din viaţa înconjurătoare fără să le observe. Atenţia lor trebuie să fie îndreptată asupra acestor valori: aspecte ale naturii, tradiţii, folclor, artă. Educarea atitudinii faţă de frumos nu trebuie limitată doar la orele de educaţie plastică ci acest lucru trebuie urmărit şi la alte discipline de învăţământ, fiecare oferind o gamă largă de contexte favorabile realizării acestui fapt. Creativitatea, în termeni generali, este un proces mental care permite generarea de idei şi concepte noi sau asocieri originale între concepte şi idei deja existente. În procesul de predare-invăţare, trebuie să fie găsite şi încurajate metode si tehnici de dezvoltare a creativităţii. Procesul educativ trebuie astfel conceput si desfăşurat, încât să-i convingă pe elevi să preţuiască propria moştenire naţională, să primească contribuţiile originale ale oricărei naţiuni la civilizaţia modernă. Creaţia artistico-plastică face o legătură constructivă între gândire şi imaginaţie între realitate şi fantezie,dezvoltând în acelaşi timp puterea de analiză şi sinteză. În epoca contemporană,un real accent se pune pe gândirea creatoare.Pentru a susţine creativitatea şi inovaţia, predarea clasică trebuie înlocuită cu metode care pun accent pe explorare, pe descoperire, pe încurajarea gândirii critice a elevului. În abordarea creativităţii în procesul educaţional, elevul trebuie încurajat sa gândească independent, să îşi asume riscuri si responsabilităţi în demersul său spre formare intelectuală. În aceste condiţii, sarcina profesorului capătă o complexitate aparte, să-şi însuşească un vocabular plastic adecvat, precum şi unele tehnici de lucru artistico-plastice,o metodologie modernă de predare a problemelor de limbaj plastic.

În stimularea creativităţii şcolarilor prin activităţile de pictură şi desen un rol important îl au şi tehnicile de lucru. În lucrările realizate am îmbinat elemente de limbaj plastic cu cele de tehnică. Una dintre aceste tehnici este dactilopictura. Mâna lucrează firesc prin contactul tactil cu apa, cu materialele pe care copiii le folosesc. Prin simbolurile grafice reflectate în dactilopictură, prin libertatea în alegerea temei, elevii transpun în culoare bogăţia informaţiilor de care dispun şi cu care operează, dau libertate memoriei cromatice şi figurative. Prin contactul mâinii direct cu hârtia, copiii cum să-şi dozeze efortul la apăsare, ating uşor hârtia, cu mişcări fine ale degetelor şi ale mâinii întregi. Folosind această tehnică, mâna copilului capătă o mare flexibilitate, o mai mare siguranţă, iar muşchii mici ai mâinii se dezvoltă şi se întăresc. Această 3 tehnică de lucru are darul de a trezi interesul copiilor pentru activitatea de pictură, stimulându-le independenţa şi creativitatea.

Tehnica Suprapunerii sau Pata de culoare: - Pe foaia de hârtie li se precizează copiilor să facă două pete de culori diferite, aşezate una peste alta. Se îndoaie apoi pe marginea petelor foaia pe verticală ,se muchiază şi se presează. Deschizând foaia se cere copiilor să verbalizeze pictura obţinută. Astfel, aceeaşi pictură are 3-4 înţelesuri - seamănă cu un fluture, o frunză, o floare, o pasăre. Această tehnică îi pune pe copii în situaţia.de a-şi imagina conturul unui obiect sau fiinţe ce trebuie realizată, stabilind caracterul analitic sau sintetic al gândirii acestora.

Tehnica ştampilelor (cartofi, dopuri de plută, radiere) - Pentru aceasta se folosesc cartofi mai mari şi proaspeţi. Se taie cartoful în două jumătăţi. Cu vârful cuţitului se desenează pe suprafaţa lui modelul dorit. Cu ajutorul cuţitului trebuie scos modelul în relief. Pe ştampila rezultată astfel se aplică cu pensula tempera şi se stampilează modelul dorit ν Pictura cu palma - Se unge palma cu un strat de vopsea mai concentrată şi aplicând-o apoi pe suprafaţa

de decorat, se obţine o pată care sugerează un model oarecare, ce poate fi completat cu ajutorul dactilopicturii sau chiar cu pensula, obţinându-se astfel diferite imagini ca, de exemplu, un cocoş. Aplicând palma de mai multe ori în acelaşi loc şi învârtindu-se în acelaşi timp foaia de hârtie se obţin efecte sub formă de floare, de soare sau alte imagini.

Pictura cu paiul: - Se picură mici pete de culoare pe hârtie cu ajutorul pensulei sau a unui burete. Se ţine paiul deasupra hârtiei, orientat în direcţia unde se doreşte sa meargă pictura. Se suflă prin pai, iar culoarea se va întinde pe hârtie. Copiii vor obţine astfel structuri atractive şi creative. Exemple de activităţi: "Tufişuri", „ Foc de artificii" ν Pictura cu sfoara - După ce s-a pus o cantitate mică de vopsea în mijlocul unei foi, copilul se foloseşte de o sfoară pentru a elimina vopseaua şi a realiza un desen; se trage sfoara de la un capăt, după ce a fost aşezată într-o anumită formă peste pata de culoare fluidă între două foi. . Exemple de activităţi: „Vârtejuri"

Pictura cu buretele : - Se taie buretele în bucăţi mici, uşor de manevrat. Se udă hârtia şi se întinde pe masă; utilizând un beţişor sau o pensulă, se picură pe hârtie mici pete de culoare; acestea se absorb cu bucăţi de burete de diferite forme; va rezulta o structură interesanta pe care copiii o vor realiza în mod creativ, putându-i da diferite interpretări.

Tehnica desenului cu lumânarea - În acest scop se folosesc lumânările pentru pomul de iarnă sau chiar lumânările obişnuite. Cu ele se poate desena pe foaia de bloc. Dacă lumânarea este colorată - de exemplu roşie sau albastră - se vede urma ei pe hârtie; dacă este albă, urma ei este văzută atunci când hârtia este aşezată în lumină. După terminarea desenului se pictează toată suprafaţa hârtiei cu acuarelă în culori tari (roşu, maro sau albastru închis). Pe conturul desenat cu lumânarea, culoarea nu se prinde şi astfel desenul apare alb sau colorat mai deschis pe fondul colorat închis. Teme: „ Peisaj de iarnă" Activitatea didactică la clasă mi-a permis să experimentez o serie de mijloace şi procedee tehnice ce pot îmbogăţi calitatea şi expresivitatea lucrărilor copiiilor şi a cunoştinţelor lor despre arta plastică. De-a lungul activitaţii mele didactice am observat că atunci când colorează, când pictează, când foloseste culoarea, hârtia, lipiciul sau plastilina, copilului i se formează răbdarea, îndemânarea, simţul estetic, trăsături care îi vor împlini personalitatea şi, chiar dacă nu va ajunge artist, va avea viaţa sufletească mai bogată, va fi mai sensibil, mai fericit. Pentru reuşita educaţiei prin artele plastice se impun anumite cerinţe:

1.A lăsa copilului deplină libertate de exprimare, educatorii stimulând şi sugerând, mai puţin impunând.

2.Desenul spontan exprimă personalitatea personalitatea copilului, interesele, preferinţele lui. Acesta trebuie îndrumat fără a-i înăbuşi creaţia personală, punându-i la îndemâna materiale, tehnici, modalităţi de exprimare. Lucrările copiilor ne descoperă lumea aşa cum o văd, descoperindu-ne şi nouă copilul pe care nu-l cunoaştem îndeajuns de bine. Nimeni, în afară de ei, copiii nu va putea să redea mai bine universul lor.

3. Copiii inventează şi transformă culorile în parteneri de joacă, vorbesc cau culorile şi vorbesc despre culori.

4.Cunoaşterea şi folosirea diferitelor tehnici de lucru de către copii, le creează acestora condiţii pentru un start egal în activitatea lor plastică, le creează sentimentul propriei lor valori, sporindu-le încrederea în capacitatea de creaţie. Prin tehnicile plastice de lucru copiii constrâng materialele (acuarele, tempera, guaşa, materiale textile imprimante, hârtie colorată, etc.) să configureze altceva decât ceea ce sunt ele, fără să-şi piardă propria structură. Mâna condusă de gândirea şi simţirea copilului trebuie să acţioneze direct şi firesc asupra acestor materiale pentru a le conferi calităţi plastice noi. Cu cât mâna lucrează mai bine şi mai frumos, cu atât lucrarea devine mai adevărată şi mai convingătoare.

Procesul însuşirii tehnicilor de lucru şi stăpânirea lor le creează acestora şi sentimentul propriei lor valori, sporindu-le capacitatea de creaţie. Rolul şcolii la formarea comportamentului creator şi inovator este foarte important, deoarece rămâne principalul instrument pe care societatea îl foloseşte pentru cultivarea creativităţii la membrii ei tineri, de vârstă şcolară. Preocuparea de formare a independenţei în gândire şi exprimare implică şi o

legătură cu familia. Părinţii trebuie convinşi că tutelarea excesivă împiedică dezvoltarea intelectului, manifestarea independentă a gândirii şi fanteziei lui, factori esenţiali în dobândirea viitoare a unei autentice competenţe profesionale.

În concluzie, se pot face multe pentru educarea spiritului creativ şi inovător în şcoală. Se vede necesitatea de a modifica destul de mult modul de gândire şi stilul de lucru în clasă, cristalizate în secole de învăţământ tradiţional, prea puţin preocupat de această latură a personalităţii elevului, care capătă în zilele noastre o valoare din ce în ce mai însemnată.

BIBLIOGRAFIE:

1.Achiţei Gheorghe, Frumosul dincolo de artă, Editura Meridiane, Bucureşti, 2001.
2.Ilioaia Maria, Metodica predării desenului, Editura Didactică şi pedagogică Palad Dumitru, Educaţia prin artă şi literatură, E.D.P. Bucureşti, 1993.
3.Stoica, A. - "Creativitatea elevilor", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982.

216. DEZVOLTAREA CALITĂŢILOR PSIHOLOGICE ALE COPIILOR ȘI ADOLESCENȚILOR PRIN JOCUL DE BASCHET

Prof. Cristina Mihaela Lefter, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Jocul de baschet oferă cadrul şi mijloacele necesare formării personalităţii copiilor şi adolescenţilor. Componenta psihică a pregătirii sportive a copiilor și adolescenților, prin jocul de baschet, vizează:

DEVOLTAREA CAPACITĂŢII COGNITIVE

- dezvoltarea atenţiei şi concentrării la stimuli diferiţi;
- abilitatea de a selecta şi procesa informaţiile externe;
- abilitatea de a lua decizii rapide;

PERCEPEREA CONTROLULUI *(starea opusă neajutorării)*

Controlul este fundamentul încrederii în sine, care este un aspect decisiv al tăriei noastre psihologice. Este important să dezvolţi copiilor această stare de control, în loc să le permiţi lor să se simtă fără ajutor (neajutoraţi);

Lipsa de încredere care este normală la copii şi adolescenţi trebuie combătută – ei au nevoie de experienţe în care să ***controleze*** lucrurile şi să câştige încrederea în sine, pentru a putea deveni puternici psihologic (dacă antrenorul propune un exerciţiu adecvat nivelului jucătorilor, şi aceştia ştiu ce au de făcut, atunci ei vor simţi că au ***controlul*** exerciţiului. Dacă exerciţiul are o dificultate foarte mare, peste posibilităţile lor, atunci ei se vor simţi neajutoraţi. Neajutorarea rezultă din faptul că ei nu pot face aşa mult cât se aşteaptă de la ei, sau deoarece nu li s-a spus clar ce trebuie să facă.

MĂSURI PENTRU CREȘTEREA “CONTROLULUI”

1. Perfecţionarea tehnicii individuale pentru a face faţă cerinţelor jocului de baschet;
2. Stabilirea unor obiective tangibile potrivite cu nivelul jucătorilor;
3. Să li se explice jucătorilor ce trebuie să facă, care sunt cerinţele lor, şi să le ceară să realizeze numai sarcinile desemnate;
4. Să joace cu adversari de nivelul lor pentru a se confrunta cu situaţii pe care le pot controla;
5. Introducerea unor exerciţii accesibile nivelului jucătorilor, pe care jucătorii să le poată controla;
6. Antrenorul să evidenţieze acţiunile jucătorilor mai degrabă, decât rezultatele obţinute (după o victorie, antrenorul are ocazia să evidenţieze acţiunile reuşite ale jucătorilor care ar trebui repetate; jucătorii vor înţelege că au avut resursele să controleze cerinţele jocului astfel ca să obţină rezultatul dorit).
7. Să se sublinieze continuu eforturile făcute de jucători pentru a obţine rezultatele dorite; dacă acţiunile au cerut un efort remarcabil trebuie menţionate (repliere, contraatac, apărare), iar dacă ele privesc acurateţea (precizie aruncări, pase, dribling) trebuie evidenţiat efortul depus în antrenament pentru perfecţionarea acestora;
8. Antrenorul trebuie să aprecieze ***decizia*** jucătorului, bazându-se pe circumstanţele existente în momentul deciziei şi nu în funcţie de rezultat;

Jucătorii trebuie să înţeleagă că ei pot învăţa să controleze lucrurile dacă lucrează pentru aceasta; asta îi va face mai siguri şi mai competenţi în orice activitate din viaţa lor.

ÎNCREDEREA ÎN SINE (*self – confidence**)*** este strâns înrudită cu perceperea controlului. Încrederea în sine reprezintă încrederea jucătorilor în propriile resurse pentru a realiza un anumit ţel (obiectiv) anumit.

Particularităţi:

- încrederea nu este declarativă, de circumstanţă;
- a fi încrezător este un proces interior care implică să ai un sens real al amândoura, dificultatea realizării obiectivului şi evaluarea realistă a resulselor proprii, necesare atingerii lui;
- un jucător cu încredere în sine faţă de unul fără, ştie ce şanse are şi ce acţiuni să realizeze pentru a face aceste posibilităţi să devină realitate, ştie cum să neutralizeze dificultăţile;
- încrederea se dezvoltă dacă jucătorul simte că el poate controla situaţiile dificile din antrenamente şi joc;
- pentru jucător încrederea în sine este cheia progresului său;

Încrederea în sine nu este aceeaşi pentru toate sectoarele vieţii (un sportiv poate avea încredere în timp ce joacă baschet, dar este neajutorat în studierea matematicii; totuşi întărind încrederea în sine într-un aspect important al vieţii unei persoane (ex. Baschet). Ca această încredere se poate extinde şi asupra altor sectoare prin dezvoltarea unei căi obiective de funcţionare (exercitare) care include următoarele elemente:

- *analiza obiectivă (realistă)* a ambelor, a situaţiei căreia trebuie să-i facem faţă şi a resurselor proprii necesare realizării acesteia;
- *propunerea* unor obiective realiste şi a unor planuri realiste pentru a atinge aceste obiective; aceasta va conduce către o perspectivă adecvată a performanţei;
- *încredere şi control al propriului comportament,* deasupra tuturor acelor lucruri care nu depind de propriile noastre acţiuni;
- *o evaluare constructivă şi obiectivă* ale propriilor experienţe, dar controlând ambele: ***succesul*** şi ***eşecul*** pentru a întări încrederea în sine.

Se poate face o distincţie între ***încrederea în sine specifică*** (care acţionează în anumite situaţii) şi ***încrederea în sine generală***, care relevă nivelul de încredere în resursele proprii în orice situaţie, cunoscută sau necunoscută:

SUCCESUL ŞI EŞECUL CONTROLAT **(**Controlul succesului şi al eşecului)

- ***Succesul controlat*** apare când rezultatele sunt obţinute, obiectivele sunt realizate şi jucătorii asociază aceste rezultate cu controlul asupra resurselor proprii.
- ***Eşecul controlat*** apare când rezultatele nu sunt cele dorite, obiectivele nu sunt realizate, dar jucătorii încă simt că ei controlează procesul, încercând să realizeze obiectivul. Ei vor învăţa din experienţele nereuşite şi ei vor aplica aceste cunoştinţe în viitor.

Controlul succesului și al eșecului contribuie la dezvoltarea toleranţei, la frustare şi a capacităţii de reacţie şi perseverenţă când ne confruntăm cu situaţii adverse. În acest caz, succesul ulterior ne va ajuta să învăţăm să credem în ei, când ei nu obţin rezultatele dorite şi trebuie să continuăm să le cerem rezultate în viitor.

Alternarea ***succesului contolat*** şi ***eşecului controlat*** este normală în procesul perfecţionării jucătorilor, trebuie să trăiască ambele experienţe, dar în cazul ***eşecului controlat*** rezultatele lor trebuie să fie cât mai apropiate de obiectivele dorite.

Preocupările pentru obţinerea ***succesului controlat*** şi ***eşecului controlat*** sunt:

- se organizează jocuri în antrenamente şi jocuri oficiale cu echipe apropiate ca nivel şi valoare;
- se fixează obiective realiste, bazate pe performanţele jucătorilor (acţiunile lor) şi nu pe rezultatul jocului;
- se elaborează planuri adecvate pentru realizarea obiectivelor, focalizând eforturile personale ale jucătorilor pentru realizarea obiectivelor;
- se folosesc criterii corecte şi pe înţelesul jucătorilor pentru a decide dacă un obiectiv este atins sau nu;
- se analizează performanţele într-un mod obiectiv, bazându-te pe criterii stabilite;

– nu se judeca performanţele jucătorilor în relaţie cu cu rezultate care pot fi datorate altor factori;
– antrenorii nu trebuie să tragă concluzii generalizate bazate pe experienţe izolate (echipa joacă prost pentru că ultimul joc a fost pierdut); evită judecarea realizărilor jucătorilor imediat după sfârşitul meciului, mai ales când pierzi în final.

Modul în care realizările jucătorilor sunt evaluate constituie un element crucial în dezvoltarea şi întărirea încrederii în sine.

„PĂREREA DESPRE SINE" ŞI „STIMA DE SINE" (Self– concept and self esteem)

"PĂREREA DESPRE SINE" se referă la părerea pe care o persoană o are despre sine.
"STIMA DE SINE" prezintă măsura în care acelei persoane îi place "părerea despre sine".

În ambele cazuri este vorba de o apreciere globală şi nu este raportată special la o anumită activitate.

La copii şi adolescenţi aceste valori fluctuează uşor în funcţie de succesele şi eşecurile imediate în activităţile pe care ei le consideră cele mai importante pentru ei în acel moment (şcoală, baschetul, etc). Deci, experienţele baschetbalistice pot afecta "PĂREREA DESPRE SINE" şi "STIMA DE SINE" a jucătorilor tineri.

Jucătorii pot fi diferenţiaţi pe trei grupe, în funcţie de nivelul "părerea despre sine" şi "stima de sine", astfel:

1. În acest grup sunt acei jucători cu **părerea despre sine** şi **stima de sine** adecvate, care nu depind de succesele lor în sport. În acest caz, situaţia trebuie menţinută, întărind încrederea în sine a jucătorilor şi prevenind asocierea între succesele lor în sport şi valoarea lor ca oameni.

2. Jucătorii care indentifică **părerea despre sine** şi **stima de sine** cu succesele sau eşecurile din sport:
- în viaţa acestora sportul joacă un rol major;
- ei devin vulnerabili, baschetul devine stresant, periclitând performanţele, sănătatea şi dezvoltarea acestora (mai ales după 13 ani). În acest caz antrenorii trebuie să aprecieze corect situaţia şi să încerce să diferenţieze succesele din sport faţă de cele din evoluţia personală a jucătorului prin două căi: pe de o parte, evidenţiind acele aspecte din viaţa jucătorului (fără legătură cu baschetul) care merită menţionate (talent la desen, bun la limbi străine); pe de altă parte, încurajând percepţia jucătorului asupra experienţelor din sport pentru a întări încrederea lui în sine, ferindu-l de perceperea necontrolată a eşecului, care poate provoca crize serioase ale **"PĂRERII DESPRE SINE" şi "STIMEI DE SINE".**

3. Grup format din acei jucători cu o slabă reprezentare a impresiei de sine şi a autostimei care pot folosi experienţele din baschet pentru a îmblânzi situaţia. În acest caz baschetul poate contribui la îmbunătăţirea încrederii în sine a acestor jucători şi de asemenea, "PĂREREA DESPRE SINE" şi "STIMA DE SINE" ; acestea din urmă nu trebuie asociate numai cu succesul ca jucători de baschet, ci şi cu realizările lor (controlul lor asupra situaţiilor) din alte domenii de activitate.

INFLUENŢA ANTRENORILOR

Relaţia dintre antrenori şi jucătorii tineri poate avea o influenţă decisivă pentru "PĂREREA DESPRE SINE" şi "STIMA DE SINE" a jucătorilor. Totuşi, comportamentul antrenorilor în relaţia cu jucătorii este crucial.

Exemplu: un antrenor poate avea o influenţă negativă dacă: insultă jucătorii,îi subapreciază, râde de ei în faţa echipei, îi ceartă fără nici o explicaţie, ori fără să le dea ocazia să rectifice greşeala în viitor, foloseşte expresii care pot extinde referirile la valoarea lor ca sportivi şi asupra valorilor lor ca oameni; (tu nu poţi face nimic ca lumea; eşti un idiot);

TOTUŞI antrenorul are o influenţă pozitivă, evitând comportamentul prezentat mai sus şi aplicând următoarea strategie:

- definind cu claritate şi precizie ţelurile pe care jucătorii trebuie să le atingă;
- ajutând jucătorii să îndeplinească obiectivele şi întărindu-i prin aprecieri pozitive pentru acţiunile lor bune;
- diferenţiind acţiunile care trebuie făcute de jucători cu performanţă atletică referindu-se la ele cu specificaţie;
- corectând jucătorii constructiv, arătându-le ceea ce fac rău, şi făcându-i să înţeleagă unde ei greşesc şi furnizându-le ocazia să rectifice greşelile.

AUTOCONTROLUL

Pentru un jucător este foarte important să dezvolte autocontrolul: să-şi poată controla ieşirile (impulsivitatea) şi în general toate acţiunile care pregătesc şi realizează performanţa.

Baschetul furnizează multe situaţii în care jucătorii trebuie să înveţe să se autocontroleze:

- decizia dezavantajantă a unui arbitru;
- greşelile copilăreşti ale unui coechipier;
- lovirea intenţionată de către un adversar;
- o greşeală tehnică;
- când jucătorul este schimbat şi merge pe bancă;

Aceşti antrenori au profitat de ocaziile ivite pentru a-şi educa jucătorii, dar alţi antrenori pierd, ratează ocaziile oferite de joc.

Antrenorii de copii trebuie să fie mereu în alertă, profitând de aceste ocazii la modelarea jucătorilor din punct de vedere educaţional, ajutându-i să-şi îmbunătăţească capacitatea de a se controla.

Bibliografie:

Jose Maria Buceta, ,,*Rolul baschetului în educarea si dezvoltarea tineretului”*

217. MODALITĂŢI DE FOLOSIRE A ACROGYM-ULUI ÎN LECŢIA DE EDUCAŢIE FIZICĂ LA CICLUL GIMNAZIAL

Prof. Vîrlan Luminița Mihaela, Școala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare”, Vaslui

Acrogymul este un mijloc mai puţin promovat în activitatea instructivă din şcoală şi este un mijloc dinamic, spectaculos, accesibil elevilor. El dezvoltă forţa, coordonarea, flexibilitatea, orientarea în spaţiu, deprinderea de a sări, curajul, simţul riscului controlat.

Acrogym-ul implementat şi valorificat ca activitate în sistem educaţional, poate oferi competenţe motrice, estetice, de expresie şi comunicare, psihice şi social integratoare şi poate fi folosit cu succes, ca mijloc modern în lecţiile de educaţie fizică cu teme din gimnastică.

Acrogymul oferă oportunitatea şi eficienţa unor noi modele strategice de formare-educare prin intermediul uneia dintre cele cele mai noi şi dinamice ramuri ale gimnasticii .

Se ştie faptul că nu toate şcolile dispun de săli şi de o bază materială corespunzătoare, profesorii fiind obligaţi să-şi desfăşoare activitatea în spaţii improvizate dar identificarea modalităţilor de aplicare a acrogymului în rândul elevilor, ar putea oferi multiple soluţii în optimizarea lecţiilor cu teme de gimnastică în învăţământul gimnazial.

Prezenţa în cadrul lecţiilor de educaţie fizică cu teme de gimnastică a exerciţiilor acrobatice de tip acrogym pot facilita realizarea obiectivelor acestora în condiţii de spaţiu şi menajări speciale reduse. Accesibilitatea provocării asigură angrenarea în grupele de lucru a tuturor elevelor, indiferent de capacităţi somatice, motrice sau fizice, în cazul de faţă neexistând indisponibilităţi.

Valorificarea ideii utilităţii superlative a potenţialului individual în interesul grupului determină, cultivarea şi dezvoltarea, formarea unor atitudini, calităţi socio-relaţionale deosebite: atitudine faţă de muncă, ajutor, asigurare responsabilitate acţională, intuitivă, preventivă, aspiraţii creatoare, estetice, artistice lucru certificat prin plăcerea cu care elevii participă la astfel de acţiuni. Presiunea responsabilităţii induse într-un proiect de grup duce la conştientizare valorică şi autoperfecţionare motrică, fizică, psihologică, socio-integrativă.

Din punct de vedere sociologic grupurile se omogenizează, relaţiile de prietenie şi colegialitate cresc, apar noi lideri de grup, de opinie, noi poluri de influenţă educaţională pozitivă. Relaţia dintre membrii grupurilor constituite se îmbunătăţesc semnificativ în procesul de pregătire şi evaluare reciprocă a performanţelor creative şi artistice.

Elementele acrobatice legate între ele, organizate în timp şi spaţiu, produc un impact favorabil asupra executantelor.

Acrogym-urile asigură alternative operaţionale moderne, eficiente, în îndeplinirea obiectivelor lecţiei de educaţiei fizice, creând un cadru de lucru agreabil şi de emulaţie şi constitue și moduri atractive de realizarea sarcinilor din lecțiile de gimnastică.

Bibliografie: Note lucrare gr. I didactic prof.Ciorcilă Alina, Coordonator Științific: Prof. Univ. Tatiana Dobrescu

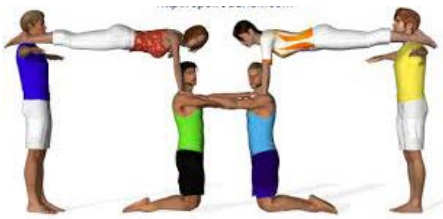

218. TEMA PENTRU ACASĂ ÎNTRE NECESITATE ŞI POVARĂ

Prof.: Ciubotaru Greta Doina
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

În practica educativă românească, **tema pentru acasă** constituie o componentă puternic stabilizată, atât pentru profesori cât şi pentru elevi şi părinţi.

Lecţia nu poate fi considerată formă exclusivă de instruire şi educare, cu atât mai mult cu cât în practica instruirii şi autoinstruirii este prezentată o gamă largă de forme de muncă numite activităţi în afara clasei şi activităţi extraşcolare.

În realizarea unui proiect didactic, un rol esenţial îl deţine transferul noilor conţinuturi învăţate, care se realizează de cele mai multe ori sub forma temei pentru acasă. Definite drept sarcini încredinţate elevilor de dascăli, menite a fi indeplinite in timpul orelor din afara şcolii, temele pentru acasă îndeplinesc funcţii multiple.

De ce dau profesorii teme? Este important să se cunoască de ce dau profesorii teme pentru acasă şi care sunt beneficiile copilului dacă îşi îndeplineşte corect această sarcină de elev:

- pentru a revedea şi a înţelege şi mai bine ceea ce s-a discutat în clasă; cunoştinţele predate trebuie fixate prin exerciţiu.
- pentru a-şi însuşi mai rapid informaţiile predate la şcoală;
- pentru a învăţa să lucreze independent, pentru a se obişnui de mici să consulte diferite resurse precum cărţile de la bibliotecă, enciclopediile, dicţionarele;
- pentru a explora subiectul amănunţit faţă de ceea ce se face la şcoală în timpul unei ore de curs.

Temele îl ajută pe copil să-şi dezvolte atitudini şi obiceiuri pozitive. El este nevoit să se autodisciplineze şi să-şi asume responsabilitatea de a se prezenta la şcoală cu tema făcută şi lecţia învăţată. Temele pentru acasă ar fi de fapt puntea dintre şcoala şi părinte, felul în care părintele ajunge să respecte munca profesorului, dar şi modul în care dascălul este conştient că în spatele acelui copil stă un părinte preocupat de educaţia lui.

Nu toţi copiii sunt sociabili, vorbăreţi sau comunicativi, nu toţi copiii se pot exprima verbal la fel de bine ca în scris. Prin temele date, anumite calităţi ascunse ale elevului sunt descoperite, pentru că, în cele câteva ore petrecute la şcoala, învăţătoarea sau profesorii nu îi pot valorifica întreg potenţialul sau nu îi pot da teste multiple pentru a-i verifica aptitudinile. Astfel, un copil ce în timpul orelor de curs pare timid si nesigur, la studiul si tema individuala poate scrie cea mai frumoasă compunere sau poate găsi cea mai rapidă rezolvare a unui exerciţiu.

Temele pot fi împărţite în patru mari categorii:

- temele centrate pe insuşirea de noi cunoştinte, care anticipă o lecţie ce urmează a fi predată sau completează o lecţie deja abordată ;
- teme care urmăresc fixarea cunoştintelor însuşite în cadrul lecţiei şi care constau în învăţarea după manual şi după notiţe;
- teme focalizate pe dezvoltarea priceperilor şi deprinderilor a căror formare a fost iniţiată în orele de curs;
- teme mixte, reunind două sau mai multe dintre scopurile anterior amintite.

Natura acestor teme este determinată desigur, de natura lecţiei.

Profesorul iniţiază tema pentru acasă, o controlează şi o valorifică în predarea noilor lecţii sau pentru notarea elevilor. Profesorul poate opta fie pentru sarcini de lucru din manual, fie poate să le elaboreze el însuşi, fie poate apela la materiale auxiliare pe care le foloseste la clasă.

Volumul temei trebuie raportat la nivelul clasei. Este posibil ca un profesor care lucreaza diferenţiat cu elevii, să procedeze de asemenea, la o temă diferenţiată. Astfel se poate vorbi de :

- tema obligatorie, de nivel mediu de dificultate, pentru toţi elevii clasei;

- tema suplimentară şi individuală, fără caracter permanent pentru situaţii adecvate (precum activităţi de recuperare, activităţi de dezvoltare, pregătirea pentru concursuri, etc.)

Încredinţarea temei se face de obicei la finalul lecţiei, după ce elevul şi-a însuşit cunoştintele predate. Temele pentru acasă trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

- să fie motivate în faţa elevilor, pentru a determina în aceştia conştiinţa utilităţii lor;
- să fie conexate la cunoştinţele şi aptitudinile dobândite în timpul orelor;
- să se sugereze căile de rezolvare, cu mai multe sugestii în fazele iniţiale, cu mai puţine mai târziu;
- tema de casă să vină după activităţi pregătitoare realizate în clasă, în comun. (De exemplu: nu se dă elevilor, ca temă pentru acasă, să elaboreze un eseu structurat sau nestructurat, fără ca elevii să fi participat în clasă la activitatea de formare şi de perfecţionare a tehnicilor de muncă presupuse de redactarea acestora.);
- să existe diferenţe de conţinut şi de formă între diferite teme pentru acasă, evitându-se starea de suprasaturaţie, posibilă datorită apelului la acelaşi tip de temă;
- profesorul să ştie - cât mai aproape de realitate - timpul necesar pentru efectuarea temei;
- periodicitatea lor să fie determinată, în mod strict, de necesităţi didactice (aceasta înseamnă că nu fiecare oră sau un grup de două ore să fie urmate de o temă pentru acasă;
- profesorul să ştie că tema pentru acasă neverificată nu va avea nici un rol în instruirea elevilor, apelându-se pentru control al executării temei la verificări de suprafaţă şi de adâncime;
- verificarea temelor pentru acasă să fie continuată prin aprecieri şi sugestii pentru activitatea viitoare a elevilor;
- verificarea temelor pentru acasă să nu se transforme într-o vânătoare încrâncenată de greşeli şi de imperfecţiuni comise de elevi, ci de identificare a elementelor care trebuie îndreptate şi a acelora care pot reprezenta puncte de plecare juste pentru activităţi viitoare;
- temele pentru acasă să nu se limiteze la cunoştinţele însuşite, ci pot fi formulate ca bază pentru activitatea viitoare de învăţare (parcurgerea unui text din manual, cu extragerea cuvintelor necunoscute şi căutarea în dicţionar a sensurilor lor, citirea unei poezii etc).
- să conţină lucruri folositoare pentru elevi, dar şi atractive, interesante ;
- subiectele propuse spre rezolvare să fi avut un echivalent lucrat în clasă;
- nu cantitatea temelor este importantă, ci calitatea lor;
- temele pentru acasă trebuie explicate, indiferent dacă acestea, după părerea noastră, nu sunt atât de dificile.
- comunicarea temei pentru acasă, cât şi explicaţiile necesare să se încadreze în limitele unei ore şi nu în pauză.
- temele trebuie obligatoriu să fie corectate cât mai curând posibil după efectuarea lor.

Verificarea temei pentru acasă se realizează:

a) frontal,
b) prin rezolvarea în clasă a unei părţi reprezentative ale temei,
c) prin discutarea în clasă a părţilor dificile, la care elevii au întâmpinat dificultăţi,
d) printr-o testare a elevilor de aproximativ 10 minute, numai din tema pentru acasă.

- după ce sunt corectate, profesorul face aprecieri generale, individuale, precum şi observaţii asupra conţinutului, aşezării în pagină, scrisului;
- dacă tema a ridicat probleme la nivel de clasă, în sensul că mai mulţi elevi au greşit-o, se reia în clasă, rezolvând şi explicând toate cerinţele.

În activitatea de fiecare zi la clasă, profesorul sesizează contribuţiile spontane ale copiilor, modul cum îşi realizează tema de acasă, calitatea prestaţiilor în munca independentă şi la fixarea cunoştinţelor. Feedbackul este foarte important în cazul unui copil, el având nevoie de laude şi de recompense pentru a continua să înveţe şi să dea acelaşi randament. Pe baza temei de acasă profesorul îi poate aduce copilului aprecieri, îl răsplăteşte cu note pe măsură şi îl asigură de faptul ca munca lui este apreciată, lucru benefic atât pentru şcoală, cât şi pentru viaţa lui personală.

Se pune tot mai mult accentul pe însuşirea tehnicilor de informare şi de studiu, urmărind să cultive la elevi un stil de muncă intelectuală independentă. Apare sugestivă în acest sens remarca unui psiholog: ,,Analfabetul de mâine nu va fi cel care nu ştie să citească, ci va fi cel care nu a învăţat cum să înveţe". Prima lecţie pe care trebuie s-o primească puştii la şcoală este „să înveţe cum să înveţe".

Însuşirea tehnicilor de muncă intelectuală presupune un exerciţiu, practică îndelungată şi sistematică. Procesul formativ îşi are treptele sale. Dacă la început elevul îşi face temele, desfăşoară o muncă independentă preocupat de nota pe care vrea să o obţină, iar uneori de teama penalizării cu o notă mică, cu timpul ajunge să încerce satisfacţia lucrului bine făcut, bucuria că a înţeles materialul studiat, şi-a însuşit conţinutul său.

În general, sunt copii ambiţioşi, dornici de a cunoaşte, care, abordaţi corect, nu au nimic împotriva acestor sarcini şcolare. Reuşesc să se descurce cu toate îndatoririle, consideră temele interesante, le duc la bun sfârşit, chiar dacă pentru joc le mai rămân doar câteva picături.

Sunt şi elevi care percep temele ca o corvoadă. A-şi face temele nu este un lucru prea interesant, mai ales în comparaţie cu a vorbi la telefon, a schimba mesaje pe internet, a privi la televizor, a asculta muzica sau a practica un sport. Avantajele pe termen lung ale unor obiceiuri bune referitoare la învăţat, la efectuarea temelor pentru a lua note mai bune, sunt foarte greu de „vândut", mai ales când copiii au la îndemână ceva mult mai atrăgător. Bineînţeles că personalitatea /caracterul copilului şi atitudinea familiei fac diferenţa în acest sens.

Deşi importanţa temelor pentru acasă este susţinută de majoritatea părinţilor şi profesorilor, există voci care sunt împotriva lucrului individual acasă. Motivele invocate de aceste persoane sunt :

- după 5 - 6 ore de curs elevii sunt prea obosiţi ca să înceapă să rezolve pagini întregi de exerciţii, probleme sau pentru a citi o poveste; se spune că elevii români sunt suprasolicitaţi. Expertii educationali au propus eliminarea unei bune părţi din materia predată elevilor, realizând programe şcolare mult mai subţiri comparativ cu cele din anii precedenţi. Vor să reducă la maximum şi volumul de teme pentru acasă, astfel încât numărul total de ore de lucru ale elevului să fie cât mai mic.
- unii părinţi au ajuns la concluzia că temele pentru acasă nu aduc niciun beneficiu copiilor lor. După ce aceştia au primit foarte mult de lucru, fapt ce i-a determinat să nu mai dorească a merge la şcoală. Alţii au făcut o asociere între teme, şcoala şi profesori, ajungând să îşi piardă interesul pentru informaţiile noi din cauza acestor sarcini interminabile. Se poate spune ca aici este vina profesorilor. Temele trebuie gândite în aşa fel încât să îl ajute pe elev să fixeze noţiunile învăţate la şcoală, nu să îl determine să înceapă un adevărat maraton doar pentru a le termina. E o greşeală să credem că temele sunt menite să transforme peste noapte un copil într-un geniu.
- un copil ce este stresat de temele pentru acasă îşi va neglija celelalte activităţi**:** nu va mai practica un sport, nu va mai ieşi afară cu ceilalţi copii, ajungând astfel sa lege prietenii mult mai greu.
- latura psihica a unui copil este mult mai fragilă decât a unui adult, aşa că el se va simţi copleşit de tot ce are de făcut, stresul devenindu-i un duşman de temut.
- atitudinea părintelui, dar mai ales a învăţătorului este cea mai importantă**;** nereuşind să termine la timp o temă pentru acasă sau fiind mustrat în clasă pentru acest lucru, copilul îşi va pierde încrederea în sine, existând o posibilitate mai mare de a eşua în următoarea sarcină primită.
- unii părinţi consideră că şcolarii au o „agendă" mai încărcată decât a lor şi că astfel îşi pierd copilăria. La un calcul aproximativ, orele de la şcoală, temele de acasă, pregătirea pentru concursuri şi olimpiade, alte activităţi pentru dezvoltarea personală (cursurile de pian, lectura particulară, documentarea pe internet, realizarea de proiecte) înseamnă mai mult de 10 ore pe zi;

În concluzie, temele au un statut asupra cărora nu există, o viziune unitară, nici măcar în rândul profesorilor. Scopul temelor pentru acasă este consolidarea achiziţiilor dobândite de elevi în timpul orelor de clasă prin activităţi sau sarcini de lucru complementare şi în final autoinstruirea. Ele sunt în favoarea copiilor, înlesnindu-le participarea la propria formare. Ele trebuie sa existe în

continuare pentru că în învăţământul nostru se pune accentul pe competiţie şi performanţă, iar elevii pot ajunge la performanţe doar dacă-şi antrenează memoria şi gândirea.

Unii profesori dau teme pentru acasă fără a ţine seama nici de utilitatea lor, nici de integrarea lor într-un ansamblu de activităţi de învăţare, cu punctul de pornire în ora de la clasă, nici de timpul necesar pentru rezolvarea lor. De aici, provine căderea în derizoriu a temelor pentru acasă, care apar tot mai mult ca activităţi formale, impuse din obişnuinţă, pierderea unei formule alternative în procesul de învăţare, ostilitatea şi neînţelegerea elevilor faţă de acest tip de activitate. Necunoaşterea sau, pur şi simplu, neluarea în considerare a ceea ce trebuie să fie ele, le denaturează ori anulează semnificaţia; de asemenea, provoacă o reacţie negativă din partea elevilor faţă de ideea de temă pentru acasă.

Dacă profesorul şi părintele ştiu cum să gestioneze lucrurile, elevul nu va simţi că este supus unei sarcini prea grele.

Nu cred că suntem o ţară cu elevi surmenaţi, cred că suntem în pragul de a avea tot mai mulţi elevi fără exerciţiul de a învăţa, fără să ştie cum să înveţe.

Se apropie vacanţa de iarnă care nu e prea lungă, dar nici scurtă ... Personal, nu le voi pune elevilor teme sub brad, considerând că au şi ei nevoie de o perioadă de relaxare. Voi da însă teme suplimentare care nu vor fi obligatorii, doar pentru cei care doresc şi cărora le place să facă mai mult . Din fericire, încă mai există astfel de copii...

Bibliografie

1. Dănilă, I., ***Metodica predarii limbii si literaturii române în şcoala primară, gimnaziu şi liceu***, Editura Didactica Nova, Craiova, 2005

2. Ionescu, S., ***Managementul calităţii***, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 2000

3. Gagne, Robert M., Briggs, Leslie J., ***Principii de disign al instruirii***, Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1977

219. METODICA PREDARII, CA DISCIPLINA DE SPECIALITATE, NE MAI ADUCE NOUTATI ?

Ciurea Emilia- Marina
Scoala Gimnaziala *Teodor Juncu* Sat Bacesti
Comuna Bacesti , Judetul Vaslui

Procesul educativ este un proces complex, atât sub aspectul organizării cât şi sub aspectul raporturilor stabilite între principalii factori implicaţi. Ştiinţele care participă la acţiunea de formare şi modelare a personalităţilor umane sunt: psihologia, pedagogia, didactica şi metodica.

J. A. Comenius, în „Didactica Magna" (1657), definea didactica: „arta universală de a învăţa pe toţi, toate". Conţinutul didacticii includea tot ceea ce se referea la educaţie şi învăţământ, fără a putea face o distincţie logică între pedagogie şi didactică.

În literatura de specialitate modernă, pedagogia este ştiinţa care are ca obiect cercetarea şi aplicarea celor mai bune modalităţi de educare a copilului, tânărului şi adultului. Didactica generală a instrucţiei, studiază legile generale ale desfăşurării procesului de învăţământ, principiile, metodele şi formele de organizare ale acestuia stabilind norme privitoare la scopurile, sarcinile şi conţinutul învăţământului. Prin didactică procesul de învăţământ este studiat în ceea ce are el esenţial şi general, independent de obiectul de învăţământ, treapta sau tipul de şcoală în care se desfăşoară. Dacă didactica se referă la un anumit obiect de învăţământ atunci îmbracă forma de didactică specială adică ***metodica*** acelui obiect de studiu.

Programa şcolară centrată pe obiective are următoarea structură:

1. Modelul didactic al disciplinei care prezintă o imagine a structurii interne a disciplinei, semnificativă pentru procesul predare-învăţare. Descrie de asemenea specializările căreia se adresează şi structura didactică adoptată.

2. Obiectivele cadru sunt obiective „*cu un grad ridicat de complexitate şi generalitate*" care se referă la un ciclu de şcolarizare. Se referă la formarea unor capacităţi şi atitudini specifice disciplinei. Sunt stabilite la nivel naţional pentru fiecare disciplină, în parte.

3. Obiectivele de referinţă specifică rezultatele aşteptate ale învăţării, adică sunt acele obiective care vor fi realizate pe parcursul unui an şcolar.

4. Activităţile de învăţare sunt exemple de activităţi pentru fiecare obiectiv de referinţă oferit de programa şcolară. Exemplele pornesc de la experienţa concretă a elevului şi sunt integrate unor strategii didactice adecvate contextelor de învăţare.

5. Conţinuturile sunt mijloacele prin care se urmăreşte realizarea obiectivelor de referinţă propuse. Sunt organizate fie tematic, fie în conformitate cu domeniile constitutive ale disciplinei. Parcurgerea conţinuturilor în ordinea stabilită de programă nu este obligatorie, rămâne la decizia profesorului, dar trebuie respectată logica didactică a domeniului.

Programa şcolară centrată pe componente, valori şi atitudini are următoarea structură:

1. Nota de prezentare

2. Competenţele generale sunt competenţele care dirijează demersul pedagogic pe parcursul de învăţare a disciplinei respective şi evidenţiază achiziţiile finale ale elevului în urma studierii disciplinei.

3. Competenţele specifice sunt acele competenţe definite la disciplină pe un an de studiu şi sunt etape în dobândirea competenţelor generale.

4. Valori şi atitudini**.** În procesul de instruire nu toate competenţele şi performanţele la care elevii trebuie să ajungă sunt observabile şi evaluate direct. Interiorizarea unor valori şi formarea unor convingeri nu sunt direct măsurabile. Evaluarea lor presupune combinarea unor criterii cantitative şi calitative. De aceea s-a considerat necesară „introducerea dimensiunii axiologice în predarea-învăţarea fiecărui obiect de studiu".

5. Sugestiile metodologice reprezintă idei care vin în sprijinul profesorului în vederea realizării demersului didactic.

PROIECTAREA OPŢIONALELOR

Planul - cadru oferă pe lângă curriculum nucleu (trunchi comun) şi curriculum la decizia şcolii care se poate prezenta într-una din cele 3 variante:

1. Curriculum aprofundat - şcoala aprofundează zona de bază.

2. Curriculum extins - şcoala urmează sugestiile propuse de autoritatea centrală.

3. Curriculum adăugat - şcoala propune pachete de opţionale în cadrul fiecărei arii curriculare sau prin teme integrate, la nivelul mai multor arii curriculare.

Proiectarea unui opţional presupune manifestarea creativităţii din partea profesorului care va trebui să conceapă singur strategii didactice şi conţinuturi pentru realizarea unui curs atractiv, ţinând cont de resursele umane şi materiale ale şcolii.

În proiectarea unui opţional profesorul va porni de la stabilirea tipului de opţional, fixarea unor obiective de referinţă în concordanţă cu obiectivele cadru ale domeniului care vor fi urmărite pe durata desfăşurării cursului. În întreaga activitate se va sprijini pe conţinuturi atractive, accesibile elevului.

În cazul proiectării opţionalului la nivelul ariei curriculare sau mai multor arii curriculare se pot avea în vedere câteva tipuri de modele care fundamentează opţionalul:

1. Modelul „infuziei" - presupune stabilirea unor obiective generale comune mai multor discipline de studiu, iar realizarea lor se urmăreşte prin conţinutul mai multor discipline.

2. Modelul „hibridării" - presupune stabilirea unor obiective generale, dar pentru atingerea acestora este necesară crearea unui domeniu independent.

3. Modelul „polarizării" - presupune existenţa unei discipline noi cu obiective specifice clare, pentru a căror realizare se folosesc „segmente" de la alte discipline.

Pentru realizarea unei programe de opţional se ţine cont de următoarea structură:

• Nota de prezentare - prin care se motivează opţionalul respectiv.

• Obiective de referinţă şi activităţi de învăţare - se stabilesc obiectivele ce vor fi urmărite pe parcursul desfăşurării opţionalului.

• Conţinuturi - este precizată lista informaţiilor ce vor susţine demersul pedagogic pentru formarea conceptelor vizate.

• Modalităţi de evaluare - vor fi prezentate instrumentele de evaluare folosite pentru opţionalul propus.

În sens larg, Curriculum defineşte sistemul de procese decizionale, manageriale şi de monitorizare care preced, însoţesc şi urmează proiectarea elaborarea, implementarea, evaluarea şi revizuirea permanentă şi dinamică a setului de experienţe de învăţare oferite de şcoală.

În sens restrâns, Curriculum defineşte sistemul documentelor de tip reglator sau de altă natură, în cadrul cărora se consemnează experienţele de învăţare recomandate prin şcoală, elevilor.

În România, Curriculum Naţional formal cuprinde: cadrul curricular - planul de învăţământ pentru clasele 1 – 12; programele şcolare elaborate conform tradiţiei româneşti, pe cicluri: primar, gimnazial, liceal, care sunt aprobate anual, prin M.E.C. Elaborarea acestor documente se realizează în Comisiile Naţionale pentru fiecare disciplină cu profesori reprezentanţi din ţară care exprimă puncte de vedere direct din interiorul sistemului, din experienţa de la catedră; reglementări, ghiduri de implementare pentru şcoli, profesori, directori; manuale alternative pentru clasele 1 - 12; materiale - suport folosite la clasă: auxiliare, culegeri de probleme, texte suplimentare, caiete de laborator.

Noul Curriculum Naţional vizează toate componentele de bază ale procesului de învăţământ:

Principii privind curriculum-ul ca întreg:

• Curriculum-ul trebuie să reflecte idealul educaţional al şcolii româneşti aşa cum este acesta definit în Legea învăţământului.

• Curriculum-ul trebuie să respecte caracteristicile de vârstă ale elevului, corelate cu principiile de psihologie a învăţării.

• Curriculum-ul trebuie să stimuleze dezvoltarea unei gândiri critice şi creative.

• Curriculum-ul trebuie să-i ajute pe elevi să-şi descopere disponibilităţile şi să le valorifice la maximum în folosul lor şi al societăţii.

• Elevii învaţă în stiluri diferite şi în ritmuri diferite.

• Învăţarea presupune investigaţii continue, efort şi autodisciplină.

• Învăţarea dezvoltă atitudini, capacităţi şi contribuie la însuşirea de cunoştinţe.

• Învăţarea trebuie să pornească de la aspecte relevante pentru dezvoltarea personală a elevului şi pentru inserţia sa în viaţa socială.

• Învăţarea se produce prin studiu individual şi prin activităţi de grup.

Principii privind predarea**:**

• Predare trebuie să genereze şi să susţină motivaţia elevilor pentru învăţarea continuă.

• Profesorii trebuie să creeze oportunităţi diverse, care să faciliteze atingerea obiectelor propuse.

• Profesorii trebuie să descopere şi să stimuleze aptitudinile şi interesele elevilor.

• Predarea nu înseamnă numai transmitere de cunoştinţe, ci şi de comportamente şi de atitudini.

• Predarea trebuie să faciliteze transferul de informaţii şi de competenţe de la o disciplină la alta.

• Predarea trebuie să se desfăşoare în contexte care leagă activitatea şcolară de viaţa cotidiană.

Organizarea este o acţiune complexă de asigurare ordonată, raţională, coerentă şi eficientă a activităţii didactice, a forţelor, mijloacelor umane şi materiale necesare punerii în aplicare a componentelor esenţiale ale procesului de învăţământ: obiective, conţinuturi, strategii didactice, evaluare şi formele de activitate didactică.

Proiectarea didactică reprezintă acţiunea complexă de concepere anticipată într-o viziune sistemică, a modelelor activităţii didactice în funcţie de care vor fi îndeplinite la un nivel ridicat de competenţă şi eficienţă componentele procesului de învăţământ.

Orientarea şi proiectarea didactică se intercondiţionează reciproc, necesitând aplicarea unor norme şi principii didactice care le conferă o anumită certitudine în reuşita actului didactic.

Principalele direcţii ale organizării şi proiectării didactice ale procesului de învăţământ oferă răspunsurile la întrebările: CE predăm?, CU CE predăm?, CUM predăm?, CÂND predăm.

CE predăm?

• Conţinutul învăţării: curriculum selectat şi detaliat pe grupe de discipline, cicluri de studii, clase sau ani de studiu, profile, specializări, discipline, până la detalierea fiecărei activităţi didactice.

• Obiectivele de referinţă şi pedagogice ale fiecărei discipline.

CUM predăm?

• Strategiile didactice care includ metode de învăţământ, utilizând materiale şi mijloace didactice, în diverse forme de activitate didactică.

• Folosind diverse forme de grupare a elevilor: frontal, individual, în echipă.

CU CE predăm?

• Utilizând materiale didactice adecvate fiecărui tip de lecţie.

CÂND predăm?

• Timpul (durata) de desfăşurare a procesului de învăţământ pe cicluri de studii: anual, semestrial, săptămânal, zilnic şi pe secvenţe didactice: lecţie sau sistem de lecţii

Educaţia este un fenomen social fundamental de transmitere a experienţei de viaţă a generaţiilor adulte şi a culturii către generaţiile de copii şi tineri, în scopul pregătirii pentru viaţă, pentru integrarea lor în societate. Procesul urmăreşte formarea personalităţii umane şi se realizează la niveluri şi zone diferite, în funcţie de obiectivele vizate.

Finalităţile acţiunii educaţionale circumscriu modelul de personalitate pe care educaţia urmează să-1 formeze, sunt integrate într-un tot unitar, în funcţie de cerinţele societăţii, şi se diferenţiază astfel: idealul educaţional, scopuri şi obiective educaţionale şi se constituie într-un sistem cu o funcţionalitate internă bine determinată.

Totodată, finalităţile educaţionale au un important rol director şi reglator asupra oricărei acţiuni educaţionale. Idealul pedagogic al unei epoci exprimă în primul rând starea societăţii în epoca dată. În elaborarea unui ideal educaţional se va proiecta şi se vor anticipa nevoile sociale obiective ale societăţii, cât şi aspiraţiile ei în ceea ce priveşte finalităţile acţiunii educaţionale. Dacă într-un anumit moment al vieţii sociale idealul educaţional constituie un model, totuşi acesta nu este imuabil fiind direct condiţionat de realitate. El este supus restructurării continue determinat de dinamica societăţii.

Idealul educaţional concentrează în esenţa sa modelul sau tipul de personalitate solicitat de condiţiile sociale ale unei etape istorice. Prin intermediul lui, societatea îşi păstrează propriile sale aspiraţii, concretizate în calităţile fundamentale ale membrilor săi, indispensabile pentru menţinerea şi funcţionarea ei ca sistem macrosocial.

Vom delimita trei dimensiuni ale idealului educaţional:

• Dimensiunea socială - vizează tendinţa generală de dezvoltare a societăţii.

• Dimensiunea psihologică - vizează tipul de personalitate pe care societatea îl reclamă pentru a răspunde nevoilor ei.

• Dimensiunea pedagogică - vizează posibilităţile de care dispune acţiunea educaţională pentru a putea aplica în practică acest ideal.

Totdeauna, idealul educaţional se referă la om, la o posibilă devenire a sa. Acesta, prin latura sa proiectiv-anticipativă va realiza joncţiunea dintre factorii ereditari, interni şi cei externi: mediul şi educaţia.

În directă corelaţie cu idealul educaţional se află scopul educativ. El reprezintă o anticipare pe plan mental a organizării, desfăşurării şi evaluării rezultatelor dintr-o zonă extinsă de fenomene educative. Idealul educaţional este specific unei perioade sau epocii istorice, spre deosebire de scopurile educative care sunt adaptate continuu la realităţile concrete.

Vom delimita trei dimensiuni ale idealului educaţional:

• Idealul determină scopurile educative, iar acestea vor fi concretizate la nivel microsistemic, pe diverse planuri conform proiecţiilor generale ale idealului.

• Scopul educativ are o determinare psihologică deoarece factorii umani implicaţi în educaţie îi conferă subiectivism, fiind o aplicare directă prin prisma personalităţii individuale a idealului educaţional.

Idealul educaţional reprezintă modelul de personalitate ce trebuie urmat, care decurge din idealul societăţii româneşti: economie modernă de piaţă, tehnologii de vârf, democraţie autentică. Modelul personalităţii va avea trăsături ca: pregătire la nivelul elitelor - înfiinţarea claselor de excelenţă, receptivitate la schimbări şi capacitate de adaptare rapidă, asumarea de responsabilităţi şi roluri, spirit inventiv şi de cooperare, comportament moral superior.

Precizarea obiectivelor

Succesul activităţii didactice este condiţionat de claritatea şi ordonarea obiectivelor pe care le urmăreşte. Procesul de învăţământ *este orientat* spre realizarea unor obiective, spre producerea unor schimbări controlate şi dirijate, fiind astfel caracterizat prin *intenţionalitate*. Condiţia necesară, pentru asigurarea eficienţei predării este reprezentată prin: *structurarea, conştientizarea şi ierarhizarea* unor obiective generale, cadru şi specifice adaptate conţinutului de idei, în corelaţie cu particularităţile de vârstă ale elevilor.

Obiective generale care sunt strâns legate de idealul educaţional şi se referă la nivelul înalt de pregătire ştiinţifică, tehnică şi culturală, dezvoltarea creativităţii pe aceste planuri, capacitate de adaptare socio-profesională, policalificarea la nivelul tehnologiilor de vârf.

Obiective cadru - sunt acele obiective cu grad ridicat de generalitate şi complexitate, enunţate în deplină concordanţă cu obiectivele generale, şi se referă la formarea unor capacităţi (de analiză, de comunicare, de independenţă) şi atitudini responsabile specifice disciplinei.

Obiective de referinţă - sunt obiectivele care precizează rezultatele aşteptate ale învăţării şi urmăresc progresul realizat în achiziţia de cunoştinţe şi capacităţi într-un an şcolar.

Operaţionalizarea obiectivelor

Obiectivele operaţionale se realizează în situaţii specifice de învăţare în cadrul lecţiilor cu ajutorul diferitelor resurse şi mijloace pedagogice. Aceste obiective se elaborează pe baza obiectivelor specifice disciplinei prin *tehnici de operaţionalizare*.

Obiectivele operaţionale au 2 dimensiuni: *una de conţinut*, care constituie obiect al învăţării şi *una de formă*, care indică sarcina de învăţare pentru elev.

Operaţionalizarea este „*activitatea de specificare sau identificare a referinţelor sau incidenţelor concrete sau practice ale unui concept sau enunţ general sau abstract*”.

Prin prisma obiectivelor pedagogice, operaţionalizarea are două sensuri:

a) trecerea progresivă de la nivelul obiectivelor generale sau intermediare la formularea obiectivelor operaţionale;

b) specificarea indicatorilor prin care un obiectiv devine operaţional.

Cele două criterii de apreciere ale operaţionalizării sunt următoarele:

• *performanţa* (criteriul comportamental);

• *capacitatea intelectuală* (criteriul competenţei).

Performanţa este expresia nivelului de realizare a unei sarcini de învăţare. Într-un obiectiv operaţional trebuie indicat rezultatul sau comportamentul final pe care-l va manifesta elevul în procesul de învăţare.

Comportamentul elevului va fi observat în permanenţă şi măsurat cu instrumente de evaluare şcolară. Conform tehnicii de operaţionalizare propusă de R.F.Mayer, care include un singur comportament final pentru fiecare obiectiv operaţional propus, indicatorii care caracterizează comportamentul respectiv sunt:

a) Specificarea comportamentului final al elevului care descrie rezultatul aşteptat de la elev. De exemplu: „elevul să identifice caracteristicile algoritmului" după însuşirea definiţiei fiecărei caracteristici în parte. Comportamentul este cel de identificare, domeniul de conţinut este *caracteristicile algoritmilor*.

b) Descrierea condiţiilor de realizare a obiectivului care reprezintă cadrul de manifestare a comportamentului final. De exemplu: „*elevul identifică caracteristicile algoritmilor pe cinci exemple concrete*" (se specifică exemplele propuse).

c) Specificarea nivelului de reuşită minimă, care indică răspunsul elevului, fără de care nu se poate trece la o nouă etapă de învăţare. De exemplu: „*elevul să identifice caracteristicile algoritmilor pe cinci exemple concrete*".

Competenţe, derivarea competenţelor

Definim competenţele ca fiind „ansambluri structurate de cunoştinţe dobândite prin învăţare; acestea permit identificarea şi rezolvarea în contexte diverse a unor probleme caracteristice unui domeniu".

Competenţele generale - sunt competenţe cu grad mare de generalitate şi se formulează pe întreaga durată a învăţământului liceal. Orientează întreg demersul pedagogic pe tot parcursul învăţării disciplinei şi scot în evidenţă achiziţiile finale ale elevului.

Competenţele specifice - sunt competenţe vizate la o disciplină pe un an de studiu şi reprezintă etape în dobândirea competenţelor generale, fiind derivate din competenţele generale.

Proiectarea centrată pe competenţe răspunde mai bine cerinţelor actuale ale vieţii sociale, centrând demersul didactic pe achiziţiile concrete ale elevului. Din perspectiva predării, profesorul poate face o legătură perfectă între ce şi de ce se învaţă. Din perspectiva învăţării, sporeşte motivaţia pentru învăţare deoarece creşte posibilitatea concretă de a face ceva. Din perspectiva evaluării, modelul permite o evaluare formativă realizată în situaţii reale. Competenţele specifice, care se urmăresc formate în fiecare an de studiu, rezultă din competenţele generale prin derivare.

Consiliul Naţional pentru Curriculum în „Programa şcolară - Un model de proiectare curriculară centrat pe competenţe" a stabilit competenţele specifice printr-un model care pleacă de la „gruparea categoriilor de concepte operaţionale în funcţie de dominantele avute în vedere".

S-au structurat operaţiile mentale în 6 categorii:

- percepţie;
- interioare;
- construire de structuri mentale;
- transpunere în limbaj;
- acomodare internă;
- adaptare externă.

Acestor categorii le corespund 6 categorii de competenţe:

- receptarea;
- prelucrarea primară;
- algoritmzarea;
- expunerea;
- prelucrarea secundară;
- transferul.

Strategia didactică sau strategia procesului de învăţământ a predării „este echivalentă cu organizarea unei înlănţuiri de situaţii de învăţare, prin parcurgerea cărora elevul îşi însuşeşte materia de învăţat; se ocupă de obiectivele şi conţinutul învăţământului, mediul învăţării, metodele şi mijloacele de învăţământ."

Prin strategie putem deci să înţelegem un ansamblu de procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesor şi elevi în vederea predării şi învăţării unui volum de informaţii, a formării şi dezvoltării unor priceperi şi deprinderi, a dezvoltării personalităţii umane.

„Strategiile sunt modalităţi mai complexe de organizare şi conducere a procesului de instruire *pe* baza combinării metodelor, a mijloacelor de învăţământ şi a formelor de grupare a elevilor, în scopul realizării obiectivelor pedagogice. Strategiile didactice au un caracter dinamic, fiind în permanentă înnoire în scopul realizării unui învăţământ formativ-educativ, cerut de tendinţa de informatizare a societăţii contemporane."

Metodele şi metodologia de învăţământ reprezintă o componentă deosebit de importantă a strategiilor didactice, în consecinţă a tehnologiei didactice. Ele sunt căi, modalităţi, procedee, tehnici şi mijloace adecvate de instruire, care asigură proiectarea, desfăşurarea, evaluarea şi finalizarea performantă a procesului de predare-învăţare.

Etimologic, conceptul de metodă provine din grecescul *meta* = „către, spre" şi *edos* = „cale, drum", iar latinescul *methodus* are semnificaţia de „cale", „drum", „mod de lucru".

În sens pedagogic, înţelegem prin metodă o cale de optimizare a acţiunii de instruire. Legarea metodei de celelate componente ale acţiunii didactice (scop, conţinut, mijloace, forme de organizare şi evaluare) presupune şi integrarea într-o strategie didactică.

Sub raport funcţional şi structural, metoda poate fi considerată drept un model sau un ansamblu organizat al procedeelor sau modurilor de realizare practică a operaţiilor care stau la baza acţiunilor parcurse în comun de profesor şi elevi, şi care conduc în mod planificat şi eficace la realizarea scopurilor propuse, vizând un ideal educaţional dependent de condiţiile prezente şi de perspectivă.

În sprijinul conturării noţiunilor de „metodă" şi „procedee" vine şi definiţia următoarelor concepte:

a) Modalităţile didactice sunt tipuri sau forme ale metodelor de învăţământ, însoţite de procedee, tehnici şi mijloace didactice adecvate (de exemplu în cadrul metodei expunerii: prelegerea magistrală, cu demonstraţii sau prelegerea-dezbatere, etc.).

b) Procedeele didactice sunt soluţii didactice practice însoţite, după caz, de tehnici şi mijloace didactice, pentru realizarea metodelor didactice (de exemplu: descoperirea-inductivă, deductivă sau analogică în cadrul metodei descoperirii, etc).

c) Tehnicile didactice sunt o îmbinare de procedee-soluţii didactice practice, însoţite după caz, de mijloace, pentru realizarea efectivă a unor activităţi didactice (de exemplu: tehnica muncii intelectuale pentru realizarea metodei lecturii, tehnica efectuării lucrărilor de laborator pentru realizarea metodei exerciţiului, tehnica folosirii mijloacelor audio-vizuale pentru realizarea metodei demonstraţiei intuitive).

„Punerea în operă a obiectivelor, principiilor şi, îndeosebi, a conţinuturilor învăţământului - componentă primordială a procesului instructiv-educativ, este nemijlocit determinată de elaborarea şi aplicarea creatoare a strategiilor, tehnologiilor şi metodologiilor didactice."

Clasificare şi funcţii

Esenţa şi adevărata valoare a metodei nu pot fi deduse decât prin raportare la specificitatea însăşi a procesului de învăţământ pe care îl deserveşte din analiza situaţiei date şi a multiplelor funcţii pe care ea le îndeplineşte în cadrul acesteia. Privită în cadrul unui proces de confruntare a condiţiilor ideale (ce decurg din obiectivele prevăzute), cu condiţiile reale (determinate) la care, se adaugă şi cele ale mediului din care el face parte, metoda îndeplineşte o serie de funcţii, unele de conţinut (cea cognitivă şi formativ - educativă), care exprimă însăşi substanţa pedagogică şi logică a metodei (ce ţin, deci, de partea ei interioară) şi altele de organizare, de formă (cea instrumentală şi cea normativă, de optimalitate), care ţine de aspectul exterior.

a) Funcţia cognitivă

Cum procesul de învăţământ este orientat cu prioritate (dar nu exclusiv), spre obiective de cunoaştere şi de acţiune (întemeiată pe cunoaştere), adică de elaborare a unor noi instrucţiuni cognitive şi operaţionale, esenţa metodei de învăţământ rezultă din esenţa însăşi a activităţii de învăţare, ca formă specifică a cunoaşterii umane, supusă, în acest sens, metoda constituie pentru elev o cale de acces spre cunoaşterea adevărului şi a procedurilor de acţiune, spre însuşirea ştiinţei şi a tehnicii, a culturii şi a comportamentelor umane, în general, metoda devine pentru el un mod de a afla, de a cerceta şi de a descoperi adevăruri. Iar pentru profesor, metoda reprezintă un anumit mod de a proceda, care tinde să plaseze elevul îiitr-o situaţie (problematizată) de învăţare, mai mult sau mai puţin dirijată, ajungându-se

până la una similară aceea de cercetare ştiinţifică, de urmărire, şi descoperire prin experienţa proprie a adevărului şi de raportare a lui la aspectele practice ale vieţii.

Ca atare, metoda se dovedeşte a fi o formă concretă de organizare a învăţării (J. Bruner), sau, cum s-ar zice o „cale de descoperire a lucrurilor descoperite" (G. N. Volkov), întregul ansamblu metodologic combinând astfel aspectele specifice metodelor de expunere a ştiinţei şi de reprezentare a artei cu cele ale metodelor de investiţie ştiinţifică şi artistică.

b) Funcţia formativ - educativă

Contribuind la realizarea obiectivelor de cunoaştere a tuturor metodelor de învăţământ le este proprie şi o anumită capacitate de influenţare şi a altor laturi ale naturii umane, dedusă din întreaga direcţionare a activităţii pedagogice (didactice). Ele posedă asemenea calităţi transformatoare în măsura în care supun exersării şi elaborării diversele funcţii psihice şi fizice ale elevilor, în măsura în care se vor materializa în schimbări ce survin în conştiinţa şi în conduita acestora, prin formarea unor noi deprinderi intelectuale şi structuri cognitive, a unor noi convingeri şi sentimente, aptitudini şi atitudini, capacităţi şi comportamente, calităţi personale şi trăsşturi caracteriale. în realitate, metoda de predare arată E. E. Geissler - referindu-se la Gandig „... nu este niciodată numai calea pe care se face transmiterea cunoştinţelor, ci este totodată şi un proces educativ."

c) Funcţia instrumentală

Metoda serveşte drept tehnică de execuţie în sensul că mijloceşte atingerea obiectivelor, obţinerea transformărilor dorite. În mâna profesorului sau a elevilor, metodele pot fi asemuite unor instrumente de lucru, unor adevărate unelte de care ei se folosesc în vederea atingerii obiectivelor cognitive sau formativ - educative de îndeplinit, fiecare metodă deţine, de obicei o funcţie specifică în procesul de învăţământ, alături de celelalte. Caracterul funcţiei este întotdeauna însă, determinat de caracterul obiectivelor date de orientarea pe care acestea o impun actului instructiv.

d) Funcţia normativă, de optimizare a acţiunii

Definindu-se ca o cale indispensabilă de realizare a unei acţiuni instructive, metoda rămâne subordonată acesteia, nu se identifică cu acţiunea propriu-zisă, dar se supune legităţilor ei. Optimizarea activităţii didactice corespunde aşadar, cu necesitate şi unei căutări, sau elaborări metodologice, ca intervenţie decisivă în organizarea raţională a procedeelor (operaţiilor) şi mijloacelor didactice solicitate într-o situaţie dată; în raţionalizarea -sudarea intimă- a raporturilor vitale, profesor - elevi ce dau sens întregii activităţi didactice, intercondiţionării la un nivel înalt de eficacitate şi eficienţă a eforturilor depuse cu aceştia.

Metodele de învăţământ au anumite caracteristici dintre care se pot menţiona:

• sunt demersuri teoretico - acţionale executive de predare - învăţare, care asigură desfăşurarea şi finalizarea cu eficienţă a procesului de învăţământ;

• sunt demersuri de cunoaştere (investigaţie) ştiinţifică, de documentare şi experimental aplicative;

• au un pronunţat caracter executiv (acţional), cuprind şi dinamizează elemente pedagogice teoretice care asigură fundamentarea ştiinţifică a acţiunilor de predare - învăţare;

• se elaborează şi se aplică în strânsă legătură cu componentele procesului de învăţământ, cu gradul şi profilul învăţământului, cu specificul disciplinei de învăţământ, cu felul activităţilor didactice şi cu nivelul de pregătire al tineretului studios;

• se concep, se combină şi se folosesc, după caz, în legătură cu particularităţile de vârstă şi individuale, cu modul de acţionare al factorilor educativi;

• contribuie la realizarea autoinstrucţiei şi autoevaluării, la pregătirea tinerilor pentru educaţia permanentă;

• au un caracter dinamic, fiind deschise înnoirilor şi perfecţionărilor, în pas cu progresul ştiinţific, pedagogic şi tehnic;

• au un caracter sistemic, fără a-şi pierde entitatea specifică ele se îmbină, se completează, se influenţează reciproc, alcătuind un ansamblu coerent;

• unele dintre ele servesc în mai mare măsură predarea (munca profesorului), iar altele servesc mai mult învăţarea (munca elevului), totuşi, având în vedere finalitatea procesului de învăţământ, este necesar ca toate metodele, separat sau îmbinat, să contribuie la realizarea cu succes atât a predării, cât şi a învăţării.

Metodica indiferent de obiectul de învăţământ, defineşte disciplina didactica specială privind metodele şi procedeele adecvate însuşirii de către elevi a unei materii de învăţământ.

După pedagogul St. Bârsănescu „metodica stabileşte locul materiei: în cadrul planului de învăţământ, scopul şi sarcinile ei instructiv, programarea conţinutului, formelor şi mijloacelor de învăţare (privind elevul) şi cele de predare (privind profesorul), raportul dintre elev şi „materia de învăţat".

Deci putem afirma că „metodicile sunt considerate teorii speciale ale procesului de învăţământ.

Bibliografie:

Montessori, Maria:

-The Absorbent Mind, Editura Dell, 1967

-Dr Montessori's Own Handbook, Editura Schocken, 1965

-Dr. Montessori's Own Handbook, Editura ESP, 1983

-The Montessori Method, Editura Schocken, 1964

-The Secret of Childhood, Editura Fides, 1965

-The Discovery of the Child, Editura India, 1966

-The Child in the Family, Editura Avon, 1970

Sulea-Firu, Ilie—Copilul, Editura Cartea românească, Bucureşti, 1991

[1] Păun, E. –Sociopedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982

[1] Zlate, M—Psihologia socială a grupurilor şcolare, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972

[1] Flament, C.—Reseaux de comunication et structures de groupe, Dunond, Paris, 1965

Păun, E. –Sociopedagogie şcolară, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1982

220. MAGIA MATEMATICII

Prof. Aurora Agheorghiesei
Școala Gimnaziala „Ştefan cel Mare”, Vaslui

MOTTO:

„Cum de e cu putinţă ca matematica, un produs al minţii omeneşti care e independent de experienţă, să se potrivească atât de bine cu obiectele realităţii fizice?”

Albert Einstein

Din păcate, matematica, așa cum se predă la ora actuală în școlile românești, este prea puțin atractivă. Din această cauză, profesorul are menirea dificilă de a transpune noțiuni greu de aprofundat în această etapă într-un limbaj accesibil vârstei, fără a renunţa la rigoarea matematică.

Ţinând cont de faptul că noţiunile din liceu devin din ce în ce mai abstracte, acesta trebuie să creeze motivaţii puternice, să pună accentul pe caracterul interdisciplinar al matematicii, să încurajeze căutarea și cercetarea elevilor.

Dacă profesorul pune accentul pe latura problematică a matematicii, adică explică probleme care conduc la introducerea unor noţiuni noi sub forma precizată (de ce a apărut?, la ce foloseste?, de ce așa?), se vor dezvolta motivaţiile care stau la baza acestora. Cărţile de cultură matematică generală joacă aici un rol important. Spre deosebire de manualele, revistele, culegerile de matematică, care au o formă conservatoare și rigidă, acestea prezintă rezultate matematice sub o formă mai plăcută, stabilesc mai ușor motivaţii și conexiuni cu alte domenii.

Atitudinea elevului relativ la învăţarea matematicii trebuie să fie activă. El trebuie învăţat să gândească singur, să abordeze și să caute soluţii personale la anumite probleme sau demonstraţii de teoreme pe care apoi să le confrunte cu altele. Acesta este și începutul activităţii sale de cercetare (care are loc la orice nivel, chiar și în gimnaziu). Oferirea unor „reţete” sau soluţii „de-a gata” nu dezvoltă imaginaţia, căutarea, judecata elevilor.

Și atunci, ce trebuie schimbat pentru ca elevii noștri să se apropie cu drag de matematică, chiar să-și dorească să studieze temeinic această disciplină? În predarea matematicii, cea mai folosită metodă este expunerea, nu pentru că profesorii nu ar cunoaște și alte metode, dar volumul de cunoștințe care trebuie transmis este prea mare în raport cu timpul alocat acestei discipline. De aceea, atractivitatea unei expuneri are un rol hotărâtor pentru impactul materialului prezentat asupra auditoriului.

Profesorul are posibilitatea de a-și rezerva câteva minute într-o oră în care să expună o problemă, legată de lecție, în care să fie solicitate gândirea logică și practică a elevilor, creativitatea, spontaneitatea lor, ieșirea din șabloane.

Aplicație: Mulțimea numerelor iraționale.

În jurul anului 300 Î.Cr, fondatorul geometriei ca sistem deductiv formalizat, Euclid din Alexandria, definea o proporţie derivată din simpla împărţire a unui segment de dreaptă în ceea ce el a numit „medie și extremă raţie”:

$$\varphi = \frac{1+\sqrt{5}}{2} \approx 1.6180339887...$$

Un alt eveniment remarcabil în istoria culturii 1-a constituit publicarea în anul 1202 a cărţii "Liber Abaci" (Cartea abacului) a lui Leonardo di Pisa, cunoscut mai ales cu numele Leonardo Fibonacci. Acest șir este o secvență de numere în care fiecare numar se obține din suma precedentelor două din șir. Astfel, primele zece numere ale șirului lui Fibonacci sunt: 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55.

Șirul Fibonacci în matematică se referă la explicațiile metafizice ale codurilor din universul nostru. Numerele lui Fibonacci sunt considerate a fi, de fapt, sistemul de numărare al naturii, un mod de măsurare al Dinivității. Aceste numere apar peste tot în natură, pornind de la aranjamentul frunzelor, de la șabloanele petalelor unei flori și ajungând la falangele mâinii umane, de la zile de naștere și până la zidurile Piramidelor. Mai găsim și alte lucruri în natură, ca spirala generată de

apă (vârtejurile), mișcarea curenților de aer în spirală, cochilia melcilor, care pastrează această proporție perfectă arătând ca în întreaga creație se păstrează această proporție, probabil de aici i s-a tras și numele de “formula fericirii”.

Așa cum Secțiunea de Aur este regăsită în ansamblul și frumusețea naturii, poate fi, de asemenea, folosită pentru a atinge frumusețea și echilibrul în artă. Secţiunea de aur a fost folosită extensiv de Leonardo da Vinci. Toate dimensiunile cheie ale camerei și ale mesei în tabloul lui da Vinci, “Cina cea de Taina”, se bazau pe Secțiunea de Aur.

Regulile phyllotaxisului nu se aplică în toate împrejurările, aşa cum se întâmplă cu o lege a naturii. Totuşi, nu putem să nu ne gândim când privim o floarea-soarelui (fie şi în tabloul lui Van Gogh), mirosim un trandafir sau mâncam un ananas că modelul creşterii acestor minunate plante încarnează magnificul număr numit "Proporţia Divină".

Un absolvent de liceu trebuie, în primul rând, să rămână cu abilitatea de a gândi, de a elabora raționamente și, abia apoi, cu însușirea unor algoritmi de calcul. Dezvoltarea acestei abilități presupune:

- eliminarea rigidității expunerii;
- alegerea unor metode de predare în care elevii să dețină roluri active.

Prin astfel de strategii, matematica poate deveni mult mai accesibilă, mai atractivă, stârnește curiozitatea, creativitatea, dorința de a găsi soluții, de a gândi și dezvolta raționamente logice.

Bibliografie:

- Mario Livio, Secţiunea de aur. Povestea lui phi, cel mai uimitor număr, Editura Humanitas, 2005.
- Ian Stewart, Numerele naturii, Editura Humanitas, 2006.

221. METODE DIDACTICE APLICATE ÎN LECŢIILE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Albici Luminiţa
Şcoala Gimnazială Nr. 1 Motru

„Sunt considerate activ-participative acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenţia, să-l facă să urmărească cu interes şi curiozitate lecţia, să-i câştige adeziunea logică şi afectivă faţă de cele noi învăţate: care-l îndeamnă să-şi pună în joc imaginaţia, înţelegerea, puterea de anticipare, etc”- citat din Didactica de I. Cerghit şi I.T.Radu.

O metodă activă este şi Cvintetul care reprezintă o modalitate de sintetizare a informaţiilor, de evaluare a creativităţii elevilor şi un mijloc de exprimare a creativităţii lor. Cvintetul este o poezie de cinci versuri ce poate fi realizată individual, în perechi sau în grup ţinându-se seama de următoarele cerinţe: Titlul(un cuvânt-substantiv); Descriere(două cuvinte-adjective); Acţiune(trei cuvinte-verbe la gerunziu); Sentimente(patru cuvinte-construcţie, enunţ); Esenţa subiectului(un cuvânt cheie-verb la gerunziu sau un adjectiv). Exemplu:

Cartea
Vie,îmbogăţită
Deschizând, alinând, educând
Îmi face viaţa frumoasă
Bucurând.(Flavius, clasa a VI-a B)

Prin folosirea jocului didactic ca metodă de predare- învăţare profesorul vizează: -stimularea elevilor timizi; -crearea unor situaţii generatoare de motivaţie; -dezvoltarea creativităţii prin spirit inovator, isteţime, curaj; -cultivarea încrederii în sine, a spiritului de echipă şi a responsabilităţii. Profesorul speculează atracţia copilului pentru joc, jocul devenind o metodă ce poate fi folosită în orice moment al lecţiei cu scopul de a consolida şi evalua cunoştinţele însuşite, a familiariza elevii cu unele concepte, a cultiva unele calităţi ale gândirii. Există o varietate de tipuri şi de variante de jocuri didactice utilizate în cadrul lecţiilor de limba şi literatura română prin care cadrul didactic consolidează, precizează, dar şi verifică cunoştinţele elevilor, pune în valoare, stimulează şi antrenează capacităţile creatoare ale acestora. **Caută-i perechea** este un joc folosit în evaluarea cunoştinţelor. Se împart fiecărei grupe formate din câte 4 elevi bilete cu fragmente de texte din operele literare studiate, respectiv cu nume de autori ai acestora. Într-un timp scurt(10 minute) elevii găsesc perechea. Câştigă echipa care împerechează bine şi cât mai repede. Acest joc are drept scop stimularea atenţiei, dezvoltarea spiritului de competiţie şi de echipă. **Jocul de rol** are la bază simularea unor activităţi, fenomene, relaţii şi funcţii. Prin aplicarea acestei metode, elevii devin *actori* ai vieţii sociale pentru care se pregătesc şi conştientizează rolul pe care îl vor juca în societate. În viitor, ei vor ocupa în societate, poziţii sociale, culturale, ştiinţifice şi este necesar şi util *să joace* rolurile aferente acestora, formându-şi anumite competenţe, abilităţi, convingeri, atitudini şi comportamente. Un tip de joc de rol cu caracter specific îl constituie **Jocul de-a ghidul şi vizitatorii**, în care profesorul proiectează o activitate ipotetică, vizitarea unui obiectiv socio-cultural, organizează sala de clasă cu hărţi, planşe, fotografii, tablouri. Elevii sunt împărţiţi în câteva grupuri şi primesc fie rolul de ghizi, fie de vizitatori. De exemplu, în studiul limbii române, jocul de-a ghidul şi vizitatorii se poate organiza cu ajutorul următoarelor grupuri: o echipă restrânsă de ghizi care oferă explicaţii vizitatorilor şi răspunsuri la întrebările acestora; -un grup mai numeros de vizitatori; -o echipă de foneticieni care observă greşelile ghizilor şi vizitatorilor şi le fac cunoscute în cadrul analizei finale; -o echipă de lexicografi şi gramaticieni care sunt atenţi la greşelile ghizilor şi vizitatorilor şi le aduc la cunoştinţă în cadrul analizei finale. Prin organizarea unui asemenea joc, elevilor li se creează posibilitatea de a-şi exersa cunoştinţele, pentru a-şi consolida capacitatea de exprimare, pentru a-şi consolida deprinderile şi pentru a-şi corecta greşelile de exprimare. Într-o formă mai simplă, **dramatizarea** nu este altceva decât o altă variantă a jocului de rol ce constă în dramatizarea unui fragment literar, o situaţie limită în faţa căreia este pus personajul(de exemplu, *Câinele şi căţelul* de Grigore Alexandrescu sau *Vizită*...de I.L. Caragiale). Folosirea acestei metode

are drept scop dezvoltarea la elevi a capacităţii de empatie, ei trăiesc mai intens faptele, le reţin mai bine dacă le joacă, tratează stările conflictuale, situaţiile problematice, aspiraţiile şi convingerile personajului ca şi cum ar fi ale lor. **Cubul virtuţilor** este un joc didactic cu multiple posibilităţi de aplicare şi se poate folosi în cadrul orelor de limba şi literatura română pentru a consolida cunoştinţele despre personajul principal al unui text literar, pregătindu-i pe elevii de clasa a V-a pentru caracterizarea acestuia. Elevii sunt împărţiţi în cinci echipe egale ca număr. În cadrul fiecărei echipe, un elev va fi desemnat raportor şi altul va fi timer, va gestiona minutele alocate. Profesorul pregăteşte un cub pe feţele căruia va scrie şase trăsături ale personajului Ionel Popescu din schiţa Vizită...de I.L.Caragiale(de exemplu: needucat, obraznic, nepoliticos, elegant, neascultător, dezordonat). Profesorul rostogoleşte cubul pentru fiecare echipă, repartizându-i o trăsătură pe care elevii o vor evidenţia prin raportare la textul literar. Timpul alocat muncii în echipă va fi de şase minute şi se va da startul. Urmează dezbaterile din cadrul fiecărui grup. După expirarea timpului raportorii fiecărei grupe vor prezenta produsul dezbaterilor. Se apreciază munca fiecărei echipe şi se aduc completări sau corectări. **Interviul(cu personajul textului literar)** este un joc didactic care presupune o cunoaştere profundă şi amănunţită atât a textului, cât şi a personajului. Grupele vor fi formate din câte patru-cinci elevi şi din fiecare echipă va fi desemnat un reporter, cel care va adresa întrebările. Elevii pregătesc timp de cinci-şase minute cel mult două întrebări pe care le vor adresa unui elev devenit personaj al unui text literar studiat. Profesorul va alege elevul care va răspunde întrebărilor în funcţie de capacitatea copiilor de a face faţă emoţiilor, de siguranţa de sine a acestora, capacitatea lor de a răspunde coerent şi rapid întrebărilor primite. Aşezat în faţa clasei elevul aflat în ipostaza personajului va răspunde întrebărilor adresate de ziarişti. Profesorul este atent ca întrebările să fie în spiritul textului şi al semnificaţiilor lui,. Acesta nu va admite întrebări stupide sau aberante şi va face observaţiile de rigoare. La final, profesorul împreună cu elevii va comenta răspunsurile personajului, urmărind matricea morală şi comportamentală a personajului principal. Câştigătoare va fi declarată echipa care a formulat cele mai interesante întrebări. (Exemplificare: Când musafirul v-a spus că nu e sănătos să fumaţi, de ce aţi continuat şi i-aţi răspuns nepoliticos? Ce credeţi că a gândit musafirul când a descoperit dulceaţa în şoşoni?) La rândul lui ,,personajul" va primi, din partea clasei, un calificativ care va reflecta felul în care a reuşit să intre în rol.

Elevii trebuie învăţaţi să înveţe, să-şi însuşească diferite tehnici de învăţare eficientă pentru a-i pregăti în acelaşi timp pentru autoînvăţare şi educare permanentă. Creativitatea elevilor poate fi stimulată prin folosirea unor metode interactive de rezolvare de probleme. Metoda Frisco este o metodă activ-participativă care valorifică potenţialul intelectual şi creator al elevilor. Prin folosirea acestei metode în cadrul lecţiilor de limba şi literatura română, elevii sunt puşi în situaţia să interacţioneze, să lucreze unii cu alţii, să înveţe prin eforturi proprii. Pentru ca Metoda Frisco să fie o strategie care dă rezultate elevii trebuie să fie familiarizaţi cu metoda de lucru. Rolul profesorului este foarte important pentru că el oferă, pe tot parcursul lecţiei sprijin pentru depăşirea dificultăţilor cu care elevii se pot confrunta. Această metodă poate fi aplicată la lecţia,, Vizită…", de I. L. Caragiale pentru caracterizarea personajului principal. Metoda de lucru va fi explicată de către profesor: -se vor forma două echipe: 1.echipa de investigaţie(10-15 elevi) care va răspunde unui chestionar pe marginea lecţiei anterioare ; 2.-echipa de concluzionare(5-6 elevi, dar şi mai mulţi în funcţie de numărul de elevi care comentează critic întrebările echipei de investigaţie şi propune rezolvări obişnuite) revenindu-le apoi sarcina de a juca anumite roluri:

-C=conservatorul/tradiţionalistul-apreciază meritul soluţiilor vechi, prezintă neajunsurile fără a elimina posibile îmbunătăţiri
-E=exuberantul-emite idei originale, imposibil de aplicat în practică, asigurând astfel o atmosferă creativ-imaginativă
-P=pesimistul-neagă posibilitatea oricărei îmbunătăţiri a soluţiilor originale
-O=optimistul-critică poziţia pesimistului şi susţine, în mod realist, soluţiile propuse de exuberant

Profesorul împarte lista de control/chestionarul echipei de investigaţie împarţite în trei grupe :
G1
1.Care sunt personajele din schiţa,,Vizită...''?

2.Care este personajul principal şi ce loc ocupă în schiţă?
3.Care sunt personajele secundare ?
4.Care sunt personajele episodice ?

G2

1.Cum explicaţi titlul schiţei?
2.Precizaţi câteva din acţiunile lui Ionel?
3.Care sunt trăsăturile morale ale lui Ionel desprinse din schiţă?
4.Care este atitudinea mamei faţă de acţiunile lui Ionel?

G3

1.Care sunt trăsăturile personajului desprinse din limbaj ?
2.Numiţi modalităţi de caracterizare ale personajului principal.
3 Ionel este caracterizat direct de autor prin descriere. Argumentaţi.
4.Din ce rezultă caracterizarea indirectă a personajului ?

Grupele vor formula răspunsurile la întrebările din lista de control. Membrii echipei de concluzionare vor face aprecieri la adresa răspunsurilor şi ajutaţi de profesor vor identifica problema: **Joacă o atitudine faţă de faptul că Ionel este un copil obraznic, răsfăţat şi needucat.**

Se vor împărţi rolurile :

Conservatorul/ tradiţionalistul : E păcat, dragi colegi că personajul Ionel în vârstă de 8 ani , o vârstă destul de fragedă, nu ascultă de sfaturile celor mari şi este etichetat ca un copil needucat ; e păcat că este obraznic atât cu mama, cât şi cu musafirul. Ar trebui să i se explice ce este bine şi ce este rău şi el să înţeleagă acest lucru şi să se comporte civilizat.

Exuberantul : Şi ce dacă Ionel este neastâmpărat şi nu ascultă de mama lui? Mie mi se pare că e bine ceea ce face Ionel, trăindu-şi copilăria în sânul unei familii care îl iubeşte, îl răsfaţă, fiind înconjurat de multe jucării oferindu-i-se totul.Dacă aş avea şi eu o mamă care mi-ar permite să mă comport ca Ionel, să fiu obraznic, să jignesc, să mă joc cu mingea în casă, să fumez, aş face la fel.

Pesimistul : Eu cred că Ionel nu poate deveni un copil cuminte, fiind foarte răsfăţat, încurajat de mamă să facă orice prin simplul fapt că nu este certat.

Optimistul : Eu sunt sigur, dragi colegi, că este un copil care se poate schimba. Eu cred că atunci când va mai creşte îşi va da seama că nu este bine ceea ce face şi va deveni un copil politicos, respectuos şi civilizat.

Elevii îndrumaţi de profesor ajung la concluzia că Ionel este tipul copilului răsfăţat, rezultat al unei educaţii greşite din partea părinţilor.

Societatea în care trăim este într-o continuă transformare şi trebuie să-i învăţăm pe elevi să se adapteze la situaţii noi, să rezolve într-un mod ingenios diverse probleme, să găsească soluţii originale. De aceea, instruirea creativă, prin intermediul strategiilor didactice active, are un rol important în dezvoltarea creativităţii elevilor.

Bibliografie:

Ioan Cerghit, Sisteme de instruire alternative şi complementare; structuri, stiluri şi strategii, Ed. Aramis Print SRL, Bucureşti, 2002
Ana Stoica, Creativitatea elevilor, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983
Vistian Goia, Didactica limbii şi literaturii române, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2000
Jocul- modaliate de învăţare şi educare. http://www.referate10.ro/referate-psihologie/jocul-modalitate-de-învăţare-şi-educare-6597.html
Miron Ionescu, Muşata Bocoş, Tratat de didactică modernă, Editura Paralela 45, Piteşti, 2009
Emanuela Ilie, Didactica literaturii române, Editura Polirom, Iaşi, 2008
Mariana Chetroiu, Basmul- consolidare prin jocuri didactice, Revista Limba Român Nr. 3-4, anul XX, 2010

222. ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN EFICIENTIZAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE

Prof. Alcea Gina
Școala Gimnazială „Sfântul Grigorie Teologul”, loc. Galați, jud. Galați

Educaţia nonformală reprezintă ansamblul acţiunilor pedagogice proiectate şi realizate într-un cadru instituţionalizat extradidactic sau/şi extraşcolar, constituit ca „o punte între cunoştinţele asimilate la lecţii şi informaţiile acumulate informal". 1

Educaţia nonformală valorifică activitatea de educaţie/instruire organizată în afara sistemului de învăţământ, dar şi în interiorul acestuia sub îndrumarea unor cadre didactice specializate în proiectarea unor acţiuni educaţionale, care asigură realizarea corelaţiei subiect/educator-obiect/educat la niveluri de flexibilitate complementare în raport cu resursele pedagogice formale. 2

Conţinutul şi metodologia educaţiei nonformale evidenţiază următoarele note specifice:

a) proiectarea pedagogică neformalizată, cu programe deschise spre inter-disciplinaritate şi educaţie permanentă;

b) organizaţia, facultativă, neformalizată, cu profilare dependentă de opţiunile elevilor şi ale comunităţilor şcolare şi locale, cu deschideri speciale spre experiment şi inovaţie;

c) evaluarea facultativă, neformalizată, cu accente psihologice, prioritar stimulative, fără note sau calificative oficiale.

Educația nonformală îi ajută pe elevi să-și formeze o atitudine pozitivă față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, educația nonformală acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

Participarea la acest tip de activități lărgește orizontul cultural al elevilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul orelor de curs. De asemenea, constituie un mijloc de formare a competențelor, contribuie la educarea morală, estetică a elevilor, diciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul cultural-artistic. Activitățile extrașcolare reprezintă un mijloc de formare a deprinderilor elevilor de a-și folosi, în mod rațional, timpul liber, sunt propice manifestării spiritului de independență și inițiativei.

În cadrul activităților nonformale un rol important revine educației interculturale care constă în pregătirea elevilor pentru a percepe, accepta, respecta și a experimenta alteritatea.

Educaţia interculturală vizează dezvoltarea unei educaţii pentru toţi în spiritul recunoaşterii diferenţelor ce există în interiorul aceleaşi societăţi. Educaţia interculturală favorizează interacţiunea şi dialogul, curajul de a ieşi din sine şi dorinţa de proiecţie în celălalt. O educaţie concepută în perspectiva interculturală va resemnifica relaţiile dintre şcoală şi alte spaţii educative; ea va deborda zidurile şcolii, prelungindu-se şi insinuându-se în activităţile informale, în viaţa de zi cu zi.

Educația interculturală favorizează deschiderea spre altul, spre străin, spre neobișnuit care ne impune să ne interogăm cu privire la propria viziune despre lume, percepția exhaustivă asupra a ceea ce ne este străin, acceptarea celuilalt ca fiind diferit și de a nu-l percepe ca pe un dușman și a ne îndepărta de el, experimentarea altor moduri existențiale, înlăturarea sentimentului de xenofobie pentru a fi capabili să-i acceptăm pe ceilalți, comunicarea văzută ca o discuție până când cele două părți se regăsesc pe un proiect comun, iar conflictele vor fi rezolvate într-o manieră productivă, recunoaşterea şi relativizarea propriile repere etno şi socio-centriste în vederea accederii la alte tipuri de identităţi mai înglobante, precum cea de european, cetăţean al lumii etc.

Educaţia interculturală îi vizează pe toţi elevii, autohtoni sau emigranţi, şi caută să-i sensibilizeze la respectarea diversităţii, toleranţă, solidaritate. Educaţia interculturală corespunde unei opţiuni ideologice şi politice care, departe de dificultatea unei alegeri clare în sistemele de valori (absenţă care se reproşează uneori educaţiei actuale), face această pledoarie pentru a pregăti viitorii cetăţeni în perspectiva unei vieţi armonioase în societăţile multiculturale.

Educaţia interculturală în şcoală presupune ca o şcoală să ajute elevi imigranţi să dobândească limba ţării de primire şi să se conformeze normelor şcolare locale, pentru a încerca să le ofere o anumită şansă de reuşită şcolară şi profesională. Educatorul care practică o pedagogie interculturală va profita efectiv de prezenţa elevilor de origini diferite pentru a (re)valoriza cultura lor de origine şi a-i sensibiliza, în acelaşi timp, pe ceilalţi la diversitatea culturală.

Învăţarea interculturală constituie o coordonată importantă a educației și are ca obiectiv cultivarea receptivităţii faţă de diferenţă, integrarea optimă a noutăţii valorice, mărirea permisivităţii faţă de alteritate, formarea unei competenţe interculturale.

Comunicarea interculturală este acel schimb sau tranzacţie valorică, însoţită de înţelegerea semnificaţiilor adiacente, între persoane sau grupuri care fac parte din culturi esenţialmente diferite. Schimburile se pot realiza la nivel ideatic, verbal, nonverbal, comportamental, fizic, obiectual, organizaţional. Pot fi implicite sau explicite, inconştiente sau deliberate.

Comunicarea interculturală este cu atât mai dificilă cu cât cea mai mare parte a elementelor ei componente sunt mai puţin vizibile şi mai greu comprehensibile. Aspectele exterioare ale culturii (arhitectura, artele, îmbrăcămintea, ritualurile etc.) sunt uşor reperate şi cunoscute, dar mentalităţile, concepţiile, idealurile – reprezintă un câmp vast, aproape indeterminat.

Formele de realizare a educaţiei interculturale rămân cele generale, în care se face orice tip de educaţie: lecţiile obişnuite, activităţile nonformale din şcoală sau influenţele informale exercitate în afara perimetrului şcolar. Cât priveşte metodologia didactică, se vor prelua şi adapta procedeele activizante cunoscute, care se vor combina în modalităţi cât mai inteligente pentru a favoriza şi forma comportamente interculturale. Va fi promovată o pedagogie activă şi participativă, metode active care să solicite interesul şi creativitatea elevilor, care să facă apel la toate capacităţile lor şi care să le permită să se exprime şi să colaboreze. La aceasta pot concura mai multe tipuri de activităţi: realizarea de proiecte, cercetări, anchete prin interviuri, jurnale de clasă, recitări de poezii, povestiri, interpretări de roluri, manifestări teatrale, dezbateri de idei plecând de la studii de caz, discuţii asupra unor probleme cu impact asupra vieţii şcolii, posibilitatea de a negocia şi ajunge la decizii consensuale, exerciţii de reflecţie critică şi constructivă. Utilizarea nu doar a documentelor pedagogice ci şi a unor „documente autentice", ca foile de jurnal, fotografii, emisiuni T.V., CD-uri, ce vor permite acumularea unor informaţii diverse şi reale asupra obiectelor, culturilor şi limbilor pe care le studiază elevii.

La nivelul practicilor şcolare se va recurge la mai multe formule: necesitatea de a apela la o pedagogie activă şi participativă, învăţarea cooperativă ce antrenează mai mult pe copiii cu posibilităţi materiale modeste pentru a promova o egalitate a şanselor educaţionale, gestiunea democratică a învăţământului la nivelul clasei sau şcolii, educaţia pentru comunicare.

Gama de activităţi în şcoală se va lărgi, prin îmbinarea diferitelor forme de organizare cu noi mijloace de învăţământ şi împrumutarea unor practici sau strategii specifice manifestărilor culturale de nivel comunitar sau global.

În școala noastră s-au desfășurat câteva activităţi ce promovează educația interculturală:

- invitarea în şcoală sau în mediul educativ a unor persoane avizate din exterior pentru a prezenta puncte de vedere diferite, medii sociale şi culturi diferite – invitarea unor voluntari ce lucrează la Centrul de Cazare și Proceduri pentru Solicitanții de Azil din Galați;

- utilizarea bibliotecii pentru realizarea și prezentarea de lucrări pe tema drepturilor omului şi libertăţilor cetățenești, proiecte educaționale privind dezvoltarea durabilă şi asupra mediului înconjurător, dezbateri ale unor evenimente istorice, invitând la reflecţie asupra problemelor conflictelor armate şi consecinţele nefaste asupra copiilor, rasismului şi excluderii minorităţilor etnice, naţionale sau religioase;

- utilizarea noilor tehnologii ale comunicării (canalul youtube, CD-uri educaționale) cu ajutorul cărora elevii au acces la informaţii privitoare la alte culturi și civilizații;

- vizitarea de muzee şi expoziţii având ca temă promovarea multiculturalității prin intermediul arhitecturii, artelor plastice, operelor literare, ştiinţelor care oferă ocazii de a ilustra legăturile existente între oameni;

- realizarea de dezbateri cu privire la evenimentele politice locale şi internaţionale, precum dramele umanitare (războaie, foamete, catastrofe ecologice, acte rasiste) care se petrec zi de zi în întreaga lume şi cu care elevii sunt confruntaţi, mai ales, prin televiziune, nu îi lasă indiferenţi;

- corespondenţa şcolară, realizată de către copii prin schimburi de desene, obiecte decorative cu ocazia derulării proiectului Schimb european de decorațiuni realizat în colaborare cu Centrul Europe Direct cu scopul confecționării de decorațiuni de Crăciun și trimiterea lor în țări europene participante;

- celebrarea Zilei internaționale a drepturilor copilului pe 20 noiembrie, data aniversară a semnării „Convenţiei ONU cu privire la drepturile copilului" (1989) în cadrul activității „Să trăim într-o lume care ne respectă drepturile" care a vizat problematica drepturilor copilului în lume și țara noastră, educarea elevilor pentru cunoașterea drepturilor copilului, identificarea problemelor sociale și găsirea unor soluții pentru rezolvarea acestora;

Aceste activități favorizează cunoaşterea drepturilor omului, a principalelor probleme ale timpului nostru şi a încălcării drepturilor omului, a instituţiilor, organizaţiilor guvernamentale şi nonguvernamentale, locale, naţionale, internaţionale care ar putea facilita deschiderea către educaţia interculturală, a rețelelor sociale, profesionale şi mediatice ale regiunii cu care s-ar putea colabora.

Bibliografie

1. Cristea, Sorin, *Dicționar de termeni pedagogici*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1998, p.232
2. Văideanu, George, *Educația la frontiera dintre milenii*, Editura Politică, București, 1988, p.135

223. JOCUL DIDACTIC- O MODALITATE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ELEVILOR

PROF. ALEXANDRU CARMEN MIRELA
ȘCOALA GIMN. „SFÂNTUL GHEORHE" CUCA

Profilul educațional al elevului de gimnaziu propune ca acesta să fie capabil să realizeze lucrări creative folosind diverse medii, astfel creativitatea devine o dimensiune esențială a omului contemporan.

Profesorului de limba și literature română îi revine astfel sarcina să dezvolte capacitatea creatoare a elevilor, proces complex care se poate realiza prin diferite modalități, atât în cadrul activităților școlare, cât și extrașcolare.

Un exemplu îl constituie jocul didactic este o formă de activitate, atractivă si acesibilă elevului , prin care se realizeaza procesul de învățare, elevul având posibilitatea să-și aplice cunoștințele dobândite, să exerseze deprinderile formate și nu în ultimul rând să-și dezvolte creativitatea .

Profesorul oferă elevilor posibilitatea de a se juca „ei scoțând la iveală un univers al emoțiilor și senzațiilor (...) transferate într-o formă nouă, aceea a propriului text".[1] Cea mai simplă modalitate o constituie jocurile-exercițiu , iar A., Petean și M.,Petean în lucrarea **Ocolul lumii în 50 de jocuri creative** exemplifică o serie jocuri de imaginație ce pot fi utilizate în timpul orei de literatură, precum *Ce s-ar întâmpla dacă?* , joc în care elevii intră în lumea cărții, schimbându-i coordonatele, iar „întrebarea trebuie astfel formulată încât să stimuleze gândirea divergentă, să implice în cel mai înalt grad sensibilitatea copiilor".[2]

Am aplicat acest joc la toate clasele gimnaziale, de exemplu : , *Ce s-ar întâmpla dacă Lefter Popescu din **Două loturi**, de I.L. Caragiale , ar fi câștigat la loterie?, Ce s-ar întâmpla dacă te-ai trezi în pielea personajului Prâslea? (***Prâslea cel voinic și merele de aur***), Ce s-ar întâmpla dacă Ionel din **Vizită**, de I. L. Caragiale,ar fi un copil cuminte?*

Turul galeriei este o activitate care poate fi realizată numai când produsele în urma activtății elevilor s-au concretizat într-un text sau imagine ce poate fi citită în scurt timp. De exemplu,la clasa a VII-a,având text –suport **Două loturi,** de I. L. Caragiale, am propus elevilor o altă modalitate de a-și pune în evidență creativitatea. Am conceput acest joc ca temă facultativă pentru acasă. Le-am cerut elevilor să reprezinte grafic printr-o bandă desenată nuvela, pe o coală albă de hârtie A_4. Lucrările nu au fost semnate, pentru a nu influența părerea celorlalți elevi. Produsele obținute au fost afișate pe tablă, astfel încât să poată fi observate de elevi. După le-am explicat elevilor sensul sintagmei *a face turul galeriei*, le-am cerut să voteze un singur desen, considerat a fi cel mai sugestiv, cel mai reprezentativ pentru opera literară studiată. . Am numărat voturile și am stabilit elevii câștigători care au venit în fața clasei și au explicat viziunea artistică.

Am folosit aceeași metodă și la clasa a VIII-a , textul suport fiind **Lanțul slăbiciunilor**, de I. L. Caragiale, elevii , organizați pe grupe, având sarcina de a reprezenta grafic subiectul schiței pe momentele acțiunii. Elevii au dezvăluit inconștient impresii de lectură, au încercat să surprindă esența acțiunii prin reprezentările lor grafice.

Situația de joc convertită în situație de învățare are în vedere conștientizarea elevilor privind obiectivele activtății, respectarea regulilor jocului, organizarea. *Am văzut , am citit* este un joc didactic în care elevii trebuie să povestească o carte citită. Profesorul îi dă elevului un bilețel în care este scris un cuvânt ce trebuie pronunțat foarte des pe parcursul povestirii fără a schimba sensul celor relatate. Ceilalți elevi trebuie să detecteze cuvântul –intrus și să poată repovesti textul.

---

[1] Constantin, Schiopu, **Metodica predării literaturii române**, Editura Carminis, Pitești, 2009, p. 74
[2] Ana, Petean, Mircea, Petean, **Ocolul lumii în 50 de jocuri creative**, Editura Limes, Cluj- Napoca, 2010, p. 119

Puzzle-ul este un joc care poate fi folosit în orele de receptare aunui text epic, de exemplu **D-l Goe…**, de I. L. Caragiale: pe post it-uri sunt scrise ideile principale ale schiței, precum și momentele subiectului cu definițiile corespunzătoare, elevilor revenindu-le sarcina de a le potrivi.

Interviul este un joc didactic este foarte apreciat de elevi, solicitând o bună cunoaştere a textului şi o profundă înţelegere a personalităţii protagonistului. Am utilizat această metodă la clasa a VII-a , unde întâlnirea simulată cu personajul Lefter Popescu din **Două Loturi**, de I. L. Caragiale, s-a realizat sub forma unei conferințe de presă : o elevă a jucat rolul personajului, răspunzând la întrebările puse de participanți. Acestea au avut în vedere : emoțiile personajului(*Ce ai simțit când ați crezut că biletele de loterie sunt câștigătoare?,Ce v-a determinat să spargeți farfuriile?*), relațiile cu celelalte personaje (*Cum vi se pare atitudinea dumneavoastră față de chivuțe? Ați modifica ceva în comportamentul dumneavoastră*?), comportamentul personajului (*Ați regretat faptul că ați demisionat*?) , mentalitatea (*Mai credeți în noroc*?).Este important ca aceste întrebări să stimuleze elevii să-și exprime opiniile,să și le susțină cu argumente pertinente, să-și dezvolte gândirea creativă.

Strâns legată de metoda interviului este cea a *reportajului* , metodă de interpretare a textului epic , care contribuie la dezvoltarea creativității elevilor. Elevii au posibilitatea să-și exprime propriile idei, puncte de vedere vizavi de evenimente sau personaje. Activitatea elevilor se desfășoară în două etape : a) strângerea informației și b) redactarea textului.

Aplicație : am folosit acestă metodă ca procedeu de valorificare a nuvelei **În vreme de război**, de I.L.Caragiale. Pentru redactarea reportajului elevii clasei a VIII-a au identificat în text detalii cu privire la : timpul desfășurării acțiunii(„ doi ani de zile” , „timp de un an și jumătate”), spațiul („ în capătul pădurii Drobenilor”, „din Podeni”,), participanți (negustorul Stavrache, avocatul, popa Iancu), comportamentul personajelor („D-l Stavrache a plâns mult, mult, zdrobit de trista veste”). Când procesul colectării informațiilor s-a încheiat, elevii au reevaluat datele obținute pentru a stabili perspectiva din care vor relata evenimentul (de a-și exprima opinia vizavi de caz sau doar de a informa). De asemenea, elevii au ales un titlu potrivit , menit a atrage atenția cititorilor. Ca temă pentru acasă, am propus elevilor o situație –problemă : *Sunteți jurnalist la o publicație și realizați un reportaj despre dispariția popei Iancu. De ce informații veți avea nevoie? Cum le veți colecta? Ce veți urmări să aflați în interviul luat fratelui?*

Jocul diminutivelor poate fi utilizat cu succes la orele în care se studiază mijloacele de îmbogățire a vocabularului, elevii primind fiecare câte o imagine pe bază căreia trebuie să redacteze un scurt text folosind cel puțin cinci diminutive.

Găsește intrusul este un jos întâlnit în special în exercițiile de comunicare, fiind utilizat cu succes în cadrul orelor de gramatică.

Încorporat in activitatea didacticș, jocul imprimă acesteia un caracter dinamic, atractiv, aducând diversitate si o stare de bună dispoziție, de destindere, ceea ce previne aparitia monotoniei și a plictiselii.

Jocul didactic este o activitate prin care profesorul formează deprinderi, consolidează si chiar verifică cunoștințele elevilor, extinde sfera lor de cunoștințe, pune in valoare si antreneaza creativitatea acestora .

BIBLIOGRAFIE

1. Cristina Chiprian, Livia Ciuperca, *Alternative didactice*, Editura Spiru Haret, Iasi, 2002.

2. Otilia Pacurari, Anca Tarca, Ligia Sarivan, *Strategii didactice novatoare*, Bucuresti, 2003.

3. Constantin, Schiopu, **Metodica predării literaturii române**, Editura Carminis, Pitești, 2009

4. Ana, Petean, Mircea, Petean, **Ocolul lumii în 50 de jocuri creative**, Editura Limes, Cluj- Napoca, 2010

224. STILURILE DE ÎNVĂŢARE

Autor: Alexandru Nicolae – Şcoala Gimnazială Sineşti

Învăţarea este un proces complex prin care se produce, la nivel individual, o schimbare relativ permanentă reflectată în creşterea nivelul de cunoştinţe, a calităţii unor abilităţi, a atitudinii şi/sau a comportamentului unei persoane.

În sens extensiv învăţarea este un proces de achiziţie, în funcţie de experienţa, graţie căruia anumite activităţi/conduite se formează ori se modifică sub influenţa condiţiilor repetitive şi variabile ale mediului.Învăţarea are nu numai un caracter adaptiv la solicitările complexe ale mediului, ci ea este principala modalitate de dezvoltare şi valorificare a potenţialului uman.

În sens restrâns învăţarea este sinonimă cu învăţarea şcolară, ea având particularităţi specifice : se realizează într-un cadru instituţionalizat, are un pronunţat caracter secvenţial (trecerea de la starea de neinstruire la cea de instruire), gradual (de la simplu la complex, de la senzoriomotor la logic abstract), relaţional (relaţia de comunicare profesor elev) , acţional (elevul percepe, acţionează practic şi mental, relaţionează, rezolvă, înţelege problemele pe care le rezolvă) şi un caracter informativ-formativ-educativ.

Stilul de învăţare reprezintă o parte a superlegăturii personale pentru învăţare accelerată. Oamenii învaţă în moduri diferite. Pentru a recepta informaţii din exterior, omul se bazează pe simţuri, dar în timp mulţi indivizi îşi dezvoltă unul din simţuri într-o măsură mai mare şi constată că le este mai uşor să se bizuie pe el pentru a învaţa lucruri noi. Astfel se dezvoltă o preferinţă pentru un anumit stil de învăţare.

Stilurile de învăţare reprezintă o combinaţie între deprinderile naturale şi cele dobândite. Unele tendinţe sunt moştenite genetic, altele sunt rezultatul expunerii prelungite la anumiţi stimuli , iar altele se dezvoltă graţie increderii individului în simţul respectiv. Stimulii repetaţi consolidează anumite căi între unul mai multe simţuri şi creier. Stilurile de învăţare se referă la modalitatea de receptare, prelucrare , stocare şi reactualizare a informaţiei.

Clasificarea stilurilor de învăţare se face în funcţie de:

1. Modalitatea senzorială implicată **:**auditiv, vizual, kinestezic (practic).

2. Emisfera cerebrală cea mai activată în învaăţare **:** holistic/global şi analitic/secvenţial

3. Profilul intelectual **,** Gardner a ajuns la concluzia că există şapte tipuri de inteligenţe**:** lingvistică, logico-matematică, muzicală, spaţială, kinestezică, intrapersonală, interpersonală.

4. Gradul şi modalitatea de implicare în experenţierea cunoştinţelor**:** divergent**,** asimilator**,** convergent**,** acomodativ**.**

Performanţa indică faptul că într-un anumit interval de timp, elevul reuşeşte la nivelul posibilităţilor sale maxime , dar nu mai jos de nivelul minim obligatoriu, stipulat prin norme de notare, să-şi însuşească un volum determinat de elemente ale pregătirii instructiv educative prevăzute de programa şcolară.

Cu ajutorul stilurilor de învăţare , profesorii pot verifica şi identifica metoda de învăţare a elevilor cu acurateţe . Spre exemplu, este dificil să determini dacă starea de hiperactivitate a unui elev se datorează nevoii lui de mişcare, unui cadru neconvenţional, resurselor kinetice, „pauzelor" ori indisciplinei . Modelul stilurilor de învăţare este un instrument valid şi singurul comprehensiv, care poate oferi diagnoza multiplelor elemente ale stilului de învăţare care pot influenţa individul .

Când elevii îşi înţeleg propriul stil de învăţare, nu se mai simt rupţi de colectiv pentru că unul, spre exemplu, are nevoie de linişte perfectă să înveţe, iar altul simte nevoia să se mişte în timpul orei. Elevii pot învăţa orice dacă materia este abordată prin metode compatibile cu elementele forte ale stilului lor de învăţare iar aceiaşi elevi înregistrează eşecuri atunci când materia este abordată după metode incompatibile cu elementele lor forte.

Profesorii au responsabilitatea de a-i face pe părinţi să înţeleagă nevoia copiilor pentru un mediu de studiu care să reflecte elementele forte ale stilului lor de învăţare.

Modele si teorii explicative

1.Teoria învăţării accelerate introdusă de Colin Rose a condus la evidenţierea a trei stiluri principale de învăţare : vizual, auditiv, kinestezic. Această teorie a fost dezvoltată de sistemul de învăţare accelerată Memletics fiind identificate o paletă mai largă a stilurilor de învăţare : vizual, auditiv, verbal, fizic, logic, social, solitar.

J. Therer a identificat patru stiluri distincte considerate puncte tari pentru domeniul învăţării noţiunilor stiinţifice :

-Stilul intuitiv reflexiv : observare, imagine, înţelegere a genului, identificarea problemelor

-Stilul pragmatic : constă în realizarea de proiecte, dirijare, asumare a riscurilor;

-Stilul metodic reflexiv: planificare, definire de probleme şi teorii, creare de « modele stiinţifice ».

-Stilul metodic pragmatic- constă în definirea şi rezolvarea problemelor, adoptarea deciziilor, gândirii prin deducţie.

R. Dunn şi Griggs au conceput un model al stilurilor de învăţare observând că elevii sunt influenţaţi în procesul de învăţare de cinci factori principali:

1. Cadrul imediat (sunetul, lumina, temperatura, amplasarea mobilierului şi design-ul acestuia)

2. Propriile reacţii şi procese emoţionale (motivaţia, tenacitatea, simţul responsabilităţii, posibilitatea de a proceda după propria lor dorinţă

3. Preferinţele de natură socială (studiul solitar sau în grupuri de dimensiuni diferite)

4. Caracteristicile individuale de natură fiziologică (acuităţi variate ale componentelor vizuală, auditivă, tactilă, kinetică etc. şi ale trăsăturilor care derivă din acestea)

5. Tipul de gândire, la nivel individual (sintetică/analitică, impulsivă/reflexivă, lateralizare cerebrală dreapta/stânga) .

- Dupa D.Ausubel, unele persoane « cu orientare accentuată » învaţă sau abordează noţiunile prin sesizarea diferenţelor, opoziţiilor în raport cu ceea ce cunosc deja.
- Un model al functionării cognitive este cel propus de Garanderie, format din trei variabile care se pot combina între ele:
  1. moduri mentale de evocare : vizuală, auditivă, verbală şi kinestezică;
  2. conţinuturi asupra cărora se aplică elemente din realitate, simboluri, legături , logici şi creative.
  3. operaţii sau gesturi mentale : atenţie, memorare, întelegere, imaginaţie.

Conform teoriei condiţionării operante a lui B. Skinner învăţarea este (sau poate deveni) eficientă atunci când are loc organizarea relaţiilor la întărire, fapt care a dus la apariţia unui nou tip de învăţare programată care se bazează în principal pe algoritmizare.

Psihologul P.I. Galperin elaborează teoria formării dirijate a acţiunilor mintale, potrivit căreia în cadrul procesului instructiv educativ o mare impotanţă o are : orientarea elevilor în sarcina didactică , organizarea acţiunii cu stimuli, planul limbajului exterior şi în final acţiunea mintală prescurtată, generalizată prin limbaj interior.

J.Piaget consideră că învăţarea în sens restrâns se caracterizează prin achiziţia bazată pe experienţa anterioară a subiectului (una fizică rezultând din lucruri, şi proprietăţile lor şi altă logică , matematica ce rezultă din acţiunile intreprinse de subiect), dar fără control sistematic şi dirijat din partea sa. .

Psihologul american J.Bruner formulează ideea că oricărui copil , la orice nivel de vârstă i se poate preda cu succes orice obiect de învăţământ, cu condiţia ca acesta să fie tradus în unul din sistemele de reprezentare a realităţii : acţional, iconic şi simbolic. Se ajunge astfel la conceperea învăţării ca descoperire, ca producere şi creare de cunostinţe.

P.P. Neveanu prin teoria anticipării operaţionale susţine că operaţiile intelectuale necesare pentru studiu trebuie elaborate anticipativ, prin antrenamente speciale, în vederea generalizării lor , dar la nivelul dezvoltării intelectuale. El propune ca învăţarea să urmeze cursul stadiilor dezvoltării intelectuale.

BIBLIOGRAFIE

1. Gh. Dumitriu, (2004), *Sistemul cognitiv şi dezvoltarea competenţelor*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

2. Gh. Dumitriu, Constanţa Dumitriu, (2004), *Psihopedagogie*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

3. R. Linksman, (2000), *Învăţare rapidă*, Ed. Teora, Bucureşti.

4. Gh. Dumitriu, (2004), *Consiliere psihopedagogică,* DPPD, Bacău.

5. Dumitriu, Gheorghe, *Psihologia educaţiei*, (curs IDD), 2006, Universitatea din Bacău;

6..Internet :www.intime.uni.edu

7. Internet : w.w.w.didactic.ro

225. Strategii și metode activ-participative folosite în cadrul orei de limba și literatura română

Prof. Andrei Ecaterina
Șc. Gimnaz. Nr. 4 Râmnicu Vâlcea
Jud. Vâlcea

În studiul limbii române se folosesc metode şi procedee diverse atât din practica şcolară tradiţională cât şi din cea modernă. Utilizarea acestor metode stă la baza unei învăţări active, profesorul având rol de organizator şi îndrumător care îşi pune elevii în situaţii concrete de învăţare prin efort propriu.

Dintre ***metodele activ-participative*** pe care le folosesc voi prezenta: ***Metoda mozaicului*** (*Jigsaw*, denumire provenită din sintagma *jigsaw puzzle* = mozaic) este bazată pe conceptul de *team learning*, adică pe învăţarea în echipă. Această metodă presupune împărţirea clasei de elevi în grupe de lucru, în cadrul cărora fiecare elev primeşte câte o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert, astfel încât ulterior să-şi iniţieze colegii cu privire la subiectul respectiv.

În lucrările de specialitate, utilizarea acestei metode presupune respectarea următoarelor etape de lucru: *Pregătirea materialului de lucru* (această sarcină revine profesorului, care pregăteşte tema de lucru pe care o va împărţi în 4 sau 5 subteme); *Organizarea colectivului în echipe de învăţare* de câte 4-5 elevi (în funcţie de numărul lor în clasă). Fiecare elev primeşte un număr de la 1 la 4/5 şi are ca sarcină studiul independent al sub-temei corespunzătoare numărului său (exemplu: elevii cu numărul 1 din toate echipele vor primi sub-temele 1). Aceşti elevi trebuie să devină experţi în această sub-temă, pe care o vor studia individual. *Constituirea grupului de experţi*. După etapa lucrului independent, experţii cu acelaşi număr se întâlnesc şi se constituie în grupe de experţi cu acelaşi număr (toţi elevii cu numărul 1, care au studiat sarcina/subtema cu numărul 1, se întâlnesc şi formează grupul de experţi numărul 1, la fel vor proceda cei cu numărul 2, etc.). Fiecare grupă de experţi se aşază la aceeaşi masă şi aprofundează subtema respectivă. Fiecare membru prezintă un raport individual asupra a ceea ce a studiat independent, dar şi asupra modalităţii de lucru pentru care a optat. *Reîntoarecerea în echipa iniţială de învăţare*: fiecare expert reîntors în prima echipă din care a făcut parte, succint şi cât mai atractiv, ceea ce a avut de învăţat. În cazul unor neclarităţi, acestea pot fi formulate şi lămurite. La fel procedează toţi experţii din fiecare grupă, astfel încât să fie asimilate toate informaţiile despre toate subtemele.

Evaluarea: fiecare grupă îşi prezintă rezultatele acestei învăţări în faţa întregii clase, putând fi evaluaţi de colegi şi de profesor.

Am folosit această metodă de învăţare interactivă în predarea temei *Categorii semantice*. S-a lucrat pe grupe de câte patru elevi. Fiecărui elev din grupă i-am atribuit câte un număr de la 1 la 4. Subiectul abordat l-am împărţit în patru părţi, de dimensiuni şi grade similare. A urmat o reaşezare a elevilor în sală: toţi elevii cu acelaşi număr au format câte un grup de experţi, obţinându-se astfel patru grupe. După îndeplinirea sarcinilor de lucru, elevii experţi au revenit în grupurile iniţiale şi *au predat* colegilor partea pregătită cu ceilalţi experţi. Astfel, în fiecare grup iniţial am avut patru elevi specializaţi. Fiecare elev a avut responsabilitatea predării şi învăţării de la colegi. În aplicarea metodei mozaicului este esenţială „interdependenţa dintre

membrii grupului şi faptul că sarcina comună nu poate fi îndeplinită decât dacă fiecare elev îşi aduce contribuţia".

Metoda Ştiu/vreau să ştiu/am învăţat este utilizată mai mult în faza de *evocare*, dar şi în cea de *realizare a sensului*, oferind elevilor o modalitate de "conştientizare de către elevi, a ceea ce ştiu sau cred că ştiu eferitor la un subiect, o problemă şi totodată, a ceea ce nu ştiu (sau nu sunt siguri că ştiu) şi ar dori să ştie/să înveţe".

În faza de *evocare* li se cere elevilor, prin discuţii în perechi sau în grup, să inventarieze ideile pe care le consideră că le deţin cu privire la tema investigaţiei ce va urma. Toate aceste idei vor fi notate în prima rubrică, la "Ştiu".

În următoarea rubrică, la "Vreau să ştiu", ei notează şi ideile cu privire la ceea ce ar dori să ştie în legătură cu tema respectivă.

Urmează realizarea unei investigaţii sau dobândirea unor cunoştinţe referitoare la acea temă, selectată de profesor. Astfel, în faza de realizarea a sensului, inventariază noile idei asimilate pe care le notează în rubrica "Am învăţat".

Ştiu	Vreau să ştiu	Am învăţat
Mijloacele interne de îmbogăţire a vocabularului sunt: derivarea, compunerea, schimbarea valorii gramaticale;	*Ce sunt prefixoidele şi sufixoidele?* *Sunt elemente de compunere sau derivare?*	*Sufixoidele (falsele sufixe) sunt elemente de compunere care se aşază după o rădăcină pentru a forma un cuvânt nou.* *Sufixoidele provin din greaca veche sau din latină şi sunt elemente savante de compunere cu circulaţie internaţională.*

Metoda cubului presupune analiza unui concept, a unei teme prin proiectarea ei pe cele şase feţe ale unui cub, fiecare dintre ele reprezentând o abordare distinctă a subiectului respectiv.

Pentru realizarea acestei metode, se confecţionează un cub ale cărui feţe sunt acoperite cu hârtie de culori diferite. Pe fiecare faţă a cubului este scrisă câte una din instrucţiuni: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ PRO SAU CONTRA.

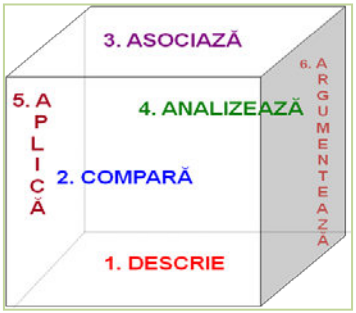

Se împart sarcinile prin tragere la sorţi. împarte fişele cu cerinţele celor şase grupuri. S elevilor ca răspunsurile să fie cât mai o recomandă ca feţele cubului să fie parcurse prezentată, de la simplu la complex. După perio individuale, elevii discută timp de câteva apreciază ceea ce este reuşit în scrierea fiecărui el

Se pun întrebări care să genereze o nuanţare a celor studiate. Urmează o activitate frontală. Un elev prezintă în faţa clasei activitatea grupului. S-a dovedit că metoda poate fi folosită în orice moment al lecţiei. Am folosit acestă metodă la consolidarea cunoştinţelor despre omonime şi cuvinte polisemantice.

Lecţiile de limba română pot fi „optimizate prin ***utilizarea calculatorului***, retroproiectorului, video-proiectorului şi a altor mijloace media, pe mai multe segmente dintre care învăţarea şi evaluarea pot beneficia la maximum". Astfel, predarea, învăţarea pot fi activate prin proiectarea cu ajutorul calculatorului şi a video-proiectorului a unor exerciţii de fixare a

cunoştinţelor, demonstraţii, filme, prezentări Power-Point etc. Evaluarea poate fi realizată prin programe care pot prezenta exerciţii complexe ce pot cuprinde verificări individuale, teste, jocuri didactice rezolvate pe grupe. Calculatorul este şi calea de a ajunge la o cantitate mare de informaţii cu ajutorul Internetului prin accesarea unor site-uri cu informaţii bogate de limbă şi literatură. Se impune monitorizarea şi dirijarea atentă a elevilor.

Am utilizat adeseori calculatorul în procesul de predare-evaluare, atât la laboratorul de informatică, în sistem AeL, cât şi în clasă sau la biblioteca şcolii vizionând prezentări Power-Point cu biografiile scriitorilor, filme (de ex. *Baltagul*), piese de teatru (de ex. *O scrisoare pierdută*), dar şi evaluându-i prin jocurile didactice propuse. Astfel, elevii au putut face compararea textului literar cu cel al scenariului de teatru sau reflectarea textului operei literare în scenariul şi regia de film.

Consider că folosirea calculatorului la orele de limba şi literatura română sporeşte calitatea învăţării, duce la formarea unei gândiri eficiente, selective, rapide, stimulează creativitatea şi gradul de cooperare a elevilor, dezvoltă interesul şi plăcerea pentru teatru, literatură, film.

Metoda proiectului această metodă este o modalitate de „instruire prin care elevii efectuează o cercetare orientată spre un scop bine precizat, care este realizată prin îmbinarea cunoştinţelor teoretice cu activitatea practică". Această cercetare este rezultatul unei activităţi individuale sau de echipă şi se finalizează cu un produs: o lucrare ştiinţiifică, un album etc.

Am folosit această metodă la clasa a VIII-a, la unitatea *Romanul*. Elevii au fost organizaţi în grupe de lucru, fiecare elev având contribuţii proprii la realizarea materialului. S-au stabilit sarcinile de lucru pe fiecare echipă (de ex. o grupă a avut tema*: Lumea descrisă: oameni şi obiceiuri, experienţe iniţiatice*). Fiecare grupă şi-a stabilit modalitatea de prezentare a materialului. Şi-au creat un blog literar şi o pagină wiki, unde şi-au postat toate produsele cercetării lor. Evaluarea finală a constat în susţinerea unei prezentări multimedia a unuia dintre produsele proiectului şi postarea acestuia în paginile wiki.

Metoda dramatizării constă în utilizarea mijloacelor artei dramatice. Elevii interpretează roluri ale unor personaje din opere literare sau din viaţa reală. Ei pot apărea în postura de: apărători, susţinători, acuzatori. Elevii caută să exprime sentimentele, stările, trăirile personajelor interpretate. Se pune accentul pe sentimentele trăite de elev în rolul respectiv şi mai puţin pe comentarea jocului de rol.

Avantajele acestei metode sunt următoarele: se stimulează receptarea corectă a mesajelor; se stimulează sensibilizarea elevilor faţă de mesajul transmis; se formează competenţe transferabile; ajută elevul să discearnă între teorie şi practică.

Este foarte important să ştim să îmbinăm metodele tradiţionale cu cele moderne, să le integrăm în practica instruirii în armonie cu obiectivele, cu pregătirea elevilor, cu resursele de timp, cu mijloacele de învăţământ disponibile.

Bibliografie

Cerghit, I., *Metode de învăţământ*, Bucureşti, E.D. P., 1976.
Cerghit, I., *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, E.D.P., Bucureşti,1983.
Cucoş, C., *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice,* Iaşi, Ed. Polirom, 1998.
Goia V., Drăgotoiu,I., *Metodica predării limbii şi literaturii române*, 1995.
Goia, V., *Didactica limbii şi literaturii române pentru gimnaziu şi liceu*, Editura Dacia Educaţional, Cluj-Napoca, 2002.
Secrieru, M., *Didactica limbii române*, Iaşi, 2004.

226. PLAN DE ACȚIUNE
PENTRU CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE INCLUZIV

Anton Ioana- Aurelia, Școala Gimnazială ”Iuliu Maniu” Zalău

Anton Claudiu- Gelu, Școala Gimnazială Nr. 1 Chieșd

Școala oferă servicii educaționale tuturor copiilor din comunitate, indiferent de originea și particularitățile lui bio- psiho- sociale. Educația incluzivă pune accentul pe diversitatea umană și pe respectul față de semenii diferiți din jurul nostru. Copiii cu dificultăți de învățare, tulburări emoționale și comportamentale, copiii proveniți din medii socio-economice, culturale și etnice defavorizate, copiii sub protecția instituțiilor au nevoie de intervenții și abordări specializate și de servicii de sprijin în școală pentru o evoluție pozitivă a lor în plan educativ. Incluziunea presupune dezvoltarea de relații interpersonale deschise, pozitive între elevi, flexibilizarea programelor școlare, diversitatea strategiilor educaționale și asigurarea serviciilor de intervenție și suport pentru elevii cu cerințe speciale, promovarea egalității în drepturi și responsabilități pentru toți elevii, asigurarea accesului în mod egal la oportunități de învățare, parteneriat funcțional între școală și familie, implicarea activă a comunității în programele și activitățile dezvoltate de școli.

Dacă profesorii au o atitudine pozitivă faţă de incluziunea şcolară a copiilor cu CES ei devin mai deschişi pentru adaptarea şi schimbarea modului în care predau, pentru a veni în întâmpinarea nevoilor de învăţare ale acestor elevi.

Activitățile care ajută la crearea unui mediu de învățare incluziv în rândul elevilor sunt:

Adaptarea curriculară – accesibilizarea curriculumului naţional în raport cu nevoile speciale/cerinţele educaţionale speciale ale elevilor. Stabilirea unor niveluri de adaptare, de la adaptarea contextului fizic, a metodelor de predare şi până la adaptarea conţinuturilor şi a cerinţelor curricular.

Augmentarea curriculară - îmbogăţirea standardelor curriculare cu strategii de procesare executivă care facilitează achiziţia şi generalizarea informaţiei.

Terapii specifice -demersuri prin care abilităţile şcolare afectate, fie direct, fie prin prisma caracteristicilor psihologice care susţin învăţarea sunt reabilitate. Acestea includ, dar nu se limitează la: terapie logopedică, terapie psihomotorie, terapie psihologică, terapie educaţională de stimulare cognitivă, terapie ocupaţională.

Măsuri compensatorii -strategii de adaptare curriculară instrucţională care îi vor permite elevului să compenseze, din punct de vedere funcţional, carenţele determinate de prezenţa tulburării specifice de învăţare. Cuprind măsuri, materiale adaptate, tehnologii asistive. Aceste măsuri şi instrumente de adaptare instrucţională respectă principiul egalităţii de şanse, astfel încât elevul cu TSI să participe autonom la activitatea instructiv-educativă.

Instrumente compensatorii -instrumente didactice şi tehnologice care substituie sau facilitează performanţa în condiţiile existenţei unei abilităţi deficitare. Instrumentele compensatorii absolvă elevul cu TSI de o prestaţie care devine dificilă din cauza tulburării, fără să îi faciliteze, din punct de vedere cognitiv, sarcina de lucru. Utilizarea unor asemenea instrumente nu se realizează la nivelul întregii clase. Cadrele didactice, pe baza indicaţiilor

psihologului clinician/ profesorului de sprijin/ profesorului psihopedagog/ logopedului/ profesorului consilier şcolar, permit utilizarea acestor instrumente doar elevilor cu TSI.

Măsurile de dispensare sunt intervenţii care permit elevului să nu realizeze anumite activităţi care, din cauza tulburării specifice de învăţare, devin extrem de dificile şi care nu îmbunătăţesc procesul de învăţare. Măsurile de dispensare care se pot asigura elevilor cu TSI sunt: dispensarea cititului cu voce tare în faţa clasei; dispensarea citirii autonome a unor texte a căror lungime şi complexitate nu este compatibilă cu nivelul de abilitate al copilului; cantitatea excesivă de teme pentru acasă; memorarea poeziilor, formulelor, tabelelor, definiţiilor; dispensarea studierii limbilor străine în forma scrisă sau citită; efectuarea mai multor teste/ evaluări la puţină vreme unele dupa altele; sispensarea scrierii rapide după dictare; sispensarea luării de noţite scrise; sispensarea copierii de pe tablă, recopierea textelor; dispensarea respectării timpilor pentru realizarea sarcinilor de lucru în scris; scrierea de mână a temelor pentru acasă pentru cazurile severe de disgrafie (se acceptă scrierea pe calculator sau transcriere de către părinte); dispensarea memorării tablei înmulţirii; dispensarea copierii textelor (ex.probleme matematice) de pe tablă sau manuale -compensare cu texte pregătite anticipat, printate şi lipite pe caiete (sau lucru direct pe fişe); altele, la decizia cadrului didactic.

Strategii de învățare care sprijină incluziunea elevilor:

Metodele de augmentare a curriculumului includ: strategii de învăţare sau cognitive, strategiide învăţare orientate pe elev, strategii de stimulare a autodeterminării.

Exemple: jocul didactic, metoda ”Mozaic”, ”Știu- Vreau să știu- Am învățat”, instruirea programată, metoda ”Starbursting”, brainstorming-ul, ciorchinele, metoda RAI.

Resurse necesare în incluziunea elevilor cu CES:

Computer/tabletă cu sofware -sintetizator vocal, care transformă tema de citire într-o temă de ascultare; aparat de înregistrare care permite elevului să îşi completeze notiţele în timpul lecţiei (tabletă, reportofon etc.), cu respectarea prevederilor legale în vigoare; hărţi mentale, mape conceptuale ale unităţii de studiu; manuale şi cărţi în format digital (audio-book); dicţionare, vocabulare digitale; tabele cu: lunile anului, anotimpurile, zilele săptămânii, alfabetul, formule, definiţii etc.; texte cu imagini, sinteze, scheme; prezenţa cadrului didactic care să citească itemii textului din manual, sarcinile de rezolvat, chestionarele cu răspunsuri multiple; computer cu program de scriere video, cu corector ortografic, care permite realizarea unor texte suficient de corecte fără un efort suplimentar de recitire şi de corectare a eventualelor greşeli;

Evaluarea acestora:

Observarea la clasă, observarea performanţelor atipice ale elevilor, observarea stilurilor de învățare.

Observarea la clasă, de către cadrul didactic, are rolul de a recunoaște potențialele tulburări specifice de învățare, cum ar fi întârzieri și/ sau atipii ale procesului dezvoltării individuale a elevului.

Observarea performanţelor atipice se poate face, în prima fază, observând prestațiile școlare ale elevului în diferite arii de învățare care pot fi afectate de tulburare: citirea, scrierea, calcululși raționamentul matematic. Când un cadru didactic observă asemenea caracteristici, trebuie să întreprindă activități specifice de recuperare și dezvoltare. Dacă, chiar și după asemenea intervenții, dificultăţile rămân, cadrul didactic comunică familiei cele

constatate și recomandă consultarea unui specialist care poate certifica prezența a cel puțin unei tulburări specifice de învățare.

Observarea stilurilor de învățarese recomandă în mod special în cazul elevilor cu TSI, în scopul adaptării strategiilor didactice, în faza formativă, la stilul de învățare al fiecărui elev.

Evaluarea psihopedagogică este obligatorie şi se referă la stabilirea nivelului de cunoştinţe la care se situează elevul, în raport cu nivelul de şcolarizare; stabilirea nivelului de intensitate a sprijinului necesar pentru a face faţă cerinţelor curriculumului naţional; stabilirea impactului pe care deficitul funcţional, în ariile citire, scriere sau calcul matematic îl are asupra performanţei lui şcolare în ansamblu; identificarea strategiilor de învăţare pe care elevul le aplică; identificarea înaltei abilitări în dezvoltare (de performanţă înaltă);

Evaluarea psihopedagogică în vederea depistării precoce a tulburărilor de învățarese realizează de către cadrul didactic de la clasă pe baza instrumentelormetodologice pentru identificarea elevilor cu risc de a fi diagnosticaţi cu tulburări specifice de învățare. Instrumentele metodologice sunt completate de către cadrul didactic numai pentru elevii care prezintă dificultăți de învățare și demonstrează întârzieri în achiziția abilităților școlare. Cadrul didactic semnalează părintelui/ tutorelui/ reprezentantului legal, profesorului psiholog, profesorului de sprijin, logopedului, profesorului consilier şcolar întârzierile în achiziţia abilităţilor şcolare ale elevului împreună cu recomandarea efectuării unei evaluări complexe, dacă este cazul.

Evaluare adaptată – este o diferenţiere care se realizează la nivelul practicilor de evaluare pedagogică a elevilor, pentru a răspunde cerinţelor educaţionale speciale ale acestora. Evaluarea pedagogică adaptată comportă mai multe niveluri, de la flexibilitatea pedagogică la acomodarea şi modificarea de substanţă a conţinutului evaluării, niveluri care se vor stabili în urma unei evaluări a nevoilor educaţionale speciale ale elevului. Adaptarea evaluării, în raport cu nivelul la care se produce, poate fi realizată de către cadrul didactic de la clasă Evaluarea adaptată se face în raport cu gradul de severitate al TSI, cu gradul de afectare a unei abilităţi sau a mai multor abilităţi şcolare;

Activități desfășurate cu părinții copiilor cu CES:

Informarea părinților. Părinților li se adduce la cunoștință comportamentul observat la copil intr-o anumită perioadă (prima lună de școală). Acest lucru se face verbal și scris. Părinții vor primi fișe de monitorizare a comportamentului, pe care le vor semna, cum că au luat la cunoștință.

Recomandarea de a merge la personae specializate pentru a identifica problemele și pentru a le rezolva. Realizarea unor terapii specifice.

Informarea părinților cu privire la abordarea cea mai eficientă pe care ai identificat-o tu, ca învățător și continuarea ei și acasă (sacrini diferențiate, identificarea pasiunilor, gândire pozitivă).

Adresarea la CJRAE, în vederea orientării şcolare şi profesionale a elevului. După obţinerea certificatului de orientare şcolară şi profesională, părintele se adresează unității de învățământ, în vederea întocmirii Planului educațional personalizat (PEP).

Acesta va cuprinde:datele personale ale elevului, tipologia tulburării (conform diagnosticului), recomadări cu privire la intervenția individualizată și personalizată,

instrumente compensatorii utilizate, măsuri de dispensare adoptate, forme de evaluare/verificare personalizate pe parcursul semestrelor.

Strategii de învățare:

Părinții sunt informați în legătură cu strategiile utilizate de către professor la clasă și vor fi încurajați să le aplice și acasă.

Resurse: Cărți, caiete, calculator, jocuri, jucării.

Evaluare: Observația.

Activități desfășurate cu cadrele didactice din unitate, care să ajute la integrarea copiilor cu CES:

In cadrul comisiei metodice se va face un studiu de caz, unde se vor prezenta observațiile făcute in cazul copilului cu CES.

Implicarea unui cadru didactic în activitatea de la clasă. Atunci când un profesor are o ora liberă să intre la clasă să stea lângă copilul cu CES să-l ajute, fără ca acesta să-și dea seama că a venit pentru el sau să o ”ajute” pe doamna învățătoare, urmărind îndeosebi activitatea copilului.

Strategii de învățare (comune cu alți colegi), resurse și modalități de evaluare: colegii propun și alte metode, resurse și modalități de evaluare pe care le consideră eficiente. Aceștia pot propune metode variate și instrumente psihometrice (teste, probe, chestionare, scale etc) standardizate și validate conform legislației în vigoare.

BIBLIOGRAFIE:

Gherguț, A., Educația incluzivă și pedagogia diversității, Iași, Editura Polirom, 2016

Gherguț, A., Frumos, L., Educația incluzivă. Ghid metodologic, Iași, Editura Polirom, 2019

Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea

suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare. https://edu.ro/ordinul-ministrului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-nr-134220012017-privind-aprobarea-metodologiei-pentru

Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și

intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES. https://lege5.ro/Gratuit/geztqmrygqza/ordinul-nr-1985-1305-5805-2016-privind-aprobarea-metodologiei-pentru-evaluarea-si-interventia-integrata-in-vederea-incadrarii-copiilor-cu-dizabilitati-in-grad-de-handicap-a-orientarii-scolare-si-profe/1

227. Rolul profesorului şi al elevilor în cadrul orelor de invăţare bazată pe proiect

(Project Based Learning classes)

Prof. Corina Apostu- Şcoala Gimnazială Nr.37 Constanţa

Învăţarea bazată pe proiect (Project-based learning) este o metodă modernă de preadre şi învăţare si rolul ei este acela de a înlocui metodele tradiţionale centrate pe professor, care de-a lungul timpului s-au dovedit a fi rigide şi non-dinamice. Ţinând cont de faptul că eu sunt profesor de limba engleză, în acest articol mă voi referi la rolul profesorului şi al elevului în timpul orelor de engleză în care se utilizează învăţarea bazată pe proiect. S-a dovedit de-a lungul timpului că în ceea ce priveşte învăţarea şi predarea limbii engleze folosind metodele tradiţionale nu a avut ca rezultat dezvoltarea abilităţilor de a utiliza limba engleză correct şi fluent în situaţii reale de comunicare. Aşa că, a devenit evident şi necesar, în acelaşi timp, că învăţarea şi predarea să fie centrată pe elevi, care sunt adevaraţii beneficiari ai procesului de învăţare, şi nu pe profesori.

Există un punct comun în ceea ce priveşte opiniile şi cercetările legate de învăţarea bazată pe proiect, rolul elevului si al profesorului: elevii ar trebui să fie în centrul experienţei lor de învăţare. În clasele tradiţionale, elevii aveau un rol pasiv, reproductiv şi receptiv. Ei trebuiau să îndeplinească sarcini de lucru si activităţi propuse de profesori şi de către manual, exclusiv, şi acest aspect nu le oferă lor oportunităţile de a-şi utiliza cunoştinţele de limbă, sa fie creativi şi să lucreze independent.

În timpul orelor de învăţare bazată pe proiect (PBL classes) elevii joacă un rol activ în procesul de învăţare. Ei sunt cei care îşi aleg obiectivele de învăţare, îşi pot selecta materialele de pe care învaţă şi îşi aleg activităţile de învăţare. În timpul acestor tipuri de lecţii, elevii au o mare autonomie de învăţare în contrast cu utilizarea metodelor de învăţare tradiţionale unde elevii au putina autonomie şi unde trebuie să se conformeze instrucţiunilor profesorului. Este un fapt dovedit că utilizarea învăţării bazate pe proiect le oferă elevilor un grad ridicat de motivaţie şi de reuşită în rezolvarea de probleme în cadrul lucrului individual sau în grup.

Învăţarea bazată pe proiect se bazează pe lucrul în grup, fapt care îî încurajează pe elevi să îşi asume responsabilităţi diferite pentru a îndeplini constructiv diferite sarcini de lucru. Această metodă de lucru implică utilizarea tehnologiei ca instrument de comunicare cu ceilalţi, forţându-i pe elevi să îşi asume un rol activ faţă de rolul pasiv pe care îl au în timpul orelor cu predare tradiţională în care primesc informaţiile de la profesor/tablă/manual. Implicarea activă în proiect îi determină pe elevi sa ia constant decizii legate de felul în care obţin şi manipulează informaţiile. Învăţarea bazată pe proiect face posibil ca elevii să gandească activ şi responsabil şi să se implice, individual sau în grup.

"Rolul elevilor este sa pună întrebări, să îşi dezvolte conştinţele şi să determine o soluţie reală la problemele prezentate." (http://colccti.colfinder.org)

Elevii sunt motivate să înveţe când au mai multă autonomie decât atunci când sunt constrânşi de reguli. Elevii au nevoie de autonomie în ceea ce priveşte organizarea, de autonomie procedurală şi de asemenea, de autonomie cognitivă- se referă la procesele cognitive, cum ar fi justificarea unei idei.

Autonimia elevilor în timpul orelor de învăţare bazată pe proiect variază în fucţie de rolul pe care îl are profesorul. Un profesor care utilizează metode tradiţionale are tendinţa de a reduce autonomia elevilor, în timp ce un profesor modern le oferă elevilor libertatea necesară ca ei să ia deciziile necesare pentru a termina sarcina de lucru.

Rolurile profesorului în timpul orelor de engleză în care se desfăşoară o activitate bazată pe proiect pot fi următoarele: *organizator, controlor, participant, resursă, evaluator, investigator si facilitator*. Profesorul nu mai are rolul principal în timpul acestor tipuri de ore, elevii fiind cei care reprezintă elementul decisiv.

Într-o oră tradiţională, profesorul de obicei, evaluează materialele elevilor, le cere elevilor să facă teme pentru acasă, orele de citire (reading skills classes) sunt rezumate doar la a citi textele din manual şi oferă note elevilor doar pe abilitatea elevilor de a oferi mecanic informatii din cărţi. În clasele moderne, care folosesc învăţarea bazată pe proiect, profesorul îşi schimbă îndatoririle în functie de stadiul de dezvoltate a proiectului. La începutul proiectului, profesorul ajută elevii să selecteze o temă de proiect şi să genereze idei pentru dezvoltarea acestuia (brainstorming, mind-mapping, spider web). Apoi îşi ghidează elevii să formuleze obiectivele proiectului la diferite nivele de dezvoltare, un calendar al actvităţilor şi conţinuturi esenţiale. Pe durata desfăşurării proiectului, profesorul poate fi *participant, resursă, investigator sau facilitator*; el poate interveni daca direcţia de dezvoltate a proiectului nu este una bună, oferă sugestii sau raspunde la cereri, oferă informaţii ştiinţifice sau stabileşte codurile de comunicare. În timpul desfăşurării proiectului, profesroul comunică constant cu elevii utilizând aprecieri verbale si având o atitudine pozitivă dar şi o gândire critică asupra a ceea ce lucrează elevii. În ultima parte a proiectului, rolul profesorului este acela de a comenta şi de a lăuda munca elevilor. Profesorul scoate în evidenţă ce au învăţat elevii pe parcursul dezvoltării proiectului, oferă o imagine echilibrată a lucrului efectuat şi scoate în evidenţă punctele tari şi punctele slabe ale produsului finit.

Luând în considerare noile tendinţe ale învăţării, un profesor bun trebuie să aibă tot timpul în vedere următoarele lucruri: sa ţină interesul elevilor ridicat în timpul învăţării, să stârnească curiozitatea elevilor şi să ofere libertatea necesară elevilor ca ei să ia deciziile corecte în timpul învăţării.

Bibliografie:

Stefanou, C. R., Perencevich, K. C., DiCintio, M., & Turner, J. C., 2004, *Supporting autonomy in the classroom: Ways teachers encourage student decision making and ownership. Educational Psychologist*, 39(2), 97-110.

Harmer, Jeremy, *The Practice of English Language Teaching*, 4th Edition, London &New York: Pearson Education, Ltd., 2007.

http://colccti.colfinder.org

228. PROIECTUL, METODĂ ALTERNATIVĂ DE ÎNVĂȚARE ȘI EVALUARE

Prof. Arhire Mihaela,
Școala Gimnazială Nr. 1 Sat Lunca Banului, Jud. Vaslui

Proiectul este o formă activă, participativă care presupune și încurajează transferul de cunoștințe, deprinderi, capacități, facilitează și solicită abordările interdisciplinare, și consolidarea abilităților sociale ale elevilor. Este deosebit de util atunci când profesorul urmărește accentuarea caracterului practic, aplicativ al învățării și apropierea între teorie și experiența de viață a elevilor.

Proiectul poate fi utilizat atât ca metodă de evaluare, cât și ca strategie de învățare.

Proiectul este un instrument de evaluare complex, recomandat pentru evaluarea sumativă, poate fi realizat individual sau în grup. Strategia de evaluare a proiectului este de tip holistic, iar criteriile de apreciere pot fi negociate cu elevii.

Evaluarea proiectului presupune din partea profesorului multă atenție. Acesta trebuie să asiste elevul sau grupul de elevi pe durata derulării lui, consiliindu-i și încurajându-i în demersurile întreprinse astfel:

- să reflecte asupra activității și achizițiilor realizate (cunoștințe, atitudini, aptitudini, experiențe);
- să-și autoevalueze activitatea și progresul;
- să discute activitățile, aspectele care îi nemulțumesc sau pe care le consideră insuficient realizate.

Profesorul poate să aprecieze rezultatele proiectului urmărind:

- adecvarea metodelor de lucru, a materialelor și mijloacelor didactice folosite;
- acuratețea produsului;
- rezultatele obținute și posibilitatea generalizării lor;
- rapotul final și modul de prezentare a acestuia;
- gradul de implicare al participanților în activități.

Profesorul întocmește fișe de monitorizare/evaluare a proiectului și fișe de apreciere a calității proiectului în care să consemneze în mod regulat observații și aprecieri asupra activității fiecărui elev sau grup de elevi, precum și să analizeze și să valideze proiectul rezultat.

În timpul și la finalul realizării proiectului sunt evaluate următoarele capacități, competențe:

- alegerea metodelor de lucru;
- măsurarea și compararea rezultatelor;
- utilizarea corespunzătoarea bibliografiei, materialelor și echipamentelor;
- corectitudine și acuratețea tehnică;
- organizarea ideilor și a materialelor;
- calitatea prezentării.

Proiectul constituie și o strategie de învățare în care profesorul încetează să mai fie un transmițător de cunoștințe, devenind un facilitator, un consilier al învățării. Profesorul provoacă, organizează și stimulează situațiile de învățare. Elevii sunt ghidați către autoînvățare și sunt motivați să planifice independent și în echipă, să implementeze și să evalueze procesul de învățare.

În învățarea prin metoda proiectului apar schimbări în rolul profesorului:

- să pregătească meticulos procesul de învățare;
- să răspundă întrebărilor elevului pe tot parcursul derulării proiectului;
- să încurajeze elevii să învețe ei înșiși și să formuleze corect întrebări;
- să încurajeze elevii să-și autoevalueze munca;
- să acorde o atenție specială cooperării, organizării sarcinilor și metodologiilor de lucru în echipă, fiind într-o comunicare permanentă cu elevii.

Subiectul și obiectivele proiectului trebuie stabilite în acord cu experiența elevilor și urmărind participarea tuturor membrilor grupului. De aceea, este important ca elevii:

- ✓ să aibă interes pentru subiectul respectiv;
- ✓ să cunoască dinainte unde își vor găsi resursele materiale;
- ✓ să fie nerăbdători pentru a crea un produs de care să fie mândri;
- ✓ să știe că părinții ar fi interesați de subiect și cred în reușita proiectului lor.

Planificarea proiectului ca strategie de învățare presupune parcurgerea următorilor pași:

1. INFORMAREA	Elevii își colectează informația necesară planificării și realizării sarcinilor, folosind surse disponibile de informații: manuale, cărți de specialitate, publicații, site-uri internet etc.
2. PLANIFICAREA	Elevii își pregătesc planul de acțiune pe care îl vor utiliza în îndeplinirea sarcinilor și planifică resursele ce vor fi utilizate. Împărțirea sarcinilor între membrii grupului trebuie clar definită, astfel încât toți membrii grupului să participe activ și să colaboreze la execuția proiectului. Se pot constitui grupuri de lucru pentru fiecare parte componentă a proiectului.
3. DECIZIA	Elevii decid în grup asupra alternativelor sau strategiilor de rezolvare a problemelor. Rolul profesorului este să îndrume, să discute și, dacă este nevoie, să modifice strategiile de rezolvare a problemelor propuse de elevi.
4. IMPLEMENTAREA	Elevii își desfășoară activitățile creative independent și responsabil în așa fel încât fiecare membru al proiectului să îndeplinească sarcinile în acord cu planul de acțiune și cu diviziunea muncii. Profesorul va ghida elevii și le va corecta greșelile.
5. CONTROLUL	Elevii își autoevaluează rezultatele muncii prin discuții sau folosind chestionare, teste. Profesorul își asumă rolul persoană-suport și de sfătuitor.
6. EVALUAREA	Elevii și profesorii evaluează în comun procesul și rezultatele obținute. Rolul profesorului este de a-i conduce pe elevi la feedback, de a-i face să înțeleagă greșelile făcute, eficiența muncii și experiența câștigată.

Avantajele folosirii acestei metode:

- ❖ Oferă șansa de a analiza în ce măsură elevul folosește adecvat cunoștințele, instrumentele, materialele disponibile în atingerea finalităților propuse;
- ❖ Este o metodă alternativă și eficientă de evaluare și învățare interactivă, care scoate elevii și cadrul didactic din rutina zilnică;
- ❖ Pune elevii în situația de a acționa și a rezolva sarcini în mod individual sau în grup, autotestându-și capacitățile cognitive, sociale și practice.
- ❖ Plasează elevul într-o situație de cercetare autentică.
- ❖ Cultivă responsabilitatea pentru propria învățare și rezultatele acesteia.
- ❖ Dă posibilitatea unei abordări interdisciplinare și transdisciplinarea unei teme.
- ❖ Stimulează inițiativa, independența, creativitatea elevilor în activități.
- ❖ Asigură dezvoltarea competențelor de relaționare, a competențelor de comunicare.
- ❖ Promovează interevaluarea, autoevaluarea și interînvățarea.
- ❖ Facilitează încrederea în forțele proprii.

Prin implementarea metodei proiectului, metodă care face parte din categoria strategiilor alternative moderne, permite dobândirea de către elev a unor deprinderi și abilități prin care, ulterior, se poate realiza înțelegerea și producerea unor raționamente autentice, devenind astfel participanți activi în viața comunității. Se face astfel trecerea de la metodele tradiționale, care limitează uneori realizarea cunoașterii, la cunoașterea în cadrul unei cercetări practice care le oferă copiilor posibilitatea de a explora domenii noi, de a acumula cunoștințe în mod independent și de a dezvolta competențe precum creativitatea, spiritul de inițiativă, capacitatea de a comunica și de a lucra în echipa.

Bibliografie:

1. Bontaș,I., Pedagogie, București: Ed. ALL, 1996.
2. Bocoș,M., Instruirea interactivă, Cluj-Napoca, 2001.
3. Cerghit,!., Metode de învățământ,București, EDP, 1997.
4. Cartaleanu,T., Predarea interactivă centrată pe elev, Ch.: Ed. Știința, 2007.

229. LES MOYENS TECHNIQUES AUDIO-VISUELS

Prof. Barbu Mihaela Larisa
Şcoala Gimnazială Nr. 1, Sat Lunca Banului

L'enseignement des langues étrangères est toujours influencé par le progrès technologique. Les moyens contemporains et l'accès à Internet peuvent faciliter le processus d'apprentissage. L'interaction et la communication entre les apprenants et l'enseignant jouent un rôle central dans le processus d'apprentissage. Les matériels audio-visuels doivent être en service de l'interaction et de la communication, au lieu de reprendre le rôle principale dans l'enseignement. Ainsi, quand on tient compte de toutes les possibilités didactiques et pédagogiques des moyens audio-visuels, on peut enrichir l'enseignement contemporain de langues vivantes.

L'enseignement des langues n'a pas tardé à reconnaître les opportunités offertes par la technologie. Les laboratoires de langue, les projections sonores et les projections vidéo ont encouragé la création de nouvelles méthodes d'enseignement. L'optimisme initial et la conviction que la technologie et les méthodes précisément conçues peuvent assurer un apprentissage rapide et efficace, ils ont négligé parfois les autres éléments et les objectifs importants de l'enseignement : le pluralisme des idées en classe, l'expression des préférences personnelles, le contact avec des matériels authentiques, l'initiative des apprenants en classe, la capacité de se comporter dans les situations réelles.

La disponibilité des matériels audio-visuels ouvre la porte d'une réalité langagière, de la richesse linguistique et culturelle, pour les enseignants et les apprenants, pour des activités créatives. Les enquêtes montrent que l'attitude des enseignants de FLE par rapport aux matériels audio-visuels en classe est positive, mais il est nécessaire d'améliorer méthodiquement leur utilisation pour que les enseignants se sentent plus confidents à cet égard et pour que l'enseignement de langue et les apprenants puissent en profiter. Avec une bonne utilisation des matériels audio-visuels en classe de FLE, le rôle de l'enseignant élargit et les apprenants acquièrent de nouvelles expériences. C'est d'abord le cours de langue qui déterminerait l'enthousiasme des étudiants pour la langue française parce que les facteurs de la motivation en dehors de l'école sont presque insignifiants, en tenant compte de la présence de la langue française, par rapport à l'anglais qui est omniprésent dans les médias.

Dieuzeide (1965) a considéré le magnétophone comme le seul instrument audio-visuel véritablement créateur qui enregistrait et conservait les sons auxquels il redonnait vie à volonté, qui permettait d'analyser et de mettre en relief variations et défauts sonores ou vocaux devenus *images*, c'est-à-dire réalités indépendantes de leur source (exercices littéraires collectifs, entraînement linguistique individuel). L'omniscope et le magnétophone étaient deux supports susceptibles de transférer purement et simplement dans un autre registre le contenu de l'enseignement conventionnel, le premier substituant au tableau noir une image projetée sur un écran et l'autre rediffusant des messages verbaux non élaborés. L'emploi de ces techniques apparaît généralisable dans la plupart des disciplines et à tous les niveaux.

Tagliante définit le rôle du magnétophone dans une classe de langue en tant qu'un moyen qui permet de faire écouter et comprendre la prononciation de natifs, ainsi que les différents accents régionaux, locaux ou étrangers que produisent les locuteurs de la langue cible.

Le magnétoscope permet l'exploitation de documents vidéo ou d'enregistrements. L'enseignant peut enregistrer, puis faire visionner toutes sortes d'extraits présentant des réalités socioculturelles qui se prêtent à la comparaison ou analyser des situations de communication représentatives de faits culturels.

Le vidéoprojecteur est un appareil de projection conçu pour reproduire une source vidéo dite vidéogramme ou informatique, sur un écran séparé ou sur une surface murale blanche. C'est un appareil qui envoie une image immobile ou animée obtenue d'un ordinateur ou d'un signal vidéo (lecteur de DVD, magnétoscope, appareil à photo numérique) sur un écran de type cinéma, une surface claire lisse et mate ou sur un tableau interactif.

L’ordinateur se prête à des activités multiples, en réseau ou non, de plus en plus utilisé et intégré en classe et dans le processus d’apprentissage. L’utilisation de l’ordinateur peut être un facteur de motivation, par la découverte et la maîtrise d’une technique et par son attractivité, on peut relever les activités diverses qui peuvent être réalisées individuellement ou préparées en petits groupes.

Aujourd’hui, la technique audio-visuelle principale utilisée en classe est le tableau blanc interactif. Les avantages de cet instrument sont nombreux. Ils améliorent le contenu des présentations grâce à une large gamme de matériel en une leçon, par exemple les images d’Internet et des annotations de l’enseignant sur ces objets. Ils aident les apprenants à capter les informations plus facilement.

La vidéo en classe apporte un impact plus appuyé aux dires du professeur et souligne les points importants qu’il désire faire acquérir.

Une image vue sur un téléviseur est facilement mémorisée. L'utilisation de l'image à des fins pédagogiques a connu, depuis le début du siècle, bien des hauts et des bas dans les enseignements disciplinaires. L'image est redevenue une préoccupation éducative à partir des années 1960, notamment avec l'engouement pour le petit écran.

L'image est un langage ce qui signifie que, comme l'écrit, l'image est une représentation, donc objet de lecture et d'apprentissage. Et le même niveau d'exigence est requis à la lecture de l'image qu'aux apprentissages de l'écrit.

L'éducation à l'image comporte trois aspects complémentaires:

a) l'image comme partie intégrante de la maîtrise des langages et donc des apprentissages fondamentaux;
b) l'image comme partie intégrante de la maîtrise des apprentissages disciplinaires spécifiques;
c) l'image au service du dialogue culturel et de l'insertion des connaissances dans les pratiques culturelles.

Il faut proposer des situations qui posent l'image en objet d'analyse, où elle devient, comme dans tout travail d'écrit, objet de structuration, d'observation, d'hypothèses, d'évaluation, de construction de sens, donc de compréhension.

Bibliographie:

1. Berchoud, M.-J., *Enseignant, auto formation et multimédia*, Le Français dans le Monde, 281, p. 60-62

Sitographie:

http://darhiv.ffzg.unizg.hr
http://www.armyacademy.ro

230. METODE INTERACTIVE DE PREDARE – ÎNVĂȚARE-EVALUARE FOLOSITE LA DISCIPLINA CHIMIE

Prof.Bădoi Mihaila, Şcoala Gimnazială Teasc, Dolj

Metodele interactive au multiple valenţe formative care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea creativităţii, implică activ elevii în învăţare, punându-i în situaţia de a gândi critic, de a realiza conexiuni logice, de a produce idei şi opinii proprii argumentate, de a le comunica şi celorlalţi, de a sintetiza şi esenţializa informaţiile, Aceste metode se bazează pe învăţarea independentă şi prin cooperare, elevii învaţă să respecte părerile colegilor.

Elevii sunt diferiţi prin profilurile intelectuale cu care se nasc, dar şi prin căile în care le dezvoltă. Şcolii i se cere să deschidă căile ce stimulează combinaţiile intelectuale unice ale fiecarui copil - sarcini potrivite profilului lor intelectual/ capacităţilor proprii care promit, probleme contextualizate (de tipul celor cu care se vor confrunta în viaţă, în societate),încurajarea libertăţilor de bază, de studiu şi de pregatire, de explorare şi investigare, de exprimare, libertatea de a fi ei înşişi.

Sunt considerate activ-participative toate acele metode care sunt capabile sa mobilizeze energiile elevilor sa-i concentreze atenţia să-l facă să urmarească cu interes şi curiozitate lecţia, să-i câştige adeziunea logică şi afectivă faţă de cele nou-învăţate, care-l îndeamnă să-şi pună în joc imaginaţia, înţelegerea, puterea de anticipare, memoria etc.

În general, metodele activ-participative se disting prin caracterul lor solicitant, ele pun in acţiune sub multiple aspecte, forţele intelectuale ale elevului – gândirea, imaginaţia,memoria şi voinţa acestuia. Datorita acestei solicitări, ele fac parte din procesul de învăţământ un amplu şi veritabil exerciţiu al capacităţilor intelectuale şi fizice.

Avantajele metodelor active:

- Transformă elevul din obiect în subiect al învăţării;
- Este coparticipant la propria formare;
- Angajează intens toate forţele psihice de cunoaştere;
- Asigură elevului condiţii optime de a se afirma individual şi în echipă;
- Dezvoltă gândirea critică;
- Dezvoltă motivaţia pentru învăţare;
- Permite evaluarea propriei activităţi;
- Vizează dezvoltarea inteligenţei emoţionale, a abilităţilor sociale.

Exemple de metode interactive de predare învăţare evaluare:

- Prelegerea – o perspectivă modernă
- Brainstorming
- Ştiu/vreau şă ştiu/am învăţat
- Jurnalul cu dubla intrare
- „SINELG
- Eseul de cinci minute
- Ciorchinele
- Turul galeriei
- Cubul
- Bulgărele de zăpadă
- Mozaicul
- Discuţia
- Organizatorul grafic

Voi prezenta în continuare două metode active pe care o folosesc la chimie şi anume, metoda cubului şi metoda bulgărele de zăpadă.

a. Cubul

Metoda cubului presupune explorarea unui subiect, a unei situaţii din mai multe perspective, permiţând abordarea complexă şi integratoare a unei teme. Sunt recomandate următoarele etape :

Realizarea unui cub pe ale cărui feţe sunt scrise cuvintele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.

Anunţarea temei, subiectului pus în discuţie;

Împărţirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinţei de pe una dintre feţele cubului:

o Descrie: culorile, formele, mărimile (numărul de atomi diferiţi) etc.
o Compară: ce este asemănător? Ce este diferit?
o Analizează: spune din ce este făcut, din ce se compune
o Asociază: la ce te îndeamnă să te gândeşti?
o Aplică: ce poţi face cu aceasta? La ce poate fi folosită?
o Argumentează: pro sau contra şi enumeră motivele care vin în sprijinul afirmaţiei tale

Redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe

Afişarea formei finale pe tablă sau pe pereţii clasei

APLICAŢIE: Definirea oxizilor

Se notează pe tablă câteva formule chimice:

Al_2O_3	SO_3
CaO	CO_2
CuO	CO

Se împarte clasa în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinţei de pe una dintre feţele cubului:

o Descrie: 2 tipuri de atomi
o Compară: toţi conţin atomi de oxigen şi metal sau nemetal
o Analizează: oxigenul se poate combina cu metale şi nemetale
o Asociază: oxizii se pot clasifica în metalici şi nemetalici
o Aplică: oxizii sunt compuşi binari ai oxigenului cu metale sau nemetale
o Argumentează: -pro sau contra şi enumeră motivele care vin în sprijinul afirmaţiei tale

b. Bulgărele de zăpadă

Metoda presupune reducerea numărului de elemente, aspecte, faţete ale unei probleme/situaţii pentru focalizarea asupra celor esenţiale. Se recomandă următoarele etape:

- Împărţiţi grupul în echipe de 7-8 persoane
- Enunţaţi tema
- Fiecare membru notează pe un post-it ideea sa şi o pune pe centrul mesei
- Fiecare membru citeşte toate ideile şi le ierarhizează (1-8). Se vor reţine primele 2-3.
- Se reuneşte tot grupul cu cele 2 idei de la fiecare şi se repetă algoritmul, astfel se vor reţine doar ideile/aspectele pe care tot grupul le consideră relevante.

Dacă ne uităm cu atenţie, observăm că cele două metode – cubul şi bulgărele de zăpadă sunt complementare prin ceea ce propun spre realizare. Cubul îi va ajuta pe elevi să privească tema din diferite perspective, exercitând diferite proceduri, iar bulgărele de zăpadă îi va ajuta să reducă numărul de elemente, aspecte, faţete ale unei probleme/situaţii pentru focalizarea asupra celor esenţiale, rămânând în consens. Atribuirea perspectivei de lucru pentru fiecare grup în cadrul cubului se poate face aleatoriu (după împărţirea pe grupe - 6 - se rostogoleşte cubul şi fiecare grupă reţine perspectiva care pică cu faţa în sus) sau după preferinţele elevilor dintr-un grup sau chiar profesorul poate atribui fiecărui grup câte o perspectivă. Modul de atribuire a perspectivei

rămâne la alegerea şi cumpănirea profesorului, în funcţie de timpul pe care îl are la dispoziţie, de cât de bine cunoaşte colectivul de elevi, dinamica colectivului clasei, etc. Prezentările fiecărui grup din perspectiva care i-a revenit trebuie să fie văzute de ceilalţi, discutate, completate în urma discuţiilor. Dacă ne-am opri aici, rezultatul ar fi prea stufos, oarecum ca un mozaic divers colorat. E nevoie de o structură, e necesar să se convină asupra aspectelor care merită a fi reţinute. Cine poate să judece asta? Ar putea să o facă profesorul, dar asta ar fi o imixtiune, ar putea chiar să pară elevilor ca exercitarea autorităţii fără a participa la lucru, sentiment nesănătos şi descurajant. Dar, utilizând bulgărele de zăpadă, elevii pot să reanalizeze ceea ce s-a produs şi să reţină ce este relevant. Reîmpărţiţi elevii în grupe mai mari, de 7-8. Fiecare va nota pe un post-it aspectul, perspectiva, problema care i s-a părut cea mai interesantă şi o plasează în centrul mesei. Din 8 propuneri se reţin 3; continuaţi procedura până când întreaga clasă a fost de acord cu 3 aspecte/probleme, etc. Ceea ce se obţine remarcabil prin utilizarea coroborată a celor două metode este implicarea tuturor elevilor cu minimum de „conflicte" şi apoi, finalizarea, construirea propriu-zisă tot cu participarea tuturor; odată ce a fost de acord şi a sprijinit, a „votat" pentru o idee va trebui şi să o pună în practică. Chiar dacă nu este ideea lui, dar a găsit-o bună, a aderat la ea, elevul va lucra cu mai multă seriozitate şi chiar plăcere.

CONCLUZIE

Învăţarea interactivă îi determină pe elevi să-şi formeze propria lor înțelegere a materialului și propria perspectivă. Când învăţarea este „pasivă", creierul nu face aceste legături. Un computer nu reţine informaţia procesată decât dacă acţionăm butonul „salvare". Creierul nostru trebuie să testeze informaţia sau să o explice altcuiva pentru a o stoca. Elevii înşişi trebuie să organizeze ceea ce au auzit şi văzut într-un tot ordonat şi plin de semnificaţii. Dacă elevilor nu li se oferă ocazia discuţiei, a investigaţiei, a acţiunii şi eventual a predării, învăţarea nu are loc.

BIBLIOGRAFIE

1. Leahu, I. ş. a., Ghid metodologic de proiectare a activităţii didactice la Ştiinţe ale Naturii, Clasele a V-a – a VI-a, M.E.C., C.N.C., Ed. Aramis, Bucureşti, 2001
2. Păcurari O. (coord.) – Strategii didactice inovative, Ed. Sigma, București,2003
3.Popenici S., Pedagogie alternativă, Ed. Polirom, Iași, 2001

231. JOCURI UTILIZATE ÎN ORA DE LIMBĂ ENGLEZĂ

Prof. Bărbosu Vlad-Ovidiu

Școala Gimnazială „Mihai David”Negrești/

Școala Gimnazială „Gheorghe Cioată” Todirești

„Jocul este cel mai elevat tip de cercetare.” Albert Einstein

Una dintre metodele interactive eficiente pentru învăţarea unei limbi moderne este jocul. Pedagogia ne învață că jocul împlinește în cel mai înalt grad dorința de activitate a copilului, generată de trebuinţe, năzuințe, progrese specifice copilului. Iată câteva exemple de jocuri și activități ce pot fi de ajutor în cadrul orelor de limba engleză, atât ca o cale de efectuare și consolidare a cunoștințelor, cât și ca modalitate de dezvoltare a creativității și imaginației elevilor.

Mai povesteste-mi!

Obiective: Vocabular: în ansamblu, după preferințe.

Iată o metodă bună de a-i face pe copii să vorbească în engleză.. Pe biletele sunt trecute diverse teme (natura, casa, activitățile de zi cu zi, etc.) Fiecare elev alege un bilețel. Profesorul citește subiectul iar concurentul trebuie să vorbească despre subiectul respectiv cât de mult timp poate (dar sub o limită), fără să se oprească,, timp în care profesorul îl cronometrează. Concurenții nu au voie sa spună anumite cuvinte ('and') și nici să tragă de timp (aaaaa) - pentru fiecare din acestea se scad 20 de secunde din timp (sau altă perioadă). Regulile se stabilesc de profesor la începutul jocului. Concurentul care reușește să vorbească cel mai mult timp despre un subiect, obținând cel mai mare punctaj, câștigă.

Prima literă, ultima literă

Obiective: Verificarea cunoștințelor de ortografie (scriere corectă) a cuvintelor

Asemănător cu "fazanul" românesc.

Copiii sunt așezați în cerc; primul spune un cuvânt iar următorul trebuie să spuna un cuvânt care începe cu litera cu care s-a terminat cel dinainte. De exemplu: primul începe cu t: "toy". Următorul cu y: "young". Următorul cu g: "game". Următorul cu e, etc. Cine spune un cuvânt greșit sau stă prea mult să se gândească (profesorul cronometrează) iese din joc. Se joacă până rămâne un câștigător. Rolul acestui joc este de verificare a ortografiei.

Activitate orală- „Ce poți face cu…?” (”What can you do with…?”). Acest joc cere elevilor să se gândească și să enumere cât mai multe întrebuințări inedite pentru diverse obiecte din viața cotidiană. Exemplu: Ce poți face cu un ou?, Ce poți face cu un pantof?, Ce poți face cu o eșarfă?. Elevii își pun imaginația în mișcare și găsesc soluții pentru fiecare obiect propus.

Activitate orală- „Balonul cu aer cald” (”The Hot Air Balloon”). Fiecare elev își alege un personaj pe care îl va imita în cadrul jocului. Li se spune că ei se află în coșul unui balon cu aer care pierde altitudine și că, pe rând, trebuie să sară în gol pentru a salva viețile călătorilor. Votul elevilor decide care personaj trebuie să sară și care rămâne în coș. În final va supraviețui doar acela care a adus cele mai persuasive raționamente în favoarea sa.

Activitate orală- „Zece lucruri” (”10 Things”). Acest joc pune accent spritul creativ al fiecărui elev în parte. Astfel, elevii sunt rugați să noteze un număr de lucruri „care le plac/… pe care le doresc/… care îi sperie”. Apoi, în perechi, elevii își vor clarifica unul altuia motivele pentru care au făcut alegerile respective. Astfel, aceștia au ocazia să-și exprime punctele de vedere și să se cunoască mai bine unii pe alții.

SIMON SAYS!

Obiective: Vocabular: verbe de mișcare / părțile corpului / culori / prepoziții etc. imperativul verbelor. Acesta este un joc care poate stârni serios pasiunea celor mici. Ideea este simpla: elevii trebuie să execute o anumită comandă, însă numai dacă aceasta este precedată de formula: 'Simon says!' („Simon spune / porunceste"). Se va porni de la comenzi simple: 'Simon says: "Sit down!", și se va ajunge, treptat, la comenzi complexe, eventual combinate („Simon says: Touch your nose and jump! Go to the table and bring me a red pencil!").Pentru o mai bună stimulare a elevilor, se vor organiza concursuri: cei care greșesc ies din joc, până se ajunge la un singur câștigător. La rândul lui, câștigătorul va lua locul profesorului și va da el comenzile. Ca să se complice și mai mult situația, profesorul poate încerca să îi deruteze pe elevi: le va explica, de exemplu, că ei trebuie să facă ceea ce le spune el și nu ceea ce le sugerează. Urmează ca profesorul să le dea o comanda (de exemplu: Simon says: clap your hands!) și să le sugereze altceva (să își ridice mâinile.)

Portocalele

Obiective: Vocabular: numerele. Câteva formule fixe. Rol stimulativ ridicat.

Fiecare copil va primi un număr, începând cu cifra 1. De exemplu, Alex primește numărul... Profesorul spune: " Give me....seven oranges!" Copilul al cărui număr a fost strigat (în exemplul nostru, Alex) trebuie să aleagă numărul altui copil și să spună: " Why seven and not...five?" E rândul concurentului cu numarul 5 să strige un alt număr. Copiii care nu răspund imediat sau strigă numărul unui jucător care a ieșit deja din joc, sunt, la rândul lor, eliminați. Numerele pot fi scrise pe tablă și tăiate pe măsură ce competitorii ies din joc.

Activitate scrisă - „Dragă jurnalule" ("Dear Diary"). Această activitate presupune ținerea unui jurnal inedit. Elevii pot pretinde că sunt diverse personalități: un scriitor, un manager, o prințesă, o vedetă de cinema. Ei pot consemna întâmplările remarcabile care le marchează existența împărtășind creațiile cu ceilalâi colegi.

Activitate scrisă - Povestea ("The Fairytale"). Elevii sunt grupați câte trei sau patru. Profesorul le propune o poveste cu început dat (de exemplu: „Era odată o fetiță săracă care locuia împreună cu bunica ei bolnavă într-o căsuță sărăcăcioasă de la marginea unui lac…"). Pe rând, fiecare elev din fiecare grupă are voie să scrie câte o singură propoziție, până când povestea ajunge la final. Variantele vor fi surprinzătoare: produsul unui autentic proces creativ.

Jocurile didactice au diverse valenţe: nu doar că ating cu mai mare precizie obiectivele educaţionale; ci creează un climat recreativ în clasă, reduce blocajele emoţionale, alungă apatia şi plictiseala. Jucați-vă cât puteți de mult cu copiii!

Bibliografie:

1. Nunan David, Research methods in language learning, Cambridge University Press, 1992
1. Miron Ionescu Demersuri creative în predare si învatare, Cluj Napoca, Editura Presa Universitară Clujeană, 2000

232. Interdisciplinaritate și curriculum la decizia școlii

Prof. dr. Beldiman Diana-Maria

Școala Gimnazială „Petre Ispirescu” București

Secolul XXI se caracterizează prin existența unei lumi dinamice și complexe, caracterizată de explozia informațională. Societatea actuală are nevoie, în acest context, de oameni creativi, gânditori, capabili de interconectarea cunoștințelor din diferite domenii (limba engleză, istorie, arte, geografie, TIC). Pentru a educa viitori adulți, avem nevoie de o învățare dincolo de discipline, de o învățare inter- și transdisciplinară.

Pornind de la aceste considerente am conceput o serie de discipline opționale pe care le-am inclus în oferta de curriculum la decizia școlii. În cadrul acestora am căutat să valorific o serie de competențe specifice mai multor discipline, conținuturi din aria disciplinelor umaniste, toate predate în limba engleză. Două dintre disciplinele opționale pe care le propun anual sunt *Glimpses of British History and Civilisation* (pentru elevii claselor a VI-a) și *A World of English* (pentru elevii din clasa a VII-a).

Glimpses of British History and Civilisation îmbină noţiuni şi cunoştinţe de limba engleză, istorie, geografie, arte. Sunt analizate momente importante din istoria Marii Britanii începând din Preistorie și până în zilele noastre, dar și personalități, obiceiuri și tradiții și originile acestora, cu accent pe evoluții culturale, politice, economice sau militare.

Acest curs optional propune o abordare în totalitate participativă, centrată pe elev, bazată pe experienţe anterioare ale acestuia, pe achiziţiile acestuia în diferite medii (cu precădere formal şi non-formal) şi punerea acestora într-un context nou care să asigure transferul de competenţe şi cunoştinţe la nivel intradisciplinar, dar mai ales inter- şi transdisciplinar. Sunt aplicate o serie de strategii didactice specifice analizelor izvoarelor istorice (scrise şi nescrise), se analizează hărți, imagini, evoluția științelor sau a artelor într-o anumită perioadă etc. În contexte specifice disciplinei *Istorie*, elevii exersează structuri gramaticale din limba engleză. Spre exemplu, utilizarea contextelor istorice pentru a exersa formele de trecut ale verbelor în limba engleză și dezvoltarea atât a competențelor de receptare, cât și a celor de producere a mesajelor orale sau scrise beneficiază de situații de învățare originale în cadrul acestei materii opționale.

Cursul *A World of English* este o incursiune interdisciplinară în zona statelor care au făcut parte din Imperiul Britanic – Commonwealth. Pornind de la relațiile dezvoltate de ţările

colonii cu metropola (situată în unele cazuri la antipozi şi în cele mai multe cazuri peste mări şi ţări), se doreşte o reconstituire a elementelor de cultură și civilizație specifice fiecărei zone studiate, cu accent pe rolul limbii engleze ca liant al acestora.

Călătoria implică o deplasare geografică virtuală, dar şi analiza amănunțită a unor implicații economice și culturale specifice unor spații anglofone, la niveluri cronologice bine definite. Cursul este organizat pornind de la ideea că elevii, împărțiți în echipe formate la începutul anului școlar, vor explora o țară din perspectivă geografică, istorică, a artei specifice sau a personalităților care au marcat un domeniu sau altul.

Dintre competențele pe care le avem în vedere spre a fi formate şi exersate în cadrul disciplinelor incluse în curriculum la decizia școlii, menționăm: folosirea noilor tehnologii informaționale pentru informare și comunicare, îmbunătățirea performanțelor la limba engleză pentru a avea acces ușor și direct la surse de informare, conștientizarea utilității muncii interdisciplinare şi a celei în echipă, precum și stimularea spiritului intercultural și valorizarea propriei culturi.

Referitor la metodele de evaluare, pornim de la premisa că fiind vorba despre o limbă străină, este necesar ca în proiectarea evaluării să se ţină seama de dobândirea competenţelor de ascultare activă, de exprimare şi interacţionare orală, dezvoltarea abilităţilor de exprimare scrisă, precum şi de capacitatea de transfer a abilităţilor în practică. Utilizăm metode specifice evaluării alternative, de tip proiect realizat în format digital. Elevii primesc întotdeauna feedback asupra conținuturilor și a competențelor dobândite.

Programele disciplinelor au ca principal obiectiv crearea condiţiilor favorabile fiecărui elev de a-şi forma şi dezvolta competenţe într-un ritm individual, de a transfera cunoştinţele acumulate dintr-o zonă de studiu în alta deoarece metodele active de predare în abordarea transdisciplinară transformă elevul din obiect în subiect al învăţării, el devine coparticipant la propria sa educaţie şi i se asigură posibilitatea de a se manifesta ca individ, dar şi ca membru în echipă.

Prin intermediul acestor discipline opționale se are în vedere stimularea învățării prin cooperare, explorarea bibliografiei digitale și selectarea conținuturilor reprezentative în lucrări originale pe care să le prezinte în fața colegilor. În acest fel, elevii devin implicați în procesul de învățare, sunt conștientizați asupra importanței învățării limbii engleze și descoperă asemănări și deosebiri în ceea ce privește elementele de cultură și civilizație din spațiile anglofone.

233. ORIENTAREA ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ A ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI

Prof. psihopedagog Birtaș Laura

Liceul special pentru deficiențe de vedere, Cluj-Napoca

Organizația Internațională a Persoanelor cu Dizabilități definește dizabilitatea ca fiind "rezultatul interacțiunii dintre o persoană care are o deficiență și barierele ce țin de mediul social și atitudinal de care se poate lovi această persoană".

Dizabilitatea multiplă se referă la o combinație de două sau mai multe dizabilități:

*dizabilitate locomotorie

*dizabilitate de vedere de diferite grade (de la vedere scăzută până la pierderea totală a vederii)

*dizabilitate auditivă

*dizabilitate intelectuală

*tulburări de natură psihică

Persoanele cu dizabilități multiple se caracterizează prin faptul că prezintă o combinație de două sau mai multe dizabilități care au un impact atât de sever și complex asupra persoanei astfel încât nevoile și cerințele educaționale nu pot fi satisfăcute prin programe și servicii educaționale destinate unei singure dizabilități.

Dizabilitatea senzorială multiplă indică o condiție a unei persoane cu cerințe educative speciale care se referă la utilizarea și integrarea informațiilor provenite prin intermediul diferitelor simțuri."(Mednick, 2004)

Persoanele cu dizabilități senzoriale multiple prezintă o combinație ce reunește pierderea totală sau parțială a vederii sau a auzului în combinație cu alte tipuri de dizabilități, ce determină dificultăți și întârzieri în dezvoltare, comunicare, învățare și adaptare la cerințele mediului înconjurător precum și dezvoltarea unor bariere de integrare socială și profesională.

Copiii cu dizabilități senzoriale multiple realizează progrese lente, chiar și comparativ cu copiii cu dizabilități vizuale. Aceștia se caracterizează prin imposibilitatea de a aduna suficiente informații din mediu, de a le prelucra, adapta si utiliza ulterior pentru procesul de învățare independentă.(Thawani, 2002)

Copiii cu dizabilități senzoriale multiple prezintă întârzieri de dezvoltare la nivelul tuturor ariilor și nivelurilor de funcționare (cognitiv, vizual, al comunicării și limbajului, dezvoltării motricității generale și a motricității fine), la nivel social precum și dificultăți de învățare. Aceste dificultăți de învățare sunt datorate limitărilor la nivelul percepțiilor și senzațiilor de la nivelul receptorilor analizatorilor, dar și dificultăților de procesare a informațiilor provenite de la analizatori.

Procesul de recuperare și compensare a copiilor cu dizabilități senzoriale multiple este unul anevoios și îndelungat. Activitățile de terapie și abilitare trebuie începute cât mai timpuriu posibil, chiar din primele luni după naștere, pentru ca fiecare copil să poată să își atingă potențialul maxim și să își valorizeze la maxim nivelul de dezvoltare funcțională.

Obiectivele formulate pe parcursul procesului de recuperare trebuie să fie realiste, să vizeze obținerea de rezultate pe termen scurt și comportamente ce pot fi ușor de măsurat în urma procesului de evaluare.

Învățarea are la baza activități de manipulare și explorare, acțiunea directă cu obiectul, joc și experiențe concrete, ghidare în pași mici.

Consolidarea, fixarea și repetarea informațiilor, trecerea lor prin filtrul personalității copilului și aplicarea acestora în contexte și situații diferite reprezintă cheia succesului în stimularea potențialului copilului cu dizabilități senzoriale multiple.

Diversitatea și schimbarea rapidă a sarcinii și stimulilor nu este acceptată în procesul terapeutic al copilului. Rutina și desfășurarea activităților într-o ordine bine stabilită și cunoscută copilului este extrem de benefică și dă rezultate optime.

Elevii cu dizabilități senzoriale multiple din România sunt integrați în clase eterogene formate din 2-4 copii, în funcție de gradul dizabilității și al vârstei cronologice. Aceste clase formează o unitatea particulară în cadrul școlilor speciale destinate copiilor cu dizabilități, în funcție de dizabilitatea senzorială predominantă. Copiii cu dizabilități senzoriale multiple din Romania au acces la servicii educaționale și de recuperare/corectiv-compensatorii în școlile pentru elevi cu dizabilități vizuale.

Procesul educațional este unul complex și individualizat, specific pentru nivelul de dezvoltare, pentru abilitățile și achizițiile dobândite, adaptate stilului de învățare și nevoilor fiecărui elev cu dizabilități senzoriale multiple.

Scopul activităților instructiv-educative și al celor de abilitare este dezvoltarea activităților cognitive, motrice, de comunicare necesare formării autonomiei personale a elevilor cu dizabilități senzoriale multiple și crearea cadrului și a competențelor sociale și de pre-profesionalizare necesare dezvoltării și integrării profesionale viitoare importante pentru dezvoltarea independenței. (Tomasik, 2007)

Curriculum-ul Dizabilități Senzoriale Multiple asigură, încă din perioada preșcolară, activități menite să conducă elevul spre achiziții care să faciliteze dezvoltarea independenței și autonomiei personale și, pe cât posibil, inserția socio-profesională a acestei categorii de persoane. Astfel Curriculum la nivel preșcolar urmărește prin obiectivele propuse dezvoltarea atât a motricității grosiere cât și a motricității fine în cadrul activităților destinate educației psihomotrice.

Achizițiile cognitive vizează în general identificarea și desemnarea corectă a instrumentelor și materialelor de lucru specifice unei anumite activități, precum și utilizarea adecvata a acestora în realizarea diferitelor produse. De asemenea, Curriculum-ul Dizabilități Senzoriale Multiple face referire, în cadrul disciplinelor de Abilitarea Manuală și Educație pentru muncă, la achiziții cognitive care țin de procesul tehnologic necesar în realizarea unor produse simple. Se au în vedere aici fie învățarea succesiunii etapelor necesare realizării unui produs, fie operațiile necesare realizării unui produs simplu.

Dincolo de formarea, dezvoltarea și utilizarea implicită a unor achiziții cognitive, accentul se pune în cadrul curriculum-ului pe formarea și dezvoltarea unor deprinderi, priceperi și abilități motorii care pot fi ulterior valorificate în cadrul unor ateliere de lucru sau unor activități rutiniere remunerate. Printre aceste deprinderi, priceperi și abilități motorii se numără:

*dezvoltarea motricității fine

*formarea și exersarea coordonării bimanuale

*formarea și exersarea coordonării oculomotorii: antrenarea și stimularea musculaturii fine a mâinilor și degetelor, cu accent pe finețea mișcărilor, precizie și control motric, în condițiile existenței unui rest de vedere

Un aspect deloc de neglijat în cazul dizabilităților senzoriale multiple îl reprezintă formarea deprinderilor corecte de prehensiune sau adaptarea și învățarea unor tehnici și modalități de realizare a prehensiunii în cazul malformațiilor degetelor sau a membrelor superioare, care apar în agnezii sau în anumite sindroame (sindromul Apert). Acești copii au nevoie de însușirea unor tehnici specifice prin intermediul cărora să își folosească eficient membrele superioare în condițiile afectării acestora și să își pună în practică motricitatea fină a membrelor superioare în activități de autonomie personală și auto-îngrijire. In cazul copiilor cu dizabilități senzoriale multiple care prezintă toleranță scăzută la frustrare sau tulburări pervazive de dezvoltare din spectrul autist și au probleme de control comportamental, un rol important îl reprezintă învățarea unor metode de prevenire a comportamentelor de criză prin învățarea unor situații sociale.

In curriculum-ul pentru copiii cu dizabilități senzoriale multiple se menționează ore speciale destinate dezvoltării abilitaților practice, abilitaților necesare educației pentru muncă. Aceste abilități sunt doar pre-rechizite profesionale. Activitățile prevăzute în curriculum nu sunt însă corelate direct cu piața muncii și cu necesitatea calificărilor de pe piața muncii din Romania.

Elevii cu dizabilități senzoriale multiple deprind, prin desfășurarea lecțiilor de educație pentru muncă, anumite preachiziții, care reprezintă nivelul de bază pe care se vor clădi treptat noi și noi abilități, ce îl pregătesc pe individ să-și formeze deprinderi specifice necesare integrării socio-profesionale.

Activitățile simple cu materiale gen hârtie, lipici, creioane, semințe etc vor fi urmate de activități cu un grad ridicat de complexitate, activități de profesionalizare. Rolul activităților de pre-profesionalizare și profesionalizare este tocmai acela de a-l pregăti pe copil pentru situații de viața, de a-i dezvolta abilități menite să-i asigure o cât mai bună integrare socio-profesională.

In cadrul Liceului Special pentru Deficienți de Vedere din Cluj-Napoca există o serie de ateliere de dezvoltarea a abilitaților de pre-profesionalizare pentru copiii cu dizabilități senzoriale multiple. Aceste ateliere au ca scop punerea în practică a abilitaților manuale și a competențelor de natură cognitivă, dezvoltarea abilitaților specifice realizării unei activității de pre-profesionalizare, care să servească ulterior la participarea acestor persoane la cursuri de instruire profesională și ulterior la integrarea lor profesională pe piața muncii. Aceste ateliere de lucru de pre-profesionalizare sunt:

*atelier de confecționare figurine de ghips

*atelier de confecționare pungi pentru cadouri

*atelier de țesătorie

*atelier de confecționare obiecte din materiale reciclabile și neconvenționale

*atelier de confecționare confeti/forme

Bibliografie:

*International Classification of Functioning, Disability and Health. World health Organization, (2001), ISBN 92 4 154542 9.WHO Library Cataloguing in Publication Data

*Ordinul Ministrului Educatiei si Cercetarii, nr.5243/01.09,2008

*Curriculum surdocecitate/deficiente senzoriale multiple

*Akhil P.(1995), Developing Functional Curriculum for Persons with Multiple Disabilities, a paper presented in ICEVI Asian Conference, Ahmedabad

*Mednick M.,(2004), Supporting Children with Multiple Disabilities. The Questions Publishing Company Ltd

*Thawani V. (2002), Integration of children with multiple disability in communities, prezentare la 11th ICEVI World Conference

*Tomasik M. (2007) ,Effective Inclusion Activities for High School Students with Multiple Disabilities, Journal of Visual Impairment&Blindness

234. UTILIZAREA METODELOR MODERNE DE ÎNVĂȚARE ACTIVĂ

BOGDAN CORINA-CARMEN
ȘCOALA GIMNAZIALĂ FOGARASI SAMUEL GĂNEȘTI

Societatea prezentului, dar mai ales a viitorului se circumscrie unui timp al informaţiei, al complexităţii. De aceea, investiţia în inteligenţă, creativitatea şi capacitatea de inovare a indivizilor va fi extrem de rentabilă în viitor.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului. Metodele didactice reprezintă cel mai consistent segment al metodologiei didactice. Astfel, metodele didactice sunt „modalităţi de acţiune, instrumente cu ajutorul cărora elevii, sub îndrumarea profesorului sau în mod independent, îşi însuşesc cunoştinţe, îşi formează priceperi şi deprinderi, aptitudini, atitudini".

Învăţământul modern presupune o nouă abordare a educaţiei, prin promovarea unor metode didactice interactive, a unor relaţii distinse, democratice între elevi şi profesori, ceea ce nu înseamnă a coborî statutul social al celor din urmă. Modul de predare trebuie să solicite participarea, iniţiativa elevilor şi aici intervin acele metode active, din păcate prea puţin utilizate în şcoala românească.

Aşa cum afirma şi Alexandru Găvenea în lucrarea „Cunoaşterea prin descoperire în învăţământ", problema principală a didacticii contemporane este aceea de a găsi formele, mijloacele şi strategiile pentru a realiza un învăţământ capabil să trezească la viaţă, într-o măsură şi mai mare, forţele creatoare ale elevilor şi să angajeze la învăţătură întregul potenţial spiritual. Învăţarea activă este un proces de învăţare adaptat pe interesele, nivelul de înţelegere şi de dezvoltare al participanţilor la proces.

Modelul învățământului modern face apel la experienţa proprie a elevului, promovează învăţarea prin colaborare, pune accentul pe dezvoltarea gândirii în confruntarea cu alţii. Munca în grup stimulează interacţiunea dintre elevi, creşterea stimei de sine, încrederea în forţele proprii, diminuează anxietatea faţă de şcoală şi intensifică atitudinile pozitive faţă de cadrele didactice. Noul model de învăţare este un model activ şi presupune implicarea directă a elevului în procesul de dezvoltare a capacităţilor de învăţare, în asimilarea cunoştinţelor şi dobândirea gândirii critice.

În cadrul învăţării active, se pun bazele unor comportamente observabile:

- Comportamente ce denotă participare (elevul e activ, răspunde la întrebări, ia parte la activităţi);
- Gândirea creativă (elevul are propriile sale sugestii, propune noi interpretări);
- Învăţarea aplicată (elevul devine capabil să aplice o strategie de învăţare);
- Construirea cunoştinţelor (în loc să fie pasiv, elevul îndeplineşte sarcini care îl vor conduce la înţelegere).

Metodele moderne active de predare-învăţare sunt axate pe activitatea elevilor, pe învăţare, pe experienţa dobândită prin explorare, cercetare, acţiune, promovează cooperarea între elevi, încurajează munca independentă, iniţiativa şi creativitatea elevilor. Profesorul are rolul de organizator şi îndrumător al activităţii de învăţare.

Dintre metodele moderne specifice învăţării active care fac lecţiile interesante, sprijină elevii în înţelegerea conţinuturilor pe care să fie capabili să le aplice în viaţa reală, fac parte : brainstormingul, metoda mozaicului, metoda cubului, turul galeriei, ciorchinele,etc.

Metoda mozaicului (Jigsaw)

Metoda mozaicului sau „metoda grupurilor interdependente" este o strategie bazată pe învăţarea în echipă (team-learning). Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în acelaşi timp şi responsabilitatea transmiterii informaţiilor asimilate, celorlalţi colegi.În cadrul acestei metode rolul profesorului este mult diminuat, el intervine semnificativ la

începutul lecţiei când împarte elevii în grupurile de lucru şi trasează sarcinile şi la sfârşitul activităţii când va prezenta concluziile.
Această metodă poate fi utilizată când materialul care urmează a fi învăţat are o formă scrisă şi presupune activităţi în grupuri eterogene de 4-5 elevi. Metoda presupune următoarele etape:

1. Pregătirea materialului de studiu

- Profesorul stabileşte tema de studiu şi o împarte într-un număr de părţi egal cu numărul de grupe care vor fi constituite, deci 4 sau 5 sub-teme. Realizează o fişă-expert în care trece cele 4 sau 5 sub-teme propuse şi care va fi oferită fiecărui grup. Opţional, poate stabili pentru fiecare sub-temă, elementele principale pe care trebuie să pună accent elevul, atunci când studiază materialul în mod independent.

2. Organizarea colectivului în echipe de învăţare

- Se formează grupuri de 4-5 elevi, numite „grupuri de baştină". Mărimea fiecărui grup este egală cu numărul părţilor în care a fost fragmentat materialul de învăţat.
- Fiecare elev din echipă, primeşte un număr de la 1 la 4-5 şi are ca sarcină să studieze în mod independent, sub-tema corespunzătoare numărului său.
- El trebuie să devină „expert" în tema dată. De exemplu, elevii cu numărul 1 din toate echipele de învăţare vor aprofunda sub-tema cu numărul 1, cei cu numărul 2 vor studia sub-tema cu numărul 2, ş.a.m.d.
- Faza independentă: fiecare elev studiază sub-tema lui, citeşte textul corespunzător, străduindu-se să reţină sub-tema care îi revine în sarcină. Pentru o cât mai eficientă activitate, se recomandă ca sarcinile de învăţare să aibă un coeficient de dificultate asemănător şi să necesite pentru rezolvare intervale de timp relativ egale.

3. Constituirea grupurilor de experţi.

- După ce au parcurs faza de lucru independent, experţii cu acelaşi număr se reunesc, constituind grupe de experţi, pentru a dezbate problema împreună. Astfel, elevii cu numărul 1, părăsesc echipele de învăţare iniţiale şi se adună la o masă pentru a aprofunda sub-tema cu numărul 1. La fel procedează şi ceilalţi elevi cu numerele 2,3,4 sau 5.
- Faza discuţiilor în grupul de experţi: elevii prezintă un raport individual asupra a ceea ce au studiat independent. Au loc discuţii pe baza materialelor avute la dispoziţie, se adaugă elemente noi şi se stabileşte modalitatea în care noile cunoştinţe vor fi transmise şi celorlalţi membrii din echipa iniţială.
- Fiecare elev este membru într-un grup de experţi şi face parte dintr-o echipă de învăţare.
- Scopul comun al fiecărui grup de experţi este să se instruiască cât mai bine, având responsabilitatea propriei învăţări şi a predării şi învăţării colegilor din echipa iniţială.

4. Reîntoarcerea în echipa iniţială de învăţare.

- Faza raportului de echipă: experţii transmit cunoştinţele asimilate, reţinând la rândul lor cunoştinţele pe care le transmit colegii lor, experţi în alte sub-teme. Modalitatea de transmitere trebuie să fie scurtă, concisă, atractivă. Fiecare elev poate adresa întrebări expertului, iar acesta va clarifica aspectul abordat. Obiectivul echipei este ca toţi membrii să înveţe tot materialul prezentat, nu doar partea care i-a revenit în cadrul grupului de experţi.

5. Evaluarea procesului de învăţare.

- Etapa pune în evidenţă pe de o parte, posibilitatea individuală de redactare a conţinuturilor de către toţi membrii echipei, iar pe de altă parte, responsabilitatea grupurilor faţă de însuşirea întregului material de către toţi membrii echipei. Elevii pot fi evaluaţi prin teste, prin răspunsuri orale la întrebări, printr-o prezentare a materialului predat de către colegi. Este foarte important ca profesorul să monitorizeze predarea, pentru a fi sigur că informaţia se transmite corect şi că poate servi ca punct de plecare pentru întrebări, dezbateri sau pentru o nouă activitate de învăţare. Dacă grupurile de experţi se împotmolesc, profesorul poate interveni, pentru a se asigura că acestea înţeleg corect şi pot transmite mai departe informaţiile.

O variantă a metodei mozaic este cea denumită „mozaic II", care presupune o activitate de predare-învăţare mult mai dirijată. Paşii sunt identici cu cei din metoda anterior prezentată, însă

fiecare „grup de experţi” are la dispoziţie câte o fişă cu un set de întrebări care ghidează lectura şi înţelegerea adecvată a textului.

Metoda cubului

Este folosită în cazul în care se doreşte explorarea unui subiect/ a unei situaţii din mai multe perspective – oferă posibilitatea de a dezvolta competenţele necesare unei abordări complexe şi integratoare. Ea reprezintă o modalitate de predare-învățare ce valorifică resursele elevilor, de participare conștientă la descoperirea cunoștințelor și a relațiilor dintre acestea. Este una dintre metodele cel mai clar consacrate dezvoltării gândirii critice. Structurarea învățării pe baza rezolvării celor șase sarcini (corespunzătoare celor șase fețe ale cubului) provoacă elevii în principiu pe întregul traseu al nivelurilor cognitive propuse de Bloom, în cadrul taxonomiei sale. Metoda este utilizată atunci când dorim să aflăm cât mai multe informații despre un fenomen, o teorie ș.a., privindu-le pe acestea din diverse puncte de vedere .

Cum se aplică această metodă?

Profesorul pregătește un cub din carton pe ale cărui șase fețe înscrie șase sarcini: descrie, compară, asociază, analizează, aplică, argumentează. Dacă își proiectează lecția pe baza acestei tehnici, are posibilitatea de a o utiliza fie frontal (prezintă o fată a cubului, citește sarcina și dezbat; cu întreaga clasă), fie individual (întorcând o față a cubului și propunându-le elevilor sarcina ca o activitate independentă) sau poate grupa elevii în perechi sau echipe de 4-5 elevi, fiecare primind spre rezolvare una dintre cele șase sarcini. Din raportarea pe care o face fiecare echipă, se construiește, de fapt, un sens comun al învățării.

Abordarea conținutului de studiat se poate face, pe de o parte, într-o ordine de complexitate a sarcinilor ce reia traseul firesc al producerii cunoașterii științifice astfel:

1. ***Descrie*** - elevii îndeplinesc această sarcină cercetând cum arată, ce caracteristici are obiectul de studiat;
2. ***Compară*** - determină elevii să sesizeze asemănări și deosebiri (cu ce/cine se aseamănă și de cine/ce diferă?);
3. ***Asociază*** - elevii răspund la această provocare căutând analogii, corelații cu alte experiențe sau fenomene; întrebarea de sprijin ar putea fi : „La ce ne gândim când vorbim despre... ? ” ;
4. ***Analizează*** - face trimitere la menționarea și „disecarea” elementelor componente : „Din ce e făcut?”, „Ce conține?”, „Ce etape cuprinde desfășurarea sa?” ;
5. ***Aplică*** - „Cum poate fi folosit(ă)?”, „Ce putem face cu... ? ”, „Ce utilizare are ? "
6. ***Argumentează*** *(pro sau contra)* - „E bine să folosim...?”, „E bun sau rău ? " „Periculos sau nu?”, „De ce?”.

La finalul lecției este necesară o evaluare rapidă printr-un test care să conțină sarcini din cei șase itemi sugerați de fețele cubului . Ordinea nu este fixă. Același conținut poate fi abordat și aleatoriu, în ordinea în care fețele cubului apar, după ce acesta a fost rostogolit pe catedră. Este însă preferabil să se respecte ordinea prezentată pentru că aceasta îi conduce pe elevi în mod treptat spre o gândire complexă. O activitate desfășurată pe baza metodei cubului pune în evidență operațiile de gândire implicate în învățarea unui conținut, sprijinindu-i pe elevi în înțelegerea acestuia.

Metoda se dovedește a fi utilă în:

- activizarea elevului ;
- inițierea elevului în argumentare rațională;
- dezvoltarea capacității de colaborare, dialogare constructivă;
- împărțirea sarcinilor în grup;
- formarea elevului atât în plan intelectual, cât și social .

În descrierea tehnicii cubului nu se insistă pe evaluarea cunoștințelor sau informațiilor scrise de către elevi, dar pentru o învățare eficientă este necesar feed-back-ul oferit de profesor sau colegi. Lucrul individual, în echipe, sau participarea întregii clase la realizarea cerintelor “cubului” este o provocare ce determina o întrecere în a demonstra asimilarea corecta si completa a cunostintelor.

Turul galeriei

Este o metodă prin care elevii sunt încurajaţi să-şi exprime opiniile referitoare la soluţiile date unei probleme de către colegii lor. Este o metodă interactivă de învăţare bazată pe colaborarea între elevi, care sunt puşi în ipostaza de a găsi soluţii de rezolvare a unor probleme.
Prin tehnica Turul galeriei clasa devine un mediu care stimulează gândirea, creativitatea şi învăţarea eficientă. Gândirea în grup poate fi mai productivă decât cea individuală, sporind şansele soluţionării unor probleme într-un mod cât mai adecvat. Metoda presupune parcurgerea mai multor etape:

- Elevii, în grupuri de trei sau patru, rezolvă o problemă (o sarcină de învăţare). Elevii exprimă în cadrul grupului păreri personale, de obicei diferite, identifică soluţii posibile, compară alternative posibile, ajung la un anumit record, chiar dacă există divergenţe şi controverse semnificative;
- Produsele muncii grupului se pot materializa într-o schemă, inventar de idei, un total, etc şi se notează pe o hârtie (poster);
- Posterele se afişează pe pereţii clasei, transformaţi astfel într-o galerie, într-o expoziţie;
- La semnalul profesorului grupurile de elevi (aflaţi în calitate de vizitatori şi critici) trec pe rând, pe la fiecare poster pentru a examina soluţiile sau ideile propuse de colegi şi îşi înscriu pe poster comentariile critice sau laudative, întrebări, observaţii;
- După ce se încheie turul galeriei, grupurile revin la locul iniţial şi citesc comentariile, observaţiile, întrebările de pe posterul lor; fiecare echipă îşi reexaminează produsul muncii lor comparativ cu al celorlalţi şi discută observaţiile şi comentariile notate de colegi pe propriul poster.

Turul galeriei necesită şi mişcarea fizică în clasă, ceea ce-i atrage pe elevi şi le stârneşte interesul. De asemenea, se realizează interacţiunea directă între grupul iniţial şi indirectă, cu ceilalţi colegi, prin intermediul produselor lor. În acest mod, clasa devine un mediu în care se gândeşte şi se învaţă. Prin utilizarea acestei metode elevii au oportunitatea să ofere şi să primească feed-back referitor la munca lor, au şansa să vorbească despre produsul lor simultan cu ceilalţi, în mod organizat şi productiv şi să compare lucrul respectiv cu al lor.

Turul galeriei se foloseşte cu succes împreună cu metoda cubului.

Bibliografie

1.Bocoş Muşcata, Instruirea interactivã, Repere axiologice şi metodologice, Editura Polirom, Iaşi, 2013;
2.Cerghit Ioan , Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1997;
3.Cucoş Constantin şi colectivul de autori, Psihologie pentru examenul de definitivare şi gradele didactice, Editura Polirom, Iaşi, 2009;
4.Dulamă Maria Eliza , Metodologii didactice activizante, Editura Clasium, Cluj-Napoca,2008;
5.Dumitriu Gheorghe, Dumitriu Constanta, Psihopedagogie, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004 ;
6.Jinga Ioan, Istrate Elena, Manual de pedagogie, Editura All, Bucureşti,2001.

235. MODALITĂŢI DE PREVENIRE A VIOLENŢEI

Profesor Bordeţ Dorin Dănuş
Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă ,, Aurora ”,
Reşiţa, Jud. Caraş-Severin

În ultimii ani, presa, mass-media informează în permanenţă despre fenomenul violenţei.
Violenţa a devenit o problemă gravă şi îngrijorătoare. Întîlnim violenţă acolo, unde ar trebui să fie armonie şi înţelegere, adică în familie; în şcoală unde ar trebui să existe educaţie, vedem violenţă, pe stradă şi în societate la fel. Tot mai des in ultimul timp părinţii se plîng de copiii lor, deoarece aceştia sunt mai agitaţi, mai greu de stăpînit, vorbesc urît, stau ore în şir în faţa televizorului şi a calculatorului.

Violenţa tulbură grav mediul şcolar. Ea conduce la o deteriorare a climatului în şcoală, afectează raporturile elev-elev şi elev-profesor şi generează sentimente de insecuritate, de teamă, care influenţează negativ dezvoltarea normală a elevului. Şcoala este un loc, unde elevii se instruiesc, învaţă, dar este şi un loc unde se stabilesc relaţii, se promovează modele, valori, se creează condiţii pentru dezvoltarea cognitivă, afectivă şi morală a copilului. Pentru ca şcoala să îşi asume rolul de prevenire şi stăpînire a violenţei, prima investiţie trebuie făcută în domeniul formării profesorilor. În condiţiile unui mediu familial instabil, tensionat, conflictual, şcoala poate reprezenta pentru elev o a doua şansă.

N. Iorga zicea:”Copiii învată bunatatea de la natură, iar răutatea de la oameni!”
Elevii agresivi care produc incidente violente sunt percepuţi ca fiind, în cea mai mare parte, copii cu probleme familiale şi probleme materiale deosebite, copii ai căror părinţi sunt divorţaţi, decedaţi sau plecaţi la muncă în străinătate. Lipsa autocontrolului îi poate transforma în victime ale violenţei, drogurilor, alcoolului sau aventurilor sexuale. Deci, este indicat să dovedim copiilor că ne interesează viata lor, să ascultăm ce ne povestesc şi să-i determinăm să comunice cu noi orice gînd al lor, faptă sau acţiune, participînd astfel direct sau indirect la activitatile lor.

Într-o familie bîntuită de violenţă, copiii cresc într-o atmosferă în care nevoile lor de bază sînt profund neglijate. Copiii proveniţi din aceste medii se adaptează greu la situaţiile de comunicare, iar limbajul şi gesturile lor agresive par a masca un dezechilibru psihic. Copiii care asista la scene de violeta în familie vor avea o predispozitie ridicata spre violenţă. Atitudinea profesorilor este de a le îndrepta comportamentul prin sprijin şi consiliere..

Comportamentele violente îşi pot avea originea şi într-un management defectuos al clasei. Lipsa de comunicare şi atitudinea profesorului faţă de elevi poate genera de asemenea situaţii conflictuale ori comportamente violente.

Acte de violenţă moderată au existat mereu în şcoli, dar incidentele zilnice trebuie tratate cu seriozitate. E trist să observăm că şi elevii din clasele primare devin tot mai agresivi. De aceea pentru elevii claselor primare am organizat ore de discuţie cu tema „Detestăm violenţa de mici”. Elevii au identificat cazuri de violenţa în cadrul operelor studiate. Prin discuţiile tratate PRO/CONTRA s-au făcut studii de caz.

Dacă ne gîndim mai bine, spunem mereu că binele învinge totdeauna răul, dar oare în basmele copilăriei lupul cel rău care a comis "fapte de violenţă" la adresa iezilor nu a fost pedepsit tot violent? Cum putem învăţa să fim toleranţi? Se spune: bine faci, bine găseşti! Dar de multe ori "binele" îl găseşti nu la cel căruia i-ai făcut bine, ci la cine nu te aştepţi! Cred că cel mai corect ar fi ca elevul să fie pus cît mai des în situaţia de a expune propria soluţie de rezolvare a situaţiilor de violenţă, de a conştientiza urmările unei astfel de situaţii.

Învăţătorul timpurilor moderne este partenerul elevilor, se comporta într-o manieră interactivă, fiind un mediator al procesului de învăţare şi formare a viitorului "om", caută punctul de vedere al elevului cu scopul de a înţelege percepţiile sale curente şi a le folosi în acumularea cunoştinţelor viitoare.

La concursul de desene elevii ciclului primar au arătat prin desen lupta împotriva violenţei, care a demarat sub genericul: „Viaţa mea fără violenţa cuiva".

Nu întotdeauna profesorul reuşeşte să rezolve problemele de comportament, situaţiile conflictuale. Atunci se impune lucrul în echipe pedagogice care să includă mai multe persoane: diriginţi, profesori ai clasei, părinţi, medici şcolari, psihologi, pedagogi, asistenţi sociali.

Un rol important în formarea lor îl are cuvântul. Prin expresivitatea nuanţarea limbajului şi prin expresiile emoţionale care însoţesc povestirile, descrierile, versurile (cu mesaj moral) se pot forma reprezentări saturate pozitiv care sensibilizează copilul. De exemplu prin activităţi precum Moş Ion Roată şi unirea, Neamul românesc, cât şi prin împodobirea sălilor de clasă cu steguleţe cu ocazia zilelor de 1 Decembrie şi 24 Ianuarie, precum şi participarea la o serbare închinată eroilor noştrii, copii trăiesc cu mai multă intensitate atmosfera acestor evenimente, chiar dacă nu înţeleg în totalitate sensul lor. Conţinutul povestirii Stejarul din Borzeşti de Eusebiu Camilar, text literar de o deosebită frumuseţe artistică, prezintă copiilor întâmplări pierdute în negura vremurilor, din timpul lui Ştefan cel Mare.

Textul literar reprezintă, de fapt, un mijloc de trezire a unor emoţii puternice, a unor stări afective. Textul literar reprezintă în culori vii eroul-copil, personaj pozitiv, de aceea descrierile de portrete reprezintă pentru copii modele demne de urmat. Ca parte aplicativă, le-am cerut copiilor să alcătuiască din imagini disparate o scenă care să reprezinte un episod principal din povestire.

De asemenea proverbele şi zicătorile populare româneşti, rod al unui îndelungat efort de cunoaştere, reprezintă un tezaur inestimabil de înţelepciune, tezaur ale cărui valori şi sensuri nu se sting niciodată. Pentru strămoşii noştri şi pentru generaţiile care ne-au precedat, aceste proverbe au constituit nu numai norme de comportare , ci şi modele de acţiune, în cele mai variate împrejurări din viaţa cu care omul s-a confruntat şi se confruntă.

Folosirea proverbelor şi zicătorilor în educarea moral-civică credem că reprezintă un aspect al trecerii la o nouă calitate, superioară, în învăţământul primar. De aceea, este bine să fim preocupaţi în permanenţă de folosirea proverbelor şi zicătorilor adaptate la orice situaţie ivită în programul zilnic, deoarece acestea contribuie din plin la formarea personalităţii copiilor, de la cea mai fragedă vârstă şi pentru că au o valoare etico-estetică prin învăţăturile morale şi prin mijloacele artistice folosite.

Elevii se pot educa prin proverbe şi zicători calităţi moral civice ca : cinste, hărnicie, răbdare, dragoste de muncă, dragoste de oameni şi de ţară, bunătate curaj, atitudine justă faţă de colegi, respectul faţă de cei mari,

modestie. Deoarece proverbele şi zicătorile sunt creaţii realizate mai mult pe baza sensului figurat, folosim comparaţia, metafora, alegoria şi uneori elemente de versificaţie sunt foarte greu de înţeles , însă ele pot fi folosite totuşi prin intermediul lecturilor, basmelor, poveştilor şi povestirilor sau în diferite situaţii.

În cazul proverbelor funcţia educativă este realizată prin faptul că acestea spun în mod direct ce este bine şi ce este rău în viaţă, în legătură cu activitatea omului, cu relaţiile dintre el şi colectivul în mijlocul căruia trăieşte.

Comportamentele negative sunt semnalate de regulă mai pregnant decât cele pozitive, pentru că din rău omul învaţă mai mult decât din bine. Proverbe ca :„ Până nu păţeşti nu te cuminţeşti” ; „Capul face capul trage” ; „Ce ţie nu-ţi place altuia nu-i face”, se folosesc foarte des.

Zicătorile ca şi proverbele îşi au şi ele rolul lor, contribue la educarea morală aşa cum s-a întâmplat în povestea Capra cu trei iezi de Ion Creangă. În această poveste am întâlnit expresii ca : „Iedul cel mare şi cel mijlociu dau prin băţ de obraznici ce erau sau … căci iedul cel cuminte tăcea molcom în horn, cum tace peştele în borş la foc”. Unele zicători folosite la momentul potrivit pot avea o influenţă pozitivă asupra copiilor apropiindu-i de noţiunile elementare de bunăcuviinţă. Am folosit zicători ca : „Nu vorbi neîntrebat” sau „Nu te amesteca nepoftit în vorba altora”.

Am organizat şi un concurs„ Cine ştie cele mai multe proverbe?” şi am constatat că un număr însemnat de copii au reţinut proverbele şi zicătorile învăţate , unii dintre ei amintindu-şi unele situaţii în care au fost folosite.

Iată câteva exerciţii relaxante pe care le-am folosit cu succes la clasă,elevilor violenţi.

1. Ţine în buzunar un mic indicator de circulaţie “STOP!” şi, când simţi dorinţa de a agresa pe cineva, scoate indicatorul din buzunar şi, în gând sau în şoaptă, spune de câteva ori “STOP!”.
2. “Cald ca soarele, uşor ca vântuleţul” – Închide ochii şi imaginează-ţi o zi caldă şi însorită. Pe cerul albastru pluteşte un nouraş în care se află toate necazurile tale, iar vântuleţul uşor le poartă departe, departe.
3. Închide ochii, inspiră adânc şi, expirând, zâmbeşte de câteva ori.

Jocuri:

1. <u>“Vocabularul emoţional”</u> - Copilului i se prezintă un set de fişe cu feţe ce redau diferite stări emoţionale şi li se adresează întrebarea: ”Ce stări emoţionale sunt reprezentate pe cartonaşe?”. Apoi, copilului i se propune să-şi amintească când el a simţit o stare similară celei din fişă. Ce simţea în starea dată? Ar dori el să se întoarcă în acea stare? Dar poate această expresie a feţei să redea altă stare a omului? În ce alte stări redate în fişe tu ai mai fost? Hai să le desenăm.”
2. <u>“Papagalul meu drag”</u> - Copiii stau în cerc. Învăţătorul spune: “Copii! La noi în ospeţie a venit un papagal. El doreşte să facă cunoştinţă cu noi şi să se joace. Ce credeţi că trebuie să facem ca el să se simtă bine la noi şi să mai dorească să vină?”. Copiii propun să vorbească cu el gingaş, să se joace…Învăţătorul, atent, oferă cuiva jucăria de pluş ”Papagalul”. Copilul, primind jucăria, trebuie să o strângă la piept, să o mângâie pe cap, să-i spună ceva frumos, să o dezmierde după care să o dea altcuiva.Jocul e bine să fie organizat în tempou moderat

3. “Lipiciul” - Toţi copiii se mişcă, aleargă pe un fond muzical. Doi copii, ţinându-se de mână, încearcă să prindă colegii, concomitent rostind: “Eu sunt lipici şi vreau să te prind!”. Pe fiecare copil prins, “lipicii” îl iau de mână, alăturându-l la “gaşca” lor. Apoi toţi împreună îi prind pe ceilalţi.
Când toţi copiii vor deveni “lipici”, ei dansează în cerc, pe o melodie, ţinându-se de mâini.

În clasă,deasupra tablei am expus planşe cu câteva reguli pe care elevii trebuie să le înveţe pentru a-şi stăpâni pornirile agresive:

- Păstrează-ţi calmul şi autocontrolul!
- Gândeşte pozitiv!
- Comunică cu cei din jurul tău!
- Evită jignirile, umilirile, duritățile!
- Fă-ţi prieteni!
- Evită situaţiile conflictuale!
- Canalizează-ţi energia spre activităţi sportive şi de relaxare!
- Elimină din programul tău emisiunile TV care conţin scene de violenţă!

Bibliografie

1. Laurenţiu Şoitu, Cornel Hăvârneanu, Agresivitatea în şcoală” – Iaşi, Institutul European, 2001;
2. Daniela Boloş, Daniela Sălăgean, „Ghid de educaţie civică şi antiinfracţională”- Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca , 2005;

236. Utilizarea jocului de rol în predarea limbii engleze

Prof. Borteș Anca-Mădălina
Școala Gimnazială ”Ștefan cel Mare” Vaslui

Jocul de rol are o misiune importantă în lecțiile fiecărui profesor, deoarece aduce învățarea la viață, oferă energie și acțiune în clasă. Elevii văd, ascultă și joacă povestea sau o situație imaginară și chiar produc un limbaj nou. Jocul de rol atinge elevii la un nivel personal; îi ajută să înțeleagă experiențele celorlalți, crescându-le nivelul de empatie.

În procesul global de predare și educare, profesorul are un rol foarte bine definit. În primul rând, el/ea trebuie să învețe elevul cum să învețe, cum să relaționeze cu ceilalți elevi, cum să-și construiască propria personalitate pentru a deveni un vorbitor de limbă independent, încrezător în sine.

În zilele noastre, predarea limbilor străine este orientată mai mult către predarea abilităților comunicative, iar una dintre caracteristicile acestei abordări comunicative este trecerea focalizată de la profesor la elev - ceea ce elevul poate face, ceea ce îi place să facă și strategiile pe care profesorul trebuie să le utilizeze pentru a satisface nevoile elevilor.

În metodele tradiționale, elevul este doar obiectul învățării, lipsit de inițiativă și, prin urmare, devine nemotivat. Planurile de învățământ create doar pentru a respecta un curriculum dat, fără a ține cont de nevoile elevului, determină o stare de insecuritate și inhibare. Predarea limbilor străine poate avea loc mai ușor într-un mediu care oferă elevului sentimente de securitate, bunăstare și conștiință a propriei valori.

Necesitatea unei abordări umaniste în procesul de predare devine din ce în ce mai potrivită prin utilizarea de activități distractive, care să permită profesorului să își atingă obiectivele (predarea unei limbi străine) și obiectivul educațional (formarea unei personalități) într-un mod creativ, într-un mediu relaxat.

În mod evident, sala de clasă este un mediu artificial, dobândirea limbajului se bazează pe situații ipotetice pe care elevii nu le întâlnesc în viața de zi cu zi, iar aceste situații se pot întâmpla sau nu așa cum sunt simulate în clasă.

Există o mare varietate de moduri de predare a limbii engleze ca limbă străină. Una dintre ele este jocul de rol. Cu toate că, conceptul de joc de rol nu este nou pasiunea m-a inspirat să încep cercetarea acestei tehnici. Vreau să ajung la elevii mei, să-i duc la un nivel mai înalt de înțelegere a limbii pe care o învață.

Cred că cunoașterea este putere și prin utilizarea acestei abordări elevii vor învăța să iubească și mai mult limba engleză. Chiar dacă consider că toate metodele de predare pot fi instrumente de învățare influente, jocul de rol este cu adevărat puternic. Elevii își dezvoltă abilitățile comunicative în situații dinamice și autentice. Jocul de rol face ca experiența de învățare să fie distractivă pentru elevi, chiar memorabilă deoarece activitatea folosește inteligențele auditive, vizuale și kinaestetice. Ei au ocazia să demonstreze cum să folosească engleza în comunicarea din viața reală pentru a construi încredere și fluență, pune învățarea în acțiune.

S-a stabilit în mod clar că învățarea are loc mai ușor atunci când activitățile sunt distractive și memorabile. Jeremy Harmer susține utilizarea jocului de rol din următoarele motive:

- Este distractiv și motivant. Jocurile de rol au un aspect creativ și seamănă mai mult cu jocul decât cu munca. Elevii se distrează foarte mult muncind și se evită monotonia datorită schimbării sarcinilor, partenerilor, devenind astfel un mediu cald și stimulant.
- Elevii mai timizi au șansa de a se exprima într-un mod mai simplu. Elevii sunt încurajați prin responsabilitate, prin implicarea lor activitățile din clasă. Acum fac parte dintr-un grup, sunt integrați și trebuie să îndeplinească o sarcină pentru a ajuta colegii de clasă.
- Lumea clasei este lărgită pentru a include lumea exterioară - ceea ce oferă o gamă mult mai largă de oportunități lingvistice.
- Elevii se confruntă cu probleme sociale și morale complexe. Ei pot experimenta, își pot asuma riscuri, încurajându-i astfel să gândească critic și creativ. Permite elevilor să

identifice opțiuni și soluții. Ei întâmpină situații supărătoare nu doar aud sau citesc despre ele. Cuvintele și comportamentul lor declanșează o reacție. Încurajează interacțiunea socială și oferă stimuli importanți.

- Elevilor care vor călători într-o țară vorbitoare de limbă engleză li se oferă șansa de a-și exersa limba engleză într-un mediu sigur. Sala de clasă oferă elevilor camera sigură în care nu le este frică să vorbească, nu le este frică să greșească; este locul în care elevii se simt în siguranță și confortabil ca membru al clasei.

Clasa este un mediu sigur și prietenos pentru a experimenta limbajul dobândit, dar și oferă interacțiune într-un set de situații diferite.

În cadrul unei activități de acest gen elevii unei clase pot purta o „mască", ceea ce înseamnă că nu trebuie să-și împărtășească experiențele personale dacă nu le place să vorbească despre ei înșiși și jocurile de rol le oferă posibilitatea de a vorbi fără a implica propria personalitate.

Dar, experiența mea îmi spune că motivul cel mai important pentru a utiliza rolurile este că elevii se distrează făcând acest lucru. Clasa devine interesantă, monotonia nu mai este prezentă, iar elevii își pot da frâu liber imaginației.

Jocul de rol poate fi folosit cu elevii de orice vârstă. Depinde doar de complexitatea situațiilor din jocul de rol. Dar dacă păstrăm rolurile adecvate vârstei și nivelului de competență, ele devin o experiență minunată și un mijloc de învățare. Încorporarea jocului de rol în clasă adaugă varietate, schimbarea ritmului și a oportunităților de a produce limbi străine și, de asemenea, multă distracție. Poate fi o parte integrantă a clasei și nu un eveniment „unic". Dacă profesorul crede că activitatea va funcționa și are susținerea necesară, aceasta poate fi foarte reușită și plină de satisfacții.

Puncte tari în utilizarea jocului de rol

- Stârnește interesul elevilor
- Elevii participă activ
- Retenție pe termen lung
- Îmbunătățește abilitățile comunicative și interpersonale
- Poate fi utilizat cu indivizi sau în grupuri
- Învață empatia și înțelegerea diferitelor perspective
- Îi ajută pe indivizi să învețe să își accepte propriile sentimente, dar și pe cele ale altora
- Se dezvoltă încrederea de sine și competența
- Oferă profesorului feedback imediat despre cât de mult au înțeles elevii și capacitatea lor de a aplica concepte
- Este foarte util pentru o gamă largă de subiecte, cum ar fi interviul, abilitățile de consiliere, relațiile personale și munca în echipă
- Necesită activitate mentală și fizică
- Reduce problemele de disciplină care apar din lipsa de motivație și plictiseală.
- Dezvoltă fluență la studenții de limbă

Puncte slabe în utilizarea jocului de rol

- Îngrădire pentru unii studenți
- ste imprevizibil, greu de controlat
- Profesorul nu poate controla complet sala de clasă
- Consumă mult timp
- Este ineficient dacă nu este bine planificat și monitorizat

Jocul de rol permite dezvoltarea abordărilor interdisciplinare. Cunoștințele elevilor sunt îmbogățite prin utilizarea abordării interdisciplinare, ceea ce înseamnă că jocul de rol nu este o entitate simplă, este întotdeauna legat de alte forme de artă precum muzica, fotografia, dansul și mai ales drama, dar și cu alte materii precum informatica, geografie, istorie, consiliere.

Bibliografie:

1. Harmer, J. (2007) – *The Practice of English Language Teaching –Fourth Edition*, Pearson, Longman
2. Ladousse ,G. P. (1987) -*Role Play* - Oxford University Press
3. Chaturvedi, V –*Role-Play method: An innovative Training Technique*, article published on http://www.indianmba.com/Faculty_Column/FC896/fc896.html

237. STIMULAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN FOLOSIREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

PROF. CAZACU CAMELIA

ŞCOALA GIMNAZIALĂ''CONSTANTIN MARINESCU''GALAŢI

Metodele interactive de învăţare sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe, asigurând perfecţionarea şi optimizarea demersului educaţional.

Metodele utilizate la elevi sunt atât cele "clasice", cât şi cele "moderne"; numai abilitatea cadrului didactic poate face ca orice metodă folosită să stârnească interesul elevului şi să-l determine să înveţe în modul cel mai plăcut: prin joc. Cele mai utilizate metode interactive sunt cele care canalizează energiile creatoare ale elevilor în direcţia propusă, le captează atenţia, stimulează mecasnismele gândirii, ale inteligenţei, voinţei, motivaţiei şi imaginaţiei şi îi implică afectiv în ceea ce fac.

Procesul de formare interactiv presupune acţiune atât din partea profesorului cât şi din partea elevului.

Profesorul model pentru a crea cadrul optim de învăţare este necesar să ţină cont de anumite criterii în aplicarea metodelor moderne de învăţare, cum ar fi: competenţele ce urmează a fi dezvoltate la elevi, nivelul intelectual şi capacităţile elevilor, resursele materiale accesibile şi gradul de complexitate al conţinutului. Astfel metodele inovative trebuie adaptate acestor criterii, pentru ca procesul instructiv-educativ să se desfăşoare într-un cadru activ-participativ, de stimulare a învăţării

Folosirea metodelor interactive, presupun satisfacerea cerinţelor educaţionale prin efort personal şi în colaborare cu colegii. Specific acestor metode este faptul că stimulează interesul pentru cunoaştere, facilitează contactul cu realitatea înconjurătoare, ele fiind subordonate dezvoltării mintale şi a nivelului de socializare al elevilor.

Metodele interactive prezintă unele avantaje:

- transformă elevul din obiect în subiect al învăţării;
- este cooparticipant la propria formare ;
- angajează intens toate forţele psihice de cunoaştere;
- asigură elevului condiţii optime de a se afirma individual şi în echipă:
- dezvoltă gândirea critică;
- dezvoltă motivaţia pentru învăţare;
- permite evaluarea propriei activităţi

Metodele interactive folosite la elevii sunt:

- ❖ metoda explozia stelară
- ❖ ciorchinele
- ❖ ştiu,vreau să ştiu am învăţat
- ❖ posterul
- ❖ învăţarea prin cooperare
- ❖ diagrama venn

Metoda RAI-Răspunde-Aruncă-Interoghează

Această metodă este folosită la fixarea şi consolidarea cunoştinţelor, dar şi la verificare şi chiar la predarea unor noi cunoştinţe, pentru antrenarea elevilor la lecţia ce urmează să fie predată. Ea urmăreşte realizarea feed-back-ului printr-un joc de aruncare a unei mingi.

Astfel, elevul care aruncă mingea trebuie să formuleze o întrebare .din lecţia predată, elevului care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare, apoi o aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Elevul care nu ştie răspunsul iese din joc, la fel şi cel care este descoperit că nu cunoaşte răspunsul la propria întrebare.

Avantajele folosirii acestei metode:

- dezvoltă gânndirea critică,
- permite autoevaluarea propriei activităţi,
- este coparticipant la propria formare,
- stimulează şi dezvoltă capacitatea elevilor de a comunica.

Această metodă poate fi folosită la majoritatea disciplinelor, este o metodă atractivă elevii sunt motivaţi şi chiar entuziasmaţi de această metodă.

Posterul, această metodă are ca principal obiectiv găsirea prin cooperare a elementelor caracteristice ale unor teme ce vizează situații, procese, fenomene, mediul înconjurător în general și relaţiile dintre ele, potrivit temei de studiu. Realizarea ansamblului se face în grupuri mici, prin folosirea unor materiale didactice variate: fotografii, desene, ilustratii, etc.

Dezavantajele metodei:

- metoda este cronofagă deoarece elevii trebuie să lucreze în ritmul propriu,
- unii elevi cu ritm mai rapid pot avea timpi morţi ceea ce poate produce agitaţie; de aceea sarcinile de lucru trebuie simplificate/complicate în funcţie de nivelul la care lucrează elevul în mod curent,
- găsirea elementelor caracteristice temei se face doar cu ajutorul profesorului.

Metodele centrate pe elev folosite în şcoala sunt variate și sunt alese de către cadrul didactic în funcție de disciplină , temă și de particularităţile cognitive ale elevilor, astfel încât cerinţele să nu depăşească posibilităţile proprii. Folosirea acestor metode sunt agreate de către elevi, relaţiile interpersonale sunt consolidate, creşte capacitatea de lucru în echipă, creşte increderea în forţele şi cunoştinţele proprii pe care le acumulează

Bibliografie :

- Cerghit, Ioan., *Metode de învăţământ,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983;
- Cerghit,Ioan., *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii,* Editura Aramis,Bucureşti, 2002;
- Dulamă M.Eliza,.*Metodologii didactice activizante.Teorie şi practică,* Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2008;
- Jinga,I,.Negruţ,*Învăţarea eficientă,* Editura Editis,Bucureşti,1983;
- Păcurari Olimpia,*Stategii Didactice inovative*,Editura Sigma,Bucureşti, 2003;
- Păun Ştefan, *Didactica istoriei*, Editura Corint, 2001;

238. REPERE CALITATIVE ÎN STRUCTURAREA UNUI PROGRAM DE INTERVENŢIE ÎN SCOPUL INTEGRĂRII PROFESIONALE A ELEVILOR CU DIZABILITĂŢI MINTALE

AUTOR: PROFESOR PSIHOPEDAGOG DIANA CHIRILĂ
ŞCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3, BUCUREŞTI

Adaptarea socio-profesională a copiilor cu handicap de intelect prezintă, comparativ cu a normalilor, trăsături specifice, particulare, a căror cunoaştere şi considerare devin obligatorii pentru cei care o realizează. Diferenţele se referă la căile, metodele şi mijloacele concrete de înfăptuire a acestui proces. Tocmai de aceea unul din aspectele cele mai frecvent studiate, dupoa părerea unor autori „îl constituie adaptarea socio-profesională a acestei categorii de deficienţi datorită, probabil, optimismului pe care îl degajă rezultatele recente, în opoziţie cu scepticismul anterior".

Pe această linie se înscriu cercetările din ultimele decenii, care au scos în evidenţă faptul că, deficienţii mintal pot fi pregătiţi pentru a-şi câştiga existenţa în mod independent.

În procesul muncii, deficienţii mintal sunt mai puţin deficitari decât în activitatea şcolară. Această situaţie, autorii o explică prin prezenţa unei motivaţii mai puternice şi mai adecvate. În plus reuşită în profesiunew nu necesită aceeaşi factori pe care îi implică reuşita şcolară. Astfel sunt unele profesiuni care nu se bazează în primul rând pe gândirea abstractă, ci pe prezenţa unor deprinderi practice, corelate cu anumite treasatiri de voinţă şi de caracter.

În această direcţie instituţiilor de învăţământ special le revine datoria socială, sarcina morală şi umanitară de apregati integrarea şi adaptarea socioprofesională a deficienţilor mintal cu cât mai puţine dificultăţi.

Problema integrării şi adaptării sociale şi profesionale a deficienţilor mintal se bucură de o atenţie deosebită în rândul specialiştilor. În societatea de astăzi, caracterizată printr-o permanentă schimbare determinată de revoluţia tehnico-ştiinţifică contemporană, integrarea în munci social-utile a deficienţilor mintal a devenit o preocupare a factorilor de decizie.

Integrarea socio-profesională a tinerilor cu deficienţă mintală (dificultăţi specifice de integrare)

Principala finalitate a procesului de ocrotire socială, care implică întreaga acţiune de educaţie generală şi specială din instituţia de ocrotire a minorilor, este integrarea optimă a acestora în societate. Integrarea socială se realizează , după cum se ştie, prin patru forme:

- Integrarea profesională
- Integrarea civică
- Integrarea morală
- Integrarea familială.

Deşi toate sunt de un înalt grad de importanţă, integrarea profesională, ca formă a integrării sociale, prezintă o semnificaţie primară, însuşirea şi practicarea unei profesiuni constituie sursă de asigurare a veniturilor necesare menţinerii subzistenţei personale şi, apoi, necesare întemeierii, menţinerii şi dezvoltării unei familii proprii.

Integrarea profesională nu conduce însă automat la realizarea integrării sociale, pentru aceasta deficientul trebuind să depună eforturi şi pentru asumarea statusuri sociale (dobândirea unei situaţii sociale, obţinerea unei locuinţe, întemeierea unei familii, educarea propriilor copii).

Problemele orientării școlare și profesionale (OSP) la sfârşitul gimnaziului

Etapa finală a ciclului gimnazial reprezintă un moment în care activitatea OSP se intensifică. Tânărul adolescent îşi exprimă acum opţiunile pentru carieră. Acestea sunt adeseori nerealiste şi temporare. Prin testarea în condiţii nepericuloase (activităţi la şcoală, jocuri de rol cu colegii etc.), adolescentul îşi va dezvolta o mai bună înţelege a propriei persoane şi a lumii înconjurătoare (cristalizarea identităţii). Aceasta va conduce la restrângerea cercului de opţiuni şi va ajuta adolescenţii să devină mai realişti (specificarea alegerii).

În planul dezvoltării intelectuale, elevul din ciclul gimnazial trece treptat în stadiul operaţiilor formale. Consolidarea gândirii logice este achiziţia cea mai importantă a acestui stadiu şi aceasta va influenţa în mod semnificativ randamentul şi orientarea elevului spre anumite obiecte de studiu.

Ca ecou al transformărilor fiziologice de cea mai mare intensitate, se produc însemnate modificări şi în plan afectiv, modificări accentuate şi ca urmare a inserării tânărului în noi sisteme de relaţii sociale şi interpersonale, în sisteme de cerinţe şi obligaţii care sporesc de la o etapă la alta încă în etapa ciclului gimnazial se conturează o nuanţata afirmare a personalităţii care, în unele cazuri, generează o serie de situaţii conflictuale în relaţiile cu adulţii şi chiar cu colegii. Acest fapt obligă cadrele didactice la o bună cunoaştere a particularităţilor psihologice ale acestei vârste, o apropiere plină de sensibilitate faţa de elevi, la îndrumarea lor cu tact spre a încuraja tendinţele pozitive, formarea personalităţii lor într-un mod armonios şi echilibrat

Întrucât la sfârşitul ciclului gimnazial elevul trebuie să facă prima opţiune care-i va marca puternic drumul în viaţă, cadrul didactic va trebui să fie în măsură să realizeze o apreciere prospectivă a aptitudinilor, a capacităţilor de care dispun elevii.

Ţinând seama de acest lucru, precum şi de faptul că, la această vârstă, aspiraţiile profesionale sunt de regulă, fluctuante, elevii din acest ciclu trebuie ajutaţi să-şi cunoască posibilităţile şi să le raporteze la cerinţele profilului liceului pe care vor să-1 urmeze în continuare şi la solicitările profesionale pentru care urmează să se pregătească. Şcoala trebuie să asigure informaţii referitoare la profilul liceelor spre care se pot îndrepta, la necesarul de cadre în localitate, judeţ şi în întreaga ţară şi la solicitările profesionale legate de un domeniu sau altul de activitate .

Tehnici specifice de consiliere la copiii deficienţi mintal

Persoanele au nevoi diferite în momente diferite şi, în consecinţă, de servicii personalizate de consiliere şi orientare. În plus, tinerii cu deficienta mintală din şcolile speciale au nevoi suplimentare de consiliere individuală şi abordare cu metode şi tehnici specifice. Unele dintre acestea fac apel la:

- învăţarea afectivă
- utilizarea tehnicilor de (re)învăţare comportamentală
- tehnicile menite să ducă la dezvoltarea aptitudinilor de comunicare interpersonală
- tehnicile desensibilizării comportamentale (diminuarea incărcăturii emoţionale faţă de unele subiecte şi tabu-uri legate de poziţia socială)

- pozitivarea şi (re)construcţia imaginii de sine, exprimarea deschisă a trăirilor personale
- schimbarea modului de relaţionare personală cou mediul său ambianta umană imediată (*eu* în loc de *ei, alţii* sau *unii; îmi place, nu-mi place, pot, vreau, am hotărât, am ales, doresc, ştiu* etc. În loc de *probabil, nu ştiu, dacă e posibil, aş vrea, să vedem*)

Educaţia adolescenţilor deficienţi mintal privind orientarea profesională se realizează prin activităţi în grup sau discuţii individuale, folosind metodele interactive de formare.

Activitatea de consiliere are ca obiective:

- trezirea informaţiei pentru munca prin oferirea unor exemple pozitive concordante cu valorile individuale ale adolescentului
- sprijin în autocunoaştere, incluzând descoperirea de către adolescent a predispoziţiilor sale
- conştientizarea de către adolescent a cerinţelor unei anumite profesiuni privind aptitudini, perseverenţă, solicitare
- stabilirea de către adolescent a cerinţelor unei anumite profesiuni privind aptitudini, perseverenţă, solicitare
- stabilirea de către adolescent a caracteristicilor sale individuale şi raportatrea acestora la cerinţele profesiunii
- ajutor în evaluarea succesului şi a eşecului profesional
- acordarea unui suport psihologic în situaţia de eşec profesional
- sprijin în reorientarea profesională

Etape parcurse în OSP la tinerii deficienţi mintal

În abordarea deficienţilor mintali din şcolile speciale, consilierul va porni de la o succesiune de etape care trebuie să fie parcurse de individ în opţiunea să scolar-profesionala, finalizata printr-o inserţie socio-profesională reuşita:

1. mă cunosc sub toate aspectele (fizic, psihic, atitudinal, comportamental)
2. îmi afirm calităţile şi îmi asum totodată şi lipsurile
3. sunt conştient că pot progresa, evolua, mă pot depăşi
4. în acest moment mă simt egal cu oricine
5. deciziile mele cu privire la cariera, acum, sunt realiste, realizabile şi perfectibile
6. gândesc pozitiv despre mine şi despre ceilalţi, acţionez, comunic, primesc şi ofer sprijin altora
7. îmi construiesc un proiect cu privire la cariera, verosimil şi concordant cu imaginea pe care o am despre mine şi cu condiţiile externe
8. pot să-mi propun proiecte şi în alte planuri pentru care sunt capabil, am resurse şi cadrul social să le realizez
9. dobândesc, astfel, respectul, încrederea şi aprecierea celorlalţi şi pot avea faţă de ei aceleaşi sentimente.

Stereotipuri neproductive cu privire la posibilităţile deficienţilor de intelect din şcolile speciale

Există numeroase stereotipuri neproductive cou privire la posibilităţile deficienţilor mintal de a face faţa diferitelor exigente sociale, ale muncii sau învăţării etc.

şi care pot fi observate chiar la profesori, consilieri şi psihologi şcolari. În acest sens enumeram câteva situaţii:

- tendinţa de a-i categorisi pe copii şi a-i plasa în clase, grupe ateliere pentru întreaga perioadă de educaţie şi formare profesională
- tendinţa de a accepta calităţile umane în regim de dualitate (*frumoasă dar…, înalt şi…, creativ însă…, puternic dar cu…)*
- tendinţa de a favoriza pe cei care „arată bine", sunt comunicativi sau care „răspund" exact aşteptărilor adulţilor
- tendinţa de a construii situaţii de învăţare pe axe strict intelectuale şi puţin sau deloc de natura afectiv-emotionala
- tendinţa de a acorda - psihologic vorbind- mai multe şanse şi a aştepta de la unii copii rezultate mai bune şi mai puţin de la alţii, judecându-i după criterii exterioare.

Repere calitative în structurarea unui program de intervenţie în scopul integrării profesionale a elevilor cu dizabilităţi mintale

În structurarea unui program de intervenţie în scopul integrării profesionale a elevilor cu dizabilităţi mintale, ar trebui să se ţină cont de următoarele repere calitative distribuite pe două secţiuni:

Prima secţiune cuprinde normative generale de organizare a programelor:

- Managementul /coordonarea rogramului-analizează modelul administrativ aplicat, valorile după care se ghidează activităţile, structura organizatorică;
- Definirea programului /strategie şi resurse-identifica populaţia ţinta, nevoile care trebuie acoperite, obiectivele propuse, tehnici şi metode utilizate, dotări disponibile şi programele cu care se poate colabora;
- Evaluarea iniţială şi serviciile oferite ;
- Designul şi evaluarea programului–descrie conţinutul programului şi caracteristicile sistemului de evaluare utilizat pentru a compara rezultatele obţinute cu obiectivele stabilite.

A doua secţiune propune un normativ profesional pentru aplicarea programelor care au în vedere integrarea profesională a persoanelor cu dizabilităţi.

- Evaluare şi diagnosticarea persoanelor care care vor beneficia de conţinutul programelor –aspecte referitoare la capacităţile reale ale persoanei ,traseu educaţional, motivaţii şi preferinţe profesionale .
- Abilitarea /reabilitarea funcţională –program de servicii coordonate pentru tratamentul persoanelor cu dizabilităţi şi consilierea familiilor acestora.Sunt definite de asemenea acţiuni care vizează adaptarea personală şi socială şi configurează un program orientat pe dezvoltarea şi exercitarea abilitaţilor funcţionale pe care beneficiarii trebuie să le dobândească pentru a-şi putea exercita rolul de persoana adultă în cadrul comunităţii.
- Orientarea şi formarea profesională şi ocupaţionala-dezvoltarea abilităţilor profesionale pentru o orientare profesională şi o acţiune formativă eficientă în acord cu posibilităţile de inserţie pe piaţa muncii ,cu capacitatea profesională şi gradul de motivare al persoanei dispuse să depună o activitate productivă.
- Adaptarea şi integrarea în muncă.
- Angajarea protejată.
- Angajarea cu sprijin.

- Programe în întreprinderi /firme obişnuite.

BIBLIOGRAFIE

1. ALOIS,GHERUT-« Sinteze de psihopedagogie specială »,Editura Polirom,Bucureşti 2005.
2. IONESCU, S. " Adaptarea socio-profesională a deficienţilor mintal" Bucureşti, Editura Academiei, 1975
3. TOMSA, GHE. - " Orientarea şi dezvoltarea carierei la elevi" , Casa de Editura şi Presa Viaţa Românească, Bucureşti, 1999
4. JIGAU, MIHAI - "Consilierea carierei" , Editura Sigma, 2001
5. ROŞCA , M., - "Psihologia deficienţilor minatali", Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1967
6. DRĂGAN, ION, DUMITRU OZUM, TOMSA GHE. - "Dicţionar de orientare şcolară şi profesională", Bucureşti, 1999

239. STRATEGII DIDACTICE ACTIVE ÎN PREDAREA ŞTIINŢELOR EXACTE

Profesor Chiriţă Mihaela-Cecilia
Şcoala Gimnazială "D. D. Pătrăşcanu" Tomeşti, Iaşi

Trăim într-o societate aflată mereu într-o continuă schimbare, iar cerinţele de educare a unui copil de success nu mai pot fi astazi simple tradiţii transmise oral, ci ele trebuie îmbinate armonios cu cele moderne.

Metodele didactice reprezintă „o cale eficientă de organizare şi conducere a învăţării, un mod comun de a proceda care reuneşte într-un tot familiar, eforturile profesorului şi ale elevilor săi" (I. Cerghit).

Utilizarea metodelor activ- participative acţionează asupra modului de gândire şi de manifestare a elevului, iar aplicarea lor trebuie făcută sub forma unui joc cu reguli. Prezentate astfel, ele atrag elevii în activitate spre învăţarea activă, spre cooperare. Prezentul material conţine două metode şi procedee de predare-învaţare folosite în cadrul orelor de matematică, la clasa a VII-a, la capitolul Relaţii metrice.

1**. Metoda ciorchinelui**

Ciorchinele - este o metodă care presupune identificarea unor conexiuni logice între idei. Poate fi folosită cu succes atât la începutul unei lecţii pentru reactualizarea cunoştinţelor predate anterior, cât şi în cazul lecţiilor de sinteză, de recapitulare, de sistematizare a cunoştinţelor.

Etapele metodei sunt:

1. Se scrie un cuvânt sau expresie nucleu în mijlocul tablei sau flipchart.
2. Elevii vor fi solicitaţi să-şi noteze toate cuvintele sau cunoştinţele pe care le au în minte în legătură cu tema respectivă, în jurul cuvântului din centru, trăgându-se linii între acestea şi cuvântul iniţial.
3. În timp ce le vin în minte idei noi şi le notează, elevii vor trage linii între toate ideile care par a fi conectate.
4. Activitatea se opreşte când se epuizează toate ideile.

Prin întrebări, profesorul dirijează gândirea elevilor, notează şi schematizează cunoştinţele teoretice matematice.

Aplicatie.

Aplicarea metodei ciorchinelui la recapitularea unităţii de învăţare –Relatii metrice in triunghiul dreptunghic – clasa a VII-a

La momentul lecţiei “Reactualizarea cunostinţelor” profesorul sau un elev desenează pe mijlocul tablei /carton/flipchart un triunghi dreptunghic, şi se realizează o scurtă recapitulare frontală a relaţiilor metrice şi a funcţiilor trigonometrice învăţate.

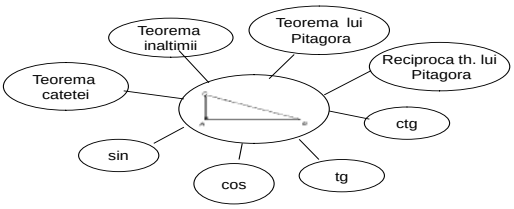

Utilizarea acestei metode antrenează elevii într-o continuă participare şi colaborare. Lucrul în echipă dezvoltă atitudinea de toleranţă faţă de ceilalţi şi sunt eliminate motivele de stres iar emoţiile se atenuează.

2. Metoda mozaicului (Jigsaw)

Metoda mozaicul (în engleză *jigsaw puzzle* înseamnă mozaic) sau „metoda grupurilor interdependente” este o strategie bazată pe învăţarea în echipă coordonate de profesor. Fiecare elev are o sarcină de studiu în care trebuie să devină expert. El are în acelaşi timp şi responsabilitatea transmiterii informaţiilor asimilate celorlalţi colegi. Metoda mozaicului are avantajul că implică toți elevii în activitate și că fiecare dintre ei devine responsabil atât pentru propria învățare, cât și pentru învățarea celorlalți.

Aplicație.

Aplicarea metodei mozaicului în cadrul lecției de fixare și consolidare a cunoștințelor din cadrul lecției Relații metrice în triunghiul dreptunghic la clasa a VII-a.

Etape:

1. Împărţirea clasei a VII-a în 4 grupuri eterogene de 4 elevi, fiecare dintre aceştia primind câte o fişă de învăţare notată cu câte o literă (A, B, C, D). Fişele cuprind părţi ale unui material, ce urmează a fi înţeles şi discutat de către elevi.

Am propus lecţia „Relații metrice în triunghiul dreptunghic” – clasa a VII-a.

2. Prezentarea succintă a subiectului tratat. Explicarea sarcinii de lucru şi a modului în care se va desfăşura activitatea.

În acest caz subiectul analizat este „Relații metrice în triunghiul dreptunghic”.

3. Regruparea elevilor, în funcţie de litera fişei primite, în grupuri de experţi: toţi elevii care au litera A vor forma un grup, cei cu litera B vor forma alt grup ş.a.m.d.

4. Învăţarea prin cooperare a secţiunii care a revenit fiecărui grup de experţi. Elevii citesc, discută, încearcă să înţeleagă cât mai bine, hotărăsc modul în care pot preda ceea ce au înţeles colegilor din grupul lor originar.

Elevii din fiecare grup decid cum vor „preda”. Ei pot folosi exemple numerice, texte în vorbirea curentă, simboluri matematice.

5. Revenirea în grupul iniţial şi predarea secţiunii pregătite celorlalţi membri. Dacă sunt neclarităţi, se adresează întrebări expertului. Dacă neclarităţile persistă se pot adresa întrebări şi celorlalţi membrii din grupul expert pentru secţiunea respectivă.

În fiecare grup, sunt astfel „predate” cele patru teoreme, cu exemple. În acest fel, fiecare elev devine responsabil atât pentru propria învăţare, cât şi pentru transmiterea corectă şi completă a informaţiilor. Este important să monitorizaţi această activitate, pentru ca achiziţiile să fie corect transmise.

6. Trecerea în revistă a materialului dat prin prezentare orală cu toată clasa / cu toţi participanţii.

Fişe de experţi

<u>Fişa „A”</u>:

Desenați un triunghi dreptunghic.

• Identificați elementele sale.

• Scrieți relaţiile pentru aplicarea teoremei catetei şi a înălţimii.

• Rezolvă problema: În triunghiul ABC cu $m(\hat{A}) = 90^\circ$ şi AD $\perp$ BC, D $\in$ BC se cunosc BD = 16 cm şi DC = 9 cm.

a)Calculați lungimea ipotenuzei.

b)Calculați lungimile catetelor.

c)Calculează lungimea înălţimii corespunzatoare ipotenuzei.

<u>Fişa „B”</u>:

Desenați un triunghi dreptunghic.

• Identificați elementele sale.

• Scrieți relaţia pentru aplicarea teoremei lui Pitagora.

• Rezolvați problema: În triunghiul ABC cu $m(\hat{A}) = 90^\circ$ şi AD $\perp$ BC, D $\in$ BC se cunosc AB = 3 cm

şi AC = 4 cm.

a) Calculați lungimea ipotenuzei .

b) Calculați lungimea înălţimii , în două moduri.

Fişa „C”:

Desenați un triunghi dreptunghic.

• Identificați elementele sale.

• Scrieți relaţiile pentru aflarea funcțiilor trigonometrice sinusului şi cosinusului unui unghi.

• Rezolvă problema: În triunghiul ABC cu $m(\hat{A}) = 90^\circ$ şi AD $\perp$ BC, D $\in$ BC se cunosc AB = 6 cm şi BC = 10 cm.

a) Calculați lungimea catetei AC.

b) Calculați sinusul unghiului C.

c) Calculați cosinusul unghiului C.

d) Calculați lungimea înălţimii corespunzatoare ipotenuzei, utilizând o funcţie trigonometrică.

Fişa „D”:

Desenați un triunghi dreptunghic.

• Identificați elementele sale.

• Scrieți relaţiile pentru aflarea funcțiilor trigonometrice tangentei şi cotangentei unui unghi.

• Rezolvă problema: În triunghiul ABC cu $m(\hat{A}) = 90^\circ$ şi AD $\perp$ BC, D $\in$ BC se cunosc AB = 6 cm şi BC = 10 cm.

a) Calculați lungimea catetei AC.

b) Calculați tangenta unghiului C.

c) Calculați cotangenta unghiului C.

d) Calculați lungimea înălţimii , folosind o funcţie trigonometrică.

Bibliografie

1.Vlăsceanu I.- *Structuri, strategii, performanţe în învăţământ*, Ed. Academiei, Bucureşti, 1989

2.Cocoş, C. (coord.) - *„Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice”*, Editura Polirom, Bucuresti, 1998

240. Utilizarea inter și transdisciplinarității la limba și literatura română

prof. Chiru Adelina
Școala Gimnazială ,,Înv. Clemența Beșchea" Căpățânești, Buzău

Reforma educaţională din România vizează câteva obiective concrete care fac trimitere la un învăţământ diversificat, care încurajează competiţia şi favorizează înnoirea, cu standarde ridicate, orientat spre cercetarea ştiinţifică, compatibil cu sistemul european orientat spre valori.

În înfăptuirea unui învăţământ modern, formativ, predarea-învăţarea interdisciplinară e o condiţie importantă. Corelarea cunoştinţelor de la diferite obiecte de învăţământ contribuie substanţial la realizarea educaţiei elevilor, la formarea şi dezvoltarea flexibilităţii gândirii, a capacităţii lor de a aplica cunoştinţele în practică. Prin corelare, cunoştinţele se fixează şi se sistematizează mai bine, o disciplină o ajută pe cealaltă să fie mai bine însuşită.

Prin intermediul activităţilor interdisciplinare, cadrele didactice au posibilitatea să aducă şi mai multă coerenţă procesului de predare-învăţare-evaluare, ceea ce reprezintă un avantaj.

Abordarea interdisciplinară se face prin aplicarea într-un scenariu bine închegat, a unor conţinuturi de învăţare-evaluare, aparţinând unor obiecte de studiu diferite. Evident, conţinuturile propuse au un subiect comun, care urmează a fi elucidat în urma parcurgerii conţinuturilor şi a atingerii obiectivelor propuse pentru fiecare obiect de studiu.

Abordarea acestei strategii de învăţare are deosebită eficienţă în învăţământul tradiţional, deoarece se pune accent pe dezvoltarea intelectuală, socială, emoţională şi estetică a elevului.

Activităţile interdisciplinare asigură transferul cunoştinţelor asimilate la situaţii nou create, apropiate de realitatea vieţii, facilitând efortul intelectual, stimulând creativitatea, dezvoltând deprinderi de muncă şi de acţiune.

Există o bună corelare a orelor de limba română cu orele de limba franceză şi limba engleză. „Recunoaşte personajul!", „Eu sunt…..", sunt activităţi în care elevii recunosc personaje din literatura română, franceză, engleză.

Interdisciplinaritatea reprezintă o modalitate de organizare a conţinuturilor învăţării cu implicări asupra întregii strategii de proiectare a curriculumului. Oferă o imagine unitară asupra fenomenelor şi a proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învăţământ şi facilitează contextualizarea şi aplicarea cunoştinţelor şcolare în diferite situaţii de viaţă.

Interdisciplinaritatea impune depăşirea unor graniţe, eliminarea unor cadre rigide ca domenii exclusive ale unei discipline în vederea explicării mai profunde a fenomenelor din viaţa reală.

Abordarea interdisciplinară a conţinuturilor are ca scop studierea unei teme, a unei probleme, ori dezvoltarea unor competenţe generale, cognitive, a unor atitudini pozitive sau a abilităţilor pragmatice.

Conţinuturile se pot conecta în perspectivă interdisciplinară la nivelul programelor sau a manualelor. Proiectarea şi organizarea procesului didactic în viziune interdisciplinară se poate realiza în diferite moduri.

Modelul interdisciplinarităţii defineşte un tip de abordare a educaţiei care orientează activitatea de învăţare a elevului spre dobândirea simultană a unor cunoştinţe, capacităţi şi aptitudini.

În ceea ce priveşte transdisciplinaritatea, este un concept care a fost lansat încă din anul 1970 în lucrările unor mari pedagogi ca: Jean Piaget, Edgar Morin, Erich Jantsch şi Edgar Foure, în ţara noastră ea a fost pentru prima dată prezentată de Rodica Mariana Niculescu în anul 2002, iar apoi inclusă în programele şcolare revizuite din anul 2003 ca o nouă perspectivă de abordare a conţinuturilor educaţiei.

Deşi la o primă vedere s-ar părea că o anumită disciplină de învăţământ nu ar putea avea legătură cu transdisciplinaritatea căci prefixul „trans" ne duce cu gândul la „dincolo" de (orice disciplină),

totuşi acest tip de demers, se află totodată şi „între”şi „înăuntrul” disciplinelor, astfel că se pot lua în considerare deschiderile pe care le oferă o anumită disciplină spre transdisciplinaritate.

Ca puncte de plecare pentru introducerea unui nou tip de educaţie sunt evidenţiate patru imperative ale societăţii viitoare, care, traduse în termeni didactici ar putea fi:

- învaţă să cunoşti;
- învaţă să faci;
- învaţă să trăieşti împreună cu ceilalţi;
- învaţă să fii.

Activităţi de predare-învăţare transdisciplinare se pot realiza la obiectele limba română-limba engleză-limba franceză, deoarece învăţarea simultană a măcar două limbi străine, difuziunea simbolurilor general-umane, accentuarea valorilor care mai degrabă unesc oamenii decât îi divizează, participarea elevilor la gestionarea comunităţii şcolare, integrarea şcolilor în relaţii de înfrăţire la nivel european sunt alte mijloace de sporire a valenţelor culturale ale activităţilor educative. Şcoala este încă una din cele mai puternice forţe ce pot ajuta mai departe dezvoltarea societăţilor interculturale. Principiile interculturale se concentrează pe deschiderea către ceilalţi, respectul activ pentru diferenţă, înţelegerea mutuală, toleranţa activă, confirmarea prezentului culturilor, furnizarea egalităţii oportunităţilor, combaterea discriminării. Comunicarea între identităţile culturale diferite poate părea paradoxală în sensul în care necesită recunoaşterea celorlalte două ca similare şi ca diferite. Este fundamental necesar ca profesorul să fie conştient de propria sa cultură şi să-şi perceapă mecanismele preconcepţiilor sale, credinţei, principiilor morale şi valorilor.

De fapt, a preda interdisciplinar/transdisciplinar înseamnă a îmbunătăţi elementele învăţate anterior, a completa progresiv teme, încât să nu devină o repetare monotonă a sarcinilor propuse în cadrul acţiunilor frontale şi jocurilor alese. În aceste condiţii activităţile sunt mai atractive, mai eficiente, elevul fiind un subiect al cunoaşterii şi al actiunii şi nu un receptor. Pentru a dobândi informaţiile, fiecare cadru didactic trebuie să ştie cât, cum, în ce scop, cu ce rezultate, să ofere elevilor surse adecvate motivante, care le pot suscita căutarea informaţiilor de orice fel, să le descopere.

Bibliografie:

J. W Botkin, M. Maliţa, Orizontul fără limite al învăţării, Bucureşti, Ed. Politică, 1981, pag. 45-67;
I. Cerghit, Metode de învăţământ, Editura Didactică și Pedagogică, Bucureşti 1998, pag. 38-44.

241. LEXICAL VERSUS GRAMMATICAL AMBIGUITY

CIOCHINĂ ELENA GABRIELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5 RM. VÂLCEA

One of the most important facts about words is that some of them can have more than one meaning. According to the *Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English*, the 500 words used most in the English language each have an average of 23 different meanings. At this point we should state that words or phrases that have at least two specific meanings that make sense in the context are ambiguous. Thus ambiguity happens when distinct fragments of texts are susceptible of interpretation in more than one way.

Ambiguity is due nor only to the multiple meanings of a single word, but also to a lack of clarity and to the functions of the various constituents of the sentence or phrase. Based on these observations, we can distinguish between several types of ambiguity: lexical, structural, grammatical, referential, linguistic or non-linguistic.

Jan Kooji, an author famous for his book *Ambiguity in Natural Language. An Investigation of Certain Problems in Its Linguistic Description*, makes a point that there is an obvious difference between lexical and grammatical ambiguity.

Lexical ambiguity is by far the most common. Everyday examples include nouns such as "chip", "pen", "suit", verbs like "to call", "to draw", "to run", and adjectives like "light", "deep', and "hard." Such words induce ambiguity in phrases or sentences in which they occur, for example:

1. The duchess can't *bear* children.
2. They passed *the port* at midnight.
3. John found a book *on* Broadway.

If we analyze the above sentences, we observe that they have two distinct significations. In the first sentence , the verb "to bear" can be interpreted as "to give birth" or as "to tolerate"; in the second sentence the noun "port" can be interpreted as "harbour" or as " a certain kind of fortified wine"; in the third one the ambiguity involves the lexeme "on", which can stand for "location on a surface", as in " on the floor," but can also connect upward to "about" and "concerning," as in "a book on linguistic".

Likewise, in the sentence "I will give you a *ring* tomorrow." the ambiguity involves the word "ring" which can mean "a small circular band of precious metal, often with a valuable stone set in it, worn on the finger" or "a telephone call". In the sentence "That horse is hard *to beat*." the verb "to beat" can mean "to hit somebody hard repeatedly" or "to win against somebody".

In other words, lexical ambiguity is a particularly troublesome category. When talking about it, Don L. F. Nilsen and Allen Pace Nilsen include additional aspects. In the study entitled *Semantic Theory: A Linguistic Perspective*, they discuss about the effects of elision on ambiguity. The most illustrative example they give is the comparison, which is seldom stated in its complete form. Thus its incomplete form and the fact that the listeners must imagine which of the two or more ways is suitable to end it leads to ambiguity. For instance, the elliptical sentences:

4. Dan really thought he deserved more in life than Susan.
5. Janice liked Homer as much as Jerry.

All of them have two different meanings. They could mean:

4. a. Dan thought he deserved more than Susan deserved.
   b. Dan thought he deserved someone better than Susan.
5. a. Janice liked Homer as much as Jerry liked him.
   b. Janice liked Homer as much as she liked Jerry.

In comparison to lexical ambiguity, we should analyze the situations where phrases and sentences can be equivocal even if none of its constituents is. The phrase "porcelain egg container" is grammatically ambiguous, as is the sentence "The police shot the rioters with guns." In the case of the phrase, the ambiguity occurs because it can be interpreted as "porcelain [egg container]" or as "[porcelain egg] container". In the case of the sentence, ambiguity occurs because we cannot say which of the following sentences is the correct one:

The police which had guns shot the rioters.

The police shot the rioters which had guns.

We are now in the position to define and discuss grammatical ambiguity. Grammatical ambiguity occurs when a phrase or a sentence has more than one underlying structure, such as the expressions: "Tibetan history teacher", "a student of high moral principles", and the sentences:

The girl hit the boy with a stick.

Visiting relatives can be boring.

The existence of "[Tibetan history] teacher" and of "Tibetan [history teacher]" provides strong evidence for the above affirmation. It is clear that all the other utterances each have two interpretations.

Consider the sentence:

The jockey dismounted from a horse with a smile.

the uncertainty stems from the phrase "with a smile", which, on one hand, it describes "the jockey" and, on the other hand, it refers to "the horse".

Edward Finegan, in his 1989 book *Language: Its Structure and Use* gives another definition for this kind of ambiguity. He states: "a grammatically ambiguous sentence is any sentence to which there is assigned (by a generative grammar of the language-system) more than one structural analysis at the grammatical level of analysis." In Finegan's opinion, this controversial type of ambiguity is partly dependent upon the way in which the language-system is analyzed. There are three points that he makes immediately after the definition. The first of these is that not every grammatical ambiguous utterance will in fact be interpreted in more than one way. The sentence "He shot the man with a stick" would not normally be interpreted as meaning "He used a stick to shoot a man." The second point to which the reader's attention is drawn is that a sentence can be both lexically and grammatically ambiguous. The third point is that inconclusive utterances can be accounted for in terms of the notion of phrase-structure.

To paraphrase, Finegan discusses the implication of grouping and categorization. He demonstrates that the expression "with a stick" in the sentence "He shot the man with a stick" is unclear because it can be categorized in two different ways. On one hand, it is described as an adjectival phrase modifying the noun "man"; on the other hand, it is an adverbial complement of the verb-phrase. If this is done, the above sentence is uncertain in terms both of grouping and categorization.

In order to better understand this aspect, we shall mention one of the most famous of Chomsky's examples:

Flying planes can be dangerous.

The ambiguity of this sentence depends upon three major factors. First, the form "flying" can be a gerund or a participle with adjectival function. Since the distributions of participles and gerunds throughout the sentences of English overlap, but are not identical, they might be very well be labelled differently in a generative grammar of the language. Second, the verb "fly"

can be used either transitively or intransitively. If the distinction between transitive and intransitive verbs is taken to be criterial for their classification as distinct lexemes, then the sentence would be held to exhibit lexical as well as grammatical ambiguity. The verb "to fly" could be a polysemous verb with two meaning. Third, the modal verb "can" is not subject to singular/plural concord in English. The verb does not reflect if "flying planes" is a singular or a plural NP.

Furthermore, George Yule, in the book entitled *The Study of Language*, which appeared in 1985, holds a slightly different point of view. He actually replaces the notion of "grammatical ambiguity" with the notion of "structural ambiguity". Sentences such as "The chicken is ready to eat" can be represented in two structurally different ways. It is arguable whether we deal with a hungry chicken or a roasted one. Therefore, grammatical ambiguity is quite a controversial subject.

We must also underline that grammatical ambiguity, also known as syntactic or structural, can lead to humorous sentences, for example, the following collected from newspapers:

Yoko Ono will talk about her husband John Lennon who was killed in an interview with Barbara Walters.

The judge sentenced the killer to die in the electric chair for a second time.

No one was injured in the blast, which was attributed to a buildup of gas by one town official

Two cars were reported stolen by the London police yesterday.

As a conclusion, all the specialists who are interested in this topic agree on one thing: ambiguity is fundamentally a property of linguistic expression. People are said to be ambiguous in how they use language because their words do not make what they mean uniquely determinable. Nevertheless, ambiguity is a semantic phenomenon, which involves linguistic meaning.

Bibliography

Bloomfield, Leonard. *Language*. Ruskin House, London, 1935

Finegan, Edward. *Language: Its Structure and Use*. Scott, Foresman and Company, Illinois, 1989

Firth, John R. *Paper in Linguistics*. Oxford University Press, Oxford, 1957

Hill, Archibald A. *Linguistics*. Harper and Row Publishers, New York, 1969

Katz. Jerome J. *The Philosophy of Language*. Harper and Row Publishers, New York, 1966

Kempson, Ruth M. *Semantic Theory*. Cambridge University Press, Cambridge, 1989

Lyons, John. *Semantics. Volume I*. Cambridge University Press, Cambridge, 1977

Leech, Geoffrey. *Semantics*. Hazell Watson and Viney Ltd., Aylesbury, 1978

Nielsen Don L.F. and Allen Pace Nielsen. *Semantic Theory. A Linguistic Perspective*, Newbury House Publishers, Inc., Massachusetts, 1975

Oxford Advanced Learner's Dictionary of Current English. Oxford University Press, Oxford, 1995

Yule, George. *The Study of Language*. New Jersey: Prentice-Hall, Inc., Eaglewood cliffs, 1977

242. MODERNIZAREA EDUCAȚIEI FORMALE PRIN INTEGRAREA EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI A EDUCAȚIEI INFORMALE

Profesor Ciurea Viorica, Școala Gimnazială ”Anton Pann”, Craiova, județul Dolj

Necesităţile curente ale activităţii instructiv-educative impun cerinţa de a cunoaşte cât mai bine personalitatea fiinţei umane prin căutarea celor mai eficiente mijloace şi strategii didactice.

Fără a nega importanţa educaţiei de tip curricular, educaţia extracurriculară, adică cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii elevilor.

Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare.

Educaţia extracurriculară apare sub două aspecte principale: *educaţia informală* – reprezintă influenţa incidentală a mediului social transmisă prin situaţiile vieţii de zi cu zi - şi *educaţia nonformală*, care se realizează fie în sistemul de învăţământ, fie în cadrul unor organizaţii cu caracter educativ.

Un curriculum unitar nu mai poate răspunde singur diversităţii umane, iar dezideratul educaţiei permanente tinde să devină o realitate de necontestat. Accentul trece de pe informativ pe formativ.

Astfel, fără a nega importanţa educaţiei de tip curricular, devine tot mai evident faptul că *educaţia extracurrriculară*, adică cea realizată dincolo de procesul de învăţământ, îşi are rolul şi locul bine stabilit în formarea personalităţii elevilor.

Potrivit clasificîrii făcute de UNESCO, *educaţia extracurriculară*, adică educaţia de dincolo de procesul de învăţământ, apare sub două aspecte principale:

- *educaţia informală* – reprezintă influenţa incidentală a mediului social transmisă prin situaţiile vieţii de zi cu zi –,
- *educaţia non-formală*, care se realizează fie în sistemul de învăţământ, fie în cadrul unor organizaţii cu caracter educativ.

Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructiv-educativ impun îmbinarea activităţii şcolare cu activităţi extracurriculare ce au numeroase valenţe formative.

Desfăşurarea activităților şcolare şi extraşcolare permite manifestarea creativităţii de grup, a relaţiilor creative.

Activităţile extracurriculare sunt activităţi complementare activităţii de învăţare realizată la clasă, urmăresc lărgirea şi adâncirea informaţiei, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale ştiinţei, atrag individul la viaţa socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut şi util, orientează elevii către activităţi utile care să întregească educaţia şcolară, contribuind la formarea personalităţii.

Sub aspect conceptual, termenul *„activităţi extracurriculare”* face referire la ansamblul activităţilor (academice, sportive, artistice etc.) care se organizează la nivelul instituţiilor de învăţământ sau în afara acestora (dar sub tutela lor sau în colaborare), în grupuri de elevi sau individual, suplimentar faţă de conţinuturile din Planurile cadru de învăţământ şi din Curriculumul la decizia sau propunerea şcolii.

Educația formală reprezintă educația oficială, intenționată, sistematică şi evaluată care se realizează în cadru instituțional specializat în vederea formării unei personalități umane armonioase.

Din punct de vedere etimologic, termenul de educație *„formală”* își are originea în limba latină *”formalis”* care înseamnă *”organizat”*, *”official”* și cuprinde *”totalitatea influențelor intenționate și sitematice elaborate în acdrul unor instituții specializate (școală, universitate), în vederea formării personalității umane*[1].

Educația formală prezintă câteva caracteristici: este instituționalizată și se desfășoară în cadrul unui sistem oficial de învățământ, este proiectată riguros, derulată și evaluată sub forma documentelor

şcolare cu caracter official, este evaluată social, potrivit unor criterii socio-pedagogice riguroase, reprezintă principala ţintă a politicilor educaţionale fiind prioritară din perspectiva politicilor naţionale privind dezvoltarea resurselor umane, este coordonată de un corp profesional specializat, se desfăşoară într-un cadru pedagogic determinat, cu metode si mijloace de predare, învăţare şi evaluare şi permite accesul tuturor indivizilor.

Însă, educaţia formală prezintă şi câteva limite: centrarea pe performanţele înscrise în programe şcolare care nu abordează unele aspecte cotidiene cu care se confruntă elevii, tendinţa de transmitere-asimilare a cunoştinţelor în defavoarea dezvoltării unor capacităţi intelectuale şi abilităţi practice şi orientarea predominantă spre informare şi evaluare.

Educaţia nonformală cuprinde totalitatea acţiunilor organizate în mod sistematic în afara sistemului educaţional de tip formal şi este considerată complementară cu educaţia formală sub raportul finalităţilor conţinutului şi a modalităţilor concrete de realizare.

Din punct de vedere etimologic, termenul de "*nonformal*" îşi are originea în cuvântul din limba latină "*nonformalis*", preluat cu sensul "*în afara unor forme special/oficial organizate pentru un anume gen de activitate*" şi desemnează o realitate educaţională mai puţin formalizată dar cu efecte normativ-educative.

Educaţia nonformală prezintă câteva trăsături caracteristice: valorifică întreaga experienţă de învăţare a participanţilor, este variată şi flexibilă, opţională şi facultativă şi se bazează pe diferenţierea conţinutului, a metodelor şi a instrumentelor de lucru adaptate intereselor şi capacităţilor participanţilor[2].

Activităţile desfăşurate în cadrul educaţiei nonformale se realizează sunt destinate tuturor categoriilor de vârstă: copiilor (pedagogie), cât si adulţilor (andragogie).

Activităţile specifice educaţiei nonformale realizate în afara şcolii se împart în două categorii:

- *activităţi perişcolare* organizate în scopul petrecerii timpului liber în care sunt incluse excursiile, vizitele, taberele, vizionările de spectacole, vizitarea unor expoziţii,
- *activităţi paraşcolare* organizate ca soluţii alternative de perfecţionare, reciclare, instruire personal.

Avantajele utilizării educaţiei nonformale sunt numeroase: este centrată pe procesul de învăţare nu pe cel de predare, axându-se pe diferenţierea participanţilor, dispune de un curriculum la alegere, flexibil şi variat cu activităţi diverse şi atractive, în funcţie de interesele, aptitudini şi aspiraţii, contribuie la lărgirea şi îmbogăţirea culturii generale şi de specialitate a participanţilor şi activităţi de completare a studiilor, asigură actualizarea informaţiilor din diferite domenii, antrenează noile tehnologii comunicaţionale şi răspunde cerinţelor şi necesităţilor educaţiei permanente.

Educaţia informală este considerată ca fiind educaţie incidental, spontană şi include totalitatea influenţelor neintenţionate, eterogene şi difuze, prin care fiecare persoană dobândeşte cunoştinţe, abilităţi şi aptitudini din experienţele sale zilnice.

În ceeea ce priveşte etimologia termenului de educaţie informală acesta provine din limba latină, "*informis/informalis*" cu sensul de "*spontan", "neaşteptat*".

Educaţia informală prezintă câteva trăsături caracteristice: atractivitatea şi diversitatea stimulilor asupra subiectului implicat, spontaneitatea contextului în care se realizează, generând un efect

discontinuu și nesistematic, varietatea, caracterul dominant al valorilor promovate și absența oricăror restricții și standarde, care stimulează nevoia de cunoaștere autonomă.

În cadrul educației informale pot fi incluse informațiile obținute în familie, în grupul de prieteni, de joacă, vecini, cu ajutorul mass-mediei (presa scrisă, radio-televiziune etc.), în cadrul unor acţiuni culturale şi sociale, etc[3].

Cele trei forme ale educației contribuie la dezvoltarea personalității elevilor și a omului în general, prin intercondiționarea influențelor fiecăreia asupra omului. Educația formală are de câștigat dacă reușește să integreze influențele specifice educației nonformale și informale iar acumulările educației formale contribuie la dezvoltarea și eficacitatea celorlalte două tipuri de educație: nonformală și informală.

Educația formală asigură condiții favorabile pentru realizarea educației nonformale și informale, acestea din urmă oferindu-i achizițiile necesare unei bune desfășurări a activității din școală și în cadrul acesteia pot fi valorificate informațiile și modalitățile educației informale și nonformale, corectând și completând achizițiile obținute prin celelalte două forme ale educației.

Pentru a înțelege interdependența formelor educației trebuie raportată la cele trei niveluri de referință, potrivit ideii lui Ioan Cerghit: la **nivel formal,** *educația formală* se realizează prin organizarea sistemului de învățământ pe "*trepte școlare ierarhice*", *educația nonformală* se concretizează prin elaborarea de "*certificate și diplome*", iar cea *informală* se desfășoară la "*locurile de muncă";* la **nivel nonformal**, *educația formală* include și "*activitățile extracurriculare*", educația nonformală cuprinde "*activitățile extra*școlare", iar *educația informală* se refera la activitățile de educație din familie iar la **nivel informal**, *educația formală* include "*influențele de grup", educația nonformală* cuprinde "*participări*" la diverse manifestări din viața culturală a societății și *educația informală* reunește "*experiențele cotidiene*"[4].

Chiar dacă sunt oarecum diferite, educația formală și cea nonformală nu sunt opuse, iar ambele forme de educație pun accent pe învățarea organizată și intenționată, implicând o anumită structurare. În cazul educației nonformale și a celei informale, învățarea este controlată într-o mai mare măsură de către educat, acesta putând decide singur când și cum dorește să continue.

Interpretările postmoderne ale educației pun în lumină tendințele de acreditare a educației nonformale și chiar de instituționalizare a educației informale. Toate cele trei forme ale educației furnizează oportunități de învățare. De acest lucru trebuie să țină cont *educatorul î*n procesul de formare și dezvoltare a personalității individului.

Valorificarea educației nonformale și informale în cadrul procesului de învățământ se poate realiza potrivit analizei pedagogului George Văideanu[5] prin lecții tematice, interdisciplinare, pluridisciplinare, lecții care se bazează pe valorificarea informațiilor obtinute de elev pe căi nonformale și informale, lecții conduse de echipe de profesori într-o abordare transdisciplinară: *"Apariția Omului și crearea Universului*" (temă la care își pot aduce contribuția profesorii de istorie, biologie, chimie-fizică, geografie, filozofie, religie), lecții în care să fie incluse noile tehnologii de comunicare (calculatorul, intermetul, televizorul), activități extradidactice/ extrașcolare care valorifică cunoștințele dobândite formal-nonformal-informal.

Bibliografie:

[1] Constantin Cucoş, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 1996, p. 35.
[2] Vezi pe larg Viorica Ciurea, *Proiectul Activităţi Şcolare Extracurriculare pentru Valorificarea interculturală a Tradiţiilor (ASEVIT), în „Exemple de bună practică privind utilizarea metodelor nonformale în educaţia formală*", publicaţie CD-Rom, Editura Aius Printed, Craiova, 2016, p. 62-66.
[3] Lavinia Ghiță, *Educația informală*, în "Edict", 2017, https://edict.ro/educatia-informala/, accesată 21 martie 2019.

[4] Ioan Cerghit și Lazăr Vlăsceanu, *Curs de pedadogie*, București, Editura Universitatea din București, 1988, p. 30.
[5] George Văideanu, *Educația la frontiera dintre milenii*, București, Editura Politică, 1988, p. 228.

243. INIŢIATIVE DIDACTICE PENTRU STIMULAREA LECTURII ELEVILOR

autor: profesor Cobelea Daniela
Şcoala Gimnazială Nr. 1 Hilişeu-Horia
Comuna Hilişeu-Horia, Judeţul Botoşani

Timpul alocat lecturii în cadrul orelor de curs este limitat, ceea ce restricţionează cadrului didactic posibilitatea de a forma elevilor competenţa lecturală, indiferent de strategiile de organizare folosite sau de măiestria profesorului. De aceea este necesar să se întregească procesul instructiv-educativ prin introducerea unor activităţi extracurriculare în cadrul cărora elevii să aibă posibilitatea să-şi activeze şi să valorifice în practică cunoştinţele însuşite la lecţii, să-şi manifeste iniţiativa şi creativitatea, să-şi dezvolte spiritul de observaţie, imaginaţia şi gândirea.

Cercul de lectură

Motivaţia alegerii cercului de lectură apare din experienţa didactică la clasă, unde se constată că elevii sunt puţin interesaţi de lectură, în condiţiile în care audio-vizualul exercită o influenţă majoră, cu efecte, de cele mai multe ori, facile şi nocive. În aceste condiţii atragerea elevilor către universul plăcut şi relaxant pe care îl oferă cartea se poate face prin activităţi organizate cu regularitate în moduri cât mai creative, în care accentul se pune pe aspectul ludic. Prin joc elevii sunt iniţiaţi în universul ficţional al operei, în care descoperă şi parcurg teme interesante, bogate în conţinut informaţional, cu valenţe formative şi capabile să readucă în conştiinţa lor adevăratul sens al cărţii.

Mesajul artistic al operelor contribuie la educarea acestora în spiritul unor virtuţi morale. Formarea şi modelarea caracterelor, deprinderilor elevilor cu normele de comportare civilizată a sentimentelor morale, curajul, perseverenţa, respectul pentru muncă, sunt cerinţe cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuţie majoră. De regulă, o mare parte dintre elevi citesc din "constrângerea" notei din catalog. Astfel, de multe ori lectura se transformă în asimilarea de cunoştinţe noi, fără ca cititorii să fie cu adevărat afectaţi de lectură. Prin urmare, să-i învăţăm pe elevi cum să citească de plăcere, cum să se relaţioneze cu textul şi

cum să acţioneze ca răspuns la ceea ce au citit, cum să treacă de la reproducerea naivă la analiza complexă a textului este de datoria profesorului de limba şi literatura română. De măiestria sa didactică depinde capacitatea de a găsi strategia adecvată şi puntea de comunicare prin care să cultive elevilor plăcerea de a citi.

Vizitarea caselor memoriale

O activitate extraşcolară care poate stimula interesul elevilor pentru lectură o constituie vizitarea caselor memoriale ale scriitorilor cu operele cărora elevii sunt într-o oarecare măsură familiarizaţi. Casele memoriale se pot converti într-un nou mediu educativ, complementar școlii, ce favorizează colaborarea și coparticiparea în procesul educativ a unor factori care în mod tradițional acționează separat sau în contratimp. Proiectele de colaborare dintre școală și muzeu, încheiate pe termen mediu sau lung (la nivel de an sau ciclu școlar), provoacă fiecare partener să-și deslușească roluri noi, competențe completive, implicări reciproce**.**

Muzeul, depozitar al unor mărturii biografice, poate întări, extinde sau aduce completări la incursiunea elevului în universul ficţional al operei. El poate deveni un teritoriu pentru fixarea unor cunoștințe, pentru asigurarea unor integrări, corelări cu caracter concluziv ori transdisciplinar sau pentru declanșarea interesului, pentru a motiva și a stârni bucuria lecturii. Organizarea unor seri de lectură, a unor concursuri de creaţie, interpretare sau chiar realizarea unor secvenţe de predare a unor conţinuturi informaţionale conforme cu programa şcolară presupun inventivitate şi disponibilitate atât din partea cadrului muzeal cât şi a celui didactic.

Păşind în acelaşi spaţiu în care s-a născut şi copilărit un anumit autor, aflând detalii interesante despre evenimente din viaţa acestuia, elevii vor manifesta un grad ridicat de disponibilitate pentru cunoaşterea operei.

Biblioteca şcolară-factor stimulator în procesul evolutiv al lecturii elevilor

Biblioteca şcolară reprezentă o instituţie integrată în structura de organizare a unităţii de învăţământ, care oferă un anumit volum de resurse informaţionale necesare elevilor în cadrul procesului instructiv-educativ. Principala menire a bibliotecilor şcolare este de a pune la dispoziţia utilizatorilor întreaga informaţie necesară, precum si instrumentele de documentare si metodologia de utilizare a lor.

Pentru a putea face faţă transformărilor existente în structura şi conţinutul educaţiei, bibliotecile şcolare trebuie să fie prezenţe active în viaţa elevilor, iar cei care răspund de activitatea lor, respectiv bibliotecarii şcolari, trebuie să găsească acele forme şi metode de lucru

cu cartea care să corespundă procesului de modernizare a învăţământului. Potrivit Ninei Jemăneanu, biblioteca şcolară îşi lărgeşte sfera atribuţiilor, devansând unele sarcini ale predării diverselor discipline, punând accent atât pe procesul de diferenţiere cât şi pe cel de individualizare a învăţământului[1]. În acest sens un punct de pornire în îndrumarea corectă a elevilor spre o lectură atentă şi implicată derivă din cunoaşterea trăsăturilor personale ale acestora. Unii elevi au o predispoziţie spre lectură şi pot fi atraşi mai uşor pe când alţii sunt mai puţin receptivi şi implicarea în actul de lectură este un proces provocator care are la bază metode ingenioase menite să vizeze anumite sensibilităţi şi să stimuleze interese latente. În vederea atingerii acestui obiectiv se impune ca „ bibliotecarul şcolar să posede o pregătire multilaterală de specialitate, pedagogică, psihologică, să fie informat la zi cu tot ce este nou în evoluţia diferitelor domenii ale activităţii.”[2]Prin recomandările de lectură pe care le face, bibliotecarul devine un consilier avizat, care îndrumă cu tact şi înţelegere elevii, le dezvăluie gustul studiului şi al lecturii, le formează deprinderi de orientare, selectare, capacitate de lectură valorizantă. Pornind de la cunoştinţele de biblioteconomie pe care le posedă, coroborate cu aspectele specifice şcolii în care îşi desfăşoară activitatea, cu principii ale învăţământului modern şi cu indicaţii existente în programele şi manualele şcolare sau de la cadrele didactice, aceştia organizează biblioteca şcolară în aşa fel încât să poată satisface într-o măsură cât mai mare obiectivele sale specifice.

Intervenţia la momentul oportun în procesul de educaţie poate învinge reticenţa de început a copiilor, neajunsurile şi lipsa de interes din cadrul familiilor acestora. Prin interes, pricepere, răbdare, cadrul didactic în colaborare cu bibliotecarul şcolii pot să-şi cunoască elevii şi să le facă recomandări de lectură care să vină în întimpinarea nevoilor de cunoaştere ale acestora. Este o misiune grea deoarece copiii sunt tentaţi nu de puţine ori să renunţe la o carte în favoarea unui film, a unui joc pe calculator, a prezenţei pe o reţea de socializare sau chiar într-un anturaj în care valorile să fie cu totul altele. De puterea de convingere şi de tactul pedagogilor depinde conştientizarea rolului pe care deprinderile de lectură şi calitatea textelor citite o au asupra elevilor, implicându-i în procesul instructiv-educativ prin care îşi vor dezvolta o capacitate sporită de comunicare.

---

[1]Vezi Jemăneanu, Nina, *Ghid pentru bibliotecarul şcolar,* Bucureşti: Editura Didactică Şi Pedagogică, 1974, p.6

[2]Jemăneanu,Nina, *op. cit.,* p.16

244. CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE DIDACTICĂ

PROF. CORENDEA DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 RÂMNICU VÂLCEA
JUDEȚUL VÂLCEA

Noţiunea de Societatea cunoaşterii este utilizată astăzi în întrega lume, fiind o prescurtare a termenului Societate bazată pe cunoaştere. Societatea cunoaşterii reprezintă mai mult decât societatea informaţională, înglobând-o pe aceasta. Educaţia pentru societatea cunoaşterii reprezintă forma actuală a educaţiei la provocările societăţii cunoaşterii. O societate în care cunoaşterea are un rol determinant, dar nu este cunoaştere în sine, ci pentru sine şi pentru societate, în care cunoaşterea este orientată valoric, este societatea cunoaşterii. Orientarea valorică a cunoaşterii se referă la valorile economice, politice, ştiinţifice, tehnice, culturale, după criterii stabilite de comunităţile respective potrivit intereselor comune, în vederea propăşirii societăţii în ansamblul ei.

Societatea cunoaşterii presupune o aprofundare a cunoaşterii ştiinţifice şi a adevărului pentru existenţă; utilizarea şi managementul cunoaşterii existente sub forma cunoaşterii tehnologice şi organizaţionale; producerea de cunoaştere tehnologică nouă prin inovare; o nouă economie în care procesul de inovare devine determinant. Societatea cunoaşterii are caracter global şi este un factor al globalizării.

Educaţia în societatea cunoaşterii înseamnă dezvoltarea unor competenţe precum: responsabilitate şi capacitate de adaptare (stabilirea unor obiective şi atingerea lor pentru sine şi pentru ceilalţi); competenţe de comunicare; creativitate şi curiozitate intelectuală; gândire critică şi sistemică; informaţii şi abilităţi media, capacităţi de colaborare şi interpersonale (identificarea, formularea şi soluţionarea problemelor); responsabilitatea socială (acţionarea în mod responsabil, ţinând cont de interesele comunităţii; demonstrarea unui comportament etic la locul de muncă şi în comunitate).

Schimbările majore din stilul de viaţă al fiecăruia dintre noi, din obiceiurile noastre se reflectă şi în instruirea, în educaţia noastră. Pentru marea majoritate, educaţia înseamnă un mod general acceptat de a-şi construi propria identitate şi personalitate. Înseamnă utilizarea tehnologiei în instruire; identificarea modalităţilor în care elevii şi profesorii pot folosi tehnologia pentru documentare, comunicare, colaborare în cadrul procesului de învăţare, comunicare eficientă, oferirea de posibilităţi de învăţare prin participarea activă la instruire.

În acest sens, metodele și mijloacele folosite în procesul de predare-învățare-evaluare reprezintă strategii didactice ce se pot defini ca sisteme și forme de organizare a activității având la bază o viziune sistemică și care au menirea să asigure o învățare activă și creatoare a cunoștințelor și abilităților și să raționalizeze procesul instructiv-educativ. Transformarea elevului într-un actor, participant activ la propria formare presupune implicarea lui în actul de învaţare,pentru ca să i se ofere condiții optime în vederea dezvoltării gândirii, a intelectului, în direcția flexibilității, creativității, inventivității. Astfel, o strategie activă, bazată pe metode interactive,centrate pe elev ,pe cooperare și competiție duc la o învătare eficientă și la rezultate evidente. Tehnicile de învățare activă sunt folosite la clasă pentru a ajuta elevii să gândească critic, să învețe activ, să lucreze prin cooperare în cadrul orelor. Majoritatea cadrelor didactice sunt deschise și receptive la nou, la un alt fel de învățare, arătându-se interesate de implementarea și promovarea tipului modern de informare și formare bazat pe înțelegerea

sistemului educativ, prin introducerea de strategii moderne de învățare și obținerea unei experienţe profesionale moderne.

Printre metodele moderne, aplicate la clasă și care au devenit instrumente de lucru eficiente pentru elevi în cadrul activităților programate, amintesc: 1. Metoda Brainstorming - o metodă prin care se dezvoltă creativitatea elevilor prin exersarea gândirii divergente, care solicită găsirea unor soluții proprii pentru problemele propuse; 2. Metoda Blazonul-o metodă complexă ce presupune fixare, sistematizare, o abordare transdisciplinară; 3. Metoda Știu/Vreau să știu/Am învățat - solicită elevul să se gândească la ceea ce știe despre temă, să adreseze întrebări și să formuleze răspunsuri. Alte exemple de strategii didactice interactive utilizate în procesul de învățământ sunt: metoda predării/învățării reciproce; metoda mozaicului, metoda piramidei (tehnici de predare –învățare interactive în grup), tehnica Lotus, diagrama cauzelor și a efectului (tehnici de fixare și sistematizare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor). Una din metodele folosite în cadrul orelor de limba și literatura română este metoda pălăriilor gânditoare prezentată astfel pentru opera ,, Amintiri din copilărie''de Ion Creangă.

Cu pălăria albă pe cap, se face o evaluare obiectivă a faptelor, situațiilor!

POVESTITORUL
1. Prezintă date despre viața și opera lui Ion Creangă.
2. Realizează, în cel mult zece rânduri,o prezentare a operei ,,Amintiri din copilărie"de Ion Creangă.

Când gândim cu pălăria albastră, încercăm să oferim o privire de ansamblu asupra faptelor!
MODERATORUL
1. Prezintă în ansamblu opera,,Amintiri din copilărie".
Cu pălăria verde pe cap, nu există limite în calea gândurilor!
CREATORUL
1. Imaginează-ți alte două situații posibile în iarmaroc.
2. Creează o poezie, inspirându-te din opera,,La cireșe".
Cu pălăria galbenă gândim pozitiv și vedem numai avantajele situației!
GÂNDITORUL
1. Încearcă să justifici comportamentul lui Nică.
2. De ce crezi că autorul a creat un astfel de personaj?
Cu pălăria neagră pe cap, se face o evaluare critică a faptelor!
CRITICUL
1. Ce nu ți-a plăcut sau ce fapte dezaprobi?
2. Evidențiază greșelile lui Nică.
Când gândim cu pălăria roșie pe cap, nu trebuie să dăm nicio justificare!
PSIHOLOGUL
1. Imaginează-ți că ești personajul principal. Alcătuiește un monolog în care să prezinți faptele din punctul tău de vedere.
2. Ce ti-a plăcut cel mai mult din operă? De ce?

Metodele de învățământ sunt căi de transformare în practică a idealului educațional,de dezvoltare multilaterală a personalității elevilor, căile prin care aceștia se instruiesc și se formează sub îndrumarea cadrelor didactice. Orice strategie este rezultatul interacțiunii mai multor metode și procedee. Alegerea lor trebuie să țină seama de scopul urmărit, de dezvoltarea elevilor, specificul lecției respective, dar și de mijloacele de învățământ puse la dispoziție. Într-o

lume în continuă schimbare şi modernizare, elevii au nevoie de capacitatea de a selecta informaţiile, de a înţelege cum să le folosească, să le descopere sensul, să gândească, să analizeze, să înveţe critic. Metodele de învăţământ fac parte din condiţiile externe ale învăţării care determină eficienţa acesteia. Modernizarea învăţământului preconizează o metodologie axată pe acţiune operatorie, deci pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismul gândirii şi al imaginaţiei, iar elevii sub îndrumarea profesorului îşi formează şi dezvoltă priceperi şi deprinderi intelectuale şi practice, aptitudini şi atitudini.

Un alt aspect care vizează modernizarea şi eficientizarea sistemului de învăţământ îl reprezintă şi utilizarea soft-urilor educaţionale în activitatea didactică. Educaţia este nevoită să ţină pasul cu tehnicile moderne. Prin intermediul programelor didactico-informatice se eficientizează procesul de predare-învaţare-evaluare a cunoştinţelor. Prin utilizarea lor, elevii îşi dezvoltă gândirea, logica, spiritul de observaţie, memoria vizuală, atenţia, deprinderile de lucru cu calculatorul, furnizează un mare volum de date, asigură o instruire individualizată, stimulează implicarea activă a copilului în învăţare, facilitează realizarea unui feed-back rapid şi eficient.

Educaţia trebuie să se adapteze constant la schimbările ce apar şi exprimă cerinţa ca orice individ să aibă posibilitatea să înveţe pe parcursul vieţii. Cum în societatea actuală are loc un proces dinamic, cu toţii suntem obligaţi să ţinem pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei, care trebuie să se adapteze constant la schimbările acesteia. Transformările sociale implică necesitatea creării unui mediu de învăţare şi de muncă intelectuală. Cadrele didactice sunt incluse în acest mecanism, se adaptează la noi cerinţe şi utilizează metode moderne de predare-învăţare-evaluare pentru formarea unei generaţii utile societăţii. Voi insista în continuare pe rolul strategiilor didactice interactive în cadrul procesului de învăţământ.

Societatea cunoaşterii are câteva trăsături care o disting de modelele precedente ale societăţii: progresul cunoştinţelor ce stă la baza progresului societăţii, în general, tehnologiile informaţiei şi comunicaţiilor ce fac posibilă globalizarea pieţei. Societatea cunoaşterii asigură bazele unei viitoare societăţi a conştiinţei, a adevărului, moralităţii, creativităţii şi spiritului. Au loc interacţiuni între diferite teorii ştiinţifice şi teorii ale cunoaşterii. Se urmăreşte aşadar, înlocuirea cercetării cantitative cu cercetarea calitativă, un demers de înţelegere, de explorare a unei problematici sociale umane. Trecerea de la cunoaşterea ca ansamblu de cunoştinţe, informaţii, date la cunoaşterea ca ansamblu de competenţe determină în educaţie o mutare de accent , de la expunere la învăţarea prin experienţă, practică, de la transmiterea şi memorarea de informaţii la formarea de abilităţi, capacitate, competenţe. Un aspect esenţial al societăţii cunoaşterii este accesul la cunoaştere. Apare nevoia formării unor indivizi capabili să analizeze situaţii concrete, noi şi să răspundă adecvat utilizând capacitatea de gândire logică, de rezolvare de probleme, de gândire critică, de gândire divergentă. Este importantă formarea unor deprinderi de învăţare continuă, capacitatea de adaptare la situaţii noi. În acest context, rolul profesorului este de a crea situaţii de învăţare în cadrul cărora elevul conştientizează demersul de învăţare, rezultatele insistând pe o perfecţionare continuă a cadrelor didactice.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiative, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul cadrului didactic căpătând noi valenţe, depăşind tradiţionalismul prin care era doar un furnizor de informaţii. Profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică are rolul de a îmbunătăţi calitatea procesului de învăţământ, având un caracter activ-participativ si o reală valoare formativă asupra personalităţii elevului.

În concluzie, în vederea asigurării unui proces educativ adecvat, modern şi eficient, cadrul didactic trebuie să fie preocupat de faptul cum va reuşi să-i determine pe elevi să înveţe, şi

mai puțin de ceea ce va preda elevilor. Astfel, se poate spune că strategiile didactice constituie ,,cheia reușitei activității instructiv-educative si elementul ei central. (Crenguța-Lăcrămioara Oprea în lucrarea *Strategii didactice interactive*). Societatea cunoașterii presupune așadar, o extindere și o aprofundare a cunoștințelor științifice și a adevărului despre existență; utilizarea și managementul cunoașterii existente sub forma cunoașterii tehnologice și organizaționale; producerea de cunoaștere tehnologică prin inovare; o diseminare a cunoașterii prin mijloace noi, folosind cu prioritate internetul și folosirea metodelor de învățare prin procedee electronice (e - learning). Societatea cunoașterii reprezintă o nouă economie în care procesul de inovare (capacitatea de a asimila ceea ce este nou pentru a crea servicii noi și produse) devine un factor determinant.

Bibliografie:

Antonesei, L., Fundamentele culturale ale educaţiei, Ed. Polirom, Iaşi, 1996;
Cerghit Ioan, Metode de învățământ, Editura Didactică si Pedagogică, București, 1980;
Crenguța-Lacrămioara Oprea, Strategii didactice interactive, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A., București, 2006;
Dumitru I. A., Dezvoltarea gândirii critice şi învățarea eficientă, Editura de Vest, Timişoara, 2000;
Ionescu Miron, Chiș Vasile, Strategii de predare –învățare, Editura Ştiinţifică, București, 1992;
Marinescu, Mariana, Noile educaţii în societatea cunoaştrii, Ed. Pro Universitaria, Bucureşti, 2013;
www.intel.com/education

245. CREATIVITEA – PREMISĂ A PERFORMANȚEI ȘCOLARE

Prof. Cosma Camelia
Școala Gimnazială ''V. Alecsandri'' Mircești, jud. Iași

Oamenii se nasc cu înzestrări diferite, mai generoase ori mai sărace. Zestrea ereditară poate prescrie limita superioară până la care poate ajunge individul în cursul vieţii sale, dar nu asigură şi atingerea acestui vârf. Specialiştii domeniului afirmă că „nu este niciodată prea devreme pentru a începe educarea creativităţii copiilor."

Rolul cel mai important în depistarea, stimularea şi finalizarea creativităţii îl ocupă şcoala. Astfel şcoala contemporană trebuie să fie centrată pe elev, oferindu-i posibilitatea de dezvoltare la maxim a capacităţilor şi aptitudinilor creatoare prin procesul învăţării. Cercetările în domeniul creativităţii au arătat că există interacţiune între creativitate, inteligenţă, randament şcolar, conţinutul învăţământului şi rezultatele învăţării.

Fiecare cadru didactic are azi o mare responsabilitate în procesul de învăţământ, în sensul că e obligat să le ofere elevilor posibilitatea dobândirii unei experienţe sociale şi constructive noi, bazată pe cooperare şi colaborare în rezolvarea problemelor vieţii, ca să poată să-şi asigure convieţuirea într-o lume paşnică.

Gândirea creatoare a elevilor se dezvoltă în instituţia de învăţământ prin creşterea exigenţei faţă de capacităţile lor, fără a distanţa însă prea mult exigenţele faţă de posibilităţi. Cerinţa principală trebuie să vizeze nu reproducerea fidelă a textelor sau explicaţiilor date la lecţie, ci stimularea independenţei şi originalităţii gândirii, căutarea activă de soluţii şi răspunsuri, experimentarea, chestionarea etc. În şcoală elevii ridică adeseori întrebări. Între întrebare şi răspuns este util să se ducă o mică discuţie de tip euristic cu elevul, care să-i dea cât mai mult posibilitatea să contribuie la găsirea răspunsului, pe baza experienţei şi a cunoştinţelor sale.

Una din greutăţile principale pe care le întâlnesc elevii la toate nivelele învăţământului este detaşarea dintr-un obiect a componentelor esenţiale de cele neesenţiale. Din acest motiv, activitatea de generalizare şi abstractizare este influenţată de flexibilitatea gândirii, de capacitatea de a renunţa la ipotezele infirmate de experienţă. S-au elaborat numeroase metode şi procedee menite să uşureze procesul de conceptualizare la elevi. Aceste metode trebuie să aibă în componenţă şi mijloacele de învăţământ adecvate.

Creativitatea nu se poate realiza numai prin educarea gândirii. Un rol important revine factorilor motivaţionali. Mulţi autori consideră că motivaţia este o componentă vitală a creativităţii. În şcoală, motivaţia principală, o constituie pentru majoritatea elevilor, obţinerea unor note mari, dar şi satisfacţia multor elevi de a descoperi noutăţi, fapte şi idei noi.

Prin învăţarea creativă nu se urmăreşte neapărat a se face din fiecare copil un geniu, dar putem şi trebuie să reuşim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ – independent sau în grup – la „redescoperirea" adevărurilor despre lucruri şi fenomene, atunci când i se indică direcţiile de cercetare sau i se dau notele definitorii, să-şi pună întrebări similare cu cele pe care şi le pune cercetătorul ştiinţific, cum ar fi: „cine", „ce", „unde", „prin ce mijloace", „în ce scop", „cum", „când", deoarece ele întreţin interesul pentru cunoaştere şi corespund spiritului de curiozitate al copilului.

Un exemplu de folosire a creativității în procesul de învatare este, la clasa a VII-a, la lecția "Primul Război Mondial", când elevii învață despre noile moduri de a purta războiul, respectiv războiul de uzură și de manevră, care sunt o urmare a invențiilor și descoperirilor care s-au facut la sfârșitul sec. al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea.

Pentru o mai bună înțelegere a modului cum se purta războiul de uzură, pentru a-și demonstra emoțiile, empatia față de acei soldați, pentru a fi solidari cu soldații români care au intrat în razboi pentru întregirea națională, am gândit patru sarcini, fiecare elev având posibilitatea să opteze pentru una dintre ele în funcție de preferință.

- ✓ Să-și imagineze că au participat în lupta de la Verdun.

- ✓ Este un soldat, fie francez, fie german, care scrie o scrisoare mamei sau soției, în care povestește cu lux de amănunte cum a fost în această luptă.
- ✓ Să realizeze un desen în care să prezinte lupta de la Mărășești unde soldații români au luptat pentru reîntregire.
- ✓ Să-și imagineze că este reporter la un ziar și scrie un articol despre munca femeilor care au fost nevoite să muncească în locul bărbaților plecați pe front și despre viața copiilor înspăimântați de ororile razboiului.

Astăzi mai mult decât oricând, creativitatea reprezintă o condiţie fundamentală a calităţii educaţiei, una dintre premisele esenţiale ale performanţei. Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a şcolilor contemporane.

Creativitatea este motorul inovării şi factorul cheie al dezvoltării personale, ocupaţionale, antreprenoriale şi sociale şi al bunăstării tuturor indivizilor în societate. Se pot face multe pentru educarea spiritului creativ în şcoală, apare necesitatea modificării modului de gândire şi a stilului de lucru în clasă.

BIBLIOGRAFIE**:**

1.Amabile, T., *Creativitatea ca mod de viaţă, Ghid pentru părinţi şi profesori*, Editura Ştiinţă şi Tehnică, Bucureşti, 1997, pagi. 23-24
2.Jiga,I.,Negruţ, I., *Învăţarea eficientă*, Editura Editis, Bucureşti, 1999, pagi. 67
3.Sălăvăstru, D., *Psihologia educaţiei*, Editura Polirom, Iaşi, 2004, pagi. 103

246. INTEGRAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂŢARE A ISTORIEI

Prof. Cosma Vasile Marius
Școala Gimnazială''V. Alecsandri'' Mircești

Metodele de învăţământ reprezintă căile folosite în şcoală de profesor în a-i sprijimi pe elevi să descopere viaţa, lumea, lucrurile, ştiinţa. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacităţile elevilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea. Metodele interactive promovează interacţiunea dintre participanţi ducând la o învăţare activă cu rezultate evidente.

Alegerea metodelor şi formelor de lucru pedagogic prin care profesorul realizează un randament sau o performanţă pedagogică superioară, reprezintă unul din punctele cheie ale stilului de predare al profesorului, care imprimă pecetea personalităţii acestuia în rezolvarea de probleme, în orientarea soluţiilor, în felul în care este organizat şi condus procesul de învăţământ, în relaţia profesor-elev.

Azi în şcoala românească, predarea eficientă este sau ar trebui să fie centrată pe elev, orientată pe rezultate, performanţe, să implice o învăţare participativă, care să valorifice experienţa de viaţă, personală şi socială a elevului, să-l implice în totalitate în receptarea, procesarea, valorificarea, valorizarea informaţiilor, să genereze satisfacţie imediată, o imagine de sine pozitivă, utilizarea inteligenţei emoţionale, valorificarea potenţialului creativ al elevului, sentimentul succesului.

Cadrul didactic trebuie să fie animat de o puternică receptivitate faţă de tot ce este nou si important în specialitatea sa şi în pedagogie, iar în practică să dovedească un efort continuu spre autodepăşire, pentru a face faţă sarcinilor pe care le ridică învăţământul.

Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ – participativ şi o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului.

Metodele de predare – învăţare folosite vor trebui să dezvolte învăţarea activă, interogativă. Iată câteva modalităţi de însuşire activă a cunoştinţelor şi deprinderilor şi de asimilare activă a experienţei sociale: folosirea unor lecturi captivante pentru elevi (legende, povestiri, mituri) discutarea cu elevii a unor fotografii, stampe, ce ilustrează aspecte ale vieţii oamenilor în diverse momente ale istoriei, prezentarea şi discutarea cu elevii a surselor orale (interviuri, anchete), a unor obiecte, produse, dosare tematice, a reprezentărilor vizuale, a vizitelor etc.

Există numeroase metode de învăţământ care au un pronunţat caracter activ-participativ folosite în practica didactică la diferite discipline. M-am oprit la prezentarea şi descrierea câtorva dintre ele, pe care am reuşit să le aplic în cadrul orelor de istorie şi care şi-au dovedit utilitatea practică în munca cu elevii.

Brainstorming-ul sau asaltul de idei este o metodă folosită în predarea-învăţarea istoriei, care implică formularea unor definiţii sau idei, judecăţi de valoare, observaţii, ca răspuns la o situaţie enunţată, după principiul cantitatea generează calitatea. Metoda stimulează creativitatea şi motivaţia învăţării. Toate ideile emise de elevi sunt acceptate şi nu există critică.

Metoda poate fi folosită în orice oră de istorie şi în orice moment, însă implică mai multe etape:

- ✓ alegerea temei şi a sarcinii de lucru;
- ✓ se solicită exprimarea unui număr cât mai mare de idei, aşa cum le vin în minte elevilor;
- ✓ se pot face asocieri în legătură cu ideile enunţate, se pot completa sau transforma ideile colegilor, fără a se aduce critici; -toate ideile se scriu pe tablă;
- ✓ se face o pauză pentru aranjarea ideilor, de la 15 minute la 1 zi;
- ✓ se grupează ideile emise după diferite categorii sau criterii;
- ✓ se fac comentarii asupra celor prezentate şi se optează pentru cele mai bune idei;

- ✓ evaluarea se face în funcţie de participarea elevilor la lecţie şi la găsirea celor mai bune idei.

Această metodă dă frâu liber imaginaţiei şi crează condiţii propice pentru încurajarea exprimării libere. Profesorul intervine doar prin încurajări şi emiterea notelor la sfârşitul lecţiei. După părerea mea, brainstorming-ul se încadrează în categoria metodelor activ-participative pentru că este în primul rând o metodă care dă frâu liber exprimării de opinii şi antrenează un număr mare de elevi. Experienţa la clasă a demonstrat că nici un elev nu a stat deoparte când a fost vorba să spună un cuvânt sau frază legat de lecţie. S-a observat de asemenea că elevii se antrenează unii pe alţii şi se ajută, lucrând în echipe foarte bine.

Posterul este o altă modalitate activ-participativă de a aprofunda o situaţie, un proces, un eveniment, într-o formă sintetizată a structurilor verbale, însoţite de imagini. Elevii învaţă să surprindă ideile esenţiale într-o formă logică, sintetică şi estetică. Elevii, lucrând în grup au posibilitatea de a-şi compara lucrările cu cele ale colegilor, să admită ce este în plus faţă de propriile lucrări şi ce este lacunar sau greşit, să se evalueze şi să se autoevalueze. Avantajul posterului istoric este faptul că el rămâne în clasă, cel mai des pe un perete.

Mozaicul este o strategie care se bazează pe învățarea în echipă, stimulând încrederea în forțele proprii a participanților, dezvoltă abilități de comunicare, răspunderea individuală, de grup. Clasa se împarte în echipe de câte patru elevi. Fiecare membru primește un cartonaș cu un număr de la unu la patru, după care primește o fișă ce cuprinde o parte dintr-un material mai amplu (materialul are atâtea părți câte grupe s-au format).

Se explică subiectul pus în discuție. Fiecare elev va fi, pe parcursul orei, profesor și elev, pentru că fiecare va preda fragmentul său colegilor de grup și va învăța de la aceștia părțile pe care ei le vor prezenta.

În a doua etapă, toți elevii cu numarul 1 se vor grupa separat. La fel vor proceda și numerele 2,3,4. Din acest moment ei devin experți. Citesc fragmentul primit, se consultă între ei și hotărăsc cum vor prezenta informațiile colegilor de la grupele inițiale. Ei pot folosi și material didactic disponibil.

În etapa a treia, după ce experții și-au încheiat activitatea fiecare se întoarce la grupa inițială și le predă celorlalți fragmentul pregătit, încercând să fie cât mai convingători. Ei pot primi și întrebări, iar dacă sunt nelămuriri poate interveni și profesorul. Fiecare parte a întregului este prezentată într-o ordine logică, ajungându-se la reconstituirea întregului. La final, profesorul reamintește tema studiată, urmând ca elevii să prezinte din nou, în ordine initială, fiecare parte a materialului, așa cum și-au însușit-o în cadrul grupului de experți. În acest moment, profesorul adresează întrebari pentru a verifica gradul de întelegere a informațiilor și pentru a aplica și un test.

Pentru lectia ***Iluminismul*** se poate împărți tema în patru subteme:

• Aspecte generale – numerele 1
• Reprezentanți în spațiul francez- numerele 2
• Manifestări iluministe în Moldova și Țara Românească- numerele 3
• Manifestări iluministe în Transilvania – numerele 4

Elevii formează grupe de câte patru. Fiecare primește un numar de la 2 la 4 și se formează noile grupe. Grupele de experți, astfel formate vor dezbate temele puse în discutie. Elevii vor fi pregătiți cu diverse materiale: portretele lui Voltaire, Rousseau, Montesquieu, fragmente din operele iluminiștilor, o fișa conținând informații despre manifestări iluministe în spațiul românesc, harta Europei însec.XVIII–XIX, etc. Experții se întorc la echipa inițială unde transmit cunoștințele colegilor. Grupele prezintă rezultatul studiului întregii clase. Se poate interveni la final cu un test.

Totuşi, istoria rămâne şi o disciplină informativă, drept pentru care vechile metode trebuie coroborate cu noile metode de predare-învăţare-evaluare.

Folosirea metodelor activ-participative în procesul de predare-învăţare-evaluare la istorie face ca elevii să înveţe cu drag chiar în timpul orelor de curs, să fie mai activi şi să participe la provocările oferite de acestea, individual sau pe grupe, dezvoltându-le spiritul de competiţie cu ceilalţi colegi, dând frâu liber creativităţii şi comunicării unii cu ceilalţi.

Bibliografie:

1.Gheorghe Iutiș, Elena Cozma, Iuliana Astănoaie *Elemente de didactică istorică*, Editura Graphys, Iași, 2008, pag. 8

2.M.E.C., *Învăţarea activă, ghid pentru formatori şi cadre didactice,* Bucureşti, 2001, pag. 34

3.Ion Negreţ-Dodridor, Ion-Ovidiu Pânişoară, *Ştiinţa învăţării:de la teorie la practică*, Editura Polirom, Iași, 2005, pag. 15

5.Otilia Păcurari (coordonator), *Învățarea activă: ghid pentru formatori*, București, MEC-CNPP, 2001, pag. 67

247. LINIA VIEȚII – O METODĂ DE SUCCES UTILIZATĂ ÎN REFLECȚIE LA ORA DE RELIGIE

Profesor Damean Nicoleta

Școala Gimnazială Nr.116, București, Sector 3

Prin natura ei, educația religioasă pare orientată spre descriptivism. Însă, obiectul în sine implică o componentă acțională importantă, cu multiple valențe, care urmăresc formarea de atitudini și deprinderi de comportament moral-religios, stimularea creativității, gândirii critice, a inițiativelor ce pregătesc elevii pentru inserția socială activă și responsabilă.

Actualele cerințe curriculare impun obiective ce se pot realiza preponderent prin folosirea metodelor active de predare-învățare, implicând o componentă acțională importantă, a cărei valențe formative urmăresc interiorizarea valorilor religioase și racordarea activităților la situații de învățare ce evidențiază perspectiva dezvoltării gândirii critice și integrarea creativă a informațiilor și conceptelor.

Propria experiență didactică acumulată de-a lungul timpului, m-a ajutat să valorific metodele active în procesul instructiv-educativ, consacrând sintagma instruirii interactive, implicând deplin elevii într-un tip superior de instruire ce se bazează pe activizare, schimburi și confruntări de idei și opinii, argumente, interacțiuni, schimburi intelectuale și verbale, care conduc spre realizarea unei învățări temeinice, moderne și eficiente.

Am folosit adesea, în etapa reflecției unei lecții, o metodă cu ajutorul căreia elevii sunt familiarizați să reflecteze la propria viață și la consecințele diferitelor fapte sau evenimente în derularea acesteia, metoda intitulată ,,Linia vieții". Aceasta oferă elevilor posibilitatea de a realiza conexiuni între vechile și oile cunoștințe, de a analiza critic prin analogii și comparații, de a-și reconstrui schemele mintale prin includerea noilor cunoștințe.

În utilizarea metodei se folosesc următoarele etape:

-desenarea de către elevi a liniei propriei vieți, începând cu momentul nașterii și până în prezent și a modului în care și-o imaginează în viitor, (prin realizarea unei succesiuni a celor mai importante evenimente petrecute deja și a celor pe care le anticipează);

-prezentarea de către 2-3 elevi a propriei linii și desprinderea unor concluzii referitoare la modul în care aceștia văd propriul viitor.

-marcarea în mod ipotetic a momentului în care ar putea apărea un eveniment (cu conotații pozitive sau negative) care să le modifice viața și trasarea liniei vieții după acest moment.

-observarea diferențelor dintre cele două linii.

-desprinderea unor concluzii referitoare la rolul credinței în Dumnezeu și al trăirii unei vieți după principiile moralei creștine, pentru derularea /modificarea liniei vieții.

De pildă, la tema ,,Traficul de ființe umane-Omul contra omului,,, putem utiliza metoda Linia vieții, urmărind următoarele aspecte:

-desenarea pe hârtie a propriei vieți;

-conversații despre traficul de ființe umane și influențele în plan personal ale acestui fenomen;

-marcarea, în mod ipotetic, a momentului în care ar putea deveni victime ale traficului uman și însemnarea modificărilor care presupun elevii că le-ar influența viața;

-discuții despre modalitățile de prevenire a fenomenului amintit.

Pot fi dezbătute la punctul al treilea, spre exemplu, răspunsuri care să ducă la reflectări din care se deslușește concluzia că linia vieții unui om poate fi influențată de: convertire, atât în sensul aderării la o altă religie, cât mai ales în sensul luării în serios a problemei mântuirii.

-apartenența la grupuri religioase;
-alegerea monahismului ca mod de viață;
-schimbarea modului social;
-un eșec sau un succes în plan profesional;
-decesul unei persoane foarte apropriate;
-contactarea unei boli foarte grave;
-încălcarea unor porunci care au drept consecințe privarea de libertate;
-apartenența la grupuri violente;
-implicarea în traficul de ființe umane, ca victime a acestuia;

Metoda amintită evidențiază alternativele pe care le avem în viață și dezvoltă sentimentul de responsabilitate față de consecințele unor fapte proprii. Elevii pot utiliza referințele biblice corespunzătoare pentru identificarea soluțiilor corecte, din punct de vedere al învățăturilor creștine.

Bibliografie:

1. Ioan Nicola, *Tratat de psihologie școlară*, Ed. Aramis, București, 2001;
2. Ioan Jinga, Elena Istrate, *Manual de pedagogie*, Ed. All, București, 2001;
3. C. Cucoș, *Pedagogie*, Ed. Polirom, Iași, 1993.

248. MODALITĂŢI DE STIMULARE ŞI DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂŢII ELEVILOR

Prof. Dărăban Viorica
Şcoala Gimnazială "*Viorel Horj*", Drăgăneşti

În zilele noastre nu se mai face o separare între omul obişnuit si omul creator. Orice om normal poate realiza o îmbunatăţire în munca sa, o mică inovaţie sau invenţie. Pentru aceasta e nevoie de preocupare specială, de condiţii favorabile dezvoltării creativităţii.

Cultivarea gândirii inovatoare a devenit o sarcină importantă a şcolilor. Pe lângă efortul tradiţional de educare a gândirii critice, stimularea fanteziei apare şi ea ca un obiectiv major. Aceasta implică schimbări importante, atât in mentalitatea profesorilor, cât şi în ce priveşte metodele de educare şi instruire.

Metodele activ-participative sunt tot mai utilizate în şcoala românească. Fantezia trebuie şi ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoştintelor, de raţionamentul riguros şi spiritul critic.

Aspiraţia spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode care, pe de o parte, să combată blocajele, iar pe de alta, să favorizeze asociaţia cât mai liberă a ideilor, utilizând astfel la maximum resursele inconştientului.

Categoria de activităţi care oferă terenul cel mai extins pentru cultivarea creativităţii îl constituie activităţile în care se lasă elevilor independenţă deplină:

- compunerea şi rezolvarea pe căi diferite a exerciţiilor şi problemelor;
- scoaterea şi formularea ideilor principale dintr-un text;
- elaborarea compunerilor;
- executarea unui desen;
- exerciţii de antrenament creativ sub formă de jocuri etc.

Toate aceste activităţi pot fi considerate forme de manifestare a însuşirilor creative ale elevilor, care se cer stimulate şi dirijate.

Copiilor le place să asculte şi să inventeze poveşti, să joace roluri, să interacţioneze printr-un joc continuu, pe care-l îmbogaţesc mereu, din ce în mai mult, fiind atenţi si receptivi totodată la ce descoperă la ceilalti.

Desenul, pictura, modelajul, muzica, dansul, feluritele jocuri în aer liber sau acasă, toate au darul de a-i ajuta să exprime emoţii, gânduri, sentimente care, în această manieră artistică, sunt mai accesibile a fi exteriorizate.

Pentru educarea creativităţii în activitatea instructiv-educativă sunt necesare anumite condiţii:

- fondul de cunoştinţe de care dispune elevul;
- existenţa unor deprinderi intelectuale;
- climatul educaţional care trebuie să fie favorabil creativităţii.

Creativitatea nu se poate cultiva decât într-o atmosferă de antrenare liberă a elevilor în căutări, schimb de idei, verificări. Elevii trebuie să se manifeste liber, fără teama de a greşi, de a li se face imediat

aprecierea critică. În felul acesta se poate cultiva îndrăzneala, independenţa, originalitatea. Pedagogul român I. C. Petrescu spunea:

„Creator e oricine în meseria sau ocupaţia sa, dacă nu se mulţumeşte să săvârşească în chip mecanic ceea ce a apucat din moşi-strămoşi, ci caută şi el să adauge locului unde şade, lucrării ce făureşte, ceva din personalitatea sa”.

Procesul de stimulare a creativităţii şi originalităţii se desfăşoară gradat, cu paşi mici şi cu multă răbdare şi dăruire din partea profesorului. Bun cunoscător al fiecărui elev, profesorul poate şi trebuie să-şi atragă prin lecţii-joc toţi elevii şi să le faciliteze asimilarea treptată a realului. Jocurile creative sunt un izvor nesecat, iar aplicarea lor implică întreaga personalitate a copilului. Activitatea desfăşurată cu elevii în procesul de învăţământ oferă bogate şi diverse prilejuri de cultivare a creativităţii.

Cum încurajăm creativitatea copiilor?

- prin asigurarea unui mediu care permite copilului să exploreze şi să se joace fără restrângeri exagerate.

- prin adaptarea la ideile copilului, fără a încerca o structurare a ideilor lui astfel încât să se potrivească cu cele ale adulţilor.

- prin acceptarea ideilor neobişnuite ale copilului, fără a judeca modul divergent în care acesta rezolvă o problema.

- folosind modalităţi creative pentru rezolvarea problemelor, în special a problemelor ce apar în viaţa de zi cu zi.

- alocând destul timp copilului pentru explorarea tuturor posibilităţilor, pentru trecerea de la ideile obişnuite la idei mai originale.

BIBLIOGRAFIE:

Roşca Alexandru – „Creativitate”; Editura Enciclopedică Română, Bucureşti 1972, pag. 37;
Ţopa L. – „Creativitatea”; Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti 1980, pag. 59.

249. ȘCOALA- NUCLEU CULTURAL AL COMUNITĂȚII

profesor Deaconescu Mihaela- Maria,
Şcoala Gimnazială „Sfântul Grigorie Teologul” Galaţi

„Elevii trebuie să-şi spună unii altora şi să spună lumii ceea ce ştiu, pentru a afla ce ştiu. Spunând, vor învăţa. Spunând, vor interpreta lumea aşa cum o văd ei, pentru noi, ceilalţi.”(Judit Renyi 1990)

În contextul educaţional actual, în care accentul este plasat pe competenţa de comunicare şi relaţionare multilingvistică, disciplina Limba şi literatura română devine vector fundamental deopotrivă pentru păstrarea identităţii culturale, cât şi pentru lărgirea orizontului informaţional. Pentru compatibilizarea învăţământului românesc cu modele oferite prin documentele U.E, sunt recomandate domeniile: *sensibilizare la cultură, a învăţa să înveţi, comunicare în limba maternă.*

Derularea unui opţional bine definit şi corect aplicat poate servi procesului de descentralizare instituţională, asigurând transformarea şcolii în nucleu cultural al comunităţii, după modelul european. Pentru a atinge acest ţel, şcolile trebuie să ofere o atmosferă care să promoveze gândirea, să încurajeze discutarea şi exprimarea ideilor, a convingerilor. Cursurile opţionale contribuie nu doar la formarea capacităţilor de comunicare, ci şi la dezvoltarea competenţelor culturale, de argumentare şi de gândire critică, iar rolul profesorului devine cu atât mai important cu cât trebuie să-şi fundamenteze oferta pe acele aspecte care să vizeze, în mod special, comportamentul educaţional al elevilor. Clasa devine astfel un cadru de gândire şi de învăţare, în care elevii comunică, gândesc, manifestă atitudini şi comportamente pozitive, responsabilitate şi adaptabilitate.

Odată cu acest proiect, ne-am propus să valorificăm competenţele dezvoltate în cadrul cursului opţional, contribuind astfel la formarea laturii estetice şi sociale a personalităţii umane, la dezvoltarea gustului pentru frumos, adresându-ne atât copiilor cât şi cadrelor didactice. Publicaţia de faţă ilustrează o parte din rodul muncii micilor creatori care şi-au arătat iscusinţa şi talentul în compoziţii artistico-plastice, fişe de lectură sau compunând eseuri şi poezii.

Se impune adoptarea unui demers didactic centrat pe competenţe, pentru a-l pregăti pe adultul de mâine să facă faţă provocărilor şi schimbărilor rapide, să activeze pe o piaţă a muncii care va solicita profesii astăzi poate inexistente, să înveţe pe tot parcursul vieţii, stabilirea obiectivelor cadru şi de referinţă, a competenţelor generale şi specifice pe care dorim să le formăm prin disciplina opţională propusă, a temelor/ conţinuturilor, activităţilor de învăţare în mod adecvat obiectivelor majore şi finalităţilor ciclurilor curriculare este deosebit de importantă.

De la orice elev se aşteaptă:
- să comunice eficient în situaţii reale;
- să înţeleagă sensul apartenenţei la diverse tipuri de comunităţi;
- să demonstreze flexibilitate şi capacitate de adaptare şi integrare în medii diverse;
- să rezolve probleme, să ia decizii şi să-şi exprime opiniile, folosind gândirea critică şi creativă;
- să folosească în mod eficient tehnologiile relevante pentru viaţa de toate zilele;
- să înţeleagă fenomenele esenţiale ale naturii înconjurătoare şi ale mediului social imediat;
- să contribuie la constituirea şi aprecierea unei vieţi de calitate;
- să aplice şi să valorizeze propriile experienţe de învăţare, în scopul structurării unui set personal de atitudini şi al identificării viitoarei orientări profesionale;
- să-şi structureze capacităţile şi motivaţiile proprii învăţării permanente.

Un opţional nu este o activitate extraşcolară. Din momentul în care opţionalul a fost ales, el devine obligatoriu, ca orice disciplină de trunchi comun şi presupune achiziţii pe care elevii le dobândesc, precum şi evaluarea nivelului acestora. Programa opţionalului – absolut necesară - trebuie să precizeze riguros ce urmează să poată face elevii după parcurgerea cursului.

Evaluarea disciplinei opţionale trebuie realizată preponderent prin folosirea metodelor alternative de evaluare şi observarea sistemică a comportamentului elevului prin:

- fişă de evaluare;
- scală de clasificare;

- listă de control/verificare;
- proiectul;
- portofoliul;
- autoevaluarea.

Finalităţi vizate pentru evaluare:
- accent pe *cum* şi mai puţin pe *ce*;
- factorul motivaţional;
- capacitatea de comunicare;
- apropierea de viaţa concretă;
- capacitatea de adaptare;
- valorificarea potenţialului individual;
- pondere mai mare acordată:
  - educaţiei estetice;
  - capacităţii de integrare socială;
  - dezvoltării gândirii critice;
  - capacităţii de corelaţie interdisciplinară;
  - dezvoltării capacităţii de discernământ şi alegere;
  - capacităţii de a se informa singur;
  - capacităţii de a rezolva situaţii limită;
  - capacităţii de autoevaluare;

Activitățile de predare-învățare-evaluare se vor desfășura în unități de timp de două ore, ceea ce implică structurarea conținuturilor pentru o abordare logică și coerentă în cadrul unor scenarii didactice atractive, dinamice, care să îmbine activitatea individuală și frontală cu cea în perechi sau în grup.

Scenariile didactice trebuie să fie structurate după modelul:
- evocare (intrare în temă, actualizarea cunoştinţelor)
- realizarea sensului (predarea-învățarea de noi cunoştinţe)
- reflecţie
- extindere.

Rolul central în procesul de predare-învățare îl are dezvoltarea curiozității elevilor asupra posibilităților diverse de exprimare a propriilor gânduri și sentimente, dar și asupra universului textului.

Competenţele specifice pot fi formate prin oricare dintre conținuturile asociate, iar valorile și atitudinile vor fi avute în vedere atât în selecția textelor, cât și în abordarea concretă a acestora. Pentru formarea calităților unui lector activ și critic, capabil de discernământ, elevilor li se va cere să-și exprime opinia despre mesajul textelor, despre valorile și ideile promovate, despre abilitățile de viață identificate la nivelul personajelor/persoanelor din textele citite sau despre abilitățile de viață care le lipsesc acestora. Citirea corectă și fluentă presupune atât citirea pentru sine, cât și citirea pentru ceilalți, de aceea elevii vor fi solicitați să citească texte sau fragmente de texte literare sau nonliterare în gând, dar și cu voce tare, în fața unui auditoriu.

Textul literar și nonliterar va fi abordat atât cu scopul formării competențelor generale și a celor specifice, cât și cu scopul formării competențelor cheie de învățare, interpersonale și sociale.

Profesorul va aborda textele din perspectivă transcurriculară prin utilizarea metodelor interactive specifice dezvoltării gândirii critice, astfel încât textul să fie pretext pentru înțelegerea sinelui și a lumii.

Evaluarea se va realiza, de regulă, prin metode complementare (observarea sistematică a comportamentului, interviul, portofoliul, autoevaluarea, jurnalul de lectură, proiectul etc.) care permit evaluarea reacțiilor, a învățării și a comportamentului elevilor.

Dezvoltarea competenței digitale se va realiza prin activități de învățare ce au ca scop formarea la elevi a deprinderii de a folosi internetul și softurile educaționale ca sursă de documentare și de a utiliza critic și creativ mijloacele media electronice.

Modalități de evaluare:

- tradiționale: prin probe scrise, orale sau practice
- complementare: fișa de evaluare, portofoliul, investigația, posterul, observarea sistematică a comportamentului, interviul, jurnalul de lectură, proiectul, autoevaluarea.

BIBLIOGRAFIE:

1. Giurea Doina, *Ghid metodologic pentru disciplinele opționale*, D&G Editur, București 2006;
2. Gorovei Artur, *Literatura populară,* vol.II, Editura Minerva, București, 1985;
3. Graur Evelina, *Tehnici de comunicare*, Editura Media Mira, Cluj-Napoca, 2001;
4. Pamfil Alina, *Limba și literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise,* Editura Paralela 45, Pitești 2003;
5. Parfene Constantin, *Metodica studierii limbii și literaturii române în școală,* Ghid teoretico-aplicativ, Editura Polirom, Iași, 1999.

WEBOGRAF1E:

1. http://www.old.edu.ro/inspectorate scolare.htm - Site-urile inspectoratelor şcolare
2. www.cedu.ro - Site-ul Centrului Educaţia 2000 +
3. www.didactic.ro

250. FUNCȚIA LOGARITMICĂ ȘI NOȚIUNEA DE pH

prof. Dima Ionel, Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara

Matematica, o disciplină destul de dificilă, care cere multă muncă, perseverență are aplicații în cele mai variate domenii. Gradul de abstractizare al matematicii creează bariere artificiale între aceasta și elevi care sunt mult mai apropiați de concret, de senzorial, ori rolul profesorului este acela de a ridica aceste bariere. La chimie, elevii se familiarizează cu noțiunile de acizi și baze. Acizii sunt definiți ca substanțe care pun în libertate ioni hidroniu H_3O^+, iar bazele sunt definite ca substanțe care acceptă ioni hidroniu H_3O^+.

Cu cât acidul pune în libertate, mai mulți ioni hidroniu, cu atât este mai tare. Spre exemplu, dintre hidracizi, cel mai tare este acidul florhidric pentru că în acidul florhidric există cea mai mare diferență de electronegativitate. Mai slab este acidul clorhidric și mai slab este acidul bromhidric, cel mai slab fiind acidul iodhidric.

HF Acid florhidric	↑ Creșterea tăriei hidracidului
HCl Acid clorhidric	
HBr Acid bromhidric	
HI Acid iodhidric	

Figura 1: Creșterea tăriei hidracizilor

$HClO_4$ Acid percloric	↑ Creșterea tăriei acidului
H_2SO_4 Acid sulfuric	
HClAcid clorhidric	
HNO_3 Acid azotic	
H_3PO_4 Acid fosforic	
H_2S Acid sulfhidric	
H_2CO_3 Acid carbonic	

Figura 2: Creșterea tăriei acizilor

Idealul educațional are un caracter dinamic, în acord cu dezvoltarea societății. Este deosebit de importantă abilitatea de a transforma informațiile în cunoștințe operaționale, spre exemplu să se facă conexiuni între apă, substanță atât de accesibilă și funcția logaritmică, care se studiază la matematică. Apa este principalul constituent al tuturor ființelor vii. Apa este un foarte bun solvent. Apa, în organism transportă toate substanțele nutritive, dar și produsele de excreție care rezultă din metabolism. De aceea, apa este indispensabilă vieții. Vietățile marine pot conține până la 90% apă, organismul uman conține între 55 și 70 % apă, un procent mai mic la grași. Procentul de apă depinde de vârsta organismului, dacă embrionul uman conține 90% apă, la naștere, copilul conține 70 % apă după care procentul scade. Femeile, caracterizate prin prezența mai mare a țesutului adipos, au un procent mai mic de apă.

În apă se realizează două legături covalente simple prin punerea în comun a celor doi electroni impari ai oxigenului cu cei ai celor doi atomi de hidrogen. Cele două legături covalente sunt şi polare, oxigenul fiind mai electronegativ decât hidrogenul, polul negativ fiind reprezentat de oxigen, iar polul pozitiv fiind reprezentat de cei doi atomi de hidrogen. Polaritatea legăturii oxigen – hidrogen , determină reacţia de ionizare a apei, reacţie în care o moleculă de apă funcţionează ca acid deoarece cedează un proton, iar cealaltă moleculă de apă funcţionează ca bază deoarece acceptă un proton, iar despre apă se spune că are caracter amfoter.

$2H_2O \rightarrow H_3O^+ + HO^-$

În apă, concentraţia ionilor hidroniu este egală cu concentraţia ionilor hidroxid:

$$[H_3O^+] = [HO^-] = 10^{-7} \text{moli/L}$$

şi de aceea apa este neutră.

Termenul de pH, aparţine chimiei, dar ca noţiune pH–ul este definit ca logaritmul cu semn schimbat din concentraţia ionilor hidroniu:

$$pH = - \lg [H_3O^+]$$

Pentru apă se calculează pH–ul şi se găseşte că este egal cu 7. Dacă concentraţia ionilor hidroniu este mai mare, soluţia are caracter acid. Dacă concentraţia ionilor hidroniu $[H_3O^+] = 10^{-3}$ moli/L, atunci pH = 3 şi interpretarea este că respectiva soluţie are caracter acid.

Dacă pH – ul < 7, se apreciază că soluţia respectivă are caracter acid, acest caracter fiind cu atât mai pronunţat cu cât valoarea pH–ului este mai mică.

Funcția logaritmică se studiază la matematică și este definită:

f : (0, ∞) → R, definită prin**:** **f (x) =** $\log_a x$,cu a > 0, a ≠ 1

Funcţia logaritmică este monoton crescătoare dacă **a > 1** şi monoton descrescătoare dacă a € (0,1).

Funcţia logaritmică este concavă pentru a € (0, ∞) şi convexă pentru a € (0,1).

Funcția logaritmică este utilă în calcularea pH – ului. Calcularea pH – ului devine astfel o operație banală, de calcul. Se poate observa clar aici legătura dintre cele două discipline, matematică și chimie.

Matematica trebuie să slujească logicii elevului, să fie legată de viață, de concret, să devină o continuare firească a operațiilor mentale de care este capabil elevul. Conținuturile trebuiesc

adaptate particularităților de vârstă ale copiilor, gradului lor de înțelegere. Școala își pune amprenta asupra dezvoltării tânărului, școala fiind locul în care se formează deprinderi intelectuale, dar și practice.

Există argumente în favoarea utilizării aplicațiilor matematicii în cele mai variate domenii. Găsirea algoritmilor de rezolvare a unei probleme sau a unei categorii de probleme economisește timp, fiind deosebit de importantă în domeniul chimiei a cărei dezvoltare se bazează pe matematică, școala fiind aceea care pregătește viitoarea forță de muncă. Școala trebuie să rămână un factor de progres.

Bibliografie:

1. Bush T., Leadership și management educațional– Editura Polirom, 2015

2. Cucoș C, Pedagogie – Editura Polirom, 2006

3. Winston R ., Misterele chimiei, Editura Litera Internațional, București, 2008

251. CHIMIA, O PREZENȚĂ CONSTANTĂ

prof. Dima Lucia, Școala Gimnazială Nr. 24 Timișoara

Apariția și evoluția marilor civilizații a fost influențată de dezvoltarea științei. Școala este menită să răspundă nevoilor societății, să se adapteze exigențelor ei. Prima unealtă folosită de om, o piatră sau o ramură a deschis calea spre propria transformare, spre propria evoluție. Dezvoltarea societăţii este dependentă de formarea şi consolidarea unor trăsături pozitive de caracter de care este responsabilă în bună măsură şi şcoala. Şcoala, în acest context trebuie să se adapteze, să se plieze pe noile nevoi sociale, să se modernizeze şi să participe la progresul general al societăţii. Şcoala se implică în educarea tinerilor, înlesnind accesul spre noi orizonturi spirituale. Şcoala contribuie la formarea unor deprinderi de muncă, la ordonarea vieţii elevilor, la crearea premizelor pentru dezvoltarea gândirii şi creativităţii lor. Munca reprezintă sursa bunurilor noastre, dar şi a bucuriilor noastre.

Chimia l – a însoțit mereu pe om, simplificându– i, ușurându – i adesea viața. Chimia, chiar dacă nu era definită ca atare a fost mereu prezentă în viața omului. Focul este o reacție exotermă, fotosinteza este un proces care folosește energia solară , fermentațiile sunt reacții lente. Biochimia studiază reacțiile care au loc în lumea vie. Chimia este capabilă să descifreze și tainele dependenței de nicotină. Astfel, nicotina este un inhibitor pentru enzima denumită monoaminoxidaza, implicată în metabolismul dopaminei. Efectul este creșterea concentrației de dopamină la nivelul creierului.

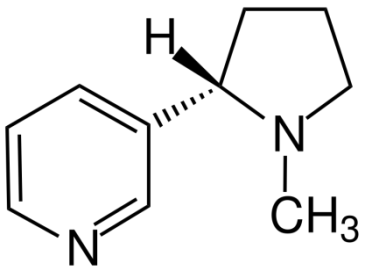

Figura 1: Nicotina ($C_{10}H_{14}N_2$)

Cel mai amplu proces la nivel planetar care produce substanțe organice este fotosinteza. Fotosinteza are loc în frunzele verzi ale plantelor, care conțin clorofilă, în prezența luminii, plantele transformând bioxidul de carbon și apa (substanțe anorganice) în substanțe organice (glucoză) și oxigen. Prin reacții de policondensare a glucozei se formează celuloza și amidonul, ambele cu aceeași formulă moleculară. Deci fotosinteza convertește energia solară în energia legăturilor chimice din substanțele organice produse. O cantitate apreciabilă din energia solară acumulată în plante este stocată sub formă de celuloză. Celuloza intră în alcătuirea pereților celulei vegetale, fiind considerată în prezent polizaharida cea mai răspândită în natură.

bioxid de carbon și apă $\xrightarrow{fotosinteză}$ glucoză și oxigen

⇓

amidon sau celuloză

Figura 2: Procesul de fotosinteză

În prezent se poate vorbi chiar de o „ bază biochimică a agresivității ”. Se cunoaște că serotonina este un monoaminotransmițător sintetizat la nivelul unor neuroni din sistemul nervos central. Este produsă din triptofan. Serotonina este prezentă în diverse alimente: paste, legume, cartofi, cereale. Mâncarea bogată în carbohidrați produce o creștere a concentrației de triptofan, care implicit duce la o creștere a concentrației de serotonină. Tulburările psihice sunt asociate cu un nivel scăzut de serotonină în organism. Serotonina îndeplinește un rol cheie în controlul agresivității. Există date care arată o legătură între nivelul scăzut al serotoninei în organism și impulsivitatea comportamentală.

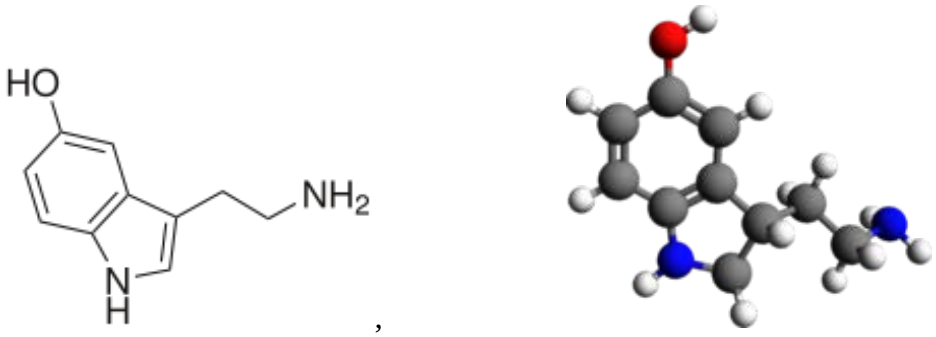

Figura 3 : Serotonina ($C_{10}H_{13}N_2O$)

Realizarea unui învățământ de calitate necesită un efort deosebit din partea cadrelor didactice, elevii, sub îndrumarea profesorului, descoperă, pe baza cunoștințelor anterioare și a experienței personale, cunoștințe noi. Profesorul trebuie să favorizeze dezvoltarea unor atitudini și interese pozitive față de activitatea de investigare științifică, să dirijeze învățarea de la simplu la complex, de la particular la general, să identifice potențialul creator al elevilor lui. Sunt stimulate imaginația, gândirea creatoare, elevul fiind în situația de a depune un efort de gândire, procesul cunoașterii nefiind complet decât după verificarea în practică a cunoștințelor teoretice.

Însușirea noțiunilor teoretice trebuie să permită utilizarea lor în contexte cât mai variate, să le adapteze, să le dezvolte, să le interpreteze. Dezvoltarea gândirii abstracte, a memoriei, logicii, a spiritului de observație sunt obiective ale activității didactice. Rolul profesorului este acela de a mobiliza talentele, deschizând în acest fel un orizont mai larg în studierea noțiunilor studiate.

Inventivitatea, perspicacitatea sunt dimensiuni ale spiritului uman, pe care profesorul trebuie să le evidențieze , să le dezvolte la elevii lui, funcționând astfel ca un veritabil catalizatator în procesul de dezvoltare al elevilor.

Complexitatea vieţii sociale reclamă în prezent un om cu capacităţi intelectuale bine conturate, capabil să găsească soluţii, capabil să se adapteze, care să nu obosească învăţând mereu lucruri noi. Logica operează cu noţiuni şi legi şi reprezintă o valoare care exprimă perfecţiunea şi armonia. Cunoaşterea ştiinţifică are un caracter abstract, însă aplicaţiile acesteia în viaţa obişnuită sunt deosebit de reale, de evidente şi concrete. Lecţiile au efect formativ, cu rol de modelare a personalităţii elevului.

Contactul cu cuceririle ştiinţifice, prin intermediul şcolii nu poate fi decât benefic, deoarece şcoala, prin dascălii săi, se preocupă de sistematizarea, ordonarea, trierea, clasificarea unui număr mare de informaţii, a căror cantitate nu poate fi decât copleşitoare pentru omul obişnuit. Cuceririle ştiinţifice trebuie să devină parte integrantă a existenţei noastre, până când acestea nu devin deja perimate. Logica operează cu noţiuni şi legi şi reprezintă o valoare care exprimă perfecţiunea şi armonia. Cunoaşterea ştiinţifică are un caracter abstract, însă aplicaţiile acesteia în viaţa obişnuită sunt deosebit de reale, de evidente şi concrete. Lecţiile au efect formativ, cu rol de modelare a personalităţii elevului.

Bibliografie:

1. Fătu S.,Didactica Chimiei, Editura Corint, București, 2008

2. Lecourt D., Dicţionar de istoria şi filosofia ştiinţelor, Editura Polirom, Bucureşti, 2005

3. Șunel, V., Metodica predării chimiei, Editura Marathon, Iași, 1997

252. COOPERĂM ŞI ÎNVĂŢĂM PERMANENT

Prof. DIMULESCU RODICA
COL. NAŢ. DE INFORMATICĂ „CARMEN SYLVA”
PETROŞANI

Didactica este considerată tradiţional ca ramură a pedagogiei care se adresează explicit, mai detaliat şi mai aplicat procesului de învăţământ. Predarea- învăţarea şi evaluarea sunt activităţile prin care se realizează procesul de învăţământ, aflându-se într-o relaţie de interdependenţă.

Didactica tradiţională separă actul predării şi învăţării de actul evaluării, integreând evaluarea în procesul de învăţământ, puneând accentul pe predare. Didactica modernă trece pe primul loc învăţarea elevului, în raport cu predarea cadrului didactic, în didactica traditională predarea însemnând transmiterea de informaţii.

Învatarea presupune dobândirea de cunoştinţe, conduite, atitudini, ceea ce contribuie la formarea unor însuşiri psihice complexe în vederea adaptării la situaţii noi de existenţă, învăţarea este activitatea destinată achiziţionării unei experienţe noi, formării unor capacităţi şi deprinderi care să-i permită individului să rezolve situaţii problematice sau să-şi optimizeze relaţiile cu lumea externă.

Realizarea obiectivelor de ordin informativ şi mai ales a celor de ordin formativ, în cadrul procesului de învaţământ, presupune utilizarea unor strategii de acţiune adecvate şi eficiente.

Metodele bazate pe acţiunea elevilor, ca şi cele bazate pe gândire, se dovedesc a fi cele mai adecvate şi mai eficiente, ele valorificând potenţialul intelectual de învăţare şi formare al elevilor. Pe această linie se înscrie şi metoda SINELG cu scopul dezvoltării critice.

Metoda SINELG (**S**istemul **I**nteractiv de **N**otare pentru **E**ficientizarea **L**ecturii şi a **Gâ**ndirii) este o metodă de menţinere a implicării active a gândirii elevilor în citirea unui text, de monitorizare a gradului de înţelegere a unui coţinut de idei, de învaţare eficientă.

Înainte de a începe lectura textului, elevilor li se cere să noteze tot ceea ce ştiu sau cred că ştiu despre tema/problema ce va fi prezentată în text. Ei au fost atenţionaţi că nu are mare importanţă dacă ceea ce vor scrie este corect sau nu; important este tot ce le vine în minte referitor la acea temă, la acel subiect, solicitându-şi astfel gândirea şi imaginaţia.

Apoi, ideile produse de elevi sunt inventariate şi scrise pe tablă sau pe o folie de retroproiector. Orice neconcordanţe de păreri sunt discutate încercând să existe un acord minimal cu privire la ceea ce se reţine (se notează). Având în vedere conţinutul textului, profesorul pune anumite întrebări pentru a direcţiona gândirea elevilor, pentru a releva unele aspecte la care ei nu s-au gandit, pentru a le stârni curiozitatea şi a-i implica în citirea/studierea atentă a textului.

Elevii sunt invitaţi să citească textul cu atenţie.

În timpul lecturii textului elevii trebuie să facă pe marginea lui nişte semne având o anumită semnificaţie. Astfel, li se cere elevilor următoarele:

1. să facă o steluţă (*) pe marginea textului acolo unde conţinutul de idei confirmă ceea ce ei ştiau deja sau cred că ştiu;
2. să pună un minus (-) acolo unde informaţia citită contrazice sau este diferită de ceea ce ştiau sau credeau că ştiu;
3. să pună un plus (+) în cazul în care informaţia citită este nouă pentru ei;
4. să pună semnul întrebarii (?) în dreptul ideilor care li se par confuze, neclare, sau în cazul în care doresc să ştie mai multe despre un anumit lucru sau aspect.

Pe măsură ce elevii au înaintat în citirea textului, pe marginea lui au apărut aceste patru semne, în funcţie de nivelul cunoştinţelor şi de gradul înţelegerii acestora. Aceste semne relevă o anumită relaţie a cititorului cu textul, cu conţinutul său de idei.

În funcţie de vârsta şi de nivelul intelectual ale elevilor numărul semnelor poate fi mai mic. De exemplu, se poate cere elevilor de vârsta şcolară mai mică să folosească doar două semne: senul plus (+) pentru *ştiam* şi semnul minus (-) sau semnul întrebarii (?) pentru *asta nu ştiam.*

Dupa terminarea lecturii textului, urmează o scurtă pauză pentru a da posibilitatea elevilor să reflecteze puţin asupra ceea ce au citit. Apoi elevii revin la lista de idei realizată înainte de a citi textul şi discută cu vecinul (discuţia în perechi) despre ce şi cât din cunoştinţele şi convingerile fiecaruia s-au confirmat sau nu, comparând lista de idei proprii cu textul citit şi adnotat (pe marginea lui au apărut semnele indicate).

Pentru a monitoriza ideile textului şi gradul de înţelegere al acestora este utilă realizarea unui tebel cu patru coloane corespunzătoare celor patru categorii de semne utilizate şi notate pe marginea textului, asemanator celui de jos:

*	+	-	?

Discuţia în grup a conţinutului de idei, a textului prin raportarea lor la ideile iniţiale notate pe tablă, folie sau flipchart, relevă câştigul de informţie lămuritoare şi, eventual, aspectele încă neelucidate pentru a caror clarificare sunt necesare alte surse de informare.

Discuţia finală poate fi una placută şi interesantă, mai ales dacă apar noi întrebari sau dezacordul dintre participanţi persistă.

CONCLUZII

Întregul proces aferent acestei metode este unul de durată (în funcţie de mărimea şi dificultatea textului) care angajează elevii într-un efort de gâdire şi înţelegere autentic, cu efecte formative asupra ersonalitaţii lor.

SINELG este o metodă utilă pentru realizarea unei învăţări eficiente şi durabile bazată pe implicarea cognitivă, activă în lecturarea unui text, pe monitorizarea propriei înţelegeri a conţinutului de idei al acestuia.

Se utilizează preponderent în faza de realizare a sensului, a cadrului de predare-învaţare bazat pe evocare-realizarea sensului-reflecţie. Angajarea activă şi implicarea elevilor în aximizarea înţelegerii sporeşte eficienţa învăţarii asigurandu-i durabilitatea.

BIBLIOGRAFIE

Ion Al. Duitru, *Dezvoltarea gandirii critice şi învaarea eficient,* Editura de Vest, Timişoara, 2000.

253. IMPACTUL PROIECTELOR ETWININNG ASUPRA PROCESULUI DIDACTIC

Prof. Dorneanu Constantin Bogdan,
Prof. Dorneanu Daniela,
Școala Gimnazială „Petru Rareș" Hârlău

eTwinning a fost lansat în ianuarie 2005, în cadrul Acțiunii Comenius, și face parte din Programul Erasmus+, al Comisiei Europene. În Romania, eTwinning a debutat în octombrie 2007. Acesta se adresează tuturor școlilor din învățământul preuniversitar: profesori, învățători, directori de unități școlare și inspectori școlari.

Scopul inițial a fost acela de a facilita parteneriate între instituții de învățământ preuniversitar din diferite părți ale Europei, să asigure un cadru facil pentru comunicare și un spațiu de lucru. Pe parcursul anilor, platforma www.etwinning.net a continuat să se dezvolte, adăugându-se noi caracteristici, devenind în timp o comunitate a școlilor din Europa ce reunește în prezent peste 200.000 de cadre didactice din peste 95.000 de școli. Scopurile pe termen lung ale programului vizează, prin aceasta cooperare online, îmbunătățirea competențelor profesorilor și elevilor de utilizare a noilor tehnologii, îmbunătățirea comunicării în limbi străine (competență de bază în Uniunea Europeana - comunicarea în cel puțin 2 limbi străine), cunoașterea și dialogul intercultural.

Prin participarea la proiecte eTwinning, profesorii vor avea accesul la un schimb de experiență într-un mediu virtual, iar elevii vor descoperi posibilitatea de a comunica cu alți elevi din țările participante, să afle diferite aspecte specifice mediului cultural sau specifice educației din țările partenere. Utilizând diferite tehnologii de comunicare, vor ajunge să-și perfecționeze competențele de comunicare în limbi străine, precum și cele digitale. În țara noastră, activitatea eTwinning se desfășoară sub coordonarea Centrului pentru Inovare în Educație – TEHNE, în parteneriat cu Institutul de Științe ale Educației.

Care sunt avantajele implicării în proiecte eTwinning? Dintre acestea putem aminti:

1. ***Colaborarea:*** Cel mai important aspect promovat de eTwinning este colaborarea dintre profesori, elevi, instituții de învățământ, chiar și părinți și autorități locale. Prin participarea la proiecte eTwinning, profesorii din diferite școli și țări proiectează împreună activitățile pentru elevii lor, astfel aceștia având un rol activ, iar prin interacțiunea dintre aceștia, norme metodologice, metode și idei didactice din diferite colțuri ale Europei ajung să se întrepătrundă, să se dezvolte, iar în cele din urmă, printr-o analiză clară, se vor lua decizii care vor duce la creșterea respectului reciproc, depășirea barierelor de comunicare și culturale, sprijinind dobândirea unor competențe specifice secolului al XXI-lea. Proiectele eTwinning presupun contribuții din partea fiecărui membru al echipei, de aceea vă invităm să descoperiți o serie de proiecte care sunt prezentate drept inspirație.
2. ***Dezvoltarea profesională:*** O altă caracteristică a platformei www.eTwinning.net este posibilitatea de a participa la evenimentele de formare și seminarii online. Acestea se desfășoară sub coordonarea unor experți din diferite domenii. De asemenea, prin colaborarea cu diferite cadre didactice, se poate învăța din experiența acestora. Prin intermediul evenimentelor desfășurate pe platforma eTwinning.net, a atelierelor și conferințelor tematice desfășurate periodic se pot descoperi noi materiale didactice.
3. ***Recunoașterea:*** Prin participarea în cadrul proiectelor eTwinning, activitatea desfășurată este recunoscută și promovată la nivel național și european prin acordarea de certificate de calitate națională și europeană. De asemenea, prin recunoașterea muncii depuse de profesori în cadrul proiectelor eTwinning, se acordă certificare la nivel național și european și școlilor din care aceștia fac parte prin intermediul Premiilor eTwinning, prin acordarea calității de Școală eTwinning.

În ceea ce privește modalitatea de inițiere și de desfășurare de parteneriate între școli trebuie să se țină cont de anumite aspecte. Astfel, pentru a putea iniția un parteneriat trebuie ca cel interesat

să-şi creeze, pentru început, un cont pe platformă. Intrând în contul astfel creat cu un nume de utilizator şi cu parolă, se vor putea accesa instrumentele de lucru eTwinning:

- căutarea şcolilor, prin intermediul partenerilor care au cam aceleaşi interese;
- stabilirea domeniilor pentru proiecte, al nivel de studiu din care vor face parte elevii, tipul şcolii sau limba vorbită în cadrul proiectului;
- selectarea şi salvarea contactelor preferate, a cadrelor didactice din alte şcoli, cu care se intenţionează să se păstreze legătura în vederea demarării unor proiecte viitoare;
- comunicarea prin email sau pe forum cu alte cadre didactice din Europa;
- înscrierea de proiecte în cooperare cu alte şcoli din alte ţări participante la eTwinning.

Trebuie avut grijă că un proiect se înscrie de către două şcoli din ţări diferite, ulterior putând fi invitate să se alăture şi cadre didactice din propria ţară sau chiar şcoală. De asemenea trebuie avut în vedere că se recomandă la nivel european să se desfăşoare cel mult trei proiecte simultan.

Un proiect propus de o şcoală trebuie aprobat întâi de şcoala parteneră. Apoi, proiectul este trimis automat spre aprobare celor două centre naţionale din ţările şcolilor care l-au iniţiat. După aprobare, puteţi invita alte cadre didactice să devină partenere în proiect şi puteţi începe activităţile propriu-zise: pregătirea unor materiale de prezentare, culegere de informaţii, emailuri etc. De asemenea, după aprobarea proiectului, veţi putea descărca certificatul eTwinning care atestă parteneriatul. Descărcarea şi tipărirea se face direct din contul de utilizator.

În cele ce urmează voi exemplifica prin câteva proiecte eTwinning la care am fost fie iniţiatori, fie doar participanţi, a modului în care acestea au fost folosite în predare.

Primul proiect la care am participat şi care a avut şi o aplicabilitate în predarea matematicii a fost proiectul intitulat **„Maths exercise book about Christmas”**, desfăşurat în apropierea Crăciunului din anul 2009. La acest proiect am participat alături de o şcoală din Polonia şi una din Letonia la crearea unei culegeri de probleme de matematică care aveau ca principală temă Crăciunul. Aceste probleme au fost create de elevii participaţi în proiect, aceştia fiind elevi de clasa a V-a. Problemele create au urmărit diferite calcule, aflarea de soluţii ale ecuaţiilor, probleme distractive, de logică şi perspicacitate. Cu toate că elevii din proiect proveneau din diferite ţări, aceştia au fost motivaţi să studieze mai mult decât de obicei modalităţile de rezolvare şi au observat în acelaşi timp că şi colegii din alte ţări studiază acelaşi lucru, descoperind astfel că există o unitate de-a lungul Europei în ceea ce priveşte materia predată. În acest proiect, dincolo de matematică, elevii au trebuit să-şi exerseze şi comunicare în limba engleză, fiind nevoiţi să comunice cu elevii din celelalte şcoli, dar şi să traducă problemele create în limba engleză. Acest proiect a fost la final încununat cu certificat de calitate naţională şi cu certificat de calitate europeană

Modalităţi similare de implicare a elevilor în învăţarea matematicii au avut loc şi în alte proiecte desfăşurate de-a lungul timpului. Dintre acestea amintim: **„Maths operations in Europe” (2009)** care a avut ca principal obiectiv compararea diferenţelor de predare al operaţiilor elementare în diferite colţuri din Europa; „**Postcards from Maths Science” (2009)** a avut ca scop îmbinarea calculelor matematice cu utilizarea geometriei în crearea unor cărţi poştale pe teme matematice; „**Let's measure our schools” (2012)** s-a bazat pe utilizarea geometriei în diferite domenii, prin crearea unei machete la scară redusă atât a propriei şcoli cât şi a partenerilor; „**My country is math beautiful” (2015)** a avut ca principal obiect descoperirea frumuseţii matematicii din perspectiva aplicabilităţii în toate domeniile învăţate la şcoală; **„Math in the supermarket” (2016)** care a constat în diferite activităţi care urmăreau implicarea elevilor în exersarea operaţiilor cu numere zecimale şi să înveţe cum are loc conversia între diferite monede din diferite ţări.

Am făcut parte de asemenea şi din proiecte care au avut ca obiectiv predarea altor discipline cum ar fi geografie: **„That's the place where we learn” (2011)**, **„Travelling in Europe” (2012)**, **„Backpacking Around the Country” (2016)** care au avut un caracter interdisciplinar. De asemenea am participat la proiecte care au urmărit copii cu cerinţe educative speciale şi a modului în care aceştia sunt valorizaţi la nivelul şcolii. Astfel de proiecte sunt: „**Gifted Students Waiting to be Discovered” (2010), „KING OF MY CASTLE” (2010), „Pupils of Special Needs and Gifted Ones” (2010), „Me, my school and my emotions” (2016).**

O ultimă categorie de proiecte la care am participat au fost cele legate de siguranță, de prim ajutor, de sănătate și alimentație: **„The Importance of The First Aid" (2009), „Now I know what healthy eating is." (2011).**

La final aș vrea să închei cu îndemnul de a încerca să folosiți această platformă pentru a găsi alte idei necesare pentru predarea diferitelor discipline, indiferent de nivelul la care se află elevii: din învățământul primar, gimnazial sau liceal. Aici veți găsi diferite informații utile în realizarea de programe (secțiunea bune practici eTwinning), pe forum puteți găsi sprijin din partea celor mai cu experiență, la cursurile desfășurate puteți să vă perfecționați în diferite metode care vă ajută la predarea de la clasă.

Bibliografie:

1. www.etwinning.ro
2. www.etwinning.net

254. IMPORTAŢA LECTURII ŞI PERFORMANŢA ÎN EDUCAŢIE

Bibliotecar Cătălina Dragomir
Colegiul „Ferdinand I", Măneciu

Încă din Antichitate, lectura a întâmpinat cu fiecare epocă obstacole specifice, de la analfabetism, la dificultatea procurării mijloacelor pentru scriere, la barierele lingvistice reprezentate de lipsa traducerilor, greutatea analizării operelor scrise și până la evoluţia fantastică a tehnologiei. Însă de fiecare dată, lectura a triumfat, fie prin îndepărtarea obstacolelor, dacă facem referinţă la inventarea tiparelor, fie prin forme constructive de simbioză, cum ar fi transferarea lecturii pe suporturi electronice.

Astăzi, când multitudinea de opţiuni este copleșitoare, datoria noastră, ca formatori și ca iubitori de cărţi este să le insuflăm copiilor plăcerea de a citi, interesul pentru cunoașterea universului fascinant aflat între coperţile cărţilor, entuziasmul descoperirii unor lumi mereu noi și interesante, dar și curajul de a crea noi lumi închipuite, de poveste, așa cum afirma Walt Disney: "În cărţi există mai multe comori decât în toate cuferele piraţilor de pe Insula Comorii".

Potrivit studiilor sociologice, în România a scăzut drastic în ultima perioadă numărul persoanelor pasionate de citit. Rezultatele cercetării au relevat un fapt extrem de îngrijorător, respectiv faptul că 22% dintre cei intervievaţi au declarat că nu citesc deloc cărţi, şi doar unul din cinci români a citit o carte cu mai mult de un an în urmă! Acelaşi studiu a mai dezvăluit o realitate mai puţin benefică pentru ţara noastră, şi anume faptul că adulţii cumpără din ce în ce mai puţine cărţi, iar cele achiziţionate pentru copii sunt aproape exclusiv necesare procesului de învăţământ.

După ce s-au confruntat cu aceeaşi situaţie privind diminuarea interesului copiilor şi tinerilor faţă de cărţi, mai multe ţări europene au declanşat cu ani buni în urmă campanii naţionale de promovare a lecturii şi literaturii. Astfel, aceste campanii promovate în Bulgaria, Polonia şi Turcia, şi-au dovedit din plin utilitatea şi au avut succesul scontat, atât prin majorarea consistentă a dorinţei tinerilor şi elevilor pentru citit, cât şi prin creşterea generală a calităţii sistemului educaţional din aceste ţări.

În consecinţă, Legea privind instituirea anului 2019 ca Anul Cărţii în România este perfect justificată şi absolut necesară, deoarece ţinteşte în mod direct transmiterea către copii şi adolescenţi a preocupării şi plăcerii pentru lectură, pentru citit, pentru studiu, atât la nivel şcolar, cât şi extraşcolar.

Lectura poate fi interpretată ca fiind o interacţiune complexă între text şi cititor, fiind modelată de cunoştinţele anterioare, experienţele dobândite, contextul cultural şi social şi având o contribuţie proprie atunci când vorbim despre îmbogăţirea bagajului de cunoştinţe şi experienţe. Atunci când vorbim despre procesul de lecturare, vorbim despre un exerciţiu de imaginaţie, dar şi de unul de analiză critică. Pornind doar de la nişte cuvinte scrise, cititorii îşi contruiesc imagini pline de înţeles pentru ei, într-un loc necunoscut descris în text. Lectura presupune creativitate, multitudine de interpretări, ocazia de a explora profunzimea textelor. Prin lectură, cititorii de toate vârstele, îşi lărgesc orizonturile cunoașterii, descoperă lumi noi, idei inedite, personaje interesante, trăiesc diferite experienţe de viaţă alături de personajele întâlnite, fac alegeri împreună cu ele şi se pregătesc pe nesimţite pentru experienţa vieţii reale. Iar atunci când vine vorba de copii, întâlnirea cu acest univers de idei, alegeri, decizii şi experienţe este crucială. Cartea trebuie să fie o prietenă a copilului de la cea mai fragedă vârstă. Ea trebuie să îl însoţească pe cărările cunoașterii, de la concret la abstract, de la intuiţie la reprezentare şi fantezie. Ajutat de carte, copilul intră în posesia numeroaselor instrumente care îi pot satisface dorinţa de a descoperi realitatea înconjurătoare, ea însăşi fiind o lume.

Un foarte apreciat psiholog din România ne spune că „Lectura poate influenţa în bine comportamentul şcolar al copilului mai mult decât o fac alţi factori semnificativi, cum ar fi mediul social sau economic. Iar atunci când cei mici ajung să citească din plăcere, în mod regulat, aceştia nu doar că vor obţine performanţe mai bune la teste, dar vor deţine şi un vocabular mai bine dezvoltat, dar și un nivel mai crescut de cunoştinţe generale – lucru

care-l va ajuta să dezvolte o mai bună imagine de sine și să deţină o mai clară înţelegere asupra lumii.”

Totodată, lectura stimulează autocunoașterea și autodepășirea. Cititorul învaţă să privească lucrurile cu inteligenţă. Cartea are drept sarcină să trezească în cititor spontaneitatea, el trebuie să înveţe să gândească singur. Cărţile îl ajută pe cititor să se iniţieze, să se transforme, să-și dorească să se descopere mai mult, iar lesctura trebuie văzută ca o experienţă a gândirii. „Despre mintea omului se spune că este cel mai mare aparat de spus povești din lume; uneori chiar este asociată cu un post de radio care emite 24 de ore din 24. Dar majoritatea poveștilor sunt reinterpretări pe care noi le facem în baza unor modele mentale dezvoltate în copilărie, motiv pentru care o minte bine antrenată și flexibilă are nevoie în mod constant de informaţie proaspătă pentru a evolua conform vârstei și a nu rămâne blocată în același vechi tipar”, povestește Gaspar Gyorgy în volumul „Copilul invizibil”. A citi înseamnă a evolua, aţi depăși propria condiţie.

Pe lângă toate acestea, lectura este un educator eficient atât în plan raţional, cognitiv,cât și în emotiv, învăţându-l pe cititor ce este sensibilitatea, empatia, acesta făcând cunoștinţă cu o paletă largă de sentimente și trăiri. Tinerii cititori vor învăţa prin lectură să își recunoască și să își exprime sentimentele, dar și sa le respecte pe ale celorlalţi. Maxim Gorki spunea că „Fiecare carte pare că închide în ea un suflet. Și, cum o atingi cu ochii și mintea, sufletul ţi se deschide ca un prieten bun”.

Și pe plan social, cititul evidenţiază omul. Un tânăr care citește va fi capabil să poarte orice discuţie, se va putea integra în orice grup, datorită cunoștinţelor sale. Lectura oferă cititorului o distincţie aparte, aceasta fiind perceptibilă în primul rând prin vocabularul extins al acestuia. Lectura este un instrument care dezvoltă posibilitatea de comunicare între oameni, transformându-se într-un ecou al capacităţilor de gândire și limbaj. Copilul care citește își va dezvolta o imagine de sine pozitivă, deoarece lectura facilitează dezvoltarea inteligenţei emoţionale și relaţionale. Copiii care vor citi își vor dezvolta bune abilităţi de ascultare, interpretare și exprimare.

Lectura este totodată eliberatoare, având posibilitatea de a-l deconecta pe cititor de la zbuciumul cotidian, aducându-i liniște interioară, odihnă, echilibru. Cartea înseamnă relaxare și plăcere.

Dintre beneficiile lecturii putem enumera:

- stimulează activitatea cerebrală;
- aprofundează cunoașterea, dezvoltă vocabularul, imaginaţia și empatia;
- îmbunătăţește memoria și concentrarea;
- reduce stresul;
- îmbogăţește spiritul, etc.

Există, din păcate, ... sau nu, și un dezavantaj. Odată gustată, lectura induce o stare de nesaţietate și de dor de citit care nu ia sfârșit niciodată, ci poate fi doar potolită ... cu o carte.

Bibliografie:

1. CONSTANTINESCU, Felicia. *Importanţa lecturii în viaţa elevului* (htpp://www.energetictgjiu.ro/importanţa-lecturii-în-viaţa-elevului/).

2. GYÖRGY, Gáspár. *Copilul invizibil* (http://www.asociaţiacurteaveche.ro/ro/cât-de-importantă-este-lectura-pentru-copii-gaspar-gyorgy-psiholog/).

3. CĂLIN, Anca. *Lectura e un mod de viaţă* (https://dilemaveche.ro/secţiune/tilc-show/articol/lectura-e-un-mod-de-viaţă).

4. ANDRAS, Rozalia. *2019 – Anul Cărţii, o invitaţie la lectură pentru toţi românii!* (https://www.promptmedia.ro/2018/12/2019-anul-cartii-o-invitatie-la-lectura-pentru-toti-romanii/).

255. POLITICI EDUCAŢIONALE REFERITOARE LA FORMAREA INIŢIALĂ ŞI CONTINUĂ

Prof. Dreptate Ioana-Floarea
Școala Gimnazială "Dr. Aurel Vlad" Orăștie, Judeţul: Hunedoara

Reconsiderarea pregătirii iniţiale şi continue a resurselor umane pentru toate domeniile de activitate este una din problemele care stau în faţa reformei învăţământului românesc ce se impune a fi regândit, atât ca sistem cât şi ca proces.

Printre multele variante de răspuns la întrebarea „Care este factorul determinant pentru asigurarea unei înalte calităţi a educaţiei?", cea mai mare frecvenţă o are, probabil, aceasta: „Profesorul foarte bine pregătit".

Instituţiile de formare iniţială care se conturează în procesul educaţional sunt instituţiile şcolare preuniversitare de toate gradele, instituţiile şcolare postliceale cu sarcini de specializare în diferite domenii şi instituţiile universitare cu specializări de nivel superior.

Formarea continuă din România cuprinde forme nu întotdeauna bine precizate pentru toate domeniile sau toate nivelele. Câteva coordonate ale formării continue se conturează în contexte instituţionale pentru educaţia adulţilor, astfel:

Pentru perfecţionare, cadrul instituţional specific este reprezentat de: pregătirea postuniversitară prin masterat, studii aprofundate, doctorat; pregătirea în sistemul preuniversitar prin grade didactice, activităţi metodice, perfecţionare ciclică; forme de perfecţionare intraorganizaţională.

Pentru alte forme ale activităţii de formare continuă, aspectele instituţionale sunt încă în faza de tatonare. AJOFM, în colaborare cu instituţii de formare iniţială de stat sau cu alte structuri organizaţionale asigură calificări şi recalificări pentru domeniile cerute la un moment dat pe piaţa muncii, reformări profesionale, dar nu beneficiază încă de o strategie care să asigure o funcţionalitate reală şi eficientă.

Formarea continuă se impune ca necesitate în practica socială a educaţiei permanente pentru satisfacerea cerinţelor schimbărilor permanente.

Rezultatele unei analize succinte relevă diverse motive care îi mobilizează pe profesori să participe la activităţi de formare profesională continuă:

• Prevederile cadrului legal (Legea învăţământului, Regulamentul de atestare a cadrelor didactice), conform cărora profesorul este obligat să treacă periodic prin programe de perfecţionare.
• Posibilitatea de a beneficia de o majorare de salariu, în cazul trecerii cu succes prin filiera testării.
• Eventualitatea unor schimbări în cariera personală prin obţinerea unui post managerial sau trecerea într-o altă sferă profesională, diferită de cea educaţională.
• Interesul pentru dezvoltarea profesională şi personală continuă.
• Dorinţa de a se simţi pregătiţi să răspundă la solicitările elevilor.
• Dorinţa de a nu "rămâne în urmă" faţă de alţi colegi, care şi-au format noi abilităţi ce permit implementarea unor metode noi la clasă.
• Dorinţa/nevoia de a acumula noi cunoştinţe şi de a-şi forma noi competenţe pentru a asigura o ameliorare a rezultatelor elevilor.
• Conştientizarea unor nevoi profesionale rămase neacoperite de programul parcurs la facultatea pedagogică absolvită.

La nivel de politici educaţionale, obiectivele formării continue includ, în primul rând, îmbunătăţirea competenţelor profesionale ale cadrelor didactice şi pregătirea lor pentru îndeplinirea unor sarcini noi în contexte educaţionale noi. Recentele intervenţii în domeniul dezvoltării curriculare au accentuat necesitatea formării continue a pedagogilor. Teoretic, nimeni nu ar putea contesta legătura directă dintre nivelul de pregătire profesională a acestora şi calitatea procesului de predare-învăţare-evaluare. Dar care sunt posibilităţile de formare ce merită să fie valorificate de

profesori? În acest moment nu putem vorbi de existenţa ori de stimularea unui mecanism de piaţă în domeniul serviciilor de formare continuă. Instituţiile bugetare sunt favorizate sau deţin monopolul în această sferă, nefiind obligate să treacă prin filtrul evaluării potenţialului de oferire a unor servicii adecvate. Nu există un mecanism eficient de control al calităţii serviciilor, adică al valorii reale a programelor de formare.

În cazul existenţei efective a unei pieţe de consum, a unei competiţii sănătoase, calitatea serviciilor oferite ar fi impusă de cererea consumatorului şi de posibilitatea acestuia de a alege între mai multe opţiuni.

Întârzierea elaborării standardelor profesionale pentru conţinutul, modalităţile şi calitatea programelor de formare exclude pentru moment posibilitatea unei evaluări eficiente a acestora din urmă, din punctul de vedere al **calităţii.** Chestionarele de evaluare a cursurilor conţin, de obicei, întrebări menite să verifice rezultatele la nivelul percepţiei cursanţilor: care dintre subiecte au fost cele mai utile/necesare/importante pentru ei? Le-a plăcut ori nu modul de lucru?

O altă problemă serioasă ţine de **cantitate**. Nu există cercetări în domeniu care să ofere suficiente probe pentru a putea determina numărul de ore de formare necesar pentru obţinerea rezultatului urmărit sau pentru realizarea anumitor obiective.

Programele, de regulă, măsoară (cu aproximaţie) timpul necesar pentru transmiterea şi verificarea înţelegerii unei informaţii, mai puţin timpul necesar pentru formarea de abilităţi, ca să nu mai vorbim de timpul necesar pentru aplicarea în practică a acestora şi pentru reflecţia asupra rezultatelor obţinute.

Mai rar, se întâmplă ca durata unui modul de instruire să fie configurată şi stabilită pe baza unei experienţe mai extinse în timp, cu diferite grupuri de cursanţi, lucru ce permite identificarea acelor aspecte problematice ale subiectului dar care cer mai mult timp pentru elucidare. Şi mai rar se întâmplă ca durata unui asemenea modul să difere de la caz la caz, în funcţie de specificul şi necesităţile concrete ale grupului cu care se lucrează.

O analiză a programelor de formare oferite de diferite instituţii locale poate scoate în evidenţă următorul tablou al conţinuturilor: acestea includ aspecte de pedagogie şi didactică generală, probleme specifice, metode şi tehnici de predare-învăţare-evaluare a unei anumite discipline, aspecte de psihopedagogie şi, mai nou, abilităţi de utilizare a computerului. Unele programe acordă mai multă atenţie managementului clasei de elevi, instruirii diferenţiate, adaptării proiectelor didactice la diverse contexte şi grupuri de elevi şi altor aspecte esenţiale care vizează predarea-învăţarea de fiecare zi. Este cazul să menţionăm că acestea reprezintă, în marea lor majoritate, elemente de conţinut ale cursurilor universităţilor pedagogice.

Alte elemente, care ar trebui să fie, alături de cele de mai sus, prezente în programele de formare continuă, n-au fost de găsit decât cu rare ocazii: abilităţi de comunicare interpersonală, abilităţi de lucru cu adulţii, abilităţi de luare în grup a deciziilor, abilităţi de evaluare a propriilor probleme profesionale şi a problemelor comunităţii educaţionale, abilităţi de planificare strategică, abilităţi de interacţiune şi de lucru cu părinţii şi comunitatea.

Or, şcoala ca instituţie solicită tot mai mult şi mai mult competenţe de interacţiune interpersonală şi organizaţională. De cele mai multe ori, modalităţile de lucru în programele de formare sunt orientate spre profesori luaţi separat, **individual**. Profesorii vin la instituţia de formare din diverse localităţi, având diferite trebuinţe de formare. De cele mai multe ori, profesorii se înscriu la programele de formare pentru simplul motiv că numai participarea la acestea le oferă posibilitatea de a se încadra în procesul de atestare.

Mult mai rar sînt propuse programe de formare pentru **grupuri de profesori şi manageri** din aceeaşi şcoală. Asemenea demersuri vizează nu numai dezvoltarea profesională individuală, ci şi optimizarea capacităţilor instituţiei în întregime. Demersul se axează pe problemele şcolii, fie că e vorba de aspecte manageriale, administrative, fie că e vorba de profesionalizarea cadrelor didactice, fie că e vorba de implicarea comunităţii în rezolvarea problemelor educaţionale. Toate acestea însă sunt abordate dintr-o perspectivă holistică, antrenând în soluţionarea problemelor comunitatea şcolară în totalitatea ei.

Robert T. Stout (1996) oferă un cadru clar de definire a patru modele funcţionale pentru formarea continuă, rezultate din utilizarea variabilelor *conţinuturi* şi *modalităţi*.

CONŢINUTURI		MODALITĂŢI DE LUCRU	
		INDIVIDUAL	IN GRUP
	Pedagogie/Didactică/Tehnologii educaţionale	Optimizarea procesului de instruire	Dezvoltare de program
	Dezvoltare organizaţională/Leadership	Leadership profesional	Optimizarea şcolii în ansamblu

După cum precizează Stout, axarea pe **optimizarea procesului de instruire** reprezintă modelul tradiţional utilizat de instituţiile de formare care urmăresc dezvoltarea cunoştinţelor şi abilităţilor de predare ale profesorilor pe plan individual. De regulă, programele acestor instituţii conţin subiecte ce ţin de noile metode şi tehnici de predare, managementul clasei, diagnoza problemelor individuale ale elevilor în procesul de învăţare, tehnici de motivare, proiectare didactică, aspecte curriculare, utilizarea materialelor didactice existente etc.

Dacă cei care concep politicile educaţionale consideră că aceasta este modalitatea cea mai adecvată pentru obţinerea unei schimbări calitative, eforturi serioase ar trebui orientate spre elaborarea unor standarde de performanţă pentru profesori şi spre stabilirea unei conexiuni directe între performanţa profesorului şi rezultatele elevilor.

Modelul **leadership profesional** descrie programele de formare care pun accent atât pe îmbunătăţirea abilităţilor de predare cât şi pe abilităţile de comunicare şi interacţiune în organizaţie, cei vizaţi fiind, şi în acest caz, persoane aparte din diferite instituţii. Evident, acestea sunt programele la care participă directorii de şcoli, directorii adjuncţi, inspectorii sau metodiştii, şefii de catedre.

Dezvoltare de program este un model de formare mai puţin întâlnit în contextul învăţământului nostru. Acesta vizează funcţionarea mai bună a unor grupuri de profesori, care pot avea responsabilităţi comune pentru dezvoltarea diferitelor aspecte de importanţă generală pentru instituţie. Elaborarea de programe pentru unele discipline opţionale şi demersuri transdisciplinare, depistarea problemelor ce ţin de implementarea curriculumului la o anumită disciplină, evaluarea calităţii manualelor utilizate sunt sarcini care ar putea sta în faţa unor catedre aparte ori în faţa colectivului pedagogic al întregii şcoli. Programele de formare de acest tip sunt concepute anume în vederea profesionalizării cadrelor didactice, fapt ce implică ori chiar dictează punerea pe umerii lor a unei mai mari responsabilităţi pentru designul, implementarea şi evaluarea programului de studii oferit de instituţia respectivă.

Ultimul model vizează **optimizarea şcolii în ansamblu.** În scopul transformării şcolii într-o comunitate de învăţare, profesorii trebuie să combine ameliorarea unor abilităţi profesionale personale cu participarea eficientă la procesele organizaţionale, ceea ce se poate obţine numai în cadrul unor grupuri de lucru în care este facilitată interacţiunea orientată spre schimbul de experienţă, luarea în comun a deciziilor privind selectarea metodelor de lucru, asigurarea coordonării eforturilor şi a cooperării în unitatea şcolară.

În opinia specialiştilor, acesta este modelul care oferă condiţii adecvate pentru realizarea unei schimbări la nivel de şcoală ca instituţie. În cadrul unui asemenea model, necesităţile şcolii, identificate de întreaga comunitate – profesori, elevi, manageri, părinţi, administraţia publică locală – sunt cele care dictează obiectivele formării continue. În contextul dat, formarea continuă devine un mod de existenţă al şcolii, ales de aceasta pentru a servi comunitatea, şi nu un bloc de activităţi sau de programe de perfecţionare obligatorii. Şi acest model este unul mai rar aplicat, cel puţin deocamdată, în pofida valorii lui funcţionale certe.

Orice eforturi în direcţia elaborării unor politici educaţionale care să vizeze formarea continuă a cadrelor didactice trebuie să pornească de la analiza modelelor funcţionale, pentru a determina care dintre acestea are mai multe şanse de a produce o schimbare calitativă în sistem şi în fiecare instituţie şcolară în particular.

O politică eficientă în domeniu trebuie să traseze strategii pentru:

• atragerea şi menţinerea în şcoală a profesorilor foarte buni, talentaţi;
• elaborarea standardelor profesionale de performanţă pentru profesori (pentru profesorii începători, pentru cei cu experienţă);
• elaborarea unor mecanisme de transformare a şcolilor în medii de viaţă şi de lucru care să sprijine şi să stimuleze motivaţia pentru învăţare permanentă;
• asigurarea realizării în practică a raportului: creşterea calităţii profesionale a cadrului didactic – creşterea performanţei elevului;
• promovarea unor mecanisme de competiţie între instituţiile ce oferă servicii în domeniul formării continue a cadrelor didactice, pentru a asigura o diversificare a opţiunilor de calitate.

Pentru elaborarea unor asemenea strategii ar fi nevoie şi de o amplă serie de investigaţii, care, la rândul lor, ar putea include:
• analiza calitativă a programelor de formare curente, oferite de diverse instituţii, şi a impactului real al acestora asupra procesului de predare-învăţare-evaluare;
• cercetarea documentelor de politică educaţională în domeniul formării continue a cadrelor didactice şi a rezultatelor obţinute în alte ţări;
• studii comparative asupra eficienţei diferitelor modele funcţionale de formare continuă şi recomandări concrete privind aplicarea lor etc.

Necesitatea unor acţiuni ferme şi a unei politici de sprijin sporit din partea guvernului pentru continuarea proceselor de reformă în învăţământ, inclusiv pentru schimbarea calitativă a sistemului de formare continuă, este încă o dată confirmată de diagrama propusă, folosită de Michael Barber (consilier pentru educaţie al primului ministru britanic), pentru a ilustra politica actuală a guvernului în domeniul educaţiei: dacă provocările ce stau în faţa sistemului educaţional sunt sporite, guvernul se angajează să asigure un sprijin sporit pentru învăţământ, pentru că numai astfel pot fi asigurate performanţele şi progresul social.

Sprijin sporit

Provocări puţine

Progres lent, neuniform Automulţumire	Progres rapid Performanţe înalte
Stagnare Lipsa de performanţe	Conflict Demoralizare

Provocări numeroase

Sprijin redus

BIBLIOGRAFIE:

Niculescu Rodica, „Formarea formatorilor”, Ed. All Educational, Bucureşti, 2000;
Chervase C., „Standarde naţionale pentru funcţiile de conducere, de îndrumare şi control din învăţământul preuniversitar”, Tribuna învăţământului, nr. 672, 9-15 decembrie, 2002;
Clarke, P., „Comunităţi de învăţare: Şcoli şi sisteme”, Chişinău, Edit. ARC, 2002;
Gheorghe E., „Evaluarea programelor de formare continuă”, Tribuna învăţământului, nr. 673, 16-22 dec., 2002;
Ioniţă S., „Politici publice. Teorie şi practică”, Iaşi, Ed. Polirom, 2002;
Robert Stout, „Staff Development Policy: Fuzzy Choices in an Imperfect Market”, Electronic Journal "Education Policy Analysis Archives", 1996.

256. RECEPTAREA NOȚIUNILOR DE VOCABULAR PRIN FOLOSIREA METODELOR INTERACTIVE

Prof. Duhan Cleopatra-Georgia
Școala Gimnazială Luizi-Călugăra, jud. Bacău

Metodele interactive sunt strategii prin care elevii sunt solicitați și sunt scoși din ipostaza de obiect al formării, fiind transformați în subiecți activi, coparticipanți la propria formare. Învățarea centrată pe elev are rolul de a-i învăța pe elevi să înțeleagă modul în care învață, oferindu-le oportunitatea de a asimila cunoștințele într-o manieră care să-i ajute cel mai bine să realizeze acest lucru, determinându-i să-și asume responsabilitatea propriei educații. Rolul profesorului este acela de a administra procesul de învățare, astfel încât acesta să nu aparțină doar profesorului, ci și elevului. Metodele activ-participative vor fi folosite de către profesor ținând cont de valențele formativ-educative ale fiecărei metode în parte. Sub fiecare metodă de predare stă ascunsă o ipoteză asupra mecanismului de învățare al elevului, de aceea profesorul trebuie să se preocupe de identificarea unor metode și procedee variate adaptate diferitelor situații de instruire în care elevii să fie solicitați. Metodele activ-participative utilizate în predarea-învățarea limbii și literaturii române sunt foarte numeroase și variate: brainstorming, cubul, rebusul, sinelg, pălăriile gânditoare, tehnica știu - vreau să știu - am învățat, predarea reciprocă, mozaicul, ciorchinele, cvintetul, turul galeriei, metoda cadranelor, diagrama Venn, jurnalul cu dublă intrare, cvintetul, scaunul autorului, eseul de cinci minute, copacul ideilor. Cum numărul lor este impresionant de mare, am considerat că cel mai bine ar fi să mă opresc asupra câtorva dintre ele, poate cele mai des utilizate în cadrul orelor de limba română. Pentru aplicarea cât mai eficientă a metodelor interactive, se pune accent pe o activitate în grup și pe învățarea prin cooperare. Clasa este organizată în așa fel încât să existe un ambient favorabil desfășurării acțiunilor propuse, elevii cooperând și lucrând în liniște. Lucrul în grup presupune alcătuirea de grupe formate dintr-un anumit număr de elevi, fiecare elev având un rol important în organizarea și desfășurarea activității grupului.

Jocul didactic reprezintă o activitate utilizată pentru asimilarea activă și conștientă a unor noțiuni sau reguli gramaticale, fonetice sau lexicale. Pentru ca jocurile să fie mai atractive pentru elevi, trebuie ca profesorul să-și pregătească din timp materialele didactice (planșe, plicuri, foi), să dispună de o bună pregătire a explicațiilor și să renunțe la utilizarea exagerată a jocurilor, utilizare care ar putea devaloriza metoda făcând-o plictisitoare. Astfel, pot fi realizate jocuri la fonetică, constând în despărțirea corectă a unor cuvinte în silabe, la vocabular (formare de diminutive, identificare de sinonime, regionalisme, arhaisme), sau chiar la morfologie. Un astfel de joc didactic poate fi utilizat cu succes la o oră de vocabular. Scopul acestui joc este de a consolida și dezvolta cunoștințele despre vocabular, de a nuanța exprimarea elevilor. Clasa este împărțită în grupe egale, iar fiecare grupă va primi câte un bilet în care sunt sarcini de tipul: precizați sinonimele cuvintelor subliniate, precizați paronimele cuvintelor subliniate, alcătuiți familia lexicală a cuvântului *nor*, formați derivate de la cuvintele subliniate. Elevii rezolvă sarcinile pe foi, iar fiecare răspuns corect este notat cu un punct. Grupa care termină prima și are cele mai multe răspunsuri corecte este câștigătoare, iar celelalte sunt încurajate verbal. Răspunsurile greșite sunt corectate frontal. Jocul didactic poate fi îmbinat cu analiza gramaticală care reprezintă o operație de identificare, de recunoaștere a unităților morfologice, sintactice și a relațiilor ce se realizează la nivelul acestora, în baza elementelor formale sau de expresie. Analiza gramaticală se poate folosi la predarea noțiunilor gramaticale și la fixarea și consolidarea acestora. Importanța acesteia, ca mijloc pentru fixarea cunoștințelor, constă în faptul că îi obișnuiește pe elevi să se orienteze spre aspectele de limbă, îi învață să aplice definițiile la exemplele particulare și să generalizeze cazurile concrete. Analiza gramaticală poate fi fonetică, lexicală, morfologică, sintactică, de ortografie și de punctuație.

Mijloc activ și eficace de instruire și educare a elevului, *rebusul școlar* dezvoltă gândirea, limbajul, memoria, atenția, creativitatea și voința, putând fi folosit atât ca metodă sau mijloc de

învăţare şi evaluare, cât și ca procedeu în cadrul unei metode. Folosirea rebusului printre elementele de sprijin ale învăţării este importantă prin faptul că poate interveni stimulativ odată cu creşterea curbei oboselii, ajutând la dezvoltarea intelectuală a elevului și, folosit cu succes în captarea atenţiei pe tot parcursul activităţii didactice, conduce la evitarea plictiselii și a dezinteresului, la îmbunătăţirea rezultatelor şcolare şi combaterea insucceselor. Ca mijloc instructiv, rebusul contribuie la exersarea deprinderilor, la consolidarea şi la valorificarea lor creatoare.

Brainstorming-ul, denumit și *furtună în creier* sau *asaltul de idei*, este o metodă de lucru interactivă care se bazează pe formularea a cât mai multor idei pe care le provoacă o anumită temă sau sarcină. Această metodă stimulează creativitatea prin anunţarea spontană a mai multor idei legate de tema dată, solicitându-l pe elev să găsească soluții. Metoda poate fi utilizată în compunerile libere bazate pe identificarea empatetică sau în înţelegerea psihologiei creatoare a unui scriitor. Se poate utiliza și la o lecție de sistematizare a noțiunilor despre vocabular. În realizarea eficientă a metodei, se solicită un anumit talent din partea profesorului pentru a conduce activitatea instructiv-educativă și o implicare afectivă din partea elevului.

Ciorchinele este o metodă asemănătoare brainstorming-ului care încurajează elevii gândească deschis, liber, stimulând conexiunile de idei. Această metodă poate fi folosită individual, pe perechi sau pe grupe, folosindu-se texte sau imagini, frontal, asociindu-se cu brainstorming-ul, utilizându-se mai ales în etapa de reactualizare a structurilor învățate anterior sau în etapa de evocare, elevii trebuind să stabilească conexiuni între elementele studiate, să realizeze câmpuri semantice sau familii de cuvinte. Astfel, se vor realiza asociații de idei și se vor oferi sensuri noi ideilor însușite anterior. Metoda ciorchinelui se realizează mai întâi pornind de la un cuvânt sau o propoziție considerate nucleu, mai apoi se găsesc cuvinte sau propoziții aflate în legătură cu termenul pus în discuție, cuvinte care sunt legate de cuvântul-nucleu prin trasare de linii. Metoda ciorchinelui poate fi utilizată în cadrul lecţiilor de sistematizare și de recapitulare a noțiunilor asimilate anterior, realizându-se sub forma jocului și finalizându-se printr-o schemă. Metoda ciorchinelui îi determină și pe elevii mai puțin motivați să lucreze și se poate realiza atât semidirijat, când se stabilesc anumite criterii de completare a ciorchinelui, cât și nedirijat, când elevii notează toate ideile posibile așa cum cred ei de cuviință.

Metoda cubului reprezintă o strategie de predare folosită cu scopul de a studia o temă din perspective diferite. Ea oferă posibilitatea dezvoltării competențelor necesare abordării complexe a unei teme. Etapele metodei sunt următoarele: realizarea unui cub pe ale cărei fețe colorate diferit sunt scrise sarcinile *descrie*, *compară*, *asociază*, *analizează*, *aplică*, *argumentează*; anunţarea subiectului ce urmează a fi analizat; împărţirea clasei în șase grupe, fiecare dintre ele rezolvând sarcina în funcție de cerinţa existentă pe una dintre feţele cubului; redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe; afişarea formei finale pe tablă sau pe un anumit suport. Există mai multe modalităţi de stabilire a celor șase grupe, modul de distribuire a perspectivei fiind decis de profesor, în funcție de timpul pe care îl are la dispoziție și de cât de bine cunoaşte colectivul de elevi. Distribuirea perspectivelor se poate realiza întâmplător, fiecare grupă rostogolind cubul şi primind ca sarcină de lucru perspectiva care cade cu faţa în sus. Profesorul însuși poate atribui fiecărui grup o anumită perspectivă. Forma finală a conţinuturilor realizate de fiecare grupă este prezentată întregii clase, timpul expunerii fiind de șase minute, câte un minut pentru fiecare faţă a cubului. Metoda poate fi folosită la orele de sistematizare și recapitulare a cunoștințelor asimilate. Metoda cubului dezvoltă abilitățile de comunicare, lărgind viziunea asupra temei și evitând limitarea exprimării părerilor individuale. Se stimulează creativitatea elevilor, favorizând colaborarea acestora în identificarea de răspunsuri și încurajând dialogul dintre membrii grupului.

Metoda turul galeriei reprezintă una dintre metodele care pot fi folosite cu succes atât la o oră de limbă română, cât și la o oră de literatură, constituind o tehnică de învățare prin cooperare care încurajează elevii să-și exprime opiniile cu privire la soluțiile propuse de colegii lor și care stimulează gândirea, creativitatea și învățarea. Această metodă are ca obiectiv principal elaborarea unui plan care să se finalizeze cu un produs ce constituie părerea tuturor membrilor grupului. Mai

întâi, se formează grupe de câte patru elevi. Aceştia rezolvă o sarcină de lucru care permite mai multe perspective de abordare sau mai multe soluții. Produsele activității grupelor se expun într-un loc vizibil care se transformă într-o galerie expozițională. Grupurile de elevi aflați în calitate de vizitatori și critici trec pe la fiecare fișă expusă pentru a examina soluțiile sau ideile propuse de colegi şi își notează, pe un poster, comentariile critice, întrebări şi observații. După ce s-a realizat turul galeriei, fiecare grup răspunde la întrebările celorlalţi elucidând unele solicitări ale colegilor, apoi își reexaminează propriile produse comparându-le cu celelalte. Astfel, are loc învățarea şi consolidarea unor cunoştinţe, se fructifică produsul activităţii în grup şi se identifică soluţii alternative la aceeaşi problemă sau la acelaşi tip de sarcină. Este o metodă utilizată în special la orele de recapitulare şi sistematizare a cunoștințelor. La limba română se poate utiliza la orele de recapitulare a elementelor de vocabular prin crearea de compuneri folosind cuvinte din anumite câmpuri semantice, cuvinte sinonime sau derivate sau la orele de sistematizare a părților de vorbire sau de propoziție.

Ca şi celelalte cunoştinţe umane, şi metodele de predare-învăţare au evoluat, fiind preferate cele preponderent interactive, participative şi colaborative, centrate pe elev, în dezavantajul celor centrate pe profesor. Dacă metodele tradiționale presupuneau o activitate individuală, care se desfăşura sub forma realizării unor obligații şcolare de către fiecare elev, independent de colegii săi, cu sau fără ajutor din partea profesorului, metodele activ-participative stimulează interacţiunea dintre elevi, produc anumite sentimente de aprobare şi simpatie, creşte stima de sine, încrederea în forţele proprii, diminuează teama faţă de şcoală, accentuează atitudinile pozitive faţă de profesor. Învățarea centrată pe elev presupune utilizarea cunoaşterii de tip experimental a elevului ca individ şi crearea de condiţii favorabile transmiterii acestei cunoaşteri celorlalți indivizi care sunt educaţi şi ei potrivit unei experienţe mixte, individuale şi colective, sporind în acest fel gradul de experienţă colectivă la toţi membrii grupului. Pentru a se ajunge la un rezultat satisfăcător, este necesar să se îmbine metodele tradiționale cu cele participative, astfel încât nu s-ar mai ajunge la o oboseală din partea elevilor, aceştia fiind atraşi spre o participare activă şi eficientă la lecție. O bună cunoaştere a metodelor, o bună utilizare a lor în scenariul didactic, pot contribui la formarea priceperilor și deprinderilor elevilor, la o însușire temeinică a noțiunilor, la o corectă aplicare a acestora în diferite situații, la formarea unor abilități sociale care favorizează învățarea prin cooperare și la stimularea exprimării unor puncte diferite.

BIBLIOGRAFIE:

Corniţă, Georgeta – 1993, *Metodica predării şi învăţării limbii şi literaturii române*, Baia Mare, Editura Umbria;

Goia, Vistian – 2002, *Didactica limbii și literaturii române pentru gimnaziu și liceu*, Cluj-Napoca, Editura Dacia;

Ministerul Educației și Cercetării: 2001, Consiliul Național Pentru Pregătirea Profesorilor - *Învățarea activă*, București, f. e.;

Secrieru, Mihaela – 2004, *Didactica limbii române*, Botoşani, Editura Ovi-art.

257. PROIECTUL – METODĂ MODERNĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Jurca Floarea Anuța – Liceul Național de Informatică Arad
Feieș Claudia – Școala Gimnazială „Caius Iacob" Arad

„ Apropie-l pe copil de probleme şi lasă-l să le rezolve singur. Să-şi întemeieze ceea ce ştie nu pe ceea ce i-ai spus tu, ci pe ceea ce a înţeles el; să nu înveţe ştiinţa, ci s-o descopere".

J.J.Rousseau

Trăim într-o societate aflată într-o continuă mişcare, adaptare, transformare. Societatea solicită persoane libere, creative, performante în activitate. Evident, se impune o altă viziune asupra instruirii tinerilor în şcoală, care să formeze la elevi competenţe ce îi va ajuta să reuşească într-o societate în continuă schimbare. Aplicarea noilor strategii care oferă copiilor posibilitatea de a participa activ la propria formare este un imperativ al timpului.

Pornind de la acest îndemn, trebuie să-i punem pe elevi în contact direct cu sursa de informare, îndemnîndu-i la căutări, explorări, cercetări care să-i conducă la redescoperirea adevărului, pe cît de posibil, prin forţe proprii.În acest context, sensul învăţării trece de la *ce învăţăm* la *cum învăţăm*, la asigurarea acelor instrumente şi mecanisme care să-i ajute pe elevi „să înveţe cum să înveţe. Datoria noastră, a profesorilor, este să găsim soluţii pentru ca activitatea să fie eficientă şi mai atractivă pentru elevi, pentru ca aceştia să devină autorii propriei învăţări În acest sens metoda proiectuluioferă un cadru generos pentru formarea personalităţii elevilor. Introducerea proiectelor nu reprezintă o idee nouă sau revoluţionară în domeniul educaţiei. *„Project method"* a fost încă de la început fundamentată pe principiul învăţării prin acţiunea practică, cu finalitate reală („learning by doing") ceea ce-i conferea şi motivaţia necesară.

Apreciată și utilizată în întreaga lume, învățarea prin proiecte presupune investigația aprofundată a unei teme sau probleme ce captează interesul, energia și timpul celor care învață. Colaborând în grupuri, elevii explorează, soluționează probleme reale, iau decizii, își asumă responsabilități, folosesc resurse tehnologice și mijloace de comunicare diverse. Evaluarea produsului, dar și a procesului, valorificarea experiențelor și intereselor îmbunătățesc motivația și autoreglarea învățării, competențele socioemoționale și participarea civică. Pe lângă stimularea cognitivă și socio- interacțională, proiectele susțin perspectiva copiilor și tinerilor și starea lor de bine. Concentrându-se pe ideile importante, care au o valoare durabilă, dincolo de sala de clasă, elevii devin în mod activ implicaţi şi autonomi în luarea deciziilor şi orientarea propriilor acţiuni – ei gândesc şi produc la un nivel superior. Pentru a preda din control elevilor, menţinând în acelaşi timp standardele şi rigoarea necesare, proiectele trebuie să fie planificate până la cel mai mic detaliu. Elevii trebuie să aibă o direcţie foarte clară, prin care sunt definite aşteptările, responsibilităţile, procesele şi calendarul activităţilor. În mod esenţial, ceea ce necesită mai mult timp de pregătire, are drept răsplată rezultatele învăţării.

Învăţarea pe bază de proiecte este un model de instruire care îi implică pe elevi în activităţi de investigare a unor probleme obligatorii şi au drept rezultat obţinerea unor produse autentice. Proiectele destinate să sporească oportunităţile de învăţare ale elevilor pot varia foarte mult în ceea ce priveşte conţinutul şi aria acoperită şi pot avea loc la diferite niveluri de învăţământ. Cu toate acestea, tind să aibă în comun câteva trăsături definitorii. Proiectele se dezvoltă pornind de la întrebări provocatoare care nu pot primi răspunsuri prin învăţarea

bazată pe memorare. Prin proiecte, elevii îşi asumă roluri active — cel care rezolvă problema, cel care ia decizia, cel care efectuează investigaţii, responsabilul cu documentarea. Proiectele servesc unor obiective educaţionale specifice, semnificative; ele nu sunt diversiuni sau adaosuri la curriculumul „real".

Investigaţia presupune o gamă largă de activităţi legate de curiozitatea noastră naturală în legătură cu lumea care ne înconjoară. În contextul educaţiei, investigaţia dobândeşte un înţeles specific. Profesorii care folosesc această tehnică drept strategie didactică îi încurajează în mod normal pe elevi să pună întrebări, să planifice şi să desfăşoare acţiuni de căutare de informaţii, să facă observaţii şi să reflecteze la ceea ce au descoperit. Totuşi, aceasta nu este o definiţie statică. Chiar şi la nivelul unei singure clase, activităţile de investigaţie se pot desfăşura după un continuum — între activităţi mai structurate dirijate de profesor şi activităţi deschise, mai libere, dirijate de interesele elevilor (Jarrett, 1997). Ne-am putea gândi la învăţarea prin proiecte şi ca la o subcategorie a învăţării prin investigaţie. O analiză a cercetărilor efectuate în domeniul învăţării prin proiecte duce la concluzia că astfel de proiecte ce se concentrează pe aspecte sau probleme „îi conduc pe elevi spre întâlnirea (sau confruntarea) cu conceptele şi principiile centrale ale unei discipline" (Thomas, 2000). Mai mult, activităţile centrale ale unui proiect implică investigaţia şi crearea de noi cunoştinţe de către elev (Thomas, 2000). Elevii pot să aleagă atunci când este vorba de conceperea propriului proiect, ceea ce le permite să-şi urmărească interesele şi să-şi manifeste curiozitatea. Răspunzând propriilor întrebări, elevii pot investiga subiecte care nu au fost identificate de profesor ca obiective ale procesului de învăţare.

Pentru mulţi elevi, acest stil de învăţare este unul foarte atractiv deoarece derivă din autenticitatea experienţelor. Elevii îşi asumă rolul şi comportamentul celor care lucrează într-un anumit domeniu. Fie că realizează un film documentar despre probleme de mediu, elaborează o broşură turistică pentru a evidenţia locurile cu semnificaţie istorică din comunitatea lor sau realizează o prezentare multimedia despre argumentele pro şi contra construirii unui mall, elevii sunt implicaţi în activităţi reale, care au semnificaţie dincolo de sala de clasă sau şcoală.

Pentru profesori, printre avantajele suplimentare, se numără dezvoltarea profesionalismului şi a colaborării cu colegii, precum şi posibilităţile de a construi relaţii cu elevii (Thomas, 2000). În plus, mulţi profesori apreciază disponibilitatea unui model care se adresează unor categorii diverse de elevi prin existenţa unei game variate de oportunităţi de învăţare. Profesorii descoperă că elevii care beneficiază cel mai mult de învăţarea prin proiecte tind să fie aceia în cazul cărora metodele de instruire tradiţionale nu sunt eficiente (SRI, 2000).

Profesorii care doresc să folosească metoda proiectului la clasă s-ar putea să fie nevoiţi să adopte noi strategii de instruire pentru a avea rezultate. Majoritatea cadrelor didactice nu au fost învăţate să-şi asume rolul de ghid sau facilitator şi să predea în acest mod. Unii profesori pot considera haosul „organizat" al proiectelor drept descurajator. O clasă care învaţă prin proiecte este o clasă centrată pe elev, în care colaborarea, conversaţia şi mişcarea sunt absolut necesare. Băncile pot fi aşezate faţă în faţă pentru a permite colaborarea, iar mesele mari oferă spaţiu de lucru pentru sarcinile proiectului. Elevii au la dispoziţie resurse şi materiale didactice şi există starea necesară pentru asumarea de riscuri. Mediul este unul în care elevii nu au reţineri să-şi împărtăşească opiniile şi ideile, ei fiind încurajaţi să gândească în mod autonom şi la un nivel superior. Aşteptările clare şi organizarea sunt esenţiale, însă profesorii vor descoperi şi că o bună pregătire a activităţilor poate duce la implicarea şi obţinerea de rezultate de către elevi.

Metodele de instruire directă care se bazează pe manuale, expuneri şi evaluări tradiţionale nu funcţionează prea bine în cadrul unui proces de instruire deschis, interdisciplinar, caracteristic învăţării pe bază de proiecte. Profesorii mai degrabă „antrenează" şi „modelează" şi vorbesc mai puţin. Ei trebuie să fie pregătiţi pentru a accepta „abaterile de la direcţie" care pot interveni pe parcursul desfăşurării unui proiect (Intel, 2003). Profesorii se pot afla în situaţia de a învăţa ei înşi

Într-adevăr, trebuie să existe disponibilitate din partea profesorilor de a-şi asuma riscuri pentru a depăşi provocările iniţiale. Sprijinul din partea conducerii şcolii poate ajuta la implementarea unor orare mai flexibile, cum ar fi cele cu mai puţine discipline pe zi sau planificarea pe echipe, care să le ofere profesorilor şi oportiunităţi de dezvoltare profesională.şi alături de elevi pe măsură ce proiectul se desfăşoară.

Referinţe bibliografice:

1.Bontaş,I., Pedagogie, Ed. All, Bucureşti, 1996.

2.Bocoş,M., Instruirea interactivă, Cluj-Napoca, 2001.

3. Thomas, J. W., A review of research on project-based learning. San Rafael, CA: The Autodesk Foundation, 2000;

4.Cerghit,I., Metode de învăţământ, EDP, Bucureşti, 1997;

5.Marinescu M., Educaţia omului de azi pentru lumea de mîine, Ed Univ. Oradea, 2008.

258. Valențele educative ale activităților extracurriculare

Prof. Filipescu Daniela
Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare” Vaslui

Oricât de importantă ar fi educaţia curriculară, ea nu epuizează sfera influenţelor formative exercitate asupra copilului deoarece rămâne cadrul larg al timpului liber, în care viaţa acestuia capătă alte aspecte decât cele din procesul de învăţare şcolară. Şi în acest cadru, numeroşi alţi factori acţionează, pozitiv sau nu, asupra dezvoltării sale.

După o binecunoscută clasificare UNESCO, educaţia extracurriculară, adică educaţia de dincolo de procesul de învăţământ, apare sub două aspecte principale:

1.**Educaţia informală**, reprezentând influenţa incidentală a mediului social, transmisă prin situaţiile vieţii de zi de zi: educaţia în familie, influenţa comunităţii sociale, a grupurilor de prieteni, a mass-mediei (în special a televiziunii). Deşi lipsite de o structurare precisă şi de o proiectare sistematică, toate acestea au totuşi o mare forţă de înrâurire.

2.**Educaţia nonformală**, care se realizează fie sub egida unităţilor din sistemul de învăţământ, fie în cadrul unor organizaţii cu caracter educativ, independente de sistemul de învăţământ dar ale căror obiective educaţionale sunt în consonanţă cu cele ale şcolii.

Atât în cadrul nonformal, cât şi în cel informal apar numeroase tipuri de situaţii cu efect formativ. Între aceste situaţii există raporturi multiple. O situaţie din cadrul informal, ca, de exemplu, o vizită cu părinţii la un muzeu sau la o expoziţie organizată în localitate poate deştepta interese artistice sau tehnice al copilului, care vor fi satisfăcute apoi în cadrul nonformal al unui cerc din şcoală. Aceste interese se pot răsfrânge apoi în activitatea informală a unui grup spontan de prieteni, care au înclinaţii în domeniul respectiv. O emisiune radiofonică sau un spectacol de teatru (deci tot situaţii informale) pot sugera elevilor activităţi interesante în cadrul extradidactic (un spectacol şcolar, de exemplu). Menţionăm aceste relaţii pentru a preciza că o activitate extracurriculară nu poate fi înţeleasă în afara câmpului educaţional care o generează.

După conţinutul dominant al activităţii desfăşurate se disting următoarele categorii de activități extracurriculare:

- activităţi cu conţinut cultural, artistic, spiritual (ansambluri de dansuri populare, cenacluri, redactarea unei reviste şcolare, o şezătoare, un spectacol de teatru etc.);

- activităţi cu conţinut ştiinţific şi tehnico-aplicativ (un cerc de aeromodele, o expoziţie de aparate electronice construite de elevi, electrificarea unei tabere, cercul „Prietenul meu, calculatorul” etc.;
- activităţi sportive (o echipă de oină, cicloturismul, o demonstraţie sportivă, participarea la un meci etc.);
- jocuri distractive;
- activităţi de participare la viaţa şi activitatea comunităţii locale, la înfrumuseţarea şcolii, la îmbogăţirea materialului didactic;
- activităţi de exercitare a vieţii democratice de grup (decizii colective, distribuirea responsabilităţilor, aprecierea rezultatelor, alegerea unor lideri etc.).

Elevii nu sunt pur şi simplu „puşi” în astfel de situaţii. În mare măsură, ei le iniţiază, le proiectează, le realizează, le evaluează.

După cadrul de organizare al activităţilor/situaţiilor nonformale, distingem:

- activităţi de cerc (specializate); aici se includ şi echipele sportive, formaţiile muzicale, cenaclurile literare, cinecluburile, atelierele de creaţie tehnică etc.
- activităţi de masă (serbări, excursii, evocări istorice etc.);
- activităţi individuale (de creaţie literară, artistică, tehnică, de antrenament sportiv, de vizionare a unor spectacole etc.).

Activitatea extracurriculare pot avea loc fie în cadrul şcolii, fie în cadrul cluburilor elevilor, taberelor şcolare sau altor instituţii de sub egida şcolii, fie în cadrul organizaţiei de copii şi tineret (cercetăşia).

Situaţiile extracurriculare cu caracter nonformal se află mai direct în sfera influenţei cadrelor didactice din şcoli. Fiecare activitate extracurriculară este în acelaşi timp o entitate şi un sistem de entităţi. De exemplu, o vacanţă petrecută într-o tabără şcolară sau într-un camp cercetăşesc reprezintă o situaţie educativă amplă, în cadrul căreia distingem numeroase situaţii componente: situaţii în care copiii se autogospodăresc, situaţii de joc, situaţia în care pregătesc un foc de tabără, situaţia în care pregătesc o excursie etc.

Chiar când se află sub controlul mai mult sau mai puţin direct al şcolii, cum este cazul cu activităţile nonformale îndrumate de cadrele didactice, situaţiile din cadrul extracurricular au o identitate proprie.

Ce valenţe educative pot fi urmărite prin organizarea respectivelor activităţi?

1. Fiind desfăşurate în timpul liber, ele sunt bazate pe libera alegere a copiilor, pe dorinţele şi interesele lor. Copiii aderă la ele de bună voie; orice presiune externă (a părinţilor, educatorilor din şcoală, etc.) slăbeşte atractivitatea, dar şi influenţa lor. Acest caracter opţional nu trebuie înţeles totuşi în sensul unei totale nondirectivităţi a educatorilor. Un educator priceput ştie să le sugereze elevilor săi că ar putea, de exemplu, să aducă o bucurie bătrânilor dintr-un azil din apropiere, pregătindu-le un program artistic. A impune lucrul acesta ca pe o obligaţie ar fi o greşeală pedagogică; a-i sensibiliza pe elevi, până la a-i face să propună ei singuri această activitate, ar fi o dovadă de măiestrie pedagogică. Principala valenţă educativă a situaţiilor la care ne referim aici este de a asigura petrecerea timpului liber al copiilor; ele au o funcţie recreativă, de refacere a forţelor lor, de trăire a unor momente de relaxare, în care copiii să simtă bucuria de viaţă. Această funcţie de loisir poate implica şi efort, care are şi valenţe în sensul educaţiei morale aducând copiilor o mare satisfacţie.

2. Situaţiile din cadrul extracurricular nonformal, organizate fie de şcoală, fie de organizaţii de copii şi tineret sunt, de regulă, situaţii de grup, chiar dacă în desfăşurarea lor fiecare elev îşi trăieşte şi propria sa situaţie personală. Ele presupun o activitate comună, cu ţeluri comune, ceea ce nu exclude ca fiecare elev să aibă sarcini individuale în realizarea acestor ţeluri. Relaţiile sociale dintre elevi sunt mai bogate şi mai variate decât în procesul de învăţământ. De asemenea, se lărgesc relaţiile cu mediul social înconjurător, cu comunitatea locală. Trebuinţele sociale sunt mai profund satisfăcute. Întăririle sunt şi ele de natură socială. Din această caracteristică a situaţiilor decurge o altă valenţă educativă: ele îndeplinesc o funcţie social-integrativă, permiţând relaţii interpersonale şi de grup, altele decât relaţiile obişnuite în procesul de învăţământ. Bine concepute, aceste situaţii îi ajută pe copii să descopere valoarea cooperării pentru atingerea unor ţeluri comune, fie ele şi recreative.

3. Şi în situaţiile din cadrul extracurricular se învaţă, dar altfel decât în cadrul şcolar. Este cel mai adesea o învăţare implicită, decurgând din experienţa trăită direct, are un caracter practic, operaţional şi interdisciplinar. Ea nu se suprapune învăţării curriculare - are însă un rol complementar în raport cu cea curriculară. iar faptul că se desfăşoară la o temperatură emoţională mai ridicată decât activităţile şcolare sporeşte şi potenţialul ei educativ. Şi de aici desprindem o valenţă formativă a situaţiilor educative extracurriculare: ele servesc dezvoltării copiilor atât sub aspect cognitiv, lărgind orizontul lor de cunoaştere şi îmbogăţindu-l cultural, cât

şi sub aspectul formării lor morale şi spirituale. Nu este o repetare a instrucţiei şi educaţiei şcolare, ci o întregire a ei prin experienţe noi de viaţă.

4.Datorită caracterului lor preferenţial, multe activităţi extracurriculare răspund mai direct intereselor, înclinaţiilor şi aptitudinilor personale ale elevilor, care nu-şi găsesc tot- deauna prilej de manifestare în clasă. Mai ales cercurile de elevi din şcoli şi cluburi ale co- piilor precum şi „specializările" din cercetăşie pot dezvălui şi cultiva vocaţii nebănuite, pasiuni incipiente, talente în formare în domeniul artistic, tehnic, sportiv etc. Şi acest lucru sporeşte atractivitatea, dar şi valoarea lor. Iată, aşadar, încă o valenţă pe care o putem fructifica: relevarea unor aptitudini şi înclinaţii, altminteri neluate în seamă, prin care se deschid uneori, pentru elevii mai mari, chiar orizonturi profesionale.

Bibliografie:

Marie-Elena Druţă, *Cunoaşterea elevului*, București, Editura Aramis, 2004

Mircea Ștefan, *Teoria situațiilor educative*, București, Editura Aramis, 2007

259. INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI ÎN ȘCOALA PUBLICĂ

PROF. FOCȘA CONSTANTIN
Șoala Gimnazială ”Ștefan cel Mare” Vaslui

În anul 1988 UNESCO a elaborat și lansat o nouă teză care, ulterior a stat la baza directivelor de acțiune ale Conferinței Mondiale a Educației Speciale de la Salamancea din anul 1994: ” Educația integrată și reabilitarea pe baza resurselor comunitare reprezintă abordări complementare care se sprijină reciproc, în favoarea acordării de servicii pentru persoanele cu cerințe speciale (UNESCO 1988). Prin această teză se arată că reabilitarea în comunitate a persoanelor cu deficiențe este parte componentă a dezvoltării unei comunități și vizează implicarea prin eforturi combinate a persoanelor cu dizabilități, a familiilor lor, și a membrilor comunității din care fac parte, împreună cu serviciile de sănătate, educație, profesionale și sociale, din comunitatea în care trăiesc.

Un alt moment de referință a fost Conferința UNESCO a miniștriloe educației de la Iomtien, Tailanda (1990), care a reprezentat deschiderea unei noi direcții a politicilor educaționale în lume: *educația pentru toți*. Aceasta are în vedere nevoia de deschidere a sistemelor structurilor de educație pentru a fi în măsură să primească și să sprijine toți copiii. Astfel, *școlile pentru toți* sunt percepute ca școli ale comunității deschise, flexibile, democratice și inovatoare.

Educația pentru toți a fost definită ca *acces la educație și calitatea acesteia pentru toți copiii,* fiind identificate două obiective generale (Salamanca 1994):

1. *Asigurarea posibilităților participării* la educație a tuturor copiilor, indiferent de cât de diferiți sunt ei și de măsura în care se abat, prin modelul personal de dezvoltare, de la ceea ce societatea a denumit *normal. Participarea* presupune, în primul rând, acces și apoi identificarea căilor prin care fiecare să fie integrat în structurile ce facilitează învățarea socială și individuală, să contribuie și să se simtă parte activă a procesului. *Accesul* are în vedere posibilitatea copiilor de a ajunge fizic la influențele educative ale unei societăți (familie, școală, comunitate), de a se integra în școală și de a răspunde favorabil solicitărilor acesteia.
2. *Calitatea educației* (se referă la identificarea acelor dimensiuni ale procesului didactic, a conținuturilor învățării și a calităților agenților educaționali, care să sprijine învățarea tuturor categoriilor de elevi, să asigure succesul, să facă sistemul deschis, flexibil, eficient și efectiv.

Fiecare copil este înțeles, ca un participant activ la învățare și predare pentru că fiecare aduce cu sine în procesul complex al învățării și dezvoltării o experiență, un stil de învățare, un model social, o interacțiune specifică, un ritm personal, un mod de abordare, un context cultural căruia îi aparține.

În Declarația de la Salamanca se spune că școala obișnuită cu o orientare incluzivă reprezintă mijlocul cel mai eficient de combatare a atitudinilor de discriminare, un mijloc care creează comunități primitoare, construiește o societatea incluzivă și ofera educație pentru toți, mai mult ele asigură o educație eficientă pentru majoritatea copiilor și îmbunătățesc eficiența și chiar rentabilitatea întregului sistem de învățământ.

S-a ajuns la concluzia că unii copii cu dificultăți de învățare pot face față în clasa obișnuită dacă învățătorii/profesorii pot face apel la metode pregătite cu grijă și dacă se asigură Programe de intervenție specializate. Acestea sunt programe care se elaborează în colaborarea cadrului didactic cu profesioniști care sprijină procesul didactic. Proiectarea,

alegerea și organizarea materialului didactic în funcție de nevoile de învățare specifice fiecărui elev la începutul procesului și pe parcursul activităților didactice pot fi spijinite, în acest caz, de noi cadre didactice cu rol definit de ”sprijin”: *consilier psihopedagog, cadru didacic de sprijin, profesorul itinerant, profesor consultant etc*. Activitatea cu elevii cu dificultăți de învățare în clasele obișnuite se poate organiza pornind de la o pedagogie deschisă, centrată pe nevoile educaționale ale elevilor, bazată pe un curriculum flexibil și incluziv care antrenează resursele tuturor actorilor procesului didactic, pentru a sprijini învățarea copiilor. Aceasta este o abordare curriculare care cere folosirea unor strategii interactive și individualizate de învățare prin care se valorizează fiecare elev și se oferă ocazii de dezvoltare pentru fiecare. (Curriculum pentru copii, nu copii pentru Curriculum).

Abordarea dificultăților de învățare în școală presupune măsuri specifice, care țin mai mult sau mai puțin de intervenție specializată, după cum este cazul.

În cadrul programului de Intervenție personalizată, când apelăm la un specialist, intervenția este de tipul *intervenție specializată,* personalizată, iar când este vorba de activitățile din clasa de elevi, profesorul face apel la adaptarea procesului didactic, prin *plan de intervenție personalizat,* sau *un plan educațional individual,/ personalizat, elaborat pentru elevul cu dificultăți.*

Profesorul nu primește noi sarcini dacă are un elev cu dificultăți fr învățare, ci, în mod firesc, găsește locul fiecăruia în cadrul procesului didactic. El *adaptează programul* școlar la nevoile elevului, în colaborare cu profesioniștii care acționează specific, elaborând împreună un program personalizat.

În general, profesorii trebuie *să colaboreze* cu alți colegi și intervenanți specializați, dar și să asigure la rândul lor *condițiile necesare* în clasa de elevi. Aceasta presupune:

- ***să cunosacă dificultățile*** de învățare ale elevilor, modul în care se manifestă acestea, și domeniile în care se manifestă;
- ***să se asigure*** că elevii stăpânesc bine aptitudinile necesare nivelului în care sunt încadrați;
- ***să verifice*** dacă materialele pentru fiecare lecție sunt cele adecvate;
- ***să procure material*** corespunzător, dacă este cazul;
- ***să-și rezerve timp*** pentru evaluarea eficienței activităților de învățare și cunoaștere.

El poate recurge și la o multitudine de metode de învățare activ-participative, individualizate, care sprijină efortul său didactic. De exemplu, dacă un elev nu poate scrie la fel de repede ca și celălalt, sau fără dificultăți cu ortografia, unul dintre colegi îl poate ajuta, sau profesorul poate înregistra expunerea, permițând acestui elev să lucreze în ritm propriu. Elevii cărora le este greu să urmărească lecțiile pot folosi mijloace audiovizuale (filme, album, diapozitive, desene, etc) sau obiecte ce vin în completarea prezentării orale a materiei. Pentru elevii ce nu au o memorie prea bună, ideile esențiale trebuie scrise pe tablă sau o foaie de lucru. În timp ce ceilalți elevi își continuă activitatea, profesorul poate acorda câteva minute, la sfârșitul expunerii, pentru a lămuri sau a face un rezumat pentru elevii cu dificultăți de învățare.

Având în vedere aceste aspecte, putem afima că procesul educației în lume a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare-trecere de la atitudinea și abordarea segregaționistă a procesului didactic la deschiderea și atitudinea integratoare, profund umanistă a școlii.

Dacă acceptăm ideea că, după absolvirea școlii, toți copiii (inclusiv cei cu dizabilități/cerințe speciale) trebuie să beneficieze de a participa activ la viața socială, atunci trebuie să le acordăm necondiționat această șansă încă din școală, deci integrarea socială este pregătită și condiționată de integrarea școlară. Pe de altă parte, dificultățile apărute în procesul integrării nu sunt generate atât

de natura cerințelor speciale ale elevilor integrați, cât, mai ales, de modul nostru de a percepe acest proces, așadar, în esență, este o chestiune de atitudine.

Pentru a clarificaunele aspecte esențiale cu privire la educația integrată, putem efectua următoarea sinteză:

Ce este integrarea?	Ce nu este integrarea?
-a educa acei copii cu cerințe speciale în școli obișnuite alături de ceilalți copii normali; -a asigura servicii de specialitate (recuperare), terapie educațională, consiliere școlară, asistență medicală și socială în școala respectivă; -a acorda sprijin personalului didactic și managerilor școlii în procesul de proiectare și aplicare a programelor de integrare; -a permite accesul efectiv al copiilor cu cerințe speciale la programul și resursele școlii obișnuite (săli de clasă, cabinete, laboratoare, bibliotecă, terenuri de sport, etc); -a încuraja relațiile de prietenie și comunicarea între toți copiii din clasă/școală; -a educa și ajuta toți copiii pentru înțelegerea și acceptarea diferențelor dintre ei; -a ține cont de problemele și opiniile părinților, încurajându-i să se implice în viața școlii; -a asigura programe de sprijin individualizate pentru copiii cu cerințe speciale; - a accepta schimbări radicale în organizarea și dezvoltarea activităților instructiv-educative din școală.	-a cuprinde copii cu cerințe educative speciale în programul școlilor obișnuite fără pregătirea și suportul necesar; -a izola copiii cu cerințe speciale în școlile obișnuite sau a plasa clasele speciale în extremitatea clădirii ori în spații separate de clădirea principală a școlii; -a grupa copiii cu cerințe speciale foarte diferite în același program; -a ignora cerințele strict individuale ale copilului; -a expune copilul unor riscuri nejustificate; -a solicita sarcini nerealizabile în aplicarea programului de integrare a personalului didactic și managerilor școlii; -a ignora problemele și opiniile părinților; -a plasa copiii cu cerințe speciale în instituții școlare obișnuite alături de copii mai mici ca vârstă; -a structura un orar separat pentru copiii cu cerințe speciale aflați în școli obișnuite.

În concluzie, fiecare elev este unic și are valoarea sa, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învățare școlară. Învățarea este și ea unică pentru fiecare elev în parte; în funcție de stilul, ritmul, nivelul său de învățare și dezvoltare, caracteristicile și particularitățile sale, aptitudinile, așteptările, experiența sa anterioară.

BIBLIOGRAFIE

- Gherguț, Alois, *Sinteze de PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ. Ghid pentru concursuri și examene de obținerea a gradelor didactice,* ediția a II-a, revăzută și adăugită, Polirom, Iasi, 2007, pp. 299-301;
- Potolea, Dan, Neacșu Ioan, Iucu B, Romiță, Pânișoară Ion, Ovidiu (coordonatori), *PREGĂTIREA PSIHOPEDAGOGICĂ, Manual pentru definitivat și gradul didactic II,* Polirom, Iasi, 2008, pp. 398-399.

260. BENEFICII ŞI RISCURI ÎN UTILIZAREA RESURSELOR INFORMATICE MODERNE ÎN CADRUL ORELOR DE MATEMATICĂ

prof. Gabor Elisabeta
Liceul Tehnologic „Ion Creangă”, localitatea Pipirig, județul Neamț

Utilizarea resurselor informatice moderne în predarea eficientă a matematicii implică mai întâi cunoașterea răspunsului la întrebarea „Ce este ... e-learning?!”

În sens larg, prin e-learning se întelege totalitatea situațiilor educaționale în care se utilizează semnificativ mijloacele tehnologiei informației si comunicării.

Termenul, preluat din literatura anglo-saxonă, a fost extins de la sensul primar, etimologic, de învățare prin mijloace electronice, acoperind acum aria de intersecție a acțiunilor educative cu mijloacele informatice moderne.

Definit astfel, mai mult ca e-education, aria semantică a conceptului e-learning interferează și se suprapune pe o multitudine de termeni ce surprind varietatea experiențelor didactice ce pot beneficia de suport tehnologic: instruire asistată/ mediată de calculator, digital/ mobile/ online learning/ education, instruire prin multimedia etc.

Sub denumirea de software didactic/ educațional, o gamă largă de materiale electronice (pe suport digital/ multimedia) sunt dezvoltate pentru a simplifica procesul de educație: dicționare, enciclopedii, filme didactice, prezentări în diverse formate, cărți (e-books), teste, tutoriale, simulări, software ce formează abilități, software de exersare, jocuri didactice etc.

Computerul și materialele electronice/ multimedia sunt utilizate ca suport în predare, învățare, evaluare sau ca mijloc de comunicare (pentru realizarea unor sarcini individuale etc).

În sens restrâns, *e-learning* reprezintă un tip de educație la distanță, ca experiența planificată de predare-învățare organizată de o instituție ce furnizează materiale într-o ordine secvențială și logică pentru a fi asimilate de studenți în manieră proprie.

Medierea se realizează prin noile tehnologii ale informației și comunicării - în special prin Internet. Internetul constituie atât mediul de distribuție al materialelor, cât și canalul de comunicare între actorii implicați.

Funcțional deocamdată doar la nivelul învățământului superior și în educația adulților, sistemul de instruire prin Internet replică și adaptează componentele demersului didactic tradițional/ față-în-față: planificare, conținut specific și metodologie, interacțiune, suport și evaluare.

Beneficii:

- profesorul are acces la un volum mai mare de date într-un spaţiu restrâns/ prezintă un volum mare de informaţii într-un timp scurt optimizarea timpului de desfăşurare al lecţiei
- trecerea de la un învăţământ centrat pe profesor la un învăţământ centrat pe elev
- gradul crescut de atractivitate implică stimularea optimă a diverselor stiluri de învăţare
- contribuţia la crearea unor structuri mentale şi acţional-comportamentale flexibile şi integrate, cu mare potenţial de transfer şi adaptare;
- creşterea randamentului profesorului „în ergonomia lecţiei”
- trecerea de la un învăţământ centrat pe profesor la un învăţământ centrat pe elev, realizează trecerea de la învăţarea „indusă” sau receptată, la învăţarea interactivă bazată pe dialogul inteligent cu calculatorul, care poate amplifica capacitatea de prelucrare şi asimilare a informaţiilor, poate spori performanţele intelectuale.
- permite vizualizări ale realităţii studiate de natură iconică, grafică, audio-vizuală, etc., poate să ofere situaţii de simulare de procese, chiar ale realităţii virtuale în spaţiu tridimensional, poate favoriza prelucrarea, sistematizarea şi stocarea informaţiilor.
- elevii învăţă, gândesc mai bine, își însuşesc metode de creativitate, învaţă cum să dobândească cunoştinţe şi profesii pentru a fi culţi, creativi şi specialişti eficienţi

- îmbinarea armonioasă a inteligenţei umane cu inteligenţa arificială a calculatoarelor se transformă într-o resursă intelectuală deosebită pentru generarea de noi idei, soluţii, tehnologii, etc., duce la ridicarea performanţelor învăţării şi a profesiunilor.
- se pot realiza facil conexiuni inter/ trans/disciplinare în cadrul lecţiei
- oferă elevilor siguranţa că sunt în pas cu nivelul european al instruirii
- gradul crescut de atractivitate implică stimularea optimă a diverselor stiluri de învățare ale elevilor
- contribuţia la crearea unor structuri mentale şi acţional-comportamentale flexibile şi integrate, cu mare potenţial de transfer şi adaptare;
- atragerea/ motivarea elevilor, dezvoltarea interesului pentru studiul matematicii, creşterea randamentului şcolar
- accesibilizarea cunoștințelor și a fenomenelor (experimentul virtual, facilitarea înţelegerii proceselor dinamice de mare complexitate, înţelegerii unor fenomene greu de simulat în realitate sau în laborator)
- sprijinirea și modernizarea procesului didactic, eficientizarea predării/ învăţării/evaluării, încurajarea inovaţiei didactice
- asigură conectivitatea, accesibilitatea, accesul pentru toţi la noile tehnologii
- permite completarea materialului didactic existent în şcoală / suplineşte lipsa dotărilor cu mijloace de învăţământ
- învăţare temeinică, activă, interactivă, participativă, diferențiată
- autoeducaţie/ autoevaluare/ controlul elevului asupra conţinutului/ materialului de învăţare
- evaluare (unitară, mărirea gradului de obiectivitate, evaluarea concomitentă/ simultană a întregii clase, teste de evaluare cu feedback imediat)

Riscuri:

- utilizarea resurselor informatice moderne în cadrul orelor de matematică (și nu numai) presupune dotarea învăţământului cu astfel de resurse moderne, performante.
- accesul limitat la Internet din cauza bugetului redus, rețea de calculatoare învechită, inexistența unui specialist (informatician), numărul de calculatoare din laboratorul de informatică este de regulă sub efectivul unei clase
- individualizare excesivă a utilizrii acestora poate duce la negarea dialogului elev-profesor şi poate izola actul de învăţare de contextul său psihosocial, ceea ce ar slăbi influenţa climatului colectiv de muncă, fiind puţin favorabilă integrării individului în grupul social.
- trebuie privit și perceput ca un supliment pentru predarea clasică, neînlocuind şi nereprezentând integral informaţia prezentă în programă
- atitudinea conservatoare a unor cadre didactice
- unele lecţiile nu solicită gândirea elevului, capacitatea de analiză şi sinteză, având un rol strict informativ.

În cadrul orelor de matematică pot fi utilizate cu succes lucrul la tablă clasică/ interactivă, pe caiete/ fișe de lucru sau online. Cu toate acestea, lucrul cu elevii în laboratorul de informatică a școlii, folosind aplicația AeL instalată pe server-ul rețelei de calculatoare, permite o foarte bună gestionare a timpului dedicat activității, interacțiunea elevilor cu calculatorul fiind benefică, constructivă. Aceștia pot lucra individual, supravegheați de profesor și putând relua ulterior pașii lecției. De asemenea, pentru a preîntâmpina existența inevitabilă a ritmului lent de lucru a unor elevi, aceștia trebuie în permanență supravegheați și asistați. Fiecare aplicație lucrată de elevi poate fi explicată și frontal, pe flipchart sau la tablă de către elevi/ profesor. Constat că trebuie să ne adaptăm, să fim în pas cu noile cerințe ale educației, pentru că educăm urmărind traseul fiecărui elev, spre culmile succesului școlar.

261. INOVARE ÎN PREDAREA-ÎNVĂȚAREA GEOGRAFIEI LOCALE PRIN ÎMBINAREA EFICIENTĂ A METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE CU CELE CLASICE, TRADIȚIONALE

Prof. Gavril Dumitru, Școala Gimnazială ,,N.M. Spătaru", com. Fereşti, jud. Vaslui

Realizarea unui act educaţional de calitate presupune îmbinarea celor mai eficiente metode pentru a atinge scopul şi a obţine rezultate la clasa de elevi. Astfel, finalitatea educaţiei se atinge prin folosirea de diverse metode, strategii şi mijloace, care să conducă elevul spre cunoaştere şi dezvoltarea capacităţii de a aplica în viaţa cotidiană ceea ce ştie. Pornind de la acest considerent, în cele ce urmează voi detalia modalităţi de armonizare a metodelor tradiţionale cu cele moderne cu scopul de a eficientiza actul educaţional.

Întrebarea care se naşte este cum armonizăm în cadrul orelor de geografie dubla suită de metode, de la anunţarea titlului lecţiei şi până la feed-back ? Un bun profesor de geografie îşi începe ora pornind de la o situaţie problemă, de la un caz bine cunoscut de toţi elevii, de la un exemplu simplu care poate fi dezvoltat prin algoritmizare, de la un proces nesemnificativ care poate avea un rol cheie în explicarea unui întreg fenomen sau sistem, cu scopul de a capta atenţia. După ce anunţă expectanţele învăţării şi stabileşte direcţiile de acţiune, el începe să valorifice metode şi mijloace didactice pentru atingerea celor propuse. Iată un caz abordabil în cadrul disciplinei opţionale ,,Geografie locală. Comuna Fereşti", la capitolul clima, unde profesorul deschide activitatea cu o povestire: ,,în anul 1947, un mare număr de persoane din comună sufereau de foame şi au fost nevoiţi să migreze la muncă spre alte regiuni ale ţării, din cauză că recoltele ultimilor doi ani au fost grav afectate de secete, localnicii rămânând, practic, fără hrană". Imediat după captarea atenţiei cu această povestire, propunătorul activităţii va aborda metoda problematizării. ,,De ce se produc la noi secete intense chiar mai mulţi ani la rând?". Elevii, pe baza indicaţiilor profesorului, investighează experienţele geografice anterioare de la capitolul clima al geografiei generale, concep un plan de rezolvare prin care plasează corect comuna Fereşti în zona de climă specifică, analizează influenţele maselor de aer receptate şi caracteristicile acestora, formulează opinii despre climatul identificat şi aprobat de grupă sau clasă, emit concluzii care răspund la întrebarea problemă lansată de profesor.

Iată cum, pornind de la metoda tradiţională a povestirii s-a valorificat problematizarea, armonizându-se într-o relaţie unitară, prima sensibilizând elevii, a doua înverşunându-i să descopere cauzele şi efectele fenomenului de secetă specific comunei în care s-au născut şi cresc.

Mult contestata metodă a expunerii îşi poate găsi, de asemenea, locul în cadrul activităţilor de la clasă, alături de modele interactive de învăţare. Un exemplu în acest sens, poate îmbrăca următoarea formă în cadrul lecţiei ,,Vegetaţia, fauna şi solurile comunei Fereşti" din cadrul disciplinei opţionale mai sus menţionată. ,,Speciile de vegetaţie şi faună locală", expune profesorul, ,,se încadrează zonei de silvostepă, pâlcuri de arborete coexistând cu ierburile de stepă....". Pornind de la această expunere se poate explora intens învăţarea prin descoperire, elevii fiind invitaţi să formuleze o listă cu plantele din câmp pe care le întâlnesc zilnic, apoi una cu arborii pe care îi cunosc din pădurile satului. Coroborând rezultatele cu informaţiile de la lecţiile de geografie generală, ei descoperă, şi nu doar constată, că aria comunei Fereşti se înscrie acestei zone de vegetaţie. Plecând de la aceste elemente, suita de descoperiri va continua cu fauna, elevii completând lista cu speciile de animale pe care le asociză cu zonele împădurite ori cu vegetaţia ierboasă a dealurilor şi luncilor. Cadrul didactic intervine cu o evocare interogativă: ,,vă mai aduceţi aminte de vizita la pădure, de modul cum arăta solul acolo unde am îndepărtat covorul de frunze moarte?", ,,dar de culoarea solului de pe Dealul Coroi, unde am analizat profilul de la nisipărie?", ,,poate şi de plimbarea în lunca râului Fereşti din săptămâna şcoala altfel, când analizam albia şi solul malurilor?". Elevii reiau învăţarea prin descoperire, comparând elementele pe care le-au văzut cu proprii ochi, structurând o tipologie locală a solurilor. Cert este că în cadrul acestui proces de învăţare s-au îmbinat metoda expunerii cu învăţarea prin descoperire, plecând de la prima şi încheind cu a doua, o punte între ele fiind conversaţia catehetică şi cea euristică.

Un alt exemplu practic de utilizare armonioasă a metodelor clasice cu cele interactive este cel al empatizării conversaţiei şi observaţiei cu învăţarea asistată de calculator şi comparaţia. Iată o speţă aplicabilă la disciplina opţională ,,Geografie locală. Comuna Fereşti, judeţul Vaslui", la capitolul relieful. Cadrul didactic a realizat un material power-point cu imagini ale dealurilor locale, ale văii râului Fereşti, ale râpelor de alunecare şi ale câtorva ravene, care este descărcat pe fiecare staţie din laboratorul de informatică. Profesorul solicită elevilor să observe dacă le sunt cunoscute imaginile, aceştia confirmând că au în faţă elemente orografice locale. Se solicită accesarea de imagini on-line cu Munţii Retezat, după care se

iniţiază conversaţia euristică pe baza diferenţelor stabilite între dealurile Fereştilor şi un areal montan, raportate fiind înălţimile, pantele, procesele de versant, mase de alunecări în raport cu grohotişuri, compararea văilor glaciare cu ravenele etc. În continuare, elevii sunt solicitaţi să acceseze pe internet imagini cu râul Siret şi lunca acestuia, apoi să comunice diferenţele observate în raport cu văile locale şi micuţa luncă a râului de aici. În final, imaginile comparate şi discuţiile, conversaţia ştiinţifică cu profesorul în cadrul acestui demers au edificat elevii despre faptul că relieful comunei Fereşti este alcătuit din dealuri şi văi care aparţin Podişului Moldovei. Dincolo de problematica lecţiei, se certifică o învăţare activă, pe computer, care pune elevul repede în faţa unor realităţi geografice, observabile şi nu abstracte, pe care este nevoit să le interpreteze, să le compare, toate realizate printr-un flux de comunicare continuă cu profesorul, care încredinţează opiniile formulate, le susţine pe cele obiective, corecteză verbal erorile, intervine cu precizări, aici fiind valorificată conversaţia euristică. Exemplul îmbinării observaţiei şi conversaţiei cu practici de lucru în care este utilizată tehnologia consolidează ideea imposibilităţii separării celor două categorii mari de metode didactice.

În concluzie, un cadru didactic cu viziune metodologică, care ştie exact de ce se află în faţa unui colectiv de elevi, uzează de toate metodele şi mijloacele de învăţare pentru a aduce plus valoare educabililor. Acest tip de propunător de activităţi la clasa de elevi nu se va erija într-un contestatar activ, dintr-o perspectivă sau alta, a metodelor didactice, ci va îmbina eficient şi armonios întreaga tipologie oferită de metodica predării geografiei.

Să nu uităm nici de numărul mare de persoane adulte bine pregătite profesional ale zilelor actuale, care sunt foştii elevi ai şcolii româneşti, instituţie care abia de curând a început formarea personalului didactic în sensul învăţării centrate pe elevi. Aceste persoane sunt dovada că nu este greşită întreaga paradigmă metodologică clasică a procesului de predare – învăţare-evaluare, aşa cum insistă unele voci, ci că ea are nevoie de actualizare şi de acceptare a noilor metode alături de cele tradiţionale şi viceversa.

Acest cadru, al îmbinării armonioase în orele de geografie a metodelor didactice variate, este un sistem deschis, care va mai genera întrebări şi răspunsuri, reacţii pro şi contra, dificultăţi şi soluţii, inclusiv speranţa că toate vor avea un scop constructiv.

262. ROLUL ŞI IMPORTANŢA METODELOR INTERACTIVE

Autor: Gavrilă Florina-Cristina – Școala Gimnazilă Sinești

Predarea tradițională constă în prelegere, a face o demonstrație, a povesti – de multe ori, devine un monolog, iar elevul are rolul de a urmări, nu de a participa activ la activitățile propuse pentru învățare. Este foarte puțin pentru a putea vorbi de învățare eficientă. Pentru a construi cunoașterea, elevul trebuie să testeze cunoștințele noi sau să le explice altcuiva.
Procesul de învăţământ este un ansamblu de activităţi organizate si dirijate care se desfăşoară etapizat, în cadrul unor instituţii specializate, sub îndrumarea unor persoana pregătite în acest scop, în vederea îndeplinirii anumitor obiective instructiv-educative. In cadrul procesului de învăţământ se desfăşoară mai multe tipuri de activităţi primordiale fiind cele de predare – învăţare-evaluare.
Metodele de învăţământ ("odos" = cale, drum; "metha" = către, spre) reprezintă căile folosite în şcoală de către profesor în a-i sprijini pe elevi să descopere viaţa, natura, lumea, lucrurile, ştiinţa. Ele sunt totodată mijloace prin care se formează şi se dezvoltă priceperile, deprinderile şi capacitățile elevilor de a acţiona asupra naturii, de a folosi roadele cunoaşterii transformând exteriorul în facilităţi interioare, formându-şi caracterul şi dezvoltându-şi personalitatea.

„Calitatea pedagogică a metodei didactice presupune transformarea acesteia dintr-o cale de cunoaştere propusă de profesor într-o cale de învăţare realizată efectiv de preşcolar, elev, student, în cadrul instruirii formale şi nonformale, cu deschideri spre educaţia permanentă." -Sorin Cristea

Metodele tradiționale se caracterizează prin:

- Centrare pe profesor (sursa de informații)
- Comunicarea unidirecțională
- Transmitere de cunoștințe
- Evaluare = reproducere
- Pasivitatea copiilor
- Autoritatea cadrului didactic.

În cazul predării tradiționale, profesorii obligă elevii să gândească ca ei, să adopte modul lor de a gândi. Profesorii decurg prea des la explicații și demonstrații de genul „hai-să-ți-arăt-acum-și-hai-să-vedem-ce-se-întâmplă-dacă". Prezentarea/ demonstrația poate fi foarte bună și să impresioneze pe moment elevul, dar dacă nu are o memorie excepțională elevul reține puține informații. Elevii trebuie să-și organizeze ceea ce au auzit sau au văzut. În cazul în care elevilor nu li se oferă ocazia discuției, a investigației și a acțiunii, învățarea nu are loc. Învățarea presupune înțelegerea, iar asta înseamnă mai mult decât cunoașterea faptelor.
Învăţarea este o activitate prin care se obţin achiziţii, progrese în adaptare, care vizează cunoştinţe, operaţii ale gândirii şi trăsături de personalitate, achiziţii ce apar la nivelul individului ca „bunuri" personale, obţinându-se predominant pe bază de exerciţiu.
Învățarea eficientă presupune preluarea de către elevi a controlului asupra propriei învățări; elevul este stăpânul propriei transformări și formări.
Este adevărat că acela care învaţă trebuie să-şi construiască cunoaşterea prin intermediul propriei înţelegeri şi că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Construcţie personală este

favorizată de interacţiunea cu cei care la rândul lor învaţă. Dacă elevii îşi construiesc cunoaşterea proprie, ei nu o fac singuri. Adevărata învăţare este aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi. Nu e doar simplu activă, individual-activă, ci interactivă. Reciprocitatea este un stimulent al învăţării, și este bine să se lucreze în echipă / grup.

Metodele interactive se caracterizează prin:
– Centrare pe elevi și pe activitate
– Comunicare multidirecțională
– Accent pe dezvoltarea gândirii, formare de aptitudini, deprinderi
– Evaluare formativă
– Încurajează participarea elevilor, inițiativa, creativitatea
– Îmbunătățirea relației cadru didactic / elev.

În cazul învățării interactive, elevii:
– învață cum să învețe
– să se exprimă liber
– să experimentează
– să se ajută unii pe alții să învețe
– să-și împărtășească ideile

Elevii trebuie să fie capabili: să asigure conducerea grupului, să coordoneze comunicarea, să poată lua decizii, să asigure un climat de încredere, să medieze conflicte, să fie motivați, să poată lucra conform cerințelor profesorului.

„Metodele interactive urmăresc optimizarea comunicării, observând tendinţele inhibitorii care pot apărea în interiorul grupului.” -Ion-Ovidiu Pânișoară

Avantajele învățării interactive sunt:
– stimularea efortului și a productivității individului,
– formarea capacității de a sintetiza și de a folosi cunoștințele dobândite;
– dezvoltarea capacității elevilor de a lucra în echipă;
– dezvoltarea inteligențelor multiple;
– stimulare dezvoltării capacității cognitive complexe;
– împărțirea sarcinilor de lucru în părți egale în cadrul muncii în grup / echipă;
– reducerea timpului de soluționare a problemelor;
– reducerea la minim a fenomenul de blocaj emoțional;

Interacţiunea colectivă are ca efect şi “educarea stăpânirii de sine şi a unui comportament tolerant faţă de opiniile celorlalţi, înfrângerea subiectivismului şi acceptarea gândirii colective”. -Crenguța Oprea

„Pedagogia modernă nu caută să impună nici un fel de reţetar rigid, dimpotrivă, consideră că fixitatea metodelor, conservatorismul educatorilor, rutina excesivă, indiferenţa etc. aduc mari prejudicii efortului actual de ridicare a învăţământului pe noi trepte; ea nu se opune în nici un fel iniţiativei şi originalităţii individuale sau colective de regândire şi reconsiderare în spirit creator a oricăror aspecte care privesc perfecţionarea şi modernizarea metodologiei

învăţământului de toate gradele. În fond creaţia, în materie de metodologie, înseamnă o necontenită căutare, reînnoire şi îmbunătăţire a condiţiilor de muncă în instituţiile şcolare." - Ioan Cerghit

Descrierea câtorva metode și tehnici interactive de grup

Metoda de predare-învățare reciprocă este o strategie instrucţională de învăţare a tehnicilor de studiere a unui text. După ce sunt familiarizaţi cu metoda, elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-şi colegii. Are loc o dezvoltare a dialogului elev – elev. Se poate desfăşura pe grupuri / echipe sau toată clasa. Metoda învățării reciproce este folosit de oricine care face un studiu de text pe teme sociale, ştiinţifice sau un text narativ. Strategiile sunt: rezumarea, punerea de întrebări, clarificarea datelor, precizarea. Etapele de lucru sunt: explicarea scopului şi descrierea metodei şi a celor patru strategii, împărţirea rolurilor elevilor, organizarea pe grupe, lucru pe text, realizarea învățării reciproce, aprecieri, completări, comentarii.

Metoda Brainstorming-ului, în traducere liberă „furtună în creier" sau „asalt de idei", este o metoda de stimulare a creativității ce constă în enunțarea spontană a mai multor idei pentru soluționarea unei probleme. Obiectivul metodei constă în exersarea capacității creatoare a copiilor în procesul didactic care să conducă la formarea unor elevi activi.

Pentru a iniţia o sesiune de brainstorming , Camelia Zlate şi Mielu Zlate (5) propun următoarele etape şi faze:
1. Etapa de pregătire, care cuprinde:
a) faza de investigare şi de selecţie a membrilor grupului creativ;
b) faza de antrenament creativ;
c) faza de pregătire a şedinţelor de lucru;
2. Etapa productivă, de emitere de alternative creative, care cuprinde:
a) faza de stabilire a temei de lucru, a problemelor de dezbătut;
b) faza de soluţionare a subproblemelor formulate;
c) faza de culegere a ideilor suplimentare, necesare continuării demersului creativ;
3. Etapa selecţiei ideilor emise, care favorizează gândirea critică:
a) faza analizei listei de idei emise până în acel moment;
b) faza evaluării critice şi a optării pentru soluţia finală.
♣ Profesorul nu are voie să dea idei, să comenteze
♣ Să intervine atunci când nu se respectă regulile
♣ Să accepte toate soluțiile preluându-le pe cele valoroase
♣ Elimină factorii care blochează manifestarea creativă a elevilor.
Avantajele utilizării metodei sunt: costuri reduse necesare folosirii metodei, obținerea unor rezultate rapide, dezvoltă abilitatea lucrului în echipă, dezvoltă creativitatea, spontaneitatea, etc.
Limitele metodei: uneori poate fi obositoare, nu suplinește cercetarea de durată, clasică, oferă doar soluții posibile.

Portofoliul de grup (cel mai des folosit la clasele V-XII) reprezintă "cartea de vizită" a elevului, prin care profesorul poate să-i urmărească progresul în plan cognitiv, atitudinal şi comportamental la o anumită disciplină, de-a lungul unui interval de timp. Se bazează pe

adunarea mai multor produse ale unor activităţi a elevilor în legătură cu o temă dată sau o anumită materie. Poate fi întocmit individual sau pe baza unor activităţi desfăşurate în echipă, ceea ce ajută elevul să comunice mai eficient, să-şi exprime şi să-şi argumenteze părerea, să se aprecieze în raport cu ceilalţi membrii ai echipei.

Un portofoliu, pentru a fi cu adevărat util, trebuie să posede anumite caracteristici:
– Să utilizeze mai multe surse de obţinere a datelor;
– Să conţină date autentice;
– Să fie dinamic;
– Să fie eficient;
– Să se întrepătrundă şcoala cu viaţa;
– Să aparţină celui evaluat;
– Să aibă obiective multiple.

Eficacitatea metodelor interactive în învățământul românesc şi nu numai este dovedită de utilizarea acestora atât la nivelul învățământului primar, gimnazial, cât şi la nivelul învățământului liceal. Elevul nu este un simplu actant sau participant al demersului didactic, ci devine propriul formator.

Bibliografie:

1) Cristea, Sorin, „Sociologia Educației”, ed. Hardiscom, Pitești, 1998.
2) Pânișoară, Ion-Ovidiu, „Comunicarea eficientă-metode de interacțiuni educaționale”, ed. Polirom, Iași, 2003.
3) Oprea L.,Crenguța, „Metoda activ-participative de stimulare și dezvoltare a creativității în educația adulților”, în revista „Paideia”, nr. 1-2/2000.
4) Cerghit, Ioan, „Metoda de învățământ”, E. D. P., București 1997.
5) Zlate, Camelia și Zlate, Mielu, „Cunoașterea și activarea grupurilor sociale”, Ed. Politică, București, 1982.
6) Neacşu, Ioan, (1999), Instruire şi învăţare, Editura Didactică şi pedagogică R.A., Bucureşti
7) Ausubel David, Floyd R., (1981), Învăţarea în şcoală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti.

263. Tehnici de meloterapie utilizate în activitatea terapeutică la copiii cu dizabilităţi cognitive

Gheorghiu Ana, CJRAE Cluj, Școala Gimnazială "Horea, Cloșca și Crișan", Turda
Gheorghiu Florin, Școala Profesională Poiana Turda

Activităţile de art-terapie se referă la folosirea mijloacelor de expresie artistică în scopuri terapeutice. Aceste mijloace îşi dovedesc eficienţa prin faptul că fac apel la sine, pentru a realiza o relaţie optimă între cadrul didactic şi elev.

Muzicoterapia folosește sunetul și muzica sub toate formele sale, în vederea promovării, menținerii și restaurării sănătății mentale, fizice, emoționale și spirituale al tuturor celor care o folosesc.

Meloterapia se încadrează în vasta arie a psihoterapiei prin artă. Valoarea terapeutică a muzicii rezultă din multiplele influenţe pe care le are asupra psihicului uman, datorate complexităţii fenomenului muzical însuşi.

Muzica reprezintă "arta de a exprima sentimente şi idei cu ajutorul sunetelor combinate într-o manieră specifică". Muzica declanşează procese afective dintre cele mai variate şi neaşteptate, de la emoţia muzicală cu o gamă largă de manifestare - bucurie, trăire interioară, sentimental armoniei, înălţare spirituală - până la descărcări explozive de exaltare colectivă.

Fiind cea mai complexă artă şi în acelaşi timp accesibilă tuturor oamenilor, muzica dispune de cel mai fin şi mai penetrant limbaj artistic sunetul. Rezultantă a vibraţiei sonore periodice şi regulate, sunetul muzical dispune de patru însuşiri: înălţime, durată, intensitate şi timbru.

În cadrul muzicoterapiei, cadrul didactic trebuie să fie interest de efectul pe care îl are muzica utilizată sub diverse forme, ca mijloc pentru recuperare a personalităţii individului valid sau cu deficienţe. S-a demonstrat că muzica exercită o serie de efecte benefice, printre care:

- ✓ determină o serie de stări afective tonice;
- ✓ induce subiectului o stare de linişte, conducând la reducerea stărilor detensiune şi anxietate;
- ✓ permite evadarea şi induce adesea o stare de securitate;
- ✓ creşte tonusul subiectului şi rezistenţa sa la efort, contribuind în acelaşi timp la învingerea unor obstacole, cum ar fi stările de boală;
- ✓ facilitează comunicarea între persoane;
- ✓ contribuie la dezvoltarea unor funcţii şi procese psihice, începând cu cele primare, senzaţii, percepţii şi reprezentări şi terminând cu cele mai complexe, cum ar fi, de exemplu, afectivitatea şi imginaţia;
- ✓ ameliorează comportamentul şi socializează individul.

La copiii cu dizabilităţi intelectuale, meloterapia este folosită în stabilirea unui alt tip de comunicare, diferit de cea verbală, cu aceşti copii. Atunci când se lucrează cu aceşti copii contează mai puţin nivelul de dezvoltare al aptitudinilor muzicale pe care le posedă, deoarece în această situaţie muzica nu este utilizată în terapie datorită calităţilor sale estetice.

Weigl introduce, în acest sens, termenul de muzică funcţională, care desemnează faptul că muzica eficace în terapie este cea destinată obiectivelor practice, în funcţie de nevoile subiecţilor."Principalul obiectiv al meloterapiei este acela de a stabili contactul cu copilul şi de a facilita comunicarea între el şi educatorul transformat în terapeut".

În cazul persoanelor cu autism se manifestă un interes sporit şi un răspuns pozitiv la muzică, fapt ce aduce un punct în plus terapiei prin muzică la aceşti subiecţi.

Această terapie poate fi eficientă în cazul copiilor autişti în următoarele moduri:

- ✓ facilitează inter-relaţionarea, învăţarea, auto-exprimarea şi comunicarea;
- ✓ este motivantă şi antrenantă, putând fi utilizată ca întăritor pentru răspunsurile dorite;

- ✓ poate stimula subiecţii să participe în mod adecvat şi social la anumite acţiuni;
- ✓ ajută la dezvoltarea comunicării verbale, vorbirii şi a abilităţilor de comunicare;
- ✓ permite oportunitatea de a-şi dezvolta identificarea şi exprimarea potrivită a propriilor emoţii;
- ✓ oferă stimulare multisenzorială (auditivă, vizuală, tactilă).

În cadrul activităţilor de meloterapie, muzica este utilizată în scopul recuperării pe cât mai mult posibil a personalităţii decompensate a acestor categorii de persoane cu deficienţe. Pentru atingerea acestui scop, este indicată realizarea unei diferenţieri tranşante între utilizarea muzicii în sens terapeutic şi utilizarea acesteia în diferite activităţi recreative organizate cu copiii. Cercetările au demonstrat că, instrumentele de percuţie, cum ar fi castanietele, clopotele, tamburinele, ţambalele, xilofoanele, facilitează comunicarea, mai ales în cazul copiilor cu handicap mintal mai sever sau al celor timizi şi anxioşi.

Pentru acompaniament se poate folosi, de exemplu, şi o muzicuţă cu clape, care forţează subiectul să-şi folosească degetele. Pentru calmarea subiecţilor anxioşi şi a celor hiperkinetici se foloseşte, în general, un instrument deosebit de armonios, care emite un fel de sunete prelungi de clopoţei. Rezultatele au demonstrat că prin folosirea unui astfel tip de şedinţă de meloterapie este influenţat benefic intregul psihic al subiecţilor.

Cercetările au evidenţiat că, atât la persoanele valide cât şi la cele cu deficienţe, meloterapia are efecte deosebite asupra dezvoltării comunicării. La copiii hiperactivi, muzicoterapia poate fi utilizată pentru ameliorarea inhibiţiei voluntare a actelor motorii şi pentru realizarea unor performanţe de succes.

A fost demonstrat că meloterapia îi ajută şi pe elevii cu tulburări relaţionale, deoarece favorizează participarea spontană la "activităţi de grup" . Cercetările efectuate oferă indicaţii metodice preţioase despre preferinţele copiilor pentru diverse forme de activităţi de meloterapie, în funcţie de nivelul lor de activism. "Subiecţii cu un nivel de activitate globală aleg dansul, cei cu nivel mediu de activitate grupa de toboşari, iar cei cu nivel scăzut de activism se orientează către grupele de coruri sau acompaniament".

Terapia prin muzică poate apărea în două forme:

- ✓ forma activă, care constă în diverse activităţi desfăşurate de subiecţi, muzica instrumentală sau vocală, executată individual sau în grup;
- ✓ forma receptive, în care subiectul audiază muzica, pasivitatea subiecţilor nu este totală, deoarece activitatea de recepţie solicită prin ea însăşi un anumit grad de participare din partea acestora.

Deasemenea meloterapia poate fi individuală şi de grup, în funcţie de numărul de subiecţi în cazul cărora se adresează terapia.

În general este util să se grupeze copiii în funcţie de performanţele de care sunt capabili în domeniul muzicii şi în funcţie de gravitatea deficienţei. Activităţile de meloterapie cu cei cu deficienţe severe este indicat să se desfăşoare prin şedinţe individuale.

Contribuţia muzicii la îmbunătăţirea motricităţii voluntare este deosebit de importantă, mai cu seamă la deficienţii severi, cu cât profunzimea deficienţei este mai mare, deficitul de motricitate este mai mare. Se poate afirma, pe o bază experimentală solidă, că deficienţii intelectuali trebuie, în permanenţă, să răspundă la muzică în vederea ameliorării psihomotricităţii lor, prin simple mişcări al membrelor corpului sau alergare.

Mişcarea pe fond muzical este indicat să se desfăşoare în următoarele etape:

- ✓ ascultarea bătăilor într-o tobă, punerea în mişcare la zgomotul produs de aceasta şi oprirea la încetarea sa;
- ✓ executarea de mişcări pe ritmuri de tobă, acestea pot porni de la paşi mici şi pe măsura accelerării ritmului se poate trece la sărituri şi chiar alergări;
- ✓ desfăşurarea de mişcări pe anumite melodii, folosind modelul anterior;

- ✓ executarea de jocuri de mişcare pe acompaniament muzical;
- ✓ executarea de dansuri simple cu mişcări ample;
- ✓ interpretarea unor dansuri în mod creativ, cu alegerea liberă a ritmului şi timpului de mişcare, cu intervenţia minimă din partea profesorului.

Terapia prin dans a fost utilizată cu succes în cazurile când comunicarea era blocată sau limitată, la copii cu deficienţă severă sau la autişti. Se afirmă aceasta deoarece "dansul ameliorează în special imaginea corporală a subiecţilor, fiecare identificându-şi prin dans propriul ritm corporal, ca individ şi ca membru al grupului de apartenenţă".

Evaluarea progreselor făcute de copil se poate face cu ajutorul unor scări de evaluare standardizate sau prin intermediul unor fişe în care se notează stadiul dezvoltării deprinderilor copilului înainte şi după parcurgerea diferitelor categorii de exerciţii muzicale.

Bibliografie:

1. Ionescu, Şerban, *L'intervention en deficience mentale*, Pierre Mardagaediteur Galerie de Princes, Bruxelles, (1987).
2. Păunescu, Constantin, *Deficienţa mintală şi organizarea personalităţii,* EDP, Bucureşti, (1977).
3. Preda, Vasile, *Terapii prin mediere artistică*, Ed. Presa universitară clujeană, Cluj-Napoca, (2006).

264. STRATEGII DIDACTICE DE TIP ALGORITMIZAT ŞI DE TIP EVALUATIV-STIMULATIV

Prof. Turcu Iuliana, Şcoala Gimnazială" Vasile Goldiş"Alba Iulia
Prof. Giurcă Cornelia, Şcoala Gimnazială „Vasile Goldiş" Alba iulia

Particularitatea acestor strategii constă în asigurarea unei succesiuni rigide de operaţii desfăşurate între activitatea de predare şi cea de învăţare; între programarea externă, ce ţine de predare şi cea internă, ce ţine de învăţare, se stabilesc relaţii univoce, strict deterministe. Prescripţia algoritmică prin care se realizează reglarea externă circumscrie cu exactitate suita de operaţii ce urmează a fi parcursă pentru a ajunge la soluţia problemei. Întrucât elevii acţionează identic, potrivit celor prescrise, înseamnă că, în mod inevitabil, vor ajunge la acelaşi rezultat, parcurgând o cale similară. Dirijarea lor este totală, ea înfăptuindu-se pas cu pas până la dobândirea rezultatului scontat.

Condiţia fundamentală pentru proiectarea şi realizarea unor asemenea relaţii este cunoaşterea cât mai exactă a structurii componentelor psihice ce urmează a fi formate; structura şi particularităţile fiecărui fenomen psihic impun anumite cerinţe faţă de modul său de formare. De asemenea, aceste strategii realizează o conexiune inversă optimă atât în ceeea ce priveşte conţinutul informaţiilor, cât şi operativitatea ce se formează, putându-se interveni la momentul oportun pentru înlăturarea oricăror abateri de la modelul ideal de desfăşurare a procesului de predare-învăţare ce ar putea interveni.

La prima vedere s-ar părea că aceste strategii reprezintă forma ideală pentru relaţia dintre predare şi învăţare. Apreciindu-le prin prisma finalităţii lor situaţia se schimbă. Rezultatele acestor strategii se concretizează, de obicei, în formarea unor prototipuri de gândire şi acţiune care, odată elaborate, devin mijloace pentru rezolvarea altor probleme. Gândirea nu se reduce la prototipuri şi scheme rigide de rezolvare, dar se foloseşte de mijloace automatizate pentru a-şi atinge scopurile. Din această cauză predarea nu poate fi restrânsă la elaborarea unor asemenea prototipuri decât în măsura în care sunt indispensabile activităţii ulterioare de învăţare.

Algoritmizarea este o metodă care s-a impus în urma cuceririlor psihologiei contemporane privitoare la operativitatea gândirii, adică la acele operaţii pe care gândirea le efectuează; s-a realizat distincţia între operativitatea nespecifică şi cea specifică. Operativitatea nespecifică include operaţiile cu o sferă mai largă de aplicabilitate, cum ar fi analiza, sinteza, comparaţia, generalizarea, abstractizarea, concretizarea etc. Diferenţele individuale în folosirea lor depind de condiţiile interne, de gradul dezvoltării gândirii şi de unele particularităţi ale acesteia cum ar fi: rapiditatea, flexibilitatea, creativitatea etc. Operativitatea specifică se caracterizează prin folosirea unor scheme, reguli, modalităţi funcţionale pentru rezolvarea unor situaţii concrete într-un mod mai mult sau mai puţin automatizat. Ea este constituită din algoritmii activităţii intelectuale.

Ce sunt aceşti algoritmi? Un algoritm este o operaţie constituită dintr-o succesiune univocă de secvenţe care conduce, întotdeauna, la acelaşi rezultat. Se consideră că orice algoritm se caracterizează printr-o succesiune de elemente (secvenţe, operaţii), prin caracterul univoc al acestei succesiuni, printr-o finalitate precisă, cunoscută în prealabil şi prin claritatea lui în sensul că aplicat de persoane diferite va asigura un răspuns corect.

Algoritmii se prezintă sub diferite forme, cum ar fi regulile de calcul, sub forma unei scheme de desfăşurare a unei activităţi intelectuale sau de rezolvare a unei probleme (scrierea ecuaţiilor chimice, rezolvarea diverselor operaţii matematice), sub forma unui instructaj riguros care indică ordinea acţiunilor ce trebuie executate etc. din punct de vedere metodic. Învăţarea unui algoritm ridică câteva probleme: după ce algoritmul a fost depistat urmează să fie descris prin precizarea secvenţelor sau operaţiilor în succesiune lor internă şi se realizează în acest mod o familiarizare de ansamblu cu noul algoritm. Urmează apoi dezmembrarea şi învăţarea analitică a fiecărei secvenţe, pentru ca în final aceste secvenţe să fie din nou cuplate şi înlănţuite. Dacă avem de a face cu un algoritm mai simplu, faza analitică poate fi eludată, învăţarea lui realizându-se global. Consolidarea şi automatizarea se înfăptuiesc prin exerciţii aplicative.

Exerciţiile sunt considerate ca acţiuni motrice sau intelectuale ce se repetă relativ identic cu scopul automatizării şi interiorizării unor modalităţi sau tehnici de lucru de natură motrică (manuală) sau mintală. Dacă asimilarea cunoştinţelor se poate realize prin contactul direct cu realitatea sau prin comunicare verbală, formarea deprinderilor motrice sau intelectuale este posibilă numai prin efectuarea repetată a unor acţiuni motrice sau intelectuale. Nu se poate forma deprinderea de calcul mintal doar pe baza unui instructaj verbal, ci numai efectuând de mai multe ori calcule mintale, deprinderea de mânuire a uneltelor observând doar pe alţii cum fac, ci mânuindu-le în mod repetat etc.

A efectua un exerciţiu înseamnă a executa o acţiune în mod repetat şi conştient, "a face un lucru de mai multe ori în vederea dobândirii unei îndemânări, a unei deprinderi" (I. Cerghit, 2006, 244). Această metodă face parte din categoria metodelor algoritmice deoarece presupune respectarea riguroasă a unor prescripţii şi conduce spre o finalitate prestabilită. Repetarea angajează în mod implicit şi alte componente ale procesului învăţării: adâncirea şi consolidarea achiziţiilor anterioare, amplificarea capacităţii operatorii a acestor achiziţii prin aplicarea lor la situaţii noi etc.

În sensul său cel mai larg evaluarea se concentrează asupra eficienţei sistemului de învăţământ, considerat ca un subsistem al sistemului social. Ea se pronunţă asupra cerinţelor sistemului supraordonat, societatea, a funcţionalităţii celui subordonat, învăţământul, a modalităţilor în care el răspunde acestor cerinţe. Evaluarea didactică urmăreşte să determine modul în care obiectivele educaţionale stabilite se înfăptuiesc în activitatea practică. Întrucât această înfăptuire este un process continuu şi de durată, evaluarea se poate efectua pe parcurs, secvenţial sau în finalul său. Astfel, I.T. Radu distinge două modalităţi principale de realizare a acestui act în procesul de învăţământ: evaluare continuă, formativă şi evaluare cumulativă sau sumativă (apud I. Nicola, 1996, 399). Evaluarea continuă se aplică pe tot parcursul desfăşurării procesului de învăţământ, constituie parte componentă a acestuia; pe măsură ce procesul se desfăşoară profesorul este preocupat atât de predare cât şi de controlul asupra rezultatelor predării, verificările având rolul nu numai de a cunoaşte nivelul de realizare a obiectivelor didactice ci şi de a ameliora, de a îndrepta eventualele devieri de la acestea. Evaluarea se realizează din mers, frecvenţa verificărilor fiind mai mare, informaţiile acumulate sunt valorificate imediat, prin intervenţii prompte ale profesorului.

Evaluarea cumulativă sau sumativă se efectuează la intervale mai lungi de timp, la finele unor secvenţe temporale sau tematice (semestru, an şcolar, unitate de învăţare etc.). Întrucât intervine după parcurgerea de către elevi a acestor secvenţe ea are un caracter retroactiv, oferind informaţii despre o suită de acţiuni ceau avut loc. Ea oferă posibilitatea aprecierii modului în care au fost realizate obiectivele proiectate la încheierea procesului afectat atingerii lor. Din această cauză eventualele ameliorări nu se rasfrâng imediat asupra elevilor care au beneficiat de instruire şi ale căror rezultate au fost evaluate. Cu toate acestea, rezultatele evaluării cumulative sunt necesare pentru aprecierea învăţământului prin prisma comenzii sociale, ele interesând mai mult factorii de de decizie, în vederea unor ameliorări mai profunde privind organizarea şi desfăşurarea sa. Vom realiza o scurtă analiză a principalelor metode şi procedee evaluativ-stimulative.

Observarea şi aprecierea verbală constă în urmărirea modului în care elevii participă la asimilarea cunoştinţelor, la îndeplinirea diverselor sarcini şi responsabilităţi cu care sunt investiţi. Avem în vedere asemenea atribuţii cum ar fi: efectuarea unor sarcini, munca independentă, activitate la lecţie etc. În aceste situaţii elevii trebuie să apeleze la cunoştiunţele însuşite anterior, profesorul având astfel posibilitatea să observe cum au fost asimilate şi cum sunt aplicate în condiţii noi. Pe baza celor constatate el poate face aprecieri verbale, acestea având rolul unei întăriri pozitive prin sublinierea performanţei obţinute ("foarte bine", "sunt mulţumit/ă", ai făcut progrese" etc.). Metoda vizează cu precădere performanţele mai greu cuntificabile, cele care rezultă din interacţiunea variabilelor implicate în obţinerea randamentului şcolar (trăsături de personalitate, conduită morală etc.).

Lucrările scrise se desfăşoară în scris şi permit ca într-un timp relativ scurt să se verifice randamentul unui număr mai mare de elevi. Spre deosebire de chestiunea orală, aici, elevii au posibilitatea să-şi etaleze în mod independent cunoştinţele şi capacităţile fără intervenţia profesorului. Lucrările scrise acoperă o arie mai vastă de cunoştinţe, iar aprecierea se poate face

prin compararea rezultatelor tuturor elevilor. Evaluarea este în acest fel mai obiectivă. Având în vedere momentul în care se foloseşte acest gen de evaluare, se disting lucrări scrise curente (extemporale), lucări scrise semestriale şi lucari scrise de sinteză. Acestea din urmă îmbracă forma unor referate, proiecte de cercetare sau protofolii elaborate pe o temă aleasă de către elevi dar la sugestia profesorului, fără limitare de timp; lista cu subiectele unor asemenea lucări scrise este anunţată în prealabil. Pentru întocmirea lor, elevii urmează să consulte o bibliografie recomandată sau depistată de către ei.

Indiferent de forma acestor lucrări, o atenţie deosebită trebuie acordată alegerii şi formulării subiectului, planificării şi corectării lui. Subiectul trebuie să fie astfel formulat în aşa fel încât să-i determine pe elevi să opereze cu cunoştinţele asimilate nu numai să le reproducă. Corectarea şi notarea să se facă ţinând seama de prevederile programei, de nivelul clasei, de coeficientul de originalitate etc. Planificarea lor (pe parcursul unui semestru/an şcolar) urmăreşte evitarea supraaglomerării şi asigurarea unei dozări raţionale a eforturilor elevilor.

Testul docimologic, după unii autori (I. Nicola, 1996, 403), este un set de probe sa întrebări, cu ajutorul căruia se verifică nivelul asimilării cunoştinţelor şi al capacităţilor de a opera cu ele, prin raportarea răspunsurilor la o scară de apreciere etalon, elaborată în prealabil. Folosite mai ales în evaluările sumativ-formative, cerinţa este ca ele să acopere material prevăzută în documentele şcolare, iar întrebările să fie în concordanţă cu obiectivele pedagogice prevăzute la acest nivel.

Din cele enunţate rezultă ca strucrura unui test implică două aspecte fundamentale: stabilirea întrebărilor (probelor) şi măsurarea/evaluarea răspunsurilor. Pe scurt, stabilirea întrebărilor presupune un proces în care identificăm următoarele etape: stabilirea obiectului verificării (lecţii, unităţi de învăţare etc.) conform programei şcolare în vigoare, identificarea (în interiorul acestora) a principalelor noţiuni, cunoştinţe, deprinderi, abilităţi ce trebuie verificate şi redactarea itemilor corespunzători (diferenţiaţi, pe categorii).

Întrebările pot fi de două feluri: cu răspunsuri deschise şi cu răspunsuri închise. Întrebările cu răspunsuri deschise se caracterizează prin aceea ca oferă posibilitatea elevilor de a-şi formula independent răspunsul, de a-şi transpune propriile gânduri intr-un limbaj verbal adecvat. Avantajul lor constă în aceea că asigură condiţiile prielnice manifestării spontaneităţii, creativităţii şi a altor însuşiri ale personalităţii.

Dar, datorită caracterului original şi irepetabil al răspunsurilor, acest gen de întrebări se pretează mai greu la măsurare şi evaluare, prin compararea şi raportarea lor la o scară etalon. De obicei aceste întrebări solicită interpretarea unor date, explicarea unor fenomene, argumentarea unor afirmaţii, lansarea unor ipoteze sau presupuneri etc. Pentru înlesnirea măsurării se vor stabili prin consens răspunsul corect, variantele sale posibile, precum şi scorul care se va acorda acestor variante.

Întrebările cu răspunsuri închise sunt acelea care presupun un singur răspuns, fiind acelaşi totdeauna şi în toate condiţiile, după formula adevăr-fals. O subdiviziune a acestui tip sunt întrebările cu răspunsuri la alegere; aici se indică două sau mai multe răspunsuri, dintre care numai unul este corect, celelalte fiind incorecte sau plauzibile. Măsurarea aici este mult mai exactă şi mai simplă, fiecare întrebare presupunând două posibilităţi, răspuns correct sau răspuns fals, fără trepte intermediare între ele. Măsurarea şi evaluarea răspunsurilor presupune ca, în prealabil, să stabilim o scară sau un etalon de evaluare a măsurii individuale înregistrate, prin însumarea scorurilor tuturor întrebărilor. Dacă se apelează la procedeul punctajului, atunci scara va fi astfel întocmită încât să permită transformarea puncrajului în note. Se trece apoi la aplicarea testului, se corectează, se totalizează scorurile individuale şi se raportează la scra elaborată, evaluarea consemnându-se în note. Tipologia itemilor, cu exemplificările de rigoare va fi analizată în capitolul aplicativ al lucrării.

Verificarea prin lucări practice se referă la evaluarea capacităţii elevilor de a aplica cunoştinţele în practică, cât şi gradul de stăpânire a priceperilor şi deprinderilor formate anterior. Aceste probe constau în confecţionarea unor obiecte sau aparate, executarea unor experinţe sau lucrări experimentale, a lucrărilor în atelier, efectuarea unor observaţii microscopice, disecţii, întocmirea unor schiţe, desene, grafice etc.

Examenele reprezintă forma organizată de verificare şi evaluare care presupune un set de probe sau întrebări prin care se urmăreşte înregistrarea nivelului de pregătire şi a progresului ce s-a produs în activitatea de învăţare după un interval de timp (semestru, an şcolar, ciclu, grad de şcoală etc.). Examinarea se efectuează cu un evantai de metode şi procedee. Examenul îndeplineşte şi o funcţie socială, rezultatele sale constituind un cadru de referinţă în vederea evaluării şi aprecieriii eficienţei sociale a învăţământului şi implicit a activităţii cadrelor didactice.

Din cele prezentate, desprindem idea că menirea strategiilor didactice este de a asigura legătura dintre mecanismul reglator şi mecanismul reglat, respectiv, dintre activitatea de predare şi activitatea de învăţare. Întrucât fiecare din cele două activităţi implică o multitudine de variabile şi transformări dela un moment la altul, în mod inevitabil şi relaţiile dintre ele au un caracter procesual şi dinamic.

Funcţia principală a strategiilor didactice este de a imprima un anume sens acestor relaţii, astfel încât, în cele din urmă, activitatea de învăţare să se desfăşoare în condiţii mai bune. Din acest punct de vedere strategiile didactice sunt modalităţi prin care se realizează o coordonare şi dirijare conştientă a relaţiilor dintre activitatea de predare şi cea de învăţare. Pornind de la specificul relaţiilor dintre cele două activităţi am delimitat două categorii de strategii, euristice şi algoritmice, la care se adaugă o a treia categorie, având rolul de a întări, consolida şi consemna rezultatele obţinute prin intermediul celorlalte două.

Strategiile euristice se caracterizează prin aceea că "declanşează procesul învăţării" (I. Nicola, 1996, 410), oferind mai multe alternative, impunând căutarea şi explorarea pentru realizarea obiectivelor propuse. Ele răspund în cea mai mare măsură personalităţii elevului, care, datorită multitudinii de variabile pe care le presupune şi a imposibilităţii previziunii dinamicii lor, se opune unei reglări totale.

Strategiile algorimtice se caracterizaează prin aceea că asigură legături univoce între activitatea de predare şi cea de învăţare, care vor conduce la realizarea obiectivului stabilit. La prima vedere s-ar părea că aceste strategii ar trebui să constituie modelul ideal, dacă ne gândim la procesul de învăţământ considerat ca fiind forma cea mai înaltă de organizare a educaţiei. În realitate lucrurile se prezintă altfel.

Prin strategiile didactice se realizează o dirijare a procesului de învăţare; cum însă acestuia îi sunt necunoscute o serie de factori sau mecanisme ale componentelor implicate, atunci o dirijare algoritmică totală este imposibilă.; mai mult, unele mecanisme ale învăţării nici nu se pot supune unei asemenea dirijări.În aceste condiţii, corelarea dintre cele trei categorii de strategii didactice se impune cu necesitate.

Rolul conducător al profesorului se exprimă aici prin capacitatea sa de a găsi cele mai adecvate variante de îmbinare dintre diverse metode şi procedee aparţinând unui tip de strategii sau unopr tipuri diferite potrivit conţinutului acelei situaţii de invăţare. Nu există o metodă bună în sine; ea poate primi acest atribut numai dacă se aplică în mod creator sau, cu alte cuvinte, este validată de practică.

BIBLIOGRAFIE

Cerghit, I. şi colab."Prelegeri pedagogice", 2001, Editura Polirom, Iaşi;
Cerghit, I. "Metode de învăţământ", 2006, Editura Polirom, Iaşi;
Joiţa, E. şi colab., "Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară", 2003, Editura Arves, Craiova;
Nicola, I., "Pedagogie generală", 1994, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti .

265. CONCEPTUL DE STRATEGIE DIDACTICA

GIUREA LUCIANA IONELA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ SINEȘTI

Strategia reprezintă și în educație (ca și în alte științe) calea, modalitatea generală de abordare, în acest caz a actului de predare- învățare, pe durata unor activități, pentru atingerea unei finalități (scop, obiectiv). În această accepție strategia are sensul unui model general de lucru (de activitate).

Pentru prima dată, conceptul de strategie a pătruns in aria învățământului din domeniul militar, preluând și o parte din particularitățile explicative din spațiul inițial de definire: „strategia este arta celui care conduce o forță militară către victoria finală" (Napoleon).

Așa cum orice comandant, înainte de a-și lansa trupele în atac, își structurează o anumită tactică de luptă, studiază condițiile și factorii de teren (ansamblul variabilelor care intră în joc în obținerea victoriei), elaborează soluții diferite (optând pentru aceea care este mai pertinentă) și are in vedere aspecte de tip anticipativ, tot așa, cadrul didactic întreprinde seturi de activități și comportamente asemănătoare la nivelul procesului de instruire, orientând în final inițiativa didactică spre maximum de rezultate educaționale. Analiza resurselor, a condițiilor, a factorilor educaționali care pot maximaliza rezultatele instructiv-educative constituie demersuri necesare pentru cristalizarea unei autentice strategii educaționale.

Definirea pedagogica a noțiunii de strategie educațională vizează analiza mai multor puncte de vedere exprimate de către specialiștii in domeniu. Astfel, accepțiunile date strategiei educaționale de Ioan Cerghit in 1993 si preluate apoi de Romița Iucu in lucrarea „Instruirea școlară" apărută la Editura Polirom in anul 2001 sunt următoarele :

Dirijarea activităților de predare- invățare

Strategia este „o structură procedurală" (Bastian, 1980), „o stare acțională corespunzătoare unor demersuri fixe de conducere și organizare a clasei de elevi printr-o corelare specifică între predare și învățare" (Geulen, 1995), o componentă a programului de instruire, reprezentând, din perspectiva cadrului didactic, aspectul activ, dinamic, al formei de dirijare efectiva a invățării. Din aceasta perspectivă, strategia didactică fost definită ca „un ansamblu de acțiuni coordonate și armonios integrate menite să dirijeze invățarea în vederea realizării obiectivelor preformulate" (Vlăsceanu, 1993). Strategia cuprinde astfel operații și acțiuni, fiecare operație având procedeul său, fiecare acțiune având tehnica sa.

Planificarea și organizarea instruirii

Din acest punct de vedere, strategia sugerează modul de abordare a unei situații de instruire, punând în contact elevul cu noul conținut de studiat, fiind definită ca „ansamblul de resurse și metode planificate și organizate de profesor în scopul de a permite elevilor să atingă obiectivele stabilite" (Cerghit, 1993), „un mod de abordare a invățării și predării, de combinare și organizare

optimă a metodelor și mijloacelor avute la dispoziție, precum și a formelor de grupare a elevilor, în vederea atingerii obiectivelor stabilite" (UNESCO, 1976).

Abordarea decizională a unei situații instrucționale în corelație cu combinatori cu structură specfică

În această direcție, Ioan Cerghit definea strategia didactică drept „o ipoteză de lucru, o linie directoare de acțiune căreia i se asociază un anumit mod global de organizare a învățării și a condițiilor învățării, de utilizare cu precădere a unor metode și mijloace" (1988). Din aceeași perspectivă, strategia didactică este considerată a conține o serie de „acțiuni decompozabile intr-o suită de decizii – operații – fiecare decizie asigurând trecerea la secvența urmatoare pe baza valorificării informațiilor dobândite în etapa anterioară" (Potolea, 1983). Construcția unei strategii didactice presupune astfel un apel la combinatorică și probabilitate, diferențiindu-se complet de algoritm (element cu care a fost adesea confundată). R. Ausubel este acela care ne oferă spre analiză perspectiva diferențiatoare : strategia se deosebește de algoritm prin aceea ca oferă momente de opțiune în care se impune manifestarea unui comportament inteligent (eventual euristic), pe când algoritmul presupune o stare mecanică de derulare a unei secvențe acționale.

În miezul conceptului de strategie este plasată întrebarea : „Cum voi face?" și astfel strategia poate fi privită ca o imagine globală programată inițial dar permanent perfectibilă pe parcursul derulării ei. Strategia rezumă o dublă opțiune pedagogică : o opțiune asumată „pentru un anumit mod de combinare a metodelor, procedeelor, mijloacelor de invățământ, formelor de organizare a învățării", și o optiune angajată "pentru un anumit mod de abordare a învățării prin problematizare, conversație euristică, algoritmizare, cercetare experimentală" (Cerchit, I., coordonator,1980, p.59).

La nivel de principii generale sunt relevante trei tipuri de strategii, care asigură eficientizarea permanentă a acțiunii educaționale:

a) strategia comunicării pedagogice (strategie didactică);

b) strategia cunoașterii pedagogice (strategie de instruire);

c) strategia creativității pedagogice (strategie educațională).

O strategie didactică eficientă, adaptată la conținuturile instructiv-educative și obiective, la particularitățile de varstă și individuale ale copiilor, asigură realizarea optimă a proiectării, organizării și desfășurării activităților din scoală. Acțiunea educativă va fi încununată de success dacă „se întemeiază pe o concepție coerentă și pe o strategie acțională care nu pierde din vedere mulțimea faptelor, aspectelor și interdependențelor care se cer corelate și controlate în același timp"(Ezechil, L., Paisi Lazarescu, M., 2002, p.7). Strategia didactică (a activității formativ-educative) „reprezintă modul de îmbinare a metodelor, procedeelor, mijloacelor, tehnicilor, formelor de organizare a activității, ales de cadrul didactic in funcție de condiții și facilități, de nevoile celui educat"(Voiculescu, E., p.68). Strategia face din activitatea la grupă un act de creație a cadrului didactic și al școlarilor înșiși, și va avea eficiență concretă doar dacă „vizează

adaptarea procesului instructiv-educativ la posibilitățile aptitudinale, la nivelul intereselor cognitive, la ritmul și stilul de invățare" al copilului. (Cretu, C., 1998, p.66).

Strategia didactică este:
-„un ansamblu de acțiuni și operații de predare – învățare, în mod deliberat structurate sau programate, orientate în direcția atingerii, în aceste condiții de maximă eficacitate, a obiectivelor prestabilite".
– „o acțiune decompozabilă într-o suită de decizii – operații, fiecare decizie asigurând trecerea la secvența următoare pe baza valorficării informațiilor dobândite în etapa anterioară. În acest sens, strategia devine un model de acțiune care acceptă *in initio* posibilitatea schimbării tipurilor de operații și succesiunea lor".
– „un grup de două sau mai multe metode și procedee integrate într-o structură operațională, angajată la nivelul activității de predare-învățare-evaluare, pentru realizarea obiectivelor pedagogice generale, specifice și concrete ale acesteia, la parametri de calitate superioară".
– „un ansamblu de procedee prin care se realizează conlucrarea dintre profesor și elevi în vederea predării și învățării unui volum de informații, a formării unor priceperi și desprinderi, a dezvoltării personalității umane".
– „aspectul dinamic, activ, prin care cadrul didactic dirijează învățarea".

Principalele componente ale strategiei didactice sunt:

- sistemul formelor de organizare și desfășurare a activitații educaționale
- sistemul metodologic respectiv sistemul metodelor și procedeelor didactice
- sistemul mijloacelor de învățamânt, respectiv a resurselor utilizate
- sistemul obiectivelor operaționale.

Strategia didactică are urmatoarele caracteristici:

- implică pe cel care învață în situații specifice de învățare;
- raționalizează și adecvează conținutul instruirii la particularitățile psihoindividuale
- creează premise pentru manifestarea optimă a interacțiunilor dintre celelalte componente ale procesului de instruire
- presupune combinarea contextuală, originală, unică, uneori, a elementelor procesului instructiv-educativ.

Pornind de la aceste definiții, care nu reflectă unitar complexitatea temei, concluziile pot fi următoarele:

- strategia presupune un mod de abordare a unei situații de instruire specifice, atât din punct de vedere psihosocial (relatii si interactiuni), cât și din punct de vedere psihopedagogic (motivație, personalitate, stil de învățare, etc.); reprezentările și convingerile psihopedagogice ale cadrului didactic sunt elemente determinante in construcția strategiei ;

- strategia relaționează conținuturile instruirii determinând structuri acționale pertinente pentru atingerea obiectivelor prestabilite; programarea ca activitate distincta este subînțeleasă ;
- strategia presupune o combinatorica structurala in care elementele de tip probabilistic si de tip voluntar se intersectează in dinamica procesului la nivelul deciziei; de remarcat decompozabilitatea acesteia in suite de decizii ;
- strategia are o structura multinivelară: metode de instruire, mijloace de instruire, forme de organizare a instruirii, interacțiuni si relații instrucționale, decizia instrucțională în care dimensiunea finalistă, determinată pe focalizarea pe anumite obiective, nu rezultă din suma elementelor enumerate, ci din sinteza și interacțiunea lor ; strategia se înscrie în demersul de optimizare a instruirii, fiind un mod funcțional de gestionare a resurselor instrucționale în vederea atingerii criteriilor de eficiență și eficacitate ale procesului. Un cadru didactic eficient în activitatea sa nu se poate baza pe una sau câteva strategii, ci trebuie să conceapă moduri diverse de abordare a învățării, strategii generale și particulare, care, în timp, vor deveni particularități ale unui stil propriu.

Bibliografie:

1. Otilia Păcurari (coord.), Strategii didactice inovative, Bucuresti, Editura Sigma, 2003, p. 46.
2. Ibidem.
3. Ibidem, p. 54.
4. Ioan Cerghit, Metode de învățământ, Iași, Ed. Polirom, 2006, p. 276.
5. Dan Potolea, Profesorul și strategiile conducerii învățării, București, Editura Academiei, 1989, p. 144.
6. Sorin Cristea, Dicționar de termeni pedagogici, București, Editura didactică și pedagogică, 1998, p. 422.
7. Ioan Nicola, Tratat de pedagogie școlară, București, Editura Aramis, 2003, p. 441.
8. Marin Manolecu, Elemente structurale ale curriculumului școlar, semnificații și interacțiuni. Aplicații, Iași, Editura Polirom, 2008,p. 193.
9. www.psihopedagogie.blogspot.com.
10. Romița Iucu, Instruirea Școlară. Perspective teoretice și aplicative, Iași, Editura Polirom, 2008, p. 86.
11. Ibidem, p. 120.
12. Dan Potolea, op. cit., p. 146.
13. Ioan Cerghit, Sisteme de instruire alternative și complementare, Iași, Ed. Polirom, 2008, p. 34

14. Ibidem, p. 34.

15. Ezechil, L., Paisi Lazarescu, M., 2002, p.7).
16.Vlăsceanu, 1993

266. JOCUL DIDACTIC INTERDISCIPLINAR

Prof.Goman Adina

Școala Gimnazială nr. 1 Drăgești

"Jocul este singura atmosferă în
care fiinţa sa psihologică poate
să respire şi în consecinţă poate
să acţioneze.
A ne întreba de ce se joacă copilul
înseamnă a ne întreba de ce este copil
Nu ne putem imagina copilărie fără
râsetele şi jocurile sale."
(Ed. Claperede)

Jocul are întotdeauna în viaţa copilului o importanţă deosebită şi reprezintă"forma dominantă a activităţii infantile, cea mai revelatoare, având valoare funcţională imediată sau tardivă."

Jocul didactic interdisciplinar este definit drept "o activitate în care se îmbină sarcini didactice din diverse domenii de cunoaştere, axate pe învăţare, în condiţii de relaxare, fără conştientizarea unui efort intelectual din partea copiilor."

În jocul didactic interdisciplinar se realizează conexiuni interdisciplinare, se transferă cunoştinţe şi deprinderi însuşite dintr-un domeniu în altul. Interdisciplinaritatea presupune "o restructurare a cunoştinţelor, aplicarea informaţiilor în acţiuni utilitare, în generalizări şi abstractizări."[1]

Eficienţa jocului didactic interdisciplinar constă în: stimularea interesului pentru cunoaştere prin corelarea diferitelor discipline, facilitarea realizării sarcinilor didactice prin elemente de joc care creează motivaţia învăţării, preîntâmpinarea monotoniei şi a plictiselii, creşterea capacităţii de aplicare practică a cunoştinţelor, favorizarea dezvoltării gândirii logice, a creativităţii, a imaginaţiei şi originalităţii copiilor. În cadrul limbilor moderne, jocul capătă o nuanţă de exprimare a creativităţii, oferind un real prilej de valorificare a înclinaţiei fireşti a copiilor spre ceva distractiv. "Prin procesul de predare-învăţare-evaluare scopul cadrelor didactice este de a încuraja elevii să participe cu plăcere la toate activităţile, în mod creativ." Deci, jocurile didactice sunt realizate pentru a deservi procesul instructiv-educativ, au un conţinut diferenţiat pe obiectele de studiu, având ca punct de plecare noţiunile dobândite de elevi la momentul respectiv, iar prin sarcina dată aceştia sunt puşi în situaţia să elaboreze diverse soluţii de rezolvare diferite de cele cunoscute, potrivit capacităţilor lor individuale accentul căzând astfel nu pe rezultatul final, cât pe modul de obţinere al lui, pe posibilităţile de stimulare a capacităţilor intelectuale şi afectiv-motivaţionale implicate în desfăşurarea acestora. Unii psihologi sunt de părere că jocul este o activitate care nu trebuie să lipsească din viaţa copiilor, deoarece un copil care nu se joacă, nu este un copil normal. În şcoală, jocul didactic este o metodă activ-participativă, care construieşte o punte de legătură între joc ca tip de activitate dominantă în care este integrat copilul şi activităţile specifice şcolii. "Jocurile didactice sunt metode active care solicită integral personalitatea copilului." Jocul didactic are un conţinut şi structură bine organizate, subordonate particularităţilor de vârstă şi sarcinilor didactice, se desfăşoară după anumite reguli şi la momentul ales de adult, sub directa lui supraveghere, având un rol important în latura instructivă şi stimulând capacităţile creatoare. Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care contribuie la modificarea creatoare a deprinderilor şi cunoştinţelor achiziţionate, la realizarea transferurilor între acestea, la dobândirea prin mijloace proprii de noi cunoştinţe. În accepţiunea unor exegeţi "jocurile

didactice angajează întreaga personalitate a copilului, constituind adevărate mijloace de evidenţiere a capacităţilor creatoare."

Componenta instructiv-educativă se realizează prin obiectivele urmărite sistematic, iar componenta joc se realizează prin: modul de desfăşurare, elementele surpriză, elementele de mişcare şi de relaxare şi participarea tuturor copiilor în ritm propriu. De fapt ar fi vorba despre "zona de interferenţă dintre joc şi învăţare sau, mai exact spus, de folosirea jocului ca pretext pentru a face învăţarea mai antrenantă şi mai plăcută."[2]

Metodologia predării limbilor străine la copiii de vârstă mică ar trebui să se axeze pe motivaţia principală a copilului, jocul. Unul dintre cele mai adorate exerciţii este lucrul în perechi. Acest tip de exerciţiu permite elevilor să utilizeze la maximum durata lecţiei, măreşte timpul pe care elevii îl petrec discutând în limba străină şi asigură ionteractivitate la oră. Paşii care trebuie urmăriţi în cadrul lucrului în perechi sunt următorii:

• elevii trebuie să fie familiarizaţi cu vocabularul de care au nevoie

• se aleg perechile ele pot fi stabilite pentru ca elevii să se obişnuiască cu un partener sau se pot forma perechi noi

• perechile se pot forma cu ajutorul unui joc, dând fiecărui copil o jumătate de mesaj pe care trebuie să-l întregească prin găsirea partenerului

Spre exemplu, la clasa a III –a ilustrăm animale sau jucării: un elev primeşte cuvântul CHAT iar un altul un cartonaş pe care este desenată o pisică, formând astfel o pereche. La clasa a IV – a putem realiza cartonaşe cu întrebări şi răspunsuri:

-Comment il fait le temps aujourd hui?

-BEAU.

-Les sports d hiver sont?

-Le ski,le patinnage.

Activitatea va fi demonstrată folosind câteva perechi de elevi.Aceştia vor începe exerciţiul iar profesorul va circula printre ei,monitorizând continuu,ascultând şi ajutându-i la nevoie.

Ca suport pentru dialogul elevilor, se confecţionează cartonaşe care au pe o parte notate cuvintele: fatigue, malade, iar pe cealaltă parte următoarele expresii: manger des crepes, dormir sur le sable chaud etc. Folosind aceste cuvinte cheie ,elevii construiesc următorul dialog:

-Ca va?

-Je suis fatigue.

-Qu-est-ce que tu veux?

-Je veux manger des crepes,dormir sur le sable chaud etc.

Avantajele acestei activităţi derivă din faptul că elevii se simt mai siguri pe ei,
chiar şi cei timizi au şansa de a interacţiona cu colegii lor. Alte avantaje în folosirea metodei ar fi: exersarea limbii străine, implicarea şi motivarea elevilor, ajutorul reciproc dintre elevi, profesorul monitorizează continuu activitatea.

Dintre dezavantaje am aminti: indisciplina, frecvenţa greşelilor, toate compensate de faptul că elevii îşi exersează cunoştinţele de limbă, comunică producând mesaje, se implică şi sunt motivaţi.

Bibliografie

1.Bocos ,Musata-Dacia,Instruirea interactiva,Ed>Polirom,Iasi,2013,p.35

2.Neagu,Mariana-Ramona,Jocul didactic-cale de acces spre sufletul copilului,Ed.Vladimed-Rovimed,Bacau.2011, p.50

2.Nitulescu,Lavinia,Pedagogie.Instruire si evaluare,Ed.Eftimie Murgu,Resita,2010,p.42

3.Planchard,Emile,Pedagogie scolara contemporana,EDP,Bucuresti,1992,p.106

[2] Niţulescu, Lavinia, 2010, **Pedagogie. Instruire şi evaluare,** Ed. Eftimie Murgu, Reşiţa, p.42

267. CURRICULUM LA DECIZIA ŞCOLII - FACTOR DE MOTIVAŢIE PENTRU O ÎNVĂŢARE DE CALITATE

prof. Gramadă Elisabeta
Liceul Tehnologic „Ion Creangă”, Pipirig, jud. Neamț

Curriculumul se definește în sens larg ca sistemul de procese decizionale, manageriale şi de monitorizare care preced, însoţesc şi urmează proiectarea, elaborarea şi evaluarea permanentă a setului de experienţe de învăţare oferite de şcoală. În sens restrâns, sistemul documentelor de tip reglator sau de altă natură în cadrul cărora se consemnează experienţele de învăţare recomandate prin şcoală elevilor.

CDŞ precizează o zonă de flexibilitate a curriculumului, de libertate pentru educatori şi elevi. TC este 75 %, iar CDŞ este 25 %. Structura cuprinde: Curriculum nucleu aprofundat (CNA); Curriculum extins (CE); Curriculum elaborat în şcoală (discipline opţionale)- de mai multe tipuri.

Curriculum elaborat de şcoală proiectează şi construieşte în zona trans- şi interdisciplinară. Opţionalul deschide noi perspective creativităţii la nivelul practicii şcolare învăţătorilor, profesorilor devenind astfel „un conceptor al curriculum-ului”, el orientându-şi proiectarea pornind de la obiective clar definite pe care le va urmări pe toată durata desfăşurării opţionalului, sprijinindu-se pe vehicularea unor conţinuturi accsesibile elevului, conţinuturi construite de către elev prin aplicarea unor strategii didactice centrate pe nevoile, interesele, deprinderile şi abilităţile existente/ aşteptate.

Aplicarea planurilor-cadru pentru toate nivelurile de şcolarizare permite decongestionarea şi flexibilizarea programului şcolar prin:

- creşterea progresivă în funcţie de vârstă a predării disciplinelor şi activităţilor cuprinse în curriculum la decizia şcolii, care permite elevilor să-şi dezvolte abilităţi şi deprinderi pe acele arii curriculare care reprezintă interesul său major;
- renunţarea la caracterul excesiv teoretizant al programelor şi manualelor simultan cu creşterea caracterului aplicativ al cunoştinţelor şi activităţilor;
- atingerea obiectivelor în şi prin activităţile desfăşurate în clasă;
- stimularea motivaţiei elevilor pentru învăţare;
- creşterea responsabilităţii elevilor şi a şcolii pentru calitatea şi finalităţile procesului de educaţie în şcoală.

Diferenţierea curriculară vizează adaptarea procesului de predare-învăţare la posibilităţile aptitudinale, la nivelul intereselor cognitive, la ritmul şi stilul de învăţare al elevului. Această strategie diferenţiată redă trecerea de la „o şcoală pentru toţi” la „o şcoală pentru fiecare”, trecere care poate fi realizată tocmai prin posibilităţile oferite de proiectarea şi aplicarea onestă a curriculum-ului la decizia şcolii şi în condiţiile în care au loc într-adevăr trecerea de la centrarea pe conţinuturi la centrarea pe nevoile şi interesele elevului.

Programa de opţional poate avea o structură diferită în funcţie de ciclurile curriculare, finalităţile învăţământului, particularităţile unităţii şcolare. Educaţia nu exclude existenţa unor procese în care se pot aplica anumite principii generale acumulându-se experienţă şi furnizându-se astfel modele care au funcţionat în alte cazuri similare. Opţionalul oferă elevilor posibilitatea unui transfer de cunoştinţe în rezolvarea unor situaţii diferite de cele din lecţii, transfer favorizat de transdisciplinaritate. Permite elevului generarea unui plus de informaţii faţă de ceea ce posedă până în momentul respectiv.

Curriculum-ul la decizia şcolii trebuie văzut ca parte a întregului curriculum şi nu ca lipsit de relevanţă în legătură cu cel naţional în vigoare sau fiind în contradicţie cu acesta. Elevul are nevoie de a experimenta un curriculum coerent, şi nu unul fragmentat, incoerent. De exemplu aprofundarea curriculum-ului pe discipline, este focalizată pe nevoile identificate ale acelor elevi care au dificultăţi la una sau mai multe discipline studiate. Pentru a motiva o persoană care învaţă, curriculum-ul trebuie să fie:

* relevant pentru nevoile persoanei respective, aşa cum şi le identifică aceasta şi să o angajeze activ în propriile alegeri privind învăţarea;
* variat în ceea ce priveşte metodologia de implementare, dar cu accent pe nevoia de a folosi metode de învăţare activă şi experienţială;
* motivant, prin oferirea constantă de feed-back pozitiv.

De circa 20 de ani, C.D.Ş. a găsit numeroşi adepţi, atât în rândul profesorilor, cât şi a elevilor. Este un argument în plus că aceia care s-au încumetat la o astfel de activitate au depus efort şi au tratat problema în întregul ei cu responsabilitate şi pasiune.

Consider că prezenţa curriculum-ului la decizia şcolii în planurile cadru de învăţământ constituie o oportunitate. Astfel, se vine în întâmpinarea dorinţei unor profesori, de a depăşi conţinuturile din trunchiul comun (fapt ce nu se poate realiza în una şi două ore pe săptămână), fiind şi o dovadă în plus a unui învăţământ deschis, consonant cu democratizarea societăţii noastre. Prin sistemul opţiunilor multiple sunt create şanse de adecvare şi definire a traseelor individuale de învăţare ale elevilor. Pe lângă decizia de tip curricular a fiecărei şcoli (am putea spune - a fiecăruia dintre noi), are loc implicarea familiei în viaţa şcolii, realizarea de noi programe fiind axată pe dobândirea de către elevi a unor cunoştinţe funcţionale şi a unor competenţe complexe şi variate, nu doar intelectuale.

268. INIŢIATIVELE EXTRAŞCOLARE – VERIGA DIN LANŢUL EDUCAŢIEI

Prof. Grecu Diana-Gabriela – Colegiul Naţional "Cuza Vodă" Huşi
Prof. Grecu Andrei-Ionuţ – Şcoala Gimnazială Nr.1 Hoceni

În scopul evidenţierii unei contribuţii majore în dezvoltarea personalităţii elevului, cât şi a locului acestei contribuţii în ansamblul procesului instructiv – educativ, propunem lucrarea de faţă ce face referire la o formă de activitate ce ocupă o poziţie aproape egală cu forma de organizare a procesului de învăţământ, lecţia. Este vorba de activităţile extraşcolare şi extracurriculare menite să completeze pregătirea teoretică şi să întărească pregătirea practică a elevilor. Necesitatea acestei munci, suplimentare, este determinată de unul dintre principalele obiective ale educaţiei, şi anume acela de a dezvolta fiecare generaţie în vederea integrării în realităţile vieţii sociale.

Cu ocazia diverselor evenimente, elevii sunt mobilizaţi în scopul participării cu o contribuţie personală la activităţi ce îi entuziasmează din variate motive. Adesea însă ne aflăm în situaţia în care suntem aproape obligaţi să realizăm anumite activităţi sau să participăm la concursuri ce ni se impun, bătând în retragere din lipsa de timp, a oboselii, a lipsei de motivaţie şi răsplată, a lipsei dorinţei de a munci fără un scop trecut pe carnetul de note. Dar, dragi elevi, colegi, părinţi, ne gândim oare la importanţa pe care o au astfel de activităţi asupra dezvoltării noastre personale mai mult decât a rezultatului pe termen scurt?

Avem suficiente prilejuri de a participa la activităţi de toamnă, de Crăciun, de ziua şcolii, de ziua românilor, de ziua mamei, de Paşte, de ziua copilului, şi multe, multe altele organizate în cadrul unor suite de manifestări propuse de proiecte educaţionale în colaborare cu alte şcoli. Deşi iniţial ne gândim la un volum de muncă suplimentar, ulterior descoperim frumuseţea, plăcerea şi entuziasmul oferit de fiecare părticică de muncă. Mai mult decât atât, avem ocazia de a lega relaţii mai apropiate de elevi, colegi şi chiar profesori, dându-ne seama, cu toţii, în final, că am avut de câştigat mai mult decât o diplomă ce ne va umple portofoliul toată viaţa.

Avem de câştigat prieteni.

Avem de câştigat răbdare.

Avem de câştigat stare de bine.

Avem de câştigat o imagine mai bună de sine!

.... avem de câştigat!

Personal, considerăm în primul rând, că activităţile şcolare ne dezvoltă personalitatea, simţurile, trăirile, cât şi anumite competenţe şi abilităţi utile pentru inserţia facilă în societate. Cu toţii, dar în special elevii, au ocazia de a-şi descoperi talente, înclinaţii şi domenii în care ar putea fi performanţi, cu care s-ar putea remarca. Important e să le acordăm atenţie, implicare, încurajare, motivare, pentru a nu le fi teamă să încerce, căci de la un prim vers scris de ei, un prim desen realizat de ei, sau o primă problemă rezolvată de ei, se poate croi într-o ecuaţie măiestrită în culori tentante poezia vieţii lor!

Fie că suntem în ipostaza de profesor, fie de elev, se întâmplă şi să nu ne atingem toate obiectivele, aşa e; chiar dacă nu avem rezultatele aşteptate din prima, trebuie să mai încercăm! La început putem avea rezultate mai puţin măsurabile direct; putem face primii paşi în dezvoltarea orizontului cultural şi spiritual. Pe parcurs, uşor uşor învăţăm să ne

apreciem, şi să lucrăm mai mult pe ceea ce ne place, corectând ceea ce nu stăpânim bine, urmând să căutăm cu ardoare acel lucru la care am ajuns să ne pricepem, concretizându-se la un moment dat într-o carieră chiar. Astfel, activităţile extraşcolare ne ajută să ne descoperim laturi de care nu aveam habar. Poate că vibram la imaginea unui peisaj de munte, dar nu ştiam că îl putem schiţa noi înşine. Poate că iubeam sunetul viorii, dar nu ştiam că o putem stăpâni. Poate că trăiam intens versurile unei poezii, dar nu ştiam că putem fi autorii. Iubirea, dăruirea, implicarea, ne fac mai transparenţi pe noi şi cu noi, încât să descoperim cine şi ce suntem. Şi mai sunt şi acele activităţi extraşcolare de tip voluntariat. Putem ajuta pe cei din jur să simtă sărbătorile, să simtă că nu sunt uitaţi, iar noi putem fi răsplătiţi mai mult decât material: cu sentimente pure. Putem dobândi dar şi dărui strălucire în privire şi miros de fericire.

Aşadar, indiferent de formă, indiferent de instituţia cu care se cooperează, activitatea extraşcolară se leagă organic de cea şcolară, servind realizării sarcinilor instructive şi educative, sprijinind formarea priceperilor şi a deprinderilor, a unor trăsături pozitive de voinţă şi caracter. De asemenea, indiferent de forma activităţii, cert este şi că putem face cunoştinţă cu frumosul, cu bunătatea, cu recunoştinţa, cu istoria, cu talentul, cu locuri noi, ... cu noi înşine!

“Nu e destul să ştii, trebuie să şi aplici, nu e destul să vrei, trebuie să şi faci!

Johann Wolfgang von Goethe.

Bibliografie

Beruşcă, A., Stoicescu, D., şa., *Ghid de bune practici - activităţi extracurriculare şi extraşcolare, LBW edituri de specialitate,* Bucureşti, 2013

Giurcăneanu C, *Îndrumător metodic pentru organizarea activităţilor turistice cu elevii,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti ,1983

Simiciuc, E., Dănilă, E., şa., *Activităţi extracurriculare şi extraşcolare – îndrumător metodic, editura Didactica Nova*, Bucureşti, 2009

269. JURNALUL DE LECTURĂ

Prof. Herbei Daniela
Şcoala Gimnazială "Sabin Manuilă" Sâmbăteni, jud. Arad

"Literatura este un topor pentru marea înghețată dinlăuntrul nostru. " Franz Kafka

Lectura este o experiență a gandirii creative, o experiență prin care cititorul devine regizor dar și actor al acțiunii descoperite în text. Cărțile îl ajută pe cititor sa se tansforme, să-și dorească să descopere și să trăiască diverse experiențe de viață, să facă alegeri și să ia decizii cu personajele textului dar și să se cunoască pe sine. Lectura îi oferă cititorului resurse și cunoștințe menite să îl pregătească pentru viață, pentru experientele reale. E cu atât mai necesar să oferim acest bagaj de idei, de cunoștințe, de experiențe și de alegeri copiilor, încă de la vârsta cea mai fragedă.

Importanţa lecturii în dezvoltarea elevilor este de necontestat având în vedere valenţele formative, eductive şi cognitive ale acesteia. Ca profesor de limba română, obiectivul meu este să insuflu elevilor plăcerea de a-şi alege cărţi şi de a citi independent.

Una dintre modalităţile prin care se impunea elevilor să citească erau nelipsitele lecturi suplimentare. A trebuit să recunosc inutilitatea acestora întrucât se transformau în exerciţii de transcriere, fie unul de la celălalt fie, mai recent, de pe diverse site-uri. De aceea am încercat să găsesc alternative.

Pentru început am lansat elevilor provocarea de veni cu propuneri de carţi sau de subiecte pe care îşi doresc să le găsească în cărţile pe care le vor citi. Ghidată şi de sugestiile lor am alcătuit o listă de propuneri ce cuprinde cărţi potrivite vârstei lor, atât cărti clasice ale literaturii române şi universale, dar şi cărţi noi, cu autori contemporani. Am lăsat lista deschisă pentru a fi completată cu propuneri ulterioare ale elevilor. Lista finală a cuprins 25 de cărţi, cărţi pe care am încercat să le aduc şi în biblioteca şcolii pentru a avea acces toţi elevii la ele. Printre cărţile din listă se regăsesc: *Percy Jackson şi Olimpienii* de Rick Riordan, *Cititorul din peşteră* de Rui Zink, *Războiul care mi-a salvat viaţa* de Kimberly Brubaker Bradley, *Aventurile lui Habarbam şi ale pritenilor săi* de Nikolai Nosov, *Mathilda* de Roald Dahl, *Minunea* de R.J. Palacio, *Calul de război* de Michael Morpurgo, *Băiatul cu pijamale în dungi* de John Boyle, *Cireşarii* de Constantin Chiriţă , *De veghe în lanul de secară* de Jerome D. Salinger, *Minunata călătorie a lui Nils Holgerson* de Selma Lagerlof. Din lista de cărţi elevii au ales două cărţi pe care le-au citit. Acestea au fost obligatorii. Pentru a verifica lectura am ales în locul rezumatelor completarea unui jurnal de lectură.

JURNALUL DE LECTURĂ
– plan de redactare a jurnalului –

Pentru realiza un jurnal de lectură trebuie să parcurgi următoarele etape:

- să selectezi o operă/o carte din lista bibliografică propusă;
- să realizezi lectura / relectura atentă a operei/a cărţii;
- să redactezi un text în care să prezinţi notele de lectură vizavi de opera/cartea selectată de tine şi concluziile lecturii;
- să corectezi şi să definitivezi textul redactat;

Cum alcătuieşti un jurnal de lectură?

Jurnal de lectură- Plan

Prima filă a jurnalului de lectură cuprinde următoarele informaţii:

1. *Autorul operei literare*:
2. *Titlul operei literare*:

3. <u>*Editura*</u>:
4. *Anul apariţiei operei/volumului:*
5. *Numărul paginilor:*
6. *Opera e structurată* în (cărţi/părţi/ volume /capitole):
7. *Opera este scrisă* în (proză/versuri):
8. Am început lectura (data):
9. Am terminat lectura (data):
10. *Răspuns la întrebarile: De ce am ales să citesc această carte/operă literară? Ce cred despre ea?*

Următoarele file ale jurnalului vor conţine notele de lectură şi vor fi datate la fiecare intrare în jurnal; numărul lor variază în funcţie de dispoziţia şi de capacitatea de a scrie despre ceea ce s-a citit, dar şi de dimensiunea cărţii/operei literare. Filele de lectură vor avea următoarea structură.

1. Notează prima impresie pe care ţi-o face lectura!
2. Rezumă fragmentele care ţi se par semnificative, notează evenimentele-cheie.
3. Acceptă întâlnirea cu personajele şi precizează câteva trăsături ale personajelor, care ţi se par mai importante (fie pozitive, fie negative) şi care te surprind într-un anumit fel!
4. Extrage din text citatele cele mai importante (vizând *spaţiul şi timpul acţiunii*, anumite *evenimente semnificative, personajele şi portretul lor fizic sau moral, mesajul operei* etc.) scrise între ghilimele, indicând pagina şi motivează-ţi alegerea!
5. Precizează câteva mijloacele artistice (figuri de stil şi imagini artistice) utilizate de autor şi ilustrează-le prin citate sugestive!
6. Formulează întrebări pe marginea textului legate de ceea ce nu ai înţeles, de ceea ce ai dori să fie altfel !

La sfîrşit va fi completată fişa concluziilor de lectură, fişă care va cuprinde răspunsuri la următoarele întrebări:

1. Ce cred despre această carte...
2. Ce sentimente mi-a provocat lectura? (de ce?)
3. Ce am reţinut din textul lecturat ? - *Idei, informaţii despre personaje etc.*
4. Ce mi s-a părut interesant/ deosebit la acest text literar? (de ce?) – *Construcţia subiectului, personajele, firul epic, modalitatea de narare, începutul, finalul etc.*
5. Ce nu mi-a plăcut în textul citit?
6. Extrage un citat/fragment preferat şi motivează-ţi alegerea făcută.
7. Care sunt cuvintele-cheie ale acestui text literar
8. Care a fost cea mai reuşită parte a acestei cărţi? (de ce?) – *Precizează care a fost partea cea mai reuşită a cărţii şi argumentează-ţi alegerea.*
9. Cu ce alte texte aş putea compara textul citit? (motivează-ţi alegerea)
10. Ce modificări pot aduce în textul citit pentru a corespunde aşteptărilor mele? Ce aş putea să schimb? .
11. Ce am învăţat din această lectură/carte?
12. Cui aş recomanda această carte şi de ce?
13. Transpune în imagini conţinutul cărţii/un pasaj (fragment)/ un personaj/o scenă semnificativă din această operă/carte!

În funcţie de vârsta, disponibilitatea sau interesul elevilor pentru lectură numărul cărţilor poate varia. Pentru a verifica lectura am alocat câte oră pe lună anunţată anterior. Pentru a-i recompensa pe cei care, prinşi de farmecul lecturii au citit peste numărul minim de cărţi am confecţionat *Copacul cu cărţi.* Le-am explicat elevilor că acesta este un copac cu ramurile goale, urmând să prindă viaţa, să capete frunze cu ajutorul lor. Astfel, fiecare carte cittă de un elev va aduce o nouă frunză pe ramurile copacului. Frunza va conţine numele elevului, cartea citită şi data când a terminat de citit. Am avut surpriza plăcută de a constata că unii dintre elevi s-au lăsat cuprinşi de

magia lecturii şi au început să citească nu doar pentru recompensă de la şcoală ci pentru simpla plăcere de a citi.

Bibliografie

1. Pamfil, Alina, Structuri didactice deschise, Editura Paralela 45, Pitești, 2007.
2. Parfene, Constantin, Metodica limbii și literaturi române în școala, Editura Polirom, Iași, 1999.
3. Sâmihăian, Florentina, O didactică a limbii și literaturii române, Editura ART, București, 2014.

270. UNELE PRINCIPII DE LUCRU PRIVIND EDUCAȚIA PENTRU SĂNĂTATE CA ELEMENT INTERDISCIPLINAR

Prof.ed. Dr. Gabriel, Mureșan-Chira
Școala Gimnazială Specială – Centru de Resurse și Documentare privind Educația Incluzivă/Integrată, Cluj-Napoca
Prof. Hodiș Camelia
Școala Gimnazială "Iuliu Haţieganu"
Cluj-Napoca

Educația pentru sănătate, ca de altfel întreaga educație ca activitate susținută, planificată, spontană, non-formală trebuie filtrată și supusă adaptării, inclusiv din punct de vedere al conținuturilor. Acestă recomandare de personalizare și adaptare, rezultă din principiile psihopedagogice și psihologice ce acționează concomitent asupra conținuturilor pentru asimilare dar care, sub influența factorilor didactici de natura resurselor umane în principal, acționează totalizând o sumă de scopuri pe direcții de abordare diverse, funcție de aceste personalizari. Adică, funcție de: vârsta mintală, vârsta cronologică, sex, nivel de educație, nivel de înțelegere, ciclu de învățământ, tip de învățământ, profil, clasă; aceste conținuturi variază din punct de vedere cantitativ și calitattiv, unele accentuând latura imagistică asociată cu utilizarea de planșe, desene, schițe, TIC și altele mai profunde și unde, varietatea conținuturilor curriculare abundă de trimiteri bibliografice, astfel conținuturile devenind mai profunde. Ambele variante exclus din start rigiditatea procesului didactic, decadența, imoralitatea și mai ales latura slab calitativă. Aceasta, este doar adaptare funcție de posibilitățile fiecărui beneficiar al conținuturilor și nu o excludere a calității informaționale. Așadar:

Educația pentru sănătate nu caută îngreunarea și supraâncărcarea curriculară. Prin extensie, selectarea conținuturilor, accesibilizarea și diversificarea componentelor curriculare, prin utilizarea de metode și procedee didactice și/ sau a unor mijloace de învățământ, prin valorificarea potențialului fiecărui elev, ținând cont de asigurarea unei calități superioare învățământului. Oferta privind educația pentru sănătate este valabilă atât pentru învățământul de masă cât și pentru cel special și special integrat. Managementul integrării acestor noțiuni extrase din curriculum național, adaptarea și plasarea acestora la copii din învățământul special și special integrat, devine mai mult decât o prioritate. Schimbarea unor obiceiuri nocive, înlocuirea cu altele sănătoase, formate prin întărire, promovarea unui stil de viață sănătos, formarea autonomiei personale, asocierea unor informații integrate privind corespondența educației pentru sănătate cu situații concrete de viață sau extragerea unor date/informații comparate din alte discipline și oferite în oglindă, pot completa educația pentru sănătate, pot evoca conținuturi anterioare, succesiunea de conținuturi alternativ-asociative, având capacitatea de a pendula curriculum-ul opțional sau la decizia școlii numai și numai în favoarea elevilor. Educația pentru sănătate nu dorește supraâncărcarea elevului și din punct de vedere aplicativ-practic. Sănătatea reprezintă cel mai de preț lucru, fiind asimilată vieții și trăirii corecte a acesteia, fapt pentru care fiecare elev nu poate să nu o perceapă. Sănătatea este aceea care ne oferă șansa de a mânca, de a realiza activități, de a deține o stare de bine. Astfel, fiecare dintre noi ținem la această stare de bine. Debutul acestui principiu determină aplicarea lui de la cele mai neânsemnate gesturi ca spre exemplu: importanța spălarii dinților, îngrijirea cavității bucale, igiena intimă și prevenirea îmbolnăvirilor, îmbrăcămintea și încălțămintea de sezon, îngrijirea podoabei capilare, sănătarea sexuală, sănătatea alimentară, sănătatea mintală, etc. După cum se poate observa, elementele de bază anterior amintite fac parte din viața de zi cu zi și fac parte dintr-un program zilnic care, nu influențează și nu afectează realizarea altor sarcini, îndatoriri școlare sau profesionale, dar le completează și le performează influențând la modul cel mai plăcut percepția oamenilor asupra noastră, a noastră asupra altora fie că vorbim de situarea în postura școlară fie în ce-a socio-profesională.

Educația pentru sănătate este universală, inter și transdisciplinară. Întregul context educațional propus de educația pentru sănătate, deține un puternic caracter de universalitate, act dovedit de interdiscplinaritatea conținuturilor, la modul cum acestea se organizează- reorganizează pe paliere de înțelegere inter-generaționale, pe un puternic fond argumentativ și aplicativ, un domeniu care se regăsește la toate nivelele socio-profesionale și culturale ale societății contemporane. Fie că vorbim despre domeniul sănătății și securității în muncă, de protecția muncii, de elemente de igienă sanitară, de prevenirea bolilor cu transmitere sexuală, de prevenirea afecțiunilor gastro-intestinale, ale afectiunilor cauzate de paradontoză, ș.a., educația sanitară este prezentă. Ajungem la concluzia că totul este sănătate aplicată la domeniile intime ale ființei umane, pe toate dimensiunile acesteia.

Educația pentru sănătate-aspect particular în educația specială copiilor cu cerințe educative speciale. Determinările teoretice desprinse, ne relevă aspectul particularității deficiențelor, diagnoza, intervenția spre recuperare, compensare și/sau adaptare-readaptare de la caz la caz, dar și aspectul aplicativ-practic în ceea ce privește deosebirea intervenției și concretizarea acesteia. Astfel, având în vedere multitudinea de specificități deficitare în spectrul dizabilităților de vedere (spre exemplu)- intervenția în domeniul sănătății și a aplicațiilor în vederea educației pentru sănătate deține un rol primordial. În acest domeniu se împletesc o serie de măsuri de adaptare a mediului extern, începând de la intinerariul de deplasare, deplasarea propriu-zisă, amenajarea și adaptarea mediului intern instituțional/școlă, etc., a indicatoarelor sonore/ vocale, tactile-senzitive și avertizatoare, a sălii de clasă, a spațiului intim de mișcare, a grupurilor sanitare, a mobilierului, etc., a tuturor acelor emenete care constituie mediul în care copilul cu dizabilități de vedere își desfășoară activitatea, în special exploatarea resturilor de vedere și dezvoltatrea autonomiei personale prin compensare și supra-stimulare a altor simțuri. Aceste elemente la care se adaugă și cele care dețin elementul deplasării în siguranță în localitate pe trotuare, refugiu pentru pietoni, etc, dețin elemente de siguranță rutieră asimilate educației pentru sănătate în vederea diminuării și eliminării tuturor factorilor de risc ce pot concura la favorizarea unor evenimente negative ce pot pune în pericol viața persoanei. Nu în ultimul rând, educația sanitară intervine și propune respectarea regulilor de igienă colectivă și individuală.

Sănătatea și educația pentru sănătate în cazul persoanelor cu dizabilități de auz, presupune acceptarea unor condiții și recomandări la fel de specifice, elemente de securizare a mediului în care trebuie să primeze intensificarea semnalizărilor vizuale în culori/spectre recunoscute internațional, stridente, în contrast, elemente de securitate și securizare a mediului și persoanei în toate situațiile ce pot apare în cazurile de interacțiune psiho-socio-culturală sau profesională. La fel ca și în alte situații specifice, fiecare instituție de învățământ trebuie să adapteze la modul cel mai serios întregul mediu în care își desfățoară activitatea copilul cu deficiențe de auz, începând cu modul/ modalitatea de deplasare la și de la școala, transport, acces în unitate, deplasare în incinta școlii, ambianța clasei și personalizarea formelor de comunicare mimico-gestuală sau din punct de vedere a utilizării semnificațiilor (înscrisuri, semnalizare, lumină, etc)

Educației pentru sănătate la copiii cu dizabilități cognitive: Această formă adaptată de pregătire şcolară şi asistenţă complexă, trebuie să corespundă nevoilor de dezvoltare, funcţie de anumite particularităţi, de vârstă, potenţial de învăţare, dezvoltare, ş.a. Alte studii cum ar fi cele de natura dizabilităţilor cognitive, şi unele aspecte ce ţin de psihologia dezvoltării indică: dizabilitatea mintală profundă – Q.I. 0- +/-20-25- dezvoltarea limbajului este rudimentară sau nulă, necesită îngrijire permanentă; Q.I. 20-25 +/-35- necesită îngrijire constantă; Q.I. +/-35 -/50-55- semnifică capacitatea efectuării unei munci calificate ce este posibilă într-un mediu protejat, însă posibilitatea de a duce o viaţă independentă este pusă sub semnul întrebării; Q.I. 50-55/-70-75, dizabilitatea mintală uşoară, în urma unei educaţii speciale se poate ajunge la o competenţă socială şi profesională bună dar, în condiţiile unui stres socio-economic, apare necesitatea unei asistări, îndrumări; Q.I. 70 +/85- intelectul de limită (liminaritatea) oferă subiectului posibilitatea efecutării unor meserii simple. În acest caz există şi posibilitatea unei pseudodeficienţe, în special cultural-educaţionale, care se poate recupera, dacă sunt îndeplinite unele condiţii. Revenind la educaţia specială, aceasta este indisolubil legată de cauzalitatea

anumitor deficienţe, cât şi de modul de recuperare, reabilitare, compensare, prevenţie, integrare a persoanei cu C.E.S., în special a copiilor încadraţi în învăţământul special/special integrat dar, „are un rol facilitator de sprijin pentru elevii aflaţi în dificultate" (Stainback & Harris, 1989, cit. în Ghid pentru Cadre Didactice de Sprijin, pag. 60, 2005). Alţi autori, Păunescu (1978), Druţu (1995), Gherghuţ & Neamţu (2000), Preda (2000), Vrăşmaş (2004) nu contestă complexitatea fenomenului psihopedagogic şi implicaţiile sale multiple ci, invită la o clarificare a expresiilor şi termenilor: prevenire, compensare-reabilitare, aplicarea principiilor de cooperare, dar şi a umanismului, normalizării şi egalităţii şanselor persoanelor cu C.E.S. Dizabilităţile mintale deţin forme, tipuri, grade, specificaţii. Astfel: ,,Deficienţa mintală desemnează o realitate complexă", o rămânere în urmă, un construct mintal rămas neterminat (Druţu, 2002). „Deficienţa mintală este doar o noţiune care include variate forme şi tipuri care au în comun insuficienţa mintală şi care confirmă ideea unităţii în diversitate şi în acest domeniu" (Zazzo, 1973, Pevzner, 1975, Roşca, 1967 apud Druţu, 2002). Deficienţa mintală sau dizabilităţile cognitive-exprimă o particularitate, o arhitectură cognitivă specifică. Aceasta nu se limitează la ceva strict ci, reprezintă o tulburare de sistem, o rămânere în urmă, un construct mintal rămas neterminat; personalitatea fiind concepută ca un sistem de funcţii în interacţiune, şi nu o separare prin pierderea unei funcţii; o implicare negativă complexă a unor factori, o reducere semnificativă a capacităţii psihice care ajută relaţiei de adaptare, o destructurare globală, fragilitate şi rigiditate în cadrul unei unităţi de deficienţe unde deficienţa mintală (destructurarea cognitivă) ocupă un loc central. Această dizabilitate mintală reprezintă tulburări de sistem şi nu o boală, nu poate fi redusă doar la leziunile şi/sau microleziunile cerebrale, aceasta deoarece deficientul mintal poate să fie un bolnav, precum şi un individ sănătos poate deţine particularităţi ale dizabilităţii mintale. Există cauze multiple, generatoare ale deficienţei mintale clasificate funcţie de criterii stabilite de literatura de specialitate, clasificări şi ipoteze uneori suspectate a fi generatoare a dizabilităţii cognitive. În acest sens sunt relevante cercetările lui Zazzo (1960, 1969, 1973), Busemann (1965, apud Druţu, 2002), Roşca (1965), Inhelder (1969), Chiva (1973), Pevzner (1975), Păunescu (1977, 1978), Druţu (1995, 2002) cât şi clasificările oferite de Manualul de Diagnostic şi Statistică a Tulburărilor Mentale, DSM IV- Tr (2003). În acest cadru de specialitate, intervenția educației pentru sănătate se aplică la toate nivelele, pe toate palierele de dizabilitate și includ: formarea autonomiei personale (domeniul de igienă elementară- care este deosebit de important la copii/elevii care dețin aceste dizabilități, igienă alimentară, igienă intimă și prevenirea bolilor, aspecte legate de sănătatea sexuală și prevenția bolilor cu transmitere sexuală- în condițiile în care, un alt aspect al dizabilității cognitive este reprezentat de slabul control al impulsurilor în special sexuale, conduitele sexuale precoce, o nuanță de hipersexualitate, ce pot conlucra și pe un fond imagistic cu debutul unei vieți sexuale deviante, accidentale sau precoce care, nu de puține ori rămâne cu traume psihoemoționale sau sarcini premature accidentale). În aceste cazuri, în planul de măsuri specifice la nivelul instituției de învățământ sau așezăminte, cămine/ internate, latura prevenirii conduitelor precoce sexual este una dintre cele mai importante. Deficienţă globală afectează nu numai funcţionarea intelectuală deoarece, se conturează spectrului dizabilității cognitive până la aspectele psihosociale complexe, combinate și necunoscute. Vom aminti faptul că individul ca entitate bio-psiho-socio-culturală poate deţine particularităţi ce radiază spre universul psihismului interior, carenţele intelectuale fiind influenţate de particularităţile individului sau pot profita de precaritatea lor. Aşadar, fie că este vorba de condiţii de mediu biologic-genetice fie că sunt suspectate condiţii medicale, psihologice, sociale ori combinate, dizabilităţile mintale perturbă grav întreaga structură de personalitate începând de la aspectul exogen până la aspectul endogen a trăirilor subiective ale individului. Carenţele mintale pot afecta semnificativ inteligenţa generală şi personalitatea, determinând modificări vizibile sub forma comportamentului şi trăirilor psiho-afective strâns legate de trăirile interne deseori incapabile de a fi exteriorizate.

O altă opinie este formulată prin prisma consilierii educaționale ce intervine în educația pentru sănătate (Băban, 2005). Autorul susține aplicarea personalizată și graduală încă de la clasele mici, a unor elemente de securitate în sănătate primară, de prevenire a îmbolnăvirilor și încurajarea menținerii

unei stări generale de sănătate. Prin consilierea educațională se susține că: „funcționarea psihosocială optimă a persoanei/ grupului (...) poate fi atins prin urmărirea realizării obiectivelor procesului de consiliere; acestea sunt în număr de trei și anume: promovarea sănătății și a stării de bine: funcționare optimă din punct de vedere somatic, fiziologic, mental, emoțional, social și spiritual, dezvoltare personală: cunoaștere de sine, imagine de sine, capacitate de decizie responsabilă, relaționare interpersonală armonioasă, controlul stresului...(...) prevenție-a dispozițiilor afective negative, a neâncredereii în sine, a comportamentelor de risc, a conflictelor interpersonale, a dificultăților de învățare, a dezadaptării sociale, a disfuncțiilor psihosomatice, a situațiilor de criză,, (cit. în Băban, pag. 17, 2005). Același autor studiază relațiile atitudine-comportament-relații sociale și stabilitatea acestora prin prisma relaționării și abordării normalizării acestora, o perspectivă spre o comunicare intergenerațională ce include relaționarea pozitivă și sociabilitatea, sănătatea relațiilor sociale, emoțiile și sănătatea, ca mai apoi, aceste recomandări să se extindă la atitudini pozitive, responsabilitate și responsabilizare, comportamente de risc și conștiință de sine. Cu toate acestea, nu se pune problema epuizării tendințelor de cercetare în aplicarea educației pentru sănătate la elevii încadrați în sistemul de învățământ preuniversitar deoarece, există foarte multe abordări inclusiv din punct de vedere a extragerii noțiunilor fundamentale din curriculum-ul național și adaptarea acestuia la nivelul fiecărei instituții de învățământ prin curriculum la decizia școlii sau opționale. Deseori, în cazul elevilor/ copiilor cu cerințe educative speciale, am putea spune că, dacă un copil/ elev deține un grad de dizabilitate mai profund și acțiunile educaționale sunt mai intense, cu alte cuvinte deficiența solicită intervenție graduală funcție de aceste nivele de deficiență. Cu cât deficiența/ dizabilitatea este mai severă cu atât intervenția pluridisciplinară este mai intensă și acest aspect include și educația pentru sănătate, în special menținerea unei corespondențe între formarea abilităților de igienă, formarea autonomiei personale, socializarea, creșterea capacității de comunicare și relaționare cu alții (cadre didactice, aparținători, însoțitori, alte persoane din echipa de intervenție pluridisciplinară).

Educația și autoeducația pentru sănătate este permanentă. Educația deține caracteristica unei autoeducații permanente și se înscrie într-un sistem de continuitate ce depinde atât de persoană cât mai ales de factorii educaționali înscriși în educarea persoanei. Sistemele moderne de educație susțin permanentizarea educației nu neapărat ca dobândire permanentă de abilități, deprinderi sau/și competențe ci, pentru a menține o stare de sănătate generală, o stare de bine, o preocupare permanentă a persoanei, o stare de utilitate a persoanei indiferent de vârstă, o menținere cât mai prelungită în câmpul muncii, a educației, a relaționării umane, o evitare a retragerii sociale. Astfel de abordări includ starea de sănătate mintală ca factor de stabilitate în sănătatea generală a oricărei persoane. Educația pentru sănătate oferă argumente moralizatoare, științifice, capabile să înlăture tabieturi sau tabu-uri ce denaturează, distorsionează și afectează negativ starea de bine a unui persoane indiferent de vârstă. Prin personalizarea conținuturilor curriculare, educația pentru sănătate deține un grad ridicat de transmisibilitate pentru toate categoriile de persoane interesate cât și pentru propunătorii de instruire-educație.

Bibliografie:

1. Adriana Băban. Consiliere *educațională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenție și consiliere,* Editura ASCR, Cluj-Napoca, 2009, pag:115-128
2. Gabriel, Mureșan-Chira. *Sincretismul noilor educații din perspectiva sano-educațională,* Editura Etnous, Brașov, 2019, pag: 334-341
3. Lefebvre, R.C., Flora, J.A. *Social Marketing and Public Health Interventions. Health Education Quarterly, 1988, 15(3), 299-315*
4. Sutton, S.M., Balch, G.I., Lefebvre, R.C. *Strategic Questions for ConsumerBased Health Communication. Public Health Reports, 1995, 110, 725-733.*
5. Tones, K. Marketing and the Mass Media: *Theory and Myth: Reflections on Social Marketing. Health Education Research, 1994, 9, 165-169.*

271. UTILITATEA MANUALULUI DIGITAL

Profesor IANCU AURORA – Şcoala Gimnazială nr. 54, sector 3, Bucureşti
Profesor SÎRBA ANA – MARIA MAGDALENA – Şcoala Gimnazială nr. 54, sector 3, Bucureşti

Manualul digital este în momentul actual, instrumentul de baza al profesorului modern. Orice disciplină de studiu are un astfel de manual, iar fiecare cadru didactic trebuie să ştie să aplice tehnica modernă în cadrul orelor sale. De curând totul este nou: planul de învăţământ, programa şi manualul.

Sunt profesor de limba şi comunicare şi am simţit că tehnologiile digitale nu mai reprezintă o simplă adăugare în planul de învăţământ, ci o integrare deplină în serviciul educaţiei, la toate nivelurile sale.

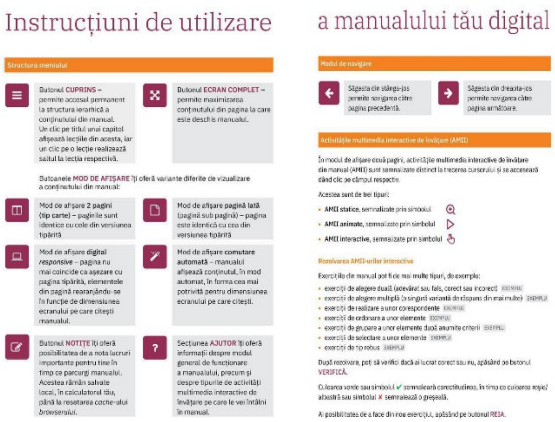

Cunoaşterea utilizării calculatorului este o condiţie esenţială a reuşitei şcolare, profesionale, dar şi în integrarea socială, asigurând condiţii pentru succesul în viitor. În ultimii ani asistăm la o dezvoltare în ritm alert a utilizării obiectelor electronice, spectrul aplicaţiilor se îmbogăţeşte continuu, numărul utilizatorilor se măreşte simţitor. Odată cu creşterea complexităţii programelor este necesară însuşirea modului de operare pe calculator, de toţi participanţii la actul didactic, profesori, elevi, părinţi.

Calculatorul şi internetul este foarte util atât elevului, cât şi profesorului însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătăţească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Acestea trebuie folosite astfel încât să urmărească achiziţionarea unor cunoştinţe şi formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie. Profesorul trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm nu cu frică şi rezistenţă. Dacă elevii sunt orientaţi cu încredere spre schimbare, ei vor simţi nevoia de a fi instruiţi cât mai bine pentru a face faţă noilor tipuri de profesii.

Tehnologia informației ne schimbă viața de zi cu zi. Scriem deja folosind calculatorul, editǎm, facem calcule, căutăm informații, dar și, din ce în ce mai des, citim, ascultăm muzică, vedem fotografii și urmărim filme pe calculator. Purtăm calculatoare mici în buzunare și le utilizăm pentru a efectua apeluri telefonice, a scrie e-mailuri, pentru a obține informații de pe Internet și pentru a ne ține de urât, oriunde ne-am afla.

M-am bucurat când am descoperit manualul digital, întrucât mi s-a uşurat munca. Materialele vizuale, filme sau imagini, proiectate elevilor au fost mai atractive şi i-a captat pe elevi mai mult, într-un mod plăcut. Diferite softuri, realizate sub formă de jocuri, concursuri i-a acaparat şi pe cei mai neinteresaţi elevi de română. Deşi la început mi-a fost mie, ca profesor, mai greu, m-am acomodat destul de rapid schimbărilor moderne şi am văzut că manualul digital aduce beneficii în

procesul intructiv – educativ. M-am bucurat atunci că aveam făcute cursuri de instruire pe calculator.

Copiii din era digitală sunt mult mai disponibili la noutăţi, la tehnologiile moderne şi atunci mai uşor de acaparat în timpul orelor de română.

Manualul digital este util în orele de predare, fixare şi consolidare a cunoştintelor. Predarea unui text literar este mai facilă, manualele noi având textul interpretat de actori, informaţii despre autori în format video, cu imagini sau prezentări power-point. Cuvintele necunoscute din text de către elevi sunt la îndemână, la un click distanţă, prin căutarea pe dicţionarul explicativ, varianta online. În partea de fixare sau consolidare apar scheme şi tabele care uşurează înţelegerea informaţiilor noi. În plus, sunt multe provocări sau idei de realizarea a portofoliului elevului, care îmbină limba română cu utilitatea lor din viaţă.

Pentru a preda elevilor din această eră, ai nevoie de internet, de imagini video şi audio. Este importantă predarea unui text prin folosirea mijloacelor moderne. Poţi găsi apoi interpretări ale unor critici literari adulţi sau copii, în bloguri sau vloguri, despre textul citit. De asemenea, pentru a intra în pielea personajelor pot deveni şi ei autori şi pot realiza un video dramatizând sau realizând un nou scenariu legat de textul predat. Un exemplu de acest gen am desfăşurat la elevii de clasa a VI-a, în cadrul orei de limba şi literatura română, când au avut de realizat un film pornind de la textul studiat *Un păianjen care se crede Spriderman*, cu scene în care să evidenţieze timpul, spaţiul şi personajele participante. Elevii au apelat la internet, la telefonul smart şi la o boxă audio, finalizându-şi cu brio activitatea.

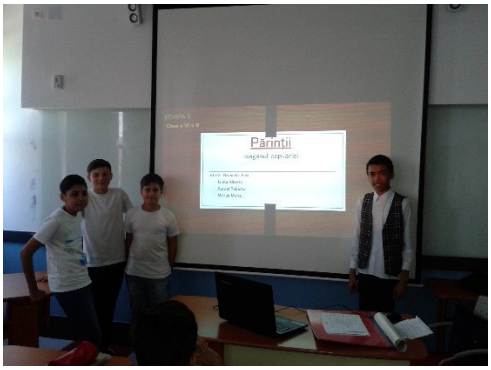

Un alt exemplu, la comunicare. Elevii au primit provocarea de a scrie un e-mail unui prieten aflat departe. Se pune în valoare atât utilizarea limbii române, cât şi folosirea internetului, a telefonului sau a calculatorului. Mai mult, se poate realiza o conversaţie cu un prieten real pe Skype.

Mai mult, proiectul de grup reprezintă o metodă din ce în ce mai folosită în evaluarea elevilor. La una dintre orele de limba română, elevii au primit un proiect cu tema *Prietenia în filme*, în care au realizat o prezentare power-point.

Cel mai mult au apreciat elevii, de clasa a VII-a, folosirea mijloacelor moderne, când au fost puşi în faţa unei dramatizări. Au avut de interpretat o scenă dintr-un dramatic, pe echipe, filmându-se singuri şi organizându-se cu décor, scenariu, regizor, actori. Competiţia dintre ei a fost imensă, deoarece fiecare voia să impresioneze. Finalul a fost impresionant, copiii au făcut un proiect bun, filmările au fost făcute, cu telefonul, apoi editate cu programe moderne. Acest proiect a avut şi o parte haioasă, fiindcă elevii au avut şi un al doilea film cu scene *altfel* din cadrul filmărilor.

Iată că manualul digital, calculatorul şi internetul ajută la facilitarea învăţării a noii generaţii de elevi, pentru care digitalul este un mod de a trăi.

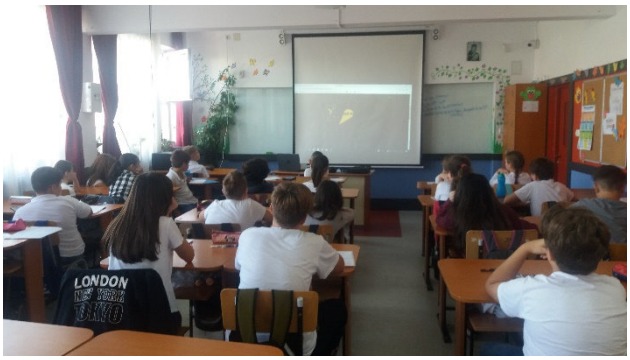

Bibliografie:

1. Gheoerghiu Marcela – *Manualele digitale, riscuri majore la adresa copiilor, ignorate de guvernanţi*, în Revista *Tribuna învăţământului*, octombrie 2018
2. Toader Constantin – *Mituri ale învăţării în era digitală,* în Revista *Tribuna învăţământului,* noiembrie 2019
3. http://www.elearning.ro/noua-generatie-de-elevi-si-dobandirea-competentelor-in-era-digitala-a-secolului-xxi
4. https://manualedigitaleart.ro/biblioteca/art-r7

272. METODE INTERACTIVE DE STIMULARE A ÎNVĂŢARII ŞI DEZVOLTĂRII PERSONALE

prof. Iancu Lucreția, Şcoala Gimnazială Nr. 1 Umbrăreşti

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţarii şi dezvoltării personale încă de la vârstele timpurii, sunt instrumente didactice care favorizează interschimbul de idei, de experienţe, de cunoştinţe.

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup. Implementarea acestor instrumente didactice moderne presupune un cumul de calităţi şi disponibilităţi din partea cadrului didactic: receptivitate la nou, adaptarea stilului didactic, mobilizare, dorinţă de autoperfecţionare, gândire reflexivă şi modernă, creativitate, inteligenţa de a accepta noul şi o mare flexibilitate în concepţii.

E bine ca profesorul să modeleze tipul de personalitate necesar societăţii cunoaşterii, personalitate caracterizată prin noi dimensiuni: gândire critică, creativă, capacitate de comunicare şi cooperare, abilităţi de relaţionare şi lucru în echipă, atitudini pozitive şi adaptabilitate, responsabilitate şi implicare.

Un învăţământ modern, bine conceput permite iniţiativa, spontaneitatea şi creativitatea copiilor, dar şi dirijarea, îndrumarea lor, rolul profesorului căpătând noi valenţe, depăşind optica tradiţională prin care era un furnizor de informaţii. În organizarea unui învăţământ centrat pe copil, profesorul devine un coparticipant alături de elev la activităţile desfăşurate. El însoţeşte şi încadrează copilul pe drumul spre cunoaştere. Utilizarea metodelor interactive de predare-învăţare în activitatea didactică contribuie la îmbunătăţirea calităţii procesului instructiv-educativ, având un caracter activ-participativ şi o reală valoare activ-formativă asupra personalităţii elevului. Elevii înşişi trebuie să organizeze ceea ce au auzit şi văzut într-un tot ordonat şi plin de semnificaţii.

Aplicație: *Boierul și Păcală* de Ioan Slavici

1) Încadrați personajele: Boierul, Păcală, în funcție de trăsăturile pe care le au, într-un semn zodiacal corespunzător.

2) Justificați alegerea făcută, prin găsirea a trei sinonime pentru fiecare trăsătură a zodiei căreia îi aparţine personajul ales.

3)Asociați desenele următoare astfel încât să corespundă trăsăturilor specifice personajelor: Boierul, Păcală.

,,Odată, Păcală stătea la marginea unei păduri. Deodată vede o trăsură venind spre el. Repede se scoală, ia un trunchi mare de copac, şi-l ridică drept în sus''. – **DINAMIC**

,,În trăsură era boierul, cucoana şi vizitiul, care mâna caii''. – **OPULENT**

,, –Eu am auzit de unul Păcală, care păcăleşte oamenii, şi mă duc să-l găsesc, să mă păcălească şi pe mine''. – **AROGANT**

,, – Nu te mai duce, cucoane, că eu sunt Păcală. Dar acum nu pot să vă păcălesc, că am uitat păcălitorul acasă. Daţi-vă jos din trăsură, să-mi aduc păcălitorul. Dumneavoastră, cucoane, ţineţi lemnul ista bine, să nu se clatine, că eu vin îndată''.–**PLIN DE INIŢIATIVĂ/HOTĂRÂT**

„ –Aşteptăm să vină Păcală de-acasă cu păcălitorul, să ne păcălească. Mi-a spus că vine degrabă cu trăsura, şi nu mai vine''. – **OPTIMIST**

Elevii au identificatpentru Boier semnul zodiacal: **Leul** pe baza următoarelor caracteristici : optimist, arogant, opulent. Pentru Păcală – semnul zodiacal: **Berbec**– hotărât, dinamic, plin de inițiativă.

Dupăraportarea la fragmentele date, dupădiscuțiilepurtate, elevii au ales deseneleurmătoare, pentruBoier: unLeuplin de sine, apoi Leul dezarmat deoarece a căzut în plasa păcalelii. Pentru Păcală au ales un miel blând până a se vedea în trăsura boierului, apoi un berbec victorios care a reușit printr-un corn să străpungă naivitatea Boierului și să-l lase fără nimic.

Boierul - leul plin de sine Boierul - dezarmat de victoria lui Păcală

Păcală- mielul bâlând până îiPăcală - ţapul victorios, coarnele lui cade Boierul în capcana păcăleliistrăpungând naivitatea boierului

Lista însuşirilor -ciorchine - Popa Tanda Lista însuşirilor - ciorchine - Huţu

ZODIE	VĂRSĂTOR 20.01 – 18.02	PEŞTI 19.02 – 20.03	BERBEC 21.03 – 20.04	TAUR 21.04. – 21.05	GEMENI 22.05 – 20.06	RAC 21.06 – 20.07
TRĂSĂTURI	omenos meditativ onorabil altruist excentric lipsit de simţ practic de neînduplecat	altruist filantropic compătimitor adaptabil supersensibil credul risipitor capricios	plin de iniţiativă dinamic hotărât egoist extremist neortodox capricios	tenace stoinic prudent inflexibil convenţional încăpăţânat rigid	multilateral altruist magnetic perspicace capricios ambiguu neliniştit	intuitiv analitic sociabil hipersensibil ostentativ susceptibil metodic
VALOARE	zelos	flexibilitate	idealism	hotărâre	deştept	diplomaţie
PERICOL	fanatism	autocompătimire	egoism	posesiv	împrăştiat	nesiguranţă

ZODIE	LEU 21.07 – 21.08	FECIOARĂ 22.08 – 21.09	BALANŢĂ 22.09 – 22.10	SCORPION 23.10 – 22.11	SAGETATOR 23.11 – 20.12	CAPRICORN 21.12 – 19.01
TRĂSĂTURI	optimist vivace ambidextru arogant opulent ostentativ impetuos	perfecţionist obiectiv analitic încăpăţânat precaut indecis modest	intuitiv logic estetic temperat autocompătimitor indolent indecis	tenace întreprinzător pasionat ager arogant senzual nemilos sarcastic răzbunător	neinteresat idealist profetic compătimitor risipitor incăpăţânat lipsit de tact de neîncredere	diplomaţie pragmatism profund întreprinzător avar egoist materialist carierist
VALOARE	magnetism	capacitate analitică	diplomaţie	scop	viziune	ambiţie
PERICOL	egoism	hipercriticism	autocompătimire	nemilos	împrăştiat	rigiditate

Metoda ciorchinelui
Aplicație**: *Popa Tanda* de Ioan Slavici**

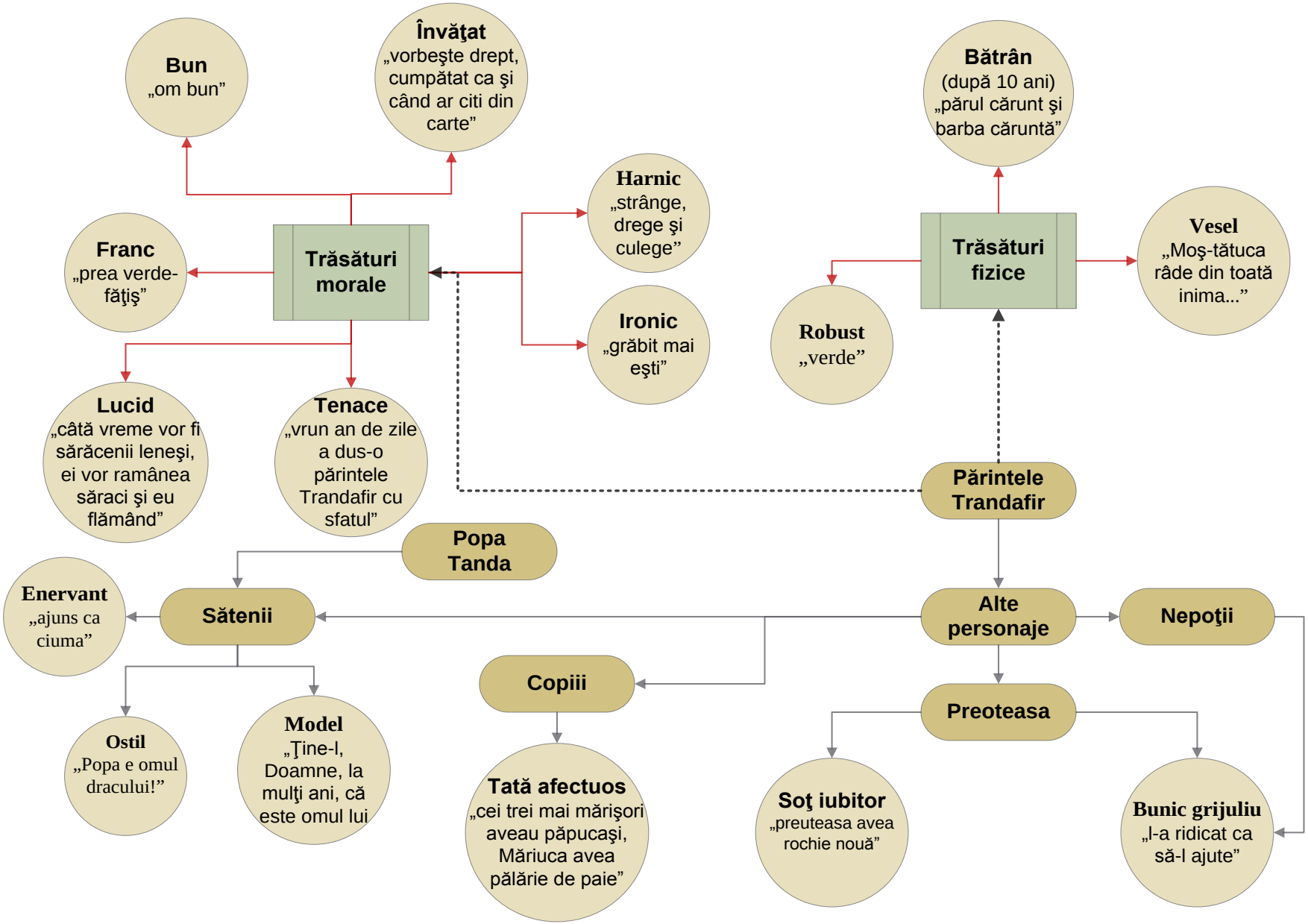

273. PUZZLE-LUL ÎN PREDAREA GEOGRAFIEI

Ibănescu Roxana Florina
Școala Gimnazială nr.1 Ibănești

Puzzle-ul este un joc-exercițiu ce constă în reconstituirea unor imagini, din forme, figuri/piese , a unei propoziții în cuvinte, a unui cuvânt în silabe. Majoritatea jocurilor au un rol foarte important în viața noastră. În special cele care ne solicită gândirea.

Beneficiile puzzle-urilor le putem descoperi încă din primii ani de viață. Acestea ne antrenează mintea, ne facilitează rezolvarea problemelor și ne dezvoltă diferite abilități. Pentru început, ele îmbunătățesc coordonarea ochi-mână,orientarea, concentrarea și îndemânarea, însă există mult mai multe beneficii precum socializare, împărțirea de sarcini, cooperare tocmai prin simplu fapt că necesită munca în echipă.

Dacă ar fi să ne gândim la originile puzzle-ului aflăm despre John Spilsbury, un fost gravor și cartograf, care a trăit în secolul XVIII, iar în încercarea de a-i face pe copii să înțeleagă mai ușor geografia, a luat o bucată de hârtie pe care a desenat o hartă. Apoi a decupat fiecare țară în parte și i-a provocat pe cei mici să pună fiecare țară acolo unde îi era locul. Acest lucru se întampla în jurul anului 1766, după cronicile britanice. A fost primul joc de puzzle atestat documentar. Ideea lui a prins atât de bine încât a fost folosită în Marea Britanie până în anul 1820 ca modalitate de predare a geografiei la clasele primare.[1]

Cu toate că ulterior puzzle-ul a avut o evoluție proprie și diversă nu putem să-i negăm utilitatea în desfășurarea lecțiilor de geografie și nu numai. Alături de hărți, planșe, fișe de lucru,jocurile geografice (aritmogriful,pescuitul,roza vânturilor,lanțul geographic,etc.), puzzle-ul poate fi utlizat cât mai des în predarea și învățarea geografiei deoarece captează atenția elevilor și astfel aceștia sunt capabili să înțeleagă mai ușor faptele ce li se prezintă sau lucrurile pe care le văd în figuri, hărţi sau imagini.

Deoarece didactica geografică vizează stabilirea raportului optim între cultura generală şi cultura geografică utilizarea unei diversități de metode activ- participative determină schimbarea de roluri între educabil și educator, astfel puzzle-ul impune situații în care profesorul devine un simplu observator,iar elevul prin confruntarea cu regulile și sarcinile își conștientizează propriul potențial. Dacă ar fi să evidențiem și obiectivele didacticii geografiei ne oprim atenția asupra unuia şi anume dirijarea demersului metodic, centrat pe activitatea elevului, în scopul înţelegerii elementelor şi fenomenelor geografice, a sistemelor spaţiale, a structurilor, succesiunilor în timp, interacţiunilor şi cauzalităţii desfăşurate între componentele mediului geografic; care transpus în întrebări ar suna astfel: Ce trebuie să știe și să facă elevul?, Ce trebuie predat și cum?,Ce știu elevii înainte și după instruire?

Astfel un răspuns la toate întrebările de mai sus poate fi integrarea acestui joc-exercițiu ca metodă activ-participativă în predarea geografiei deoarece determină o mai mare eficiență a lecțiilor ce se poate reflecta și în rezultatele elevilor. Utilizarea puzzle-ului în predarea și învățarea unităților majore de relief ale României, a județelor României, sau a țărilor din Europa devine o resursă atractivă și foarte utilă atât pentru elevi cât și pentru profesori. Mai ales în cadrul activităților frontale devine un exercițiu care antrenează toată clasa, îi regrupează și îi activizează totodată.

Spre exemplu confecționarea unei hărți contur din carton sau polistiren unde elevii trebuie lipească, să așeze sau să poziționeze județele, unități majore de relief,țări,semne convenționale ajută foarte mult la formarea deprinderilor de orientare pe hartă, la cunoașterea județelor țării, a țărilor și implicit a altor elemente și fenomene geografice.

Totodată devine și mai interesant acest joc-exercițiu, stimulând curiozitatea copiilor, atunci când imaginea reconstituită conține și imagini noi pentru ei precum imagini cu obiectivele antropice renumite din România sau alte țări europene sau extraeuropene.

[1] https://revistatango.ro/stiti-cum-a-aparut-puzzle-ul-o-scurta-istorie-a-unuia-dintre-cele-mai-indragite-jocuri-

Puzzle-urile identificate în librării sau pe site-urile de specialitate pot fi folosite și în evaluarea sumativă a cunoștințelor la finalul unor capitole prin împărțirea de sarcini elevilor grupați în echipe precum reconstituirea hărții fizice a lumii, harta fizică a României sau a Europei. Nu numai că toate cunoștințele acestora până în acel moment prind formă, dar se aprofundează o însușire corectă a noțiunilor geografice.

De altfel trebuie menționat că orice joc integrat în predarea geografiei previne monotonia și captează atenția și interesul elevilor.

Bibliografie

1.Nicolae Ilinca; Mândruț, Octavian; Elemente de didactică aplicată, Editura CD PRESS, București, 2006;
2.Mândruț Octavian; Ghidul profesorului de Geografie, grupul Editorial Corint, București, 2003, pag.20-30;
3.Bocoş Muşata, Instruire interactivă, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca,2002
4.Dulama Maria Eliza, Modele, strategii şi tehnici didactice activizante cu aplicaţii în geografie, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002, pag.120-200

274. STRATEGII DIDACTICE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ STRĂINĂ

Ibraim Carmen-Silvia, Liceul Tehnologic “Mihai Viteazul”

Noile direcţii în predarea limbilor străine pun accentual pe dezvoltarea competenţelor de comunicare ale elevilor. În contextul aplicării unui nou curriculum naţional, sistemul educaţional se află într-un profund proces de transformare, cadrul didactic fiind invitat să adopte practici cât mai eficiente la clasă. Dacă perspectiva tradiţională aborda elevul ca fiind un element pasiv, menit să asimilize o anumită cantitate de informaţii, astăzi, acesta devine un actor principal în procesul de predare-învăţare-evaluare. Noile direcţii aduc în discuţie profilul de formare al absolventului, structurat pe competenţe cheie ce au rolul de a integra viitorul adult în societate, respectiv pe piaţa muncii. Profesorul are libertatea de a-şi făuri un demers didactic ce aduce beneficii reale elevilor săi, un act personalizat în care va estima paşii, resursele necesare şi va anticipa activităţile de învăţare potrivite publicului ţintă.

Cadrul didactic modern trebuie să se debaraseze de anumite practici stereotip precum raportarea la manual în defavoarea programei şcolare. Acesta trebuie privit doar ca o resursă şi nu ca o « Biblie », programa şcolară fiind cea care reglementează activitatea cadrului didactic. Gramatica descriptivă reprezintă o eroare în predarea limbilor străine. Este de dorit ca toate conţinuturile să fie achiziţionate de elevi în contexte comunicative şi nu în mod izolat, pentru că acestea se vor vida de sens. Practici tradiţionale precum lectura cu voce tare nu aduce beneficii elevului, eventual celor din clasele primare ca exerciţiu de pronunţie, această activitate împiedicând elevul să se concentreze asupra înţelegerii textului. Traducerea integrală a textelor pentru verificarea înţelegerii este un alt clişeu didactic pentru că aceasta poate conduce către deprinderi de nedorit precum gândirea în limbă maternă pentru a formula enunţuri în limbă străină.

Predarea limbii străine dintr-o perspectivă comunicativă, determină implicit şi schimbarea raporturilor elev-elev şi profesor-elev. Elevul va fi implicat în interacţiuni variate în funcţie de demersul didactic pe care profesorul îl consider potrivit. Metodele interactive oferă elevului şansa de a-şi însuşi diverse roluri. El renunţă la poziţia sa de simplu receptor şi devine un participant activ în procesul de predare-învăţare-evaluare. Dacă abordarea tradiţională propune un elev pasiv, care ascultă, observă şi intreprinde acţiuni izolat, didactica modernă creşte gradul de implicare al acestuia, deplasează accentul către activităţile de grup în care colaborarea şi relaţiile umane sunt piese centrale. Dincolo de stimularea capacităţii cognitive, elevul îşi va dezvolta abilităţile de comunicare, de dialogare, va căpăta mai multă încredere în propriile capacităţi şi va avea ocazia să reflecte asupra propriilor demersuri de învăţare. Astfel, activităţile de lucru în echipă oferă elevilor şansa de a-şi împărtăşi părerile, ideile, strategiile de lucru şi de învăţare, informaţiile, vor învăţa să se sprijine reciproc, să se completeze şi într-un final să se autodescopere.

Metodele activ-participative ajută cadrul didactic să îşi personalizeze demersul didactic în funcţie de particularităţile publicului ţintă. Alegerea strategiilor didactice este foarte importantă şi nu se va face cu superficialitate. Profesorul nu trebuie să devină vânător de metode activ-participative din dorinţa de a epata sau de a se debarasa de practicile tradiţionale, ci le va adapta vârstei, preferinţelor, achiziţiilor dobândite anterior de către elevi precum şi la competenţele pe care doreşte să le dezvolte prin activitatea respectivă.

Astfel, la disciplina Limba franceză, cadrul didactic are sarcina de integra conţinuturile propuse de programa şcolară actuală în situaţii de comunicare concrete în scopul de a dezvolta competenţele de comunicare ale elevilor. Dacă în mod tradiţional, conţinuturile erau predate şi învăţate de către elevi izolat, fără ca aceştia să cunoască de cele mai multe ori funcţionalitatea noilor achiziţii, noua perspectivă propune unităţi tematice în care conţinuturile se îmbină armonios, logic, coerent, iar elevul devine conştient de utilitatea lor. Reuşita metodelor interactive presupune disponibilitatea profesorului de a le proiecta şi de a le asocia competenţelor, disponibilitatea elevilor de a interacţiona, de a coopera,

de a accepta normele grupului, de a fi toleranţi şi existenţa resurselor materiale necesare desfăşurării activităţilor propuse.

Metoda didactică privilegiată în cadrul orelor de limbă franceză şi limbă străină în general este jocul de rol. Aceasta este o excelentă manieră pentru a dezvolta competenţa de producere a mesajelor orale în situaţii de comunicare uzuală. Metoda jocului de rol poate fi adaptată cu uşurinţă atât diferitelor acte de limbaj, dar şi diferitelor niveluri conform CECRL. Activitatea presupune participarea a cel puţin doi elevi care vor fi invitaţi să dialogheze pe o anumită temă după ce au făcut în prealabil anumite achiziţii de vocabular. Spre exemplu, pentru actul de limbaj a se orienta în spaţiu, profesorul poate propune elevilor să îşi asume rolul celui care cere informaţii pentru a găsi o anumită destinaţie şi rolul celui care oferă aceste indicaţii. Jocul de rol poate fi îmbogăţit prin resurse materiale precum o valiză, o pălărie, o hartă, elemente care vor oferi elevilor sprijinul necesar pentru a intra în rolul personajelor.

Brainstorming-ul sau furtuna de idei este o altă metodă intens uzitată, utilă în procesul de predare-învăţare-evaluare, care are ca scop facilitarea găsirii celei mai bune şi mai adecvate soluţii a unei probleme de rezolvat, prin mobilitatea tuturor participanţilor la discuţie. Această tehnică dezvoltă gândirea critică şi capacitatea de argumentare, implicând participarea activă a tuturor elevilor şi sporind încrederea în sine a elevilor. Pornind de la o anumită temă sau text suport, elevii sunt invitaţi să îşi exprime opiniile, eliberaţi de presiunea unui răspuns posibil greşit. Spre exemplu, în cazul unui text suport care are ca temă încălzirea globală, elevii pot fi împărţiţi în patru grupe: unii să identifice cauzele încălzirii globale, alţii efectele, o echipă să propună măsuri care pot fi impuse iar unii să îşi exprime sentimentele generate de lectura textului. Astfel elevii îşi vor îmbunătăţi competenţele sociale prin lucrul în echipă, civice prin abordarea unui subiect de interes general şi implicit de comunicare în limbă modernă.

Jocurile didactice pot fi folosite în vederea dezvoltării tuturor competenţelor propuse de programa şcolară. Rebusurile, cuvintele încrucişate, jocuri de cuvinte, jocuri în care elevii / echipele de elevi îşi asumă diferite roluri precum jocul detectivilor, jocuri de tip concurs stimulează elevii să fie creativi, dezinvolţi, să colaboreze şi să comunice. Dacă în mod tradiţional, profesorul privilegia de multe ori conţinuturile gramaticale şi le preda în mod tradiţional, astăzi acesta are ocazia de a-şi crea un demers didactic atractiv integrând-le în contexte de comunicare uzuală. Spre exemplu, pentru a dezvolta competenţa de producere a mesajelor orale / scrise şi pentru fixarea timpurilor verbale Perfectul compus al modului Indicativ şi Imperfect, cadrul didactic poate iniţia următorul joc. Elevii vor fi grupaţi în grupe de câte patru. Se enunţă un element declanşator cum ar fi spargerea unui magazin. O grupă va avea rolul detectivilor iar celelalte rolul suspecţilor. Elevii suspecţi vor primi câte o fişă care ilustrează diferite activităţi cotidiene care îi vor sprijini să îşi construiască declaraţia în care vor relata acţiunile din ziua evenimentului. Grupa detectivilor va primi un tabel în care vor consemna evenimentele declarate de către suspecţi. Ancheta va conduce către identificarea inculpaţilor. Antrenaţi în acest joc al detectivilor, elevii sunt încurajaţi să comunice, să propună idei, să accepte şi să tolereze ideile celorlalţi, să integreze verbele la timpul verbal de consolidat în discursurile proprii într-o manieră plăcută lor.

Excelente metode pentru dezvoltarea competenţelor de înţelegere a mesajelor scrise / orale sunt metoda ciorchinelui sau a florii de lotus, în funcţie de nivelul atins de elevi. În cazul metodei ciorchinelui, profesorul poate schiţa un ciorchine pe tablă iar fiecare bob să aibă înscrisă una din întrebările esenţiale pentru înţelegerea textului : «când ?», «unde ? », « «cine ? », «cum ? », «de ce ? » şi lista poate continua. În cazul metodei florii de lotus, elevii vor porni de la o temă centrală pentru a dezvolta idei secundare, din care pot deriva alte şi alte idei. Spre exemplu în cazul unui text despre Franţa, tema centrală va fi înscrisă în centrul florii şi apoi elevii vor forma şi îmbogăţi floarea adăugând petale cu diferite informaţii despre această ţară, oferite de text. În cazul în care elevii dispun de cunoştinţele necesare, pot fi aplicate metode mai complexe precum metoda pălăriilor gânditoare, în care elevii lucrează în şase grupe şi li se atribuie o pălărie de o anumită culoare care le defineşte rolul.

Astfel, pălăria albă are rolul de a informa, pălăria roşie rolul de a expune sentimentele stârnite de evenimentele prezentate în text, pălăria neagră primeşte rolul de a semnala aspectele negative ale situaţiei expuse în timp ce pălăria galbenă are sarcina de a oferi o perspectivă pozitivă asupra situaţiei. Într-un final, pălăria verde generează idei noi, oferă soluţii pentru rezolvarea problemei semnalate în text, iar pălăria albastră are rolul de a corela subiectul textului suport cu realitatea înconjurătoare, de a exemplifica.

Predarea şi învaţarea gramaticii şi chiar a vocabularului într-o manieră atractivă reprezintă mereu o provocare atât pentru cadrul didactic cât şi pentru elev. Următoarea secvenţă îşi propune să înglobeze conţinutul gramatical într-un context comunicativ şi surprinde o activitate antrenantă care are menirea de a dezvolta competenţa de înţelegere a mesajelor orale :

Clasa : a VI-a, L1
Nivel : A1+
Competenţă generală : Receptarea de mesaje orale în situaţii de comunicare uzuală
Competenţă specifică : 1.2. Identificarea semnificaţiei generale a mesajelor orale curente, clar şi rar articulate
Tema: Locuinţa (încăperi)
Context de comunicare: a descrie locuri (a situa în spaţiu)
Suport de învăţare : https://www.youtube.com/watch?v=CUAsT_mI5TY

1. Écoutez la chanson avec attention (Ascultaţi cu atenţie cântecul).
2. Écoutez la chanson une seconde fois et complétez le texte (Ascultaţi cântecul încă odată şi completaţi versurile) :

_____ ma chambre, il y a un lit
Et _____ de ce lit
Il y a un bureau
Et _____ ce bureau
Qu'est-ce qu'íl y a ?
Il y a un ordinateur oui,
Un ordinateur

Profesorul introduce explicaţia gramaticală cu ocazia descoperirii prepoziţiilor de loc . Pornind de la imaginea unui dormitor, cadrul didactic va crea enunţuri în care va integra fiecare prepoziţie de loc.
Activitatea continuă în baza cântecului audiat printr-o activitate de grup :

3. Écoutez la chanson encore une fois. Par groupes de 3-4 élèves, dessinez la chambre du personnage de la chanson en respectant la position des objets indiquée dans les vers. Comparez vos dessins à la fin de l'activité. (Ascultaţi cântecul încă odată. În grupuri de câte 3-4 elevi, desenaţi camera personajului din cântec respectând poziţia obiectelor indicată în versuri. Comparaţi desenele la sfârşitul activităţii.)

În cadrul activităţii de completare de text lacunar, evaluarea soluţiilor oferite de elevi se va face sub forma auto-evaluării odată cu reascultarea cântecului, prin evaluarea colectivă în momentul în care elevii vor discuta soluţiile găsite. Profesorul poate interveni cu observaţii şi chiar cu fragmente ale cântecului pentru a le permite elevilor o verificare cât mai precisă. Desenele vor trebui să reflecte o imagine cât mai fidelă a camerei prezentate în cântec respectând poziţia obiectelor dar şi cât mai multe obiecte enumerate în versuri.

În concluzie, odată cu implementarea noului curriculum, elevul devine un element esenţial şi activ în procesul de predare-învăţare-evaluare, participând în mod conştient la propria dezvoltare. Cadrului didactic i se conferă libertatea necesară pentru iniţierea unui demers didactic cât mai adecvat publicului ţintă, personalizat în funcţie de necesităţile şi particularităţile acestuia. Pentru a implica elevii în acest demers, abordarea metodelor activ-participative este de dorit, atât timp cât acestea sunt selectate într-o manieră responsabilă şi conştientă.

Bibliografie

Cerghit Ioan, *Prelegeri pedagogice*, Polirom, Iaşi, 2001, p.63;
Ionescu M., Chiş V., *Pedagogie – Suporturi pentru formarea profesorilor*, Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca, 2001, p.126 ;
Un nou curriculum naţional pentru învăţământul primar şi gimnazial – conceptualizări necesare, Suport de curs, 2019, pp. 5-7.

275. DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR DE COMUNICARE PRIN ACTIVITĂȚILE NONFORMALE CA ALTERNATIVĂ LA FORMAL

Prof. Ionescu Nicoleta-Paula
Școala Gimnazială Nr. 1 Bălușeni

Şcoala, oricât de bine organizată ar fi, oricât de bogat ar fi conţinutul cunoştinţelor pe care le comunică elevului, nu poate da satisfacţie, în totalitate, setei de investigare şi cutezanţă creatoare ale şcolarului. Aici intervine rolul educaţiei nonformale ca alternativă la formal, educaţie ce vine în sprijinul învăţării deoarece ţine cont de diferitele interese ale şcolarilor.

Este bine ştiut faptul că şcoala aşază în centrul activităţii didactice elevul şi urmăreşte, în mod deosebit, dezvoltarea personală a acestuia. Paradigma dezvoltării personale are ca finalitate identificarea şi dezvoltarea potenţialului fiecărui elev prin explorarea domeniilor de cunoaştere, prin învăţare, prin descoperire şi reflecţie personală sau prin învăţarea de tip experenţial, toate acestea ajutându-l pe elev în procesul individual de dezvoltare.

Societatea contemporană vine cu o provocare, şi anume, necesitatea regândirii educaţiei prin crearea unui melanj între cele trei tipuri de educaţie: formală, informală şi nonformală. Potrivit concepţiei holistice delimitările dintre cele trei tipuri de educaţie sunt mai mult teoretice, existând posibilităţi de întrepătrundere şi interdependenţă, fiind văzute mai degrabă ca moduri predominante de învăţare decât ca entităţi.

Educaţia nonformală contribuie la dezvoltarea personală a elevului deoarece este cea care valorifică acţiunile organizate în afara programei şcolare, sub îndrumarea cadrelor didactice, având rolul de a forma un tânăr capabil să înţeleagă lumea, să fie sensibil la frumosul din natură şi la cel creat de om. „Primii paşi spre creativitate sunt făcuţi atunci când îndemnăm un copil să miroase o floare, să observe un pom în toate amănuntele lui, să mângâie blana unei pisici. Copilul trebuie îndemnat să- şi folosească ochii nu numai pentru a vedea, dar şi pentru a privi, urechile nu numai pentru a auzi, dar şi pentru a asculta cu atenţie, mâinile nu numai pentru a apuca obiectele, ci şi pentru a le pipăi şi a le simţi.’’(Lowenfeld)

Activităţile extraşcolare contribuie la adâncirea şi completarea procesului de învăţare, la organizarea raţională şi plăcută a timpului liber. Conţinutul activităţilor nonformale nu este stabilit de programa şcolară, ci de către profesori, în funcţie de dorinţele şi interesele elevilor şi prezintă anumite caracteristici prin care se deosebesc de lecţiile propriu-zise din programa şcolară:

- caracter inter / pluri / transdisciplinar ;
- activităţile sunt realizate în funcţie de aptitudinile şi aspiraţiile elevilor, promovând munca în echipă;
- sarcinile propuse elevilor trebuie să aibă un accentuat caracter funcţional, pragmatic, relevant pentru inserţia socială în viaţa de adult;
- stimularea gândirii logice, creative în scopul formării unei personalităţi autonome, capabil să înţeleagă şi să accepte idei şi opinii;
- caracter flexibil şi variat, propunându-le elevilor activităţi diverse şi atractive neimpunând restricţii sau condiţionări;
- urmăreşte, lărgirea şi îmbogăţirea culturii generale, bazându-se mai mult pe practică decât pe teorie;

- ţine cont de progresul tehnico-ştiinţific, valorificând mass-media;
- răspunde cerinţelor şi necesităţii educaţiei permanente sporind eficienţa demersului educaţional iar conţinutul este organizat pe arii de interes;
- activitatea este centrată pe elev, pe învăţare, nu pe predare, de aici rezultând demitizarea funcţiei de predare;
- se bazează pe diversitate în învăţare, pe metode interactive şi pe nevoile reale ale copiilor, susţinând dezvoltarea personală a acestora;
- nu oferă recompense specifice educaţiei formale (note, burse, premii, etc) dar nici pedepse/absenţe.

Educaţia nonformală se ghidează după modelul Delors şi se bazează pe patru concepte sau pe „cei patru piloni ai educaţiei" (Jacques Delors, 1996):

- a învăţa să ştii
- a învăţa să faci
- a învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi
- a învăţa să fii

Aceste concepte presupun crearea unor mreje între educaţia primită în cadrul şcolii, formală, spre educaţia nonformală şi informală, creându-se astfel un raport de complementaritate. Elevii trebuie obişnuiţi, să-şi folosească, în învăţarea formală, cunoştinţele dobândite în cadrul educaţiei informale şi nonformale, iar pe de altă parte şcoala trebuie să le ofere posibilitatea să-şi îmbogăţească cunoştinţele şi dincolo de graniţile ei, prin celelalte două tipuri de educaţie. Activităţile nonformale presupun o legătură permanentă între discipline, care să-i pună pe elevi în dialog cu ei înşişi, cu ceilalţi, cu natura, cu societatea, cu Dumnezeu.

În ultimii ani, şi în sistemul de învăţământ din România acest tip de educaţie este tot mai des întâlnit. De ce? Deoarece cadrele didactice au observat că, în acest fel, informaţia este reţinută mult mai uşor şi se dovedeşte a fi de lungă durată, totul se desfăşoară într-o atmosferă prietenoasă, destinsă, fără stresul notelor, al temelor, etc. Elevul trebuie obişnuit să nu înveţe doar pentru note sau de dragul familiei, ci pentru că se simte motivat să-şi găsească propriul drum în viaţă. Într-un cuvânt, învăţăm pentru viaţă, iar aceasta şi problemele pe care ni le pune în faţă sunt extrem de complexe. Acestei complexităţi a realităţii, a vieţii, trebuie să facă faţă şi elevul din zilele noastre, de aceea, activităţile extraşcolare, sunt de un real ajutor în acest sens.

Educaţia nonformală înseamnă plăcerea de a te cunoaşte şi a te dezvolta printr-un transfer durabil şi o permanentă punere în relaţie a cât mai multor cunoştinţe. Acest lucru este posibil prin intermediul celor trei forme de educaţie care se sprijină şi se condiţionează reciproc şi care oferă elevilor şansa ca, după terminarea studiilor să fie pregătiţi pentru experienţele ce-i aşteaptă în viaţa personală, în carieră sau în viaţa socială, pentru a se putea adapta uşor la problemele cu care se estimează că se vor confrunta în viitor.

Adaptabilitatea reprezintă una dintre cele mai importante caracteristici ale acestui tip de educaţie: „Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze."(Maria Montessori „Descoperirea copilului")

Pentru o bună combinare a acestor tipuri de activităţi, profesorului i se solicită mai multă flexibilitate şi entuziasm, o bună pregătire profesională, adaptabilitate şi rapiditate în descoperirea unor stiluri variate de conducere a activităţii, în funcţie de domeniul care urmează a fi explorat împreună cu elevii. În acest context, formarea profesională a cadrelor didactice din perspectiva

modalităţilor de complementarizare şi de valorificare a celor trei tipuri de învăţare devine o necesitate.

Programa şcolară pentru disciplina Limba şi literatura română, clasele V- VIII (Bucureşti, 2017), recomandă valorificarea tuturor experienţelor de învăţare ale elevilor, integrând cele trei forme ale educaţiei, în manieră complementară. Prin complexitatea structurală şi de conţinut, această disciplină contribuie la formarea şi dezvoltarea competenţelor cheie, fiind esenţială în procesul de învăţare pe tot parcursul vieţii, prin cele trei funcţii esenţiale: instrumentală, informaţională, formativ-educativă. În lucrarea ,,A învăţa să fii" apărută sub egida UNESCO, Edgar Faure enunţa aceste funcţii astfel ,,a învăţa să înveţi în aşa fel încât să-ţi însuşeşti cunoştinţele de-a lungul întregii vieţi; a învăţa să gândeşti liber şi critic; a învăţa să iubeşti lumea şi s-o faci mai umană; a învăţa să te desăvârşeşti în şi prin muncă creatoare."Aceste funcţii reformulate de Edgar Faure sunt mult mai prezente în cadrul activităţile extraşcolare specifice obiectului Limba şi literatura română decât în cadrul activităţilor formale.

Ca forme de învăţare ce fac parte din activităţile nonformale utilizate la disciplina Limba şi literatura română, pot fi enumerate următoarele: cercurile de lectură, cenaclurile şi şezătorile literare, târgul de carte, spectacolele de teatru, jurnalul de cititor, expoziţii, editare de reviste şcolare, concursuri de creaţie, excursii de studiu, filme, vizite la muzee, participare la simpozioane, etc. Toate aceste activităţi au anumite particularităţi de desfăşurare, de conţinut, de durată şi organizare, conţinutul lor nu mai este fixat de programele şcolare şi nu condiţionează promovarea, ci ele reprezintă o continuare şi o aprofundare a ceea ce şi-au însuşit elevii în cadrul orelor de limba şi literatura română.

Prin urmare, aceste activităţi au menirea de a valoriza cunoştinţele dobândite, punându-le într-o ecuaţie a competenţei şi a performanţei care stimulează capacitatea de a comunica corect, eficient şi adecvat, dar şi cultivarea talentului artistic, originalităţii şi creativităţii, cu scopul de a înţelege valorile universale şi importanţa raportării la acestea, în procesul desăvârşirii unei personalităţi autonome.

Concluzionând, putem afirma că educaţia nonformală a început să devină tot mai mult recunoscută şi folosită, aducând beneficii educatului, iar UNESCO a definit-o în anul 1997 drept „ activitate educaţională organizată şi susţinută, care nu corespund exact cu ceea ce numim educaţie formală. Aceasta poate fi realizată în cadrul sau în afara instituţiilor de educaţie şi se adresează persoanelor de toate vârstele…Educaţia nonformală nu urmează un sistem ierarhizat şi poate diferi ca durată, fără a implica în mod obligatoriu certificarea rezultatelor învăţării".

BIBLIOGRAFIE:

1. Costea Octavia, *Educaţia nonformală şi informală: realităţi şi perspective în şcoala românească*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009;
2. Cristea Sorin, *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Bucureşti, 2000;
3. Mitulescu S., *Experienţe educaţionale nonformale*, Bucureşti, 2008;
4. Monteil J. M., *Educaţie şi formare*, Editura Polirom, Iaşi, 2007;
5. Nicola Ioan, *Tratat de pedagogie şcolară*, Editura Aramis, Bucureşti, 2000;
6. Văideanu G., *UNESCO-50-EDUCAŢIE*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1999.

276. PREDAREA GRAMATICII PRIN MUZICĂ

Prof. Lupu Roxana Mihaela
Prof. Iordache Iulia Georgiana
Școala Gimnazială Nr. 54, București, sector 3

Muzica este elementul cheie al multor metode interactive pe care cadrele didactice le folosesc la ore, în special la clasele primare. Copiii sunt atrași de muzică, le dă energie și învață lucruri noi distrându-se.

În 2017 la un seminar intitulat *Teaching Grammar through Songs* doamna profesoară Andreea Păunoiu de la Shakespeare School a prezentat beneficiile muzicii și niște activități foarte interesante și amuzante în care folosea cântece pentru a preda diverse stucturi gramaticale. Acel seminar ne-a făcut să ne gândim cum am putea să introducem și noi cântecele în toate orele de curs, atât la învățământul primar cât și la cel gimnazial.

Tim Murphey spunea că „muzica are potențialul de a schimba atmosfera într-o sală de clasă. Pare să dea energie acolo unde nu este deloc, și să îi inspire pe elevi atunci când aceștia se plâng că sunt lipsiți de imaginație. Muzica ambientală este foarte la modă în zilele noastre, fie la doctor ca să ne relaxeze, sau în centrele comerciale ca să ne încurajeze să cumpărăm. Chirurgii cardiologi folosesc în zilele noastre muzica pentru a relaxa echipa care operează, atunci când au intervenții lungi și stresante. În curând cadrele didactice își vor da seama ce efect puternic are muzica asupra performanțelor unui elev, fie că este folosită pe fundal sau ca parte din activitate." (Murphey 37)

Muzica este benefică nu doar pentru elevi, ci și pentru cadrele didactice. Toți profesorii știu că sunt ore când atmosfera poate deveni destul de apăsătoare, fie datorită problemelor de comportament, fie datorita stării de spirit a elevilor, dar ascultatul muzicii sau crearea de activități bazate pe muzică poate face schimbări. Așa cum Andreea Păunoiu spunea în seminarul susținut, muzica îi relaxează pe elevi, furnizează un context autentic și plin de sens, îmbunătățește memoria, dezvoltă puterea de concentrare, ajută la dezvoltarea socială și emoțională, motivează învățarea.

Voi prezenta câteva activități bazate pe muzică pe care profesorii le pot folosi pentru a preda gramatica.

Activitatea 1

Această activitate are scopul de a consolida o structură gramaticală discutată și de a-i face pe elevi mai încrezători în ei.

Profesorul are două colaje cu fragmente de melodii unde întâlnim o structură gramaticală pe care vrem să o recapitulăm (de exemplu, diateza pasivă). Elevii sunt împărțiți în două echipe. Va fi câte un colaj pentru fiecare echipă. În cele două colaje vom găsi același număr de exemple de diateza pasivă. Elevii trebuie să explice cum a fost formată diateza pasivă în acel exemplu.

Elevii încep să asculte primul colaj. Profesorul apasă butonul de pauză de fiecare dată când se aude un exemplu de diateza pasivă. Unul dintre elevii din grupa 1 trebuie să explice structura. (Cine este subiectul? Cine este agentul? Care este structura verbală? Cum sună la diateza activă? Cine și-a schimbat locul când am transformat de la diateza activă la diateza pasivă?). Și continuăm astfel până terminăm primul colaj și trecem la grupa 2 și colajul al doilea.

Un răspuns corect și complet primește două puncte. Un răspuns corect, dar parțial primește doar un punct. La sfârșitul activității, numărăm punctele și decidem care echipă este câștigătoare. Echipa câștigătoare este recompensată cu o diplomă și cu câte un abțibild.

Activitatea 2

Această activitate are scopul de a consolida structura gramaticală studiată, de a-i face pe elevi să fie mai încrezători în ei și de a fi mai atenți la versurile cântecelor pe care ei le fredonează.

Această activitate presupune karaoke. Este folosită pentru a-i relaxa pe elevi și să îi ajute să se obișnuiască cu structura gramaticală discutată.

Profesorul pregătește un colaj cu fragmente de melodii unde exemple din structura gramaticală discutată apar (de exemplu, timpul prezent). Colajul va avea aprozimativ 4 minute. Versurile vor fi afișate pe ecran, iar elevii trebuie să cânte, să facă karaoke. Faptul că ei cântă împreună, le va da curaj și nu se vor simți rușinați. Știm că nu toți putem face karaoke. Dar cântând împreună, presiunea nu va fi prea mare. Apoi, putem împărți elevii în două grupuri: băieți și fete. Fiecare grup va cânta din nou și apoi vom decide cine a câștigat concursul de karaoke.

Activitatea 3

Această activitate are scopul de a consolida structura gramaticală discutată, de a-i face pe elevi să fie mai încrezători în ei și de a-i face să fie mai atenți la versurile melodiilor pe care le ascultă.

Profesorul pregătește un colaj cu fragmente de melodii unde apar exemple din structura gramaticală discutată. Elevii vor primi o fișă cu versurile pe care ei le vor asculta. Versurile nu sunt complete. Anumite cuvinte lipsesc. Majoritatea cuvintelor lipsă sunt parte din structura gramaticală discutată.

Elevii ascultă colajul de două ori. Ei trebuie să completeze spațiile libere cu cuvintele pe care le aud în cântece. Apoi, ei citesc răspunsurile lor și profesorul le corectează posibilele greșeli. După ce identifică ce cuvinte lipsesc, elevii trebuie să sublinieze exemplele din structura gramaticală discutată, pe care le regăsesc în versuri.

Aceeași activitate poate fi făcută fără spații libere, ci cu cuvinte în plus. Elevii ascultă colajul și trebuie să taie cuvintele care nu se aud. Cuvintele extra sunt introduse în mijlocul exemplelor din structura gramaticală discutată, astfel încât să verificăm dacă elevii stăpânesc partea teoretică, cum s-a format acea structură gramaticală și alte detalii de teorie.

Aceeași activitate poate fi folosită cu amestecarea versurilor între ele. Ordinea lor să fie greșită. Fie elevii vor asculta colajul și vor pune versurile în ordine așa cum aud în melodii, fie întâi așează versurile în ordine și apoi ascultă colajul pentru a se verifica dacă au lucrat corect.

Pentru a fi mai distractivă această activitate, fiecare elev poate primi o foaie cu câte un vers din colaj. Ascultă colajul și trebuie să se așeze în ordinea din colaj. Vor crea un lanț uman. Apoi mai ascultă o dată melodiile și verifică dacă s-au așezat în ordinea corespunzătoare.

Activitatea 4

Această activitate are scopul de a recapitula o anumită structură gramaticală, de a înțelege mesajele transmise care conțin această structură gramaticală și ca elevii să se distreze.

Profesorul pregătește un colaj cu fragmente de melodii unde găsim structura gramaticală pe care vrem să o recapitulăm. De asemenea sunt pregătite mici bucățele de hârtie pe care vor fi scrise exemple cu acea structură gramaticală întâlnite în melodiile ascultate.

Elevii ascultă colajul o dată. Ei trebuie să recunoască structura gramaticală discutată și să fie atenți la contextul în care apare.

Apoi, începe jocul „Mima”. Bilețelele cu exemplele din melodii sunt pe catedră. Un elev vine, alege un bilețel și mimează ce scrie pe el. Colegii săi trebuie să înțeleagă mesajul și să ghicească structura scrisă pe bilețel.

Apoi, un alt elev vine să mimeze și activitatea se continuă până terminăm bilețelele.

Atmosfera va fi relaxată, iar elevii se vor distra fără să se gândească la competiție sau la note.

În urma folosirii acestor activități și a altora bazate pe muzică, am remarcat un entuziasm crescut din partea elevilor față de ore. Iată câteva mărturii:

„Mi-a plăcut această oră foarte mult. Mi-a plăcut că am studiat versurile cântecelor pe care eu le ascult în timpul liber. Muzica a făcut ca această oră să pară mai scurtă. M-am distrat. Chiar am uitat că sunt la școală.” (Eduard)

„Muzica îmi dă o stare de bine. Mă relaxează și datorită ei sunt fericită și plină de energie. Eu ascult muzică destul de mult: când mă plimb în parc, în drum spre școală sau când sunt cu

prietenii. N-aș putea trăi fără muzică. Faptul că am ascultat muzică și la școală m-a ajutat să mă relaxez și să mă bucur de activitățile propuse de doamna profesoară. Nu mi s-au mai părut atât de dificile cerințele doamnei." (Georgiana)

„După părerea mea, orele care includ activități bazate pe muzică sunt mai atractive și mai interactive decât cele obișnuite. Noi am învățat o structură gramaticală ascultând muzică și distrându-ne." (Andrei)

„Mi-a plăcut această oră foarte mult. Am învățat și ne-am distrat în același timp. Muzica mă face să mă simt mai bine. Nu eram într-o stare de spirit prea bună datorită unor probleme personale, dar muzica m-a relaxat și m-a ajutat să mă detașez de ceea ce mă apăsa." (Ana)

Activitățile prezentate mai sus vă vor ajuta să vă înfrumusețați orele și să aveți niște elevi care vin cu drag la școală. Ei vor fi relaxați și vă vor ruga să faceți iar astfel de activități care implică ascultatul de muzică. Ei vor scăpa de presiunea orelor tradiționale. Încercați să predați cu ajutorul muzicii și nu veți regreta!

Bibliografie:

- HARMER, Jeremy, *The Practice of English Language Teaching*, Edinburgh, Pearson Education Limited, 2015
- MURPHEY, Tim, *Music & Song*, Oxford, Oxford University Press, 1992
- SCRIVENER, Jim, *Teaching English Grammar. What to teach and how to teach it*, London, Macmillan Education, 2010
- SCRIVENER, Jim, *Learning Teaching. The Essential Guide to English Language Teaching*, London, Macmillan Education, 2011
- THORNBURY, Scott, *How to teach grammar*, Edinburgh, Pearson Education Limited, 1999
- LYNCH, Larry, *9 reasons why you should use songs to teach EFL* - http://www.eslbase.com/teaching/using-songs-to-teach-efl

277. Învățarea individualizată – o cale către succes

Prof. Iorga Alina,
Școala Gimnazială „Basarab I”, Curtea de Argeș

Învățarea reprezintă o activitate de bază a procesului de învățământ alături de predare și de evaluare. Sub aspect general, aceasta presupune o modificare stabilă în comportamentul individual atribuită experienței trăite de subiect, ca răspuns la influențele mediului.

Învățarea școlară este o activitate dirijată, supusă structurării, observației și controlului sistematic al educatorului, ce vizează o schimbare în comportamentul elevului și care se produce în condițiile activității și ambianței școlare, ca rezultat al predării.

Privită din această persectivă, învățarea este definită în triplă ipostază: ca proces, ca produs, ca funcție de diverși factori.

Ca proces, învățarea este înțeleasă ca o succesiune de operații, acțiuni, stări și evenimente interne, conștient finalizate ducând la elaborarea unor conținuturi și trepte calitative ale dezvoltării individuale , iar acestea, la rândul lor, devin repere pentru un nou proces de învățare.

Succesul învățării constă în trăirea deplină a acestei experiențe, în angajarea totală a elevului la experiența nouă ce o trăiește sau o dobândește. De exemplu, simpla lectură a unei lecții din manual nu înseamnă neapărat învățarea ei. Numai o lectură activă, participativă, care reușește să capteze interesul și atenția elevului, să pună în mișcare gândirea și imaginația lui, care îndeamnă la reflecții personale și la trăiri emotive intense, care solicită efort de înțelegere și de memorare, analiză ori interpretare se traduce, cu adevărat, într-un act de învățare. La fel stau lucrurile cu orice altă lecție sau activitate propusă elevilor.

Învățarea, înțeleasă ca proces, impune, așadar, un activism susținut din partea elevului, fundamental pentru o învățare eficientă. Sarcina educatorului este de a determina această angajare activă a elevului preocupându-se de mai buna organizare a experienței noi ce o presupune.

Înțeleasă ca produs, învățarea reprezintă un ansamblu de rezultate exprimate în termeni de noi cunoștințe, noțiuni, idei, norme, priceperi, deprinderi, comportamente... Rezultatele oferă măsura eficacității și eficienței activității de învățare și predare; ele aparțin elevului, îl caracterizează și-i conferă o valoare în clasa de elevi, în școală.

Învățarea este privită și ca funcție de diverși factori, unii facilitând, alții făcând dificil procesul. De pildă, deși totul poate fi învățat, nu se învață totul din cauza unor limite psihofiziologice ale capacităților intelectuale și ale organelor de simț ale celui ce învață. Aceștia sunt factori interni, iar în rândul lor se numără factorii biologici (ereditatea, vârsta, dezvoltarea fizică, sexul...), factorii psihologici (potențialul genetic intelectual, stadiul dezvoltării structurilor cognitive, motivație, voință, inteligență, gândire, memorie, disponibilități pentru învățare...). Există și factori externi precum: sistemul de cerințe școlare, conținuturile, calitatea instruirii (metode, procedee, strategii didactice), personalitatea și competența educatorului, mediul fizic școlar, timpul școlar...

Pentru a deveni eficientă, învățarea mediată școlar trebuie să plece de la cunoașterea copilului, individualizarea fiind imposibilă fără o cunoaștere a „zestrei” cu care acesta vine la școală.

Învățarea individualizată este un mod de abordare educațională care vizează contribuția fiecărui copil adusă la situația predării și învățării. Premisa acestui mod de abordare este aceea că niciodată, doi copii nu încep o activitate educațională în același fel, pentru că ei au propriile lor experiențe, atitudini, calități, abilități – acei factori de care am amintit mai sus. De aceea, pentru a preda în mod eficient, cadrul didactic trebuie să fie receptiv la aceste diferențe. Prin observarea atentă a copiilor și prin identificarea intereselor și

potențialului acestora, educatorul ajută copiii să învețe prin metode potrivite stilului și nevoilor lor.

De pildă, la orele de literatură, le recit elevilor, devenind o mică actriță, doar pentru a-i determina să pășească în lumea miraculoasă a textului literar. Pe unii dintre ei îi câștig astfel. Pe alții, îi stimulez, abordând unele texte prin metoda predicției. Fragmentele textului sunt scrise pe fâșii de culori diferite. Împart fiecărui elev fragmentele textului şi le solicit să citească în gând, fiecare, primul fragment. Echipele primesc câte un tabel al predicţiilor, în care elevii completează, în echipă, predicţiile pentru fragmentul următor, răspunzând la întrebarea: Ce credeţi că se va întâmpla? Scriu pe o foaie de flip-chart predicţiile făcute de fiecare echipă în parte. Alteori, este eficientă metoda pălăriilor gânditoare. Această metodă stimulează gândirea colectivă şi individuală şi dezvoltă capacităţile de respect pentru opinia celuilalt. Este o tehnică ce se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 pălării gânditoare, fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Eu am confecționat din demicarton colorat aceste pălării. Toți își doresc un rol, iar, în funcție de timpul disponibil antrenez cât mai multe echipe să rezolve sarcinile. La gramatică, de cele mai multe ori, la lecțiile de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor, aleg metoda ciorchinelui, fiindcă le oferă noțiunile sub forma unor scheme realizate sub forma jocului, într-un mod plăcut. Și... Ce poate fi mai interesat decât să înveți jucându-te?

Abordând stilul învățării individualizate, clasa devine un mediu dinamic, în care educatorii pot dovedi că apreciază îi pe toți elevii, dar și pe fiecare în parte.

BIBLIOGRAFIE:

1.Goia, Vistian, Didactica limbii şi literaturii române pentru gimnaziu şi liceu, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 2002.
2.Miron I., Bocoş M. (coordonatori) (2009), Tratat de didactică modernă, Editura Paralela 45, Piteşti
3.Pavelescu,Marilena, Metodica predării limbii şi literaturii române-Ghid pentru susţinerea examenelor de definitivare şi de acordare a gradelor didactice, Editura Corint, Bucureşti, 2010.
4. I. Cerghit, I.T.Radu, E. Popescu, L. Vlăsceanu, Didactica, Editura Didactică și Pedagogică, 1997

278. MÂNDRE-S ȘEZĂTORILE... PROIECT EDUCATIV DIN DRAGOSTE PENTRU TRADIȚIE ȘI FRUMOS

Prof. Valerica Istrate
Școala Profesională Holboca

Frumusețea lucrurilor există
în mintea celui care le admiră
(David Hume)

Copil fiind îmi plăcea să stau în camera de curat a bunicii și să admir îndelung ștergarele de la icoane, cuverturile țesute de pe pat și lăcerele negre cu imenși trandafiri roșii de pe pereți, fețele de masă și pernele cusute pe pânză albă cu migală, cu flori, ce păreau proaspăt culese din grădinița din fața casei, și, nu în ultimul rând, țoalele de pe dușumelele ce scârțâiau ușor sub pașii moi ai bunicii mele. În nopțile lungi de iarnă, o priveam fascinată pe mama când transforma o umilă etamină în adevărate opere de artă, doar cu ac și ață colorată, sau firul gros și pufos de lână în papucei de casă sau șosete călduroase.

Dragostea pentru tradiții și frumos insuflate de cele văzute acasă a fost sporită prin activitățile de lucru manual la școală, încă din clasele primare. Îmi amintesc cu plăcere de dna învățătoare, dar retrăiesc și acum emoția și bucuria din sufletul meu când în clasa a Va, am terminat de lucrat prima mea creație pe etamină: o buburuză.

Anii au trecut și copilul încântat de altădată are acum ocazia să deschidă ochii și sufletul altor copii asupra frumuseților iscate din mâinile harnice ale mamelor și bunicilor, dar și să-i învețe că nimic nu e mai frumos și mai aducător de bucurie decât un lucru realizat prin efortul propriu. Așa s-a născut Proiectul educativ,, Mândre-s șezătorile", în care familiarizăm elevii, sub forma unor șezători cam ca pe vremuri, cu tradițiile și obiceiurile românești, cu creații literare din folclor, dar și din literatura română, dar și cu tehnici tradiționale de lucru cu firul de ață ale căror roade mi-au încântat copilăria.

Recunosc că am avut emoții la gândul că voi reuși și eu la rândul meu să transmit ucenicelor mele ceea ce bunica, mama și școala care a contribuit la formarea mea m-au învățat.

Iar gândul s-a transformat în faptă și mare bucurie, când, deși la început nu prea știau să țină corect acul în mână, câteva eleve silitoare au reușit să redea pe etamină cu ac, ață și multă migală....buburuza. ,,*Doamna! Am reușit!"* a strigat fericită Aida, o hărnicuță din clasa a VIaA, cu ochii sclipind de bucuria lucrului dus până la capăt cu perseverență, după multe încercări și trudă.

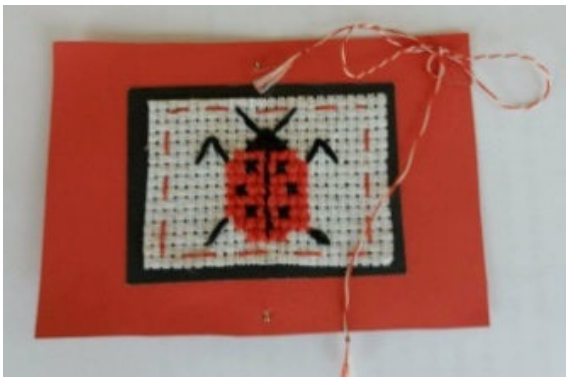

Astfel am retrăit încă odată și parcă mai intens emoția și bucuria desăvârșirii buburuzei mele din copilărie!

Sper ca șezătorile literare să devină o tradiție în școala noastră, o ocazie de bucurie și satisfacții pentru cât mai multe,, mânuțe" harnice, retrezind interesul pentru valorile poporului nostru, specificul românesc, pentru moștenirea înaintașilor noștri dar și o formă de pregătire pentru viață și, poate, clipe de neuitat din anii de școală.

279. CADRU DIDACTIC ŞI PROVOCAREA PREZENTULUI

Prof. Lascu Angela Geanina
Clubul Copiilor Caransebeş

Educaţia este unul dintre factorii determinanţi care concură la evoluţia unei societăţi, a unei ţări, în general. Ea este aceea care poate furniza ingineri, cercetători, întreprinzători, medici, profesori, manageri etc., categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăţi contemporane.

Educaţia poate fi considerată unul dintre procesele-cheie ale societăţii, dat fiind că are impact asupra vieţii cetăţenilor, asupra coerenţei sociale a societăţilor naţionale, precum şi asupra performanţelor economice ale Europei în ansamblu. Având în vedere rolul esenţial pe care îl joacă educaţia, aşteptările sunt pe măsură: să îmbunătăţească rezultatele şcolare, să soluţioneze problematica migraţiei şi segregării, să reducă abandonul şcolar, să genereze continuitate în parcursul educaţional al elevilor etc.

Responsabilitatea pentru aceste aşteptări politice şi societale cade, în ultimă instanţă, pe umerii profesorilor, ei fiind cei care trebuie să integreze aceste obiective în activitatea lor curentă.

Mulţi profesori se confruntă cu această provocare în activitatea cotidiană. Ei îşi doresc să fie vectorii schimbării pentru elevii lor, ajutându-i să-şi găsească locul în viaţă şi să se pregătească pentru un viitor în continuă schimbare. Ambiţia de a influenţa viaţa elevilor presupune un proces reflexiv critic continuu, atât asupra strategiilor folosite, cât şi a eficienţei intervenţiei didactice. Astfel de profesori urmăresc să-şi optimizeze constant strategiile de predare, devenind astfel vectori ai schimbării atât pentru ei înşişi, cât şi pentru colegi. Aceştia încearcă mereu să-şi îmbunătăţească activitatea didactică, apelând la propriile cunoştinţe de specialitate şi la ajutorul colegilor pentru a găsi soluţii neconvenţionale.

În ultimii ani au existat diverse schimbări în sistemul de învăţământ din România. Acest fapt a determinat şi o modificare a percepţiei cadrelor didactice asupra modului în care înţeleg să îşi exercite profesia, mai ales că în noile condiţii este nevoie de o legătură tot mai puternică între şcoală şi societate.

Cadrul didactic poate afla ceea ce trebuie să schimbe în modul său de a-şi exercita profesia doar prin contact permanent cu elevii, ceilalţi colegi cadre didactice, directorul unităţii şcolare, inspectori şcolari, părinţi.

Dar şcoala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Realităţile din instituţiile de învăţământ, realităţi pe care ni le oferă actorii şcolii, ne duc la această concluzie.

Este nevoie de o repunere în discuţie a valorilor pe care trebuie să le transmită şcoala şi modul în care trebuie transmise. Acest fapt ar reprezenta de fapt începutul unei schimbări reale `n educaţie pentru că realitatea din teren ne arată câteva chestiuni care trebuie să dea de gândit oricărui dascăl: elevii nu mai sunt foarte interesaţi să înveţe; mulţi dintre ei nu mai arată faţă de profesori respectul cuvenit; metodele pedagogice active nu pot fi utilizate tot timpul şi la toate disciplinele, deoarece acestea cer timp, iar programa trebuie parcursă; chiar dacă dascălul încearcă să introducă inovaţii în modul de organizare a învăţării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează; unele manuale alternative nu sunt realizate corect; mulţi părinţi nu au timp sau chiar nu vor să se preocupe de situaţia şcolară a copiilor lor, iar multe dintre cele mai importante cauze ale eşecului şcolar sunt cele familiale; `n unele şcoli nu se pot dezvolta programe extraşcolare deoarece nu sunt resurse.

O problemă aparte o constituie faptul că mulţi dintre elevii noştri ştiu să citească, să spună pe litere, dar nu au nici cea mai vagă idee ce citesc. Nu înţeleg cuvintele care le ies pe gură dacă sunt puşi să interpreteze un text de dificultate medie la prima citire. Câteva dintre cauzele identificate de experţi ar fi următoarele: în general, elevii nu citesc, nu au această deprindere;

unii profesori sunt demotivați, tratându-și uneori munca superficial; programa școlară cuprinde chestiuni neinteresante pentru elevi; foarte mulți elevi provin din medii sărace și sunt nevoiți să muncească, timpul alocat studiului fiind, în cazul lor, tot mai redus.

Dată fiind situația, misiunea dascălului este mai dificilă, el trebuind să realizeze în timpul orei atât partea de transmitere de noi cunoștințe, cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă, tot mai acută la unii elevi. Se poate vorbi astfel de o necesitate a schimbării de viziune asupra educației.

Schimbarea atitudinii didactice în mediile școlare actuale este o problemă complexă. Societatea folosește diverse stereotipii în încercările ei de a aborda problemele învățământului. Se desfășoară multe programe, dar uneori ele nu au rezultatele dorite. Prin tradiție, școala consideră că are datoria să reziste în fața presiunilor din exterior, având ca obiectiv să asigure continuitatea culturală, iar nu să provoace schimbări culturale. Dat fiind faptul că școala opune rezistență față de criticile venite din afară, diagnosticarea deficiențelor, care este în mod normal condiția prealabilă a oricărei schimbări, este întârziată sau respinsă.

Profesorii doresc sincer să pregătească cât mai bine generația următoare, dar există multe așteptări contradictorii. Mulți profesori se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție, dar unele influențe negative exterioare pot avea repercusiuni distructive asupra actului educațional. Acești dascăli sunt mai predispuși să accepte noul și metodele moderne de predare-învățare. Pe de altă parte, sunt și cadre didactice care nu au interesul să admită că schimbările sunt necesare.

În unele cazuri însă este greu să se obțină informații demne de încredere pentru a ști când metodele folosite au nevoie de modificări pentru că elevii, beneficiarii direcți ai actului de predare-învățare, nu sunt tot timpul încurajați în a-și spune părerea despre profesori și despre eficiența muncii acestora. Unii profesorii se simt obligați să schimbe metodele de predare-învățare, considerând că e imposibil de dovedit în timp real că o metodă ar fi mai potrivită decât alta pentru obținerea unor rezultate mai bune. Atunci când li se cere să adopte metodele altor colegi, dovedite deja a fi mai eficiente, ei consideră asta drept o critică față de propriul lor comportament, ceea ce este o apreciere eronată. Nu e vorba de o critică distructivă, ci de oferirea unor soluții alternative.

În ziua de azi, profesorii se găsesc în situația de a fi confruntați cu un număr mare de schimbări ale mediului educațional: resurse reduse, aglomerare de activități, noile cerințe și așteptări ale pieței forței de muncă față de agenții educaționali etc. Dacă mai punem la socoteală și adoptarea unei noi tehnologii educaționale, împreună cu toate implicațiile complexe ce decurg din acest proces, este lesne de înțeles cum se simt și cum ar putea reacționa cei implicați în procesul instructiv-educativ al noilor generații. În acest sens, rezistența la schimbare își face simțită prezența și reprezintă o provocare pentru oricine se află în sistemul de învățământ.

Mulți profesori folosesc în activitatea lor modele de instruire care au fost construite treptat, pe baza propriei experiențe didactice. Apariția noilor cerințe și adoptarea noilor metode și strategii didactice, explorarea și experimentarea unor noi strategii bazate pe rezolvarea de probleme reprezintă o sarcină dificilă.

Renunțarea la stilul academic clasic și adaptarea la un stil de muncă în echipă (echipă multidisciplinară) reprezintă o altă barieră greu de trecut de către unii profesori.

Schimbările în stilul de instruire nu se realizează peste noapte, ci este nevoie de mult calm și conștientizare, pentru că învățământul viitorului trebuie să se axeze pe schimbare continuă. Pretențiile sunt cu totul altele în prezent. Asta nu înseamnă că vechile metode trebuie considerate aprioric greșite. Dar prezentul și viitorul oferă o altă perspectivă, bazată pe informatizare, pe implementarea de noi tehnologii.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.

În toate aceste cazuri în care utilizarea calculatorului poate fi o problemă profesorului îi rămân la dispoziție diverse metode participativ-active, toate fiind un rezultat al nevoii de schimbare în actul de predare.

În cadrul unei societăți aflate în schimbare și în contextul unei școli care se schimbă, fiecare cadru didactic se poate confrunta cu nevoia de a-și modifica propriile valori, atitudini și/sau comportamente în ceea ce privește actul și stilul de predare.

Cercetările efectuate de specialiști în ultimii ani au arătat că pasivitatea din clasă înțeleasă ca rezultat al predării tradiționale, în care cadrul didactic ține o prelegere, eventual face o demonstrație, iar elevii îl urmăresc, nu produce învățare decât în foarte mică măsură. Tot mai des se vorbește despre predarea centrată pe elev, predarea care permite transferul achizițiilor în contexte noi, predarea interactivă.

În abordarea tradițională a actului predării, rolul profesorului este acela de a planifica activitățile, de a organiza activitățile clasei, de a comunica informațiile specifice, de a conduce activitatea desfășurată în clasă, de a controla elevii în scopul cunoașterii stadiului în care se află activitatea de realizare a obiectivelor, precum și nivelul de performanță al elevilor, și de a evalua măsura în care scopurile și obiectivele dintr-o etapă au fost atinse prin instrumente de evaluare sumativă.

În acest sens, este important ca profesorul să înțeleagă că integrarea acestor metode în procesul educativ depinde de o multitudine de elemente interconectate, cum ar fi: tipul lecției (prezentare de noi cunoștințe, sistematizare, recapitulare etc.), nivelul clasei, disponibilitatea elevilor de a lucra individual sau pe grupe.

Prin urmare, obținerea unui sistem de învățământ care să-și pună amprenta asupra vieții cetățenilor și care să contribuie la dezvoltarea unor societăți coerente și a unor economii înfloritoare se dovedește o provocare atât pentru profesori, cât și pentru autorități.

Profesorii trebuie să-și consolideze atât competențele pedagogice și didactice, cât și competențele aferente schimbărilor educaționale (analiza critică, proiectare și punerea în practică a curriculumului).

Autoritățile trebuie să stimuleze și să susțină eforturile profesorilor de a-și dezvolta aceste competențe pe tot parcursul carierei didactice, competențe care, cel mai adesea, nu figurează sau figurează într-o manieră limitată în curriculumul de formare inițială. De asemenea, trebuie să recunoască valoarea competențelor și a devotamentului profesorilor, acordându-le autonomie și încredere spre a-și folosi cunoștințele de specialitate pentru a proiecta, în colaborare, programe școlare care satisfac nevoile elevilor și societății.

Această încredere este justificată, dat fiind că profesorii care pot funcționa ca vectori ai schimbării sunt o condiție importantă pentru școlile capabile să se adapteze și să reacționeze rapid. Aceste școli nu au nevoie de ghiduri detaliate în privința inovațiilor curriculare, fiind capabile să identifice singure provocările și să le surmonteze într-un mod optim.

Bibliografie:

1. http://www.tribunainvatamantului.ro/cadrul-didactic-si-provocarea-prezentului/;
2. https://www.schooleducationgateway.eu/ro/pub/viewpoints/experts/teachers-as-agents-of-change-i.htm.

280. METHODS AND STRATEGIES TO IMPROVE LISTENING SKILLS IN THE ENGLISH CLASS

(studiu de specialitate)

Prof. Lăzarică Daniel, Şcoala Gimnazială "Constantin Popovici", Loc. Buhoci, jud. Bacău

Today's socio-economic conditions impose an educational process centered on the pupil, on the development of its abilities and on the use of modern participatory active methods. This is perhaps best in teaching foreign languages to which the pupils have numerous difficulties, among the most important being the assimilation of vocabulary concepts.

In this respect, modern, interactive methods must be used to ease the assimilation and consolidation of new concepts. If in the past the predominant method of supporting the lesson was the exposition, in which the teacher presented his knowledge, nowadays the modern, student-centered methods are used more and more. The teacher becomes a class manager who Creates an optimal environment in which the pupil can form new skills.

In teaching modern(foreign) languages, the educational principle of training should be taken into account, which emphasizes not on the knowledge acquired by the pupil during a lesson, but on how this knowledge will be applied. In order to achieve the desired results, the educational ideal must be closely connected with the cultural values imposed by society and which must be assimilated, the type of personality required by the company, but also the needs of the pupil.

In education, but especially in teaching foreign languages, the idea of a standard educational model must be abandoned and a dynamic model must be adopted, in close correlation with current socio-economic conditions and requirements. Using modern methods frequently, the teacher can become a knowledge facilitator, who will use and coordinate the educational process so students will achieve their goals and will form new skills. The teacher must encourage the formation of a critical spirit, creativity and training for students in various activities to make them give up their passive role.

In order to achieve the desired results in the new educational environment, the teacher should carefully choose the methods used to form new skills among students. An important part in the English class is played by Listening. Besides Speaking and Writing, we, as teachers, should take great care in developing our students' Listening skills. They need to fully understand the messages and information heard in the target language (English). When talking about improving the students' Listening skills, teachers must always think how to motivate them and how to create the perfect activities so that they can learn very easy. The focus should be also on the types of Listening that a teacher can find. When doing that, students will better understand what they have to do and they will focus their attention on the task better.

In the English class we can distinguish the following:

Intensive listening-when students listen to a text, usually a CD or tape and discuss detailed aspects of meaning as well as listening language and text construction, under the teacher's guidance. Teachers usually use audio materials when they want to teach listening. Recording contain a wide variety of voices and situations, even though these recordings are sometimes only written dialogues and extracts from plays. However, audibility of audio texts in big classrooms with poor acoustics often causes concerns. Not all the students in the classroom can hear the message(s) equally well. If students are to get the maximum benefit from a listening

activity, then teachers should re-play it 2 or 3 times, because each listening will help students understand more than they did previously.

Another important strategy is "live listening", a popular way of ensuring real communication in the classroom. In this case the teacher and/or visitors to the class talk to students. This provides listening practice in face-to-face interaction and allows students to practice listening repair strategies, such as using formulaic expressions (Sorry? /What was that? /) , repeating up to the point where communication breakdown occurred, using a rising intonation or rephrasing and seeing if the speaker confirms the rephrasing. Another advantage is that students can say if the speaker is going to slowly or too fast.

Some examples of live listening that can be use successfully in the classroom are:

- Reading aloud
- Story telling
- Interviews

Teachers need to motivate and engage students through the way they set up listening tasks. They also need to build up their confidence by helping them to listen and understand better and not to test their listening abilities. They also need to detect the difficulties students might have and provide support and solutions to them. In order maximize the results of listening activities, the teacher should be:

Organiser

Teachers have to tell students what they are listening for (the aim of the activity) and give clear instructions. They have to give tasks that can be achieved as well as comprehensible audio texts to listen.

Machine Operator

Teachers have to be efficient when they are using the tapes recorder, CD player etc. Teachers need to test the recording out before taking it to class so that time is not wasted. If live listening is involved, then teachers have to pay attention to the students- how easily they can understand them and adjust the way they speak according to the situation.

Feedback Organizer

Once the listening tasks are completed by the students, teachers should give feedback on what they have completed. This could be done in different ways: by having the students compare their answers in pairs and then ask for answers from the class.

Prompter[1]

Teachers can prompt students to listen to the audio text again with the purpose of noticing a variety of language and spoken features.

Extensive listening is audio material which is longer that a typical classroom listening text and which students often listen for pleasure. Extensive listening material is often sourced from podcasts, E-books etc. With this type of listening, teachers encourage students to choose for

[1] Harmer. J. *The Practice of English Language Teaching, 4th edition*, Pearson Longman, London, 2007

themselves what they want to listen and to do so for pleasure and general language improvement. This activity will take place outside the classroom and will increase students' motivation to listen because they can choose what they want to listen. Teachers can recommend certain CDs, podcasts, sites etc. and ask students to talk about the ones they enjoyed the most. Extensive listening can be encouraged by asking students to do certain tasks. They can record their answers to what they have listened in a personal journal, fill in report forms, prepared in advance by the teacher. Students can also be asked to write comments on cards or a student website, responses on large class listening posters etc. Through these tasks, teachers motivate students to listen more. Both intensive and extensive listening are necessary to prepare students and to increase their skills. Intensive listening with a focus on skills/strategies instruction has yielded strong results on second language listening. At the same time, students need to practice extensive listening in order to coordinate and apply intensively acquired skills/strategies over larger audio texts and multiple listening sources that are require in all academic course work.

An important role in the succes of a Listening class is played by the pre-listening activities because they are designed to motivate students to listen for pleasure and to relax in an environmental friendly atmosphere. Pre-listening activities are focused on prediction, on activating the students' knowledge of the world and help them to build up their expectations and understanding of the unknown/difficult words before listening.

Pre-listening activities:

- Help teachers find out about what students already know about the topic
- Prepare students for the vocabulary and language structures in the text
- Help mitigate the anxiety which comes from listening in a foreign language, by providing a clear context
- Offer opportunities for class discussion and more interaction among students

Examples of pre-listening activities include:

- **What's your guess?** Show eye-catching images, maps, or diagrams to help students guess the theme(s) of the listening text. Students can write pre-listening comprehension questions, then listen to see if their questions are answered
- **Brainstorming & Word webs**: Give students the topic of the listening and elicit words from them. With students' help draw semantic webs on the board with the words, focusing on the relationships between the words, the topic, and sub-topics that might come up in the listening
- **Teach me:** Give each student a couple of words and/or expressions. Ask them to explain the words/expressions to one another in pairs. They may refer to the dictionary if they need to. Quickly check with the whole group, and students then predict if the words/phrases will occur in the listening itself. Students can listen and tick the ones they hear
- **Sing along**: Teach students a short song, a rhyme, or a jazz chant on a topic related to the text they are going to listen to
- **Who's who?** If students are going to listen to a dialog (or text) with several characters (and of course if identifying the characters is not going to be one of the tasks in the listening!) give them an overview of who's who in the listening

- **Let me read it first:** Give students the first lines of the transcript of the text they are going to listen to. You could even give them the whole transcript and very little time to read it (just for them to get the gist of the text). Then work on listening for specific information without students reading the transcript. This is an effective activity for complex texts with many details

Listening Activities play a major role in the English class. Helping students improve their abilities can be a challenging task. However there are many strategies and methods that teachers can use to enhance the students' interest and their abilities. Only by using modern methods and strategies we, as teachers, can obtain a successful English Class.

Bibliography

Field, J. *Listening in the Language Classroom*, Cambridge University Press, Cambridge, 2008

Gebhard, J.G., *Teaching English as a Foreign Language: A Teacher Self-Development and Methodology Guide*, The University of Michigan Press, Ann Arbor, 1996

Harmer. J. *The Practice of English Language Teaching, 4th edition*, Pearson Longman, London, 2007

281. EDUCAŢIA ESTETICĂ ÎN FORMAREA PERSONALITĂŢII LA ELEVII CU C.E.S.

PROF. LEHACI ALINA DANIELA
PROF. TIVDĂ NUȚA
CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „RUDOLF STEINER”
HUNEDOARA

Motto:
„Semeni fapte şi culegi deprinderi, semeni deprinderi şi culegi un caracter, semeni caracter şi culegi un destin .”

Educaţia estetică reprezintă activitatea de formare-dezvoltare a personalităţii umane, proiectată şi realizată prin receptarea, evaluarea şi crearea frumosului existent în natură, societate, artă.

Viaţa cotidiană stă, într-o mare măsură, sub zodia esteticului. Ne întâlnim la tot pasul cu obiecte, activităţi ce poartă pecetea lui. Contactul cu operele de artă, designul vestimentar sau al bunurilor de consum, arhitectura sau spaţiul ambiental, o parte din activităţile noastre diurne, participarea la ceremoniile cele mai diverse impun o pregătire atentă pentru a recepta valorile estetice. Chiar şi educaţia presupune un registru estetic. Nu în zadar se vorbeşte despre o artă a învăţării şi educaţiei, de educator-artist, de scenariul şi ficţiunea didactică, unde autorul-profesor îşi „joacă” un rol bine definit.

Educaţia estetică nu vine să limiteze sau să afecteze libertatea alegerii sau aderării la frumosul autentic. Dimpotrivă, prin intermediul ei, se pregăteşte terenul întâlnirii cu valoarea- în cunoştinţă de cauză a subiectului- ce-şi transgresează condiţia obişnuită într-o „ordine a imaginarului şi simbolicului” ce nu limitează ci luminează, deschide un evantai de alegeri, opţiuni, asimilări.

Educaţia estetică nu trebuie confundată cu educaţia artistică. Din punctul de vedere al conţinutului, educaţia estetică are o sferă mai largă, incluzând frumosul din natură, societate şi artă; educaţia artistică vizează doar frumosul din opera de artă. Din punct de vedere al finalităţilor, educaţia estetică îşi propune formarea receptivităţii şi creativităţii estetice, pe când educaţia artistică are în vedere dezvoltarea şi cultivarea capacităţilor creative în registrele metodice, sprecifice fiecărei arte. Din punctul de vedere al formelor de realizare, educaţia estetică se desfăşoară, cu preponderenţă, sub forma unor activităţi teoretico-informative, pe când educaţia artistică se derulează mai mult pe un traiect practic-aplicativ. Până la un anumit punct, educaţia artistică este recomandată tuturor elevilor. Dar ea va fi acordată, de către cadre didactice specializate doar acelor elevi care au probat o competenţă creativă în ramura unei arte, cu alte cuvinte, ea se dovedeşte a fi necesară mai mult viitorilor artişti.

Educaţia estetică se înscrie pe linia unei pedagogii a creativităţii. Ea impune să dezvolte la elevi aspiraţia lucrului bine şi frumos făcut, exigenţa şi bunul gust faţă de orice produs industrial, simţul echilibrului şi simplitatea comportării frumoase, civilizate. Educaţia estetică şcolară are drept esenţă formarea personalităţii elevilor prin intermediul frumosului din artă, societate şi natură.

Educaţia estetică are o infinitate de efecte pozitive asupra personalităţii elevilor. Cele mai semnificative dintre acestea vizează calitatea procesului de socializare a copiilor, maturizarea condiţiei socio-morale (curaj, capacitate de comunicare interumană etc.), formarea şi rafinarea intelectului, organizarea plăcută şi eficientă a timpului liber, afirmarea şi trăirea sentimentului identităţii culturale, stimularea iniţiativelor în practicarea artelor, etc. Gu stul estetic reprezintă capacitatea de a reacţiona spontan printr-un sentiment de satisfacţie sau

insatisfacţie fată de obiectele si procesele naturale, de actele şi realizările umane sau de operele de artă, privite toate ca obiecte ale însuşirii estetice a realităţii de către om.

Trăsăturile de personalitate, înnăscute sau dobândite, reprezintă doar premisa apariţiei, evoluţiei şi diversificării gusturilor. Acţiunea educaţională nu-şi propune să uniformizeze gusturile, dimpotrivă, luând în consideraţie spontaneitatea şi individualitatea ce le caracterizează să urmărească dezvoltarea şi formarea lor în conformitate cu structura şi experienţa personalităţii fiecărui elev.

Judecata estetică reprezintă un aspect psihic de natură intelectuală care constă în capacitatea de apreciere a valorilor estetice pe baza unor criterii de evaluare. Ea se exprimă sub forma unor propoziţii ce condensează impresii argumentate şi întemeiate pe criterii de apreciere a frumosului.

Sentimentele estetice însumează o configuraţie de emoţii, rezultat al unor trăiri mai profunde şi de durată a frumosului din natură, societate şi artă. Sentimentele estetice reprezintă cea mai înaltă formă de trăire a frumosului. Ele îşi pun amprenta asupra întregii personalităţi. Profunzimea şi durata trăirii diferă de la un individ la altul, fiind determinată de categoria (tipul) valorii estetice şi de structura personalităţii. Se disting emoţii simple, înnăscute, cu rezonanţă biologică (bucurie, tristeţe, durere) şi emoţii complexe, specific umane (regretul, dorul, mila, extazul, nostalgia etc.), toate fiind provocate de receptarea valorilor estetice.

Convingerile estetice sunt idei despre frumos care au devenit mobiluri interne, orientând şi călăuzind preocuparea omului în vederea asimilării şi introducerii frumosului în modul său de viaţă, în relaţiile sale cu lumea şi semenii săi. Se poate spune că atitudinea estetică reprezintă rezultatul fuziunii componentelor amintite. Ea se manifestă în mod specific de la un individ la altul.

Trebuinţele estetice vizează obiective legate mai ales de sfera motivaţional – afectivă. Cele mai importante dintre acestea sunt: formarea stilului estetic de viaţă, crearea unui spaţiu intim, compensator şi psihoterapeutic şi formarea sensibilităţii estetice.

Formarea şi dezvoltarea stilului estetic de viaţă exprimă cerinţa potrivit căreia viaţa fiecărui elev poate şi trebuie gândită în şcoală, în familie şi în afara lor în conformitate cu regulile frumosului, ale armoniei, măsurii şi exemplarităţii existenţei sociale, contribuind astfel la o integrare funcţională în mediul ambiant.

Crearea unui spaţiu intim, compensator şi psihoterapeutic reflectă câmpul efectelor subiective pe care educaţia estetică îl creează în zona trăită a personalităţii elevilor. Acest obiectiv presupune crearea, prin intermediul trăirilor estetice, a unui microclimat spiritual de compensare şi contracarare a unor stări de neliniște, oboseală sau stres datorate activităţilor algoritmice, rutiniere, pe de o parte şi, pe de alta, datorate ritmului accelerat al dinamicii impuse vieţii şi profesiilor de ştiinţele şi tehnologiile de vârf.

III. Dezvoltarea aptitudinilor creatoare în diferite domenii ale artei

Dezvoltarea aptitudinilor, intereselor şi înclinaţiilor elevilor reprezintă un obiectiv important al şcolii. În ceea ce priveşte aptitudinile artistice, educaţia estetică urmăreşte atât depistarea acestora de la vârsta cea mai fragedă, cât şi asigurarea condiţiilor şi mijloacelor necesare pentru dezvoltarea lor. Indiferent despre ce fel de aptitudini este vorba – muzicale, literare, coregrafice, plastice etc. – toţi copiii, cu mici excepţii, sunt capabili să asculte muzică, să recite, să deseneze sau să danseze. Nu toţi desfăşoară aceste activităţi în acelaşi grad, între ei existând deosebiri calitative evidente. Cunoaşterea acestor deosebiri este indispensabilă pentru desfăşurarea educaţiei estetice în cadrul şcolii. Aptitudinile artistice, ca de altfel orice aptitudine, se dezvoltă prin exersare. De aceea sarcina şcolii constă în iniţierea elevilor de timpuriu cu tehnicile diferitelor arte, antrenarea lor la exerciţiile de creaţie, studierea manifestărilor fiecărui elev şi stimularea iniţiativelor artistice, iar în cazul unor semne promiţătoare îndrumarea elevilor spre şcolile speciale de artă. La vârsta adolescentei,

când elevii devin conştienţi de aptitudinile lor şi de rolul exerciţiilor în dezvoltarea capacitaţilor lor, ei vor fi îndrumaţi şi stimulaţi treptat spre un proces de autoeducaţie în domeniul artistic preferat. Antrenarea elevilor în exerciţii sistematice, specifice domeniului artistic pentru care ei dovedesc aptitudini şi conducerea lor cu tact reprezintă o dovadă a măiestriei pedagogice.

Frumosul este o sinteza intre bine si adevar si se afla in legatura cu alte valori:

• valori morale- nazuinta spre bine;
• valori teoretice -; in sens de adevar;
• valori ecologice si profesionale -; in sens de frumusete a mediului inconjurator si a creatiilor materiale si spirituale.

Categoriile educatiei estetice sunt:

• Idealul estetic -; exprima modelul estetic spre care se nazuieste, aspira sa-l cultive si sa-l finalizeze un artist, un individ sau comunitatea umana;
• Stilul estetic -; exprima calitatile si capacitatea omului de a percepe si trai frumosul;
• Gustul estetic -; exprima calitatea si capacitatea omului de a intui si aprecia frumosul sub raport cognitiv, afectiv si comportamental;
• Spiritul de creatie -; exprima capacitatea si abilitatea de a imagina si crea frumosul.

Educatia estetica nu trebuie confundata cu educatia artistica.

a) din punct de vedere al continutului:

- educatia estetica are o sfera de cuprindere mai larga, care include frumosul din natura, societate si arta,
- educatia artistica vizeaza doar frumosul din operele de arta.

b) din punct de vedere al finalitatilor:

- educatia estetica isi propune formarea receptivitatii si creativitatii estetice,
- educatia artistica are in vedere dezvoltarea si cultivarea capacitatilor creative in registrele metodice, specifice fiecarei arte.

c) din punct de vedere al formelor de realizare:

- educatia estetica se desfasoara sub forma activitatilor teoretico-aplicative,
- educatia artistica se desfasoara mai mult sub forma activitatilor practic-aplicative.

Nimeni nu poate iubi arta în general, ci ajunge la anumite "fixaţii" legate de operele care corespund nevoilor lui specifice. Dacă s-a vorbit şi se mai vorbeşte încă de analfabetism şcolar, trebuie analizat şi un alt tip de analfabetism, mai subtil şi ascuns, dar mult mai periculos, şi anume "analfabetismul estetic", adică incapacitatea de a sesiza şi vibra în faţa frumosului, insensibilitatea faţă de inefabilul artei.

Educaţia estetică nu trebuie confundată cu educaţia artistică. Din punctul de vedere al finalităţilor, educaţia estetică îşi propune formarea receptivităţii şi creativităţii estetice, pe când educaţia artistică are în vedere dezvoltarea şi cultivarea capacităţilor creative în registrele metodice, specifice fiecărei arte. Din punctele de vedere al formelor de realizare, educaţia estetică se desfăşoară, cu preponderenţă, sub forma unor activităţi teoretico-informative, pe când educaţia artistică se derulează mai mult pe un traiect practic-aplicativ.

Obiectivele educaţiei estetice:

a) formarea capacităţii de a percepe, a însuşi şi a folosi adecvat valorile estetice;
b) dezvoltarea capacităţii de a crea valori estetice;

Metode şi forme de realizare a educaţiei estetice

Exerciţiul, explicaţia şi demonstraţia.

Metodele utilizate în realizarea educaţiei estetice sunt, în cea mai mare parte, aceleaşi ce sunt folosite în toate activităţile procesului instructiv-educativ. Astfel, ca metode specifice amintim: exerciţiul, explicaţia, demonstraţia, lectura (dirijată, explicativă), naraţiunea, introspecţia, observaţia, studiul de caz, descoperirea, jocul didactic, dramatizarea, studiul documentelor etc.

Prin metodele de realizare a educaţiei estetice, putem releva educaţia literară, muzicală, coregrafică, plastică, cinematografică etc.; toate acestea pot fi realizate atât în cadre formale ale educaţiei, cât şi nonformale sau informale. În curriculum-ul şcolar sunt incluse câteva obiecte de învăţământ care, în mod tradiţional, sunt considerate a contribui în mod esenţial la formarea culturii estetice a elevilor. Ca forme de realizare în şcoală a acestui tip de instruire, reţinem lecţiile la toate disciplinele de profil (literatură - ce îşi propune educarea sensibilităţii literare, formarea şi consolidarea gustului literar, însuşirea unui spirit critic şi dobândirea unor criterii de apreciere a operei literare, formarea atitudinilor şi comportamentelor estetice, cultivarea creativităţii literare; muzică - urmăreşte formarea priceperii de a audia şi interpreta, dobândirea unui limbaj muzical, stimularea sensibilităţii, dezvoltarea laturii afective a personalităţii; desen - prin formele sale diverse - după natură, din memorie, decorativ, tehnic, artistic etc. - îşi propune să dezvolte aptitudinea de a observa, imaginaţia reproductivă şi creatoare, capacitate de a aprecia şi reproduce fenomenele şi obiectele lumii înconjurătoare; etc.), precum şi exploatarea valenţelor emoţional-estetice ale tuturor celorlalte lecţii predate la celelalte discipline şcolare. La aceste forme mai putem adăuga vizitarea muzeelor şi a expoziţiilor, vizionarea organizată de spectacole, cercurile şi concursurile artistice, excursii tematice, discuţiile cu artiştii etc.

Mesajul artistic nu se prezintă ca un cod de norme morale şi estetice oferite de-a gata, ci, prin contactul direct al copiilor cu opera, prin antrenarea şi orientarea lor în discuţii, ei înşişi trebuie să-i descifreze sensurile şi să le asimileze prin trăiri emoţionale.

Numeroase cercetări au arătat că activitatea de învăţare, condusă cu măiestrie, dezvoltă emoţii şi sentimente pozitive, care favorizează atât desfăşurarea acesteia, cât şi obţinerea unui randament crescut.

Capacitatea şcolarilor de a se putea exprima artistic poate fi considerată ca un prim pas spre manifestarea lor, care înlesneşte o comunicare vie, directă, impresionantă şi personală cu viaţa. Modelând din plastelină un vas cu flori, de exemplu, copilul pune în el ceva din sufletul său. Arătându-l celorlalţi (dăruindu-l lumii), el trezeşte admiraţia şi interesul acelora, stabilind un dialog al imaginaţiei, al frumosului. Astfel, el îşi individualizează sentimentele, personalizându-le, iar pe de altă parte, realizează o comunicare cu ceilalţi, bazată pe emoţii, descoperiri, trăiri.

Gingăşia, frumuseţea florilor oferă învăţătorilor prilejul de a atrage elevilor atenţia asupra lor şi a modului cum au fost percepute şi redate de artişti în pictură, poezie şi muzică. Exemplificând acestea prin albume de artă, momente de lectură sau de muzică, învăţătorul, pe lângă lecţia atractivă, interesantă pe care o face, dezvoltă şi formează la elevi capacitatea de a asculta, a percepe şi a privi o operă de artă, pas primordial în educaţia estetică şi pot cultiva înclinaţiile sau talentul artistic prin jocuri de rol, dramatizări, lecţii de educaţie muzicală, educaţie plastică, literatură, ştiinţe ale naturii sau educaţie tehnologică, înscrise în programele şcolare.

Pentru şcolarii cu dizabilităţi, care au o viaţă sufletească foarte bogată, lucrul cu culori (acuarele, creioane, cretă, uleiuri, tempera) poate fi modalitatea ideală de a da frâu liber emoţiilor şi de a se elibera de tensiunea interioară. Totuşi, nu orice lucrare poate trezi emoţii estetice. Abilităţile artistice se pot învăţa, exersa.În orele de educaţie plastică se familiarizează cu diverse tehnici de lucru, iar apoi intuiesc lucrări în care au fost aplicate respectivele tehnici. La început, în faza incubaţiei, şcolarii au tendinţa de a copia, dar, atingând pragul iluminării, pot găsi combinaţii şi efecte originale ce dau unicitate propriilor lucrări.

BIBLIOGRAFIE:

1. Neacsu, I., "Educatia estetica", în Curs de pedagogie, T.U.B.,1988
2. Nicola, I., "Pedagogie", E.D.P., Bucuresti, 1994
3. Pascadi, I., "Idealul si valoarea estetica", Bucuresti, 1966

282. SPECIFICUL, FINALITĂȚILE ȘI METODELE EDUCAȚIEI MORALE AZI

PROF. IRINA LEONTE, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BACĂU

Dintre toate acţiunile umane, poate cea mai dificilă dar şi cea mai bogată în satisfacţii, pare a fi aceea a formării şi modelării omului însuşi. Determinată să acţioneze/interacţioneze, fiinţa umană a pornit de la lume şi efortul de transformare a acesteia pentru a se întoarce asupra sa însăşi. A devenit evident faptul că în actul de instaurare a umanului în lume, grăitoare este calitatea acestuia din urmă. Ori aceasta nu este dată (decât ca potenţial), ci se construieşte. Actul chemat să efectueze această metamorfoză esenţială (de la potenţial la real, de la dat la manifest) este ***educaţia,*** iar ştiinţa care-şi îndreaptă eforturile explicative asupra ei este ***pedagogia.***

Educaţiea are mai multe componente care îşi delimitează identitatea prin raportare la două *elemente ancoră*: o *nevoie reală şi profundă* a fiinţei umane, în vederea satisfacerii acesteia şi o *categorie fundamentală de valori*, care modelează specific.

Nu se poate concepe, nici ieri, nici azi, dar mai ales, mâine, formarea personalităţii umane, ca finalitate a educaţiei, fără efortul de modelare a dimensiunii morale a acesteia. A învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi a fost, dintotdeauna, atât necesitate cât şi deziderat. Pentru aceasta, după J. Delors, trebuie urmate două căi complementare: pe de-o parte, descoperirea, pas cu pas, a celuilalt; de cealaltă parte, experienţa scopurilor împărtăşite de-a lungul vieţii (*Comoara lăuntrică*, Iaşi, Polirom, p.75). Iar aceasta ne duce în plin miez al socialului şi al raporturilor sale cu individualul, adică la calea de realizare a acestei „întâlniri", respectiv educaţia morală.

Analiza problematicii specifice educaţiei morale presupune clarificarea conceptuală asupra unor termeni cum sunt: morală, etică, moral, imoral, amoral, moralitate, educaţie morală tocmai pentru că aceştia sunt foarte utilizaţi şi, uneori, conţinutul lor nu este suficient de bine precizat. Iată sensurile de bază cu care sunt utilizaţi aceştia:

1. morală: (latinescul *mos-moris* care înseamnă obicei, *morav*) cuvânt care defineşte ansamblul bunelor obiceiuri, al regulilor de bună purtare în colectivitate. Conform DEX, morala cuprinde ansamblul normelor de convieţuire, de comportare a oamenilor unii faţă de alţii şi faţă de colectivitate şi căror încălcare nu este sancţionată de lege, ci de opinia publică (11, p. 652);

2. etică: (în limba greacă *ethos* însemna tot obicei, *morav* ca şi morala) este ştiinţa moralei. Conform DEX, ştiinţa care se ocupă cu studiul teoretic al valorior şi condiţiei umane din perspectiva principiilor morale şi cu rolul lor în viaţa socială (ibidem, p. 350);

3. *moral*: ceea ce este în acord cu morala acceptată de o comunitate;

4. *imoral:* opusul a ceea ce este moral, respectiv se află în dezacord cu morala acceptată de o comunitate;

5. *amoral:* ceea ce nu se supune nici unei morale, ceea ce funcţionează şi se desfăşoară în afara oricărei morale (stare existentă teoretic, inexistentă în mod practic, real. Indivizii fie că acceptă morala comunităţii, fie că o resping, au, întotdeauna, un set de valori şi principii morale pe care le respectă, fie chiar autoimpus);

6. moralitate: transpunerea moralei în comportament. Conform DEX, moralitatea este valoarea unui fapt, a unei conduite a persoanei sau a unei colectivităţi din punct de vedere moral (11, p. 652); conduită în acord cu morala;

7. educaţia morală: este demersul formativ care urmăreşte modelarea personalităţii morale prin cunoaşterea şi interiorizarea valorilor şi normelor morale şi transpunerea lor în conduita morală dorită de societate. După I. Grigoraş, înseamnă „un factor al trecerii de la morală la moralitate" (apud 6, p. 127). *Educaţia morală* este aceea care va da expresie nevoii de *BINE* a omului asigurând, ceea ce în opinia lui Rene Hubert este cel mai dificil, anume *educaţia voinţei* (apud 7, p. 61), ca instrument fundamental de asigurare a unui raport optim între individ, cu nevoile sale specifice, şi societate, cu mecanismele sale coercitive şi modelatoare.

Autorii sunt de acord, chiar dacă în termeni relativ diferiţi, în a considera că *esenţa educaţiei morale* constă în crearea unui cadru adecvat interiorizării componentelor moralei sociale în structura personalităţii morale a copilului, elaborarea şi stabilizarea profilului moral ale acestuia în

concordanţă cu imperativele societăţii (8, p.210). În spiritul acestei abordări, se apreciază că *scopul* acesteia îl reprezintă *formarea elevului ca subiect moral*, care gândeşte şi acţionează în spiritul moralei sociale, formarea profilului moral al acestuia (idem).

În timp ce Marin Călin consideră că există o singură finalitate majoră a educaţiei morale, respectiv *formarea comportamentului moral* (5, p. 103), majoritatea pedagogilor au găsit consensul în a evidenţia două mari categorii de *finalităţi* ale acesteia: *formarea conştiinţei morale* şi *formarea conduitei morale şi a trăsăturilor de voinţă şi caracter*.

1. formarea conştiinţei morale presupune, după I. Nicola, modelarea a *3 dimensiuni*: cognitivă; afectivă; volitivă (8, p. 214-216).

1.1. dimensiunea cognitivă (instruirea morală) se referă la informarea beneficiarului educaţiei cu conţinuturile şi cerinţele specifice valorilor morale, normelor şi regulilor morale. Acesta trebuie să le cunoască şi să le înţeleagă, concomitent cu zona de permisivitate şi interdicţii pe care le asociază. Rezultatul realizării acestei dimensiuni se concretizează în formarea *reprezentărilor morale, noţiunilor morale, judecăţilor morale*;

1.2. dimensiunea afectivă (trăirea valorilor morale, sentimente, emoţii) permite trecerea cunoştinţelor morale în conduită şi formarea atitudinilor morale (faţă de societate, faţă de muncă şi faţă de sine);

1.3. dimensiunea volitivă vizează *educarea voinţei*, a capacităţii de *a depăşi obstacolele întâlnite* (*interne* – date de lupta dintre moral individuală şi morala socială, sentimentele personale şi comandamentele sociale; *externe* – tentaţii, exemple greşite). Ea presupune formarea unor trăsături cum sunt: perseverenţă, consecvenţă, independenţă, iniţiativă, curaj

Fuziunea componentelor cognitivă, afectivă şi volitivă generează constituirea *convingerii morale*, care reprezintă *nucleul conştiinţei morale*, adevărate „trebuinţe spirituale de comportare morală” (apud 7, p. 73). Valorile, normele şi regulile morale devin convingeri atunci când se interiorizează şi se integrează nu doar cognitiv în structura psihică a personalităţii, ci mai ales afectiv şi volitiv. Din acest punct de vedere, convingerea morală asigură trecerea conştiinţei morale în conduită morală.

2. formarea conduitei morale şi a trăsăturilor de voinţă şi caracter– se referă la ansamblul faptelor morale, modul în care se produce manifestarea comportamentului moral, obiectivarea conştiinţei morale în fapte şi acţiuni, în acord cu convingerile morale ale individului.Elementele sale structurale fundamentale sunt (3, p. 117; 6, p. 134-139; 7, p. 73-74; 8, p. 217-220):

a) deprinderile morale reprezintă componente automatizate ale conduitei ce se formează ca răspuns la anumite cerinţe care se repetă în condiţii relativ identice (deprinderea de a spune adevărul, de a fi punctual, de a fi ordonat, de a fi politicos);

b) obişnuinţele morale implică în plus faptul că acţiunile automatizate au devenit o trebuinţă internă. Graniţa dintre cele două este trecută atunci când deprinderii, automatizate şi intrate în stereotipie, i se asociază un impuls lăuntric, o nevoie specifică a persoanei. Prin deprinderi şi obişnuinţe morale se realizează, în cele din urmă, concordanţa dintre conştiinţa morală şi conduita morală.

Formarea acestora ridică unele *probleme de ordin pedagogic şi psihologic* (8, p. 218-219):

- exersare organizată, în concordanţă cu cerinţe precis şi clar formulate;
- explicare clară, precisă, în termeni accesibili a valorilor şi regulilor morale implicate;
- asigurarea numărului necesar de exersări în vederea automatizării;
- asigurarea tuturor condiţiilor pentru prevenirea formării unor deprinderi şi obişnuinţe negative;
- respectarea particularităţilor de vârstă şi individuale în procesul formării deprinderilor şi obişnuinţelor morale (imitaţia, sfaturi, îndemnuri, recomandări, ordine, explicaţii, stimulări);

c) trăsături pozitive de caracter – acestea sunt expresia personalizată a normelor şi valorilor morale, rezultatul interiorizării acestora până la nivelul stabilizării lor în conduită.

În structura personalităţii, conştiinţa şi conduita morală se prezintă sub forma unui sistem între ale cărui elemente se stabilesc relaţii care se transformă permanent, cu particularităţi distincte de la un stadiu al dezvoltării la altul, de la un individ la altul. Formarea subiectului moral este un

proces de interiorizare continuă a moralei sociale. Pe măsură ce trecem de la un stadiu la altul, rolul factorilor externi este preluat treptat de cei interni, subiectul acţionând tot mai mult sub impulsul conştiinţei sale morale. Acest lucru nu se produce spontan, ci ca efect al procesului de educaţie morală.

Metodele şi procedeele proprii educaţiei morale sunt cele ale educaţiei în general, adaptate şi particularizate la specificul domeniului analizat. Acestea pot fi sistematizate conform celor două categorii de finalităţi (3, p. 118-119):

1. *pe coordonata instruirii morale* se pot valorifica: *metode verbale:* expunerea morală (povestirea, povaţa, explicaţia şi prelegerea morală), convorbirea morală (dialogul, dezbaterea etică), studiul de caz; *metode intuitiv-active*: exerciţiul moral, exemplul moral;
2. *pe coordonata conduitei morale* se valorifică specific aprobarea şi dezaprobarea.

Metodele şi procedeele educaţiei morale nu pot atinge finalităţile pentru care au fost utilizate dacă aplicarea lor nu se face nuanţat, cu măsură şi înţelepciune, în raport cu vârsta elevilor şi, mai ales, cu fiecare caz în parte. Spre deosebire de alte componenete ale educaţiei, educaţia morală poate conduce cel mai uşor la greşeli, exagerări, ba chiar la efecte adverse, prin inadecvare strategiilor şi conţinuturilor.

Bibliografie

1. Cerghit, I. *Curs de pedagogie*, Bucureşti: Tipografia Universităţii Bucureşti, 1988;
2. Cristea, S. *Fundamentele ştiinţelor educaţiei. Teoria generală educaţiei*,.Chişinău: Litera Internaţional,2003;
3. Cristea, S. *Dicţionar de pedagogie*, Chişinău Bucureşti: Grupul editorial Litera, Litera Internaţional, 2000.;
4. Jinga, I., Istrate, E. *Manual de pedagogie*, Bucureşti: Editura All Educational, 1998;
5. Marin, C. *Teoria educaţiei*, Bucureşti: Editura All, 1996;
6. Moise, C., Cozma, T. *Reconstrucţie pedagogică*, Iaşi: Editura Ankarom, 1996;
7. Momanu, M. *Introducere în teoria educaţiei*, Iaşi: Polirom, 2002;
8. Nicola, I. *Tratat de pedagogie şcolară*, Bucureşti:E.D.P. 1996;
9. Radu, I., Ezechil, L. *Pedagogie, Fundamente teoretice*, Bucureşti: V&I Integral, 2002;
10. Văideanu, G. *Educaţia la frontiera dintre milenii*, Bucureşti: Editura politică, 1988;
11. XXX. DEX, *Dicţionar explicativ al limbii române*, Ediţia a II-a, Bucureşti: Editura univers enciclopedic, 1988.

283. OPTIMIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV DE EDUCAȚIE FIZICĂ PRIN INTERMEDIUL JOCURILOR DE MIȘCARE

Profesor: Macovei Raluca - Andreea, Școala Gimnazială nr. 1, Hilișeu-Horia.

Ne-am obişnuit să considerăm că principala misiune a învăţământului este aceea de a transmite generaţilor supuse acţiunii educative, experienţa de muncă şi de viaţă, informaţiile acumulate de societate. Astăzi este necesar să vedem rolul profesorului printr-o optică nouă, radical schimbată: în învăţământul ca instituţie de transformare şi formare şi mai puţin de transmitere de informaţii şi experienţe, învăţământul, deschis orientat, mai ales spre viitor şi mai puţin spre trecut.Traiectoria extrem de dinamică pe care se înscrie în prezent dezvoltarea societăţii solicită învăţământului eforturi de adaptare pentru a se atrage la timp în ritmul societăţii. De aceea, înregistrăm în prezent numeroase transformări care-şi propun să realizeze un învăţământ cu o mai mare capacitate de adaptare, receptivi şi capabil să înregistreze la timp „noul" în învăţământ cu largi perspective.

Învăţământul este poate cel mai mobil sector social şi trebuie să ţinem permanent seama de acest lucru. Cauzele care obligă în prezent învăţământul să opereze modificări însemnate în conţinutul obiectelor de studiu, în structurile sale instituţionale şi în tehnologia didactică utilizată sunt numeroase. Perfecţionarea şi modernizarea învăţământului, acţiune în curs de înfăptuire, vizează în egală măsură obiectivele, conţinutul, structura instituţională, tehnologia didactică şi baza materială. În aceste condiţii trebuie acordată prioritate cunoştinţelor, priceperilor şi deprinderilor cu caracter metodologic, trebuie promovate în organizarea procesului instructiv-educativ principii, metode, forme de activitate şi relaţii de muncă care să accentueze influenţele formative ale procesului de instruire, singurele în măsură să ridice calitatea şi eficienţa activităţii de învăţământ. De asemenea, este necesar, să se accentueze rolul educaţiei cultivându-se valorile etice, justeţea şi echitatea socială, spiritul combativ-critic, componentele esenţiale ale formării conştiinţei sociale, chezăşie a utilizării în folosul societăţii a acumulărilor dobândite în timpul şcolii.

Viaţa noastră nu poate fi concepută fără exerciţii şi jocuri care nu sunt caracteristice numai copilului ci însoţeşte viaţa omului pe tot parcursul existenţei sale, chiar dacă în copilărie deţine locul principal. Jocul este deci o activitate caracteristică speciei umane.

Cercetătorii din toate timpurile, din domeniul psiho-pedagogiei au emis numeroase teorii despre joc, scoţând în evidenţă importanţa şi contribuţia acestuia la pregătirea pentru muncă, pentru viaţă precum şi la formarea şi dezvoltarea personalităţii umane în general şi contribuţia acestora în procesul de socializare a copilului. Psihologia modernă a pus în evidenţă că prin joc se dezvoltă principalele calităţi ale elevilor: senzo-motorie, proprio-receptivă, expresivă şi intelectuală. Toate acestea contribuie în final la conturarea şi dezvoltarea personalităţii copilului. În timpul jocului, elevul îşi manifestă E-ul, pe care îl experimentează în joc, cunoaşte şi învaţă mai bine structura propriilor procese mentale.

Jocul este principalul mijloc sănătos de recreaţie, o distracţie instructivă şi folositoare, iar atunci când aceste condiţii sunt satisfăcute, jocul devine o forţă organizatorică, un mijloc de influenţă pedagogică. Competenta deprinderi activate măreşte capacitatea de înţelegere a situaţilor complexe, creează capacităţi de reţinere, dar şi de dozare a forţelor fizice şi spirituale, capacităţi de concentrare, de supunere la contextul unor reguli şi dorinţa de a reuşi în jocurile cu reguli, tensiune afectiva complexă, capacităţi de a rezolva situaţii, probleme creativitate.

Atunci când vorbim de modernizarea lecțiilor de educație fizică ne referim la didactica lecției care cuprinde metode și procedee metodice care consolidează desfășurarea procesului de instruire în vederea formării și informării elevului din ciclu gimnazial. Didactica modernă, centrată pe elev, se bazează pe studii și cercetări privind procesele învățării care au dus la formularea unor teorii ale învățării didactice. Munca în echipă (teamwork) duce la dezvoltarea abilităților copiilor de a lucra împreună competență necesară pentru viața și activitatea viitoare și presupune colaborare și cooperare între membrii echipei, iar Stănescu delimitează foarte bine cei doi termeni. Cooperarea este ”o formă de învățare, de studiu, de acțiune reciprocă, interpersonală, inter-grupală, cu durată variabilă care rezultă din influențări reciproce ale agenților implicați” Colaborarea este ”o formă de relații între elevi, ce constă în soluționarea unor probleme de interes comun, în care fiecare contribuie activ și efectiv” (Stănescu M., Dezvoltări în didactica educației fizice, Editura Bren, București, 2013, p.103). Învățarea prin cooperare este opusă învățării competitive, dar amândouă formele trebuie folosite în cadrul lecției, pentru că s-a observat că totuși competiția între grupuri conduce la o colaborare strânsă în interiorul grupului.

Una dintre cele mai eficiente metode de însușire a conținuturilor specifice educației fizice este folosirea jocurilor de mișcare, care reprezintă ”o variantă a activității ludice în care rolul mișcărilor este clar exprimat” (Stănescu M, Didactica Educației Fizice curs universitar, 2009, p.79,). Jocurile de mişcare sunt exerciţii complexe, nota lor definitorie este trecerea cu toate implicaţiile sale asupra personalităţii umane şi a diferitelor ei component (intelectuale, afective, voliţionale). Menirea acestor activităţi este de a întregi şi completa cele prevăzute şi realizate în cadrul formelor organizate de către şcoală. În timpul jocului de mişcare apar legături şi complexe între priceperile şi deprinderile motrice ceea ce contribuie la perfecţionarea lor. De asemenea apar relaţii de condiţionare care pot favoriza transferul pozitiv între diferitele componente ale procesului instructiv-educativ: cunoştinţe, priceperi, deprinderi, calităţi motrice etc. Relaţiile de interdependenţă dintre deprinderi, deprinderi şi priceperi, dintre acestea şi calităţile motrice, realizarea lor în condiţii mereu schimbate şi pe fondul solicitării intense a unor calităţi şi însuşiri morale şi de voinţă subliniază importanţa deosebită a acestei particularităţi a jocurilor de mişcare. Specifică jocului de mişcare şi nu numai este şi activitatea în colectiv cu toate avantajele ce decurg din valorificarea ei în cadrul procesului instructiv-educativ, el presupune cooperare, colaborare cu partenerii de joc, armonizarea intereselor, motivelor, acţiunilor şi eforturilor personale cu cele ale colectivului din care fiecare jucător face parte, presupune încadrarea în colectiv, acceptarea şi recunoaşterea liderului asumarea unor responsabilităţi, conlucrarea şi integrarea, atitudinea critică şi autocritică.

Jocurile de mişcare permit manifestarea iniţiativei şi independenţei în acţiune. Manifestarea independenţei în rezolvarea unor situaţii de joc este posibilă numai în cazul în care elevii stăpânesc un bagaj larg de deprinderi, au calităţi motrice corespunzător dezvoltate şi au fost instruiţi să acţioneze în limitele unor reguli precise. Jocurile de mişcare favorizează dezvoltarea creativităţii, iniţiativei şi a capacităţii de anticipare şi de decizie, deoarece participanţii sunt obligaţi să aplice ceea ce cunosc la condiţii mereu noi, reacţionând spontan şi găsind soluţii adecvate. Trebuie menţionat că aceste însuşiri şi calităţi se pot manifesta plenar pe fondul unor priceperi, deprinderi şi calităţi motrice corespunzătoare şi al cunoaşterii precise a cadrului general de organizare şi desfăşurare a jocului de mişcare.

Profesorul trebuie să asigure un cadru adecvat desfășurării jocurilor de mișcare, ținând cont de următoarele aspecte (Cf. M.Stănescu, C.Ciolcă, C.Urzeală (2004)):

A) Pregătirea jocului: Anunțarea jocului, Verificarea spațiului de joc, pentru a se preveni accidentările; Amenajarea spațiului, Pregătirea materialelor didactice.

B) Organizarea jocului de mișcare: Constituirea echipelor: număr egal de elevi în fiecare echipă, echipele să fie omogene, rolul de căpitan de echipă (liderul grupului) să fie dat prin rotație (Stănescu M, Didactica Educației Fizice curs universitar, București, 2009); Dispunerea echipelor pe teren; Anunțarea regulilor de joc; Responsabilizarea elevilor (sunt folosiți elevii scutiți pentru a-i implica în lecție)

C) Desfășurarea jocului: Jocul va începe prin stabilirea modului de desemnare a câștigătorului; Regilile vor fi respectate şi va opri jocul dacă observă un comportament inadecvat; Dozarea efortului se va face în funcție de nivelul de dezvoltare al elevilor dar şi de vârsta lor; Încheierea jocului cu anunțarea câștigătorului dar și cu aprecierea asupra modului în care s-a desfășurat jocul, cu sublinierea aspectelor pozitive dar și a celor ce trebuie îmbunătățite.

D) Modalități de modificare a jocului- jocurile trebuie adaptate pe parcursul desfășurării lor atunci când profesorul observă că nu sunt atinse obiectivele lecției și pot fi modificate: dimensiunile spațiului de joc, numărul jucătrilor, acordare diferitelor sarcinielevilor în timpul jocului, modificare regulilor de joc.

Alegerea şi metodica predării jocurilor de mişcare este în funcţie de sarcinile şi particularităţile realizării procesului pedagogic, de vârstă, sex, grad de dezvoltare generală, de condiţii materiale, locul de desfăşurare etc. Explicarea și demonstrarea jocurilor se face în funcție de vârstă astfel că la clasele I-IV se vor da explicații odată cu demonstrarea, la clasele a V-VIII demonstrația va urma explicației și doar dacă este foarte complicat iar pentru clasele IX-XIII explicația poate fi folosită în exclusivitate, iar demonstrația numai atunci când sunt deprinderi motrice specifice disciplinelor sportive. În şcoală, scopul jocurilor de mişcare este de a îndeplini o serie de sarcini de ordin instructiv-educativ precizate şi cuprinse în programa fiecărei clase. In funcţie de scopul urmărit jocurile fac parte din aproape toate verigile şi mai puţin în veriga a III-a (influenţarea selectivă a aparatului locomotor) (Fetescu S.,Bazele Didacticii Educației Fizice Școlare, Editura Pim, Iași, Pim, 2016, p. 118): 1. organizarea colectivului- se folosesc jocuri pentru captarea atenției (“Comanda Inversă”, “Fă asta”); 2. pregătirea organismului pentru efort-jocuri cu reguli simple, cunoscute de elevi care să accelereze ritmul cardiac la 110-120 pulsații/minut (“Plasa și Peștișorii”, “Leapșa”, “Vrăbiuțele săltărețe”, “Trenul”, “Labirintul”); 3.Dezvoltarea vitezei și/sau a îndemânării: “Naveta”, “Cursa într-un picior și pe numere”, “Semănatul și culesul cartofilor”, “Șarpele își prinde coada”, “Curățenia de primăvară”. 5.Realizarea temelor lecției: jocuri specifice învățării și consolidării deprinderilor și priceperilor motrice (jocuri pregătitoare învățării jocurilor sportive, atletismului, gimnasticii acrobatice). 6. Dezvoltarea rezistenței și/sau a forței: ”Cursa cu greuțăți”, “Roaba”, “Mersul miriapodului” 7. Parte de încheiere pentru revenirea organismului după efort – se folosesc jocuri cu un efort fizic redus: “Suflă puful”, “Ține balonul sus”.

Prin jocurile de mișcare se urmărește dezvoltarea capacității motrice, dar și dezvoltarea trăsăturilor de personalitate. Caracteristica acestora este de a lucra în echipă ceea ce duce la dezvoltarea relațiilor interpersonale: cooperare, adaptare propriilor acțiuni cu cele ale grupului, stabilirea și recunoașterea liderului, dezvoltarea spiritului critic dar și autocritic, asumarea responsabilităților, dezvoltarea inițiativei, a spiritului de observare. Așa cum am menționat anterior profesorul trebuie să conducă ferm aceste jocuri pentru că altfel se pierde caracterul formativ al acestora. Jocul promovează competiția și pot exista momente când elevii nu-și vor respecta colegii de joc sau adversarii și nu de puține ori se ajunge la violență verbal sau fizică. Pentru a evita aceste situații nefavorabile regulile trebuie respectate iar profesorul trebuie să fie

ferm în aplicarea consecințelor. Jocul trebuie să se bazeze pe incluziune deci toți elevii sunt încurajați să participe indiferent de potențialul motric. Jocul contribuie la dezvoltarea holistică a elevului prin conexiunile pe care le face cu alte discipline sau chiar și cu experiența de viață. Ele impun respectarea regulilor, adaptarea comportamentului, a modalității de interacțiuneîn cadrul grupului dar nu în ultimul rând de asumarea responsabilităților. Jocul oferă posibilități elevilor de a înțelege anumite structuri ale jocurilor sportive competiționale, deci pot fi folosite ca bază de pornire în învățare acestora. În concluzie, trebuie subliniat faptul că o serie de însuşiri şi calităţi cum ar fi iniţiativa, independenţa, creativitatea, competitivitatea, capacitatea de a anticipa şi decide, influenţe favorabile prin joc sunt elemente proprii .

Bibliografie:

Cârstea Gh., Teoria şi metodica educaţiei fizice şi sportului, Bucureşti, Editura AN-DA, 2000 ;
Fetescu S.,Bazele Didacticii Educației Fizice Școlare, Editura Pim, Iași, Pim, 2016.
Oprea, C.,L., Strategii didactice interactive, Editura Didactică și pedagogică, București, 2006
Rață G., Educarea creativității în educația fizică și sport- Colecția științe ale mișcării sportului și sănătății, Editura Alma Mater, Bacău, 2010.
Scarlat.B., E., Educație fizică și sport, Editura Didactică și Pedagogică, R.A, București, 2003.
Săvescu I Educație fizică: ghid orientativ pentru titularizare, definitivat și gradul II, Craiova, Editura Aius Printed, 2009;
Stănescu M, Didactica Educației Fizice curs universitar, București, 2009;
Stănescu M., Dezvoltări în didactica educației fizice, Editura Bren, București, 2013.
Urzeală C., Jocul de mișcare, București, Editura Cartea Universitară, 2005;

284. Tehnologii de comunicare interactivă și digitală în mentorat

prof. Maier Francisc
Școala Gimnazială ”Ion Creangă” Satu Mare

Comunicarea, schimbul de mesaje între indivizi prin intermediul unui sistem comun de simboluri, a preocupat pe savanţi din cele mai vechi timpuri. Primele menţiuni propriu-zise datând în cultura europeană încă din Grecia antică, dar putem menţiona unele preocupări anterioare celor europene în China antică. Până în epoca modernă, însă, aceste preocupări au fost doar incidentale şi au avut un aspect teoretic, fiind, aproape întotdeauna, subsumate altor discipline (filosofie, logică, lingvistică generală etc.) şi presupusă de fiecare dintre ele ca fiind un proces inerent al fiecăreia dintre ele. S-a ajuns, astfel, ca procesul comunicării (implicit cel al limbajului) să fie privit ca unul care defineşte condiţia umană. Oricum, procesul a fost privit ca unul natural.

O lărgire considerabilă a preocupărilor a intervenit din două perspective care, deşi diferite, s-au completat între ele. Prima a fost produsă de nevoia comunicării la mare distanţă, care depăşea puterea fizică a fiinţei umane, printr-un sistem de mesaje care să poată fi transmise şi recepţionate la lungă distanţă, începând cu telegraful luminos, care transmitea de la un recepţioner intermediar la altul mesaje politice sau economice, la transmiterea prin manevrarea unor steaguri – folosit şi actualmente în marină – şi, apoi, odată cu apariţia telegrafului prin cablu şi a celui fără fir, apoi a radioului şi televiziunii, teritoriul noii discipline – ştiinţa comunicării – s-a deschis vertiginos, obligând savanţii la formularea unei noi ştiinţe – ştiinţa comunicaţiei -, care s-a dezvoltat în paralel cu ştiinţa informaţiei. O altă deschidere în domeniu a fost produsă de cercetările în domeniul biologiei şi zoologiei, care au dovedit că există o comunicare, la diferite nivele, între toate organismele vii şi, mai mult, faptul că comunicarea este o caracteristică a materiei vii.

Comunicarea este o componentă esenţială a vieţii, componentă care trebuie să fie înţeleasă cât mai corect pentru a-şi atinge scopurile. Pentru a stăpâni comunicarea trebuie să o înţelegem, să înţelegem elementele ei de bază.

În esenţă, comunicarea reprezintă schimbul unei particule dintr-o parte a spaţiului în altă parte a spaţiului, particula reprezentând subiectul comunicat: un obiect, un mesaj scris, o idee.

Comunicarea este un element indispensabil pentru existenţa omului. Cunoaşterea, după cum se ştie, se realizează în cadrul unui proces comunicativ, unde are loc transmiterea informaţiilor prin intermediul discursului. Pe parcursul evoluţiei societăţii umane, comunicarea a evoluat de la formele orale cele mai simple până la ultramodernul discurs computerizat.

Internetul este o lume virtuală, ce permite folosirea concomitentă a unui număr relativ mare de mijloace de comunicare. Internet-ul şi orice formă de folosire a reţelelor electronice deschise au şi vor avea un impact major asupra societăţii şi a viitorului acesteia.

„Noile tehnologii reprezintă, în ansamblu, un factor de progres şi dezvoltare, un ajutor preţios în devenirea umană, în cunoaştere, dar există şi o faţă nevăzută a acestei tehnologii, a lumii pe care o guvernează, o faţă mai puţin luminată, mai puţin cunoscută şi, evident, mai puţin frumoasă. Oamenii se tem şi se bucură deopotrivă în faţă acestor noi "coechipieri", computerele. Unii nu au încredere deplină, altora le este frică pentru ca vor fi înlocuiţi de acestea, alţii considera că sunt prea bătrâni să înveţe un alt mod de lucru, iar alţii - mult prea influenţaţi de mass-media şi de filmografia abundentă în tematici precum "calculatorul ucigaş", care infectează reţeaua de apă potabilă a metropolei, sau tot felul de microcipuri cu care te poţi trezi implantat, prin intermediul cărora viaţa îţi este monitorizată sau care te pot iradia etc. - se tem, pur şi simplu, de aceste noi echipamente. Desigur, acest din urma aspect

se manifestă la un anumit segment de consumatori mass-media, video, televiziune şi, de asemenea, nu trebuie să generalizam aceste situaţii."(Glodeanu, 2005)

Oamenii mai puţin iniţiaţi în chat (în traducere – taifas, discuţie, conversaţie intimă, pălăvrăgeală) îl consideră un fenomen obscur, haotic şi chiar nedemn de studiat, ceea ce nu este just, deoarece această instanţă a comunicării prezintă o formă a culturii computerizate – etapă actuală de dezvoltare a comunicării prin limbă – şi merită toată atenţia unui lingvist.

Opoziţia binară discurs oral / discurs scris ar putea să devină o trihotomie: discurs oral / discurs scris / discurs computerizat. Este o opoziţie trilaterală, proporţională, graduală şi constantă, ai cărei membri, cu un anumit grad de abstractizare, ar putea fi asemuiţi stilurilor funcţionale, ce sunt definite ca o totalitate de mijloace de exprimare într-o anumită situaţie comunicativă.

În mod tradiţional, distincţia discurs oral / discurs scris se făcea doar în baza formei materiale a discursului. Odată cu dezvoltarea ştiinţei lingvistice, s-a făcut tot mai clar faptul că criteriile acestei opoziţii trebuie revăzute, adăugându-li-se şi unele condiţii de generare a discursului, condiţii sociolingvistice, precum şi axioma primatului vorbirii orale. Problema definirii discursului oral este una de importanţă majoră pentru teoria vorbirii. Pare că e imposibil a face o distincţie netă între discursul oral şi cel scris. Pornind de la raţionamentele lui D. Nerius, putem afirma că oral, scris şi computerizat sunt nişte moduri de existenţă ale limbii, iar camerele de chat – una dintre formele acesteia.

Termenul discurs computerizat desemnează activitatea lingvistică individuală în cadrul tuturor formelor de comunicare prin intermediul computerului, în general, şi a Internetului, în particular. Discursul computerizat se prezintă ca ceva intermediar între discursul oral şi cel scris, posedând un şir de caracteristici ce îl diferenţiază, îndeosebi, de discursul scris.

Discursul computerizat face uz de un cod complex: codul verbal (limba în care se poartă discuţia), îmbinat cu codul compus din imagini. Elementele codului verbal se împletesc cu cele ale codului alcătuit din imagini ale emoţiilor.

În domeniul educaţiei, Internet-ul va produce multe modificări. Mai întâi este vorba de a acorda un acces mai larg, universal la sursele cunoaşterii. Factorii decizionali din America au decis echiparea tuturor şcolilor cu accesul eficient la reţea; au înţeles că acest mod de a acţiona la nivel educaţional, înseamnă să oferi un anume credit, pe termen lung economiei americane.

Internet-ul permite regândirea educaţiei, a învăţământului, pedagogiei. Este nevoie ca mijloacele de învăţământ să utilizeze cât mai mult Internet-ul.

Este meritul unui critic literar englez, I. A. Richards, de a oferi o primă, şi până acum, cea mai valabilă definiţie a comunicării ca un aspect definitoriu al activităţii umane: "Comunicarea se desfăşoară când o conştiinţă inteligentă acţionează în mediu, încât o altă conştiinţă este influenţată şi în cea de a doua conştiinţă are loc o experienţă asemănătoare cu experienţa primei conştiinţe, procesul fiind cauzat, parţial, de această experienţă". Definiţia lui Richards are dezavantajul că se referă doar la comunicarea inter-umană, între oameni şi animale şi inter-animale (excluzând comunicarea la nivelul plantelor, dar, ceea ce este mai important, cea tehnică sau mecanică), dar are marele avantaj că diferenţiază conţinutul mesajelor de procesele care se declanşează la nivelul psihicului uman.

La ora actuală ştiinţa comunicării implică domenii atât de diverse încât, de multe ori specialiştii în diferitele tipuri de comunicare trebuie să îşi găsească un limbaj comun.

Procesul de predare-învăţare este, în cea mai mare parte, un proces de comunicare între cel care predă (profesorul) şi cei care învaţă (elevii). Cele două componente ale acestui proces – predarea şi învăţarea – sunt ele însele, în bună măsură, procese de comunicare sau care implică în mod direct comunicarea. A preda înseamnă a elabora şi a transmite mesaje, iar a învăţa (cu sensul de a învăţa în clasă, în relaţie cu profesorul) înseamnă a recepta şi a asimila mesaje. Firește, procesul real al comunicării didactice este mult mai complex.

A învăţa în procesul de învăţământ nu se reduce la a recepta, ci implică participarea activă a elevului în ambele ipostaze, de receptor şi emitent de mesaje, după cum a preda nu se limitează la a transmite, ci implică şi actul receptării şi al reacţiei de feed-back la mesajele emise de elevi, schimbarea dinamică a rolurilor fiind una din condiţiile principale ale comunicării eficiente în procesul de învăţământ.

BIBLIOGRAFIE

Muşata Bocos, Miron Ionescu, *Tratat de didactică modernă*, Editura Paralela 45, Piteşti, 2009

St. Buzărnescu, *Sociologia civilizaţiei tehnologice*, Editura Polirom, Iaşi, 1999

Chiş, V., *Activitatea profesorului între curriculum şi evaluare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002

Cristea S., *Pedagogie şcolară şi managementul educaţiei*, E.D.P, Bucureşti, 1996

Mihai Dinu, *Comunicarea repere fundamentale*, Editura Algos, Bucureşti, 2000

Habracken Joe, *Microsoft Access 2002 pentru incepatori*, Editura Teora, Bucuresti, 2003

Johnson Steve, Perpectiom, Inc., *WINDOWS XP*, Editura Teora, Bucuresti, 2003

Johnson Steve, Perspection, Inc., *Microsoft Office ACCES 2003*, Editura Teora, Bucuresti, 2003

Kinkoph Sherry, Fulton, Jennifer, *Microsoft Office XP in imagini*, Editura Teora, Bucuresti, 2003

Armand Mattelart, Michele Mattelart, *Istoria Teoriilor Comunicării*, Editura Polirom, Iaşi, 2001

Norton Peter, Keams Dave, *Retele de calculatoare*, Editura Teora, Bucuresti, 2000

Pânişoară, I.O., *Comunicarea eficientă*, Editura Polirom, Iaşi, 2003

285. SMC-ul, cheia eficientizării educaţiei

Prof. Mărăcine Maria-Mihaela
Şc.Gimn. Nr. 5, Rm. Vâlcea

Ion Ghica[1] remarca rolul înaintaşilor în şlefuirea identităţii noastre culturale**: „** *Şcoala lui Petru Maior, Şincai, Samuil Clain şi a altor bărbaţi, cărora noi, românii, le suntem datori cu deşteptarea noastră. Ei ne-au dat cea dintâi impulsie şi de la ei avem lucrările cele mai însemnate asupra limbii naţionale şi cele mai anevoie cercetări asupra istoriei neamului. În sfârşit, de la ei e începutul luminilor noastre, care totdeauna este pasul cel mai greu de făcut…*"

Şcoala este singura instituţie care acţionează conform unei programe bine stabilite asupra individului, canalizându-i interesele spre valorile esenţiale ale gândirii, stimulându-i o motivaţie profundă şi ajutându-l să descopere şi să se descopere în acelaşi timp. Fiecare instituţie şcolară are menirea de a fi sau de a deveni „ un focar" de cultură, deoarece civilizaţia nu se poate rezuma la o elită, ci este indicat ca şcoala să vizeze tinderea spre *idealul educaţional*, spre *prototipul de personalitate de care societatea are nevoie la un moment dat*. Este indicat ca şcoala să călăuzească tinerele vlăstare spre o *scară axiologică* utilă întregii vieţi, pentru că rolul procesului instructiv-educativ nu este doar acela de a informa, ci, mai ales, acela de forma oameni în adevăratul sens al cuvântului, persoane care să ştie să fie sau să devină în funcţie de exigenţele vremurilor. **„***Calitatea educaţiei iniţiale influenţează tot restul vieţii***.“** era de părere Emile Planchard[2]. *Şcoala* constituie o etapă esenţială în viaţa fiecăruia dintre noi, fiind o sursă inepuizabilă a umanismului şi o manieră de emergenţă a spiritualităţii ce poate sălăşlui latent în conştiinţa omului.

Un înţelept spunea odinioară că „sufletul omului, ca o floare, absoarbe razele soarelui şi este în permanenţă însetat de ele, de lumină; el se veştejeşte şi se închirceşte când răul întunecă această lumină". Şi cine poate, oare, să fie *grădinarul sufletelor umane*? Cine altul decât omul de la catedră, acea călăuză a celor mai curate , mai pline de energie şi de căldură – sufletele copiilor.

---

[1] Ion Ghica, „*Scrieri*", Editua P.V.Haneş, vol.IV, p.262
[2] Emile Planchard, *Introducere în pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976, p. 153

Dascălul este acea persoană sub ochii căreia cresc şi se formează oamenii de mâine în acea grădină minunată pentru unii, numită *şcoală*. Aceasta reprezintă ,,entitatea educaţională fundamentală a sistemului educaţional"[3]

Personalitatea elevului este educată de personalitatea profesorului, spiritualitatea unuia se hrăneşte din spiritualitatea celuilalt. Dialogul interacţional pedagogic trebuie să asigure nu numai dimensiunea informaţional – operaţională, a transmiterii de cunoştinţe, ci şi dimensiunea umană, psiho-socială a coevoluţiei partenerilor de interacţiune: *profesorul* şi *elevul,* cei care conturează *binomul educaţional.*

Consider că eficienţa nu are o unitate de măsură clară. Într-adevăr, sunt anumite criterii în funcţie de care am putea eticheta un dascăl. De exemplu, eficienţa unui dascăl ar putea consta în rezultatele obţinute de elevii săi. Desigur că nu avem în vedere aici numai rezultatele strălucitoare, deoarece nu sunt în şcoală numai elevi excepţionali. Aşa cum nu există pădure fără uscături, aşa nu există nici şcoală fără elevi medii sau slabi. Mă gândesc că efortul omului de la catedră s-ar putea observa clar în momentul în care acesta a reuşi să producă o mişcare ascendentă în ceea ce priveşte rezultatele tuturor elevilor. Ce ar însemna acest lucru? Elevul slab să devină mediu, cel mediu să devină bun, iar cel bun să ajungă foarte bun. Acest deziderat ar ilustra faptul că elevii sunt trataţi la fel, în sensul că li se acordă aceeaşi atenţie tuturor, astfel încât să fie capabili a realiza acest salt. În felul acesta, toţi elevii s-ar simţi încurajaţi şi nu marginalizaţi. Saltul realizat de fiecare ar constitui un imbold care să-i determine a urca pe scara valorică.

Întorcându-ne atenţia la ,,unitatea de măsură"a eficienţei unui profesor, am fi tentaţi să credem că rezultatele şcolare ar putea fi ,,soluţia" pentru dilema noastră. Dar, oare, nu ne grăbim dacă afirmăm că numai ,.rezultatele şcolare" indică dacă un dascăl este eficient sau nu?

Se ştie că educaţia nu înseamnă doar informare, ci şi formare. Oare, un dascăl, ai cărui elevi au obţinut rezultate bune, dar nu sunt formaţi pentru a depăşi vicisitudinile acestei vieţi, poate fi considerat eficient? Nu lucrăm în învăţământ cu maşini pe care să le programăm după bunul plac să execute un anumit lucru. Noi, dascălii, ne adresăm atât minţii, cât şi sufletului elevului. Elevul vine la şcoală nu doar cu mintea, ci şi cu inima sa , cu toată sensibilitatea sa. Poate c-ar fi bine dacă am putea găsi un mijloc prin care să-l conştientizăm că învăţătura are un

[3] Remus Chină, *Managementul organizaţiei şcolare şi al clasei de elevi,* partea I, note de curs

rol important în viaţa omului, fiind un factor care să-i asigure statutul său viitor în viaţă: să-l determinăm să înveţe din plăcere, nu din obligaţie.

De asemenea, pentru a ne putea face ascultaţi, ar trebui să-i ascultăm şi pe ei. În ce scop? Pentru a-i cunoaşte. Numai cunoscând o anumită persoană, poţi şti cum să te comporţi, cum să-l abordezi, ce metode să adopţi pentru a scoate la iveală din el ceea ce este mai bun şi pentru a prelucra uneori un ,,material" brut care aşteaptă poate cu nerăbdare, dar timid, să fie şlefuit.

Câte pietre care nu aveau nicio formă la început nu au fost modelate până când sculptorul a obţinut chiar capodopere?!... De ce să nu fim optimişti? Mai există şi minuni Este posibil ca încrederea arătată cuiva, îndrumarea continuă coroborate cu munca lui să conducă la rezultate spectaculoase. Răbdarea şi perseverenţa noastră îi mobilizează pe elevi să ne urmărească şi să se pregătească temeinic. Se încearcă dezvoltarea cât mai armonioasă a ,,micului înotător în ale vieţii valuri". Cu siguranţă că elevul are nevoie de lumină pentru a urma calea corectă în viaţă. Aşadar, ar trebui să-i atenţionăm că uneori ,,căldura banului", care-i atrage grozav de mult, nu le mângâie sufletul, ci le poate provoca răni usturătoare, fără leac. Să discernem între ceea ce este bine şi ceea ce este rău, să distingem esenţa din spatele unor aparenţe poleite, dar otrăvitoare. Totul se poate pierde într-o clipă. Mintea şi sufletul rămân ale noastre, însă, şi conturează stima de sine a fiecărei fiinţe...

Consider că un dascăl eficient este şi acela care-i conturează elevului un sistem clar de valori care să-i ghideze toată viaţa şi să-l menţină ,,vertical" în societate. Specialiştii au conturat patru tipuri de profesori care au, ca orice om, atât calităţi, cât şi slăbiciuni: activ, reflexiv, teoretician şi pragmatic. Este posibil să nu ne încadrăm doar într-unul dintre aceste tipare. Am putea fi puţin din fiecare...

Există într-adevăr mai multe perspective din care am putea privi ,,eficienţa", există chiar competenţe clar stabilite de specialişti. Oare aceste competenţe ar putea fi ,,medicamentele" prescrise de un specialist? Oare aceasta este reţeta pe care trebuie s-o urmăm? Rămân totuşi necunoscutele: elevii, mediul în care lucrăm, situaţiile neaşteptate, copiii-problemă. Însăşi viaţa a rămas o enigmă, dar, totuşi, încercăm să facem faţă noului, să fim eficienţi. La fel este şi în cadrul instituţiei de învăţământ. Să ne adaptăm situaţiei şi să nu rămânem cu sentimentul că nu am fi făcut tot ce ne stătea în putinţă pentru ,,a hrăni" tinerele vlăstare.

Sintetizând, cred că SMC, adică Sistemul de management al calităţii reprezintă cheia eficientizării educaţiei, deoarece el presupune atât funcţionarea eficientă, cât şi eficace a organizaţiei, precum şi obţinerea unor produse performante dezvoltării organizaţiei.

Închei cu un proverb japonez care mi-a atras atenţia: „O zi cu un învăţător bun face mai mult decât o mie de zile de studiu sârguincios”.

Bibliografie:

- Remus Chină, Remus - Managementul organizaţiei şcolare şi al clasei de elevi, partea I, note de curs
- Ghica, Ion - „*Scrieri*”, Editua P.V.Haneş, vol.IV
- Planchard, Emile - *Introducere în pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976

286. 1 decembrie 1918, proclamarea Marii Uniri Naționale.

Prof. Mihai Mariana
Școala Gimnazială „Spiru Haret'' Medgidia, jud. Constanța

Harta României Mari, întocmită de G. Pop în 1919[1]

Unirea de la 1918 este cel mai important act de voință națională înfăptuit vreodată de români, este evenimentul prin care se încheie procesul de formare a României firești. Actul unirii demonstrează vrednicia neamului românesc și lupta neîncetată a românilor pentru realizarea acestui obiectiv. Realizarea Marii Uniri este ultima etapă a unui lung proces, ce are drept exemplu fapta din 1600 a lui Mihai Viteazul, urmată de unirea din 1859 și obținerea independenței în anul 1878.Ultima etapă a realizării României Mari a fost posibilă datorită condițiilor favorabile create de sfârșitul Primului Război Mondial: destrămarea Imperiului Țarist, Revoluția Bolșevică și destrămarea Imperiului Austro-Ungar.

În contextul evenimentelor din Rusia, Basarabia oferă prima rază de lumină în vremurile tulburi de atunci. Folosindu-se de principiul autodeterminării, Basarabia se proclamă Republica moldovenească, astfel la 24 ianuarie 1918, ea se proclamă „slobodă, de sine stătătoare și neatârnată" iar la 27 martie/10 aprilie, Sfatul Țării proclamă alipirea ei pentru totdeauna la Regatul României. Textul rezoluției, votat de 86 de deputați pentru și de 3 deputați contra, preciza: „În numele poporului Basarabiei Sfatul Țării declară: Republica democratică moldovenească, în hotarele ei dintre Prut, Nistru, Marea Neagră și vechile granițe cu Austria, ruptă de Rusia acum o sută și mai bine de ani din trupul vechei Moldove, în puterea dreptului istoric și dreptului de neam, pe baza principiului că noroadele singure să-și hotărască soarta lor, de azi înainte și pentru totdeauna se unește cu mama-sa România"[2].

Votul Sfatului Ţării privind unirea Basarabiei cu România nu a fost determinat de prezenţa şi cu atât mai puţin de o pretinsă presiune a armatei române, trecute peste Prut. Trupele române au făcut imposibilă acţiunea unei minorităţi agresive — cea comunistă — care acţiona la ordinele bolşevicilor, dar nu au intervenit, direct sau indirect, în discuţiile din Sfatul Ţării[3].

Destrămarea Imperiului austro-ungar a creat contextul favorabil unirii Bucuvinei cu România. Spre deosebire de Basarabia, unde populaţia română, majoritară, nu a lăsat loc tendinţelor separatiste, în Bucovina, pătrunderea masivă a elementului rutean/ucrainean, mai ales, în partea nordică a provinciei, între Nistru şi Prut, a modificat raportul demografic între autohtonii români şi nou-veniţii slavi, iar în Bucovina de nord l-au inversat în defavoarea pământenilor. La 15/28 noiembrie 1918 Congresul General al Bucovinei, la care, în afară de Consiliul Naţional Român şi guvernul bucovinean, au luat parte reprezentanţi ai Consiliilor Naţionale german şi polon, populaţia ucraineană fiind reprezentată de 13 primari şi delegaţi din localităţi unde ea forma majoritatea. În unanimitate, Congresul a votat „unirea necondiţionată şi pe veci a Bucovinei, în vechile ei hotare, până la Ceremuş, Colacin şi Nistru, cu Regatul României"[4]. În Bucovina politica de dezrădăcinare a românilor, promovată în trecut, nu a mai contat în faţa dorinţei bucovinenilor de a face parte din România firească, întregită.

Ultima piesă ce lipsea din România întregită era Transilvania, în această provincie mişcarea naţională a fost foarte puternică, reuşind să răzbească şi să dea glas dorinţelor, pentru ca acestea să devină realitate. Evenimentele ce au pregătit unirea Transilvaniei cu România sunt: Declaraţia Comitetului Executiv al Partidului Naţional Român de autodeterminare a poporului român din Transilvania - citită în parlamentul din Budapesta la data de 18 octombrie 1918, formarea la Budapesta a Consiliului Naţional Român Central şi Manifestul intitulat Către popoarele lumii din data de 18 noiembrie 1918, ce făcea cunoscut refuzul guvernului maghiar de a ţine seama de revendicările juste ale populaţiei româneşti. La 7/20 noiembrie 1918 Consiliului Naţional Român Central dă publicităţii textul convocării Marii Adunări Naţionale, care urma să se întrunească la Alba- Iulia.

Textul convocatorului Marii Adunări Naţionale a fost redactat la 7/20 noiembrie 1918 la Arad de către Vasile Goldiş şi semnat de dr, Ştefan Cicio-Pop, în calitate de preşedinte al CNRC şi de dr. Gheorghe Crişan, în calitate de secretar. Adunarea a avut loc la 18 noiembrie/1 decembrie 1918, într-o zi de duminică, reunind 1.228 de delegati şi peste 100.000 de participanti. Marea Adunare Naţională a românilor din Transilvania s-a desfăşurat conform programului dinainte stabilit de către CNRC încă la Arad. După cuvântul de deschidere al preşedintelui CNRC, Ştefan Cicio-Pop, a urmat Ioan Suciu şi apoi, preşedintele Marii Adunări Naţionale de la Alba Iulia, Gheorghe Pop de Băseşti, dă cuvântul lui Vasile Goldiş, care prezentând cele nouă puncte ale proiectului de rezoluţie, enunţă clar şi răspicat: „Adunarea naţională a tuturor românilor din Transilvania, Banat şi Ţara Ungurească, adunaţi prin reprezentanţii lor îndreptăţiţi la Alba Iulia înziua de 1 noiembrie-1 decembrie 1918, decretează unirea acestor români şi a tuturor teritoriilor locuite de dânşii cu România..."[5].

Prin această rezoluţie au fost stabilite şi principiile pe baza cărora se dorea organizarea statului român unit[6]. Marea Adunare Naţională de la Alba-Iulia, din 1 decembrie 1918 a fost cel mai complet şi reprezentativ for din spaţiul central-sud-est european, întrunit să se pronunţe asupra sorţii unei provincii, şi care a exprimat voinţa absolută a unei populaţii majoritare[7]. Marea Adunare Naţională de la Alba Iulia a legitimat popular unirea românilor, conform principiilor wilsoniene, dar legitimarea internaţională a acestui act a fost un proces complex în care s-au folosit toate mijloacele diplomatice.

Dorinţa de unire a trimfat pentru că românii şi-au dat seama că unirea înseamnă putere, ei săturându-se să fie atacaţi din toate părţile. Unirea tuturor românilor într-un singur stat a fost posibilă datorită păstrării identităţii şi a tradiţiilor naţionale, indiferent de vitregiile pe care le-a îndurat acest popor secole de-a rândul. Evenimentul ne demonstrează că românii ştiu să lupte pentru libertate, unitate naţională şi dreptate.

În societatea actuală, în care se tinde tot mai mult spre globalizare, aniversarea Zilei Naţionale trebuie să reprezinte un moment de excepţie în procesul de afirmare a identităţii şi tradiţiilor naţionale. Dincolo de formalismul cu care această zi este sărbătorită în spaţiul public de către cetăţeni şi autorităţi, în mediul şcolar activităţile dedicate acestui eveniment sunt organizate sub forma activităţilor educative ce au ca scop formarea unei valori umane, numită patriotism. Activităţile educative în care sunt implicaţi elevii de gimnaziu au ca obiective următoarele: identificarea etapelor unirii din 1918; prezentarea personalităţilor ce au contribuit la derularea evenimentelor; formarea de

comportamente prosociale, responsabile și active; lucrul cu harta istorică și studiul documentelor vremii. În mediul școlar primar activitățile educative au ca scop familiarizarea elevului cu elementele simbolice ale neamului românesc: harta istorică, drapelul, portul popular precum și personalitățile istorice. Dacă în istoria noastră sunt multe perioade întunecate, anul 1918 reprezintă o perioadă în care clipele de agonie și victorie s-au îmbinat perfect, în care perseverența, îndrăzneala și patriotismul au dus la împlinirea unui ideal.

---

[1] . *Harta României Mari,* întocmită de G. Pop în 1919, sursa Biblioteca Digitală Națională
[2] . Constantin C. Giurescu , *Istoria românilor*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 2011, p. 399
[3] . Florin Constantiniu, *O istorie sinceră a poporului român*, Universul Enciclopedic, Bucureşti ,2011, p.290
[4] . Florin Constantiniu, *op.cit.*, Universul Enciclopedic, Bucureşti, 2011, p.291-294
[5] . *Istoria României. Transilvania,* vol. II, , Editura George Bariţiu, Cluj-Napoca, 1997, p. 324
[6] . Alexandru Ghișa, *România și Ungaria la început de secol XX. Stabilirea relațiilor diplomatice(1918-1921),* Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, p.137
[7] . *Ibidem*, p.138

Bibliografia:

1. *Istoria României. Transilvania,* vol. II, Editura George Bariţiu, Cluj-Napoca, 1997
2. Constantiniu, Florin, *O istorie sinceră a poporului român*, Universul Enciclopedic, Bucureşti,1997
3. Giurescu, Constantin C. , *Istoria românilor*, Editura Enciclopedică, Bucureşti, 2011
4. Ghișa, Alexandru, *România și Ungaria la început de secol XX. Stabilirea relațiilor diplomatice(1918-1921),* Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002
5. *Harta României Mari,* întocmită de G. Pop în 1919, sursa Biblioteca Digitală Națională

287. ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE

Mincu Ruxandra-Maria, Școala Gimnazială profesor Ion Vișoiu, Chitila, Ilfov

Până nu de foarte mult timp, rolul profesorului era acela de a intra la clasă și de a transmite elevilor din fața sa un volum cât mai mare de cunoștințe. Profesorul vorbea, elevii scriau, iar apoi elevii erau ascultați și primeau note în funcție de cât de bine reușiseră să reproducă conținutul de specialitate expus de profesor în timpul orelor trecute. În timpul orelor de asimilare de noi cunoștințe, profesorul purta cu elevii săi mai degrabă un monolog și nu un dialog, ținând cont că intervenția și participarea elevilor în timpul lecției era una destul de limitată, poate chiar nulă. Astfel, elevii nu erau participanți activi, ci pasivi ai orelor de curs. Cu timpul însă statutul profesorului de monopol al discursului didactic a fost aspru criticat, deoarece le inducea elevilor o stare de receptare pasivă a informației și a conținutului de specialitate, cunoștințele fiindu-le furnizate astfel sub formă de produs finit.

Astfel, s-a ajuns la concluzia că rolul profesorului nu ar trebui să fie acela de a transmite cât mai multe informații și cunoștințe de specialitate, ci de a dezvolta capacitatea elevilor de dobândire de cunoștințe prin descoperiri proprii. Profesorul trebuie să îi determine pe elevii săi să devină participanți activi ai propriei instruiri. Astfel, profesorul devine un fel de dirijor al cărui rol este acela de a-și ajuta elevii să gândească liber, să emită judecăți de valoare, să-și susțină părerea cu argumente pro sau contra, să dobândească cunoștințe prin eforturi proprii.

În acest scop, foarte des utilizată la clasă ar trebui să fie metoda descoperirii, care este un fel de experiență inițiatică prin care elevii, sub îndrumarea și atenta supraveghere a cadrelor didactice ajung să parcurgă individual sau în grup niște etape prin care reușesc să descopere singuri adevărul științific.

Această metodă îi plasează pe elevi în ipostaza de subiecți ai cunoașterii științifice. Ea reprezinta o nouă modalitate de lucru, din ce in ce mai eficientă și mai des folosită de cadrele didactice,

prin intermediul căreia elevii sunt puși în fața faptului împlinit și nevoiți să descopere singuri adevărul științific.

O astfel de metodă este eficientă deoarece elevii ajung cu pași mici, dar siguri spre cunoaștere și le oferă totodata aceastora posibilitatea de a încerca mai multe variante și de a găsi mai multe soluții posibile. Chiar dacă demersul inițiatic nu este întotdeauna încununat cu succes, elevii sunt încurajați să nu dea înapoi, ci să continue cercetarea, deoarece nimic nu se compară cu satisfacția resimțită de gasirea propriei soluții.

Unul din marile avantaje ale învățării prin descoperire drept rezultat al unui efort intelectual propriu și susținut este acela că formează cunoștințe mult mai trainice în timp, cunoștințe mai durabile, care nu vor fi ușor uitate sau trecute într-un con de umbră și contribuie la o dezvoltarea a capacității intelectuale net superioare.

Metoda învățării prin descoperire este o metodă inedită de predare și învățare, care se realizează într-o manieră diametral opusă metodelor tradiționale de predare-învățare. Aceasta nu pleacă de la regula la exemplu, ci dimpotrivă, invers de la extragerea regulilor pornind de la anumite exemple date.

Învățarea prin descoperire îi încurajează pe elevi să își folosească experiențele și cunoștințele anterioare, intuiția, imaginația și creativitatea și să caute noi informații, pentru a descoperi fenomene, corelații și noi adevăruri. Când învață prin descoperire, copiii nu memorează ce li se spune, ci caută în mod activ soluții și răspunsuri la întrebări. De aceea, învățarea prin descoperire este o modalitate eficientă pentru a trezi dorința interioară pentru învățare a copiilor.

Scopul învățării prin descoperire este de a permite o înțelegere mai profundă și de a-i încuraja pe elevi să se implice mai mult în propria învățare. Prin învățarea prin descoperire, elevii învață să identifice datele problemei, să propună soluții, să caute informații relevante, să dezvolte soluții noi și mai apoi să pună în practică soluțiile alese.

În activitatea de învățare, elevii își pot însuși conținutul de specialitate prin două modalități diferite: fie primind cunoștințele

de-a gata, în formă finită, prin expunere, demonstrare de către cadrul didactic, și această este calea cea mai ușoară și mai operativă, fie descoperindu-le ei înșiși printr-o activitate proprie de căutare și cercetare, ceea ce este mai dificil de realizat.

Indiferent de calea pe care o parcurge, rezultatul material concret al învățării trebuie să fie același – atingerea finalităților procesului instructiv-educativ, cu deosebirea că efectele produse și impactul avut asupra elevilor de cele două modalități didactice sunt cu totul și cu totul diferite. Printr-o învățare dirijată în mod riguros din exterior de către învățător, elevului îi este îngrădită libertatea sa de gândire și capacitățile cognitive de sinteză, gândire critică, creare.Învățarea prin descoperire – ca formă de cunoaștere, elimină aceste neajunsuri, dat fiind faptul că este o modalitate de a intra în posesia adevărurilor științifice prin demersuri proprii

In concluzie, dată fiind multitudinea de avantaje pe care le prezintă metoda de învățare prin descoperire, aceasta ar trebui utilizată la clasă cât mai des posibil și ori de cate ori lecțiile predate ne permit acest lucru. Totodată, trebuie avut în vedere că nu putem limita întreaga activitate de învățare la această modalitate de lucru, deoarece învățarea prin descoperire nu acoperă toate nevoile procesului de învățământ. Se recomandă deci să păstrăm un echilibru între activitatea de transmitere a unor informații de către învățător și activitatea de cercetare și investigare făcută de către elevi.

BIBLIOGRAFIE

- ✓ V. Bunescu – Munca independentă a elevilor – București, Editura de stat didactică și pedagogică, 1957, pag. 19.
- ✓ T. V. Kudreavțev – "Cunoașterea prin descoperire în învățământ" Al. Găvenea, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975, pag. 157

288. La compréhension orale et les stratégies d'écoute en classe de FLE

Prof. Miron Magdalena
Colegiul Național „Spiru Haret" Tecuci, jud. Galați

«La compréhension orale est l'un des maillons de l'apprentissage d'une langue. Elle constitue une étape au sein d'un ensemble d'activités d'écoute, de reproduction, d'entraînement et de production. Comprendre n'est pas une simple activité de réception: la compréhension de l'oral suppose la connaissance du système phonologique, la valeur fonctionnelle et sémantique des structures linguistiques véhiculées, mais aussi la connaissance des règles socioculturelles de la communauté dans laquelle s'effectue la communication sans oublier les facteurs extralinguistiques comme les gestes ou les mimiques.»[1] La communication est la finalité essentielle de l'apprentissage d'une langue étrangère, or tout acte de communication suppose l'existence d'un émetteur et d'un récepteur même virtuel, la compréhension d'un message oral étant donc indispensable, car il faut comprendre le message pour pouvoir y réagir et y répondre. La communication orale est sans doute la plus difficile à acquérir et pour le professeur de français langue étrangère elle représente un défi permanent.

La compréhension orale précède en général la prise de parole et la plus grande provocation pour le professeur de FLE reste à déterminer ses élèves à communiquer oralement. Dans ce but nous essayons toujours de trouver les meilleures stratégies pour surmonter cet obstacle, l'oral. Travailler sur l'oral c'est pour l'enseignant remettre en cause des modèles traditionnels de fonctionnement de la classe de FLE. Les échanges des élèves restant assez rares, c'est donc à un dialogue avec le professeur que se réduit le plus souvent la prise de parole. L'élève répond aux questions posées par le professeur. Pour transformer ce mode classique de fonctionnement, l'oral doit être l'objet d'une réflexion poussée en tant qu'objectif d'apprentissage, afin de valoriser au mieux cette pratique au sein de la classe. En exposant l'élève à des situations diverses il sera à son tour capable de réagir dans des situations semblables. Il est donc préférable d'utiliser des documents sonores authentiques, intéressants par leur contenu et variés, car l'authentique «opère un ancrage plus évident dans le concret et l'actuel.»[2] Les objectifs de la compréhension orale sont d'amener les élèves à comprendre globalement ou en détail le document, de repérer la situation de communication, de découvrir le vocabulaire et les différents registres de langue en situation, de reconnaître des structures grammaticales et des actes de parole en contexte, de découvrir et comprendre des faits de civilisation et, très important, d'acquérir des stratégies d'écoute.

Pour enseigner aux élèves à comprendre un document audio/audio-vidéo, l'enseignant doit établir des liens, leur faire repérer des éléments, les mettre en relation, faire des déductions. Cela requiert que le texte oral proposé dépasse le niveau de production de l'élève, sinon il n'apprendra rien. Il y a certains critères à respecter lors du choix d'un document: celui-ci doit intéresser les élèves (choisir des sujets d'actualité), il doit contenir des éléments connus par les élèves pour les aider à comprendre la situation (mobiliser les acquisitions antérieures), il doit contenir des éléments inconnus des élèves pour stimuler leur curiosité, il doit être adapté au niveau des élèves (il ne doit pas être trop difficile, mais pas trop facile non plus, pour qu'ils puissent progresser). Il faut aussi veiller à la qualité du son, des bruits de fond, à la durée de l'enregistrement et au débit. Les supports audio peuvent être accompagnés d'images qui les illustrent. Elles ne doivent cependant pas dévoiler le contenu afin de ne pas réduire la compétence de compréhension orale. Les images sont là pour aider, non pour remplacer.

Les documents sonores ne sont pas les seuls à utiliser en classe de langue. La vidéo, sous de nombreuses formes (télé: journaux, publicités, émissions, reportages, séries, etc.; cinéma: films entiers ou séquences, bande-annonce; musique: vidéoclips) offre un large éventail de possibilités en

[1] Mathe, Maurice (coord.), *Manuel de formation. Professeurs de français*, București, Siveco, 2011, p. 41
[2] Mureșanu Ionescu, Marina, *L'enseignement du français langue étrangère*, Iași, Institutul European, 2007, p. 78

ce qui concerne la compréhension. Par la présence du visuel «la compréhension est facilitée»[3]: on peut observer les personnages, voir leur mimique, leurs gestes, repérer des éléments socioculturels, etc.

Les activités pour le développement de la capacité de réception d'un message oral peuvent correspondre aux domaines différents: la reconnaissance et la discrimination des sons; l'identification du lexique, des structures grammaticales ou des éléments de civilisation; la compréhension globale et/ou l'identification d'information précises. Lorsqu'il s'agit d'une situation de compréhension orale presque tous les travaux en didactique du FLE parlent d'une démarche en trois phases: avant l'écoute, pendant l'écoute et après l'écoute.

La pré-écoute est le moment de la *contextualisation* et de *l'anticipation.* [4] Cette phase est très importante du point de vue cognitif parce qu'elle sollicite la mobilisation des acquisitions antérieures des élèves sur lesquelles vont se greffer les nouvelles. Christine Tagliante[5] attire l'attention sur le rôle de l'écoute active dans la compréhension des documents sonores. Pour être active, l'écoute doit être accompagnée d'activités appropriées et soutenue par des stratégies adéquates, c'est-à-dire donner à l'élève une tâche précise à accomplir avant l'écoute du document.

Fonction des objectifs de la leçon l'enseignant doit choisir les stratégies appropriées et proposer les activités adéquates. Il prépare les élèves à recevoir le contenu par : des activités de brainstorming (par exemple : mobiliser le lexique connu par les élèves en liaison avec le sujet/le thème du document et introduire des termes nouveaux utiles à la compréhension ; ce type d'activité aide aussi à enlever les obstacles d'ordre phonologique par l'introduction de certains termes qui peuvent créer de la confusion pendant l'écoute) ; la présentation des images (photos, dessins, affiches) qui permettent à l'apprenant de déduire certains éléments importants pour la compréhension du message et qui suscitent la conversation en classe pour faire reprendre les contenus linguistiques acquis et fournir des nouveaux ; l'introduction de mots-clés et le lancement d'une discussion sur le thème du document. Avant l'écoute, il est vital de rappeler aux apprenants qu'il n'est pas nécessaire de tout comprendre et qu'il est important de continuer à écouter même quand ils ne comprennent pas certains passages et les encourager à ne pas se sentir découragés face à des informations vagues ou incertaines.

Pendant la phase d'écoute, les activités seront diversifiées selon les objectifs de l'écoute. Pour n'importe quel type de document on réalise en général deux écoutes, trois s'il est nécessaire, surtout s'il s'agit des premiers niveaux, enseignés le plus couramment (A1, A2 et B1). Dès la première écoute, les apprenants doivent avoir une tâche à accomplir. Il s'agit d'une compréhension globale du document. Il faut leur dire exactement ce qu'ils ont à faire durant cette écoute, leur expliquer la démarche choisie et lire ensemble les consignes des activités proposées. Lors de cette première écoute, ils doivent comprendre la situation, les intentions de communication, les relations des personnes entre elles. Lors de la deuxième écoute, plus complexe, on peut vérifier les hypothèses des apprenants et répondre à des questions de structuration du discours. On les aide à repérer les connecteurs logiques et les marqueurs chronologiques pour pouvoir élucider le sens. Les activités que l'enseignant peut proposer à ses élèves sont très diverses : questions (à choix multiple, vrai/faux/on ne sait pas, QROC), associer, compléter (des transcriptions lacunaires, des tableaux, des expressions), etc. Pour cette étape, on peut suggérer de travailler par deux, les uns et les autres captant des informations différentes et pouvant confronter leurs réponses. Cette formule est considérée comme plus motivante et efficace par les élèves parce qu'ils peuvent collaborer et s'entraider. On peut prolonger la démarche par des activités post-écoute afin de contrôler ou de réutiliser les acquis : imaginer et décrire les personnes qu'on a entendu parler, imaginer une autre fin, créer un nouveau texte à partir du document écouté, etc.

La compréhension orale est une compétence qui vise à faire acquérir progressivement à l'apprenant des stratégies d'écoute premièrement et de compréhension d'énoncés à l'oral

---

[3] Cornaire, Claudette, *La compréhension orale*, Paris, CLE International, 1998, p. 180

[4] Bertocchini, Paola, Costanzo, Edvige, *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE*, Paris, CLE International, 2008, pp. 98-99

[5] Tagliante, Christine, *La classe de langue*, Paris, CLE International, 2006

deuxièmement. Il ne s'agit pas d'essayer de tout faire comprendre aux apprenants, qui ont tendance à demander une définition pour chaque mot. L'objectif est exactement inverse. Il est question de former nos auditeurs à devenir plus sûrs d'eux et plus autonomes progressivement. Dans ce but nous essayons toujours de trouver les meilleures stratégies pour surmonter cet obstacle, l'oral. C'est un souci permanent de venir en aide à nos élèves, de stimuler leur imagination et de leur faire découvrir leurs propres stratégies pour apprendre et prendre en charge leur propre apprentissage de manière autonome. Notre devoir n'est plus de transmettre des savoirs mais de développer chez l'apprenant un savoir-faire et de l'aider à consolider toutes les habitudes qui le rendent plus apte à utiliser les connaissances acquises. Les apprenants vont acquérir un savoir linguistique, mais ils doivent aussi arriver à la capacité d'agir dans des contextes et dans des circonstances imprévisibles.

Bibliographie:

- Bertocchini, Paola, Costanzo, Edvige, *Manuel de formation pratique pour le professeur de FLE*, Paris, CLE International, 2008
- Cornaire, Claudette, *La compréhension orale*, Paris, CLE International, 1998
- Mathe, Maurice (coord.), *Manuel de formation. Professeurs de français*, București, Siveco, 2011
- Mureșanu Ionescu, Marina, *L'enseignement du français langue étrangère*, Iași, Institutul European, 2007
- Tagliante, Christine, *La classe de langue*, Paris, CLE International, 2006

289. ASIGURAREA SUCCESULUI ŞCOLAR PRIN PARTENERIAT ŞCOALĂ

Prof. Mitocariu Nicăi Dănuţ
Şcoala Gimnazială Nr.1.Bogdăneşti

În literatura de specialitate părinţii sunt consideraţi parteneri principali şi beneficiari ai procesului de învăţământ dar, în realitate, implicarea părinţilor este mai mică decât ar fi de dorit. Şcolile tind să aibă obiective generale şi nu foarte concrete în ceea ce priveşte implicarea părinţilor.

Studii recente (2015 - Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei - Parteneriatul şcoală-familie-comunitate) arată că profesorii manifestă un amalgam de atitudini pozitive şi negative: profesorii începători minimizează rolul implicării familiei, cei din învăţământul primar implică mai mult familia decât cei din învăţământul gimnazial şi liceal, de multe ori nefiind clar profesorilor cum anume ar putea să implice familia, cum ar putea depăși barierele culturale, psihologice şi sociale care blochează nu doar colaborarea dintre şcoală – familie – comunitate în interesul copiilor, dar de multe ori şi o comunicare minimală între aceşti actori.

Pregătirea profesorilor pentru a putea realiza parteneriatul școală-familie-comunitate nu este întotdeauna suficientă. Profesorii au nevoie de noi competenţe pentru a interacţiona mai eficient cu părinţii.

Parteneriatul *şcoală – familie* este o formulă pedagogică, noţiune relativ nouă înserată în domeniul educaţiei.

Pedagogul Sorin Cristea (2000) consideră că acest parteneriat este de fapt un segment care„ reflectă mutaţiile înregistrate la nivelul relaţiilor existente între instituţiile implicate direct şi / sau indirect în proiectarea şi realizarea obiectivelor sistemului de învăţământ; şcoala, familia, comunitatea locală, agenţii sociali (economici, culturali, politici, religioşi etc.), factori de asistenţă socială etc.”

Parteneriatul cu familia insistă pe formarea anumitor competenţe şi deprinderi de pregătire a copiilor pentru viaţa şcolară şi cea socială, iar părinţilor pentru asigurarea unei educaţii de calitate copiilor .

În general, majoritatea familiilor sunt interesate să întreţină o colaborare strânsă cu şcoala. În ultimii ani se pune accent și pe un angajament mutual clar stabilit între părinţi şi școală, în baza unui *contract educaţional* individual privind educaţia copilului.

Scopul contractului are ca principiu asigurarea condițiilor optime de derulare a procesului de învăţământ prin implicarea şi responsabilizarea părţilor în educaţia beneficiarilor direcţi ai educaţiei elevilor.

Astfel:

- Ş*coala* are responsabilitate a cea mai importantă în procesul instructiv-educativ.
- *Părintele* este o persoană responsabilă pentru educarea şi comportamentul copilului şi pentru colaborarea cu şcoala spre beneficiul copilului.

- *Elevul* este şi el responsabil pentru propria educaţie.

Analizând activitatea noastră în aceşti ani cu familia (mai ales în calitate de diriginte), am concluzionat că pentru o relaţie optimă cu părinţii este nevoie de a îmbina variate forme şi metode de colaborare a şcolii cu familia şi comunitatea. Unele dintre acestea sunt:

- ***şedinţele cu părinţii*** - oferă acestora ocazia de a se cunoaşte între ei, de a acţiona ca o echipă, de a se cunoaşte reciproc cu cadrele didactice, de a discuta aspecte ale programului şcolar, de a afla despre progresele/regresele copiilor, schimbările intervenite în evoluţia lor ș.a
- ***lectoratele cu părinţii*** - cu teme diverse, prin care părinţii sunt informaţi privitor la importanţa
  cunoaşterii personalităţii propriului copil, aprecierea corectă a comportamentelor copiilor, mă suri şi soluţii pentru ignorarea sau limitarea comportamentelor negative, tehnici şi metode prin care-şi pot ajuta copilul la lecţii etc.;
- ***consultaţiile individuale (convorbirile)***- oferă prilejul abordării individualizate a problemelor cu care se confruntă copilul sau părintele, se pot oferi sfaturi, părinţii pot furniza informaţii mai intime pe care nu doresc să le facă publice, dar sunt relevante pentru educaţia şi instrucţia copilului;
- convorbiri telefonice – care au luat amploare datorită telefoniei mobile, dar și timpului limitat al părinților și cadrelor didactice;
- chestionarul permite obținerea unor informații privind organizarea colectivelor de elevi, subi ecteabordate pe viitor la ședințe, doleanțe ale părinților ș.a.;
- ***participarea părinţilor la activităţi organizate în şcoală***-lecţii deschise pentru părinţi, astfel părinţii au posibilitatea să cunoască nivelul de pregătire al copilului, deprinderile însuşite, prietenii acestuia, să se familiarizeze cu metodele şi procedeele folosite în predare, pot face analize comparative privitoare la copililor;
- c***onsiliere psihopedagogică*** - constă în rezolvarea unor situaţii – problemă cu copiii lor, prestează servicii de consiliere şi distribuie materiale informative;
- vizitele ale cadrelor ***didactice la părinţii copiilor*** - specificul acesteia constă în aflarea directă a condiţiilor concrete de viaţă şi educaţie ale copilului în familie;
- ***vizite la locul de muncă al părinţilor*** - contribuie la cunoaşterea specificului unor profesii şi competenţele necesare practicării acestora; părintele poate fi ghidul acestor acţiuni;
- ***avizierul şcolii*** conţine informaţii de interes comun pentru elevi şi părinţi privind activităţi ce se desfăşoară în şcoală, rezultate de la concursuri, anunţuri importante, programe în derulare etc.;
- a***teliere de lucru cu părinţii*** - în cadrul cărora aceştia sunt familiarizaţi cu standardele de eficienţă a învăţării/finalităţile educației, conţinuturile, strategiile aplicate, programul de activitate a şcolii;
- mese rotunde - la care părinţii şi profesorii fac schimb de experienţă educaţională;
- a***cordul de colaborare şcoală***-**familie** - sunt stipulate responsabilităţile şcolii şi ale părinţilor în procesul educaţional;
- ***şcoala părinţilor*** se organizează cursuri psihopedagogice pentru părinţi;
- ”biblioteca vie **”** (vorbitor, invitat, vizitator) - aceasta este o tehnică prin intermediul căreia un părinte prezintă copiilor, profesorilor, altor părinţi informaţii importante privind profesia sa;

- a***ctivităţi pentru copii organizate în comun de către învăţători şi părinţi*** .Dezavantajul cel mai evident constă în faptul că acţiunile parteneriatului educaţional nu se planifică în baza unor analize profunde, nu se consideră obligatorii şi nu se monitorizează continuu pentru a lichida la timp lacunele şi greşelile comise.

Bibliografie:

Agabrian, M., Milea V., *Parteneriate şcoală-familie-comunitate*, Ed. Institutul European, Iaşi, 2005

Batrânu, E., *Educația în familie* .Ed. Politică, Bucuresti, 2005

Cosma, T.,*Şedinţele cu părinţii în gimnaziu*, Ed.Polirom, Iaşi, 2001

Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iași, 2010

Jigău M., coord., *Curriculum clasele V-VIII Consiliere și orientare.* Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei,Consiliul Naţional pentru Curriculum, Bucureşti, 2005

290. OPORTUNITATEA UTILIZĂRII TIC ÎN STUDIUL LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE

Mocan Nicoleta, Școala Gimnazială Nr. 1 Săcădat, jud. Bihor

Elaborarea de oferte curriculare din partea Ministerului trebuie să aibă în vedere influenţa mijloacelor de comunicare şi a noilor tehnologii asupra adolescenţilor precum şi acţiuni de culturalizare concrete. Desigur că mijloacele de comunicare (TV, presă, radio, cinema, Internet) exercită o influenţă puternică asupra adolescenţilor, iar acestea deţin un potenţial pedagogic ridicat care ar trebui utilizat în procesul de educaţie. De asemenea, prin evoluţia societăţii, variaţia informaţiei şi schimbările tot mai rapide din ultimii ani, impunerea calculatorului în şcoală ca instrument didactic a fost inevitabilă. Oferind un ajutor nepreţuit la disciplinele exacte, prezenţa calculatorului la ora de limba şi literatura română a fost respinsă la început. S-a vorbit despre clişee, despre învăţarea mecanică, despre eliminarea creativităţii. Amintim aici opinia lui Jean Piaget care afirmă: *Învăţământul programat conduce bine învăţarea, dar nu ajută deloc la creaţie* [1].

Conform unui studiu realizat în mai multe ţări europene, având ca obiect utilizarea în activitatea didactică a tehnologiei informaţiei şi comunicaţii, disciplinele din domeniul comunicării se regăsesc printre disciplinele avantajate de utilizarea T.I.C. .

Astfel, se estimează că primele discipline care pot utiliza T.I.C. sunt:

- Ştiinţe (fizică, chimie, biologie): eficienţa utilizării T.I.C. – estimată ca foarte eficientă în proporţie de 59,7%;
- Limbă şi comunicare: eficienţa utilizării T.I.C. – estimată ca foarte eficientă în proporţie de 57,4%;
- Geografie: eficienţa utilizării T.I.C. – estimată ca foarte eficientă în proporţie de 50%;

Se poate observa că disciplinele pentru studiul limbii şi comunicării folosesc oportunităţile de vizualizare, comunicare, de organizare grafică, de reprezentare oferite de noua tehnologie.

Software-urile educaţionale elaborate pentru studiul limbii române pot furniza situaţii de învăţare în care elevii să uite, de fapt, că învaţă, să îi determine să participe activ la situaţiile de învăţare.

Bazându-ne pe activităţile de învăţare a limbii şi literaturii române în cadrul orelor de curs în care se utilizează TIC, elevii pot fi antrenaţi în realizarea unor produse precum: prezentări literare, afişe, grafice, reviste, bloguri, forumuri, teste, diferite software-uri educaţionale, jocuri, pliante publicitare, dicţionare on- line. Aceste produse pot fi apoi, valorificate în cadrul unor activităţi educative interactive, formând astfel competenţele de socializare şi de comunicare.

Didactica limbii şi literaturii române oferă o mulţime de metode, mijloace, procedee şi strategii educative care, aplicate cu success prin utilizarea T.I.C, pot aduce satisfacţii şi rezultate participanţilor la actul educativ.

În procesul educativ, la limba şi literatura română pot fi utilizate cu succes toate metodele, procedeele şi strategiile didactice tradiţionale. Studiul gramaticii limbii române şi al literaturii presupune cumularea mai multor tehnici şi abordări. La ora de limba română nu există metodă universal valabilă; pentru fiecare scriitor, curent literar, lecţie de limbă şi comunicare trebuie adoptate metode potrivite de predare în vederea obţinerii succesului şcolar.

Folosirea instrumentelor T.I.C. în procesul de predare-învăţare-evaluare a limbii şi literaturii române este mult apreciată de elevi. Utilizarea lor face lecţia mai uşoară şi mai atractivă, în special când introducem elemente de interactivitate şi de socializare, precum e-mailul, forumurile şi

[1] Piaget, Jean, *Psihologie şi pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972, p. 136 apud Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996, p. 395

videoconferinţele. Mulţi elevi, prin învăţarea independentă şi folosirea unei varietăţi de noi tehnologii, devin mai încrezători în forţele proprii şi procesul de învăţare pentru ei devine mai uşor. În acest context, competenţele specifice limbii române pot interacţiona în foarte mare măsură cu competenţele cheie T.I.C., rezultând activităţi moderne de predare-învăţare-evaluare.

Văzută astăzi ca o metodă didactică de ultimă oră, instruirea asistată de calculator îşi are originea în instruirea programată. *Instruirea programată este o strategie care constituie o aplicare a principiilor ciberneticii la procesul de învăţământ*[2].

După Sorin Cristea, instruirea asistată de calculator *reprezintă o metodă didactică/de învăţământ, care valorifică principiile de modelare şi de analiză cibernetică a activităţii de instruire în contextul noilor tehnologii informaţionale şi comunicaţionale, caracteristice societăţii de tip postindustrial.*[3]

Instruirea programată şi instruirea asistată de calculator se regăsesc în tratatele de pedagogie alături de metode precum explicaţia, demonstraţia, problematizarea, brainstorming-ul. Motivele pentru care nu au fost utilizate aceste metode până acum, ar fi : aplicarea lor cere dotări speciale (calculatoare) care abia în ultimii ani au pătruns în şcoli (de obicei metoda era utilizată experimental); evoluţia inteligenţei artificiale a contribuit la răspândirea resurselor Tehnologiei Informaţiei, până acum câţiva ani acestea fiind inaccesibile.

Sugestii pentru folosirea T.I.C. în formarea competenţelor specifice limbii şi literaturii române :

Competenţe specifice	**Exemple de activităţi TIC**
Receptarea mesajelor transmise oral sau în scris în diferite situaţii de comunicare	- realizarea şi rezolvarea unui puzzle lingvistic; - exerciţii de punere în corespondenţă: imagine- cuvânt, cuvânt-imagine; - ilustrarea prin desen a unui text citit;
Producerea de mesaje orale sau scrise adecvate unor anumite contexte de comunicare	- reprezentarea grafică a unui minirebus; - realizarea unui document care să cuprindă un dialog imaginar, pe o temă dată; - realizarea unei invitaţii, a unei scrisori; concurs de ghicitori propuse;

[2] Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996, p. 395
[3] Cristea, Sorin, *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera Internaţional, Chişinău-Bucureşti, 2000, p. 196

Realizarea de interacţiuni în comunicarea orală sau scrisă	- realizarea unui document care să cuprindă un dialog imaginar, pe o temă dată; - întocmirea unei pagini web personale - realizarea unui blog personal
Transferul şi medierea mesajelor orale sau scrise în situaţii variate de comunicare	- realizarea unui referat pe o temă dată utilizând o enciclopedie, o bibliotecă sau un dicţionar online - realizarea unui album de artă cu informaţii şi imagini extrase dintr-o enciclopedie online; - realizarea de pagini web cu conţinut interdisciplinar - realizarea de pagini web specifice unor evenimente

De asemenea, putem utiliza în cadrul orelor de limba şi literatura română sistemul A.E.L. În şcoala românească a fost implementat de câţiva ani un sistem virtual de educaţie A.E.L. (Advanced E-learning sau Asistent Educaţional pentru Licee). A.E.L. este o platformă educaţională complexă oferită de Ministerul Educaţiei şi de Siveco; le sunt propuse elevilor o serie de lecţii interactive în format electronic pentru numeroase discipline.

Acest sistem are următoarele avantaje: *AeL este o soluţie completă de eLearning oferind facilităţi de gestionare şi prezentare de diverse tipuri de conţinut educaţional precum materiale interactive tip multimedia, ghiduri interactive, exerciţii, simulări, jocuri educaţionale şi multe altele. Sistemul dispune de o bază de cunoştinţe electronică, cu funcţii de gestionare si administrare de conţinut educaţional, adaptabilă, configurabilă, indexabilă.*[4]

La disciplinele umaniste aceste lecţii aproape că lipsesc. Specificul disciplinei limba şi literatura română face ca o serie de clasificări, teste grilă, tipuri de itemi să nu poată fi aplicate având în vedere aspecte precum creativitatea, originalitatea şi subiectivitatea la nivelul conţinuturilor didactice. De aici derivă dificultatea formalizării lecţiilor pentru a fi tratate computerizat.

Observăm că, profesorul de limba română, dispunând de o imaginaţie bogată, poate implementa cu succes, în cadrul orelor, noile tehnologii. Însă, nu este corect să ne imaginăm, în situaţia actuală, că apariţia şi implementarea tehnologiilor moderne vor face să dispară cărţile sau tabla din sălile de clasă. Studiul unei opere literare va presupune întotdeauna lectura unei cărţi şi formarea deprinderilor pentru interpretarea ei. Tehnologiile viitorului propun, alături de modalităţile tradiţionale de studiu, şi alte

[4] Sursa: *http://www.siveco.ro/products_ael.jsp*

abordări care au o bază conceptuală nouă, însă nu exclud nimic, ci completează, oferind noi puncte de vedere asupra unei anumite probleme sau direcţii de studiu.

Bibliografie:

Cristea, Sorin, *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera Internaţional, Chişinău-Bucureşti, 2000, p. 196

Nicola, Ioan, *Tratat de pedagogie şcolară,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996, p. 395

Piaget, Jean, *Psihologie şi pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1972, p. 136

http://www.siveco.ro/products_ael.jsp

291. Captarea atenției în ora de limba engleză la clasele primare – o provocare profesională

Iuliana-Alina Muntean
Liceul Teoretic „Ion Constantin Brătianu” – Hațeg, jud. Hunedoara

Moto: *„Cu atenție și cu ascultare ajungi să faci orice”*
(Hector Malot, *Singur pe lume*)

Este o realitate foarte frecvent întâlnită și destul de frustrantă a mediului educațional faptul că nu atât transmiterea de informații, cât simpla captare a atenției elevilor reprezintă o provocare pentru cadrele didactice de azi, indiferent de materia pe care o predau. Cu siguranță, fiecare dintre noi avem la clasă elevi care par să se gândească la cu totul altceva pe parcursul orei sau desfășoară alte activități, cu totul diferite de ceea ce li se cere să facă. Este vorba, în anumite cazuri, despre elevi cu tulburare de deficit de atenție (ADD –Attention Deficit Disorder), dar, de cele mai multe ori, copiii pur și simplu se plictisesc sau nu au fost învățați cum să își dezvolte capacitatea de atenție și concentrare. Atenția este o abilitate care se dezvoltă în timp și este foarte vulnerabilă la factori precum: oboseala, starea de sănătate fizică și psihică, echilibrul emoțional, climatul familial și mulți alții. Mai mult decât atât, cadrul didactic trebuie să țină în permanență cont de trăsăturile specifice vârstei elevilor, întrucât dificultățile întâmpinate în captarea atenției sunt strâns legate de acestea. De exemplu, la clasa pregatitoare, captarea atenției este mai dificil de realizat din cauza faptului că elevii nu se pot concentra asupra unei activități pentru mult timp, ei pierzându-și adesea interesul pe parcursul celor cincizeci de minute. Pe lângă toate acestea, numărul mare de elevi existent într-o clasă este un alt factor care duce la îngreunarea procesului educativ și la dificultăți în captarea și menținerea atenției elevilor.

În rândurile care urmează, vom trece în revistă câteva metode și tehnici de captare și menținere a atenției pe parcursul orei de limba engleză pentru elevii din ciclul primar (și nu numai). Se recomandă:

- Folosirea unor materiale audio/video care stârnesc interesul și curiozitatea elevilor;
- Fișe de lucru cu sarcini interesante, care dezvoltă gândirea critică;
- Explicarea cu claritate a sarcinilor de lucru (atunci când nu au înțeles ce au de făcut, elevii își pierd repede interesul și atenția);
- Adresarea de întrebări deschise, care trezesc interesul elevilor;
- Încurajarea comunicării între elevi prin organizarea acestora pe grupe de lucru sau în perechi;
- Oferirea informației pe mai multe canale senzoriale (auditiv, vizual, olfactiv, kinestezic);
- Acordarea unei atenții deosebite stilurilor de învățare ale elevilor;
- Integrarea activităților ludice, activ-participative și a jocurilor didactice în învățare (prin combinarea plăcerii cu concentrarea, unele jocuri îi ajută pe copii să își antreneze atenția – de exemplu: puzzle-uri, jocuri de tipul *The Detective*, în care trebuie să găsească un obiect descris sau ascuns, jocuri de memorie, *Papirusul Faraonului*);
- Descoperirea și valorificarea inteligențelor multiple și conceperea unor activități pentru fiecare tip de inteligență în parte în vederea solicitării tuturor zonelor creierului;

- Folosirea metodei TPR (*Total Physical Response*) pentru eliberarea surplusului de energie care îi împiedică pe copii să se concentreze; utilizarea jocurilor de mișcare între activități care necesită concentrare și atenție (e foarte îndrăgit de elevi jocul *Simon Says*, în cadrul căruia se pot folosi instrucțiuni de genul: *Touch your nose!, Pat your head!, Point to the teacher!, Turn around! Stand up!, Sit down!*);
- Utilizarea în mod regulat a tehnologiei la clasă (resursele digitale sunt extrem de apreciate de copiii hiperactivi și îi ajută să își canalizeze energia);
- Realizarea unor activități cât mai variate și mai captivante;
- Schimbarea tonului și volumului vocii sau imitarea "vocii" unui animal sau a unui robot pentru a atrage atenția elevilor asupra instrucțiunilor;
- Folosirea unui clopoțel sau a unui fluier ca semnal pentru începerea sau finalul unei activități;
- Folosirea unor semnale precum ridicarea mâinii pentru captarea atenției sau a unor instrucțiuni de genul: *One, two, three, eyes on me!* la care clasa răspunde: *One, two, three, eyes on you!* (aceste semnale sunt eficiente, însă ele trebuie alternate sau schimbate la intervale de 2-3 săptămâni; elevii își pot crea propriile semnale);
- Interpretarea de cântece sau poezii ritmate (chants);
- Interpretarea unui text pe roluri (*role-play*);
- Folosirea frecventă a non-verbalului;
- Desfășurarea unor activități de tipul *arts and crafts*, care necesită atenție și concentrare;
- Implicarea elevilor în acțiuni de proiect;
- Pregătirea elevilor pentru lecție cu ajutorul numărătorii inverse (știut fiind faptul că modul în care se desfășoară primele minute din oră are o influență majoră asupra decursului întregii lecții);
- Reducerea, pe cât posibil, a factorilor care îi pot distrage pe elevi (închiderea ferestrei, stabilirea dinainte a unor reguli pentru lucrul în echipă și a unui responsabil cu liniștea în cadrul fiecărei grupe);
- Acordarea de sprijin ori de câte ori este nevoie;
- Implicarea cadrului didactic în activitățile și jocurile copiilor.

Cele câteva sugestii menționate mai sus au, desigur, importanța și utilitatea lor incontestabilă, însă captarea și menținerea atenției elevilor, indiferent de vârstă, depinde, în foarte mare măsură, de entuziasmul și dedicarea cadrului didactic. Un profesor pasionat de munca sa, care își pune energia creatoare și cunoștințele în slujba unui act educativ de calitate, va reuși, în cele din urmă, să stârnească interesul și motivația elevilor săi. Dacă ne dorim ca elevii noștri să fie motivați, e nevoie ca noi înșine să fim entuziasmați și foarte atenți la fiecare detaliu al procesului instructiv-educativ. Elevii își vor da asfel seama de importanța actului didactic în sine și a necesității acordării atenției pe parcursul lecției.

Bibliografie selectivă:

www.busyteacher.org
www.scoalaintuitex.ro
www.english.com
www.teachingenglish.com
Armstrong, T., (2000), *In Their Own Way* (*Describing and Encouraging Your Child's Multiple Intelligences*), New York: Penguin Putnam Inc.

292. Activitățile extrașcolare – posibilități de manifestare a inițiativei și creativității elevilor

Munteanu Andra – Cosmina, Școala Gimnazială Nr.1, Sat Văleni

În ansamblul activităţilor extraşcolare, cercurile de elevi ocupă un loc important, îndeplinind funcţii instructive şi educative specifice, care sunt chemate să aducă contribuţia lor la pregătirea şi formarea tinerei generații.

Multiplele posibilităţi, gama largă a tipurilor şi variantelor (sub aspectul conţinutului şi al formei) în care se pot încadra astfel de activităţi cu elevii, oferă câmp larg iniţiativei şi inventivităţii cadrelor didactice, manifestării spiritului creator al elevilor, precum şi pentru folosirea oportunităţilor educaţionale locale.

Conţinutul şi formele de activităţi în cercuri oferă numeroase prilejuri de a lega cunoştinţele teoretice de practică, de a ajuta elevii să cunoască mai bine problemele actuale ale vieţii sociale, de a-i apropia şi chiar de a-i încadra în miezul dinamic al acestei vieţi.

Caracterul elastic şi variat al activităţilor în cercuri permite evidenţierea a numeroase influente formative asupra elevilor, atât cu privire la dezvoltarea lor intelectuală, cât şi privind atitudinea lor faţă de muncă, conştiinţa şi conduita lor morală, în general, stimulându-li-se în acelaşi timp relevarea şi dezvoltarea aptitudinilor şi înclinaţiilor.

Activităţile didactice obligatorii, prevăzute în planurile şi programele şcolare, au scopul să asigure realizarea obiectivelor specifice fiecărei discipline de învăţământ, dar nu pot acoperi toate posibilităţile educaţionale, toate problemele ce se ivesc în viata unei şcoli şi nu se pot adapta la particularităţile individuale ale elevilor.

Lecţia, forma principală de activitate a elevilor în şcoală, promovează încă o muncă frontală şi deci uniformă. Oricât de creator şi flexibil ar organiza profesorul desfăşurarea lecţiei, ea limitează în mare măsură procesul de diferenţiere şi individualizare a învăţării faţă de particularităţile psihice ale elevilor.

Toate acestea fac necesară introducerea în sistemul muncii şcolare a unor forme de activitate care să întregească, să completeze unele limite pe care le are lecţia prin însăşi natura ei. O asemenea formă este şi cercul. El se deosebeşte, atât prin conţinut cât şi prin formă, de lecţie. Numai în acest fel îşi are justificarea pedagogică şi poate îndeplini funcţia lui educativă specifică.

Prima şi cea mai importantă caracteristică a activităţilor din cercuri este aceea ca ele urmăresc relevarea şi stimularea dezvoltării înclinaţiilor, intereselor şi aptitudinilor elevilor. Se ştie că aptitudinile copiilor prezintă o mare diversitate şi nu se manifestă întotdeauna în mod spontan, ci numai în anumite condiţii favorabile, când sunt solicitate în activitate asemenea facultăţi şi când au câmp larg de a se reliefa / manifesta.

Cercurile mai oferă largi posibilităţi pentru manifestarea iniţiative şi creativităţii elevilor, calităţi atât de importante în definirea profilului intelectual al viitorilor specialişti. Din acest motiv munca în cercuri nu este o activitate frontală de masă şi uniformă, ci una diferenţiată şi variată pe grupe şi indivizi, solicitând în permanenţă manifestarea originalităţii, a trăsăturilor particulare ale elevilor.

Aceste funcţii şi caracteristici specifice ale cercurilor de elevi faţă de alte activităţi şcolare trebuie avute în vedere în toate momentele organizării şi funcţionarii lor. Ne referim în acest sens la recrutarea şi cuprinderea elevilor în diferite cercuri, la conţinutul şi metodica activităţilor.

- Înfiinţarea şi recrutarea elevilor. Înainte de a se organiza un cerc, se cer studiate, pe de o parte, pregătirea şi nivelul de cultură generală, golurile care au loc în aceasta privinţa şi îndeosebi aptitudinile elevilor, iar pe de altă parte condiţiile obiective şi subiective date în şcoala respectivă, care

să permită funcţionarea cercului cu o eficientă instructiv-educativă ridicată (resurse materiale şi umane).

Recrutarea elevilor în cercuri, privită ca o acţiune pedagogică, cere o investigaţie prealabilă din partea învăţătorilor şi profesorilor în privinţa cunoaşterii elevilor şi o pregătire minuţioasă a lor pentru a putea alege cercul preferat.

- Conţinutul activităţilor. În dependenţă de specialitatea cercului, de tipul lui şi de condiţiile concrete, conţinutul activităţii în cercuri poate fi extrem de variat şi de inedit. De exemplu, la cercul „Prietenii naturii" pot studia sursele de poluare şi metodele de prevenire a acestora în orizontul local.

Alături de varietatea şi bogăţia programului de activitate al cercului, să existe pe anumite perioade o constantă şi durabilitate a temelor, în aşa fel încât elevii să poată aprofunda studierea lor şi să efectueze o activitate practică, sistematică. În stabilirea conţinutului activităţii cercului trebuie avut în vedere şi faptul ca el să fie de aşa natură şi atât de diferenţiat încât să presupună o muncă efectivă din partea fiecărui membru al cercului.

Activitatea în cercuri este şi un prilej de a apropia elevii de viaţă, de problemele actuale ale societăţii noastre. Multe cercuri ca, de exemplu , cele tehnice, ale tinerilor naturalişti, ale tinerilor folclorişti sau etnografi s.a., pot cuprinde în programele lor de activitate rezolvarea unor probleme de interes şi utilitate socială, producând chiar valori materiale sau culturale.

- Metodica organizării şi desfăşurării activităţilor. Cea mai importantă cerinţă a metodicii cercurilor o considerăm aceea că elevii să desfăşoare o muncă independentă, să-şi manifeste iniţiativa şi creativitatea lor. Activitatea în cercuri, pe cât posibil, să aibă un caracter de cercetare, de experimentare, mai ales în cadrul cercurilor de fizică, chimie, biologie, unde activitatea se poate organiza în aşa fel încât elevii să experimenteze, să cerceteze anumite probleme şi, pe această bază, să descopere şi să înţeleagă legităţile respective.

Din cele arătate, rezultă că activitatea cercurilor nu se reduce la şedinţele lunare, că acestea sunt doar un prilej de a prezenta rezultatele unor activităţi, iar din punct de vedere educaţional, doar munca ce se desfăşoară între aceste şedinţe lunare prezintă interes deosebit.

Activitatea între şedinţe se organizează în mod concret pe baza fixării unor sarcini colective, pe grupe sau individuale, după natura activităţii sau a problemei studiate, ţinându-se cont de interesele şi înclinaţiile individuale ale elevilor.

Iniţiativa şi independenţa elevilor se stimulează nu numai în activitatea propriu-zisă a cercului, ci şi în organizare. În aparenţă, în întreaga organizare şi activitate a cercului, elevii trebuie îndrumaţi să se conducă singuri. Colectivul de conducere al cercului se stabileşte pe temeiul sarcinilor şi al activităţii concrete, pentru a nu exista nici o funcţie formală a cercului.

Succesul activităţii cercului este asigurat şi printr-o îndrumare calificată, dar această îndrumare nu trebuie să transforme elevii în simpli executanţi ai dispoziţiilor profesorilor respectivi, ci să le creeze toate posibilităţile ca ei să se manifeste activ, cu iniţiativă şi independentă.

BIBLIOGRAFIE :

1. Gârboveanu, Maria, *Stimularea creativităţii elevului în procesul de învăţământ,* Bucureşti, E.D.P., 1981.
2. Matei, N.C., *Învăţarea eficientă*, Bucureşti, E.D.P.,1995.
3. Roco, Mihaela, *Stimularea creativităţii tehnico-ştiinţifice*, Bucureşti, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1985.
4. Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare*, Bucureşti, E.D.P., 1983.

293. TEHNICI ŞI METODE DIDACTICE INOVATIVE FOLOSITE LA LECŢIILE CU ELEVI DEFICIENŢI DE VEDERE

Profesor psihopedagogie specială, LILIANA NACEV, Liceul Teoretic Special IRIS Timişoara

Există copii care au o vedere mai scăzută decât cea normală. Ca toţi ceilalţi copii, ei trebuie să se bucure pe deplin de roadele educaţiei, să devină folositori, să-şi cucerească fericirea în viaţă. Educarea şi instruirea lor ridică însă numeroase probleme pedagogice specifice.

Pentru educaţia integrală a copilului deficient de vedere, nu este suficient să-l înveţi cum să folosească echipamentul tehnic, nici nu este suficient să-i vindeci sfera intelectuală, astfel cum a fost deja cazul în cele mai bune şcoli speciale din străinatate, dar avem nevoie de o educaţie care se adresează persoanei în întregul ei , în toate elementele sale.

În disciplinele şcolare nu ar trebui să fie luate în considerare numai finalizarea învăţării ci şi modul în care persoana se formează. Un copil deficient de vedere trebuie să fie format conform condiţiilor sale senzoriale şi în cunoştinţă cu posibilităţile sale reale.

Pentru a face acest lucru posibil avem nevoie în special de ajutorul familiei, o bună pregătire a cadrelor didactice , distribuţia şi utilizarea corespunzătoare a cărţilor în domeniul tehnologiilor Braille şi altele .

Deficienţa vizuală mai puţin pronunţată trece însă, uneori, neobservată sau neluată în seamă de părinţi şi educatori. Nici copilul cu vederea lezată nu-şi dă seama la început că vede mai slab decât ceilalţi copii. Când dificultăţile îl fac să înţeleagă lucrul acesta, el încearcă uneori să-l ascundă, pentru a nu se pune într-o situaţie de inferioritate. Fapt este că în grădiniţe şi în şcoli se află mulţi copii cu vedere slabă, care fac faţă cu greu sarcinilor în care este implicată vederea, au dificultăţi în recunoaşterea obiectelor mai mici sau mai depărtate, dau semne de oboseală după o solicitare vizuală mai intensă.

Unul din factorii reuşitei în îndeplinirea obiectivelor didactico-recuperatorii îl constituie structurarea adecvată a lecţiei. Cerinţele didactice specifice şi metodologia adaptată particularităţilor elevilor deficienţi de vedere sunt aplicate şi valorificate în cadrul organizatoric al lecţiei.

Obiectivul lecţiei în şcoala pentru deficienţi de vedere

Obiectivul lecţiei reprezintă o secvenţă a ansamblului obiectivelor muncii cu elevii deficienţi de vedere. Fiind vorba de finalităţile unei activităţi educative precis delimitate în timp (prin durata prevăzută a lecţiei) vom distinge în componenţa scopului anumite obiective pe deplin realizabile în timpul respectiv. Înfăptuirea lor este controlabilă prin diferite mijloace de evaluare aplicabile în aceeaşi lecţie şi in cele ulterioare. Implicit ne propunem însă să contribuim şi la înfăptuirea unor obiective cu scadenţa mai lungă, uneori de durata lunilor sau chiar a anilor. Se înţelege că sedimentarea unor trăsături de caracter, a unor calităţi morale sau a unor capacităţi intelectuale nu poate fi evaluată lecţie de lecţie ci la intervale mai mari, chiar dacă în fiecare lecţie ne propunem să asigurăm condiţiile necesare în acest scop.

Distingem, aşadar, în componenţa scopului, obiectivele care pot fi imediat realizate şi evaluate şi obiectivele mai ample, la realizarea cărora o lecţie nu-şi poate aduce decât o contribuţie parţială.

Printre componentele scopului lecţiei care se înfăptuiesc în intervale mai mari de timp dar pe care le urmărim cu consecvenţă lecţie de lecţie se află şi obiectivele recuperatorii.

La o lecţie de citire la clasa I, de exemplu, un obiectiv integral realizabil poate fi diferenţierea unui anumit sunet şi cunoaşterea literei corespunzătoare. Realizarea obiectivului este uşor de înfăptuit dacă cerem copiilor performanţe de tipul : să recunoască cuvintele care conţin sunetul respectiv, să dea exemple de cuvinte de acest fel, să recunoască litera, să citească cuvinte care o conţin, să formeze din alfabetul mobil cuvinte cu această literă etc. In acelaşi timp ne propunem să consolidăm deprinderile de citire corectă şi conştientă, aflate în curs de constituire ;

lecţia îi va exercita pe elevi în acest sens şi vom putea constata, poate, pe parcurs, progresele câtorva dintre ei, fără a fi vorba însă de o evaluare riguroasă a rezultatelor obţinute în acest interval scurt de timp. Cu atât mai greu sunt de apreciat rezultatele de natură educativă, privind atitudinea copiilor faţă de colectiv, faţă de valorile morale cu toate că şi acestea sunt urmărite în desfăşurarea lecţiei.

Obiectivul lecţiei la care ne-am referit include însă şi obiective recuperatorii.

Unele secvenţe ale lecţiei (de exemplu perceperea literei din manual sau după modelele oferite de profesorul psihopedagog, intuirea ilustraţiei din manual, exerciţiul de citire ş.a.) constituie implicit şi exerciţii vizuale, parte a sistemului de educaţie vizuală prin care se realizează un obiectiv recuperator. Conţinutul textului citit poate solicita completarea unor reprezentări care lipsesc elevilor (sau câtorva dintre ei). Atenţi la poziţia elevilor în timpul cititului, urmărim şi remedierea unor consecinţe negative ale deficienţei de vedere asupra dezvoltării fizice.

Exemplul dat ne arată că în scopul lecţiei pe care o proiectăm, obiectivele instructiv-educative se integrează cu cele recuperatorii. Această integrare, despre care am mai vorbit, începe, aşadar, încă de la nivelul lecţiei. În general, în lecţiile ţinute în şcoala pentru deficienţi de vedere, ne propunem însuşirea de către elevi, prin propria lor activitate, a unor informaţii de natură senzorială (reprezentări) şi logică (noţiuni, reguli, legi), a unor deprinderi intelectuale şi motorii, a unor atitudini de valoare etică - şi în acelaşi timp utilizarea optimă a posibilităţilor vizuale, dezvoltarea eficienţei vizuale, a priceperii copilului de a-şi compensa, pe cele mai variate căi posibile, deficienţa vizuală. Punându-l pe elev în faţa unui anumit material didactic ne interesează nu numai ce va observa dar şi dezvoltarea capacităţii de a observa. Într-o lecţie de lucru manual ne interesează nu numai ce va învăţa să lucreze dar şi dezvoltarea coordonării sale vizual-motorii. Deprinderile intelectuale pe care i le formăm ne interesează şi pentru rolul lor compensator în proiectarea lecţiei ţinem deci seama atât de natura conţinutului care urmează a fi însuşit şi care implică declanşarea anumitor forme de activitate a elevilor, cât şi de caracteristicile specifice ale elevilor (dificultăţile percepţiei, ritmul lent de lucru, lipsa de omogenitate a clasei, diversitatea consecinţelor secundare). Scopul lecţiei reprezintă o îmbinare a obiectivelor didactice cu cele recuperatorii.

Structurarea lecţiei în şcoala pentru deficienţi de vedere

Orice lecţie are o anumită structură. Se înţelege că nu ne interesează orice structură ci una adecvată scopului lecţiei, înţeles în toată complexitatea sa.

Structurarea anticipativă a lecţiei porneşte cel mai adesea de la stabilirea celor mai adecvate forme de învăţare, în raport cu conţinutul care trebuie însuşit şi cu nivelul elevilor, într-un caz vom pune accentul pe observarea de către elevi a unui anumit material intuitiv, într-altul pe rezolvarea unor exerciţii, pe efectuarea unor experienţe, pe studierea unui text, pe o dezbatere etc.

Profesorul psihopedagog proiectează situaţia educaţională prin care elevul va fi stimulat să caute, să gândească, să descopere, să recunoască, să argumenteze, în acelaşi timp profesorul ia o decizie
(corectabilă pe parcursul lecţiei) asupra modului în care va dirija activitatea de învăţare : printr-o expunere, prin întrebări, prin îndrumări verbale, prin însăşi natura materialului-stimul.

Activitatea cognitivă a elevului, mai mult sau mai puţin dirijată, constituie elementul principal al lecţiei. Ea este precedată însă în lecţie de o pregătire pentru învăţare, care constă în primul rând în stimularea motivaţională, în deşteptarea atenţiei pentru ceea ce urmează a se învăţa, în problematizare. În lecţia modernă, elevul cunoaşte de la început ţelul spre care se îndreaptă, performanţa pe care trebuie s-o atingă. Tot în pregătirea pentru învăţare se încadrează şi reactualizarea unor cunoştinţe şi deprinderi necesare pentru însuşirea noului conţinut.

Într-o clasă de elevi cu deficienţe de vedere se poate întâmpla ca unele cunoştinţe şi deprinderi necesare ca temelie a noi activităţi cognitive să nu existe sau să fie incorecte (mai ales dacă e vorba de reprezentări vizuale, noţiuni spaţiale, deprinderi vizualkinestezice). Când concepem lecţia trebuie să avem în vedere acest lucru.

Un element indispensabil unei structuri eficiente a lecţiei este conexiunea inversă. Ea are mai multe aspecte : evaluarea de către profesorul psihopedagog a muncii elevilor pe baza unui control atent al felului în care lucrează fiecare dintre ei, făcând cunoscute elevilor aprecierile sale (uneori exprimate în note) ;
- auto-evaluarea de către elev a rezultatelor propriei sale munci, pe baza cunoaşterii standardelor de performanţă cerute ;
- antrenarea colectivului în aprecierea muncii membrilor săi ;
- evaluarea de către profesorul psihopedagog a rezultatelor propriei sale munci, cu măsurile de ameliorare care decurg.

Conexiunea inversă se realizează nu numai într-o verigă a verificării ci pe parcursul întregii lecţii.

Foarte adesea lecţia trebuie să includă şi procedee prin care se asigură stocarea şi retenţia cunoştinţelor şi deprinderilor. Printr-o consolidare trainică în timpul lecţiei îl scutim pe elevul deficient de vedere de eforturile ulterioare de reânvăţare ; stabilizarea achiziţiilor are astfel un rol compensator. Aceasta nu înseamnă să introducem neapărat în lecţie un „moment" sau o „verigă" în vederea fixării. Adesea fixarea se realizează paralel cu procesul de predare-însuşire, prin concretizări, aplicări, noi exemple, comparaţii, legături cu cunoştinţele anterioare însuşite.

Nici indicarea temelor pentru acasă, cu care se încheie de obicei lecţia tradiţională, nu mai este concepută ca verigă a unei scheme date. Ne putem imagina lecţii care să înceapă cu indicarea unei teme, deşteptând astfel interesul elevilor pentru însuşirea cunoştinţelor care îi vor ajuta să efectueze tema la început inaccesibilă. Tema poate fi indicată şi pe parcursul lecţiei, în legătură cu rezolvarea unei teme asemănătoare sau ca o continuare a muncii efectuate în clasă. Important este ca lecţia însăşi să-i pregătească pentru activitatea pe care o vor desfăşura independent, fără sprijinul profesorului psihopedagog. În general, pentru a nu-i obosi pe elevi, în şcoala pentru deficienţi de vedere se dau teme reduse ca volum şi uneori individualizate. Este inadmisibilă supraîncărcarea elevilor cu exerciţii pentru a se suplini astfel ceea ce nu am izbutit să exercităm în timpul lecţiei.

De fapt temele pentru „acasă" sunt efectuate de majoritatea elevilor în şcoală, în orele de meditaţie. Faptul că aceste ore se desfăşoară sub îndrumarea profesorilor-educatori nu trebuie să-1 îndemne de profesorul psihopedagog care predă lecţia să transfere unele din obiectivele lecţiei pentru orele de meditaţie ; acestea sunt ore de activitate independentă şi nu lecţii ascunse sub altă denumire. De asemenea ni se pare inadecvat procedeul unor profesori psihopedagogi care se mărginesc să indice temele date în caietul de corespondenţă cu profesorul educator, fără a le mai comunica şi elevilor. Temele vor fi efectuate şi în acest caz - dar pe noi ne interesează şi cultivarea responsabilităţii elevilor; ei trebuie să plece de la lecţie ştiind precis ce au de făcut şi cum trebuie să lucreze. Faptul că unii elevi nu-şi pot efectua temele fără ajutorul profesorului-educator poate fi un indiciu al slabei reuşite a lecţiei. În raport cu formele de activitate care devin dominante putem distinge diferite categorii sau tipuri de lecţie. Astfel, în şcoala pentru deficienţi de vedere întâlnim frecvent lecţia-exerciţiu, în care elevii lucrează la un grad sporit de independenţă. Se acorda o atenţie deosebită lecţiilor recapitulative, menite să asigure stabilitatea cunoştinţelor şi deprinderilor, să conducă la noi generalizări, la restructurări ale sistemelor de informaţii însuşite. Dar cel mai adesea lecţiile includ elemente structurale suficient de variate pentru a putea fi considerate lecţii „mixte".

A proiecta judicios structura lecţiei este un proces complex, care presupune rezolvarea a numeroase contradicţii posibile.

Există, de exemplu, o contradicţie între ritmul lent al elevilor deficienţi de vedere şi numărul exerciţiilor necesare : pentru stabilizarea cunoştinţelor şi deprinderilor ar fi necesare multe exerciţii dar ritmul lent de lucru ne obligă să limităm numărul lor ; trebuie să le alegem deci pe cele cu o eficienţă didactică mai mare. Pentru a asigura conexiunea inversă şi pregătirea cognitivă pentru însuşirea noilor cunoştinţe este necesar să acordăm un loc mare verificării; aceasta ascunde însă pericolul ca elevii să fie deja obosiţi când se trece la noua activitate, pentru care rămîne, dealtfel,

timp prea puţin. Această contradicţie ne îndeamnă, de multe ori, să limităm strict timpul acordat verificării, căutând, în schimb, forme cât mai eficiente pentru realizarea ei.

Menţinerea interesului pe parcursul lecţiei impune o anumită variaţie a formelor de activitate ; aceasta vine însă în contradicţie cu cerinţa, prezentată în capitolul anterior, a unei activităţi concentrate într-o direcţie unitară. Prea marea varietate de procedee poate duce la risipirea timpului şi la o activitate superficială ; trebuie să găsim soluţii didactice care să ofere variaţia pe parcursul unei activităţi unitare, decurgând din chiar problemele pe care le ridică această activitate. Contribuim la lichidarea acestei contradicţii cultivând capacitatea de concentrare a elevilor deficienţi de vedere, care constituie un factor compensator.

Asupra altor probleme contradictorii ale lecţiei în şcoala pentru deficienţi de vedere ne oprim în cele ce urmează. îmbinarea caracterului frontal al lecţiei cu cerinţa individualizării

Lecţia, fie ea modernă sau tradiţională, presupune o muncă frontală. Ea îmbrăţişează, concomitent, întregul colectiv al clasei, cuprinzîndu-1 într-o activitate comună ; membrii clasei înaintează împreună spre obiectivele urmărite. Tocmai în această posibilitate de a dirija simultan activitatea tuturor elevilor constă principalul avantaj al lecţiei ca formă de organizare a procesului de învăţământ. Ea nu poate fi dizolvată în activităţi individuale. Dacă în timpul orei fiecare elev îşi are preocupările sale, rupte de ale celorlalţi, nu mai poate fi vorba de lecţie.

Pe de altă parte, particularităţile individuale foarte accentuate într-o clasă de slab văzători şi obiectivele individualizate care decurg impun o diferenţiere riguroasă!

Ne aflăm, aşadar, în faţa unei situaţii contradictorii : adaptarea la particularităţile fiecărui copil poate duce la înlocuirea învăţământului frontal cu studiu individual, adică la dispariţia lecţiei; lucrând frontal riscăm ca o parte din elevi să rămână în afara muncii colective şi deci ca lecţia să devină formală.

Problema nu este însă irezolvabilă. Cu toate diferenţele care există, sub multiple aspecte, între elevii aceleiaşi clase, ei au, în general, un nivel de bază (capacităţi, cunoştinţe, deprinderi, motivaţii) care să permită atingerea scopului lecţiei. Dacă n-ar fi aşa ar însemna că elevii sunt greşit încadraţi în clasa respectivă sau că programele şcolare nu sunt corespunzătoare. Elevii pot desfăşura deci (chiar dacă nu la acelaşi nivel) formele de activitate solicitate de procesul învăţării. Adecvarea acestor forme de activitate la specificul elevilor nu este o piedică în calea învăţământului frontal ci, dimpotrivă, o condiţie a realizării lui.

Reuşita multor lecţii în şcoala pentru deficienţi de vedere este condiţionată de pregătirea materialului didactic individualizat ca mărime, contrast, conturare, număr de detalii etc. Chiar când prezentăm frontal o planşă, un desen la tablă, o hartă sau o imagine proiectată este necesar să pregătim material individualizat pentru câţiva copii \ care nu pot urmări materialul expus nici din apropierea lui. Numai pe baza unui material adecvat vederii lor, elevii vor putea înainta în acelaşi pas.

Unii elevi primesc pe parcursul lecţiei sarcina de a rezolva exerciţii mai multe sau mai grele decât alţii ; cu toţii vor ajunge totuşi la cunoaşterea unei reguli sau la consolidarea unei deprinderi. Cele învăţate sunt aplicate de unii la cazuri mai uşoare, de alţii la cazuri mai grele. În şcolile pentru deficienţi de vedere se folosesc din ce în ce mai mult fişele de lucru diferenţiate pe care profesorul psihopedagog le pregăteşte ţinând seama de posibilităţile elevilor. Prin această diferenţiere urmărim nu numai a face posibilă activarea tuturor dar şi a-i ridica treptat pe elevii cu nivelul mai scăzut la nivelul cerut de programele şcolare. Diferenţierea este necesară tocmai pentru a face ca diferenţele de nivel să se reducă din ce în ce mai mult. Ea este necesară şi pentru a le insufla tuturor elevilor încrederea că pot învăţa cu succes.

Bibliografie:

Liliana Nacev, Management educaţional - Managementul clasei de elevi cu deficienţe de vedere, Editura Victor Babeş Timişoara, 2013

294. HARTA CONCEPTUALĂ LA LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

Nădăşan Anca-Marcela,
Şcoala Gimnazială „Aron Densusianu" Haţeg

Utilizarea metodelor active în predarea obiectului Limba şi literatura română este necesară pentru atragerea elevilor într-un proces de de învăţare care stă tot mai mult sub semnul cooperării elev – elev, elev – profesor. Premisa învăţării prin cooperare este aceea conform căreia subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând înacelaşi timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual.

În activitatea la clasă am folosit munca în grupuri deoarece stimularea în sarcină este îmbunătăţită datorită prezenţei altora, iar resursele grupului sunt mai bogate decât în cazurile individuale. Folosesc această metodă pentru a aprecia gradul de înţelegere de către elevi a unui material, pentru a le oferi şansa de a aplica ceea ce au învăţat, cât şi pentru a le creşte motivaţia şi pentru a le trezi atenţia. Dintre cele trei tipuri generale de grupuri – grupuri de învăţare informale, grupuri de învăţare formale şi studiu în echipă – cel mai des am optat pentru grupuri de învăţare informale. Acestea sunt create ad-hoc, temporar, prin adresarea solicitării elevilor de a forma o echipă prin simpla întoarcere către colegul de bancă şi a discuta / rezolva o problemă dată în câteva minute. La fel de rapid pot fi create grupuri de câte 3-4 elevi pentru a rezolva o problemă, a găsi soluţii unei situaţii create ori a răspunde la o întrebare.

Am ales pentru exemplificare o lecţie de gramatică în care am combinat metoda lucrului în grup cu metoda hărţii conceptuale. **Hărţile conceptuale** sau **hărţile cognitive** pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire, simţire şi înţelegere ale celui / celor care le elaborează . Reprezintă un mod diagramatic de expresie, constituindu-se ca un important instrument pentru predare, învăţare, cercetare şi evaluare la toate nivelurile şi la toate disciplinele. Modul de realizare a hărţii conceptuale poate să fie unul strict dirijat sau lăsat la alegerea elevului.Formal, harta conceptuală este un grafic constând în noduri şi trimiteri prin săgeţi. Nodurile corespund termenilor importanţi – se trec conceptele – dintr-un domeniu. Trimiterile exprimă relaţia dintre două concepte, noduri. Indicaţia de pe linia săgeţii relevă modul cum cele două concepte relaţionează, modul cum sunt legate între ele. Profesorul poate să impună ce concepte să fie folosite, care sunt trimiterile sau cum relaţionează acestea între ele. Sarcina elevului poate fi una de completare a spaţiilor libere din structura hărţii (fie nodurile, fie trimiterile). Totodată elevul poate fi lăsat să-şi aleagă singur atât conceptele, cât şi să stabilească singur relaţiile dintre acestea (ceea ce reprezintă un grad mai înalt de dificultate).

Subiectul lecţiei este: ***Recapitularea complementelor circumstanţiale*** (clasa a VIII-a), o lecţie mixtă care are ca **obiective** definirea complementului, stabilirea şi recunoaşterea termenilor regenţi ai complementului, identificarea complementelor circumstanţiale de loc, de timp şi de mod, recunoaşterea părţilor de vorbire prin care se pot exprima acestea. **Metodele şi procedeele** folosite (alternativ sau combinat) sunt conversaţia, lucrul în grupuri informale prin fişe de lucru, harta conceptuală, exerciţiul. ***Resursele*** şi **mijloacele de învăţământ** necesare sunt capacităţile normale de învăţare ale elevilor, cunoştinţele dobândite anterior, capacităţi de comunicare, fişe de lucru, manualul / culegere de exerciţii. ***Bibliografie:*** „Limba română. Manual pentru clasa a VIIII-a", Al. Crişan, S. Dobra, F. Sâmihăian, Ed. Humanitas, 2000; „Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală.", C-tin Parfene, Ed. Polirom, Iaşi, 1999; „Gramatica limbii române. I Cuvântul.", Ed. Academiei Române, Bucureşti, 2005.

Demersul lecţiei:

Profesorul verifică tema frontal. Se actualizează atributul şi tipurile de atribute prin întrebări frontale. Profesorul anunţă că vor studia complementul. Se scriu pe tablă următoarele texte:

Am citit o carte.
Hai acolo!
Cartea aşezată deasupra caietului a căzut.
Un elev va ieşi la tablă, va extrage complementele şi termenii regenţi.

Complement	Termen regent
o carte	*Am citit*
acolo	*Hai*
(deasupra) caietului	*aşezată*

Elevii vor da definiţia complementului:***Complementul este partea de propoziţie care determină un verb, o interjecţie sau un adjectiv.***
Profesorul prezintă folosind harta conceptuală noţiunile dobândite anterior de către elevi incluzând clasificarea complementelor în funcţie de proprietatea lor de a arăta împrejurarea sau nu.

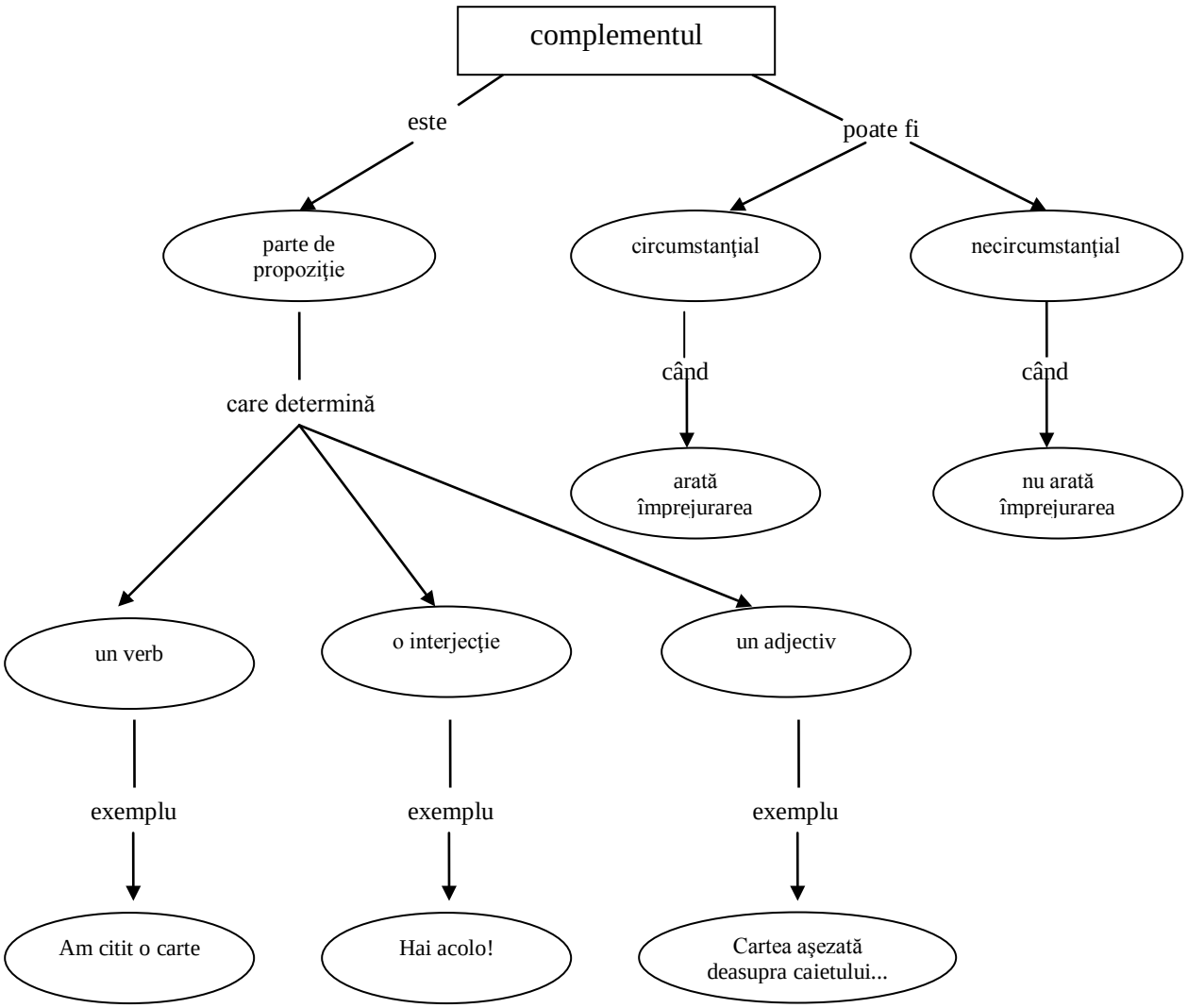

Circumstanţialele arată, în general, împrejurările în care se petrece o acţiune: locul, timpul, modul, cauza, scopul, condiţia.
Profesorul specifică elevilor că în această oră vor reactualiza c.c. de loc, de timp şi de mod.
Complementul circumstanţial de loc (arată locul acţiunii). Pentru a afla prin ce se poate exprima, elevii vor lucra în grupuri informale **fişa de lucru – c.c. de loc**.

Enunţul	c.c.l	Partea de vorbire prin care se exprimă
Soarele se afla sus.		
De acolo dogoreşte.		
De jur împrejur se află livezi.		
Am pus cartea în sertar.		
Cartea se află deasupra caietului.		
Becurile s-au aprins deasupra lui.		
Am aşezat-o peste acesta.		
Deasupra-mi este cerul plin de stele.		
Ajunserăm la cei doi.		
În jurul celor trei s-a adunat lume.		
Înaintea mea, e o casă.		

Observaţii!

- C.c.l. se poate exprima prin substantiv în acuzativ fără prepoziţie, când arată spaţiul străbătut şi este însoţit de numerale sau adjective.

Ex: A mers doi kilometri. S-a dus cale lungă.

- C.c.l. se poate exprima prin substantiv în dativ în expresiile:

Ex: Stai locului! Se aşterne drumului.

Se va prezenta prin harta conceptuală, cu ajutorul elevilor, complementul circumstanţial de loc.

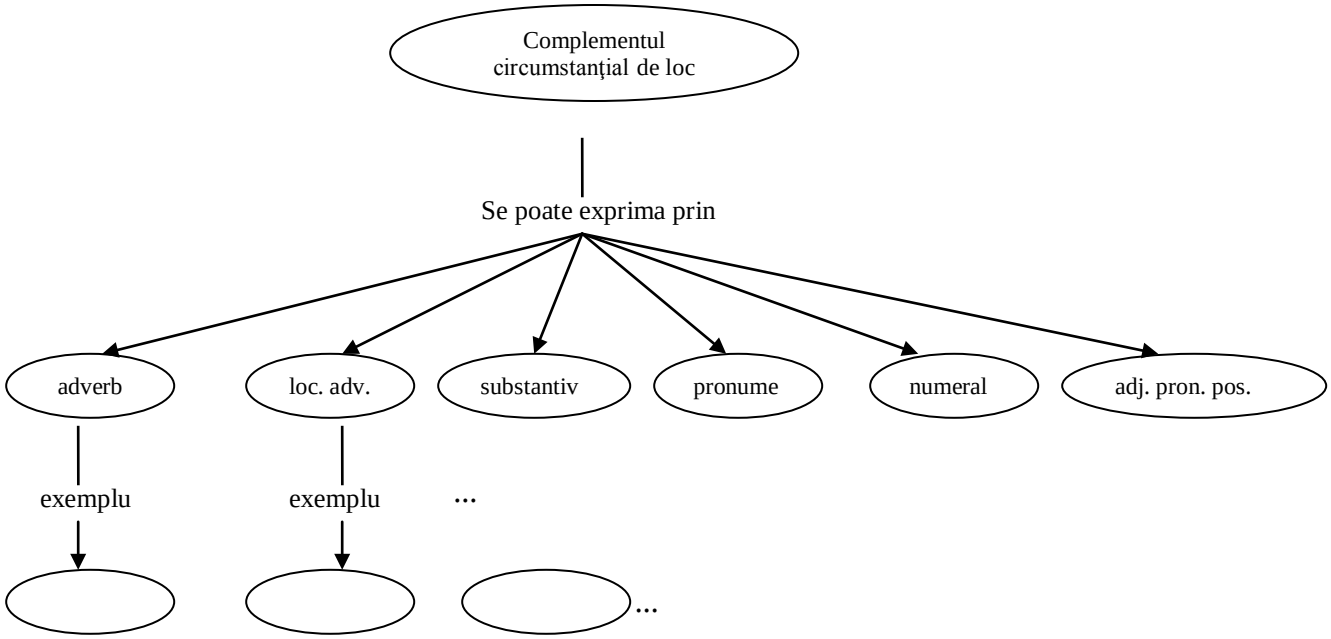

Complementul circumstanţial de timp – arată timpul în care se desfăşoară acţiunea.
Pentru a afla prin ce se poate exprima, elevii vor lucra în grupuri informale **fişa de lucru – c.c. de timp**.

Enunţ	c.c.t.	Partea de vorbire prin care se

		exprimă
Plecăm mâine.		
Pe atunci nu ştiam atâtea.		
Ne întâlneam din când în când.		
Două luni a stat copilul la bunici.		
A plecat într-o zi de vară.		
A sosit înaintea elevei.		
A ajuns după tine.		
A venit înaintea lui.		
A ajuns după al doilea.		
Maria a ajuns înaintea amândurora.		
De mic, ştia ce vrea.		
A ajuns înaintea mea.		
A ieşit înainte de a sosi mama.		
Ajungând acasă, s-a odihnit.		

Se va prezenta prin harta conceptuală, cu ajutorul elevilor, complementul circumstanţial de timp.

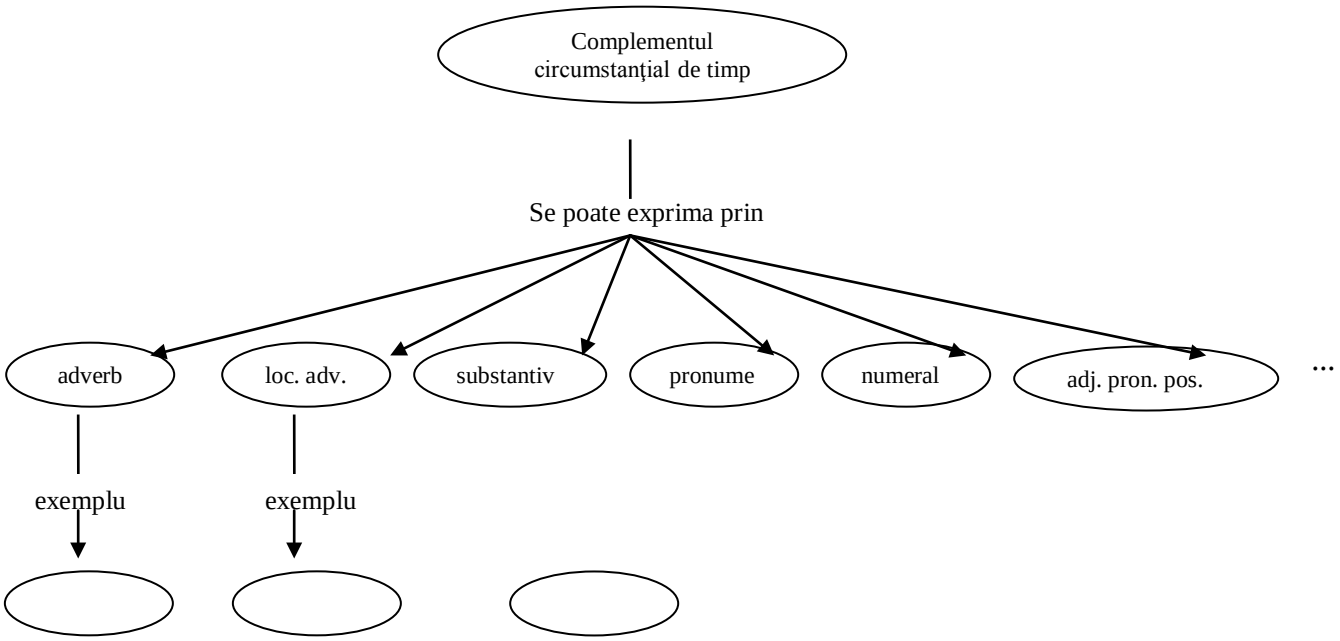

După cum se poate observa, în această lecţie se pune accentul pe cooperarea între elevi precum şi între elevi şi cadrul didactic. Astfel se realizeză interdependenţa pozitivă deoarece succesul grupului depinde de efortul depus în realizarea sarcinii de către toţi membrii. Elevii sunt dirijaţi către un scop comun, stimulaţi de o apreciere colectivă, rezultatul fiind suma eforturilor tuturor. Pe de altă parte se formează şi se dezvoltă capacităţile sociale, se stimulează inteligenţa interpersonală care se referă la abilitatea de a comunica cu celălalt, de a primi sprijin atunci când ai nevoie, de a oferi ajutorul, de a rezolva eventuale situaţii conflictuale. Importantă este de asemenea interacţiunea faţă în faţă ce presupune un contact direct cu partenerul de lucru astfel încât elevii ajung să se încurajeze şi să se ajute reciproc.

În concluzie, învăţarea prin cooperare respectă principiile: egalitarist, antiierarhic şi antiautoritar, precum şi cel al toleranţei faţă de opiniile celorlalţi şi al evitării etichetării. Profesorul se integrează în activitatea colaborativă a elevilor, putând fi unul dintre membri sau oferindu-şi ajutorul, ori animând şi stimulând activitatea. Câştigul cel mai mare este faptul că agenţii educaţionali se privesc ca oameni, nu ca roluri.

295. STRATEGII ŞI METODE PRIVIND RECUPERAREA ŞI DEZVOLTAREA FUNCŢIILOR COGNITIVE

Prof. Neagu Ioana Mădălina, Şcoala Profesională Specială „Ion Teodorescu" Slobozia

Prof. Dima Valentina, Şcoala Profesională Specială „Ion Teodorescu" Slobozia

Educaţia cognitivă a copilului cu deficienţe mintale are o notă de specificitate, cu un parcurs diferit de dezvoltarea cognitivă şi învăţarea instrumentală a copilului obişnuit. Structurarea proceselor de cunoaştere la copilul cu deficienţă mintală se referă la dobândirea instrumentelor de bază ale cunoaşterii (citit, scris, socotit) şi la formarea unor tehnici elementare de muncă intelectuală. E necesar ca activităţile desfăşurate în cadrul acestei arii să aibă un pronunţat caracter ludic, jocul fiind cea mai eficientă cale de stimulare cognitivă în cazul acestui copil. Deşi învăţarea nu este un fenomen exclusiv uman, la nivelul oamenilor ea suportă o modelare socio-culturală, devenind o trăsătură definitorie a fiinţelor umane. În sens larg, învăţarea poate fi definită ca „*un proces evolutiv, de esenţă formativ-informativă, constând în dobândirea (recepţionarea, stocarea şi valorificarea internă) de către fiinţa vie, într-o manieră activă, explorativă a experienţei proprii de viaţă şi, pe această bază, în modificarea selectivă şi sistematică a conduitei, în ameliorarea şi perfecţionarea controlată şi continuă sub influenţa acţiunilor variabile ale mediului ambiant*".

□ Învăţarea are loc nu numai prin confruntarea experienţei noi cu cea anterioară a elevului, dar şi printr-un "***conflict socio-cognitiv***" cu experienţa celorlalţi. Psihologia socială genetică a argumentat (prin mai multe experimente) că interacţiunile dintre indivizi sunt constructive numai dacă are loc *o confruntare între soluţiile divergente* ale unor parteneri de niveluri cognitive diferite.

□ Numai într-un mediu educativ care evită complezenţa, asimetria şi cultivă reciprocitatea "se poate realiza o coordonare sociocognitivă într-un ansamblu mai echilibrat, din punct de vedere cognitiv, a diferitelor cercetări".

Şcoala trebuie să devină un ansamblu de ateliere de lucru diversificate şi de tutorat sistematic.

Dezvoltarea gândirii critice constituie un important obiectiv de tip formativ şi se realizează prin folosirea cu precădere a unor ***strategii activ-participative.*** Aceste strategii nu trebuie rupte de cele tradiţionale, ele marchează un nivel superior în spirala modernizării strategiilor didactice. Prin metode activ-participative înţelegem toate situaţiile şi nu numai metodele active propriu-zise în care elevii sunt puşi şi care-i scot pe aceştia din ipostaza de obiect al formării şi-i transformă în subiecţi activi, coparticipanţi la propria lor formare.

Sunt încercări în psihopedagogia contemporană de constituire a unei adevărate ***didactici a intelectului,*** care să valorifice potenţialul intelectual al individului. Omul nu are numai intelect, el are în substanţa sa originară şi capacitatea de vibra în faţa lumii (prin intermediul valorilor morale, estetice, religioase, profesionale, al „noilor educaţii"). Acestor domenii trebuie să le

acordăm atenţia cuvenită deoarece aici ne confruntăm cu cele mai mari probleme, care vor avea consecinţe negative asupra proiectării viitorului.
De asemenea, folosirea unor strategii de tip euristic, similare cercetării ştiinţifice a dat rezultate bune în planul însuşirii temeinice a cunoştinţelor, al formării priceperilor, deprinderilor etc. Puşi în ipostaza unor mici cercetători, elevilor le face plăcere să redescopere adevăruri ale ştiinţei, confirmând sugestia pe care o făcea Rousseau în lucrarea *Emil sau despre educaţie.* Metodele au calităţi ce exersează şi elaborează funcţiile psihice şi fizice ale copilului şi conduc la formarea unor noi deprinderi intelectuale, aptitudini, atitudini, capacităţi şi comportamente.
Activizarea predarii-învăţării presupune folosirea unor metode, tehnici şi procedee care să-l implice pe elev în procesul de învăţare, urmărindu-se dezvoltarea gândirii, stimularea creativităţii, dezvoltarea interesului pentru învăţare,în sensul formarii lui ca participant activ la procesul de educare. Astfel elevul este ajutat să înţeleagă lumea în care trăieşte şi să aplice în diferite situaţii de viaţă ceea ce a învăţat.
Metodele constituie elementul esential al strategiei didactice, ele reprezentind latura executorie, de punere în actiune a intregului ansamblu ce caracterizeaza un curriculum dat
În acest context, metoda poate fi considerata ca instrumentul de realizare cit mai deplina a obiectivelor prestabilite ale activitatii instructive. De aici și o mare grija pentru adoptarea unor metode variate, eficiente și adecvate nu numai specificului disciplinelor, profilului scolii, ci scopului general al invatamintului și cerintelor de educatie ale societatii contemporane.
Optiunea pentru o metoda sau alta este în strinsa relatie și cu personalitatea profesorului și gradul de pregatire,predispozitie(readiness) și stilurile de invatare ale grupului cu care se lucreaza.
Din aceasta perspectiva, metodele pentru o invatare activa se pot clasifica în:
I. Metode care favorizează înţelegerea conceptelor şi ideilor, valorifică experienţa proprie a elevilor, dezvoltă competenţe de comunicare şi relaţionare, de deliberare pe plan mental şi vizează formarea unei atitudini active: discuţia, dezbaterea, jocul de rol etc.
II. Metode care stimulează gândirea şi creativitatea, îi determină pe elevi să caute şi să dezvolte soluţii pentru diferite probleme, să facă reflecţii critice şi judecăţi de valoare, să compare şi să analizeze situaţii date: studiul de caz, rezolvarea de probleme, jocul didactic, exerciţiul etc.
III. Metode prin care elevii sunt învăţaţi să lucreze productiv cu alţii şi să-şi dezvolte abilităţi de colaborare şi ajutor reciproc: mozaicul, cafeneaua, proiectul în grupuri mici etc.
Metodele active nu sunt nişte modalităţi de acţiune mai mult sau mai puţin întâmplătoare ci au la bază o filosofie educaţională, se încadrează într-un cadru paradigmatic inspirat de teoriile socioculturale existenţiale. Expresia acestor teorii la nivelul ştiinţelor educaţiei o regăsim în paradigma educaţional-umanistă. *Funcţiunea generală a acestei paradigme,* cea în care îşi au originea metodele active, este aceea de organizare educativă centrată pe fiinţa umană care devine **subiect**, care trebuie să poată funcţiona din plin. Aceasta este o idee prin care educaţia devansează oarecum sistemul social global, încă insuficient centrat pe persoană şi inspiră o critică a manierei în care societatea industrială tratează persoana.

Putem defini ***motivaţia*** ca fiind un motor intern al personalităţii sau un ansamblu de forţe ce incită elevul a se angaja într-un comportament Ea reprezintă mijlocul prin care sunt mobilizate energiile interne ale elevului în vederea obţinerii unor performanţe înalte în activitatea şcolară. Motivaţia este defapt cauza pentru care elevul învaţă sau nu învaţă. Activitatea de învăţare este necesară să fie motivată tot timpul. Motivaţia face ca învăţarea să se transforme dintr-o activitate rutinieră, plicticoasă într-o activitate interesantă, atractivă, creativă.

Toţi elevii pot învăţa, dacă profesorii, părinţii, cei care le oferă suport, sunt pregătiţi cum să-i înveţe, să le propună programe pentru dezvoltarea stilului de învăţare şi a practicării abilităţilor transferabile de comunicare, de a lucra în echipă, de organizare a timpului, de creativitate, etc.

Bibliografie:

M. Ionescu, I. Radu – Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

I. Cerghit – Metode de învăţământ, Editura Polirom, Iaşi, 2006
Dumitru I.A. – *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000
Sarivan L. coord. – *Predarea interactivă centrată pe elev*, Educaţia 2000+, Bucureşti, 2000
Cerghit I., 2006, *Metode de învăţământ*, Polirom, Iaşi
Creţu C., 1997, *Psihopedagogia succesului*, Ed. Polirom, Iaşi
Creţu C., 1998, *Curriculum diferenţiat şi personalizat*, Ed. Polirom, Iaşi

296. INFORMARE ŞI CONSILIERE ÎN CARIERĂ

Prof. Nedelcu Elena-Cristina
Şcoala Gimnazială Nr.1

În zilele noastre, organizațiile acordă o tot mai mare atenție planificării și administrării carierei. Acest lucru se datorează parțial faptului că rapiditatea schimbării economice face ca actualele cariere să fie mai puțin clar definite și previzibile decât erau ele în trecut. Dinamica profesiunilor și implicit a carierelor este marcată de schimbări accelerate, personalul muncitor fiind pus în situația să le facă față cu o competență și rapiditate de adaptare într-un ritm accelerat. În acest context, realizările pe plan teoretic și practic din domeniul psihologiei joacă un rol central în înțelegerea și administrarea carierelor.[1]

Activităţile de orientare privind cariera urmăresc dezvoltarea personală şi înzestrarea individului cu cunoştinţe şi abilităţi necesare pentru realizarea unui management eficient al propriei cariere. Orientare în carieră = activităţi de informare + consiliere + educaţie pentru carieră.

Fig.1 Consilierea în carieră
Sursa foto: http://testcariera.ro/resurse/planificarea-carierei-si-modele-de-planificare/

Consilierea în carieră vizează dezvoltarea abilităţilor pentru rezolvarea unor probleme, dificultăţi specifice legate de carieră (insatisfacţie în activitatea şcolară, dificultăţi de învăţare, greutăţi în luarea unor decizii privind cariera, anxietate legată de carieră, etc.), adică este o intervenţie de natură psihologică. Educaţia pentru carieră este o intervenţie educaţională de dezvoltare a deprinderilor şi abilităţilor necesare pentru managementul propriei cariere.[2]

Conţinutul diferitelor discipline şcolare trebuie şi poate constitui - fără a deturna cu nimic obiectivele lor de bază - mijloace indirecte de orientare şcolară şi profesională, insuficient explorate încă, pentru că acestea au, în mod implicit, în subsidiar, un potenţial adecvat actului conturării unei opţiuni a elevului pentru o anumită carieră.

Autocunoaşterea are o importanţă particulară în Consiliere şi Orientare. Procesul respectiv este chiar mai semnificativ decât luarea la cunoştinţă a rezultatelor evaluărilor psiho-diagnostice sau aprecierilor externe, pentru că autocunoaşterea înseamnă confruntarea impresiilor despre sine cu cele ale altora şi extragerea unei concluzii realiste, punerea în balanţă a realizărilor personale, potenţialităţilor, calităţilor şi trăsăturilor individuale etc. de care individul este conştient că le are şi

[1] http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/REFERAT-Consiliere-educational67.php

[2] https://portal.ctcnvk.ro/catedre/comisia-metodica-a-dirigintilor/activitati-dirigentie/ghid-orientare-si-consiliere-in-cariera

le poate pune în valoare. Cunoaşterea de sine, ca act de reflectare a personalităţii complexe a unui individ în propria-i conştiinţă, presupune şi o bună capacitatea de autoanaliză, realism, intuiţie, luciditate, interiorizarea şi utilizarea corectă pentru sine a criteriilor de evaluare, responsabilitate. Pentru ca autocunoaşterea să fie obiectivă, individul trebuie să aibă maturitatea psihologică să o facă, să cunoască şi să interpreteze corect reperele sau indicatorii definitorii ai personalităţii, metodele şi tehnicile individuale de evaluare, mecanismele de compensare şi auto-stimulare ale unor trăsături insuficient dezvoltate etc.

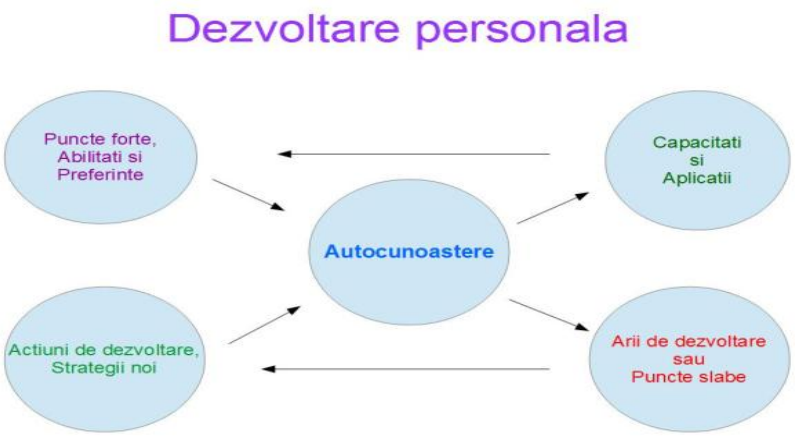

Fig. 2 Autocunoastere

După cum se ştie, părinţii au un rol important în orientarea şcolară şi profesională a fiilor lor. Experienţa personală pozitivă, dar şi aspiraţiilor lor nerealizate, anumite stereotipuri cu privire la muncă etc. vor fi transferate sau impuse copiilor în planul construcţiei carierei acestora. Pe de altă parte, această realitate este şi o sursă de conflict între părinţi şi copii, profesori sau consilieri în cazul în care copilul are o altă opţiune sau este sfătuit să abordeze o altă filieră şcolar-profesională decât cea spre care aspiră părinţii. Modelele comportamentale legate de muncă şi vehiculate în familie (de apreciere sau, dimpotrivă, de depreciere a propriei profesii) vor fi preluate şi de copii, contribuind, treptat la conturarea propriilor alegeri. De asemenea, atitudinile parentale puternic autoritare sau, din contra, total neutre, neimplicate, precum şi cele de tip compensator (de "realizare prin copii") etc. au, fiecare, rata lor de "manipulare" (în sens pozitiv sau negativ). Din motive lesne de bănuit (legăturile psiho-afective intra-familiale speciale) mulţi părinţi îşi supra-apreciază copiii (lucru, de altfel, bun până la un anumit punct) şi le impun acestora trasee educaţionale şi direcţii profesionale la care ei nu aderă cu convingere sau pentru realizarea cărora vor face faţă cu greu, în mod penibil, cu eşecuri repetate sau rezultate mediocre, fapt care se va răsfrânge şi asupra satisfacţiei şi reuşitei lor ulterioare în muncă.[3]

[3] http://www.ise.ro/wp-content/uploads/2000/08/Ghid-Consiliere-si-Orientare.pdf

Fig. 3 Relaţia dintre elev-parinte-profesor

Sursa foto : http://www.curricula.ro/parinti.html

Conform dicționarului de termeni specifici editat de Asociația Națională de Orientare Vocațională din S.U.A. (1982), din acele activități prin care indivizii sunt ajutați în asimilarea și integrarea cunștințelor, a experienței în corelație cu:

- Autoințelegerea- care include cunoașterea propriei personalități și raportarea acesteia la personalitățile altora;

- Înțelegerea mecanismelor de funcționare ale societății și a acelor factori care contribuie la schimbarea permanentă a acesteia, incluzând aici și atitudinea față de muncă;

- Conștientizarea rolului pe care îl poate juca timpul liber în viața personală;

- Înțelegerea necesității existenței unui complex de factori cu rol activ în planificarea carierei;

- Înțelegerea necesității informațiilor și a abilitaților în obținerea succesului și a satisfacției personale în activitățile de muncă, dar și în activitățile desfășurate în timpul liber;

- Învățarea procesului de luare a deciziilor în alegerea și dezvoltarea carierei.

Savickas (1999) precizează că activitățile de orientare trebuie să vizeze educarea tinerilor pentru independență și flexibilitate în cinci domenii de competență:

- Cunoștințe despre sine;
- Informații ocupaționale;
- Luarea deciziei;
- Planificarea;
- Rezolvarea deprobleme.[4]

[4] http://www.rasfoiesc.com/educatie/didactica/CONSILIEREA-SI-ORIENTAREA-CARI23.php

Bibliografie

1.*http://testcariera.ro/resurse/planificarea-carierei-si-modele-de-planificare/*
2. http://www.rasfoiesc.com/educatie/psihologie/REFERAT-Consiliere-educational67.php
3.https://portal.ctcnvk.ro/catedre/comisia-metodica-a-dirigintilor/activitati-dirigentie/ghid-orientare-si-consiliere-in-cariera
4. http://www.ise.ro/wp-content/uploads/2000/08/Ghid-Consiliere-si-Orientare.pdf
5. *http://www.curricula.ro/parinti.html*

297. JOCURILE DINAMICE – INIŢIATIVE DIDACTICE

Nedelcu Irina Veronica – Şcoala Gimnazială Nr. 1 Slatina.

Jocurile dinamice sau de mişcare sunt principalul mijloc de desfăşurare a educaţiei fizice.

Educaţia fizică are sarcina de a contribui la dezvoltarea şi formarea personalităţii elevilor ale cărei trăsături şi componente vizează procesul de pregătire intelectuală şi sistemul general de instrucţie şi educaţie.

Influenţarea favorabilă a stării de sănătate, sporirea capacităţii de efort a organismului, adaptarea la mediul înconjurător precum şi formarea deprinderilor de igienă individuală şi colectivă, constitue motivele fundamentale ale societăţii şi valorii educaţiei fizice.

Jocurile dinamice desfăşurate în şcoală contribuie la creşterea capacităţii fizice şi intelectuale ale copiilor, la dezvoltarea lor fizică şi armonioasă, deoarece stimularea practicării exerciţiilor fizice este un obiectiv prioritar, iar succesul în atingerea sa este o garanţie pentru o viaţă sănătoasă.

Jocul este o activitate complexă, predominant motrică şi emoţională, desfăşurată spontan după reguli simple şi clare, prestabilite în scop recreativ, sportiv şi totodată de adaptare la realitatea socială.

Obiectivul general al educaţiei fizice constă în dezvoltarea aptitudinilor bio-psiho-motrice şi formarea capacităţii eleviilor de a acţiona asupra acestora, în vederea menţinerii permanente a stării optime de sănătate, asigurării unei dezvoltări fizice armonioase şi manifestării unei capacităţi motrice favorabile unei inserţii profesionale şi sociale.

Jocul nu caracterizează numai vârsta copilăriei ci pe om în general. Jocul îl pune pe copil în situaţii noi pe care el caută să le rezolve punând în acţiune iniţiativa, multă fantezie, perseverenţă şi spontaneitate.

Jocul este de fapt o activitate naturală, izvorâtă din mișcări firești, libere cu participare benevolă prin care copiii caută destindere și distracție. Prin joc copilul își afirmă puterea, personalitatea priceperea în raport cu un scop mai mult sau mai puțin conștientizat.

Jocurile dinamice dețin un rol important în formarea personalității copilului prin definirea continuă a trăsăturilor sale cognitive, afective și moral-volitive. Ele acționează și asupra funcționalității sistemului nervos, favorizând astfel activitatea intelectuală.

Rolul jocurilor dinamice în procesul de dezvoltare, instruire și educare este important pentru integrarea socială a elevilor fiind principalul stimulent al dezvoltării psihice.

În procesul de educație fizică, organizat la nivelul școlii, jocurile dinamice au un rol însemnat în realizarea obiectivelor educației fizice.

Pentru a înţelege rolul educaţiei fizice prin folosirea jocurilor dinamice în cadrul educării multilaterale a copiilor, trbuie să ţinem seama că acestea se realizează într-un proces unitar complex, în care se îmbină armonios toate aspectele fenomenului educativ.

Contribuția și valorificarea jocurilor dinamice în formarea deprinderilor evidențiază influența multilaterală și complexă pe care jocurile dinamice o au asupra personalității elevilor, atât în sfera motricității, cât și în cea a intelectului, contribuind astfel și la formarea unor trăsături de caracter durabile.

Activitatea de educaţie fizică presupune instruirea şi educarea copilului prin mişcare. Elevii a căror activitate se bazează pe o motivație profundă, obțin cel mai bune rezultate.

Dintre motivele directe amintim:

- Satisfacția și plăcerea elevilor de a face mișcare prin intermediul jocurilor dinamice și sportive;
- Dorința de a obține performanțe;
- Spiritul colectivist și curajul care au stat de multe ori la baza succesului.

Jocurile dinamice precum şi exerciţiile fizice stimulează nu numai respiraţia ci şi circulaţia sanguină, întăreşte şi dezvoltă sistemul muscular şi osos şi relizează puntea de legătură între gândire şi acţiune.

Prin joc copilul are posibilitatea de a fi mai degrabă uniniţiator în propria sa lume decât o persoană manipulată şi disciplinată. Jocurile dinamice au ca element caracteristic de desfăşurare, întrecerea, care impune existenţa unui fond de deprinderi şi calităţi motrice temeinic consolidate.

Jocurile dinamice datorită efectelor cumulative asupra organismului şi a complexităţii lor dezvoltă copilul atât fizic cât şi psihic. Jocul influenţează copilul pe tot parcursul vieţii, iar prin intermediul lui este pregătit să depăşească cu demnitate înfrângerile şi să guste satisfacţiile victoriei.

Pentru copii jocurile dinamice, nu reprezintă numai un mijloc de distracţie ci şi o modalitate de exprimare a personalităţii şi de explorare a spaţiului înconjurător.

Jocurile de mişcare îi dau prilejul copilului să îşi descarce natural surplusul de energie contribuind însă şi la călirea şi dezvoltarea fizică armonioasă a organismului.

Fiecare profesor trebuie să utilizeze mijloace cât mai eficiente, cât mai apropiate de execuția reală a deprinderilor urmate a fi învățate, să utilizeze o dozare optimă corespunzătoare particularităților de vârstă și sex, a potențialului bio-motric individual, deci o tratare diferențiată optimă.

Sarcina principală a educaţiei fizice este aceea de a forma poziţia corectă a corpului, aceasta fiind absolut necesară atât pentru dezvoltarea mişcărilor tot mai complexe folosite de copii, cât mai ales din considerente de sănătate, ca premiză a creşterii şi dezvoltării normale în continuare.

A şti să te joci, înseamnă de fapt să te pricepi să îi antrenezi pe cei din jur în mod plăcut şi distractiv. Jocurile sunt parte din viaţă, poţi să te joci orcând ai timp, fie că eşti singur, fie în doi sau colective mai mari, acasă, în cartier, la şcoală, în călătorii, în aer liber sau în interior, ziua ori pe întuneric.

BIBLIOGRAFIE

1. Cârstea Gheorghe, *Educaţie fizică fundamente teoretice ăi metodice,* Casa de editură Petru Maior, 1999
2. Sabău Emil, *Jocurile de mişcare. Fundamente teoretice şi metodice,* Editura Arvin Pres, București, 2003
3. Săvescu Iulian ., *1001 exerciţii pentru dezvoltarea calităţilor motrice în lecţia de educaţie fizică şcolară,* Editura Policrom, Craiova, 2002
4. Săvescu Iulian şi colab., *1001 exerciţii pentru formarea deprinderilor motrice specifice ramurilor şi probelor specifice în lecţia de educaţie fizică şcolară,* Editura Policrom, Craiova, 2003

298. PERSPECTIVA INTERCULTURALĂ ÎN EDUCAȚIE

Prof. Andreea Alina Nistor
Școala Gimnazială ”Ștefan cel Mare” Vaslui

Societatea noastră devine din ce în ce mai complexă. Explozia circulaţiei oamenilor şi a ideilor, multiplicarea contactelor, dispariţia frontierelor, toate acestea sunt realităţi evidente cu care ne confruntăm tot mai des. Problema identităţii culturale este tot mai actuală şi complexă pentru că presupune rezolvarea de comun acord a divergenţelor de orice fel. Trebuie să învăţăm modalităţi de convieţuire în această pluralitate a culturilor. Ca membrii ai Uniunii Europene, este impetuos să înţelegem interculturalismul ca un instrument pentru ameliorarea egalizării şanselor şi a inserţiei optimale a populaţiilor străine, europene sau nu, în viaţa economică şi socială, punând în practică dorinţa de întărire a drepturilor pentru toţi şi, de aici, chiar dezvoltarea democraţiei. Multiculturalismul european trebuie privit ca pe un izvor de bogăţii nesecate, cu condiţia să nu diminueze sau să anuleze identitatea fiecărei culturi şi se poate converti într-un veritabil interculturalism.

Viitorul spaţiu european trebuie înţeles ca un loc al confruntării fructuoase dintre mai multe coduri culturale diferite, care poate avea efecte disfuncţionale, cel puţin în anumite momente, dacă nu va fi inteligent gestionat. De aceea, nu numai oamenii trebuie să fie pregătiţi să se insereze în aceste noi realităţi, ci şi instituţiile trebuie să fie pregătite pentru a primi persoanele purtătoare de coduri valorice particulare.

Fenomenul educaţional este unul social de dezvoltare, formare, construire a fiinţei umane ca subiect al acţiunii, al cunoaşterii şi al valorilor, prin comunicare şi exerciţiu, prin modelarea comportamentului său şi prin integrarea în activitatea şi în relaţiile sociale.[1] Educaţia interculturală constituie „o opţiune ideologică în societăţile democratice şi vizează pregătirea viitorilor cetăţeni în aşa fel încât ei să facă cea mai bună alegere şi să se orienteze în contextele multiplicării sistemelor de valori”[2]. Atât minorităţile cât şi majoritatea sunt puse în situaţia de a se tolera, a se adapta la mutaţia şi diversitatea culturală. În funcţie de multiple perspective de referinţă, toţi indivizii pot fi minoritari, racordându-se la subcoduri culturale oarecum diferite.[3]

Recompunerea entităţilor naţionale în ansamblul european, în contrasens uneori cu ideologiile naţionaliste centraliste, va face ca subculturile marginalizate să fie revendicate şi să se impună altfel decât până acum. Indivizii înşişi trebuie să actualizeze acele forme de rataşare care să le asigure coerenţa existenţială şi eficienţa socială. Apartenenţele prime trebuie să fie permeabile şi deschise, iar identitatea se va reface permanent în funcţie de circumstanţe. Fiecare dintre noi va fi o unitate plurală, care se va reface permanent, sub imperiul vectorilor socio-culturali în permanentă mişcare.[4]

Ideologiile universaliste sau ale nivelării culturale consideră că entităţile culturale distincte vor dispărea, în favoarea unei culturi unice, mondiale. Aceste ideologii sunt mai tot timpul destul de atractive. Ele sunt foarte simpliste: fac abstracţie de complexitatea dinamicii culturale şi de contradicţiile inerente evoluţiei culturale. Ideologiile relativiste sau ale pluralismului cultural stipulează ideea că fiecare cultură dezvoltă viziuni separate despre

---

[1] Steluța Teodorescu, Paul Popescu Neveanu, *Dicționar de psihologie,* Editura Albatros, București, 1978
[2] Constantin Cucoș, *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale,* Editura Polirom, Iași, 2000, pg. 64
[3] Dasen Pierre, *Fundamentele ştiinţifice ale unei pedagogii interculturale*, în Educaţia interculturală. Experienţe, politici, strategii, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
[4] Iacob Luminița, Ovidiu Lungu, *Imagini identitare*, Editura Eurocart, Iași, 1999

lume, sisteme de valori şi de credinţe ireductibile. Nu există posibilitatea unei comunicări autentice dintre culturi.[5]

Se ştie că societatea actuală impune noi tipuri de organizări, de asocieri şi de conexiuni ale activităţilor de producţie. Reorganizarea forţei de muncă şi integrarea ei într-o economie globală îngăduie şi obligă punerea în act a noi competenţe relaţionale între oameni. Economiile devin competitive şi în măsura în care actorii lor ştiu să se raporteze la alţii. Locurile în care se munceşte devin spaţii privilegiate de învăţare interculturală şi intercomunitară.

Dezvoltarea tehnicii, a pieţelor şi a noului tip de consum a distrus capacitatea de mediere politică între ordinea naturală şi diversitatea culturilor. Începând cu acest moment, raţionalizarea şi globalizarea producţiei, a schimbului internaţional, dar şi diversitatea culturală a condus la emergenţa unui nou tip de civilizaţie contemporană.

Spaţiul cultural tinde să se fragmenteze în mai multe fortăreţe comunitare, adică în grupuri sociale, politic organizate, din care conducătorii îşi extrag legitimitatea şi influenţa lor din izvorul pe care îl comportă tradiţiile culturale.

Dreptul la diferenţă, izolat de orice reflecţie asupra comunicării interculturale, conduce la un relativism cultural încărcat de conflicte indisolubile. Dimpotrivă, pluralismul cultural recunoaşte în acelaşi timp că fiecare cultură produce semnificaţii de valoare universală, pornind de la o experienţă particulară. Pluralismul cultural pune problema nu numai a apărării diferenţelor, ci şi a dialogului culturilor care recunosc, dincolo de diferenţele lor, că fiecare contribuie la îmbogăţirea experienţei umane şi că fiecare dintre ele este un efort de universalizare a unei experienţe particulare. Multiculturalismul nu este adversarul universalismului european, ci o altă faţă a lui. Ceea ce unifică multiculturalismul şi universalismul este voinţa comună de a plasa o cultură deasupra puterii statului sau a intereselor unui grup social.[6]

Primul mare merit al ideii multiculturaliste este de a reacţiona contra omogenizării lumii în profitul unei culturi mişcătoare, sprijinită pe puternice mijloace tehnice şi financiare şi care slăbeşte sau distruge capacitatea de invenţie, de autotransformare şi de reinterpretare a culturilor, etichetate ca tradiţionaliste, cu toate că ele au avut şi mari efecte de modernizare. Avem nevoie să ne salvăm memoria ca şi mediul pentru a apăra diversitatea culturilor ca pe nişte specii naturale.

Perspectiva interculturală de concepere a educaţiei conduce la evitarea conflictelor şi eradicarea violenţei. Încă de la vârsta preşcolară, copilul este sprijinit să-şi formeze deprinderea de a comunica (a asculta şi a vorbi), de a lua decizii în mod democratic în cadrul grupului, de a se implica în rezolvarea problemelor interpersonale. Cadrul didactic trebuie să acorde o atenţie deosebită educării copiilor pentru a-şi stăpâni emoţiile primare şi a evita altercaţiile, respectul de sine şi al altora, toleranţa faţă de opiniile diferite.Toleranţa înseamnă cunoaşterea, recunoaşterea şi acceptarea modului de a fi al persoanelor şi grupurilor. Aceasta presupune alegerea deliberată de a nu interzice, a nu împiedica, a nu interveni în comportamentul unei persoane sau al unui grup chiar dacă noi dezaprobăm acea purtare şi avem şi cunoştinţe şi puterea de a interzice sau împiedica. Tactul și priceperea cadrului didactic trebuie să-l învețe pe elev să dăruiască pentru a putea primi.[7]

Pluralismul cultural european este produsul unei istorii lungi şi continue care implică acceptabilitatea altuia, toleranţa, coexistenţa plurală, dar cu şansa afirmării poziţiilor proprii. Studiile de antropologie culturală arată că, în chip funciar, nu pot exista antogonisme fundamentale între sisteme de valori, decantate de diferitele culturi. Sub aspectul valorilor

---

[5] Iacob Luminiţa, Ovidiu Lungu, *Imagini identitare*, Editura Eurocart, Iaşi, 1999
[6] Iacob, Lungu, *Imagini identitare*
[7] Iacob, Lungu, *Imagini identitare*,

finale, antropologia stabileşte în mod statistic că, în culturi diferite, aceleaşi valori pot fi acceptate sau dispreţuite.

Principiul abordării interculturale atât în școală cât și în societate, poate fi aplicabil, în cel puţin două ipostaze: pe un plan sincronic și pe plan diachronic. Pe plan sincronic se realizează o înţelegere profundă a indivizilor ce aparţin unor culturi diferite şi care trăiesc în acelaşi prezent istoric. Referindu-ne la planul diacronic, acesta este un ,,domeniu teoretic mai puţin abordat, dar care poate rezerva suficiente sugestii euristice chiar şi pentru ipostaza sincronică a ipotezei interculturaliste."[8]

Şcoala a trebuit să facă faţă eterogenităţii lingvistice şi culturale a grupurilor şcolare ivite din urma imigrării. Prima sa gesticulaţie a fost aceea de a elimina diversitatea, de a considera pluralismul ca ceva rău. Diferenţa a fost înţeleasă ca un handicap ce trebuia rezolvat. Educaţia interculturală, în această fază, se reducea la o practică educativă asimilaţionistă, ca o pedagogie reparatorie pentru eşecul sau excluziunea şcolară. Aceste practici erau puse în practică mai ales în zonele unde componenta plurietnică era evidentă. S-a recurs, de aceea, la o pedagogie compensatorie, de susţinere, de ştergere a diferenţelor, de achiziţionare de către toţi, pentru o "corectă" integrare, a aceloraşi instrumente culturale, mai ales lingvistice. Alteritatea culturală a fost conotată negativ şi a fost dispreţuită.[9]

S-a constatat însă că această strategie nu numai că nu a dat rezultate, ci a şi generat fenomene adverse, fiind supusă la numeroase critici din partea pedagogilor sau a reprezentanţilor populaţiilor imigrante. Perspectiva iniţială de desconsiderare culturală s-a schimbat. Diversitatea culturală nu mai este un prejudiciu, ci o realitate ce trebuie fructificată în mediul şcolar. Optica se schimbă: fiecare copil are dreptul, individual, să-şi cultive limba, tradiţiile, obiceiurile. Şcoala este nu numai un loc de primire, ci şi de realizare a interferenţelor, al schimburilor egale dintre culturi.[10]

Şcoala, ca principal instrument de socializare, devine locul unei armonizări culturale ce o devansează pe cea socială. Gestionarea cât mai operativă şi timpurie a diferenţelor obligă cu necesitate la întronarea unui model educativ care să favorizeze întâlnirea şi cooperarea între mai mulţi parteneri.

Educaţia pentru o bună înţelegere şi solidaritate nu este o chestiune pe termen scurt, ci o acţiune ce pretinde un evantai de demersuri globale şi prospective. Instanţelor educative le sunt fixate câteodată obiective oarecum antinomice: pe de o parte, obiectivele şcolii sunt exprimate în termeni de conţinuturi, desfăşurare metodică, eficacitate imediată, selecţie şi competiţie, pregătirea forţei de muncă iar, pe de altă parte, de cristalizare a atitudinilor de solidaritate, de cultivare a unor comportamente şi atitudini spirituale, formative.

Bibliografie:

1. Cucoş Constantin, *Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale*, Editura Polirom, Iași, 2000
2. Dasen Pierre, *Fundamentele ştiinţifice ale unei pedagogii interculturale*, în *Educaţia interculturală. Experienţe, politici, strategii*, Ed. Polirom, Iaşi, 1999
3. Iacob Luminiţa, Ovidiu Lungu, *Imagini identitare*, Editura Eurocart, Iaşi, 1999
4. Iluţ P., Radu I., Matei L., *Psihologie socială*, Ed. Exe SRL, Cluj-Napoca, 1994
5. Miroiu Adrian (coord.), *Învăţământul românesc azi*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
6. Plugaru Liviu, Mariela Pavalache-Ilie, *Educaţie interculturală*, Editura Psihomedia, Sibiu, 2007
7. Teodorescu Steluța, Paul Popescu Neveanu, *Dicţionar de psihologie*, Editura Albatros, București, 1978

[8] Plugaru Liviu, Mariela Pavalache-Ilie, *Educaţie interculturală*, Editura Psihomedia, Sibiu, 2007, p. 54
[9] Plugaru, Pavalache-Ilie, *Educaţie interculturală*
[10] Plugaru, Pavalache-Ilie, *Educaţie interculturală*

299. DEMERSURI DIDACTICE MODERNE ÎN TIMPUL ORELOR DE FIZICĂ (studiu de specialitate)

Prof. Ouatu Iulia, Şcoala Gimnazială "Constantin Popovici",
Loc. Buhoci, jud. Bacău

În contextul unei societăţi aflate în permanentă schimbare, activitatea instructiv-educativă se prezintă ca un proces de adaptare din mers a tinerei generaţii la cerinţele societăţii.Sarcina şcolii actuale româneşti, la toate nivelele de învăţământ, derivă din idealul educaţional, acela de a forma personalităţi comunicative, creative şi uşor adaptabile la mediul social. Orice cadru didactic este conştient de faptul că metodele de predare nu devin eficiente prin ele însele, ci sunt puse în valoare de inteligenţa şi priceperea fiecăruia.Alegerea metodei de lucru se face ţinând cont de avantajele şi importanţa folosirii ei, privite atât din punctul de vedere al elevului,cât şi din cel al dascălului

În actualul context, şcoala trebuie să pună accentul, nu atât pe cunoştinţe, cât pe procesele (mentale/cognitive) prin care acestea se obţin. A gândi corect sau a putea rezolva orice fel de probleme cu care ne confruntăm devin acum abilităţi cruciale. Schimbarea este un proces de durată, desfăşurat cu paşi mici. În fiecare lecţie se introduce un element nou (strategie, tehnică), iar după evaluarea rezultatelor se renunţă la anumite aspecte şi se aplică altele. Abilităţile de viaţă reprezintă, în formarea tinerilor, puntea de legătură necesară pentru tranferarea performanţelor dobândite în şcoală la realitatea în care trăim. A depăşi cu succes aceste provocări ale vieţii, ca şi cum ai sări rând pe rând obstacolele dintr-o cursă, îţi asigură adaptarea cu succes la viaţa de zi cu zi.

Istoria ne învaţă că oricine poate învinge obstacolele vieţii o dată ce şi-a dezvoltat abilităţile de viaţă, indiferent de vârstă, de contextul istoric şi familial în care se află, indiferent de capacităţile înnăscute de care dispune, de statutul său social sau de resursele materiale pe care le are.În măsura în care societatea se schimbă, se schimbă şi competenţele necesare. Astfel, dacă cu ceva ani în urmă era suficient pentru un elev să ştie să citească, să scrie şi să calculeze, astăzi elevii trebuie să citească în mod critic, să gândească logic şi să rezolve probleme complexe. Ei trebuie, în primul rând, să dobândească alfabetizarea digitală şi informatică, având nevoie de competenţe bune în ceea ce priveşte utilizarea tehnologiilor moderne. Pentru a putea forma aceste competenţe, şcoala trebuie să dispună de dotări precum şi de profesori bine pregătiţi în acest domeniu care să înţeleagă că rolul educaţiei este să pregătească elevii să devină activi, competitivi şi membri implicaţi ai societăţii.

„A învăţa" a presupus până acum, în primul rând, ca elevii să memoreze informaţiile disciplinei predate, iar diferenţele dintre lecţii erau văzute ca diferenţe doar între conţinuturi. Aceste didactici au condus la o învăţare ce pleacă de la memorarea noilor cunoştinţe pentru a ajunge la capacitatea de a opera cu ele. Constructivismul aplicat la fizică solicită implicarea reală a elevilor în redescoperirea cunoaşterii ştiinţifice. În domeniul ştiinţelor naturii, teoria este introdusă şi prezentată în mod abstract şi axiomatic, de sus în jos, fără prea multe legături cu experienţele concrete ale elevilor, care le-ar putea trezi curiozitatea şi i-ar angaja emoţional.De exemplu, profesorii le oferă elevilor la orele de fizică direct concluzia (o lege, o formula fizică etc.) în loc să-i ghideze, prin întrebări şi discuţii, pentru a o găsi singuri. A devenit foarte importantă acumularea de informaţii, sub formă de definiţii, teoreme, demonstraţii, ajungându-se chiar la o automatizare a procesului de rezolvare a problemelor. Atunci când mintea întâlneşte o

informaţie nouă, încearcă să găsească, mai întâi, o configuraţie/o structură/un comportament familiar; altfel spus, creierul va face atunci eforturi pentru a realiza conexiuni neuronale care să se potrivească cu noile informaţii. O bună parte din cunoaşterea pe care o au copiii când încep şcoala vine din experienţele concrete de până atunci. De aceea, este important ca învăţarea să ţină cont de experienţele elevului. Pe lângă conexarea cu experienţele concrete, angajarea emoţională uşurează şi ea procesarea noilor informaţii sau formarea unor noi abilităţi. Interesant, aici, este ceea ce se întâmplă, nu atât cu informaţiile, cât cu mecanismele de procesare/analiză a informaţiilor şi situaţiilor problematice.

În cadrul activităţilor desfăşurate la clasă se impune o adaptare creativă a profesorului la demersul gândirii elevului, adeseori activităţi care se realizează în afara unor scopuri prestabilite. Aşadar, profesorul de fizică trebuie să valorifice conţinutul noţional, fenomenele fizice studiate şi relaţionarea dintre acestea în mediu, interacţiunile specifice acestora, modificările mediului ca urmare a intervenţiei omului, structurarea şi dezvoltarea fizicii în cadrul celorlalte ştiinţe, apariţia marilor idei în fizică şi interesul faţă de viaţa şi activitatea unor fizicieni celebri.

Instruirea în cazul fizicii "şcolare" constă în aplicarea unui ansamblu de strategii ce au ca scop favorizarea achiziţiei, interpretării şi utilizării cunoştinţelor ştiinţifice de către elev. O atenţie deosebită trebuie acordată şi educării metacognitive a elevilor, ceea ce presupune ca aceştia să-şi însuşească modul ştiinţific de gândire, metodologii specifice şi tehnici de decizie şi acţiune necesare construirii propriei cunoaşteri în domeniu. În baza teoriilor constructiviste şi a psihologiei cognitive pot fi identificate următoarele principii referitoare la învăţarea fizicii :

- învăţarea este un proces activ şi constructiv;
- învăţarea este rezultatul interacţiunii dintre cunoştinţele anterioare şi cele noi;
- învăţarea presupune un cadru adecvat;
- învăţarea vizează toată gama cunoştinţelor (atitudinale, procedurale şi declarative);
- învăţarea alături cunoştinţelor cognitive pe cele metacognitive;
- motivaţia joacă un rol important în învăţare prin faptul că-i determină pe elevi să-şi asume şi să se implice activ în construirea propriei cunoaşteri.

Orele de fizică pot fi eficientizate prin utilizarea metodelor moderne:

Ştiu/vreau să ştiu/am învăţat

Aplicarea modelului Ştiu / Vreau să ştiu / Am învăţat presupune parcurgerea a trei etape:

- accesarea a ceea ce elevii ştiu deja (ŞTIU)
- determinarea a ceea ce dorește a se învăţa (VREAU SĂ ŞTIU)
- reactualizarea a ceea ce s-a învăţat în urma lecturii (AM ÎNVĂŢAT)

exemplu:

Magneţi. Interacţiuni magnetice" – clasa a VI-a

Ştiu: se completează răspunzând la întrebarea "Ce ştiţi despre magneţi?" (noţiuni învăţate la cunoaşterea mediului, educaţie nonformală)

Vreau să ştiu: se completează cu întrebările elevilor

Am învăţat: - se completează la finalul orei expunând cunoştinţele acumulate pe parcursul orei.

S.I. N.E.L.G.-Sistemul interactiv de notare pentru eficientizarea lecturii şi gândirii

Metoda **S.I.N.E.L.G**. este o metodă de monitorizare a înţelegerii şi este o strategie care este utilizată pentru a menţine elevii implicaţi în timpul citirii unui text (potrivită pentru etapa de realizare a sensului).
Structura acţiunii:

A. Elevul citeşte textul cu atenţie. Pe parcursul lecturării textului, elevul trebuie să noteze pe marginea lui nişte semne ce au o anumită semnificaţie:

"√"- dacă ceva din ce a citit confirmă ceea ce ştia sau credea că ştie;
"– " - dacă o anumită informaţie pe care a citit-o contrazice sau diferă de ceea ce ştia sau credea că ştie;
"+" - dacă o informaţie pe care a întâlnit-o este nouă pentru el;
"?" – dacă o anumită informaţie pe care a citit-o i se pare confuză sau dacă doreşte să ştie mai mult despre un anumit lucru.
După lectura textului şi marcarea semnelor pe text, elevul reflectează asupra celor citite.
Exemplu :

"Fenomene electrice în natură şi tehnică", clasa a VIII-a

"√"-fulgerele şi tunetele se produc vara
-paratrăsnetul este folosit pentru a proteja clădirile înalte de trăsnet
- (Minus) Pământul e conductor? De ce?

? (Semnul întrebării)
-paratrăsnetul funcţionează pe baza „proprietăţii vârfurilor ascuţite"

+ (Plus)

-fulgerul este o descărcare electrică între doi nori alăturaţi electrizaţi cu sarcini de semne contrare
-tunetul (zgomotul ce însoţeşte /trăsnetul) este o undă de şoc datorată încălzirii puternice a aerului din interiorul canalului de scurgere a sarcinilor electrice

Activitatea de predare a suferit modificări majore în ultimii ani, aşa încât putem spune că s-a trecut de la modelul *magister dixit* la *şcoala activă*, de la abordarea de tip autocrat la cea democratică. Competenţa şi eficienţa activităţii didactice a unui profesor sunt strâns corelate cu nivelul cunoştinţelor sale profesionale: de specialitate şi metodice.

Din acest punct de vedere, fizica, ştiinţă a naturii care cunoaşte o rapidă evoluţie, impune o permanentă perfecţionare a profesorilor. Această activitate trebuie să vizeze atât domeniul cunoştinţelor de fizică, dar, în egală măsură, şi o perfecţionare metodică

Bibliografie

Bocoş, M., Jucan, D.,*Teoria şi metodologia instruirii şi Teoria şi metodologia evaluării*, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2007

Ciolan, L., *Învăţarea integrată, Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, Iaşi, 2008

Noveanu, G.N. & Vlădoiu, D. *Folosirea tehnologiei informaţiei şi comunicării în procesul de predare - învăţare.* Educaţia 2000+, Bucureşti, 2009

300. MATEMATICA ÎN ŞCOALA VIITORULUI, ŞCOALA INCLUZIVĂ

Prof. Obreja Mirela
Şcoala Gimnazială "Ştefan cel Mare", Vaslui

Ideea educaţiei integrate (incluzive) a apărut ca o reacţie firească a societăţii la obligaţia acesteia de a asigura cadrul necesar şi condiţiile impuse de specificul educaţiei persoanelor cu nevoi speciale.

Procesul de educaţie conţine multe provocări atunci când vorbim de includerea în şcoli a tuturor copiilor.

Acordarea de şanse egale şi elevilor cu deficienţe, denotă faptul că societatea noastră promovează valorile democratice şi umaniste, valori identificabile în politica şcolară de integrare a elevilor cu deficienţe în cadrul învăţământului public .

Tendinţa de a ignora copilul care are un ritm de învăţare mai lent e un fenomen foarte răspândit, şi nu se ţine cont că acel copil nu are neapărat un nivel scăzut de inteligenţă, ci pur şi simplu un alt ritm de învăţare. Copiii care provin, de exemplu, din învăţământul special şi au fost integraţi în şcolile de masă trebuie să facă faţă aceloraşi standarde ca şi ceilalţi copii, şi astfel se confruntă cu fenomene de excludere sau de ignorare.

Prezenţa în colectivul clasei a unor astfel de copii, solicită efort crescut din partea dascălului sub toate aspectele: pregătirea pentru lecţii, pentru activităţi extraşcolare; atitudinea faţă de toţi elevii clasei.

Învăţătorul/profesorul trebuie să ofere copilului/elevului cu cerinţe educative speciale (C.E.S.) tratarea individuală de care are nevoie în toate etapele lecţiei, pentru ca acesta să recupereze neajunsurile, să valorifice în mod compensatoriu potenţialul sănătos, dar să nu neglijeze pe ceilalţi elevi ai clasei.

Şcoala incluzivă se referă la integrarea /includerea tuturor elevilor, indiferent de capacităţile şi competenţele de adaptare şi, deci de învăţare, într-o formă de şcoală. În sens larg, ea înseamnă preocuparea pentru ca fiecare copil să fie sprijinit şi să lucreze în beneficiul învăţării tuturora.

O şcoală incluzivă este o şcoală democratică. Ea încearcă să realizeze respectul reciproc între membrii implicaţi şi modurile lor diferite de experienţă şi viaţă. **Educaţia pentru toţi** poate să fie un mijloc de îmbunătăţire a educaţiei în general prin reconsiderarea sprijinului care se acorda anumitor copii. Maniera în care o serie de particularităţi de dezvoltare şi învăţare determină împărţirea copiilor în categorii determinate tinde să fie înlocuită de o manieră noncategorială, care consideră că **orice copil este o persoană care învaţă într-un anumit ritm şi stil şi deci poate avea nevoie de un sprijin diferit.**

Semnificaţia şi importanţa teoretică şi practică a matematicii a crescut mereu, făcând din ea principalul obiect de instruire, materie cu incontestabile valenţe formative. Efectuând o analiză profundă privind sarcinile şcolii în etapa actuală, a reieşit că printre orientările de bază ale învăţământului matematic se află:

- formarea deprinderilor matematice necesare pentru activitatea profesională şi socială a individului;

- familiarizarea cu specificul activităţii matematice, adică deducerea unor noi rezultate pe baza altora demonstrate;

- iniţierea în modul cum se poate contribui prin intermediul modelelor matematice la rezolvarea unor probleme concrete din mediul social sau economic.

Matematica este un rod al gândirii oamenilor, pus în valoare prin căi de comunicare cât mai accesibile şi exprimări lingvistice deosebite, influenţate de limba vorbită. De aceea, numai prin exerciţiu permanent vom putea da cuprindere şi profunzime, sub raport formativ, cunoştinţelor din acest domeniu.

Matematica a fost şi va rămâne o ştiinţă veşnic tânără , mereu de actualitate. Şi de aceea este de înţeles interesul mereu viu pentru studiul matematicii. De ce, însă, se face matematică? Unii

studiază matematica din curiozitate, unii din nevoia de a înţelege fenomene prezente în alte discipline, unii din dorinţa de a-şi forma o gândire logică, ordonată sau din multe alte motive. Domenii ale matematicii au apărut din necesităţi practice, pentru a putea explica fenomene fizice, chimice, ori s-au născut din practică şi au devenit teorii ce manevrează o cantitate impresionantă de instrumente şi idei de matematica pură, cum ar fi (teoria probabilităţilor, statisticii matematicii combinatoricii, etc)

Dar, pentru a putea înţelege aceste teorii e nevoie de un corp de cunoştinţe matematice care formează aşa – zisa matematică elementară, matematică ce se învaţă în gimnaziu.

Există însă o categorie de elevi pentru care studiul matematicii reprezintă o muncă mai dificilă , un drum mai anevoios de urmat. Acesta categorie e reprezentată de elevii cu intelect de limită, cu deficienţe uşoare şi cu dificultăţi de învăţare, dar care se pot integra în şcoala publică în mod natural .

Urmând exemplul ţărilor europene, în România tot mai des copiii cu dizabilităţi sunt integraţi în şcolile de masă. Pentru reuşita acestei activităţi e absolut necesară schimbarea atitudinii sociale faţă de persoanele cu deficienţe.

Pentru copii cu intelect de limită, cu dificultăţi de învăţare, o modalitate firească de integrare ar fi participarea la procesul de învăţare în clase din învăţământul public, alături de copiii din aceeaşi generaţie. Pentru aceasta ei trebuie să fie ajutaţi şi susţinuţi de o întreagă echipă de specialişti. Chiar schimbând organizarea lecţiei obişnuite este improbabil că va fi sporită participarea elevului cu C.E.S. la procesul de învăţare şi nu va obţine aceleaşi rezultate ca si ceilalţi elevi ai clasei. De aceea, este nevoie de o programă şcolară flexibilă, adaptată nevoilor acestor elevi. Această programă trebuie să conţină obiective curriculare adaptate puterii de înţelegere a elevilor cu C.E.S., printr-un program educativ individualizat. Apoi, trebuie analizate capacităţile elevului, resursele şi achiziţiile sale în raport cu obiectivele clasei sau cu capacităţile ce trebuie dobândite trecerii în clasa următoare. Se analizează capacităţile ce trebuie dobândite pentru a distinge etapele componente şi a le ordona, se determină situaţiile ce trebuie oferite pentru ca să se sprijine pe propriile achiziţii, să pună în lucru noile demersuri plecând de la ceea ce ştie (repertoriul) şi la ceea ce i se oferă (situaţii obiective). În sfârşit, se analizează obiectivele clasei şi capacităţile ce trebuie dobândite pentru trecerea în clasa următoare.

În matematică, foarte multe cunoştinţe sunt mai bine înţelese dacă sunt aplicate direct în exerciţii şi probleme, formându-se astfel deprinderi de calcul. Pentru copiii cu dificultăţi de învăţare, exerciţiile din manualele şcolare sau din culegerile de probleme, sunt destul de dificile, complexe şi uneori inhibatoare. Deci, pentru a-şi forma acele capacităţi şi deprinderi de calcul absolut necesare în viaţa de zi cu zi, este absolut necesar ca ei să lucreze pe culegeri cu exerciţii şi probleme în concordanţa cu obiectivele curriculare adaptate .

Exerciţiile şi problemele trebuie să fie selectate aşa încât gradul de dificultate să fie mai scăzut, dar să aibă ca finalitate atingerea tuturor obiectivelor propuse de programa MECT. Exerciţiile şi problemele trebuie structurate gradual după nivelul de dificultate, în funcţie de posibilităţile intelectuale ale fiecărui elev şi de interesul manifestat faţa de studiul matematicii. Exerciţiile şi problemele pot fi structurate în capitole şi paragrafe, în succesiunea logică, prevăzută în programa şcolară . O pondere mare o pot avea problemele care cer modelarea matematică a unor fenomene din lumea înconjurătoare, probleme ce au un rol important în formarea matematică a elevilor în vederea abordării altor discipline şcolare.

Cea mai importantă modalitate de exprimare a copilului cu dizabilităţi o reprezintă jocul. Copiii care sunt lipsiţi de posibilitatea de a se juca fie din cauză că nu sunt obişnuiţi, fie din cauză că nu au cu cine, rămân ,,săraci" atât sub aspectul cognitiv, cât mai ales sub acela al personalităţii.

Cea mai importantă modalitate de exprimare a copilului cu dizabilităţi o reprezintă jocul. Copiii care sunt lipsiţi de posibilitatea de a se juca fie din cauză că nu sunt obişnuiţi, fie din cauză că nu au cu cine, rămân ,,săraci" atât sub aspectul cognitiv, cât mai ales sub acela al personalităţii.

Jocul oferă copiilor condiţii inepuizabile de impresii care contribuie la îmbogăţirea cunoştinţelor despre lume şi viaţă, formează şi dezvoltă în mod direct capacităţi observative, iar în mod indirect creează o mai mare antrenare, competenţă, măreşte capacitatea de înţelegere a

situaţiilor complexe, creează capacităţi de reţinere, dar şi de dozare a forţelor fizice şi spirituale, capacitatea de concentrare. Datorită acestor considerente, cu această categorie de elevi este necesar să se desfăşoare o activitate pedagogică intensă, impunându-se activităţi recuperatorii variate cu un conţinut emoţional ridicat.

Bibliografie

Ausubel P. D. 1986 *Învăţarea în şcoală*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti.
Gherguţ Alois, 2005 *Sinteze de psihopedagogie specială:ghid pentru concursuri şi examene de obţinere a gradelor didactice*, Editura Polirom Iaşi.
Ionescu Miron, Radu Ioan, 2001 *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca.
U. Schiopu, E. Verzea, 1995 *Psihologia vârstelor*, E.D.P., Bucuresti.
Ausubel, P.D. 1986 *Învăţarea în şcoală* Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti

301. TRADIȚIONALISM VERSUS INOVAȚIE ÎN ACTUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE

OLOGU-NEAGOE OANA-ANDRADA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ADRIAN PĂUNESCU”, PITEȘTI

Ultimul secol a schimbat în întregime modul în care trăim şi gândim, în care muncim şi în care ne raportăm la ştiinţă, însă, paradoxal, sistemul de învăţământ a cunoscut doar modificări superficiale. Astăzi, reformarea învăţământului este o provocare mondială, la care experţii răspund cu experimente educaţionale ingenioase, greu de imaginat de către elevii de ieri.

Eficiența procesului de învățământ este influențată de mai mulți factori: stilul de predare şi atitudinea (reacția) elevilor față de stilul folosit, respectiv de metodele aplicate în cadrul lecțiilor.

Educaţia înseamnă iluminarea fiinţei, dumerire, scoatere la suprafaţă a adevărului, înţelegere şi revelare. Prin educaţie, omul se eliberează de întunericul din el şi din jurul său, intrând în sfera luminii adevărului, a binelui, a dreptăţii, într-un cuvânt, a valorii[1].

Metafora este clar explicitată în filosifia antică, dar primeşte o consistenţă cu totul deosebită în creştinism. ,,Educaţia este cea mai mare şi mai grea problemă ce i s-a dat omului spre rezolvare.’’

Până la a-şi da cu părerea învăţătorii şi profesorii despre cum este bine să fie crescut un copil, se ocupă de el părinţii, fraţii sau bunicii. Oricât de sofisticate ar fi prescripţiile profesioniştilor, nu se poate nega valoarea primelor orientări, emise în cadrul intim, familial. Oricât de amplă şi de sofisticată ar fi educaţia realizată de către şcoală, nu se pot neglija în nici un caz cei şapte ani de acasă[2].

Există, cu siguranţă, o pedagogie populară, o platformă ideatică ingenuă ce răspunde la dilemele modelării umane. Pedagogia populară s-a ivit şi s-a impus înaintea celei instituţionalizate, formalizate. Transmis intuitiv sau pe cale orală, etosul pedagogic acompaniază în mod evident întreaga existenţă a individului, din leagăn până la mormânt. Pedagogia bunului-simţ nu străluceşte prin exemplaritatea sa teoretică, ci prin subtibilitatea răspunsurilor concrete, prin bogăţia şi adecvarea lor la chemările realităţii prin funcţia sa înrăuritoare, de anticipare sau cenzurare a actelor pe care urmează să le facem. Ce poate fi mai demn de respectat decât crezuri cum ar fi : ,,Omul cât trăieşte învaţă’’, ,,Învăţătura

[1] Robert Marzano, *Arta și știința predării*, Editura Trei, Bucureşti, 2015, p.175,
[2] Nicoleta Popa, *Ghid despre cercetarea educației*, Editura Polirom, Bucureşti, 2009, p.120.

bună e pe cap cununã'', ,,A-nvăţa de mititel este mult mai uşurel'', ,,Ce înveţi la tinereţe aia ai la bătrâneţe'', ,,Frumuseţea vestejeşte, iar înţelepciunea creşte'', ,,Multe greşeşti, multe înveţi''.

Privită sub raport funcţional şi structural, metoda poate fi considerată drept un model sau un ansamblu organizat al procedeelor sau modurilor de realizare practica a operaţiilor care stau la baza acţiunilor parcurse în comun de profesori şi elevi şi care conduc în mod planificat şi eficace la realizarea scopurilor propuse[3].

În comparaţie cu metodele tradiţionale, cele interactive sunt centrate pe elev şi pe activitate, au la bază comunicarea multidirecţională, pun accent pe dezvoltarea gândirii, pe formare de aptitudini, deprinderi. Evaluarea, spre deosebire de metodele tradiţionale, este una formativă şi încurajează participarea copiilor, iniţiativa şi pune accent pe creativitate. Copiii, la activităţile organizate prin metode interactive, se ajută unii pe alţii să înveţe, împărtăşindu-şi ideile, învaţă cum să înveţe, se exprimă liber, experimentează. În cazul utilizării metodelor interactive, copiii trebuie să asigure conducerea grupului, să coordoneze comunicarea, să stabilească un climat de încredere, să ia decizii, să medieze conflicte, să fie motivaţi să acţioneze conform cerinţelor.

Nu este suficient să ştii ce să comunici şi nici să cunoşti bine elevii. Meseria de profesor, al cărei câmp lexical cuprinde noțiuni precum: tact pedagogic, stăpânire de sine, răbdare, dăruire, dragoste față de profesie, vocație, măiestrie pedagogică, „metodă", nu ține nici de tradiționalism, nici de modernism, ci de stilul propriu de predare. Un profesor bun se caracterizează prin simpatii, capacitatea de a sesiza şi înțelege nevoile şi problemele elevilor, de a se identifica cu ei, adaptându-şi comportarea didactică şi afectivă la nevoile lor. Pentru a crea relația de simpatie autentică între el şi elevi, profesorului îi sunt necesare unele calități: interesul față de copii şi dorința de a-i ajuta să se pregătească pentru viață, pasiunea pentru meserie, echilibru sufletesc, sinceritate, competență profesională şi o concepție pedagogică modernă[4].

Profesorul modern adoptă cu plăcere modelul comunicării multidirecționale – stil de comunicare la care profesorul va ajunge treptat, în funcție de maturitatea intelectuală a elevilor şi de pregătirea lor pentru cercetare şi dialog, creând în acelaşi timp o relație de simpatie, de respect şi încredere între el şi elevi, pe de o parte, şi între elevi, pe de altă parte.

[3] Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti,1973, p.97,
[4] Viorel Mih, *Psihologie educațională*, Editura Asociația de științe cognitive din România, Cluj-Napoca, 2010, p.218.

Diferența dintre clasic şi modern este remarcată şi în notele dominante ale personalității profesorului în predare: înainte era vorba de un stil extremist (doar el era în centrul atenției, exagerând diferențele dintre elevi şi strategiile specifice); acum, stilul are la bază inițiativă în acțiune, stimulare, obiectivare, organizare şi flexibilitate. Tipologia profesorului modern este configurată prin metode esențiale, un stil aparte de reuşită. Dacă în trecut actul de predare era centrat pe profesor, minimizând rolul elevului, în prezent stilul de predare s-a îmbunătățit, fiind centrat pe elev, favorizând comunicarea interactivă (elev-grup, elev-elev, profesor-elev, grup-profesor). Astăzi, strategiile de predare urmăresc folosirea celor mai adecvate metode şi procedee de predare, corelate mijloacelor de învățământ moderne, în baza alternării, îmbinării formelor de organizare existente.

Dacă în învăţământul tradiţional principalele metode le constituie conversaţia, expunerea, demonstraţia, metodele centrate pe profesor, transmiterea de cunoştinţe, pasivitatea elevilor, învăţământul modern solicită aplicarea metodelor active şi interactive, a celor care dezvoltă gândirea critică.

Sistemul de învăţământ continuă să reprezinte un subsistem al sistemului social, alături de subsistemul cultural, economic, juridic, sanitar, dar complexitatea vieţii sociale privită în perspectiva viitorului lasă să se întrevadă etapa în care întreaga existenţă socială să apară dominată de cerinţele educaţiei, educaţia devenind astfel cu adevărat modul de a fi al omului, aşa cum o definesc în prezent diverşi autori, ea va deveni cea mai complexă, mai importantă şi mai utilă activitate a omului[5].

Aplicarea acestor metode care generează învăţarea activă şi prin care elevii sunt iniţiaţi în gândirea critică nu este simplă ci necesită timp, răbdare, exerciţiu şi este de preferat să se facă de la vârste fragede, la toate disciplinele, însă cu măsură. Acestea trebuie să fie selectate şi utilizate în mod riguros, creativ, în funcţie de obiectivele propuse, de specificul grupului educaţional şi nu trebuie să constituie un trend sau un moft al cadrului didactic.

Metodele active şi interactive au multiple valenţe formative care contribuie la dezvoltarea gândirii critice, la dezvoltarea creativităţii, implică activ elevii în învăţare, punându-i în situaţia de a gândi critic, de a realiza conexiuni logice, de a produce idei şi opinii proprii argumentate, de a le comunica şi celorlalţi, de a sintetiza/ esenţializa informaţiile, se bazează pe învăţarea independentă, iar prin cooperare elevii învaţă să respecte părerile colegilor.

[5] Constantin Cucoş, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Bucureşti, 2005, p.45.

O altă diferență remarcabilă este modelul pe care vrea să-l formeze fiecare sistem de învățământ; cel tradițional urmărește lucrul și reușita individuală care este cea evaluată, în timp ce sistemul modern se axează pe activitatea colectivă; nu activitatea proprie contează, ci modul și capacitatea de a lucra într-un grup[6].

Să educi cu adevărat înseamnă să trezeşti în cel de lângă tine acele resurse care-l pot împlini şi ridica, înseamnă să-l conduci pe celălalt spre descoperirea de sine, dându-i un imbold felului său de a fi, nu direcţionat de către tine, ci de ceea ce descoperă el că i se potriveşte, nu oferindu-i adevărul de-a gata, ci indicându-i direcţia posibilă pentru a-l găsi.

Trebuie să fii de acord că preceptele avansate de tine nu coincid întodeauna cu ceea ce el poată să facă, unele dintre ele limitându-i evoluția. Principiul de bază ar fi eliberarea lui de constrângerile tale sau ale altora, pentru a le descoperi şi respecta pe ale lui.

Noile sisteme de conectare şi de comunicare pot accelera capacităţile comunicaţionale, imaginative sau inventative, dar le şi pot încetini sau stopa dacă nu sunt utilizate în chip judicios şi, mai ales, în mod univoc. Instrumentul este cu atât mai bun cu cât el face ca elevul să treacă de la statutul de utilizator la cel de producător de idei, de sensuri, de trăiri. Oricât de performantă ar fi noua tehnologie, aceasta se cere a fi completă cu strategii tradiţionale clasice de formare a abilităţilor umane. E bine să ştim să comunicăm prin calculator, dar şi cu semenii din preajma noastră. Uneori, e mai dificil sa comunicăm cu cei de lângă noi, decât cu cei care sunt departe[7].

Procesul de învățământ este așadar un ansamblu de activități organizate și dirijate care se desfășoară etapizat, în cadrul unor instituții specializate, sub îndrumarea unor persoane pregătite în acest scop, în vederea îndeplinirii anumitor obiective instructiv-educative.

Bibliografie

1. Breben Silvia, Gongea Elena, Ruiu Georgeta, *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova, 2007.
2. Cerghit Ioan, *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti,1973.
3. Cristea Sorin, *Instruirea/Procesul de învățământ*, Editura Didactica Publishing House, București, 2017.
4. Cucoş Constantin, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, București, 2005.
5. Marzano Robert, *Arta și știința predării*, Editura Trei, București, 2015.
6. Mih Viorel, *Psihologie educațională*, Editura Asociația de științe cognitive din România, Cluj-Napoca, 2010.
7. Popa Nicoleta, *Ghid despre cercetarea educației*, Editura Polirom, București, 2009.

[6] Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, *Metode interactive de grup*, Editura Arves, Craiova, 2007, p.211.
[7] Sorin Cristea, *Instruirea/Procesul de învățământ*, Editura Didactica Publishing House, București, 2017, p.24.

302. REUȘITA ȘCOLARĂ ȘI INSUCCESUL ȘCOLAR

Prof. PANAINTE LUCIAN, Liceul Tehnologic
"I.C.Petrescu" Stâlpeni

Succesul școlar (apreciat în mod general prin notele care exprimă rezultatele la examene, concursuri, olimpiade) reprezintă de fapt un nivel maxim al adaptării școlare, ceea ce atrage o dată în plus atenția asupra faptului că noțiunea de succes sau reușită școlară se raportează mai degrabă la activitatea școlară în ansamblul său, decât la activitatea de învățare în școală" așa cum a făcut ea obiectul analizei noastre. Succesul școlar sau succesul în activitatea școlară exprimă de fapt concordanța între abilitățile și interesele elevului și exigențele sau normele școlii. Atitudinea elevilor față de succes sau eșec este unul din factorii importanți ai succesului școlar. De asemenea, un factor important este nivelul de aspirație – s- a demonstrat că elevii cu inadecvare, auto-respingere și sentimentul inferiorității își fixează scopuri prea înalte sau prea joase.

Din perspectiva pedagogică se diferențiază două categorii de factori ai reușitei școlare (ca și ai eșecului, de altfel), una care ține de interioritatea elevului, alta care ține de mediul extern. Factorii interni, subiectivi, care susțin reușita în activitatea școlară sunt maturizarea psiho- socială, capacitatea intelectuală, abilitățile, motivația pentru învățătură și motivația pentru succes. Ca factori externi ai succesului școlar sunt enumerați: mediul socio- cultural, familial, grupul de prieteni, politica școlară, organizarea pedagogică, structura, conținutul, competența profesorului, competența conducerii școlii. Structura și conținutul învățării (reflectat în planuri și programe) sunt de asemenea factori de care depinde reușita școlară a elevilor.

Daca succesul exprimă concordanța între posibilitățile elevului și exigențele școlare, eșecul școlar exprimă „situația unui elev ale cărui rezultate nu satisfac normele școlii" situație creată de faptul că școala impune programe de bază și ritmuri identice pentru toți copiii. Insuccesul școlar exprimă un randament deficitar al învățării și se manifestă sub două aspecte:

a. rămânerea în urmă la învățătură sau retardul școlar,

b. eșecul școlar care se manifestă, la rândul lui, sub doua forme: abandonul și repetența.

Rămânerea în urmă la învățătură sau retardul școlar este determinat de dificultăți (obiective sau subiective) temporare de a face față obligațiilor școlare sau de refuzul de a învăța. Retardul în achiziția cunoștințelor specifice vârstei și nivelului intelectual al elevului se poate datora unei mari diversități de factori:

– probleme de natura fizică (slăbirea vederii, auzului, tulburărilor neurologice care afectează coordonarea motorie) care nu sunt sesizate nici de copil nici de adulții din jurul său;

– probleme personale că schimbările frecvente de școală sau de clasă care impun noi metode de predare, eforturi de câștigare a statutului în noul mediu, de învățare de noi reguli și standarde de competență;

– probleme de mediu ca de privările fizice (hrană, somn, adăpost chiar, în cazul unor familii dezorganizate) sau intelectual-afective (sub-stimulare în ce privește lectura sau conversația);

– probleme emoționale determinate de relațiile cu colegii sau chiar cu profesorul (sentimentul rejecției, al marginalizării de către colegi, criticismul exagerat al profesorului sau chiar teama fizică de colegi sau de profesor). Eșecul școlar ca forma severă a insuccesului școlar se manifestă prin abandon școlar și prin repetență (incapacitatea de a promova). „Eșecul școlar se exprimă prin măsuri instituționale (repetări ale clasei, orientări impuse) și una din consecințele sale este ieșirea din sistemul educativ a unui număr de tineri care nu au putut dobândi nici un fel de diploma, nici calificare profesională.

Acțiunea de prevenire și combatere a rămânerii în urmă la învățătură este una dintre cele mai complexe și mai dificile acțiuni pedagogice. Ea presupune și permite participarea conștientă și activă la efortul general, menit să ducă la îmbunătățirea randamentului școlar și implicit a procesului care l-a generat, a tuturor factorilor implicați în procesul educativ: profesori, elevi, părinți, comunitate.

O adevărată prevenire a rămânerii în urmă la învățătură nu este posibilă decât în condițiile unei puternice și susținute mobilizări și a unei continue și eficiente conlucrări a tuturor acestor factori. Ea presupune, în al doilea rând acțiunea sistematică îndreptată spre sporirea eficienței muncii de instruire și educare a elevilor, identificându-se, în acest sens o acțiune de ridicare a nivelului calitativ al întregului proces de învățământ.

Dacă prevenirea și combaterea rămânerii în urmă la învățătură sunt deosebit de complexe, însemnătatea rezolvării optime a problemelor pe care le pune este evidentă. Reușita acțiunii de prevenire a rămânerii în urmă la învățătură, duce nu numai la îmbunătățirea situației școlare a unor elevi, ci și la ridicarea nivelului general al instruirii și educației.

Prevenirea rămânerii în urmă la învățătură este mult mai eficientă decât înlăturarea ei. Condiția este sesizarea la timp a dificultăților întâmpinate de elevi la învățătură. Cu cât se acționează mai devreme, cu atât rezultatele vin mai repede și sunt mai bune. Ajutorarea elevilor rămași în urmă la învățătură, devine sarcina curentă a profesorului și părinților. Formele principale și cele mai eficiente de ajutorare sunt cele acordate în timpul lecției. În afara lecției ajutorul trebuie să fie dat de profesor vremelnic și diferențiat, punându-se accent pe efortul personal al elevilor și urmărind ca ei să se poată dispensa cât mai curând de acest ajutor. Ajutorul trebuie să asigure maxima participare a individualității elevului la procesul de însușire a cunoștințelor, să pună în valoare toate resursele sale, să-l mobilizeze la nivelul posibilităților de care dispune, să educe simțul de răspundere personal. Ajutorul dat la învățătură nu trebuie deci să se substituie muncii elevului, să diminueze efortul propriu al acestuia, ci să-l intensifice și să-l facă eficient. Efectul ajutorului trebuie să fie activizarea și dezvoltarea intelectuală a elevului și nu numai însușirea unui anumit volum de cunoștințe, asigurându-se astfel, ridicarea neîntreruptă a nivelului calitativ al învățăturii și aptitudinilor acestuia.

Pentru profesori este important să diferențieze între:

- dificultățile de învățare determinate de handicapul în dezvoltarea psihică a elevului și dificultățile de adaptare la cerințele activității din școală;
- performanțele în învățare și ușurința cu care elevul se adaptează la cerințele activității în școală.

Observăm că noțiunile de succes și eșec școlar (și desigur realitatea psihosocială pe care o desemnează) sunt corelate celor de adaptare-inadaptare (socială și școlară). Adaptare și inadaptare socială și școlară – adaptarea în plan social este definită ca un proces complex de interacțiuni permanente, dinamice și dialectice, între un individ și membrii societății care îi recunosc identitatea, capacitățile, locul și statutul. Ca formă a adaptării sociale, adaptarea școlară poate fi definită din aceeași perspectivă a interacțiunilor elevului cu membrii comunității școlare. Inadaptarea școlară este considerată o noțiune foarte extinsă, care acoperă toate cazurile în care un copil nu este în armonie cu normele din mediul școlar, datorită deficiențelor intelectuale sau tulburărilor psihice, mentale sau afective.

Pentru buna funcționare a relației „școală-familie" este necesar ca părinții să acorde importanță școlii, să manifeste interes pentru studiile copiilor lor, să se arate preocupați de formarea profesională a copiilor, de perspectivele lor sociale. Nu mai puțin importantă este asigurarea în familie a unui cadru cultural adecvat, deoarece s- a constatat că precaritatea culturală a familiei poate provoca un retard al dezvoltării intelectuale generale a copilului. Sprijinirea școlii, care trebuie să asigure resurse materiale și umane corespunzătoare unui

învățământ de calitate: dotare cu laboratoare și echipamente moderne; cadre didactice calificate și motivate în activitatea lor; programe școlare de calitate, periodic revizuite și îmbunătățite; un climat școlar tonifiant, stimulator. Profesorul reprezintă piesă de bază în acțiunea de asigurare a reușitei școlare. Pentru aceasta el trebuie să dispună nu numai o bună pregătire de specialitate, dar și de o competență psihopedagogică în a stabili factorii și metodele cele mai adecvate de redresare a dezadaptării sau eșecului școlar. Proiectarea unor acțiuni de orientare școlară profesională adecvate, care să se desfășoare pe tot parcursul școlarizării, dar mai ales la sfârșit de cicluri și la trecerea în viața activă. În realizarea acestor acțiuni trebuie să primeze interesele elevilor, dar și cererea pieței muncii.

Cadrele didactice prin activitățile de formare continuă și autoperfecționare, prin studiul literaturii de specialitate trebuie să utilizeze cele mai eficiente metode și mijloace din științele educației pentru obținerea celor mai bune rezultate. Cunoștințele căpătate vor fi integrate în cadrul lecțiilor la disciplinele de specialitate cât și în cadrul activităților de consiliere a elevilor și părinților.

Bibliografie

1. Cosmovici, A., Iacob, L., *Psihologie școlară*, Editura Polirom, Iași, 2005.
2. Negovan, V., *Introducere în psihologia educației*, Editura Universitară, București, 2006.
3. Radu, I.T., *Evaluarea în procesul didactic,* EDP, București, 2000

303. MODALITĂŢI DE DEZVOLTARE A CAPACITĂŢILOR CREATOARE ALE ELEVILOR ÎN CADRUL ORELOR DE MATEMATICĂ

prof. Pană Delia, Şcoala Gimnazială Anişoara Odeanu, Lugoj

Creativitatea este o însuşire a personalităţii, semnificând posibilitatea, capacitatea de a realiza ceva original. Orice elev poate da dovadă într-o mai mare sau mai mică măsură de creativitate, începând bineînţeles prin joacă în clasele primare. Este rolul dascălului ca această joacă de la început să devină o descoperire nouă, o invenţie, folosind idei, teorii cunoscute.

Un elev creativ va da dovadă de receptivitate la nou, de curiozitate (ştiinţifică), ingeniozitate, originalitate, fluenţa gândirii, inventivitate. El va şti să pună probleme, să creeze situaţii problematice, să analizeze, să găsească soluţii, să le verifice şi să le aplice.

În învăţarea matematicii un rol preponderent îl are gândirea personală. Nu numai când rezolvă o problemă nouă, dar şi atunci când caută a înţelege un text matematic sau explicaţiile profesorului la lecţie, elevul obţine rezultate pozitive dacă cunoştinţele sunt dobândite în mod conştient, dacă lucrează ca şi când ar căuta să le descopere el însuşi.

Iată de ce se impune adoptarea în predare-învăţare a unor strategii didactice care să stimuleze gândirea elevului, să-l obişnuiască cu stăruinţa, îndârjirea, precizia şi scrupulozitatea îndeplinirii sarcinilor ce-i revin, cu exactitate, cu controlul concluziilor sale, să fie precaut în judecată, mai ales în cea exprimată pe bază de observaţii, experienţă, presupuneri. Poate nicăieri nu iese la iveală, aşa de acut, nevoia de a-şi jusifica afirmaţiile, de a-şi verifica concluziile ca în matematică.

Principalele metode ce stimulează şi dezvoltă creativitatea sunt : problematizarea, descoperirea dirijată, exerciţiul creativ, dialogul euristic, etc.

Dascălul trebuie să fie un îndrumător permanent, în orice situaţie el trebuie să ajute elevii, dar să le lase libertatea de gândire şi exprimare necesară, având grijă să nu se abată însă de la problema iniţială şi de la scopul propus. Elevii trebuie ghidaţi în identificarea şi analiza diferitelor probleme (eventual descompunerea lor în subprobleme), în luarea deciziilor de rezolvare folosind cunoştinţe anterioare, în evaluarea soluţiilor şi aplicarea lor în diferite domenii.

Este necesar ca în momentul însuşirii unor informaţii şi deprinderi, elevul să înveţe să opereze cu acestea, să le prelucreze în mod creativ, să le utilizeze într-un nou mod, inedit. Acest lucru nu se realizează dintr-o dată, la momentul dorit, dacă elevul nu are o pregătire, un model anterior de operare, deşi informaţiile, ideile sale sunt structurate, ordonate şi clasificate.

Elevii trebuie să fie stimulaţi să-şi dezvolte creativitatea profitând de curiozitatea şi receptivitatea lor, de nevoia lor de cunoaştere şi necesitatea unei activităţi interesante, originale, ce duce spre autoafirmare.

A-i învăţa pe elevi cum să înveţe a devenit astăzi o competenţă cheie. Iată de ce un loc important în formarea şi dezvoltarea la elevi a capacităţii lor de creaţie îl ocupă învăţarea prin descoperire.

În cadrul unei lecţii organizate de profesor prin descoperire elevul este pus în situaţia omului de ştiinţă care studiază, care creează. Lucrările efectuate de elevi în cadrul lecţiilor organizate prin descoperire sunt în bună măsură acte de creaţie, chiar dacă lucrările respective se desfăşoară pe baza unor recomandări de lucru elaborate de profesor. În cadrul acestor lecţii se constată o dezvoltare mai accentuată a spontaneităţii şi libertăţii de acţiune a elevilor la lecţie, o înlăturare aproape totală a fricii de a nu contrazice profesorul ; instalarea unor anumite îndemânări de lucru (de a se descurca, de a lua iniţiativă, a hotărî, a emite soluţii) ; dezvoltarea capacităţii de a analiza faptele, de a le explica. Toate aceste achiziţii ale elevilor

sunt premise minime pentru orice act de creaţie, bază a oricăror creaţii în viitor şi a comportamentului creativ.

Printre premisele învăţării creative, profesorul trebuie să lase elevilor iniţiativa de a gândi independent. Se mai cere pentru dezvoltarea creativităţii ca profesorul să-i stimuleze pe elevi, să pună întrebări dacă au nevoie de clarificări. De asemenea se impune pentru stimularea creaţiei cerinţa dezvoltării încrederii elevilor în forţele proprii. Învăţarea creativă presupune un proces care pe baza imaginaţiei activ aplicate, a experienţei, a cunoştinţelor acumulate să-i conducă pe elevi la ipoteze noi. Acestea sunt doar câteva elemente ale învăţării creative, ale formării comportamentului creativ pe care le cuprinde învăţarea prin descoperire. Scopul final al al învăţării prin descoperire e formarea la elevi a capacităţii lor de creaţie.

O altă modalitate de dezvoltare a gândirii elevilor, de formare şi dezvoltare a imaginaţiei lor, a capacităţii de analiză şi sinteză, de generalizare şi abstractizare, în stimularea creativităţii este rezolvarea de probleme.

Dacă aceasta se realizează prin reluarea unor scheme clasice, în urma unor cerinţe clasice, nu stimulează elevii. Un simplu exemplu ar fi aflarea c.m.m.d.c. şi a c.m.m.m.c. Elevul mediu cunoaşte regulile de divizibilitate şi ştie să le aplice corect, dar nu ştie să demonstreze; ştie să afle corect c.m.m.m.c dar nu are o idee clară despre această noţiune, el ştie că procedând conform regulii, află ce trebuie aflat, dar nu ştie bine ce caută; pentru el c.m.m.m.c. nu este cel mai mic dintre multipli comuni ai numerelor date, el nu este pe deplin conştient că numerele date au o infinitate de multipli comun şi el trebuie să-l afle pe cel mai mic dintre ei. La fel se întâmplă şi în cazul c.m.m.d.c. . De asemenea se cunoaşte că elevii de gimnaziu înţeleg greu demonstraţiile teoremelor, aceste greutăţi constând în următoarele : de multe ori elevilor nu le este clar ce se dă şi ce se cere. Elevii nu înţeleg mai ales necesitatea demonstraţiei unei propoziţii, stabilesc cu greu legătura dintre ipoteză şi concluzie ; ei înţeleg destul de greu că alegerea căilor şi metodelor de demonstrare nu este întâmplătoare, ci bazată pe anumite considerente.

Este necesar ca ei să fie puşi în situaţii specifice creatoare, să selecţioneze şi să combine date, să pună întrebări, să creeze ei înşişi noi probleme.

Pentru ca activitatea de rezolvare a problemelor să-şi materializeze valenţele formative în direcţia dezvoltării gândirii creatoare este nevoie de un conţinut al problemelor şi o orientare a activităţii de rezolvare a lor adecvate acestui scop.

Dezvoltarea gândirii creatoare în activitatea de rezolvare a problemelor se realizează prin utilizare unei varietăţi de procedee cum ar fi:

- rezolvarea problemei prin mai multe moduri şi alegerea căii celei mai economicoase; găsirea soluţiei nu trebuie considerată ca punct terminus în actul rezolvării, ci şi ca o deschidere către descoperirea unor căi noi de rezolvare, ca posibilitate pentru generalizări sau particularizări, ca punct de plecare pentru formularea de probleme noi sau ca prilej pentru crearea unor situaţii problematice interesante
- selecţionarea şi ordonarea problemelor după gradul de dificultate, acest lucru ajutând elevii să parcurgă drumul ascendent al formării capacităţilor necesare rezolvării problemelor printr-un antrenament permanent
- dezvoltarea şi complicarea treptată a unei probleme
- crearea de probleme şi exerciţii după scheme date

Asupra acestui ultim aspect se necesită unele precizări. În actualul sistem de predare a matematicii accentul cade cu deosebire asupra formării gândirii elevilor şi a elaborării priceperii de a rezolva diverse tipuri de probleme. Principala formă de activitate prin care se realizează aceste obiective o constituie analiza şi rezolvarea de probleme. În ceea ce priveşte formarea priceperii de a alcătui probleme, activităţile în cadrul predării matematicii se limitează la diferite exerciţii de alcătuire a unor probleme asemănătoare celor rezolvate, de completare a unor enunţuri lacunare, etc. Faptul că numărul unor astfel de probleme este

foarte mic se explică prin aceea că se apreciază că formarea acestei priceperi se realizează implicit.

Priceperea de a alcătui probleme în mod independent este o activitate intelectuală deosebit de complexă, care presupune o anumită orientare a operaţiilor logice în scopul formulării verbale corecte a problemelor. Se ştie că în enunţul oricărei probleme întâlnim în mod obligatoriu trei elemente : datele, condiţia şi cerinţa problemei. Între aceste elemente fiind raporturi de interdependenţă, ele se cer a fi temeinic înţelese în cazul rezolvării, stabilite în cazul compunerii problemelor. În orice problemă intervin anumite informaţii iniţiale explicitate în enunţul ei , din care se desprinde o situaţie-problemă , dar şi o serie de concepte matematice şi judecăţi matematice , care sunt instrumente ce permit rezolvitorului să deducă informaţiile neexplicitate .

Structura unei probleme este determinată de informaţiile iniţiale explicitate , informaţiile neexplicitate ce trebuiesc deduse , concepte şi scheme de raţionament ce caracterizează de-mersurile gândirii matematice . Astfel, o problemă „compusă" de elevi este corectă numai în cazul în care conţine cele trei elemente, când acestea sunt corect şi clar formulate şi când între ele au fost clar stabilite raporturile.

Cele mai frecvente greşeli întâlnite în astfel de situaţii sunt : cerinţa nu derivă din condiţie, problema nu e completă, condiţia nu e suficientă pentru cerinţa formulată, condiţia e redundantă, datele aritmetice ale problemei sunt neconforme cu realitatea, soluţia pe care o implică cerinţa este dată în condiţie, etc.

Atunci când sunt puşi în situaţia de a concretiza schema mentală a enunţului unei probleme oarecare ei săvârşesc serioase greşeli, care relevă o incorectă fixare în memorie a structurii enunţului. O altă situaţie întâlnită este compunerea de probleme mult sub nivelul clasei ceea ce nu denotă o capacitate intelectuală şi posibilităţi verbale ridicate în formularea enunţului.

Există mai multe etape de parcurs, anumite scheme de rezolvare care pot fi aplicate şi în cazul creării de probleme. Elevul trebuie deprins cu acestea, astfel încât aplicarea acestora să devină un automatism. Prezentăm în continuare schema de rezolvare a problemelor cu ajutorul ecuaţiilor :

Pasul 1 . Observ şi înţeleg – Aleg necunoscuta

- Citesc enunţul cu atenţie
- Îmi imaginez situaţia descrisă cât mai exact posibil
- Separ ceea ce mi se dă de ceea ce mi se cere
- Identific mărimile necunoscute
- Analizez enunţul şi caut mărimea necunoscută cea mai potrivită pentru a fi notată cu o literă

Pasul 2 . Planific şi calculez – Pun problema în ecuaţie

- Caut să exprim cât mai simplu legături între date şi cerinţe
- Stabilesc un plan de acţiune
- Efectuez calcule parţiale şi evaluez natura rezultatului

Pasul 3 . Organizez şi redactez – Rezolv ecuaţia

- Găsesc o cale prin care se ajunge de la datele problemei la rezultatul final
- Redactez soluţia astfel încât să se înţeleagă clar cum am gândit

Pasul 4 . Verific şi dezvolt – Interpretez rezultatul

- Verific dacă rezultatul obţinut este plauzibil
- Verific dacă am folosit toate datele
- Verific dacă rezultatul respectă condiţiile din enunţ
- Caut diverse alte modalităţi de rezolvare
- Caut o problemă mai generală care se rezolvă asemănător

Etapele se precizează şi se exemplifică în timp ce se rezolvă diverse probleme cu ajutorul ecuaţiilor, inecuaţiilor şi a sistemelor de ecuaţii .

Tot în vederea stimulării creativităţii, şi mai ales dacă vorbim de o clasă cu nivel ridicat de pregătire se poate cere rezolvarea şi comentarea de către elevi a unor probleme şi exerciţii de sinteză. Alegerea lor cade în sarcina profesorului. Ele trebuie să trezească interesul şi gândirea elevilor. În unele situaţii şi mai ales pentru problemele şi exerciţiile frecvente în aplicaţiile matematice se caută particularizări sau, dacă e posibil, unele generalizări. De asemenea, mai ales în clasele mari şi elevii pot veni cu propuneri.

O altă posibilitate ar fi elaborarea de lucrări individuale. Profesorul sugerează la începutul unui an şcolar o gamă variată de teme mai importante pentru nivelul clasei respective. În elaborarea acestor lucrări se cere contribuţia personală în urma studierii unei bibliografii indicate. Astfel elevul poate fi captivat şi de alte aspecte matematice necuprinse în temă. Chiar dacă nu le valorifică imediat în lucrare, elevul va continua să se documenteze, să citească şi alte lucrări, chiar peste nivelul clasei. Tema propusă va fi prezentată întregii clase, se vor purta discuţii, se vor desprinde concluzii.

În utilizare procedeelor menţionate mai sus, important este gradul de independenţă ce se acordă elevilor în rezolvarea problemei ca o activitate unitară care conduce la dezvoltarea gândirii creatoare .

Se remarcă faptul că elevul trebuie pus în situaţia de a descoperi independent lucruri cunoscute , dar care au un aspect nou pentru el . În această situaţie , elevilor nu li se mai dau cunoştinţe de-a gata , ci ei învaţă să găsească , să observe şi să cerceteze singuri diferite aspecte ale realităţii , prin punerea în valoare a informaţiilor pe care şi le-au acumulat anterior.

Rezolvarea problemelor formează priceperi şi deprinderi care ţin de însuşirea unor automatisme . Prin acumulări cantitative , priceperile se transformă în deprinderi . Metodologia formării e mult mai uşoară decât cea a formării priceperilor , mizându-se mult pe cantitate . Exerciţii şi probleme analoage pentru repetarea metodei sau procedeului, gradarea dificultăţilor, probleme ce presupun contraexemple , precum şi problemele ce necesită numeroase cunoştinţe din capitolele anterioare , toate duc la formarea deprinderilor .

Munca desfăşurată pentru rezolvarea problemelor are şi un important rol educativ , prin contribuţia valoroasă pe care o aduce la dezvoltarea în general a facultăţilor mintale , cu deosebire a gândirii , antrenând în cea mai mare măsură operaţiile logice de analiză şi sinteză , de comparaţie , de abstractizare şi generalizare .

Desigur că modalităţile de dezvoltare a capacităţilor creatare la elevi poartă amprenta personalităţii fiecărui cadru didactic, determinată de experienţa şi pregătirea proprie, de pasiunea pe care o manifestă faţă de tot ce este nou în acest domeniu în predarea matematicii.

Bibliografie :

REDIMO - revistă de ştiinţă şi educaţie , Editura DIDACTIC PRES , Slatina

Aron , Ioan - Metodica predării aritmeticii , E.D.P. , Bucureşti

Hărăguş , Dumitru - Metodica predării matematicii , Tipografia Universităţii de Vest , Timişoara

304. UTILIZAREA UMORULUI ÎN PREDAREA NOŢIUNILOR DE GRAMATICĂ ÎN GIMNAZIU

Prof. Pastramă Ecaterina
Şcoala Gimnazială Nr.1, Oraş Mizil, Jud. Prahova

"... o glumă amestecată în observaţie face mai mult decât o regulă posacă şi plină de o rece erudiţie." (I.H. Rădulescu)

E adevărat că gramatica este o ştiinţă şi, ca orice ştiinţă, ceva serios. Mulţi oameni păstrează în suflet amintiri nu prea vesele de la orele de analiză morfologică şi sintactică din timpul şcolii. Nu este vina gramaticii, dar nici a lor. Asprimea rece cu care unii pedagogi predau diverse discipline are deseori urmări păgubitoare. Prin intermediul metodelor tradiţionale, predarea gramaticii în gimnaziu impunea o anumită exigenţă înclinată spre rigiditate, încât elevul memora mecanic noţiunile gramaticale. Astăzi, prin intermediul metodelor moderne aplicate la orele de gramatică, elevul îşi dezvoltă gândirea critică, realizează conexiuni, descoperă, devine pionul principal într-o lecţie de predare, întrucât activităţile sunt, în mare măsură, centrate pe elevi.

Este ştiut că despre lucrurile serioase se poate discuta cu folos nu doar încruntând sprâncenele, ci şi zâmbind. Îmbinarea metodelor activ-participative cu unele metode umoristice, cu diverse jocuri atent concepute de profesorul de limba română facilitează elevilor oportunitatea de însuşire a noţiunilor şi a normelor gramaticale.

Umor şi…gramatică! Este un titlu ciudat? Nu. Ştiinţa vorbirii şi a scrierii corecte apelează cu bune rezultate la umor. Valoroşi scriitori români au recurs la umor pentru a condamna stâlcirea limbii.Vasile Alecsandri a urcat-o pe scenă pe cucoana Chiriţa pentru a le arăta contemporanilor cum nu trebuie să vorbească, apoi a scris *Dicţionarul grotesc* pentru a ridiculiza pe cei care poceau limba. Bogdan Petriceicu Haşdeu a tratat probleme de limbă în comedia *Trei crai de la răsărit*, unde unul dintre *crai* face pe franţuzistul, iar altul apare drept un etimologist încăpăţânat. Ion Luca Caragiale, marele nostru dramaturg, s-a arătat preocupat în mod stăruitor de problemele limbii. Multe dintre scrierile sale sunt presărate cu comic de limbaj armonizat cu alte tipuri de comic. Autorul *Scrisorii pierdute* afirma cu mândrie că nimeni nu cunoaşte limba română atât de bine ca el. Luki, fiul său, şi-l amintea aplecat deseori asupră manuscriselor, ezitând asupra necesităţii unei virgule, asupra topicii unui adverb. Dramaturgul se simţea răspunzător faţă de cititorii săi care, considera el, ar avea tot dreptul să-i retragă preţuirea dacă ar găsi greşeli în operele semnate de el. Este de înţeles de ce ilustrul dramaturg nu a putut să treacă cu indiferenţă pe lângă contemporanii săi care vorbeau sau scriau incorect româneşte, astfel ne-a oferit nouă, cititorilor, admirabile lecţii de limba română printr-un mare număr de schiţe, snoave, procese-verbale, telegrame, scrisori, un bogat material pentru studiul limbii prin exemple negative.

De la Anton Pann până la Tudor Muşatescu şi nu numai, mulţi maeştrii ai umorului românesc ne-au lăsat drept moştenire texte umoristice, multe fragmente ale acestora fiind prezente în manualele alternative şi supuse studiului gramatical. Utilizarea unor astfel de texte în orele de gramatică provoacă râsul, ajută elevul să distingă anumite greşeli şi totodată să-şi însuşească forma corectă a exprimării/a scrierii, după caz.[1]

Propun spre exemplificare câteva astfel de texte extrase din operele marilor maeştrii:

---

[1] Ion Roman, *Umor şi…gramatică*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1968, p.9;
Constantinescu Mihaela**,** *Umorul conversaţional- strategii de sprijin*, în Pană Dindelegan 2006, pag. 405.

Textul nr.1

„Pe vremea când se vorbea despre moratoriu.

La o judecătorie de pace se înfăţişează un proces pentru şapte franci şi jumătate datorie de chirie. Judecătorul întreabă pe datornică:

- De ce nu vrei să plăteşti restul chiriei, babo, după învoială?
- Plătesc, măiculiţă, da' ... mi-e frică să nu păţesc ceva.
- Ce să păţeşti?...
- Vez' că mi-a spus ginere-meu, că s-a făcut la mitropolie o lege cu murături - ce-o fi aia! - pacum că nu mai are voie nimeni să-ţi plătească datoriile ..."

I.L.Caragiale, Din revista Claponul (1877) [2]

Pronunţia greşită a unui cuvânt poate duce la rezultate comice. Bătrâna chiriaşă din fragmentul de mai sus auzise că e ceva despre moratoriu (în franceză: moratorie, în latină: moratorium), dar, cuvântul fiind nou, ea confundă termenul juridic cu unul gospodăresc: murături. Pronunţia aceasta o încurcă şi mai rău: "lege cu murături - ce-o fi aia!" Necunoscând sensul cuvântului, bătrâna crede că noua lege îi interzice să-ţi achite chiria. În realitate, legea moratoriului acordă posibilitatea de amânare a plăţii unor datorii.

Pacum (pecum) e o formă populară a conjuncţiei precum. Şi în scris, şi în vorbire vom recurge la forma literară.

Textul nr.2

„Dragă Tanţi,

Aseară, când mă-ntorceam acasă de la biro că tocma eram trist şi aluneca fiind polei căci plouă şi-ngheaţă consecutiv ceea ce este o mizerie încât trebuie să te ţii de case, m-am întâlnit în dreptul lui Ologescu cu factorul poştal ce tocmai îmi aducea scumpa ta scrisoare plină de atâtea dulci autografe şi impresii ceea ce mi-a infiltrat în tot corpul şi fizicul meu moral o mare nerăbdare spre a ajunge mai repede acasă spre a o citi şi deci am căzut în dreptul lui Gregureanu că râdea şi lumea de mine în ce poziţie eram şi cu scrisoarea ta în mână, din cauza poleiului.

De prisos să-ţi mai scriu că nici mamei nu i-am zis sărut mâna nemaivăzând că era în antreiaşi spre a ajunge cât mai repede în odaia mea şi de a desface plicul tău scris într-un mod atât de grafologic ceea ce ţi-l cunosc dintr-o mie.

Ah! Dragă Tanţi! Nici nu poţi deduce câtă fericire am resimţit citind la gura sobei, deşi nu era foc, neavând lemne că nu se mai găseşte, splendida ta scrisoare cu tot ce ai memorizat în ea atât de literat cât şi drăgălaş că nimeni nu te-ntrece pe tine ca intelect de cap, având un stil care pot să zic că este cel mai nostim şi râzi de te prăpădeşti.[…]

Al tău, cu toată dragostea ce te doresc, Costel (Tudor Muşatescu, Din volumul *Doresc ca micile mele rânduri…1945)*[3]

Când citeşti scrisoarea cuiva, poţi trage concluzii certe asupra nivelului său de cultură. Mai mult decât prin caligrafie, omul se autocaracterizează prin logica înşiruirii ideilor, prin construcţia frazelor, prin vocabular, prin ortografie.

Costel, autorul scrisorii către Tanţi, e un mic funcţionar poştal, un personaj nu prea evoluat, ce seamănă izbitor cu personajele caragialiene. Trecând la analiza scrisorii lui, voi trata mai întâi greşeli de vocabular. Voind să-şi epateze iubita, Costel utilizează cuvinte mai puţin obişnuite în

---

[2] Ion Roman, *Umor şi…gramatică*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1968, pp.33

[3] Constantinescu Mihaela**,** *Umorul conversaţional- strategii de sprijin*, în Pană Dindelegan 2006, pag. 405

cercul lui. Nu sunt termeni savanţi, dar nu este deprins cu folosirea lor şi îi confundă cu alţii. El scrie ,, plouă şi-ngheaţă *consecutiv*" în loc de ,,alternativ"; o scrisoare poate fi autografă, nu ,, plină de atâtea dulci *autografe*", căci astfel fiecare cuvânt în parte pare a fi un autograf. În expresia ,,*fizicul meu moral*", cuvintele se bat cap în cap. Costel înţelegea prin ,,*grafologic*" un scris frumos (caligrafic). *,, Intelect de cap", ,,spirite comice*" sunt expresii pleonastice. Apreciind ,,modul atât de *literat*" în care i-a scris Tanţi, Costel confundă substantivul *literat* (om de litere) cu adjectivul literar (cu însuşiri literare). Scris şi pronunţat *biro*(cu accentul pe *o*), cuvântul redă pe jumătate pronunţia franceză, forma lui statornică de actuală este *birou*.

Frazele lui Costel sunt atât de încâlcite, seamănă cu un ghem de aţă încurcată. Încă din prima frază, Costel vrea să-i spună lui Tanţi că a primit scrisoarea ei în ajun şi că era foarte nerăbdător s-o deschidă. El încarcă fraza cu alte câteva idei: în ce împrejurare i s-a înmânat plicul, starea lui sufletească, starea vremii şi nu numai în acea seară, unde s-a întâlnit cu poştaşul, accidentul suferit din cauza grabei, hazul trecătorilor. Cu puţin efort, fraza se poate relua într-o alcătuire corectă. De exemplu: *,,Aseară, când mă-ntorceam acasă de la birou şi eram trist, m-am întâlnit în dreptul lui Ologeanu cu factorul poştal ce tocmai îmi aducea scumpa ta scrisoare. Cuprins de nerăbdare, doream să ajung acasă cât mai repede, ca s-o citesc. Pe stradă era polei, fiindcă în ultima vreme plouă şi îngheaţă alternativ, aşa că, din pricina grabei, am căzut în dreptul lui Gregureanu. Lumea, văzându-mă pe jos, cu scrisoarea ta în mână, a râs de mine."*Luând fraza astfel formulată, trecem la analiza ei. O frază cât de amplă are nevoie cel puţin de o propoziţie principală. Propoziţiile secundare se sprijină pe propoziţia principală. Propoziţia principală este: ,,Aseară m-am întâlnit cu factorul poştal în dreptul lui Ologeanu." După complementul circumstanţial de timp, exprimat printr-un adverb (aseară) autorul scrisorii introduce o propoziţie CT, ca să indice mai exact momentul: ,, Când mă întorceam acasă de la birou". Până aici totul este corect, dar mai departe lucrurile iau altă întorsătură. Costel alipeşte propoziţiei de timp o subordonată ,, că tocmai eram trist". Conjuncţia *că* are sens cauzal (= *căci, fiindcă*). Dar ce legătură cauzală este între întoarcerea tânărului şi tristeţea sa? În loc de *că*, aici trebuia utilizată conjuncţia coordonatoare copulativă *şi.* Un *şi* apare la începutul celei de-a treia propoziţii secundare: ,,*şi aluneca".* Dar şi leagă două propoziţii de acelaşi fel. Din punct de vedere gramatical, ,,*şi aluneca*" e deci cauzală, ceea ce nu are nici un sens.. Cum arătam anterior, toată partea asta a frazei, despre polei, trebuie extrasă şi trecută spre sfârşitul alineatului, acolo unde Costel povesteşte cum a căzut. Continuăm analiza şi observăm că după cele două cauzale urmează o a treia ,, *căci plouă*", o a patra ,,*şi-ngheaţă".* Aceste propoziţii sunt completate printr-o propoziţie apozitivă ,,*ceea ce este o mizerie*". Semnatarul scrisorii continuă cu ,,*încât trebuie"*…Conjuncţia *încât* introduce o consecutivă ale cărei regente sunt cele despre ploaie şi îngheţ. Cum însă propoziţia apozitivă nu este izolată prin virgule, consecutiva pare subordonată acesteia. Astfel, impresia despre confuzia gramaticală sporeşte. Sunt opt propoziţii secundare intercalate în lanţ între complementul de timp *aseară* şi restul propoziţiei principale. Sunt multe erori de corectat, dar mă opresc aici. Toate frazele lui Costel se află într-o mare suferinţă.

Inspirată de astfel de texte, am aplicat cu succes la fiecare clasă exerciţii bazate pe corectarea unor texte, în cadrul Momentului ortografic. Astfel, la clasele V-VII m-am axat pe vocabular, ortografie şi morfologie, iar la clasa a-VIII-a şi pe frază. Elevii izbucneau deseori în râs la citirea unor astfel de texte, în clasă se instala o atmosferă pozitivă, iar depistarea greşelilor crea o competiţie acerbă.

Exemplu de exerciţii aplicate <u>la clasa a-V-a:</u>

1. În biletul de mai jos sunt 10 greşeli de ortografie. Găseşte-le şi corectează-le cu roşu!
   ,, Dragă Mihai,
   Vin-o mâine pe la mine. Vreu să te rog să mă ajuţi să egzersez puţin la gramatică. Mama a zis că o să facă prăjitură cu mere şi o să-ţi deie şi ţie. Sigur îţi va place! Dacă vei venii, să şti că nu va trebuii să stai mult. Ştiu că ieşti tare ocupat.
   Mulţumesc,
   Virgil”
2. Citeşte cu atenţie următoarele afişe şi anunţuri care conţin greşeli. Scrie-le tu corect!

3. Corectează greşelile din enunţurile următoare, apoi explică colegului de bancă de ce s-au produs greşelile identificate.

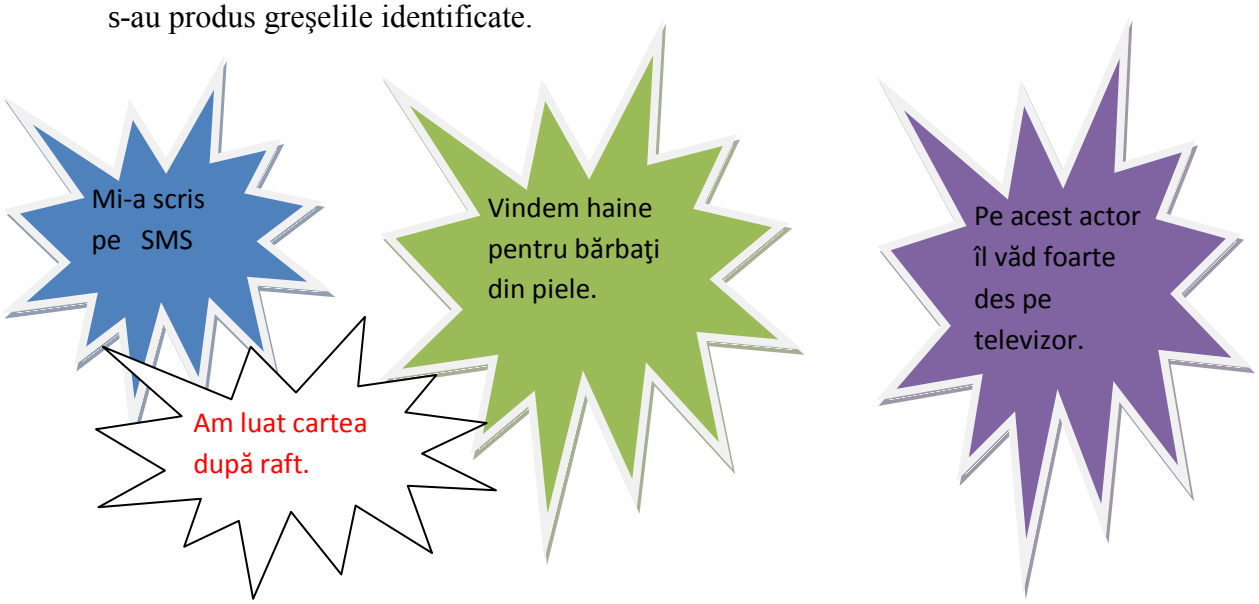

Bibliografie:
1. Roman Ion, *Umor şi…gramatică*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1968, pag. 9; 33; 141;
2.Constantinescu Mihaela**,** *Umorul conversaţional- strategii de sprijin*, în Pană Dindelegan 2006, pag. 405.

305. CREATIVITATE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV - EDUCATIV

Prof. Pălimaru Irina Maria, Colegiul Tehnic „Ion Holban'', Iaşi

Creativitatea ca formaţiune complexă de personalitate

Termenul de creativitate a fost larg asimilat în limbile de circulaţie internaţională abia în a doua jumătate a secolului al XX-lea, deşi el mai fusese utilizat sporadic şi în trecut. Se face presupunerea că procesul creativ poate fi explicat printr-o listă a trăsăturilor de personalitate care corelează mai frecvent şi mai bine creativitatea. Psihologii au întreprins laborioase studii şi cercetări pentru prezicerea şi validarea acestor însuşiri.

Creativitatea pedagogică defineşte modelul calităţilor necesare educatorului/cadrului didactic pentru proiectarea şi realizarea unor activităţi eficiente prin valorificarea capacităţilor sale de înnoire permanentă a acţiunilor specifice angajate la nivelul sistemului şi al procesului de învăţământ.

Capacitatea de a gândi abstract, flexibilitatea gândirii, fluenţa ideaţională, o inteligenţă generală superioară, sensibilitatea la probleme, legată de un mai pronunţat spirit de observaţie şi de o mai bună receptivitate sau deschidere la experienţă, curiozitatea, încrederea în sine, dispoziţia de a-şi asuma scopuri îndepartate si autoimpuse, perseverenţa în urmărirea lor, nevoia de a realiza ceva, independenţă în gândire sunt câteva dintre trăsăturile de personalitate mai des asociate cu capacitatea creativă.

Creativitatea face posibilă crearea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social. Componenta principală a creativităţii o constituie imaginaţia, dar creaţia de valoare reală mai presupune şi o motivaţie, dorinţa de a realiza ceva nou, ceva deosebit. Şi cum noutatea nu se obţine cu uşurinţă, o altă componentă este voinţa, perseverenţa de a face numeroase încercări şi verificari.

Imaginaţia, deci şi creativitatea, presupun trei însuşiri:

Fluiditatea- posibilitatea de a ne imagina în scurt timp un mare număr de imagini, idei, situaţii.

Plasticitatea constă în uşurinţa de a schimba punctul de vedere, modul de abordare a unei probleme când un procedeu se dovedeşte inoperant.

Originalitatea este expresia noutăţii, a inovaţiei. Ea se poate constata, când vrem să testăm posibilităţile cuiva, prin raritatea statistică a unui răspuns, a unei idei.

Fiecare dintre aceste trei însuşiri are însemnatatea ei, dar caracteristica principală rămâne originalitatea, ea garantând valoarea rezultatului muncii creatoare.

Rolul şi factorii creativităţii

Despre importanţa creativităţii nu e nevoie să spunem multe: toate progresele ştiinţei, tehnicii şi artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Desigur, există mai multe trepte de creativitate. C.W. Taylor descrie cinci planuri ale creativităţii.

Creativitatea expresivă se manifestă liber şi spontan în desenele copiilor mici. Nu se pune problema,la acest nivel, de originalitate. Este însă un mijloc excelent de a cultiva aptitudinile creatoare ce se vor manifesta mai târziu.

Planul productiv este planul creării de obiecte, specific muncilor obişnuite. Un olar sau o ţesătoare de covoare produc obiecte a căror formă se realizează conform unei tradiţii, unei tehnici consacrate, aportul personal fiind redus. Este planul la nivelul căruia accede orice om muncitor.

Planul inventiv este accesibil unei minorităţi foarte importante. E vorba de inventatori, acele persoane care reuşesc să aducă ameliorări parţiale unei unelte, unui aparat, unei teorii conservatoare.

Creativitatea inovatoare o găsim la oamenii caracterizaţi ca fiind talente. Ei realizează opere a căror originalitate este remarcată cel puţin la nivel naţional.

Creativitatea emergentă este caracteristică geniului, omului care aduce schimbari radicale, revoluţionare într-un domeniu şi a cărui personalitate se impune de-a lungul mai multor generaţii.

În afară de aceste aspecte, dacă nu creativitatea, cel puţin imaginaţia este necesară fiecăruia dintre noi în condiţiile vieţii obişnuite.

În ce priveşte factorii creativităţii, se poate vorbi, mai întâi, de aptitudini pentru creaţie. Există anumite structuri cerebrale, pe care nu le cunoaştem, care favorizează imaginaţia, ele creând predispoziţii de diferite grade pentru sinteza unor imagini noi. Totuşi, e nevoie de intervenţia mediului, a expierenţei pentru ca ele să dea naştere la ceea ce numim talent.

Al doilea factor care trebuie amintit este experienţa, cunoştiinţele acumulate. Importanta nu este doar cantitatea, bogăţia experienţei ci şi varietatea ei. Multe descoperiri într-un domeniu au fost sugerate de soluţii găsite în alte discipline.

Alţi factori interni ai dezvoltării creativităţii sunt motivaţia şi voinţa. Creştera dorinţei, a interesului pentru creaţie ca şi a forţei de a birui obstacole are evident un rol notabil în susţinerea activităţii creatoare. Societatea are o influenţă deosebit de importantă pentru înflorirea spiritului creativ. În primul rând intervin cerinţele sociale.

Educarea creativităţii

Problema educării deliberate a puterii de producţie creatoare a fost pusa încă de la începutul secolului trecut. Prin însăşi trăsătura ei definitorie- originalitatea- ca ceva nou şi imprevizibil, creativitatea pare a fi incompatibilă cu ideea de educare deliberată.

Multă vreme creaţia a fost considerată apanajul exclusiv al unei minorităţi restrînse. Distingând însă mai multe etape calitative şi observând cum şi eforturile de gândire obişnuită implică ceva nou, cel puţin pentru persoana aflată în impas, astăzi nu se mai face o separare netă între omul creativ şi cel obişnuit.

Factorul intelectual este relativ mai uşor educabil, deşi persistenţa în timp a efectelor unui curs sau a unei metde nu este mare.Factorii de personalitate în sensul larg al noţiunii, care ţin de atitudini, motivaţii sau caracter, deprinderi de lucru se lasă mai greu influenţaţi în direcţia şi cu intensitatea dorită de noi, dar odată achiziţiile educative dobândite , peristenţa lor nu se mai măsoară în luni, ci în ani sau etape de vîrstă.

La educarea creativităţii sunt importante deopotrivă, metodele, relaţia profesor-elev, atitudinea adultului faţă de elev şi atmosfera pe care cadrul didactic o instaurează în clasă.

Trebuie să fim conştienţi şi să combatem anumite piedici în calea manifestarii imaginaşiei, cretivităţii. Asemenea obstacole exterioere sau interne individului sunt numite de obiei blocaje.

Factorii care blochează manifestarile creative ale elevilor

a) Blocaje culturale.

Conformismul este unul dintre ele: dorinţa oamenilor ca toţi cetăţenii să gândească şi să se poarte la fel. Cei cu idei sau comportări neobişnuite sunt priviţi cu suspiciune şi chiar cu dezaprobare, ceea ce constituie o descurajare pentru asemenea persoane.

Apoi, există în general, o neîcredere în fantezie şi o preţuire exagerată a raţiunii logice, a raţionamentelor.

b) *Blocaje metodologice* sunt acelea ce rezultă din procesul de gândire.

Aşa e cazul rigidităţii algoritmilor anteriori. Se numeşte algoritm o succesiune determinată de operaţii permiţând rezolvarea unei anumite categorii de probleme. Noi suntem obişnuiţi să aplicăm într-o anumită situaţie un anume algoritm şi, deşi nu pare a se potrivi, stăruim în a-l aplica, în loc să încercăm altceva.

De asemenea, se observă cazuri de fixitate funcţională: folosim subiectele şi uneltele potrivite funcţiei lor obişnuite şi nu ne vine în minte să folosim altceva.

Tot în această categorie de blocaje găsim şi critica prematură, evidenţiată de Al Obsbron, unul din promotorii cultivării creativităţii. Atunci când ne gândim la soluţionarea unei probleme complexe, spune el, sunt momente când ne vine în minte tot fel de idei. Dacă, îndată ce apare o sugestie, ne apucăm să discutăm valoarea ei, acest act blochează venirea altor idei în conştiinţă.

c) Blocaje emotive

Factorii afectivi au o influenţă importantă : teama de a nu greşi, de a nu ne face de râs, poate împiedica pe cineva să exprime şi să dezvolte un punct de vedere neobişnuit. De asemenea graba de a accepta prima idee este greşită, fiindcă rareori soluţia apare de la început. Unii se descurcă rapid, dat fiind că munca de creaţie, de inovaţie este dificilă şi solicită eforturi de lungă durată. Şi tendinţa exagerată de a-i întrece pe alţii implică evitarea ideilor prea deosebite şi dăunează procesului creaţiei.

Criterii de apreciere a creativităţii elevilor.

Randamentul şcolar

Notele şcolare, ca expresie a randamentului la învăţătură, nu pot reflecta întru totul nivelul creativităţii. Elementele care opun aceste două categorii sunt mai semnificative decât cele care le apropie. Există şi aspecte comune creativităţii şi performanţei şcolare: volumul de informaţii, fluiditatea gândirii, gândirea independentă, perseverenţa în urmărirea scopului.

Majoritatea cercetătorilor, au ajuns la aceeaşi concluzie: la aceleaşi rezultate pe plan şcolar ajung atât elevii preponderent inteligenţi, cât şi cei preponderent creativi. Doar calea e diferită: primii- printr-o muncă susţinută şi ordonată, ceilalţi prin spontaneitate şi salturi în utilizarea efortului.

Realizările trecute ale elevului

Acestea constituie un criteriu sigur pentru o primă selecţie a vârfurilor. O simplă enumerare a succeselor, ca răspuns la chestionarele date de diriginte, îl plasează pe elevul respectiv în rândul celor cu potenţial ridicat. Metoda nu mai este discriminantă când coborâm pe scara nivelurilor creativităţii sau la un potenţial creativ care nu a avut încă curajul să se manifeste.

Metode de cultivare a creativităţii

Deşi pare paradoxal, creativitatea este educabilă. Pentru dezvoltarea creativităţii la elevi există două căi:

a) modernizarea sistemică a învăţământului, în toate verigile şi amănuntele sale, în lumina unei pedagogii a creativităţii;

b) introducerea unui curs aplicativ de creativitate ca o materie de sine stătătoare, repetabilă la anumite intervale de timp. Acesta va avea un triplu caracter: interdisciplinar (ca metodologie, material faptic si aplicaţii), supradisciplinar (ca realizare şi finalitate) şi paradisciplinar (ca plasare în programa şcolară, alături de celelalte discipline de studiu).

Aspiraţia spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode care, pe de o parte să combată blocajele, iar pe de alta, să favorizeze asociaţia cât mai liberă a ideiilor.

Metodele de cultivare a creativităţii sunt tradiţionale (modernizate si completate în funcţie de obiectivele propuse) şi speciale.

În prima categorie intră regândirea şi inovaţiile aduse în metodologia evaluării randamentului şcolar al elevului, metodele active deja cunoscute şi frecvent utilizate de cadrele didactice, învăţarea prin descoperire dirijată. Între tehnicile de stimulare a capacităţilor creatoare amintim brainstormingul (considerat un procedeu, dar mai ales ridicat la rangul de principiu), sinectica (însemnând în esenţă valorizarea analogiilor), testele de potenţial creativ utilizate ca exerciţii, o serie de alte tehnici speciale de descătuşare a originalităţii.

Dezvoltarea creativităţii în învăţământ

Pe lângă efortul tradiţional de educare a gândirii critice, stimularea fanteziei apare şi ea ca un obiectiv major. Aceasta implică schimbări importante, atât în mentalitatea profesorilor, cât şi în ce priveşte metodele de educare si instruire.

În primul rând, trebuie schimbat climatul, pentru a elimina blocajele culturale şi emotive, puternice în şcoala din trecut. Se cer relaţii destinse, democratice, între elevi şi profesori. Apoi, modul de predare trebuie să solicite participarea, iniţiativa prin folosirea metodelor. În fine, fantezia trebuie şi ea apreciată corespunzător, alături de temeinicia cunoştinţelor, de raţionamentul riguros şi de spiritul critic.

Produsul creator de tip pedagogic angajează cel puţin nivelul inventivităţii, situat între creativitatea semnificativă doar în sens individual şi cea relevantă (şi) în plan social. La acest nivel „nu ajung decât puţini indivizi" şi anume „cei mai flexibili şi mai receptivi la prelucrări simbolice pe spaţii largi" (Landau, Erika).

Învăţământul determina creşterea numărului acestora tocmai datorită exerciţiului de creativitate angajat permanent la nivelul lecţiei, orei de dirigenţie etc., care solicită educatorului adaptarea continuă la situaţii noi, imprevizibile, în regim de viteză rapid.

Produsul creator reflectă complexitatea relaţiilor subiect-obiect. Corelaţii angajate la nivelul acţiunii educaţionale/didactice prin multiplicarea corespondenţelor pedagogice necesare între obiectivele pedagogice – conţinuturile pedagogice-strategiile de predare-învăţare-evaluare, direcţionate special pentru realizarea unui învăţământ prioritar formativ.

Procesul creator de tip pedagogic este angajat la nivelul proiectării didactice/educaţiei care presupune valorificarea etapelor de pregătire-incubaţie-iluminare-verificarea modului de ralizare a lecţiei, în sens prioritar formativ.

Aceasta tendinţă susţine în timp (auto)perfecţionarea permanentă a creativităţii didactice/educative cu efecte optimizante nu numai în plan psihologic, ci şi în plan social (cultural, politic, economic).

Bibliografie

Stoica Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1983

Cerghit Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Didactică şi Pedagogică, 2006

Voiculescu Florea, *Analiza resurse-nevoi şi managementul strategic în învăţământ,* Bucureşti, Editura Aramis, 2006.

306. NIVELUL DEZVOLTĂRII CALITĂȚILOR MOTRICE ALE COPIILOR PUBERTARI

Prof. Pălimaru Ovidiu, Colegiul Tehnic „Ion Holban” , Iași

VITEZA – Substratul morfo-funcţional al organismului favorizează în continuare dezvoltarea vitezei, mobilitatea funcţională a scoarţei cerebrale fiind foarte mare la această vârstă.

Astfel, la copiii de vârstă pubertară, viteza se poate dezvolta sub toate formele (de reacţie, de repetare, de execuţie, de deplasare).

Deci se lucrează în aşa fel încât la 14 ani, viteza mişcărilor în timpul reacţiei motrice să se aproprie de valenţele constatate la adult.

Observaţiile medico-pedagogice au dovedit în mod incontestabil că în timpul eforturilor de viteză de scurtă durată, cu pauze de odihnă suficiente şi cu alternarea corespunzătoare a diferitelor tipuri de activităţi, capacitatea de lucru a copiilor de vârstă pubertară rămâne crescută, dezvoltarea vitezei este rapidă, iar modificările funcţionale produse în organism sunt favorabile.

Alergarea de viteză pe distanţe scurte îl solicită pe copil intens, îi consumă rezervele energetice existente în cantităţi mici, dar nu-l vor suprasolicita decât în cazul unui număr mai mare de repetări. Despre această remarcă, valabilă şi pentru rezistenţă, avem părerea renumitului antrenor neo-zeelandez A. LYDIARD: “...distanţele cele mai periculoase pentru copiii de 11-15 ani sunt cele între 200-600 metri. Sprinturile mai scurte nu-i fac nici un rău copilului de această vârstă, iar distanţele de peste 600 m. nu-i pot fi decât folositoare...”.

Antrenamentul de viteză, precum şi cel de viteză-forţă, au darul de a mări repede capacitatea maximă anaerobă a copiilor de vârstă pubertară, facilitând astfel obţinerea timpurie a unor performanţe remarcabile în ramuri de sport şi probe bazate pe o capacitate de efort anaerob ridicată.

Bazele fiziologice ale dezvoltării vitezei sunt determinate **genetic**, printr-o constituţie somatică moştenită, exprimată prin anumite rapoarte segmentare, prin relaţiile masei musculare cu sistemul de pârghii, prin labilitatea funcţională (mobilitatea) a sistemului nervos central, care determină viteza, alternării excitaţiei şi inhibiţiei grupelor musculare agoniste şi antagoniste angrenate în efort (viteza la 11-14 ani – 85% din capacitatea maximă – la 17 ani -; B.8, pag. 136).

REZISTENŢA – Într-un volum şi cu o intensitate adecvate vârstei fiziologice a sportivilor aflaţi în plin proces biologic de transformări pubertare, în special a celor angrenate în preluarea, transportul şi utilizarea oxigenului la nivel tisular. De aici rezultă avantajul incontestabil al efortului aerob de durată (6-30 min.) la o intensitate moderată, care nu necesită o frecvenţă cardiacă mai mare de 120-130 pulsaţii pe minut.

Efortul de rezistenţă poate fi îndeplinit de copiii de vârstă pubertară, care acoperă distanţe de 1-5000 m. într-un tempo convenabil. Aceste eforturi vor fi executate în ritm şi scop de performanţă pentru dezvoltarea capacităţii aerobe, ţinând seama de faptul că volumul inimii, unul din principalii factori dimensionali ce limitează capacitatea aerobă de efort, este încă departe de valorile caracteristice adulţilor (aproximativ 50 %).

Vom putea folosi alergarea de anduranţă cu intensitate medie (moderată) cu ridicarea pulsului până la 120-130 bătăi/minut.

FORŢA – Efortul de forţă nu trebuie să lipsească din programul pregătirii sportive a copiilor de vârstă pubertară şi nici din lecţiile de educaţie fizică dar si din antrenament. Durata executării exerciţiilor de forţă nu trebuie să depăşească 6-8 minute în prima parte a pubertăţii, şi 10-13 minute în clasele VII-VIII.

Efectuarea sistematică a unui complex de exerciţii de forţă în lecţiile de educaţie fizică are ca efect nu numai îmbunătăţirea indicilor de forţă, dar, printr-un transfer pozitiv, şi ai celor de viteză şi ai celor de rezistenţă. Pentru copiii de vârstă pubertară este contraindicat lucrul cu îngreuieri mari, întrucât duce la încordări neuro-musculare foarte intense, suprasolicită muşchii, tendoanele, ligamentele şi articulaţiile încă insuficient consolidate. De asemenea, încordări neuro-musculare mari au ca efect îngreuierea procesului de dezvoltare a aparatelor circulator şi respirator.

În pregătirea copiilor, exerciţiile de forţă trebuie să se axeze pe dezvoltarea musculaturii coapsei, spatelui şi a celei abdominale, fără a neglija însă musculatura gâtului şi a cefei, a braţelor şi centurii scapulo-humerale.

ÎNDEMÂNAREA – Fiind strâns corelată cu viteza, se poate dezvolta în anumite condiţii la copiii de vârstă pubertară. Marea plasticitate a scoarţei cerebrale, tendinţa de iradiere a excitaţiei şi predominanţa stării de excitabilitate corticală la această vârstă, favorizează realizarea unor mişcări fine, precise, limitate în timp şi spaţiu.

Vor fi evitate mişcările şi exerciţiile de îndemânare care solicită atenţia şi concentrarea copiilor timp mai îndelungat, deoarece provoacă oboseală precoce şi, în consecinţă, dezavantajează fixarea legăturilor temporare necesare învăţării mişcărilor. În jocul de fotbal, îndemânarea, coordonarea, mobilitatea sunt puncte de plecare în elaborarea metodelor şi înţelegerea mijloacelor de pregatire. Fără aceste trei componente ale motricităţii nu se pot realiza sarcinile tehnico-tactice ale jocului de fotbal.

COORDONAREA – Exerciţiile specifice pot fi introduse la copii de 11-13 ani, care au o dozare riguroasă şi, în timp, pot asigura mişcări cu o eficienţă maximă şi cu un consum scăzut de energie şi cu un grad redus de oboseală. Coordonarea este decisă de cooperarea dintre sistemul nervos central şi muşchii scheletici, în timpul efectuării mişcării propuse. În fotbal, o mare importanţă o are nu numai buna coordonare a mişcărilor corelată cu un eficient control asupra mingii, ci şi adaptarea cât mai rapidă la noile situaţii care se ivesc pe teren.

O foarte bună coordonare a mişcărilor este necesară pentru executarea şuturilor la poartă sau a paselor precise la distanţe medii şi mari. Din acest punct de vedere, antrenamentul tehnic trebuie să cuprindă un număr corespunzător de exerciţii care să formeze simţul distanţei. Cel mai înalt nivel al coordonării mişcării este atins în jurul vârstei de 20 de ani, iar scăderea se face abia după 40 de ani.

MOBILITATEA ŞI SUPLEŢEA – articulaţiilor şi ligamentelor sunt calităţi de o importanţă covârşitoare pentru elevii care doresc să joace fotbal. Vârsta optimă pentru formarea mobilităţii şi supleţei este de 11-14 ani, mai târziu nu se vor putea obţine efecte prea mari sau prea rapide.

Mobilitatea se poate forma printr-o serie de exerciţii de gimnastică corespunzătoare, de întindere maximă a muşchilor antagonişti, în paralel cu îngreuierea muşchilor agonişti, După 4-5 exerciţii de acest gen – care se numesc exerciţii de STRETCHING – se observă o creştere a elasticităţii musculare, fapt pentru care se pot preveni leziunile şi traumatismele acestora.

Particularităţile morfo-funcţionale ale vârstei pubertare ne îndreptăţesc să apreciem această etapă a vieţii ca una dintre cele mai favorabile dezvoltării calităţilor şi deprinderilor

motrice. Pe prim plan rămân viteza şi îndemânarea, care se pot dezvolta (educa) fără restricţii deosebite, distanţele parcurse la viteză fiind însă reduse faţă de cele recomandate adulţilor.

Rezistenţa se va dezvolta prin alergări pe distanţe până în 5.000 metri, într-un tempo impus de scopul urmărit. De asemenea, se vor evita alergările pe 200-600 m. şi eforturile bazate pe îngreuieri mari, pentru dezvoltarea "forţei brute", recomandând în acest scop exerciţiile efectuate cu îngreuieri mici, gantere sau greutăţi mici. Sunt contraindicate contracţiile izometrice funcţionale şi cu haltere grele, deoarece reclamă încordări mari neuro-musculare şi suprasolicită muşchii, ligamentele, tendoanele şi articulaţiile insuficient dezvoltate atât morfologic cât şi funcţional.

Pentru dezvoltarea îndemânării nu se recomandă efectuarea unor deprinderi motrice care necesită o diferenţiere fină deoarece duce la suprasolicitarea inhibiţiei interne şi apariţia unor nevroze. Aceasta datorită faptului că bagajul deprinderilor motrice este încă mic şi persistă dezechilibrul cortical al proceselor nervoase, care nu favorizează efectuarea mişcărilor de îndemânare excesiv de precise.

Eforturile de rezistenţă nu vor fi executate în ritm şi scop de performanţă, ci pentru dezvoltarea capacităţii aerobe a copiilor de vârstă pubertară, ţinând seama de faptul că volumul inimii – unul dintre principalii factori dimensionali ce limitează capacitatea aerobă de efort – este încă departe de valorile adulţilor.

La începutul perioadei, accentul se va pune pe asigurarea unei dezvoltări fizice armonioase, folosind mijloacele pregătirii fizice generale. Numai după ce s-a asigurat o dezvoltare fizică generală corespunzătoare, putem aborda, treptat, pregătirea fizică specială şi antrenamentul specializat.

Din punct de vedere al refacerii după efort, copii de vârstă pubertară au o refacere mai rapidă după prima solicitare a efortului decât la adolescenţi şi la adulţi; în schimb, pe măsura repetării exerciţiilor, se observă încetinirea reacţiei de refacere cu atât mai mult cu cât numărul de repetări este mai mare. Totodată, se impune, către sfârşitul perioadei pubertare, o individualizare relativă a efortului, în funcţie de nivelul existent al calităţilor motrice şi gradului de însuşire a deprinderilor motrice ale elevului.

BIBLIOGRAFIE:

1. Alexe, Nicu - ,,Antrenamentul sportiv modern", Ed. Edetis, Bucureşti 1993

2. Apolzan D. - ,,Fotbal 2010", Ed. F.R.F., 1998

3. Antohi L. - ,,Fotbalul modern de la antrenament la joc", Ed. Fundaţiei Chemarea, Iaşi 1998

4. Avram, Silviu - ,,FOTBAL – exerciţii pentriu pregătirea fizică şi tehnică", Ed. Sp. Turism 1980

5. Cernăianu, C. - ,,Fotbalul modern", Ed. Sp. Turism 1978

6. Cojocaru V. – „ Fotbal de la 6 la 18 ani – Metodica pregătirii", Bucureşti 2002

7. Constantinescu, D. - ,,Fotbal – tehnica şi tactica jocului", Ed. Univ. Al. I. Cuza, 1995

8. Şcoala Federală de Antrenori – „Ghidul antrenorului de fotbal – copii şi juniori", Ed. Axis Mundi, Bucureşti, 2003

9. Şerban, M. - ,,Aprecierea calităţilor în sport", Ed. Sp. Turism, Bucureşti 1987

307. ÎNVĂȚAREA ACTIVĂ, CREATIVĂ

Prof.Pătrașcu Mihaela Camelia
Colegiul Tehnic ”Ion Holban” Iași

”Aud și uit, văd și-mi amintesc, fac și înțeleg”, afirma marele filozof Confucius.

Pedagogia ne-a învățat să gândim formarea și evaluarea în termeni de abilități și competențe. Unde încep și unde se sfârșesc, ce raport există între ele, constituie fundamentele atâtor capitole de teorie în științele educației. Dacă adultul învață experimental și reacționează prin repetiție sau comparație, copilul este pus adesea în situația de a nu putea aplica ceea ce cunoaște, de a nu putea avea o reacție normală la un stimul cotidian pentru că nu are pârghiile de intervenție, de corelare a cunoașterii teoretice cu abilitățile practice. Situațiile banale – de tipul“ce fac dacă m-am rătăcit, când am pierdut ceva sau mi-a fost luat, ce fac atunci când am rămas fără energie electrică și nu mai pot comunica electronic, cum să asimilez și să înțeleg noile informații care vin către mine, cum sa mă raportez la colegii mei care au o problemă”etc. – par uneori fără ieșire pentru copilul sau tânărul căruia îi lipsește implicarea, creativitatea și spontaneitatea, căruia îi lipsesc abilitățile de viață. Cadrele didactice care au înțeles valoarea actului didactic trebuie să creeze motivația pentru dezvoltarea abilităților de viață ale elevilor, să încurajeze implicarea elevilor în actul educațional tocmai pentru a-i face să înțeleagă și să asimileze tot ce au nevoie pentru a corela teoria cu practica. În activitatea comună a celui care face educația și a celor care urmează să fie educați, trebuie aleasă responsabil și creativ “calea”ce trebuie urmată pentru îndeplinirea scopurilor învățământului, adică pentru informarea și formarea educaților. Fiecare metodă își are propria specificitate și arie de extensie, trebuind mai întâi bine cunoscută, apoi aplicată. Nu se poate nega dreptul de existență niciuneia dintre metode, fie ea tradițională sau de dată mai recentă, respectiv metoda alternativă. Pentru a o găsi pe cea mai bună sau cea mai eficientă, e nevoie de cunoaștere, de căutare, de experimenttare, de multă muncă. Cred că gândirea își cere mereu “combustibilul” ei – munca.“A gândi înseamnă a căuta luminișuri într-o pădure”, spunea scriitorul J.Renard. A gândi critic, aș adăuga eu, înseamna a fi “selectiv”, a alege ce mi se pare mai bun, mai adecvat cu situația în cauză. Prin metodele active de învățare alese, profesorul trebuie să ajute elevul să înțeleagă legătura dintre ceea ce învață în cadrul formal și ce se petrece dincolo de mediul școlar, dorind să arate că schimbarea de perspectivă asupra felului în care se face educația în școală poate să schimbe pespectiva pe care elevul o are asupra școlii. Ce ar putea să împiedice un profesor de fizică să demonstreze elevilor săi utilitatea cunoașterii pârghiilor, electricității, lucrului mecanic sau a forței centrifuge? Ce ar putea presupune pentru o școală transformarea orelor predominant teoretice în ore cu caracter aplicat la ce se întâmplă în jurul nostru? Este nevoie doar de un pic de creativitate și permanenta întrebare: “Cum pot să fac legătura acestei informații cu viața reală și atragerea elevului în această aventură?” A deprinde un set funcțional de abilități pe care elevul și viitorul adult să le poată aplica în viața de zi cu zi este crucial. De exemplu, un elev care învață să facă adunări, scăderi, înmulțiri și împărțiri “făcând piața”, la ora de matematica va înțelege mai repede la ce îi folosește acest lucru și va asimila mult mai bine aceste cunoștințe decât unul care “tocește” mecanic o înșiruire de cifre și semne pe caiet sau în carte. ”Gândirea, aprecia ingenios John Dewey, este capacitatea de a lega condițiile prezente de rezultatele viitoare și consecințele viitoare de condițiile prezente“. Metodele active, care“stârnesc” deopotrivă curiozitatea, creativitatea și spontaneitatea elevilor și sporesc acumularea de informații, sunt importante în procesul de învățare, în educație pentru că vor permite elevilor să aranjeze date care pot părea seci astfel încât ele să capete semnificație. Nu trebuie să uităm că rolul școlii este acela de a dezvolta competențe. Astfel, cunoștințele sunt o condiție absolut necesară pentru viitorul adult, dar nu suficientă. Pentru ca ele să fie cu adevărat utile, trebuie dezvoltate abilitățile necesare care să le pună în valoare la adevaratul lor potențial, dar, mult mai greu de atins, însă cu atât mai necesar, și atitudini care să asigure o folosire corectă a cunoștințelor și abilităților dobândite.

Ca profesori, de orice specialitate, avem la dispoziție pe lângă metodele tradiționale, în procesul de învățare și metode alternative care să ne ușureze munca și să motiveze elevul să învețe, să “atingă” competențele-cheie prevăzute de Legea Educației. Se pot aplica, la clasa, toate metodele alternative

cunoscute, fără restricții. Problema apare în cazul școlilor speciale unde copiii cu deficiențe mintale moderate (sau chiar severe) și asociate nu pot dobândi toate competențele-cheie. Pentru psihopedagogi, pentru profesori de terapie educațională, prin specificul muncii cu copiii cu deficiențe, aplicarea metodelor tradiționale și a metodelor alternative devine o chestiune de opțiune. În functie de coeficientul de inteligența, de gradul de deficiență, cadrul didactic poate alege o metodă sau alta care se poate"plia"pe fiecare caz în parte și de cele mai multe ori trebuie personalizate. Nu întâmplător, acești copii au nevoie de programe de intervenție personalizate. Pentru toți elevii, dar mai ales pentru copiii cu cerințe speciale, jocul este de cele mai multe ori metoda prin care ei pot acumula informații și capătă deprinderi, dobândind autonomie personală. Programa școlară specială, bazată pe cele cinci tipuri de terapii (stimulare cognitivă , socializare, formarea autonomiei personale, terapia ocupațională și ludoterapia), impune o abordare aparte a procesului de învățare. Dar jocurile didactice sunt antrenante pentru toți copiii și acționează favorabil și în cazul elevilor cu rezultate slabe la învățătură, făcându-i să capete încredere în forța și capacitatea lor, dându-le siguranță și promptitudine în răspunsuri, deblocând astfel potențialul creator al acestora și crescându-le performanțele. Jocurile didactice desfășurate într-un climat educațional cu largi deschideri la nou, organizate pe grupe de elevi, pot prefigura metode de stimulare a creativității. Este cât se poate de clar că jocul didactic nu reprezintă un scop în sine, ci o modalitate de lucru, alături de celelalte, la care orice cadru didactic ar trebui să apeleze în diverse etape ale lecției/activității, atât în școală cât și în afara ei. Activitățile organizate sau susținute prin joc didactic trebuie realizate de așa manieră încât să se adreseze spontaneității mentale fără de care nu poate fi concepută creativitatea de tip școlar, manifestată de elevi în procesul de învățare. Jocurile didactice cuprind sarcini didactice care trebuie să contribuie la valorificarea creatoare a deprinderilor și cunoștințelor achiziționate, la dobândirea, prin mijloace proprii, a unor cunoștințe. Jocul didactic nu-și propune doar deblocarea și valorificarea potențialului creator al elevilor, jocul didactic contribuie și la educarea emoțiilor, a sentimentelor morale și a trăsăturilor pozitive de voință și caracter. De aceea, orice cadru didactic își poate"stimula potențialul ludic și poate aborda în munca la catedră metode prin care, activitățile tradiționale – poate perfecte din punct de vedere metodic, dar anoste, de pe poziția elevului – să fie transformate în activități distractive. Astfel se va reuși elaborarea unor strategii didactice cu mare impact emoțional, dar și eficiente din punct de vedere intructiv-educativ, pentru că motivațiile ludice sunt subordonate scopului activității de predare – învățare – evaluare.", afirma profesorul metodist Mariana Panaite într-unul dintre articolelel Revistei Școlare Ieșene "Universul Didactic" a Casei Corpului Didactic Iași. Dar jocul este doar una dintre metodele de intruire, educare și dezvoltare a creativității a copiilor. Foarte multe cadre didactice, deschise la nou și dornice de performanță, au "îmbrățișat"deja ca metode de lucru, tehnicile moderne, acele metode alternative care stârnesc curiozitatea, imaginația, creativitatea, gândirea critică a elevilor. Scopul fundamental al învățământului este acela de a pregăti noua generație pentru a face față eficient la noutatea permanentă cu care ne confruntăm zilnic, sporindu-i acesteia capacitatea de adaptare la ritmul febril al schimbărilor. Vârsta școlară este cea care se caracterizează printr-un potențial creativ care trebuie exploatat și fructificat, procesul creativ fiind cel prin care se produce ceva nou (o idee, un obiect, o nouă formă sau sunt reorganizate într-o altă formă elemente deja existente). Cerința esențială este ca noua creație să contribuie la soluționarea unor probleme. Astfel, rezolvarea de către un elev a unei probleme, la o anumită disciplină de învățământ, poate fi considerată un act de creativitate dacă este realizată pe o cale independentă, descoperită datorită imaginației și creativității de care dă dovadă elevul. Datoria cadrelor didactice este de a urmări în practica instrucției și educației, asigurarea condițiilor optime pentru stimularea capacităților creatoare ale copilului, chiar de la cele mai fragede vârste."Prin învățarea creativă urmărim ca elevii să-și pună întrebări similare cu cele pe care le pune cercetătorul științific, cum ar fi: cine?, ce?, unde?, prin ce mijloc?, în ce scop?, cum?, când?, deoarece ele întrețin interesul pentru cunoaștere și corespund spiritului de curiozitate al copilului."(Stoica Constantin, Stoica Ana, 1983)

Cercetările psihologice privesc creativitatea ca performanță calitativă a gândirii, cunoscându-se faptul că ea presupune anumite însușiri psihice, motivaționale și voliționale care se dezvoltă într-un anumit cadru al procesului de comunicare a cunoștințelor. Astfel, în cadrul lectțiilor/ activităților este

necesar să se îmbine armonios expunerea învățământului cu căutările independente ale elevilor, aplicând atât metode tradiționale cât și cele alternative. Creativitatea este factorul cheie al dezvoltării personale, este o condiție fundamentală a calității educației. De aceea, în stimularea creativității, este foarte importantă atitudinea profesorului în relația sa cu elevii, aceasta implicând schimbări în mentalitatea profesorilor și în ceea ce privește metodele de educare și instruire. Pentru învățământ, educabilitatea creativității este foarte importantă, care implică receptivitate și atitudine deschisă față de experiența pozitivă, sensibilitatea față de nou, dorința de a experimenta și valorifica noi ipoteze, o activitate călăuzitoare de norme și achiziții valorificate, dar bazate pe invenție, pe creație și pe dăruirea cadrului didactic față de elev și valori. Se știe că toate progresele științei, tehnicii și artei sunt rezultate ale spiritelor creatoare. Stimularea creativității este un demers socio-educațional complex ce cuprinde simultan fenomene de activizare(incitare și susținere), antrenare, cultivare și dezvoltare a potențialului creator. Aspirația spre dezvoltarea spiritului creativ a dus la conceperea unor metode care, pe de o parte, să combată blocajele, iar pe de alta, să favorizeze asociația cât mai liberă a ideilor (un exemplu în acest sens fiind brainstorming-ul). Pentru a dezvolta gândirea creativă este foarte important să stârnim curiozitatea elevilor, încurajându-i să formuleze întrebarea ”de ce ?” și nu ”da, am înțeles”. Pentru a stimula creativitatea elevilor, profesorul trebuie să fie deschis în a accepta sugestiile elevilor privind unele activități care pot fi desfășurate în timpul orelor, trebuie să accepte idei inedite,uneori bizare privind rezolvarea unor sarcini școlare, trebuie să stimuleze încrederea în sine a elevilor, trebuie să se centreze pe aspectele pozitive și pe interesele elevilor, trebuie să încurajeze riscul de a oferi răpunsuri inedite de către elevi, să fie tolerant la răspunurile greșite sau neașteptate. Creativitatea nu trebuie asimilată unei caracteristici specifice unor indivizi izolați , ci drept rezultantă a interacțiunii optime dintre sistemul cognitiv al unei persoane și contextul sociocultural în care se dezvoltă. Ca atare, un mediu școlar armonios, care stimulează exprimarea liberă poate contribui la dezvoltarea potențialului creativ al elevului. Școala nu trebuie să se limiteze doar la a transmite cunoștințe și la a-i face pe elevi să evite eșecul sau abandonul școlar, ci mai mult trebuie să-și asume și rolul de a-i ajuta pe elevi să-și descopere propriile potențialități.

Bibliografie:

- Stoica, A. – ”Creativitatea elevilor”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1986
- Roco, M. – ”Creativitate și inteligență emoțională”, Editura Polirom, Iași, 2001
- Șoitu, L. – ”Strategii educaționale centrate pe elev”, Editura București, 2006
- Revista Școlii Ieșene ”Univers Didactic” nr.16, Editura Spiru Haret, Iași, 2019

,,Natura ne aseamănă, educaţia ne deosebeşte. – Confucius''

308. UN PROFESOR COMPETENT, MĂIESTRIE DIDACTICĂ

Prof.Pîstae Simona ,Școala Gimazială nr. 39
„Nicolae Tonitza''Constanța

Standardele profesionale se referă la acele componente ale profesiei didactice care sunt observabile și măsurabile. Principalele categorii de comportamente așteptate din partea unui profesor competent pot fi ordonate într-un model al profesiei didactice cu caracter taxonomic care,va evidenția faptul că acest model include aspecte care, pe langă cele observabile și măsurabile, cu greu pot sa fie standardizate. Prin model se intelege nu atât un mod de a proceda anume, unic, ce poate fi imitat ca atare, invariabil, cât un sistem de teze numite adeseori ,principii', validate de cercetări experimentale și de practică, referitoare la ce are de făcut, dar și la cunostințele, atitudinile și calitățile personale pe care trebuie sa le aibă un profesor.

Această tema este una deosebit de importantă și un bagaj vast pentru dezbatere. Profesorul are un rol important în viața tuturor elevilor săi ,el este persoana care își pune ampenta pe drumul vieții, și care te ajută să te formezi atât pe plan intelectual, cât și pe plan sentimental sau moral.

Elevii consideră că anumiți profesori nu au competența profesională necesară,motivând fapul că nu înțeleg modalitatea prin care se transmite informația, însă ce înseamna de fapt PROFESOR COMPETENT?. Fiecare are o părere diferită despre această întrebare, eu consider, că profesorul competent este acela care reușește în primul rând să creeze o legătură între el și clasa, între el și colectivitatea cu care lucrează, să reușească să atragă elevii spre activitatea școlară, indiferent de materia predată și să câștige respectul și simpatia copiilor oferindu-le și el respect, afecțiune și devotament atât sentimental cât și profesional.

Fiecare profesor este diferit are un mod diferit de predare, o viziune diferită asupra modului de relaționare în contact cu elevii. Sunt diferite tipuri de profesori, unii dintre aceștia mai atașați față de colectivitate, dar există și profesori care doresc să pastreze o distanță.

Elevii consideră un profesor competent aceea persoană care reușește să le capteze interesul pentru o anumită disciplină indiferent de cum se numește materia, conferind încredere, compasiune, și care îi ajută să se dezvolte pe toate planurile, aceea persoană care reuseste să le câștige respectul, însă care își păstrează în același timp un statut superior, o anumită rigurozitate și conservatorism, astfel încât elevii să fie conștienți de faptul că trebuie să existe reguli și o educație cuvenită.

Din activitatea și experiența mea didactica de până acum pot veni cu o grămadă de exemple care ,să se plieze pe anumite stiluri de învățare, priceperi și deprinderi ,evaluare, autoevaluare în procesul instructiv educativ. Această disciplină cuprinsă în trunchiul comun , este văzută de toată lumea .inclusiv de către colegiii de cancelarie o cenușereasă a invățământului românesc ,Nu , categoric Nu , conform unei zicale ,, Omul sfințește locul''. Cuprinde domenii vaste de informații și aplicații ,care poate deveni foarte interesantă pentru elevi dacă profesorul captează interesul acestora și antrenează elevii în realizarea unor sarcini. Acest lucru nu face decât să mărească atenția și să sporească încrederea elevilor pentru a putea duce la final o anumită activitate , pasiune a indeleticirii. Timpurile s-au schimbat , generațiile sunt diferite, iar noi în calitate de cadre didactice să ne reinventăm și să ne adaptăm la noile generații, să fim originali, inventivi, creativi, elevii deja sunt și avem situații în care învățăm de la elevi. Elevii sunt suprasolicitați , sunt multe materii , volumul de informații este destul de mare , au nevoie de ore relaxante și creative iar noi profesorii suntem actorii care putem juca acest rol.

Rolul de profesor presupune argumentarea într-o rețea de grupuri de referință care pun profesorului cerințe diferențiate.Profesorul este reprezentant al statului ,transmițător de cunoștințe și

educator, evaluator al elevilor, partenerul părinților în sarcina educativă, membru în colectivul scolii, coleg. Pentru a putea răspunde atâtor cerințe ,el trebuie să aibă constiința misiunii sale, are obligația de a observa și evalua, disponibilitatea de a primi sugestii, aptitudinea de a organiza și regiza procesul de instruire.

Aptitudinea pedagogică este o formațiune psihologică complexă , bazată pe un animit nivel de organizare și funcționare a porceselor și funcțiilor psihice facilitează un comportament eficient al cadrului didactic prin operationalizarea adaptativă a întregului conținut al personalității sale.

În cadrul aptitudinilor pedagogice putem vorbi despre aptitudinile didactice (aptitudini referitoare la capacitatea de transfer informațional cu finalitate instructivă) și aptitudinile educative (aptitudini cu finalitate educativă).

Aptitudinile didactice: necesare muncii de transmitere a cunostințelor; implicate în activitatea de formare de priceperi și deprinderi de muncă la elevi; necesare pentru consolidare și sistematizarea cunoștințelor, aprecierea cunoștintelor ,de organizare a activității didactice, de evaluare și autoevaluare a activității didactice.

Aptitudinile educative: necesare activității de formare a convingerilor morale, civice, estetice; necesare exercitării influenței asupra vieții afective a elevilor; implicate în activitatea de formare a deprinderilor și priceperilor de muncă la elevi; necesare pentru consolidarea, și sistematizarea cunostințelor, priceperilor și deprinderilor formate; pretinse de activitatea de verificare și apreciere a cunostințelor; de organizare a activității didactice; de evaluare și autoevaluare a activității didactice. Aptitudinea pedagogica, conferă o mare flexibilitate comportamentului didactic.

Care sunt competentele pe care trebuie sa le posede un profesor?

În urma unui efort de sinteză a concluziilor cercetărilor intreprinse până în prezent în domeniul psihologiei învățării, privind, în special, condițiile în care predarea poate înlesni realizarea obiectivelor educative propuse elevilor, s-au formulat mai multe teze, numite de autori "principii', în legatură cu caracteristicile, implicit competențele, unui profesor eficient:

* Stabilește cu claritate obiectivele educative pe care urmează să le realizeze elevii. Aceasta presupune ca profesorul să posede, de exemplu, competența de a identifica obiectivele educative de atins, prin luarea în considerație a caracteristicilor elevilor săi și a așteptărilor comunității sociale, de a operaționaliza obiectivele alese spre a fi propuse elevilor, de a utiliza diferite tehnici de analiză a sarcinilor de învățare implicate în realizarea fiecărui obiectiv selecționat;
* Le prezintă elevilor care sunt cele mai inalte performanțe, în anumite limite rezonabile, la care se așteaptă ca ei să se ridice în realizarea diferitelor activități care le sunt propuse;
* Identificați concepe activități de învățare care sunt relevante pentru contextele reale de viață cotidiană a elevilor;
* Manifestă preocuparea de a se adapta la diversitatea elevilor prin selectionarea unor strategii de instruire și a unor materiale de învățare care sunt adecvate vârstei, pregătirii anterioare, valorilor culturale și nevoilor individuale de educație ale elevilor;
* Creează și menține în sala de clasă un climat de lucru care favorizează învățarea, motivația întrinsecă a învățării și dorința de a realiza sarcinile de lucru propuse; aceasta presupune, de exemplu, o serie de competențe de management al clasei, începând cu cele legate de aranjarea mediului fizic al clasei, astfel încât să se înlesnească interacțiunea dintre profesori și elevi, stabilirea împreună cu elevii a unor limite rezonabile în care trebuie să se înscrie comportamentul fiecăruia și terminând cu cele legate de crearea unei atmosfere de lucru, destinse, încurajarea procupării elevilor de a se autocontrola continuu și competențele de tratare corespunzatoare a manifestărilor de indisciplină;
* Încurajează interacțiunea socială a elevilor în discutarea și realizarea diverselor activități de învățare legate de tema supuă studiului;
* Oferă elevilor o structură de lucru de natură să ghideze activitatea de învățare a elevilor și comportamentul lor în timpul lectiei;

* Înlesnește elevilor procesarea intelectuală a informațiilor punându-i în situația de a desfașura activități care implică procese cognitive ce îi vor ajuta să învețe și să-și reamintească informația.
* Îi ajută pe elevi să stăpânească esențialul - acele cunoștințe și deprinderi care sunt de bază pentru studierea la nivel superior a unui domeniu, cerința care implică ea însăși din partea profesorului capacitate de esențializare;
* Oferă elevilor sarcini de lucru, provocatoare, interesante, de natură să stimuleze dezvoltarea lor intelectuală; de exemplu, sarcini care îi pun pe elevi în situația de a-și testa ceea ce au învățat efectiv și a stabili ce urmează să învețe; sarcini care presupun exersarea unor strategii de soluționare a unei anumite categorii de probleme dificile sau a unor strategii prin care își pot dezvolta anumite competente etc.;
*Propune activități de învatare care solicită elevilor activități intelectuale de un înalt nivel de complexitate;
*Realizează o continuă monitorizare a progresului elevilor în realizarea obiectivelor educative care le-au fost propuse (J.E. Ormrod, 1998).

Vă împărtășesc câteva poze din activitatea didactică personală

În concluzie,un cadru didactic trebuie să aibă calităţile pozitive a unui om, cu o pregătire de specialitate , să dețină un orizont cultural larg, deci să știe să lucreze cu copii și să le ofere acestora informații necesre în viața de zi cu zi .Calitatea învăţământului depinde direct de calitatea personalului didactic, iar formarea acestuia pe baza unor standarde riguroase, unice şi chiar în acord cu standardele altor ţări este o necesitate stringentă.

Bibliografie :

- Constantin Cucoș – Pedagogie (Editia a II-a revăzută si adăugită)
- Lucia Gliga – Standarde profesionale pentru profesia didactică (București 2002)
- Dorina Sălăvăstru-Psihologia Educației (Polirom 2004)
- Miron Ionescu, Vasile Chiș-Pedagogie Aplicată
- Dorina Sălăvăstru-Didactica psihologiei
- www.bibilioteca.regielive.ro
- www.didactic.ro
- www.iteach.ro
- www.răsfoiesc.com
- www.tribunaînvățământului.ro

309. ABORDĂRI INTERCULTURALE ÎN EPOCA SCHIMBĂRILOR

prof. Popa Alina-Luminița-Cristina
Școala Gimnazială Nr. 3 ”Ciprian Porumbescu” Constanța

În ultimele decenii a apărut, ca o consecință directă a globalizării, necesitatea abordării în școală a așa-numitelor ”noi educații” ce conduc spre latura interculturală a demersurilor în educația modernă. Deschiderea către o diversitate etnică, religioasă, culturală, către valori multiple, toleranță și funcționalitate eficientă, către înlăturarea numeroaselor prejudecăți într-o societate complexă au devenit realități care trebuie asumate inclusiv de către școală.

Educația interculturală vizează, în principal, dezvoltatea unei mentalități orientate către acceptarea diferențelor culturale, sociale, economice, religioase cu scopul integrării tuturor indivizilor care pot conviețui în aceeași arie geografică. O astfel de abordare trebuie să încurajeze în primul rând dialogul productiv și interacțiunea între persoane sau grupuri care aparțin unor culturi diferite, și nu trebuie limitată strict la perimetrul școlii.

Așa cum afirmă Liviu Plugaru și Marinela Pavalache în lucrarea *Educație interculturală*, teoreticienii universaliști consideră că „entitățile culturale vor dispărea în favoarea unei culturi unice, mondiale, centrată pe o anumită matrice culturală. O astfel de teză păcătuiește nu numai prin etnocentrism, ci și prin simplism, făcând abstracție de complexitatea culturală, de imposibilitatea stabilirii unor ierarhii și de potențialele contradicții care însoțesc evoluția culturală.” Autorii atrag atenția asupra conotațiilor pe care le capătă prefixul *inter*: *interacțiune, schimb, deschidere, reciprocitate, solidaritate*, evidențiind astfel importanța interacțiunilor dintre culturi diferite atunci când se încearcă definirea termenului *cultură*.

Problematica interculturalității deține un caracter universal, în sensul că niciun stat european nu poate afirma că nu se confruntă cu aceasta, dar și un caracter global, afectând într-un grad mai ridicat sau mai scăzut toate compartimentele vieții sociale. Printre dimensiunile educației interculturale se numără structurarea unei identități culturale deschise, având ca scop asimilarea unei culturi diferite, acceptarea identității culturale, respectarea diferențelor, păstrarea și apărarea diversității culturale și, nu în ultimul rând, formarea competențelor interculturale ale cetățenilor.

Raportul *eu-celălalt*, confundat adesea cu noțiunea de *străin*, trebuie să valorifice relațiile de egalitate între inși, fără să includă concepte discriminatorii de tip superior-inferior. Mai mult decât atât, educația în spiritul interculturalității permite valorificarea diferențelor culturale și transformarea lor în autentice resurse pedagogice.

În mediul cultural complex reprezentat în școlile constănțene de colective de elevi ce împletesc etnii și religii diferite, se impune redefinirea atitudinilor față de valorile fiecăruia în vederea integrării armonioase într-o lume globalizată și globalizantă. Școala adaptează constant demersurile axate pe dezvoltarea copilului prin crearea bazelor culturii personale în același timp cu afilierea la un set de valori și culturi diversificate.

Potrivit concepției lui James Banks, educația interculturală presupune cel puțin trei unghiuri de abordare: *o idee* – aceea că toți elevii, indiferent de apartenența etnică și culturală, trebuie să beneficieze de oportunități egale de a învăța; *o mișcare de reformă educațională* care va avea ca obiectiv producerea de schimbări majore în școală; *un proces* ce implică echitatea și preocuparea culturală pentru stimularea succesului școlar, proces aflat în derulare permanentă.

Conexiunile interculturale urmăresc întărirea respectului față de diversitate culturală, în contextul realității complexe a lumii în care trăim astăzi, unde coexistă diferite identități culturale, credințe, obiceiuri, convingeri artistice și etice. Interculturalitatea are în vedere înțelegerea și valorizarea propriei culturi, dar și respectul rezultat din informarea privind cultura etnică a altora. În consecință, *diversitatea culturală* devine o sintagmă care cuprinde coexistența armonioasă și interacțiunea mai multor culturi.

Un exemplu concludent pentru felul în care mai multe etnii, mai multe credințe religioase și mai multe ansambluri de tradiții și obiceiuri pot conviețui fără conflicte majore este Dobrogea, regiune istorică în care populația de aproximativ un milion de locuitori cuprinde 18 etnii: români,

turci, tătari, aromâni, romi, bulgari, greci, evrei, armeni, lipoveni, ruși, ucrainieni, germani, găgăuzi, albanezi, italieni, sârbi, unguri. Psihologul Filaret Sîntion numea Dobrogea o minune etnică, aici reușind să viețuiască în bună vecinătate optsprezece nații ale pământului. În orașele dobrogene, populația este internațională, iar copiii cresc jucându-se împreună, fără să țină seama de limba vorbită acasă. Importanța religiei nu este nici ea ignorată, așa încât la Constanța a fost înființat în anul 2004 Forumul celor Trei Religii de către bisericile ortodoxă, catolică și musulmană, în care liderii religioși au ca mesaj comun să îi convingă pe credincioși că „există un singur Dumnezeu, care vrea să fie pace."

Preocuparea pentru problemele legate de interculturalitate ca principiu de educație în învățământul românesc contemporan este evidentă și în abordările noilor conținuturi, pornind de la programele școlare și până la manualele de limba și literatura română, care cuprind în fiecare unitate de învățare teme legate de interculturalitate: *Diversitate culturală: jocuri de ieri și de azi*, *Modele comportamentale eroice de-a lungul timpului, Diversitate culturală și lingvistică* (manualul de limba și literatura română pentru clasa a V-a al Editurii Art Klett), *Contacte culturale, Tradiții și obiceiuri legate de sentimente și emoții, Despre limba și cultura țărilor vecine* (manualul de limba și literatura română pentru clasa a VII-a al Editurii Art Klett), *O mie de vieți într-o carte, Fă bine!, Valori etice în legendele popoarelor, În vizită la Moș Crăciun* (manualul de limba și literatura română pentru clasa a VI-a al Editurii Didactice și Pedagogice).

Profesorul de limba și literatura română trebuie să își adapteze permanent, prin urmare, demersul didactic pentru a ține cont de problematica interculturalității. Lecțiile de la clasă, ținute în colective de elevi aparținând diverselor arii etnice, religioase și culturale, devin astfel oportunități reale de a învăța unii de la alții despre cultura, religia și tradițiile fiecăruia, învățând în același timp și să fim toleranți, deschiși față de ceilalți.

Astfel, în ansamblu, educația interculturală nu reprezintă o disciplină de studiu, ci un adevărat principiu curricular pentru noile educații.

Bibliografie:

Banks, James, A., *Multiethnic education*, Allyn and Bacon, Boston, London, 1988
Cîrstea, Mihaela Daniela, Sanda Ileana, Avram Viorica, Dragomirescu Alexandra, *Limba și literatura română: manual pentru clasa a VI-a*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2018
Cucoș, C., *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*, Ed. Polirom, Iași, 2000
Ionescu, Sînziana, *Forumul celor Trei Religii, înființat la Constanța*, www.adevarul.ro, 2004
Plugaru, Liviu și Pavalache, Marinela, *Educație interculturală*, Ed. Psihomedia, Sibiu, 2007
Sâmihăian, Florentina, Dobra, Sofia, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman Anca, *Limba și literatura română: clasa a V-a*, Ed. Art, București, 2017
Sâmihăian, Florentina, Dobra, Sofia, Halaszi, Monica, Davidoiu-Roman Anca, Corcheș Horia, *Limba și literatura română: clasa a VII-a*, Ed. Art Klett, București, 2019
Sîntion, Filaret, *Introducere în psihologia socială*, Ed. Ovidius University Press, Constanța, 2007

310. ACTIVITĂŢILE EXTRAŞCOLARE -
UN *ALT FEL* DE A ÎNVĂŢA AL TINEREI GENERAŢII

POPA ANCA

Şcoala gimnazială nr 21 SIBIU

Motto :

„Să nu-i educăm pe copiii noştri

pentru lumea de azi...să-i învăţăm

*să se adapteze.”(*M.Montessori)

În organizarea ei actuală ,şcoala românească a deschis perspective dintre cele mai diverse formării tinerelor generaţii. Depăşind, uneori mai greu, alteori mai uşor, reticenţa acelor semeni- părinţi sau dascăli –care vedeau în activităţile extracurriculare şi extraşcolare doar o modalitate inoportună de a-i scoate pe elevi din rutina învăţării zilnice , învăţământul zilelor noastre acordă din ce în ce mai multă atenţie activităţilor extraşcolare şi extracurriculare menite a dezvolta personalitatea elevului.

Desfăşurate fie sub forma unor cercuri specializate pe discipline, fie sub forma unor excursii tematice, expoziţii, a unor vizite la case memoriale, etc, activităţile extraşcolare oferă fiecărui elev posibilitatea de a se regăsi sau de a-şi descoperi rolul ,de a înţelege că viaţa poate căpăta şi alte valenţe decât cele din procesul obişnuit de învăţare şcolară.

Importanţa acestui gen de activităţi se concretizează în faptul că prin ele se identifică şi mai ales se cultivă corespondenţa dintre aptitudini şi talente ,se stimulează comportamentul creativ al elevului în diferite domenii.

Este adevărat că în ultimii ani conceptul de *activitate extraşcolară* se identifică din ce în ce mai des cu conceptul de *Şcoală Altfel* , program rezervat acelei săptămâni din calendarul şcolar când, lăsând la o parte programe, materii , teme sau sarcini de învăţare, elevii se antrenează în activităţi care, nu numai că le fac o reală plăcere, dar s-au şi dovedit în acelaşi timp a reprezenta o metodă eficientă şi relaxantă de a (se)educa. Se întâmplă acest lucru probabil pentru că , în afara acestei săptămâni –programate în cadrul fiecărei şcoli încă de la începutul anului şcolar-curricula mult prea încărcată permite prea puţin – mai ales la clasele de gimnaziu şi liceu – organizarea activităţilor extraşcolare şi extracurriculare în dauna programului şcolar cotidian. Astfel s-a ajuns ca *Şcoala Altfel* să reprezinte de cele mai multe ori singura oportunitate de desfăşurare a acestui gen de activităţi.Asta doar dacă ingeniozitatea dascălului şi disponibilitatea copiilor nu găseşte „portiţe” să *strecoare* şi în restul anului vreo activitate extracurriculară menită a scoate elevul din rutina şcolară.

Preluată din Occident şi implementată la noi cu rezultate din ce în ce mai bune ,*Şcoala Altfel* oferă tuturor elevilor oportunitatea de a descoperi şi de a învăţa lucruri practice pe care cel mai adesea manualele nu le conţin , de a vizita instituţii, de a viziona spectacole de teatru şi filme sau de a se implica ei înşişi în proiecte educaţionale deosebit de interesante.

Pornind tocmai de la aceste convingeri am încercat în activitatea mea de diriginte al unor elevi din ciclul gimnazial ca fiecare *Săptămână Altfel* a anului şcolar să o fac să vină cu noi activităţi (de la excursii pe diferite trasee la proiecte şi parteneriate,etc) la care să participe cu plăcere. Impulsionată şi de dorinţa lor de a călători şi de a fi protagoniştii cât mai multor activităţi inedite ,pe măsura interesului lor, am realizat de-a lungul anilor o varietate de astfel de activităţi

extraşcolare ce se pot constitui în exemple de bune practici.Mă opresc în continuare asupra câtorva dintre ele.

Porţi spre viitor a fost numele pe care l-am dat unei interesante activităţi extraşcolare desfăşurate pe vremea când una dintre generaţiile de elevi pe care o coordonam în calitate de diriginte se afla în pragul alegerii unui drum pentru viitor. Atunci ,în parteneriat cu Academia Forţelor Terestre „Nicolae Bălcescu" Sibiu am organizat o activitate de planificare a carierei în cadrul căreia elevilor li s-a oferit oportunitatea de a asista la demonstraţii practice ,la exerciţii de operaţiuni similare celor desfăşurate în teatrele de război şi de a analiza *pe viu* echipamentul din dotarea armatei române. Acest gen de activitate le-a deschis unor elevi perspectivele unei cariere militare pe care au şi urmat-o câţiva ani mai târziu.

Pentru cei dornici de lectură dar şi cu multe idei practice am ales proiectul derulat în colaborare cu Casa Corpului Didactic Sibiu şi intitulat *CDIdei în cărţi*. Pornind de la un aspect regăsit într-o carte aleasă de ei , elevii au realizat din materiale ecologice o machetă a *Războiului din Troia*. Prezentarea proiectului a avut loc în cadrul Concursului *CDIdei în cărţi*, elevii având astfel posibilitatea de a-şi valorifica talentele artistice şi îndemânarea şi fiind răsplătiţi cu premii.

Trebuie să recunoaştem însă că ,dintre toate activităţile extraşcolare preferatele copiilor rămân *excursiile* . Dincolo de rolul lor reconfortant , excursiile reprezintă o reală oportunitate de însuşire de către elevi a unor experienţe sociale , de îmbogăţire a orizontului cultural şi ştiinţific, de dezvoltare a sentimentului aparteneţei la colectivitatea din care fac parte.Acestea au fost premisele pe care le-am luat în calcul în programarea activităţilor din *Săptămâna Altfel*, când am avut grijă ca ele să cuprindă şi o excursie de o zi sau chiar de două zile *pe cărările patriei*.

Excursiile făcute cu elevii le-au dat acestora şansa de a cunoaşte personalităţi şi locuri despre care doar auziseră .În felul acesta l-am *vizitat* la el acasă pe Brâncuşi cu a lui *Coloană a Infinitului* , am *ascultat* plânsetul legendar al Anei lui Manole la Curtea de Argeş , locul unde mitul se întâlneşte cu istoria şi am admirat frumuseţea Cazanelor Dunării într-o memorabilă plimbare cu vaporaşul pe bătrânul fluviu.

Când am vrut să închidem în veşnicie copilăria , ne-am oprit la Humuleşti , la *bojdeuca* lui Ion Creangă .Acolo am *sorbit* cu nesaţ poveştile depănate cu talent de un alt Creangă , al timpului nostru ,muzeograful păzitor al vremurilor de altădată şi care, într-o dulce limbă moldovenească ne-a reamintit de o copilărie trăită în preajma „Ozanei cea frumos curgătoare", în cele mai modeste condiţii ,dar cu toate acestea atât de fericită.

Sunt doar o mică parte din activităţile care ne-au permis să *vedem* că şcoala poate fi *altfel*, mai atractivă , deschisă creativităţii şi activităţilor recreative şi în acelaşi timp instructive.

Deşi primită cu reţinere în momentul introducerii ei în structura anului şcolar ,*Şcoala Altfel* şi-a dovedit în timp utilitatea, dezvoltând personalitatea copilului în cele mai distractive moduri şi cu rezultate imediate : integrarea în grup ,dezvoltarea spiritului de iniţiativă şi a abilităţilor de cooperare , receptivitatea faţă de părerile celor din jur , încrederea în forţele proprii şi în capacitatea de a lua decizii .

Dacă fiecare dascăl înţelege cu adevărat menirea acestui program planificând activităţi care nu numai să facă plăcere celor cărora li se adresează , dar să se şi realizeze în funcţie de dorinţele ,de preferinţele lor ,de interesele lor, atunci se poate constata că elevul se autodisciplinează supunându-se de bună voie regulilor şi asumându-şi responsabilităţi.

Şi tot despre responsabilizare este vorba atunci când ne propunem să atragem copiii spre *activităţile de voluntariat* .O activitate cu atât mai recomandabilă cu cât poate fi desfăşurată în orice moment al anului şcolar .De ce i-am atrage pe elevii noştri în astfel de activităţi exraşcolare?

Răspunsul este simplu. Pentru a le oferi şansa de a se asigura ei înşişi că lumea se îndreaptă în direcţia dorită de ei.

În discuţiile purtate cu elevii pe această temă am putut constata deschiderea lor spre acest domeniu. Am înţeles că ei nu percep voluntariatul ca pe o muncă sau ca pe un efort nerăsplătit financiar ci. ,din contră, ca pe un act cu semnificaţii mult mai profunde , ca pe o investiţie emoţională în propria persoană şi în ceilalţi.

Am avut astfel plăcuta surpriză să descopăr un lucru pe care nu-l cunoşteam anterior :că un grup de fete inimoase din clasă desfăşoară de câţiva ani o activitate de voluntariat la Fundaţia UCOS din Sibiu unde, pe parcusul a câtorva ore pe săptămână vin în sprijinul copiilor cu deficienţe fizice sau locomotorii (se joacă cu ei, le spun poveşti, îi ajută în exerciţii diferite de recuperare). Acest detaliu mi-a dat ideea organizării unei vizite împreună cu toţi copiii din clasă la sediul UCOS Sibiu , unde am avut prilejul să cunoaştem şi o parte din rezultatele acestor inimoase fete.Am învăţat împreună cu ele una dintre cele mai preţioase lecţii de viaţă şi anume că putem să dăruim atât cât ne permitem şi asta nu doar la nivel material , ci oferind din timpul nostru persoanelor care au nevoie de noi.

Experienţa de diriginte mi-a demonstrat că acei copii care sunt obişnuiţi de la vârste fragede să dăruiască altora din puţinul lor cunosc şi conştientizează mai uşor satisfacţia pe care un astfel de gest ţi-o poate aduce . Au cunoscut-o şi elevii mei când , la iniţiativa câtorva părinţi din clasă ,au donat jucării şi obiecte de vestimentaţie unei Case de Copii din judeţ .În acel an un *mulţumesc* însoţit de un zâmbet pe chipul acelor copii au fost pentru elevii mei mai valoroase decât orice altă posibilă răsplată.Şi dacă până atunci aşteptau cu nerăbdare acel moment din an când se făceau *schimburi de cadouri* , de atunci aceste mici cadouri făcute colegilor au dobândit o destinaţie precisă şi mult mai utilă.

Orice formă ar căpăta, voluntariatul rămâne aşadar o activitate interesantă ,atractivă, demnă de a fi promovată şi desfăşurată ca un exemplu de bune practici.

Activităţile extraşcolare sunt, în concluzie ,o modalitate *altfel* de a educa elevii ,de a-i ajuta să-şi însuşească aspecte de viaţă pe care nu le deprind de acasă , de a-şi deschide orizonturi şi , nu în ultimul rând ,un mijloc de consolidare într-un cadru nonformal a relaţiei profesor –elev.În timp ele se vor transforma în amintiri de neuitat din anii de şcoală,dar şi în experienţe oricând valorificabile pe drumul vieţii. *S*uccesul activităţilor extraşcolare depinde însă în primul rând de talentul dascălului de a le planifica şi de a le promova, punând în practică idei ale elevilor ,dar şi posibilităţile şi resursele de care dispune clasa.

Bibliografie :

Crăciunescu , M , „Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ ” ,Editura Discipol, Bucureşti ,2000 , pag.108-110

Ionesc, M , Chiş V , „ Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activitatea de instruire şi autoinstruire ” ,Editura Presa Universitară Clujeană , Cluj-Napoca, 2001, pag.162

Vlăsceanu , Gheorghe , „ Şcoala la răscruce.Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact” ,Editura Polirom, Bucureşti ,2002, pag.87

http://amelie.ro/carierista/importanta-voluntariatului .

Arhiva personală.

311.METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE LA DISCIPLINĂ BIOLOGIE

Prof. Popa Eleonora, Școala Gimnazială Crușeț, Gorj

Teoria şi practica evaluării oscilează între metodele tradiţionale de evaluare şi cele complementare.

Metodele tradiţionale au căpătat această denumire datorită consacrării lor în timp ca fiind cele mai des utilizate. În această categorie intră probele orale, probele scrise şi probele practice.

Complementar metodelor tradiţionale există diverse forme, metode, tehnici, procedee şi instrumente de evaluare sau autoevaluare al căror potenţial formativ susţine individualizarea actului educaţional prin sprijinul acordat elevului.

Pentru susținerea actului educațional și sprijinirea elevilor, profesorul de biologie poate folosi metode alternative, cum ar fi: portofoliul, autoevaluarea, proiectul, referatul, investigația etc.

Portofoliul reprezintă un instrument complex de evaluare care include rezultatele obţinute prin toate celelalte metode şi tehnici de evaluare, fiind un fel de carte de vizită a elevului ce urmăreşte activitatea de la un semestru la altul, de la un an la altul sau chiar de la un ciclu de învăţământ la altul. Un portofoliu complet la Biologie va conţine: probele scrise, practice, rezolvarea temelor pentru acasă, referate, proiecte, fişe de observaţii, autoevaluări, informaţii despre activităţile extraşcolare ale elevului, orientarea lui profesională, competiţii şcolare la care a participat, date personale etc.

Utilitatea portofoliului la disciplină de Biologie, mai ales în învăţământul gimnazial. Rezidă din următoarele:

- Elevii devin parte a sistemului de evaluare şi pot să-şi urmărească, pas cu pas, propriul progres;
- Elevii şi profesorii se pot sesiza reciproc în privinţa neajunsurilor şi pot interveni pentru îmbunătăţirea noțiunilor care nu s-au fixat corect sau corespunzător;
- Profesorii şi părinţii pot avea un dialog concret despre posibilităţile elevilor, despre progresele ce pot fi făcute în viitor;
- Factorii manageriali, având la dispoziţie portofoliile elevilor, vor avea o imagine mai exactă asupra activităţii la clasă deci asupra calităţii actului didactic (Ianovici et all, 2002).

Elementele sunt evaluate separat. Dacă se doreşte o apreciere globală, se stabilesc Criterii clare care vor fi comunicate elevilor şi părinţilor la debutul semestrului, înainte ca aceştia să înceapă proiectarea portofoliului (Ianovici, 2006).

Autoevaluarea presupune din partea profesorului un efort considerabil în a ajuta elevul să-şi dezvolte capacitatea de autocunoaştere. "Aprecierea făcută de profesor şi interiorizată prin explicaţii de către elev devine autoapreciere. Importanţa acesteia creşte prin efectele asupra (...) elevului. Nota profesorului are funcţie de control, iar controlul admis şi interiorizat de elev devine autocontrol." (cf. acad. V. Pavelcu)

Pentru formarea deprinderilor auto evaluative la elevi sunt necesare prezentarea obiectivelor care trebuie realizate şi încurajarea evaluării în cadrul grupului.

Connstantin Cucoş arată că profesorii pot dispune de căi explicite de formare şi de educare a spiritului de autoevaluare:

- Autocorectarea;
- Autonotarea controlată;
- Notarea reciprocă între elevi;
- Metoda de apreciere obiectivă a personalităţii care antrenează colectivul clasei.

Un loc aparte îl ocupă autoevaluarea comportamentelor din domeniul afectiv care se realizează prin chestionare şi scări de clasificare.

Un chestionar ar putea solicita răspunsuri deschise prin care se pot investiga atitudini, opinii, arii de cunoştinţe şi interes, după exemplul următor:

1) Prin rezolvarea acestei sarcini am învăţat...

2) În realizarea acestei sarcini am întâmpinat următoarele dificultăţi:...

3) Am descoperit că...
4) Am folosit metoda... deoarece...
5) Cred că rezultatele ar fi mai bune dacă:...
6) Ceea ce mi-a plăcut la această activitate...
7) Lucrurile care nu mi-au plăcut sunt:...
8) Cred că prestaţia mea poate fi apreciată cu (notă sau calificativ)...
O scară de clasificare ar putea conţine:

FIŞĂ DE AUTOEVALUARE	*Slab*	*Mediu*	*Bine*	*Foarte bine*	*Excelent*
Creativitate					
Motivaţie					
Independenţă,					
Iniţiativă					
Curiozitate intelectuală					
Performanţe şcolare					
Participarea la discuţiile din clasă					
Disciplina din timpul lucrului					
Progresul realizat					
Comportamentul general din clasă					

Bibliografie:

Barna Adriana, Pop Irina - Definitivare în învăţământ-suporturi pentru pregătirea examenelor de specialitate şi metodică, Ed. Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj, 2001
Cerghit I. - Metode de învăţământ, E.D.P., Bucureşti, 1997
Ianovici Nicoleta – Didactica Biologiei – suport de curs şi seminar, Editura Mirton, Timişoara, 2006
Pavelcu V. - Principii de docimologie. Introducere în ştiinţa examinării, E.D.P., Bucureşti, 1968

312. METODE MODERNE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII APLICATE LA DISCIPLINA EDUCAȚIE PLASTICĂ

Popescu Roxana Marcela
Liceul Teoretic „Ioan Petruș” Otopeni, Jud. Ilfov

S-a demonstrat faptul că o persoană își poate dezvolta creativitatea de-a lungul vieții. Problema stimulării creativității se pune în sensul valorificării porențialului existent, antrenării interesului, curiozității, motivației cu scopul de a găsi soluții noi, autentice, rezolvări originale diferitelor probleme. În școală este indicat ca profesorul să aleagă acele metode și procedee didactice prin care să stimuleze creativitatea copiilor, sa îi facă să gasească singuri răspunsuri, să caute rezolvări inedite. În cele ce urmează se vor exemplifica metodele generale de stimulare creativă aplicate la orele de educație plastică.

Brainstormingul este utilizat în lecția despre pata de culoare. Se suprapun pete de culoare, se presează și li se cere elevilor să găsească asemănări între forma petei rezultate și elemente cunoscute, apoi să completeze desenul și să îi dea un titlu corespunzător.

Metoda Philips 6-6, asemănătoare brainstormingului,permite foarte bine stimularea creativității de grup. Elevii sunt împărțiți în grupuri de câte 6. Profesorul enunță tema de lucru, iar elevii primesc câte o foaie mare și carioci sau creioane de diferite culori. Primul începe, desenând pe foaie un element pe care îl dorește, complet sau incomplet, apoi foaia se rotește spre dreapta și fiecare coleg continuă desenul anterior cu o altă culoare pentru a putea fi identificată contribuția fiecăruia.
Această metodă poate fi aplicată pe tabla smart, copiii fiind foarte încântați de participarea la o astfel de dezbatere. Pe lângă stimularea creativității și colaborarea între membrii grupului, metoda înlătură plictiseala și conformismul orei, imprimându-i un caracter activ, stimulând imaginația și spontaneitatea.

Metoda 3-5-6 poate fi aplicată în același scop ca și primele două, spre exemplu atunci când se predau procedee plastice precum fuzionarea culorilor sau scurgerea aderentă.
Li se explică elevilor procedeul plastic și li se cere să îl aplice, apoi să găsească elemente cu care s-ar asemăna forma obținută și să continue lucrarea în acel sens.

Sinectica poate fi aplicată la orele de educație plastică incitând elevii spre a descoperi noi valențe ale elementelor desenate. Se poate exemplifica la lecția despre semnificațiile culorilor. Se solicită elevilor să acopere suprafața foii de desen cu o culoare și apoi să se continue desenul cu elemente proprii în spiritul senzației transmise de culoarea respectivă. Așa apar planșe foarte diferite, precum scene de circ, peisaje, peisaje subacvatice, câmpuri cu flori, copoziții cu personaje, naturi statice.

Această expunere poate fi precedată de **Metoda ciorchinelui**, astfel: pe tablă se desenează de către profesor ciorchinele, iar în centru de scrie o culoare. Apoi fiecare copil vine pe rând și notează ce îi vine în minte referitor la acea culoare. Se vor nota pe rând toate culorile, schemele rezultate putând rămâne pe tablă pe tot parcursul orei.

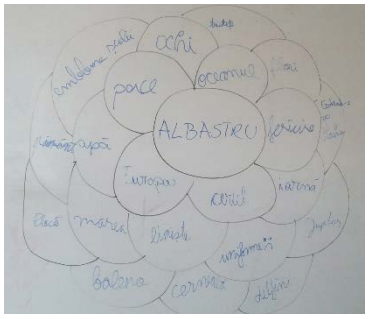

La această lecție poate fi utilizată și Metoda cubului, pentru o înțelegere mai profundă a cunoștințelor, în faza de sistematizare, când elevii pot face comparații între contraste, asocieri, argumentări și descrieri.

Metoda 4 colțuri imprimă activității un grad mare de nonconformism și libertate de opinie, foarte apreciat de elevi. Profesorul dă subiecte de lucru diferite pentru cele patru colțuri sau rânduri ale clasei, iar elevii se așează acolo unde îi atage subiectul sau problema plastică respectivă. De exemplu de pot exersa diferite tehnici de pictură: dactilopictura, pictura cu ceară, pictura cu firul de ață, pictura cu hârtia mototolită.

O altă metodă îndrăgită de copii este **Metoda Carusel (Grafitti).** Pot fi realizate afise pe diferite teme (Viața fără violență, Să păstrăm planeta albastră!). Lucările sunt realizate prin colaborarea întregului colectiv de elevi, fiind adoptete cele mai bune și reușite idei de rezolvare a subiectului respectiv.

Planșe foarte diferite și interesante se obțin utilizând **Metoda celor 6 pălării** la lecția despre dominanta cromatică, spre exemplu. Fiecare copil își alege dominanta lucrării în funcție de pălăria pe care o poartă și transmite prin respectiva planșă trăirile impuse de culoarea pălăriei. Este nesesar să li se explice foarte clar se simbolizează fiecare culoare a pălăriei și cum trebuie să se identifice cu ea. Întotdeauna copiilor le-a plăcut să se identifice cu adulții și mai ales să joace rolul profesorului. **Metoda mozaic** le dă această ocazie, ei însușindu-și cunoștințele și explicându-le apoi colegilor de echipă. Metoda face păcută predarea lecțiilor de isoria artei. Un copil studiază arhitectura, unul sculptura, altul pictura, altul artele decorative, altul date generale despre perioada istorică studiată (ex. Renaștere, Baroc, Clasicism) și apoi prezintă colegilor de echipă, pe rând cele învățate.

Acestea sunt metode moderne de stimulare a creativității individuale și de grup.

Dar și **metodele clasice** pot deveni creative, atunci când încurajază gândirea liberă, exprimarea personală, când îndeamnă la puncte de vedere proprii și la învățarea prin descoperire.

Exercițiul este principala metodă tradițională utilizată la orele de educație plastică. Însă el nu trebuie să limiteze libertatea de lucru a copilului sau să o constrângă, ci trebuie să încurajeze inventivitatea, obținerea de efecte plastice surprinzătoare, neașteptate, trebuie să îndemne la combinații inedite de forme, la analogie, la descoperirea unor noi modalități de exprimare artistico-plastică a mesajului, ideilor, sentimentelor, exerciții de metamorfozare a formelor, de interpretare a lor. Sunt *exerciţii operatorii*, de dobândire a cunoştinţelor, de mănuire a instrumentelor de lucru specifice picturii și a materialelor (ex. creion, cărbune desen, pensule, cuțit de paletă, organizarea paletei de culori, solvenți și medii de lucru) și a tehnicilor de lucru (tempera, acuarelă, ulei, acrilic, tehnici mixte, etc.),*exerciţii libere, creative* ce au ca scop dezvoltarea memoriei vizuale şi a imaginaţiei , *exerciţii de structurare* a elementelor din natură, transformarea acestora în structuri geometrico-plastice, de redare a diferitelor structuri prin descompunerea sau selecționarea lor,*exerciţii de translaţie* prin prisma vizualului şi recompunere în spaţiul plastic.

Spre exemplu, se cere elevilor să realizeze un desen din puncte, utilizând tipurile de puncte în așa fel încât să transmită anumite sentimente.

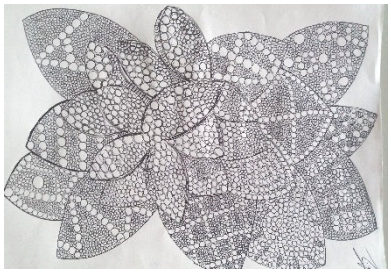
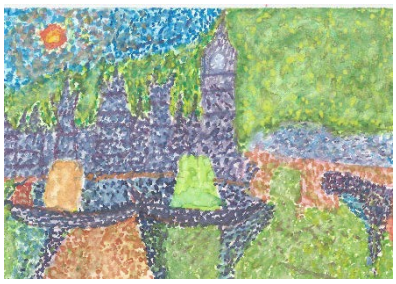

Indiferent de vârstă, copilului îi place să se joace. De aceea **jocul** devine o metoda didactică folosită cu succes la orele de educație plastică. Jocul are o mare valoare educativă și formativă deoarece prin joc copilul învață să deseneze dar și să găsească soluții originale.Această metodă oferă posibilitatea învățării gramaticii limbajului vizual plastic – elemente de limbaj: punctul, linia, forma, valoarea, culoarea și mijloace de expresie plastică: structuri, relații cromatice, pasaje de culoare, centrul de interes, dominante cromatice, contraste şi armonii. Presupune experimentarea unor materiale de lucru diferite (acuarelă, tempera, colaj), procedee de lucru (fuzionare, curgere liberă, stropire forțată, scurgere aderentă, dirijarea culorii, sfoară colorată, ştampilare, amprentare) și a unor tehnici inedite.

Elevii sunt solicitați să descopere rezolvări proprii, dănd dovadă de imaginație, inventivitate, spontaneitate, bucurându-se în același timp de plăcerea oferită de joc. Prin joc elevii nu mai sunt spectatori, ci sunt implicați direct în procesul de predare-învățare, contribuind la propria formare prin descoperirea noilor cunoștințe.

În concluzie, se recomandă alegerea acelor metode care să îndemne la **înățare prin descoperire**. Învățarea prin descoperire se referă la o situație în care „materialul de învățat nu este prezentat într-o formă finală celuice învață (așa cum se petrece în învățarea prin receptare), ci reclamă o anumită activitate mentală (rearanjare, reorganizare sau transformare a materialului dat), anterioară încorporării rezultatului final în sturctura cognitivă”(D. Ausubel și Fl. Robinson). Toate metodele didactice moderne îndeamnă la acest tip de învățare care activizează elevul și îi stârnește interesul și plăcerea pentru oră. Invățarea prin descoperire este o orientare pe care o pot căpăta și unele dintre metodele tradiționale, precum exercițiul, problematizarea, jocul, metoda proiectelor și conversația euristică.

Învătarea prin descoperire conduce la stimularea manifestărilor creative ale elevilor, deoarece necesită intuiție și imaginație. Copilul este îndemnat să cerceteze, să pună întrebări, să caute și să-și lămurească informațiile primite, să le treacă prin filtrul gândirii sale și chiar să ajungă singur la ele. Aceasta este direcția pe care se înscrie un învățământ modern.

Giorgio Costini în “Înstruirea euristică prin unităţi didactice”, E.D.P. Bucureşti 1975, pag. 37spune:“Pentru a realiza un învăţământ modern trebuie să învăţăm a lăsa elevii să vorbească, chiar dacă greşesc (erorile se vor nota şi discuta ulterior) căci daca elevul care întrerupe pe profesor este răueducat, nici profesorul care întrerupe pe elev nu stă prea bine cu normele de convieţuiresocială”

Biblografie:

Susală Ion*, Estetica si psihopedagogia artelor plastice și desenului,* București, Editura Sigma, 2000, pagina 138
Suport de curs *Metode interactive de predare, învățare, evaluare,*Universitatea din Craiova,DPPD,2012,pagina 27
Macavei Elena, *Pedagogie.Teoria educației*, București, Ed. Aramis, 2001,pagina 2015
Suport de curs, *Didactica disciplinei educație vizuală*, Prof. Toma Iulian, 2012, pagina 60
Suport de curs, *Didactica predării disciplinei educație plastică*, Toma Iulian, 2012, pagina 28
Cucoș Constantin, *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice*, Curs elaborat în tehnologia învățământului deschis la distanță, Polirom, 1998
https://innerspacejournal.wordpress.com/tag/metode-interactive/

313. EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ- EDUCAȚIA PENTRU VIAȚĂ

prof. Pricop Gabriela Liliana,
Școala Gimnazială nr. 1, sat Lunca Banului, județul Vaslui

Dezvoltarea armonioasă a unei societăți este posibilă numai prin educarea complexă și transdisciplinară a elevilor, cetățenii viitorului. Educația științifică promovată de școală are drept obiectiv evoluția individuală a elevului și aplicarea principiului interconectării informațiilor dobândite de la toate disciplinele de studiu, pe parcursul întregului traseu educațional oferit de furnizorii de educație. Rolul de liant între disciplinele de studiu îi revine educației tehnologice, supranumită educația pentru viață, educația pentru aplicații practice.

Educația, sub orice formă, înseamnă progres, șlefuirea individului, aducerea lui la un nivel intelectual și profesional care să îi permită să desfășoare o activitate utilă, aducătoare de venituri și satisfacții. Scopul educației în viitor va fi pregătirea copiilor pentru inovație, pentru a aduce plus valoare în orice.

Importanța educației tehnologice pentru elev și societate trebuie înțeleasă încă din perioada ciclului primar. Pentru a fi eficientă, educația tehnologică trebuie să aibă la bază o cunoaștere sistematizată, inițiată în școală și continuată acasă, care să vizeze explorarea, înțelegerea și dezvoltarea universului apropiat al elevului și să contribuie la formarea unor abilități practice. Informațiile dobândite la educația tehnologică îi ajută pe elevi să-și dezvolte gândirea analitică pentru ca, mai târziu, să poată avea capacitatea de informare și perfecționare în scopul găsirii soluțiilor la provocările și problemele activităților profesionale și cotidiene. Această disciplină îi învață pe elevi să cerceteze și să adune informații din surse variate, îi ajută să dobândească încredere în propriile păreri, le oferă oportunitatea de a-și examina obiectiv acțiunile.

Educația tehnologică încurajează cercetarea, subliniază ideile că *viitorul începe azi* și *primii pași spre progres încep pe băncile școlii*, sub atenta îndrumare a cadrelor didactice. Tânăra generație trebuie să producă noul și schimbarea, deoarece transformarea tehnologiei este foarte rapidă.

Aptitudinile tehnologice și abilitățile practice se conturează începând din școala primară, se dezvoltă în ciclul gimnazial și liceal, capătă valoare practică în universitate, devin idei noi în munca de doctorat sau colaborare dintre oamenii de știință, după care își iau zborul către industrie și piața muncii și, schimbă lumea. Relația dintre educația tehnologică, cercetare și industrie este cât se poate de reală.

Cercetarea înseamnă învățare și cunoaștere, iar cunoașterea e cheia cu care deschidem ușa viitorului, e valoarea noastră. Cercetarea tehnologică este prima etapă în evoluția unei tehnologii.

Pentru asigurarea progresului și dezvoltării tehnologice a țării este nevoie de specialiști, de profesori și de cercetători bine pregătiți. În instituțiile de învățământ se pun bazele științifice și se formează specialiștii, dar aceștia trebuie motivați, încurajați să se perfecționeze și să rămână în sistemul pentru care s-au pregătit.

Capacitatea de inovare, abilitățile de comunicare, colaborare și gândire critică devin mai importante decât educația academică oferită până acum de școală. Tehnologia *Design thinking* implementată și în cadrul educației tehnologice ne învață să fim colaborativi, să construim pe ideile celorlalți, să ieșim din sfera propriei discipline și să lucrăm în echipă cu oameni având profesii diferite și perspective diverse.

Educația tehnologică promovează o serie de valori care asigură succesul tinerei generații:

- **centrarea pe om** – începe din empatie profundă și înțelege nevoile și motivațiile oamenilor – colegi, colaboratori, alți elevi, profesori, părinți, etc.;
- **colaborarea** – mai multe idei sau forțe sunt întotdeauna mai puternice decât una, atunci când rezolvăm o provocare. Abordarea creativă, din mai multe perspective contribuie la crearea ineditului, unicității, perfecțiunii;

- **optimismul** – susține convingerea fundamentală că noi toți putem crea schimbare – indiferent cât de mare este o problemă, cât de mic este bugetul financiar sau de timp. Indiferent ce constrângeri există în jurul celui care învață, proiectarea poate fi un proces plăcut.
- **posibilitatea de a experimenta**- educația tehnologică și aplicațiile practice oferă permisiunea de a eșua și de a învăța din greșeli, pentru că se lucrează cu idei noi, se primește feedback despre ele, apoi se implementează.

Într-o societate în continuă transformare se impune adoptarea strategiilor pe termen lung, valorificarea potențialului creativ al elevilor, promovarea proiectelor interdisciplinare și lucrul în echipă iar educația tehnico-științifică trebuie să reprezinte o permanență, indiferent de vârstă sau domeniul de activitate.

Bibliografie:

1. https://revistacariere.ro/leadership/contribuitori/companiile-din-romania-adopta-design-thinking/

314. STRATEGIILE MODERNE ÎN ACTUL EDUCAŢIONAL

Roman Andreea,
Şcoala Gimnazială „Mihai Drăgan'' Bacău

O direcţie importantă a efortului de modernizare a strategiilor didactice o reprezintă accentuarea strategiilor de tip activ - participativ (Stanciu M., 2003).

„Sunt considerate activ – participative toate acele strategii care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenţia, să-l facă să urmărească cu interes şi curiozitate lecţia, să-i câştige adeziunea logică şi afectivă faţă de cele nou învăţate, care-l îndeamnă să-şi pună în joc imaginaţia, înţelegerea, puterea de anticipare, memoria, etc." (Cerghit I., Radu I.T., 1995, p. 80).

Contrar practicilor tradiţionale ameninţate să cadă fie într-o individualizare excesivă a instruirii, fie într-o socializare exagerată a învăţării, învăţământul modern caută să ajungă la îmbinarea armonioasă a acestor două aspecte; să păstreze un echilibru între munca individuală şi lucrul în grup; să ajungă la o echilibrare rezonabilă a experienţelor dobândite individual cu cele câştigate în grup; să îmbine învăţarea individuală şi independentă cu învăţarea interdependentă, prin cooperare sau colaborare; să asocieze exerciţiul individual exerciţiului interacţiunii cu ceilalţi.

Printre strategiile care activează predarea – învăţarea sunt şi cele prin care copiii lucrează productiv unii cu alţii, îşi dezvoltă abilităţile de colaborare şi ajutor reciproc. Ele pot avea un impact extraordinar asupra copiilor datorită denumirilor foarte uşor de reţinut, caracterului ludic şi oferind alternative de învăţare cu priză la copii.

Învăţarea prin cooperare, munca în echipă formează caracteristici pozitive ca: prietenie, solidaritate, perseverenţă, responsabilitate; combate indiferenţa, egoismul, infatuarea. În cadrul grupului se pun în evidenţă interdependenţa pozitivă, responsabilitatea în grup, deprinderile specifice lucrului în grup, analizarea muncii depuse etc.

Învăţarea prin descoperire se realizează prin efort propriu, favorizând dezvoltarea aptitudinilor şi intereselor, a deprinderilor de investigare, a unei atitudini explorative şi experimentale. Învăţarea prin cercetare pune elevul în situaţia de a acţiona şi gândi independent, cadrul didactic intervenind doar când se îndreaptă spre o cale fără ieşire. Învăţătorul organizează cele mai adecvate condiţii didactico – metodice, iar elevul are iniţiativa şi căutări continui.

Strategiile moderne pun accentul pe contactul direct cu problemele vieţii, ale muncii practice, sunt concrete, cultivă spiritul aplicativ, experimental, încurajează iniţiativa, creativitatea, stimulează efortul de autocontrol şi ajutorul reciproc.

Învăţarea în grup exersează capacitatea de iniţiativă şi de decizie, dă o notă personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare a talentelor şi aptitudinilor, ceea ce asigură o participare mai activă, susţinută de foarte multe elemente de cooperare fructuoasă, de stimulare reciprocă (Cerghit I., 2003).

Specific strategiilor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente.

Aşa încât evoluţiile în ceea ce privesc strategiile merg, într-o primă departajare, în direcţia aprofundării diferenţierii, individualizării şi personalizării proceselor de instruire şi, pe de altă parte, în direcţia socializării aceloraşi procese, ceea ce lasă loc dezvoltării a două orientări distincte:

- strategii *centrate pe elev* şi pe propria-i acţiune, urmărindu-se promovarea aşa – numitelor strategii activ – participative şi
- *strategii centrate pe grup,* punându-se accentul în mod esenţial pe promovarea strategiilor interactive sau bazate pe interacţiunile şi interrelaţiile constituite în cadrul clasei de elevi (Cerghit I., 2006).

Aceste strategii educaţionale centrate pe elev îşi regăsesc concretizarea în aplicarea pe scară largă a unor aşa – zise strategii activ – participative.

Privind elevul ca subiect al învăţării, strategiile activ – participative apreciază că efectele instructive şi formative ale învăţământului sunt în raport direct cu nivelul de angajare şi participare

ale acestuia în activitatea de învăţare; că în situaţia de învăţare el se implică făcând apel la aptitudini intelectuale diferite, care au la bază capacităţi diferite de învăţare şi de abordare a realităţii; că fiecare dintre aceste capacităţi poate fi analizată sub aspectul multiplelor procese mintale pe care le implică. Şi, mai departe, fiecare proces mintal poate fi descompus în multiple operaţii componente, a căror stimulare cade în sarcina învăţătorului. A dezvolta anumite capacităţi presupune a provoca anumite tipuri de procese intelectuale. Acestea constituie resurse diferite ale fiecărui individ de a se implica în mod personal în actul învăţării.

Strategiile şi tehnicile activ – participative determină învăţătorul să creeze situaţii în care elevii să fie obligaţi să utilizeze o gamă vastă de procese şi operaţii mintale; să aibă în vedere o abordare multiplă a ceea ce este de predat încât să ofere elevului posibilitatea să capete experienţa punerii în mişcare a unor multiple şi variate operaţii mintale adecvate situaţiilor date. Este vorba despre operaţii de tipul celor de: observare, identificare, comparaţie, clasificare, categorizare, organizare, analiză şi sinteză, emitere de ipoteze şi verificare, explicare a cauzelor, sesizare a esenţialului, corectare, abstractizare şi generalizare, evaluare, interpretare, judecată critică, anticipare, conturare de imagini, formare a propriei opinii, extragere de informaţii, transfer de informaţie în alt context, comunicare etc.

În consecinţă, strategiile active presupun tot atât de multe tehnici de activare a unor asemenea operaţii.

Astfel, sub genericul strategii activ – participative sunt incluse toate acele strategii în stare să provoace o *învăţare activă*, o învăţare care lasă loc liber activităţii proprii şi spontaneităţii. Sunt strategiile care conduc spre formele active ale învăţării, adică spre învăţarea euristică (explorativă), învăţarea prin rezolvare de probleme (rezolvarea alternativelor), învăţarea prin acţiune (learning by doing), învăţarea creativă ş.a.; sunt strategii care antrenează elevii în efectuarea unor activităţi de studiu independent pe bază de text scris, de muncă cu cartea, cu manualul şi de explorare a mediului înconjurător, de învăţare prin cercetare şi redescoperire, de realizare a unor experimente şi lucruri practice, de reflecţii personale şi exerciţii de creaţie etc.

Aşadar, în opoziţie cu strategiile tradiţională, pentru care elevul rămâne mai mult un auditor sau un simplu spectator în clasă, gata să recepteze pasiv ceea ce i se transmite ori i se demonstrează, strategiile activ – participative au tendinţa să facă din acesta un actor, un participant activ în procesul învăţării, pregătit să-şi însuşească cunoştinţele pe calea activităţii proprii, a unei angajări optime a gândiri, a mobilizării tuturor funcţiilor intelectuale şi energiilor emoţional – motivaţionale în raport cu sarcina de învăţare dată. Ele tind să concentreze efortul propriu de învăţare până la identificarea elevului cu situaţia de învăţare în care acesta este antrenat.

Se poate spune că prin caracterul lor diferenţiat şi formativ, strategiile moderne îşi aduc contribuţia la dezvoltarea potenţialului intelectual al elevului, la intensificarea proceselor mintale şi, prin aceasta, faptul că aceste strategii nu reduc elevul la un fel de a fi abstract al acestuia, deprins cu condiţiile empirice ale învăţării; dimpotrivă, sunt strategii care ţin seamă de elevul real, aşa cum este el, cu resursele lui intelectuale (dar şi fizice şi afectiv - motivaţionale), cu capacităţile şi procesele mintale care îi aparţin şi cu care se poate implica activ în actul învăţării; sunt strategii care ţin seama de faptul că elevul este o persoană care învaţă, asimilează, dar care se şi formează în acelaşi timp, dezvoltându-şi propriile sale forţe de învăţare. Este ceea ce obligă învăţătorul să privească transmiterea ştiinţei din perspectiva apropierii ştiinţei de fiinţa reală, dar şi din perspectiva ridicării acesteia la nivelul proceselor mintale superioare, acordând atenţie unei aplicări diferenţiate a strategiilor, personalizate, pe cât posibil, acestora.

În concluzie, se poate spune că strategiile didactice au o sensibilitate deosebită pentru adaptarea la condiţii noi.

Bibliografie

1. CERGHIT, I., (2006),*Metode de învăţământ* (ediţia a IV –a revăzută şi adăugită), Ed. Polirom, Iaşi

2. CERGHIT, I., (2003), *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Ed. Aramis, Bucureşti

3.CERGHIT, I., RADU, I., T., (1995), *Didactica*, E.D.P., Bucureşti

315. JOCUL DIDACTIC ÎN PREDAREA ORELOR DE ISTORIE

Prof. Anca Elena Rusu

Școala Gimnazială „Mihail Sadoveanu” Bacău

Jocul didactic reprezintă un important mijloc de educație care pune în valoare şi antrenează capacitățile creatoare ale elevului. Rolul și importanța jocului constă în faptul că el facilitează procesul de asimilare, fixare și consolidare a cunoştintelor. Din prisma caracterului său formativ, jocul influențează dezvoltarea personalității elevului. Cu siguranță, jocul este puntea ce poate uni școala cu viața, altfel spus, activitatea ce-i permite elevului să se manifeste conform naturii sale, să treacă pe nesimțite la munca serioasă.

Jocul didactic se caracterizează printr-o îmbinare specifică a unei sarcini instructive cu elemente de joc. Fără îndoială, ponderea mai mică sau mai mare a uneia din cele două componente poate duce la transformarea jocului didactic fie într-o lecţie, când accentul cade numai pe rezolvarea sarcinii instructive, fie într-o activitate pur distractivă, când elementele de joc devin predominante. Structura jocului didactic are în vedere mai multe componente, printre care: sarcina didactică, conţinutul jocului, alături de elementele şi regulile jocului. În momentul în care vin în completarea lecţiei, jocurile didactice pot fi grupate după obiectivele urmărite şi tipul lecţiei. Astfel, în funcție de obiectivele urmărite, jocul poate fi folosit în cadrul tuturor ariilor curriculare, iar după tipul lecţiei jocul poate fi folosit ca mijloc de predare, asimilare, mijloc de consolidare, dar și de sistematizare și recuperare a cunoştinţelor.

Indiferent de modul de folosire, jocul didactic vine în sprijinului elevului pentru a-şi antrena întregul potenţial psihic, pentru cultivarea iniţiativei, inventivității, flexibilității gândirii, spiritului de cooperare şi de echipă. În cazul în care jocurile organizate au scop educativ bine precizat acestea devin metode de instruire, iar dacă jocul este folosit pentru a demonstra o caracteristică a unei lecţii, acesta devine un procedeu didactic. Metodica desfăşurării unui joc didactic cuprinde mai multe etape, respectiv: introducerea în joc, executarea jocului, complicarea jocului și încheierea jocului. De subliniat este faptul că jocul didactic nu poate fi desfăşurat la întâmplare, de vreme ce în aplicarea acestuia trebuie să se țină cont de o serie de condiţii.

O condiție esențială este aceea ca jocul să se constituie pe fondul activităţii dominante urmărindu-se scopul şi sarcinile lecţiei. Totodată, jocul trebuie fie variat, atractiv și să îmbine

forma de divertisment cu cea de învăţare. Important este ca acesta să fie folosit atunci când copiii dau semne de oboseală și să antreneze toţi elevii în activitatea de joc. Studiul istoriei în şcoală poate să dezvolte aceste competenţe ale elevului pe întregul parcurs al învățării. Astfel, în cadrul orelor de istorie am propus jocuri, dar mai ales am manifestat disponibilitatea de a desfăşura jocuri propuse de către elevi. Plecând de la jocurile utilizate cu succes în timpul orele de istorie, am realizat o scurtă prezentare în rândurile ce urmează.

„Roata istoriei” reprezintă un joc didactic ce vizează povestirea unor evenimente/fapte istorice, utilizând termenii învăţaţi. Pentru desfăşurarea acestui joc a fost necesară construirea unei „roţi a istoriei” (un disc care se poate roti fiind montat pe un ax şi un ac indicator fix). Cercul este împărțit câteva sectoare ce vor cuprinde numele unei personalităţi, a unui eveniment, un fapt istoric sau se poate lipi o imagine cu semnificaţie istorică. Se roteşte discul, lăsându-l să se oprească singur. Elevul (reprezentantul grupei) citeşte faptul istoric indicat de axul fix, apoi prezintă informațiile deținute despre evenimentul respectiv. Pentru a spori atractivitatea acestui joc, în sectoarele roţii poate fi introdus un sector dedicat pedepselor, propuse de partea adversă (ex. cântă un cântec despre viaţa dacilor, spune în ce an a fost cucerit Constantinopolul, ș.a.). În acest caz se pot acorda puncte, pe baza unor criterii stabilite la începutul jocului.

Un alt joc didactic, ce poate fi desfăşurat frontal sau pe grupe, **„Cutiuţa fermecată”**- vizează completarea unor enunţuri lacunare. Jocul pleacă de la o cutiuţă frumos decorată, astfel încât să fie atractivă, în care se introduc jetoane cu termenii notaţi pentru completarea textelor lacunare. Uneori, termenii pot înlocuiți cu imagini-portrete de domnitori/personalităţi sau reprezentări ale diferitelor evenimente istorice.

De mare succes s-a bucurat jocul didactic **„Alfabetul istoric”**, ce poate fi aplicat cu ușurință în cadrul lecţiilor de recapitulare şi sistematizare a cunoştinţelor. Astfel, pe coli mari de desen (A3), elevii organizați pe grupe trec un număr egal de casete cu numărul literelor din alfabet. Pentru fiecare casetă elevii au avut ca sarcină să găsească numele unui eveniment, erou, conducător despre care au învăţat la istorie sau au citit în lecturile suplimentare. (Exemplu : A – Apollodor din Damasc, B- baionetă, C- Călugăreni, D- Decebal, etc.

„Convinge publicul că eşti….”. După parcurgerea unei unităţii de învăţare, să spunem „Galeria marilor voievozi”, putem aplica acest joc didactic. Înainte de a-şi asuma şi „juca” un rol, elevii au selectat informaţiile pe care le-au considerat edificatoare, folosind atât cunoştinţele dobândite în clasă, cât şi prin consultarea unor materiale suplimentare. Constatăm că elevii clasei

ocupă, pe rând, diverse ipostaze: actori, spectator și comentatori. Scenariul poate fi construi după schema: a) Cine sunt ? b) Când şi unde trăiesc? c) Fapte/ evenimente la care am participat. d) De ce sunt considerat o figură importantă? Pe de altă parte, colegii spectatori au putut face diverse aprecieri de la fluiditatea prezentării, până la capacitatea de convingere a „actorului".

Un joc didactic similar este şi „**Motivează-ţi decizia**"care-și propune atât poziționarea elevului în situaţia de a juca un rol, cât și de a înţelege modul de gândire al celuilalt, dezvoltând în același timp gândirea critică şi creativitatea. De regulă, se alege o personalitate politică sau un eveniment istoric, în timp ce elevii notează motive probabile care au determinat adoptarea unei decizii a personalităţii respective ori a declanşat o acţiune, un eveniment/fapt. În condițiile data, fiecare elev își prezentă „motivele" în funcţie de rolul asumat.

Jocul didactic interdisciplinar constituie o activitate ce îmbină sarcini didactice din varii domenii de cunoaştere, dar într-o structură unitară, axată pe învăţare. Astfel, activitatea didactică capată un caracter dinamic ce induce o stare de bucurie care previne monotonia şi fortifică energiile elevilor. Din categoria metodelor active de predare-învăţare, jocurile didactice ne asigură o abordare interdisciplinară reușită. Un exemplu în acest sens, jocurile de rol se bazează pe simularea unor funcţii, relaţii, activităţi, etc., astfel încât elevii devin actori ai vieţii sociale pentru care se pregătesc. Cu certitudine, jocul de rol îi stimulează atât din punct de vedere cognitiv, cât și afectiv, iar interacţiunile dintre participanţi dezvoltă autocontrolul. În această ordine de ideii, putem spune că organizând astfel de jocuri şi activităţi, impunem, în fapt, exerciţii a căror soluţionare reclamă „mintea ageră" şi întreţin un climat care generează curiozitate și dragostea pentru investigaţiei.

În concluzie, observăm că jocul asigură premisele afectiv-motivaţionale necesare pentru suprimarea unor stări de încordare sau de neîncredere manifestate de unii elevi în faţă cerinţelor de lucru independent. În acest fel, acceptate ca divertisment şi joc al fanteziei, activităţile dificile pot fi uşor realizate, fără trăirea subiectivă a efortului. Prin urmare, aprecierea pozitivă a încercărilor individuale, aprobarea creaţiilor şi evitarea evaluărilor negative asigură un climat propice elevilor care dobândesc, astfel, încredere în forţele proprii şi dragoste pentru activitate. Jocurile didactice reprezintă o excelentă alternativă a educaţiei, a conduitei şi a imaginaţiei, toate acestea datorându-se unor valori instructiv-educative ce asigură posibilităţii de întredeschidere a unor noi porţi către istoria „serioasă".

Bibliografie

- Albulescu, M., *Metodica predării disciplinelor socio-umane*, Bucureşti, Editura Polirom,
- 2001;
- Creţu, D., *Psihopedagogie. Elemente de formare a profesorilor*, Sibiu, Editura Imago, 2001;
- Chiş, V., *Pedagogia contemporană. Pedagogia pentru competenţe,* Cluj-Napoca, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, 2005;
- Herlo, Dorin, *Metodologie educaţională*, Arad, Editura UAV, 2002;

316. ABORDAREA INOVATIVĂ A RELAŢIEI PROFESOR-ELEV

Autor - prof. Santavan Simona-Mihaela
Şcoala Gimnazială Nr.1 Aghireş, jud.Sălaj

Relaţia profesor-elev reprezintă una dintre problemele majore ale învăţământului în general. Sensul formativ al învăţământului contemporan impune mai mult ca oricând luarea în consideraţie a relaţiei profesor-elev pe fondul căreia se realizează o modelare a comportamentului elevului, precum şi sarcinile complexe ale formării personalităţii acestuia.

Profesorul trebuie să inspire încredere elevului în forţele sale, să prindă curaj, să-l facă să se implice în relaţia de comunicare, să reuşească să-l antreneze într-o discuţie constructivă. În cadrul procesului instructiv-educativ, interacţiunea dintre profesor şi elev este văzută ca un dialog permanent, ce presupune influenţe reciproce. Astfel, fiecare individ este văzut ca centru al unui proces de învăţare. Cadrul didactic are datoria de a susţine dezvoltarea elevului, conlucrând cu acesta într-o manieră dialogată. Este de preferat ca elevul şi profesorul să ajungă să înveţe împreună, descoperind pas cu pas elementul de noutate. Modernismul şi postmodernismul reprezintă două aspecte diferite ale modernităţii, ce implică atât aspecte pozitive, cât şi aspecte negative. În cadrul procesului instructiv-educativ, interacţiunea dintre profesor şi elev este văzută ca un dialog permanent, ce presupune influenţe reciproce. Astfel, fiecare individ este văzut ca centru al unui proces de învăţare.

Profesorul modern trebuie să deţină un caracter disciplinat, muncitor şi responsabil. El îşi planifică viitorul, îl organizează, pentru ca ulterior să simtă satisfacţia lucrului bine făcut. Pe de altă parte, elevul postmodern este dornic de implicare în tot felul de proiecte, fie ele şi superficiale, care nu i-ar aduce beneficii deosebite. Agreează noutatea, nu suportă evaluările sau ierarhizările şi are tendinţa de a nu se supune regulilor.

În şcoală, elevul este receptat ca fiind un centru de preocupări şi interese. În acest caz, şcoala dobândeşte atributele unui mediu sigur şi familiar. Profesorul este privit ca un expert, acest lucru nefiind însă în totalitate acceptat. El ar trebui să îi înveţe pe elevi cum să înveţe folosind metode tehnologice.

Existenţa unei abordări democratice şi dialogate este imperios necesară la clasă, activităţile profesorilor fiind orientate spre crearea unor materiale educative motivaţionale pentru elevi. Deoarece sarcina noastră principală este de a educa, trebuie să şi relaţionăm cu elevul, să socializăm cât se poate de mult, să fim mult mai deschişi la ideea de dialog. Ar fi bine ca elevul să ne perceapă ca pe o fiinţă sensibilă, cunoscătoare a naturii umane şi dispusă să interacţioneze oricând cu ceilalţi. Pentru ca procesul de învăţare să fie eficient, perceperea informaţiilor trebuie să se facă în manieră postmodernă, adică lecţia să se axeze pe participarea activă a elevului.

Lecţia este pentru început o necunoscută ce tinde să se descopere în momentul în care atenţia şi interesul elevilor se concentrează asupra ofertei profesorului. Din acel moment, ea va deveni rezultatul implicării individuale a elevilor. Profesorul nu va face decât să organizeze eficient informaţiile, având ca principal scop trezirea curiozităţii elevului, încurajarea şi cooperarea cu acesta, dezvoltarea analogiilor şi extragerea concluziilor. Lecţia va deveni şi mai interesantă dacă temele propuse vor veni în contradicţie cu ideile elevilor. O clasă din zilele noastre presupune aşadar oportunităţi pentru interacţiuni sociale, investigaţii independente, studiu şi exprimarea creativităţii. Clasa va crea astfel cunoaşterea şi nu va fi supusă ea însăşi

cunoaşterii tradiţionale. Educaţia este o acţiune la care participă şcoala, familia, comunitatea locală, întreaga societate, iar colaborarea dintre ele este absolut necesară.

Profesorul este cel care facilitează munca în parteneriatul cu părinţii. Astfel, el va trebui să cunoască ce relaţii sunt în sânul familiei din care provine elevul şi mai ales să-i cunoască pe părinţii cu care va trebui să colaboreze în vederea susţinerii acestuia în plan educaţional. O comunicare eficientă părinte-profesor va fi oglindită corespunzător în rezultatele şcolare ale elevului şi în conduita acestuia.

Un alt aspect ce trebuie avut în vedere este legat de comunicarea non-verbală pe care elevii o stabilesc cu noi. Ţinuta lor, accesoriile uneori exagerate de tip piercing sau tatuaje, sugerează caracterul uneori rebel al tinerei generaţii. Cei trecuţi deja de perioada teribilă a adolescenţei sunt uneori incapabili să-i înţeleagă şi manifestă repulsie faţă de acest aspect al vieţii lor, dând astfel naştere unor controverse. Elemente de acest fel trebuie analizate şi uneori acceptate, supuse discuţiei, pentru o înţelegere corectă a fenomenului şi pentru a se renunţa la acea viziune asupra elevului postmodern, văzut precum un defect ce trebuie corectat şi educat.

În zilele noastre, autoritatea profesorului se diminuează în raport cu cea a elevului, de aceea este necesară o modificare a viziunii asupra lumii şi asupra valorilor ei autentice. Astfel, elevii trebuie să fie în acelaşi timp intimidaţi şi impresionaţi de oferta educaţională ce li se propune (mediată de profesor), pentru a fi dispuşi să colaboreze. Greşelile nu trebuie sancţionate imediat ce s-au produs, căci ele reprezintă un punct de reper în vederea obţinerii răspunsurilor bune. Totodată, greşelile pot constitui un punct de plecare pentru o lecţie următoare, pe baza lor putându-se constitui strategii care îi vor conduce pe elevi la descoperirea unor lucruri noi. Greşelile noastre, dar şi greşelile altora pot contribui la extinderea orizontului cunoaşterii.

În permanenţă ne aflăm într-un proces supus schimbării. Astfel, trebuie să ne adaptăm acestor modificări ce au loc în viaţa noastră şi să fim capabili să distingem părţile bune de cele rele, să le selectăm şi să le valorificăm conform aptitudinilor şi intereselor noastre. Ca persoane mature şi mai ales ca profesori, avem datoria de a insufla elevilor noştri dragostea de frumos, de adevăr, de nou şi mai ales de bine, pentru ca procesul adaptării lor la cerinţele societăţii de astăzi să fie cât mai eficient.

Bibliografie

1. Boros Maximilian, „Profesorul şi elevii”, Editura Gutinul, Baia Mare, 1994;
2. Cucoş Constantin, „Pedagogie”, Ediţia a II a revăzută şi adăugită, Ed. Polirom, Iaşi, 2002;
3. Ciobanu Olga, „Comunicare didactică”, Ed. ASE, Bucureşti, 2003

317. ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN EDUCAȚIE

Prof. Săpun Maria Magdalena,

Liceul Tehnologic Bâlteni, Gorj

„Să nu-i educăm pe copiii noștri pentru lumea de azi.
Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari și nimic nu ne permite să știm cum va fi vremea lor. Atunci să-i învățăm să se adapteze.” (Maria Montessori)

Activitățile extrașcolare pe care le oferim copiilor noștri au un rol important în creșterea și dezvoltarea lor. Aceste preocupări suplimentare oferă copilului posibilitatea de a se mișca, de a interacționa, de a se relaxa, de a se exprima liber, de a descoperi și experimenta.

Activitățile extrașcolare sunt din cele mai diverse:

- Excursii și vizite (la muzee, teatre, aeroport, grădină botanică, ferma animalelor, grădină zoologică, pompieri, poliție);
- Serbări școlare (serbare de iarnă și de final de an școlar);
- Vizionări de spectacole (colaborare cu trupe de teatru ce vor prezenta periodic spectacole fie în grădiniță, fie în alte locații);
- Sărbătorirea unor evenimente și zile speciale (Carnavaluri tematice (Halloween, Ziua Iei, Ziua copilului);
- Invitați speciali (în funcție de temă lunară);
- Organizarea unor târguri (de carte, de Crăciun, de Mărțișor, etc)
- Tabere pentru copii;
- Concursuri naționale și evenimente organizate în afară instituției
- Lecții deschise în care sunt implicați și părinții;
- Concursuri interactive între diferite grupe din cadrul grădiniței, între copii mici și mari, între educatori și copii.

De la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoştinte punându-i in contact direct cu obiectele şi fenomenele din natură. Activităţile de acest gen au o deosebită influenţă formativă, au la bază toate formele de acţiuni turistice: plimbări, excursii, tabere. În cadrul activităţilor organizate în mijlocul naturii, al vieţii sociale, copiii se confruntă cu realitatea şi percep activ, prin acţiuni directe obiectele, fenomenele, anumite locuri istorice. Fiind axate în principal pe viaţa în aer liber, în cadrul acţiunilor turistice, copiii îşi pot forma sentimentul de respect şi dragoste faţă de natură si isi pot dezvolta spiritul practic, operaţional, manualitatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale.

Activitătile extracurriculare sunt alese astfel încât să vină în completarea activităților de predare-invatare, furnizându-le copiilor experiențe din lumea reală si promovand dezvoltarea lor pe plan personal, emoțional și social. Participarea elevilor la activităţile extraşcolare este benevolă şi, în funcţie de specificul activităţii, poate fi rezultatul unui proces de selecţie

aplicat de organizatori. Elevii trebuie să respecte şi pe parcursul activităţilor extraşcolare regulile unui comportament civilizat şi decent. Pentru anumite activităţi extraşcolare se pot stabili reguli specifice, iar elevii sunt obligaţi să respecte întocmai aceste reguli - pentru siguranţa lor şi a colegilor lor şi pentru a asigura succesul activităţii. Prezenţa şi rezultatele elevilor la activităţile extraşcolare se consemnează de organizatori şi nu se trec în catalog.

Rezultatele obţinute în urma participării la activităţile extraşcolare se menţionează şi se recompensează la nivelul clasei şi, în funcţie de calitatea rezultatelor, la nivelul unităţii de învăţământ.

Şcoala îşi propune să formeze multilateral personalitatea elevilor, să-i pregătească pentru viaţă, ţinând seama mai ales de perspectivele viitorului previzibil şi acordând atenţia cuvenită bogăţiei de forme pe care se structurează comunicarea umană contemporană. În şcoală, elevii nu trebuie doar să răspundă la întrebări, ci să înveţe arta comunicării: să iniţieze şi să poarte o conversaţie, să-şi exprime punctele de vedere, să se implice în rezolvarea de probleme, să-şi argumenteze ideile şi atitudinile, să interiorizeze valoarea comunicării. De aceea, şcoala noastră nu rămâne indiferentă faţă de marea bogăţie de forme ale educaţiei extraşcolare, forme care acoperă un spectru larg de experienţe ce nu pot fi cuprinse în educaţia scoalara propriu-zisă.

Excursiile şi vizitele tematice constituie un mijloc didactic de mare importanţă, pentru că oferă elevilor posibilitatea să observe, să cerceteze şi să cunoască în mod direct o mare varietate de aspecte istorice sau geografice şi să înţeleagă mai clar legătura dintre teorie şi practică. În cadrul excursiilor, elevii îşi consolidează regulile de comportament în diferite situaţii (în pădure, la muzeu, la teatru, la restaurant), reguli care-i vor ajuta pe tot parcursul vieţii.

Bibliografie:

1.Ţîru C. Maria, „Pedagogia activităţilor extracurriculare” Suport de curs, Cluj-Napoca 2007

2. Ionescu M.; Chiş V. – Mijloace de învăţământ şi integrarea acestora în activităţile de instruire şi autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001

3. Lazăr V., Cărăşel A., Psihopedagogia activităţilor extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2007.

318. MODELE DE BUNA PRACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL

Irina Simion-Helman, Școala Gimnazială Chicerea

Andreea-Elena Zaharniciuc, Școala Gimnazială Chicerea

Într-o perioadă în care sistemul de învăţământ din România este marcat de o schimbare în ceea ce priveşte îmbunătăţirea conţinuturilor, a finalităţilor, a strategiilor de predare-învăţare şi a modalităţilor de evaluare, schimbarea depinde de cadrele didactice, de capacitatea lor de a face faţă cerinţelor rigorilor tranziţiei profesionale, de asumarea de noi roluri şi responsabilităţi în relaţiile şi raporturile cu elevii şi cu comunitatea.

Pornind de la ceea ce spunea Mahatma Gandhi: "Tu trebuie să fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume.", pentru a face schimbări în ceea ce ne propunem, trebuie să fim noi înşine deschişi la schimbările din jurul nostru şi să acceptăm faptul că fiecare persoană este unică în felul ei, fiecare fiind un univers complex de trăiri si emoţii Pentru a realiza schimbări în activitatea profesională trebuie să fim deschişi la minte dar şi la suflet. Prin natura meseriei noastre, ceea ce facem trebuie să vină din suflet. Dacă suntem cu mintea şi cu sufletul deschise, toate provocările pe care le întâlnim, vor avea finalitatea dorită măcar pe jumătate dacă nu chiar pe deplin deoarece în orice lucru pe care îl facem pentru prima dată, există un risc pe care ni-l asumăm şi emoţia că e posibil să nu obţinem rezultatul scontat.

Sintagma „cerinţe educative speciale” se referă la suma necesităţilor educaţionale suplimentare/complementare obiectivelor generale ale educaţiei, adaptate particularităţilor individuale şi a celor caracteristice a unei anumite deficienţe sau tulburări/dificultăţi de învăţare, precum şi la o asistenţă complexă (medicală, socială, educaţională).

Şcoala modernă, menită să răspundă tuturor problemelor pe care le ridică educaţia generaţiilor contemporane de elevi, încearcă să se adapteze din mers la cerinţele principiului egalităţii şanselor la educaţie pentru toţi copiii, principiu din dreptul fundamental pentru educaţie. Dacă în demersurile educaţionale zilnice se va ţine seama şi de celelalte principii care vizează respectarea particularităţilor, intereselor şi necesităţilor de învăţare unice, specifice fiecărui copil, programele de învăţare pot fi proiectate şi aplicate în aşa fel, încât să se ţină seama de marea diversitate a particularităţilor şi cerinţelor, iar educaţia acestor copii se poate desfăşura în învăţământul de masă, urmând să fie centrată pe copil, diferenţele dintre elevii obişnuiţi si cei cu cerinţe educaţionale speciale vor putea fi atenuate şi, de ce nu, chiar eliminate la o parte din elevi.

Educaţia integrată permite şcolarizarea copiilor cu CES sau a celor care provin din medii defavorizate, reprezentând o alternativă oferită de sistemul educaţional. Aceasta este un act responsabil asumat de şcoala integratoare şi permite progresul elevilor în funcţie de posibiltăţile proprii.

Școala incluzivă presupune, în primul rând, recunoașterea dreptului fiecărui copil la educație, și apoi înțelegerea diferențelor de adaptare și învatare, specifice fiecărui copil în parte, ca fiind naturale.

Cadrele didactice implicate în educatia incluzivă pun accentul pe dezvoltarea unor activități în care primează lucrul în echipa și cooperarea, respectarea identității culturale a fiecărui copil în parte și pe monitorizarea constantă a eficacității activităților de predare - învatare - evaluare la nivelul fiecarui copil. În acelasi timp, programele de sprijin și remediere școlara, utilizarea posibilităților oferite de curriculum-ul la decizia școlii și implicarea părinților în diverse activități extracurriculare organizate la nivelul unității de învatamânt reprezintă tot atâția pași către succesul școlar al fiecărui copil.

Desigur, procesul de transformare al școlii tradiționale într-una incluziva cere timp și tehnici noi de abordare din partea fiecărui profesor. Obiectivele educației incluzive vizează combaterea neparticiparii școlare, ca și a abandonului și eșecului școlar, prin demersuri care depășesc barierele impuse de dificultățile de ordin material, personal, familial sau social cu care se confruntă copiii. În același timp, educația incluziva vizează asigurarea unor condiții optime de învățare care să ofere tuturor șansa unui start egal în viață din punct de vedere educațional.

Principiul egalității de șanse reprezintă conceptul de bază al școlii incluzive, prin aplicarea căruia aceasta contribuie la anularea diferențelor de valorizare bazate pe criterii subiective, de ordin etnic sau social. Incluziunea la nivel școlar se realizează prin respectarea și valorizarea diferențelor socio-culturale existente în rândul elevilor și prin promovarea bogăției și a diversității experienței educative care rezultă din aceste diferențe. Școala incluziva devine astfel o școală deschisă tuturor, o școală prietenoasă, flexibilă, o școală care abordează procesul de predare - învățare - evaluare într-un mod dinamic și atractiv, o școala care, prin sprijinul pe care îl ofera tuturor copiilor, se constituie într-un factor de baza al incluziunii sociale, contribuind la eliminarea prejudecăților legate de apartenența la un anumit mediu și la spargerea barierelor existente între diferitele grupuri din interiorul unei comunități. "O școală incluzivă este o școală deschisă către orice elev, o școala care primește orice elev, îl valorizează și îl face să se simtă acasă. Este, am spune, școala ideala, unde toata lumea se duce cu plăcere și toți copiii sunt ajutați

să-și atingă maximumul potențialului nativ. Este școala care ofera sprijin accentuat pentru acei copii care au nevoie în mod deosebit de el".

Un exemplu de bună practică în învățământul special ce al cărui scop este incluziunea socială a copiilor cu CES a fost desfășurat în Școala Gimnazială Chicerea cu prilejul *Zilei Internaționale a persoanelor cu dizabilități*. Cu ocazia acestui eveniment elevii cu CES, dar și elevii fără CES, au învățat să aprecieze cât mai mult fiecare lucru din viața lor și să trăiască fiecare clipă la maximum. Elevii cu CES au primit de la colegii lor diplome și mesaje care, involuntar, le-au adus câte un zâmbet de fericire. Totodată, elevii cu CES au ținut să-și demonstreze că pot mai mult, astfel oferindu-le celorlalți câte un program artistic.

Un model de bună practică pentru educația incluzivă în România, considerăm că o constituie proiectele extrașcolare. Prin definiţie, omul este o fiinţă socială. Doar în societate, se conturează personalitatea, se pune în evidenţă caracterul, se cizelează temperamentul. În consecinţă, o cerinţă primordială, se impune tacit dar stringent: dezvoltarea relaţiilor sociale bazate pe cooperare şi comunicare. . În copilărie se pun bazele unei educaţii care pe viitor constituie tiparele viitoarei personalităţi. Şcoala, familia şi socitatea au un rol hotărâtor în acest sens. La o primă viziune retrospectivă, copiii par a fi uşor modelabili prin intervenţia unor activităţi extraşcolare prin care au posibilitatea să colaboreze, să-şi dezvolte deprinderile de comunicare, de interrelaţionare şi de realizare a unor procese ce implică spirit de cooperare. Pentru punerea în practică a acestora e nevoie de diverşi factori stimulatori care pot valoriza potenţialul cu capacităţi nebănuite al copilăriei – vârstă care poartă în sine, în embrion, tiparele viitorului adolescent, adult, părinte, bunic sau profesionist. Bazele unei vieţi reuşite în viitor se pun în copilărie. Prin acţiuni organizate şi dirijate din exterior spre anumite scopuri, se ating diverse standarde educaţionale. Copilul are posibilitatea de a întâlni în celălalt eul său cel bun şi astfel să primească şi să dăruiască atitudini şi valori care contribuie la modelarea reciprocă.

Aceste lucruri le-am observat în cadrul proiectului „De la suflet pentru suflet...de Crăciun” al cărui scop a fost implicarea elevilor în activităţi sociale cu caracter creative, ludic, educativ, care oferă şanse egale, posibilităţi de dezvoltare a spiritului de cooperare şi stimuli de integrare socială şi societală.

În prima etapă a proiectului am încercat să încurajăm relațiile de prietenie, joc și comunicare dintre elevii cu CES, cât și cu elevii fără CES. Astfel am încercat să organizăm câteva întâlniri, fie în cadrul școlii, fie acasă la elevii cu CES. Fiecare întâlnire ajuta la închegarea prieteniilor și, măcar pentru câteva ore, între cei mici părea că imposibilul devenea posibil.

Copiii cu CES au fost acompaniaţi de colegii lor de clasă din învăţământul de masă. Astfel s-au format perechi din copii cu CES şi copii din învăţământul de masă care au lucrat împreună la crearea unor felicitari de Craciun pentru a fi duse la un azil de batrani.

Atunci când copilul cu CES întâmpina greutăţi, obosea şi era pe punctul de a abandona (cunoscută fiind capacitatea de concentrare, atenţia şi volumul de muncă mai redus al copiilor cu CES) intervenea colegul său care îi oferea sprijin şi totodată motivaţia de a merge mai departe. În acest punct fiind, putem afirma că am vizat atât cultivarea talentului precum şi dezvoltarea parametrilor psihici a motivaţiei şi nu în ultimul rând formarea relaţiilor interumane de prietenie, ajutorare, cooperare atât de necesare în zilele noastre şi nu în ultimul rând crearea de bună dispoziţie şi satisfacţia muncii bine făcute. Toate acestea au un puternic efect modelator asupra sufletului şi caracterului copiilor atât a celor cu CES cât şi a colegilor lor.

În etapa următoare am mers cu toți elevii participanți la azilul de bătrâni, Centrul Rezidențial Acasă, unde aceştia au împărțit persoanelor vârstnice felicitarile create. Bucuria și emoția s-au citit pe chipul ambelor părți.

Dacă înainte de demararea acestui proiect copilul cu CES era doar un coleg oarecare de clasă, iată că pot afirma cu bucurie că la final a devenit prietenul, apropiatul elevului silitor şi muncitor din învăţământul de masă. Copiii cu CES au fost acceptaţi mai uşor atât de colegii lor cât şi de familiile acestora.

La finalul acestui proiect putem afirma cu certitudine că obiective precum cultivarea sentimentului acceptării necondiţionate, al siguranţei şi al încrederii în sine, valorizarea copiilor cu dizabilităţi pentru a le induce sentimentul de utilitate, de a iniţia spirit de cooperare în activităţi sociale şi colaborare la nivelul grupului, de a manifesta sensibilitate şi spirit deschis spre valori estetice şi artistice, conştientizarea valorii vârstei de aur – COPILĂRIA- şi ale prieteniei în relaţiile cu cei din jur, au fost atinse cu succes.

Bibliografie:

1. Garry Hornby *Inclusive special education: Development of a new theory for the education of children with special educational needs and disabilities* https://www.researchgate.net/publication/278785536_Inclusive_special_education_Development_of_a_new_theory_for_the_education_of_children_with_special_educational_needs_and_disabilities
2. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization *Examples of good practice in SPECIAL NEEDS EDUCATION & COMMUNITY-BASED PROGRAMMES* http://unesdoc.unesco.org/images/0009/000968/096884ev.pdf

319. L'ENSEIGNANT ET LA COMMUNICATION EN CLASSE DE FLE

Stanciu Florentina, Colegiul Naţional Ferdinand I, Bacău
Jud. Bacău

La communication est un processus relationnel, dans le cadre de deux ou plusieurs interlocuteurs échangent des informations, se comprennent et s'influencent mutuellement. Changer la conception communicative promue à l'école pose un grave problème d'éducation de la capacité de communication de l'enseignant et des élèves, tout en améliorant la communication globale de l'établissement scolaire. La communication a la signification d'une valeur humaine et sociale, c'est pourquoi l'éducation à la communication constitue ou devrait constituer un objectif majeur de l'éducation. Les exigences de communication de l'école sont en croissance continue, c'est pourquoi elle multiplie ses formes de communication et améliore ses exigences en tant qu'acte de communication.

Les stratégies de formation qui emploient des apprenants dans le processus d'apprentissage stimulent la pensée critique, augmentent la sensibilisation et la responsabilisation de leur part. L'interactivité est basée sur les relations mutuelles et se réfère au processus d'apprentissage actif, dans lequel l'apprentissage agit sur l'information pour la transformer en un nouveau, personnel, et l'internement. Constructiviste, celui qui enseigne reconstitue des significations en explorant l'environnement/éducation, en résolvant des problèmes et/ou en appliquant l'information acquise dans de nouvelles situations. L'enseignant doit renoncer à la rigidité, adapter son message et son style au vocabulaire et aux structures mentales de l'élève, afin de construire et de développer ses structures mentales. L'effet de l'activité d'apprentissage doit être matérialisé par un style cognitif, à travers un ensemble d'éléments procéduraux et stratégiques, que l'élève peut utiliser seul. A travers l'affichage et la présentation des produits de la pensée, l'école doit devenir le formateur des processus de pensée, et l'enseignant de présenter aux élèves les modèles de pensée et d'apprentissage, non seulement pour fournir des informations, mais aussi pour les former motivationnel et cognitif, en faisant appel à l'apprentissage des hommes d'État. La caractéristique déterminante de la communication des messages didactiques est l'identification réelle, la maîtrise consciente des composantes des processus de communication et la bonne décision des relations significatives entre eux par les interlocuteurs.

Dans la situation didactique de l'apprentissage, l'échange efficace de messages intelligibles et persuasifs signifie une interaction consciente entre des sujets instruits, qui ont un statut et des rôles différents. Apprendre une langue étrangère par une approche communicative, c'est acquérir des connaissances et des compétences en communication. Dans l'acte de communication orale, pour la langue maternelle, l'expression de chaque instant n'est pas la langue elle-même, mais un système formé dans chaque locuteur, est la langue devient propriété, à la suite d'une sélection. L'activité vocale se produit comme un processus de création de nombreuses déclarations, répondant à de multiples besoins de communication, chaque fois que d'autres. Pour pouvoir utiliser une langue étrangère comme moyen de communication, l'élève doit parvenir à la généralisation, matérialiser les faits linguistiques, tenir des règles d'action

verbale, créer de nouvelles déclarations. Le rôle de l'enseignant et de l'élève se croise lorsqu'il est établi comme un objectif central, l'appropriation d'une langue étrangère. À la recherche de votre propre identité, les deux sont égaux. Un type essentiel de communication entre l'enseignant et l'élève est la communication directe, qui démystifie le rôle du professeur Tout-Puissant, par sa connaissance, face à celui qui veut apprendre, parfois réduit par son ignorance. L'enseignant qui veut la formation des compétences en communication orale n'est pas seulement celui qui partage les connaissances, mais aussi celui qui met toute sa compétence linguistique, culturelle, pédagogique au service de l'élève, celui qui souhaite apprendre, étant Organisateur de l'apprentissage, l'expert à qui l'élève appelle, l'animateur de classe, la personne-ressource, celui qui aide à découvrir et systématiser les connaissances, qui crée des situations problématiques, celle qui crée le climat affectif de certitude totale, Celui qui a la capacité d'empathie avec celui qui est en face de lui dans la position d'un débutant. L'enseignement communicatif a l'avantage de promouvoir l'apprentissage d'une langue étrangère par l'interaction et le contexte. En termes de gestion de classe, dans cette méthode sont largement utilisés le travail par paires et en groupe, l'interprétation des rôles, des jeux, des enquêtes, des entrevues, la comparaison des images, la résolution de problèmes, la recherche d'un consensus, les plans.

Pour l'avenir, des choses que nous avions en commun. Les activités d'enseignement communicatif sont basées sur l'exécution du projet et la réalisation d'une exigence. À cet égard, les élèves pratiquent une certaine forme grammaticale et, en outre, utilisent le langage quotidien pour créer une situation de communication réelle, décrivant une situation réelle. De telles situations peuvent être celles rencontrées dans les magasins, les achats, lors de la planification d'une activité de loisirs, le compte d'un événement, parvenir à un consensus.

En conclusion, l'utilisation de la méthode de communication présente de multiples avantages, notamment la résolution de problèmes, le développement de la pensée critique, la capacité de s'adapter à de nouvelles situations et la capacité de prendre en charge l'initiative. La communication, tant sous sa forme écrite qu'orale, devient beaucoup plus efficace, et les élèves peuvent accéder et analyser l'information, et la curiosité et l'imagination sont exploitées pour atteindre le but principal de l'apprentissage d'une langue étrangère : la communication.

Bibliografie

Bandon Pierre - *Adaptation en français facile ou solution de facilité*, în, Le français dans le monde, nr. 141/1978;
Brăescu Maria - *Méthodologie de l'enseignement du français*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1979
Cyr Paul, Claude Germain - *Les stratégies d'apprentissage*. Edition Clé International, Paris, 1996
Verboncu Ion, *Management general*, Editura Economică, Bucureşti, 2000 învăţământ, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, Bucureşti, 2001

320. Inițiative didactice

Rolul profesorului în procesul educativ

Prof. Stan-Erimescu Marița

Clubul Copiilor Caransebeș

Educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Educaţia ne pregăteşte pentru viaţă. De ea depinde propria noastră existenţă individuală, dar şi relaţia noastră cu ceilalaţi, felul în care, ca indivizi, ne vom încadra într-o activitate socială complexă, cum ne vom comporta. Ea trebuie să ne ajute să ne desăvârşim noi înşine *ca indivizi,* dar şi să ne facă să fim *utili comunităţii* şi, mai ales, să nu intrăm în conflict cu ea.

Educația de calitate

-este oferită de instituțiile responsabile fiind orientată pe rezultate

-respectă autonomia individuală

-se realizează prin dialog și parteneriat, prin inovație și diversificare prin îmbunătățirea continuă profesorală

Profesorul își asumă o multitudine de roluri a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural educativă. Dintotdeauna, profesiunea de dascăl a fost o profesie socială; din această perspectivă, profesorul este și un pedagog social preocupat pentru ridicarea gradului de cultură și civilizație.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare. Natura relațiilor pe care profesorul le stabilește cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activității și de trăsăturile sale de personalitate, ci și de trăsăturile individuale și de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-și cunoaște partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaștere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înțelege pe celălalt, sub aspectul potențialului de care dispune, al atitudinilor și sentimentelor sale, al semnificației conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere

reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Un alt rol nou ar fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere alături de rolul tradițional de transmițător de informații (mai sus-menționat), la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învățământului modern centrat pe competențe.

Perfecţionarea profesională a profesorului este necesară, ca în toate profesiile, datorită potenţialelor pierderi cognitive. Numai printr-o reactualizare şi perfecţionare sistematică şi constantă a pregătirii profesionale la un nivel înalt de performanţă, printr-o formare continuă se poate evita ceea ce se numeşte plafonare profesională, rutină, pregătire slabă sau mediocră. Perfecţionarea profesională se realizează prin forme organizate care au un caracter formal sau informal: de exemplu prin cursuri de perfecţionare de o anumită durată; cursuri postuniversitare, studii aprofundate, doctorate, sau activităţi în comisii metodice şi ale diriginţilor, cercuri pedagogice, simpozioane ştiinţifice, întâlniri pedagogice, reuniuni.

Calitățile unui bun profesor nu se rezumă doar la competența sa didactică și la pregătirea în domeniul de specialitate, ci includ și capacitățile care țin de inteligența emoțională și socială – doar împreună, acestea îl fac cu adevărat un profesor apreciat de către elevii săi.

Abilitățile sociale sunt acele abilități care ne ajută să interacționăm cu ceilalți. Unele dintre aceste abilități sunt de bază, cum ar fi politețea – saluturile, a spune „te rog” și „mulțumesc”, stabilirea și menținerea contactului vizual, manifestarea interesului față de celelalte persoane: a-i întreba cum a fost ziua lor, cum se gândesc ca s-au descurcat la un test, zâmbitul atunci când vedem o persoană cunoscută etc. Altele sunt mai complexe, cum ar fi competențele pe care le folosim pentru a negocia într-o situație conflictuală. Unele persoane învață abilitățile sociale cu ușurință, în timp ce alții găsesc interacțiunea cu ceilalți ca fiind foarte solicitantă și pot avea nevoie să lucreze la dezvoltarea abilităților lor sociale în mod conștient.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă deasemenea transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare.Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă oportunități noi de cunoaștere și înbunătățire a procesului didactic Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare. Implementarea şi utilizarea de tehnologii moderne în educaţie şi cercetare reclamă mobilizarea şi susţinerea diverselor iniţiative, programe şi proiecte ale instituţiilor publice, organizaţiilor profesionale sau individual ale specialiştilor din domeniul eLearning, cercetătorilor, profesorilor din învăţământul universitar şi preuniversitar, inspectorilor, consilierilor, pedagogilor, psihologilor, elevilor şi studenţilor.

Scopul final al educaţiei este să sporească calitatea vieţii.

Biblografie

1. C. Cucos, Pedagogie, Editura Polirom, Iasi, 2002;

2.C .S Iosifescu -Manualul de evaluare internă a calității educației, București 2012

321. Comunicarea profesor - elev, cheia reușitei școlare

Prof. Stoica Irina-Elena

Bibliotecar Cojan Alice Gabriela

Școala Gimnazială ,,Petre Ispirescu”

București, Sector 1

Schimbarea concepției comunicative promovată în școală pune în mod acut problema educării cu și mai multă sârguință a capacității comunicative deopotrivă la profesor și la elevi, concomitent cu îmbunătățirea comunicării de ansamblu din cadrul instituției școlare. Comunicarea are semnificația unei valori umane și sociale, motiv pentru care educarea comunicării constituie un scop în sine, un obiectiv major al învățământului. Cerințele de comunicare ale școlii sunt într-o continuă creștere, motiv pentru care ea își multiplică formele de comunicare și își sporește exigențele față de actul comunicării. O astfel de evoluție obligă cadrul didactic să devină un bun profesionist al comunicării didactice, atât în planul stăpânirii tehnicii comunicării, cât și în cel al rezonării receptorului, în cel al influențării, formării personalității acestuia sub multiple aspecte, competența comunicativă căpătând, în felul acesta, o valoare integrativă a aptitudinii sale pedagogice.

Fiind un act ce ţine de sfera relaţiilor interpersonale, actul educativ, eficienţa sa, se decide pe terenul raporturilor concrete zilnice, dintre profesor şi elev. În problema relaţiei profesor - elev, din propria mea experienţă constat că în această relaţie defectuoasă la momentul de faţă, predomină arbitrarul sau comunicarea în contradictoriu, practici învechite, prejudecăţi şi principii pe care o atitudine conservatoare le menţine şi le perpetuează de la o generaţie la alta fără a-şi da seama de evoluţie, de personalitatea fiecărui individ în parte şi de necesităţile elevilor.Există totuşi şi excepţii care să confirme regula, bineînţeles. Am învăţat că pentru perfecţionarea relaţiei profesor – elev este necesar să se ia în considerare dezvoltarea elevului, personalitatea în devenire a acestuia, fişa psihologului din şcoala respectivă (care ar trebui făcută obligatoriu), studierea mediului din care provine, implicarea familiei, nevoile şi necesităţile elevului, capacităţile acestuia de învăţare. Comunicarea este un proces relațional, în cadrul căruia doi sau

mai multi interlocutori fac schimb de informații, se înțeleg și se influențează între ei. Codurile folosite în comunicare sunt: cuvântul, gestul, imaginea, sunetul, mișcarea, stările afective.

Conform Dicționarului de pedagogie, comunicarea didactică este parte fundamentală a procesului de învățământ în care, elevii, sub îndrumarea cadrului didactic, dobândesc noi cunoștințe, reguli, formule, legi. În pedagogia tradițională, comunicarea didactică era considerată numai acțiune de predare, elevul având un rol de simplu receptor.

Reconsiderând rolul elevului în cadrul procesului de învățământ, pedagogia modernă acordă o atenție deosebită metodelor activ - participative, conlucrării dintre elev și cadrul didactic, toate acestea fac din comunicarea didactică un proces complex și viu.

Comunicarea didactică reprezintã o formă particulară de comunicare, specifică procesului didactic. La nivelul comunicării didactice interferează mai multe tipuri de comunicare:

- comunicare orală (dominantă) și comunicare scrisă;

- comunicare verbală, paraverbală și nonverbală;

- comunicare referențială (prin care se transmit cunostințe teoretice) și comunicare atitudinală (se transmit sisteme de valori, criterii de apreciere a valorilor).

Învățământul este, prin excelență, un domeniu puternic comunicant la toate nivelurile. Această apreciere este cu atât mai evidentă dacă vom privi lucrurile prin prisma pedagogiei moderne - relația instructivă (educativă) este eminamente o relație de comunicare, ce dă naștere unui tip specific de limbaj - limbajul didactic sau pedagogic pe care se bazează. Ceea ce nu înseamnă că învățământul este reductibil la comunicare, ci evidențiază o recunoaștere a comunicării ca parte constitutivă și vitală a procesului instructiv - educativ;

- ca parte constitutivă și vitală de învățământ, comunicarea se implică activ și creator în structurarea acestuia;

- comunicarea constituie una din condițiile fundamentale desfășurării procesului de învățământ, de unde concluzia că a organiza condițiile învățării înseamnă a organiza comunicările care se produc în clasă, a organiza și controla schimburile de semnificații ce au loc între profesor și elevi.

Relaţiile dintre profesor şi clasă se polarizează, în general în sentimente de simpatie, încredere reciprocă, sau, dimpotrivă, de antipatie, neîncredere şi chiar ostilitate de cele mai multe ori. Iniţiativa trebuie să aparţină profesorului, care ţinând seama de legea esenţială a relaţiilor afective interumane potrivit căreia simpatia şi bunăvoinţa nasc simpatie şi bunăvoinţă, antipatia şi ostilitatea trezesc sentimente de aceeaşi calitate, trebuie să conducă, să dirijeze aceste relaţii şi să le structureze pe colaborare şi cooperare reciprocă. Utilizarea noilor tehnologii didactice, cum ar fi instruirea programată, duc în cele din urmă tocmai la selecţionarea şi întărirea comportamentelor adecvate, la realizarea în condiţii optime a conexiunii inverse, la aprecierea performanţelor şcolare ale elevilor pe baze ştiinţifice şi în condiţiile unei obiectivităţi ştiute. Rezultatul este în majoritatea cazurilor catastrofal, nemulţumirile fiind atât din partea profesorilor cât şi din partea elevilor. Toate acestea duc la eşecul învăţării sau la învăţarea defectuoasă.

În urma propriilor constatări, o parte însemnată dintre profesori pierde din vedere ce este cel mai important în stabilirea unei relaţii optime între profesor şi elev, aceea de a încuraja elevul în situaţii dificile şi de a găsi împreună soluţii la rezolvarea problemei în cauză. Relaţia dintre profesor şi elev trebuie să fie întemeiată pe faptul că profesorul are rolul de îndrumător, de coordonator al activităţii elevului şi în care elevul poate să găsească la un moment dat mai mult decât un profesor, un om, o călăuză în drumul lui prin viaţă. În relaţia cu profesorul, elevul are nevoie de aprecierea personalităţii sale în dezvoltare, de consolidarea stimei de sine, de răspuns afectiv din partea profesorului şi a colegilor, nevoia de securitate pe termen îndelungat, precum şi nevoia de apartenenţă la un grup şi de acceptare din partea acestora. În stabilirea relaţiei cu elevii, profesorul are rolul de a-i uni pe elevi şi a-i mobiliza pentru a putea deveni un întreg, o echipă,un colectiv compact.

Practica şcolară de care am avut parte până acum, ne-a lăsat impresia că profesorul este cel care domină datorită bagajului său de cunoştinţe, fără a da posibilitatea elevilor să se dezvolte. Experienţa ne-a arătat de-a lungul timpului că profesorul cu rezultate bune îşi îmbunătăţeşte relaţia şi cu elevii mai slabi din punct de vedere al învăţării, putând chiar, în mod miraculos să facă performanţă şi cu aceştia prin faptul că le acordă suficientă apreciere pozitivă pentru ca ei să se ridice la un nivel neaşteptat de încurajator. Încrederea elevilor în propriile forţe şi stima de sine pot fi obţinute prin încurajarea fiecărei performanţe minore a fiecărui elev în

parte. Acest lucru ar trebui să însemne învăţarea sistematizată şi personalizată. Recompensa ar trebui să primeze în locul pedepsei. Totodată, în opinia noastră, nu există copii dificili, ci doar profesori lipsiţi de aptitudini şi tactici psihopedagogice, incapabili de a lucra cu copiii şi de a-i ajuta să se dezvolte. Raporturile dintre profesor şi elev nu prezintă numai o latură intelectuală. Factorul afectiv are o importanţă deosebită asupra randamentului intelectual al elevului. Crearea de bună dispoziţie în clasă reprezintă o condiţie necesară în evitarea eşecului şcolar. Fiecare lecţie este recomandat să se desfăşoare într-un climat afectiv particular, securizant, dispoziţia afectivă a elevilor fiind coordonată de cadrul didactic.

În concluzie, profesorul trebuie să stabilească o relaţie armonioasă de la început cu elevul pentru a nu-i afecta acestuia dezvoltarea psihică, afectivă şi personală. Profesorul trebuie să creeze o relaţie care să-i permită elevului să prindă aripi în dezvoltarea lui urmând firul lin al vieţii, exact ca o simfonie perfectă.

Bibliografie:

1. Andronic, R., *Elemente de dinamica grupurilor*, Editura Psihomedia, Bucureşti, 2007
2. Cornelius, Helena, Faire, Shoshana, *Ştiinţa rezolvării conflictelor*, Editura Ştiinţă şi Tehnică, Bucureşti, 1996
3. Cosmovici, A., Iacob, L., *Psihologie şcolară,* Editura Polirom, Iaşi, 2005
4. Dinu Mihai, *Fundamentele comunicării interpersonale*, Bucuresti, Editura All, 2004
5. Hayes, N., Orrell, S., *Introducere în psihologie*, Editura Bic All, Timişoara, 2007
6. Matthews, G., Deary, I., Whiteman, Martha, *Psihologia personalităţii,* Editura Polirom, 2005
7. Constantin, Ana, *Conflictul interpersonal*, Editura Polirom, Iaşi, 2004

322. IMPORTANŢA JOCURILOR DE MIŞCARE ÎN EFICIENTIZAREA LECŢIEI DE EDUCAŢIE FIZICĂ

Prof. Stoica Marian Gabriel
Şcoala Gimnazială Nr.1 Balş

Jocul îmbracă forme noi pentru copii şi capătă conţinuturi diferite, cu reguli puţine şi uşor de înţeles. Prin latura lor dinamică, minijocurile sportive contribuie la dezvoltarea armonioasă, la formarea unei ţinute corecte, datorită faptului că mişcările ce se execută în timpul jocului, cu sau fără minge, sunt variate şi complexe, solicitând participarea tuturor segmentelor corpului.

Jocurile de mişcare trebuie să ocupe un loc important în dezvoltarea capacităţilor coordinative ale elevilor de vârsta şcolară medie. Odată folosite chibzuit şi sistematic, ele vor influenţa pozitiv atât capacităţile de dirijare a mişcărilor, cît şi întreaga sferă psihomotrice a elevului: capacitatea de reacţionare rapidă, prevederea, luarea şi realizarea rapidă a unor decizii, agerimea, prezenţa de spirit, etc.

Exerciţiile de front şi formaţii constituie mijloacele de bază prin care profesorul poate asigura cadrul organizat necesar desfăşurării lecţiei, educând la copii, încă de la primele lecţii,disciplina, simţul ordinei şi obişnuinţa de a acţiona sincronizat în colectiv. De aceea, fără a se abuza, este bines ă se insiste încă de la primele lecţii asupra însuşirii corecte a acestora, asigurându-se un număr corespunzător de exersări, continuitatea necesară precum şi o gradare raţională în predarea lor. La elevii mici, comanda nu va fi strident, rece, dar nici monotonă. Se va folosi un ton nuanţat, potrivit cu caracterul exerciţiului dar convingător.

Un şir de jocuri de mişcare şi ştafete simple pot fi folosite în cadrul lecţiilor de educaţie fizică, dar şi în alte forme ale educaţiei fizice şcolare, fără o pregătire specială în ceea ce priveşte mişcările utilizate (alergări, sărituri, etc.). Totuşi, majoritatea jocurilor de mişcare şi ştafetelor, în special cele cu mingea, vor fi folosite doar atunci când acţiunile necesare vor fi însuşite destul de bine. Altfel, includerea înainte de vreme a acestora poate atrage după sine formarea unor priceperi şi deprinderi (coordonări) greşite, mai ales în cazul aruncării, prinderii, conducerii mingii, lucru care, în continuare, se va răsfrânge negativ asupra însuşirii elementelor tehnice, în special din jocurile sportive.

La lecţiile unde are loc învăţarea unor exerciţii cu mingea, nu se vor desfăşura ştafete şi jocuri de mişcare cu acţiuni asemănătoare, deoarece acestea ar putea fi un punct de plecare spre influenţa unilaterală asupra organismului elevilor. Totodată, asemenea jocuri nu vor contribui la întărirea materialului didactic al lecţiei, dat fiind că acesta din urmă nu a fost însuşit îndeajuns.

Pentru perfecţionarea capacităţilor coordinative, în clasele a V-a şi a VI-a pot fi organizate 3-4 jocuri de mişcare sau ştafete în cadrul unei lecţii. Unele lecţii pot fi alcătuite în întregime din diferite jocuri, ştafete şi elemente din jocurile sportive. În acest caz, de regulă, se vor include 2-3 jocuri sau ştafete cunoscute elevilor şi 1-2 jocuri noi. Lecţiile bazate în întregime pe jocurile de mişcare vor fi desfăşurate mai ales la sfârşit de an, semestru, compartiment al programei şcolare, pentru a determina cum au însuşit elevii anumite acţiuni motrice, în special cele cu obiecte (mingi).

Varietatea conţinutului jocurilor de mişcare nu are limite. Se indică, în special, includerea acestora în fiecare lecţie de jocuri sportive, îmbinându-le armonios cu exerciţiile de învăţare şi perfecţionare a unor anumite elemente şi procedee tehnice, prevăzute de obiectivele de bază ale lecţiei, sau exerciţii de dezvoltare a calităţilor motrice (viteza, forţaviteza, rezistenţa, etc.). Majoritatea jocurilor şi a exerciţiilor sub formă de joc vor avea un caracter sintetic, adică vor fi orientate asupra formării şi perfecţionării simultane a câtorva componente ale capacităţilor coordinative.

Pentru perfecţionarea capacităţilor coordinative poate fi propus şi un număr nelimitat de ştafete, care vor fi:
- simple, conţinutul cărora include un singur exerciţiu (de exemplu, alergare cu schimb de direcţie, sărituri sau aruncări la precizie, etc.);
- compuse sau combinate, care includ două sau mai multe exerciţii de coordonare:
♦ mersul şi alergarea;
♦ căţărări, escaladări, târâri;
♦ diferite sărituri;
♦ acţiuni motrice acrobatice;
♦ aruncări la distanţă;
♦ aruncări la precizie;
♦ ridicarea şi transportarea greutăţilor;
♦ exerciţii de echilibru, etc.

În clasele a V-a şi a VI-a se recomandă alternarea în cadrul ştafetelor combinate a cel mult 5-6 variante de exerciţii de coordonare. Combinarea exerciţiilor în cadrul ştafetelor nu ar trebui să prezinte dificultate pentru profesori (de exemplu; acţiunile motrice acrobatice cu diferite sărituri sau aruncări la precizie; exerciţiile de echilibru cu căţărările, escaladările, săriturile şi târârile; exerciţiile de echilibru cu ridicarea şi transportarea greutăţilor, etc.). Ca varietate a ştafetelor, în care sunt combinate diferite exerciţii de coordonare, profesorii pot aplica şi anumite piste cu obstacole. În clasele a V-a şi a VI-a, lungimea acestora nu va depăşi 50-60 m.

BIBLIOGRAFIE

1. Atanasia Ionescu Albu, Elena Leuştean, ,,Exerciţii pentru dezvoltarea mobilităţii'', Editura Stadion, Bucureşti, 1984, pag. 58

2. Dumitru Popiţan, ,,Gimnastica, atletismul şi jocurile în şcoală'', Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1975, pag. 123

3. Iliana Ionescu, Jeni Lupu-Bangă, Eugen Ionescu, ,,Proiectarea didactică la clasele I-IV'', Editura Info, Craiova, 2008, pag. 36

4. Marin Stoica, ,,Pedagogie şi psihologie'', Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 2002, pag.14

5. Petrică Dragomir, Eugeniu Scarlat, ,,Educaţie fizică şcolară'', Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004, pag. 48

6. T. Corneşanu, ,,Exerciţii şi jocuri aplicative pentru şcolari'', Editura Stadion, Bucureşti, 1970, pag. 92

323. Pledoarie pentru limba engleză

Profesor: Stoica Tatiana-Elena
Şcoala Gimnazială Nr.1 Balş

Importanţa pe care o are cunoaşterea unor limbi străine i-a determinat pe educatori să conceapă noi metode de predare a acestora. Multe studii sugerează că învăţarea unei limbi străine contribuie la îmbunătăţirea competenţelor lingvistice în limba maternă. Îi ajută pe elevi să învețe despre modul în care funcționează limba în general, astfel devenind mai conștienți de propria lor limbă (gramatică, conjugări, structuri de propoziții etc.).Cu ani în urmă, oamenii credeau că învăţarea unei limbi străine poate crea confuzie pentru un copil. În prezent, cercetările arată că acei copii care studiază o limbă străină au rezultate mai bune în limba maternă decât cei care vorbesc doar în limba lor maternă. Alte cercetări au arătat că acei copii care sunt expuși la două limbi încep să citească mai devreme.

În afară de simpla învăţare a vocabularului şi a regulilor gramaticale, elevii trebuie să-şi dezvolte capacitatea de a interacţiona cu diverşi membri ai grupului social, de a folosi capacităţile lingvistice în mod strategic şi funcţional pentru a obţine efectele dorite. În acest scop, dascălul urmăreşte simultan o varietate de atitudini şi aspecte, astfel încât vocabularul şi gramatica, citirea, scrierea, ascultarea şi exprimarea orală ajung să fie predate în mod integrat.

În România anului 2008 revizuirea curriculum-ului de limba engleză al claselor V-VIII a pornit de la următoarele premise:

- generalizarea învăţământului obligatoriu de 10 clase;
- menţinerea şi în perioada următoare a structurii şi alocărilor orare din actualul plan-cadru de învăţământ :
- folosirea modelului de proiectare curriculară centrată pe obiective şi dezvoltarea unei strategii didactice pornind de la obiective;
- asigurarea continuităţii şi a progresiei de la o clasă la alta;
-necesitatea proiectării conţinuturilor predării în funcţie de nevoile de comunicare ale celui care învaţă. Astfel revizuirea programelor a avut în vedere:
- utilizarea unor seturi comune de obiective cadru, obiective de referinţă şi de standarde de performanţă pentru toate limbile moderne, corelate cu prevederi ale Cadrului comun de referinţă european;
- recomandarea unor activităţi de învăţare cu caracter preponderent comunicativ-funcţional, formulate clar, concret şi din perspectiva activităţii elevului;
- adecvarea conţinuturilor la modificările operate la ”Obiective” şi “Activităţi de învăţare” şi esenţializarea conţinuturilor din perspectivă funcţională.;
- necesităţile de comunicare ale elevilor în contextul realităţii lor imediate-folosirea telefonului celular, completarea unui C.V., întocmirea unui e-mail. Astfel, au fost propuse pentru studiu, texte autentice şi sarcini de lucru autentice, care să reflecte situaţiile tipice de comunicare şi documentare din realitatea contemporană;
-un principiu de bază al revizuirii programelor a fost asigurarea unui demers didactic personalizat, instrumentul acestuia fiind unitatea de învăţare. Programa şcolară este un document reglator, în sensul că stabileşte obiectivele care urmează să fie atinse prin intermediul activităţii didactice şi cu ajutorul conţinuturilor.

Limba engleză este folosită de *peste 400 de milioane de oameni la nivel nativ,* ceea ce înseamnă că numărul vorbitorilor este mult mai mare daca îi luăm în considerare şi pe cei care au învăţat această limbă ulterior în viaţa lor. În tot acest timp, engleza concurează mult cu mandarina (chineza), dar şi cu spaniola. La momentul actual, engleza se află pe locul doi, iar ca urmare, dacă am lua vorbitorii nativi ai acestor 3 limbi, am stabili cel mai larg public de vorbitori la nivel global.

Metoda bazată pe învățarea limbilor clasice a fost prima metodă de predare a limbii engleze ca limbă străină și s-a menținut în curriculumul european vreme de aproape o sută de ani, între 1840 și 1940. Secolul douăzeci vine cu transformări politice și economice care favorizează popularitatea limbii engleze și astfel se dezvoltă noi metode de însușire a limbii engleze în școli, metode care să corespundă mai bine nevoilor individuale ale fiecărui cursant.Una dintre cele mai populare a fost metoda traducerii, bazată pe citirea și traducerea de texte literare, al cărei obiectiv era receptarea mesajului scris odată cu însușirea elementelor de gramatică printr-o abordare deductivă. Deși activitățile erau rigide și lipsea interacțiunea între elevi, această metodă este încă utilizată în activitățile la clasă combinată cu activități comunicative moderne. Metoda directă, apărută ca răspuns la metoda traducerii, se opunea celei din urmă prin faptul că interzicea utilizarea limbii materne, asimilarea vocabularului și a elementelor gramaticale, era inductivă iar obiectivul principal era comunicarea în limba străină. Această metodă reflecta în mare parte schimbările sociale și nevoia de a adapta învățarea unei limbi la nevoile contextuale concrete. Profesorul ca partener în procesul de învățare precum și interacțiunea elev-elev reprezintă alte elemente inovatoare.

Metoda directă poate fi considerată precursorul abordărilor comunicative moderne chiar dacă popularitatea sa a fost de scurtă durată și din cauza pragmatismului și eficienței metodei audio-linguale, apărută în împrejurările sociale ale celui de-al doilea război mondial. Deși metoda audio-linguală se aseamănă mult cu cea directă prin axarea pe competențele de comunicare și predarea inductivă a gramaticii, în audio-lingualism accentul cade pe imitație și repetiție. Automatismul devine normă și astfel rolul gândirii creative și al experienței personale a elevului sunt minimizate. Metoda audio-linguală promovează dezvoltarea celor patru competențe cheie (skills): scrierea, vorbirea, cititul și audiția dar comunicarea și exercițiile de ascultare erau centrale.

Metodele moderne de predare a unei limbi străine apar după a doua jumătate a secolului douăzeci ca urmare a unei revoluții în privința abordării procesului educativ axat până la acea vreme pe rigiditate și impersonalitate. Ideea centrală a regândirii metodelor de predare o constituie tendința de umanizare a demersului instrucțional și de așezare a elevului în centrul acestuia. După 1970, metoda răspunsului fizic total își propune utilizarea unei dimensiuni mai puțin explorate în educație și anume activitatea fizică, responsabilă de dezvoltarea creativității și imaginației în rândul elevilor. Această metodă are ca premisă reducerea stresului învățării și, prin utilizarea de activități predominant comunicative, dezvoltare motivației si afectivității educabililor.

Între anii 1970 și 1980, ca urmare a cercetărilor efectuate de către lingviști de renume, s-a concluzionat că, metodele tradiționale de predare a unei limbi străine nu răspund în totalitate cerințelor anterior formulate, ajungându-se astfel la reconsiderarea vechilor metode dintr-o perspectivă preponderent comunicativă, în care accentul să cadă asupra însuși scopului actului educațional și anume comunicarea eficientă în limba țintă. Această nouă abordare nu poate fi considerată o metodă instructiv-educativă propriu-zisă ci mai degrabă un mod de regândire a metodelor tradiționale din perspectiva comunicativ-interacțională, axându-se pe limbă ca un mediu de comunicare și pornind de la premisa că orice comunicare are un scop social. Prin acest tip de abordare a procesului de predare-învățare consolidarea și îmbogățirea vocabularului elevilor devin atuul principal, vocabularul fiind utilizat într-un întreg spectru de funcții lingvistice și exersat în context iar structurile gramaticale sunt predate inductiv, prin încurajarea elevilor să descopere regulile acestora, implicându-i activ și conștient.

În acest context, cea mai mare provocare a profesorului de limbi străine rămâne și astăzi găsirea celei mai potrivite metode de predare-învățare, metodă cu ajutorul căreia procesul educațional să-și găsească aplicabilitatea practică și să răspundă nevoilor reale și individuale ale elevului.

BIBLIOGRAFIE

1.Adams, M.J., Commentary on ’Why Teach Thinking?’ By Janathan Baron, Applied Psychology, Oxford University Press, 1993, pag.214-217;

2.Adriana Vizental, Metodica predării limbii engleze, Editura Polirom, Iaşi, 2007, pag. 160-171;

3.Bălan, Carianopol,Colibaba,Coşser, Focşeneanu, Stan & Vulcănescu, English My Love, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1996, pag.4;

4.MEN, Programa şcolară revizuită, Limba engleză,Bucureşti, 2008, pag.2

5.Zdrenghea, Mihai, Anca, Greere, A Practical English Grammar with Exercises, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1997, pag.122:

Websites

BBC.http://www.bbc.co.uk/digital/flash-index.html(February 2003)
www.thinking-approach.org (available)

324. SOFTUL EDUCAȚIONAL, CALE SPRE LUMEA MODERNĂ

Prof. Stratone Elena Carmen , Școala Gimnazială ,,Dimitrie Cantemir" Matca

Trăim într-o lume în care cuvântul cheie îl reprezintă schimbarea. Totul se schimbă: oamenii, ritmul vieţii lor, moda, obiceiurile. Experienţa omenirii a demonstrat că schimbarea este un lucru bun în cele mai multe cazuri. În prezent suntem martorii unei lupte între vechi şi nou, între tradiţie şi inovaţie. Profesorii stabilesc "itinerariile" celui mai indicat model de urmat, analizând şi păstrând ceea ce este etichetat drept 'bun' pentru a înlocui metodele demodate, nefolositoare.

Tehnologia informaţiei şi a comunicaţiilor joacă un rol deosebit de important în pregătirea tinerei generaţii, pentru a se putea adapta cerinţelor sociale şi unui nou tip de instruire şi învăţare necesar pe tot parcursul vieţii. Dacă la început el era gândit ca un instrument de lucru pentru aşa numitele laboratoare de informatică, unde aveau acces elevii care se pregăteau în acest domeniu, ultimii ani au adus o adevărată revoluţie conceptuală în educaţie, computerul devenind un mediu pentru învăţare în general, pentru toate disciplinele din programă. Odată cu conştientizarea faptului că un asemenea avantaj poate fi folosit în favoarea învăţământului s-a pus problema de a redefini un mediu, pe care majoritatea elevilor îl cunosc deja şi în care se simt la largul lor, într-un spaţiu de studiu, problemă complexă care cerea un răspuns multidisciplinar. Prin conexiunea acestor activităţi, învăţarea are o eficienţă sporită, creşte capacitatea de aplicare a cunoştinţelor şi se duce la transferul de idei şi metode de învăţare de la o activitate la alta pe parcursul tuturor treptelor de învăţământ. Alături de abordarea interdisciplinară, învăţarea asistată de calculator este considerată o strategie modernă de organizare şi desfăşurare a conţinuturilor. Utilizarea calculatorului în procesul de învăţământ devine o necesitate în condiţiile dezvoltării accelerate a tehnologiei informaţiei. Pentru noile generaţii de elevi, deja obişnuiţi cu avalanşa de informaţii multimedia, conceptul de asistare a procesului de învăţământ cu calculatorul este o cerinţă intrinsecă. Calculatorul este perceput pe rând ca o jucărie, o unealtă, o sursă de informaţie. Folosirea calculatorului reprezintă o nouă strategie de lucru cu elevii, un nou mod de concepere a instruirii şi învăţării care îmbogăţeşte sistemul activităţilor didactice pe care le desfăşoară şi reprezintă importante valenţe formative şi informative. Calculatorul stimulează procese şi fenomene complexe pe care niciun alt mijloc didactic nu le poate pune atât de bine în evidenţă. Prin intermediul lui se oferă copiilor modelări, justificări şi ilustrări ale proceselor şi conceptelor abstracte, ilustrări ale proceselor şi fenomenelor neobservate sau greu observabile.

Extraordinara dezvoltare a tehnologiilor multimedia contribuie şi ea, facilitând apariţia unui domeniu nou, softul educaţional, o foarte interesantă legatură între programare informatică, psihopedagogie şi diverse materii din curricula, care astăzi depăşeşte timpul experimentelor fiind pe cale să devină un domeniu cu drepturi depline şi viitor sigur în oferta educaţională a acestui început de mileniu. Dinamica noilor metode de învăţare este fundamental alta, elevul este învăţat cum să înveţe adaptând mijloacele propuse la propriile capacităţi şi abilităţi, este deprins mai degrabă să caute informaţia, folosind algoritmi precişi, decât să o reţină fără discernământ. Întrebarea pe care probabil mulţi dintre noi o pun în acest context fiind dacă într-adevăr este nevoie de aceste schimbări majore, structurale, care pot genera probleme de adaptare unor categorii de profesori sau elevi. Răspunsul este dat de chiar societatea spre care ne îndreptăm. Societatea informaţională nu mai este o previziune de viitor ci o stare de fapt a prezentului, rămâne la latitudinea fiecăruia cât de repede va şti să facă parte cu adevărat din ea şi aceasta nu numai ca o cerinţă exterioară, impusă, ci ca o necesitate individuală de armonizare. Sarcina educaţiei şi formării bazate pe noile tehnologii ale informaţiei şi comunicării nu este de a demonstra că are rezultate imediate într-o întrecere cu alte tipuri de sisteme educaţionale, ci de a substitui o parte din structurile actuale cu un nou, spectru de performanţe superior, în întâmpinarea schimbărilor inerente ce au loc în cultură şi civilizaţie. Cu certitudinea că tehnologiile informaţiei şi comunicării vor deveni instrumente de utilitate universală, este necesar să se dezvolte în acest sens un nou mod de gândire şi comportament care va permite cadrelor didactice să facă faţă oricărei noi cerinţe. Trăind într-o societate modernă activă, cu influenţe media dominante, educaţia este nevoită să ţină pasul cu tehnicile moderne. Elevii, ca si

cadrele didactice, trebuie sa inteleaga ca acest calculator a devenit un instrument de lucru absolut necesar, prin care isi pot valorifica superior capacitatea de munca si creativitatea si sa isi reduca timpul de munca. Procesul de instruire trebuie regandit. Cadrele didactice trebuie sa invete sa gandeasca altfel, sa formuleze astfel problemele, nemaipunand accentul pe activitatile intelectuale de rutina. Educatia va trebui gandita in raport cu noile posibilitati tehnice pe de o parte si in functie de cerintele societatii actuale. Utilizarea calculatoarelor va conduce la depistarea calitatilor unice la om.

Elevilor le place mai mult să înveţe prin intermediul soft-urilor educaţionale, decât prin metode tradiţionale, acestea contribuind la dezvoltarea unor atitudini pozitive faţă de învăţare şi la îmbunătăţirea rezultatelor obţinute. Softul educational încurajează construcţia activă a cunoştinţelor, asigură un context semnificativ pentru învăţare, eliberează elevul de multe activităţi de rutină şi stimulează activitatea intelectuală. Informatica permite adaptarea învăţământului la cerinţele fiecărui elev, la ritmul de muncă, la aptitudinile intelectuale şi la nivelul său de cunoştinţe, deci, diversificarea modalităţilor pedagogice şi personalizarea învăţământului". Utilizarea softurilor educaţionale ca metodă modernă ce îmbunătăţeşte performanţele şcolare, calitatea rezultatelor obţinute depinzând însă de calitatea implementării softurilor la nivelul clasei, de formarea şi informarea cadrelor didactice în ceea ce priveşte dezvoltarea tehnologiei şi integrarea acesteia în procesul de predareînvăţare. Utilizat în evaluare, calculatorul le oferă, atât profesorilor cât şi elevilor, o mare diversitate de modalităţi. Spre deosebire de metodele de evaluare tradiţionale, evaluarea cu ajutorul calculatorului este debarasată de orice elemente de subiectivism, ca şi de emoţiile care-i însoţesc pe cei mai mulţi dintre elevi la verificările curente şi la examene. Ea economiseşte timpul şi efortul evaluatorilor care, astfel, pot fi utilizate în alte domenii. Se schimbă, deci, însuşi raportul profesor-elev, prin creşterea încrederii elevilor în obiectivitatea profesorilor. Mai mult, elevii înşişi se pot autoevalua pe parcursul muncii independente pe care o depun zilnic, beneficiind de feed-back-ul atât de necesar unei învăţări eficiente şi performante.

Educaţia trebuie să se adapteze constant la schimbările societăţii şi exprimă cerinţa ca orice individ să aibă posibilitatea să înveţe pe parcursul întregii sale vieţi. Cum în societatea actuală are loc un proces dinamic, toate categoriile sociale sunt obligate să ţină pasul cu evoluţia societăţii şi implicit a educaţiei, care trebuie să se adapteze constant la mutaţiile acesteia. Transformările sociale implică necesitatea creării unui mediu de învăţare care să eficientizeze tehnicile de învăţare şi de muncă intelectuală. Cadrele didactice sunt incluse în acest mecanism, se adaptează la noi cerinţe şi utilizează metode moderne de predare-învăţare-evaluare pentru formarea unor generaţii utile societăţii.

În concluzie, folosirea softurilor educaţionale în activităţile cu elevii nu trebuie să fie considerat un moft ci mai degrabă o modalitate activă de predare, modernă şi în conformitate cu „societatea informaţională" în care trăim. În societatea de azi rolul şcolii şi al profesorului s-au schimbat. Profesorul nu mai este văzut ca o sursă de informaţii care „ştie tot şi poate tot", ci ca un intelectual cu roluri şi funcţii în permanentă schimbare: facilitator al învăţării, confident al copilului, un model, un mentor, un evaluator, un manager, pe care acesta trebuie să le ocupe şi să dea dovadă de eficienţă maximă. Lucrând cu alţii înseamnă să lucrezi cu tehnologia, cu informaţia şi cunoaşterea dar mai ales cu şi în cadrul societăţii.

Bibliografie:

Comănescu Ioan, Prelegeri de didactică şcolară, Editura Imprimeriei de Vest, Oradea, 2003;

Cristea, Sorin, Curriculum pedagogic, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2008;

Dimitriu-Tiron Elena, Dimensiunile educaţiei contemporane, Institutul European, Iaşi, 2006;

Miclea Mircea, Psihologie cognitivă, Editura Gloria, Cluj- Napoca, 2000;

Roco, Mihaela, Creativitate şi inteligenţa emotională, Editura Polirom, 2004;

325. METODE ŞI STRATEGII DE PREDARE-ÎNVĂŢARE

Șimon Gabriela - Școala Gimnazială Nr.1 Negrești-Oaș

Programele de învățământ actuale sunt centrate pe dezvoltarea de competențe la elevi, demers realizat pe parcursul mai multor etape și finalizat prin includerea acestora în Legea Educației Naționale din 2011 art.1 ”*Educaţia şi formarea profesională a copiilor, a tinerilor şi a adulţilor au ca finalitate principală formarea competenţelor, înţelese ca ansamblu multifuncţional şi transferabil de cunoştinţe, deprinderi/abilităţi şi aptitudini”*. Astfel s-a făcut pasul de la obiective, doar simplă acumulare de cunoștințe/date de intrare, la competențe care reflectă un sistem de ieșire ce include, pe lângă cunoștințe, abilități și atitudini formate. Odată cu aceasta s-a modificat radical și statutul profesorului, el trecând în plan secundar și preluând rolul de organizator și facilitator al învățării în care personajul central devine elevul. Învățarea devine astfel un proces constructiv și formator.

Fizica și chimia nu mai pot fi abordate de sine stătător și limitat, ci în concordanță cu celelalte științe, cu o abordare interdisciplinară și transdisciplinară. Exemplele din viața reală trebuie incluse prin diverse metode în studierea fenomenelor, în explicarea acestora și nu în ultimul rând în aplicarea cunoștințelor și deprinderilor formate. Metode ca investigația, experimentul, cercetarea îi ajută pe elevi să înțeleagă fenomenele din jurul lor, să și le poată explica și să le poată identifica în viața de zi cu zi. Astfel, aceștia își dezvoltă abilități de gândire critică, capacitatea de a analiza și interpreta date, de a oferi soluții, de a argumenta. În timpul activităților experimentale, elevii interacționează, comunică deschis, împărtășesc bunele practici de la clasă având dorința de a face științele mult mai prietenoase și accesibile pentru toți. Acest demers științific le dezvoltă copiilor spiritul de observație, curiozitatea și le deschide apetitul pentru cunoașterea și înțelegerea fenomenelor. Ducând mai departe experimentul ca pe o activitate de cercetare și fixare a cunoștințelor, coraborate cu abilitățile practice dezvoltate și în cadrul orelor de educație tehnologică, dar și atitudinea pozitivă față de protecția mediului, elevii au fost puși în situația de a realiza aplicații practice pentru orele de științe folosind diverse deșeuri sau materiale refolosibile. Astfel elevii pun umăr lângă umăr, idee lângă idee și propun proiecte și experimente care mai de care mai interesante și provocatoare.

Modernizarea învățământului a adus cu sine și introducerea unor noi strategii interactive care mută accentul pe învățare și elev în demersul didactic. Utilizarea strategiilor didactice interactive are întradevăr valențe formative, dar aparenta dezordine și adeseori consumul mare de timp duc la limitarea acestora. Compensarea se poate realiza prin încurajarea copiilor să pregătească unele experimente ca aplicații practice sau metode de verificare a noțiunilor învățate. Modul de lucru independent sau chiar în echipe, în cazul proiectelor mai mari, se justifică și prin accesul la numeroase resurse de informare unde pot afla efectiv cum au reușit alții să realizeze un anumit experiment sau modul în care, cu resurse limitate, pot obține rezultate spectaculoase.

Prezentăm în continuare câteva din realizările noastre:

A. Utilizarea aplicațiilor practice și experimentelor în cadrul orelor de curs

1) Elevii au folosit un dispozitiv de capsat foi de hârtie care presupune un contact între mână și capătul pe care apăsăm. Acest gen de acțiuni se numesc acțiuni de contact. Ele pot fi reduse la o singură forță exercitată asupra corpurilor și reprezentată de un singur vector forță. Dacă, însă, capsele de care avem nevoie cad întâmplător de pe masă, ele sunt supuse acțiunii gravitației terestre. Pentru a le aduna de pe jos putem utiliza un magnet. Au descoperit singuri că acțiunea gravitației și acțiunea magnetică sunt acțiuni la distanță. Acestea sunt, în general, răspândite pe toată suprafața corpurilor și pot fi, de asemenea, asimilate unei singure forțe exercitată într-un punct și reprezentată de un singur vector forță (forță la distanță). Distingem, de exemplu: forțele magnetice, forțele electrice, forța de atracție gravitațională.
2) Elevii au fost entuziasmați de Proiectul „Îndoirea" apei. Materialele necesare au fost: o riglă/tub din material plastic sau un balon umflat, un jet subțire de apă de la robinet/dintr-un flacon al cărui dop are un mic orificiu. Au deschis robinetul/întors flaconul astfel încât să curgă numai un jet îngust de apă, cât mai liniștit posibil. Au electrizat rigla sau balonul frecându-le de câteva ori de părul propriu sau de o haină confecționată din lână. Apropiind încet rigla sau balonul de firicelul de apă au observat cu atenție ce se întâmplă cu forma firului de apă.
3) Elevii clasei a VIII-a au avut la dispoziție un DVD-player și niște șurubelnițe și au fost provocați să identifice motorul/ motoarele din acesta.

4) Elevi din clasa a VI-a au fost provocați ca, prin experimente simple, să pună în evidență efectele curentului electric și aplicațiile acestora. Au realizat astfel mecanismul electrolizei și au confecționat o macara electromagnetică, una dintre ele cu acționare hidraulică.

5) Utilizând motorașul unei jucării stricate au realizat o ”minidrujbă” care taie hârtia

6) Utilizarea aplicațiilor practice și experimentelor în schimburile de experiență dintre școli

Parteneriatul între cele două Școli Gimnaziale din Vama și Certeze a constituit o oportunitate în realizarea unor schimburi de experiență nu doar între cadrele didactice, ci și între elevi. Realizarea alternativă, când la o școală, când la alta, a unor experimente deosebite a avut, după părerea noastră, un aport semnificativ în motivarea elevilor pentru învățare. Prezentarea unor curiozități științifice ca: banda lui Moebius, acul care plutește sau reacția dintre coca-cola și lapte au fost doar câteva dintre ele. Li s-au adăugat reacții chimice cu degajări de gaze, punerea în evidență a unor proprietăți chimice și fizice studiate (arderea, separarea substanțelor în funcție de densitate, curentul electric indus).

Acest tip de activități au contribuit, printre altele, la dezvoltarea unor competențe psihosociale, comunicaționale și nu în ultimul rând a spiritului de competitivitate.

B. Aplicarea practică a cunoștințelor în activități distractive/de petrecere a timpului liber

Un grup de elevi din clasa a VIII-a au ales, în locul altor metode de relaxare, să realizeze, din diverse materiale rezultate din dezmembrarea unor lucruri mai vechi, un vehicul pe patru roți, cu transmisie mecanică și sistem de direcție acționat de pârghii. Au utilizat și un circuit electric simplu pentru așa-zisele faruri. Chiar dacă în mare parte s-au bazat pe intuiție, au fost foarte încântați de noua lor jucărie.

326. INFLUENȚA EXERCIȚIILOR FIZICE ASUPRA APARATELOR ȘI SISTEMELOR

Prof. Ștefan Sorin, Colegiul Național „Mihai Eminescu” , Iași

1. Influenţa exerciţiilor fizice asupra aparatului de sprijin şi locomoţie

Exerciţiile fizice îndeplinesc o importantă funcţie de modelare a formei şi structurii organismului omenesc, în mod deosebit a elementelor care compun aparatul de sprijin şi locomoţie (oase, articulaţii, muşchi, tendoane, fascii şi alte ţesuturi moi). Prin mişcare, asupra sistemului osteo-articular se exercită tracţiuni, presiuni, tensiuni, compresiuni şi întinderi, care acţionează ca stimuli continui şi variaţii, ce măresc aportul de sânge şi substanţe nutritive în aceste segmente, hipertrofiindu-le şi mărindu-le capacităţile funcţionale.

Sub influenţa exerciţiilor fizice, muşchii, organele active ale mişcării, îşi măresc volumul şi îşi modifică structura internă, iar după Van Linge, muşchiul, prin antrenarea continuă, îşi poate dubla greutatea şi tripla forţa. Cercetările au dovedit că hipertrofia (îngroşarea) musculară se datorează nu numai măririi diametrului transversal al fibrelor, ca urmare a unei nutriţii şi asimilări intense de albumină, ci şi măririi numărului de fibre musculare.

În muşchii angrenaţi la efort, s-a observat şi deschiderea unei bogate reţele de vase capilare, o creştere impresionantă a consumului de oxigen şi alte modificări.

Vârsta pubertară aduce o scădere a greutăţii totale a muşchilor, aproximativ 25-30% din greutatea corporală faţă de 40% la naştere, deci se poate lucra, ţinând cont de particularităţile vârstei şi sexului, la mărirea volumului muscular în cele mai bune condiţii.

2. Influenţa exerciţiilor fizice asupra aparatului respirator

Efortul fizic necesar susţinerii contracţiilor musculare în timpul efectuării exerciţiilor fizice implică un mare consum de oxigen, impus de arderile substanţelor energetice la nivelul fibrelor musculare. Pentru aceasta, aparatul respirator trebuie să-şi intensifice activitatea şi să se adapteze la noile condiţii.

Adaptarea se poate realiza fie prin mărirea frecvenţei respiratorii (număr de respiraţii pe minut), fie prin creşterea amplitudinii respiratorii. Numărul de respiraţii pe minut poate să crească de la 16-18 până 25-35, uneori mai mult, iar debitul respirator creşte proporţional cu intensitatea efortului, ajungând de la 6-8 litri pe minut în repaus, la 50-90, chiar 150 litri în efort intens.

Creşterea frecvenţei respiratorii în timpul efortului fizic este caracteristică omului sedentar.

Aceasta înseamnă un mod neeconomic de adaptare la efort şi se traduce prin apariţia gâfâielilor (respiraţie “cu sufletul la gură”), prin cantităţi scăzute de oxigen în plămâni, prin schimburi gazoase insuficiente, care nu reuşesc să acopere necesarul cheltuielilor energetice din efort.

Persoanele care practică exerciţiile fizice se adaptează mult mai economic la efort, iar actul respirator se îmbunătăţeşte prin antrenament, prin exerciţii fizice, astfel frecvenţa respiraţiilor scade de la 16-18 la 10-12 şi chiar mai puţin, iar amplitudinea şi capacitatea lor vitală cresc.

Omul antrenat, deci cel care efectuează exerciţii fizice zilnic, dispune de o rezervă de oxigen de aproape patru litri pe minut, astfel el poate contracta o datorie de oxigen sporită la un efort mare şi de durată.

Se ştie că respiraţia tisulară apreciată după criteriul cel mai semnificativ – valoarea consumului maxim de O_2 pe minut – arată o creştere cu vârsta, înregistrând valori de vârf la 18-20 de ani, după care urmează o scădere gradată şi continuă.

După datele lui ASTRAND P.O. (1967), factorii dimensionali şi capacităţile funcţionale ale organelor, aparatelor şi sistemelor care determină capacitatea maximă aerobică, pot fi mult influenţate, prin antrenament, în perioada de creştere şi dezvoltare, mai ales între 10 şi 18 ani.

3. Influenţa exerciţiilor fizice asupra aparatului cardiovascular

Aparatul cardiovascular este influenţat direct de natura, volumul şi intensitatea efortului fizic. El transportă în permanenţă substanţele nutritive şi oxigenul la nivelul fibrelor musculare, unde are lor arderea substanţelor care degajă energia necesară contracţiilor şi, în acelaşi timp, asigură îndepărtarea substanţelor toxice de uzură, rezultate în urma arderilor, spre aparatul excretor.

Adaptarea imediată a inimii la efortul fizic se face în primul rând prin creşterea frecvenţei cardiace (pulsul) care, în funcţie de intensitatea efortului, se ridică de la valori normale de 60-80 bătăi pe minut la 150-180 bătăi pe minut.

Frecvenţa cardiacă poate fi considerată un adevărat "barometru" care dă indicaţii referitoare la intensitatea efortului fizic în raport cu posibilităţile individuale.

Efortul fizic determină modificări importante şi în ceea ce priveşte debitul circulant, care creşte proporţional cu consumul de oxigen şi intensitatea efortului fizic.

Aceste modificări pot fi imediate, instalate după toate tipurile de efort fizic şi modificări tardive sau de antrenament care se constată în urma practicării sistematice a educaţiei fizice şi sportului un timp îndelungat.

Inima acestora se caracterizează prin creşterea de volum, mărirea forţei de contracţie şi a volumului de sânge expulzat în vase, precum şi scăderea frecvenţei cardiace.

BIBLIOGRAFIE:

1. Alexe, Nicu - "Antrenamentul sportiv modern", Ed. Edetis, Bucureşti 1993

2. Apolzan D. - "Fotbal 2010", Ed. F.R.F., 1998

3. Antohi L. - "Fotbalul modern de la antrenament la joc", Ed. Fundaţiei Chemarea, Iaşi 1998

4. Avram, Silviu - "FOTBAL – exerciţii pentriu pregătirea fizică şi tehnică", Ed. Sp. Turism 1980

5. Cernăianu, C. - "Fotbalul modern", Ed. Sp. Turism 1978

6. Cojocaru V. – „Fotbal de la 6 la 18 ani – Metodica pregătirii", Bucureşti 2002

7. Constantinescu, D. - "Fotbal – tehnica şi tactica jocului", Ed. Univ. Al. I. Cuza, 1995

8. Şcoala Federală de Antrenori – „Ghidul antrenorului de fotbal – copii şi juniori", Ed. Axis Mundi, Bucureşti, 2003

9. Şerban, M. - "Aprecierea calităţilor în sport", Ed. Sp. Turism, Bucureşti 1987

327. Utilizarea inter și transdisciplinarității -domeniul științe –

prof. Tăbleț Simona
Școala Gimnazială ,,Înv. Clemența Beșchea" Căpățânești, Buzău

Reforma învăţământului românesc trebuie să realizeze corelarea diferitelor programe şcolare, dar şi formarea unui nou mod de gândire didactic, în pas cu însuşirea unui limbaj ştiinţific interdisciplinar. Elevii vor fi educaţi în spirit euristic pentru a putea face ei singuri trimiteri interdisciplinare datorită conexiunilor puternice observate în planul realităţii şi frontierelor relative dintre ştiinţe.

Alături de alte ştiinţe ale naturii, chimia reprezintă ,,nucleul" dezvoltării tehnologiei moderne, având multiple aplicaţii în tehnică şi în industrie, dar şi în viaţa cotidiană. Importanţa crescândă a chimiei în tehnica de vârf a secolului al XXI-lea o plasează într-o poziţie cheie pentru viaţa oamenilor. De aceea chimia, ca disciplină de studiu în programele de învăţământ, trebuie să înzestreze elevii cu suficiente achiziţii pentru a face faţă încercărilor şi provocărilor vieţii moderne.

Învăţarea chimiei în şcoală contribuie la formarea şi dezvoltarea capacităţii elevilor de a reflecta asupra lumii, oferind individului cunoştinţele necesare de a acţiona eficient asupra acesteia. De asemenea, elevii învaţă să comunice, să gândească şi să raţioneze eficient, să rezolve probleme şi să muncească în echipă. Experimentând şi verificând adevăruri ştiinţifice, elevii îşi formează abilităţi practice, îşi dezvoltă gândirea analitică, atenţia şi imaginaţia. Legităţile interne ale chimiei, odată însuşite, îi ajută să fie riguroşi, profunzi şi temeinici în tot ceea ce întreprind.

Interdisciplinaritatea apare ca necesitate a depăşirii limitelor creatoare de cunoaştere, care a pus graniţe artificiale între diferite domenii ale ei. Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate constă în aceea că oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt analizate separat. Prin interdisiciplinaritate se creează acoperirea rupturilor dintre discipline, ceea ce poate fi considerat un avantaj

Rezolvarea de probleme poate fi considerată cea mai importantă forţă motrice a integrării, datorită relevanţei sale practice. Problemele cu care ne confruntăm în viaţa profesională, socială sau personală impun judecăţi şi decizii care nu sunt, de regulă, limitate în jaloanele disciplinare. În mod tradiţional, conţinutul disciplinelor şcolare a fost conceput cu o accentuată independenţă a unor discipline faţă de altele, adică fiecare disciplină de învăţământ să fie de sine stătătoare. Astfel, cunoştinţele pe care elevii le acumulează, reprezintă cel mai adesea un ansamblu de elemente izolate, ducând la o cunoaştere statică a lumii, ceea ce poate fi dezavantaj. Aceste aspecte sunt în contradicţie cu varietatea mare a legăturilor şi interacţiunilor dintre fenomene şi cu caracterul dinamic al acestora.

În aria curriculară „Matematică şi ştiinţe ale naturii", interdisciplinaritatea este absolut obligatorie, având în vedere aplicabilitatea directă în practică a chimiei, fizicii, biologiei şi a matematicii. Interdisciplinaritatea în cadrul acestei arii curriculare înseamnă studii şi acţiuni în planul conţinuturilor şi al metodologiilor, care să ofere cunoaşterea fenomenelor în dinamica lor, deschizând calea spre sinteze generalizatoare. Succesul în activitatea tinerilor este posibil, numai dacă aceştia pot să coreleze interdisciplinar informaţiile obţinute din lecţii.

Interdisciplinaritatea între chimie şi fizică, chimie şi matematică, chimie şi biologie, fizică şi

matematică, se realizează în special în planul conţinuturilor, având matematica drept instrument de lucru, fiecare demers (observare, experimentare, formulare de legi, teoretizare) fiind realizat în spirit matematic. Chimia, fizica şi biologia au devenit mari consumatoare de instrumente matematice. De cele mai multe ori, matematica devansează teoretic celelalte ştiinţe, deschizând drumuri, construind modele. Profesorul de chimie şi fizica priveşte deci, matematica ca pe un instrument absolut obligatoriu. El ştie clar ca ,,X"-ul de la matematică poate şi trebuie să fie o concentraţie, o masă de substanţa, un coeficient, un indice etc. O ecuaţie matematica poate fi o lege in chimie sau fizica.

Proporţiile, funcţiile trigonometrice, ca si alte abstractizări ale matematicii se întâlnesc în fizică şi chimie la orice pas pentru descifrarea tainelor naturii. Un profesor talentat nu explică, doar, elevilor faptul că fără cunoştiinţe matematice nu poate studia ştiinţele naturii, ci reuşeşte să-i conştientizeze în mod real, făcându-i să-şi impună stiluri de lucru adecvate. Interdisciplinaritatea între fizică, matematică, biologie şi chimie se realizează şi în planul strategiilor didactice, atât ca forme de organizare a lecţiei, ca metode folosite în transmiterea cunoştiinţelor, cât şi ca metode de verificare şi evaluare

Legătura dintre discipline se poate realiza la nivelul conţinuturilor, obiectivelor, dar se creează şi un mediu propice pentru ca fiecare elev să se exprime liber, să-şi dea frâu liber sentimentelor, să lucreze în echipă, individual. Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării copilului: intelectuală, emoţională, socială, fizică şi estetică. Interdisciplinaritatea asigură formarea sistematică şi progresivă a unei culturi comunicative necesară elevului în învăţare, pentru interrelaţionarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învăţare, pentru învăţarea permanentă.

A preda interdisciplinar înseamnă a îmbunătăţi elementele învăţate anterior, a completa progresiv teme încât să nu devină o repetare monotonă a sarcinilor propuse în cadrul acţiunilor frontale şi jocurilor alese. În aceste condiţii activităţile sunt mai atractive, mai eficiente, elevul fiind un subiect al cunoaşterii şi actiunii şi nu un receptor. Pentru a dobândi informaţiile, fiecare cadru didactic trebuie să ştie cât, cum, în ce scop, cu ce rezultate, să ofere elevilor surse adecvate motivante.

Relaţia biologiei cu chimia este succint cuprinsă în afirmaţia „celulele respectă legile chimice". Chimia si biologia sunt doua discipline fără de care explicarea modificărilor biochimice in organismele vii, existenta vietii, evolutia de zi cu zi a tot ceea ce ne inconjoara nu ar putea fi explicat. Utilizăm informaţiile oferite de chimie pentru a prezenta compoziţia chimică a organismelor vii precum şi procesele chimice ce au loc în aceste organisme. Teme care se pot aborda interdisciplinar sunt extreme de multe: aminoacizi, proteine, acizi nucleici (transmiterea caracterelor genetice, dezechilibru proteic al organismelor, respiraţia),aldehide in procesul vederii (ochiul) ,zaharide(metabolizarea glucidelor, rolul celulozei ca polizaharida de schelet), procesul de fotosinteză, PH-ul, solutii tampon cu rol de reglare a PH-ului fluidelor biologice. În experimentele de laborator din cadrul orelor de biologie se folosesc nenumărate substanţe chimice pentru a pune în evidenţă diferite procese.

Bibliografie:

J. W Botkin, M. Maliţa, Orizontul fără limite al învăţării, Bucureşti, Ed. Politică, 1981, pag. 56-69;
I. Cerghit, Metode de învăţământ, E.D.P., Bucureşti 1998, pag.18-24 .

328. PROIECT PROGRAMĂ OPȚIONAL

BUCUREȘTIUL (SECOLELE XVI-XIX)

Autor TÂRCHILĂ ALINA

Școala Gimnazială nr. 163

Istoria îşi aduce contribuţia la formarea culturii generale, la modelarea personalităţii elevilor, prin oferirea de informaţii necesare înţelegerii istorie contemporane. Mai mult decât orice altă ştiinţă şi disciplină şcolară, istoria se remarcă prin aportul ei formativ dar şi prin aplicabilitatea în toate domeniile vieţii de zi cu zi.

Istoriei are în vedere antrenarea gândirii, respectarea adevărului, obiectivitate, spirit critic, participare activă şi conştientă la promovarea şi ocrotirea valorilor sociale, culturale, ale comunităţii şi umanităţii. În contextul globalizării, al integrării europene un curs de istorie locală contribuie la fundamentarea conştiinţei de sine, a identităţii, a apartenenţei dar şi la afirmarea propriei personalităţi ca parte a unei comunități.

Abordarea unui curs de istorie a orașului București este de natură să stimuleze interesul şi imaginaţia elevilor, înlesnind trecerea de la învăţarea centrată pe profesor la învăţarea centrată pe elevi. Elevul are acces la documente de epocă, elevul devine factor activ în procesul de cercetare, acesta fiind martor la istoria locurilor în care trăiește.

Istoriei îi revine un rol esenţial în formarea personalităţii elevilor . Istoria nu doar transmite informaţii elevilor asupra asupra modului de desfăşurare a unor evenimente marcante, ci are rolul de a forma capacităţi de înțelegere si acţiune.

Istoria locală este o realitate a şcolii din zilele noastre, este de actualitate, reprezentând şi o necesitate. Informațiile prezentate în cardul opționalului sunt despre clădiri, oameni, monumente, fapte care s-au produs în mediul de lângă noi, din imediata vecinătate. Cursul urărește evoluția în timp a zonei căreia îi aparţinem, oraş care aşteaptă să fie descoperit, valorificat, apreciat. Cursul își propune evocarea trecutului urbanistic și administrativ a orașului București.

Istoria orașului București raportată la istoria naţională şi cea universală permite stabilirea conexiunilor dintre evenimente şi fenomene, îl duce pe elev de la apropiat la depărtat, de la abstract la concret. În cadrul acestei discipline opţionale elevii se transformă din receptori în emiţători, aduc informaţii, uneori direct de la sursă, îi face să fie mai activi, mai implicaţi în procesul de învăţământ.

Informațiile sunt la îndemâna educabililor, elevul trece zilnic pe lângă case, biserici, merge pe străzi însă nu le cunoaște trecutul. Opționalul încearcă să recupereze trecutul orașului București, a locurilor în care trăim și să-l facă cunoscut elevilor. Bucureștiul s-a confruntat cu un trecut zbuciumat invazii, incendii, cutremure, demolări masive, toate acestea au schimbat aspectul orașului în timp și au cauzat dispariția unor clădiri emblematice. Cursul își propune să readucă în prim plan amintirea unor clădiri de mult uitate, monumente care astăzi nu mai există, și identificarea acelora care există și constituie mărturii vii despre oameni și fapte din trecutul urbei. Generația tânără trebuie să redescopere acele elemente din patrimonial material ce reprezintă trecutul orașului și să le pună în valoare.

Printr-un demers didactic flexibil, prezentul opţional îi va familiariza pe elevi cu aspectele deosebit de interesante ale istoriei şi vieţii oraşului şi locuitorilor lui. În acest fel, poate fi cultivat respectul faţă de înaintaşi, poate fi promovată cinstirea memoriei lor. Putând fi apreciate la justa lor valoare realităţile prezentului şi valoarea unor monumente emblematice. Termeni ca civism, solidaritate, implicare în viaţa comunităţii, capătă noi valenţe, contribuind la formarea personalităţii elevului şi la integrarea lui socială. Elevii sunt astfel încurajaţi să afle mai multe despre trecutul oraşului în care trăiesc, fiindu-le stimulată curiozitatea, respectul faţă de locurile prin care păşesc zilnic, responsabilitatea, gândirea critică.

De asemenea, cursul îşi propune să elimine lacunele observate anterior în cunoştinţele elevilor despre istoria oraşului în care trăiesc, prea puţin valorificată în timpul orelor de curs şi urmăreşte realizarea interdisciplinarităţii, prin explicarea şi înţelegerea legăturilor cauzale dintre diferitele procese istorice, făcând apel şi la noţiunile altor discipline studiate, prin transfer de cunoştinţe.

Aria curriculară : *OM ŞI SOCIETATE*

Discipline : *ISTORIE*

Clasa : *A VII -A*

Acest opţional vine să completeze şi să aprofundeze deprinderile şi cunoştinţele prevăzute în programa şcolară a orelor din trunchiul comun, să dezvolte personalitatea elevului, capabil să analizeze, să propună soluţii, să accepte diversitatea şi dialogul, să abordeze perspectivele multiple asupra trecutului oraşului în care trăieşte, să-şi însuşească şi să practice atitudinile şi valorile domocratice.

Competenţele generale

1. Utilizarea corectă şi adecvată a conceptelor specifice istoriei ;

2. Dezvoltarea abilităţilor de gândire critică şi argumentare;

3. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale;

4. Utilizarea surselor, metodelor şi tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme;

Valori şi atitudini:

- Cultivarea respectului şi a unei atitudini pozitive faţă de trecut și față de orașul în care locuim;

- Dezvoltarea interesului pentru a cunoaste

- Conştientizarea propriei identităţi în cadrul comunităţii locale;

- Gândire critică şi flexibilă;

- Preocuparea pentru viaţa comunităţii în care trăiesc şi pentru trecutul acesteia;

- Dezvoltare atiutudinilor pro-active în viaţa personală şi cea socială;

COMPETENŢE SPECIFICE ŞI CONŢINUTURI

Competenţe specifice	**Conţinuturi**
1.1. Utilizarea termenilor istorici specifici în	**Capitolul I- Cetatea Bucureștilor între secolele**

diferite situaţii de comunicare scrisă sau orală 2.1. Construirea, prin cooperare, a unui proiect referitor la un aspect al orașului din secolele al XVI-XVII-lea 2.2. Participarea la acţiuni care valorizează trecutul orașului București 2.3 Realizarea, prin cooperare, a unei investigaţii istorice, care implică relaţionarea pozitivă cu ceilalţi 3.1. Localizarea în timp şi plasarea în spaţiu a faptelor istorice din secolele al XVI-XVII-lea, pe baza surselor istorice	**XVI-XVII** **Termeni istorici, concepte, probleme de atins:** mahala, hrisov, reședință domnească, județ, pârcălab, Sfat Orășenesc, hotar, pisanie, hram, bazar, poduri. **Conţinuturi:** • Cetatea București atestată în documentele epocii • Reorganizarea Bucureștiului sub Mircea Ciobanul Studiu de caz Biserica Mărcuța, biserica Grecilor, Biserica sf. Ioan cel Mare, Bisrecica sf. Sava • Cetatea de pe Dâmbovița în domniei lui Mihai Viteazul • Bucurestiul se extinde sub urmașii lui Mihai Viteazul • Construcțiile din timpul lui Matei Basarab • Extinderea Bucureștiului în perioada domniilor lui Șerban Cantacuzino si Constantin Brâncoveanu Studiu de caz: Hanul Șerban Vodă, Hanul Constantin Vodă
1.1.Utilizarea termenilor istorici specifici în diferite situaţii de comunicare scrisă sau orală 2.2. Rezolvarea în echipă a unor probleme/ situaţii-problemă, prin negocierea soluţiilor identificate 2.3. Dezvoltarea unei atitudini pozitive faţă de sine şi faţă de ceilalţi, în cadrul unei dezbateri 3.3. Analizarea unui fapt istoric din istoria orașului București între secolele XVI-XVIII-lea, pe baza surselor istorice. 3.5. Formularea unor opinii referitoare la un fapt istoric din istoria Bucureștiului 3.6 .Prezentarea unui fapt istoric referitor la secolul al XVIII-lea, utilizând informaţii selectate din surse istorice 4.1. Utilizarea surselor istorice pentru susţinerea unui punct de vedere.	**Capitolul II-Secolul fanariot în București (secolul al-XVIII-lea)** **Termeni istorici, concepte, probleme de atins:** domnii fanariote, bariera orașului, ctitorie, paraclis, pronaos, mazilire, chioșc, foișor, han, târgoveți, tulumbagii. **Conţinuturi:** • Organizare spatiului urban și întinderea Bucureștiului • Hanuri bucureștene Studiu de caz Hanul Gabroveni, Hanul Colțea, Hanul Filaret, Hanul Stavropoleos, Hanul lui Manuc, Hanul Sărindari, Hanul Sf. Ioan cel Mare, Hanul Zlătari • Casele boierești și de târgoveți Studiu de caz: Conacul Dudecu, Palatul Ghica-Tei, casa Melik, casa Hagi-Moscu, Conacul Belvedere
1.1.Utilizarea termenilor istorici specifici în diferite situaţii de comunicare scrisă sau orală	**Capitolul III- Bucureștiul sub semnul modernizării și europenizării** **Termeni istorici, concepte, probleme de atins:** domnii pământene, Regulamente Organice,

2.2. Rezolvarea în echipă a unor probleme/ situaţii-problemă 3.4. Stabilirea relaţiei de cauzalitate pentru un fapt istoric din secolul al XIX-lea, în surse istorice date 3.8. Analizarea unui fapt istoric din istoria românilor în Epoca Modernă, pe baza surselor istorice 4.1. Includerea informaţiilor obţinute în medii non-formale în prezentarea faptelor istorice 4.2. Utilizarea tehnologiilor de informare şi comunicare pentru obţinerea surselor necesare formulării unui punct de vedere	război de independență, pavaj, felinar, catagrafie, lucrări cartografice, plan cadastral, Obștească Adunare, tramvai tras de cai **Conţinuturi:** • Revenirea la domniile pământene își pune amprenta asupra urbei • Bucureștiul în periada Regulamentelor Organice (1834-1848) • Bucureștiul orașul Micii Uniri (1849-1861) • Bucureștiul capitala a României (1861-1877) • Bucureștiul se transforma după războiul de independență Studiu de caz: Palatul Șuțu, Palatul Romanit, Palatul B.N.R., clădirea Casei de Economii și Consemnațiuni, Ateneul Român, Palatul de Justiție,

Bibliografie opțional

Gruber Gabriela, *Didactica istoriei şi formarea de competenţe*, Ed. Cetatea de Scaun, Târgovişte,2016 ,p. 209

Adăscăliței, Felicia, Bercea, Marilena, Dumitrescu, Doru, Lazăr, Liviu, Manea, Mihai, Popescu, Mirela, *Elemente de didactică a istoriei*, Editura Nomina, București, 2010

Păun Ștefan, *Didactica Istoriei*, ed. Corint, 2007,

Giurgea Doina, *Ghid metodologic pentru disciplinele opţionale*, ediţia a II a revăzută şi adăugită, D&G Editur ,Bucureşti ,2008

Cucoș C., *Pedagogie*, Editura Polirom, Iași, 2000

Giurescu C. Constantin, *Istoria Bucureştilor din cele mai vechi timpuri până în zilele noastre*, Ed. Pentru Literatura, București, 1966

Ionnescu-Gion G.I., *Istoria Bucureştilor*, Ed. Tehnopress, Iași, 2003

Târchilă Alina , *Bucureștiul (secolele XVI-XIX) Evoluția administrativă și urbanistică,* Bucuresti, lucrare gradul I.

329. MODALITĂŢI DE APLICARE A METODELOR ACTIVE ÎN LECŢIILE DE GEOGRAFIE

Prof. Turean Mihaela
Şcoala Gimnazială ,,Horea, Cloşca şi Crişan" Turda

Folosirea metodelor moderne, activ-participative în studiul geografiei promovează învăţarea prin cooperare a elevilor. Literatura de specialitate oferă mai multe metode care pot fi folosite în studiul geografiei. Ele trebuie alese şi îmbinate, în aşa fel încât, prin aplicarea lor să conducă la rezultatele cele mai bune.

Metoda cubului este una din cele mai complexe metode didactice interactive ce poate fi folosită în predarea geografiei. Metoda presupune explorarea unui subiect, a unei situaţii din mai multe perspective, permiţând abordarea complexă şi integratoare a unei teme.

Această metodă îi ajută pe elevi să privească tema din diferite perspective, exercitând diverse proceduri. Printr-o asemenea metodă, elevii îşi dezvoltă capacitatea de a descrie, compara, asocia, aplica, analiza şi argumenta diverse aspecte. Această metodă oferă elevilor ocazia de a-şi dezvolta gândirea, cunoştinţele, deprinderile, capacitatea de a cooperare, îi determină pe elevi să caute şi să dezvolte soluţii pentru diferite probleme, să facă reflecţii critice şi judecăţi de valoare.

O asemenea activitate presupune implicarea activă a tuturor participanţilor şi stimulează încrederea în sine a elevilor, dar şi interesul pentru geografie.

Una din lecţiile la care am aplicat această metodă este ,,Aşezările rurale", clasa a VI-a.

Etapele parcurse pentru aplicarea acestei metode au fost următoarele:

- Am anunţat tema pusă în discuţie;
- Am împărţit clasa în 6 grupe de câte trei elevi;
- Am prezentat elevilor un cub din carton cu feţele divers colorate. Pe feţele cubului erau notate cuvintele: *Descrie, Compară, Analizează, Asociază, Aplică, Argumentează.*
- Am atribuit fiecărui membru al grupului unul din rolurile: ,,cititor", ,,interogator", ,,rezumator".
- Am explicat sarcinile corespunzătoare fiecărui rol din grup:

- ,,cititorul"- rostogoleşte cubul şi anunţă grupului cerinţa înscrisă pe faţa de deasupra;
- ,,interogatorul"- solicită idei legate de modul de rezolvare a sarcinii de la membrii grupului;
- ,,raportorul" grupului, va trage concluziile, le va nota şi le va comunica întregii clase;

- Cititorul a rostogolit cubul şi a anunţat grupului cerinţa înscrisă pe faţa de deasupra;
- Am distribuit fişele de lucru corespunzătoare fiecărei cerinţe.

Fişa 1 - DESCRIE: Descrie o aşezare rurală (sat) după imaginea expusă cu ajutorul videoproiectorului.

Fişa 2 - ASOCIAZĂ: Asociaţi elementelor componenente ale unui sat (din lista A), cu definiţia corespunzătoare (din lista B):

A	B
1. vatra	a. teritoriul sau spaţiul în care locuitorii satelor îşi desfăşoară activitatea.
2. moşie	b. suprafaţa satului în care locuitorii şi-au construit casele.
3. populaţia	c. locuitorii care trăiesc la sate.

Fişa 3 - ANALIZEAZĂ: Citiţi cu atenţie textul ,,Clasificarea satelor după numărul de locuitori" şi apoi completaţi schema de mai jos:

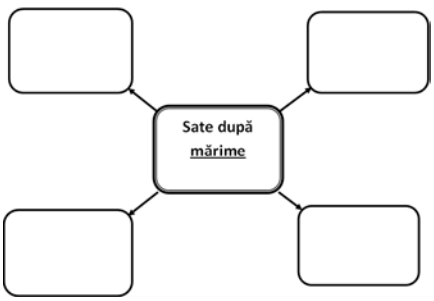

Fişa 4 - APLICĂ: Notaţi pe desenele de mai jos tipurile de sate, în funcţie de modul de grupare a gospodăriilor în cadrul satului.

Fişa 5 - COMPARĂ: Comparaţi *satul adunat* cu *satul risipit* .

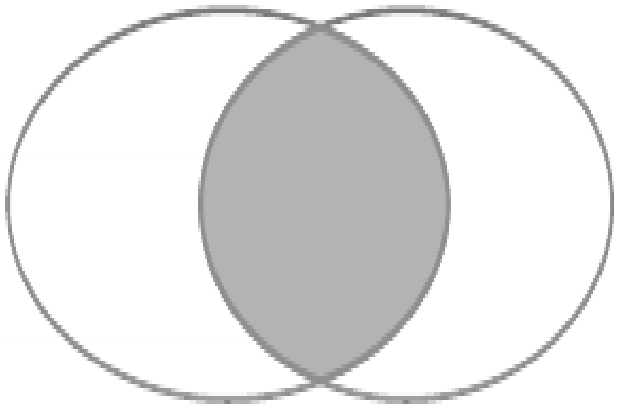

Fişa 6 - ARGUMENTEAZĂ: Argumentaţi afirmaţia: ,,*În ultimele decenii, satele din întreaga lume au început să-şi schimbe înfăţişarea*".

- Elevii au rezolvat sarcinile de lucru.
- În acest timp am observat activitatea fiecărui grup având rol de ,,consultant"/,,participant"/,,observator";
- ,,Raportorul" fiecărui grup a prezentat întregii clase modul în care grupul său a rezolvat cerinţele.

Concluzii:

Pe lângă aspectele pozitive ale metodei, menţionate în partea introductivă a acestei lucrări, în urma aplicării la clasă a acestei metode, dar şi a altor metode moderne de predare, am observat cum climatul clasei devine mai plăcut deoarece dispar factorii de stres, iar elevii nu-l mai percep pe profesor ca pe o autoritate ci ca pe un prieten care le organizează învăţarea şi le oferă sprijin la nevoie. Am constatat, de asemenea, o mai bună mobilizare a elevilor. Este o plăcere să-i vezi cum lucrează în cadrul grupelor; se înţeleg între ei, sunt dornici să arate unul altuia cât ştiu şi care sunt părerile lor şi cum prezintă triumfători rezultatele la care au ajuns.

Dar, ca la majoritatea metodelor moderne de predare există şi unele aspecte negative: unii elevi muncesc şi pentru alţii, unii elevi pot domina grupul, productivitatea unor elevi mai timizi poate scădea atunci când puşi în situaţia de a colabora cu alţii, are eficienţă scăzută în grupe mari şi se poate stabili mai greu contribuţia fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru. Există şi un motiv care limitează aplicarea acestor metode: acela al volumului mare de conţinut al programelor actuale. Această metodă, la fel ca şi alte metode interactive necesită mai mult timp faţă de o oră obişnuită în care predarea se face prin metode tradiţionale.

BIBLIOGRAFIE:

Cerghit Ioan, *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi, 2006.
Sarivan, L., Leahu, I., Singer, M., Stoicescu, D., Tepelea, A., *Predarea interactivă centrată pe elev*, Educaţia 2000+, Bucureşti, 2005.

330. OUI, LES ENFANTS AIMENT LE FRANÇAIS!

ȚÎRIAN VERONICA

Școala Gimnazială „Anastasie Fătu”, Localitatea Berezeni, județul Vaslui

Métier ou profession? On essaie de donner une définition adéquate pour ce qui est le plus beau don qu'on peut faire: enseigner des enfants, aider les à découvrir le monde à l'école où ils vont chaque jour, donnons leur un coup de main pour devenir des personnes réalisées et enseignées.

Être professeur est synonyme avec „famille” et „parents”. Mais pas toutes les personnes peuvent avoir les qualités nécéssaires pour être des bons enseignants et c'est valable pour tous les domaines. On a besoin de qualités natives, d'amour pour les enfants, un ésprit développé de socialisation, motivation, passion pour la création, compréhension du concrète et beaucoup d'imagination.

Mais être professeur de langue française c'est complètement différent: c'est enseigner et transmettre aux élèves la douceur du cette langue, la magie des paroles et la vibration dans les âmes quand ils prononcent le „r” avec leurs petites lèvres. C'est toujours la capacité de les faire aimer une langue difficile à prononcer mais facile à entendre.

Le professeur de langue française doit savoir transmettre aux enfants la joie de vivre chaque phrase qu'ils prononcent et du chaque nouveau mot qu'ils assimilent dans leur vocabulaire.

La motivation d'apprendre une langue étrangère comme la langue française doit être le principal objectif pour les professeurs. Les élèves ont la liberté de choisir et d'opter pour l'étude de la langue française en défaveur de la langue anglaise ou autres langues étrangères, et ça représente un plus pour nous, les enseignants, qu'on doit profiter.

L'ésprit d'aimer la langue française peut être révéillés aux enfants de tous les âges, mais surtout aux petits enfants, ceux qui commencent à étudier le français depuis la classe préparatoire. Par exemple, les élèves peuvent être captés par des images qu'ils doivent colorier, images associées avec des mots-descriptions. Les chansons utilisés en classe de FLE aident les petits élèves à découvrir le jeu et ils réussissent à capter leur attention surtout quand le professeur chante avec eux. Le jeu de mime est important: le professeur imite et montre quelques mots qui décrivent des activités, dea objets, parce que les élèves retiennent facilement ce qu'ils voient et entendent.

Les enfants aiment beaucoup découvrir des nouveaux choses. De cette raison, ils „demandent” certains types d'activités créatives, comme par exemple: des lettres ou des mots

mélangés dans des enveloppes dont ils doivent mettre dans le bon ordre pour obtenir le mot convenable ou la phrase correcte; c'est une méthode attractive et interractive.

Il est très important de parler en français, le plus possible, aux élèves parce qu'ils retiennent plus d'informations quand ils entendent le professeur en parlant.

En ce qui concerne l'enseignement pour les classes du cycle gimnasiel, de nos jours, il est quand bien, assez difficile de capter l'attention aux élèves et pour cela, le professeur doit concevoir toujours des méthodes capables d'attirer leur attention.

Dans les classes du FLE, motiver les élèves à participer aux cours, c'est facile si on utilise des méthodes comme: les fiches pedagogiques adaptées aux niveaux des élèves, surtout pour la compréhension écrite, mais aussi pour la compréhension orale, dans ce cas, les fiches ayant un suport audio. Les fiches doivent contenir des petits dialogues sur divers thèmes modernes, comme l'Internet, l'adolescence, l'amitié ou, même l'amour, dont l'âge de l'élève est acceptable, des exercices facile à comprendre et qui réveille l'attention de l' élève et lui mentenir ,,captif en jeu". Aussi il s'agit de la capacité du professeur de composer des questions captivantes et intéressantes et de diriger toujours l'activité vers l' élève pour qu'il se sent important.

C'est très important aussi de mettre l'élève dans le centre du jeu, de le faire lui même le professeur du cours et de lui donner des responsabilités didactiques, comme: poser des questions, interroger ses collèques et pourquoi pas, les noter du manière imaginaire, jeu de rôles. Ici, le rôle du professeur, c'est seulement d'observer et de corriger les eventuelles fautes des élèves.

Les vidéos sont aussi un plus très bénéfiques pour les élèves parce qu'ils apprennent plus facilement quand ils entendent ou quand ils voient les informations transmis par le professeur. Leur attention est captée par les images colorées ou par les personnages qui parlent dans les vidéos et leur vocabulaire s'enrichit vite. Il n'est pas nécessaire de traduction parce que les images sont associés souvent avec les actions et les élèves les retiennent.

Le langage des élèves se développe facilement quand le professeur parle avec eux mais des conversations plus longues que d'habitude, les entraînent dans des dialogues quotidiens sur des thèmes comme: la famille, leurs habitudes, leur amis, l'école. Les dialogues entre les élèves sont très instructif et doivent être encouragés par le professeur de FLE, parce qu'ils ont la possibilé de s'exprimer d'une manière libre et peuvent être corrigés par le professeur quand ils font des fautes.

Le vocabulaire des élèves doit contenir des termes de tous les domains et être basé sur les expressions usuelles et c'est possible de faire ce chose si le professeur parle avec eux toujours

Si on parle avec douceur aux élèves, si on transmettre la chaleur que nous sentons chaque cours qu'on fait, si on mette notre âme et un peu d'effort dans les classes que nous organisons, on peut attirer les élèves à apprendre et participer avec beaucoup d'intérêt à toutes les classes de FLE.

331. INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ

Udrea Mihaela Luiza, Şcoala Gimnazială Nr. 43 „Ferdinand", Constanța

Viciu Daniela Elena, Şcoala Gimnazială Nr. 43 „Ferdinand", Constanța

Forţa spirituală a unei societăţi se concretizează în capacitatea acesteia de a elabora idei noi, de a crea, de a face descoperiri. Pedagogia contemporană promovează iniţiativa, originalitatea, spiritul creator în scopul restructurării şi eficientizării învăţământului românesc. Ea promovează iniţiativa şi implicarea omului de la catedră în acţiuni care îi permit să-şi pună în valoare tactul şi vocaţia pedagogică. Cadrul didactic trebuie să cerceteze, să organizeze activităţi sistematice şi metodice, să aplice noi soluţii circumstanţelor practice concrete, să formuleze ipoteze pe care să le verifice şi să valorifice noi variante de lucru cu elevii.

Exemple de bună practică caută orice cadru didactic în activităţile zilnice, din dorinţa de a se face înţeles de elevi dar şi pentru a-i determina pe aceştia să descopere lumea în care trăim, şi să se poată integra cu succes în societate. În cadrul orelor de dirigenție sau de dezvoltare personală, am încercat să le formăm elevilor noștri abilitatea de ascultare activă, de interpretare a comunicării nonverbale şi de interpretare a propriilor stări afective - abilități specifice inteligenței emoționale. Mai precis, pentru ca elevii noștri să înțeleagă mai bine inteligența emoţională pornim mai întâi de la a se cunoaşte pe ei înşişi. Practica inteligenţei emoţionale oferă ştiinţei o putere normativă în domeniul universului emoţional uman. Astfel, ca profesori putem înţelege unele semne care sugerează un comportament emoţional adecvat sau inadecvat şi putem acţiona în baza acestora. Şcoala este mediul în care elevii experimentează o varietate de emoţii zi de zi.

Până nu demult trăsăturile specifice inteligenţei emoţionale se transmiteau firesc, de la o generaţie la alta, fiind preluate de la părinţi, bunici şi alţi adulţi semnificativi pentru cei mici. Astăzi, părinţii sunt tot mai ocupaţi şi petrec tot mai puţin timp cu copiii lor, iar lecţiile de viaţă care erau de obicei primite prin interacţiune directă cu părinţii sunt acum înlocuite de ecranul computerului, al televizorului sau de telefonul mobil. În consecinţă, rămâne sarcina şcolii, să înveţe copilul să îşi trăiască viaţa conform valorilor pozitive ale umanităţii, să îl deprindă să îşi gestioneze emoţiile negative şi să le cultive pe cele pozitive pentru a avea o bună sănătate emoţională şi, mai ales, să nu uite să fie cu adevărat om.

Din experiența anilor de lucru cu elevii, putem spune că multe probleme de disciplină pot fi atribuite și modului în care profesorul neglijează (sau abordează necorespunzător) sentimentele elevilor. Dacă au relaţii bune cu profesorii, elevii nu vor mai simţi dezinteres față de disciplinele şcolare. Mai presus de toate, profesorul care acordă atenţie dimensiunii emoţionale a clasei are mai multe şanse să dezvolte în elevii săi o stare care facilitează învăţarea: aceştia se vor implica mai mult, vor fi motivaţi, gata să colaboreze şi să-şi asume riscuri în învăţare, pozitivi în abordarea învăţării, creativi, flexibili şi cooperanţi. Dar pentru a răspunde nevoii „echipării" elevilor cu abilităţi de relaţionare, de management al conflictelor, empatie, sinceritate şi auto-

disciplină, profesorii au nevoie să își cultive propria inteligență emoțională. Profesorii cu o inteligenţă emoţională ridicată știu să-şi motiveze elevii, manifestă spirit inovativ, obţin performanţe superioare, folosesc eficient timpul şi resursele materiale, dovedesc calităţi de lideri şi spirit de echipă. Dezvoltarea inteligenţei emoţionale a devenit un obiectiv obligatoriu în domeniul învăţământului şi cei mai mulţi profesori consideră formarea acestor abilităţi o prioritate în dezvoltarea elevilor lor.

Inteligența emoțională este capacitatea de a simți sentimentele, de a le exprima, de a le identifica și nu în ultimul rând de a le comunica. Adică putem spune că inteligența emoțională pune accentual preponderent pe comunicare. O modalitate facilă de a-i învăța pe elevii noștri este să îi învățăm punându-le întrebări și nu spunându-le ceva direct, să avem o manieră neautoritară. Este necesar să îi conducem să ia decizii și să facă alegeri pe baza unei strategii: să-și dea seama care sunt sentimentele lor, să-și exprime verbal problemele, să-și stabilească scopuri proprii și să decidă asupra acțiunii potrivite. Când apar probleme de comportament, celor mai mulți elevi le este greu să răspundă la întrebări de tipul „de ce?”, pentru că ele ascund deseori o acuzație , iar ei încep să se apere când se simt încolțiți și răspund de obicei „Nu știu” sau „Eu nu am făcut nimic!”. Dacă am putea citi gândurile, am observa că ar fi imposibil de dat un răspuns corect la întrebarea „de ce?”fără a ne recunoște propria slăbiciune în ceea ce privește inteligența emoțională. O asemenea „citire” ar scoate la iveală faptul că la întrebarea „De ce l-ai lovit?” răspunsul corect al copilului ar fi „Pentru că nu îmi stăpânesc bine emoțiile și am tendința să acționez impulsiv în loc să mă gândesc la alte variante care pot fi mai eficiente în rezolvarea problemei pe termen lung”. Ca profesori trebuie să ne asigurăm că în conversațiile cu elevii noștri există o proporție optimă de întrebări deschise. O primă etapă pentru a ne obișnui să punem întrebări deschise ar fi să exersăm moduri de remodelare a întrebărilor de tipul „de ce?” („Ce s-a întâmplat?” „Ce voiai să se întâmple?” „Cum te simți?” „Ce făcea cealaltă persoană?”„Ce s-a întâmplat înainte de asta?” „Care sunt sentimentele tale în această clipă?”). Deseori, profesorii se grăbesc prea tare să pună întrebări cu mai multe variante, în special atunci când elevii tind să opună rezistență. Înțelegând care sunt problemele, profesorii de cele mai multe ori din criză de timp, tind să le prezinte succinct. Dar unul din scopurile educației bazate pe inteligența emoțională este de a-l ajuta pe elev să gândească eficient și să fie capabil să ia o decizie bună atunci când nu sunt în preajmă adulți, care să îl sfătuiască și, mai ales, când se află în mijlocul celor de-o seamă cu el. Acest lucru este mult mai ușor de realizat atunci când elevii sunt încurajați să gândească de la început pe cont propriu.

Psihologului Daniel Goleman militează pentru importanța crucială a emoțiilor sau sentimentelor în dezvoltarea și educarea copilului. În acest sens promovează tehnica S.A.T.G.I.A.P.O. , care odată ce este implementată în sistemul lor de rezolvare a problemelor, vor deveni mai puternici, mai încrezători în forțe proprii. S.A.T.G.I.A.P.O. este un acronim pentru etapele necesare pe care trebuie să le urmezi în rezolvarea oricărei probleme:

Sentimente (care indică o acțiune) – cum te simți?(identificarea stării sau a sentimentelor pe care le resimți. Pentru că atunci când ai o problemă, în primul rând o simți, emoțional prin

sentimente de tristețe, furie, angoasă, anxietate etc. De asemenea, este esențială și identificarea sentimentelor celorlalți.);

Am o problemă (recunoașterea problemei) – ce s-a întâmplat?;

Teluri (ca ghid) – ce ai vrea să se întâmple?

Gândesc (la soluții) – ce ai făcut? ce te-ai gândit să faci?;

Imaginez (rezultate) – ce s-ar întâmpla dacă... ;

Aleg (cea mai bună soluție) – care dintre lucrurile la care te-ai gândit ți se pare cea mai bună alegere?;

Planific (totul pentru rezolvarea problemei, anticipând probleme, piedici și abia apoi îl pun în aplicare) – cum ai face asta? Care sunt pașii pe care trebuie să îi urmezi în punerea în aplicare a lucrului la care te-ai gândit (soluției)?;

Observ (rezultatele punerii în aplicare a planului și mă gândesc ce trebuie să fac mai departe) – pune în aplicare și la sfârșit analizează care sunt rezultatele sau ce acțiuni trebuie să mai întreprinzi.

Aceasta tehnică este de fapt o metodă de gândire și o cale de rezolvare a problemelor cu care te confrunți. Ea poate depăși multe probleme de comunicare, te ajută să iei mai ușor decizii și să planifici și organizezi corect diverse lucruri. Te ajută să fii mai logic în gândire și acțiuni. Nu trebuie percepută ca o formulă, ci mai degrabă ca un proces complex, pentru că nu este absolut necesar să începi cu primul pas. Poți să începi de oriunde vrei tu (cap, coadă, mijloc) și poți sări anumite etape fără problem. S.A.T.G.I.A.P.O. este una dintre cele mai eficiente metode de rezolvare a problemelor în situații de criză. Este important să înțelegi că cele mai multe probleme se rezolvă acționând cu prudență și folosindu-te de inteligența emoțională în scopul elaborării soluțiilor și nu prin impulsurile de moment și acțiuni necugetate.

Într-o societate în care oamenii sunt tot mai mult spectatori și nu participanți, atenția totală acordată de profesor, propriilor elevi este mai mult decât foarte importantă. Pentru că avem mulți elevi, într-o clasă, este necesar să facem în așa fel încât să fim singuri cu fiecare în parte. Nu este ușor, dar nici imposibil. Se poate programa de câte o oră pentru fiecare în parte. Timpul acordat trebuie să presupună și un contact vizual plăcut și plin de afecțiune. În mod obișnuit, ca profesori, folosim contactul vizual mai ales în mod negativ, atunci când mustrăm un elev sau când dăm instrucțiuni foarte clare. În special, copiii interpretează refuzul de a fi priviți în ochi ca un dezacord, acest lucru având o influență negativă asupra părerii despre sine pe care și-o vor forma ulterior. Trebuie să avem un contact vizual plin de afecțiune în mod consecvent, orice-ar fi, indiferent de comportamentul elevului sau de orice alte împrejurări.

Daniel Goleman spunea că inteligența emoțională înseamnă „să te înțelegi cu ceilalți oameni”. Pentru cei mai mulți dintre noi, acesta este un ideal important, pe care ne străduim permanent să îl atingem pentru a ne bucura de toate beneficiile sale. Pentru a le explica elevilor noștri, în termini simpli, cum să dobândească inteligența emoțională, le spune că aceasta presupune să intrăm în pielea altuia, să vedem lumea prin ochii lui. Pentru asta trebuie să ne punem întrebări precum:

Ce aș simți/gândi dacă aș fi în locul lui?

Ce aș spune dacă ar fi să îi dau un sfat?

Care sunt dorințele și speranțele acestei personae?

Așa vom începe să dezvoltăm, rapid și ușor, „cunoașterea celorlalți”. Acest lucru este fundamental pentru o gândire inteligentă la nivel emoțional. Cunoașterea de sine presupune să avem mintea deschisă să putem pune întrebări precum:

Aș putea vedea lucrurile și altfel?

Chiar contează gândul ăsta?

Dacă gândesc astfel, cu ce mă aleg?

Considerăm că este importantă alegerea unui program care include, în mod explicit, formarea abilităţilor de a percepe corect, de a înţelege şi de a stăpâni emoţiile. Învăţarea acestor abilităţi se bazează, în principal, pe abordarea practică, interactivă în defavoarea celei teoretice. Cel mai important lucru este exersarea abilităţilor emoţionale, astfel încât să devină o a doua natură în comportamentul elevilor. Una dintre frustrările care apar când încercăm dezvoltarea personală a elevilor noștri, este că, în vâltoarea momentului, uită, sau nu reușesc să își amintească suficient de rapid abilitățile de inteligență emoțională pe care încercăm să le dobândească. Pentru a izbuti, pur și simplu trebuie folosită învățarea retrospectivă până când creierul asimilează toate cunoștințele în asemenea măsură, încât sunt aplicate mecanic.Învățarea retrospectivă înseamnă să derulezi filmul celor întâmplate și să te întrebi:„Ce pot învăța din asta?”„Ce aș fi putut să fac altfel pentru a obține un rezultat bun?”

În școala noastră demersul educativ este bazat pe o comunicare autentică şi adaptat mereu nevoilor educative de grup şi individuale. Procesul de învăţare ocupă un loc interesant în dezvoltarea inteligenţei emoţionale. Este în acelaşi timp mijlocul prin care inteligenţa evoluează şi „ne învaţă cum să învăţăm”- ceea ce a devenit un deziderat major al școlii de azi, adeseori corelat cu inteligenţa emoţională. În fiecare moment al unei lecţii, elevul, dar şi profesorul se confruntă cu provocări la nivel emoțional.

Din punctul nostru de vedere, inteligența emoțională funcționează ca un adjuvant în obținerea succesului, în general, și a succesului școlar, în particular. Performanțele mărite, rezultatele îmbunătățite sunt determinate de complementaritatea acțională a mai multor factori, între care un loc esențial îl deține inteligența generală, nuanțată de inteligența emoțională. În ceea ce privește inteligența emoțională, orele de dezvoltare personală și dirigenție, contribuie la definirea și limpezirea emoțiilor, la diversificarea acestora, la conturarea unor nuanțe afective, la completarea tabloului emoțional ce colorează existența.

Cu acest stil de educare, elevii devin mai colaboranți. Desigur, tot vor fi triști, furioși sau speriați în situații dificile, dar vor fi mai capabili să se liniștească singuri, să-și revină mai repede și să treacă la activități productive. Cu alte cuvinte, din nou, vor fi mai inteligenți la nivel emoțional.

Bibliografie:

Goleman Daniel, *Inteligența emoțională*, Editura Curtea veche, București, 2018.

O'Brien Dominic, *Cum înveți să îți amintești*, Editura Litera, București, 2018.

Robertson Donald, *Arta de a trăi fericit*, Editura Litera, București, 2018.

Pease Allan&Barbara, *Abilități de comunicare*, Editura Curtea veche, București, 2013.

Wilding Christine, *Schimbă-ți viața cu ajutorul inteligenței emoționale*, Editura Litera, București, 2018.

Lawrence Shapiro, *Inteligența emoțională a copiilor*, Editura Polirom, 2016.

332. L'IMAGE – DOCUMENT AUTHENTIQUE

prof. Corina-Elena Uliniuc
Școala Gimnazială Nr.1 Lunca

Enseigner l'image – une activité qui peut sembler à une première vue très simple, courante et qui ne pose problème à l'enseignant qui met en pratique toute une série d'applications concrètes en vue d'exploiter un document de cette catégorie.

Pour que les choses soit claires dès le début, une définition du concept sera non seulement utile mais essentielle:

« L'image est une représentation fixe ou animée. Elle inclut les dimensions respectives de l'espace et du temps ».

Etant perçue comme « un type de document servant à représenter le réel ou l'irréel qui n'utilise pas que, voire pas du tout, l'écrit »[1], l'image occupe une place à part dans la vie réelle, étant une manière efficace qu'on utilise pour transmettre ses idées, ses sentiments, de s'extérioriser et, dans une étape suivante, un des instruments auxquels tout enseignant fait appel dans son activité de formateur et d'étude du FLE. Faisant partie des documents dits authentiques dont la méthode actionnelle envisagent l'utilisation, l'image représente un très bon outil d'apprentissage d'une langue étrangère, dans ce cas, le français.

Par rapport à l'image en tant que document porteur de sens, Roland Barthes considère que ce type d'instrument livre trois types de messages[2]:

- **un message linguistique**: ce sont les éléments écrits sur ou autour de l'image (légende). Ils servent à apporter des informations sur l'image ou à l'inverse, ils sont décrits par l'image.
- **un message iconique codé**: ce sont l'ensemble des signes présents dans l'image qui supposent une interprétation implicite. Ce sont tous les signes codés comme les logos ou les autres codages qui à un signifiant amène un signifié. Ces signes demandent un apprentissage avant d'être décodés;
- **un message iconique non codé**: il s'agit de ce que l'image présente explicitement, au pied de la lettre. Elle est aisément compréhensible sans apprentissage.

Ces différents types de messages offrent « des interprétations multiples »[3], fait explicable tout d'abord par la multitude de perceptions d'une même image qui véhicule divers messages dont le nombre est en fait directement proportionnel avec le nombre des récepteurs: « on peut supposer des individus plus « iconiques » (ou visuels) que « linguistes » (ou verbaux), davantage à l'aise dans la saisie de significations par l'image et susceptibles de s'égarer dans le texte ou de le négliger. Ou l'inverse »[4].

En didactique de langues, enseigner l'image signifie apprendre à l'élève à (s') exprimer et à communiquer du point de vue esthétique, l'image procurant donc une émotion dite « esthétique ». Enseigner par l'image conduit l'élève à « se saisir des représentations mentales – les valeurs, les mythes, les croyances, les idéologies – qu'une société produit, et une degré donné d'évolution, elle élabore la forme intelligible, sensible, les équivalents plastiques de son identité »[5] .

Etant donné le fait que toute image est produite par la mise en œuvre des moyens techniques et plastiques, que son créateur ou concepteur estime appropriés, par rapport à son projet ou à ses intentions, dans le cadre du processus d'enseignement-apprentissage, on a possibilité de travailler sur ce type de documents à plusieurs niveaux, notamment au niveau du contenu, de la forme requise pour transmettre l'information ou pour déterminer une certaine attitude envers un fait représenté ou

---

[1] HUSSON, J. M., *Enseigner l'image*, CRDP de Pitou-Charentes, 2003, p. 15.
[2] BARTHES, Roland, « Rhétorique de l'image » in *Communications*, n°4, 1964, p. 42-50.
[3] BARDIN, L., « Le texte et l'image » in *Communication et langages*, n° 26, 1975, p. 99.
[4] *Ibidem.*
[5] HUSSON, J. M., *op. cit.* , p. 22.

au niveau de la technique graphique utilisée pour la réalisation concrète, le niveau iconographique du document.

Etant perçue comme plus motivante que l'écrit, l'image est de loin sinon le meilleur au moins « un bon moment de susciter le goût de la lecture, en particulier chez les mal-lisants »[6]. Mais utiliser l'image comme seul moyen d'étude, sans faire appel à l'écrit est souvent l'un des points faibles de l'apprentissage du FLE; et les études faites dans ce sens le prouvent sans doute: il faut bien faire attention au moment où on utilise l'image comme document authentique car, comme le montre Danset-Léger, bien que «l'image améliore la réponse de compréhension, elle ne permet cela seulement quand le texte est facile»[7]. Dans ce sens, une voie de milieu est l'album qui fait la liaison entre le texte et l'image, permettant aux apprenants de comprendre l'écrit en langue étrangère en se servant comme support de l'image qui, à un degré de codage normal se prête à l'interprétation. Autrement dit, l'activité autour des images semble à la fois attirante et simple car c'est à l'imagination de l'apprenant qu'on fait appel, en le laissant libre à s'exprimer, à s'extérioriser.

L'utilisation de l'image comme document authentique en classe de FLE représente en fait la possibilité à faire appel à de nombreuses activités applicables pendant les cours, tout cela en tenant compte des particularités d'âge des élèves, de leurs intérêts et surtout de leurs besoins et des capacités et des compétences développées jusqu'au moment où on déroule l'activité.

Comme activités proprement dites d'analyse et d'interprétation des images, faisables par l'écrit ou par la parole, il y a à mentionner l'approche analytique de l'image qui consiste à discriminer la forme et le fond en les rétablissant dans leurs connexions, par une étude appliquée des valeurs plastiques ou des moyens de la forme, autrement dit du langage.

« Décrire l'image: décoder, en recodant par les mots, usuels ou plus sophistiqués, ce qu'est toute rencontre avec la représentation dite « artistique », à savoir: une expérience spatio-temporelle singulière et subjective; un vécu psychophysiologique (sensoriel) du donné à voir »[8].

A part le questionnement oral qui accompagne toute discussion en classe de FLE, en classe de langue, plus généralement, on peut se servir d'une grille d'observation et d'interprétation de l'image, au niveau iconographique et aussi au niveau du contenu qu'elle transmet.

Analysant le rôle de l'image dans le cadre de la didactique des langues, Tardy identifiait les quatre fonctions suivantes:

- une fonction psychologique de motivation;
- une fonction d'illustration ou de désignation puisqu'il y a association d'une représentation imagée du terme et de l'objet qu'il désigne ;
- une fonction inductrice puisque l'image est assortie d'une invitation à décrire, à raconter;
- une fonction de médiateur intersémiotique – trans-sémiotique selon Greimas (1983) –, sorte de liaison entre deux systèmes linguistiques, la langue maternelle (L1) et la langue-cible (L2).

L'approche communicative a ramené sur le devant de la scène didactique la problématique de l'image sous toutes ses formes et sans doute la conception dynamique de l'apprentissage des langues étrangères à étudier. « La domination de la linguistique et de la psychologie behavioriste sur l'enseignement des langues a été ébranlée et c'est cette modification qui a légitimement entraîné l'introduction de l'image dans le processus d'apprentissage de la langue étrangère »[9].

Comme le formulait clairement Coste, l'image est utilisée pour ce qu'elle montre: «Elle

---

[6] DANSET-LEGER, J., *L'enfant et les images de la littérature enfantine*, Mardaga, 1988, p. 32
[7] *Ibidem*
[8] HUSSON, J. M., *op. cit.* , p. 33.
9 COMPTE, C., « L'image animé dans l'apprentissage du français langue étrangère », in *Langue française*, n°83, 1989 p. 32, http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/lfr_0023-8368_1989_num_83_1_4774

parle d'elle même sans détour. La bande magnétique peut faire entendre cat ou Katze, l'image elle, bonne fille, atteste qu'un chat est un chat». [10]

En classe de langue, tout comme dans la vie réelle d'ailleurs, utiliser l'image en vue d'exploitation concrète au niveau lexical, sémantique ou pragmatique représente en fait l'une des majeures prémisses d'un apprentissage par plaisir qui peut garantir la motivation de l'apprenant de s'impliquer de manière active dans le processus d'enseignement-apprentissage et implicitement l'acquisition des connaissances en mettant une base solide qui est propre à un véritable utilisateur de français.

Scénario didactique Annonce

Sujet : La publicité – l'annonce
Durée: 1 h de cours
Niveau: B1

Objectifs:

1. **Linguistiques:**
   - Identifier la terminologie utilisée en publicité: vente, achat, nombre de pièces, surface, prix, etc.
   - Utiliser dans des contextes authentiques la terminologie publicitaire

2. **Communicatifs:**
   - Donner et argumenter une opinion
   - Développer la capacité de construire des annonces

3. **Socioculturels:**
   - Comparer la structure des annonces françaises - roumaines

Démarche didactique :

Activité 1:

L'enseignant lance plusieurs questions pour introduire le sujet.

Est-ce que vous avez vendu ou acheté quelque chose?
Comment l'avez vous fait?
Est-ce que vous avez vu une annonce publicitaire? Où?

A la suite de cette discussion, le professeur propose aux élèves de penser à la structure d'une telle annonce et de présenter ou d'imaginer ses composantes, ses parties.

Sur quoi doit-on insister dans une affiche publicitaire?
Mise en commun des réponses des élèves; Discussions

Activité 2

L'annonce tirée sur Internet est projeté devant les élèves sans le texte accompagnateur.
http://www.votremaison-immo.fr/annonce-vente-maison-lancon-provence-5794191.html

Travail par pairs:

Imaginez un texte qui présente l'immeuble en image et faites-le pour attirer les clients.

---

10 COSTE, D., *apud* PERAYA, D., NYSSEN, M.C., « Image et enseignement de langues secondes » *in Les partextes dans les manuels scolaires de biologie et d'économie*, Cahiers de la Section des Sciences de l'éducation, 78, 1975, 27-32.

Mise en commun et confrontation des réponses par la méthode le tour de la galerie. Chaque groupe fait une fiche qu'il colle sur le tableau et les autres viennent regarder les autres images pour faire des comparaisons et pour discuter sur le sujet.

Activité 3

Le professeur va projeter une annonce complète.

Introduire la terminologie utilisée en publicité: *vente, achat, nombre de pièces, surface, etc.*

Expression orale

L'image – sur quoi est-ce qu'on insiste dans l'annonce? Quel est son but? L'image est –elle éclairante dans ce cas? Ou, par contre, le texte est suffisamment convaincant?

Où doit-on chercher une bonne annonce?

Activité 4

Travail en groupe

Proposer aux élèves de choisir un produit / un objet / un immeuble / une surface qu'ils veulent vendre et lui construire une annonce pour attirer les clients. Activité organisée comme concours:

3 élèves – le jury

3 équipes qui concurrent

L'équipe qui va gagner est celle qui est plus convaincante et le prix sera un point de plus.

Activité 5

Pour continuer

Distribuer des images / textes et demander aux élèves de construire des annonces / images pour promouvoir le produit re / présenté.

Bibliographie :

1. BARDIN, L., « Le texte et l'image » in *Communication et langages*, n° 26, 1975, p. 99.
2. BARTHES, Roland, « Rhétorique de l'image » in *Communications*, n°4, 1964, p. 42-50.
3. COMPTE, C., « L'image animé dans l'apprentissage du français langue étrangère », in *Langue française*, n°83, 1989 p. 32, http://www.persee.fr/web/revues/home/prescript/article/lfr_0023-8368_1989_num_83_1_4774
4. COSTE, D., *apud* PERAYA, D., NYSSEN, M.C., « Image et enseignement de langues secondes » *in Les partextes dans les manuels scolaires de biologie et d'économie*, Cahiers de la Section des Sciences de l'éducation, 78, 1975, 27-32.
5. DANSET-LEGER, J., *L'enfant et les images de la littérature enfantine*, Mardaga, 1988.
6. HUSSON, J. M., *Enseigner l'image*, CRDP de Pitou-Charentes, 2003, p. 15, 22,33.

333. TEATRUL ŞI FORMELE SALE

Vasile Daniela – Georgiana
Şcoala Gimnazială Nr. 1, Mizil, jud. Prahova

Dintre toate genurile literare, dramaturgia surprinde omul acționând și dialogând în câmpurile sociale pragmatice, tocmai de aceea rolul etic și estetic al acesteia în formarea modelelor este salutar. Ca ramură a literaturii ea dă impresia de autenticitate prin componenta arhitecturală care camuflează ficțiunea. Decorurile sunt copiate din cotidian, costumele personajelor pun semnul egalității între protagonist și individ, replicile actorilor dau impresia de auzit pe stradă, în mijloacele de transport în comun, în familie.

Alteori teatrul prezintă parabolic aspecte esențiale ale vieții pe care omul trebuie să le înțeleagă și să le accepte, cum ar fi drama *Cruciada copiilor* scrisă de Lucian Blaga care ar fi o piesă de teatru potrivită pentru a fi studiată la gimnaziu, fiindcă transmite o lecție de viață cu tentă ușor filozofică, prin intermediul unor personaje de vârsta elevilor.

O definiție complexă a teatrului a fost formulată de Ion Toboșaru: " Teatrul îmi pare a fi o minune mai rezistentă, decât celelalte șapte ale lumii antice, tocmai prin capacitatea sa de supraviețuire, de adaptare, de formare și reformare a principiilor sale artistice, în funcție de percepția receptorului său - a publicului.

Teatrul este cea mai directă dintre arte, aceea care are publicul anexat -implicit - la procesul de creație, ca o parte activă a acestui proces.

Teatrul este o minune a îmbinării mai multor arte, fiecare dintre ele putând fi împinsă până la esențializare și autonegare: dramaturgie, actorie, muzică, dans, mișcare scenică, scenografie, costume, ecleraj"[1].

Reacția spectatorului la sfârșitul spectacolului indică faptul că el a fost participant direct, de aceea teatrul realizează relații complexe în comparație cu operele literare epice. Dacă narațiunea are în vedere relația: autor↔narator↔personaje↔cititor, în opera dramatică relațiile se multiplică prin apariția altor actanți ai procesului complex care se finalizează cu transpunerea scenică a textului: autor↔indicații scenice↔cititori↔regizor↔actori↔scenariști,costumieri, sufleor↔spectatori.

Dincolo de faptul că spectacolele de teatru au la bază sincretismul artelor și lucrul în echipă al artiștilor profesioniști, se dovedește o piață a ideilor, teatrul contemporan propunând și spectacole de tip forum, în care spectatorii devin actori, rostind replici care nu vor face notă discrepantă cu ansamblul, tehnica novatoare a colajului pretându-se perfect nevoilor spirituale ale omului modern.

Și în dramaturgia românească se poate demonstra ingeniozitatea dusă la extreme, prin:
-spectacole desfășurate în spații neconvenționale, cum ar fi apartamente de bloc, stradă, localuri, hale de producție dezafectate;
-piese de teatru de tip parabolă, teatru de idei, teatru absurd sau teatrul filozofic;
-decoruri atipice ca în *Iona* de Marin Sorescu;
-monodrame sau piese cu două personaje.

Nu este necesar să ne mai oprim asupra aspectelor sociologice ale acestei concepții teatrale, odată ce am acceptat premisa că teatrul occidental de astăzi reflectă instabilitatea

[1] Ion Toboșaru - *Arta Teatrului Contemporan Vol. IV*, Editura Asociația Oamenilor de Artă din Instituțiile Teatrale și Muzicale din România, București - 1999. p. 57.

civilizației moderne. Nu este necesar să accentuez prea mult problema conținutului. E mai presus de orice îndoială că, în pofida unor manifestări ale cenzurii morale și politice în perioada victoriană și post-victoriană, scena modernă și-a asumat mai multe libertăți decât în oricare altă epocă anterioară.

Teatrul își racordează formulele estetice la modernitate, adaptabilitatea acestuia fiind deplină, dar dincolo de acest fapt și alegerea subiectelor reprezintă piatra de încercare a acestei formule beletristice, elocvente în acest sens fiind confesiunile dramaturgului Horia Lovinescu care consideră că supraviețuirea teatrului este legată indisolubil de susținerea îndrăznelii creatoare a dramaturgilor. Cu toate acestea atrag atenția că în momentul în care îndrăzneala creatoare promovează nonvaloare și negativismul nu mai trebuie încurajată, ci stopată.

Elemente de teatralitate apar și în viața cotidiană: în familie, la grădiniță și școală, la locul de muncă, fiind integrate spectacolului fascinant al supraviețuirii. De la naștere copilul învață să-și însoțească replicile de gesturi, atitudini și mișcări, iar dialogurile au ca fundal anumite scene. Moderatorii care impun anumite teme de conversație sunt de fapt „regizori ai comunicării".

Teatrul ca spectacol există din vremuri străvechi în lume, la început îmbrăcând formele rudimentare ale obiceiurilor şi riturilor colective, unele fiind considerate posesoare de virtuţi magice. Teatrul popular respectă o cronologie strictă, în funcție de rolul său: *paparudele, caloianul, drăgaica* sporind fertilitatea, *ursul, capra, pluguşorul* având menirea de a implora divinitatea să reverse binecuvântări asupra gazdelor la cumpăna dintre ani. *Căluşul* este asociat cu Rusaliile, iar menirea lui este de a îndepărta spiritele rele feminine.

În Vrancea se păstrează din cele mai vechi timpuri *priveghiul cu măști.* Tinerii își pun măști hidoase din lemn și se îmbracă în zdrențe pentru a speria lumea, dar în același timp glumesc, leagă mâna mortului și o mișcă pentru a face suportabilă pierderea celui drag. Astfel, ultima perioada petrecută de mort în satul natal și în casă este transformată în petrecere. Măștile tematice și personajele interpretate sunt: Strigoii, Moartea, Popa și Diavolul. Ritualul magic făcea mai ușoară decuparea omului din mediul în care a trăit alături de cei dragi și de persoane cunoscute și trecerea în lumea necunoscută.

Din fericire, aceste forme ale dramaturgiei populare arhaice încă se păstrează. Mai târziu au apărut trupe de măscărici şi saltimbanci care ofereau spectacole la curţile domnilor şi ale boierilor, dar și în orașe sau bâlciuri, aceste forme rudimentare de comedie fiind urmate de drama haiducească și de reprezentaţiile păpuşarilor.

Formele teatrului popular au stat la baza teatrului cult. Având în vedere situarea geografică a României și faptul că a fost un teritoriu mereu râvnit de marile puteri ale Europei și ale lumii, se înțelege că lupta pentru independență a întârziat actele de cultură, iar până la apariția primelor opere dramatice, au fost traduse și puse în scenă operele lui Sofocle, Euripide, Metastazio, Voltaire și Moliere.

Dacă geneza teatrului universal își are rădăcinile în jocurile cu măști specifice folclorului, adevăratul pionier al teatrului cult românesc este Vasile Alecsandri. Desigur că orice început într-un sector cultural este foarte dificil și dramaturgii români și-au reinventat permanent stilul, astfel că dramaturgia românească este foarte valoroasă, capabilă să răspundă exigențelor și preocupărilor consumatorului contemporan de dramaturgie, dinamica adaptării sale la formele noi de artă și la tematica actuală fiind surprinzătoare.

334. DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A NOILOR EDUCAŢII ŞI VALORILE CREŞTINE

Autor: Vasile Elena – Şcoala Gimnazială Sineşti

„Omul nu poate deveni om decât prin educaţie.'' (Kant, E.)

Modul de dezvoltare a lumii contemporane şi ritmul rapid al schimbărilor, cer educaţiei să dezvolte personalităţi uşor adaptabile, receptive la nou, creative şi responsabile, personalităţi apte să satisfacă cerinţele şi exigenţele societăţii viitoare.

După cum apreciază specialiştii, noile tipuri de conţinuturi sau „noile educaţii'' reprezintă cel mai pertinent şi mai util răspuns al sistemelor educative la această provocare.

„Noile educaţii'' s-au constituit şi s-au impus într-un timp foarte scurt, deoarece ele corespund unor trebuinţe de ordin sociopedagogic din ce în ce mai bine conturate. Modurile de a grupa sau prezenta noile tipuri de conţinut variază, dar obiectivele lor sunt aceleaşi. Ele sunt integrate în termenii unor obiective pedagogice care vizează domenii de interes în contemporaneitate.

În şcoală, demersurile educative se desfăşoară utilizând cele mai eficiente strategii didactice care să contribuie efectiv la dezvoltarea personalităţii fiecărui copil, la educarea pentru o mai bună convieţuire în grupurile sociale, la deschiderea personalităţii umane către angajare, cooperare, comunicare, încredere şi spirit novator.

Majoritatea ţărilor europene recunosc importanţa religiei în procesul de devenire a fiinţei umane, atribuindu-i acesteia locul cuvenit în sistemul de învăţământ obligatoriu. În 75% dintre statele Uniunii Europene, religia este predată sub forma învăţăturii de credinţă a religiei tradiţionale, iar în 25% sub forma istoriei religiilor. Astfel, în majoritatea ţărilor europene, importanţa educaţiei religioase este recunoscută la nivel de politici educaţionale, motiv pentru care întâlnim religia, sub diferite denumiri, în planurile de învăţământ din aproape întreaga Europă. Dimensiunea naţională a prezenţei religiei în şcoli face ca panorama europeană a acestei probleme să fie una diversă, cu rădăcini adânci în spiritualitatea, cultura şi istoria fiecărei ţări.

Educaţia religioasă constituie un mijloc de promovare a drepturilor omului, în baza valorilor şi a atitudinilor pe care aceasta le propune. Dreptul la gândire, conştiinţă şi religie este un drept fundamental al omului, reglementat prin: „Declaraţia Internaţională a Drepturilor Omului“ (1948) art. 18, Protocolul Adiţional al „Convenţiei Europene a Drepturilor Omului“ (1950) art. 2, din „Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene“ (2010) art. 14, alin. 3, iar prin art. 22 se afirmă faptul că „Uniunea Europeană respectă diversitatea culturală, religioasă şi lingvistică“. În legislaţia internaţională se recunoaşte dreptul cultelor de realizare a educaţiei religioase la copii şi tineri. Toate documentele internaţionale reprezintă un cadru de referinţă pentru politicile naţionale în domeniul instruirii religioase. Nu sunt impuse soluţii uniforme pentru educaţia religioasă din sistemele de învăţământ, ci se lasă la libera alegere fiecărei naţiuni, după specificul ei, să realizeze această educaţie atât de necesară.

Educaţia trebuie să răspundă provocărilor unei lumi în care s-au pierdut şi se pierd repere, iar sistemele etice se află în criză. Ea trebuie să construiască drumuri noi pentru speranţă, prin formarea unor cadre cât mai flexibile, a unor capacităţi şi comportamente capabile să facă faţă schimbării permanente şi să adapteze elevul la incertitudine şi complexitate. Şcoala este chemată să contribuie decisiv la reconstrucţia spirituală, la redefinirea unor noi sisteme de valori. Cele mai multe dintre valorile şi morala admise de către orice societate îşi au originea în învăţăturile religioase.

În scurta analiză pe care o facem problematicii educaţiei religioase în învăţământul public românesc, avem în vedere mai întâi legea fundamentală a statului de drept, Constituţia României (art. 32, alin. 7), şi Legea nr. 489/2006 privind libertatea religioasă şi regimul general al cultelor, care subliniază faptul că libertatea exprimării sau învăţării propriei religii nu poate fi îngrădită de nimic, accesul la educaţia religioasă trebuind să existe în toate instituţiile de învăţământ public.

În România, disciplina religie este inclusă în planul de învăţământ de la clasa pregătitoare şi până la ultima clasă de liceu. De altfel, educaţia religioasă a fost o constantă de-a lungul timpului: Regulamentele organice din Muntenia (1833) şi din Moldova (1834), considerate a fi primele documente de politică educaţională din spaţiul românesc, valorizau rolul moralei creştine în educaţie şi asigurau educaţiei religioase un loc important în curriculumul şcolar, până la decretul privind reforma învăţământului din 1948.

Odată cu instaurarea în România a regimului totalitar, Biserica şi educaţia religioasă au avut foarte mult de suferit, iar după anul 1989, în urma redobândirii libertăţii religioase, prin reintroducerea religiei în învăţământul de stat public, s-a revenit la normalitate, reparându-se o nedreptate şi un abuz istoric.

Necesitatea religiei în viaţa omului determină, implicit, necesitatea unei educaţii religioase care să înceapă de la o vârstă cât mai fragedă, pentru că religia dezvoltă caracterul, moralitatea, altruismul, empatia, umanitatea din noi. Importanţa religiei în viaţa copilului este susţinută de teoreticienii şi practicienii din domeniul educaţiei, în scopul formării unei personalităţi armonioase. La debutul şcolarităţii, disciplina religie constituie un important context de învăţare, care valorifică în plan educativ „marile întrebări“ ale copiilor, experienţele de viaţă ale acestora, atât de importante pentru dezvoltarea morală şi pentru exersarea deprinderilor de socializare, pentru formarea comportamentului, prin valorificarea activă în acord cu valorile moral-religioase a diferitelor aspecte propuse de conţinuturile învăţării.

În prezent România cunoaşte o încercare de redefinire a rolului social al educaţiei, în contextul unui „parteneriat pentru educaţie“, un dialog deschis, lucid, responsabil, între toţi factorii educaţionali (familie, Biserică, şcoală, comunitate locală). Şcoala se deschide spre mediul comunitar şi se fac propuneri de realizare a osmozei şcoală-comunitate, în perspectiva înţelegerii şcolii ca un centru cultural şi civic, centru complex de învăţare la îndemâna tuturor, tineri şi mai puţin tineri. Cooperarea activă a şcolii cu ceilalţi factori educaţionali - familia, Biserica - trebuie să conducă la realizarea unor parteneriate viabile, de natură să permită o abordare pozitivă a problemelor diverse ale tinerilor elevi. Dacă unul din cei trei factori esenţiali ai educaţiei religioase nu colaborează la maxima capacitate, nu putem realiza o educaţie religioasă autentică, de aceea, rolul părinţilor ca parteneri direcţi ai şcolii şi ai Bisericii este unul definitoriu şi covârşitor.

Educaţia religioasă este o acţiune amplă, orientată în diverse direcţii, dar care îşi are scopul şi rolul bine definit, acela de a da celui educat o înfăţişare şi o structură deosebită, prin dobândirea virtuţilor.

Principala direcţie a educaţiei religioase constă în formarea bunului creştin. Reverberaţiile ei se prelungesc în timp, peste generaţii, valorile religioase odată interiorizate atrag noi valori, se dezvoltă şi generează speranţe şi căutări profunde.

Părinţii aşteaptă din partea şcolii, a sistemului de învăţământ public, o ofertă educaţională care să includă educaţia religioasă ca factor de apropiere faţă de adevăratele valori şi tradiţii religioase şi culturale, de echilibru şi echitate faţă de asaltul nonvalorilor morale din societatea noastră şi faţă de promovarea din ce în ce mai agresivă a violenţei şi imoralităţii prin mass-media.

În zilele noastre, sunt persoane care, din rea voinţă sau ignoranţă, cu reminiscenţe din regimul ateu, nu ţin cont de interesul dezvoltării holistice a copilului, exprimată de marii psihologi şi pedagogi ai lumii, de realităţile învăţământului religios european şi mondial, de legislaţia internaţională şi naţională privind libertatea religioasă şi educaţia religioasă în sistem instituţionalizat, de istoria, cultura şi spiritualitatea poporului român, de vocea şi voinţa părinţilor şi de nevoia copiilor de a avea o legătură cu manifestările religioase înscrise în fiinţa omului. Aceste persoane denigrează fără nici un fundament etic, moral, istoric, legal, fără nici o remuşcare faţă de eroii şi martirii neamului românesc care şi-au jertfit viaţa pentru credinţa strămoşească, pentru limba şi cultura acestei ţări (amintind aici pe Sfântul Voievod Martir Constantin Brâncoveanu cu cei patru fii ai săi), considerând că formarea copilului poate fi lipsită de latura spirituală, fără să aducă o argumentare serioasă, reală şi justă în favoarea afirmaţiilor lor.

Putem conchide cu afirmaţia atât de actuală şi de valabilă că „nu este surd mai mare decât cel ce nu vrea să audă“, să înţeleagă realităţile vieţii autentice creştine şi adevăratele valori nemuritoare care zidesc şi întăresc o societate mai bună.
Politicile şi strategiile de asigurare a calităţii în sistemul naţional de învăţământ din România vor fi permanent corelate cu orientările şi acţiunile promovate la nivel european şi mondial.

Ministerul Educaţiei, prin politicile promovate şi prin strategii specifice de aplicare a acestora, asigură cadrul de realizare a calităţiilor serviciilor educaţionale,toate eforturile fiind concentrate pe linia creşterii calităţii şi a compatibilizării sistemului de învăţământ românesc cu sistemul european, însă pentru ca strategia de reformă a învăţământului românesc să aibă cu adevărat success este nevoie ca ea să aibă în vedere toate nivelurile învăţământului, de la cel preşcolar la post-universitar.

Biserica reprezintă, din punct de vedere sociologic, privită de la nivelul unei analize structuralist-funcţionaliste, o instituţie socială al cărei specific (doctrină complexă – simultan ontologică, epistemologică, soteriologică şi morală -, practici de cult/ritualuri de consacrare/sfinţire, sacerdoţiu, norme şi simboluri, raportare la o structură spaţio-temporală proprie etc.) este dat de satisfacerea trebuinţelor religioase ale membrilor societăţii şi de îndeplinirea unei funcţii pentru întreg corpul social – de regulă de integrare şi de coeziune. Din punct de vedere al unei sociologii calitative, Biserica se defineşte prin accentuarea caracterului de comunitate a persoanelor care împărtăşesc aceeaşi credinţă religioasă şi care participă şi sunt angajate la o practică religioasă comună, în virtutea asumării respectivei credinţe. Orice aplecare asupra fenomenului religios, indiferent de pe ce poziţie ar veni, trebuie să ţină seama de specificitatea cu totul aparte a acestui domeniu existenţial şi să ţintească abordarea „faptului religios” inclusiv din perspectiva logicii proprii a acestui fenomen, ca dimensiune unică, ireductibilă la altceva, ca „fapt” aparte de cel social sau de cel psihologic. De pildă, marele istoric al religiilor, Mircea Eliade ne avertiza că pentru o justă raportare la tot ceea ce ţine de sfera sacrului (incluzând aici comportamentul religios al unor persoane) este necesară suspendarea – cel puţin provizorie – a presupoziţiilor etnocentriste, caracteristice cercetătorului modern (mai mult sau mai puţin de extracţie „pozitivistă”) şi adoptarea metodelor şi atitudinilor etnografice, participative, prin care această lume „cu totul altfel” („ganz andere”) este înţeleasă preponderent dinlăuntrul ei96. De aceea este important de adăugat la aceste „definiţii” şi înţelegerea pe care o au credincioşii înşişi, pentru care Biserica este o comunitate divino-umană, în care prezenţa şi implicarea divinităţii este deosebit de semnificativă şi creatoare a unei tensiuni dinamice vii şi constructive între dimensiunea terestră şi cea supranaturală. Astfel privind lucrurile, vom înţelege că pentru Biserică, dimensiunea educaţională, conform logicii intrinseci a religiei, nu este una explicită şi distinctă, cu alte cuvinte Biserica, în principiu, potrivit logicii ei specifice, tradiţionale, nu comportă neapărat un „palier” specializat pe funcţia educativă. Miza fundamentală, care decurge direct din raţiunea constitutivă a Bisericii nu este de natură seculară şi umanistă, ci este una prin excelenţă de ordin soteriologic (care urmăreşte mântuirea persoanelor, prin unirea, re-legarea – de unde şi etimologia noţiunii de religie - acestora cu realitatea transcendentă de ordin personal), iar educaţia este integrată în mod organic şi implicit în această misiune propriu-zis religioasă, teocentrică. Pe de altă parte, se poate afirma paradoxul că Biserica nu se ocupă - în raport cu oricare dintre adepţii şi dintre potenţialii ei prozeliţi, indiferent de vârstă sau statut - decât cu educaţia religioasă, dacă înţelegem educaţia în sensul cel mai larg, de transmitere şi de influenţă asupra personalităţii. Ceea ce vrem să spunem este că, la modul principial cel puţin, Biserica educă prin însăşi natura ei, dar educaţia acesteia este una mai degrabă implicită şi corespunzătoare finalităţilor şi orientărilor sale trans-mundane.
În ceea ce priveşte educaţia morală, trebuie precizat mai întâi că, pentru Biserică, morala religioasă este de cu totul altă natură şi este subordonată altor scopuri decât oricare formă de morală laică. Morala religioasă are drept temei al său transcendenţa şi reprezintă, pentru persoana angajată într-o credinţă, numai un mijloc de împlinire a destinului transfigurator menit omului de către Divinitate. Morala religioasă, prin urmare, nu are drept referenţial, chiar dacă poate să se intersecteze cu acestea, valorile umaniste imanente, autonome, întrucât nu are ca ţintă organizarea şi reglarea armonioasă a raporturilor de convieţuire între indivizi şi între culturi şi nici autosuficienţa etică sau eficacitatea socială a individului. De altfel, cel puţin pentru morala creştină, teocentrică, omul este privit eminamente ca persoană a cărei natură se defineşte în mod necesar prin raportarea la

Dumnezeu (ca Persoană) şi, de aici, şi la semenii săi, pe când morala seculară este fie de natură impersonală/suprapersonală, fie este redusă la arbitrariul subiectiv al opţiunilor axiologice individuale.

Apoi Biserica educă prin ceea ce filosoful şi pedagogul interbelic Vasile Băncilă a conceptualizat ca fiind „duhul sărbătorii", ca „împărtăşire comună din acelaşi sens"99. Şi Constatin Cucoş descrie: „Există întotdeauna un moment iniţial, un sistem de referinţă prim la care ne raportăm neîncetat. Divinitatea se „înomeneşte", iar omul se „îndumnezeieşte", în acest transfer spiritual bidirecţional, sui generis. Cinstim sărbătorile Domneşti, raportându-ne la faptele Mântuitorului, pentru a fi mai atenţi la faptele noastre. Îi serbăm pe marii sfinţi, serbăm trăitori, făptuitori, pentru a ne regăsi în ei sau pentru a face la fel ca ei. (...) În timpul unei ceremonii religioase, participantul nu este un simplu spectator, ci devine un făuritor şi autor al actului sacru. El nu rămâne exterior ceremonialului, ci se implică în el prin întregul său comportament... (...) Ritualul sacru are o valoare iniţiatică, formativă. Persoana care participă la acest act dobândeşte un statut aparte: atributele Divinităţii se răspândesc în subiectivitatea ce se deschide Ei. (...) Se derulează o educaţie implicită, cu reverberaţii adânci, nebănuite, în personalitatea celor care iau parte la ritual. Spectatorul participă şi este angajat într-un scenariu educativ subtil, dar decisiv".100 În al treilea rând, persoana care îndeplineşte funcţia sacerdotală are un rol esenţial în educaţia religioasă a celor pe care îi slujeşte, în principal prin exemplul său personal, dar şi prin cunoştinţele şi competenţele sale (nu doar teologice, ci şi psihopedagogice) şi prin experienţa spirituală, transmise prin predici, cateheze, cursuri şi alte mijloace de pastoraţie. Nu în ultimul rând, educaţia religioasă se realizează şi prin contactul, direct sau mediat, cu textele sacre, deţinătoare în mod intrinsec ale unui potenţial formativ uriaş.

Dar oricum ar sta lucrurile, principiile spirituale ale educaţiei reflectate în procesul didactic sunt relativ clar statuate. Într-o sistematizare atentă a principiilor didacticii referitoare la religia creştină, Magdalena Dumitrana identifică şase astfel de principii spirituale. Trei dintre ele sunt principii ale educaţiei creştine: 1) principiul ecleziocentric; 2) principiul concepţiei creştine despre copil (principiul hristic asupra copilului); 3) principiul hristocentric. Alte trei principii sunt în directă legătură cu învăţământul religios şi predarea religie la clasă: 4) principiul caracterului predominant formativ (formarea personalităţii creştine); 5) principiul caracterului specific al scopului şi mijloacelor religiei: religia se adresează primordial afectivităţii; este un învăţământ care nu se predă, ci „se împărtăşeşte", profesorul având calitatea de îndrumător spiritual, iar clasa devenind o mică ecclesia; 6) principiul moral-creştin al educaţiei: religia creştină – spunea G.G. Antonescu – preia de la educaţia morală metoda de formare a convingerilor şi deprinderilor morale şi, la rândul ei, îi dă educaţiei morale «conţinutul ideologic al eticii pe care trebuie să o cultivăm şi în şcoală», respectiv morala creştină.

Dacă oamenii vor şi să fie morali şi să se mântuie, atunci ei au nevoie să fie pregătiţi pentru a „primi revelaţia". Mântuirea – afirmă Mircea Vulcănescu într-o conferinţă – „nu e proces insidios, ceva care vine peste noi fără să băgăm de seamă; ci este o lucrare puternică..." E întotdeauna binevenită o „activizare spirituală" din partea subiectului de educat, o adâncire, o autolămurire şi autoevaluare. Un învăţământ religios veritabil este activ când zdruncină opinii, mentalităţi, atitudini şi produce transformări ale caracterului. Preot profesor Dumitru Călugăr consideră examinarea cât mai frecventă a conştiinţei un mijloc esenţial de realizare a vieţii morale. Pentru aceasta este nevoie şi de o „nouă alianţă" profesor-elevi: dacă educatorul mai doreşte să aibă vreo influenţă asupra educaţilor, el este invitat să le respecte cu calm dreptul la opinie, să intre într-un dialog „sincer şi deschis" cu ei, să accepte să caute împreună răspunsuri la frământările şi ignoranţele tinerilor30. Unii dintre ei vor afla altundeva care sunt „raţiunile necreate ale acestei infinite etici a dialogului".

Concluzii :

„Noile educaţii'' sunt integrabile la toate nivelurile, dimensiunile şi formele educaţiei. Obiectivele pedagogice vizate, îmbinate cu dăruirea şi talentul cadrului didactic, duc la dezvoltarea personalităţii elevilor, la certitudinea că generaţia de mâine îşi cunoaşte locul şi rolul în societate.Tot la nivelul religiei, ca obiect de învăţământ, părinţii îşi formulează şi aşteptările lor faţă de şcoală. Este o comuniune familie-şcoală, realizată tacit prin intermediul „curriculumului ascuns",

prin simbolurile religioase, prin programul adaptat sărbătorilor religioase, prin prezenţa reprezentanţilor bisericii la sărbătorile şcolii. Aşa se face că părinţii se afirmă categoric şi în majoritate pentru prezenţa simbolurilor religioase şi predarea religiei în şcoală. Părerile lor sunt ceva mai nuanţate când vine vorba despre felul în care se predă religia în şcoală, despre notare şi despre accentul pe cunoştinţe, practici sau comportamente. Se poate constata cum subiectul cercetării noastre atinge o problematică importantă pentru părinţii respondenţi care, doar la puţine dintre întrebări, nu au o părere unanimă. În general, părinţii - ca reprezentanţi ai comunităţii - se manifestă ca o masă unitară, puternică, stabilă, consecventă şi hotărâtă în credinţele sale.

Bibliografie

1. Tomşa, Ghe., 2005, Psihopedagogie preşcolară şi şcolară, Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Bucureşti.

2. Cucoş, C., 1998,Psihopedagogie, Editura Polirom, Iaşi

3. Joiţa, E., 2003, Pedagogie şi elemente de psihologie şcolară, Editura Arves, Craiova.

4. Toader, A.D.,1995, Psihologia schimbării şi educaţia. Polarităţi şi accente ale procesului educaţional, EDP, Bucureşti.

5. Baconski, T., 2007, Despre necunoscut, Humanitas, Bucureşti,

335. TAKING THE FIRST STEPS TOWARDS CREATING A LEARNER-CENTERED CLASSROOM

Prof. Vlad Loredana Gabriela
Liceul Teoretic "Mihail Kogălniceanu"

The starting point of a more meaningful learning process which enables students acquire lifelong skills of learning is represented by the change of focus from teachers to students. Terry Doyle (2008) tackles the need for transition from the learner traditional roles to the new learner roles and responsibilities within the learner-centered classroom and underlines the need of a brain-based approach to teaching students how their brains and memories work so that they can understand how to learn more effectively. Thus, the learner-centered instruction encourages students to participate in the learning process rather than sit quietly and receive information only from the teacher which enables them take some control over their own learning. This way, the students learn to establish their own goals, choose their own learning strategies, take advantage of the available tools and resources and evaluate their own progress, which helps them acquire the most important set of skills that can be provided by the instruction process: lifelong skills of learning outside the classroom.

The learners' role in a learner-centered classroom undergoes numerous changes, which offers them good opportunity to experience a sense of accomplishment and control from handling the task, develop confidence in their own abilities as learners and find out how they learn best. After thorough evaluation of the quality of the undergraduate education through extensive research and observation of the new students in the college, Terry Doyle (2008: 12) pinpoints the major problems: learners are blocked in a traditional form of education where the teacher does most of the talking while students have only some basic skills of note taking, highlighting, organizing, summarizing, listening, memorizing and occasional collaborative work, none of which is sufficient for actively engaging the students in their learning or for creating lifelong learning.

To make the transition to a learner-centered classroom, a series of obstacles have to be overcome in small but firm steps. One of these problems is the teachers' fear of losing control as a result of passing some of the responsibility to their students. Teachers should learn how to feel comfortable when sharing authority with their students because this helps the students feel comfortable in their new proactive role. The second problem represents the learners' reluctance to give up their familiar way of understanding education, a place where they feel comfortable and safe. This problem can be overcome if the students are given the right reasons why they should adopt a completely new learning approach. After all, as James Zull claims (2002: 52), "if people believe it's important to their lives, they will learn".

Teachers may encounter resistance when trying to implement the learner-centered approach to learning. Doyle (2008: 18) suggests that three steps should be taken in order to overcome this obstacle: "identifying why students are resistant to the roles and responsibilities of a learner-centered classroom, sharing with the students a clear set of reasons why they need to take on new learning roles and responsibilities even if they are content with the old ones and teaching the students the new skills they need to be successful in a learner-centered classroom."

As a result of various discussions with people trying to implement this approach, Doyle has come down to a list of reasons why students resist adopting this new approach. First, as a result of years of teacher-centered instructions, students are ruled by strong habits such as: sitting quietly, doing the assigned homework, taking notes, memorizing, etc. Second, in a traditional instructional mode where school is about surface things such as grades, tests, workload and how students feel about the teacher, students are trying to learn not because they are interested in the subject but because they want to get good grades.

The fear of failure represents another reason for which students are reluctant to

changing their learning habits. This can also explain the lack of student participation in class discussions and their avoiding asking questions and sharing ideas. Doyle (2008: 22) suggests that "students were avoiding discussion because their previous learning experience taught them that if they could get an A without taking the risk of speaking up in class, then they would be crazy to say anything." In *Punished by Rewards*, Alfie Kohn (1993: 228-230) criticizes the incentive system and encourages the emergence of "good kids without goodies", disrupting, thus, the behaviourist principle of stimulus and response and Skinner's psychological theory of conditioning. Moreover, having control and freedom of choice over their own learning scares the students used to a teacher-centered instruction and gives them the feeling that the teachers are simply not doing their jobs.

The amount of effort required in performing certain learning activities is yet another obstacle for the students animated only by an extrinsic motivator, spending, thus, as little effort as possible to accomplish a class assignment. This way of seeing things is almost to the so called "minimalist learners", as Doyle (2008: 29) coined them, who take "the path of least resistance" and who can be characterized through a simple question "How many points do I need to get an A, a B or a C?."

Doyle (2008: 27) also brings into discussion the fixed mindset that students have developed about learning a certain subject. Such students "view intelligence and ability as fundamentally fixed at birth and unchangeable. They see themselves and others as smart, average or dumb." Thus, these students are trying hard to prove that they belong to the smart group by making the same mistake, namely avoiding engaging in class activities. This way of seeing things discourages students and it's the teacher's responsibility to show them that spending effort, time and taking advantage of the effective teaching techniques can bring them success in any subject.

The second step involves explaining the students that this approach is the best way to improve their learning. They need to be assured that the knowledge and skills they have to learn are closely linked to their learning goals and will enable them to develop learning and thinking skills useful for a lifetime. One of the ways to deal with this situation is introducing the students into the new discoveries about how the human brain learns. It is known that the more the brain cells work the more they form new connections among them, a process which enables humans stock and remember information, make associations and use the information in real life situations. John Ratey (2002) cited in Terry Doyle's (2008: 36) book, explains that "we know from neuroscience research that the dendrites of our brain cells grow only when the brain is actively engaged and the neuro-networks formed by our brain cells stay connected only when they are put to frequent use."

Students can be motivated to actively engage in their learning if they are shown that the skills and knowledge will help them in their life and career. For example, a presentation can improve their speaking skills, which are essential for career success. Pointing out that the skills and knowledge taught in class are the basis for building lifelong learning skills needed to confront the requirements of the modern society is also a way to give students a good reason to involve in their learning. Sometimes there is need to explain how skills like writing, reading, working well in a team, accepting and giving feedback and criticism or being on time are of any use in attaining success in the society outside the classroom.

Also, teachers should always underline the connection between consecutive lessons in order to assure the students that what they are being taught at present is going to be of help in their future learning. Another important reason for learning that should be explained to students is that the skills and knowledge they acquire during a certain class are not mere tools meant to help them pass a test. The students need to see that the lessons are cohesive and prepare them for lifelong learning. This is also the principle at the basis of curricula mapping: "This practice is commonplace in K-12 school, where curricula are mapped to show what knowledge and skills are being taught at each grade level, so parents can see the developmental progress of their child's learning. This is also done for teachers can verify that all the important skills are being

taught and where in the curriculum they appear" (Doyle 2008: 38).

Doyle also proposes the "stakeholders exercise" to shift the responsibility of learning on the students. When introducing a new set of skills and knowledge, the teacher should help students discover the reasons beyond a grade for deeply learning the course material presented: "in this activity students are asked to identify other people or organizations who are stakeholders in their being successful learners of the new material" (Doyle 2008: 39). After this exercise, the students come to understand that with so much at stake, the teacher wouldn't risk choosing a defective teaching approach. Students need to hear and to be presented with clues why they should put any effort into their learning beyond any reasons such as passing an exam, taking a good mark or satisfying other people's expectations.

Once these inherent obstacles in the transition between traditional and learner-centered instruction have been dealt with, teaching students the new skills they need in order to actively get involved in and gain control of their own learning represents the third step of implementing the learner-centered classroom. It is helpful for learners to be aware of their learning styles in order to efficiently incorporate them into their learning process and to realize the importance of being able to work and learn in different ways at different times and for different purposes. Also, the teacher acquires a key role in making the students aware of the multitude of learning strategies they can use in order to learn a foreign language more effectively. In their turn, the students have to assess, diagnose some of their own learning difficulties, monitor and select the strategies that are best for them, slowly turning into autonomous learners.

All in all, the transition from a traditional to a learner-centered classroom is not a smooth process. Students and teachers have to deal with different obstacles created by years and years of teacher-centered instruction which has embedded in students strong habits that limit their motivation and possibilities of learning. However, the fear of failure and of the unknown could be overcome if the students are shown and explained the relevance of learner-centered instruction and how it will produce deeper and long-lasting learning. Students should be involved in the process of learning, where they should be taught lifelong learning skills for their future learning. This could come as a solution to the problem of students' decreasing motivation to learn and it could represent the first steps towards learner autonomy.

Bibliography

Doyle, Terry. *Helping Students in a Learner-Centered Environment*. Stylus Publishing, Sterling Virginia, 2008.

Kohn, Alfie. "Good Kids Without Goodies." *Punished by Rewards*. Houghton Mifflin Company, New York, 1993.

Steinberg, Laurence. "The Real Problem." *Beyond the Classroom*. Simon and Schuster Paperbacks, New York, 1996.

Zull, E. James. "Helping People Learn." *The Art of Changing the Brain*. Stylus Publishing, Sterling Virginia, 2002.

336. Educaţia. Complexele personale: factori stimulativi sau inhibitori ai creativităţii

Ec. Vlangăr Cristina, Şc. Gimnazială Nr. 5, Râmnicu- Vâlcea

Importanţa crescândă a creativităţii în plan individual, de grup sau social i-a determinat pe mulţi autori să investigheze modalităţile de stimulare a creativităţii. Una dintre căile principale de antrenare a creativităţii o constituie identificarea factorilor inhibitori şi stimulativi ai acesteia. La mijlocul secolului XX cercetările privind creativitatea erau axate pe individ şi, la nivelul acestuia, pe factorii intelectuali ai creativităţii (gândirea divergentă, imaginaţia creatoare, rezolvarea creatoare a problemelor). Studiul factorilor inhibitor ai creativităţii se ocupă la rândul său de blocajele apărute în formarea sau dezvoltarea factorilor intelectuali ai creativităţii. Au existat autori care au analizat factorii favorabili dezvoltării motivelor şi atitudinilor creative. Se remarcă însă faptul că în perioada respectivă diferitele variabile ale creativităţii erau studiate izolat la nivelul personalităţii, deşi se pare că tocmai tensiunea dintre componentele creaţiei, precum şi dinamica lor erau stimulative pentru creativitate. C. Rogers considera că principalul motiv al creativităţii este tendinţa omului de a se actualiza pe sine, de a deveni ceea ce este potenţial. Creativitatea există în fiecare individ aşteptând condiţii optime pentru a fi eliberată şi a se exprima.

Noua abordare integrativ-sintetică, dinamică şi unitară a creativităţii necesită şi o nouă viziune asupra factorilor favorizanţi şi frenatori ai acesteia. Factorii care influenţează formarea creativităţii trebuie să fie abordaţi în mod global, unitar, interactiv şi dinamic. Trebuie să renunţăm la viziunile înguste, atomiste, care mai dăinuie încă în privinţa blocajelor sau barierelor creativităţii. Acestea se referă la condiţiile în care un individ trăieşte într-un tip de societate sau mediu nesatisfăcător pentru el. Insatisfacţiile se pot situa la niveluri diferite, care uneori se întrepătrund. Contextul sociocultural constituie un mediu constrângător pentru o persoană atunci când ea nu poate admite şi nici nu poate adera la scările de valori, la ideologiile societăţii în care trăieşte, pentru că ea nu se poare regăsi pe sine. Aceasta aduce la un conflict al valorilor şi la absenţa cadrelor de referinţă. Astfel, un model politic ideologic, cultural etc. parcurge mai multe faze sau etape. Etapa *ascendentă*, când apare un curent inedit sau o concepţie trecută revine formulată intr-un mod nou, original. Gânditorii sau teoreticienii curentului definesc şi clarifică conceptele, formulează explicit principii, norme şi elaborează sistemul de credinţe aferent teoriei sau curentului respectiv. Etapa *culminantă* – moment în care adepţii, militanţii curentului respectiv difuzează ideile într-un mod cât mai convingător pentru a converti cât mai multă lume la aceste idei. În mod firesc, pe lângă adepţii curentului,

apar simultan reacţiile de apărare faţă de grupurile care militează pentru alte valori sau altă ideologie şi care se simt ameninţate. Cu toate acestea, noua ideologie îţi croieşte drum înainte, înscriindu-se printre cele dominante. Etapa *descendentă* - de uzură a mişcării, ideologiei sau curentului respectiv, care începe să regreseze, fiind însoţită de rezistenţe disperate ale adepţilor, care pot să ajungă la forme de violenţă, lipsă de respect, agresivitate faţă de cei ce nu le împărtăşesc ideile. Etapa de *inserţie terminală* – faza în care mişcarea sau ideologia respectivă îşi ocupă locul în contextul celorlalte mişcări existente şi îşi pierde treptat caracterul progresist, novator sau alternativ. În mod practic, aprecierea cât mai corectă, directă şi mai apropiată de realitate a scărilor de valori şi a cadrelor de referinţă este diminuată datorită interpunerii mai multor elemente între care se află:

Instabilitatea societăţilor, care s-a accentua, s-a accelerat în ultimele decenii ale secolului XX, fiind mai greu de depistat ceea ce este prioritar, primordial de ceea ce este întâmplător, secundar. Devine din ce în ce mai dificil să apreciezi cu certitudine lucrurile, ideile care trebuie conservate sau dizolvate. **Îmbătrânirea populaţiilor şi a societăţilor.** Numărul şi ponderea populaţiei în vârstă este din ce în ce mai mare comparativ cu ritmul naşterilor, fapt care duce la conservatorism accentuat, la creşterea rezistenţelor la schimbare. **Descoperirile ştiinţifice sau filozofice** pun la îndoială anumite date socotite ca fiind fundamentale, decisive, perene. Fiinţa umană preferă obişnuinţa schimbării, ceea ce constituie o frână în acceptarea noutăţilor.**Saturaţia informaţiilor oferite** de mass-media, care îngreunează operarea unei alegeri obiective. Liderii politici, prin intermediul televiziunii, orientează oamenii spre anumite opinii şi valori folosind mijloace dintre cele mai sofisticate. Alături de cele trei medii tradiţionale ale omului (familia sau comunitatea, profesiunea sau studiile, timpul liber sau distracţiile) au apărut mass-media sau mediul informaţional. Prin mass-media are loc o influenţă difuză asupra populaţiei pe care o condiţionează, asupra căreia acţionează prin persuasiune, adresându-se de fapt memoriei mulţimii. Înregistrarea informaţiilor se face cu o viteză mai mare decât cea a luminii, reacţia omului la acestea fiind aproape inconştientă şi reflexă. Unul din fenomenele implicite ale condiţţionării prin mass-media este manipularea, care este permanentă. Daca nu dăm dovadă de spirit critic şi de luciditate faţă de informaţiile primite prin mass-media, fiecare dintre noi riscăm să fim victime ale manipulării. Una din formele cele mai subtile şi insidioase ale manipulării o constituie dezinformarea opiniei publice, al cărei scop este răspândirea de informaţii tendenţioase, parţial obiective, în vederea deformării realităţii şi evenimentelor. **Prejudecăţile**, ideile gata confecţionate, constituie piedici importante ale creativităţii. Contextul sociocultural în care trăim este impregnat şi uneori pietrificat de prejudecăţi.

Frustrarea, în general, îţi găseşte originea în senzaţia şi în convingerea de a fi victima nedreptăţilor, suferinţelor, jignirilor etc. cauzate de alţii. În viaţa cotidiană, la fiecare pas, întâlnim ocazii de frustrare dar impactul lor asupra diferitelor persoane este diferit. Frustrările declanşează reacţii şi comportamente mai mult sau mai puţin nuanţate sau intense, toate fiind nefavorabile creativităţii. **Fuga (retragerea).** Persoana nefiind în stare să facă faţă frustrării încearca să o evite, să scape de ea, temporar sau definitiv prin dispariţia din calea ei. Forme mai blânde ale fugii sunt: demisia, părăsirea localităţii, visul, neparticiparea, glume care să ducă la devierea de la subiect, alcoolul somniferele, drogurile etc. Forma cea mai gravă a fugii este sinuciderea. **Agresivitatea.** De obicei, este atacată persoana sau instituţia care în viziunea celui frustrat se află la originea situaţiei lui. Ca forme mai uşoare sunt cunoscute: calomnia, ironia, bătaia de joc, pamfletele anonime prin care se încearcă reducerea la tăcere a celuilalt. Există şi forme extreme, accentuate ale agresivităţii prin care se urmăreşte eliminarea fizică a persoanei sau grupului vinovat: distrugeri fizice, provocarea morţii celuilalt. **Transferul**. Dacă nu se poate acţiona direct asupra persoanei sau a grupului considerate a fi vinovate de frustrare, agresivitatea celui frustrat trece asupra altor persoane, grupuri sau obiecte. Forme de defulare a persoanei frustrare sunt; terorismul, luarea de prizonieri sau ostateci, atentatele etc. care sunt îndreptate spre persoane ce seamănă cu cele vinovate la frustrarea individului în cauză. **Compensarea**. Este un fel de consolare prin substitute care pot fi oameni sau lucruri. Dintre formele de manifestare consemnăm: tandreţea faţă de animalele domestice sau colecţiile de obiecte. Compensarea este un fel de supapă care ajută la depăşirea constrângerilor sociale, profesionale, familiale. **Resemnarea.** Se referă la comportamentul de: supunere, renunţare, apatie, pasivitate, chiar fatalism. **Integrarea frustrărilor.** Se referă la aptitudinea de a-ţi asuma frustrările considerate majore şi imposibil de depăşit. De exemplu, în faţa unor situaţii imposibile de modificat cum ar fi: boala, îmbătrânirea, pierderea locului de muncă etc., persoana în loc să se descurajeze în faţa evenimentelor, le acceptă, le asimilează şi încearcă în mod pozitiv, constructiv să le facă faţă. Capacitatea de integrare a frustrărilor constituie un factor de manifestare plenară a personalităţii, favorabil creativităţii.

Barierele datorate fricii endemice se referă la teama pe care o încearcă anumiţi membri ai societăţii, cei mai vulnerabili, cei care au unele sensibilităţi personale. Înfruntarea cu persoane necunoscute, dar şi cu cele cunoscute le provoacă unora reacţii de teamă, adesea imprevizibile. Teama lor se datorează mai ales faptului ca nu pot anticipa sau prevedea reacţiile persoanelor cu care vin în contact. Au tendinţa de a-l socoti pe celălalt ca fiind un judecător, un om cu atitudine critică, ceea ce le conduce la timiditate. Această situaţie

determină persoana să fie retrasă, închisă şi aproape mereu gata să se apere. **Agresivitatea**, starea de încordare conflictuală marchează anumite persoane. Ele au tendinţa de a se manifesta agresiv, atât verbal, cât şi în scris, prin mimică şi gesticulări. Acest mod de a reacţiona este total nefavorabil creativităţii şi nu trebuie ignorat ca agresivitatea manifestată în public (în colectivităţi) este mai dăunătoare creaţiei prin faptul că este contagioasă, putând conduce la un climat tensionat. Societatea care promovează principiul competiţiei este dură şi crudă pentru cei care nu sunt „blindaţi" şi nu au puterea să se apere eficient. De aceea, unii oameni încearcă un sentiment de teamă de a nu fi minimalizaţi, „striviţi". Dorinţa de a se ridica este uneori prea mult legată de dominare, învingere şi mai puţin de progres, ca atare. De aceea, se întâmplă ca în general competiţia să-i opună mai degrabă pe oameni, decât să-i apropie. Dacă o competiţie este corectă, bazată pe valori autentice, atunci ea este stimulativă, determinând pe fiecare să dea ce are mai bun şi ducând în final la afirmarea celui mai bun. Un asemenea tip de competiţie, care implică valorizarea persoanei, este stimulativ pentru creaţie. Rezistenţa la schimbare este una dintre barierele cele mai puternice ale creativităţii, fiind în acelaşi timp şi cel mai frecvent întâlnită. Prin educaţie, majoritatea oamenilor manifestă o puternică rezistenţă la schimbare, deoarece modificările provoacă teama, implicând necunoscutul şi asumarea de riscuri. Lipsa încrederii în sine este nefavorabilă creativităţii. Fiecare om realizează mult mai putin decat posibilităţile pe care le are. Progresul individual şi colectiv se bazează pe încredere în forţele proprii, pe motivaţia de a elabora lucruri bune şi pe convingerea că le poţi realiza. Barierele datorate atitudinilor individualiste sunt specifice celor care pun accentul pe propria persoana. Individul care este centrat pe sine însuşi nu mai poate fi receptiv la ceea ce se petrece în afara lui, dialogul cu ceilalţi devine groi, uneori imposibil.

Lipsa de comunicare se poate prezenta în trei ipostaze: comunicarea imposibilă datorată limbajului, vocalularului (de strictă specialitate), total diferite sau altor condiţii obiective şi subiective; comunicare incompletă (ca în cazul manipulării); comunicare deformată, falsificată sau denaturată în mod voit (un exemplu îl pot reprezenta discursurile politice). În general, oamenii care nu-şi respectă cuvântul dat, care nu respectă legile, care au comportamente deviante sunt marginalizaţi de societate. Este de remarcat faptul că şi comportamentul creativ este un gen de comportament deviat de la normă, de la medie, dar în sens constructiv, valoric.

Bibliografie: Roco Mihaela, *Creativitate şi inteligenţă emoţională*, Iaşi: Polirom 2004.

337. ASPECTE PRIVIND EVALUAREA DIAGNOSTICĂ A TULBURĂRILOR DE LIMBAJ LA COPILUL CU CES

Prof.Daniela Voicea
Școala Gimnazială Specială nr 3 București

Perspectiva generală asupra fenomenului întârzierilor în apariția și dezvoltarea limbajului sau al nedezvoltării anumitor laturi ale limbajului la copiii cu CES arată că acesta este o realitate cu care se confruntă specialiștii din domeniul educației speciale. Acest fenomen e menţionat, practic, în orice definiţie sau în orice descriere a deficienţei mintale şi este scos în prim plan în diverse lucrări de specialitate. Este relevantă opinia lui Doru V.Popovici care, investigând un grup semnificativ de şcolari cu întârziere mintală şi aplicându-le o serie de teste de evaluare a limbajului (după A. Descoeudres, R. Zazzo ş.a.), constată chiar că «nu există absolut nici un elev debil mintal din lotul analizat, care să nu prezinte întârzieri semnificative în dezvoltarea limbajului, faţă de vârsta cronologică» (D.V.Popovici, 2000, p.282). Tulburările de limbaj au o frecvenţă semnificativă în rândurile elevilor cu CES şi sunt o adevărată provocare pentru cadrele didactice care se confruntă cu acestă realitate, luând în considerare faptul că ”prin tulburări de limbaj se înţeleg toate abaterile de la limbajul normal, standardizat, de la manifestările verbale tipizate, unanim acceptate în limba uzuală, atât sub aspectul reproducerii cât şi al perceperii, începând de la dereglarea diferitelor componente ale cuvântului şi până la imposibilitatea totală de comunicare orală sau scrisă. ” (M.Guțu,1975, pag.130-135). În categoria tulburărilor de limbaj sunt reunite astfel cu necesitate ” toate deficienţele de înţelegere şi exprimare orală, de scriere şi de mimică şi articulare. Sau: orice tulburare, indiferent de forma sa, care se răsfrânge negativ asupra emisiei limbajului, face parte din categoria tulburărilor de limbaj.” (Jucău, E., Jucău, N., 1999, pag.16).

Până în prezent, atât pe plan național cât și internațional nu există criterii unice pentru diagnosticare, întrucât starea de deficiență mintală este dificil de diagnosticat din cauza unui complex de factori: mijloacele de diagnosticare sunt insuficient de perfectionate, modificarea psihometriei (care nu este suficienta pentru a stabili cu certitudine starea de deficienta, ea constituind doar un indicator ce ofera posibilitatea unei cuantificari), dificultati in discriminarea deficientei mintale veritabile de cea aparenta, consecinta unor deficite informationale si a faptului ca se raporteaza la nivelul de exigenta sau la gradul de toleranta impus de mediul social. Complexitatea sindromului de deficiență mintală caracterizat prin nedezvoltarea, oprirea sau perturbarea dezvoltării mintale, în special a funcțiilor cognitive, consecința a unor cauze endocongenitale sau apărute în cursul primei copilării, impune necesitatea stabilirii diagnosticului diferențial sub multiple aspecte.

Examinarea complexă este cea care determină demararea corectării tulburărilor de limbaj, pe baza ei se stabileste diagnosticul. Pentru ca această examinare să fie un succes trebuie asigurat un cadru propice, benefic şi stimulativ pentru ca elevul cu CES să poată fi evaluat corect şi să se poată releva toate aspectele tulburării. E necesară o atmosferă relaxantă, caldă, personalitatea profesorului şi atmosfera cabinetului sunt foarte importante.

Metoda principală de examinare este convorbirea cu copilul, familia, cu toţi factorii implicaţi în educarea lui. Odată cu examinarea începe şi completarea fişei logopedice, care va continua pe tot parcursul terapiei şi va trebui să oglindească evoluţia elevului.

Examinarea şi diagnosticarea tulburărilor de limbaj se integrează tabloului dezvoltării psihice generale a copilului cu CES, precum şi interdependenţei cu mediul social în care acesta trăieşte. În literatura de specialitate sunt consemnați pașii de urmat în diagnosticarea tulburărilor de limbaj. (V. Vrăjmaș,C. Stănică,1997,pag. 7).

Diagnosticul diferenţiat al tulburărilor de limbaj presupune analiza completă atât a limbajului, cât şi a persoanei, studierea întregii sale personalităţi, în caz contrar putând să apară erori de diagnostic. Daca este cazul, examenul se completează cu consemnarea relațiilor sociale ale copilului, observarea procesului de integrare scolară și a rezultatelor obținute în procesul educativ. Un exemplu în acest caz îl poate constitui un copil cu alalie, care fără o examinare inițială a dezvoltării intelectuale poate fi confundat cu un debil mintal şi orientat greşit spre o şcoală cu învăţământ special.

În demersul său, profesorul de terapia tulburărilor de limbaj va avea deci drept obiectiv prioritar realizarea diagnosticului diferențial. Acesta va stabili dacă mai există o altă deficiență de natură intelectuală, senzorială sau psihică, dacă mai sunt și alte tulburări ale limbajului la același subiect (de ex.disfazie de dezvoltare). Va ține cont de nivelul intelectual al deficientului de limbaj, de rezultatele școlare ale acestuia, de relația pe care o are cu profesorii și cu familia sa, de motivația pe care acesta o prezintă pentru propia corectare. Pentru ca diagnosticul diferenţial să poată fi stabilit corect nu este suficient să se constate că emiterea este deficitară, ci trebuie să se determine şi cauza. Am întâlnit cazuri concrete de diagnosticare greșită cu hipoacuzie în cazul unor copii cu alalie motorie. Abordarea corectă a terapiei a determinat o recuperare eficientă a întârzierilor în dezvoltarea limbajului.

Terapia tulburărilor de pronunție va începe de la primele semne de manifestare. Se pornește de la nivelul la care se află subiectul, materialele de lucru să fie cât mai apropiate de viața de zi cu zi a copilului. În ceea ce privește tulburările limbajului scris, diagnosticul de dislexo-disgrafie la copilul cu CES se pune de specialist în urma unei evaluări complexe, după scurgerea timpului necesar pentru învăţarea scris-cititului, ce diferă funcţie de motivaţie, de dezvoltarea psihică, de efortul depus de elev, de metode folosite, deosebit de elevul cu intelect normal al cărui diagnostic se poate pune la final de clasă I și începutul clasei aII-a, când media copiilor îşi însuşesc scris-cititul. În acest sens ”cunoașterea și identificarea tulburărilor de limbaj reprezintă o prioritate a specialiștilor, precizia și precocitatea diagnosticului acestor tulburări garantând reușita programului terapeutic și recuperator al copilului cu tulburări de limbaj.” (Alois Gherguț,2005, pag.178)

În practica zilnică de la cabinetul de Terapia Tulburărilor de limbaj am constatat că în activitatea de învăţare şcolară, o mare importanţă dobândeşte calitatea mesajului verbal, pe care-l transmite cadrul didactic elevilor săi, adaptându-l nivelului de înţelegere al acestora, înţelegerea mesajului verbal implică, pe de o parte, aspectul gramatical al vorbirii, adică latura sa exterioară, iar, pe de altă parte, aspectul de sens, reprezentând latura sa de conţinut. Se observă că unii elevi cu CES, chiar şi la clasele mari, nu înţeleg întotdeauna conţinutul exact, adică sensul unor cuvinte, expresii sau fraze, chiar dacă, sub aspectul reproducerii mecanice a acestora, ei pot să nu întâmpine dificultăţi deosebite. Trebuie considerat şi cazul când anumiţi elevi cu deficienţă mintală nu reuşesc să exprime în cuvinte ceea ce îşi reprezintă şi ştiu să execute destul de corect. Profesionalismul cadrului didactic, tactul și dorința acestuia de a rezolva dificultățile întâmpinate, transformarea elevului în partener în procesul terapeutic dau un prognostic bun de recuperare a tulburărilor limbajului la copilul cu CES.

BIBLIOGRAFIE:

Gherguț A. Psihopedagogia persoanelor cu cerinte speciale , Ed. POLIROM, 2005, pag.178
Gutu M., Logopedia I; Universitatea Babes-Bolyai, Cluj-Napoca, 1975, pag.130-135
Popovici D.V. (2000), *„Dezvoltarea comunicarii la copiii cu deficiente mintale”,* Ed. «Pro-Humanitate», Bucuresti, 2000, pag.282.
Vrăşmaş E. , Stănică C.- Set de instrumente, probe şi teste pentru evaluarea educaţională a copiilor cu dizabilităti, Ed. MarkLink,Bucureşti, 2003,pag. 7.

338. METODA STUDIULUI DE CAZ

Profesor: Broboană Maria
Liceul Tehnologic „P.S.Aurelian'' Slatina

Metoda studiului de caz reprezintă atât o metodă didactică ,cât și o metodă de cercetare și intervenție psihopedagogică, de asemenea, tehnicile de consiliere și de formare comportamentală se bazează și ele pe studiul de caz (I. Radu,2003).

Cazul reprezintă o experiență sau o situație particulară , de multe ori o situație-problemă, de preferat reală și contemporană, care este situată intensiv pe o anumită perioadă de timp.

Studiul de caz este o investigație concretă, a unui fenomen contemporan în contextul de viață real, bazată pe surse multiple de date, frontierele dintre fenomen și context nu sunt clare.

În cercetare, studiul de caz poate fi utilizat ca metodă de investigație- de colectare de date referitoare la anumiți subiecți, de realizare teoretice/conceptual, de soluționare a cazurilor, de formulare a unor concluzii și predicții referitoare la aspectele analizate. El poate fi utilizat:

- înaintea introducerii variabilei independente, în etapa pregătitoare a experimentului sau anchetei
- după introducerea variabilei independente

Dacă în cazul experimental numărul de variabile este redus la 3-4, studiul de caz se aplică în acele situații în care o astfel de reducere nu poate avea loc și se lucrează cu un număr mare de variabile, posibilitatea de control a fenomenului este mică, manipularea fiid zero. Tehnicile utilizate în studiul de caz sunt: observația, studiul documentelor, interviul și uneori datele cantitative.

Taxonomia cazurilor (după I Radu,2003)

1) După obiectul analizei:

- studii de caz singulare/simple-obiectul analizei este un fenomen singular

Exemple: o situație deosebită, particular, problematică și evoluția sa în timp (de exemplu, situația unui elev de nivel bun, slab, a unui elev cu dificultăți de adaptare școlară a unui elev care traversează o perioadă dificilă din punct de vedere afectiv, situația unei clase, a unui grup, a unei instituții, a unei organizații), un eveniment semnificativ (de exemplu, unul care generează disfuncționalități), o decizie, o persoană aflată într-o situație dificilă sau problematică.

- studii de caz multiple –obiectul analizei îl constituie mai multe personae, grupuri, instituții, decizii, evenimente, care se încadrează într-o anumită categorie, respectiv abordarea conceptuală, studiile de caz multiple reprezintă de fapt o colecție de cazuri și nu un eșantion statistic.

Exemple: modalitățile de construire a curriculum-ului la decizia școlii, modalități de operaționalizare a curriculum-ului unui anumit curs opțional, reacția mai multor instituții de învațământ la o decizie de politică educațională, impusă de minister, poziția mai multor instituții de învățământ față de integrarea elevilor cu cerințe educative special în învățământul de masă.

2).După natura abordării:

- studii de caz bazate pe abordări holistice, respective pe investigări globale

Exemple: analiza global a situației școlare a unei clase de elevi, analiza global a situației elevilor unui liceu, care au reușit la concursul de admitere în învățământul superior.

- Studii de caz bazate pe abordări analitice/componențiale, respective pe investigări axate pe mai multe dimensiuni și perspective.

Exemple: analiza situației școlare a elevilor unui clase la disciplinele exacte și la cele socio-umane, analiza procentajelor elevilor unui liceu, declarați reușiți la admiterea în învațământul superior pe tipul de facultăți și pe centre universitare.

Valorificarea eficientă a metodei studiului de caz ca metodă de cercetare pedagogică, reclamă parcurgerea anumitor etape și luarea în considerare a unor cerințe specifice precum:

-stabilire cu claritate a temei și obiectivelor cercetării;

-crearea unui cadru teoretic coerent, respective realizarea de delimitări și operaționalizări conceptual, care să permit efectuarea de analize teoretice, de interpretări. Cadrul teoretic este necesar, deoarece numai cu ajutorul unor concept operaționalizate faptelor brute capată transparență, deasemenea, după cum afirmă R. Yin, el constituie principalul vehicul pentru generalizarea rezultatelor în studiul de caz. Așadar, conturarea unui cadru teoretic reprezintă o soluție pentru diminuarea unuia din dezavantajele studiuklui de caz, faptul că nu permite formularea de generalizări și pentru crearea premiselor transformării cazului într-un authentic instrument de investigație pedagogică.

Exemplu: pentru a analiza comparative egalitățile de operaționalizare curriculum-ului unui curs opțional în cadrul mai multor școli, este necesară o viziune unitară asupra conceptului de curriculum, asupra posibilităților de planificare a lui, asupra dezvoltării curriculum-ului la nivelul școlii.

-realizarea decupajului empiric din realitate, respective identificarea și selectarea cazului/cazurilor(a experiențelor, categoriilor, situațiilor, problemelor) , funcție de teama și obiectivele cercetărilor.

-proiectarea protocolului de colectare a datelor, pe baza unei documentări obiective și în termini operaționali. Interesează diversele aspecte ale cazului/cazurilor, identificarea de modalități de analizare și interpretare din perspective multiple a cazului/cazurilor(eventual) identificarea modalităților și procedurilor de intervenție asupra cazurilor și de soluționare a lui.

-aplicarea modalităților de investigație asupra cazului și de soluționare a acestuia precum și monitorizarea evoluției cazului și reglarea intervenției educative pe baza feed-bakului obținut.

-întocmirea rapoartelor asupra cazurilor individuale. În acest sens profesorul I. Radu 2003 atrage atenția asupra faptului că dacă se analizează mai multe cazuri pentru fiecare din ele se va stabili un raport individual, nu se va opera cu un raport se sinteză pentru toate cazurile. Firește că există o etapă de analiză comparativă a acestor rapoarte, de identificare a elementelor lor commune și diferențiatoare. Această etapă poate fi urmată de reevaluarea cadrului teoretic inițial de identificarea de aplicații teoretice și practice și de proiectarea de noi investigații.

-formularea de concluzii relevante pentru cercetarea realizată și eventual de generalizări. Atrage atenția asupra faptului că studiul de caz i se reproșează lipsa de rigoare și faptul că nu constituie o bază solidă pentru generalizări. Firește este necesar să se manifeste atenție special în formularea generalizărilor întrucât, prin definiție cazul se referă la o experiență, situație sau problem aparte, special, particular, unică și nu își propune desprinderi de concluzii generale. Pentru aceasta se vor folosi alte metode de cercetare, subliniem și de această dată necesitatea îmbinării și completării reciproce a metodelor de cercetare, în cadrul unor complexe metodologice și prin valorificarea tehnicilir triangulare.

Bibliografie

Radu ,I.,(1974), Pedagogie școlară,Editura Științifică și Enciclopedică, București

Rotariu ,T.,(1991),Curs de metode și tehnici de cercetare sociologică, Editura a II-a, litografiat,Universitatea din Cluj-Napoca

Stanciu ,St.,(1968),Cercetare pedagogic,Editura Didactică și Pedagogică,București

Văideanu ,L.,G.,(1988),Educație la frontier dintre mulenii,Editura Politică,București

339. ECOEDUCAŢIA – DIMENSIUNI DEFINITORII ÎN CICLUL PRIMAR

Profesor învatamânt primar, Amaicei Bilbor Mihaela Roxana
Școala Gimnazială Nr. 3, Piatra Neamț

Apariţia vieţii pe Pământ a dus la formarea unei noi structuri planetare, cunoscută sub numele de biosferă. Omul face parte integrantă din biosferă, fiind într-o strânsă dependenţă faţă de resursele pe care aceasta i le oferă. Deci biosfera este pentru om componenta cea mai importantă a naturii care-l înconjoară.

Se poate afirma că omul este şi un produs al naturii, un copil răsfăţat asupra căruia e posibil, într-un viitor nu prea îndepărtat, să-şi piardă autoritatea sau controlul. În epoca contemporană, relaţia dintre om şi „mama natură" tinde să se şubrezească. Asemenea copilului care a crescut mare, uită de părinţi, şi omul s-a îndepărtat de natură. S-a grupat în oraşe mari care cresc din ce în ce mai mult şi în care natura se vede mai puţin: câteva parcuri, pomi pe marginea unor alei, câteva brazde de flori.

În drumul spre progres, omul a trebuit să facă faţă unor realităţi ecologice: nevoia de hrană şi de alte bunuri, extinderea agriculturii pe seama altor structuri de stabilitate ecologică, exploatarea mărilor şi a oceanelor, a uscatului. „Ceea ce i-a lipsit şi îi lipseşte omului este simţul măsurii." (Popovici, E. citat de Chifu, T.) Numai păstrând echilibrul între natural şi artificial, între ce poate da şi ce poate lua din natură, se poate evita actuala situaţie de criză care ar putea pune sub semnul întrebării însăşi existenţa omului pe Terra.

De aceea, conservarea sau restabilirea echilibrului dinamic al biosferei şi dezvoltarea unor tehnici care să permită utilizarea raţională a resurselor, este o datorie a omului.

Această acţiune trebuie să înceapă cu educarea maselor. Tema fundamentală a oricărui program de educaţie trebuie să fie utilizarea de către om a spaţiului în care trăieşte şi-şi desfăşoară activitatea, astfel încât să nu degradeze solul, apa, aerul, să nu epuizeze resursele naturale prin exploatări excesive.

„Omul nu este în natură ca un imperiu într-altul; el nu este nici în afara naturii, nici deasupra ei, ci în interiorul ei." (Spinosa)

Atât pe plan naţional, cât şi internaţional, se prefigurează necesitatea adaptării unor noi concepţii faţă de problematica naturii şi a găsirii unor soluţii adecvate de rezolvare a situaţiei la care s-a ajuns.

Orientări privind educaţia pentru mediul înconjurător, elaborate de un for internaţional, au fost discutate în Conferinţa de la Belgrad (octombrie, 1975), organizată de UNESCO în colaborare cu Programul Naţiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător (P.N.U.R.). La acest program au participat specialişti din 64 de ţări.

Cea mai mare parte din programele UNESCO de cercetare asupra mediului şi a resurselor naturale, conţin importante referiri la educaţie şi formare. Încă de la Conferinţa Naţiunilor Unite pentru mediu din anul 1972, de la Stockholm, problema educaţiei pentru mediu a fost clar exprimată. S-a propus elaborarea unui „Program educativ internaţional de învăţământ interdisciplinar, şcolar şi extraşcolar relativ la mediul înconjurător pentru toţi. Acest program acoperă toate gradele de învăţământ şi se adresează tuturor, citadini sau ţărani, tineri sau adulţi, cu scopul de a-i face să cunoască acţiunile simple pe care ei le pot întreprinde, în limitele mijloacelor lor, pentru a gestiona şi proteja mediul înconjurător."

Învăţământului de toate gradele îi revine un rol tot mai important în educarea tinerei generaţii, căreia este necesar să i se imprime o gândire ecologică despre lume. Astfel, educaţia ecologică în învăţământul preuniversitar începe odată cu învăţământul preşcolar şi continuă la nivel primar, gimnazial şi liceal, profesional şi postliceal, în cadru instituţionalizat, asigurat de şcoală, precum şi extraşcolar, prin cercurile de ecologie.

Ecologia este un termen tot mai des întâlnit în ultimul timp, atât în publicaţiile de specialitate, cât şi în cele de largă circulaţie. Problemele majore care frământă în prezent omenirea,

cu privire la alimentaţie, poluare, resurse, creşterea populaţiei, productivitatea sistemelor ecologice naturale şi agricole, ocrotirea naturii – reprezintă doar o parte din preocupările acestei ştiinţe.

Educaţia ecologică, bazată pe valori de înaltă calitate, se poate realiza printr-o întrepătrundere cu sociologia. Acest lucru implică norme care dirijează comportamentul fiecărui individ şi caracterizează o anumită societate. Colaborarea dintre cele două ştiinţe trebuie să se cristalizeze într-o etică deosebită. „Această etică urmează să promoveze valori morale de tipul adevărului, al conştiinţei, al principiilor justiţiei şi ale datoriei, binelui pe care se poate clădi o educaţie eficientă pentru protecţia mediului înconjurător." (21)

Pe lângă celelalte tipuri de educaţie – intelectuală, morală, estetică, fizică, tehnică, profesională – se adaugă şi educaţia ecologică, ea fiind parte integrantă a educaţiei, în general. Ea urmează să ne înveţe de ce şi cum trebuie protejată natura, de ce gospodărirea ecologică a naturii şi societăţii este conformă spiritului contemporan.

Ecoeducaţia presupune, aşadar, nu simpla învăţare despre mediu din punct de vedere ecologic, ci învăţarea holistică a mediului, având legătură, în principal, cu oamenii. Se pune accent pe formarea atitudinilor, a valorilor, a talentelor. Ecoeducaţia trebuie să fie globală, să se întindă pe toată perioada existenţei umane, să reflecte schimbările într-un univers aflat într-o rapidă transformare. „Ea trebuie să pregătească individul pentru viaţă, graţie înţelegerii marilor probleme ale lumii contemporane şi să-i dea calităţile necesare pentru a juca un rol productiv în vederea ameliorării condiţiilor de viaţă şi a protejării mediului, ţinînd seama de valorile eticii." (Pârvu, citat de Chifu, T.)

Atitudinea faţă de natură este, în primul rând, o chestiune de educaţie, de cultură. Societatea trebuie să facă totul pentru a demonstra că indiferenţa, lipsa de grijă faţă de natură sunt reminiscenţe ale unui mod de gândire înapoiat şi că, dimpotrivă, preocuparea de a nu aduce pagube, de a nu-i ştirbi din frumuseţe caracterizează omul civilizat al zilelor noastre.

Educaţia ecologică ocupă primul loc între ştiinţele care permit cunoaşterea viitorului. Astfel, ea trebuie făcută neîntrerupt, privind problemele nu izolat, ci în componenţa lor, accentuându-se urmările negative ce ar putea interveni asupra naturii, dacă măsurile de protecţie nu vor fi respectate de noi toţi. Educaţia privitoare la mediu presupune, mai întâi, transmiterea unor cunoştinţe şi informaţii asupra stării actuale a mediului, asupra dimensiunilor degradării sale şi tendinţelor acestui fenomen, asupra consecinţelor pe care le pot avea în viaţa oamenilor.

Ecoeducaţia este problema tuturor, adresându-se nu doar inteligenţei, ci şi inimii, voinţei, fiind deci o educaţie a sentimentelor faţă de Natură. Astfel ea trebuie să devină o coordonată comună şi o componentă permanentă a personalităţii umane.

Bibliografie:

1. Botnariuc N. , 1982, Vădineanu A., Ecologie, Ed. Did. şi Ped., Bucureşti
2. Cerghit, I., 1983, Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, Ed. Did. şi Ped, Bucureşti

340. HAI SĂ SPUNEM ALTFEL O POVESTE!

”Creatori de educație”, ediția 2019

Modele de bune practici din învățământul primar câștigătoare la această ediție

prof. înv. primar Apetrei Lucia-Mihaela

Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra Neamț

1. Titlul activităţii: HAI SĂ SPUNEM ALTFEL O POVESTE!

2. Domeniul în care se încadrează: **nonformal**

3. Scopul activităţii: **Consolidarea deprinderilor de citit-scris prin comunicare interpersonală în vederea dezbaterii şi susţinerii unei păreri.**

4. Obiectivele educaționale ale activităţii/competențe de formate / dezvoltate elevilor:

Ob.1 - Îmbunătăţirea competenţelor de comprehensiune a mesajului textului scris, în vederea atenuării unora dintre cauzele care pot genera eșecul școlar

Ob.2 - Stimularea interesului de a citi al elevilor și atragerea lor către lectură

Ob.3 - Încurajarea şi dezvoltarea cooperării şi a lucrului în echipă

Ob.4 - Dezvoltarea capacităţii de a înţelege şi de a transmite gânduri, sentimente, mijlocite de limbajul scris, în rândul elevilor, prin intermediul creaţiilor proprii

Ob.5 - Dezvoltarea unei comunități la nivel local care să încurajeze lectura și cititul în rândul copiilor

Ob.6 – Culegerea de date în vederea realizării unei monografii

5. Elevii participanţi: număr total de participanți, procent de participanți din numărul total de elevi din grupul țintă;

O clasă de elevi, aproximativ

6. Durata şi locul desfăşurării activităţii: **Generaţii de elevi de ciclu primar dintr-o comunitate rurală cu capital uman tânăr plecat în străinătate. Activităţile se pot desfăşura în sala de clasă, muzeul local sau chiar la casa unui om.**

7. Descrierea activității. Descrieţi pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri, menţionând elementele de succes ale acesteia (conţinut, metode, sarcini de lucru, caracter interdisciplinar, parteneriate etc.).

Activitatea nonformală de tip şezătoare literară este concepută ca pe o prelungire a activităţii didactice, menite să valorifice cunoştinţele copiilor într-o manieră în care intercunoaşterea este la cote înalte. Ambientul este unul relaxant, startul îl poate da „ultima ştire a satului”, elevii îşi pot exprima părerea personală, efectele fiind benefice, se trece apoi la lecturarea unei oprere literare şi dezbaterea ei; elevii participă cu plăcere la toate momentele activităţii. Din mici poveşti ascultate de la elevi s-au scris poveşti. „Un copil numit Fair Play”a obţinut Menţiune la concursul *Un condei numit Fair Play din 2017* categoria 7-10 ani. Şezătoarea s-a transformat într-un atelier de lucru cu elevii din mediul rural şi cel urban prin realizarea de parteneriate şcolare. Schimbul de scrisori în format letric a creat prietenii trainice.

B. ELEMENTE DE NOUTATE, IMPACT ȘI TRANSFERABILITATE

Descrieți cum activitatea propusă satisface următoarele criterii:

1.Originalitatea și creativitatea proiectului/activităților/bunelor practici din perspectiva contextelor semnificative de învățare și al elementelor de inovare didactică;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia-poze, filme, prezentări).

Activitatea a pornit de la simpla întrebare „De ce citesc tot mai puţin elevii?". Ora de lectură apare şi dispare din trunchiul comun. Învăţătorul este conştient că acest lucru există şi *dă Cezarului ce-i al Cezarului* dar, cu toate acestea, elevii citesc tot mai greu şi lipseşte plăcerea de a lectura. Din experienţa ultimelor serii de elevi am constatat că o modalitate aparte este transformarea orei de lectură într-o oră de lectură joc cu metode active de participare, cu elemente din tradiţii şi obiceiuri româneşti, cântec, voie bună. Elevii ascultă o poveste, o dezbat, apoi ajung să spună la rândul lor propriile poveşti. „A sta la poveşti" nu este o pierdere de timp. Arătâdu-le că sunt ascultaţi, că ceea ce spun se aşază şi pe hârtie, este dovada clară că ei există şi că adulţilor (profesori, părinţi) le pasă iar ei se simt că aparţin acestor locuri.

Un lucru pe care nu mă feresc să-l amintesc este acela că elevilor le place foarte mult ştirea de senzaţie, facebook-ul, istagramul, discuţiile despre altul. La şezătoare se discută mai abitir despre ultima ştire, mai ales când comunitatea este mică. De ce nu s-ar discuta şi dezbate o lectură citită împreună. Deprinderea există! Am întrebat în cadrul unei astfel de activităţi la care au participat şi părinţii, când le-a fost citită ultima dată o poveste; mamele tinere fiind s-au ruşinat. Deprinderea de a citi sau a le fi citită o poveste dispare încet din viaţa copiilor din mediul rural. Atunci a apărul a doua întrebare simplă: despre ce tradiţii şi obiceiuri româneşti mai vorbim peste următorii ani? Abandonăm prea repede o părere, un crez şi finalitatea dureroasă este abandonul şcolar timpuriu. Abandonul şcolar nu are ca motiv principal cauza materială; abandonul şcolar apare în momentul în care copilul şi-a pierdut încrederea în el, în profesori, în colegii şi prietenii de la şcoală.

Calea spre a se reidentifica, regăsi şi spre a prinde rădăcini într-un loc este menirea unui dascăl autentic pentru o comunitate locală rurală a României anilor 2000+.

2. Rezultatele/impactul activității la nivelul elevilor;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia- testimoniale, poze, filme, prezentări) .

Fiecare copil vine cu o poveste. Fiecare copil poate fi eroul generaţiei sale. Aşa a apărul „Un copil numit Fair Play" – eleva F.R.G. a sesizat „trauma" prin care trece colegul ei S.M.I. şi dorinţa acestuia de a demonstra părinţilor şi profesorilor că el este bun şi merită să vină la şcoală mai devreme chiar dacă prezintă un defect de vorbire. Fiecare copil devine adult cu o poveste frumoasă sau mai puţin frumoasă. Aceste poveşti pot fi puse într-o monografie locală. Din cercetările mele, la nivel local este realizată o singură monografie, şi anume, aceea a domnului Gheorghe Dorofte, „Orizontul Movilei Mărgineni". Îmi este greu să cred că la finele unei generaţii de elevi se citeşte catalogul, se completează registrul matricol, se arhivează şi cam atât. Poveştile se închid.

Elevii se îndepărtează prea tare de trecut. Dacă povestim cu drag legendele istorice ale vitejilor români de-a lungul timpului, poveşti ale bunilor şi străbunilor noştri, despre noi cum se va povesti în viitor. Poveştile oamenilor reprezintă viaţa planetei. Nu ne dorim să prelungim viaţa planetei? Ne comportăm de parcă am vrea să se oprească Universul aici şi acum.

Mulţi din sat îşi scriu poveştile în străinătate. Elevii noştri devin adulţi care îşi scriu poveştile în străinătate pentru copiii lor pe care doresc să-i crească aici, în România, în satul natal.

3.Relevanța activității/proiectului/bunei practici pentru nevoile categoriilor de elevi aflați în risc;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia-poze, filme, prezentări).

Nu am inventat nimic, nu am o noutate în a îndrepta ceea ce există în realitate. Am căutat *să fac rai din ce am*. Relevanţa acestui proiect este aceea de a reuşi să adun poveşti ale unor copii, viitori oameni minunaţi. Caut să vă atrag atenţia că atunci când un copil îţi povesteşte povestea e o formă clară de comunicare a unor fapte, a unor trăiri şi a unei cereri. De fapt prin povestea lui el cere să fie identificat cu locul, oamenii şi timpul. În momentul în care începe a povesti e bine să le arătăm că intrăm cu ei în poveste. Cu cât îl ascultă mai mulţi colegi, povestitorul capătă mai multă încredere şi barierele de comunicare se împuţinează.

Efectele acestui proiect se vor vedea mult mai clar în viitor. Responsabilitate înseamnă a-i lăsa micului povestitor moştenirea de a spune şi asculta poveştile omului de lângă el.

4.Implicarea altor actori din școală sau din comunitate în proiectarea/ derularea/ evaluarea activității/ proiectului/bunei practici;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia- testimoniale poze, filme, prezentări).

Prima şezătoare a proiectului a fost în cadrul cercului pedagogic învăţământ primar din noiembrie 2011 şi s-a realizat la Căminul Cultural din Mărgineni. Au fost selectaţi cei mai buni recitatori din cele patru clase primare. Am primit sprijinul întregii comunităţi locale: bibliotecar, muzeograf, consilieri locali, primar, părinţi şi bunici ai elevilor. Conţinutul şezătorii l-am conceput pornind de la idea de dragoste. Am îmbinat motive ca prietenia, hărnicia, cinstea.

Pe parcursul anilor şcolari şezătorile s-au transformat în activităţi de rutină la finele săptămânii în ateliere de lucru cu elevii şi părinţii acestora. Era anunţată lectura din timp. Elevii îşi aduceau câteva elemente din portul naţional şi obiecte de uz casnic vechi întâlnite în curtea părinţilor şi bunicilor.

5.Posibilitatea de a transfera proiectul/activitatea/buna practică în alte contexte în care întâlnim aceleași categorii de nevoi
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia- testimoniale poze, filme, prezentări).

Fiecare comunitate locală are povestea sa. Faptul că ne spunem povestea nu trebuie perceput ca pe o slăbiciune. Unicitatea poveştilor face să ne deosebească unii de alţii şi să conştientizăm că suntem diferiţi. A asculta povestea cuiva înseamnă a-i arăta că există, că este unic, că îţi pasă, că este el şi este parte din Univers şi din "gura satului". Activitatea se poate transfera foarte uşor la ciclul gimnazial, mai ales în cadrul orelor de educaţie civică. La fel de bine merge în rândul adulţilor. Se pomeneşte tot mai mult despre faptul că ne îndepărtăm unii de alţii. Aşa este. Dar, nici cu mâinile în sân nu putem sta. Exerciţiul dezbaterii unei teme e o necesitate pentru copiii viitori adulţi ce empatizează.

A învăţa să vorbeşti corect, conştient şi cursiv ţine de educaţie. A învăţa să povesteşti captând atenţia unui auditoriu cât mai mare ţine de talent. Se simte tot mai mult nevoia de a avea o conversaţie plină de calm şi consecventă.

341. DEZVOLTAREA ȘI STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE

Autor: Nicon Rodica
Instituția: Școala Gimnazială Nr. 38 „Dimitrie Cantemir”, Constanța

Educația nu este un proces limitat, spațial și temporal cu incidență determinată asupra biografiei personale. Formarea elevului trebuie să devină un proces continuu, o coordonată a școlii și a societății românești care să se ghideze după principii solide, clare și sigure.

Transformarea educației într-un proces permanent este imperativ pentru lumea contemporană. Îndeplinirea acestora urmărește efortul solidar al familiei, al școlii, al instituțiilor cu profil educativ și al mass-media, care prin impactul mare asupra audienței poate deveni o rampă a educației. Elevul, aflat în centrul acestui proces, trebuie ajutat sa-și formeze o concepție corectă asupra existenței, întemeiată pe moralitate și respect social, să adopte drept puncte de reper valori autentice și să se integreze armonios în societate.

Școala, oricât de bine ar fi organizată, oricât de bogat ar fi conținutul cunoștințelor pe care le comunicăm elevului, nu poate da satisfacție setei de investigare și cutezanță creatoare, trăsături specifice copiilor.

Ei au nevoie de acțiuni care să le lărgească lumea lor spirituală, să le îndeplinească dorințele lor de cunoaștere, să le ofere prilejul de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodească singuri pentru a-și forma convingeri de durată.

Activitățile extracurriculare contribuie la adâncirea și completarea procesului de învățîmânt, la dezvoltarea înclinațiilor și aptitudinilor elevilor, la organizarea rațională și plăcută a timpului lor liber. Ele prezintă unele particularități prin care se deosebesc de activitățile din cadrul orelor de curs. Acestea se referă la conținutul activităților, durata lor, la metode folosite și la formele de organizare a activităților.

Conținutul acestor activități nu este stabilit de programa școlară, ci cadrul didactic are libertatea să aleagă în funcție de interesele și dorințele elevilor, de necesitățile acestora, dar și de aptitunile pe care le au.

Având un caracter atractiv, elevii participă cu interes, cu voie bună, optimism, cu însuflețire și dăruire la toate activitățile propuse.

Activitățile extracurriculare pot îmbrăca diferite forme: spectacole cultural-artistice, excursii, vizite tematice, cercuri pe discipline sau cercuri literare, întreceri sportive, concursuri atât în clasă cât și în aer liber, competiții, expoziții.

Este important pentru orice fel de activitate extracurriculară să ne alegem tema din timp pentru a pregăti materialul folosit.

Dat fiind rolul educativ al serbărilor școlare în istoria învățământului românesc și constatând că unele serbări școlare din ultimele decenii au fost deficitare prin conținutul, valențele și scopul lor, ca însuși sistemul educațional unilateral care le-a generat și degenerat, noi cadrele didactice trebuie să transformăm aceste forme de activități extracurriculare.

Creativitatea copiilor este stimulată încă de la vârsta preșcolară și este continuată la școală prin practicatrea unor jocuri specifice vârstei acestora.

Se știe că jocul este esența și rațiunea de a fi, a copilăriei. Prin el, copilul aspiră la condiția adultului. Jocul socializează, umanizează. Prin joc se realizează cunoașterea realității.

În cadrul activității liber alese se exersează funcțiile psihomotrice și socioafective. Copilul are rolul de a se bucura, destinde, delecta, relaxa, de a crea confort spiritual, de a compensa terapeutic tensiunea și neîmplinirile individuale.

Concursurile pe diferite teme sau cele de cultură generală sunt, de asemenea, momente foarte atractive pentru cei mici. Acestea dau posibilitatea copiilor să demonstreze practic ce au învățat la școală, acasă, să relateze diferite aspecte, sa-și dezvolte practic pasiunile pentru anumite activități.

Concursurile cu premii sunt necesare în dezvoltarea creativității elevilor și stimularea acestora pentru efortul depus. Acestea presupun o cunoaștere aprofundată a materiei învățate. Temele pot fi: interpretarea unor roluri sau a unui personaj studiat la școală, recitarea unor poezii scrise de marii poeți români, priceperi și deprinderi formate în activitățile practice.

Serbarea școlară reprezintă o modalitate eficientă de cultivare a capacităților de vorbire și înclinațiilor artistice ale elevilor. Prin conținutul vehiculat în cadrul serbării, elevii culeg o multitudine de idei, impresii, trăiesc autentic, spontan și sincer situațiilor redate.

Stimularea și educarea atenției și exersarea memoriei constituie obiective importante care se realizează prin intermediul serbării. Intervenția la momentul oportun, cu rolul pe care îl are de îndeplinit fiecare elev și susținută de suportul afectiv-motivațional, contribuie la mărirea stabilității atenției, iar cu timpul sporește capacitatea de rezistență la efort.

Lectura artistică, dansul, cântecul devin puternice stimulări ale sensibilității estetice. Valoarea estetică este sporită și de cadrul organizatoric: sala de festivități, un colț din natură (parcul sau grădina școlii) amenajate și transformate în chip sărbătoresc.

Contribuția copilului la pregătirea și realizarea unui spectacol artistic nu trebuie privită ca un scop în sine, ci prin prisma dorinței de a oferi ceva spectatorilor: distracție, înălțare sufletească, plăcerea estetică, satisfacție, toate acestea îmbogățindu-le viața, făcând-o mai frumoasă, mai plină de sens.

Este un succes imens, o trăire minunată, când reușește să trezească o emoție în sufletul spectatorilor. Reușita spectacolului produce ecou în public, iar reacția promptă a celor prezenți îi stimulrază pe copii să dea tot ce sunt în stare.

O activitate deosebit de plăcută este excursia. Ea îi ajută la dezvoltarea intelectuală și fizică a copilului, la educarea lui cetățenească și patriotică. Excursia îl reconfortează pe copil, îi prilejuiește însușirea unei experiențe sociale importante, dar și îmbogățirea orizontului cultural științific. Prin aceste activități elevii își suplimentează și consolidează instrucția școlară prin însușirea a noi cunoștințe.

Ea reprezintă finalitatea unei activități îndelungate de pregătire psihologică a elevilor, pentru a-i face să înțeleagă rolul excursiei, nu numai din perspectiva evadării, din atmosfera de muncă, ci și ca un act de ridicare a nivelului cultural.

Vizionarea în colectiv a filmelor este o activitate foarte îndrăgită de copii, nu numai datorită fascinației pe care imaginea filmului o exercită asupra lor, ci și dorinței de a se afla în grupul prietenilor și colegilor cu care pot să facă schimb de impresii. Dacă în clasele I și a II–a elevii sunt atrași mai mult de desene animate, pe măsura înaintării în vârstă urmăresc și alte emisiuni (filme cu caracter istoric, emisiuni legate de viața plantelor, a animalelor, etc.)

Un rol deosebit de important în dezvoltarea și stimularea creativității îl constituie biblioteca școlară, care îl pune pe copil în contact cu cărți pe care acesta nu le are și nu le poate achiziționa. Lectura ajută foarte mult la dezvoltarea și îmbogățirea vocabularului cu cuvinte și expresii frumoase pe care să le folosească oriunde.

Nu este domeniu al activității umane în care să nu manifeste o puternică înrâurire actul educativ din activitatea extracurriculară.

Bibliografie:

- Liviu Decun, *Contribuția activităților extrașcolare în optimizarea procesului de învățământ,în Învățământul Primar* nr. 4/1998, p 24

-Eugenia Șincai,Gheorghe Alexandru, *Îndrumător pentru învățători, părinți și elevi*, Editura Gheorghe Alexandru, Craiova, 1993, p. 96.

342. EFICIANTIZAREA COMUNICĂRII PRIN UTILIZAREA JOCURILOR DIDACTICE

Prof. Gavrilă Costela Renata
Școala Gimnazială „Sfântul Nicolae" Vînători, Jud. Galați

Pe parcursul derulării activităţilor instructive la clasa am constatat că eficienţa comunicării este îngreunată de timiditatea, inhibiţia de care dau dovadă elevii în implicarea în sarcinile propuse. Pentru a-i ajuta pe elevi să depăşească aceasta situaţie am recurs la o modalitate de înfrumuseţare a lecţiilor prin integrarea organică a jocului în strategiile de învăţare.

Am considerat că prin **joc didactic şi exerciţii joc** se poate instaura un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii în rezolvarea sarcinilor jocului, se creează o tonalitate afectivă pozitivă de înţelegere şi exigenţă în respectarea regulilor, se stimulează dorinţa copiilor de a contribui efectiv la această activitate. Prin intermediul jocului s-au putut asimila noi cunoştiinţe, s-au verificat şi consolidat anumite cunoştiinţe, priceperi şi deprinderi, s-au dezvoltat capacităţi cognitive, afective, volitive ale copiilor, s-au educat trăsături ale personalităţii creatoare, s-au putut asimila modele de relaţii interpersonale si s-au format atitudini şi convingeri.

Învăţarea este o activitate serioasă, ce solicită efort voluntar pentru punerea în acţiune a disponibilităţilor interne ale psihicului; efortul este mai uşor declanşat şi susţinut mai eficient când se folosesc resursele jocului, **când între joc şi învăţare se întind punţi de legătură.**

Am folosit jocuri didactice care au contribuit la înlăturarea inhibiţiei, la rezolvarea unor sarcini formative, la îmbogăţirea şi activizarea vocabularului.

JOC DIDACTIC

DISCIPLINA: Limba şi literatura romană

CLASA: a IV a

DENUMIREA JOCULUI: **„ În împărăţia părţilor de vorbire„**

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.3. Sesizarea abaterilor din mesajele audiate în vederea corectării acestora
1.4. Manifestarea atenţiei faţă de diverse tipuri de mesaje în context previzibile
1.5 Manifestarea interesului pentru receptarea mesajului oral indiferent de perturbările de canal
2.4. Iniţierea şi menţinerea unei interacţiuni în vederea rezolvării de probleme individuale sau de grup
2.5. Manifestarea interesului pentru participarea la interacţiuni orale

SARCINA DIDACTICĂ:

- să găsească perechea potrivită (substantiv – adjectiv)
- să formuleze un enunţ în care să integreze expresia găsită.

CONTINUTUL JOCULUI:

- cunoştinţele despre substantiv şi adjectiv, acordul între părţi de vorbire, formularea de propoziţii.

REGULILE JOCULUI:

- se stabileşte un timp limitat pentru crearea perechilor şi formularea enunţurilor după ridicarea fişelor;

- fiecare asociere corectă este apreciată cu 5 puncte iar propoziţia este apreciată în funcţie de reuşita ei (de la 1 la 5 puncte);
- câştigă echipa care a alcătuit cel mai interesant enunţ.

ELEMENTE DE JOC

- întrecerea (individual si pe echipe), surpriza, aplauzele, manipularea materialului, recompensele.

MATERIAL DIDACTIC FOLOSIT

- fişe cu substantive si adjective, fişe de rol, jetoane, planşe didactice

ETAPA I - Joc individual

Fişa de lucru

a) Găseşte partea de vorbire potrivită:

- *împărat* _____
- _____ *înţelept*

b) Scrie cât mai repede substantivele corespunzătoare coloanei de adjective:

trist	tristeţe
isteţ	
tânăr	
leneş	
bucuros	
fericit	
liniştit	

ETAPA a II-a - Joc între echipe - Membrii echipei formulează câte un enunţ în care să existe o pereche *substantiv – adjectiv* pe care îl scriu pe fişă.

DURATA: 45 minute

SUGESTIE DE DEZVOLTARE A COMPLEXITĂŢII: - se poate indica interpretarea unei dramatizări, realizate ad- hoc, în cadrul fiecărei grupe, la care să participe toţi elevii din grupă; în funcţie de frumuseţea interpretării, grupele vor primi diploma și premii.

EVALUAREA:

- continuă: prin observarea comportamentului ,analiza răspunsurilor;
- finală- prin rezolvarea sarcinilor date, prin aprecieri asupra realizării obiectivelor;

Exerciţiile joc integrale în diferite momente ale lecţiei au rolul de a solicita elevilor gândirea convergentă şi divergentă, analiza şi sinteza, ca operaţii ale gândirii, contribuind la îmbogăţirea şi activizarea vocabularului.

Prin joc copilul învaţă cu plăcere, devine interesat faţă de activitatea ce se desfăşoară, cei timizi devin mai volubili, mai activi, mai curajoşi şi capătă mai multă încredere în capacităţile lor, mai multă siguranţă şi rapiditate în răspunsuri.

M-am convins, încă o dată de adevărul din afirmaţiile marelui pedagog indian Rabindranat Tagore**:„ Munca noastră este bucurie, e libertate, e joc, adică creaţie ”.**

Exemple de:

1) Exerciţii – joc ,,Ghici, ghicitoarea mea !,,

a) Cavaler împintenat

Sus, pe _____ stă cocoţat — coadă
Şi tot striga prin vecini
Ca e sef peste _____ ! — gard

b) Jupâneasa durdulie

Cu _____ cenuşie — papucii
Lucrată din pene lucii,
Căuta pe lac _____ ! — găini

c) Cavaler de la parada

Are _____ cât o spadă ! — hăinuţa

2) Interviu

Roagă colegul de bancă să răspundă la întrebările tale. Notează răspunsurile apoi arată-i-le să vadă dacă sunt scrise corect.

- Cum te numeşti ?
- La ce dată te-ai născut ?
- Cum se numesc părinţii tăi ?
- Unde lucrează şi ce profesie au ?
- Ce reviste iţi plac ţie ?
- Unde vei merge în vacanţă ?
- Ce emisiune şi ce post de televiziune preferi ?

3) Găsiţi cât mai multe numerale în dreptunghiul de mai jos, pe orizontală, pe verticală şi diagonală şi încercuiţi – le:

P	O	N	O	R	P	U	S
C	D	P	P	A	I	N	O
S	A	P	T	E	E	U	C
N	A	R	R	Z	Z	R	I
O	U	S	E	T	E	E	N
U	D	O	I	V	C	K	C
A	Z	E	R	O	E	P	I

4) Joc de rol: Imaginaţi un dialog între brad şi iarnă despre ceea ce poate face fiecare. Continuaţi dialogul !

Iarna – Nimeni nu poate sta în calea puterii mele !
Bradul – Nu mă tem. Am rămas neclintit şi neîngenunchiat în faţa ta.
Iarna – Voi trimite viscolul să te doboare şi gerul să te îngheţe.
Bradul – Nu mi-e frică. Am rădăcinile bine înfipte în pământ.

Strategiile utilizate la clasă în vederea activizării şi îmbogăţirii vocabularului asigurării fluidităţii, creativităţii şi originalităţii în exprimare, au avut un rol deosebit în stimularea capacităţilor de comunicare ale elevilor.

BIBILIOGRAFIE:

1..Popescu R., ,,Jocul didactic şi pregatirea copilului pentru şcoală'' , în Revista Învăţământului preşcolar, nr. 3-4 / 1995

2..Şerdean ,Ioan - « Didactica limbii şi literaturii române in invăţământul primar »,Editura CORINT, Bucureşti,2005

343. TRADIŢIONAL SAU MODERN ÎN ACTUL DIDACTIC

Prof. Ciocmărean Ioan-C.S.E.I. Şimleu Silvaniei, Jud. Sălaj
Prof. Faragău Voichiţa- C.S.E.I. Şimleu Silvaniei, Jud. Sălaj

Întreaga dezvoltare trece prin educaţie: valorile ştiinţei şi tehnicii, spiritul inventiv şi pragmatic, noile atitudini şi mentalităţi, modul de a fi şi de a evolua cerut de societatea modernă, toate acestea sunt învăţate în cadrul sistemului educaţional.

Calculatorul este foarte util atât elevului cât şi profesorului însă folosirea acestuia trebuie realizată astfel încât să îmbunătăţească calitativ procesul instructiv-educativ, nu să îl îngreuneze. Calculatorul trebuie folosit astfel încât să urmărească achiziţionarea unor cunoştinţe şi formarea unor deprinderi care să permită elevului să se adapteze cerinţelor unei societăţi aflată într-o permanentă evoluţie. Acesta trebuie să fie pregătit pentru schimbări, să le întâmpine cu entuziasm nu cu frică şi rezistenţă. Dacă elevii sunt orientaţi cu încredere spre schimbare, ei vor simţi nevoia de a fi instruiţi cât mai bine pentru a face faţă noilor tipuri de profesii. Eşecul în dezvoltarea capacităţii de a reacţiona la schimbare poate atrage după sine pasivitatea şi alienarea. Profesorul trăieşte el însuşi într-o societate în schimbare, şi din fericire, în prima linie a schimbării, astfel încât va trebui să se adapteze, să se acomodeze, să se perfecţioneze continuu.

Deci, introducerea în şcoală a Internetului şi a tehnologiilor moderne duce la schimbări importante în procesul de învăţământ. Astfel actul învăţării nu mai este considerat a fi efectul demersurilor şi muncii profesorului, ci rodul interacţiunii elevilor cu calculatorul şi al colaborării cu profesorul.

Deși modul de învățare tradițional este în continuare relativ lent, noile tehnologii îl vor transforma într-un proces mult mai productiv. Schimburile majore din sfera învăţării asistate de calculator au condus la obţinerea unei noi tehnici de învăţare: în locul realizării unui flux informațional cu un singur sens - de exemplu de la profesor către un grup pasiv de elevi - noile tehnici de învăţare sunt ca şi internetul - bidirectionale, colaborative şi interdisciplinare.

Pătrunderea noilor tehnologii în sălile de clasă a schimbat radical relaţia care era fundamentată între profesori şi elevi. Astfel, profesorii au trecut de la poziţia de conducători atot-ştiutori la cea de ghizi ai infosferei iar materialele instructive au evoluat de la cărţile rigide la programele administrabile. Informaţia a devenit mult mai accesibilă, iar utilizatorii îşi aleg singuri ceea ce doresc, fiecare devenind un creator de conţinut. Mediul educaţional al viitorului va fi un campus electronic: locul în care se vor desfăşura orele de clasă, în care se va consulta biblioteca şi desigur unde vor avea loc contactele sociale.

În această lume în care singurul aspect nemodificat este schimbarea, învăţământul trebuie să se integreze şi să îşi adapteze ofertele pentru a veni în sprijinul noii generaţii, actualizându-şi permanent finalităţile şi resursele, astfel încât să răspundă noilor provocări şi, în acelaşi timp, să le ofere subiecţilor educaţiei deprinderi şi instrumente de muncă eficiente.

Dacă schimbările în ceea ce priveşte planurile de învăţământ, curriculumul, formele de organizare şi toate celelalte aspecte ce ţin de resursele materiale sunt relativ uşor de implementat şi de controlat, modelarea resurselor umane este un proces mai dificil şi de durată (aici intervin mentalităţile, deprinderile de muncă, rezistenţa în faţa schimbării şi alţi factori care pot frâna acest demers).

Influenţa calculatorului în procesul de învăţământ are, aşadar, atât aspecte pozitive cât şi negative. Important este rolul profesorului care trebuie să intervină pentru eficientizarea activităţii de instruire, să pregătească „elemente surpriză" cu scopul de a menţine trează atenţia copiilor şi să sublinieze clar rolul calculatorului de mijloc didactic auxiliar în activitatea de predare – învăţare – evaluare.

Un exemplu concret al influenţei transformărilor tehnice asupra desfăşurării procesului instructiv-educativ este acela al impactului tehnologiilor informaţiei şi comunicării. Deşi începuturile au fost timide, acum, în aproape orice instituţie de învăţământ superior, cursanţii au la dispoziţie computere, de cele mai multe ori conectate la internet.

Calculatoarele pot juca rolul unor profesori surprinzători de răbdători; ele pot îndemna către o gândire creativă, pot promova spiritul întreprinzător sau curiozitatea. Cu toate acestea tehnologia singură nu reprezintă o soluţie. În primul rând e nevoie de noi modele educaţionale. Astfel, conceptele educaţionale moderne derivate din studiile unor savanţi cum ar fi psihologul elveţian Jean Piaget, cercetătorul MIT Seymour Papert şi psihologul rus Lev S. Vygotsky, insistă pe un învăţmânt individualizat, practic; pe munca în echipe; şi pe o călăuzire a descoperiri informaţiei. Toate aceste concepte nu numai că necesită o asistenţă tehnologică, dar ele ar fi aproape imposibil de realizat fără ajutorul calculatoarelor. Stilul de învăţare va trebui croit individual, pentru fiecare elev, iar acest lucru nu poate fi realizat fără ajutorul tehnologiei.

Calculatorul este un mijloc de învăţământ complex, care ajută la instruirea sau autoinstruirea elevului. Utilizarea lui devine eficientă doar în momentul în care se face metodic, prin respectarea câtorva condiţii, dintre care cea mai importantă se referă la evitarea exagerării rolului acestui instrument în formarea şi informarea elevului.

O altă problemă a educaţie actulale este reprezentată de faptul că elevii învaţă în grupuri largi. Aceasta îi face pe mulţi să se simtă prost atunci când sunt nevoiţi să răspundă şi fac o greşeală. Avantajul major pe care îl implică calculatoarele este tocmai această eliminare

a stării de încurcătură. Ele vă vor oferi şansa să învăţaţi fără să vă mai simţiţi încorsetaţi de părerea celor din jur. Calculatoarele vor deveni un fel de mentor electronic. Astfel, în locul modelului actual - în care aveţi un singur profesor care stă în faţa clasei predând unui grup de elevi - veţi avea exact contrariul - un utilizator în faţa unui calculator cu sute de profesori înglobaţi. Aceasta vă permite reapariţia unui mai vechi model educaţional: ucenicia.

Ucenicia a fost întotdeauna cel mai bun model de învăţare, indiferent dacă a fost făcută în preajma oamenilor sau prin simulări. Calculatoarele vor permite o ucenicie în domenii greu sau imposibil de realizat în realitate cum ar fi chirurgia sau pilotarea unui avion. Iar aici am ajuns la un alt subiect interesant: multimedia.

Multimedia a captat imaginaţia profesorilor mai mult decât orice altă tehnologie. Ea pompează cu adevărat adrenalină în piaţa educaţională. Ţelul pe care aceasta trebuie să-l urmărească este dezvoltarea aptitudinilor observaţionale. Toţi copiii sunt capabili de observaţii, comparaţii, sortări şi unele analize bazate pe fenomene cauză-efect. Acestea sunt obiectivele cognitive pe care ar trebuie să le dezvoltăm în elevii noştri.

Faptul că eforturile de procesare educaţinală anterioare, în care exerciţiile de învăţare erau în cea mai mare parte mutate cuvânt cu cuvânt de pe paginile scrise pe ecran, aplicaţiile multimedia vor atrage elevii cu ajutorul imaginilor şi sunetului. În plus se va realiza o implicare a acestora într-un mediu interactiv de date legate prin hiperconexiuni. Folosirea acestor tipurii de aplicaţii ca şi resurse de învăţare, merge mână în mână cu teoriile de învăţare constructiviste conform cărora în lumea de astăzi, supusă unei continue schimbări, abilitatea de a analiza şi rezolva o varietate de probleme în mod rapid este mult mai importantă decât o aplicare pură a informaţiilor memorate. Cea mai bună metodă de predare a unui mod de gândire conceptual, necesar pentru astfel de sarcini, este prin intermediul unui sistem al testelor. În acest sistem, elevul este supus unor situaţii concrete, ale lumii reale şi forţat să i-a decizii. Multimedia interactivă, cu capacitatea sa de antrenare a utilizatorului ar putea fi suportul perfect penru astfel de procese.

Utilizarea calculatorului în procesul de învăţământ se poate face în cadrul lecţiilor de predare de cunoştinţe noi, pentru evaluarea cunoştinţelor sau pentru aplicarea, consolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor dobândite anterior. Cu toate că, la început, utilizarea calculatorului în procesul instructiv-educativ se limita la acumularea de informaţii şi la evaluarea nivelului de asimilare a acestora, în ultimul timp, au început să apară soft-uri complexe care pun accentul pe însuşirea activă a cunoştinţelor, care stimulează gândirea şi imaginaţia punându-l pe elev să rezolve diverse probleme şi eliberând-ul de rutina cu care era obişnuit în activitatea de învăţare. Acest lucru şi-a pus amprenta asupra activităţii de învăţare din punct de vedere cantitativ dar şi calitativ.

Cu toate acestea, integrarea noilor tehnologii – dependente de capacitatea de asistenţă pedagogică a calculatorului – în structura de acţiune specifică metodei didactice conferă activităţii elevului un caracter reactiv şi proactiv, în raport cu informaţia vehiculată, cu timpul real de învăţare, cu valoarea formativă a cunoştinţelor dobîndite.

Calculatorul oferă posibilităţi reale de individualizare a instruirii. El nu este doar un mijloc de transmitere a informaţiei ci poate oferi programe de învăţare adaptate conduitei şi cunoştinţelor elevului.

Realizarea unei metodologii care să facă eficientă asistarea procesului de învăţământ cu calculatorul a solicitat folosirea instrumentelor psihopedagogiei.

În primul rând utilizarea calculatorului înseamnă o mare economie de timp, fiind totuşi costisitoare. În al doilea rând, calculatorul simulează unele procese şi fenomene, dar nu înlocuieşte experimentele sau observarea lor directă. Instruirea asistată de calculator, ca orice metodă didactică, are avantaje şi dezavantaje. În ultimul rând, şi poate cel mai important, computerul duce la diminuarea relaţiilor interumane şi sociale, riscând să producă dezumanizarea procesului de învăţământ. Ceea ce rămâne de văzut este dacă această evoluţie va duce la o mai bună învăţare.

Bibliografie:

[1] Miron Ionescu, Ioan Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2004.

[2] Romiţă Iucu, Marin Manolescu, *Elemente de pedagogie*, Editura Credis, Bucureşti 2004.

[3] Michaela Logofătu, Mihaela Garabet, Anca Voicu, Emilia Păuşan, *Tehnologia Informaţiei şi a Comunicaţiilor în şcoala modernă*, Editura Credis, Bucureşti, 2003.

[4] http://www.google.com/

[5] http://www.yahoo.com/

344. PARTICULARITĂȚI PSIHOLOGICE SPECIFICE PĂRINȚILOR COPIILOR CU DIAGNOSTIC DIN SPECTRUL AUTIST

prof. de psihopedagogie specială, Daniela-Domnica Perțe și Lia-Maria Busuioc,
CSEI Șimleu Silvaniei, Sălaj

Rata diagnosticelor din spectrul tulburărilor de tipul autismului a crescut mult în ultimii ani și această creștere a afectat multe familii din România și din lume, iar studiul de față caută să evalueze nevoile pe care le au părinții care cresc copii cu un astfel de diagnostic.

Părinții copiilor cu autism experiențiază negare, tristețe asemănătoare doliului, vină, depresie, izolare, stres, dificultăți financiare și probleme de cuplu.

A avea un copil cu autism este o provocare majoră a vieții. Acest fapt poate schimba modul în care părinții se identifică pe sine, determină unde, cum și care sunt mediile unde merg, le afectează relațiile de prietenie, le schimbă viața socială și le afectează deciziile pe care le iau pentru cariera lor. De asemenea, afectează relațiile dintre soți și dintre frați.

Fiecare părinte reacționează diferit față de copilul său cu tulburare din spectrul autist, dar cu toții trec printr-o perioadă de „adaptare" atunci când nu sunt siguri de ceea ce înseamnă un astfel de diagnostic pentru copilul lor și pentru viitorul întregii familii. Ei încep astfel o călătorie pe un teritoriu necunoscut. Unii părinți reușesc să se adapteze rapid și să treacă peste aceste dificultăți din a avea un copil cu autism, alții se chinuie ani la rând înainte să se împace cu acest diagnostic și cu schimbările ce apar în viața ca urmare a acestui fapt.

Bayat (2007) a demonstrat că părinților incluși în studiul său le-a luat circa doi ani ca să se împace cu diagnosticul și cu dificultățile relaționate cu parentingul unui astfel de copil. Părinții trebuie să stabilească un echilibru între a face ceea ce este cel mai bine pentru copil, dar și a crea un curs normal al vieții pentru ceilalți membri ai familiei.

Părinții se confruntă cu o pierdere ambiguă atunci când copilul lor este diagnosticat cu o afecțiune din spectrul autist. Pentru ei nu există un final și fiecare zi vine cu noi provocări. Boss (2007) susținea că „pierderea ambiguă este cea mai devastatoare deoarece ea rămâne neclară, nedeterminată". Naseef (2001), atunci când fiul său a fost diagnosticat cu autism, a scris că „visele legate de un copil sănătos se evaporă și copilul real nu poate să se ridice la nivelul așteptărilor de bază". Hughes (2003) spunea despre fiul său că „termenul de autism i-a spulberat toate calitățile, i-a înlăturat tot misterul și l-a transformat în ceva simplu".

Părinții au nevoie de un timp ca să își plângă această pierdere. Fie că ei trec prin toate fazele identificate de Kubler-Ross (2014) sau numai prin câteva, durerea lor trebuie să fie

conștientizată deoarece ea este reală. Minimalizarea sau trivializarea sa le face un mare deserviciu părinților.

Cum fac părinții copingul cu diagnosticul și cu problemele emoționale variază, dar în general părinții spun că o rețea puternică socială este o parte necesară a abilității de coping (Gray, 2006; Altiere și Von Kluge, 2009). Benson și Karlof (2009) au arătat că suportul perceput, credința că ceilalți vor fi lângă ei atunci când au nevoie, este un factor important în copingul pozitiv.

Un sistem puternic spiritual va fi și el o parte importantă a abilității de adaptare pentru părinți. Unii părinți au susținut că aveau o legătură puternică cu sistemul lor de credințe înainte de autismul diagnosticat al copilului și acesta a devenit apoi mai puternic, alți părinți au găsit o stare de bine într-un sistem de credințe după ce copilul lor a fost diagnosticat, sistem ce i-a ajutat să se adapteze la dificultățile pe care le trăiau în a crește un copil cu autism.

Copingul negativ prin retragere, escapism, învinuire și sentimente de neputință au fost mai degrabă folosite de mame decât de tați (Pottie și Ingram, 2008). Tații au susținut că le este dificil să mențină relațiile de prietenie și au simțit că acest lucru îi face să se simtă deprimați (Tahee, Honan și Hevy, 2009). Totuși, ar trebui notat faptul că tații nu au perceput autismul copilului lor ca fiind un fapt ce schimbă viața, așa cum au făcut mamele (Milshtein et al., 2010).

Severitatea simptomelor copilului nu pare să crească nivelul de stres al părinților (Mishtein et al., 2010). Dar Naseef (2001), Hughes (2003) și Baron și Baron (2002) au simțit că ceilalți i-au judecat atunci când copiii lor nu s-au conformat la ceea ce oamenii consideră a fi comportament normal. De exemplu, Judy Baron (Baron și Baron, 2002) a simțit când copilul său se comporta inadecvat în public că abilitatea sa de părinte era relevată tuturor și era judecată pentru asta („privirea din ochii celorlalți m-a amuțit. Era ca și când ar fi spus – Cum îi permiți copilului să se comporte astfel?”).

Speranța autorilor citați este că odată cu o conștientizare tot mai mare a tulburărilor din spectrul autist, societatea va deveni mai plină de compasiune și va privi copilul și părinții cu bunăvoință, că îi vor accepta și îi vor ajuta să se adapteze, nicidecum să îi judece pe părinți pentru comportamentul copilului lor.

BIBLIOGRAFIE:

1. Altiere, M. J. (2006). Family functioning and coping behaviors in parents of children with autism. Masters Theses and Doctoral Dissertations. Paper 54.
2. Bayat, M. (2007). Evidence of resilience in families of children with autism.*Journal of intellectual disability Research, 51*(9), 702-714.
3. Barron, J., & Barron, S. (2002). *There's a boy in here*. Future Horizons.
4. Gray, D. E. (2002). 'Everybody just freezes. Everybody is just embarrassed': Felt and enacted stigma among parents of children with high functioning autism. *Sociology of Health & Illness, 24*(6), 734-749.
5. Naseef, R. A. (2001). *Special children, challenged parents: The struggles and rewards of raising a child with a disability*. Paul H Brookes Publishing Company
6. Pottie, C. G., Cohen, J., & Ingram, K. M. (2009). Parenting a child with autism: Contextual factors associated with enhanced daily parental mood. *Journal of Pediatric Psychology*, *34*(4), 419-429.

345. ROLUL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR

Buzenchi Lucica, Școala Gimnazială Nr. 38 ”Dimitrie Cantemir” Constanța
Nicon Rodica, Școala Gimnazială Nr. 38 ”Dimitrie Cantemir” Constanța

La vâsta şcolară creaţia are o importanţă majoră în devenirea umană, în formarea şi dezvoltarea personalităţii copilului, chiar dacă pentru adulţi, uneori, creaţia copilului nu are semnificaţii profunde. Pentru a pune în valoare potenţialul creativ al copiilor, cadrul didactic trebuie să folosească acele metode active care pun accentul pe libertatea asociaţiilor în care copiii devin participanţi la găsirea răspunsurilor, pot avea iniţiativă, pot pune întrebări, pot da soluţii.

În vederea dezvoltării creativităţii se stimulează curiozitatea şi curajul elevilor. O atmosferă de activitate liberă sau de concurs şi aprecierile încurajatoare în sprijinul dezvoltării funcţiilor creativităţii (fluiditatea, flexibilitatea, ingeniozitatea, spiritul critic) pun în valoare angajarea copilului în diferite activităţi de cunoaştere a vieţii, dezvoltând astfel spiritulitatea şi individualitatea elevului, capacitatea de integrare a acestuia în colectiv şi societate.

Activităţile extraşcolare oferă un mediu propice dezvoltării personale a copilului. Viaţa şcolarităţii permite formarea şi dezvoltarea creativităţii, învăţătoarei revenindu-i sarcina de a găsi activităţi caracteristice şcolarilor care să constituie o formă de expresie a imaginaţiei şi creativităţii.

Privind educaţia prin activităţi extraşcolare şi extracurriculare, la învăţământul primar, aceasta a îmbrăcat mai multe forme: educaţie pentru sănătate, educaţie civică, educaţie cultural – artistică şi ştiinţifică, educaţie ecologică, educaţie prin sport, educaţie rutieră.

Activităţile extracurriculare se caracterizează prin următoarele trăsături:

- ❖ au un caracter facultativ, în funcţie de preferinţele copiilor;
- ❖ se bazează pe iniţiativa organizatorică a copiilor;
- ❖ asigură o învăţare implicită, practică, transdisciplinară;
- ❖ au cel mai adesea caracterul unor activităţi de grup;
- ❖ au un puternic colorit afectiv;
- ❖ sunt autentice, bazate pe experienţa trăită a copiilor

Între educaţia curriculară şi cea extracurriculară există relaţii, interferenţe şi interdependenţe. Ele sunt complementare, fiecare aducând o contribuţie specifică la formarea personalităţii integrale. Azi educaţia curriculară are o anumită influenţă asupra vieţii elevilor în afara şcolii, mai ales prin interesele pe care le trezesc şi prin competenţele formate. Se apreciază că în perspectivă va avea loc o apropiere din ce în ce mai strânsă între educaţia curriculară şi cea extracurriculară.

O primă categorie de activităţi extracurriculare o reprezintă cele care se desfăşoară cu prilejul unor evenimente ca : Ziua Europei, 24 Ianuarie, Ziua Internaţională a Mării Negre, Ziua Pământului, Ziua mondială a Alimentului, etc., la care copiii se bucură să-şi aducă contribuţia, să se întreacă în informaţii, să picteze, să desfăşoare activităţi atractive şi utile pentru ei.

Un rol important în dezvoltarea conştiintei naţionale şi afirmarea necesităţii strângerii laolaltă a tuturor românilor în unice hotare, în cadrul unui singur stat naţional

independent, l-a avut activitatea desfăşurată pe 25 ianuarie 2010 de elevii claselor a IV-a A şi a IV-a B. Activitatea s-a desfăşurat pe parcursul unei săptămâni şi au cuprins mai multe teme şi mai multe tipuri de activităţi care au avut loc după desfăşurarea orelor.

Obiectivele propuse au urmărit:

- familiarizarea elevilor cu fapte din timpul domniei lui Alexandru Ioan Cuza;
- stimularea creativităţii şi a expresivităţii prin organizarea şi desfăşurarea unor expoziţii cu lucrări şi a unui concurs tematic;
- cultivarea dragostei faţă de patrie, faţă de trecutul de luptă al poporului şi faţă de înaintaşii noştri;
- citirea unor lecturi cu tematică specifică;
- prezentarea unor informaţii despre domnia lui Alexandru Ioan Cuza;
- analiza şi compararea evenimentelor istorice care au premers anului 1859;
- vizitarea Muzeului de Istorie Naţională şi Arheologie;
- evidenţierea personalităţii lui Cuza prin citirea unor lecturi istorice.

Activităţi desfăşurate:

- „ Cine a fost Alexandru Ioan Cuza?" - prezentarea unor date informative, imagini, documente;
- „Cuza – un domnitor iubit de popor" - citirea lecturilor cu tematică adecvată; concurs de recitări;
- realizarea unui panou tematic;
- „Ocaua lui Cuza" , „Cinste şi omenie"- dramatizare
- „ Credinţă în unire" - citirea poeziilor „Moldova în 1857" (V. Alecsandri) şi „Unirea Principatelor" (Grigore Alexandrescu);
- „Dulce e unirea!" - alcătuirea unui panou tematic (desene, colaje, ilustraţii, poezii)
- „ Unirea Principatelor Române" – concurs pe echipe

Ziua mondială a alimentului a fost marcată cu multă creativitate de către elevii claselor a IV-a. Scopul acestei activităţi a fost ca elevii să cunoască alimentele de bază şi importanţa acestora pentru viaţa şi sănătatea omului. Au fost urmărite abilităţi ca:

- priceperea de a folosi alimente (legume, fructe etc.) în situaţii diverse;
- capacitatea de a coopera într-o echipă în vederea realizării unor sarcini comune;
- acordarea importanţei cuvenite alimentelor de bază;
- cunoaşterea regulilor de consum a alimentelor;

Activităţi desfăşurate:

- Întocmirea unui plan zilnic pentru o alimentaţie sănătoasă (piramida alimentelor)
- Prepararea unei salate de legume (muncă în echipă)
- Realizarea de postere cu alimente sănătoase (lucru în echipă) - elevii au avut pe bănci piese puzzle cu alimente personaje; timp de 10 minute s-a desfăşurat o competiţie între echipele alcătuite; interesante au fost şi numele pe care le-au ales echipele pentru această competiţie: "Fructele vesele", "Împărăţia Laptelui" etc.
- Concurs de ghicitori despre legume şi fructe
- Realizarea unor frigărui din fructe
- Completarea chestionarului « Un meniu echilibrat »

La nivelul şcolii am organizat activităţi dedicate *Zilei Internaţionale a Pământului şi Zilei Mediului*. Scopul acestora a fost de a antrena copiii în activităţi care să contribuie la formarea unui comportament etic şi a unor deprinderi de protejare a mediului în care trăiesc, de cooperare a elevilor în acţiuni concrete de cunoaştere, cercetare şi intervenţie practică pozitivă în ceea ce priveşte mediul înconjurător, dezvoltarea interesului şi a responsabilităţii pentru menţinerea unui mediu echilibrat, propice vieţii sănătoase.

Obiectivele propuse au urmărit:

- ❖ dezvoltarea capacităţii de cunoaştere şi înţelegere a mediului înconjurător, stimularea curiozităţii pentru investigarea acestuia;
- ❖ dezvoltarea interesului şi a responsabilităţii pentru menţinerea unui mediu echilibrat, propice vieţii sănătoase;
- ❖ implicarea responsabilă în activităţi de protecţie a mediului;
- ❖ informarea şi sporirea cunoştinţelor elevilor despre mediu;
- ❖ conştientizarea rolului lor în crearea şi prevenirea problemelor de mediu;
- ❖ învăţarea unor deprinderi de viaţă care reduc impactul negativ asupra mediului;
- ❖ promovarea unor atitudini pozitive de ocrotire a mediului înconjurător.

Activităţile desfăşurate au permis utilizarea unei palete largi de mijloace, materiale didactice necesare desfăşurării acestora, în vederea atingerii obiectivelor propuse (publicaţii, reviste pentru copii, reviste de specialitate, afişe, desene, informaţii de specialitate, cărţi de poezii).

Activităţile propuse au oferit suport pentru tratarea interdisciplinară, dezvoltând capacitatea de cooperare, comunicare în realizarea relaţiilor intercolegiale, libertatea de exprimare şi atitudine deschisă, acces la viziunea naţională şi internaţională astfel încât se adaptează curriculumului atât din perspectiva aspectului educativ cât şi a celui instuctiv.

Sărbătorirea Zilei Mondiale a Mediului a cuprins mai multe activităţi, desfăşurate în cursul unei săptămâni:

- ➢ realizarea unor afişe publicitare ECO;

❖ Elevii au realizat desene, postere şi mascote pe coli A 3 sau A 4 cu diverse teme ecologice: “Imaginea oraşului Constanţa în ochi de copil”, “Ocrotiţi pădurile!”, şi-au imaginat mascote care să ilustreze grija şi preocuparea lor pentru natură.

- ➢ concurs pe echipe de elaborare a 10 sfaturi ecologice;

❖ Elevii s-au împărţit în cinci echipe a câte patru elevi. Fiecare echipă şi-a ales un nume corespunzător: *Delfinii, Frunzele, Copacii veseli, Pământul fericit, Marea albastră.* Timp de 10 minute, cele cinci echipe s-au gândit la cele mai potrivite sfaturi ecologice pe care le-ar da celor din jur, astfel încât mediul să nu mai aibă de suferit şi le-au scris pe coli mari de hârtie. După expirarea timpului, echipele au afişat la tablă rezultatele activităţii şi împreună am găsit apoi cele mai bune 10 sfaturi pe care le-am scris pe o coală mare de hârtie şi le-am afişat pe panou.

- ➢ ECO – BINGO;

❖ Fiecare elev a avut o fişă cu un pătrat împărţit în 20 de casete, în care erau trecute reguli pe care oamenii ar trebui să le respecte pentru a ocroti mediul înconjurător. Elevul care a realizat primul o linie pe verticală, orizontală sau diagonală) a fost răsplătit cu diploma *Micul ecologist*.

- ➢ citirea unor poezii specifice temei;

❖ Pe tablă au fost afişate mai multe poezii, având ca personaje elemente ale mediului (copaci, aer, pământ, animale etc.). Elevii au avut posibilitatea să îşi

aleagă poezia preferată, după care au fost invitaţi să citească, intrând foarte bine în pielea personajelor.

- realizarea unei lucrări din materiale din natură;

❖ Elevii au adunat frunze, petale, crenguţe, pe care le-au pus la presat cu câteva săptămâni înainte. Au stabilit ce vor să facă, după care, au ales frunzele de mărimea şi forma potrivită şi au realizat lucrări ingenioase, pline de creativitate.

Bibliografie:

- Lazăr Viorel, Cărăşel Aurel, *Psihopedagogia activităţilor extracurriculare*, Editura Arves, Craiova, 2007
- Rusu Camalia Iuliana (coord.), Revista „*Noi şi dascălii noştri*”, nr. 23/2009, Bihor, p.200/201
- Sălăgean Daniela şi colab., *Managementul activităţilor educative*, Editura Eurodidact, Cluj – Napoca, 2002

346. IMPORTANŢA EDUCAŢIEI FINANCIARE ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. Ancuţa Bianca
C.N.I. Matei Basarab Rm. Vâlcea

Educaţia financiară este un subiect pe cât de delicat, pe atât de important în viaţa fiecăruia dintre noi, de aceea introducerea ei în şcoli pentru a fi învăţată este extrem de utilă şi cu aplicabilitate imediată în viaţa cotidiană. Copiii află încă de la început despre bugetul personal,venituri şi cheltuieli, termeni care stau la baza educaţiei financiare ce îi va învăţa ce înseamnă banul şi cum acesta este câştigat.

Există un moment în viaţa familiei când părinţii trebuie să vină în întâmpinarea curiozităţii celui mic, fără a şti care este cel mai potrivit mod de a aborda subiectul, şi anume bugetul. De cele mai multe ori limbajul trebuie adaptat nivelului de înţelegere al copilului , iar explicaţiile date astfel încât el să înţeleagă . În cuvinte simple copilul trebuie să înţeleagă că banii au o limită, la fel şi pretenţiile.

Începând încă de la grădiniţă copilului i se pot explica reguli simple, care ţin de cheltuirea şi economisirea banilor, iar puşculiţele sunt un pas mic, dar sigur către un buget personal al copilului. Un moment potrivit pentru a responsabiliza copilul în privinţa banilor este acela în care îşi doreşte ceva anume. Cei mici sunt foarte receptivi când le spunem poveşti, identificându-se mai uşor cu personajele acestora. Fie că vorbim despre inventarea unora sau de adaptarea altora astfel încât cel mic să primească informaţia pe care dormi s-o transmitem, acestea sunt mereu binevenite.

Pentru ca cei mici să înveţe valoarea banilor şi pentru a aprecia ceea ce este scump versus ieftin, este bine să le prezentăm treptat monedele şi bancnotele. Astfel ei vor înţelege, pentru început că monedele înseamnă mai ieftin , iar bancnotele mai scump.

Introducerea ca disciplină opţională a educaţiei financiare în şcoli începând chiar cu ciclul primar este extrem de binevenită în societatea noastră actuală, în care totul se modernizează rapid, banii fiind un subiect extrem de important al vieţii cotidiene.Micii şcolari îşi formează astfel competenţe cu privire la gestionarea banilor şi luarea unor decizii care au consecinţe financiare, înţelegând , în acelaşi timp şi modul în care banii sunt cheltuiţi, economisiţi, investiţi, împrumutaţi, adică noţiuni fundamentale ale educaţiei financiare.

Pe parcursul unui an şcolar elevii vor fi familiarizaţi cu termeni specifici domeniului financiar –bancar, vor recunoaşte elemente specifice fenomenului bancar în contexte practice diferite, aflând despre sistemul bancar din România,utilizând operaţii aritmetice pentru înţelegerea unor tranzacţii financiare simple. Prin jocuri precum „Monopoly”vor identifica situaţii în care se realizează un schimb în natură sau o operaţiune bancară. Prin jocurile de rol „Plec într-o vizită într-o ţară străină”vor identifica costuri şi beneficii ale schimbului valutar. Rezolvând şi chiar creând rebusuri cu teme financiare micii şcolari vor folosi termeni specifici domeniului financiar-bancar în contexte practice, accesibile vârstei lor.

Conversaţia euristică, metodă care presupune dialogul activ cu elevii poate fi folosită pentru analizarea unor aspecte legate de economisire sau pentru identificarea elementelor pozitive ale utilizării instrumentelor moderne de efecutare a plăţilor, de exemplu pentru identificarea nevoilor de economisire, a modalităţilor de economisire, a locurilor în care pot fi utilizate cardurile bancare, descrierea modului de folosire a acestora. În cadrul acestor ore snt create contexte dilematice simple, în care elevii sunt solicitaţi să caute soluţii care pot contribui la înţelegerea firească a

necesităţii adoptării unor comportamente, respectiv a deţinerii unor informaţii , de exemplu prin formularea unor întrebări de genul „Cum poţi rezolva următoarea situaţie?”.

Copiii îşi dezvoltă, în acelaşi timp, capacităţi cognitive, afective şi volitive, asimilează modele de relaţii interpersonale, manifestă creativitate prin jocuri de rol cu teme diferite, precum: „Cum mă comport într-un magazin?”. Prin folosirea metodelor activ-participative, precum: cadranele, ciorchinele, pălăriile gânditoare, se dezvoltă, în egală măsură, în cadrul unor forme de activitate frontală sau în grup,deprinderi de comunicare, de negociere, de soluţionare a sarcinilor primite în contexte diferite.

Educaţia financiară reprezintă o formă distinctă de activitate educaţională, al cărei scop este să pregătească elevii pentru a dobândi abilităţi de management al banilor şi de adoptare a deciziilor care au consecinţe financiare, utilizând forme şi activităţi de învăţare diversificate.

Bibliografie

Marin Manolescu, „Curriculum pentru învăţământul primar şi preşcolar”, Editura Credis, Bucureşti, 2006;

Ligia Georgescu –Goloşoiu, „Educaţie financiară-Banii pe înţelesul copiilor”-auxiliar curricular pentru clasele a III-a şi a IV-a

347. BARIERE ÎN COMUNICAREA DIDACTICĂ MODALITĂŢI DE DEPĂŞIRE A ACESTORA

Profesor: Andrei Emanuela Simona
Liceul Teoretic Special "Iris", Timişoara, jud.Timiş

COMUNICAREA DIDACTICĂ

Comunicarea este un proces activ care implica exprimarea ideilor si intelegere lor de catre cei carora le este transmis mesajul,sau mai poate fi definita ca actul de transmitere a informatiei intre indivizi. Comunicarea este *„un proces deosebit de important şi complex, de care depinde structura reuşitelor, miracolelor sau a dezastrelor umane".*

Spre deosebire de animale, comunicarea interumană este axată, în primul rând, pe o ***relaţie*** între *parteneri*, **în context social**. Comunicarea *„interumană se bazează pe un ansamblu de procese psihomotorii specific umane, limbajul, în care un loc deosebit de important revine componentei conştiente, gândirii".(P. Popescu-Neveanu, 1978).*

Comunicarea pedagogică reprezintă un *transfer complex de informaţii* între două entităţi ce-şi asumă simultan sau succesiv rolurile de **emiţător** şi **receptor,** semnificând conţinuturi dezirabile în contextul procesului instructiv-educativ. *Comunicarea pedagogică* presupune o ***interacţiune de tip feedback***, privind atât explicaţiile explicite cât şi pe cele adiacente, intenţionate sau formate pe parcursul comunicării.

Noţiunea de *comunicare* implică o anumită reciprocitate, fiind mai generală şi mai completă decât informarea, aceasta fiind doar o ipostază a comunicării. Comunicarea presupune o procesualitate circulară care se înscrie într-o anumită temporalitate de care ţine cont şi care la rândul ei o modelează.

Comunicarea didactică se referă la *transmisia şi schimbul de informaţii dintre educator şi elev şi invers*, la circulaţia de impresii, trăiri afective, judecăţi de valoare, comenzi, cu scopul de a îmbogăţi sfera cunoştinţelor, pentru a determina modificări comportamentale. Ea vizează în principal *înţelegerea*, pentru asigurarea căreia educatorul are un rol activ, în sensul că el acţionează ca un filtru ce selectează, organizează şi personalizează informaţia.

Luminiţa Iacob este de părere că „*O posibilă definire a comunicării didactice se poate structura pe ideea că aceasta este o comunicare instrumentală, direct implicată în susţinerea unui proces sistematic de învăţare"(*L.Iacob, 1998). În acest înţeles sunt eliminate *restricţiile de conţinut* (pentru că învăţarea este în egală măsură centrată pe dobândirea de cunoştinţe, deprinderi, motivaţii, atitudini etc.), de *cadrul instituţional* (comunicare didactică poate exista şi informal), sau cele *privitoare la parteneri.* Într-adevăr, precizează autoarea, nu prezenţa personajelor „*profesor-elev /elevi îi imprimă unei comunicări specificul didactic, ci respectarea legităţii proprii unui act sistematic de învăţare"*.

BLOCAJE ŞI BARIERE ÎN COMUNICARE

Ori de câte ori vorbim, încercând să convingem, să explicăm, să influenţăm, să educăm sau să îndeplinim orice alt obiectiv, prin intermediul procesului de comunicare urmărim întotdeauna câteva *scopuri* principale: *să fim receptaţi, să fim înţeleşi, să fim acceptaţi, să provocăm o reacţie* (o schimbare de comportament sau atitudine). Atunci când nu reuşim să atingem nici unul dintre aceste obiective, înseamnă că ceva în derularea comunicării nu funcţionează corespunzător, adică ceva **a interferat** în transmiterea mesajelor. Orice interferează cu procesul de comunicare poartă denumirea de **barieră** în calea comunicării. Barierele în comunicare se produc atunci când

receptorul mesajului comunicat nu receptează sau interpretează greşit sensul pe care emiţător a vrut să i-l dea. Scopul studierii comunicării este acela de a reduce cauzele care provoacă aceste fenomene.

Potrivit lui Samuel C. Certo, barierele de comunicare sunt "factori care micşorează probabilitatea unei comunicări de succes." Autorul distinge două categorii de bariere de comunicare**: macrobariere si microbariere**. **Macrobarierele** de comunicare "sunt legate, în principal, de mediul de comunicare şi de lumea mai largă în care are loc comunicarea". Autorul enumeră următoarele macrobariere de comunicare:

- nevoia sporită de informaţii,
- nevoia de informaţii din ce în ce mai complexe,
- contextul utilizării şi altor limbi în comunicare, în afara celei oficiale,
- nevoia constantă de a învăţa concepte noi.

Microbarierele de comunicare "sunt legate, în principal, de elemente cum ar fi comunicarea mesajului, sursa si destinaţia". În rândul acestora autorul identifică:

- punctul de vedere al sursei privind destinaţia,
- interferenţa mesajelor,
- punctul de vedere al destinatarului privind sursa,
- percepţia, cuvintele cu mai multe semnificatii.

Formarea competenţelor comunicative constituie un obiectiv major în cunoaşterea realităţii. Una dintre căile principale de antrenare a comunicării constă în *identificarea blocajelor* care reduc semnificativ fidelitatea sau eficienţa transferului de mesaj. Blocajele comunicării pot avea asemenea intensitate, încât între informaţia transmisă şi mesajul perceput să existe diferenţe vizibile. **Perturbaţiile** pot fi de *natură internă*-fiziologice, perceptive, semantice, interpersonale sau intrapersonale- şi de *natură externă*-apărute în mediul fizic în care are loc comunicarea (poluare fonică puternică, întreruperi succesive ale procesului de comunicare etc.).

TIPURI DE BARIERE ALE COMUNICARII:

a. Bariere cauzate de contextul sociocultural –se referă la condiţiile de trai ale individului într-un tip de societate sau mediu nesatisfăcător pentru el.

- *Conflictul de valori şi lipsa cadrelor de referinţă* apare atunci când persoanele nu pot admite şi adera la scările de valori, la ideologiile societăţii în care trăiesc, deoarece nu se pot regăsi pe sine.
- *Condiţionarea şi manipularea prin mass-media* apare dacă indivizii nu dau dovadă de spirit critic şi de luciditate faţă de informaţiile propuse de mass-media.
- *Prejudecăţile sau ideile gata confecţionate* sunt raportate la tradiţiile ce îşi au rădăcinile într-un trecut mai mult sau mai puţin îndepărtat. Adoptarea unei atitudini nonconformiste faţă de norme şi prejudecăţi conduce, deseori, la o comunicare neeficientă.
- *Diferenţele culturale.* O cultură diferită de cea în care a fost crescută persoana constituie o viziune diferită asupra lumii, un sistem diferit de valori şi ideologii, ceea ce face dificilă comunicarea.

b. Bariere cauzate de frica endemică. Se referă la teama pe care o încearcă anumiţi membri ai societăţii, de regulă, cei mai vulnerabili, cei care au unele sensibilităţi personale.

- *Înfruntarea* poate provoca unor indivizi reacţii de teamă, adesea imprevizibile. Aceştia au tendinţa de a considera interlocutorul un judecător, un om cu atitudine critică, ceea ce conduce la timiditate. Respectiva situaţie determină persoanele să fie retrase, închise şi mereu gata să se apere.
- *Agresivitatea* face ca o comunicare să se transforme într-o stare conflictuală.
- *Principiul competiţiei* poate fi o barieră în comunicare dacă vizează în special dominarea, învingerea şi mai puţin progresul ca atare. În cazul când competiţia este corectă, constructivă, bazată pe valori autentice, ea este stimulativă, condiţionând afirmarea şi valorificarea interlocutorilor.

- *Rezistenţa la schimbare* apare deoarece orice modificare provoacă teamă, anxietate, implicând necunoscutul şi asumarea de riscuri.
- *Lipsa încrederii în sine* se manifestă datorită falsei idei despre sine şi despre interlocutor.

c. Bariere cauzate de atitudinile individualiste. Sunt specifice indivizilor care pun accentul pe propria persoană.

- *Comportamentul egocentric* face ca individul să fie nereceptiv la ceea ce se petrece în jurul lui, dialogul devenind astfel greoi, uneori chiar imposibil.
- *Necunoaşterea propriei persoane* favorizează o imagine deformată, chiar eronată despre sine, fapt ce determină lipsa autocontrolului reacţiilor şi comportamentelor în procesul de comunicare.
- *Sentimentul de incompetenţă sau ineficienţă* înseamnă tendinţa de a nega sistematic valoarea propriilor capacităţi în raport cu cele ale altor persoane. Acest sentiment de inferioritate se manifestă prin jenă, sfială, stângăcie, autocritică exagerată, tăcere nejustificată, dificultate în exprimare.
- *Lipsa de obiectivitate şi realism* apare atunci când percepţia realităţii are loc prin prisma sentimentelor personale şi a experienţei anterioare. Un astfel de blocaj generează o comunicare deformată, falsificată sau deturnată în mod voit.
- *Pasivitatea excesivă* duce la inerţie, indolenţă şi dezinteres, precum şi la neimplicarea în diverse situaţii de comunicare.

Jean- Claude Abric prezinta doua componente ale **imaginii de sine**: *eul intim si eul public.* Eul intim este exprimat ca "imagine pe care individul si-o face despre sine, despre fortele si slabiciunile sale, despre adevărata sa competenţă, despre caracteristicile personale", iar cel public este "imaginea despre sine pe care o oferim celorlalţi şi care poate fi radical diferită de imaginea intimă". Autorul consideră că "în orice situaţie de interacţiune, individul se va comporta în funcţie de ceea ce crede că este şi de ceea ce vrea să pară."

10 PROPOZIŢII CARE "UCID" COMUNICAREA	SFATURI PENTRU O BUNĂ COMUNICARE
1. Este imposibil! 2. Credeţi că nu am ce face? 3. Aceasta nu vă priveşte! 4. Nu aceasta este problema! 5. De cât timp sunteţi la noi? 6. Aceasta este problema dumneavoastră! 7. N-am timp, veniţi mai târziu! 8. Descurcaţi-vă! 9. Aceasta n-am hotărât-o eu! 10. Aşa e peste tot!	1. Nu vorbiţi în timp ce altul vorbeşte. 2. Destindeţi interlocutorul. 3. Ascultaţi şi arătaţi că sunteţi dispus la ascultare 4. Îndepartati toate perturbarile. 5. Nu-l judecaţi, puneţi-vă în locul interlocutorului. 6. Răbdare! Nu vă grăbiţi! 7. Stăpâniţi-vă! 8. Nu va lasati coplesit de critici sau de agresiuni. 9. Puneţi problemele în mod constructiv. 10. Nu întrerupeţi brutal.

d. Bariere referitoare la relaţiile individ-grup:

- *Marginalizarea.* Comunicarea cu persoane subapreciate, neglijate de societate este foarte dificilă, acestora fiindu-le caracteristic un comportament deviat, nerespectarea promisiunilor şi a legilor.
- *Lipsa de autenticitate* este incapacitatea de a se exprima în conformitate cu ceea ce simt şi îşi doresc în mod real. Asemenea oameni sunt nişte „actori", asumându-şi roluri pe care nu le acceptă.

- *Izolarea* se manifestă prin afişarea unui comportament individualist, teamă faţă de alţii şi de ridicol, neimplicare, lipsă de iniţiativă. Izolarea poate fi atât blocaj al comunicării cât şi consecinţa unei comunicări neeficiente.

MODALITĂŢI DE AMELIORARE A COMUNICĂRII

Pentru o comunicare eficientă trebuie să se respecte o serie de reguli cum ar fi:

-să se utilizeze mesaje adresate la persoana I focalizate pe ceea ce simte emiţătorul şi pe comportamentul interlocutorului, prevenind relaţiile defensive în comunicare. Procesul de comunicare este mai complet, se pot comunica emoţiile şi descrie comportamentele fără a face evaluări şi atacuri la persoană;

-să fim spontani în exprimarea opiniilor personale, să nu ne impunem punctul de vedere. Manipularea este şi ea o formă de comunicare însă transmite un mesaj de nonacceptare şi neîncredere în deciziile luate.

-să ascultăm cu atenţie, căci **ascultatul activ** este o modalitate de a asculta şi a răspunde, care duce la îmbunătăţirea înţelegerii reciproce şi la depăşirea obstacolelor în comunicare. *Comunicarea empatică* conţine mesaje de înţelegere, compasiune şi afecţiune faţă de interlocutor.

-să evităm stereotipurile şi prejudecăţile deoarece duc la opinii negative despre ceilalţi, sunt cauze ce duc la discriminare şi chiar la violenţă.

-să utilizăm mesaje care să ajute interlocutorul în găsirea de alternative, posibilităţi noi de rezolvare a unei situaţii. Uneori sfatul este perceput de cealaltă persoană ca o insultă la inteligenţa sa, ca o lipsă de încredere în capacitatea sa de a-şi rezolva singură problema.

-să nu criticăm interlocutorul. Critica nu duce neapărat la schimbarea celeilalte persoane.

-să evităm ameninţările şi pedepsele. Insistând în aplicarea unei pedepse pentru rezolvarea unei probleme ori situaţii, se vor genera sentimente negative;

-să nu fim moralizatori deoarece aceasta cauzează sentimente de nelinişte, stimulează resentimentele şi blochează exprimarea sinceră a celeilalte persoane;

-să ţinem cont de factorii sentimentali, să încercăm să convingem prin argumentare logică, fără a duce la frustrare, pentru a nu bloca comunicarea;

-să nu dăm dovadă de superioritate pentru că aceasta determină formarea unei relaţii defectuoase de comunicare. Egalitatea înseamnă acceptarea necondiţionată şi respectarea fiecărei persoane, indiferent de nivelul său de cultură sau pregătire profesională;

-să utilizăm parafrazarea dar nu foarte des, aceasta fiind o metodă care are rolul de a clarifica mesajul, de a comunica mai eficient.

-să dăm posibilitatea explorării soluţiilor alternative prin folosirea brainstorming-ului, a ascultării reflexive, a discutării posibilelor rezultate ale alegerii uneia dintre alternative etc.

-să folosim tactica devierii când dorim să schimbăm cursul conversaţiei de la preocupările celeilalte persoane la propriile preocupări;

-să citim limbajul corpului, concentrându-ne atenţia pe factorii cheie: expresia feţei, tonul, ţinuta corpului sau gesturile.

348. EXEMPLE DE APLICARE A UNOR METODE, PROCEDEE ŞI TEHNICI DE ABORDARE A PREDĂRII-ÎNVĂŢĂRII-EVALUĂRII INOVATIVE LA DISCIPLINELE TEHNICE. METODA CUBULUI

Prof. Andrei Doina
Liceul Tehnologic Special pentru Copii cu Deficienţe Auditive Buzău

Profesorul care predă discipline tehnice trebuie să îi ajute pe elevi să înţeleagă conceptele tehnice şi să ajungă la un nivel de cunoştinţe şi de gândire cât mai înalt. Îi ajută să analizeze, să sintetizeze, să aplice noi cunoştinţe şi să rezolve probleme. Deci, profesorul, trebuie să conştientizeze provocarea de a fi în pas cu schimbările din domeniile de activitate şi să folosească cunoştinţele şi experienţa acumulată pentru a-i pune pe elevi în acele situaţii de învăţare care să le asigure formarea şi dezvoltarea competenţelor cerute pe piaţa muncii, dar şi dobândirea capacităţii de a învăţa pe tot parcursul vieţii. Elevii beneficiază de strategiile efective de predare şi învăţare atât în clasă cât şi în afara ei.

A ajuta elevii să înveţe cât mai uşor şi mai repede este provocarea noastră ca profesori. De aceea aplicarea strategiilor efective de predare este o provocare prin care putem eficientiza stilurile curente de predare şi să luăm în considerare noi căi inovatoare pentru îmbunătăţirea predării.

În procesul instructiv-educativ este eficientă utilizarea metodelor de învăţământ interactive. Din perspectiva profesorului, metodele interactive servesc la organizarea şi conducerea unei acţiuni sistemice prin care elevii devin elementul activ în procesul didactic. Din perspectiva elevului, utilizarea acestor metode reprezintă modalitatea de a parcurge calea spre cunoaştere, spre dobândirea de noi comportamente, priceperi şi deprinderi prin solicitarea gândirii, imaginaţiei, creativităţii. Prin metodele interactive utilizate de profesori la orele de informatică sau discipline tehnice, se realizează o observare dirijată independentă, găsirea soluţiilor noi, lucrări practice, efectuări de experimente, aplicaţii de laborator. Aceste metode dezvoltă spiritul de observaţie, gândirea logică şi creativitatea, spiritul analitic, ducând la descoperirea legăturilor dintre fenomene.

Printre metodele și tehnicile de stimulare a creativității ce pot fi utile în instruirea interactivă și creativă a elevilor la disciplinele tehnice se numără **metoda cubului**, care presupune explorarea unui subiect, a unei situaţii, din mai multe perspective, permiţând abordarea complexă şi integratoare a unei teme.

În cadrul orelor cu aplicaţii la modulele de specialitate, metoda cubului reprezintă o posibilitate de analiză a unui proces sau produs în complexitatea pe care o prezintă şi o metodă de predare-învăţare interactivă de cooperare în grup.

Sunt recomandate următoarele **etape**:

- realizarea unui cub;
- anunţarea temei, subiectului pus în discuţie;
- împărţirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinţei de pe una din feţele cubului;
- redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe;
- afişarea formei finale pe tablă.

Analiza SWOT a metodei cubului:

- **Puncte tari:**
  - solicită gândirea elevului;
  - acoperă neajunsurile învăţării individualizate;
  - oferă elevilor posibilitatea de a-şi dezvolta competenţele necesare unor abordări complexe deoarece presupune abordarea unei teme din mai multe perspective;
  - dezvoltă abilităţi de comunicare;
  - nu limitează exprimarea părerilor sau a punctelor de vedere individuale;
  - lărgeşte viziunea asupra temei.
- **Puncte slabe:**

- are eficienţă scăzută în grupurile mari;
- se poate stabili mai greu contribuţia fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru.

- **Oportunităţi:**
  - stimulează creativitatea elevilor;
  - favorizează colaborarea elevilor în găsirea răspunsurilor;
  - stimulează dialogul între membrii grupului.
- **Ameninţări:**
  - unii elevi muncesc şi pentru alţii;
  - unii elevi pot domina grupul;
  - productivitatea unor elevi mai timizi poate scădea atunci când sunt puşi în situaţia de a colabora cu alţii.

În continuare voi exemplifica aplicarea metodei cubului în diverse secvenţe de instruire specifice modulelor de specialitate din domeniul Industrie textilă şi pielărie.

ACTIVITATEA NR. 1

Modulul: ***Materii prime în industria textilă şi pielărie***
Clasa: a IX-a învăţământ profesional
Unitatea de învăţare: Materii prime specifice proceselor tehnologice din filatură
Tema: *Fibra de lână*
Obiectivul activităţii: caracterizarea fibrei de lână din punct de vedere al structurii, aspectului la microscop, proprietăţilor şi utilizărilor
Timp de lucru: 45 minute

Sarcini de lucru:
Caracterizaţi fibra de lână după următoarele criterii:

1. structura chimică şi morfologică;
2. aspectul la micoscop al fibrei, longitudinal şi transversal;
3. proprietăţi fizice;
4. proprietăţi mecanice;
5. proprietăţi chimice;
6. întrebuinţările fibrei.

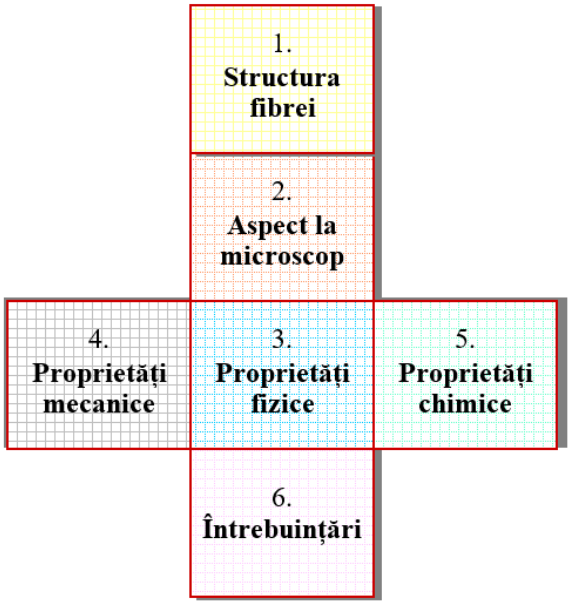

Etapele metodei sunt următoarele:

- formaţi grupe de câte 6 elevi;
- fiecare grupă îşi va alege un lider care să coordoneze activitatea;
- se împart sarcinile de lucru între cei 6 membri ai grupului (prin tragere la sorţ, prin negociere între membrii grupului sau după alte criterii);
- fiecare elev din grup primeşte o foaie de hârtie de formă pătrată pe care va rezolva sarcina de lucru şi care va constitui în final o „faţă" a cubului; cele 6 foi de hârtie pot fi de culori diferite pentru a identifica mai uşor sarcinile de lucru;
- liderul coordonează şi verifică desfăşurarea acţiunii;
- după rezolvarea sarcinilor de lucru se construieşte cubul (se poate construi un cub din carton pe feţele căruia se vor lipi foile de hârtie), care va fi prezentat colegilor de clasă;
- cubul poate fi prezentat şi sub formă desfăşurată prin lipirea foilor scrise de membrii grupei pe o coală de hârtie mare, ca în exemplul alăturat.

Grupele formate pot caracteriza toate aceeaşi fibră, ca în acest exemplu de activitate, sau fibre diferite. Cel de-al doilea caz permite realizarea de comparaţii între diferite tipuri de fibre.

ACTIVITATEA NR. 2

Modulul: ***Operaţii tehnologice din industria textilă şi pielărie***
Clasa: a X-a învăţământ profesional
Unitatea de învăţare: Procese tehnologice de finisare a produselor textile
Tema: *Utilaje pentru vopsit*

Activitatea poate fi una de recapitulare a cunoştinţelor despre utilajele de vopsit.

Fiecare oră are o **temă**:

- Cada cu vârtelniţă;
- Fulard;
- Butoi.

Acelaşi utilaj va fi analizat de toate echipele pentru ca în final să se poată compara rezultatele.

Activitatea se desfăşoară sub forma unui concurs între echipele de lucru. Profesorul va fi moderatorul şi arbitrul activităţii.

Etapele metodei sunt următoarele:

- se formează grupul de 6 elevi;
- se alege un lider care să controleze derularea acţiunii;
- se împart activităţile între membrii grupului: fiecare elev din grup primeşte o foaie de hârtie de formă pătrată ce va constitui în final o „faţă" a cubului;
- pe foaia de hârtie primită va fi scrisă **cerinţa de lucru** a fiecărui elev şi anume:
  - „faţa 1" – schiţa utilajului;
  - „faţa 2" – părţile componente ale utilajului;
  - „faţa 3" – principiul de funcţionare;
  - „faţa 4" – avantaje şi dezavantaje;
  - „faţa 5" – defecţiuni şi cauze;
  - „faţa 6" – remedierea defecţiunilor;
- liderul coordonează şi verifică desfăşurarea acţiunii;
- după rezolvarea sarcinii se construieşte cubul;
- cubul desfăşurat va arăta ca în figura alăturată;

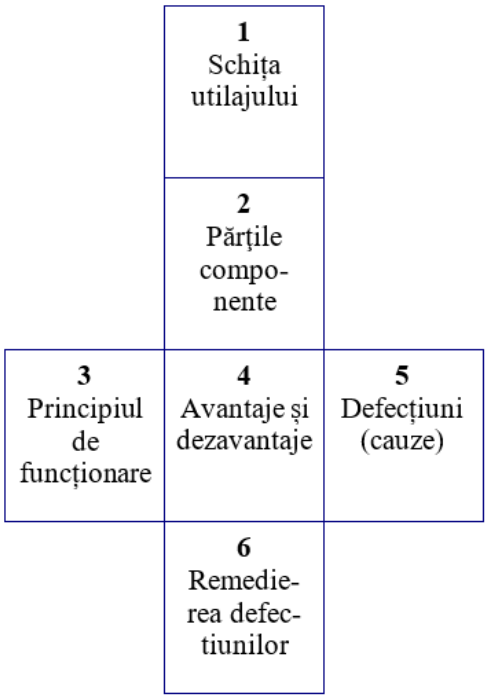

- lucrarea în formă finală va fi afişată pe tablă (foile scrise de elevi se pot lipi pe o coală de hârtie mare sub formă de cub desfăşurat);
- liderii de grup vor prezenta lucrarea finală şi vor compara rezultatele grupelor.

Cubul corect va fi asamblat şi va fi păstrat în laboratorul tehnologic.

ACTIVITATEA NR. 3

Modulul: ***Confecţionarea produselor textile***
Clasa: a XI-a învăţământ profesional
Unitatea de învăţare: Utilaje specifice cusăturilor mecanice
Tema: *Maşini pentru cusături elastice*

Activitatea poate fi una de recapitulare a cunoştinţelor despre maşini pentru cusături elastice.

Fiecare oră are o temă:

- Maşini pentru cusături în lanţ;
- Maşina Überdeck;
- Maşina pentru introdus elastic;
- Maşina de încheiat ochi cu ochi.

Aceeaşi maşină va fi analizată de toate echipele pentru ca în final să se poată compara rezultatele.

Activitatea se desfăşoară sub forma unui concurs între echipele de lucru. Profesorul va fi moderatorul şi arbitrul activităţii.

Etapele metodei sunt următoarele:

- se formează grupuri de 6 elevi;
- se alege un lider care să controleze derularea acţiunii;
- se împart activităţile între membrii grupului: fiecare elev din grup primeşte o foaie de hârtie de formă pătrată, ce va constitui în final o „faţă" a cubului;

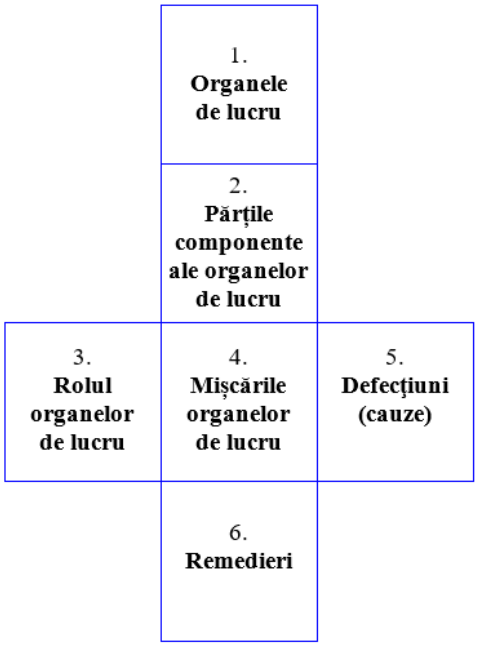

- pe foaia de hârtie primită va fi scrisă **cerinţa de lucru** a fiecărui elev şi anume:
  - „faţa 1" – organele de lucru;
  - „faţa 2" – părţile componente ale acestora;
  - „faţa 3" – rolul organelor de lucru;
  - „faţa 4" – mişcările organelor de lucru;
  - „faţa 5" – defecţiunile ce pot apărea la maşină;
  - „faţa 6" – remedierea defecţiunilor;
- liderul coordonează şi verifică desfăşurarea acţiunii;
- după rezolvarea sarcinii se construieşte cubul;
- cubul desfăşurat va arăta ca în figura alăturată;
- se pot folosi imagini decupate sau desene în loc de text sau împreună cu textul;
- lucrarea în formă finală va fi afişată pe tablă (foile scrise de elevi se pot lipi pe o coală de hârtie mare sub formă de cub desfăşurat).

Concluzii

Prin utilizarea metodelor didactice interactive, elevii sunt solicitaţi în timpul orelor, nu simt învăţarea ca o povară, aşteaptă cu plăcere şi curiozitate noua etapă a lecţiei, îşi compară propriile cunoştinţe şi performanţe cu cele ale grupului, învaţă să cunoască şi să trăiască alături de ceilalţi. Metodele interactive fac ca procesul de predare-învăţare să devină mai eficient şi mai flexibil, iar învăţarea mult mai durabilă.

Una din metodele interactive utilizate cu succes la disciplinele tehnice este metoda cubului, care reprezintă o modalitate de predare-învăţare ce valorifică resursele elevilor de participare conştientă la descoperirea cunoştinţelor şi a relaţiilor dintre acestea. Este una dintre metodele cel mai clar consacrate dezvoltării critice.

Metoda cubului stimulează antrenamentul cognitiv al educabililor, atitudinile de colaborare, comunicativitatea şi încrederea în sine a acestora, putând fi folosită eficient la modulele de specialitate pentru o învăţare efectivă mai rapidă.

Bibliografie:

1. Costică Nițucă, Stanciu, Tudor, *Didactica disciplinelor tehnice*, Editura Performantica, Iași, 2006;

2. Sergentu, Delia, *Metode și tehnici interactive de predare-învățare-evaluare în grup cu aplicații practice pentru disciplina educație tehnologică*, Editura Larisa, Câmpulung Muscel, 2016.

349. PREDAREA ASISTATĂ PE CALCULATOR A LECȚIEI DE ANALIZĂ MATEMATICĂ

Prof. Anton Carmen-Daniela
Col. Tehn. "Gh. Asachi" Iași

Competenţele generale individuale se bazează, din perspectiva Cadrului Comun European, pe cunoştinţele, deprinderile şi competenţa existenţială pe care o persoană le posedă şi pe capacitatea sa de a acumula cunoștințe, priceperi și deprinderi.

Recomandarea adoptată în anul 2006, de Parlamentul European şi Consiliul U.E., propune stabilirea de competenţe cheie pentru învăţarea de-a lungul întregii vieţi. Competențele cheie trebuie să îi ajute pe tineri să se integreze într-o lume modernă, globală și diversă. Tinerii absolvenți de astăzi trebuie să stăpânească tehnologiile moderne de comunicare, să poată filtra un volum mare de informații la care au acces.

Inițiativa "Education & Training 2010" a Comisiei Europene pentru educație și formare a condus la implementarea Cadrului celor opt competențe cheie, urmărind realizarea obiectivelor strategice. Printre cele opt competențe cheie stabilite la nivel european regăsim atât competențele matematice, cât și pe cele științifice și tehnologice.

Legea educației naționale adoptată în ianuarie 2011 stabilește faptul că, în țara noastră, **curriculumul național** pentru învățământul primar, gimnazial și liceal se axează pe *8 domenii de competențe-cheie* care determină profilul de formare a elevului. Printre cele opt competențe cheie regăsim atât **competențele de bază de matematică, științe și tehnologie**, cât și **competențele de utilizare a tehnologiei informației ca instrument de învățare și cunoaștere.**

În Cadrul Comun European, ***competențele informatice*** presupun utilizarea critică și sigură a noilor tehnologii, atât în timpul orelor de program, cât și în timpul liber, pentru a comunica. Competențele de bază T.I.C. (Tehnologia Informației și a Comunicațiilor) implică folosirea computerului pentru obținerea, păstrarea, evaluarea, stocarea și recuperarea informațiilor, precum și pentru prezentarea și schimbul de informații, prin intermediul internetului și a altor mijloace moderne.

Competența matematică reprezintă capacitatea de a dezvolta și de a aplica gândirea matematică cu scopul de a rezolva un șir de probleme apărute în situații cotidiene. Competența matematică implică, în diferite grade, capacitatea și disponibilitatea de a folosi tipuri de gândire matematică (gândire logică și spațială) și modalități de prezentare (formule, modele, construcții, grafice, scheme).

Integrarea noilor tehnologii la disciplina matematică este esenţială deoarece dezvoltă capacitatea de a utiliza resursele (calculatoare, software de simulare, Internet) pentru activităţi de colaborare şi învăţare la distanţă, pentru crearea de noi resurse necesare învăţării.

Tehnologia Informaţiei şi Comunicării sprijină instituţiile educaţionale în centrarea pe scopul esenţial al instruirii şi pe aspectele pedagogice. Se constată existenţa unei cereri tot mai mari de educaţie asistată de calculator, pe fondul unei nevoi tot mai mari de a ţine pasul cu schimbările rapide la nivelul profilului de competenţe cerute de piaţa muncii. Se impune astfel o fundamentare solidă a platformelor de e-learning utilizate la matematică şi elaborarea altora, pentru a întâmpina noile provocări ale societăţii bazate pe cunoaştere, respectând perceptele didacticii contemporane.

Utilizarea TIC poate extinde domeniul de aplicare a problemelor, apropiindu-se de realitatea ştiinţifică, poate scurta etapele pur tehnice, durata efectuării calculelor matematice, punând accentul pe raţionament. Internetul devine un instrument în sprijinul învăţării matematicii, permite comunicarea, partajarea și publicarea de noțiuni, rezultate.

Relaţia dintre TIC şi formarea competenţelor specifice disciplinei Matematică

Avantaje / oportunităţi / limite ale integrării TIC în curriculum

Utilizarea internetului şi a tehnologiilor moderne reprezintă una din cele mai complexe forme de integrare a educaţiei informale în educaţia formală.

Contribuind la eficienţa studiului matematicii, utilizarea **TIC în procesul de predare-învățare-evaluare** realizează diversificarea strategiilor didactice, permițând elevului accesul la informaţii structurate variat, prezentate în diferite modalități de vizualizare.

Oportunităţi ale utilizării TIC pentru disciplina Matematică	**Avantaje ale utilizării TIC pentru disciplina Matematică**	**Limite ale utilizării TIC pentru disciplina Matematică**
➢ toate şcolile au fost dotate cu rețele de calculatoare şi softuri educaționale; ➢ un număr mare de cadre didactice au absolvit cursuri de inițiere în TIC ; ➢ introducerea studiului obligatoriu al disciplinei TIC începând cu clasa a V-a; ➢ disponibilitatea profesorilor şi a elevilor pentru utilizarea tehnologiilor moderne în orice activitate.	➢ valorificând competențele TIC acumulate, elevii pot fi direcționați spre o învățare creativă a matematicii; ➢ fiind un partener activ în procesul de învățare, fiecare elev lucrează în ritm propriu şi astfel, învățarea devine individualizată; ➢ este sporită motivaţia şi favorizată învăţarea; ➢ creşte eficienţa instruirii; ➢ favorizează participarea activă a fiecărui elev în toate etapele procesului de predare-învăţare-evaluare; ➢ elevii sunt încurajați să exploreze conținuturi noi, să îşi dezvolte imaginaţia; ➢ posibilitatea modelării, justificării şi ilustrării unor concepte abstracte, ilustrări ale graficelor greu realizabile, ale calculelor ce necesită volum mare de timp, vizualizarea proprietăţilor unor funcţii reprezentate grafic etc.; ➢ realizarea recapitulărilor, sintezelor şi a schemelor atractive, animate care să conducă la reţinerea mai rapidă a informaţiei esenţiale; ➢ dezvoltarea capacităților de generalizare, respectiv particularizare a unei probleme studiate; ➢ diminuarea stărilor emoţionale, a timidităţii sau a emotivităţii elevului; ➢ activitatea elevului poate fi monitorizată pe tot parcursul lecției; ➢ asigurarea unui feedback permanent, profesorul putând reproiecta activitatea în funcţie de secvenţa anterioară; ➢ accentul va cădea pe auto-instruire, profesorul intervenind şi sprijinind elevii ori de câte ori aceştia solicită; ➢ profesorul îşi păstrează rolul de arhitect al demersului didactic, softurile utilizate şi materialele didactice în format electronic fiind alese şi inserate în activităţile de predare-învăţare-evaluare în concordanță cu competențele corespunzătoare disciplinei predate; ➢ evaluarea cu ajutorul mijloacelor TIC conduce la aprecierea obiectivă a rezultatelor şi a progreselor obţinute de fiecare elev; ➢ rezultatele evaluării pot fi gestionate şi interpretate prin utilizarea unor softuri specializate; ➢ prelucrarea rapidă a datelor, efectuarea calculelor, afişarea rezultatelor, realizarea graficelor, tabelelor, prezentărilor; ➢ asigurarea pregătirii elevilor pentru o societate bazată pe conceptul de învăţare pe tot parcursul vieții.	➢ utilizarea la întâmplare, fără un obiectiv precis, la un moment nepotrivit, a calculatorului în timpul lecţiei duce la plictiseală, monotonie, chiar şi la ineficienţa învăţării; ➢ neparticiparea unor elevi la lecţie poate conduce la nerealizarea obiectivelor lecţiei sau poate compromite utilizarea tehnologiilor moderne în procesul de predare-învăţare-evaluare; ➢ utilizarea în exces a calculatorului poate duce la pierderea abilitaţilor practice de calcul şi de investigare a realităţii, de argumentare şi contra-argumentare; ➢ individualizarea excesivă a învăţării diminuează dialogul elev-profesor; ➢ segmentarea în exces a materiei; ➢ competiția pierde caracterul general, privirea de ansamblu a unui elev în raport cu colectivul, transformându-se într-o competiție punctuală; ➢ competențele de tastare rapidă şi navigare ale elevilor le devansează deseori pe cele ale profesorilor putând deveni o limită dacă profesorul nu le valorifică; ➢ utilizarea tehnologiilor moderne în procesul de învăţământ este îngreunată de: - lipsa unor softuri de foarte bună calitate; - imposibilitatea adaptării unor softuri la curriculumul national; - costurile foarte ridicate; - lipsa unui personal specializat; - rezistenţa la schimbare a cadrelor didactice, a elevilor, a părinţilor.

Educaţia nu presupune doar dezvoltare intelectuală, ci şi pregătirea pentru integrarea pozitivă şi creatoare în societate, respectiv pe piaţa muncii.

Profesorul decide când, unde și cum vor fi utilizate noile tehnologii pentru optimizarea procesului instructiv-educativ. Profesorul își păstrează rolul de formator de valori și atitudini, de susținere a dezvoltării personale și de șlefuire a personalității elevului, reprezentând în continuare un partener creativ în câmpul conversațiilor euristice.

Rolul profesorului se modifică sub două aspecte majore:

- în pregătirea lecției, prin realizarea logică a conținutului, selectarea obiectivelor operaționale, revederea strategiei de predare, reconceperea proiectării, participarea în echipă la elaborarea și adaptarea programelor pentru calculator;

- în coordonarea utilizării programelor în învățarea independentă în clasă, în rezolvarea situațiilor apărute aici, în armonizarea strategiilor de predare și învățare cu cele ale programului, în echilibrarea elementelor lecției.

Nu lipsită de interes este și:

Prevenirea, înlăturarea unor erori tipice, deficiențe apărute în folosirea calculatorului în lecție
• este suficient ca doar elevul să apese pe tastatură; • este suficientă numai utilizarea de programe, nu și crearea lor; • numai informaticianul este important în însușirea tehnicii, mânuirii calculatorului, nu și profesorul, psihopedagogul; • erori în punerea în funcțiune, manevrare, oprire a calculatorului; • dificultăți în comutarea atenției de la activitatea cu echipamentul calculatorului la conținut și logice programului, la modul de acțiune al elevilor cu acesta; • nerespectarea criteriilor pedagogice în îmbinarea comentariului verbal cu derularea imaginilor, secvențelor pe ecran; • neîncadrarea în proiectul / timpul afectat secvențelor în lecție.

Deasemenea există și pericolul utilizării abuzive, care poate duce la efecte contrarii: negarantarea eficienței învățării totale astfel, saturarea elevului cu programe informatice, monotonia în utilizarea aceluiași tip de soft, izolarea elevului în fața calculatorului, neparticiparea unor elevi la învățare în cazul lucrului în grup la un calculator, eliminarea realizării obiectivelor educative din lecția clasică, necombinarea adecvată cu alte mijloace de învățământ necesare.

În fond, calculatorul este un mijloc de învățământ, evoluat, dar care se supune criteriilor psihopedagogice, metodice de utilizare în activitatea didactică.

Câteva dintre exemplele de utilizare T.I.C. în procesul de predare-învăţare-evaluare la disciplina analiză matematică

Instrumente TIC care favorizează dezvoltarea competenţelor din programele şcolare ale disciplinei matematică

1. Resurse hardware necesare implementării competenţelor TIC în curriculumul naţional al disciplinei matematică:

- rețea de calculatoare conectată la Internet;
- videoproiector.

2. Resurse software necesare implementării competenţelor TIC în curriculumul naţional al disciplinei matematică:

➢ ***Google Docs*** (http://www.google.com/google-d-s/hpp/hpp_ro_ro.html) – instrument online pentru creare în colaborare de documente, foi de calcul (în exemplul prezentat mai jos este calculată inversa unei matrice inversabile), prezentări, chestionare, construire de figuri geometrice.

➢ ***AeL*** (Platformă de predare/învăţare şi management al conţinutului educaţional multimedia) – bazată pe principii educaţionale moderne, AeL este o platformă de instruire şi gestiune a conţinutului. AeL oferă suport pentru predare şi învăţare, testare şi evaluare, administrare a conţinutului, gestionare şi monitorizare a întregului proces educaţional, o bibliotecă electronică adaptabilă, configurabilă, indexabilă şi care permite o căutare facilă. AeL dispune de facilităţi de prezentare a diverselor tipuri de conţinut educaţional.

➢ ***Math Open Reference*** (http://www.mathopenref.com/) – este o aplicaţie matematică gratuită, interactivă, care oferă online teoreme, definiţii animate, probleme rezolvate şi situaţii

particulare. Cu ajutorul mouse-ului se pot plimba pe ecran anumite puncte (cele roşii) din desen, astfel încât proprietatea prezentată să poată fi mai uşor înţeleasă. Calculele sunt refăcute în mod dinamic odată cu mişcarea punctelor.

- ***Graph*** (http://www.padowan.dk/graph/Download.php) – este un software gratuit folosit pentru trasarea graficelor matematice în sistemul de coordonate carteziene. Acesta poate fi folosit, de asemenea, pentru studiul unor funcţii în anumite puncte date.
- ***GeoGebra*** – este un software dinamic, gratuit, foarte util în procesul de predare-învăţare a disciplinei matematice pentru toţi anii de studiu. Este uşor de utilizat, interactiv şi dispune de o mulţime de exemple practice de geometrie, algebră, analiză care îi pot ajuta pe utilizatori să înţeleagă mai bine cum se rezolvă diverse probleme şi exerciţii. Acest soft dispune de o versiune în limba română şi de o variantă online (http://www.geogebra.org/webstart/geogebra.html).
- ***Definite Integrals Calculator*** (www.solvemymath.com/online_math_calculator/calculus/definite_integral/) – este o aplicaţie online de calculare a integralelor definite. Interfaţa prietenoasă, chiar dacă este în engleză, ne ajută să completăm foarte uşor expresia funcţiei şi extremităţile intervalului de integrare.
- ***Derivative Calculator*** (http://www.solvemymath.com/online_math_calculator/calculus/derivative_calculator/index.php) – este o aplicaţie online de determinare a derivatei unei funcţii. Interfaţa prietenoasă, chiar dacă este în engleză, ne ajută să completăm foarte uşor expresia funcţiei a cărei derivată se doreşte a fi calculată.
- ***Limit Calculator*** (http://www.solvemymath.com/online_math_calculator/calculus/limit_calculator/index.php) – este o aplicaţie online de determinare a limitei unei funcţii într-un punct, sau a limitelor laterale. Interfaţa prietenoasă, chiar dacă este în engleză, ne ajută să completăm foarte uşor expresia funcţiei, punctul limită în care dorim limita sau limitele laterale.
- ***eMathLab*** (http://emathlab.com/) – este o aplicaţie online de tip calculator care corectează interactiv rezultatele calculelor matematice pe care le efectuăm.

Bibliografie

1. C.D. Anton - *"Dezvoltarea competențelor specifice la Matematică"*, Revista școlară "Alfa și Omega", An 2, nr. 1, 2014
2. C.D. Anton - - *"Predarea funcțiilor cu ajutorul T.I.C."*, Revista școlară "Carmen Sylva", nr. 27, Martie, 2012
3. R. Iucu - *"Instruirea școlară. Perspective teoretice și Aplicative"*, Ed.Polirom, Iași, 2001

350. METODE MODERNE ÎN PREDAREA DISCIPLINELOR SOCIO-UMANE

Prof.Armie Petrina, prof.socio- umane – L.T.„A.Iancu”-Brad

Predarea în şcoala modernă, este centrată pe elev, este organizată pentru cât mai bune rezultate, se folosesc strategii multiple de predare, se lucrează în grupuri flexibile, se pune accent pe predarea diferenţiată şi învăţarea activă. În învăţământul modern, profesorul îndrumă şi predă, iar elevul descoperă, aplică, memorează şi proiectează.

Pentru prezentarea noului conţinut şi dirijarea învăţării, trebuie folosite strategii adecvate realizării învăţării. Dacă sunt folosite metode activ-participative şi interactive, elevii sunt conduşi spre descoperirea adevărului printr-o succesiune de comunicări, care sugerează linia de gândire ce urmează a fi respectată în realizarea performanţei.

Iată câteva metode moderne de predare-învăţare pentru dezvoltarea gândirii critice,folosite cu succes în şcoala mileniului III :

1. Brainstormingul („asaltul de idei”) este un mod simplu şi eficient de a genera idei noi. La ora actuală, este cea mai răspândită metodă de stimulare a creativităţii, în condiţiile activităţii de grup.

Această metodă se aplică în felul următor:

- li se cere elevilor să emită cât mai multe idei referitoare la o temă dată;
- elevii pot să emită orice fel de idee,fără teama de a fi judecăţi;
- amânarea judecării ideilor celorlalţi, dă posibilitatea fiecărui elev să emită orice idee, să se elibereze de orice cenzură;
- trebuie încurajată participarea tuturor elevilor.

Brainstormingul permite:

- stimularea unei producţii cât mai mari de idei;
- preluarea ideilor emise de alţii şi fructificarea lor prin ajustări succesive şi asociaţii libere,asemenea unei reacţii în lanţ;
- suspendarea oricărui gen de critică;
- manifestarea liberă a imaginaţiei.

Brainstormingul este o metodă accesibilă, relativ simplă şi eficientă de învăţare, care stimulează creativitatea, dezvoltarea gândirii critice, constructive.

2. Metoda S.I.N.E.L.G (Sistemul Interactiv de Notare pentru Eficientizarea Lecturii şi a Gândirii) este o metodă/tehnică de menţinere a implicării active a gândirii elevilor în citirea unui text, de învăţare eficientă. Înainte de a începe lectura textului, elevilor li se cere să noteze tot ce ştiu sau cred că ştiu despre un anumit subiect. Apoi ideile elevilor sunt inventariate şi scrise pe tablă. Profesorul pune anumite întrebări pentru a direcţiona gândirea elevilor. Elevii sunt invitaţi să citească cu atenţie textele. În timpul lecturării textelor, elevii trebuie să facă pe marginea lor, o serie de semne, având o anumită semnificaţie:
    a) V textul confirmă ceea ce ştiau;
    b) – informaţia este diferită de ceea ce ştiau;
    c) + informaţie nouă pentru ei;
    d) ? idei neclare .

Aceste semne relevă o anumită relaţie a elevilor cu textele studiate. Elevii revin la lista de idei realizată înaintea citirii materialului şi discută cu vecinul (discuţia în perechi) despre ce şi cât din cunoştinţele şi convingerile fiecăruia s-au confirmat sau nu. Discuţia în grup a conţinutului de idei a textului prin raportarea la ideile iniţiale notate pe tablă, relevă câştigul de informaţie. Întregul proces aferent acestei metode este unul de durată, care angajează elevii într-un efort de gândire şi înţelegere autentic, cu efecte formative asupra personalităţii lor. Angajarea activă şi implicarea elevilor în maximizarea înţelegerii, sporeşte eficienţa învăţării, asigurându-i durabilitatea.

3. Metoda mozaic este o metodă prin care se promovează învăţarea prin colaborare şi cooperare între elevi. Această tehnică de învăţare, presupune parcurgerea următorilor paşi:

- construirea grupurilor de lucru iniţiale;
- textul ce urmează a fi citit/studiat se împarte în două părţi;
- constituirea grupurilor de „experţi” şi rezolvarea sarcinii de lucru;
- revenirea elevilor în grupuri iniţiale şi predarea conţinutului pregătit celorlalţi elevi.

Prin predarea reciprocă se realizează cea mai bună învăţare a unui conţinut informaţional. La sfârşitul activităţii, fiecare elev trebuie să stăpânească conţinutul întregului text şi nu doar a părţii la învăţarea căreia a participat ca „expert”.

4. Turul galeriei este o metodă de învăţare prin colaborare, prin care elevii sunt încurajaţi să-şi exprime opiniile referitoare la soluţiile date unei probleme de către colegii lor. Metoda constă în urmatoarele:
   - elevii în grupuri de trei sau patru, rezolvă problema;
   - produsele muncii se materializează într-o schemă sau inventar de idei notate pe o hârtie (poster);
   - posterele se expun pe pereţii clasei;
   - la semnalul profesorului, grupurile trec, pe rând,pe la fiecare poster, pentru a examina soluţiile propuse de colegi;
   - după ce se încheie „turul galeriei”, fiecare echipă îşi reexaminează produsul muncii, comparativ cu ale celorlalţi şi discută observaţiile şi comentariile notate de colegi pe propriul lor poster.
5. Linia valorilor este o modalitate de învăţare prin colaborare la care participă toată clasa. Ea constă în următoarele:
   - profesorul pune o problemă care ridică mai multe soluţii posibile;
   - elevii se gândesc, în mod independent, conturându-şi o anumită poziţie, un anumit răspuns;
   - la solicitarea profesorului, elevii se aşează pe o linie, în funcţie de poziţia adoptată;
   - elevii astfel dispuşi, discută cu vecinii lor răspunsurile la problema luată în considerare;
   - opţional, linia se poate „îndoi”, separând elevii care au o poziţie favorabilă faţă de cei care au opinii nefavorabile.

În concluzie,toate aceste metode moderne de predare-învăţare, contribuie la încurajarea elevilor să îşi exprime propriile idei,să le discute cu alţii, să găsească, împreună, soluţii la unele probleme, contribuie la dezvoltarea gândirii şi la realizarea învăţării eficiente şi durabile.

Bibliografie

1. Albulescu I., Albulescu M.- „Predarea şi învăţarea disciplinelor socio-umane”, Ed.Polirom, 2000, Iași, pag.15;
2. Cosmovici A., Iacob L. – „Psihologie şcolară”, Ed. Polirom, 1998, Iași, pag. 23;
3. Cucoş C. – „Pedagogie”, Ed. Polirom, 1998, Iași, pag. 89.

351. ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE- MIJLOC DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII

Prof.ing.Mihaela Avram
Liceul Tehnologic „Elena Caragiani„ Tecuci

Motto:„Creativitatea este un proces de învăţarea parte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană.„(Arthur Koestler)

Cultivarea capacităţii creative este un obiectiv principal al şcolii moderne, chiar dacă curriculum existent presupune o serie de informaţii stricte ce trebuie memorate într-un timp relativ scurt ce impun o anumită organizare şi disciplină didactică. De multe ori profesorul este în incapacitatea de a reuşi să transmită aceste informaţii pe înţelesul elevilor încercând să găsească cele mai bune metode de predare. Elevul devine obosit, absent, lipsit de motivaţie, plictisit. Şi atunci ne întrebăm...Putem face oare mai mult? Răspunsul e clar: DA

Modelarea, formareasieducatiaomuluicertimpşidăruire.

Un proces educativ eficient presupune îmbinarea activităţilor de predare la clasă cu activităţi extracurriculare ce permit manifestarea creativităţii elevilor, într-un cadru uşor accesibil şi atrăgător. Şcoala trebuie să stimuleze iniţiativele, ingeniozitatea şi curiozitatea, să ofere elevilor ocazia de a lua singuri deciziile potrivite, să îi motiveze şi să le stimuleze încrederea de sine.

Conform modelelor psihologice propuse de J.S. Renzulli şi T.M Amabile, potenţialul creativ reprezintă intersecţia dintre trei grupe de factori psiho-comportamentali: aptitudinile pentru disciplină(cunoştinţe şi priceperi), aptitudinile de gândire creativă, respectiv interesele şi motivaţia intrinsecă(perseverenţă, angajarea în sarcină). Cei trei factori interacţionează în personalitatea unui elev în cadrul unui act creativ, într-un mediu educaţional favorabil.

Activităţile extracurriculare sunt activităţi nonformale, având următoarele ***caracteristici:***

- Aduce elevul în centrul atenţiei prin implicare directă
- Oferă activităţi diverse şi atractive în funcţie de interesele,necesităţile şi aptitudinile elevilor
- Contribuie la îmbogăţirea culturii generale
- Creează ocazii de petrecere a timpului liber într-un mod plăcut şi relaxant
- Valorifică oportunităţi din diverse domenii

Putem spune că aceste activităţi sunt la fel de importante ca cele de la clasă şi iată de ce...

Copiii sunt mereu foarte interesaţi de tot ce este nou în şcoală şi în afara ei!

Vizitele la muzee, monumente, case memoriale le oferăprilejul de a observadirect diverse fenomenenaturale,ceeace a uşurezăprocesul de înţelegereşimemorare a acestora.În cadrul acestor activităţi se oferă surse de informare variante pe care elevii le pot reţine mult mai uşor, îşi pot dezolva capacităţile de comunicare şi colaborare în cadrul grupului, devenind mult mai deschişi şi sociabili. Dacă la clasă intervine teama de a nu greşi fiind sancţionaţi prin scăderea notei, printr-o astfel de activitate teama dispare, discuţiile sunt purtate cu relaxare, încurajând exprimarea liberă a elevilor.În timpul orelor de curs ei aud tot mai des „vreau răspunsul corect!„ sau „nu ştii nimic, stai jos!„ atitudine ce inhibă exprimarea liberă a propriilor opinii şi le blochează imaginaţia.

În urma ***excursiilor***,a plimbărilor prin parc sau prin pădure, copiii pot reda cu mai multă sensibilitate artistică realitatea înconjurătoare prin diverse activităţi de creaţie literară sau prin desen şi modelaj.

Serbările, activitățile desfășurate cu diferite ocazii au rolul de a stimula imaginația și creativitatea prin jocuri diverse, dans, muzică sau pictură. Câte nu se pot descoperi în „De-ale Carnavalului?„ Luminițele de sărbători, bucuria din ochii copiilor costumați în diverse personaje pe care trebuie să le interpreteze, sunetul muzicii și ritmul pașilor de dans cu siguranță îi vor scoate din plictiseala și rutina lor zilnică.

Concursurile școlare locale sau naționale sunt forme competiționale de activitate extrașcolară prin care elevii devin mai responsabili fiind astfel învățați să își asume rezultatele obținute sub forma succesului sau eșecului. Ele sunt preferatele elevilor deoarece se întind pe o paletă largă a disciplinelor din cadrul științelor, tehnologiei sau artei și oferă acestora oportunitatea de a-și demonstra practic competențele formate. Totodată stimulează competiția și spiritul critic, fair-playul și sensibilitatea artistică.

Cercurile cultural-științifice sau sportive sunt asocieri nonformale ale elevilor în vederea desfășurării unor activități care vin în completarea celor prevăzute în programa școlară. Întâlnirile pot fi lunare sau bilunare. La astfel de cercuri se înscriu de obicei elevi talentați, cu interes pentru o anumită disciplină, dornici de îndrumare suplimentară și promovare.

Dezvoltarea parteneriatelor școlare cu diverse instituții publice sau private, ONG-uri, cu specialiști din anumite domenii pot oferi experiențe atractive și interesante cu rol educativ.

La rândul lor, cadrele didactice devin organizatori și observatori direcți ai impactului pe care îl au aceste activități în formarea personalității tinerilor. Realizarea acestor activităţi presupune alegerea din timp a materialului de către cadrul didactic, abordarea creatoare a temelor de către acesta și, nu în ultimul rând, măiestrie pedagogic și dragoste pentru copii.Activitățile extracurriculare bine pregătite și documentate sunt atractive la orice vârstă. Ele stârnesc interes, aduc bucurie, facilitează învățarea, chiar dacă necesită un effort suplimentar.

În ultima vreme există o deschidere a școlilor în desfășurarea unor astfel de activități sub forma concursurilor școlare, simpozioanelor pe diferite teme, a proiectelor educative care oferă o „Școală Altfel„ elevilor, oferindu-le bucuria de a se manifesta și de a învăța liber.

BIBLIOGRAFIE:

1.Cosmovici, Andrei, Iacob, Luminița coord., *Psihologie școlară*, Ed.Polirom, Iași,2008
2. Virgil Tudor, Didactica Educației Fizice (activitati_extracurriculare) Ed Discobolul, 2010

352. JOCUL DE ROL CA METODĂ DE EDUCAŢIE NONFORMALĂ

Prof. Barbu Octavia
Liceul Agricol "Dr. C. Angelescu" Buzau

Educaţia nonformală este cea mai nouă abordare a învăţării prin activităţi plăcute şi motivante. Avantajele sale multiple înglobează bifarea tuturor deprinderilor specifice sistemului tradiţional de învăţământ, cu un aport suplimentar de abilităţi câştigate în condiţiile unei libertăţi de exprimare maxime.

Educaţia nonformală înseamnă orice acţiune organizata în afara sistemului şcolar, prin care se formează o punte între cunoştinţele predate de profesori şi punerea lor în practica. Acest tip modern de instruire elimina stresul notelor din catalog, al disciplinei impuse şi al temelor obligatorii. Înseamnă plăcerea de a cunoaşte şi de a te dezvolta.

Obiectivele educaţiei nonformale

Obiectivele educaţiei nonformale nu urmăresc să excludă modul tradiţional de educaţie, ci să completeze instruirea pur teoretica prin activităţi atractive, la care sa aibă acces un număr cât mai mare de tineri. Acestea sunt:

- completarea orizontului de cultura din diverse domenii
- crearea de condiţii pentru formarea profesionala
- sprijinul alfabetizării grupurilor sociale defavorizate
- asigurarea unui mediu propice exersării şi cultivării diferitelor înclinaţii, aptitudini şi capacităţi

Caracteristicile educaţiei nonformale

In prima instanţa, specific educaţiei nonformale este locul în care ea se desfăşoară: intr-un cadru institutionalizat, dar în afara scolii. Caracteristice acestui tip de educaţie sunt activitatile care contribuie la perfecţionarea individuala.

Educatorul nonformal trebuie sa deţină mai multa flexibilitate, adaptabilitate şi rapiditate, dar şi un entuziasm răsunător. Acţiunile corespund strict intereselor, aptitudinilor şi dorinţelor participanţilor.

In plus, doritorii nu sunt obligaţi sa se alăture programului şi nu primesc calificative oficiale. Totuşi, în funcţie de formele de instruire nonformală, exista şi situaţii în care sunt acordate diplome şi certificate de absolvire.

Tipurile de educaţie nonformală

Educaţia nonformală se împarte în 2 tipuri principale, variind în funcţie de activitatile specifice:

- activităţi extradidactice: cercuri de discipline, ansambluri sportive şi artistice, concursuri, olimpiade etc
- activităţi extraşcolare: proiecte de ecologie şi formare civica, excursii, acţiuni social-culturale (in clubul elevilor, la muzeu, la teatru, în biblioteci etc)

Educaţia nonformală însoteste cu succes formarea educaţionala a tinerilor şi rămâne una dintre variantele optime pentru susţinerea plăcerii de cunoaştere şi de afirmare profesionala.

Jocul de rol - un derivat al sociodramei

Jocul, ca activitate a educaţiei nonformale, prezintă multiple valenţe formative.

Jocul de rol, un derivat al sociodramei, este o metodă de explorare a problemelor care apar în situaţii sociale complexe. Acesta poate fi utilizat în formarea profesioniştilor sau într-o sală de clasă pentru înţelegerea literaturii, a istoriei şi chiar a ştiinţei.

Marele psiholog al dezvoltării umane, Jean Piaget, a descris două moduri de învăţare: "asimilarea" şi "acomodarea". În asimilare, oamenii "umplu" în mod figurativ harta mentală a lumii lor, în timp ce în acomodare, ei schimbă în mod figurativ acea hartă mentală, o extind sau o modifică pentru a se potrivi noilor lor percepţii. Ambele procese sunt complementare şi concurente, dar diferitele tipuri de învăţare tind să scoată în relief unul sau altul din cele două modalităţi.

Memorarea mecanică, prin repetiţie tinde să reliefeze asimilarea. Prin contrast, a învăţa să urci un copac, să înoţi sau mergi cu bicicleta, scoate în relief acomodarea. Acomodarea implică câştigarea unei "abilităţi" şi pare a fi acel tip de învăţare care elimină uitarea completă. Învăţarea prin asimilare, după cum ştim cu toţii, este remarcabil de uşor de uitat.

Unele tipuri de memorare mecanică devin asociate cu acomodarea, în măsura în care cuvintele sau ideile sunt legate de ritmuri, cadenţe poetice şi muzică, acesta fiind motivul pentru care câteva mici activităţi - puţină recitare din Shakespeare sau un cântec narativ - pot fi reţinute de un individ mult mai uşor decât, să zicem, lista cuvintelor de vocabular - învăţate pentru un test de limbă străină şi apoi uitate. Aici avem de-a face cu utilizarea anumitor informaţii.

Din păcate, multe aspecte ale educaţiei sunt orientate spre tipurile de învăţare ce pot fi mai uşor testate, o învăţare de tip asimilativ, bazat pe memorare. Totuşi, ceea ce lumea are nevoie cu adevărat este ca oamenii să aibă competenţe, iar competenţele să se situeze dincolo de simpla cunoaştere a faptelor. Competenţele, deşi necesită o testare mai complex orientată spre performanţă şi o atenţie sporită din partea profesorului, acoperă variabile mai subtile. Ele reflectă un tip de învăţare bazat pe acomodare.

Este un clişeu general acceptat că vrem să-i învăţăm pe tineri să gândească, însă gândirea la orice nivel de complexitate necesită exersarea componentelor a trei categorii de competenţe interdependente: rezolvarea de probleme, comunicarea şi auto-conştientizarea. Aceste competenţe nu pot fi învăţate prin citirea unui număr de cărţi, deşi un pic de material didactic poate fi de ajutor în crearea unui cadru intelectual pentru învăţarea prin acomodare. Mai degrabă, tipurile de competenţe necesare în gândirea flexibilă, creativă, raţională trebuie să fie exersate, practicate şi învăţate în cursul unui proces interactiv, de asumare de riscuri, auto-exprimare, feedback, încurajare şi, pe scurt, un proces care este mai apropiat de învăţarea înotului decât de învăţarea capitolului cu oraşele diferitelor state.

Cunoaşterea de sine nu trebuie privită ca un tip de proces psihanalitic sau un alt proces obscur psihologizat. Grecii antici o numeau "retorică" şi se referea la o conştientizare sporită a căilor prin care mintea tânără poate accepta idei înşelătoare. Conştiinţa de sine se poate învăţa, nu numai prin studierea "mecanismelor psihodinamice de apărare", ci, de asemenea, prin explorarea formelor culturale de manipulare - propaganda politică sau publicitară, dinamica de grup, tacticile de spălare a creierului - sau a mijloacelor de manipulare interpersonală şi de grup. Aceasta poate fi extinsă la modul în care oamenii se lasă induşi în eroare de statisticile măsluite, dar, de asemenea, poate fi folosită pentru a ajuta oamenii să reflecteze asupra modului în care propriile motivaţii pot interfera cu judecata lor obiectivă asupra unei probleme.

Din acest punct de vedere, cunoaşterea de sine este o parte integrantă a rezolvării de probleme şi a modalităţilor de comunicare. Cunoaşterea de sine este esenţială pentru înţelegerea altora. Şi cel mai bun mod de a învăţa toate cele trei categorii de competenţe (fiecare categorie conţinând şi componente ale altor competenţe) este jocul de rol.

Jocul de rol ca simulare

Jocul de rol nu trebuie să fie privit ca o procedură deosebit de psihologică. Desigur, acesta a fost utilizat pe scară largă ca o parte a mai multor tipuri diferite de terapii, dar acest lucru se datorează faptului că este un vehicul natural pentru învăţare. Jocul de rol este pur şi simplu o formă de simulare mai puţin elaborată tehnologic.

Ceea ce fac astronauţii în cadrul antrenamentelor lor în vederea misiunilor; ceea ce fac piloţii în procesul de învăţare a navigaţiei în simulatoarele de zbor; ceea ce fac mii de soldaţi în cursul exerciţiilor militare - totul e joc de rol. Instruirea agenţilor de vânzări pentru a face faţă clienţilor, instruirea medicilor pentru a intervieva pacienţii, instruirea cadrelor didactice pentru a face faţă situaţiilor dificile, toate acestea necesită într-o anumită măsură antrenament şi feedback.

Ca urmare, jocul de rol nu este nimic mai mult decât repetiţie. Muzicienii şi fotbaliştii, actorii şi pompierii - toţi trebuie să-şi exerseze competenţele. Acest lucru se datorează faptului că operaţiunile complexe nu pot include toate variabilele într-o singură prelegere sau chiar într-o carte groasă. Problemele adaptării principiilor generale la propriul set de competenţe, la temperamentul propriu şi la pregătirea personală, lucrul cu inevitabilele "imperfecţiuni" pe care le generează un

sistem complex, precum şi pregătirea pentru întâmplările neprevăzute - toate sunt obiective frecvente ale acestui tip de joc de rol.

Probleme cu jocul de rol

Jocul de rol este o tehnologie de intensificare şi accelerare a învăţării, este ceva similar cu utilizarea sculelor electrice în tâmplărie. Aşa cum dulgherii trebuie să fie calificaţi în multe componente ale meşteşugului lor, tot astfel cadrele didactice trebuie să fie bine instruite şi competente, iar terapeuţii bine fundamentaţi în diferitele aspecte ale rolului lor. Instrumentele nu sunt panacee, iar acestea nu funcţionează bine dacă sunt folosite neglijent sau ca un substitut al planificării şi gândirii concrete. Şi, asemenea sculelor electrice, ele pot fi periculoase. Dar chiar şi tipurile de fierăstraie şi ciocane de modă veche ar putea produce pagube dacă cineva nu ar şti sau nu şi-ar aminti să aplice principiile de siguranţă.

Problema cea mai des întâlnită în ce priveşte jocul de rol este aceea în care liderul nu apreciază natura sa esenţială: este vorba despre o procedură de improvizaţie, iar improvizaţia necesită un sentiment de relativă siguranţă. Aceasta trebuie să fie cultivată într-un grup, profesorul angajând elevii într-un proces de "încălzire", în cursul căruia ei ajung să se cunoască unul pe altul şi să se implice în tema care urmează să fie învăţată, într-un mod mult mai încrezător. A şti cum să încălzească o clasă şi cum să păstreze starea de căldură este o parte la fel de importantă a jocului de rol, cum este cunoaşterea din partea unui chirurg a modalităţii de pregătire a unui pacient pentru o operaţie.

Mulţi oameni care au avut experienţe neplăcute cu jocul de rol au suferit, de fapt, pentru că profesorul nu a pregătit clasa sau pe cei cărora li s-au atribuit roluri în diferite scenarii. Atribuirea pur şi simplu a rolurilor, spunând unei persoane "Tu eşti directorul unei şcoli" şi alteia, "Bine, iar tu eşti un copil care a fost trimis la biroul directorului - du-te!" nu este o informaţie suficientă, iar cei aruncaţi în această situaţie, în acest mod, se vor simţi ca şi cum ar fi fost aruncaţi într-un iaz şi li s-ar fi spus să înveţe să înoate. Profesorul în calitate de producător dramatic trebuie să vorbească cu fiecare dintre jucători, să-i intervieveze "în rol", să-i descoase cu privire la gândurile lor despre aspectele legate de rolul lor, să-i implice cu blândeţe în situaţia imaginată.

O altă problemă cu jocul de rol a apărut atunci când profesorii au dat curs propriilor lor impulsuri de a "juca rolul psihiatrului" şi au alunecat de la explorarea unui aspect împreună cu grupul la concentrarea pe problemele personale reale ale unui anumit individ. De exemplu, în cazul în care o fată are dificultăţi să joace rolul reginei Isabela alături de un alt copil care îl interpretează pe Columb, cedând prea uşor rugăminţilor acestuia în loc de a-l determina să fie convingător, ar fi nepotrivit să treci la o explorare a motivelor care au făcut-o pe fată să aibă probleme cu afirmarea de sine. Prevenirea acestor greşeli nu este mai dificilă decât este învăţarea procedurilor de siguranţă pentru uneltele electrice într-un magazin de obiecte din lemn, dar trebuie acordat timp pentru a aborda în mod explicit aceste probleme, iar aceste lecţii trebuie să fie periodic repetate.

O a treia problemă provine din tendinţa comună de a presupune că abilităţile interpersonale sunt mai uşoare decât aptitudinile tehnice - deşi, de fapt, ele sunt chiar mai dificile - şi astfel oamenii tind să creadă că se pot angaja în regizarea jocului de rol înainte ca ei să atingă cu adevărat un nivelul minim de competenţă. E ca şi cum adolescenţii ar spune, "oh, da, m-am prins", atunci când ei ar fi dobândit cunoştinţele numai la nivelul cel mai superficial în conducerea unei maşini sau în îndeplinirea unor sarcini casnice. Ei bine, uneori profesorii nu reuşesc să aprecieze complexitatea unei abilitaţi de învăţare şi este important să subliniem faptul că regizarea jocului de rol este la fel de complexă ca învăţarea modului de a mânui un bebeluş. Şi este de ajutor ca persoana care învaţă să fie antrenată şi în alte moduri.

Jocul de rol şi opera dramatică în educaţie

Jocul de rol foloseşte procedee dramatice, cum ar fi momentele în care jucătorii fac comentarii "în şoaptă", spre public, pe care celelalte personaje trebuie să se prefacă că nu le-au auzit; acest lucru ne permite să dezvăluim ceea ce credem, dar nu suntem în măsură să spunem. Un alt procedeu dramatic, inversarea rolului, implică posibilitatea ca jucătorii să facă schimb de personaje, astfel încât aceştia să poată începe să empatizeze cu punctul de vedere al celuilalt, chiar dacă ei nu sunt de acord cu acesta. Faptul de a aborda rolul din diferite părţi îi ajută pe oameni să

devină mai conştienţi de ambivalenţa lor. Aceste tehnici sociodramatice facilitează diferite grade de exprimare de sine şi, astfel cu reflecţie, aprofundează o perspectivă obţinută atât de la actori, şi cât şi de la audienţă. Iar această procedură poate fi utilizată în asociere cu o altă abordare, care are rădăcini diferite: rolul dramatic în educaţie.

Pentru elevul obişnuit, nespecializat avem nevoie de cultivarea festivalurilor cu grupuri corale, dansuri folclorice şi dansuri generale, precum şi de spectacole de improvizaţie şi de folosirea operei dramatice generale în educaţie.

Mijloacele dramatice pot fi utile în predarea diverselor subiecte din literatura de specialitate, studii sociale, istorie şi altele asemenea, iar jocul de rol poate fi folosit pentru a spori aceste experienţe şi a motiva studiul suplimentar; sau jocul de rol poate fi utilizat într-o modalitate mai constrângătoare, concentrată pe ajutarea elevilor să înţeleagă ceva din complexitatea acestor subiecte. Astfel de experienţe pot deveni apoi un stimul pentru metodele de predare tradiţionale, scrisul şi conversaţiile.

Implicaţii ulterioare

În plus faţă de integrarea sa în sala de clasă obişnuită, aceste metode pot fi, de asemenea, utilizate în paralel cu programele speciale pentru copiii aflaţi în situaţii de risc. Unii copii au nevoi speciale; unii au dizabilităţi fizice, emoţionale sau de dezvoltare; alţii sunt pur şi simplu tipuri de copii care nu se acomodează în sălile de clasă tradiţionale şi au nevoie de o abordare bazată pe experienţă directă, mai activă, în mai multe moduri. Din nou, jocul de rol, în sine, nu este un panaceu, aşa cum noile tehnologii care revoluţionează acum o intervenţie chirurgicală nu pot fi aplicate eficient de către cadrele cu puţină pregătire. Acestea sunt instrumente, iar în mâini bune, ele pot spori puternic atingerea obiectivelor profesorilor. Mişcarea orientată spre învăţarea socială şi emoţională şi promovarea inteligenţei emoţionale în şcoli ar trebui, de asemenea, să facă uz de această resursă valoroasă.

Concluzie

Jocul de rol este o metodologie derivată din sociodramă, el putând fi utilizat pentru a ajuta elevii să înţeleagă aspectele mai subtile ale literaturii, disciplinelor sociale şi chiar unele aspecte ale ştiinţei sau matematicii. În plus, acesta îi poate ajuta să devină mai interesaţi şi implicaţi, nu doar de învăţarea unui material, ci, de asemenea, de învăţarea pentru integrarea cunoştinţelor, prin acţiune, prin abordarea problemelor, explorarea alternativelor, precum şi prin căutarea unor soluţii noi şi creative. Jocul de rol este cel mai bun mod de a dezvolta deprinderile de iniţiativă, comunicare, rezolvare de probleme, cunoaştere de sine şi de lucru prin cooperare în echipă, iar acestea, mai presus de toate - cu siguranţă mai sus de învăţarea simplelor fapte, din care multe, dacă nu cele mai multe vor fi depăşite sau irelevante în câţiva ani - vor ajuta aceşti tineri să fie pregătiţi pentru a face faţă provocărilor.

Bibliografie:

Bontaş, I., *Pedagogie*, Editura All, Bucureşti, 1994.
Cerghit, I., *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti, 1980.
Ionescu, M., Radu, I., Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1995.
Neacşu, I., *Instruire şi învăţare*, Ed. Ştiinţifică, Bucureşti, 1990.

353. JOCUL MATEMATIC CA METODĂ INTERACTIVĂ DE INTEGRARE ȘCOLARĂ

prof. Daniela Ciolte
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare
prof. Ramona Bencze
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare

Cunoscând locul pe care jocul îl ocupă în viaţa copilului – unul preferat – se înţelege eficienţa folosirii lui în procesul instructiv-educativ.

De la cea mai fragedă vârstă, jocul face parte din preocupările zilnice preferate ale copiilor. Cu cât se joaca mai mult, cu atât i se dezvoltă mai mult funcţiile latente.

Ținând seama că aptitidinile, interesele si deprinderile intelectuale, precum și stilul intelectual în general se structurează începând din primele clase, evoluția școlarilor se va realiza astfel încât „elevii să îndeplinească un rol activ în învățare, iar învățarea să fie privită nu numai ca rezultat, ci mai ales ca proces provocat, organizat și îndrumat nemijlocit de învățător”. Dezvoltarea potențialului de independență și creativitate al copilului se poate realize prin activități care solicită independența, investigație, originalitate, de aceea este absolut necesar ca „învățământul primar sa fie receptive la tot ceea ce interesează și place copiilor, la ceea ce vor si pot ei să realizeze, valorificând în activitatea didactica toate forțele și dorințele copiilor, toate interesele lor de cunoaștere”, în forme accesibile.

Prin joc copilul își afirmă personalitatea, calitățile sale psihice, voința, inteligența, gândirea.

Procesul învățării și al acumulării de cunoștințe dezvoltă procese și însușiri psihice precum: percepția analitică, spiritul de observație, analiza, sinteza, capacitatea de generalizare și abstractizare. Prin joc se pot exercita cele mai complexe și mai importante influențe formative și se înregistrează seria de transformări cantitative și calitative necesare, potivit condițiilor interne sau externe necesare execuției lui. În folosirea jocului cu școlarii mici se reflectă școala, lumea și viața și reflexul lor cognitiv și moral. Se asigură totodată adaptarea copilului la munca școlară, dar și accesibilizarea unor cunoștinte mai aride și mai abstracte, ori consolidarea acestora, introducându-l treptat pe copil în practica învățării și a muncii în general.

Pornind de la aceste particularități ale școlarului mic, jocul didactic este ridicat la rang de principiu mai ales la clasele a I-a și a II-a.

Învățarea prin joc va rămâne o componentă importantă a învățământului primar din mai multe motive:

-respectă particularitaățile de vârstă ale elevilor;

-antrenează operațiile gândirii elevillor: analiza,sinteza și comparația;

-dezvoltă sipritul de inițiativă și independență în muncă, perecum și cel de echipă;

-dezvoltă spiritul creator și de obeservație, atenția, disciplina și ordinea în desfățurarea unei activități;

-formează deprinderile de a munci corect și rapid;

-conține elemente distractive, relaxante;

-ușurează însușirea și consolidarea cunoștințelor;

-înlesnește participarea activă la însușirea cunoștințelor.

Pentru a stabili unele sarcini de învățare, cadrul didactic ar trebui să aibă permanent în atenție conținutul și structura jocului.

Scopul jocului este acela de a-l înarma pe copil cu o gândire logică, suplă, care să-i permită să se orienteze în problemele realității înconjurătoare, să exprime judecați și raționamente variate într-un limbaj simplu.

Ca obiect de învățământ, matematica are ca scop să transmită elevilor cunoștinte stabile ale științei, la nivelul cărora elevii li se adresează, adică fără să țină cont de complexitatea legilor stabilite de ea.

În clasele primare elevii capătă idei asupra științelor matematice, punând bazele edificiului pe care-l vor ridica în clasele următoare. Ei învață în aceste clase să prelucreze cunoștințele dobândite și să le verifice, să cunoască metodele științifice de demonstrații și control.

Trebuie remarcat faptul că învățarea nu este scopul în sine al jocului, ci rezultatul lui. Scopul general este comun pentru toate jocurile și constș în obținerea succesului și a satisfacției.

Prin folosirea jocului se creează și un climat favorabil între elevi în rezolvarea sarcinilor jocului, o înțelegere explicită sau tacită în respectarea regulilor impuse de joc. Fiecare joc are obiectul sau, regulile sale, care trebuie respectate pentru ca jocul să-și atingă scopul propus. De aceea, una din condițiile esențiale în folosirea jocului didactic în activitatea de învățare este buna lui pregătire, organizare metodică, respectarea condițiilor intrinseci ale jocului didactic, stimularea elevilor pentru a pune în valoare toate cunoștințele științifice acumulate până la acel moment.

În jocul matematic, întrebările trebuie să fie precise din punct de vedere al conținutului, concise ca formă, exprimate corect și simplu, ordonate pe linia ascendentă a efortului și a capacității de înțelegere a elevilor. Printr-o succesiune logică a întrebărilor, gândirea elevilor este orientată spre scopul urmărit.

Prin exerciții - joc, elevii își formează deprinderi de muncă intelectuală. Consider pertinentă indicația „exersarea însoțită de corectură, de autocorectură, în măsura în care elevul stăpânește acțiunea”. Este regula care reiese din însăși teoria formării deprinderilor.

Prin jocul didactic matematic se ajunge la o conduită cooperant - participativă ce presupune formarea unor deprinderi și obișnuințe de conviețuire în colectiv, a unor trăsături pozitive de caracter. Școlarul mic are disponibilitatea de a lega ușor relații cu colegii, de a se acomoda (conducător-condus, ordonare-ascultare), de a fi operativ în îndeplinirea sarcinilor, de a adopta o conduită disciplinată ceea ce facilitează formarea și stabilizarea unor trăsături de voință și caracter (sinceritate, principialitate, consecvență, altruism).

Folosindu-se strategiile de realizare a jocului didactic matematic cele mai adecvate, elevii realizează obiectivele stabilite.

Bibliografie:

Brânzei D., Metodica predării matematicii, Ed. Paralela 45, Pitești, 2007;
Petty G., Profesorul azi, Metode moderne de predare, Ed. Atelier Didactic, București, 2007;
Cerghit I., Metode de învățământ, Ed. Polirom, Iași, 2006.

354. METODA HĂRȚILOR CONCEPTUALE ÎN STUDIUL LITERATURII ROMÂNE

Autor: profesor, Blănaru Carmen
Colegiul Agricol „Dimitrie Cantemir”, Huși

Este unanim acceptat în prezent faptul că eficiența actului instructiv-educativ este strâns legată de ansamblul metodelor utilizate de cadrul didactic, prin urmare de inteligența cu care acesta își alege cea mai potrivită metodă într-un anumit context didactic.

Termenul „metodă” are origine greacă, provenind din cuvintele metha – „către”, „spre” și odos – „cale”, „drum”. După Ioan Cerghit, metoda de învățământ este pentru profesor „o cale de organizare și de conducere a activității de cunoaștere (învățare) a elevului; o cale de conducere înspre construcția cunoașterii individuale a acestuia; un instrument didactic cu ajutorul căruia îi determină pe cei aflați pe băncile școlii la un demers de asimilare activă a unor cunoștințe și forme comportamentale, de stimulare, în același timp, a dezvoltării forțelor lor cognitive, intelectuale.” Acesta prezintă metodele de învățământ și din perspectiva elevului, pentru care ele reprezintă drumul de la neștiință către știință sau de la o cunoaștere superficială la una de profunzime. De asemenea, într-o viziune modernă, metoda este interpretată ca o modalitate prin care profesorul îl determină pe elev să își găsească o cale proprie de urmat pentru a redescoperi adevărurile, pentru a găsi soluții de rezolvare a problemelor pe care le întâmpină pe parcursul învățării.

Un aspect de mare importanță pentru desfășurarea procesului didactic îl reprezintă opțiunea profesorului pentru o categorie de metode sau alta. Cel mai adesea controversele sunt legate de preferința unor cadre didactice pentru metodele tradiționale, clasice, precum expunerea, conversația catehetică, demonstrația, care au rezultate verificate, în detrimentul celor moderne, inovative, neconvenționale, precum pălăriile gânditoare, Frisco, lotus etc. În reforma învățământului, despre care se vorbește adesea în ultimii ani, modernizarea metodelor didactice este răspunsul la nevoia de adaptare a demersului didactic la nevoile individuale ale elevilor, văzuți ca parteneri în activitatea didactică, participanți activi la propria formare. Mai mult decât atât, metodele moderne țin cont de obiectivele formative, încurajează cooperarea sau competiția, permițând dezvoltarea cognitivă și socială a elevilor în interacțiune cu partenerii de lucru. Acestea însă nu trebuie alese doar din dorința de înnoire, ci trebuie avute în vedere posibilitățile lor reale de aplicabilitate, deoarece strategiile didactice interactive sunt adaptate numai unor anumite segmente ale instruirii, necesitând o atenție și o responsabilitate mărite din partea profesorului care le implementează.

Alegerea celei mai potrivite metode didactice este dependentă de următoarele aspecte, în ordinea importanței pe care consider că o au:

- Obiectivele și conținuturile învățării;
- Particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor;
- Resursele materiale;
- Resursele de timp;
- Personalitatea profesorului.

În continuare voi face o prezentare a metodei hărților conceptuale (hărți cognitive). Acestea au fost dezvoltate în anul 1972 de psihopedagogul Joseph Novak. Ele sunt reprezentări vizuale ale unor structuri de cunoaștere, reflectând moduri de gândire, simțire și înțelegere ale celui care le realizează. Trăsătura lor definitorie este că ele rearanjează o serie de noțiuni cunoscute pe baza unor relații care se stabilesc între ele. Acestea sunt alcătuite din concepte, trecute de obicei în casete de diverse forme, și relațiile dintre concepte, indicate prin linii care le conectează două câte două. Cuvintele de pe linii, numite conectori, specifică relația dintre cele două concepte. Fiecare concept este denumit de obicei printr-un singur cuvânt, deși uneori se pot utiliza și simboluri, iar alteori pot fi utilizat și mai multe cuvinte.

O altă caracteristică a hărților conceptuale este aceea că noțiunile sunt reprezentate într-o manieră ierarhică, conceptele generale ocupând pozițiile superioare, iar cele specifice se aranjează,

ierarhic, în funcție de specificul domeniului, dedesubt. De aceea este bine să construim hărțile conceptuale prin referire la o serie de întrebări particulare la care dorim să răspundem. O altă trăsătură importantă a hărților conceptuale este stabilirea de legături, acestea sunt relații care leagă concepte din diferite segmente sau domenii ale hărții. Aceste legături ne ajută să vedem cum un concept dintr-un anumit domeniu al cunoașterii reprezentat pe hartă este legat de un alt concept din alt domeniu ilustrat pe aceeași hartă. În crearea unor noi cunoștințe, legăturile reprezintă adesea salturi creative pentru cel care produce cunoașterea. Există două caracteristici ale unei bune hărți conceptuale, importante pentru facilitarea gândirii creative: structura ierarhică și abilitatea de a găsi noi legături (conexiuni).

Un alt element care poate fi adăugat unei hărți conceptuale este reprezentat de exemplele specifice care ajută la clarificarea înțelesului conceptelor date. De obicei acestea nu sunt incluse casete, pentru a le deosebi de concepte.

În elaborarea unei hărți conceptuale se parcurg următoarele etape:

- Se identifică problema căreia i se caută o rezolvare, care poate fi formulată sub forma unei întrebări. Fiecare hartă contextuală răspunde la o astfel de întrebare, iar o întrebare bună contribuie la realizarea unei hărți cât mai bogate. În realizarea hărților conceptuale elevii tind să devieze de la subiect, construind hărți care au legătură cu domeniul, dar care nu răspund la întrebare. Se afirmă adesea că primul pas în a învăța despre ceva este să adresezi întrebarea corectă.
- Se realizează o listă cu noțiunile care interesează, specifice domeniului (15-25 sunt suficiente).
- Se ordonează conceptele pe o listă, de la general la particular, cele generale ocupând pozițiile superioare. Deși ierarhizarea lor este aproximativă, ea ajută în procesul construirii hărții.
- Se realizează o hartă conceptuală preliminară, lucru care se poate face cu ajutorul unor notițe adezive pe care au fost notate concepte selectate din lista de la etapa anterioară, dar există și programe pentru calculator care pot realiza astfel de proiecte. Se pot organizarea grupuri de lucru care, prin colaborarea între membrii lor, să stabilească o organizare ierarhică, grupând conceptele și permutându-le pe tablă/flipchart. Este important de menționat că o hartă conceptuală nu este niciodată finalizată. După construirea hărții preliminare, este totdeauna necesară revizuirea ei. Alte concepte pot fi adăugate, iar o hartă bună este rezultatul a cel puțin trei revizuiri.
- În această fază sunt realizate legăturile între concepte. Este important ca elevii să conștientizeze că toate conceptele au legături unele cu altele, de aceea ei trebuie să fie selectivi și cât mai precișii posibil în alegerea cuvintelor de legătură. Odată ce cuvintele de legătură au fost identificate, ceea ce unora dintre elevi li se poate părea destul de dificil, aceștia vor descoperi că toate conceptele au legături unele cu altele, ceea ce li se poate părea frustrant, ei fiind puși în situația de a alege cea mai utilă și importantă conexiune. Acest proces implică cel mai înalt nivel al proceselor cognitive: evaluarea și sinteza, ceea ce face din ele un instrument de evaluare foarte puternic , dar ele nu sunt doar instrumente prin care se reprezintă și structurează cunoștințele elevilor, ci ele sunt de asemenea o metodă de a crea noi cunoștințe.
- Se notează și exemplele care ilustrează conceptele și relațiile dintre ele.
- Se evaluează rezultatul obținut.

De exemplu metoda poate fi aplicată la clasa a X-a pentru studiul comediei. Elevii vor trebui să răspundă la următoarea întrebare: Care sunt particularitățile de construcție a textului dramatic? Profesorul notează pe tablă întrebarea și o listă cu noțiuni/concepte: *genuri literare, epic, liric, dramatic, tragedie, comedie, dramă, comedia de moravuri, comedia de caractere, comedia de situație, structură, compoziție, acte, scene, replici, tablouri, notații ale autorului, temă, titlu, personaje, subiect, conflict, indici de timp, indici de spațiu, expozițiune, intrigă, desfășurarea acțiunii, punct culminant, deznodământ, spectacol de teatru, actori, decor, costume, efecte speciale, efecte de sunet, efecte de lumini, regizor, caracterizare, caracterizare directă, caracterizare indirectă, tipologia personajelor, femeia cochetă adulterină, junele prim, încornoratul, parvenitul, demagogul, slugarnicul*.

Elevilor li se explică în ce constă metoda. Ei vor fi organizați în grupe, fiecare grupă având la dispoziție notițe adezive, o foaie de flipchart și markere. Ei vor trece pe etichete conceptele pe

care le consideră adecvate formulării unui răspuns la întrebarea adresată de profesor, grupându-le și ordonându-le de la general la particular, și lipindu-le de sus în jos pe coala de hârtie. Această hartă preliminară va fi revizuită în mai multe rânduri. După stabilirea ierarhiei conceptelor, se trece la realizarea unor legături între ele, reprezentate grafic prin săgeți și exprimate cu ajutorul unor cuvinte de legătură (conectori), precum: *reprezintă, este/sunt, include, cuprinde, precum, format/alcătuit din, exprimă, pentru* etc. Conceptele și relațiile dintre ele trebuie ilustrate cu exemple.

La finalul activității fiecare echipă va desemna un purtător de cuvânt care va prezenta

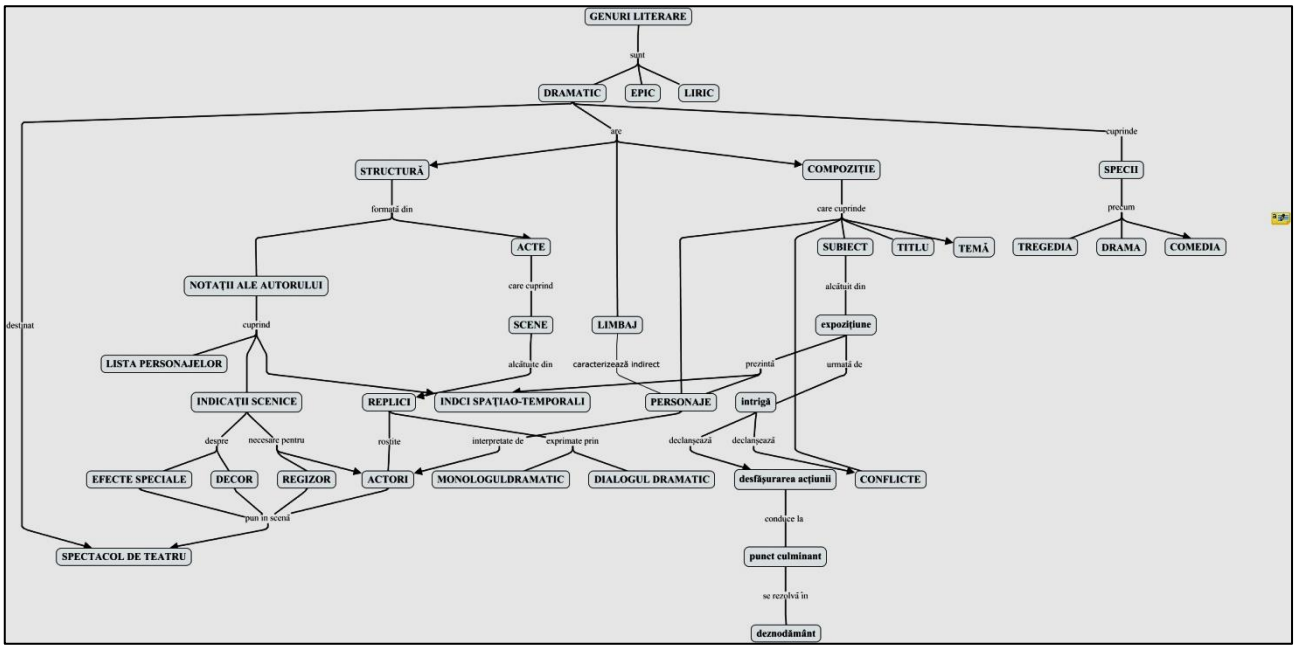

produsul final, care va fi evaluat de către profesor și ceilalți elevi. Un exemplu de astfel de hartă este redat în figura alăturată:

După ce elevii sunt familiarizați cu metoda, ei vor putea primi ca temă pentru acasă elaborarea unei hărți conceptuale pe o anumită temă. (de exemplu: Care sunt particularitățile de construcție a personajului în comedia *O scrisoare pierdută* de I. L. Caragiale?)

Deși este o metodă mai puțin cunoscută și utilizată, care presupune un timp îndelungat de concepere și punere în practică, având un nivel ridicat de standardizare, aparent în defavoarea unui discurs nuanțat, care este specific disciplinei, hărțile conceptuale sunt o metodă foarte bună care, prin reprezentările vizuale, facilitează însușirea noțiunilor de teorie literară (de exemplu, genul dramatic, comedia, tipurile de comic), dar și evaluarea și sinteza prin raportarea la alte cunoștințe și includerea lor într-un sistem.

Chiar dacă la prima vedere o hartă conceptuală este o simplă aranjare a cuvintelor într-o structură ierarhică, atunci când conceptele reprezentate de cuvinte generează propoziții și idei noi cu ajutorul cuvintelor de legătură, începem să realizăm că o hartă conceptuală este simplă, dar în același timp de o complexitate elegantă, având înțelesuri profunde. S-a demonstrat că o bună hartă cognitivă îi poate ajuta pe cei care învață să învețe, pe cercetători să descopere noi adevăruri, pe scriitori să scrie, iar pe evaluatori să evalueze.

Bibliografie:

- Cerghit Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Polirom, Iași, 2006, p. 18
- https://ctl.byu.edu/tip/concept-mapping
- https://lepole.education/en/technology/96-concept-maps-in-teaching-and-learning.html
- https://k12teacherstaffdevelopment.com/tlb/what-are-concept-maps-and-how-do-you-use-them-in-the-classroom/

355. EVALUAREA LITERAŢIEI ŞTIINŢIFICE LA FIZICĂ

Prof. Cristinela BOJOGA,
Liceul Tehnologic „Petru Poni” Iași

ARGUMENT

Literația reprezintă înțelegerea, folosirea și reflectarea asupra textelor scrise, cu scopul de a ne dezvolta cunoașterea și potențialul, pentru a deveni indivizi activi în societate. Cititorul trebuie să reconstruiască sensul textului scris astfel încât cititul să nu devină receptare pasivă, ci să fie o reconstruire activă a ceea ce este în text. (conform PISA)

Învățarea este vitală pentru că îi ajută pe elevi să se înțeleagă mai bine pe ei înșiși și să înțeleagă mai bine realitatea din jurul lor. Științele, de exemplu, sunt importante pentru înțelegerea vieții, a materiei, a fenomenelor fizice, a componentelor tehnice, pentru a crea sens într-o manieră logică și creativă

***

În vechime se considera că cititul înseamnă să transferi conținutul textului în mintea cititorului. În prezent, conform teoriilor psiholingvistice, a psihologiei cognitive și conform teoriilor care analizează activitatea creierului, cititul înseamnă reconstruirea sensului. Dacă vrem să înțelegem un cuvânt, o propoziție, un text, avem nevoie întotdeauna să apelam la cunoștințele anterioare, pentru a face legatura cu cuvintele din text. Cititul devine, astfel, un proces interactiv între text și cititor.

„Atunci când folosim un concept dintr-o prelegere proaspăt ţinută, încerc să evidenţiez care este contextul în care este folosit corect şi care sunt acelea în care nu este folosit corect. Încerc să le formez gândirea critică şi analitică astfel încât atunci când citesc un text, să sesizeze o anumită eroare ştiinţifică de exprimare. Dacă vocabularul este sărac sau abilităţile de comunicare nu sunt la un anumit nivel, nu pot construi la fel de lesne limbajul ştiinţific“[5]

Potrivit unor sondaje efectuate în SUA şi Marea Britanie, tinerii nu stăpânesc termeni care se învaţă în clasele primare şi au probleme cu citirea unui text cu voce tare. „Potrivit unor teste publicate, mai mulţi americani au fost întrebaţi dacă «Pământul se învârte în jurul Soarelui sau Soarele în jurul Pământului». Rezultatele au arătat că mulţi au răspuns că «Soarele se învârte în jurul Pământului!». Specialiştii au făcut comentarii îndelungi pe marginea acestui aspect.

Dezvoltarea literaţiei ştiinţifică este necesară din perspectiva creării unui vocabular bogat al elevilor. Elevii devin astfel capabili să explice pe înţelesul tuturor, dar cu termeni corect ştiinţifici, ceea ce se întâmplă în domeniul ştiinţei. Este foarte important ca elevii, viitori absolvenţi, ”să înţeleagă un text ştiinţific şi să poată povesti cu propriile cuvinte ce au înţeles, să aibă noţiuni adecvate peste un anumit nivel mediu“[5]. Acest lucru poate fi realizat prin experiment și sau prin rezolvarea anumitor tipuri de probleme.

În procesului de învăţământ evaluarea presupune măsurarea şi aprecierea rezultatelor obţinute de elevi în raport cu obiectivele adoptate, spre a interveni în timp util pentru ameliorarea activităţii. Raportându-ne la derularea unei secvenţe de învăţare sau prin relaţionare la un ansamblu structurat de activităţi de formare, am putea discerne trei funcţii ale evaluării:

- ✓ verificarea sau identificarea achiziţiilor şcolare;
- ✓ perfecţionarea şi regularizarea căilor de formare a indivizilor, identificarea celor mai pertinente căi de instrucţie şi de educaţie;
- ✓ sancţionarea sau recunoaşterea socială a schimbărilor operate asupra indivizilor în formare.

Tehnicile de testare şi evaluare a dezvoltării limbajului ştiinţific pot fi alese fie din cadrul celor obiective (tehnica alegerii duale sau cea a perechilor), fie dintre cele subiective, de tipul „eseu” sau „cu răspuns scurt”.

Fiecare din aceste metode are propriile avantaje şi dezavantaje, cunoaşterea clasei de elevi de către profesor ducând la creşterea eficienţei folosirii lor.

Evaluarea gradului de dezvoltare a priceperilor de a evoca, organiza şi integra ideile; a gândirii logice şi creative, precum şi a dezvoltării abilităţii de a se exprima independent în scris,

interpretând datele obţinute personal sau prin documentare, poate fi realizată, în cazul elevilor clasei a XII-a cu ajutorul unui eseu.

EXEMPLU 1

Enunţ: Realizează un eseu pe tema:

Relativitatea simultaneităţii a două evenimente şi a intervalului de timp dintre două evenimente.

Urmăriţi:

- precizarea postulatelor lui Einstein;
- prezentarea pe scurt a teoriei relativităţii şi a concepţiilor privind simultaneitatea, durata unui proces şi dimensiunile corpurilor;
- susţinerea afirmaţiilor cu ajutorul fragmentelor din documente studiate;
- măsura în care teoriile iui Einstein au fost confirmate de dezvoltarea tehnicii în epoca contemporană;

Dezvoltarea limbajului specific şi asimilarea cunoştinţelor aflate la baza înţelegerii circuitelor electrice şi a legilor specifice curentului electric pot fi evaluate cu ajutorul unui test combinat, în care să se regăsească atât tehnica perechilor cât şi cea a alegerilor duale.

EXEMPLU 2

I. Citeşte cu atenţie şi completează spaţiile punctate cu cuvinte care să corespundă adevărului ştiinţific.

1. Voltmetrul are prin construcţie o rezistenţă foarte .....

2. Puterea ..... debitată de sursa electrică se obţine pentru $R = 0$.

3. Puterea maximă debitată de sursa electrică în exterior se obţine pentru .....

4. Dacă rezistenţa circuitului exterior se anulează, atunci sursa este în .....

5. Electronii se deplasează în circuit de la punctul cu potenţial electric ..... la punctul cu potenţial electric .....

II. Stabileşte prin săgeţi corespondenţa între elementele coloanei ***A*** şi elementele coloane ***B***:

A	***B***
$\eta = \frac{R}{R+r}$	Teorema lui Kirchoff
$I_{sc} = \frac{E}{r}$	Legea lui Ohm
$I = \frac{U}{R}$	Dependenţa rezistenţei electrice de natura şi dimensiunile conductorului
$\sum_{k=1}^{n} I_k = 0$	Intensitatea curentului de scurt circuit
$R = \rho \frac{l}{S}$	Puterea maximă
$P_{max} = \frac{E^2}{4r}$	Randamentul circuitului electric simplu

Bibliografie:

[1] Ivan Mariana, Brandibur Florentina – „Evaluare şi testare”, Editura „Aramis”, Bucureşti, 2000

[2] Ciascai Liliana – „Didactica Fizicii” , Editura Corint ‚Bucureşti, 2001.

[3] **** SNEE – „Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori”,Editura „ProGnosis”, Bucureşti, 2001

[4] Călţun Ovidiu – Didactica fizicii, Editura UAIC, Iaşi, 2002.

[5] Popescu Sebastian - „Aplicăm literația pentru a înțelege știința”, articol apărut în 7EST

356. BUNE PRACTICI PENTRU STIMULAREA ELEVILOR

Prof. Olimpia Borca
Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Baia Mare
Prof. Marius Crăciun
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare

Înţelegerea scopului activităţii de către elevi este prima condiţie a succesului învăţării. Înţelegerea scopului dă posibilitatea elevului să realizeze legătura între acţiunile prezente şi cunoştinţele dobândite anterior.

Profesorii eficienţi găsesc modalităţi diverse de a-şi ajuta elevii să înţeleagă scopurile unor sarcini, motivele pentru care au fost alese. În funcţie de stilul pedagogic al fiecărui profesor, scopul poate fi prezentat prin expunere, explicaţie şi demonstraţie sau prin convesaţii cu elevii. Înţelegerea scopului poate fi uşurată dacă profesorii oferă indicaţii clare în legătură cu succesul sau insuccesul eforturilor lor.

Profesorii eficienţi ştiu că succesul învăţării depinde de cât de motivaţi sunt elevii, deziderat care se realizează prin captarea interesului copiilor şi prin stârnirea curiozităţii lor. Una din modalităţile de a capta atenţia elevilor este diversitatea, atât a conţinutului, cât şi a formei activităţii. Pentru ca predarea să fie efectivă şi învăţarea garantată, profesorii trebuie să-şi proiecteze activităţile astfel încât să fie semnificative pentru elevi, care, astfel vor fi motivaţi să înveţe.

În cazul lecţiilor de transmitere de noi cunoştinţe, profesorul trebuie să ofere elevilor posibilitatea de a arăta ce ştiu, determinându-i astfel să participe activ la lecţie. O strategie eficientă de prezentare a noilor cunoştinţe este problematizarea, care îl face pe elev curios.

O altă strategie de eficientizare a activităţii didactice este aceea de raportare a învăţării la alte materii. Cunoştinţele din diferite domenii sunt interdependente. Profesorii trebuie să sublinieze cât mai des legătura dintre cunoştinţele noi şi alte domenii ale învăţării. Diversitatea nu se realizează dacă nu este însoţită de posibilitatea de a alege a copiilor pentru ceea ce îi interesează. În acest mod, profesorul poate să proiecteze sarcini adecvate motivaţiei elevilor, care vor fi mai eficiente. Ţinând cont de opţiunile elevilor, profesorul le dă de înţeles elevilor că sunt consideraţi ca şi parteneri, acest fapt ducând la creşterea încrederii în forţele proprii şi la responsabilizarea lor.

La fel de important pentru motivaţia elevilor este şi modul în care se face evaluarea. În cazul elevilor slabi şi de performanţă medie, evaluarea centrată pe compararea elevilor este dăunătoare. Evaluarea trebuie să înregistreze nu atât nivelul cunoştinţelor, cât mai ales să recunoască efortul depus de fiecare pentru îmbunătăţirea propriilor performanţe. Motivaţia elevilor poate fi intensificată de către educator şi prin observaţii personale făcute pe caietele de teme ale acestora şi prin incitarea la autoevaluare.

Modul în care profesorul realizează evaluarea poate avea, de asemenea, efecte asupra motivației elevilor. Pentru mulți profesori evaluarea înseamnă doar a da note elevilor, a-i clasifica și a constata dacă au reușit sau nu. Aceasta concepție poate avea efecte negative asupra motivației unor elevi, pentru că este generatoare de anxietate. Dacă dorim ca evaluarea să fie cu adevărat motivantă pentru elevi, în sensul de a-i determina să se implice mai mult în activitățile de învățare și să persevereze, este necesar ca actul evaluativ să se centreze mai mult pe progresul elevilor, pe recunoașterea efortului pe care l-a depus fiecare pentru îmbunătățirea propriilor performanțe, și nu doar să constate nivelul cunoștințelor.

O atenție deosebită trebuie acordată elevilor slabi și nemotivați. În practica educațională s-a constatat că profesorii comunică puțin cu elevii slabi și nemotivați, se mulțumesc cu răspunsuri incomplete ale acestora la lecție, sunt tentați să-i critice frecvent și manifestă dispreț față de ei atunci când eșuează. În fața unor astfel de comportamente, elevii percepuți ca slabi și nemotivați nu fac nici un efort pentru a învăța, deoarece ei știu că profesorii îi solicită foarte rar și că lor li se adresează doar pentru a le face observații. Se intră atunci într-un cerc vicios: nefiind încurajați să lucreze, elevii nu sunt motivați și, nelucrând, rămân în urmă la învățătură, confirmând astfel opinia profesorului cum că nu se pot obține rezultate bune cu acești elevi.

Profesorul trebuie să se străduiască să acorde atenție în mod egal tuturor elevilor, indiferent care sunt capacitățile lor. Față de elevii considerați slabi și nemotivați, profesorul ar trebui să adopte următoarele comportamente:

- să-și exprime încrederea în capacitatea lor de a reuși;
- să le acorde aceeași atenție ca și elevilor buni;
- să evite crearea de situații competitive în care ei nu pot decât să piardă;
- să nu le facă observații în fața colegilor;
- să evite a-și exprima disprețul atunci când ei eșuează;
- să manifeste interes pentru reușitele lor.

Dinamica motivaţională este influenţată şi de motivaţia cadrului didactic şi de gradul său de implicare în activitate, Entuziasmul educatorului se transmite şi copiilor şi-i disponibilizează chiar pentru activităţi relativ dificile. Cadrul didactic care se face iubit şi respectat de copii, şi-a asigurat angajarea deplină a acestora în tot ce le propune şi această predispoziţie şi activare dezvoltată a motivaţiei este o condiţie de succes în activitate şi în atingerea anumitor rezultate. De obicei, învăţătorul este modelul de urmat şi copiii nu ezită să-l urmeze în tot ce le propune şi dacă are şi un program interesant organizat, aceştia vor obţine rezultate superioare.

Bibliografie:

1. McCombs, Barbara & L. Miller, *Learner-Centered Classroom Practices and Assessments. Maximizing Student Motivation, Learning, and Achievement.* Sage, 2006.
2. Sălăvăstru, Dorina, *Psihologia educaţiei*. Polirom, 2004.

357. INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEHNIC ȘI PROFESIONAL

prof. Bostan Elena – Colegiul Tehnic Costin D. Neniţescu Piteşti

Pentru elevii diagnosticaţi în categoria C.E.S. este nevoie de o adaptarea a conţinuturilor şi a metodelor folosite în procedul de predare – învăţare – evaluare. Realizarea unei instruiri diferenţiate se realizează în funcţie de interesele, abilităţile, nivelul de cunoştinţe, tipul de inteligenţă, ritmul de învăţare specific fiecărui elev şi care respectă cerinţele programei şcolare, având drept finalitate atingerea competenţelor specificate în standardul de pregătire profesională.

Principiile cheie ale instruirii diferenţiate sunt următoarele:

- Profesorul selectează ceea ce este important din materia pe care o predă;
- Profesorul îi cunoaşte pe elevi, sesizează diferenţele dintre ei, apreciază ceea ce poate fi util pentru fiecare tipologie de elev;
- Profesorul poate adapta conţinutul, procesul în funcţie de interesele, abilităţile, nivelul de cunoştinţe, tipul de inteligenţă, ritmul de învăţare specific fiecărui elev;
- Profesorul solicită tuturor elevilor să participe în mod activ la lecţie prin distribuirea de sarcini specifice;

Acest tip de instruire asigură dezvoltarea maximă şi succesul individual pentru fiecare elev datorită flexibilităţii procesului instructiv educativ ce permite atingerea competenţelor specifice disciplinei respective.

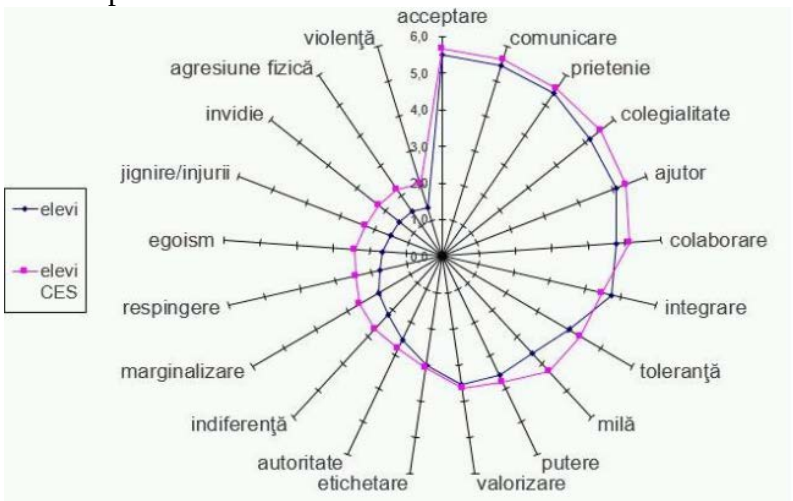

Fig.1 Comportamentul elevilor faţă de elevi cu CES – atitudini şi percepţii

Profesorul care implementează instruirea personalizată în funcţie de elev în activitatea didactică curentă, trebuie să folosească "politica paşilor mărunţi" şi să urmărească următoarele criterii:

- Durata sarcinilor diferenţiate să nu fie prea mare;
- Obiectivele lecţiei ă fie rezonabile şi realiste;
- Este necesar să facă efortul de a cunoaşte elevii;
- Profesorul să motiveze elevii ca să participe la lecţie;
- Procesul de feedback trebuie să fie eficient;
- Pe cât posibil să se realizeze un sistem eficient de recompense pentru elevii.

În continuare voi prezenta un plan de intervenţeie personalizat pentru disciplina: M2 Electrotehnică şi măsurări tehnice, clasa a IX a, domeniul electronică şi automatizări.

Plan de intervenţie personalizat

Numele și prenumele beneficiarului: O.A.C.
Data și locul nașterii: 2004
Domiciliul: PITESTI
Școala/Instituția: COLEGIUL T. C.D. NENIȚESCU, clasa a IX-a G
Perioada de implementare: Anul şcolar 2019-2020
Disciplina:. M2 Electrotehnică şi măsurări tehnice.
Profesor: Bostan Elena
Perioada de implementare: An școlar 2019-2020

Obiective generale ale intervenţiei
- integrarea scolara si socială;
- stimulare cognitive;
- consiliere psihologică a copilului și familiei.

Structura programului de interventie personalizat

1. **Consiliere psihopedagogică**

a) Emoțional și comportamental – activități la nivelul clasei de elevi organizate de profesorul din cabinetul de asistență psihopedagogică

Obiective specifice:
O1. Autocontrolul (managementul emotiilor): controlul impulsurilor, managementul furiei, maniei, dorinta de adevar, constiinciozitatea, adaptabilitatea, inovarea, disciplina.
O2. Formarea, dezvoltarea şi menţinerea ratei de manifestare a comportamentelor prosociale la elevii clasei (a oferi ajutor, a împrumuta, a-şi accepta şi tolera colegii, a colabora, a ierta, a-şi cere iertare, a adresa laude, a se încuraja reciproc, a consola.);

Obiective	**Continuturi**	**Metode si mijloace de realizare**	**Perioada de interventie**	**Criterii minimale de apreciere a progreselor**	**Metode si instrumente de evaluare**
O1	”Cum ai arăta dacă te-ai transforma într-un monstru”	interactiune de grup: provocari, dialog, dezbateri, tehnici de relaxare.	O oră în luna noiembrie	Elevii reușesc să facă diferența între senzație, gând, comportament	Chestionar de feed-back
O2	„Blazonul meu/diploma mea”	Interactivitate, exercitii de autocunoastere și acceptare reciprocă	O oră în luna decembrie	Elevii împart obiecte și împărtășesc experiențe cu colegii;	Chestionar de feed-back

b) Abilități sociale – activități la nivelul clasei de elevi organizate de profesorul diriginte

Obiective specifice:
O1. Dezvoltarea capacității de a rezolva conflicte prin comunicare asertivă;
O2. Modificarea relaţiilor existente în clasa de elevi în sensul creşterii nivelului de acceptare a tuturor membrilor;

Obiective	Continuturi	Metode si mijloace de realizare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
O1	”Conflicte și comportamente - managementul conflictului și abilitãți de problem solving”	brainstorming, demonstrația,	O oră în luna noiembrie	Inițiază și menține o conversație; ascultã activ; rezolvã conflicte în mod eficient; respectã regulile aferente unei situații;	Chestionar de feed-back
O2	”Mă accept și te accept”	discuția în grupul mare pe studii de caz, problematizarea pe grupe mici,	O oră în luna decembrie	Elevii împart obiecte și împărtășesc experiențe cu colegii;	Chestionar de feed-back

c)Disciplina M2 Electrotehnică şi măsurări tehnice

Obiective specifice:

O1 Dezvoltarea limbajului de specialitate;
O2. Utilizarea cunoştinţelor teoretice elementare in practică şi la laborator;
O3 Formarea şi dezvoltarea deprinderilor de rezolvare a problemelor simple

Obiective	Continuturi	Metode si mijloace de realizare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
O1 Dezvoltarea limbajului de specialitate	**Electrostatica** Mărimi de bază din electrostatică	Conversatia Demonstratia Exercitiul	Semestrul I 1 ora /saptamana	- asociază unităţile de măsură pentru mărimile electrice studiate - identifică componentele pasive de circuit - realizează circuite simple cu componente pasive	-Utilizarea simbolurilor în schemele electrice. -Realizarea corelării dintre simbol şi denumirea acestuia. -Recunoaşterea componentelor schemei electrice folosind simbolurile
O2. Utilizarea cunoştinţelor teoretice elementare in practică şi la	**Procesul de măsurare şi componentele sale**	Exercitiul Conversatia demonstraţia	Februarie-aprile 1 ora /saptamana	- asociază mărimile electrice cu aparatele de măsură corespunzătoare - identifică aparatele de măsură -realizează circuite simple de măsurare	-Corelarea instrumentelor de măsură cu mărimile de măsurat -Utilizarea în conformitate cu procedurile de lucru a sculelor/ instrumentelor /

Obiective	Continuturi	Metode si mijloace de realizare	Perioada de interventie	Criterii minimale de apreciere a progreselor	Metode si instrumente de evaluare
laborator					dispozitivelor. -Utilizarea sculelor/ instrumentelor / dispozitivelor se face cu respectarea normelor de securitate şi PSI
O3 Formarea şi dezvoltarea deprinderilor de rezolvare a problemelor simple	**Electrocinetica** Legile de bază ale electrocineticii	Rezolvarea de probleme Învăţarea prin descoperire Experimentul	Mai-iulie 1 ora/ saptamana	-rezolva circuite pe baza legilor lui Ohm - aplica teoremele lui Kirchoff pt rezolvarea circuitelor electrice simple	-Citirea schemelor electrice, precizând tipurile de componente utilizate. -Selectarea componentelor electrice, conform specificaţiilor schemei electrice. -Conectarea componentelor pasive în circuit, în conformitate cu schema electrică.

Implementarea acestuit tip de învăţare are ca efect sporirea eficienţei actului didactic, dar necesită într-o primă fază eforturi sporite din partea profesorului pentru diferenţiarea instruirii, dar pe termen lung electele sunt benefice, mai ales pentru elev, devenit participant activ în procesul de instruire.

Bibliografie

- M. E. C. "*Învăţarea centrată pe elev*" – proiect PHARE nr: RO 0108 –01, sursa www.mie.ro. şi www.tvet.ro
- I. Nicola –"*Tratat de pedagogie şcolară*", Editura Aramis, Bucureşti, 2003;
- R. M. Niculescu "*Pedagogie generală*", Editura Scorpion 7, Bucureşti 1996;
- http://isjgiurgiu.ro/jcms/attachments/article/1437/20170515%20-%20CJRAE%20-%20revista%20tendinte%20-%207,%202017.pdf
- https://www.punctul.ro/sprijin-special-pentru-copiii-cu-cerinte-educationale-speciale/
- http://revped.ise.ro/wp-content/uploads/2017/08/2016.-1.-99-110.-Adet-N.-Pomohaci-C.M..pdf

358. ROLUL PROFESORULUI ÎN CONTEXTUL PREDĂRII CONSTRUCTIVISTE

Prof. Ticea Daniela, Şcoala Gimnazială "Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu", Buzău

Constructivismul este o teorie - bazată pe observaţie şi cercetări ştiintifice - despre modul în care oamenii învaţă. Ea presupune că oamenii îşi construiesc propria întelegere şi cunoaştere a lumii, pe baza experienţei şi a reflecţiei asupra acestei experienţe. Lucrurile nou întâlnite sunt reinterpretate prin prisma ideilor şi experientelor anterioare, rezultând fie modificarea convingerilor pe care le avem, fie renunţarea la informaţia nouă (în cazul în care o considerăm nerelevantă). În fiecare caz suntem creatori activi ai cunoaşterii proprii, cu ajutorul întrebărilor, explorării şi evaluării cunoştinţelor pe care le dobândim prin învăţare.

Punctul de vedere constructivist asupra învăţării stă la baza unor tehnici de predare diferite de cele tradiţionale. Această abordare înseamnă încurajarea elevilor pentru utilizarea unor tehnici active (experimente, rezolvarea unor probleme întâlnite în viaţa de zi cu zi) care să conducă la crearea de noi cunoştinţe. Aceste cunoştinţe vor fi supuse unui proces de reflecţie individuală dar şi discuţiilor colective cu scopul de a observa modul în care elevii progresează în realizarea sarcinilor şi în întelegerea sensurilor. Profesorul înregistrează concepţiile preexistente în mintea copiilor referitoare la temele studiate, apoi ghidează activităţile care se adresează acestor concepţii şi încearcă să construiască noile cunoştinţe pe baza lor.

Profesorii constructivişti îi ajută pe elevi să devină participanţi activi în învăţare, stimulează dezvoltarea subiecţilor oferindu-le sarcini pe care ei să le poată îndeplini numai cu ajutor, adică în zona proximei dezvoltări. Elevul îşi pune întrebări despre modul în care învaţă şi despre activităţile pe care le desfaşoară la şcoală cu scopul de a deveni "expert în învăţare". Cu ajutorul unui mediu de învaţare bine planificat, elevii învaţă "cum să înveţe".

Procesul poate fi privit ca o spirală. Pe masură ce reflectă permanent asupra experienţelor proprii, elevii descoperă că ideile câştigă în influenţă şi complexitate şi îşi dezvoltă abilităţi din ce în ce mai puternice de a integra noua informaţie. Unul dintre cele mai importante roluri ale profesorului devine acela de a încuraja acest proces de învăţare şi reflecţie.

De exemplu: Grupuri de elevi discută probleme de matematică. Deşi profesorul cunoaşte răspunsurile la probleme, el se va concentra în a-i ajuta pe elevi să-şi reformuleze întrebările în mod util. Va cere fiecărui elev să reflecteze şi să-şi examineze nivelul actual al cunoaşterii. Atunci când unul dintre elevi aduce în discuţie un concept relevant, profesorul îl evaluează şi indică grupului ca ar fi un câştig dacă ar încerca să îl exploreze.

Contrar criticilor avansate de unii profesori (conservatori-tradiţionali), constructivismul nu renunţă la rolul activ al profesorului sau la cunoştintele sale de expert în educaţie. Constructivismul modifică acest rol, profesorii ajutând elevii să-şi construiască drumul de cunoasterea mai degrabă decât să reproducă o serie de fapte. Profesorii constructivişti furnizează instrumente ale cunoaşterii cum ar fi: activităţi de rezolvare a problemelor, activităţi bazate pe investigarea realităţii, pe baza cărora elevii pot formula şi testa ideile proprii, pot trage concluzii, pot să-şi dezvolte cunoaşterea într-un mediu de învăţare bazat pe colaborare. Ghidaţi mereu de profesori, elevii îşi construiesc activ cunoştinţele şi nu acumuleaza mecanic cunoştinţele transmise de profesor sau extrase din manuale.

Constructivismul favorizează şi declansează curiozitatea înnăscută a elevilor privitoare la lumea înconjurătoare şi la modul în care fenomenele apar şi funcţionează. Elevii nu "reinventează roata", aşa cum s-a speculat, ci mai degrabă încearcă să înţeleagă "cum se învârte", cum funcţionează. Sunt motivati prin aplicarea cunoştinţelor pe care le deţin la realitatea înconjurătoare, învăţând să formuleze ipoteze, să testeze teorii şi, în final, să tragă concluzii din datele observate.

Pentru a desfăşura un act didactic în manieră constructivistă profesorul trebuie să trebuie să respecte câteva principii:

A) Vor fi propuse probleme care sunt sau vor fi relevante pentru elevi.

În multe cazuri problema propusă este sau va fi relevantă pentru elevi, iar ei o vor aborda simţind relevanţa acesteia pentru viaţa lor.

De exemplu, ora de muzică într-o şcoală de arte din Arad - elevii găsesc compoziţia muzicală relevantă datorită interesului lor pentru muzică. Existenţa unei tastături electronice conectate la computer care le permite să compună melodii este un factor in plus pentru întărirea interesului existent.

Un grup de elevi de la Liceul Pedagogic din Buzău, vizitând pădurea Spătaru, găseşte relevantă problema poluării mediului. Profesorul identifică nemulţumirile privind mediul ambiant inestetic, cu multe deşeuri, lipsa unor specii vegetale şi creează o activitate de scriere care permite elevilor să-şi exprime emoţiile şi să găsească soluţii.

Dar nevoia relevantă ar putea să nu preexiste la elevi. Atunci când discută cu colegii lor de la Liceul Pedagogic, elevii şcolii de arte pot empatiza şi simţi relevanţa protecţiei mediului înconjurător. Elevii Liceului Pedagogic pot trimite prin e-mail câteva din lucrarile scrise de ei, profesorii pot schimba fotografii digitale cu clasele lor, iar copiii îsi pot vedea atât colegii cât şi mediul în care traiesc.

Relevanţa poate să apară datorită medierii de către profesor. Profesorii pot adăuga elemente la situaţia de învaţare transformând activitatea într-una relevantă pentru elevi.

De exemplu, profesorii arădeni şi cei buzoieni pot realiza un schimb în care tinerii buzoieni să scrie versurile despre protecţia mediului iar elevii arădeni să compună muzica. Ambele grupuri pot posta apoi rezultatele pe Internet. Profesorul structurează situaţia astfel încât elevii să dobândească abilităţi în mai multe arii curriculare (scriere, muzică, ştiinţe, ecologie, biologie, comunicare şi construirea de pagini Web).

B) Învăţarea se structurează în jurul conceptelor esenţiale

Elevii trebuie încurajaţi să ajungă la întelegere prin împărţirea întregului în părţi. Trebuie evitată începerea cu părţile pentru a construi un întreg.

De exemplu, tinerii înscrişi la cursul opţional „Micii actori” pot aborda conceptul de a "spune o povestire" cu ajutorul unor activităţi de explorare. Acestea pot include: o biblioteca a clasei cu cărţi de poveşti ilustrate, o vizită a unor scenarişti şi câteva activităţi Web sponsorizate de o editură. Profesorul pregăteşte elevii pentru a-şi putea scrie propriile povestiri şi introduce ideea segmentării materialului cu ajutorul unor organizatori vizuali. Elevii pot rearanja părţi ale unor poveşti cunoscute sau chiar materiale video digitalizate. Aceasta ultima activitate ar putea permite elevilor să reconstruiască ordinea în care naratorul aflat în vizită spune povestirea.

Se pot defini sau găsi "concepte esenţiale" în moduri diferite. Se pot face referiri la standardele propuse de Ministerul Educaţiei sau se pot organiza activităţi constructiviste prin exlorarea unor evenimente istorice semnificative (Holocaustul) pentru a se identifica perspective multiple.

C) Conştientizarea faptului că punctele de vedere ale elevilor sunt ferestre catre gândirea acestora

Natura provocatoare a temelor si cerinţele de elaborare îi sperie pe mulţi dintre elevi care, neputând ghici ce are în minte profesorul când aşteaptă răspunsul corect renunţă uşor la implicare. Trebuie creat un mediu de lucru constructivist, adică un mediu de învăţare deschis, în care se pun întrebari fără a se judeca elevii.

Aceştia au nevoie de oportunitatea de a elabora şi explica. Câteodată ceea ce simţim şi sau gândim despre ceva nu este la fel de important ca întrebarea, prezentarea opiniei este mai importantă. Construirea cunoştinţelor necesită nu doar timp pentru reflecţie ci şi timp şi practică pentru explicare. Neil Gershenfeld afirma ca doar prin demonstraţii constante studentii devin oameni de ştiinţă competenţi. Multe oportunităţi pentru explicarea a ceea ce fac îi ajută să înteleagă ceea ce învaţă.

D) Adaptarea curriculumului pentru a se potrivi presupozițiilor și dezvoltării elevilor

Jocurile de rol constituie modalităţi interesante prin care elevii îşi pot prezenta materialele, în comparaţie cu un model standard propus de profesor. Pe masură ce elevii se implică în activităţi, profesorul trebuie să monitorizeze percepţiile şi modalităţile de învăţare ale acestora.

De exemplu, un învăţător îşi pregăteşte materiale pentru ca elevii lui să poată studia conceptul de alunecare de teren cu ajutorul filmelor, lecturilor şi fotografiilor, precum şi a unei excursii. În discuţiile purtate în clasă profesorul realizează că prezentările multimedia au avut o eficienţă crescută. De asemena îşi dă seama că o mare parte a elevilor au avut o atitudine empatică faţă de poveştile localnicilor afectaţi de inundaţii din zona Bacău. În continuare colaborează cu profesorul de informatică pentru a furniza lecţii de dezvoltare a abilităţilor de prezentare multimedia. Elevii lucrează în grup pentru a arhiva materialele şi realizează prezentări multimedia a experienţelor trăite de semenii lor.

E) Evaluează învăţarea elevilor în contextul predării

Se produce o schimbare a evaluării dinspre cât de bună sau slabă este performanţa acestora înspre cît de mult şi ce fel de ajutor au nevoie elevii pentru a avea succes.

Înlăturarea evaluării pe baza curbei lui Gaus eliberează eleviii de dorinţa de a-şi depăşi colegii şi le permite să colaboreze. Evaluarea autentică apare natural şi rezistă când se desfaşoară într-un context încărcat de semnificaţii şi când este legată de probleme şi condiţii autentice cu care se confruntă elevii în viaţa de zi cu zi. Elevii care îşi evaluează eforturile pentru a face să se voteze o moţiune într-o legislatură imaginară demonstrează o mai bună cunoaştere a procesului de guvernare decât cei care completează un test cu răspunsuri multiple despre preocuparile legislative ale Parlamentului. Testele, în special cele cu răspunsuri scurte, pun întrebări de genul: "Cunoşti această informaţie?", activităţile de evaluare autentice pun întrebarea: "Ce ştii să faci cu această informaţie?"

Pentru a spune că desfăşurăm activităţi constructiviste ar trebui să utilizăm următoarele strategii:

- încurajarea şi acceptarea autonomiei şi iniţiativei elevilor;
- utilizarea datelor brute şi a surselor de informare primare, împreună cu materiale fizice şi virtuale care pot fi manipulate;
- încadrarea activităţilor utilizând terminologia cognitivă "clasifică", "analizează" si "creează";
- acceptaţi ca răspunsurile elevilor să conducă lecţia, schimbând strategiile instrucţionale şi modificând conţinuturile;
- cercetarea modului în care elevii înţeleg conceptele predate înainte de a împărtăşi clasei propriile concepţii;
- încurajarea elevilor să se angajeze în dialog atât cu profesorul cât şi cu colegii;
- declanşarea investigaţiilor elevilor prin interogaţii bine gândite, cu întrebări deschise, încurajând elevii să-şi pună întrebări unii altora;
- încurajarea elevilor în a elabora răspunsuri iniţiale;
- angajarea elevilor în experienţe care pot declanşa contradicţii la ipotezele lor iniţiale, apoi încurajarea discuţiilor;
- alocarea unui "timp de aşteptare" după ce sunt puse întrebările;
- cultivarea curiozităţii înnăscute a elevilor prin utilizarea frecventă a modelului tristadial al Cercului Învăţării: Descoperirea, Introducerea Conceptului şi Aplicarea Conceptului.

Aplicând un demers constructivist, evaluarea progresului elevilor se realizează ţinând cont de următoarele cerinţe:

1. Se evaluează progresul elevilor examinând demersul gandirii. Acest obiectiv se poate atinge în mai multe moduri. Li se cere elevilor să găsească o soluţie la o problemă după care să-şi argumenteze deciziile.

2. Puneti elevii să-si documenteze învăţarea cu ajutorul activităţilor de tip jurnal şi activităţilor care încurajează reflecţia.

3. Indemnarea elevilor în a-şi crea noi medii de învăţare.

În proiectarea lecţiei în manieră constructivistă profesorul trebuie să ţină cont de cele cinci principii cheie ale teoriei de învăţare constructiviste, şi anume:

1. Propuneţi probleme relevante pentru elevi.

2. Structuraţi învăţarea în jurul conceptelor primare.

3. Căutaţi şi valorizaţi punctele de vedere ale elevilor.

4. Adaptaţi instruirea pentru a veni în întâmpinarea presupoziţiilor elevilor.
5. Evaluaţi învăţarea elevilor în contextul predării.

În cadrul activităţilor de predare-învăţare-evaluare, profesorul constructivist are prilejul să-şi afirme şi să-şi exercite evantaiul larg de roluri şi competenţe asociate acestora, în diverse situaţii de instruire. Măiestria sa pedagogică stă şi în abilitatea de a alterna, îmbina, combina, adapta, in funcţie de natura situaţiei, de context, de exigenţele sarcinilor de rezolvat aceste roluri si competenţe. Dar obţinerea de eficienţă şi performanţe crescute în activităţile de predare-invăţare-evaluare obligă profesorul constructivist la etalarea rolurilor şi competenţelor sale şi (mai ales) în împrejurări diverse, în situaţii instrucţionale tensionate, incerte, confuze, atât pentru activitatea sa, cât şi pentru cea a elevilor săi. De aceea, măsura depăsirii obstacolelor si dificultăţilor în demersurile intructiv-educative de către profesorul constructivist prin exercitarea profesională a rolurilor si competenţelor sale reprezintă un etalon care indică măsura eficienţei acestor demersuri.

În concluzie, actul didactic în manieră constructivistă: se referă la învăţare şi nu la predare; încurajează şi acceptă autonomia şi iniţiativa elevului; îi consideră de elevi creaturi cu voinţă şi scop; priveşte învăţarea ca un proces; încurajează activitatea de explorare a elevului; sprijină curiozitatea naturală a educatului; ia în considerare modelul mental al elevului; în evaluarea învăţării ia în considerare atât performanţa, cât şi înţelegerea; se bazează pe principiile teoriei cognitive; utilizează într-o manieră extensivă terminologia cognitivă, de ex. predicţie, creare, analiză; ia în considerare cum învaţă elevul; îi încurajează pe elevi să se angaje în dialog cu alţi elevi şi cu profesorul, sprijină învăţarea prin cooperare, îi implică pe elevi în situaţii reale; are în vedere contextul în care se produce învăţarea; ia în considerare convingerile şi atitudinile elevului; facilitează elevilor construirea noii cunoaşteri şi înţelegeri printr-o experienţă autentică.

BIBLIOGRAFIE:

Joiţa E. (coordonator) ,,Profesorul şi alternativa constructivistă a instruirii", Editura Aramis, 2007
Joiţa, E. ,,Instruirea constructivistă - o alternativă" Editura Aramis, Bucureşti, 2006
*** Revista de pedagogie, 1999

359. MULTICULTURALISM ÎN ȘCOALA ROMÂMEASCĂ

Profesor Bucăloiu Constanța
Școala Gimnazială ”Buică Ionescu” Glodeni+Liceul “Aurel Rainu” Fieni, județul Dâmbovița

Educaţia în perspectiva deschiderii către valori multiple reprezintă un scop al şcolii de astăzi şi vizează o mai bună inserţie a omului într-o lume spirituală polimorfă şi dinamică, valorizarea trăsăturilor particulare ale unei naţiuni prin care aceasta capătă unicitate. Să nu uităm că însuşi deviza Uniunii Europene "unitate în diversitate" ne îndeamnă la promovarea principiilor educaţiei interculturale. De exemplu, astăzi, în Uniunea Europeană, se vorbesc 22 de limbi oficiale din 27 de state membre, ceea ce arată că principiul respectării drepturilor omului, al toleranţei şi al acceptării diversităţii ocupă un loc central.

Sarcina şcolii de azi e aceea de a le forma elevilor o conştiinţă europeană. De aceea, încă din clasele mici, se impune cultivarea respectului şi a solidarităţii faţă de cultura altor popoare şi promovarea anumitor valori: aspiraţia către democraţie, respectarea drepturilor omului, justiţia socială, toleranţa şi pacea, respectarea, cunoaşterea şi promovarea tradiţiilor culturale.

Iată că, educaţia interculturală presupune o nouă abordare a orizontului valorilor. Problemele care se pun sunt cele legate de negocierea valorilor, de interpretarea lor, de juxtapunerea şi complementaritatea lor. Din recunoaşterea egalităţii valorice a culturilor nu trebuie trasă concluzia că toate sunt la fel şi că dispar unele diferenţe între ele. Misiunea şcolii este aceea de a releva şi de a cultiva aceste diferenţe, revalorizând noile expresii culturale în contextul mai larg, al comunităţii în care fiecare îşi găseşte locul potrivit.

Trebuie avut în vedere şi următorul aspect, acela că educaţia interculturală se realizează într-un mediu interacţional, prin punerea faţă în faţă a valorilor a două sau mai multe culturi, prin promovarea egalităţii între semeni, prin acceptarea diversităţii, prin exprimarea liberă a diferenţelor între oameni, prin evitarea pericolului dispersiei, a disoluţiei spirituale, prin învăţarea simultană a două limbi străine în şcoală, prin difuzarea simbolurilor general umane, prin accentuarea valorilor care unesc oamenii, prin înfrăţirea şcolilor la nivel european prin dialog cultural. Totodată, pentru punerea în valoare a educaţiei interculturale e necesară o formare iniţială şi continuă a profesorilor astfel încât, aceştia prin tehnici adecvate de predare-evaluare să inoculeze, tuturor, respectul faţă de cel de lângă ei, indiferent de sexul, rasa, naţionalitatea şi limbă vorbită, să transmită cunoştinţe despre istoria, tradiţia, limba şi cultura minorităţilor, valorificând, în sens pozitiv, diversitatea şi diferenţele care există între oameni.

Concret, în cadrul lecţiei de geografie putem valorifica zestrea culturală a altor naţionalităţi în lecţii, precum "*Structurile demografice*" (clasa a X-a), "*Medii de viaţă*" (clasa a XI-a şi a X-a), "*Rolul unor state în sistemul geopolitic actual*" (clasa a XI-a), "*Mobilitatea teritorială a populaţiei*" (clasa a X-a) sau prin efectuarea unor legături între disciplinele conexe geografiei, precum istoria.

De aceea, obiectivul principal al educaţiei interculturale constă în pregătirea persoanelor pentru a percepe, a accepta, respecta şi experimenta alteritatea. Educaţia interculturală constituie o opţiune ideologică în societăţile demografice şi vizează pregătirea cetăţenilor astfel încât aceştia să facă cea mai bună alegere pentru că adaptarea la mutaţia şi diversitatea culturală e necesară atât pentru "minorităţi", cât şi pentru populaţia "majoritară" şi poate conduce la atenuarea conflictelor, la formarea unor comportamente, precum:

- aptitudinea de a comunica eficient;
- creşterea gradului de cooperare şi mărirea încrederii în forţele proprii, dar şi în membrii unui grup;
- toleranţă faţă de opiniile altora, acceptarea unor puncte de vedere diferite de ale tale;
- adaptarea continuă la diversitatea culturală;
- mărirea respectului de sine;
- aptitudinea de a evita altercaţiile;
- recunoaşterea diferenţelor ce există în interiorul unei societăţi;
- recunoaşterea egalităţii valorice a culturilor;

- fructificarea diferenţelor culturale şi a valorilor spirituale, locale şi generale.

Bibliografie:

- Cucoş, Constantin, "***Pedagogie***", Editura Polirom, Iaşi, 2006, pp.45-48;

- Voinea, Maria+colab., "***Sociologia drepturilor omului***", Editura Universităţii, Bucureşti, 2003, pp.89-94.

360. POSIBILITĂŢI DE UTILIZARE A CALCULATORULUI ÎN PREDAREA MODULELOR DE SPECIALITATE

Prof. Carmen – Elena Cristea
Prof. Lavinia-Elena Buşcă
Liceul Tehnologic „Dumitru Mangeron" Bacău

Conform concluziilor specialiştilor, instruirea asistată de calculator permite realizarea unei educaţii bazate pe profilul intelectual al elevului. Pune elevul în situaţii de interacţiune şi comunicare rapidă, realizate într-un mediu care permite o bună asimilare a conţinuturilor şi o bună utilizarea a timpului.

În cazul unei instruiri asistate de calculator, interactivitatea este generalizată, oferind celui care învaţă un feedback permanent, deoarece se produc efecte vizibile şi imediate pe ecranul calculatorului. Instruirea asistată de calculator presupune implicarea activă a celui care învaţă în procesul propriei instruiri, supravegheată şi îndrumată de profesor, care îl ajută în realizarea operaţiilor tehnice, a celor de documentare, în identificarea legăturilor între informaţii, conducându-l către o nouă cunoaştere.

Învăţarea cu ajutorul calculatorului permite rezolvarea situaţiilor de învăţare într-un mod plăcut formabililor, stimulându-le creativitatea, încurajându-i tocmai prin oferirea unei libertăţi de acţiune.

Cel mai important aspect al utilizării calculatorului în procesul de predare-învăţare – evaluare rămâne cel al asigurării interdisciplinarităţii.

Literatura de specialitate oferă delimitări conceptuale diverse pentru interdisciplinaritate. Astfel, profesorul Constantin Cucoş defineşte **interdisciplinaritatea** ca fiind „o formă a cooperării între discipline diferite cu privire la o problematică a cărei complexitate nu poate fi surprinsă decât printr-o convergenţă şi o combinare prudentă a mai multor puncte de vedere".

G. Văideanu, subliniază faptul că „interdisciplinaritatea implică un anumit grad de integrare între diferitele domenii ale cunoaşterii şi diferite abordări, ca şi utilizarea unui limbaj comun, permiţând schimburi de ordin conceptual şi metodologic".

Indiferent de abordare, se conturează clar ideea că interdisciplinaritatea porneşte de la faptul că nicio disciplină de învăţământ nu constituie un domeniu închis, ci se pot stabili legături între discipline.

Interdisciplinaritatea apare ca necesitate a depăşirii graniţelor artificiale între diferite domenii.

Argumentul care pledează pentru interdisciplinaritate constă în aceea că oferă o imagine integrată a lucrurilor care sunt, de regulă, analizate separat. Prin interdisciplinaritate se creează acoperirea rupturilor, eliminarea izolării şi lipsei corelaţiilor între conţinuturile diverselor discipline.

Transdisciplinaritatea este privită ca o formă superioară a interdisciplinarităţii şi presupune concepte, metodologie şi limbaj care tind să devină universale (teoria sistemelor, teoria informaţiei, cibernetica, modelizarea, robotizarea etc.). Abordarea de tip transdisciplinar tinde către o fuziune a cunoştinţelor specifice diferitelor discipline, la descoperirea unor noi câmpuri de investigaţie, la conceperea unor noi programe de cercetare.

Altfel spus, transdisciplinaritatea este o formă de întrepătrundere a mai multor discipline şi de coordonare a cercetărilor, astfel încât să poată conduce, în timp, prin specializare, la apariţia unui nou areal de cunoaştere.

Transdisciplinaritatea priveşte - aşa cum indică prefixul „trans" - ceea ce se află în acelaşi timp şi între discipline şi înăuntrul diverselor discipline. Din confruntarea între discipline, a fenomenelor şi proceselor complexe, transdisciplinaritatea face să apară noi puncte de intersecţie între discipline. Finalitatea ei este înţelegerea lumii prezente, unul din imperativele sale fiind unitatea cunoaşterii.

Pluridisciplinaritatea se referă la corelarea unor discipline înrudite, oferind două mari avantaje şi anume faptul că elevii pot realiza legături între conţinuturile diverselor discipline, iar anumite teme pot fi explicate mai uşor decât în cadrul unei singure discipline.

În condiţiile actuale ale procesului de învăţământ, interdisciplinaritatea se impune ca o direcţie principală a renovării activităţii profesorilor, atât în ceea ce priveşte conţinutul lecţiilor, cât şi modelele şi strategiile de lucru.

În procesul de învăţământ se regăsesc demersuri interdisciplinare la nivelul corelaţiilor minimale obligatorii, sugerate chiar de planul de învăţământ sau de programele disciplinelor sau ariilor curriculare.

În înfăptuirea unui învăţământ, modern, formativ, bazat pe competenţe, predarea - învăţarea interdisciplinară este o condiţie importantă. Posibilitatea de corelare a diferitelor cunoştinţe dintre diferitele obiecte de învăţământ sunt nelimitate. Important este ca procesul de predare – învăţare - evaluare să fie proiectat şi abordat modern, eficient. Acest lucru se poate realiza doar dacă profesorul abordează cu măiestrie didactică toate situaţiile de învăţare, realizând o îmbinare armonioasă a metodelor tradiţionale de predare – învăţare – evaluare, cu cele moderne, centrate pe elev, în scopul atingerii obiectivele propuse. Predarea - învăţarea prin corelarea obiectelor de studiu reprezintă noul în lecţie, care activează pe elevi, le stimulează creativitatea şi contribuie la unitatea procesului de învăţare, la formarea unui om cu o cultură vastă.

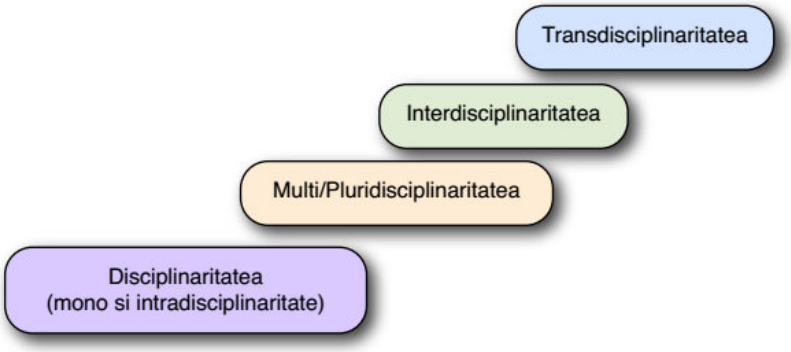

Experienţa didactică a conturat o serie de avantaje ale interdisciplinarităţii, dintre care pot fi amintite:

- interdisciplinaritatea permite elevului să acumuleze informaţii despre obiecte, procese, fenomene care vor fi aprofundate în anii următori ai şcolarităţii;
- făcând apel la mai multe discipline, temele abordate pot fi clarificate mai bine;
- se pot corela termenii de specialitate de la diferite discipline;
- cunoştinţele dobândite pot fi aplicate în diferite domenii.

Pentru realizarea unei bune interdisciplinarităţi sunt necesare unele condiţii: cultura generală a profesorului să fie temeinică, iar acesta să cunoască bine atât metodologia disciplinei cât şi a celorlalte discipline din aria curriculară. Elevii trebuie să fie informaţi despre existenţa interdisciplinarităţii între disciplinele de învăţământ.

Delimitările conceptuale definite anterior pot fi aplicate cu succes în predarea modulelor de specialitate, în toate domeniile de pregătire profesională. Dacă ar fi să ne oprim asupra domeniului mecanic, interdisciplinaritatea se întrevede lesne în predarea modulelor încă din clasa a IX-a.

Având ca repere iniţiale cunoştinţele dobândite de elevi în gimnaziu, la disciplinele matematică, fizică, chimie şi, nu în ultimul rând, la Educaţie tehnologică, profesorul va putea aborda modulele referitoare la desenul tehnic, studiul materialelor, tehnologii generale mecanice, măsurări tehnice, sănătatea şi securitatea muncii, din perspectivă inter şi transdisciplinară. Competenţele vizate vor putea fi dobândite cu uşurinţă, iar noţiunile teoretice temeinic asimilate.

Continuând strategia, în anii următori, studiul organelor de maşini, al asamblărilor mecanice, al transmisiilor, se va putea face în acelaşi fel, interdisciplinaritatea uşurând muncă profesorului, antrenând elevii în asimilarea noilor cunoştinţe.

Peste toate acestea se suprapune utilizarea calculatorului. Folosind principiile transdisciplinarităţii, se realizează dezvoltarea deprinderilor moderne de utilizator, adică pregătirea elevilor astfel încât să poată beneficia de lumea calculatoarelor, prin disciplina „Tehnologia informaţiei şi comunicaţiei”, studiată pe toată perioada şcolarizării. Indiferent de profesia pe care o va alege un tânăr, la viitorul lui loc de muncă, cu siguranţă va avea nevoie de cunoaşterea modului de utilizare a unui instrumentar informatic.

Un exemplu concret l-ar putea constitui studierea interdisciplinară a arborilor. Pentru aceasta, elevii trebuie să valorifice noţiuni însuşite la modulele „Lăcătuşărie generală", „Desen tehnic industrial", „Organe de maşini" (clasa a IX-a), „Asamblări mecanice", „Realizarea desenelor în 2D" (clasa a XI-a) şi „Realizarea desenelor în 3D" (clasa a XII-a).

Reprezentările grafice 2D şi 3D prezentate mai jos au fost realizate de elevi, în laborator, utilizând aplicaţiile de tip CAD, lucru care a condus la stimularea creativităţii, solicitându-le în acelaşi timp noţiuni acumulate la modulele de specialitate studiate pe parcursul liceului.

Prin studiul interdisciplinar al temei propuse, sub îndrumarea profesorului, pot fi consolidate competenţe tehnice generale şi competenţe specifice din domeniul Mecanică, calificarea profesională „Tehnician proiectant CAD".

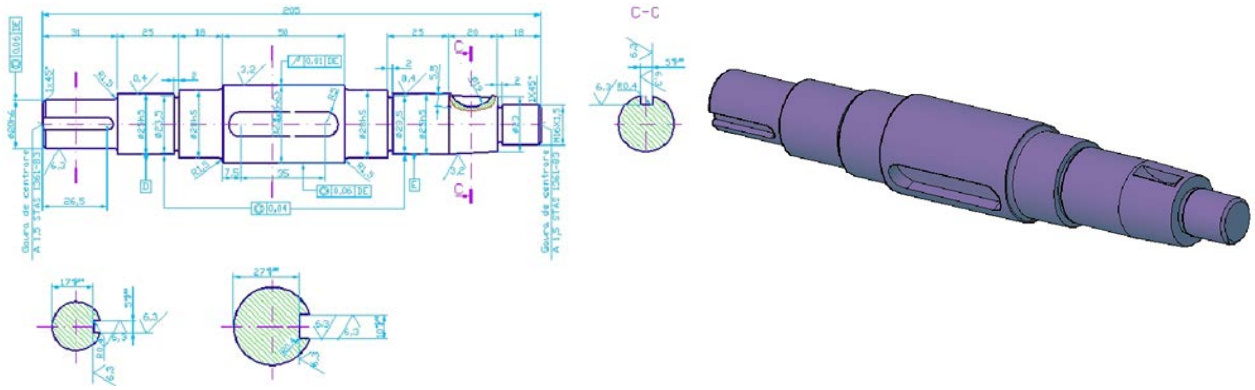

Fig. 1 – Reprezentarea 2D şi 3D a unui arbore drept

În concluzie putem sintetiza faptul că internetul şi instruirea cu ajutorul calculatorului pot fi considerate ca având un rol reprezentativ în abordarea strategiilor didactice moderne. Extinderea instruirii asistate de calculator şi a e-learning-ului desemnează demersul educativ modern, care nu doar favorizează asimilarea facilă şi flexibilă a cunoştinţelor, ci şi realizează într-un mod eficient interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea, conducând în final la dobândirea competenţelor vizate de calificările profesionale pentru care sunt pregătiţi elevii. Ca viitori absolvenţi, adaptabili la nou, la cunoştere, aceştia se vor putea integra mai uşor pe piaţa muncii, sau îşi vor continua demersul educaţional în învăţământul universitar. În ambele situaţii, se doreşte ca tinerii să se adapteze rapid la progresul ascendent al tehnologiei informaţiei şi comunicaţiilor, să manifeste preocupări serioase în ceea ce priveşte utilizarea calculatorului în procesul propriei formări.

Bibliografie

1. Cucoş, C. - Pedagogie, Editura Polirom, Iaşi, 1996;
2. Ionescu, M., Radu, I. - Didactica modernă, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001;
3. Pălăşan, T., Crocan, D.O., Huţanu, E. - Interdisciplinaritate şi integrare – o nouă abordare a ştiinţelor în învăţământul preuniversitar – Revista Formarea continuă a CNFP din învăţământul preuniversitar, Bucureşti, 2003;
4. www.didactic.ro – Popa, L., Badea, R., Tudor, N., Rădoi, V., Zaharia, S., Anghel, M. - Interdisciplinaritatea – repere teoretice;
5. www.pagini-scolare.ro – Chis, M.- Interdisciplinaritatea în educaţie.

361. INOVAREA – FACTOR DE PROGRES IN INVAȚĂMANT

Profesor CĂLĂRAȘU DANIELA MĂDĂLINA
COLEGIUL NAȚIONAL „IULIA HASDEU”, BUCUREȘTI, SECTOR 2

1. Conceptul de inovaţie şi caracteristicile sale

Inovaţia este motorul principal al creşterii în economia globală de astăzi. Prin introducerea în practică a inovaţiilor se obţin produse cu calităţi îmbunătăţite, servicii de calitate, metode moderne de management al forţei de muncă.

Inovaţia presupune creativitate, deoarece, găsirea soluţiei la problemele ce apar, necesită creativitate. În viziunea lui Peter Drucker „inovaţia este instrumentul specific al unui manager întreprinzător, mijlocul prin care el exploatează schimbarea ca ocazie pentru diferite afaceri sau diferite servicii”. După Schumpeter, inovaţia reprezintă sursa de bază a profitului (pentru învăţământ aceasta reprezintă imaginea pozitivă a şcolii). Fără profit nu există dezvoltare şi invers. Inovarea este conversia unor noi cunoştinţe în beneficii economice şi sociale, ca rezultat al unor acţiuni complexe între firme, institute de cercetare, finanţatori şi mediul specific. (Innovation aud Technological Transfer 2002).

Activităţile de inovare sunt acţiunile cu caracter ştiinţific, tehnologic, organizaţional, financiar şi comercial, care participă toate la materializarea inovaţiilor şi implementarea acestora.

Motivaţii ale organizaţiei pentru a inova:

· ameliorarea calităţii produselor educaţionale;
· creşterea cotei de piaţă/creşterea imaginii pozitive a şcolii;
· cucerirea de noi pieţe/atragerea populaţiei şcolare de calitate din alte zone ale localităţii;
· lărgirea gamei de produse/activităţi;
· înlocuirea produselor învechite.

Caracteristici ale inovaţiei în învăţământ:

-inovaţia propune o ameliorare care poate fi măsurată (creşterea nivelului de educaţie al populaţiei, a ratei de participare şcolară, a rezultatelor, performanţelor educaţionale obţinute de elevi la diferite examene, teste naţionale sau/şi internaţionale etc.);
-inovaţia trebuie să fie durabilă (descentralizarea învăţământului);
-inovaţia trebuie să fie o acţiune deliberată, care să contribuie la reuşita şcolară a unui număr cât mai mare de indivizi (prelungirea duratei obligatorii de şcolarizare, care reuşeşte să menţină în sistem şi populaţia şcolară expusă riscului abandonului şcolar, programe educaţionale de incluziune în sistemul de învăţământ a persoanelor cu dizabilităţi, a celor defavorizaţi din punct de vedere socioeconomic şi familial, a adulţilor etc.).

Inovaţia induce schimbarea:

· schimbarea înseamnă învăţare – însuşirea unor noi moduri de gândire şi comportament;
· schimbarea reprezintă un proces prin care se parcurg operaţiuni succesive de organizare a activităţilor planificate;
· schimbarea presupune timp deoarece orice presiune creată de termene limită, nerealiste, produce stres, nelinişte, discomfort.
· schimbarea poate fi derutantă prin efectele sale, deoarece crează reacţii de rezistenţă, stări conflictuale, cu efecte negative în viaţa unei organizaţii.

Procesul de schimbare în educaţie porneşte de la conştientizarea necesităţii schimbării şi continuă cu manifestarea dorinţei de schimbare, acumularea cunoştinţelor necesare, formarea noilor competenţe, stabilizarea sistemului şi dezvoltarea durabilă. Astfel, se modifică concepţia de conducere în învăţământ şi apar noi obiective manageriale.

Reforma managerială la nivelul sistemului de învăţământ presupune trei obiective:

1. democratizarea conducerii instituţiilor educaţionale;
2. formarea managerială adecvată;
3. acces şi reuşită şcolară.

La nivelul instituţiilor educaţionale, aplicarea unui nou management urmăreşte:

1. valorizarea individului, a capacităţilor sale printr-un demers didactic formativ;
2. guvernarea şcolii cu „instrumente” manageriale adecvate noii filozofii: management bazat pe obiective, pe rezultate, pe competenţe;
3. crearea unui climat stimulativ, pozitiv, bazat pe comunicare deschisă, transparenţă în actul decizional şi încurajarea iniţiativelor.

La nivelul procesului managerial, abordarea inovatoare vizează:
1. aplicarea stilurilor eficiente de conducere;
2. asigurarea calităţii educaţiei;
3. implicarea tuturor actorilor din educaţie, dar şi a comunităţii în conducere.

2. Factorii declanşatori/inhibitori ai inovaţiei

Se consideră că inovaţia apare ca urmare a unei crize (criza financiară care a afectat şi sistemul de învăţământ a creat condiţiile pentru apariţia inovaţiei în acest sistem), însă pentru a evolua, a se dezvolta, a ajunge la rezultate durabile inovaţia este condiţionată de existenţa şi acţiunea unor factori, de preferat favorabili inovaţiei.

Jean-Pierre Bèchard (Bèchard, 2001) analizează tema inovaţiei la nivelul învăţământului superior. Autorul propune o schemă elaborată şi complexă a factorilor care influenţează inovaţia, subliniind că aceştia pot fi în egală măsură atât favorabili declanşării şi evoluţiei inovaţiei cât şi inhibatori pentru procesul de inovaţie. Totul depinde de contextul în care acţionează aceştia, de capacitatea de gestionare şi implicare a instituţiei, cadrelor didactice etc.

Factori declanşatori, factori inhibatori ai inovaţiei în învăţământ (Béchard, 2001)
1. Factori care acţionează la nivelul mediului:
- schimbare în general – reeditarea conţinuturilor învăţământului universitar într-o societate aflată în proces de transformare tehnologică şi pedagogică emergentă;
- actorii schimbării – organizaţii profesionale, private, publice, civile etc., care urmăresc schimbarea conţinutului învăţământului;
- strategiile schimbării – strategii legislative, de cooperare, colaborare, competiţie.

2. Factori care acţionează la nivelul instituţiei:
- percepţia actorilor schimbării are o dominantă negativă asupra resurselor financiare alocate învăţământului superior şi a necesităţii schimbării programelor de învăţământ;
- formularea strategiilor – analiza puterii şi slăbiciunii instituţiilor de învăţământ în ceea ce priveşte identificarea soluţiilor, ocaziilor, pistelor de atingere a obiectivelor pe care şi le-au propus;
- implementarea – transpunerea practică a soluţiilor, strategiilor identificate.

3. Factorii care acţionează la nivel de departament:
- climatul de muncă – climat de colaborare între cadrele didactice sau de necolaborare;
- rolul şefului de departament – şeful de departament poate iniţia, incita la colaborare, cooperare sau poate avea o atitudine indiferentă;
- activităţile profesorilor – asumarea riscului, tehnici inovative de predare/ învăţare/ evaluare etc.

4. Factori care acţionează la nivel de clasă (profesori şi elevi/ studenţi):
- atitudine favorabilă schimbării sau rezistenţă la schimbare, la nivelul colectivului didactic;
- motivaţie şi satisfacţie în muncă sau dezinteres;
- cultură organizaţională şcolară.

3.Roluri noi pentru managerul din educaţie

În activitatea sa, fiecare manager are un stil personal de muncă, determinat de pregătirea şi experienţa proprie, dar şi de caracterul său. Cercetătorul american Chip R. Bell dezvoltă o nouă viziune asupra conducătorului modern, bazată pe conceptul „a conduce în timp ce instruieşti”. Într-o conducere eficientă, se promovează o relaţie de parteneriat. Conducătorii sunt generoşi cu sfaturile lor, cu feed-backul lor cu ajutorul şi atenţia lor. Calea mentorului este şi calea liderului.

Conceptul de şef înseamnă parteneriat şi instruire, dar asta înseamnă o nouă perspectivă asupra atribuţiilor şi competenţelor pe care trebuie să le aibă şefii, ca alternativă la ceea ce a însemnat deţinerea controlului. Logica deducţiei ne conduce la managerii care se instruiesc mereu, se dovedesc a fi mai adaptabili, mai inovatori, în final ei fiind învingătorii. In cercetările efectuate au fost identificate puncte nevralgice, rezerve la deschiderea spre cooperare, pesimismul, neîncrederea asupra succesului managerial în sistemul educaţional. Cauzele acestei atitudini: centralismul, lipsa de autonomie reală a şcolii, subfinanţarea, lipsa unui dialog real cu factorii de decizie, agresiunea massmediei, care din interes publicitar oferă numai imagini negative despre şcoală şi profesori, respectul tot mai scăzut al părinţilor faţă de dascăli, indiferenţa faţă de problemele lor profesionale. Prin chestionarele făcute, în răspunsurile directorilor, se conturează imaginea unei reforme incoerente, care produce haos în rândul elevilor, părinţilor si profesorilor. Soluţiile sunt multiple, şi depind de politicile guvernamentale, în sensul aplicării descentralizării şi asumării responsabilităţii.

O influentă deosebită asupra performanţelor unei organizaţii o are stilul de conducere al managerului. El depinde de îmbinarea atitudinii de angajare faţă de obiectivele unităţii cu atitudinea faţă de propriile obiective profesionale. Pentru optimizarea şi eficientizarea relaţiilor cu personalul şcolii se recomandă adoptarea unui stil democratic, bazat pe transparenţa deciziilor şi consultarea permanentă. Pentru realizarea ţintelor strategice se recomandă promovarea unui stil activ-participativ, oferind şansa de afirmare a angajaţilor.Pentru dezvoltarea spiritului de cooperare, este util să se folosească un stil managerial de încurajare, de stimulare a muncii în echipă, care să sprijine atât grupurile dar şi pe fiecare membru al colectivului. Un model modern de conducere recomandat, este cel bazat pe diplomaţie, tact în relaţiile cu oamenii, flexibilitate, dar şi fermitate la nevoie. Acest model de management pune accent pe evaluarea şi stimularea corespunzătoare a personalului, pe controlul calităţii activităţii, pe introducerea rapidă a noului şi planificarea implementării inovaţiei. Un manager trebui să adopte acel model de conducere care răspunde particularităţilor şcolii sale. Unităţile de învăţământ sunt diferite în funcţie de vârsta elevilor, de mediul în care sunt amplasate, de tipul, profilul şi specializările oferite. În debutul său, fiecare manager va face o diagnoză atentă a instituţiei. El porneşte prin elaborarea proiectului de dezvoltare instituţională, de regulă pe patru ani, efort colectiv, managerul împreună cu echipa managerială şi implicarea întregului personal didactic.

Managementul operaţional intră în competenţa directorului şi a directorului adjunct, care presupune managerierea de zi cu zi, care înseamnă o permanentă provocare. Managerul trebuie să elaboreze situaţii, rapoarte, informări, analize cerute de forurile superioare, trebuie să se alinieze la presiunile parinţilor, foarte inclinaţi catre „exerciţiul democratic”al reclamaţiilor, convinşi de fiecare dată, că au dreptate. De aceea pregătirea resurselor umane, în aria managementului instituţional este o temă prioritară a procesului schimbării din cadrul sistemului educaţional.

Un act managerial de calitate este o condiţie esenţială pentru realizarea unui învăţământ de calitate, eficient, orientat spre elev şi spre rezultate.

Modernizarea şcolii româneşti este condiţionată nu numai de investiţii şi dotări, ci şi de viziunea managerilor şcolari. Noua strategie va trebui să ţină seama de câteva tendinţe anacronice, pe care trebuie să le depăşească printr-o abordare profesionistă:

· renunţarea la simularea performanţei prin raportări deformate,false;
· înţelegerea calităţii ca principală condiţie a performanţei;
· evitarea inprovizaţiilor în actul managerial;
· renunţarea la atitudinea de neasumare a responsabilităţii, la explicaţiile care plasează insuccesul către şefi sau către subalterni.

Noile teorii din management ne obligă să considerăm oamenii- factorul esenţial dintr-o organizaţie, motorul întregii activităţi. Obţinerea rezultatelor maxime de la angajaţi asigură managementul performanţei. Cele mai practice modalităţi de a conduce oamenii presupun:

· precizarea clară a ceea ce vrem să îmbunătăţim;
· stabilirea nivelului performanţelor actuale în funcţie de care să măsurăm progresul;

· o intervenţie precisă şi o evaluare a impactului său asupra performanţei;
· impunerea managerului în colectiv prin competenţă dar şi prin exemplul personal;
· strategii motivaţionale pozitive.

Bibliografie :

1. Cornescu V., Mihailescu I., Stanciu S., *Managmentul organizatiei*, Editura All Beck, Bucuresti, 2003, p. 217 – 220;
2. Nicolescu O., Verboncu I., *Management*, Editura Economica, Bucuresti, 1999, p. 506.
3. Telespan C., Stanciu L., *Bazele Managementului – curs*, Editura Academiei Fortelor Terestre, Sibiu, 2005, p. 74 – 80;
4. Zlate M., *Leadership si management*, Editura Polirom, Iasi, 2004, p. 173 – 180;
5. Joiţa, Elena, (1995), Management şcolar, Editura Gheorghe Cârţu Alexandru, Craiova.
6. Ministerul Educaţiei şi Cercetării, Institutul de Ştiinţe ale Educaţiei, (2001),
7. Managementul educaţional pentru instituţiile de învăţământ, Bucureşti.
8. *** Revista Formarea continuă - M.Ed.C., C.N.F.P., 2002-2003.

362. ÎNVĂŢĂMÂNTUL CENTRAT PE ELEV - CONCEPTE, CARACTERISTICI, FORME

Prof. Căpriță Paraschiva
Colegiul Economic Buzău

Activitatea de învăţare centrată pe elev necesită negocierea şi monitorizarea regulată a „contractelor de învăţare". Astfel, elevii se pot concentra pe atingerea unor obiective individualizate. În cadrul acestei metode, elevii lucrează pe cont propriu, monitorizaţi şi ajutaţi individual de către profesor. Acest fapt necesită timp şi o administrare atentă; fiind necesară oferirea de oportunităţi suficiente pentru opţiuni de învăţare individuală, şi nu doar colectivă, cum era întâlnită în învăţământul tradiţional.

În ceea ce îl priveşte pe elev, se consideră că acesta nu este un „sac gol", pe care profesorul are datoria să îl „umple" cu noi şi noi cunoştinţe, pe care el să le depoziteze. Dimpotrivă, elevul este o individualitate, care vine în clasă cu propriile idei şi concepţii, cu reprezentări formale fie în contextul vieţii cotidiene, pe baza informaţiilor din mass-media etc., fie în contexte formale în şcoală.

Concepţiile pot fi valorificate pe parcursul activităţii didactice; învăţarea, interiorizarea, asimilarea noilor concepte, nu înseamnă numai acumulare, nu se realizează numai în prelungirea achiziţiilor anterioare, ci mai mult ca ruptură, ca un conflict între vechi şi nou, graţie unor conexiuni şi ierarhizări de reţele conceptuale.

Această perspectivă subliniază caracteristicile fundamentale ale învăţării centrate pe elev, promovând ideea că elevilor trebuie să li se ofere un control sporit asupra învăţării prin asumarea responsabilităţii cu privire la:

- ceea ce se învaţă,
- modul cum se învaţă şi de ce,
- momentul când se învaţă.

În sistemul de învăţământ românesc, cadrul activităţii educative şcolare şi extraşcolare constituie spaţiul capabil de a răspunde provocărilor societăţii actuale, în sensul în care conceperea flexibilă a acesteia permite o continuă actualizare a conţinutului învăţării şi a metodelor didactice centrate pe elev, precum şi o monitorizare şi evaluare de calitate a rezultatelor învăţării. Totodată particularităţile specifice facilitează implementarea noii abordării didactice prin care elevul devine resursă, producător, lider de opinie, deci participant activ.

Pentru a stimula dezvoltarea cognitivă, spirituală, interpersonală şi socială, activitatea educativă şcolară şi extraşcolară are mereu în atenţie nevoia de adaptare la cerinţele individuale, diverse ale tuturor copiilor, la interesele de cunoaştere şi potenţialul lor.

Ca urmare, există anumite **ţinte** în domeniul predării interactive şi centrate pe elev:

- Creşterea capacităţii cadrelor didactice de a preda într-un mod interactiv şi centrat pe elev şi de a folosi metode care îi stimulează pe elevi să gândească în mod independent asupra problemelor, soluţiilor şi modalităţiilor de rezolvare a unor probleme;
- Deprinderea unor abilităţi şi tehnici de predare care îi permit să realizeze activităţi în grupuri mici, să faciliteze învaţarea prin cooperare;
- Îmbunătăţirea capacităţii sale de a adapta predarea în funcţie de nivelurile diferite ale elevilor pentru a asigura progresul tuturor elevilor.

Strategiile indicate sunt acelea care au ca efect maximizarea învăţării pe baza unor considerente cum ar fi:

- adecvarea la scop,
- nevoile elevilor,
- eficienţă de timp,
- resurse.

În sens larg, prin strategie se înţelege un set structurat de activităţi de predare, special conceput pentru atingerea unor rezultate dorite. Este o cale prin care profesorul determină şi controlează direcţia generală de desfăşurare a învăţării elevilor.

Strategia este o formă specifică şi superioară a normativităţii pedagogice, care asigură activităţii instructiv-educative coerenţă internă, compatibilitate cu obiectivele şi complementaritatea efectelor .

Strategiile prezintă următoarele **caracteristici**:

- Caracter normativ(se bizuie pe precripţii si reguli care ţin de predare-invăţare-evaluare);
- Reprezintă structurarea şi inlănţuirea situaţiilor de invăţare/instruire;
- Integralitatea(vizează ansamblul instruirii);
- Caracterul probabilistic, dinamic, perfectibil;
- Aspectul metacognitiv(profesorul este model şi mediator al cunoaşterii).

De asemenea, strategiile prezintă şi structuri care se includ în procesul de predare: metodele de instruire, mijloacele de instruire, formele de organizare a instruirii, interacţiuni şi relaţii instructionale, decizia instrucţională şi nu în ultimul rând modul de organizare şi de abordare a invăţării.

Orientarea generală a strategiei se poate asocia cu:

- învăţarea prin receptare/ascultare pasivă (model logocentric),
- învăţarea prin descoperire, în plan empiric, factual (model empiriocentric),
- învăţarea prin acţiune practică directă, din experienţă (model experienţial),
- învăţarea prin joc (simulare),
- învăţarea prin experimentare,
- prin repetiţie ori
- prin imitaţie.

Se pot stabili sarcini deschise, permiţând elevilor mai capabili să interpreteze sarcinile într-un mod personalizat. Sarcinile pot fi:

- sarcini de dezvoltare
- sarcini pas cu pas.

Sarcinile de dezvoltare şi sarcinile pas cu pas sunt un amestec de sarcini care asigură faptul că elevii slabi reuşesc să aibă unele succese în timp, iar cei capabili sunt solicitaţi. Sarcinile pas cu pas depind de timp mai mult decât de abilităţi; iar sarcinile de dezvoltare adesea pot fi descompuse în sarcini pas cu pas. **Sarcinile de dezvoltare** au următoarele caracteristici:

- sunt dificile,
- depind într-o foarte mare măsură de învăţarea anterioară,
- elevii nu le pot îndeplini sută la sută, deoarece realizarea lor necesită timp şi efort considerabil,
- implică mai multe abilităţi de gândire superioară, precum evaluarea, sinteza, gândirea atentă.

Importanţa acestor sarcini constă în capacitatea lor de a maximiza dezvoltarea individuală şi de a solicita elevii mai capabili, aşteptându-se o dezvoltare continuă decât o învăţare completă.

Sarcinile pas cu pas au următoarele caracteristici:

- sunt uşoare, implicând de obicei numai cunoştinţe şi înţelegere,
- nu depind de învăţarea anterioară,
- pot fi rezolvate în scurt timp,
- pot fi rezolvate complet de toţi elevii..

Trăsături ale învăţământului tradiţional în raport cu cel centrat pe elev:

TRADIŢIONAL	**CENTRAT PE ELEV**
cunoştinţe	capacităţi
informativ	formativ

produs	proces
evaluare ce generează ierarhii	evaluare cu rol ameliorativ
competiţie	cooperare

Diferenţierea instruirii înseamnă răspunsul profesorului la nevoile elevului călăuzit de principii generale ale diferenţierii, ca sarcini care respectă elevul, ca grupare flexibilă şi ca evaluare şi ajustare continuă.

Rezultate obţinute în urma desfăşurării activităţilor didactice centrate pe elev:

- capacitate sporită de comprehensiune,
- gândire critică,
- calităţi ale atenţiei bine conturate,
- motivaţie intrinsecă pentru învăţare,
- capacităţi empatice,
- atitudine tolerantă,
- stimă de sine,
- atitudine pozitivă,
- autonomie în învăţare.

Ca **efecte** majore pe care strategia de implementare a învăţământului centrat pe elev şi le propune să le producă, se pot menţiona:

- creşterea calităţii actului educaţional şi a rezultatelor învăţării;
- introducerea obligatorie a elementului educativ în proiectarea şi desfăşurarea activităţii didactice la fiecare obiect de studiu;
- stimularea interesului elevilor şi a cadrelor didactice de a se implica în proiecte şi programe educative curriculare, extraşcolare şi extracurriculare la nivelul fiecărei unităţi de învăţământ;
- stimularea şi multiplicarea iniţiativelor tinerilor în dezvoltarea vieţii comunităţii şcolare/comunităţii;
- creşterea ratei promovabilităţii şcolare;
- asigurarea şanselor egale de dezvoltare personală;
- ridicarea calităţii resursei umane din sistemul educaţional;
- formarea resursei umane necesare dezvoltării societăţii cunoaşterii

Bibliografie:

- Mihai Diaconu, Ioan Jinga, Pedagogie, Bucureşti, Editura ASE, 2004
- Robert Dottrens, A educa şi a instrui, Bucureşti, Editura didactică şi pedagogică, 1980;
- Marian Ilie, Elemente de pedagogie generală, teoria curriculumului şi teoria instruirii, Timişoara, Editura Mirton, 2005;
- www.edu.ro

363. PLATFORMA EDUCAȚIONALĂ EDMODO (HTTPS://EDMODO.COM)

prof. Cătănescu Gabriela
Colegiul „Ferdinand I”, comuna Măneciu
Jud. Prahova

Platforma educațională Edmodo permite comunicarea conținuturilor, distribuirea de chestionare, sarcini de lucru, gestionarea comunicării cu elevii, colegii profesori şi părinții.

Facilități oferite de platforma Edmodo sunt:

- Este gratuită;
- Are interfață prietenoasă (asemănătoare cu Facebook);
- Este accesibilă online sau folosind orice dispozitiv mobil, inclusiv Android şi iPhone;
- Pentru utilizarea platformei *Edmodo* nu este necesară decât o conexiune la internet, nefiind nevoie ca utilizatorii să instaleze vreun program;
- Edmodo are caracteristici specifice pentru instituții, pentru şcoli şi alte departamente putând fi accesat gratuit de către administratori;
- Oferă gratuit oportunități de comunicare pentru profesori, studenți, părinți şi administratori prin intermediul unei rețele sociale sigure;
- Platforma *Edmodo* este un mediu controlat în care profesorul poate vedea fiecare mesaj, fișier sau conținut distribuit de către membrii clasei lui. Toate aceste date sunt vizibile și pentru părinți;
- Se pot posta materiale şi cursuri destinate clasei, link-uri şi clipuri video;
- Se pot transmite teme cu termen de finalizare personalizat. Tema poate fi alocată unui grup/clasă sau mai multor clase;
- Se pot realiza sondaje de opinie printre grupurile administrate;
- Se pot insera anunțuri pentru şcoală sau alte forme cu conținut digital – blog-uri, link-uri, imagini, video, documente, prezentări;
- Se pot crea și lansa teste (quiz-uri);
- Se poate oferi feedback la teste/teme.

Dezavantaje:

- Este în limba engleză;
- Materialele de predare/evaluare sunt încărcate în Library sub forma unor foldere, iar localizarea lor facilă de către elevi este condiționată de abilitatea profesorului de organizare, respectiv structurare a resurselor;
- Snapshot-generează teste standard doar in limba engleză.

Deschideți un browser şi introduceți în bara de adrese https://edmodo.com şi iată cum arată fereastra aplicației **edmodo**:

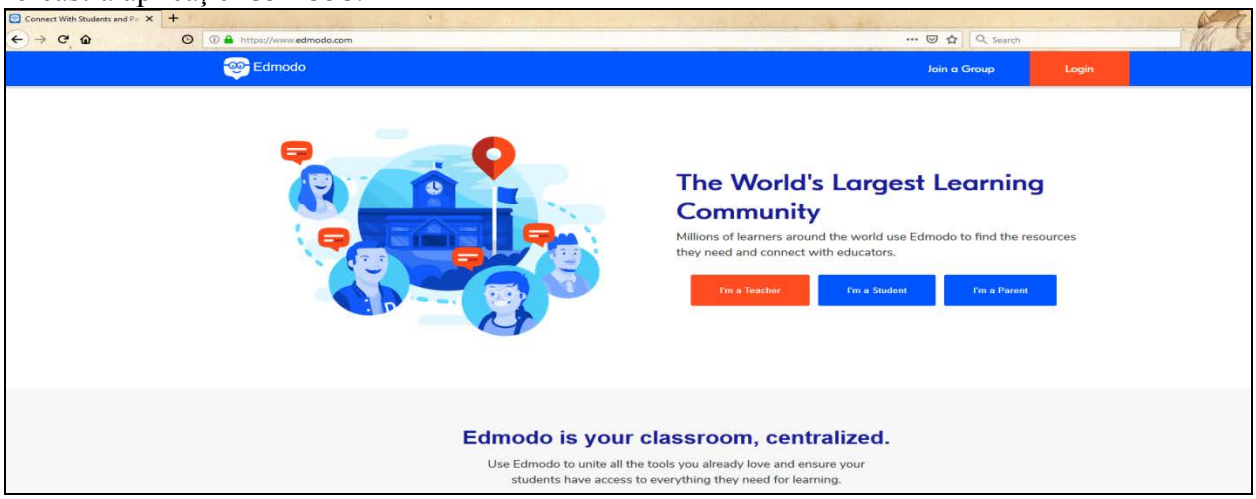

Conectarea se poate realiza ca profesor (**I'm a Teacher**), ca elev (**I'm a student**) sau ca părinte (**I'm a parent**). Se poate folosi pentru logare un cont Google.

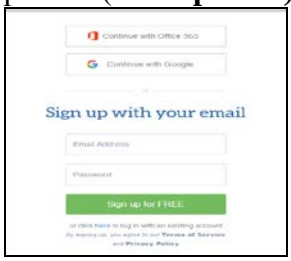

Pagina este structurată astfel:

Meniul orizontal

Panoul stâng cuprinde:

- Secțiunea **Classes** și secțiunea **Groups** pentru administrarea grupurilor de elevi/clase

- Secțiunea **Topics** (categorii de subiecte)
- Secțiunea ***Communities*** puteți gestiona din ce comunități să faceți parte.

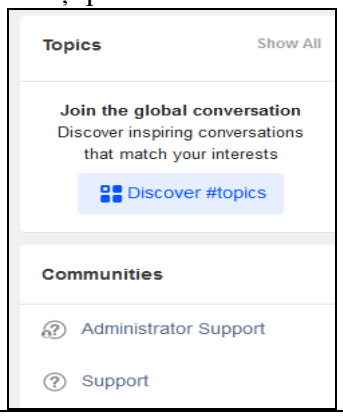

Panoul central cuprinde:

- secțiune destinată scrierii mesajelor, lansării testelor, distribuirii oricărui tip de fișier.

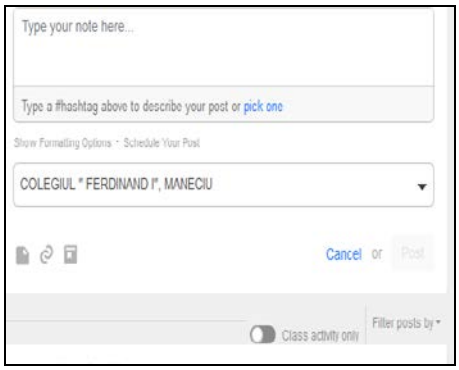

Panoul drept cuprinde:

- Secțiunea **Group Code** (dacă ați accesat o clasă) cu opțiuni pentru resetarea/blocarea codului, optiuni pentru invitarea membrilor și optiuni pentru invitarea părinților

Crearea unei clase

Pentru crearea unei clase se parcurg următorii paşi:

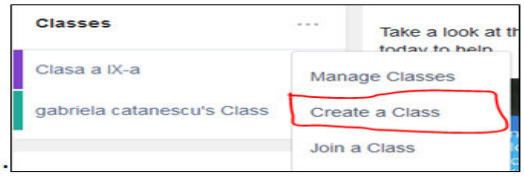

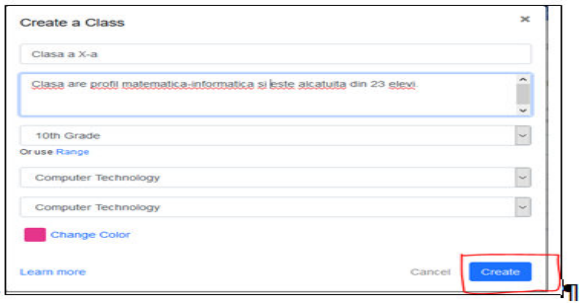

Se adaugă elevi la clasă:

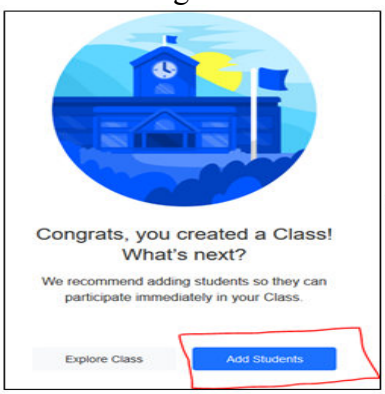

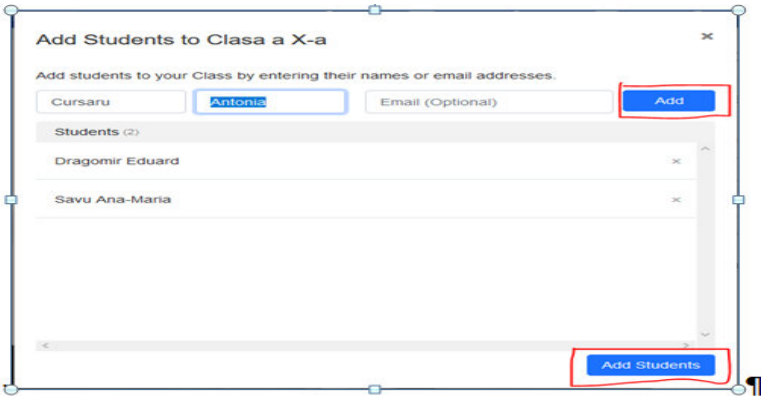

Comunicarea cu părinţii:

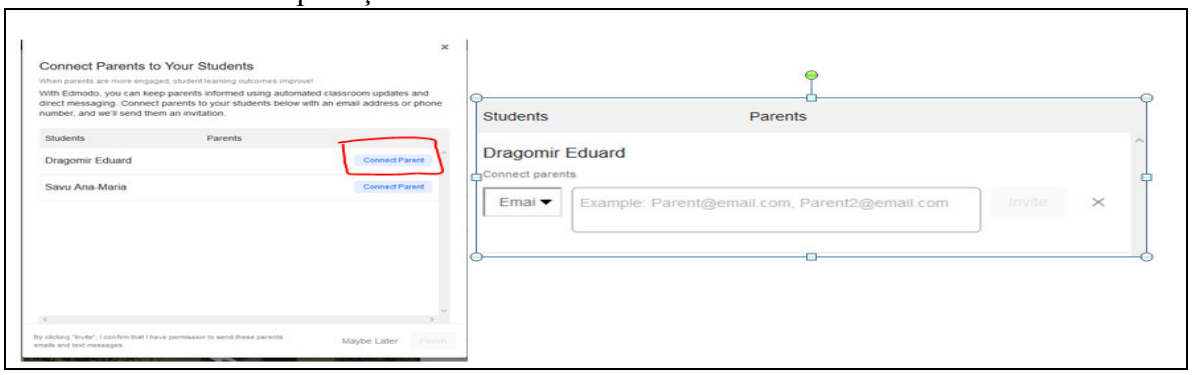

După crearea clasei şi adăugarea elevilor la clasă, clasei i se asociază un cod şi fiecare elev primeşte un username:

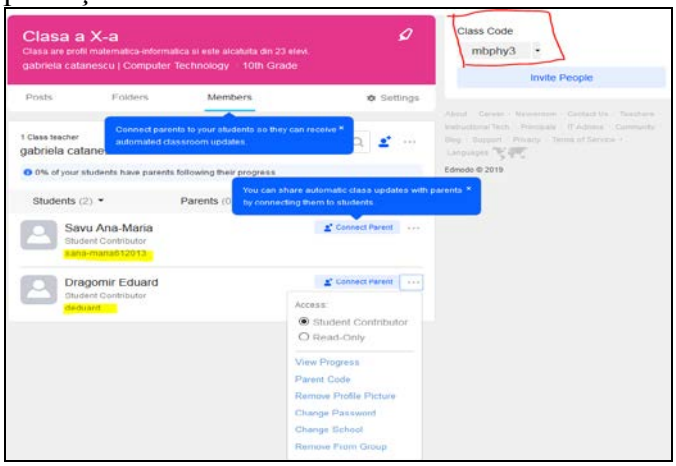

Crearea unui test (quiz) pentru o clasă sau un grup:

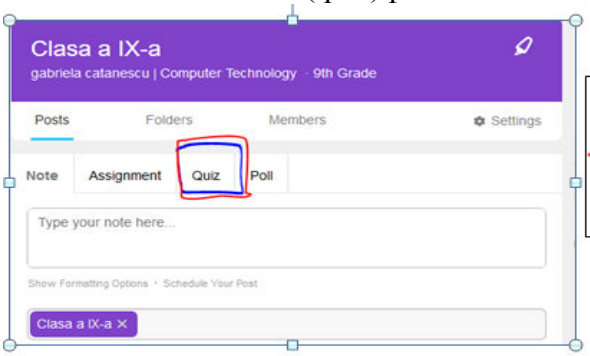

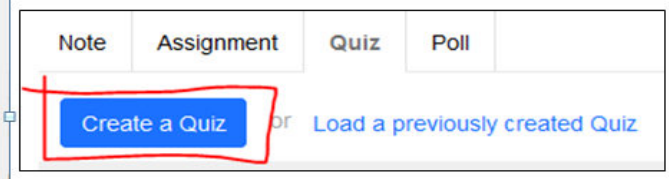

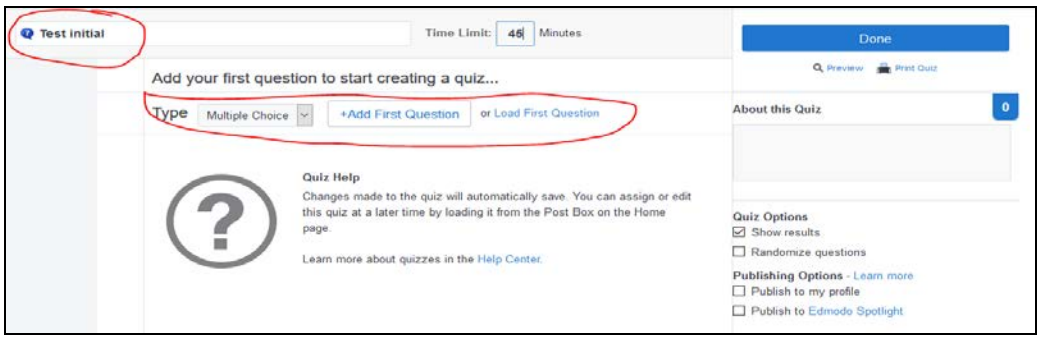

Se adaugă întrebările şi se completează răspunsurile corecte.

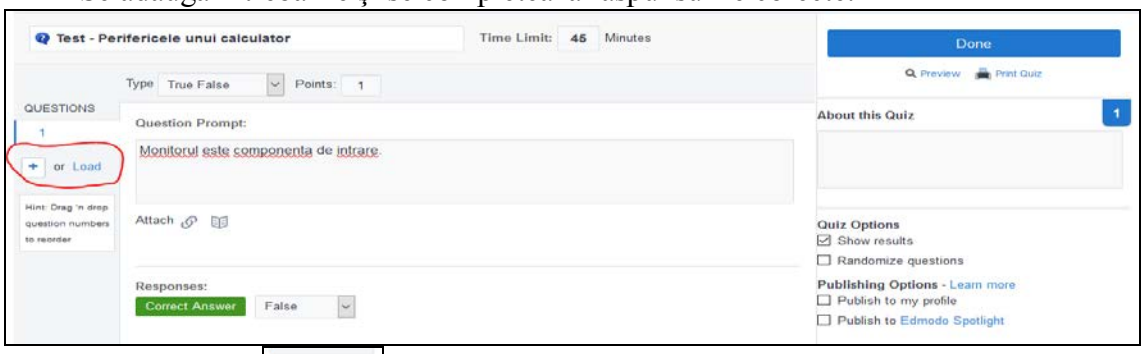

Dând clik pe 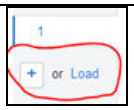

se pot adăuga testului alte întrebări. La finalizarea testului se apasă butonul **Done.**

Elemente de interfaţă	**Semnificaţie**
Points	Se setează punctajul acordat pentru răspuns corect.
Question prompt	Se editează cerința. De asemenea, se pot atașa fisiere de orice tip și link-uri.
Reponses	Se adaugă variantele de răspuns. În mod implicit sunt două variante, dar se pot adăuga mai multe selectând ***Add reponses.***
Set correct answer	Se stabilește răspunsul corect.

Testul poate fi setat cu întrebări şi variante de răspuns în ordine aleatorie, afișează la fiecare întrebare punctajul total al testului și permite exprimarea prin numere întregi a punctajelor parțiale acordate la variantele corecte ale unei întrebări. La final, aplicația oferă notificarea primirii unui test de la elev și face o analiză asupra progresului elevilor de la o testare la alta, fiind foarte utilă în prelucrarea statistică a rezultatelor și ameliorarea situației școlare.

Rezultatele testului sunt redate:

- pe grup/clasă grupate în ordine descrescătoare, cu statistică pe fiecare întrebare;
- individual, afișându-se și răspunsurile date de acesta.

Rezultatele unui anume elev sunt evidențiate astfel:

- cu verde sunt răspunsurile corecte;
- cu roșu cele greșite;
- cu albastru sunt întrebările la care trebuie să intervină profesorul spre notare, acestea nefiind corectate automat (cele de tip răspuns scurt sau completare despații libere).

Vizualizarea de către elevi a rezultatelor la teste este foarte facilă. Va trebui să dea clic pe butonul **„Quiz results”**.

364. EXPLOATAREA DIDACTICĂ MEDIA ÎN ORELE DE LIMBĂ FRANCEZĂ

Prof. Chirea Iulia Clemence, Liceul Teoretic ,,Carol I" Feteşti, Ialomiţa

Media nu poate fi exploatată la întâmplare, profesorul este cel care transformă aceste documente ne- pedagogice (în funcționarea lor inițială) în instrumente didactice și pedagogice performante și autentice. Valorizarea media ca suporturi pedagogice permite profesorilor de limbă franceze să îmbine metodele tradiționale cu cele moderne, trezind dorința elevilor de a învăța. Media aduce un progres pedagogic în învățarea limbii franceze. Mass- media este principalul furnizor de documente autentice, ceea ce favorizează accesul la actualitate. Suporturile media își găsesc cu succes locul în predarea și învățarea limbii franceze, ajutându-i pe elevi să-și dezvolte competențele necesare pentru a vorbi această limbă. Dintre competențe, importante sunt cele de comunicare, dar și competențele lingvistice și culturale, dat fiind faptul că media difuzează implicit și valori culturale. Alegerea documentelor media pentru a fi exploatate în clasă depinde de mai multe criterii, dintre care nivelul, vârsta și nevoile de învățare ale elevilor. Partea practică a lucrării arată că este posibil să exploatăm diverse documente media în scop didactic, contribuind la eficientizarea procesului de învățământ.

Limbajul și funcțiile media

Limbajul media se hrănește din multe surse: folosește procedee care aparțin limbajului standard, dar și termeni din limbajul familiar sau popular, chiar argou. Limbajul presei scrise cuprinde trei elemente: exprimarea scrisă (titlul și articolele) care oferă informația cititorilor, exprimarea iconică (fotografii, desene) care ilustrează informația oferită și așezarea în pagină care organizează toate elementele menționate. Mass-media furnizează documente care declanșează activități, sarcini de lucru, activități de reflecție atât în ora de limbă franceză cât și în afara ei. Ora de limbă franceză devine o succesiune de activități destinate a învăța să observi, să reperezi, identifici elementele constitutive a unui document, să dezvolți capacitatea de a numi aceste elemente în limba franceză, să emiți ipoteze despre conținutul documentului pornind de la un extras sau un element al acestui extras, să exprimi părerea cu privire la document, să creezi imagini, texte, jocuri de rol pornind de la document, să faci cercetări documentare pentru a afla mai multe despre tema, evenimentul sau subiectul expus.

Educația media

Educația media discutată din două perspective: educația față de media și educația prin mijloacele media. C. Balzagette, E. Bevort și J. Savino, în *L'education aux medias dans le monde,* definesc sintagma *education aux medias* ca o practică și un proces educativ destinate să permită membrilor unei colectivități să participe într- un mod creativ și critic (la nivelul producerii, distribuirii și prezentării) la utilizarea mass- mediei tehnologice și tradiționale pentru a dezvolta și elibera indivizii și colectivitatea și a democratiza comunicarea. Prin *education par les medias* se înțelege utilizarea filmelor, emisiunilor radio și TV, a ziarelor, articolelor de revistă, afișe publicitare ca auxiliare de predare- învățare.

Metodologia de exploatare a mijloacelor media

Selectarea documentelor- cadru este o etapă importantă, întrucât introducerea unui document media în ora de limbă franceză nu se face la întâmplare. Profesorul alege documentul media potrivit în urma unei analize pedagogice riguroase: subiectul prezentat interesează elevii, subiectul tratat este accesibil elevilor, documentul este suficient de scurt (la nivelul B2 un document audio video nu trebuie să depășească 3 minute), extrasul, scos din context are o unitate de sens, imaginile și peisajul sonor facilitează accesul la sens, documentul este comprehensibil pentru elevi și este de o bună calitate tehnică.

Abordarea media în ora de limbă franceză

Afișul publicitar se găsește peste tot în jurul nostru. Să citești un afiș nu înseamnă să privești o imagine și să citești textul care o secondează, ci să stabilești legături vizibile și invizibile între

slogan și imagine, să construiești o competență specifică și să decodezi mesajul transmis. Sunt mai multe etape în activitatea care are ca suport afișul sau imaginea publicitară: descrierea imaginii alese (tip de imagine, prezența sau absența textului, tip de text, jocuri de cuvinte), alegerea modului de exploatare pedagogică a imaginii alese (lectura imaginii), lucrul cu elementele de limbă (lexic specific analizei imaginii, turnuri verbale și lingvistice, tipuri de enunțare), alegerea uneia sau a mai multor activități pedagogice (activitate orală, lectură, activitate scrisă, activitate de imaginație, activitate de exprimare a părerii și argumentare).

Articolul de presă este mai puțin intimidant decât cartea, pentru că este scurt și poate fi citit în întregime, fără ca elevul să se descurajeze. Profesorul poate propune exerciții pentru înțelegerea documentului scris (întrebări închise, întrebări deschise, întrebări cu alegere multiplă, exerciții lacunare, exerciții de reconstituire de text, puzzle, exerciții de ordonare, activități de analiză și de sinteză – rezumat) și activități pentru favorizarea producerii de mesaje scrise și orale (imaginarea unui început sau continuarea articolului, exerciții de redactare, eseu). Imaginea din presa scrisă poate genera activități: descrierea desenului ilustrativ/ caricatură, analiza, comentarea și argumentarea imaginii. Și o simplă fotografie poate genera jocuri de limbă și de exprimare.

Radio-ul oferă o varietate de piste de exploatare pedagogică, dar nu trebuie ignorat nici faptul că ascultarea emisiunilor radiofonice rămâne dificilă: locutorii se exprimă adesea rapid, folosesc un vocabular dificil și complex, au accent, se adresează francezilor și aduc în discuție informații dificil de înțeles de către un străin. În alegerea documentului radiofonic, profesorul trebuie să aibă în vedere câteva elemente: durata documentului nu trebuie să depășească 2 minute, greutatea informativă să fie limitată, subiectul să fie la îndemâna elevilor, extrasul ales să aibă sens și în afara contextului, zgomotele și ambianța sonoră să faciliteze sensul, iar limbajul să nu fie prea familiar.

Televiziunea rămâne un suport care apropie limba și cultura în ora de franceză și incită elevii în cunoașterea altei culturi, observarea și familiarizarea cu reguli și comportamente specifice francezilor. Astăzi este ușor să integrezi televiziunea în ora de limbă franceză, pentru că site-ul TV5 Monde oferă posibilitatea de utiliza documente televizate, unele chiar în direct, însoțite de sugestii metodologice, ceea ce ușurează pregătirea orelor.

Filmele ilustrează fapte cotidiene ale societății, mentalități, stereotipuri și schimbări evolutive ale limbii. Cinematografia este un suport de o mare bogăție pedagogică. Printre obstacolele de care ne putem lovi în didactizarea unui film putem enumera: nivelul de limbă poate descuraja elevii, filmele nu răspund unor nevoi a rezultatelor învățării, sunt decalaje culturale, materialul nu este mereu disponibil.

Internetul este o resursă inepuizabilă de material didactic care facilitează învățarea limbii franceze. Utilizarea Internetului nu înseamnă să citești pe ecran, să socializezi pe facebook sau să joci online. Trebuie respectate anumite reguli: să lucrezi cele patru competențe (citit, scris, ascultat, vorbit), să integrezi Internetul într- un ansamblu de activități de învățare care dezvoltă cunoștințe și competențe lingvistice, sociolingvistice, discursive, referențiale și socioculturale, să adaptezi sarcinile de lucru la nivelul elevilor, să favorizezi comunicarea între elevi, să verifici calitatea informației. Media socială permite vizitatorilor participarea activă la elaborarea de conținut al site-ului. *Facebook, LinkedIn, Youtube, Flickr, Delicious, Dropbox, Twitter, blog-uri, wikis, ebook-urile* sunt site-uri care pot fi folosite cu succes.

Două proiecte de clasă: jurnalul de clasă și emisiunea radio / TV

Pedagogia proiectului beneficiază de prea multe motive pentru a nu-și găsi loc în ora de limbă franceză: remotivează elevii, introduce noile tehnologii și atrage atenția elevilor. Realizarea unui ziar în clasă în limba franceză contribuie la dezvoltarea capacității de lectură, de exprimare scrisă și orală, de analiză critică și de folosire a tehnologiei. Profesorul organizează echipa jurnalistică (împarte rolurile, profesorul face parte și el din echipă), determină publicul țintă, alege rubricile, numele ziarului, periodicitatea și formatul. Așezarea în pagină, suportul informatic sunt puncte importante în realizarea ziarului. Elevii realizează sarcini de analiză, scriere, exprimare orală și producere audiovizuală. Acest proiect presupune etapele: sensibilizare (vizionarea sau ascultarea de emisiuni), identificare (înțelegerea construirii unui document audiovizual), pregătirea

(definirea subiectului și genului emisiunii, alegerea formatului, împărțirea rolurilor, cercetarea documentara asupra subiectului), înregistrarea, montajul și mixajul (utilizarea programelor de tip Audacity sau Windows Movie Maker), scrierea textelor (scrierea genericului, a textelor de legătură) și prezentarea finală.

Bibliografie:

Balzagette, Carry, Bevort, Evelyne, Savino, Josiane, *L'éducation aux médias dans le monde*, Clemi Unesco, 1992

Boiron, Michel, *Le rôle des médias dans le renouvellement de la pédagogie de l'enseignement des langues*, article disponible sur le site *apff.fi/wp-content/uploads/2012/06/Le-r%C3%B4le-des-m%C3%A9dias-Michel-Boiron2.pdf*

Boiron, Michel, Renouveler *la pédagogie du français avec les médias, Le français dans le monde*, no. 381, mai - juin 2012

Boiron, Michel, *Documents télévisuels en classe*, document disponible sur *www.leplaisirdapprendre.com.*

365. ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE EFICIENTE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Chirica Anca
Liceul Tehnologic " Ion Mincu", Vaslui

Profesorii apelează deseori la activități în afara clasei, care pot contribui la descoperirea și stimularea talentului elevului, la consolidarea informațiilor acumulate la orele de limba și literatura română, la dezvoltarea interesului pentru literatură. Printre aceste activități extrașcolare, se pot aminti: cercuri, societăți literare, reviste școlare, excursii literare, consultația. Toate acestea se constituie ca forme moderne de instrucţie şi educaţie, elevii având prilejul de a-şi forma priceperi de muncă independentă şi concret lucrativă, de a-şi cultiva gustul pentru artă şi frumos.

Cercurile ştiinţifice ale elevilor sunt organizate pe clasă, pe clase paralele sau pe şcoală. Ele se desfăşoară în colectiv, în funcţie de interesele şi preocupările elevilor. De organizarea, conducerea şi activitatea cercurilor răspunde catedra sau comisia de limba şi literatura română din şcoală. Cercurile sunt conduse de profesor, iar elevii participanţi îşi aleg un birou de conducere care convoacă membrii, ţine evidenţa şedinţelor şi a participanţilor, procură materialele necesare etc. În prima şedinţă a cercului, se comunică scopul şi conţinutul activităţii cercului, planul tematic şi planul de muncă în care sunt incluse formulele de activitate cerute de elevi. Acestea pot fi:

- şedinţe de lucru cu referate pe probleme de literatură, comentarii de texte etc.;
- medalionul literar;
- serata literară;
- şezătoarea literară;
- simpozionul;
- seara muzical-literară;
- procesul literar;
- concursul literar;
- vizita sau excursia literară;

Referatul reprezintă o materializare a muncii în cercul literar. El poate fi anticipat de recenzia unei opere literare şi urmat de o dezbatere în ideea de a facilita înțelegerea subiectului abordat şi de a contribui la formarea deprinderilor critice ale elevilor.

Medalionul literar şi ***serata literară*** sunt reuniuni cu caracter literar, în care elevii au ocazia să cunoască mai bine viaţa şi opera unor poeţi, scriitori, să recite versuri sau să interpreteze scurte fragmente de proză.

Şezătoarea literară aduce în plus, față de acestea, momente muzicale: cântece, dansuri, cuplete satirice etc.

Concursurile literare sunt activităţi deosebit de atractive şi stimulatoare pentru elevi, întrucât aceştea îşi pun în valoare cunoştinţele, priceperile şi deprinderile de interpretare sau analiză literară, fiind un câştig deosebit şi pentru elevii care participă efectiv sau asistă la aceste concursuri.

Vizitele, drumeţiile sau ***excursiile literare*** fixate din timp în localităţi cu case memoriale, muzee literare se pot organiza la sfârşit de săptămână, de semestru sau de an şcolar. Elevii pot urmări exponate, iau contact direct cu mărturii ale vieţii scriitorilor.

Cercul de folclor va include cercetarea, studierea şi valorificarea creaţiei populare de către marii scriitori: culegerea de creaţii populare, vizite la muzee de artă populară, concursuri pe temă de folclor sau studierea noţiunilor teoretice precum teme şi motive, specificul creaţiei literare.

Cercul de creaţie sau ***cenaclul literar*** urmăreşte să dezvolte aptitudinile şi talentul literar al elevilor, să-i iniţieze în tainele muncii de creaţie. Activitatea în cenaclu vizează depistarea

talentelor, însuşirea tehnicilor literare, pătrunderea actului de creaţie, dirijarea diferenţiată a elevilor talentaţi. Profesorul, conducător al cenaclului, trebuie să fie el însuşi pasionat de literatură, să dinamizeze energiile elevilor, să le întreţină permanent viu interesul pentru creaţie, să le ofere elevilor ocazia de a găsi căi originale de exprimare. Şedinţele cenaclului vor cuprinde acţiuni care vizează însuşirea unor noţiuni de teorie literară, analiza unor creaţii valoroase ale marilor noştri scriitori, îndrumări referitoare la procesul de elaborare a unei opere literare, lectura şi analiza în colectiv a creaţiilor originale ale elevilor, întâlniri cu scriitorii, editarea unei reviste etc.

Cercul dramatic este o modalitate de educare a viitorului spectator avizat care va şti să analizeze un spectacol vizionat la teatru, la televiziune etc. Unele cercuri de teatru se axează pe pregătirea recitalurilor de poezie, a montajelor literare, a spectacolelor de teatru.

Elevii au posibilitatea studierii în profunzime a operei scriitorilor, să cunoască fenomenul artistic teatral. Modalităţile de lucru trebuie să fie dintre cele mai variate, spre a duce la receptarea şi însuşirea creatoare a literaturii. Alte cercuri sunt de dramaturgie creatoare – teatru creat de elevi, valorificând aspecte din viaţa şi munca lor.

Societăţile ştiinţifice ale elevilor sunt reuniuni de cercuri pe obiecte de studiu şi organizează anual sesiuni ştiinţifice de prezentare a lucrărilor membrilor sub îndrumarea profesorilor.

Alte forme de realizare a activităţilor în afara clasei la limba şi literatura română sunt ***revistele şcolare***, în care sunt prezentate diverse aspecte ale exprimării elevilor, creaţii literare.

Pentru elevii rămaşi în urmă la învăţătură, profesorul poate organiza consultaţii şi meditaţii. Scopul acestora este de a-i ajuta pe elevi să înţeleagă mai bine cunoştinţele predate la clasă, să muncească independent, să ajungă, prin munca suplimentară, să realizeze obiectivele specifice şi generale prevăzute în programă. La început, elevul va fi învăţat cum „să înveţe ” şi apoi va executa, sub îndrumarea şi controlul permanent al profesorului, studiul unor noţiuni teoretice sau aplicaţii practice. Tema dată diferenţiat va fi controlată zilnic de profesor.

Toate aceste activităţi în afara clasei trebuie pregătite cu aceeaşi seriozitate şi cu aceeaşi răspundere ca activitatea pentru lecţie. Prin aceste activităţi, profesorul de limbă şi literatură română demonstrează, o dată în plus, că este o personalitate distinctă a şcolii.

Prin activităţile extradidactice în procesul instructiv-educativ, elevii desfăşoară o muncă în grup, factor deosebit de important care contribuie la cultivarea capacităţilor creatoare: elevii învaţă să-şi controleze argumentarea, intră în acţiuni competitive; astfel îşi formulează mai limpede ideile, convingerile, făcându-se înţeleşi de alţii şi dezvoltându-şi inteligenţa prin multiple operaţii.

Bibliografie:

1. Bărboi, Constanţa (coordonator), *Metodica predării limbii şi literaturii române în liceu*, EDP, Bucureşti, 1983, p.373 – 387
2. Cristea, Gabriela C., *Pedagogie generală*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2008, pg.113
3. Neştian, Valeriu C., *Metodica predării textului literar în liceu*, EDP, Bucureşti, 1998, p. 143 – 151

366. EDUCAȚIA ECOLOGICĂ, PREMIZA UNEI SOCIETĂȚI DURABILE

Prof. Mic Valeria ,Liceul Teoretic "Emil Racoviță" -Baia Mare
Prof. Chiș Mihaela , Liceul Teoretic "Emil Racoviță" -Baia Mare

Motto:''Natura nu există numai pentru a fi contemplată,ci pentru a fi inţeleasă şi utilizată''
C.Rădulescu Motru

Liceul Teoretic „ Emil Racoviţă" ocupă prin profil şi destinaţie un loc aparte consacrat studierii cu prioritate a ştiinţelor naturii. Drept urmare in Liceul Teoretic Emil Racoviță funcţionează din septembrie 2001 un cerc de ecologie numit Clubul Verde format din reprezentanţi ai elevilor din clasele IX – XII, aleşi în mod democratic, elevi pasionaţi de natură, dornici să păstreze nealterate frumuseţile ei şi mai mult decât atât conştienţi de faptul că atitudinea omului modern faţă de natură nu trebuie să se rezume strict la interesele economice ci mai presus de toate la cele biologice.
Activităţile Clubului Verde au drept scop educaţia ecologică cu rol în formarea de deprinderi, conduită, atitudine şi conştiinţă ecologică, condiţie a dezvoltării durabile. Comitetul de organizare ale Clubului Verde din care fac parte, pe lângă elevi şi părinţi şi reprezentanţi ai autorităţilor locale, a stabilit următoarele obiective ale acestui cerc de ecologie: crearea şi consolidarea unor atitudini şi deprinderi de protecţie a mediului înconjurător, dezvoltarea aptitudinilor elevilor "de mici ambasadori" ai unui mediu curat şi verde, implicarea elevilor în activitatea de ecologizare a claselor, a şcolii, a curţii acesteia, colectarea şi valorificarea deşeurilor.
Ţinând cont de ethosul şcolii noastre considerăm că elevii acestui liceu ar avea următoarele beneficii derulând activităţi cu specific ecologic:

- Crearea şi consolidarea unor atitudini, aptitudini şi deprinderi de protecţie a mediului înconjurător;
- Dezvoltarea aptitudinilor elevilor de „diplomaţi" , mici ambasadori ai unui mediu curat şi mai verde;
- Stimulează creativitatea, spiritul de cercetare, selectare, analiză şi sinteză a diferitelor probleme de mediu;
- Oferă o deschidere largă spre participarea la concursuri, sesiuni de referate şi comunicări ştiinţifice, stimulează spiritul de competiţie;
- Încurajează munca în echipă şi asigură realizarea unui parteneriat strâns între şcoală, societatea civilă şi autorităţile locale;
- Oferă şansa conştientizării populaţiei şcolare şi locale în ceea ce priveşte problemele de mediu din zonă şi determină implicarea efectivă a acestora în acţiuni concrete de igienizare şi ecologizare;
- Stimulează colaborarea şi schimbul de experienţă cu comunităţi şcolare din alte oraşe ale ţării noastre dar şi din alte ţări.
- Dezvolta spiritul civic, de bun cetăţean al oraşului.

Cei 845 de elevi ai şcoli s-au născut în unul din cele mai poluate oraşe ale lumii. Este bine cunoscut faptul ca Baia Mare a fost unul din cele mai poluate oraşe cu plumb, cadmiu, şi oxizi de sulf, poluare care s-a datorat celor 2 unităţi bine cunoscute: SC Romplumb, SC Cuprom ,in prezent inchise.

Prin aşezarea sa geografică si condiţiile meteo-climatice locale, Baia Mare a fost un ideal receptor pentru noxele sub formă de pulberi şi de gaze. .Solul din curtea şcolii şi din tot oraşul a fost poluat cu plumb, cadmiu, arsen, cupru, zinc, mangan, cobalt, sulf, concentraţiile maxime în mod frecvent depăşind CMA la aceşti poluanţi astfel incât mai exista.suprafeţe de sol deşertic, puternic degradat, lipsit aproape în totalitate de vegetaţie ierboasă. Cu ocazia investigării organismelor din ecosistemele din curtea şcolii şi zonele ei limitrofe, la orele de biologie, elevii claselor a IX-a şi a X-a au constat efectele poluării asupra vegetaţiei . Plantele se dezvoltă slab, coroanele sunt

deformate, ramurile se contorsionează, pe frunze apar pete circulare, necroze. Lichenii sunt absenţi din oraşul nostru ei fiind adevăraţi bioindicatori ai poluării.

Acţiunile de igienizare în curtea scolii şi în cartier au întâmpinat o oarecare rezistenţă atât din partea elevilor cât şi din partea comunităţii locale. Cu timpul, însă, am observat o sensibilizare a comunităţii locale şi şcolare în acest sens, ajungând să realizeze acţiunile cu entuziasm. Prin acţiunile noastre nu dorim să substituim organele de profil, ci să mobilizăm locuitorii cartierului. Trebuie să fim un factor de educaţie pentru toţi localnicii, indiferent de vârstă.

Având în vedere specificul zonei noastre – o zona ecologică deosebit de sensibilă – care s-a confruntat cu probleme grave de mediu, se acordă în scoală o atenţie specială educaţiei ecologice şi educaţiei pentru sănătate (pentru însuşirea regulilor de igienă personală şi colectivă, promovarea unei vieţi sănătoase printr-o alimentaţie echilibrată, bogată în vitamine, calciu si proteine).

În domeniul protecţiei mediului (protecţia mediului nu este un lux, ci o prioritate), trebuie să se pună accent aparte pe caracterul concret, practic, aplicativ al activităţilor ceea ce corespunde în mare măsură şi interesului manifestat de elevi.

Şcoala are capacitatea de a realiza acţiuni concrete pentru a rezolva o parte din problemele de mediu cu care se confruntă prin lucrări de ecologizare, reconstrucţii ecologice (în colaborare cu Ocolul Silvic, Serviciul Public Ambient Urban), plantări în grădina şcolii şi în zona ei, realizarea unor strategii pentru diminuarea efectelor poluării asupra sănătăţii oamenilor.

Clubul Verde organizează lunar întâlniri între membrii pentru proiectarea activităţilor şi înregistrarea rezultatelor. Clubul Verde organizează şi monitoriză activitatea colectivelor de elevi. Acestora li se repartizează sectoare în curtea şcolii şi în zona verde de la Piaţa Agro – Alimentara până la benzinăria Mol(situate în zona şcolii) pentru realizarea şi întreţinerea spaţiului verde şi a curăţeniei conform unei planificări calendaristice. Colectivele de elevi fruntaşe sunt evidenţiate lunar în faţa întregii scoli si li se acordă premii la sfârşitul anului şcolar. De asemenea o atenţie sporită se acordă întreţinerii curăţeniei claselor şi a holurilor şcolii, precum şi colectării deşeurilor(hârtie, carton, pet-uri), valorificării acestora(se va ţine o evidenţă a cantităţii de deşeuri colectate lunar).

Informarea şi implicarea comunităţii şcolare şi a comunităţii locale s-a făcut sub genericul ’’**Dorim să ne facem văzuţi şi auziţi’’**. Astfel activităţile de ecologizare (realizate cu sprijinul părinţilor) pe care le realizam în cartier, în scuarul din faţa şcolii şi în curtea şcolii sunt mijloace eficiente de a informa şi implica comunitatea locală.

Panoul Clubului Verde, articolele din revista şcolii „ADN” şi din presa locală, vor informa comunitatea şcolară şi locală despre activităţile desfăşurate .Se urmăreşte definitivarea unei pagini Ecolife în sit-ul şcolii care va cuprinde acţiunile realizate: imagini, reportaje, comentării etc. Se organizează mese rotunde, dezbateri publice pe teme ecologice unde sunt invitaţi reprezentanţi ai comunităţii locale, a APM, Asociaţii nonguvernamentale şi alte scoli din municipiu. Se realizează materiale de informare şi publicitare cum ar fi fluturaşi , pliante ,ghiduri, orare ecologice, calendare, panouri , bannere prin care sunt popularizate acţiunile noastre. Întâlnirile lunare ale membrilor Clubului Verde sunt un prilej de a prezenta rapoarte de activitate de la acţiunile realizate şi de a evalua activităţile desfăşurate.

„Deoarece omul şi natura sunt condamnaţi să trăiască împreună trebuie să fie organizată o imensă cruciadă pentru a face din acest sfârşit de mileniu, nu o perioadă de pregătire pentru războaie apocaliptice, ci perioadă renaşterii omenirii şi a unui nou clip al civilizaţiei. Numai ocrotirea vieţii trebuie să unească omenirea aflată în primejdie.’ Eduard Bonnefous – „Omul sau natura” O nouă atitudine bazată pe o nouă concepţie a oamenilor despre unitatea lor cu mediul de viată şi despre natura ca un prieten ce trebuie protejat si al cărei resurse trebuie utilizate în necesitatea prezentului şi în perspectiva viitorului, defineşte conştiinţa ecologică. Trebuie creat un curent de opinie împotriva distrugerii plantelor şi animalelor, împotriva folosirii iraţionale şi poluante a resurselor naturale, împotriva criteriului exclusiv economic” – Academician Stefan Milcu.

Învăţământul trebuie să renunţe la comoditate, să promoveze activităţi de educaţie (sanitară, sexuală, ecologică). Educaţia ecologică este o prioritate educativă şi „reprezintă expresia

conştientizată a raportului dintre om şi natură". Educaţia ecologică este o formă a educaţiei care printr-un sistem de acţiuni specifice asigură formarea unei conştiinţe ecologice. "Este sistemul de valori pe care oamenii şi-l dezvoltă şi care influenţează opţiunile şi hotărârile care privesc toate aspectele vieţii lor , chiar şi cele de mediu". Ea este educaţia informaţiei prin lărgirea cunoştinţelor despre mediu . Educaţia ecologică asigură conştientizarea tuturor obligaţiilor noastre faţă de mediul înconjurător , ajutându-ne să ne evaluăm şi să ne clarificăm atitudinea faţă de mediu , dar şi contribuţia noastră la rezolvarea tuturor provocărilor mediului ambiant .

Şcoala este unul dintre factorii educaţionali de cea mai mare importanţă. Contribuie la formarea unei conştiinţe şi gândiri ecologice. Este unul dintre cei mai influenţi factori de prevenire şi combatere a efectelor poluării folosind modalităţi de sensibilizare şi educare a tinerilor, şi prin ei a generaţiei adulte.

Educaţia ecologică realizată în laboratorul de biologie continuă cu orizontul local care se extinde, apelând la vizite, excursii, drumeţii, sesiuni de referate (prilej de afirmare pentru elevi). Se formează reflexe, aptitudini şi deprinderi care consolidează conduita ecologică. Activităţile practice consolidează sentimentul de dragoste şi respect faţă de natură, dezvoltarea spiritului de iniţiativă şi muncă independenta, capacitatea de observaţie, investigaţie şi cercetare. Se crede că dacă se întreprind măsurători sistematice ale unor factori fizici, chimici şi biologici (prezenţa sau absenţa unor specii – indicatori ai calităţii mediului) se asigură protecţia mediului. Nu se poate realiza însă protecţia mediului decât dacă acţiunile ce se întreprind pentru dezvoltarea societăţii umane sunt orientate astfel încât exploatarea resurselor să nu depăşească rata de reciclare şi regenerare a acestora, iar intensitatea relaţiilor sistemului social, uman cu toate sistemele ecologice să nu depăşească limitele capacităţii de suport a acestora. Dezvoltarea societăţii urmăreşte satisfacerea nevoilor materiale şi nonmateriale ale populaţiilor umane utilizând resursele sistemului ecologic, iar conservarea sau protecţia mediului presupune reglarea presiunii exercitate de om prin exploatarea resurselor şi eliminarea în mediu a produşilor activităţii lor, astfel încât să se asigure stabilitatea tuturor sistemelor ecologice şi perenitatea dezvoltării. Pentru a asigura dezvoltarea continuă a societăţii umane şi menţinerea echilibrului ecologic este necesar să se realizeze educarea în spirit ecologic a tuturor membrilor societăţii astfel încât fiecare individ să fie conştient de locul şi rolul său în relaţiile cu mediul în care trăieşte.

Prioritare şi decisive rămân sarcinile şcolii şi în ceea ce priveşte prevenirea şi combaterea tabagismului, consumului de droguri şi de alcool, o mai mare grijă şi preocupare privind educaţia sexuală, combaterea „poluării morale".

Unul dintre scopurile programelor de educaţie ecologică este de a-i ajuta pe elevi să-şi dezvolte capacitatea de a gândi atât critic cât şi creativ. Un elev, care într-o bună zi ar putea face parte din consiliul local, trebuie să poată să cântărească bine opţiunile, să identifice alternativele, să comunice, să pună corect în discuţie problemele comunităţii, să analizeze sugestiile cetăţenilor şi să ia decizii. La fel şi un un elev care într-o bună zi ar putea deveni proprietar de pământ, trebuie să ştie să-şi administreze corect resursele funciare. Cu alte cuvinte, un bun program de educaţie ecologică trebuie să-i facă pe elevi să se simtă cetăţeni care pot să se implice în rezolvarea unei probleme ce afectează mediul şi comunitatea. Educaţia de mediu cultivă un sistem de valori care poate influenţa opţiunile şi deciziile elevilor referitoare la toate aspectele vieţii lor, inclusiv problemele de mediu.

Educaţia cu privire la mediu trebuie să dezvolte la nivelul întregii umanităţi o atitudine de responsabilitate în folosirea şi conservarea resurselor naturale. În acest scop învăţământului îi revine un rol tot mai important în educarea tineretului, căruia trebuie să i se imprime o gândire ecologică despre lume. Educarea în acest sens trebuie să înceapă din copilărie şi să fie continuată pe tot timpul şcolii şi în afara ei. Adevărata educaţie în materie de mediu înconjurător începe în anii de scoală . Cadrele didactice trebuie să-i înveţe şi să-i sensibilizeze pe elevi cu privire la frumuseţile naturii, dezvoltându-le gustul de a descoperi adevărurile care se petrec în jurul lor.

De aceea este necesară păstrarea unui mediu de viaţa nealterat, cât mai propice dezvoltării fiinţei umane . Elevii trebuie convinşi că fără un mediu curat, nepoluat viaţa omului nu este posibilă .

În concluzie , şcoala , prin profesorii de biologie , are sarcina de a organiza şi desfăşura o vie şi susţinută mişcare de ocrotire a naturii , elevii reprezentând apărătorii naturii. Este necesar ca omul să înveţe cum trebuie să se comporte faţă de tot ce este viaţă pe planeta noastră . În acest sens vor trebui să fie orientate toate eforturile noastre . Adevărata educaţie ecologică îşi va atinge scopul numai atunci când se va reuşi ca elevii să fie convinşi de necesitatea ocrotirii naturii şi pregătirii mediului , devenind factori activi în concilierea om - natură .

Educaţia în problema mediului este procesul prin care se recunosc valorile şi se clarifică ideile necesare competenţei şi atitudinii potrivite pentru a înţelege şi aprecia relaţiile existente dintre om şi natură. Procesul educaţional are drept sarcină să sublinieze faptul că , în contextul actual , nu este vorba să conservăm natura în dauna omului , ci să se asigure în primul rând bunăstarea omenirii .

Rolul educatorilor constă tocmai în arătarea pericolelor care derivă din degradarea mediului , unul din obiectivele vizate fiind acela de a face populaţia să ia cunoştinţă de aceasta , fără a crea o stare de teamă .

Scopul educaţiei ecologice este incitarea fiecărui individ în aşa fel încât să se simtă direct angajat în această problemă , pentru a-i crea un sentiment de responsabilitate ţi voinţă de a acţiona personal. Pentru a fi eficace , educaţia în domeniul protecţiei mediului trebuie făcută într-un sistem unitar care să se adreseze copiilor , adolescenţilor şi adulţilor şi care să comporte un învăţământ metodic la toate nivelele şcolare şi extraşcolare .

O educaţie în materie de protecţia mediului înconjurător este inseparabilă de un concept global : trebuie ca toţi cetăţenii să înţeleagă că nu există decât o singură biosferă, care este bunul comun al întregii omeniri . În acelaşi timp trebuie insistat asupra problemelor locale , pentru care fiecare cetăţean să aibă conştiinţa unui “mediu personal “, pe care să-l iubească şi să-l utilizeze raţional .

Bibliogarafie:

Nădişan,I., Chercheş,D.,-Baia Mare-adevărul desprepoluare, V. Goldiş University Press Baia Mare, 2000.

Nădişan,I., Chercheş,D.,-Conservarea biodiversităţii maramureşene, V. Goldiş University Press Baia Mare, 2002.

Nădişan, I., Paşca, C.,- Conduita ecologică aplicată, Editura Universităţii de Nord, Baia Mare, 2003.

Payer, M., Magdalena.,- Drepturi şi obligaţii cetăţeneşti în protecţia mediului înconjurător, Baia Mare, 2004.

367. UTILIZAREA APLICAȚIILOR WEB, PREZI ȘI KAHOOT, ÎN PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

Profesor: ZĂHĂRĂCHESCU DANIELA
Colegiul Național „Ienăchiță Văcărescu”, Târgoviște

Lecțiile de limba și literatura română pot fi realizate prin îmbinarea cu elemente care țin de tehnologia modernă. Eu am realizat o asemenea oră de limba și literatura romană – *„Alexandru Lăpușneanul”, de Costache Negruzzi – nuvelă romantică*, în care am utilizat două dintre aplicațiile web: prezi și kahoot.

Prezi este o aplicaţie informatică cu care am realizat prezentarea curentului romantism. Prezi este o altenativă la aplicația power point, care mi-a oferit oportunitatea de a obține un impact cu efecte mai puternice privind informațiile transmise. L-am accesat din contul personal al site-ului prezi și îl am descărcat pe calculatorul personal. Prezentarea a fost mult mai atractivă și mai convingătoare decât cele realizate în trecut la clasă în power point, deoarece a adus în prim plan imagini și clipuri, pe care le-am putut micșora sau mări, creând efecte vizuale, cu impact asupra elevilor, care deși știau câteva informații despre romantism, s-au arătat foarte impresionați de material. Prezentarea se face direct de pe site sau se poate descărca o copie, pentru a se face o prezentare offline, însă este nevoie de internet pentru a accesa filmulețele inserate în material.

În partea de evaluare formativă, am utilizat kahoot, însă aplicația se poate utiliza în orice moment al activității: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoșințelor, în etapa de predare sau ca evaluare sumativă. Este o aplicație ușor de utilizat, îndrăgită mult de către copii. Ea este accesată de către aceștia de pe dispozitivul mobil sau intrând pe site-ul *kahoot.it,* în acest caz putând fi folosit și calculatorul sau laptopul. A fost ușor de lucrat la clasă cu această aplicație, deoarece dispozitivele mobile sunt larg răspândite în rândul elevilor, fiecare elev având deja un smartphone sau/ și o tabletă și fiind obișnuit să îl/ o utilizeze. Unul dintre cele mai importante motive ale utilizării acestor dispozitive este legat tocmai de mobilitatea acestora, ele putând fi folosite în orice sală de clasă, nu numai în laboratorul de informatică, sau pot fi folosite și pentru activități în afara școlii. Ele permit elevilor să fie mai activi și mai autonomi în procesul de învățare, favorizând individualizarea și diferențierea învățării. Astfel, am reușit să îi conving pe elevi să le folosească în timpul orei numai în scop educațional. Trebuie, însă, vigilență din partea profesorului în ceea ce privește modul cum utilizează ei dispozitivele mobile în timpul orei. Tocmai de aceea, activitatea a fost pregătită foarte bine, astfel încât elevii au avut sarcini clare pentru a fi impulsionați să devină activi și angajați în procesul învățării.

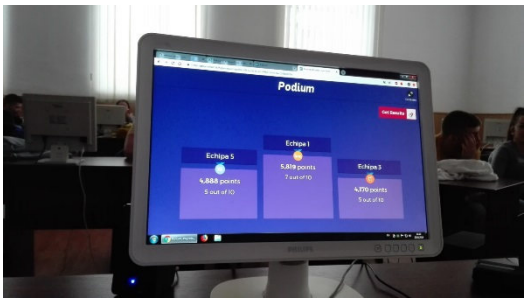

Am observat că elevii au fost plăcut impresionați de obiectivitatea evaluării rezultatelor, neavând senzația de vreo defavorizare, devenind, astfel, o învățare plăcută, relexantă, dar și interactivă, fără monotonie și rutină. Răspunsurile au fost corectate imediat, elevii dându-și seama de ceea ce știu și ceea ce nu stăpânesc, apoi eu mi-am dat seama asupra a ceea ce trebuie să fac în viitor ca activități de reglare.

Pe viitor îmi propun să realizez o stocare a rezultatelor elevilor la diferite teste și o interpretare a grafică a acestor, care să-mi permită crearea unei baze cu informații referitoare la nivelul lor de cunoștințe, dobândite la mai multe evaluări și care să-mi ofere o perspectivă de ansamblu asupra activității elevilor pe o perioadă mai lungă de timp.

Anexă (întrebări utilizate în aplicația Kahoot)

1. În realizarea nuvelei sale, Costache Negruzzi:
   - s-a folosit numai date istorice reale;
   - a împletit datele istorice cu scene imaginare;

- a apelat numai la scene imaginare.

2. Datele istorice folosite de Costache Negruzzi au fost luate din:
   - „Letopisețul Țării Moldovei” al lui Grigore Ureche;
   - „Letopisețul” lui Ion Neculce;
   - „Viața lumii” lui Miron Costin;
   - „Cronicile Bălenilor”.
3. În componența nuvelei „Alexandru Lăpușneanul” intră:
   - 3 capitole;
   - 4 capitole;
   - 5 capitole;
   - 6 capitole.
4. Nuvela lui Costache Negruzii a fost publicată în anul:
   - 1848;
   - 1840;
   - 1842;
   - 1942.
5. Nuvela a apărut în primul număr al revistei:
   - „Curierul românesc”;
   - „Dacia literară”;
   - „Curierul de ambe sexe”;
   - „Albina românească”.
6. Alexandru Lăpușneanul moare:
   - decapitat;
   - tras în țeapă;
   - tras pe roată;
   - otrăvit.
7. Costache Negruzzi introduce pentru prima dată în literatura română în nuvelă, un:
   - personaj colectiv;
   - personaj secundar;
   - personaj episodic;
   - personaj principal.
8. Lăpușneanul a spus în realitate cuvintele „Dacă voi nu mă vreți, eu vă vreu”, care constituie:
   - al patrulea motto al nuvelei;
   - primul motto al nuvelei;
   - al doilea motto al nuvelei;
   - al treilea motto al nuvelei.
9. Figura lui Lăpușneanul de despot crud și însingurat îl încadrează ca:
   - personaj romantic;
   - personaj clasic;
   - personaj realist;
   - personaj naturalist.
10. Prin tema tratată, „Alexandru Lăpușneanul” este o nuvelă:
    - socială;
    - fantastică;
    - isrorică;
    - psihologică.

Bibliografie:

Corlat S., Ivanov L., Bîrsan V., *Informatica. Ghid de implementare a curricumului modernizat pentru treapta liceală*, 2010, Chișinău.

Parfene, *Constantin, Metodica studierii limbii şi literaturii române în şcoală. Ghid teoretico-aplicativ*, Editura Polirom, 1999, Iași.

Webografie:

http://aepeplus.weebly.com/uploads/3/7/4/8/37485975/kahoot-tutorial_finlanda.pdf

https://www.invatasingur.ro/Test_Limba_romana_clasa_a_XI_a_Adriana_Rosu-1255

368. Procesul de evaluare prin mijloace moderne

Prof. Ciritel Dan Gabriel, Liceul cu Program Sportiv Vaslui

Când vine vorba de evaluare, majoritate profesorilor se gândesc cum să procedeze, ce metodă să folosească, când le va corecta, când va realiza analiza testelor, și alte astfel de întrebări. Mulți insă, folosesc mijloacele moderne de evaluare cum ar fi platforma Kahoot. Ce este Kahoot? Este un instrument informatic creat pe o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională. Lansată în Norvegia în august 2013, în prezent această metodă de evaluare este folosită de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. Aceasta platformă a fost proiectată pentru a fi accesibilă la clasă și în alte medii de învățământ din întreaga lume. Aplicațiile / Jocurile de învățare *Kahoot!* pot fi create de oricine (profesor sau elev/student), pe orice subiect al unei discipline de studiu, și pentru elevi de toate vârstele. A câștigat rapid popularitate datorită faptului că se poate accesa folosind orice dispozitiv, *calculator* sau *laptop, tabletă, telefon mobil,* care dispune de un browser Web. De asemenea, se adresează tuturor profesorilor si elevilor/studenților, cu menținea că platforma *Kahoot!* poate fi utilizată la clasă, pentru orice disciplină de studiu.

Platforma Kahoot este folosită în mod obișnuit pentru a revedea cunoștințele elevilor și pentru evaluarea formativă, sau ca o modalitate de a schimba activitățile tradiționale ale clasei. De asemenea, aceasta poate fi utilizată pentru distracție, cum ar fi jocuri diverse. Aceasta este concepută pentru învățarea socială, cu cursanții adunați în jurul unui ecran comun. Într-un mediu tipic în clasă, acesta poate fi o tablă interactivă, un proiector sau un monitor de calculator. Și de ce nu site-ul poate fi de asemenea utilizat prin intermediul unor instrumente de partajare a ecranului, precum *Skype* sau *Google Hangouts*, sau prin alte mijloace de partajare la care elevii au acces.

Utilizarea *Kahoot!* în activitatea proprie cu elevii, la clasă, are un impact atât în procesul învățării și evaluării, cât și în motivarea elevilor/studenților pentru a-și îmbogăți permanent modalitățile de învățare.

Cel mai important motiv al utilizării acestor dispozitive mobile este legat tocmai, de mobilitatea acestora, ele putând fi folosite în orice sală de clasă, nu numai în laboratorul de informatică. De asemenea, aceste dispozitive mobile, cu care sunt deja obișnuiți elevii, pot fi folosite și pentru activități în afara școlii (extrașcolare). Permit elevilor să fie autonomi și activi în procesul de învățare-evaluare favorizând diferențierea și individualizarea învățării. Printre motivele utilizării dispozitivelor mobile la lecții se numără:

- larga răspândire a acestora în rândul elevilor (aproape fiecare elev are deja un smartphone sau/și o tabletă),
- utilizarea tablelor interactive sau a video-proiectoarelor la clasă,
- obișnuința elevilor de a le folosi și,
- nu în ultimul rând, dezvoltarea foarte mare a aplicațiilor educaționale care, odată instalate pe tablete sau smartphone-uri, pot fi folosite independent de conexiunea la Internet.

Profesorii trebuie să conceapă si să pregătească foarte bine aceste activități, să convingă elevii:

- să folosească dispozitivele în timpul orei, numai în scop educațional,
- să atribuie elevilor sarcini clare și feed-back,
- să folosească aceste activități pentru a impulsiona elevii să devină activi în procesul învățării și pentru a le facilita învățarea în contexte cât mai diferite.

Aplicația *Kahoot* este una dintre aplicațiile pe care le folosesc cu succes în activitatea cu elevii, la două discipline de studiu (Economie/Educație antreprenorială), în orice moment al activității:

- la recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoștințelor,
- ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă,
- prin înlocuirea activității tradiționale de teste scrise/lucrări scrise, nu trebuie să mai corectez zeci de teste/lucrări, nu trebui să mai xeroxez sute de pagini, în schimb nimeni nu poate copia și câștig mult, mult timp, pe care îl pot folosi la pregătirea lecțiilor sau la perfecționarea mea profesională.

Uneori activitatea de a începe ceva nou poate fi descurajată, însă exista sute de tutoriale, și resurse din care putem învăța cum să aplicăm acest tip de evaluare la clasa, cum sa folosim noua tehnologie la clasă, cum să ne partajam timpul pentru a putea evalua, corecta si realiza statistici mult mai ușor și timpul rămas să îl putem fructifica altfel în interesul elevului. Și de ce să nu folosim noua tehnologie care este la îndemâna oricărui om în ziua de astăzi.

De ce consider eu importantă aceasta platformă? Din următoarele motive:

- Interactivitate (dezvoltarea creativității, perspicacității, atenției și distributivității);
- Feedback imediat pentru elev și profesor (folosirea acestor aplicații asigură corectarea imediată a răspunsurilor, elevul realizând ce parte a disciplinei stăpânește mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile);
- Reducerea factorului stres (utilizarea acestor aplicații în evaluare încurajează crearea unui climat de învățare incitant și plăcut);
- Centralizarea și stocarea rezultatelor. Stocarea rezultatelor elevilor la diferite teste și interpretarea grafică a acestora permite crearea unei baze on-line cu informații referitoare la nivelul lor de cunoștințe, dobândite la nivelul evaluărilor și oferă o perspectivă de ansamblu asupra activității elevilor pe o perioadă mai lungă de timp. Profesorul economisește timpul pregătirii testelor xeroxate, apoi corectate și centralizate. Folosind aplicația *Kahoot!* sunt eliminate aceste etape și totul se face automat prin descărcarea rezultatelor;
- Diversificarea modalităților de evaluare (folosirea acestor aplicații îmbogățesc practica evaluativă, evitând monotonia și rutina);
- Se elimină complet posibilitatea ca un elev să copieze;
- Obiectivitatea evaluării rezultatelor (printr-o evaluare asistată de calculator elevul nu va mai avea senzația că a fost defavorizat într-un fel sau altul).

Atunci când vorbim de avantajele utilizării aplicației Kahoot, putem clasifica aceste avantaje in cele ale profesorilor cum ar fi:

- Îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare
- Ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale
- Dezvoltarea creativității în proiectarea lecțiilor și testelor
- Timp redus în proiectarea activității didactice și feedback (rezultatele clare și centralizate se pot descărca imediat)
- Testele pot fi împărtășite/distribuite altor colegi profesori.

Dar și avantajele elevilor:

- Dezvoltarea autocontrolului
- Îmbunătățirea abilităților digitale
- Înțelegerea reciprocă
- Dezvoltarea încrederii de sine
- Colaborarea și munca în echipă
- Reducerea stresului.

Platforma este bazat pe știința design-ului comportamental, platforma se ocupă de inimă, de mână și de minte, creând o experiență pedagogică mai socială, semnificativă și mai puternică. Cu Kahoot! puteți să introduceți subiecte noi, să testați cunoștințele, să vă evaluați, să vă conectați cu alții din întreaga lume, să consultați opiniile, să adunați informații, să facilitați discuția, să creați o dezvoltare profesională sau să vă distrați puțin.

Bibliografie:

1. https://create.kahoot.it
2. https://kahoot.com/
3. https://play.google.com/store/apps
4. https://en.wikipedia.org/wiki/Kahoot!

369. STUDIU DE CAZ PRIVIND RELAŢIA DINTRE EVALUAREA INIŢIALĂ, EVALUAREA DE PROGRES ŞI EVALUAREA SUMATIVĂ

Cîrcotă Roxana
Liceul Tehnologic "General de Marină Nicolae Dumitrescu Maican" Galaţi

Evaluarea reprezintă totalitatea activităţilor prin care se colectează, organizează şi interpretează datele obţinute în urma aplicării unor tehnici, metode şi instrumente de măsurare, elaborate în conformitate cu obiectivele şi tipul evaluării, în funcţie de conţinutul şi grupul de lucru vizat, în scopul emiterii unei judecăţi de valoare pe care se bazează o anumită decizie în plan educaţional. Din punct de vedere didactic evaluarea constă într-o măsurare cu ajutorul criteriilor, a atingerii obiectivelor a unui rezultat şcolar în raport cu o normă.

Principalele caracteristici ale procesului de evaluare sunt: urmăreşte progresul elevului; trebuie să fie în slujba procesului educative; profesorul trebuie să fie neutru şi obiectiv, pe cât posibil;profesorul trebuie să-i transmite initial elevului informaţii utile; trebuie să-l ajute pe elev nu să-l sperie .

Activitatea de evaluarea cuprinde trei etape principale:

- **măsurarea,** adică cuantificarea rezultatelor şcolare prin procedee specifice, utilizând instrumente adecvate scopului urmărit (probe scrise/orale/practice, proiecte, portofolii, studii de caz etc.),
- **analiza** acestor rezultate pe baza raportării lor la un sistem de criterii unitare (bareme de corectare şi notare, descriptori de performanţă, etc.), în final putându-se emite o judecată de valoare;
- **formularea concluziilor** şi **adoptarea deciziilor educaţionale** adecvate în urma interpretării rezultatelor obţinute pentru ameliorarea procesului de învăţare.

Rezultatele evaluării prezintă importanţă pentru toţi factorii de reglare implicaţi în procesul de formare a noilor generaţii: profesori, elevi, părinţi şi chiar societatea. Astfel, pentru profesor, evaluarea furnizează informaţii cu privire la modul cum să dozeze materialul care urmează a fi predat; pentru elevi reprezintă un indiciu în reglarea efortului de învăţare; pentru părinţi, este o bază de predicţie sau garanţie a reuşitei în viitor; pentru societate evaluarea permite determinarea nivelului de pregătire a forţei de muncă şi deci eficienţa investiţiilor în învăţământ. În societatea contemporană aprecierea corectă este impusă de trăsăturile fundamentale ale civilizaţiei moderne: concurenţa, competenţa, înlăturarea favoritismului (G. De Landsheere ,1975).

În 1967, în Statele Unite, în mediile de formare a adulţilor, M. Scriven defineşte conceptul de *evaluare sumativă* astfel: "evaluarea finală şi externă ce constă într-o apreciere de ansamblu a schimbărilor survenite într-o activitate de formare, care permite echipei decizionale exterioare operaţiunii să se pronunţe asupra acesteia". Tot el defineşte conceptul de *evaluare de progres sau formativă* ca fiind acea "evaluare internă axată pe proces care constă într-o apreciere globală sau sectorială a schimbărilor ce se produc în timpul unei activităţi de formare, care permite persoanelor responsabile de conducerea activităţii de formare să orienteze, să îmbunătăţească şi să ducă la bun sfârşit această activitate."

Evaluarea iniţială se realizează la începutul unui program de instruire cu scopul de a stabili nivelul de pregătire al elevilor, potenţialul cu care urmează a se integra în activităţile viitoare. Prin evaluarea iniţială se identifică volumul de cunoştinţe de care dispun elevii, gradul de stăpânire şi aprofundare a acestora, nivelul dezvoltării competenţelor şi abilităţilor. Evaluarea inițială este importantă deoarece este o modalitate de cunoaștere a elevilor nu numai prin prisma nivelului de cunoștințe deținute de aceștia sau abilități pe care le au ci și prin faptul că poți afla, cum scriu, citesc sau gândesc.

Testul de evaluare initial este un test scris de nivel mediu în care folosesc atât itemi obiectivi cât și itemi subiectivi, pe parcursul a 50 de minute. Tot timpul, folosesc un text istoric cu întrebări ale căror răspunsuri pot fi găsite în text sau pe baza textului.

Rezultatul testului initial mi-a arătat întotdeauna în ce proporție elevii: pot defini termeni economici, deci pot stăpâni limbajul economic, pot lucra cu elemente calcul, deci vor putea calcula

indicatori economici, pot citi și înțelege un text economic, deci vor putea realiza propoziții sau fraze cu conținut economic. Aceste elemente mă ajută să determin o imagine a clasei, pe baza căreia, în viitor, îmi adaptez metodele și strategiile.

Datele oferite de evaluarea inițială conturează trei direcţii principale pe care trebuie să se acţioneze în planificarea activităţii pentru etapa următoare a activităţii didactice cu ar fi conceperea modului de organizare şi desfăşurare a programului de instruire, iniţierea unui program de recuperare pentru întreaga clasă, când se constată rămâneri în urmă la învăţătură sau adoptarea unor programe de recuperare individuale pentru anumiţi elevi.

Evaluarea iniţială îndeplineşte funcţia de diagnosticare evidenţiază dacă elevii stăpânesc abilităţile şi cunoştinţele necesare parcurgerii noului program şi funcţia predictivă care oferă informaţii cu privire la condiţiile în care elevii vor putea rezolva sarcinile de învăţare ale noii dicipline.

Evaluarea de progres, continua, formativa se raporteaza la obiective puternic specificate si se realieaza in faza de desfasurare a lectiilor sau a procesului de invatamant.

Evaluarea de progres însoţeşte întregul parcurs didactic, secvenţă cu secvenţă, permiţând verificarea sistematică a tuturor elevilor din tot conţinutul esenţial instruirii. Aprecierea rezultatelor se face prin raportare la obiectivele operaţionale, feed – back –ul obţinut este mai util şi eficient, ajutând elevul şi profesorul să-şi adapteze activităţile viitoare la condiţiile concrete ale instruirii. Prezintă avantajul că stimulează sistematic elevii pentru activităţi de învăţare, cultivă motivaţia învăţării, previne acumularea de goluri în pregătire, dezvoltă capacitatea de autoevaluare, generează relaţii de cooperare între profesor şi elevi, cultiva capacitatea de autoeducare, pe baza cunoasterii criteriilor, a transparentei acestora;

Evaluarea sumativă se realizează de obicei , la încheierea unei perioade mai lungi de instruire (predarea unui capitol, încheierea unui semestru, an şcolar, ciclu de învăţământ). Prin intermediul ei se realizează verificarea prin sondaj a conţinuturilor învăţării, insistându-se pe elementele fundamentale, se urmăreşte în ce măsură elevii au capacitatea de a opera cu cunoştinţele de bază însuşite şi şi-au format abilităţile vizate pe parcursul derulării programului de instruire. Rezultatele se apreciază prin raportarea la obiectivele general urmărite prin predarea disciplinei de învăţământ. Exercită funcţia de constatare a rezultatelor, de clasificare a elevilor. Poate genera în rândul elevilor atitudini de nelinişte şi stres şi consumă o parte considerabilă din timpul alocat instruirii.

Relaţia între evaluarea iniţială, evaluarea formativă şi evaluarea sumativă poate fi pusă în evidenţă ţinând cont de mai multe criterii:

1. După scopul urmărit

EVALUAREA INIŢIALĂ - identifică nivelul achiziţiilor iniţiale ale elevilor în termeni de cunoştinţe, competenţe şi abilităţi, în scopul asigurării premiselor atingerii obiectivelor propuse pentru etapa imediat următoare. Consider că este indispensabilă pentru a stabili dacă subiecţii dispun de pregatirea necesare creării de premise favorabile unei noi învăţări" (Ioan Cerghit, 2002, p. 307);

EVALUAREA DE PROGRES -urmăreşte dacă obiectivele concrete propuse au fost atinse şi permite continuarea demersului pedagogic spre obiective mai complexe; "Unicul scop al evaluării formative este să identifice situaţiile în care întâmpină elevul o dificultate, în ce constă aceasta şi să-l informeze" (De Landsheere, 1975), atât pe el cât şi pe profesor.

EVALUAREA SUMATIVĂ-stabileşte gradul în care au fost atinse finalităţile generale propuse (fie dobândirea unei atitudini sau a unei capacităţi), comparându-i pe elevi între ei (interpretare normativă), ori comparând performanţele manifestate de fiecare cu performanţele aşteptate (interpretarea criterială);

2. Considerând drept criteriu principal obiectul evaluării

EVALUAREA INIŢIALĂ- pune accentul pe "acele cunoştinţe şi capacităţi care reprezintă premise pentru asimilarea noilor conţinuturi şi formarea altor competenţe" (I. T. Radu), premise "cognitive şi atitudinale" capacităţi, interese, motivaţii, necesare integrării în activitatea următoare;
EVALUAREA DE PROGRES - se refră la "cunoştinţele, competenţele şi metodologiile în raport cu o normă prestabilită, dar şi cu o sarcină mai complexă de învăţări ulterioare despre care elevul îşi face o reprezentare" (I. T. Radu);
EVALUAREA SUMATIVĂ- "se concentrează mai ales asupra elementelor de permanenţă ale aplicării unor cunoştinţe de bază, ale demonstrării unor abilităţi importante dobândite de elevi într-o perioadă mai lungă de instruire" (Stoica A.(coordonator)- Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori, 2001)

3. Luând drept criteriu funcţiile îndeplinite
EVALUAREA INIŢIALĂ-funcţie diagnostică şi funcţie prognostică
EVALUAREA DE PROGRES- "funcţie de constatare a rezultatelor şi de sprijinire continuă a elevilor" (I.T.Radu), funcţie de feed-back, funcţie de corectare a greşelilor şi ameliorare şi reglare a procesului, funcţie motivaţională
EVALUAREA SUMATIVĂ- funcţie de constatare şi verificare a rezultatelor,funcţie de clasificare, funcţia de comunicare a rezultatelor, funcţie de certificare a nivelului de cunoştinţe şi abilităţi, funcţie de selecţie, funcţie de orientare şcolară şi profesională;

4. Având în vedre modalităţile de realizare
EVALUAREA INIŢIALĂ- investigaţia; chestionarul; testele;
EVALUAREA DE PROGRES- observare curentă a comportamentului şcolar al elevului, fişe de lucru, examinări orale, probe de autoevaluare, test scris
EVALUAREA SUMATIVĂ- examene (susţinute prin rezolvarea unor probe scrise, orale sau practice), portofoliul, proiectul;

5. Avantajele
EVALUAREA INIŢIALĂ
- oferă profesorului cât şi elevului posibilitatea de a avea o reprezentare cât mai exactă a situaţiei existente (potenţialul de învăţare alelevilor, lacunele ce trebuiesc completate şi remediate) şi a formula cerinele următoare;
- pe baza informaţiilor evaluării iniţiale se planifică demersul pedagogic imediat următor şi eventual a unor programe de recuperare;

EVALUAREA DE PROGRES
- permite elevului să-şi remedieze erorile şi lacunele imediat după apariţia ei şi înainte de declanşarea unui process cumulativ;
- oferă un feed-back rapid, reglând din mers procesul;
- este orientată spre ajutorul pedagogic imediat;
- oferă posibilitatea tratării diferenţiate (I. Cerghit);
- dezvoltă capacitatea de autoevaluare la elevi;
- reduce timpul destinat actelor evaluative ample, sporindu-l pe cel destinat învăţării;
- sesizează punctele critice în învăţare;

EVALUAREA SUMATIVĂ
- rezultatele constatate pot fi folosite pentru preîntâmpinarea greşelilor la alte serii de elevi;
- permite aprecieri cu privire la prestaţia profesorilor, a calităţii proceselor de instruire, a proramelor de studii;
- oferă o recunoaştere socială a meritelor;

6. Dezavantajele
EVALUAREA INIŢIALĂ
- nu permite o apreciere globală a performanţelor elevului şi nici realizarea unei ierarhii;

- nu-şi propune şi nici nu poate să determine cauzele existenţei lacunelor în sistemul cognitiv al elevului;

EVALUAREA DE PROGRES -"aplicarea acestei strategii de evaluare, foarte pretenţioasă, necesită o organizare riguroasă a predării, competenţă în precizarea obiectivelor, în stabilirea sarcinilor, în alegera tehnicilor de evaluare" (Ioan. Cerghit);

EVALUAREA SUMATIVĂ

- are efecte reduse pentru ameliorarea/ reglerea şi remedierea lacunelor, efectele resimţindu- se după o perioadă mai îndelungată
- deplasează motivaţia elevilor către obţinerea unui rang mai înalt în ierarhia grupului, punând accent pe competiţie;
- nu favorizează dezvoltarea capacităţii de autoevaluare la elevi;
- nu oferă o radiografie a dificultăţilor în învăţare;
- generează stres, teamă, anxietate;

Noile direcţii de dezvoltare a evaluării în pedagogia postmodernistă, reclamă transferul de la *evaluarea centrată pe control*, la *evaluarea centrată pe învăţare* sau altfel spus, de la evaluarea centrată pe *iniţiativa profesorului* de a controla, la cea care pune accentul pe *iniţiativa elevului* de a reflecta la propriul proces de cunoaştere, învăţând din greşeli.

Evaluarea trebuie să prilejuiască un dialog continuu, un parteneriat profesor – elev, în care responsabilitatea pentru calitatea învăţării să fie echitabil distribuită. Monitorizarea progresului şi identificarea nevoilor de învăţare ale elevului nu vor mai cădea exclusiv în sarcina profesorului, profesorul trebuie să-l înveţe să se evalueze corect, potrivit unor ţinte specifice şi nu la modul general, propriile resurse şi pe ale celor cu care interacţionează. Oamenii care ştiu să se autoevalueze şi să evalueze diverse situaţii, persoane devin mult mai încrezători în ei înşişi.

În concluzie, finalul evaluării trebuie să fie răspunsul la întrebarea "CUM ÎMBUNĂTĂŢIM PE MAI DEPARTE ACTIVITATEA?" deoarece nu este deajuns să constaţi un rezultat trebuie să mergi mai departe şi să dezvolţi demersurile întreprinse şi pe cele viitoare, să îmbunătăţeşti activitatea, să informezi participanţii asupra rezultatelor obţinute şi asupra a ceea ce este de făcut pe mai departe. Deci evaluarea continua va fi imbinata cu cea sumativa, evaluarea centrata pe obiective si produse se va imbina cu cea care este centrata pe efecte si cu cea axata pe proces, se va incuraja autoevaluarea si interevaluarea, iar evaluarea externa va fi imbinata cu cea interna.

Bibliografie:

1. Barna A.-Curs de pedagogie,"Fundamentele şi teoria educaţiei, Editura Logos, Galaţi, 2001
2. Bontaş I.-Pedagogie, Editura All, Ştiinţe- Umaniste, Bucureşti, 1998
3. Cerghit I, Radu IT., Popescu E., Vlăsceanu L.- Didactica, EDP., 1996.
4. Jinga I., Istrate E.- Pedagogie, manual, Editura All, Bucureşti, 2001.
5. Moraru I.-Psihologia creativităţii, vol. Işi II, Editura Victor, Bucureşti, 1998.
6. Nicola I.- Tratat de pedagogie şcolară, EDP., Bucureşti, 1996.
7. Sălăvăstru D.-Didactica psihologiei, Editura Polirom, Iaşi, 1999.
8. Stoica A.(coordonator)- Evaluarea curentă şi examenele, Ghid pentru profesori, S.N.E.E., 2001.

370. JOCUL DIDACTIC - STRATEGIE DIDACTICĂ INTERACTIVĂ DE GRUP LA ORA DE LITERATURĂ

Cojocaru Lucica, Liceul Tehnologic Ghenuță Coman Murgeni

După cum afirmă J. Huizinga jocul didactic este o acțiune specifică încărcată de sensuri și tensiuni, desfășurate după reguli acceptate de bună voie și în afara sferei utilității sau necesității materiale, însoțite de simțăminte de înălțare și de încordare, de voioșie și de destindere.

Jocul poate deveni un adevărat „intrument educativ și didactic, o bază a metodelor de intruire și educație, nu doar în învățământul preșcolar și primar; cercetări recente arată că jocul poate căpăta aplicabilitate pedagogică și un conținut instructiv bine determinat, chiar dacă cel care se joacă nu are această intenție sau nu este conștient de ea".

Prezentăm clasificarea complexă a jocurilor propusă de Ioan Cerghit:

I. **Jocurile didactice sau educative** la rândul lor se pot grupa în funcție de:

• conținutul și obiectivele urmărite:

- jocuri de dezvoltare a vorbirii;
- de asociere de idei;
- de orientare;
- de sensibilizare;
- de creație;
- de fantezie;
- de memorie etc.

• materialul folosit:

- jocul cu materiale;
- fără materiale;
- orale;
- cu întrebări (de tipul *cine știe câștigă*);
- ghicitori;
- de cuvinte încrucișate etc.

Variante de astfel de jocuri:

• Caută-i perechea, joc folosit mai mult în lecțiile de evaluare; elevii se împart în număr egal;

- bilete cu nume de autor incluși într-un curent literar și bilete cu nume de opere apațținând acestora, fie în grupe, fie individual. Se dă o perioadă scurtă de timp pentru găsirea perechii. Se poate lucra pe foi obișnuite sau pe foi de flipchart pe care elevii scriu rezolvarea.
Câștigă echipa care împerechează bine și cât mai repede.
- bilete cu sintagme conținînd figuri de stil, numele figurilor respective etc.

• Bingo

Fiecare elev sau fiecare grupă de 4-5 elevi primește câte un cartonaș cu 6 careuri, în fiecare fiind trecută sarcina de lucru cerută. Câștigă elevul sau grupa care rezolvă corect și cel mai repede careul.

Exemplu:

La clasa a X-a, la studierea comediei ***O scrisoare pierdută*** de I.L. Caragiale, se solicită elevilor răspunsurile la următoarele întrebări:

1. Indicaţi sinonimele termenilor: *ostenit, uluci, leafă, misie*;
2. Explicaţi folosirea apostrofului în următorul context:
„Las' că ştim noi…" ;

2. Enumeraţi cel puţin şase personaje din comedia ***O scrisoare pierdută*** de I.L.Caragiale;
4. Precizaţi locul şi timpul în care se desfăşoară acţiunea comediei;

5. Precizaţi ce moment al acţiunii reprezintă intriga şi ce moment al acţiunii reprezintă punctul culminant;

6. Explicaţi sensul următoarelor expresii: „*Ghiţă, Ghiţă, pupă-l în bot şi-i papă tot, că sătulul nu crede la ăl flămând.”*

• **Șarpele** este un joc folosit în secvențele de fixare sau evaluare a însușirii unor termeni de teorie literară. Conform didacticianului Emanuela Ilie metoda constă în notarea pe o hârtie pliată (în formă de șarpe sau acordeon) a unui termen, constând într-o noțiune ce trebuie verificată; prima parte a hârtiei se pliază, iar pe următoarea parte al doilea participant notează definiția noțiunii respective. Fără a vedea noțiunea inițială, al treilea participant citește doar definiția și scrie termenul-noțiune care îi corespunde, ce va fi citită de următorul participant. Acesta va scrie din nou definiția ș.a.m.d. La final, se reface traseul și, în cazul unor erori, se depistează autorul și cauza greșelii respective, operându-se eventualele ameliorări.

• **Joc de fantezie**

- la clasa a IX-a: Alcătuiți un text în care să faceți reclamă la băuturi răcoritoare.
- la clasa a X-a: Realizează un interviu cu unul dintre colegii tăi de clasă. Tema interviului este la alegerea ta.

II. Jocuri de simulare

După cum afirmă pedagogii, la origine jocurile de simulare au fost practicate în domeniul militar şi economic, ulterior au fost introduse în activitatea didactică datorită eforturilor lui Froebel și Montessori, care le-au demonstrat utilitatea formativă. Ele constau în simularea unei situații care determină jucătorii să interpreteze anumite roluri, prin care să ajungă la realizarea obiectivelor prestabilite de profesor. Interpretarea de roluri obligă jucătorii să intre într-o rețea de relații interdependente de reciprocitate, în sensul că jocul fiecăruia depinde de comportamentul celorlalți jucători; de asemenea determină participanții să ia atitudini, să-și asume norme comportamentale, să propună alternative și să ia decizii pe baxa unor strategii proprii.

Didacticienii consideră că interpretarea de roluri ajută elevii:

- să înțeleagă mai profund personalitatea și codul comportamental al unor personaje literare;
- să interrelaționeze social;
- să exerseze și să consolideze structuri de vorbire orală;
- să se exerseze în rezolvarea de probleme care necesită experimentarea unor strategii alternative, adoptarea de decizii optime, evaluarea de situații și rezultate;
- implicarea, activizarea prin joc este evidentă: spre deosebire de alte metode, jocul îl pune pe elev în situația de actor, nu de simplu spectator, în plus, el își etalează nu doar talentul dramatic, ci și propriile valori, spiritul critic ș.a. ;
- prin jocul de simulare se modelează gândirea, spiritul critic, ingeniozitatea și inventivitatea, aptitudinea de a face față unor situații conflictuale;
- să nu omitem principalul atu al jocurilor în raport cu orice altă metodă, tradițională sau modernă: sunt preferate elevilor, care le consideră cele mai relaxante și mai plăcute modalități de cunoaștere.

Variante ale jocurilor de simulare:

• Jocul de rol

Într-un cadru adecvat (cabinetul de literatură) sau în fața clasei, câțiva elevi sunt puși să joace rolul unor personaje literare în situații-cheie, după un timp de gândire în care să-și fixeze planul-elementele de comunicare verbală, paraverbală și nonverbală, cu ajutorul cărora să intre cât mai bine în pielea personajelor respective.

În opinia pedagogilor, etapele pregătirii și folosirii jocului de rol sunt:

- încălzirea grupului;
- definitivarea situațiilor și a personajelor;
- organizarea grupului: alegerea actorilor și a observatorilor;
- derularea jocului de rol;

- analiza jocului de rol, ce implică: intervievarea actorilor, analiza de conținut și analiza comportamentală.

Orice personaje sau cupluri de personaje pot fi jucate de elevi:

- clasa a IX-a: *Nică și Smaranda Creangă, Nică și mătușa Mărioara, Crăcănel și Pampon;*
- clasa a X-a*: Harap-Alb și Spânul, Ghiță și Lică, Ion și Ana, Allan și Maitreyi, Ioana și Andrei etc.*
- clasa a XI-a: *Ștefan Gheorghidiu și Ela.*
- clasa a XII-a: *Ilie Moromete și Catrina*.

• **Jocuri de decizie**

E o variantă a jocului de simulare, în care elevii trebuie să decidă asupra comportamentului unor personaje sau a legilor pentru care au optat acestea. Pașii jocului, după cum afirmă didacticianul Emanuela Ilie, numită la literatură chiar ***Opțiunea personajului X,*** ar fi următorii:

- distribuirea rolurilor unor personaje din opera literară care se studiază (ex. Ion);
- stabilirea ordinii de preferință a obiectivelor personajului ales (chiar Ion);
- formularea soluțiilor posibile pentru personaj (căsătoria cu Florica, căsătoria cu Ana, obținerea de pământ din alte surse);
- deliberarea variantei optime și, plecând de la aceasta, judecarea alegerii personajului.

Alte exemple posibile:

Clasa a X-a

1. Alegerea lui Ghiță de a se muta la *Moara cu noroc;*
2. Opțiunea lui Ion de a se căsători cu Ana;

Clasa a XI-a

3. Decizia lui Ștefan Gheorghidiu de a se despărți de Ela;

Clasa a XII-a

4. Opțiunea lui Moromete de a tăia salcîmul.

• Procesul literar

După părerea lui Constantin Parfene, procesul literar este o dezbatere problematizată a universului unei opere literare, în care elevii se antrenează ca inculpați, acuzatori sau apărători ai destinelor personajelor operei respective. Poate căpăta diferite forme:

- de discuție contradictorie, fără un scenariu precis, care să susțină sau să combată felul în care sunt rezolvate în operă probleme, personaje, conflicte etc.
- de spectacol, cu aspect de proces judiciar. Realizarea unui proces literar sub formă de spectacol presupune întocmirea unui scenariu, care este, de fapt, o dramatizare.

De cele mai multe ori însă acestea sunt realizate de profesori sau colaboratori din afara școlii.

Didacticienii consideră că cea mai dificilă operație este întocmirea scenariului, pentru că pe lângă cunoașterea temeinică a operei de la care se pornește, presupune și aptitudini literare din partea celui care se încumetă a redacta un scenariu. Pregătirea spectacolului va începe cu lectura atentă a operei în discuție, o distribuție provizorie, se citește expresiv scenariul de către regizor, apoi, se face o analiză amănunțită a personajelor și a problematicii implicate. Se trece apoi la lectura pe roluri, moment în care regizorul urmărește cum sunt reliefate prin ton, debit, mimică, gesturi, intențiile personajelor și în același timp, dacă interpreții sunt bine distribuiți. În cazul în care constată că unii interpreți nu sunt potriviți, se fac schimbările de rigoare și se definitivează distribuția. Cu distribuția completă se trece la faza repetițiilor în masă, pe parcursul căreia interpreții memorează rolurile. Accentul trebuie pus pe nuanțarea replicilor, pe mimică, gesturi și pe ritm, nuanțare care se obține prin valorificarea meșteșugită a pauzelor și a înlănțuirii replicilor participanților la dezbatere. O atenție mare se cuvine acordată mijloacelor tehnice: lumină, proiecții, costumația personajelor. Completul de judecată va purta costumația tradițională specifică. Celelalte personaje: inculpat, martori, avocat, procuror vor fi îmbrăcate potrivit cu starea lor socială, prezentată în operă.

Când spectacolul este finisat, se programează reprezentarea: se anunță din vreme data, se popularizează opera, pentru a fi citită, se trimit invitațiile etc.

Exemple:

Clasa a IX-a: Procesul lui Nică, acuzat că a furat cireșele de la mătușa Mărioara;

Clasa a X-a: Procesul Spânului, acuzat de înșelăciune și schimbarea identității;

Procesul Anei lui Ghiță, acuzată de adulter.

- clasa a XII-a: Procesul lui Ilie Moromete, acuzat că nu i-a făcut acte pe casă Catrinei, așa cum a promis.

Bibliografie:

1. Ilie Emanuela, **Didactica literaturii române**, Editura Polirom, Iași, 2008, p. 92, 93, 96, 97, 214.
2. Ilie Emanuela, **Didactica literaturii. Metode**, Editura Panfilius, Iași, 2006, p.91.
3. Parfene Constantin, Literatura în școală, E.D.P. , București, 1977, p. 136

371. PROIECTELE ETWINNING – O CALE SPRE INTEGRAREA EUROPEANĂ

Profesor Colţuneac Raluca Elena
Colegiul Tehnic "Samuil Isopescu", Suceava

ETwinning oferă personalului didactic care îşi desfăşoară activitatea în şcolile din Europa o platformă de comunicare, colaborare, demarare de proiecte şi schimb de informaţii. Platforma reprezintă un spaţiu în care personalul didactic poate simți că face parte dintr-o comunitate educaţională din Europa. Prin intermediul tehnologiilor comunicării şi informaţiei (TIC), platforma eTwinning promovează colaborarea şcolară în Europa și oferă asistenţă, instrumente de lucru şi servicii şcolilor implicate. 654000 de profesori de la 205000 de școli s-au înscris până în prezent prin intermediul portalul eTwinning, platformă care oferă instrumente și spații de internet sigure pentru proiecte școlare comune, schimburi și activități de formare. În plus, platforma eTwinning oferă personalului didactic oportunităţi de dezvoltare profesională continuă, online şi gratuită.

Platformă eTwinning a fost lansată în anul 2005 drept componenta fundamentală a programului eLearning al Comisiei Europene și a devenit parte integrantă a Erasmus+, Programul UE pentru Educație, Formare, Tineret și Sport, din 2014. Biroul Central de Asistenţă eTwinning este administrat de European Schoolnet. Parteneriatul internaţional este format din 34 de ministere europene ale educaţiei, care concep instrumente de învăţare pentru şcolile, cadrele didactice şi elevii din Europa. Platforma eTwinning beneficiază de sprijinul a 38 de birouri naţionale de asistenţă la nivel naţional.

Etwinning.net oferă noutăţi din ţările participante, oportunităţi de dezvoltare profesională şi modele de proiecte de succes. Doar participând la un proiect eTwinning putem să stabilim legături, să explorăm şi să fim deschişi la colaborare şi la ocazii de a face schimb de informaţii.

Proiectele eTwinning fac parte din Programul de învăţare pe tot parcursul vieţii, alături de proiectele Comenius, Grundtvig, Leonardo da Vinci şi Regio.

La nivel european, eTwinning oferă tuturor membrilor comunităţii o gamă variată de oportunităţi de dezvoltare profesională online. Atât utilizatorii experimentaţi cât şi membrii noi au la îndemână posibilitatea să progreseze profesional în eTwinning. Toate tipurile de oportunități disponibile şi o listă cu evenimentele următoare sunt prezentate pe platformă.

În urma desfășurării activităților în cadrul proiectelor accesate pe platforma eTwinning, profesorii care au participat la acestea și-au îmbunătățit abilitățile și relațiile lor cu elevii. Elevii s-au simțit motivați și responsabili și au fost bine integrați în echipele de lucru. Putem afirma că platforma eTwinning reprezintă o modalitate simplă și eficientă pentru școli de a se angaja în cooperarea internațională.

Comisia Europeană a publicat recent un studiu independent privind impactul programului eTwinning în Uniunea Europeană. În urma sondajelor aplicate, personalul didactic implicat în proiecte a declarat că obiectivele au fost în mare parte îndeplinite. Personalul didactic a identificat cinci avantaje principale ale eTwinning:

1. legarea unor noi prietenii în Europa (64%),
2. dobândirea unor aptitudini noi sau îmbunătățirea altora în domeniul TIC (60%),
3. impactul pozitiv asupra motivației de a învăța a elevilor (55%),
4. sentimentul de implicare într-o comunitate de predare internațională (55%),
5. îmbunătățirea cunoștințelor de limbi străine (54%).

În abordarea curriculară a educaţiei putem identifica nevoia de cunoaştere, de respectare şi de valorizare a diversităţii. Această diversitate presupune atât unicitatea fiecărei fiinţe umane cât şi multiculturalitatea.

Unul dintre proiectele eTwinning la care am participat este „Explorați țara și cultura mea". Este vorba despre un proiect între România, Polonia și Turcia care s-a adresat elevilor de liceu și care s-a desfășurat în anul școlar 2013- 2014. Tema proiectului a fost inspirată de necesitatea de a exersa limba engleză și limba franceză cu elevi prietenoși și deschisi din alte țări. Sarcină a fost

destul de dificilă deoarece comunicarea a presupus utilizarea unor limbi străine. De asemenea, a fost nevoie ca elevii să dea dovadă de toleranță și de deschidere față de alte culturi.

Scopul proiectului a fost de a contribui la îmbunătățirea abilităților de comunicare în limba engleză și în limba franceză și de a crește interesul față de alte culturi. Creșterea nivelului de toleranță pentru necunoscut va învăța elevii să fie deschiși față de oamenii din diferite culturi.

Prin intermediul proiectului, elevii și-au făcut prieteni din alte culturi și au aflat lucruri noi. Proiectul a implicat schimbul de informații despre fiecare țară în parte (oraș, școală, geografie) și despre cele mai importante sărbători și festivaluri de pe parcursul anului școlar. În plus, a inclus și evenimente actuale din viața școlară a elevilor. Utilizând instrumente de comunicare, proiectul a oferit elevilor șansa de a prezenta aspecte din viața cotidiană cu ajutorul prezentărilor PowerPoint, albumelor foto digitale, e-mailurilor, chat-urilor, scurtmetrajelor etc.

Procesul de lucru a constat în pregătirea unor prezentări PowerPoint, albume, scurtmetraje prin care elevii își vor prezenta viața în contextul culturii lor. Ei au prezentat informații despre țara, regiunea, orașul și sărbătorile/ festivalurile care au loc pe tot parcursul anului școlar. Elevii au experimentat cu succes lucrul în echipă, învăţând să-şi împartă sarcinile de lucru şi bazându-se unul pe celălalt. Fiecare membru al echipei contează, munca fiecăruia este importantă pentru realizarea sarcinii finale. Un astfel de proiect necesită creativitate, timp şi seriozitate. Experienţa eTyinning este stimulativă pentru toţi cei implicaţi.

Rezultatele obţinute au fost:

1. Elevii și-au îmbunătățit abilitățile de comunicare orală şi scrisă atât în limba engleză cât şi în limba franceză.
2. Proiectul a crescut motivația elevilor de a studia limba engleză şi limba franceză. Elevii şi-au arătat disponibilitatea de a realiza noi proiecte de acest fel.
3. Elevii și-au îmbunătățit competențele în domeniul tehnologiei informaţiei şi comunicării (TIC), devenind foarte interesanţi de noile instrumente de lucru.
4. Elevii și-au îmbunătățit cunoștințele despre țările școlare partenere, dobândind elemente despre cultura şi civilizaţia lor.
5. Elevii și-au dezvoltat abilitățile de lucru în echipă și sentimentul de unitate cu colegii din alte țări europene.
6. Profesorii au introdus metode de predare noi și inovatoare.
7. Profesorii au stabilit contacte cu personalul școlilor partenere pentru o eventuală cooperare viitoare (de exemplu, în cadrul unui proiect Comenius).

Implicarea în parteneriate şcolare cu ajutorul platformei eTwinning arată că proiectele realizate au la bază stabilirea unor relații academice şi personale între cadre didactice şi elevi aparţinând diferitelor culturi. Comunicarea, interacţiunea, negocierea şi dialogul intercultural au ca scop atingerea obiectivelor comune. Prin comunicarea cu elevii din alte tări, elevii noştri îşi îmbunătățesc competențele sociale și se formează în calitate de cetățeni responsabili. Ei devin încrezători în forţele proprii şi învaţă valoarea reală a muncii în echipă.

Acest tip de parteneriat poate aduce contribuţii majore în învăţământul european, mai ales în domeniul lingvistic şi cultural. Platforma eTwinning asigură caracterul interactiv şi facilitează colaborarea între participanţii proiectelor. Experienţa cultură şi interculturală are o valoare imensă în schimbarea mentalităţii, toleranţă, cunoaşterea şi acceptarea valorilor şi tradiţiilor diferitelor ţări şi promovarea culturii române.

Webografie :

http://etwinning.ro

372. STUDIU PRIVIND CAPACITATEA DECIZIONALĂ LA PROFESORI

AUTOR: PROF. NICOLETA CONDRAT
LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „NICOLAE ROTARU”, CONSTANȚA

1.**Introducere:**

Capacitatea decizională reprezintă o abilitate cheie în plan profesional. Procesul de luare a deciziilor este fundamental din numeroase motive, unul dintre cele mai importante fiind faptul că reprezintă calea spre progres. Indiferent dacă o decizie este potrivită sau greşită, puteţi învăţa şi beneficia de pe urma ei. De asemenea, procesul decizional scoate în evidenţă complexitatea şi interconectarea lucrurilor; acesta este un punct important de reţinut şi ceea ce face, de altfel, luarea deciziilor atât de dificilă, dar şi interesantă. Rezolvarea problemelor şi luarea deciziilor ocupă un loc central la nivelul leadership-ului, activităţii profesionale, vieţii şi succesului. Nu exagerăm dacă spunem că aceste abilităţi umane fundamentale definesc cine suntem şi ne permit să facem anumite lucruri. Orice efort uman presupune, în primul rând, depăşirea unei dificultăţi, realizarea unei alegeri, gestionarea consecinţelor şi păstrarea controlului atunci când survin schimbări. Se are în vedere responsabilitatea demonstrată de managerul şcolar angajat ca factor de decizie la diferite niveluri ale sistemului de învăţământ (inspector şcolar, director al organizaţiei şcolare, profesor de specialitate, profesor-diriginte, profesor-consilier, profesor responsabil de comisie metodică etc.) în proiectarea corectă a unor obiective ale educaţiei/instruirii care pot fi îndeplinite efectiv şi la scară socială, până la sfârşitul
activităţii de (informaţionale, umane, didactico-materiale, financiare) existente în context determinat la nivel managerial (de vârf – ministerul învăţământului; intermediar – inspectorat şcolar; de bază – organizaţia şcolară, clasa de elevi etc.), pe tot parcursul activităţii de referinţă, în cadrul unui anumit ciclu de educaţie/instruire, desfăşurat parţial sau complet.

Profesorul antrenor este tehnician, maestru în pregătirea fizică, tehnică și tactică a sportivilor, în planificarea și organizarea acțiunilor practice; el este, în același timp, și un priceput "administrator" în sensul cel mai bun al cuvântului. Cercetător, veșnic în căutarea noului și un exigent experimentator al bunelor idei, luptând mereu împotriva dogmatismului și rutinei. Atributul de creator i se potrivește foarte bine antrenorului eficient, care stăpânește și urmărește progresele științelor pentru ameliorarea propriei activități. Pasiunea pentru sport este, desigur, calitatea cea mai importantă a antrenorului și ea este înnobilată de motivația pentru performanța și de convingerea ca rezultatele sportive superioare se pot realiza numai pe baze științifice, fiind practicieni desăvârșiți cu cunoștințe și experiență în domeniile psihologiei și managementului sportiv.

2**. Eșantion:**

În această cercetare au fost chestionate 70 de cadre didactice.

- Nivel de predare : - învățământ primar - 20 profesori
  învățământ gimnazial/ liceal -20profesori
  vocational (discipline sportive)- 30 profesori

- Funcție – director 4
  - responsabili catedră - 21
  - profesor 45

3. Metode: Chestionar capacitate decizională A fost publicat în anul 2005, în cadrul Platformei Cognitom Assesmnent System

4. Obiective:

1. Analiza şi generalizarea literaturii de specialitate cu privire la fenomenul problematica decizională.
2. Identificarea particularităţilor psihocomportamentului decizional la profesori.
3. Determinarea nivelului capacității decizionale al profesorilor, în funcție de diferite variabile independente, precum funcția pe care o deține în instituție sau nivelul de studii la care predă.

Design general

Datele au fost prelucrate cu ajutorul Statistical Package for the Social Sciences (SPSS),

Ipoteza nr.1: Capacitatea decizională este mai puternică în cazul profesorilor, pe nivel vocațional.

Pentru compararea celor două variabile, am folosit testul Kruskal Wallis

Ranks

	nivel	N	Mean Rank
capacitate.decizionala	primar	20	11.00
	gimnazial-liceal	20	10.00
	vocational	30	25.50
	Total	70	

Test Statistics[a,b]

	capacitate.decizionala
Chi-Square	19.943
df	2
Asymp. Sig.	.000

a. Kruskal Wallis Test
b. Grouping Variable: nivel

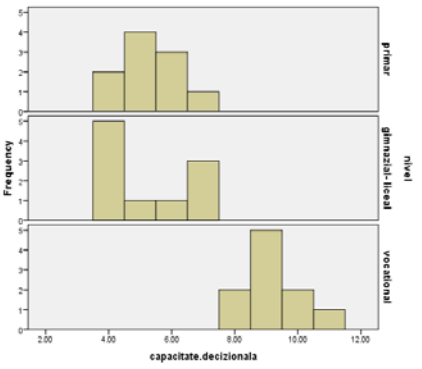

Diferența mare dintre cele trei ranguri, sig= 0 demonsrează validitatea ipotezei.

Se observă că profesorii antrenori, ce predau la nivel vocational, discipline sportive demonstrează un nivel mediu, înalt și foarte înalt de capacitate decizională.

Antrenorul este specialistul calificat în domeniul sportului, atestat și mandatat profesional cu responsabilitate asupra selecției, inițierii, pregștirii și perfecționării capacității de performanță a sportivilor în diferite discipline sportive. Antrenorul– este persoana calificată și desemnată în conducerea sportivilor, care îi conduce pe sportivi în cadrul antrenamentelor și pe durata competițiilor. El necesită să aibă anumite cunoștințe tehnico-tactice specifice ramurei de sport în care profesează. Partea de pregătire a copiilor revine antrenorului, el fiind cel care trebuie să știe ceea ce are de făcut la antrenament, ce metode și mijloace utilizează în procesul de instruire, în conformitate cu particularitățile de vârsta și posibilitațile de moment ale copiilor.

Ipoteza nr 2: Capacitate decizională variază în raport cu funcția pe care o deține profesorul în instituția școlară.

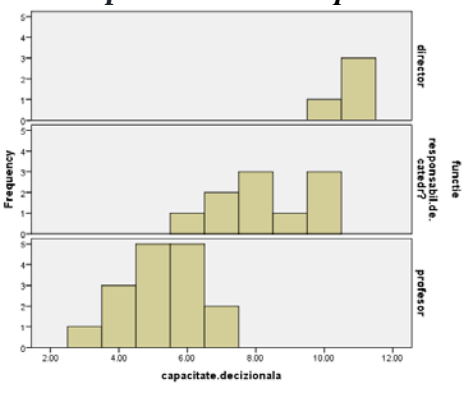

Cu ajutorul metodei neparametrice Anova, se demonstrază că există diferențe semnificative în ceea ce privește funcția didactică în unitatea școlară.

Graficul accentuează diferențele dintre cele 3 eșantioane (director/ responsabil de catedră/ profesor).

Decizia pedagogică eficientă implică valorificarea optimă a resurselor pedagogice (informaţionale, umane, didactico-materiale, financiare) existente în context determinat la nivel managerial (de vârf – ministerul învăţământului; intermediar – inspectorat şcolar; de bază – organizaţia şcolară, clasa de elevi etc.), pe tot parcursul activităţii de referinţă, în cadrul unui anumit ciclu de educaţie/instruire, desfăşurat parţial sau complet.

Decizia pedagogică prospectivă implică respectarea funcţiei manageriale de anticipare pozitivă a viitoarelor rezultate, realizabilă în raport de natura domeniului evaluat (elev, clasă de elevi, activitate de educaţie/instruire concretă, organizaţie şcolară, sistem de învăţământ/la nivel teritorial, naţional etc.) şi de momentul angajat pe tot parcursul ciclului de educaţie/instruire şi la finalul acestuia.

Astfel responsabilitatea implică, mai ales capacitate decizională, ceea ce confirmă ipoteza.

Decizia pedagogică eficace angajează responsabilitatea managerului şcolar care trebuie să asigure îndeplinirea obiectivelor activităţii de referinţă. În orice ipostază (inspector şcolar, director profesor de specialitate etc.) va implica „cinci deprinderi mentale" necesare în conducerea managerială pentru: a) organizarea optimă a timpului la nivel de evaluare: iniţială (diagnostică şi predictivă) – continuă (formativă) – finală (sumativă); b) „concentrarea asupra contribuţiei externe, adaptând eforturile la rezultate, nu la activitatea care trebuie desfăşurată"; c) centrarea pe „punctele forte ale lor" şi ale celor conduşi „şi pe atuurile specifice situaţiei"; d) orientarea spre anumite domenii majore sau priorităţi „în care un randament superior va produce rezultate remarcabile"; e) stabilizarea deciziei eficace la nivel de sistem, ca strategie a activităţii de referinţă, evitând fărâmiţarea acesteia „în mai multe decizii, care înseamnă a lua decizii greşite" (Drucke, P 2006).

BIBLIOGRAFIE:

1. Bull S. (2005*) Psihologia sportului. Ghid pentru optimizarea performantelor,* Editura Trei
2. Crăciun, M. (2014) *Psihologia sportului pentru antrenori, Editura*: Risoprint Cluj-Napoca.
3. Cosmovici, A. (1998) Psihologie generală, Editura Polirom, Iași.
4. Cole,G. (2006) *Management. Teorie şi practică*, Editura Ştiinţa, Chişinău.
5. Drucke, P. *Despre decizie şi eficacitate* (2007), Editura Meteor, Bucureşti.
6.

373. ŞTIINŢĂ VERSUS RELIGIE

(studiu de specialitate)

Prof. Craiciu Mariana Tanţi, Liceul Teoretic "Nicolae Cartojan", Giurgiu

De-a lungul zbuciumatei istorii a umanităţii, au existat numeroase diferende între ştiinţă şi religie, fără a se fi găsit cu adevărat, o cale de compromis între ele. Dacă odinioară conflictul era deschis, astăzi putem considera că el s-a atenuat considerabil: în accepţiunea unora, s-ar fi transformat într-un „război rece" al ideilor, iar în accepţiunea altora, s-au făcut paşi pentru repararea unei schisme istorice. Schisma reprezintă o ruptură provocată de o deosebire de păreri, o sciziune în sânul bisericii, refuzul unui grup de credincioşi de a se supune conducerii oficiale. În istorie este cunoscută Marea Schismă din 1054, eveniment ce a împărţit creştinismul în două mari ramuri: vestică (catolică) - condusă de Papă şi estică (ortodoxă) - condusă de Patriarhul Constantinopolului, ca urmare a tensiunilor între creştinătatea latină şi cea greacă: lupta pentru supremaţie în lumea creştină, disputele asupra autorităţii papale, divergenţe teologice.

Perspectivele relaţiei dintre ştiinţă şi religie sunt diferite în funcţie de perioada istorică, de zona geografică şi de tradiţiile culturale locale; se poate vorbi de relaţii de armonie, de conflict sau de o zonă minoră de interferenţă.

Încă din antichitatea clasică, relaţia dintre religie şi ştiinţă a constituit un subiect de studiu. Cu aproape două milenii şi jumătate în urmă, Aristotel definea ştiinţa drept „o sumă de principii şi cunoştinţe obţinute prin demonstraţie". La această teorie a aderat majoritatea oamenilor de ştiinţă şi chiar a teologilor, cum este cazul Sfântului Toma d'Aquino care aprecia geniul enciclopedic al lui Aristotel. Dacă în perioada vieţii lui Aristotel, religia era mult mai permisivă cu privire la ideile oamenilor de ştiinţă, nu acelaşi lucru se poate spune odată cu apariţia pe scena istoriei a două dintre cele mai mari doctrine religioase din ziua de astăzi, creştinismul şi islamismul. Deşi cele două religii sunt tolerante prin definiţie, propagă pacea şi iubirea între oameni, adepţii lor fervenţi, considerându-se deţinători, în propriile concepţii, ai adevărului absolut, infailibil, un adevăr de natură divină, imposibil de contrazis, au avut, de-a lungul istoriei, reacţii mai mult decât violente la adresa celor care, într-un fel sau altul, încercau să contrazică tocmai aceste precepte. Faptul că textele religioase, preluate ad literam, nu erau capabile să ofere explicaţii compatibile cu realităţile ştiintifice şi faptul că ştiinţa începea să aducă, încă de pe atunci, perspectiva unei alte realităţi, a dat naştere unor reacţii cel puţin cam ciudate, dacă nu barbare, din partea clerului.

Ar fi suficient, poate, să amintim cazul lui Giordano Bruno, cel care, pentru insolenţa de a contrazice Biserica, a fost torturat şi ars pe rug sau cazul lui Galileo Galilei, matematicianul, astronomul şi fizicianul italian care, scăpat în extremis de arderea pe rug, a fost condamnat la închisoare la domiciliu până la finele vieţii, pentru îndrăzneala de a prezenta realităţile sistemului heliocentric cu privire la Univers. În 1633, Galileo Galilei, tracasat de multă vreme, bătrân la vârsta de 69 de ani, bolnav şi speriat de puterea nemărginită a bisericii, convocat în faţa unui tribunal laic, dar aflat sub controlul Inchiziţiei şi al Papei, a "abjurat, a blestemat şi detestat" propriile sale afirmaţii, prin care susţinuse până atunci, conform părerilor Bisericii, o erezie şi anume aceea că Soarele este fix, iar Pământul se învârte în jurul lui şi nu invers. Legenda adaugă că după ce i-a făcut pe plac Inchiziţiei pentru a-şi salva viaţa, Galilei a adăugat, numai pentru cei apropiaţi şi bineînţeles, pentru posteritate, celebrele cuvinte: "E pur si muove!" – "Şi totuşi se mişcă!".

Galileo Galilei a fost reabilitat de abia la 31 octombrie 1992, la aproape 350 de ani de la moartea sa, de către Papa Ioan Paul al II-lea. Este evident faptul că reversul medaliei există şi în rândul oamenilor de ştiinţă, nu puţini dintre ei înţelegând ca prin experimentele lor să facă abstracţie de orice noţiune de morală. Milioane de oameni nevinovaţi aveau să fie ucişi în urma testelor efectuate de aşa-zişi savanţi ca Shiro Ishii, Joseph Mengele, Robert Oppenheimer sau Sigmund Rascher.

Sunt binecunoscute ca deviante de la doctrina creştină şi cele opt cruciade din evul mediu (începute în 1096 şi terminate în 1270), desfăşurate sub forma unor expediţii militare ale feudalilor apuseni, organizate cu scopul de a cuceri şi coloniza regiuni din Orientul Apropiat, îndeosebi Palestina şi Ierusalimul. Proclamate ca "războaie sfinte", cu scopul eliberării "locurilor sfinte" de

sub ocupaţia musulmanilor, ele au fost însoţite la început de o ideologie creştină şi au atras şi entuziasmat oameni din toate straturile sociale. În realitate, pe lângă efectul pozitiv de a fi pus în contact două civilizaţii care s-au influenţat reciproc, consecinţele negative au fost mult mai mari şi au constat în distrugerile de bunuri, pierderile de vieţi omeneşti, exploatarea populaţiei supuse şi mai ales în masacrele ce aveau loc în timpul războaielor.

„Mă întrebaţi dacă sunt ateu, dar problema este mult prea vastă pentru minţile noastre limitate. Ne aflăm în poziţia unui copil care intră într-o bibliotecă plină de cărţi scrise în mai multe limbi. Copilul ştie că au fost scrise de cineva, dar nu ştie cum. El nu înţelege nici măcar ce scrie în ele şi bănuieşte că ordinea în care sunt aşezate nu este întâmplătoare. Dar nu are o explicaţie pentru aşa ceva. Asta mi se pare mie atitudinea celui mai inteligent om de pe Pământ vis-a-vis de Dumnezeu. Noi vedem astăzi Universul în splendoarea sa, observăm legile care îl guvernează, dar înţelegem extrem de puţin din aceste legi." (Albert Einstein)

A fost nevoie de aproape două milenii pentru a accepta ideea că ştiinţa şi religia nu trebuie să se excludă reciproc. Faptul că Biserica, în special cea creştină, a adoptat o poziţie conciliantă, restrângându-şi concepţiile, în mare parte, la sistemele de valori şi la morală, pare să ducă la acea cale de compromis necesară evoluţiei în toate aspectele ei.

Este evident totuşi că încă mai există grupări radicale în ambele tabere. Dacă, spre exemplu, în sânul Bisericii există încă apărători fervenţi ai teoriei creaţioniste, cel mai bun exemplu fiind cel din şcolile româneşti, care au scos din programa şcolară, în februarie 2008, teoria evoluţionistă a lui Darwin, acelaşi lucru se poate afirma şi despre oamenii de ştiinţă.

Geneza, primul capitol al Bibliei, cartea de bază a religiei creştine, prezintă modul în care Dumnezeu a creat lumea în şase zile din nimic, iar în a şaptea zi s-a odihnit, sfinţind-o pe aceasta: în prima zi a creat lumina şi întunericul, în a doua zi -întinderea de ape şi cerul, în a treia zi – uscatul numit Pământ şi mările, în a patra zi – vegetaţia, în a cincea zi – creaturi vii care să se răspândească în ape şi în aer, iar în a şasea zi, animalele şi omul "după imaginea noastră, potrivit cu asemănarea noastră." Numărul de zile de creaţie a lumii este impus de voinţa divină, dar ascuzând şi o taină ce ne depăşeşte puterea de înţelegere. Ni se spune că în ziua a şaptea s-a odihnit, făcând aceasta nu pentru că ar fi obosit, ci pentru că în această zi nu a mai vrut să lucreze, inspirându-l pe om să facă acelaşi lucru. Teologii afirmă că Dumnezeu a făcut lumea din iubire.

Specialiştii care studiază, descifrează şi explică Biblia, fie că sunt oameni de ştiinţă sau teologi, sunt de părere că procesul creaţionist nu s-a desfăşurat pe parcursul a şase zile, ci într-un timp mult mai îndelungat şi că o zi de Geneză reprezintă de fapt, o perioadă mult mai îndelungată, poate chiar milenii.

În gândirea părintelui Arsenie Boca, adâncirea cunoaşterii naturale a creaţiei duce la o mai mare apropiere de Dumnezeu: "multă ştiinţă apropie pe om de Dumnezeu, puţină ştiinţă îl îndepărtează şi de ştiinţă, şi de Dumnezeu."

Aristotel, supranumit "părintele ştiinţelor", considera că fiinţele vii se formează prin combinarea unui principiu pasiv materia şi un principiu activ, forma (sufletul) care dă înfăţişare corpului şi îl mişcă. Mai târziu, în evul mediu, se credea că în fiecare particulă microscopică de materie organică este ascunsă o "forţă vitală", spulberată de experienţele savantului francez Louis Pasteur, iar mai apoi de concepţia evoluţionistă a lui Charles Darwin.

Dacă în teologie, punctul de plecare este dogma (învăţătură ce cuprinde adevăruri despre credinţă şi sunt acceptate prin credinţă deoarece ele depăşesc puterea noastră de înţelegere raţională), în fizică, cunoaşterea ştiinţifică este postulatul sau principiul (afirmaţie nedemonstrată şi nedemonstrabilă, care are însă confirmare experimentală). Aşadar, putem vorbi de similitudini, deoarece atât dogmele, cât şi postulatele au un caracter de adevăr absolute, acceptat nedemonstrabil. Un studiu efectuat în 21 de universităţi americane a arătat faptul că aproape 62% dintre cercetători nu sunt adepţii nici unei mişcări religioase, procent care se regăseţte, la fel de mare, şi în cercurile academice europene. În acelaşi timp, procentul persoanelor care nu au nicio religie creşte de la an la an, ajungând în 2005 la aproape 12% din populaţia Terrei. Acest lucru poate s-a datorat şi faptului că nu a trecut încă destul de mult timp de la căderea regimurilor comuniste în ţările est-europene, regimuri a căror ideologie marxistă intrase într-un puternic conflict cu doctrinele religioase de orice

natură. Să ne amintim numai cazul Albaniei, ţara care în 1967, sub conducerea preşedintelui Enver Hoxha, în numele ştiinţei şi al progresului tehnologic interzicea orice cult religios, autointitulându-se primul stat ateu din lume. Căderea zidului Berlinului a adus însă o reducere drastică a regimurilor politice ostile mişcărilor religioase, permiţând poparelor, în special celor din fostul bloc comunist, o întoarcere la tradiţiile şi obiceiurile seculare.

Știința și religia urmăresc, în general, cunoașterea universului folosind metodologii diferite. Știința recunoaște rațiunea, empirismul și dovezile, în timp ce religiile recunosc revelația, credința și sacralitatea. În ciuda acestor diferențe, cele mai multe inovații științifice și tehnice, înainte de revoluția științifică, au fost realizate de către societăți organizate pe tradiții religioase. O mare parte a metodei științifice a fost dezvoltată inițial de către oamenii de știință islamici, și mai târziu de către cei creștini. Gândirea confucianistă a avut puncte de vedere diferite despre știință de-a lungul timpului. Cei mai mulți budiști consideră știința ca fiind complementară cu convingerile lor.

Conform unui studiu din anul 2015, în Marea Britanie, doar 32% dintre oamenii de știință au caracterizat raportul dintre religie și știință ca fiind de natură conflictuală.

Referitor la aspectele concilierii dintre Biserică şi oamenii de ştiintă, trebuie menţionat că, în prezent, tot mai mulţi teologi şi cercetători deopotrivă, sunt de acord ca preceptele învechite atât ale religiei cât şi ale ştiinţei trebuie reanalizate. Poate cea mai elocventă descriere a acestui aspect a adus-o câştigătorul Premiului Nobel pentru Medicină în 1974, britanicul Christian Rene de Duve: „Universul nu reprezintă acel cosmos inert din teoriile fizicienilor sau ale clericilor. Universul înseamnă viaţă şi toată infrastructura necesară ei este prezentă în jurul nostru."

O părere asemănătoare împărtăşeşte şi fizicianul şi astrobiologul american Paul Davies care, în cadrul unei conferinţe de presă la Washington, afirma: „Problema care apare în momentul în care spui că Dumnezeu este Creatorul, este aceea că Dumnezeu nu poate fi explicat. În felul acesta, facem trimitere către un Creator inexplicabil şi asta nu demonstreaza nimic. Dar să spui că legile fizicii au permis apariţia vieţii inteligente aşa cum o cunoaştem astăzi, ei bine, nici asta nu este o explicaţie".

Faptul că Biserica Catolică a admis în 2008, prin persoana astronomului oficial de la Vatican, reverendul Jose Gabriel Funes, posibilitatea existenţei unor forme de viaţă extraterestre, denotă primii paşi către o concesie istorică.

"Scopul meu este să înţeleg complet Universul: de ce este aşa şi de ce există.", spunea fizicianul britanic Stephen Hawking, una dintre cele mai strălucitoare minţi ale timpurilor noastre. Opiniile sale au stârnit un interes uriaş, fie că a fost vorba de nevoia oamenilor de a întemeia colonii pe alte Planete sau de faptul că nu ar fi fost nevoie de o fiinţă divină pentru creaţia Universului. Hawking a spus că trebuie să evităm cu orice preţ contactul cu extratereştrii şi tot el a spus ca filozofia nu a mai ţinut în ultimul timp pasul cu avântul ştiintific şi nu mai este în stare să răspundă la întrebări fundamentale. „Dacă am găsi fiinţe inteligente pe alte planete, am face fără îndoială cea mai mare descoperire ştiintifică din istorie, însă trebuie să fim prudenţi dacă vrem să comunicăm cu aceste forme de viaţă, fiindcă am putea avea soarta cruntă a băştinaşilor din cele două Americi după sosirea europenilor.", spunea pentru BBC Stephen, celebrul astrofizician, la început de 2012.

Werner Heisenberg susţinea că ştiinţa este internaţională, că gândirea oamenilor se îndreaptă spre probleme care pot fi înţelese de multe popoare şi la a căror soluţionare trebuie să participe cercetători din ţări diferite. Atrage de asemenea atenţia că forţele naturii, aparent dominate de oameni, se întorc împotriva lor şi pot provoca mari distrugeri.

Secolul XXI pare, mai mult decât oricare alt secol, gata să producă o revoluţie în ceea ce priveşte relaţiile dintre ideologiile religioase, pe de o parte şi ştiinţă, de cealaltă parte. Fără a mai fi privite ca domenii concurente, ştiinţa şi religia sunt, mai degrabă, aspecte conexe ale aceluiaşi deziderat al umanităţii: aflarea adevărului.

Bibliografie:

-Petcu, Lucian - Răzvan, Cosmologia creştină şi teoriile fizicii moderne, Editura Sophia, Bucureşti, 2008

-Heisenberg, Werner, Paşi peste graniţe, Editura Politică, Bucureşti, 1977
-Dumitrache, Liliana; Erdeli, George; Fălie, Vasile; Mihalache, Rodica; Partin, Zoe; Ursea, Luminiţa, Ştiinţe, Editura Corint Educaţional, Bucureşti, 2006
-Ghiţă, Adriana; Igreţiu, Ana-Maria, Ştiinţe, Editura Corint, Bucureşti, 2006
https://www.descopera.ro/stiinta/2663543-stiinta-vs-religie
https://ro.wikipedia.org/wiki/Rela%C8%9Bia_dintre_religie_%C8%99i_%C8%99tiin%C8%9B%C4%83
https://adevarul.ro/cultura/spiritualitate/Stiintaconfirma-religia-Si-invers-1_54361bbc0d133766a8c9b402/index.html
https://adevarul.ro/cultura/spiritualitate/sunt-stiinta-religia-dusmani-moartea-1_5531f3efcfbe376e354352a6/index.html
https://science.hotnews.ro/stiri-spatiul-22341291-stephen-hawking-vorbele-sale-memorabile-existenta-lui-dumnezeu-handicapul-care-poate-util-dezastrul-urma-daca-luam-legatura-extraterestrii.htm
http://www.ziare.com/cultura/documentar/si-totusi-se-invarte-cum-a-infruntat-galileo-biserica-1242551

374. EVALUAREA –COMPONENTA DE BAZĂ A INIȚIATIVEI DIDACTICE

Crăciun Maria, Colegiul Tehnic „Costin D. Neniţescu” Piteşti

Conform opiniei lui G. de Landsheere, cu privire la evaluare, profesorii au tendinţa de a se considera obiectivi, deşi, involuntar, nu de puţine ori apare subiectivitatea.

Ca şi în cazul predării, evaluarea presupune dobândirea şi stăpânirea unor tehnici şi cerinţe docimologice, coroborate cu o foarte bună stăpânire a materiei, ceea ce înseamnă o foarte bună pregătire metodică şi ştiinţifică a dascălului.

Din acest punct de vedere, evaluatorul operaţionalizează obiectivele didactice, selectează conţinuturile în funcţie de profilul clasei, alege şi îmbină metodele, mijloacele şi formele de organizare a lecţiei în funcţie de particularităţile subiecţilor educaţionali.

Evaluarea pedagogică reprezintă o acţiune proprie sistemelor socio-umane, care solicită raportarea rezultatelor obţinute, într-o anumită activitate, la un ansamblu de criterii specifice domeniului în vederea luării unor decizii optime (Dicţionnaire encyclopedique de l'education et de la formation, 1994).

Petru Lisievici consideră că prin evaluarea activităţii sunt colectate, prelucrate şi interpretate informaţii despre starea, funcţionarea şi/sau evoluţia viitoare a unui sistem, fie acesta elev, profesor, institutie de învăţământ sau sistem de învăţământ, activitate a cărui specificitate este conferită de următoarele caracteristici esenţiale:

a) Asumarea unui sistem metodologic mai eficient în ceea ce priveşte proiectarea lecţiei, predarea şi evaluarea cunostintelor, etc.

b) Dezvoltarea unor criterii de verificare şi evaluare prin identificarea standardelor de performanţă menite să exprime achiziţiile învăţării.

c) Identificarea zonelor de dificultate şcolară şi a cauzelor acestora.

d) Informarea elevului asupra indicilor de progresie a învăţării şi a imbogăţirii registrului de feed-back, etc.

Evaluarea tinde sa devină o latură din ce in ce mai integrată a procesului educaţional, alături de procesul de predare-învăţare, fiind prezentă pe întreg parcursul învăţării, ca şi evaluare inițială, continuă şi finală.

Componentă de bază a activităţii didactice, evaluarea este caracterizată de anumite principii, menite să contribuie la deonologia procesului instructiv-educativ.

Principiile reprezintă legi fundamentale, legităţi cu caracter universal valabil pentru un domeniu de cunoaştere, care normează, structurează şi asigură coerenţă şi funcţionalitate domeniului epistemologic. Evaluarea, ca activitate didactică, se supune principiilor didactice tradiţionale, principii care normează teoria şi metodologia instruirii încă de la Didactica Magna. În particular însă, teoria evaluării didactice dezvoltă propria sa taxonomie de principii, în concordanţă şi complementare celor didactice.

Evaluarea performanţelor se poate realiza în funcţie de trei criterii de referinţă: evaluarea prin raportare la performanţa anterioară a elevului, evaluare prin raportare la nivelul grupului, evaluare prin raportare la standardele curriculare de performanţă.

Un principiu extrem de important afirmă că evaluarea *trebuie să fie transparentă.* Criteriile de evaluare, baremul, raţiunile pentru care acordăm notele sau calificativele trebuie să fie cunoscute de elevi. Şi elevii se autoevaluează, iar dacă criteriile noastre de evaluare nu sunt transparente, pot apărea discordanţe între cele două demersuri.

În condiţiile în care cadrul didactic nu facilitează cunoaşterea criteriilor de evaluare de către elevi, aceştia îşi vor construi propriile criterii, demersul autoevaluativ fiind imposibil de eludat.

De aceea, nu de puţine ori, se pune întrebarea cu privire la obiectivitatea notei şi a modului de care depinde corectitudinea acesteia.

Din dorinţa de a fi cât mai obiectiv, profesorul este supus, atunci când notează, unor factori perturbatori *de tipul efectului „halo", Pygmalion, efectului de contrast sau de ordine, eroarea logică sau ecuaţia personală a examinatorului*.

Fără îndoială că şi timpul este un factor decisiv.

De exemplu, evaluarea *la limba şi literatura română* ţine atât de factorul Timp, cât şi de modul în care elevul reuşeşte să îl capteze pe evaluator, în aşa fel încât, printr-o exprimare corectă, stăpânirea limbii române literare şi a disciplinei acesta să poată fii cât mai mai transparent şi obiectivă.

Nu de puţine ori se ştie că, la evaluările naţionale, capacitate şi bacalaureat, ca şi la olimpiadele şcolare, nevoia de a avea un timp rezonabil de evaluare este cu atât mai importantă. Există lucrări, la limba română, cu un conţinut bogat, care necesită o evaluare de durată şi lucrări slabe care, din păcate, dispun de acelaşi timp. În acest mod, atunci când eşti presat de timp, atunci când evaluezi o lucrare scrisă, există riscul de a greşi – nu neapărat intenţionat – trecând foarte repede peste baremul de corectare şi notare sau analizându-l doar la suprafaţă.

Din acestă cauză, deşi profesorii dispun de baremele de evaluare, pe baza cărora transparenţa evaluării ar trebui să fie cât mai bună, aşa cum s-a demonstrate la ultimele examene, fie datorită timpului insuficient, fie şi din cauza oboselii evaluatorilor, au fost diferenţe substanţiale în evaluare, de două puncte, chiar mai mult, ceea ce a ştirbit în procesul atât de important al acestui act didactic.

Fără îndoială că şi *efectul Efectul halo* îi afectează într-o mai mare măsură atăt pe elevii cu rezultate foarte bune cât şi pe cei cu rezultate mai scăzute la anumite discipline.

Stimularea elevilor cu performanţe la olimpiadele şi concursurile şcolare pe discipline, dar mai ales a nu-l nota corespunzător în condiţiile în care el însuşi are capacitate de a se autoevalua, nu face altceva decât să ştirbească activitatea didactică să îl determine pe elev să nu mai fie motivat să înveţe, şi ceea ce este mai rău, să clacheze la disciplina respectivă.

Trebuie avut în vedere însă în transparenţa evaluării, că un elev nu poate excela absolut la toate disciplinele, în ciuda faptului că, în general, acesta are note mari. Totuşi un elev foarte bun la limba română va avea, de obicei, note mari la disciplinele de cultură generală, socio-umane, ceea ce nu este oblogatoriu să se întâmple şi la ştiinţele exacte.

Şi totuşi elevii şi părinţii *alergă* după note şi medii mari, chiar dacă nu la toate disciplinele reuşesc să atingă standarde de performanţă. Logica este aceea că notele şi mediile mari au o pondere ridicată la diferite examene de admitere. Majoritatea elevilor învaţă nu dintr-o motivaţie intrinsecă, ci din dorinţa de a lua o notă mare, ştiind că aceasta contează foarte mult pentru admiterea la examenul de capacitate sau învăţământul superior. Este un motiv în plus pentru care ponderea de admitere la examenul de capacitate reprezintă doar 25% din media generală a claselor gimnaziale, 75% fiind baza examenului şi foarte multe dintre instituţiile de învăţământ superior organizează examene de admitere, fără a mai lua în considerare mediile de la bacalaureat sau anii de liceu.

În proiectarea şi realizarea efectivă a evaluării profesorul de limba şi literatura română trebuie să conştientizeze că obiectivele didactice reprezintă fundamentul evaluării, fie că ne referim la obiectivele generale, obiectivele de referinţă sau obiectivele operaţionale ale disciplinei. Obiectivele didactice indică ceea ce se cere (performanţa de atins), dar şi criteriile (cerinţele) realizării acestei performanţe – ambele aspecte intrinseci oricărei evaluări. De asemenea, pe baza obiectivelor se construiesc şi instrumentele de evaluare.

În procesul evaluării la limba şi literatura română, ca dealtfel la toate disciplinele de învăţământ, există factori psihologici, motivaţionali, care contribuie la transparenţa acesteia, şi anume:

a) limba şi literatura română ca disciplină de învăţământ, menită să instuiască modul de a gândi logic, de a se exprima, de a justifica un fapt de limbă, de a obţine competenţe în comunicare, de a fixa conţinuturi cu un caracter general şi particular;

b) elevul, principalul factor al evaluării, cu propriile sale resurse, interese motivaţionale, valori aperceptive, care trebuie să fie motivat în a se pregăti cât mai bine pentru procesul evaluării;

c) profesorul, vectorul evaluării, care printr-o cât mai bună stăpânire de sine, răbdare şi o pregătire temeinică, trebuie să răspundă prerogativelor acestui deziderat.

O evaluare formativă a elevilor contribuie la formarea capacităţii de autoevaluare a elevilor, îi mobilizează în învăţarea limbii şi literaturii române, ajută la armonizarea relaţiei profesor-elev şi, implicit, contribuie la stabilirea unei ierarhii corecte, cu implicaţii benefice asupra relaţiilor şcolare.

De asemenea, folosirea unei game variate de forme, metode şi tehnici de examinare trebuie să-l preocupe pe fiecare profesor delimba şi literature română. Indiferent că este vorba de probe orale sau scrise, de colocviu, examen sau test docimologic, fiecare din aceste tehnici trebuie însoţite de instrumente adecvate şi de o apreciere obiectivă şi transparentă şi de o notare corespunzătoare.

Profesorul tinde să devină pentru elevi mentorul de la care aceştia vor, în funcţie de compatibilităţile şi afinitatăţile însuşite, să înţeleagă şi să stăpânească măiestria comunicării şi autoevaluarii propriilor resurse. În calitate de factor cognitiv, actul educaţional presupune, în vederea sincronizării teoriei şi aspectelor metodologice, ceea ce Doina Ştefănescu numea ‚măiestria didactică " şi ,,măiestria educaţională", prima ca şi ,,modalitate aptitudinală de predare-evaluare, cealaltă ca şi capacitate de a stabili relaţii de comunicare competente, eficiente, cu elevii." [1]

Structura diacronică a şcolii româneşti s-a grefat şi pe evoluţia calitativă, fără de care metodele de predare ar rămâne simple supoziţii prezumtive . Începând cu metoda de bază, comunicarea, finalizând cu cele în centrul cărora stau informaţiile multimedia, aplicabilitatea ţine, indubitabil, da baza materială.

Ceea ce este important rămâne faptul că metodele didactice, instructiv-educative, presupun, organizarea până în cele mai mici detalii a spaţiului de lucru, a mijloacelor de învăţământ, a resurselor, a timpului de lucru adecvat, fără de care nu se poate vorbi de aspiraţia către peformnţă şi implicit de reformă.

De aceea, odată cu trecera timpului, cu îmbunătţirea *experienţelor de cunoaştere şi de acţiune*, metodele au cunoscut o perpetuă transformare. Unele au dispărut fiind intangibile cu cerinţele din sistem, altele s-au îmbunătăţit ori au apărut altele noi.

De exemplu, pentru predarea limbii şi literatrii române, punctual de vedere exprimat de Nicolae Eftenie este un model, cu privire la trei tipuri de metode:

a. ,,metode *expozitiv-euristice*: conversaţia, explicaţia, ca formă demonstrativă a expunerii, analiza gramaticală/ lingvistică, problematizarea, descoperirea, observaţiile independente, lucrul cu manualul sau în grup.

b. metode şi procedee *algoritmice*: algoritmizarea, brainstorming-ul, instruirea programată, exerciţiul.

c. metode şi procedee *evaluative-stimulative*: observarea şi aprecierea verbală, chestionarea orală, lucrările scrise, testele docimologice, examenele, scările de apreciere, verificarea cu ajutorul maşinilor.

Utilizarea cu succes a acestor metode presupune stăpânirea unor tehnici de comunicare eficiente, ce vizează, în primul rând, o foarte bună pregătire profesională, capacitatea unei exprimări eficiente menite să permită exprimarea opiniilor cu şi dinspre elevi, în vederea formării, la rândul lor, a priceperilor şi deprindrilor.

Furnizarea de idei presupune elaborarea unor situaţii-problemă în cadrul grupului de elvi, creându-se condiţii pentru discuţii pro şi contra, ceea ce din punct de vedere metodologic pot fi recomandate, mai ales la clasele superioare ale lceului, *studiul de caz şi dezbaterile.* La clasele amintite, cu deosebire ale ciclului superior al liceului, unde se lucrează pe baza celor două componente, cu precădere elevii interesaţi au posibilitatea să se documenteze să investigheze şi să proiecteze un studiu de caz, ceea ce presupune un efort constructiv, cu finalitatea dobândirii şi stăpânirii unor cunoştinţe solide.

Evaluarea presupune, aşadar folosirea unor metode didactice moderne, bazate pe tehnici de comunicare care trebuie sa vizeze creativitatea mai ales la nivelul microgrupurilor.

Obiectivele de referinţă constau în încurajarea exprimării, schimbului de idei, promovarea unor metode de evalure competitive, cunoaşterea membrilor grupurilor, îmbunătăţirea climatului relaţional, aspecte ce denotă capacitatea şi dorinţa ambilor partaneri de dialog, profesori şi elevi, de a schimba registrul şi efectele comunicării.

Pe lângă *brainstorming*, metodă ,,inventată în 1939 de către Alex F. Osborn, utilizat" datorită ideilor noi promovate în domeniile tehnice, comerciale şi publicitare, un loc deloc neglijabil îl ocupă şi *tehnica galaxiilor.* Membrilor grupului li se cere să îşi exprime un punct de vedere în legătură cu o temă dată. Tehnica de lucru urmăreşte dezvoltarea imaginaţiei, creativităţii, atitudinii şi formarea de opinii justificate în legătură cu tema propusă.

În consecinţă, transparenţa evaluării ca proces didactic presupune o foarte bună pregătire metodică-ştiinţifică a profesorului şi calitatea de adevărat pedagog al eneraţiei actuale.

Bibliografie

1. Cerghit, Ioan, *METODE De ÎNVĂŢĂMÂNT*, Ediţia a IV-a revăzută şi adăugittă, Editura POLIROM, Iaşi, 2006.

2. Cârstea, Sorin, *PEDAGOGIE,* Pentru pregătirea examenelor de definitivat, grad didactic II, grad didactic I, reciclare, Piteşti, Editura HARDISCOM, 1996.

3. Dr. Doina – Ştefana Săucan, *COMUNICAREA DIDACTICĂ*, Editura ATOS, Bucureşti,

4. Enăchescu, Eugenia, INVĂŢAREA CONTINUĂ, Aplicaţii la educaţie şi învăţământ, Editura UNIVERSITARĂ, Bucureşti, 2011.

5. Sorin Cristea, Sorin, coordonare generală, *CURRICULUM PEDAGOGIC* I, Editura Didactică şi Pedagogică, R.A.Bucureşti, 2008.

6. Eftenie, Nicolae, *Introducere în METODICA STUDIERII LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE*, ediţia a II-a, Editura PARALELA 45, Piteşti.

Dr. Săucan, Doina – Ştefana, *COMUNICAREA DIDACTICĂ*, Editura ATOS, Bucureşti.

7. Pereti, de André , Legrand, Jean-André, Boniface, Jean, *TEHNICI de COMUNICARE*, Traducere de Gabriele Sandu, Editura POLIROM, 2001.

8. Radu, Nicolae, *Învăţare şi gândire*, EVOLUŢIE ŞI SENS, Editura Ştiinţifică şi Enciclopedică, Bucureşti., 1976.

375. COORDONATELE ACTIVITĂŢILOR NONFORMALE ÎN LICEU

Prof. Dr. Popa Lenuţa, Prof. Zăbavă Lăcrămioara - Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu”, Năvodari

• INTRODUCERE

Dintotdeauna, activităţile educative flexibile, atractive, desfăşurate *dincolo de catedră* şi chiar dincolo de pereţii instituţiilor de învăţământ au contribuit major la formarea edificiului personalităţii adolescenţilor şi la bunul renume al şcolilor respective. Statistic, mai selectivi şi mai critici, cu expectanţe tot mai mari, cu o acuitate crescută faţă de normativitatea socială (percepută oarecum rigid), adolescenţii au întâmpinat pozitiv acele activităţi educative, numite generic, între timp, *extracurriculare.* Sinonime, terminologic, cu activităţile educative *nonformale,* activităţile extracurriculare (aşadar, dincolo de curriculum oficial, reflectat în cataloagele şcolare, de exemplu) pot fi şcolare, extraşcolare şi cunosc forme foarte variate de manifestări. Alături de educaţia formală (curriculară) şi de educaţia informală, activităţile educaţiei extracurriculare (nonformale) contribuie la socializarea secundară şi anticipativă a adolescenţilor, dar şi la dezvoltarea instituţiilor liceale.

Care este specificul activităţilor extracurriculare (activităţilor de educaţie nonformală) ? Cum interferează şi cum se delimitează ele de: educaţia formală şi educaţia informală?
Având un conţinut pedagogic, fiind promovată de către persoane calificate în acest sens, educaţia nonformală (şcolară sau extraşcolară) diferă de aceea formală prin caracterul ei opţional, facultativ. Pe de altă parte, educaţia informală diferă de celelalte două prin faptul că influenţele pedagogice sunt exercitate spontan (nu de către pedagogi), de la nivelul întregii societăţi: familie şi alte grupuri sociale, mass-media etc.

Sfera activităţilor educaţiei extracurriculare (educaţiei nonformale) este foarte amplă şi ea se augmentează după diverşi parametri. O enumerare specifică societăţii noastre include, în acest sens: cercurile şcolare; proiectele şcolare extracurriculare; olimpiade şi consursuri şcolare; ansambluri artistice şcolare; formaţiuni sportive şcolare; excursii, tabere, expediţii şi drumeţii şcolare; şcoli de vară; voluntariate şcolare etc.

De observat este şi faptul că foarte multe activităţi extracurriculare se desfăşoară mixt, fiind organizate în formule de colaborare. Apreciem, în acest context, implementarea (din 2012) în ţara noastră, a Programului Naţional *Şcoala Altfel* – exemplul tipic de combinare a activităţilor variate subsumate educaţiei nonformale (extracurriculare)

• AŞTEPTĂRI ŞI ÎMPLINIRI

Astfel definite şi delimitate în conţinutul lor specific, activităţile extracurriculare din liceu răspund unor nevoi ale beneficiarilor (educabilii) şi ale instituţiei (furnizorul de servicii educaţionale). Într-un sens concentrat, nevoia (trebuinţa, necesitatea) adolescenţilor în raport cu activităţile extracurriculare se formează astfel: *de socializare secundară şi anticipativă, realizată de agentul socializator şcoală, într-un context non-obligatoriu.* Cât priveşte nevoia furnizorului de servicii educaţionale (aici, liceul) de a ţine pasul cu avântul activităţilor

extracurriculare (de educaţie nonformală), sintetic, ea se exprimă astfel: *a exista la anumite standarde, într-un mediu educaţional concurenţial.*

Detaliind primul aspect - acela al expectanţelor adolescenţilor liceeni faţă de activităţile extracurriculare (de educaţie nonformală) - am numi:

- nevoia de *loisir*, ca trebuinţă de petrecere agreabilă a timpului liber, dedicat, totuşi, achiziţiilor pedagogice;
- nevoia de autocunoaştere şi de extrapolare a câmpului cognitiv asupra mediului (natural şi social);
- trebuinţa de legitimare a unor aptitudini, hobby-uri într-un anturaj pedagogic (profesorii şi colegii de clasă/şcoală etc);
- expectanţa identificării şi explorării potenţialului creativ, într-un mediu educaţional nonformal, prin capacitarea acestuia de către cadrele didactice;
- nevoia consolidării unor mecanisme psihice reglatorii (afectivitate, voinţă, motivaţie) într-un mediu pedagogic nestandardizat – ca pregătire a *ieşirii în lume* a viitorului adult;
- necesitatea formării *pietrei unghiulare a personalităţii* – caracterul - care, ca latură relaţional –valorică, se evidenţiază pregnant în formele de educaţie extracurriculară (unde controlul de diminuează).

Totodată, analizând aspectul legat de dezvoltarea liceului (ca furnizor de educaţie) prin activităţile sale extracurriculare, vom spune că:

- ele răspund trebuinţei instituţionale de a-şi mobiliza *altfel* propriile resurse umane;
- exprimă nevoia de a-şi proba (demonstra) respectul pentru propriile publicuri interne şi externe, în context nonformal;
- satisfac necesitatea unei vizibilităţi *aparte (nonformale)*, studiate în contexte diferite;
- contribuie la prestigiul liceului – mai ales dacă acesta are prioritar bune/foarte bune rezultate ale educaţiei formale (ex. Bacalaureat);
- acoperă trebuinţa instituţională de cooptare a familiilor la ambientul educaţional nonformal, membrii acestora având o accesibilitate mai mare la respectivele activităţi
  (în tabere, excursii, drumeţii, expediţii; ca membri ai juriului unor concursuri; ca invitaţi ai unor cercuri şcolare, etc);
- facilitează atractivitatea instituţională, diminuând stresul şcolar prin caracterul liber al activităţilor respective.

• CONCLUZII

Şcolare sau extraşcolare, activităţile educaţiei nonformale (extracurriculare) au un specific al lor, delimitându-se (de) şi completându-se cu acelea ale educaţiilor: formală şi informală. Cu un conţinut pedagogic reglementat (dar neinclus curricular) şi promovat de cadrele didactice, aceste activităţi au caracter opţional/facultativ.

Sfera lor este tot mai variată, iar *Şcoala Altfel* constituie exemplul tipic al afirmării combinate a acestor activităţi.

Aportul educaţiei nonformale (extracurriculare) este inconfundabil atât la dezvoltarea educabililor (în text – liceenii), cât şi pentru liceu - ca furnizor de servicii educaţionale. Personal, am abordat problematica eseului structurat cu referire la contextul instituţional educaţional liceal şi la beneficiarii specifici ai educaţiei nonformale (adolescenţii) din considerentul activităţii mele profesionale.

BIBLIOGRAFIE:

1. GIDDENS ANTHONY – „Sociologie”, Editura ALL, Bucureşti, 2010
2. SENGE PETER – „Şcoli care învaţă”, Editura Trei, Bucureşti, 2016
3. COHEN LAWRENCE J. – „Reţete de jocuri”, Editura Trei, Bucureşti, 2012
4. CURRY AUGUSTO – „Părinţi străluciţi, profesori fascinanţi”, Editura For You, Bucureşti, 2009

376. CREATIVITATEA DIDACTICĂ

Profesor Vîntu Mădălina-Iulia, Liceul Tehnologic Metalurgic Slatina

Conduita creativă a cadrului didactic este unul din factorii care asigură dezvoltarea potenţialului creativ al elevilor. Predarea, ca proces creativ, presupune ca profesorul sa medieze intre elev si lumea ce-l inconjoara. El trebuie nu numai să organizeze spaţiul si activitatea, ci şi să participe alături de elevi la elaborarea cunoştinţelor; să servească drept model în legăturile interpersonale şi să încurajeze interacţiunile cooperante dintre elevi; să-i îndrume cum să-şi folosească timpul, spaţiul, echipamentul si materialele; să ajute individul sau grupul să extragă din experienţe informaţiile necesare, valorile şi să le interpreteze şi evalueze.

“Creativitatea înseamnă a lua elemente cunoscute şi a le asambla în moduri unice. (Jacque Fresco). Există multe definiții date creativității, termenul “creativitate” avându-și originea în cuvântul latin "creare", care înseamnă "a zămisli", "a făuri", "a crea", "a naşte". Creativitatea defineşte un proces, un act dinamic care se dezvoltă, se desăvârşeşte şi cuprinde atât originea cât şi scopul. Unele definiții se axează pe caracteristici ale persoanelor a căror muncă este menită sa fie creativă, in timp ce alții iau în considerare produsul creativității. În oricare dintre cele doua cazuri, majoritatea definițiilor au la bază doua criterii majore pentru stabilirea creativității: produsul trebuie sa fie nou și adecvat. O persoană creativă este o persoană care produce rezultate creative in mod frecvent.

Este important de ştiut că termenul “creativitate” poate fi folosit pentru a descrie acte de nivele diferite. Necka face diferență între creativitatea fluidă, cristalizată, matură și creativitatea eminentă. Creativitatea fluidă este tipică fiecărei ființe umane și caracterizează activități primare precum conceperea unor propoziții originale, durând doar câteva momente. În acest model, creativitatea cristalizată este sinonimă cu rezolvarea de probleme și depinde mult de complexitatea problemei care trebuie rezolvată. Creativitatea eminentă diferă de creativitatea matură, vizând probleme substanțiale care revoluționează disciplina careia i se adresează și cerând recunoaștere într-un anumit domeniu. În cadrul școlii, primul tip de creativitate este promovat de majoritatea profesorilor și are cele mai multe șanse de reușită.

Ca profesori, ne dorim ca elevii noștri să fie creativi pentru că știm cu toții de efectele benefice ale creativității asupra indivizilor, efecte care depășesc inovațiile societății. Creativitatea de zi de zi a fost asociată cu sănătatea fizică și mentală, starea de bine și satisfacția. Dacă oamenii sunt creativi în orice sarcină depinde de factori multipli precum: cunoștințele lor, folosirea unor tehnici pentru a crește creativitatea si motivația(în special motivația intrinsecă), factori care pot fi influențați și de factori externi precum instruirea si notarea. Și concepția elevilor despre creativitate le poate influența capacitățile creative și rezultatele școlare. Cercetările întreprinse în privința identificării factorilor care explică nivelul rezultatelor şcolare au condus la determinarea capacităţii de învăţare a elevilor ca fiind un ansamblu de însuşiri individuale ca: nivel de dezvoltare intelectuală, interes şi motivaţie pentru activitatea şcolară, stare de sănătate, capacitate de efort. Conceptul de maturitate şcolară arată faptul că rezultatele şcolare nu sunt dependente doar de aptitudinile elevului ci reprezintă, ”eficienţa şcolară” a acestora, condiţionată de interese, motivaţie, perseverenţă, stabilitate emoţională şi atitudinea elevului faţă de învăţare.

Pornind de la constatarea că unii elevi învaţă mai repede şi alţii mai lent, B. Bloom şi John Carrol au considerat că se pot obţine rezultate mai bune de la cei din urmă dacă li se acordă un timp de învăţare mai îndelungat, atât cât au nevoie. Şi alţi cercetători au fost de părere că orice elev poate asimila conţinuturi dacă se utilizează căile adecvate pentru acest lucru. Din această perspectivă, pentru a avea succes şcolar, nu este suficient să stabilim dacă un elev obţine rezultatele vizate la şcoală, trebuie să găsim mijloacele şi metodele potrivite în acest scop. Creativitatea este un proces de învăţare aparte, la care elevul şi profesorul sunt una şi aceeaşi persoană. (Arthur Koestler)

În ceea ce priveşte cadrele didactice, experţii afirmă că acestea pot îmbunătăţi creativitatea copiilor prin stimularea experimentării şi a perseverenţei, prin apelarea la întrebări cu răspuns deschis şi prin

încurajarea copiilor care oferă răspunsuri inedite la întrebări. De asemenea, cercetătorii recomandă profesorilor să încurajeze copiii să își construiască propriile interpretări ale evenimentelor. Majoritatea profesorilor vor să-și ajute elevii sa-și dezvolte capacitățile creative ale gândirii elevilor. Din păcate, unele eforturi ale lor nu au fost productive pentru că profesorii nu au înțeles natura creativității, specifică unui anumit domeniu și nici impactul pe care constrângeri extrinsece precum recompensele și evaluarile le pot avea asupra creativității. Daca au grijă să exerseze abilitățile gândirii creative în domenii diverse și importanța promovării motivației intrinsece a elevilor, profesorii își pot ajuta elevii să devină adulți care gândesc creativ, fără să sacrifice nevoia transmiterii de cunoștințe și achiziționarea de deprinderi.

În lumea de azi, care se schimbă rapid, cunoștințele singure nu mai sunt suficiente. Oamenii trebuie să găsească permanent soluții creative pentru probleme neașteptate. Succesul nu se bazează doar pe ceea ce știi sau cât vrei să știi ci și pe capacitatea de a gandi si acționa creativ. Tehnologiile noi joacă un rol dual în societatea creativă. Pe de o parte, proliferarea noilor tehnologii accelerează pasul schimbării, accentuând nevoia de gandire creativă în toate aspectele vieții. Pe de altă parte, noile tehnologii au potențialul de a-i ajuta pe oameni să se dezvolte ca gânditori creativi. Dan Pink, autorul cărţii "A Whole New Mind", afirma: „Ultimele decenii au aparţinut programatorilor care pot sparge un cod, avocaţilor care ştiu să întocmească un contract sau economiştilor care ştiu să lucreze cu cifrele. Viitorul aparţine unui gen de persoană cu un anumit tip de minte: creatori capabili să empatizeze, persoane care pot recunoaşte tipare, persoane care pot da sensuri şi semnificaţii lucrurilor, artişti, inventatori, consilieri, gânditori care văd „peisajul general"-ei vor culege laudele şi bucuriile societăţii. "

Creativitatea implică și asumarea unor riscuri intelectuale, sociale, psihologice și emoționale. Oricând propune o abordare sau o opinie unică, individul creativ riscă să fie respins sau chiar izolat. Nu sunt surprinzătoare expresii precum „implicare totală", "interes pasionat", "dedicare intensă" în descrierea unei persoane creative. O astfel de energie și perseverență se evidențiază încă din copilărie și se mențin până la vârsta adultă. Pe lângă creativitate apar și curiozitatea și punerea de întrebări. Curiozitatea este o trăsătură pe care majoritatea profesorilor o aprecieaza. Umorul este și el asociat cu abilitatea de a aborda problemele si viața in general într-o maniera veselă, jucăușă, copilărească. Numeroase invenții și creații au rezultat din jocul cu idei și opinii, în contrast cu abordarea tradițională, dependentă de reguli stricte.

Creativitatea nu este un proces sau un concept simplu. Încercările creative leagă adesea domenii, discipline, stiluri, materiale, tehnici, culturi și perioade. Persoanele creative sunt dispuse sa ia în considerare posibilitați diverse, sunt deschise și pot tolera ambiguitatea când analizează o idee. Sa fii deschis nu înseamnă să fii nehotărât sau incapabil să gândești singur ci să iei în considerare toate alternativele înainte de a lua o decizie.

"Creativitatea vine din încredere. Așa că ai încredere în instinctele tale. Și niciodată nu spera la rezultate fără muncă. "(Rita Mae Brown). S-a spus adesea că școala suprimă creativitatea. Motivul ar fi faptul că majoritatea copiilor sunt curioși din fire și plini de imaginație. Apoi, după ce merg la școală o vreme, se întâmplă ceva. Devin mai prudenți și mai puțin inovatori. Și mai rău, au tendința să se transforme din participanți în spectatori. Din păcate, majoritatea studiilor realizate au ajuns la concluzia că școala este principalul vinovat, profesorii nefiind capabili să aprecieze corespunzător creativitatea. Trei greșeli facute constant de profesori apar pentru că:

-profesorii confundă adesea măsurarea inteligenței cu măsurarea creativității. Creativitatea este o formă a inteligenței, dar nu cea care este evaluată în mod normal prin lucrări și note. Mai mult, o persoană care este expertă sau chiar geniu într-un anumit domeniu s-ar putea să nu fie foarte creativă în alt domeniu. Profesorii greșesc atunci când presupun că elevii care au cele mai mari note sunt și cei mai creativi

-sunt foarte influențați de comportamentul convențional, cerut de societate. Mediul academic nu îi acceptă întotdeauna pe copiii care îndrăznesc să fie curajoși, profesorii cerându-le elevilor să respecte cu stricteţe regulile impuse

-sunt adesea preocupați de rata de dezvoltare a copiilor. Adulții reacționează mai repede și mai bine la un comportament neobișnuit(avansat)decât la un comportament neconvenţional(creativ) al copiilor

Ideea de a preda creativitatea într-un mediu care cere evaluare şi notare pare puţin probabilă, dacă nu imposibilă. Promovarea creativităţii ar cere o concepţie complet nouă a şcolilor publice. Profesorii ar trebui să se transforme în mentori a căror misiune ar fi să sprijine interesle individuale ale fiecărui elev şi să-i prezinte idei şi posibilităţi noi pe care acesta le-ar putea adopta sau le-ar putea refuza. Creativitatea nu este singurul lucru care trebuie promovat în şcoală, dar este o parte importantă din misiunea profesorului. Dacă înţeleg cum să folosească specificul creativitaţii în funcţie de domeniu şi diferitele tipuri de motivaţie, profesorii îşi pot face meseria mai eficient, mai productiv şi mai creativ, pentru că "fără creativitate nu există soluţii la probleme, nu există o viziune a viitorului, nu există găsirea oportunităţilor şi fructificarea lor, nu există alternative, nu există exprimarea fiinţei umane la întregul ei potenţial. " (Pera Novacovici)

BIBLIOGRAFIE:

Mary Banks Gregerson , Heather T. Snyder , James C. Kaufman, ***Teaching Creatively and Teaching Creativity***, Springer, 2013

Alane Jordan Starko, ***Creativity in the Classroom. Schools of Curious Delight-Fourth Edition,*** Routledge, 2010

D. , Popovici, ***Pedagogie generală,*** Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1998

377. APLICAREA CRITERIILOR DE ANALIZĂ HOFSTEDIENE, ÎN IDENTIFICAREA ELEMENTELOR DE SPECIFICITATE ALE CULTURII ORGANIZAȚIONALE

PROF. CROITORU DIANA VICTORETA
LICEUL DE ARTE ”D. CUCLIN”, GALAȚI

Geert Hofstede[1] (1928) sociopsiholog olandez preocupat de evoluția mentalităților sociale și a culturilor naționale moderne, a elaborat o taxonomie a caracteristicilor pervazive, la nivelul mediului social, care particularizează orientarea valorică și acțională a colectivității. Definiția cu care operează G. Hofstede în abordarea fenomenelor culturale observă dimensiunea globală, coezivă, a culturii și interdeterminarea dintre identitatea socială și cea personală: ”Cultura este programarea mentală colectivă care realizează distincția dintre un grup sau o categorie de oameni și celelalte.” (Hofstede, 2011, p 3). Pe baza studiilor efectuate de A. Inkeles și D.J. Levinson, care au identificat patru factori de analiză a sistemului de valori sociale ce dimensionează culturile naționale (dependența de autoritate; nevoia de predictibilitate; echilibrul dintre individualism și raportarea la colectivitate, în crearea imaginii de sine; echilibrul dintre tendințele egocentrice și valorile sociale, exprimat metonimic prin dihotomia masculinitate/feminitate)[2], G. Hofstede a publicat o primă lucrare, în 1980, *Culture's Consequences,* care descrie criterii de analiză similare, pe care le redenumește prin sintagma ”dimensiuni ale culturilor naționale” (Hofstede, 2011, p 7). Aceste criterii evaluative se referă la: distanța față de putere, evitarea incertitudinii, individualism versus colectivism, masculinitate versus feminitate. Acestei taxonomii, i se adaugă în anul 1980, criteriul identificat de psihologul M. H. Bond – orientarea pe termen scurt sau lung, iar în anul 2000, prin colaborarea cu sociologul bulgar Michael Minkov, este identificat binomul autoindulgență/reținere. Ulterior, Geert Hofstede publică rezultatele analizei comparative realizate pe un eșantion extins, de 76 de țări, prin care sintetizează diferențele specifice dintre principalele caracteristici evaluate la nivel național, pe baza criteriilor amintite, în lucrarea *Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context* (2011).

Interesul pentru identificarea corelațiilor dintre valorile sociale, asumate la nivel național, și cultura organizațională a determinat un efort colectiv, în cercetarea sociologică de final de secol XX, cu scopul de a valida congruența conceptuală dintre cele două niveluri sistemice. În acest sens, G. Hofstede a realizat un studiu, pe un eșantion de 400 de manageri ai unor companii multinaționale, din 30 de țări, care a relevat faptul că diferențele semnificative de cultură organizațională erau preponderent determinate de diferențele existente la nivelul sistemului național de valori (Hofstede, 2011, p 6). La nivel organizațional cele șase dimensiuni relevante, ale culturilor naționale, au fost translatate astfel: orientare spre proces versus orientare spre rezultat; orientare spre sarcină versus orientare spre angajat; profesionalism versus provincialism parohial; sisteme deschise versus sisteme închise; control riguros versus permisivitate; pragmatism versus normativitate (Hofstede, 2011, p 21).

[1] Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context. Online Readings in Psychology and Culture, 2(1). https://doi.org/10.9707/2307-0919.1014

[2] Inkeles, A. & Levinson, D.J. (1969) 'National Character: The Study of Modal Personality and Sociocultural Systems', *The Handbook of Social Psychology*, vol. 4, pp. 418-506

Din perspectiva corelării dimensiunilor culturale ale modelului sintetizat de G. Hofstede, cu elementele definitorii pentru cultura organizațională, în cadrul unității de învățământ care constituie subiectul acestui studiu, au fost identificate următoarele patru caracteristici dominante:

- *Individualism* definit de relațiile interpersonale bazate pe interese personale, procese și activități orientate spre obținerea performanței individuale, loialitate scăzută, competitivitate și autonomie decizională, promovare realizată atât din interior cât și din exterior.
- *Masculinitate,* atribut evidențiat de competiția accentuată dintre membrii instituției școlare, pragmatism, promovarea succeselor care pun în valoare imaginea instituțională, în detrimentul activităților ce susțin progresul individual și încurajarea elevilor ce prezintă dificultăți adaptative, indiferența aparentă față de rezultatele și performanțele membrilor.
- *Distanța față de putere mare,* rezultată din: relații ierarhice stricte, distante și formale; acordarea recompenselor financiare realizată în funcție de nivelul ierarhic; utilizarea metodelor didactice cu caracter tradiționalist; control și monitorizare crescută a tuturor activităților; comunicare formală, distantă; procese educaționale și manageriale bazate pe relații de obediență.
- *Evitarea crescută a incertitudinii*, manifestă prin: strategii de promovare pe baza criteriilor de vârstă, homeostazie, indiferența față de nou, relații interpersonale tensionate datorită inflexibilității și a neconcordanțelor evaluative în ce privește prevenirea riscurilor, opoziționism pasiv față de schimbările radicale, scepticism și reticență în adoptarea strategiilor de dezvoltare profesională, etc.

Mediul socioprofesional conservator, specific domeniului de competență artistic, și adeziunea față de valorile sociale tradiționaliste, corelate cu necesitatea adaptării permanente la un mediu socioeconomic instabil, marcat de tranziție și de numeroase procese de reformă educațională, economică și socială, determină relativa stabilitate a caracteristicilor descrise. Limitările acestei orientări valorice, predominată de individualism, masculinitate, distanța mare față de putere și evitarea crescută a incertitudinii vor deveni evidente mult mai târziu, prin rezultatele pe termen lung pe care le va genera și impactul social al mentalităților promovate. Riscurile prevalenței și accentuării acestor trăsături organizaționale se referă la absența competențelor interculturale, de colaborare, și a spiritului de echipă, accentuarea lipsei de responsabilitate civică, a inflexibilității și neacceptării sociale, promovarea unor valori și atitudini cu efecte dezadaptative, comportamente discriminatorii și inegalitate socioprofesională, etc.

Bibliografie:

1. Alecu S., *Dezvoltarea organizației școlare: managementul proiectelor,* Editura didactică și pedagogică, București, 2007
2. Gherguț A., *Management general și strategic în educație. Ghid practic*, Polirom, Iași, 2007
3. Hofstede G., *Dimensionalizing Cultures: The Hofstede Model in Context,* Online Readings in Psychology and Culture, 2(1), 2011
4. Inkeles, A. & Levinson, D.J., *National Character: The Study of Modal Personality and Sociocultural Systems,* în *The Handbook of Social Psychology,* vol. 4, 1969, pp. 418-506
5. Iosifescu Ș., *Managementul educațional,* Institutul Român de Management Educațional / Ed. CDRMO, Iași, 2003/2004
6. Păun E., *Școala: o abordare sociopedagogică,* Polirom, Iași, 1999
7. Pânișoară G., *Psihologia organizațională*, Editura Credis, București, 2010
8. Vlăsceanu M., *Organizații și comportament organizațional,* Polirom, Iași, 2003
9. Zlate M., *Tratat de psihologie organizațional-managerială*, Polirom, Iași, 2004

378. MIJLOACE AUDIO ÎN PREDAREA VOCABULARULUI LIMBII FRANCEZE

Prof. Curelaru Aurelia, Liceul „Ştefan Procopiu" Vaslui

Comunicarea într-o limbă străină apelează la abilităţi de mediere şi înţelegere culturală. Demersul educativ în ceea ce priveşte studiul limbilor străine se bazează pe metode comunicative. Scopul acesteia este de a favoriza comunicarea elevilor între ei sau cu profesorii. Efectul activităţii de învăţare trebuie să se concretizeze printr-un stil cognitiv, printr-un set de elemente procesuale şi strategice, pe care elevul să-l folosească pe cont propriu. Prin etalarea şi prezentarea de produse ale gândirii, şcoala trebuie să devină formator al proceselor de gândire, iar profesorul să prezinte elevilor modele de gândire şi învăţare, nelimitându-se doar la a furniza informaţii, ci şi antrenându-i motivaţional şi cognitiv, apelând la stategii de învăţare.

În cadrul orelor de limba franceză este necesară utilizarea metodelor moderne însoţite de înregistrări audio-video, în special în predarea *vocabularului şi a actelor de limbaj*, iar învăţarea propriu-zisă se realizează în mediul cel mai potrivit: lumea reală, situaţii socioculturale concrete, viaţa cotidiana. În mod automat elevul se adaptează limbajului actual, el îşi diversifică cunoştinţele de lexic, se obişnuieşte cu pronunţia. Folosirea mijloacelor audio-vizuale trebuie făcută cu moderaţie, gradat pentru a nu plictisi elevii, care au probleme de înţelegere a limbii.

În predarea limbii franceze, pe tot parcursul procesului de învăţământ, se urmăreşte îmbogăţirea vocabularului, îmbunătăţirea pronunţiei prin activităţi de ascultare, dar şi prin prezentarea unor filmuleţe cu aspecte din viaţa şi cultura franceză şi francofonă.

Competenţele specifice în receptarea mesajului oral (CERCL) sunt: desprinderea sensului global al unui mesaj articulat clar, emis cu o viteză normală; identificarea elementelor cheie dintr-un discurs standard pe subiecte familiare; înţelegerea unor instrucţiuni verbale; identificarea şi înţelegerea unor informaţii specifice dintr-un mesaj audiat; înţelegerea unor instrucţiuni detaliate prin executarea lor; identificarea elementelor cheie, dintr-un mesaj rostit în limbaj standard, cu viteza normala; recunoaşterea organizării logice a componentelor unui mesaj audiat; identificarea tipului de relaţie dintre interlocutori într-o conversaţie.

Nivelul de complexitate pentru un document pedagogic merge de la cel mai simplu la cel mai complex. Grilele de analiză ne ajută în alegerea celor mai eficiente documente media. Potrivit *Kitului pedagogic* propus de TV5 Monde, RFI, Ministerul Afacerilor Străine şi Europene şi CLEMI, un document audiovizual poate fi analizat din 6 unghiuri: tematica şi genul, indiciile vizuale, indiciile sonore (muzică, sunet, voce), înţelegerea mesajului, rolul şi funcţiile imaginilor şi sunetelor şi conţinutul lingvistic. Profesorul trebuie să coreleze documentul ales cu programa şi curriculum şcolar, să stabilească nivelul documentului şi al clasei, sa definească bine contextul pedagogic (învăţare în autonomie, proiect, curs în sala de clasă, curs în sala multimedia).

Elementele de didactizare/ exploatare sunt deja prezente în etapa de selectare a documentelor media. *Kitul pedagogic* elaborat de TV5 Monde şi partenerii săi propune un scenariu pedagogic în 6 etape, începând cu descoperirea documentului şi finalizând cu producerea orală şi scrisă:

-Etapa preliminară (Mise en route) – înainte de vizionare sau ascultare;
-Etapa de descoperire a documentului – vizionare fără sunet sau ascultare sprijinindu-se pe indiciile sonore;
-Etapa de înţelegere globală a textului – în timpul vizionării sau ascultării;
-Etapa de înţelegere detaliată a documentului – în timpul vizionării sau ascultării;
-Etapa de lucru asupra limbii – în timpul sau după vizionare sau ascultare;
-Etapa de producere – după vizionare sau ascultare.

Cadrul European Comun de Referinţă pentru Limbi recomandă exploatarea media în ora de limbă franceză urmărind descriptorii de competenţe ascultare, citire, exprimare orală participare la conversaţie şi scriere pentru cele 4 niveluri A1(nivel introductiv sau de descoperire), A2 (nivel

intermediar sau de supraviețuire), B1 (nivel prag sau de trecere) și B2 (nivel avansat sau independent). Cadrul european ne pune la dispoziție un dispozitiv pentru a evalua precis nivelul unei resurse pedagogice, iar suporturile media exploatate în ora de franceză trebuie să respecte aceste criterii de nivel.

Mijloace audio utilizate pentru însușirea vocabularului:

a) Utilizarea dialogurilor și a situațiilor de comunicare pe CD audio

Înțelegerea mesajului oral și și exprimarea unui mesaj scris sunt competențe cheie în vederea însușirii limbii franceze. În susținerea Comptențelor de comunicare într-o limbă străină la Bacalaureat, elevii trebuie să facă dovada înțelegerii unui dialog, reportaj, interviu în limba franceză. În lipsa achiziționării unui vocabular temeinic, elevii nu pot recepta un mesaj audio și nici să-și exprime un punct de vedere sau un mesaj oral. Utilizarea în cadrul orelor de limba franceză a documentelor audio favorizează acomodarea elevilor cu prounția, vocabularul, intonația limbii franceze, iar elevii reușesc să înțeleagă ulterior un mesaj ascultat.

b)Exploatarea cântecului

Utilizarea cântecului în orele de limba franceză favorizează înțelegerea și însușirea vocabularului. De asemenea, elevii își pot îmbunătăți pronunția în limba franceză. Exploatarea cântecelor permite familiarizarea elevilor cu lumea francofonă, cu viața culturală și repetarea unor cuvinte, memorizarea unor expresii idiomatice. Muzica sensibilizează ușor elevii, iar învățarea unor elemente dificile de vocabular poate fi astfel ameliorată.

c)Radio-ul oferă o varietate de piste de exploatare pedagogică, dar nu trebuie ignorat nici faptul că ascultarea emisiunilor radiofonice rămâne dificilă: locutorii se exprimă adesea rapid, folosesc un vocabular dificil și complex, au accent, se adresează francezilor și aduc în discuție informații dificil de înțeles de către un străin. ***În alegerea documentului radiofonic, profesorul trebuie să aibă în vedere câteva elemente***:

- durata documentului nu trebuie să depășească 2 minute,
- greutatea informativă să fie limitată,
- subiectul să fie la îndemâna elevilor, extrasul ales să aibă sens și în afara contextului,
- zgomotele și ambianța sonoră să faciliteze sensul, iar limbajul să nu fie prea familiar.

Exploatarea documentului radiofonic trece prin trei faze: pre*-ascultare, ascultare și post-ascultare.

d)Televiziunea rămâne un suport important care apropie limba și cultura în ora de franceză și incită elevii în cunoașterea unei alte culturi, observarea și familiarizarea cu reguli și comportamente specifice francezilor. Un scenariu didactic bine realizat permite ***exploatarea documentelor televizate chiar cu elevi de nivel începător sau intermediar***. În documentele televizate mesajul vizual sau sonor și mesajul lingvistic nu pot fi separate. O bună exploatare a unui document audiovizual presupune o vizionare organizată și sarcini de lucru bine formulate. Nu este necesar să analizăm totul. Astăzi este foarte ușor să integrezi televiziunea în ora de limbă franceză, pentru că site-ul TV5 Monde oferă posibilitatea de utiliza documente televizate, unele chiar în direct, însoțite de sugestii metodologice, ceea ce ușurează pregătirea orelor.

e)Filmele ilustrează fapte cotidiene ale societății, mentalități, stereotipuri și schimbări evolutive ale limbii. Cinematografia este un suport de o mare bogăție pedagogică. Printre obstacolele de care ne putem lovi în didactizarea unui film putem enumera : nivelul de limbă poate descuraja elevii, filmele nu răspund unor nevoi a rezultatelor învățării, sunt decalaje culturale, materialul nu este întotdeauna disponibil.

Tina van Arkel în lucrarea *Cinéma et classe de langue etrangere* propune trei etape de exploatare pedagogică a unui film: introducerea și sensibilizarea (activități de spargere a gheții pentru a stârni curiozitatea elevilor), descoperirea și identificarea informației și o ultimă etapă de activități de exprimare orală și scrisă.

f)Internetul este o resursă inepuizabilă de material didactic care facilitează învățarea limbii franceze. Utilizarea Internetului în ora de limbă franceză nu înseamnă să citești pe ecran, să socializezi pe facebook sau să te joci online. Trebuie respectate anumite reguli: să lucrezi cele patru competențe (citit, scris, ascultat, vorbit), să integrezi Internetul într-un ansamblu de activități de

învățare care dezvoltă cunoștințe și competențe lingvistice, sociolingvistice, discursive, referențiale și socioculturale, să adaptezi sarcinile de lucru la nivelul elevilor, să favorizezi comunicarea între elevi, să verifici calitatea informației, să prevezi sarcini de lucru suplimentare pentru elevii rapizi.

Unele site-uri au rubrici speciale dedicate învățării limbii franceze – TV5 Monde și RFI, Franc parler.org. Media socială permite vizitatorilor participarea activă la elaborarea de conținut al site-ului. Facebook, LinkedIn, Youtube, Flickr, Delicious, Dropbox, Twitter, blog-uri, wikis, ebook-urile sunt site-uri car pot fi folosite cu succes în activitatea didactică. Utilizarea rețelelor sociale trebuie să se facă în serviciul obiectivelor de învățare și nu pentru a răspunde modei tehnologice.

g)Proiectul de clasă: emisiunea radio / TV

Pedagogia proiectului beneficiază de prea multe motive pentru a nu-și găsi loc în ora de limbă franceză: remotivează elevii, introduce noile tehnologii și atrage atenția elevilor. Producerea unei emisiuni permite abordarea celor patru competențe și mobilizarea cunoștințelor transversale. Elevii realizează sarcini de analiză, scriere, exprimare orală și producere audiovizuală.

Acest proiect presupune 7 etape: sensibilizare (vizionarea sau ascultarea de emisiuni), identificare (înțelegerea construirii unui document audiovizual), pregătirea (definirea subiectului și genului emisiunii, alegerea formatului, împărțirea rolurilor, cercetarea documentara asupra subiectului), înregistrarea, montajul și mixajul (utilizarea programelor de tip Audacity sau Windows Movie Maker), scrierea textelor (scrierea genericului, a textelor de legătură) și prezentarea finală.

Concluzii

Valorizarea media ca suporturi pedagogice permite profesorilor de limbă franceze să îmbine metodele tradiționale cu cele moderne, trezind dorința elevilor de a învăța. Media aduce un progres pedagogic în învățarea limbii franceze, fiind principalul furnizor de documente autentice audio-video, ceea ce favorizează accesul la actualitate. Documentele audio își găsesc cu succes locul în predarea și învățarea vocabularului limbii franceze, ajutându-i pe elevi să-și dezvolte competențele necesare pentru a vorbi această limbă. Dintre competențe, importante sunt cele de comunicare, dar și competențele lingvistice și culturale, dat fiind faptul că media difuzează implicit și valori culturale. Alegerea documentelor media pentru a fi exploatate în clasă depinde de mai multe criterii, dintre care nivelul, vârsta și nevoile de învățare ale elevilor.

Bibliografie:

Cadre Européen Commun de Référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer, Division des langues vivantes, Strasbourg, 2000, Editions Didier, 2001;

Chauvet, Aude, Normand, Isabelle, Erlich, Sophie, *Référentiel de programmes pour l'Alliance française élaboré à partir du Cadre Européen Commun*, CLE International, Paris 2008;

Kit pédagogique pour une utilisation de documents audiovisuels dans les cours de français, TV5Monde, RFI, Le ministère des Affaires étrangères et européennes, CLEMI, 2010;

Balle, F., *Médias et société : presse audiovisuelle, télécommunication 6e*, Montchrestien, 1992;

Boiron, Michel, *Le rôle des médias dans le renouvellement de la pédagogie de l'enseignement des langues*, article disponible sur le site apff.fi/wp-content/uploads/2012/06/Le-r%C3%B4le-des-m%C3%A9dias-Michel-Boiron2.pdf;

Idem, *Apprendre et enseigner avec TV5 Monde*, article sur le site www.tv5monde.com/TV5Site/enseignants

Idem, *Documents télévisuels en classe*, document disponible sur www.leplaisirdapprendre.com.

379. WEBINAR-UL – INSTRUMENT E-LEARNING

Prof. Dejica Ramona-Monica, Liceul Teoretic ”Coriolan Brediceanu”, Lugoj

Este demonstrat că succesul unei companii depinde de capacitatea ei de a se adapta la cerințele pieței, de a inova și de profesionalismului angajaților. Putem face o analogie între școală și companie, reușita fiecărui elev depinzând de aceeași factori de care depinde succesul companiei, și anume: adaptare, inovație și profesionalism. Adaptare la particularitățile elevului secolului XXI, inovare pentru a ține pasul cu standardele tehnologice actuale și profesionalism formabil permanent în conformitate cu cerințele menționate anterior.

Tehnologia este din ce în ce mai prezentă în viața tuturor, copiii sunt familiarizați de mici cu diverse gadgeturi, utilizează tehnologia în mod frecvent, din păcate, în unele cazuri, excesiv. Excesul apare atunci când comunicarea orală este înlocuită de comunicarea virtuală, părinți ocupați, copleșiți de probleme, aleg calea ușoară și înlocuiesc în viața copilului prezența lor cu un dispozitiv smart. Noi, profesorii, trebuie să ne adresăm generației actuale într-un ”limbaj” cunoscutde către aceasta. De aceea se pune accent în ultima perioadă pe eLearning, pe educația prin noile tehnologii ale informației și comunicării - în special prin Internet, care constituie atât mediul de distribuție al materialelor, cât și canalul de comunicare între cei implicați.

Statisticile au evidenţiat dublarea softurilor educaţionale în ultimii cinci ani în timp ce 74% dintre utilizatorii de dispozitive mobile le folosesc şi pentru eLearning. Pot fi definite trei tipuri de învăţare electronică:

- Învăţarea electronică tradiţională sincronă-elevii şi profesorul se conectează în timp real la calculator sau alt dispozitiv. Acest tip de învăţare se poate realiza prin chat, videoconferinţe, mesaje instant.

- Învățarea electronică tradiţională de tip asincron, mai bine adaptat ritmului de învăţare al formabilului, care poate accesa cursurile online sau webinare după nevoile personale.

- Învățarea mixtă. Metoda de eLearning mixtă presupune învăţarea asistată de tehnologie, învăţarea hibridă sau “clasa oglindită”, în cadrul căreia elevii accesează online prezentări, filme sau podcasturi ce oferă informaţii parţiale care vor fi completate pe parcursul predării la clasă.

Noutatea este învăţarea mobilă (m-learning), care face posibilă învăţarea “oriunde şi oricând” datorată evoluţiei dispozitivelor mobile: smartphone, tablete, notebook, laptop precum şi a reţelelor wi-fi sau mobile data. Este cel mai bine adaptată la ritmul şi nevoile de învăţare ale elevilor, precum şi la entuziasmul generat de folosirea dispozitivelor de ultimă generaţie. Accesul la site-uri educaţionale moderne contribuie la creşterea eficienţei acestui tip de învăţare Un rol important în succesul demersului educaţional revine şi identificării de către profesor a tipului de elev-vizual, auditiv sau kinetic şi adaptării la tipologia respectivă, lucru greu de realizat în sistemul educaţional clasic, unde este imposibil să ai o clasă omogenă din punct de vedere al tipului elev. ELearning permite însă o abordare diferenţiată a elevilor, în funcţie de tipologia în care se încadrează.

Un instrument eLearning la modă este *webinarul*. Un webinar este de fapt un seminar sau un curs transmis live pe Internet. Acest curs sau seminar este realizat fie de către traineri specializați în diverse domenii, dar câștigă teren și în domeniul educațional unde profesorii îl pot folosi ca instrument de predare-învățare.

O caracteristică esențială a unui *webinar* este interactivitatea, capacitatea de a oferi, a primi și de a discuta informații în timp real. Cel care îl organizează, poate folosi filme, prezentări, table interactive, aplicațiile de pe calculatorul personal în timp real. El poate fi văzut, auzit, de asemenea poate comunica printr-un sistem de chat. Participanții la rândul lor pot primi dreptul de a auzi, vedea, scrie sau vorbi. Se pot introduce sisteme de vot, sondaje, brainstormig, categorizări, sisteme de întrebări și răspunsuri. Există posibilitatea de Screen sharing- adică toată lumea vede pe monitoare ce operează realizatorul webinarului pe calculatorul său.

Avantajele webinariilor sunt multimple:

- Webinarele sunt online și sunt convenabile atât pentru prezentatori cât și pentru participanți, de exemplu profesorul și elevii stabilesc de comun acord o oră după-amiaza în care profesorul poate răspunde la întrebările elevilor legate de conținuturile ce au fost date pentru studiul individual.

- Nu este nevoie de nici un tip de echipament special, atât profesorii cât și elevii pot folosi în locația în care se află, un laptop, sau un calculator desktop cu cameră web, sau chiar un smartphone.

- Materialele utilizate pot fi descărcate preventiv de către participanți pentru a avea access la informație.

- Webinarele pot fi înregistrate pentru vizualizare la cerere pentru cei care nu pot participa în timp real. Ele pot fi accesate în orice moment de către elevi, ori de câte ori aceştia doresc.

Există mai multe aplicații care facilitează realizarea unui webinar. Un exemplu în acest sens este *Google Calendar* și aplicația *Loom - Video Recorder: Screen, Webcam and Mic* care se poate adăuga ca extensie la *Chrome*. Participanții la webinar trebuie să aibă adresă de email, de preferat pe *Gmail.*

Secvențial, profesorul care organizează webinarul, trebuie să parcurgă pașii:

- Adaugă extensia Loom la Chrome (se introduce în Google cuvântul cheie LOOM-se alege rezultatul *Loom - Video Recorder: Screen, Webcam and Mic*-se conectează pe contul *Gmail*-din fereastra aplicației se alege *Add to Chrome*-din caseta de dialog se alege *Adaugă extensia*-din caseta de dialog se alege *Activează sincronizarea*

În acest moment aplicația *Loom* apare pe bara de adrese a browser-ului și poate fi lansată înregistrarea audio-video.

- Următorul pas este crearea unei video conferințe prin *Google Calendar* și *Hangouts Meet*. Acest lucru presupune alegerea datei din calendar, a intervalului în care se desfășoară webinarul, trimiterea invitațiilor, etc.

Se deschide *Google Calendar*-se poate modifica vizualizarea calendarului (săptămână, lună sau an)-se dă clic pe ziua respectiv ora din calendar, se editează evenimentul(titlu, interval orar, etc), pentru vizualizarea tuturor opțiunilor se dă clic pe butonul *More option*-se dă clic pe *Add conferencing*- se alege opțiunea *Hangouts Meet*-butonul *Add guest* permite invitarea elevilor la webinar-opțional se poate edita o descriere a webinarului- la final se apasă butonul *Save*.

Rezultatul obținut este evenimentul marcat in Google Calendar la ora aleasă anterior.

- pentru a porni webinarul se dă clic pe eveniment-se alege opțiunea *Join Hangouts Meet*-se pornește *Google Meet*-se alege *Join Meeting*- se pornește *Loom*(extensie ce apare pe bara de adrese din browser)-în momentul în care elevii au acceptat invitatia evenimentului de tip webinar din e-mail și se conectează la eveniment totul devine interactiv atât video cât și audio.

Webinarul presupune interactivitate, atât profesorul cât și elevii sunt implicați în activitate, comunicarea putând fi la nivel vizual, auditiv dar și la nivel practic, profesorul poate folosi aplicații pe calculator, enciclopedii virtuale, secvențe video pe care să le explice așteptând apoi feedback din partea elevilor. Elevii, fiind direct implicați în activitate oferă feedback imediat, pot face aprecieri, pot pune întrebări verbal sau prin intermediul chat-ului.

Instrumentul Webinar sparge barierele *distanței*, numărul de participanți poate fi suficient de mare, astfel încât elevii din mai multe clase se pot conecta la webinarii, lucru imposibil din punct de vedere fizic, în școala tradițională. În timpul desfășurării webinarului profesorul poate acorda sau ridica permisiuni audio/video, atmosfera este una relaxantă fiecare participant aflându-se în spațiul personal.

Webografie:

http://www.ccdconstanta.ro/download/DYNAMIS-2017.pdf
https://www.gotomeeting.com/webinar/what-is-a-webinar
https://rangval.md/ce-este-un-webinar/
https://ro.wikipedia.org/wiki/E-learning

380. STILUL DIDACTIC MODERN AL PROFESORULUI DE GEOGRAFIE

Prof. Dimitriu Alina,
Liceul Teoretic Traian,
București

MOTTO: *" Nimic nu este mai inechitabil decat tratamentul egal aplicat celor ce nu sunt egali"*
spunea Vaughn.

Profesorul de geografie, prin intreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte *informarea,* transmiterea de cunoştinţe, iar pe de altă parte, *formarea,* respectiv asigurarea condiţiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalitaţii elevilor. Activitatea instructiv-educativă a profesorului de geografie nu se poate rezuma doar la simpla desfăsurare "funcţionăreasca" a unei "zile de munca" pe baza unui orar şcolar. Ea presupune formarea si orientarea unor colective de elevi, asigurarea tuturor condiţiilor necesare formării si dezvoltării fiecărui elev, in funcţie de posibilitaţile sale si de cerinţele sociale exprimate prin idealul educativ.

In privinţa rezultatelor şcolare este demonstrat deja, că cea mai mare eficienţă o are tratarea conţinuturilor intr-o manieră realistă, corelarea cu viaţa reală, cu nevoile cognitive si afective pe care le impune societatea contemporană. Un profesor modern nu inseamnă numai sau in primul rand un profesor care să folosească cele mai performante computere, ci un profesor foarte bine informat, cu mintea flexibilă si deschisă la nou, un profesor care să fie conştient că munca lui are misiunea să pregatească elevii pentru viată; elevii de astăzi vor trebui să fie competitivi, sa obtină succese in 2020, deci, profesorii lor (şi implicit profesorul de geografie) trebuie să intrevadă căror provocări vor fi supuşi şi să-i doteze cu cele mai utile cunoştinţe, aptitudini si atitudini. Prin atitudinea si comportamentul său la clasă, profesorul de geografie trebuie să confere credibilitate valorilor, conţinuturilor si principiilor pe care le predă, demonstrand că ele nu sunt noţiuni abstracte ci realitaţi valabile in lumea reală, dincolo de zidurile şcolii. Elevul trebuie să fie partenerul profesorului in procesul de investigare a realităţii si este evident deci, că acest tandem nu poate funcţiona dacă metodele de predare folosite nu sunt acordate cu metodele de invăţare ale elevului. Astfel, profesorul trebuie să işi cunoască foarte bine colectivul cu care lucrează şi pe fiecare elev in parte, pentru a stimula, respectiv pondera la fiecare, exact elementele care necesită respectiva intervenţie, în măsura adecvată. Înţelegandu-şi propriul stil de invăţare si predare, profesorul face primul pas spre realizarea faptului că, nu toţi elevii invaţă ca el şi că unele probleme apar din cauza nepotrivirii stilului de predare cu stilul de invaţare al elevilor cărora se adresează.

" Nimic nu este mai inechitabil decat tratamentul egal aplicat celor ce nu sunt egali" spunea Vaughn.

Astfel, nu există un mod bun sau rău de predare, ci un mod mai adecvat decat altul pentru anumite situaţii concrete. De aceea există o multitudine de metode moderne, care, imbinate cu cele

tradiţionale, vin in sprijinul profesorului de geografie, care trebuie sa fie o punte spre ceea ce va deveni elevul său. W. Shakespeare spunea: " ştim ce suntem, dar nu ce vom deveni"

Dintre numeroasele strategii moderne pe care profesorul de geografie le poate folosi in procesul instructiv-educativ, am ales să prezint in continuare o strategie bazată pe joc: "Turnirul intrebarilor ".

Este un joc în care elevii sunt determinaţi să formuleze cu plăcere intrebări de diferite tipuri pornind de la un text ştiinţific, să coopereze, dar şi să concureze. Este o metodă care se preteaza foarte bine la Geografia continentelor, clasele a VI-a si a VII-a.

Comunicarea sarcinii de lucru. Se formează grupuri de cate patru sau şase elevi care vor concura două cate două. Grupurile concurente primesc aceleaşi materiale pentru documentare si aceeaşi tema. Doua grupuri vor studia prima parte a lectiei, legată de elementele fizico-geografice ale unei ţari, iar celelalte două, partea a doua, legată de Geografia populaţiei şi economică. Se stabileşte o perioada de timp pentru ca elevii să citească textul, să formuleze intrebări si răspunsuri pe baza acestuia. Aceste intrebări vor fi adresate echipei concurente, care la randul ei va adresa intrebari.

Activitate in grupuri. Deoarece fiecare elev lucrează cu o viteză specifică, citirea textului si formularea intrebărilor se face individual. Dacă elevii au neclarităţi, discută problemele cu membrii grupului din care fac parte. Fiecare elev va citi intrebările formulate de către colegi, pentru a se asigura că ştie să răspunda la ele.

Competitia intre grupuri. Echipele concurente sunt aşezate faţă în faţă. Fiecare membru al echipei numarul unu adresează o intrebare membrului numarul unu din echipa adversă. Echipa care formulează intrebările primeşte un punct pentru fiecare intrebare corect formulată. Dacă răspunsul primit nu este corect, alt membru al echipei va formula un răspuns, dar punctajul va fi de 0,5 puncte. Dacă echipa adversă răspunde corect la toate intrebările primite, primeşte un numar egal de puncte cu echipa cealaltă. Dupa ce primele două echipe au adresat cate unul sau două seturi de intrebari, (in funcţie de resursele de timp), intră in turnir celelalte echipe.

Cand se organizează prima dată un astfel de turnir, permiteţi elevilor să formuleze orice tip de intrebări, dar în lecţiile următoare, turnirul devine mai valoros dacă se specifică diferite cerinţe in formularea intrebărilor. Deoarece la unele intrebări elevii găsesc uşor răspunsurile in text, iar la altele au nevoie să actualizeze cunoştinţe mai vechi ori să facă conexiuni, interpretari, analogii, la inceputul activităţii se specifică dacă au sau nu permisiunea de a formula intrebări al căror răspuns nu există in text. Dacă elevii adresează echipei adverse intrebări dificile in afara textului, cu scopul de a o bloca, atunci se distruge plăcerea turnirului. Dacă formulează întrebări strict legate de text, dar pe parcurs descoperă întrebări la care nu cunosc răspunsurile dar ar dori să le afle, acestea sunt adresate profesorului după concurs.

În această formă de organizare a turnirului, echipele studiază numai o parte din lecţie. Pentru ca toţi elevii să fie preocupaţi de conţinutul lecţiei, profesorul le va cere să-şi noteze intrebările şi răspunsurile formulate din conţinutul nestudiat. Acest turnir este organizat in etapa de realizare a sensului unui conţinut necunoscut, insă se poate organiza, in aceeaşi formă, pentru evaluarea cunostinţelor anterioare ale elevilor dintr-o lecţie sau mai multe.

Turnirul intrebărilor are mai multe *avantaje:* incită la analiză, la descoperirea aspectelor inedite, la competiţie; fiecare elev citeşte textul, produce intrebări si raspunde la intrebări; elevii primesc sprijin din partea grupului in clarificarea aspectelor mai dificile; fiecare elev işi asumă un anumit rol in cadrul grupului. Cu toate că forma de organizare a activitătii pare un joc, pentru a

caştiga turnirul elevii sunt provocaţi să investigheze cu atenţie şi cu placere continutul textului pentru a produce intrebări multe, variate, corecte, interesante si dificile.

Această strategie de dobandire si evaluare a cunostinţelor elevilor deplasează centrarea activităţii in lecţie de la profesor spre elevul care invaţă individual, dar şi prin cooperare in cadrul grupului ori prin competiţie cu alte grupuri. Există şi unele ***dezavantaje:*** nu se parcurge tot textul intr-o lecţie in acelaşi mod, necesită resurse mari de timp, unele aspecte ale conţinutului pot ramane neclarificate.

Atat această metodă, cat şi altele (Scaunul intervievatului, Copacul cu idei, Ciorchinele, Posterul, Eseul) pot fi adaptate in funcţie de nivelul clasei , al fiecarui elev in parte, de climatul psiho-social din clasă, de particularitaţile varstei.

În ceea ce priveste consolidarea si evaluarea cunostinţelor noi ale elevilor, mulţi profesori sunt stresaţi pentru că nu există suficiente resurse de timp pentru a organiza astfel de momente in lecţie. Reflectand asupra propriei noastre invaţări realizată pe parcursul scolaritaţii, ne vom aminti că acele momente de la finalul lecţiilor păreau mai degrabă ca o suită de intrebări plictisitoare care nu provocau in nici un fel elevii spre o aprofundare a cunostinţelor. Astfel, in consolidarea si evaluarea cunostinţelor noi dobandite de elevi, ar trebui să se ţină cont pe tot parcursul lecţiei de modul cum elevii au răspuns la intrebări, cat au fost de entuziaşti, curioşi, prietenoşi, cat de dinamică a fost clasa.

În privinţa evaluării cunostinţelor din lecţiile anterioare, ca efort individual, cu siguranţă că este mai uşor să corectezi acasă un teanc de lucrări decat să urmăreşti dezvoltarea unor aptitudini intr-o clasă de 20-30 de elevi. De aceea se impune corelarea tehnicilor clasice de predare-invăţare-evaluare cu cele moderne care stabilesc eficienţa predării asupra aptitudinilor si atitudinii elevilor.

Pentru ca profesorul de geografie să-şi modernizeze stilul de predare în acord cu cerinţele societăţii în care elevul său va trebui să se integreze, profesorul trebuie să se autoevalueze permanent, analizand dacă:

- Îi tratează pe toti elevii ca pe individualitaţi;
- Se uită in ochii lor si îi atinge pentru ai asigura de atenţia si interesul său;
- Îşi cere scuze cand face greseli;
- Le permite elevilor să ia decizii importante in cadrul activitaţii comune;
- Îi incurajeaza pe elevi să se asculte între ei;
- Zambeşte în timpul lecţiilor;
- Se teme de confuzie si zgomot chiar cand el este cauzat de lucrul intens si eficient al elevilor;
- Îi incurajează pe elevi pentru rezultatele obţinute.

Bibliografie:

1. Maria Eliza Dulamă, "*Practica pedagogică- teorie si metodologie*", Ed. Clusium, Cluj-Napoca, 2005, pag. 45-80
2. Liliana Stan, Valerian Dragu, Eugenia Steva, Doru Valentin Vlasov " *Elemente de didactica geografiei*", Ed Polirom, Iasi, 2003, pag. 110-226

381. METODE MODERNE DE PREDARE A ISTORIEI

Prof.Dinu Elena Loredana –Colegiul Naţional Ienăchită Văcărescu Târgovişte

In şcoala tradiţională informaţionalul prima, asupra lui se indrepta atenţia, el fiind centrul instruirii. In cadrul acestei paradigme se pornea de la informaţie in ipoteza implicită potrivit căreia cel ce cunoaşte informaţiile poate automat opera cu ele la nivel satisfăcător. Această concepţie a generat pe alocuri performanţe inalte, dar la nivelul masei de elevi a generat eşecuri, care au obligat sistemele de invăţământ deschise să recurgă la reforme de mare amploare . Dezideratul care se impune a fi avut astăzi in vedere, vizează inzestrarea elevului cu un ansamblu structurat de competenţe de tip functional. Aceasta inseamnă trecerea de la un enciclopedism al cunoaşterii, imposibil de atins in condiţiile de astăzi, când multiplicarea informaţiilor se petrece cu o viteză extraordinară, la o cultură a acţiunii contextualizate, care presupune aplicarea optimă a unor tehnici şi strategii adecvate.

Prin comparaţie, se vor expune mai jos caracteristicile formării elevului in şcoală, confruntând perspectiva traditională cu cea modernă de predare.

Din perspectiva tradiţională

-Profesorul transmite cunoştinţe elevilor pasivi;

-Accentul este pus pe fapte şi pe obţinerea răspunsului corect prin obtinerea de răspunsuri limitate la probleme limitate şi pe îndeplinirea unei sarcini prescrise;

-Ceea ce este învăţat este lipsit de context semnificativ ;

Din perspectiva modernă:

-Sub supravegherea profesorului, elevii îşi asumă responsabilitatea propriei învăţări, dezvoltându-şi pe parcursul acestui proces competenţe metacognitive şi autoevaluative (competenţe de educaţie permanentă) ;

-Accentul este pus pe modalităţi alternative pentru încadrarea diferitelor aspecte şi rezolvarea de probleme;

-Sunt introduse idei, principii,fapte care sunt folosite şi înţelese într-un context semnificativ;

Cercetări efectuate în ultimii ani arată că pasivitatea din clasă (înţeleasă ca rezultat al predării tradiţionale, în care profesorul ţine o prelegere, eventual face o demonstraţie, iar elevii îl urmăresc) nu produce învăţare decât în foarte mică măsură. Iată câteva rezultate ale acestor studii:

- Elevii sunt atenţi numai 40% din timpul afectat prelegerii. (Pollio, 1984)
- Elevii reţin 70% din conţinuturile prezentate în primele 10% şi numai 20% din cele prezentate în ultimele 10 minute ale prelegerii. (McKeachie, 1986)
- Un studiu mai recent vizând implicaţiile predării centrate pe discursul magistral (Johnson, Johnson, Smith, 1991) relevă că:

◦ atenţia elevilor descreşte cu fiecare minut care trece pe parcursul prelegerii
◦ prelegerea se potriveşte numai celor care învaţă eficient prin canal auditiv
◦ prelegerea promovează învăţarea de nivel inferior a informaţiilor factuale
◦ prelegerea presupune că toţi elevii au nevoie de aceleaşi informaţii în acelaşi ritm
◦ elevilor nu le place să fie supuşi unei prelegeri

Când învăţarea este “pasivă”, creierul nu “salvează” ceea ce a fost prezentat! Prin urmare, deducem urmatoarele :

• Invaţarea presupune înţelegerea, iar aceasta înseamnă mai mult decât
cunoaşterea faptelor.

• Elevii construiesc cunoaşterea şi înţelegerea pe baza a ceea ce deja cunosc şi/sau cred.

• Elevii formulează noile cunoştinţe prin modificarea şi rafinarea conceptelor lor curente şi prin adăugarea de noi concepte la ceea ce cunosc deja.

• Invăţarea este mediată de mediul social în care elevii interacţionează unii cu alţii

• Invăţarea eficientă necesită preluarea de către elevi a controlului asupra propriei invăţări

• Transferul, respectiv capacitatea de a aplica cunoştinţe în situaţii noi este afectat de gradul în care elevii învaţă-pentru-înţelegere (şi învaţă-cu- înţelegere!)

Dintre metodele moderne de predare, enumeram :

Invăţarea prin descoperire

Apărută ca o reacţie împotriva excesului folosirii metodelor verbale, învăţarea prin descoperire este o metodă specifică istoriei. Ea se bazează pe investigarea proprie a elevului, cu scopul de a dobândi, prin activitate independentă dirijată, cunoştinţe noi din diferite surse de informaţii şi de a învăţa deprinderi, priceperi, capacităţi.

Pus în contact direct cu izvoarele istorice**,** cu manualul, cu diverse surse de informaţie, elevul descoperă faptele, fenomenle, procesele istorice, pe cât posibil, prin forţele sale personale. Acest mod de învăţare a istoriei este fundamentat pe ideea de efort propriu. Învăţarea este astfel temeinică pentru că elevul a sesizat organizarea faptelor istorice., el a văzut relaţiile dintre ele, el a înţeles cauza fenomenelor şi a legat informaţiile descoperite de cunoştinţele sale dobândite anterior.

Aparent independentă, învăţarea prin descoperire este dirijată: profesorul de istorie este acela care precizează sarcinile de învăţare, organizează cadrul cercetării, supraveghează şi apreciază rezultatele investigaţiei, rezumă principalul fond de idei ce decurg din descoperirile elevilor**.** Folosirea corectă a învăţării prin descoprire impune rezolvarea următoarelor operaţii:

a) selectarea noţiunilor, faptelor, fenomenelor, proceselor istorice care urmează a fi descoperite de elevi în funcţie de obiectivele educaţionale, în concordanţă cu conţinutul de idei al lecţiei, în funcţie de particularităţile de vârstă ale elevilor şi de cerinţele programei de istorie;

b) formularea clară, concisă a sarcinilor;

c) stabilirea timpului de efectuare a sarcinilor de rezolvare;

d) distribuirea la elevi a surselor de investigaţie sau indicarea secvenţelor sau lecţiei din manual necesare descoperirii;

e) desfăşurarea activităţii elevilor de descoperire (individuală sau pe grupe);

f) îndrumarea, când este solicitat profesorul;

g) confruntarea şi evaluarea cunoştinţelor descoperite;

h) valorificarea investigaţiei prin integrarea informaţiilor descoperite de elevi în fondul general de cunoştinţe al lecţiei şi al temei;

Invăţarea prin descoperire se bazează pe învăţarea lecţiei din carte, pe cercetarea izvoarelor istorice sau altor surse şi acţionează prin procedee ca: cercetează, descoperă, vezi, învaţă, înţelege, precizează etc.

Cercetarea documentelor istorice oferă posibilitatea cunoaşterii trecutului istoric prin activitatea directă a elevilor de cercetare, de sistematizare, de sesizare a unor cauze ale evenimentelor istorice.

Tipuri de descoperire:

a) descoperirea inductivă;
b) descoperirea deductivă;
c) descoperirea prin analogie;

Exemplu: folosirea surselor istorice scrise şi vizuale în cadrul lecţiei ,,Regimuri politice totalitare in perioada postbelică. (clasa a X-a)

D E CE A TRIUMFAT COMUNISMUL?

I. ,, Dacă ideologia comunistă avea multi adepţi, acest lucru nu se datora numai răsunetului universal al mesajului său, dar şi faptului că imediat după război, ea părea să fi fost deplin incarnată intr-o ţară – URSS, al carei prestigiu se afla la apogeu.''

J. Fr. Soulet, Istoria comparată a statelor comuniste

1. Menţionaţi două victorii răsunatoare ale Armatei Roşii , din timpul celui de-al doilea război mondial.

2. Identificaţi un factor care a contribuit la extinderea comunismului.

TRĂSĂTURI ALE REGIMURILOR COMUNISTE

I.,,Toţi conducătorii naţionali (Gotwald, Rakosi, Hodja...) devin eroi ale căror fapte – din timpul luarii puterii, apoi după perioada când s-au aflat la conducerea partidului, sunt celebrate mereu, unii fiind chiar zeificaţi. Ataşamentul fată de Stalin este, după cum se ştie, cu totul extraordinar''.

J. Fr. Soulet, Istoria comparată a statelor comuniste

1. Ce trasătură a comunismului este evidenţiată de acest document?

2. Transcrieţi din text termenii care ilustrează această trăsătură.

II.,,Moartea OMULUI VECHI, era unul din aspectele proiectului măreţ al liderilor comunişti, de la Lenin la Hodja, de la Mao la Pol Poth – naşterea OMULUI NOU avea să mobilizeze şi mai multe energii şi mijloace''.

J. Fr. Soulet, Istoria comparată a statelor comuniste

1. Identificaţi in document, care este scopul suprem al comunismului.

Soarele ideilor

Soarele ideilor este o metodă, relativ simplă , care se poate aplica la lecţia ,,Regimuri totalitare in perioada interbelică''(clasa aX-a),pentru a evidenţia trăsăturile fascismului,nazismului sau comunismului.

.

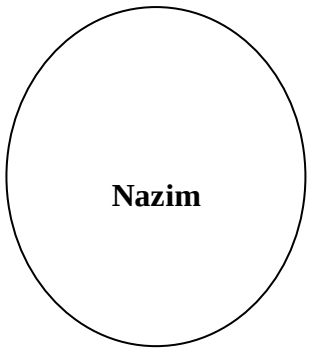

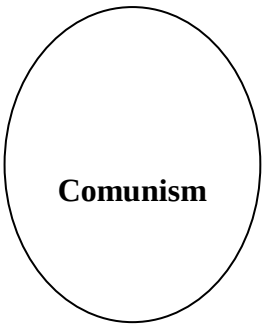

- partid unic
- cultul personalităţii
- lichidarea opozanţilor
- incălcarea drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti
- rasism, antisemitism

- partid unic
- cultul personalităţii
- lichidarea opozanţilor
- incălcarea drepturilor şi libertăţilor cetăţeneşti
- crearea ,,omului nou''

- crearea ,,omului nou''
- naţionalism
- planificare economică

- industrializare forţată
- colectivizare
- planificare economică

Jocul de rol

- etape: identificarea unei situaţii care se pretează la simulare prin jocul de rol, modelarea situaţiei şi proiectarea scenariului jocul de rol se poate desfăşura în mai multe moduri, fie ca o povestire (naratorul povesteşte desfăşurarea acţiunii şi diferite personaje o interpretează) sau ca o scenetă (personajele interacţionează, inventând dialogul odată cu derularea acţiunii), alegerea elevilor care vor interpreta diverse roluri, distribuirea rolurilor şi instruirea elevilor, învăţarea individuală a rolurilor, amenajarea spaţiului, interpretarea rolurilor, dezbaterea rolurilor; analiza şi evaluarea jocului de rol se face cu toţi elevii din clasă

Exemplu:

Cei patru mari şi tratatul de la Versailles

- Elevii sunt împărţiţi în grupe de câte patru, fiecare fiind unul dintre „Cei Patru Mari": W. Wilson, Georges Clemenceau, George David Lloyd, Orlando. Fiecare grupă va imagina un dialog între cei patru făuritori ai păcii. Fiecare elev trebuie să intre în pielea personajului interpretat şi să acţioneze conform părerilor acestuia. În funcţie de numărul elevilor dintr-o clasă, poate fi introdus şi un al cincilea personaj: naratorul. Fiecare grupă va prezenta dialogul în faţa clasei.

Bibliografie:

- O. Păcurari (coord) Invăţarea activă, Ghid pentru formatori, MEC-CNPP, 2001
-O. Păcurari (coord) – Strategii didactice inovative, Ed. Sigma, 2003
-Silberman, Mel – Active Learning. 101 Strategies to Teach any Subject, Allyn and Bacon, 1996,
- Teaching as a Subversive Activity, 1967
- apud Mathcounts Program, http://mathcounts.org

382. METODE INOVATIVE DE PREDARE/ INVĂȚARE/EVALUARE- METODA PROIECTULUI

Prof. Dobre Sandina –Liceul Teoretic Carol I ,Fetești, Ialomița

Proiectul reprezintă o metodă mai complexă de evaluare care poate furniza informaţii mai bogate în legătură cu competenţele elevilor şi, în general, cu progresele pe care ei le-au făcut de-a lungul unei perioade mai îndelungate de timp.Temele pe care se realizează proiectele pot fi oferite de către profesor, dar, în anumite cazuri, ele pot fi propuse şi de către elevii care elaborează aceste proiecte. Informaţiile pe care le poate obţine evaluatorul sunt variate şi, în esenţă, fac referire la următoarele aspecte: motivaţia pe care o are elevul faţă de domeniul din perimetrul căruia a selectat tema; capacitatea elevului de a se informa şi de a utiliza o bibliografie centrată pe nevoile de tratare a subiectului luat în discuţie; capacitatea elevului de a concepe un parcurs investigativ şi de a utiliza o serie de metode care să-l ajute să atingă obiectivele pe care şi le-a propus; modalitatea de organizare, prelucrare şi prezentare a informaţiilor dobândite ca urmare a utilizării diverselor metode de cercetare; calitatea produsului (produselor) obţinute în urma finalizării proiectului, care se pot distinge prin originalitate, funcţionalitate, calităţi estetice deosebite.

Ca şi în cazul altor metode alternative de evaluare, şi în cazul proiectului trebuie avuţi în vedere o serie de determinanţi, precum: vârsta elevilor, motivaţia acestora pentru un anumit domeniu de cunoaştere, varietatea experienţelor de învăţare pe care elevii le-au acumulat în timp, rezistenţa acestora la efort.

Proiectul, activitate mai amplă ce permite o apreciere complexă a învăţării, ajutând la identificarea unor calităţi individuale ale elevului. Deşi implică şi o parte de studiu individual în afara clasei, această activitate este foarte motivantă pentru elevi. Se distinge prin următoarele caracteristici: este o activitate mult mai complexă decât investigaţia; începe în sala de clasă şi continuă în afara şcolii (individual sau în grup) câteva zile sau câteva săptămâni; se încheie tot în clasă prin prezentarea unui raport sau a produselor realizate; la început titlul poate fi sugerat de către profesor, apoi poate fi ales de către elevi; permite o abordare interdisciplinară a învăţării; se pot acorda două calificative – una pentru elaborare şi alta pentru prezentare (M. Stanciu, Didactica postmodernă. Fundamente teoretice.)Prin metoda proiectului pot fi evaluate capacităţi şi aspecte diverse precum: alegerea metodelor de lucru, utilizarea bibliografiei, utilizarea materialului şi a echipamentului, acurateţea tehnică, corectitudinea soluţiei, generalizarea problemei, organizarea materialului în raport, calitatea prezentării, acurateţea figurilor.Învăţarea prin metoda proiectului şi-a câştigat un loc mai sigur în practicile şcolare deoarece s-a constatat că elevii devin mai implicaţi în procesul de învăţare atunci când au posibilitatea de a analiza, de a cerceta şi descoperi singuri informaţii, situaţii care se aseamănă cu cele din viaţa reală.Învăţarea pe bază de proiecte este un model de instruire care îi implică pe elevi în activităţi de investigare a unor probleme obligatorii şi au drept rezultat obţinerea unor produse autentice. Proiectele destinate să sporească oportunităţile de învăţare ale elevilor pot varia foarte mult în ceea ce priveşte conţinutul şi aria acoperită şi pot avea loc la diferite niveluri de învăţământ. Cu toate acestea, tind să aibă în comun câteva trăsături definitorii. Proiectele se dezvoltă pornind de la întrebări provocatoare care nu pot primi răspunsuri prin învăţarea bazată pe memorare. Prin proiecte, elevii îşi asumă roluri active. Proiectele servesc unor obiective educaţionale specifice, semnificative; ele nu sunt diversiuni sau adaosuri la curriculumul „real”.

Elevii pot să aleagă atunci când este vorba de conceperea propriului proiect, ceea ce le permite să-şi urmărească interesele şi să-şi manifeste curiozitatea. Răspunzând propriilor întrebări, elevii pot investiga subiecte care nu au fost identificate de profesor ca obiective ale procesului de învăţare.Pentru mulţi elevi, acest stil de învăţare este unul foarte atractiv deoarece derivă din autenticitatea experienţelor. Elevii îşi asumă rolul şi comportamentul celor care lucrează într-un

anumit domeniu.Pentru profesori, printre avantajele suplimentare, se numără dezvoltarea profesionalismului şi a colaborării cu colegii, precum şi posibilităţile de a construi relaţii cu elevii. În plus, mulţi profesori apreciază disponibilitatea unui model care se adresează unor categorii diverse de elevi prin existenţa unei game variate de oportunităţi de învăţare.Pentru elevii obişnuiţi cu experienţele şcolare tradiţionale, aceasta presupune o transformare de la respectarea unor ordine pentru desfăşurarea activităţilor la orientarea propriilor activităţi de învăţare; de la memorare şi repetare la descoperire, integrare şi prezentare; de la ascultare şi reacţie la comunicare şi asumarea responsabilităţii; de la cunoştinţe la fapte, termeni şi conţinuturi care servesc la înţelegerea proceselor; de la teorie la aplicarea teoriei; de la dependenţa de profesor la puterea de a lua decizii.

Profesorii care doresc să folosească metoda proiectului la clasă s-ar putea să fie nevoiţi să adopte noi strategii de instruire pentru a avea rezultate.Metodele de instruire directă care se bazează pe manuale, expuneri şi evaluări tradiţionale nu funcţionează prea bine în cadrul unui proces de instruire deschis, interdisciplinar, caracteristic învăţării pe bază de proiecte. Profesorii mai degrabă „antrenează" şi „modelează" şi vorbesc mai puţin. Profesorii se pot afla în situaţia de a învăţa ei înşişi alături de elevi pe măsură ce proiectul se desfăşoară.Învăţarea bazată pe proiecte reprezintă una dintre abordările procesului de instruire, disponibilă în „repertoriul" unui profesor. Această abordare nu este adecvată pentru toate tipurile de competenţe şi cunoştinţe. Profesorii care fac schimbarea la instruirea bazată pe proiecte se confruntă cu unele provocări pe care trebuie să le depăşească în trecerea de la practicile tradiţionale la cele noi.Pe măsură ce profesorii şi elevii lucrează împreună la proiecte şi integrează tehnologiile, rolurile lor se modifică.Desfăşurarea proiectelor cu elevii necesită o schimbare a rolului profesorului. Profesorii care sunt obişnuiţi cu expunerile şi se bazează pe manuale sau pe materiale existente pot întâmpina dificultăţi în trecerea la o abordare centrată pe elev, care presupune renunţarea la control şi le permite elevilor să lucreze în direcţii multiple, la activităţi diferite în acelaşi timp. În timp ce munca de planificare a proiectului necesită mai mult timp de pregătire din partea profesorului la început, odată ce un proiect este început, profesorul are mai puţină muncă zilnică de pregătire şi acţionează ca un antrenor sau facilitator pe parcursul desfăşurării proiectului. Pentru profesori, acest lucru este interesant şi reprezintă o modalitate de a face legătura cu stilurile individuale şi cu creativitatea elevilor.

Proiectul presupune şi o schimbare a rolului elevului. În cadrul proiectelor, este necesar ca ei să ia multe decizii, să lucreze prin colaborare, să preia iniţiativa, să realizeze prezentări în faţă unui public şi, în multe cazuri, să construiască singuri baza proprie de cunoştinţe. Deşi acest lucru poate constitui o provocare pentru elevi la început, cei mai mulţi vor considera activităţile proiectului mai pline de semnificaţie, mai relevante pentru viaţa lor şi mai interesante. Astfel, elevii sunt în general mai motivaţi, au rezultate mai bune prin proiecte şi reţin noi cunoştinţe.

Să lucrezi într-un grup reprezintă o competenţă pentru viaţă şi o parte importantă a unui mediu de învăţare bazat pe proiecte. Elevii lucrează în grupuri de cooperare pentru activităţi de brainstorming, discută, oferă feedback, îndeplinesc sarcini sau folosesc în comun resurse. Această provocare poate fi abordată în mai multe feluri. Oferindu-le elevilor posibilitatea de a realiza sarcini specifice, personalizate, în cadrul grupului şi prin includerea evaluărilor din partea colegilor sau a unor liste personale de verificare, elevii devin responsabili pentru munca lor şi contribuţia proprie adusă la activitatea şi rezultatele grupului.

Unii profesori pot considera haosul „organizat" al proiectelor drept descurajator. O clasă care învaţă prin proiecte este o clasă centrată pe elev, în care colaborarea, conversaţia şi mişcarea sunt absolut necesare. Băncile pot fi aşezate faţă în faţă pentru a permite colaborarea, iar mesele mari oferă spaţiu de lucru pentru sarcinile proiectului. Elevii au la dispoziţie resurse şi materiale didactice şi există starea necesară pentru asumarea de riscuri. Mediul este unul în care elevii nu au reţineri să-şi împărtăşească opiniile şi ideile, ei fiind încurajaţi să gândească în mod autonom şi la

un nivel superior. Aşteptările clare şi organizarea sunt esenţiale, însă profesorii vor descoperi şi că o bună pregătire a activităţilor poate duce la implicarea şi obţinerea de rezultate de către elevi.

Învăţarea bazată pe proiecte necesită timp, acest lucru fiind de multe ori un motiv de îngrijorare pentru mulţi profesori care fac trecerea la acest tip de abordare a curriculumului. O unitate de învăţare bazată pe un proiect, bine concepută, ar trebui să aibă în mod clar stabilit ce cunoștințe merită timp pentru a fi descoperite. Concentrându-se pe ideile importante, care au o valoare durabilă, dincolo de sala de clasă, elevii devin în mod activ implicaţi şi autonomi în luarea deciziilor şi orientarea propriilor acţiuni – ei gândesc şi produc la un nivel superior. Pentru a preda din control elevilor, menţinând în acelaşi timp standardele şi rigoarea necesare, proiectele trebuie să fie planificate până la cel mai mic detaliu. Elevii trebuie să aibă o direcţie foarte clară, prin care sunt definite aşteptările, responsibilităţile, procesele şi calendarul activităţilor. În mod esenţial, ceea ce necesită mai mult timp de pregătire, are drept răsplată rezultatele învăţării.

Bibliografie:

- Ionescu ,M.; Radu , I.-Didactica modernă, Cluj- Napoca, Editura Dacia, 2001;
- Stanciu , Mihai- Didactica postmodernă, Suceava, Editura Universităţii Suceava, 2003
- Preda, V., (2005). Metoda proiectelor , Ed. Miniped, București

383. SPECIFICUL METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE

Prof. Dobrin Calina, Colegiul Tehnic „Costin D. Neniţescu”, Piteşti

Pe măsură ce lumea evoluează, umanitatea are nevoie de o educaţie stabilă, de o educaţie bazată pe inovație, o educaţie pentru viitor. Cadrele didactice trebuie să se pregătească adecvat pentru activitățile didactice desfășurate, să caute, să îmbine, să clasifice modurile cele mai utile care duc la eficientizarea învățării. Toate activitățile necesită o pregătire adecvată, însă activităţile educative în care sunt implicaţi elevii trebuie deprinse în aşa fel încât să îi capteze pe aceştia, să le dezvolte o atracţie faţă de învăţătură.

Metodele activ-participative prezintă o serie de valenţe formative însă cele mai importante se referă la dezvoltarea gândirii critice, dezvoltarea creativităţii şi imaginaţiei şi activizarea elevilor în cadrul activităţilor. Nu trebuie înţeles greşit faptul că doar aceste metode pot ajuta la dezvoltarea elevilor, la formarea unor deprinderi practice de lucru, ci faptul că ele sunt părţi importante în cadrului acestui demers.

Dezvoltarea gândirii critice

Gândirea critică se referă la modul în care o persoană (individ) percepe o anumită informaţie, o anumită situaţie şi o supune unei anumite analize. Adică nu acceptă reguli şi norme doar pentru a fi de acord cu cele afirmate. Pentru aceasta are nevoie mai întâi de o analiză proprie mai profundă, de studiere a informaţie (problemei) din toate punctele de vedere. De obicei persoanele care au o gândire critică sunt percepute ca fiind uşor nesigure, contradictorii, moralizatoare din punctul de vedere al faptului că ele preferă să analizeze eventualele eșecuri care ar putea apărea, înainte de a se avânta într-o situaţie.

În ceea ce îi priveşte pe elevi, gândirea critică se referă la preluarea unor informaţii în forma primară (informaţia de la cadrul didactic), prelucrarea acesteia sub aspectul examinării, al scepticismului şi reconceptualizarea informaţiilor din prisma propriei persoane. Dezvoltarea unei gândiri critice este un proces îndelungat care nu îl include doar pe elev ci şi pe cadrul didactic, însă elevul este cel care decide dacă dă dovadă de voinţă şi implicare.

Conform opiniei lui Steel J. dezvoltarea gândirii critice necesită respectarea unui ansamblu de cerinţe în activitatea didactică:

- alocarea timpului necesar experienţelor de gândire critică; • încurajarea elevilor în a specula în planul ideilor;
- acceptarea diversităţii de idei şi păreri;
- promovarea implicării active a elevilor în procesul de învăţare;
- exprimarea încrederii în capacitatea fiecărui elev de a gândi critic; • aprecierea gândirii critice.

Elevii care îşi formează o gândire critică sunt greu de manipulat, dezvoltând o mai mare siguranţă de sine. Ei sunt capabili să facă faţă opiniilor celor din jur, aducând argumente pro sau contra fără a recurge la fapte discriminatorii sau abuzive.

Dezvoltarea gândirii critice în învățământ este necesară deoarece: • asigură dezvoltarea independenţei elevilor;

- creează o relaţie de respect între propria opinie şi opiniile celorlalţi, ducând indirect la respectarea unor drepturi fundamentale în rândul elevilor;
- contribuie la formarea unor raţionamente logice, atât de necesare lumii moderne în care trăim;
- dezvoltă formarea unor priceperi şi deprinderi necesare şi fundamentale în cadrul tuturor activităţilor.

Dezvoltarea creativităţii

Conform opiniilor lui Bontaş şi Nicola, creativitatea este o proprietate a personalităţii, care constă în crearea a ceva nou, original, bazându-se pe suporturile dobândite anterior, fiind influenţată de o serie de factori subiectivi şi obiectivi. G. Allport defineşte creativitatea ca fiind o dispoziţie pe care o posedă toţi copiii. Manifestarea creativităţii este strâns legată de personalitatea

fiecăruia, îmbinând o serie de trăsături psihice precum originalitate, sensibilitate, gândire liberă, ingeniozitate, etc.

Creativitatea este cea care delimitează elevii între ei, deoarece fiecare elev este creativ în felul său, fiind condiţionat sau impulsionat de diferiţi factori. Se spune că elevii care dau dovadă de creativitate sunt percepuţi ca fiind persoane mai deschise, guvernate de simţul umorului, sociabile şi prezintă trăsături mai puternice de personalitate. Principala componentă a creativităţii este imaginaţia, deoarece, pentru a putea fi creativ trebuie să dai dovadă de o imaginaţie bogată.

Creativitatea elevilor poate fi dezvoltată cu uşurinţă în cadrul activităţii didactice dacă se respectă următoarele cerinţe:

- elevii trebuie lăsaţi să se manifeste liber, să apeleze la curiozitate, să exploreze cât mai multe subiecte, fără restrângeri exagerate;
- elevii trebuie să îşi dezvolte o gândire multilaterală, astfel încât să fie capabili să identifice soluţii în diverse contexte, să acumuleze cunoştinţe şi experienţe noi;
- elevii trebuie să îşi formeze o atitudine pozitivă faţă de sine, să fie încrezători în forţele proprii;
- cadrul didactic trebuie să îi ajute pe elevi să depăşească teama de eşec, să îi motiveze în realizarea unor progrese proprii;
- cadrul didactic trebuie să implice elevii în rezolvarea problemelor utilizând modalităţi creative;
- elevii trebuie să aibă timp suficient pentru a-şi manifesta creativitatea, fie în cadrul şcolii, fie în timpul liber;
- cadrul didactic trebuie să aprecieze creativitatea elevului, pentru a-l impulsiona în dezvoltarea acesteia, încurajând procesul şi nu doar scopul activităţii.

Pedagogul român I. C. Petrescu afirma: „Creator e oricine în meseria sau ocupaţia sa, dacă nu se mulţumeşte să săvârşească în chip mecanic ceea ce a apucat din moşi-strămoşi, ci caută şi el să adauge locului unde şade, lucrării ce făureşte, ceva din personalitatea sa”.

Activizarea elevilor în cadrul activităţilor

Învăţământul modern pune accentul din ce în ce mai mult pentru activizarea elevilor, pe ideea învăţării centrată pe elev, în care elevul este principalul factor al dezvoltării sale. Activizarea se referă la transformarea elevului dintr-un subiect pasiv al învăţării, într-un subiect activ, implicat în desfăşurarea activităţii didactice. Cadrul didactic trebuie să pună elevul în faţa unor situaţii concrete, care să îl implice în procesul de învățare. Elevul trebuie să dobândească astfel statutul de cercetător, de participant, organizator, activizând conştient în cadrul predării-învăţării.

Activizarea presupune o serie de procese şi activităţi de instruire şi autoinstruire, care îi implică direct pe elevi, prin stimularea interesului şi curiozităţii acestora cu scopul participării conştiente la activitate. Conceptul de activizare a fost dezbătut încă din timpurile străvechi, de la Platon şi Aristotel până la Comenius (1592-1670) şi Piaget (1896- 1980), care afirmau că principala sursă de cunoaştere a elevului este propria sa activizare.

Conform Opiniei lui Bruner, activizarea elevilor include o serie de obiective instructiv-educative precum:

- dezvoltarea motivaţiei intrinseci pentru învăţătură;
- adaptarea cunoştinţelor în funcţie de particularităţile de vârstă ale elevilor, de nivelul lor de pregătire, de interesele acestora;
- respectarea principiilor didactice, adică să se facă trecerea de la simplu la complex, de la concret la abstract, în vederea facilitării învăţării şi descoperirii;
- formarea unor capacităţi şi deprinderi de descoperire şi explorare a necunoscutului;
- crearea şi păstrarea unor situaţii de incertitudine, care să stârnească activizarea elevilor.

Din punctul meu de vedere procesul de activizare este înţeles ca o acţiune de educare şi instruire, de dezvoltare a personalităţii elevului prin stimulare şi dirijare metodică a activităţii, trezirea interesului pentru cunoaştere şi acţiune, exercitarea simţurilor, a inteligenţei şi a celorlalte funcţii psihice prin activitate proprie, cultivarea atitudinii de cercetare, a capacităţii de dobândire a cunoştinţelor prin descoperire proprie, formarea capacităţii de orientare autonomă în problemele

ridicate de practică, prin participare la organizarea, conducerea şi efectuarea muncii în şcoală şi a activităţilor extraşcolare.

Bibliografie:

Abric, J., *Psihologia comunicării. Teorii şi metode*, Editura Polirom, Iaşi, 2002.
Cristea, S., *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Bucureşti, 2000.
Cucoş, C., *Pedagogie*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2006.
Dobridor, I., Pânişoară, I., *Ştiinţa învăţării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iaşi, 2005
Gongea, E., Breben, S., *Metode interactive de grup. Ghid metodic*, Editura Arves, Timişoara, 2002.

384. TAXONOMIA METODELOR DE ÎNVĂŢĂMÂNT

Prof. Dobrin Marius, Colegiul Tehnic „Costin D. Neniţescu”, Piteşti

Metodologia didactică constituie ansamblul tuturor metodelor, mijloacelor şi procedeelor didactice aplicate în actul didactic. A face referire la metodologia didactică sau la metodologia instruirii înseamnă a descrie modul de desfăşurare al activităţii didactice dar şi modul în care un elev percepe acest act didactic, precum şi modul în care vor fi valorificate şi evaluate cunoştinţele acumulate. Conceptul de metodologie didactică provine din grecescul *methodos* care înseamnă calea care duce înspre şi din grecescul „*logos*” care înseamnă ştiinţă.

Metodologia didactică este „*ştiinţă, tehnică şi artă în acelaşi timp*” (B. Muşata, I. Miron, Didactica modernă, 2004, p. 326). Metodologia didactică este ştiinţă deoarece necesită o proiectare ştiinţifică, amănunţită şi un minim de efort, este tehnică fiindcă vizează activitatea de predare-învăţare desfăşurată de binomul educaţional, urmărind anumite etape în desfăşurare şi este artă întrucât include o serie de factori care face din domeniul didactic un domeniu de creaţie.

Metoda didactică sau **metoda de învăţământ** constituie o modalitate prin care elevii cumulează o multitudine de cunoştinţe, îşi formează diverse priceperi şi deprinderi, aptitudini şi atitudini, concepţii despre viaţă, lumea în care trăiesc, despre modul de gândire şi de acţiune al oamenilor.

Termenul de metodă didactică derivă din grecescul „*odos*” - cale şi „*metha*” - spre, către, arătând drumul, paşii pe care trebuie să îi urmeze cadrul didactic, astfel încât să fie atinse toate obiectivele propuse. Metoda este modalitatea prin care elevii identifică propriul lor drum spre procesul de învăţare, spre atingerea propriilor obiective. Ea deschide oarecum o cale prin care însuşi cadrul didactic îşi proiectează, organizează şi desfăşoară activitatea de predare-învăţare în strânsă legătură cu celelalte elemente ale instruirii. Pentru un elev, metoda apare ca o întrebare care necesită un răspuns, însă pentru cadrul didactic, metoda este un suport de sprijin în desfăşurarea activităţii, o modalitate de a-şi expune cunoştinţele într-o manieră apropiată de vârsta elevului şi de nivelul său de cunoştinţe.

Procedeul didactic este o parte componentă a metodei, o modalitate de realizare a acesteia prin stabilirea anumitor algoritmi care trebuie urmăriţi pe tot parcursul activităţii instructiv-educative. Este o „*simplă secvenţă a metodei, un simplu detaliu, o tehnică mai limitată de acţiune, o componentă sau chiar o particularizare a metodei*.” El constituie calea de desfăşurare a unei activităţi didactice, alături de mijloacele şi tehnicile didactice.e obicei, procedeele didactice respectă anumite reguli, fiind ordonate, ierarhizate şi integrate într-un anumit mod. *De exemplu,* pentru aplicarea unei metode se aleg cele mai adecvate procedee.

În opinia lui Ioan Cerghit, procedeele didactice pot fi clasificate astfel: procedee de organizare care vizează impunerea disciplinei şi focalizarea atenţiei, procedee de reactivare (reactualizare), procedee de comunicare sau de sprijin a comunicării, procedee de descoperire sau euristice, procedee de esenţializare a conţinutului, procedee de exersare (formarea priceperilor şi deprinderilor), procedee de dirijare şi sprijinire a învăţării, procedee de demonstraţie, procedee de stimulare a învăţării, procedee de valorificare educativă, procedee de expresie personală, procedee de întărire a învăţării, procedee de transfer, procedee de individualizare a învăţării, procedee de evaluare şi autoevaluare, procedee de control şi autocontrol, procedee de diagnosticare şi prognosticare a capacităţilor şi aptitudinilor copiilor, procedee de întrebuinţare a materialelor didactice ş.a.

Activitatea de predare-învăţare se poate desfăşura sub mai multe forme, în funcţie de alegerea cadrului didactic şi în funcţie de materialele folosite. Nu există o regulă anume care să oblige cadrul didactic să-şi desfăşoare activitatea sub o anumită formă, cadrul didactic având liberă alegere în această privinţă. Activitatea didactică se poate desfăşura „*individual, frontal, sub formă colectivă (munca pe grupă), pe echipe sau combinatorie (atunci când se combină mai multe forme)*”

Activitatea de predare-învățare poate îmbrăca diverse forme de la jocuri desfășurate individual, pe echipe sau pe perechi, până la expuneri sau prelegeri. Fiecare formă de derulare a unei activități are rolul ei, necesitatea în cadrul unei activități dar și un anumit aport la formarea personalității elevului, deoarece acesta învață prin interacțiunea cu ceilalți.

Cea mai cunoscută ierarhizare a metodelor este cea a lui Cerghit, după **sursele cunoaşterii,** distingând astfel patru mari categorii:

A. Metode de comunicare şi dobândire a valorilor socioculturale (metode de comunicare) - în care principala sursă de cunoaştere la care face apel învăţământul este experienţa de cunoaştere a umanităţii:

a. Metode de comunicare orală (bazate pe limbajul oral, pe cuvântul rostit):

- *metode expozitive* (afirmative) din care fac parte: naraţiunea, descrierea, explicaţia demonstraţia teoretică, prelegerea şcolară, conferinţa, expunerea cu oponent, prelegerea - discuţie, conferinţa - dezbatere, informarea, etc.;

- *metode interactive* (interogative, conversative, dialogate): conversaţia euristică, discuţiile sau dezbaterile, discuţia - dialog, seminarul, asaltul de idei, dezbaterea de tip Philips 6/6, metoda focus - grup, metoda acvariului, metoda mozaicului ș.a.;

- *metode de instruire prin problematizare* (învăţarea prin rezolvarea de situaţii - problemă).

b. Metode de comunicare scrisă (predomină limbajul scris sau cuvântul tipărit): instruirea prin lectură sau învăţarea după textul tipărit (munca cu manualul sau cartea), analiza (investigaţia) de text, informarea şi documentarea, etc.;

c. Metode de comunicare oral - vizuală (bazate pe limbajul audio - vizual, prin asocieri ale imaginilor, sunetului şi cuvântului): instruire prin filme, instruirea prin televiziune, instruirea prin tehnici video, etc.;

d. Metode de comunicare interioară (bazate pe limbajul intern): reflecţia personală şi experimentul mintal.

B. Metode de explorare organizată a realităţii - metode obiective, intuitive:

a. Metode de explorare directă a realităţii - bazate pe contactul dintre lumea obiectelor şi fenomenelor naturii precum: observarea sistematică independentă, experimentul, studiul de caz, studii comparative, etc.;

b. Metode de explorare indirectă a realităţii - bazate pe explorarea substitutelor obiectelor şi fenomenelor reale: metode demonstrative - axate pe utilizarea tipurilor de imagini statistice şi dinamice şi metode de modelare.

C. Metode bazate pe acţiune (metode practice): metode de acţiune efectivă, reală sau autentică, precum cele de exersare (tehnica exerciţiului), diferite tipuri de lucrări practice, lucrări de atelier, activităţi creative, studiu de caz, etc.; metode de acţiune simulativă sau fictivă (metode de simulare) - jocurile didactice, jocurile de rol sau de simulare, etc.

D. Metode de raţionalizare a conţinuturilor şi operaţiilor de predare învăţare: metode algoritmice, instruirea programată, Instruirea Asistată de Calculator (IAC), etc. Metodele de învățământ sunt indispensabile oricărui act educațional, având atât un rol informativ cât și un rol formativ.

Modificările realizate în învăţământ în ultimele decenii, au avut ca rezultat apariţia unor noi metode dar şi dezvoltarea metodelor deja existente. Din dorinţa de a moderniza actul de predare - învăţare prin utilizarea metodelor, s-a produs o schimbare majoră, care îl vizează pe elev, oferindu-i acestuia o mai mare libertate de exprimare dar şi o posibilitate mai mare de explorare a necunoscutului.

Departajarea metodelor în tradiţionale/clasice şi moderne s-a realizat cu scopul de a accentua modificările care se produc odată cu trecerea timpului, din nevoia de a diferenţia metodele tradiţionale, bazate pe activitatea cadrului didactic, rigide şi statice de metodele moderne centrate pe elev, flexibile şi dinamice.

Conform lui Baxton (1965) *„nu se cunoaşte nici o metodă care să fie cea mai bună în toate situaţiile pentru toţi elevii, la toate disciplinele şi pentru toţi profesorii”* sau conform opiniei lui Probah *„nu există o metodă care să fie cea mai bună; dacă ar fi ar duce la o predare*

mecanică. Duşmanul profesorului nu este metoda nepotrivită, ci automatizarea metodei bune. Căutarea metodei celei mai bune trebuie înlocuită cu căutarea unor căi de interacţiune având ca obiectiv o predare şi o învăţare cât mai reală".

Din punctul meu de vedere, metodele moderne sunt mai atractive în activitatea de predare învăţare, deoarece nu doar metodele au evoluat ci şi elevii, aceştia devenind chiar ei o parte a modernităţii. Într-o lume modernă este mult mai uşor să treci de partea modernităţii pentru a face faţă acesteia. Epoca în care trăim necesită acceptarea că tot ceea ce este vechi trebuie schimbat cu ceea ce este nou. Generația modernă nu aduce cu sine doar modernul ci și schimbarea mentalității, perceptarea școlii și a educației.

Bibliografie:

Abric, J., *Psihologia comunicării. Teorii şi metode*, Editura Polirom, Iaşi, 2002.

Cristea, S., *Dicţionar de pedagogie*, Editura Litera, Bucureşti, 2000.

Cucoş, C., *Pedagogie*, Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2006.

Dobridor, I., Pânişoară, I., *Ştiinţa învăţării. De la teorie la practică*, Editura Polirom, Iaşi, 2005

Gongea, E., Breben, S., *Metode interactive de grup. Ghid metodic*, Editura Arves, Timişoara, 2002.

385. ABILITĂŢILE SOCIALE – O CONDIŢIE A REUŞITEI PERSONALE ŞI PROFESIONALE

Profesor: Doia Viorel , Liceul Tehnologic „ Ion Barbu’’ Giurgiu

Studiile de diagnoză realizate asupra învăţământului românesc actual au evidenţiat intelectualismul şi depersonalizarea ca şi caracteristici fundamentale [1] ceea ce ne îndreptăţeşte să afirmăm că la nivelurile procesului instructiv-educativ se pune accent pe dezvoltarea mai ales a inteligenţei verbale şi logico-matematice şi prea puţin pe cea intuitivă, relaţională, empatică, afectiv-emoţională etc.

Deşi societatea îşi propune şi trebuie să pregătească tinerii pentru „viaţă“, lipseşte aproape în totalitate educaţia pentru viaţa privată, iar formarea şi dezvoltarea unor abilităţi sociale se realizează doar în mod aleator.

Termenul de abilitate circumscrie ansamblul de competenţe care se actualizează în comportamente eficiente şi care în general sunt rezultatul unei învăţări, favorizate eventual de dispoziţii şi aptitudini înnăscute [2]. Dacă în vorbirea curentă termenul de abilitate este sinonim cu cel de aptitudine, capacitate, sensul operaţional se referă la activităţi dobândite, ce permit realizarea cu mare precizie, rapiditate, facilitate, eficienţă cantitativă şi calitativă, cu un consum redus de energie nervoasă şi psihică a unor activităţi [3].

În contextul educaţional se face deosebire între abilităţile de bază, ce constituie condiţiile de trecere la achiziţii ulterioare mai complexe, abilităţile speciale, diferenţiate pentru fiecare palier de vârstă şi activitate, şi abilităţile de nivel superior, competenţe foarte generale aplicabile în principiu unei mari diversităţi de probleme. Abilităţile de bază, numite altădată cele trei chei ale cunoştinţelor (cei trei R – reading, writing, arithmetic – ai anglo-saxonilor) adică abilităţile de lectură, scriere şi calcul, îşi păstrează valoarea lor fundamentală, dar nu mai sunt suficiente în societatea contemporană. Acestora li se adaugă astăzi în mod justificat alfabetizarea informatică şi alfabetizarea mediatică. Datorită însemnătăţii deosebite a componentei afective în dezvoltarea individului, mai mulţi autori susţin teza abilităţilor cognitiv-afective de bază ce reunesc: plasticitatea mentală, curiozitatea spirituală, capacitatea de a identifica şi rezolva probleme, creativitatea, capacitatea de a lucra în grup, capacitatea de a rezista la tensiuni, de a rezolva conflictele, de a lua decizii, de a comunica etc.

Pentru fiecare palier de vârstă şi activitate se formează în afară de abilităţile de bază şi abilităţile speciale. Dintre acestea un rol foarte important îl au abilităţile implicate în comportamentul acceptat social, legat de rolurile şi statusurile sociale, dar şi de comportamentul în grupurile mici în relaţiile oficiale, în cele familiale etc. Abilităţile sociale devin din ce în ce mai importante pentru că ele reprezintă o condiţie a reuşitelor atât în plan profesional, cât şi personal. Oamenii de succes rezolvă problemele comune în aşa fel încât relaţia cu cealaltă persoană să nu fie periclitată. Problemele relaţionale o dată rezolvate nu reapar în alte situaţii. Caracteristicile personale prealabile sunt destinse şi flexibile şi nu cad prea uşor în capcanele prejudecăţilor. Aceste persoane percep clar şi interpretează eficient comportamentul celorlalţi. Abilităţile sociale garantează astfel eficienţa în domeniul relaţiilor interpersonale, al comunicării, al rezolvării situaţiilor conflictuale, al luării deciziilor etc. Importanţa dezvoltării abilităţilor sociale a dus la conturarea unor programe şi a unor metode şi tehnici adecvate, din care am selecţionat câteva mai cunoscute: Programul AWARE, elaborat de Elardo şi Cooper (1977), vizează dezvoltarea unor deprinderi sociale punând accent mai ales pe încrederea în sine şi respectul faţă de ceilalţi. Metodele şi tehnicile folosite sunt mai ales cele de creare a unor situaţii-problemă, prelucrate prin joc de rol, analizate apoi şi dezbătute în grupuri mici. Se au în vedere dezvoltarea capacităţii empatice, a toleranţei şi înţelegerii faţă de ceilalţi şi faţă de diferenţele existente între indivizi, iar în final formarea şi consolidarea abilităţilor de soluţionare a problemelor interpersonale. Programul „Human Development“ (Bessel, 1972) are în vedere atât trăirea care facilitează dezvoltarea personalităţii, maturizarea, cât şi dezvoltarea capacităţii de a soluţiona problemele.

Programul urmăreşte cunoaşterea de sine, conştientizarea propriilor aptitudini şi formarea deprinderilor necesare interacţiunilor sociale. Programul „DUSO“ elaborat de Dinkmager (1970) vizează conştientizarea de către individ a faptului că scopurile, sentimentele şi comportamentele sunt în relaţie dinamică şi exersarea exprimării în mod liber şi sincer a sentimentelor, scopurilor şi comportamentului. Un posibil curriculum de dezvoltare a abilităţilor sociale, la studenţii militari Formarea abilităţilor sociale presupune atât învăţare socială, dar mai ales o pregătire practică adecvată. „Dacă nu se pune accentul pe abilităţi, este puţin probabil să apară o modificare semnificativă în comportament în urma instruirii“ [4].

Pornind de la premisa că modelele şi tehnicile tradiţionale, formele clasice, nu sunt suficiente pentru un curriculum de dezvoltare a abilităţilor sociale la elevii din liceele militare, am selectat din literatura de specialitate câteva modalităţi adecvate vârstei şi activităţilor acestora. Imitarea modelului. Cea mai rapidă modalitate de învăţare a unui comportament se realizează prin observarea celuilalt. Imitarea este cea mai veche şi cea mai eficientă formă de învăţare. Esenţial este să se ofere modelul adecvat, care poate deveni un mijloc eficient şi relativ uşor în dezvoltarea abilităţilor interpersonale. Tehnicile de învăţare şi modelare a comportamentului. Practica educativă atestă faptul că aprecierea pozitivă a persoanei în timpul sau în urma unei acţiuni duce la reapariţia ei în comportament. Exerciţiile sau experienţele structurate. Exerciţiul structurat reprezintă „o intervenţie a conducătorului de grup care conţine o serie de reguli şi prevederi de comportament specific“ [5].

Efectul exerciţiului structurat este evidenţiat în procesul de învăţare desfăşurat la cele trei niveluri ale personalităţii: afectiv, cognitiv şi comportamental. Pentru obţinerea efectului dorit este foarte importantă discuţia din finalul exerciţiului (prelucrarea verbală). Tehnicile de tip brainstorming. Specific tehnicilor acestora este să se aducă cât mai multe idei încă neevaluate. Aceste tehnici pun accentul pe gândirea divergentă şi exclud critica timpurie a alternativelor găsite. Pe lângă aportul adus la soluţionarea problemei, au un rol deosebit în crearea şi păstrarea unei atmosfere pozitive de lucru. Tematica programului poate varia în funcţie de numeroşi factori: baza teoretică, obiectivele propuse, specificul grupului, pregătirea anterioară etc. Ar putea fi incluse următoarele teme principale: Cunoaştere şi relaxare; Dezvoltarea autoaprecierii; Comunicarea; Cooperarea; Interacţiuni fete şi băieţi; Soluţionarea constructivă a conflictelor etc.

Având în vedere atât importanţa abilităţilor sociale în realizarea personală şi profesională a individului, cât şi noile posibilităţi este indicat să se completeze lacunele activităţii instructiv-educative cu aceste activităţi, care reprezintă totodată şi o sursă de diversificare a metodelor educative.

Note bibliografice

[1] Miroiu, A., Învăţământul românesc azi. Studiu de diagnoză, Iaşi, Editura Polirom, 1998.
[2] Doron, R., & Parot, F., Dicţionar de psihologie, Bucureşti, Editura Humanitas, 1991. [3] Şchiopu, U., Dicţionar de psihologie, Bucureşti, Editura Babel, 1997.
[4] Deutsch, M., Soluţionarea conflictelor constructive. În: Neculau, A., Psihologia rezolvării conflictului, Iaşi, Editura Polirom, 1998, p. 177.
[5] Rudas, Delfi örökösei, Gondolat, Budapest, 1990, p. 154.

386. MIJLOACE MODERNE DE PREDARE A LIMBII ENGLEZE

Prof. limba engleză, Dur Veronica
Liceul Tehnologic „Dorin Pavel” Alba Iulia

Metodele moderne, alături de cele tradiționale, sunt menite a schimba în bine ora de limba engleză. În cele ce urmează, voi prezenta două din metodele ce pot fi folosite pentru a preda atât noțiuni de gramatică, cât și de vocabular, sub forma unor planuri de lecție: **metoda predării-învățării reciproce** și **explozia stelară**.

PLAN DE LECȚIE (metoda predării-învățării reciproce)

Profesor: Veronica Dur — Școala: Liceul Tehnologic “Dorin Pavel” Alba Iulia
Disciplina: LIMBA ENGLEZĂ — Clasa: IX A (L1)
Data: 04.10.2019 — Durata: 50 min

Lecția: Present Simple (recapitulare)

Obiectivele lecției:

Elevii vor fi capabili:

- *Să cunoască acțiunile exprimate de acest timp verbal ;*
- *Să cunoască adverbele folosite cu Present Simple ;*
- *Să folosească timpul verbal Present Simple corect în context ;*
- *Să interacționeze cu colegii de echipă folosind acest timp verbal.*

Resurse: fișe de lucru.

Nr. crt.	Eveniment didactic	Durata	Activitatea de instruire
1.	Moment organizatoric	2 min	-profesorul verifică prezența și captează atenția elevilor
2.	Prezentarea metodei predării-învățării reciproce	3 min	-profesorul amintește elevilor ca este vorba de o lecție recapitulativă de gramatică, punându-se accent pe timpul verbal Present Simple -profesorul le descrie elevilor metoda nouă ce urmează a fi aplicată la clasă
3.	Desfășurarea lecției	40 min	-profesorul le cere elevilor să lucreze pe perechi -fiecare elev primește două fișe de lucru, cu două texte ce conțin verbe la Present Simple (unul cu verbe ce exprimă acțiuni obișnuite repetate; altul cu verbe ce exprimă adevăruri general valabile) -după ce sunt familiarizaţi cu metoda, elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-şi colegii; are loc o dezvoltare a dialogului elev – elev, urmând etapele metodei predării-învățării reciproce: • REZUMAREA – lecturarea primului text; se face un rezumat al acestuia • PUNEREA DE ÎNTREBĂRI – un elev îi pune întrebări celuilalt referitor la textul citit, după cum urmează (cel ce

			pune întrebările trebuie să cunoască, bineînțeles, și răspunsurile): 1. Care sunt verbele folosite la Present Simple? 2. Cum se formează acest timp? 3. Ce acțiune exprimă Present Simple în acest context? 4. Etc. • CLARIFICAREA situațiilor în care Present Simple exprimă acțiuni obișnuite, repetate, punându-se accent pe adverbele de frecvență folosite în text • PREZICEREA (PROGNOSTICAREA) - ce alte acțiuni mai poate exprima Present Simple; se continuă cu studierea celui de-al doilea text (cu verbe la Present Simple, ce exprimă adevăruri general valabile), urmându-se și în acest caz aceeași metodă, inversându-se rolul elevilor în echipă.
4.	Evaluarea	4 min	-profesorul evaluează elevii în funcție de răspunsurile date, de modul în care s-au implicat în echipa din care au făcut parte
5.	Încheierea lecției	1 min	-tema pentru acasă

PLAN DE LECȚIE (metoda exploziei stelare)

Profesor: Veronica Dur
Disciplina: LIMBA ENGLEZA
Data: 09.10.2019

Școala: Liceul Tehnologic "Dorin Pavel" Alba Iulia
Clasa: XI A (L1)
Durata: 50 min

Lecția: Intelligent Housing (Case inteligente)

Obiectivele lecției:

Elevii vor fi capabili:

- *Să folosească noul vocabular în context ;*
- *Să comunice în limba engleză cu colegii de echipă folosindu-se de vocabularul nou ;*
- *Să-și exprime liber ideile legat de noua lecție;*
- *Să interacționeze eficient cu colegii de echipă.*

Resurse: manual, fișe de lucru.

Nr. crt.	Eveniment didactic	Durata	Activitatea de instruire
1.	Moment organizatoric	2 min	-profesorul verifică prezența și captează atenția elevilor
2.	Introducerea in lecția nouă	10 min	-profesorul menționează noua lecție ce urmează a fi studiată -elevii citesc textul nou (din manual) -profesorul explică vocabularul nou
2.	Prezentarea metodei exploziei stelare	3 min	-profesorul le descrie elevilor metoda nouă ce urmează a fi aplicată la clasă, scopul acesteia fiind acela de a realiza cât de bine au înțeles elevii mesajul textului
3.	Desfășurarea lecției	30 min	-profesorul le cere elevilor să lucreze în grupe de 4 elevi -fiecare elev primește o fișă de lucru în formă de stea, în mijlocul stelei fiind notate cuvintele *Intelligent Housing*

			(Case inteligente) -elevii au sarcina de a formula întrebări de genul *Ce…?, Cum…?, De ce…?* Etc. -întrebările pot fi formulate după cum urmează: •Cum arată o casă inteligentă în exterior? •Care sunt beneficiile unei bucătării inteligente? •Ce deosebiri există între o casă inteligentă și una obișnuită? •Cum se controlează o asemenea casă? •Care sunt avantajele / dezavantajele unei case inteligente?
4.	Evaluarea	4 min	-profesorul evaluează elevii în funcție ce răspunsurile date, de modul în care s-au implicat în echipa din care au făcut parte
5.	Încheierea lecției	1 min	-tema pentru acasă

Metodele prezentate mai sus au rolul de a însufleți ora de limba engleză, făcând lecțiile mult mai interesante, mai atrăgătoare pentru elevi.

BIBLIOGRAFIE:

1. Allright, R. L., 1984, *Why don't learners learn what teachers teach?: the interaction hypothesis,* în D. M. Singleton, & D. Little (Eds.), Dublin : The Irish Association for Applied Linguistics;
2. Cohen, L. & Manion, L., 1980, *Action research*. In J. Bell, T. Bush, A. Fox, J. Goodey & S. Goulding, (Eds.). (1984). *Conducting Smal-scale Investigations in Educational Management*, London : Harper & Row and the Open University;
3. Larsen-Freeman, Diane, 2007, *Techniques and Principles in Language Teaching*, :Oxford University Press.

387. INTERACȚIUNEA ȘCOLII CU MEDIUL EXTERN PRIN PARTENERIATE

Enache Cătălina-Liceul Tehnologic Simion Mehedinți, Galați

Analiza de nevoi SWOT

Puncte tari	Puncte slabe
-personal didactic calificat,receptiv la schimbări ; -climat organizațional deschis bazat pe respect, colegialitate,sprijin reciproc ; -misiunea școlii reflectă dorința de integrare a elevilor cu nevoi speciale pe piața muncii; -unicul liceu tehnologic din Galați care școlarizează un număr de 250 de elevi învățământ liceal special, profesional special,postliceal special cursuri de zi și seral; - școala oferă servicii educaționale într-un spectru larg de domenii:mecanică,fabricarea produselor din lemn, construcții instalații și lucrări publice,industria textilelor,turism și alimentație,estetica și igiena corpului omenesc ; -există cadre didactice specializate care se ocupă de consilierea și orientarea elevilor; -organizarea Târgului Ofertelor Educaționale și Târgul Meseriilor pentru elevii de clasa a VIII-a; -planul de școlarizare respectă cerințele pieței muncii,prevederile PLAI,PRAI; -cadre didactice inițiate în utilizarea calculatorului și platformelor educaționale(în special AEL); -sunt elaborate PIP-uri pentru elevii cu deficiențe moderate și severe; -pregătiri suplimentare pentru elevii cu dificultăți de învățare în vederea susținerii examenului de certificare a competențelor; -demers didactic flexibil,individualizatîn funcție de particularitățile de vârstă și psihologice ale elevilor ; -organizarea de activități extracurriculare și extrașcolare, prin care se formează competențe cheie necesare pentru împlinire şi dezvoltarea personală, cetăţenie activă, pentru incluziune socială şi angajare pe piaţa muncii ; -rezultate ale elevilor,îndrumați de cadrele didactice la festivaluri,concursuri cu diferite tematici ; -liceul promovează un cod de etică bazat pe promovarea valorilor culturii organizaționale atât în rândul elevilor, profesorilor, părinților cât și în rândul societății;	-dificultăți în integrarea elevilor cu nevoi speciale pe piața muncii; -majoritatea elevilor provin din familii sărace,cu un nivel de trai scăzut,unele dezorganizate,de aici apare riscul de abandon școlar; -baza materială din atelierele școală este insuficientă în raport cu cerințele pieței muncii; -dificultăți în formarea la elevi a unor competențe suplimentareîn raport cu competențele prevăzute în standardul de pregătire profesională; -insuficiente proiecte derulate cu agenții economici; -dificultăți în proiectarea CDL-urilor din cauza resurselor insuficiente; -o comunicare deficitară a școlii în relațiile cu celelalte părți;
Oportunități	**Amenințări**
-material multimedia interactiv; -dezvoltarea tehnologiilor e-learning; -descentralizarea în domeniul formării continue, trecerea de la abordarea sistemică la abordarea pe programe și proiecte; -existența legislației:învățământul profesional este reglementat prin metodologia aprobată prin OMENCS nr.	-schimbări frecvente ale politicii educaționale; -gradul de implicare a părinților este de cele mai multe ori nesatisfăcător; -contextul socio-economic(starea economiei, fenomenul globalizării) aflat într-o continuă schimbare;

5033/29.08.2017,Cadrul Național al Calificărilor;LEN 1/2011; -proceduri elaborate de ISJ; -oferirea de către MEN a burselor profesionale, cazare,masă gratuită pentru elevii din învățământul profesional; -agenții economici sunt interesați să contribuie la pregătirea elevilor și să angajeze o parte din absolvenți; -parteneri educaționali care lărgesc viziunea asupra educației; -valorificarea meseriilor tradiționale cu efect asupra dezvoltării zonei;	-o scădere a încrederii în vasta instituție socială care reprezintă învățământul; - o percepție deformată a comunității despre școală; -agresivitatea,vulgaritatea,mesajul negativ, subcultural transmis de unele emisiuni din mass-media; -scăderea potențialului demografic al zonei; -migrația familiilor tinere în străinătate; -școli din învățământul de masă recrutează elevi cu nevoi speciale pentru a realiza planul de școlarizare.

Din analiza SWOT a Liceul Tehnologic "Simion Mehedinți"Galați se desprinde nevoia de parteneriat cu agenții economici,astfel se pot dezvolta și diversifica competențele cheie necesare integrării socio-profesionale și se poate înregistra progresul în viitoarea carieră.

Parteneriatul cu agenții economici se materializează sub forma următoarelor activități:

-încheierea unui acord între școală și agenții economici pentru școlarizarea elevilor în învățământul profesional;

-desfășurarea practicii săptămânale,comasate prin valorificarea resurselor partenerului și prin coordonarea elevilor de către un tutore(un bun specialist);

-sprijin în identificarea competențelor,situațiilor de învățare,resurselor(conform profilului ales),necesare proiectării CDL-urilor (diferențierea ofertei curriculare);

-situațiile de învățare permit apropierea elevilor de mediul de muncă,astfel este favorizată tranziția de la școală la viața activă;creșterea flexibilității și a gradului de adaptare la cerințele angajatorului;

-lecții deschise desfășurate la sediul partenerului,în prezența părinților,reprezentanților școlii;

-filmarea unor activități inovative și difuzarea în cadrul cercurilor metodice,acestea fiind modele de bună practică;

-redactarea unor lucrări științifice,articole de specialitate de către profesori,elevi,utilizându-se tehnologiile învățate în timpul practicii, relevante pentru celelalte școli;

-pregătirea teoretică și practică a elevilor, pentru a participa cu succes la concursurile pe meserii;

-pregătirea examenului de absolvire a elevilor, pentru obținerea calificării profesionale;

-comisiile de evaluare și certificare a competențelor au în componență reprezentanți ai agenților economici;

-activități de mediatizare a practicii desfășurate la agenții economici în cadrul Târgului Ofertelor Educaționale și Târgul Meseriilor,pentru elevii de clasa a VIII-a;

-vizite tematice ale absolvenților de clasa a VIII-a la parteneri,pentru o mai bună orientare școlară și profesională;stabilirea unei corelații între cerințele mediului de muncă și interesele,aptitudinile personale;

Cum atragem partenerul?Avantaje

a) stabilirea unor obiective comune referitoare la planificarea,organizarea și evaluarea activității de practică;prin realizarea acestora fiecare parte are ceva de câștigat:agentul economic este interesat să formeze forță de muncă calificată pe care s-o angajeze în condițiile în care se înregistrează o scădere drastică a ofertei de muncă iar absolventul poate fi integrat mai ușor în comunitate;

b) o comunicare eficientă:calitatea comunicării influențează durabilitatea relațiilor instituționale, realizarea obiectivelor și crearea unui climat deschis,stimulativ;

c) respectarea normelor și regulilor interne conduce la evitarea și prevenirea situațiilor cu factor de risc:accidente, furturi,probleme de indisciplină etc.

d) prezentarea oportunităților de a avea în firmă tineri care pot să completeze/faciliteze munca angajaților prin diferite activități;
e) mediatizarea partenerului pe pagina de facebook a școlii,prin articole în presă,prin prezentări la cercuri metodice,simpozioane,concursuri,târguri de ofertă educațională,târguri de meserii;
f) invitarea părinților la sediul partenerului cu ocazia unor activități comune;oricare dintre aceștia pot deveni clienți ai firmei dacă vor fi convinși de profesionalismul și seriozitatea angajaților.

Pentru elevi acest parteneriat aduce următoarele efecte benefice:

- asigurarea egalității de șanse pentru categoriile defavorizate de elevi;
-acceptarea și integrarea acestor elevi în diferite medii de lucru;
-facilitarea învățării experiențiale prin formarea capacității de rezolvare a problemelor reale;
-formarea competențelor transferabile de integrare socială(comunicare,lucrul în echipă,realizarea sarcinilor de lucru,asumarea responsabilităților);
-formarea competențelor profesionale suplimentare prin valorificarea resurselor partenerului;
-relevanța competențelor formate pe piața muncii;
-creșterea ratei de inserție socio-profesională;
-familiarizarea cu cerințele pieței muncii aflate într-o continuă schimbare;

Pentru organizația școlară comunicarea cu societatea,în sens general și cu publicul țintă în sens particular,permite exprimarea rolului activităților în formarea/dezvoltarea personalității elevilor,în acceptarea și integrarea acestora în diferite organizații.Ținând cont de faptul că opinia publicului este rezultatul a ceea ce faci,a ceea ce spui și a ceea ce spun alții despre tine,credibilitatea câștigându-se mai greu decât prin reclame,liceul nostru propune promovarea valorilor culturii organizaționale atât în rândul elevilor, profesorilor, părinților cât și în rândul societății.

În concluzie, aceste programe derulate în colaborare cu unele comunități locale sunt deschise spre interdisciplinaritate și educație permanentă,cu accent spre experiment și inovație. Parteneriatele școlii cu mediul extern reprezintă dimensiunea integrării în societate și un sistem de referință,important în reușita școlară a elevilor. Școlile cu climat deschis și care funcționează în parametri optimi, sunt școli sănătoase,cu succese înregistrate.

Bibliografie:

1.Alois Gherguț –*Management general și strategic în educație Ghid practic*,Editura Polirom Iași,2007;
2.Cornel Panait,Violeta Ciucur,George Căruntu ș.a.-*Dezvoltarea profesională continuă pe componenta instruirii diferențiate a elevilor și oportunități de dezvoltare în carieră pentru profesorii de științe tehnologice în societatea cunoașterii,*Editura Muntenia Constanța,2013;
3.Emil Păun-*Școala o abordare sociopedagogică*,Editura Polirom Iași,1999;
4.Ioan Țocu-*Management educațional*,Editura Didactică și Pedagogică București ,2007;
5.Roxana Tudorică-*Managementul educației în context european*,Editura Meronia București,2007;
6.Sorin Cristea-*Pedagogie* Editura Hardiscom,1996;
7.***www.google.ro.

388. PROIECTUL CA DEMERS INTERDISCIPLINAR SI INTERCULTURAL ÎN EDUCAȚIE

PROF. FELHAZI CARMEN
– COLEGIUL Emil Negruțiu, TURDA

În contextul noii Europe unite care se doreşte fără frontiere şi oprelişti in faţa cetăţenilor ei care sunt liberi să-şi aleagă locul în care pot să-şi realizeze dezideratele profesionale şi personale, învătământul românesc se modernizează, adaptându-se noilor cerinţe ale societăţii contemporane. În faţa tânărului absolvent se deschid astfel posibilităţi enorme de a-şi făuri un destin departe de ţara de origine, de a-şi însuşi o cultură şi o civilizaţie străine. Interculturalitatea se impune ca răspuns în planul educaţional globalizării şi creşterii interacţiunilor dintre Eu şi Celălat. Cunoaşterea şi acceptarea diferenţelor de orice natură înseamnă de fapt rezolvarea conflictelor care ar putea apărea din ignoranţă.

Astfel, Legea Educaţiei Naţionale orientează procesul instructiv-educativ spre dobândire de competenţe, spre o viziune integratoare a educaţiei, conformă cu exigenţele pieţei muncii şi care doreşte să pregătească absolvenţii pentru viaţa socială şi profesională. Din punct de vedere al strategiilor didactice, accentul cade pe demersul interdisciplinar si intercultural de abordare a disciplinelor între care elevul trebuie să găsească relaţii şi corespondenţe. Unul dintre motivele pentru care trebuie să se promoveze această deschidere a învăţământului spre interdisciplinaritate este faptul că realitatea concretă, socială în care trăim este ea însăşi complexă, nu se delimitează pe discipline sau segmente, ceea ce necesită cunoştinţe din diverse domenii pentru a ne integra şi a rezolva problemele care se ivesc. O componentă principală a educaţiei o reprezintă tocmai încurajarea elevului de a problematiza, de a chestiona ceea ce i se oferă prin situaţiile de învăţare, deci de a participa activ la propria formare, de a gandi creativ în găsirea celor mai bune soluţii de rezolvare a eventualelor probleme cu care se confruntă. Elevul modern învaţă prin descoperire realitatea înconjurătoare, se cunoaşte pe sine, propriile limite, prin acţiune iar dacălul reprezintă un mediator a cărui strategie didactică are rolul de a-l determina pe elev să dobândească aptitudini şi abilităţi, cunoştinţe din diverse domenii complementare necesare integrării sale sociale şi profesionale.

În şcolile cu profil tehnic care au ca obiectiv principal formarea de specialişti în diverse domenii profesionale, procesul de învăţământ cu deschidere spre interdisciplinaritate şi interculturalitate are astfel un rol foarte important deoarece cele doua orientări presupun un dialog şi un schimb de metode, de cunoştinţe, un transfer al acestora pe orizontală, dintr-o disciplină într-alta sau între mai multe discipline ceea ce ofera posibilitatea elevilor să se pregătească in mod corespunzător dobândind informaţii din mai multe domenii, necesare pentru viitoarea lor meserie; există şi o interacţiune, o colaborare între mai multe cadre didactice care predau acele discipline, specialişti care se apleacă asupra aceluiaşi obiect de studiu, cercetat din perspective multiple.

Metoda proiectului poate fi valorificată în acest sens ca demers interdisciplinar, presupunând o abordare interdisciplinară şi interculturală a unui subiect, adaptat capacităţilor intelectuale, intereselelor şi abilităţilor practice ale elevilor. Proiectul reprezintă o metodă modernă ce permite o evaluare complexă şi nuanţată a învăţării, necesită un volum mare de muncă, mai ales independentă, în afara orelor de curs**.** Proiectul pleacă de la evaluarea intereselor și nevoilor elevilor, este o formă de evaluare motivantă care se bazează pe cercetare și studiu, acest lucru implică iniţiativă, creativitate, capacitate de selectare a informaţiilor şi originalitate. Activitatea desfăşurată pentru a finaliza un proiect oferă elevilor ocazia de a aplica ceea ce au aflat sau au învăţat, dezvoltă competenţe, creşte motivaţia intrinsecă, încurajându-i în cercetarea temei. Prin aceasta, elevii îşi lărgesc orizontul de cunoaştere şi le aprofundează cunoştinţele deja dobândite, utilizează resurse tehnice noi, se folosesc de elemente ale pluridisciplinarităţii, transdisciplinarităţii, interdisciplinarităţii, găsesc surse de informare diferite şi le selectează.

În acest sens, în cadrul colegiului nostru, am realizat diferite demersuri interdisciplinare de dezvoltare a competenţelor de comunicare orală şi scrisă atât în limba română cât şi în limbile

moderne predate în şcoală. Elevii claselor a X-a au colaborat în cadrul unui proiect care avea ca scop promovarea lecturii prin realizarea unor cărţi personale care să cuprindă atât producţii literare proprii, impresii în urma lecturării unei bibliografii indicate cît şi o culegere de citate comentate, despre lectură. Elevii au lucrat pe grupe, utilizînd atât informaţiile de pe Internet cât şi cartea tipărită, lectura a devenit astfel un mijloc de promovare a interdisciplinarităţii, o punte de legătură între disciplinele umaniste dar şi o ocazie de a aprofunda cunoştinţele pe care le aveau deja despre literatura europeană. După exerciţiile de lectură activă, notându-şi conştiincios citatele în care găseau idei interesante, elevii au făcut exerciții de scriere creativă, alcătuind eseuri despre rolul lecturii dar și compuneri originale despre ceea ce simt sub formă de pagini de jurnal sau fragmente de roman, scrise în română, engleză și franceză. Faptul că au scris și au gândit nu numai în limba lor maternă ci și într-o limbă străină, le-a pus în valoare efortul și i-a motivat să petreacă timp îndelungat studiind dicționarele, cerând informații suplimentare de la profesorii de limbi străine în legătură cu anumite probleme de lexic sau gramaticale. Acest proiect a fost forma în care a luat naștere valorificarea educației interdisciplinare și interculturale la noi în școală.

Pretext pentru promovarea lecturii în rândul generației tinerilor internauți pasionați de informație și jocuri computerizate, proiectul acesta a atins scopuri complementare ale învățării și a constituit un prilej de a colabora și a comunica, de a relaționa în cadrul unui grup pentru a realiza un produs al fiecărui elev în parte din acel grup dar și o operă comună - o carte.

Bibliografie:

http://francois.muller.free.fr/diversifier/interdis.htm, „INTERDISCIPLINARITE”

coord. Miron Ionescu, Muşata Bocoş, Vasile Chiş - Didactica modernă, ed. Dacia, 2001

389. TRANSDISCIPLINARITATEA ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ

Ferrant Doina, Liceul Tehnologic ,,Petru Poni" Oneşti

Se pune problema unui transfer orizontal în cadrul disciplinei limba română.

Prin compuneri trebuie valorificate achiziţiile dobândite prin lectură. Textele din manuale sunt texte-suport pentru elementele de vocabular şi pentru introducerea structurilor gramaticale. Compunerile gramaticale şi momentul ortografic pot fi corelate cu textele citite.

Corelarea interdisciplinară între limba română şi celelalte discipline se poate realiza prin:

Elemente de vocabular

1.*Termeni specifici diferitelor discipline:*

- Termeni ştiinţifici– matematici, geografici, istorici,
- Elemente de limbaj plastic-educaţie plastică ,
- Termeni tehnici-abilităţi practice,
- Termeni muzicali-educaţie muzicală:
- Termeni juridici-educaţie civică.

În cadrul disciplinei ştiinţe/cunoaşterea mediului apar unele probleme deoarece modelul mental pe care îl au elevii referitor la lumea fizică şi la funcţionarea acesteia cuprinde şi concepte eronate ce includ şi neînţelegerile conceptuale de limbaj datorate utilizării unor cuvinte care au un înţeles în vorbirea de zi cu zi şi altul în context ştiinţific(masă-greutate, căldură-temperatură).

2.*Expresii, structuri gramaticale:*

- Expresii literare pot fi create uneori spontan de către elevi în cadrul conversaţiilor ce pleacă de la materiale vizionate.
- Structurile gramaticale pot fi repetate şi automatizate în limbajul elevilor prin cântece.
- Printr-un repertoriu de cântece se formează o dicţie clară, o vorbire nuanţată şi frazată corect, în special prin cântecele ce au la bază un text cu frământări de limbă.

3.Texte :

- Textele cu conţinut ştiinţific-ştiinţe.
- Alte conexiuni se pot obţine cerând elevilor să explice înţelesul unor versuri sau texte după studierea unor fenomene.
- Textele descriptive ale unor scriitori români ce pot fi recomandate elevilor pentru lectura suplimentară - geografie ,ştiinţe
- Excursia literară adânceşte înţelegerea operelor cu caracter descriptiv şi poate fi precedată sau urmată de lecturi adecvate din opera scriitorilor.
- Observarea orizontului local poate fi corelată cu cerinţe care aparţin disciplinei limba română prin asociere cu studierea unor fragmente din **monografia localităţii natale.**
- Textele cu un conţinut istoric (unele conţinând arhaisme), în proză sau în versuri,
- Textele cu o valoare strict documentară-istorie;
- Proverbe, legende, ghicitori ce pot fi valorificate în legătură cu temele abordate în lecţiile de ştiinţe, geografie, istorie, sau explicarea unor proverbe despre economie după rezolvarea unor probleme cu acest conţinut în orele de matematică, textele folclorice - corelate cu punctele de cusătură în orele de abilităţi practice.
- Textele unor cântece îi apropie pe elevi de unele poezii cunoscute sau îi ajută să găsească momentele foarte importante din textele narative.

Astfel se pot corobora informaţiile despre autor şi naraţiune cu tot conţinutul de idei al cântecului, putând analiza comparativ.Printr-un repertoriu de cântece se formează o dicţie clară, o vorbire nuanţată şi frazată corect , în special prin cântecele ce au la bază un text cu frământări de limbă.

În cadrul orelor de ***matematică*** interdisciplinaritatea se poate realiza şi prin :

- Citirea unei povestiri fără deznodământ şi condiţionarea aflării acestuia de rezolvarea unor exerciţii;

- ❖ Povestiri şi poveşti ce conţin poveşti;
- ❖ Probleme versificate;
- ❖ Memorarea unor poezii despre cifre(clasa I)
- ❖ În orele de ***educaţie plastică*** interdisciplinaritatea se poate realiza şi prin :
- ❖ Realizarea unor lucrări care să ilustreze conţinutul textelor (asociate unor teme plastice potrivite);
- ❖ Imaginile picturale readuc în mintea copiilor imagini vizuale, expresii metaforice întâlnite în lucrările literare studiate.

Cuvântul –ca materie primă în literatură- poate crea imagini vizuale, auditive, tactile, gustative.

Lectura explicativă este un mod de abordare a tuturor acestor categorii de texte.

Lectura individuală se recomandă pentru completarea celor discutate în clasă şi valorificarea ei în revista şcolii la rubrica ”Ştiaţi că...” sau „Recorduri”-ştiinţe,geografie,istorie.

Formarea gustului pentru lectură se poate realiza prin teztul problemelor: despre cărţi,despre activităţi culturale,dar şi prin utilizarea datelor biografice ale unor autori.

Educaţia literară urmăreşte iniţierea elevilor în tehnica decodării şi a descoperirii unor adevăruri artistice în operele în care acestea sunt mai greu de descoperit.

4. Personajele din texte pot fi utilizate astfel:

- ❖ ca participanţi în cadrul lecţiilor-matematică etc.
- ❖ portretele morale a două personaje – caracterizări comparative în antiteză- educaţie civică
- ❖ jocurile de rol cu subiecte din basme şi poveşti evidenţiază personajele pozitive

5.Cerinţe ce dezvoltă creativitatea

- ❖ Crearea de problemeasemănătoare celor din poveştile citite
- ❖ Să-şi imagineze legende (a unui animal , loc a unei plante etc.)
- ❖ Excursiile şi drumeţiile pot fi valorificate prin:compuneri, povestirea unor întâmplări, jocuri de rol
- ❖ Descrieri ale unor imagini fotografice sau filmate
- ❖ Exerciţii de creaţie care să ilustreze teme cu elemente moral-civice
- ❖ Coroborarea compoziţiilor literare cu cele plastice pe aceeaşi temă
- ❖ Cântecele pot fi puncte de plecare pentru realizarea unei compuneri, a unui dialog sau a unor mici texte narative
- ❖ Audiţiile pot determina crearea unei poezii, a unei descrieri, a unui desen
- ❖ Colaje reprezentând scene din textele studiate

6. Limba română –educaţie fizică :

- ❖ Jocurile debutează cu„ **numărători”** ce sunt de fapt jocuri de cuvinte, unele create chiar de elevi
- ❖ Vechile jocuri bătrâneşti folclorice combină limba română ,educaţia muzicală, educaţia fizică

BIBLIOGRAFIE

1. Rodari Gianni – „Gramatica fanteziei. Introducere în arta de a inventa poveşti”, EDP., Bucureşti 1980
2. Crăciun Corneliu – „Metodica predării limbii române în învăţământul primar”, Editura Emia, Deva, 2003
3. Ministerul Educaţiei şi Cercetării – „Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de limba şi literatura română”, CNC 2002
4. Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului – „Ghidul programului de informare/formare a institutorilor/învăţătorilor”, CNFP, Bucureşti 2003
5. Movileanu Lenuţa, Luminiţa Pavel, Anca Agrigoroaie, Daniela Ilincăi, Gabriela Mihai, Adriana Nichitean – „Orientări moderne în predarea limbii române la ciclul primar”, Editura Axa, Botoşani 2004
6. Muntean A – „Incursiuni în creatologie”, Editura Augusta, Timişoara 1994

390. ÎNVĂŢAREA CENTRATĂ PE ELEV ŞI ETAPELE CERCETĂRII PEDAGOGICE

Prof. Firu Iuliana-Marilena,
Liceul Teoretic Novaci

I. Învăţarea centrată pe elev

Domeniul de predare al cadrelor didactice este indispensabil de modul în care aceştia sunt formaţi. Mentalitatea acestora trebuie să fie în relaţie cu modul lor de a gândi, iar totul este în strânsă legătură cu activitatea elevului, care trebuie să corespundă nevoilor din viaţa de zi cu zi. Astfel, profesorul nu este altceva decât un mentor şi un partener pe tot parcursul procesului instructiv-educativ, deoarece participă în mod definitoriu la propria lui formare. ***Învăţarea centraăa pe elev*** se bazează pe următoarele considerente, care pot fi numite şi repere, sau calităţi:

- Este orientată spre sarcina de lucru
- Este activă, deoarece aceentuează învăţarea
- Este interactivă, deoarece utilizează fie discuţia, prelegerea sau dezbaterea
- Este critică, întrucât încurajează elevii să reflecteze.

Învăţarea activă este esenţială în formarea elevului. Aceasta presupune învăţarea prin acţiune, prin experimentarea anumitor situaţii şi prin rezolvarea de probleme. Profesorii pot învăţa cum să creeaze astfel de experienţe pentru elevi, prin exersarea învăţării active de către ei înşişi în procesul de formare. Învăţarea activă poate fi o modalitate mai stimulatoare şi mai motivantă decât instruirea formală şi poate aduce rezultate durabile atât pentru adulţi, cât şi pentru tineri, fiindcă cei din urmă sunt direct implicaţi.

De asemenea, sprijină învăţarea deoarece se centrează pe exemple concrete mai degrabă decât pe principii abstracte. În învăţarea activă, elevii sunt încurajaţi să formuleze principii generale pornind de la cazuri concrete, nu viceversa.

Învăţarea bazată pe sarcini concrete este importantă din mai multe puncte de vedere:

- Este o formă excelentă de învăţare activă, adică de învăţare prin acţiune;
- Oferă posibilitatea de a rezolva probleme din viaţa reală şi de a analiza materiale autentice.

Formarea elevilor trebuie să evidenţieze formele învăţării prin colaborare, fie în perechi, în grupuri mici, sau mari, în funcţie de sarcinile de lucru. Lucrul în echipă se bazează pe învăţarea pe elev şi este deosebit de important în obţinerea performanţelor. Acesta poate eferi elevilor modele de colaborare în grup pe care le pot utiliza ca experienţe ulterioare. De altfel, se încurajează schimbul de experienţă şi de opinii, iar prin împărtăşirea aceloraşi probleme cresc şansele de a găsi soluţii pentru rezolvarea acestora. Pentru profesor este deosebit de important lucrul în echipă deoarece contrabalansează experienţa de a lucra singur într-o clasă. Metodele alternative folosite se bazează pe următoarele aspecte:

- Constituie o modalitate de a încuraja elevii să se implice în propriul proces de formare;
- Ajută profesorii să înveţe cum să-i sprijine pe elevi să gândească ei înşişi;
- Le creează sentimentul contribuţiei personale şi al capacităţii de asumare a responsabilităţilor;
- Le oferă încredere şi le dezvoltă sentimentul contribuţiei proprii.

Prin intermediul acestei învăţări centrate pe elev, există posibilitatea ca aceştia să reflecteze dacă ceea ce au făcut este bine în rezolvarea unei sarcini. Aceasta înseamnă pentru profesori identificarea modelelor utilizate şi deschiderea lor către feedback, discuţii şi repetare. Perioada de reflecţie oferă posibilitatea să se familiarizeze şi să exploreze în detaliu principiile pedagogice generale demonstrate în activitatea pe care au proiectat-o. În acest stadiu al procesului de formare, elevii conştientizează ceea ce au învăţat, iar experienţa devine una educativa pentru ei. Din acest motiv, este absolut esenţial să alocăm timp suficient pentru reflecţie. Oricât de scurt ar fi timpul pentru formare, elementul „reflecţie” nu trebuie omis, mai ales că de aici încolo principiul general al formării elevilor va fi puţin, dar bine.

II. Etapele cercetării pedagogice

Evident, învățarea centrată pe elev se face în urma unor etape de cercetare pedagogică, pentru a se observa modul în care se relaționează cu elevii. *Cercetarea pedagogică* este o acţiune de observare şi investigare, pe baza căreia cunoaştem, ameliorăm sau inovăm fenomenul educaţional. Practica educativă constituie, pentru cercetător, o sursă de cunoaştere, un mijloc de experimentare, de verificare a ipotezelor şi de generalizare a experienţei pozitive. În acelaşi timp, cercetarea pedagogică, prin concluziile ei, contribuie la inovarea şi perfecţionarea procesului de învăţământ şi de educaţie. Cercetarea pedagogică poate fi fundamentală şi aplicativă, observaţională sau experimentală, spontană sau ştiinţifică.

Rolul cercetării pedagogice constă în explicarea, interpretarea, generalizarea şi inovarea fenomenului educaţional prin schimbări de structură, sau prin introducerea de noi metodologii mai eficiente.

Funcţiile cercetării pedagogice sunt:

- *funcţia explicativă;*
- *funcţia praxiologică;*
- *funcţia sistematizatoare;*
- *funcţia referenţial-informaţională;*
- *funcţiile de evaluare şi control ştiinţific a procesului de instruire şi formare a personalităţii, raportate la cerinţele sociale;*
- *funcţia de perfecţionare şi inovare a învăţământului şi educaţiei;*
- *funcţia predictivă.*

Lucrarea ştiinţifică este una dintre elementele cheie ale cercetării pedagogice și este consemnată în fişe pe probleme şi subprobleme care cuprind: autorul, titlul lucrării, locul apariţiei, anul, editura şi pagina. Realizarea unei lucrări ştiintifice este un proces intelectual complex care are în vedere informarea și documentarea pe tema propusă, redactarea lucrării și realizarea aparatului critic urmată de comunicarea rezultatelor în forme specifice. În elaborarea unei lucrări ştiinţifice sunt avute în vedere următoarele etape:

1. Identificarea și formularea unei nevoi de informare: temele de lucrări cu caracter ştiinţific se stabilesc, în general, pornind de la aria tematică cunoscută de potențialul cercetator iar în cazul studenților, de cele mai multe ori temele se stabilesc în urma discuțiilor cu profesorii îndrumători. Se ține cont de noutatea temei, posibilitățile practice de realizare a ei, familiaritatea cu tema propusă.
2. Identificarea și reperarea surselor de informare. În această etapă se urmăresc aspecte privind dezvoltarea de strategii informative coerente și eficiente. Aceasta presupune o cunoaștere temeinică a tipologiei documentare, a naturii, formatului și structurii documentelor, a regulilor de indexare și catalogare.
3. Documentarea în vederea realizării lucrării ştiintifice: documentarea pentru partea teoretica și metodologică a lucrării se referă la consultarea literaturii de specialitate cu privire la subiectul abordat în lucrare. De obicei, odata cu definitivarea planului lucrarii se stabilește și bibliografia inițială care urmează a fi consultată. Pentru realizarea eficientă a documentării pentru partea teoretică și metodologică propunem câteva repere: **a.** documentarea teoretico-metodologică se referă atât la bibliografia de specialitate, cât si la orice alte surse de informare asupra domeniului: radio, televiziune, dezbateri ştiinţifice de orice natură, reviste de specialitate, cotidiene etc.; **b.** documentarea teoretico-metodologică trebuie finalizată prin fișele de lectură.
4. Evaluarea și organizarea resurselor informaționale: Evaluarea unei surse poate începe chiar înainte de a vedea acea sursă. O primă apreciere a sursei de informare se poate realiza pornind de la notița bibliografică.O notiță bibliografică este o descriere după norme standardizate a unei cărți, articol din periodic sau a oricărui alt material publicat și are în principal următoarele trei categorii de date: autorul, titlul, datele de publicare. Aceste elemente sunt utile în determinarea măsurii în care o sursă de informare poate fi sau nu utilă. Multe din criteriile de evaluare utilizate

pentru documentele tipărite pot fi aplicate și resurselor Internet, deoarece sunt disponibile tot mai multe resurse informaționale și sunt necesare criterii și competențe de evaluare.

Bibliografie:

1. Chelcea, Septimiu, *Metodologia cercetării sociologice. Metode cantitative și calitative*, București, Editura Economică, 2001.
2. Cerghit, Ioan, *Metode de învățământ*, Editura Didactică și pedagogică, București, 1997.
3. Neacșu, Ioan, *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Militară, București, 1990.
4. Neacșu, Ioan, *Instruire și învățare*, București, Editura Științifică, 1990.
5. http://www.pedabt.ro/educatia-pentru-cetatenie-si-modalitati-de-rezolvare-a-situatiilor-problema/
6. http://ltni.weebly.com/educa539ie-pentru-cet259539enie.html

391. CONSTRUCTIVISMUL – STRATEGIE DE PREDARE, ÎNVĂȚARE, EVALUARE

Prof. ec. Gabriela Florea
Liceul Tehnologic ,, Virgil Madgearu,, Roșiorii de Vede

Constructivismul este o teorie - bazată pe observaţie şi cercetări stiinţifice - despre modul în care oamenii învaţă. Ea presupune că oamenii îşi construiesc propria înţelegere şi cunoaştere a lumii, pe baza experienţei si a reflecţiei asupra acestei experienţe. Lucrurile nou întâlnite sunt reinterpretate prin prisma ideilor şi experienţelor anterioare, rezultând fie modificarea convingerilor pe care le avem, fie renunţarea la informaţia nouă (în cazul în care o considerăm nerelevantă). În fiecare caz suntem creatori activi ai cunoaşterii proprii, cu ajutorul întrebărilor, explorării si evaluării cunoştinţelor pe care le dobândim prin învăţare.

În şcoală, punctul de vedere constructivist asupra învăţării stă la baza unor tehnici de predare diferite de cele tradiţionale. În general, această abordare inseamnă încurajarea elevilor pentru utilizarea unor tehnici active (experimente, rezolvarea unor probleme întâlnite în viaţa de zi cu zi) care să conducă la crearea de noi cunoştinţe. Aceste cunoştinţe vor fi supuse unui proces de reflecţie individuală dar şi discuţiilor colective cu scopul de a observa modul în care elevii progresează în realizarea sarcinilor şi în înţelegerea sensurilor. Profesorul înregistrează concepţiile preexistente în mintea copiilor referitoare la temele studiate, apoi ghidează activităţile care se adresează acestor concepţii şi încearcă să construiască noile cunoştinţe pe baza lor.

A fi profesor constructivist înseamnă să te apropii cu dragoste şi cu înţelegere de cei cu care lucrezi, de elevii pe care trebuie să-i modelezi asemeni unui sculptor. Dar cel mai important este faptul că, rolul tău ca şi profesor constructivist este de a-i ajuta pe elevi să-şi construiască cunoaşterea.

Constructivismul favorizează şi declanşează curiozitatea înnăscută a elevilor privitoare la lumea înconjurătoare şi la modul în care fenomenele apar şi funcţionează.

Ca şi profesor constructivist încurajezi elevii să evalueze permanent modul în care aceste activităţi îi ajută să îşi dezvolte înţelegerea lucrurilor. Cu ajutorul unui mediu de învăţare bine planificat, elevii învaţă „cum să înveţe”.

Trebuie să faci să le vibreze coarda sensibilă a sufletului lor în tot ceea ce trebuie să înveţe, descoperă-le sensibilitatea şi fă-i să fie creativi.

Încurajează-i în tot ceea ce fac, în întregul proces de învăţare şi reflecţie. Ca şi profesor constructivist devii un facilitator care antrenezi, mediezi şi ajuţi elevii să-şi dezvolte şi evalueze înţelegerea.

Într-o clasă constructivistă profesorul şi elevii au atât o viziune complexă asupra realităţii, dinamică şi într-o continuă modificare, cât şi abilităţi de observare şi explorare cu succes a realităţii.

Într-o clasă constructivistă învăţarea este interactivă, se construieşte pornind de la ceea ce cunoaşte deja elevul. De asemenea învăţarea este activă, profesorul având rolul de a antrena, modela, sugera, dar care permite elevilor să-şi experimenteze, să pună întrebări, să încerce lucruri care nu funcţionează. În clasa constructivistă învăţarea este bazată pe investigaţii, cea mai importantă activitate fiind rezolvarea de probleme. Elevii utilizează metode de investigaţie pentru a pune întrebări, utilizează o mare varietate de resurse pentru a găsi soluţii şi răspunsuri. Pe măsură ce explorează tema, trag concluzii şi pe măsură ce explorarea continuă îşi revizuiesc propriile concluzii. Explorarea întrebărilor conduce la formularea unor întrebări noi.

Formulând întrebări bine gândite, le dirijezi elevilor învăţarea şi îi determini şi pe ei să-şi pună întrebări în legătură cu fenomenele observate.

În clasa constructivistă elevii lucrează mult în echipă şi sunt încurajaţi să-şi comunice cunoştinţele şi experienţele, să pună întrebări, să încerce să găsească soluţii. Aceştia învaţă nu doar prin reflectarea asupra propriei experienţe, cât şi din interacţiunile cu colegii. Este indicat să monitorizezi activitatea de grup şi sarcinile de editare a unor proiecte, pentru a te asigura că acest dialog apare şi este valorificat.

Trebuie să le dai elevilor încredere în forţele proprii, chiar şi atunci când nu sunt convinşi că pot să realizeze ceva, sau că pot merge mai departe.

Trebuie să valorizezi punctele de vedere ale elevilor şi să construieşti noile cunoştinţe în funcţie de acestea.

Învăţarea trebuie structurată în jurul conceptelor esenţiale şi astfel îi încurajezi pe elevi să ajungă la înţelegere prin împărţirea întregului în părţi.

Trebuie să adaptezi instruirea pentru a veni în întâmpinarea presupoziţiilor şi dezvoltării elevilor.

Evaluarea include activităţile elevilor, observaţiile, punctele de vedere, dar şi testele de cunoştinţe.

Evaluarea trebuie realizată pe parcursul învăţării, notând evoluţia, implicarea şi colaborarea elevilor în timpul activităţii. Astfel evaluarea nu este un stres pentru elevi, aceştia urmărind propria formare şi dezvoltare.

Încurajând şi acceptând autonomia şi iniţiativa elevilor, aceştia sunt motivaţi să devină responsabili pentru procesul de învăţare. Îi putem îndruma prin crearea de activităţi şi evaluări care să aibă semnificaţie pentru ei.

Este indicat să monitorizezi activitatea de grup şi sarcinile de editare a unor proiecte pentru a te asigura că acest dialog apare şi este valorificat. Să-i încurajezi în investigare şi să înveţe unii de la alţii.

Încurajează-i pe elevi să elaboreze răspunsurile iniţiale. Scoate cât mai mult de la ei, în special de la elevii mai timizi.

Angajează elevii în experienţe care pot declanşa contradicţii la ipotezele lor iniţiale, apoi să încurajezi discuţiile. Pe măsură ce elevii îşi testează înţelegerea aceştia îşi vor revizui şi adânci cunoaşterea. Aceştia îşi pot documenta învăţarea şi cu ajutorul activităţilor de tip jurnal şi activităţilor care încurajează reflecţia.

Dă-le elevilor timp de gândire pentru a construi mental relaţii între cunoştinţe şi a crea metafore.

Poţi evalua progresul elevilor urmărind demersul gândirii lor.

Pentru ca progresul elevilor să fie semnificativ, iar aceştia să-şi îmbogăţească cunoaşterea şi învăţarea, trebuie să fii partenerul lui sincer şi consecvent de-a lungul procesului lui de formare, dându-i aripi de vis pentru a deveni omul integru, competent şi încrezător în viitor şi în realizarea scopului propus în viaţă.

Bibliografie:

1. Iucu, Romiţă B.. Instruirea şcolară. Perspective teoretice şi aplicative. Iaşi. Editura Polirom
2. Cristea, S.. (2005). Teorii ale învăţării. Modele de instruire. Bucureşti. Editura Didactică şi Pedagogică, R.A..
3. Joiţa, E. (2002). Instruirea constructivistă – o alternativă. Fundamente. Strategii. Bucureşti: Editura Aramis. Pag. 81-86

392. STUDIU - METODELE INOVATIVE UN ROL IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂŢII ELEVILOR

Florescu Paula Cristina,
Liceul Tehnologic Constantin Brâncuși, Pitești

Termenul de creativitate a fost introdus în literatura psihologică şi pedagogică de către G.W. Allport în anul 1937. Până atunci, această variabilă de personalitate era desemnată prin cuvinte ca: dotaţie, aptitudine, talent, genialitate, imaginaţie creatoare şi inteligenţă.

În zilele noastre, s-a ajuns la o vastă şi diversificată problematică a creativităţii, care este abordată sub diferite aspecte de către specialiştii din diverse domenii şi chiar de către aşa numiţii specialişti în creativitate. Unghiul de vedere din care este abordată creativitatea depinde însă de intenţiile cercetătorilor. Spre exemplu, pentru specialiştii din industrie, pentru istoricii artei şi pentru oamenii de ştiinţă, creativitatea se exprimă prin produsul creativ. Specialiştii în psihoterapie, precum şi o mare parte dintre artişti, abordează creativitatea ca proces, în timp ce pedagogii, psihologii şi profesorii de la catedră sunt interesaţi în prognosticarea creativităţii, ei punând accentul îndeosebi pe personalitatea creativă, pe modul ei de formare şi manifestare.

În ultimul timp s-a impus o manieră operaţională de definire a creativităţii. Gândirea creativă este considerată drept o formă aparte a comportamentului de rezolvare de probleme. Această formă specifică a comportamentului de rezolvare de probleme prezintă câteva caracteristici esenţiale: noutate şi valoare (fie pentru cultură în general, fie pentru subiectul creator), neconvenţionalitate (în sensul că cere modificarea sau respingerea ideilor anterioare), motivaţie şi persistenţă ridicate (ca durată în timp sau ca nivel de intensitate), dificultate în formularea problemei.

Analizând caracteristicile de mai sus, din perspectiva pedagogică, constat că o importanţă deosebită o are prima dintre ele - noutatea şi valoarea. Într-o asemenea perspectivă, creativitatea se referă atât la realizarea unor produse noi şi de valoare pentru societate, cât şi la găsirea de soluţii, idei, probleme şi metode inedite de rezolvare.

Când se dezbate problema educării creativităţii la elevi nu se pot trece cu vederea două probleme în privinţa cărora mai există încă opinii diferite: dacă este educabilă creativitatea şi care este calea optimă de stimulare şi educare a creativităţii.

În ceea ce priveşte prima problemă, adepţii tezei educabilităţii creativităţii sunt mai numeroşi. Ei aduc drept argumente: rezultatele pozitive obţinute prin metodele de stimulare a capacităţilor creatoare; datele experimentelor pedagogice; studiul analitic al factorilor creativităţii. Unele cercetări de dată mai recentă susţin că problema educabilităţii creativităţii nu trebuie abordată global, ci diferenţiat, în funcţie de natura factorilor ei specifici. Spre exemplu, factorii intelectuali ai creativităţii sunt mai uşor educabili, în timp ce factorii de natură non-cognitivă (de personalitate şi motivaţionali) se lasă mai greu influenţaţi în direcţia şi la intensitatea dorite de profesor. Totuşi, şi aceşti factori ai creativităţii sunt educabili, dar cu răbdare, cu pricepere şi tact pedagogic.

„Creativitatea se învaţă, chiar dacă nu se învaţă ca fizica sau tâmplăria. Ar fi mai nimerit să spunem că se descătuşează sau se dezvoltă.”(B. Schwartz)

În legătură cu cea de-a doua problemă, referitoare la căile optime de educare a creativităţii la elevi, în literatura de specialitate există conturate trei căi principale: a) introducerea unor cursuri speciale de creativitate, care să fie predate de educatori cu conduită creativă; conţinutul acestor cursuri ar consta în formarea la elevi a unui set de deprinderi şi abilităţi cognitive fundamentale pe care elevii să le poată aplica la diferitele obiecte de învăţământ; b) restructurarea fiecărei discipline în parte, din perspectiva stimulării creativităţii generale şi specifice la elevi; c) prelucrarea de către profesori pasionaţi şi cu conduită creativă a unor elemente de bază dintr-un curs de creativitate şi utilizarea lor la ore prin activităţi ce implică selecţia şi libertatea de acţiune a elevilor.

Dincolo de aceste controverse cu privire la căile optime de educare a creativităţii în şcoală, consider că profesorul, indiferent de specialitatea sa, trebuie să depună eforturi susţinute pentru a forma şi dezvolta comportamente creative la elevii cu care lucrează. El are la îndemână o gamă largă de modalităţi şi de mijloace concrete pentru stimularea şi dezvoltarea creativităţii elevilor.

Întotdeauna un profesor cu o conduită creativă promovează învăţarea autointenţionată şi o atmosferă neautoritară. Cu alte cuvinte, el îşi îndeamnă elevii să caute noi conexiuni între date, să-şi imagineze, să facă asociaţii de diferite tipuri, să găsească soluţii la probleme, să combine materialele şi noţiunile în modele noi şi neaşteptate etc. de asemenea, el foloseşte, în cadrul conversaţiei şi dezbaterilor, întrebări deschise de tipul: De ce?, Cum?, În ce mod?, Ce se întâmplă dacă? etc. Întrebările de acest gen conduc la atitudinea de explorare, dezvoltă curiozitatea epistemică, instaurează un climat socio-afectiv favorabil cooperării şi stimulează, astfel, tendinţele creative ale elevilor.

Activitatea de predare-învățare devine creativă în măsura în care profesorul ştie şi reuşeşte să medieze între elev şi lumea înconjurătoare. Factorul esenţial pentru stimularea spiritului creator la elevi îl constituie relaţia educaţională, iar în cadrul acesteia atitudinea profesorului în clasă şi în afara ei. Acest lucru a fost demonstrat, experimental, de către psihologul american E. P. Torrance, cu peste patru decenii în urmă. El a constatat că superioritatea înregistrată de lotul de elevi care a avut educatori cu atitudine pozitivă faţă de creativitatea elevilor a fost considerabilă. Această stare de lucruri se explică prin tendinţa elevilor de a împrumuta de la profesori opinii şi sisteme de valori, precum şi prin faptul că ei au un rol esenţial în stimularea şi dezvoltarea creativităţii elevilor.

Metodele inovative sunt un prilej de dezvoltare a creativităţii, eu, fiind profesor de limbi străine va prezint metode specifice limbilor străine, dar ele pot fi aplicate la toate materiile.

Învăţarea prin metoda proiectului şi-a câştigat un loc sigur în practicile şcolare pe măsură ce experţii şi profesorii au înţeles că elevii se implică mai mult în procesul de învățare atunci când au ocazia să analizeze, să investigheze întrebări complexe, dificile, uneori neplăcute, care seamănă cu cele din viața reală. Proiectele pot varia considerabil în ceea ce privește conținutul și pot avea loc la diferite niveluri de educație. Cu toate acestea, ele au tendința de a împărtăși anumite caracteristici. Proiectele sunt dezvoltate din întrebări dificile care nu pot fi rezolvate prin învățarea bazată pe memorare. Prin intermediul proiectelor, elevii iau roluri active - cel care rezolvă problema, decidentul, investigatorul, managerul de documentare. Fie că au făcut un documentar despre problemele de mediu, fie că au pregătit o broșură turistică pentru a evidenția locuri memorabile sau că au făcut o prezentare multimedia cu privire la avantajele și dezavantajele folosirii limbii franceze, elevii participă la activități reale care au semnificație dincolo de clasă sau școală.

Învăţarea prin cooperare (ÎPC) reprezintă modul de organizare a activităţii didactice pe grupuri mici, astfel încât – lucrând împreună – elevii îşi maximizează atât propria învăţare, cât şi a celorlalţi colegi. Ea trebuie planificată cu atenţie şi să realizaţi anumite acţiuni specifice:

Să luaţi anumite decizii preinstrucţionale:

- cât de mari să fie grupurile, cum să le structuraţi, cum puteţi aranja mai bine clasa astfel încât să se preteze lucrului în grupuri mici?
- cum concepeţi şi folosiţi materialele instrucţionale?
- ce roluri atribuiţi membrilor grupurilor?

Să explicaţi foarte clar elevilor ce au de făcut în timpul unei lecţii în care învaţă prin cooperare: daţi o sarcină de învăţare concretă.

Să conduceţi lecţia, pentru că deşi elevii lucrează în grupuri, trebuie:

- să urmăriţi şi să monitorizaţi grupurile;
- să intervenţi acolo unde este nevoie;
- să îmbogăţiţi sarcinile şi să-i ajutaţi pe elevi să lucreze mai eficient în grup.

Să structuraţi şi să organizaţi activităţi după ce se termină lucrul în grupuri mici, în care:

- să evaluaţi învăţarea;
- elevii să evalueze cât de eficient au lucrat în grup, ce progrese sau dificultăţi au întâmpinat în procesul personal de învăţare şi ce corecţii sau îmbunătăţiri trebuie introduse.

Foarte potrivită pentru realizarea cu succes a obiectivelor propuse în domeniul dezvoltării creativităţii este metoda jocului. Ea reprezintă o formă atractivă, recreativă şi dinamizatoare. Jocul didactic combină elementele distractive şi recreative cu cele care sunt instructive şi educative, fiecare din ele având un procentaj mai mic sau mai mare în funcție de vârsta, de nivelul de limbă și de obiectivul didactic urmărit

1.Lămâie-lămâie
Participanții sunt așezați în cerc. Animatorul jocului rămâne în picioare, în mijloc, și spune două prenume a două persoane prezente. Persoanele desemnate trebuie să își schimbe locul în timp ce animatorul încearcă să ocupe unul dintre cele doua scaune. Persoana care se regăsește fără scaun va rămâne în centrul cercului și va reîncepe jocul.
Nota: In locul prenumelui se poate juca și cu un lexic specific, de exemplu : fiecare alege o parte a corpului, un aliment, o băutură, etc. Aceste două forme de joc prezintă avantajul de a impune participanților schimbarea de locuri și, în consecință, și a partenerilor. Acest mod de a proceda se poate aplica de asemenea și la alte jocuri didactice.
2. Domino-ul.
Timp de cinci minute, fiecare elev pune întrebări vecinului din stânga, despre viața , pasiunile , preferințele acestuia, etc,… Apoi, cel care tocmai a întrebat, răspunde întrebărilor vecinului său din dreapta, cu referire la aceleași subiecte. Când toată lumea a răspuns la întrebări, fiecare îi prezintă grupului, vecinul din stânga sa. Atenție să nu se dezvăluie grupului decât ceea ce celălalt dorește să se împărtășească despre el.
Avantajul acestei formule de joc este că, mult mai ușor vorbești despre altul decât despre tine însuți.
3. Caut pe cineva căruia îi place…
Toată lumea este așezată în cerc. Un scaun gol e plasat între doi elevi. Cel care este la stânga scaunului spune : « Caut pe cineva căruia îi place… » sau « Caut pe cineva căruia nu-i place… », și continuă fraza cu ceva ce vede sau știe despre o anumita persoana din cerc. Persoana din grup care realizează că este vorba despre ea, se ridică și se așează pe scaunul eliberat între timp de celălalt elev. Cel care se află în stânga noului scaun liber spune la rândul său « Caut…».Dacă persoana respectivă nu se ridică de pe scaunul său pentru a veni pe scaunul liber, cel care a făcut enunțul construiește unul nou. Dacă se ridică mai multe persoane, prima care se manifestă va ocupa acel scaun gol.
Este evident însă, că nu putem învăța totul prin joc. Acesta trebuie să reprezinte o ocazie de a pune în practică, într-un mod cât mai agreabil de către elev, ceea ce el a învățat într-un alt context, un pretext pentru a merge mai departe sau pentru a aborda o nouă disciplină, o nouă temă.

Utilizarea documentelor autentice: filme, cântece, caricaturi, cărți poștale reprezintă pentru elevi şi profesori o poartă deschisă spre actualitate, spre tot ce e nou în limba ţintă din punct de vedere lingvistic şi cultural. Ele sunt un excelent mijloc de a elimina rutina din timpul cursurilor, trezindu-le elevilor interesul, motivaţia şi creativitatea.
Opiniile exprimate mai sus sunt doar îndemnuri la noi căutări care să asigure cu adevărat creşterea randamentului activităţilor de formare şi dezvoltare a capacităţilor creatoare ale elevilor.

Cadrele didactice care lucrează cu elevii de azi, ei înşişi coparticipanţi la creaţiile celor pe care-i instruiesc, pe baza experienţei concrete şi a măiestriei lor pedagogice, ştiu că elevii dispun de un potenţial creativ important. Stă în puterea noastră să-l canalizăm, să-l dezvoltăm, astfel ca el să fie fructificat în folosul copiilor, al oamenilor şi al societăţii.

Bibliografie:

1. Cosmovici A., Iacob L., „Psihologie şcolară”, Editura Polirom, Iaşi, 2005, cap. „Creativitatea şi cultivarea ei în şcoală”
2. *** „Creativitate în învăţământ”, Editura Terra, Focşani, 2004, cap. „Educarea creativităţii în şcoală”
3. www.iteach.ro

393. TEHNOLOGIE ȘI INOVAȚIE: JOCURILE PE CALCULATOR ÎN PREDAREA BASMULUI LA LICEU

Prof. Frîncu Roxana, Colegiul Național „Doamna Stanca”, Făgăraș

O permanentă preocupare a profesorului de literatură ar trebui să fie motivarea elevilor săi pentru a citi. E drept, pare o sarcină dificilă, dacă nu imposibilă, din moment ce, mai ales la liceu, majoritatea elevilor nu au obişnuinţa lecturii şi mai ales sunt convinşi că a citi nu e „cool”, nu se încadrează în sfera preocupărilor generaţiei lor. Paradoxal însă, un elev care e plictisit şi total dezinteresat de o operă literară studiată în clasă urmăreşte cu entuziasm ultima ecranizare a seriei „Harry Potter” sau „Divergent”. Trebuie să ne punem atunci în modul cel mai serios întrebarea *de ce?* Care e secretul atractivităţii, al motivării, unde greşeşte lecţia clasică? Mai mult, ce anume poate “împrumuta” şcoala din activităţile care îi interesează pe elevi ?

În pragul unui nou mileniu a cărui trăsătură dominantă este tehnologizarea, şcoala face un evident şi necesar efort de adaptare la o lume în permanentă schimbare. O lume aflată mereu în căutare de ceva nou, bazată pe explorare, pe acţiune. O societate în mişcare, activă, dinamică presupune o educaţie cuprinsă în aceleaşi coordonate. În didactica modernă s-au conturat deja noi dimensiuni şi orientări care urmează aceste tendinţe active. „Noile modele educaţionale asumă dinamism, flexibilitate şi adaptare la nevoile de pregătire individuale şi comunitare. În evoluţia sa, didactica se află în căutarea metodelor optime de integrare a pregătirii teoretice, pentru cunoştinţe, şi a pregătirii practice, pentru competenţe. Sunt în analiză şi reformă pedagogică, acum, natura şi conţinutul experienţelor de învăţare, relaţia profesor-elev, relaţiile elev-elev, mai ales conexiunile necesare între şcoală, educaţie şi experienţele reale de viaţă.”[1]

Direcţia pe care o propune didactica modernă este una flexibilă, care ţine în primul rând cont de realităţile societăţii moderne: pe de o parte, rolul elevului este reconsiderat, el nu mai este obiect al predării, ci subiect al predării-învăţării; pe de altă parte, devine tot mai necesară utilizarea noilor tehnologii informaţionale în procesul didactic. Se conturează viziuni ce păreau nu demult de domeniul science-fiction-ului, o învăţare personalizată, adaptată fiecărui elev, care ar putea fi practicată şi dincolo de zidurile şcolii.

Unul dintre principiile de bază după care se construiesc activităţile didactice moderne, în vederea dobândirii unor astfel de competenţe, este *principiul instruirii prin acţiune*. Comunicarea, acţiunea, interacţiunea, studiul personalităţii, confruntarea, argumentarea, construiesc capacitatea elevului de a se raporta le ceea ce învaţă, de a gândi liber şi creativ. Rolul profesorului modern este de a stimula elevul să aibă iniţiativă, să cerceteze, să aibă dorinţa de a descoperi, de a afla mai mult despre ceea ce studiază. Elevul activ, implicat în procesul modern de educaţie, dezvoltă plăcerea de a acţiona şi a realiza, de a se angaja într-un efort propriu de căutare-descoperire-însuşire, în cadrul căruia va menţine un permanent schimb de idei cu profesorul. Voinţa de a şti, de a învăţa, devine rezultatul dorinţelor personale, deci un demers atractiv pentru că nu este ceva impus din exterior. În satisfacerea propriilor interese, curiozităţi sau pasiuni prin realizarea sarcinilor şcolare, se vor resimţi plăcerea şi satisfacţia depăşirii dificultăţilor, a atingerii scopurilor, ceea ce contribuie la dezvoltarea proceselor de voinţă, favorizează căutarile personale şi afirmarea ideilor proprii. Pornind de la ideea că „efectele instructive şi educative ale procesului didactic se află într-o dependenţă directă faţă de nivelul de angajare şi participare al elevilor la activităţile şcolare”[2], unul din principalele obiective ale educaţiei moderne, care vizează elevul, este acela al formării deprinderilor de studiu individual, care să fructifice capacitatea de a gândi liber şi creativ. Pe lângă acţiunile profesorului, valoroase prin precizia şi claritatea expunerilor, prin intervenţia stimulatoare şi prin dirijarea procesului, rezultatele şcolare depind şi de măsura în care elevii participă efectiv la transmiterea şi asimilarea cunoştintelor şi la formarea abilităţilor. Se creează astfel premizele unui

[1] Mariana Marinescu, *Tendinţe şi orientări în didactica modernă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009, p. 16

[2] Gilbert Leroy, *Dialogul în educaţie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974, p.144

proces de autodezvoltare, căci elevul participă activ şi entuziast la propria formare. Un autentic progres şcolar se realizează numai acţionându-se asupra psihicului elevului, trezindu-i interese, suscitându-i iniţiative, dezvoltându-i capacităţile de cunoaştere şi acţiune, întreţinându-i dorinţa vie de a fi cât mai performant.

Un sistem actual de învăţământ presupune plăcerea însuşirii de cunoştinţe, curiozitatea de a pune întrebări, acceptarea firescului acestei activităţi. Un sistem în care întrebările sunt mai apreciate ca răspunsurile, creativitatea este mai presus de simpla reproducere.

O realitate a lumii contemporane este fascinaţia pe care o exercită asupra copiilor şi adolescenţilor *jocurile pe calculator*. Cu toate contraargumentele părinţilor şi dascălilor îngrijoraţi de acest fenomen, e imposibil de negat popularitatea pe care o are jocul virtual în rândul generaţiilor tinere. Se poate ridica în acest caz întrebarea: *oare nu putem profita de acest fapt în scopul optimizării procesului instructiv-educativ?* Jocul virtual, la fel ca şi filmul, oferă plăcere, entuziasm, satisfacţie, atitudini afective urmărite şi de obiectivele didactice. Pornind de la acest element care constituie o preocupare atractivă pentru elev, consider că se pot realiza paşi importanţi în studiul literaturii, în special al basmului, cu care jocul virtual are multe în comun.

Două aspecte atrag atenţia în demersul de fructificare pedagogică a acestui hobby adolescentin: dimensiunea ludică şi cea imaginară. Surprinzător, ele se dovedesc a fi două elemente esenţiale ale didacticii moderne, iar pentru predarea-învăţarea interactivă a literaturii pot fi nişte instrumente foarte eficace.

Jocul reprezintă o formă fundamentală de manifestare a individului, o activitate complexă, greu de cuprins într-o definiţie mulţumitoare. Având o funcţie modelatoare, dezvoltând caracterul, personalitatea, responsabilitatea, imaginaţia, creativitatea, jocul este modalitatea cea mai simplă şi plăcută de integrare într-un univers cultural atât pentru copii cât şi pentru adulţi. Este preferat pentru că nu impune, nu constrânge, ci dimpotrivă, propune, delectează. Regulile sunt acceptate de bunăvoie, parcursul său este urmat cu destindere. Aceste trăsături oferă jocului un potenţial didactic foarte generos, transformându-l într-o metodă educativă importantă. Jocul în predare-învăţare determină un nivel de implicare şi o concentrare a atenţiei neegalate de alte metode.

Jocul virtual oferă accesul neîngrădit în alte lumi decât cea reală, tărâmuri fabuloase în care imaginaţia construieşte dimensiuni spaţiale şi temporale diferite, în care domnesc alte legi ale firii, unde imposibilul devine posibil. Psihologii sunt de acord că ele sunt împliniri ale dorinţelor inconştiente ale individului, dorinţe de putere, de nemurire, de stăpânire a timpului, de transformare, de vindecare. Jocul virtual are la bază „o poveste în care putem să ne implicăm din perspectiva unui personaj, o poveste care ne pune la îndemână o gamă întreagă de instrumente şi de puteri pe care nu le posedăm în viaţa reală.”[3] În ce constă atractivitatea acestei lumi atât de fascinante pentru tineri? Dincolo de impactul vizual datorat ultimelor performanţe tehnologice (forme, culori, mişcare), probabil că în uşurinţa cu care se face trecerea dintr-un univers în altul, din realitate în fantezie. În jocul real, copiii traversează această graniţă printr-o „formulă magică”: *ziceam că...* şi, dintr-o dată, orice devine posibil. Jocul virtual permite pătrunderea într-un tărâm vizibil, palpabil, în care formele create de imaginaţie se dezvoltă şi interacţionează.

Ambele aspecte prezentate mai sus evidenţiază o legătură clară între preocupările elevilor de azi şi una din speciile literare pe care programa de limba şi literatura română le prevede pentru a fi studiate, basmul. Dincolo de inevitabilul „update” impus de evoluţia tehnologică, în jocul pe calculator se recunoaşte cu uşurinţă tiparul clasic al poveştii. Tărâmurile fantastice, lupta dintre Bine şi Rău, călătoria, aventura, probele, finalul fericit, toate pot fi identificate în structura jocului pe calculator. Făt-Frumos are acum un nume de cod, dar este la fel de viteaz şi curajos. Chiar dacă „lupta dreaptă” nu mai este la modă, eroul (expert în arte marţiale sau în mânuirea unor arme sofisticate) luptă în continuare pentru victoria Binelui. Ca şi în basm este întotdeauna însoţit de un cal năzdrăvan, care, mai nou, este robotizat, cibernetic şi care nu mai zboară „ca vântul şi ca gândul”, ci cu viteza luminii. Antagonistul, antropomorf sau de-a dreptul monstruos, se poate metamorfoza şi nu aparţine doar tărâmului celuilalt, ci unei alte planete, în plus, posedă o

[3] Georgeta Pânişoară, *De ce ne refugiem în poveşti*, interviu în *Gândul.ro*, 2007

inteligenţă diabolică. Apar şi personajele adjuvante care sar în ajutorul eroului şi care, de asemenea, au puteri neobişnuite. Obiectele magice nu lipsesc nici ele, dar iau forma unor microcipuri sau alte aparate de ultimă generaţie. „Armele s-au adaptat timpului, prin urmare buzduganul zmeului sau paloşul eroului s-au transformat în săbii ninja cu diverse puteri, nume şi având fiecare propria istorie. Dar şi „tăiatul în săbii" s-a cam demodat, iar acum luptele se duc cu săbii sau arme cu laser care vaporizează inamicul. De asemenea regăsim în lumea virtuală şi călătoria iniţiatică a eroului, o călătorie făcută în spaţiu şi timp, fie cu ajutorul unor obiecte/aparate magice, fie în urma unor erori sau întâmplări. Coborârea pe tărâmul celălalt sau în lumea spiritelor se face, adesea, în mod clasic, prin intermediul unor peşteri, gropi sau fântâni, dar tot prin găuri (de vierme de data aceasta) se trece în alte galaxii. Răsplata pentru încheierea acestei iniţieri nu este doar salvarea universului, ci şi dobândirea frumoasei, care capătă o importanţă mult mai mare decât în basm, fiindcă şi ea are anumite puteri, nu aşteaptă venirea eroului pentru a o salva, ci chiar îl ajută. Nu este doar frumoasă, ci şi curajoasă, inteligentă şi independentă."[4]

Tendinţa de a se moderniza, de a se ralia lumii contemporane, nu afectează schema arhetipală a basmelor, dar reflectă universul preocupărilor copiilor şi adolescenţilor. Prioritatea profesorului este să îşi adapteze la rândul său strategiile didactice la această conjunctură astfel încât obiectivele lecţiei să fie atinse. Ce anume face ca filmul şi jocul să fie preferate în detrimentul cărţii? De ce cititul este considerat plictisitor şi obositor, fiind asociat cu şcoala, cu temele, cu bibliografia obligatorie? Desigur, e evident că lumea virtuală este mai comodă, aducând în locul cuvântului scris imagine şi sunet, scutind astfel utilizatorul de un efort de imaginaţie. Mişcare, culoare, forme, trăsături, vestimentaţie, fond sonor, tărâmuri fantastice, totul e oferit de-a gata, din abundenţă, şi trebuie să recunoaştem, cu noile tehnologii se pot realiza lucruri uimitoare. E de asemenea certă plăcerea pe care o are jucătorul când poate să intervină direct în desfăşurarea acţiunii, manevrându-şi personajul, luând totul de la capăt, oricând doreşte. Însă nu e destul să se constate cu resemnare aceste lucruri. Metodele didactice trebuie să ţină pasul cu progresul tehnologic, în condiţiile în care generaţiile actuale nu se mai mulţumesc cu un rol pasiv, de obiect al învăţării, ci pretind o implicare cât mai mare în actul predării. Elevii vor să găsească în şcoală ceea ce le oferă lumea virtuală: participare, creativitate şi mai ales o *poveste* captivantă.

Există speranţa ca, dacă acum câteva decenii s-a făcut pasul de la carte la televizor şi calculator, în prezent filmul şi jocul virtual să readucă în atenţia tinerelor generaţii textul scris. "Putem spune, fără teama că exagerăm, că în acest moment avem de-a face cu un sens invers al influenţării. Cărţile de acest tip îi transpun pe tinerii şi micii cititori într-o lume virtuală în care totul este posibil, în care există prieteni loiali pe care poate nu îi au în realitate, în care succesul este asigurat celui care se luptă suficient. Victoria nu este niciodată certă dinainte în viaţa reală, în acest din urmă caz trebuie să păşeşti pe terenul nesiguranţei."[5] E drept că ecranizările şi jocurile pe computer constituie atracţia principală pentru publicul tânăr, dar ele pot trezi totodată curiozitatea de a afla mai multe despre interesantele lumi prezentate şi despre personajele care le populează.

Este clar că pentru copiii de astăzi personajele basmelor tradiţionale au fost înlocuite de un alt tip de eroi. Fetiţele de acum câteva decenii îşi doreau să fie frumoase ca Ileana Cosânzeana, iar băieţii să se lupte cu zmeii ca Făt-Frumos, copiii de astăzi îşi doresc să fie ca Harry Potter, Frodo sau Superman. Făt-Frumos avea un cal năzdrăvan, care îl sfătuia în lupta cu zmeul, Harry Potter zboară călare pe mătură, iar de Crăciun primeşte o pelerină care îl face invizibil şi îl ajută în confruntarea cu forţele Răului. Mulţi copii nu prea sunt în stare să explice ce sunt zânele dar cunosc în detaliu puterile magice ale baghetei lui Harry Potter.

E un adevăr ce ţine de psihologia umană faptul că lucrurile neobişnuite ne atrag atenţia. Cu atât mai mult în cazul adolescenţilor, a căror caracteristică este pasiunea pentru tot ce este nou, incitant, aparte. Pentru profesor este esenţial să găsească mereu idei noi, materiale inovatoare şi mai ales tehnici interesante de captare a atenţiei.Indiferent de moda culturală, identificarea adolescenţilor cu eroii basmelor ţine de capacitatea acestora de a depăşi constrângerile realităţii.

---

[4] Cristina Revei, *Basmul, contextul şi animaţia*, sursa: http://revistacititordeproza.wordpress.com, 2010

[5] Georgeta Pânişoară, *De ce ne refugiem în poveşti*, interviu în ziarul *Gândul.ro*, 2007

BIBLIOGRAFIE:

- Leroy, Gilbert - *Dialogul în educaţie*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1974
- Marinescu, Mariana - *Tendinţe şi orientări în didactica modernă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2009
- Pânişoară, Georgeta - *De ce ne refugiem în poveşti*, interviu în ziarul *Gândul.ro*, 2007
- Revei, Cristina - *Basmul, contextul şi animaţia*, sursa: http://revistacititordeproza.wordpress.com, 2010

394. STRATEGII PENTRU O ACTIVITATE DIDACTICĂ DE SUCCES

Prof. Gavra Anca
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare
Prof. Sarkozi Gizella
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare

Tranziţia de la o cultură a modernităţii, din perspectiva căreia cadrele didactice „îşi exercită mai mult puterea decât autoritatea” la o cultură postmodernă ale cărei valori, principii, idei se află încă în plin proces de coagulare, a început deja. O schimbare de optică, de strategii şi practici educaţionale devine condiţie a asigurării calităţii în educaţie.

Una dintre orientările principale ale didacticii moderne se concentrează pe dișantarea de metodele școlărești, bazate pe condiționare, memorizare, repetiție, și pe promovarea metodelor care au în centru participarea interactivă și interesul direct sau indirect al cursantului în propria formare și dezvoltare cognitivă. Individul care învață activ/interactiv este „propriul inițiator și organizator” al experiențelor de învățare, capabil să-si reorganizeze și să-și restructureze în permanență achizițiile proprii. Învățarea nu presupune o simplă înmagazinare de cunostințe, ci implică efort cognitiv, volitiv și emoțional, realizându-se mult mai ușor și eficient atunci când individul este angajat într-o relație interumană bazată pe schimb reciproc de mesaje, astfel obținându-se beneficii pentru toți cei implicați. Educabilul trebuie abordat ca o personalitate complexă, luându-se în considerare potențialul său intelectual, el nu mai trebuie privit ca o persoană care vine să acumuleze cunoștințe, ci vine să se dezvolte, să-și modeleze propria personalitate, bazându-se pe libertatea sa intelectuală și pe autonomie.

Strategia didactică vizează ansamblul metodelor, mijloacelor modurilor de organizare a predării-învăţării, utilizate pentru atingerea obiectivele urmărite. O strategie didactică este eficientă când antrenează elevii, când se adaptează la particularităţile psihologice ale învăţării, când duce la o învăţare creativă.

Valorizând elevii, aplicând principiile pedagogiei diferenţierii şi ale constructivismului pedagogic, educatorul trebuie să îşi proiecteze strategia didactică astfel încât de intervenţia sa formativă să beneficieze fiecare elev, iar învăţarea să devină un proces constructiv. În organizarea şi implementarea demersului lui strategic, cadrul didactic trebuie să pornească de la următoarele idei cu valoare de principii aplicative:

- deplasarea accentului dinspre activitatea de predare spre cea de învăţare, centrată pe elev;
- reconsiderarea rolului profesorului ca organizator şi facilitator al procesului de învăţare în care sunt implicaţi elevii săi;
- conştientizarea elevilor cu privire la necesitatea implicării lor în procesul propriei formări;
- încurajarea şi stimularea participării active a elevilor în planificarea şi gestionarea propriului parcurs şcolar;
- diferenţierea demersurilor didactice în raport cu diferitele stiluri de învăţare practicate de către elevi.

Strategia didactică reprezintă un concept caracterizat de o pluralitate semantică. Pentru a demonstra această afirmaţie, propunem spre analiză un scurt inventar definiţional. Strategia didactică este:

- Un ansamblu de acţiuni şi operaţii de predare-învăţare în mod deliberat structurate sau programate, orientate în direcţia atingerii, în condiţii de maximă eficacitate a obiectivelor prestabilite.
- Ansamblul mijloacelor puse în lucru pentru a atinge scopul fixat începând de la organizarea materială şi alegerea suporturilor până la determinarea sarcinii de învăţare şi a condiţiilor de realizare. Toate acestea vor depinde de obiectivele propuse a fi atinse şi de fazele formării trăite de subiect.
- O acţiune decompozabilă într-o suită de decizii-operaţii, fiecare decizie asigurând trecerea la secvenţa următoare pe baza valorificării informaţiilor dobândite în etapa anterioară. În acest

sens, strategia devine un model de acţiune, care acceptă in ab initio posibilitatea schimbării tipurilor de operaţii şi succesiunea lor.

- Un grup de două sau mai multe metode şi procedee integrate într-o structură operaţională, angajată la nivelul activităţii de predare-învăţare-evaluare, pentru realizarea obiectivelor pedagogice generale, specifice şi concrete ale acesteia, la parametri de calitate superioară.

Strategiile didactice interactive promovează o învăţare activă, implică o colaborare susţinută între elevi care, organizaţi în microgrupuri, lucrează împreună pentru realizarea unor obiective prestabilite. Cadrul didactic plasează accentul nu pe rolul de difuzor de mesaje informaţionale, ci pe rolurile de organizator, facilitator şi mediator al activităţilor de învăţare.

Percepţia cadrului didactic asupra elevilor suportă deci transformări radicale: imaginea elevului – receptor pasiv de informaţii, de cunoştinţe „prefabricate" este înlocuită cu imaginea elevului activ, motivat să practice o învăţare autentică, să-şi formeze competenţe specifice de procesare a informaţiilor, de generare de noi cunoştinţe, de aplicare a acestora în diferite contexte etc.

Strategia se înscrie în demersul de optimizare a instruirii, fiind un mod funcţional de gestionare a resurselor instrucţionale în vederea atingerii criteriilor de eficienţă şi eficacitate ale procesului.

Bibliografie:

1. Cucoş, C., Teoria şi metodologia evaluării, Iaşi, Editura Polirom, 2006
2. Joiţa, E., Formarea pedagogică a profesorului. Instrumente de învăţare cognitiv-constructivistă, Bucureşti, E.D.P, 2007
3. Cerghit, I., Mijloace de învăţământ şi strategii didactice în Curs de pedagogie, Editura Universităţii Bucureşti, 1988

395. STRUCTURA CUANTICĂ A SPAȚIULUI

prof. Gorescu Carmen
prof. Brai Auror
Liceul Teoretic„Dr.Mihai Ciucă “
Săveni, jud. Botoșani

În disputa sa cu Niels Bohr asupra comportamentului particulelor în cadrul mecanicii cuantice, Albert Einstein a formulat ipoteza unui „piper cuantic” – adică a unor particule subcuantice care ar fi responsabile de comportamentul cuantic probabilistic al electronilor, protonilor, neutronilor și fotonilor. Einstein era convins că o teorie probabilistă nu ar putea explica lumea naturală. El credea în ceea ce el numea "un piper invizibil" și că totul din univers dansează pe tonul său. În viziunea lui Einstein, mecanica cuantică ar putea fi un pas bun spre o teorie unificată, dar nu putea fi completă. El a spus cu exactitate, "Dumnezeu nu joacă zaruri". Bohr a contracarat, "Einstein, nu-i spune lui Dumnezeu ce să facă”. Deși rezultatul a fost contestat, mulți sunt de acord că Bohr a fost triumfător.

Disputa dintre Einstein și Bohr a fost tranșată de relațiile de incertitudine (mai corect ar putea fi numite de „imprecizie”) ale lui Heisenberg și de „inseparabilitatea” cuantică – adică de faptul că două particule generate în același proces rămân înlănțuite chiar daca sunt transportate la distanțe astronomice una de alta – spre exemplu dacă au avut spinii opuși, dacă modificăm spinul uneia „sus” al celeilalte devine instantaneu „jos”. Inseparabilitatea cuantică pune problema depășirii vitezei luminii, pe care Einstein o considera viteza maximă în Univers și deci imposibil de depășit. Mecanica cuantică s-a dovedit din ce în ce mai nebunească pentru Einstein. Nu numai că regulile newtoniene au fost aruncate, dar teoriile lui Einstein despre relativitate și gravitație au intrat în curând în foc în lumea cuantică. Ideea cheie a relativității generale a lui Einstein este că gravitația trebuie să fie descrisă într-o nouă limbă, nu vechea limbă newtoniană a unui obiect cumva ajuns în spațiu și îl trage pe altul cu această forță de gravitație. Imaginea nouă a lui Einstein este gravitația fiind asociată cu deformații și curbe în spațiu. Deci modul în care soarele atrage Pământul, conform lui Einstein, este că soarele îndoaie mediul în jurul său, iar apoi Pământul se mișcă prin acest mediu deformat și curbele în spațiu, într-un anumit sens, îndreaptă Pământul în orbită așa cum suntem familiarizați din observații. Deci, este un nou mod de a gândi mijloacele subiacente prin care gravitația exercită influență. Ea o exercită prin oscilații și curbe în spațiu și timp. Dar, dacă diminuăm imaginea spațiului lui Einstein, timp și gravitație, până la lumea atomică, ce se întâmplă? Există un conflict profund între Einstein și a sa teorie generală a relativității și mecanica cuantică. Și o modalitate de a gândi despre asta este de a realiza că, din cauza principiului incertitudinii în mecanica cuantică, există un sens în care, în domeniul microscopic, există o cantitate extraordinară de activitate, deoarece spre deosebire de lumea clasică, nu putem să-i aplicăm toate caracteristicile din lumea microscopică din cauza incertitudinii. Și asta înseamnă că există o modalitate în care aceste caracteristici sunt fluctuante, schimbătoare, creând un domeniu tumultuos în realitatea cuantică. Dar viziunea lui Einstein asupra gravitației nu este tumultuoasă. Nivele blânde și curbe în spațiu. Și aceasta este blândețea din teoria generală a relativității față de această calitate tumultuoasă a lumii conform mecanicii cuantice, care face ca cele două teorii să fie într-un fel de neîmbinat una cu alta, fiind foarte dificil de a le îmbina într-un tot unitar.

Prezenta lucrare nu-și propune să reia ipoteza „piperului” Einsteinian sau să dovedească că acesta a avut dreptate în disputa cu Bohr. Aici, noi introducem un nou model, avem o nouă interpretare asupra modului în care mecanica cuantică devine posibilă și poate fi înțeleasă. Complexitatea imensă a mecanicii cuantice rezidă tocmai din faptul că este teoria care a reușit să schimbe lumea noastră, cea mai exactă și mai mare teorie matematică expusă vreodată, cea care redefinește ceea ce este posibil în lumea noastră. Multă vreme cei care studiau mecanica cuantică nu făceau altceva decât să calculeze. Printre ei circula dictonul „taci și calculează”. Mecanica

cuantică însă n-a făcut lumea noastră mai uşor de înţeles deoarece, fiind o teorie matematică pură, este contraintuitivă. Interpretarea rezultatelor prin modele uşor de înţeles a făcut ca ea să nu poată fi la fel de accesibilă fizicianului, profesorului şi studentului, la fel ca fizica clasică. Astăzi încă se mai predă în liceu modelul atomic Bohr în forma iniţială deoarece este uşor de înţeles. De asemenea este predată şi teoria undelor de Broglie din aceleaşi considerente. Formalismul mecanicii cuantice primare este uşor de adaptat în modele şi uşor de intuit.

Noţiunea de orbital ne pare astăzi familiară şi uşor de înţeles, orbitalul reprezentând densitatea de probabilitate pentru prezenţa unui electron aflat în jurul nucleului. Acum, dacă luăm orbitalul de tip „s" pentru atomul de hidrogen – acesta are formă sferică şi din acest motiv putem să zicem că electronul „se roteşte" în jurul nucleului. Dar, ceilalţi orbitali au forma unor lobi aflaţi de o parte şi de alta a nucleului. Devine clar că electronul nu se roteşte în jurul nucleului dar nici nu putem descrie intuitiv ceea ce se întâmplă cu el. În primul rând electronul nu poate cădea pe nucleu – primele trei relaţii de imprecizie ale lui Heisenberg o interzic, dar se pune o întrebare:cum „sare" electronul peste nucleu trecând dintr-un lob al orbitalului în lobul celălalt? În asta constă dificultatea mecanicii cuantice – în a găsi modele şi explicaţii la ceea ce se întâmplă cu adevărat, iar dacă noi nu reuşim să explicăm trecerea unui simplu electron dintr-o zonă a spaţiului în alta atunci devine clar că nu avem explicaţii. Noi nu credem că lucrurile nu pot fi explicate şi altfel decât matematic – lumea noastră este cognoscibilă şi lucrurile pot fi exprimate şi prin cuvinte. Nu credem că trebuie să rămână misterioase pentru totdeauna sau numai matematice.

Prin noul model propus afirmăm că există o „textură" a spaţiului. Ştim sigur că spaţiul depinde de materie. În teoria relativităţii generale am conferit spaţiului o curbură. Această proprietate a spaţiului trebuie să existe şi la nivelul particulelor elementare. Afirmăm aşadar că în spaţiu trebuie să existe o mulţime de celule cuantice asemănătoare cu boabele de orez într-un sac. Există însă o diferenţă fundamentală între „orezul cuantic" şi orezul dintr-un sac cu boabe de orez – dimensiunile boabelor cuantice pot varia, aceste celule se pot umfla, se pot micşora şi se pot cupla de celulele spaţiale vecine formând corzi. Aceasta este structura hiperfină a spaţiului. Structura grosieră a spaţiului este dată de gravitaţie – acele deformaţii şi curbe line din spaţiu. Boabele de orez cuantice pot forma însă adevărate corzi, unele foarte lungi şi unele foarte scurte. Într-o asemenea celulă poate exista doar o singură particulă.

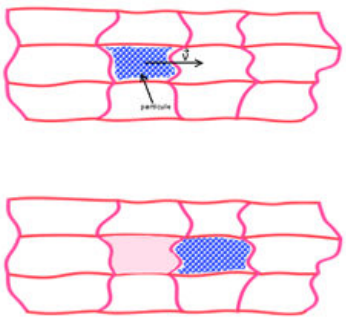

Fig. 1. Particula (cu albastru) aflată în celula „a'' se deplasează cu viteza „v'' şi face saltul cuantic în celula „b''

În locul particulei a rămas o celulă spaţială goală (roz). Deplasarea unei particule (cu albastru) se face numai prin salturi cuantice între celulele aflate de-a lungul corzilor.

Dacă avem un electron aflat în celula „a" şi acest electron se mişcă în spaţiu atunci el sare direct în celula vecină „b". În timpul saltului electronul nu există nici în celula spaţială „a" şi nici în celula spaţială „b". Astfel se realizează logica cuantică cu trei valori „0, 1, şi nedefinit" atunci când particula nu este nici în „a" şi nici în „b". Deplasarea în acest mod al particulelor prin salturi cuantice între celulele spaţiale învecinate duce la acea structură ondulatorie a particulelor – dualismul undă - corpuscul. Saltul cuantic nu înseamnă că particula se transferă direct de la o celulă spaţială la alta – particula nu face altceva decât să trimită „datele" – cum ar fi masa, sarcina, spinul, etc, de la o celulă la altă celulă vecină.

Între „piperul cuantic" Einsteinian şi „orezul" nostru cuantic există diferenţe fundamentale:

1. „Orezul cuantic'' este o proprietate a spaţiului.
2. Celulele cuantice îşi pot modifica dimensiunile. O singură celulă se poate alungi până devine „string spaţial".
3. Celulele cuantice pot forma corzi – nu ştim încă dacă asta are legătură cu teoria stringurilor.
4. Orezul cuantic au un comportament „probabilist" spre deosebire de „piper"care reprezenta tocmai eludarea descrierii cuantice probabilistice.
5. Celulele cuantice spaţiale nu sunt particule.

6. Celulele cuantice spaţiale sunt adaptabile şi în mişcare continuă. Totuşi ele nu permit existenţa oricărui tip posibil de particulă.
7. Există o standardizare a particulelor a căror existenţă este posibilă. Celula ,,oscilează'' în funcţie de tipul particulei.
8. Dacă o celulă spaţială ,,oscilează electron" atunci în ea avem un electron.
9. ,,Orezul cuantic'' poate forma corzi lungi în spaţiu. Corzile spaţiale se aşează de-a lungul liniilor de câmp ghidând mişcarea particulelor.
10. În acest moment – pornind de la aceasta ipoteză a orezului cuantic (sau a celulelor spaţiale cuantice) putem explica ce se întâmplă cu electronul din lobii orbitalului; electronul aflat în primul lob = o celulă cuantică sare în celălalt lob, ,,scintilând" dincolo, în cealaltă celulă cuantică.

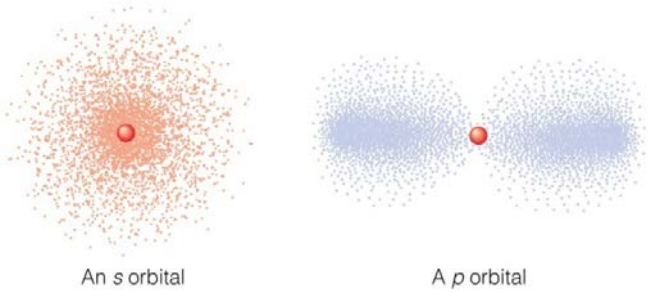

Fig.2. Orbitali; se observă ,,zona de probabilitate zero'' din regiunea nucleului pentru orbitalul ,,p''. Lobul orbitalului reprezintă o ,,celulă spaţială cuantică''.

Prin ideea de celule cuantice spaţiale am arătat intuitiv cum se realizează deplasarea particulelor elementare în spaţiu şi modul în care o particulă este şi undă în acelaşi timp. De asemenea putem explica cum se comportă electronul astfel încât este prezent în lobii orbitalului care sunt separaţi de nucleu. Acum putem merge mai departe în mecanica cuantică şi putem explica ceea ce n-a fost explicat niciodată până acum - ,,inseparabilitatea cuantică", în engleză – quantum entaglement. Să presupunem deci că avem doi electroni formaţi în acelaşi proces. Unul din electroni are spinul ,,sus" iar celălalt electron are spinul ,,jos". Deoarece au fost formaţi în acelaşi proces între ei există o legătură – quantum entaglement. Această legătură se poate forma numai prin intermediul unei corzi spaţiale formate dintr-o mulţime de celule. Îndepărtând electronii, celulele din coardă se extind şi noi celule cuantice se adaugă corzii din mediul înconjurător, sau, poate coarda este formată dintr-o singură celulă de legătură.

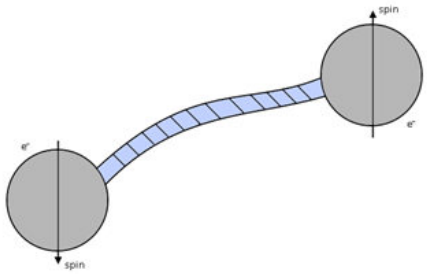

Fig.3. Particule legate printr-un ,,string spaţial''. Coarda spaţială cuantică este formată dintr-o singură celulă cuantică iar electronii se află în celulele lor proprii. Celula cuantică spaţială poate fi oricât de lungă şi de aceea ,,informaţiile'' despre spinul electronului se transmit instantaneu de la un electron la altul.

Particulele pot sări din celulă în celulă dacă acestea sunt vecine sau pot să transmită numai anumite date – cum ar fi informaţii despre spinul particulei. Probabil coarda este rigidă la torsiune dintr-un anume motiv. În acest caz informaţiile despre spinul electronului se vor transmite cu viteză infinită. Orice ,,răsucire" a spinului unui electron este urmată instantaneu de răsucirea spinului celuilalt electron. Avem posibilitatea de a construi un transmiţător cuantic dacă putem urmări şi controla spinul electronilor aflaţi în inseparabilitate cuantică. Totuşi ,,coarda" se poate rupe dacă se acţionează simultan la ambele capete punând simultan spinul electronilor ,,sus" sau ,,jos". Credem că acest lucru trebuie să se întâmple (facem această predicţie) deoarece în Univers există extraordinar de multe particule formate simultan în acelaşi proces şi acestea nu sunt legate.

Legăturile cuantice date de inseparabilitate trebuie să se rupă cumva, altfel cu toţii am fi interconectaţi.

Concluzii:

1. Structura hiperfină a spaţiului format din celule şi corzi conferă un formalism intuitiv pentru explicarea rezultatelor mecanicii cuantice.
2. Se asigură un suport intuitiv pentru dualismul undă corpuscul.
3. Structura hiperfină reprezintă o proprietate a spaţiului.
4. Corzile cuantice sunt asemănătoare cu geodezicele teoriei relativităţii restrânse dar cu deosebirea că în domeniul cuantic corzile şi celulele se află într-o mişcare continuă, îşi pot modifica forma. Este o mişcare întrucâtva asemănătoare agitaţiei termice.
5. Deplasarea particulelor se realizează prin salturi cuantice între celulele învecinate

Bibliografie:

1. M. Born , Teoria relativității lui Einstein,Ed. Științifică, București, 1969;
2. Vasile Ureche, Universul-Astrofizica, Editura Dacia, Cluj Napoca, 1987;
3. A. Migdal, De la îndoială la certitudine, Editura politică, București. 1989.

396. ACTIVITATEA FIRMELOR DE EXERCIȚIU LA FINALUL PROIECTULUI „EDUCAȚIE CU PROFIT”

Profesor Mihaela GORGAN, Liceul Tehnologic de Transporturi și de Construcții Iași
Profesor Mihaela VARODI, Liceul Tehnologic de Transporturi și de Construcții Iași

PREAMBUL

În cadrul proiectului EDUCAȚIE "CU PROFIT",ID POSDRU/175/2.1/S/150105, proiect finanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, AP 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”, DMI 2.1. „Tranziția de la școală la viața activă” s-a semnat acordul de colaborare între Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași și Fundația Corona Iași în calitate de Beneficiar, prin care UI își asumă înființarea unui numar de 3 Firme de Exercițiu pentru elevi.

1. SCOP

Scopul acordului de parteneriat a fost acela de a reglementa activitatea firmelor de exercițiu înființate și de a asigura desfășurarea în condiții optime a activității de învățare „Firma de Exercițiu”, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite și asumate prin proiect.

2. OBIECTIVE

2.1. Stabilirea repartizării și a obligațiilor elevilor și ale cadrelor didactice pentru activitățile Firmelor de Exercițiu înființate în Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași.

2.2 Stabilirea resurselor materiale minimale necesare desfășurării activităților Firmelor de Exercițiu înființate în Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași.

2.3 Fixarea reperelor pentru înființarea și funcționarea Firmelor de Exercițiu, stabilirea programului de lucru și a modalității de raportare a activităților din firmele de exercițiu

3 RESURSE UMANE

3.1 Desfășurarea activităților Firmelor de Exercițiu a implicat următoarele categorii de resursă umană:

a) un coordonator local FE, cadru didactic al UI
b) 3 profesori coordonatori activități FE, cadre didactice ale UI.
c) Un număr de 24 elevi, din clasele a XI-a, participanți la activitățile Firmelor de Exercițiu

3.2 Listele nominale ale cadrelor didactice care a coordonat activitățile FE, precum și ale elevilor participanți au fost întocmite în baza unor chestionare aplicate elevilor de clasa a XI a

3.3 Înlocuirea unui profesor coordonator sau a elevului înscris la activitățile Firmei de Exercițiu s-a făcut în condițiile și cu informarea Beneficiarului

3.4 Numărul minim de elevi înscriși la activitățile unei Firme de Exercițiu a fost de 8.

3.5 Obligațiile coordonatorului Local Firme de Exercițiu :

a) Să asigure împreună cu profesorii coordonatori înființarea firmelor de exercițiu conform cerințelor ROCT,
b) Să asigure împreună cu Experții FE realizarea planurilor și a instrumentelor de lucru care vor fi utilizate în cadru firmelor de exercițiu și implementarea acestora la nivelul Unității de Învățământ
c) Să organizeze activitățile specifice la nivelul unității de învățământ ISCED 3: activități profesori, program
d) Să monitorizeze activitatea profesorilor coordonatori și prezența elevilor la activități.
e) Să urmărească corectitudinea realizării activităților de pregătire practică în cadrul firmelor de exercițiu și propune modificări, dacă situația o impune
f) Să soluționeze diferitele probleme care apar în derularea activităților FE
g) Să participe, prin rotație la activitatea firmelor de exercițiu
h) Să realizeze centralizarea documentelor elaborate în cadrul firmelor de exercițiu și le transmite către echipa de management,

i) Să asigure distribuția materialelor trimise de experți la nivelul unității de învățământ
j) Să fie responsabil de pregătirea pentru raportare a documentelor specifice activităților de care răspunde.

3.6 Obligațiile profesorilor coordonatori activități Firme de Exercițiu :

a) Să sprijine demersul de informare al elevilor cu privire la activitățile care trebuie desfășurate
b) Să coordoneze activitățile desfășurate de elevi în cadrul firmelor de exercițiu
c) Să răspundă de respectarea programului specific firmelor de exercițiu,
d) Să răspundă de întocmirea corespunzătoare a documentelor specifice firmelor de exercițiu
e) Să pună la dispoziţia elevilor materialele necesare pentru funcţionarea firmelor de exerciţiu
f) Să ofere consultanţă de specialitate elevilor care desfăşoară activităţi în cadrul firmelor de exerciţiu
g) Să colaboreze cu Experții FE și coordonatorul local pentru a asigura funcţionarea firmelor de exercițiu,
h) Să urmarească respectarea perioadelor palnificate pentru realizarea activităţilor cu elevii
i) Să furnizeze materialele de evaluare, verificare a activităților prestate
j) Să participe la ședințele periodice de evaluare și monitorizare

3.7 Obligațiile elevilor înscriși la activitățile Firmei de Exercițiu :

a) Să fie prezenți la activitățile Firmei de Exercițiu
b) Să respecte programul de lucru
c) Să-şi însuşească noţiunile teoretice necesare desfăşurării activităţii practice;
d) Să se implice activ în activitățile de învățare
e) Să îndeplinească în mod corect sarcinile trasate de profesorul coordonator și cele specifice postului din firma de exercițiu
f) Să utilizeze în mod eficient si responsabil echipamentele si materialele didactice din cabinetul Firmei de Exercițiu
g) Să păstreze în bune condiții și să predea documentele, fișele de evaluare și fișele de lucru elaborate și utilizate în cadrul Firmei de Exercițiu
h) Să informeze profesorul coordonator ori de câte ori apar probleme pe care nu le pot rezolva

3.8 Drepturile cadrelor didactice și ale elevilor participanți la activitățile Firmelor de Exercițiu :

a) Să primească informațiile necesare desfășurării activităților în care sunt implicați și să le utilizeze în scopurile proiectului
b) Să participe activ la activitățile care privesc pregătirea, înființarea și funcționarea Firmelor de exercițiu
c) Să promoveze o cultură a îmbunătăţirii calităţii şi a inovării în activitățile desfășurate
d) Să aiba acces la lucrările, publicaţiile şi materialele documentare, la materialele de informare, formare si diseminare legate de implementarea metodei Firma de exercițiu.
e) Să pună în discuţie probleme şi să ia parte la dezbateri.
f) Să-şi exprime opinia liber consimţită şi să contribuie cu propuneri şi acţiuni concrete la activităţi.
g) Să aiba acces la dotările materiale ale spațiilor unde își vor desfășura activitatea Firmele de Exercițiu
h) Să primeasca formularistica tip pentru evaluare, raportare, alte formulare

4. RESURSE MATERIALE

4.1 Firmele de exercițiu și-au desfășurat activitatea în spații puse la dispoziție de UI, după cum urmează:

a) Laborator informatică, sala 6
b) Cabinet instalații , sala 28

4.2 La finalul proiectului Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași a primit următoarele echipamente și dotări:

Nr. crt	Echipament/Mobilier	Nr buc	Furnizor
1	Scaune	10	Fundația CORONA

2	Calculatoare	3	Fundația CORONA
3	Laptop	1	Fundația CORONA
4	Multifuncțional	1	Fundația CORONA
5	Videoproiector	1	Fundația CORONA

4.3 Materialele consumabile necesare desfășurării activităților au fost asigurate de Fundația Corona

4.4 Coordonatorul local FE și profesorii coordonatori FE au fost remunerați pentru activitățile prestate în cadrul Firmelor de Exercițiu de către Fundația Corona, conform bugetului

4.5 Elevii înscriși la activitățile Firmelor de exercițiu au primit o subvenție lunară, plătită deFundația Corona

5 DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII FIRMELOR DE EXERCIȚIU

5.1 Înființarea, înregistrarea și funcționarea Firmelor de exercițiu s- a făcut în conformitate cu prevederile cadrului general stabilit de Centrala firmelor de exerciţiu/Întreprinderilor Simulate din România (ROCT), compartiment în cadrul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, înființată prin OMECT nr. 5109/25.08.2008

5.2 Obiectivele activității de învățare Firma de Exercițiu, conținuturile și competențele ce au fost dobândite de către elevi sunt cele cuprinse în Planificarea Activității de Învățare Firma de Exercițiu și în Proiectarea pe unități de Învățare

5.3 Planificările și materialele didactice pentru fiecare sesiune de activități au fost pregătite de profesorii coordonatori în colaborare cu coordonatorul local și experții Firmelor de Exercițiu

5.4 Profesorii coordonatori au avut posibilitatea de a modifica elementele de timp și ordine a conținuturilor, cu condiția parcurgerii integrale a conținutului obligatoriu și a dobândirii, de către cursanți, a competențelor generale și specifice

5.5 Durata desfășurării activităților Firmelor de Exercițiu a fost de 32 de săptmâni (mai-noiembrie 2015), 128 de ore

5.6 Activitățile cu elevii în firma de exercițiu s-au desfășurat în sesiuni de 2h/zi, două zile pe săptămână, în total 4h/săptămână, iar pe perioada vacanței de vară 4h/zi/săptămână

5.7 Profesorii coordonatori au avut o norma de lucru de 10 ore/ săptămână, două ore pe zi, repartizate astfel:

- ✓ 4 ore-activități didactice cu elevii
- ✓ 6 ore-documentare, elaborare materiale didactice, evaluare, raportare, participare la întâlniri de lucru

5.8 Coordonatorul local FE a avut o norma de lucru de 10 ore/ săptămână, 2 ore/zi

5.9 Activitățile coordonatorului local FE, ale profesorilor coordonatori și ale elevilor s-au raportat lunar, documentele justificative ale activităților au fost:

a) Documente justificative pentru activitățile elevilor: liste de prezență, fișe de lucru, fișe de evaluare, formulare, documente de înființare ale firmei, documente ale departamentelor firmei, planuri, planificări, materiale de promovare etc
b) Documente justificative pentru activitățile profesorilor coodonatori firme de exercițiu: planuri de lecție, materiale didactice, fișe de evaluare, procese verbale de participare la întâlniri de lucru, rapoarte de documentare, rapoarte de activitate etc
c) Documente justificative pentru activitățile coordonatorului local: Pv întâlniri de lucru, planuri și instrumente de lucru privind funcționarea FE din unitatea de învățământ, rapoarte de măsurare a progresului, centralizatoare documente primite/trimise, rapoarte de activitate etc

5.10 Obligația centralizării documentelor care justifică activitățile elevilor a revenit profesorului coordonator.

5.11 Obligația centralizării documentelor care justifică activitățile profesorilor coordonatori a revenit coordonatorului local FE. Documentele care justifică activitățile elevilor și ale profesorilor coordonatori au fost centralizate și predate expertului regional FE.

6. Concluzii

Am avut șansa de a fi cooptați în acest proiect de către Fundația CORONA și suntem mândri că am reușit să lucrăm într-o echipă inimoasă, cu elevi implicați, care au tratat cu seriozitate activitățile proiectului, dar și cu profesori dedicați și conștiincioși, care au considerat în multe din etapele proiectului, că ceea ce învățăm și transmitem este mereu o plus-valoare la ceea ce avem deja dobândit. Mulțumesc elevilor, colegilor mei, dar și echipei manageriale din cadrul Fundației CORONA că au ales să ne considere eficienți în tot ceea ce întreprindem dar și în ceea ce avem deja ca și bagaj de cunoștințe, de aptitudini și competențe antreprenoriale.

397. PEDAGOGIA ŞCOLARĂ ŞI EDUCAŢIA INCLUZIVĂ

Prof. dr. Greavu Mirela Vasilica
Liceul Tehnologic „Constantin Dobrescu" Curtea de Argeş

Sistemul educaţional din România – deşi se schimbă şi evoluează – mai prezintă încă elemente de discriminare, în sensul că nu toţi copiii ajung la şcoală sau, atunci când ajung, nu se bucură de toate oportunităţile posibile de dezvoltare maximală a potenţialului lor. În mod deosebit vorbim aici de copii şi tineri cu CES (dizabilităţi, dificultăţi şi/sau tulburări). În situaţii de dezavantaj se pot afla şi copii romi sau din familii foarte sărace, din localităţi izolate şi alţii.

Deşi au fost iniţiate programe şi proiecte pentru a deschide mai mult uşa şcolilor pentru copiii cu cerinţe speciale iar rezultatele sunt, de cele mai multe ori, îmbucurătoare, diseminarea rezultatelor şi a bunelor practici nu constituie un exerciţiu permanent.

Motivaţie pentru educaţie incluzivă

Incluziunea cuprinde principiul ca şcolile să primească toţi copiii, indiferent de condiţia lor fizică, intelectuală, socială, emoţională, lingvistică sau alte condiţii şi, de asemenea, să se adapteze şi să răspundă nevoilor acestora.

Există mai multe dimensiuni şi provocări contemporane, legate de introducerea şi aplicarea acestui concept, de largă rezonanţă asupra modului în care este organizată şi funcţionează şcoala:

- centrarea pe copil, pe unicitatea acestuia;
- răspunsul la situaţii educaţionale diverse (o pedagogie respondentă, de luare în considerare şi de valorizare a diversităţii umane, sub diversele ei aspecte);
- comprehensivitate – înţelegere, acceptare a diferenţelor între copii (o pedagogie a alterităţii);
- democraţie şi solidaritate umană - o şcoală mai echitabilă, mai naturală;
- o şcoală deschisă, prietenoasă;
- o şcoală flexibilă, care se adaptează, învaţă (ea însăşi) şi se schimbă.

În aplicarea educaţiei incluzive se valorizează nu numai posibilităţile şi premisele de dezvoltare ale fiecărui copil, ci şi potenţialul şi motivaţia de schimbare şi dezvoltare profesională a fiecărui dascăl.

Aşadar, dacă promovăm politici şi practici cât mai incluzive în educaţie, deci dacă ne focalizăm atenţia asupra accesului, participării şi implicării copiilor de toate vârstele în programe de educaţie, vom avea nu numai generaţii mai bine pregătite să se integreze şcolar şi social, ci şi profesionişti mai buni şi mai eficienţi în educaţie.

Educaţia pentru toţi este generatoarea perspectivei incluzive asupra educaţiei. Pornind de la deschiderea oferită de sintagma „educaţie pentru toţi", prin acces şi participare, pas cu pas, se ajunge la educaţia incluzivă care se defineşte ca o schimbare majoră ce presupune politici, practici şi culturi incluzive. Educaţia incluzivă presupune existenţa sprijinului care să egalizeze şansele tuturor şi să se adreseze fiecăruia. Putem sintetiza că educaţia pentru toţi devine coerentă dacă se bazează pe educaţia incluzivă şi dacă se defineşte ca:

- educaţie de calitate;
- eficienţă;
- responsabilitate;
- pluridisciplinaritate;
- proces complex;
- strategie de respectare a drepturilor;
- evidenţiere a valorii individuale umane.

Educaţia ne îndeamnă să gândim oarecum diferit faţă de modul tradiţional în care înţelegem şi realizăm formarea copiilor.

Se porneşte de la ceea ce s-a acumulat până acum în câmpul teoretic şi practic educaţional. Într-o viziune pluridisciplinară şi complexă, educaţia pentru toţi abordează actul formării tinerei generaţii dintr-o perspectivă nouă, a drepturilor individuale şi a valorizării fiecărui om.

Este cazul să observăm că şi în educaţie contează acumulările calitative, ca în orice domeniu de activitate socială. Cumulând experienţe şi studii numeroase cu privire la rolul şi importanţa educaţiei pentru toţi şi pentru fiecare copil, dar şi pentru viitorul societăţii, educaţia epocii noastre se axează pe calitate şi eficienţă la nivelul fiecărui act educativ.

Educaţia incluzivă şi copiii cu cerinţe educative speciale

Atunci când vorbim de educaţie incluzivă, ne referim la programe de educaţie cât mai adecvate şi adaptate, adică programe care să asigure accesul şi participarea tuturor, valorizând diversitatea şi acordând importanţă fiecărui copil în parte. Nu este suficientă includerea unui copil într-un grup educativ sau în cadrul unui program. Este nevoie ca programul să se schimbe în aşa fel încât fiecare copil să fie bine primit. De aceea nu putem vorbi despre o grupă de copii că este „incluzivă". Este o grupă cu practici educative incluzive, adică primeşte toţi copiii şi acordă valoare şi atenţie fiecăruia, dar educaţia nu poate fi incluzivă decât dacă cuprinde tot programul, practicile, managementul şi acţiunile permanente cu copiii. Adică toate componentele actului de educaţie în ansamblul lui.

O idee de bază în asigurarea educaţiei incluzive este prevederea conform căreia toţi copiii trebuie să înveţe împreună. De aici, educaţia incluzivă, pentru toţi, de multe ori pare să fie aceeaşi cu integrarea copiilor cu cerinţe educative speciale. Cele două procese nu sunt identice şi nici nu este cazul să le comparăm pentru că este vorba de abordări diferite. Când un copil cu CES intră într-o școală obişnuită, el este integrat fizic şi poate să fie chiar integrat social şi societal, adică să participe real şi implicat la toate activităţile acesteia. Dar pentru ca o școală să dezvolte practici incluzive este nevoie ca toată instituţia să se pregătească, prin factorii educaţionali şi resursele de care dispune pentru a primi nu numai copilul cu CES, ci pe toţi copiii.

O școală incluzivă se adaptează nevoilor şi particularităţilor copiilor. Centrul preocupărilor este în a oferi ocazii de învăţare şi dezvoltare fiecăruia în parte, pentru că fiecare este important. Curriculum-ul este flexibil, deschis şi permite adaptări succesive. Nu copilul se conformează curriculum-ului, ci acesta este un instrument pentru a sprijini dezvoltarea copilului. Devine mai important să stabilim procesul prin care se dezvoltă competenţele, capacităţile, cunoştinţele, comportamentele şi atitudinile, decât conţinutul prin care o facem.

Desigur, când se prezintă educaţia incluzivă în școală ne gândim în primul rând la copiii cu CES. Nu este însă suficient să ne referim numai la această categorie de copii, cu atât mai mult

cu cât educaţia incluzivă evită orice formă de ierarhizare şi de etichetare a copiilor. Unii copii au nevoie să fie sprijiniţi pentru că au caracteristici, particularităţi, stiluri de învăţare şi ritmuri de dezvoltare diferite de ale celorlalţi. Dar, fiecare copil poate avea la un moment dat anumite cerinţe speciale faţă de educaţie.

Există de asemenea şi anumite situaţii de risc în care educatorul trebuie să cunoască trăirile şi comportamentele copilului pentru a-l sprijini. Riscurile pot apărea din modul de dezvoltare a copilului, din mediul socio-cultural din care acesta face parte, din relaţiile de familie care îi determină existenţa zilnică, din modelele formale educaţionale ce pot exercita un stres deosebit asupra copilului care nu corespunde „normalităţii" cu care ne-am obişnuit.

Principiile educaţiei pentru toţi ca premisă a educaţiei incluzive

În abordarea educaţiei pentru toţi sunt cunoscute şi acceptate următoarele principii de bază:

• Viitorul societăţii depinde de modul în care creştem şi educăm azi toţi copiii.

• Pentru dezvoltarea viitoare a societăţii este nevoie să valorizăm şi să sprijinim fiecare copil.

• Fiecare copil este unic.

• Diversitatea copiilor, determinată de particularităţile fiecăruia de dezvoltare şi de apartenenţă la medii socioculturale variate, nu este o piedică în educaţie, ci o resursă de învăţare şi dezvoltare pentru toţi.

• Fiecare copil este important pentru familia lui, dar şi pentru întreaga societate.

• Fiecare copil poate învăţa.

• Fiecare copil are dreptul la educaţie şi la sprijin adecvat pentru a participa la procesul educativ.

•Pentru procesul educaţional este esenţială folosirea adecvată a resurselor. În educaţie identificăm resurse materiale, umane, metodologice şi spirituale.

Paşii abordării unei educaţii incluzive

Elaborarea unui plan de dezvoltare a școlii în care să se precizeze concret parteneriatul cu familia şi comunitatea.

• Pregătirea dascălilor, a întregului personal pentru a primi toţi copiii.

• Pregătirea copiilor pentru a se accepta unii pe alţii, pentru a negocia, a colabora şi a lucra împreună.

• Asigurarea unui climat primitor şi deschis în școală, prin organizarea mediului educaţional cât mai eficient şi stimulator.

• Asigurarea unui curriculum flexibil şi deschis, la care să aibă acces şi părinţii.

• Evaluarea fiecărui copil prin observaţie directă şi indirectă, pentru a asigura participarea lui adecvată la activităţile curriculare.

• Asigurarea accesului tuturor copiilor în programul școlii, dar şi la modificările şi adaptările acestuia.

• Asigurarea participării tuturor copiilor la întregul program.

• Asigurarea participării familiilor la decizii şi acţiuni în favoarea tuturor copiilor.

• Asigurarea unei evaluări permanente şi periodice a progreselor pe care le fac toţi copiii, nu numai din punctul de vedere al achiziţiilor intelectuale, dar şi al relaţiilor sociale, al cooperării şi colaborării, al dezvoltării imaginii de sine şi încrederii în forţele proprii.

• Elaborarea unor planuri individualizate, personalizate la copiii care au nevoie de sprijin în anume componente ale dezvoltării şi la anumite momente.

• Ajustări permanente ale curriculum-ului pentru a se adapta la nevoile educative ale copiilor.

• Schimb permanent de idei, experienţe şi soluţii, între dascăli, între aceştia şi directorul școlii, precum şi cu familiile copiilor.

Educaţia incluzivă dezvoltă politici, practici şi o cultură a incluziunii. Acestea se referă la a identifica şi a da un răspuns adecvat la cerinţele educative speciale ale copiilor, la fel ca şi la situaţiile de risc pentru dezvoltarea lor.

Educaţia incluzivă înseamnă sprijin şi educaţie pentru toţi, grijă şi atenţie pentru fiecare.

Bibliografie

Vrasmaş, Ecaterina - *Educaţia copilului preşcolar,* Editura ProHumanitas, Bucureşti, 1999

Vrasmaş, Ecaterina - *Introducere în educaţia cerinţelor speciale,* Editura Credis, Bucureşti, 2004

Vrasmaş, Traian - *Învăţământul integrat şi/sau incluziv,* Editura Aramis, Bucureşti, 2001

Vrasmaş, Traian - *Şcoala şi educaţia pentru toţi,* Editura Miniped, Bucureşti, 2004

398. INIŢIATIVELE EXTRAŞCOLARE – VERIGA DIN LANŢUL EDUCAŢIEI

Prof. Grecu Diana-Gabriela – Colegiul Naţional "Cuza Vodă" Huşi
Prof. Grecu Andrei-Ionuţ – Şcoala Gimnazială Nr.1 Hoceni

În scopul evidenţierii unei contribuţii majore în dezvoltarea personalităţii elevului, cât şi a locului acestei contribuţii în ansamblul procesului instructiv – educativ, propunem lucrarea de faţă ce face referire la o formă de activitate ce ocupă o poziţie aproape egală cu forma de organizare a procesului de învăţământ, lecţia. Este vorba de activităţile extraşcolare şi extracurriculare menite să completeze pregătirea teoretică şi să întărească pregătirea practică a elevilor. Necesitatea acestei munci, suplimentare, este determinată de unul dintre principalele obiective ale educaţiei, şi anume acela de a dezvolta fiecare generaţie în vederea integrării în realităţile vieţii sociale.

Cu ocazia diverselor evenimente, elevii sunt mobilizaţi în scopul participării cu o contribuţie personală la activităţi ce îi entuziasmează din variate motive. Adesea însă ne aflăm în situaţia în care suntem aproape obligaţi să realizăm anumite activităţi sau să participăm la concursuri ce ni se impun, bătând în retragere din lipsa de timp, a oboselii, a lipsei de motivaţie şi răsplată, a lipsei dorinţei de a munci fără un scop trecut pe carnetul de note. Dar, dragi elevi, colegi, părinţi, ne gândim oare la importanţa pe care o au astfel de activităţi asupra dezvoltării noastre personale mai mult decât a rezultatului pe termen scurt?

Avem suficiente prilejuri de a participa la activităţi de toamnă, de Crăciun, de ziua şcolii, de ziua românilor, de ziua mamei, de Paşte, de ziua copilului, şi multe, multe altele organizate în cadrul unor suite de manifestări propuse de proiecte educaţionale în colaborare cu alte şcoli. Deşi iniţial ne gândim la un volum de muncă suplimentar, ulterior descoperim frumuseţea, plăcerea şi entuziasmul oferit de fiecare părticică de muncă. Mai mult decât atât, avem ocazia de a lega relaţii mai apropiate de elevi, colegi şi chiar profesori, dându-ne seama, cu toţii, în final, că am avut de câştigat mai mult decât o diplomă ce ne va umple portofoliul toată viaţa.

Avem de câştigat prieteni.

Avem de câştigat răbdare.

Avem de câştigat stare de bine.

Avem de câştigat o imagine mai bună de sine!

.... avem de câştigat!

Personal, considerăm în primul rând, că activităţile şcolare ne dezvoltă personalitatea, simţurile, trăirile, cât şi anumite competenţe şi abilităţi utile pentru inserţia facilă în societate. Cu toţii, dar în special elevii, au ocazia de a-şi descoperi talente, înclinaţii şi domenii în care ar putea fi performanţi, cu care s-ar putea remarca. Important e să le acordăm atenţie, implicare, încurajare, motivare, pentru a nu le fi teamă să încerce, căci de la un prim vers scris de ei, un prim desen realizat de ei, sau o primă problemă rezolvată de ei, se poate croi într-o ecuaţie măiestrită în culori tentante poezia vieţii lor!

Fie că suntem în ipostaza de profesor, fie de elev, se întâmplă şi să nu ne atingem toate obiectivele, aşa e; chiar dacă nu avem rezultatele aşteptate din prima, trebuie să mai încercăm! La început putem avea rezultate mai puţin măsurabile direct; putem face primii paşi în dezvoltarea orizontului cultural şi spiritual. Pe parcurs, uşor uşor învăţăm să ne apreciem, şi să lucrăm mai mult pe ceea ce ne place, corectând ceea ce nu stăpânim bine, urmând să căutăm cu ardoare acel lucru la care am ajuns să ne pricepem, concretizându-se la un moment dat într-o carieră chiar. Astfel, activităţile extraşcolare ne ajută să ne descoperim laturi de care nu aveam habar. Poate că vibram la imaginea unui peisaj de munte, dar nu ştiam că îl putem schiţa noi înşine. Poate că iubeam sunetul viorii, dar nu ştiam că o putem stăpâni. Poate că trăiam intens versurile unei poezii, dar nu ştiam că putem fi autorii. Iubirea, dăruirea, implicarea, ne fac mai transparenţi pe noi şi cu noi, încât să descoperim cine şi ce suntem. Şi mai sunt şi acele activităţi extraşcolare de tip voluntariat. Putem ajuta pe cei din jur să simtă sărbătorile, să simtă că nu sunt uitaţi, iar noi putem fi răsplătiţi mai mult decât material: cu sentimente pure. Putem dobândi dar şi dărui strălucire în privire şi miros de fericire.

Aşadar, indiferent de formă, indiferent de instituţia cu care se cooperează, activitatea extraşcolară se leagă organic de cea şcolară, servind realizării sarcinilor instructive şi educative, sprijinind formarea priceperilor şi a deprinderilor, a unor trăsături pozitive de voinţă şi caracter. De asemenea, indiferent de forma activităţii, cert este şi că putem face cunoştinţă cu frumosul, cu bunătatea, cu recunoştinţa, cu istoria, cu talentul, cu locuri noi, ... cu noi înşine!

"Nu e destul să ştii, trebuie să şi aplici, nu e destul să vrei, trebuie să şi faci!

Johann Wolfgang von Goethe.

Bibliografie

Beruşcă, A., Stoicescu, D., şa., *Ghid de bune practici - activităţi extracurriculare şi extraşcolare, LBW edituri de specialitate,* Bucureşti, 2013

Giurcăneanu C, *Îndrumător metodic pentru organizarea activităţilor turistice cu elevii*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti ,1983

Simiciuc, E., Dănilă, E., şa., *Activităţi extracurriculare şi extraşcolare – îndrumător metodic, editura Didactica Nova*, Bucureşti, 2009

399. EDUCAȚIA OUTDOOR - LOCUL EI ÎN STUDIUL LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE

prof. Loredana Gustea, Liceul Tehnologic ,,Anghel Saligny", Ploieşti

Educaţia outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaţionali din sistemul de învăţământ formal. Există numeroase accepţiuni pentru termenul de educaţie outdoor, însă pentru a da o definiţie simplă putem spune că această formă de educaţie se bazează pe învăţarea în aer liber; aşadar, într-un cadru nonformal.

Nu trebuie înțeles că orice oră de curs ținută în curtea școlii constituie educație outdoor. Aceasta este o formă a învățării experiențiale și trebuie să respecte principiile ei.

Învăţarea experienţială este o învăţare de grup. Numai confruntarea propriei experienţe cu cea a altora poate facilita conştientizarea propriilor probleme, explorarea propriilor valori şi atitudini şi luarea deciziilor. În contextul unui astfel de grup de lucru „abordarea pragmatică a problemelor umane oferă membrilor promisiunea dezvoltării emoţionale, precum şi posibilitatea de a adăuga noi sensuri vieţii lor."

Educația outdoor facilitează dezvoltarea abilităţilor socio-personale (îmbunătăţirea muncii în echipă, îmbunătăţirea relaţiilor sociale etc) și dezvoltarea abilităţilor de management (organizare, coordonare, evaluare), oferirnd un cadru stimulativ de învăţare și posibilitatea creării unui mediu relaxant și motivant.

Termenul de educaţie outdoor, poate include educaţia pentru mediu, activităţi recreative, programe de dezvoltare personală şi socială, drumeţii, aventură, etc.

De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic (cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase. În educația outdoor copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește experiențial.

În cadrul domeniului Limbă şi comunicare, activitățile care se pot ține în aer liber pot îmbrăca diferite modalități de realizare: jocuri de rol, punerea în scenă a unui fragment dintr-o operă literară, teatrul de improvizație, lectura în aer liber, surprinderea în fotografii a unor colțuri din natură care să fie ulterior descrise, conștientizarea și verbalizarea emoțiilor, realizarea unor colaje cu materiale din natură etc.

Un aspect important al educaţiei outdoor este acela că poate contribui la creşterea nivelului de bunăstare al indivizilor; pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există şi o serie de nevoi la care educaţia outdoor poate răspunde şi anume: nevoia de a fi respectat, inclus social, de a fi activ şi responsabil, nevoia de a te simţi în siguranţă.

Nevoia de a se simţi respectat – derularea de diferite activități în aer liber incurajeaza copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; elevii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil – activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini (educația outdoor este printre altele o forma de învățare organizată și structurată, astfel ca profesorul trebuie să aibă în vedere implicarea tuturor elevilor în activitățile propuse); sub supravegherea profesorului/educatorului, fiecare copil primește diferite responsabilități și sarcini pentru atingerea scopului propus (spre exemplu, dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un elev poate primi sarcina de a curața pomii, un elev are sarcina de a uda florile – este important însă ca prin comunicarea cu elevul, profesorul să-i insufle acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el va conștientiza că are o responsabilitate față de protejarea mediului.

Nevoia de a fi activ – implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, nu va aduce decât beneficii dezvoltarii fizice, psihice ale elevului. Jocul este o caracteristică principală a

copilăriei, de aceea este important ca elevii sa fie stimulați in mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități în mod activ.

Nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor este aceea că este o modalitate de succes de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale sau economice), astfel încât acesta să fie inclus social, să simtă că aparţine unei comunități; se consideră ca mediul din interiorul clasei este mai degraba unul competitiv, în timp ce cel din afara clasei este unul suportiv, care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

Nevoia de a se simti în siguranță - un aspect pe care literatura de specialitate îl consideră important în abordarea educației outdoor este că aceasta trebuie să țină cont de această nevoie. Interiorul clasei este mult mai sigur pentru elevi, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ. Profesorul trebuie sa identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, despre care vom vorbi mai târziu întrucât este un aspect deosebit de important care i-a facut pe unii specialişti in domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Întrucât educația outdoor se adresează unui public larg, indiferent de vârstă, nevoile sunt similare și pentru cei mici și pentru cei mari, acest tip de educație trebuie să acorde locul cuvenit acestor nevoi indiferent de vârsta *elevului*.

Participarea la activitățile de formare din cadrul proiectelor care au ca tematică educația autdoor ar oferi oportunitatea de a înțelege acest fenomen nou, de a-l aprofunda și implementa cu succes în curiculara școlară chiar și fără existența unor norme ale Ministerului Educației Naționale. Procesul de învățare a modului de abordare al acestui tip de educație este unul benefic, necesitând un management de timp pentru a putea fi implementat cu succes și pentru a putea da rezultatele pe care le dorim.

Perspectiva educației outdoor în relatia cu celelalte forme ale educației

Dintre toate aceste forme, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca şi aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică şcolii, oferă o utilitate practică imediată cunoştinţelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare şi un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experienţa participanţilor.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și cel mai important, actul educațional se axează în aceeași măsură și celor care o implementează (în speță profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (în speță elevii). Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întreagă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa educațională, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natura, psihica, social, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar educația outdoor “ scoate la aer ” cele 3 forme de educație, le rivigorează, le adaugă prospețime si își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (în speță dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională).

Concluzii

Educația outdoor reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, instructori, trainer, formatori, într-un mediu natural/sălbatic, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne sărăcită dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga dinafara perimetrului ei. O școală inovativă va prelua și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1. Cucoș, C-Doxologia, decembrie 2012
2. Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-Didactica Modernă, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001
3. Manual de educație outdoor -Liflong Learning Programme 2010-2012

400. INTERDISCIPLINARITATE – EDUCAȚIE DIFERENȚIATĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEHNIC ȘI PROFESIONAL

Profesor: Simion Petronela Gabriela, Iftode Lăcrămioara,
Liceul Tehnologic de Transporturi și de Construcții, Iași

Formarea competenței profesionale a unui absolvent de învățământ tehnic și profesional este asigurată prin instruirea sa complexă și progresivă, pornind de la problemele generale ale profilului spre cele specifice unui grup de meserii. Astfel, studiul diferitelor discipline de specialitate și efectuarea activităților practice complementare, se vor baza pe fondul de cunoștințe formate prin studierea disciplinelor de cultură generală. Între acestea se stabilesc legături complexe, fiecare având importanța sa proprie.

INTERDISCIPLINARITATE

Disciplinele de specialitate trebuie privite ca părți ale aceluiași întreg constituit de procesul de învățământ. Ele nu pot fi privite unilateral, ca o parte teoretică pe care se construiesc abilitățile practice ale viitorului profesionist, ci în unitate cu ele: ceea ce le diferențiază este conținutul facilităților pedagogice pe care urmează a le realiza elevii. Cât privește raportul acestora cu instruirea practică, trebuie menționat că prin astfel de activități de instruire, elevii își însușesc cunoștințe și își formează în același timp deprinderi, o sarcină comună a tuturor disciplinelor de instruire fiind aceea a formării capacităților intelectuale, a aptitudinilor și deprinderilor.
Prin abordarea judicioasă și corectă a disciplinelor de cultură generală și a celor de cultură tehnică de specialitate, absolventul unei forme de învățământ poate fi corespunzător pregătit pe plan cognitiv, psihomotor și afectiv pentru situațiile în care se va confrunta în practica socială.

PROIECTAREA DIDACTICĂ- INFORMAȚII PRELIMINARE

În cazul tehnologiei instruirii, tehnologia didactică este aceea care cuprinde întregul proces de formare a tinerei generații, în conformitate cu comanda socială. Tehnologia didactică reprezintă de fapt, un ansamblu de metode, forme, mijloace și relații stabilite în cadrul procesului de învățământ cu scopul realizării obiectivelor operaționale și în condițiile unei evaluări riguroase a atingerii lor. Procesul instructiv-educativ apare așadar caracterizat de două categorii de acțiuni convergente și anume:

- acțiunile de instruire conduse de maistru instructor;
- acțiunile de învățare desfășurate de elevi, sprijiniți să învețe prin îmbinarea optimă a tuturor resurselor de care dispune (metode, procedee, mijloace materiale, forme de organizare).

Având componentele unei situații pedagogice, se poate constata că stabilirea unei anumite strategii didactice se va face ținând cont și de restricțiile care apar, și anume:

- nivelul de pregătire al elevilor;
- particularitățile individuale ale acestora;
- timpul aferent.

Se impune, de asemenea, o permanentă evaluare a rezultatelor prin conexiune inversă, astfel încât să se asigure reglarea și perfecționarea sistemului, respectiv asigurarea calității și eficienței sale. În scopul proiectării unei tehnologii didactice este necesar ca, mai întâi, să se obțină informații privind:

- conținutul programei școlare în vigoare și a manualului disciplinei respective;
- nivelul de pregătire și posibilitățile elevilor;
- condițiile necesare existente pentru desfășurarea instruirii: cabinete, laboratoare, mijloace de învățământ.

Programa școlară, ca document oficial care direcționează, îndrumă și delimitează domeniile din care profesorul își poate extrage formulări de probleme, indică aria tematică și gradul de detaliere în care urmează sa fie studiat un anumit conținut, prezentată pe teme și subteme. Într-o programă se indică profilul și meseriile pentru care se utilizează și este precizat timpul global

aferent pregătirii detaliat-orientativ pe teme, precum și restricțiile de timp în funcție de profilul liceului sau de forma cursurilor (zi/seral). Programele moderne precizează, de asemenea, obiectivele generale și deprinderile, convingerile, atitudinile ce trebuie formate la elevi odată cu studiul modulelor. Se dau informații metodice și se recomandă și adaptarea permanentă la specificul sectorului de activitate pentru care se asigură pregătirea.

Manualele școlare constituie principalul suport material al cunoștințelor de acumulat, teme, probleme rezolvate sau propuse pentru rezolvare, seturi de probleme recapitulative, întrebări cu răspuns la alegere, etc.

Nivelul real de pregătire al elevilor ce urmează a fi instruiți, precum și disponibilitățile acestora, sunt factori care influențează și determină proiectarea unei tehnologii; luarea în considerare a acestora se impune pentru stabilirea corectă a obiectivelor și strategiei didactice. Nivelul real de pregătire al elevilor se poate aprecia inițial printr-un test de verificare corespunzător conceput sau prin observarea sistematică a elevilor în primele ore ale anului școlar. În conceperea unui test de verificare inițială nu vor fi omise elementele următoare:

- cunoștințele necesare dobândite la disciplinele studiate anterior: fie de cultură generală, fie de specialitate ;
- deprinderi de muncă intelectuală evidențiabile prin exprimarea corectă folosind vocabularul specific anumitor domenii;
- deprinderi de folosire a unor resurse didactice, decodificarea unor mesaje audio-vizuale, efectuarea unor experimente cu truse didactice, utilizarea fișelor de muncă independente, folosirea instrumentelor de măsurat de largă utilizare, a instrumentelor de desen, calcul, etc.

În urma aplicării metodei testării inițiale se pot asigura grupe de elevi foarte bine pregătiți și interesați în lărgirea ariei de cunoștințe - pentru care este recomandabil să se organizeze cercuri științifice extrașcolare - și grupe de elevi cu lacune, în cazul cărora trebuie acționat pentru recuperarea prin consultații, rezolvări de probleme în colectiv, etc.

Condițiile reale de care dispune profesorul pentru desfășurarea instruirii sunt un alt factor de care se ține cont la elaborarea tehnologiei didactice. Oricât de bine ar fi întocmit un proiect didactic, el devine o utopie dacă nu poate fi transpus în practică. De aceea, este necesar să fie binecunoscute:

- mediul de instruire;
- dotarea cu mijloace de învățământ;
- materialul bibliografic;
- posibilitatea de folosire a resurselor puse la dispoziție de alte unități;
- posibilități de autodotare.

Cum condițiile existente unor materiale cu caracter metodologic pentru disciplina respectivă prezintă aceste limite, profesorul trebuie să folosească în proiectarea didactică și potențialul său creator și inovator.

CRITERII DE ÎNTOCMIRE A PROIECTELOR DIDACTICE

Elaborarea proiectelor de tehnologie didactica este impusă cu necesitate de condițiile desfășurării unui învățământ modern și trebuie să țină seama de o serie de factori determinanți și anume:

- organizarea științifică a activității;
- creșterea eficienței procesului instructiv;
- realizarea cu maxim de probabilitate a unui anumit nivel de performanță corelat cu cerințele domeniului pentru care se asigură pregătirea.

Proiectul didactic, pentru a fi eficient, trebuie sa îndeplinească următoarele condiții:

- să respecte principiile pedagogice și ale psihologiei procesului instructiv;
- tehnicile de instruire să fie subordonate conținutului și obiectivelor pedagogice urmărite;
- modul de organizare a activităților instructive să satisfacă particularitățile învățării pentru fiecare vârstă;
- activitățile stabilite trebuie să determine un nivel și un ritm ridicat al învățării, să mobilizeze toate resursele psihice în efortul de autoformare;

- să țină seama de nivelul la care se găsesc resursele necesare desfășurării activității didactice:dotarea didactico-materială, natura spațiului repartizat instruirii, timpul alocat;
- să țină seama de asigurarea condițiilor unei bune comunicări între profesor și elev, evitarea factorilor de oboseală și supraîncărcare;
- să indice căile de evaluare continuă a rezultatelor instruirii, oferind astfel posibilitatea reglării procesului chiar în timpul desfășurării lui, pentru obținerea finalităților prestabilite.

Din perspectiva celor prezentate, întocmirea proiectului didactic devine o sarcină deosebit de complexă care necesită găsirea celei mai avantajoase structuri a instruirii și a căilor pentru realizarea ei, ținând cont de condițiile date, de particularitățile clasei și a fiecărui elev în parte. Subaprecierea oricăruia din acești factori poate conduce la insuccese, de exemplu: nesocotirea condițiilor concrete de dotare materială face inaplicabilă o tehnologie care, teoretic, a fost corect întocmită sau întocmirea unei tehnologii fără să se țină seama de particularitățile clasei instruite poate avea ca efect o instruire lacunară sau o evaluare neconformă cu realitatea.

Vă prezint în continuare câteva modele de instruire diferențiată.

- Metoda ,,Posterul” - Instruirea diferențiată a elevilor funcție de stilul propriu de învățare al fiecăruia: pornind de la evaluarea inițială folosim la clasă stilul auditiv, vizual sau tactil-kinetic, utilizând resurse procedurale și materiale personalizate.

- Salată de fructe formală-nonformală- informală din care reies moduri variate de realizare a educaţiei diferenţiate

Educație permanentă

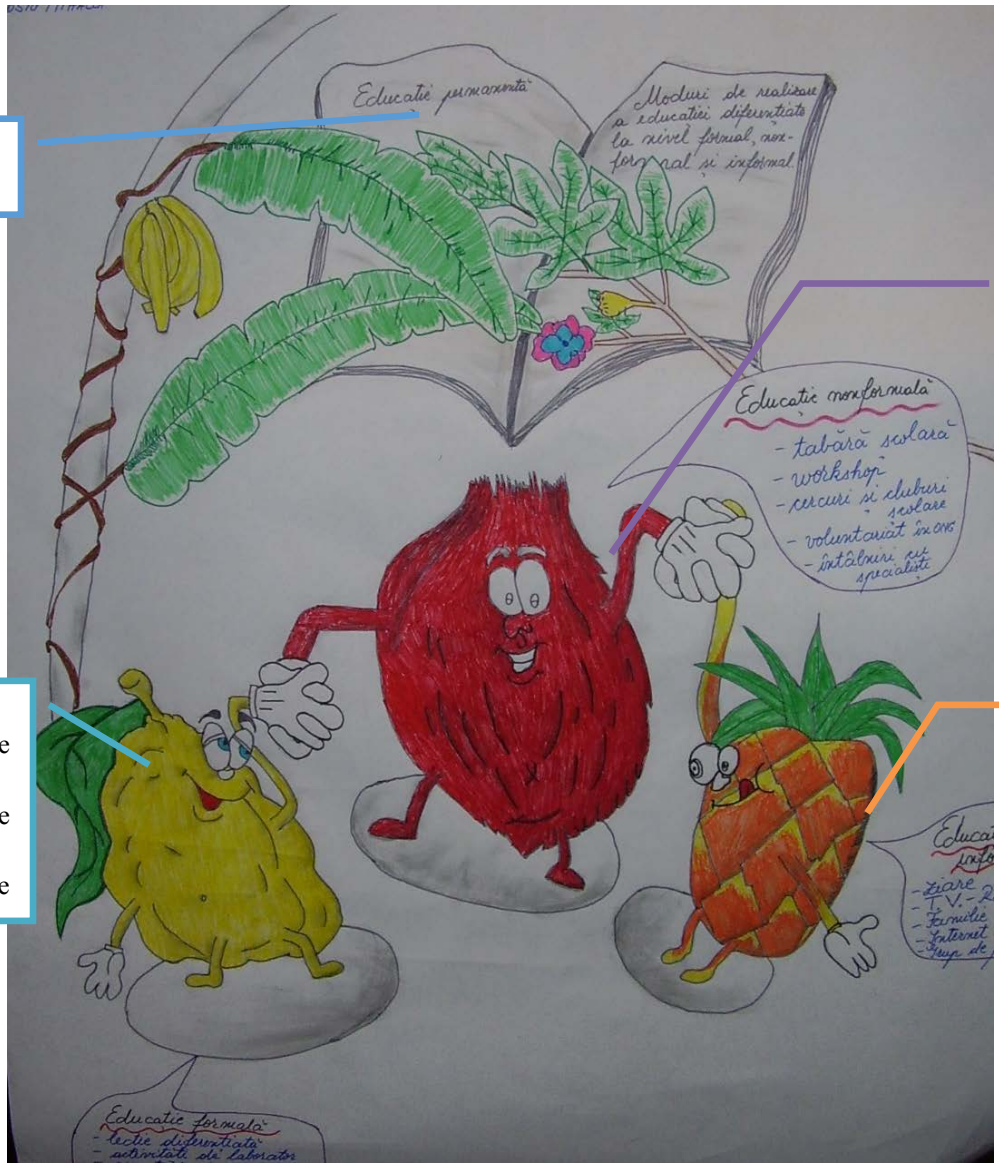

Educație nonformală: tabără școlară, workshop, cercuri și cluburi școlare, voluntariat, întâlniri cu specialiști

Educație formală: lecție diferențiată, activități de laborator, lucrări practice

Educație informală: ziare, TV-radio, familie, Internet, grup de prieteni

Bibliografie:

1. A. Cosmovici, L. Iacob, *Psihologie şcolară,* Editura Polirom, Iaşi, 2005.
2. C. Cucoş, *Pedagogie*, Editura Polirom, Iaşi, 2006.
3. D. Purţuc, *Modele de instruire formativă specifice disciplinelor tehnice*, Editura Spiru Haret, Iaşi, 1996.
4.**** www.cartidownload.ro/diverse/metodica_predarii_disciplinelor_de_specialitate.
5. Materiale curs de formare „Instruire diferențiată”.

401. ACTIVITAȚILE LUDICE IN INVAȚAREA LIMBILOR STRAINE- UN DEMERS PEDAGOGIC MOTIVANT

Lascu Cristina-Liliana
Liceul Teoretic Ștefan cel Mare, Râmnicu Sărat

Generațiile actuale de elevi sunt din ce în ce mai exigente , necesită tot mai multă atenție iar rolul profesorului este acela de a-și perfecționa în mod permanent metodele de predare, de a le adapta în funcție de necesitățile actorilor educaționali- elevii cu scopul de a obține un învățământ eficient și de calitate. În acest sens, consider că preocuparea constantă a dascălului este aceea de a motiva, de a stimula în permanență elevul prin intermediul unor practici pedagogice agreabile, interesante și captivante, de exemplu prin activități ludice.

Ora ludică reprezintă mediul unde copilul învață prin intermediul jocului, nu doar la vârste mici, ci și la vârste mari, este rezultatul unei întâlniri armonioase între profesorul ludic și elevii săi.

Argumentul cel mai des invocat în favoarea utilizării jocului în procesul de învățare, și în particular la orele de limbi străine îl reprezintă faptul că jocul este amuzant, destinde elevii, îi încurajează să participe chiar și pe cei mai slabi, creând abilități și deprinderi fără un efort conștient.

Din punctul meu de vedere învățarea limbilor străine și jocul merg mână în mână. Jocul ,utilizat la toate nivelurile de studiu, este o metodă de consolidare a cunoștințelor lingvistice : ortografie, vocabular, gramatică, competențe de exprimare orală. Jocul stimulează creativitatea, suscită curiozitatea, presupune o mare deschidere către comunicare și face să dispară teama de notare, de ascultare, de exprimare din cadrul lecției clasice. Ele se bucură de un succes imens în cadrul orelor de curs ajutând totodată la dezvoltarea exprimării orale a elevilor.

Jocurile exercită asupra copiilor o influență emoțională puternică și crește motivația pentru învățare. Prin intermediul lor sunt introduse cu ușurință în memoria elevilor o serie de cuvinte și expresii noi.

Jocul este o metodă care vizează implicarea fiecărui elev în procesul de învățare.

Pentru ca elevul să se simtă în largul său, în comunicarea naturală, trebuie să i se dea posibilitatea să își exerseze talentele, să se exprime în situații comunicaționale apropiate celei firești, atât în compania profesorului cât și a colegului de alături. Trebuie să i se dea ocazia de a-și testa competențele lingvistice, sociolingvistice și pragmatice, cu scopul de a descoperi cheia unei comunicări reușite în limba pe care o abordează. Jocul oferă acestă experiență.

Activitățile ludice pot face obiectul unei evaluări formative prin care profesorul poate situa nivelul clasei sale sau poate depista anumite lacune și dificultăți observate de-a lungul activităților didactice la clasă.

Bineînțeles că există jocuri individuale, dar de ce să nu se profite și de bogăția pe care o oferă activitățile de acet tip, în grup ? În acest caz este recomandat să se diversifice formele de manifestare ludică și să se propună activități de două, trei, patru persoane sau chiar colective. Acest mod de abordare poate rupe monotonia și poate stabili întâlniri diverse între persoane diferite. Organizarea în celule mici, fără prezența permanentă a profesorului, îi dezinhibă în general pe cei timizi și le deschide calea spre o mai bună interacțiune socială, îndemnând elevii să experimenteze situații comunicaționale naturale și chiar să-i pregătească progresiv pentru întâlnirile cu vorbitorii nativi.

Aș dori să prezint câteva astfel de activități pe care le-am utilizat in cadrul orelor mele de predare, menționând că ele pot fi propuse la următoarele niveluri stabilite de către CECRL : elementar (A1, A2) și independent (B1,B2) , cu condiția ca profesorul să se asigure, în prealabil, că bagajul de cunoștințe lingvistice ale elevului, îi poate permite acestuia implicarea directă.

1. Activitate orală- „Ce poți face cu…?" (”Qu'est-ce que tu peux faire avec…?"). Acest joc le cere elevilor să se gândească și să enumere cât mai multe întrebuințări inedite pentru diverse obiecte din viața cotidiană. Exemplu: Ce poți face cu un ou?, Ce poți face cu un pantof?, Ce poți face cu o eșarfă?. Elevii își pun imaginația în mișcare și găsesc soluții pentru fiecare obiect propus.

2. Activitate orală- „Zece lucruri” (”Dix choses”). Acest joc pune accent pe spiritul creativ al fiecărui elev în parte. Astfel, elevii sunt rugați să noteze un număr de lucruri… care le plac/… pe care le doresc/… care îi sperie. Apoi, în perechi, elevii își vor clarifica unul altuia motivele pentru care eu făcut alegerile respective. Ei au în acest fel ocazia să-şi exprime punctele de vedere și să se cunoască mai bine unii pe alții.

3 . Activitate scrisă- „Demi- Rébus”. Elevii interacționează în perechi. Profesorul le va propune un rebus completat parțial. Unul dintre elevi va avea o jumătate de rebus, iar celălalt a doua jumătate. Nu vor exista indicații pentru găsirea cuvântului. Elevii vor formula, pe rând, propriile opinii, respectiv definiţii astfel încât fiecare dintre ei să poată duce la bun sfârșit rebusul. Acest joc stimulează dezvoltarea vocabularului şi exprimarea liberă, dar poate fi folosit şi pentru recapitularea vocabularului la sfârşitul unei lecţii/ unităţi de învăţare. Aceast joc este foarte potrivită în cazul elevilor de nivel avansat, deoarece ei pot formula argumente mai ample, ajutându-se şi de vocabularul acumulat.

5. Activitate scrisă- „Jurnalul meu” (”Mon journal”). Această activitate presupune ținerea unui jurnal inedit. Elevii pot pretinde că sunt diverse personalități: un scriitor, un manager, o prințesă, o vedetă de cinema. Ei pot consemna întâmplările remarcabile care le marchează existența și-și pot împărtăși creațiile colegilor.

6. Activitate scrisă- Basmul (”Le conte de fées”). Elevii sunt grupați câte trei sau patru. Profesorul le propune un basm cu început dat (de exemplu: „Era odată o fetiță săracă care locuia împreună cu bunica ei bolnavă într-o căsuță sărăcăcioasă de la marginea unui lac…”). Pe rând, fiecare elev din fiecare grupă are voie să scrie câte o singură propoziție, până când povestea ajunge la final. Variantele vor fi surprinzătoare: produsul unui autentic proces creativ.

Bibliografie:

RIGAUD, Jacques, Jeux et rêves, în La culture pour vivre, Gallimard, « L`air du temps », 1975.
CURTA, Adina, Du jeu aux activités ludiques, AETERNITAS, Alba-Iulia, 2006.

Sitografie:

https://www.uclouvain.be/cps/ucl/doc/adri/documents/Le_jeu_en_classe_de_FLE.pdf
http://www.academia.edu/6611656/Jocul_didactic_si_rolul_lui_formativ

402. ROLUL PROFESORULUI ÎN PROCESUL DE EVALUARE

Prof. Leica Valerica
Liceul de Transporturi Auto "Traian Vuia", Galați

Evaluarea rezultatelor şcolare reprezintă o variabilă foarte importantă a procesului de instruire, utilă atât pentru profesori, cât şi pentru elevi. Scopul evaluării este măsurarea şi aprecierea rezultatelor obţinute de elevi în raport cu obiectivele adoptate, spre a putea interveni din timp asupra procesului didactic.

Prin evaluare întelegem "*o sarcină fără sfârşit, care presupune o muncă laborioasă în alegerea celor mai optime tehnici şi instrumente de evaluare. Evaluarea trebuie gândită ca un feedback al acţiunii educative, atât în planul gestiunii de ansamblu, prin studierea efectelor deciziilor politice, cât şi în cel pedagogic, în care se doreşte ca ea să consolideze procesul de învăţare, prin informaţiile transmise celui care învaţă*".

În zilele noastre evaluarea se află într-un proces de schimbare, când au fost elaborate foarte multe lucrări pe această temă şi când au fost realizate numeroase cercetări care să investigheze o serie de aspecte ale evaluării. În contextul cerinţelor europene, evaluarea rezultatele şcolare trebuie înregistrate la finele procesului de predare-învăţare-evaluare. Fiecare cadru didactic are datoria să-i trezească elevului setea de cunoaştere, să-l ajute să se cunoască prin propria experienţă, să-l înveţe cum să rezolve problemele cu care se întâlneşte în viaţa de zi cu zi. La şcoală elevii nu învaţă numai disciplinele predate de profesorii, ci urmează şi "*şcoala vieţii*". De aceea, tinerii trebuie să cunoască valenţele verbelor *"a şti"* şi *"a putea"*, astfel încât trebuie învăţaţi să-şi folosească înţelepciunea pentru a lua din şcoală tot ceea ce au nevoie pentru viitor, pentru momentul când profesorii şi părinţii nu vor mai fi lângă ei. Filozoful şi pedagogul austriac Rudolf Steiner afirmă că: "*În şcoală, problema nu e să primeşti o educaţie completă ci mai degrabă modul în care eşti pregătit să o primeşti de la viaţă"*.

Măsurarea nivelului de pregătire a elevilor este o activitate complexă care implică identificarea celor mai adecvate metode şi tehnici de măsurare, dar şi a factorilor susceptibili ce le pot influenţa. Analiza notelor/ calificativelor acordate elevilor în cadrul verificărilor de la clasă, a mediilor de la sfârşitul semestrului sau la final de an şcolar, a rezultatelor obţinute la examene, dar şi cele de la diferite concursuri, olimpiade, teste naţionale şi internaţionale este una dintre metodele de măsurare a nivelului de pregătire a elevilor dintr-o instituţie de învăţământ sau chiar din întreg sistemul de învăţământ din ţara noastră.

Evaluările şcolare din România au o serie de deficienţe majore, cum ar fi:

- se evaluează mai degrabă informaţiile reţinute şi nu se pune accentual pe competenţele formate;
- nu există nicio legătură între ritmul evaluărilor şi ciclurile curriculare de dobândire a competenţelor;
- evaluările sunt utilizate doar pentru a stabili ierarhii, în loc să fie utilizate pentru a oferi feedback elevilor şi părinţilor şi pentru a întemeia planuri individuale de învăţare. În plus, supralicitarea lor atât de către profesori, cât şi de către părinţi, au generat tot mai multe fraude şi acte de corupţie.

Se impune să acordam atenţie şi felului în care este abordată evaluarea, referindu-ne la necesitatea perceperii corecte a scopului evaluării, de toate părţile implicate în ea; credibilitatea evaluatorilor în faţa persoanelor evaluate, a culturii organizaţionale, a sistemului de valori la care aderă membrii organizaţiei. Întreaga strategie de evaluare trebuie să fie în concordanţă, să se raporteze la cultura organizaţiei evaluate.

Este bine să fie evitate două capcane în procesul de evaluare: cea a obiectivităţii exagerate, când evaluatorul uită că evaluarea nu poate fi un proces exclusiv obiectiv şi ceea a tehnicităţii, când evaluatorul consideră că este de ajuns să ai competenţe instrumentale pentru a face o bună evaluare. Evaluarea eficientă este o îmbinare armonioasă a obiectivului cu subiectivul.

În activitatea de evaluare îşi pot face simţită prezenta următoarele *tipuri de erori*:

- *efectul halo*- acesta constă în supraaprecierea rezultatelor sub influenta impresiei generale, în realitate rezultatele fiind diminuate în raport cu evaluarea realizată;

- *efectul pygmalion*– în acest caz aprecierea rezultatelor angajatului este influenţată de percepţia evaluatorului în ceea ce îl priveşte, opiniile evaluatorului tind să determine apariţia fenomenului. Un exemplu relevant este conformarea evaluatului în timp la eticheta pusă. Evaluarea în acest caz este centrată pe percepţia evaluatorului şi nu pe realitatea existentă. O altă formă de manifestare a acestei erori este *efectul primei impresii*, evaluatorul poate fi influenţat de impresia iniţial formată (cu ceva timp în urmă) şi aplicată evaluării actuale. În timp există posibilitatea creşterii sau diminuării rezultatelor şi a deplasării evaluării, în aceste condiţii de la obiectivitate.

- *efectul blând*- personale cunoscute fiind apreciate cu mai multă indulgenţă. Această eroare apare în cazul evaluării formatorului, mai ales dacă acesta îşi desfăşoară activitatea în cadrul companiei în care realizează şi formarea.

- *efectul asprimii*- se manifestă prin tendinţa de a aprecia orice acţiune ca fiind lipsită de valoare, chiar greşită, fapt care conduce frecvent la scăderea motivaţiei, datorită caracterului nedrept, incorect al evaluării.

- *eroarea tendinţei centrale*- evaluatorul elimina în acest caz tendinţele extreme şi oferă calificativul mediu oricărei persoane /situaţii/sesiuni de formare, aceasta întâmplându-se în timp ce statisticienii atestă că în orice grup evaluat există performanţe foarte bune, bune, medii, slabe, şi foarte slabe.

- *ecuaţia personală a evaluatorului*– în cadrul acestei erori intervine subiectivitatea persoanei care evaluează, diferenţele între evaluatori fiind făcute de concepţiile şi manifestările personale ale acestora, concretizate în evaluare prin criteriile şi modalităţile de interpretare. Unii evaluatori se dovedesc a fi mai generoşi, considerând eforturile oamenilor, originalitatea lor şi alte aspecte complementare evaluării propriu-zise, în timp ce alţii sancţionează cele mai mici erori.

- *efectul de similaritate* a *standardelor subiective selective*- în acest caz criteriile folosite sunt unitare, identice pentru toţii subiecţii evaluaţi, dar gradul de indulgenţă sau severitate tinde să fie diferit de la subiect la subiect, evaluările în acest caz sunt dependente de similaritatea dintre evaluator şi evaluat.

- *efectul de contrast* - dacă o persoană este evaluată după un coleg care a avut răspunsuri foarte bune, standardul de evaluare tinde să crească următoarea persoană fiind defavorizată în aceste condiţii de poziţia sa în programul de evaluare. Această eroare are şi varianta inversă celei anterior menţionate, atunci când evaluatul este apreciat în condiţiile în care înaintea sa a fost evaluată o persoană care prin prestaţia avută a coborât standardul de evaluare, situaţie în care cel evaluat în prezent este avantajat. Se poate întâmpla atunci când se evaluează personalul unui departament şi acesta are răspunsuri excelente oferite de marea majoritate a celor evaluaţi, aceasta impresie pozitivă poate favoriza un membru al departamentului respectiv, chiar dacă răspunsurile acestuia nu s-au ridicat la nivelul calitativ evidenţiat de majoritatea evaluată.

- *evaluarea logică* – se manifestă atunci când în procesul evaluării intervin aspecte nesemnificative, pentru obiectivele de evaluare fixate (se evaluează ceva nesemnificativ). Această eroare s-a dovedit a fi frecventă la evaluatorii externi.

Pentru corectarea şi eliminarea acestor erori se impune o metodologie de evaluare adaptată complexităţii procesului de învăţământ prin:

- creşterea ponderii evaluării formative;
- corelarea evaluării formative cu cea sumativă;
- asigurarea anonimatului probelor scrise;
- introducerea unor bareme de notare;
- utilizarea probelor standardizate şi testelor docimologice;
- prelucrarea rezultatelor, prin reprezentarea grafică şi interpretarea lor adecvată, care conduc la decoperirea cauzelor;
- dezvoltarea la elevi a capacităţii de autoevaluare, prezentarea criteriilor şi a grilelor de corectare;
- verificarea ritmică a elevilor şi informarea operativă asupra lacunelor sau progreselor înregistrate.

Scopul final al evaluării este de a ajuta elevii să devină cât mai independenţi astfel încât să-

şi poată controla propria învăţare. Folosirea echilibrată a strategiilor de evaluare impune diversificarea tehnicilor şi a instrumentelor de evaluare. Marele politician Nicolae Iorga a descris foarte bine participarea omului de bună voie la desăvârşirea sa şi din acest motiv: „*...oamenii sunt ceea ce au învăţat. Şi oamenii învaţă aproape totul: să gândească, să simtă, să voiască, să efectueze anumite munci şi să intre în relaţii cu alţii. Dar, de apreciat nu-i apreciem după cele ce au învăţat, ci după faptele lor*."

Bibliografie

1. Cerghit Ioan, *Sisteme de instruire alternative şi complementare*, Editura Aramis, Bucureşti, 2002
2. Cucoş Constantin, *Pedagogie*, Editura POLIROM, Iaşi, 1996
3. Alexandru Ion Dumitru, *Dezvoltarea gândirii critice şi învăţarea eficientă*, Editura de Vest, Timişoara, 2000
4. Radu I., *Teorie şi practică în evaluarea eficienţei învăţământului*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
5. Nicu Adriana, *Strategii de formare a gândirii critice*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007

403. DE LA TEORIE LA PRACTICĂ: STILUL DE PREDARE EFICIENT LA ORELE DE GEOGRAFIE

prof. Valentina Carmen URECHIATU, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Timișoara

Geografia, ca disciplină de învăţământ, are un rol deosebit în formarea şi educarea elevilor. Disponibilităţile ştiinţifice ale geografiei îi amplifică valenţele în plan didactic, exprimate prin dimensiuni educaţionale variate. De ce geografie? Pentru simplul motiv ca elevii să cunoască mai bine mediul în care trăiesc! Iar profesorul de geografie, prin întreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte informarea, transmiterea de cunoştinţe, iar pe de altă parte, formarea, respectiv asigurarea condiţiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalităţii elevilor.

Ideea de „stil de predare", inclusiv de „stilistică didactică" constituie o cucerire relativ recentă în teoria instruirii. Ea s-a impus, câştigând amploare şi profunzime, în ultimele decenii, datorită multiplelor semnificaţii teoretice şi practice pe care stilurile le prezintă. Şi anume, acestea:

• reprezintă o formă de manifestare a originalităţii în activitatea didactică la geografie;

• au o valoare strategică, inspirând alegerea şi utilizarea preferenţială a unor strategii în cadrul orelor de geografie. In cadrul unui stil se pot pune în acţiune mai multe tipuri de strategii, ceea ce facilitează adaptarea instruirii la stilurile cognitive dominante la elevi. Altfel, pot să apară dezarmonii de natură să creeze dificultaţi în învățare, perturbări şi chiar unele blocaje;

• îmbogăţesc practica şcolară, introduc variaţie, favorizând o activitate mai vie, mai nuanţată în clasă;

• induc comportamente variate de învăţare şi contribuie la modelarea stilurilor de muncă intelectuală la elevi, în orele de geografie;

• o utilizare preferenţială de stiluri poate să semnaleze schimbări vizibile în sistemul de valori ce ghidează activitatea cu elevii, noi direcţii în practica şcolară capabile să angajeze în mai mare masură gândirea şi imaginaţia, inventivitatea şi creativitatea, să faciliteze depăşirea mai rapidă a unui eventual didacticism arid şi stereotip;

• sugerează interpretarea predării geografiei drept abilitatea profesorului de a se comporta utilizând diferite stiluri educaționale în vederea atingerii competențelor specifice disciplinei. Ceea ce ar putea să însemne că stilurile devin o necesitate în susţinerea unei prestaţii didactice de calitate şi, în acelaşi timp, eficintă;

• pot scoate la iveală şi supune verificării noi tipuri de competenţe pedagogice ceea ce ar putea să contribuie la lărgirea bazei teoretice a formării profesionale iniţiale şi continue a profesorilor de geografie.

Consider că îmi este caracteristic stilul definit prin conducerea democratică, deoarece condiţionează folosirea posibilităţilor de participare a elevilor la ora de geografie, a iniţiativei şi experienţei acestora; perspectiva şi liniile de desfăşurare a activităţii de predare-învăţare a geografiei se definesc şi se decid prin cooperare şi conlucrare cu elevii; eu sunt cel care elaborează şi propune mai multe variante de predare-învăţare a geografiei, elevii având posibilitatea să aleagă; de asemenea, au libertatea să se asocieze cu cine doresc pentru a rezolva anumite sarcini şi probleme ale învăţării geografiei; se prezintă criteriile comune de apreciere, de lăudare, de criticare respectate de toţi factorii implicaţi.

	Personalitate	Norme	Mediu
1	**Atitudinea de valorizare**	- încurajarea manifestărilor constructive cu scopul dezvoltării individuale a elevilor la orele de geografie; - ameliorarea problemelor de comportament, de învăţare, de adaptare în cadrul orelor de geografie.	creşterea respectului faţă de sine
2	**Sinceritate**	- împărtăşirea propriilor idei şi sentimente	deschis la apreciciere şi respect

		faţă de o situaţie concretă; - recunoaşterea propriilor greşeli.	
3	**Empatie**	- disponibilitate personală afectivă; - răbdare şi diplomaţie în abordarea subiectelor şi/sau problemelor cu potenţial sensibil.	deschis spre comunicare şi relaţionare

Stilul imprimă pecetea personalităţii în rezolvarea problemelor, în orientarea evoluţiilor viitoare. De aceea se impune corelarea tehnicilor clasice de predare-învăţare-evaluare cu cele moderne care stabilesc eficienţa predării asupra aptitudinilor şi atitudinii elevilor.

Iar pentru ca profesorul de geografie să-şi modernizeze stilul de predare în acord cu cerinţele societăţii în care elevul său va trebui să se integreze, el trebuie să se autoevalueze permanent, analizând dacă:

- îi tratează pe toţi elevii ca pe individualităţi;
- îşi cere scuze când face greşeli;
- le permite elevilor să ia decizii importante în cadrul activităţii comune;
- îi încurajează pe elevi să se asculte între ei;
- zâmbeşte în timpul lecţiilor;
- se teme de confuzie şi zgomot chiar când el este cauzat de lucrul intens şi eficient al elevilor;
- îi încurajează pe elevi pentru rezultatele obţinute.

Ca orice stil personal, stilul de predare al profesorului asigură un caracter personal al predării, orientează predarea prin trăsături permanente, are valoare metodologică, operaţională pentru situaţiile problematice ale predării – învăţării.

Bibliografie:

1. Ilinca, N., *Didactica Geografiei*, Editura Corint, Bucureşti, 2007

2. Dulamă, Maria Eliza, 2005, *Practica pedagogică-teorie şi metodologie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca

3. Dulamă, Maria Eliza, *Modele, strategii şi tehnici didactice activizante, cu aplicaţii în geografie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002

4. Dulamă, Maria Eliza, *Didactica Geografiei*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1996

404. STRATEGII DE STIMULARE A MOTIVAȚIEI ELEVILOR

Prof. Andreia Lungu
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare
Prof. Manuela Pintea
Colegiul Național „Vasile Lucaciu” Baia Mare

Controlul și dirijarea sistemului motivațional specific activităților de învățare reprezintă una dintre cele mai dificile sarcini ale muncii profesorului. În pofida amplelor teoretizări, stimularea motivației elevului rămâne o artă, care ține de măiestria și harul didactic al profesorului.

Profesorul trebuie să-și îndrepte atenția către activitățile de predare-învățare. Multă vreme activitatea esențială a elevilor în clasă a constat în a asculta în mod pasiv expunerea magistrală a profesorului. O activitate didactică cu adevărat motivantă trebuie însă să-i implice pe elevi în mod activ și să le capteze interesul. Cadrul didactic trebuie să fie capabil să stârnească curiozitatea elevilor prin elemente de noutate, prin crearea unor conflicte cognitive, prin utilizarea studiului de caz ori prin antrenarea elevilor în realizarea unor proiecte de echipă.

D. Ausubel susține că profesorii ar putea face mai mult în direcția captării interesului elevilor chiar atunci când impulsul cognitiv este minim. El propune în acest sens crearea unor conflicte cognitive, spunând că „multe obiecte de învățământ conțin paradoxuri sau opinii opuse ale savanților, sau contradicții vizibile față de bunul-simț comun, și dacă acestea sunt reliefate în fața elevului neinteresat la început, faptul poate avea un puternic efect motivațional, propulsând procesul învățării până cand devin operaționale alte impulsuri relevante”. Am putea apela, spune Ausubel, și la impulsul de autoafirmare al elevului, arătându-i că învățarea unei discipline îi deschide perspective profesionale într-o serie de domenii prestigioase. Nu în ultimul rând, trebuie să cunoaștem domeniile de interes ale elevului și, în activitatea de predare, să alegem exemple și să stabilim legături cu aceste domenii de interes.

Aprecierea evoluției elevilor trebuie să se facă în termeni pozitivi (laudă, încurajare, evidențiere), deoarece dezaprobarea este mai puțin eficientă în stimularea motivației învățării. Recompensele și pedepsele nu au același efect asupra motivației învățării. Ținem să subliniem că atât recompensele, cât și pedepsele trebuie folosite cu discernământ, mai ales atunci când se urmărește creșterea motivației învățării. În urma unor cercetări efectuate cu scopul de a vedea efectul recompenselor asupra motivației elevilor, Pelletier și Vallerand au ajuns la concluzia că o serie de recompense, precum banii sau premiile, provoacă la unii elevi o scădere a interesului față de o activitate pe care, la început, au considerat-o interesantă.

Analiza datelor pe care profesorul le va obține îi va permite să stabilească profilul motivațional al elevului și, în funcție de ceea ce constată, să acționeze diferențiat. De exemplu, putem constata că unii elevi nu valorizează învățarea la o anumită disciplină pentru că nu o consideră utilă sau importantă pentru ceea ce ți-au propus să facă în viitor. În acest caz, profesorul poate să-i sensibilizeze pe elevi, stabilind legături între materia predată și domeniile de interes ale acestora ori inițiind o discuție cu toată clasa despre utilitatea practică a materiei predate. Mai gravă este situația în care un elev nu valorizează activitatea de învățare în general. Acesta poate fi efectul mediului familial sau chiar al unei societăți în care nu întotdeauna nivelul înalt al pregătirii și competența se asociază cu reușita profesională.

Dacă problemele de motivație ale elevului se regăsesc în percepțiile acestuia cu privire la competența sa în a îndeplini o activitate și în gradul de control pe care crede că îl exercită asupra acelei activități, Rolland Viau recomandă următoarele strategii de intervenție:

- profesorul trebuie să-i învețe pe elevi să gândească pozitiv atunci când se află în fața unei activități dificile („este greu, dar sunt capabil să reușesc');
- profesorul trebuie să-i obișnuiască pe elevi să-și stabilească în mod realist standardele de reușită, să se raporteze la reușitele lor anterioare și să nu se compare în permanență cu ceilalți colegi;

• atunci când e posibil, profesorul trebuie să-i lase pe elevi să-și definească ei însiși obiectivele învățării; aceste obiective este bine să fie precise, pe termen scurt și să țină seama de capacitățile elevilor;
• în anumite situații, atunci când execută o sarcină, profesorul poate să-i ceară elevului să verbalizeze operațiile pe care le execută; în felul acesta, va putea lua cunoștință de procedurile care sunt bine executate, dar și de cele care mai necesită exerciții;
• profesorul trebuie să-l obișnuiască pe elev să nu se judece prea sever și să nu se culpabilizeze atunci când greșește.

În concluzie, profesorul trebuie să acționeze, pe de o parte, pentru satisfacerea trebuințelor de deficiență (în special prin asigurarea în clasă a unui climat relaxat, sigur, nonevaluativ), cât și pentru dezvoltarea motivației de realizare a elevilor, prin implicarea lor în activități captivante, în care li se asigură șanse reale de succes.

Bibliografie:

1. Sillamy, N., Dictionar de psihologie, Larousse, Editura Univers Enciclopedic, Bucuresti, 1996
2. Viau, R., La motivation en contexte scolaire, De Boeck Larcier S.A., Paris, Bruxelles, 1997
3. Ausubel, D., Robinson, F., Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, Editura Didactica si Pedagogica, Bucuresti, 1981.

405. DEZBATEREA - METODĂ MODERNĂ DE ÎNVĂŢARE

Prof. Mateş Ionela Cristina, Prof. Siladi Nicoleta Iulia
Liceul Tehnologic "Moga Voievod" Hălmagiu

Dezbaterea îi învaţă pe elevi să îşi susţină public punctele de vedere, să-şi respecte adversarii, să fie politicoşi, să soluţioneze în mod democratic problemele contorversate şi să accepte soluţia propusă de majoritate. Dezbaterea este unul dintre conţinuturile domeniului comunicare în programele de liceu care vizează nu doar formarea unor competenţe comunicative, ci implică şi practicarea unor atitudini şi interiorizarea unor valori. Este recomandabil ca profesorul să le explice elevilor iferenţa dintre dezbaterea şcolară - care este o metodă de învăţare - şi ce publică. Dezbateriile sunt discuţiile cele mai bine organizate.Tema dezbaterii este de interes larg, priiveşte grupuri sociale sau profesionale, participanţii sunt persoane interesate de dezbatere, dar şi specialişti sau oameni politici.

Spre deosebire de dezbaterea publică, unde contează rezultatul, adică ce punct de vedere se impune, în dezbaterea şcolară important este în primul rând, procesul: documentarea, realizarea unei argumentaţii coerente, însuşirea unui comportament comunicativ adecvat. Este vorba, ca şi în cazul literaturii, de un "pact" pe care elevii trebuie să - l înţeleagă şi să - l accepte. Nu atât rezultatul dezbaterii este important, adică ce echipă va obţine calificativele cele mai bune, cât procesul parcurs de elevi. Cu alte cuvinte, într - o dezbatere de tip şcolar, câştigătorii sunt în final toţi participanţii la dezbatere. Profesorul îşi propune să urmărească în cadrul acestei activităţi anumite competenţe de comunicare ale elevilor: capacitatea de a argumenta un punct de vedere şi de a contraargumenta puncte de vedere diferite; abilităţi de exprimare orală: corectitudine, coerenţă; folosirea adecvată a mijloacelor verbale, nonverbale, paraverbale. În plus, profesorul va avea în vedere şi practicarea de către elevi a unor atitudini specifice dezbaterii: toleranţă şi flexibilitate; schimbarea perspectivei; fairplay, cooperare, ascultare activă.

Rolurile argumentării diferă în funcţie de obiectivul comunicării şi, conform "Dicţionarului de ştiinţe ale limbii", sunt: asentimentul (confirmarea, adeziunea), justificarea, corectarea, obiecţia, contestarea (dezacordul), critica (acuzaţia, reproşul) şi concluzia (teza).

Dezbatere de tip Karl Popper reflectă o viziune ce încurajează dezvoltarea gândirii critice a elevilor. O primă etapă a dezbaterii de acest tip poate urmări enunţarea, în formulări sintetice, a argumentelor pro şi contra moţiuni date. După ce argumentele au fost notate pe tablă în două coloane (argumente pro şi contra moţiunii), elevii vor analiza: le vor elimina pe cele neconcludente sau pe cele care exprimă în mod diferit aceeaşi idee, vor stabili corespondenţe între argumentele pro şi cele contra.) Etapa următoare constă în construirea cazurilor: clasa se împarte echipe de câte 3 - 5 elevi; fiecare echipă construieşte, pornind de la argumentele notate la tablă, două seturi de argumente: unul pentru cazul afirmator, care susţine moţiunea, altul pentru cazul negator, care combate moţiunea. Această activitate este formată este foarte importantă, pentru că presupune şi un exerciţiu de schimbare a perspectivei (indiferent de teza pe care o susţine fiecare elev, ei vor căuta împreună atât argumente pro, cât şi contra moţiunii). Dezbaterea se poate desfăşura într - o rundă sau două. Prin tragere la sorţi, elevii vor fi desemnaţi să facă parte din echipa afirmatoare, din echipa negatoare sau din echipa de arbitri / jucători. În cadrul dezbaterii propriu - zise, echipele îşi vor prezenta argumentele şi contraargumentele.

O problemă pe care au ridicat - o mulţi profesori este cea de etică: dacă rolurile de afirmator şi de negator sunt distribuite aleatoriu, nu există riscul ca elevii să aibă sentimentul că sunt manipulaţi şi încurajaţi să fie ipocriţi, adică să susţină o teză în care nu cred? Valoarea dezbaterii de tip Karl Popper este tocmai aceea că îi pune pe participanţi să intre în pielea oponentului, că cântărească şi argumentele acestuia sau, în calitate de arbitru, să judece imparţial argumentările pro şi contra, indiferent de opinia proprie.

Ultima etapă este analiza, evaluarea dezbaterii, care va constitui un exerciţiu de reflecţie pentru toţi participanţii la dezbatere. Şi aici apare o problemă: echipa câştigătoare este cea care susţine punctul de vedere corect, care trebuie însuşit şi de către ceilalţi colegi? Nu acesta este însă sensul în

care trebuie direcţionată analiza. Este mai important ca elevii să înţeleagă că întotdeauna pot exista puncte de vedere diferite, bazate pe argumente şi că, pentru a fi convingător, trebuie să ştii să - ţi argumentezi opiniile, nu doar să le afirmi cu totalitate ridicată. Arbitrii pot folosi pentru evaluarea dezbaterii o foaie de arbitraj cu rubricile: echipa afirmatoare (A1, A2, A3), criterii şi echipa negatoare (N1, N2, N3). Criteriile din foaia de arbitraj vor fi discutate / explicate înainte de începerea dezbaterii cu toţi elevii, pentru a înţelege la ce se referă fiecare criteriu. Fiecare vorbitor al celor două echipe va primi calificative (foarte bine, bine sau suficient) pentru fiecare criteriu. Tocmai pentru că miza nu este de a da verdicte (ce echipă a câştigat dezbaterea), este bine ca evaluarea să se centreze pe criteriile din grilă, şi nu pe totalizarea calificativelor pe echipe. Este recomandabil ca fiecare arbitru să evalueze individual. La sfârşitul evaluării individuale, arbitrii se pot consulta între ei, negociind eventualele modificări de apreciere. Fiecare echipă de arbitri îşi va desemna un purtător de cuvânt, care va prezenta clasei aprecierile făcute, însoţite de un scurt comentariu justificativ, cu exemple relevante pentru fiecare criteriu. În timp ce membrii echipelor de arbitri discută şi pregătesc prezentarea rezultatelor, participanţii la dezbatere vor primi o fişă de autoevaluare, care poate cuprinde aceleaşi criterii din grila anterioară. Fiecare vorbitor va prezenta clasei fişa sa de autoevaluare. În special, la primele dezbateri, este util ca vorbitorii să împărtăşească cu acest prilej câteva impresii privind prestaţia proprie (dificultăţi întâmpinate, neclarităţi etc.) Feedbackul profesorului poate să meargă în două direcţii: una care să privească prestaţia participanţilor (puncte tari, puncte slabe, recomandări etc.), alta care să sintetizeze ideile aduse în dezbatere (reconstruirea liniilor de argumentare). La finalul dezbaterii, profesorul le poate cere elevilor să reflecteze asupra valorilor comunicării (sociale, cognitive, individuale) pe care le - au interiorizat cu acest prilej şi asupra atitudinilor pe care le-au manifestat în cadrul dezbaterii. Importanţa dezbaterii. Importanţa dezbaterii în şcoală este că pune în scenă mai multe valori ale comunicării: socială (interacţiunea, care se manifestă în interiorul grupurilor, între grupuri, între elevi şi profesori), cognitivă (cunoaşterea, aprofundarea unei teme), individuală (reevaluarea propriei imagini despre sine, a propriilor valori).

În concluzie, dezbaterea este o controversă în plan ideatic, moderată de un profesor şi condusă de un lider de opinie mai ales din rândul participanţilor, care recurge la seturi distincte de argumente pro sau contra temei discutate în contradictoriu, utilizând forme amiabile, obligatoriu nonviolente de confruntare verbală: schimbul civilizat de idei opuse, intervenţia, dreptul la replică, protestul.

Bibliografie:

1. Costache Adrian, Ioniţă Florin, Lascăr M.N., Săvoiu Adrian, "Limba şi literatura română. Manual pentru clasa a XII - a", Art Klett, Bucureşti, p. 84
2. Ionescu, Emil, "Limbă şi comunicare. Concepte operaţionale, exemple, exerciţii pentru clasa a IX - a", All, Bucureşti, 2004, p.57
3. Sâmihăian, Florentina, "O didactică a limbii şi literaturii române. Provocări actuale pentru profesor şi elev", Art, Bucureşti, 2014, p. 152
4. Simion, Eugen, "Limba şi literatura română: studiul de caz şi dezbaterea: repere teoretice şi aplicaţii la manualele pentru clasele a XI - a şi a XII - a", Corint, Bucureşti, 2007

406. CREATIVITATE ÎN PREDARE

Profesor Vasiliu Loredana
Liceul Tehnologic Economic „Virgil Madgearu”, Iaşi

Profesorul utilizează o serie largă de instrumente pentru a facilita şi accelera însuşirea şi aplicabilitatea informaţiilor pe care le oferă elevilor. Predarea trebuie să determine şi să susţină motivaţia elevilor pentru învăţarea continuă. Cadrul didactic poate descoperi şi stimula aptitudinile şi interesele elevilor, creând oportunităţi diverse prin facilitarea obiectivelor propuse.

Predarea nu înseamnă comunicarea unor informaţii şi atât, ea trebuie să favorizeze transferul de informaţii şi de competenţe de la o disciplină la alta. De asemenea, aceasta trebuie să se raporteze şi la viaţa cotidiană, astfel încât elevul să poată aplica mai târziu cunoştinţele asimilate acum. Iată câteva metode creative de predare şi recapitulare a materiei la Limba şi literatura română:

Profesor pentru 50 de minute - elevii din aceeaşi clasă sau din clase diferite vor fi instruiţi de către cadrul didactic, înainte de oră, astfel încât cei care predau să se pregătească ştiinţific şi metodic pentru a intra în rolul de profesori. Se vor prezenta răspunsuri personale, creative şi critice pe marginea unor texte diverse, având în vedere romanele *Ion,* de Liviu Rebreanu sau *Enigma Otiliei,* de George Călinescu.

Pagina de Facebook - elevii creează conturi de Facebook pentru personajele din operele studiate, inserând în cont materiale audio-video cu ecranizările operelor literare, citate sau replici memorabile, caracterizarea personajelor, fotografii sau orice alte imagini ce reprezintă trimiteri la creaţiile literare.

Cartea preferată - elevii trebuie să prezinte o carte în faţa colegilor. Aceştia pot utiliza instrumente T. I. C. sau orice alte metode activ-participative menite să le capteze atenţia celorlalţi. Pot lansa invitaţii de întrunire în cadrul bibliotecii şcolii, unde vor avea loc dezbateri cu privire la subiectul sau la personajele operelor lecturate.

Cine ştie, câştigă! – reprezintă un concurs cu întrebări prin care se recapitulează materia predată. Elevii vor fi organizaţi în echipe, ei vor răspunde la diferite întrebări ce vizează noţiuni de teorie literară, trăsături ale curentelor literare, analiza componentelor de structura şi de limbaj semnificative pentru romanele şi nuvelele studiate.

Jocul de rol - este o metodă activă de predare-învăţare care se bazează pe stimularea unor conexiuni, statuturi, profesiuni, contexte de comunicare, fiind văzută ca pretext pentru dezvoltarea de comportamente sau propunerea de noi atitudini. Sunt exersate competenţe ale comunicării verbale (la nivel lexical, fonetic şi sintactic), paraverbale şi nonverbale. Jocul are valenţe educative, componenta ludică determinându-i pe elevi să fie mai motivaţi să înveţe, deoarece le este stimulată curiozitatea. Activităţile sunt amuzante şi clasa se deschide spre contexte nonformale, elevii fiind puşi în situţia de a intra cu adevărat în rol, „în pielea personajelor”.

După M. Ionescu și I. Radu[1], etapele acestei metode sunt următoarele:

- încălzirea grupului;
- stabilirea personajelor și a situațiilor;
- constituirea grupului: selectarea actorilor și a observatorilor;
- desfășurarea jocului de rol;
- analiza jocului de rol (discuţii cu actorii privind conţinutul şi comportamentul scenic)

Aplicaţii: *Clasa a VIII-a: Nae Caţavencu şi Zoe Trahanache; Clasa a X-a: -Felix şi Otilia, după 10 ani.

Metoda 6-3-5 valorifică, de asemenea, potenţialul creativ al grupului de elevi. Un număr de elevi se împarte în grupuri de câte 6. Fiecare membru al grupului are în faţă o foaie de hârtie pe care o

[1] Miron Ionescu, Ioan Radu, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001

împarte în trei coloane. Liderul enunţă problema, iar membrii grupurilor notează trei idei, câte una în fiecare coloană. Apoi, fiecare participant trece foaia sa vecinului din dreapta şi preia, la rândul său, foaia elevului din stânga. Se lucrează pe cele trei idei ale vecinului din stânga: se fac completări, îmbunătăţiri, precizări ale acestora. Urmează o nouă deplasare a foilor. Rotirea se face de 5 ori, până când ideile emise de fiecare membru al grupului sunt văzute de toţi ceilalţi. La sfârşit, conducătorul strânge foile, le citeşte în faţa tuturor şi se discută care sunt cele mai bune propuneri.

A dezvolta creativitatea elevilor nu este o întreprindere uşoară, dar poate fi plăcută şi ne aduce satisfacţii profunde. În ceea ce-l priveşte pe profesor, desigur că presupune mai mult timp alocat planificării şi evaluării rezultatelor învăţării, presupune încrederea şi curajul de a improviza şi devia de la plan, de a fructifica oportunităţi neaşteptate de învăţare. Înseamnă tolerarea incertitudinii şi asumarea riscului că demersul adoptat nu a dat rezultatele scontate.

Creativitatea nu poate fi limitată la factorii intelectuali, gândirea divergentă sau imaginaţia creatoare. Mediul realizat de profesor este unul creativ dacă elevii pun în discucţie idei, pun întrebări, fac legături, observă relaţii, gândesc lateral, fac asociaţii neobişnuite, au o viziune despre cum vor fi lucrurile, îşi imaginează posibilităţi, se întreabă „Cum ar fi dacă...?”, văd alternative, privesc lucrurile din mai multe puncte de vedere explorează idei şi opţiuni. Pe scurt, dezvoltarea creativităţii elevilor înseamnă să le oferim prilejuri de ase manifesta, să-i încurajăm în aceste demersuri şi să le recompensăm gândirea şi acţiunea creativă.

Bibliografie:

1.Ionescu, Miron, Radu, Ioan, *Didactica modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
2.Ilie, Emanuela, *Didactica literaturii române. Fundamente teoretico-aplicative*, Editura Polirom, Iaşi, 2008
3.Roşca, Al., *Creativitatea generală şi specifică*, Editura Academiei, Bucureşti, 1981

407. ROLUL MATEMATICII ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII

Prof. Mihai Cristina
Liceul Tehnologic "Petrache Poenaru", Bălcești, Vâlcea

Viața constituie un permanent furnizor de probleme întrucât în activitatea practică și teoretică
a omului se ivesc în mod frecvent probleme. De aceea gândirea este în continuu solicitată şi confruntată cu probleme de cele mai variate ce se cer a fi rezolvate.

Ritmul alert al rezolvării competiției în toate domeniile de activitate ne impune să gândim repede şi bine. Matematica contribuie, în foarte mare măsură, la dezvoltarea gândirii logice, a spiritului de receptivitate, al raționamentului etc.

În prezent se susține tot mai mult că stâlpul de bază al culturii moderne îl constituie matematica, că indiferent de domeniul în care activează, omul nostru modern trebuie să posede o bună pregătire matematică pentru a putea soluționa multiplele şi variatele probleme ale vieții. Se știe
că gândirea se dezvoltă în mare măsură prin matematică şi că ea a stat întotdeauna la baza dezvoltării
constituind impulsul dinamicii sociale. Lumea de azi are nevoie de gândire, critică, divergență, gândire originală şi creatoare.

În perioada actuală, omenirea traversează o revoluție ştiinţific-tehnică, ca urmare a exploziei științei şi tehnicii, care modifică vertiginos modul şi mijloacele noastre de viață cotidiană, punându-ne în față unei multitudini de obiecte şi instrumente, mașini, instalații tehnice, de mijloace şi forme de energie şi de transmitere de energie şi a informației.

Epoca contemporană are nevoie de inteligență creatoare, de oameni cu gândire independentă,
creativă. Jean Piaget menționează că „în societatea contemporană însăși condiția de existență a omului se concentrează tot mai mult către inteligență şi creativitate, adică inteligența activă".

Nevoia omului de a se adapta în continuu la situații, procese şi probleme de muncă mereu noi,
impun ca școala, o dată cu funcția ei informativă, să dezvolte şi atitudinile intelectuale ale elevilor, independența şi creativitatea gândirii.

Ultimul deceniu a indicat o serioasă marginalizare a problemelor școlii românești, şi în particular a învățământului matematic, care s-a multiplicat şi a crescut în gravitate atingând un prag critic. Şcoala se confruntă nu numai cu indiferența familiei, ci şi a societății civile şi a mass-media în
general.

O tendință importantă ce se manifestă în evoluția învățământului contemporan este interdisciplinaritatea. S-a dovedit de-a lungul timpului că matematica nu poate fi învățată separat. Funcția educativă a interdisciplinarității oferă posibilitatea corelării studiului matematicii cu conținuturilor conceptuale, metodologice şi practice ale diferitelor discipline (fizica, biologia, limba română, comunicarea etc.).

<u>Gândirea - factor cognitiv- intelectual al învățării</u>

Procesul cunoaşterii se realizează atât prin conținutul informațional asigurat de nivelul senzorial, cât şi de nivelul calitativ superior de reflectare a realității, nivelul reflectării logico-abstracte, conceptuale, esențiale a obiectelor şi fenomenelor.

Forma de reflectare este realizată de gândire prin noțiuni, judecăți şi raționamente.

Gândirea este procesul psihic, specific uman de reflectare a însuşirilor generale şi esențiale ale obiectelor şi fenomenelor realității obiective, precum şi a relațiilor esențiale între ele. Gândirea este prin excelență o reflectare relațională, funcția gnoseologică a gândirii constând în a surprinde esența fenomenelor, legile realității. Cunoaşterea acestora asigură posibilitatea omului de a prevedea desfăşurarea lor, modificarea şi transformarea realității în conformitate cu trebuințele sale

(Muntean,
2010). Cunoaşterea prin gândire este o cunoaștere generalizată, deoarece gândirea reflectă ceea ce este general stabil, esențial în obiecte şi fenomene, are un caracter simbolic, abstract.

Gândirea, ca reflectare procesuală abstractă, se realizează prin următoarele operaţii logice fundamentale: analiza, sinteza, comparația, abstractizarea, generalizarea, concretizarea, clasificarea şi sistematizarea.

Omul utilizează în procesul gândirii, nu noțiuni separate, individuale, ci sisteme, șir de noţiuni. Legătura dintre noţiuni, care reflectă relaţiile obiective dintre ele, constituie judecata. Aceasta, ca formă a cunoașterii raționale, a gândirii, reprezintă afirmarea sau negarea a ceva despre un lucru, fenomen. Judecățile legate între ele formează raționamente. Raționamentul, ca formă a cunoașterii logice, abstracte, constă în relația dintre două sau mai multe judecăți care, confruntate, duc la obținerea unei judecăți noi. Raționamentele se pot realiza prin inducție, deducție sau prin analogie.

Rolul gândirii este evidențiat în activitatea de învățare și a eficienței acesteia în primul rând prin funcția de înțelegere conferită și specifică gândirii. Sunt probleme, situații, evenimente, relații etc. care nu pot fi „descifrate” doar ca simpla reflectare senzorială, ci implică în mod necesar aportul
gândirii și în mod deosebit al funcției de înțelegere a acesteia.

Învățarea interactiv-creativă este un proces de creare de semnificații vis-a-vis de noua informare şi de cunoştinţele anterioare, de transformare a structurilor cognitive ale elevului/studentului, consecință a încorporării noilor achiziții (cunoştinţe, priceperi şi deprinderi), prin angajarea eforturilor intelectuale şi psihomotorii de construire a cunoașterii (Oprea, 2009).

În sens larg, învăţarea reprezintă un proces evolutiv, de esență informativ - formativă, constând în dobândirea (recepționarea, stocarea, valorizarea internă) de către ființa vie - într-o manieră activă, explorativă - a experienței de viață și, pe această bază, în modificarea selectivă şi sistematică a conduitei, în ameliorarea şi perfecționarea ei controlată şi continuă sub influența acțiunilor variabile ale mediului ambiant (Golu, 1985).

În sens restrâns, învăţarea reprezintă o activitate prin care se obțin progrese în adaptare şi care
vizează achiziția de cunoştinţe, operaţii intelectuale şi însușiri de personalitate, achiziții ce apar la nivelul individului ca valori personale obţinute prin exerciţii (Nandrea, 2018, pp. 5).

Gândirea și rezolvarea problemelor

Aşadar, dintre procesele cognitive cea mai solicitată este gândirea prin cele cinci operaţii logice de analiză, sinteză, comparație, abstractizare și generalizare. Rezolvând probleme, formăm la elevi priceperi și deprinderi de a analiza situația dată de problemă, de a intui și descoperi calea prin care se obține ceea ce se cere în problemă. Astfel, rezolvarea problemelor contribuie la cultivarea și dezvoltarea capacităților anticipativ - imaginative, la educarea perspicacității și spiritului de inițiativă,
la dezvoltarea încrederii în forţele proprii (Dobrițoiu, 2017).

Referindu-se la necesitatea antrenamentului în munca de rezolvare a problemelor, George Polya menţionează că: “A ști să rezolvi probleme este o îndrumare practică, o deprindere, cum este înotul, șahul sau cântatul la pian care se poate învăța numai prin imitare și exerciții (…) dacă vreți să
învățați înotul, trebuie să intrați în apă, iar dacă vreți să învățați probleme, trebuie să rezolvați probleme (Polya, 1965, pp. 84).”

Problemele de matematică sunt strâns legate prin însăși enunțul lor de viață practică, dar și prin rezolvarea lor. Ele generează la elevi un simț al realităţii de tip matematic formându-le deprinderea de a rezolva și alte probleme pe care viața le pune înaintea lor.

Prin rezolvarea sistematică a problemelor nu se urmărește numai formarea unei deprinderi simple de a rezolva un anumit tip sau gen de problemă, ci formarea unui complex de priceperi și

deprinderi care să le dea posibilitatea elevilor/studenţilor de a rezolva în mod independent orice problemă.

Scopul rezolvării problemelor pune în evidență atât complexitatea posibilităților de a contribui
la educaţia multilaterală a elevilor/studenților prin rezolvarea problemelor, cât și urmărirea sistematică, pe parcursul întregii școlarități, a dezvoltării și complicării treptate a priceperilor și deprinderilor de a rezolva probleme printr-o gradare justă a problemelor și a întregii munci de rezolvare a lor, precum și consolidarea sistematică a acestor priceperi și a deprinderilor respective.

Deci, din punct de vedere instructiv, rezolvarea problemelor constituie aplicarea cunoştinţelor
dobândite în legătură cu operaţiile matematice şi proprietăţile lor, clarificarea, consolidarea şi aprofundarea acestor cunoştinţe. În prezent, noțiunile de studierea matematicii și rezolvarea problemelor sunt interpretate aproape ca sinonime.

Prin rezolvarea de probleme se dezvoltă deprinderi eficiente de muncă intelectuale, având un
rol important și în studiul altor discipline, se cultivă și se educă voința, perseverența, spiritul de răspundere față de îndeplinirea sarcinilor, formarea unei atitudini conștiente și corecte față de muncă.

Pe baza gândirii, omul intervine asupra mediului înconjurător și-l transformă în folosul său.

Întregul progres pe care l-a realizat omenirea de la apariția omului și până la marea aventură a
călătoriilor extraterestre se datorează acestui „instrument” cu care este înzestrată specia umană și pe care-l numim gândire.

Ritmul crescând al competiției în toate domeniile vieții social – economice și culturale ne obligă să gândim cât mai rapid și, mai ales, să gândim corect. „A-i pune elevului probleme de gândire
– spune Eugen Rusu – dar mai ales a-l pregăti să-și pună singur întrebări, este mult mai important decât a-l conduce spre rezolvarea acestora prin modalităţi stereotipice învăţate (Rusu, 1969).”

Compunerea de probleme este o activitate complexă, elevul fiind obligat să respecte structura
exerciţiului sau a figurii date și, în raport cu aceasta, să elaboreze textul problemei, text al cărui raţionament să reclame rezolvarea oferită. Complexitatea acestui gen de activitate intelectuală constă
în faptul că ea presupune, pe lângă stăpânirea tehnicilor de calcul și a deprinderilor de a stabili raţionamente logice, un vocabular bogat, și face apel la toate cunoştinţele dobândite pentru a elabora
un text cu conținut realist.

Cu toate că gândirea este o capacitate definitorie a omului, totuși, ea nu funcționează la fel, la
toate persoanele. Oamenii gândesc în moduri diferite. Mai mult, una și aceeași persoană gândește diferit în situaţii diferite. Dincolo de aceasta, fiecare persoană îşi formează un stil propriu de gândire,
o modalitate personalizată de abordare și rezolvare a problemelor.

Concluzii

Matematica este arta de a da același nume unor lucruri diferite (Poincaré), este o știință a analogiilor (Banach), este un triumf al metaforei. Departe de ceea ce școala, în mod obișnuit, ne învață, matematica poate deveni una din cele mai fascinante discipline – aceasta este pledoaria matematicianului Solomon Marcus.

Prin învăţarea matematicii se cultivă o serie de atitudini: de a gândi personal și activ, de a folosi analogii, de a analiza o problemă și a o descompune în probleme simple etc. De asemenea se

formează şi o serie de aptitudini pentru matematică: capacitatea de a percepe selectiv, capacitatea de a trece de la aspectul diferențial la cel integral sau invers, polivalența gândirii, capacitatea de a depune
un efort concentrat.

Problemele de matematică sunt strâns legate prin însăşi enunțul lor de viață practică, dar şi prin rezolvarea lor. Matematica îşi dovedeşte importanța deosebită participând cu mijloace proprii la
dezvoltarea personalității nu numai sub aspect intelectual, ci şi sub aspect estetic şi moral.

Din punct de vedere al dezvoltării intelectuale, învăţarea matematicii exersează judecata, îl ajută pe individ să distingă adevărul ştiinţific de neadevăr, să-l demonstreze, antrenează organizarea logică a gândirii, ordonarea ideilor, recunoaşterea ipotezelor şi consecințelor, îl învaţă pe individ să distingă diversele aspecte ale unei situaţii, să desprindă esențialul de neesențial, formează capacitățile
atenţiei, antrenează memoria logică, exersează analiza şi sinteza, favorizează dezvoltarea imaginației
creatoare, îl ajută să-şi formeze simțul critic constructiv, îi formează spiritul ştiinţific exprimat prin obiectivitate, precizie, gustul cercetării.

Sub aspect estetic, matematica trezeşte gustul faţă de farmecul matematicii exprimată prin relaţii, formule, figuri, demonstrații, cultivă unele calități ale exprimării gândirii, cum ar fi claritatea,
ordinea, conciziunea, eleganța, îl face pe individ capabil să recunoască şi să aprecieze legătura formală a creației artistice relevată în echilibrul arhitectural, compoziția artelor plastice, ritmuri şi structuri muzicale, îl face sensibil faţă de frumusețea naturii şi tehnicii.

Din perspectiva dezvoltării morale, matematica formează gustul pentru adevăr, obiectivitate şi echitate, creează nevoia de rigoare, discernământ şi probarea ipotezelor, creează nevoia de a cunoaşte, a înţelege, formează deprinderi de cercetare şi investigație, stimulează voința de a duce la capăt un lucru început. Matematica (gândirea logică) preîntâmpină adoptarea unor atitudini nemotivate şi întâmplătoare.

Aptitudinile matematice trebuie privite ca rezultate ale dezvoltării, ale interacțiunii dintre individ şi condiţiile sale de mediu socio-economic, ştiinţific, tehnic şi cultural. Caracterul lor, mai mult sau mai puțin creator, depinde de felul în care se realizează modelarea capacităților ereditare de
către factorii ambientali, de conținutul activităţilor desfăşurate de individ, a celei de învăţare a matematicii în primul rând. Între conţinuturile învăţării şi capacitățile intelectuale există strânse raporturi de determinare, de condiționare reciprocă. Acumularea de cunoştințe, priceperi şi deprinderi
duce la dezvoltarea şi transformarea calitativă a schemelor de cunoaştere şi acțiune matematică, iar acestea la rândul lor, reglează cantitatea şi calitatea achiziţiilor şcolare. Efectul învăţării devine maxim când între cei doi termeni ai relației se stabileşte un echilibru optim, ceea ce se poate realiza prin modul de organizare a activității şi prin folosirea celor mai adecvate căi şi mijloace de instruire şi educare. Esențialul este ca matematica să devină pentru individ un instrument cu care explorează lumea şi nu un joc de reguli abstracte.

Studierea matematicii are o importanţă deosebită prin obiectivele specifice urmărite:
- Formarea unei gândiri matematice exprimată atât printr-un vocabular matematic adecvat, cât şi printr-un sistem de algoritmi de calcul şi de judecată.
- Determinarea unor comportamente practice orientate spre folosirea activă a noţiunilor şi cunoştinţelor acumulate în practica uzuală.
- Depistarea elementelor de afirmare a creativității în mânuirea aparatului matematic (noţiuni, reguli, propoziţii, predicate, axiome, teoreme etc.).

De fapt, matematica ne arată că acea algoritmizare a rezolvării problemelor trebuie să existe şi în treptele pe care le parcurgem în viață. Dacă încercăm să sărim o etapă, ajungem la un rezultat fals, la o ecuație imposibilă. Matematica ne direcționează şi în alegerea partenerilor de viață. Dacă

nu
ții cont de condiţiile la limită, s-ar putea ca ele să deformeze răspunsul, lucru care s-ar putea întoarce
împotriva noastră. Există o logică a lucrurilor, o logică a universului pe care cel care pătrunde tainele
matematicii n-o contestă şi nu încearcă s-o schimbe. Cel mult încearcă să o idealizeze.
Nichita Stănescu spunea "N-ai cum să vezi zâne, dacă nu eşti zănatec". Parafrazându-l, am putea spune "n-ai cum să gândești logic, dacă nu înțelegi matematica". Căci, ce altceva este matematica decât un exercițiu al minții, pregătitor pentru marile probleme ale vieții, ale profesiei, ale
carierei? Ce altceva poate fi matematica decât saltul peste timp, de la stadiul de gândire empirică la gândirea euristică, creatoare de idei noi? Ce altceva poate fi matematica decât șablonul în care vom turna forma personalității noastre viitoare?

Bibliografie:

1. Dobrițoiu, Maria, Rolul problemelor de matematică în educarea creativităţii şi inventivităţii, Educația din perspectiva valorilor, Ediția a IX-a, Chișinău, Editura Eikon, 28-30 septembrie 2017.
2. Golu, Pantelimon, Învățare și dezvoltare, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1985.
3. Muntean, Adelia Maria, Valențe formative ale activităţii de rezolvare şi compunere de probleme în direcția cultivării creativității, Brăila, Editura Sfântul Ierarh Nicolae, 2010.
4. Nandrea, Maria, Tipuri de învățare, Revista Universul Școlii, Editura Universul Școlii a Casei Corpului Didactic Alba, Anul XX, Nr. 3 (63), Martie 2018.
5. Oprea, Crenguța L., Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009.
6. Polya, George, Cum rezolvăm o problemă?, București, Editura Științifică, 1965.
7. Roșca, Alexandru, Creativitate, modele, programe, București, Editura Științifică, 1967.
8. Rusu, Eugen, Psihologia activităţii matematice, București, Editura Științifică, 1969.

Resurse Web:

1. Educația matematică. Analiză și direcții de acțiune, Societatea de Științe Matematice din România.
Disponibil: http://ssmr.ro/files/scoala/brosura.pdf
2. Educația contează. Formarea conceptelor matematice.
Disponibil: https://educatiamarcheazaviitorul.blogspot.com/2016/06/capitolul-i-formarea-conceptelor.html

408. COLABORAREA CADRULUI DIDACTIC CU FAMILIA- TEMEI AL REUȘITEI ȘCOLARE

Prof. Militaru Alexandru- Lucian
Liceul Tehnologic Henri Coandă Buzău

Copiii sunt viitorul omenirii. De felul în care ne creștem și educăm urmașii depinde lumea de mâine. Trăim într-un prezent vulcanic, în care grija pentru educație și pentru copii este o soluție a polarizării efortului și un prilej de conlucrare la nivel național și internațional.

Omul viitorului este cel care formulează și adresează întrebări, iar dimensiunea morală constituie o premisă în această construcție, aderându-se tot mai mult la definirea educației ca o construcție permanentă, în care centrala este atitudinea creatoare și unică fiecărui individ.

În acest sens școala și familia sunt cei doi poli de rezistență ai educației care contribuie prin mijloace specifice la formarea tinerei generații. Familia este prima școală a elevului. Ea exercită o influență atât de adâncă, încât urmele ei rămân deseori întipărite pentru toată viața în profilul moral spiritual al acestuia. Perseverența de a face din familie un colaborator activ în munca de instruire și educare a elevilor, constituie o preocupare constantă a școlii. Numai o colaborare perfectă între cei doi factori, care conlucrează în aceeași perioadă de timp este de natură să determine eficiența maximă a muncii educative. În acest proces de colaborare, rolul conducător îl are școala. Fiind o instituție specializată pentru munca instructiv-educativă, având cadre pregătite pentru această activitate, școala este factorul care poate să orienteze, să ajute familia în sarcinile ce-i revin, să asigure o unitate de vedere și de acțiune. Procesul de cooperare se impune dat fiind faptul că amândoi factorii acționează asupra acelorași persoane, și orice neconcordanță poate determina deficiențe în procesul dezvoltării tinerei generații.

Este suficientă o singură carență a familiei pentru a afecta planul vieții psihice a elevului antrenând o întreagă serie de neajunsuri, printre care și dificultăți în activitatea lui dominantă.

Colaborarea școlii cu familia este menită să realizeze cel puțin două obiective de importanță majoră și anume:

-să asigure unitatea de influențe educative;

-să sprijine pregătirea pedagogică și psihologică a părinților, în vederea participării lor calificate la muncă;

În ultimele decenii s-a putut constata o implicare mai aparte a unor părinți în activitatea școlară a copiilor și multiplicarea interacțiunilor între reprezentanții școlii și membrii familiei. Pot fi identificate două dimensiuni principale ale acestei implicări:

1)dimensiunea relației părinte-copil-vizând controlul frecvenței, al rezultatelor școlare, al temelor , ajutorul acordat de părinți în rezolvarea temelor și în general în îndeplinirea sarcinilor și susținerea morală și materială a activității școlare a copilului;

2)dimensiunea relației familie-școală care se referă în principal la alegerea filierei și unității școlare și la contactele directe ale părinților cu reprezentanții instituției școlare, cadre didactice și administratori. Aceste contacte pot îmbrăca forma unor întâlniri colective desfășurate în cadrul formal, al negocierilor între administrația școlară și asociațiile părinților, al reuniunilor de informare cu privire la conținuturile și metodele școlare. Ele îmbracă însă și forma unor întâlniri interindividuale, în cadrul formal al unor întâlniri, mai mult sau mai puțin întâmplătoare, la ieșirea din școală sau în diferite spații publice, al vizitelor la domiciliu.

*Adunările cu părinții: prin aceste adunări se asigură legătura cu familiile elevilor, în diferite etape ale anului școlar, reușind să se stabilească măsuri comune pentru bunul mers al procesului instructiv-educativ

*Lectoratele pedagogice: includ cicluri de expuneri cu caracter pedagogic sau psihologic, sistematic organizate. Activitățile de acest gen pot fi organizate o data pe luna, după graficul întocmit la începutul anului școlar:

*Vizitele la domiciliul elevilor: această formă de colaborare , ce solicită o participare individuală a familiei cu școala, oferă cadrului didactic lărgi posibilități de cunoaștere concretă a condițiilor specifice din fiecare familie. Pe această bază se pot lua, de comun acord, măsurile ce se impun ca fiind mai adecvate, în vederea asigurării unui progres continuu, în dezvoltarea elevului;

*Consultațiile acordate părinților: aceste activități vizează discutarea unor probleme ivite în legătură cu anumiți elevi, probleme care necesită soluții immediate;

*Corespondența cu părinții elevilor: constă în însemnările în carnetul de elev și în scrisorile adresate părinților.

Date fiind toate aceste forme de legătură și, în special, comunicarea cotidiană, realizată prin intermediul copilului, școala face parte integrantă din viața cotidiană a familiei și, reciproc, familia face parte din viața cotidiană a școlii. Acționând, împreună, școala și familia vor contribui la realizarea cu succes a obiectivelor urmărite pentru formarea personalității elevului-acest candidat la umanitate, cum, admirabil, îl definește Pieron.

Bibliografie:

1. Stanciulescu, E., Sociologia educației familiale, Editura Polirom, Iași, 1998;

2. Sincan, E, Alexandru , Gh., Școala și familia, Editura Gheorghe-Cârțu Alexandru-Craiova, 1993.

409. MANAGEMENTUL STRESULUI LA COPII ŞI ADOLECENŢI

Profesor consilier şcolar MOLDOVEANU Oana Alina
CJRAE- CSAP de la Liceul Tehnologic Transporturi Căi Ferate Craiova

Stresul este o **reacţie defensivă** a organismului ce are **stadii** : 1.de „alarmă" 2.rezistenţă - sindromul general de adaptare la stresori 3. stadiul de epuizare.

Stresorii sunt „stimulii" , stresul fiind răspuns întotdeauna acelaşi.

FORME ALE STRESULUI :

1. Fiziologic - corespunde fenomenelor neurohormonale sau neuroumorale şi tisulare.
2. Psihologic- aprecierea subiectivă a unei situaţii care antrenează răspunsuri fiziologice.
3. Social- corespunde rupturii unei unităţi sociale (cuplu, familie) sau a unui sistem social.

Sindromul general de adaptare la stres acţionează la nivelul :

MODIFICĂRI ÎN PLAN SOMATIC ŞI EMOŢIONAL	
PSIHOMOTRICITATE ŞI - SISTEM NERVOS	Tulburări de concentrarea atenţiei, interferenţă cu ADHD Diminuarea capacităţii mnezice Hiperactivitate, agitaţie, impulsivitate sau dimpotrivă – inhibiţie Tonalitate anxioasă (fobii), depresivă sau colerică Sentimente de disperare sau neputinţă agresivitate, negarea problemelor Anxietate şi depresie Insomnie
SISTEMUL CIRCULATOR	Creşterea presiunii sangvine boli de inimă (coronariene şi aritmice) : tahicardie, hipertensiune Creşterea acizilor graşi sangvini – risc pentru copiii şi adolescenţii supraponderali
SISTEMUL IMUNITAR	Tulburările imunitare : imunitate scăzută pentru infecţii ale organismului (virale, bacteriene) : furunculoză, gripă, dermatite Dureri articulare, inflamaţii Relaţii de **condiţionare clasică** între stres – depresie - imunitate - cancerogeneză Corelaţie între depresie – hipercortizonemie - pierderea imunităţii celulare - geneza cancerului
SISTEMUL HORMONAL	Scăderea răspunsurilor imune şi a sintezei proteice Dereglări hormonale (creşterea adrenalinei) Creşterea glicemiei
SISTEMUL DIGESTIV	Creşterea acidităţii gastrice(hiperaciditate) – glandele gastrice sunt mai reduse la copii şi aciditatea sucului gastric, ca şi acţiunea fermenţilor este mai scăzută, ceea ce îl predispune la gastrite Indigestie Anorexie Episoade de bulimie – în special fetele, în perioada adolescenţei

MODALITĂŢI DE DIMINUARE A STRESULUI LA COPII ŞI ADOLESCENŢI :

STRATEGII – MECANISME DE GESTIONARE A STRESULUI	**ROL**	**EXEMPLIFICĂRI**
Tehnici de relaxare	-destinderea corporală luptă	exerciţii de respiraţie

şi activitate corporală	împotriva tensiunii şi a încordării produse de stres; -permite descărcarea de tensiunile psiho-fiziologice -deconectează câmpul psihic de la preocupările sale latente	terapie prin mişcare sport expresie corporală - dans exerciţii de imagerie mentală imagerie mentală (subiectul este pus să-ţi imagineze o situaţie, un loc fără griji şi stres, unde se simte confortant şi în siguranţă) art-terapia **Desensibilizare sistematică**
Procedeele autocalmante	învăţarea relaxării progresive a grupurilor musculare : spate, braţe, gât, picioare.	gesturi de autocontact, mângâieri, ritualuri personale diverse Masajul terapeutic
Adaptarea - acomodarea **la stres coping strategy** (tehnici de coping)		
1. Adaptare emoţională - gestionarea emoţiilor negative	ajută la menţinerea unei imagini de sine pozitive şi a echilibrului emoţional -urmăreste reducerea reactivităţii emoţionale şi a răspunsului fiziologic la emoţii	- depistarea unor trăsături de personalitate care le întăresc capacitatea de coping (adaptare)
2. Strategii cognitive de adaptare la stres **Adaptare cognitivă -** - tehnici de rezolvare a problemei - managementul timpului	- modifică aprecierea cognitivă a stresorului -reevaluarea situaţiei într-un mod pozitiv	Concentrarea pe aspectele negative ale unei situaţii etc testarea ipotezelor - contraexemple faţă de gândurile iraţionale iniţiale (distorsiuni cognitive, precum suprageneralizarea, gândirea catastrofică, etc)
Tehnici de comunicare		
Programe de intensificare a suportului social susţinere socială	permit dezvoltarea unor relaţii satisfăcătoare cu cei din jur	- exerciţii de inter-cunoaştere - exerciţii de socializare - jocuri
Medicaţie	controlul tensiunii arteriale sau altor simptome somatice ale stresului.	- suplimente nutritive/ regim alimentar - fitoterapie - anxioliticele şi antidepresivele - aromo-terapie

Strategiile adaptative pot fi strategii de abordare caracterizate prin vigilenţă, căutarea de informaţii, de mijloace de acţiune asupra stresorilor şi de control al emoţiilor suscitate.

De asemenea, pot fi căutate strategii de evitare: individul se sustrage confruntării cu stresorul şi poate chiar să ajungă până la a nega răspunsurile stresului rezultat. Contestarea, evitarea, intelectualizarea, precum şi atacarea stresorilor sunt instrumente de gestionare a stresului. Stresorii trebuie valorizaţi, mai ales în anumite profesiuni (pilot, medic etc.), unde devin utili. În orice caz, nu trebuie criticaţi, ci explicaţi şi înlocuiţi, dacă este posibil, cu strategii mai bune de adaptare.

Abilitatea unei persoane de a rămâne sănătoasă în situaţii stresante mai este numită **rezistenţa la stres**.

Persoanele cu rezistenţă crescută la stres au trăsături ce includ şi încrederea în importanţa lucrurilor pe care le fac, credinţa că au putere să influenţeze lucrurile şi evenimentele, o viziune asupra schimbărilor din viaţă ca fiind oprtunităţi şi nu ameninţări.

Termenul din limba engleză - **coping (adaptare)**- „a face faţă unei situaţii".

Adaptarea este baza pentru supravieţuirea şi evoluţia individului şi a grupului. Ea însumează ansamblul reacţiilor prin care un individ îşi ajustează structura sau comportamentul, pentru a putea „răspunde armonios condiţiilor unui mediu determinat sau unor experienţe noi." (Sutter)

GRUPE DE COPING	PROCES ADAPTATIV	ALTI FACTORI IMPLICATI
Rezovarea de probleme: Strategizarea Planificarea	**Coordonarea acţiunilor şi a neprevăzutului din mediu**	**Priveşte şi învaţă, perseverenţă, randament**
Cautarea informaţiei: citire, observaţie, întrebându-i pe ceilalţi		**Curiozitate, interes**
Neajutorarea Confuzia Obstacole cognitive Epizarea mentală		**Vină, neajutorare**
Fuga : evitarea cognitivă, comportamente de evitare, negare, interpretarea dorinţelor drept realitate		**Îndepărtare, renunţare, fugă, refugiu, frică**
Încrederea în forţele proprii : echilibru emoţional, comportamental, expresivitate emoţională	**Coordonarea suportului şi a resurselor sociale existente**	**Interes, îndrumare, satisfacţie**
Căutarea suportului : căutarea inter-relaţionării, a confortului, suport spiritual		**Căutarea proximităţii celorlalţi, alte alianţe**
Delegarea : căutarea ajutorului în mod non-adaptativ, se plânge, îşi plânge de milă		**Ruşine, milă de sine**
Izolarea : retragere socială, ascundere, evitarea celorlalţi		**Tristeţe, îngheţare**
Acomodarea/ obişnuinţa : distragerea atenţiei, restructurare cognitivă, minimizarea, acceptarea	**Coordonarea preferinţelor şi a opţiunilor existente**	**Control secundar, alegere**
Negocierea : persuasiune, stabilirea priorităţilor		**Compromis**
Submisivitate : ruminare, perseverenţă rigidă, gânduri care distrag atenţia / intruzive		**Dezgust, perseverenţă rigidă**
Opoziţie : învinovăţirea celorlalţi, proiecţie, agresivitate		**Luptă, furie, sfidare**

Rezilienţa psihologică se referă la capacitatea individului de a suporta stresori fără a manifesta disfuncţii psihologice, boli psihice sau dispoziţie negativă persistentă.

Procesul central în clădirea rezilienţei, aşadar, constă în dezvoltarea aptitudinilor de coping.

Un rol important îl are afecţiunea, care este mai importantă decât hrana. Există o neglijenţă afectivă în zilele noastre, chiar din partea părinţilor, care sunt foarte ocupaţi în a câştiga bani, la serviciu, şi atunci copiii se mulţumesc cu mesajele pe care le primesc pe frigider, iar lumea lor se

reduce la computer, eventual joacă şi foarte, foarte puţină afecţiune, a explicat Cyrulnik. Chiar şi în cazul familiilor bogate, a continuat el, există această lipsă de afecţiune, din cauza faptului că cei mai mulţi îşi cresc copii fie cu o bonă, fie cu altcineva care să-i îngrijească şi îi lipsesc de afecţiunea părintească. Există numeroşi termeni în literatura psihologică despre **rezilienţă**, folosiţi fie ca sinonime, fie pentru a descrie caracteristicile acesteia:

- coping adaptativ
- inteligenţă emoţională (Daniel Goleman)
- rezistenţă
- optimism învăţat (Martin Seligman)
- descoperirea resurselor (Rosenbaum)
- stimă de sine, auto-eficienţă, încredere în sine
- personalitate auto-vindecătoare (Howard Friedman)
- sentimentul coerenţei (Aaron Antonovsky)

Care sunt caracteristicile persoanelor cu rezilienţă crescută?

- Abilitatea de a-şi reveni din orice situaţie stresantă
- Au o atitudine de tipul „dacă vrei poţi!"
- Tendinţa de a privi problemele noi ca pe oprtunităţi
- Abilitatea de „a se ţine tare" în situaţii dificile
- Capacitatea de a vedea micile ferestre de oportunitate şi de a profita la maxim de ele
- Să aibă un sistem constant şi sănătos de valori
- Au o largă reţea de suport social
- Au capacitatea de a gestiona competent diferite tipuri de situaţii
- Au o zonă largă de confort

Bibliografie :

1. Dobranici, Letiţia – *Sănătate mintală*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2008
2. Cosnier, Jacques – *Introducere în psihologia emoţiilor şi a sentimentelor – Afectele, emoţiile, sentimentele, pasiunile*, Editura Polirom, 2007
3. Cottraux, Jean – *Terapiile cognitive. Cum să acţionăm asupra propriilor gânduri*, Editura Polirom, Iaşi, 2003
4. Enăchescu, Constantin – *Tratat de psihopatologie*, ediţia a IVa revăzută şi adăugită, Colecţia Colelegium, Editura Polirom, Iaşi, 2007
5. Enăchescu, Constantin – *Tratat de igienă mintală*, ediţia a II a revăzută şi adăugită, Colecţia Collegium, Editura Polirom, Iaşi, 2004

410. TENDINŢE INOVATIVE ÎN EVALUAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Prof. Nae Mihaela, Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuşi”
Piteşti, Judeţul Argeş

Didactica tradiţională pune la baza evaluării numai indicatori de ordin cognitiv, pedagogia contemporană considera aceşti indicatori ca fiind insuficienţi: evaluarea trebuie să se extindă şi asupra altor indicatori, fie tot de ordin cognitiv (ca de exemplu capacitatea de aplicare a cunoştinţelor în practică sau nivelul dezvoltării intelectuale), fie privind personalitatea elevului şi conduita sa (ca de exemplu aptitudinile, interesele, valorile, convingerile, atitudinile).

Evaluarea e actul didactic complex ce trebuie integrat întregului proces de predare şi învăţare, pentru a asigura evidenţierea cantităţii cunoştinţelor dobândite, precum şi valoarea, nivelul, performantele şi eficienţa acestora la un moment dat - evaluare curentă, periodică, finală. Evaluarea oferă soluţii de perfecţionare a actului de predare - învăţare, având un puternic caracter reglator al procesului de instruire. Ea presupune în mod distinct, două faze corelate: măsurarea şi aprecierea rezultatelor şcolare. Nu in ultimul rând, evaluarea este actul didactic care determină promovarea sau nepromovarea elevilor dintr-o etapă superioară de învăţare. în mod tradiţional, un bun evaluator are următoarele calităţi: pricepere, corectitudine, obiectivitate şi responsabilitate. Şcoala contemporană impune şi alte calităţi cum ar fi empatia şi asertivitatea.

A evalua rezultatele şcolare înseamnă a determina măsura în care obiectivele curriculare au fost atinse, eficienta strategiilor şi metodelor de predare-învăţare abordate şi modul în care acestea pot fi optimizate. Prin activitatea de evaluare se desemnează acţiunea de măsurare şi apreciere a rezultatelor şcolare, mai concret în ce măsură demersul educativ are ca rezultat dobândirea de cunoştinţe, abilităţi, aptitudini, deprinderi, dacă s-au dezvoltat procesele intelectuale, morale, etice etc.

În planul evaluării, profesorii sunt preocupaţi sistematic de măsurarea şi aprecierea cantităţii şi calităţii cunoştinţelor elevilor, a deprinderilor, abilităţilor, capacităţilor, intereselor şi priceperilor posedate de elevi la un moment dat, fie ca rezultat al educaţiei, fie ca premisă a acesteia.

Scopul evaluării este de a perfecţiona procesul educaţional prin componentele sale: controlul sau verificarea, aprecierea, notarea. Măsurarea şi aprecierea rezultatelor şcolare nu se face în sine şi pentru sine, ci prin raportare la standarde de performantă, obiectivele sau mai nou competenţe, conţinuturile, metodele şi mijloacele de învăţare abordate.

Evaluarea rezultatelor muncii şcolare evidenţiază valoarea, nivelul, performanţele şi eficienţa eforturilor depuse de toţi factorii educaţionali şi randamentul muncii de învăţare. Randamentul muncii şcolare e evidenţiat de rezultatele calitative la învăţare ale elevilor. Randamentul şcolar include evaluarea rezultatelor obţinute sub toate laturile personalităţii elevului, ca şi ale întregului proces instructiv–educativ al instituţiei şcolare, inclusiv eficienţa pregătirii şi a învăţământului în plan social.

Succesul şcolar, exprimat în procent relativ mare de promovabilitate, cu note bune şi foarte bune, rezultatele practice de calitate şi eficienţa capacităţii intelectuale, moral–cetăţeneşti şi profesionale ale elevilor de nivel ridicat şi în concordanţă cu cerinţele contemporane (adaptabilitate, creativitate), facilitează integrarea socio-profesională eficientă şi imediată după absolvirea instituţiei de învăţământ.

Insuccesul şcolar, evidenţiat de număr mare de corigente, număr mare de repetenţi, de exmatriculaţi, de abandonuri şcolare, număr mare de elevi sancţionaţi, multe note sub 5 în timpul anului şcolar, integrarea socio – profesionala slabă, este semnul unei evaluări defectuoase a procesului care a afectat calitatea instruirii.

Didactica tradiţională aşază la baza evaluării numai indicatori de ordin cognitiv cât ştie elevul sa reproducă din ceea ce l-a învăţat profesorul. Pedagogia contemporană considera aceşti indicatori ca fiind insuficienţi: evaluarea trebuie să se extindă şi asupra altor indicatori, fie tot de ordin cognitiv (ca de exemplu capacitatea de aplicare a cunoştinţelor în practica determinata de

gradul de autonomie, gândirea critică sau nivelul dezvoltării intelectuale), fie privind personalitatea elevului şi conduita sa (ca de exemplu aptitudinile, interesele, valorile, convingerile, atitudinile).

Pentru măsurarea tuturor acestor indicatori sunt recomandate o serie de metode speciale, precum: observarea, convorbirea, chestionarul de personalitate, testul de personalitate. Aceste aspecte joaca un rol hotărâtor în special când este vorba de valorificarea funcţiei decizionale a evaluării.

Pedagogia contemporană atrage, de asemenea, atenţia asupra necesităţii nuanţării strategiei de evaluare şi a folosirii mai flexibile a tehnicilor existente. Schema tradiţională a tehnicilor de evaluare este considerată deficitară în anumite aspecte ale sale, aşa că s-au experimentat şi s-au produs metode noi precum testul docimologic.

Instrumente de evaluare tradiţionale - probe scrise, probe orale, probe practice, trebuie îmbinate armonios cu alternativele moderne - observarea sistematică a elevului, investigaţia, proiectul, portofoliul, tema de lucru în clasă, evaluarea cu ajutorul calculatorului, autoevaluarea.

Investigaţia este o bună oportunitate prin care pot fi urmărite următoarele caracteristici ale elevilor: creativitatea şi iniţiativă; participarea în cadrul grupului; cooperare şi preluare a conducerii; flexibilitate şi deschidere către idei noi.
deşi sarcina poate fi scurtă, timpul este relativ lung şi începe, se desfăşoară şi se termină în clasă; poate fi individuală sau de grup.

Proiectul este o activitate mai amplă decât investigaţia care începe în clasă prin definirea şi înţelegerea sarcinii, se continua acasă (timp mai lung în care elevul se consultă cu profesorul) şi se încheie tot în clasă prin prezentarea în faţa colegilor. Acesta se poate elabora pe grupe de elevi, beneficiul fiind acela că stimulează colaborarea între elevi, încrederea şi satisfacţia muncii elaborate împreună. Sarcinile sunt împărţite, dar se evaluează produsul final, ceea ce obligă grupa de elevi la o bună coordonare, elaborare şi finalizare prin prezentarea acestuia în faţa clasei (turul galeriei).

Portofoliul este o metodă flexibila, complexă, care include rezultatele procesului de evaluare a performanţei şcolare a elevilor, obţinute prin alte metode de evaluare (probe scrise, orale, practice, proiecte, autoevaluări); portofoliul stimulează creativitatea, ingeniozitatea, implicarea personală a elevului în activitatea de învăţare; prin complexitatea sa şi, mai ales, prin aria mare de acoperire, poate reprezenta o alternativă viabilă de înlocuire a tezelor.

Metodele tradiţionale utilizate în evaluare ar trebui nuanţate. Verificarea orală constă în realizarea unei conversaţii prin care profesorul urmăreşte identificarea cantităţii şi calitatea instrucţiei. Avantajele constau în faptul că se realizează o comunicare deplină între profesor şi clasa de elevi, feedback–ul este mai rapid. Metoda favorizează dezvoltarea capacitaţilor de exprimare ale elevilor. Obiectivitatea ascultării orale este periclitată uneori de starea de moment a educatorului, gradul diferit de dificultate al întrebărilor, starea psihică a celor evaluaţi; nu toţi elevii pot fi verificaţi, ascultarea fiind realizată prin sondaj.

Verificarea scrisă se concretizează în lucrări de control sau teze. Elevii îşi prezintă cunoştinţele fără intervenţia profesorului; este uşor de realizat si anonimatul lucrării, fapt ce duce la diminuarea subiectivităţii profesorului. Printre avantaje se pot enumera verificarea un număr mare de elevi într-un interval de timp determinat, avantajând elevi timizi sau pe cei care au o exprimare defectuoasă pe cale orală. Verificarea scrisă implică un feedback mai slab, unele erori sau neîmpliniri nu pot fi eliminate operativ prin intervenţia profesorului.

Verificarea prin probe practice se realizează la o serie de discipline specifice şi vizează identificarea capacitaţii de aplicare în practica a cunoştinţelor dobândite, a priceperilor şi deprinderilor, concretizate în suporturi obiectuale sau activităţi materiale.

A stabili o strategie de evaluare în învăţământ înseamnă a fixa când evaluezi, sub ce forma, cu ce metodă şi mijloace; verificarea cunoştinţelor trebuie să se efectueze continuu şi sistematic pentru a stabili volumul şi calitatea cunoştinţelor dobândite de elevi şi pentru a-i obişnui să-si îndeplinească la timp şi conştiincios sarcinile şcolare. Itemii trebuie să îndeplinească o serie de caracteristici pentru a-şi atinge obiectivele: „calitatea“ instrumentelor de evaluare: validitatea, obiectivitate, fidelitate, aplicabilitate.

Se impun câteva modalităţi de evitare a erorilor în evaluare.

Factorii perturbatori ai evaluării sunt factori legaţi de personalitatea profesorului, factori legaţi de personalitatea elevului, factori legaţi de situaţia concretă de evaluare, factori legaţi de natura disciplinei, efectul Oedip (teoria etichetării) etc.

Tendinţele de subiectivitate ale profesorului se manifestă în mai multe forme: aprecierea elevilor nu se face în raport de obiective şi de conţinutul programei, ci în funcţie de nivelul clasei; din această cauză apare eroarea de generozitate, profesorul fiind mai indulgent pentru a afişa rezultate mai bune, mascând astfel eşecul şcolar al unor elevi; supraaprecierea unor elevi din cauza micşorării populaţiei şcolare foarte bune sau pentru a servi pe cineva; subaprecierea unor elevi, deşi obţin rezultate din ce în ce mai bune, numai pentru faptul ca un asemenea elev a răspuns la examen după unul foarte bun şi de aici efectul contrastant; starea afectivă variabilă a profesorului: este nerăbdător, obosit sau stresat de anumite stări conflictuale, este generos, egocentric, nu se implică afectiv, este exagerat de exigent, afectiv sau indiferent.

Modalităţile de corectare a erorilor pot ameliora sau elimina aceste deficienţe recurgerea la examene externe (profesorii de la alte şcoli vor realiza corectarea); secretizarea lucrări. Efectul „halo", prin care aprecierea unui elev, la o anumita materie, se face potrivit situaţiei obţinute la alte materii, Îşi poate diminua consecinţele negative, generate de acest efect, prin recurgerea la examene externe, în care vor fi atraşi cadre profesionale de la alte şcoli şi vor realiza ei corectarea. Se pot da şi lucrări cu caracter secret, care asigura anonimatul celor evaluaţi.

Efectul Oedipian sau Pygmalion, aprecierea rezultatelor obţinute de elev este influenţata de părerea pe care profesorul şi-a format-o despre capacităţile elevului, poate fi contracarat prin încrederea în posibilităţile elevilor şi convingerea că sunt capabili de reuşite.

Efectul de contrast apare prin accentuarea a doua însuşiri contrastante care survin in timp şi spaţiu. Se întâmplă ca acelaşi rezultat să primească o nota mai, dacă urmează după evaluarea unui rezultat mai slab sau să primească una mediocră, dacă urmează imediat după răspunsurile excelente ale unui candidat. Unii profesori sunt exigenţi într-o anumita parte a zilei (dimineaţa, la prânz) într-o anumită parte a anului şcolar/semestrului. Profesorul trebuie sa dovedească o constanţă în evaluare, indiferent de partea zilei/anului şcolar/semestrului.

Ecuaţia personală a examinatorului poate influenţa de asemenea obiectivitatea evaluării. Fiecare profesor are criterii proprii de apreciere. Unii sunt mai generoşi, folosesc valorile „de sus" ale scării valorice, alţii sunt mai exigenţi, folosind valorile intermediare sau „de jos" ale scării valorice. Unii profesori folosesc nota ca stimulare sau pentru constrângerea elevului în a depune anumite eforturi. Unii apreciază mai mult originalitatea soluţiilor. Efectul referitor la raportul dintre evaluarea cunoştinţelor şi comportarea elevilor, chiar şi lipsa notării ritmice – cauza programa încărcata, situaţie în care profesorul este preocupat de predare pot fi enunţate aici.

Direcţii de perfecţionare ale evaluării pot fi:

☐ acordarea unei ponderi mai mari evaluării formative, raportate la obiective, la progresul înregistrat de elevi şi la posibilităţile lor de dezvoltare în diverse planuri (intelectual, moral, estetic, profesional);

☐ orientarea actului evaluativ spre determinarea, cu precădere, a nivelului de dezvoltare a elevilor, a calităţii cunoaşterii şi a capacitaţii lor de a opera cu ele, acordând un rol secundar cantităţii de cunoştinţe;

☐ extinderea constantă a evaluării asupra întregului proces de învăţământ pentru a găsi punctele slabe sau forte ale celor două procese corelate;

☐ reducerea efectelor stresante ale evaluării prin conştientizarea de către elevi a cerinţelor şi criteriilor de notare şi apreciere;

☐ accentuarea funcţiei formative şi reglatorii a evaluării;

☐ formarea capacitaţii de autoevaluare la elevi constituie o direcţie foarte importanta de perfecţionare a evaluării.

Aprecierea rezultatelor şcolare se face în funcţie de obiectivele pedagogice. Orice activitate de evaluarea nu se limitează la măsurare, ci constă şi în formularea unor judecăţi de valoare, cu privire la situaţia estimată.

Determinarea obiectivelor are efecte pozitive asupra evaluării din punctul de vedere al muncii elevilor. Aceştia dobândesc repere utile in autoevaluarea propriilor progrese. Necunoaşterea de către elevi a obiectivelor sau determinarea lor eronată au efecte nedorite în ceea ce priveşte atitudinea elevilor. Aceştia dobândesc repere utile în autoevaluarea propriilor progrese, au efecte nedorite în atitudinea elevilor faţă de şcoală.

Bibliografie:

1. Cristea, S., (2000), *Dicţionar de pedagogie,* Ed. Litere. Litera Internaţional, Bucureşti
2. Iosifescu, S., (2001), *Management educaţional. Ghid metodologic pentru formarea formatorilor*, MEC, Institutul de ştiinţe ale educaţiei, Bucureşti
3. Iucu, R., (2000), *Managementul și gestiunea clasei de elevi*. Editura Polirom, Iaşi
4. Jinga, I., (1998), E. Istrate, *Manual de pedagogie,* Ed. AII, Bucureşti
5. Joita E., (2000), *Management educaţional*, Editura Polirom, Iaşi

411. EVALUAREA PRIN METODE ALTERNATIVE

prof. Neagoe Irina Irena-Colegiul Tehnic „Costin D. Neniţescu”
Piteşti, jud.Argeş

Învăţarea centrată pe elev se bazează pe ideea unei instruiri diferenţiate, în deplin acord cu posibilităţile, preferinţele şi interesele elevilor şi cu cerinţele programei şcolare.

Principii cheie ale clasei diferenţiate sunt următoarele:

- Profesorul ştie clar ce este important la materia lui
- Profesorul înţelege, apreciază şi clădeşte pe diferenţele dintre elevi
- Profesorul ajustează conţinutul, procesul şi produsul în funcţie de disponibilitatea, interesele şi profilul de învăţare al elevului
- Toţi elevii participă
- Scopurile clasei diferenţiate sunt dezvoltarea maximă şi succesul individual
- Flexibilitatea este o caracteristică marcantă a clasei de elevi

Acest tip de predare necesită eforturi pentru profesor de a trece de la o învăţare tradiţională la una bazată pe nevoile elevilor, de aceea trebuie aleasă politica “paşilor mărunţi”:

- Sarcinile diferenţiate trebuie să dureze puşi
- Profesorul trebuie să-şi stabilească unul sau două obiective rezonabile, pe care să le poate atinge cu succes în cadrul unei lecţii
- Este necesar ca profesorul să-şi găsească timp să vorbească cu fiecare elev în parte, considerând elevul un partener în procesul de educaţie
- Motivarea elevilor astfel încât ei să dorească să participe la acest tip de lecţii
- Profesorul trebuie să asigure feedbak-ul privind nivelul de performanţă
- O importanţă mare trebuie acordată recunoaşterii eforturilor şi realizării elevilor, precum şi recompensării corespunzătoare a acestora

Formularea întrebărilor

Un pas important în cazul instruiri diferenţiate îl constituie formularea întrebărilor, profesorul este preocupat de următoarele probleme:

- **Modul de formulare al întrebărilor** – este util să se respecte următoarele cerinţe:

- Întrebările trebuie să fie clare şi precise
- Fiecare întrebare se referă al un sigur subiect
- Se referă direct la subiectul discutat
- Este util să se folosească întrebări la care există mai multe răspunsuri
- Întrebările să fie astfel formulate încât să conducă elevul de la simplu la complex, de la particular la general
- Întrebările să evite răspunsurile de tipul da sau nu
- Întrebările trebuie să facă apel la cunoştinţele elevilor
- Profesorul să lase timp suficient astfel încât elevii să aibă şansa de a răspunde

- **Cum se alege întrebarea potrivită** – este util să se respecte următoarele cerinţe:

- Pentru a ajunge la lucruri concrete este necesară punerea de întrebări concrete sau o întrebare care presupune răspunsuri multiple
- Pentru a ajunge la idei se foloseşte o întrebare cu răspuns liber
- Pentru a detaila sau a încuraja studiul în profunzime se folosesc întrebări de genul “ de ce credeţi aşa ? ”

- **Tehnici de ascultare prin întrebări** – Pe lângă planificarea tipului de întrebări care să corespundă la nivelul corespundă la nivelul de gândire pe care profesorul vrea să-l genereze la elevi, există tehnici importante ale activităţii de grup asociate cu punerea efectivă a întrebării şi cu felul cum sunt tratate răspunsurile. Exemple de tehnici:

- Pauza – profesorul trebuie să lase timp suficient de răspuns elevilor
- Elevii vor scrie pe caiete răspunsurile al întrebări – astfel încât vor da răspunsuri cât mai bune

- Vor fi solicitaţi să dea răspunsuri şi elevii care nu ridică mâna, dându-le posibilitatea să gândească şi să fie încurajaţi chiar dacă răspunsurile care nu sunt cele mai bune
- Folosirea unor întrebări care solicită procese cognitive de nivel înalt, urmărind formarea abilităţilor de :aplicare, analiză, sinteză şi evaluare
- Pregătirea elevilor - dacă este cazul profesorul va conduce individualizat elevii, astfel încât să poată obţină rezultatele dorite, pentru toţi elevii

➢ **Tratarea răspunsurilor incorecte –** Dacă profesorul doreşte să încurajeze participarea elevilor, este necesar ca elevului să nu i se reproşeze dacă a greşit, ci se folosesc anumite metode pentru ca acesta să fie încurajat să gândească şi să participe în mod activ în procesul de predare:

- Se accentuează partea din răspuns care este corectă
- Se reformulează întrebarea astfel încât elevul să poate răspunde
- Elevul primeşte indicii suplimentare pentru a putea formula un nou răspuns
- Se cere participarea şi a altor elevi

➢ **Încurajarea elevilor să pună întrebări -** lecţiile bune de învăţare activă încurajează elevii să pună întrebări pertinente atât profesorilor cât şi colegilor. În răspunsurile date elevilor profesorul trebuie să fie sincer, dacă profesorul nu cunoaşte răspunsul este bine să fie sincer şi să se ţină de cuvânt dacă a promis un răspuns, pe care iniţial nu îl cunoştea.

Observarea sistematică a elevilor

Poate fi făcută pentru a evalua performanţele elevilor dar mai ales pentru a evalua comportamentele afectiv – atitudionale . Poate evalua următoarele caracteristici:

♦ concepte şi capacităţi **:**
- organizarea şi interpretarea datelor
- selectarea şi organizarea corespunzătoare a instrumentelor de lucru
- descrierea şi generalizarea unor procedee şi tehnici, utilizarea materialelor auxiliare pentru a demonstra ceva
- identificarea relaţiilor
- utilizarea calculatorului în situaţii corespunzătoare

♦ atitudinea elevilor faţă de sarcina dată :
- concentrarea asupra sarcinii de rezolvat
- implicarea activă în rezolvarea sarcinii
- punerea unor întrebări profesorului
- completarea/ îndeplinirea sarcinii
- revizuirea metodelor utilizate şi a rezultatelor

♦ comunicarea **:** discutarea sarcinii cu profesorul în vederea înţelegerii acesteia.

❑ ***Investigaţia*** :

▪ reprezintă o situaţie complexă care u are rezolvare simplă
▪ deşi sarcina poate fi scurtă, timpul de lucru este lung
▪ începe, se desfăşoară şi se termină în clasă
▪ poate fi individualizată sau sarcina unui grup
▪ presupune obiective ce urmăresc:
- înţelegerea şi definirea sarcinilor
- aflarea procedeelor pentru găsirea de informaţii
- colectarea şi organizarea datelor sau informaţilor necesare
- formularea şi testarea ipotezei de lucru
- colectarea şi organizarea datelor sau informaţiilor necesare
- elaborarea unui plan de lucru
- scrierea unui raport privitor la rezultatele investigaţiei

▪ caracteristici personale ale elevilor care pot fi urmărite:
- creativitate şi iniţiativă, participarea în cadrul grupului
- cooperare şi preluarea iniţiativei / conducerii în cadrul grupului
- persistenţă, flexibilitate şi deschiderea către idei noi
- dorinţa de generalizare

BIBLIOGRAFIE

1. Bîrzea, C., De la pedagogie la ştiinţele educaţiei, în „Revista de pedagogie” nr.6 / 1991
2. Dulamă M.E., Practica pedagogică-teorii şi metodologie , Editura Clusium, Cluj Napoca, 2005
3. Dulamă M.E., Metodologie didactică, Editura Clusium, Cluj Napoca, 2006
4. Ionescu, M., Educaţia şi dinamica ei, Editura Tribuna învăţământului, Bucureşti, 1998.
5. Nicola, I., Tratat de pedagogie şcolară , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1990
6. Planchard, E., Pedagogie şcolară , Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1990
7. Stanciu, I., Continuitate şi reevaluare în interpretarea contemporană a conceptului de educaţie, în „Revista de pedagogie” nr.1, 1998
8. Stanciu, I., Şcoala şi doctrinele pedagogice în secolul XX, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1995

412. EXEMPLU DE ABORDARE TRANSDISCIPLINARĂ ÎN PREDAREA FIZICII

Prof. Nechifor Anişoara, Colegiul Naţional „Vasile Alecsandri" BACĂU

O foarte utilizată metodă experimentală folosită în mod tradițional doar în lecțiile de biologie este disecția. Dar ea poate fi utilizată şi în lecțiile de fizică la studiul ochiului ca instrument optic.

Procesul instructiv-educativ este un act de creaţie, deoarece o lecţie predată este specifică nu doar conţinutului ştiinţific, ci trebuie să se adapteze particularităţilor clasei de elevi. În procesul didactic creativitatea este „la ea acasă", deoarece o lecţie bună este o creaţie a profesorului, a elevilor şi a atmosferei care se instaurează în clasă.

1. Fundamentare teoretică

Termenii transdisciplinar, transdisciplinaritate nu sunt de găsit în ediţia 2004 – 2008 a Dicţionarului Explicativ al Limbii Române, respectiv DEX online.

Conceptul de transdisciplinaritate este, de ultimă oră; este un curent care militează pentru dezvoltarea societăţii, înţelegerea lumii prezente şi construirea celei viitoare. El este introdus în 1970 de către Jean Piaget, filosof şi fizician elveţian, ca o necesitate a depăşirii limitelor disciplinelor în cadrul procesului de învăţământ. Mai târziu, în 1987 la Paris, este fondat la iniţiativa profesorului şi cercetătorului de origine română Basarab Nicolescu, Centrul Internaţional de Cercetări şi Studii Transdisciplinare – CIRET. În 1991 apare Grupul pentru Reflexii Transdisciplinare, co-fondator fiind Basarab Nicolescu, alături de Rene Berger. Pe 6 noiembrie 1994, este redactată de către Basarab Nicolescu, Lima de Freitas şi Edgar Morin, Carta Transdisciplinarităţii la Primul Congres Mondial al Trandisciplinarităţii, Cartă aprobată de Congresul de la Arrabida, Portugalia.

În februarie 1997, la Locarno, în Elveţia s-a desfăşurat proiectul CIRET – UNESCO „The Transdisciplinarity Evolution of the University" în cadrul Congresului Internaţional „Which University for Tomorrow", unde se avansează ideea că un anumit procent din timpul afectat predării fiecărei discipline trebuie alocat creării de ateliere transdisciplinare, de centre de orientare transdisciplinară.

Dacă interdisciplinaritatea conduce la apariţia de noi discipline, la graniţa celor existente, transdisciplinaritatea priveste lucrurile global, reducând numărul acestora, pe principiul ştii cel mai bine ceea ce faci practic şi ceea ce împărtăşeşti şi altora. În învăţarea inter şi transdisciplinară, un rol important îl joacă abordarea temelor cross – curriculare.

Dintre autorii români preocupaţi de inter şi transdisciplinaritate se disting Liviu Antonesei şi Lucian Ciolan. În opinia lui Basarab Nicolescu „disciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea şi transdisciplinaritatea sunt cele patru săgeţi ale unuia şi aceluiaşi arc: al cunoaşterii". Sunt bine cunoscuți piloni învățării, enunţaţi de Jack Delors şi completaţi de Basarab Nicolescu: a învăța să ştii/ să cunoşti; a învăța să faci; a învăța să munceşti împreună; a învăța să fii; a învăţa să te transformi pe tine şi să schimbi societatea.

Voi pune accent pe ultimii doi piloni ai învăţării după cum urmează:

- a învăţa să fii – individul îşi va dezvolta personalitatea şi va fi capabil să acţioneze autonom şi creativ în diverse situaţii de viaţă; sa manifeste gândire critică şi responsabilitate; să valorizeze cultura şi să depună eforturi pentru dezvoltarea propriilor capacităţi intelectuale, fizice, culturale; să manifeste simţ estetic şi să acţioneze pentru menţinerea unui climat de pace şi înţelegere.
- a învăţa să te transformi pe tine şi să schimbi societatea – Basarab Nicolescu se referă la necesitatea transformării atitudinii fiecăruia din noi pentru a cunoaşte, a reflecta şi a acţiona asupra realităţii, a adopta şi a o transforma; a proteja mediul înconjurător şi a acţiona pentru o societate non-discriminatorie; a dezvolta solidaritatea şi coeziunea socială.

Ştiinţele naturii – fizica, biologia, geografia, astronomia – sunt universuri greu de cucerit, permanent provocatoare. Astăzi, graţie progresului tehnic şi informaţional avem la îndemână un

mijloc fascinant de transmitere a cunoştinţelor prin intermediul calculatorului.

În cele ce urmează voi prezenta secvenţe dintr-o lecţie de fizica despre optica geometrică, abordată într-o manieră diferită.

2. Parte practică: OCHIUL. DEFECTELE DE VEDERE, Clasa a VII - a

Obiectivul comunicat: Studiul ochiului şi a defectelor de vedere.

Importanţa temei:

Tema îi ajută pe elevi să înţeleagă modul cum se formează imaginea pe retină si oferă elevilor posibilitatea de a înţelege modul cum se corectează defectele de vedere purtând ochelari oftalmologici.

Modul de abordare a temei îi face pe elevi să înţeleagă relaţia strânsă dintre disciplina fizică şi viaţa cotidiană.

a) Tehnici de predare: conversaţia euristică, experimentul, demonstraţia, explicaţia, dezbaterea, munca independentă şi în grup, metoda gândirii critice, problematizarea, metoda cubul.
b) Material didactic: trusă de disecţie, ochi de viţel refrigerat, mănuşi de unică folosinţă, planşe cu alcătuirea ochiului, ochelari de vedere, lentile de contact.
c) Condiţii prealabile: elevii au studiat alcătuirea ochiului la biologie.
d) Competențe specifice:
   - să identifice elementele optice care intră în alcătuirea ochiului;
   - să descrie rolul lor în formarea imaginilor;
   - să recunoască defectele de vedere;
   - să precizeze modalităţile de corectare a defectelor studiate;
   - să formuleze întrebări, să dezvolte idei.
e) Desfăşurarea lecţiei : elevii vor lucra în grupe de maxim 4.

Etapele lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Min.
Evocarea Brainstorming	Comunică tema şi le solicită elevilor să spună ce cunosc despre ochi şi alcătuirea sa.	Contribuie la completarea informaţiilor pe tablă	2
Evocarea (tabel organizator)	Alcătuieşte tabelul organizator şi completează rubrica ŞTIU	Completează pe caiete tabelul Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat	2
Evocarea	Solicită elevilor să noteze ce vor să ştie despre ochi, despre defectele de vedere. Completează tabelul organizator despre VREAU SĂ ŞTIU	Notează întrebările individual, se consultă cu colegii de grupă.Reprezentanţii grupelor expun pe rând întrebările	1
Evocarea (metoda cubul)	Grupele completează prima şi a doua faţă a cubului.	Completează fişa de lucru.	5
Realizarea sensului (experiment demonstrativ)	**Realizează disecţia, elevii evidenţiind părţile componente ale ochiului. Se extrage cristalinul aratând forma sa biconvexă şi că funcţionează ca o lupă.** Completează a treia faţă a cubului. Explică posibilitatea ochiului de a vedea obiecte apropiate şi depărtate în acelaşi timp prin capacitatea de acomodare a cristalinului (distanţă focală variabilă).	Observă imaginea mărită dată de cristalin. Formulează concluzii. Completează faţa 3 a cubului şi expun prin reprezentanţi.	15
Realizarea sensului (eficientizarea lecturii şi a gândirii)	Prezintă defectele de vedere. Corectarea defectelor de vedere folosind tipuri de lentile.	Observă şi formulează concluzii referitoare la tipul de lentilă necesar corectării defectelor de vedere.	12
Realizarea sensului	Cere elevilor să completeze feţele 4 şi 5 ale cubului.	Completează fişa de lucru conform cerinţei, trei grupe o cerinţă şi 3 grupe cealaltă cerinţă.	5

Etapele lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Min.
		Expun concluziile la tablă prin reprezentanţi.	
Realizarea sensului	Completează tabelul organizator la rubrica Am învăţat	Scriu cunoştinţele noi.	1
Reflecţia	Cere elevilor să completeze faţa 6 a cubului. Realizează un referat cu tema: „Lentile de contact. Avantaje şi dezavantaje.”	Completează fişa de lucru.	6
Temă pentru acasă	Realizaţi un eseu în care să specificaţi ce aspect al lecţiei v-a plăcut mai mult, formulaţi o întrebare, şi părerea voastră cu privire la tema parcursă.		1

3. Concluzii:

- Elevii îşi explică acum noţiunile de miop, hipermetrop, dioptrii negative sau pozitive ale ochelarilor întâlnite în viaţa cotidiană.
- Se pot depista elevii miopi sau daltonişti.
- Elevii vor înţelege de ce unii colegi poartă ochelari, necesitatea folosirii acestora.
- Se adânceşte motivaţia învăţării implicând elevii în procesul de învăţare.
- Se dezvoltă capacitatea de investigare prin tema de studiu pentru acasă.

4. Bibliografie

[1] Antonesei, L., *O introducere în pedagogie. Dimensiuni axiologice şi transdisciplinare ale educaţiei*, Editura Polirom, 2002, Iaşi; pg. 101

[2] Bostan, Carmen – Gabriela, *Creativitatea în cadrul orelor de fizică*, Editura Crizon, 2010,Constanţa, pg.2

[3] Bostan, Carmen – Gabriela, *Fizica in context inter si transdisciplinar*, Universitatea Bucuresti, teza doctorat, 2009, Bucureşti, pg. 9,11,16

[4] Ciolan, L., *Învăţarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Editura Polirom, 2008, Iaşi, pg.15

[5] Nicolescu B., *Transdisciplinaritatea (manifest)*, Editura Polirom, 1999, Iaşi, pg. 67

[6] MEC Consiliul National pentru Curriculum, *Ghid metodologic pentru aplicarea programei de fizica*, Editura Aramis Print, 2001, Bucureşti; pg. 26,28, 40

[7] Piaget, J., *Dimensiunile interdisciplinare ale psihologiei*, E.D.P., 1972, Bucureşti; pg. 98

413. METODA RĂSPUNSULUI FIZIC TOTAL

Vasi Oana Dalia, Liceul Tehnologic de Transporturi Auto ”Henri Coandă”, Arad

Deja din anii 1800, un profesor francez de limbă latină, pe numele lui François Gouin muncea din greu să dezvolte o metodă de predare a limbilor străine care valorifica modul natural în care copiii achiziționează limba lor maternă prin transformarea percepțiilor în concepții, ca mai apoi exprimarea acestora să fie făcută folosind limbajul. Abordarea lui a devenit cunoscută ca metoda seriilor, însemnând folosirea predării conceptuale a limbii folosind ”serii” de propoziții interconectate care sunt simple și ușor de priceput, deoarece limba folosită poate fi direct legată de orice ar face vorbitorul în momentul vorbirii – acțiunile fiind strâns legate de vorbire. Goiun a fost înaintea timpurilor lui, iar metoda seriilor s-a împotmolit în entuziasmul adus de metoda directă.

Optzeci de ani mai târziu, în anii 1960, James Asher a început să experimenteze metoda răspunsului fizic total – în limba engleză Total Physical Response Method, prescurtat TPR - iar premisa de bază a acesteia avea foarte mult în comun cu cea a lui Gouin. Metoda urma să devină foarte populară în anii 70 și a adus mai multe îmbunătățiri teoriei urmelor care susține că memoria este stimulată și îmbunătățită când este asociată cu activitatea motorie. Metoda datorează multe principiilor de bază ale achiziției limbajului la copii, dintre care cel mai notabil fiind procesul ce presupune multe exerciții de ascultare și comprehensiune în combinație cu diferite ”răspunsuri fizice” (zâmbitul, apucatul, privitul etc) – cu mult înainte ca elevii să înceapă să folosească limbajul oral. De asemenea, s-a focusat pe ideea că învățatul trebuie să fie o acțiune plăcută și amuzantă, fără niciun stres și plin de dinamism, făcând uz de activități fizice. Asher a avut multe de spus în privința în privința abilităților creative ce țin de emisfera dreaptă a creierului, crezând că acestea ar trebui să preceadă acțiunea de procesare a limbajului de care se ocupă emisfera stângă cerebrală.

Metoda răspunsului fizic total este des folosită printre profesorii de limbi străine. Este foarte apreciată ca metodă de predare pentru nivelurile de începători și o cerință standard în predarea limbilor la copii. Fiind o metodă simplă este foarte accesibilă multor profesori care provin din medii diferite. Unul dintre obiectivele principale a fost ca învățarea să devină ușoară și plăcută. Asher s-a gândit că pentru a realiza asta este necesară recrearea modului natural prin care copiii învață limba lor maternă, ceea ce a reușit prin facilitarea unei perioade potrivite pentru ascultare și înțelegere și prin încurajarea copiilor să răspundă folosindu-se de aptitudinile motrice, decât de procesarea limbajului.

Această metodă are mai multe caracteristici:

1. Profesorul îl pune pe elev să acționeze conform răspunsului, ”instructorul fiind regizorul piesei în care elevii sunt actorii” (Asher, 1977: 43). 2.
2. Ascultatul și aptitudinile răspunsul fizic sunt accentuate prin mesaje orale.
3. Modul imperativ e cea mai des folosită funcție a limbii pe lângă interogări.
4. Umorul este folosit pe parcursul lecțiilor de fiecare dată când este posibil.
5. Elevii nu trebuie să vorbească până când nu se simt pregătiți sau până când nu sunt siguri pe ei.
6. Gramatica și vocabularul sunt accentuate în detrimentul scrisului.

Larsen-Freeman descrie unele tehnici comune asociate metodei răspunsului fizic total, în cartea ei: ”Techniques and Pricniples in Language Teaching” (1986: 118-120). Enumerarea lor aici este doar sumară:

1. Folosirea comenzilor în locul comportamentului direct.
2. Elevii dau comenzi profesorilor și altor colegi.
3. Profesorul dă comenzi interconectate care să creeze o secvență de acțiuni – numită și o ”operație” – în timp ce elevii progresează, mai multe comenzi sunt adăugate secvenței de acțiune. Majoritatea acțiunilor zilnice pot fi defalcate într-o secvență de acțiuni).

Metoda răspunsului fizic total a devenit o afacere globală, așa că trebuie determinat care dintre principiile implicate sunt orientate către domeniile businessului și marketingului și care sunt strict pedagogice.

Activități pe baza metodei răspunsului fizic total.

Sesiunea de spus povești

Spune o poveste întregii clase. Poate fi despre orice: basm, aventură, de groază sau comedie. În timp ce o spui folosește multe gesturi și acțiuni pe care le repeți des. O poveste care folosește această metodă are de toate: un personaj principal credibil, o intrigă captivantă și un final care își răsplătește ascultătorii. Dar, în plus un profesor care folosește TPR trebuie să țină minte că povestea este spusă pentru a preda înțelesuri. Astfel că într-o poveste TPR se folosește și limba maternă, dar și limba țintă a elevilor. În special în cazul copiilor mici poate fi folosită limba maternă mai mult. Și pentru că o poveste este un mijloc de a învăța înțelesul cuvintelor, repetarea frazelor-cheie și mișcările aferente sunt la ordinea zilei. Profesorul trebuie să se focalizeze pe fraze-cheie pe care elevii să le învețe, și nu pe povestea în sine. Așa că atunci când se dorește învățarea părților corpului, se poate folosi povestea lui Billy care merge în oraș pentru prima dată unde vede lucruri extraordinare. De fiecare dată când profesorul spune ce vede Billy, face ochii mari și arată cu degetul spre ochi.

Simon Spune - cu O Surpriză

Un joc bazat pe vocabular ca ”Simon Spune” este analog procesului care se întâmplă atunci când copiii învață limba maternă. Adulții dau adesea instrucțiuni copiilor, cum ar fi: ”Aruncă mingea”, ”Vino aici!”, sau ”Mănâncă-ți legumele!”. Prin repetiție, validare și gestică, copiii își dau seama ce vrea mama lor de la ei. Pentru această activitate clasa trebuie împărțită în două grupe, spre exemplu fetele contra băieților. Fiecare grup își trimite un reprezentant pentru fiecare rundă. Ei stau în spatele clasei, lângă perete, cu privirile fixate către profesor. Profesorul va spune: ”Simon” și va inventa comenzi și acțiuni creative pe care elevii va trebui să le facă. Spre exemplu: ”Jump three times!” sau ”Cry!” elevul care va răspunde corect face un pas înainte spre linia de sosire. Dacă ajungi la linia de sosire primul câștigi 1 punct pentru echipa ta. Cine acumulează 5 puncte câștigă. Chiar dacă nu toți elevii vor ajunge să joace într-o oră, în timp ce elevii- spectatori își ovaționează colegii ajung să învețe expresiile noi.

Cursa extraordinară

Acest exercițiu se bazează pe emisiunea ”The Amazing Race” de la televizor. În cadrul acestei activități, profesorul nu e nevoit să-și trimită elevii într-o excursie în jurul lumii, tot ce trebuie este ca profesorul să le dea o temă prin care elevii să demonstreze capacitatea lor de comprehensiune, făcând anumite mișcări cerute. Clasa trebuie grupată în 4 sau 5 echipe. Fiecare echipă trebuie să aibă 3 sau 4 jucători. Profesorul poate să le ceară orice, dar în loc să le scrie pe tablă, acestea trebuie să fie transmise oral. Spre exemplu o cerință ar putea fi legată de un scenariu pe tema ”Bring me!” astfel, profesorul poate să-i ceară unei echipe să-i aducă un obiect galben, spre exemplu. Sau poate cere întregii clase să spună cu voce tare care este culoarea preferată. Această activitate nu e necesar să fie ținută în sala de clasă, ci poate avea loc și în curtea școlii. Alte echipe ar putea fi rugate să adune 20 de frunze, altele să aducă două coșuri de gunoi. În principiu, elevii se pot întrece să facă absolut orice activitate.

Teatru TPR

Această activitate este pentru elevi mai avansați, având în vedere că această activitate face uz de improvizație. Rolul profesorului este de a nara și de a duce povestea mai departe spunându-le personajelor ce au de făcut. Profesorul este un narator și un maestru păpușar. Prima dată profesorul decide ce fel de piesă va fi: poveste de iubire, aventură, comedie contemporană etc. Odată ce stabilești asta, vei afla și numărul necesar de personaje, natura evenimentelor și reacțiile personajelor la acestea. Să luăm exemplul poveștii de iubire. E nevoie de doi elevi care să joace rolul îndrăgostiților și probabil un alt treilea care să încheie triunghiul amoros. Dacă vrei să ai mai multe personaje poți crea personaje ca: soacra malefică, mătușa nervoasă sau prietena geloasă.

Este ușor de pus metoda TPR în practică din punctul de vedere al profesorului, iar pentru elevi e o experiență nouă și amuzantă prin care pot învăța orice limbă străină. Înainte de o lecție profesorul trebuie să-și gândească proiectul didactic pentru că s-ar putea să aibă nevoie de anumite obiecte și să decidă să nu țină lecția în sala de clasă.

Bibliografie:

Jeremy Harmer: The Practice of English Language Teaching, Pearson Longman, Fourth Edition, 2007p. 68-70

James J. Asher: Learning Another Language Through Actions, Sky Oaks Productions, 2012

414. APLICAȚIE- CUM ÎMI CAUT INFORMAŢIILE NECESARE?

Prof.Neciu Ileana, Liceul Tehnologic „V.Madgearu” Roșiorii de Vede

Obiective:

- identificarea şi căutarea informaţiilor;
- evaluarea şi prelucrarea informaţiei;
- utilizarea eficientă a informaţiei;
- adaptare şi deschidere la noi tipuri de învăţare.

Competenţe vizate:

Elevul poate	Comunicare în limba maternă	Comunicare în limba străină	Bază în matematică, ştiinţe, tehnologie	Competenţe TIC	Competenţe de învăţare	Competenţe civile şi sociale	Competenţe antreprenoriale	Competenţe de exprimare culturală
	X			X	X	X	X	

Posibilităţi de utilizare:

- la elaborarea planului de afaceri: ca tehnică de creativitate, pentru găsirea de idei, în munca departamentului de marketing.

Mod de organizare a activităţilor:

- se împart cursanţii pe grupe în funcţie de firmele de exerciţiu înfiinţate.

Resurse materiale:

- se tipăreşte o fişă de lucru „Cum îmi caut informaţiile necesare pentru a realiza un plan de afacere?...” pe o foaie de hârtie;
- markere;
- foaie de flipchart pentru raportare.

Durată:

Pregătire: 5 minute.

Realizare: 20 minute.

Evaluare şi feedback: 10 minute.

Desfăşurare:

Pregătire

- se grupează participanţii în grupe în funcţie de firma de exerciţiu înfiinţată; li se distribuie fişa de lucru, markere, foaie de flipchart pentru raportare şi li se explică cerinţele din fişă şi modul de raportare.

Realizare

- se împart fişele de lucru grupurilor formate;
- li se va cere cursanţilor să caute cât mai multe **tipuri şi surse de informaţii** despre o nouă idee de afacere;
- se precizează faptul că fiecare grup trebuie să îşi desemneze un raportor;
- după ce se va lucra pe grupe, se va face raportarea pentru a se observa asemănările şi deosebirile legate de modul în care au căutat informaţiile.

FIŞĂ DE LUCRU - „Cum îmi caut informaţiile necesare?“

Căutarea informaţiilor presupune identificarea surselor utile de informaţie şi descoperirea în cadrul acestora a informaţiilor relevante pentru o sarcină dată.

Tipuri de informaţie:

_____

_____

_____

Surse de informare:

_____

_____

_____

Evaluare şi feedback

- reprezentantul desemnat de către grupă va prezenta rezultatele lucrului pe gupe.

Alternative de lucru:

- se poate modifica întrebarea astfel: „Cum îmi caut informaţii la locul meu de muncă? Care sunt sursele de informaţii pe care le pot utiliza pentru a realiza activitatea X?”

Recomandări:

- este o metodă foarte potrivită pentru grupuri care lucrează împreună pe o perioadă mai lungă;
- sursele de informaţie joacă un rol important în activitatea firmei de exerciţiu.

Soluţii-model:

Tipuri de informaţie:

- **informaţie pe suport scris**: cărţi, reviste, broşuri, pliante, culegeri de texte, etc.;
- **informaţie orală**: receptată prin participarea la prelegeri, cursuri, întâlniri pentru discuţii, ascultarea casetelor;
- **informaţie în format electronic**: suport magnetic (dischetă, CD), internet.

Surse de informare:

- **surse formale**: manuale şcolare, biblioteci, programe mass-media;
- **surse informale:** emisiuni de divertisment, experienţă directă, reţeaua socială (prieteni, rude, specialişti într-un domeniu).

Bibliografie

- https://support.office.com/ro
- Tehnologia informației și a comunicațiilor XI-XII - TIC 4, Mariana Miloșescu , Editura: Didactică și Pedagogică , anul apariției: 2006

415. APLICAȚII DE DESEN PROIECTIV ȘI GEOMETRIE DESCRIPTIVĂ

Prof. Nemeș Steluța Carmen
Colegiul Tehnic Turda
Turda jud. Cluj

Absolvenţii universităţilor tehnice, ne amintim cu siguranţă, dificultatea cursurilor de geometrie descriptivă din anul întâi, pentru care nu aveam o pregătire prealabilă şi nu aveam nici obişnuinţa receptării discursului academic, diferit de stilul aproape părintesc al profesorilor din liceu. Astfel, pentru a veni în întâmpinarea nevoii de înţelegere mai uşoară a conceptelor abstracte din geometria descriptivă, am oferit elevilor interesaţi, o oportunitate de formare şi dezvoltare de noi competenţe, prin intermediul unor activităţi extracurriculare, în cadrul unui proiect la nivelul colegiului.

Modificările aduse curriculumului şcolar, privind formarea şi dezvoltarea de competenţe de reprezentare, cotare şi notare în desen tehnic, din cadrul modulului „Reprezentarea pieselor mecanice", clasa a IX-a, liceu tehnologic, au restrâns şi limitat considerabil abordarea elementelor de desen proiectiv. Astfel, au fost excluse din conţinuturi: sistemele de proiecţie, reprezentarea în dublă şi triplă proiecţie ortogonală a corpurilor geometrice, determinarea celei de a treia proiecţii, păstrându-se doar, aşezarea normală a proiecţiilor. Având în vedere interesul elevilor pentru un parcurs universitar în domeniul tehnic, am conceput un set de activităţi care să faciliteze familiarizarea cu elementele de desen proiectiv şi geometrie descriptivă. Operarea cu reprezentări plane ale corpurilor tridimensionale, necesită şi în acelaşi timp dezvoltă inteligenţa spaţială – vizuală, gîndirea tehnică. Prin acestă activitate extracurriculară, am oferit o intervenţie proactivă care facilitează accesul la o mai bună înţelegere a limbajului grafic de specialitate, se dezvoltă imaginaţia, se stimulează creativitatea şi se asigură o bază de pornire pentru facilitarea accesului la informaţia de nivel universitar.

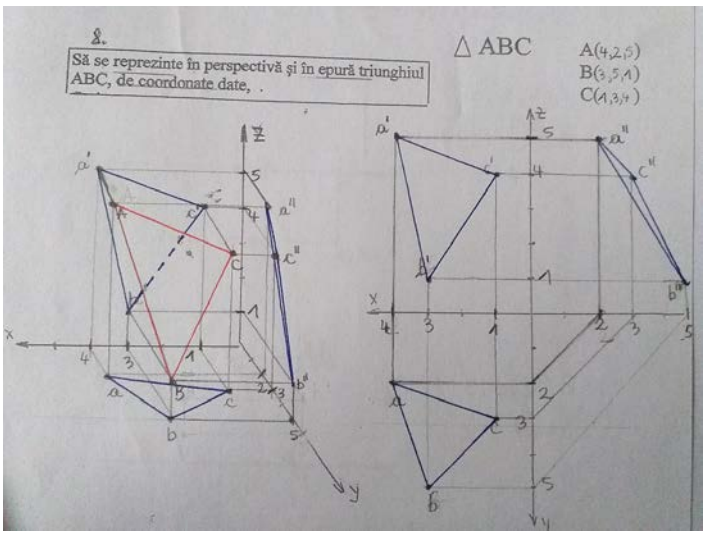

Competenţele dobândite pe parcursul clasei a IX-a, la modulul "Reprezentarea pieselor mecanice", asigură baza pentru formarea şi dezvoltarea de noi competenţe. Pe de altă parte, liceul trebuie să asigure oportunităţi de studiu conform intereselor elevilor, pentru cei care îşi doresc un parcurs universitar tehnic, contribuind la optimizarea opţiunii profesionale.

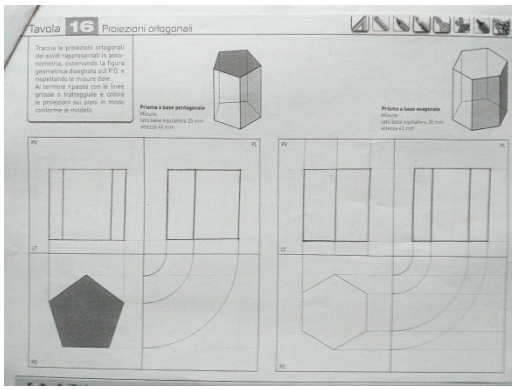

La debutul proiectului, anul şcolar 2017-2018, grupa s-a constituit din elevi de clasele a X-a şi a XI-a. Din anul următor au fost cuprinşi în proiect, în semestrul al doilea, şi elevi din clasa a IX-a. S-au desfăşurat două ore lunar.

Activităţile propuse prezintă la un nivel accesibil, elemente de bază din desenul proiectiv şi din geometria descriptivă: sistem triplu ortogonal de proiecţie, epură, diedre, triedre, notaţii, reprezentarea punctului şi a dreptei, cu exemplificarea de situaţii particulare ale punctului şi ale dreptei, reprezentări axonometrice... Imaginile prezentate

ilustrează aspecte din activitatea elevilor. În general, activitatea elevilor a constat în: documentare pe baza fișelor de documentare furnizate de profesor, participare la discuții pentru studiile de caz propuse, identificarea de soluții, efectuarea de aplicații, colaborarea cu colegii și acordarea/solicitarea de suport pentru realizarea sarcinilor de lucru. S-a lucrat pe grupe și individual, fiecare elev în ritmul său propriu.

Pentru Miniproiectul cu sarcina de lucru: Reprezentarea în spațiu și în epură, a triunghiului

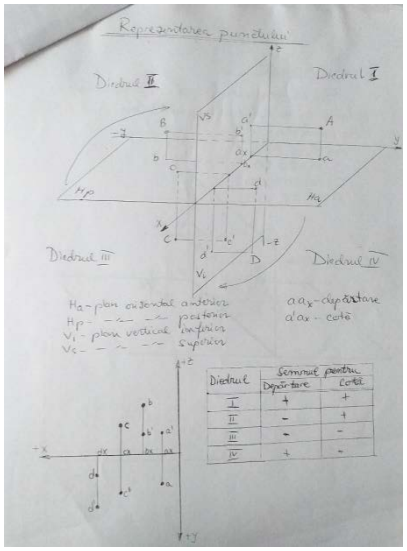

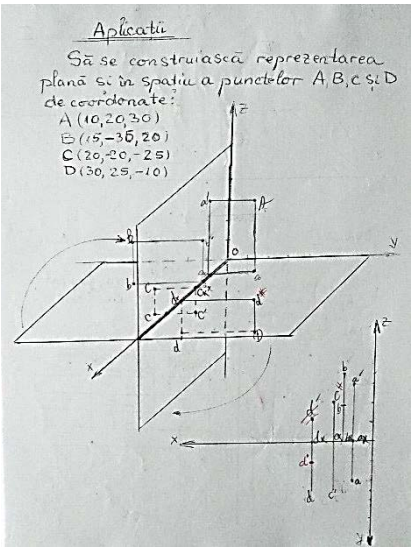

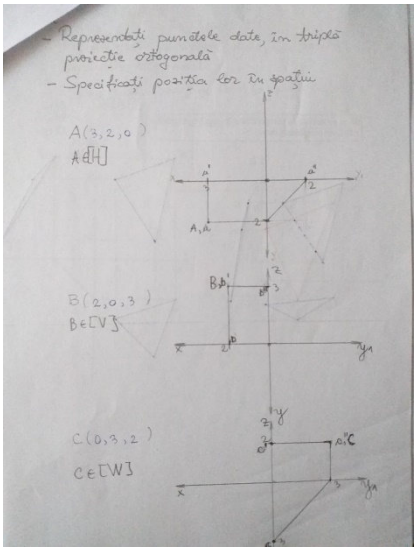

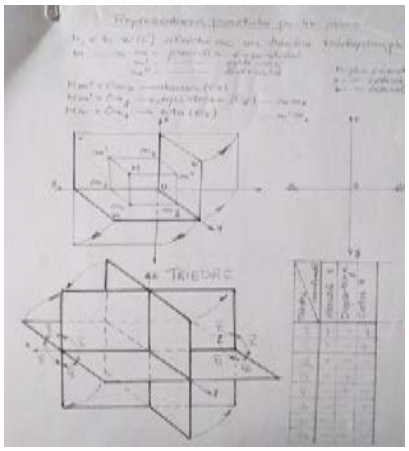

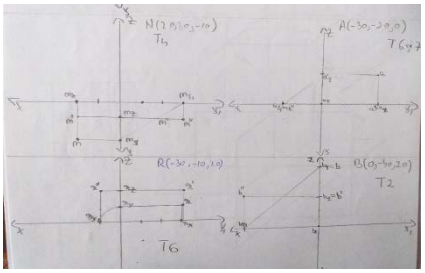

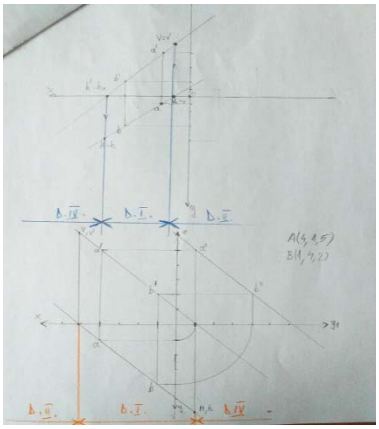

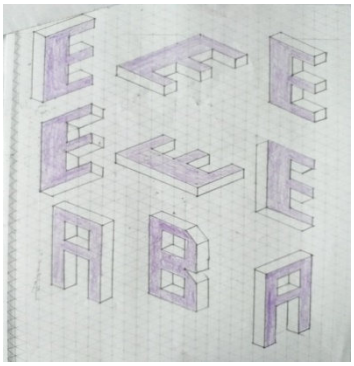

ABC, de coordonate date, (pentru situații particulare ale triunghiului), elevii au lucrat în perechi, utilizând fișa de lucru individuală, furnizată de profesor, au colaborat și au realizat împreună sarcinile de lucru.

Feedback-ul a venit de la elevii care au ajuns studenți la Universitatea Tehnică din Cluj Napoca, elevi care au beneficiat de inițiere în Geometria descriptivă, anterior acestui proiect, și anume în cadrul Cercului de geometrie descriptivă, pe care l-am inițiat și coordonat în colegiu.

Absolvenții noștri au fost printre puținii studenți care au obținut note bune la Geometrie descriptivă, și printre puținii care au promovat. Unul dintre ei mi-a relatat cu satisfacție, dialogul avut cu un coleg, student, absolvent al altei școli, care, întâmpinând dificultăți la această disciplină, l-a întrebat: “Tu de unde ști?” Răspunsul a fost: “Am făcut la școală.” – “Bine, dar și eu am terminat un liceu tehnologic și noi nu am facut.” – “Da, nici noi nu am avut în orarul clasei, dar am făcut în cadrul unui cerc!”.

Dintre beneficiarii actuali ai acestor activități, primii au devenit studenți în acest an și aștept opinia lor.

Acel "Mulțumesc", exprimat de elevi reprezintă o mare bucurie pentru un cadru didactic, și un impuls pentru a face mai mult.

BIBLIOGRAFIE

1. Chevalier, A., -Guide du dessinateur industriel, Hachette Technique, Edition 2004.
2. Borghino, C., Salerno, L., Xodo, L., – Tecnica oggi sapere e saper fare, volume A, Disegno strumenti, procedure, linguaggi, Edisco Editrice, 2001.
3. Enache, I., s.a –Geometrie descriptivă şi desen tethnic, probleme şi aplicaţii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti 1982.
4. Famiglietti, M., Lanza, A., DNA della tecnologia – Tavole operative per il disegno, Gruppo Editoriale Campione Gratuito Il Capitello, 2008.
5. Husein. Gh., Tudose, M., Desen tehnic de specialitate, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993.
6. Burduşel, D., ş.a., Desen tehnic, Manual pentru clasa a X-a, Editura Sigma, 2004.

416. REALIZAREA MUNCII INDIVIDUALE ŞI DE GRUP LA LECŢIILE DE ECOLOGIE

Prof. Victoriţa Nicolescu
Colegiul Tehnic "Costin D. Neniţescu" Piteşti

Asimilarea noilor cunoştinţe şi dezvoltarea funcţiilor intelectuale impun o activitate personală a fiecărui elev, un efort de gândire dar şi de acţiune aplicat la rezolvarea unor probleme. Pentru aceasta este necesar ca, în orele de ecologie, să se acorde timp şi spaţiu mult mai mari muncii autonome, individuale şi în grup. Elevii trebuie să-şi poată confrunta ipotezele, realizările, interpretările personale cu cele ale altora. Într-adevăr, comunicarea în cadrul unui grup provoacă o puternică motivaţie afectivă pentru acţiune, cercetare. Confruntarea cu alţii îl ajută pe fiecare elev să-şi depăşească egocentrismul şi să adopte o atitudine obiectivă: respect pentru ceilalţi, dorinţă de competiţie, dobândirea sensului relativităţii.

Se pune însă întrebarea: cum îmbinăm cele două forme de activitate, cea personală a fiecărui elev, cu strânsa comunicare între toţi elevii? Cel mai adesea, în cursul unei ore, profesorul alternează momentele de muncă autonomă cu fazele de bilanţ colectiv. În cursul acestui bilanţ, intervenţia profesorului este foarte importantă: el favorizează comunicarea între elevi şi uşurează formulările de sinteză.

Munca individuală şi nevoia de acţiune în învăţare

Anumite activităţii se pretează cel mai bine unei cercetări individuale. În plus, este foarte important ca fiecare elev să înveţe să-şi organizeze singur,în întregime, o sarcină şi să o ducă la bun sfârşit.

Pentru a facilita formarea cunoştinţelor în clasă, memorarea faptelor ştiinţifice trebuie înlocuită cu experienţa directă cu fenomenele ştiinţifice, cu alte cuvinte, cu activităţi autonome ale elevilor.

Astăzi, studiul ştiinţelor este în mod dominant orientat de textul scris. În general, elevii fac cunoştinţă cu faptele şi principiile ştiinţifice citind despre acestea şi apoi, în laborator, privind demonstraţia profesorului care ilustrează aceste fapte sau principii.

În acord cu noul curriculum, predarea-învăţarea ştiinţelor naturii se află acum într-o perioadă de schimbare. Dintre reperele acestei necesare schimbări menţionăm:

- Accent atât pe a „a şti", cât şi pe „a face";
- Principalele instrumente de lucru ale elevilor devin caietele de laborator, materialele şi mijloacele didactice;
- Abordarea aprofundată a unui număr mai restrâns de teme;
- Încurajarea lucru lui în grup/echipă;
- Implicarea elevilor în actul învăţării.

Chiar şi cu resurse minime, elevii vor trebui să descopere principiile ştiinţifice lucrând efectiv cu materialul natural sau similarele acestuia, învăţând să gândească ştiinţific, învăţând să-şi pună întrebări despre mediul înconjurător. Profesorii se vor concentra asupra unui număr mai restrâns de teme atent selectate, în locul cuprinderii superficiale a unui conţinut vast şi vor trebui să încurajeze autonomia elevilor prin activitate individuală şi în grup.

Evaluarea nu vizează, în aceste condiţii, doar ceea ce ştiu elevii; astăzi suntem interesaţi dacă elevii ştiu să aplice cunoştinţele pentru a rezolva problemele vieţii de zi cu zi (evaluarea performanţelor măsoară cunoştinţele în acţiune).

Evaluarea va surprinde cum au rezolvat elevii problemele, şi nu numai obţinerea răspunsului/rezultatului corect şi va fi în corelaţie cu efortul de a creşte ponderea învăţării prin acţiune şi descoperire autonomă, în detrimentul supralicitării textului din manual. Evaluarea capacităţilor formate şi dezvoltate în orele de ecologie ia progresiv locul verificării tradiţionale a cunoştinţelor.

Caracterizarea metodei

Specific pentru această metodă este faptul că elevul învaţă să determine ce este necesar să ştie/să afle pentru a rezolva o sarcină şcolară, pentru a avea succes în cadrul grupului –clasă. Deşi profesorul poate avea o considerabilă responsabilitate în facilitarea activităţilor de investigare şi descoperire, este de aşteptat ca elevul să-şi asume întreaga responsabilitate a activităţii proprii de învăţare. Activităţile practice şi experimentele corelate cu aceasta sunt iniţial dirijate, până la atingerea autonomiei totale de învăţare, de câte ori acest lucru este, în mod obiectiv, posibil. Accentul se pune pe dobândirea activă a informaţiilor şi deprinderilor în concordanţă cu aptitudinile, nivelul experienţei şi nevoile educaţionale ale elevilor. Elevul poate decide asupra celei mai bune maniere individuale de studiu, asupra materialelor necesare şi a ritmului de lucru, asupra modului de structurare a informaţiilor pe parcursul activităţii.

Avantaje:

- Prin această metodă elevii învaţă să înveţe, astfel vor putea răspunde unei cerinţe a întregi vieţi, aceea de a găsi şi adapta informaţiile noi pentru a depăşi provocările şi problemele viitorului. Elevii devin participanţi activi şi investesc efort personal în învăţare.
- Elevii dobândesc capacitatea de a-şi evalua propriile forţe şi slăbiciuni, de a-şi determina propriile necesităţi şi de a învăţa calea spre atingerea lor.
- Elevul şi profesorul împart sarcina de a găsi referinţe bibliografice actualizate, precum şi alte resurse pentru învăţare.

Dezavantaje:

- Învăţarea centrată pe activitatea elevului creează numeroase probleme de organizare. Resursele învăţării (informaţii şi materiale) trebuie să fie disponibile pentru a crea cel mai puţin restrictiv mediu de învăţare posibil. Problemele sunt generate,în parte de natura curriculum-ului,care trebuie să fie restructurat în sensul de a permite elevilor să petreacă mai mult timp folosind resursele/materialele disponibile.
- Evaluarea trebuie să tindă spre individualizare. Astfel, dacă fiecare elev este evaluat în contextul propriei individualităţi şi evaluarea tinde spre a lua în considerare şi scopurile personale ale elevilor, alături de criteriile standardizate, rezultă o abordare avantajoasă pentru elev, dar care poate fi percepută ca un dezavantaj de către profesor. Fiecare profesor stabileşte anumite cerinţe ne-negociabile, pe care le pretinde sau le aplică elevilor săi. Astfel, evaluarea va cuprinde un anumit număr de competenţe pe care elevul va trebui să le stăpânească.
- Această abordare poate genera insecuritate anumitor elevi, profesorilor sau părinţilor. Schimbarea responsabilităţilor elevilor necesită prudenţă şi planificare. La început, elevii se tem în privinţa abilităţilor lor de a determina ce să ştie şi cât de temeinic. Majoritatea elevilor au „învăţat" să fie pasivi în timpul orelor şi au dificultăţi în a se adapta şi angaja în acest model. Pe de altă parte, multor profesori le este greu să creadă că elevii pot să înveţe temeinic prin efort propriu. Învăţarea centrată pe activitatea elevului necesită o anumită maturitate şi disciplină din partea elevilor, precum şi nuanţarea aptitudinilor didactice din partea profesorilor.

Planificarea şi îndrumarea activităţilor individuale ale elevilor în lecţiile de ecologie

Caracteristicile organismelor vii se învaţă prin observare şi acţiune asupra materialului didactic; procesele fiziologice şi fenomenele lumii vii se descifrează cu ajutorul modelelor şi prin experimente de laborator. Pentru pregătirea unor lecţii eficiente este necesar să:

- decidem ce anume dorim să înveţe elevii;
- selectăm metoda/metodele prin care vom introduce, dirija şi structura activitatea elevilor;
- decidem dacă ar trebui să pregătim fişe/materiale cu anumite date pentru elevi;
- stabilim detaliile privind colectarea şi/sau distribuirea materialelor şi echipamentelor;
- simulăm activitatea de laborator/în teren înainte de a o prezenta sau de a o propune spre realizare elevilor, pentru a putea stabili cu exactitate ce resurse implică şi pentru a identifica eventualele dificultăţi.

Cel mai important element în aceste activităţi este acela că elevii pot să descopere adevăruri ştiinţifice şi să construiască noţiuni printr-o reala participare fizică şi mentală. De aceea, nu comunicăm elevilor de la început la ce trebuie să se aştepte, ce rezultate vor obţine. Aceasta îi va lipsi de bucuria descoperirii.

În concluzie, învăţarea bazată pe activităţi individuale denumeşte un studiu mult mai individualizat, predominant auto-motivat şi parţial auto-dirijat de către elev. Conţinutul ştiinţific este astfel pregătit de către profesor, încât să poată fi „redescoperit" de către fiecare elev, graţie intervenţiei proprii asupra materialului de studiat şi efortului de gândire personal. Studiul individual îşi pierde semnificaţia şi poate deveni, în mod nedorit, aservit activităţii profesorului, dacă acesta îşi asumă toate sarcinile, structurează în detaliu secvenţele, stabileşte lecturile şi celelalte experienţe necesare, precizează cu stricteţe finalităţile şi ritmul de lucru.

BIBLIOGRAFIE

1. Ausubel, D., Robinson, F.G., *Învăţarea în şcoală, o introducere în psihologia pedagogică*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1981;
2. Cerghit, Ioan (coordonator), *Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983;
3. Ciurchea, M., Ciolac-Rusu, A., Iordache, I.(1979) *Metodica predării ştiinţelor biologice*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti;

417. MODEL DE SUBIECTE PENTRU CONCURSUL PE MESERII

Prof. Nițu Gabriela-Lăcrămioara
Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi" Focșani

Domeniul: Industrie textilă şi pielărie
Calificarea: Confecționer produse textile
Clasa: a XI a învățământ profesional
Subiecte:
Subiectul. I.
I.1. Scrieţi pe foaia de concurs litera corespunzătoare răspunsului corect:
1. La confecţionarea unei jachete nu se foloseşte: a. căptuşeală; b. întăritură; c. bandă pentru protecție; d. perniță pentru umeri.
2. Montarea acului prea sus sau prea jos la maşina simplă de cusut are ca efect: a. înşirarea cusăturii pe față; b. înşirarea cusăturii pe dos; c. încreținea materialului; d. scăpări de coasere.
3. Operația prin care se depistează defectele existente pe material se numește: a. recepție cantitativă; b. recepție calitativă; c. sortare; d. C.T.C..
4. Prezintă aspect şi dimensiuni identice pe ambele suprafețe ale materialelor cusute: a. cusătura tighel; b. cusătura de surfilare; c. cusătura de acoperire; d. toate trei.
5. Cusătura de acoperire executată la maşina Überdec se foloseşte pentru: a. încheierea oricărui produs; b. încheierea produselor din tricot; c. coaserea tivului la orice produs; d. coaserea tivului la produsele din tricot.
I.2. Transcrieţi pe foaia de concurs cifra corespunzătoare fiecărui enunţ şi notaţi în dreptul ei litera A, dacă apreciaţi că enunţul este adevărat şi litera F, dacă apreciaţi că enunţul este fals.
1. Tamburul gradat situat în partea dreaptă pe corpul maşinii simple de cusut este destinat pentru reglarea lungimii pasului.
2. La decuparea şpanului se vor tăia mai întâi detaliile mici şi apoi cele cu dimensiuni mari.
3. Supratensionarea ambelor fire la maşina simplă de cusut poate avea ca efect încreținea materialului.
4. La maşina de cusut Triploc marginea materialului este tăiată înaintea coaserii de către cuțite.
5. În procesul de formare a şpanului la materialele din catifea nu este necesară respectarea sensului.
I.3. În coloana A sunt enumerate materiale auxiliare utilizate la confecţionarea îmbrăcămintei, iar în coloana B destinaţii ale acestor materialele. Scrieţi pe foaia de concurs asocierile dintre cifrele din coloana A şi literele din coloana B.

A. Materiale auxiliare	B. Destinații
1. canafas	a. căptuşeală
2. fermoar	b. întăritură
3. suitaş	c. pungă de buzunar
4. serj	d. accesoriu pentru încheiere
5. moleschin	e. material pentru impregnare
	f. garnitură

Subiectul. II.
II.1. Completaţi spaţiile libere:
1. Cusătura tighel simplu este executată corect atunci când punctul de legătură a firelor se realizează pe .....(1)..... grosimii materialelor cusute.
2. Pânza vatir este un material auxiliar utilizat la confecţionarea îmbrăcămintei având rol de .....(2)..... .
3. Maşina de cusut Triploc funcționează cu un număr de .....(3)..... apucătoare.
4. Pentru confecționarea unui pulover se foloseşte ca materialul de bază.....(4)..... .
5. Operaţia de conturare a şabloanelor pe suprafaţa materialului de croit se numeşte .....(5)..... .
II.2. Răspundeți în scris următoarelor cerințe:
1. Definiţi operaţia de şpănuire.

2. Precizaţi rolul căptuşelii în confecţionarea îmbrăcămintei.
3. Definiţi cusătura mecanică.

Subiectul. III.

III.1. Realizaţi un eseu cu titlul *Maşina simplă de cusut* după următoarea structură de idei:

1. precizaţi cusătura realizată de maşină;
2. indicaţi trei utilizări ale acesteia în confecţionarea produselor de îmbrăcăminte.
3. enumeraţi cele șase organe de lucru ale maşinii, precizând pentru două dintre acestea, rolul şi mişcarea în formarea cusăturii;

III.2. Te afli la ora de instruire practică şi vrei să execuţi operaţii de coasere la maşina de cusut simplă. La efectuarea probei de coasere constataţi că aspectul cusăturii este ca cel din imaginea de mai jos:

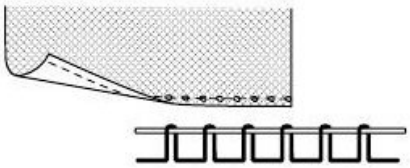

Precizează:

1. Denumirea defectului de coasere;
2. O cauză posibilă care a generat acest defect;
3. Modul cum reglezi maşina în această situație.

Barem de corectare

Subiectul. I.

I.1. 1c; 2d; 3b; 4a; 5d.
I.2. 1A; 2F; 3A; 4A; 5F.
I.3. 1b; 2d; 3f; 4a; 5c.

Subiectul. II.

II.1.

1. mijlocul; 2. întăritură; 3. două; 4. tricotul; 5. şablonare.

II.2.

1. Șpănuirea este operaţia de aşezare a materialelor în straturi suprapuse cu lungimi şi lăţimi egale.
2. Căptuşeala dublează produsul, îi măreşte rezistența şi contribuie la păstrarea formei acestuia.
3. Cusătura mecanică este procesul de îmbinare pe cale mecanică a două sau mai multe detalii textile.

Subiectul. III.

III.1.

1. cusătura tighel;
2. asamblarea detaliilor/coaserea tivurilor/coaserea penselor;
3. acul, conducătorul de fir, apucătorul, suveica, transportatorul, picioruşul.

Acul transportă firul prin straturile de material şi de a formează bucla pentru împletire cu firul de la suveică.
Mişcare de ridicare-coborâre.
Conducătorul de fir conduce firul de la ac şi îl tensionează după ce a fost împletit cu firul de la suveică.
Mişcare complexă, de forma cifrei opt.
Apucătorul prinde bucla formata de ac şi o împleteşte cu firul de la suveică.
Mişcare de rotaţie.
Suveica portă firul inferior şi îl tensionează pentru formarea cusăturii.
Mişcare nu are.
Transportatorul transportă materialul în timpul coaserii.
Mişcare complexă de ridicare, înaintare, coborâre şi retragere.
Picioruşul presează straturile de material pe transportor în vederea realizării transportului.
Mişcare nu are mişcare în timpul coaserii; este acţionat în sus şi în jos pentru introducerea

materialului.

III.2.

1. cusătură înșirată pe față;
2. cauză - firul de la ac este prea strâns; modul de remediere - slăbirea firului
sau
cauză - firul suveicii este prea slab; modul de remediere - strângerea peniței de la suveică
sau
cauză - noduri blocate sub peniță; modul de remediere - curățirea suveicii sub peniță.

Bibliografie:

1. Ciontea, Gh. - Utilajul și tehnologia meseriei. Confecționer îmbrăcăminte din țesături și tricoturi - Manual pentru licee industriale cu profil de industrie ușoară, clasele a IX-a și a X-a și școli profesionale anul III, Editura Didactică și Pedagogică, R.A. București 1994.
2. Ciontea, Gh. - Utilajul și tehnologia meseriei. Confecționer îmbrăcăminte din țesături și tricoturi - Manual pentru licee industriale cu profil de industrie ușoară, clasele a XI-a și a XII-a și școli profesionale anul III, Editura Didactică și Pedagogică, R.A. București 1993.
3. Ţiglea Lupaşcu, R. ș.a. - Industrie textilă și pielărie - Manual pentru clasa a IX-a, Editura CD PRESS, Bucureşti, 2011.
4. Ţiglea Lupaşcu, R. ș.a. - Industrie textilă și pielărie - Manual pentru clasa a X-a, Editura CD PRESS, Bucureşti, 2011.

418. ACTIVITATEA POLITICĂ DIN PERIOADA INTERBELICĂ A LUI IULIU MANIU

Onofrei Luminița Cristina, Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi" Onești

Încă de la începutul anilor '80 , activitatea lui Iuliu Maniu a început să fie analizată în cadrul lucrărilor consacrate vieţii politice din România sau partidelor politice, pe o bază documentară solidă. Am putea afirma că după decembrie 1989, personalitatea lui Iuliu Maniu a fost tot mai des evocată şi revendicată, mai curând pe criterii politice; au fost organizate simpozioane şi sesiuni ştiinţifice, numele său a fost atribuit unor străzi, bustul i-a fost ridicat în Bucureşti şi la Bădăcin sau au fost publicate unele dintre discursurile şi scrierile sale.

Personal, îl consider pe Iuliu Maniu făuritorul democraţiei creştine româneşti. El este primul om politic din România, care a înţeles că interesul naţional, realizarea binelui comun românesc sunt deziderate realizabile pentru mai multe generaţii.

Iuliu Maniu, prin activitatea lui politică, marchează evenimente de maximă importanţă pentru devenirea naţiunii române. Lupta lui este legată cu deosebire de procesul de desăvârşire a statului naţional român, de organizarea lui instituţional-politică în cadrul României Mari şi, apoi, de rezistenţă fată de regimurile dictatoriale.

Printre oamenii politici ai României moderne el se profilează prin multiple ipostaze, dar mai cu seamă pe planul luptei pentru dezvoltarea democratică şi afirmarea românilor ca naţiune distinctă, prin toate trăsăturile lor pozitive atrofiate de secole de dominaţia străină. Dar Iuliu Maniu este astăzi extrem de actual pe planul construirii noii Românii democratice. Ideile lui sunt de o mare actualitate pentru toţi aceia care îşi propun să acţioneze pentru organizarea unei societăţi democratice în cadrul statului de drept.

Maniu s-a străduit, în întreaga lui carieră, să pună legea la baza dezvoltării tuturor progreselor social-economice şi politice, reglementând astfel raporturile dintre stat şi societate, inclusiv contradicţiile dintre membrii acesteia. Legea trebuie să guverneze suveran în România, chiar dacă ea este imperfectă într-un anumit moment. Ca exemplu, ajuns şeful Guvernului român în trei rânduri şi, în neputinţă de a schimba o constituţie pe care, în unele puncte, o dorea mai concordanţă cu idealurile democratice, el s-a conformat total principiilor ei, deşi n-a votat-o. Pe regele Carol al II-lea, dar şi pe comunişti, i-a combătut de pe poziţiile principiilor constituţionale din 1923. El susţinea curajos principiul: „Nu putere pentru putere!", abandonând guvernarea când se vedea în situaţia de a fi un simplu pion al unor forţe oculte.

Printre numeroasele exemple de oameni politici români, care au folosit poziţia politică pentru a-şi rotunji averile, Iuliu Maniu s-a dovedit a fi o personalitate incoruptibilă, animată de o concepţie superioară privind rolul omului politic şi de stat. La guvern, ca şi în opoziţie, a înţeles, să fie un om modest şi integru. De-a lungul vieţii, Iuliu Maniu nu a manifestat o preocupare specială pentru confortul vieţii personale, pentru situaţia sa materială. Toate acestea demonstrează că a pus interesele patriei mai presus de propria sa viaţă. Astfel, moştenirea acestuia privind legalismul şi constituţionalismul trebuie să devină pentru clasa politică românească o normă de conduită axiomatică.

Maniu este un destin, care şi-a adus contribuţia la opera de zidire naţională. A fost o personalitate complexă, cu umbre şi lumini, a avut admiratori şi adversari, afirmându-se ca o personalitate singulară. S-a spus, de exemplu, că nu a avut operă, însă opera unui om politic nu e în mod necesar una scrisă, ci rezultând anume din schimbările pe care le determină în societate, din acţiunea creatoare asupra mediului. Judecată din această perspectivă, activitatea politică a lui Iuliu Maniu se arată a fi solid întemeiată pe o filozofie de viaţă, explicit creştină, pe principiile lumii moderne, repuse mereu în discuţie şi adecvate realităţilor din jur. Textele rămase, puţine, dar stimulative şi consistente, surprind apelul permanent la marile idei, ca şi la dimensiunea morală a oricărui demers politic. Devotat cu întreaga fiinţă idealului naţional, a ţinut permanent seama de complexitatea lumii în care trăia şi îşi plasa propriul său proiect şi nevoia ineluctabilă de armonizare. Ca prim-ministru şi lider de partid a militat pentru menţinerea unităţii Europei, pentru

pace, pentru păstrarea relaţiilor de bună vecinătate etc. Cu o adevărată vocaţie de opozant, a combătut constant orice formă de extremism, indiferent de culoare şi circumstanţe; de orice fel, dictatura îi părea ca o primejdie a dezechilibrului moral. Radical în formulări doctrinare, Maniu a rămas un aprig apărător al democraţiei. Perseverenţa cu care el a urmărit şi criticat greşelile puterii, abaterile de la normele legale şi de la morala creştină, intransigenţa sa au împiedicat sau au limitat, oarecum, tendinţele autoritare manifestate în societatea românească. Oricâte critici s-ar putea aduce acestei tactici de luptă politică, este cert că regimul democratic din România datorează mult lui Iuliu Maniu.

Bibliografie:

1. Calafeteanu, Ion, *Iuliu Maniu - Ion Antonescu. Opinii şi confruntări politice 1940-1944*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1994.
2. Dobeş, Andrea, *Iuliu Maniu, un creator de istorie*, Ed. Fundaţia Academia Civică, Sighetul Marmaţiei, 2003.
3. Ioniţoiu Cicerone, *Viaţa politică şi procesul Iuliu Maniu*, vol. I, Ed. Academia Civică, Bucureşti, 1997.
4. Iorga, Nicolae, *Istoria unei legende: Iuliu Maniu*, Ed. Fundaţia Universitară, Bucureşti, 1934.
5. Licu, D. Ion, *Confruntarea Iuliu Maniu versus Carol II*, Ed. Militară, Bucureşti, 2001.
6. Maniu, Iuliu, *Testament moral politic*, Ed. Gândirea Românească, Bucureşti, 1991.
7. Pelin, Mihai, *Iluziile lui Iuliu Maniu*, Ed. Viitorul Românesc, Bucureşti, 2000.
8. Pop, Ionel; Boilă, Zaharia; Boilă, Matei, *Amintiri despre Iuliu Maniu*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998.
9. Savin, Tudor, *Istoria unei figuri istoric: Iuliu Maniu*, Bucureşti, 1946.
10. Scurtu, Ioan, *Iuliu Maniu: activitatea politică*, Ed. Enciclopedică, Bucureşti, 1995.
11. Stan, Apostol, *Iuliu Maniu: naţionalism şi democraţie:biografia unui mare român*, Ed. Saeculum, Bucureşti, 1997.

419. O MODALITATE DE A ÎNVĂȚA MAI MULT

Profesor: Păun Loredana
Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu” Ploiești

Educaţia nonformală a fost definită de către J. Kleis drept „orice activitate educaţională, intenţională şi sistematică, desfăşurată de obicei în afara şcolii tradiţionale, al cărei conţinut este adaptat nevoilor individului şi situaţiilor speciale, în scopul maximalizării învăţării şi cunoaşterii şi al minimalizării problemelor cu care se confruntă acesta în sistemul formal (stresul notării în catalog, disciplina impusă, efectuarea temelor etc.)”.

De exemplu, profesorii de Limba şi literatura română organizează cercuri de lectură, ca activităţi extracurriculare, în funcţie de care se stabilesc planificările tematice anuale şi semestriale. Acestea sunt documente special elaborate ce prezintă o mare flexibilitate, diferenţiindu-se în funcţie de vârstă, sex, categorii socioprofesionale, interesul participanţior, aptitudinile şi înclinaţiile lor. Sunt cuprinse teme care corespund intereselor, aptitudinilor şi dorinţelor participanţilor. La începutul anului şcolar li se prezintă copiilor temele ce urmează să se desfăşoare pe parcursul acestuia; ei nu sunt obligaţi să frecventeze cursurile unui anumit cerc, ci îşi aleg activitatea în funcţie de preferinţe, aptitudini, aspiraţii. Au posibilitatea, de asemenea, să sugereze profesorului ce anume ar dori să se mai desfăşoare.

De asemenea aceste activităţi se pot desfăşura în cadrul unor excursii tematice care vizează casa memorială a autorului sărbătorit în luna respectivă sau Case de cultură ori diferite locaţii ce se pliază pe tema lunară: Cinematograf, Palatul Copiilor, Muzeul de istorie, Teatru Toma Caragiu Ploieşti, Biblioteca Națională Nicolae Iorga Ploiești etc.

Pentru a asigura o bună calitate a educaţiei nonformale, profesorii trebuie să stimuleze dorinţa, curiozitatea, atitudinile pozitive şi să dezvolte capacităţile de învăţare ale elevilor, furnizând astfel oportunităţi de învăţare. În procesul de formare şi dezvoltare a personalităţii individului, cadrul didactic trebuie să ţină cont de acest lucru. Cel mai eficient profesor este cel care permite şi sprijină apariţia învăţării în activităţi extraşcolare.

Educaţia nonformală şi educaţia formală se îmbină armonios şi ocupă ponderea cea mai mică de timp din viaţa individului, ambele desfăşurându-se pe fondul multiplelor influenţe cotidiene, conducând permanent către proces de autoevaluare şi de autoînvăţare.

Interesul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaţionali (familia şi şcoala), o muncă ce presupune răbdare, perseverenţă, voinţă. Gustul pentru lectură poate fi stimulat şi cultivat încă de la vârste fragede, astfel încât cartea să devină un prieten constant al copilului, izvor de înţelegere şi cunoaştere. Preocupările pentru stimularea elevilor pentru lectură, pentru controlul şi aprecierea lecturii trebuie să constituie un obiectiv permanent în activitatea fiecărui cadru didactic.

Motivația este că literatura, în opinia mea, stă la baza dezvoltarii societăţii, evoluţiei omenirii – literatura îmbogăteşte cititorul, îi creeaza un bagaj de cunoştiinţe, amplificându-i capacitatea de concentrare, memorare, înţelegere, analiză, îndrumându-l totodată pe calea spre descoperirea lui, spre regăsirea liniştii şi păcii interioare, dar şi a armoniei cu cei din jur.

Cum oamenii care şi-au făcut din lectură o meserie mărturisesc „(…) cititul e una din marile bucurii ale vieţii şi printre puţinele vicii care nu trebuie pedepsite.(…) A citi înseamnă a învăţa (în dublu sens: a te instrui şi a înţelege)” (Nicolae Manolescu), rezultă că singurul virus pentru care nu ar trebui găsit remdiu în secolul acesta este cel al lecturii. Din contră chiar, ar trebui să fie răspândit cu perseverenţă de către profesorul de literatură, în ciuda oricăror antiviruşi de tipul: televizor, calculator, lipsă de timp sau lipsă de bunăvoinţă în orice context.

Şcolarul trebuie ajutat să descopere valoarea gestului de a se împrieteni cu o poveste. Interesul pentru citit nu vine de la sine, ci se formează printr-o muncă a factorilor educaţionali (familia şi şcoala), o muncă ce presupune răbdare, perseverenţă, voinţă. Succesul „seducţiei” ţine mai degrabă de capacitatea noastră de a ne adapta copilului din secolul al XXI-lea. De a găsi căile pentru a răspunde dorințelor, nevoilor, pasiunilor actuale ale acestuia.

In ciuda statisticelor, refuz sa cred ca oamenii nu mai citesc cărti, ci doar subtitrări apărute pe micul ecran. Ziarele, însoțite de cărți, chiar au un tiraj foarte mare. Prin urmare, există persoane care se îndeletnicesc citind o carte bună, pentru a se relaxa sau pentru a-şi îmbogăți cunoștințele. Dintre cărţile bune, sau foarte bune, sau chiar mari, unele sunt şi necesare. Ele aduc în prim plan istoria țării sau anumite comportamente de mult uitate pentru civilizația actuală a unor tineri rebeli și plini de energie. Aceste surse de trai regândesc din timp în timp problemele fundamentale ale unei culturi.

Prin dezbateri, problematizări, metode ale gândirii critice, exerciţii creative de interpretare şi de redactare, activități transdisciplinare, abordări din perspectiva inteligenţelor multiple şi vizionări de filme, se va încerca o abordare modernă, interactivă, dinamică a literaturii, menită să seducă, să apropie sufletul elevilor de sufletul cărţilor, să-i formeze ca lectori competenţi, activi, capabili să folosească creativ „paradisul” din bibliotecă, dar şi să vadă în carte Paradisul, aşa cum spunea J.L.Borges.

În literatura de specialitate, educaţia nonformală este reprezentată de activităţile educative organizate de alte instituţii decât şcoala – muzee, biblioteci, cluburi ale elevilor etc. şi se întemeiază pe recunoaşterea faptului că „un număr mare din experienţele de învăţare ale oamenilor s-au desfăşurat în afara sistemului de educaţie formală: la locul de muncă, în familie, în diferite organizaţii şi biblioteci”.

Avantajele, desigur limitate, ale educaţiei nonformale se pot constata şi în planul vieţii personale, prin aceea că beneficiarii săi au posibilitatea de a-şi selecta singuri domeniile de învăţare, mânaţi de interese sau de pasiuni, hobbyuri, arii de interes. În plus, datorită schimbărilor rapide şi deci incertitudinii, nevoia omului de a-şi controla propria viaţă este tot mai crescută astăzi, manifestându-se inclusiv în domenii care aparţineau în mod tradiţional familiei şi şcolii: este vorba de educaţie şi apoi de profesionalizare. Astfel, educaţia nu mai este exclusiv un proces unidirecţional, de lungă durată şi decisiv pentru întreaga viaţă, ci tinde mai degrabă să devină unul interactiv, în care subiectul educaţiei are o putere din ce în ce mai mare în a-şi selecta, raţionaliza, planifica, combina de unul singur formele de educaţie.

Metodele de educaţie nonformală sunt organizate, coordonate, evaluate şi analizate de către persoane cunoscute sub mai multe denumiri, în funcție de metoda (formator, animator, facilitator, lector etc). Aceste persoane, prin intermediul fanteziei, a creativității şi bucuriei lor, îşi propun să creeze cadrul potrivit pentru DISTRACȚIE, ACTIVARE şi EXPRIMARE liberă a persoanelor cărora se adresează.

Formatorul/facilitatorul/animatorul are o serie de caracteristici native şi/sau dobândite care îl fac persoana potrivită pentru a coordona activităţile nonformale.

M. Eminescu: „Citeşte! Citind mereu, creierul tău va deveni un laborator de idei şi imagini din care vei întocmi înţelesul şi filosofía vieţii”.

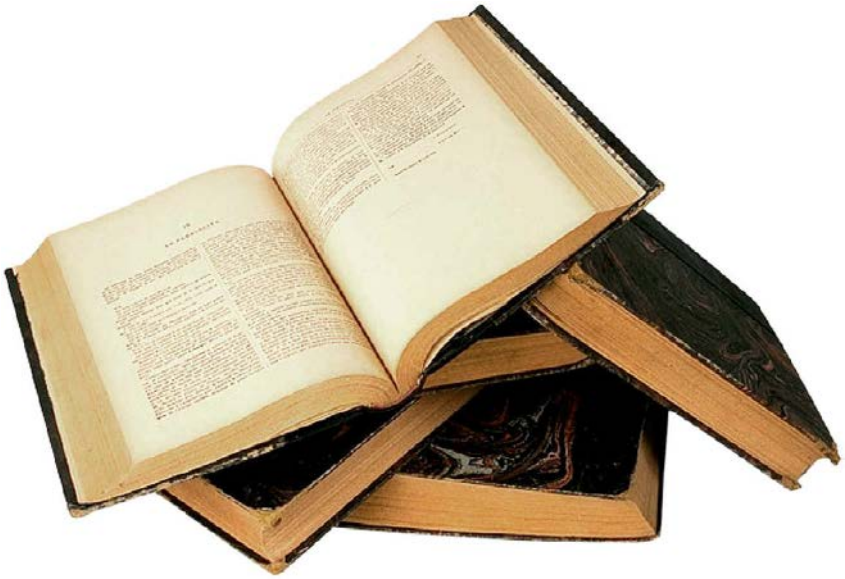

- **Bibliografie:**

- ✓ Ilie Emanuela, Didactica literaturii române, Editura Polirom, 2008, pag.32
- ✓ Ion Vlad, În labirintul literaturii, Editura Didactică și pedagogică, București, 2005, pag.223
- ✓ Cercul de lectură, susținut în Colegiul Tehnic Lazăr Edeleanu, Ploiești.
- ✓ Nicolae Manolescu- Critică literară, pag.15
- ✓ J.L. Borges- Volume antume
- ✓ Alina Pamfil

420. METODE ŞI STRATEGII FOLOSITE PENTRU CONSOLIDAREA NORMELOR ORTOGRAFICE ŞI ORTOEPICE

Prof. Petriș Cristina-Maria
Liceul Teoretic „Lucian Blaga”/Șc.Gimnazială „Dimitrie Cantemir”

Modernizarea procesului de învăţământ implică şi perfecţionarea metodelor şi procedeelor de învăţare constituite ca modalităţi de organizare a cunoştinţelor şi a deprinderilor în funcţie de obiectivele didactice, tipul lecţiei, natura conţinutului învăţământului şi vârsta elevilor. De-a lungul timpului, metodele au cunoscut îmbunătăţiri şi progrese, permanent raportându-se atât la cadrele didactice, cât şi la elevi. Strategiile didactice au însoţit metodele, permiţând trecerea rapidă de la o activitate la alta, stimulând afirmarea şi dezvoltarea iniţiativei şi a inovaţiei, făcând mai atractiv lucrul în clasă.

Metodele se clasifică în funcţie de anumite criterii. În procesul de predare-învăţare evaluare a limbii şi literaturii române, fiecare metodă practicată are rolul ei, care, de obicei, se asociază cu alta sau chiar cu mai multe, din considerentele asigurării eficienţei activităţii elevilor în clasă; metodele clasice, tradiţionale, mult discutate de pedagogi, nu sunt excluse sau ignorate, ci activate prin îmbinarea cu cele moderne.

Strategiile didactice interactive au un rol determinant în activitatea instructiv-educativă, fiind prezente în toate etapele conceperii şi realizării efective a acesteia. Astfel, învăţarea temeinică, care are legătură cu realitatea, cu interesele şi nevoile elevilor, este utilă şi se realizează prin participarea fiecărui elev în procesul constituirii propriilor înţelegeri. În acest sens, Ioan Cerghit subliniază faptul că “strategiile schiţează evantaiul modalităţilor practice de atingere a ţintei prevăzute şi au valoarea unor instrumente de lucru.” [1]

Expunerea este o metodă de comunicare orală, care se prezintă sub trei forme: povestirea, explicaţia şi prelegerea.

Povestirea se utilizează îndeosebi la orele de literatură română la clasele mici. Conţinutul narativ poate fi asociat cu material demonstrativ, cu descrieri şi explicaţii, exemple din viaţa înconjurătoare, din experienţa familială a elevilor. Un rol deosebit de important îi revine profesorului, a cărui intonaţie poate spori expresivitatea vorbirii.

Explicaţia presupune argumentarea raţională şi riguroasă a cunoştinţelor (noţiuni, concepte, fenomene etc.). Rolul ei este de a-i ajuta pe elevi să înţeleagă mai bine informaţiile, regulile, să-i ajute să le poată explica, la rândul lor, sub altă formă. De obicei, explicaţia este însoţită de exerciţiu şi de mijloacele de învăţământ corespunzătoare (de la tabele, grafice, scheme, până la proiectarea pe calculator.)

Prelegerea este o formă superioară de expunere. Ea se foloseşte cu succes la lecţiile de literatură română la clasele mari de liceu, în cazul când profesorul trebuie să definească şi să prezinte cadrul social, istoric şi cultural al unei etape din istoria literaturii, când se fixează direcţiile noi în dezvoltarea literaturii dintr-o anumită perioadă etc., dar şi în orele de limbă şi comunicare, când se fixează noile norme lingvistice conform DOOM 2, la clasa a XI-a, sau variantele literare libere ori neologismele. Prelegerea, ca metodă, presupune un efort deosebit de mare din partea elevului, deoarece este solicitat intelectual – capacităţi de atenţie, gândire logică, raţionamente rapide, sinteză, generalizare şi abstractizare, facilitând înţelegerea fenomenelor, a conceptelor etc.

Demonstraţia este o metodă de explorare a realităţii cu scopul de a convinge elevii asupra unor fenomene, idei, concepte etc.

---

[1]Ioan Cerghit, *Sisteme de instruire alternative şi complementare. Structuri, stiluri şi strategii,* Editura Aramis, Bucureşti, 2002, p.273.

Părţile de vorbire sunt categorii, noţiuni abstracte, pentru a căror însuşire şi înţelegere sunt folosite sisteme de relaţii între realitatea prezentată sub formă de obiecte, acţiuni, însuşiri etc. şi cuvinte.

De exemplu, într-o lecţie de fixare de cunoştinţe şi de formare de priceperi şi deprinderi, având ca subiect adjectivul, demonstraţia urmăreşte conştientizarea elevilor în legătură cu caracteristicile adjectivului, denumirea însuşirii obiectelor şi acordul în gen, număr, caz cu substantivul determinat. Pe două coloane se pot grupa substantivele şi adjectivele corespunzătoare acestora, urmărindu-se desinenţele de număr şi caz, prezenţa articolelor, forma corectă a adjectivelor etc.

Brainstorming-ul este metoda „asaltului de idei" care stimulează gândirea inventivă, fantezia şi imaginaţia creatoare ale elevilor.

„În traducere fidelă, brainstorming înseamnă *furtună* în creier. Metodologia a numit această strategie didactică metoda asaltului de idei pentru că ea constă în formularea mai multor întrebări succesive menite să faciliteze efervescenţa gândirii elevilor şi emiterea spontană a răspunsurilor. De aceea unii consideră brainstormingul o variantă a problematizării. Pentru a se declanşa *furtuna de idei* în mintea elevilor, aceştia trebuie puşi în faţa unei întrebări-problemă care să incite spontaneitatea actului receptării estetice, acele reacţii intime afectiv-intelective care generează asociaţii de idei surprinzătoare şi nonconforme cu demersul didactic de până atunci."[2]

De obicei, metoda este folosită la orele de literatură, când elevii sunt solicitaţi să-şi imagineze alt final al unei naraţiuni sau o altă rezolvare a destinului, dar se poate folosi cu succes şi în orele de limba română.

Întrebările antrenează gândirea disociativă a elevilor, siliţi să caute argumente, pornind de la un text, pentru a defini un concept. De exemplu, în orele de limbă şi comunicare, la liceu când avem ca subiect de discuţie variantele literare libere.

Pentru a face faţă unor situaţii deosebite, „profesorul trebuie să poată el răspunde unor probleme controversate, să aibă putere de improvizaţie şi să se exprime în fraze bine articulate şi fericit împodobite."[3]

Ciorchinele reprezintă o metodă modernă de predare – învăţare care-i încurajează pe elevi să gândească liber şi deschis. Prin această metodă se stimulează evidenţierea conexiunilor între ideile unei teme luate în discuţie. De asemenea, ciorchinele este şi o tehnică de căutare a căilor de acces spre propriile cunoştinţe, evidenţiind modul propriu de a înţelege o anumită temă, un anumit conţinut. Ajută cadrul didactic să înţeleagă maniera în care fiecare elev înţelege noţiunile şi îi oferă posibilitatea de a interveni diferenţiat.

Ciorchinele este o tehnică care se poate realiza atât individual, cât şi ca activitate în grup. Atunci când se aplică individual, tema propusă trebuie să fie familiară elevilor pentru că aceştia nu pot culege informaţii de la colegii de grup. Se poate utiliza ca metodă de evaluare după un capitol sau un şir de lecţii.

Folosită în grup, tehnica ciorchinelui dă posibilitatea fiecărui elev să ia cunoştinţă de ideile colegilor, de legăturile şi asociaţiile pe care fiecare participant le face la un moment dat.

Metoda mozaicului este o metodă prin care se realizează învăţarea prin cooperare între elevi. Presupune următorii paşi:

- construirea grupurilor de lucru - clasa de elevi este împărţită în grupuri de câte 4-5 elevi, în funcţie de efectivul acesteia.
- cadrul didactic împarte textul ce urmează a fi studiat în 4-5 părţi (atâtea câte grupuri de lucru sunt).
- fiecare elev cu numărul 1 va forma acelaşi grup (care poate să aibă şi un nume original). Acesta trebuie să discute conţinutul de idei al părţii repartizate de către cadrul didactic. Trebuie să realizeze citirea conştientă şi explicativă, să evidenţieze ideile principale, precum şi modalitatea de prezentare cât mai clară către colegii de clasă.

---

[2]Vistian Goia, *Didactica limbii şi literaturii române pentru gimnaziu şi liceu*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2008, p. 126.
[3]Ibidem, p.127.

- revenirea elevilor în grupul de 4-5 elevi şi predarea conţinutului pregătit celorlalţi elevi. Prin predarea reciprocă se realizează cea mai bună învăţare a unui conţinut informaţional.

Cadrul didactic monitorizează predarea asigurându-se că informaţiile se transmit şi se asimilează corect. Dacă evidenţiază anumite neclarităţi, ajută grupul să le depăşească.

Diagrama Venn este o metodă grafică folosită în orele de limbă şi comunicare pentru a compara noţiuni, concepte. Diagrama este formată din două cercuri care se suprapun parţial. În zona în care se suprapun, se notează asemănările. Elevii pot lucra individual, în pereche sau în echipă .

Metodele de predare-învăţare specifice limbii române sunt multiple. Pentru a putea dezbate importanţa unor metode în consolidarea unor deprinderi şi abilităţi trebuie să cunoaştem semnificaţia conceptului. „Privită sub raport funcţional şi structural, metoda poate fi considerată drept un model sau un ansamblu organizat al procedeelor sau modurilor de realizare practică a operaţiilor care stau la baza acţiunilor parcurse în comun de profesor şi elevi, care conduc în mod planificat şi eficace la realizarea scopurilor propuse”.[4]

Metodele de învăţare activă fac lecţiile interesante, ajută elevii să realizeze judecăţi de substanţă şi, fundamentate, sprijină elevii în înţelegerea conţinuturilor pe care să fie capabili să le aplice şi în viaţa reală.

[4]Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti, 1976, p. 28.

421. ACTIVITATEA FIRMELOR DE EXERCIȚIU LA FINALUL PROIECTULUI „EDUCAȚIE CU PROFIT”

Profesor Mihaela GORGAN, Liceul Tehnologic de Transporturi și de Construcții Iași
Profesor Mihaela VARODI, Liceul Tehnologic de Transporturi și de Construcții Iași

PREAMBUL

În cadrul proiectului EDUCAȚIE "CU PROFIT",ID POSDRU/175/2.1/S/150105, proiect finanțat prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, AP 2 „Corelarea învățării pe tot parcursul vieții cu piața muncii”, DMI 2.1. „Tranziția de la școală la viața activă” s-a semnat acordul de colaborare între Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași și Fundația Corona Iași în calitate de Beneficiar, prin care UI își asumă înființarea unui numar de 3 Firme de Exercițiu pentru elevi.

1. SCOP

Scopul acordului de parteneriat a fost acela de a reglementa activitatea firmelor de exercițiu înființate și de a asigura desfășurarea în condiții optime a activității de învățare „Firma de Exercițiu”, în vederea îndeplinirii obiectivelor stabilite și asumate prin proiect.

2. OBIECTIVE

2.1. Stabilirea repartizării și a obligațiilor elevilor și ale cadrelor didactice pentru activitățile Firmelor de Exercițiu înființate în Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași.

2.2 Stabilirea resurselor materiale minimale necesare desfășurării activităților Firmelor de Exercițiu înființate în Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași.

2.3 Fixarea reperelor pentru înființarea și funcționarea Firmelor de Exercițiu, stabilirea programului de lucru și a modalității de raportare a activităților din firmele de exercițiu

3 RESURSE UMANE

3.1 Desfășurarea activităților Firmelor de Exercițiu a implicat următoarele categorii de resursă umană:

a) un coordonator local FE, cadru didactic al UI
b) 3 profesori coordonatori activități FE, cadre didactice ale UI.
c) Un număr de 24 elevi, din clasele a XI-a, participanți la activitățile Firmelor de Exercițiu

3.2 Listele nominale ale cadrelor didactice care a coordonat activitățile FE, precum și ale elevilor participanți au fost întocmite în baza unor chestionare aplicate elevilor de clasa a XI a

3.3 Înlocuirea unui profesor coordonator sau a elevului înscris la activitățile Firmei de Exercițiu s-a făcut în condițiile și cu informarea Beneficiarului

3.4 Numărul minim de elevi înscriși la activitățile unei Firme de Exercițiu a fost de 8.

3.5 Obligațiile coordonatorului Local Firme de Exercițiu :

a) Să asigure împreună cu profesorii coordonatori înființarea firmelor de exercițiu conform cerințelor ROCT,
b) Să asigure împreună cu Experții FE realizarea planurilor și a instrumentelor de lucru care vor fi utilizate în cadru firmelor de exercițiu și implementarea acestora la nivelul Unității de Învățământ
c) Să organizeze activitățile specifice la nivelul unității de învățământ ISCED 3: activități profesori, program
d) Să monitorizeze activitatea profesorilor coordonatori și prezența elevilor la activități.
e) Să urmărească corectitudinea realizării activităților de pregătire practică în cadrul firmelor de exercițiu și propune modificări, dacă situația o impune
f) Să soluționeze diferitele probleme care apar în derularea activităților FE
g) Să participe, prin rotație la activitatea firmelor de exercițiu
h) Să realizeze centralizarea documentelor elaborate în cadrul firmelor de exercițiu și le transmite către echipa de management,

i) Să asigure distribuția materialelor trimise de experți la nivelul unității de învățământ
j) Să fie responsabil de pregătirea pentru raportare a documentelor specifice activităților de care răspunde.

3.6 Obligațiile profesorilor coordonatori activități Firme de Exercițiu :

a) Să sprijine demersul de informare al elevilor cu privire la activitățile care trebuie desfășurate
b) Să coordoneze activitățile desfășurate de elevi în cadrul firmelor de exercițiu
c) Să răspundă de respectarea programului specific firmelor de exercițiu,
d) Să răspundă de întocmirea corespunzătoare a documentelor specifice firmelor de exercițiu
e) Să pună la dispoziţia elevilor materialele necesare pentru funcţionarea firmelor de exerciţiu
f) Să ofere consultanţă de specialitate elevilor care desfăşoară activităţi în cadrul firmelor de exerciţiu
g) Să colaboreze cu Experții FE și coordonatorul local pentru a asigura funcţionarea firmelor de exercițiu,
h) Să urmarească respectarea perioadelor palnificate pentru realizarea activităţilor cu elevii
i) Să furnizeze materialele de evaluare, verificare a activităților prestate
j) Să participe la ședințele periodice de evaluare și monitorizare

3.7 Obligațiile elevilor înscriși la activitățile Firmei de Exercițiu :

a) Să fie prezenți la activitățile Firmei de Exercițiu
b) Să respecte programul de lucru
c) Să-şi însuşească noţiunile teoretice necesare desfăşurării activităţii practice;
d) Să se implice activ în activitățile de învățare
e) Să îndeplinească în mod corect sarcinile trasate de profesorul coordonator și cele specifice postului din firma de exercițiu
f) Să utilizeze în mod eficient si responsabil echipamentele si materialele didactice din cabinetul Firmei de Exercițiu
g) Să păstreze în bune condiții și să predea documentele, fișele de evaluare și fișele de lucru elaborate și utilizate în cadrul Firmei de Exercițiu
h) Să informeze profesorul coordonator ori de câte ori apar probleme pe care nu le pot rezolva

3.8 Drepturile cadrelor didactice și ale elevilor participanți la activitățile Firmelor de Exercițiu :

a) Să primească informațiile necesare desfășurării activităților în care sunt implicați și să le utilizeze în scopurile proiectului
b) Să participe activ la activitățile care privesc pregătirea, înființarea și funcționarea Firmelor de exercițiu
c) Să promoveze o cultură a îmbunătăţirii calităţii şi a inovării în activitățile desfășurate
d) Să aiba acces la lucrările, publicaţiile şi materialele documentare, la materialele de informare, formare si diseminare legate de implementarea metodei Firma de exercițiu.
e) Să pună în discuţie probleme şi să ia parte la dezbateri.
f) Să-şi exprime opinia liber consimţită şi să contribuie cu propuneri şi acţiuni concrete la activităţi.
g) Să aiba acces la dotările materiale ale spațiilor unde își vor desfășura activitatea Firmele de Exercițiu
h) Să primeasca formularistica tip pentru evaluare, raportare, alte formulare

4. RESURSE MATERIALE

4.1 Firmele de exercițiu și-au desfășurat activitatea în spații puse la dispoziție de UI, după cum urmează:

a) Laborator informatică, sala 6
b) Cabinet instalații , sala 28

4.2 La finalul proiectului Colegiul Tehnic de Transporturi și Construcții Iași a primit următoarele echipamente și dotări:

Nr. crt	Echipament/Mobilier	Nr buc	Furnizor
1	Scaune	10	Fundația CORONA

2	Calculatoare	3	Fundația CORONA
3	Laptop	1	Fundația CORONA
4	Multifuncțional	1	Fundația CORONA
5	Videoproiector	1	Fundația CORONA

4.3 Materialele consumabile necesare desfășurării activităților au fost asigurate de Fundația Corona

4.4 Coordonatorul local FE și profesorii coordonatori FE au fost remunerați pentru activitățile prestate în cadrul Firmelor de Exercițiu de către Fundația Corona, conform bugetului

4.5 Elevii înscriși la activitățile Firmelor de exercițiu au primit o subvenție lunară, plătită deFundația Corona

5 DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII FIRMELOR DE EXERCIȚIU

5.1 Înființarea, înregistrarea și funcționarea Firmelor de exercițiu s- a făcut în conformitate cu prevederile cadrului general stabilit de Centrala firmelor de exerciţiu/Întreprinderilor Simulate din România (ROCT), compartiment în cadrul Centrului Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic, înființată prin OMECT nr. 5109/25.08.2008

5.2 Obiectivele activității de învățare Firma de Exercițiu, conținuturile și competențele ce au fost dobândite de către elevi sunt cele cuprinse în Planificarea Activității de Învățare Firma de Exercițiu și în Proiectarea pe unități de Învățare

5.3 Planificările și materialele didactice pentru fiecare sesiune de activități au fost pregătite de profesorii coordonatori în colaborare cu coordonatorul local și experții Firmelor de Exercițiu

5.4 Profesorii coordonatori au avut posibilitatea de a modifica elementele de timp și ordine a conținuturilor, cu condiția parcurgerii integrale a conținutului obligatoriu și a dobândirii, de către cursanți, a competențelor generale și specifice

5.5 Durata desfășurării activităților Firmelor de Exercițiu a fost de 32 de săptmâni (mai-noiembrie 2015), 128 de ore

5.6 Activitățile cu elevii în firma de exercițiu s-au desfășurat în sesiuni de 2h/zi, două zile pe săptămână, în total 4h/săptămână, iar pe perioada vacanței de vară 4h/zi/săptămână

5.7 Profesorii coordonatori au avut o norma de lucru de 10 ore/ săptămână, două ore pe zi, repartizate astfel:

- ✓ 4 ore-activități didactice cu elevii
- ✓ 6 ore-documentare, elaborare materiale didactice, evaluare, raportare, participare la întâlniri de lucru

5.8 Coordonatorul local FE a avut o norma de lucru de 10 ore/ săptămână, 2 ore/zi

5.9 Activitățile coordonatorului local FE, ale profesorilor coordonatori și ale elevilor s-au raportat lunar, documentele justificative ale activităților au fost:

a) Documente justificative pentru activitățile elevilor: liste de prezență, fișe de lucru, fișe de evaluare, formulare, documente de înființare ale firmei, documente ale departamentelor firmei, planuri, planificări, materiale de promovare etc
b) Documente justificative pentru activitățile profesorilor coodonatori firme de exercițiu: planuri de lecție, materiale didactice, fișe de evaluare, procese verbale de participare la întâlniri de lucru, rapoarte de documentare, rapoarte de activitate etc
c) Documente justificative pentru activitățile coordonatorului local: Pv întâlniri de lucru, planuri și instrumente de lucru privind funcționarea FE din unitatea de învățământ, rapoarte de măsurare a progresului, centralizatoare documente primite/trimise, rapoarte de activitate etc

5.10 Obligația centralizării documentelor care justifică activitățile elevilor a revenit profesorului coordonator.

5.11 Obligația centralizării documentelor care justifică activitățile profesorilor coordonatori a revenit coordonatorului local FE. Documentele care justifică activitățile elevilor și ale profesorilor coordonatori au fost centralizate și predate expertului regional FE.

6. Concluzii

Am avut șansa de a fi cooptați în acest proiect de către Fundația CORONA și suntem mândri că am reușit să lucrăm într-o echipă inimoasă, cu elevi implicați, care au tratat cu seriozitate activitățile proiectului, dar și cu profesori dedicați și conștiincioși, care au considerat în multe din etapele proiectului, că ceea ce învățăm și transmitem este mereu o plus-valoare la ceea ce avem deja dobândit. Mulțumesc elevilor, colegilor mei, dar și echipei manageriale din cadrul Fundației CORONA că au ales să ne considere eficienți în tot ceea ce întreprindem dar și în ceea ce avem deja ca și bagaj de cunoștințe, de aptitudini și competențe antreprenoriale.

422. UTILIZAREA MIJLOACELOR AUDIO-VIZUALE LA ORELE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ

PROFESOR PIŢIGOIU NICOLETA
COLEGIUL TEHNIC *GRIGORE COBĂLCESCU* MOINEŞTI

Tendinţele evoluţiei vieţii sociale sunt indisolubil legate de dezvoltarea unui învăţământ modern, actualizat continuu la nivelul cerinţelor societăţii cele avansate, la nivelul progresului ştiinţei şi al tehnicii contemporane. Prin definiţie, un învăţământ modern este un învăţământ ştiinţific, atât prin obiectivele şi conţinutul său cât şi prin metodele şi formele de organizare ce le practică. El este înainte de toate un învăţământ educativ, formativ, în sensul cel mai larg al cuvîntului, adică promotor al personalităţii umane sub toate laturile sale şi îndeosebi a ceea ce ţine, în modul cel mai direct, de esenţialitatea umană — gîndirea şi activitatea creatoare. În acelaşi timp, învăţământul de astăzi nu poate să fie decât un învăţământ de calitate şi de eficienţă sporită.

Alături de dinamica uriaşă a volumului de cunoştinţe, la dispoziţia omenirii au fost puse noi posibilităţi de informaţie, de comunicare — mijloacele tehnice audio-vizuale — care au produs o profundă restructurare în viaţa culturală a fiecărui popor, exercitând o penetraţie cu o excepţional de puternică influenţă asupra formării profilului spiritual al tuturor vârstelor. Puse în slujba educaţiei, a învăţămîntului, noile mijloace deschid largi perspective şi posibilităţi nebănuit de mari progresului educativ, accelerând ritmul de evoluţie a învăţămîntului în concordanţă cu evoluţia vieţii social-culturale.

Mijloacele tehnice audio-vizuale aduc o notă de originalitate în sensul că dezvăluie elevului universul însuşi în realitatea sa dinamică. Aceasta este şi va rămâne principala lor funcţie cognitivă, de a diversifica extrem de mult sursele de cunoaştere ce stau la îndemâna lui. Prelungind considerabil posibilităţile perceptive ale elevilor dincolo de limitele lor fireşti şi introducând în acelaşi timp o nouă manieră de explicaţie, mijloacele audiovizuale permit observarea şi cunoaşterea tuturor părţilor lumii şi universului, îmbogăţind simţitor experienţa de cunoaştere a acelora cărora li se adresează. Mijloacele audio-vizuale vin în sprijinul efortului de învăţare, căutând să facă mai accesibil conţinutul învăţământului, să uşureze înţelegerea, abstractizarea şi reţinerea mai trainică a cunoştinţelor, să intensifice ritmul achiziţiilor şi volumul lor sau să motiveze şi să îndrume procesul de învăţare, să sporească receptivitatea elevului, ajutându-l să-şi concentreze atenţia, să-i stimuleze activitatea intelectuală.

Eficienţa mijloacelor moderne audio-vizuale constă prin în modul cum sunt folosite şi încorporate în ansamblul activităţilor elevilor, al altor metode şi procedee, ca împreună să asigure o altă înfăţişare procesului de învăţământ. Şi într-adevăr, constituirea metodei de folosire a acestor mijloace devine una dintre noile practici ale didacticii contemporane.

Arta cinematografică propriu-zisă este un fapt de cultură şi de civilizaţie, un factor care înrâureşte puternic formaţia spirituală a omului contemporan, Ca modalitate inedită de prezentare a realităţii, filmul a devenit, prin conţinutul şi funcţia lui, unul dintre cele mai viguroase, complete şi eficiente mijloace tehnice audio-vizuale care se utilizează în activitatea instructiv-educativă. Filmul introduce noi forme de expresie în sistemul de învăţământ .

Filmul este o sursă de informaţie. Prin intermediul lor, se oferă elevilor posibilitatea să descopere în operele pe care le studiază mult mai multe însuşiri, relaţii de interdependenţă, să găsească explicaţii, să dezvăluie mult mai multe sensuri, semnificaţii şi idei, într-un timp mai scurt. O suită de imagini filmice condensează simţitor expunerea unui material, o redă mai pe scurt, lucru pe care profesorul nu o poate face în aceleaşi condiţii de timp şi într-o formă atât de atrăgătoare cum reuşeşte s-o facă filmul. Acesta nu numai că sporeşte informaţia, dar şi accelerează memorarea acesteia. Prin intuitivismul, expresivitatea şi dinamismul lor,

reprezentările lucrurilor, ale faptelor şi acţiunilor redate în film şi impresiile legate de ele, se imprimă mai puternic în memorie. Fixarea şi reţinerea lor poate să fie mai fidelă şi de mai lungă durată. Există în această privinţă o serie de explicaţii care justifică pe deplin cele afirmate. Ele se referă, cu precădere, la faptul că filmul măreşte receptivitatea faţă de cunoştinţele ce urmează a fi predate, imaginile filmice oferind posibilitatea unei observări asemănătoare cu aceea efectuată asupra realităţii, dau elevilor intuiţia vie a lumii reale şi această intuiţie a lucrărilor şi fenomenelor — cum este foarte binecunoscut din practica şcolară — influenţează de cele mai multe ori mai profund activitatea intelectuală decât explicaţia verbală a profesorului sau cuvântul scris al textului din manual. Imaginea filmică are o mare putere de sugestie, de impresionabilitate asupra elevului: ea se adresează direct atât laturii sale afective a personalităţii sale, cât şi celei voliţionale, suscitând curiozitatea, dorinţa de a cunoaşte.

Filmul se adresează mai multor simţuri deodată, solicitând o mai vie şi mai intensă participare a lor în actul de învăţare şi într-o conexiune prestabilită de creatorii mesajului audio-vizual. Această interacţiune a stimulării analizatorilor îşi aduce şi ea o însemnată contribuţie la creşterea eficacităţii procesului de învăţământ. Prin intermediul filmului se acţionează asupra scoarţei cerebrale a elevului prin două din cele mai dezvoltate organe de simţ, analizatorul vizual şi cel auditiv. Acest lucru permite să se stabilească legături asociative trainice, findu-se cunoştinţele în memorie.

Mesajul filmic dobândeşte o mai mare putere de pătrundere şi deci de eficienţă sub raportul volumului de informaţie sesizat şi întipărit în mintea elevilor. Filmul contribuie în acelaşi timp la diversificarea ritmului activităţilor şcolare şi astfel combate oboseala şi plictiseala.

Acestea ar fi câteva din motivele principale care îndreptăţesc faptul că acele cunoştinţe care sunt transmise prin cale cinematografică, reuşesc să se imprime mai adânc în memoria elevilor decât cele comunicate exclusiv prin intermediul cuvântului vorbit sau scris.

Oglindă a vieţii umane, filmul contribuie la formarea unui spirit receptiv, deschis, care presupune o atitudine sensibilă şi atentă faţă de viaţă, faţă de oameni şi faţă de lumea valorilor.

BIBLIOGRAFIE

- Alecu, Viorel, *Studierea literaturii în liceu*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1977;
- Bărboi, Constanţa (coordonator), *Metodica predării limbii şi literaturii române în liceu*, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1983;
- Cerghit, Ion, *Metode de învăţământ*, Iaşi, Editura POLIROM, 2006.

423. EDUCAȚIA – PROCES CHEIE PENTRU SOCIETATE

Prof. Tămaș Corina
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Baia Mare
Prof. Vank Alina
Școala Gimnazială „Lucian Blaga” Baia Mare

Educația poate fi considerată unul dintre procesele-cheie ale societății, dat fiind că are impact asupra vieții cetățenilor, asupra coerenței sociale a societăților naționale, precum și asupra performanțelor economice ale Europei în ansamblu. Având în vedere rolul esențial pe care îl joacă educația, așteptările sunt pe măsură: să îmbunătățească rezultatele școlare, să soluționeze problematica migrației și segregării, să reducă abandonul școlar, să genereze continuitate în parcursul educațional al elevilor etc.

Responsabilitatea pentru aceste așteptări politice și societale cade, în ultimă instanță, pe umerii profesorilor, ei fiind cei care trebuie să integreze aceste obiective în activitatea lor curentă.

Mulți profesori se confruntă cu această provocare în activitatea cotidiană. Ei își doresc să fie vectorii schimbării pentru elevii lor, ajutându-i să-și găsească locul în viață și să se pregătească pentru un viitor în continuă schimbare. Ambiția de a influența viața elevilor presupune un proces reflexiv critic continuu, atât asupra strategiilor folosite, cât și a eficienței intervenției didactice. Astfel de profesori urmăresc să-și optimizeze constant strategiile de predare, devenind astfel vectori ai schimbării atât pentru ei înșiși, cât și pentru colegi. Aceștia încearcă mereu să-și îmbunătățească activitatea didactică, apelând la propriile cunoștințe de specialitate și la ajutorul colegilor pentru a găsi soluții neconvenționale.

În continuare voi preciza câteva schimbări pe care le-aş aduce sistemului de învăţământ sau cu alte cuvinte care ar fi iniţiativele mele didactice.

Transformarea școlii în „laboratorul” de pregătire pentru viață al absolvenților. Din punctul meu de vedere, schimbările ce se impun în sistemul românesc de învățământ e necesar să fie centrate doar pe elevi, astfel încât, interesul acestora pentru învățare să crească cu fiecare parcurs și să rodească la finalul anilor de studiu. Putem face lucrul acesta dacă vom ține seama de dezvoltarea psiho-socială a copilului în organizarea nivelurilor de studii, de volumul și conținutul programelor școlare, de o abordare centrată pe educația nonformală și informală, pe reabilitarea cadrului didactic ca om și ca formator**.** Foarte important este ca schimbarea să înceapă cu cei care implementează schimbarea. Deloc de neglijat ar fi frecvența cu care reînnoim și reactualizăm programele școlare, metodele, formele de organizare, sursele și resursele sistemului de învățământ.

Suprapopularea claselor. Lucrez cu 38 de copii în clasă. Nu ii poți solicita pe toți într-o oră, ceea ce ar fi ideal. Ar trebui să se realizeze o restructurare a claselor, dacă este nevoie realizarea mai multor clase pe nivel fiind formate din elevi mai puțini.

Un alt aspect pe care l-aş schimba, este faptul că elevul român este inhibat în a-și da frâu liber ideilor, de teamă că nu vor fi în conformitate cu aşteptările profesorului, de teama unei note mici. Profesorul trebuie să lase elevii să își exprime propriile idei chiar dacă uneori sunt greşite, să îi încurajeze să aibă o gândire critică, să fie încrezători în capacitățile lor, să analizeze ceea ce se petrece în jurul lor, stabilindu-și un sistem de valori.

Datorită faptului că elevul stă în școală 6-7 ore ar trebui să i se asigure o masă caldă, deci în fiecare școală/liceu ar trebui realizate cantine.

Elevii din ziua de azi nu pot fi sancţionaţi cu absolut nimic şi tocmai de aceea ei își permit să facă orice. Pentru a evita aceste lucruri aş propune să aplicăm şi noi o regulă care este aplicată în străinătate, aceea de a rămâne elevul la bibliotecă o oră după terminarea cursurilor în cazul în care ar încălca o regulă.

Există un lucru care se va remarca, indiferent de elevul pe care îl întrebați, fie că sunt în instituții publice, private, în gimnaziu, liceu sau la facultate: lumea noastră se schimbă rapid, dar sistemul de învățământ nu ține pasul cu aceasta**.** De fapt, abia dacă evoluează. În esență, „viața” ne învață un lucru, iar școala spune ceva complet diferit. Pe lângă asta, cei ce sunt elevi astăzi doresc

să își creeze propriile căi și să devină propria lor persoană, ceea ce actualul sistemul nostru educațional „șablon” nu permite**.** Astfel, o metodă de predare care ține cont de prioritățile actuale și mediul înconjurător este obligatorie, iar implicarea studenților în procesul de luare a deciziilor privind schimbările în sistemul de învățământ ar trebui să fie o normă**.** Este imposibil să implementezi schimbări pozitive dacă nu ai experiență și mărturii reale despre ceea ce trebuie schimbat.

424. STUDIU PRIVIND CREŞTEREA VALORII INDIVIDUALE (LA CENTRI) ÎN HANDBAL PRIN METODA REPETĂRILOR

Prof. Popa Ramona
Liceul cu Program Sportiv Vaslui

În handbal, performanța sportivă este determinată de o mulțime de factori, care sunt într-o strânsă interdependență și se condiționează reciproc. Interdependența dintre acești factori este variabilă și depinde de treapta măestriei sportive pe care se află individul sau colectivul respectiv. Variabilitatea factorilor care condiționează performanța în handbal este determinată și de specificul școlii naționale de handbal.

Pregătirea sportivă este științifică și eficientă dacă folosește metode adaptate la particularitățile individuale ale sportivului și la specificul activității sportive.

Individualizarea trebuie să se realizeze prin folosirea metodelor și mijloacelor care corespund cât mai mult particularităților individuale.

Sarcinile lucrării

-Selectarea şi parcurgerea unei literaturi de specialitate în concordanţă cu tema lucrării şi stabilirea etapelor de lucru;
-Formularea scopului şi a ipotezei de cercetare;
-Selecţia subiecţilor incluşi în cercetare;
-Alegerea şi utilizarea celor mai adecvate metode şi mijloace specific pentru creşterea eficientă a valorii jucătoarelor specializate pe postul de centru în cadrul jocului colectiv
-Efectuarea testării (iniţială şi finală);
-Prelucrarea rezultatelor obţinute şi realizarea unei analize comparative între acestea;
-Formularea concluziilor legate de tema lucrării.

Metode de cercetare utilizate în studiu

Metodele folosite într-o lucrare trebuie să asigure caracterul pluri și multidisciplinar, acest lucru ducând la sporirea substanțială a eficienței cercetării.

Lucrarea având un caracter experimental de tip constructiv, dar și teoretic, la realizarea ei am folosit metode specifice ambelor domenii de cercetare: *studiul literaturii de specialitate; observația; metoda masurătorilor și testelor; experimentul; prelucrarea statistico matematică.*

Masurători şi teste efectuate în studiu

Parametri somatici şi funcţionali: (talia, greutatea, perimetrul toracic în inspir şi expir, anvergura, diametrul palmar).

Probe motrice: alergare de viteză pe 30 metri plat; alergare repetată 5x30 m; săritura în lungime de pe loc; testul Cooper;

Probe tehnico – tactice: 30 metri dribling printre jaloane; deplasare în triunghi;
aruncarea mingii de handbal la distanţă; dribling multiplu în linie dreaptă pe 30 m;

Experimentul a fost conceput în scopul demonstrării importanței metodei repetărilor pentru creşterea valorii individuale (la centri) junioare I, în cadrul antrenamentului de handbal.

Am selectat un număr suficient de mare de exerciţii tehnico-tactice necesare postului de centru, pe care le-am sistematizat după scopurile urmărite în lecţia de antrenament şi pe care le-am aplicat pe parcursul unui an, urmărind atât eficacitatea cât şi varietatea lor.

Metoda repetărilor aplicată în antrenamentul de handbal

În pregătirea sportivelor am folosit, în timpul antrenamentului, metoda repetării.

Antrenamentul cu repetări este precedat, în lecţie, de o încălzire generală şi specială pentru handbal, la care se adaugă neapărat şi câteva exerciţii de încălzire a aparatului locomotor pentru alergări de viteză, cu scopul prevenirii unor eventuale traumatisme.

Exerciţiile de gimnastică, de supleţe, alungirile musculare, alergările lansate cu creşterea progresivă a ritmului sunt indispensabile pentru o bună pregătire a sportivului pentru un astfel de antrenament cu repetări.

Am utilizat două variante de repetări:

Varianta "A":

30 m cu start din picioare; 2 minute pauză,

50 m cu start de jos; 5 minute pauză,

100 m cu start de jos; 10 minute pauză.

Distanţele au fost alergate încă o dată, păstrându-se pauzele respective.

Varianta "B":

6-10 repetări pe distanţe de 30 m, cu pauze de 2 minute între repetări.

Rezultatele cercetării

În cadrul studiului pe care l-am desfăşurat, am efectuat două testări vizând nivelul dezvoltării fizice şi tehnice a jucătoarelor specializate pe postul de centru; testarea iniţială şi testarea finală. Testarea nivelului de dezvoltare somatică, a calităţii motrice şi tehnico-tactice s-a realizat prin probe și norme de control la care au participat cele cinci jucătoarea pregătite pentru postul de centru al echipei pe parcursul experimentului.

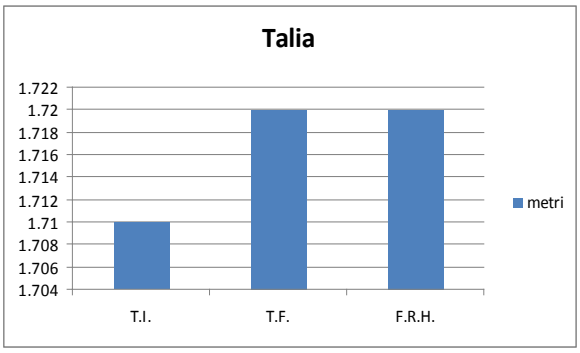

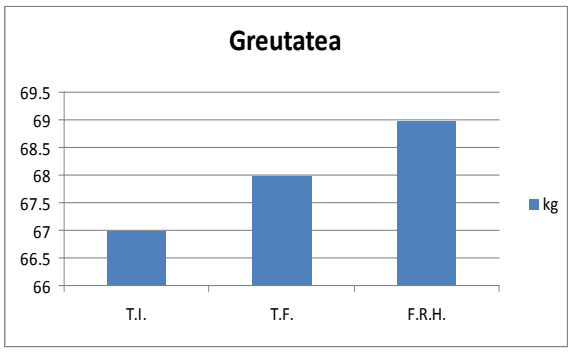

Raportul dintre talie-greutate ne arată că se subscrie în limitele dezvoltării normale la această vârstă.

Indicele mediu al anvergurii arată o creştere de 3 cm care poate fi pusă pe seama factorului favorizant al practicării handbalului în mod sistematic cât şi pe seama dezvoltării normale a organismului la acestă vârstă.

Analizând indicele mediu al diametrului palmar se constată o creştere de un centimetru.

Ambele perimetre toracice – în inspir şi expir- prezintă creşteri de un centimetru.

Normă / Probă	**Modelul motric al jucatoarei cen**	**Rezultate obtinute in experiment**
	Postul ocupat in echipa	
	Centru	
30 m alergare de viteza	4'' 5	4''6
Media – 5 x 30 m (30'' intre repetari)	4''7	4''8
Saritura în lungime de pe loc	210	210
Testul Cooper (alergare 9 minute)	1800 m	1800 m
30 m dribling în linie dreaptă	5''2	5''3

Dribling printe jaloane - 30 m	7’’4	7’’5
Deplasare în triunghi	23’’	24’’4
Aruncarea mingii de handbal la distanță cu elan de trei pași	33	32

În urma prelucrării statistice s-au înregistrat următoarele rezultate la probele de control:

- la proba de 30 m alergare de viteza cu start din picioare, care vizează viteza de deplasare, din compararea celor două medii aritmetice rezultă o creștere de 02/10 ceea ce este normală;
- la proba 5x30 m alergare repetată, proba s-a desfășurat cu pauză între repetări și s-a făcut media rezultatelor obținute, între testarea inițială și cea finală a existat o creștere de 02/10;
- la sărituri în lungime de pe loc progresul făcut la testarea finală față de testarea inițială a fost de 9 cm, iar coeficientul de variabilitate de 2 la testarea inițială și 1,5 la cea finală.
- la testul Cooper, care testează rezistența, s-a obținut o medie de 1640 m la testarea inițială și 1800 m la testarea finală, creșterea medie de 160m poate fi pusă pe seama pregătirii. Coeficienţii de variabilitate, la ambele testări, fiind de 2, ne indică un colectiv omogen.

Concluzii

Pentru creşterea valorii individuale la centri este necesar să se insiste pe creşterea numărului de ore de antrenament individualizat alocat pregătirii fizice şi tehnico-tactice; îmbunătăţirea indicilor de viteză-forţă, care stau la baza execuţiei eficiente a aruncărilor la poartă; consolidarea şi perfecţionarea unui număr cât mai mare de procedee de aruncare la poartă de pe posturi, în condiţiile creşterii vitezei de execuţie şi a preciziei aruncărilor; perfecţionarea acţiunilor tactice individuale; îmbunătăţirea cunoştinţelor teoretice referitoare la folosirea tactică a exerciţiilor tehnice şi la tactica individuală.

BIBLIOGRAFIE

- *Alexe, Nicu şi colab. – Potenţialul biomotric al populaţiei şcolare din România, C.C.P.S., 1971.*
- *Baciu, Clement. – Anatomia funcţională şi mecanică a aparatului locomotor, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1977.*
- *Bota, Maria. , Bota, Ioan - Handbal, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1987.*
- *Bota, Maria. , Bota, Ioan – Handbalul – modele de joc şi pregătire, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1984.*
- *Alexe, Nicu. – Antrenamentul sportive modern, Editura Editis, Bucureşti, 1993.*
- *Cârstea, Ghe. – Teoria şi metodica educaţiei fizice şi sportului, Editura Universul, Bucureşti, 1993.*
- *Cercel Paul - Calităţi motrice în handball, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1975.*
- *Cercel Paul - Handbal - antrenamentul echipelor masculine, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1983.*
- *Cercel Paul - Handbal – exerciţii pentru fazele de joc,Eitura Sport Turism, Bucureşti, 1980.*
- *Cucoş C. –Raţionalizarea activităţii instructiv-educative şi proiecratea pedagogic, Editura Spiru Haret, Iaşi, 1994.*
- *Ghermănescu I. K. – Teoria şi metodica handbalului, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983.*
- *Epuran M. , Holdevici I. – Compediu de psihologie pentru antrenori, Editura Sport- Turism, Bucureşti, 1994.*
- *Mazilu V. – Potenţialul biometric al populaţiei şcolare din România, Editura C.N.E.F.S., Bucureşti, 1974.*

- *Mitra Gh., Mogoş Al. – Metodica educaţiei fizice şcolare, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1980.*
- *Popescu C. – lecţii de handbal, Editura Stadion, Bucureşti, 1971.*
- *Şiclovan – Teoria Antrenamentului sportive, Editura Sport Turism, Bucureşti, 1977.*
- *Trofin Ezo, Grigorovici S. - Handbal – antrenament, exerciţii şi jocuri, Editura C.N.E.F.S., Bucureşti,*
  1968.

425. ABORDĂRI INOVATOARE ÎN EDUCAȚIA ECONOMICĂ

PRIBILEAN MARIANA,
LICEUL TEHNOLOGIC "GEORGE BARIȚIU" LIVADA,
JUD SATU MARE

Educaţia economica reprezintă o componentă necesara culturii generale, formării personalităţii tuturor oamenilor. În acest context, atât viaţa de familie şi viaţa personală, cat si activitatea din oricare domeniu al vieţii sociale, includ, si probleme de natura economică, care trebuie cunoscute, in vederea participării oamenilor la dezvoltarea lor, corespunzator profesiunii lor.

Şcoala contribuie prin diverse discipline la formarea acestui comportament economic.

Fiind specialistă in stiinţe economice, în domeniul economic în care lucrez cu elevii mei, am ales să împărtășesc metoda de predare prin firma de exerciţiu. „Firma de exerciţiu" este metoda practică de integrare a cunoştinţelor de la diverse discipline şi care determină dobândirea de abilităţi antreprenoriale, perfecţionarea comportamentelor personale si totodată identificarea potenţialului propriu al elevilor noştri. In scoală, prin instruirea in firma de exerciţiu se oferă elevului competenţe în ceea ce înseamnă comportamentul profesional, respectiv: "***Să ştie ce să facă şi să ştie cum să facă***". „Firma de exerciţiu'' este prezentată elevilor ca un model al unei intreprinderi reale, fiind o metodă de abordare practică a integrării conţinuturilor, metoda concepută pentru formarea aptitudinilor personale si comportamentelor aplicabile în toate domeniile economice, pornind de la funcţiile de bază si până la cele de conducere din intreprindere. Activitatea în firma de exerciţiu determină o probare practică si o aprofundare a cunoştintelor deja dobândite, fiind astfel continuarea firească si necesară a instruirii de bază.

Firma de exerciţiu asigura interdisciplinaritatea conţinuturilor de la diverse discipline: economie, contabilitate, organizare, limbi straine, informatica, etc. şi este foarte greu să fii creativ in aceste domenii cu continuturi rigide.

Nu lipsit de interes consider faptul că pe lângă rigurozitatea disciplinelor economice in general, elevul poate fi stimulat să se apropie de ştiinţele economice prin dezvoltarea creativităţii. Creativitatea are ca si componentă principală imaginaţia, insă creaţia de valoare reală are si o componentă motivaţională, bazată pe dorinţa de a realiza ceva nou, inedit. Si cum munca staruitoare invinge totul, o altă componentă este voinţa, perseverenţa în a face numeroase încercări şi verificări.

Formarea comportamentului creator se realizează prin activităţile şcolare si extraşcolare, creativitatea face posibilă realizarea de produse reale sau pur mintale, constituind un progres în planul social.

Creativitatea se manifesta la nivelul firmei de exerciţiu in special in activitatea acesteia în Compartimentul de marketing. Cu toate capcanele creativităţii in marketing elevii trebuie să conştientizeze unele aspecte, aş sune chiar secrete: Creativitatea in marketing ar trebui sa fie masurată doar in funcţie de modul in care contribuie la profitabilitatea generala. Daca te ajuta sa vinzi cu profit, marketingul este creator, daca nu te ajuta, nu este creator. In acest fel, creativitatea este uşor de măsurat. Premiile şi complimentele nu au nimic de a face cu marketingul creativ. Creativitatea ar trebui să fie vazută ca o ocazie favorabilă nu pentru o firma ce oferă spectacole, ci pentru o firmă ce face vanzări. Marketingul inseamna a face afaceri, nu a distra asistenţa şi , desi s-ar putea sa fie distractiv, nu asta i se cere în primul rand. Marketingul există în primul rând pentru a crea dorinţa de a cumpara, nu pentru a distra. Creativitatea nu este o modalitate pentru o firmă de a-şi mentiona pur si simplu numele, ci de a-l implanta , de a-l lega de ceva pozitiv. Firmele pot caştiga atenţia şi o pozitie importantă in mintea potenţialilor clienţi mentionându-şi numele în mod creator, ajutându-i pe oameni sa-şi amitească numele lor data viitoare cand vor cauta produse sau servicii pe piata. Creativitatea în marketing inseamna acceptarea provocării de a demonstra beneficiul oferit intr-un mod de neuitat. Aceasta este o sarcina destul de dificila pentru creatorii de marketing care utilizează in acest scop texte, imagini si sunete artistic combinate.

Activitatea firmelor de exerciţiu se desfasoară conform legislaţiei in vigoare pentru firmele reale. Ca dascăl am luat contact cu acest concept inca de la inceputuri participând la cursurile de

formare si pregatire organizate de ROCT si Kulturcontackt prin participarea la sesiuni de pregătire cu tematica: Introducere in problematica firmei de exerciţiu, respectiv tematica: Detalii despre metodica predării prin firma de exerciţiu, tehnici de comunicare, tehnici de negociere, derulare de tranzacţii, pregatire pentru participare la târguri ale firmelor de exerciţiu. Ulterior am diseminat aceste concepte in şcoala mea prin sesiuni de diseminare, astfel că ani de zile, conform programei scolare, in şcoală colegii economişti au aplicat această metodă didactica, practică, ajungând la concluzia că Firma de exerciţiu – complexă ca metodă, motivată ca efecte - este o provocare atractivă atât pentru elevi cat si pentru profesori. Pot afirma din experientă ca Firma de exerciţiu reprezintă o metodă de predare inovatoare, orientată spre practică – modelul unei întreprinderi în care activităţile derulate de o firmă reală devin transparente pentru procesul de învăţare.

În practica şcolara am înfiinţat si coordonat elevii clasei a XI- a profil Servicii, pentru a activa în această lume de afaceri simulată, cu parteneri naţionali şi internaţionali reali, prin care se promovează calificări cheie precum lucrul în echipă, motivaţia de a lucra, flexibilitatea şi rezistenţa la stres, dorinţa de a lua decizii, competenţe privind rezolvarea conflictelor şi mai ales sensibilitatea interculturală. In firma de exerciţiu „Art Class" care are ca obiect de activitate organizarea de evenimente elevii se comportă ca şefi sau angajaţi responsabili şi isi educă si formează spiritul de intreprinzator, sunt exersate tranzacţiile economice existente in firmele reale, sceastă firma de exercitiu fiind structurată, in conformitate cu situatia din practică, in departamente : resurse umane, secretariat, marketing, desfacere, financiar-contabilitate, etc. Simularea situaţiilor de eşec ca si a celor de succes reprezintă pentru experienţa elevilor o componenta esenţială şi necesară a procesului de invaţare. Deciziile greşite, care in viata reală ar putea duce până la punerea in pericol a existenţei intreprinderii, in firma de exercitiu nu au urmări economice negative datorita caracterului virtual al situaţiilor exersate. Formarea de priceperi, deprinderi şi abilitati se realizează prin exersarea situaţiilor dintr-o firma reală, fiind indicat ca această exersare sa fie multiplă ca structură si consistenţă. Insuşirea competentelor-cheie (ex. capacitatea de a lucra in echipă, gândire interdisciplinară, competenţe de comunicare, capacitatea de a lua decizii) le permite elevilor obţinerea unor abilităti profesionale şi a unei flexibilităti indicate pe piaţa de munca precum si totodată descoperirea afinităţii faţă de un anumit loc de muncă. Competenţele obţinute pot determina reducerea perioadei de acomodare la locul de munca, aspect deosebit de benefic pentru viitorii angajaţi.

Periodic firmele de exerciţiu concurează între ele la Târgul firmelor de exerciţiu in care acestea relaţionează prin derularea de tranzacţii pe piata firmelor de exercitiu (nationalã si internationalã) , in acelaşi timp şi comunică cu mediul extern al firmei de exerciţiu, respectiv: colaborarea cu firma "mamă", cu alţi agenţi economici, cu instituţii ale statului, etc.

La aceste Târguri manifestarea creativităţii este la nivel maxim, prin felul ăn care elevii îşi realizează materialele publicitare: cataloagele de prezentare, pliantele, cărţile de vizită, spoturile dar şi prin felul ăn care se face publicitatea la locul de vânzare şi prin forţa de vânzare.

Pieţele concurenţiale nu pot exista fără resurse umane corespunzătoare, ceea ce înseamnă forţă de muncă bine pregătită, care să reacţioneze flexibil la cerinţele mediului dinamic al pieţelor. Astfel, sistemele de învăţământ se confruntă cu noi provocări, în special în domeniul formării profesionale. În locul cunoştinţelor teoretice trebuie transmise calificări cheie pentru piaţa forţei de muncă. Modelul firmei de exerciţiu reprezintă un instrument ideal în acest sens, atat prin cunoştinţe temeinice cât şi prin manifestarea creativităţii.

BIBLIOGRAFIE

1. CRAIA, S., - "Dicționar de comunicare", Editura AGER, Bucureti, 2001; pg. 23

2. "Seminar – Înfiinarea și organizarea unei firme de exercițiu", KulturKontact, Austria;

3. NICOLESCU, O., - „Sistemul organizatoric al firmei", Editura Economica, București, 2003; pag.56, 73

4. www.econet-see.com

5. www.roct.ro
6. www.tourstar.uv.ro
7. ”Din școală în viață prin firma de exercițiu”, Editura Didactică și Pedagogică, București,2005; pag. 27, 46, 68

426. PIRAMIDA SUCCESULUI. COLABORAREA DINTRE ŞCOALĂ, FAMILIE ŞI SOCIETATE

Ing. Rotaru Cristina Patricia, Liceul Tehnologic de Transporturi şi de Construcţii, Iaşi
Prof. Spătaru Manuela, Colegiul Naţional „ Al.I.Cuza'' Alexandria, jud. Teleorman

Educaţia este chemată să găsească soluţii prin care copilul să se adapteze rapid şi eficient la societatea în care trăieşte. Oricât s-ar strădui, şcoala nu poate înlocui restul instituţiilor care au misiunea de formare a cetăţenilor conştienţi, cu o conduită civilizată. Între aceştia, familia, considerată dintotdeauna celula de bază a societăţii, are un rol foarte important în ajutorul pe care trebuie să îl dea şcolii. Formarea ca cetăţean se afla sub influenta societăţii şi în special a familiei. Se impune o reconsiderare a relaţiei familie-şcoală-societate. Aceasta nu trebuie să fie semidirecţională, redusă la simpla informare a părinţilor asupra rezultatelor la învăţătură. Şcoala trebuie să convingă familia ca ea să devină un participant activ în procesul de instruire-educare.

Influenţele pe care familia le exercită asupra copilului sunt directe sau indirecte, determinând în mare măsură dezvoltarea personalităţii acestuia. Modelul moral-civic propus de şcoală (un comportament civilizat, demn, tolerant, bazat pe cinste, corectitudine, prietenie) găseşte un răspuns pozitiv în familiile unde aceste valori sunt puse la loc de cinste.

În prezent, societatea românească resimte absenţa culturii civice, a educaţiei sentimentului colectivităţii, a respectului faţă de lege, toate promovate de o disciplină comună recunoscută ca necesară. Şcoala şi familia sunt cei doi piloni de rezistenţă ai educaţiei, iar între aceştia şi comunitate, mediul extraşcolar şi extrafamilial, pendulează copilul, obiect şi subiect al educaţiei. Dacă aceste medii educaţionale se completează şi se susţin, ele asigură într-o mare măsură buna integrare a copilului în activitatea şcolară şi pe plan general în viaţa socială.

Şcoala trebuie să aibă contacte cu toate instituţiile sociale interesate direct sau tangenţial de domeniul educaţiei copilului de vârstă şcolară şi să stabilească relaţii de cooperare şi colaborare. Ea contribuie la transmiterea moştenirii culturale şi facilitează învăţarea individuală şi colectivă. Totodată şcoala face posibilă participarea grupurilor şi colectivităţilor la viaţa publică, elaborarea şi luarea deciziilor. Schimbul de informaţii favorizează interacţiunea socială şi permite unui număr mare de oameni să ia parte activă la soluţionarea problemelor care îi privesc. Personalitatea educatorului este " izvorul şi reglatorul " actului educativ şi scopul formal al educaţiei nu poate fi altul decât acela al formării omului destoinic a se conduce singur pe calea binelui, a adevărului, a dreptăţii şi a frumosului.

Pentru a deveni om cu adevărat, pentru a se cunoaşte şi domina pe sine, omul trebuie să caute să-şi satisfacă trebuinţe psihosociale specifice, cum sunt nevoia de identitate, de apartenenţă la grup, de acceptare şi apreciere din partea celorlalţi, nevoia de statut şi de participare. În vederea asigurării depline a protecţiei copiilor, Codul Familiei precizează caracterul drepturilor părinteşti subliniind că părinţii exercită drepturile lor în interesul copiilor, indisolubil legate de interesele societăţii democratice.

Creşterea copiilor constituie pentru părinţi nu numai o datorie faţă de copil, dar şi o sarcină faţă de comunitate. Familia are în societate funcţii bine determinate :

- *Funcţia biologică* care constă în perpetuarea speciei umane prin procrearea şi creşterea copiilor , condiţie primordială a existenţei societăţii.
- *Funcţia economică* constă în crearea condiţiilor materiale necesare vieţii şi dezvoltării membrilor familiei.
- *Funcţia educativă* se referă la faptul că familia are un rol foarte important în transmiterea limbii, a obiceiurilor, a modelelor comportamentale, urmaşilor ei. În familie, copilul învaţă să se aprecieze pe sine şi pe ceilalţi, depinde de un anumit mod de viaţă, vine în contact cu valorile şi normele societăţii.
- *Funcţia culturală* care, deşi stă la baza procesului de educare a copiilor, nu trebuie confundată cu funcţia educativă şi are ca finalitate integrarea eficientă a individului în

societate, dar urmăreşte şi crearea de individualităţi bine pregătite care să aducă o contribuţie maximă la transformarea şi progresul societăţii.

Obiectivul principal al acţiunii educative este formarea personalităţii copilului, care este urmărit atât în familie, cât şi în şcoală, astfel încât sarcinile şcolii şi ale familiei în materie de educaţie şi instrucţie se împletesc şi se sprijină reciproc.

În cadrul abordărilor contemporane ale fenomenului educaţional se impune tot mai mult implicarea cadrelor didactice în relaţii de cooperare cu părinţii copiilor şi cu alţi factori sociali interesaţi de educaţie. Pretutindeni trăiesc oameni, semeni ai noştri, împreună cu care formăm comunitatea. Toţi avem îndatoriri unii faţă de ceilalţi, dar îndeplinirea acestora nu este un lucru greu dacă de mici ne obişnuim să respectăm, să ajutăm, să fim politicoşi, înţelegători, să iubim munca să apreciem binele, adevărul, frumosul, să luptăm pentru triumful acestora. Între membrii unei comunităţi se stabilesc o mulţime de relaţii: de prietenie, de vecinătate, de rudenie, de muncă, de competiţie. Toţi avem nevoie de semenii noştri, de comunitate, dar în acelaşi timp şi comunitatea are nevoie de noi. Societatea îi modelează pe oameni dar la rândul lor, oamenii intervin permanent în procesul de transformare a societăţii.

Comunitatea este cea care oferă mediul prielnic pentru desfăşurarea unor activităţi comune: vizite la muzee, expoziţii; vizionarea de filme, spectacole; excursii şi vizite organizate în oraş sau în afara oraşului; însoţirea elevilor la concursuri şcolare, festivaluri artistice; simpozioane, seminarii având ca temă relaţiile şcoală-familie-comunitate.

Comunitatea are aşadar un rol important alături de şcoală şi familie în educaţia elevului. Valoarea educaţiei creşte într-o lume în care schimbările s-au accelerat simţitor, într-o societate a opţiunilor individuale şi sociale multiple, marcată de o multitudine de tranziţii, de naturi diferite. Educaţia este somată să răspundă provocărilor unei lumi a societăţilor şi indivizilor în derută, o lume în care s-au pierdut şi se pierd repere, sisteme de referinţă, iar sistemele etice se află în criză. Ea trebuie să construiască drumuri noi pentru speranţă, prin formarea unor cadre cât mai flexibile, a unor capacităţi şi comportamente capabile să facă faţă schimbării permanente şi să adapteze elevul la incertitudine şi complexitate. Şcoala este chemată să contribuie decisiv la reconstrucţia spirituală, la redefinirea unor noi sisteme de valori.

Educaţia răspunde atât cererii sociale cât şi nevoilor şi aspiraţiilor individuale, presupune eliberarea de energii lăuntrice şi depăşirea, prin împlinirea armonioasă şi creatoare, a insecurităţii, inferiorităţii şi dependenţei pe care le poate simţi fiinţa umană într-o societate aflată în schimbare rapidă. În prezent România cunoaşte o încercare de redefinire a rolului social al educaţiei, în contextul unui ” parteneriat pentru educaţie ”, un dialog deschis, lucid, responsabil, între toţi factorii educaţionali (familie, biserică, şcoală, comunitate locală). Şcoala se deschide spre mediul comunitar şi se fac propuneri de realizare a osmozei şcoală - comunitate (şcoala în comunitate şi comunitatea în şcoală), în perspectiva înţelegerii şcolii ca un centru cultural şi civic, centru complex de învăţare la îndemâna tuturor, tineri şi mai puţin tineri. Modelele de conduită oferite de părinţi-pe care copiii le preiau prin imitaţie şi învăţare-precum şi climatul socioafectiv în care se exercită influenţele educaţionale constituie primul model social cu o influenţă hotărâtoare asupra copiilor privind formarea concepţiei despre viaţă,a modului de comportare şi relaţionare în raport cu diferite norme şi valori sociale. Strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puţin conştientizate**,** determină în mare măsură dezvoltarea personalităţii, precum şi rezultatele şcolare ale copiilor, comportamentul lor sociomoral. Familia este partenerul tradiţional al şcolii. Aceasta influenţează atitudinea copilului faţă de învăţătură, de aceea şcolarizarea nu se poate realiza fară participarea activă a părinţilor.

Colaborarea dintre şcoală, familie şi societate, reprezintă un factor hotărâtor în educarea elevului pentru integrarea în societate şi asigurarea unui climat educaţional şi familial responsabil.

Tipologia beneficiilor implicării factorilor decizionali include:

-pentru copii: performanţa şcolară, atitudini şi comportament, prezenţă, adaptare şi implicare.
-pentru părinţi: atitudine pozitivă faţă de şcolă, relaţii mai bune între copii şi părinţi.
-pentru profesori: motivaţia crescută pentru îmbunătăţirea metodelor educative.
-pentru comunitate: sprijin crescut din partea comunităţii.

Bibliografie:

1.Bunescu Gh, Alecu G,Badea D*, Educaţia părinţilor. Strategii şi programe*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997, pag 96,112.
2. Bistriceanu, C., *Sociologia familiei*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2004,pag14-21;
3. Nicola, I., *Pedagogie*, Editura Didactică şi Pedagogică R. A., Bucureşti, 1994pag,22-29,87-94;
4. Şerdean, I., *Pedagogie*, Editura Fundaţiei România de Mâine, Bucureşti, 2004,pag 36-43.

427. ABORDAREA TEXTULUI NARATIV ÎN GIMNAZIU DIN PERSPECTIVA NOII PROGRAME ȘCOLARE *DOUĂ LOTURI*, de I.L. CARAGIALE

Prof. Sabo Ancuța Ramona
Colegiul de Arte Baia Mare

1.PREZENTAREA TEMEI– Tema generală pentru clasa a VII-a este "Orizonturile lumii şi cunoaşterii", iar subtema propusă acestei unități de învățare am numit-o "Valori şi principii morale"; pregătirea elevului pentru statutul de viitor adult trebuie să includă conştientizarea şi apoi respectarea unor principii morale.
2.DIMENSIUNEA INTER- ŞI TRANSDISCIPLINARĂ A TEMEI: Omul gândeşte interdisciplinar, existența umană nu poate fi divizată strict pe domenii ale cunoaşterii, întrucât acestea se întrepătrund. Interdisciplinaritatea activităților constă în îmbinarea literaturii cu matematica şi artele vizuale (folosirea de figuri din geometrie şi culori în realizarea unui desen mandalic care săspună povestea lui Lefter). De asemenea, discuțiile despre principiile şi valorile morale implică folosirea unor noțiuni de cultură civică, dar şi din materia nou apărută la clasa aVII-a, " Elemente de limba latină şi cultură romanică". Dimensiunea trandisciplinară a temei, "fuziunea" artelor (literatura şi artele plastice) se poate identifica realizarea desenului (tehnică pe care am numit-o sugestiv "mandala literară") care prezintă prin linii şi culori povestea personajului.
3.COMPETENȚE SPECIFICE VIZATE: 2.1; 2.3; 2.4.; 3.1; 3.2; 3.4.; 4.1; 4.2.;4.5.; 5.2
4.CONTEXT ȘCOLAR (condiții prealabile) –cunoştințele anterioare ale elevilor cuprind elemente ale narativului literar, rezumat, plan simplu/dezvoltat de idei, elemente de vocabulular, titlul operei literare, narator.
5. CONTEXT EXTRAȘCOLAR– experiența de viață a elevilor este determinată de activitățile din familie, astfel că elevii sunt diferiți, atât din punctul de vedere al educației, cât si emotional, percepând diferit textele literare. Unii citesc mult, sunt implicați în activități extraşcolare artistice, sportive etc., alții au cunoştințe şi abilități limitate. Indiferent de experiențele de viață ale elevilor, activitățile propuse au rolul de a-i antrena pe toți, fără a-i discrimina pe unii, toți copiii trebuie să fie apreciați pentru efortul depus.
6. EXTINDERE SPRE VIAȚĂ – Copiii din zilele noastre au impresia că totul li se cuvine fără să depună niciun efort, iar, la orice aşa-zis eşec, au impresia că se termină lumea, se supără dacă nu sunt în centrul atenției şi interpretează cu suspiciune orice gest al adulților sau al colegilor. Discutând, de exemplu, despre situația personajelor dintr-o operă literară (Lefter, în cazul de față), elevii pot valorifica principiile morale, prin diferite activități şi scenarii didactice ei pot înțelege că perfecțiunea nu există şi omul învață din greşeli toată viața. Însuşirea unor valori morale precum: sinceritatea, corectitudinea, încrederea, bunăvoința, perseverența, autocontrolul, integritatea, responsabilitatea etc. reprezintă averea spirituală a fiecărei ființe umane, care îi va ghida pașii prin viață.
7. ACTIVITĂȚI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE RECOMANDATE
Lecția se desfăşoară în timp şi are un caracter procesual – porneşte de la cunoştințe care aparțin complexului informațional al elevului şi se continuă cu introducerea elementelor de noutate, prelucrarea și aprofundarea acestora pentru ca apoi să urmeze momentul reflecției, al meditației asupra conținuturilor învățate. Elementul nou însuşit se va integra în volumul de cunoştințe al elevului. Astfel, lecția devine un proces al propriei deveniri, parcurgând momente esențiale care-l ajută pe elev să-şi clarifice diferitele noțiuni întâlnite şi ulterior să le folosească, după o reală consolidare a acestora.
Activitatea propusă va fi structurată astfel: •Lectura textului cu descifrarea informațiilor explicit formulate; •Aprofundarea lecturii prin realizarea de deducții simple; •Elemente de realizare a

dialogului; mărci ale vorbirii directe; caracterizarea personajului (mijloace de caracterizare: directe și indirecte); •Integrarea și interpretarea informațiilor și ideilor pentru identificarea corectă a mesajului textului;
A. Elevii vor realiza individual o poveste cu termeni dați în avans: "loturi", "bilet", "viceversa", "culmea", "demisia", "șef". După citirea unor compuneri, se va face prima lectură a textului, expresivă.; discutarea unor cuvinte necunoscute. Apoi, propun folosirea metodei "hexagonul". Se desenează hexagonal, având pe fiecare latură următoarele întrebări: Cum? Când? Unde? Care? De ce? Ce? Sau poate fi distribuită o fișă fiecărui elev cu hexagonul sau nu se mai desenează niciun hexagon, se formulează întrebările și se găsesc răspunsurile potrivite. Reflecția, o scurtă prezentare a întâmplărilor, se va realiza pe baza răspunsurilor obținute la întrebările de mai sus. Evaluarea elevilor se face pe parcurs, prin aprecierea răspunsurilor date, prin observarea implicării lor. Ca temă pentru acasă propun relatarea întâmplărilor din perspectiva personajului Lefter Popescu.
B. Se citesc relatările unor elevi, se discută aspecte legate de realizarea compunerilor (la ce persoană se povestește). Urmează activități de aprofundare a lecturii: identificarea indicilor de timp, de spațiu, identificarea personajelor și a rolului pe care îl au în cadrul operei, ideile principale/momentele subiectului, tema. Se pot folosi tehnici diverse, de exemplu "soarele caracteristicilor" (gruparea elementelor puse în discuție într-un anumit sector de cerc; se pot folosi și culori diferite pentru colorarea anumitor părți ale cercului) în perechi sau pe grupe. O altă metodă ce poate fi folosită tot în acest segment al lecției este "harta povestirii", elevii identificând pe o fișă individuală elemente precizate mai sus. Evaluarea elevilor se realizează prin observarea sistematică, dar și pe baza opiniilor exprimate de colegi prin aprecieri generale sau indivituale; nu se admit aprecierile negative nici din partea profesorului și nici din partea elevilor, aspectele ce trebuie îmbunătățite se vor fi enunțate sub forma unor recomandări sau propuneri. În etapa de reflecție, elevii vor realiza prin metoda eseului de cinci minute, o scriere în care să-și exprime părerea despre mesajul textului sau dacă li se pare mai interesant, pot să formuleze pentru colegi și profesor 5 întrebări despre semnificația textului. Tema pentru acasă va consta în realizarea unei compuneri narative în care se prezintă o întâmplare inspirată din opera studiată, cu tema „Caragiale ne inspiră"; se vor folosi/respecta obligatoriu noțiunile discutate (spațiu, timp, personaje, acțiune, narator).
C. La începutul lecției se citesc câteva teme, se discută scurt despre elementele ce trebuiau incluse. Apoi li se cere elevilor să realizeze în perechi un dialog, imaginându-și că sunt personaje din textul studiat. După citirea câtorva exemple și exprimarea unor opinii despre dialogurile realizate, se vor numi elementele care intră în componența unui dialog. Se identifică mărcile vorbirii directe, importanța vocativelor, a imperativelor, a interjecțiilor, verbele declarative etc., prin intermediul organizatorului grafic. Această activitate se poate realiza prin metode tradiționale sau prin tehnici activ-participative, precum ciorchinele, jurnalul grafic. În etapa reflecției, se împart elevilor fișe care conțin replici ale personajului/personajelor. Se identifică mărcile vorbirii directe, se analizează atitudinea personajelor care reiese din dialog, respectarea partenerului de dialog, folosirea unor cuvinte potrivite/nepotrivite.Elevii vor fi evaluați pe parcurs pe baza răspunsurilor, a intervențiilor în lecție. Tema va fi realizarea unui interviu cu Lefter Popescu.
D. Se citesc câteva interviuri (cine dorește) și se pregătește atmosfera pentru discutarea noțiunilor legate de personaje, clasificarea lor, caracterizare personajului și mijloace de caracterizare. Pentru această etapă se vor impărți fișe cu citate din text despre personaj (Lefter) pe prima coloană, apoi în a doua coloană se vor scrie trăsăturile care reies din citat (de preferat o însușire/citat), cine face caracterizarea se trece în coloana a treia, iar în a patra coloană cum identificăm trăsăturile (direct sau indirect din limbaj, relația cu celelalte personaje, semnificația numelui etc.). Se discută ce face bine și ce nu face bine Lefter, ce reguli de bun simț încalcă etc. Reflecția va fi realizată printr-o scurtă caracterizare a lui Lefter. Evaluarea se face pe parcurs prin intervențiile din timpul orei, se discută unele nelămuriri, prin exemplificare sau prin alte metode alese de profesor, scopul fiind ajutarea elevului și nu încurcarea lui. Acasă vor completa un chestionar realizat prin intermediul instrumentului web 2.0, formulare google, link-ul fiind trimis elevilor pe grupul clasei. (https://goo.gl/forms/sFFOsr7vhptkhHw12)

E. Activitatea se va realiza fie în clasă, fie afară, în funcție de răspunsurile elevilor (în cadrul sondajului de opinie). În prima parte a lecției se discută răspunsurile date de elevi și se vor stabili grupele pentru realizarea mandalei personajului. Elevii lucrează pe grupe, pe foi A0 sau cu frunze pe care le colorează și le aranjează într-o anumită formă, astfel încât să spună povestea lui Lefter. Indiferent de locul unde se finalizează activitatea, se vor fotografia lucrările pe echipe și se vor include pe un avizier virtual pe www.padlet.com. Ca temă se pot propune, la alegere, una dintre următoarele tipuri de scriere: o pagină din manualul bunelor maniere în care să prezinte cum trebuia să se comporte Lefter, un articol de ziar în care să prezinte modul în care s-a desfășurat ultima lecție de limba și literatura română etc, realizarea unor cvintete; compunerea unui acrostih și/sau limerick (poezie umoristică din lirica engleză formată din 5 versuri: 1. Prezentarea protagonistului; 2. Eprimarea unei calități a acestuia printr-o actiune; 3. și 4. Reacția celor prezenți într-un enunț - în cele 2 versuri; 5. Epitetul final care sa-l caracterizeze pe protagonist).
F. Expunerea materialelor este urmată de aprecieri generale. De asemenea se va realiza o prezentare online, folosindu-se un instrument web 2.0, intitulată Testamentul lui Lefter (sau orice titlu) unde se vor încarca toate materialele. Testamentul personajului va conține la final un "Dicționar ilustrat de valori morale".

428. PROIECT ERASMUS + - «THE SECOND CHANCE - BUILDING DIGITAL INTERCULTURAL EDUCATION, ENTREPRENEURSHIP AND ARTISTIC APPROACHES» (2018-1-RO01-KA104-047339)

Livia Uţă, profesor Colegiul Naţional «Elena Cuza», Craiova & formator «Asociaţia Orizont Cultural T»

Proiectul «The Second Chance - Building Digital Intercultural Education, Entrepreneurship and Artistic Approaches», aparţinând Asociaţiei Orizont Cultural T, Craiova, derulat în intervalul 1 iulie 2018 - 30 iunie 2020, este centrat pe tinerii NEET.

Acronimul NEET (« Not in Education, Employment or Training ») se referă la un segment din populația tânără cu vârsta cuprinsă între 18 și 24 de ani, care nu este nici angajată în câmpul muncii, nici în educație sau formare.

Cauzele acestei inactivități în rândul acestor tineri sunt numeroase. Pot fi persoane marginalizate din cauza delincvenței, persoane care sunt „indisponibile" din cauza bolii, dizabilității sau responsabilităților familiale, persoane care caută oportunități, care așteaptă să găsească un loc de muncă ideal, dar și tineri care se dedică temporar altor activități, cum ar fi arta sau călătoriile.

Proiectul «The Second Chance - Building Digital Intercultural Education, Entrepreneurship and Artistic Approaches» (2018-1-RO01-KA104-047339) este centrat pe șomerii „clasici", pe termen scurt sau lung, în principal pe tinerii care au absolvit liceul fără diplomă de bacalaureat, pe tineri inactivi, care nu urmează nicio pregătire, care riscă în acest fel excluderea socială, cu un venit sub pragul sărăciei și care adesea nu au competenţele necesare pentru a-și îmbunătăți situația materială.

Proiectul «The Second Chance - Building Digital Intercultural Education, Entrepreneurship and Artistic Approaches» (2018-1-RO01-KA104-047339) îşi propune să găsească soluții pentru integrarea socio-profesională a tinerilor NEET și este centrat pe participarea a 6 formatori ai Asociației Orizont Cultural T la 3 cursuri europene :

1.Cursul «Interactive ICT-based and web tools for an effective blended, flipped and cooperative learning», furnizat de Asociaţia Enjoy Italy

2.Cursul «Start your business», furnizat de Associazione Artistica Culturale A Rocca

3.Cursul «Career consultancy in adult education », furnizat de Associazione Artistica Culturale A Rocca

Primul curs, «Start your business», care a avut loc între 8-14 aprilie 2019, în Barcellona Pozzo di Gotto (Italia), a fost furnizat de Associazione Artistica Culturale A Rocca.

Obiectivele cursului au fost să ofere participanților o bază de cunoștințe și o bază de experiențe practice pentru a obține o perspectivă detaliată asupra demarării unei afaceri.

Abilitățile dobândite de participanți i-au ajutat să înțeleagă dificultățile acestui proces și să depășească orice dificultăți care pot apărea pentru a înființa o afacere funcțională și înfloritoare pe termen lung.

Cursul a început cu o detaliere a etapelor necesare pentru a începe o afacere și a-i asigura sustenabilitatea, cu sfaturi pentru antreprenorii începători, în special în ceea ce privește provocările legale, financiare și responsabilităţile, cu accent pe beneficiile asumării unei decizii de o asemenea importanță.

Participanții la curs au avut la dispoziţie multe resurse înainte de formare, în timpul acesteia și după formare, ceea ce le-a oferit o bază solidă pentru proiectul lor viitor.

Cursul le-a oferit oportunitatea de a face cunoștință cu antreprenori de succes care le-au împărtășit propriile lor experiențe.

Prin această metodă de „învățare activă", participanții au fost informați cu privire la procesul de inițiere a unei afaceri. Au fost bine pregătiți să-și înceapă propria afacere. La sfârșitul cursului, au obținut cunoștințe care le-au permis să înțeleagă cerințele, să depășească dificultățile de a începe o nouă afacere și să gestioneze bine problemele întâlnite.

După ce au asimilat cunoștințele teoretice și practice oferite, participanții și-au dezvoltat propriul plan de afaceri pe care l-au prezentat colegilor și profesioniștilor în afaceri. Acest plan de afaceri a fost evaluat în detaliu de către profesioniști, permițând participanților să-și identifice punctele forte și punctele slabe în scopul de a deveni antreprenori mai buni.

Al doilea curs, «Interactive ICT-based and web tools for an effective blended, flipped and cooperative learning», care a avut loc în Bruxelles, Belgia, în intervalul 17-21 mai 2019, a fost furnizat de Asociaţia Enjoy Italy.

Obiectivele acestui curs au fost:

1) Informarea în legătură cu problemele cheie legate de cultura digitală în educație
2) Reflectarea asupra învățării combinate / cooperative, asupra metodei «clasa inversată», integrând tehnologia și instrumentele web
3) Informarea în legătură cu cele mai bune practici privind modul în care TIC poate spori motivația, participarea, spiritul antreprenorial și învățarea participanților
4) Îmbunătățirea abilităților digitale, utilizând o serie de instrumente, software și programe de interes pentru predare și învățare
5) Proiectarea și dezvoltarea de proiecte concrete de predare (conținut multimedia, resurse și lecții combinate) pentru a fi aplicate în clasă

Programul cursului a fost următorul:

Prima zi: prezentarea cursului și a aşteptărilor participanților
• Brainstorming și team building
• Competențe cheie și abilități generale pentru secolul XXI: introducere interactivă
• Învățare cooperativă, învățare combinată și «clasa inversată» în Europa: caracteristici, valori și bune practici

Ziua 2: Digital storytelling / Creare de conținuturi de învățare multimedia
• Crearea unui videoclip
• Crearea unei lecții video interactive
• Crearea unei cărţi digitale (eBook)
• Pagini web și benzi desenate
• Laborator practic: proces și sfaturi pas cu pas.

A treia zi: predare-învățare combinată și colaborativă
• Crearea unei lecții digitale / combinate
• Descoperirea de instrumente online pentru crearea de infografii / hărți mentale
• Platforme și resurse web de învățare
• Explorarea celor mai bune instrumente pentru evaluare
• Laborator practic: proces și sfaturi pas cu pas

Ziua a patra: colaborare, creativitate și rezolvarea problemelor
• Site-uri, articole web, aplicații mobile și produse electronice pentru predare și învățare: o scurtă privire de ansamblu
• Instrumente web colaborative
• Gamificarea (integrarea elementelor de joc) în predare, pentru a spori motivația și interesul: funcționalități și instrumente practice
• Laborator practic: proces și sfaturi pas cu pas

A cincea zi: un nou început
- Vizită într-o școală locală și discuții cu personalul
- Turul cultural al orașului
- Planificarea viitoarelor proiecte
- Evaluarea cursului
- Înmânarea certificatelor

Al treilea curs, «Career consultancy in adult education », furnizat de Associazione Artistica Culturale A Rocca, a avut loc în perioada 14 iunie-20 iunie 2019, şi s-a adresat tuturor celor interesați de orientarea profesională în context educativ. Cursul a fost centrat pe competențele necesare în secolul XXI și pe utilizarea tehnicilor inovatoare pentru orientarea în carieră.

Metodologia s-a bazat pe lecții teoretice și pe exemple de bune practici, precum și pe discuții și pe comparații între experiențele participanţilor la curs. Participanții au descoperit abordarea educației bazată pe competențe prin ateliere, simulări și prin învățarea prin acțiune.

Obiectivele acestui curs au fost:

-Înțelegerea rolului și a oportunităților orientării în carieră la toate nivelurile de învățământ
-Ameliorarea abilităților antreprenoriale ale participanților
-Înțelegerea modului în care orientarea profesională poate fi integrată în cursuri și în programă
-Înțelegerea abordarii educației bazate pe competențe și importanța acesteia în orientarea profesională
-Dezvoltarea capacităţii de comunicare, de colaborare, de rezolvare de probleme, de negociere, a gândirii critice și a creativităţii
-Ameliorarea înțelegerii potențialului simulărilor și al jocului de rol pentru integrarea orientării în carieră în educație la toate nivelurile
-Însuşirea de idei creative și de resurse practice pentru implementarea cu succes a orientării profesionale în educație
-Îmbunătăţirea limbii engleze (limba oficială a cursului)
-Promovarea conștientizării interculturale
-Împărtăşirea experienţelor de integrare și a modelelor de orientare în carieră ale diferitelor organizații, pentru creşterea eficienţei tuturor participanţilor
-Dezvoltarea platformei de colaborare online pentru pregătirea, diseminarea și crearea de rețele pentru dezvoltarea de parteneriate și de proiecte viitoare
-Consolidarea colaborării europene între cei implicați în orientarea profesională în educație în diferite contexte
-Furnizarea de informații despre diferite sisteme educaționale

429. COMUNICAREA TRANSDISCIPLINARĂ-CERINȚĂ SAU NECESITATE?

Profesor Daniela STAN
Profesor Mariana SBÎRNEA
Colegiul Economic "Maria Teiuleanu" Pitești

„În domeniul educaţiei, transdisciplinaritatea urmăreşte punerea în funcţiune a unei inteligenţe lărgite, care reflectă triada: inteligenţa analitică, inteligenţa emotivă, inteligenţa corpului."(Basarab Nicolescu- Transdisciplinaritatea, o noua viziune asupra lumii)

Specialiștii în educație constată în mod realist cum școala de azi, prin furnizarea curriculumului noțional depersonalizat și prin dezvoltarea preponderentă a gândirii conceptuale, subestimează potențialul de învățare al elevului la școală.

Constatăm la nivel de curriculum, cel puțin în cazul românesc, o serie de decalaje. Izolarea în suficienţa disciplinelor de învăţământ, extrem de fragmentate, centrate pe inventarierea de conținuturi și metodologii artificiale, constituie un simptom clar al decalajului. În acest sens, devine necesară abordarea transdisciplinară. Aceasta reflectă, generic vorbind, unitatea cunoașterii și abordările holiste în educație. Din perspectivă curriculară, ea vizează fuziunea mai multor discipline, sub forma integrării curriculare, cu posibilitatea constituirii unui nou mod de abordare a cunoașterii.

În afara disciplinelor clasice, în unele ţări, în special cele nordice, s-a trecut la introducerea unor teme transversale, la activitatea prin proiecte, la intersecţia în curriculum a unor noi dimensiuni ale educaţiei. Ca expresie a acestei integrări, temele cross-curriculare reprezintă unităţi de studiu care permit explorarea unor probleme semnificative ale ceea ce putem numi „lume reală".

Desigur, proiectarea inter- sau transdisciplinară nu va conduce la „desfiinţarea" disciplinelor, dar consecinţele benefice pentru curriculumul şcolar sunt multiple: centrarea pe activităţi integrate de tipul proiectelor; relaţionările între concepte, fenomene, procese din domenii diferite; corelarea rezultatelor învăţării cu situaţiile din viaţa cotidiană.

În activitatea de proiectare a conţinuturilor transdisciplinare, cadrul didactic trebuie să cunoască în prealabil tipologia experienţelor de învăţare specifice acestei abordări. Scopul pragmatic este dat chiar de utilizarea acestor repere în proiectarea experienţelor de învăţare concrete. Acestea pot fi de tip I: *experienţe general exploratorii* – sunt concepute activităţi ce oferă elevului şansa de a identifica aria teamtică de interes; tipul II: *activităţi alternative pe grupe de antrenament* - sunt concepute experienţe diferenţiate de învăţare prin metode orientate spre dezvoltarea proceselor intelectuale şi emoţionale; tipul III: *investigaţii individuale sau pe grupuri mici* (separate, accelerate, aprofundate): este un stagiu de creaţie a unor produse ştiinţifice sau artistice ce reclamă un comportament specializat din partea elevului.

Experienţele de învăţare astfel proiectate pot crea contextul formativ şi stimulativ al dezvoltării celor 20 de competenţe transdisciplinare concepute de L. D'Hainaut (1980): exploatarea informaţiilor, relaţionarea cu mediul, comunicarea eficientă, utilizarea limbajelor şi a codurilor, adaptarea, rezolvarea problemelor, creativitatea, evaluarea, gândirea selectivă, gândirea abstractă, gândirea explicativă, demonstrarea, predicţia, învăţarea eficientă, acţiunea eficientă, decizia, competenţa proiectivă, conducerea schimbării, organizarea ştiinţifică.

Știm oare să comunicăm transdisciplinar? Sau de cele mai multe ori ne limităm la comunicarea specifică domeniului nostru de pregătire sau la specificul disciplinei pe care o predăm? Putem interacţiona cu uşurinţă cu domeniile din imediata vecinătate a pregătirii noastre? Știm să folosim informaţiile şi rezultatele ştiinţei pentru o dezvoltare transdisciplinară a elevilor noştri, astfel încât aceştia să devină oameni adaptaţi ai societăţii de mâine?

Este important să dezvoltăm la elevi abilităţi şi competenţe de comunicare a mesajului specific ştiinţific, de lectură, dar este cel puţin la fel de important să stimulăm atitudini pozitive, de respect şi consideraţie faţă de ştiinţe, faţă de descoperirile epocale realizate d-a lungul timpului, faţă de eforturile pe care cercetătorii de azi le depun pentru dezvoltarea lor (se consideră că cele mai multe descoperiri în ştiinţe au fost realizate în secolul XX !).

Cum ar arăta viaţa noastră cotidiană fără aceste descoperiri? Să facem elevii să fie conştienţi că fără descoperirile importante în fizică susţinerea activităţilor de cercetare ale secolului trecut nu ar folosi azi Internetul, telefonul mobil, televizorul, toate electrocasnicele pe care le au acasă, iluminatul public şi multe, multe alte lucruri minunate care ne înconjoară.

Poate că interesul pe care reuşim să-l stârnim va determina pe cei mai talentaţi şi pasionaţi dintre elevii noştri să dorească o carieră în cercetarea ştiinţifică sau tehnică.

O modalitate pe care o avem la îndemână este cea oferită de muzeele de ştiinţe din întreaga lume. Cum probabilitatea ca noi sau elevii noştri să le putem vizita este mică, putem să realizăm, utilizând Internetul, tururi virtuale a cestor muzee.

Să luăm de exemplu site-ul muzeului *Palais de la decouverte* din Paris (http://www.palais-decouverte.fr/index.php). Este un site deosebit de bine structurat, unde veţi putea găsi pe lângă informaţii despre muzeu (expoziţii deschise, ore de vizitare etc.) şi multe materiale pe care le puteţi utiliza la orele de fizică.

Site-ul urmează structura muzeului şi este organizat pe şase secţiuni: astronomie/planetarium, geoştiinţe, matematică, chimie, fizică, ştiinţele vieţii. Muzeul are dedicat fizicii un spaţiu de 3000 m^2 , iar pe site vezi găsi informaţii despre cele opt săli unde se găsesc exponatele: electrostatică, electromagnetism, magnetism şi supraconductibilitate, lumină, căldură şi fluide, sunete şi vibraţii, fizica nucleului şi particule şi mecanică.

Pentru fiecare sală există scurte prezentări video. Avaţi de asemenea acces şi la alte diverse prezentări video şi articole *en-line* deosebit de interesante (Energia, încotro?, Conversia fotovoltaică a energiei solare, Cronologie climatică a ultimului mileniu în Europa), informaţii despre premiile Nobel în fizică din 2006 şi 2007 şi multe, multe alte informaţii extrem de interesante şi utile.

Pentru documentare aveţi la dispoziţie secţiunile Pământ şi univers, materie şi energie, matematică şi lumea vie.

Site-ul lui *Science Museum* din Londra (http://www.nmsi.ac.uk/index.asp?flash=yes) pe prima pagină faceţi clic pe *Science Museum*) vă oferă un tur virtual al muzeului, iar la secţiunea *Online stuff* prezintă informaţii interesante şi diverse din următoarele subiecte: artă, ştiinţă, media, fizică şi matematică, chimie şi materiale, energie, obiecte din viaţa de zi cu zi, spaţiu, comunicare şi computere, inginerie, medicină şi biologie şi transport.

World History of Science Online este un proiect bibliografic internațional. În prezent, este sub conducerea unui consiliu de savanți din întreaga lume care au un interes în promovarea activităților bibliografice la nivel mondial. La sfârșitul anului 2011, această resursă a lansat o nouă inițiativă. WHSO își propune să devină o resursă majoră online pentru savanții care caută resurse pentru munca savantă. Website-ul clasifică și indexează resursele online în domeniul Istoriei Științei și Tehnologiei pentru meritul savant și oferă descrieri succinte ale acestor resurse.

World History of Science Online este un proiect al Comisiei pentru Bibliografie și Documentare (CBD) al Uniunii Internaționale de Istorie și Filozofie a Științei / Divizia de Istorie a Științei și Tehnologiei (IUHPS / DHST).

Deosebit de interesantă este şi secţiunea cu jocuri video, pe care le-aţi putea recomanda elevilor d-voastră (ca de exemplu *Energy flows, Energy Ninjas, Make Energy Useful).*

Materiale deosebit de interesante şi utile veţi găsi şi pe site-ul lui *History of Science Museum* din Florenţa. Veţi putea face un tur virtual al muzeului, viziona expoziţii *on-line*, prezenta elevilor instrumente utilizate de Galilei care se găsesc printre exponatele muzeului (cu care se pot face simulări!). Există şi o bibliotecă virtuală a muzeului unde veţi găsi informaţii interesante.

Atenţie!

- Nu toate site-urile din listă se deschid la prima încercare!
- Dacă intenţionaţi folosirea de informaţii dintr-un site la oră, verificaţi înainte de oră funcţionarea site-ului!
- Site-urile se actualizează periodic, aşa că verificaţi, dacă îl utilizaţi la oră, dacă informaţia vizată se mai găseşte pe site!
- Majoritatea site-urilor sunt în limba engleză (sau au şi varianta în limba engleză)!

- Serviţi informaţiile de pe site-ul cu lista muzeelor „în porţii mici”, altfel riscaţi să produceţi efecte contrare celor scontate prin blocul creat ce abundenţa de informaţii ce nu pot fi preluate şi prelucrate de către elevi!
- Includerea acestor informaţii în contextul unor lecţii este de preferat vizionării virtuale a cât mai multe expoziţii!

Utilizarea Internetului poate constitui o oportunitate în învăţare, dar ea presupune existenţa unor metacompetenţe (incluzând şi reunind abilităţi de utilizare a computerului, identificare de cuvinte cheie în navigare pentru obţinerea de informaţii, preluarea informaţiilor, traducerea adecvată a acestora dacă sunt în limbi străine, prelucrarea lor etc). Selectarea informaţiei este un proces dificil, care, dacă nu avem formulate obiective clare, poate fi un mare consumator de timp!

Site-urile indicate sunt, marea majoritate în limba engleză. Este un bun prilej de a colabora cu colegii care predau limba engleză în şcoala dumneavoastră, nu numai la traducerea unor materiale, dar şi în stabilirea unor teme de casă comune! Se poate alege efectuarea unor teme la care materialele informaţionale să fie în limba străină, iar conţinutul să fie de fizică, profesorii de limbi străine verificând corectitudinea traducerii, iar d- voastră corectitudinea ştiinţifică.

Există în limba română două site-uri excelente (http://www.fizica.ro/ şi http://www.fizica.com/) ce se adresează profesorilor de fizică (cu legături şi spre alte site-uri în limbi străine!).

Utilizarea computerului la ore presupune re-configurare curriculară, utilizarea calculatorului la ore (altele decât cele de informatică) fiind nu numai o oportunitate cognitivă ci şi una socio-culturală, elevii putând să fie stimulaţi să lucreze în echipe, cooperând în căutarea, schimbul şi procesarea de informaţii, putându-se realiza integrarea predării cu învăţarea.

Computerul la orele de fizică poate reprezenta un instrument cognitiv remarcabil, prin facilitatea cu ajutorul VTR (*Virtual Reality Technology*) efectuării unor experimente şi simulări în spaţiul virtual pe care nu le putem efectua în laborator. Internetul poate fi considerat ca o oportunitate considerabilă, dar planificarea şi dirijarea învăţării este responsabilitatea profesorului.

Computerul, navigarea pe Internet, experimentele în spaţiul virtual sunt mijloace extrem de eficace dacă sunt utilizate adecvat, dar ele nu pot suplini lectura propriu-zisă, plăcerea de a citi o carte captivantă. Din păcate elevii secolului XXI citesc mai puţin!

Demersurile directive, de genul „ în două săptămâni, sau în timpul vacanţei să citiţi (şi, eventual să faceţi rezumatul!) această carte“ nu vor stimula plăcerea de lectură, oricât de interesantă ar fi lectura recomandată.

Cum am putea face altfel? Să găsim pretext pentru lectură!

Un exemplu: cartea lui Dan Brown „*Codul lui da Vinci*” a avut un imens succes mondial. Chiar dacă elevii nu au citit cartea, mulţi dintre ei au vizionat ecranizarea ei. Putem profita de interesul stârnit atât de carte cât şi de film ca să solicităm elevilor să culeagă informaţii (implicit să citească, să se familiarizeze cu opera lui da Vinci, considerat unanim ca geniu universal!).

Credeţi că elevii d-voastră ar fi interesaţi să afle mai multe?

Interesaţi-vă ce cărţi citesc elevii, citiţi-le şi d-voastră şi găsiţi în ele pretexte pentru lectură ştiinţifică, dezvoltarea unor teme, găsirea de informaţii suplimentare.

Să nu uităm însă să ne menţinem treaz propriul interes şi plăcere pentru lectură şi să nu recomandăm elevilor cărţi pe care noi nu le-am citit!

BIBLIOGRAFIE

1. **GHID METODOLOGIC DE APLICARE LA CLASĂ A CURRICULUMULUI INTEGRAT, INTER- ŞI TRANSDISCIPLINAR, PENTRU DOMENIILE ŞTIINŢIFIC ŞI UMANIST,** elaborat în cadrul proiectului „Proces educaţional optimizat în viziunea competenţelor societăţii cunoaşterii” Contract nr: POSDRU/55/1.1/S/25952, Proiect implementat de Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanţare Externă – Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului în parteneriat cu SIVECO ROMÂNIA şi Universitatea Naţională de Apărare „Carol I”;
2. **CURRICULUM INTEGRAT, INTER- ŞI TRANSDISCIPLINAR, PENTRU DOMENIILE ŞTIINŢIFIC ŞI UMANIST**, elaborat în cadrul proiectului „Proces educaţional optimizat în

viziunea competenţelor societăţii cunoaşterii” Contract nr: POSDRU/55/1.1/S/25952, Proiect implementat de Unitatea de Management al Proiectelor cu Finanţare Externă – Ministerul Educaţiei, Cercetării, Tineretului şi Sportului în parteneriat cu SIVECO ROMÂNIA şi Universitatea Naţională de Apărare „Carol I”;
***http://www.palais-decouverte.fr/index.php
***http://www.nmsi.ac.uk/index.asp?flash=yes
***http://www.fizica.ro/ http://www.fizica.com/

430. DE LA TEORIE LA PRACTICĂ: STILUL DE PREDARE EFICIENT LA ORELE DE GEOGRAFIE

prof. Valentina Carmen URECHIATU, Liceul Tehnologic Transporturi Auto, Timişoara

Geografia, ca disciplină de învăţământ, are un rol deosebit în formarea şi educarea elevilor. Disponibilităţile ştiinţifice ale geografiei îi amplifică valenţele în plan didactic, exprimate prin dimensiuni educaţionale variate. De ce geografie? Pentru simplul motiv ca elevii să cunoască mai bine mediul în care trăiesc! Iar profesorul de geografie, prin întreaga sa activitate, trebuie să realizeze două mari componente: pe de o parte informarea, transmiterea de cunoştinţe, iar pe de altă parte, formarea, respectiv asigurarea condiţiilor optime pentru dezvoltarea armonioasă a personalităţii elevilor.

Ideea de „stil de predare", inclusiv de „stilistică didactică" constituie o cucerire relativ recentă în teoria instruirii. Ea s-a impus, câştigând amploare şi profunzime, în ultimele decenii, datorită multiplelor semnificaţii teoretice şi practice pe care stilurile le prezintă. Şi anume, acestea:

• reprezintă o formă de manifestare a originalităţii în activitatea didactică la geografie;

• au o valoare strategică, inspirând alegerea şi utilizarea preferenţială a unor strategii în cadrul orelor de geografie. In cadrul unui stil se pot pune în acţiune mai multe tipuri de strategii, ceea ce facilitează adaptarea instruirii la stilurile cognitive dominante la elevi. Altfel, pot să apară dezarmonii de natură să creeze dificultaţi în învăţare, perturbări şi chiar unele blocaje;

• îmbogăţesc practica şcolară, introduc variaţie, favorizând o activitate mai vie, mai nuanţată în clasă;

• induc comportamente variate de învăţare şi contribuie la modelarea stilurilor de muncă intelectuală la elevi, în orele de geografie;

• o utilizare preferenţială de stiluri poate să semnaleze schimbări vizibile în sistemul de valori ce ghidează activitatea cu elevii, noi direcţii în practica şcolară capabile să angajeze în mai mare masură gândirea şi imaginaţia, inventivitatea şi creativitatea, să faciliteze depăşirea mai rapidă a unui eventual didacticism arid şi stereotip;

• sugerează interpretarea predării geografiei drept abilitatea profesorului de a se comporta utilizând diferite stiluri educaţionale în vederea atingerii competenţelor specifice disciplinei. Ceea ce ar putea să însemne că stilurile devin o necesitate în susţinerea unei prestaţii didactice de calitate şi, în acelaşi timp, eficintă;

• pot scoate la iveală şi supune verificării noi tipuri de competenţe pedagogice ceea ce ar putea să contribuie la lărgirea bazei teoretice a formării profesionale iniţiale şi continue a profesorilor de geografie.

Consider că îmi este caracteristic stilul definit prin conducerea democratică, deoarece condiţionează folosirea posibilităţilor de participare a elevilor la ora de geografie, a iniţiativei şi experienţei acestora; perspectiva şi liniile de desfăşurare a activităţii de predare-învăţare a geografiei se definesc şi se decid prin cooperare şi conlucrare cu elevii; eu sunt cel care elaborează şi propune mai multe variante de predare-învăţare a geografiei, elevii având posibilitatea să aleagă; de asemenea, au libertatea să se asocieze cu cine doresc pentru a rezolva anumite sarcini şi probleme ale învăţării geografiei; se prezintă criteriile comune de apreciere, de lăudare, de criticare respectate de toţi factorii implicaţi.

	Personalitate	**Norme**	**Mediu**
1	**Atitudinea de valorizare**	- încurajarea manifestărilor constructive cu scopul dezvoltării individuale a elevilor la orele de geografie; - ameliorarea problemelor de comportament, de învăţare, de adaptare în cadrul orelor de geografie.	creşterea respectului faţă de sine
2	**Sinceritate**	- împărtăşirea propriilor idei şi sentimente	deschis la apreciciere şi respect

		faţă de o situaţie concretă; - recunoaşterea propriilor greşeli.	
3	**Empatie**	- disponibilitate personală afectivă; - răbdare şi diplomaţie în abordarea subiectelor şi/sau problemelor cu potenţial sensibil.	deschis spre comunicare şi relaţionare

Stilul imprimă pecetea personalităţii în rezolvarea problemelor, în orientarea evoluţiilor viitoare. De aceea se impune corelarea tehnicilor clasice de predare-învăţare-evaluare cu cele moderne care stabilesc eficienţa predării asupra aptitudinilor şi atitudinii elevilor.

Iar pentru ca profesorul de geografie să-şi modernizeze stilul de predare în acord cu cerinţele societăţii în care elevul său va trebui să se integreze, el trebuie să se autoevalueze permanent, analizând dacă:

- îi tratează pe toţi elevii ca pe individualităţi;
- îşi cere scuze când face greşeli;
- le permite elevilor să ia decizii importante în cadrul activităţii comune;
- îi încurajează pe elevi să se asculte între ei;
- zâmbeşte în timpul lecţiilor;
- se teme de confuzie şi zgomot chiar când el este cauzat de lucrul intens şi eficient al elevilor;
- îi încurajează pe elevi pentru rezultatele obţinute.

Ca orice stil personal, stilul de predare al profesorului asigură un caracter personal al predării, orientează predarea prin trăsături permanente, are valoare metodologică, operaţională pentru situaţiile problematice ale predării – învăţării.

Bibliografie:

1. Ilinca, N., *Didactica Geografiei*, Editura Corint, Bucureşti, 2007

2. Dulamă, Maria Eliza, 2005, *Practica pedagogică-teorie şi metodologie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca

3. Dulamă, Maria Eliza, *Modele, strategii şi tehnici didactice activizante, cu aplicaţii în geografie*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2002

4. Dulamă, Maria Eliza, *Didactica Geografiei*, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1996

431. TRANSDISCIPLINARITATEA ÎNTRE MATEMATICĂ ȘI LIMBILE STRĂINE

Prof. Tobă Monica, Liceul teoretic *C.Angelescu*, oraș Ianca, jud. Brăila
Prof. Tobă Valeriu, Liceul teoretic *C.Angelescu*, oraș Ianca, jud. Brăila

Cunoașterea, acest concept care a evoluat o dată cu omul și care l-a ajutat să se dezvolte, are la bază învățarea continuă și experimentarea. Istoricul francez Jean Michelet (reprezentant al istoriografiei romantice) concepea cunoașterea ca fiind *una singură: limbile, literatura, istoria, fizica, matematica, filosofia, ramuri ale învățării care, chiar dacă par îndepărtate, sunt, de fapt, apropiate, sau, mai bine spus, se combină pentru a forma un sistem pe care, datorită limitelor noastre, îl percepem în succesiune, sub formă de părți distincte*. Ajungem astfel să discutăm despre interdisciplinaritate și transdisciplinaritate, concepte moderne și veridice, deoarece nu putem studia nicio disciplină izolat de celelalte, fără a găsi interferențe între unele și altele. Corelarea informațiilor din diverse domenii a devenit esența formării unei gândiri flexibile. Aplicabilitatea în viața cotidiană a noțiunilor însușite în școală este unul dintre obiectivele principale ale activității instructiv- educative.

Constantin Cucoș (1998) afirma că interdisciplinaritatea *reprezintă o modalitate de organizare a conținuturilor învățării, [..] care oferă o imagine unitară asupra fenomenelor și proceselor studiate în cadrul diferitelor discipline de învățământ*. Se pot identifica elemente interdisciplinare încă din Grecia antică filozofică, din pedagogia lui Comenius. Termenul de transdisciplinaritate, definit de Constantin Cucoș ca fiind *forma de întrepătrundere a mai multor discipline și de coordonare a cercetărilor astfel încât să poată conduce la apariția unui nou areal de cunoaștere* (idem) a apărut la oameni de știință precum Jean Piaget (psiholog, biolog, logician și filozof elvețian), Edgar Morin (filozof și sociolog francez) și Eric Jantsch (inginer, educator, consultant și futurist) și a fost folosit pentru a exprima nevoia de a depăși frontierele dintre discipline. Chiar românul Basarab Nicolescu (fizician, filozof franco-român) a lansat la Paris un manifest pentru transdisciplinaritate (*Transdisciplinaritatea. Manifest,* 1999) în care aceasta nu se mai centrează doar pe discipline, ci le subordonează intereselor, învățării și caracteristicilor elevilor. În învățământul românesc, deși se dorește, inter- și transdisciplinaritatea nu sunt pe deplin prezente în programele școlare și în manuale.

Experții Comisiei Europene au decis, în cadrul Summit-ului de la Lisabona din octombrie 2000, că societatea solicită, ca și competențe de bază, utilizarea tehnologiei informației, cunoașterea limbilor străine, cultura tehnologică, cultura antreprenorială, competențe sociale interacționale. Fiecare disciplină studiată de elevi are propria importanță în educația și instruirea elevilor. Însă este esențială conceperea acestora ca fiind părți ale unui întreg, cu menirea de a provoca cunoașterea. Puțini dintre noi au încercat vreodată să conceapă o posibilă conexiune între limbile străine și matematică, de pildă. Se pot identifica aspecte comune între cele două??? Se pare că da!

Benny Lewis (autor, poliglot și blogger irlandez), deținător al unui site pe care documentează încercări personale de a învăța limbi străine în perioade scurte de timp, de obicei 3 luni, în articolul său, *Language Learners: 15 Useful Skills You Get from Speaking a Second Language*, identifică legătura dintre studiul limbilor străine și matematică. Astfel, el menționează un studiu publicat în *Revista de Învățare a Limbilor Străine* a *Universității din Michigan* (1997, Armstrong și Rogers) care a relevat faptul că elevii care au studiat chiar și un singur semestru o limbă străină timp de doar 90 minute pe săptămână au avut rezultate mai bune la matematică. De asemenea, Consiliul American de Predare a Limbilor Străine, pe baza unui studiu din 2007 din Massachusetts, a evidențiat influența pozitivă a studiului limbilor străine asupra studiului matematicii. S-a constatat că învățarea unei limbi străine facilitează capacitatea de memorare, de rezolvare a problemelor cognitive, de concentrare și că sporește procesele de gândire și de percepție, atât de necesare în studiul matematicii.

Concret, fragmentele de literatură studiate în cadrul orelor de limbi străine, la fel ca geometria, trebuie analizate, gândite în spațiu. În acest sens, Ion Barbu, poet și matematician român,

cel considerat *poetul pasionat de matematică și matematicianul pasionat de poezie*, spunea: *ca și în geometrie, înțeleg prin poezie o anumită simbolică pentru reprezentarea formelor posibile de existență...Pentru mine, poezia este o prelungire a geometriei așa că, rămânând poet, n-am părăsit niciodată domeniul divin al geometriei*. În aceeași direcție, și matematicianul Karl Weierstrass afirma că *un matematician care nu este și puțin poet nu poate fi un matematician strălucit*. Analizându-le
în paralel remarcăm că atât matematica, cât și literatura, sunt abordări ale lumii în care trăim. Iar pentru a descifra mesajul unui text literar, cu atât mai mult cu cât acesta este redactat într-o limbă străină, trebuie să avem o gândire structurată, o ordine și o claritate a ideilor asemenea logicii matematice.

Gramatica unei limbi străine este, și ea, asemănătoare matematicii, fiind o știință mai degrabă exactă, cu reguli, care trebuie gândită și analizată, care nu lasă loc subiectivității, exact ca și în cazul algebrei. *Studiul gramaticii limbilor străine presupune realizarea de relații și modalități de organizare, posibile prin aplicarea unor metode matematice* (Mirela- Ioana Borchin, 2005). Noam Chomsky (lingvist, filozof, istoric, profesor american) a inițiat teoria gramaticii generativ-transformaționale, ce ilustrează, în mod evident, relația dintre gramatică și matematică. Acesta utilizează ustensile logico- matematice în demonstrațiile gramaticale pe care le face.

Sistemul românesc de învățământ trebuie *să se upgradeze* permanent, să se plieze pe nevoile și tendințele elevilor. Acest fapt presupune concilierea între programele încărcate, neprietenoase și concepțiile, interesele și punctele de vedere ale elevilor. Școala trebuie să prezinte interes pentru aceștia. Profesorul trebuie să găsească calea de mijloc între a transmite informații și a forma, a educa cu ajutorul inter- și transdisciplinarității.

Cât despre tangențialitatea dintre limbile străine și matematică, acestea se pot aborda împreună astfel încât să se consolideze competențele elevilor în ambele direcții. Stăpânirea limbilor străine le oferă elevilor șansa unui limbaj matematic universal pe care îl pot folosi în afara granițelor țării. Rezolvarea de probleme matematice le dezvoltă acestora capacitatea de analiză dar și cea de sinteză, de exprimare, atenția, ceea ce va facilita și schimburile lingvistice, receptarea, interacțiunea în limbile străine. În plus, prin apropierea matematicii de limbile străine, aceasta ar ieși din sfera abstractă și s-ar apropia de elevi.

În instituțiile școlare românești au început deja să se desfășoare diferite proiecte interdisciplinare care implică aceste două arii curriculare atât de diferite, aparent. Un exemplu ar fi Concursul Internațional de Matematică în limba franceză, *Mathématiques sans frontières,* un proiect inovator prin promovarea unei metode moderne și inedite de evaluare a elevilor la Matematică și la Limba franceză, simultan, care pune accentul pe însușirea limbajului matematic într-o limbă străină. De asemenea, Societatea de Științe Matematice din România desfășoară, anual, Concursul interdisciplinar de Matematică în Limbi moderne *Mathmoiselle*, un concurs de matematică, cu subiecte redactate în limbi moderne: engleză, franceză și germană. *Organizatorii concursului consideră că prin acest proiect se oferă elevilor oportunitatea de a-şi pune în valoare atât spontanetitatea, creativitatea, logica matematică, deprinderile de calcul numeric cât şi competenţa de a comunica într-o limbă străină. Totodată, profesorilor de matematică li se oferă ocazia realizării de parteneriate eficiente şi perfectarea lucrului în echipă cu colegi din alte arii curriculare* (www.ssmr.ro).

Matematica ar putea deveni mai interesantă și mai atrăgătoare și dacă elevii ar cunoaște biografii, povești de viață ale unor matematicieni celebri, de pildă. Pentru a exemplifica, în cadrul unui curriculum la decizia școlii de cultură și civilizație franceză pentru ciclul liceal se poate integra un capitol dedicat matematicienilor francezi celebri, ale căror teorii sunt studiate în cadrul programei școlare de matematică: Blaise Pascal, Antoine Marquis de l'Hôpital, Joseph- Louis Lagrange, Pierre- Simon Laplace, François Viète, Henri Poincaré.

Pentru a concluziona, puterea de a ameliora sistemul stă (și) în mâna profesorilor, care trebuie să preia inițiativa unei schimbări de atitudine, a adaptării la provocările lumii contemporane. Trebuie să evoluăm o dată cu aceasta și să depășim granițele unui învățământ limitat la predarea unei singure discipline. Învățământul este un sistem, disciplinele trebuie să devină un întreg, în care

elevii să se integreze cu ușurință. Deoarece, așa cum spunea eseistul francez Michel de Montaigne, *mai mult valorează un cap bine făcut, decât unul plin* (*Mieux vaut une tête bien faite qu'une tête bien pleine*!).

Bibliografie:
Borchin, Mirela-Ioana, *Vademecum în lingvistică*, Editura Excelsior Art, Timișoara, 2005, pag. 220
Cucoș, Constantin (coord.), *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998, pag. 119, 120

Sitografie:
https://chomsky.info/
https://ssmr.ro/mathmoiselle
https://targeducationaledukas.wordpress.com/2011/05/09/ce-este-cunoasterea/
https://ziarmm.ro/baia-mare-concursul-international-de-matematica-in-limba-franceza-mathematiques-sans-frontieres/
https://www.fluentin3months.com/language-skills/
https://www.literparc.ro/gramatica-si-matematica/

432. COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Simion Georgiana-Adina
Colegiul „Ferdinand I", Măneciu

Motto: *„Dacă nu ai la vederea unui copil sau a unui tânăr o tresărire emotivă şi o înclinare spre a-i îndruma şi de a-i veghea destinul, dacă nu poţi să îmbraci într-o căldură emotivă, generoasă, relaţiile şi dialogul cu un tânăr, nu ai de ce să te faci dascăl."* (Mircea Maliţa, 1986)

Orice comunicare umană este un proces interpsihologic şi are un caracter psihosocial, de interinfluenţare reciprocă, adică, în cadrul interacţiunii fiecare dintre subiecţi îl stimulează pe celălalt şi îi răspunde, primeşte şi exercită influenţe. Multă vreme, procesul educaţional, interacţiunea profesor-elev a fost privită unilateral, în sensul că doar profesorul trebuie să-l influenţeze pe subiectul educaţiei. Concepţia realistă care şi-a câştigat locul meritat în rândul teoreticienilor şi a practicienilor, este aceea că nu trebuie absolutizaţi cei doi termeni ai procesului educaţional, profesor – elev, ci trebuie priviţi ca parteneri care se receptează reciproc, care sunt coparticipanţi la interacţiune.

Aşadar, informaţia care circulă în context şcolar şi care face obiectul proceselor de schimb comunicaţional este mai bogată decât se prevede în mod programatic, generând atât efecte previzibile, cât şi o serie de consecinţe care scapă observabilului şi explicabilului.

Comunicarea didactică, rămâne procesul fundamental constituit dintr-un ansamblu de acte voliţionale în măsură să producă modificări, transformări pozitive în planul cunoaşterii, afectivităţii şi al comportamentelor, în structura de personalitate a subiecţilor, urmărind să fie:

* convingătoare – asumarea de către subiecţi a unei idei, comportament sau stil existenţial propriu, pe bază de argumente, de dovezi privite ca adevăruri; să determine dăruire, încredere în ceva, participare cu fermitate în înfăptuire scopului urmărit;
* persuasivă- puterea de a influenţa, de a convinge prin logică, realităţi şi adevăruri, prin afectivitate;
* să elimine blocajele, obstacolele inerente comunicării, blocaje care ţin de personalitatea celor doi poli ai comunicării, de relaţiile psihosociale promovate, de canalul de transmitere, ca ăi de particularităţile domeniului comunicat;
* eficientă - proces care ţine de calitatea mesajului transmis: conţinutul receptat să fie identic sau apropiat celui transmis intenţionat de profesor; înalt grad de receptivitate, utilizarea unei coroborări şi echilibrări între conţinutul informaţional comunicat şi mijloace; acurateţea limbajului, folosind metafora, imaginea lingvistică pentru a fi cât mai persuasiv; ţine de modul de transmitere, de a comunica, asigurând expresivitatea vorbirii, prin tonalitate şi accent adecvat folosite; adaptarea emiţătorului la calitatea receptorilor, respectând partenerii de dialog, a principalelor reguli: să ştii să asculţi, să ştii să analizezi, să ştii să te exprimi şi să ştii să controlezi, să urmăreşti calitatea şi performanţa mesajului şi efectelor lui.

(J. Cl. Abric, 2002)

Conform Dicționarului de pedagogie, *comunicarea didactică* este parte fundamentală a procesului de învătământ în care elevii, sub îndrumarea cadrului didactic, dobândesc noi cunoştinţe, reguli, formule, legi. În pedagogia tradiţională, comunicarea didactică era consideratã numai acţiune de predare, elevul având un rol de simplu receptor.

Organizaţia şcolară reprezintă unitatea de bază a sistemului de învăţământ care are drept funcţie principală formarea şi dezvoltarea personalităţii elevului în cadrul unui proces de instruire specializat la nivelul unei activităţi didactice şi educative cu obiective specifice.

Privită ca instituţie, şcoala reprezintă un ansamblu de structuri relativ stabile de statusuri şi roluri care au menirea de a conduce la satisfacerea anumitor nevoi ale indivizilor sau la îndeplinirea anumitor funcţii sociale.

Semnificaţia trecerii de la instituţie la organizaţie constă în faptul că în acest fel, şcolii îi sunt mai bine specificate, pe baza cadrelor structurale general sociale, rolul şi funcţiile proiectate pentru atingerea ţintelor fixate.

Şcoala ca organizaţie adaptează, aşadar, cadrele structurale definite la nivel instituţional dezvoltând următoarele caracteristici specifice:

- distribuirea concretă a sarcinilor şi a rolurilor rezultate din statusul tuturor „actorilor şcolii" (directori, profesori, personal administrativ, elevi);
- definirea sistemului de norme interne care reglementează activitatea acestora;
- delimitarea reperelor de autoritate şi de comunicare, de apreciere pozitivă (gratificaţii, salarii de merit şi alte recompense) sau aprecieri negative (sancţiuni, pedepse);
- elaborarea instrumentelor de raţionalizare a acţiunilor necesare pentru atingerea ţintei colective (planuri, instrucţiuni, directive etc.), care pot genera un ansamblu de raporturi interumane de cooperare, dar şi de opoziţie.

Astfel organizaţia şcolară promovează un cadru mai bine structurat care permite aplicarea normelor şi a regulilor definite la nivel general, instituţional la condiţii concrete, cu maximă eficienţă managerială. Aceasta presupune transformarea „actorilor şcolii" în „agenţi organizaţionali", capabili nu numai de reproducerea normelor instituţionale, ci şi de adaptarea sau readaptarea lor la condiţii de schimbare şi de inovare pedagogică.

Modalităţile de comunicare instrucţională sunt: *comunicarea verbală* şi *comunicarea nonverbală* şi *comunicarea paraverbală*.

Comunicarea verbală - Caracteristicile comunicării verbale sunt determinate de faptul că are ca principal instrument de realizare limbajul şi ca modalităţi de „exprimare": comunicare verbală simplă, convingerea, sugestia.

În timp ce primele două exploatează funcţia cognitivă şi comunicativă a limbajului furnizează procedeele schimbului reciproc de informaţie raţională, sugestia utilizează cu precădere funcţiile expresive şi persuasive a limbajului ce furnizează procedeele schimbului reciproc de informaţie emoţională.

Comunicarea non-verbală - se detaşează prin faptul că instrumentul de realizare a acestei forme de comunicare este constituit din elemente paralingvistice. Această formă de comunicare este folosită pentru exprimarea atitudinilor interpersonale, a stărilor psihice afective, dar şi pentru consolidarea, nuanţarea şi precizarea ideilor transmise. Comunicarea nonverbală este o realitate şi o permanenţă a relaţiilor educaţionale, transmiţând sensuri revelatoare. În aceeaşi măsură însă, putem constata gradul său de ambiguitate, existând chiar riscul unor induceri în eroare în cazul în care nu se ţine seama de context, de cultura căreia îi aparţin elevii, de desfăşurarea relaţiei cu emiţătorul sau de starea afectivă a momentului respective.

Funcţiile comunicării nonverbale includ:

- *repetarea* (întărirea mesajului verbal);
- *substituirea* (înlocuirea exprimării verbale a unei stări de spirit);
- *complementaritatea* (completează, precizează tipul de relaţie a interlocutorilor);
- *accentuarea* (sublinierea unor părţi din mesaj);
- *ajustarea* (indică disponibilitatea spre dialog);
- *contrazicerea* (existenţa unor mesaje duble în sens evident sau subtil).

Învăţarea reprezintă un proces de înmagazinare de cunoştinţe şi deprinderi, iar elevul este privit ca un „burete care absoarbe ştiinţa până la saturaţie, iar prin presare o redă", ori ca un recipient gol umplut de informaţii, rolul acestuia fiind de a învăţa ascultând, citind, văzând sau imitând.

Paraverbalul şi *nonverbalul* în comunicarea didactică, interpersonală au un rol major. Paraverbalul reprezintă modul concret în care "curge" vorbirea noastră. De foarte multe ori însă insuccesul unei prezentări e determinat tocmai de acest aspect: constatăm că un vorbitor, cum este cadrul didactic, îi face pe elevi să fie absenţi monotoniei discursului, altul strigă prea tare acoperind întreaga recepţie a mesajelor, iar, ceilalţi elevi, în calitate de auditoriu nu pot să înţeleagă nimic din

ceea ce doreşte să transmită cadrul didactic, fie depun eforturi substanţiale pentru pătrunderea mesajului din discurs.

Concret, aspectul paraverbal al discursului nostru, conţine, ca elemente de bază, forţa sau volumul, ritmul şi fluenţa, înălţimea sau tonalitatea şi modul de articulare a cuvintelor. De regulă "manipulăm" aceste aspecte în mod inconştient, ca rezultat al înzestrării naturale sau al experienţei de viaţă. Cele câteva reguli ale paraverbalului pe care cadrul didactic, în calitate de manager al grupului trebuie să le respecte din acest punct de vedere

Volumul vocal trebuie să varieze de la un moment al discursului la altul; este recomandabil să se vorbească mai tare şi cu mai mult entuziasm la începutul şi la sfârşitul prezentării, pentru a sublinia obiectivele şi concluziile. În general volumul sonor trebuie adaptat ambianţei: redus dacă sala este mică şi ridicat dacă sala este mai mare. În orice caz, este bine să nu daţi impresia de ţipat, imprimă o notă de disperare.

Ritmul vorbirii trebuie să fie şi el variat pentru a "sparge" monotonia. E bine să se vorbească mai rar când se subliniază ideile principale, să se mărească ritmul la pasajele de tranziţie şi să se menţină alert la pasajele descriptive şi la cele familiare grupului. Este recomandabil să se evite vorbirea "împiedicată" (ruperi prea dese de ritm) care afectează atât înţelegerea problemei cât şi discursul. Ritmul poate fi corectat prin mişcări corporale adecvate. Pauzele în vorbire îşi au rolul lor foarte bine precizat: pregătirea clasei pentru o idee foarte importantă, captarea atenţiei. Evitaţi "sunetele fără cuvinte".

Tonalitatea trebuie să fie normală. Ridicarea tonului este recomandabilă pentru a sublinia ideile esenţiale şi pentru "calmarea" unei săli turbulente. Adesea se poate obţine un efect similar numai prin coborârea bruscă a tonalităţii. Tonul ascuţit poate fi considerat ca agresiv şi anticipant al unei reacţii de atac. Articularea cuvintelor trebuie să fie clară, distinctă şi corectă, fără a putea fi învinuită de "pedanterie" (mai ales la numele proprii şi la termenii de specialitate din limbile străine). Este bine să se evite înghiţirea unor silabe, primele şi ultimele, ale unor cuvinte, deoarece creează o impresie de superficialitate şi neglijenţă.

Nonverbalul în relaţiile instrucţionale - interpersonale se referă la modul în care privirea, corpul şi gesturile noastre acompaniază discursul propriu-zis, fortificând sau reducând efectele lui asupra clasei. În timp ce aspectul verbal şi cel paraverbal, sunt predominant conştiente şi, deci controlabile, cel nonverbal este cu precădere inconştient, ceea ce face ca posibilităţile de a-l controla să fie foarte reduse (dar nu inexistente). Ca atare s-au dezvoltat discipline ştiinţifice întregi care abordează asemenea aspecte şi care studiază: aspectul fizic, poziţia corpului, mişcările corporale (mai ales cele de apropiere sau de depărtare) gesturile mâinilor, privirea şi mişcările ochilor, chiar şi îmbrăcămintea şi bijuteriile ce pot fi proiectate cu diverse ocazii. şi la acest nivel, la fel ca în cazul elementelor paraverbale "rafinarea" aspectelor nonverbale se realizează pe măsură ce înaintăm în vârstă şi experienţă. Gesturile, din punct de vedere nonverbal nu au neapărată valoare în sine, ci doar în combinaţii şi, evident în funcţie de situaţie. De exemplu, o încrucişare a braţelor sau a picioarelor poate indica, pur şi simplu ca este frig în sala de clasă. Chiar dacă aspectul inconştient primează, anumite gesturi pot fi exersate, mai ales atunci când exprimă adevăratele noastre intenţii.

Tot ceea ce înseamnă comunicare instrucţională - interpersonală în clasă se prezintă ca fiind o componentă esenţială a reuşitei didactice, aflată în atenţia şi la dispoziţia cadrului didactic.

Principiul pe care trebuie să-l respecte cadrul didactic la acest palier al analizei este principiul adaptării la context. Adevăraţii maeştri ai comunicării, cadre didactice nu sunt aceia care fac apel la semne rare şi nici cei ce se mulţumesc cu clişee, ci cei care manipulând codurile obişnuite, reuşesc să-şi exprime complet mesajul, folosind toate mijloacele organizării expresive prin adaptare la context.

Relaţiile interpersonale din clasă sunt indestructibil legate de procesele de comunicare. O anumită funcţie care exercită o multitudine de implicaţii asupra comunicării educaţionale în grup este funcţia metalingvistică.

De cele mai multe ori elevii nu au curajul să recunoască faptul că nu au înţeles, şi cu atât mai mult să întrebe, să pună întrebări suplimentare.

Nu e vorba numai de lipsa curajului ci şi de faptul că nu li s-a deschis o asemenea perspectivă (efecte ale comunicării unidirecţionale de genul: transmitere - receptare pasivă). În consecinţă, *elevii trebuie învăţaţi să întrebe*. Aceasta presupune o receptare activă a celor comunicate şi o acceptare critică, supusă unei judecăţi de valoare (acceptare după trecerea ideii prin filtrul propriei sale personalităţi). Şi aici rolul cadrului didactic este important în stimularea acestui mod de a gândi la elevi, prin solicitarea opiniei acestora şi a propriei interpretări.

Este important de asemenea, ca elevii să-şi pună întrebări şi să pună întrebări, de fapt să fie lăsaţi şi educaţi să pună întrebări. Toate acestea în condiţiile specifice ale predării - învăţării vor căpăta valenţe suplimentare.

Ca urmare a cerinţei de a se face înţeles, cadrul didactic va trebuie să dezvolte o serie de conduite cum ar fi:

- explicarea termenilor şi a calificativelor utilizate, folosind pauzele în vorbire, sau apelând la expresii suplimentare;
- precizarea punctelor de vedere, a perspectivelor din care cadrul didactic abordează o situaţie, de învăţare normală sau de criză, obişnuindu-i pe elevi să practice şi ei acelaşi stil metalingvistic;
- anticiparea încă din timpul proiectării conţinutului informaţional a multor nelămuriri care pot apărea în timpul desfăşurării activităţii. Încercarea de depăşire a situaţiei se va face ţinând cont de volumul vocabularului elevilor şi de stadiul dezvoltării gândirii acestora.

De cele mai multe ori elevii nu au curajul să recunoască faptul că nu au înţeles, şi cu atât mai mult să întrebe, să pună întrebări suplimentare. Nu e vorba numai de lipsa curajului ci şi de faptul că nu li s-a deschis o asemenea perspectivă (efecte ale comunicării unidirecţionale de genul: transmitere - receptare pasivă). În consecinţă, elevii trebuie învăţaţi să întrebe. Aceasta presupune o receptare activă a celor comunicate şi o acceptare critică, supusă unei judecăţi de valoare (acceptare după trecerea ideii prin filtrul propriei sale personalităţi). Şi aici rolul cadrului didactic este important în stimularea acestui mod de a gândi la elevi, prin solicitarea opiniei acestora şi a propriei interpretări. E important de asemenea ca elevii să-şi pună întrebări şi sa pună întrebări, de fapt să fie lăsaţi şi educaţi să pună întrebări. Toate acestea în condiţiile specifice ale predării - învăţării vor căpăta valenţe suplimentare.

Formarea competenţelor comunicative la elevi din perspectiva comunicării didactice depinde de mediul şi condiţiile psihosociale ale şcolii, clasei, grupului, de relaţiile profesor-elev în cadrul activităţilor didactice, de mijloacele de influenţare a elevului prin intermediul grupului-clasă de elevi.

BIBLIOGRAFIE

1. Ciobanu, Olga, *Comunicare didactică*, Editura ASE, Bucureşti, 2003.

2. Dumitriu, Gheorghe, *Comunicare şi învăţare*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1998.

3. Orosan, D., *Comprtamente comunicative ale învăţământului în raport cu dificultatea formării unor deprinderi la elevi – Revista Învăţământului Primar,* nr.4 -2003, Editura Miniped Bucureşti.

4. Pănișoară, Ion Ovidiu, *Comunicare eficientă*, Editura Polirom, Iași, 2003.

6. Șoitu, Laurențiu, *Pedagogia comunicării*, Institutul European, București, 2002.

7. Stan, E., *Managementul clasei*, Editura Aramis, Bucureşti, 2003.

433. METODE ACTIVE ÎN PREDAREA MATEMATICII

profesor Tănase Gabriel
Liceul Agricol Dr. C. Angelescu
Loc. Buzău Jud. Buzău

Matematica este un obiect de studiu care generează la foarte mulți elevi eșecul școlar în ultimele decenii. Nefiind totuși atât de greu, dar nici facil de învățat și de înțeles, profesorul de matematică trebuie să încerce să creeze un climat instituțional favorabil la orele sale folosind diferite metode moderne care să îl poată determina pe elev să nu rămână detașat, privitor mai mult sau mai puțin atent, socotind că îi este inaccesibil obiectul, ci să se implice activ în procesul instructiv- educativ.

Lucrul acesta trebuie să se întâmple deoarece școala, ca instituție care oferă educație tuturor educabililor nu trebuie înțeleasă ca fiind locul unde profesorul predă și elevii doar ascultă ci devine cu adevărat eficientă doar atunci când elevii vor participa în mod activ la procesul de învățare astfel că atunci discuția, argumentul, investigația, experimentul devin metode indispensabile pentru învățarea eficientă și de durată.

Toate aceste situații și metode active propriu-zise în care elevii sunt puși și care îi scot pe aceștia din ipostaza obișnuită de obiect al formării și îl transformă încet - încet în subiect al formării, coparticipanți la procesul de predare învățare și la propria formare, reprezintă forme de învățare activă. Metodele active, oricare ar fi acestea, necesită o pregătire foarte atentă deoarece acestea vor fi cu adevărat eficente doar în condițiile respectării regulilor jocului. Principalul avantaj al folosirii acestor metode provine din faptul că ele pot motiva pe toți elevii, inclusiv pe cei care au rămâneri în urmă la matematică.

Una dintre cele mai eficiente metode este metoda "Schimbă perechea". Aceasta este o metodă interactivă de lucru]n perechi. Oferă posibilitatea elevilor de a lucra cu fiecare dintre membrii întregii clase. Stimulează cooperarea în echipă, ajutorul reciproc, înțelegerea și toleranța față de opinia celuilalt.

Mai întâi se împarte clasa de elevi în două grupe ce vor fi mereu egale ca număr de participanți. Se formează apoi două cercuri concentrice elevii fiind față în față pe perechi. Profesorul le dă o sarcină de lucru. Fiecare pereche discută și apoi comunică ideile.

Cercul din exterior se va roti în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în perechi.

Copiii au posibilitatea de a lucra cu absolut fiecare membru al grupei. Fiecare deci se poate implica în activitate și are contribuția sa la realizarea sarcinii de lucru primite. Tema- Proporționalitate directă / Proporționalitate indirectă

1) Se organizează mai întâi colectivul clasei de elevi în două grupe egale astfel încât fiecare copil va ocupa un scaun fie în cercul din interior ori în cercul din exterior. Aceștia vor sta față în față, deci nu va fi nici un copil fără partener.

2) Profesorul de matematică le va comunica apoi următoarea cerință-Verificați dacă numerele următoare sunt direct/invers proporționale cu următoarele numere.

3) Lucrul în perechi propriu-zis. Copiii lucrează doi câte doi pentru câteva minute. Copilul aflat în cercul interior spune soluția de rezolvare iar celălalt va aduce completări încercând să rezolve cerința. Apoi copiii din cercul exterior se mută un loc mai la dreapta pentru a schimba partenerii realizând astfel o nouă pereche. Jocul continuă până când se ajunge la partenerii inițiali.

4) Analiza ideilor și elaborarea concluziilor. În acest moment copiii se regrupează și se vor analiza pe rând rezolvările problemelor.

Metoda cubului

Este o metodă folosită mai ales în cazul în care se dorește explorarea

unui subiect ori a unei situații din mai multe perspective

1) Se realizează un cub pe fețele căruia se notează următoarele: descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează.

2) Se anunță tema ori subiectul pus în discuție.

3) Se împarte grupul de elevi în șase subgrupuri, fiecare subgrup având de rezolvat una dintre cerințele înscrise pe fețele cubului.

4) Se comunică forma finală a scrierii întregului grup- se pot afișa pe o foaie ori nota pe caiet. Exemplu de activitate

Tema - Prisma regulată dreaptă triunghiulară, patrulateră, hexagonală, cubul și paralelipipedul dreptunghic. Activitățile elevilor vor fi următoarele:

- Elevii care primesc fișa cu verbul **descrie** vor avea:

a) de definit prisma regulată și prisma dreaptă, cubul și paralelipipedul dreptunghic, de enumerate prismele studiate, de realizat reprezentarea plană a corpurilor studiate cu desfășurările lor plane, precum și de identificat elementele acestora.

-Elevii care primesc fișa cu verbul **compară** vor stabili:

b) asemănări și deosebiri între prisma oblică și prisma dreaptă, paralelipiped și paralelipiped drept, paralelipiped drept și paralelipiped dreptunghic, paralelipiped dreptunghic și cub.

Elevii care vor avea fișa cu verbul **asociază** vor asocia fiecărei prisme studiate formulele de calcul pentru volum și arie laterală și totală, aria bazei, perimetrul bazei apoi vor identifica obiecte cunoscute care au forma corpului respectiv. Elevii ar mai putea primi de asemenea un obiect practic sau un desen pe care să îl descompună în corpuri geometrice cunoscute sau să decupeze corpurile de pe desen.

Pentru acea grupă de elevi care vor avea verbul **analizează,** li se va cere de fapt să analizeze diferite secțiuni din corpurile geometrice studiate **(** diagonal, secțiuni cu un plan paralel cu baza). Se vor realiza desene corespunzătoare prin care se vor pune în evidență toate planele de secțiune și forma secțiunii rezultate prin markere sau carioca colorate.

Elevii care vor primi o fișă cu verbul **argumentează** vor avea de analizat și justificat în scris valoarea de adevăr a unor propoziții care vor conține și unele chestiuni capcană. Spre exemplu acestora li se poate cere să realizeze și scurte demonstrații sau să descopere greșeala dintr-o redactare a unei rezolvări.

Elevii din grupa verbului **aplică** vor avea un set de întrebări grilă în care vor aplica formulele pentru calculul ariei sau volumului prismei regulate drepte în contexte foarte variate.

Evaluare – După ce a expirat timpul de lucru care nu trebuie să fie mai mare de 20-25 de minute, se va aplica apoi metoda Turul Galeriei. Materialele toate realizate prin metoda cubului vor fi expuse în șase locuri diferite dar vizibile din clasă. Elevii din fiecare grup își vor prezenta mai întâi sarcina de lucru și modul de realizare a cesteia și apoi vor trece pe rând pe la fiecare poster al colegilor și vor da o notă acestora. După ce fiecare grup a vizitat galeria cu rezultatele muncii în echipă la activitatea anterioară se vor discuta notele primite, obiectivitatea acestora, se vor face aprecieri și se vor corecta eventualele erori.

Aceste metode împreună cu altele sunt tot mai des utilizate în predarea modernă a obiectului matematică antrenând elevii efectiv în procesul de predare-învățare-evaluare.

BIBLIOGRAFIE

1) Gardner, H "Mintea disciplinată" Ed. Sigma, 2004

2) Singer, M, Voica, C. "Învățarea matematicii. Elemente de didactică aplicată; Ghidul profesorului" Ed. Sigma, 2002

434. ROLUL DIRIGINTELUI ÎN FORMAREA COLECTIVULUI DE ELEVI

Prof. Stan Petru
Liceul tehnologic ”Aurel Vlaicu” Lugoj

Personalitatea dirigintelui influenţează, în mod semnificativ, succesul desfăşurării procesului de învăţământ; la fel de mult personalitatea sa influenţează formarea intelectuală şi morală a elevilor cu care lucrează. Influenţa personală a dirigintelui nu poate fi înlocuită nici de manuale, nici de instrucţiuni, nici de pedepse şi recompense, nici de noile tehnici moderne audio-vizuale. Dintre cele mai importante calităţi şi trăsături ce caracterizează personalitatea dirigintelui pot fi luate în considerare următoarele:

- Dragostea şi respectul faţă de copii şi tineri, faţă de om în general. Dirigintele trebuie să iubească profund şi sincer copiii, să se apropie cu simplitate de ei, să poarte de grijă fiecărui elev, să dovedească o mare răbdare cu aceştia. Dragostea faţă de copii este una din trăsăturile esenţiale ale unui bun pedagog; dimpotrivă, acela care este închis în sine, pedant şi distant în raporturile sale cu copiii, nu poate desfăşura o muncă instructiv-educativă cu bune rezultate. Adevărata dragoste este o dragoste exigentă, care oferă mult, dar şi pretinde mult de la copii.

- Este, apoi, necesar ca dirigintele să fie pătruns de un înalt spirit de dreptate, să ştie să aprecieze obiectiv şi nepărtinitor sârguinţa la învăţătură, purtarea disciplinată a elevului.

- Un bun diriginte este acela care îşi iubeşte profund munca sa de instruire şi educare, care vede în acesta rostul principal al exigenţei sale.

- Sentimentul de dragoste faţă de poporul căruia îi aparţine, sentimentul prieteniei cu alte popoare, sentimentul demnităţii personale.

- La acestea se adaugă calităţi de voinţă şi trăsături de caracter, care se exprimă în energia, fermitatea şi perseverenţa cu care se străduieşte să-şi îndeplinească sarcinile. Asemenea calităţi pot deveni trăsături de caracter statornice.

Dintre trăsăturile pozitive de caracter ce dau distincţie personalităţii dirigintelui fac parte: *spiritul de iniţiativă, stăpânirea de sine, spiritul de disciplină, cinstea şi modestia, dăruirea în muncă, exigenţa faţă de sine, o temeinică pregătire profesională psiho-pedagogică şi didactico-metodică.*

Un bun diriginte trebuie să dovedească un larg orizont cultural, să aibă cunoştinţe bogate de literatură, artă, diverse domenii ale ştiinţei, să cunoască evenimentele social-politce, să stăpânească bine teoria instruirii şi educaţiei.

Există diferite tipologii ale personalităţii dirigintelui. Una dintre acestea identifică următoarele tipuri:

- *Dirigintele responsabil*. Este cel cu o riguroasă planificare a temelor, variate şi interesante, întotdeauna bine pregătite. Desfăşurarea orelor sale are o curbă ascendentă, cu efect de cele mai multe ori benefic asupra evoluţiei acestora. Atmosfera în astfel de clase este caldă, iar prezenţa dirigintelui întotdeauna dorită.

-*Dirigintele formalist*. Este corect în planificare, dar expediază dezbaterea planificată în câteva minute, ori nici n-o mai face deloc, alocând timpul respectiv pentru adâncirea cunoştinţelor de la materia sa. Interesat în cea mai mare măsură de pregătirea ştiinţifică a elevilor, cu care îi place să se mândrească,

formează de obicei colective unde la mare cinste stă doar competiţia. Urmarea este că se produce o stratificare a clasei, dominată de „cei buni”, unii din aceştia devenind adevărate vedete, iar „incompetenţii” rămân stigmatizaţi.

-*Dirigintele evazionist*. Îşi întocmeşte planificări cu teme potrivite sau mai puţin potrivite pentru clasă, fără să mai ţină seama de ele apoi şi nu face efort în vederea cunoaşterii elevilor.

-Dirigintele neputincios. Dezinteresat şi lipsindu-i puterea de analiză şi sinteză, îi e greu să facă până şi o planificare. Lecţiile au un aspect cu „de toate pentru toţi”. Manifestarea dezordonată a dirigintelui aduce cu sine o reacţie pe potrivă a şcolarilor.

-Dirigintele absent. E tipul de om egocentrist, pentru care ceilalţi există în raport cu interesele lui. Gândurile sale rar se intersectează cu cele ale elevilor, iar orele, indiferent care, reprezintă un fel de corvoadă. Profită de orice ocazie favorabilă de a se eschiva de la obligaţiile sale, fiind ca diriginte aproape inexistent.

Adevăraţii diriginţi sunt cei care devin prietenii, în mod egal, ai tuturor şcolarilor, care ştiu să instaureze un climat de încredere şi respect, cei care sunt în stare să-şi lase toate necazurile la uşa clasei.

Dirigintele are un rol incontestabil, el este coordonatorul activităților instructiv- educative menite să completeze, să sintetizeze influențele educative asupra elevilor. Dirigintele desfășoară activități de suport educațional, consiliere și orientare profesională pentru elevii clasei pe care o coordonează. Abordarea acestei teme are o largă complexitate și poate îmbrăca o multitudine de interpretări, dezbateri, completări.

Vom încerca să punctăm cele trei tipuri de activități pe care le desfășoară dirigintele, activități ce pot fi planificate în timpul orelor de dirigenție, a întâlnirilor non-formale cu elevii și cu părinții:

1.***Activități de suport educațional, consiliere și orientare profesională*** cu teme stabilite pe baza programelor școlare pentru aria curriculară Consiliere și orientare, la care se adaugă activități care cuprind și teme privind educația rutieră, educația și pregătirea antiinfracțională a elevilor, protecția civilă, activități de prevenire a traficului de droguri, activități de prevenire a traficului de persoane, precum și alte activități desfășurate în urma încheierii protocoalelor între Ministerului educației cu alte ministere, instituții și organizații.

Dirigintele are responsabilități diferite față de ceilalți profesori ai clasei, este cel care organizaează și coordonează activitatea instructiv-educativă, cât și întreaga viață a colectivului clasei. În cadrul activităților, dirigintele încearcă să le cultive elevilor:

- crearea unei imagini de sine pozitive;
- sporirea responsabilității personale față de sine, față de societate;
- cresterea capacității de luare a deciziilor (independența alegerilor personale);
- păstrarea echilibrului în situații de succes și eșec;
- creșterea rezistenței la frustrare, marginalizare, critică;
- autoevaluarea realistă a propriului potențial;
- cunoașterea clară a calităților personale și a punctelor slabe;
- asumarea de obiective realiste, realizabile;
- capacitatea de analiză a propriilor erori, greșeli, eșecuri;
- asumarea riscurilor, stăpânirea situațiilor de incertitudine, anticiparea consecințelor;
- adoptarea unei atitudini active față de cariera personală;
- elaborarea de soluții alternative.

Funcția de diriginte îi sporește profesorului responsabilitatea, îi amplifică rolul hotărâtor pe care îl are în colectivul clasei pe care o îndrumă. Acestuia îi revine sarcina de a urmări climatul de muncă al clasei, interesul elevilor pentru învățătură, stilul de muncă, progresul fiecăruia în parte la fiecare obiect de învățământ, identificarea și rezolvarea unor posibile probleme.

Între diriginte și elevii clasei pot lua naștere relații speciale, situații în care diringintele devine foarte apropiat de elevii săi și ajunge să cunoască mai multe informații despre copii decât familiile acestora. Astfel, rolul dirigintelui nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate mai complexă, are și o pozitie specială, deoarece lucrează cu individualități psihice umane, aflate în prim proces de formare, de unde rezultă necesitatea unei responsabilități în ceea ce privește comportamentul și intervențiile sale educative.

2. ***Activități educative extrașcolare*** organizate cu și pentru elevii clasei, stabilite după consultarea elevilor, sunt organizate sub forma unui program de activități educative pe clasă. Activitățile se derulează cel puțin o dată pe lună și au rolul de a remedia o problemă a clasei respective sau de a dezvolta activități care să-i pună în valoare pe elevi.

Activitatea extrașcolară vine să lămurească și să adâncească unele preocupări ale clasei și ale școlii, consolidând cunoștințele, priceperile și deprinderile elevilor. Activitățile pot fi organizate sub formă de proiecte educative: întâlniri și discuții cu personalități culturale și științifice; dezbaterea unor fapte de viață; participarea la acțiuni și evenimente importante care să consolideze deprinderi de muncă și opțiuni școlare și profesionale; dezbateri; cafenele publice; vizite cu scop educativ; voluntariat.

În urma aplicării unor chestionare referitoare la desfășurarea orelor de dirigenție, se poate observa construirea imaginii unui diriginte ce poate fi descris ca o persoană calmă, empatică, înțelegătoare. Există însă și cazuri când responsabilitățile unui diriginte se reduc la motivarea unor absențe, rezolvarea unor probleme sau efectuarea unei alte ore cu alt specific.

3. ***Planificarea activităților dirigintelui va conține și o oră pe săptămână în care dirigintele va fi la dispoziția părinților,*** pentru desfășurarea activităților de suport educațional și consiliere pentru părinți. Activitățile cu părinții pot cuprinde consiliere nonformală și lectorate.

În perioada actuală, elevii ajung să petreacă mai mult la școală decât acasă, de aceea profesorul, în primul rând dirigintele, devine responsabil pentru calitatea procesului educațional.

Pentru a fi un diriginte eficient, aveţi în vedere următoarele recomandări:

**Încercaţi să deţineţi controlul clasei! Aceasta nu înseamnă să vă comportaţi ca un dictator. De cele mai multe ori, dacă încercaţi să realizaţi o activitate fără a avea control, atunci calitatea orei de diriginţie/ consiliere va avea de suferit.*

**Respectaţi elevii, pentru a fi respectat! Aceasta nu înseamnă că veţi accepta comentariile neplăcute ale elevilor.*

**Determinaţi elevii să conştientizeze consecinţele propriilor fapte.*

**Stabiliţi limitele relaţiei dvs. cu elevii, pe care încercaţi să nu le depăşiţi! Pentru a fi un diriginte cu autoritate în clasă, dar nu autoritar, comunicaţi deschis, la începutul relaţiei cu elevii cerinţele dvs..*

**Respectaţi şi aplicaţi fără discriminare regulile pe care le-aţi stabilit de comun acord cu elevii! Un diriginte nu poate fi mereu imparţial, însă este necesar să vă ghidaţi activitatea după un set de reguli, fapt care asigură disciplină, control şi siguranţă.*

**Nu adresaţi jigniri şi nu puneţi etichete elevilor! O educaţie pozitivă susţine un climat pozitiv în clasă, aşa că nu ameninţaţi elevii. Dacă acţionaţi la furie, judecata dvs. poate fi greşită. Învăţaţi să fiţi calmi, atunci când aveţi de rezolvat situaţii dificile. Nu luaţi ca un atac personal remarcile elevilor. La această vârstă elevii pot să-şi urască sau să-şi iubească diriginţii.*

**Fiţi proactivi! E important să acţionaţi pentru dezvoltarea personală a elevilor cu care lucraţi, nu să reacţionaţi la situaţiile din clasă. Propuneţi situaţii de învăţare, în care aceştea să se exprime liber şi deschis. Daţi elevilor şansa să aleagă* din mai multe variante, astfel încât aceştia să exerseze puterea de a decide, de a alege ceea ce-şi doresc.

La ora de diriginţie/consiliere, profesorul-diriginte va urmări ca elevii să înveţe lecţiile esenţiale ale vieţii. Astfel, alfabetizarea emoţională şi socială a tinerilor trebuie urmărită cu consecvenţă în asfel de ore. Aceasta presupune ca, în afara programelor specifice, dirigintele să le ofere elevilor oportunităţi de a depăşi momentele de criză personală. De aceea, în orele de diriginţie/consiliere este necesar ca activităţile să provoace experienţele personale ale elevilor şi reflecţia asupra acestora.

BIBLIOGRAFIE :

1. *Anexă la Ordinul MECI nr. 5132/10.09.2009* privind activitățile specifice orei de dirigenție;
2. Călugăru, D, *Dirigenția și consilierea,* Ed. Gheorghe Alexandru, Craiova, 2004;
3. Constantinescu, E.- *Managementul activității explicit educative*, Ed. Scorpion 7, București, 2000.

435. INTERCULTURALITATEA ȘI IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE

Prof. Șușnea Alina Camelia
Liceul Tehnologic de Transporturi Auto *Henri Coandă*
Orașul Arad, județul Arad, România

Am ales această temă, dat fiind că în raportul UNESCO privind educația secolului XXI, învățământul este reprezentat ca sprijinindu-se pe patru piloni fundamentali: deprinderea de a ști, de a face, de a trăi împreună cu ceilalți și deprinderea de a fi. Aceste patru elemente nu pot fi disociate și toate au ca scop emanciparea individului, dezvoltarea capacității acestuia de a deveni un cetățean deplin, într-o societate deschisă și democratică. În această lucrare, vom aborda aspecte referitoare la *interculturalitate,* dintr-o perspectivă mai mult filologică. De aceea am considerat necesar a face o diferență între *interculturalitate, plurilingvism, bilingvism* și *multiculturalitate*. În a doua parte a lucrării, vom prezenta importanța *interculturalității* în mediul școlar, în special în predarea materiilor umaniste.

Termenul de *interculturalitate* este subiectul principal al diverselor dezbateri. Obiectivul general al educației interculturale este acela de a facilita deprinderea abilităților de conviețuire in societatea plurală a zilelor noastre. De aceea, este necesară definirea acestuia, conform propriilor reprezentări, apoi explicitarea definițiilor stabilite prin raport la etimologia sa.

În urma diverselor lecturi, constatăm că termenul *interculturalitate* este compus din cuvântul de bază *cultură*, precum și de prefixul *inter*. Cu alte cuvinte, am putea spune *între cultură*. Există astfel ideea unui schimb cultural, a unui schimb între persoane de civilizații diferite. Cultura ar avea pentru noi, două componete majore:

Pe de o parte limba, care este un instrument și care corespunde normelor (uneori denumite sistem de către diverși lingviști, în special de către De Saussure. Ea permite schimburile între persoane, precum și înțelegerea între ele.

Modul de a vorbi al unui politician și al poetului, precum și cuvintele utilizate nu vor fi deloc aceleași, ci vor fi împrumutate din trăirile fiecăruia și din context. Astfel, limbajul se compune din ritualuri, din valorile vehiculate de către aceste persoane și este influențat de către elemente diferite. Semnificația însăși a cuvântului *cultură* stă deci la baza înțelegerii și lucrării despre interculturalitate, prefixul *inter* explicitând această idee de pluralitate, de schimb, de asociere.

Interculturalitatea constituie un context diferit, dar și similar celui în care copilul evoluează în cotidian. Ea nu reprezintă doar cunoașterea unei culturi X, dar și o anume cunoaștere a sinelui.

Etimologie: din latinescul *inter, între, printre,* cu un sens de reciprocitate, provenit din latinescul cultură, derivat din verbul *colere, a locui, a cultiva*.

Adjectivul *intercultural* califică tot ceea ce se referă la raporturile sau contactele între mai multe culturi sau grupuri de persoane de culturi diferite, punctele lor comune, interacțiunile lor, schimburile și relațiile acestora.

Adjectivul *intercultural,* care include o noțiune de reciprocitate se distinge de multicultural, care corespunde unei coexistențe, unei juxtapuneri de culturi.

O abordare interculturală este o formă de deschidere care implică o renunțare la etnocentrism. Ea consideră că fiecare țară, fiecare popor, fiecare grup uman posedă o cultură diferită care îi este proprie și că nu există nicio cultură, ci culturi în care unele coexistă și se integrează.

Relațiile interculturale constituie obiectul de studiul al diverselor discipline umaniste sau sociale: sociologie, educație, psihologie, filozofie etc. Multe cadre didactice reușesc să evidențieze elemente de interculturalitate ce se regăsesc în conținutul disciplinelor și își educă elevii din această perspectivă. Iată câteva exemple detexte sau activități care vin în sprijinul aprofundării și conștientizării educației interculturale:

Consider că educația interculturală se poate desfășura în mod eficient numai într-o instituție ce are inclusă în cultura organizațională valoarea democrației și a respectului pentru diversitate. Pentru

ca şcoala să pregătească tinerii pentru integrarea în societatea actuală, multietnică şi multiculturală, este nevoie ca profesorii să fie formaţi în mod adecvat; din acest motiv ar trebui să se regăsească în programele pentru formarea cadrelor didactice valorile educaţiei interculturale. În şcoală, educaţia interculturală presupune interdisciplinaritate şi se poate regăsi în orice domeniu de studiu şi poate beneficia de metode diverse de formare. Cadrul didactic se află în faţa unei provocări, deoarece trebuie să dobândească o serie de competenţe generale şi specifice care implică: elaborarea unor noi metode de predare, învăţarea unor noi perspective în abordarea cunoaşterii, adoptarea unui model de predare bazat pe gândirea critică şi dezvoltarea competenţelor în aceeaşi măsură ca şi pe transmiterea cunoştinţelor, pe cooperare şi colaborare, pe autonomie profesională, descoperirea unor noi modalităţi de a lucra şi de a crea noi tipuri de relaţii profesionale atât cu ceilalţi colegi, cât şi cu elevii. Fiecare dintre noi a simțit pe propria piele că trăiește într-o societate dinamică pentru că aparţinem unor grupuri entice diferite, avem culturi religioase şi lingvistice diferite. Toate aceste diferenţe trebuie private ca surse ale dezvoltării personale şi comunitare şi nu ca sursă de pericol, disconfort sau tensiuni. Caracterizată prin interacţiune, schimb, comunicare, cooperare, depăşirea barierelor culturale, solidaritate, încredere şi respect reciproc, educaţia interculturală este o abordare a procesului de predare-învăţare bazată pe valori şi credinţe democratice care încearcă să promoveze pluralismul cultural în contextual unor societăţi diverse ale unei lumi independente.

În concluzie, dat fiind că este o educaţie a relaţiilor interpersonale, finalităţile educaţiei interculturale ar putea fi: acces la cunoaştere şi instruire, recunoaşterea şi respectul diferenţelor culturale, creşterea eficienţei relaţiilor interculturale, negarea rasismului şi a xenofobiei, oportunităţi egale la nivel educational, mărirea gradului de toleranţă şi acceptare faţă de cei diferiţi, drepturi umane şi cetăţeneşti egale, înţelegerea la nivel intercultural şi internaţional, pregătirea persoanelor pentru a percepe, a accepta şi respecta diversitatea pentru medierea raporturilor sociale.

BIBLIOGRAFIE

1. Abdallah – Pretceille, M., 1999, *L'éducation interculturelle*, Paris, PUF,1999, p. 208 ;
2. Anastasiu, I., *Cultură şi diversitate: introducere în sociologie*., Editura Polirom, Bucureşti, 2008, p. 57;
3. Bârlogeanu, L., *Strategii identitare şi interculturalitate în spaţiul românesc*, Editura Humanitas Educațional, București, 2005, p. 21;
4. Chevalier, J., *Educaţia interculturală: concepte cheie şi elemente de metodologie* in *Institutul Intercultural Timişoara*, Timişoara, 2002, p. 323;
5. Ciolan, L., *Paşi către școala interculturală – Ghid de educație interculturală pentru cadre didactice*, Editura Corint, București, 2000, p. 21;
6. De Saussure, Ferdinand, *Cours de linguistique générale*, Edition originale, 1916, p. 205.

436. ROLUL PROFESORULUI ÎN PROCESUL EDUCATIV

PROF. STAN-ERIMESCU MARIȚA
CLUBUL COPIILOR CARANSEBEȘ

Educația este ansamblul de acțiuni și de influențe menite să permită ființei umane să-și dezvolte capacitățile fizice și intelectuale, dar și sentimentele și atitudinile morale și estetice, în scopul responsabilizării și integrării sociale optime ca cetățean.

Educaţia ne pregăteşte pentru viaţă. De ea depinde propria noastră existenţă individuală, dar şi relaţia noastră cu ceilalţi, felul în care, ca indivizi, ne vom încadra într-o activitate socială complexă, cum ne vom comporta. Ea trebuie să ne ajute să ne desăvârşim noi înşine *ca indivizi,* dar şi să ne facă să fim *utili comunităţii* şi, mai ales, să nu intrăm în conflict cu ea.

Educația de calitate
- este oferită de instituțiile responsabile fiind orientată pe rezultate
- respectă autonomia individuală
- se realizează prin dialog și parteneriat, prin inovație și diversificare prin îmbunătățirea continuă profesorală

Profesorul își asumă o multitudine de roluri a căror exercitare este dependentă de personalitatea lui. Dar pe lângă activitatea didactică desfășoară și o activitate extrașcolară sau cultural educativă. Dintotdeauna, profesiunea de dascăl a fost o profesie socială; din această perspectivă, profesorul este și un pedagog social preocupat pentru ridicarea gradului de cultură și civilizație.

Profesorul se implică în activitatea didactică cu întreaga personalitate: motivații, aptitudini, nivel de competență, experiență personală. Arta de a preda nu se reduce la transmiterea cunoștințelor, ci presupune și o anumită atitudine față de elevi, ca expresie a concepției pedagogice asumate și a propriilor trăsături de personalitate. În cadrul activităților didactice se creează multiple raporturi interpersonale între participanți, antrenați cu toții într-un proces constant de influențare reciprocă. Reușita unui profesor depinde de multe ori de natura relațiilor pe care le stabilește cu elevii săi în cadrul acestei interacțiuni, aspect deosebit de important, deoarece multe dificultăți de învățare și educare se datorează unor relații deficitare. Natura relațiilor pe care profesorul le stabilește cu elevii este determinată nu numai de stilul de abordare a activității și de trăsăturile sale de personalitate, ci și de trăsăturile individuale și de grup ale elevilor. De aceea, profesorul trebuie să aibă abilitatea de a-și cunoaște partenerii de activitate. Empatia profesorului nu înseamnă o cunoaștere de tip analitic, ci capacitatea de a depune un efort imaginativ pentru a-l înțelege pe celălalt, sub aspectul potențialului de care dispune, al atitudinilor și sentimentelor sale, al semnificației conduitei manifestate. Profesorul trebuie să adopte un stil democratic, caracterizat prin relații deschise bazate pe încredere reciprocă și acceptare, reușind astfel să colaboreze cu elevii într-o atmosferă armonioasă, lipsită de încordare. Calitatea procesului instructiv-educativ este dependentă și de relația afectivă dintre profesor și elevi. De aceea este necesar ca fiecare cadru didactic să fie preocupat de cultivarea unor relații bune cu elevii săi.

Un alt rol nou ar fi acela de meditator în procesul cunoașterii sau de consiliere alături de rolul tradițional de transmițător de informații (mai sus-menționat), la care nu se renunță, dar a cărui pondere este vizibil în scădere, în cadrul învățământului modern centrat pe competențe.

Perfecţionarea profesională a profesorului este necesară, ca în toate profesiile, datorită potenţialelor pierderi cognitive. Numai printr-o reactualizare şi perfecţionare sistematică şi constantă a pregătirii profesionale la un nivel înalt de performanţă, printr-o formare continuă se poate evita ceea ce se numeşte plafonare profesională, rutină, pregătire slabă sau mediocră. Perfecţionarea profesională se realizează prin forme organizate care au un caracter formal sau informal: de exemplu prin cursuri de perfecţionare de o anumită durată; cursuri postuniversitare, studii aprofundate, doctorate, sau activităţi în comisii metodice şi ale diriginţilor, cercuri pedagogice, simpozioane ştiinţifice, întâlniri pedagogice, reuniuni.

Calitățile unui bun profesor nu se rezumă doar la competența sa didactică și la pregătirea în domeniul de specialitate, ci includ și capacitățile care țin de inteligența emoțională și socială – doar împreună, acestea îl fac cu adevărat un profesor apreciat de către elevii săi.

Abilitățile sociale sunt acele abilități care ne ajută să interacționăm cu ceilalți. Unele dintre aceste abilități sunt de bază, cum ar fi politețea – saluturile, a spune „te rog" și „mulțumesc", stabilirea și menținerea contactului vizual, manifestarea interesului față de celelalte persoane: a-i întreba cum a fost ziua lor, cum se gândesc ca s-au descurcat la un test, zâmbitul atunci când vedem o persoană cunoscută etc. Altele sunt mai complexe, cum ar fi competențele pe care le folosim pentru a negocia într-o situație conflictuală. Unele persoane învață abilitățile sociale cu ușurință, în timp ce alții găsesc interacțiunea cu ceilalți ca fiind foarte solicitantă și pot avea nevoie să lucreze la dezvoltarea abilităților lor sociale în mod conștient.

Implementarea noilor tehnologii educaționale poate să aducă de asemenea transformări radicale în cadrul instituției de învățământ la nivel cultural, organizațional, politic sau profesional, producând adesea reacții de respingere și rezistență la schimbare. Odată implementate, noile tehnologii educaționale oferă oportunități noi de cunoaștere și îmbunătățire a procesului didactic Gradul de probabilitate ca un profesor să adopte o nouă tehnologie de educație și o schimbare în strategia didactică crește dacă sunt întrunite următoarele condiții: relativ avantaj față de modelele existente (securitate, eficiență); compatibilitate cu dinamica contextuală existentă; nivel scăzut de complexitate în utilizare; fiabilitate în utilizarea continuă pe un interval mare de timp; testabilitate în practicile didactice deja existente; concentrarea pe introducerea inovației didactice, și nu a tehnologiei ca atare. Implementarea şi utilizarea de tehnologii moderne în educaţie şi cercetare reclamă mobilizarea şi susţinerea diverselor iniţiative, programe şi proiecte ale instituţiilor publice, organizaţiilor profesionale sau individual ale specialiştilor din domeniul eLearning, cercetătorilor, profesorilor din învăţământul universitar şi preuniversitar, inspectorilor, consilierilor, pedagogilor, psihologilor, elevilor şi studenţilor.

Scopul final al educaţiei este să sporească calitatea vieţii.

Bibliografie:

1. C. Cucoș, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2002;
2.C .S Iosifescu - Manualul de evaluare internă a calității educației, București 2012

437. ŞCOALA ŞI FAMILIA-ROL ŞI CONDUITĂ ÎN VIAŢA ELEVULUI

Sterpu Cornelia, Liceul „Stefan Diaconescu” Potcoava

Şcoala şi familia reprezintă două instituţii de bază ale oricărei comunităţi, două entităţi care ar trebui să acţioneze întotdeauna în acceeaşi direcţie, aceea a unei dezvoltări armonioase a copilului, elevului, viitorului adult, de a cărui conduită şi pregătire profesională depinde nu doar evoluţia lui ca individ dar şi dezvoltarea şi evoluţia familiei sale şi a comunităţii din care face parte.

Există o serie de studii si analize care arată că este nevoie de o colaborare strânsă şi permanentă între şcoală şi familie pentru a putea vorbi despre ceea ce înseamnă „ reuşita şcolară şi profesională”. Voi lăsa însă, deoparte orice studiu sau anchetă si voi aborda această temă bazându-mă doar pe experienţa mea de profesor-diriginte. Astfel, afirm cu certitudine că şcoala are nevoie de familia elevului pentru ca acţiunile sale să-şi atingă scopul, acela de forma si pregăti tineri responsabili, care să se poată integra cu uşurintă pe piaţa muncii.

Şcoala şi familia, două cuvinte puse destul de des unul lângă celălalt, doi factori cu roluri individuale dar şi complementare bine definite ce pot influenţa, extrem de puternic, parcursul profesional si personalitatea elevului. Dar se bucură întotdeuna şcoala de sprijinul familiei elevului în demersurile sale? E foarte greu de răspuns la această întrebare, căci cuvântul şcoală, atât de valoros şi preţuit în trecut, a devenit astăzi pentru unii elevi şi chiar şi pentru familiile lor doar un loc, un spaţiu pe care trebuie să-l frecventeze “pentru a primi alocaţia de la stat”, „ pentru a nu pierde banii de liceu”, „ pentru a nu i se tăia pensia alimentară”,etc.

Cât se implică familia în a susţine şcoala în demersurile sale, de orice natură? Mai mult sau mai putin, căci de foarte multe ori cu toţii auzim pe stradă sau în diverse locuri cuvinte de genul: „ aşa invaţă la şcoală”, ceea ce mă face să cred că de cele mai multe ori, familia lasă exclusiv în grija şcolii sarcini ce ar trebui să fie comune. Este foarte adevărat ca şcoala poate şi trebuie să aibă un rol extrem de important în formarea, orientarea si consilierea elevului şi chiar a familiei sale, însă la fel de adevărat este şi faptul că “ un sistem de educatie, oricât ar fi de perfect, rămâne neputincios dacă se loveşte de opozitia sau indiferenţa parinţilor” (H.H. Stern)

Există diferite moduri prin care şcoala şi familia pot fi in permanentă legatură şi prin care cele două instituţii se pot informa reciproc cu privire la toate acţiunile întreprinse de elev, atât in mediul şcolar dar şi familial şi extraşcolar. Sunt binecunoscutele şedinţe cu părinţii pe care noi, ca diriginţi, le organizăm cu regularitate sau discuţiile individuale pe care le purtăm adesea cu familia elevului, telefonic sau faţă in faţă. Da, dar trebuie să recunoştem cu toţii, că astfel de informări individuale au loc de cele mai multe ori din iniţiativa şcolii si că adesea şcoala se loveşte de indiferenţa familiei.

De asemenea, am constatat că tocmai parinţii ai căror copii creează anumite probleme de natură disciplinară, privind numărul mare de absenţe sau situaţii destul de slabe la invaţătură (corigenţe, cazuri de repetenţie, abandon şcolar, etc.) sunt cei care ajung foarte rar la şcoală şi în cele mai multe cazuri doar la apelul şcolii. Ce facem însă cu acei părinţi care nici atunci cand sunt invitaţi la şedinţele cu părinţii sau la o discuţie cu dirigintele sau directorul unităţii nu ajung la şcoală?

Astfel, există situaţii când doar şcoala îsi asumă rolul de a identifica situaţiile problemă si de a găsi şi soluţii. Ce ar trebui să facă şcoala astfel încât atunci cand se anunţă o şedinţă cu părinţii aceştia să fie prezenţi intr-un număr egal cu efectivul de elevi al clasei? Cu toţii avem experienţa unor astfel de întâlniri când am avut prezenţi în clasă doar 3 sau poate 5

părinţi deşi clasa avea un efectiv de elevi destul de mare. Ce ar trebui să facă şcoala încât să-i determine pe părinţi să înţeleagă că rolul lor în educarea copilului/elevului este extrem de important şi că uneori o simplă vizită la şcoală poate determina schimbări esenţiale în evoluţia elevului (scăderea numărului de absenţe, rezultate mai bune la învăţătură, modificarea comportamentului elevului faţă de colegi şi de profesori).

Aş dori să nu mai aud părinti spunând : „chiar nu mai am ce să-i fac, credeti-ma, pedepsiţi-l dumneavoastră"si ar fi extraordinar ca părinţii să perceapă într-un mod pozitiv apelul dirigintelui/directorului de a face o vizită la şcoală şi să nu rămână doar nişte spectatori indiferenţi. Îi asigur că niciodată scopul unui astfel de demers nu este de a-i critica sau de a le spune cât de "rău" este copilul lor, ci pentru a găsi împreună cele mai bune soluţii pentru remedierea situaţiei elevului. Chiar dacă uneori se simt stângaci, fie din cauza situaţiei familiale sau a pregătirii profesionale şi chiar dacă de cele mai multe ori mama este mai implicată în relaţia cu şcoala decât tatăl, consider că familia este cea care ar trebui să-i vorbească copilului despre rolul şcolii în dezvoltarea şi succesul lui ca individ. Pentru noi ca diriginţi este foarte important să-i facem pe elevi, dar si pe părinţii acestora, să înţeleagă că pot apela oricând la sfaturile noastre şi că cea mai mare mulţumire a noastră este atunci când reuşim să avem o bună colaborare cu un elev cu care uneori abia reuşeam să comunicăm.

De asemenea, cred că o colaborare strânsă între şcoală şi familie ar fi eficientă şi în discreditarea unei afirmaţii pe care o auzim tot mai des la elevii noştrii (şi care a reieşit si din chestionarele aplicate de consilierul scolar) si anume că, proverbul „ Ai carte ai parte" nu mai este de actualitate. Însă un dialog serios părinţi- elevi, şcoală – elevi, întărit cu argumente solide şi exemple luate din familie, din comunitate, din media, o încurajare permanentă de a merge la şcoală şi o atentă supraveghere a situaţiei şcolare reprezintă elemente care pot schimba percepţia elevului despre rolul şcolii în dezvoltarea lui şi pot determina o implicare mult mai activă a acestuia în toate activităţile întreprinse la nivelul şcolii şi nu numai.

Sunt foarte multe lucruri de spus şi sunt foarte multe probleme cu care şcoala se confruntă, dar închei prin a sublinia că, din punctul meu de vedere, nu putem vorbi decât de o colaborare modestă între şcoală şi familie şi că doar atunci, când aceşti doi factori educaţionali vor avea o singură voce şi un singur discurs privind rolul şi importanţa frecventării cursurilor, adoptării unei conduite fireşti, deschise si de sprijin faţa de actul educaţional, de şcoală în general, această voce va fi cu siguranţă auzită de elevi.

Familia trebuie să fie principalul partener al şcolii!

Suport bibliografic:

AGABRIAN, Mircea,MILLEA, Vlad, Parteneriate scoala-familie
Comunitate, Colectie Universitaria,2005
Bucur, Gheorghe , Educatia pentru sanatate in familie si in scoala, Ed.,
Fiat Lux,2009.
Paul H. Stahl,Familia si scoala. Contributii la sociologia educatiei,Ed.,Pleiada,
2002
Baran, Pescaru, Adina, Parteneriat in educatie (familie - scoala - comunitate),
Ed.,Aramis ,Colectia,Educatia XXI,2004

438. INTERDISCIPLINARITATEA, METODĂ MODERNĂ EDUCAȚIONALĂ

Strâmbeanu Elena Mihaela, Școala Postliceală Sanitară ,,Fundeni", București
Profesor medic, specialități medicale

Cel mai puternic argument pentru interdisciplinaritate este
chiar faptul că viața nu este împărțită pe discipline.
J. Moffet

Lumea actuală este o lume în continuă mişcare. Elevii şcolii contemporane sunt diferiţi de înaintaşii lor. Informaţia circulă cu rapiditate, iar modurile de lucru se schimbă pe zi ce trece. Asaltul informatic dar şi cel tehnologic trebuie alăturat problemelor de etică, cu scopul de a dezvolta valori şi atitudini pozitive.

Astfel, şcoala se află într-un impas major: se raportează la cunoaşterea - produs sau la cunoaşterea - proces? Şi cum face acest lucru?

Un răspuns ar fi în zona învăţării autentice (o învăţare ce presupune înţelegerea esenţei, a miezului problemei, printr-un proces reflectiv şi aplicativ). Activitatea şi rezultatele elevilor capătă valoare dincolo de porţile şcolii, iar raportarea învăţării la problemele vieţii reale măreşte semnificaţia învăţării.

Un alt răspuns, care vine în sprijinul primului este de a avea o viziune interdisciplinară în ceea ce priveşte învăţarea şcolară. Interdisciplinaritatea "se referă la transferul metodelor dintr-o disciplină în alta". Basarab Nicolescu (fizician de origine română, adept al reconcilierii transdisciplinare între domeniile ştiinţifice şi cele umaniste), distinge:

- un nivel aplicativ : spre exemplu, transferul metodelor din fizica nucleară în ştiinţa materialelor conduce la construirea unor microprocesoare performante
- un nivel epistemologic: spre exemplu, transferul metodelor istoriei şi filosofiei în domeniul ştiinţelor naturii generează analize în epistemologia ştiinţei
- un nivel generator de noi discipline: spre exemplu, transferul metodelor chimiei în domeniul biologiei a condus la apariţia biochimiei.

Ca şi în cazul anterior, deşi interdisciplinaritatea depăşeşte compartimentarea disciplinelor, finalitatea sa rămâne totuşi la nivelul cercetării disciplinare.

O modalitate care încurajează cel mai bine abordarea integrată a învăţării este activitatea pe bază de proiect. Contribuind la elaborarea unui proiect, elevilor li se creează ocazia de a folosi cunoştinţe şi tehnici de lucru dobândite la mai multe discipline. Fiind o activitate centrată pe elev, îi dă acestuia posibilitatea de a asambla într-o viziune personală cunoştinţele pe care le are, răspunzând astfel unei întrebări esenţiale: ,,Ce pot face cu ceea ce am învăţat la şcoală?".

În final nu trebuie să uităm că educaţia trebuie să răspundă cât mai bine cerinţelor contextului actual, în care sunt pregătite generaţii adecvate vremurilor viitoare. Elaborat de UNESCO, raportul Delos prefigurează şi analizează liniile de dezvoltare ale educaţiei din perspectivă integrată astfel:

- A învăţa să ştii, îmbinând cunoştinţe generale suficient de cuprinzătoare cu posibilitatea de a aprofunda un număr restrâns de discipline. Aceasta înseamnă şi a învăţa cum să acumulezi cunoştinţe, pentru a profita de oportunităţile pe care educaţia ţi le pune la dispoziţie de-a lungul întregii vieţi.
- A învăţa să faci, nu doar pentru a dobândi o anumită calificare profesională ci, într-un sens mai larg, competenţa de a face faţă unei multitudini de situaţii şi de a fi capabil de a lucra în echipă. A învăţa să faci înseamnă şi adaptarea la diferite contexte sociale cu care se confruntă tinerii şi la experienţa pe care o acumulează fie ca rezultat al unui context local sau naţional, fie într-o instituţie de învăţământ, prin cursuri alternând studiul cu munca.

- A învăţa să trăieşti împreună cu ceilalţi, prin cultivarea empatiei faţă de ceilalţi şi prin aprecierea corectă a interdependenţei – angajarea în proiecte comune şi capacitatea de a rezolva conflicte – în spiritul respectării valorilor pluralismului, al înţelegerii reciproce şi al păcii.

- A învăţa să fii, pentru a-ţi dezvolta personalitatea şi a fi capabil să acţionezi cu o autonomie crescândă, judecând prin prisma propriilor concepţii şi asumându-ţi răspunderea. În acest sens, educaţia nu trebuie să neglijeze nici o latură a potenţialului uman: memoria, raţiunea, simţul estetic, calităţile fizice şi capacitatea de a comunica.

Rezultatele obținute constau în îmbunătţirea calităţii demersului didactic prin schimbul de bune practici, promovarea relaţiilor de colaborare între instituţiile de învăţământ, perfecţionarea metodică şi ştiinţifică a cadrelor didactice, identificarea experienţei şi bunelor practici în abordări pedagogice care să dezvolte creativitatea copiilor, promovarea abordărilor interdisciplinare ale conţinuturilor cuprinse în curriculumul naţional, valorificarea potenţialului creativ al copiilor prin proiecte interdisciplinare.

Fiind o modalitate de abordare inter şi multidisciplinară oportună pentru dezvoltarea orizontului cognitiv al elevului modern, conceperea proiectelor WebQuest solicită capacitatea creativă a profesorului. Aplicarea lor la clasă răspunde din plin aşteptărilor elevilor ce iubesc calculatorul şi pot descoperi în „prietenul" lor un mijloc de a-şi îmbogăţi cunoştinţele, dar şi de a-şi petrece într-un mod plăcut timpul liber, cât şi dorinţei cadrului didactic de a proiecta un curs Interdisciplinaritate pentru o școală activă opţional modern, util şi plăcut şi de alege un tip de evaluare modernă, prin proiecte.

Ştiindu-se faptul că navigarea pe Internet, fără o temă anume sau fără un scop nu este întotdeauna atât de utilă, iar elevul pierde foarte mult timp să caute anumite informaţii, deoarece nu ştie ce site-uri anume să consulte, WebQuestul are avantajul de a orienta elevul direct pe site-uri alese şi recomandate de profesor de unde ei îşi pot prelua cel mai bine informaţia. Cu cât acestea sunt mai numeroase şi oferă o paletă mai largă de informaţii, cu atât elevul are posibilitatea să cunoască mai mult şi să creeze un produs final interesant.

Se impune astfel exersarea unui mod modern de a lucra şi de a utiliza tehnologia informaţională și de comunicare de către profesori şi descoperirea de către elevi a unui mod de a-și construi propriul sistem de cunoștinte și de a deveni autonomi în procesul de luare a deciziilor în învățare, promovarea utilizării tehnicii WebQuest la clasă de către un număr tot mai mare de profesori, proiectarea unui mediu de învățare electronic, pentru formarea continuă a profesorilor în sensul creșterii calității predării prin utilizarea instrumentelor de învățare în cooperare, încurajarea abordării inter şi multidisciplinar a unor teme studiate la disciplinele din aria ştiinţe şi nu numai, descoperirea şi aplicarea noţiunilor de fizică, chimie, biologie, geografie, protecţia mediului, ecologie, consolidarea şi evaluarea cunoştinţelor prin activităţi de cercetare, cooperare şi susţinere a proiectelor, dezvoltarea personalităţii elevului, trezirea interesului pentru cercetare şi munca în echipă, organizarea eficientă a timpului de învăţare a elevului, dezvoltarea unui mod de a gândi şi de a munci pentru cunoaşterea potenţialului creativ şi de implicare a colectivului de elevi în scopul promovării competenţelor, valorilor educaţionale şi a talentului, stimularea colaborării cadrelor didactice implicate în parteneriat în vederea schimbului de idei, experienţe pozitive, practici reuşite şi prezentării muncii elevilor prin mediatizare.

BIBLIOGRAFIE

1. Neacșu, I, *Instruire și învățare*, Editura Științifică. București, 1990, pag. 23
2. Neacșu, I, *Metode și tehnici de învățare eficientă*, Editura Științifică. București, 1990, pag. 67
3. Skinner, B, F, *Revoluția științifică a învățământului,* Editura Didactică și Pedagogică, București, 1971, pag 39

439. METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. Szocs Ana, Colegiul Tehnic „Grigore Cobălcescu" Moineşti

În calitate de profesor de matematică am reflectat deseori asupra modalităţilor în care aş putea să-i fac pe elevi să descopere că matematica este frumoasă.Care este stilul didactic care ar putea sa-i aducă mai aproape de această materie , considerată de unii atât de grea?Deoarece pregătirea profesională , ştiinţifică şi pedagogică este o condiţie necesară dar nu sufucuentă a unui profesor , este greu de răspuns la aceste întrebări.

Succesul demersului didactic este determinat de foarte mulţi factori, atât cognitivi cât şi socioafectivi, iar unul foarte important dintre aceştia este personalitatea profesorului evidenţiată prin carisma sa, calităţile umane, abilităţile sale de a relaţiona cu elevii , precum şi strategiile de instruire pe care le aplică la ore.

La o privire superficială , dar nu de neglijat, o explicaţie care s-ar putea da rupturii pe care unii elevi o resimt în învăţarea matematicii este faptul că nu înţeleg.Blocajele în înţelegerea matematicii ar putea fi îndepărtate prin folosirea , în procesul de predare-învăţare-evaluare a metodelor activ-participative, centrate pe elev şi prin apelarea la metode expozitive , când este cazul.Modificările realizate în învăţământ în ultimele decenii, au avut ca rezultat apariţia unor noi metode dar şi dezvoltarea metodelor deja existente. Din dorinţa de a moderniza actul de predare - învăţare prin utilizarea metodelor, s-a produs o schimbare majoră, care îl vizează pe elev, oferindu-i acestuia o mai mare libertate de exprimare dar şi o posibilitate mai mare de explorare a necunoscutului.Departajarea metodelor în tradiţionale/clasice şi moderne s-a realizat cu scopul de aaccentua modificările care se produc odată cu trecerea timpului, din nevoia de a diferenţiametodele tradiţionale, bazate pe activitatea cadrului didactic, rigide şi statice de metodele moderne centrate pe elev, flexibile şi dinamice.

Conform lui Baxton (1965) *„nu se cunoaşte nici o metodă care să fie cea mai bună în toate situaţiile pentru toţi elevii, la toate disciplinele şi pentru toţi profesorii"* sau conform opiniei lui Probah *„nu există o metodă care să fie cea mai bună; dacă ar fi ar duce la o predare mecanică. Duşmanul profesorului nu este metoda nepotrivită, ci automatizarea metodei bune. Căutarea metodei celei mai bune trebuie înlocuită cu căutarea unor căi de interacţiune având ca obiectiv o predare şi o învăţare cât mai reală"* (I. Cerghit, 2006, p.59). Din punctul meu de vedere, metodele moderne sunt mai atractive în activitatea de predare învăţare, deoarece nu doar metodele au evoluat ci şi elevii, aceştia devenind chiar ei o parte a modernităţii. Într-o lume modernă este mult mai uşor să treci de partea modernităţii pentru a face faţă acesteia. Epoca în care trăim necesită acceptarea că tot ceea ce este vechi trebuie schimbat cu ceea ce este nou. Generația modernă nu aduce cu sine doar modernul ci și schimbarea mentalității, perceptarea școlii și a educației.

Fiecare metodă este o parte integrată a activităţii de predare - învăţare - evaluare. Indiferent de metoda la care se apelează, cadrul didactic trebuie să fie conştient care îi sunt avantajele dar şi care îi sunt dezavantajele, astfel încât să le poată folosi în avantajul său.

Astfel, metodele tradiţionale sunt acele metode utilizate în cadrul şcolilor încă din cele mai vechi timpuri. Conform opiniei unor specialişti, utilizarea metodelor tradiţionale nu este greşită, ci greşit este faptul că ele sunt utilizate în toate activităţile şcolare, susţinând că astfel se pot atinge toate obiectivele propuse. Se pune accentul pe faptul că aceste metode pot fi transferate de la o disciplină la alta fără a ţine cont de particularităţile lecţiilor sau chiar de disciplină. Principalele metode tradiţionale sunt conversaţia, exerciţiul, jocul de rol, algoritmizarea, dezbaterea, problematizarea, demonstraţia, expunerea, lucrul cu manualul, etc. La fel ca oricare alte metode, metodele tradiţionale prezintă o serie de caracteristici, care punctează atât aspectele pozitive cât şi aspectele negative. Astfel putem aminti faptul că metodele tradiţionale:

- tind spre activitatea de instruire a elevului, pe însuşirea unui volum mare de informaţii;

- vizează dezvoltarea intelectuală a elevului, fiind centrate pe conţinut, pe însuşirea mecanică a materiei;
- situează cadrul didactic în centrul activităţii, oferindu-i întâietate în tot ceea ce face, marcând oarecum superioritatea cadrului didactic faţă de elevi, în timp ce elevii devin doar un obiect al actului didactic, fiind simpli participanţi;
- rolul elevului este minimalizat, deoarece acesta preia pasiv informaţiile, fără să se implice prea mult;
- pun accentul pe dobândirea cunoştinţelor în clasă, neglijând metodele de muncă indepedentă, prin care elevul îşi caută singur informaţiile necesare, care devin o sursă a învăţării;
- cultivă spiritul de competiţie al elevilor, cu scopul realizării unei ierarhizări;
- măsoară doar cunoştinţele elevului, acesta fiind notat pentru acea prestaţie fără a se ţine cont de restul situaţiilor sau de alte aspecte;
- dezvoltă o relaţie de autoritate în cadrul binomului educaţional, prin intermediul căreia se formează o oarecare distanţă între profesor şi elev.

Din dorinţa de a nu ajunge la o individualizare excesivă a învăţării, învăţământul modern a încercat să identifice o modalitate de a îmbina munca individuală cu muncă în grup, astfel încât să se evidenţieze atât personalitatea elevului cât şi dezvoltarea sa intelectuală, bazându-se pe latura calitativă a educaţiei.

Metodele activ-participative prezintă o serie de avantaje dar şi o serie de dezavantaje printre care pot fi amintite:

- sunt centrate pe activitatea elevului, pe formarea acestuia chiar înainte de instruire;
- pun accentul pe dezvoltare elevului din toate punctele de vedere, adică vizează dezvoltarea intelectuală, afectivă, dar şi dezvoltarea unor priceperi şi deprinderi astfel încât elevul să facă faţă noii educaţii;
- au la bază principiul învăţării continue, prin intermediul căruia elevii îşi însuşesc anumite tehnici şi procedee de lucru individuale;
- sunt centrate pe acţiune, pe descoperire şi explorarea realităţii, pe dobândirea unor cunoştinţe prin propriul efort;
- îşi îndreaptă atenţia spre autocontrol, autoevaluare, ajutând elevii să realizeze o ierarhizare a propriilor sale cunoştinţe, să găsească soluţii pentru a-şi îmbunătăţii tehnicile de muncă.

Metodele activ - participative sunt acele metode aflate în sfera elevului, apropiate mult mai mult de mentalitatea acestora dar și de nivelul său de înțelegere. Este mult mai ușor să treci de partea modernității, să înțelegi nevoile și expectanțele elevilor.

Aplicaţie –Cubul, la o lecţie de recapitulare si sistematizare , clas a XI-a

Este o metodă activ-participativă, care a apărut în anul 1980, având ca scop explorarea unui subiect sau a unei teme prin intermediu celor şase sarcini. Prin folosirea acestei metode, tema abordată este analizată din toate punctele de vedere. Scopul principal al acestei metode constă în aprofundarea unor cunoştinţe deja deţinute sau acumularea şi îmbogăţirea cu cunoştinţe noi. Această metodă implică confecţionarea şi utilizarea unui cub, drept suport al activităţii didactice. Utilizarea acestei metode în clasa de elevi constituie o provocare, deoarece determină o întrecere între elevi în ceea ce priveşte modalitatea de prelucrare şi asimilare corectă şi eficentă a cunoştinţelor.

Etapele metodei

1. Confecţionarea cubului şi scrierea sarcinilor de baze pe fiecare faţetă a cubului: descrie;compară;analizează; asociază; aplică; argumentează.
2. Prezentarea temei care urmează a fi dezbătută;
3. Alcătuirea unor grupuri de 4-5 elevi;
4. Prezentarea unor aspecte cheie referitoare la tema propusă;

5. Trecerea temei prin toate sarcinile cubului, adică fiecare elev din fiecare grupă va rezolva individual o sarcină de pe o faţetă a cubului;
6. Prezentarea soluţiilor şi informaţiilor în faţa grupelor de elevi;
7. Discuţii şi completări referitoare la tema propusă

Fişa nr1 - D E S C R I E

1.Definiţi cuvântul *„asimptotă”*, menţionând etimologia termenului
2.Enumeraţi tipurile de asimptote
3.Descrieţi asimptotele graficelor funcţiilor următoare:

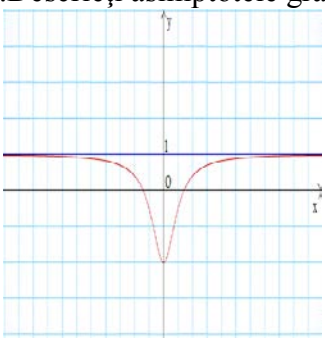
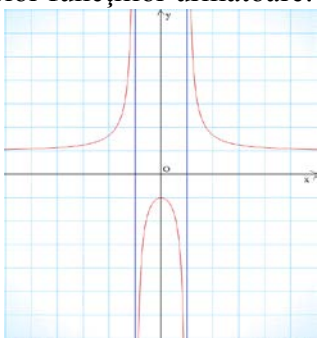
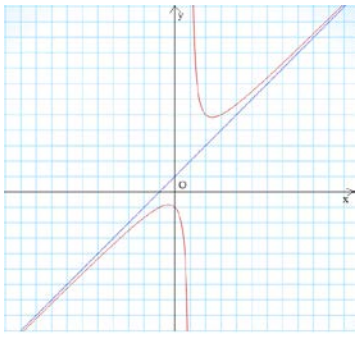

4. Desenaţi un grafic de funcţie care admite
a) o asimptotă verticală şi una oblică
b)o asimptotă orizontală

Fişa nr.2 - COMPARĂ

1.Precizaţi asemănări şi deosebiri între asimptotele funcţiilor
a) exponenţială cu baza subunitară şi supraunitară
b) logaritmică cu baza subunitară şi supraunitară
c) arctangentă şi arcotangentă

2. Demonstraţi că funcţiile f:$R^*\to R$, f(x) = $\frac{x^2+x+1}{x}$ şi g:R-{1}$\to$R, , g(x) = $\frac{x^2-2}{x-1}$ admit aceeaşi asimptotă oblică la $+\infty$

Fişa nr.3 - ANALIZEAZĂ

1.Analizaţi în ce caz funcţia $f:D\to R, f(x)=\frac{x^2-a}{x-1}$ nu are asimptotă verticală în x=1

2.Fie funcţia $f:D\to R, f(x)=\frac{x^3}{x^2+ax+a}$. Determinaţi a pentru care graficul funcţiei are o singură asimptotă verticală.

3. Fie $f:D\to R, f(x)=\frac{ax^2+bx+c}{x+d}$, a,b,c,d $\in$R. Să se determine a,b,c,d, dacă dreptele de ecuaţii x=3, y=x+2 sunt asimptote la graficul funcţiei f şi f(1)=1

Fişa nr.4 – ASOCIAZĂ

Identificaţi prin asociere răspunsul corect

1.Funcţia f: R-{0,1}$\to$R, , f(x) = $\frac{x^2-1}{x^2-x}$ admite

a) 2 A.V. b) 1 A.V. c) nu are A.V.

2. Se consideră funcţiile f,g:R $\to$R .Se ştie că graficele lui f şi g admit ca asimptote la $+\infty$ dreptele de ecuaţie y=4, respectiv y=1. $\lim_{x\to+\infty}$ (f(x)-g(x)) este

a) 4 b) 1 c) 3

3.Fie funcţia f: R-{1}$\to$R, , f(x) = $\frac{x^2+px-1}{x+1}$, p$\in R$. Graficul funcţiei admite asimptota oblică dreapta de ecuaţie y=x+1 pentru

a) p=1 b) p=0 c)p=2

Fişa nr.5 - APLICĂ

1.Determinaţi asimptota orizontală spre -∞ la graficul funcţiei f:R $\to$ R, f(x) = $\frac{x^2-x+7}{-x^2+5x-9}$.

2.Determinaţi asimptota verticală a funcţiei f:R \ {1}$\to$ R, f(x) = $\frac{2x+4}{x-1}$.

3.Determinaţi asimptotele la graficul funcţiei f:R \ {3}$\to$ R, f(x) = $\frac{2x^2+5x}{x-3}$.

Fişa nr.6 -ARGUMENTEAZĂ

Justificaţi !

1.Dreapta de ecuaţie x=1 este asimptotă verticală pentru graficul funcţiei

f:R \ {1}$\to$ R, f(x) = $\frac{2x}{x-1}$.

2.Dreapta de ecuaţie y=2 este asimptotă orizontală spre +∞ la graficul funcţiei

f:R$\to$R, f(x) = $\frac{2x^2+1}{x^2+3}$.

3.Dreapta de ecuaţie y= x+2 este asimptotă oblică spre +∞ la graficul funcţiei

f:(2, +∞)$\to$R, f(x)= $\frac{x^2}{x+2}$.

Beneficiile metodei

- implicarea tuturor elevilor în activitatea de predare-învăţare;
- aprofundarea şi sistematizarea cunoştinţelor într-o formă distractivă;
- cultivarea spiritului de echipă şi al competitivităţii;
- dezvoltă creativitatea, gândirea critică şi inteligenţele multiple;
- dezvoltă capacităţiile de comunicare individuale dar şi în cadrul grupului;
- oferă elevilor libertatea de a-şi exprima propriile păreri, deoarece tema este abordată din toate punctele de vedere;

Bibliografie

1.Ionescu, M.,*Demersuri creative în predare şi învăţare*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002, pag. 97;

2. Jinga, I., Istrate, E., *Manual de pedagogie*, Ediţia a II-a, revăzută şi adăugită, Editura Bic All, Bucureşti, 2006, pag.102;

3.Ludușan, M., *Teoria şi practica activităţilor de învăţare în grup*, Editura Aeternis, Alba-Iulia,2004, pag.151

4. Necşu, I., *Instruire şi învăţare. Teorii, modele, strategii,* Editura Ştiinţifică, Bucureşti, 1990, pag85

5.*** www.didactic.ro

6.*** www.edu.ro

440. CUM REACŢIONĂM LA PRESIUNEA GRUPULUI ?

Șcheau Daniela-profesor consilier școlar, CJRAE Gorj

Scop: Dezvoltarea responsabilității sociale și formarea deprinderilor de interacțiune socială

Obiective :

- ✓ Să prezinte strategii de a rezista la presiunea grupului.
- ✓ Să identifice principalele efecte ale rezistenţei la presiunea grupului

Durata :50 minute

Materiale : flipchart, markere.

Desfăşurarea activităţii :

1. Se aleg doi voluntari şi se nominalizează cine este „exploratorul" şi cine este „ghidul".

Exploratorul este cel care trebuie să parcurgă o "Cursă cu obstacole", legat la ochi, iar ghidul este cel care îl va ajuta să o termine cu bine. Exploratorul se leagă la ochi cu eşarfa, astfel încât să nu vadă nimic. Ghidul aranjează prin clasă "Cursa cu obstacole". El se gândeşte la un traseu pe care exploratorul trebuie să îl parcurgă şi aşează nişte obstacole de-a lungul lui. Când ghidul a terminat de pregătit clasa, cursa poate începe. Regula este că exploratorul nu are voie să vorbească, ci trebuie să facă doar ce i se spune. Ghidul trebuie să îi dea instrucţiuni verbale exploratorului despre cum să parcurgă traseul şi cum să ocolească obstacolele, îl poate încuraja şi susţine. El nu are voie să îl atingă pe explorator. Ceilalţi pot alege între a-l bruia pe ghid, cu scopul de a-l împiedica pe explorator să ajungă la finalul cursei sau de a-l ajuta pe ghid în sarcina lui. Niciunul dintre ceilalţi participanţi nu are voie să pătrundă în spaţiul cursei. După ce cursă s-a încheiat exploratorul și ghidul își schimbă rolurile şi mai fac o rundă. Pot să exerseze și alți elevi.

Întrebări adresate elevilor: Când ai fost legat la ochi, ți-a fost uşor să urmezi instrucţiunile? Aveai încredere în celălalt? Cum te simțeai când nu puteai vedea nimic? Când tu ai fost ghidul, cât de uşor ţi-a fost să conduci? A fost simplu să dai instrucţiuni? Celălalt
te-a ascultat? Avea încredere în tine?

În cazul în care unul dintre elevi s-a împiedicat de un obstacol, este interesant să discutaţi după ce se termină jocul cum s-a simţit fiecare dintre cei doi în acel moment. Din cauza cui crede fiecare că s-a întâmplat aşa? Cine şi pentru ce se simte vinovat?

Împreună cu elevii, profesorul consilier va relaţiona situaţia „exploratorului" cu situaţia reală în care se află un copil/ tânăr, „asaltat" cu sugestii, propuneri, rugăminţi, sfaturi, ordine, îndemnuri de către părinţi, prieteni, profesori, rude etc. Și în viața reală se exercită asupra noastră o multitudine de informaţii/influenţe, ne confruntăm cu piedici şi obstacole, cu situații în care "nu vedem" ce trebuie făcut și apelăm la ceilalţi, având încredere că ne vor ajuta.

Frontal se discută cu elevii despre cine cred ei că este „ghidul" lor în situația reală și dacă este ghidul potrivit?

2. Se delimitează conceptele : presiunea grupului, forme ale presiunii, utilizând metoda brainstorming. Se notează pe tablă/ coală de flipchart definiţii ale presiunii grupului; elevii emit cât mai multe definiţii, se analizează şi se reţin cele mai valoroase. Profesorul consilier explică elevilor că presiunea grupului are în vedere persoanele de aceeaşi vârstă care exercită influenţe asupra convingerilor, atitudinilor şi comportamentelor altor persoane. Există presiune pozitivă: Participarea la activităţi şcolare şi extraşcolare; Realizarea scopurile personale (să meargă la aceeași facultate); Adoptarea unui stil de viaţă sănătos (să nu consume droguri, alcool, să aibă o alimentaţie raţională și presiune negativă (Consumul de băuturi alcoolice sau alte droguri; Să absenteze de la școală; Să nu-şi asculte părinţii; Distrugerea proprietăţilor altora (acte de vandalism).
3. Fiecare elev va trebui să precizeze pe un bileţel anonim o situaţie când a cedat presiunii grupului, fiindu-i dificil să refuze o solicitare din partea altor persoane, chiar dacă acea propunere nu i-a făcut plăcere (ex: a chiuli de la ore, a copia la teste, a consuma alcool sau tutun doar pentru a nu fi exclus dintr-un grup, a renunța, sub presiunea grupului, la pregătirea lecţiilor în favoarea altor activităţi etc). Bileţelele se pun într-un săculeţ (bol).
4. Elevii sunt grupaţi câte patru și un reprezentant al fiecărei grupe va extrage un bileţel şi

vor avea ca sarcină s să gândească o strategie pe care au folosit-o sau ar putea-o folosi pentru a refuza, în mod ferm (asertiv) cererea altor persoane (atunci când nu doresc să se implice într-o anumită activitate, situaţie…).

5. Câte un reprezentant din fiecare grup va prezenta întregii clase exemplul la care au lucrat.

Discuţia se poate aprofunda prin analizarea a ceea ce simt atunci când fac unele lucruri doar pentru a fi pe placul celorlalţi, respectiv ce gândesc despre ei înşişi şi ce emoţii simt atunci când pot refuza anumite cereri cu care nu sunt de acord. Pe flipchart se centralizează modalităţile de rezistenţă la presiunea grupului

6. Profesorul consilier va ciri destăinuirile unei tinere de 17 ani, publicate în ianuarie 1999 de Revista Phosphore din Franţa: „Mult timp am făcut pe amabilă, am spus „da" tuturor: celor ce-mi cereau bani pentru ţigări sau pentru orice altceva; băieţilor care nu îndrăzneam să spun „nu", chiar dacă nu-mi plăceau cu adevărat (asta de teamă că nimeni nu va mai vrea să iasă cu mine)…Şi apoi, într-o zi, mi-am dat seama că în jurul meu erau doar nişte „paraziţi" care mă luau drept fraieră. Atunci m-am simţit o nulitate, un nimeni. Şi …am explodat…De atunci spun „nu" atunci când gândesc acest lucru şi mă simt foarte bine, excelent, ca şi când aş fi scăpat de o povară ce mă copleşea."

Elevii sunt invitaţi să exprime păreri, reflexii, concluzii şi sunt întrebaţi dacă au trăit această experienţă vreodată.

Discuţii :

Efectele rezistenţei la presiunea grupului, asupra persoanei

* Ne simţim mulţumiţi de noi înşine
* Câştigăm respectul altor persoane
* Ne îmbunătăţim relaţiile cu părinţii/ cunoscuţii
* Ne respectăm valorile
* Evităm problemele şi putem fi model şi pentru alţii

De urmărit:

Elevii :

- Să înţeleagă conceptele de grup, presiunea grupului
- Să identifice principalele efecte ale rezistenţei la presiunea grupului
- Să identifice formele de presiune posibile

441. PREDAREA EFICIENTĂ ȘI STRATEGII DE ÎNVĂȚARE LA CLASĂ

Prof. dr. ȘTEFĂNOAIA Ioana,
Colegiul Național de Informatică „Spiru Haret”, Suceava

Ce înseamnă predare eficientă?

Predarea eficientă și învățarea eficientă au loc când sunt utilizate o serie de strategii eficiente de predare. Prezenta lucrare va supune prezentării și dezbaterii o serie de strategii care să ducă la o predare și învățare eficiente la clasă.

În acest articol vom discuta trei aspecte esențiale, care, din punctul nostru de vedere, duc la săvârșirea unei activități de predare-învățare eficiente.

Perspectivă personală asupra activității de predare

Înainte de a prezenta cele trei aspecte importante în activitatea didactică, am dori să prezentăm o percepție personală asupra predării. În acest fel, predarea trebuie percepută precum o activitate de comunicare. Acest lucru se datorează faptului că profesorul trebuie să disemineze informațiile receptorului, în acest caz, elevii din învățământul preuniversitar. Mesajul trimis receptorilor trebuie să fie bine înțeles de către aceștia. Opinia mea este că cercul eficient al comunicării nu se închide complet până când receptorul mesajului, prin unele canale de feedback, informează, fie verbal sau nonverbal, emițătorul mesajului. În miezul activității eficiente de predare ar trebui să existe, și nu doar la nivel teoretic, un proces continuu de asigurare – reasigurare că informația prezentată de profesor este identică cu cea însușită de către elevi/receptori.

Importanța unui feedback continuu

Profesorul, bazându-se pe feedbackul primit de la elevi, se află ulterior în poziția de a transmite noi informații. Pe de altă parte, dacă feedbackul primit de la elevi semnalează profesorului că mesajul nu a fost bine înțeles, profesorul are rolul de a retransmite informația. De data aceasta, mesajul/informația trebuie prezentate în așa fel, încât mesajul transmis să fie identic cu cel recepționat. Procesul de învățare are loc doar dacă mesajele trimise sau informația diseminată este identică cu cea recepționată. Activitatea eficientă de predare se înfăptuiește doar dacă activitatea de învățare are loc.

Învățarea de la elevi, respectiv ajustarea informației

Profesorii pot și ar trebui să învețe de la proprii elevi. Comunicarea este, într-un final, un proces cu dublu sens. Emițătorul poate deveni, în anumite cazuri, receptorul informației și viceversa. Cu ajutorul feedbackului, profesorul poate deduce punctele pozitive dar și cele negative din procesul său de predare și astfel, își poate îmbunătăți întotdeauna metodele, procedurile și strategiile folosite pentru aceasta.

De foarte multe ori, ceea ce se petrece în mintea elevului rămâne un mister pentru profesori. Astfel, feedbackul de la elevi deschide profesorului ușa către mintea sa și capacitatea acestuia de a reține informații. Cu alte cuvinte, răspunsurile de feedback ajută profesorii să evalueze foarte clar ceea ce au învățat elevii cu adevărat (care ar putea fi diferit față de ceea ce s-a predat). Profesorul eficient ar trebui ca întotdeauna să folosească aceste informații și să răspundă în consecință. Profesorul eficient ar trebui ca întotdeauna să se asigure că ceea ce este predat este același cu ceea ce s-a asimilat și învățat.

Feedbackul non-verbal

O metodă de asemenea eficientă este constatarea de către profesor a feedbackului non-verbal care se manifestă sub forma expresiilor faciale ale elevilor. Astfel de manifestări se materializează prin mișcări ale capului în sens de confirmare sau infirmare a înțelegerii informației transmise, contact vizual, zâmbete (de încredere sau, din contră, de ezitare), liniște deplină. Pentru a obține un astfel de feedback non-verbal, care se exprimă nu prin utilizarea limbajului, dar prin expresii faciale și limbaj al trupului, , se impune, ca o condiție imperativă, ca profesorul să poată vedea pe fiecare elev în parte.(a se vedea David, 1995a).

Pentru a fi capabil de a vedea toți elevii și, astfel, a primi feedbackul non-verbal, aranjarea clasică din cadrul sălii de clasă, rând după rând, se dovedește a fi ineficientă. O nouă aranjare, mult mai modernă și mai apropiată se impune în acest context. Elevii ar trebui să stea în cerc iar profesorul să fie parte din acest cerc. Acest lucru va înlesni activitatea profesorului de a monitoriza constant expresiile faciale și limbajul corporal al elevilor pentru a determina cu ușurință dacă aceștia au înțeles sau nu informația diseminată (David, 1996a). Feedbackul non- verbal este în special important în contextul învățământului românesc, unde, de foarte multe ori, elevii dau dovadă de timiditate sau de reținere în ceea ce privește admiterea deschisă în fața profesorului că nu au înțeles informația transmisă.

Mai mult decât atât, profesorul trebuie să fie receptiv și conștient de nivelul de zgomot din clasă. Când profesorul transmite o informație iar unii elevi încep să vorbească în semn că se întreabă reciproc despre ce este vorba, ar trebui să-i semnaleze profesorului că există o problemă în înțelegerea mesajului transmis. După cum am specificat puțin mai sus, elevii din România au o oarecare reținere în ceea ce privește a-l întreba pe profesor despre un fapt neînțeles sau înțeles în mod eronat. Tocmai de aceea, profesorii trebuie să fie atenți în permanență la semnale precum zgomotul în clasă sau chiar semnale non-verbale.

Verificarea înțelegerii

Pentru verificarea sau confirmarea înțelegerii poate, atât prin limbaj vorbit sau scris, să obțină feedback cu privire la înțelegerea sau neînțelegerea informației predate. Activitățile comunicative, atât scrise cât și vorbite îi vor indica profesorului dacă acesta s-a făcut sau nu înțeles. Astfel de activități și exerciții ajută profesorul în a-și forma o idee clară dacă ceea ce s-a transmis este identic cu ceea ce s-a asimilat și învățat. O modalitate în această privință este ca profesorul sa adreseze elevilor întrebări directe în relație directă cu ceea ce s-a predat, sau să numească un elev care să redea informațiile expuse de către profesor.

Reformularea sau ajustarea informației se impune uneori, după ce feedbackul colectat de la elevi nu este pe deplin satisfăcător. Profesorul va relata noua informație în strânsă legătură cu vechea informație, va monitoriza efectele unei anumite metode în mod consistent, va identifica fragmentele ce nu au fost bine înțelese și va lua, în consecință decizii asupra modalității de prezentare a informației.

Facilitarea învățării

După prezentarea primului aspect ce conduce la o activitate de predare-învățare eficientă, și anume percepția asupra predării drept activitate de comunicare și importanța culegerii feedbackului, aș dori să ne îndreptăm atenția asupra celui de-al doilea aspect pe care-l considerăm deosebit de important în realizarea procesului de învățare eficientă. Ca profesori, este de datoria fiecăruia dintre noi nu doar de a disemina informația prezentată la clasă ci și de a face acest lucru ușor de înțeles de către elevi (David, 1993:74). Profesorii ar trebui să facă tot ceea ce le stă în putință pentru a facilita învățarea și pentru a le crește elevilor încrederea de sine. Una dintre metodele eficiente in legătură cu acest aspect ar fi de a lega conținuturi noi de altele vechi sau familiare. Acest lucru nu doar că facilitează înțelegerea noii informații ci ajută și la reținerea ei într-un mod mult mai facil.

Limbajul folosit în predare implică nu doar transmiterea de noi informații ci și trezirea conștiinței elevilor asupra abilităților înnăscute sau cunoștințelor acumulate. Spre exemplu, fiecare elev este capabil de a executa strategii de comunicare dar este posibil ca aceștia să nu poată folosi spontan strategia potrivită la momentul potrivit.

Cercetarea continuă

Profesorul eficient va căuta întotdeauna metode noi și eficiente pentru îmbunătățirea activității de predare și învățare. Aceasta înseamnă că profesorul trebuie să fie întotdeauna vigilent și conștient de propriile abilități de transmitere a informației. Spre exemplu, dacă engleza pentru scopuri specifice (ESP) va juca un rol important în echiparea forței de muncă prezente și viitoare cu abilități de comunicare relevante pentru a asigura comunicarea eficientă, atunci devine vital ca cercetarea în cadrul discursului inter-relațional la locul de muncă să preceadă buna instruire la nivel academic.

Lucrarea de față și-a propus să descrie trei factori esențiali care reprezintă de fapt condiția unei activități de predare și învățare eficiente. Prima metodă asimila activitatea de predare comunicării și sublinia, de asemenea, importanța feedbackului. Acesta reprezintă un proces care combină observația continuă și sistematică a comportamentului elevilor cât și a profesorilor pentru a examina congruențe în obiectivele de predare, comportamentul la clasă și învățarea elevilor. Avantajul major în această situație, insistând pe feedbackul continuu este acela că profesorul își îmbunătățește sistemul de predare analizându-și în permanență propria performanță. Profesorul obține feedback prin sensibilitate la itemi verbali cât și non-verbali. Pentru a verifica nivelul de înțelegere al elevilor, profesorul emite și le adresează acestora întrebări. Răspunsul profesorului la o comunicare ineficientă din partea elevilor este de a clarifica, exemplifica și re-explica. Este posibil ca profesorul să fie nevoit să utilizeze atât limbaj verbal cât și non-verbal pentru a corecta o percepție eronată. S-ar putea ca profesorul să fie nevoit să recurgă la limbajul trupului sau chiar la ilustrații vizuale pentru a putea înlesni înțelegerea corectă a mesajului. Rezultatul acestei monitorizări continue și intense a înțelegerii elevilor este acela că elevilor li se acordă un feedback secvențial, consistent și formativ pentru a clarifica anumite dubii sau înțelegeri eronate ale mesajului sau informației transmise.

Importanța etapizării pentru facilitarea procesului de învățare este un alt factor important. Prin legarea noii informații de fragmente pe care elevii le-au asimilat anterior, profesorul eficient nu doar că își face propria misiune mult mai ușoară, dar le-o înlesnește și pe cea a elevilor. Acest lucru are loc deoarece etapizarea, nu doar că facilitează înțelegerea dar și reținerea și memorarea informației. Mai mult decât atât, acest lucru duce la creșterea nivelului încrederii elevilor în propriile forțe.

În final, trebuie reținut faptul că un profesor eficient se gândește în permanență la îmbunătățirea performanței de predare, una dintre metodele amintite fiind cercetarea continuă.

Bibliografie

1. David, K.M., Research Possibilities in the Language Classroom. *Proceedings of the 1st National MPIK Seminar*, Kuala Lumpur, 24-26 September, pp. 221-230, 1991
2. Jariah Mohd Jan and David, K.M., Oral Skills-A Need for Acceptance of Li Cultural Norms in Pertanika *Journal of Social Science and Humanities* , 4 (1), Newsouthampton pp. 11-19, 1996
3. Lim Soh Lan and David, K.M., Building Self-esteem of Teacher Trainees: Awareness of Communicative Abilities *The English Teacher* Vol. XXIV pp.22-35, Kuala Lumpur, 1995
4. Gordon, E., Petrini, C., & Campagna, A. , *Opportunities in training and development careers*. Lincolnwood, IL: VGM Career Horizons, pp. 220-223, 1997

5. Jandt, F. (2007). *An introduction to intercultural communication: Identities in a global community*. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.,pp. 77-83, 2007
6. Kim, H. , *Transcultural customization of international training programs*. New York: Garland Publishing, Inc., pp. 24-25, 1999
7. Kohls, L. R. (1995). *Training know-how for cross cultural and diversity trainers*. Reitman, A. (2001). *Career moves: Take charge of your training career now!* Alexandria, VA: American Society for Training & Development., pp.87-92, 2001
8. Ting-Toomey, S., *Communicating across cultures*. New York: The Guildford Press., pp.78-84, 2005.

442.METODELE - TEHNICILE INTERACTIVE ŞI CREŞTEREA GRADULUI DE IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTUL EDUCAȚIONAL

Prof. Buzdugan Maricica, Colegiul Tehnic ”Danubiana” Roman/Neamț

Metodele și tehnicile interactive de grup sunt definite drept căile folosite în școală de către profesorul de biologie în a-i sprijini pe elevi să descopere viața, natura, știința. Aceste metode promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente. Interacțiunea dintre participanți stimulează efortul și productivitatea individului și este importantă autodescoperirea propriilor capacități și limite, pentru autoevaluare. Există astfel o dinamică intergrupală cu influențe favorabile în planul personalității, iar elevii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual.

Metodele interactive se clasifică, după funcția didactică principală, în:

1. Metode de predare-învăţare interactivă în grup, acestea sunt: metoda predării/ învăţării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar), metoda Jigsaw (Mozaicul), metoda cubului, ştiu/vreau să ştiu/am învăţat, organizatorul graphic, metoda piramidei.
2. Metode de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor şi de verificare : harta cognitivă sau harta conceptuală (Cognitive map, Conceptual map), matricele, lanţurile cognitive, scheletul de peşte, diagrama cauzelor şi a efectului, tehnica florii de nufăr.
3. Metode de rezolvare de probleme prin stimularea creativităţii : brainstorming, metoda nominală, explozia stelară, metoda Pălăriilor gânditoare, studiul de caz, Phillips 6/6, tehnica 6/3/5, metoda Schimbă perechea, metoda Frisco, învăţarea prin cooperare.
4. Metode de cercetare în grup: tema sau proiectul de cercetare în grup, experimentul pe echipe, investigaţia de grup.

Voi prezenta în continuare cele mai interesante metode şi anume:

A. ***Metoda predării/ învăţării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar):***

- ✓ Este o strategie instrucţională de învăţare a tehnicilor de studiere a unui text ştiinţific;
- ✓ După ce sunt familiarizaţi cu metoda, elevii interpretează rolul profesorului, instruindu-şi colegii. Are loc o dezvoltare a comunicării elev – elev;
- ✓ Metoda se poate desfăşura pe grupe sau frontal;
- ✓ Metoda predării-învăţării reciproce este centrată pe patru strategii de învăţare folosite de oricine care face un studiu de text pe teme ştiinţifice:
  a) rezumarea
  b) punerea de întrebări
  c) clarificarea datelor
  d) prognosticarea

Se pot propune două variante de desfăşurare a strategiei :

Varianta numărul 1 (are aplicabilitate la gimnaziu):

Se oferă întregii clase, acelaşi text spre studiu.

Clasa este împărţită în 4 grupuri corespunzătoare celor patru roluri, membrii unui grup cooperând în realizarea aceluiaşi rol.

De exemplu: grupul A este responsabil cu rezumarea textului, grupul B face o listă de întrebări pe care le vor adresa în final tuturor colegilor, grupul C are în vedere clarificarea termenilor noi şi grupul D dezvoltă predicţii. În final fiecare grup îşi exercită rolul asumat.

Varianta numărul 2 (se utilizează mai mult în clasele IX-XII):

Pentru textele mai mari se procedează în felul următor:

– se împarte textul în părţi logice;
– se organizează colectivul în grupe a câte 4 elevi;
– aceştia au fiecare câte un rol:
  1. rezumator (R);
  2. întrebător (I);
  3. clarificator (C);
  4. prezicător (P);
– se distribuie părţile textului fiecărui grup în parte;
– echipele lucrează pe text, fiecare membru concentrându-se asupra rolului primit.

Trebuie precizat că pentru a încuraja învăţarea prin cooperare, în cadrul unui grup mai numeros, acelaşi rol poate fi împărţit între doi sau trei elevi.

– în final fiecare grup află de la celălalt despre ce a citit; membrii fiecărui grup îşi exercită rolurile, învăţându-i pe ceilalţi colegi (din alte grupe) textul citit de ei, stimulând discuţia pe temele studiate.

Avantajele acestei metode sunt următoarele: este o strategie de învăţare în grup, care stimulează şi motivează elevii; ajută elevii în învăţarea metodelor şi tehnicilor de lucru cu textul, tehnici de muncă intelectuală pe care le poate folosi apoi şi în mod independent, dezvoltă capacitatea de exprimare, atenţia, gândirea cu operaţiile ei (analiza, sinteza, concretizarea, generalizarea, abstractizarea) şi capacitatea de ascultare activă; stimulează capacitatea de concentrare asupra textului de citit şi priceperea de a selecţiona esenţialul.

Exemplu: Relaţii trofice în ecosistem-categorii trofice

Grupa A

Materiale necesare: manualul de biologie, dicţionar, imagini cu vieţuitoare din diferite ecosisteme, atlas ecologic.

Tipul activităţii – REZUMAREA

Cerinţe: citiţi cu atenţie textul de mai jos. Expuneţi ceea ce credeţi că este mai important din ceea ce aţi citit (se prezintă un text în care se descriu categoriile trofice).

Grupa B

Materiale necesare: manualul de biologie, dicţionar, imagini cu vieţuitoare din diferite ecosisteme, atlas ecologic.

Tipul activităţii - PUNEREA DE ÎNTREBĂRI

Cerinţe: citiţi cu atenţie textul de mai jos. Formulaţi apoi o serie de întrebări despre informaţiile citite (se prezintă acelaşi text în care se descriu categoriile trofice).

Grupa C

Materiale necesare : manualul de biologie, dicţionar, imagini cu vieţuitoare din diferite ecosisteme, atlas ecologic.

Tipul activităţii - CLARIFICAREA

Cerinţe : citiţi cu atenţie textul de mai jos. Găsiţi termenii necunoscuţi apelând la diverse dicţionare (se prezintă acelaşi text).

Grupa D

Materiale necesare: la fel cu celelalte grupe.

Tipul activităţii - PROGNOSTICAREA

Cerinţe: citiţi cu atenţie textul de mai jos. Analizaţi în grup imaginea prezentată în fişă.

Formulaţi apoi o serie de predicţii referitoare la aplicaţiile temei în practică.

B. Metoda piramidei

Metoda piramidei sau metoda bulgărelui de zăpadă are la bază împletirea activităţii individuale cu cea desfăşurată în mod cooperativ, în cadrul grupurilor. Ea constă în încorporarea activităţii fiecărui membru al colectivului într-un demers colectiv mai amplu, menit să ducă la soluţionarea unei sarcini sau a unei probleme date.

Metoda bulgărelui de zăpadă este o metodă activă care se aplică prin intermediul întrebărilor. În loc să se înceapă lecţia cu ,,predarea prin discurs" se lansează o întrebare care să conducă la informaţia pe care trebuie să o primească elevul.

Elevii vor primi materiale cu privire la lecţia ce urmează a fi studiată precum şi fişa cu întrebări mai vechi şi cu întrebări cu mai multe variante de răspuns. Întrebările trebuie să fie astfel alcătuite încât rezolvarea lor să necesite mai mult decât copierea din materialul pus la dispoziţie. Se va lucra individual sau pe perechi. Câteodată este mai bine pentru curiozitatea şi concentrarea elevilor, ca aceştia să citească întâi întrebările.

Elevii se vor grupa apoi pe perechi sau în grupuri de patru, îşi vor compara răspunsurile şi le vor combina pentru a ajunge la ,,cel mai bun răspuns" fără o recitire a textului decât dacă acest

lucru este absolut necesar. Aceasta va duce la o discuţie în care elevii îşi vor susţine punctul de vedere, fapt care duce la o bună învăţare.

Elevii vor primi apoi răspunsurile corecte şi lămuririle necesare, după care ei îşi vor pune singuri note.

Fazele de desfăşurare a metodei piramidei:

- faza introductivă: profesorul prezintă tema ce va fi pusă în discuţie;
- faza lucrului individual: elevii lucrează pe cont propriu la soluţionarea problemei;
- faza lucrului în perechi: elevii formează grupe de doi elevi pentru a discuta rezultatele individuale la care a ajuns fiecare;
- faza reuniunii în grupuri mai mari-de obicei se alcătuiesc două grupe, aproximativ egale ca număr de participanţi, alcătuite din grupele mai mici existente anterior şi se discută despre soluţiile la care s-a ajuns.
- faza raportării soluţiilor în colectiv;
- faza decizională: se alege soluţia finală şi se stabilesc concluziile asupra demersurilor realizate şi asupra participării elevilor la activitate.

Avantajele metodei piramidei sunt:

- stimularea învăţării prin cooperare;
- creşterea încrederii în forţele proprii prin testarea ideilor individuale, mai întâi în grupuri mici şi apoi în colectiv;
- dezvoltarea capacităţii de a emite soluţii inedite la problemele şi sarcinile apărute;
- dezvoltarea spiritului de echipă şi întrajutorare.

Dezavantajul aplicării metodei este de ordin evaluativ, deoarece se poate stabili mai greu care şi cât de însemnată a fost contribuţia fiecărui participant.

Aplicaţie: la clasa a Vl-a la tema *Artropode*, elevii au ca sarcină de învăţare să definească această clasă de nevertebrate evidenţiind în acelaşi timp caracterele generale ale acestora. Profesorul anunţă tema şi cere elevilor să prezinte informaţii referitoare la artropode construind în fiecare pătrat al piramidei elemente, idei care definesc sau prezintă caracterele generale acestei clase de animale nevertebrate. Oferă indicii prin imagini care prezintă animale artropode. Elevii sunt organizaţi pe grupe. Fiecare grupă completează pătratul piramidei desenată pe o foaie cartonată.

În concluzie, prin folosirea metodelor interactive de predare-învățare se dezvoltă capacitățile elevilor de a lucra împreună, ce se constituie într-o componentă importantă pentru viață și pentru activitatea lor profesională viitoare.

Bibliografie:

1.Lazar V., Caprarin D., Metode didactice utilizate în predarea biologiei, Ed.Arves,2008;
2.Ionescu, M., Radu, L, (oord.), Didactica modernă, Cluj-Napoca, Dacia, 1995;
3.Iordache Ion şi colab., Metodica predării-învăţării biologiei, Iaşi, Ed.Solaris, 2004;
4.Pânişoara, I.O., Ştiinţa învăţării. De la teorie la practică, Polirom, Iaşi, 2005;
5. www.wikipedia.ro

SECȚIUNEA II. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

(proiecte didactice, proiecte educative, aplicaţii practice, prezentări în PowerPoint, activități extrașcolare, opționale, auxiliare, reviste care se încadrează în tema simpozionului),

1. Un zâmbet pentru bunici
-proiect educațional-

Prof. Bosînceanu Gabriela
ȘcoalaGimnazială Rîșca/Suceava

Slogan: *„Fii schimbarea pe care vrei să o vezi în lume!"*
Domeniul și tipul de educație: civic, educație pentru voluntariat
Tipul de proiect: proiect educațional de voluntariat
Aplicant: Școala Gimnazială Rîșca
Scop: Implicarea elevilor și preșcolarilor în activităţi de voluntariat care formează, modelează și valorizează capacități, aptitudini și atitudini prosociale și comunitare.
Argument :

Implicarea în activităţile de voluntariat dezvoltă celor implicaţi abilităţi şi competenţe sociale, cum ar fi spiritul civic, solidaritatea şi toleranţa, încrederea în sine şi în ceilalţi. Voluntariatul transformă copilul într-o persoană conştientă de aspectele lumii în care trăieşte, de nevoile semenilor săi, de puterea de care dispune în mod natural, necondiționat, și anume aceea de a schimba ceva în lumea asta mare pornind de la mica sa lume –comunitatea locală.

Într-o perioadă în care fiecare se gândește numai la propria-i persoană, sau la cei foarte apropiați, se cuvine ca măcar din când în când să ne amintim de cei care nu mai au pe nimeni. Și pentru că vârsta a treia este de cele mai multe ori o vârstă în care grijile zilei de mâine înseamnă medicamente, facturi, singurătate, proiectul își propune să sensibilizeze copiii și familiile lor despre condițiile celor care nu mai au o locuință sau rude care să le poarte de grijă. Prin oferirea de daruri simbolice, prezentarea unor cântece sau mici momente artistice, am încercat să le readucem un zâmbet pe fețele bunicilor singuri.
Grupul țintă: bunicii copiilor din școala, alți batrâni din sat, elevii școlii, preșcolari.
OBIECTIVE URMĂRITE:
privind elevii:
- cunoașterea și respectarea valorilor moral creștine și a noemelor de comportament în societate;
- educarea trăsăturilor de voinţă, a disciplinei colective, a simţului de ordine, comportamente care să dezvolte respectul de sine și față de ceilalți;
- promovarea unei atitudini pozitive față de sine, semeni și natură;
- familiarizarea cu unele activități formative în context non-formal;

privind cadrele didactice:
- abilitarea cadrului didactic cu capacitatea de a gândi situații care să motiveze copilul în participarea activă și conștientă la aceste tipuri de activități;
- adaptarea strategiilor pentru a răspunde nevoilor de desfăşurare optimă a activităţilor propuse;
- asigurarea unei comunicări eficiente cu părinţii, în toate domeniile şi în special, în ceea ce priveşte activităţile de tip extraşcolar; privind părinţii:
- conştientizarea rolului pe care îl deţin în educarea şi dezvoltarea copiilor;
- implicarea activă în desfăşurarea activităţilor din şcoală.

Activități:

- pregătirea de cadouri simbolice (felicitări, mărțișoare) pentru bunici;
- cumpărarea și pregătirea unor daruri pentru bătrâni, cu sprijinul părinților;
- pregătirea programelor artistice adecvat sezonului;
- întâlnirea cu persoanele de vârtă

Resurse :

- **umane:** elevi, preșcolari, cadre didactice, persoanele de vărsta a treia
- **materiale:** lucrările copiilor, diferite produse necesare bătrânilor;

Rezultate așteptate:

- un zâmbet de bucurie pe fețele celor care nu au pe nimeni;
- cultivarea dragostei, a bunătății și a respectului elevilor față de persoanele mai în vărstă.

Desfășurarea proiectului:

În prima etapă le-am explica care este sensul voluntariatului, că voluntariatul se face pentru a-i sluji pe ceilalţi. De ce se face asta?Am abordat și sensul teologic al voluntariatului explicându-le că omul este făcut pentru a iubi, este zidit pentru a ieşi din sine spre întâlnirea cu celălalt. Acest fapt, într-un fel sau altul, se va manifesta în viaţa omului, deoarece are o putere foarte mare, putere ce există înăuntrul nostru, indiferent de presiunile, apăsările suferite, indiferent de caracterul fiecăruia sau de orice obstacole exterioare.

Copiii trebuie să conștientizeze nevoile celorlați, să participle în mod direct la acțiuni umanitare, prin mici surprise, nu neaparata de valoare material, cât din sufletul lor, prin obiecte realizate de ei, personalizate, pe care să le ofere cu drag celorlalti.

Ei trebuie să fie învățați înca de la grădiniță în spiritual voluntariatului, să fie cinstiţi, corecţi şi miloşi, să dea dovadă de un spirit de nobleţe şi evlavie în toate intenţiile şi angajamentele pe care le iau faţă de ei, de ceilalți – în toate fapt ele și preocupările lor.

„O zi specială pentru bunici" activitatea s-a desfășurat într-un cadru festiv, au fost invitați bunicii copiilor din școala noastră dar și alți bunici din sat alături de d-na dir.Dumitruț Ionela, preot Dănilă Gheorghe, polițist Ailincăi Vasile cadrele didactice, copii și părinți.

Atmosfera din timpul desfășurării momentelor artistice a fost deosebită. Emoția îidomina pe toți. Pe fețele copiilor se putea citi dragostea și respectul față de bunici, iar pe fețele triste și brăzdate de ani grei și multe griji se zăreau lacrimilede bucurie că cineva se gândește și la ei.

Extrem de reușită a fost și activitatea **„Ziua mersului pe jos"** prin care am vrut să arătăm că mersul pe jos reprezintă o metodă uşoară de a face mişcare, disponibilă atât persoanelor cu o condiţie fizică bună, cât şi celor care suferă de diferite afecţiuni. Nu implică niciun cost, are un risc minim de accidentare şi poate fi extrem de agreabil atunci când este practicat alături de alte persoane. Beneficiile mersului pe jos asupra sănătăţii persoanelor de vârsta a treia sunt binecunoscute, cum ar fi: reduce riscul de cancer sau de demenţă senilă, ajută sistemul cardiovascular, ajută la asimilarea vitaminei D prin expunere la razele solare, îmbunătăţeşte tonusul muscular şi starea de spirit etc.

S-au desfăşurat în acest sfârşit de an mai multe acţiuni caritabile care au pus în valoare spiritul sărbătorii sfinte a Crăciunului, care îndeamnă la gesturi menite să aducă bucurie în sufletele celor din jur. Cadre didactice alături de elevii, preşcolari şi părinţi au jucat rolurile spiriduşilor lui Moş Crăciun şi au strâns daruri pentru câteva bătrânele din sat.

„ Adoptă un bunic''- vizită realizată acasă la două bunicuțe singure (Lemnaru Ileana, sat Buda și Săvoaia Maria, sat Dumbrăveni) pentru a le ajuta cu câte ceva necesare vieții.

„Fabrica de jucării" a fost probabil cea mai mare și frumoasă surpriză din această campanie pe care am făcut-o preșcolarilor de la G.P.N.nr.1 Rîșca prin donarea jucăriilor confecționate de noi din materiale reciclabile.

Valoarea voluntariatului se identifică pe doua dimensiuni: dezvoltarea individuală a copiilor implicaţi în activităţi de voluntariat şi dezvoltarea comunităţii locale. Copiii vor dobândi cunoştinţe, competenţe şi abilităţi utile pe piaţa muncii, o oportunitate de învăţare pe tot parcursul vieţii, cultivarea încrederii, toleranţei, stimei de sine şi a respectului pentru diversitate. Voluntarul poate să soluţioneze unele probleme locale prin cultivarea încrederii, solidaritate, toleranţă şi coeziune socială, fiind o formă de cetăţenie activă.

În concluzie, răspunsul la întrebarea dacă acțiunile de voluntariat pot să contribuie la educarea și formarea tinerilor este un DA, categoric.

BIBLIOGRAFIE:

Băban A. (coord.)- Consiliere educaţională. Ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi de consiliere, Imprimeria Ardealul, Cluj-Napoca, 2001

Jigău M.- Consilierea carierei, Editura Sigma, Bucureşti, 2001

Missoum G.- Am reuşit!, Editura Polirom, Iaşi, 2003

Tomşa G.- Consilierea şi orientarea în şcoală, Casa de Editură şi Presă Viaţa Românească, Bucureşti, 1999.

2. PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

Prof. Bogdan Ștefania

G.P.P. RAZĂ DE SOARE, PITEȘTI

1. GRUPA: Mică
2. DOMENIUL EXPERIENŢIAL: Domeniul psiho-motric
3. DENUMIREA ACTIVITĂŢII: Educaţie fizică
4. TEMA ACTIVITĂŢII: 1. Săritura în adâncime
   2. Joc: „Broscuțele sar în lac”
5. METODE: conversaţia, demonstraţia, explicaţia
6. MATERIALE: saltea, băncuţe, recompense; DURATA: 15’
7. OBIECTIVE: -să execute o săritură în adâncime corect, aterizând ghemuit;
   -să acţioneze prompt şi eficient, respectând regulile şi comenzile date;
   -să execute corect mişcările diferitelor segmente ale corpului;
   -să execute mişcările prevăzute de regulile jocului;

Bibliografie:

Pletea, M. et all, *Aplicațiile noului curriculum pentru înăațământul preşcolar*, vol III, București: Editura DPH, 2009.

Ministerul Educației și Cercetării, *„Programa activităţilor instructiv - educative în grădiniță”*, București, 2005.

NR. CRT.	MOMENTELE ACTIVITĂȚII	CONȚINUT. MIJLOACE	DOZARE	FORMAȚII	INDICAȚII METODICE
1.	Organizarea colectivului de copii	Adunarea. Salutul. Anunţarea temei.	1’-2’	OOOOOOOOO X	- Verificarea poziţiei de drepţi; - „Bună ziua!”- „Capul sus” - „Mâinile pe lângă corp!”
2.	Pregătirea organismului pentru efort	În coloană câte unul, înainte marş! **Variante de mers**: - mers normal; - mers pe vârfuri, cu braţele sus; - mers ghemuit cu mâinile pe genunchi **Variante de alergare**: - alergare uşoară; - alergare cu ridicarea genunchilor la piept; - alergare cu pendularea gambei înapoi;	 1 tură ½ tură ½ tură 1 tură ½ tură ½ tură	O O O O O O O X	Înainte marş! Braţele cât mai întinse! Nu atingeţi solul cu mâinile! Rulare pe toată talpa!
3.	Influenţarea selectivă a aparatului locomotor	Exerciţiul 1: rotiri de cap P.I. stând depărtat T 1: rotiri spre stânga: T 2: rotiri spre dreapta; Exerciţiul 2: „Roata mică, roata mare”: P.I. stând depărtat: T 1: braţele lateral; T 2: rotire înainte; T 3: rotire înapoi;	4X8T 4x4 4x4	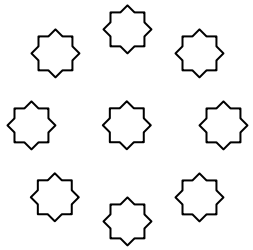	„Braţele pe şolduri, spre stânga începem!” Exerciţiu...Atenţie, stai!

		Exerciţiul 3: „Ne răsucim P.I. stând depărtat – palmele la ceafă: T 1= T 2 – răsucire stânga T 3= T 4 – răsucire dreapta; Exerciţiul 4: „Sări minge” P.I. stând cu mâinile în şold: T 1=T2=T3=T4 – săritură în sus cu desprinderea tălpilor de pe sol.	4x4		
4.	Realizarea temelor 1. Săritura în adâncime 2. Joc: „Broscuţele sar în lac!”	Se încolonează copiii pe două subgrupe, în coloană câte unul. În faţa lor se aşează o bancă. Primii doi copii se urcă pe bancă şi execută sărituri în adâncime cu o uşoară balansare a braţelor înapoi şi înainte cu flexarea genunchilor. Aterizarea se face ghemuit pe saltea. Săritura se va executa de 3 ori după care se va trece la realizarea jocului „Broscuţele sar în lac”. Copiii vor fi împărţiţi în două subgrupe. În faţa primei subgrupe se aşează o băncuţă (ce reprezintă malul) şi o saltea (care reprezintă lacul). Primul rând de copii se va urca pe bancă la cuvintele: „Barza cea înaltă/ E în zbor spre baltă/ la mal să	2 ori 3 ori	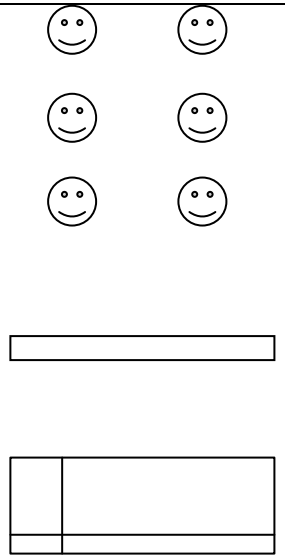	Atenţia asupra poziţiei trunchiului, braţelor, dar şi asupra modului de realizare! Asiguarrea liniştii, a disciplinei şi a unui comportamental al copiilor cât mai adecvat.

		suim/ Ca să o privim!”, apoi la cuvintele: „Barza-i sub copac, Bâldâbâc în lac” copiii sar în adâncime ghemuit cu sprijin pe palme – tipic unei broscuţe. După ce prima subgrupă a executat săritura va urma cea de-a doua subgrupă.			
5.	Revenirea organismului la starea obişnuită	Se vor executa câteva exerciţii de relaxare şi de respiraţie: -mers de voie, - mers cu scuturarea braţelor, - mers cu exerciţii de respiraţie („mirosim florile”, „umflăm baloanele”).	1 tură 1 tură 2’		Revenire în formaţie ca la începutul activităţii; Începerea deplasării conform indicaţiilor;
6.	Concluzii şi aprecieri	Aşezarea în linie pe un rând. Salutul. Acordarea recompenselor.	1’	OOOOOOOOO X	Aprecieri verbale, stimulative; Acordarea recompenselor.

3. ADP- Întâlnirea de dimineață

Edu. Bot Laura-Andreea
Grădinița cu Program Săptămânal Agricola, Bacău

Tema anuală: „Când/cum şi de ce se întâmplă?”
Tema proiectului: „Primăvară, bine ai sosit!”
Subtema: „Vestitorii primăverii”
Tema zilei: „Curajos să fiu ca el,
Ca micuţul ghiocel! ”
Obiectiv cadru:

- Cunoaşterea şi respectarea normelor de comportare în societate, educarea abilităţii de a intra în relaţie cu ceilalţi.

Obiective de referinţă:

- Percepţia de sine şi de celălalt pentru identificarea şi acceptarea locului şi rolului său în grupul social.
- Deprinderi de igienă personală, colectivă şi de muncă ordonată pentru a dobândi autonomie in activităţile zilnice.
- Capacitatea de adaptare a propriului comportament în raport de norme prestabilite cunoscute, în situatii concrete.
- Capacitatea de a înţelege efectul actelor sale asupra mediului natural şi social.

Obiective operationale:

- Cognitive:

1. Oc1:să utilizeze corect formulele de salut;
2. Oc2: să recunoască imaginea proprie şi a colegilor în fotografii;
3. Oc3:să identifice imaginile care sunt asemănătoare caracteristicilor meteorologice ale zilei, care sugerează începutul de primăvară;

- Afective :

1. Oa1:să participe activ şi cu interes la activităţi;

- Psihomotorii:

1. Opm1-să adopte o poziţie corectă pe scaunele pe durata activităţii;

STRATEGII DIDACTICE:

- METODE SI PROCEDEE: conversatia, explicatia, jocul, problematizarea;
- ELEMNTE DE JOC: miscarea, surpriza, manuirea materialelor;
- RESURSE MATERIALE: calendarul naturii, jetoane cu caracteristici ale vremii, etc.
- FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual, pe grupuri mici.

BIBLIOGRAFIE:

M. Matasaru si colaboratorii “Proiectarea didactica in invatamantul prescolar” CCD, G. TABACARU, 2004, BACAU
Curriculum pentru educatia timpurie”M.E.C

SCENARIUL ZILEI

I. Salutul

Ziua debutează cu întâlnirea de dimineaţă, la care copiii au posibilitatea de a- şi împărtăşi opiniile, de a -şi manifesta starea de spirit, buna dispoziţie. Educatoare le zâmbeşte, transmiţându -le căldură şi încurajare prin toate formele de comunicare. Vom forma „cercul prieteniei" prin intermediul versurilor:
„De mânuţe ne luăm ,cercul mare îl formăm
Dimineaţa ne -am trezit
La grădiniţă am venit,
A început o nouă zi
Bună dimineaţa , copii!"
Pentru a-i determina să şi găsească locul pe covor,educatoare rosteşte următoarele versuri:
„Iar acum ne învârtim
Uşor locul ni -l găsim"
Salutul: Educatoare se adreseaza tuturor copiilor:
Bună dimineața,
Bine ati venit!
Azi ne vom juca
Iepurasilor, ne vom saluta! Pe rând, fiecare copil o dată salutat, salută, la rândul său pe celălalt, astfel, cercul integrator propagându-se la nivelul întregii grupe.

II. Prezența
„După ce ne-am adunat /Şi frumos ne-am salutat,/Colegii ne-am întâlnit,/Oare cine n-a venit?"
Acest moment va fi realizat cu ajutorul copiilor, fotografiile cu chipurile copiilor prezenţi/absenti vor fi aşezate pe un panou.

III. Calendarul naturii
Vremea să o studiem
Şi -n calendar să notăm
Cu ajutorul „Meteorologului de serviciu"acesta se va duce la fereastră, va da perdeaua deoparte,pe pervaz va găsi ghiocei.
Ghiocei curajoşi
Au scos capul din zăpadă
Doar pe tine să te vadă?
Şi -mpreună vom stabili aspectul vremii, anotimp,luna,ziua.
Calendaru-i încântat,
Că va fi iar completat,
Cu nori, ploaie, vânt ,furtună,
Mai bine cu vreme bună."

Întrebări posibile:
- În ce anotimp suntem?
- Care sunt semnele acestui anotimp?(Copiii vor alege imagini de primăvară,imaginea preferată şi o vor denumi)
- Cine ştie ce zi este azi?
Se vor stabili coordonatele: data, luna şi aspecte caracteristice. Se vor folosi cartonaşe, jetoane, diferite imagini adecvate temei/momentului /anotimpului.

IV. Impărtăşirea cu ceilalţi
„Povestiţi ce aţi făcut de dimineaţă?"

V. Orarul
Să descoperim în coş ce activităţi ne propune Zâna Primăvara pentru astăzi.

Ce ne arată această imagine ?(Copiii citesc imaginile pe care sunt ilustrate activităţile care vor fi desfăşurate).
Vom colora, vom modela, vom învăţa o poezie, vom lipi ghiocei vom merge într o excursie, vom planta ghiocei.

VI.Regulile grupei
Dar pentru a face toate aceste lucruri frumoase astăzi trebuie să respectăm regulile grupei , pe care voi deja le ştiţi , şi pe care câţiva copii o să le reamintească.

VII.Responsabilităţi
„Să vedem cine astăzi/ Pe mine mă va ajuta /Curăţenie şi oridine va asigura"
Educatoarea stabileşte, de comun acord cu copiii care vor fi responsablii zilei în ceea ce priveşte aranjarea creioanelor, jocurilor. Marcarea responsabilului se va face folosind poza copilului care va fi asezată în centrul panoului.

VIII. Noutatea zilei
Anunţ faptul că activitatea de astăzi se va desfăşura în prezenţa musafirilor.Bate la uşă un ghiocel, care ne aduce surprize de la Zâna Primăvară. Ghiocelul le spune copiilor ca Zâna Primăvara l-a denumit „vestitor al primăverii" şi de aceea l -a rugat să aducă această scrisoare şi coşuleţul cu surprize. Copiii vor descoperi în coş o cutie cu ecusoane albe, verzi şi roşii care ii va plasa la centre. Copiii care au ecusoane albe se vor îndrepta la centrul -ARTĂ, copiii cu ecusoane verzi la centrul - Joc de rol,iar cei cu ecusoane roşii la centrul- Ştiinţă.

IX.Mesajul zilei!
: „Curajos să fiu ca el,
Ca micuţul ghiocel! "

Tranzitie :, "Bat din palme"
Bat din palme :clap
Din picioare:trap
Ne-nvârtim ne răsucim
Şi spre centre noi pornim !

BIBLIOGRAFIE:

M. Mătăsaru și colaboratorii "Proiectarea didactică în învățământul preșcolar" CCD, G. TĂBĂCARU, BACĂU, 2004.

Curriculum pentru educația timpurie, 2019

4. Proiect educațional ”Arta de a munci”

Prof. Bularda Sanda/Prof. Doinița Grigore
Școala Gimnazială nr. 1 sat Gara Banca, com. Banca, Jud. Vaslui

Argument, justificare, context:

Raţionamentul care stă la baza iniţierii proiectului constă în:

- necesitatea realizării unei educaţii morale corespunzătoare momentului istoric actual;
- necesitatea promovării valorilor tradiționale specifice poporului român;
- cuprinderea în desfăşurarea activităţilor extracurriculare a tuturor copiilor din cadrul grupelor existente.

Proiectul răspunde următoarelor probleme cu care se confruntă şcoala şi grădiniţa:

- lipsa unei educaţii privind păstrarea şi transmiterea meşteşugurilor populare în cadrul familiei (părinţii sunt deseori reticenți sau inapți în a transmite copiilor obiceiurile străvechi, fiind prea îndreptați spre modernism);
- lipsa unor deprinderi practici candva esențiale (cusutul, împletitul, frământatul, decoratul);
- neimplicarea părinţilor şi a altor factori educativi în educaţia morală a copiilor;
- lipsa activităţilor extracurriculare de antreprenoriat cu părinții.

Educaţia este o dimensiune constructivă a fiinţei umane, este efectul a tot ceea ce constituie umanitate: limbaj, gândire, sentimente, voinţă.

Educaţia morală, ca activitate organizată şi sistematică în grădiniţă, are o dublă menire: pe de o parte să anuleze pornirile rele, iar pe de altă parte să le cultive pe cele bune.

Educaţia morală a copiilor trebuie şi poate fi începută de la cea mai fragedă vârstă, pentru că primii ani ai copilăriei sunt hotărâtori pentru evoluţia ulterioară a individului. Este rolul grădiniţei să formeze reprezentări şi deprinderi morale, premise ale unei judecăţi morale.

Nu cu prea mult timp în urmă orice gospodărie ţărănească se făcea remarcată prin obiecte tradiţionale autentice, cum ar fi: icoane pe sticlă sau lemn, obiecte utile împletite din pănuşi, stuf ori nuiele, porţi din lemn încrustate, oale, farfurii, ulcioare din lut, ţesături şi broderii e.t.c. Fala oricărui sătean erau straiele româneşti lucrate din materiale ţesute în război şi împodobite, **în** general**,** manual cu motive specifice zonei. Meşteşugurile şi tradiţiile erau păstrate cu sfinţenie şi transmise din generaţie **în generaţie.**

În secolul nostru am senzaţia că ne îndepărtăm de tradiţia noastră sau poate nu o cunoaştem aşa cum ar trebui, ori nu ne srtăduim să înţelegem adevărata ei valoare.Realitatea îmi relevă faptul că preferăm să cumpărăm totul de-a gata (e şi mai comod) fără să mai creăm ceva cu mâna noastră; ne amăgim că un vas din plastic este mai util sau mai frumos decât cel făcut de olar; chiar şi hainele pe care le purtăm, mâncarea cu care ne îndestulăm masa devin tot mai străine de noi.

De aceea (motive ar fi mult mai multe) mă supun provocării de a redescoperi tradiţiile şi meşteşugurile populare tradiționale. În această parte de ţară rar mai găseşti femei cu mâini pricepute, care răsucesc, împletesc cu măiestrie aţa de bumbac, ori coase motive inspirate de viaţa omului de la sat; obiectele finite, lucrate cu mâinile fiind obiecte decorative tradiţionale: ştergare, feţe de masă, cearceafuri, draperii sau piese de port popular.

Acestea sunt minunate prilejuri ca, în activitatea extracurriculară, să-i facem pe copii interesaţi (deopotrivă şi pe părinţi) să descopere şi să cunoască minunatele tradiţii şi obiceiuri ale românilor, cât şi folclorul altor etnii (maghiari, slovaci, rromi), să-i educăm în spiritul toleranţei (calitate esenţială a românului), a multiculturalităţii, în spirit european.

Monitorizand cu rigurozitate aceste oportunităţi, intenţionez să atrag de partea mea şi părinţii, iar copiii vor fi încântaţi, vor participa cu plăcere, îşi vor satisface curiozitatea, se va naşte în ei dorinţa de a cunoaşte folclorul. Sarcina delicată a educatorului este aceea de a-l face pe copil să conştientizeze valoarea folclorului autentic, necesitatea păstrării lui nealterat şi transmiterea lui mai departe. Folclorul trebuie să rămână nemuritor.

Copilul invaţã sã se joace, sã lucreze, sã-şi desfăşoare activitatea intr-un cadru organizat, la inceput, intr-o colectivitate, in grup, iar apoi chiar in grupuri diferite. Acest lucru ii dă posibilitatea de a comunica mai bine, de a se integra in cadrul acelui grup, de a deveni mai creativ, de a trage concluzii. Are posibilitatea de a invăţa din experienţa altora, de a deveni mai sociabil, de a lega prietenii.

Obiectivul general: Crearea şi dezvoltarea unor relaţii de colaborare, cooperare şi cunoaştere reciprocă între copiii participanţi la proiect precum şi oferirea unor contexte educaţionale care să permita copiilor formarea competenţelor şi atitudinilor specifice unei educaţii bazate pe păstrarea valorilor naționale, în spocial a meșteșugurilor populare.

1. Stabilirea echipei de proiect/ Lansarea proiectului;
2. Vase ornamentale;
3. Împletituri din pănuși de porumb;
3. Crăciunul de azi, Crăciunul de ieri!;
4. Podoabele portului popular;
5. Dragobete romanesc;
6. Șezătoarea mămicilor;
7. Arta de a modela și împleti aluat;
8. Picturi decorative populare;
9. Lucruri bune-am învățat!.

Activităţile vor avea impact asupra întregii comunităţi (grădiniţă, Școală). Se va conştientiza necesitatea educaţiei morale a copiilor preşcolari. Grupul de iniţiativă va surprinde aspecte şi va încerca să schimbe mentalitatea unor membri ai comunităţii locale. Portofoliul și zona „*Arta de a munci*” prin diseminarea modelelor de bună practică vor stimula şi educa atat copiii cat şi părinţii în vederea formării unor atitudini de responsabilitate în ceea ce privește păstrarea și transmiterea folclorului și a meșteșugurilor populare. Munca în echipă va promova competiţia şi respectul faţă valorile naționale populare.

Rezultate cantitative:

- un punct de documentare în grădiniță și școală (despre meșteșugurile populare);
- 1 expoziţie cu lucrările realizate pe tema proiectului;
- 4 materiale informative despre proiect şi activităţile sale (calendar, pliant, poster, DVD)

Rezultate calitative:

- bune practici în domeniul meșteșugurilor populare;
- conştientizarea importanţei păstrării tradițiilor;
- asigurarea transmiterii între generații a meșteșugurilor populare;
- activităţi devenite tradiţie în grădiniţă, în domeniul folclorului:
- sărbătorirea Crăciunului în stil popular;
- organizarea periodică de șezătoare;
- sărbătorirea Paștelui în spiritul tradițiilor și obiceiurilor specifice;
- creşterea prestigiului grădiniţei în comunitate;
- grădiniţa va dobândit personalitate şi individualitate;

- se vor consolida relaţiile copil-copil, copil – educatoare, părinte – copil, părinte – educatoare, părinte - părinte ;
- va creşte experienţa organizatorică a echipei de cadre didactice a şcolii.
- proiectul va reprezentat un model de bună practică;
- îmbunătăţirea colaborării cu părinţii şi cu alţi factori ai comunităţii locale;
- îmbogăţirea bazei didactico-materiale cu obiecte de artizanat tradiționale și costume populare autentice;
- educatoarea nu va fi un simplu transmiţător de informaţii, ci, în primul rând, un formator de suflete;

portofoliul: **“Arta de a munci”.**

Implementarea proiectului educaţional: „Arta de a munci” va avea impact asupra:

- Grupurilor ţintă prin generarea unor schimbări specifice:
  - schimbarea în mod pozitiv a comportamentului copiilor, părinţilor faţă de păstrarea și transmiterea tradițiilor;
  - un punct de documentare în grădiniţă/școală (privind meșteșugurile populare);
  - 4 materiale informative despre proiect şi activităţile sale (calendar, pliant, poster, DVD)
- Grădiniţei/școlii ca organizaţie prin extinderea parteneriatelor, creşterea prestigiului în comunitate, dar şi prin:
- dezvoltarea competenţelor cadrelor didactice de a iniţia şi desfăşura activităţi extracurriculare de popularizare a tradițiilor și meșteșugurilor populare;
- dezvoltarea abilităţilor şi aptitudinilor membrilor comunităţii şcolare de a proiecta şi desfăşura, în echipă, activităţi cu impact în şcoală şi grădiniţă;
- întocmirea unor materiale informative care pot facilita proiectarea, implementarea şi evaluarea acţiunilor de popularizare a păstrării valorilor naționale;
- identificarea unor soluţii care să contribuie la transmiterea meșteșugurilor generațiilor actuale și viitoare.
- Comunităţii şcolare prin valorificarea rezultatelor proiectului:
- Adoptarea de bune practici în ceea ce priveşte respectarea, păstrarea și transmiterea obiceiurilor, tradițiilor și meșteșugurilor populare.
- Partenerilor din proiect prin dobândirea unor informaţii şi abilităţi;

Unităţilor şcolare din vecinătate prin diseminarea bunelor practici identificate prin proiect.

5. METODE INTERACTIVE DE GRUP

Prof.înv.preșc. Caloian Felicia
Școala Gimnazială „Ștefan Luchian''Moinești

„Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mai mari, şi nimic nu ne va permite să ştim cum va fi lumea lor." (M. Montessori)

Metodele interactive de grup sunt modalităţi moderne de stimulare a învăţării experenţiale, de exersare a capacităţilor de analiză, de dezvoltare a creativităţii copiilor. Specific acestor metode este faptul că ele promovează interacţiunea dintre preşcolari, schimbul de idei, de cunoştinţe, asigurând un demers interactiv al actului de predare-învăţare-evaluare. Prin folosirea acestor metode, preşcolarii depun un efort intelectual, de exersare a proceselor psihice, de abordare a altor demersuri interdisciplinare prin studiul mediului concret şi prin corelaţiile elaborate interactiv, în care îşi asumă responsabilităţi, formulează şi verifică soluţii. Există multe metode prin care copiii pot învăţa ori exersa concepte sau deprinderi. În acest sens, este foarte important demersul pe care educatoarea sau părintele îl poate iniţia în direcţia stimulării interesului copilului pentru cunoaştere, al interesului pentru a căuta informaţia necesară şi pentru a o utiliza în contexte variate, al interesului pentru rezolvarea de probleme prin planificarea şi organizarea unor activităţi/jocuri cu acest scop .

Orice metodă de învățământ, fie ea tradițională sau modernă, are atât valențe / avantaje specifice, cât și limite /dezavantaje specifice, determinate de configurația contextului educațional, precum și de personalitatea profesorului și a elevului care o utilizeaza. Eficiența unei metode depinde, în mod excesiv, de modalitatea concretă în care este valorificată în contextul didactic, respectiv de măsura în care ea reușește să antreneze eforturile intelectuale și motrice ale elevilor, de influența pe care o are asupra rezultatelor școlare.

METODA CADRANELOR

Este metoda prin care se rezumă sau se sintetizează conţinutul unei activităţi. Urmăreşte implicarea copiilor în realizarea unei înţelegeri cât mai adecvate a unui conţinut informaţional. Se împarte spaţiul de lucru în patru cadrane şi în fiecare cadran se propune câte o sarcină de lucru care va fi rezolvată pe grupe, după care rezultatele sunt analizate şi completate frontal. *Cadranele* reprezintă o modalitate de esențializare, de rezumare a informațiilor prin implicarea activă a elevilor în scopul înțelegerii nuanțate și profunde.

1.Ordonează cronologic, imaginile cu întâmplările din povestea ,,*Capra cu trei iezi”*.	2. Alege personajele din această poveste.
3. Descrie printr-un cuvânt, fiecare personaj din poveste.	4. Găseşte un proverb, despre morala poveştii.

,,Capra cu trei iezi” - *de Ion Creangă:*

Primul cadran: Ordonează cronologic, imaginile cu întâmplările din poveste.

(Copiii ordonează imaginile sfătuindu-se între ei).

Al doilea cadran: Alege personajele din această poveste.

(Copiii aleg din mai multe personaje puse la dispoziţie pe cele regăsite în poveste: Capra, Iedul mare, Iedul mijlociu, Iedul mic, Lupul).

Al treilea cadran: Descrie print-un cuvânt, fiecare personaj din poveste.

(Lupul-rău, Capra-iubitoare/grijulie, Iedul mare- neascultător, Iedul mijlociu- naiv, Iedul mic-cuminte).

Al patrulea cadran: Găseşte un proverb, despre morala poveştii.

(*După faptă şi răsplată*!)

Lucrul individual, în echipe sau participarea întregii clase la realizarea ,,cadranului” este o provocare și determină o întrecere în a demonstra asimilarea corectă și completă a cunoștințelor noi, conexiuni legate de termenul propus. Metoda poate fi folosită cu succes la evaluarea unei unități de conținut, dar și în vederea consolidării, făcându-se apel la cunoștințele dobândite de elevi. Avantajul metodei constă în faptul că stimulează gândirea și atenția, caută căi de acces spre propriile cunoștințe, credințe și convingeri, conștientizează elevul asupra propriului nivel de cunoștințe.

Bibliografie:

1.Breben Silvia, Goncea Elena, Ruiu Georgeta, Fulga Mihaela – *Metode interactive de grup-ghid metodic*, Editura Arves, 2002;

2.Gluiga Lucia, Spiro Jodi -*Învăţarea activă, Ghid pentru formatori şi cadre didactice*,Bucureşti, 2001.

6. PROIECT DE ACTIVITATE

UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: GRĂDINIŢA CU P.P. „MAGNOLIA”

EDUCATOARE: Ciocan Valentina Monica

DATA: 21. 03. 2018

GRUPA: mare „Ghiocei”

TEMA ANUALĂ: „Cu ce şi cum exprimăm ceea ce simţim ”

TEMA PROIECTULUI: „Primăvara în grădina cu flori”

DURATA PROIECTULUI: o săptămână

TIPUL ACTIVITĂŢII: verificare-consolidare

FORMA DE REALIZARE: frontală,individuala

DOMENIU EXPERIENŢIAL:

DŞ: Activitate matematică : „Cine ştie să numere mai bine?”- joc exerciţiu (numeraţie 1 -9)

SCOPUL ACTIVITĂŢII: Consolidarea cunoştinţelor si deprinderilor matematice de utilizare a numerelor in concentrul 1-9;

OBIECTVE OPERAŢIONALE:

1. **Cognitiv – informaţionale:**

OC1-să numere crescător şi descrescător în concentrul 1-9;

OC2- să recunoască numerele pare/impare până la 9;

OC3-să raporteze corect numărul la cantitate şi invers ataşându-se cardinalul;

OC4- să folosească corect numerele ordinale pentru a stabili locul fiecărui număr în şirul natural al numerelor 1-9;

OC5-să intuiască locul fiecărui număr natural în şirul numeric în raport cu „vecinii”;

2. **Psiho-motrice:**

OPM1-să acţioneze cu obiectele realizând orientarea corespunzătoare în câmpul vizual;

OPM2- să-şi consolideze efortul ocular-motor către centrul de interes vizat de educatoare;

OPM3 – să mânuiască corect materialele de lucru;

3. **Afective:**

OA1- să dorească să realizeze sarcinile de lucru;

OA2-să participe cu interes la activitate;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, expunerea, exerciţiul, problematizarea, jocul, surpriza.

Mijloace de învăţământ: jetoane cifre, mulţimi de obiecte, flanelograf, creioane colorate.

Forme de organizare: frontală, individuală.

BIBLIOGRAFIE: Curriculum-,,Activitatea integrata din gradinita'',editura DPH

,,Aplicarea noului curriculum pentru o educatie timpurie-o provocare?'',editura Diana

DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII

Evenimentul didactic	Ob.	Conţinutul ştiinţific	Strategii didactice			Evaluare
			Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	Forma de organizare	
1. Captarea atenţiei	OA2	Le voi prezenta copiilor un coşuleţ trimis de Zâna Primăvară în care sunt mai multe surprize ce ne vor ajuta să ne desfăşurăm activitatea de astăzi. Preşcolarii sunt atenţi.	Conversaţia	Surprizele zânei	Frontală	
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor	OA1	Astăzi vom desfăşura o activitate matematică, in care ne vom juca cu surprizele de la Zâna Primăvară şi îi vom arăta ca noi, copiii de la grupa Ghioceilor, ştim să număram corect de la 1 la 9, crescător şi descrescător, recunoaştem toate numerele de la 1 la 9,atât cele pare cât şi cele impare, ştim să formăm mulţimi de obiecte, şi recunoaştem locul fiecărui număr în şirul numeric în comparaţie cu vecinii.	Conversaţia Conversaţia			
4. Reactualizarea cunoştinţelor	OC1 OPM 1	Copii, haideţi să îi arătăm Zânei Primăvară cât de bine ştiţi să număraţi.(*Copiii vor aşeza pe masă toate numerele în ordine crescătoare şi apoi descrescătoare.)*	Explicaţia	Material individual	Frontală	
5. Dirijarea învăţării	OC2 OPM 2	Acum veţi alege din şirul numerelor doar numerele cu soţ şi le veţi aranja în ordine crescătoare.*(Copiii aleg numerele cu soţ, le numesc şi le aşează în ordine crescătoare.)*. Alegeţi din şirul numerelor doar numerele fără soţ şi le aranjaţi în ordine descrescătoare. (*Copiii aleg numerele fără soţ, le numesc şi le aşează în ordine descrescătoare.)*. Alegeţi din coş atâtea jetoane cu obiecte cât vă arată numărul 3. (*Copiii aleg jetoanele corespunzătoare.)* Puneţi în coş mulţimea cu cele mai puţine elemente. (1)	Explicaţia		Individuală	

6. Obţinerea performanţei şi asigurarea conexiunii inverse	OC3 OC4 OC5 OA1 OA2 OPM 3	După numărul 1 ce număr urmează? Pune în coş mulţimea care are atâtea elemente câte lalele sunt în această vază! (5) Aşează pe masă mulţimea de obiecte care să aibă atâtea elemente câte flori sunt în această vază! (7) Scoate din coşuleţ mulţimea care corespunde numărului 3, 6. *(Copiii vor aranja mulţimile corespunzătoare)* Alcătuiţi şirul numerelor de la 5 la 9. Aşezaţi în ordine de la mulţimea cu 5 elemente până la mulţimea cu 9 elemente. Ce observaţi? Cine lipseşte din şirul numerelor? (*Mulţimea numerelor mici.)* Voi face câteva exerciţii de comparare a numerelor. Alegeţi din şirul numerelor numărul 3. Care sunt vecinii acestuia? (4 şi 5) Care este vecinul mai mare? (5) Cu cât este mai mare? (cu 1) Care este vecinul mai mic? (4) La fel procedez si pentru numerele 6 şi 9. Voi descoperi o grădină cu flori. Le voi cere copiilor să le numească şi apoi să le aranjeze în linie orizontală. După ce le vor aranja copiii le vor numi în ordinea în care sunt aranjate. (*Prima,a doua …..a zecea)*	Problematizarea	Flori		
7. Asigurarea retenţiei şi a transferului		Vor asculta ghicitori matematice cu numere şi îmi vor indica răspunsul prin ridicarea cifrei corecte.	Jocul			
8. Încheierea activităţii şi evaluarea		Voi face aprecieri individuale şi generale. Se va face tranziţia cu cântecul „Primăvara”				

7. DISCIPLINA OPȚIONALĂ
EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE
„MĂ ÎNGRIJESC DE MIC, SĂ CRESC MARE ȘI VOINIC”

Prof. Costea Mariana
GPP,,Floare de Colț” Beiuș

Argument

Am propus această disciplină ca activitate opţională deoarece am considerat că va contribui la asigurarea sănătăţii copiilor atât în timpul anilor de şcoală cât şi după terminarea acestora . Astfel, mai întâi am dorit să transmitem copiilor informaţiile accesibile despre alcătuirea şi componentele corpului uman , despre păstrarea igienei personale şi evitarea unor accidente şi pericole pentru sănătate .

Apoi pe bază de exerciţii variate – de observare, de comunicare, jocuri de rol şi de simulare, jocuri didactice, teme de reflecţie şi de imaginaţie, precum şi sarcini aplicative – am urmărit formarea şi consolidarea unor deprinderi şi obişnuinţe de activitate organizată, de odihnă armonioasă, de alimentaţie corectă şi igienică.

Durata opționalului: 1 an școlar
Număr de activități pe săptămână: 1 activitate pe săptămână
Durata unei activități: 10-15minute
Grupa: mică B (Mămăruțele)
Autor: Ed. Costea Mariana
Domenii implicate: DLC, DEC,DS, DPM, DOS.

Competente generale:

I. Cunoaşterea noţiunilor legate de corpul uman în vederea dezvoltării armonioase a organismului.
II. Formarea şi consolidarea deprinderilor de igienă, de odihnă şi recreere.
III. Formarea deprinderilor de alimentaţie raţională şi de desfăşurare de exerciţii fizice în vederea menţinerii sănătăţii.
IV. Educarea deprinderilor de a păstra curate şi în bună stare îmbrăcămintea, precum şi dotările colective ale grădiniţei.

Competențe specifice:

I.1. Cunoașterea schemei corporale umane.
I.2. Cunoașterea alimentelor care menţin sănătatea organismului, diferenţiindu-le pe cele dăunătoare.
I.3. Cunoașterea alimentelor ce conțin vitaminele principale.
II.1. Cunoașterea principalelor reguli de igienă personală, dovedind aceasta şi prin folosirea din proprie iniţiativă a obiectelor sanitare personale.
II.2. Cunoașterea regulilor de igienă personală şi consecinţele nerespectării acestora.
III.1. Înțelegerea faptului că după o activitate solicitantă sunt necesare şi binevenite jocul şi odihna.
III.2. Identificarea propriei stări de sănătate privindu-se în oglindă.
IV.1. Înțelegerea necesității curăţeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.
IV.2. Formarea deprinderilor igienico-sanitare corecte.
IV.3. Utilizarea şerveţelului în scopuri precise (în timpul mesei).

Activități de învățare: ,,Acesta sunt eu”/,,Chipul prietenului meu “/,,Ce ne spune oglinda?”/,,Prietenii”/ ,,Povestea măseluţei negre”/,,Dinţi frumoşi şi sănătoşi”/,,Sfatul periuţei de dinţi”/,,La spălător”/,,Arată-mi ce şi cum pot folosi”/,,Maricica”/,,Periem hăinuţele de praf”/,,Ia priviţi cum fac eu treabă”/ ,,Ce sunt microbii?”/,,Microbii, duşmanii noştri”/,,Cum să ne ferim de boli”/,,Alimente bogate în vitamine”/,,Salvat de vitamine”/,,Salata de fructe sau de legume”/ ,,Prietenii sănătăţii”/,,Cum mâncăm?”/,,Şerveţelul”/,,Luăm masa la cămin”/,,Moş Ene, prietenul copiilor”/,,Sună ceasul la ora ...8, 12, 16…; Ce facem?”/,,Dacă vreau să cresc voinic, fac gimnastică de mic”/,,Aer, soare şi mişcare/,,Sănătate şi vigoare”/,,Gimnastica de înviorare”/,,Soarele străluceşte

în clasa noastră”/„Primim musafirii de Paşte”/„Unde nu intră soarele pe fereastră nu intră soarele pe uşă”/„Minte sănătoasă în corp sănătos”/Concurs „ Cine ştie câştigă!”

Conținuturile învățării - o activitate /săptămână

I. Noțiuni elementare de anatomie și fiziologie:1.Corpul uman – părți componente -2 activități
2 .Starea de sănătate / boală -1 activitate

II. Igiena personală: 1.Igiena cavității bucale -4 activități, 2.Igiena mâinilor, a unghiilor - 1activitate, 3.Igiena corpului -2 activități,4.Igiena îmbrăcămintei, încălțămintei, a camerei -2 activități, 5.Boli cauzate de lipsa igienei -3 activități, 6. Alimentele sănătoase -5 activități, 7. Igiena în timpul mesei -2 activități

III. Activitate și odihnă: 1.Regimul de activitate și odihnă în perioada copilăriei -2 activități, 2.Sportul și sănătatea -3 activități, 3. Mediul și sănătatea -3 activități, 4. Sănătatea– bunul cel mai de preț -2 activități

Modalități de evaluare: desen, activitate practică, joc de mișcare, joc de rol, concurs, aprecieri verbale,recompense.

Forme de organizare: activități frontale, activități pe grupuri mici, activități individuale.

Metode și mijloace de realizare:

Metode didactice: observaţia, conversaţia euristică, învăţarea prin descoperire, problematizarea, explicaţia , exerciţiul, demonstraţia, memorizarea, expunerea narativă.

Mijloace de realizare: observare, desen, joc didactic, convorbire, memorizare, activitate gospodărească, povestea educatoarei, modelaj, joc muzical, joc de rol, jocuri de mișcare în aer liber.

PLANIFICAREA TEMELOR OPȚIONALULUI

Nr. crt.	Conținuturi	Competențe	Activități de învățare / Săptămâna	Evaluare
1.	Corpul uman – părți componente	Cunoașterea schemei corporale umane	„Acesta sunt eu” convorbire SĂPTĂMÂNA 1	Desen
		Cunoașterea schemei corporale umane.	„Chipul prietenului meu “- observare SĂPTĂMÂNA 2	Desen
2.	Starea de sănătate / boală	Identificarea propriei stări de sănătate privindu-se în oglindă.	„Ce ne spune oglinda?” Joc-exercițiu SĂPTĂMÂNA 3	Aprecieri verbale
3.	Igiena cavității bucale	Cunoașterea principalelor reguli de igienă personală, dovedind aceasta şi prin folosirea din proprie inițiativă a obiectelor sanitare personale.	„Prietenii”,de Dan Faur memorizare SĂPTĂMÂNA 4	Joc de mișcare „Periuța buclucașă”
		Cunoașterea principalelor reguli de igienă personală, dovedind aceasta şi prin folosirea din proprie inițiativă a obiectelor sanitare personale.	„Povestea măseluţei negre” povestea educatoarei SĂPTĂMÂNA 5	Activitate practică
		Cunoașterea principalelor reguli de igienă personală, dovedind aceasta şi prin folosirea din proprie inițiativă a obiectelor sanitare personale.	„Dinţi frumoşi şi sănătoşi”- convorbire SĂPTĂMÂNA 6	Activitate practică
		Cunoașterea regulilor de igienă personală şi consecinţele nerespectării acestora.	„Sfatul periuţei de dinţi” - memorizare SĂPTĂMÂNA 7	Joc de rol „La dentist”
4.	Igiena mâinilor, a unghiilor	Cunoașterea regulilor de igienă personală şi consecinţele nerespectării acestora.	„La spălător” lectură după imagini SĂPTĂMÂNA 8	Activitate practică
5	Igiena corpului	Formarea deprinderilor igienico-	„Arată-mi ce şi cum pot	Activitate

		sanitare corecte.	folosi” - joc didactic SĂPTĂMÂNA 9	practică
		Cunoașterea regulilor de igienă personală şi consecinţele nerespectării acestora.	,,Maricica” povestirea educatoarei SĂPTĂMÂNA 10	Aprecieri verbale
6.	Igiena camerei, îmbrăcămintei, încălțămintei	Înțelegerea necesității curățeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	,,Periem hăinuţele de praf” SĂPTĂMÂNA 11	Activitate practică
		Înțelegerea necesității curățeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	,,Ia priviţi cum fac eu treabă” de E.Blaghinina memorizare SĂPTĂMÂNA 12	Activitate practică
7.	Boli cauzate de lipsa igienei	Cunoașterea regulilor de igienă personală şi consecinţele nerespectării acestora;	,,Ce sunt microbii?” întâlnire cu asistenta medicală SĂPTĂMÂNA 13	Concurs ,, Cine ştie câştigă!”
		Cunoașterea regulilor de igienă personală şi consecinţele nerespectării acestora.	,,Microbii, duşmanii noştri”-citire de imagini SĂPTĂMÂNA 14	Activitate practică
		Cunoașterea alimentelor care menţin sănătatea organismului, diferențiindu-le pe cele dăunătoare	,,Cum să ne ferim de boli” - convorbire SĂPTĂMÂNA 15	Joc senzorial ,,Ghici ce ai gustat?”
8.	Alimentele sănătoase	Cunoașterea alimentelor ce conțin vitaminele principale.	,,Alimente bogate în vitamine” - joc didactic SĂPTĂMÂNA 16	Joc de rol ,,La piață”
		Cunoașterea alimentelor ce conțin vitaminele principale.	,,Salvat de vitamine” povestire creată de educatoare SĂPTĂMÂNA 17	Aprecieri verbale
		Cunoașterea alimentelor ce conțin vitaminele principale.	,,Salata de fructe sau de legume” - activitate practică SĂPTĂMÂNA 18	Aprecieri verbale
		Cunoașterea alimentelor ce conțin vitaminele principale.	,,Prietenii sănătăţii” joc didactic SĂPTĂMÂNA 19	Joc senzorial ,,Ghici ce ai gustat?”
		Cunoașterea alimentelor care menţin sănătatea organismului, diferențiindu-le pe cele dăunătoare.	,,Cum mâncăm?” de Silvia Dima povestea educatoarei SĂPTĂMÂNA 20	Desen ,,Fructul preferat”
9.	Bune maniere în timpul mesei	Utilizarea şervețelului în scopuri precise (în timpul mesei)	,,Şervețelul” desen decorativ SĂPTĂMÂNA 21	Activitate practică
		Utilizarea şervețelului în scopuri precise (în timpul mesei)	,,Luăm masa la cămin” joc de rol SĂPTĂMÂNA 22	Aprecieri verbale
10.	Regimul de activitate și odihnă în perioada copilăriei	Înțelegerea faptului că după o activitate solicitantă sunt necesare şi binevenite jocul şi odihna.	,,Moş Ene, prietenul copiilor” discuții libere SĂPTĂMÂNA 23	Joc distractiv ,, Așa da, așa nu!”
		Înțelegerea faptului că după o	,,Sună ceasul la ora ...8,	Joc distractiv

		activitate solicitantă sunt necesare şi binevenite jocul şi odihna.	12, 16…; Ce facem?” joc didactic SĂPTĂMÂNA 24	„Martinica-i somnoros!”
11.	Sportul și sănătatea	Înțelegerea faptului că după o activitate solicitantă sunt necesare şi binevenite jocul şi odihna.	„Daca vreau sa cresc voinic, fac gimnastica de mic” - lectură după imagini SĂPTĂMÂNA 25	Jocuri de mișcare
		Înțelegerea faptului că după o activitate solicitantă sunt necesare şi binevenite jocul şi odihna.	„Aer, soare şi mişcare/ Sănătate şi vigoare” convorbire SĂPTĂMÂNA 26	Jocuri de mişcare în curtea grădiniţei
		Înțelegerea faptului că după o activitate solicitantă sunt necesare şi binevenite jocul şi odihna.	„Gimnastica de înviorare”, de Ana Ruse memorizare SĂPTĂMÂNA 27	Jocuri de mişcare în curtea grădiniţei
12	Mediul și sănătatea	Înțelegerea necesității curăţeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	„Soarele străluceşte în clasa noastră” citire de imagini SĂPTĂMÂNA 28	Activitate practică
		Înțelegerea necesității curăţeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	„Primim musafirii de Paşte” lectură după imagini SĂPTĂMÂNA 29	Activitate practică
		Înțelegerea necesității curăţeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	„Unde nu intră soarele pe fereastră nu intră soarele pe uşă” - lectură după imagini SĂPTĂMÂNA 30	Activitate practică
13.	Sănătatea, bunul cel mai de preţ	Înțelegerea necesității curăţeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	„Minte sănătoasă în corp sănătos” - convorbire SĂPTĂMÂNA 31	Aprecieri verbale
		Înțelegerea necesității curăţeniei, păstrându-şi curate corpul, hainele, camera.	„ Cine știe câștigă!” concurs SĂPTĂMÂNA 32	Aprecieri verbale Recompense

BIBLIOGRAFIE:

1. M.E.N. „Educaţia pentru sănătate în învăţământul preşcolar”, îndrumător metodic, Editura Medicală, Bucureşti, 1979
2. Peneş Marcela, „Igiena personală” Editura Ana, Bucureşti, 2000

8. IMPORTANŢA ACTIVITĂŢILOR EXTRAŞCOLARE ÎN GRADINIŢĂ. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI

Prof.înv.preşc. Dascălu Despina
Grădiniţa cu P.P. Nr.2 , Tulcea

Activităţile extraşcolare reprezintă activităţile educative, culturale, artistice, recreative,complementare educaţiei formale ce prezintă avantajul că, uneori, satisfac mai bine interesele particulare ale copiilor, desfăşurându-se într-un cadru mult mai relaxat şi, în unele cazuri în afara mediului şcolar cu care preşcolarii sunt familiarizaţi.

Modernizarea şi perfecţionarea procesului instructiv-educativ presupune îmbinarea activităţilor şcolare cu activităţile extraşcolare. Îmbinarea acestora are numeroase valenţe formative, deoarece acestea permit manifestarea creativităţii şi imaginaţiei copilului preşcolar. În acest fel, pe lângă faptul că preşcolarii îşi manifestă imaginaţia şi creativitatea (prin interpretarea de roluri în cadrul anumitor programe artistice ,realizarea unor lucrări artistico-plastice creative) şi cadrul didactic îşi poate afirma creativitatea în alegerea temelor, organizarea activităţilor, pregătirea materialului, arătându-şi astfel măiestria şi tactul pedagogic şi, nu în ultimul rând, dragostea fată de copii.

Serbările, şezătorile, activităţile cu părinţii, excursiile, vizitele, prin specificul lor, oferă cadrelor didactice posibilitatea de a-i ajuta pe copii , să socializeze, să colaboreze şi să se afirme în faţa colectivului prin mijloace proprii, având ,în acelşi timp, o contribuţie deosebită la formarea coeziunii grupului dar şi la formarea unor relaţii de colaborare pozitivă cu familiile preşcolarilor.

Părinţii au fost parteneri activi în desfăşurarea unor activităţi extraşcolare care s-au derulat în cadrul grădiniţei noastre dar şi în afara acesteia, acceptând rolul de factor răspunzător în devenirea propriului copil. Ei au venit chiar cu idei de realizare a unor activităţi extraşcolare. Am fost împreună în excursii, am organizat concursuri, am susţinut programe artistice, care au permis acestora să vadă manifestările propriilor copii, precum si rezultatul muncii lor.

În continuare voi prezenta câteva dintre activităţile extraşcolare desfăşurate la grupa mare în anul şcolar 2018-2019:

„Sărbătoarea Toamnei” a fost o activitate desfăşurată în parteneriat cu părinţii ce a constat în prezentarea de către preşcolari a unui scurt program artistic precedat de o activitate practică: realizarea unui tablou din seminţe de către copii în colaborare cu părinţii.

“Dăruim din inimă!”- activitate de voluntariat realizată în parteneriat cu parinţii în preajma sărbătorilor de iarnă: preşcolarii grupei împreună cu familiile acestora au donat obiecte vestimentare, rechizite, jucării şi alimente pentru copiii proveniţi din familii defavorizate din două gradiniţe din judeţul Tulcea.

❖
❖

“Festivalul de Colinde”, ediţia a IX-a , Biblioteca Judeţeană “Panait Cerna”, Tulcea- premiul I

“ Naşterea Domnului”- Serbare de Crăciun: prezentarea unui program artistic cuprinzând scenete, colinde, dansuri tematice.

“ Eu şi mămica mea!”- activitate cu părinţii organizată cu ocazia zilei de 8 martie constând în pregătirea de către fiecare preşcolar a unui program artistic de maxim 3 minute în colaborare cu unul dintre părinţi şi prezentarea acestuia; fiecare moment a fost răsplătit cu diplomă de excelenţă,părinţii dând dovadă de implicare, responsabilitate şi creativitate.

Festivaluri judeţene: **“Joc şi cântec românesc”-** premiul al II-lea şi **“Ritm, mişcare şi culoare”-** trofeu şi premiul I

Excursie la Delfinariul din Constanţa

“Adio Grădiniţă!”- şezătoare folclorică(scenete, cântece, dansuri) urmată de o petrecere cu ocazia sfărşitului de ciclu preşcolar

Aceste activităţi extraşcolare au avut un impact neaşteptat de mare în rândul părinţilor care au experimentat relaţii inedite cu copiii lor, fapt ce i-a determinat să-şi schimbe radical, în mod pozitiv, atitudinea faţă de grădiniţă.

BIBLIOGRAFIE:

Mangri,F., Elisei, E., Dorobeti, T., Bucovală, G., “Experienţe didactice şi pedagogice de succes”, Poarta Albă, 2010, pagina2010, pagina 230
Dumitru, G., Novac, C., Mitracche, A., Ilie, V., “Didactica activităţii instructiv-educative pentru învăţământul preprimar”, Craiova, Editura Nova.
Ministerul Educaţiei Naţionale, “Curriculum pentru educaţia timpurie”,2019

9. PROIECT EDUCATIV
”DUPĂ MUNCĂ ȘI RĂSPLATĂ”

Prof. Deac Aurora
Grădinița cu P.P. ”Căsuța Fermecată”

ARGUMENT:

Moto: *“Bunăstarea este produsul capacităţii omului de a gândi.”*

Ayn Rand

Trăim într-o societate în care se încearcă din toate punctele de vedere schimbarea mentalității noii generații, respectiv punerea bazelor unui stil de viață nou, chibzuit, care nu încurajează consumul, nici creditarea, ci economisirea.

Este foarte important, ca încă de mici, copiii să fie în directă legătură cu tot ce privește și înseamnă educaţia financiară, având ca punct de pornire o literatură financiară adaptată vârstei lor.

Prin activități atractive copiii vor reuși să înțeleagă importanța banilor, a economiei și bineînțeles cea a muncii și străduinței.

SCOPUL PROIECTULUI:

Formarea unei atitudini responsabile în ceea ce privește economisirea, cheltuirea și păstrarea banilor, precum și lărgirea orizonturilor și perspectivelor educaționale.

OBIECTIVE:

- Promovarea conceptului de educație financiară pentru copii, cu activități în triada părinți – copii - educatori;
- Conștientizarea copiilor cu privire la munca depusă pentru bani;
- Introducerea unor noțiuni de bază legate de bani, bune deprinderi legate de utilizarea banilor, precum și prin cunoașterea bunelor practici legate de acest domeniu, începând chiar cu deprinderea de a economisi;
- Asigurarea transmiterii unor informații, deprinderi sănătoase și bune practici legate de educația financiară, care pot conduce la schimbarea mentalității adulților din jurul copilului.

RESURSE UMANE:

- Copiii grupei mari;
- Părinții copiilor;
- Educatoarele grupelor;
- Doamna director;
- Parteneri: agenți economici, BCR.

RESURSE MATERIALE:

- Cărți de povești, imagini;
- Pliante BCR;
- Hârtie, creioane, lipici;
- Jetoane cu bani românești și nu numai;
- Calculator, fișe de lucru;
- Bani reali;
- Aparat foto.

PERIOADA DERULĂRII: NOIEMBRIE 2018 – APRILIE 2019

GRUP ŢINTĂ: preşcolarii de la grupa mare

DURATA: AN ŞCOLAR 2018-2019

FINALITATE:

Finalizarea proiectului va consta în realizarea unui album cu secvențe din activități și descrierea acestora.

DISEMINARE:

Activitățile și rezultatele se vor populariza în mass-media, în comisiile metodice, simpozioane, etc.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

NR. CRT	TEMA ACTIVITĂȚII	PERIOADA	RESURSE MATERIALE SI UMANE	RESPONSABILI
1	Ce sunt banii?	Noiembrie	Bani reali, jetoane cu bani și prețuri Educatoarele grupei	Educatoarele grupei
2	Cum economisim banii?	Decembrie	Pușculițe pentru economii, fișe de lucru, pliante de la banca BCR Educatoarele grupei	Educatoarele grupei
3	Să vizităm banca BCR	Ianuarie	Vizită la BCR Gherla Educatoarele grupei, reprezentanții băncii	Educatoarele grupei
4	Povestea monedei	Februarie	Imagini, textul poveștii Educatoarele grupei	Educatoarele grupei
5	La cumpărături din economii	Martie	Bani, produse din magazinul apropiat grădiniței Educatoarele grupei	Educatoarele grupei
6	Unde ne putem păstra banii în siguranță?	Aprilie	Prezentare PPT, pliante, fișe de lucru Educatoarele grupei, un reprezentant al BCR	Educatoarele grupei

IMPACT:

Preşcolarii au participat cu entuziasm la toate activitățile, dar una dintre ele s-a remarcat în mod deosebit prin faptul că au putut să-și cumpere jucării din banii economisiți, reușind să se încadreze în suma pe care o aveau. Activitățile propuse au fost un real succes, atingându-ne astfel obiectivele propuse.

BIBLIOGRAFIE:

Bulboacă, Anca, Șerban, Georgeta, Povești, povestiri, basme și legende, Editura Arlequin, București, 2011, pag. 231

10. CULORILE TOAMNEI
ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE EXPERIENȚIALĂ

Prof. înv. preșcolar Dragomir Georgiana
Grădinița cu Program Prelungit „Veseliei” Năvodari

Părintele învățării experiențiale este David A. Kolb (născut în 1939), teoretician în domeniul educației de origine americană, ale cărui cercetări s-au îndreptat către acest domeniu

El a contribuit la popularizarea ideii de învățare experiențială facând referiri la lucrările lui John Dewey, Kurt Lewin și Jean Piaget. Lucrările sale referitoare la învățarea experiențială au contribuit în foarte mare măsură la extinderea filosofiei educației experiențiale.

Modelul învățării experiențiale a lui Kolb este prezentat ca un ciclu de patru elemente:

- Experiența concretă
- Observare reflexivă
- Conceptualizare/ Abstractizare
- Experimentare activă

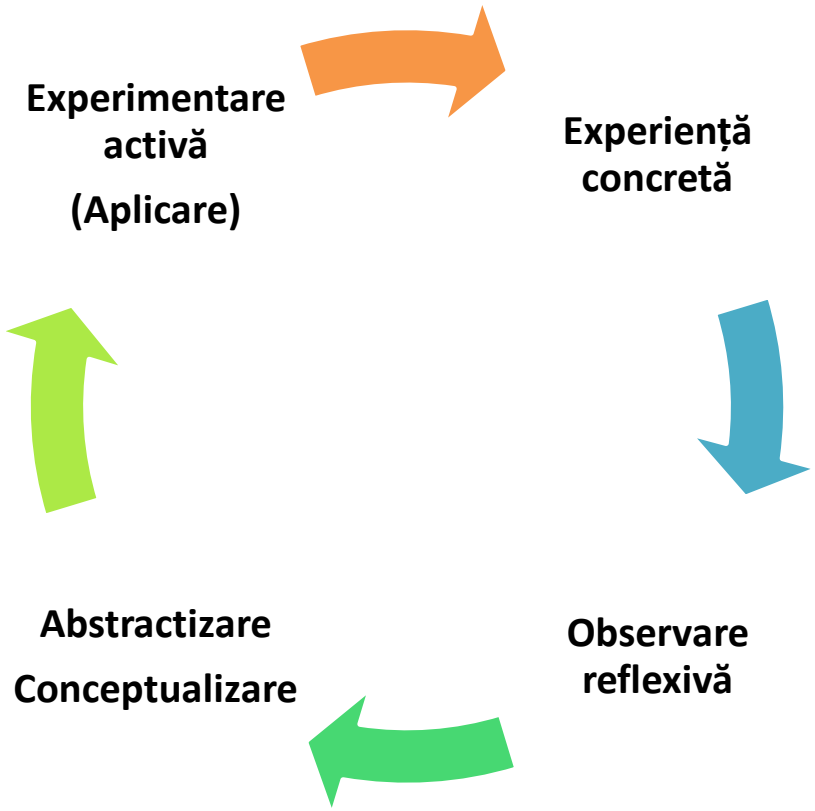

Figura 1. Modelul învățării experiențiale propus de D. Kolb

Ciclul pornește de la o experiență anterioară a copiilor urmată de ocazia de a reflecta la experiența respectivă. Se discută și se formulează concluzii, se formează concepte pe baza celor experimentatate și observate, urmând ca apoi preșcolarii să aplice în alt context cele observate .

Deși este prezentat ca un ciclu, pașii pot fi urmați și în altă ordine. Învățarea experiențială implică atât componente concrete (pașii 1 și 4), cât și componente conceptuale (pașii 2 și 3), ceea ce solicită o varietate de comportamente cognitive și afective.

Jacobson și Ruddy, plecând de la modelul învățării experiențiale în patru etape al lui Kolb și de la ciclul invățării experiențiale în 5 etape a lui Pfeiffer și Jones, au preluat cadrele teoretice și au creat un model de chestionar simplu și practic, destinat facilitatorilor pentru a fi folosit în promovarea reflecției critice în cadrul învățării experiențiale.

Modelul lor de chestionar este următorul:

- Ai observat....?
- De ce s-a întâmplat asta?
- Se întâmplă asta în viață?
- De ce se întâmplă asta?
- Cum poți folosi asta?

Caracteristici ale învățării experiențiale sunt:

- asigură implicare activă a copilului
- se bazează pe experiențele lor
- asigură un dialog activ între profesor și elev/preșcolar
- implică reflecția activă – învățarea este eficientă după ce reflectăm asupra situației la care am participat
- învățarea începe cu ideile și conceptele copilului; nu există un profesor care să citească din cărți
- experiențele personae și dezvoltarea personală sunt vaorizate
- evaluarea este considerată a fi o experiență de învățare pe care copiii învață să o aplice ei înșiși
- este organizată în jurul experienței , tinându-se cont și de experiența anterioară a acestora
- învățarea este bazată pe percepție, nu pe teorie – învățarea experiențială stimulează abilitățile copiilor de a motiva și explica un subiect, din perspectivă proprie.

Activitățile experiențiale sunt printre cele mai eficiente intrumente de predare și de învățare. Acestea necesită o „intenție" de a învăța și o „fază activă" a învățării. Ce este cu adevărat vital în cadrul activităților experiențiale este ca individul să fie încurajat să se implice în experiență, apoi să reflecte asupra acesteia, folosindu-și abilitățile analitice, astfel încât cunoștințele să fie înțelese mai bine și reținute pentru o perioadă mai lungă. Aceste întrebări îndrumă treptat grupul către gândirea reflectivă asupra experienței lor și către o înțelegere a felului în care pot aplica ceea ce au învățat în viața de zi cu zi.

Culorile toamnei

Activitate de învățare experiențială

Am proiectat și desfășurat această activitate pornind de la modelul învățării experiențiale propus de David Kolb.

Am adresat copiilor două întrebări:

- „Ce se întâmplă cu frunzele toamna? - „Se îngălbenesc și cad.”
- Ce culoare au frunzele în anotimpul toamna? - „Sunt galbene și portocalii”

Experiența concretă:

- Am ieșit în curtea grădiniței să explorăm natura.
- Am discutat despre schimbările care au loc în anotimpul toamna și am pornit „vânătoarea de frunze”.

Observare reflexivă:

- Am studiat frunzele, am discutat despre forma și coloritul lor, apoi le-am grupat după culoare.

Abstractizare/Conceptualizare

- Am ales cele mai frumoase frunze de culori diferite și am realizat o planșă.
- Concluzia a fost că toamna frunzele pot avea următoarele culori: galben, verde deschis, orange, roșu, vișiniu, maro închis, maro deschis. De asemenea, pe unele frunze, copiii au observat mai multe culori și „modele” (picățele, pete).

Experimentare activă (aplicare):

- Am aplicat ce am învățat: am pictat frunze în culorile toamnei

Bibliografie:

Surse web:

- https://serc.carleton.edu/introgeo/enviroprojects/what.html
- http://www.utgjiu.ro/revista/dppd/pdf/2009-02/7_MARIUS_EREMIA_VLAICU_POPA.pdf
- http://www.jobs.ac.uk/media/pdf/careers/resources/the-jobs-ac-uk-lecturer-s-guide-to-problem-based-and-interactive-learning.pdf
- ^ [a] [b] [c] [d] Itin, C. M. (1999). Reasserting the Philosophy of Experiential Education as a Vehicle for Change in the 21st Century. *The Journal of Experiential Education* 22(2)
- Kolb, D (1984). *Experiential Learning as the Science of Learning and Development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall
- Jacobson, M. & Ruddy, M. (2004) Open to outcome (p. 2). Oklahoma City, OK: Wood 'N' Barnes.
- https://ro.wikipedia.org/wiki/%C3%8Env%C4%83%C8%9Bare_experien%C8%9Bial%C4%83

11. STRATEGII DE ÎNVĂŢARE ÎN GRUP

Prof. înv. primar şi preşcolar Dumitrescu Nicoleta
Grădiniţa Nr. 272, Bucureşti

Învăţământul modern preconizează o metodologie axată pe acţiune operatorie, pe promovarea metodelor interactive care să solicite mecanismele gândirii, ale inteligenţei, ale imaginaţiei şi creativităţii. ,,Activ"este copilul care depune efort de reflecţie personală, interioară şi abstractă, care întreprinde o acţiune mintală de căutare, de cercetare şi redescoperire a adevărurilor, de elaborare a noilor cunoştinţe.,,Activismul exterior" vine deci să servească drept suport material ,,activismului interior", psihic, mental, să devină un purtător al acestuia.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente. Interactivitatea presupune atât cooperarea – definită drept "forma motivaţională a afirmării de sine, incluzând activitatea de avansare proprie, în care individul rivalizează cu ceilalţi pentru dobândirea unei situaţii sociale sau a superiorităţii" – cât şi competiţia care este o "activitate orientată social, în cadrul căreia individul colaborează cu ceilalţi pentru atingerea unui ţel comun). Ambele implică un anumit grad de interacţiune, în opoziţie cu comportamentul individual. Interacţiunea stimulează efortul şi productivitatea individului şi este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacităţi şi limite, pentru autoevaluare. În acest fel se dezvoltă capacităţile elevilor de a lucra împreună ce se constituie într-o componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare.

Avantajele interacţiunii:

- în condiţiile îndeplinirii unor sarcini simple, activitatea de grup este stimulativă, generând un comportament contagios şi o străduanie competitivă; în rezolvarea sarcinilor complexe, rezolvarea de probleme, obţinerea soluţiei corecte e facilitată de emiterea de ipoteze multiple şi variate; (Ausubel D., Floyd R., Învăţarea în şcoală, EDP, Bucureşti, 1981)
- stimulează efortul şi productivitatea individului;
- este importantă pentru autodescoperirea propriilor capacităţi şi limite, pentru autoevaluare;
- există o dinamică intergrupală cu influenţe favorabile în planul personalităţii;
- subiecţii care lucrează în echipă sunt capabili să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în moduri variate şi complexe, învăţând în acelaşi timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual;
- dezvoltă capacităţile elevilor de a lucra împreună - componentă importantă pentru viaţă şi pentru activitatea lor profesională viitoare;
- dezvoltă inteligenţele multiple (lingvistică, logico-matematică, spaţială, interpersonală, intrapersonală, naturalistă, morală);
- stimulează şi dezvoltă capacităţi cognitive complexe (gândirea divergentă, gândirea critică, gândirea laterală – capacitatea de a privi şi a cerceta lucrurile în alt mod, de a relaxa controlul gândirii);
- munca în grup permite împărţirea sarcinilor şi responsabilităţilor în părţi mult mai uşor de realizat;
- timpul de soluţionare a problemelor este de cele mai multe ori mai scurt în cazul lucrului în grup decât atunci când se încearcă găsirea rezolvărilor pe cont propriu;

- cu o dirijare adecvată, învăţarea prin cooperare dezvoltă şi diversifică priceperile, capacităţile şi deprinderile sociale ale elevilor;
- interrelaţiile dintre membrii grupului, emulaţia, sporeşte interesul pentru o temă sau o sarcină dată, motivând elevii pentru învăţare;
- lucrul în echipă oferă elevilor posibilitatea de a-şi împărtăşi părerile, experienţa, ideile, strategiile personale de lucru, informaţiile;
- se reduce la minim fenomenul blocajului emoţional al creativităţii;
- grupul dă un sentiment de încredere, de siguranţă, antrenare reciprocă a membrilor ce duce la dispariţia fricii de eşec şi curajul de a-şi asuma riscul;
- interacţiunea colectivă are ca efect şi "educarea stăpânirii de sine şi a unui comportament tolerant faţă de opiniile celorlalţi, înfrângerea subiectivismului şi acceptarea gândirii colective" (Crenguţa L. Oprea, Metode activ-participative de stimulare şi dezvoltare a creativităţii în educaţia adulţilor, în revista „Paideia" Nr.1-2/ 2000)

Metodele de predare-învăţare interactivă în grup sunt: metoda predării/învăţării reciproce (Reciprocal teaching – Palinscar);metoda Jigsaw (Mozaicul); TGT (Teams/Games/Tournaments) – metoda turnirurilor între echipe; metoda schimbării perechii (Share-Pair Circles); metoda piramidei; învăţarea dramatizată.

Alte metode interactive de grup folosite atât în lecţiile de predare-învăţare cât şi în lecţiile de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor sunt: harta conceptuală, tehnica florii de nufăr, metoda R.A.I.

Unele metode de grup au ca scop rezolvarea de probleme prin stimularea creativităţii: brainstorming, metoda pălăriilor gânditoare, Philips 6/6, Tehnica 6/3/5/, metoda Frisco,sinectica.

Metoda pălăriilor gânditoare

("Thinking hats" – Edward de Bono)

"Dacă interpretezi rolul unui gânditor, chiar vei deveni unul…" Edward de Bono

- scurtă prezentare -

Este o metodă interactivă, de stimulare a creativităţii copiilor care se bazează pe interpretarea de roluri în funcţie de pălăria aleasă. Sunt 6 *pălării gânditoare,* fiecare având câte o culoare: alb, roşu, galben, verde, albastru şi negru. Membrii grupului îşi aleg pălăriile şi vor interpreta astfel rolul precis, aşa cum consideră mai bine.

- **Pălăria albă** oferă o privire obiectivă asupra informaţiilor;
  - Este neutră;
  - Este concentrată pe fapte obiective şi imagini clare;
  - Stă sub semnul gândirii obiective;
- **Pălăria roşie:**
  - Dă frâu liber imaginaţiei şi sentimentelor;
  - Oferă o perspectivă emoţională asupra evenimentelor;
  - Roşu poate însemna şi supărarea sau furia;
  - Descătuşează stările afective;
- **Pălăria neagră** exprimă prudenţa, grija, avertismentul, judecata;

• Oferă o pespectivă întunecoasă, tristă, sumbră asupra situaţiei în discuţie;
• Este perspectiva gândirii negative, pesimiste;

- **Pălăria galbenă** oferă o pespectivă pozitivă şi constructivă asupra situaţiei;
  • Culoarea galbenă simbolizează lumina soarelui, strălucirea, optimismul;
  • Este gândirea optimistă, constructivă pe un fundament logic;
- **Pălăria verde** exprimă ideile noi, stimulând gândirea creativă;
  • Este verdele proaspăt al ierbii, al vegetaţiei, al abundenţei;
  • Este simbolul fertilităţii, al producţiei de idei noi, inovatoare;
- **Pălăria albastră** exprimă controlul procesului de gândire;
  • Albastru a rece; este culoarea cerului care este deasupra tuturor, atotvăzător şi atotcunoscător;
  • Supraveghează şi dirijează bunul mers al activităţii;
  • Este preocuparea de a controla şi de a organiza;

Participanţii trebuie să cunoască foarte bine semnificaţia fiecărei culori şi să-şi reprezinte fiecare pălărie, gândind din perspectiva ei. Nu pălăria în sine contează ci ceea ce semnifică ea, ceea ce induce culoarea fiecăreia.

Se împart cele 6 *pălării gânditoare* elevilor şi se oferă cazul supus discuţiei pentru ca fiecare să-şi pregătească ideile. Pălăria poate fi purtată individual – şi atunci elevul respectiv îI îndeplineşte rolul – sau mai mulţi elevi pot răspunde sub aceeaşi pălărie. În acest caz, elevii grupului care interpretează rolul unei *pălării gânditoare* cooperează în asigurarea celei mai bune interpretări.

Avantajele metodei pălăriilor gânditoare:

- stimulează creativitatea participanţilor, gândirea colectivă şi individuală;
- dezvoltă capacităţile sociale ale participanţilor, de intercomunicare şi toleranţă reciprocă, de respect pentru opinia celuilalt;
- încurajează şi exersează capacitatea de comunicare a gânditorilor;
- dezvoltă competenţele inteligenţei lingvistice, inteligenţei logice şi inteligenţei interpersonale;
- poate fi folosită la diferite discipline;
- determină şi activează comunicarea şi capacitatea de a lua decizii;

Tehnica pălăriilor gânditoare este folosită pentru a determina indivizii să-şi schimbe perspectiva de gândire, să ia în consideraţie şi alte puncte de vedere.

Aplicaţie

Domeniul Limbă şi Comunicare - Educarea Limbajului
Tema săptămânii:„În lumea poveştilor”
Tema activităţii :„Fata babei şi fata moşneagului”
Tipul activităţii:Verificarea şi sistematizarea cunoştintelor
Forma de realizare: Repovestire (prin intermediul Metodei Pălăriilor gânditoare)
Nivelul II de vârstă (5-6 ani)

Pornind de la pretextul unei discuţii între cele două personaje principale: Fata Babei şi fata Moşneagului, fiecare dintre acestea susţinând că este mai harnică decât cealaltă,

educatoarea îi invită pr copii să stabilească care dintre cele două personaje are dreptate, folosind 6 pălării magice de culori diferite (albă; roşie; neagră; galbenă; verde; albastră).

Se vor forma 6 grupe de copii, pentru fiecare pălărie; educatoarea prezentându-le copiilor rolul pe care îl are fiecare pălărie, respectiv rolul pe care trebuie să-l îndeplinească copiii care reprezintă pălăria respectivă. Astfel, Pălăria albă este povestitorul, cel ce redă pe scurt conţinutul textului. El este neutru – informează;Pălăria roşie îşi exprimă sentimentele, emoţiile, supărarea faţă de personajele întâlnite -spune ce simte; Pălăria neagră este criticul, prezintă aspectele negative ale întâmplărilor -identifică greşelile;Pălăria galbenă este creatorul, simbolul gândirii pozitive şi constructive, creează finalul - efortul aduce beneficii;Pălăria verde este gânditorul, care oferă soluţii alternative, idei noi, dă frâu liber imaginaţiei –generează idei noi; Pălăria albastră este liderul, conduce activitatea, controlează discuţiile –clarifică.

Grupa „pălăriei albe" trebuie să repovestească povestea; fiecare copil din această grupă va lua pălăria şi va repoveti câte 2 secvenţe din ea până vor termina de repovestit.

Grupa „pălăriei albastre" o va caracteriza pe Fata Moşneagului în comparaţie cu Fata Babei.

Grupa „pălăriei roşii" va spune ce i-a plăcut mai mult din acest text, ce simte când i se citeşte această poveste, ce trăiri a avut Fata moşneagului, ce trăiri a avut Fata babei.

Grupa „pălăriei negre" critică atitudinea Babei a fiicei sale .

Grupa „pălăriei verzi" acordă Fetei babei varinante: dacă vroia să capete bogaţii ca Fata moşneagului trebuia să fie la fel de harnică ca aceasta; putea să o întrebe cum s-a comportat pentru a obţine astfel de bogăţii,etc.

Grupa „ pălăriei galbene" va gasi un alt final poveştii.

Bibliografie:

1. Ausubel D.; Floyd R., Învăţarea în şcoală, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1981
2. Cerghit Ioan, Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997
3. Oprea Crenguţa-Lăcrămioara, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, Editura Universităţii Bucureşti, 2003

12. MATEMATICĂ DISTRACTIVĂ

Prof. înv. preşcolar Enache Maria, Grădinița cu PN nr. 10, Ploiești

GRUPA: Mare
DURATA: un an şcolar.
MODUL DE DESFĂŞURARE: frontal, pe grupe, în perechi, individual
NUMĂR DE ORE: 1 oră/săptămână
DOMENII EXPERIENȚIALE VIZATE:

- **Domeniul Științe - Activitate matematică;**
- **Domeniul Limbă și Comunicare - Educarea limbajului;**
- **Domeniul Estetic și Creativ - Educație plastică;**
- **Domeniul psihomotric;**
- **Domeniul Om și Societate - Activitate practică.**

Argument

„Obiectul matematicii este atât de serios, încât este util să nu pierdem ocazia de a-l face puţin mai distractiv" (Blaise Pascal)

Matematica distractivă nu este altceva decât o invitaţie la joc. Un joc educativ, cu multiple valenţe formative, care face ca prezentarea matematicii să nu devină stresantă.

După cum bine ştim, activităţile matematice reprezintă un puternic factor psihologic care acţionează la nivelul creierului, contribuind la dezvoltarea operaţiilor logice, a memoriei matematice şi la dezvoltarea uşurinţei de a opera cu numere în viaţa de toate zilele. In acest context, acest opţional îşi propune să antreneze capacitatea copiilor de învăţare a matematicii, corelând conţinutul acesteia cu realităţile vieţii cotidiene şi cu celelalte discipline de învăţământ. Cerinţele educaţionale, sociale şi emoţionale ale copiilor se imbină astfel cu activităţi matematice relaxante ce stimulează creativitatea şi curiozitatea acestora, oferă experienţa utilizării tehnicilor şi limbajului matematic în situaţii practice, accesibile lor.

Folosind un ridicat coeficient educativ, copiii îşi vor da seama, încet-încet, că matematica nu este rece, aridă, ci, dimpotrivă, poate fi amuzantă, captivantă, devenind în timp o gimnastică utilă a minţii.

„Nu îndrăznim, nu pentru că problemele sunt dificile, ci, fiindcă nu îndrăznim sunt dificile" (Seneca)

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII

- ❖ Cunoștințe și deprinderi elementare matematice pentru rezolvarea de probleme;
- ❖ Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare;
- ❖ Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat.

COMPORTAMENTE

1. Demonstrează familiarizarea cu conceptual de număr și cu numerația;
2. Demonstreză familiarizarea cu informații despre mărime, formă, greutate, înălțime, lungime, volum;
3. Identifică și numește formele obiectelor din mediul înconjurător;
4. Efectuează operații de seriere, grupare, clasificare, măsurare a obiectelor;
5. Demonstrează cunoașterea poziției și caracteristicile obiectelor în mediul apropiat.
6. Rezolvă situații-problemă pornind de la sortarea și reprezentarea unor date;

EXEMPLE DE SITUAȚII DE ÎNVĂȚARE

1. Exerciții de consolidare a pozițiilor spațiale („Dreapta-stânga”, „In grădină”, „Veverița”);
2. Exerciții de măsurare a greutății și a volumului;
3. Jocuri logico-matematice (Domino, Cine aranjează mai frumos?);
4. Construirea de structuri după un model dat :
    a. Completează desenul!
    b. Ştiu să fac şirul!(construirea de structuri din mărgele, boabe, cuburi, având modelul în faţă sau din memorie);
    c. Construiesc o structură pe baza unor simboluri (numere, litere, forme geometrice, diferite alte semne)!
    d. Tangram (Vulpea și iepurașul);
    e. Origami (Prietenii mei de joacă);
5. Înţelegerea numerelor cu ajutorul obiectelor din natură;
    - Chipuri din cifre!
    - Jocul numerelor!
    - Uneşte cifrele pentru a descoperi imaginea!
    - Dinozaurul!
    - Caracatița!
6. Jocuri de mișcare (Formele, Grădinarii)
7. Jocuri de atenție (La magazin)
8. Operații ilustrate
9. Compunere și rezolvare de probleme
    - Cheia potrivită!
    - Ajută melcii! etc.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

- ✓ Jocuri distractive de corelare a elementelor grafice corespunzătoare numerelor cu diferite lucruri din mediul înconjurător: desene, exerciţii – joc de realizare a unor figurine, pornind de la o anumită cifră;
- ✓ Aplicații pe calculator – „Cazemata mate”;
- ✓ Ghicitori sub forma unor probleme matematice;
- ✓ Jocuri distractive;

- ✓ Fişe/desene cu conţinut matematic;
- ✓ Confecţionare de obiecte şi jucării;
- ✓ Jocuri concurs - Ştafeta matematică.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Nr. ctr.	**Tema**	**Mijloc de realizare**	**Evaluare**
1	„Dreapta – stânga”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
2	„In grădină”	Decupare și lipire	Aplicație practică
3	„Veverița” (orientare în spațiu)	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
4	„Ce este?”(grupare de obiecte după anumite criterii)	Exerciții cu material individual	Fișe pentru portofoliu
5	„Formele”	Joc de mișcare	Joc
6	„Completeaza desenul!”	Joc exercițiu	Desene pentru portofoliu
7	„Stiu să fac șirul”(structuri din mărgele, boabe, cuburi etc.)	Înșirare	Aplicație practică
8	„La magazin”	Joc de atenție	Joc
9	„Cine aranjează mai frumos?”	Joc logico-matematic	Fișe pentru portofoliu
10	„Hai să ne imaginăm”	Joc distractiv	Fișe pentru portofoliu
11	„Prietenii mei de joacă”	Indoire/ Decupare	Concurs de lucrări
12	„Chipuri din cifre”	Joc exercițiu	Desene pentru portofoliu
13	„Jocul numerelor”	Joc de masă	Fișe pentru portofoliu
14	„Caracatița”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
15	„Vrăbiuțele în copac”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
16	„Unește cifrele pentru a descoperi imaginea!”	Joc exercitiu	Fișe pentru portofoliu
17	„Ne facem singuri jucării”	Decupare și lipire	Probă practică
18	„Domino”	Joc logico-matematic”	Concurs
19	„Grădinarii”	Joc de mișcare	Joc
20	„Vulpea și iepurașul”	Tangram	Expoziție cu lucrări
21	„Dinozaurul”	Desen	Fișe pentru portofoliu
22	„Mingiile în coșuri”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
23	„Operații ilustrate”	Joc exercițiu	Desene pentru portofoliu
24	„Ceasul”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
25	„Turnăm în pahare”	Joc exercițiu	Experiment
26	„Ușor- greu”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
27	„Cheia potrivită”, „Găsește cuibul” (probleme ilustrate)	Rezolvare de probleme	Fișe pentru portofoliu
28	„Ajută melcii”, „Albinele în	Rezolvare de probleme	Fișe pentru portofoliu

	grădină (probleme ilustrate)		
29	„Hai să socotim” (probleme în versuri)	Rezolvare de probleme	Fișe pentru portofoliu
30	„Cazemata Mate”	Aplicație pe calculator	Joc-concurs
31	„Ghicitori sub formă de probleme”	Joc exercițiu	Fișe pentru portofoliu
32	„Cine știe câștigă!”	Joc didactic	Concurs
33	„Ștafeta matematică”	Joc didactic	Concurs
34	„Cea mai haioasă problemă” - compunere și rezolvare de probleme	Joc distractiv	Concurs

Bibliografie

- Călugărița Angelica, *Matematică distractivă,* Editura Dor, 2011;
- Liuba Kosa, Selia Pelinaru, Iuliana Burcuș, *Matematică distractivă. Fișe pentru activitățile matematice din grădiniță*;
- *Metodica activităţilor matematice în grădiniţă şi clasa I*, Editura Sigma, 1996;
- *Curriculum pentru Educația Timpurie, 2019.*

13. COPILĂRIA –O POVESTE
PROIECT EDUCAŢIONAL

Educatoare Filip Gabriela-Nicolata,
Educatoare Ciucu Gabriela,
Grădinița PP „Lumea copiilor” Topoloveni, jud. Argeș

ARGUMENT

COPILĂRIA- o poveste fara sfarsit.

Este vârsta marilor descoperiri pe care le ofera viaţa, vârsta sincerităţii, a celei mai depline libertăţi, vârsta lui Creanga si a minunatelor sale povestiri.

Copilăria este un colt de rai, în care înţelegem tainele existenţei mult mai uşor.

Cu ajutorul activităţilor artistico-plastice copiilor li se ofera libertatea să combine culorile într-un fel aparte, reuşind să facă dintr-o simplă imagine ceva special, surprinzător.

Activitaţile practice desfaşurate în gradiniţă sunt de obicei, realizate de copii cu mult interes şi placere. Prin intermediul acestora se formeaza priceperile, deprinderile şi abilitaţile practice specifice varstei.

Rolul grădiniţei este de a calauzi fiecare copil spre manifestarea activă a libertaţii personale de a gândi, simţi şi acţiona potrivit nevoilor si înclinaţiilor. De aceea, a fost identificată nevoia copiilor de a-şi manifesta creativitatea şi originalitatea în lucrări artistico-plastice, în realizarea unor machete şi colaje în cadrul activităţilor practice. Copiii îşi doresc să încerce diferite tehnici de lucru, să combine materale sintetice şi materiale din natură, să prelucreze materialele oferite pentru a realiza lucrări sau obiecte originale, găsind utilitatea acestora.

Acest concurs îşi propune să folosească creativitatea şi imaginaţia copiilor, pentru a aduce magia copilăriei în culori şi fotografii, descoperind, astfel, viitorii mari artişti.

DESCRIEREA PROIECTULUI :

TITLUL PROIECTULUI: “COPILĂRIA –O POVESTE

TIPUL PROIECTULUI: CONCURS JUDEŢEAN

TEMA CONCURSULUI: COPILĂRIA

DOMENIUL ŞI TIPUL DE EDUCAŢIE: Domeniul estetic si creativ, arte vizuale

INSTITUTIA COORDONATOARE: G.P.P. ,,Lumea Copiilor”, Topoloveni

COORDONATORI CONCURS:

-Profesor invatamant prescolar: Ciucu Gabriela-educatoare
gabi.ciucu@yahoo.com /0751404444
-Profesor invatamant prescolar:Filip Gabriela-educatoare
gabriela.nicoleta95@yahoo.com /0749 549 112

PARTENERI IMPLICAŢI ÎN PROIECT:

- ✓ **Inspectoratul Şcolar Judeţean Arges;**
- ✓ **Consiliul local-Topoloveni;**
- ✓ **Ziarul local „Orizont”;**
- ✓ **Asociatia „Farmecul Copilarie”**

ECHIPA DE PROIECT:

Inspector activitati extrascolare Hernest Adrian
Inspector invatamant prescolar Toma Georgeta
Director G.P.P. ,,Lumea Copiilor”, Topoloveni,Tartau Eugenia
Prof. Inv. Presc. Filip Gabriela
Prof. Inv. Presc. Ditu Gabriela
Prof. Inv. Presc. Ciocan Elena

Prof. Inv. Presc. Grigore Constantina
Prof. Inv. Presc. Marcusanu Maria
Prof. Inv. Presc.Fugulin Emanuela

SCOP: Afirmarea, cunoaşterea şi stimularea potenţialului artistico-plastic si practic-aplicativ al copiilor din învăţământul preşcolar.

OBIECTIVELE SPECIFICE:

- ✓ Iniţierea proiectului
- ✓ Mediatizarea proiectului;
- ✓ Organizarea concursului;
- ✓ Desfăşurarea concursului şi evaluarea rezultatelor;
- ✓ Diseminarea rezultatelor proiectului.

GRUP ŢINTĂ: preşcolarii/scolarii din judeţul Arges

BENEFICIARI:

- Direcţi: prescolari,scolari;
- Indirecţi: cadre didactice, părinţi, comunitatea locală

TERMEN DE DERULARE: 22 aprilie -02 iunie -2020

RESURSE:

- ➢ Umane: preşcolari/scolari, cadre didactice, părinţi, vizitatori, comunitatea locală;
- ➢ Temporale: 22.04-02.06.2020;
- ➢ Materiale: lucrări ale copiilor, panouri pentru expoziţie, cameră video, aparat foto, diplome, adeverinţe, invitaţii.

BUGETUL ESTIMATIV:

Bugetul este stabilit în funcţie de resursele proprii. Pentru organizarea în bune condiţii a concursului, cheltuielile prevazute vor fi suportate de sponsori.

ROLUL PARTENERILOR IN CADRUL PROIECTULUI:

- ✓ să informeze membrii comunităţii despre proiectul derulat, despre sistemul acestuia, despre parteneriatul dintre cele doua părţi;
- ✓ să respecte regulamentul de desfăşurare a concursului;
- ✓ să participe, în calitate de invitat sau gazdă la activităţile derulate în proiect;
- ✓ să disemineze informaţii despre grădiniţă în comunitatea locală.

OBIECTIVELE (privind preşcolarii şi cadrele didactice):

- ✓ Stimularea şi promovarea capacităţilor creatoare ale copiilor şi cadrelor didactice;
- ✓ Depistarea preşcolarilor cu reale aptitudini artistice;
- ✓ Atragerea în competiţii specifice vârstei şi evenimentului a unui număr cât mai mare de preşcolari;
- ✓ Realizarea unei expoziţii cu cele mai reuşite lucrări ale copiilor;
- ✓ Dezvoltarea relaţiilor de parteneriat între unităţi şcolare.

REZULTATELE CALITATIVE ŞI CANTITATIVE AŞTEPTATE:

- ✓ Identificarea copiilor cu real talent artistic şi exersarea deprinderilor însuşite în cadrul activităţilor artistico-plastice şi activităţilor practice;
- ✓ Comunicarea de către copiii participanţi a propriilor emoţii, trăiri, sentimente, prin creaţiile lor;
- ✓ Valorificarea potenţialului creativ al copiilor şi al cadrelor didactice;
- ✓ Creşterea interesului cadrelor didactice pentru participarea la un concurs din domeniul artelor vizuale;
- ✓ Facilitarea schimbului de experienţă între cadrele didactice din judeţ;
- ✓ Realizarea unor articole sau prezentări ale proiectului pentru mediatizarea sau diseminarea activităţilor din cadrul acestuia, prezentate în cadrul cercurilor pedagogice a simpozioanelor, a lectoratelor cu părinţii.
- ✓ Implicarea continuă a cadrelor didactice în atragerea efectivă a preşcolarilor în organizarea unor

activităţi cu caracter extracurricular, activităţi ce vor conduce la creşterea calitativă şi cantitativă a acestora;

- ✓ Realizarea a două expoziţii la nivel local şi judeţean pentru diseminarea activităţilor din cadrul proiectului, cu ajutorul părinţilor grădiniţei şi a partenerilor locali şi judeţeni.

. IMPACTUL EDUCATIV ASUPRA GRUPULUI ŢINTĂ:

Activitatea principală a concursului va consta în realizarea unor lucrări artistico-plastice şi a unor machete sau colaje de către copii cu un potenţial artistic dezvoltat, folosind diferite materiale şi tehnici de lucru. Prin acest proiect, ne propunem să stimulăm creativitatea şi imaginaţia copiilor preşcolari. Ei îşi vor manifesta originalitatea în alegerea materialelor şi tehnicilor de lucru, având ca temă "copilăria". De asemenea, dorim să implicăm un număr cât mai mare de preşcolari şi cadre didactice în organizarea unui concurs din domeniul artelor vizuale.

MODALITĂŢI DE MONITORIZARE ŞI DE EVALUARE ALE PROIECTULUI:

- ✓ Urmărirea periodică a activitatilor derulate:
- ✓ Înregistrarea în format electronic a partenerilor şi participanţilor la concurs, preşolari şi cadre didactice;
- ✓ Monitorizarea tuturor lucrărilor copiilor;
- ✓ Evaluarea se va realiza de către specialişti ai unităţii organizatoare pe nivele de vârstă;
- ✓ Participanţii la activităţile concurs vor primi diplome cu premii sau de participare ce se vor expedia la adresele menţionate în fişele de înscriere;(se va introduce plic autoadresat si timbrat pentru expedierea diplomelor)
- ✓ La finalizarea proiectului se vor elibera adeverinţe de participare tuturor cadrelor didactice implicate în proiect.

MODALITĂŢI DE ASIGURARE A CONTINUITĂŢII /SUSTENABILITĂŢII PROIECTULUI:

- ✓ Diseminarea informaţiilor în rândul cadrelor didactice, preşcolarilor, părinţilor, oficialităţilor locale şi judeţene;
- ✓ Crearea unei baze de informare pentru cadrele didactice;
- ✓ Includerea activităţilor propuse în proiect în planificările cadrelor didactice, în calendarul activităţilor extracurriculare;
- ✓ Schimburi de experienţă între cadrele didactice din judeţ:
- ✓ Parteneriate cu autorităţile locale şi reprezentanţi ai unor instituţii culturale din judeţ.

ACTIVITĂŢI DE PROMOVARE/MEDIATIZARE ŞI DE DISEMINARE:

Mediatizarea concursului se va face prin articole sau anunţuri în mass-media locală, pe site-ul şi pe email-ul grădiniţei. Prin intermediul Inspectoratului Şcolar Judeţean, se va populariza concursul în rândul cadrelor didactice. De asemenea, se va populariza şi se va disemina proiectul în cadrul cercurilor pedagogice, a simpozioanelor, a întâlnirilor cu părinţii. Se vor publica articole în ziarul local „Orizont", în Consiliul Profesoral şi Consiliul de Administraţie, comisii metodice, cercuri pedagogice. Vor fi transmise e-mailuri de mulţumire grădiniţelor participante.Relatii suplimentare:0751404444-Ciucu Gabriela

Data si locul de desfasurare: Marti, 02.06. 2020, ora 9:00, in sala de spectacol a G.P.P. „Lumea Copiilor", Topoloveni.

SECŢIUNI:

I. Lucrări artistico-plastice realizate în diferite tehnici (desen/pictură)

II. Colaje folosind diferite tehnici de lucru

Forma de participare: Directa

REGULAMENTUL CONCURSULUI

Proiectul se adresează copiilor şi cadrelor didactice din judeţul Arges

LOCUL DE DESFĂŞURARE: G.P.P.Lumea Copiilor Topoloveni

NU SE SOLICITĂ TAXĂ DE PARTICIPARE!

Vă rugăm să trimiteţi odată cu lucrările şi un plic timbrat şi autoadresat, pentru trimiterea diplomelor. Lucrările înscrise în concurs nu se restituie, deoarece se vor organiza expoziţii cu acestea.

Se vor acorda premiile I, II, III şi menţiune pentru fiecare secţiune, iar cadrele didactice vor primi adeverinţă de participare. Diplomele şi adeverinţele vor fi expediate prin poştă împreună cu Acordul de parteneriat semnat şi ştampilat.

Relaţii suplimentare se pot obţine la adresa de e-mail: gabi.ciucu@yahoo.com

Vă rugăm să respectaţi următoarele cerinţe:

1) Să se trimită lucrări care nu au mai participat la alte concursuri;
2) Fiecare cadru didactic poate participa cu maxim 3 lucrări;
3) Lucrările vor fi etichetate cu datele de identificare ale fiecărui participant. Pentru a preveni anonimatul lucrărilor, vă rugăm completaţi modelul de etichetă oferit şi ataşaţi pe fiecare lucrare în colţul din dreapta jos- pe verso.

BIBLIOGRAFIE:

- "Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani)", MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI TINERETULUI, 2008
- "Albumul de arta", Ion Grigore, editura Nemira, 2011
- "Desenul creativ", Ghid practic, Barrington Barber, editura D'Art, 2014

PROGRAMUL CONCURSULUI:

- ✓ Lansarea oficială a concursului "Copilăria –o poveste"- 22.04.2020, la Grădiniţa cu Program Prelumgit "Lumea Copiilor ''-Topoloveni. Participanţii vor fi cadrele didactice din unitate, copiii şi părinţii din grădiniţă, reprezentanţi ai autorităţilor locale şi parteneri ai unitaţii. Proiectul va fi prezentat invitaţilor, cu accent pe argument, scop, obiectivele urmărite şi acţiunile specifice. Se va organiza o activitate distractivă pentru preşcolarii prezenţi.
- ✓ Promovarea proiectului în cadrul Cercului Pedagogic şi pe emailurile grădiniţelor din judeţ – aprilie-mai 2020. Locul de desfăşurare este la Grădiniţa "Lumea Copiilorl" Topoloveni. Participanţii vor fi cadrele didactice din Cercul Pedagogic Topoloveni, şi, indirect, cadrele didactice din judeţul Arges. Proiectul va fi prezentat, în cadrul Cercului Pedagogic. On-line, va fi transmis regulamentul concursului către toate grădiniţele din judeţ.
- ✓ Înscrierea participanţilor – mai 2020, la Grădiniţa "Lumea Copiilor-Topolovenil", având ca participanţi copiii şi cadrele didactice din grădiniţele participante. Formularul de înscriere şi acordul de parteneriat vor fi completate şi trimise împreună cu lucrările copiilor. În fişă se va specifica adresa pentru trimiterea diplomelor şi termenul limită.
- ✓ Desfăşurarea Concursului judeţean "Copilăria-o poveste'' -02 iunie 2020, la Grădiniţa "Lumea Copiilor"-Topoloveni, având ca participanţi copiii şi cadrele didactice din grădiniţele din judeţ. Lucrările participante sunt colectate de către echipa de proiect. Se verifică corectitudinea datelor şi respectarea regulamentului.
- ✓ Jurizarea lucrărilor – 02 iunie 2020, la Grădiniţa "Lumea Copiilor "-Topoloveni, având ca participanţi cadrele didactice din echipa de proiect. Vor fi jurizate lucrările şi membrii comisiei vor stabili punctajul final al fiecărui participant conform grilei de evaluare din regulament.
- ✓ Expedierea diplomelor – în perioada iunie – iulie 2020, pe adresele cadrelor didactice participante. Cadrele didactice din echipa de proiect vor expedia diplomele. Diplomele completate, cu avizul IŞJ AG, vor fi expediate prin poştă la adresele corespunzătoare.
- ✓ Realizarea expoziţiei cu lucrările participante, în iunie 2020, în incinta G.P.P.Lumea Copiilor Topoloveni. Vor participa copiii, cadrele didactice din grădiniţă, dar şi reprezentanţi ai autorităţilor

locale sau parteneri locali, judeţeni. Diseminarea proiectului se va realiza printr-o expoziţie cu lucrările copiilor participanţi. Vor fi expuse lucrări artistico-plastice şi fotografii ale machetelor şi colajelor realizate.

14. ACTIVITATE OPȚIONALĂ- TRĂISTUȚA CU POVEȘTI

Prof. înv preșcolar Filipoiu Georgiana
G.P.N. Cochirleanca, jud. Buzău

NIVEL I- GRUPA MICĂ
DURATA - 1 AN
TIPUL: Domeniul Limbă și Comunicare , Domeniul EC(Educație plastică)

ARGUMENT

„Oricât de simple și ușoare ar părea aceste povesti, ele nasc, fără îndoială, între copii dorința de a fi asemănători cu cei buni, care ajung fericiți, în acelasi timp se naște în sufletul lor teama față de nenorocirile ce li s-ar putea întâmpla dacă i-ar urma pe cei rai.”

Charles Perrault

Este vârsta la care copilul, printr-o dirijare strategică bine gândita ,poate întelege că, o carte de lectură este „o traistuta cu povești” primitoare şi darnică şi mai poate descoperi biblioteca, identificând-o ca pe un tărâm cu mistere pe care el ar trebui să îndrăznească să le descopere. Ceea ce se urmăreşte de fapt, este de a-i determina pe copii să se „adune”, să se relaxeze şi să învete treptat să „simtă” cuvintele, frumusețea şi expresivitatea lor să aibă răbdare şi să recepteze cu placere textele literare. Textele studiate vor fi adecvate vârstei şi fac parte din galeria de povești îndrăgite cel mai mult de copii.

Acest opţional urmăreşte prin multitudinea şi diversitatea textelor că cei mici să fie determinaţi să înveţe să asculte sau să audieze un text, să descopere informaţii noi, să aplice/să valorifice cunoştinţele dobândite, să redea conţinutul unui text, să identifice mesajul transmis de autor, să se relaxeze şi, treptat, să conştientizeze cuvintele, frumuseţea şi expresivitatea lor, să aibă răbdare şi să recepreze cu plăcere textele literare.

Este vârsta la care copilul este fascinat de cuvinte, de poveşti, povestiri şi legende. Poveştile i-au fascinat întotdeauna pe cei mici, le-au captat atenţia, i-au făcut să se implice, să se viseze eroi care înving întotdeauna , să aprecieze personajele şi lucrurile bune, pozitive.

Textele studiate vor fi adecvate vârstei şi fac parte din galeria de povesti îndrăgite cel mai mult de copii.

DOMENII DE DEZVOLTARE

I Dezvoltarea fizică, a sănătății și igienei personale
II Dezvoltarea socio- emoțională
III Dezvoltarea limbajului, a comunicării și a premiselor citirii și scrieri

SUBDOMENII

I 1 .Dezvoltarea fizică
Aspect specific : Motricitate fină.
II 2. Dezvoltarea socială
Aspect specific : Dezvoltarea comportamentului pro- social
II 3. Dezvoltarea emoțională
Aspect specific : Dezvoltarea expresivității emoționale
III 4. Dezvoltarea limbajului și a comunicării
Aspect specific : Dezvoltarea capacității de ascultare și înțelegere (comunicarea receptivă)

Aspect specific : Dezvoltarea capacității de vorbire și comunicare (comunicare expresivă)

III 5. Premisele citirii și scrieri

Aspect specific : Participarea în experiențe cu cartea; cunoașterea și aprecierea cărții

REPERE

Copilul ar trebui să fie capabil să utilizeze mâinile și degetele pentru scopuri diferite.

Copilul ar trebui să fie capabil să manifeste empatie față de celelalte persoane.

Copilul ar trebui să fie capabil să își regleze trăirile emoționale.

Copilul ar trebui să fie capabil să recunoască și să exprime adecvat o varietate de emoții.

Copilul ar trebui să fie capabil să asculte în scopul înțelegerii limbajului.

Copilul ar trebui să fie capabil să înțeleagă semnificația limbajului vorbit.

Copilul ar trebui să fie capabil să comunice eficient.

Copilul ar trebui să fie capabil să -și extindă progresiv vocabularul.

Copilul ar trebui să manifeste interes pentru carte și tipărituri.

Copilul ar trebui să fie interesat de citit.

INDICATORI

Utilizează diverse materiale din centrul de artă (creioane , pensule, bureți, pictura cu degetele etc.).

Realizează mișcări artistice împreună cu adultul, cum ar fi dansul pe muzică sau mișcări ritmice.

Exprimă sentimente și emoții față de personaje din povești(,, țin cu fata moșului”, ,, biata capră”, ,, săracul cocoș” etc.).

Face referire la dorințele și gândurile celorlalți când interpretează comportamentul lor.

Răspunde la emoții prin joc de rol.

Asociază emoțiile cu cuvinte și expresii faciale.

Participă la discuțiile unui grup, ascultând interlocutori pentru un timp scurt.

Demonstrează înțelegerea vocabularului uzual/ de bază prin adecvarea răspunsului.

Dobândește informația prin ascultare utilizându-le apoi în contexte adecvate.

Răspunde la întrebări folosind limbajul verbal, referindu-se atât la contextul prezent cât și la alte contexte.

Face diferența între cuvintele reale și cele inventate.

Vorbește suficient de clar pentru a fi înțeles de toți interlocutorii.

Cere explicații la cuvintele pe care nu le înțelege și le utilizează.

Arată interes crescut și implicare în ascultarea și discutarea unei varietăți de genuri; ficțiune/ nonficțiune, poezie pentru copii, poezie populară, basme, reviste cu benzi desenate.

Recită o strofă sau repetă ultimul vers al unei poezii preferate sau redă cuvinte, expresii, sintagme, din povestea preferată.

PRACTICI DE SPRIJIN

Folosiți povești în care personajele trec prin situații neplăcute, reamintiți copiilor cum s-au comportat personajele în aceea situație, de exemplu: îti mai amintesti ce a facut ariciul atunci când a fost necăjit de iepuras?

Stabiliți un loc liniștit, cunoscut de copii, în care se pot uita pe o carte sau pot desena singuri, atunci când se simt triști sau obosiți. Stați alături de el în astfel de situații.

Citiți povești unui grup de copii și încurajați-i să pună întrebări sau să vă descrie ,, cu ce era îmbrăcată fetița”, ,, ce anume face ursul”, etc.

Folosiți cuvinte complexe în contexte diferite și explicați copilului sensul acestora.

Apreciați eforturile copilului de a răspunde la întrebari. Extindeți încercările copilului de a folosi cuvinte noi și structuri noi, reformulând sau oferind modele de exprimare corectă.

Citiți copilului povești și basme scrise de autori clasici din literatura română (Petre Ispirescu, Ion Creanga) sau universală (H. Ch. Andersen, Ch. Perrault, Frații Grimm).

Discutați cu copilul despre conținutul textelor citite , despre personajele principale și calitățile lor.

Citiți copilului cărți din cultura prorie/ diferită de a dvs., poezii din folclorul copiilor sau aparținând autorilor clasici/ pentru copii. În momentele în care repovestiti textele citite stimulați copilul să folosească expresii din poveste.

RESURSE

-materiale: cărţi ilustrate pentru copii, pliante, planşe, cărţi de colorat, jetoane, jucării, culegere de texte literare, măşti, diferite articole vestimentare;
-umane: copii, educatoare,părinţi;
-de timp: un an şcolar;
-metode folosite: învăţarea prin descoperire,povestirea, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, jocul, metoda ciorchinelui, metoda cubului, metoda braistorming, conversaţia euristică.

CONȚINUTURI

Lecturi ale educatoarei, povestiri, repovestiri, vizionarea filmelor animate, dramatizări, jocuri de rol, convorbire, audiții, dramatizări pentru teatru de păpuși, activități creative.

METODE SI MIJLOACE DE REALIZARE

Povestirea, repovestirea, explicația, exercițiul, jocul de rol, dramatizarea, desen, pictură, modelaj etc.

MODALITĂȚI DE EVALUARE

Concursuri
Desene
Fișe individuale
Dramatizări

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR

Obiective:
-să audieze cu atentie povestea;
-să rețină momentele povestirii;
-să redea cu fidelitate textul şi -să se exprime corect din punct de vedere gramatical.
-să redea o scenă din poveste prin compunerea spaţiului plastic prin tehnici specifice desenului.
-să redea o scenă din poveste prin compunerea spaţiului plastic prin tehnici specifice picturii.
-să redea o scenă din poveste prin compunerea spaţiului plastic prin tehnici specific modelajului.

-să interpreteze cu dezinvoltură şi naturalețe rolurile primite.

ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE- Modalități de învățare

1. ,,CĂSUȚA DIN OALĂ" , Poveste populara- Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , desen
   - Dramatizare.
2. ,, TURTITA " ,Basm popular - Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , pictură.
   - Dramatizare.
3. ,, URSUL PĂCĂLIT DE VULPE" de Ion Creangă - Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , modelaj.
   - Dramatizare.
4. ,,RIDICHEA URIAȘĂ" , Poveste populară- Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , desen.
   - Dramatizare.
5. ,,PUNGUȚA CU DOI BANI"de Ion Creanga - Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , pictură.
   - Dramatizare.
6. ,,CAPRA CU TREI IEZI" de Ion Creanga - Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , modelaj.
   - Dramatizare.
7. ,, IEDUL CU TREI CAPRE"de Octav Pancu Iasi- Povestirea educatoarei,
   - Repovestire , desen.
   - Dramatizare.

BIBLIOGRAFIE

1. Curriculum pentru educație timpurie (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani), Ministerul Educației Naționale, 2019, pag. 16.
2. Coord. Ionescu Mihaela, Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului, Ed. Vanemond, București, 2010, pag. 22,pag. 36, pag.41, pag. 56, pag. 58, pag. 61.
3. Carte de povești, Volumul I, Editura Diana, Pitești, 2015, pag. 3, pag. 36.
4. Carte de povești, Volumul II, Editura Diana, Pitești, 2015, pag. 30.
5. Carte de povești, Volumul III, Editura Diana, Pitești, 2015, pag. 12.

15. Educaţia incluzivă în grădiniţă

Prof. inv. presc. Fugulin Emanuela
G.P.P. "Lumea copiilor" Topoloveni

Orice copil se confruntă, la un moment dat cu o situaţie specială care necesită o intervenţie personalizată. Educaţia pentru toţi poate să fie un mijloc de îmbunătăţire a educaţiei în general prin reconsiderarea sprijinului ce se acordă anumitor copii. În orice instituţie există o manieră de a împărţi copiii în categorii determinate, datorită particularităţilor de dezvoltare şi învăţare a acestora. Educaţia pentru toţi porneşte de la premisa că orice copil este o persoană care învaţă într-un anumit ritm şi stil şi deci poate avea nevoia de un sprijin diferit.

Educaţia incluzivă se realizează de preferinţă în şcolile şi clasele obişnuite, dar nu numai. Elementul cel mai semnificativ pentru o şcoală incluzivă este situarea ei în comunitatea de viaţă a copiilor pe care îi educă. De aceea educaţia incluzivă nu înseamnă desfiinţarea şcolilor speciale (deşi anumite viziuni, orientări exclusiviste declară aceasta) ci asigurarea unor şcoli cât mai adecvateşi apropiate de mediul de dezvoltare al copiilor cu care lucrează.

Şi o şcoală specială aspiră să devină mai puţin segregativă dacă dezvoltă o politică de acces pentru toţi copiii, este flexibilă, oferă servicii comunităţii şi creează copiilor un mediu şi situaţii de viaţă cât mai normale, nu speciale.

GRĂDINIŢA – UN PRIM PAS SPRE O EDUCAŢIE INCLUZIVĂ

„Principala noastră sarcină în viaţă: muncă, dragoste şi relaţii sociale."

(Alfred Adler)

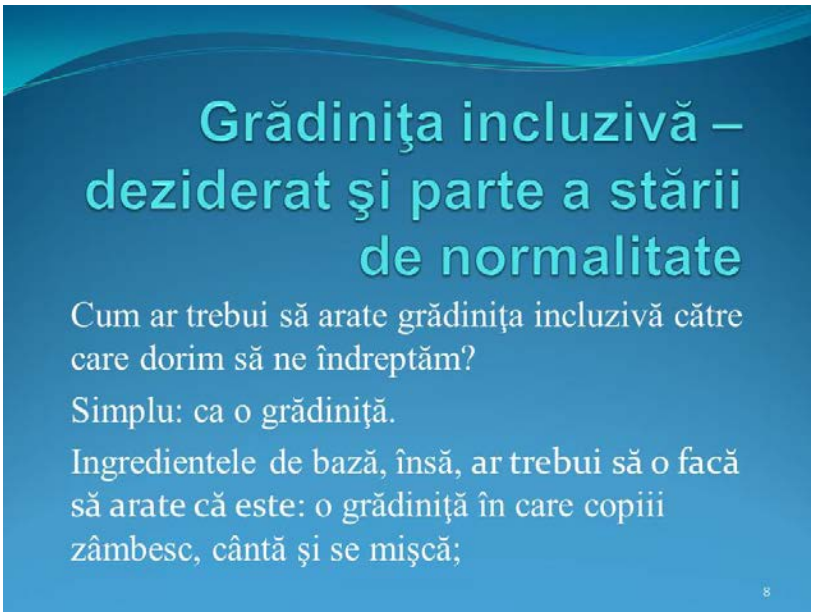

BIBLIOGRAFIE

Educaţia incluzivă în grădiniţă : dimensiuni, provocări şi soluţii / UNICEF România, coord.:Ecaterina Vrasmaş, Traian Vrasmaş. - Buzău : Alpha MDN, 2012

16. POVESTE DE TOAMNĂ – PROIECT DIDACTIC

GHEORGHE GABRIELA MĂDĂLINA
GRADINIȚA CU P.P.NR.32 PLOIEȘTI

NIVEL I: Grupa mijlocie
TEMA ANUALĂ: Când, cum şi de ce se întâmplă?
TEMA PROIECTULUI: "Poveste de toamnă"
TEMA ACTIVITĂŢII: "Bogatiile toamnei - fructe"
ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂŢII:

- **ADE:** DȘ – Cunoașterea mediului – "Fructe de toamnă"- observare;

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Conduită senzorio-motorie, pentru orientarea mișcării
- Sănătate (nutriție, îngrijire, igienă personală) și practici privind securitatea personală
- Autocontrol și expresivitate emoțională
- Finalizarea sarcinilor și a acțiunilor (persistență în activități)
- Activare și manifestare a potențialului creativ
- Mesaje orale în diverse situaţii de comunicare
- Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă)

COMPORTAMENTE AŞTEPTATE:

- ✔ Utilizează simţurile (văzul, auzul, simţul tactil, mirosul) în interacţiunea cu mediul apropiat
- ✔ Manifestă deprinderi de păstrare a igienei personale
- ✔ Realizează sarcinile de lucru cu consecvență
- ✔ Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii
- ✔ Manifestă creativitate în activități diverse.
- ✔ Finalizează proiecte simple
- ✔ Exersează, cu sprijin, ascultarea activă a unui mesaj, în vederea înțelegerii și receptării lui (comunicare receptivă).

Scopul activităţii: Dezvoltarea capacităţii de cunoaştere şi înţelegere a mediului înconjurător precum şi stimularea curiozităţii pentru investigarea acestuia.

Obiective operaționale:

- Să identifice fructele folosite în cadrul jocului;
- Să descrie caracteristicile mărului prin antrenarea tuturor organelor de simţ privind forma, culoarea, mărimea, mirosul, gustul mărului;
- Să denumească părţile componente ale mărului (coajă, miez, seminţe, codiţă);
- Să identifice utilitatea mărului;
- Să respecte reguli de igienă la folosirea în alimentaţie a merelor, precum și norme ecologice;

Strategii didactice:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, demonstraţia, problematizarea, observația, jocul, metoda cubului.

Mijloace didactice: Zâna Toamnă, diverse fructe de toamnă, coș, imagini, cub, compot de mere, minge, ecusoane.

Forma de organizare: frontal, individual.

Mijloc de realizare: observare

Nr. Crt	Etapele activității	Conținut științific	Strategii didactice		Evaluare/ Metode și indicatori
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	
1.	Captarea și orientarea atenției	Apelul la curiozitatea intelectuală a copiilor și concentrarea activității psihice cognitive se realizează prin elementul surpriză- apariția Zânei Toamna în sala de grupă.	Surpriza Conversația Explicația	Zâna Toamna - păpușă	Observarea comportamentu-lui copiilor
2.	Anunțarea temei și a obiectivelor	Voi anunța copiilor tema activității, precizând ca ne vom juca și vom învăța cât mai multe lucruri despre un fruct de toamnă – mărul. De asemenea le voi spune că Zâna ne va asista pe tot parcursul activității.	Conversația		Observarea comportamentu-lui copiilor
3.	Reactualiza-rea cunoștințelor	Se realizează cu ajutorul unei conversații în urma căreia ne reamintim care sunt fructele de toamnă: mere, pere, nuci, struguri, gutui, prune, etc.	Conversația		Formularea rapidă a raspunsului
4.	Prezentarea noului conținut și dirijarea învățării	Priviţi pe măsuţe şi spuneţi ce aţi descoperit? Ce sunt acestea? Să ridice toţi copiii mărul de culoare roşie! Ce culoare au merele rămase pe masă? Deci, unele mere sunt roşii, altele sunt galbene şi unele verzi. Educatoarea rostogolește mărul şi mingea. Ce formă are mărul dacă se rostogolește? Seamănă la formă cu mingea? De ce? Mirosiţi mărul. Ce miros are? Priviţi în partea de sus. Ce observaţi? La ce folosește codiţa? Dar în partea de jos ce observaţi? Cu un cuţit se curăţă mărul	Conversația Demonstra-ția Explicația Observatia	Mere Minge Imagini	Observarea sistematică a comportamentu-lui copiilor Verbalizarea

		de coajă.? Ce putem spune despre coaja mărului? (culoare, duritate) Ce se găseşte sub coajă? Ce culoare are? Dacă tăiem mărul pe jumătate ce observaţi? La ce folosesc seminţele? Luaţi felia tăiată şi gustaţi! Ce gust are mărul? La ce sunt folosite merele? Cum le pregătesc mamele voastre? Ce trebuie să facem cu merele înainte de a le mânca? Copii, cum se numeşte pomul din care culegem mere? Unde creşte mărul? Merele se folosesc în gospodărie. Ele au culoare… formă… şi pot fi mâncate proaspete (crude- înainte de a fi folosite ele trebuie bine spălate) sau preparate (compot, gem, plăcintă). Pomii cresc din seminţe puse în pământ. Vom pune şi noi seminţe de măr într-un ghiveci. Copii, trebuie şi voi să iubiţi pomii, plantele, natura, să nu rupeţi crengile copacilor, să păstraţi curăţenia, să îngrijiţi florile şi să le protejaţi.			acțiunilor copiilor prin utilizarea unui limbaj adecvat
5.	Obținerea performanței	Jocul: „Răspunde repede și bine” (metoda cubului). Copiii vor fi anunțați că se vor juca cu un cub fermecat. Pentru aceasta grupa se împarte în două echipe: Echipa 1- „Merele roșii” și 2 „Merele galbene”. Cubul are pe fiecare față câte o culoare, fiind scris verbul caracteristic și sarcina referitoare la tema propusă. După ce un copil va rostogoli cubul, va descoperi o față a acestuia, iar educatoarea va citi sarcina de	Conversația Explicația Exercițiul Metoda cubului	Cub Ecusoane	Formularea rapidă a răspunsului

		pe fața respectivă. Un copil din aceeași echipă va da răspunsul. Fețele cubului sunt: 1-Descrie: Spune ce știi despre mere? 2-Compară: Spune cu ce se aseamănă ca formă, mărul? 3-Asociază: Spune ce simți când mănânci un măr? 4-Analizează: Spune cum putem mânca merele? 5-Aplică: Alege piesa geometric asemănătoare ca formă cu un măr. 6-Argumentează: Spune de ce e bine să mănânci fructe? (aruncă de două ori câte un copil pentru fiecare echipă) -Se stabilește echipa câștigătoare.			
6.	Evaluarea	Voi face aprecieri verbale individuale și generale asupra desfășurării activității	Explicația		Aprecieri verbale
7.	Încheierea activității	Zâna Toamnă mulțumește copiilor pentru ajutor și oferă acestora recompense.	Conversația	Recompen-se	Aprecieri verbale

Bibliografie:

- Curriculum pentru educatie timpurie 2019;
- Suport pentru explicitarea și înțelegerea unor concept și instrumente cu care operează curriculum pentru educație timpurie, 2019;
- Scrisoarea metodică pentru anul școlar 2019-2020;
- Educația este un orizont, nu o destinație- Scrisoarea metodică MEN nr. 42328 din 07,10,2008
- Magdalena Dumitrana, *Activități matematice în grădiniță- ghid practic*, Editura Compania, București, 2002

17. PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Prof. Înv. Preşc. Golea Daniela Lenuța Mariana
Grădinița P.N. Jupani

Grupa: combinată
Tema anuală: ,,Ce și cum vreau să fiu?"
Tema proiectului : ,,Să te mândrești cu mine"
Subtema proiectului: ,,Apel de urgență 112"
Tema zilei: ,,Micul pieton"
Tipul activității: Consolidare priceperi și deprinderi
Forma de realizare: activitate integrată(ALA I+ADE)
Mijloc de realizare: joc didactic, fișă, activ. practică, selectare imagini
Activități de învățare ADE: DLC+DOS ,,Spune ce ști despre...?"- joc didactic + ,,Așa da, așa nu" selectare imagini
ALA I: ARTĂ ,,Semaforul"- decupare și lipire
ȘTIINȚĂ ,,Colorăm, desenăm, circulație-nvățăm"- fișă nivel II
,,Semne de circulație" –fișă nivel I
Forma de organizare: frontal, individual , pe grupuri
Scopul activității: Dezvoltarea capacității de exprimare orală, de înțelegere și utilizare corectă a semnificațiilor structurilor verbale orale
Sistematizarea, fixarea și evaluarea cunoștințelor copiilor despre semnele și regulile de circulație
Formarea și dezvoltarea unor deprinderi practice și a unei conduite civice
Obiective operaționale: DLC -Să cunoască semnele de circulație și semnificația acestora;
-Să descrie verbal ce reprezintă acel indicator;
Sarcina didactică: descrierea semnelor de circulație exprimarea în propoziții simple, alcătuirea de propoziții cu semnele de circulație descrise
Reguli de joc: Copilul numit extrage jetonul reprezentând un semn de circulație, spune tot ce știe despre el, alcătuind o propoziție cu semnul respectiv.
Elemente de joc: surpriza, aplauze
DOS - Să selecteze imaginile cu aspecte din viața copiilor de pe stradă și să le așeze la panou;
- Să precizeze care aspecte reprezintă comportamente corecte și care nu

ARTĂ - Să lipească părtile componente ale semaforului
- Să-și exprime părerea despre lucrarea proprie și despre lucrările colegilor

ȘTIINȚĂ- să coloreze corespunzător semnele de circulație
-Să unească cu o linie jumătățile indicatoarelor de circulație

Strategii didactice:

Metode și procedee: Conversația, explicatia, demonstratia, exercitiul, observația, expunerea, turul galeriei/

Mijloace didactice:imagini cu aspecte rutiere, carton, hârtie colorată, jetoane reprezentând semnele de circulație, jetoane reprezentînd uneltele zidarului, panou, fișă, lipici, scobitori, diplome.

SCENARIUL ZILEI

Activitatea va debuta cu intrarea ordonată a copiilor în sala de grupă și se vor așeza pe scăunele, unde vor avea surpriza de a se întâlni cu polițistul , care are o scrisoare pentru ei, de la o fetiță care s-a speriat foarte tare deoarece nu a respectat regulile de circulație și îi roagă să o ajute să învețe regulile de circulație și să strângă materiale care îi vor ajuta pe alți copii să nu pățească la fel.

Copiii demonstrează că ei cunosc regulile și semnele de circulație și se straduiesc să o ajute pe colega lor confecționând materialele de care are nevoie.

EVENIMENTELE INSTRUIRII	CONŢINUT ŞTIINŢIFIC	MET ŞI PROCEDEE	MIJLOACE DIDACTICE	FORME DE ORGANIZARE	EVALUAREA
Moment organizatoric	Crearea condiţiilor necesare bunei desfăşurări a activităţii: aerisirea sălii de grupă și aranjarea materialelor pe centrele de activitate. Intrarea copiilor în clasă		- scăunele, măsuțe - materialele	- frontal	-corectarea ţinutei
Captarea atenţiei	Se va realiza prin prezentarea invitatului surpriză,polițistul.Copii sunt așezați în semicerc și primesc o scrisoare de la o fetiță, prin intermediul polițistului, care le spune povestea ei dorind să-i atenționeze de ce li se poate întâmpla dacă nu cunosc regulile de circulație și să o ajute să adune materiale pentru copiii care nu cunosc regulile de circulatie , pentru a nu păți ca ea. Citesc scrisoarea.	-conversaţia -explicaţia	-panoul “Intâlnirea de dimineaţă”, agentul, scrisoarea.	- frontal	-observarea comportamentului copiilor verbal și nonverbal
Anunţarea temei şi a obiectivelor	Voi spune domnului polițist că copiii de la gradinița noastra sunt pietoni atenți , știu regulile de circulație, sunt harnici și buni la suflet, o vor	-explicaţia	Jetoane Fișă Hârtie colorata	frontal	-observarea capacităţii de menţinere a

	ajuta pe fetița. Pentru început ne vom juca Jocul didactic,, Ce stii despre semnele de circulație?", apoi ne vom împărți la centre unde vom rezolva o fișă si vom lipi semafoare după care ne vom întoarce la semicerc pentru a selecta imagini pe care le vom așeza la panoul ,,Așa da ,așa nu"		imagini		atenţiei
Desfășurarea activității și dirijarea învățării	a)Explicarea jocului Pe măsuță este așezat un coșuleț ce conține jetoane cu semne dce circulație.Coșulețul va fi acoperit cu un șervețel pentru a sporii curiozitatea. Voi numi un copil care va extrage din coșuleț un semn de circulație și pe care îl voi intreba -Ce sti despre acest semn de circulație? copilul va trebui să recunoască semnul de circulație, să spună tot ce știe despre el și îi voi cere să alcătuiască o propoziție cu el. b)Desfășurarea jocului de probă. Se va desfășura un joc de probă pentru verificarea înțelegerii regulilor jocului de către copii. c)Executarea propriu zisă a jocului. Pe rand copiii extrag câte un semn de circulațiedin coșuleț și rezolvă sarcina didactică. **Tranziție**,, Stopul" cântec Copiii merg afară pentru a aranja scăunelele la centrele deschise după care intră în sala de grupa, le voi prezenta centrele ,îi voi împărți pe nivele de vârsta urându-le ,,Spor la treabă". Voi expune lucrările copiilor în sala de clasă. **Tranziție ,,** Semnele de le stii bine|Poti avea grijă de tine"	-explicația Conversația Exercițiul Exercițiul conversația explicația expunerea exercițiul	materialul didactic Jetoane Fisă Lipici hartie colorată	frontal individual Frontal Pe grupe individual	-orală -observarea comportamentului copiilor Orală evaluare practicî evaluarea scrisă

Obţinerea performanţei	Voi cere copiilor să se aşeze la semicerc pentru complicarea jocului şi selectarea imaginilor pentru panou. d)Complicarea jocului. Pentru complicarea jocului copiilor le voi spune să închidă ochii iar în coşuleț voi pune câteva unelte ale zidarului. Copiii vor deschide ochii şi vor spune ce s-a schimbat, spunând că acelea nu sunt semne de circulație ci unelte ale zidarului. Vor selecta dintre imaginile de pe masă imaginile cu comportamentele corecte şi le aşează la panoul pregătit ,în partea cu ,,Aşa da!", iar imaginile cu copii care nu respectă regulile de circulație în partea cu ,,Aşa nu!".	Conversația Exercițiul Conversația Exercițiul	jetoane	Frontal frontal	surpriza
Evaluarea	O voi realiza prin câteva întrbări adresate copiilor referitoare la activitatea desfăşurată lăsând copiii să-şi exprime opiniile şi să admire munca depusă Se vor face aprecieri globale supra participării copiilor şi a modului delucru pe tot parcursul actvităților. Poliţistul le va înmâna diplome.	Conversația Turul galeriei Exercitiul	diplome	frontal Individual	orala
Încheierea activităţii	Copiii vor ieşi din sala de grupă pentru a merge în curtea grădiniței să se joace .	Conversația Exercițiul		Frontal	

Bibliografia:

- Programa activităţii instructiv-educative în grădiniţa de copii, M.E.C. 2000;
- Jocuri didactice pentru educarea limbajului, învăţământ preprimar – Aramis 2001;
- Şi noi suntem pietoni; A. Manolache, C. Dragomir, M. Petre, L. Soare – Aramis 2002.
- Curriculum pentru învățământ preşcolar (3 – 6/7 ani),M.E.C.T. 2008

18. PROIECT DIDACTIC

DATA: 05.12.2019
UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMANT:Grădiniţa cu P.P Nr. 10. Husi
EDUCATOARE:Grigoras Ana Dorina
GRUPA: Mica "Ursuleţilor"
TEMA ANUALĂ: "Cand ,cum şi de ce se întamplă"
TEMA PROIECTULUI: " Magia sarbatorilor de iarna"
TEMA SĂPTĂMANII: "Daruri,bucurii pentru copii"
TEMA ZILEI:"Surprize pentru Mos Nicolae"
MESAJUL ZILEI: "Sa-l ajutam pe Mos Nicolae si suprize noi sa-i facem"
FORMA DE REALIZARE:Activitate integrată- DEC+DOS
TIPUL DE ACTIVITATE: Predare –invatare
Verificarea şi consolidarea cunoştinţelor , priceperilor şi deprinderilor.
MIJLOC DE REALIZARE: jocuri şi activităţi didactice alese/ memorizare/aplicatie-lipire.
DURATA ***:1 zi***

ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE*:*

- ACTIVITĂŢI DE DEZVOLTARE PERSONALĂ (ADP):
  - Întâlnirea de dimineaţă:"Ce daruri ne dorim de la Mos Nicolae !"
  - Rutine ;"Sa fim mai buni de sarbatori" – deprinderea de a ajuta copiii nevoiasi.
  - Tranziţii :"Noi suntem piticii"-cântec

- ACTIVITĂŢI LIBER ALESE (ALA) :
  - Artă: "Bombonele colorate pentru Mos Nicolae "- modelaj;
  - Constructii: "Casa lui Mos Nicolae in imaginatia mea"
  - Joc de masa: "Cadourile Mosului" puzzel
  - Euritmie: „Clopotei, clopotei" -dans tematic pentru serbarea de Craciun ;
  - Joc de atentie -,,Deschide urechea bine!"

ACTIVITĂŢI PE DOMENII EXPERENŢIALE

- ADE: (DEC+DOS) "Surprize pentru Mos Nicolae!"
  DEC: Educatia muzicala - predare cantec "Vine, vine Mos Nicolae!"
  - Joc muzical "Am o casuta mica……."

  DOS: Activitate practica – "Ghetuta lui Mos Nicolae!"

- FINALITATEA ZILEI: expoziţie cu lucrările realizate de copii pe parcursul întregii zile.
-

I.ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ:

SALUTUL: La intrarea în grupă copiii extrag câte un ecuson (fulgi de nea albi , albastri si galbeni) şi il aşează în piept. După servirea micului dejun copiii se reunesc în semicerc spunând:

Dimineaţa a sosit,
Toţi copiii au venit,
În semicerc ne adunăm
Şi frumos ne salutăm.

Cântăm împreună" Bună dimineaţa":

Ursuleţii s-au trezit ,bună dimineaţa!
Ingerasii s-au trezit ,bună dimneaţa!
Fulgusorii s-au trezit ,bună dimineaţa!
Şi copiii s-au trezit, bună dimneaţa!

PREZENŢA:

„ După ce ne-am adunat
Şi frumos ne-am salutat
Colegii i-am întâlnit,
Cine oare n-a veni?

CALENDARUL NATURII: Se lucrează la panou:

*În ce anotimp suntem?
*Ce zi este astăzi?
*Cum este vremea?
*Ce ne aduce anotimpul de iarna?

II. ACTIVITATEA DE GRUP :

Copiii vor desfăşura un concurs muzical „Ramas bun, Zana Toamna?" Se formeaza grupe de copii in functie de ecusonul din piept, se stabileste cantecul de toamna ce urmeaza a fi fredonat in grup urmand ca apoi grupele sa fredoneze cantecul ales, folosind „Microfonul fermecat" celelalte grupe la sfarsit ii vor aplauda.

III. NOUTATEA ZILEI:

Dragi copii,

Am aflat foarte multe lucruri bune despre voi. De aceea vă provoc la o activitate plină de surprize, joc şi voie bună. Am aflat că voi ati fost foarte cuminti ,aşa că, astăzi vreau sa va fac o mica surpriza , m-am gandit sa va vizitez si la gradinita, insa nu pot ajunge deoarece Nuielusa nu imi da voie sa plec , iar pentru a mă elibera trebuie ca voi să rezolvaţi sarcinile cerute de ea . Dacă le rezolvaţi voi fi salvat iar la sfârsit vă aşteaptă o mare surpriză.

Sunt sigur că veţi reuşi! Mult succes!
D-na educatoare vă va explica ce aveti de facut, să fiţi atenţi şi să o ascultaţi.

Cu mult drag,

Mos Nicolae

Se va realiza prin primirea unei scrisori din partea lui Mos Nicolae. Deoarece copiii sunt nerăbdători să afle ce conţine scrisoarea, educatoarea le va citi mesajul:

MESAJUL ZILEI:“Sa-l ajutam pe Mos Nicolae si suprize noi sa-i facem ”

Educatoarea le explică copiilor că vor avea de rezolvat mai multe sarcini pe care le-a pregătit Nuielusa pentru a putea să il elibereze pe Mos Nicolae.

RUTINE : Rutine ;“Sa fim mai buni de sarbatori” – deprinderea de a ajuta copiii nevoiasi.

Tranziţii :,, Unu-doi,unu-doi,
Faceţi toţi la fel ca noi,
Către centre ne îndreptăm
Si de lucru ne apucam !

Activitatea se realizează pe centre de interes(copiii au in piept fulgi de nea albi , albastri si galbeni – fiecare copil se îndreaptă spre centrul de interes care este marcat cu aceeaşi culoare ca cea a fulgusorului din piept). Copiii împărţiti în echipe se vor indrepta la măsuţa corespunzătoare fulgului de nea pe care l-au primit cu ajutorul versurilor rostite de catre:

Aţi ales câte un fulg,
Vă grupaţi după culoare.
Măsuţa o căutaţi
Şi acolo v-asezaţi!

Se prezintă sarcinile de lucru de la fiecare centru. Copiii vor lucra independent sau pe grupe; vor modela bomboane colorate lui Mos Nicolae , vor construi casuta lui Mos Nicolae in imaginatia lor şi vor realiza puzzul cu cadourile Mosului. Prin metoda ,,Veniţi, povestiţi, aplaudaţi!” se realizează evaluarea activităţilor pe centre si se transmite copiilor ca Mos Nicolae a fost eliberat de Nuielusa.

Tranziţie: Noi suntem piticii/Piticii voinicii/ Mergem pe carare/Prin padurea mare.

În cadrul activităţilor pe domenii experienţiale (ADE) copiii vor avea de realizat mai multe “Surprize pentru Mos Nicolae ,, unde vor trebui să memoreze un cantecel ”Vine, vine Mos Nicolae!” si ne vom juca un joc muzical “Am o casuta mica…….” Iar la sfarsit va trebui sa decoreze prin tehnica aplicatie -lipire “Ghetuta lui Mos Nicolae!”

Prin tranziţie : Copiii fredonand cantecul ,,Iata vin colindatorii ” – se vor aseza corespunzator dansului tematic pregatit pentru serbarea de Craciun pe melodia “Clopotei, clopotei” -Euritmie . Iar la sfarsitul zilei grupa ursuletilor impreuna cu doamna educatoare vor desfasura un joc de atentie “Deschide urechea bine !”

La sfârşitul zilei se fac aprecieri generale asupra desfăşurării activităţii concluzionând: Mos Nicolae este foarte bucuroas că aţi reuşit să il eliberaţi ,afirmând că sunteţi cei mai buni copiii si va multumeste pentru surpriza pe care voi ati pregatit-o pentru el.

Copiii primesc recompense la sfarsitul zilei de la : Mos Nicolae.

19. PROIECT EDUCAȚIONAL

”MĂRŢIŞOARE, MĂRŢIŞOARE”

Prof.înv.preșc. Grigore Constantina,

GPP Lumea copiilor, Topoloveni

Prof.înv.preșc. Mărcușanu Maria Luminița,

GPP Lumea copiilor, Topoloveni

ARGUMENT*:*

Primăvara începe cu un mărţisor, care este oferit în prima zi a lunii Martie persoanelor dragi nouă pentru a le aduce noroc, bunăstare şi fericire. Mărţişorul este unul dintre cele mai iubite şi păstrate obiceuri, transmise an de an, de la o generaţie la alta. Semnificaţia mărţişorului este şi în ziua de azi aceeaşi- simbol al primăverii.

În 1 Martie, trifoiul cu patru foi, potcoava, cosarul etc. prinse cu un şnur de culoare albă şi roşie devin mici talismane care până la sfârşitul lunii au menirea de a-i proteja pe cei care îl poartă. Cei care se bucură cel mai mult de acest obicei şi îl aşteaptă cu multă bucurie sunt copiii.

Prin acest proiect dorim să punem la încercare creativitatea copiilor, care sub îndrumarea cadrelor didactice, vor avea posibilitatea de a realiza mărţişoare din diverse materiale. Pentru că de Mărţişor dăruieşti, intenţionăm să insuflăm copiilor dragoste şi respect pentru cei din jur, compasiune şi generozitate.

Acest proiect atinge obiective nu doar din sfera educaţiei estetice, ci şi a celei morale şi chiar “economice”, dat fiind faptul că elevii vor desfăşura şi acţiuni de”autofinanţare”. Din banii adunați prin vânzarea mărțișoarelor se vor dota grupele cu diferite materiale.

DESCRIEREA PROIECTULUI:

TITLUL PROIECTULUI: „MĂRȚIȘOARE, MĂRȚIȘOARE”
TIPUL PROIECTULUI: CONCURS JUDEȚEAN
DOMENIUL SI TIPUL DE EDUCATIE: DOMENIUL ESTETIC ȘI CREATIV, ARTE VIZUALE
INSTITUȚIA COORDONATOARE: GPP „LUMEA COPIILOR”, TOPOLOVENI
COORDONATORI PROIECT:
Prof.înv.preșc. GRIGORE CONSTANTINA
Prof.înv.preșc. MĂRCUȘANU MARIA- LUMINIȚA

PARTENERI IMPLICAȚI IN PROIECT:

- Inspectoratul Școlar al Județului Argeș
- Consiliul Local- Topoloveni
- Ziarul local- Orizont
- Asociația „Farmecul Copilăriei”
- Editura Trend

ECHIPA DE PROIECT:

- Inspector activități extrașcolare Hernest Adrian
- Inspector invățământ preșcolar Toma Georgeta
- Director GPP „Lumea Copiilor” Târțău Eugenia
- Prof.înv.preșc. Ciucu Gabriela
- Prof.înv.preșc. Filip Gabriela
- Prof.înv.preșc. Ciocan Elena
- Prof.înv.preșc. Dițu Gabriela

SCOP:

- promovarea valorilor comune la nivelul partenerilor implicaţi prin atragerea efectivă a copiilor în organizarea activităţilor extracurriculare.

OBIECTIVE SPECIFICE:

- încurajarea schimbului de bune practici;
- dezvoltarea aptitudinilor creative artistico-plastice în rândul prescolarilor si scolarilor;
- promovarea spiritului de competiţie în rândul prescolarilor si elevilor cu talent plastic;
- comunicare între elevii din şcoli şi medii diferite ;

GRUP ȚINTĂ:

- ✓ preșcolarii și școlarii(6- 8 ani) din unitățile de învățământ din județ.

BENEFICIARI:

- Direcți: preșcolari și școlari
- Indirecți: cadre didactice, părinți, comunitatea

TERMEN DE DERULARE:

- 28 IANUARIE 2019- 20 APRILIE 2019

RESURSE:

- Umane: cadre didactice, preșcolari, scolari, părinti, comunitatea locala.
- Materiale: aparat foto, laptop, panouri polistiren, hârtie glasată,coli, diverse materiale refolosibile, diplome, adeverinte, invitatii.
- Financiare: sponsorizări, donații

BUGETUL ESTIMATIV:

- Bugetul este stabilit în funcţie de resursele proprii. Pentru organizarea în bune condiţii a concursului, cheltuielile prevazute vor fi suportate de sponsori.

ROLUL PARTENERILOR IN CADRUL PROIECTULUI:

- ✓ să informeze membrii comunităţii despre proiectul derulat, despre sistemul acestuia, despre parteneriatul dintre cele doua părţi;
- ✓ să respecte regulamentul de desfăşurare a concursului;
- ✓ să participe, în calitate de invitat sau gazdă la activităţile derulate în proiect;
- ✓ să disemineze informaţii despre grădiniţă în comunitatea locală.

SECŢIUNI:

- I. **Mărţişoare – forma de participare - directă**

- II. **Felicitări pentru 1MARTIE si 8 MARTIE**- din diferite materiale.- participare directă

Data și locul de desfășurare: JOI 28.02.2019, ora 10:00, în sala de grupă"Albinuțele", din G.P.P. „Lumea Copiilor", Topoloveni.

REGULAMENT:

Proiectul se adresează copiilor şi cadrelor didactice din judeţul Arges

Concursul este gratuit – nu se percepe taxa de participare.

- Realizarea lucrărilor corespunzător secţiunilor stabilite **(29.01-23.02.2019);**
- **5 februarie – 23 februarie 2019** - trimiterea lucrărilor (prin poştă sau personal) pe adresa gradinitei(str. Zavoiului, nr.90, Topoloveni), , fişa de înscriere, acordul de parteneriat (în 2 exemplare)
- **28 februarie 2019**- desfăşurarea concursului, organizarea expoziţiei în incinta grădiniţei „Lumea Copiilor", cu lucrările trimise; jurizarea şi stabilirea premiilor;
- Pâna pe **20 aprilie 2019** - trimiterea diplomelor de participare.
- Fiecare cadru didactic poate participa cu maxim 5 mărţişoare si/sau 5 felicitări, indiferent de secţiunea la care se înscrie. Mărţişoarele/felicitările copiilor vor fi realizate în tehnica de lucru dorită.
- ✓ Lucrările împreună cu fişa de înscriere (Anexa 1), acordul de parteneriat(Anexa 2) în dublu exemplar şi un plic autoadresat se trimit la adresa grădiniţei (str. Zavoiului, nr.90, Topoloveni), până la data de **24.02.2019,** data poştei. Diplomele pentru copii şi adeverinţa pentru cadrul didactic îndrumător se vor trimite prin poştă în plicul autoadresat.
- ✓ Se vor acorda premiile I, II, III si mentiune pentru fiecare sectiune, iar cadrele didactice vor primi diploma de participare. Lucrările expediate nu sunt returnabile.
- ✓ Precizăm că un exemplar din acordul de parteneriat va fi returnat împreună cu diplomele elevilor şi adeverinţele cadrelor didactice.
- ✓ Evaluarea lucrărilor se va face de către o comisie formată din cadre didactice din grădiniţa organizatoare a concursului:

Rezultate asteptate ca urmare a implementarii proiectului:

- Implicarea continuă a cadrelor didactice în atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extracurricular, activităţi ce vor conduce la creşterea cantitativă şi calitativă a acestora;
- -Dezvoltarea comunicării la copiii participanţi, prin propriile creaţii;
- -O expoziţie cu vânzarea produselor realizate de copii;

EVALUARE:

- Prezentări power point pentru activitățile proiectului.
  - Desene, expoziţie, diplome,, fotografii
  - Portofoliul proiectului educational
  - Activități de promovare/ mediatizare și diseminare: Prin ISJ Arges, comisiile metodice ale învățătoarelor și educatoarelor.

BIBLIOGRAFIE:

- "Curriculum pentru învăţământul preşcolar (3-6/7 ani)", MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI TINERETULUI, 2008
- "Albumul de arta", Ion Grigore, editura Nemira, 2011
- "Desenul creativ", Ghid practic, Barrington Barber, editura D'Art, 2014

20. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. preşc.: GRIMMI EVA-VIRGINIA
P.J. G.P.P. PRINCHINDELUL
U.S. PINOCHIO RĂDĂUŢI

NIVELUL: I/GRUPA MIJLOCIE "BUBURUZELE"
TEMA ANUALĂ: "Cum este, a fost și va fi aici pe pământ?";
TEMA SĂPTĂMÂNII: "La fermă"
TEMA ACTIVITĂŢII: "Tudor și prietenii necuvântători"
TIPUL ACTIVITĂŢII: consolidare
ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂŢII INTEGRATE:

- **DOS**: „În vizită la fermă (poveste creată) - povestirea educatoarei;
- **DȘ**: „Ajutoarele fermierilor" - joc exercițiu;

SCOPUL: stimularea curiozității față de lumea animalelor și dezvoltarea capacității de gândire logico-matematice;

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

- să audieze cu atenție textul poveștii, reținând ideile acestuia;

- să-și însușească anumite norme de conduită;

- să denumească stările emoționale ale personajelor din poveste;

-să recunoască animalele domestice;

-să plaseze pe suportul machetei elementele, ținând cont de indicațiile date;

-să raporteze corect numărul la cantitate și cantitatea la cifra corespunzătoare;

-să numească relația spațială, plasând diferite obiecte în spațiul dat;

-să formeze grupe de obiecte după o anumită însușire (formă și mărime);

STRATEGII DIDACTICE:

a) **Metode şi procedee**: conversaţia, observaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, povestirea, problematizarea, jocul, metoda interactivă „Cubul".
b) **Mijloace de învăţământ**: siluete de animale domestice mari și mici, șorțul povestitorului, tăbliță de lemn cu cerințele scise, jetoane cu cifrele 1-4, boabe de porumb, țarcuri, nisip, paie, pământ, forme geometrice mari și mici, macheta „Ferma de animale", carioci, cuibare, siluete păsări, cușcă cățel, cubul.
c) **Forme de organizare**: frontal, individual;
d) **Elemente de joc:** mișcarea sugerată de versurile ritmate, mânuirea materialelor, surpriza, aplauzele, recompensele, clopoțel;

DURATA: 60 minute

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ Tătaru, Lolica, Glava, Adina, Chiș, Olga, (2014), ”Piramida cunoașterii – repere metodice în aplicarea curriculumului preșcolar”, Ed. Diamant, Pitești;
- ✓ Ezechil Liliana, Lăzărescu Mihaela , (2011), ”Laborator preșcolar”, Ed. V&I Integral, București;
- ✓ MEN, (2019), ”Curriculum pentru educație timpurie”.

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

„Tudor și prietenii necuvântători”(DOS+DȘ)

Copiii așezați pe scăunele, în semicerc, sunt invitați să privească spre ferma de animale special amenajată în sala de grupă, unde atenția le va fi captată de prezența unui șorț neobișnuit.

Copiii vor descoperi o poveste și un „șorț al povestitorului” cu siluete. Cu această ocazie, educatoarea le va oferi copiilor posibilitatea de a asculta povestea „În vizită la fermă”. (**DOS**) După acordul copiilor de a asculta povestea, o voi expune concomitent cu prezentarea personajelor (siluete). Expunerea textului se va accesoriza cu mimica și gestica impuse de acestea și prezentarea personajelor. Voi explica cuvintele și expresiile noi prin apelare la sinonime.

După povestirea textului, pe baza siluetelor expuse, se va repovesti acțiunea și momentele principale, se vor preciza personajele din poveste, caracteristici/ însușiri ale acestora, aspect ce va fi realizat pe baza întrebărilor educatoarei și a răspunsurilor primite de la copii, aceștia dovedind înțelegerea mesajului textului.

După ce Tudor reușește să iasă din labirintul fermei, acesta îi povestește doamnei educatoare cu cine s-a întâlnit prin fermă. El a fost întrerupt de cei doi bătrânei care erau supărați că toate animalele au fugit și au nevoie de ajutorul lor pentru a le aduce înapoi în fermă și să le hrănească.

„Vai de mine ce-am pățit

Animalele-am pierdut

Of ce supărați suntem

Ajutați-ne nițel!”

Tudor vă roagă ca voi să-i ajutați pe cei doi bătrânei, pentru că ei trebuie să se întoarcă. Sunteți de acord să-i ajutăm?

De cine au fost întâmpinați copiii, părinții și doamna educatoare când au ajuns la fermă? (cei doi bătrânei și cățeluța Cora)

Pentru a rezolva fiecare sarcină copiii vor merge pe drum de nisip, piatră, boabe porumb și paie.

1. Așază în fața porții pe cei doi bătrânei și cățeluța lângă bătrânică.

Cine apare în fața lui Tudor? (văcuța)

2. Așază văcuțele în țarcul în formă de triunghi, numără-le și așază cifra corespunzătoare nr. de văcuțe.

Tudor s-a întâlnit apoi cu? (purcelul Ghiță)

Unde trăiesc porcii?

3. Sortează purceii mari și așază-i în cotețele mari./ Sortează purceii mici și așază-i în cotețele mici.
4. Încercuiește cu roșu cifra corespunzătoare nr.de purcei mari.
5. Desenează o bulină albastră sub cifra corespunzătoare nr.de purcei mici.

De cine s-a speriat Tudor? (iepurașul Rilă)

6. Caută iepurașii și du-i în țarcul de formă rotundă.

Ajuns în curte a auzit o mare hărmălaie. Cine făcea gălăgie? (păsările)

7. Adună găinile din curte și așază pe polița de sus atâtea găini câte buline sunt. /Pe polița de jos atâtea cuibare câte buline sunt.

8. Ajută rațele mari să înoate în balta mare. / Ajută rațele mici să înoate în balta mică.

9. În spatele cotețului de găini du cușca cățelușei Cora.

10. La complicarea jocului, un copil va arunca cubul iar educatoarea va descrie utilizând intenționat alte caracteritici (după criteriul formei și mărimii, etc.) decât cele reale, iar preșcolarii vor avea sarcina de a descoperi greșeala și de a verbaliza folosind negația (nu este pătrat, nu este mic). Se va repeta aceeași sarcină până când se vor identifica toate greșelile. Cei doi bătrânei mulțumesc copiilor că au reușit să adune animalele și să le ducă în adăposturi, dar mai au nevoie de un pic de ajutor. Trebuie să dea de mâncare animalelor.

Vreți să-i ajutăm?

ÎN VIZITĂ LA FERMĂ

Într-o zi de primăvară frumoasă, un băiețel mititel (așa ca voi) pe nume Tudor, a ajuns voios la grădiniță. Intrând în grupă și-a îndreptat pașii spre colțul său preferat de joacă. Dar, a rămas surprins! Nu erau jucăriile cunoscute. O mulțime de animăluțe parcă îl așteptau să se joace cu ele. Mirat, a întrebat-o pe doamna educatoare ce sunt toate aceste jucării. Ea îi spune că sunt animale domestice ce locuiesc la fermă.

Din acea zi, Tudor și-a dorit tare mult să viziteze o fermă adevărată. El o roagă pe doamna educatoare să-i ducă în vizită la fermă. Și uite așa, într-o dimineață, grupa de copii și doamna educatoare au pornit spre - Ferma de animale.

Ajunși acolo, copiii au fost întâmpinați de gazde, doi bătrânei zâmbitori. Cora, cățelușa familiei, nu-și mai încăpea în piele de bucurie la văzul atâtor copii gălăgioși. Pornind să viziteze ferma, Tudor din neatenție se îndepărtează de restul grupului și se pierde în labirintul fermei. De aici începe și marea aventură a lui Tudor.

Pierdut prin fermă, băiețelul alerga speriat căutându-și grupul de colegi. Cum alerga el speriat, deodată, îi apare brusc în față o văcuță pestriță. Fericit că în sfârșit vede pe cineva îi spune cu glasul plin de speranță:

- Dragă cățeluș îmi pare tare bine să te văd! Și apoi cu glasul dres puțin de la atâta alergat, întreabă curios, fără să mai aștepte ca văcuța să-i răspundă:
- De ce ești așa de mare și de ce ai coarne? Acasă la mine cățeii sunt mai mici și nici coarne nu au....

  Văcuța nedumerită, nici nu știe cum să-i răspundă...

  - Mai întâi îți precizez că eu nu sunt un câine! Spuse ea cu un ton grav. Să știi că eu sunt o VACĂ, adică un animal domestic, care are patru picioare, trunchi, coadă și două coarne care mă ajută să mă scarpin, spuse văcuța mândră tare. Dar cel mai important lucru este că eu dau lapte, pe care tu îl bei în fiecare dimineață.
- - Îmi pare tare bine că te-am cunoscut! exclamă fericit băiatul, cerându-și scuze pentru confuzie. Îmi poți spune, te rog, încotro este grupul cu care am venit?

Văcuța îi spune că trebuie să meargă încă 5 pași la stânga și va vedea o ușă.

Băiatul îi mulțumește pentru informație, își ia la revedere apoi plecă grăbit spre locul indicat de văcuță. Nici nu reușește bine să numere cei 5 pași că o ușă mare se deschide în fața lui. Dinăuntru se auzeau zgomote ciudate. Speriat băiatul întrebă cine este acolo.

- Groh, groh, groh sunt eu Ghiță, sunt un purcel grăsunel și murdărel, nu-ți fie frică, intră!
- Bine te-am găsit, domnule Ghiță! Spuse băiețelul intrând pe ușă. Îmi cer scuze că te deranjez, îmi poți spune încotro este ieșirea....ăăăăă..
- Ce s-a întâmplat? Întreabă mirat porcul.
- Păi...eu nu știu ce animăluț ești, spuse încet băiatul.
- Eu sunt un porc, cresc la fermă și îmi place să mă joc în mocirlă.
- Crezi că ai putea să mă ajuți? Întreabă băiatul mai liniștit.
- Dacă vei continua să mergi înainte până la ușa din dreapta ta, vei găsi ieșirea în curtea fermei.
- Mulțumesc pentru ajutor! La revedere domnule Ghiță, exclamă în timp ce țâșni pe ușă băiețelul.

Deodată, aude un zgomot și mai ciudat. Speriat întreabă:

- Cine este acolo?

O voce plăpândă îi răspunde:

- Sunt Rilă! Îmi este frică! Să nu-mi faci rău! Cine ești?
- Eu sunt Tudor, un băiețel de la grădiniță care m-am pierdut de grupul meu. Ai putea să mă ajuți?

Apropiindu-se de locul din care se auzea zgomotul, vede un mănunchi de morcovi și exclamă mirat:

- La mine acasă pisicile nu mănâncă morcovi! Ele au mâncarea lor și nici nu au urechile așa de lungi. Uimit de cele auzite, urecheatul îi răspunde:
- Eu sunt un iepure! Am urechile mari ca să aud mai bine și am codița scurtă, dar în schimb am cei mai puternici dinți din toată ferma.
- Mă bucur să te-ntâlnesc domnule Rilă, ce zici mă poți ajuta?
- Da! Pentru a ieși în curte trebuie să ieși pe ușa din stânga, acolo vei găsi trei trepte, ai grijă să nu cazi!

Băiatul își ia la revedere de la iepuraș și o zbughește la fugă. Abia ce ieși în curtea interioară a fermei că descoperă o hărmălaie de nedescris. Înspăimântat cere voie să vorbească.

- Vă rog, vă rog....să mă ascultați, am nevoie de ajutorul vostru!

Deodată se face liniște și nu mică i-a fost mirarea când a văzut o mulțime de păsări.

- Cine sunteți voi? Întreabă curios băiatul.
- Noi suntem păsări de curte, avem multe pene și doar două picioare, nu avem blană, dar facem ouă și suntem tare gălăgioase.
- Mă puteți ajuta să-mi găsesc să-mi găsesc grupul de colegi?
- Da! Cu mare drag te ajutăm să-ți găsești prietenii au răspuns înaripatele în cor.

Trebuie doar să deschizi prima ușă din dreapta, astfel vei ajunge din nou la intrarea în fermă și-ți vei găsi grupul de prieteni.

- Vă mulțumesc tare mult pentru ajutor! Spuse grăbit băiatul și țâșni pe ușă strigând „La revedere!” Ajuns la intrarea în fermă își revede grupul de colegi și pe doamna educatoare preocupată de lipsa lui.

Cerându-și scuze pentru neatenția de care a dat dovadă pierzându-se de grup, băiatul mărturisește că în ciuda fricii groaznice de a se fi pierdut, a fost cea mai frumoasă zi din viața sa.

21. PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

EDUCATOARE: HUSARIU MARIA ALINA
GRĂDINIŢA ,,FERICITUL IEREMIA" - TOMEŞTI
GRUPA MIJLOCIE
GRUPA: mijlocie
TEMA DE STUDIU: Ce si cum vreau sa fiu?
SUBTEMA: ,,Cum ar fi daca as fi!"
TEMA ZILEI: ,,Cea mai frumoasa meserie, e cea care îmi place mie!"
FORMA DE REALIZARE: activitate integrată
TIPUL ACTIVITĂŢII: mixtă
DURATA: o zi
ADP – Activităţi de dezvoltare personală
RUTINĂ: Primirea copiilor(deprinderi specifice)
Servirea gustării.
Plecarea copiilor(deprinderi specifice)
Întâlnirea de dimineaţă: ,,Meseria parintilor mei"
TRANZIŢII: ,,Bat din palme"
,,Daca vesel se traieste"
,,Mana dreapta sus"

ADE – Activitate pe domenii experenţiale:
DOMENIUL OM SI SOCIETATE – DOMENIUL ESTETIC SI CREATIV
DOS – Educatie pentru societate – ,,Ce voi fi cand voi fi mare?" -
DEC – ,,Cantecul meseriilor"

ALA I:– Jocuri şi activităţi alese(activităţi pe centre de interes)
Stiinta: ,,Ce este si ce faci cu el?"
Joc de rol: ,,De-a bucatarii"
Arta: ,,Meserii" – pictura

ALA II: Joc de mişcare:
"Cursa sanitarilor pricepuţi "– joc cu caracter sportiv ;
,,Vindecă pacientul! "– joc cu caracter sportiv .

ADP – Activităţi de dezvoltare personală:
ADP – Întâlnirea de dimineaţă
Salutul, prezenţa, Calendarul naturii, împărăşirea cu ceilalţi.
TEMA ZILEI: ,,Cea mai frumoasa meserie, e cea care imi place mie!"
DURATA: 15 minute
MESAJUL ZILEI: ,,Mandru de ce voi deveni!"
ACTIVITATEA ÎN GRUP: ,,Meseria parintilor mei "
TRANZIŢII: ,,Bat din palme"
,,Daca vesel se traieste"
,,Mana dreapta sus"

COMPORTAMENTE URMĂRITE:
-să utilizeze formule de salut adecvate momentelor zilei sau în diferite împrejurări;
-să adopte un comportament adecvat în timpul salutului (mimică, gesturi, privire);
-să sesizeze absenţa sau prezenţa unui coleg;

-să observe cu atenţie vremea de afară oferind verbal câteva caracteristici ale acesteia, marcându-le prin simbolul adecvat;
-să schimbe impresii, opinii, păreri transmiţând cu sinceritate experienţele, părerile despre un anumit eveniment;
-să comunice pe baza unei idei elaborate;
-să adopte un comportament de relaxare, bună dispoziţie, empatie ;

ADE – Activitate pe domenii experienţiale:
DOMENIUL OM SI SOCIETATE – DOMENIUL ESTETIC SI CREATIV

DEC – „Cantecul meseriilor”

Mijloc de realizare: invatare cantec
Obiective operaţionale:
Sa pastreze o pozitie corecta in timpul cantarii ;
Sa execute corect si expresiv linia melodica a noului cantec ;
Sa intoneze cantecul in grup, pe echipe si individual ;
Sa descopere meseriile prezentate in cantec ;

DOS – Educatie pentru societate – „Ce voi fi cand voi fi mare?”

Mijloc de realizare: convorbire, realizarea unui poster
Scopul activităţii: alegerea unei meserii si prezentarea acesteia
Obiective operaţionale:
Sa realizeze un poster cu meseria preferata;
Sa prezinte colegilor ce a pregatit;
Sa exprime in propozitii simple importanta meseriei alese;
Sa-si astepte in liniste randul;

ALA I: – Jocuri şi activităţi alese(activităţi pe centre de interes)
Stiinta: „Alege si grupeaza”
Joc de rol: „De-a bucatarii”
Arta: „Pictam imagini cu meserii”

Artă: „Meserii”
Mod de realizare: pictura
Obiective operaţionale:
O1-Să picteze în spaţiul dat, valorificând experienţa anterioară;
O2-Să ducă lucrarea la bun sfârşit fără ajutor ;
O3-Să aplice cu pensonul culoare peste silueta data ;
O4-Să aprecieze lucrările pe baza criteriilor stabilite.

Stiinta: „Ce este si ce faci cu el?”
Mijloc de realizare: conversatie
Obiective operaţionale:
să recunoască şi să denumească obiectele pe baza imaginilor;
să urmărească cu atenţie explicaţiile educatoarei;
să sorteze corespunzator uneltele necesare meseriei indicate;
Joc de rol: „De-a bucatarii”
Mijloc de realizare: joc de rol

Obiective operaţionale:
Sa interpreteze rolul de bucatari, apeland la gestica specifica.
Sa recunoasca ingredientele puse la dispozitie.
Sa recunoasca ustensilele cu care vor lucra.
Sa participe activ la joc.

IV ALA II
TEMA: "Cursa sanitarilor pricepuţi "– joc cu caracter sportiv *;*
"Vindecă pacientul! "– joc cu caracter sportiv .
TIPUL DE ACTIVITATE: recreativă
FORMA DE REALIZARE: jocuri cu caracter sportiv
SCOPUL ACTIVITĂŢII: Antrenarea copiilor într-o activitate plăcută, relaxantă, care să satisfacă nevoia de mişcare şi recreere a acestora.
OBIECTIVE:
O1. – să perceapă componentele spaţio-temporale(durată, localizare);
O2. – să-si dezvolte atenţia şi capacitatea de organizare;
O3. – să se orienteze în spaţiu / să se raporteze la un reper dat;
O4. – să respecte regulile jocului stabilite de comun acord în cadrul grupului;
O5. – să participe activ şi afectiv la joc aducându-şi contribuţia la reuşita echipei.

STRATEGII DIDACTICE:
METODE ŞI PROCEDEE: conversaţia, observaţia, turul galeriei, explicaţia, memorizarea, expunerea, exerciţiul; conversaţia, demonstraţia;
MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT: jetoane cu diferite imagini, săculeţ, calculator, fişe de lucru, imagini pentru jocul de masă, culori, acuarele, 2 păpuşi,bandaj(faşă),cutie cu medicamente;
FORMA DE ORGANIZARE: frontal, individual, pe grupuri
ELEMENTE DE JOC:mişcarea, mânuirea materialelor, surpriza

BIBLIOGRAFIE:
Curriculum pentru învăţământul preşcolar(3-67 ani), Ministerul Educaţiei, Cercetării şi Tineretului, 2008;
Aplicarea noului curriculum pentru educaţie timpurie – o provocare, Coordonator Culea Laurenţia, Editura Diana, Piteşti, 2009;
Proiecte tematice orientative, Ana Aurelia şi Cioflica Smaranda Maria, Editura Tehno-Art, Oradea, 2003
Metode interactive de grup – ghid metodic - , Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Fulga, Editura Arves, 2002

Ziua debutează cu întâlnirea de dimineaţă. După salut (*Bună dimineaţa, mici meseriaşi!*), prezentă şi completarea calendarului naturii, copiii sunt invitaţi la întâlnirea de grup. Ei vor discuta despre meseria parintilor lor si vor incerca sa afle care este cea mai folositoare meserie.
La finalul intalnirii educatoarea citeste o scrisoare de la un coleg bolnav care doreste sa afle informatii despre meserii si sa-si aleaga una.
Tranziţia de la întâlnirea de dimineaţă la activităţile pe domenii experentiale se va face prin intonarea canteculuui ,,Daca vesel se traieste''.
Activităţile pe domenii experienţiale se vor desfasura in prima parte a diminetii.
"Cantecul meseriilor" este prima activitate pe domenii experienţiale, care aparţine Domeniului estetic si creativ şi care va consta în invatarea de catre copii a liniei melodice(textul a fost memorat in cadrul activitatii DLC).
Tranziţia la a doua activitate se va face cu ajutorul versurilor: ,,Pe cararea dreapta.."

"Ce voi fi cand voi fi mare?" este a doua activitate pe domenii experienţiale, care aparţine Domeniului Om şi Societate şi care constă în realizarea unui poster cu meseria pe care doresc sa o faca si apoi prezentarea acestuia in fata colegilor.
În cadrul jocurilor şi activităţilor alese (ALA I), copiii vor fi grupaţi pe trei arii de stimulare. La sectorul *Joc de rol* vor fi puse la dispoziţia copiilor setul de bucătar. La sectorul *Stiinta ,* copiii vor primi jocul*,,Ce este si ce faci cu el?"* meserii şi unelte şi un puzzle cu "*Meserii*". La sectorul *Artă,* copiii vor fi îndrumaţi să picteze imagini ale unor meserii, respectând culorile.
ALA II va include doua jocuri noi:
1. Cursa sanitarilor pricepuţi – joc cu caracter sportiv
Copiii sunt împărţiţi în 2 echipe, egale ca număr, aşezate pe şiruri, înapoia liniei de plecare. În partea opusă a terenului se aşează două cercuri în care se aşază 2 păpuşi. Primii din fiecare echipă au câte o faşă în mână.

La comanda educatoarei ei aleargă până la cerc, bandajează cu faşa mâna păpuşii, apoi se întorc, îi ating pe următorii pe umăr şi trec la coada şirurilor. Următorii aleargă până la păpuşi, le desface bandajul, aleargă înapoi şi le înmânează următorilor.

Jocul continuă, până ce parcurg toţi copiii acest traseu. Echipa care termină prima este câştigătoare.

În funcţie de timp şi de capacitatea de efort a copiilor , jocul se poate relua de 2 – 3 ori.

2. „Vindecă pacientul!" – joc cu caracter sportiv
Efectivul grupei de copii este împărţit în două echipe egale ca număr, aşezate pe două şiruri. Fiecare are în mână o cutie de medicamente . Pe ternul de joc, înaintea fiecărei echipe de medici se plasează 2-3 obstacole (scaunele) care îl împiedică pe doctor să ajungă la victimă. La capătul traseului se plasează câte o păpuşă (iepuraş, ursuleţ, etc.) pe câte un scăunel cu un coşuleţ ataşat.
La comanda dată, primii medici trebuie să ocolească obstacolele, să lase câte o pastilă la pacient în coşuleţ, să se întorcă tot prin alergare , să predea cutia de medicamente următorilor coechipieri; aceştia parcurg acelaşi traseu, iar ei se aşează la coada şirurilor.
Câştigă echipa care a parcurs prima traseul.
Ziua se încheie prin acordarea de recompense si realizarea unui joc linistitor.

22. PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ
„ CINE A SPUS MIAU?”

Prof.înv.preș.: Incze Adriana Iulia şi Pura Susana
GRĂDINIȚA cu P. P. ,,Arlechino’’ Dej, Județ: Cluj

GRUPA: mică A “Ciupercuţele”
TEMA ANUALĂ: „ Când, cum şi de ce se întâmplă?”
TEMA PROIECTULUI: „ Prietenele mele necuvântătoarele’’
TEMA SĂPTĂMÂNII: „ Vizită la fermă’’
TEMA ACTIVITĂȚII:„ Cine a spus miau?”
FORMA DE REALIZARE: Activitate integrată
CATEGORII DE ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE: ADP+ADE(DLC+DEC)
SCOPURILE ACTIVITĂȚII:
Formarea deprinderii de a asculta o poveste şi de a reda ideile acesteia, îmbogăţirea vocabularului cu noi cuvinte şi expresii; exeresarea unor deprinderi specifice picturii însuşite anterior;
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:
ADP:
- Să utilizeze formule de salut adecvate momentelor zilei sau în diferite împrejurări;
- Să adopte un comportament adecvat în timpul salutului (mimică, gesturi, privire);
- Să așeze fotografia personală pe panoul cu copiii prezenți.

ADE:
DLC-Educarea limbajului –“Cine a spus miau?’’ – povestirea educatoarei
- Să denumească personajele principale din poveste pe baza imaginilor puse la dispoziție;

-Să răspundă corect la cel puțin trei întrebări referitoare la poveste, având ca sprijin planşele cu personaje din poveste;

DEC–“Pisica”- dactilopictură
- Să denumească materialele puse la dispoziţie pe baza cunoştinţelor dobândite anterior;
- Să execute corect exercițiile de încălzire a mușchilor mici ai mânilor;
- Să acopere spațiul plastic prin tehnica dactilopicturii respectând indicaţiile educatoarei;
- Să analizeze din punct de vedere estetic lucrările proprii și pe cele ale colegilor.

STRATEGII DIDACTICE:
Metode și procedee: conversaţia, explicaţia, povestirea, demonstraţia, observaţia, exerciţiul, Turul galeriei, Metoda RAI.
Mijloace didactice: calendarul naturii**,** fotografiile copiilor, jetoane cu feţe vesele - feţe triste, căţeluş de pluş, coli de hârtie cu imaginea pisicii, acuarele, pahare cu apă, planşe din povestea ,,Cine a spus miau?’’, mingea, stimulente.
Formă de organizare : frontal, individual
BIBLIOGRAFIE:
1. „ Activitatea integrată din grădiniţă” , ed. Didactica Publishing House. 2008
2. Tătaru L., Glava A. ,Chiș O., ,,Piramida cunoașterii”, Editura Diamant.2014

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

I. MOMENT ORGANIZATORIC

În vederea bunei desfăşurări a activităţilor de învăţare au loc: aranjarea mobilierului,
stabilirea liniştii şi asigurarea unei atmosfere de lucru adecvate.

II. ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAȚĂ

Sala de grupă e pregătită să-şi aştepte preşcolarii. Copiii sunt aşezaţi în semicerc pentru a putea stabili fiecare un contact vizual cu toţi membrii grupei. Educatoarea rosteşte următoarele versuri:

Salutul:

„Dimineaţa ne-am trezit / La grădiniţă ne-am întâlnit, / Cu toţii ne salutăm / Și frumos pe scaunele stăm. / Bună dimineața, animăluțe domestice!"
Copiii se salute câte doi începand de la stânga spre dreapta.

Prezența se face la calendarul naturii, cu fotografiile copiilor. Fiecare copil vine pe rând, își asează fotografia pe panou, se prezintă, iar apoi se stabilesc colegii absenți.

Calendarul naturii se precizează anotimpul şi se completează ziua săptămânii, data, luna, anul, apoi vremea.

Gimnastica de înviorare. Copiii, împreună cu educatoarea vor executa câteva exerciții de înviorare pe urmatoarele versuri:„Ca sa fiu copil voinic / Fac gimnastică de mic, / Merg în pas alergător / Sar apoi într-un picior, / Mă opresc respir uşor / Întind bratele şi zbor. / Dar cred că cel mai bine e. / Să fac şi puţină gimnastică / Unu doi, unu doi, / Faceţi toţi la fel ca noi / Ăsta-i doar un început / Ia uitaţi ce mari am crescut!"

Împărtășirea cu ceilalți: Preșcolarii primesc jetoane cu două fețe: una veselă și una tristă.
Ei răspund pe rând la întrebarea „Cum te simți azi?''și ridică jetonul cu fața potrivită.

Activitatea de grup:" Spune ce animal domestic ai vrea sa fii?"

III. CAPTAREA ATENȚIEI

- **Noutatea zilei**: La sfârşitul discuţiei noastre se va auzi o bataie în uşă şi va intra un căţeluş de pluş care ne va întreba: "Copii, voi aţi spus miau? Am auzit ca a zis cineva miau si nu stiu cine? Sigur nu ati spus voi miau? Dacă mă ajutaţi să aflu cine a spus „Miau", eu v-am adus o punga de cadouri în care se află mai multe surprize pentru voi.
- Vreţi să mă ajutaţi să descopar cine a zis miau?

IV.ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR ACTIVITĂȚII

„Dragi copii, astăzi vom desfășura activitatea „Cine a spus miau'' în cadrul căreia vom asculta povestea "Cine a spus miau?'' vom picta pisicuța.

V. DIRIJAREA ÎNVĂȚĂRII ȘI OBTINEREA PERFORMANȚEI

ADE:Domeniul limbă și comunicare:„Cine a spus miau?''-povestea educatoarei

Educatoarea anunță titlul poveștii „Cine a spus miau?'' și o redă cu intonația adecvată, cu tonalitatea potrivită, cu modularea vocii, pentru a imita personajele. Prin mimică şi gestică se reda starea sufletească a personajelor. Prin intensitatea timbrului vocal voi încerca să creez o atmosferă propice captării atenţiei copiilor asupra ordinii în care apar personajele în acţiunea desfăşurată în povestire. Expunerea povestii va fi sustinuta de prezentarea planselor ce redau evenimente din poveste, exprimand firul sau logic. Voi explica cuvintele necunsocute din text si expresiile pe care copiii nu le inteleg:
„a dat ocol camerei"(s-a plimbat prin camera), „pridvor''(balconul casei), „ a tâșnit (a sari), „a zbughit-o"(a fugit), „s-a apropiat tiptil"(s-a apropiat incet), „scheunat"(a scos un sunet), „s-a arcuit"(incovoiat), „suierat"(a scos un sunet:ssss)," fornait" (a face far far).

- Va plăcut copiii povestea?

- Ce v-a plăcut cel mai mult din poveste?

Copiii ies la baie imitând pisicuţa. Revin în sala de grupă.

Prin tranzitia: 1,2,1,2, noi nu facem tărăboi copiii se aşează la măsuţe.

ADE: Domeniul Estetic si Creativ – ,,Pisica''- dactilopictura

Anunțarea temei: Educatoarea anunță tema lucrării: Daca tot a aflat catelusul nostru cine a spus "Miau" azi o să pictăm pisicuţa.

Intuirea materialelor: Se intuiesc materialele de pe masă: imagine cu pisica, acuarele, pahare cu apa.

Explicarea și demonstrarea modului de lucru. Copiii vor picta pisica prin tehnica dactilopicturii, respectand conturul dat. Educatoarea va evidenția modul de utilizare a materialelor de lucru puse la dispozitie, acuratețea lucrării, le demonstrează copiilor cum să picteze.

Încălzirea mușchilor mici ai mâinii conform mișcărilor sugerate de educatoare: (închidem şi deschidem pumnii, rotim pumnişorii, morişca, plouă, ne spălăm pe mâini, cântăm la pian, vine trenul, scuturăm mânuţele). Supraveghez copiii şi ofer ajutor acolo unde este necesar.

Executarea temei de către copii.

Se trece apoi la realizarea temei, timp în care educatoarea trece pe la fiecare şi explică modul de lucru încă o dată acolo unde este cazul.Toţi copiii vor fi sprijiniţi şi încurajaţi.După terminarea activității de pictură, lucrările vor fi expuse pe un panou.

Prin **tranziţia Înspre baie ne-ndreptăm.**. copiii merg la baie pentru a se spala pe mâini. Revin în grupă prin **tranziția "Azi grivei e mânios".**

VI. ASIGURAREA RETENȚIEI ȘI A TRANSFERULUI

Prin **Metoda Turul galeriei** copiii se așează pe scaunele pentru a analiza toate lucrările aşezate pe panou la expoziţie. Prin **Metoda RAI** voi adresa câteva întrebări referitoare la conţinutul poveştii.Educatoarea aruncă mingea unui copil adresandu-i o întrebare, copilul care prinde mingea răspunde .

- Cum se numeşte povestea?
- Care sunt personajele din poveste?
- Cu ce personaj s-a întâlnit prima dată cățelul nostru?
- Cu cine s-a întâlnit apoi cățelul?
- Ce l-a întrebat pe soricel?
- Cu cine s-a întâlnit cățelul dupa ce soricelul a fugit?
- Cum a făcut dulăul?
- Dupa ce a fugit cățelul de dulău cu cine s-a întâlnit?
- Ce i-a făcut albina cățeluşului?
- În lac, cu cine a vorbit cățelul?
- Cine a spus „Miau" cu adevarat?

Prin tranziţia **Înspre baie ne-ndreptăm,** copiii merg la baie pentru a se spala pe mâini Copiii revin în grupă și prin **tranziția "Graiul animalelor"** se așează pe scăunele, în semicerc.

VII. EVALUAREA ACTIVITĂȚII

Evaluare se realizeaza prin adresarea unor scurte întrebări:

- Cine a venit azi la noi în vizită?
- Cum s-a numit povestea noastră de azi?
- Ce am pictat noi?

VIII. ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII

La finalul zilei, educatoarea va face aprecieri asupra desfăşurării activității şi asupra modului de comportare a copiilor.

23. PROGRAM DE OPȚIONAL-CĂSUȚA PRIETENIEI

Prof. Kristo Viorica Florica
GPP„Floare de Colț” Beiuș

ARGUMENT

În viaţă omul este pus în faţa unor evenimente şi provocări cu o puternică încărcătură emoţională, care îi pun la încercare abilităţile de adaptare. Vor face faţă evenimentelor şi provocărilor oamenii care-şi găsesc echilibrul mental şi emoţional, nu doar cei cu abilităţi intelectuale foarte bine dezvoltate cum se credea până nu demult. Abilităţile intelectuale sunt foarte importante în obţinerea unor rezultate bune în unele domenii, dar nu este suficient pentru o bună adaptare şi nici nu asigură succesul în viaţă, emoţiile constituind o sursă de informaţii esenţială pentru supravieţuire.

Pentru supravieţuire, pentru o bună adaptare omul trebuie pregătit încă de mic copil. Şi cum, la nivelul învăţământului preşcolar sunt foarte puţini psihologi, revine educatoarelor şi sarcina de a contribui la dezvoltarea socio-emoţională a preşcolarilor. Grădiniţa este mediul social în care copiii au ocazia să interacţioneze cu ceilalţi copii în mai mare măsură decât în familie, având posibilitatea să înveţe sistematic despre comportamente sociale adecvate şi despre emoţii. Educatoarea ajută copiii să-şi dezvolte optim competenţe sociale, care facilitează manifestarea unor comportamente adecvate şi acceptate din punct de vedere social, şi care au consecinţe pozitive asupra celor implicaţi –copii şi adulţi- în aşa fel încât, să permită atingerea propriilor scopuri cu respectarea nevoilor celorlalţi.

Prin activitatea din grădiniţă copiii învaţă nu numai despre regulile sociale şi modul de interacţiune cu ceilalţi, ci şi despre manifestarea adecvată a emoţiilor. Îşi dezvoltă competenţe emoţionale referitoare la trăirea, exprimarea, înţelegerea şi recunoaşterea emoţiilor, şi ceea ce este foarte important, faptul că dobândesc unele strategii de reglare emoţională adecvate vârstei, necesare pentru gestionarea corectă a emoţiilor negative, în consecinţă, o adaptare mai bună la cerinţe. Copiii învaţă despre emoţii şi modul în care pot fi gestionate corect în contextul interacţiunilor sociale, prin practicile de socializare utilizate de către educatoare şi părinţi. Aşadar, competenţele emoţionale şi cele sociale se influenţează reciproc.

Rezultatele pozitive sunt influenţate şi de relaţia educatoare-copil. Este foarte important ca educatoarea să identifice mijloacele prin care să prevină dezvoltarea deficitară a competenţelor sociale şi emoţionale în perioada preşcolară , ştiindu-se că aceasta are efecte negative asupra adaptării copiilor în adolescenţă sau în viaţa adultă.

Propun acest opţional convinsă fiind că, activităţile derulate, intervenţiile de acest gen sunt eficiente pe termen lung şi ajută la:

- creşterea capacităţii de adaptare la cerinţele şcolare;
- reducerea riscului dezvoltării ulterioare a unor tulburări psihice;
- dobândirea unor strategii care facilitează adaptarea la situaţii stresante;
- capacitatea de a menţine şi de a gestiona eficient relaţiile afective;
- dezvoltarea unor abilităţi inter- şi intrapersonale care să faciliteze atingerea succesului profesional şi financiar.

Durata opționalului: 1 an școlar
Număr de activități pe săptămână: 1 activitate pe săptămână
Durata unei activități: 35 minute
Grupa: mixtă
Autor: Prof. Kristo Viorica Florica
Domenii implicate: DLC, DEC,DS, DPM, DOS.

Forme de organizare:

- ❖ Activităţi frontale
- ❖ Activităţi pe grupuri mici
- ❖ Activităţi individuale

Evaluarea:

- autoevaluare, aprecieri verbale, desene, fişe de lucru, întrebări tematice, concurs, probe practice, probe orale, conversaţia examinatoare, fotografii, expozitii, etc.

Competente generale:

1.Cunoaşterea şi respectarea normelor de comportare în societate;
2.Educarea abilităţii de a intra în relaţie cu cei din jur;
3. Dezvoltarea conceptului de sine
4. Iniţierea interacţiunilor cu adulţii şi cu copiii de vârste apropiate

Competente specifice:

1.1Cunoasterea şi respectarea normele necesare integrării în viaţa socială;
1.2 Adaptarea comportamentul propriu la cerinţele grupului în care trăieşte:familie, grădiniţă, grup de joacă;
2.1 Transmiterea adecvată a mesajelor cu încărcătură emoţională;
2.2 Înţelegerea cauzelor şi consecinţelor emoţiilor;
2.3Aprecierea în situaţii concrete a unor comportamente şi atitudini în raport cu normele prestabilite şi cunoscute;
3.1Trăirea în relaţiile cu cei din jur a unor stări afective pozitive(armonie, prietenie, toleranţă) concomitent cu învăţarea stăpânirii de sine;
3.2. Exersarea autoaprecierii pozitive în diferite situaţii;
3.3 . Promovarea imaginii de sine, prin manifestarea ca persoană unică.
4.1. Manifestarea încrederii în adulţii cunoscuţi, prin exersarea interacţiunii cu aceştia;
4.2.Iniţierea/ participarea la interacţiuni pozitive cu copiii de vârstă apropiată;

Conţinuturi de învăţare:

Cunoaşterea de sine a copilului
Recunoaşterea emoţiilor
Dezvoltarea conceptului de sine
Relationare socială
Interacţiune socială
Dezvoltarea controlului emoţional
Comportamente prosociale
Gestionarea emoţiilor
Aceptarea diversităţii
Comportamente pozitive şi negative
Identificarea sentimentului de iubire
Reglarea/autoreglarea emoţiilor
Autocunoaştere şi atitudine
Exprimarea sentimentelor

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, demonstraţia,turnirul întrebărilor, turnirul enunţurilor , turul galeriei, benzi desenate.

Resurse materiale: jetoane, planşe,roata cu emoţii, oglinzi, cărţi cu poveşti terapeutice, truse de construcţii, de joc de rol, marionete, jucării din pluş, păpuşi, lădiţe cu surprize, trăistuţe,

obiecte de artizanat, medalioane, rechizite, diafilme, diascol, CD-uri , retroproiector, calculator etc.
Resurse umane: copii, părinţi, educatoare, psiholog.

BIBLIOGRAFIE:

1. Ştefan,C., Kallay, E. *Dezvoltarea competenţelor emoţionale şi sociale la preşcolari,* Ed. ASCR, Cluj-Napoca, 2007;
2. MECT, Unitatea de Management al Proiectelor, pentru Învăţământul Preuniversitar, *Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani*, 2008;
3. Breben,S., Gongea,E., Ruiu,G., Fulga,M., *Metode interactive de grup*, Ed. ARVES, 2002
4. Avram, I.,Kovacs, I., Sărmăşan, E., Nagy, Z., & colab., *Cartea educatoarei*, Tg. Mureş, 2000.

24. PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CU FAMILIA
”ÎMPREUNĂ SĂ LUCRĂM, PE COPII SĂ-I EDUCĂM!”

Lică Ioana, Grădinița cu P.P. ”Căsuța Fermecată”,

Localitatea: Gherla, Județul: Cluj

ARGUMENT

În primele etape ale vieții, responsabilitatea educării copilului revine familiei. În mod firesc, părinții sunt primii educatori ai copilului, ulterior contribuie educatoarea iar mai apoi cadrele didactice. Grădinița este un important mediu de socializare, îi ajută pe copii să interacționeze cu alți copii, dar și cu adulții și le oferă acestora un mediu primitor, adecvat învățării. Parteneriatul dintre grădiniță și familie organizat corect, duce la o educație solidă. Preșcolaritatea reprezintă piatra de temelie a personalității în formare a copilului, iar prezența familiei în cadrul grădiniței va fi liantul între copil și mediul necunoscut inițial. Parteneriatul pe care noi îl vom desfășura anul acesta „Împreună să lucrăm, pe copii să-i educăm!”, dorim să conducă la formarea copilului pentru viața de adult, și totodată să îmbunătățim relația dintre copil-părinte, grădiniță-familie.

SCOPUL:

- Colaborarea dintre familie și grădiniță pentru o implicare cât mai activă în procesul de formare a preșcolarului.

OBIECTIVE:

- Formarea unor deprinderi de relaționare și comunicare între preșcolari, părinți și educatoare;
- Inițierea unor acțiuni comune prin contactul direct al grupului de părinți cu persoane abilitate să desfășoare un proces educațional;
- Dezvoltarea unor atitudini pozitive față de problemele educative ale preșcolarilor;
- Cunoașterea individuală a copiilor, pentru o mai bună colaborare grădiniță-copil, grădiniță-familie;
- Exprimarea opiniei participanților cu privire la acțiunile intreprinse în cadrul acestui parteneriat.

PĂRȚI IMPLICATE:

- Grupa mică ”Buburuzele”, părinții copiilor, bunici, educatoarele.

OBLIGAȚIILE PĂRȚILOR:

- Educatoarele:
- Să colaboreze permanent în vederea derulării parteneriatului în foarte bune condiții;
- Au obligația de a media și soluționa probleme ce pot apărea în urma unor dezbateri și lecturi de materiale.

- Părinții:
- Să participe la activitățile organizate în grădiniță;

OBLIGAȚII COMUNE:

- Să cunoască toate detaliile legate de parteneriat în vederea desfășurării calendarului de activitate;
- Să-și formeze atitudini favorabile luării unor decizii și exprimării opiniilor.

DURATA: 1 an școlar 2019-2020

GRUP ȚINTĂ: copiii grupei mici ”Buburuzele”

RESURSE UMANE: părinți, copii, bunici, sponsori, educatoare, consilier școlar.
RESURSE MATERIALE: cărți, imagini, mijloace audio-video.

RESURSE FINANCIARE: sponsorizări din partea părinților.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR
PE PERIOADA DERULĂRII PARTENERIATULUI

Perioada	**Conținuturi**	**Modalități de realizare**	**Locul de desfășurare**	**Responsabilități**
Octombrie	**”Împreună pentru copilul meu ”**	Întâlnire între parteneri Informarea părinților asupra inițierii acestui parteneriat. Stabilirea datelor acțiunilor ce vor fi desfășurate.	Sala de grupă	Educatoarele informează părinții cu privire la inițierea parteneriatului.
Noiembrie	**”Să ne cunoaștem mai bine”**	Relatări, expuneri Prezentarea de către părinți a mediului educațional din familie (ambient, relația părinte – copil).	Sala de grupă	Părinții să facă scurte prezentări legate de mediul din familie.
Decembrie	**”Ce e bine, și ce nu!”**	Prezentare PPT Realizarea unei prezentări PPT despre aspecte pozitive și negative legate de mediul familial.	Sala festivă	Educatoarele prezintă PPT-ul părinților.
Ianuarie	**”Grădinița cu copii”**	Vizită la grădiniță Observarea spațiului educațional din grădiniță în sprijinul integrării copilului în colectivul grupei.	Sala de grupă	Părinții participă la dotarea fiecărui centru din grupă.
Februarie	**”Ce nevoi au copiii?”**	Analiza nevoilor propriilor copii pentru o dezvoltare sănătoasă. Comportamentul	Sala de grupă	Psihologul grădiniței prezintă câteva exemple de comportamente

		adulților în scopul asigurării unui climat educativ sănătos în familie. Consiliere		pozitive și negative cu exemplificări.
Martie	**”Sunt și eu copil, ca tine!”**	Jocuri alese, joc de rol Favorizarea interacțiunii părinte – copil, prin simularea prin joc a unei după-amiezi în familie.	Sala de grupă	Părinții exemplifică câte un joc pe care-l desfășoară acasă.
Aprilie	**”Mâini dibace”**	Activitate practică Desfășurarea unei activități împreună cu părinții și copiii.	Sala de grupă	Educatoarele desfășoară o activitate practică cu părinții și copiii.
Mai	**”Sfaturi bune”**	Atelier de lucru Părinții, copiii și educatoarele realizează un pliant cu sfaturi pentru asigurarea unui climat educativ favorabil dezvoltării copilului.	Sala de grupă	Educatoarele asigură spațiul adecvat desfășurării activității. Părinții asigură materialele necesare realizării pliantelor.
Iunie	**”Copilașul meu, sunt lângă tine mereu!”**	Activitate practică Părinții participă la realizarea unui poster pictat reprezentând sprijinul lor pentru copii.	Sala de grupă	Educatoarele asigură materialele și desfășoară activitatea cu părinții și copiii. Părinții ajută la organizarea unei expoziții.

IMPLEMENTAREA PROIECTULUI:

- Dezbateri
- Expoziții cu desene, produse ale copiilor
- Prezentări de portofolii, pliante realizate de copii.

MONITORIZAREA ȘI EVALUAREA:

- Chestionare
- Expoziții foto
- Albume
- Consemnări în jurnal
- Realizarea unui colaj

DISEMINAREA REZULTATELOR:

- Atelier de lucru – toți participanții se întâlnesc pentru concluzionări, impresii;
- Comisii metodice, simpozioane;
- Activitățile cu impact pozitiv vor fi popularizate în presa locală;
- Expoziții cu lucrările copiilor pe holul grădiniței.

25. Activitate outdoor

Prof. Manea Gina

Grădinița cu Program Săptămânal Agricola, Bacău

Unitatea de învățământ: Grădinița cu Program Săptămânal Agricola, Bacău

Tema anuală de studiu: Când, cum și de ce se întâmplă?

Tema activității: Toamna prin ochi de copil

Locul desfășurării: Parcul Mare

Scop:.

-Îmbogățirea cunoștințelor referitoare la schimbările din natură întâlnite în anotimpul toamna;

-Stimularea curiozității de investigare a realității ,descoperind aspecte noi ale fenomenelor naturii;

-Cultivarea sentimentelor estetice şi crearea unor stări emoționale în urma contactului direct cu frumusețile și farmecul naturii.

Obiective:

-Să precizeze 4-5 schimbări ale naturii întâlnite în anotimpul toamna, în urma observărilor efectuate;

-Să denumească materialele și instrumentele de lucru puse la dispoziție în vederea observării naturii și realizării picturii pe bucățile de lemn;

-Să execute corect exerciţiile de încălzire a muşchilor fini ai mâinilor pentru o bună realizare a lucrărilor;

-Să picteze liber pe bucățile de lemn aspecte din natură întâlnite în anotimpul toamna , folosind culori adecvate.

Materiale necesare: lupă, sfoară, pungi pentru frunze și castanet, bucăți de lemn, acuarele, pensule

Descrierea activității:

1. Pregătirea activității:

   Educatoarea va purta cu copiii o discuţie referitoare la activitatea ce se va desfăşura.Copiii sunt informaţi că vor participa la o activitate în aer liber. Înainte de a

pleca la locul observării, preşcolarii sunt îmbrăcaţi corespunzător pentru o bună desfăşurare a activităţii în afara grădiniţei. Totodată pregătim şi materialul didactic necesar atât pentru activitatea de observare cât şi pentru cea de pictură.

2. Desfășurarea activității:

Odată ajunși în parc, ne-am împărțit in trei grupe: prima grupă a avut de măsurat cu ajutorul unei sfori grosimea copacilor din parc, a doua grupă a observat cu ajutorul lupelor insectele aflate printre frunzele căzute pe jos și în scoarța copacilor, iar a treia grupă a adunat frunze și castane căzute pe jos.

3. Evalurea/Încheierea activității

Activitatea s-a încheiat prin realizarea unor picturi pe bucăți de lemne. Fiecare copil a primit câte o bucată de lemn pe care a pictat Toamna așa cum a văzut-o el.

26. PROIECT EDUCAŢIONAL
„PĂDUREA- PRIETENA MEA”

prof.înv. preşcolar Mihalache Lenuța
G.P.P.”Dumbrava minunată” Slobozia, Ialomița

MOTTO:

„Un arbore mi-e mai drag decât un om, în pădure mă simt fericit - fericit în pădure unde fiecare copac grăieşte prin tine. Doamne ce minunăţie! În păduri, pe dealuri e linişte, linişte spre a te slăvi!”

citat celebru din Ludwig van Beethoven

1. DATE GENERALE

UNITATEA ŞCOLARĂ: Grădiniţa cu Program Prelungit „Dumbrava minunată”, Slobozia, județul Ialomița
DIRECTOR: prof. Turcea Nicoleta-Cristina
COORDONATOR: prof. Mihalache Lenuța
NUMĂRUL PREŞCOLARILOR IMPLICAŢI: 25 preşcolari, grupa mare „Floricelele”
PARTENERI IMPLICAŢI: părinţi, bunici, cadre didactice, director
PERIOADA DE DESFĂŞURARE: an școlar 2018-2019
ETAPELE PROIECTULUI:
-etapa de lucru în clasă (fază de documentare)
-etapa de lucru în pădure (faza de experimentare)
-etapa de lucru în clasă (faza de prelucrare şi valorificare a informaţiilor obţinute pe teren)

2.ARGUMENT:

Cunoaşterea naturii şi înţelegerea legilor care o guvernează trebuie să înceapă din perioada preşcolară, deoarece este şi necesară, dar şi posibilă formarea unei atitudini ecologice la această vârstă.Formarea unei gândiri şi conştiinţe ecologice este scopul suprem pentru supravieţuirea omului, iar cunoştinţele căpătate în primii ani de viaţă cu privire la natură vor fi mult mai bine aplicate mai târziu.

Toate acestea ne conduc la ideea că avem datoria şi obligaţia de a sprijinii în continuare copiii în cunoaşterea unor elemente din tainele universului, de a-i învăţa să exploreze lumea înconjurătoare, să o analizeze, să pună întrebări şi să exprime opinii şi să-i încurajăm în toate acţiunile pe care le întreprind.

Politica educaţionala actuala acorda o atenţie deosebită educaţiei ecologice.Educaţia ecologică şi de protecţie a mediului începe odată cu învăţământul preşcolar , în cadru instituţionalizat ,în grădiniţe (curricular şi extracurricular) şi extraşcolar prin cercurile de ecologie şi protecţia mediului .

Educarea copiilor în spiritul protecţiei şi conservării mediului, a atitudinii de respect şi valorificare a tot ce oferă mediul în mod natural este o datorie permanentă şi a noastră,a educatoarelor.

Preşcolarii trebuie să realizeze că problemele mediului înconjurător sunt ale lumii întregi, ale fiecăruia dintre noi, iar fiecare acţiune negativă a noastră, oricât de insignificantă ar fi, poate să afecteze în mod distructiv natura.

Natura trebuie protejată şi îngrijită. Dacă iubim curăţenia şi o întreţinem, totul în jurul nostru va fi curat şi vom respira un aer de calitate, nepoluat iar lumina soarelui va fi blândă .Cea mai mare bogăție a oamenilor este formată din : apa limpede, aer curat, pământ brun, plante şi animale sănătoase.Toate acestea contribuie la o viață sănătoasă şi armonioasă pentru oameni. De

aceea este bine să-i învățăm pe copii cum pot proteja și ocroti natura. Să fie de mici buni ecologiști, păstrând pământul curat.

Astăzi, când aerul este poluat, pădurile joacă rolul unor imense filtre care purifică aerul orașelor moderne.De aceea copiii trebuie să cunoască de mici importanța plantării copacilor, importanța pădurilor și a spațiilor verzi.

Pădurea este mediul natural de viață în care o mulțime de viețuitoare își găsesc culcușul la adăpostul arborilor, pădurea este locul unde poți auzi pașii mărunți sau greoi ai animalelor.

Cine nu a fost măcar o dată în pădure și nu a fost fermecat de misterele și frumusețile ei? Copiii trebuie să crească sănătoși și fericiți într-o țară cu păduri minunate.

- ***Se impune, astfel, ca încă de la vârste mici, copiii să fie educaţi în spiritul unei atitudini pozitive faţă de mediul înconjurător, în vederea formării ulterioare a conştiinţei şi comportamentului ecologic, favorabile unui stil de viaţă sănătos – mental, emoţional, fizic şi socio-moral.***

De aceea am hotărât că trebuie făcut ceva mai mult pentru copiii noştri, că putem să-i sensibilizăm pentru a deveni participanţi activi la protejarea / ocrotirea mediului, că putem să-i învăţăm să iubească natura şi să înţeleagă că orice copil poate deveni un prieten al naturii, cu condiţia să o respecte .

Noi, preşcolarii grupei „Floricelele" şi părinţii acestora, am stabilit cele mai potrivite activităţi prin care preşcolarii să fie participanţi activi în vederea protejării mediului , să înţeleagă că natura aparţine nu numai generaţiilor actuale ale Terrei, ci cu deosebire, generaţiilor viitoare, în care ne proiectăm idealurile şi toate speranţele noastre de viitor.

3. SCOP:

- observarea mediului înconjurător, stimularea curiozităţii pentru investigarea acestuia, formarea şi exersarea unor deprinderi de îngrijire şi ocrotire a mediului înconjurător, în vederea educării unei atitudini pozitive faţă de acesta.

4. OBIECTIVE:

- descoperirea elementelor componente ale mediului înconjurător, prin antrenarea tuturor organelor de simţ;
- recunoaşterea anumitor schimbări şi transformări din mediul înconjurător;
- interpretarea unor date şi simboluri din care să extragă informaţii (calendarul naturii, tabelul responsabilităţilor, jurnalul grupei);
- asumarea responsabilităţii de îngrijire şi ocrotire a mediului înconjurător;
- cultivarea dragostei faţă de tot ce se află în mediul natural local: plante, animale, ape;
- exprimarea impresiilor şi trăirilor proprii despre natură şi protejarea acesteia prin activităţi artistico – plastice, practice, muzicale;
- formarea unei atitudini de respect şi a unui comportament responsabil faţă de ceea ce ne înconjoară;
- sesizarea comportamentelor neconforme cu regulile de protecţie a mediului, pe care le-au învăţat şi luarea unei atitudini corespunzătoare faţă de cei care greşesc.

Puncte tari:

- Părinţii şi comunitatea descoperă interesele particulare ale preşcolarilor în privinţa unor aspecte / caracteristici ale mediului;
- Copiii află cum să păstreze mediul sănătos pentru ei înşişi în prezent şi în viitor;
- Se valorifică potenţialul creativ al preşcolarilor;
- Se răspunde dorinţei copiilor de implicare în competiţie;
- Se formează atitudinile corecte, pozitive,dezirabile în competiţia constructivă.

Puncte slabe:

- Resurse financiare limitate.

Oportunităţi:

- Premierea activităţilor motivează participarea activă la astfel de proiecte;
- Proiectul oferă şansa mediatizării activităţilor care se desfăşoară în grădiniţele de copii.

5. REZUMAT

Proiectul educaţional – *„Pădurea- prietena mea*” îşi propune ca preşcolarii, părinţii şi cadrele didactice să înţeleagă că totul în natură este folositor, că noţiunea de dăunător a inventat-o omul. De aceea, este nevoie de o practicizare cu întreaga natură, apoi este necesară integrarea armonioasă a noastră, de la mic la mare, în natură, fără a provoca daune care, de multe ori, sunt ireversibile, ci aplicând norme de comportare specifice asigurării sănătăţii şi protecţiei omului şi naturii.

În vederea realizării obiectivelor fixate se vor folosi materiale documentare, lecturi ale educatoarei, povestiri şi legende despre plante şi animale, fişe, postere, articole, albume tematice, atlase geografice, pliante, ilustraţii, plante, ierbare, portofolii, desene, colaje, se vor organiza jocuri, concursuri, se vor desfăşura activităţi în mijlocul naturii, se vor face pic- nic-uri, excursii, drumeţii.

6. ETAPELE PROIECTULUI

ETAPA	ACTIVITĂŢI	PERIOADA
I.	➢ Constituirea comitetului de mediu (grupul de preşcolari,părinţi, coordonator); ➢ Stabilirea responsabilităţilor celor implicaţi; ➢ Popularizarea proiectului la nivelul familiilor, presei, comunităţii.	octombrie– noiembrie 2018
II.	➢ Desfăşurarea activităţilor propuse.	decembrie 2018 – iunie 2019
III.	➢ Evaluarea proiectului; ➢ Popularizarea rezultatelor la nivel local.	iunie 2019

7. MODALITĂŢI DE EVALUARE

➢ Evaluări curente: convorbiri, activităţi practice, fotografii;
➢ Evaluări intermediare: fişe, desene, realizarea unor spaţii personalizate;
➢ Evaluări finale: concursuri, fişe, portofolii, album fotografic, redactarea proiectului, diseminarea rezultatelor.

8. MONITORIZARE

*Înregistrări video, foto, consemnări în jurnalul grupei, portofolii, raportul final.

9. RESURSE MATERIALE

*Pliante, broşuri, camere de filmat, fişe de lucru, portofolii, aparate foto, calculator, ecusoane, material săditor, saci menajeri, mănuși de unică folosință, unelte de grădinărit,flori, pomișori, stropitori.

10 .CALENDARUL ACŢIUNILOR

Nr.crt	Data	Tema	Subtema
1.	Septembrie 2018	**Documentare şi informare**	-Popularizarea proiectului la nivelul instituţiei de învăţământ, localităţii. -Discuţii cu părinţii copiilor implicaţi în proiect. -Identificarea colaboratorilor.
2.	Octombrie 2018	**Începerea proiectului**	-Stabilirea activităţilor. -Înscrierea în baza de date a CCDG -Semnarea parteneriatelor
3.	Noiembrie 2018	**„Să cunoaştem pădurea, toamna”**	-Vizită în parcul din curtea grădiniței și din apropierea grădiniței, a pădurii Peri. -Observarea copacilor,a coloritului frunzișului a întregii naturii- colecționarea de ghinde, castane, conuri de brad
4.	Decembrie 2018	**„Ce ne povesteşte pădurea?”**	-Convorbire despre prietena omului pădurea- prezentare ppt; -”Povestea bradului”- poveste religioasă -„Brăduleț, brăduț, drăguț!” - confectionarea unor podoabe pentru brad;
5.	Ianuarie 2019	**„Mămicile noastre - creatoare de modă”**	(confecţionarea de costume din material ecologice împreună cu părinţii) ”Parada costumelor eco”
6.	Februarie 2019	**“Cine-i harnic şi munceşte... florile le îngrijeşte”**	-Îngrijirea plantelor de la „Colţul viu”, plantare de flori ; -Rolul plantelor / naturii în viaţa omului (prezentare ppt);
7.	Martie 2019	**„Pomișorul meu plantat/ Planeta Pământ a salvat”**	-Plantare de puieţi, flori în curtea grădiniței și îngrijirea acestora; -Jocuri în aer liber
8.	Aprilie 2019	**„Pădurea, fereastră spre lume!” (15 martie /15 aprilie – „Luna Pădurii “**	-„Păstrând acest parc curat / Vom respira aer mai oxigenat” -Ecologizarea spaţiului verde
9.	Mai 2019	**Vizită la Biblioteca „Ștefan Bănulescu”**	-Confectionarea unui album cu imagini sugestive din parteneriatul cu Biblioteca
10.	Iunie 2019	**„Pădurea , colț de rai!” Evaluarea proiectului**	- „Pic- nic- Pădurea Peri”; -Premierea copiilor cu diplome de participare”Micul ecologist”.

Bibliografie: internet site-CCDG- Programul LeAF (Learning About Forests)

27. Proiect de activitate ALA 2

Prof. Miron Daniela

Grădinița cu Program Săptămânal Agricola, Bacău

Nivel I, grupa mică
Tema anuală de învățare: Când/Cum și de ce se întâmplă?
Tema proiectului: „Primăvara – natură și culoare!”
Tema săptămânii: „Copăcelul primăverii!”
Tema activității: Activități liber alese partea a doua
Joc cu text și cânt: „Albinița și florile!”
Joc de mișcare: „Albinuța aleargă la copăcel”
Tipul de activitate: Formare de priceperi și deprinderi.
Forma de organizare: Activitate frontală, individuală și pe grupuri mici
Scopul activităţii:

- Recreerea copiilor și restabilirea bunei dispoziții;
- Dezvoltarea psihomotorie și intelectuală a copiilor în cadrul jocurilor.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

Cognitive:

OC.1 - să interpreteze cântecul executând mișcările corespunzătoare;
OC.2 - să-şi coreleze mişcările în funcţie de sarcinile jocului;
OC.3 - să alerge respectând traseul dat;

Psihomotorii:

OPM.1 - să-și dezvolte îndemânarea, independența în acțiune, îndrăzneala, răbdarea;
OPM.2 - să-și dezvolte deprinderile de conduită civilizată în timpul jocurilor, de respectare a regulilor jocurilor și a comenzilor primite;

Afective:

OA.1 - vor juca cu plăcere şi bucurie;

STRATEGII DIDACTICE:

Metode și procedee didactice: conversația, observația, explicația, jocul, exercițiul;
Mijloace didactice: costumaţii adecvate temei, CD, calculator;
Forme de organizare: frontal, în perechi, individual;

RESURSE:

1. Umane: preşcolari de grupă mică;
2. Spațiale: sala de grupă;
3. Temporale: 15-20 minute;
4. Bibliografice:

- Dumitriu Gh., Dumitriu C., *Psihopedagogie*, 2003, Editura Didactica şi Pedagogică, Bucureşti;
- Mătăsaru, M., Chiriloaie, M., Nedelcu, C., Pricopoaia, V., Mătăsaru, L., *Proiectarea didactică în învăţământul preşcolar*, 2008, Editura Casei Corpului Didactic Bacău;
- MECT, *Curriculum pentru învăţământul preşcolar* - prezentare şi explicitări, 2009, Bucureşti, Editura Didacatică Publishing House

Etapele învăţării	Obiective operaționale	Conţinut şi sarcini de învăţare	Strategii didactice			Evaluare
			Metode şi procedee	Mijloace didactice	Forma de organizare	
Moment organizatoric		Crearea condiţiilor necesare bunei desfăşurări a activităţii: - aerisirea sălii de grupă; - amenajarea spaţiului de desfăşurare a activităţii; - pregătirea materialului de lucru.				
1. Captarea atenţiei		Introducerea în activitate se va face printr-o scurtă expunere: *Copii, pentru că astăzi aţi lucrat frumos, vom juca câteva jocuri distractive ce vă vor aduce bună dispoziţie.*	expunerea	costume adecvate de flori, albinuțe	frontală	observarea comportamentului copiilor
2. Enunţarea temei şi a obiectivelor		Astăzi vom juca jocul: „Albinuța și florile”, şi un joc distractiv „Albinuța aleargă la copăcel” în care voi trebuie să alergați urmând un traseu dat.	conversaţia	costume adecvate de flori, albinuțe	frontală	observarea comportamentului copiilor
3. Prezentarea conținutului și dirijarea învăţării	OC.1,2 OA.1 OPM1,2	Joc cu text şi cânt - „Albinuța şi florile” Un copil va fi albinuță iar ceilalți vor fi flori. La semnal, albina va zbura și toți cântă şi bat din palme: *„Albinuța a zburat* *Să culeagă miere,* *Pe-o floare s-a așezat* *Şi nectar îi cere.* *De ghicești cum o chema,* *Albiniță dragă,* *Cu tine o vei lua,* *Albiniță dragă.”* Albina trebuie să ghicească numele florii. Dacă ghicește, copiii cântă: *„Ai ghicit, ai ghicit/ Floarea cea aleasă/ Fericit, mulţumit/ Ai s-o duci acasă”* și albina dansează cu floarea. Dacă răspunsul nu este corect se cântă: *„N-ai ghicit,*	conversația, observația, explicația, demonstrația, exercițiul,	costumații, ecusoane cu flori	frontală individual pe perechi	aprecieri verbale

		n-ai ghicit/ Ce bine ne pare/ De acum ai să fii/ Ca şi noi o floare." Copiii joacă „Albinuţa şi florile" sub îndrumarea educatoarei.				
5. Obținerea performanței	OA.1 OPM1,2	Copiii joacă „Albinuţa şi florile" fără a mai avea nevoie de intervenția cadrului didactic.	jocul didactic		frontal	
6. Feedback-ul	OC.1,2 OPM1,2	Se realizează pe întreg parcursul jocului, prin intervențiile educatoarei și reacțiile partenerilor de joc.				
7. Evaluarea		Se fac aprecieri colective și individuale asupra jocurilor desfășurate, iar copii vor numi una dintre activități care le-au plăcut cel mai mult din timpul zilei. În final, copiii vor primi drept stimulente dulciuri trimise de Zâna Primăvară.	conversaţia		frontal individual	aprecieri individuale și colective
8. Intensificarea retenției și transferul cunoștințelor	OC.3 OPM1,2 OA.1	Joc de mișcare – ștafetă „Albinuța aleargă la copăcel" Se prezintă copiilor modalitatea de realizare a ștafetei prin care albinuțele (purtând însemne specifice) aleargă la florile copăcelului la semnalul dat de educatoare. Copiii aleargă respectând traseul.	conversaţia, explicația	cască de albinuță	frontal individual	

28. PROIECT DIDACTIC

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GPP ”FLOARE DE TEI”

DATA: 25 octombrie 2019

NIVELUL DE VÂRSTĂ / GRUPA: 3 – 5 ani, nivelul I, grupa mijlocie

PROPUNĂTOARE: MITRICĂ FLORIANA CORNELIA

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: CUM / CÂND ESTE ŞI DE CE SE ÎNTÂMPLĂ?

TEMA PROIECTULUI / SĂPTĂMÂNII:

DOMENIUL EXPERIENŢIAL: DLC + DEC

DISCIPLINA: educarea limbajului + pictură

TEMA ACTIVITĂŢII: „Bogăţiile Toamnei”

MIJLOC DE REALIZARE: activitate integrată (povestea educatoare + pictură)

SCOPUL ACTIVITĂŢII:

- dezvoltarea capacităţii de cunoaştere şi înţelegere a mediului înconjurător, precum şi stimularea curiozităţii pentru investigarea acestuia.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

- **cognitive**
  - O_1 – să audieze povestea, reţinând mesajul ei;
  - O_2 – să denumească materialele puse la dispoziție;;
  - O_3 – să realizeze armonia cromatică a spaţiului plastic cu ajutorul culorilor semnificative;
  - O_4 – să realizeze efecte plastice, folosind diferite instrumente si tehnici;
- **psiho-motorii**
  - O_5 – să confecţioneze produsul finit;
  - O_6 – să lucreze curat şi îngrijit pe parcursul activității, păstrând o ținută adecvată pe scaun;
- **afective**
  - O_7 – să-şi exprime părerea despre lucrarea proprie şi despre lucrările colegilor utilizând criteriile de evaluare date.

STRATEGII DIDACTICE

METODE ŞI PROCEDEE: conversaţia, explicaţia, exerciţiul, demonstraţia, lucrul individual, turul galeriei, analiza, poveste în făină

RESURSE MATERIALE:

- **pentru copii** – frunze – jetoane, bureţi, beţişoare, baloane, dopuri de plută, acuarele, apă, foi
- **pentru educatoare** – făină colorată, frunze, pom, pasăre, laptop, săculeţ cu frunze

FORME DE ORGANIZARE: frontal – individuală, pe ateliere

BIBLIOGRAFIE:

- *Curriculum pentru educaţie timpurie, 2019*

DESFĂŞURAREA ACTIVITĂȚII

NR. CRT	*EVENIMENTE INSTRUCȚIONALE*	*ACTIVITATEA PROPUNĂTOAREI*	*ACTIVITATEA COPIILOR*	*STRATEGII DIDACTICE*		*EVALUAREA*
				METODE ŞI PROCEDEE	*MIJLOACE ŞI MATERIALE*	
1	**Moment organizatoric** Pregătirea grupei pentru activitate	Se crează condiții ergonomice pentru desfăşurarea activităților. Aerisirea şi pregătirea sălii de grupă pentru activitate. Aranjarea mobilierului, stabilirea liniştii şi asigurarea unei atmosfere propice pentru buna desfăşurare a activităţii.	Copiii sunt atenți şi nerăbdători să înceapă o nouă activitate.			Activităţi de întărire a sarcinilor formulate
2	**Captarea şi orientarea atenției**	Captarea atenției se face prin prezentarea unui coş cu frunze multicolore.	Copiii sunt atenți la explicațiile mele referitoare la coş	conversația explicația	Coşul cu frunze	Observarea comportamentului verbal şi nonverbal al copiilor
3	**Reactualizarea cunoştinţelor**	Se poartă cu preşcolarii o discuţie introductivă despre anotimpul toamna.	Copiii participă la activitate	conversația		
4	**Anunțarea temei şi a obiectivelor activității**	Pe baza coşului prezent în sala de grupă şi a discuţiilor purtate anterior se anunţă tema noii activităţi: „Bogăţiile Toamnei” (povestea educatoarei + pictură)	Prichideii sunt atenți la explicațiile mele. Copilul repetă titlul activității.	conversația explicația		
5	**Desfăşurarea activității**	Copiilor li se va prezenta „Bogăţia Toamnei” (anexa 1) într-un mod atractiv, pe baza metodei - poveste în făină. Cu ajutorul unor siluete (anexa 2), reprezentând etapele poveştii, cadrul didactic va reda conţinutul poveştii,	Copiii ascultă cu interese povestea.	poveste în făină	făină colorată siluete	

		cernând, făină colorată, în funcţie de pasajul redat. La final copacul este prezentat cu toate culorile (roşu, galben, verde, portocaliu), arătându-ne bogăţia culorilor în anotimpul Toamna. Se poartă o scurtă discuţie despre poveste, insistandu-se pe elementele specifice anotimpului – culorile şi pe mesajul poveştii. Pentru că au observat frumuseţea naturii toamna, educatoarea le cere copiilor să se aşeze pe ateliere, în funcţie de culoarea frunzei pe care o vor extrage din săculeţul Toamnei. Se organizează astfel, patru ateliere (verde – roşu – galben – portocaliu), care vor avea de pictat un copac al anotimpului toamna, folosind diverse materiale. Se intuiesc materialele care se găsesc pe masă. Se explică modul de realizare a fiecărui tablou, în funcţie de atelierul lui şi se exemplifică prin planşele model. Cu ajutorul unui fundal muzical, educatoarea urează copiilor „Spor la lucru!” şi supraveghează modul în care preşcolarii realizează sarcinile. Se supraveghează modul în care copiii îşi realizează lucrările, iar dacă va fi nevoie se va interveni cu explicaţii individuale.	Preşcolarii extrag frunza şi se aşează la culoarea indicată de aceasta. Copiii intuiesc materialele. Preşcolarii lucrează.	observaţia conversaţia lucrul individual	folie neagră săculeţ cu frunze planşele model	aprecieri verbale corectarea eventualelor greşeli aprecieri verbale colective şi individuale

		Se urmărește corectitudinea şi acuratețea lucrărilor.				
6	**Obținerea performanței**	La finalul activității, cu ajutorul unor versuri (anexa 3), preşcolarii se aşează în şir indian în spatele educatoarei şi se trece pe la fiecare atelier – turul galeriei. Se vor observa şi se vor analiza lucrările, ținându-se cont de aspectul şi corectitudinea execuției lucrărilor. Se iau în calcul următoarele criterii de evaluare: - dacă pictura a fost realizată fără a depăşi conturul - lucrarea este curată, îngrijită;	Copiii completează Se analizează lucrările de la panou.	Turul galeriei analiza		Se fac aprecieri verbale
7	**Încheierea activității**	Se vor face aprecieri verbale asupra modului de participare a copiilor la activitate. Pentru executarea corectă a planşelor şi pentru întreaga activitate desfăşurată în ziua respectivă, copiii vor primi şi câte o recompensă – o prăjiturică, pe care o vor găsi în coşul cu frunze.	Copiii sunt atenți la aprecierile educatoarei şi cu bucurie recompensa.	conversația	recompense	Aprecieri finale individuale şi colective

SCOALA GIMNAZIALĂ DAROVA **DIRECTOR,**
JUD. Timiş **Prof. STAN DORINA**
GRĂDINIŢA P. N. DAROVA
Nr...../.....

29. PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL

„PRIETENIA ÎNTRE COPII''

„ Dacă trăiesc în prietenie, copiii învaţă să iubească''

COORDONATOR PROIECT:

Prof. Motoş Cristina

CONSILIER EDUCATIV:

Prof. Şimonea Valentina

PARTENERI:

Prof. Sîngiorzan Sorina, G.P.N. Hodoş

Prof. Viţu Steluţa, G.P.N.Sacoşu Mare

A.DENUMIREA PROIECTULUI: „PRIETENIA ÎNTRE COPII''

MESAJ:„ **„ Dacă trăiesc în prietenie, copiii învaţă să iubească''**

TIPUL DE PROIECT: local;

B. APLICANTUL

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: GPN DAROVA

COORDONATORUL DE PROIECT: prof. Motoş Cristina

C. PARTENERI: prof. Sîngiorzan Sorina, G.P.N. Hodoş

Prof. Viţu Steluţa, G.P.N.Sacoşu Mare

D.ARGUMENT

În ideea de a obişnui copiii să trăiască în relaţie cu cei din jur, să-şi dezvolte stări afective pozitive, să manifeste prietenie, armonie, am propus de comun acord, noi educatorele de la cele trei grădiniţe Darova, Hodoş şi Sacoşu Mare, să încheiem un parteneriat cu tema **„ Prietenia între copii''**. În cadrul acestui parteneriat dorim să facem cunoscute cât mai multe lucruri noi despre caracteristicile comunităţilor locale, să legăm prietenii, să cunoaştem aspecte din viaţa copiilor.

Prin vizitele reciproce dintre cele trei grădiniţe, prin întâlnirile între copii şi cadrele didactice dorim ca preşcolarii să înţeleagă mai bine noţiunea de prietenie, precum şi necesitatea adaptării comportamentului propriu la cerinţele grupului cu care vin în contact.

E. DESCRIEREA PROIECTULUI:

SCOP: Realizarea unui schimb benefic copiilor şi cadrelor didactice.

OBIECTIVE GENERALE:

- Formarea deprinderii copiilor de a respecta norme de conveţuire în societate;
- Formarea abilităţilor de a intra în relaţie cu cei din jur;
- Formarea capacităţii de a trăi emoţii pozitive, de prietenie în momentul întâlnirii cu copii de la altă grădiniţă.

GRUP ȚINTĂ: preşcolarii celor trei grădiniţe: G.P.N. Darova, G.P.N. Hodoş şi G.P.N. Sacoşu Mare, educatoarele din cele trei grădiniţe, părinţii preşcolarilor.

DURATA: anul şcolar 2018-2019, cu posibilitate de prelungire.

CONȚINUTUL PROIECTULUI:

LANSAREA ȘI MEDIATIZAREA PROIECTULUI:

-încheierea unui parteneriat între grădiniţele participante la proiect;

STRATEGII:

-discuții cu cadrele didactice implicate, părinții preșcolarilor în legătură cu stabilirea unor teme comune de acțiune;

DEZVOLTAREA PROIECTULUI:

-planificarea activităților(calendarul acțiunilor);

-adunarea materialelor necesare activităților,

-consultarea unor materiale de specialitate;

-implicarea partenerilor în preluarea de sarcini;

IMPACT ȘI EVALUARE:

- Formarea unor relaţii de prietenie între preşcolarii celor trei grădiniţe, împărtăşirea unor idei despre proiectare, documente şcolare pentru o bună desfăşurare a acţiunilor din învăţământul preşcolar.
- Popularizarea acţiunilor din proiect.

CALENDARUL ACTIVITĂȚILOR

Nr crt.	Tema activităţilor	Mijloc de realizare	Perioada
1.	**Coşul toamnei**	Activitate practică	**Octombrie 2018**
2.	**Prietenul la nevoie se cunoaşte**	Vizită la GPN Darova jocuri de socializare, jocuri de dezvoltare a inteligenței emoționale	**Decembrie 2018**
3.	**Felicitare pentru prietenul meu**	Activitate practică	**Martie 2019**
4.	**Ne jucăm, ne distrăm**	Vizită la GPN Hodoş	**Aprilie 2019**
5.	**Prietenia- un dar de preţ**	Vizită la GPN Sacoşu Mare	**Iunie 2019**

RESURSE UMANE: copiii preşcolari de la GPN Darova, G.P.N. Hodoş, G.P.N.Sacoşu Mare, educatoare, părinți, ;

RESURSE MATERIALE: materiale din natură, foi suport, creioane colorate, acuarele, carioca, hârtie glasse, foarfece, lipici, etc.

RESURSE FINANCIARE: proprii;

F. MONITORIZARE ŞI EVALUARE:

Diseminarea informațiilor: expoziții de desene, felicitări, mărțișoare, postere, poze.

Indicele de eficiență al acestui proiect va decurge din comunicările efectuate pe parcursul derulării proiectului între participanții la proiect, consemnările scrise, înregistrate.

G. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

În funcție de rezultatele obținute și fondurile disponibile proiectul se poate continua, prin atragerea altor surse de finanțare.

30.”ADĂPOST PENTRU PRIETENII DIN PĂDURE”

PROPUNĂTOR: MUNTEAN ANAMARIA, G.P.P.”PINOCHIO” RĂDĂUȚI

Nivel de vârstă / Grupa: Nivel I, grupa mijlocie,,Fluturaşii”
Tema anuală de studiu: „Când, cum și de se întâmplă?”
Tema săptamânii: „Moș Martin și prietenii săi”
Tema activităţii integrate: ”Adăpost pentru prietenii din pădure” (DLC +DOS)
Elementele componente ale activităţii integrate:
ADE:

DLC: „Vom fi mereu prieteni” de M. Engler , J. Tourlonias – lectura educatoarei;
DOS : „Căsuța animalelor din pădure” - decorare, lipire;

Scopul activităţii:

Dobândirea unor comportamente și atitudini pozitive, raportate la personajele din poveste, exersând deprinderi intelectuale practic-aplicative.

Obiective operaţionale:

- Să audieze cu atenție textul poveștii, reținând ideile acestuia;
- Să identifice care sunt trăsăturile de caracter ale unor personaje, argumentând judecățile respective;
- Să folosească în mod adecvat instrumentele şi materialele de lucru puse la dispoziţie;
- Să decoreze adăposturile pentru animale într-un mod cât mai creativ;
- Să interacţioneze cu colegii de echipă, cooperând în realizarea sarcinilor;

Strategii didactice:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, observaţia, demonstraţia, exerciţiul, problematizarea, metoda interactivă de grup ,,Piramida”;

Mijloace de învăţământ: carte de povești, suporturi cu adăposturile pentru animale, lipici, șervețele, frunze uscate, hârtie creponată de culoare verde și albă, suport pentru expunerea lucrărilor.

Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual.

Elementele de joc: mișcarea, mânuirea materialelor, aplauze, recompensele.

Durata: 40 minute

SCENARIUL ACTIVITĂȚII

Activitatea va debuta cu invitația eudcatoarei de a citi povestea ” Vom fi mereu prieteni” scrisă de M. Engler și J. Tourlonias.

Copiii vor asculta cu atenție povestirea educatoarei, în timpul povestirii îmi voi nuanța vocea, gesturile și mimica pentru a putea fi cât mai ușor înțeleasă de către preșcolari. Voi citi concomitent cu prezentarea imagilor din carte urmând firul epic al poveștii.

Voi face aprecieri verbale asupra comporatmentului copiilor, apoi vom discuta pe baza textului povestit cu ajutorul unor întrebări menite să verifice înțelegerea textului de către preșcolari folosind metoda interactivă e grup ”Piramida”. (DLC)

Cu ajutorul întrebării ”Nu ați vrea ca și animăluțele de la noi din grupă să aibă căsuța lor?” voi face astfel tranziția pentru activitatea practică. Le voi sugera să decorăm chiar noi ”Adăpostul pentru prietenii din pădure”. (DOS)

Pentru a evita dezordinea, vom recita cu toții o scurtă rugăciune înainte de începerea activității:

” Totdeauna lucrul tău
Să-l începi cu Dumnezeu
Unde-i El cu Harul Său
Nici un lucru nu e greu!” Amin.

Se fac exerciții de încălzire a mușchilor mici ai mâinii:

” Mișcăm degețelele, învârtim moriștile – Bis
Apoi batem palmele”– Bis (vom cânta de două ori).

Se trece la activitatea propriu-zisă după explicarea modului de lucru. Copiii vor fi ajutați acolo unde este nevoie. După finalizarea lucrărilor, copiii se vor autoevalua verbal apoi lucrările vor fi expuse pentru a putea fi apreciate de către părinți.

Anexa 1
Întrebări suport

DLC

1. Cum se numește povestea?
2. Care sunt personajele din poveste?
3. Cum s-au împrietenit cei doi protagoniști?
4. Ce făceau toată ziua cei doi prieteni?
5. Ce a făcut ariciul?
6. De ce era supărat iepurașul ?
7. Ce striga iepurașul?
8. Cum s-a terminat povestea?

PIRAMIDA

1. Cum se numește povestea?- mesaj scris ”vom fi mereu prieteni”
2. Cine sunt cele două personaje din poveste?-siluete cu cele două animale
3. Cum se jucau cei doi prieteni?-imagini sugerând jocurile celor doi prieteni
4. Câte anotimpuri au fost prezenatate în poveste?- imagini cu cele 4 anotimpuri

Bibliografie:

- Curriculum pentru învăţământul preşcolar(3-6/7 ani) – MEM – 2018;
- Breben Silvia, Fulga Mihaela, Gongea Elena, Ruiu Georgeta – „ Metode interactive de grup”(ghid metodic), Editura Arves, 2007;
- I. Alecsa, D. Vieru - ,,Proiectarea pas cu pas” , Ed. Diamant, Pitești, 2010.

31. DE LA SĂMÂNȚĂ LA FLOARE

Mușuroi Gina Mădălina
Liceul Teoretic Ioniță Asan/G.P.P. nr.1

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Liceul Teoretic ,,Ioniță Asan"/ G.P.P. nr.1 Caracal
GRUPA:Mijlocie
PROF.ÎNV.PREPRIMAR: MUȘUROI GINA MĂDĂLINA
TEMA ANUALĂ:"Cand,cum si de ce se intampla?"
TEMA PROIECTULUI:„Bucuriile primăverii"
TEMA SĂPTĂMANALĂ:"De la sămânță la floare"
FORMA DE REALIZARE: Activitate integrata
FORMA DE ORGANIZARE: frontal, pe grupuri, individual
TIPUL ACTIVITĂȚII: verificare și consolidare de cunoștințe;
COMPETENȚE GENERALE:

- Receptarea de mesaje orale în context de comunicare cunoscute;
- Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comnicare;
- Manifestare curiozității, a interesului și a inițiativei în învățare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Comunicare clară a unor idei, nevoi, acțiuni, emoții proprii;
- Inițiere de activități de învățare noi și de interacțiuni cu copii sau adulți din mediul apropiat.

SCOPUL ACTIVITĂȚII:

Dirijarea activității cognitive și psihice în cadrul unor situații de învățare organizate în scopul stimulării capacităților de observare, comparare, cercetare și investigare a elementelor mediului înconjurător prin explorarea directă a acestora, precum și stimularea curiozității, în contexte creative.

Evenimentul didactic /Secvența didactică	**Conținutul științific**	**Strategiile didactice**	**Evaluare**
1.Moment organizatoric	Se asigură condițiile necesare pentru buna desfășurare a activității: ▪ aerisirea sălii de grupă; ▪ pregătirea materialelor pentru centrele de activitate;		
2.Captarea atenției	Captarea atenției se realizează prin prezentarea Zânei Primăverii, prezentă la Centrul tematic și care este tare supărată deoarece ea a sosit, dar florile de primăvară încă nu au înflorit toate. Eu i-am propus să asiste la noi la activitate, căci o vom ajuta să înțeleagă motivul pentru care florile au întârziat să înflorească.	Zâna Primăvara, surpriza, explicația	
3.Anunțarea temei și a obiectivelor	Astăzi vom desfășura activitatea integrată "De la sămânță la floare", pentru a o ajuta pe Zâna Primăvara să înțeleagă de ce unele flori de primăvară au întârziat să apară. Astfel, vom începe cu lecturarea poveștii "Mica sămânță",	Explicația, coversația	

	de Eric Carle, urmată de realizarea experimentului ”Germinarea semințelor de flori”.		
4.Reactualizarea cunoștințelor	Se reamintește tema proiectului, apoi tema săptămânii. Educatoarea face o scurtă reactualizare a cunoștințelor: În ce anotimp suntem noi ? De unde știm că suntem în anotimpul primăvara? Care sunt vestitorii primăverii ?		
5. Dirijarea activității	Copiii se îndreaptă spre centrele de interes folosind tranziţia: „Ghiocei mititei, Fuga, fuga alergaţi Spre sectoare vă-ndreptaţi. Şi bine voi să lucraţi”. Astfel, la sectorul **Știință**, trebuie să urmărim etapele de dezvoltare și creștere a florile de primăvară și să comparăm plante de seră cu cele din grădină; la sectorul **Artă** - să lipim flori de primăvară pe ”Rochița primăverii”, iar la sectorul **Construcții** – să construim rondul de flori pentru a planta florile de primăvară. Dacă vor finaliza lucrările, pot încerca şi celelate sectoare, iar la final vor spune unde le-a placut cel mai mult. Prin **tranziția** „Trenulețul spălător”, se iese din sala de grupă pentru a servi gustarea.		Individuala Frontala
6. Desfășurarea activității	Voi citii copiilor cartea ”Mica sămânță”, cursiv, fără opriri pe text și fără întreruperi, în care se prezintă ciclul de viață al unei plante anuale și evoluția unei semințe. După citirea cărții, vom povestii conținutul cărții: -Despre cine este vorba în carte ? -Care este drumul seminței ? Pe unde a călătorit ? -Care sunt pericolele pe care le-a întâlnit sămânța în drumul său ? -Care sunt etapele prin care trece o sămânță pentru a crește ? -De ce are nevoie o plantă pentru a crește ? Se prezintă imaginile din carte precum	Lectura educatoarei, conversația, explicația, problematizarea	Individuala Frontala Observarea comporta-mentului verbal si nonverbal al copiilor

	și imagini cu evoluția unei plante, dar și factorii care contribuie la creșterea și dezvoltarea unei plante. Tranziție:”Înfloresc grădinile”.		
7. Obținerea Performanței	Acum, pentru ca Zâna Primăvară să înțeleagă de ce unele flori au întârziat să înflorească, astăzi vom desfășura un experiment prin care punem la germinat semințe de primăvară. Voi accentua faptul că semințele cu prea multă apă sau cu prea puțină, cu lumină puțină sau lipsite de aer, nu vor germina. Germinarea este inflențată de anumiți factori: căldură, umiditate, aer și lumină. Ajut fiecare copil să își îndeplinească sarcinile de lucru	Pungi pentru germinat, semințe de flori de primăvară, pipete, apă, experimental, conversația, explicația	Individuala Frontala Observarea comporta-mentului verbal si nonverbal al copiilor
8. Încheierea activității	La sfârșitul zilei, la ALA II, fiecare copil se va costuma într-o floare de primăvară și va interpreta câteva versuri despre floarea preferată, în ”Petrecerea florilor de primăvară”. Activitate o vom încheia printr-un dans de primăvară, pentru a sărbătorii apariția florilor de primăvară. Se fac aprecieri asupra modului de participare a copiilor la activitate. În semn de mulţumire copiii primesc recompense de la Zâna Primăvara.		

32. TEHNICI,METODE SAU STRATEGII COMPLEXE UTILIZATE IN INVĂȚAREA EXPERIENȚIALĂ IN GRĂDINIȚĂ ȘI REZULTATELE OBȚINUTE – METODA CUBUL

PROF.NICA EMILIA DACIANA,ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 SĂLIȘTE DE VAȘCĂU

DOMENIUL DE CUNOAȘTERE: DS

TEMA ACTIVITĂȚII ,,Răspunde corect”

MIJLOC DE REALIZARE : Joc didactic

TIPUL ACTIVITĂȚII: Verificare și consolidarea de cunoștințe și deprinderi

SCOPUL ACTIVITĂȚII :Verificarea și consolidarea cunoștințelor dobândite cu privire la nemeraţia in limitele 1-8 și formarea șirului crescător și descrescător (de la 1-8 și de la 8-1)

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- să numere in șir crescător și descrescător in limitele 1-8 ;
- să raporteze numărul la cantitate și cantitatea la număr;
- să stabilească ordinea in șirul numeric al numerelor;
- să compare numerele stabilind vecinii lor ;

La activitate am folosit ca metodă interactivă metoda Cubului

SARCINA DIDACTICA : recunoașterea cifrelor formarea de mulțimi prin incercuire, raportarea cifrei la mulțime și invers, rezolvarea sarcinilor de pe fețele cubului

ELEMENTELE DE JOC : mânuirea materialului, aplauzele, mișcarea organizată, surpriza, cubul

REGULILE JOCULUI

- In timpul jocului copii vor rostogoli cubul pe rând
- Copiii vor fi atenți să rezolve atenți sarcinile
- Răspunsul corect va fi aplaudat

Am realizat un cub ale cărui fețe au fost acoperite cu hartie de culori diferite. Fiecare culoare având sarcini diferite:

Albastru – Descrie – priviți obiectul cu atenție și descrieți ceea ce vedeți . Ce este?,Cum este?Din ce este formată?

Mov – Compară- Cu cine se aseamănă? Prin ce diferă?

Roșu- Asociază- La ce vă face să vă gândiți? Ce vă inspiră? Elibeați-vă mintea și căutați asociații pentru acest obiect .

Verde-Analizează Spuneți cum este făcut, din ce și ce parți conține, ce culoare are?

Galben- Argumenteaza- pro sau contra. Luați o poziție și folosiți orice fel de argumente logice pentru a pleda in favoarea sau impotriva subiectului.E bun sau rău? De ce?

Portocaliu-Aplică- Cum poate fi utilizat? Ce poți face cu el?

Este o strategie care facilitează analiza unui subiect din diferite puncte de vedere, metoda poate fi folosită in orice moment al activității și oferă preșcolarilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unei abordări complexe.

Avantajele folosirii metodei,,Cubul "

-Preșcolarii își folosesc reprezentările, cunoștințele anterioare, capacitățile cognitive pentru o cunoaștere constructivistă a realității

- Se sistematizează cunoștințele și exprimarea lor verbala intr-un mod cât mai expresiv

-Se formează abilități de comunicare și cooperare

-Asigură copiilor condiții optime de a se afirma individual și in echipa

-Dezvoltă gândirea critică și motivația pentru invățare

Dezavantajele folosirii metodei ,,Cubul "

-Atunci când efectivul de copii este impărțit in șase subgrupuri pot fi copii in subgrupurile respective care nu participă și ei la indeplinirea cerinței ce le revine de pe una din fețele cubului

-Se produce indisciplina, se ceează un zgomot oarecare

-Nu există un control precis asupra calității cunoștințelor dobândite de fiecare copil

33. PROIECT DIDACTIC
NE JUCĂM CU FULGII DE ZĂPADĂ

Autorul: Nica Larisa Elena
Instituția: Școala Primară ,,Sfântul Ioan Cel Nou de la Suceava”

Nivelul de vârstă/Grupa: nivel I, grupa mică
Tema anuală de studiu: ,,Când/cum și de ce se întâmplă aici pe Pământ? ”
Tema proiectului tematic: ,,Iarna copiilor”
Tema săptămânală : „Jocurile copiilor iarna”
Tema activității integrate: ,,Ne jucăm cu fulgii de zăpadă”
Scopul activităţii: Exersarea cunoştinţelor matematice referitoare la recunoaşterea obiectelor pe baza mărimii și a culorii, ţinând cont de poziţiile spaţiale indicate, precum si dezvoltarea capacităților și a deprinderilor motrice prin intermediul jocurilor de mişcare.
Obiective operaţionale:
-Să formeze grupe cu unul sau mai multe obiecte, respectând mărimea și culoarea indicată;
-Să poziționeze cartonașul primit ,tinând cont de pozițiile spțiale cerute;
-Să aplice în situații noi, sarcini similare celor învățate anterior;
-Să execute corect acțiunile motrice învățate, impuse de traseul aplicativ;
-Să valorifice pe tot parcursul activităţii cunoştinţele anterioare îmbogaţindu-şi experienţa cognitivă si psiho-motrică.
Strategii didactice:
a)Metode şi procedee: conversaţia, observaţia, explicaţia, demonstraţia,expunerea, problematizarea, exerciţiul, jocul didactic, munca în echipă.
b)Resurse materiale: Fulgi de nea de diferite mărimi și culori, lipici, carton, şerveţele umede, panou de polistiren, clopoţel, coşuleţe, material albastru si alb,diferite obstacole;
c)Resurse temporale: 25 minute
Modalități de evaluare: Aprecieri verbale, Lucrări practice
Categorii de activități de învățare abordate:
Activități pe domenii experențiale:
DȘ: ,,Așază-mă la locul potrivit” – joc didactic
ALA2: ,,Transportă fulgii de zăpadă ”- traseu aplicativ
Sarcina didactică: Parcurgerea probelor traseului aplicativ și rezolvarea sarcinilor cu conținut matematic.
Regulile jocului:
Fiecare copil va parcurge traseul aplicativ, unde vor transporta fulgi de nea de diferite mărimi și culori. Aceștia vor avea de sărit și ocolit obstacole, după care la final vor așeza fulgi pe panou în funcție mărimea și culoarea acestora. Rezolvarea corectă a sarcinilor de joc vor fi răsplătite cu aplauze.
Elemente de joc: surpriza, mânuirea materialului, mișcarea, aplauze.
Forme de organizare: frontal, individual

Scenariul activităţii

Copiii vor fi invitați să se așeze pe scăunele în formă de semicerc pentru a afla ce suprize li s-a pregătit astăzi. Atenția acestora va fi îndreptată către elementul surpiză, omul de zăpadă.

Se va prezenta coșul cu fulgi de nea de diferite mărimi și culori, aduse de omul de zăpadă. Educatoarea le va spune copiilor că astăzi vor parcurge un traseu aplicativ cu săritură și ocolire de obstacole,,Transportă fulgul de zăpadă”(ALA2),, pentru a ajunge la finalul traseului unde vor așeza fulgul de zăpadă pe panou, ţinând cont de regulile şi sarcinile primite. ”Așază-mă la locul potrivit”(D.S.)

Cerinţele jocului se vor referi la aşezarea fulgilor de nea pe panou în funcție de mărime și culoare. După ce vor duce la bun sfarsit toate sarcinile, copiii vor fi apreciati pentru munca depusă . Activitatea se va încheia cu aprecierea muncii şi eforturilor copiilor în ducerea la îndeplinire a tuturor sarcinilor.

Nr. crt	Evenimentul didactic/ secvența didactică	Conținutul activității	Strategii didactice		Evaluare
			Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	
1.	Captarea şi orientarea atenţiei	Orientarea și concentarea activității psiho-cognitive asupra elementului surpiză, omul de zăpadă, element ce are menirea de a activa motivația și starea afectivă a copiilor prin intensitatea stimulilor și noutatea situației.	Conversaţia Observația Conversaţia	Omul de zăpadă	Concentrarea atenției
2.	Anunţarea scopului şi a obiectivelor	Comunicarea temei şi a obiectivelor ce urmează a fi atinse pe parcursul activităţii se va realiza în termeni accesibili copiilor.	Conversaţia Explicația	Toate materialele	
3.	Prezentarea optimă a conţinutului şi dirijarea învăţării	Desfăşurarea unui joc prin ale cărui reguli se apelează la capacitatea de înţelegere şi de atenţie a copiilor în realizarea cerinţelor matematice. Sistematizarea şi consolidarea cunoştinţelor matematice referitoare la: -poziționarea fulgilor după criteriul mărime și culoare - identificarea poziţiei spaţiale plasând obiecte în spaţiul dat. Relaxarea organismului prin joc exersând deprinderile motrice învăţate; crearea unei atmosfere de bună dispoziţie şi mulţumire pentru reuşita lucrului făcut şi ajutorul dat.	Expunerea Explicaţia Conversaţia Jocul Explicaţia Problematizarea Munca independentă Demonstraţia	Jetoane Fulgi Obstacole Clopoțel	Înţelegerea sarcinilor de lucru Realizarea sarcinilor propuse Executarea corectă a jocului
4.	Obţinerea performanţei	Realizarea corectă a tuturor sarcinilor de lucru, atât în grup cât şi individual, solicitând copiii să participe activ la învăţare, pe parcursul întregii activităţi. Complicarea jocului Copiii vor fi puși in situatia de a observa ce modificări s-au produs pe panou , în urma închiderii ochișorilor.	Munca independentă Conversatia Exerciţiul Problematizarea Jocul didactic	Fulgi Tablă magnetică	Capacitatea de a duce la bun sfârşit toate sarcinile cerute
5.	Evaluare	Determinarea calităţii demersului realizat prin raportare la obiectivele anticipate şi la finalităţile obţinute.	Conversaţia evaluativă	Buline vesele colorate	Aprecieri

Bibliografie:

- Curriculum pentru educație timpurie 2018;
- Borțeanu, Silvia, Brănișteanu, Rodica, Breben, Silvia, Fulga, Mihaela, Grama, Filofteia, Haiden, Roxana, Ignat, Eugenia, Mânzu, Liana, Necula, Gabriela, Nicolae, Irinela, Popescu, Camelia, Răileanu, Daniela, 2009„Curriculum pentru învăţământul preşcolar”,Editura Didactica Publishing House;
- Culea, Laurenția, Sesovici, Angela, Grama, Filofteia, Pletea, Mioara, Ionescu, Daniela, Anghel, Nicoleta, 2008„Activitatea integrată din grădiniţă”(ghid pentru cadrele didactice din învăţământul preuniversitar), Editura Didactica Publishing House, București;
- 2006 , „Elemente de Pedagogie Preşcolară aplicată”, Ed. Universităţii din Oradea,
- Daniela Răileanu, Dorina Vieriu, Iuliana Alecsa, , 2009 „Proiectarea pas cu pas”,Ed. Diamant;

34. PROIECT EDUCAȚIONAL „SĂ CITIM PENTRU MILENIUL III”
„ CARTEA- O ADEVĂRATĂ PRIETENĂ”

PROF. ÎNV. PREȘC. PINTEA MIRELA
EDUC. PUIU AVRAMIA
G.P.P. „PRICHINDELUL”-U.S-.G.P.P. „PINOCHIO” RĂDĂUȚI

COORDONATE DE CONTACT
Adresa: G.P.P. – „*PINOCHIO*” – Str. Dimitrie Dan, nr. 8A
e-mail:gpppinochio1_ radauti @yahoo.com /telefon: 0330803275
ECHIPA DE PROIECT
Coordonator. Pintea Mirela – G.P.P.,,Pinochio”
Educ. Puiu Avramia – G.P.P. „Pinochio”
Prof. înv. preşc.Iorga Elena– G.P.P. „Pinochio”
Prof. înv. preşc. Grimmi Eva – G.P.P.,,Pinochio”
PARTENERI
G.P.P. – „Prichindelul” – Rădăuţi
Biblioteca Municipală „Tudor Flondor”- Rădăuţi
S.C. „Lidana” COM S.R.L. – Rădăuţi
Tipografia „Hard” - Rădăuţi

ARGUMENT

*„Fiecare carte pare să închidă un suflet în ea.Şi, cum o atingi cu ochii şi cu mintea, sufletul ţi se deschide ca un prieten bun.”*Maxim Gorki

Grădiniţa şi şcoala sunt instituţiile unde se manifestă şi sunt încurajate experienţele de debut ale copilului în domeniul limbajului, locul în care se înregistrează primele contacte ale acestuia cu cartea, cu limbajul scris. Curiozitatea copilului mic legată de cuvântul tipărit şi de limbaj este punctul de plecare în stabilirea conţinutului Programului „Să citim pentru mileniul III”, program care respectă eforturile timpurii ale copilului în a vorbi, a citi şi a scrie. Cultivarea limbii reprezintă obiectivul esenţial în formarea copiilor cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabili să înţeleagă lumea în care trăiesc şi să o transforme, să se cunoască pe sine, să recepteze şi să transmită mesaje, exprimându-şi gândurile şi sentimentele într-un limbaj bogat, nuanţat şi corect din punct de vedere gramatical.

Lectura face parte integrantă din copilăria celor mai mulţi copii.

„A fost odată ca niciodată…”…şi la auzul acestor cuvinte mă întorc în lumea minunată a copilăriei, spre a mă preface în zână, în floare, în pasăre, în infinitul cerului şi al mării…

Ca educatoare nu poţi avea satisfacţie mai mare decât aceea de a şti că o mulţime de suflete mici vibrează pe aceeaşi lungime de undă cu tine. Bucuria, tristeţea, durerea, speranţa şi încrederea deschid aceste suflete conducându-le spre tărâmul basmelor cu intenţia de a învăţa ce este binele şi răul. Din totdeauna, basmele au atras copiii, indiferent de vârstă sau generaţie, de etnie sau de limba vorbită în familie. Cu toţii ne amintim de poveştile pe care ni le spunea mama, bunica sau doamna educatoare. Fie că era acum 40 de ani, fie acum 20 sau în ziua de azi, copilăria nu poate fi concepută fără basme şi poveşti. Aflat într-o cetate a cărţilor, copilul se regăseşte în ,,Lumea Jucăriilor” (cartea) în care componentele ei sunt conţinuturile viu colorate şi atractive, ori în ,,Lumea Poveştilor”, unde oricine este desprins de firul realităţii şi atras involuntar de peripeţiile distractive ale personajelor acestora.

“Hai mai bine despre copilărie să povestim, căci ea singura este veselă şi nevinovată.’’ Ion Creangă

DESCRIEREA PROIECTULUI

SCOP:

- ❖ Înțelegerea importanței lecturii, a influențelor axiologice pe care acesta le poate avea asupra dezvoltării personalității copilului.
- ❖ Stimularea interesului pentru citit şi mesajul scris în perioada preşcolarităţii.

OBIECTIVE :

- Cunoaşterea de către copii a rolului bibliotecii.
- Apropierea copiilor de carte şi de cuvântul scris.
- Evidenţierea importanţei lecturii în dezvoltarea abilităţilor de comunicare.
- Formarea unei atitudini de responsabilitate şi respect faţă de carte.
- Îmbunătăţirea comunicării orale şi stimularea interesului pentru citit-scris.
- Familiarizarea copiilor cu instituţiile care fac posibilă procurarea de carte.

GRUP ŢINTĂ:

Direct:-copii preşcolari
Indirect:-părinți
-cadrele didactice îndrumătoare
-parteneri
-comunitatea locală

DURATA

Noiembrie 2018 – iunie 2019

RESURSELE PROIECTULUI:

- umane: preşcolari, cadre didactice, părinţi, instituţii ale comunităţii locale;
- materiale: spaţiile de învăţământ din unitate, aparate foto, cărţi de poveşti, de colorat, albume, reviste, pliante, planşe, culegeri de texte literare, CD-uri, DVD-uri, calculator, softuri educaționale , etc.

FORME DE REALIZARE:

- observări / convorbiri
- povestiri / memorizări
- lecturi după imagini
- vizite
- activităţi practice
- jocuri cu rol
- expoziţii/ concursuri

-carnaval

PROIECTUL URMĂREŞTE:

- Informarea şi documentarea copiilor, a cadrelor, a părinţilor, a partenerilor implicaţi.
- Amenajarea corespunzătoare a centrului **Biblioteca** din sala de grupă.
- Realizarea de expoziţii cu lucrări şi produse confecţionate în cadrul proiectului.
- Organizarea vizitelor în vederea atingerii obiectivelor propuse.

REZULTATE PRECONIZATE:

- Dezvoltarea unei atitudini pozitive faţă de carte şi lectură.
- Recitarea coerentă şi expresivă a unor conţinuturi literare.
- Îmbunătăţirea aspectelor de comunicare, relaţionare cu cei din jur.
- Expoziții cu diferite lucrări ale copiilor;

MEDIATIZARE:

- avizierul grădiniţei
- fotografii

DISEMINAREA REZULTATELOR:

- prezentarea rezultatelor în mass-media,pe pagina web a grupei;
- prezentare în cadrul Comisei metodice , sesiunilor de comunicări;
-programe artistice cu diferite ocazii;

EVALUARE:

- portofoliul proiectului
- expoziţie cu lucrări ale copiilor
-diplome pentru preșcolari /școlari
-cd cu imagini din timpul activităților

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI:

- Dialogul permanent care se naște în acțiunile educative propuse, între cadrele didactice, preșcolari/școlari și membri ai comunității locale.Pentru a realiza acest dialog toți cei implicați în acest proiect vom coopera în permanență.
- Prin modul cum organizăm și desfășurăm întreaga paletă de activități, vom reuși să dezvăluim copiilor frumusețea lumii mirifice adunată între coperțile unei cărți, o lume fantasticăși importanța mesajului transmis cu ajutorul lor, a operelor literare destinate copilăriei.
- Vom realiza pe deplin obiectivele propuse folosind mijloacele educative și de învățare moderne, care să fie acceptate de către copii.
- Lăsând loc spontaneității și actului liber, valorificând fiecare moment, suntem convinși că prin derularea acestui proiect vom facilita în mod evident condițiile de adaptare și integrare a învățământului preuniversitar la noile cerințe impuse de noul curriculum, la realitatea contemporană.
- Proiectul este viabil și vrem să fie încă un pas făcut în sensul desfășurării și altor activități comune, împărtășind astfel fiecare din experiența sa, învățând unii de la alții.

BUGETUL PROIECTULUI:

Surse de finanțare:sponsorizări, fonduri proprii.
Costurile pe activități : nu este cazul

CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR

Nr. crt.	LUNA	TEMA ACTIVITĂŢII	MOJLOC DE REALIZARE	OBS.
1.	Noiembrie	***„Cartea, o adevărată prietenă”***	-convorbire -vizită librărie, bibliotecă, tipografie	
2.	Decembrie	***„O carte în dar pentru tine”***	-dăruirea de cărți – activitate comună în parteneriat	
3.	Ianuarie	***„Dor de Eminescu”***	-poezii,amenajarea centru tematic în cinstea poetului -activitate comună în parteneriat	
4.	Februarie	***„Copacul, hârtia și cartea”***	-acțiune de strângere a maculaturii	
5.	Martie	***„Gânduri pentru mama”***	-diplome, felicitări pentru mame; -activitate practică: Decupare, ansamblare, lipire, îndoire;	
6.	Aprilie	***„Ne facem singuri cărţi”***	-activitate practică	
7.	Mai	***„Azi preșcolari, mâine viitori școlari”***	-vizită la școală	
8.	Iunie	***„Lumea fascinantă a cărților”***	-convorbire -vizită tipografie, bibliotecă	

„Povestea săptămânii” – activitate cu caracter permanent
„Cărticica de seară” – citirea unor poveşti de către părinţi acasă

35. EDUCAŢIA ECOLOGICĂ PE ÎNŢELESUL COPIILOR

Educ: Pîrghie Dulcineea-Căpşunica

P.J. G.P.P. PRICHINDELUL

U.S. G.P.P. PINOCHIO RĂDĂUŢI

Nivelul: II

Grupa: mare„ Buburuzele”

Durata: 1 an școlar

Tipul: opțional la nivelul mai multor arii curriculare

Argument

„Educația pentru protecția mediului a devenit, în mai multe țări, o nouă dimensiune a curriculumului, cu scopul de a iniția și promova o atitudine responsabilă față de mediu, de a-i face pe tineri să conștientizeze pericolele unei degradări accentuate a mediului. Un obiectiv transdisciplinar regăsit la nivelul politicilor curriculare din aproape toate țările este cel privitor la educația pentru mediu”.(Ciolan, 2006)

„Caracterul interdisciplinar al educației ecologice este determinat de complexitatea influențelor negative asupra mediului care reclamă o analiză multireferențială”(Ciolan, 2006).

Educația ecologică vizează diferite laturi ale dezvoltării personalității individului. Ea are ca scop formarea premiselor de înțelegere a efectelor unui comportament necorespunzător asupra mediului și, deci, a atidudinii de protejare a mediului.

Scopul esențial al educației ecologice la preșcolari este de a forma bazele unei gândiri și atitudini centrate pe promovarea unui mediu natural propice vieții, de a dezvolta spiritul de responsabilitate față de natură. Prin participarea tuturor factorilor educativi: grădiniță, familie, comunitate, mass- media etc., la realizarea acestor intenții, copilul înțelege mai bine efectele pe care le are un comportament necorespunzător asupra mediului.

În cadrul activităților de educație ecologică vom urmări atitudinile, formarea/ stimularea dorinței de participare a copiilor, de implicare trup și suflet în orice activitate, antrenarea și stimularea imaginației, dezvoltarea căii senzitive/ emoționale de percepere/ interpretare a mediului de către copii.

„Dacă un copil trebuie să mențină viu spiritul său nativ de a se întreba....el are nevoie de compania cel puțin a unui adult să i-l împărtășească, redescoperind împreună cu el bucuria, incitarea și misterul lumii în care trăim.” R.Carson

OBIECTIVE CADRU

- ✓ Dezvoltarea capacității de cunoaștere și înțelegere a mediului, precum și stimularea curiozității pentru investigarea acestuia.

- ✓ Formarea şi exersarea unor deprinderi de îngrijire şi ocrotire a mediului, în vederea educării unei atitudini pozitive faţă de acesta.
- ✓ Dezvoltarea conştiinţei şi a responsabilităţii faţă de mediu ca întreg şi faţă de problemele acestuia.
- ✓ Formarea şi dezvoltarea unui set de valori şi sentimente specifice unei conduite civice cu valenţe ecologiste.

OBIECTIVE:

- Numirea unor forme de deteriorare a mediului şi a activităţilor umane care le produc (ex.:ruperea florilor, tăierea copacilor, vânarea animalelor);
- Recunoaşterea fenomenelor naturii pentru evidenţierea legăturii dintre intensitatea manifestării lor şi activităţile umane desfăşurate în dezacord cu legile naturii;
- Analiza efectelor activităţilor umane asupra mediului;
- Aplicarea deprinderilor practice însuşite în cadrul altor tipuri de activităţi desfăşurate în grădiniţă;
- Identificarea unor aspecte negative din comportamentul uman care lezează mediul din imediata sa apropiere;
- Căutarea şi identificarea unor soluţii la problemele actuale de mediu;
- Manifestarea iniţiativei de îngrijire/ ocrotire a plantelor şi animalelor din imediata apropiere;
- Implicarea şi colaborarea cu ceilalţi în cadrul unor activităţi de îngrijire, protecţie şi conservare a mediului.

METODE ŞI TEHNICI DE EVALUARE:

- ✓ Fotografii, metoda portofoliilor, autoevaluarea, observarea sistematică a copiilor, expoziţii.

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ Nicoleta Adriana Geamănă. „Educaţie ecologică ” îndrumar pentru activitatea în grădiniţă.
- ✓ Boantă G., „Observarea- o activitate de bază în cadrul educaţieu ecologice, în revista Învăţământul Preşcolar nr.3-4, pg.106-108
- ✓ Geamănă N.A., „Material didactic alternativ destinat activităţilor de educaţie ecologică”, Nelmaco, Bucureşti.

PLANIFICAREA ACTIVITĂŢILOR

NR. CRT	DATA	TEMA	MIJLOC DE REALIZARE
1.		Circuitul apei în natură	observare
2		Povestea unei picături de apă	povestirea educatoarei
3.		Ploaia	predare cântec
4.		Apa în natură	pictură
5.		Apa- prieten sau dușman	convorbire
6.		Structura pământului	observare
7.		Globul pământesc	colaj
8.		Activități practice de curățare a spațiului verde din împrejurimile grădiniței	activitate practic-gospodărească
9.		Cum sunt frunzele?	observare
10.		Ce ne oferă pădurea?	convorbire
11.		Parada copacilor	modelaj
12.		Sunetul pădurii	audiție muzicală
13.		Copaci frați, frunze surori	pictură
14.		Animalele și adăpostul lor	activ.practică-decupare după contur și lipire
15.		Cum protejăm pădurea de gunoaie	convorbire
16.		Omul și mediul	convorbire
17.		Gânduri pentru un mediu curat	desen
18.		Cele 10 porunci ale ecologiei	convorbire
19.		Colectăm selectiv deșeurile	activ.practic gospodărească
20.		Circuitul aerului	observare
21.		Spune mai departe	joc didactic
22.		Cauzele și efectele poluării mediului	convorbire
23.		Animalele din pădurea de foioase	lect.după imagini
24.		Eu spun una, tu spui multe	joc didactic
25.		Confecționăm căsuțe pentru păsările	activ.practic gospodărească

26.		Doctorul copacilor	lect. educatoarei
27.		Mușuroiul de furnici	observare
28.		Mușuroiul de furnici- locuința lor	desen
29.		Călătoare de Emil Gârleanu	lect.educatoarei
30.		Ce este viu în curtea grădiniței	observare
31.		Să reciclăm	expoziție ECO

36. PROIECT DE ACTIVITATE- „ÎMPODOBIM BRADUL DE CRĂCIUN!”

PROF. ÎNV. PREȘC. : POPA CRISTINA/
PROF. ÎNV. PREȘC.: BASOC CĂTĂLINA- LOREDANA
GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 11, BÂRLAD

GRUPA: Mare
TEMA ANUALĂ: „Cum este, a fost și va fi pe pământ?”
TEMA PROIECTULUI: „Așa- i datina străbună!”
TEMA SĂPTĂMÂNII: „Datini de Crăciun”
DOMENIUL EXPERIENȚIAL: Limbă și comunicare
ACTIVITATEA: Educarea limbajului
TEMA ACTIVITĂȚII: „Împodobim bradul de Crăciun!”- identificarea sunetului „a”
MIJLOC DE REALIZARE: Joc didactic
TIPUL ACTIVITĂȚII: evaluare
DIMENSIUNI ALE DEVZVOLTĂRII: Ascultarea activă a mesajului pentru înțelegerea și receptarea lui; Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor, etc.;
COMPORTAMENTE: - Se familiarizează cu sunetele specifice limbii române;
- Pronunță corect sunetele specifice limbii române;

SCOPUL: Identificarea sunetului „A” în cadrul unor cuvinte ce denumesc podoabe de Crăciun;
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:
O1. Să denumească imaginea de pe globuleț;
O2. Să despartă cuvintele în silabe;
O3. Să reprezinte grafic cuvintele;
O4. Să identifice sunetul „a” în cadrul cuvintelor;
O5. Să spună cuvinte care conțin sunetul „A”;
O6. Să manifeste spirit competitiv;
SARCINA JOCULUI: Identificarea sunetului „A” în urma denumirii imaginilor;
REGULA JOCULUI: Copilul solicitat va rezolva sarcina și va putea primi ajutor de la un alt coleg de echipă numit de el. Dacă nici acesta nu va ști răspunsul, atunci echipa va pierde recompensa.
STRATEGIA DIDACTICĂ:
Metode și procedee: conversația, explicația, demonstrația, jocul.
Forma de realizare: pe echipe, individual
Material didactic: spiridușul Snowball**,** scrisoare, brad, globulețe cu imagini care conțin sunetul „A”, tablă, marker, ecusoane cu brăduț, ecusoane cu globulețe, globulețe pentru recompense, coșulețe, bomboane.
RESURSE:
Umane: 20 copii
De Timp: 35 minute
BIBLIOGRAFIE: „Curriculum pentru educație timpurie” , 2019

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Nr. Crt.	Secvențele activității	Ob. Op.	Conținutul instructiv-educativ al procesului didactic	Strategia didactică				Evaluare
				Metode și procedee	Material didactic	Forme de organizare		
1.	**Organizarea activității**		Voi asigura condițiile necesare unei bune desfășurări a activității. Voi aerisi sala de grupă. Copiii vor fi așezați pe echipe, în două semicercuri.			Pe echipe		

			Aceştia vor avea în piept ecusoane cu brăduți și globulețe.		Ecusoane			
2.	**Captarea atenției**	O 1	Voi purta cu preșcolarii o discuție cu privire la sărbătoarea care va veni în curând, cea a Crăciunului. Le voi spune că luna aceasta este cea mai îndrăgită de toți copiii și că știu cât sunt de nerăbdători să vină Moș Crăciun. Le voi arăta silueta unui spiriduș. Voi spune preșcolarilor că am primit o scrisoare din Laponia, de la Snowball, spiridușul lui Moș Crăciun care ține listele copiilor cuminți, dar și pe cel ale celor obraznici. Voi citi scrisoarea: „Dragi, copii! Eu sunt spiridușul Snowball, spiridușul lui Moș Crăciun, cel care are toate listele cu numele copiilor cuminți, dar și a celor mai „neastâmpărați". Știu că și voi îl așteptați cu nerăbdare pe Moș Crăciun și că, în curând va trebui să împodobiți brăduțul ca să aibă moșul unde să vă lase cadourile. Vă propun să facem un brad mai special de Crăciun și dacă o să mă ajutați, eu voi pune vorbă bună la moșul, ca să primiți ce vă doriți sub brad. Voi trebuie să răspundeți la toate sarcinile și să luptați ca să împodobiți cât mai repede și frumos bradul. O las pe doamna Cristina să vă explice cum mă puteți ajuta. Vă mulțumesc și vă doresc succes!" Voi întreba copiii dacă doresc să- l ajute pe spiriduș.	Convers ația Convers ația	Spiriduș Scrisoare	Frontal		Reacția la vederea spiridușului Atenția în timpul citirii scrisorii
3.	**Anunțarea temei și precizarea obiectivelor**		Voi anunța tema jocului: „Împodobim bradul de Crăciun!" și le voi explica că pentru desfășurarea acestuia ne- am împărțit în două echipe: echipa brăduților și echipa globulețelor. Le voi spune că în cadrul jocului, va veni câte un copil de la fiecare echipă, va lua un globuleț, va descrie imaginea de pe acesta și apoi va despărți cuvântul în silabe.	Explicația		Frontal		Atenția în timpul explicării jocului

			Apoi, va reprezenta grafic cuvântul la tablă și va identifica sunetul „a” în cadrul acestuia. Le voi spune că regula jocului este aceea că pot fi ajutați doar de un coleg numit de ei, din aceeași echipă din care fac parte. Pentru fiecare răspuns corect, vor primi în coșulețe, globulețe.	Conversația	Brad Coșulețe Globulețe			
4.	**Dirijarea învățării**	O 1 O 2 O 3

6.	**Încheierea activității**		Voi număra globulețele din bradul fiecărei echipe și voi anunța echipa câștigătoare. Le voi spune că spiridușul va fi foarte fericit pentru că l- au ajutat să împodobească bradul. Voi face aprecieri individuale și frontale cu privire la modul în care s- au implicat în activitate. Îi voi recompensa cu bombonele.	Conversația	Coșulețe cu globulețe Bomboane	Individual Frontal		Reacția la auzirea câștigătorilor

37. ACTIVITATE OPȚIONALĂ - CĂSUȚA CU POVEȘTI

PROF.ÎNV. PREȘCOLAR PREDA MARIETA
G.P.N. COCHIRLEANCA, JUD. BUZĂU

NIVEL I - GRUPA MIJLOCIE
DOMENII EXPERENȚIALE:DLC,DEC (Educație plastică)

ARGUMENT

Motto:

„Copilul se naște curios în lume și nerăbdător de a se orienta în ea. Literatura care îi satisface această pornire îl încântă. Ca să fie opere de artă, scrierile pentru copii trebuie să intereseze și pe oamenii maturi, instruiți. A ieși din lecturi cu stimă sporită pentru om, acesta e secretul marilor literaturi pentru copii.”

(George Calinescu)

Vârsta preşcolară este perioada care se caracterizează printr-un remarcabil potenţial creativ. Acum copiii dobândesc deprinderea de a-şi exprima ideile, impresiile, gândurile, dorinţele într-o formă nouă, inteligentă, cursivă, creatoare.

Prin limbajul specific al cărţii pentru copii, personajele exponenţiale, epicul dens, conflictul împins spre suspans şi senzorial, deznodământul fericit, literatura pentru copii contribuie la formarea şi modelarea caracterelor, la stimularea dorinţei de cunoaştere şi perfecţiune. Formarea şi modelarea caracterelor, deprinderilor copiilor cu normele de comportare civilizată a sentimentelor morale, curajul, perseverenţa, respectul pentru muncă, sunt cerinţe cărora opera literară, prin specificul ei, aduce o contribuţie majoră.

Particularităţile vorbirii preşcolarilor sunt legate, în primul rând, de vârsta acestora. Limbajul se dezvoltă şi progresează la copil, iar nouă educatoarelor, ne revine sarcina de a organiza şi planifica experienţele de limbaj ale fiecăruia, în funcţie de ritmul propriu de dezvoltare.Acest mirific univers al cărții trebuie descoperit de către micii preșcolari, prin inițierea și parcurgerea unor teme interesante, bogate în conținut informațional, cu valente formative și capabile să aducă în conștiința lor adevăratul sens al copilăriei cu sentimente, aspirații și îndrăzneli ca o înaripare entuziastă cu idealuri înalte. Din acest motiv, am ales ca prin textele în proză și în versuri, prin lumea fascinantă a poveștilor, prin personajele atât de îndrăgite de copii, să-i ajut pe aceștia să-și învingă sentimentele de teamă și inhibiție, să gândească logic, dezvoltând în acest mod, cât mai mult posibil, capacitatea de exprimare orală. Copiii dobândesc deprinderi de receptare corectă a textului audiat, de folosire precisă și nuanțată a cuvintelor, de formulare clară și personală a unor mesaje proprii, de argumentare a unui punct de vedere.

Opționalul propus le oferă copiilor șansa de a-și cultiva capacitatea de audiere și receptare, imaginația, fantezia, creativitatea, exprimarea corectă și nuanțată și vine în întâmpinarea cerințelor din mai multe direcții: interesul copiilor,dorința părinților și nu în ultimul rând,asigurarea viitorului societății cu o generație avansată din punct de vedere moral.

BIBLIOGRAFIE

1. Curriculum pentru educație timpurie (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani), Ministerul Educației Naționale, 2019, pag. 17.

2. Coord. Ionescu Mihaela, Repere fundamentale în învățarea și dezvoltarea timpurie a copilului, Ed. Vanemond, București, 2010, pag. 22,pag. 36, pag.41, pag. 56, pag. 58, pag. 61.
3. Carte de povești, Volumul II, Editura Diana, Pitești, 2015, pag. 27.
4. Carte de povești, Volumul III, Editura Diana, Pitești, 2015, pag. 3, pag. 10.

38. GRILĂ DE EVALUARE ŞI MONITORIZARE A PROGRESULUI PREŞCOLARULUI cu DEFICIENȚE MINTALE SEVERE şi/sau ASOCIATE DOMENIUL PSIHOMOTRICITATE

Prof. Psihopedagog: Gafița Luminița
Școala Gimnazială Specială "C. Păunescu" Iași

Psihomotricitatea este una din componentele dezvoltării armonioase a copilului ce implică abilitatea de a forma o imagine despre corpul său, de a conştientiza spațiul, timpul, poziția corpului, echilibrul în viața de zi cu zi; Ea se referă la funcțiile motrice integrate şi coordonate de funcțiile psihice.

Grila propusă a apărut din lipsa unui instrument de evaluare strict pentru preşcolarii cu deficiență mintală severă şi cu autism. Ea încearcă să acopere toată aria psihomotricității cu itemi ce pot fi realizați de copiii cu DMS şi autism. Grila cuprinde comportamente observabile pentru fiecare subdomeniu al psihomotricității. Aceste comportamente sunt evaluate pe o grilă de la 0 – nu realizează itemul, 1-realizează doar cu ajutor, 2-realizează independent; Astfel dacă preponderent itemii au fost cotați cu 0 şi 1 se vor constitui ca obiective de realizat în programele de intervenție / terapeutice personalizate. Grila cuprinde o evaluare inițială, ce trece prin toți itemii, o evaluare de etapă ce vizează doar itemii lucrați pe primul semestru, apoi evaluarea finală ce cuprinde itemii lucrați în anul respectiv în programul terapeutic individualizat.

Numele copilului: **Vârsta copilului**

Domenii dezvoltare	Comportamente observabile	Ev. I.	Ev. E.	Ev. F.
MOTRICITATE **I.Motricitate generală**	**I.1.Coordonare dinamică generală** - realizează în imitație sărituri ca mingea;			
	-merge pe o linie trasată pe covor, fără a o depăşi;			
	-imită mişcări simple (bate din palme, face pa, tropăie, morişca, flutură mâinile, sare) ale adultului;			
	I.2. Control postural -stă corect pe scaun;			
	-urcă scările cu paşi alternativi;			
	-poate sta / merge pe vârfuri 3-5 secunde;			
	I.3.Prehensiune şi manipulare a obiectelor -imită acțiuni cu obiecte (plimbă maşina, construieşte bloc din 3 cuburi, mâzgăleşte pe hârtie, completează un incastru, etc.);			
	- realizează la comandă verbală acțiuni cu obiecte uzuale implicate în activități zilnice (piaptănă, bea apă, mănâncă, spală mâinile, şterge mâinile);			

II.Motricitate fină	**II.1. Abilităţi manuale** -imită acţiuni ce implică mişcări fine fără obiecte (închide/deschide pumnul, cântăm la pian, pensa bi / tri -digitală);			
	-realizează acțiuni ce implică motricitatea fină cu obiecte după modelul adultului (trage fermoare, descheie capse, ciupercuțe pe tabla cu găuri, inele pe băț, etc.);			
	II.2. Coordonare oculo-manuală -unește 2 puncte / un traseu desenat cu degetul și cu instrumente de scris;			
	-colorează într-un spațiu dat;			
PSIHOMOTRICITATE **I.Schema corporală**	**I.1. Conştientizarea propriului corp** -arată și / sau numește 3 părți principale: la sine, păpușă și / sau în imagine; -arată și / sau numește 3 părți de detaliu: la sine, păpușă și / sau în imagine;			
	I.2. Imagine corporală -reconstituie schema corporală din 2-3 părţi;			
	I.3.Reprezentarea propriului corp -redă în desen schema corporală în manieră proprie;			
	I.4.-Stabilirea relaţiei dintre corp şi mediu -asociază 3 obiecte de îmbrăcăminte cu diferite părţi ale corpului (bluză, pantalon, căciulă);			
II.Lateralitate	**II.1.Dominanţa manuală (s/d)** -realizează acţiuni simple cu mâna dominantă (lovește cui cu ciocanul, apucă creionul, atinge nasul, pune jucării în cutie);			
	II.2.Dominanţa oculară (s/d) -privește printr-un orificiu cu ochiul dominant;			
	II.3. Dominanţa piciorului (s/d) -păşește peste un obstacol cu piciorul dominant, dă șut în minge;			
III.Conduite şi structuri perceptiv-motrice de formă, culoare, mărime, spațiu și timp	**III.1. Formă** -identifică și / sau numește 2 forme;			
	-sortează forme după model;			
	III.2. Mărime -identifică și/sau numește 2 mărimi (mare, mic)			
	-sortează obiecte după criteriul mărime sau culoare;			
	III.3. Culoare -identifică și/sau numește 2 culori;			
	-colorează folosind culoarea corespunzătoare 2 obiecte din natură;			
	III.4.Abilităţi grafice -redă după model 2 elemente pregrafice;			
	III.5.Percepţia poziţiei obiectelor în spaţiu -identifică și / sau numește poziția obiectelor în spațiu prin raportare la un reper fix: -pe,în;			
	III.7.Raportarea timpului la propria experienţă -identifică în imagini: zi, noapte			
	-asociază obiecte de îmbrăcăminte 2 momente ale zilei			

BIBLIOGRAFIE:

1. C. Păunescu, Ligia. Matiana, Babiana. Mânzat, Doru. V. Popovici, Ludmila Ionescu, Margareta petrescu, , Didona Niculcea, **Terapia educațională integrată,** Editura Pro Humanitate 1997;

2. Gabriela P. Barbu, **Copilul și motricitatea,** Editura Nomina, 2012;

3. Frederique W. Krings, **Psihomotricitate, sprijin, prevenție și compensare,** Editura ASCR, Cluj Napoca, 2014;

4. Ron Leaf, John McEachin, Jamison Dayharsh, Marlene Boehm, **Gid de terapie ABA, strategii de modificare a comportamentelor copiilor autiști,** Editura Frontiera, București, 2010;

5. S. Bluma, M. Shearer, A. Frohman, J. Hilliard, Portage project, CESA 12, Box 564, Portage Wisconsin 53901, USA, **Gidul Portage pentru educație timpurie, manual,** București, 1994;

39. PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

Prof. Safta Eliza
G.P.P. RAZĂ DE SOARE, PITEŞTI

Nivel: I – Grupa mijlocie

Tema anuală: Când, cum şi de ce se întâmplă?

Proiect tematic: Toamna cea bogată

Subtema: Îmi place toamna colorată

Tema activităţii: „Sortează frunzele după culoare şi mărime”

Domeniul experienţial: Domeniul Ştiinţă – Activitate matematică

Mijloc de realizare: Exerciţiu cu material individual

Tipul activităţii: de transmitere şi însuşire de noi cunoştinţe

Scop: Clasificarea frunzelor după culoarea acestora şi după marimea lor; identificarea asemănărilor şi deosebirilor dintre frunze în funcţie de una dintre cele două caracteristici

Obiective operaţionale:

O 1 – să denumească corect culorile pe care le pot avea frunzele toamna: maro, galben, verde, roşu;

O 2 – să identifice corect mărimile frunzelor: mare, mijlociu şi mic;

O 3 – să grupeze toate frunzele de aceeaşi culoare;

O 4 – să ordoneze frunzele asemănătoare, după mărimea lor (de la mare la mic)

O 5 – să comunice în timpul activităţii, utilizând limbajul matematic corespunzător;

Strategia didactică

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, expunerea, observaţia, exerciţiul, munca independentă

Material didactic: frunze de diferite soiuri, fişă de muncă independentă, recompense.

Forma de organizare: frontal şi individual

Durata activităţii: 20 min.

Bibliografie: *Programa activităţilor instructiv-educative în grădiniţa de copii*, M.E.C. Bucureşti, 2005

Grama F., Pletea, M. și colab., *Aplicaţii ale noului curriculum pentru învăţământul preşcolar*, vol.I, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti, 2009

DEMERSUL DIDACTIC

EVENIMENTE DIDACTICE	OB.	CONŢINUTUL ŞTIINŢIFIC	STRATEGIA DIDACTICĂ		EVALUARE
			Metode şi procedee	Material didactic	
1.Organizarea activităţii		În vederea unei bune desfăşurări a activităţii, voi aranja măsuţele în formă de semicerc pentru o cât mai bună vizibilitate şi voi pregăti materialul didactic necesar pe fiecare dintre acestea. Copiii se vor aşeza în ordine pe scaune, la măsuţe.			
2.Captarea atenţiei		Pornind de la plimbarea pe care am făcut-o împreună cu copiii în parc, zilele trecute, le voi aminti copiilor despre frunzele pe care le-au cules din parc – voi scoate dintr-o cutie frunzele de diferite forme, mărimi şi culori.	Expunerea	frunze diferite	

3. Anunţarea temei şi a obiectivelor		Copiii vor afla că în această activitate *vom sorta frunzele de aceeaşi culoare,* apoi le vom grupa pe cele care seamănă în funcţie de *mărimea lor*.	Explicaţia		
4.Reactualizarea cunoştinţelor	O 1 O 2	Se va discuta cu cei mici despre culorile pe care le pot avea frunzele toamna: maro, galben, verde, roşu, şi copiii vor identifica ce culori au frunzele de pe măsuţele lor. Apoi voi aduce în discuţie dimensiunea frunzelor, explicând termenul de „mărime" – frunzele pot fi de mărime mare, mijlocie sau mică. Voi cere copiilor să exemplifice alegând fiecare câte o frunză mare, apoi una mijlocie, apoi una mică.	Observaţia Conversaţia Explicaţia		Evaluare verbală (prin aprecieri)
5.Dirijarea învăţării	O 3 O 4 O 5	Folosind frunzele de pe măsuţele lor, copiii vor sorta frunzele în funcţie de culoarea lor (independent de formă şi mărime). Voi supraveghea realizarea corectă a sarcinii şi voi oferi explicaţii suplimentare copiilor, dacă va fi nevoie! Apoi vom alege frunze care seamănă, care au căzut din acelaşi copac (formă asemănătoare) şi le vom ordona în funcţie de mărimea lor: frunzele mari la dreapta, cele mijlocii la mijloc, cele mici la stânga. Voi atrage atenţia copiilor asupra faptului că există frunze de mărime mică la toate soiurile de frunze, la fel şi frunze mijlocii şi mari. Fiecare copil va lucra cu frunzele din faţa sa, aşezându-le de la mare la mic şi împreună cu întreg colectivul, vom verifica	Explicaţia Exerciţiul Explicaţia Observaţia Exerciţiul	frunze diferite	Evaluare verbală (prin aprecieri) Evaluare verbală (prin aprecieri)

		dacă fiecare copil a realizat corect ordonarea după mărime a frunzelor.			
6.Asigurarea retenţiei şi a transferului şi Evaluarea performanţelor	O 3 O 4	Copiii vor primi fişe de muncă independentă: - vor colora cu aceeaşi culoare frunzele de acelaşi fel (care au căzut din acelaşi copac) obţinând astfel mulţimi de frunze asemănătoare ca şi culoare şi formă. - Vor desena pe un spaţiu marcat pe fişă trei frunze ordonate după mărime: de la mare la mic. Copiii pot folosi frunzele reale ca şablon. Se vor analiza fişele realizate de copii şi se vor repeta noţiunile de asemănare după culoare şi formă, dar şi noţiunea de mărime.	Explicaţia Exerciţiul Conversaţia	fişă de muncă independentă	Evaluare verbală (prin aprecieri)
7.Încheierea activităţii		Voi face aprecieri generale şi individuale asupra comportamentului şi participării copiilor la activitate. Voi oferi recompense copiilor care au fost cei mai activi şi au realizat corect fişa de muncă independentă.		recompense	

40. PROIECT DIDACTIC

STOIAN GABRIELA- MIHAELA

UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: Grădiniţa cu P.P. Nr.10 Husi
GRUPA: ,,Buburuzelor" - mijlocie
TEMA ANUALĂ DE STUDIU: „Când, cum şi de ce se întâmplă?''
TEMA PROIECTULUI TEMATIC: ,, Oaspeţii Primăverii"
TEMA SĂPTĂMÂNALĂ: "În aşteptarea rândunelelor"
TEMA ZILEI: ,,Surprize pentru rândunele"
TIPUL ACTIVITĂŢII: Consolidare de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi

CATEGORII DE ACTIVITATI ABORDATE :

1) **Activitati de dezvoltare personala (ADP):**
   - Întâlnirea de dimineaţă: „Bună dimineaţa, păsărelelor!"
   - Rutine: „Îmi aştept rândul" – deprinderea de a anunţa, prin ridicarea mâinii, când solicită un anumit lucru
   - Tranziţii: „Cântecul păsărelelor" – joc cu text şi cânt
     „Ciripim şi sărim ca păsărelele" – exerciţii de mişcare
2) **Jocuri şi activităţi liber alese (ALA):**
   - Artă: ,,Rândunica" – desen în contur dat
   - Joc de masă: „Jocul umbrelor"
   - Ştiinţă: „Arată drumul copilului la cuibul rândunelelor"– labirint
   - Joc distractiv: „Zboară, zboară"
   - Joc cu text şi cânt: ,,Huţa-huţa"
3) **Activitati pe domenii experientiale (ADE) :**
   - DOS – Activitate practică - ,,Cuibul rândunelelor'' –mototolire, lipire.
   - DPM – Educaţie fizică - Sărituri libere pe loc, în înălţime şi în deplasare - Joc mişcare ,,Cursa păsărelelor"

SCOPUL ACTIVITĂŢII: Stimularea creativităţii şi a interesului pentru creaţie, precum şi consolidarea deprinderilor motrice învăţate – sărituri.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

1) **ADP:**
   - să recunoască cum este vremea prin stabilirea corectă a jetoanelor la calendarul naturii;
   - să schimbe impresii, idei pe baza materialului văzut;
   - să răspundă corect la întrebări, formulând răspunsuri clare şi concise;
   - să participe cu plăcere la joc alături de ceilalţi copii.
2) **ALA:**

   Sectorul ,,Joc de masă''- tema ,, Jocul umbrelor":
   - o să recunoască imaginea, asociind corect cu umbra sa;
   - o să refacă întregul urmărind modelul educatoarei;

   Sectorul ,,Artă" – tema ,,Rândunica":

- să folosească culorile indicate pentru a realiza desenul;
- să coloreze corect, respectând spaţiile date.

Sectorul „Ştiinţă''- tema „Arată drumul copilului la cuibul rândunelelor" – labirint
- să rezolve corect labirintul;

Joc distractiv: „Zboară, zboară"
- să fie atent la comenzile date de conducătorul jocului;
- să-şi dezvolte atenţia;
- Să respecte regulile jocului distractiv.

Joc cu text şi cânt: „Huţa-huţa"
- Să execute mişcările sugerate de textul cântecului;

3**) ADE**

Activitate practică (DOS):
- să recunoască enumerând materialele folosite;
- să utilizeze corect tehnicile de mototolire şi lipire;
- să îmbine materialele primite pentru realizarea unor lucrări originale;
- să-şi exprime părerea faţă de lucrările celorlalţi copii, motivându-şi părerea.

Educaţie fizică (DPM):
- să efectueze corect exerciţiile de pregătire a organismului pentru efort;
- să răspundă motric la sarcinile date;
- să respecte deliberat regulile stabilite în desfăşurarea sarcinilor;
- să manifeste stabilitate şi spirit de colaborare în relaţiile cu colegii;
- să-şi dezvolte armonios organismul.

STRATEGII DIDACTICE:
- **Metode şi procedee didactice**: expunerea, conversaţia, observaţia, explicaţia, exerciţiul, braistorming, turul galeriei, aprecierea verbală.
- **Mijloace de învăţământ**: fişe, culori, coli de xerox color, coşuleţe, imagini cu rândunică, aracet, hârtie creponată, ecusoane cu vrăbiuţe şi porumbiţe, CD cu cântece de primăvară, casetofon, DVD.
- **Forma de organizare:** activitate integrată frontal, pe grupuri mici, în perechi.

DURATA: pe parcursul unei zile

BIBLIOGRAFIE:

- *** - „Curriculum pentru învăţământul preşcolar", 2008;
- ,,Activităţile integrate din grădiniţă''- ghid pentru cadrele didactice din învăţământul preuniversitar, Editura Didactică Publishing House, 2009;
- Revista ,,Învăţământul preşcolar'', nr. 3-4/2009, pag. 172-175.

SCENARIUL ZILEI

ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ

SALUTUL: În prima parte a zilei, în cadrul întâlnirii de dimineaţă, copiii îşi vor aşeza fotografia la panoul de prezenţă şi îşi va alege din coşuleţ un ecuson şi îl va aşeza în piept.

Copiii aşezaţi în cerc vor rosti salutul de dimineaţă: «Bună dimineaţa păsărele » Îi voi saluta pe fiecare, adresându-mă în functie de ecuson:

- Bună dimineaţa, porumbiţe!
- Bună dimineaţa, vrăbiuţe!

CALENDARUL NATURII : Se discuta despre cum este vremea în această zi pentru a aşeza la « Calendarul naturii » jetoanele corespunzătoare.

ÎMPĂRTĂŞIREA CU CEILALŢI: "Suntem veseli ca păsărelele!"

Copiii vor schimba impresii cu privire la ecusonul pe care şi l-a ales, de ce a dorit să fie porumbiţă sau vrăbiuţă

NOUTĂŢILE ZILEI : Le captez atenţia copiilor asupra faptului că în timp ce au zburat un pic pe afară, am primit vizita unor berze (macheta cu berze) care doreau să-mi spună ceva. Acestea mi-au dat de veste că vor sosi şi rândunelele, dar din cauza vremii, ele fiind mai mici, înaintează mai greu şi zborul este mai obositor. Eu ştiu că le aşteptaţi cu nerăbdare, să vă jucaţi cu ele, să vă luaţi la întrecere în zbor sau la cântat, dar când vor veni trebuie să-şi repare cuibul, dacă îl mai găsesc, sau să-şi construiască un alt cuib, aşa că nu ştiu dacă au timp să se joace cu voi. Atunci ce putem face ? Are cineva vreo idee ? Cred că ar fi mai bine să le facem ***o surpriză pentru rândunele*** **(tema zilei)**, să le facem noi câteva *cuiburi*, după care ne vom lua la o întrecere în *cursa păsărelelor*, pentru a le aduce şi ceva mâncare la cuibuşor.

Dar până să începem realizarea cuiburilor, berzele v-au pregătit diverse materiale pe care le găsiţi la centrele de activitate pentru a se convinge de hărnicia voastră.

Printr-o *TRANZIŢIE* vor merge la centrele pregătite:

"Păsărele minunate
La mese mergeţi toate
Atenţie, să ascultaţi
Ce vă spun eu să lucraţi!"

JOCURI SI ACTIVITATI LIBER ALESE (ALA):

Copiii descoperă centrele vor afla sarcinile pe care le au de rezolvat şi vor alege temele preferate.

La centrul ***Artă*** vor desena în contur dat „Rândunica"; ***Joc de masă***: „Jocul umbrelor" vor completa cartonaşele date; ***Ştiinţă*** vor rezolva fişele de muncă independentă pe care se află labirintul: „Arată drumul copilului la cuibul rândunelelor".

După ce sarcinile de la sectoare vor fi îndeplinite, copiii împreuna cu educatoarea vor trece pe la toate centrele, în care s-a lucrat, pentru a vedea şi aprecia rezultatele activităţii.

TRANZITIE : Înainte de a trece la desfăşurarea activităţilor pe domenii experientiale, copiii vor interpreta jocul cu text şi cânt : « Cântecul păsărelelor», executând mişcările sugerate de textul cântecului.

ACTIVITĂŢI PE DOMENII EXPERIENTIALE (ADE):ACTIVITATE INTEGRATA (DOS+DPM) : « SURPRIZE PENTRU RÂNDUNELE »

1. **Domeniul om si societate** – Activitate practică – «Cuibul rândunelelor » - mototolire, lipire
2. **Domeniul psihomotric-** Educaţia fizică - Sărituri libere pe loc, în înălţime şi în deplasare - Joc mişcare ,,Cursa păsărelelor"

Atenţia copiilor va fi îndreptată spre surpriza acoperită pe panou : cuibul rândunelelor. Se prezintă modelul, etapele de lucru, verbalizând acţiunile făcute.şi se formează echipele (porumbiţe şi vrăbiuţe) pentru lucru. Dar înainte de a începe să realizăm cuiburile trebuie să ne pregătim corpul pentru efort. Pentru început vom executa nişte exerciţii de încălzire: "Ne uităm după alte păsărele, "Cuiburi pentru păsărele", "Adunăm paie pentru cuib", "Sări ca păsărica". După executarea exerciţiilor, copiii vor merge la mesuţe în pereche (câte 2 porumbiţe şi 2 vrăbiuţe). Fiecare echipă se va aşeza la masa cu simbolul asemănător ecusonului. Se vor intui materialele primite pe măsuţe. Se execută împreună cu copiii exerciţii de încălzire ai muşchilor fini ai mâinii: închidem şi deschidem pumnii, rotim pumnii, ne spălăm pe mâini, ploaia. În timp ce copiii lucrează, urmăresc activitatea fiecăruia oferind indicaţii şi ajutor celor care întâmpină greutăţi. În sala de grupă, la loc vizibil, sunt aşezate 2 panouri: un panou cu o porumbiţă şi unul cu o vrăbiuţă. Fiecare pereche îşi va aşeza lucrarea la panoul potrivit.

Tranziţie: *"La căsuţa noastră mică*
Va veni o rândunică
Şi din paie şi din lut
Cuib sub streşini le-am făcut"

Prin tranziţie se realizează trecerea pentru desfăşurarea jocului de mişcare "Cursa păsărelelor", în care se repetă mai multe forme de sărituri. Cele două echipe (porumbiţe şi vrăbiuţe) sunt aşezate la linia de plecare. În faţa lor sunt aşezate: 1 cerc (pentru săritura liberă de pe loc), o crenguţă (săritura în înălţime) şi 2 baston (sărituri în deplasare) şi panourile cu cuiburile. La semnal, primii din fiecare echipă pornesc prin sărituri pe ambele picioare în cerc, ajung la crenguţă, sar peste bastoane, iau bobiţa, o pun în cuib apoi se întorc în alergare la spatele şirului, ating următorul copil care continuă întrecerea. Câştigă echipa care a terminat primul întrecerea. Se execută jocul de către copii. Voi face observaţii şi precizări suplimentare. După ce toate păsările au terminat cursa, se vor odihni, vor juca jocul distractiv "Zboară, zboară" şi Joc cu text şi cânt: ,,Huţa-huţa", apoi se realizează ***tranziţia*** către panori prin exerciţiile de mişcare: ,,Ciripim şi sărim ca păsărelele". Prin turul galeriei se va realiza aprecierea lucrărilor. Porumbiţele vor aprecia lucrările vrăbiuţelor, vrăbiuţele pe ale porumbiţelor după următoarele criterii: acurateţea lucrării, gradul de finalitate a lucrărilor.

Finalitatea zilei :

- Ce anume v-a plăcut mai mult în activităţile de azi? – discuţie liberă.

Se oferă stimulente (rândunele) şi bomboane copiilor.

41. PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ
„ Să-l ajutăm pe Fluturaşul Năzdrăvan”!

PROF. TĂRNĂUCEANU CRISTINA
GRĂDINIŢA CU P.P. NR.12 HUŞI

SCENARIUL ZILEI
ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ:

I. SALUTUL

După ce toţi copiii au sosit şi micul dejun a fost servit, în cerc să ne adunăm, să cântăm şi să dansăm.

Cântăm si dansam împreună ,, Bună dimineaţa, hai sa ne trezim”.

După ce ne-am înviorat, am cântat şi am dansat, le propun copiilor să facem cercul prieteniei pentru a realiza “Întâlnirea de dimineaţă”.În timpul acestui moment al zilei,copiii stau pe pernuţe în semicerc pentru a se putea vedea mai bine şi a relaţiona în bune condiţii fizice.

,, Bună dimineaţa Iepuraşilor
Mă bucur că ne reîntâlnim
A-nceput o nouă zi
Bună dimineaţa copii!”

PREZENŢA:

,, După ce ne-am adunat
Şi frumos ne-am salutat
Colegii ne-am întâlnit,
Cine oare n-a venit?” (Se verifică copiii absenţi).

Vom descoperi ce copii nu au venit la gradiniţă, astfel poza celor abseţi va rămâne la Casuţa iepuraşilor iar cei prezenţi vor avea poza la Grădiniţa sub formă de morcov.

Urmărim apoi “calendarul naturii” şi încercăm să recunoaştem în ce zi a săptămânii ne aflam. Un copil va fi rugat să privească pe fereastra şi să spună cum este vremea afară. Se completează “calendarul naturii”.

CALENDARUL NATURII:

Se lucrează pe panou:
- În ce anotimp suntem ?
- Oare în ce zi a săptămânii ne aflam?
- Cum este vremea ?

II. ÎMPĂRTĂŞIREA CU CEILALŢI/ ACTIVITATEA DE GRUP:

„Să ocrotim şi să fim prieteni cu insectele !” sfatul zilei

Se vor purta discuţii libere cu privire la surprizele primăverii: aspecte din natură, florile, insectele ce apar primăvara. Fiecare copil va spune care este insecta lui preferată.Apoi vom discuta şi despre faptul că trebuie să le ocrotim, astfel copiii vor înţelege că şi insectele sunt suflete mici ce trebuie ocrotite şi iubite.

III. NOUTATEA ZILEI:

După discuţiile din cadrul întâlnirii de dimineaţă, copiii vor auzi un plânset ascuţit . Îi voi întreba pe copii: ce se aude? Şi de unde vine acel plânset?

Descoperim în cele din urmă, că acel plânset se auzea din interiorul unei flori. Deschid floarea şi acolo descoperim un fluturaş trist.

Îl voi întreba de ce plânge şi cum îl putem ajuta.

El ne povesteste că este tare necăjit deoarece Zâna Fluturaşilor s-a supărat pe el pentru că a lipsit de la gradiniţă şi nu ştie să facă nimic. Nu ştie să construiască, să picteze, nu ştie să grupeze după culoare, nu cunoaşte cifrele de la 1 la 3, nu ştie să numere, nu ştie să lipească, nu ştie să danseze. Iar pentru asta Zâna Flturaşilor i-a luat bulinele colorate de pe aripioare spunându-i că i le va da înapoi dacă copiii îl vor învăţa ceea ce el ar fi trebuit să ştie de la grădiniţă.

Zâna Fluturaşilor l-a trimis la copiii de la grupa "Iepuraşilor Năzdrăvani"pentru că sunt tare isteţi, cuminţi, atenţi , iubesc , ocrotesc şi sunt prieteni cu micile vieţuitoare.

- Copii, îl ajutăm pe Fluturaşul Năzdrăvan să înveţe de la noi?

Pentru că vrem să-l învăţăm pe Fluturaşul Năzdrăvan tot ce el nu ştie şi pentru că noi suntem prietenii micilor vieţuitoare, astăzi vom construi un castel pentru Zâna Fluturaşilor, vom realiza din piese tangram flori pentru fluturaşi, vom picta fluturaşi din ipsos, vom grupa după culoare, vom număra până la trei, îi vom spune care este cifra corespunzatoare unui număr, ba chiar i-o vom arăta, vom lipi, vom dansa şi ne vom distra.

Tranziţie: „Zboară fluturaşul".

Ne oprim la prima masă: centrul **Artă.**

- Ce vedem pe masă copii?

Copiii care vor lucra aici îi vor arăta „Fluturaşului Năzdrăvan" cum se picteză fluturaşii din ipsos.

Pornim spre urmatoarea masă: centrul **Joc de masă**

- Ce avem pe măsuţe?

Copiii care vor lucra aici, îi vor arăta „Fluturaşului Năzdrăvan" cum să realizeze cu ajutorul pieselor tangram, flori.

Şi pornim spre ultima masă: centrul **Construcţii.**

- Ce avem pe măsuţe?

Copiii care vor lucra aici îl vor învăţa pe „Fluturaşul năzdrăvan" să construiască un castel pentru Zâna Fluturaşilor, din piese lego.

Copiii vor alege centrul unde doresc să lucreze. La expirarea timpului de lucru copiii vor face un tur al centrelor pentru a vedea ce au lucrat ceilalţi copii.

Tranzitie: "Câte unul pe cărare"- cântec

Copiii revin în sala de grupă cântând „ Zboară fluturaşul" şi se vor aşeza pe scăunelele dispuse în semicerc.

- Dragi copii, l-am învăţat pe "Fluturaşul Năzdrăvan" să construiască, să picteze, să realizeze flori din piese tangram , iar pentru asta Zâna Fluturaşilor ne dă voie să i dam fluturaşului o bulină colorată, pe care o aşezăm pe o aripă. Dar ca să-şi câştige şi celelate buline mai trebuie să-l învăţăm să grupeze după culoare, să numere de la 1 la 3, să-i arătăm cifra corespunzatoare unui număr de elemente, să-l învăţăm să lipească după un model dat. Pentru asta eu m-am gandit să ne jucam un joc care se numeşte: "Să-l ajutăm pe Fluturasul năzdrăvan!" .

Dar înainte de a începe jocul vreau să-mi demonstraţi că vă veţi descurca la acest joc, raspunzându-mi la urmatoarele întrebări:

- Câţi ochişori are un copil? Dar năsucuri?
- Câţi iezi avea capra din poveste? Câţi purceluşi erau în poveste?
- Cu ce seamănă cifra 2?
- Cine numară până la 3?
- Câte degete am ridicat?
- De cate ori am batut din palme?

Bravo! Am văzut ca sunteţi pregătiţi şi cu siguranţă o să vă descurcaţi la joc.

Pentru a ne juca avem nevoie de : flori din carton colorat, fluturaşi coloraţi, o omidă, coş cu cifre, frunze, flori în ghivece, stropitori cu cifre,

Explicarea şi demonstrarea jocului:

Să vă explic cum ne vom juca: eu vă voi adresa o întrebare, cine ştie ridică mâna şi îmi va da răspunsul sau un copil ce este atins cu bagheta va face ceea ce-i cer.

Răspunsurile corecte vor fi aplaudate iar cele greşite vor fi corectate:" Bravo, bravo ai ghicit/ Treci la loc fii mulţumit!"/ „ N-ai ghicit ne pare rău/ Raspunde altul în locul tău!".

Executarea jocului de probă de către copii:

Voi chema un copil în faţă. Copilul chemat va număra şi îmi va spune câte albine sunt în stup.

Le voi explica copiilor că aşa ne vom juca şi în acelaşi timp „Fluturaşul năzdrăvan" va învăţa de la ei.

Executarea propriu zisă a jocului de către copii:

Prima probă:

„ Vântul tare a suflat
Fluturii i-a amestecat
Hai copii să mă ajutaţi
Şi câte un fluture să luaţi!"

Arunc fluturii-n sus, cazând pe covor. Fiecare copil va veni să ia câte un fluture de pe covor. Le arăt floarea roşie spunându-le că ea este căsuţa fluturilor roşii, floarea galbenă este căsuţa fluturaşilor galbeni iar cea albastră este căsuţa fluturaşilor albaştri.

-Pentru că noi suntem prieteni cu micile vieţuitoare, haideţi să ajutăm fluturii să ajungă pe floarea potrivită.

Fluturaşii roşii vor veni pe floarea roşie, cei galbeni pe floarea galbenă iar cei albaştrii vor veni pe floarea albastră.

Stabilim împreună ce grupe de fluturi am format (grupa fluturilor roşii, grupa fluturilor galbeni, grupa fluturilor albaştrii). Apoi vom aprecia care grupă are mai mulţi/puţini fluturi prin apreciere globală.

Raspunsurile corecte vor fi aplaudate iar cele greşite vor fi corectate.

Proba a doua:

-Omiduţa noastră vrea,
Multe frunze de lalea,
Hai copii să o ajutăm
Frunze-n coş să aşezăm.

Voi numi câte un copil să-mi spună ce cifră se află pe coş, apoi să pună în coş atâtea frunze cât indică cifra.

Răspunsurile corecte vor fi aplaudate iar cele greşite vor fi corectate.

Complicarea jocului:

Copilul atins cu bagheta fermecată, merge în gradină unde va număra florile din ghivece, va spune câte sunt iar apoi va cauta stropitoarea ce are pe ea cifra corespunzătoare numărului de flori, pe care apoi le va uda, dacă a răspuns corect.

Răspunsurile corecte vor fi aplaudate iar cele greșite vor fi corectate.

-Pentru ca v-ați descurcat minunat, Fluturașul primește încă o bulina!

Tranziţie: „Câte unul pe cărare" copiii se vor ridica de pe scaunele şi vor ieşi din sala de grupă.

La revenirea în sala de grupă se vor aşeza la măsuţe.

Pe măsuţe vor descoperi materialele pentru următorul moment al activităţii.

- Ce aţi găsit pe măsuţe?
- Oare ce vom face cu ele?

După cum vedeți din gradina noastră cu flori, lipsesc fluturașii. Ce spuneți dacă vom face astăzi niște fluturași drăgălași cu buline colorate?

-Ia priviți ce fluturaș drăgălaș veți face astăzi ! (prezint lucrarea model ANEXA1)

Dar acest fluturaș nu se face așa oricum, ci trebuie sa fiți foarte atenți! Pentru că aceste buline colorate le vom lipi astfel: unde vedeți crec roşu veţi lipi o bulină roşie, unde vedeţi cercul galben lipiţi o bulină galbenă, unde vedeți cerc albastru , lipiţi o bulină albastră.

După explicațiile date, vom efectua exerciţii de încălzire a muşchilor mâinii „Cântec pentru mâna mea”- Mariana Tatiana Donciu.

-Vă urez spor la lucru!

Voi supraveghea îndeaproape modul în care copiii lucrează, dacă respectă indicațiile date şi îi voi sprijini pe cei ce întâmpină dificultăţi în îndeplinirea sarcinii.

Lucrările finalizate se vor expune în „ grădina” cu flori.

Apoi 2-3 copii vor aprecia câteva lucrări motivând alegerea făcută (dacă au lipit corect bulinele, dacă au lucrat îngrijit, numărăm bulinele).

Tranziție: „Zboară fluturașul”

Copiii se vor întoarce în sala de grupă costumați cu aripi de fluturi unde vor dansa pe ritmurile cântecului *„Fluturaşul meu”*.

Asigurarea retenției si al transferului se va realiza prin intermediul *jocului liniştitor „Zboară, zboară”*. Copiii stau în cerc pe covor. Eu le voi adresa un set de întrebări cu privire la activitatea desfăşurată. Dacă răspunsurile sunt corecte, copiii se vor ridica şi vor imita zborul fluturilor.

„ Pe cine au ajutat ei astăzi?/ De ce era supărat Fluturaşul?/ Ce l-au învățat ei pe fluturaș?”

In final toți copiii vor primi aprecieri si vor fi răsplătiți cu o surpriză dulce.

Activitatea se va încheia în mod distractiv pe ritmurile jocului muzical „Danseză Hopa Hopa”.

Şi nu uitaţi: să iubiţi , să ocrotiți şi să fiți prietenoși cu micile viețuitoare!

Anexa 1

42. VORBITUL ÎN PUBLIC

Profesor învățământ preșcolar: Angela – Lăcrămioara TEODORESCU
Grădinița cu program prelungit nr. 22 Sibiu

ARGUMENT

Societatea actuală, prin complexitatea ei, consideră comunicarea interpersonală un element definitoriu și indispensabil pentru îndeplinirea sarcinilor individuale și colective ale cetățenilor. Modificările societale recente, precum și exemplele elitelor reprezentative au condus la o depreciere a discursului public și a modului de transmitere a mesajelor prin discursuri, comunicate și alte forme de comunicare, incluzând aici și mediul virtual.

Propunătorul consideră că finalitatea procesului educațional trebuie să ofere societății un lider de prezență, al cărui discurs public să creeze ecou și să coalizeze energii, într-un mod firesc, cu informațiile avute la îndemână.

Astfel, propunătorul vrea să introducă elementele de fond ale artei retoricii și a vorbitului în public, de la nivelul grupei mari de preșcolari, ca fundament a liderului și managerului de viitor, capabil să comunice cu ușurință cu semenii săi.

Mai mult, este o realitate faptul că atât adulții cât și copiii expun o teamă omniprezentă vis a vis de vorbitul în public. Este deci în puterea noastră să căutăm soluții potrivite pentru a-i ajuta pe copiii preșcolari să depășească această teamă, și să prevenim ca teama de azi a preșcolarului să se transforme în oroarea de mai târziu a adultului, în situația vorbitului în public.

OBIECTIVE CADRU

- Corectarea și dezvoltarea vorbirii și auzului fonematic
- Construirea unui mesaj public cu informații la îndemâna auditoriului
- Prezentarea liberă a unui mesaj în fața unui auditoriu

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- să efectueze exerciții de respirație, de gimnastică facială și lingual, pentru dezvoltarea atenției auditive;
- să memorizeze poezii pentru exersarea diferitelor sunete;
- să exprime liber un conținut pregătit anterior în fața unei audiențe;
- să utilizeze corect elementele de suport multimedia;
- să expună liber o întâmplare din viața personală în fața colegilor;
- să descrie cursiv elementele de detaliu ale unei imagini;
- să-și gestioneze emoțiile pe timpul expunerilor individuale sau pe timpul când sunt filmați;
- să adopte un cod de ținută și atitudine potrivită unui vorbitor în public;
- să conducă un interviu cu minim cinci întrebări în baza unui plan anterior;
- să reproducă comportamente observate la alți vorbitori în clipurile demonstrative;

MODALITĂȚI DE EVALUARE:

- Concurs de dicție distractivă;
- Portofoliu foto-video din timpul prezentărilor susținute;
- Prezentare individuală inițială, intermediară și finală;
- ”Moment de artă retorică” cu ocazia serbării de Crăciun și de sfârșit de an școlar;
- Lecții deschise cu părinții.

PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR
PROGRAM OPȚIONAL ”VORBITUL ÎN PUBLIC”

Săptă-mâna	**Tema activității**	**Activitatea de învățare/ conținuturi**	**Modalități de realizare**	**Locul desfășurării/ resurse**
1.	”Privește la mine”	Prezentarea unor fotografii și filmulețe cu persoane care vorbesc în public	Convorbire	Sala de grupă/ calculator, fotografii, filmulețe video
2.	”Învățăm să respirăm corect”	Efectuarea unor exerciții de respirație	Exercițiu	Sala de grupă/curtea grădiniței/ bucăți de hârtie
3.	”O altfel de gimnastică”	Efectuarea unor exerciții de gimnastică facială și lingual	Exercițiu	Sala de grupă/ oglindă
4.	”Vocale și consoane”	Exerciții de corectare a sunetelor (vocale și consoane primare)	Exerciții-joc	Sala de grupă/ jetoane cu imagini
5.	”Rică”	Memorizarea unor poezii pentru exersarea sunetului ”r”	Memorizare	Sala de grupă/ poezii
6.	”Atenție la sunete!”	Exerciții pentru dezvoltarea atenției auditive	Exerciții-joc	Sala de grupă/ poezii, cântece, orgă
7.	”O întâmplare hazlie”	Tehnica de povestit (impromptu, fără pregătire)	Povestire	Sala de grupă/ povești de viață, tehnica de înregistrat
8.				
9.				
10.	”Modelul din fereastră”	Prezentarea unor discursuri publice de succes și a unora cu greșeli evidente	Vizionare	Sala de grupă/ discursuri, videoproiector
11.	”Pregătirea pentru discurs”	Arhitectura de bază a unui discurs	Convorbire	Sala de grupă/ fotografii
12.	”Ținuta prezentatorului”	Reguli de echipare, de postură și gestică	Exerciții-joc	Sala de grupă/ pupitru, instalație sonorizare, tehnica de înregistrat
13.				
14.	”Să facem cunoștință”	Prezentare individuală: nume, vârstă, grupă, hobby	Expunere	Sala de grupă/ pupitru, instalație sonorizare, tehnica de înregistrat
15.				
16.	”Laserul jucăuș”	Folosirea tehnicii și a materialelor de sprijin	Exerciții-joc	Sala de grupă/ pupitru, instalație sonorizare, imagini, videoproiector, pointer

17. 18. 19. 20.	”Prietenul meu”	Prezentarea animalului preferat după regulile unui discurs	Expunerea-discurs	Sala de grupă/ pupitru, instalație sonorizare, imagini, videoproiector, pointer
21.	”Să vezi și să crezi”	Vizionarea unui clip despre un obicei practic	Vizualizare	Sala de grupă/ clipuri video, videoproiector
22. 23. 24. 25. 26.	”Ghidul vizual”	Prezentarea și demonstrarea unei activități din sfera ghidurilor practice (aranjarea mesei, împachetarea hainelor, utilarea unui rucsac, etc.)	Expunerea-discurs	Sala de grupă/ pupitru, instalație sonorizare, imagini, videoproiector, pointer, materiale
27. 28. 29.	”Pregătirea unui interviu”	Alegerea subiectului interviului, planul de întrebări, alegerea locului, decorului	Vizionare Planul interviului	Curtea grădinitei/ pe stradă/în parc/interior/ microfon, aparatură foto-video
30. 31. 32. 33. 34.	”Interviu cu eroul meu”	Realizarea unui interviu liber, pe baza unui plan pregătit anterior	Interviul	Curtea grădinitei/ pe stradă/în parc/interior/ microfon, aparatatură foto-video

BIBLIOGRAFIE

- Carmen Ivanov, ”Străfurnica și prietenii săi” – Manual de dicție pentru copii, ed. Favorit, 2015;
- Carmen Ivanov,”Străfurnica și prietenii săi, Audiobook”, CD, 2015;
- E. Boscaiu,”Prevenirea și corectarea tulburărilor de vorbire în grădinițele de copii”, E.D.P., București, 1973;
- A.L. Iacob, ”Defecte de vorbire frecvente la preșcolari și posibilitatea corectării lor” – Lucrare de diplomă, 1998;
- http://www.dictie.ro/category/exercitiu/;
- https://www.ted.com/talks?language=ro;
- https://www.youtube.com/watch?v=eKASgXniO7Q

43. COPIII FAC PĂMÂNTUL FERICIT

Profesor pentru învățământul preșcolar Tepei Voichița
Liceul Tehnologic Ocna Șugatag, GPN Breb

Grupa: mare – pregătitoare

Tema anuală de studiu: CUM ESTE, A FOST ŞI VA FI AICI PE PĂMÂNT?

Domeniul experienţial : Domeniul om şi societate: Activitate practică

Tema: COPIII FAC PĂMÂNTUL FERICIT

Tipul de activitate: Consolidare de priceperi şi deprinderi

Forma de realizare: lucrare colectivă

Durata: 35 – 40 de minute

Scopul activităţii:

- dezvoltarea capacităţii de a realiza lucrări practice inspirate din natură valorificând deprinderile de lucru însuşite: motolire,tăiere, lipire, îmbinare etc.
- formarea unei atitudini ecologice precoce, care să permită manifestarea unor comportamente simple în relaţiile copilului cu mediul

Obiective operaţionale:

Cognitiv- informaţionale

- să clasifice materialul intuitiv: material natural, refolosibil, procurat din comerţ
- să–şi autoanalizeze lucrările respectând criteriile stabilite: acurateţe, ordine, finalitate
- să argumenteze răspunsurile la întrebările adresate de educatoare

Obiective psiho-motorii

- să execute cu deplin control mişcările şi exerciţiile de încălzire a mâinii
- să redea diferite tipuri de consumatori prin : mototolire, decupare, aplicare
- să lucreze independent şi în echipă
- să lucreze curat, să păstreze curăţenia şi ordinea la locul de muncă

Obiective afectiv- motivaţionale

-să recepteze afectiv tema propusă
- să finalizeze lucrările începute
- să manifeste independenţă şi perseverenţă în acţiune
- să-şi exprime sentimentele de bucurie, satisfacţie, mulţumire, în legătură cu implicarea proprie în activitate

Metode şi procedee:

Brainstorming, munca în perechi, munca în grupuri mici, ascultarea activă, problematizarea, algoritmizarea, tehnica ciorchinelui

DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII

Eveniment didactic	***Conținut științific***	***Strategii didactice***	***Evaluare (instrumente și indicatori)***
1. Pregătirea pentru activitate 2. Prezentarea conţinutului şi dirijarea învăţării	Joc rapid de gîndire: „Spune-mi la ce te gîndeşti cînd spun…“ (floare, pasăre, animal, etc). Pământul este divers populat cu floră, faună, populaţie umană Se va viziona un CD reprezentînd aspecte cu elemente din natură, suprinse într-o armonie de forme şi culori. *Din diversitatea de specii, se concretizează prin imagini căteva tipuri de consumatori de nivel I, II, III, IV,V.* Se prezintă o planşă care sugerează un Pământ trist şi gol. Pământul are nevoie de toate tipurile de consumatori, între care să se stabilească o relaţie de echilibru. **Anunţarea temei** *“Copiii fac pământul fericit“.* **Intuirea materialelor** Se face diferenţierea materialelor, se clasifică în funcţie de provenienţă(din natură, din comerţ, deşeuri care se valorifică), a uneltelor de lucru (foarfeci, lopăţele, şerveţele umede). **Încălzirea muşchilor mici ai mâinii**	- brainstorming-ul; - vizionare CD;	- evaluare orală: să formuleze cel puţin trei variante de răspuns pentru fiecare noţiune - să recunoască cel puţin câte două specii de: plante, insecte, animale

	- jocul numerelor *- exerciţii însoţite de instrumente muzicale* **Executarea temei** Copiii vor reda diferite modele de consumatori, exersând tehnica: decupării, aplicării, mototolirii, respectând succesiunea etapelor pentru fiecare tehnică. *Copiii optează pentru o tehnică de lucru şi pentru un produs. De asemenea, pot opta pentru munca în grupuri mici sau individuală, în funcţie de complexitatea temei.*	- problemati-zarea; - explicaţia; - convorbirea; - joc recitativ-ritmic;	
3. Obţinerea performanţe-lor şi asigurarea conexiunii inverse	*Copiii aşează produsele pe globul afişat, populându-l, redându-i astfel fericirea.* Popularea globului se face respectând o proporţie între diferiţii consumatori. *Din materialele rămase, copiilor li se dă şansa să creeze un ansamblu, în care să integreze toate aceste materiale.* Şi în viaţa cotidiană e bine să se refolosească unele materiale şi să nu se risipească.	- exerciţiul;	
4. Evaluarea	*Copiii pot opta pentru un spaţiu disponibil din sala de grupă pe care să îl decoreze cu produsele realizate.*	- munca în grupuri mici; - munca în perechi; - munca individuală;	- evaluarea prin rezultat (produs): - imagini cu

		- conversaţia; - tehnica ciorchinelui;	plante (crizanteme fire de iarbă), copaci, insecte (fluturi, albine), păsări (porumbei, vrăbiuţe), animale (oaie, vulpe, urs), oameni (fetiţe, băieţi).

Bibliografie:

Dima, S., Revista „Ne jucăm, jucării confecţionăm“, 1994, Bucureşti

Peneş, M., Antonovici, Șt., Revista „Activităţi practice“ Ed. Aramis

* **Curriculum pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani, MECT,2008

**Ghid de bune practici pentru educaţia timpurie a copiilor de la 3 la 6/7 ani, MECT, 2008

**Revista de grădiniţa,,Gr Mileniului III „Rev. înv. preşcolar maramureşean“, An II, Nr.1, 22.10.2004

**Scrisoarea metodică 2004-2005 „Anul comunicării în învăţământul preşcolar românesc“

44. PROIECT EDUCAŢIONAL „LUMEA POVEŞTILOR”

PROF. ÎNV. PREȘC., TRUȘCĂ GIANINA, *GRĂDINIŢA NR. 138, BUCUREŞTI*
PROF. ÎNV. PREȘC., TUCAN RALUCA, *GRĂDINIŢA NR. 189, BUCUREȘTI*

Tipul de educaţie în care se încadrează: DOMENIUL CULTURAL-ARTISTIC, ARTE VIZUALE

EXPERIENŢA ÎN DOMENIUL PROIECTULUI:

- Participarea la alte proiecte în domeniul educaţiei pentru petrecerea timpului liber, cu finalizare pozitivă;
- Colaborarea, în proiecte anterioare, cu diverse institututii de cultura: Palatul Copiilor, Teatrul Ion Creangă, Teatrul Ţăndărică, Teatrul Paiaţa;
- Iniţierea unor activităţi în aer liber, în locaţii diverse din, cu scopul de a identifica rolul educaţiei pentru petrecerea timpului liber ;
- Iniţierea şi derularea unor activităţi specifice, adaptate la particularităţile de vârstă ale copiilor şi specificul demersului educativ instituţional.

CONTEXT:

a. ARGUMENT:

Creativitatea devine educabilă încă de la vârsta preşcolară în condiţiile în care educatoarea este preocupată pentru crearea unui climat corespunzător, propunându-şi să utilizeze metode active , să realizeze corelaţii interdisciplinare, să promoveze manifestarea liberă a copiilor în învăţare, dar în primul rând să cunoască şi să stimuleye potenţialul creator al fiecărui copil, recurgând la creativitatea în grup, cel mai eficient procedeu.

Vârsta preşolară este cea mai propice pentru a obişnui copilulo cu cărţile, poveştile, cu teatrul de păpuşi. Atitudinea poyitivă faţa de carte, interesul pentru ea şi plăcerea de a citi suhnt esenţiale pentru a-i oferi un model copilului. Perioada preşolarităţii aşeayă fundamentul dragostei de carte şi de citit.

Povestirea fiind una din activităţile cele mai plăcute copiilor, întrucât le satisface nevoia de cunoaştere şi de afectivitate, le stimuleayă imaginaţia şi constituie cadrul optim de exersare a capacităţii de comunicare.

Poveştile au atât valoare formativă, cât şi etică, contribuind la formarea conştiinţei morale, copiii descoperă trăsături de caracter, îşi aleg modele de viaţă, cunosc întruchipări ale binelui şi ale răului.

b. OPORTUNITĂŢI:

- Dezvoltarea unor relaţii pozitive de parteneriat între unitatea noastră şcolară şi alte instituţii ;
- Deschiderea faţă de proiecte originale;
- Promovarea cooperării între instituţii, cadre didactice , preşcolari în scopul dezvoltării unor comportamente sociale (toleranţă, empatie, respect faţă de alţi copii/adulţi, cooperare, initiativă);
- Extinderea spaţiului educaţional.

DESCRIEREA PROIECTULUI:

- **SCOP:** Promovarea unei educaţii pentru petrecerea timpului liber într-un mod creativ, plăcut şi relaxant.
- **OBIECTIVE:**

IMEDIATE

- Dezvoltarea deprinderii de vorbire expresivă prin înlănţuirea logică a ideilor în propoziţii şin fraze;
- Dezvoltarea deprinderii de a reproduce independent, selectiv sau integral unele texte sub formă de poezii, cântece, povestiri, dialoguri, proverbe, zicători, ghicitori, etc.;
- Dezvoltarea deprinderii de a respecta intonaţia, accentul, pauza, tonul şi nuanţarea vocii, mişcarea scenică pentru a surprinde în dialog sau expunere anumite trăsături(pozitive sau negative) ori sentimente ca: prietenie, dreptate, nedreptate, răzbunare.

PE TERMEN MEDIU

- Formarea unor atitudini pozitive integrate într-un comportament social şi atitudinal adecvat;

- Conştientizarea interdependenţei între comportamentul şi atitudinea civică a copilului de azi, adultul de mâine;

PE TERMEN LUNG

- Implicarea comunităţii şcolare în strategiile comunitare ce vizeaza formarea unor concept şi norme din sfera valorilor umane (toleranţă, cooperare, spirit de iniţiativă, potenţial creativ);
- Formarea comportamentelor ce favorizează creativitatea, a respectului faţă de cultură şi artă;
- Dezvoltarea proceselor intelectuale care duc la eficientizarea activităţii preşcolarilor.

- **GRUP ŢINTĂ:**

✓ **Direct:**

- Copiii preşcolari
- Elevii claselor I-IV şi clasa pregătitore
- Cadre didactice
- Familiile copiilor şi reprezentanţi ai comunităţii locale

✓ **Indirect:**

- parteneri, colaboratori

- **CONŢINUTUL PROIECTULUI:**

- **Regulament:**

✓ Activităţile vor respecta particularităţile de vârstă ale copiilor, specificul socio-natural al locaţiei stabilite pentru fiecare activitate ;
✓ Activităţile vor fi eşalonate pe parcursul lunilor mai şi iunie ;
✓ Periodic vor fi organizate întâlniri între coordonatori, responsabilii de proiect şi cadrele didactice din echipa de proiect ;
✓ Se va încuraja cooptarea în derularea activităţilor a cât mai multor persoane din afara comunităţii şcolare (părinţi, oficialităţi, artişti);
✓ Se admit, la nevoie, modificări ale datelor prevăzute în calendarul activităţilor sau a locaţiei prestabilite, în cazul apariţiei unor elemente neprevăzute, perturbatoare.

- **Modalităţi de evaluare:**

✓ Chestionare iniţiale şi finale
✓ Acordarea de diplome pentru participanţi
✓ Analiza activităţilor
✓ Acordare de adeverinţe pentru cadrele didactice implicate în proiect

- **CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR:**

Nr. crt.	Denumirea activităţii	Participanţi	Data	Resurse	Locaţie
1.	Întocmirea echipei de proiect şi repartizarea resonsabilităţilor pentru fiecare membru	Coordonatorii proiectului		PC, videoproiector	Gr. 138
2.	Vizionare spectacol „Capra cu trei iezi”	Cadrele didactice şi preşcolarii Grădiniţei		Copii, Actori Cadre did.	Teatrul Ţăndărică
3.	Sceneta „Greierele şi furnica “	Elevii Clasei pregătitoare		Elevi ,Părinţi Cadre didactice	Şcoala
4.	Vizionare spectacol „Lampa lui Alladin”	Cadrele didactice Preşcolarii Grădiniţei Elevii claselor I-IV		Preşcolari Cadre didactice	Teatrul Ţăndărică
5.	„Mici actori pe scenă“ Serbare „Moş Crăciun , darnic şi bun “	Preşcolarii Grădiniţei Cadre didactice Părinţi		Preşcolari Cadre didactice Părinţi	Gr. 138- Sala de festivităţi

6.	Vizionare spectacol "Rățușca cea urâtă"	Cadrele didactice Preşcolarii Elevi		Preşcolari Elevi Cadre didactice	Teatrul Ţăndărică
7.	„Ce pot face două mâini dibace ? " confecţionare măşti de carnaval	Cadrele didactice preşcolarii şi elevii		Copii Părinţi Cadre didactice	Gr. 138
8.	„Carnavalul poveştilor"	Preşcolarii		Copii Părinţi Cadre didactice	Gr. 138-Sala de festivităţi
9.	Vizionare spectacol "Scufiţa Roşie"	Cadrele didactice Preşcolarii Grădiniţei		Preşcolari Cadre didactice	Teatrul Ţăndărică
6.	Diseminarea rezultatelor şi publicarea concluziilor pe site-urile unităţilor coordonatoare	Coordonatorii proiectului		PC, videoproiector	Gr. 138

METODE ŞI TEHNICI DE LUCRU, FORME DE ORGANIZARE

Observaţia, conversaţia, explicaţia, demonstraţia, problematizarea, învăţarea prin cooperare, dezbaterea, lucrul în echipă, brainstorming-ul în echipă şi individual, întâlniri cu reprezentanţi ai comunităţii locale, spectacol „Carnavalul poveştilor'' oferit Grupa Ştrumfilor.

REZULTATE:

- ✓ CD cu fotografii şi secvenţe filmate de la activităţile organizate
- ✓ Postarea proiectului educaţional pe site-ul gradinitei
- ✓ Panouri cu fotografii din acţiunile desfăşurate în cadrul proiectului
- **RESURSE UMANE:**

➢ **Proprii:**

- ✓ Cadre didactice
- ✓ Preşcolari, Elevi

➢ **Parteneriale:**

- ✓ Părinţii preşcolarilor şi elevilor**,** Cadrele didactice**,** Actori
- **PARTENERI:**
  - ✓ Şcoala cu clasele I-VIII nr. 24, sector 2, Bucureşti
  - ✓ Asociaţia „Părinţi şi educatori- Grădiniţa Nr. 138"
  - ✓ Teatrul Ţăndărică

EVALUARE- CALITATE:

Evaluarea internă a proiectului

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI:

- Obţinere de sposorizări din partea unor firme private;
- Activităţile şi rezultatele din cadrul acestui proiect vor putea fi uşor continuate şi extinse prin realizarea de noi parteneriate în cadrul unor proiecte similare sau prin iniţiative proprii din partea altor instituţii. În următorii ani vom desfăşura celelalte ediţii ale proiectului.

✓ **BUGETUL PROIECTULUI:**

- **Surse de finanţare:**
  - ✓ Asociaţia părinţi-educatori Grădiniţa 138
- **Costurile proiectului:**
  - ✓ Taxă intrare spectacol, costume de carnaval: autofinanţare

✓ **ANEXE:**

- Acorduri parteneriale
- Contract de sponsorizare

45. *PROIECT DIDACTIC*
INSPECŢIA CURENTĂ 1 GRAD DIDACTIC I
„LA FERMĂ”

Propunător :Tufenescu Andreea-Maria
Grădiniţa P.P. Cozia, Rm. Vâlcea
Data :17.04.2019
Grupa: Mijlocie B
Tema anuală de studiu: „Cum este,a fost şi va fi aici pe pământ?”
Subtema: ,,În ogradă”
Tema zilei: „La fermă”
Tipul activităţii : Verificarea şi consolidarea de cunoştinţe şi deprinderi.
Mijloc de realizare:activitate integrată – DŞ (activitate matematică) + DOS (activitate practică)
Forma de organizare: individuală, frontală, pe grupuri.
DŞ: „Petrecerea puişorilor” joc-concurs
Descrierea jocului: Copiii vor fi împărţiţi în două echipe, în funcţie de culoarea puişorilor-ecuson din piept. Concursul are ca scop, pe lângă recunoaşterea cifrelor şi culorilor şi aşezarea cantităţii indicate de cifre în locul corespunzător şi rapiditatea şi spiritul de observaţie. Aşadar, voi alege câte un copil din fiecare echipă şi, în acelaşi timp, pornind la start, vor extrage un plic în care vor descoperi o culoare. Fiecărei culori îi corespunde câte o cifră. Ţinând cont de acest aspect, copiii vor aşeza pe pana de culoarea respectivă tot atâţia puişori de acea culoare câţi indică cifra. Jocul se repetă până la epuizarea jucătorilor. Pe o tablă magnetică vor fi afişate punctele acumulate de fiecare echipă, pentru stabilirea câştigătorilor.
Elemente de joc: găina cu pene colorate, cifre, jetoane colorate, plicuri, puişori colorati, tabla magnetică, buline magnetice.
SCOPUL

- Verificarea şi consolidarea cunoştinţelor copiilor, referitoare la număratul in limitele 1-5 şi a deprinderilor practice specifice;

COMPETENTE
COGNITIVE

- Să numere corect în concentrul 1-5;
- Să raporteze cantitatea la număr si numărul la cantitate;
- Să aşeze elementele primite in locul corespunzător culorii;
- Să utilizeze operaţii simple de lucru –lipire;
- Să lipescă corect folosind materialele puse la dispozitie;

PSIHOMOTORII

- Să adopte o poziţie corectă la masa de lucru, conform indicaţiilor primite;

AFECTIVE

- Să-şi formeze şi să-şi dezvolte capacităţi de cooperare şi toleranţă faţă de ceilalţi copii.

STRATEGII DIDACTICE

a) **Metode şi procedee**: demonstraţia, conversaţia, exerciţiul, instructajul verbal, concursul, metoda Cubul, turul galeriei, diagrama Venn;
b) **Material didactic**: găina din carton cu pene colorate în diverse culori, plicuri cu jetoane colorate, cifre 1-5, puişori coloraţi, sticle de plastic, siluete pui decupate, pui-model.
c) **Forme de evaluare**: evaluare orală, autoevaluare, aprecieri verbale, aprecierea rezultatelor prin primirea de laude, încurajări;

BIBLIOGRAFIE

1. *Curriculum pentru învăţământul preşcolar, D.P.H., 2009*

2. *BREBEN SILVIA ;GONCEA ELENA;RUIU GEORGETA,FULGA MIHAELA, Metode interactive de grup,-ghid metodic, Editura Arves, Pitesti, 2002;*
3. *NEAGU MIHAELA, BERARU GEORGETA, Activităţi matematice în grădiniţă, îndrumător metodologic, Editura ASS, 1995.*

SCENARIU DIDACTIC

Secvenţe didactice	**Conţinutul activităţii**	**Metode şi procedee**	**Mijloace de învatamant**	**Forme de organizare**	**Evaluare**
Moment organizatoric	Asigur condiţiile optime pentru desfăşurarea activităţii. Aerisirea sălii de grupă; Pregătirea materialelor necesare pentru activitate; Asigurarea unui climat educational favorabil în concordanţă cu tema săptămânii.				
Captarea atenţiei	Se realizează prin sosirea găinuşei Coco.	conversaţia	Găinuşa Machetă „La ferma”	Frontal	Evaluare orală
Enunţarea temei si a obiectivelor	Dragi copii din grupa mijlocie, într-o zi plină cu soare vă invit în ograda puişorilor, plină de surprize. Vom desfăşura activitatea de matematică, un joc-concurs pe echipe numit „Petrecerea puişorilor”, după care vom realiza un puişor prin lipire.	Explicaţia			
Dirijarea învăţării	**Explicarea jocului** Copiii vor fi împărţiţi în două echipe, în funcţie de culoarea puişorilor-ecuson din piept. Concursul are ca scop, pe lângă recunoaşterea cifrelor şi culorilor şi aşezarea cantităţii indicate de cifre în locul corespunzător şi rapiditatea şi spiritul de observaţie. Aşadar, voi alege câte un copil din fiecare echipă şi, în acelaşi timp, pornind la start, vor extrage un plic în care vor descoperi o culoare. Fiecărei culori îi corespunde câte o cifră. Ţinând cont de acest aspect, copiii vor aşeza pe pana de culoarea respectivă tot atâţia puişori de	Explicaţia Expunerea Jocul	Jetoane Plicuri cu sarcini Găina cu pene colorate Cifre Puişori coloraţi	Frontal Individual	Evaluare orală

	acea culoare câţi indică cifra. **Prima sarcină (jocul de probă)** „*Puii mei sunt năzdrăvani* *Eu nu îi pot grupa* *Mă poţi ajuta tu*?” Se execută odată sau de două ori pentru a se asigura că preşcolarii au înţeles regulile jocului. În continuare voi numi copii care vor rezolva sarcinile. Răspunsurile corecte ale echipelor le vom puncta cu câte o bulină magnetică. **Sarcina 2** Găinuşa ne anunţă că penele puişorilor s-au decolorat şi o roagă să îi ajutăm să fie din nou coloraţi. Pe puişori vor vedea pete de culoare albă in formă de figuri geometrice. Copiii vor alege din coşulet figura geometrică potrivită fiecărui puişor şi o vor aşeza în locul corespunzător. **Variantă (complicarea jocului)** Fiecare echipă va primi câte un cub. Pe feţele cubului se găsesc grupe de puişori. Copiii din ambele echipe vor arunca pe rând cubul şi vor spune câţi puişori se află în grupa respectivă, arătând cifra corespunzătoare. **Tranziţie-** „Bat din palme clap, clap, /Din picioare trap, trap, trap, /Ne –nvârtim, ne răsucim, /Şi la baie noi pornim”. „Zburăm ca păsărelele”	Expunerea Explicaţia	Jetoane Plicuri cu sarcini Găina cu pene colorate Cifre Puişori coloraţi Coşulet Cu figuri geometrice Planşe cu puişori Cuburi cu grupe de puişori Cifre 1-5	Frontal Individual	Evaluare orală
Obţinerea performanţei	A ieşit din nou la soare cel din urmă puişor,/Se ridică pe picioare şi porneşte binişor/ Stă gaina la-ndoială că din şapte puişori/ Ghemotoace de beteală şase-s galbeni, gălbiori /Numai cel de la sfârşit a ieşit mai ponosit/Şi se-ntreabă speriată nu cumva-i de ciocolată? **Intuirea materialelor**	Expunerea Conversaţia	Sticle de platic tăiate, aripi, ochi,	Frontal	

	Copiii observă şi denumesc materialul de pe măsuţe. **Demonstraţia** Explic copiilor ce au de făcut, cum trebuie să lipim materialele pe sticlă. **Verificarea instructajului şi a demonstraţiei** Se fixează etapele de lucru. Prima dată stabilim poziţia părţilor componente ale puişorului pe care trebuie să le lipim pe silueta din sticlă, apoi lipim. Încălzirea musculaturii ❖ Închidem şi deschidem pumnii; ❖ Cântăm la pian; ❖ Ploaia ; **Executarea acţiunii** Se verifică poziţia copiilor pe scăunele şi se urează spor la lucru. Se dau indicaţii individuale , se corectează dacă este cazul.	Demonstraţia Instructaj verbal	cioc, coada. Creasta. Gusa din carton, lipici	Pe grupuri Individual	
Evaluarea	Lucrarile vor fi expuse în sala de grupă.Copiii sunt antrenaţi în autoevaluare.			Frontal	Analiza produselor activităţii
Încheierea activităţii	Educatoarea apreciază activitatea copiilor. Găinuşa îi răsplăteşte cu puişorii-ecuson din piept.	Conversaţia		Frontal	

46. PROIECT EDUCAȚIONAL „ROMÂNAȘI ȘI ROMÂNCUȚE”

profesor învățământ preșcolar Vodiță Anca-Camelia
Grădinița Nr.273 sector 6 București

Folclorul reflectă o anumită viziune despre lume, viaţă, exprimă noianul de idei, sentimente, convingeri pe care poporul le-a trăit şi pentru a căror înfăptuire a luptat în decursul istoriei sale milenare.

Arta noastră populară, manifestată sub toate aspectele ei, prezintă o bogăţie nepreţuită de comori pentru toţi aceia ce-şi iubesc patria şi neamul. Începând cu obiceiurile prilejuite de fiecare eveniment important din viaţa poporului şi terminând cu cântecele, dansurile şi strigăturile nelipsite la aceste datini, izvorul lor e nesecat pentru cel ce vrea să le cunoască şi să le adune în mănunchi pentru a le dărui din nou generațiilor viitoare.

Începând cu anul școlar 2016-2017 am inițiat un festival-concurs din domeniul cultural-artistic - folclor, tradiţii, obiceiuri intitulat „Românași și romăncuțe” în ideea că timpul şi evenimentele lumii moderne nu trebuie să determine uitarea tradiţiilor româneşti, care constituie valori inegalabile şi incontestabile ale poporului nostru.

Prima ediție a fost dedicată aniversării a 180 de ani de la nașterea lui Ion Creangă pentru că folclorul este prima manifestare de creaţie artistică a unui popor şi el stă la baza creaţiei artistice culte, iar cel mai bine oglindește spusele acestea marele povestitor Ion Creangă pe care îl aniversăm la 1 Martie, în pragul Mărțișorului.

Despre Ion Creangă, s-a spus că a intrat în literatură cu un substanțial fond sufletesc și intelectual de sorginte populară. În acest sens, G. Călinescu afirma că, scriitorul moldovean reprezintă *„poporul român însuși, surprins într-un moment de genială expansiune”*.

„În Creangă trăiesc credințele, cresurile, datinile, obiceiurile, limba, poezia, morala, filosofia poporului”- scria G. Ibraileanu. Izvorul principal al operelor sale este folclorul românesc.

Scopul proiectului:

Cunoaşterea şi valorificarea obiceiurilor şi tradiţiilor româneşti, stimularea potenţialului artistic şi creativ al preşcolarilor şi formarea unor deprinderi de muncă în echipă care să le dezvolte competenţe reale de interrelaţionare.

Obiectivele specifice ale proiectului:

a) Pentru preșcolari:

- Valorificarea tradițiilor și obiceiurilor naționale;
- Cultivarea dragostei și respectului pentru tradițiile, obiceiurile și folclorul românesc;
- Participarea afectivă la sărbătorile comunității;
- Promovarea dialogului dintre copii din medii diferite;
- Receptarea frumosului prin arta dramatică și plastică;

- Implementarea unor cântece și dansuri populare românești;
- Dezvoltarea şi stimularea expresivităţii şi creativităţii copiilor.

b) Pentru cadre didactice:

- Crearea unui climat socio-afectiv pozitiv astfel încât să poată orienta preşcolarii în sensul aprecierii valorilor tradiționale;
- Promovarea și valorificarea tinerelor talente existente în grădinițe;
- Implicarea părinților și a altor factori educativi în vederea obiectivelor propuse în proiect;
- Organizarea și desfășurarea unor activități curriculare și extracurriculare diverse și atractive pentru atingerea obiectivelor din proiect.

Festivalul a cuprins două secţiuni:

A. Pentru preşcolari (direcă și indirectă):

1. „La șezătoare” – prezentare moment artistic (max.10 min.) inspirat din opera lui Ion Creangă;
2. „Cântec, dans și voie bună” – interpretare cântec sau dans popular românesc;
3. „Mărțișoare, mărțișoare” - confecționate din materiale naturale;
4. „Personajele lui Ion Creangă” – măști sau păpuși confecționate din materiale naturale (piele, textile, rafie, cânepă, pănuși și mătase de porumb, semințe și sâmburi etc.);

B. Pentru cadre didactice (on-line):

5. „Ucenicii lui Ion Creangă” – creații literare proprii pentru preșcolari, în versuri sau în proză (inclusiv scenete, șezători), având ca temă opera lui Ion Creangă.

La activitățile din proiect au participat aproximativ 1000 preşcolari și 200 cadre didactice din 40 de grădinițe din București, Brăila, Constanța, Dolj, Galați, Ifov și Neamț.

Produsele rezultate în urma proiectului au relevat:

- Creșterea interesului copiilor pentru cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor românești;
- Dezvoltarea sentimentelor de respect și apreciere a valorilor tradiționale;
- Formarea unor trăsături pozitive de voință și caracter la preșcolari, în concordanță cu valorile autentice;
- Sporirea cu 50% a numarului cadrelor didactice care se implica în activităţi de promovare a valorilor autentice;
- Creşterea numarului de preşcolari care desfășoară activităţi de promovare a valorilor proiectate şi desfăşurate în grădiniță;
- Creșterea calității învățământului prin implicarea părinților și a comunității locale în proiecte educaționale desfășurate în grădinițe.

A urmat ediția a II-a în 2018 cu alte secțiuni directe și indirecte inspirate din tradițiile

populare românești și acum suntem pregătiți pentru cea de-a III-a ediție pentru că folclorul trebuie cultivat în minţile şi inimile copiilor încă de la cea mai fragedă vârstă. Cunoașterea de către copii a frumuseţii artei și portului popular, a obiceiurilor strămoșești are ca finalitate sădirea în sufletele lor a mândriei că sunt români.

47.PROIECT DIDACTIC PENTRU ACTIVITATE INTEGRATĂ

Calancea Gabriela- Alina
Gradinita Cu Program Prelungit Nr.10 Husi, Jud.Vaslui

DATA: 23.10.2019
NIVEL DE VÂRSTĂ/GRUPA: 5-6 ani. Nivelul II, Grupa Mare ,, A,,
TEMA ANUALĂ DE STUDIU: Când/cum și de ce se întâmplă?
TEMA PROIECTULUI: ,,Toamna"
TEMA SĂPTĂMÂNII: ,,Flori de toamnă,,
TEMA ACTIVITĂȚII: ,,Crizantema albă și crizantema galbenă,,
DOMENIILE DE DEZVOLTARE VIZATE:

- Dezvoltarea limbajului, a comunicării și premizelor citirii și scrierii;
- Capacități și atitudini față de învățare;
- Dezvoltarea socio –emoțională.

ELEMENTE COMPONENTE ALE ACTIVITĂȚII INTEGRATE:

- **ADP: Întâlnirea de dimineață**-,,Crizanteme colorate"-convorbire tematică
  Rutine: Salutul, noutatea zilei, tabela de prezență, calendarul naturii, momentul de mișcare, mesajul zilei.
  Tranziții: ,,Toamna,,- recitative;,, A venit pe dealuri toamna,,- căntec; ,, A,a ,a acum e toamna da,, - cântec;
- **ADE: DLC+DEC -„Crizantema albă și crizantema galbenă,,** (Lectura educatoarei + pictură prin amprentare cu furculița)
- **ALA 1: Construcții**: ,,Grădina cu crizanteme";
  Artă: ,,Vaza cu crizanteme"- lipire;
  Joc de rol : ,,De-a florăresele".
- **ALA 2: Joc de mișcare** :"Buchețele, buchețele,,;
  Joc distractiv: ,, Plimbă buchetul,,

SCOPUL: Valorificarea textului literar în vederea dezvoltării capacității de înțelegere și exprimare a propriilor emoții și redarea prin amprenta cu furculița a formei și culorii crizantemei..
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

- să formuleze minim două predicții de continuare a fiecărui fragment audiat valorificând experiența personală sau imaginația de tip creator;
- să redea prin amprentare cu furculița forma și culoarea crizantemelor;
- să formuleze cel puțin un enunț corect din punct de vedere gramatical referitor la stările trăite de flori pe baza textului audiat;
- să analizeze contextele în care se manifestă emoțional florile remarcând că emoțiile trăite pot să se schimbe;
- să redea prin îmbinarea pieselor forma unei grădini cu crizanteme;
- să lipească în spațiul sugerat crizanteme pentru a reda tema dată;

- să interpreteze rolul propus;
- să-și coordoneze mișcările în functie de regulile jocului.

STRATEGII DIDACTICE:
Metode și procedee:lectura**,** conversația, expunerea, exercițiul, explicația, problematizarea,demonstrația, metoda predicțiilor .
Resurse materiale: flori, goașe, furculiță,penson, lipici, ambalaje de hârtie, etc.
Forme de organizare: frontal, pe grupuri mici, individual.
BIBLIOGRAFIE:

- *Curriculum pentru educație timpurie (a copiilor de la naștere până la vârsta de 6 ani)-2019,*
- *Suport pentru explicarea și înțelegerea unor concepte și instrumente cu care operează curriculum-ul pentru educație timpurie-2019,*
- *Metodica activităților înstructiv-educative în grădinița de copii*-Craiova 2009,
- *Sugestii metodice și culegere de texte literare*-Delta Cart Educațional.

SCENARIUL ZILEI

Activitatea începe cu **întâlnirea de dimineață** -,,Crizanteme colorate"- convorbire tematică:

Salutul: ,,Bună dimineața, dragi crizanteme"!

Prezența: ,,După ce ne-am adunat/Și frumos ne-am salutat/Colegii ne-am întâlnit/Cine oare n-a venit?" (Se verifică copiii absenți).

Calendarul naturii: În ce anotimp suntem?/Ce zi a săptămânii este astăzi?/Ce zi a fost ieri?/Ce zi va fi mâine?/Cum este vremea?.

Împărtășirea cu ceilalți: crizantemele au posibilitatea de a-și împărtăși ideile, de a-și manifesta starea de spirit și buna dispoziție, purtând discuții cu educatoarea, aflînd noutatea și mesajul zilei: Găsim mesajul zile într-un balon :,,Bună dimineața, dragi crizanteme !/Musafiri noi așteptăm/Cu drag, îi întâmpinăm/La sfârșitul activității/ Vom avea parte de o surpriză/ Care va bucura pe toată lumea!".

Li se propune copiilor să extragă dintr-un bol o bulină colorată și în funcție de culoare se vor așeza pe centre recitând poezia ,, Toamna,,.

La centrul **Construcții** vor avea de redat forma unei grădini cu crizanteme imbinând piesele de construcții.

La centrul **Artă** vor avea de lipit crizanteme pentru a reda vaza cu crizanteme.

La centrul **Joc de rol** se vor juca interpretând rolurile de vânzătoare și cumpărător.

Tranziția de la ALA 1 spre ADE se realizează prin cântecul ,, A venit pe dealuri toamna**".**

Activitatea pe domenii experiențiale va integra DLC cu DEC(Activitate artistico-plastică).

Tranziția de la ADE spre ALA 2 se realizează prin cântecul ,, A,a ,a acum e toamna da,,**".**

În cadrul ALA 2 preșcolarii vor juca un **Joc de mișcare** :"Buchețele, buchețele,, și un **Joc distractiv:** ,, Plimbă buchetul,,

48. STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE

Profesor în învăţământul primar, Aida Galu
Şcoala Gimnazială ,,Avram Iancu'' Dej

Transformările prin care a trecut învăţământul, mai des în ultimii ani, au pus problema elaborării unor noi metode de predare şi învăţare în şcoală. O nouă eră didactică îşi croieşte drum, o didactică a metodelor active, pentru care elevul nu mai este un simplu receptor de informaţii, ci un subiect al cunoaşterii şi acţiunii. (I. Radu, M. Ionescu, 1987).

În raport cu noile orientări ale învăţământului, fiecare metodă sau sistem de metode a suferit modificări. Metodologia didactică a rămas deschisă cercetării şi experimentării. Unele metode au fost abandonate, altele supuse înnoirii, iar alături de acestea s-au elaborat noi modalităţi şi strategii de predare şi învăţare.

Şcoala modernă şi democratică de astăzi are ca scop o instruire modernă şi interactivă care are la bază predarea activizată. Practicile de predare sunt interactive şi au un rol activ. Astfel, profesorul acţionează şi intervine la solicitarea elevilor pentru a le uşura învăţarea şi pentru a-i implica în activitate şi a-i determina să înveţe. Tot profesorul îi ajută să găsească strategii de învăţare şi de lucru care sunt adaptate propriei formări, propriei personalităţi, propriului profil de inteligenţă etc. Aşadar, profesorul nu mai transmite, ci intermediază cunoaşterea datorită unor strategii didactice foarte riguros gândite şi aplicate.

În cadrul activităţii didactice la clasa de elevi pe care o conduc mi-am organizat lecţiile în aşa manieră încât să utilizez o metodologie diversificată bazată pe îmbinarea activităţilor de învăţare şi de muncă independentă, cu activităţile de învăţare activă şi de dezvoltare a gândirii critice la elevi. Iată câteva exemple de metode şi tehnici interactive pe care le-am aplicat în cadrul lecţiilor la diferite discipline de învăţământ:

Metoda cubului

Disciplina : Limba şi literatura română
Subiectul: Poezia ,,Toamna în muşuroi'', de Marin Sorescu
Clasa: a II-a

<table>
<tr><td></td><td>1. <u>Descrie</u> furnica din poezie.
_____
_____</td><td></td></tr>
<tr><td><u>Asociază</u> vieţuitoarea cu ,,căsuţa" ei.
urs furnicar
vulpe bârlog
furnica vizuină</td><td>2<u>. Compară</u> furnica cu altă vieţuitoare care nu lucrează toată vara.
furnica _____
_____</td><td>4. <u>Analizează</u> familia furnicilor.
_____
_____</td></tr>
<tr><td></td><td>5. <u>Aplică</u> câteva însuşiri pe care le poţi atribui furnicii.
➢ _____
➢ _____
➢ _____</td><td></td></tr>
<tr><td></td><td>6. <u>Argumentează</u> de ce este considerată furnica o vietate puternică.</td><td></td></tr>
</table>

Metoda cadranelor
Disciplina : Limba şi literatura română
Subiectul: Poezia ,,Puişorii'', de Grigore Vieru
Clasa: a II-a

I. Desenează puiul animalului tău preferat.	II. Răspunde la întrebarea: Cu cine vorbeşte poetul?
III. Ce simţi faţă de păsărele?	IV. Găseşte un alt titlu poeziei.

Jocul didactic
Disciplina : Matematică
Subiectul: Adunări şi scăderi fără trecere peste ordin în concentrul 0 - 10
Clasa: I

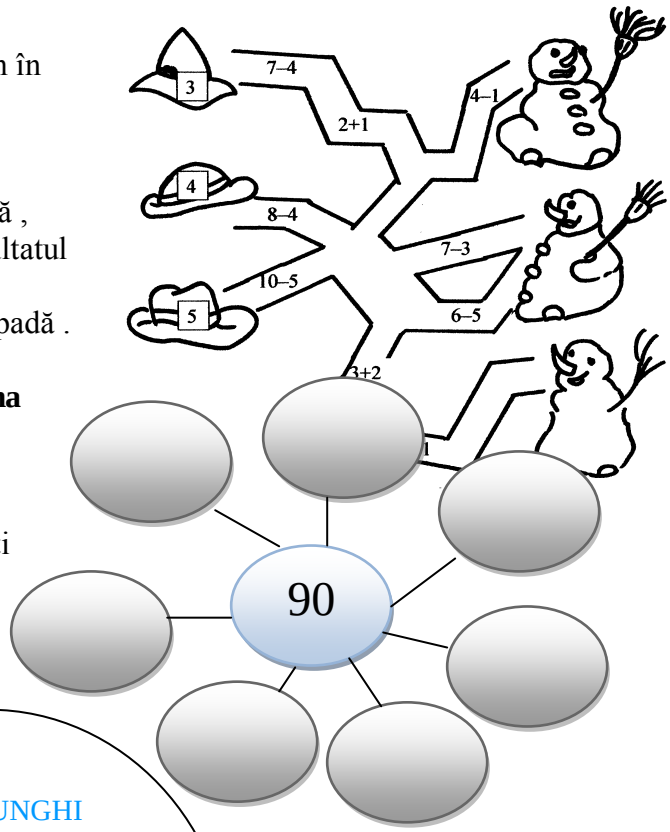

Găsiţi drumul de la pălărie la omul de zăpadă , ştiind că pe un traseu toate operaţiile au rezultatul indicat pe pălărie .
Desenaţi şi coloraţi pălăria fiecărui om de zăpadă .

Organizatori grafici precum: ciorchinele, diagrama Venn, harta arbore, harta acoladă.

Completează ciorchinele prin descompunerea numărului 90 într-o sumă de doi termeni alcătuiţi numai din zeci:

Completează diagramele:

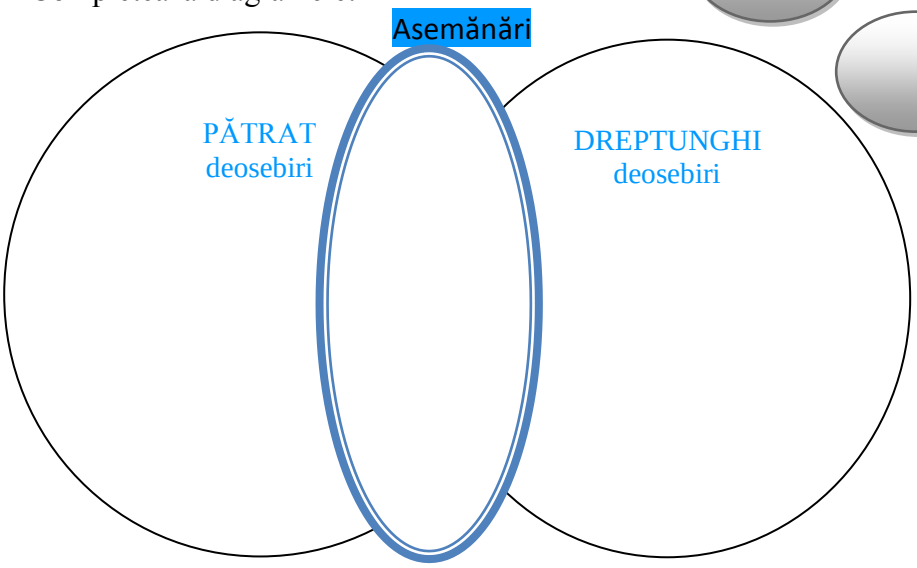

Completează harta arbore:

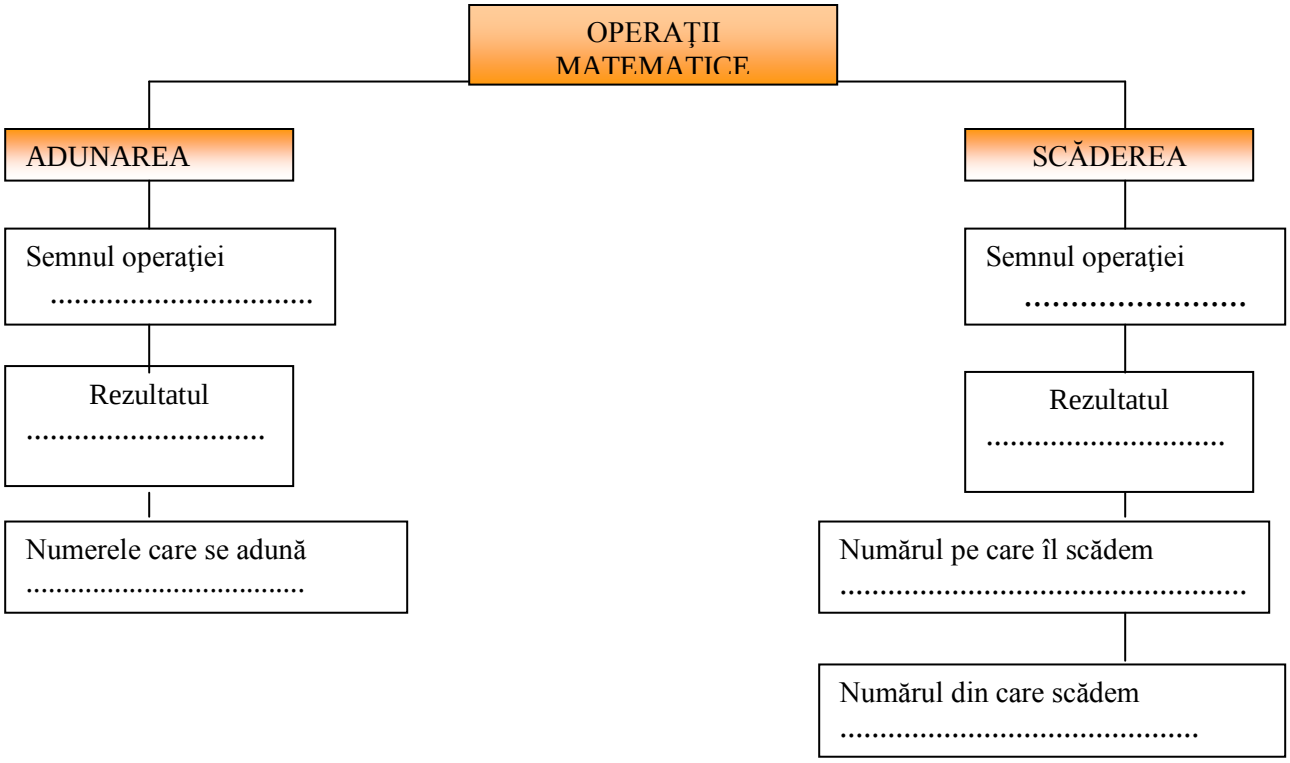

Scrie cuvinte care conţin grupurile de litere „ce” , „ci” , „ge” , „gi” la început, în interiorul şi la sfârşitul cuvintelor.

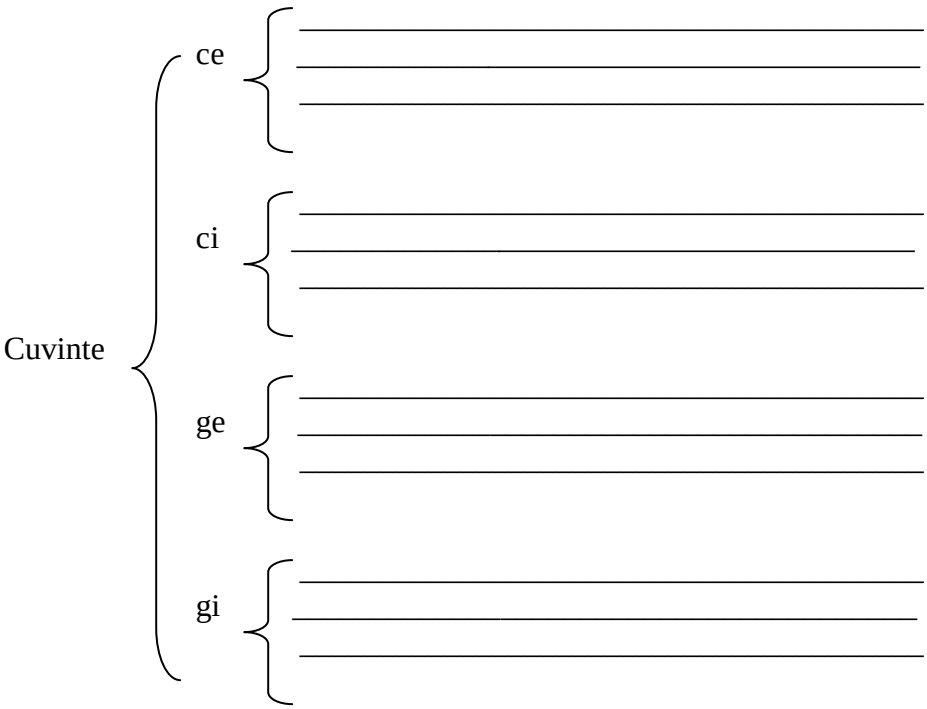

Metoda Recenzia prin rotaţie
Disciplina : Limba şi literatura română
Subiectul: Semnele de punctuaţie
Clasa: a II-a

POSTER 1	POSTER 2	POSTER 3	POSTER 4	POSTER 5
Alcătuieşte o propoziţie prin care să întrebăm ceva.	Alcătuieşte o propoziţie care să exprime o mirare.	Alcătuieşte o propoziţie în care să foloseşri virgula într-o enumerare.	Alcătuieşte o propoziţie enunţiativă.	Alcătuieşte o propoziţie care să exprime o urare.

Metoda Turul galeriei
Răspunde la întrebarea: Puişorii de pasăre seamănă cu nişte bebeluşi? De ce?

Consider că metodele tradiţionale de predare nu trebuie înlocuite total cu aceste metode, ci trebuie să existe o îmbinare armonioasă între acestea. Între tradiţie şi modernizare trebuie să fie un echilibru perfect, ele fiind două momente ale unui proces unic – dezvoltarea neîntreruptă a învăţământului.Tradiţia constituie o reală bază pentru realizarea unor inovaţii, deoarece acestea nu se realizează niciodată pe un loc gol, în timp ce modernizarea este chemată să valorifice tot ce este pozitiv, să impună principii, modalităţi şi tehnici noi de organizare şi desfăşurare a învăţământului.

Utilizarea metodelor de gândire critică şi învăţare activă în cadrul lecţiilor nu este deloc uşoară şi comodă, deoarece presupune o bună cunoaştere a metodelor, o pregătire prealabilă, timp şi o selecţie adecvată a metodelor pentru lecţii. Însă utilizarea şi aplicarea lor corectă şi în mod repetat în cadrul lecţiilor asigură o educaţie de calitate şi o instruire modernă şi interactivă.

Bibliografie:

1. Oprea, C. L , *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2007;
2. Chereja, F. , *Dezvoltarea gândirii critice în învăţământul primar*, Editura Educaţia 2000+ Humanitas Educaţional, Bucureşti, 2004;
3. Bocoş , M., *Instruire interactivă* , Editura Presa Universitară Clujană , Cluj – Napoca, 2002;
4. Ionescu , M. ,Chiş , V., *Strategii de predare şi învăţare* , Editura Ştiinţifică , Bucureşti, 1992.

49. ECOEDUCAŢIA – DIMENSIUNI DEFINITORII ÎN CICLUL PRIMAR

Prof. înv. primar, Amaicei Bilbor Mihaela Roxana
Amaicei Bilbor Mihaela Roxana Școala Gimnazială Nr. 3, Piatra Neamț

Apariţia vieţii pe Pământ a dus la formarea unei noi structuri planetare, cunoscută sub numele de biosferă. Omul face parte integrantă din biosferă, fiind într-o strânsă dependenţă faţă de resursele pe care aceasta i le oferă. Deci biosfera este pentru om componenta cea mai importantă a naturii care-l înconjoară.

Se poate afirma că omul este şi un produs al naturii, un copil răsfăţat asupra căruia e posibil, într-un viitor nu prea îndepărtat, să-şi piardă autoritatea sau controlul. În epoca contemporană, relaţia dintre om şi „mama natură" tinde să se şubrezească. Asemenea copilului care a crescut mare, uită de părinţi, şi omul s-a îndepărtat de natură. S-a grupat în oraşe mari care cresc din ce în ce mai mult şi în care natura se vede mai puţin: câteva parcuri, pomi pe marginea unor alei, câteva brazde de flori.

În drumul spre progres, omul a trebuit să facă faţă unor realităţi ecologice: nevoia de hrană şi de alte bunuri, extinderea agriculturii pe seama altor structuri de stabilitate ecologică, exploatarea mărilor şi a oceanelor, a uscatului. „Ceea ce i-a lipsit şi îi lipseşte omului este simţul măsurii." (Popovici, E. citat de Chifu, T.) Numai păstrând echilibrul între natural şi artificial, între ce poate da şi ce poate lua din natură, se poate evita actuala situaţie de criză care ar putea pune sub semnul întrebării însăşi existenţa omului pe Terra.

De aceea, conservarea sau restabilirea echilibrului dinamic al biosferei şi dezvoltarea unor tehnici care să permită utilizarea raţională a resurselor, este o datorie a omului.

Această acţiune trebuie să înceapă cu educarea maselor. Tema fundamentală a oricărui program de educaţie trebuie să fie utilizarea de către om a spaţiului în care trăieşte şi-şi desfăşoară activitatea, astfel încât să nu degradeze solul, apa, aerul, să nu epuizeze resursele naturale prin exploatări excesive.

„Omul nu este în natură ca un imperiu într-altul; el nu este nici în afara naturii, nici deasupra ei, ci în interiorul ei." (Spinosa)

Atât pe plan naţional, cât şi internaţional, se prefigurează necesitatea adaptării unor noi concepţii faţă de problematica naturii şi a găsirii unor soluţii adecvate de rezolvare a situaţiei la care s-a ajuns.

Orientări privind educaţia pentru mediul înconjurător, elaborate de un for internaţional, au fost discutate în Conferinţa de la Belgrad (octombrie, 1975), organizată de UNESCO în colaborare cu Programul Naţiunilor Unite pentru Mediul Înconjurător (P.N.U.R.). La acest program au participat specialişti din 64 de ţări.

Cea mai mare parte din programele UNESCO de cercetare asupra mediului şi a resurselor naturale, conţin importante referiri la educaţie şi formare. Încă de la Conferinţa Naţiunilor Unite pentru mediu din anul 1972, de la Stockholm, problema educaţiei pentru mediu a fost clar exprimată. S-a propus elaborarea unui „Program educativ internaţional de învăţământ interdisciplinar, şcolar şi extraşcolar relativ la mediul înconjurător pentru toţi. Acest program acoperă toate gradele de învăţământ şi se adresează tuturor, citadini sau ţărani, tineri sau adulţi, cu scopul de a-i face să cunoască acţiunile simple pe care ei le pot întreprinde, în limitele mijloacelor lor, pentru a gestiona şi proteja mediul înconjurător."

Învăţământului de toate gradele îi revine un rol tot mai important în educarea tinerei generaţii, căreia este necesar să i se imprime o gândire ecologică despre lume. Astfel, educaţia ecologică în învăţământul preuniversitar începe odată cu învăţământul preşcolar şi continuă la

nivel primar, gimnazial şi liceal, profesional şi postliceal, în cadru instituţionalizat, asigurat de şcoală, precum şi extraşcolar, prin cercurile de ecologie.

Ecologia este un termen tot mai des întâlnit în ultimul timp, atât în publicaţiile de specialitate, cât şi în cele de largă circulaţie. Problemele majore care frământă în prezent omenirea, cu privire la alimentaţie, poluare, resurse, creşterea populaţiei, productivitatea sistemelor ecologice naturale şi agricole, ocrotirea naturii – reprezintă doar o parte din preocupările acestei ştiinţe.

Educaţia ecologică, bazată pe valori de înaltă calitate, se poate realiza printr-o întrepătrundere cu sociologia. Acest lucru implică norme care dirijează comportamentul fiecărui individ şi caracterizează o anumită societate. Colaborarea dintre cele două ştiinţe trebuie să se cristalizeze într-o etică deosebită. „Această etică urmează să promoveze valori morale de tipul adevărului, al conştiinţei, al principiilor justiţiei şi ale datoriei, binelui pe care se poate clădi o educaţie eficientă pentru protecţia mediului înconjurător." (21)

Pe lângă celelalte tipuri de educaţie – intelectuală, morală, estetică, fizică, tehnică, profesională – se adaugă şi educaţia ecologică, ea fiind parte integrantă a educaţiei, în general. Ea urmează să ne înveţe de ce şi cum trebuie protejată natura, de ce gospodărirea ecologică a naturii şi societăţii este conformă spiritului contemporan.

Ecoeducaţia presupune, aşadar, nu simpla învăţare despre mediu din punct de vedere ecologic, ci învăţarea holistică a mediului, având legătură, în principal, cu oamenii. Se pune accent pe formarea atitudinilor, a valorilor, a talentelor. Ecoeducaţia trebuie să fie globală, să se întindă pe toată perioada existenţei umane, să reflecte schimbările într-un univers aflat într-o rapidă transformare. „Ea trebuie să pregătească individul pentru viaţă, graţie înţelegerii marilor probleme ale lumii contemporane şi să-i dea calităţile necesare pentru a juca un rol productiv în vederea ameliorării condiţiilor de viaţă şi a protejării mediului, ţinînd seama de valorile eticii." (Pârvu, citat de Chifu, T.)

Atitudinea faţă de natură este, în primul rând, o chestiune de educaţie, de cultură. Societatea trebuie să facă totul pentru a demonstra că indiferenţa, lipsa de grijă faţă de natură sunt reminiscenţe ale unui mod de gândire înapoiat şi că, dimpotrivă, preocuparea de a nu aduce pagube, de a nu-i ştirbi din frumuseţe caracterizează omul civilizat al zilelor noastre.

Educaţia ecologică ocupă primul loc între ştiinţele care permit cunoaşterea viitorului. Astfel, ea trebuie făcută neîntrerupt, privind problemele nu izolat, ci în componenţa lor, accentuându-se urmările negative ce ar putea interveni asupra naturii, dacă măsurile de protecţie nu vor fi respectate de noi toţi. Educaţia privitoare la mediu presupune, mai întâi, transmiterea unor cunoştinţe şi informaţii asupra stării actuale a mediului, asupra dimensiunilor degradării sale şi tendinţelor acestui fenomen, asupra consecinţelor pe care le pot avea în viaţa oamenilor.

Ecoeducaţia este problema tuturor, adresându-se nu doar inteligenţei, ci şi inimii, voinţei, fiind deci o educaţie a sentimentelor faţă de Natură. Astfel ea trebuie să devină o coordonată comună şi o componentă permanentă a personalităţii umane.

Bibliografie:

1. Botnariuc N. , 1982, Vădineanu A., Ecologie, Ed. Did. şi Ped., Bucureşti
2. Cerghit, I., 1983, Perfecţionarea lecţiei în şcoala modernă, Ed. Did. şi Ped, Bucureşti

50. JOCUL DIDACTIC – METODĂ EFICIENTĂ PENTRU ÎNVĂŢAREA MATEMATICII

Prof. matematică Ancuţa Ailincăi, Şcoala Gimnazială ,,General Nicolae Şova'' Poduri
Prof. înv. primar Ioan Busuioc, Şcoala Gimnazială ,,General Nicolae Şova'' Poduri

Prezentarea conţinutului matamatic cât mai atrăgător, variat şi la nivelul posibilităţilor de înţelegere al micilor şcolari, sporeşte interesul pentru această disciplină.

În ierarhia metodelor activ-participative din învăţământul primar, jocul didactic ocupă un loc important. Datorită conţinutului şi modului de organizare, jocurile didactice sunt mijloace eficiente de activizare a întregii clase, contribuind la formarea şi dezvoltarea deprinderilor practice. Această formă de activitate oferă un cadru prielnic pentru învăţarea activă, participativă, stimulând iniţiativa şi creativitatea elevilor.

Vă prezint în continuare câteva din jocurile pe care le-am aplicat la clasă:

„Ştafeta întrebărilor"- fiecare elev primeşte câte un bileţel pe care este scrisă o cerinţă. Acesta trebuie să emită o judecată logică şi un răspuns simplu. Primul elev citeşte sarcina de pe biletul primit şi numeşte un coleg să răspundă. Acesta dă răspunsul la întrebare şi adresează întrebarea scrisă pe biletul lui către un alt coleg. Cel care nu ştie să răspundă la o întrebare va fi eliminat din joc.

„Campionul" - clasa se împarte în trei-patru grupe. Se desenează pe tablă trei-patru scări cu calcule având acelaşi nivel de dificultate. Fiecare grupă deleagă un număr de elevi egal cu numărul de trepte, creta circulă de la un elev la altul, fiecare elev urcând o treaptă şi rezolvând în ordine câte un exerciţiu.

„Cine socoteşte mai repede"- urmăreşte consolidarea deprinderilor de calcul rapid, folosind proprietăţile operaţiilor (asociativitatea adunării). Se grupează termenii pentru efectuarea rapidă a calculelor: a) 1+2+3+4+5+6+7+8+9 = ; b) 15+30+40+25 =… etc.

„Caută şi vei descoperi"- se dau trei sau mai multe cifre, sarcina didactică fiind să găsească toate posibilităţile de formare a numerelor cu cifrele date.

„Colierul"- se dă un şir de biluţe, pe fiecare este scris un număr. Se cere elevilor să coloreze biluţele cu numere mai mari de 6 ori decât: 3, 5, 7, 9 sau dintr-un şir de numere date să coloreze cu roşu biluţele cu numere mai mici decât 64 care se împart exact la 8, iar cu verde cele mai mari decât 15 care se împart exact la 4, sarcinile putând fi modificate după cerinţă.

„Colorăm petale"- se dau spre rezolvare exerciţii cu două operaţii (adunare şi scădere, înmulţire şi împărţire). Se desenează o floare cu tot atâtea petale câte rezultate trebuie obţinute. Pe fiecare petală este precizată culoarea şi un rezultat. Elevii fac calculele, apoi colorează petalele după cerinţă.

„Steguleţe cu înmulţiri şi împărţiri"- clasa se împarte în 3-4 grupe. Toate grupele primesc câte o fişă cu steguleţe desenate, având scris pe fiecare câte o operaţie de înmulţire sau de împărţire. Fiecare elev din grupă va efectua câte un calcul. Câştigă grupa care termină prima toate calculele fără greşeli.

„Haideţi la întrecere"- într-un şir de exerciţii simple de înmulţire şi împărţire rezolvate se strecoară rezultate greşite. Fiecărui rezultat îi corespunde o literă dată. Elevii încercuiesc numai literele corespunzătoare operaţiilor efectuate corect şi obţin un cuvânt. Cine descoperă primul cuvântul „ascuns" va fi premiat.

„Caută soluţiile"- jocul se poate desfăşura începând cu clasa întâi la compunerea şi descompunerea numerelor: ? + ? = 9; 18 = 10 + ?; ? - ? = 3; 15 - ? = 5 etc.

„Semnul ascuns"- se dau şiruri de câte 4 numere şi rezultatul. Sarcina didactică este să aşeze la locul potrivit semnele operaţiilor pentru a obţine rezultatul dat.

„Punem paranteze"- din exerciţiile date lipsesc parantezele. Elevii pun parantezele la locul potrivit, astfel ca egalităţile să fie adevărate.

„**Unde se ascunde răspunsul?**”- jocul poate fi organizat individual sau pe grupe, în consolidarea sau evaluarea oricărei operaţii matematice. Sunt desenate două cercuri mari. În primul cerc sunt date perechi de numere, iar în al doilea sunt rezultatele perechilor. Se precizează operaţia şi se cere să se pună în corespondenţă perechile de numere cu rezultatele lor.

„Cine rezolvă repede și bine?”- jocul constă în verificarea cunoştinţelor despre descompunerea unui număr într-o sumă de doi termeni. Elevii scriu pe o foaie de hârtie soluţiile posibile, iar învăţătorul strânge foile după un anumit timp stabilit. Pentru fiecare soluţie bună se acordă un punct.

„**Vreau să fiu pilot**” - fiecare elev primeşte o fişă pe care este desenată o rachetă cu patru sau cinci trepte. Pe fiecare treaptă este scrisă o sarcină de lucru, gradul de dificultate al sarcinilor crescând de la o treaptă la cealaltă. Cine rezolvă toate sarcinile corect va avea satisfacţia de a deveni pilot.

„Stop”- învăţătorul are mai multe jetoane cu cifre. Ele sunt date din mână în mână. Când învăţătorul spune „stop”, elevul care deţine jetonul trebuie să recunoască cifra arătând clasei cartonaşul.

„Pătratul buclucaș” - jocul se poate desfăşura individual sau în grup. Elevii vor primi o foaie de hârtie pe care au fost desenate 3 pătrate care au fost împărţite în 9 căsuţe. În căsuţa din mijlocul fiecărui pătrat se scrie numărul 5. Sub cele 3 pătrate se scriu numerele de la 1 la 9. Se cere elevilor să scrie în fiecare pătrat o parte din numerele scrise sub el, în aşa fel încât, fără ca ele să se repete, să se obţină prin adunare suma 15 în toate direcţiile (pe orizontală, verticală şi diagonală).

„Problemele poezii” – pot fi folosite, în funcție de conținutul și obiectivele propuse de învățător, în diferite momente ale lecției ce implică folosirea problematizării sau a jocului didactic ca metode de învățământ.

Zece bănci sunt ocupate,
Plus una şi jumătate.
Iar în bancă stăm şi noi,
Ca şi alţii, câte doi.
Socotiţi dacă vă pasă,
Câţi elevi suntem în clasă.

Când mi-i cald și-s însetată,
Cumpăr câte-o înghețată.
Nici nu ştiţi ce mult îmi place!
Și doi lei, atâta face!
Câţi lei aş număra,
Dacă patru aş mânca?

Cinci răţuşte stau pe apă
Vrând plimbarea să înceapă.
Cât au înghiţit o duşcă,
A mai venit o răţuşcă.
Câte răţuşte ar fi
Dacă trei ar mai veni?

Cred că m-aş simţi mai bine
De-aş avea bani ca şi tine.
Dacă îmi dai douăzeci
Vom avea câte treizeci.
Se-arcuieşte o-ntrebare:
Câţi lei are fiecare?
Altă întrebare sună:
Câţi lei avem împreună?

Are mama lui Florin
Buzunarul cu bani plin.
Dacă îţi va da cinci lei,
Jumătate-i rămân ei.
Enunţul vă este clar?
Câţi lei are, aşadar?

În ogradă la vecini,
Iepuraşi sunt şi găini.
Pasăre cu animal,
Douzeci şi şase-n total.
Vă mai dau înştiinţare
Că au optzeci de picioare,
Cine încearcă să vadă
Câţi iepuri sunt în ogradă?

Bibliografie:

1. Vasile Iscu, Diana-Narcisa Albu, Ioan Busuioc, 2015, A gândi... în versuri, Ed. „Egal” Bacău.

51. NU UITA CA EŞTI ROMÂN!
PROIECT EDUCAȚIONAL

Prof. înv. primar Andrieș Gabriela Dana
Prof. înv. primar Ababei Laura Corina
Şcoala Gimnazială „Adrian Porumboiu” Muntenii De Jos

MOTTO:

Ţara nu se serveşte cu declaraţii de dragoste, ci cu muncă cinstită şi, la nevoie, cu jertfă.”
Mihail Sadoveanu

TITLUL PROIECTULUI: „ NU UITA CA ESTI ROMAN! ”
LOC DE DESFĂŞURARE:
ŞCOALA GIMNAZIALA „ADRIAN PORUMBOIU” MUNTENII DE JOS
DURATA ACTIVITĂŢII: 1 săptămâna
GRUPUL ŢINTĂ: 18 elevi ai clasei a III-a si 13 elevi ai clasei a II-a
PARTENERII PROIECTULUI:
Părinţii elevilor
Cadre didactice

Argument

Ziua naţională este o zi deosebită pentru toţi românii, mai ales pentru că ea are o semnificaţie istorică deosebită. Unirea realizată în 1918 este una din cele mai mari realizări istorice ale poporului nostru. Insuflarea dragostei pentru strămoşii noştri, pentru trecutul istoric al poporului nostru, pentru realizările istorice şi culturale, precum şi pentru personalităţile pe care le-a dat acest popor de la începuturile sale şi până azi, sunt doar câteva din subiectele pe care le abordăm cu ocazia acestui eveniment.

Încă de la grădiniţă copiii trebuie să afle despre istoria şi strămoşii noştri tot la fel cum este obligatoriu ca să-şi cunoască familia: părinţii, fraţii, bunicii, rudele mai apropiate sau mai îndepărtate.

Ziua Naţională este un bun prilej de a aborda astfel de subiecte pe teme de istorie, ocazie cu care insuflăm copiilor sentimente de dragoste şi respect pentru: limba română, ţara noastră, poporul român, strămoşii noştri, pentru obiceiurile şi tradiţiile strămoşeşti, pentru istoria şi eroii noştri, mândria că sunt descendenţii unor oameni curajoşi şi iubitori de neam şi ţară.

OBIECTIVE CADRU:

- Cunoaşterea unor elemente de istorie, geografie, religie care definesc portretul spiritual al poporului român;
- Stimularea dorinţei de cunoaştere a realizărilor strămoşilor noştri şi mândria faţă de trecutul istoric al acestor meleaguri şi oameni ;

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:

- să-şi îmbogăţească vocabularul activ şi pasiv cu cuvintele noi întâlnite în textele studiate;
- să recepteze textul citit, înţelegând în mod intuitiv caracteristicile expresive şi estetice ale acestuia;
- să (re)cunoască evenimentul istoric sărbătorit;
- să manifeste afecţiune faţă de poporul nostru, limba română, strămoşii noştri;
- să utilizeze metode simple metode şi unelte simple în realizarea activităţii practice propuse;
- să intoneze cântecele acompaniaţi de invatatoare;

- să acompanieze ritmic cântecele;
- să se folosească de acţiunile motrice învăţate pentru a răspunde la diferite ritmuri;
- să manifeste în timpul activităţilor atitudini de cooperare;

RESURSE:

UMANE: invatatoare, părinţi, elevii claselor II-III

MATERIALE: planşe cu imagini reprezentând unirea, planşe cu figuri istorice din zona noastră, steagul Tricolor, Stema Ţării, Harta României, volume cu povestiri istorice, CD-uri cu filme istorice, CD-uri cu muzică patriotică, CD-Player, culori, hârtie creponată

METODE, TEHNICI ŞI PROCEDEE:

Explicaţia, conversaţia, expunerea, problematizarea, Brainstormingul, povestirea, munca independentă, exerciţiul, jocul, demonstraţia

EVALUAREA

Prezentarea unui program artistic dedicat Zilei Naţionale a României

Portofoliul proiectului

Programul activităţilor

Nr. crt.	Activitatea	Loc de desfasurare	Termen	Responsabil
1	***Să ne cunoaştem istoria*** * Lecturarea unor povestiri cu conţinut istoric: “Moş Ion Roată şi Unirea”, “Moş Ion Roată şi Cuza Vodă”, după Ion Creangă “Trăiască România dodoloaţă”, după Lucian Blaga	sala de clasă	27.11. 2019	Andries Gabriela Dana Ababei Laura Corina
2	Evocarea evenimentului în pictură, realizarea unei expoziţii	sala de clasă	27.11. 2019	Andries Gabriela Dana Ababei Laura Corina
3	Confecţionarea de steaguri şi de ecusoane	sala de clasă	28.11. 2019	Andries Gabriela Dana Ababei Laura Corina
4	***Mândria de a fi român*** *Învăţarea unor cântece şi poezii dedicate zilei de 1 Decembrie	sala de clasă	27.11 – 30.11. 2019	Andries Gabriela Dana Ababei Laura Corina
5	**România – ţară de flori**	sala de clasă	29.11.2019	Andries

	*Realizarea unor lucrări din materiale sintetice – hârtia.			Gabriela Dana Ababei Laura Corina
6	***În zi de sărbătoare*** *Prezentarea unui program artistic închinat Zilei Naţionale * Prezentarea unor cântece şi poezii(Program artistic)	sala de clasa	30.11.2019	Andries Gabriela Dana Ababei Laura Corina
7	***1 Decembrie- Sărbătoarea românilor*** ***** Participarea la activităţile desfăşurate la nivel de şcoală.	sala de clasă	30 . 11.2019	Andries Gabriela Dana Ababei Laura Corina

PIP. ANDRIES GABRIELA DANA
PIP. ABABEI LAURA CORINA

52. PROIECT DIDACTIC

Prof.înv.primar Andronic Dina Mihaela
Şcoala Gimnazială nr.3, Vicovu de Sus

Clasa: Pregătitoare: A (Clasa albinuţelor);
Disciplina : Comunicare în limba română;
Unitatea tematică : VARA;
Subiectul : "Sunetul şi litera Y, y - consolidare";
Tipul lecţiei : Consolodarea cunoştinţelor;
Scopul lecţiei :

Informativ: - Îmbogăţirea şi activizarea vocabularului prin utilizarea unor cuvinte noi;
-Verificarea şi consolidarea cunoştinţelor copiilor referitoare la caracteristicile anotimpului Vara;

Formativ: - Formarea deprinderii de a se exprima oral, de a înţelege şi utiliza corect semnificaţiile structurilor verbale orale;
- Dezvoltarea spiritului de observaţie a rapidităţii în gândire;
- Formarea creativităţii şi expresivităţii limbajului oral;

Educativ: - Educarea spiritului de a exprima verbal idei, opinii, sentimente proprii;
- Stimularea interactivităţii şi cooperării;

Competenţe Specifice:
CLR: 1.1 Identificarea semnificaţiei unui mesaj scurt, pe teme familiare, rostit clar şi rar;
1.2 Identificarea unor informaţii variate dintr-un mesaj scurt, rostit clar şi rar;
1.3 Identificarea sunetului iniţial dintr-un cuvânt şi alcătuirea de propoziţii cu acestea;

AV: 1. Identificarea unor mesaje simple, în contexte familiare, exprimate printr-o varietate de forme artistice;
2. Identificarea elementelor de limbaj plastic, în ipostaze familiare, în spaţiul înconjurător;

MM: Redarea cântecelor însoţite de mişcarea sugerată în text;

Strategii didactice:
1) **Metode şi procedee:** Expunerea , Conversaţia, Explicaţia, Problematizarea, Observaţia, Dialogul;
2) **Material didactic:** Scrisoarea Zânei Fluturaşilor, un pachet de la Zâna Fluturaşilor, planşe didactice, răvaşe cu sarcini de rezolvat, stimulente sub formă de fluturaşi, carioci, culori, fişe de lucru, CD, casetofon, diplome, ecusoane;

Forma de organizare: frontal, pe grupe, individual;

Resurse umane: 21 elevi;
Resurse temporale: 30-35 minute şi activitatea în completare 10 minute;
Locul desfăşurării lecţiei: Sala de clasă;
Resurse bibliografice:

- Curriculum-ul pentru învăţământul primar şi formarea competenţelor cheie la şcolarii mici;
- Ghid metodic: „**Metode interactive de grup**”, Ed. Arves;
- Ion Crăciunescu “**Cărticica copilului**”, Ed. Aramis, Buc. 2000.

Desfăşurarea lecţiei

Momentele lecţiei	**Conţinut ştiinţific**	**Strategii didactice**			**Evaluare**
		Metode şi procedee	**Mijloace de învăţământ**	**Forme de organizare**	
1.Moment organizatoric	Se asigură condiţiile oprime desfăşurării lecţiei: -aerisirea sălii de clasă; -pregătirea materialului didactic; -plasarea organizată a copiilor în spaţiul educaţional amenajat sugestiv				
2. Verificarea cunoştinţelor	Pun întrebări legate de tema săptămânii : “VARA” -În ce anotimp ne aflăm noi acum? -Care sunt lunile de vară? -Ce fenomene au loc vara? -Cum ne îmbrăcăm vara? -Ce fructe specifice anotimpului vara, cunoaşteţi? -Daţi-mi exemple de flori care înfloresc vara. -Ce sărbătorim pe 1 Iunie? -Cântecelul “VARA”	Conversaţia		Frontal	Răspunsurile copiilor
3. Captarea atenţiei	-Dragi copii, în drum spre voi m-am întâlnit cu poştaşul şi mi-a dat acest pachet spunându-mi că este pentru elevii din clasa Albinuţelor. -Vreţi să deschidem pachetul? Sunteţi curioşi sa aflăm ce este în el ? -Iată o scrisoare şi un fluturaş cu răvaşe. -Citim scrisoarea de la Zâna Fluturaşilor…	Conversaţia	Scrisoare	Frontal	Interesul pentru conţinutul activităţii

	-Ce ne roagă Zâna Fluturaşilor, să facem? -Aşadar, să fim atenţi şi să rezolvăm răvaşele ca să îndeplinim dorinţa Zânei Fluturaşilor.	Expunerea	Planşa didactică		
4. Anunţarea temei	Îi anunţ pe elevi că vor învăţa despre anotimpul Vara (unele ditntre cunoştinţe şi le vor aminti). Îi rog să fie atenţi la întrebările pe care le voi adresa şi să formuleze răspunsuri corecte. -Zâna Fluturaşilor va fi foarte fericită dacă voi veţi rezolva fiecare răvaş de pe aripioarele fluturaşului şi bineînţeles că la sfârşit veţi primi o recompensă pentru activitatea voastră.	Expunerea, explicaţia,	Planşă didactică	Frontal	
5. Dirijarea învăţării	Elevii vor fi împărţiţi pe grupe: Grupa Crinilor, Grupa Trandafirilor, Grupa Margaretelor, Grupa Bujorilor Elevii vor rezolva prima sarcină: **Sarcina I** -Răspundeţi la ghicitori : Zum, zum, zum, Din floare în floare, Cine-i oare ? *(Albina)* Locuieşte –n muşuroi Şi-i mai mică decât noi, Toată ziua ea munceşte Şi de greu nu se fereşte. *(Furnica)* Cui îi place să se îmbrace În cojoc cu multe ace? *(Ariciul)*	Explicaţia, Conversaţia	Ecusoane Stimulente sub formă de fluturasi	Activitate pe grupe Activitate pe grupe	Relaţionare prin acţiune şi comunicare Răspunsurile copiilor

	Soarele dogoreşte, Teiul înfloreşte, Grâul este aurit, Cine a venit ? *(Vara)* Primesc stimulente în coşuleţe. **Sarcina II** Fiecare grupă primeşte câte o fişă cu diferite teme pe care trebuie să lipească imaginea corespunzătoare cerinţei : 1. Aşezaţi florile corespunzătoare anotimpului vara în vază. 2. Ce activităţi desfăşurăm vara? 3. Cum ne îmbrăcăm vara ? 4. Aşezaţi în coş, fructele verii. Elevii primesc stimulente. **Sarcina III** Le voi da câte o planşă fiecărei grupe , în care vor fi reprezentate următoarele: Albina, Buburuza, Xilofon, Soare. a). Ce observaţi în imagine? b). Despărţiţi în silabe cuvintele reprezentate în imagine. c). Cu ce sunet începe fiecare cuvânt ? d). Alcătuiţi o propoziţie cu cuvântul ce reprezintă imaginea. Se apreciază activitatea elevilor.	Joc didactic, Explicatia Conversatia Dialogul Observatia Conversatia Exercitiul	Fişe de lucru Planse	Activitate pe grupe	Răspunsurile copiilor Aprecieri verbale individuale
6. Asigurarea retenţiei şi a transferului	**Sarcina IV** Fixarea cunoştinţelor se va realiza prin completarea unei fişe din caiet. Activitate frontal. Cerinţa: Realizează corespondenţa dintre imagini şi cuvinte. - Deschideţi caietele (pag. 133), vom rezolva fişa. Poate cineva să citească cerinţa ? Fişa va fi rezolvată în paralel şi la tablă pe o foaie A2. Se apreciază activitatea elevilor şi ca activitate în completare vor primi o fişă cu cerinţa : “Unde ţi-ar plăcea să-ţi petreci vacanţa de vară?	Conversaţia, Exerciţiul	Caietul elevului Fişă Fişă Creioane colorate CD,	Individual Frontal	Răspunsurile copiilor Aprecieri verbale individuale

	Colorează locul preferat pentru vacanţă.		Casetofon		
7. Evaluarea activităţii	Voi face aprecieri individuale şi de grup asupra modului de lucru şi asupra participării copiilor la întreaga lecţie. Copiii vor fi recompensaţi pentru buna desfăşurare a lecţiei cu câte o diplomă trimisă chiar de Zâna Fluturaşilor. Dacă va fi cazul, pentru departajarea grupelor, voi scrie o propoziţie pe tablă; echipa care o va citi cel mai rapid,va fi desemnată câştigătoare.	Aprecierea	Diplome	Frontal	Analiza produselor grupului, aprecieri verbale
8. Încheierea lecţiei	Salutul	Conversaţia		Frontal	

Dragii mei şcolărei,

Încă de la început ţin să vă salut şi să vă spun că eu sunt Zâna Fluturaşilor. Am aflat cu bucurie de la Flori, de la Soare, de la Păsări, de la Fluturi că în această clasă sunt copii isteţi care ştiu multe lucruri interesante despre anotimpul Vara.

De aceea v-am pregătit multe surprize pe care sper să le puteţi descoperi, dar nu oricum ci numai dacă veţi trece peste probele mele, rezolvând corect răvaşele de pe aripioarele fluturaşului.

Sunt sigură că veţi reuşi! Eu vă las cu doamna învăţătoare şi împreună veţi descoperi bucuriile Verii.

Ca să vă amintiţi de mine, v-am trimis şi o fotografie.

Vă îmbrăţişez cu drag,
Zâna Fluturaşilor

53. FOLOSIREA RESURSELOR ONLINE
SCHIȚĂ DE PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Zaharie Livia
Școala Gimnazială Vad, județul Cluj

Disciplina: Dezvoltare personală
Clasa a II-a
Tema: Cine și ce mă ajută să învăț?
Competența specifică:
3.2. Prezentarea condițiilor (instrumente, persoane, contexte) care fac învățarea ușoară sau dificilă.

Competența specifică	**Activități de învățare**	**Resursa online**
3.2. Prezentarea condițiilor (instrumente, persoane, contexte) care fac învățarea ușoară sau dificilă.	**Spargerea gheții** -Se ridica în picioare cei care au luat micul dejun acasă. -Aplaudă cine și-a sărutat mama dimineața. -Bat din picioare cei care au făcut gimnastică azi. -Ridica mânuțele în sus cei care și-au pregătit toate temele pentru astăzi. **Captarea atenției** Elevii completează pe foaia de flipchart un rebus. Pe verticală se obține cuvântul **învățătură.** ***Se anunță tema si obiectivele lecției*** **Activitate de învățare** Se va viziona trailerul filmului ***Viața lui Ron Clark*** **Conversație cu elevii:** -Cum se comportau elevii când a preluat profesorul clasa? -De ce se comportau astfel? -Ce le-a cerut să respecte? -Cum i-a ajutat profesorul pe elevi să învețe? -Cine l-a sprijinit pe profesor în efortul lui de a-i face pe copii să învețe? -Ce performanțe au avut elevii? -Cum s-au simțit ei? Cum s-au simțit părinții? Cum s-a simțit profesorul? **Activitate pe grupe** Elevii vor fi împărțiti în grupe de câte patru si vor avea de completat o fișă de lucru: ”Cadranele”. **Sarcini:** **CADRANUL 1.** Răspundeți la întrebări: -Cine sunt persoanele care îi ajută pe elevi să învețe? -Ce reguli respectă elevii în clasă? -Ce activități cuprinde programul elevului acasă (după școală)? **CADRANUL 2:** Completați enunțurile:	https://www.youtube.com/watch?v=6mL-1-lN980

	Învățătura este importantă pentru că ..... Eu învăț pentru că..... **CADRANUL 3:** Ce au simțit elevii când: a) a intrat profesorul prima dată în clasă? ..... b) i-a ajutat să-și facă temele? ..... c) au obținut cele mai bune rezultate din tot statul? ..... **CADRANUL 4:** Reprezentați printr-un desen sau printr-o schiță ”Clasa ideală”. **Reflecție:** Elevii își expun lucrările și le prezintă. **Activitate de încheiere** Joc ”Ghemul”: Elevii vor fi așezați în cerc. Profesorul spune că fiecare dintre noi depinde de alţii în diverse moduri. Pentru a ilustra această interdependenţă, cere elevilor să spună ce a apreciat astăzi cel mai mult (referitor la munca în echipă) la colegul său. Celui care începe i se dă un ghem, i se propune să-şi lege un capăt de aţă de un deget şi să aleagă pe cineva căruia să-i spună ce a apreciat astăzi la el. Apoi elevul aruncă ghemul colegului pe care l-a ales şi spune ce a apreciat. Cel care primeşte ghemul la fel înfăşoară o bucată de aţă din ghem pe un deget al său înainte de a-l transmite altcuiva. Astfel se „împleteşte” o pânză care „leagă” toţi participanţii. Participanţii îşi pot tăia câte o bucăţică din fir pentru a-l ţine ca amintire.	

BIBLIOGRAFIE:

1. ***Programa școlară pentru disciplinele: MEM, CLR, AVAP, DP, 2013;
2. https://www.youtube.com/watch?v=6mL-1-lN980, 15.10.2019.

54. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Andrunache Carmen-Gabriela
Şcoala Gimn.”Ion Agarici”

DATA: 5.11.2019 **CLASA:** I **ARIA CURRICULARĂ**: Limbă şi comunicare **DISCIPLINA**: Comunicare în limba română **UNITATEA DE ÎNVĂŢARE:** *În familie* **SUBIECTUL:** *Sunetul şi literele ă, Ă* **TIPUL LECŢIEI**: predare/ învăţare **COMPETENŢE GENERALE:** 1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute 2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situaţii de comunicare 3. Receptarea unei varietăţi de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute 4. Redactarea de mesaje în diverse situaţii de comunicare **COMPETENŢE SPECIFICE:** 1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj oral, pe teme accesibile, rostit cu claritate 1.3. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunţuri rostite cu claritate 2.1. Formularea unor enunţuri proprii în diverse situaţii de comunicare 2.3. Participarea cu interes la dialoguri simple, în diferite contexte de comunicare 3.1. Citirea unor cuvinte şi propoziţii scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână 4.1. Scrierea literelor de mână **OBIECTIVE OPERAŢIONALE**: - să formuleze propoziţii după ilustraţii precizând numărul şi poziţia cuvintelor în propoziţie; - să formeze cuvinte/ propoziţii care conţin litera „ ă”; - să scrie şi să citească corect şi conştient litere, silabe, cuvinte, propoziţii ce conţin sunetul „ă”; - să ordoneze silabe pentru a forma cuvinte ; - să ordoneze cuvintele într-o propoziţie; - să scrie corect litera „ă”; - să realizeze din plastilină literele „ă, Ă”.	**DATA**: 5.11.2019 **CLASA**: a II-a **ARIA CURRICULARĂ**: Matematică şi ştiinţe **DISCIPLINA**: Matematică şi explorarea mediuluiu **UNITATEA DE ÎNVĂŢARE:** *Locuim pe Pământ* **SUBIECTUL**: *Adunarea numerelor naturale până la 1000- cu trecere peste ordinul unităţilor* **TIPUL LECŢIEI**: consolidare **COMPETENŢE GENERALE:** 1.Utilizarea numerelor în calcule elementare 5. Rezolvarea de probleme pornind de la sortarea şi reprezentarea unor date **COMPETENŢE SPECIFICE:** 1.1. Scrierea, citirea şi formarea numerelor până la 1000 1.2. Compararea numerelor în concentrul 0-1000 1.4. Efectuarea de adunări şi scăderi, mental şi în scris, în concentrul 0-1000, recurgând la numărare şi/sau grupare ori de câte ori este necesar 1.6. Utilizarea unor denumiri şi simboluri matematice (sumă, total, termenii unei sume, diferenţă, rest, descăzut, scăzător, produs, factorii unui produs, cât, deîmpărţit, împărţitor, , =, +, -, ·,:) în rezolvarea şi/sau compunerea de probleme 5.2. Rezolvarea de probleme de tipul a±b=x; a±b±c=x în concentrul 0-1000; a·b=x; a:b=x, în concentrul 0-100, cu sprijin în obiecte, imagini sau reprezentări schematice **OBIECTIVE OPERAŢIONALE:** - să efectueze cel puţin trei adunări cu trecere peste ordinul unităţilor, aplicând metoda calculului în scris; - să efectueze, ţinând cont de termenii specifici limbajului matematic cel puţin două exerciţii din cele trei propuse, pe baza cunoştinţelor dobândite anterior; - să rezolve o problemă cu toate etapele, pe baza explicaţiilor anterioare. **RESURSE**

RESURSE METODOLOGICE **STRATEGII DIDACTICE** a) Metode şi procedee: **:** conversaţia, explicaţia, demonstraţia, jocul de rol, exerciţiul de scriere şi citire, metoda fonetică analitico-sintetică, metoda cadranelor, expunerea, observaţia. b) Mijloace de învăţământ: plansa cu litera model, manuale, fişe de lucru, planşe cu imagini, plastilină. c) Forme de organizare: frontal, pe grupe, individual. TEMPORALE Ora are o durată de 45 minute,. UMANE Clasa I are un număr de 12 elevi BIBLIOGRAFICE 1.Programa pentru disciplinele Comunicare în limba română, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educaţiei naţionale nr. 3418/19.03.2013 2. Suport de curs „Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici”, 2013	METODOLOGICE **STRATEGII DIDACTICE** a) Metode şi procedee: **:** exerciţiul, explicaţia, demonstraţia, problematizarea, jocul didactic, expunerea, conversaţia, expunerea, observaţia. b) Mijloace de învăţământ: planșă cu problemă ilustrată, fişe de evaluare, jocul “Eliberează porumbița”, fişe de lucru. c) Forme de organizare: frontal, individual. TEMPORALE Ora are o durată de 45 minute. UMANE Clasa a II-a are un număr de 7 elevi. BIBLIOGRAFICE 1.Programa pentru disciplinele Comunicare în limba română, Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educaţiei naţionale nr. 3418/19.03.2013 2. Suport de curs „Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii mici”, 2013 3. Roșu, Mihail – “Metodica predării matematicii pentru colegiile universitare de institutori”, Ed. Credis, 2004

CONŢINUTUL INFORMAŢIONAL AL LECŢIEI	**STRATEGIA DIDACTICA**	CONŢINUTUL INFORMAŢIONAL AL LECŢIEI	**STRATEGIA DIDACTICA**
1.Moment organizatoric - Se asigură un climat corespunzător pentru buna desfăşurare a lecţiei de comunicare în limba română. **(2 minute)** **2. Reactualizarea cunoştinţelor** **ACTIVITATE INDEPENDENTĂ** - Se vor reactualiza cunoştinţele cu ajutorul ciorchinelui. *Completează ciorchinele cu cuvinte care conţin literele „ n, N”.* **(Anexa 1)** **(5 minute)** **3. Captarea atenţiei** **ACTIVITATE DIRECTĂ** - Se dă elevilor o fişă de colorat. (Anexa 2) **(5 minute)**	Munca independentă Munca independentă	**1.Moment organizatoric** - Se asigură un climat corespunzător pentru buna desfăşurare a lecţiei de matematică şi explorarea mediului **(2 minute)** **2. Reactualizarea cunoştinţelor** **ACTIVITATE DIRECTĂ** - Se verifică tema. - Se rezolvă exerciţii de calcul mintal: **Aflați suma numerelor 6 și 7; 20 și 30;* **Aflați numărul cu 5 mai mare decât 8;* **Aflați numărul cu 3 mai mare decât 6;* **Mă gândesc la un număr. Îl adun cu 5 și obțin rezultatul 25. La ce număr m-am gândit?* **(5 minute)** **3. Captarea atenţiei** **ACTIVITATE INDEPENDENTĂ** - Se prezintă elevilor o imagine cu o colivie. Se explică că în ea se află o porumbiță care va fi eliberată dacă ei vor rezolva corect exercițiile care sunt scrise pe bilețelele de la baza coliviei. Elevii intuiesc imaginea. **(5 minute)** **4. Anunţarea temei şi a obiectivelor:** - Se anunţă tema şi obiectivele lecţiei. Se comunică elevilor că vor rezolva exerciții și probleme care implică adunarea numerelor 0→1000 cu trecere peste ordinul unităților. Se scrie titlul la tablă și pe caiete. **(2 minute)**	Conversaţia Exerciţiul Expunerea Explicaţia

4. Anunţarea temei şi a obiectivelor: - Se anunţă tema şi obiectivele lecţiei în mod cât mai accesibil. Le spun elevilor că vor citi şi scrie cuvinte, propoziţii care conţin literele „ă, Ă”. **(2 minute)**	Conversaţia Expunerea	**5.Dirijarea învăţării:** **ACTIVITATE INDEPENDENTĂ** - Elevii vor extrage biletelele de la baza coliviei în ordinea crescătoare a numerelor scrise pe ele. Sarcina 1: *Calculaţi:* *245 + 147 =* *872 + 19 =* Sarcina 2: *Află numărul cu 627 mai mare decât 348.* Sarcina 3: *Un termen al adunării este 28 iar altul 345. Află suma lor.* Sarcina 4: *Se dau numerele: 455, 128, 239, 346.* *-calculează suma numerelor pare;* *-calculează suma numerelor impare.* Sarcina 5: *Puneţi semnul >, < sau = în casetă:* *345 + 218 □ 509 + 208*	Conversaţia Expunerea
5.Dirijarea învăţării: **ACTIVITATE DIRECTĂ** - Se solicită elevilor intuirea imaginii din manual. - *Ce personaje sunt prezentate?* - *Ce face fetiţa?* Cer elevilor să alcătuiască propoziţii cu cuvintele „rochiţă” şi „păpuşă”. - Se alege una dintre propoziţiile spuse de elevi şi se analizează după metoda fonetică, analitico-sintetică.(*Fetiţa are o rochiţă roşie*.) - Se analizează: - numărul cuvintelor din propoziţie; - identificarea cuvântului care conţine sunetul „ă”*;*	Metoda fonetică analitico-sintetică	**ACTIVITATE DIRECTĂ** Sarcina 6: *La un concurs, Alin a obţinut 117 puncte, Corina cu 45 mai multe, iar Mihai cât Alin şi Corina la un loc.* *Câte puncte a obţinut Corina?* **(20 minute)**	Conversaţia Jocul didactic Explicaţia Munca independentă

- despărţirea cuvântului în silabe *„ro-chi-ţă”;* - localizarea sunetului în silabă; - refacerea cuvântului. *-Ce literă folosim la început de propoziţie?(litera mare) ;* *-Când se mai foloseşte literă mare?(nume de persoane, oraşe, ţări, ape, titlul unui text….)* ***Prezint planşa cu litera „ă” de tipar şi o analizăm.*** ▪ elemente componente ; ▪ comparaţie cu „a”. **ACTIVITATE INDEPENDENTĂ** - Se solicită elevilor recunoaşterea literei noi din manual dintre mai multe litere şi cuvinte („Recunoaşte şi încercuieşte litera ă!”) - Se cere elevilor să unească imaginile din manual cu fiecare cuvânt pe care îl reprezintă.	Explicaţia Munca independentă	**6.Obţinerea performanţei:** **ACTIVITATE INDEPENDENTĂ** Se împart fișe de evaluare. **(Anexa 1)** **(5 minute)** **7. Asigurarea retenţiei şi a transferului** Fişă. **(Anexa 2)** **(3 minute)** **8.Încheierea activităţii** - Se vor face aprecieri verbale şi se va da tema pentru acasă. Ex.3-pag.25 **(3 minute)**	Explicaţia Exerciţiul

ACTIVITATE DIRECTĂ Din manual vor descifra, în şoaptă, cuvintele de la ex. 6 , apoi se vor citi cu voce tare, antrenându-se cât mai mulţi elevi. ***Intuirea literei de mână pe planşa model*** - Se intuiesc literele „ă, Ă" mic de mână şi se stabilesc elementele componente (liniuța oblică de sprijin, ovalul și bastonașul cu întorsătura în jos spre stânga, bastonașul cu întorsătura în jos spre dreapta) - pe planşă; - Se scrie litera model cu explicarea elementelor grafice componente; - Se realizează exerciţii de scriere a literei în aer, pe bancă, pe podul palmei; - Se scrie litera la tablă de către elevi; **ACTIVITATE INDEPENDENTĂ** ***Scrierea literei*** - exerciţii de pregătire: încălzirea muşchilor mâinii, reamintirea poziţiei corecte pentru scris . - simularea scrierii literei: cu degetul în aer şi apoi pe bancă cu creionul - scrierea literei pe caiete. După ce au fost scrise trei litere, învăţătorul verifică şi intervine pentru corectare, dacă este cazul. Apoi fiecare continuă încă două rânduri. **(20 minute)** **6.Obţinerea performanţei:** **ACTIVITATE DIRECTĂ** Metoda cadranelor Clasa este împărţită în patru grupe de câte 2-3 elevi. Fiecare grupă va primi o fişă care	Exerciţiul Demonstraţia Observaţia		

conţine 4 sarcini de lucru. **(Anexa 3)** **(5 minute)** **7. Asigurarea retenţiei şi a transferului** Elevii vor realiza din plastilină literele ă, Ă. **(3 minute)** **8.Încheierea activităţii** - Se vor face aprecieri generale şi individuale. **(3 minute)**	Munca independentă Exerciţiul Conversaţia		Explicaţia Problematizarea Exerciţiul Conversaţia

Anexe clasa I
A 1

ă – Ă

1. Coloraţi cu roşu căsuţa din dreptul imaginilor care conţin sunetul “ă”.

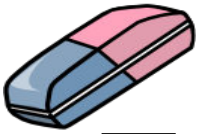
☐

☐

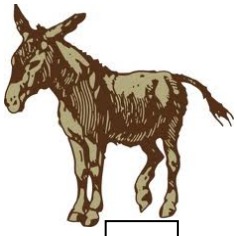
☐

☐

2. Uneşte cuvântul cu imaginea corespunzătoare.

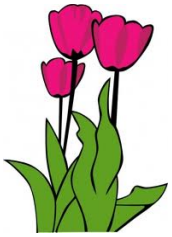

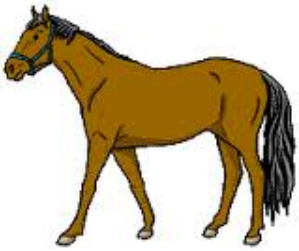

cal	lună	măr	cană	lalele

3. Colorează cifra corespunzătoare numărului de silabe a fiecărui cuvânt.

minune	ramă	cămară	lac	Călin
1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3	1 2 3

Anexa 2

Colorați : cu galben imaginile ale căror cuvinte au 1 silabă

cu verde imaginile ale căror cuvinte au 2 silabe

cu portocaliu imaginile ale căror cuvinte au 3 silabe

Anexa 3

1. Încercuieşte litera ă:

Aricelul cel pitic

Aricelul cel pitic,
Vrea să-l scrie pe ,,ă" mic.
- Iată, zise, un balon
Stă proptit de un baston.
N-o fi oare acesta ,,ă" ?

Un şcolar răspunde:
- Da.

3. Scrie litera **ă, Ă.**

2. Desenează trei obiecte în a căror denumire sunetul **ă** să se afle în mijlocul sau la sfârşitul cuvântului.

4. Alcătuieşte şi scrie o propoziţie după imaginea de mai jos.

Anexe clasa a II-a

ANEXA 1

Fişă

Adunarea şi scăderea numerelor naturale de la 0 la 1000

Ajută porumbiţa să calculeze corect sarcinile pentru a putea fi eliberată.

1. Calculează exerciţiile din tabele:

a	786	489	264	572	656	53
b	15	315	348	248	157	349
a+b						

2. Află numărul necunoscut:

a – 415 = 247
a =
a =

a + 314 = 218
a =
a =

a – 262 = 478
a =
a=

3. La suma numerelor 355 şi 147, adună numărul cu 343 mai mare decât 156.

ANEXA 2

FIŞĂ

1. Calculaţi apoi aşezaţi rezultatele pare obţinute în ordine crescătoare:

324 + 157	156 + 429	834 + 157	439 + 312	765 + 129	304 + 268
321 + 569	567 + 217	478 + 418	938 + 555	121 + 469	661 + 324

55. PROIECT DE LECŢIE

DATA:
UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: Şcoala Gimnazială ”Iuliu Maniu” Zalău
PROFESOR PT. ÎNVĂŢĂMÂNT PRIMAR: Anton Ioana-Aurelia
CLASA: a IV-a
ARIA CURRICULARĂ: Matematică şi ştiinţe ale naturii
DISCIPLINA: Matematică
UNITATEA DE ÎNVĂŢARE: Măsurare şi măsură
SUBIECTUL: Monede şi bancnote
TIPUL LECŢIEI: fixare şi consolidare a cunoştinţelor
SCOPUL: Dezvoltarea capacităţii de utilizare a unităţilor monetare în situaţii variate

Înainte de a începe lecţia

MOTIVAŢIA

Această oră de matematică favorizează exprimarea personalităţii în formare a elevilor, le dezvoltă imaginaţia şi spiritul de observaţie. Lecţia îi pregăteşte pe elevi pentru rezolvarea unor situaţii problematice din viaţa cotidiană, prin cultivarea perseverenţei, încrederii în sine, a voinţei de a duce la bun sfârşit un lucru început, a cooperării în cadrul unui grup, având un caracter practic sporit prin folosirea metodelor de gândire critică.

Lucrul în echipă, comunicarea, asumarea diverselor roluri încă din primii ani de şcoală duc la o perfectă asimilare şi structurare a informaţiilor şi reprezintă fundaţia personalităţii ce urmează a se clădi treptat.

OBIECTIVE

La sfârşitul lecţiei, elevii trebuie:

- să rezolve un rebus pentru a descoperi titlul lecţiei;
- să recunoască unităţile monetare (lei, euro) cu care se măsoară valoarea bunurilor;
- să realizeze transformări ale unităţilor de măsură a valorii bunurilor, oral şi în scris;
- să efectueze exerciţiile date folosind transformările potrivite;
- să rezolve problemele propuse respectând etapele de rezolvare şi algoritmii de calcul;
- să participe cu interes şi plăcere la realizarea activităţii.

CONDIŢII PREALABILE

Elevii trebuie:

- să cunoască unităţile monetare din ţara noastră şi din ţările Uniunii Europene;
- să cunoască algoritmii de calcul rapid;
- să stăpânească etapele de lucru a metodelor gândirii critice utilizate în cadrul activităţii;
- să aibă deprinderi de lucru în perechi/ echipă;

- să manifeste capacitatea de a se implica activ în procesul de învăţare.

RESURSE ŞI MANAGEMENTUL TIMPULUI

RESURSE MATERIALE: caiet, coli flip-chart, plicuri, fişe de lucru, markere, monede şi bancnote, jetoane cu diferite obiecte, emoticoane, joc pe calculator „Roata norocului”, proiector

RESURSE PROCEDURALE: observaţia, conversaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, analiza, interviul, învăţarea prin descoperire, Gândiţi/Lucraţi în echipă/Comunicaţi, problematizarea, jocul.

RESURSE DE TIMP: 50 minute

EVALUARE

- observarea sistematică, chestionarea orală;
- procesarea informaţiilor prin completarea fişelor.

Lecţia propriu- zisă

EVOCAREA

Organizator verbal

Verificarea temei de casă calitativ şi cantitativ.

Interviul

Rezolvarea unui rebus care are ca scop verificarea orală a cunoştinţelor însuşite anterior. Pe verticala rebusului se va obţine cuvântul „CONSOLIDARE” (anexa 1).

Voi anunţa tema şi obiectivele lecţiei.

- Astăzi la ora de matematică vom fixa şi consolida cunoştinţele despre monede şi bancnote. Vom rezolva diferite exerciţii şi probleme care ne vor ajuta să înţelegem mai bine valoarea banilor şi să fim mai chibzuiţi în gestionarea acestora.

Se notează data şi titlul lecţiei la tablă şi în caiete.

REALIZAREA SENSULUI

Joc: Descoperă cuvântul!

Elevii primesc o fişă de lucru (anexa 2) care conţine exerciţii de transformare şi de adunare a unităţilor monetare. Fiecărui rezultat îi corespunde o literă. Aşezând rezultatele în ordine descrescătoare vor obţine un cuvânt, descoperind astfel numele echipei din care vor face parte. Acestea sunt: KAUFLAND, RESTAURANT, IONESCU şi VALUTAR.

Gândiţi/ Lucraţi în echipă/ Comunicaţi

Elevii sunt împărţiţi în patru echipe. Fiecare echipă va primi o coală de flip-chart cu numele echipei din care va face parte şi anume „Familia Ionescu”, „Casa de schimb valutar Europa”, „Magazinul Kaufland” şi „Restaurantul Ramona ”. Fiecare elev va primi câte un plic personalizat în care se vor găsi sarcini scrise (anexele 3, 4, 5, 6); vor gândi şi vor lucra individual, apoi în echipă, vor verifica ceea ce s-a lucrat şi vor completa coala de flip-chart cu informaţiile potrivite.

La final, un raportor din fiecare echipă va prezenta soluţia finală de rezolvare a sarcinilor. Echipele care au găsit soluţia corectă de rezolvare vor primi emoticoane vesele, iar cei care au greşit vor primi emoticoane triste.

REFLECŢIA

Elevii vor primi o fişă de evaluare care va conţine întrebări din lecţia de zi care au două sau trei variante de răspuns (anexa 7). Aceasta va fi verificată cu ajutorul unui joc pe calculator, şi anume „Roata norocului”.

După lecţie

EXTENSIE

Elevii vor primi tema de casă.

Anexa 1

REBUS

Completaţi rebusul pentru a descoperi pe verticala A- B tema lecţiei de azi:

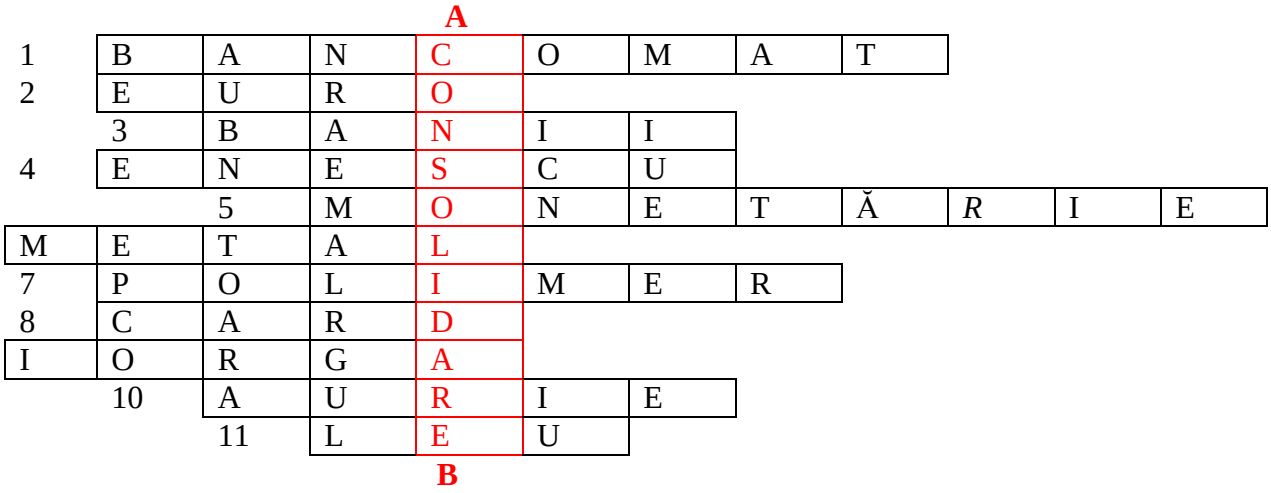

1. Calculator special din care scoatem banii cu cardul.
2. Unitate monetară valabilă în U E.
3. Pentru a măsura valoarea bunurilor se folosesc ...
4. Personalitate pe bancnota de 5 lei.
5. Fabrica care produce monede.
6. Monedele sunt din ...
7. Hârtie specială din care se fac bancnotele.
8. Instrument de acces la un cont bancar.
9. Personalitate pe bancnota de 1 leu.
10. Moneda de 50 de bani are culoarea ...
11. Unitate monetară a ţării noastre.

Anexa 2

Joc „Descoperă cuvântul!”

Rezolvă exerciţiile următoare şi aşează rezultatele în ordine descrescătoare. Fiecărui rezultat îi corespunde o literă. Scrie litera pentru a afla cuvântul:

50 bani + 50 bani = ☐ lei T

900 bani = ☐ lei A

5 lei + 50 bani + 50 bani = ☐ lei	R
100 euro centi + 100 euro centi + 12 euro = ☐ euro	T
10 lei si 50 de bani + 10 lei si 50 de bani = ☐ lei	S
10 bani x 10 + 10 bani x 10 = ☐ lei	N
40 bani + 60 de bani + 7 lei = ☐ lei	U
15 lei si 70 de bani + 15 lei si 30 de bani = ☐ lei	E
2 x 10 lei + 4 x 5 lei = ☐ lei	R
300 de bani = ☐	A

Anexa 3

Echipa I Familia Ionescu

Familia Ionescu este formată din patru membri: mama, tata, fiul şi fiica.

Azi, 19. 05. 2014, mama şi tata au primit salariul. Vor să se întrunească pentru a face bugetul familiei. Fiecare membru are sarcini precise:

TATA: calculează veniturile lunare ale familiei

MAMA: calculează cheltuielile lunare ale familiei.

FIICA: calculează economiile lunare ale familiei

FIUL: numără banii din puşculiţă

TATA

Venituri lunare

Mama câştigă 1200 lei

Tata câştigă 300 euro = ... lei

Fiul primeşte alocaţie de 42 lei

Fiica primeşte alocaţie de 42 lei

Total venituri ..... lei

MAMA

Cheltuieli lunare

Întreţinerea apartamentului.....400 lei
Energie electrică..... 90 lei

Hrană ..... 1000 lei

Produse igienă.....50 lei

Abonament telefon.....15 euro =.....lei

Rată credit Banca „Furnica”.....80 euro =.....lei

Total cheltuieli ..... lei

FIICA

Eşti casierul casei şi vei calcula economiile lunare ale familiei. Acestea se află făcând diferenţa dintre venitul lunar al familiei (consultă-te cu tata) şi cheltuielile lunare ale familiei (consultă-te cu mama).

.....
.....
.....

FIUL

Ia banii din puşculiţă deoarece se apropie ziua de naştete a bunicii sale şi doreşte să-i cumpere un cadou frumos. Descoperă că are 8 monede de 50 de bani, 6 monede de 10 bani, 13 bancnote de 1 leu, 3 bancnote de 5 lei şi 4 bancnote de 10 lei.

Află câţi lei are în puşculiţă. Câţi bani i-au rămas dacă parfumul pe care l-a cumpărat a costat 43 de lei şi 60 de bani?

Anexa 4

Echipa a II-a Casa de schimb valutar „Europa”

La casa de schimb valutar „Europa” angajaţii trebuie să facă monetarul. Ajutaţi-i!

Număraţi euro care se află în fişet şi completaţi monetarul:

MONETAR

Monede

20 euro cenţi x.....buc =.....euro
50 euro cenţi x.....buc =.....euro
1 euro x.....buc= .....euro
2 euro x.....buc =.....euro

---

a) Total monede..... euro

Bancnote

5 euro x.....buc = ... euro
10 euro x.....buc = ... euro
20 euro x.....buc = ... euro
50 euro x.....buc =..... euro
100 euro x.....buc = ... euro
200 euro x .....buc = ... euro
500 euro x.....buc = ... euro

---

b) Total bancnote .....euro

Total bani = a+b = ... euro

După ce s-a făcut monetarul se deschide casa de schimb valutar. Apare primul client care a cumpărat 550 de euro, al doilea client a cumpărat 1550 de euro, iar al treilea a schimbat 2800 de euro în lei. Câţi euro au rămas la casa de schimb valutar?

Efectuaţi cele trei operaţiuni.

Anexa 5

Echipa a III-a Magazinul Kaufland

La sfârşitul programului, angajaţii magazinului Kaufland trebuie să facă monetarul şi stocul de marfă. Ajutaţi-i!

MONETAR

Număraţi monedele şi bancnotele existente la caserie şi completaţi monetarul:

Monede
5 bani x.....buc =.....bani
10 bani x.....buc =.....bani
50 bani x.....buc =.....bani

---

a) Total monede.....bani = ... lei

Bancnote
1 leu x.....buc = ...lei
5 lei x.....buc = ...lei
10 lei x.....buc = ...lei
50 lei x.....buc =.....lei
100 lei x.....buc = ...lei
200 lei x .....buc = ...lei
500 lei x.....buc = ...lei

---

b) Total bancnote ..... lei

Total bani = a+b = ... lei

STOC DE MARFĂ

Calculaţi şi aflaţi valoarea stocului de marfă.

Pâine = 5 buc. x 2 lei/ buc. = ...lei
Biscuiţi = 30 pachete x 1leu/ pachet =.....lei
Hârtie igienică = 100 buc. x 50 bani/ buc.=.....lei
Săpun lichid = 5 buc. x 10 lei/ buc. = ...lei
Ulei = 13 l x 5 lei/ l =.....lei
Lapte = 5 l x 5 lei/ l =.....lei
Orez = 21 kg x 6 lei/ kg =.....lei

Ouă = 20buc. x 50 bani/buc. =.....lei
Zahăr = 8 kg x 5 lei/ kg =.....lei
Brânză topită = 4 cutii x 5 lei/cutie =.....lei
Oţet = 11 buc. x 3 lei/buc. =.....lei
Apă plată = 10 sticle x 3 lei/ sticlă =…….lei

Total ..... lei

Anexa 6

Echipa a IV-a Restaurantul „Ramona”

La restaurantul Ramona bucătarul a făcut meniul zilei astfel:

Mic dejun: lapte, pâine, brânza topită, ouă şi salam

Prânz: supă, pulpe de pui la cuptor şi desert

Cină: omletă cu caşcaval, salată de roşii şi castraveţi

Contabilul restaurantului doreşte să afle cât costă acest meniu. Bucătarul îi spune cantităţile necesare pentru 6 persoane. Vă rog să-l ajutaţi să calculeze cât costă micul dejun, prânzul şi cina pentru 6 persoane apoi cât costă pentru o persoană. Consultaţi lista de preţuri.

Meniu pentru 6 persoane

Mic dejun

Lapte.....1 l= .....lei
Pâine.....1 buc=.....lei
Brânza topită....1 cutie=.....lei
Ouă.....6 buc=.....lei
Salam.....1 baton =.....lei

Total.....lei

Prânz

Supă

- morcov.....500 g =.....lei
- ceapă.....250 g =.....lei
- cartofi.....500 g =.....lei
- patrunjel .....1 legătură =.....lei
- borş.....500 ml =.....lei
- carne porc.....2 kg =.....lei

Total supă..... lei

Pulpe de pui la cuptor

- pulpe de pui.....6 buc. =..... lei
- garnitură de cartofi.....1 kg =..... lei

Total felul al II lea..... lei

Desert

- 6 banane.....1 leu/ buc. =..... lei
- 6 iaurturi.....1 leu/buc. =..... lei

Total desert ..... lei

Total masa de prânz ..... lei

Cină

- omletă cu caşcaval.....6 ouă =.....lei
  500 g caşcaval =.....lei
- salată roşii şi castraveţi.....500 g roşii =.....lei
- 500 g castraveţi =.....lei

Total.....lei

PREŢ MENIU 6 PERSOANE: ..... lei

PREŢ MENIU O PERSOANĂ: ..... lei

Lista de preţuri

Lapte..... 5 lei / l
Pâine..... 2 lei/ buc.
Branza topită..... 5 lei/ cutie
Ouă.....50 bani/buc.
Salam..... 20 lei/baton
Morcov..... 4 lei /kg
Ceapă..... 4 lei/kg
Cartofi..... 4 lei/ kg
Patrunjel ....1 leu/ legătură

Orez..... 6 lei/ kg
Borş..... 4 lei /l
Roşii.....6 lei / kg
Castraveţi.....8 lei / kg
Pulpe de pui.....2 lei/ buc.
Banane.....1 leu/ buc.
Iaurturi.....1 leu/buc.
Caşcaval.....10 lei/kg
Carne porc.....14 lei/kg

Anexa 7

Fişă de evaluare

1. Monedele şi bancnotele apreciază ... obiectelor de schimb.

   A) Lungimea

   B) Valoarea

   C) Mărimea

2. Unitatea de măsură la noi în ţară este:

   a) dolarul

   b) euro

   c) leul

3. Vlad schimbă o bancnotă de 5 lei în monede de 50 de bani. Câte monede va avea?

   a) 10 b) 8 c)12

4. Mihai are 4 lei şi 50 de bani. Cumpără un balon cu 3 lei şi 30 de bani. Ce rest primeşte?

   a) 1 leu şi 50 de bani

   b) 1 leu şi 30 de bani

   c) 1 leu şi 20 de bani

5. O prăjitură costă 2 lei şi 60 de bani. Ana are 1 leu şi 50 de bani. De câţi bani mai are nevoie?

   a) 1 leu şi 10 bani

   b) 1 leu

6. 6 lei şi 30 de bani + 5 lei şi 80 de bani =

   a) 11 lei şi 10 bani

   b) 12 lei şi 10 bani

7. Ina are o monedă de 2 euro şi 4 monede de 50 euro cenţi. Câţi euro are?

   a) 6 euro

   b) 4 euro

8. Rezultatul calculului 3 lei + 6 x 50 de bani este:

   a) 5 lei

   b) 6 lei

   c) 7 lei

56. HAI SĂ SPUNEM ALTFEL O POVESTE!

”Creatori de educație”, ediția 2019

Modele de bune practici din învățământul primar câștigătoare la această ediție

prof. înv. primar Apetrei Lucia-Mihaela
Școala Gimnazială Nr. 3 Piatra Neamț

1. Titlul activităţii: HAI SĂ SPUNEM ALTFEL O POVESTE!
2. Domeniul în care se încadrează: nonformal
3. Scopul activităţii: Consolidarea deprinderilor de citit-scris prin comunicare interpersonală în vederea dezbaterii şi susţinerii unei păreri.
4. Obiectivele educaționale ale activității/competențe de formate / dezvoltate elevilor:

Ob.1 - Îmbunătăţirea competenţelor de comprehensiune a mesajului textului scris, în vederea atenuării unora dintre cauzele care pot genera eșecul școlar

Ob.2 - Stimularea interesului de a citi al elevilor şi atragerea lor către lectură

Ob.3 - Încurajarea şi dezvoltarea cooperării şi a lucrului în echipă

Ob.4 - Dezvoltarea capacității de a înţelege şi de a transmite gânduri, sentimente, mijlocite de limbajul scris, în rândul elevilor, prin intermediul creaţiilor proprii

Ob.5 - Dezvoltarea unei comunități la nivel local care să încurajeze lectura și cititul în rândul copiilor

Ob.6 – Culegerea de date în vederea realizării unei monografii

5. Elevii participanţi: număr total de participanți, procent de participanți din numărul total de elevi din grupul țintă;

O clasă de elevi, aproximativ

6. Durata şi locul desfăşurării activităţii: Generaţii de elevi de ciclu primar dintr-o comunitate rurală cu capital uman tânăr plecat în străinătate. Activităţile se pot desfăşura în sala de clasă, muzeul local sau chiar la casa unui om.

7. Descrierea activităţii. Descrieţi pe scurt activitatea, în cel mult 5-10 rânduri, menţionând elementele de succes ale acesteia (conţinut, metode, sarcini de lucru, caracter interdisciplinar, parteneriate etc.).

Activitatea nonformală de tip şezătoare literară este concepută ca pe o prelungire a activităţii didactice, menite să valorifice cunoştinţele copiilor într-o manieră în care intercunoaşterea este la cote înalte. Ambientul este unul relaxant, startul îl poate da „ultima ştire a satului”, elevii îşi pot exprima părerea personală, efectele fiind benefice, se trece apoi la lecturarea unei oprere literare şi dezbaterea ei; elevii participă cu plăcere la toate momentele activităţii. Din mici poveşti ascultate de la elevi s-au scris poveşti. „Un copil numit Fair Play”a obţinut Menţiune la concursul *Un condei numit Fair Play din 2017* categoria 7-10 ani. Şezătoarea s-a transformat într-un atelier de lucru cu elevii din mediul rural şi cel urban prin realizarea de parteneriate şcolare. Schimbul de scrisori în format letric a creat prietenii trainice.

B. ELEMENTE DE NOUTATE, IMPACT ŞI TRANSFERABILITATE

Descrieți cum activitatea propusă satisface următoarele criterii:

1.Originalitatea și creativitatea proiectului/activităților/bunelor practici din perspectiva contextelor semnificative de învățare și al elementelor de inovare didactică;

(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia-poze, filme, prezentări).

Activitatea a pornit de la simpla întrebare „De ce citesc tot mai puţin elevii?". Ora de lectură apare şi dispare din trunchiul comun. Învăţătorul este conştient că acest lucru există şi *dă Cezarului ce-i al Cezarului* dar, cu toate acestea, elevii citesc tot mai greu şi lipseşte plăcerea de a lectura. Din experienţa ultimelor serii de elevi am constatat că o modalitate aparte este transformarea orei de lectură într-o oră de lectură joc cu metode active de participare, cu elemente din tradiţii şi obiceiuri româneşti, cântec, voie bună. Elevii ascultă o poveste, o dezbat, apoi ajung să spună la rândul lor propriile poveşti. „A sta la poveşti" nu este o pierdere de timp. Arătâdu-le că sunt ascultaţi, că ceea ce spun se aşază şi pe hârtie, este dovada clară că ei există şi că adulţilor (profesori, părinţi) le pasă iar ei se simt că aparţin acestor locuri.

Un lucru pe care nu mă feresc să-l amintesc este acela că elevilor le place foarte mult ştirea de senzaţie, facebook-ul, istagramul, discuţiile despre altul. La şezătoare se discută mai abitir despre ultima ştire, mai ales când comunitatea este mică. De ce nu s-ar discuta şi dezbate o lectură citită împreună. Deprinderea există! Am întrebat în cadrul unei astfel de activităţi la care au participat şi părinţii, când le-a fost citită ultima dată o poveste; mamele tinere fiind s-au ruşinat. Deprinderea de a citi sau a le fi citită o poveste dispare încet din viaţa copiilor din mediul rural. Atunci a apărul a doua întrebare simplă: despre ce tradiţii şi obiceiuri româneşti mai vorbim peste următorii ani? Abandonăm prea repede o părere, un crez şi finalitatea dureroasă este abandonul şcolar timpuriu. Abandonul şcolar nu are ca motiv principal cauza materială; abandonul şcolar apare în momentul în care copilul şi-a pierdut încrederea în el, în profesori, în colegii şi prietenii de la şcoală.

Calea spre a se reidentifica, regăsi şi spre a prinde rădăcini într-un loc este menirea unui dascăl autentic pentru o comunitate locală rurală a României anilor 2000+.

2. Rezultatele/impactul activității la nivelul elevilor;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia- testimoniale, poze, filme, prezentări) .

Fiecare copil vine cu o poveste. Fiecare copil poate fi eroul generaţiei sale. Aşa a apărul „Un copil numit Fair Play" – eleva F.R.G. a sesizat „trauma" prin care trece colegul ei S.M.I. şi dorinţa acestuia de a demonstra părinţilor şi profesorilor că el este bun şi merită să vină la şcoală mai devreme chiar dacă prezintă un defect de vorbire. Fiecare copil devine adult cu o poveste frumoasă sau mai puţin frumoasă. Aceste poveşti pot fi puse într-o monografie locală. Din cercetările mele, la nivel local este realizată o singură monografie, şi anume, aceea a domnului Gheorghe Dorofte, „Orizontul Movilei Mărgineni". Îmi este greu să cred că la finele unei generaţii de elevi se citeşte catalogul, se completează registrul matricol, se arhivează şi cam atât. Poveştile se închid.

Elevii se îndepărtează prea tare de trecut. Dacă povestim cu drag legendele istorice ale vitejilor români de-a lungul timpului, poveşti ale bunilor şi străbunilor noştri, despre noi cum se va povesti în viitor. Poveştile oamenilor reprezintă viaţa planetei. Nu ne dorim să prelungim viaţa planetei? Ne comportăm de parcă am vrea să se oprească Universul aici şi acum.

Mulţi din sat îşi scriu poveştile în străinătate. Elevii noştri devin adulţi care îşi scriu poveştile în străinătate pentru copiii lor pe care doresc să-i crească aici, în România, în satul natal.

3.Relevanța activității/proiectului/bunei practici pentru nevoile categoriilor de elevi aflați în risc;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia-poze, filme, prezentări).

Nu am inventat nimic, nu am o noutate în a îndrepta ceea ce există în realitate. Am căutat *să fac rai din ce am*. Relevanţa acestui proiect este aceea de a reuşi să adun poveşti ale unor copii, viitori oameni minunaţi. Caut să vă atrag atenţia că atunci când un copil îţi povesteşte povestea e o

formă clară de comunicare a unor fapte, a unor trăiri şi a unei cereri. De fapt prin povestea lui el cere să fie identificat cu locul, oamenii şi timpul. În momentul în care începe a povesti e bine să le arătăm că intrăm cu ei în poveste. Cu cât îl ascultă mai mulţi colegi, povestitorul capătă mai multă încredere şi barierele de comunicare se împuţinează.

Efectele acestui proiect se vor vedea mult mai clar în viitor. Responsabilitate înseamnă a-i lăsa micului povestitor moştenirea de a spune şi asculta poveştile omului de lângă el.

4.Implicarea altor actori din şcoală sau din comunitate în proiectarea/ derularea/ evaluarea activităţii/ proiectului/bunei practici;
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia- testimoniale poze, filme, prezentări).

Prima şezătoare a proiectului a fost în cadrul cercului pedagogic învăţământ primar din noiembrie 2011 şi s-a realizat la Căminul Cultural din Mărgineni. Au fost selectaţi cei mai buni recitatori din cele patru clase primare. Am primit sprijinul întregii comunităţi locale: bibliotecar, muzeograf, consilieri locali, primar, părinţi şi bunici ai elevilor. Conţinutul şezătorii l-am conceput pornind de la idea de dragoste. Am îmbinat motive ca prietenia, hărnicia, cinstea.

Pe parcursul anilor şcolari şezătorile s-au transformat în activităţi de rutină la finele săptămânii în ateliere de lucru cu elevii şi părinţii acestora. Era anunţată lectura din timp. Elevii îşi aduceau câteva elemente din portul naţional şi obiecte de uz casnic vechi întâlnite în curtea părinţilor şi bunicilor.

5.Posibilitatea de a transfera proiectul/activitatea/buna practică în alte contexte în care întâlnim aceleaşi categorii de nevoi
(Maximum 10 fraze cu trimiteri la dovezile multimedia- testimoniale poze, filme, prezentări).

Fiecare comunitate locală are povestea sa. Faptul că ne spunem povestea nu trebuie perceput ca pe o slăbiciune. Unicitatea poveştilor face să ne deosebească unii de alţii şi să conştientizăm că suntem diferiţi. A asculta povestea cuiva înseamnă a-i arăta că există, că este unic, că îţi pasă, că este el şi este parte din Univers şi din "gura satului". Activitatea se poate transfera foarte uşor la ciclul gimnazial, mai ales în cadrul orelor de educaţie civică. La fel de bine merge în rândul adulţilor. Se pomeneşte tot mai mult despre faptul că ne îndepărtăm unii de alţii. Aşa este. Dar, nici cu mâinile în sân nu putem sta. Exerciţiul dezbaterii unei teme e o necesitate pentru copiii viitori adulţi ce empatizează.

A învăţa să vorbeşti corect, conştient şi cursiv ţine de educaţie. A învăţa să povesteşti captând atenţia unui auditoriu cât mai mare ţine de talent. Se simte tot mai mult nevoia de a avea o conversaţie plină de calm şi consecventă.

57. PROIECT DIDACTIC

Înv.Arhire Sorina,Şcoala Gimnazială Nr.1,Sat Văleni

Clasa a II a B
Obiectul: Muzică şi mişcare
Unitatea de învăţare: Genuri muzicale
Subiectul: Frunză verde de cicoare, din folclorul copiilor
Tipul lecţiei: predare – învăţare
Forma de realizare: lecţie integrată

COMPETENŢE GENERALE:

1.Receptarea unor cântece pentru copii şi a unor elemente simple de limbaj muzical;

2. Interpretarea de cântece pentru copii, cu mijloace specifice vârstei;

3. Exprimarea unor idei, sentimente.

COMPETENŢE SPECIFICE:

Muzică şi mişcare:

1.1. Receptarea unor sunete emise de surse diferite, cu durate, intensităţi, înălţime şi viteză de succesiune contrastante;

1.4. Receptarea cântecelor cu un ambitus cuprins între DO1-DO2, alcătuite din formule ritmico- melodice simple;

2.1. Cântarea individuală sau în grup, asociind mişcarea sugerată de text şi de ritm;

3.1. Manifestarea liberă, adecvată pe muzică, sugerată de anumite elemente de limbaj muzical, apelând la diverse forme de exprimare;

3.2. Executarea unui dans cu mişcare repetată, pe un cântec simplu, din folclorul copiilor.

Comunicare în limba română(CLR)

1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj oral;

2.3. Participarea cu interes la dialoguri, în diferite contexte de comunicare;

Dezvoltare personală

2.1 Exprimarea emoţiilor de bază în situaţii variate;

2.3 Explorarea abilităţilor de relaţionare cu ceilalţi.

Arte vizuale şi abilităţi practice

2.1. Observarea unor caracteristici simple ale materialelor întâlnite în mediul familiar;

2.3. Realizarea de aplicaţii/compoziţii/obiecte/construcţii simple, pe baza interesului direct.

Obiective operaţionale:

O1- să-şi însuşească corect elemente de tehnică vocală (dicţie, emisie, respiraţie);

O2 - să interpreteze corect şi expresiv linia melodică a cântecului ***Frunză verde de cicoare***;

O3 - să interpreteze cântecul executând mişcările sugerate de text;

O4 - să formuleze mesaje clare, concise pe o temă dată;

O5 - să enumere întrebuinţările florii de cicoare;

O6 - să valorizeze elementele de mişcare deja asimilate în desfăşurarea unui dans popular pe cântecul ***Frunză verde de cicoare***.

O7- să exprime idei despre o melodie ascultată/imagini vizionate;

Metode şi procedee: explicaţia, conversaţia, problematizarea, ciorchinele, exerciţiul muzical, interpretarea individuala şi în grup a cântecului, jocul didactic;

Mijloace de invăţământ: costume populare, fişe de lucru, markere, laptopul, videoproiector, filmuleţ cu o horă, planşe – cicoare.

Forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe, în perechi

Demersul didactic

Secvenţele lecţiei	Ob.	Activitatea învăţătorului	Activitatea elevilor	Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ	Forme de organizare	Evaluare
Momentul organizatoric		Aerisirea sălii de clasă. Pregătirea materialelor didactice.	Se pregătesc de lecţie.				
Pregătirea bazelor aperceptive		**<u>I. Exerciţii de respiraţie:</u>** **a)Exerciţii de respiraţie sub formă de joc:** - suflăm puful de păpădie, fulgul; - suflăm şi răcim ceaiul fierbinte; - oftăm; - umflăm balonul; - stingem toate lumânările de pe tort; - vâjâitul vântului; - mirosim o floare. **b) Exerciţii de dicţie:** - „*Rici, rici, măi arici, scoate ţepele de-aici,* *Buş-buş, cărăbuş ieşi afară din culcuş.”* - „Muzica îmi place mult Şi s-o cânt şi s-o ascult, La, la, la, la, la, la, la, La, la, la, la, la, la, la.” **c)Exerciţii ritmice, cu tactare pe silabe cu durate egale de un timp:** - „Jos, sus, noi toţi tactăm, Ritmul bun să îl păstrăm.” - „Mergem unul după altul Şi păstrăm cu grijă pasul.” **d)Exerciţii de încălzire a vocii sub formă**	Elevii execută exerciţiile de respiraţie: ... inspiraţie puternică şi expiraţie forţată, prin scoaterea a tot aerul din plămâni ... – mimarea gestului de a duce la nas o floare, inspiraţie lungă, profundă, apoi expirarea aerului Intonează împreună cu învăţătorul	Exerciţiul muzical Explicaţia Demonstraţia Exerciţiul muzical	Câte o floare pentru fiecare elev	Frontal În colectiv	Aprecieri colective Observare sistematică

		de joc: - se imită sunete din natură ... imităm zumzăitul albinei (zummm) ... imităm ciripitul păsărelelor (cip-cirip) ... imităm sunetul clopoţelului (cling-cling) **<u>II.Exerciţii de cultură vocală:</u>** Intonez model sunete de înălţimi diferite, după care la comanda mea vor intona şi elevii (pe vocale, pe silabe deschise, pe silabe închise): a a a a a a a a a a a a a …….. 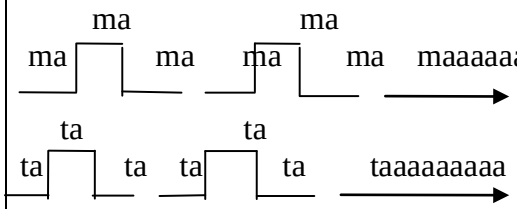 ma...me...mi...mo...mu ra...re ...ri.... ro....ru tic...poc....pum...lir...dim Cer elevilor să interpreteze cântecul învăţat data trecută.	Vor interpreta cântecul învăţat	Demonstraţia		Frontal	
Captarea atenţiei		Captarea atenţiei se face prin prezentarea unui costum popular imbracat de un invitat la lectie. - ce moment din viaţa oamenilor înfăţişează; - cum se numeşte dansul pe care îl executăoamenii imbracati in costum popular?; - cu ce ocazii se cântă şi se dansează hora; - ce cântece în ritm de horă cunosc. Invitatul,un elev,va interpreta la fluier doua	Elevii ascultă explicaţiile, apoi răspund: - hora se cântă şi se dansează la serbări, spectacole, petreceri; - „Drag mi-e jocul românesc”,	Expunerea Explicaţia	Costume populare Filmuleţ cu o horă	Frontal	Observarea sistematică

		melodii populare.	„Alunelul”.				
Anunţarea temei şi a obictivelor		Astazi la ora de muzică şi mişcare veţi învăţa un cântecel nou,***Frunză verde de cicoare***. Este o melodie populară, la fel ca şi cea pe care am invatat-o data trecuta. La sfârşitul orei va trebui să cântaţi corect acest cântec, sprijinindu-vă pe o respiraţie corectă şi o pronunţare clară a cuvintelor.	Elevii sunt atenţi la sarcinile enumerate.	Expunerea		Frontal	
Dirijarea învăţării		Înainte de a învăţa cântecelul, explic ce este cicoarea. Citesc povestea “Cicoarea”(cicoarea este o plantă erbacee cu flori albastre, trandafirii, sau albe, cultivată pentru rădăcinile şi florile sale) şi solicit elevii să-mi spună, continuând finalul, care sunt întrebuinţările acestei plante. **Se audiază cântecu**l. - audierea cântecului cu ajutorul calculatorului - analizarea sumară a cântecului (număr de strofe, conținut de idei..) - învăţarea propriu - zisă a cântecului pe unităţi ritmico-melodice; 1 cântarea model a primei strofe; 2. repetarea primei strofe de două ori de către elevi; 3. cântarea individuală de către doi-trei elevi; 4. cântarea model a celei de-a doua strofe;	Este folosită ca medicament natural pentru boli: constipaţie, boli hepatice, biliare, oboseală fizică şi intelectuală. Ascultă cântecul Învăţă cântecul propus. Redau cântecul	Explicaţia Conversţia Exerciţiul muzical Dezbaterea Jocul didactic	Laptopul Planşe cu flori de cicoare Laptop	Frontal Pe grupe Independent	Observaţia sistematică Evaluarea orală şi recompense Evaluarea orală

		5. repetarea celei de-a doua strofe de două ori de către toţi elevii; 6. cântarea strofei individual de către doi elevi; 7. cântarea integrală a cântecului de către toţi elevii de două-trei ori. Propun reluarea cântecului în procedee variate de interpretare: - în lanț, pe grupe de copii; - mai tare mai încet; - alternativ.	învățat: ...fiecare grupă cânta o strofă, ... între solist și clasă; ..un vers cu voce tare, unul în șoaptă	Dezbatere		Pe grupe În perechi Individual	
Obţinerea performan-ței		Propun elevilor să cântăm cântecul, executând mişcările sugerate de text (10 copii vin in faţă să facă paşii de horă, ceilalţi cântă din bănci – 3 grupe a câte 10 copii)	În faţa clasei elevii vor cânta, executând mişcările sugerate de text	Exerciţiul		Frontal Pe grupe de câte 10 elevi	Observare curentă Probă practică
Retenţia		- Ce cântec am învățat astăzi? - Ce învățam din acest cântec?	***Frunză verde de cicoare*** ...cântecul și jocul popular din folclor reprezintă un tezaur nepreţuit al românului	Conversaţia		Frontal Individual	Aprecierea verbală
Transferul		Solicită elevilor decorarea unor costume populare cu puncte, linii, în timp ce interpretează cântecul	Decorează costumele populare de pe fișele primite	Jocul	Fişe – costume populare	Frontal	Aprecieri verbale
Încheierea activităţii		Aprecieri verbale despre modul în care au răspuns la lecţie.		Conversaţia		Frontal	Recompense

58. PROIECT EDUCAȚIONAL
Săptămâna educației Globale :"Lumea se schimbă ! Noi ?"

Prof, învățământ primar Badea Clara Adriana
Prof, învățământ primar Matei Maria Claudia
Școala Gimnazială "Matei Basarab "Târgoviște

Motto:« Dacă te gândeşti la anul care urmează, ară pământul !
Dacă te gândeşti la următorii zece ani, plantează arbori !
Dacă te gândeşti la următorii 100 de ani, educă copiii !!! »
Proverb chinezesc

ARGUMENT: Educaţia a reprezentat o componentă esenţială a procesului de pregătire a României pentru aderare la Uniunea Europeană. Generaţia elevilor de astăzi va fi generaţia de tineri ai Uniunii Europene de mâine. Copiii de astăzi trebuie să cunoască contextul în care trăiesc şi în care vor trăi pentru a reuşi să se adapteze. Deoarece aceştia sunt nişte viitori adulţi şi nu adulţi în miniatură, ei trebuie educaţi şi stimulaţi în devenirea lor.

Orice copil trebuie să aibă dreptul să-şi formeze o opinie şi să se exprime liber, cu încredere. De aceea, el trebuie învăţat să dialogheze, dar şi să respecte opiniile celorlalţi.

Când vorbim despre dezvoltarea şi cultivarea unei atitudini pozitive, avem în minte, în primul rând, atitudinea pe care o adoptăm în situaţiile limită sau problematice, situaţii în care ne pierdem calmul, speranţa şi bucuria. Totuşi, atitudinea pozitivă trebuie să fie o prezenţă zilnică în viaţa noastră, nu doar în acele momente grele. De obicei, starea interioară zilnică nu este nici negativă, nici pozitivă, ci cumva neutră. Trebuie să conştientizăm acest lucru şi să schimbăm atât atitudinea negativă, cât şi pe cea neutră în atitudini pozitive. Cheia este să păstrăm o gândire pozitivă în ciuda situaţiei în care ne aflăm, să menţinem o atitudine optimistă în faţa adversităţii, dar să o cultivăm zilnic, chiar şi în contexte neutre.

Ne-am propus ca prin prezentul proiect să încercăm să demonstrăm că ţara noastră merită să-şi menţină poziţia de ţară europeană, având în vedere calităţile umane, naturale, culturale, artistice ale generaţiei vechi şi ale celei viitoare.

Educaţia globală are drept scop acţionarea în vederea asigurării condiţiilor pentru instaurarea unei lumi durabile şi sigure pe baza analizării problemelor sociale şi economice, a diversităţii culturale şi a strategiilor de instituire a păcii. Educaţia globală urmăreşte promovarea şi interiorizarea *valorilor,* ca: respect, libertate, dreptate, pace, egalitate, solidaritate, prin formarea unor *atitudini* de autorespect, respect pentru ceilalţi, interes pentru probleme globale, abordare critică, implicare şi acţiune constructivă, responsabilitate socială.

SCOPUL PARTENERIATULUI:

Prin acest proiect dorim să formăm şi să dezvoltăm elevilor abilităţi ce ţin de autocontrol şi adaptabilitate, competenţele de cetăţenie globală necesare pentru a participa la dezvoltarea unei societăţi tolerante, echitabile şi durabile, care valorizează, prin implicarea directă în acţiuni specifice de educaţie globală .

OBIECTIVE EDUCAŢIONALE :

- conştientizarea dimensiunii globale şi a rolului fiecăruia ca cetăţean al planetei, de către cel puţin 75% din numărul elevilor;
- îmbogăţirea cunoştinţelor specifice educaţiei globale – pentru cel puţin 75% din numărul elevilor ;
- respectarea diversităţii şi a abilităţilor de comunicare interculturală, de către cel puţin 75% din numărul elevilor ;
- manifestarea unui interes constructiv pentru problemele comunităţii, de către cel puţin 50% din numărul elevilor;
- dezvoltarea capacităţii de a întreprinde acţiuni care să facă lumea mai bună, pentru cel puţin 50% din numărul elevilor ;

- dezvoltarea abilităţilor personale şi sociale necesare adaptării la schimbare, pentru cel puţin 80% din numărul elevilor;
- manifestarea responsabilităţii pentru acţiunile proprii, pentru cel puţin 75% din numărul elevilor.

REZULTATE AŞTEPTATE:

- creşterea gradului de autocontrol şi adaptabilitate între elevi;
- dezvoltarea capacităţii de organizare a elevilor;
- conştientizarea necesităţii asumării unor responsabilităţi individuale şi colective;
- dezvoltarea competenţelor de comunicare, de lucru în echipă a tuturor persoanelor implicate;
- creşterea capacităţii elevilor de conştientizare a propriilor valori;
- respectarea de către elevi a diversităţii şi a abilităţilor de comunicare interculturală.

PRODUSE:

- parteneriate cu diverse instituţii;
- filme, fotografii;
- fluturaşi, afişe, invitaţii, diplome;
- portofolii, proiecte;
- afişe, desene, eseuri, poezii;
- expoziţii, CD-uri cu prezentări PowerPoint, CD-uri cu filme, realizate pe parcursul derulării activităţilor sau ca finalitate a acestora;
- jurnalul activităţilor, al exemplelor de bună practică;
- panou al activităţilor desfăşurate;
- inventar de bune practici;
- publicaţii.

GRUPUL ŢINTĂ: toţi elevii şcolii

BENEFICIARI DIRECŢI ŞI INDIRECŢI:

- elevi;
- părinţi;
- şcoală;
- comunitate.

RESURSE UMANE:

elevii, diriginţii, profesorii pentru învăţământul primar, Consiliul elevilor, responsabilii de proiect

COORDONATORII ACTIVITĂŢILOR:

- Profesor Şontea Florin Eusebiu, directorul şcolii
- Prof. înv. primar Badea Clara Adriana, coordonator proiecte şi programe educative
- Prof. înv. primar Matei Maria Claudia

PARTENERI IMPLICAŢI ÎN PROIECT:

1. Părinţi – persoane resursă
2. Medic
3. Preot
4. Poliţia
5. Psiholog şcolar

MODALITĂŢI DE MONITORIZARE ŞI EVALUARE A REZULTATELOR PROIECTULUI:

- Raport al activităţilor derulate
- Chestionare pentru elevi/părinţi/cadre didactice
- Cutia cu sugestii
- Jurnal de impresii
- Rezultatele obţinute la concursurile organizate
- Portofoliul proiectului
- Autoevaluarea membrilor echipei
- Observare sistematică
- Feedbackul oferit prin discuţiile cu participanţii

IMPACTUL IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI ASUPRA GRUPULUI ŢINTĂ, ASUPRA ŞCOLII ŞI ASUPRA PARTENERILOR:

- Elevii vor fi mai responsabili, vor fi mai politicoşi, va creşte gradul de toleranţă şi se vor dezvolta abilităţi de comunicare.
- Părinţii vor fi mai bine informaţi despre activităţile şcolii, vor căpăta încredere în rolul lor de educatori, vor aprecia şi respecta valorile umane;
- Imaginea şcolii în comunitate va fi îmbunătăţită.
- Comunitatea va înţelege şi respecta valori ca: politeţea, autocontrolul, adaptabilitatea.

MODALITĂŢI DE CONTINUARE DUPĂ ÎNCHEIEREA PROIECTULUI:

- Prezentarea proiectului cadrelor didactice din centrul metodic, pentru ca exemplele reuşite să fie continuate şi dezvoltate;
- Realizarea unui curs cu părinţii în vederea îmbunătăţirii educaţiei copiilor, în cadrul căruia părinţii să disemineze exemple de bune practici;
- Reluarea acelor activităţi care au avut un impact deosebit asupra copiilor.

ACTIVITĂŢI DE PROMOVARE/MEDIATIZARE ŞI DE DISEMINARE ÎN TIMPUL IMPLEMENTĂRII PROIECTULUI ŞI DUPĂ ÎNCHEIEREA ACESTUIA:

- Afişe
- Schimb de experienţă cu alte şcoli
- Panoul cu produsele activităţilor
- Cursuri cu părinţii
- Scrisori de mulţumire către părinţi şi către partenerii educaţionali

TIPURI DE ACŢIUNI :

- acţiuni de voluntariat;
- acţiuni de ecologizare;
- jocuri de autocunoaştere;
- planuri de acţiune;
- expoziţia;
- brainstorming;
- exersarea unor metode interactive de consultare şi dezbatere
- activitate practică;
- concurs

ProgramulActivităților

Nr. crt.	DENUMIREA ACTIVITĂŢII	MODALITATEA DE REALIZARE	TERMEN	RESPONSABIL
1.	**Cufărul cu fapte bune**	Înfiinţarea în fiecare clasă a unui loc special amenajat (cutie, plic, afiş, panou, etc.) unde elevii pot pune bileţele pe care au scris/desenat ce faptă bună au făcut. Vineri se vor prezenta faptele bune la nivelul fiecărei clase şi se vor selecta 100 de fapte bune din toată şcoala pentru a fi afişate şi premiate.	19 noiembrie	Cadreledidactice implicate înproiectPărinţi Elevi Profesori
2.	**Ce aş vrea să schimb...**	Brainstorming (se vor afişa ideile într-o formă sugestivă) şi expoziţie de desene cuprinzând aspecte pe	20 noiembrie (clasele din învăţământul	Părinţi Elevi Profesori

		care elevii doresc să le schimbe la diferite niveluri: - în propriul comportament - în comportamentul celor din jur - în aspectul clasei/şcolii - în lista de reguli, etc.	primar vor realiza activitatea luni)	Bibliotecari
3.	**Noi şi valorile noastre**	Fiecare elev va purta un balon pe care este scrisă o trăsătură de caracter. Toţi elevii vor ieşi în curtea şcolii unde vor face schimb de baloane.	21 noiembrie	Elevi Profesori Părinţi
4	**Şi eu pot să fac, să fiu, să dăruiesc, să trăiesc...**	Activitate practică prin care se evidenţiază trăsături umane de valoare: - donaţii (pachete cu fructe „pentru cei care au nevoie") - acţiuni de ecologizare - schimb de cărţi/jucării - acordarea de ajutor în realizarea temelor - aprecieri pentru elevii care manifestă un comportament exemplar - aprecieri pentru elevii care au rezultate remarcabile la învăţătură, etc.	22 noiembrie	Elevi Profesori Părinţi
5	**100 de fapte BUNE**	La nivelul fiecărei clase, se vor prezenta faptele bune din timpul săptămânii. Se vor selecta 100 de fapte bune din toată şcoala pentru a fi afişate şi premiate.	23 noiembrie	Cadreledidactice implicate înproiect

Bibliografie

1.Bătrînu, E.. Educaţiaînfamilie.Bucureşti: EdituraPolitică, 1980.
2. Cucoş, C. (coord.) Psihopedagogiepentruexamenele de definitivareşi grade didactice.Ediţiaa III-a revăzutăşiadăugită. Iaşi: EdituraPolirom, 2009.
3. Gutium I, Mămăligă M, Mumjiev G - Parteneriatul pas cu pas , Editura Fundaţia Internaţională pentru sisteme Electorale, Chişinău, 2000
4. Velea , Luciana şicolaboratorii- Participareaelevilorînşcoalăşiîncomunitate, Ghidpentruprofesorişielevi, EdituraAgata , 2006
5. Vlăsceanu ,Gheorghecoord., Neculau , Adrian - Şcoala la răscruce. Schimbareşicontinuitateîncurriculumulînvăţământuluiobligatoriu.Studiu deimpact, Iaşi,EdituraPolirom ,2002

59. VIZITA LA MUZEU – ALTERNATIVĂ PEDAGOGICĂ DE INSTRUIRE A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR

Prof.înv.primar Badea Georgica , Școala Gimnazială Nr. 1 Mogoșoaia

Muzeul este loc de plimbare. Muzeul este un lăcaş de meditaţie. Muzeul este o reflectare a societăţii. Muzeul este o oglindă a creativităţii. Muzeul este o uriaşă aglomerare de artefacte şi cunoaştere. Muzeul este un laborator de cercetare. Muzeul este un univers în sine. Muzeul este un loc familiar, dar atât de complex încât ştim puţine despre el.

Nu putem concepe o activitate muzeală independent de lucrul în clasă; un profesor nu poate să-şi predea pur şi simplu elevii educatorului muzeal pentru o perioadă determinată de timp şi apoi să consolideze vizita la muzeu lucrând ceva cu totul diferit, fără să ţină cont de ceea ce au descoperit copiii. În mod similar, muzeul nu ar trebui să ofere activităţi educative fără a lua în calcul factori ca vârsta elevilor, cunoştinţele lor de bază şi modul în care aceştia primesc şi exprimă conceptele ştiinţifice. Vizitele la muzee se pot folosi într-o varietate de moduri, ca resursă educaţională pentru învăţământul cu caracter ştiinţific şi tehnic: resursă documentară; pentru ateliere centrate pe producţie sau manevrare; pentru descoperirea obiectelor originale; ca locuri de reinvestire sau evaluare a cunoştinţelor dobândite; ca locuri de cercetare ştiinţifică sau de deschidere culturală către alte civilizaţii.

Pe malul lacului Herăstrău, chiar în mijlocul capitalei României, vizitatorul de pretutindeni are bucuria de a întâlni un „sat" adevărat, cu monumente şi artefacte din sec. al XVII-lea, până la începutul sec. XX; construcţii reprezentative provenite din importante zone etnografie au recăpătat o a doua viaţă la **Muzeul Naţional al Satului „Dimitrie Gusti".**

Prin expoziția sa de arhitectură şi tehnică populară, şi implicit, prin inventarul specific de obiecte etnografice, precum şi prin noua concepţie muzeografică de organizare, muzeul reuşeşte să prezinte publicului, într-un mod mai sistematic decât în trecut, imaginea unui sat – sinteză a României, în originalitatea, reprezentativitatea, unitatea şi diversitatea sa.Urmărind să ofere o imagine cât mai concludentă a vieții țăranilor, a spiritului lor de inventivitate, remarcabilului lor simț artistic, Muzeul Satului încearcă să reconstituie, într-un cadru natural generos, ambianța intimă a fiecărei locuințe și reușește acest lucru aducând, în jurul fiecărei gospodării, hambarele, grajdurile și celelalte acareturi, gardurile lucrate din lemn, nuiele sau chirpici, porțile modeste sau impunătoare, interioarele cu mobilierul specific, uneltele de munca, vasele, covoarele și alte țesături etc.

Pentru ca muzeul etnografic este locul de păstrare al culturii și civilizației unui popor sau etnii, m-am gândit să initiez proiectul educaţional **"Pe urmele tradiţiei"**,stimulând astfel nivelul de interes al copiilor pentru cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor.

Context şi definirea necesităţii unei astfel de practici:

Proiectul educaţional **"Pe urmele tradiţiei"**a apărut ca o necesitate în rândul comunităţii, în vederea păstrării şi conservării tradiţiilor locale. Elevii , părinţii, cadrele didactice au fost responsabile de dezvoltarea şi lansarea acestui proiect. Dorim să învăţăm elevii să aprecieze frumuseţea portului popular, a dansului şi cântecului românesc, a meşteşugurilor tradiţionale atât de mult apreciate în ţară cât şi în afară ei. De aceea am considerat oportun acest proiect educaţional în vederea evidentierii valorilor, tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti, prin care cultivăm de la cea mai fragedă vârstă sentimentul de apartenenţa, de iubire şi dragoste pentru rădăcinile şi valorile poporului român.

Ţintă şi obiective specifice :

Obiectivul general: conştientizarea identităţii proprii prin asumarea şi promovarea valorilor spirituale locale, identificarea obiceiurilor şi tradiţiilor locale în cadrul comunităţii şi utilizarea lor că sursă educaţională.

Obiective specifice:

• să dezvolte abilităţi elevilor din grupul ţintă pentru colecţionarea, conservarea obiectelor tradiţionale;

• să promoveze obiceiuri şi datini străvechi prin toate modalităţile posibile;

• să formeze elevilor capacitatea de a-şi însuşi cunoştinţele legate de tradiţiile străvechi ale comunităţii şi concretizarea acestor cunoştinţe într-o culegere de texte folclorice locale, realizată în cadrul cercului de meşteşuguri populare "Pe urmele tradiţiei "

• să amenajeze, cu ajutorul comunităţii locale, un punct muzeal în stil tradiţional comunei , decorat cu obiecte tradiţionale colecţionate de elevi, cadre didactice, părinţi, alţi reprezentanţi ai comunităţii .

Descriere:

Proiectul s-a derulat pe parcursul a nouă luni şi a cuprins următoarele activităţi:

• selecţia elevilor pentru înfiinţarea unui cerc de meşteşuguri populare, pe baza unui chestionar;

• înfiinţarea cercului de de meşteşuguri populare" Pe urmele tradiţiei" , care are drept obiectiv colectarea de obiecte tradiţionale, exersarea unor meşteşuguri specifice zonei;

• excursie de documentare la **Muzeul Satului şi al Ţăranului Român-Bucureşti**;

•activităţi practice în comunitate de colecţionare a obiectelor tradiţionale specifice locului,ateliere de lucru,participare la concursuri tematice;

• construirea şi amenajarea punctului muzeal;

• realizarea unei baze de date cu fotografii şi imagini tradiţionale din comună;

• filmarea tuturor activităţilor locale care promovează tradiţiile şi obiceiurile comunei

Dovezi ale succesului: După finalizarea acestui proiect, el este continuat prin diverse acţiuni care îl pun în valoare. Implementarea proiectului a avut impact asupra modelării personalităţii elevilor prin cultivarea laturii estetice, a dragostei pentru folclorul local. Elevii au acumulat valenţe formative în domeniul limbajului şi al comunicării şi au participat la Olimpiada Naţională" Meşteşuguri tradiţionale româneşti",faza judeţeană,organizat de Palatul Copiilor Buftea,unde au obţinut numeroase premii.

Resursele umane implicate au fost elevii, cadrele didactice, părinţii, comunitatea locală, agent economic.

Resursele materiale necesare derulării proiectului au fost: echipament multimedia, mic mobilier, articole birotică şi consumabile, patri specialitate, albume de artă populară, obiecte artizanale colectate, sala şi punctul muzeistic.

Resursele informaţionale: pliante, pagină web, culegeri de texte folclorice, baze de date cu imagini, portofoliile elevilor, filme, înregistrări.

Resursele temporale realizării proiectului au fost intervalele de timp necesare iniţierii, desfăşurării, implementării şi continuării lui.

Planuri pentru viitor : După încheierea proiectului, continuitatea lui va fi asigurată de:

• vizite periodice la Punctul Muzeal;

• expo-colaj de fotografii;

• seminarii pe teme folclorice;

• schimb de experienţă cu alte puncte muzeale din diferite zone ale ţării;

• obiceiuri străbune (de iarnă-colinde, pluguşor, cai, capra, Jianu, stea, semănat);

• activităţile cercului (şezători, cusături manuale, speciale, prosoape, picture pe lemn şi sticlă).

Se impune ca şcoala să ofere tinerilor posibilitatea de a cunoaşte în mod organizat muzeul în tot ceea ce înseamna el pentru societate. Depozitar principal al valorilor materiale si spirituale, factor de educaţie care ar trebui să aibă un impact hotărâtor în formarea unei atitudini de respect faţă de valorile naţionale.

Bibliografie: Ioan Godea ,Muzeul Satului-1936-2003, Editura Coresi, ,2004, Bucureşti,pag. 10.

60. POVESTE ȘI CULOARE
Programă de opțional

Înv. Bărbosu Lenuța
Școala Gimnazială ,,Gheorghe Cioată"Todirești

Durata: un an şcolar
Clasa:I
Număr de ore: **o oră pe săptămână**
Tipul opţionalului: interdisciplinar (la nivelul a două arii curriculare)

Ariile curriculare implicate: ***Limbă şi comunicare***
Arte

Argument:

Opţionalul a fost conceput ca o modalitate :

- de stimulare a:
  -creativităţii;
  -flexibilităţii gândirii elevilor punând accent pe învăţarea procedurală;
- de încurajare a creativităţii şi libertăţii de alegere a copilului;
- de introspecţie,de cunoaştere a personalităţii copilului.

Propun acest opţional pentru clasa I din două motive distincte, pe care le voi urmări, căutând să le îmbin cât mai armonios şi eficient pe tot parcursul anului. Una dintre motivaţii este sub semnul necesităţii, în concordanţă cu dezvoltarea psihică a şcolarilor, cealaltă este sub semnul pericolului şi este de domeniul componentei morale, mai exact al valorilor general-umane.

Ca necesitate am proiectat acest opţional ca o combinaţie între lectură şi desen. De ce această interdisciplinaritate? Deoarece tot mai mulţi copii întâmpină mari dificultăţi de a face pasul de la percepţie la reprezentare, pe plan psihic. Ori, se cunoaşte faptul că fără această abilitate, trecerea de la concret la abstract este imposibilă şi duce la eşec şcolar. Mi-am propus să-mi ajut elevii să-şi formeze această capacitate într-un mod plăcut şi accesibil acestei vârste: prin lecturarea unui text (poezie, poveste, basm) de relativ scurtă întindere, discutarea acestuia şi apoi reprezentarea prin desen a unor fapte, personaje sau idei proprii pe baza textului.

În acest fel, prin acest aparent simplu exerciţiu de gândire, copilul învaţă, fără constrângere, să perceapă un mesaj, apoi să-şi creeze o imagine proprie a ceea ce a perceput, imagine pe care o va ,,filtra" apoi prin universul său cognitiv şi afectiv. În final va reda imaginea mentală obţinută printr-un desen, care îi va solicita şi formarea unor deprinderi estetice şi psihomotorii.

Agresiunea audiovizualului în domeniul informaţiilor, de multe ori facile şi nocive,lipsa posibilităţii de selecţie, care conduce la pervertirea conştiinţei multor copii , debusolarea în conduita de cunoaştere,necesită găsirea unor modalităţi de atragere a elevilor către un univers plăcut, atractiv,relaxant,acela al cărţilor pentru copii.

Nu e nici un secret că agresivitatea audiovizualului are efecte nocive asupra copiilor. Îi vedem admirând alte modele de eroi: piticii sunt înlocuiţi cu luptători ninja sau monştri,Făt-Frumos cu luptătorul masiv, tatuat, cu lanţuri, ţinte şi abilităţi de a ucide. Pentru fetiţe apar variante ale zânelor sub forma unor fete în costume lucioase de piele, care mitraliază mai abil decât bărbaţii. Pentru un copil în formare, fără capacitatea de selecţie a ficţiunii de realitate, adoptarea unui model de viaţă negativ poate fi extrem de periculoasă nu numai episodic, ci chiar pentru întreaga lui viaţă.

Măcar în clasa I să-i păstrăm pe elevii noştri în lumea basmelor, a eroilor buni, salvatori, frumoşi, a victorie binelui asupra răului, a generozităţii asupra lăcomiei. Cred că se poate încerca

preîntâmpinarea nepăsării, lăcomiei, urii, violenţei prin terapii cu poveşti. Aşa cum ne-au ajutat pe noi, basmele, poveştile, legendele îi vor ajuta şi pe ei.

Sub acest al doilea aspect voi lăsa copiilor libertatea de a-şi desena personajul preferat, dar mai ales expresia, fapta care i-a trezit copilului sentimentul de admiraţie şi preţuire pentru eroul îndrăgit. Astfel, ascultând, imaginându-şi, desenând şi bucurându-se de candoarea vârstei, vor deveni, prin lumea basmelor, mult mai buni decât dacă ar trece pe lângă ea.

Apropierea copilului de desen şi literatură se realizează firesc;cuvintele se transformă,trecând prin vis şi inspiraţie,în culoare,trăsătură de penel, creion,carioca, guaşe.

Desenul reprezintă un mijloc privilegiat de cunoaştere a personalităţii umane.

Competență transdisciplinară:

Receptarea conţinutului unui text de mică întindere şi reprezentarea unor secvenţe din text prin desene.

Competențe generale:

1. Audierea şi receptarea unui text literar
2. Reproducerea orală a conţinutului unui text
3. Realizarea unor compoziţii libere utilizând tehnicile specifice artelor plastice

COMPETENȚE SPECIFICE ȘI ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE:

Competențe specifice	Activități de învățare
1.1. **Desprinderea unor informaţii generale şi de detaliu dintr-un text prezentat**	-sesizarea ideii fundamentale a textului; -identificarea elementelor semnificative ale textului cu ajutorul întrebărilor şi răspunsurilor; - povestirea textului cu sprijinul întrebărilor sau imaginilor**;**
1.2. **Asocierea personajelor literare cu trăsături de caracter corespunzătoare**	Identificarea personajelor pozitive şi negative dintr-un text prin analiza faptelor şi a exprimării acestora; Caracterizarea pe scurt a personajelor*;* *C*omparaţia personajelor literare din textele studiate;
2.1. **Desprindera, prin contrast a antitezei „bine-rău" dintr-un text literar**	Povestirea liberă a conţinutului textului; Folosirea cuvintelor cu sens opus şi cu sens asemănător celor din text, pentru descrierea acţiunii şi a caracterizării personajelor; „Corectarea" defectelor personajelor prin crearea unei povestiri noi pe baza celei studiate, **J**oc de rol pentru sublinierea trăsăturilor de caracter ale personajelor literare**.**
2.2. M**anifestarea interesului şi plăcerii pentru lectura textelor literare, pentru redarea lor in lucrări plastice**	Propuneri pentru lecturarea unor texte îndrăgite; Realizarea unei biblioteci a clasei, cu îndeplinirea rolului de „bibliotecar" de către elevul de serviciu;
3.1. **Redarea prin desene proprii a**	Reprezentarea prin desen a expresiei unui chip

personajelor, respectiv a acţiunilor acestora şi interpretarea verbală a desenelor	(bunătate, răutate, bucurie, tristeţe); Folosirea tonurilor reci pentru redarea gravităţii unei situaţii şi a tonurilor calde pentru a sugera liniştea; Explicarea/povestirea propriilor desene, urmărind exprimarea corectă şi fluentă; Povestirea reciprocă, între colegi a desenelor realizate.
3.2 **Redarea prin desen a punctul culminant al textului audiat**	Intuirea unor imagini, prezentări Power Point care ilustrează secvenţe din povestire; Surprinderea prin formă şi culoare a momentului/ cel mai sugestiv al textului; Întocmirea de caiete de ,,lectură desenată".

B. Lista de conţinuturi:

*****Texte literare pentru copii (texte de mică întindere): basme, poveşti, poezii, fabule, povestiri;

*Dramatizări audio şi video a unor texte literare pentru copii;

*Prezentări Power Point a unor poveşti ilustrate;

* Vizită la bibliotecă –crearea fişei personale;

*Crearea unei ,,Culegeri de poveşti desenate"

*Dramatizări pregătite sau improvizate a conţinuturilor textelor;

*Concurs ,,Cel mai bun povestitor";

*Întâlniri cu alte clase ,,Mic cenaclu literar";

C. Modalităţi de evaluare:

***** Portofoliul clasei, model după ,,Cartea uriaşă";

* Portofoliul individual al fiecărui elev;

* Probe orale şi probe practice (desene).

* Jocuri de rol;

* Dramatizări;

* Expoziţii de desen la nivelul clasei şi al şcolii;

* Concursuri şi momente culturale artistice.

D. Bibliografie:

***** G. Munteanu, E. Bolog - ,,Literatura pentru copii", E.D.P., Bucureşti, 1994;

* C. Stoica, E. Vasilescu - ,,Metodica limbii române", E.D.P., Bucureşti, 1994;

* Elena Petroaia, Dumitru D. Pârâială, Viorica Pârâială – ,,Discipline opţionale la clasele I-IV", Colecţia Collegium, Editura Polirom, Iaşi, 2000;

* Lidia Ţugulan, Maria Florea. *Literatură pentru copii.* E.D.P, Bucureşti, 1992;

* * * * *Lecturi suplimentare pentru clasa I*, Editura Coresi, Bucureşti, 1998;

* Breban, Silvia; Puiu, Georgeta; Goncea, Elena - ,,Activităţi bazate pe inteligenţele multiple", vol.3, Editura Reprograpf, Craiova, 2005-2006

* Stan, Lucian; Stan, Ileana; Botezatu, Elisabeta - ,,Educaţie plastică, ghid metodic", Editura Aramis, Bucureşti, 2005;

* ****** ,,Instruirea diferenţiată. Aplicaţii ale teoriei inteligenţelor multiple, ghid pentru formatori şi cadre didactice", Ed. MEC, Bucureşti, 2001;

* ****** ,,Teoria şi metodologia instruirii", Editura Didactică şi Pedagogică, R. A., Bucureşti, 2004;

61. PROIECT DIDACTIC

Profesor în învăţământul primar: Bărbulescu Aurelia
Unitatea de învăţământ: Școala Gimnazială „I.G.Duca”
Clasa: Clasa Pregătitoare A
Data: 15.10.2019
Aria curriculară: Matematică și științe
Disciplina: Matematică și explorarea mediului
Unitatea tematică: “Ursulețul răsfățat”
Subiectul: ,,Numărul și cifra 4-recunoaștere, comparare , ordonare
Forma de realizare : activitate integrată
Tipul activităţii : însușire de noicunoștințe
Competenţespecificevizate :

MEM :1.1Recunoașterea și scrierea numerelor în concentrul 0-31 ;
1.2 Compararea numerelor în concentrul 0-31 ;
1.3 Ordonarea numerelor în concentrul 0-31 ;
MM: 2.1: Cântarea în colectiv, asociind mișcarea sugerată de text;
AVAP 1.1. Sesizarea semnificaţiei unui mesaj visual simplu, exprimat prin desen/ pictură/ modelaj/ colaj/ film/ desen animat, care reflect un context familiar

Obiective operaţionale: până la sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:
O_1-- să recunoască semnul grafic al numărului 4
O_2 - să formeze mulţimi cu numarul indicat de elemente
O_3 - să numere crescător si descrescator în limitele 1-4;
O_4 - să scrie corect cele două rânduri cu cifra **4** ;
O_5 - să colorezeimaginile conform cerintei
O_6 - să intoneze melodia ”Elefanții”

Strategii didactice:
a) **Metode şi procedee** : conversaţia, explicaţia, observaţia, exerciţiul, munca independentă.
b) **Mijloace de învăţământ** :fişe de lucru, creioane colorate, carioci, videoproiector;
c) **Forme de organizare:** frontal, individual .
d) Resurse
-umane 33elevi

-temporare 35 min

-bibliografice: Curriculum pentru învăţământul primar, M.E.C.T.S., 2014;

Mapa cadrului didactic, Editura Edu, 2016

"Caiet de exercitiisijocurigrafice", CorinaIstrate, Dora Macean, Manuela Oana, EdituraEdu, 2016

Desfășurarea lecției

Evenimentul didactic	**Obiective operationale**	**Conţinut ştiinţific**	**STRATEGII DIDACTICE**			**Evaluare**
			Metode şi procedee	**Mijloace de învăţământ**	**Forme de organizare**	
1. Moment organizatoric 1 min		Asigurarea unui climat educaţional favorabil. Ursulețul Uțu mai are o surpriză pentru voi!	Conversaţia		Frontal	-capacitatea de a se organiza;
2. Captarea atenţiei 2 min		Vă mai amintiți ce cifră am învățat împreună cu el? Solicit elevii sa recite poezia cifrei 4 "4, scaun ar părea, Cu spătarul în podea Și picioarele în sus Cine oare-așa l-a pus?"	Conversaţia		Frontal	
3.Anunţarea subiectului şi a obiectivelor operationale 1 min		Ursulețul Uțu era convins ca la matematică se descurcă foarte bine ! Dar nu a fost atent la școală.....și a uitat anumite lucruri. Haideți să-l ajutam ! Are de rezolvat exerciții de comparare și ordonare cu cifra 4	Conversaţia		frontal	
4.Dirijarea învățării 20 min	O_1 O_2	Să aratam la panou cifra 4! Recunosc la panou cifra 4 si numara elementele	Conversaţia	Panoul cu	individual	

		Solicit 2 elevi sa scrie la tabla cifra 4 Formez la tabla o multime cu 4 elemente si o multime cu mai putin de 4 elemente . Stabilim care multime are mai multe elemente si care are mai putine elemente.	Explicația Conversația	cifre tabla		
		Elevii vor lucra pe caietul de creatie nr.1(auxiliar pag47)	Exercițiul Observaţia	Caietul de lucru	Frontal individual	
	O_3	Ex1: Adauga sau taie elemente in fiecare multime , pentru a avea 4 elemente in toate situatiile. Ex 2: Din sirul de mai jos , coloreaza fiecare al patrulea animal.(discutam despre ce animale este vorba si verbalizam ce animale coloram) Ex 3: Uțu in padure!-discutam imaginea si completam tabelul cu numarul de animale care apar in imagine.				
	O_4 O_5	Ex 4:-ex 5/15 caiet de exercitii si jocuri grafice-				Aprecieri verbale
Obţinerea performanţei 9 min	O_6	Deseneaza borcanele cu miere .Numeroteaza-le in ordine crescatoare si descrescatoare. Primesc o fisa de lucru(Anexa 1) In timp ce impart fisele de lucru elevii vor intona împreună cu mine cântecul ”Elefanții”	Se completează fișa de lucru. Conversația Explicatia	CD videoproiector	individual	
Încheierea activității 2 min		Se fac aprecieri asupra activității, se afiseaza la panou lucarile.	Conversația			Aprecieri verbale

Anexa 1

NUMĂRUL ŞI CIFRA 4

1.Încercuieşte cifracorespunzatoarefiecăreimulţimi.

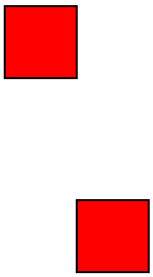		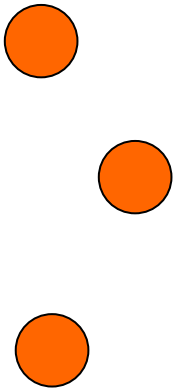	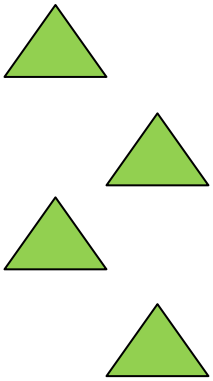		
1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

2.Săscriem :

	4													
4														

62. PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ - EXCURSIE DE STUDIU „FOLCLORȘI TRADIȚII POPULARE ROMÂNEȘTI- TIMPURI VECHI – TIMPURI NOI”

Profesor înv. primar Boncea Niulina Maria
Profesor de religie, Mititean Liliana
Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”
Cluj Napoca,jud Cluj

ARGUMENT:

Se pune problema căilor şi mijloacelor prin care învăţătorii pot contracara influenţele negative prin activităţile de zi cu zi, inclusiv prin acţiuni extraşcolare, dată fiind importanţa educării şi formării personalităţii elevilor, căci micul şcolar trebuie învăţat să fie receptiv la nou şi să vibreze în faţa frumuseţilor naturii, a lumii, în continuă schimbare şi să aprecieze valorile trecutului.

Excursiile stârnesc interes, produc bucurie, facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă reclamă efort suplimentar, iar organizate corespunzător au multiple valenţe de informare şi educare a elevilor . Bine pregătite, sunt atractive la orice vârstă pentru că se desfăşoară într-un cadru nou.

Elevii învaţă să înveţe şi se deprind să folosească surse informaţionale diverse, să întocmească colecţii, să sistematizeze date, li se dezvoltă spiritul practic, operaţional, dexteritatea, dând posibilitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale.

Excursiile aduc supunerea de bună voie regulilor şi asumându-şi responsabilităţi, elevii se autodisciplinează.Participarea efectivă şi totală în activitate angajează atât elevii timizi cât şi pe cei slabi, îi temperează pe cei impulsivi, stimulează curentul de influenţe reciproce, dezvoltă spiritul de cooperare, contribuie la formarea colectivului de elevi, dezvoltându –se spiritul de prietenie, disciplină, iniţiativă, precum şi deprinderi, proceduri gospodăreşti de la vârstă mică, toate acestea fiindu-le folositoare în viaţă.

Consider că organizarea unor astfel de activităţi trebuie continuată, constituind o latură de seamă a procesului instructiv - educativ deoarece cadrul didactic are, prin acest tip de activitate, posibilităţi deosebite să-şi cunoască elevii, să-i dirijeze, să le influenţeze dezvoltarea, să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal al învăţământului primar - pregătirea copilului pentru viaţă.

Excursiile şi drumeţiile au un caracter relaxant, contribuind în mod categoric la sudarea colectivelor de elevi. După trecerea anilor, copiii îşi amintesc cu plăcere de întâmplările din timpul excursiilor.

SCOPUL:

Cunoaşterefolcloruluişitradiţiilorpopulareromâneştiprinformareasentimentului de apartenenţă la un spaţiu cultural bine definitşi prin stimulareagândiriiautonome, reflexive şicriticeraportată la tradiţiilepopulareromâneşti ca mediu cultural-artistic; dezvoltarea interesului faţă de comunicarea interculturală prin acceptarea diversitatii etnice, sociale, culturale, religioase, de opţiune având ca bază

elemente din tradiția populară românească.

OBIECTIVE :

a) ***cognitive:***

- să identifice principalele elemente fizico-geografice ale trecutului şi prezentului;
- să observe principaleleobiectivealemuzeului;
- săvalorifice intra şiinterdiciplinarconţinutulinformaţionaldobândit.

b) ***afectiv-atitudinale:***

- să manifeste interes pentru cunoaşterea frumuseţilor din trecutul ţării noastre;
- să-şireactualizezelecturigeografice, istoriceşiliteraredespreelementeleobservateşiidentificate;

c) ***psiho-motorii:***

- să contribuie la dezvoltarea simţului de orientare geografică;
- să-şi dezvolte capacitatea de .

Obiectiveevaluative:

La sfârşitulexcursiei, elevul va fi capabil:

- Să indice elemente din trecutul poporului romana care tin de asezările umane, obiceiuri, resurse, desprinzând conexiunile dintre mediul geografic şi om;
- Să comunice, folosind diverse metode şi mijloace de învăţământ, fondul general de cunoştinţe privind semnificaţiile, particularităţile şi importanţa principalelor monumente tradiționale, de cultură, vizitate;
- Să demonstreze capacitatea de a înţelege, de a compara, de a distinge particularităţile şi elementele comune ale monumentelor tradiționale şi culturale;
- Să aprecieze morala creştină românească şi frumuseţile acestei părţi a ţării;
- Săvalorifice intra- şiinterdisciplinarconţinutulinformaţiiloristorice, etnografice, folclorice, geografice, geologice, literare, religioaseetc
- Să motiveze de ce cunoaşterea şi ocrotirea monumentelor tradiționale , religioase, folclorice, etnografice, ale mediului înconjurător reprezintă îndatoriri elementare ale fiecărui locuitor al ţării.

Clasa a III-a G

Data excursiei si durata excursiei : 24 .10 .2019- 3 ore

Itinerarulexcursiei: Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”, str. Zorilor nr. 27-MUZEUL ETNOGRAFIC AL TRANSILVANIEI-Parcul Etnografic Naţional “Romulus Vuia” din Cluj-Napoca (str.TĂIETURA TURCULUI)- retur

GRUP ŢINTĂ: **Elevii clasei a III-a G**

TIPUL EXCURSIEI :

Excursie pentru studiul/ cunoașterea monumentelor tradiționale şi culturale cuprinse în Parcul Etnografic Naţional “Romulus Vuia” din Cluj-Napoca (str TĂIETURA TURCULUI).

Excursie cu caracter interdisciplinar (ştiinţe, religie, literatură, geografie, istorie)

I. PREGĂTIREA EXCURSIEI :

a.Anunţarea excursiei: Elevii vor fi anunţaţi cu privire la data la care este efectuată excursia.

b.Pregătirea elevilor pentru această excursie se face în cadrul unei lecţii sau într-o şedinţă specială de instructaj, prezentându-se scopul excursiei, traseul cu punctele cele mai importante. Se precizează materialele necesare fiecărui elev pentru activitatea desfăşurată (caietele de notiţe, creioane), precum şi echipamentul adecvat acestei activităţi extraşcolare.

Se stabileşte mijlocul de transport – microbuzul – preţul biletelor, banii necesari pentru vizitarea muzeului, pentru mici cheltuieli.Hrana se pune de acasă , la pachețel.

Împreună cu elevii, pe baza informaţiilor de pe site-ul MUZEUL ETNOGRAFIC AL TRANSILVANIEI vom realiza descrierea generală a zonei vizitate, o localizăm pe hartă, precizăm formele de relief, monumentele cu rezonanţă în ceea ce priveste tradițiile si obiceiurile locale sau zonale.

Elevii sunt împărţiţi, după înclinaţiile pe care le au, dar şi după preferinţele lor, în patru grupe, fiecăreia dintre echipe repartizându-i-se **să observe** şi **să noteze** informaţiile referitoare la:

1. Frumuseţile peisajului/naturii;
2. Obiceiuri şi tradiţii româneşti păstrate în satul românesc;
3. Literatură, folclor, muzică;
4. Credinţe religioase, morala creştină românească.

Se aminteștecăinformaţiiledobânditeîntimpulexcursieivor fivalorificateîncadrulopționalului **„Folclorși tradiții populare românești-** ***TIMPURI VECHI – TIMPURI NOI”***

c. Informații utile

Nr. Crt.	Obiectivul	Principaleleideiprezentateînainte de excursie
1.	ParculEtnograficNaţional “Romulus Vuia” din Cluj-Napoca	**Parcul Etnografic Național Romulus Vuia,** este primul muzeu în aer liber din Romania, înființat la 1 iunie 1929.Cu o suprafață inițială de 75 de hectare, parcul a fost proiectat de către etnograful Romulus Vuia astfel încât să cuprindă gospodării rurale originale, locuite de țărani. Dintre obiectivele muzeale de interes ale Parcului Etnografic putem enumera Biserica de lemn din satul Chirales – jud. Bistrita-Năsăud, complexele meștesugărești de la Preuteasa și Hărnicești, cuptor pentru ars varul din Baba, fierăriile din Rimetea și Vărzari, mai multe piue de ulei, precum și oricare dintre gospodăriile prezente, fiecare având farmecul și caracteristicile sale. Parcul Etnografic „Romulus Vuia” este o oază de liniște într-un oraș în plină dezvoltare, într-un secol al vitezei și al progresului. Aici, timpul e mai „molcom” și mai răbdător. Aici, te rupi de cotidian și te afunzi într-o lume a

		florilor de câmp, a căsuțelor din lemn, cu prispă, a nucilor și merilor…

II. DESFĂȘURAREA PROPRIU-ZISĂ A EXCURSIEI :

A.DATA:24 .10 .2019

La data şi la ora fixată, elevii se adună în curtea şcolii. Se face prezenţa, se reaminteşte regulamentul şi se deplasează la autocar. Se anunţă traseul excursiei .

B. REZULTATE SCONTATE

1. **Petermenscurt:**

- formarea unui comportament conştient şi activ de protecţie şi transmitere în timp a elementelor tradiționale și a folclorului românesc;
- dezvoltarea capacităţilor de comportament, de integrare în grupul turiştilor, de cooperare între indivizi;
- cultivarea sentimentului de mândrie patriotică prin declanşarea de emoţii, aprecieri asupra frumuseţilor fizice, economice, a tradițiilor religioase de pe teritoriului patriei şi împletirea cu elemente de istorie a trecutului şi prezentului poporului român.

2. **Petermen lung:**

- formarea deprinderilor de observare, de sesizare a aspectelor culturale, fizico-geografice, istorice, de mediu şi cultivarea unei educaţii transdisciplinare ;
- formarea deprinderii de comportare civilizată, corectă, de integrare în structura unui grup turistic, de cooperare şi respect.

C. PROGRAMUL

-Locul și ora plecării :Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”, str. Zorilor nr. 27, in 24.10 .2019, ora 11.00.

- Vizitarea Muzeului/ a locului propriu zis de la ora 11.20 la ora 13.40

- Locul și ora întoarcerii : Liceul de Informatică „Tiberiu Popoviciu”, str. Zorilor nr. 27,in 24 .10 .2019 ora 14.00

III. EVALUAREAse face pe baza de *PORTOFOLIU, astfel:*

1. se va indicapehartătraseulparcurs, precizându-se obiectivelevizitate;
2. se va realiza un concurs de desene între elevii participanţi la excursie;

3. alcătuirea unui Album digital ,,Timpuri vechi…” cu poze realizate în excursie;
4. realizarea unor ,,reportaje” pe tot parcursul excursiei.

VALORIFICAREA EXCURSIEI

- notareaprincipaleloridеidesprinsedinexplicaţiileînsoţitorilorşighizilor
- realizareauneiexpozitiicudesenerealizateînurmaexcursiei
- discuțiiasupracelorvăzute, aprecieri, impresii
- propuneripentruexcursiileviitoare

POZE DE LA ACTIVITATE

63. PROIECT DIDACTIC

p.i.p. Borcan Lăcrămioara Școala Gimnazială,, Ștefan cel Mare,, Vaslui

CLASA: a IV-a
ARIA CURRICULARĂ: Limbă şi comunicare
DISCIPLINA: Limba şi literatura română
SUBIECTUL LECŢIEI: Genul substantivul
TIPUL LECŢIEI: predare-învăţare
SCOPUL LECŢIEI: Dezvoltarea capacităţii de identificare, clasificare, analiză a substantivelor, pe baza cunoştinţelor actualizate şi a celor noi.
OBIECTIVE OPERAŢIONALE:
La finalul lecţiei, elevii vor fi capabili:
O1 - să identifice substantivele din fragmentul dat, prin numărare sau prin adăugarea unei însuşiri;
O2 - să analizeze substantivele identificate în enunţuri, precizându-le felul, numărul, genul;
O3 - să marcheze corect formele de plural ale substantivelor sau omonimele cu valoare gramaticală de substantiv;
O4 - să clasifice substantivele din textele/materialele prezentate în funcţie de genul acestora;
O5 - să scrie, după model, perechi de substantivele de genuri opuse.
STRATEGIA DIDACTICĂ:
a) Metode şi procedee: conversaţia, exerciţiul, explicaţia, învăţarea prin descoperire, metoda ciorchinelui, problematizarea
b) **Mijloace de învăţământ:** manualul videoproiector (ecran proiecţie), fişe de lucru, fişe de concurs, tablă, cretă
c) **Moduri de organizare:** frontal, individual, pe grupuri eterogene.
RESURSE UMANE: elevii clasei a IV-a
RESURSE PROCEDURALE: 45 de minute, sala de clasă.
BIBLIOGRAFIE:
-Angelica Hobjilă, *Didactica limbii şi literaturii române pentru învăţământul primar*-curs
-Adalmina Ungureanu, *Metodica studierii Limbii şi literaturii române*, editura AS'S, Iaşi, 2003.

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Nr. Crt.	Etapele lecţiei	Ob. op.	Timp	Conţinutul instructiv-educativ	Strategia didactică			Evaluare
					Metode şi procedee	Mijloace de învăţare	Mod de organizare	
1.	Momentul		1'	Stabilirea ordinii; verificarea	conversaţia		frontal	

<table>
<tr><td></td><td>organizatoric</td><td></td><td></td><td>prezenţei; pregătirea materialelor necesare desfăşurării lecţiei.</td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
<tr><td>2.</td><td>Reactualizarea cunoştinţelor asimilate anterior</td><td>O3

O1
O2</td><td>8’</td><td>Verificarea cunoştinţelor teoretice referitoare la definiţia, felul şi numărul substantivului.
Verificarea orală a temei
Prezentarea unui material ppt „CURSA SUBSTANTIVELOR”
1) Elimină măgica rătăcită (substantivul rătăcit)
2) Alege forma de plural corectă a substantivelor
3) Alege enunţul în care cuvântul marcat este substantiv
*Activitate independentă:
Completaţi tabelul de mai jos cu substantivele din următorul enunţ:
Mirela şi fratele său s-au plimbat cu căţelul pe malul Bahluiului.
<table><tr><td>substantivul</td><td>felul</td><td>numărul</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>Verificarea cantitativă a temei.
Descriptori de performanţă:
FB – completează tabelul cu toate cele 5 substantivele, felul şi numărul acestora cu 0-1 greşeală;
B – completează tabelul cu 4 substantive şi parţial corect felul şi numărul acestora;</td><td>Conversaţia

Explicaţia

Exerciţiul

Exerciţiul</td><td>

Material Ppt1

Fişă de lucru p.2 Ex. 1</td><td>frontal

Frontal

individual</td><td>capacitatea de a defini şi clasifica substantivele

capacitatea elevilor de a identifica intrusul, forma corectă de plural sau omonimul cu valoare gramaticală de substantiv

Capacitatea elevilor de a identifica şi analiza substantivele dintr-un text.</td></tr>
</table>

				S – completează tabelul cu 3 substantive şi parţial corect felul şi numărul acestora				
3.	Captarea atenţiei (momentul aperceptiv)	O1	5’	Prezentarea unui ,,colet” surpriză, pe care, unul dintre trebuie să-l deschidă şi să-i descopere conţinutul. (o punguţă din pânză care are în ea doi bani). Ce va sugerează surpriza din colet? (povestea ,,Punguţa cu doi bani) Se prezintă un material ppt. cu ilustraţii sugestive din poveste şi se poartă discuţii pe baza acestora. „Era odată o babă şi-un moşneag. Ea avea o găină, iar el un cocoş.” Se cere copiilor să identifice substantivele din enunţurile de mai sus (babă, moşneag, găină, cocoş). Se explică înţelesul cuvintelor, asemănările şi deosebirile dintre ele babă / moşneag = denumesc persoane în vârstă (o femeie şi un bărbat) gâină / cocoş = denumesc păsări (o femelă şi un mascul) Le cer elevilor să verifice	Conversaţia explicaţia Exerciţiul	Material ppt 2	frontal	

				substantivele de mai sus prin numărare şi descoperă că substantivele *babă* şi *găină* se numără folosind **o / două** iar *moşneag* şi *cocoş* se numără folosind **un / doi.** Se concluzionează că toate substantivele denumesc fiinţe, că toate sunt la numărul singular, dar că se numără diferit.	Învăţarea prin descoperire			
4.	Anunţarea temei şi a obiectivelor operaţionale		2’	Elevii sunt anunţaţi că în lecţia de azi îşi vor îmbogăţi cunoştinţele despre „substantiv”. Este anunţat titlul lecţiei curente şi obiectivele operaţionale urmărite. Se scrie pe tablă titlul: „Genul substantivului”	Conversaţia Învăţarea prin descoperire	tabla şi creta	frontal	
5.	Dirijarea învăţării	O1	24’	Se cere elevilor să dea şi alte exemple de substantive care să denumească elemente din ilustraţia ppt. şi să le verifice prin numărare:drum, coş, ouă, băţ şi descoperă că aceste substantive se numără folosind **un / două** Se scriu pe tablă şi pe caiete concluziile: *Substantivele care se însoţesc la singular cu **un** şi la plural cu **doi** sunt la genul **masculin.** *Substantivele care se însoţesc la singular cu **o** şi la plural cu **două** sunt la genul **feminin.** *Substantivele care se însoţesc la singular cu **un** ca la masculin) şi la	Învăţarea prin descoperire conversaţia explicaţia	tabla, creta	frontal individual	Capacitatea de a identifica substantivele din textul dat

		O1 O4		plural cu **două** (ca la feminin) sunt la genul **neutru.** Se completează la tablă şi pe fişe (cu ajutorul elevilor) un ciorchine cu substantive ce au legătură cu povestea „Punguţa cu doi bani, grupate pe genuri: Masculin – moşneag, cocoş, boier, vizitiu, ban Feminin – babă, găină, trăsură, bucătăreasă, fântână, punguţă Neutru – drum, ou, băţ, cuptor, gard Se precizează şi se notează pe tablă şi pe caiete: *Unele substantive au forme diferite pentru masculin şi feminin (bărbat-femeie, băiat-fată, cocoş-găină) *Unele substantive au aceeaşi rădăcină dar terminaţii diferite în funcţie de gen (croitor-croitoreasă, lup-lupoaică, broască-broscoi) *Unele substantive au aceeaşi formă la ambele genuri (elefant, ţânţar, veveriţă). Ex. 2 În următorul text, subliniaţi substantivele astfel: masculine, feminine, neutre	metoda Ciorchinelui Explicaţia	Material Ppt 2 Fişă de lucru p.1		Capacitatea de a clasifica substantivele, precizând ceea ce denumesc ele Capacitatea de a alcătui comunicări
		O1 O2		„Elevul a scos cărţile şi caietele din ghiozdan. Le-a aşezat tacticos pe prima bancă din rândul de la perete. La fel a procedat şi colegul său de clasă.” Ex. 3 Găsiţi încă trei perechi de		Fişă de lucru p.2 Ex. 2		

		O5		substantive pentru fiecare model: raţă / răţoi, …/…, …/…, …/… profesor/profesoară, …/…, …/…,		Fişă de lucru p.2 Ex. 3		
6.	Fixarea cunoştinţelor		3’	Ce lecţie am învăţat astăzi? Care sunt genurile substantivului? Cum se numără substantivele de gen masculin? Dar feminin? Dar neutru? Daţi şi alte exemple. Ce formă pot avea unele substantive de genuri opuse?	conversaţia	fişă de concurs	frontal	
7.	Obţinerea performanţei	O2	5’	*Concurs Se formează echipe de câte 4 elevi. Fiecare echipă va primi o fişă cu următoarea sarcină: Scrieţi deasupra substantivelor scrise îngroşat iniţiala corespunzătoare genului acestora: (M-masculin, F-feminin, N-neutru) a) Haina asta e mai lungă cu un **cot** decât cea ruptă în **cot.** b) Câinele îşi arată un **colţ** după un **colţ** de casă. c) Băiatul a agăţat un **corn** mucegăit într-un **corn** bătrân.	exerciţiul, problematizarea	Fişă de concurs	Echipe de lucru	Capacitatea de a preciza genul aceluiaşi substantiv în contexte diferite
8.	Asigurarea retenţiei şi a transferului		2’	Explicarea sarcinilor		manual	frontal	

64. SĂ SALVĂM PLANETA ALBASTRĂ!

Brănișteanu Georgeta , L.T.Bâlteni , Gorj

Educaţia ecologică îşi propune - prin toate formele ei - să-l conducă pe elev spre formarea unui punct de vedere mai obiectiv asupra realităţi , să-l incite la participare , să devină conştient de viitor , de faptul că viaţa generaţiilor viitoare , calitatea ei , depinde într-o mare măsură şi de opţiunile sale .

De aceea formarea conştiinţei şi comportamentelor ecologice sunt deosebit de importante pentru orice demers educativ şcolar şi extraşcolar .

Încă de la intrarea în şcoală , copiii au unele reprezentări despre mediul în care trăiesc . Şcoala este datoare să consolideze şi să dezvolte aceste reprezentări despre natură şi societate , să cultive sentimentele de admiraţie faţă de frumuseţile naturii şi să formeze deprinderi de protejare a mediului înconjurător .

Lecţiile în marea lor diversitate , excursiile şcolare , vizitele didactice , discuţiile au menirea de a pregăti copiii prin latura cognitivă a adevărurilor despre natură .

Activităţile desfăşurate în cadrul parteneriatelor educaţionale pot completa modalităţile educative ce pot contribui cu succes la realizarea educaţiei ecologice a micilor şcolari .

Ziua de 22 aprilie a.c. a fost pentru micii şcolari din clasele I-IV ai Şcolii Primare Vlăduleni nu doar un minunat prilej de a lega prietenii cu alţi colegi ci şi un mod de a valorifica cu mare atenţie valenţele instructiv - educative ale orelor de ştiinţele naturii , limba şi literatura română , geografie , excursiile şi drumeţiile în mijlocul naturii . Concret, în această zi de Prier , cu ocazia zilei Pământului , am desfăşurat împreună cu preşcolarii de la Grădiniţa Vlăduleni şi Grădiniţa Roşia –Jiu , implicaţi în proiectul „ Calendarul verde ” , o activitate de sensibilizare a populaţiei privind starea de sănătate a planetei .

Scopul acestui proiect este acela de a forma atitudinea ecologică şi priceperea de protejare a ambientului ; promovarea dialogului şi a comunicării între preşcolarii şi şcolarii din unităţi şcolare diferite ; atragerea efectivă a elevilor în organizarea unor activităţi cu caracter extracurricular , conducând la creşterea atât numerică dar mai ales calitativă a acestor activităţi .

Copiii au participat la o acţiune comună în scopul realizării conştientizării adulţilor , altor copii , a diverşilor factori educaţionali din cadrul comunităţii cu privire la implicarea în activităţi specifice pentru crearea unui mediu sigur şi sănătos pentru toţi .

Şcolarii au tratat cu seriozitate problema poluării , a resurselor naturale ale planetei , a conservării potenţialului de resurse naturale , utilizării şi economisirii acestora . Pentru a realiza obiectivele acestui demers , în orele de educaţie tehnologică – educaţie plastică , au fost realizate pliante tematice , frumos şi atractiv ilustrate de mâinile şi mintea lor curată de copii care visează o lume bună , blândă şi mai ales curată . În orele de limba şi literatura română au compus scurte poezii sau eseuri , toate pe aceeaşi temă : „Salvaţi Pământul ! ”.

Împreună cu cadrele didactice ce se ocupă de educaţia şi instrucţia lor , copiii s-au deplasat în oraşul Rovinari unde , cu mâinile tremurânde de emoţii , au oferit aceste materiale trecătorilor . Emoţiile au fost de-o parte şi de cealalta .

Sperăm că eforturile vor da roade .

Dorinţele noastre , dascăli şi elevi , sunt acelea de a trăi într-o lume curată , de a schimba pentru aceasta nu doar comportamentul nostru ci şi pe al tuturor locuitorilor planetei . Avem doar un singur Pământ pe care trebuie să-l păstrăm curat , viu pentru noi dar şi pentru cei ce vor veni pe lume după noi .

Împăcarea cu natura , prietenia faţă ea , iubirea reprezintă singura noastră pentru viitor , iar viitorul sunt ei , copiii . Din acest motiv pledăm cu toată puterea sufletului şi a minţii pentru a face front comun în vederea realizării unei educaţii ecologice serioase şi profunde în cadrul căreia asimilarea cunoştinţelor se îmbină cu activităţile practice de protejare a mediului.

Natura a înconjurat totdeauna viaţa omului cu munţi şi ape , cu păduri foşnitoare şi câmpii împodobite cu flori , cu multele ei plante , păsări şi vieţuitoare. Trebuie să le avem în continuare intacte , dar pentru acest lucru trebuie să luptăm….cu oamenii, cu mentalităţile lor . Să luptăm pentru VIAŢA noastră , a tuturor !

Învăţându-i pe copii să apere natura , îi învăţăm să apere viaţa . Viaţa va triumfa şi noi vom fi mai optimişti doar dacă mediul înconjurător e curat , când copacii înfloresc şi poţi să le simţi mirosul îmbietor într-o lume curată.

Copiii , dar şi toţi locuitorii Terrei , trebuie să fie pe deplin conştienţi de faptul că „ Pământul nu aparţine omului , ci omul aparţine Pământului , care nu este decât unul singur .”

Cu sensibilitatea şi sinceritatea caracteristică vârstei inocenţei , copiii pot deveni cu adevărat, prieteni ai naturii , pot s-o înţeleagă , să-i aprecieze frumuseţea , să-i cunoască toate componentele şi particularităţile , să se apropie de ea şi să o protejeze , ştiind încă de pe acum că „ bunătatea se învaţă de la natură iar răutatea de la oameni ”.

Dragostea pentru natură trebuie să sălăşluiască în inimile tuturor : copii sau adulţi , indiferent unde ne vom afla , în orice colţ de lume doar dacă vom iubi şi ocroti tot ce ne înconjoară vom mai putea spera într-o viaţă mai bună şi mai sănătoasă.

Bibliografie

V.Mateşică -Modalităţi de educaţie ecologică a micilor şcolari, Ed. “Miniped”,Bucureşti, 2003

D.Şuliuc - Educaţia ecologică, parte integrantă în curriculumul naţional, Ed. “Miniped”, Bucureşti,2004

www didactic.ro

65. PROIECT DE PARTENERIAT CU ȘCOALA SPECIALĂ „COPIL CA TINE SUNT ȘI EU”

Prof. înv. primar Brezeanu Gabriela
Prof. înv. primar Stăncescu Elena
Școala Gimnazială „Matei Basarab”-Târgoviște

ARGUMENT

Necesitateaeducăriicopiluluiîn spirit activ-participativînvedereaintegrării sale într-o societatedinamicăsupusăschimbăriieste o idee pe cât de veche pe atât de actuală.

Învăţământulcontemporanexploateazăaceastăideeimpunând un alt mod de abordare a conţinutuluieducaţional. Promovareaproiectelor de parteneriat cu caractereducativ, interdisciplinarconstituie una din trăsăturiledefinitorii ale progresuluistiinţeicontemporane.

Prezentulproiectpresupunederulareaunoractivități educative, extrașcolarecevizează dezvoltarea la elevi a unorcompetențe de comunicare, de colaborare cu copii de vârstalor, darși cu elevi care au uneledificultățiînînvățare, de sprijinire și toleranțăfață de aceștia. Consider căeleviivorparticipa cu optimism, însufleţireşidăruire, într-o atmosferă de voiebună la acestproiect care contribuie la adâncireaşicompletareaprocesului de învăţământ, la dezvoltareaînclinaţiilorşiaptitudinilorelevilor, la organizarearaţionalăşiplăcută a timpuluilor liber.

El prezintăuneleparticularităţiprin care se deosebește de activităţile din cadrullecţiilor. Acestea se referă la conţinutulactivităţilor, la duratalor, la metodelefolositeşi la formele de organizareaacestora.

Conţinutulacestoractivităţiestestabilit de cadreledidactice, înfuncţie de intereseleşidorinţeleelevilor.

Încentrulatenţiei am avutrealizareaidealuluieducaţional al şcoliiromâneşti, care constăîndezvoltarealiberă, integrală, armonioasăaindividualităţiiumane, înformareapersonalităţiiautonomeşi creative, precum șidezvoltareaspiritului civic și a capacității de înțelegere a unorsituațiireale de viață.

O altăjustificareaalegeriitemeiesteînfuncţie de necesităţileşicondiţiilesocialeexercitateasupranoului tip de personalitateurmărit a fi realizatîncadrulprocesuluiinstructiv-educativ. Astfel am ţinutcont de comandasocietăţiicontemporane care vizează formareaunorpersonalităţi receptive, deschisesprenouși cu evidenteînclinaţiicreatoare.

Şcolile implicate înaceastăcolaboraredispun de resursematerialeşiumanece se pot adapta la cerinţelederulăriiunuiasemeneaparteneriateducativ.

Toateactivităţileacestuiproiect, conceperealuişimodul de derulare au acceptuldirecţiuniişcolilor implicate.

SCOPUL PROIECTULUI:

- Constituireaunuigruppartenerial care săpromovezevaloricomune la nivelulpartenerilorimplicaţiînproiect;
- Promovareadialoguluişi a colaborăriiîntreleviişcolilor implicate înacestproiect;
- Înlăturareabarierelor de comunicareîntreşcolişiînscriereaîndirecţia de dezvoltare a învăţământului
- Dezvoltareacooperăriişicolaborăriiîntrecadreledidactice din școală, darși din unități de învățământdiferite;
- Atragereaefectivăaelevilor/ părinților/ cadrelordidacticeînorganizareaunoractivităţi cu caracter extracurricular, diversificareaacestoractivităţişimărireanumăruluilorînviitor.

OBIECTIVE GENERALE:

- ✓ colaborareaîntreeleviișicadreledidactice din școlile implicate;
- ✓ integrareaelevilor cu CES și a celor cu tulburări de limbaj;
- ✓ cultivareastimei de sine la toțieleviiimplicați;
- ✓ desfășurareaunoractivităţipractice, artistice, literareîntreeleviișcolilor implicate;
- ✓ dezvoltareaunuicomportamentatent, tolerant şicivilizatîntreelevi.

INIŢIERE ŞI ORGANIZARE:

- Iniţiativaproiectuluiaparţinecadrelordidactice de la ȘcoalaGimnazială ,,MateiBasarab"-Târgoviște
  - Prof. înv. primar: BREZEANU GABRIELA
  - Prof. înv. primar STĂNCESCU ELENA
- Proiectarea, susţinereaşievaluareaactivităţilor din proiectaparţin:
  Prof. înv. primar: BREZEANU GABRIELA (clasaa II-a C)
  Prof. înv. primar: STĂNCESCU ELENA (clasaa III-a A)
  Prof. înv. primarNEAGU ADINA (clasa I)- ȘcoalaSpecială
  Prof. BRATU AURA((clasa a VI-a)- ȘcoalaSpecială
  Prof. itinerant: GRIGORE MANUELA

Logoped: NEDELCU NINA

GRUPURI ŢINTĂ:

Eleviiclaselora II-a, a III-a
Elevii cu CES
Elevii cu tulburări de limbaj

PARTICIPANŢI LA PROIECT:

- Elevii
- Învăţătoriişidirectoriişcolilor
- Logopedulşiitinerantulşcolilor
- Părinţiielevilorparticipanţi
-

LOCUL DERULĂRII PROIECTULUI:

ȘcoalaGimnazială ,,MateiBasarab" -Târgoviște
ȘcoalaGimnazialăSpecialăTârgoviște

PERIOADA DE DERULARE A PROIECTULUI:

Acestproiecteducativ se vaderulatimp de un an şcolar.(2019 -2020)

RESURSE:

A) Umane - participanţii la proiect

B) Materiale - diplome, jucării, dulciuri, materialenecesareproduselorrealizateîncadrulactivităților, videoproiector, laptop, filme, PPT-uri, aparatfoto.

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI

Nr. crt.	DENUMIREA ACTIVITĂȚII	MODALITATEA DE REALIZARE	TERMEN	LOCUL DESFĂȘURĂRII	RESPONSABILI
1.	,, La început de drum" – întâlnire de lucru	- stabilirea de comunacordaactivităților desfășurateîncadrulproiectuluișia programului de desfășurare a acestora.	OCTOMBRIE 2019	ȘcoalaGimnazială ,,MateiBasarab"-Târgoviște	Cadreledidactice implicate înproiect
2.	Săcitimîmpreună	- activitate de cunoaștereîntreeleviiparticipanți la proiect -lecturareaunortexte -atelier de lectură ,,CARTEA PRIETENIEI" -implicareacopiilor in activitați de lucruindividualeșiînechipăpentrurealizareaunordesene/ colaje pe tema ,,Personajulpreferat" -realizareaunorexpoziții de desene/ colaje.	NOIEMBRIE 2019	ȘcoalaSpecialăTârgoviște	Grigore Manuela Brezeanu Gabriela Bratu Aura
3.	Decembrie, lunadarurilor	- donareaunorjucării, rechizite, dulciuripentrucopiii de la ȘcoalaSpecialăTârgoviște - confecționareaunorfelicitărișipodoabe de Crăciun(activitatecomună).	DECEMBRIE 2019	ȘcoalaSpecialăTârgoviște	Stăncescu Elena Bratu Aura
4.	,,Mihai Eminescu – luceafărulpoeziei românești"	- ppt ,, Cine a fost Mihai Eminescu? " - recitareaunorpoezii de Mihai Eminescu - dramatizare ,,Scrisoarea III".	IANUARIE 2020	ȘcoalaGimnazială ,,MateiBasarab"-Târgoviște	Nedelcu Nina Bratu Aura
5.	,,Pentru tine, mamădragă!"	- activitatecomună de confecționare a unormărțișoare din diverse materialeșiexpunerealor (organizareauneiexpoziții) - concurs de recitări	MARTIE 2020	ȘcoalaSpecialăTârgoviște	Neagu Adina Stăncescu Elena
6.	,,Copil ca tine sunt șieu!"	- activități distractive comune - jocuri și concursuri sportive, dansuri, desene pe asfalt, etc.	APRILIE 2020	ȘcoalaGimnazială ,,MateiBasarab"-Târgoviște	Brezeanu Gabriela Bratu Aura
7.	Evaluareaproiect	-discuții	IUNIE	ȘcoalaSpecialăTâ	Cadreledid

	ului	-completareaunorchestionare	2020	rgoviște	actice implicate înproiect

MONITORIZARE ŞI EVALUARE:

- discuţii directe şi chestionare completate de fiecare membru participant (părinţi , cadre didactice, școlari) la sfârşitul activităţii;
- portofoliul proiectului;
- analiza produselor realízate în timpul activităților desfășurate.

DISEMINARE ŞI FINALIZARE:

- parteneriatul se va finaliza cu un panou cu aspecte din timpul desfăşurării activităţilor
- parteneriatul va fi diseminat pe site-ul școlii „ Matei Basarab” și pe site-ul Școlii Speciale Târgoviște
- prezentarea parteneriatului în cadrul comisiilor metodice.

Întocmit de:

Prof. înv. primar : BREZEANU GABRIELA

Prof. înv. primar: STĂNCESCU ELENA

Bibliografie:

1. Pescaru, Băran, Adina, „Parteneriat în educaţie”, Editura Aramis Print, Bucureşti, 2004
2. Vrășmaș, E., A, Parteneriatul educațional, E.D.P., București, 2002

66. PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI

P.I.P. Buciumaș Maricica
Școala Gimnazială ,,Ștefan Cel Mare" Vaslui

Copilul cu cerinţe educaţionale speciale (CES) este în centrul atenţiei procesului instructiv-educativ, compensativ-recuperatoriu ce se desfăşoară în unitate. Activitatea didactică este întregită şi susţinută de programe educative şi recuperatorii cu accent pe socializarea şi integrarea copiilor, iar aplicarea programelor de servicii personalizate asigură performanţa şi calitatea demersului. Adaptarea curriculară este o prioritate determinată de particularităţile de vârstă şi individuale ale copiilor, iar curriculumul la decizia şcolii, prin oferta de opţionale vine să susţină şi să dezvolte aptitudinile și abilităţile copiilor.

Complexitatea finalităţilor educaţionale impune îmbinarea activităţilor curriculare cu cele extracurriculare.

Rolul activităţilor extracurriculare constă în faptul că prin ele se poate realiza nu numai dezvoltarea capacităților creatoare, dar și socializarea copiilor cu CES. În funcţie de specificul lor, aceste activităţi dezvoltă la copii: priceperi, deprinderi, abilităţi cognitive şi comportamentale, mult mai solide, pentru că, desfăşurându-se în afara cadrului tradiţional al sălii de clasă, ele permit contactul direct cu realitatea socială. Activităţile extracurriculare organizate împreună cu copiii cu CES au conţinut cultural, artistic, ştiinţific și creativ .

În continuare, voi prezenta în cele ce urmează Programul activităților extracurriculare și rolul acestora în dezvoltarea capacităților creatoare la copiii cu CES:

1. **Activitatea extracurriculară: „Plimbarea imaginară prin farmecul ploii”**

Scopul activităţii: Aprofundarea cunoştinţelor copiilor cu CES pentru tot ce e frumos.

Forma de organizare: excursie imaginară.

Resurse umane: elevi, învățător

La activitatea dată, copiii cu cerințe educaționale speciale și elevii clasei a II-a D vor crea diverse mesaje, utilizând mijloace artistice, vor compune scrisori, întrebări, poveşti și dialoguri, vor manifesta interes pentru operele literare citite. De asemenea vor fi utilizate strategii didactice: conversaţia, exerciţiul, jocul didactic, expunerea, fişe cu sarcini creative, desene cu ploi de toamnă.

Evaluare: - expoziția desenelor;
- impresiile participanţilor.

2. **Activitatea extracurriculară: „Cu primăvara la braț...”**

Competențele specifice urmărite au vizat ca elevii:

- să picteze cât mai frumos figurinele de gips și felicitările de Paște;
- să decupeze corect, conform liniilor trasate;
- să colaboreze cu colegii, frații, părinții sau bunicii lor;
- să-și dezvolte abilități de comunicare și relaționare emoțională pozitivă.

Resursele umane: elevii clasei a II-a D, cadre didactice, frați mai mari, părinți, bunici.

Resurse materiale: figurine gips de Paște, modele fișe cu iepurași și ouă de Paște, acuarele, foarfece, lipici, carioci.

Resurse procedurale: munca în perechi și în echipă, cooperarea în realizarea produselor.

Descrierea activităţii: Primăvara este anotimpul în care natura renaște. Și ce motiv mai potrivit pentru o activitate comună cu familia, pentru integrarea copiilor cu C.E.S., decât apropierea Sfintelor sărbători Pascale. Elevii clasei a II - a D, sub îndrumarea cadrelor didactice: prof. T.D. și prof. V. M., au cântat, au recitat, apoi au colorat și au decupat. Au fost invitați și frații mai mari, părinți și bunici, pentru a lucra împreună cu copiii, braț la braț cu...Primăvara! Fiecare participant a fost antrenat într-un joc de rol: „ Dacă tu ai fi mama /

tata, ce ai face pentru copilul tău?''. Răspunsurile au adus zâmbete pe buzele noastre. In timpul activității, s-au stabilit relații de prietenie, iar atmosfera creată a fost asemeni unei şezători, cu mult antren şi voie bună, îndeplinindu-ne obiectivele propuse.

Evaluarea activității s-a realizat prin: notarea impresiilor participanţilor pe florile lipite pe flip-chart, observarea gradului de implicare activă a elevilor cu CES.

3. Activitatea extracurriculară : „Copacul problemelor" – socializare

Scopul activității: Integrarea copiilor cu nevoi speciale în colectiv

Obiective: - să relaționeze cu colegii;
- să ducă la bun sfârşit sarcina de lucru;
- să enumere care sunt, din punctul lor de vedere, problemele cu care se confruntă şcoala;
- să identifice cauzele şi să ofere soluţii problemelor identificate.

Resurse umane: elevi, învățător, profesor de sprijin

Resurse materiale: foi format A3, carioci, stickere

Resurse procedurale: conversatia, explicatia, motivaţia, analiza, sinteza

Descrierea activităţii: La realizarea acestei activităţi au participat elevi ai clasei a II-a D şi elevii cu CES, care au fost grupaţi aleatoriu în echipe de câte 4 elevi . Li s-a prezentat materialul conţinând copacul unde ei urmau să lipească 7 post-its, 3 pentru cauzele problemei, 3 pentru soluţii şi unul pentru cauza identificată de ei. Fiecare grupă a identificat o problemă urmând ca apoi să prezinte cauzele şi soluţiile pe care ei le consideră potrivite. La finalul activităţii au facut „turul galeriei", câte un reprezentant din fiecare grupă prezentând posterul realizat.

Evaluare: - impresiile participanţilor
- vizualizarea în urma afişării la tabla a posterelor cu problemele identificate de ei

Rezultate: - expoziţia - consolidarea relaţiilor între elevii cu nevoi speciale şi ceilalţi colegi.

67. ȘEZĂTOARE LITERARĂ

Prof.inv.primar Bungău Oana
Școala Primară Nr. 2 Poiana , jud. Bihor

Șezătoare...am extras acest cuvânt , aparent abandonat într-un dicționar și l-am personalizat cu activități specifice micilor școlari, activități care au avut o puternică valență instructivă atât în rândul celor mici, cât și în rândul părinților , aceștia aducându-și o contribuție valoroasă prin relatarea experiențelor de viață trăite.

Datorită acestei activități , sala de clasă a fost transformată într-un loc feeric, costumele populare purtate de elevi au creat acel sentiment de ..acasa.. , de origini, de tot ce este mai bun din trecutul nostru.

Am îmbinat capacitatea elevilor de a crea, de a comunica, cu glumele, proverbele și zicătorile specifice zonei , creând astfel o atmosferă specifică șezătorii. Fiecare elev avea lucrușorul lui încercând să-și arate măiestria.

Cocarde împletite în trei culori : albastru, galben și roșu , creații felurite, toate ducându-ne cu gândul la frumusețile țării și ale literaturii noastre. Nu au lipsit poveștile frumoase presărate cu neologisme și arhaisme din trecutul părinților și al bunicilor.

Am admirat hainele tradiționale, portul autentic românesc, cea mai veche ie, cu o lucrătură deosebită care a adunat o sută de ani. Ia era o moștenire păstrată cu grijă și multă prețuire.

Activitatea a avut ca și finalitate un moment artistic desfășurat pe scena Căminului Cultural din sat , unde elevii au încântat auzul celor prezenți cu poezii , cantece patriotice și hore , marcând astfel și Centenarul Marii Uniri.

Părinții invitați ne-au împărtășit cu mult drag și nostalgie amintirile lor. Am petrecut cu toții momente frumoase.

La mulţi ani, România dragă!

68. PROIECT DIDACTIC

Prof. Înv. Primar, Butnariu Elena
Butnariu Elena Școala Gimnazială Vereşti, Jud. Suceava

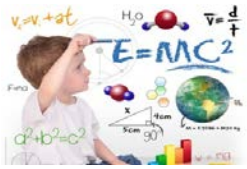

Clasa:a IV-a
Aria curriculară: Matematică și Științe ale naturii
Disciplina: Matematică
Unitatea tematică: Înmulțirea numerelor naturale în concentrul 0- 1 000 000
Subiectul: Înmulțirea numerelor naturale în concentrul 0- 1 000 000
Forma de organizare: integrată
Tipul lecţiei: consolidare
Scopul: consolidarea operațiilor de înmulțire a numerelor naturale în concentrul 0- 1 000 000, prin exerciții și probleme variate;dezvoltarea capacității de a comunica utilizând limbajul matematic și a interesului pentru studiul matematicii.
Discipline integrate:

- **Matematică**
- Limba și literatura română
- Istorie
- Arte vizuale și abilități practice
- Educație civică
- Muzică și mișcare

Competențe specifice:

- **Matematică și explorarea mediului**

2.5. Efectuarea de înmulțiri de numere în concentrul 0-1 000 000 și de împărțiri folosind tabla înmulțirii, respectiv tabla împărțirii;
5.1. Utilizarea terminologiei specifice și a unor simboluri matematice în rezolvarea și/ sau compunerea de probleme cu raționamente simple;
5.3.Rezolvarea de probleme cu operațiile aritmetice studiate, în concentrul 0- 1 000 000.

- **Limba și literatura română**

1.1 Extragerea unor informații de detaliu dintr-un text informativ sau literar accesibil;
1.4. Manifestarea curiozității față de diverse tipuri de mesaje în contexte familiare;
2.3. Prezentarea unei activități realizate individual sau în grup;
4.5. Manifestarea disponibilității pentru transmiterea în scris a unor idei.

- **Istorie**

3.2. Utilizarea corectă a termenilor istorici accesibili în situații de comunicare orală și scrisă;
4.1. Determinarea semnificației unor evenimente din trecut și din prezent.

- **Arte vizuale și abilități practice**

2.2 Recunoașterea unor mesaje comunicate prin imagini în contexte familiare

- **Educație civică**

2.2. Manifestarea unor atitudini pozitive în raport cu lucrurile, cu plantele și animalele;
3.1. Relaționarea pozitivă, în grupuri mici, pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru.

- **Muzică și mișcare**

2.1. Cântarea individuală, în mici grupuri, în colectiv, însoţită de elemente de mişcare cu diferenţieri expresive.

Obiective operaționale:

O_1 - să efectueze înmulțiri în concentrul 0-1 000 000;
O_2 - să respecte ordinea operațiilor într-un exercițiu dat;
O_3 _ să afle numărul necunoscut;
O_4 - să rezolve problemele date;
O_5 - să folosească limbajul matematic adecvat;
O_6- să dovedească interes pentru lecție, concretizat în participarea activă;

Strategii didactice:

- **Metode și procedee**:exercițiul, conversația, explicația, jocul didactic,problematizarea, munca independentă.
- **Mijloace didactice**: markere, planșă, fișe de lucru, puzzle, bănuți de ciocolată, fișe de evaluare, calculator
- **Forme de organizare**: frontal, individual, pe grupe.
- **Resurse temporale**:50 minute
- **Resurse umane**: 19 elevi

Material bibliografic:

1. ***Curriculum Național – *Curriculum pentru învățământul primar,* M.E.C.T.S., 2012;
2. ****Programa școlară pentru disciplinele: Matematică, Limba și literatura română, AVAP, Științe ale naturii, Educație civică* aprobată prin ordinul ministrului nr. 5003/02.12.2014", București, 2014;
3.Daniela Berechet, - *„Matematică –clasa a IV-a modalități de lucru diferențiate",*Editura Paralela 45, Pitești, 2017;
4. *"Provocări ludice"* – ghid metodic, Editura "Spiru Haret", Iași, 2001.

Nr. crt.	Momente pedagogice	Obiective operaţionale	Conţinut ştiinţific	Strategii didactice			Evaluare
				Metode şi procedee	Mijloace didactice	Forme de organizare	
0	1	2	4	5	6	7	8
1.	**Moment organizatoric**		• Creez condiţii optime pentru desfăşurarea orei de matematică.				
2.	**Reactualizarea cunoştinţelor**	O_1 O_5	• Exerciţii de calcul mintal: 100x2= 720x5= 200x3= 910x4= 410x5= 801x3= Află nr. de 9 ori mai mare decât 800. Află produsul nr. 7 şi 42; 100 şi 8. Află înzecitul numărului 92. Află încincitul numărului 210. Află întreitul numărului 3000. Mă gândesc la un nr. îl înmulțesc cu 6 şi obţin 480. La ce număr m-am gândit? Mă gândesc la un nr. îl împart la 9 şi obţin 500. La ce număr m-am gândit? Mă gândesc la un nr. îl împart la 5 şi obţin 600. La ce număr m-am gândit?	exerciţiul		frontal	capacitatea de a răspunde corect

3.	**Captarea atenției**	O_5 O_6	Rezolvând corect rebusul,vom obține pe verticala AB, titlul lecției. 1. Dacă _____ numărul 800 la 8, obțin 100. 2. Numerele care se adună se numesc ___ 3. Rezultatul adunării se numește ___ 4. Rezultatul înmulţirii se numeşte ___ 5. Sumă sau ___ 6. Numărul pe care îl scădem se numește ___ 7. Rezultatul scăderii se numeşte rest sau ___ 8. Numărul care se înmulțește se numește ___ 9. Numărul din care scădem se numește ___ 10. Numerele cu soţ sunt numere ___ 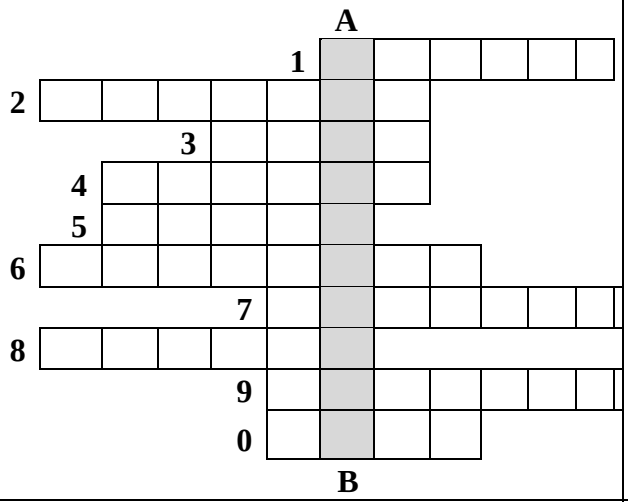 	explicația conversația exercițiul jocul didactic	planșă markere	frontal	observarea sistematică aprecieri verbale capacitatea de a răspunde corect
4.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**		Se anunță elevii că astăzi la matematică vor recapitula şi sistematiza cunoştinţele dobândite la această disciplină, rezolvând exerciţii şi probleme de înmulţire a numerelor formate din trei sau patru cifre cu un număr de o cifră. Se enumeră câteva dintre obiective urmărite pe parcursul orei: să calculeze oral repede şi corect, să afle produsul unor numere, să	explicaţia conversaţia		frontal	observarea sistematică capacitatea de înțelegere a

			opereze cu terminologia matematică, să rezolve probleme, să colaboreze cu colegii pentru rezolvarea sarcinilor de grup. Se scriu data şi titlul la tablă, iar elevii le notează în caiete.				obiectivelor
5.	**Consolidarea cunoștințelor**	O_1 O_2 O_2 O_3	Activitatea se va desfășura sub formă de concurs. Sunteți împărțiți în 2 grupe. Pentru a descoperi numele grupei trebuie să realizați un puzzle . (Moș Ion Roată și un boier oarecare - grupa țăranilor și grupa boierilor)-întrebări despre *Unirea Principatelor Române* Vom lucra cât mai multe exerciții . La fiecare exercițiu lucrat corect veți aduna în coșul vostru bănuți de ciocolată, considerând că sunt napoleoni. Va câștiga grupa cu cei mai mulți napoleoni. Fișă de lucru 1.Calculează în scris. 126x2= 24x16= 117x29= 430x560= 486x238= 325x172= 2.Scrie exercițiul corespunzător fiecărui enunț și rezolvă. a) Află numărul de 23 de ori mai mare decât suma vecinilor lui 445. b) Află numărul de 56 de ori mai mare decât înzecitul lui 39. 3. Calculează în două moduri. a)100x(64+1689)=	exercițiul conversația exercițiul exercițiul problemati zarea	jocul didactic puzzle - un țăran și un boier bănuți de ciocolată fișe de lucru	frontal frontal	capacitatea de a înmulți un număr format din una, două sau trei cifre cu un număr format din trei sau patru cifre capacitatea de a scrie exercițiul corespunzător fiecărui enunț capacitatea de a calcula un exercițiu în două moduri capacitatea de a rezolva exerciții respectând ordinea efectuării operațiilor capacitatea de a afla un număr necunoscut capacitatea de a rezolva probleme

		O_4 O_6	b)200x(452-124)= 4.Calculează respectând ordinea efectării operațiilor. a) (420x5+31)-20x25= b) [(200x5+18)-15x2:10]+4x120= 5.Află numerele necunoscute. a) 25+a:(20+4x20-95)=39 b) b-2x(480x2-90:10)+5=75 6. La un magazin s-au adus 240 de lădițe a câte 10 kg de vinete și 245 de lădițe a câte 12 kg de gogoșari. S-au vândut 235kg de vinete și 340kg de gogoșari. Câte kilograme de legume au rămas?		fișe de lucru		
6.	**Obţinerea performanţei**	O_1 O_2 O_1	Fişă de evaluare 1.Efectuează: 124x5= 345x32= 1897x458= 2. Calculează în două moduri. 18x(140+16)= Nivel minim: Fișă de evaluare Calculează: 12x5= 30x4= 24x10= 13x3= 40x2= 123x100= 22x8= 80x3= 467x1000= Stabilim echipa câștigătoare-cine are cei mai mulți napoleoni în coș.	exerciţiul munca independentă	fişă de evaluare bănuți de ciocolată	individual	aprecieri scrise individuale capacitatea de a rezolva exerciții

7.	**Fixarea cunoştinţelor**	O_1	- Ce am lucrat astăzi la ora de matematică? Se va cânta și dansa *Hora Unirii.*	conversația explicația	calculator	frontal	capacitatea de a răspunde corect
8.	**Încheierea și analiza lecției**		Se vor face aprecieri cu caracter motivant asupra modului de desfășurare a lecției. Tema pentru acasă – se explică sarcinile de lucru.	conversaţia explicaţia		frontal individual	aprecieri verbale și prin stimulente

69. SIGURANŢA ELEVILOR LA ŞCOALĂ, PE STRADĂ ŞI ACASĂ PRIN DESFĂŞURAREA PROGRAMULUI „TEDI - ŞCOALA SIGURANŢEI”

Prof. înv. primar Chirilă Ramona-Mariana
Şcoala Gimnazială Nr. 2 Reşiţa

Unul dintre cele mai importante momente din viața fiecărui copil este debutul școlar. Acesta este momentul în care elevii trebuie să treacă peste un serios test de independență, făcând cunoștință cu o lume necunoscută lor până atunci. Perioada școlară este o extraordinară aventură: cunoașterea lumii, legarea unor noi prietenii, însușirea unor abilități importante.

Elevii clasei I vor avea în față tot felul de provocări, cu totulnoi, primele succese, primele decizii luate fără ajutorul părinților. Lumea contemporană, în afara nenumăratelor posibilități de dezvoltare, atrage după sine și multe pericole, al căror nivel până nu demult era cu totul diferit. Este important ca aceștia să fie în siguranță pe drumul spre școală, în unitatea de învățământ, acasă sau la joacă. Părinții, învățătorii, dar și diverse instituții, precum Poliția, depune forturi pentru a-i ocroti pe cei mici în orice situație. Un element important al acestor acțiuni este educarea copiilor, astfel încât să conștientizeze posibilele pericole, să învețe cum să le eviteși cum să procedeze în cazul apariției lor.

„Tedi - ȘcoalaSiguranței” este un program educațional care se înscrie în initiative remarcabilă a îmbunătățirii siguranței celor mici din clasa I. Programul este inițiat de firma **Tymbark Maspex România** și brandul **Tedi**, împreună cu **Ministerul Educației Naţionale** și **Ministerul Afacerilor Interne prin Poliția Română**.

Școala Siguranței Tedi este un program educational national ce urmărește însușirea informaţiilor privind siguranţa personală, de către elevii din clasa I.

Scopul acestui demers este acela de a crește gradul de siguranță al copiilor din clasa I. Programul se concentrează pe identificarea potențialelor riscuri, prezentându-le elevilor și părinților acestora pericolele care îi pot afecta pe cei mici, acasă, la școală sau învacanță, precum şi modalităţile de prevenire.

Trebuiere ținut faptul că tot ceea ce pentru adulți este comportament instinctiv, pentru copii poate fi o acțiune complicată: nu știu cum să se comporte pe străzi și, deseori, reacționează prea emotive și brusc, ceea ce poate duce la accidente. Elevul de clasa I nu este capabil să anticipeze întotdeauna pericolele de pestrăzi, având probleme cu percepția distanței care îl desparte de un vehicul sau a vitezei cu care acesta se deplasează. Copiii se pun, de asemenea, singuri în pericol, jucându-se și distrându-se pe drumul către școală. Tocmai de aceea este atât de important ca, de la vârstele cele mai fragede, să fie învățați cum să se comporte în siguranță pe stradă. Aceste cunoștințe le pot salva viața și sănătatea.

Siguranța copiilor depinde, în mare măsură, de colaborarea părinților cu învățătorii. Discuțiile dese, mai ales la acest început de drum, ajută rapid la depistarea eventualelor probleme ale elevului. O problemă importantă, încă din primele zile de școală, este câștigarea încrederii elevului față de învățător. Este bine de amintit elevilor că se pot adresa învățătorului lor în orice problemă și sigur pot primi de la acesta ajutor și înțelegere.

Cei mici trebuie informați asupra acelor situații din școală care inspiră neîncrederea (de exemplu: personae străine în școală, un grup de elevi mai mari care îi deranjează pe cei mici).

Accidentele în școală sunt legate adesea de comportamentul inadecvat al copiilor care, jucându-se nestingheriți în pauză, nu reușesc să prevadă efectele negative ale acțiunilor lor. Așadar, trebuie să li se repete, periodic, care dintre comportamente pot fi periculoase pentru ei și colegiilor.

În școală, elevul poate întâlni nu numai prieteni deosebiți, ci și colegi violenți. Este bine să se discute cu copiii despre diferitele forme de violență, pentru ca aceștia să conștientizeze că, pentru astfel de comportamente, nu există niciodată justificare. Elevul trebuie să știe că oricefel de violență este rea,

atât cea fizică (bătaia, bruscatul, punerea piedicii, provocarea durerii), cât și cea psihică (supărarea, înjosirea, ridiculizarea). Copilul nu trebuiesă fie de acord, de asemenea, cu efectuarea unor activități care sunt neplăcute pentru el.

Elevul de clasa I trebuie să știe cănimeni nu are dreptul să ceară de la el vreun obiect sau bani. Desigur, este bine să li se insufle copiilor bunul obicei de a împărți cu ceilalți, dar aceasta trebuie să se refere mai degrabă la obiecte mărunte și să se petreacă în rândul prietenilor. Copilul nu trebuie să se simtă niciodată obligat să dea ceva cuiva. Pentru a evita situațiile neplăcute, este bine să se pună în vedere părinților să verifice ce obiecte iau copiii la școală. Trebuie evitat să ia cu ei obiecte valoroase sau sume mari de bani! Aceasta deoarece nu numai că generează risc pentru copii (furt, tâlhărie), dar poate să trezească totodată și un sentiment de invidie în rândul colegilor. Pentru ca elevul să nu aibă la el o sumă mare de bani, este mai bine să i se dea sandviș, un fruct și apă.

La școală, elevul trebuie să se simtă în siguranță, de aceea este important să știe că, în cazul apariției unei situații care îl neliniștește sau îi stârnește frica, să discute despre aceasta cu învățătorul său, care are capacitatea să resolve repede problema elevului. Nu trebuie neglijate situațiile care îi neliniștesc pe copii. Trebuie analizată fiecare situație în parte și menținută o colaborare strânsă cu părinții.

Jocurile copilărești și manifestările inadecvate pot avea consecințe neplăcute. Într-adevăr, un copil cu vârsta mai mică de 10 ani ar trebui să-și petreacă timpul în casă supravegheat de un adult, însă pot să apară și cazurile în care rămâne un moment singur. Este important să știe atunci să se joace în siguranță și cum să se comporte într-o situație periculoasă. Elevul de clasa I poate rămâne singur acasă, dar nu pentru mult timp. Trebuie să știe unde sunt părinții, cum să ia legătura cu aceștia în caz de nevoie. Copilul trebuie să aibă întotdeauna la îndemână numărul de telefon al părinților și al unei alte persoane din familie.

În cadrul Programului Naţional**„Tedi – Școala Siguranței”,** am desfăşuat cu elevii mei o serie de activităţi la care am avut invitaţi din cadrul Poliţiei Municipiului Reşiţa şi Inspectoratului de Poliţie Judeţean Caraş-Severin. Principalele obiective vizate în desfăşurarea activităţilor au fost:

- ✓ să cunoscă regulire feritoare la alegerea locurilor de joacă, departe de stradă, în locuri special amenajate;
- ✓ să cunoască rolul agentului de circulaţie şi să respecte semnalele acestuia;
- ✓ să demonstreze cunoaşterea regulilor ce se impun a fi respectate pentru a asigura siguranţa elevilo racasă, pe stradă şi la şcoală;
- ✓ să cunoască, să recunoască şi să respecte indicatoarele rutiere pentru pietoni, în vederea evitării implicării în accidente rutiere;
- ✓ să cunoască rolul agentului de circulaţie şi să respecte semnalele acestuia;
- ✓ să cunoască şi să respecte normele necesare integrării în viaţa socială, precum şi reguli de securitate personală.

Am desfăşurat o serie de activităţi ce au avut ca teme: deplasarea pe stradă si reguli de traversare; copilul ca pasager; mersul pe bicicleta în siguranţă; siguranţa la şcoală: în clasă, în pauze, relaţiile cu colegii; siguranţa acasă: când părinţii lipsesc de acasă şi situaţiile periculoase care se pot ivi.

Principalele aspecte discutate au fost:

- prezentarea principalelor riscuri la siguranţa elevilor ce se pot ivi atunci când se află la şcoală, singuri acasă, pe stradă şi în vacanţă şi transmiterea de recomandări pentru prevenirea acestor situaţii, dar şi pentru a reacţiona corespunzător;
- transmiterea de recomandări pentru diminuarea riscului de a devein victim ale accidentelor rutiere;
- recomandări pentru evitarea adoptării unui comportament violent şi prezentarea celor mai eficiente modalităţi de soluţionare a conflictelor, recomandări pentru utilizarea internetului în siguranţă;
- prevenirea dispariţiilor;

- vizionarea unor clipuri cu rol educativ-informativ.

Elevii au primit cu entuziasm acest program educaţional, fapt demonstrat de numeroasele activităţi la care au participat cu plăcere.

Programul**„Tedi – Școala Siguranței”**este atractiv, interesant, elevii înţeleg mai bine importanţa siguranţei, necesitatea protecţiei în faţa pericolelor şi reuşesc să găsească cele mai bune soluţii în situaţii inedite, în momentele în care părinţii nu sunt în preajmalor.

Bibliografie :

* Cernea, Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în " Învăţământul primar" nr. 1, Ed. Discipol, Bucureşti, 2000;
* Crăciunescu, Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în "Învăţământulprimar" nr. 2, 3, Ed. Discipol, Bucureşti, 2000.

70. CONTEXTUL LUDIC VALORIFICAT ÎN ACTIVITATEA DE PREDARE INTEGRATĂ LA CLASELE PRIMARE

Chirilov Paula Oana
Școala Gimnazială ,,Elena Doamna'' Tulcea

,, Jocul copilului nu este numai o oglindă fidelă a personalității sale în formare,ci poate fi utilizat și ca auxiliar educativ și chiar să servească drept bază metodelor de predare.'' (E.Planchard)

Am studiat valențele jocului didactic în speranța că voi lumina fețele,dar și mințile copiilor,uneori plictisiți de o învățare searbădă a unor cunoștințe rigide. Am organizat jocuri didactice cu succes la orice tip de lecție,în orice moment al lecției.Am constatat faptul că el facilitează procesul de asimilare,fixare și consolidare a cunoștințelor.

Prin folosirea jocurilor didactice am antrenat la elevi operațiile gîndirii,s-a dezvoltat spiritul de echipă, am asigurat astfel un climat favorabil pentru o însușire mai rapidă și temeinică a cunoștințelor. Chiar și Platon recomanda :,,Faceți în așa fel încât copiii să se instruiască jucându-se.Veți avea prilejul de a cunoaște înclinațiile fiecăruia''.

Am aplicat pe parcursul unei zile de curs , la discipline precum Comunicare în limba română, Matematică și explorarea mediului și au avut un real succes,cu implicații pozitive asupra copiilor, jocuri didactice precum:

Roata personajelor

Scopul:Formularea unor enunţuri proprii în situaţii concrete de comunicare;

Desfășurare :

Elevii sunt invitați să își aleagă de pe roată , un personaj preferat din textul narativ studiat .Învârte roata și așteaptă până când se oprește în dreptul unei întrebări.Formulează o întrebare despre personajul ales. Solicită un coleg să îi răspundă .Pentru că noi studiam mediul acvatic ,am stabilit drept criteriu de selecție al elevului care formulează răspunsul ,următoarea poezioară:

În Ocenul Pacific /Locuia un pește mic /Și pe coada lui scria: /Hai , răspunde dum-nea –ta!

Elevul care va formula cel mai corect și original răspuns, va învârti roata pentru personajul ales de el.Jocul continuă până cînd fiecare copil are prilejul de a formula o întrebare și un răspuns.În cazul claselor cu un efectiv mare de elevi ,se poate alege organizarea în grupuri mici care își numesc reprezentanți.

Discul în formă de floare se rotește ,iar brațele steluței de mare funcționează pe poste de indicatoare cu personaje.

Cuvântul magic

*Scop***:** Consolidarea cunoștințelorși dezvoltarea competenței de a efectua calcule matematice cu cele patru operații studiate,utilizând denumiri și simboluri matematice;

*Desfășurare***:**

Fiecare elev primește o fișă cu exerciții .va constata că rezultatelor obținute le corescunde o literă.Ordonând literele ,în ordinea solicitată ,vor obține un cuvânt .În cazul nostru a fost ,,batiscaf''. Se utilizează surse (Dicționarul Limbii Române ,dicționar on-line ,enciclopedii) pentru a explica cuvântul descoperit. Se oferă fiecărui copil o imagine cu un basiscaf.

Acest joc poate fi folosit pentru a anunța tema zilei sau pentru actualizarea cunoștințelor.

Joc didactic–„CUVÂNTUL MAGIC"

Calculaţi şi scrieţi în caseta goală litera corespunzătoare fiecărui rezultat.

8	9	14	12	7	3	16	36	30	24
N	B	T	A	I	C	S	M	F	R

O treime din 27 este	Dublul lui 6 este	Suma numerelor 3 ,4 ,7 este...	Un sfert din 28 este ...	Diferența numerelor 32 și 16 este	54:9 x5 :10=	7x4 - 2x8=	Înzecitul lui 3 este.....

sau _____

Fiecare dintre noi am descoperit că ,,Obiectul matematicii este atât de serios,încât este util să nu pierdem ocazia pentrua-l face puțin mai distractiv.” (Blaise Pascal), motiv pentru care rezolvarea problemelor a fost pe placul elevilor de clasa a II-a prin intermediul jocului .

Acvariul cu surprize

*Scop:*Dezvoltarea competenței de a rezolva probleme de tipul a±b=x;a±b±c=x , a·b=x; a:b=x, în concentrul 0-100, cu sprijin în obiecte, imaginisau reprezentări schematice ;

Desfășurare:

Vom porni într-o călătorie imaginară pentru a explora misterele unui acvariu.Bineînțeles că ne vom urca fiecare în batiscaful descoperit mai devreme.Voi organiza colectivul de elevi în patru grupe cu denumiri inspirate din flora și fauna mediului acvatic.Elevul din cadrul grupei care va răspunde corect și repede la o întrebare fulger va veni să scoată un indiciu din acvariu.De precizat, în acvariu sunt introduse patru monede metalice .

Elevul trebuie să scoată indiciul fără să introducă mâna în acvariu.Se caută soluții și se ajunge la concluzia că avem nevoie de un magnet. Fiecărui indiciu îi corespunde o ghicitoare care ne conduce către o sarcină de lucru .

În locurile indicate (spre Nord ,în dulap ,sub globul pământesc , pe catedră) am plasat fișe

1	2	3	4
Busola de vei folosi *Polul Nord îl vei găsi.* *Caută indiciul ascuns,* *Pentru surpriză să ai* *un răspuns.*	*În cel mai mare cuboid din clasă* *Stă ascunsă sarcina noastră.* *Dacă o găsești,* *Te rugăm să o citești .*	Ghici ,ghicitoarea mea ! *O minge rotofeie* *Se tot învârte-n cerc ,* *Cu țări și capitale* *Să le privesc încerc .* *.....* *Sub obiectul căutat ,* *Stă și plicul așezat.*	*O problemă vei primi ,* *Singur tu o vei citi,* *Vei gândi , vei întreba,* *Rezolvarea vei afla.* *Primii cinci voi premia* *Recompense le voi da.*

cu probleme ce urmează a fi rezolvate în perechi, în grup și individual.

Rebus matematic

Curriculumul integrat şi materialele didactice asociate încorporează principiile şi exigenţele strategiilor la nivel naţional şi european care „încurajează crearea, în sistemul de educaţie şi formare, a unei culturi care să promoveze dezvoltarea competenţelor, să racordeze oferta educaţională la cerinţele mediului socio-economic” (Strategia de postaderare, MECTS).

Scop:Dezvoltarea proceselor psihice ale elevului:gândirea,limbajul,memoria,atenția,creativitatea.

*Desfășurare:*Iată un mod de a verifica cunoștințele elevilor de la tema Forme de relief.

<u>Rezolvă rebusul.Notează ,pe linia punctată, cuvântul descoperit pentru a putea rezolva următorul exercițiu.</u>

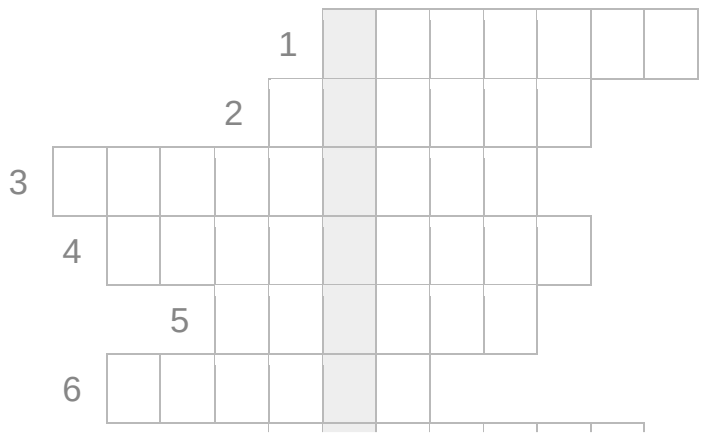

..... cu 156 numărul 239 .

1. Cea mai înaltă formă de relief este.... .
2. Cea mai joasă forma de relief este ... .
3. Formele de relief cu înălțimi de maxim 700 de metri sunt ..... .
4. Piatra care are proprietatea de a atrage bucățile de fier se numește.....
5. Cine acoperă coama munților și reprezintă hrana turmelor de capre și oi?
6. Vârfurile munților se mai numesc și ..... .
7. La câmpie, agricultorii seamănă : grâu ,porumb , orz ,ovăz , adică plante numite ..... .

71. PROIECT DE ACTIVITATE

Profesor, Ciobanu Mihaela

Școala Specială Gimnazială, Constantin Păunescu, Iași

TEMA: Manâncă, joacă-te și mișcă-te sănătos!
LOCUL DE DESFĂȘURARE: Școala Specială Gimnazială, Constantin Păunescu, Iași
DATA: mai- iunie 2018
PARTICIPANTI LA ACTIVITATE:
ELEVI:
Elevii claselor a III-a de la Școala Specială Gimnazială, Constantin Păunescu, Iași
CADRU DIDACTIC:
-profesor psihopedagogie specială: Ciobanu Mihaela

ARGUMENT

Proiectul propus de noi urmăreşte transformarea reală a copiilor în actori principali ai demersului educațional. Copii devin capabili să înțeleagă lumea în care traiesc, să se cunoască pe sine şi să se transforme, să conștientizeze importanța unui mod de viață sănătos care să cuprindă o alimentație sanătoasă, diverse moduri de a petrece timpul liber atât acasă cât și la școală. Din acest motiv ne-am propus organizarea proiectului „Manancă, joacă-te și mișcă-te sanatos!"pentru a spori încrederea într-o alimentație sănătoasă şi pentru a dezvolta capacitatea de cooperare şi comunicare prin joc si mișcare.

„ A obişnui copilul de la vârsta cea mai fragedă să fie îngrijit, să respecte regulile de igienă personală, un regim raţional de alimentaţie, înseamană a rezolva în cea mai mare parte problema esenţială a formării comportamentului igienic"(G. A. Batchis).

Importanța sănătății este cunoscută încă din antichitate și transcrisă pană în zilele noastre prin dictonul " Mens sana in corpore sano".

Educația pentru sănătate la nivelul școlii reprezintă una din principalele modalități de promovare a cunoștințelor corecte privind diferite aspecte ale sănătății și de formare a deprinderilor unui comportament responsabil și sănătos. Cu alte cuvinte educația pentru sănătate nu este altceva decat o integrare a regulilor de igiena în viața zilnică. Este o atitudine corectă față de propria sănătate.

Școala trebuie să contribuie la creșterea armonioasă a copiilor care, fiind sănătoși au un randament școlar optim, iar mai târziu se vor insera profesional și social pentru că „ sănatatea, protecția și securitatea copiilor reprezintă condiții existențiale pentru dezvoltarea oricărui proiect de dezvoltare şi evoluție normală a societății, este suportul valoric necesar al ameliorării standardelor de calitate a vieții acestora.

Luând în considerație aceste cerințe stringente în proiect aveam în vedere o serie de obiective contribuind la educația pentru o alimentație sănătoasă a elevilor.

SCOPUL PROIECTULUI

Proiectul își propune conștientizarea importanței unei alimentații sănătoase și consistente.

OBIECTIVE PROPUSE:

- să definească principalele alimente necesare pentru o nutriție sanătoasă;
- să cunoască ce sunt proteinele, glucidele și grăsimile și ce rol au în organism;
- să cunoască ce sunt vitaminele, sărurile minerale și rolul lor;
- să identifice rolul cărnii, al laptelui, legumelor și fructelor proaspete;
- să își alcătuiască un program zilnic și săptămânal de activitate și odihnă;
- să adopte o conduită de viață corectă pentru a-și organiza un tonus optim;

LOCUL ŞI PERIOADA DE DESFĂŞURARE: sala de clasă, mai-iunie 2018
ACTIVITĂŢI REALIZATE ÎN PARTENERIAT CU CLASELE A III-A:

- povestiri orale
- jocuri de rol
- colaje din materiale diverse: plastilina, hartie creponată, hârtie glasse
- exerciţii de recunoaştere a fructelor după pipăit, gust, miros
- exerciţii de recunoaştere a legumelor după gust, miros, caracteristici
- exerciţii de recunoaştere a unor alimente sănătoase şi mai puţin sănătoase
- identificarea şi exersarea unor reguli de igienă a mâinilor
- identificarea şi exersarea unor reguli de igienă a alimentaţiei
- activităţi practice demonstrative de manipulare, pastrare a diverselor alimente
- prezentarea şi însusirea unor reţete de pregatire a unor meniuri, mâncăruri simple, folosind corect diferite alimente
- realizarea de panouri expoziţionale
- alcătuirea unui program zilnic şi săptămânal de activitate şi odihnă.

Activităţile desfaşurate cu elevii au fost diverse în aşa fel încât elevii să participe cu interes şi curiozitate.

S-au realizat *colaje* cu fructe în urma discuţiilor purtate, elevii considerând că în fruntea piramidei alimentelor sănătoase sunt fructele şi legumele. S-au folosit materiale didactice variate hârtie glasse, carton, lipici, hârtie creponată. Elevii au realizat fructe şi legume din plastilină, au facut după contur cu ajutorul punctatoarelor fructe şi legume.

Un aspect care le-a stârnit curiozitatea elevilor a fost *alcătuirea unui program zilnic şi săptămânal de activitate şi odihnă* în care pe primul plan să fie jocurile, activităţile în aer liber şi odihnă. Pentru elevi să *pregatească singuri un meniu* este o adevarată provocare de aceea atunci când s-a pus problema realizarii unei salate de fructe toţi au participat la activitate având sarcini diferite de lucru; un elev spăla fructele, altul le taia, un altul le punea întru-un bol şi tot aşa până s-a ajuns la produsul dorit salata de fructe. Discuţii pro şi contra au apărut în momentul în care s-au adus în discuţie alimentele sănătoase (fructe, legume…) şi alimentele mai puţin sănătoase (cipsuri, hamburgări, sucuri acidulate…). Cu greu s-a ajuns la concluzia că un fruct este mai sănătos şi mai consistent în comparaţie cu o pungă de cipsuri. S-au avut în vedere jocurile de rol unii elevi intrând în rolul alimentelor sănătoase iar alţii intrând în rolul alimentelor nesănătoase.

Pe ansamblu nu s-au întampinat dificultăţi în activităţile desfăşurate.

În urma activităţilor iniţiate în cadrul acestui proiect eleviii au început să conştientizeze cât de important este să avem grijă de ceea ce mâncâm, cum mâncăm şi cât mâncăm. La sfârşitul proiectului elevii sunt capabili de:

-cunoaşterea şi folosirea corectă a denumirii principalelor produse alimentare: carne, lactate, mezeluri, brânzeturi, conserve, legume, fructe.

-identificarea, sortarea, gruparea principalelor produse alimentare

-identificarea şi discriminarea gusturilor alimentare, ale diferitelor alimente şi mirosurilor specifice.

-cunoştinţe generale de igienă alimentară.

Organizarea unor activităţi care să contribuie la asigurarea echilibrului dintre sănătatea individuală şi cea colectivă, la formarea şi consolidarea deprinderilor de igienă personală, de odihnă şi recreere, deprinderea unei alimentaţii raţionale, folosirea factorilor naturali (aer, apă, soare) de călire a organismului sunt doar câteva dintre obiectivele care vor permite tuturor copiilor să înţeleagă că organismul lor va fi sănătos şi rezistent la boli numai dacă îl îngrijesc şi îl călesc.

Fiecare dintre noi putem avea cea mai mare comoară –sănătatea- dacă vom fi tot timpul curați și ne vom alimenta corespunzator și printr-un aport substanțial de vitamine.

Bibliografie:

Mircea Vlad (coordonator) – „Terapie Educaţională Complexă şi Integrată – programe educaţionale pentru elevi cu dificultăţi de învăţare” , Ed. Spiru Haret – Iaşi 2007

Constantin Păunescu, Ligia Matiana Ene: *Terapia Educațională Integrată*, Ed. Pro Humanitate, 1997.

72. ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE DE TIP VOLUNTARIAT – MOTOR DE DEZVOLTARE A EMPATIEI COPIILOR FAȚĂ DE SEMENII LOR. "COPIII ADUC ZÂMBETE COPIILOR"– MODEL DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. înv. primar Cistian Mihaela-Roxana
Cistian Mihaela-Roxana Liceul de Informatică "Tiberiu Popoviciu", Cluj-Napoca

1. Activitățile extrașcolare – aspecte teoretice

Activitățile extrașcolare bine pregătite sunt atractive pentru orice vârstă. Ele stârnesc interesul, produc bucurie, ușurează acumularea cunoștințelor. În aceste activități se implică mai cu avânt și copiii timizi.

Prin structura și conținutul lor, activitățile extrașcolare completează procesul de învățare, dezvoltă înclinațiile și aptitudinile copiilor, integrează copilul în viața socială, contribuie la valorificarea rațională și plăcută a timpului liber și la transformarea lui într-o sursă educațională. Activitățile extrașcolare sunt generatoare de căutări și soluții variate.

Activitățile extrașcolare se organizează cu anumite scopuri:

- antrenarea copiilor în activități cât mai variate și bogate în conținut;
- dezvoltarea de aptitudini speciale și atitudini caracteriale;
- cultivarea interesului pentru activitățile socio-culturale;
- facilitarea integrării în mediul școlar;
- facilitarea reușitei școlare.

Din categoria activităților extrașcolare fac parte:

- vizionarea de spectacole, filme;
- serbările;
- vizitele și plimbările;
- concursurile;
- excursiile;
- activitățile de voluntariat;
- proiectele educaționale inițiate în parteneriat cu alte instituții.

2. Exemplu de activitate extrașcolară – Activitatea voluntară cu scop caritabil *Copiii aduc zâmbete copiilor* – un model de bună practică

Activitatea*Copiii aduc zâmbete copiilor* esteo activitate de voluntariat, cu scop caritabil. În calitate de coordonator al acestei activități am cooptat în proiectarea și desfășurarea activității, cadre didactice din școală, părinți și elevi. Este o activitate bianuală, ea desfășurându-se înaintea sărbătorilor de iarnă și de 1 Martie. Ambele etape au fost desfășurate în același mod, parcurgându-se aceiași pași, drept pentru care voi detalia în continuare activitatea de voluntariat din preajma Crăciunului.

Aflându-ne în apropierea sărbătorilor de iarnă și pornind de la ideea că fiecare copil așteaptă un dar, fie el cât de mic, poate o piesă vestimentară, poate o jucărie, poate o masă mai bogată, ne-am mobilizat cu mic cu mare, în vederea derulării unei activități de strângere de fonduri pentru o familie nevoiașă. Pentru ca suma să fie cât mai considerabilă, am implicat elevi din mai multe clase.

Pentru a fi cât mai organizați în desfășurarea proiectului am urmat trei pași importanți:

a. Proiectarea

În această etapă am stabilit o întâlnire cu părinții elevilor și i-am rugat să identifice o familie nevoiașă înspre care să se îndrepte bunurile materiale care se vor procura cu banii colectați. Am stabilit apoi trei activități menite să ne aducă resursele financiare necesare:

- târg culinar;
- târg caritabil;
- pușculița banilor mărunți.

Tot în această etapă am decis cum vom valorifica resursele financiare donate, astfel încât să fie cumpărate cât mai multe produse utile pentru familia respectivă. Am stabilit că produsele vor fi livrate de un grup de părinți, însoțiți de câțiva elevi și profesori.

b. Implementarea

În această etapă am parcurs toți pașii stabiliți în etapa precedentă.

Pentru târgul culinar organizat în școală, mămicile au pregătit o mulțime de produse culinare preparate în casă. Elevii s-au ocupat de vânzarea lor. Cumpărătorii au fost elevii, părinții acestora și profesorii.

Pentru târgul caritabil, elevii împreună cu doamnele învățătoare au organizat ateliere de meșteșugărit. Ornamentele și podoabele confecționate au fost expuse în holul școlii, astfel că orice elev sau părinte putea să-și aleagă unul sau mai multe ornamente în schimbul unei sume de bani, pe care o stabilea chiar el. Bănuții erau introduși într-o urnă special pregătită.

În pușculița banilor mărunțielevii au fost rugați, ca pe o perioadă de o lună de zile, să adune monede. La termenul stabilit, copiii au adus pușculița cu monede la școală și au golit-o într-o urnă pregătită special.

Din toate fundurile adunate, părinții s-au mobilizat, au cumpărat produsele necesare familei nevoiașe și le-au livrat.

c. Evaluarea

Elevii s-au bucurat foarte mult de aprecierile primite din partea cumpărătorilor dornici să-și achiziționeze simboluri colorate și să ajute astfel o familie nevoiașă. În același timp, au învățat că munca organizată, în echipă, combinată cu altruism și prietenie poate readuce zâmbetul pe buzele unei familii nevoiașe.

Poze – târg culinar

Poză - Târg caritabil

Poze – Pușculița banilor mărunți

BIBLIOGRAFIE

1. Cernea, M., *Contribuția activităților extracurriculare la optimizarea procesului de învățământ, în învățământul primar*, Ed. Discipol, București, 2001;
2. Dănilă I., Gherghina D., Simiciuc E., Șerban D., Popescu M., *Activități Extracurriculare și Extrașcolare Îndrumător Metodic. Antologie de Texte,* Editura Didactica Nova, Craiova, 2009.

73. PROIECT DIDACTIC

Ciubotariu Gabriela, Şcoala Gimnazială "Ştefan cel Mare" Vaslui

CLASA: a II-a
ARIA CURRICULARĂ: Matematică şi Explorarea Mediului
DISCIPLINA: Ştiinţe ale naturii
UNITATEA DE ÎNVĂŢARE : **Omul şi mediul înconjurător**
TEMA LECŢIEI: Omul şi mediul înconjurător
TIPUL LECŢIEI : predare-învăţare
OBIECTIV FUNDAMENTAL :
-înţelegerea impactului activităţilor umane asupra mediului înconjurător
OBIECTIVE OPERAŢIONALE:
OB. COGNITIVE :
O1- să identifice componentele naturale şi pe cele create de om , care alcătuiesc mediul înconjurător;
O2-să denumească acţiuni care conduc la poluare şi consecinţele acestora;
O3- să prezinte aspecte legate de poluarea mediului;
O4-să argumenteze necesitatea acţiunilor cu caracter ecologic;
O5-să structureze informaţiile în scheme logice;
O6-să folosească în exprimare un limbaj ştiinţific adecvat
OB. AFECTIVE :
O7-să relaţioneze pozitiv cu membrii echipei din care fac parte;
O8-să participle activ la lecţie, răspunzând tuturor solicitărilor ;
OB. PSIHOMOTORII :
O9-să efectueze corect sarcinile de lucru (lipire, grupare) în conformitate cu cerinţele formulate
METODE ŞI PROCEDEE: expunerea, explicaţia, conversaţia, problematizarea, lucru în echipă, ciorchinele, R.A.I., termeni cheie, învăţarea prin descoperire,
MATERIALE : -planşe, pentru fiecare echipă fişe cu informaţii, plan de prezentare, suport pentru expunere, imagini decupate, lipici, elemente pentru decorare, ecusoane, carioci
FORME DE ORGANIZARE : frontală, în grup
BIBLIOGRAFIE :

- Curriculum naţional, Programe şcolare pentru învăţământul primar, Bucureşti, 2005
- Marcela Peneş; *Ştiinţe ale naturii* – manual pentru clasa a IV-a, Editura ANA, 2006
- *Metodica predării cunoştinţelor despre natură la clasele I-IV*, Ed. Didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1988
- *Predarea interactivă şi centrată pe elev*, Modul de curs PIR
- *Didactica Nova- Revistă de informare şi cultură didactică,* Nr. 4-5/2006, Anul II, Craiova

EVENIMENTE DIDACTICE	OB. OP.	CONŢINUT INFORMAŢIONAL EMITEREA SARCINILOR ŞI A INFORMAŢIILOR	METODE ŞI PROCEDEE	RESURSE MATERIALE	EVALUARE
Moment organizatoric		Mobilierul va fi grupat în jurul suportului pentru afişare. Elevii pregătesc cele necesare pentru lecţie: caiet, manual, stilou.			
Captarea şi orientarea atenţiei		Citesc legenda: **Omul, stăpânul lumii** "Cu mult timp în urmă, vieţuitoarele au hotărât să-şi aleagă un împărat. Adunate în apele mării, au zis: -Cine va ajunge primul în vârful cel înalt al munţilor, acela va fi stăpânul nostru! La răsăritul soarelui, vieţuitoarele au pornit spre muntele din depărtare. Multe au rămas însă în apele mării: scoici, meduze, căluţi de mare, peşti mai mari sau mai mici.. Altele au reuşit să iasă pe uscat: raci, crabi, broaşte, şerpi. Mai harnici, şoarecii şi şopârlele au ajuns în câmpii. Căprioarele, lupii, mistreţii şi vulpile au ajuns în zona dealurilor. Puternicii urşi, râşii cei iuţi, au ajuns la poalele munţilor şi acolo au rămas. Numai **OMUL** a reuşit să ajungă în vârful munţilor, devenind ***stăpânul lumii."*** De ce credeţi că omul a fost singura vieţuitoare care a reuşit sa fie deasupra celorlalte şi să le domine?	expunerea conversaţia	Fişa cu legenda, pentru portofoliu	
Anunţarea temei şi a obiectivelor		Ca stăpân al lumii, omul a încercat să o domine şi să o modifice după propriile nevoi. În unitatea de învăţare care urmează vom discuta despre mediile în care trăiesc organismele vii şi despre importanţa protejării acestor medii de viaţă. Astăzi vom desfăşura activităţi în urma cărora veţi dobândi cunoştinţe despre om şi mediul înconjurător. Scriu titlul pe tablă, iar elevii pe caiete. *Omul şi mediul înconjurător*	conversaţia		

Dirijarea învăţării	O1

		După ce fiecare echipă va încheia prezentarea, vom stabili câte un termen cheie, pe care îl vom nota pe tablă, alcătuind o listă: deşeuri, sortare, reciclare, poluare, ecologie	termeni cheie		
Asigurarea conexiunii inverse	O6	Urmărind materialele expuse, schema şi lista termenilor cheie de pe tablă, elevii vor răspune la întrebări când vor primi mingea şi vor formula şi ei întrebări, aruncând mai departe.	R.A.I.	minge	răspunsuri, formulare de întrebări
Încheierea activităţii		Voi face aprecieri individuale şi asupra modului în care au lucrat echipele. Materialele expuse vor fi folosite în lecţiile următoare despre medii de viaţă. Propun elevilor desfăşurarea unui proiect tematic în cadrul căruia să desfăşoare acţiuni practice de curăţire a mediului înconjurător. Titlul proiectului este *VIITORUL E ÎN MÂINILE NOASTRE!!!*	conversaţia		

74. PROIECT EDUCATIV „SINGUR ACASĂ”

p.i.p. Cîrlescu Iulia-Adriana
Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Activităţi propuse, în ordinea în care se vor desfăşura:

1. Stabilirea echipei de proiect în cadrul proiectului „Singur acasă”
2. Lansarea proiectului „Singur acasă”
3. „Cine are grijă de mine?”
4. „Ce-mi doresc de la ceilalţi?”
5. „Cum îmi aleg prietenii?”
6. „Să discutăm despre toleranţă”
7. „Tema pentru acasă și timpul liber”
8. „Gânduri pentru părinţii mei”
9. Monitorizarea şi evaluarea proiectului şi a rezultatelor
10. Diseminarea şi promovarea rezultatelor proiectului

Număr de parteneri: 1

Argument

Migraţia a devenit o problemă de o importanţă majoră atât economică cât şi socială în România. Migraţia forţei de muncă în străinătate este unul din cele mai importante fenomene pentru transformările sociale ale României şi pentru vieţile cetăţenilor ei. Conform rezultatelor prezentate în cadrul pattern-ului românesc migraţionist un rol fundamental este jucat de motivele financiare.

Alături de efectele asupra forţei de muncă şi cele ale banilor trimişi din străinătate, migraţia are efecte complexe, poate cele mai dureroase asupra structurii, dinamicii, funcţionalităţii familiei în general şi minorilor, în special. Fenomenul migraţiei s-a extins mult în ultimii ani, iar motivul plecării este în principal câştigul financiar.

De asemenea, în ultimul deceniu, societatea românească s-a confruntat cu câteva fenomene care au atras atenţia asupra problemelor pe care le întâmpină instituţia familiei astăzi: număr crescut al divorţurilor, decesul unuia dintre părinți, numărul crescut al copiilor abandonați, ceea ce presupune o educaţie în familiile monoparentale sau în plasament.

Lipsa de afecţiune şi lipsa părinţilor are efecte dintre cele mai îngrijorătoare: face ca aceşti copii să se izoleze, să nu comunice, să devină vulnerabili în plan afectiv – motivaţional, riscând să abandoneze şcoala, să absenteze de la şcoală, să devină indisciplinaţi, performanţele la învăţătură scad, suferă deviaţii de comportament, au tendinţa de a se asocia cu grupuri deviante.

Prin urmare, în cadrul proiectului „Singur acasă”, proiect ce vizează copiii ai căror părinţi sunt plecaţi în străinătate, copii proveniți din familii monoparentale sau copii în plasament, se va avea în vedere desfăşurarea unor activităţi de consiliere individuală şi de grup care să vină în sprijinul elevilor, familiilor acestora şi cadrelor didactice.

Ținta strategică din PDS: Dezvoltarea dimensiunii europene a școlii prin derularea de proiecte și parteneriate locale, naționale și europene.

Obiectivul general: Consilierea copiilor ai căror părinţi sunt plecați la muncă în străinătate, copii proveniți din familii monoparentale sau copii în plasament, în vederea autocunoaşterii personale, a identificării nevoilor cognitive, social-emoţionale ale acestora şi ameliorării problemelor de dezvoltare cu care se confruntă.

Obiective specifice:

- implicarea unui număr de 37 elevi în activități de consiliere desfăşurate în şcoală până în aprilie 2020.
- ameliorarea problemelor de natură afectivă a unui număr de 37 copii implicaţi în proiect până în aprilie 2020;
- prevenirea situaţiilor de risc: tentația străzii, drogurile, tentativele de suicid etc. pentru 37 de elevi implicați în proiect până în aprilie 2020;

- dezvoltarea abilităţilor unui număr de 37 elevi de a proiecta şi desfăşura în echipă un număr de 6 activităţi de consiliere în şcoală şi în comunitate până în aprilie 2020;
- creşterea implicării unei instituţii din cadrul comunităţii locale în activităţile desfăşurate de şcoală până în aprilie 2020.

Grup ţintă: Elevi ai căror părinţi sunt plecaţi în străinătate, de la Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare" Vaslui.

Durata proiectului: 6 luni

Activitatea nr.: 1

Titlul activităţii: Stabilirea echipei de proiect

Tipul activităţii: acţiune de informare

În cadrul unităţii implicate în proiect, responsabilul din unitate va face cunoscută tema Proiectului educațional local: „Singur acasă", ce va avea loc în perioada noiembrie 2019 - aprilie 2020. Se va stabili echipa de proiect – cadrele didactice care vor participa la derularea proiectului.

Activitatea nr.: 2

Titlul activităţii: Lansarea proiectului

Tipul activităţii: conferinţă de lansare

Responsabilul de proiect din unitate va face cunoscută lansarea Proiectului educațional local: „Singur acasă" ce va avea loc în perioada noiembrie 2019 - aprilie 2020 în vederea consilierii copiilor ai căror părinţi sunt plecaţi la muncă în străinătate, copii proveniţi din familii monoparentale sau copii în plasament, a identificării nevoilor cognitive, social - emoţionale ale acestora şi ameliorării problemelor de dezvoltare cu care se confruntă.

Activitatea nr.: 3

Titlul activităţii: „Cine are grijă de mine?"

Tipul activităţii: consiliere

Activitatea are ca scop consilierea copiilor. Psihologul invitat va demara discuţii despre vârsta şcolară mică, despre diferenţele individuale între copii, continuând cu stiluri parentale şi influenţa lor asupra stimei de sine a copiilor, educaţia prin iubire, problemele zilnice ridicate de creşterea şi educarea copiilor. Se vor stabili responsabilităţile tutorelui (să aibă grijă de sănătatea copilului, alimentaţia, activitatea şcolară, să contacteze în caz de urgenţă părinţii plecaţi). Se va sublinia importanţa legăturii permanente cu părinţii sau tutorii copiilor.

Activitatea nr.: 4

Titlul activităţii: „Ce-mi doresc de la ceilalţi?"

Tipul activităţii: dezbatere

Activitatea are ca scop realizarea unui dialog între elevii implicaţi în proiect, cadrele didactice prezente şi psihologul invitat. Elevii vor fi antrenaţi în discuţii pe diferite teme: încredere şi lipsa de încredere, bunătate şi răutate, cinste şi minciună, curaj şi laşitate etc. Se vor sublinia trăsăturile pozitive pe care trebuie să le aibă fiecare om şi efectele comportamentelor negative.

Activitatea nr.: 5

Titlul activităţii: „Cum îmi aleg prietenii?"

Tipul activităţii: dezbatere

Responsabilul activităţii va demara activitatea prin prezentarea unor proverbe şi zicători despre prietenie. Elevii vor prezenta lecturi adecvate, personaje preferate, întâmplări reale despre prietenie. Vor primi fişe de lucru cu diferiţi itemi: să explice un proverb despre prietenie, să enunţe trei criterii de alegere a unui prieten să realizeze un desen în care să ilustreze prietenia.

Activitatea nr.: 6

Titlul activităţii: „Să discutăm despre toleranţă"

Tipul activităţii: dezbatere

Responsabilul activităţii le va prezenta elevilor materiale video despre toleranţă: noţiuni teoretice, filme pe această temă. Elevii vor fi supuşi unui interviu pe tema propusă. Psihologul invitat va antrena elevii într-o dezbatere pe această temă şi le va înmâna chestionare pentru a verifica modul în care şi-au însuşit cunoştinţele.

Activitatea nr.: 7
Titlul activităţii: „Tema pentru acasă şi timpul liber”
Tipul activităţii: activitate practică
Responsabilul activităţii împreună cu echipa de proiect va concepe, organiza şi desfăşura diferite activităţi menite să-i ajute pe copii în recuperarea unor decalaje de natura intelectuală şi afectiv - motivaţională: activităţi de recuperare în ceea ce priveşte achiziţiile şcolare ale copiilor (la materiile la care aceştia sunt deficitari), activităţi de socializare şi timp liber, organizare de concursuri, spectacole, grupuri de discuţie.
Activitatea nr.: 8
Titlul activităţii: „Gânduri pentru părinţii mei”
Tipul activităţii: concurs
Concursul se va desfăşura la nivelul fiecărei clase participante în cadrul proiectului, având ca finalitate premierea cu diplome a câştigătorilor. Elevii vor realiza lucrări artistico-plastice şi creaţii literare cu tema „Singur acasă”. Lucrările vor fi arătate părinţilor pentru ca aceştia să înţeleagă mai bine ce este în sufletul copiilor lor când ei sunt plecaţi.
Activitatea nr.: 9
Titlul activităţii: Monitorizarea proiectului şi evaluarea rezultatelor proiectului
Tipul activităţii: observarea şi analiza stadiului de derulare a proiectului
Data/perioada de desfăşurare: noiembrie 2019 – aprilie 2020
Modalităţi de evaluare: chestionare, discuţii de grup, prezentare în faţa unei audienţe
Pe toată durata proiectului coordonatorul de proiect şi echipa de proiect vor monitoriza permanent toate activităţile propuse şi realizate după planul de realizare a proiectului. Se vor evalua rezultatele după fiecare activitate prin folosirea instrumentelor de evaluare: chestionare, interviuri, observaţia, măsurarea nivelului de participare, analiza documentelor, discuţii cu elevii, discuţii de grup cu profesorii, scenarii alternative.
Activitatea nr.: 10
Titlul activităţii: Diseminarea şi promovarea rezultatelor proiectului
Tipul activităţii: activităţi de mediatizare şi informare
Data/perioada de desfăşurare: noiembrie 2018 – aprilie 2019
Modalităţi de evaluare: chestionare, discuţii de grup, prezentare în faţa unei audienţe, proces verbal
Mediatizarea se va face începând cu revistele Şcolii Gimnaziale „Ştefan cel Mare” Vaslui: „Arcaşii” şi „Carusel”, la nivelul Consiliului profesoral, la nivelul Comisiei metodice a învăţătorilor, la nivelul Cercului pedagogic, la nivelul ISJ Vaslui şi CJRAE Vaslui.
Rezultate cantitative
- 1 grup de iniţiativă - acţiune în domeniul consilierii elevilor a căror părinţi sunt plecaţi;
- 10 planuri de activităţi în domeniul consilierii individuale şi de grup;
- 3 materiale informative despre proiect şi activităţile sale;
- 1 sală amenajată pentru desfăşurarea activităţilor proiectului, dotată cu mijloacele şi tehnica necesară;
- 1 expoziţie cu lucrări ale elevilor.

Rezultate calitative
- implicarea activă a elevilor în activităţi extraşcolare;
- dezvoltarea iniţiativelor şi competenţelor de grup;
- creşterea numărului de activităţi de consiliere;
- ameliorarea problemelor de natură afectivă a elevilor implicaţi în proiect;
- îmbunătăţirea situaţiei şcolare a elevilor implicaţi în proiect;
- consolidarea relaţiei dintre copil – familie – şcoală.

Modalităţi de monitorizare şi evaluare a rezultatelor proiectului.

Urmărirea modului de realizare, monitorizare şi evaluare a proiectului se va face treptat, axându-se pe o serie de instrumente de monitorizare şi evaluare astfel:
- chestionare de diferite tipuri care vor arăta implicarea în activităţile propuse a grupului ţintă;

- interviuri prin care se vor evalua opiniile, valorile şi sentimentele grupului ţintă;
- observaţii –se vor observa aspectele alese în activităţile propuse;
- discuţii de grup cu elevii – se vor realiza schimburi de păreri în grupul de elevi cu privire la aspecte legate de proiect;
- discuţii de grup cu cadrele didactice – se vor realiza schimburi de păreri în legătură cu experienţele dobândite în cadrul proiectului.

Modalităţi de evaluare: chestionare, interviuri, observaţia, măsurarea nivelului de participare, analiza documentelor, prezentare în faţa unei audienţe, discuţii de grup cu elevii, discuţii de grup cu cadrele didactice, jocuri de rol, scenarii alternative, portofoliu.

Indicatori de evaluare: evaluarea are loc în mod regulat; s-a convenit în mod clar asupra unei proceduri de feedback; evaluarea este un obiectiv clar al agendei de întâlniri dintre parteneri; obiectivele partenerilor privitoare la proiect sunt clar definite şi există o înţelegere cu privire la distribuirea sarcinilor privind evaluarea; materialele pentru evaluare (chestionare, rapoarte ale interviurilor sau discuţiilor, etc.) folosite sunt disponibile cu experienţele dobândite în cadrul proiectului.

Beneficiari direcţi: elevii ai căror părinţi sunt plecaţi în străinătate

Beneficiari indirecţi:
- cadrele didactice care vor participa la proiect;
- partenerii şcolii ce se vor implica în proiect;
- elevii şi cadrele didactice din şcoală care vor beneficia de rezultatele proiectului;
- şcoala ca organizaţie şi managerii şcolii;
- comunitatea locală.

Implementarea proiectului „Singur acasă" va avea *impact* asupra:
- grupurilor ţintă (se vor echilibra din punct de vedere emoțional; vor avea ocazia să discute despre problemele cu care se confruntă cu persoanele avizate; vor învăţa să găsească soluţii creative la problemele cu care se confruntă; se vor integra cu mai multă uşurinţă din punct de vedere şcolar şi social în comunitate; vor avea mai multă încredere în forţele proprii; vor exersa şi vor dezvolta abilităţi de comunicare cu diferite persoane: părinţi, profesori, rude apropiate, reprezentanţi ai comunităţii; îşi vor îmbunătăţi relaţia cu familia (părinţi, fraţi);
- comunităţii şcolare (valorificarea rezultatelor proiectului pe tema migraţiei şi a consecinţelor acesteia);
- şcolii ca organizaţie (creşterea capacităţii instituţionale, extinderea parteneriatelor, creşterea prestigiului în comunitate);
- partenerilor din proiect (dobândirea unor informaţii şi abilităţi);
- comunităţii locale (rezolvarea unor probleme pe tema migraţiei şi a consecinţelor acesteia);

Durabilitatea Proiectului „Singur acasă" va fi asigurată prin:
- continuarea activităţii grupului de iniţiativă / acţiune constituit în cadrul proiectului;
- continuarea implicării elevilor care au dobândit noi abilităţi pe parcursul derulării proiectului;
- participarea în anul şcolar următor la unui proiect educaţional cu impact mai mare, la nivel de judeţ.
- menţinerea / dezvoltarea parteneriatelor încheiate în cadrul proiectului;
- includerea bunelor practici identificate în proiect în strategiile şcolii.

Elementele de noutate ale proiectului:

Elevii vor avea oportunitatea de a se echilibra din punct de vedere emoțional; vor avea ocazia să discute despre problemele cu care se confruntă cu persoanele avizate; vor învăţa să găsească soluţii creative la problemele cu care se confruntă; se vor integra cu mai multă uşurinţă din punct de vedere şcolar şi social în comunitate; vor avea mai multă încredere în forţele proprii; vor exersa şi vor dezvolta abilităţi de comunicare cu diferite persoane: părinţi, profesori, rude apropiate, reprezentanţi ai comunităţii; îşi vor îmbunătăţi relaţia cu familia (părinţi, fraţi).

În cadrul comunităţii şcolare se vor organiza activităţi destinate intereselor elevilor, se vor valorifica rezultatele proiectului pe tema migraţiei şi a consecinţelor acesteia.

75. DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPIILOR PREȘCOLARI

Prof. educatori Cobzaș Daniela și Hintea Claudia, Csei Șimleu Silvaniei

Dezvoltarea socio-emoţională a copiilor este importantă din următoarele motive:

- ajută la formarea şi menţinerea relaţiilor cu ceilalţi
- ajuta copiii să se adapteze la grădiniţă şi la şcoală
- previne apariţia problemelor emoţionale şi de comportament.

Cum își dezvoltă copiii abilitățile emoționale?

Adulţii (părinţii, educatorii) sunt cei care contribuie la dezvoltarea abilităţilor emoţionale ale copiilor prin trei modalităţi:

1. Reacțiile adulților la emoțiile exprimate de copii
   Modul în care adulţii reacţionează la exprimarea emoțională a copiilor lor determină exprimarea sau inhibarea emoţiilor viitoare ale acestora.
2. Exprimarea propriilor emoţii de către adulţi.
   Expresivitatea emoţională a adulţilor devine un model pentru copii, în ceea ce priveşte exprimarea emoţională.
3. Discuţiile despre emoţii
   Experimentarea unor situaţii emoţionale diferite şi discuţiile cu părinţii, ajută copiii în înţelegerea situaţiilor emoţionale şi în reacţionarea adecvată în astfel de situaţii.

Joc cu frunze

Abilități socio-emoționale implicate:

Copiii își pot exersa abilitățile de autoreglare emoțională, precum gestionarea emoțiilor negative generate de posibilitatea de a fi eliminat din joc. Reglarea cu succes a emoțiilor negative și continuarea jocului vor spori competența socială a copilului. Totodată, acest joc implică abilități de interacțiune socială, ca de exemplu așteptarea rândului de a se juca cu frunze și de a urma regulile. Pentru că această perioadă este importantă din punctul de vedere al formării identității de gen, implicarea copiilor de ambele genuri în joc va contribui la o înțelegere mai extinsă a rolurilor de gen și la diversificarea repertoriului de comportamente. În concluzie, stimulând implicarea copiilor în acest joc, educatoarele vor putea să dezvolte abilitățile de cooperare, de așteptare a rândului, de urmare a regulilor și de gestionare a emoțiilor negative ale preșcolarilor.

76. EXPERIENȚE EDUCAȚIONALE NON – FORMALE

Prof.inv.primar Colpoș Mirela
Școala Gimnazială ”Ciprian Porumbescu”, Comănești, Bacău

Având în vedere contextul legislativ general al educaţiei precum şi cel specific educaţiei şcolare şi extraşcolare, organizarea activităţilor formale, non-formale la nivel instituţional reprezintă o prioritate din perspectiva nevoilor de dezvoltare a copilului pe coordonatele: a învăţa să cunoşti; a învăţa să faci; a învăţa să trăieşti alături de ceilalţi; a învăţa să fii.

Educaţia, sub toate formele ei, formală, non-formală şi informală este prezentă şi la nivelul şcolii noastre printr-un ansamblu de acţiuni pedagogice proiectate, structurate şi organizate sistemic, realizate cu rigurozitate în timp şi spaţiu atât în cadru instituţionalizat cât şi extradidactic.

Programul “Să știi mai multe, să fii mai bun!”a venit să completeze în mod armonios paleta de activităţi nonformale şi să asigure un echilibru între formal, nonformal, informal.

Activităţile extracurriculare formează comportamente sănătoase, constituie sursă de interacţiune dintre elevi, contribuie la dezvoltarea capacităţii de dialog şi cooperare, presupun cultivarea respectului faţă de sine şi faţă de ceilalţi. În contexte nonformale, școlarii și cadrele didactice sunt mai relaxati, mai deschisi, mai receptivi**.** Timpul liber este folosit într-un mod mai eficient, de aceea am propus în anul școlar 2017 – 2018, pentru săptămâna “Să știi mai multe, să fii mai bun!” un proiect la nivelul a două clase primare (clasa I A și clasa a II-a A), vizând în mod deosebit activități cu teme îndrăgite și dorite de școlari, dar si cu scop educativ în același timp.

În urma unei analize de nevoi, am hotărât să desfășurăm diferite activități din diverse categorii (culturale, sportive, activități de educație pentru protejarea mediului, voluntariat) prin care să venim în întâmpinarea dorințelor elevilor noștri.

Menționăm ca acivități desfășurate:

- ✓ ”Investigații în lumea ocupațiilor” – în vizită la prietenii noștri de la Kaufland, Comănești;
- ✓ ”Școlar fără ghiozdan” – jocuri logice / de cultură generală / cu zaruri / ghicitori / puzzle;

- ✓ “Pe aripi de primăvară pornim la drum.” -vizită la S.C. Brădăţel SRL Asău (profil de activitate: transporturi, exploatare forestieră, reparaţii si construcţii drumuri comunale, forestiere) ; punct de lucru - Comăneşti;

- ✓ “Promovarea valorilor culturale” - Gara Comăneşti – monument istoric ; replică a Gării Lausanne şi foarte asemănătoare celei din Curtea de Argeş;
- ✓
- ✓ “Educaţie ecologică ” - activitate din cadrul Proiectului Eco Junior 2015, realizat de Asociaţia “Drumeţii Montane”- promovarea mediului înconjurător şi un stil de viaţă sănătos prin organizarea de activităţi eco- recreative cu nuanţe ludice;
- ✓ **“**Abilităţi de viaţă**”** - exerciții de creștere a încrederii în echipă.

- ✓ **„”Solidaritate şi voluntariat”** – în cadrul Strategiei Naționale de Acțiune Comunitară , Acestui proiect îi voi dedica aici mai mult spațiu, deoarece este drag sufletului meu,

PREZENTARE PROIECT

Ministerul Educatiei Naţionale, precum si alte ministere, în parteneriat cu organizaţia Children's High Lever Group,a demarat SNAC (Strategia Naţională de Acţiune Comunitară),sub patronajul directorului pe probleme de educatie, Muir John Potter si al baronesei Emma Nicholson.

Definiţie: SNAC presupune dezvoltarea activităţii de voluntariat realizată de copii/elevi din învăţământul preuniversitar şi studenţi, care permite acestora să devină cetăţeni informaţi şi devotaţi solidarităţii umane.

Scop: Creşterea interacţiunii şi a incluziunii sociale.

Format: un program la care participă copii şi elevi din învăţământul preuniversitar, care implică o varietate largă de a activităţi creative şi pline de imaginaţie, a căror menire, pe lângă mesajul educativ, este de a creşte gradul de integrare socială.

Istoric:

- Februarie 2004: un Memorandum referitor la SNAC a fost semnat de 5 miniştri şi de primul ministru
- Aprilie 2004: a avut loc Conferinţa de lansare a Strategiei Naţionale de Acţiune Comunitară
- Octombrie 2006: delegaţi din 12 ţări au participat la Conferinţa internaţională intitulată „Dezvoltarea strategiilor naţionale de acţiune comunitară”. Conferinţa a fost organizată la Bucureşti şi a avut ca scop extinderea modelului românesc şi în alte ţări. Până la finalul lui 2007, SNAC era pilotată în alte trei ţări.
- Decembrie 2006: baroneasa Emma Nicholson şi scriitoarea J. K. Rowling înfiinţează Children’s High Level Group. Asociaţia, cu Muir John Potter ca director de educaţie, a susţinut activ dezvoltarea programelor de acţiune comunitară în Europa: La Cotroceni prezentare program pilot SNAC ,Liceul “I.H.Rădulescu “ Tîrgovişte.
- 2007: apare OMECT nr. 1734, care este baza legală de implementare a Strategiei de Acţiune Comunitară în România

Obiective:

- Încurajarea implicării elevilor, ca voluntari, în activităţi desfăşurate cu persoane aflate în dificultate, în scopul susţinerii procesului de incluziune socială şi de dezvoltare educaţională personală a acestora;
- Realizarea incluziunii şi implicării persoanelor aflate în dificultate, prin angajarea tuturor celor interesaţi într-un program educaţional de activităţi ce promovează intens incluziunea socială;
- Includerea persoanelor izolate din punct de vedere social în viaţa comunităţilor lor locale prin activităţi desfăşurate în comun;
- Dezvoltarea educaţională a voluntarilor.

Beneficiari:

- direcţi:
  - copii cu dizabilităţi,
  - copii cu dificultăţi de învăţare şi adaptare şcolară şi socială,
  - copiii/tineri/adulţi din categorii vulnerabile.
- indirecţi:
  - familiile persoanelor aflate în dificultate,
  - comunitatea,
  - societatea.

Context: Unităţile de învăţământ preuniversitar organizează echipe mixte, alcătuite dintr-un numar egal de elevi beneficiari si elevi voluntari. Concursul naţional,,Împreună pentru viitor",are două secţiuni:dans modern şi dans tradiţional.

Criterii de participare:Fiecare echipă are număr egal de participanţi;

Nu se admite participarea in concurs a elevilor ce urmează cursuri de dans de performanţă sau sunt legitimaţi la un club de dans.

Probe: Fiecare echipaj susţine un moment artistic coregrafic cu durata de 3-8 minute. Depăşirea timpului alocat,atrage descalificarea.

Proiectul nostru a început in anul 2017,când, alături de doamna Ștefania Volmer de la CSEI NR.2 Comănești mi-a propus să învăț câțiva copii cu dizabilități să danseze. Aşa s-a născut trupa *Smile.* Au urmat ore de muncă,s-au legat prietenii,s-au împărtăşit experienţe,s-au adunat amintiri.

Orele de repetiţii ne-au făcut pe toţi (beneficiari si voluntari) ,să înţelegem că deşi suntem diferiţi ,putem face lucruri minunate împreună ,iar amintirile clădite în sufletul nostru sunt cele ce rămân peste timp adevărate nestemate ale sufletului nostru.

Aşa că, odată ce trupa a fost încropită,şi orele de repetiţii niciodată neglijate,am participat la concursul judeţean de dans,,Împreună pentru viitor",prima oară în anul 2018 şi am luat locul I.

Atâta timp cât ştim visa în culori,furtunile vieţii sunt doar lacrimi ce spală inimile şi le îmbracă în iubire!

Prin activităţile pe care le-am desfăşurat, am urmărit ca elevii să cunoască ocupațiile locuitorilor din zonă, o educare nonformală faţă de cei care nu au părinţi, dezvoltarea unor capacităţi de protejare a mediului, promovarea valorilor culturale, îmbogăţirea cunoștințelor și valorizarea copiilor talentați.

77. INIȚIATIVE DIDACTICE- SCHIMB DE BUNE PRACTICI

Prof. Înv. Primar Coman Malvina
Școala Gimnazială Ion Pop Reteganul Sîncel

Ca urmare a beneficierii de o bursă pentru mobilităţi individuale am participat la stagiul de formare în afara ţării. Cursul s- a numit „Ecosistema bambino – il metodo etologico del cucciolo dell*uomo" şi a fost organizat de „GRUF - Gruppo per la Ricerca a livello Universitario di Firenze" din Italia. În cadrul acestui curs am avut ocazia să descopăr minunata metodă de educare şi instruire a copilului şi anume Metoda Montessori.

După întoarcerea acasă am aplicat, la clasă, cîteva din tehnicile care să facă mai uşoară adaptarea elevilor elevilor clasei pregătitoare la şcoală. Am înţeles cât de important este pentru micii şcolari ambientul, interiorul sălii de clasă, vesel şi plăcut.

O dată asigurat acest punct de plecare am început să iniţiez elevii, îm mod gradat, în utilizarea tuturor obiectelor şi materialele ce compun ambientul, modul corect de a le folosi, de a le pune „ în ordine". Aceste cuvinte" a pune totul în ordine", reprezintă unul din principiile esenţiale ale organizării ambientului. Într- adevăr, pentru a putea pune fiecare lucru la locul său,am stabilit un loc pentru fiecare obiect deoarece cu cât ambientul respectă aceste condiţii cu atât conduce mai bine spre ordine şi organizare. Astfel, după fiecare activitate fiecare elev ştie exact locul fiecărui material sau obiect, acest fapt dându-i siguranţă, calm şi linişte interioară. În acelaşi timp, elevii au fost orientaţi şi spre activitate de păstrare a lucrurilor care îi înconjoară. Deprindere de a păstra obiectele din jur au dobândit- o prin exerciţiul "Vocea lucrurilor". Eu însămi transpunându-mă în vocea care le vorbeşte, ,, Mai murdărit! M-ai jignit!" La auzul "vocii lucrurilor" copiii au devenit mai sensibili la acest reproş şi s-au străduit să fie mai atenţi în manevrarea obiectelor.

Sigur că toate activităţile enumerate mai sus au avut drept scop disciplinarea colectivului de elevi în vedere obţinerii de performanţe. "A învăţa să se mişte" este cheia obţinerii în clasă a disciplinei şi a ordinii. Cu cît mai multe mişcări vor fi învăţate,cu atît se avansează spre scopul de a permite activităţii infantile o desfaşurare ordonată.Prin demonstraţie am învăţat elevii acele mişcări care intervin în fiecare moment al vieţii practice,cum ar fi să se aşeze şi să se ridice, să apuce şi să aşeze obiectele, să adune lucrurile căzute pe jos şi să le repună la locul lor cu grijă,să ofere altora un obiect, să schimbe pasul şi aşa mai departe. Pentru perfecţionareamişcărilor am introdus şi exerciţii de gimnastică special concepute pentru eleviii mei. În acest sens am introdus "mersul pe fir" care are drept scop imediat de a asigura echilibrul persoanei şi de a-i perfecţiona deplasarea ,adică a ceea ce reprezintă cheia perfecţionarii celor mai diferite mişcări, fiindcă aproape toate presupun faptul primordial al echilibrului persoanei.

Un alt exerciţiu colectiv, pe care l- am introdus şi care impune participarea întregii clase, este ,,exerciţiul tăcerii" ,care constă în efortul gradual al fiecarui copil, pentru a ajunge, în acelaşi timp cu colegii săi, la o perfectă imobilitate. Şi întrucît fiecare sunet sau zgomot este legat de mişcare, acel exerciţiu îşi asumă drept caracteristică ,,liniştea". Lecţia de linişte este deci rezultatul efortului depus de elevi şi reprezintă unul dintre mijloacele surprinzătoare de instaurare a calmului şi a disciplinei.Pentru ca liniştea să fie perfectă e nevoie de cooperare între toţi copiii în vederea atingerii scopului comun.De la o zi la alta copiii demonsrează o putere de control crescândă, mulţi dintre ei, decât să conturbe liniştea, preferă să se abţină de la a- şi ştergenasul, a tuşi sau a strănuta. Un singur,,rebel"e suficient să tulbure aceasta linişte,un singur copil zgomotos,care calcă apăsat sau trînteşte uşa, ajunge ca să deranjeze atmosfera de pace a micii comunităţi. Lecţia de linişte o închei cu chemarea generală a copiilor pe nume. Chemarea o fac cu voce joasă ceea ce pretinde o atenţie intensă din partea copilului, pentru a-şi auzi numele. Cînd el îşi aude propriul nume,trebuie să se ridice şi cu mişcare uşoară, atentă să să vină la mine.

În toate activităţile pe care le-am întreprins am căutat să realizez acel habitata de care elevul are nevoie pentru a veni cu drag la şcoală, . Elevii au învăţat să respecte disciplina, buna cuviinţă, convieţuirea în comun cu ceilalţi precum şi importanţa cooperării şi întrajutororii. Aptitudiniile de

ascultare le dezvolt prin variate jocuri. Am introdus jocuri ca:“Timpul poveştilor”,“Jocul tăcut”, “Plimbarea ascultătorilor”, ”Frământări de limbă”, etc.

Din dorinţa de a valorifica cunoştinţele şi experienţele de bune practici am prezentat şi am comunicat colegilor profesori împortanţa amenajării ambientului şi disciplinării micii comunităţi care, cu siguranţă, nu va rămâne pasivă şi se va implica în formarea şi dezvoltarea propriei personalităţi. Le- am demonstrat colegilor rolul şi puterea educativă a ambientului. cel care normalizează şi promovează dezvoltarea copilului ca om, neînstrăinat de esenţa sa. Amenajarea ambientului dezvoltăm elevului atitudinea pozitivă faţă de şcoală: încredere în sine, simţul ordinii, curiozitate şi concentrare, iniţiativa şi perseverenţa, abilitatea de a lua decizii şi simţul responsabilităţii faţă de alţii.

Ceea ce am întreprins permite şi altora repetarea acestor activităţi care ne scot din rutină şi ne fac să înţelegem că orice conoştinţe se poate asimila şi altfel, mai plăcut, mai util şi cu aplicabilitate în lumea reală.

Bibliografie:

Montessori, Maria – Manual de pedagogie ştiinţifică, Napoli, Alberto Morano Editore, 1935
Montessori, Maria – Copilul, fiinţă divină, dar neînţeleasă, Editura Cartea românească, 1933, ediţie revizuită în 1991
Zanforlin, Mario – Tehnici de cercetare asupra comportamentului animal, Boringhieri ,1974

78. PROIECT DIDACTIC INTEGRAT

Prof. înv. primar Corceovei Elena
Şcoala Gimnazială ,,Lascăr Catargiu" Schela – Galaţi

CLASA: PREGĂTITOARE A
MIJLOC DE REALIZARE: activitate integrată
ARIA CURRICULARĂ: Limbă şi comunicare
UNITATEA TEMATICĂ: „Salutare, primăvară!"
DISCIPLINA PREDOMINANTĂ: Comunicare în limba română
DISCIPLINE IMPLICATE: C.L.R + A.V.A.P.+ M.M.
SUBIECTUL: "Paştele în sat", R. Niger
TIPUL LECŢIEI: dobândire de cunoştinţe
DURATA: 35 minute + 10 min
COMPETENŢE SPECIFICE:
CLR

- 1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj scurt, pe teme familiar, rostit clar şi rar;
- 1.3. Identificarea sunetului iniţial şi/ sau final dintr-un cuvânt, a silabelor şi a cuvintelor din propoziţii rostite clar şi rar;
- 2.1. Pronunţarea clară a sunetelor şi a cuvintelor în enunţuri simple;

AVAP

- 2.2. Exprimarea ideilor şi trăirilor personale, în aplicaţii simple, specifice artelor vizuale;

MM

- 1.4. Receptarea cântecelor cu un ambitus cuprins între DO_1- LA_1, cu o structură ritmico-melodică asemănătoare cântecelor din folclorul copiilor.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

O_1- să formuleze răspunsuri la întrebări despre conţinutul poeziei ,,Paştele în sat", de R. Niger;
O_2-să reproducă textul poeziei cu schimbarea intonaţiei, în funcţie de intenţia de comunicare;
O_3- să indice sunete/ silabe/ cuvinte percepute prin reprezentare grafică;
O_4- să utilizeze materialele puse la dispoziţie pentru realizarea unor produse artistice;
O_5- să audieze cântece pentru copii centrate pe tematică.

STRATEGII DIDACTICE:

a) ***Metode şi procedee***: explicaţia, expunerea, conversaţia euristică, învăţarea prin descoperire, memorizarea, exerciţiul, metoda cadranelor;

b) Mijloace de învăţământ: laptop, videoproiector, ecran de proiecţei, fişe de lucru, planşă literele „ț/Ț" de tipar, planşă ilustrată „De Paşte", album Rogvaiv „Jucării muzicale";

c) Forme de organizare: frontal, individual, pe grupe.

FORME DE EVALUARE*:* evaluare frontală, apreciere verbală, observare sistematică.

BIBLIOGRAFIE:

- Daniela Beşliu, Gabriela Bărbulescu, *Metodica predării limbii române în învăţământul primar*, Ed. Corint, 2009;
- Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*, E.D.P., Bucureşti, 1976;
- Ion Berca, *Metodica predării limbii române*, E.D.P., Bucureşti, 1971;
- ****** - Programe şcolare pentru clasa pregătitoare***, MINISTERUL EDUCAŢIEI, CERCETĂRII ŞI TINERETULUI, Bucureşti, 2013;
- Suport de curs – *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învățare pentru formarea competențelor cheie la școlarii mici*, MECTS, 2012.

Etapele instruirii şi dozarea **Ob. op.**	**Conţinutul informaţional al lecţiei**		**Strategii didactice**			**Evaluare**
	Activitatea profesorului	**Activitatea elevilor**	**Metode şi procedee**	**Mijloace de învăţare**	**Forme de organizare**	
I.Moment organizato-ric **15'**	Stabilesc ordinea şi disciplina în sala de clasă; Pregătesc materialele necesare în desfăşurarea activităţii. **„Întâlnirea de dimineaţă"** Îi voi invita pe elevi la covoraş cu ajutorul versurilor: „Haideţi să ne adunăm Invitaţii salutăm, Un gând bun noi le urăm Şi lecţia ne continuăm." După ce ne-am adunat la covoraş vom continua cu următoarele activităţi: **Salutul:** Mă bucur că sunteţi aici A început o nouă zi, Bună dimineaţa, copii!" „Şi-acum cercul să-l formăm Cu toţii să salutăm: „Bună dimineaţa!" ***Cântec*:„Bună dimineaţa"**	Se pregătesc pentru desfăşurarea lecţiei. Copiii salută invitaţii. Elevii răspund salutului, se aşează în cerc şi se salută între ei Se intonează cântecelul „Bună dimineaţa!". Fiecare copil va lipi la panou albinuţa cu	instructajul verbal conversaţia conversaţia interpretarea vocală conversaţia	 întâlnirea de dimineaţă album Rogvaiv, Jucării muzicale	frontal frontal frontal frontal	observarea sistematică autocontrolul observarea sistematică observarea sistematică

	Prezenţa: „După ce ne-am adunat Şi frumos ne-am salutat Colegii ne-am întâlnit, Cine oare n-a venit?” Se numără albinuţele prezente şi evidenţiaţi copiii absenţi. **Repere temporale:** anotimpul, ziua, data, luna, anul. **Calendarul naturii**: starea vremii. **Noutăţile zilei:** anunţarea prezenţei musafirilor pe întreaga durată a zilei. **Mesajul zilei:** anunţ tema zilei: „Salutare primăvară, ne bucurăm că eşti cu noi!”. **Orarul zilei:** anunţ activităţile. **Regulile clasei:** reamintirea acestora.	chipul său. Elevii care răspund vor lipi la calendarul naturii jetoanele corespunzătoare.	conversaţia conversaţia	panou prezenţa panou calendarul naturii panou regulile clasei	frontal frontal frontal	observarea sistematică observarea sistematică
II. Reactualizarea cunoştinţelor 5’	-Ce am învăţat ultima dată la comunicare în limba română? -Daţi exemple de cuvinte care au la început/ la mijloc/ la sfârşit sunetul „ţ”. -Despărţiţi în silabe cuvintele: ţară, moţ, Tomiţă, ţânţar. -Alcătuiţi o propoziţie cu cuvântul „ţară”.	-Sunetul şi literele “ţ/ Ţ”. Copiii dau exemple de cuvinte, despart în silabe, alcătuiesc propoziţii.	conversaţia exerciţiul	planşă cu litera”ţ/ Ţ”	frontal individual	apreciere verbală
III. Crearea fondului aperceptiv 2’	-Ce sărbătoare religioasă se apropie? (expun planşa) -Ce sărbătorim de Paşte? - Cum sărbătoriţi voi această sărbătoare?	- …Paştele. -…Învierea… -Simbolurile Paştelui sunt: ouăle roşii, cozonacul,	conversaţia	planşa ilustrată “De Paşte” planşă	frontal	frontală apreciere

	- Care sunt simbolurile Paştelui?	iepuraşul, mielul.	conversaţia	ilustrată "De Paşte"	frontal	verbală
IV. Anunţarea temei 1'	Comunic elevilor titlul lecţiei: "Paştele în sat", de Rădulescu Niger şi le anunţ obiectivele lecţiei, spunându-le că: vor memora poezia, vor răspunde la întrebări legate de conţinutul poeziei, vor recita poezia, pronunţând clar sunetele şi cuvintele, vor desena ouă şi vor audia melodii.	Ascultă şi reţin obiectivele lecţiei;	expunerea	planşa ilustrată "De Paşte"	frontal	observarea sistematică
V. Dirijarea învăţării 10' **O_1** **O_2**	Realizez intuirea planşelor ,,De Paşte",adresând întrebări copiilor, astfel încât să verbalizeze conţinutul de idei al poeziei. În această conversaţie sunt explicate cuvintele necunoscute lor: a fi voioasă, altar, a se închina, a se veseli. Recit poezia model, apoi adresez elevilor întrebări: - Ce titlu are poezia? V-a plăcut? De ce? Aţi trăit întâmplări asemănătoare celor din poezie? Când se întâmplă toate acestea? Atrag atenţia copiilor că vor învăţa poezia pe de rost. Recit poezia model încă o dată -recit primul fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete; -recit al doilea fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete;	Copiii ascultă şi răspund la întrebări. Elevii numiţi recită fragmentul.	conversaţia euristică învăţarea prin descoperire memorizarea	ppt ,,Paştele în sat" poezie ,,Paştele în sat" ppt ,,Paştele în sat" poezie	frontal individual frontal	observarea comportamentului copiilor evaluarea frontală

O_1 **O_2**	-recit primul şi al doilea fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete; -recit al treilea fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete; -recit primul, al doilea şi al treilea fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete; -recit al patrulea fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete; -recit primul, al doilea, al treilea şi al patrulea fragment logic model, apoi numesc câţiva copii să repete; Se va realiza recitarea colectivă. Fac aprecieri şi observaţii privind modul în carea au memorat şi recitat poezia.	Elevii numiţi recită fragmentul. Toţi copiii recită poezia.	memorizarea	,,Paştele în sat”	individual	aprecieri verbale
VI. Obţinerea perfor-manţei 4’ **O_2** **O_3**	Se formează patru grupe de elevi. Cer elevilor ca fiecare grupă să aleagă câte un ou din cosuleţ.(în fiecare ou e câte un cuvânt: *ouă, lumânări, cozonac, biserică*). Citesc cuvintele şi au sarcină: 1. să ilustreze prin desen cuvântul, 2. să scrie cuvântul din memorie, 3. să reprezinte grafic cuvântul şi silabele componente, 4. să alcătuiască o propoziţie şi să o reprezinte grafic împreună cu	1 | 2 3 | 4	recitarea concurs pe grupe exerciţiul	poezia fişa de lucru	individual frontal pe grupe	aprecieri verbale stimulente

	cuvintele componente,completând răspunsurile în fişa cu cadranele primită pe grupă. Un reprezentant al fiecărei grupe va prezenta posterul în faţa clasei. Se fac aprecieri asupra modului cum au lucrat elevii. Grupa care a completat corect fişa va primi ca recompensă un stimulent. Se va realiza recitarea în lanţ a poeziei (câte un copil –o strofă).	Elevii recită poezia.	cadranele			
VII. Activitate în completare 10' **O_4** **O_5**	Se formează trei grupe mari de câte 6 elevi fiecare. Grupa 1: Realizaţi o machetă care să ilustreze prima strofă; Grupa 2: Realizaţi o machetă care să ilustreze a II-a strofă; Grupa 3: Realizaţi o machetă care să ilustreze a III-a strofă; Împart copiilor fişe cu ouă de colorat. Asigur fondul muzical cu melodii specifice tematicii.	Grupa 1 realizează macheta cu imaginea satului. Grupa 2 realizează macheta cu bunicul şi nepoţii la altar. Grupa 3 realizează macheta cu familia la masă. Colorează imaginea ouălor din fişă.	exerciţiul audiţie muzicală	machete figurine Copăcei Floricele căsuţe laptop videoproiector fişe de lucru	frontal individual	aprecieri verbale
VIII. - 1' Evaluarea şi încheierea activităţii	Fac aprecieri cu privire la modul în care au participat elevii la lecţie şi menţionez copiii care au primit două stimulente că au F.B., iar cei care au doar un stimulent au B.	Ascultă aprecierile făcute;	aprecierea verbală	stimulente	frontal	aprecierile verbale stimulente

79. PROIECT DIDACTIC

prof. înv. primar Corhaneanu Angela /prof. înv. primar Porojan Raluca
Corhaneanu Angela Şcoala cu clasele I-VIII ,,Matei Basarab" Târgovişte

CLASA: a IV-a
DISCIPLINA: Limba şi literatura română
UNITATEA DE ÎNVĂŢARE: Comunicarea despre personaje şi fapte
SUBIECTUL: Textul narativ. Text suport "**Ploaia de stele** ", după **Fraţii Grimm**
TIPUL LECŢIEI: formare de priceperi şi deprinderi
SCOPUL LECŢEI:

Formarea priceperilor şi deprinderilor de interpretare critică a unor situaţii date; formarea deprinderilor de exprimare orală.

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:
2.3. să redea prin cuvinte proprii conţinutul unui fragment dintr-un text citit sau dintr-un mesaj audiat sau *din texte citite şi mesaje audiate;
3.4. să citească în mod corect un text necunoscut;
3.7. să manifeste interes pentru lectura unor texte variate (literare sau nonliterare);
4.2. să povestească în scris fragmente dintr-un text citit.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:
2.3.1 să formuleze răspunsuri la întrebări referitoare la conţinutul textului; obiectivul se consideră realizat dacă elevul formulează răspunsuri la întrebări cel puţin cu sprijinul învăţătorului;
3.4.1 să citească în ritm propriu, corect un text nou; obiectivul se consideră realizat dacă elevul citeşte cu voce tare, în ritm lent, un text la prima vedere;
3.7.1 să exprime opinii, gânduri, sentimente în legătură cu faptele/acţiunile personajului; obiectivul se consideră realizat dacă elevul formulează judecăţi cu sprijinul învăţătorului;
4.2.1 să formuleze, în scris, răspunsuri la întrebări referitoare la conţinutul textului; obiectivul se consideră realizat dacă elevul formulează răspunsuri la întrebări cu unele erori.

OBIECTIVE EDUCATIVE:
- dezvoltarea atenţiei voluntare, a spiritului de observaţie;
- dezvoltarea gândirii critice;
- cultivarea interesului pentru studiul textelor literare.

STRATEGII DIDACTICE:
a) Metode şi procedee:
- lectura cu opriri şi predicţii, conversaţia, conversaţia euristică, jocul didactic, explicaţia, exerciţiul, metoda *Pălăriilor gânditoare*

b) Mijloace de învăţământ:

-videoproiector, laptop, filmul ,,Ploaia de stele", volume din opera Fraţilor Grimm, fişe de lucru, imagini, pălării, bagheta magică

c) Forme de organizare a colectivului:

- frontal, în grup, individual

RESURSE:

a) Bibliografice:

- "Ghid metodologic" C.N.C. – 2002
- "Programa şcolară pentru învăţământul primar"
- Vasile Molan, "Didactica disciplinei Limba şi literatura română în învăţământul primar", Ed. Miniped, Bucureşti, 2010
- E. Mândru, L. Borbeli, D. Filip, M. Gall, A. Niculae, M. Nemţoc, D. Todoruţ, F. Topoliceanu, "Strategii didactice interactive", Ed. DPH

b) Temporale: 45 minute

DESFĂŞURAREA ACTIVITĂŢII

Momentele lecţiei	Ob. Op.	Eşalonarea conţinutului	Strategii didactice			Evaluare
			Metode şi procedee	Mijl. de învăţământ	Org. colect.	
I. Moment organizatoric		• Asigur condiţiile necesare desfăşurării optime a lecţiei.	conversaţia			
II. Captarea atenţiei		• Propun un exerciţiu joc pentru *spargerea gheţii:* **Denumirea activităţii: "Bagheta magică"** **Procedeu:** Copiii exprimă dorinţe folosind bagheta "magică". • Prezint elevilor o secvenţă din filmul "Ploaie de stele 2011".	explicaţia jocul didactic	baghetă laptop video-proiector	frontal	Aprecieri verbale
III. Anunţarea temei şi a obiectivelor		• Anunţ tema lecţiei şi obiectivele lecţiei. • Scriu data şi titlul lecţiei la tablă, iar elevii în caiete.			frontal	
IV. Dirijarea învăţării	3.4.1 2.3.1 3.4.1 2.3.1 3.4.1	• Prezint elevilor câteva volume scrise de Fraţii Grimm. • Propun citirea textului pe fragmente şi adresez întrebări pentru verificarea înţelegerii textului *(Anexa 1)* • Sprijin elevii în explicarea eventualelor cuvinte necunoscute şi solicit integrarea orală a acestora în enunţuri; • Solicit formularea predicţiilor. • Listez predicţiile elevilor. • Se verifică, folosind lista predicţiilor anterioare, dacă cineva a anticipat întâmplările. • Se procedează în mod asemănător pentru toate cele trei fragmente. • Propun citirea textului: - citire în lanţ; - citire selectivă; - citire model. • Elevii sunt împărţiţi pe grupe: pălăriile albe (povestitorii), pălăriile roşii (psihologii), pălăriile negre (criticii), pălăriile verzi (gânditorii), pălăriile galbene (creatorii) şi	conversaţia lectura cu predicţii explicaţia conversaţia exerciţiul Metoda *Pălăriilor gânditoare*	volume de lectură fişe cu textul suport flipchart coli pălării fişe fişe cu	frontal frontal frontal în grup	Aprecieri verbale Aprecieri verbale

	2.3.1 3.7.1 4.2.1 2.3.1 3.7.1	pălăriile albastre (clarificatorii). Vor rezolva cerinţele, în funcţie de grupa căreia aparţin: a)**POVESTITORII:** Ordonaţi propoziţiile pentru a restabili succesiunea (ordinea) logică a întâmplărilor din textul citit. b)**PSIHOLOGII:** Ce sentimente credeţi că a trăit fetiţa? De ce? c) **CRITICII**: De ce era fetiţa tristă? d)**GANDITORII**: Imaginaţi-vă că, după ce şi-a dat toate lucruşoarele şi a ajuns în pădure, nu a început ploaia de stele. Găsiţi un alt final al textului! e)**CREATORII**: Scrieţi, în două-trei enunţuri, ce credeţi că a făcut fetiţa după ce a plecat din pădure. f)**CLARIFICATORII:** Completaţi enunţurile pentru a le adresa colegilor: ❖ Care…….....? ❖ Unde….. .....? ❖ Ce-ai fi făcut dacă .....? • După expirarea timpului de lucru, verific oral modul în care elevii şi-au îndeplinit sarcinile. Vor fi lămurite eventualele aspecte neclare, respectiv neregulile care se ivesc. Elevii de la celelalte grupe completează rezolvările colegilor.	exerciţiul explicaţia	sarcinile de lucru activitate în echipă fişe cu textul suport	în grup frontal	Observarea sistematică a comportamentului elevilor Aprecieri verbale
VI. Evaluarea performanţei	4.2.1	• Fişă de evaluare (Anexa 2)– Cerinţă: *Imaginează-ţi că, după ce şi-a dat toate lucruşoarele şi a ajuns în pădure, nu a început ploaia de stele, ci fetiţa s-a întâlnit cu o zână bună care i-a promis că-i va îndeplini trei dorinţe. Ce crezi că şi-a dorit? Formulează răspunsurile folosindu-te de informaţii din text.* • Se verifică oral răspunsurile.	explicaţia exerciţiul	fişe de muncă individuală	individual	Aprecieri verbale Interevaluare
VII. Asigurarea retenţiei şi a transferului		• Propun elevilor tema pentru acasă: să citească o altă poveste scrisă de Fraţii Grimm.	conversaţia explicaţia			
VIII. Aprecieri şi recomandări		• Apreciez global şi individual aportul elevilor la lecţie.				Aprecieri verbale

Anexa 1

Ploaia de stele

după Fraţii Grimm

Era odată o fetiţă căreia îi muriseră mama şi tatăl. A rămas aşa de săracă, încât nu mai avea nici măcar o cămăruţă unde să locuiască sau un pat unde să doarmă. Avea doar hainele de pe ea şi bucăţica de pâine pe care unii trecători miloşi i-o dădeau din când în când. Cu toate acestea, ea era o fetiţă bună şi credincioasă.

Când s-a văzut ea singură pe lume, a plecat cu Dumnezeu în gând, pe câmp, la voia întâmplării. La un moment dat, s-a întâlnit cu un om sărac care i-a spus:

– Dă-mi şi mie ceva de mâncare, că sunt mort de foame!

Cum avea doar o bucăţică mică de pâine…../1

I-a dat-o omului care îi zise:

– Dumnezeu să te binecuvânteze!

Fata plecă mai departe. În drum întâlni un copil care îi spuse:

– Mi-e tare frig la cap! Dă-mi ceva cu care să mă acopăr!

Fetiţa nu stătu mult pe gânduri, ci îşi luă căciuliţa de pe cap şi i-o dădu băiatului.

Nu merse mult că în faţă îi apăru un copil gol-goluţ, care tremura de frig. Când îl văzu, o cuprinse mila.

Îi dădu hăinuţa ei şi plecă mai departe.

Pe înserat, ajunse într-o pădure. O femeie sărmană veni la ea şi fetiţa îi dădu şi cămăşuţa pe care o mai avea, gândind: „E noapte. Nu mă va vedea nimeni. Pot să stau şi dezbrăcată.”

Şi, cum stătea ea aşa, deodată văzu deasupra capului… /2

O ploaie de stele care, atunci când cădeau pe pământ, se prefăceau în monede de aur. Din cer îi căzu la picioare o tunică ţesută din fir de aur şi un inel preţios. Ea îmbrăcă tunica, îşi puse inelul pe deget, apoi începu să adune monedele. Astfel, deveni foarte bogată şi trăi apoi în belşug şi fericire toată viaţa. /3

Fişă de evaluare formativă

Imaginează-ţi că, după ce şi-a dat toate lucruşoarele şi a ajuns în pădure, nu a început ploaia de stele, ci fetiţa s-a întâlnit cu o zână bună care i-a promis că-i va îndeplini trei dorinţe. Ce crezi că şi-a dorit? Formulează răspunsurile folosindu-te de informaţii din text.

- **……..……., deoarece**

  .....……..……
- **……..……., deoarece**

  .....……..……
- **……..……., deoarece**

  .....……..……

80. CUBUL-METODĂ INTERACTIVĂ DE PREDARE LA CICLUL PRIMAR

Crișan Georgeta Hortenzia Școala Gimnazială „ Iuliu Grama” Chiheru De Jos

Metodacubuluipresupuneanalizaunui concept, a uneinoţiunisau a uneitemeprinproiectareaeipeceleşasefaţade ale unui cub, fiecaredintreelepresupunând o abordaredistinctă a subiectuluirespectiv. Intenţiaacesteimetodeeste de a evidenţia, prinacesteşasefaţade ale cubului, câtmaimultetipuri de operaţiimentale, corespunzătoareurmătoarelorcategorii de cunoştinţe implicate îndemersul de învăţare:

-Faţada 1 stimulează cunoştinţele empirice, raportate la capacităţile de identificare, denumire, descriere şi memorizare;

-Faţadele 2 şi 3 antrenează cunoştinţele intelectuale, implicând operaţiile de înţelegere, cele de comparare, de ordonare, de clasificare şi relaţionare;

-Faţada 4 stimulează cunoştinţele raţionale, presupunând abilităţi analitice şi sintetice, raţionamente inductive şi deductive;

-Faţadele 5 şi 6 antrenează cunoştinţele decizionale, valorizând capacitatea de a emite judecăţi de valoare asupra subiectului propus, de a lua decizii, de a construi argumente.

Concret, în cele şase faţade ale cubului elevii trebuie să răspundă la următoarele instrucţiuni:

1. Descriere – cum arată?
2. Aplică – semnificaţii, surse de inspiraţie
3. Analizează - structură
4. Compară – cu ce seamănăşiprin ce se diferenţiază?
5. Asociază – la ce te face să te gândeşti ?
6. Argumentează – pro sau contra

Etape necesarepentruaplicareametodei :

-Realizarea unui cub pe ale cărui feţe sunt scrise cuvintele: descrie,compară,analizează, asociază, aplică, argumentează ;

-Anunţareasubiectului pus în discuţie ;

-Împărţirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectivacerinţei de peunadinfeţelecubului.

Există mai multe modalităţi de stabilire a celor şase grupuri. Modul de distribuire a perspectivei este decis de învățător, în funcţie de timpul pe care îl are la dispoziţie, cât de bine cunoaşte colectivul de elevi. Distribuirea perspectivelor se poate face aleator; fiecare grupa rostogoleşte cubul şi primeşte ca sarcină de lucru perspectiva care pică cu faţa în sus. Chiar profesorul poate atribui fiecărui grup o perspectivă;

-Redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe;

-Afişarea formei finale pe tablă sau pe foi de flipchart în clasă;

ANALIZA SWOT A METODEI CUBULUI

Puncte tari:

- solicită gândirea elevului;
- acoperă neajunsurile învăţării individualizate;
- oferă elevilor posibilitatea de a-şi dezvolta competenţele necesare unor abordări complexe deoarece presupune abordarea unei teme din mai multe perspective;
- dezvoltă abilităţi de comunicare;
- nu limitează exprimarea părerilor sau a punctelor de vedere individuale;
- lărgeşte viziunea asupra temei;

Puncte slabe:

- are eficienţă scăzută în grupurile mari;
- se poate stabili mai greu contribuţia fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru;

Oportunităţi:

- stimulează creativitatea elevilor;
- favorizează colaborarea elevilor în găsirea răspunsurilor;
- stimulează dialogul între membrii grupului;

Ameninţări:

- unii elevi muncesc şi pentru alţii;
- unii elevi pot domina grupul;
- productivitatea unor elevi mai timizi poate scădea atunci când sunt puşi în situaţia de a colabora cu alţii;

Ţinând cont de avantajul major al metodei cubului – în timpul folosirii ei, elevii pot dobândi atât componente cognitive propriu-zise (informaţiile noi legate de subiectul, tema abordată), cât şi componente metacognitive (capacitatea de aînvăţa prin această metodă orice alt conţinut cognitiv), - mai ales pedagogii formaţi în spiritul programului de stimulare a gândirii critice recomandă utilizarea ei cât mai frecventă în practica şcolară.

Pentru aprofundarea conținutului textului ,,Degeța", după Hans Christian Andersen am apelat la metodacubului. Povestea merge maideparte nu doarprinfaptulcătextului din manual i-am adăugat unnou moment, ci siprincomplexitateasarcinilor de lucru.

Așadar, celeșaseexerciţiicorespundcelorșaseoperațiispecificeacesteimetode ,scrisepefețeleunui cub. Activitatea se poatedesfășura frontal sauînechipă.

Dupăcitireatextului din manual șiformularea de răspunsuri la întrebăriprin care am verificatînțelegereaconținutuluicitit, am distribuitcopiilor o fișăpe care apare o scurtăcontinuare a poveștii. Dupăce am cititnoul text și am clarificataspectece tin de vocabularși de întâmplărileprezentate am trecut la aplicareametodeicubului:

1. **Descrie**
   Cum era broscoiul?Desenează-l!
2. **Compară**
   Prinintermediuldiagramei Venn am pus înevidențăînsușirilecomune,darșideosebiriledintreDegețicașibroscoi.
3. **Asociază**
   Avemaicidouăsituații: punereaîncorespondența unorcuvintece se regăsescîntextul din manual șiasociereacuvintelor,,într-o", ,,într-un", ,,dintr-o", ,,dintr-un" cu substantivele date.
4. **Analizează**
   Având la îndemânăceledouătexte, copiiivorselectaobiecte, ființesauîntâmplărifantastice. Ex. Din bobul de orzarăsărit o lalea.
5. **Aplică**
   Se cereelevilorsăcitească ultimulenunț al textului de pefișășisăcreeze un scurt dialog întrepeștișorișiDegețica.
6. **Argumentează**
   A procedatcorectbroascaatuncicândarăpit-o peDegețica? De ce? Fiecarecopilîșivaexprimaargumentatpropriapărere.

   Acestaeste un exemplu de abordare a textuluiprinmetodacubului.Am consideratnecesarăcontinuareatextului din manual pentru a puteaconstruicerințelespecificemetodeicubului.

Bibliografie:

1.OpreaCrenguţaLăcrămioara, Pedagogie. Alternative metodologice interactive, EdituraUniversităţii din Bucureşti, 2003,pag. 46

2.PăcurariOtilia,Învățareaactivă: ghidpentruformatori, București, MEC-CNPP, 2001.

81. ABORDAREA INTERDISCIPLINARĂ ÎN FORMAREA COMPETENŢELOR LINGVISTICE LA CLASELE PRIMARE

Prof. Curcă Lăcrămioara, Şcoala Gimnazială „Ștefan cel Mare"

PROIECT DE LECŢIE

Unitatea de învăţământ: Şcoala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare" Botoşani
Clasa:a II-a
Propunător: prof.înv. primar Curcă Elena-Lăcrămioara
Aria curriculară: Limbă şi comunicare
Disciplina: Comunicare în limba română
Unitatea de învăţare:„Copilăria cea mai frumoasă vârstă"
Subiectul: Text suport: **„Cheile"** ,de Tudor Arghezi
Ordonarea ideilor dintr-un text literar pe baza succesiunii întâmplărilor desfăşurate
Tipul lecţiei: consolidare şi sistematizare de cunoştinţe
Forma de realizare:activitate integrată
Scopul lecţiei: dezvoltarea exprimării şi îmbogăţirea vocabularului cu noi cuvinte; dezvoltarea gândirii critice şi a capacităţii de a comunica

Discipline integrate:

Dezvoltare personală/ Arte vizuale şi abilităţi practice/ Muzică şi mişcare
Competenţe specifice vizate:
Comunicare în limba română
1.2 Identificarea unor informaţii variate dintr-un text audiat
2.1Formularea unor enunţuri proprii în situaţii concrete de comunicare
2.2 Transmiterea unor informaţii printr-o suită de enunţuri înlănţuite logic
3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare
4.3. Exprimarea unor idei, sentimente, păreri prin intermediul limbajelor convenţionale

Dezvoltare personală
2.3.Explorarea abilităţilor de relaţionare cu ceilalţi
Arte vizuale şi abilităţi practice
2.6. Participarea la activităţi integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală,kinestezică
Muzică şi mişcare
2.1. Cântareaîncolectiv, îngrupurimicişi individual, asociinddirijatulintuitiv

Obiective operaţionale:

O1: să citească în ritm propriu, corect, conştient, coerent cuvinte, propoziţii, textul ,,Cheile'' după Tudor Arghezi;
O2: să formuleze întrebări şi răspunsuri referitoare la conţinutul textului citit;
O3: să identifice informaţii caracteristice textului narativ;
O4: să ordoneze enunţuri respectând succesiunea întâmplărilor din text;
O5: să povestească textul/ fragmente din text pe baza enunţurilor scrise pe tablă;
O6: să redacteze mesaje scurte în diverse scopuri, respectând normele de scriere;
O7: să cânte în grup, executând mişcări ritmate cântecul „Dacă vesel se trăieşte"

Strategiadidactică: cognitivă, euristică

a). Metodeşiprocedee: observaţia, explicaţia, conversaţia, exerciţiul, muncaindependentă, conversaţiaeuristică, lectura explicativă, activitateaindependentă, citireaînlanţ, perechi, ştafetă, selectivă, metoda *Explozia stelară,* povestirea
b.Metode de evaluare: aprecierea verbală, aprecierea prin calificative, stimulente.
c). Mijloace de învăţământ: manual, fişă de lucru, cretă, caiete, stilou, coli de flipchartsuport coli de flipchart, planşă cu metoda *Explozia stelară, harta lecturii,* ecusoane, piese, puzzle; Casetofon, CD.
c). Forme de organizare: frontală, individuală, pegrupe, înperechi.
d). Resurse:umane: 27 elevi;/ temporale: 45 min.
e). **Resursebibliografice:**

Programa pentru disciplina *Comunicare în limba română* aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013
T. Piţilă, C. Mihăilescu*Comunicare în limba română* - manual pentru clasa a II-a/Autori: Claudia Matache, Adriana Mălureanu /Ascendia Design - 2014
Curs formare: ,,Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii din clasele I-IV" - program de formarecontinuă de tip "blendedlearning" pentrucadreledidactice din învăţământul primar
Curs formare continuă: „Predarea inovativă a limbiiromâneînsocietateacunoşterii", 2013
Carmen Iordăchescu : „Sădezlegămtaineletextelorliterare"; EdituraCarminis, Bucureşti, 2015

Site de specialitate:

https://www.google.com/search?q=imagini+copilarie+fericita&
https://www.didactic.ro/
https://www.google.com/search?q=MEN+Programe+scolare
https://www.manuale.edu.ro/

SCENARIUL ACTIVITĂŢII DIDACTICE

MOMENTELE LECŢIEI	Ob. op.	CONŢINUTUL METODIC ŞI ŞTIINŢIFIC		STRATEGII DIDACTICE			EVALUARE
		Activitatea învăţătorului	Activitatea elevilor	Metode	Mijloace	Forma de organizare	
1. Moment organizatoric		Asigur condiţiile necesare desfăşurării optime a orei de Comunicare în limba română, solicitând elevilor să pregătească materialele necesare, să-şi corecteze poziţia în bancă şi să păstreze liniştea.	Se pregătescpentruoră.	Conversaţia	Manual, caiet, fişa de lucru, instrumente de scris	Frontală	Observarea comportamen-tului elevilor
2. Verificarea temei		Se verifică tema cantitativ şi calitativ, prin autocorectare şi se fac aprecieri asupra modului de rezolvare.	Corectează (dacă e cazul)	Conversaţia Explicaţia	Caiet de teme Instrument de scris	Frontală Individuală	Aprecieri verbale Evaluare orală
3. Captarea şi orientarea atenţiei	O:2	Voi împărți clasa de elevi în 5 grupe. Câte un elev din fiecare grupă va extrage câte o steluță cu una dintre întrebările aflate în colțurile steluței. Solicit elevilor să formuleze câte o întrebare pe baza textului studiat care să înceapă cu acel cuvânt găsit scris pe steluță: (*CE? CINE? CUM? CÂND? DE CE?)* Fiecare steluță se lipește pe steluța mai mare existentă pe tablă, iar câte un membru din fiecare grupă va adresa întrebări formulate de grupa lui celorlalte grupe. Adresez întrebări referitoare structura	Se grupează. Extrag câte o steluță. Alcătuiesc oral enunțuri. Citesc întrebările. Formulează răspunsurile potrivite. Răspund la întrebări. Posibile răspunsuri: Un text este o înșiruire de enunțuri legate între	Explozia Stelară Exercițiul Conversația Conversația euristică Explicația Conversația	Planșă cu desenul metodei (Anexa 1)	Frontală Pe grupe Frontală Individuală	Evaluare orală

	O:3	textului(alineate,enunțuri) *Ce este un text?* *Câte alineate are textul?* *Ce marchează linia de dialog?* Solicit elevilor să extragă câte o steluţă şi să formuleze întrebările potrivite. Posibile întrebări: *Cine a scris textul „Cheile”?* *Când au începutsăcomplotezeMiţu cu Baruţu?* *CedoreauMiţuşiBaruţu?* *Unde s-au urcat copiii?* *De ce se uitau nedumeriţi copiii?*	ele prin înțeles. Textul are şase alineate. Linia de dialog indică începutul vorbirii fiecărei persoane care ia parte la o convorbire Extrag steluţa şi formulează întrebări potrivite. Formulează răspunsuri la întrebări.	Conversaţia euristică	Steluțe cu întrebări Steluțe cu întrebări	Frontală Individuală	Observareacomporta-mentuluicomunicativ Aprecieri verbale
4. Anunțarea temei şi a obiectivelor		Spun elevilor că astăzi vor citi lecţia „Cheile”, de Tudor Arghezi, vor formula întrebări şi răspunsuri referitoare la conţinutul textului citit, vor alcătui propoziţii după anumite cerinţe, vor ordona enunțuri respectând succesiunea întâmplărilor din text; vor povesti textul citit, vor scrie mesaje. Scriu titlul lecţiei la tablă.	Ascultă cu atenție Scriu titlul lecţiei. „Cheile”, de Tudor Arghezi *Ordonarea ideilor dintr-un text literar pe baza succesiunii întâmplărilor desfăşurate*	Expunerea Explicaţia Exerciţiul	Textul suport „Cheile” de Tudor Arghezi Caiet de teme Instrument de scris	Frontală Frontală Individuală	Observareacomportamen-tuluielevilor Aprecieri verbale

5. Dirijarea consolidării priceperilor şi deprinderilor prin exerciţii	O:1 O:4 O:5	Exersarea actului citirii. Se solicită elevilor să citească textul: *-pefragmente;* *-înlanț;* *-ștafetă;* *-selectiv;* *-înperechi;* *-în cor.* Solicit povestirea fragmentelor cu ajutorul întrebărilor de sprijin, apoi ordonarea succesivă a întâmplărilor dintr-un șir de idei date. Cer elevilor să le scrie pe tablă şi pe caiete. 1. MiţuşiBaruţuîncep să comploteze. 2.Copiii aduc scaune la dulap. 3.Dulapul se răstoarnă. 4.Familiadiscută cu MiţuşiBaruţu Întreb elevii la ce ne ajută ordonarea întâmplărilor? Solicit elevilor să povestească conţinutul textului, pe baza enunțurilor de sprijin. Adresez următoarele întrebări: *Consideraţi dreaptă hotărârea părinţilor?* *Credeţi că ar reuşi să inverseze rolurile şi copiii să se achite de responsabilităţile părinţilor?* *Ce am învăţat din această lecţie?*	Citesc textul prin diferite procedee solicitate. Citesc fragmentele, le povestesc şi aleg dintr-un şir de enunțuri date,ordinea corectă a desfășurării întâmplării, pe care le scriu la tablă şi pe caiete. Răspuns posibil: Ordonarea întâmplărilor ne ajută la povestirea integrală a textului. Povestesc conţinutul textului. Răspundîntrebărilor, argumentează.	Conversaţia Exerciţiul exercițiul Povestirea Conversaţia Problematizarea	Manual Caiete de lucru Manual	Frontal Individuală Frontală Indivuală Frontală Frontală Individuală	Observarea sistematică Aprecieri verbale Observareacomporta-mentuluicomunicativ Aprecierea verbală Evaluare prin corectare reciprocă

6. Obținerea performanței	O:2 O:6	Pregătesc elevii pentru activitatea de grup;organizez grupele pe criterii numerice conform așezării în bănci Grupa 1 Răspundeți la întrebarea: *Dacă aţi fi fost în locul părinţilor aţi fi dat copiilor cheile de la toate dulapurile? De ce?* Grupa2 Răspundeți la întrebarea: *Dacă aţi fi fost în locul copiilor aţi fi luat cheile de la toate dulapurile?De ce?* Grupa 3 *Scrieţi un mesajprin care ceidoicopiiișicerscuze de la părinți pentru fapta lor.* Grupa4 *Alcătuiți câte un enunț cu fiecare dintre cuvintele: cheile, cutii, curioși* Activitate diferențiată:Elevii cu rămâneri în urmă la învățăturăvorlucraînscop remedial. Transcrie pe caietul de lucru enunțurile: Cei doi copii erau curioși. Familia este formată din părinți și copii. Verific răspunsurile fiecărei grupe	Citesc și rezolvă în grup sarcinile din fișele de lucru : Răspund la întrebarea adresată şi argumentează. Răspund la întrebarea adresată şi argumentează. Redactează un mesaj Alcătuiesc propoziții. Gruparemedială Transcriu enunțurile pe caietul de lucru. Ascultășicompletează cu ideile personale	Conversaţia euristică Conversaţia de fixare Problematizarea Conversaţia euristică Explicaţia Exerciţiul Conversaţia de fixare Problematizarea Explicaţia Exerciţiul	Fişe de lucru Instrumente de scris Fişe de lucru Instrumente de scris Fişe de lucru Instrumente de scris	Frontală Pe grupe Frontală Pe grupe Copii cu d. î Tratare diferenţiată	Observareadirijată a comporta-mentului comunicativ Evaluare scrisă Aprecieri verbale Evaluare prin corectare reciprocă
7.Evaluareaactivitatii	O:2	Solicit elevilor să completeze la tablă fişa de evaluare reprezentând harta povestirii ,,Cheile”. Împart plicurile cu piese de puzzle. Evalueazşiapreciazactivitatea copiilor.	Răspund si completează fişa de evaluare Realizează imaginea	Conversația Explicaţia Exercițiul	Piese de	Frontal	Evaluare orală

			Citesc mesajul de pe fişă		puzzle	Lucru în perechi	
8. Încheierea lecţiei		Aprecieri finale, frontale şi individuale asupra participării la lecţie. Se cântă „Dacă vesel se trăieşte" Tema pentru acasă – Transcrierea, la alegere,a două alineate din text. Se cântă „Dacă vesel se trăieşte"	Copiii suntatenți la aprecierilefăcute de învătătoareşiişinotează tema. Cântă în grup, executând mişcări ritmate cântecul „Dacă vesel se trăieşte".	Explicaţia Exercițiul	Casetofon CD	Frontală	Evaluarea orală Aprecieri verbale Aprecieri prin calificative

82. „PAȘI SPRE SUCCESUL ȘCOLAR”
PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL

P.I.P. Dana Butucea, Școala Gimnazială „Matei Basarab” Târgoviște
P.I.P. Cristina Ion, Școala Gimnazială „Matei Basarab” Târgoviște

Motto:

„Omul nu se deosebeşte de animal decât prin educaţie, pe care am putea s-o definim astfel: arta de a transmite civilizaţia”.

Will Durant

Argument

Atât pentru copii, cât şi pentru părinţi, trecerea de la grădiniţă la şcoală este un pas dificil. La grădiniţă, copiii sunt încurajaţi să se manifeste liber, se respectă plăcerea copilului pentru ceea ce face, educatoarea este mai atentă cu fiecare şi îi înţelege. Şcoala însă, având obiective mai precise, este mai rigidă în respectarea programului şi a cerinţelor didactice. Ea are aşteptări clare privind ce anume trebuie să ştie copiii să facă atunci când intră în clasa pregătitoare. Dar aceste aşteptări este bine să fie împărtăşite şi educatoarelor şi părinţilor pentru ca pregătirea copiilor în vederea debutului şcolar să se petreacă în timp, să fie gândită şi proiectată.

Desigur, la vârsta de 6-7 ani, copiii posedă în mod firesc acea maturitate intelectuală care să le permită să abordeze sarcinile şcolare, iar prin frecventarea grădiniţei şi-au format deprinderi de operare cu noţiuni, şi-au stabilit atenţia, au un limbaj bogat şi se exprimă corect, posedă conştiinţă asupra îndeplinirii sarcinilor trasate de cadrul didactic. Totuşi rămâne o zonă care îl supune pe copil la adevărata încercare: din punct de vedere afectiv, efortul de acomodare al copilului este dificil. Prea multă noutate: colegi noi, învăţătoare, orar, reguli, responsabilităţi, etc.

Pentru a atenua şocul acestei treceri, am avut iniţiativa de a desfăşura un program de parteneriat grădiniţă- şcoala. Programul elaborat se desfăşoară sub genericul „Paşi spre succesul şcolar”, vizează facilitarea acomodării copiilor cu mediul şcolar.

Descrierea proiectului

1. Scopul proiectului:

- ❖ Pregătirea preşcolarilor în vederea unei foarte bune integrări în viaţa de şcolar;
- ❖ Monitorizarea preşcolarilor în perioada de adaptare la şcolaritate.

2. Obiectivele proiectului

- Să se cunoască planurile de învăţământ şi programele celor două instituţii;
- Să se coreleze acestea pentru preîntâmpinarea disfuncţionalităţilor şi realizarea continuităţii actului educativ;
- Să se cunoască specificului activităţilor din grădiniţă de către învăţători şi modelarea aşteptărilor pe care aceştia le manifestă când preiau şcolarii în clasa pregătitoare;
- Să se cunoască individual fiecare copil de învăţători, sub aspectul capacităţilor, ritmului de dezvoltare, al abilităţilor şi înclinaţiilor, al mediului familial din care provin;
- Să se desfăşoare unele activităţi comune în sala de clasă, programe artistice, excursii, vizite, etc.;
- Să se dezvolte unele relaţii de prietenie între preşcolari şi şcolari în vederea cunoaşterii;
- Să se formeze unele atitudini pozitive ale preşcolarului faţă de şcoală.

3. Grupul ţintă

Beneficiari directi:

- preşcolarii grupei mari
- elevii clasei pregătitoare

Beneficiari indirecti:

- Școala Gimnazială „Matei Basarab” Târgoviște
- Grădinița „Sf. F. ” Târgoviște
- Părinții și bunicii tuturor copiilor implicați în proiect
- Comunitatea.

4. Resurse

- umane:
  - preşcolarii de la grădiniţa implicată în proiect;
  - elevii claselor implicate în program;
  - educatoarea grupei de preşcolari;
  - învăţătoarele claselor intrate în proiect;
  - părinţii şi bunicii copiilor;
  - conducerile unităţilor implicate în proiect;
  - reprezentanţi ai comunităţii locale.
- materiale:

- coli albe şi colorate A4 pentru desene, afişe şi colaje, plicuri, diplome, aparate de fotografiat, panouri, pliante, CD-uri, calculator.

- financiare:
  - autofinanţare – educatoare, învăţătoare si părinți, eventuale sponsorizări;

6. Forme de activităţi

- întâlniri;
- discuţii;
- mese rotunde;
- activităţi comune desfăşurate la clasă;
- vizite,etc.

Evaluare

- consemnarea impresiilor/activităţilor în jurnalul clasei;
- amenajarea unei expoziţii cu lucrări şi alte obiecte create sau colecţionate de copii.

PLANUL ACTIVITĂȚILOR

Nr crt	Tipul de activitate	Mijloace de realizare	Perioada	Cine răspunde
1.	„Ne facem prieteni noi!”	-Realizarea parteneriatului prin întâlnirea dintre cadrele didactice	Octombrie	Educatoarea Învățătoarele
2.	Ziua porților deschise	- vizitarea şcolii de către preşcolari şi părinţii acestora însoţiţi de educatoare; -vizitarea grădiniței de către școlari; - expoziţie cu lucrările efectuate împreună.	Noiembrie Mai	Educatoarea Învățătoarele Copiii Părinții
3.	„Urări de Crăciun!”	- schimb de felicitări între preşcolari şi școlari	Decembrie	Educatoarea Invățătoarele Copiii

4.	„Oul hazliu”	- expoziţie cu lucrări comune – preşcolari şi şcolari	Aprilie	Educatoarea Invățătoarele
5.	„ Elevi din România, elevi din Uniunea Europeană”	- Activitate practică cu ocazia zilei de 9 Mai realizată împreună,școlari și preșcolari	Mai	Educatoarea Invățătoarele Părinții
6.	La mulți ani, drag copil!	- Felicitări create de copii cu ocazia Zilei de 1 Iunie - jocuri în aer liber	Iunie	Educatoarea Invățătoarele

83. EXEMPLU DE ACTIVITĂŢI DIDACTICE ÎN CARE S-A APLICAT ALGORITMUL UNEI LECŢII PENTRU DEZVOLATREA SPIRITULUI CRITIC

prof.înv.primar Daniela Chiţescu
Şcoala Gimnazială « Ştefan cel Mare » Galaţi

PROIECT DE LECŢIE

Obiectul : Limba şi literatura română
Tema : « Bunicul » de Barbu Ştefănescu Delavrancea
Clasa: a IV-a
Demersul didactic

Înainte de a începe lecţia: Se realizează o scurtă prezentare a fragmentului şi se oferă câteva date despre autor.

1. Motivaţia predării lecţiei:

- Cultivarea dragostei elevilor pentru cei dragi şi pentru semenii lor (părinţi, bunici, fraţi)
- Elevii au prilejul să cunoască portretul duios al bunicului, păstrat cu dragoste şi sfinţenie în sufletul copiilor.
- Elevii constată că fragmentul este o un portret în proză al bunicului, în care autorul înfăţişează însuşirile fizice şi sufleteşti nu ale unui bunic anume, ci ale bunicului în general, căci prezentarea fizică se potriveşte oricărui batrân de la ţară.

Fragmentul contribute la dezvoltarea gândirii critice prin modul în care elevii reflectă la sentimentele dintre nepoţi şi bunic, autorul încercând să ne transmită sentimentul de nespusă dragoste al bunicului pentru nepoţi, fericirea ce i se citeşte pe chip atunci când copiii îi deschid poarta.

2.Obiectivele lecţiei:

Specifice: Elevii vor fi capabili:

a) să exprime cu propriile cuvinte ideile, sentimentele şi emoţiile autorului

b) să releve evoluţia stărilor sufleteşti ale bunicului, de la bucuria revederii nepoţilor, la fericirea din ochii şi glasul lui, la răbdarea şi blândeţea cu care îi înconjoară şi până la împlinirea pe care ei i-o aduc.

Demonstrabile:

a) să realizeze unele conexiuni directe între ceea ce prezintă fragmentul şi viaţa lor
b) să se gândească la o întâmplare din viaţa proprie legată de bunicul lor
c) să realizeze un eseu în care să facă portretul bunicului (10 minute).

3. Condiţii prealabile:

a) să posede cunoştinţe, la nivelul clasei, privind figurile de stil prezente în text, fără denumiri specifice
b) să cunoască câte ceva despre relaţiile din familie
c) să aibă deprinderi de a lucra şi colabora în grupe

4. Evaluare:

a) Întrebări pentru interpretarea fragmentului:

1. Argumentaţi titlul textului.
2. Ce înfăţişează autorul în acest fragment ?
3. Care sunt însuşirile care v-au impresionat cel mai mult ?

4. Ce sentimente exprimă acest fragment ?
5. Descrieţi sentimentele voastre faţă de acest bunic.
6. Cum răspunde el la întrebările copiilor ?
7. Înţelege el vărsta şi jocul lor ?
8. De ce credeţi că bunicului îi lipseşte severitatea ?
9. Cum este dragostea lui faţă de nepoţi ?
10. Ce reprezintă ei pentru bătrâneţea lui ?
11. De ce se simte răsplătit ?

b) Scrieţi un eseu în care să realizaţi portretul bunicului tău, aşa cum reiese dintr-o întâmplare (10 minute).

5. Managementul resurselor materiale şi al timpului:

Timp de lucre: 2 ore
Materiale didactice: tabla, cretă colorată, hărtie de scris, carioca/creioane colorate.

6. Desfăşurarea lecţiei:

I. Evocare:

a) Se pune în discuţie natura unor sentimente şi atitudini legate de bunici, pornindu-se de la experienţa de viaţă a copiilor.
b) Câteva date despre autor, operă, tematică.
c) Discutarea titlului.
Se dau în avans termeni ca: bunic, nepoţi, blajin, duios, fericire, blândeţe, împăciuitor, odinioară.
Folosind metoda brainstorming, elevii lucreaza individual, apoi în perechi, alcătuind un scurt text (sau chiar versuri) cu aceste cuvinte. Fiecare grup îşi va prezenta producţia.

II. Realizarea sensului:

a) Se realizează lectura model a fragmentului. Elevii vor citi şi ei şi îşi vor nota impresiile într-un jurnal dublu (metoda *"jurnalului cu dublă intrare*"):

Textul ales	***Comentariul şi impresiile elevilor***
« Pletele lui albe şi creţe parcă sunt nişte ciorchini de flori albe ; sprâncenele, mustăţile, barba... peste toate au nins anii mulţi şi grei. »	Fragmentul prezintă portretul fizic al bunicului. Timpul şi-a pus pecetea pe înfăţişarea sa.
"Numai ochii bunicului au rămas ca odinioară : blânzi şi mângâietori."	Numai ochii au rămas ca în tinereţe, blânzi şi mângâietori. Şi cum ochii sunt ferestrele sufletului, se vede că bătâznul a rămas tânăr.
"Şi zâmbi pe sub mustăţi, şi-i privi cu atâta dragoste, că ochii lui erau numai lumină şi binecuvântare."	Este vesel atunci când sosesc nepoţii.
"Bunicul cuprinse într-o mână pe fată şi în cealaltă pe baiat."	Este înţelegător, împăciuitor şi blând, dar mai ales răbdător şi drăgăstos.
"Pe bunic îl trecură lacrimile, dar tăcu..."	

b) După ce elevii şi-au întocmit propriul jurnal, câte doi, pe perechi discută despre cele descoperite.
c) Învăţătoarea cere elevilor să prezinte ce au scris în jurnalele lor de lectură şi conduce discuţiile urmărind răspunsurile elevilor.

III. Reflecţie:

Investigaţia comună: Se adresează întrebări şi sarcini de lucru întregii clase:
1. Motivaţi de ce fragmentul poartă acest titlu.
2. Prezentaţi însuşirile fizice şi sufleteşti ale bunicului, care reies din fragment.
3. Acum se foloseşte metoda "reţeaua personajului » (vezi Anexa 1).

Se lucrează, individual, apoi pe perechi şi se prezintă rezultatul întregii clase.

Evaluare: Fiecare elev va prezenta în scris care a fost contribuţia sa concretă la realizarea obiectivelor lecţiei. Se fac aprecieri individuale, dar şi în grup.

IV. Extindere :

Povestiţi pe scurt o întâmplare legată de bunicul vostru, făcând şi portretul acestuia. Puteţi apela la text, versuri, ghicitori.

Anexa 1

« Ciorchinele » intitulat « Reţeaua personajului »

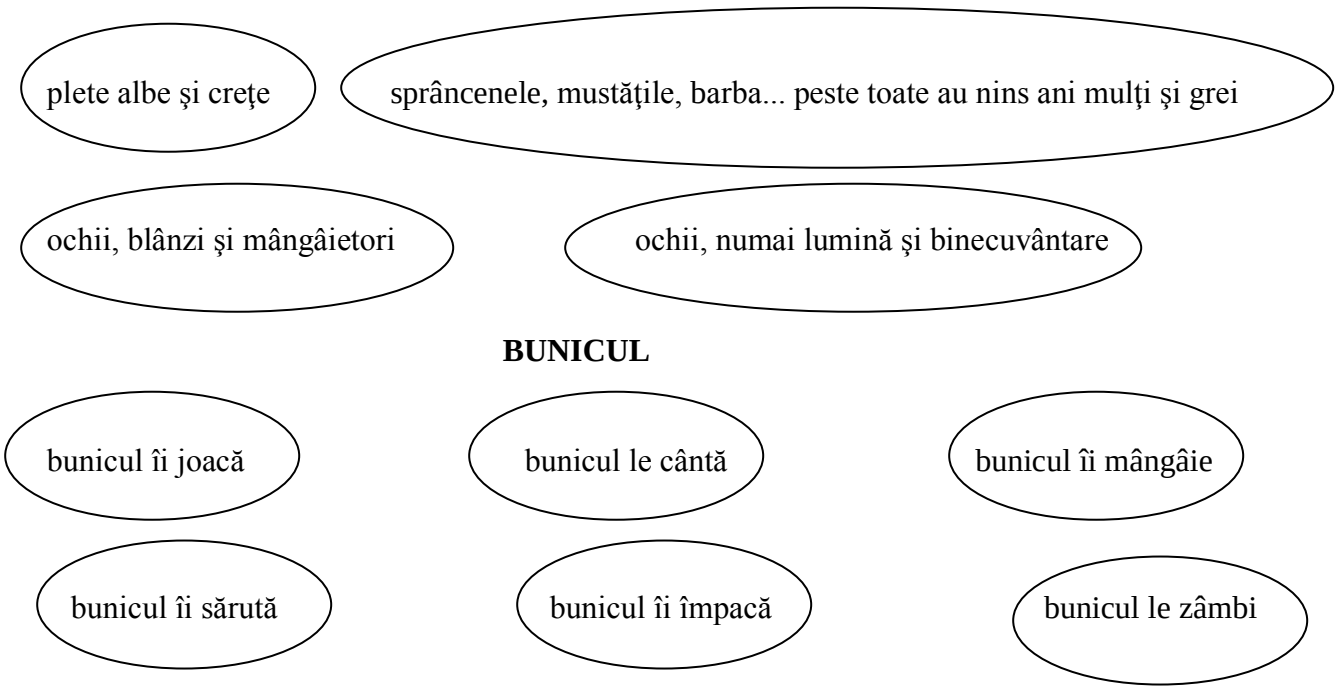

84. PROIECT DE LECŢIE

Obiectul : Matematică
Subiectul : Compuneri de probleme după expresii matematice
Clasa : a IV-a

Motivaţia : Această lecţie va dezvolta gândirea, creativitatea şi imaginaţia elevilor formându-le deprinderea de a compune probleme cât mai diverse după expresii matematice. De asemenea, va dezvolta şi autonomia în gândire a fiecărui elev care va adopta un punct de vedere pe care-l va susţine şi-l va motiva determinându-l să devină mai sigur pe el însuşi.

Obiective operaţionale :
- să calculeze corect şi rapid exerciţii în care să respecte ordinea operaţiilor ;
- să compună probleme variate după expresii matematice ;
- să lucreze cu interes şi să dovedească spirit critic în analiza diferitelor situaţii care apar în timpul lecţiei;
- să corecteze (dacă este cazul) rezultatele greşite ale colegilor.

Condiţii prealabile : Elevii trebuie să ştie să rezolve cu uşurinţă exerciţii cu paranteze în care să respecte ordinea efectuării operaţiilor.

Evaluarea : Elevii vor compune probleme după expresii matematice, în grup, fiind evaluaţi prin metoda "Turul galeriei".

Resursele şi managementul timpului :

a) **Resurse procedurale** : metode tradiţionale şi alternative (exerciţiul, explicaţia, problematizarea, « turul galeriei »)
b) **Resurse umane** : 20 elevi implicaţi în activităţi diverse : individuale, frontale, în perechi şi pe grupe
c) **Resurse de timp** : 45 minute

Lecţia propriu-zisă

1. **Evocarea :**

- se porneşte de la discutarea unei situaţii concrete din viaţa copiilor, legată de ajutorul acordat părinţilor la cumpărături. De aici rezultă necesitatea de a şti să calculeze preţul atunci când cumpără mai multe produse cu preţuri diferite, situaţie în care trebuie să ştie să folosească ordinea operaţiilor
- verificarea temei (cantitativ şi calitativ)
- exerciţii de calcul mintal (se vor folosi toate operaţiile învăţate şi terminologia specifică fiecăreia)
- la tablă se vor rezolva exerciţii cu şi fără paranteze (în care se respectă ordinea efectuării operaţiilor) sub forma unui joc « Cine are dreptate ? » (Două surori gemene, Alina şi Ioana au rezolvat în vacanţă, individual, câteva exerciţii dar n-au obţinut aceleaşi rezultate. Să le ajutăm să înţeleagă « cine are dreptate ») Ultimul exerciţiu va fi lucrat individual în caiet. Se face schimb de caiete între colegi pentru verificare şi corectare.

2. **Realizarea sensului** :

Se porneşte de la rezolvarea unei probleme printr-un singur exerciţiu cu mai multe operaţii. Pentru stimularea gândirii se afişează o planşă cu schema de rezolvare a problemei :
Marin=34 piese/ zi
Daniel=cu 6 piese mai puţin

Aurel=cu 7 piese mai puţin decât Marin
3 zile
? piese au lucrat în total
[34 + (34+6) + (34-7)] x 3=

(34 + 40 + 27) x 3=

Expresia matematică pentru exerciţiul de mai sus este :
[a + (a+b) + (a-c)] x d=

După această expresie se va compune o problemă cu rezolvarea sub formă de exerciţiu. Se scriu pe tablă titlul lecţiei, datele problemei, exerciţiul prin care se rezolvă problema şi expresia marematică corespunzătoare.
Se compun oral mai multe probleme după expresia matematică dată şi se scrie una din ele la tablă.

3. Reflecţie :
Se dă elevilor o altă expresie şi li se cere să alcătuiască în perechi o problemă. Următoarea problemă de compus (după altă expresie matematică) va fi lucrată în grup. Elevii vor fi împărţiţi în patru grupe. Ei vor alcătui probleme cu conţinuturi diferite şi se va face evaluarea aplicând metoda « Turul galeriei ». Lucrările vor fi expuse pe perete, vor fi citite, verificate şi evaluate de fiecare grupă în parte.

După lecţie

Se vor face aprecieri asupra felului în care au lucrat elevii. Aceştia vor fi încurajaţi şi stimulaţi pentru a lucra la fel de bine şi tema pentru acasă care va consta în compunerea de probleme după expresii matematice date de către învăţător.

85. EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ PENTRU DIFERENȚIEREA ACTIVITĂȚII

Prof. înv. primar Daniela Dumitraşcu
Şcoala gimnazială „Mircea Vodă” Călăraşi

I. ARGUMENT

Copiii au înălţimi diferite, înfăţişări şi personalităţi distincte. Ei au preferinţe, interese, stiluri de învăţare, niveluri de aptitudini, niveluri de dezvoltare, experienţe, tării şi slăbiciuni diverse.

Toţi educatorii autentici, fie ei părinţi sau cadre didactice, ştiu că dezvoltarea fizică, emoţională şi intelectuală a copiilor are loc în mod inegal. Viteza cu care se dezvoltă copiii nu corespunde întocmai vârstei cronologice. Totuşi, şcoala românească (şi nu numai!) organizează copiii pe grupe de vârstă. În mod evident, copiii de aceeaşi vârstă biologică răspund foarte diferit la activitatea şcolară în funcţie de nivelurile proprii de dezvoltare.

Inteligenţa şi dotarea se definesc ca o totalitate ce însumează funcţia cognitivă, afectivă, intuitivă şi fizică a unui individ. Aceia care sunt mai inteligenţi tind să aibă o utilizare mai complexă a acestor funcţii.

Au fost identificate câteva „abilităţi în plus”, şi anume:

- creativitatea;
- sugerarea de noi idei;
- vizualizarea problemelor şi a soluţiilor;
- aptitudini fizice, precum puterea şi dexteritatea;
- raţionamentul (identificarea relaţiilor, a modelelor, clasificări, etc,);
- rezolvarea problemelor;
- curiozitatea şi inventivitatea;
- perseverenţa.

II. NOŢIUNI TEORETICE

Educaţia presupune o practică frecventă, complexă, spre deosebire de alte domenii.

Individualizarea actului didactic reprezintă o adaptare a acţiunii instructiv – educative din şcoală la particularităţile psihofizice ale fiecărui elev în parte, pentru a-i asigura o dezvoltare optimă şi o orientare eficientă a aptitudinilor proprii, cu scopul integrării creatoare în activitatea socială.

Diferenţierea instruirii („şcoala pe măsură”) înseamnă adaptarea activităţii de învăţare — sub raportul conţinutului, al formelor de organizare, al metodologiei didactice — la posibilităţile diferite ale elevilor, la capacitatea de înţelegere şi la ritmul de lucru propriu elevului.

Tratarea individuală, în procesul educaţiei, nu este altceva decât orientarea acţiunii educaţionale în funcţie de profilul psihologic individual, concomitent cu stimularea acestuia prin declanşarea unor contradicţii între cerinţele externe şi posibilităţile interne ale subiectului.

Aplicarea în practică a acestui principiu, al tratării individuale, este posibilă numai cunoscând concomitent particularităţile de vârstă şi individuale din diverse unghiuri de vedere, deoarece orice trăsătură specifică vârstei se va manifesta diferit într-un caz individual.

Preocuparea pentru cunoaşterea acestor particularităţi de vârstă şi individuale este una dintre sarcinile fundamentale ale fiecărui cadru didactic, sarcină pe care personal, consider că ne-am asumat-o prin natura profesiei alese. Pentru orice cadru didactic este important să ştie căror cauze se datorează diferenţele individuale dintre elevii săi, dacă sunt rezultatul unei capacităţi generale sau speciale, dacă sunt rezultatul unei anumite atitudini faţă de învăţătură sau se datorează unor condiţii concrete în care se desfăşoară activitatea. Din acest punct de vedere, mi-am propus să mă opresc asupra eficienţei modalităţilor de studiere a matematicii în ciclul primar.

Se ştie că **studierea matematicii** este o activitate îndrăgită de o mulţime semnificativă de elevi, ceilalţi având „experienţe” neplăcute şi pentru că nu sunt foarte familiarizaţi cu ea şi, mai ales, cu „frumuseţea şi atractivitatea” acestei discipline. De aceea, orice element care ajută la îmbunătăţirea performanţelor individuale ale elevului, în domeniul relativ dificil al matematicii, este binevenit.

III. MĂSURI DIDACTICE

Pregătirea diferenţiată contrazice ideea instruirii unitare a copiilor aflaţi pe o anumită treaptă de învăţământ, dar adaptarea procesului de instruire la particularităţile individuale nu implică renunţarea la realizarea unui program de pregătire unitară a elevilor în acest sens, principiile instruirii diferenţiate îşi găsesc aplicarea într-un învăţământ care-şi propune să realizeze aceleaşi obiective pedagogice în instruirea tuturor elevilor, prin asigurarea unui conţinut comun, fără ca prin aceasta să fie afectată unitatea acestei pregătiri.

Instruirea unitară nu înseamnă un învăţământ la fel pentru toţi, ci un învăţământ care creează situaţii favorabile ca fiecare elev să-şi descopere interesele, aptitudinile şi posibilităţile de formare în sensul acestora.

Aşadar, aplicarea unor modalităţi de diferenţiere nu trebuie să determine o discriminare în privinţa nivelului de pregătire a tuturor elevilor.

Iată, câteva „**sensuri**” ale conceptului de „**individualizare**”:

1. Parcurgerea materiei într-un ritm determinat, potrivit cu structura psihică a elevului;
2. Posibilitatea ca elevul să lucreze în anumite momente în condiţii care îi convin personal;
3. Posibilitatea de a aborda un subiect într-o fază anumită în funcţie de cunoştinţele acumulate anterior;
4. Posibilitatea introducerii unor unităţi de instruire în folosul elevilor inhibaţi de absenţa unor cunoştinţe uşor identificabile;
5. Punerea la dispoziţie a mai multor mijloace de instruire din care el să poată alege.

Matematica poate deveni accesibilă majorităţii elevilor cu condiţia ca pregătirea sistematică, adecvată, să înceapă de la cea mai fragedă vârstă şcolară.

În matematică, **voinţa** însoţită de ordine, disciplină, sistematizare şi ritmicitate în muncă determină evoluţii spectaculoase şi aduce mari satisfacţii elevului.

O fişă este bună dacă răspunde trebuinţelor unui elev şi dacă îi este dată tocmai elevului respectiv. Aceasta poate cuprinde exerciţii şi probleme aşezate în ordinea gradului de dificultate, de la simplu la complex, în mod gradat, pentru a-i da posibilitatea fiecărui elev să lucreze până acolo unde îl ajută capacităţile intelectuale.

Fişele de învăţare / evaluare se realizează individual şi sunt un mod de asigurare a conexiunii inverse, rapid şi eficient. Elevul, cunoscând obiectivele operaţionale ale lecţiei şi ştiind că pe parcursul acesteia învăţătorul îi va aplica o probă scrisă, se va strădui să participe activ la oră. Ar fi bine ca activităţile independente să fie folosite cât mai des. Ele conţin, de regulă, întrebări din lecţia de zi şi se desfăşoară pe parcursul a 10–15 minute. Folosirea fişelor de lucru poate fi făcută în mai multe momente ale lecţiei, pentru consolidarea cunoştinţelor însuşite anterior, formarea de priceperi şi deprinderi, de educare a capacităţii creatoare, fără însă a depăşi nivelul programei şcolare.

Probele de evaluare sumativă, aplicate la sfârşitul unei unităţi de învăţare, verifică îndeplinirea tuturor obiectivelor corespunzătoare lor. Rostul lor este de a oferi educatorului informaţii privind calitatea activităţii realizate şi efectele acesteia exprimate în nivelul de pregătire a elevilor. Ele fac necesară aplicarea unor măsuri recuperatorii.

Probele de evaluare sumativă de la sfârşitul semestrului se pregătesc prin lecţii de recapitulare. Rezultatele lor pot fi comparate cu cele din probele de evaluare iniţială.

Probele scrise au mai multe avantaje, şi anume: permit verificarea unui număr mare de elevi, oferă şanse egale elevilor prin identitatea subiectelor şi fac posibilă compararea rezultatelor, sunt

convenabile elevilor lenţi şi timizi, permit o precisă apreciere în comparaţie cu examinarea orală. Ele prezintă şi dezavantaje, deoarece nu permit dirijarea elevilor în formularea răspunsurilor.

În **administrarea / folosirea** fişelor de învăţare şi evaluare trebuie să fie îndeplinite următoarele cerinţe:

- stabilirea scopului probei şi definirea obiectivelor operaţionale;
- alegerea tipului de itemi corespunzător fiecărui obiectiv;
- elaborarea adecvată a schemei de notare;
- comunicarea şi discutarea rezultatelor elevilor;
- proiectarea unor strategii de ameliorare a dificultăţilor constatate.

Indiferent de forma acestor fişe, o atenţie deosebită trebuie acordată alegerii şi formulării subiectului, planificării şi corectării acestora. Subiectul trebuie să fie formulat astfel încât să-i oblige pe elevi să opereze cu cunoştinţele asimilate şi nu doar să le reproducă. Corectarea şi notarea fişelor se va face ţinându-se seama de descriptorii de performanţă elaboraţi în concordanţă cu programa şcolară. Unele probe pot fi verificate de elevii înşişi, prin autocorectare sau intercorectare.

În rezolvarea fişelor elevii desfăşoară o muncă independentă. Cu cât deprinderile de muncă sunt mai bine alcătuite, cu atât mai mult se asigură succesul elevilor în rezolvarea diferitelor tipuri de exerciţii şi probleme. Activitatea independentă stimulează interesul pentru exerciţii, antrenează la munca de cercetare, asigură individualizarea învăţământului, creează un ritm propriu de lucru, dezvoltă inventivitatea elevilor.

În funcţie de subiecţii care folosesc aceste fişe, le putem clasifica în:

- **Fişe de recuperare (reînvăţare):** Sunt elaborate pentru elevii care au lacune în cunoştinţele lor, care nu şi-au însuşit bine un anumit algoritm, o pricepere, o deprindere.
- **Fişe de dezvoltare:** Cuprind exerciţii cu grad sporit de dificultate, probleme de inteligenţă, ajutându-i pe elevi să-şi perfecţioneze cunoştinţele, să-şi îmbogăţească informaţiile.
- **Fişe de exerciţiu (evaluare):** Conţin exerciţii gradate şi adaptate pentru toţi elevii din clasă. Sarcinile cuprinse în astfel de fişe se referă la cunoştinţele de bază din programa şcolară, pe care trebuie să şi le însuşească toţi elevii. Gradul de dificultate al acestora este mediu şi fiecare elev lucrează individual la rezolvarea lor, în ritm propriu. Fişele sunt redactate astfel încât să nu prezinte dificultăţi de conţinut şi de limbaj. Ele îi ajută pe elevi să înţeleagă şi să-şi consolideze noţiunile aplicate anterior de către învăţător întregii clase şi să le aplice corect în lucrare.

Prin folosirea oricărui tip de fişă se asigură o sarcină triplă:

- să acumuleze mai multe observaţii, ceea ce permite o mai bună cunoaştere a progreselor elevilor;
- să-l determine pe învăţător să utilizeze o metodă analitică de evaluare şi notare;
- să-i ofere învăţătorului posibilitatea de a individualiza acţiunile de pregătire pentru a asigura fiecărui elev posibilitatea de asimilare a materiei în concordanţă cu posibilităţile sale, să fie mijloc de comunicare către familie a observaţiilor sistematice ale învăţătorului.

Bibliografie consultată:

- MONTEIL, JEAN – MARC — *Educaţie şi formare*, Editura Collegium Polirom, Iaşi, 1997;
- NICOLA, IOAN — *Tratat de pedagogie şcolară*, Ed. Aramis, Bucureşti, 2002;
- RADU, ION, IONESCU, MIRON — *Experienţă didactică şi creativitate,* Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1987, pagina 178;
- RADU, T. ION — *Învăţământul diferenţiat – concepţii şi strategii*, E. D. P., Bucureşti, 1987;

86. PROIECT DIDACTIC

Prof. Diaconescu Oana, Școala Gimnazială nr. 66, București

Clasa: a II-a C
Disciplina: RELIGIE ORTODOXĂ
Aria curriculară: Om şi societate
Domeniu: Viața creștinului împreună cu semenii
Unitatea tematica: Oamenii își arată iubirea unii față de alții
Titlul lecţiei: Iertarea celor care ne fac rău
Tipul lecției: Transmitere şi însuşire de noi cunoştinţe
Durata: 45 de minute
Competență generală:
C.G.2. Colaborarea cu copiii şi cu adulţii din mediul familiar, în acord cu valorile religioase
Competențe specifice:
2.1 Asumarea în mod explicit a unor responsabilităţi în cadrul grupurilor din care face parte
2.2 Descrierea unor elemente de diversitate în cadrul diferitelor grupuri
3.1 Explicarea semnificaţiei unor evenimente religioase din viaţa comunităţii şi a societăţii
Competențe derivate:
La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili să:

C1 - definească acțiunea de a ierta;
C2 – identifice consecințele provocate de supărări;
C3 – prezinte modalități prin care iertăm și suntem iertați;
C4 – recunoască modelul de iertare oferit de Mântuitorul Iisus Hristos;
C5 – demonstreze puterea de a-și cere iertare celor ce ne-au greșit;

Strategia didactică :

- **metode de învăţământ utilizate la lecţie** : conversaţia, explicaţia, metoda cadranelor, observarea dirijată, povestirea,
- problematizarea, exercițiul, meditația religioasă, jocul didactic, experimentul
- **mijloace de învăţământ**: Biblia, icoana, manualul de religie, fișa de lucru, caietul elevului, coli colorate, recipient cu apă,
- recipient cu clor, cerneală albastră
- **forme de organizare** : activitate frontală, individuală, în perechi

Bibliografia:

1. Biblia, Editura Institutului biblic şi de Misiune al B. O. R., Bucureşti, 1982.

2. Favu, Gabriela; Danciu Nicoleta; Țițirigă Ionelia, Lupiș Daniela, Manual pentru clasa a II-a, Ed. Corint, 2015
3. Opriș, Monica, *Metodologia evaluării*, ediția a II-a, Editura Sf. Mina, Iași, 2010.
4. Pr. Prof. Univ. Dr.Șebu, *Metodica predării religiei*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia,2000.
5. Sava, Valentina; Aelenei, Simona; Neptun, Rafail Ovidiu, *Primii paşi: culegere de exerciţii şi jocuri creştin –ortodoxe pentru copiii mari şi mici*, Ed. Transilvania Expres, Braşov, 2007.

SCENARIUL DIDACTIC

Nr. crt.	Etapele lecţiei	Timp	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Metode şi mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
1	**Momentul organizatoric**	2’	- Salutul - Rugăciunea - Notarea absenților -Pregătirea pentru începerea lecției	Salutul - Rugăciunea -Pregătirea pentru începerea lecției	Conversaţia Icoana Manualul de religie	Activitate frontală/ individuală	
2	**Pregătirea elevilor pentru receptarea noilor cunoştinţe**	3’	- Pe tablă sunt aşezate în ordine aleatorie 6 coli colorate pe care sunt scrise cuvintele ce alcătuiesc titlul lecției. -Profesorul invită elevii să descopere în acest mod titlul lecției, **„Iertarea celor care ne fac rău”** pe care îl vor scrie în caiete.	- elevii descoperă ordinea corectă, iar unul dintre ei va așeza colile în ordinea potrivită - elevii notează titltul în caiete	Conversaţia Explicaţia Jocul didactic/ Coli colorate, magneți pentru tablă	Activitate frontală	Aprecieri verbale
3	**Precizarea titlului şi a competenţelor derivate ale lecţiei**	2’	Anunț titlul lecției ***„IERTAREA CELOR CARE NE FAC RAU***” și competențele.	- ascultă și notează	Explicaţia/ Caietul elevului	Activitate frontală	
4	**Dirijarea învățării**	13’	Profesorul solicită elevilor să deschidă manualul la pg. 14 și să citească pe rând câte o propoziție. Profesorul intervine cu explicații	Elevii citesc lecția.	Lectura Explicaţia Conversaţia Observarea dirijată/	Activitate frontală şi individuală	Aprecieri

			punând accent pe ideile principale din lecție: -În viață greșim câteodată unii față de alții - Mântuitorul Iisus Hristos ne-a învățat să iertăm - Recunoașterea greșelii și iertarea aproapelui ne aduce nouă înșine iertare, pace și bucurie. Pentru a înțelege mai bine puterea iertării, propun elevilor să urmărească un experiment despre ce înseamnă să ierți aproapele și ce înseamnă să porți supărare, sa nu ierți. Voi folosi un recipient cu apă care reprezintă o persoană într-o situație normală. În momentul în care cineva o supără, devine nervoasă (voi pune o picătură de cerneală), după care i se cere iertare și voi turna o picătură de clor pentru a decolora apa și a arăta că persoana devine iarăși veselă.	Ascultă explicațiile profesorului. Notează ideile principale. Elevii urmăresc cu atenție experimentul.	Manualul de religie Meditația religioasă Experimentul Problematizarea / Un recipient cu apă, unul cu clor și cerneală albastră	Activitate frontală	verbale
5	**Fixarea şi sistematizarea cunoştinţelor**	15’	Profesorul solicită elevilor completarea fișei (anexa 1) în perechi, utilizând metoda cadranelor, pentru a înlesni înțelegerea textului. După expirarea timpului acordat, profesorul discută rezolvarea fișei. Profesorul solicită apoi rezolvarea ex. 4 din manual pg. 15. După expirarea timpului, profesorul verifică oral rezolvarea exercițiului.	Elevii rezolvă fișa de lucru -Elevii rezolvă exercițiul.	Metoda cadranelor Conversaţia Problematizarea/ Fișa de lucru Exercițiul	Activitate frontală Activitate individuală	Aprecieri verbale

6	**Asocierea şi generalizarea**	7’	Profesorul împarte elevilor o fișă (anexa 2). Pe fișă elevii vor fi îndemnați, dacă au supărat pe cineva, să treacă numele persoanei căreia îi va dărui și un buchet de flori, în semn de iertare, și vor colora florile	-Elevii primesc fișa și rezolvă sarcina primită	Exercițiul/ Fișa de lucru	Activitate frontală	
7	**Aprecierea activităţii elevilor**	1’	Fac aprecieri generale/ individuale, oferind „+” și calificative	- Ascultă aprecierile făcute		Activitate Frontală	Aprecieri verbale
8	**Tema pentru acasă**	1’	Profesorul solicită rezolvarea ex. 5 de la pag. 15, ca tema pentru acasă, oferind explicațiile necesare.	- Notează	Explicaţia		
9	**Încheierea activităţii**	1’	- Rugăciunea - Salutul	- Rugăciunea - Salutul	Exercițiul de rugăciune	Activitate frontală	

ANEXA 1

FIȘĂ DE LUCRU – CADRANELE

1. Pe cine avem ca model de iertare în viața noastră?	2. Scrieți cuvinte care exprimă sentimentele pe care le avem atunci când iertăm, dar și atunci când suntem iertați.
3. Enumerați fapte (modalități) prin care puteți să vă cereți iertare față de cineva.	4. Care este principala consecință (urmare) a iertării celor care ne-au greșit?

87. PROIECT DE ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ

Înv.Dobîrcianu Cătălina- Școala Gimnazială Nr.1 Sat Văleni

Tema activităţii desfăşurate: „Poveste de iarnă”
Coordonator: înv.Dobîrcianu Cătălina
Data desfăşurării: **17.12.2018**
Durata activității: 60 minute
Grup țintă: elevii clasei a IV-a B
Locul desfăşurării: sala de clasă

Obiective propuse:

- Dezvoltarea abilităților de comunicare, cooperare, creativitate, atenție;
- Stimularea aptitudinilor şi înclinaţiilor artistice ale elevilor;
- Cunoaşterea şi păstrarea datinilor şi obiceiurilor strămoşeşti.

Resurse umane: *Cadre didactice:1 +directorul școlii
***Elevi: 21**
***Părinți și alte rude ale elevilor**

Resurse materiale: computer, negative colinde și cântece despre iarnă, invitații părinți, felicitări de Crăciun , dulciuri pentru copii de la Moș Crăciun, mantale de iarnă cu povești și povestiri de Ion Creangă,portretul lui Creangă, scrisoarea lui Moș Crăciun, fulgi de nea confecționați, „Copacul ideilor”,fișa „Iarna,un anotimp iubit”,videoproiector, ppt despre datini și obiceiuri de iarnă,baloane (roșu,galben și albastru),cartonașe cu exerciții la matematică,costumație de capră,urs și stele .

Argument

Școala își propune să formeze multilateral personalitatea elevilor, să-i pregătească pentru viață, ținând seama mai ales de perspectivele viitorului previzibil,acordând atenția cuvenită bogăției de forme pe care se structurează comunicarea umană contemporană.

Educația se realizează prin acțiuni educative. Unele dintre aceste acțiuni educative se află în afara sistemului de învățământ,dar este menit să atingă scopurile pedagogice identificabile.De aceea,școala nu rămâne indiferentă față de marea bogație de forme de educație extrașcolare pe care se structurează comunicarea umană contemporană.

În acest sens, de mare ajutor,s-au dovedit a fi activitățile artistice în cadrul școlii cu ocazia serbărilor de Crăciun, serbărilor de 8 martie, serbărilor de sfârșit de an școlar, etc.

Toate acestea sunt un prilej de a îmbina frumos arta cântecului cu euritmia. De altfel, pe aproape întreaga perioadă școlară,cântul și cuvântul merg mână în mână.

Sărbătorile religioase sunt un prilej de bucurie și de împăcare sufletească în rândul românilor. Românii au fost dintotdeauna păstrători de tradiții și obiceiuri strămoșești.

Copiii iubesc sărbătorile creștine, își îmbunătățesc cunoștințele prin aflarea mai multor povești, legende despre trecutul neamului nostru. Totodată le plac și mai mult sărbătorile creștinești nu pentru latura lor religioasă, ci pentru latura laică – venirea lui Moș Nicolae, Moș Crăciun și de aceea cu ajutorul părinților vom încerca să sădim în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semeni.

Descrierea activității:
În debutul activității adresez câteva cuvinte părinților și elevilor prin care le mulțumesc pentru participare și precizez că această activitate se desfășoară în cinstea Crăciunului .

„Dragi copii, eu m-am gândit să-l chem mai devreme pe Moș Crăciun la noi în clasă, ca să-i arătăm că, față de anul trecut, am mai crescut și știm mai multe lucruri.
Însă moșul nu poate veni, dar v-a trimis o **scrisoare**. Haideți să vedem ce vă scriel!!! **(Anexa 1)**

Moș Crăciun le trimite copiilor o scrisoare prin care le spune că nu poate ajunge, dar că le va aduce ceva bun acasă ,sub brad, cu condiția ca ei să-i demonstreze că au învățat multe lucruri interesante. Le promite că la finalul activității vor primi dulciuri.
Analizez împreună cu elevii plicul în care a fost scrisoarea: destinatar,expeditor.

„Copacul ideilor”- pe un panou am un copăcel pe tulpina căruia am atașat o coală A4 pe care scrie IARNA.
-La ce vă gândiți când spunem iarnă?
Am pregătit 10 fulgi din carton pe care am scris posibile răspunsuri ale copiilor: zăpadă,Moș Crăciun, Moș Nicolae, Crăciun, brad, sărbători, vacanță, colinde, Revelion, săniuș.
Scot câte un elev la tablă să fixeze fulgul în copăcel. Elevii scriu aceste cuvinte pe o **fișă „Iarna, un anotimp iubit**” **(Anexa 2**).
Se cântă două cântecele de iarnă: „**Fulgi de nea”** și **„Ninge iar”.**

Se vizionează la videoproiector un material „**Datini și obiceiuri de iarnă”-** voi numi mai mulți elevi să citească câte un slide, atenționându-i să fie foarte atenți.

CONCURS PE GRUPE

Elevii sunt împărțiți în trei echipe,fiecare rând reprezentând o echipă. Vor fi patru sarcini de rezolvat pentru fiecare echipă a 20 puncte fiecare, iar din oficiu fiecare echipă va primi 20 puncte.

GRUPA 1
1.Moș Crăciun a încurcat planetele și nu știe unde să ajungă. Spune-i tu cum se numește planeta noastră,a câta planetă este de la Soare și cum se mai numește.
2.Recunoaște autorul și opera literară! („Ce-ți doresc eu ție,dulce Românie? ”- Mihai Eminescu)- copiii citesc fragmentele la videoproiector
3.Sarcini în baloane -Dați exemple de povești sau povestiri scrise de Ion Creangă!- am confecționat mantale de iarnă pe care am scris cele mai importante povești și povestiri ale lui Creangă . Pe un panou atașez aceste mantale ,în mijloc fiind portretul marelui povestitor.
4.Recită o poezie de iarnă!

GRUPA 2
1.Ghicitoare: ,,Este verde și frumoasă/ O bună bucătăreasă/Plantei îi face mâncare/Ca să crească tot mai mare”(frunza)
2. Recunoaște autorul și opera literară!(,,Deșteaptă-te,române! ”- Andrei Mureșanu)
3. Sarcini în baloane-Ce sărbători de iarnă cunoașteți?
4. Recită o poezie de iarnă!

GRUPA 3
1.Ce forme de relief are România și cu ce culoare sunt reprezentate pe hartă?
2. Recunoaște autorul și opera literară!(,,Cântec despre țara mea ”-Alecu Russo)
3. Sarcini în baloane-Ce obiceiuri de iarnă cunoașteți?
4. . Recită o poezie de iarnă!

Toate textele alese de mine la proba 2 au în comun faptul că autorii își exprimă dragostea de țară și le-am ales fiindcă tocmai am sărbătorit 100 de ani de când s-a înfăptuit Unirea.
Cele trei sarcini de la proba 3 sunt introduse în trei baloane (roșu,galben,albastru), fiecare reprezentant al grupei alegându-și balonul și înțepându-l cu un ac.
La finalul concursului se aplaudă toate echipele și se stabilește punctajul. Toți elevii, indiferent de punctajul obținut vor primi drept recompensă câte o felicitare cu Moș Crăciun pentru a-i putea scrie . Le explic ce vor scrie la destinatar și la expeditor.

Ați dovedit că aveți cunoștințe de limba romană, de științe,geografie, educație muzicală,religie,dar oare știm și matematică? Cu siguranță Moșul dorește să afle.

Joc didactic: „ Cartonașele”- explic regulile jocului și solicit toată atenția elevilor. Împart cartonașele elevilor dintr-un coșuleț.

Apreciez prestația elevilor și îi rog să vină în fața clasei pentru a-i colinda pe oaspeții noștri:
Se cântă trei **colinde**: ,,**A venit iarna**”-Cleopatra Stratan, ,,**Iată vin colindători**! ”, ,,**Noi umblăm și colindăm**”, apoi se desfășoară ,,**Jocul caprei**”, ,,**Ursul**”, ,,**Steaua**”, ,,**Plugușorul**”, ,,**Sorcova**” și în final se danseaza pe melodia cântecului ,,**La mulți ani**! ”-Lollipops.
Elevii rămân după activitate pentru a servi dulciuri de la Moș Crăciun.

Modalități de evaluare: -recitarea poeziilor și intonarea cântecelor, aprecieri verbale, punctaj la concurs și felicitare pentru fiecare elev.

Rezultate înregistrate: -abilități de cooperare,comunicare,atenție;
-păstrarea obiceiurilor și tradițiilor strămoșești;
-stimularea aptitudinilor artistice ale elevilor;

Director, **Înv.** DOBÎRCIANU CĂTĂLINA
Prof. LISIEVICI GABRIELA

17 decembrie 2018

Dragi buburuze,

A trecut un an de când v-am vizitat. Deja sunteţi mai mari şi aţi învăţat multe lucruri noi, sunt convins.

De cele mai multe ori, eu aduc daruri copiilor cuminţi şi deştepţi. Am o bănuială că şi voi sunteţi la fel, dar vreau să mă conving.

Aşa că, am rugat-o pe doamna învățătoare să organizeze o activitate prin care sa demonstrați că meritați să vă vizitez și în acest an . Ei bine, veţi face un drum printre mistere, pe care le veţi dezlega folosindu-vă de cunoştinţele acumulate la limba română, matematică,științe,educație muzicală, religie .

La final, vă aşteaptă o surpriză DUUULCE, iar eu promit că vă voi aduce, de Crăciun, sub bradul de acasă, cadouri frumoase! Sunteți gata să începem?

Cu drag,

Moș Crăciun

88. IDEI GROZAVE DE ÎNVĂȚARE CU AJUTORUL LEGO

Prof.înv.primar Dorobăț Diana Elena, Școala Gimnazială„Ștefan cel Mare” Vaslui

Piesele LEGO au astăzi o largă gamă de utilizare mai ales în mediul educațional. Copiii sunt atrași, deoarece ei pot să-și dezvolte imaginația prin joc foarte mult.
Ideile de mai jos sunt strânse de *Emma Vanstone* de la *Science Sparks*- atât pentru profesori cât și pentru părinți și pentru copii de vârste diferite.
Voi exemplifica mai jos mai multe idei de utilizare în cadrul mai multor materii de studiu:

1) Utilizarea LEGO pentru a construi concepte matematice

LEGO pentru a construi gândirea parte-parte-întreg:

Pentru matematicienii mai tineri , compunerea și descompunerea numerelor este o componentă cheie în construirea sensului numerelor în operațiile aritmetice. Elevii încep să opereze cu numere mici(cum sunt cinci degete la o mână) sau șase(un zar normal) și ajungând să construiască zecea.

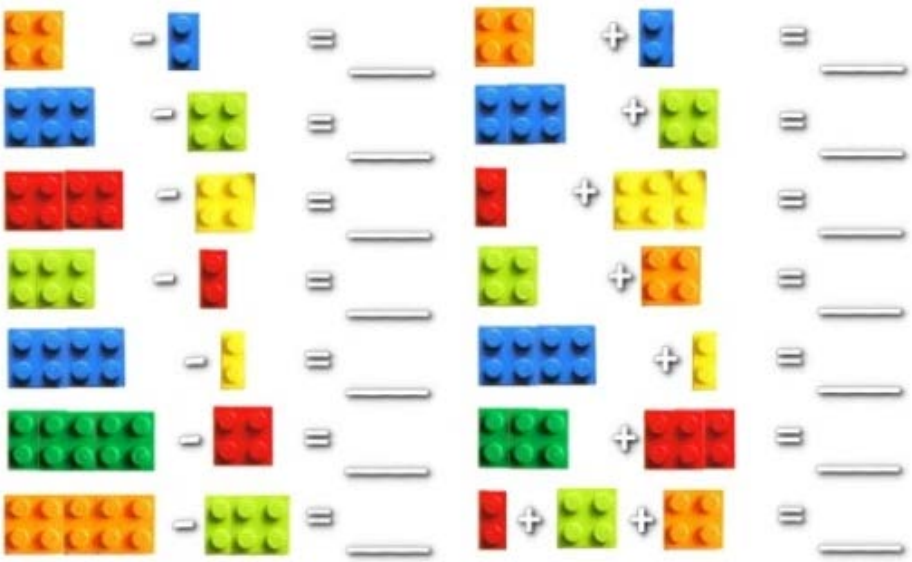

Abordarea fracţiilor cu LEGO

Întotdeauna faracţiile par mai greu de înţeles pentru elevi. Lucrurile devin de nepătruns când vorbim de „întreg” şi când trecem la gândirea unei fracţiuni dintr-un întreg. Pentru a ajuta elevii să înţeleagă mai uşor este nevoie să le furnizăm acestora multe oportunităţi de a experimenta *fracţiile* cu obiecte tangibile. Un exemplu concret îl reprezintă utilizarea pieselor LEGO.

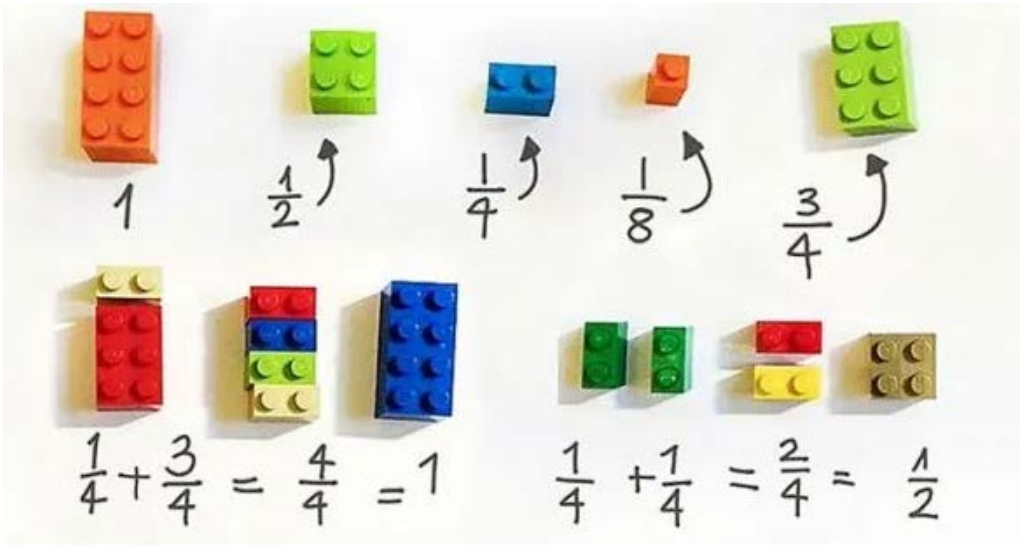

2) LEGO în orele de comunicare în limba română

Cursa noastră LEGO pentru ortografie cu ajutorul jocului.

Pentru a începe alegeţi patru litere sau cuvinte pe care să le exerseze fiecare copil. Pentru cei mai mici pot fi simple litere sau cuvinte de bază, cei mai mari pot exersa cuvinte mai dificile din vocabularul clasei sau cuvinte pe care elevii le scrisu greşit frecvent. Scrieţi-le pe post-it-uri care se pot lipi. Stabiliţi patru sau mai multe spaţii de lucru în jurul unei mese mari(sau câteva pupitre puse împreună) şi la fiecare staţie de lucru puneţi materialele pentru o provocare şi pregătiţi un cronometru.Obiectivul este să treacă fiecare odată de la un post de lucru la altul în jurul mesei.

Pentru fiecare staţie de lucru se aleg oricare dintre provocările LEGO case se potrivesc elevilor. Exemplul de mai jos este concentrat pe citire-scriere, dar orice fel de provocare poate fi amuzantă! Iată ce provocări se pot folosi la staţiile de lucru:

1. Utilizează piese LEGO pentru a imprima în plastilină un cuvânt din listă. Când ai terminat ia o caramidă LEGO şi mergi la staţia următoare.
2. Construieşte următorul cuvânt de pe listă plasând piesele LEGO cu litere corespunzătoare pe un covoraş. Când ai teminat ia o cărămidă pentru trofeul tău şi mergi mai departe.
3. Găseşte literele care corespund fiecărui sunet din cuvânt pe piese diferit colorate şi aranjează-le în ordine ca să formezi cuvântul. Apoi mergi la următoarea staţie.
4. Construieşte o figură din cărămizi LEGO ca să reprezinte înţelesul cuvântului. Când ai terminat, ia ocărămidă pentru trofeul tău şi cu cele patru cărămizi legate într-un turnuleţ mergi la persoana care deţine cronometrul şi arată că ai terminat.

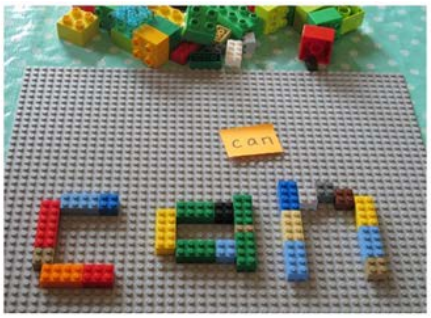

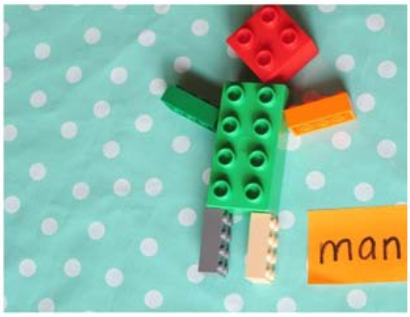

3) Creaţie cu LEGO la orele de Arte vizuale şi Abilităţi practice

- *Realizarea unor copaci personalizaţi în funcţie de anotimp*

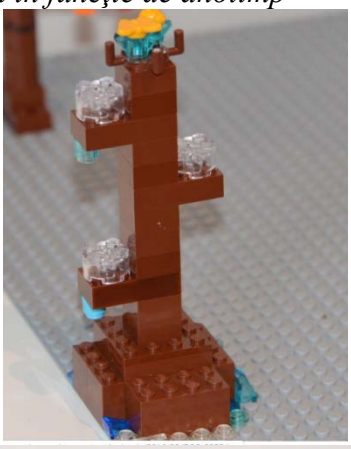

- *Realizarea de forme şi modele*

Bibliografie :

- Meghan Everette Math Manipulatives: Learning to Control the Chaos.
-http://www.scholastic.com/teachers/top-teaching/2013/12/using-lego-build-math-concepts

89. PROIECT DE ACTIVITATE

Școala: Colegiul Tehnic „Ion Holban” Iași
Prof.-educator dr. Dorofte Liliana-Camelia
Clasa: a IV-a A
Data: 21.10.2019
Aria curriculară: **Terapie complexă și integrată**
Modulul: **Stimulare cognitivă**
Subiectul: **Lecturăm și povestim!**
Tipul de lecție: dobândire de noi cunoștințe
Scopul: - lecturarea unui text și extragerea semnificației globale a mesajului oral
Obiective operaționale:
Pe parcursul şi la sfârşitul activităţii, elevii vor fi capabili:

- *Cognitive*

O1: să citească în ritm propriu un text scurt, la prima vedere, folosind tehnici variate de lectură;
O2: să explice în cuvinte proprii termenii nou-întâlniți în text;
O3: să identifice personajele povestirii, titlul și autorul;
O4: să povestească șirul de întâmplări având la dispoziție imagini;
O5: să ordoneze imaginile date conform desfășurării acțiunii;
O6: să colaboreze cu membrii echipei în vederea rezolvării unei fișe de evaluare sub formă de cadrane;

- *Afective*

O7: să manifeste interes și curiozitate pentru lectură.
Metode și procedee: lectura explicativa, conversatia euristica, exerciţiul, jocul didactic *Adevarat sau fals?,* cadranele.
Resurse*: materiale –* fișe de lucru, carioca, imagini inspirate din poveste, laptop
temporale – 40 de minute;
spaţiale – clasa
umane – 7 elevi;
Forme de organizare: frontal, individual și pe grupe.

Material bibliografic:

- Curriculum National (2005), *Programe scolare revizuite: Limba şi literatura română, clasele I-a II-a*, Bucuresti.
- Ioan Serdean(1998). *Didactica Limbii Romane in scoala primara*, Editura Teora, Bucuresti.
- *Metodica predarii Limbii Romane in clasele primare* (2000), Editura Aramis, Bucuresti.
- www.edu.ro, www. didactic.ro

Nr. Crt.	Etapele lecţiei	Ob. Op.	Conţinutul instructiv-educativ Activitatea profesorilor şi a elevilor	Metode şi procedee	Forme de organizare	Evaluare
1.	**Moment organizatoric**		- pregătesc materialele necesare şi asigur un climat psiho-educaţional optim desfăşurării activităţii.	Conversaţia	Frontal	
2.	**Captarea atenţiei**	O7	Se va realiza printr-un exerciţiu-joc: *Adevarat sau fals?* Dacă afirmaţiile sunt adevărate, ridicaţi mâna. Dacă afirmaţiile sunt false, mâinile rămân pe bancă. Voi citi propoziţii referitoare la textele studiate anterior: „Iepurele se teme şi de umbra lui” „Scufiţa Roşie a fost mâncată de lup” „Capra avea cinci iezişori” „Gâscanul şi-a pierdut papucii” „Frumoasa adormită se înţepase într-un fus” „Vulpea a fost păcălită de urs” „Mama vitregă o iubea pe Albă-ca Zăpada” „Ursul a mâncat iezişorii caprei” „Fata moşului era harnică şi cuminte” „Cocoşul a găsit o punguţă cu bani”	Jocul didactic	Frontal Individual	Aprecieri verbale Corectarea răspunsurilor (dacă este cazul)
3.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**		- anunţ tema şi obiectivele pe care le voi urmări de-a lungul desfăşurării activităţii. Lectura de astăzi se numeşte „Corăbioara” scrisă de V. Suteev şi ca obiective vom urmări: citirea corectă a povestirii, identificarea personajelor, explicarea cuvintelor noi, povestirea după imagini şi completarea unei fişe de lucru.	Expunerea	Frontal	
4.	**Dirijarea învăţării**		Împart elevilor textul suport (Anexa1) Se realizează prin urmatoarele etape: **Lectura model a învăţatorului.* **Conversatia dupa prima citire.* Elevii sunt solicitaţi să răspundă unor întrebari precum: V-a placut? De ce? Ce anume v-a placut mai mult?	Conversaţia Lectura	Frontal	Corectarea răspunsurilor

		O3 O1 O2 O4 O5	Despre cine este vorba în text? Cum se numește textul? Dar autorul? Numiţi personajele. **Exerciţiu de lectură:* În perechi, elevii vor citi textul, alternând rolurile. **Explicarea unor termeni, cu reluarea enunturilor în care apar:* A se scălda, a izbucni în râs, a se pricepe, a chibzui. **Povestirea dupa imagini:* Fiecare grupă va primi la intâmplare câte o imagine însoţită de un fragment din text din poveste, pe care trebuie să o fixeze corect în rândul celorlalte imagini, respectând firul epic al poveştii. Elevii vor fi dirijați să povestească după imagini.	 Explicația Povestirea după imagini	 Individual În grup	Aprecieri verbale
5.	**Fixarea şi sistematizarea cunoştinţelor**	O6	Încurajez elevii să fie uniţi şi să colaboreze, pentru a putea rezolva mai uşor sarcina următoare. Împart postere-cadrane . Afişez sarcinile de lucru în format ppt (Anexa 2). Citesc pe rând fiecare sarcină, atrăgând atenţia că fiecare grupă are de găsit însuşiri pentru personaje diferite. Afişez produsele de grup la tablă. Verific şi fac aprecieri.	Exercițiul Metoda cadranelor	În grup	Aprecieri verbale; Corectarea răspunsurilor
6.	**Feedback-ul**	O7	- fac aprecieri asupra fişei de lucru şi asupra modului în cum s-a desfăşurat activitatea.	Conversația	Frontal	Apreciere verbală

Anexa 1

Corăbioara

de V.Suteev

Broscuţa, Puiul de găină, Şoricelul, Furnicuţa şi Buburuza au plecat la plimbare.

Au ajuns la râu.

- Haideţi să ne scăldăm! – a zis Broscuţa şi s-a aruncat în apă.

- Noi nu ştim să înotăm – au răspuns Puiul, Şoricelul, Furnicuţa şi Buburuza.

-Oac – oac – oac! Oac – oac – oac! – a izbucnit în râs Broscuţa. La ce vă pricepeţi voi? Şi s-a pus pe un râs de mai să-i dea lacrimile.

Puiul, Şoricelul, Furnicuţa şi Buburuza s-au supărat şi s-au aşezat să chibzuiască. S-au gândit ce s-au gândit şi au găsit o soluţie.

Puiul a adus o frunză.

Şoricelul – o coajă de nucă.

Furnicuţa a adus un pai.

Iar Buburuza – un fir de aţă.

Şi s-au pus pe treabă: au înfipt paiul în coaja de nucă, cu aţa au legat de el frunza – şi gata corăbioara!

Au împins apoi corăbioara pe apă, şi s-au urcat în ea şi – la drum!

Broscuţa a scos capul din apă, să mai râdă puţin de ei, dar corăbioara plutea de-acum departe, în larg . . . Nici gând s-o mai ajungă.

Anexa 2

1. Scrieţi numele a cel putin trei personaje din „Corăbioara”	**2. Care este învăţătura poveştii?** …… …… …… …… …… …… ……
3. Găsiţi trei însuşiri potrivite pentru: **.....** Broscuţă ..... **.....**	**4. Realizaţi un desen inspirat din poveste.**

1. Scrieţi numele a cel putin trei personaje din „Corăbioara”	**2. Care este învăţătura poveştii?** …… …… …… …… …… …… ……
3. Găsiţi trei însuşiri potrivite pentru: **.....** Șoricel ..... **.....**	**4. Realizaţi un desen inspirat din poveste.**

90. PROIECT EDUCATIV
“MICII ECOLOGIȘTI "

Prof.înv.primar Drăgoi Ionela Nicoleta
Liceul Teoretic ,,Ion Constantin Brătianu”
Şc.Gimnazială ,,Aron Densusianu” Haţeg

ARGUMENT

Am considerat că este necesar ca educaţia ecologică să înceapă încă de la vârsta şcolară mică, atunci când putem să-i învăţăm pe copii să descopere, să privească, să asculte şi să preţuiască comorile naturii.

Copiii trebuie să înveţe de la cea mai fragedă vârstă să preţuiască şi să protejeze tot ce-i înconjoară.

"Natura este o carte deschisă în care nu avem decât să citim. Dar trebuie să vrei să citeşti în ea. Este atât de uşor să ne aplecam asupra unei flori, asupra unei insecte, asupra unei pietre, să observam un piţigoi la vânătoare, o pisică la pândă, zborul unui şoim, să pândim primăvara prima floricica, prima rândunică..."

OBIECTIVE GENERALE

- Cunoaşterea posibilităţilor de ocrotire şi conservare a naturii, a mediului in vederea cultivării atitudinilor responsabile si implicate in protecţia mediului;
- Formarea capacităţii de cunoaştere şi înţelegere a unor aspecte ale naturii, a relaţiilor dintre vieţuitoare şi mediul înconjurător;
- dezvoltarea capacităţii de explorare, investigare a realităţii, şi de experimentare prin folosirea instrumentelor şi procedeelor adecvate;
- Dezvoltarea capacităţii de comunicare;
- Dezvoltarea interesului faţă de realizarea unui mediu natural echilibrat şi propice vieţii.

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ

- Să recunoască şi să diferenţieze componente ale naturii din mediul apropiat;
- Să identifice anumite transformări suferite de corpuri;
- Să folosească instrumente familiare pentru a descoperi interdependente între vieţuitoare şi mediul înconjurător;
- Să formuleze concluzii intuitive pe baza datelor din experienţele desfăşurate sau din observarea unor fenomene;
- Să observe cauzele şi efectele poluării;
- Să manifeste curiozitate faţă de natura, interes şi dorinţa de a participa la acţiunile de îngrijire şi protejare a mediului aplicând cunoştinţele însuşite;
- Să respecte normele de comportare civilizată.

REZULTATE AŞTEPTATE

- formarea unui comportament civilizat adecvat faţă de mediul înconjurător;
- dezvoltarea unor abilităţi de comunicare cu cei din jur in privinţa respectării şi creării unui mediu ecologic.

METODOLOGIE

- Activităţile se vor desfăşura lunar şi bilunar în şcoală, în alte locuri adecvate temelor planificate;

- Se vor realiza activităţi practice, observări spontane şi organizate, plimbări, vizite, drumeţii, excursii, albume, fotografii, postere, convorbiri, lecturi, povestiri, concursuri etc.;

- Fiecare membru al echipei de colaboratori va organiza şi răspunde de cel puţin două activităţi care să se încadreze în realizarea obiectivelor propuse.

RESURSE

- umane : elevi, cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai primăriei;

- materiale: album,aparat foto, materiale din natura, pliante, imagini, reviste, microscop, lupa, termometru, atlase, reviste, cărţi etc.;

- financiare: comitetele de părinţi vor finanţa achiziţionarea de materiale necesare desfăşurării activităţilor, Sponsori.

MONITORIZAREA PROIECTULUI

Directorul unităţii va urmări modul de implementare a proiectului prin evaluări periodice.
Se vor organiza expoziţii cu lucrări realizate de copii şi se vor organiza licitaţii pentru implicarea tuturor partenerilor în proiect.

ECO-CODUL

- Iubeşte şi respectă natura!
- Cine a sădit un pom nu a trecut inutil prin viaţă!
- "Pomul bun se cunoaşte după roade iar omul după fapte"
- Nu tăiaţi, nu rupeţi şi nu scoateţi din rădăcini arbori, puieţi sau lăstari!
- Nu lăsaţi deşeurile în pădure, ci aruncaţi-le in locuri special amenajate!
- Nu distrugeţi plantele !
- Nu prindeţi şi răniţi animalele pădurii!
- Nu spălaţi cu detergenţi în apa Buzăului sau în alte ape!
- Nu scrieţi cu cuţitul pe scoarţa copacilor!
- Nu distrugeţi cuiburile animalelor din păduri!
- Nu faceţi focul în pădure sau in apropierea pădurii!
- Ajutaţi Pământul!

CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR

Activitatea	Mijloace de realizare	OBIECTIVE	Coordonatori
„ABC - ul micilor ecologişti”	Convorbire	Să se familiarizeze cu acţiunile propuse în cadrul proiectului	Drăgoi Nicoleta
„Toamna în parc”	Observare în natură	Să identifice elementele caracteristice toamnei sub influenta factorilor de mediu; să colecţioneze materiale din natură	Şăroni Simona

„Voluntari pentru o zi”(Ziua voluntariatului)	Observare	Să cunoască importanta apei în natură	Drăgoi Nicoleta
„Poluarea solului , apei si aerului” - cauze şi efecte	Experienţe Lecturi după imagini	Să observe si să constate factorii de poluare a mediului	Şăroni Simona
„Cum ocrotim natura!”	Experienţe, Diafilm	Să cunoască modalităţile de îngrijire si ocrotire a plantelor si animalelor	Drăgoi Nicoleta
„De la sămânţă la plantă”	Activităţi practice	Să ajute la pregătirea terenului si însămânţare; sa urmărească evoluţia plantelor.	Şăroni Simona
“Apa si importanta ei” (Ziua mondiala a apei)	Activitate practice	Să participe direct, alături de adulţi la acţiuni de sădire	Drăgoi Nicoleta
„Curăţenia sufletului”	Povestiri, poezii	Să discernă între bine si rău în ceea ce priveşte propria persoană	Şăroni Simona
„Prietena mea floarea”(Ziua Parcurilor)	Activitate practica, expoziţie cu lucrari	Să execute lucrări cu materiale din natură; să participe la organizarea expozitiei	Drăgoi Nicoleta
„Pe cărările muntelui”	Excursie	Să observe aspecte pozitive şi negative legate de activitatea omului faţă de natura	Şăroni Simona
“Micul ecologist”- (Ziua mediului)	concurs	Să dovedească că posedă cunoştinţe şi deprinderi din domeniul ecologic	Drăgoi Nicoleta

Bibliografie:

1.”Învăţământul frontal, învăţământul individual, învăţământul pe grupe” E.D.P. Bucureşti
2.ECO-ED, Culegere de schiţe de lecţii pentru educaţie ecologică;
3.Educaţie civică – Manual pentru clasa a IV-a, Editura Aramis
4.Programa şcolară pentru clasele I - V

91. EFICIENTIZAREA METODELOR INTERACTIVE

Profesor învățământ primar Dulgheru Mariana
Școala Gimnazială Sirețel, Județul Iași

Interactivitatea presupune o învăţare prin comunicare, prin colaborare, produce o confruntare de idei, opinii şi argumente, creează situaţii de învăţare centrate pe disponibilitatea şi dorinţa de cooperare a copiilor, pe implicarea lor directă şi activă, pe influenţa reciprocă din interiorul microgrupurilor şi interacţiunea socială a membrilor unui grup.

Învăţând să colaboreze unii cu alţii, elevii constată că scopurile personale ale fiecăruia pot fi realizate într-o muncă în echipă, că succesul grupului depinde de contribuția fiecărui membru al său. Astfel, elevii, din „singuratici care învaţă", pot deveni" colegi care învaţă împreună", care ating niveluri ale competenţei în cadrul grupului şi ca membri ai echipelor, ceea ce am realizat prin lecția susținută.

La clasa pregătitoare, am susținut o lecție de consolidare de priceperi și deprinderi, la disciplina Matematică:

Subiectul lecţiei: Adunarea și scăderea numerelor în concentrul 0-10 (cu suport intuitiv);

Forma de realizare : lecţie integrată; **Scopul lecției :** dezvoltarea gândirii logico-matematice prin aplicarea operaţiilor de adunare și scădere în concentrul 0-10, în exerciţii şi probleme.

Domenii integrate: Matematică şi explorarea mediului- Comunicare în limba română**;** Arte vizuale şi abilităţi practice**;** Muzică şi mişcare

Competenţe specifice:

Matematică şi explorarea mediului

1.4. Efectuarea de adunări şi scăderi, mental şi în scris, în concentrul 0 -31, recurgând frecvent la numărare;

1.6. Utilizarea unor denumiri şi simboluri matematice (termen, sumă, total, diferenţă, >, <, =, +, -) în rezolvarea şi/sau compunerea de probleme) ;

3.1. Rezolvarea de probleme prin observarea unor regularităţi din mediul apropiat;

Comunicare în limba română

1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute ;

2.1. Formularea de enunţuri proprii în contexte diferite de comunicare.

Arte vizuale şi abilităţi practice

1.3. Manifestarea curiozităţii faţă de explorarea de mesaje artistice simple, exprimate vizual;

2.6. Participarea la activităţi integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică.

Muzică şi mişcare

2.1. Cântarea individuală sau în grup, asociind mişcarea sugerată de text şi de ritm.

Obiective operaționale:

O1-să folosească corect terminologia specifică adunării și scăderii;

O2 -să efectueze operaţii de adunare și scădere cu numere naturale de la 0 la 10 (cu suport intuitiv);

O3-să rezolve probleme ce presupun efectuarea unor operaţii de adunare / scădere cu numere naturale de la 0 la 10, cu suport intuitiv;

O4-să asocieze operația de adunare / scădere cu imaginea dată;

O5-să afle numărul necunoscut dintr-o relație (adunare sau scădere).

Strategia didactică:

Metode şi procedee: conversaţia, explicația, exerciţiul, problematizarea, Metoda cubului, jocul didactic;

Mijloace de învăţământ: creioane colorate, jetoane cu flori, jetoane cu cifre şi semnele „+”, „-”, şi „=”, fişe de lucru, laptop

Forme de organizare: frontală, individuală, pe echipe

Evaluare: observare sistematică, analiza produselor activităţii, aprecieri verbale.

Resurse: ***umane:*** 18 elevi; ***temporale***: 50 min. (35 minute activitate propriu-zisă şi 15 minute activităţi în completare)

Asigur climatul adecvat desfăşurării lecţiei şi pregătesc materialele necesare: fişe de lucru, instrumente de scris, calculator, videoproiector, material didactic.

Captarea atenţiei a fost realizată cu ajutorul celor doi românaşi, Alin şi Alina, simbolul clasei noastre, care sunt alături de Zâna Primăvara ce este supărată deoarece Baba Iarnă nu o lasă să-şi îmbrace rochia de primăvară, încă. Cei doi, roagă pe elevii ***Clasei românaşilor*** să o ajute! „Dacă veţi rezolva sarcinile trasate de către Baba Iarna, veţi trece toate probele, rochia ei va putea fi împodobită cu floricele specifice şi va ajunge Primăvara şi la noi! Pentru aceasta trebuie să răspundeţi la ghicitori, să adunaţi şi să scădeţi, jucându-ne cu simboluri ale primăverii, să rezolvaţi probleme. Veţi lucra în echipe şi individual, veţi fi atenţi să daţi cele mai frumoase răspunsuri.”

Elevii sunt organizaţi în trei grupe. Alegerea denumirii grupei se face chemând trei copiii, de la fiecare grupă câte unul, care vor arunca **cubul**. Pe cub sunt aplicate imagini ale următoarelor flori de primăvară: ***ghiocel, narcisă şi lalea***. Astfel s-au format grupele : ***Grupa lalelelor, Grupa narciselor, Grupa ghioceilor.*** *(*Se pun pe mesele fiecărei grupe imaginea corespunzătoare şi jetoanele.)

Exerciţii de mişcare: „Mâinile pe bancă să le aşezăm, /Iar apoi în aer să le ridicăm /Batem toba: bum, bum, bum, /Spatele e drept acum”.

Probele la care îi supune Baba Iarna se scot din trăistuţa fermecată pentru a fi citite, după ce se spune formula magică:„*Trăistuţă fermecată,/ Spune-mi tu îndată/ Ce se ascunde în tine/ Că vreau să ştiu bine?”*

Se explică elevilor faptul că fiecare va avea şansa să aşeze flori, pentru a decora rochia Zânei Primăvara, flori ce se găsesc pe catedră. Elevii din echipa câştigătoare vor fi desemnaţi ***prietenii Zânei*** şi vor primi stimulente cu feţe zâmbitoare.

Bileţelele, cu sarcinile trasate pe parcursul lecţiei, sunt extrase din trăistuţa fermecată. Se extrage bileţelul cu***: Sarcina 1.*****“Execută comanda!”-joc**

Se invită în faţa clasei elevii care au cartonaşe cu numere de la 0 la 10 (11 elevi). Acestora li se cere să execute comenzi:*Aşezaţi-vă crescător de la 0 la 10, ţinând cartonaşul cu numărul ce-l aveţi, sus! Rostiţi clar şi corect numerele de pe cartonaşe!; Vecinii numărului 4, mâna sus!; Diferenţa celor două numere, un pas în faţă!(răspuns din bancă); Numerele pare, un pas în faţă!; Numerele impare, săriţi ca mingea!; Numerele mai mari decât 4, vă ghemuiţi!; Numerele mai mici decât 5, bateţi din palme!; Jumătatea numărului 10, ridică jetonul!* Răspunsurile la operaţiile adresate le vor putea da şi elevii din bănci, ridicând paleta cu cifra corespunzătoare! Dacă execuţia nu este corectă, elevii din bănci îi vor corecta!Se vor acorda câte 2 puncte fiecărei grupe.

Se extrage bileţelul cu*: **Sarcina 2:*** **„Ghiceşte răspunsul”** - În grădiniţa cu flori /Înflorit-au **cinci bujori.** /Mai stau gata-mbobocite/**Trei lalele** rumenite./Câte flori eu voi avea/ În buchet când ţi-l voi da? (8)I-am dat surioarei mele/Numai vreo **9 lalele** /Câte flori sunt? Poţi să spui?/Dacă **4 s-au uscat**/ Câte-au mai rămas de fapt? (5) Ieri în vaza mică/**7 flori** aveam/Erau mari, frumoase, /Cu drag le priveam /**2** dintre ele mi **s-au ofilit**,/Câte flori in vază,/Azi am mai găsit? (5)Întrebarea se adresează, pe rând, fiecărei echipe. Toţi elevii vor ridica, în acelaşi timp, cifra care indică răspunsul la fiecare ghicitoare. Câte doi elevi de la fiecare echipă vor răspunde oral, pentru a corecta eventualele greşeli, alegând cartonaşul cu cifra corespunzătoare ghicitoarei. *Fiecare răspuns corect aduce echipei câte 3 flori (specifice grupei din care fac parte) pe care le vor aşeza spre a-i forma rochia Zânei Primăverii.*

Se extrage bileţelul cu*: **Sarcina 3:„Rezolvă repede şi corect!”***

Se aplică ***Metoda Cubului.*** Fiecare grupă își alege un lider. Se vor trasa sarcini diferite fiecărei grupe în parte. Acestea sunt scrise pe fișa grupei respective**.**

Grupa lalelelor –<u>Asociază:</u> Calculează apoi colorează doar caseta care conține operația ilustrată în desen:

7 - 2 = | 7 + 2 =

Grupa ghioceilor – <u>Analizează:</u> Cosmin oferă câte 3 ghiocei celor 3 persoane din viața sa: mama, bunica și sora. Câți ghiocei a oferit în total Cosmin? Scrie rezolvarea în casetă!

Grupa narciselor - <u>Aplică</u> -Calculează și colorează narcisa pe care este scrisă doar răspunsul corect!

3 + 5 = | 7 | 8 | 9

Pentru rezolvarea corectă, elevii se folosesc de desenul de pe fișa de lucru.

Fiecare are câte o fișă de lucru însă liderul grupei va ieși în față pentru a spune rezultatul: Cooperează pentru găsirea rezultatului corect. Timp de lucru 3 minute. Primesc, drept recompensă pentru rezolvarea corectă, câte 3 flori pe care le adaugă rochiei Zânei.

La ***Fixarea cunoștințelor*** se trasează Sarcina 4***:„La vânătoare de …numere”***

La tabla magnetică sunt 8 jetoane cu lalele, 10 jetoane cu ghiocei, 6 jetoane cu narcise. Elevii au ca sarcină să găsească numere care adunate între ele să dea suma numărului de flori de fiecare fel. Vor alege apoi numerele și operația pentru alcătuirea unei probleme, în funcție de grupa de flori din care fac parte. Se lucrează individual, la tabla magnetică de pe bancă, apoi fiecare grupă deleagă un lider care să lucreze la tabla magnetică din fața clasei.

În încheierea activității se discută despre unitatea tematică din săptămâna în curs și anume „Vestitorii primăverii”- flori: Care sunt vestitorii primăverii? Ce alte caracteristici are anotimpul primăvara?Cu florile care le-au primit drept recompensă, copiii au împodobit rochia Zânei Primăvara încercând să o aducă și la noi în clasă. Alin și Alina sunte fericiți.

Voi cum v-ați simțit astăzi? Cum credeți că ați răspuns? Care dintre voi sunt *prietenii Zânei*, așadar? <u>Se numără florile fiecărei grupe.</u>

Voi face aprecieri generale asupra modului în care au răspuns, s-au comportat elevii. În timp ce elevii vor primi stimulente, se va cânta ***cântecul „Flori de primăvară”.***

Lecția a fost un succes, de unde tragem concluzia că metodele moderne interactive au menirea de a fi un instrument important care să permită trecerea din planul ’’design-ului instrucţional’’ într-unul complex, al acţiunii de predare- învățare-evaluare. Acestea ridică gradul de interes din partea elevilor în ceea ce privește participarea activă la lecţie, stimulând elevii în realizarea conţinuturilor şi aplicarea lor în viaţa reală.

92. PROIECT DIDACTIC

Dumitrache Roxana Nicoleta, Şcoala Gimnazială „Matei Basarab” Târgovişte

Clasa: a III-a
Disciplina de învăţământ: Limba şi literatura română
Unitatea de învățare: Despre invenţii
Subiectul/Tema lecţiei: Verbul
Tipul lecţiei: lecţie de comunicare-însuşire de cunoştinţe
Scopul lecţiei: însuşirea cunoştinţelor ce vizează noţiunea de verb, în vederea formării deprinderii de a-l utiliza corect şi conştient în comunicare
Competenţe specifice vizate:
3.5. Sesizarea unor regularităţi ale limbii pe baza textului citit
Obiective operaţionale:
3.5.1. să identifice corect verbele dintr-un text dat; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev recunoaşte corect minim 4 verbe;
3.5.2. să clasifice corect verbele în funcţie de ceea ce exprimă acestea: acţiunea, starea, existenţa; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev clasifică corect minim 3 verbe;
3.5.3. să completeze corect spaţii lacunare cu verbe potrivite; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev completează corect minim 3 verbe;
3.5.4. să găsească verbe cu sens asemănător/ opus pentru verbe indicate; obiectivul se consideră realizat dacă fiecare elev găseşte corect minim 3 verbe;
3.5.5.* să aleagă varianta de scriere corectă a verbului; obiectivul se consideră realizat dacă găseşte minim 2 variante corecte;
3.5.6.* să alcătuiască enunţuri în care un cuvânt să aibă valori morfologice diferite; obiectivul se consideră realizat dacă se descoperă şi altă valoare morfologică pentru cuvântul dat;
* obiectiv pentru elevii capabili de performanţă;
Metode, procedee și tehnici didactice: exercițiul, conversaţia, explicaţia, procedee de citire activă, problematizarea, metoda Cubului
Mijloace de învăţământ: Manualul digital şi printat – Limba și literatura română – clasa a III-a , Editura Intuitext, calculator, videoproiector, fişe de lucru
Forme de organizare: frontal, individual, în grup
Durata: 50 minute
Bibliografie:
***Programa școlară pentru disciplina Limba și literatura română – clasele a III-a și a IV-a, Anexa nr. 2 la Ordinul Ministrului Educației Naționale Nr. 5003/2.12.2014
- Manual digital și printat de Limba și literatura română pentru clasa a III-a, Editura Intuitext, autori Mirela Mihăescu, Ștefan Pacearcă, Anița Dulman, Crenguța Alexe, Otilia Brebenel

- Molan Vasile - Didactica disciplinei limba şi literatura română în învăţământul primar, Editura Miniped 2013

Nr. crt.	Etapele lecţiei / Timp	Ob. Op.	Eşalonarea conţinutului	Strategia didactică			Evaluare
				Metode, procedee şi tehnici did.	Mijloace de înv.	Forme de organizare	
1.	Momentul organizatoric 1 min		Se asigură condiţiile necesare desfăşurării optime a lecţiei.	conversaţia		frontal	
2.	Reactualizarea cunoştinţelor şi deprinderilor 5 min		Se reactualizează cunoştinţele anterior dobândite prin completarea unui rebus: 1. Cuvintele sunt părţi de … VORBIRE 2. Exprimă însuşirea unui obiect … ADJECTIVUL 3. Ţine locul unui substantive … PRONUMELE 4. Cuvântul carte este ca parte de vorbire …SUBSTANTIV 5. Numărul substantivului fluturaş …SINGULAR 6. Pronume personal, persoana a III-a, număr plural, gen feminine …ELE	conversaţia explicaţia problematiza-rea	fişe de lucru (Anexa 1)	perechi frontal	observare sistematică aprecieri verbale
3.	Activitate/discuţie introductivă 7 min		Elevii primesc un text în care lipsesc verbele. Se va citi textul, se vor completa cuvintele lipsă, se va intui ce denumeşte fiecare şi se va concluziona, : - cuvintele lipsă ne ajută să vorbim, sunt părţi ale vorbirii noastre.	conversaţia explicaţia problematiza-rea	fişă de lucru (Anexa 2)	frontal	observare sistematică aprecieri verbale
4.	Anunţarea temei şi a obiectivelor 1 min		Anunţ titlul lecţiei şi obiectivele într-o manieră accesibilă elevilor. Se notează la tablă şi în caiete titlul.	conversaţia		frontal individual	
5.	Prezentarea optimă a conţinutului şi dirijarea învăţării 15 min	3.5.2. 3.5.1.	Se deschide manualul digital şi se urmăreşte prezentarea verbului făcută de Radu. Se completează pe caiet exemple de verbe care exprimă acţiune, stare sau existenţă. Se rezolvă din manual ex. 2 şi 3 pg. 40 (identificarea	observarea explicaţia problematiza-	manual digital manual	frontal	observare sistematică aprecieri verbale

			verbelor)	rea			
6.	Fixarea cunoştinţelor 10 min	3.5.3. 3.5.1. 3.5.2. 3.5.4. 3.5.3. 3.5.5.* 3.5.6.*	Împart elevii în 6 grupe: **Descrie** primăvara în câteva enunţuri. Subliniază verbele . **Compară** verbele în funcţie de ceea ce exprimă– completează tabelul – după acţiune/stare/existenţa **Asociază** verbele cu înţeles asemănător **Analizează** – alege verbele pentru a completa textul lacunar **Argumentează-** Încercuieşte varianta corectă şi argumentează alegerea făcută. **Aplică**-Alcătuieşte enunţuri în care cuvântul vii să fie pe rând: substantiv/ adjectiv/ verb. La final cer elevilor să-și prezinte rezultatele. Dau explicaţiile necesare.	problematiza-rea metoda Cubului	fişe (Anexa 3)	pe grupe	observare sistematică aprecieri verbale
7.	Asigurarea retenției şi transferului 8 min	3.5.1. 3.5.3. 3.5.4.	Elevii rezolvă sarcinile unei fişe de lucru. Se comunică tema pentru acasă, însoţită de explicaţiile necesare.	exerciţiul	fişă de lucru (Anexa 4)	individual	temă de lucru în clasă
8.	Aprecieri şi recomandări 3 min		Se fac aprecieri cu privire la modul de participare al elevilor la lecţie.				

Fişă de monitorizare a activităţii de grup

Parametrul monitorizat	Des	Uneori	Niciodată
A înţeles sarcina de lucru înainte de a începe să lucreze			
Deviază de la sarcină.			
Fiecarecontribuie la realizarea sarcinii			
Ascultă mai multe păreri înainte de a trage o concluzie.			
Ascultă activ în timpul discuţiilor din cadrul grupului.			

Observarea sistematică: comportamentul de ascultător activ

Nr. crt.	NUME ELEV	LISTA DE VERIFICARE					
		manifestarea interesului față de mesaje audiate		concentrare asupra sarcinii		executarea unor sarcini conform instrucțiunilor primite	
		DA	NU	DA	NU	DA	NU
1.							
2.							
3.							

ANEXA 1
REBUS

1. Cuvintele sunt părţi de … VORBIRE
2. Exprimă însuşirea unui obiect … ADJECTIVUL
3. Ţine locul unui substantiv … PRONUMELE
4. Cuvântul *carte* este ca parte de vorbire …SUBSTANTIV
5. Numărul substantivului *fluturaş* ...SINGULAR
6. Pronume personal, persoana a III-a, număr plural, gen feminin …ELE

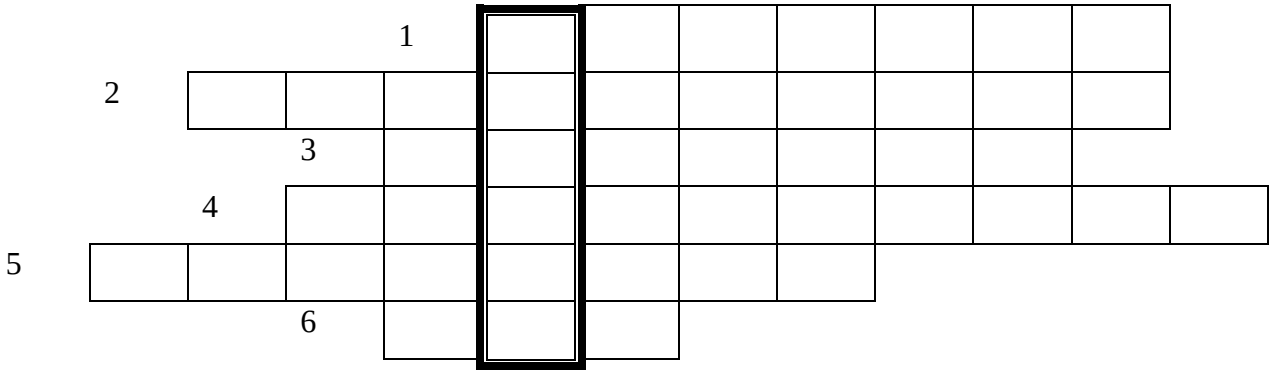

ANEXA 2

..... primăvara. Elevii ..... la ora de matematică. Ei ..... o problemă:
De la magazin, Mihai şi Ionuţ ..... 24 de baloane. Mihai .....cu 4 baloane mai mult decât Ionuţ. Câte baloane ..... fiecare?

ANEXA 3

CUBUL

- **1.Descrie** *în câteva enunţuri anotimpul primăvara completând enunţurile corespunzătoare. Subliniază verbele din fiecare enunţ:*
  Primăvara …… ..
  Ghioceii ……
  Soarele ……..
  Păsările …….
  Rândunica ……..
  Fluturii ……..

- **2.Compară** *verbele* ***scrie, doarme, a fost , stă, este, dansează,cântă, va fi, aşteaptă*** *în funcţie de ceea ce exprimă şi completează tabelul alăturat.*

Verbe care exprimă acţiunea	Verbe care exprimă starea	Verbe care exprimă existenţa

- ***3.*Asociază** *verbele cu înţeles asemănător:*

spune	s-a străduit
murmură	a observat
s-a pitit	zice
va sosi	îngână
a zărit	a decis
a hotărât	s-a ascuns
	va veni

- **4 Analizează :** Alege verbele pentru a completa textul lacunar

• Soarele _____ plin de prospeţime. • Prietenii mei _____ în curând. • Vecinul _____ în dialog cu paznicul. • Învăţătoarea _____ tema. • Ionuţ _____ o scrisoare bunicilor.	vor sosi a anunţat redactează a apus a răsărit intră

- **5.Aplică**

Alcătuieşte enunţuri în care cuvântul ***vii*** *să fie pe rând:*

- substantiv .....
- adjectiv.....
- verb: .....

- **6.Argumentează**

Încercuieşte varianta corectă şi argumentează alegerea făcută:

Mama ma / m-a lăudat pentru rezultatele obţinute la Concursul Comper.

El ia / i-a lecţii de pian.

Prietenul său ia / i-a dat multe sfaturi bune.

ANEXA 4

FIŞĂ DE LUCRU

1. *Subliniază verbele din textul următor*:

Un individ cu înfăţişare ciudată se afla lângă zidul din preajmă. Acesta tresări la auzul vorbelor lui Duc. Răţoiul porni ţanţoş mai departe. Se bucura de munca făcută şi fluiera zglobiu.

Individul din spatele geamului îşi ascunse cu greu un chicotit. Se apropia momentul când îşi va îndeplini planul.

2. *Scrie pe spaţiile punctate verbele pe care le consideri potrivite:*

Avem ora de ştiinţe. În această oră, ... un film despre cosmonauţi. Copiii ..... filmul cu interes. Activitatea ..... interesantă. Codruţa ..... cu uimire:

– Cosmonautul parcă ..... în aer!

Doamna Dicu îi ..... :

– După film, ... despre acest lucru!

3. Găseşte verbe cu sens opus pentru cele date:

merge
vorbesc
muncim
termină
cheltuim
dau

DESCRIPTORI DE PERFORMANŢĂ

ITEM OB.	Foarte bine	Bine	Suficient
1. 3.5.1.	Identifică corect toate cele 8 verbe ;	Identifică corect toate cele 5-7 verbe ;	Identifică corect 4 verbe ;
2. 3.5.3.	Completează corect toate cele 7 spaţiile lacunare cu verbe potrivite, realizând acordul gramatical;	Completează corect 4-6 spaţiile lacunare cu verbe potrivite, realizând acordul gramatical;	Completează corect 3 spaţiile lacunare cu verbe potrivite, realizând acordul gramatical;
3. 3.5.4.	Găseşte verbe cu sens opus pentru toate verbele date;	Găseşte verbe cu sens opus pentru 5-6 dintre verbele date;	Găseşte verbe cu sens opus pentru 3 dintre verbele date;

93. ORGANIZAREA UNOR ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE PENTRU DEZVOLTAREA SIMȚULUI LITERAR AL ELEVILOR

Înv. Fermeșanu Aureliana
Școala Gimnazială ”Constantin V. Gheorghiu”
Comuna Războieni, județul Neamț

„***Primăvara în versuri***”- concurs de recitare și de creație literară

Această activitate a fost desfășurată cu elevii clasei a III-a și a vizat următoarele ***competenţe:***

- dezvoltarea simțului literar;
- cultivarea receptivității literar- artistice;
- dezvoltarea creativității.

Descrierea activității:

Elevii au găsit cuvinte-cheie în legătură cu substantivul *primăvară* (lunile primăverii, florile, sărbători, munci agricole, păsări călătoare).

A urmat *concursul de recitare*. Elevii au recitat poezii despre primăvară: *Sfârșitul iernei* de Vasile Alecsandri, *Pentru tine, primăvară* de Otilia Cazimir, *Primăvara*de George Coșbuc, *Primăvara* de George Coșbuc, etc.

Elevii cei mai talentați au participat la *concursul de creație literară*, ce a constat în crearea din cel puțin patru versuri, a unui poezii închinată primăverii.

La sfârşitul activităţii elevii au susţinut un minirecital de cântece despre primăvară.

Modalități de evaluare a activității: aprecieri verbale, analiza produselor, diplome

Rezultate înregistrate: dezvoltarea creativității, a imaginației, a spiritului literar .

„Să vorbim și să scriem corect românește!”

- concurs organizat cu elevii clasei a III-a A, în data de 29.04.2018

Competenţe:

- dezvoltarea deprinderilor de vorbire și scriere corectă;
- dezvoltarea spiritului de competiție și de lucru în echipă.

Desfășurarea activității:

Au fost organizate trei echipe a câte patru elevi, care au primit fișe de lucru ce cuprindeau exerciții cu scrierea ortogramelor, utilizarea corectă a semnelor de ortografie și punctuație, exerciții de exprimare corectă în diverse contexte.

Fișă de lucru

1. Completează propoziţia cu *sau* ori *s-au*:

Şcolarii ……. trezit devreme,…….spălat, ……..îmbrăcat şi …….apucat să înveţe. După lecţii…….joacă volei, ……merg la ştrand.

2. Barează cuvântul nepotrivit:

a) De la / l-a mare pân' l-a / la munte,
Picură stele mărunte.

b) La / L-a certat şi l-a / la întrebat,
Dar nimic nu a aflat.

3. Alege forma corectă a cuvântului din paranteză:

Costel a luat undiţa (sa / s-a) cea nouă şi (sa / s-a) dus la pescuit. Acolo (sa / s-a) întâlnit cu prietenii din şcoală. Ei au stat până (sa / s-a) înserat. Când (sa / s-a) întors, mama (sa / s-a) supărat pentru că întârziase. Costel (sa / s-a) scuzat şi a promis că nu mai întârzie niciodată.

Evaluare: La finalul activității, au fost oferite diplome echipelor câștigătoare. Elevii au fost foarte încântați de calificativele obținute și de cunoștințele acumulate.

Prin organizarea activităților care presupun folosirea metodelor moderne, am urmărit motivarea învățării elevilor prin ”crearea unei atmosfere care să favorizeze comunicarea, conlucrarea elevilor, formularea de întrebări, stimularea gândirii și găsirea de soluții.”

Metoda R.A.I. - are la bază stimularea și dezvoltarea capacităților elevilor de a comunica

(prin întrebări și răspunsuri) ceea ce tocmai au învățat. Denumirea provine de la inițialele cuvintelor Răspunde –Aruncă -Interoghează. Această metodă ”poate fi folosită la sfârșitul lecției, pe parcursul ei sau la începutul activității, când se verifică lecția anterioară, înaintea noului demers didactic, în scopul descoperirii, de către profesor a eventualelor lacune în cunoștințele elevilor și a reactualizării ideilor –ancoră.”

Exemplificare:

Clasa a III-a

Titlul lecției: Părţi de vorbire

Tipul lecției: de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor

Această metodă a fost aplicată la începutul lecției, pentru reactualizarea cunoștințelor anterioare.

Explic elevilor metoda de joc: o minge mică este aruncată de la un școlar la altul. Aruncătorul adresează o întrebare din lecția anterioară școlarului ce o prinde. Prinzătorul răspunde la întrebare și aruncă mai departe altui școlar, adresând o nouă întrebare. Cel ce nu cunoaște răspunsul iese din joc. Răspunsul va fi dat de cel care a formulat întrebarea, având ocazia de a mai arunca încă o dată mingea cu o nouă întrebare. În cazul în care nu cunoaște răspunsul la întrebarea proprie, este eliminat, în favoarea celui căruia i-a adresat întrebarea.

Lecția a fost antrenantă, elevii punând următoarele întrebări:

- Ce este verbul?
- Care sunt timpurile verbului?
- Ce este substantivul?
- Daţi exemple de substantive proprii.
- Ce este pronumele personal? etc.

Evaluare: Elevii ce au răspuns corect la toate întrebările au primit calificative.

Jocul cartonașelor

Elevii sunt antrenați într-un joc didactic: Jocul cartonașelor. Fiecare elev are pe bancă un cartonaș verde și unul roșu. Învăţătorul formulează enunțuri adevărate sau false despre folosirea corectă a semnelor de punctuaţie, iar elevii ridică, după caz, cartonașele verzi (pentru Adevărat) și roșii (pentru Fals).

• După virgulă, orice cuvânt se notează cu literă mare. (F)
• Linia de dialog marchează începutul vorbirii cuiva. (A)
• Propoziţia enunţiativă poate fi afirmativă sau negativă.(F)
• Semnul exclamării se notează la sfârşitul enunţurilor care exprimă o urare. (A)

Evaluare: Elevii au răspuns corect în proporție de 90%.S-au lămurit confuziile, au fost corectate greșelile.

Metoda cadranelor

Clasa a III-a

Titlul lecției: Matilda, după Roald Dahl

Competenţe urmărite:

- să identifice, în text însuşirile Matildei;
- să interpreteze reacţiile domnişoarei Phelp;
- să transcrie expresii, enunţuri care dovedesc pasiunea Matildei;
- să realizeze un desen care să o înfăţişeze pe Matilda.

Etape:

1. Se trasează pe tablă sau pe fișe două axe perpendiculare, în așa fel încât să apară patru cadrane.

2. Elevii citesc cu mare atenție textul.

3. Elevii vor fi împărțiți în patru grupe, vor primi sarcini clare, precizându-li-se și timpul de desfășurare al activității. (15 minute)

Grupa I notează în cadranul I- însuşirile fetiţei

Grupa a II-a notează în cadranul II reacţiile domnişoarei Phelp

Grupa a III-a notează în cadranul III enunţurile din text care dovedesc pasiunea Matildei
Grupa a IV-a realizează un desen, în cadranul I V care să o înfăţişeze pe Matilda.

I Identifică, în text, însuşiri ale fetiţei.	II Interpretează reacţiile domnişoarei Phelp
III Transcrie expresii, enunţuri care dovedesc pasiunea Matildei.	IV Realizează un desen care să o înfăţişeze pe Matilda.

Învăţătorul monitorizează permanent activitatea fiecărei grupe de elevi, îi îndrumă pentru a se asigura că lucrează corect.

Evaluarea activității: Fiecare grupă prezintă rezultatul la care a ajuns. Elevii de la celelalte grupe aduc completări. Învăţătorul corectează, la nevoie, răspunsurile elevilor, apoi le cere acestora să explice cum au colaborat, ce greutăți au întâmpinat, ce au învățat de la celelalte grupe și cât au reținut din ce s-a lucrat.

Am apreciat activitatea fiecărei grupe și le-am cerut elevilor să emită păreri despre modul în care s-a desfășurat întreaga activitatea.

Metoda cubului

Clasa a III-a

Titlul lecţiei: Zânele nu bat la uşă, după Silvia Kerim

Tipul lecției: mixtă

Subiectul lecției: interpretarea unui text

Mod de desfășurare: Școlarii au fost grupați în 6 echipe, fiecare echipă realizând sarcina de lucru conform cu numărul feței cubului. Fiecare echipă și-a delegat câte un reprezentant. Le-am explicat școlarilor modul de lucru din cadrul acestei activități.

Grupa I: Descrieți-o pe zână

Grupa a II-a: Motivaţi atitudinea iniţială a fetiţei faţă de muncă

Grupa a III-a: Desenaţi odaia în care fetiţa a făcut ordine.

Grupa a IV-a:.Asociaţi faptele fetiţei cu ale altui personaj.

Grupa a V-a:.Explicaţi ultimul alineat din text.

Grupa a VI-a:.Povestiţi visul fetiţei.

Evaluarea activității:: După rezolvarea sarcinilor, fiecare lider a arătat cum s-a rezolvat dus la bun sfârșit sarcina. S-au argumentat și s-a umplut lipsurile. Am apreciat întreaga activitate a echipelor și le-am propus să emită opinii despre textul studiat la clasă.

Metoda Gândiți - lucrați în perechi - comunicați

Această metodă de evaluare a cunoștințelor elevilor îmbină, într-o formă aparte, activitatea individuală cu cea în perechi și nu necesită foarte mult timp. Primul moment, cel individual, este important deoarece obligă elevii să gândească asupra sarcinilor de lucru propuse, solicitându-le o formulare în scris a răspunsurilor.

În etapa a doua, cea a activității în perechi, elevii își pot clarifica și completa răspunsurile, evaluarea cunoștințelor făcându-se în comparație cu cea a colegului de bancă.

Exemplificare:

Titlul lecției: Sinonime. Antonime.

Clasa a III-a

Răspundeți în scris, pe caiete, la următoarele cerințe:

Activitate individuală

1.Găsiţi cuvintele cu acelaşi sens pentru:omăt, firav, a vesti, pitit, vesel.

2. Alcătuiți enunțuri cu antonimele cuvintelor: a se arăta, puţini, slab.

Timp de lucru -5 minute.

Activitate în perechi

Citiți colegului de bancă ce ați scris, completați răspunsurile, apoi comunicați răspunsul cu care sunteți de acord amândoi.

Timp de lucru -2 minute

Evaluare: Această metodă este fi utilă de fiecare dată, elevii reușesc să își completeze propriile opinii, răspunsuri prin discuție cu partenerul de comunicare în faza activității în perechi, apoi să comunice ceea ce au lucrat în scris. Elevii și-au clarificat și completat răspunsurile prin compararea cu cea a colegului de bancă.

Metoda Știu/ Vreau să știu/ Am învățat

Am folosit această metodă la orele de limba şi literatura română, urmărind trecerea în revistă a ceea ce elevii știu deja despre tema ce urmează să fie discutată, apoi elevii formulează întrebări la care se așteaptă găsirea răspunsurilor în lecție.

Exemplificare:

Titlul lecției: Substantivul

Clasa a III-a

Tipul lecției: de predare și evaluare

Mod de desfășurare: Școlarii vor colabora în perechi.Elevii vor realiza în 2-3 minute o listă cu tot ceea ce cunosc despre substantiv. În paralel ce elevii completează lista, învăţătorul notează pe tablă un tabel cu trei coloane: Știu/ Vreau să știu/ Am învățat.

Fiecare pereche trebuie să spună ce a scris şi va nota în prima coloană noțiunile cu care toți sunt de acord (ex.: substantivul este partea de vorbire care denumeşte fiinţe, lucruri, fenomene ale naturii; substantivul poate fi de mai multe feluri: comun, propriu).

Se completează prima coloană, apoi se notează cu întrebări mijlocul tabelului (ex.: ce este substantivul propriu?).

În continuarea activității, elevii primesc o fișă de lucru.

Bibliografie

1. Iordănescu, Carmen, *Să dezlegăm tainele textelor literare*, Editura Carminis, Piteşti;

2. Pavelescu, Marilena, 2010, *Metodica predării limbii şi literaturii române. Ghid pentru susţinerea examenelor de definitivat şi de acordare a gradelor didactice*, Editura Corint, Bucureşti

3. Piţilă, Teodora; Mihăilescu, Cleopatra, 2016, *Limba şi literatura română*, manual pentru clasa a III-a, Bucureşti, Editura Arthur;

4. www.didactic.ro.

5. www.scribd.ro

94. O inițiativă didactică de succes:proiectulinternational " WE ARE DIFFERENT, BUT WE THINK AND FEEL ALIKE"!

Coord. proiect, prof. Florea Camelia Simona
Florea Camelia Simona ŞcoalaGimnazialănr. 1, loc. Remetea, Bihor

.

ProiectulACES "WE ARE DIFFERENT, BUT WE THINK AND FEEL ALIKE" s-a derulat la ŞcoalaGimnazială nr. 1 Remetea,înanulşcolar 2013-2014, înparteneriat cu Şcoala Zemedelska Profesionalna Gimnazia "Kliment Timiriazev"- Sandanski, Bulgaria. Acest proiect a urmărit să îmbunătăţească cunoştinţele elevilor despre diversitate şi oportunităţi egale. Şase echipe, fiecare fiind formată din 4 elevi din România şi 4 elevi din Bulgaria au schimbat puncte de vedere şi au împărtăşit experienţe, colaborând în spaţiul virtual şi fizic, în vederea implementării aspectelor teoretice legate de diversitate. În parteneriat cu organizaţii şi instituţii locale, 24 de elevi din România şi 24 elevi din Bulgaria au participat la dezbateri, voluntariate, spectacole, activităţi practice şi competiţii sportive.

Elevii din cele două şcoli au postat în spaţiul virtual, în fiecare lună, imagini şi filmări de la activităţile desfăşurate. Participanţii au avut contact unii cu alţii în timpul mobilităţilor din România

(noiembrie) şi Bulgaria (februarie) şi prin intermediul Skype şi e-mail. Demersurile creative şi inovatoare au constat în învăţarea din experienţa personală, dar şi din experienţa altora, despre modul în care diversitatea din jurul nostru este un stimulent pentru iniţiativă, creativitate, originalitate şi disponibilitate. Metodele folosite pentru evaluarea proiectului au fost: chestionarele de auto-evaluare, discuţii de evaluare şi monitorizare, activităţi de lucru în echipă, conferinţe video, dialogul intercultural, dezbateri. Am organizat reuniuni în afara clasei cu reprezentanţi ai diferitelor organizaţii şi instituţii locale, am organizat expoziţii şi competiţii cu sprijinul comunităţii locale. Am organizat un spectacol caritabil şi activităţi de voluntariat, toate acestea fiind pentru elevii noştri un factor motivator în implicarea în comunitate şi în afara acesteia.

Cele mai importante rezultate ale acestui proiect au fost tocmai creşterea implicării elevilor în activităţi extraşcolare şi îmbunătăţirea interesului lor în promovarea toleranţei, eliminarea prejudecăţilor şi discriminărilor de orice fel. Un alt rezultat, la fel de important, a fost dezvoltarea

utilizării competenţelor TIC şi munca în echipă pe tot parcursul implementării proiectului. Cele două şcoli şi-au dezvoltat dimensiunea europeană la nivel instituţional şi s-a promovat dialogul intercultural. A crescut de asemenea interesul partenerilor la nivel local vizavi de participarea lor la activităţile şcolii.

Au fost câteva experienţe deosebite pe care elevii celor două şcoli le-au trăit. În timpul vizitei din România s-a desfăşurat o competiţie de volei între echipa României şi Bulgariei. La un moment dat echipa şcolii noastre se detaşase considerabil, ca punctaj, faţă de echipa din Sandanski. Au hotărât să li se dea o mână de ajutor, prin înlocuirea unui jucător cu altul de la Şcoala Gimnazială nr. 1 Remetea, astfel ca să se echilibreze balanţa şi musafirii să nu fie învinşi, ci meciul să se termine la egalitate. A fost o dovadă de solidaritate şi prietenie faţă de echipa Şcolii Kliment Timiriazev. O altă experienţă deosebită a fost dezbaterea din ianuarie 2014 „WE CARE ABOUT…" când, alături de elevide la diferite şcoli din zonă s-a aflat primarul comunei Remetea. Acesta a fost uimit de inventivitatea şi responsabilitatea de care elevii au dat dovadă cand s-au imaginat primari pentru o zi. În cadrul activităţii „RESPECT DIVERSITY" eleviinoştri au arătatcompasiune, prietenieşitoleranţăfaţă de fetele de la Casa IOSIF din Beiuş.

Ca şiprofesori, am fostmândri de eleviinoştri, de realizărilelor. Au lucrat din greupeparcursulderulăriiactivităţilor, s-au implicatactivşi au datdovadă de multăresponsabilitate. Au avutcurajulsăîşiasumeatâtsuccesele, câtşimicileeşecuri. Ei au înţelescă nu contează culoareapielii, nicimodulreligios de închinare, nicimăcarlimbape care o vorbeşti. Nu contează din ceţară vii, dacăai o familie cu veniturimodestesaudacăaiposibilităţimateriale. Contează valoarea ta ca om.Contează ceea se spui, ceeacesimţi, ceeacegândeştişifaci.

Proiectul ne-a învăţatpetoţi, elevişidascălideopotrivă, să ne pesemaimultunii de alţii.Pentrunoi a fost prima experienţăinternaţională de acest gen. A trebuitsădepăşimrezervelepărinţilor, temerileunoradintrenoi. Mobilităţile, cazareaelevilorînfamilii, ne-au învăţatcăputem fi gazdeprimitoare, căavem o zonăfrumoasăşi care esteapreciată de toţicei care o vizitează. Întotdeaunaexistăşivorexistabariere (culturale, psihologice, lingvistice), darele pot fi depăşite. E important săaiminteadeschisă, săîţidoreştisăînveţimereu, săexperimentezi, săschimbiideişiexperienţe.

Acum, privimînurmăşi ne întrebămce am puteaîmbunătăţi, ce am schimba, ce am face altfel? Cu siguranţă, am face totulmai bine. De atunci am maiderulatdouăproiecteinternaţionale, Comenius şi Erasmus+ şivremsăcredemdesprenoicăsuntem din ceîncemaibuni. Însensulcăreuşimsăaducem un plus de valoareelevilornoştri.Căîiînvăţămsăîşidoreascăsăînveţe, săcunoască, să se adaptezeîntr-o societate care se schimbă cu repeziciune. O şcoalămică, de la ţară, aşa cum suntemnoi, cu eleviprovenind din familiimodesteşifărăfoartemulte perspective, am îndrăznitsăvisămcăputem fi europeni. Credemşiacumînşansaelevilornoştri. Oportunităţileproiectelor de parteneriatinternaţionalsunturiaşe. Ne oferăocaziasă ne desprindem de un învăţământtradiţional, acum lent şisăînvăţăm de la alţii. Pentrugeneraţiileacesteaşicele care vorveniînseamnăocazia de a tedesprinde de mal şi a alunecafrumosînspreviitor. Învăţământulpe care ni-l dorimnoipentrueleviişicopiiinoştri se conturează acum. Ceeacevorînvăţaei, modulîn care vorînvăţa, va fi diferit. Proiectele de parteneriatformează elevii, dezvoltăabilităţişicultivăvalori. Fie căsuntactivităţiextracurriculare, fie căelesunt integrate în curriculum, proiecteletransformămodul de a gândişi a vedealucrurile, atât al elevilor, câtşi al profesorilor.Înanii care vorveni, probabilcă nu vaexistaşcoală care să nu fie implicatăînparteneriateinternaţionale, şcoală care să nu îşidoreascăsăfacăschimbşisăîmpărtăşeascăexperienţe cu alţii. Doaraşavom fi cu adevărateuropeni. Doaraşavomavea un învăţământcompetitiv, de calitateşivaloros.Vomîncetasăprivim cu nostalgiespretrecutşisăregretămzileleîn care eleviistăteaunemişcaţiînbănciascultândprelegeriplictisitoareşiobositoare. Vomdori un învăţământ modern, nou, actual, în care elevulsăpunăîntrebări, săîşidoreascăsăînveţe, săînţeleagăcăceamai mare avuţie e setea decunoaştere.

95. SCHIȚĂ DE PROIECT
PENTRU O ACTIVITATE DE O ORĂ LA DEZVOLTARE PERSONALĂ, UTILIZÂND RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE

Prof.înv.primar Florea Sofia Nicoleta
Liceul Tehnologic „I.C.Brătianu" N.Bălcescu
Structură: Școala Gimnazială Nr.1 Dorobanțu

Clasa a II-a
Disciplina: Dezvoltare personală
Aria Curriculară: Consiliere și orientare
Titlul lecţiei: Meseriile
Tipul lecţiei: transmitere de noi cunoștințe
Unitatea de învăţare: Învăț organizat și mă pregătesc pentru viață
COMPETENŢE SPECIFICE:
2.2 Utilizarea unor elemente de ascultare activă
3.3. Prezentarea utilităţii unor meserii/profesii cunoscute
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:
O1 - să descrie meseriile,
O2 – să realizeze un desen cu meseria unui părinte,
O3 – să alcătuiască piramida meseriilor, ținând cont de cerințele indicate,
O4 - să precizeze utilitatea meseriilor,
OBIECTIVE AFECTIVE
OA1- să participe cu plăcere la activități
STRATEGII DIDACTICE:
METODE: conversaţia, observaţia, expunerea, exerciţiul, dezbaterea, joc didactic
MIJLOACE: fișe de lucru, jetoane, calculator, videoproiector
FORME DE ORGANIZARE: individual, frontal.
RESURSE UMANE: 21elevi
RESURSE TEMPORALE: 45 min.
DESFĂȘURAREA LECȚIEI
1. Moment organizatoric
- Se pregătesc materialele necesare desfășurării lecției

2. Captarea atenției
- Poștașul a venit și ne-a adus un plic. Se deschide plicul și se citește mesajul
„ De ești harnic și muncești, Tu, în viață reușești!"
- Se discută mesajul primit,
- Conversație despre meseria de poștaș.

3.Anunțarea temei
- elevii sunt anunțați că vor pătrunde pe tărâmul meseriilor
- se enumeră obiectivele pe înțelesul lor

4.Dirijarea învățării
- Se prezintă un PPT „ Ce miros au meseriile " de Gianni Rodari - material preluat de pe didactic.ro,
- Conversație pe baza conținutului poeziei,
- Joc „Poștașul": într-o tolbă, poștașul are bilete pe care sunt scrise denumiri de meserii. Copiii extrag câte un bilet, descriu meseria, precizând cât mai multe produse, bunuri sau servicii, obținute prin practicarea acelei meserii,
- *Activitate frontală - Utilitatea meseriilor:* Creează povestea cărții, unind corespunzător cuvintele și precizând ce face fiecare persoană (elevii vor uni cuvintele scriitor, editor, tehnoredactor, ilustrator, tipograf, librar)

- ❖ Joc „ Vrei să fii creativ?- elevii vor realiza un desen cu meseria unui părinte.

5. Asigurarea feed-back-ului

- ❖ *Activitate individuală - Piramida meseriilor*- aceasta trebuie să cuprindă:
  - Meserii care oferă servicii oamenilor,
  - Meserii care asigură hrana oamenilor,
  - Meserii care asigură educația,
  - Meserii care asigură asistența medicală.
- ❖ Citirea poeziei „ Ce miros au meseriile ” de Gianni Rodari- în lanț, cîte o strofă
- ❖ PPT- Ghicitori pentru meserii- material preluat de pe didactic.ro,

6. Activitate recreativă

- ❖ Audierea cântecului „Brutarii” – sursa: youtube- #tralala#cântece pentru copii

7. Încheierea activității

- ❖ Aprecieri individuale și colective

BIBLIOGRAFIE:

- Programa şcolară pentru disciplina Dezvoltare personală
- www.didactic.ro

96. PROIECT DIDACTIC INTEGRAT

Prof. înv. primar Gavrilă Codruţa-Oana,
Şcoala Gimnazială Recea, judeţul Maramureş

CLASA: Pregătitoare
UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: Școala Gimnazială Recea
PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR: Gavrilă Codruța-Oana
ARIA CURRICULARĂ: Consiliere și orientare
DISCIPLINA:Dezvoltare personală
UNITATEA TEMATICĂ: Salutare, primăvară!
TEMA: Recapitulare – Eu și cei dragi mie
TIPUL LECȚIEI:consolidare a cunoștințelor
FORMA DE REALIZARE: activitate integrată
COMPETENTA GENERALA:exprimareaadecvatăaemoţiilorîninteracţiunea cu copiiişiadulţiicunoscuţi
COMPETENȚE SPECIFICE:

Dezvoltare personală:

- 2.1. Recunoaştereaemoţiilor de bazăînsituaţii simple, familiare
- 2.3. Explorareacaracteristicilorfiinţelorşiobiectelorpreferateşi a interacţiunii simple cu acestea
- 3.2. Aplicareaunortehnici simple care sprijinăînvăţareaşisuccesulşcolar

Comunicare în limba română:

- 2.4. Exprimareapropriilorideiîncontextecunoscute, manifestândinterespentrucomunicare
- 3.2. Identificareasemnificaţieiunei/ unorimagini care prezintăîntâmplări,fenomene, evenimentefamiliare

Arte vizuale și abilități practice:

- 1.3. Manifestareacuriozităţiifaţă de explorarea de mesajeartistice simple, exprimatevizual

Muzică și mișcare:

- 2.1 Cântarea în colectiv, asociind mișcarea sugerată de text.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

O_1- să participe activ la sarcinile de lucru primite;
O_2- să identifice numărul de silabe din cuvântul buburuză;

O_3-săprecizeze situații în care pot fi: supărați, îngrijorați, mirați sau bucuroși;
O_4- să identifice situații de comportare civilizată;
O_5- săexemplifice modalități de a solicita ajutorul în diverse situații date;
O_6- să așeze pe arborele dat membrii familiei;
O_7- să își exprime părerea cu privire la desenul obținut;
O_8- să cânte în colectiv, executând mișcările sugerate de textul cântecelului.

STRATEGII DIDACTICE:

METODE ŞI PROCEDEE: conversaţia,explicaţia, observația, joc cu cubul, exerciţiul, învățarea prin descoperire.
MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT: marioneta, cubul cu emoții și sentimente,bilet, tabla, planșă cu obstacole, plic cu sentimente, planșă albă, suport pentru planșe, laptop.
FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual, în grup, în echipe.
RESURSE TEMPORALE: 35 min + 10 min. activități recreative.
RESURSE UMANE: 12 elevi.

BIBLIOGRAFIE:

MECTS-"Programa pentru disciplina Comunicare în limba română, aprobată prin ordin al ministrului nr. 3418/19.03.2013", Bucuresti, 2013.

SCENARIUL DIDACTIC

Nr. crt.	SECVENȚE DIDACTICE	Ob.	ACTIVITATEA ÎNVĂȚĂTORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR	Resurse procedurale	Resurse materiale	Forme de organizare	EVALUARE
1.	**Moment organizatoric (1 min)**		Pregătireamaterialelornecesare desfăşurăriilecţiei. Asigurareacadruluiorganizatoric necesardesfăşurăriiîncondiţiioptime a lecţiei.		Conversația		Frontal	

2.	**Actualizarea cunoștințelor dobândite anterior (3 min)**	**O_1**	Cadrul didactic antrenează elevii într-un joc: un copil aruncă cubul cu emoții și sentimente, spune ce se găsește pe fața de sus a cubului, iar colegii săi trebuie să imite emoțiile și sentimentele specificate.	Elevii sunt așezați în cerc și încep jocul.	Conversația Jocul didactic	Anexa 1 Cubul cu emoții	Frontal Individual	
3.	**Captarea atenției (3 min)**	**O_1**	Se prezintă elevilor personajul marionetă – buburuza Zuza, care se plimbă plângând. Este tristă pentru că e singură. La un moment dat găsește prin curte un bilet pe care scrie: "BuburuzaZuza, dacăvreisătebucuri de o mulțime de prieteni, clasapregătitoareteașteaptăîncă suța din copac. Urmeazătraseul!"	Elevii sunt atenți la explicațiile cadrului didactic și-și manifestă interesul de a o ajuta pe buburuză să ajungă la prieteni.	Observația Conversația	Buburuza - marionetă Anexa 2 Bilet	Frontal Individual	Observare sistematică
4.	**Anunțarea temei și a obiectivelor (1 min)**		Se precizează că astăzi o vor ajuta pe buburuza Zuza să depășească obstacolele pentru a ajunge la prieteni.	Sunt atenți la explicațiile cadrului didactic.	Explicația Conversația		Frontal	Observare sistematică
5.	**Dirijarea învățării (18 min)**	**O_2**	Se prezintă copiilor harta cu obstacole, precizându-se că după fiecare obstacol, primesc câte un plic ce conține un sentiment, iar ei vor trebui să spună o situație în care ar putea să trăiască acel sentiment. **CLR:** Primul obstacol îl reprezintă o grămăjoară de	Elevii sunt atenți la explicațiile date. Copiii vor imita o buburuză, dând	Învățarea prin descoperire Conversația Exercițiul	Personaje - marionete din poveste Planșa cu obstacole	Individual În grup Individual Frontal	Observare sistematică a comportamen-tului participativ

			pietre. Pentru a putea trece de ele, copiii trebuie să imite o buburuză, dând din aripioare de atâtea ori câte silabe sunt în cuvântul buburuză.	din aripioare de atâtea ori câte silabe sunt în cuvântul buburuză.				
		O3	Dacă au îndeplinit cerința, vor primi un plic pe care este trecut sentimentul: supărare.	Vor preciza o situație în care un copil ar putea să se simtă supărat.	Conversația	Anexa 3 Plic	Individual Frontal	
		O4	Al doilea obstacol este un lac. Pentru a putea trece de el, copiii trebuie să identifice care dintre situațiiledate sugerează o comportare civilizată. Dacă situația prezentată este o comportare civilizată, vor ridica ambele mâini și vor aplauda, dacă nu este, atunci le vor lăsa pe lângă corp.	Elevii vor identifica situațiile de comportare civilizată, ridicând mâinile și aplaudând.	Exercițiul Conversația	Planșa cu obstacole Anexa 4 Fișă	În grup Frontal	
		O3	Dacă au îndeplinit cerința, vor primi un plic pe care este trecut sentimentul: îngrijorare.	Vor preciza o situație în care un copil ar putea să se simtă îngrijorat.	Conversația	Anexa 3 Plic	Individual Frontal	
		O5	Al treilea obstacol este un curcubeu. Pentru a putea trece de el, copiii trebuie sădea exemple de modalități de a cere ajutorul în situațiile date.	Elevii vor da exemple de modalități de a cere ajutorul în diverse situații.	Exercițiul Conversația	Planșa cu obstacole Anexa 5 Fișă	Individual Frontal	
		O3	Dacă au îndeplinit cerința, vor primi un plic pe care este trecut sentimentul: mirare.	Vor preciza o situație în care un copil ar putea să se simtă mirat.	Conversația	Anexa 3 Plic	Individual Frontal	
		O6	**MEM:** Ultimul obstacol îl reprezintă o casă în copac. Pentru a putea urca în copac,	Copiii vor așeza pe arborele dat membrii familiei,	Exercițiul Conversația	Planșa cu obstacole Anexa 6	Individual Frontal	

			elevii trebuie să așeze pe arborele dat membrii familiei, în ordine crescătoare în funcție de vârstă, încercuindu-i pe aceia care reprezintă numere pare.	încercuindu-i pe aceia care reprezintă numere pare.		Arborele		
		O_3	Dacă au îndeplinit cerința, vor primi un plic pe care este trecut sentimentul: bucurie.	Vor preciza o situație în care un copil ar putea să se simtă bucuros.	Conversația	Anexa 3 Plic	Individual Frontal	
6.	**Obţinerea performanţei (7 min)**		**AVAP:** Cadrul didactic solicită elevii să-și aleagă o culoare și să facă un semn (o linie dreaptă/ curbată/ cerc/ ce doresc ei) pe planșa albă de pe tablă.	Elevii vor face un semn pe planșă cu culoarea pe care și-au ales-o.	Conversația Exercițiul	Tabla Planșă albă	Individual	Observare sistematică
		O_7	La final își vor imagina ce ar putea reprezenta desenul realizat. Se precizează că toate aceste culori ne reprezintă pe fiecare dintre noi și suntem exact ca și ele: diferite și frumoase fiecare în parte și trăim diverse emoții alături de cei din jurul nostru.	Elevii își exprimă părerea cu privire la desenul obținut.	Învățarea prin descoperire Conversația		Individual	
7.	**Activitate recreativă (10 min)**	**O_8**	**MM:** Se cântă“Am o căsuțămică”, executând mișcările sugerate de textul cântecelului.	Elevii cântă și dansează.	Conversația	Laptop	În grup	Observare sistematică
8.	**Evaluarea și încheierea activității (2 min)**		Se evaluează participarea elevilor la lecţie și modul în care au rezolvat sarcinile.	Ascultă recomandările, şi-şi aplaudă colegii.	Explicaţia Conversaţia		Frontal	Aprecieri verbale

Anexa 1

Cubul cu emoțiișisentimente

BUCURIE MIRARE ÎNGRIJORAREFRICĂ SUPĂRAREFURIE

Anexa 2

Biletul

"BuburuzaZuza,
dacăvreisătebucuri de o mulțime de prieteni, copiiiteașteaptăîncăsuța dincopac. Urmeazătraseul!" Clasa pregătitoare

Anexa 3

Plicuri cusentimente

BUCURIE **MIRARE** **ÎNGRIJORARE** **SUPĂRARE**

Anexa 4

Identificați care dintre următoarele afirmații reprezintă situații de comportare civilizată:

- ajutăm pe cineva la nevoie;
- ne ascultăm unii pe alții;
- ne împingem;
- ridicăm mâna când dorim să spunem ceva;
- luăm cu forța lucruri de la alții;
- ridicăm de pe jos lucrurile altora;
- nu ne uităm la cel care ne vorbește;
- avem grijă de animale.

Anexa 5

Dați exemple de modalități de a cere ajutorul în următoarele situații:

- suntem pe stradă, într-un oraș necunoscut și nu știm încotro s-oluăm pentru a ajunge la hotel;
- suntem la joacă cu prietenii;
- suntem la magazin;
- suntem la școală.

Anexa 6

Arborele cu membriifamiliei

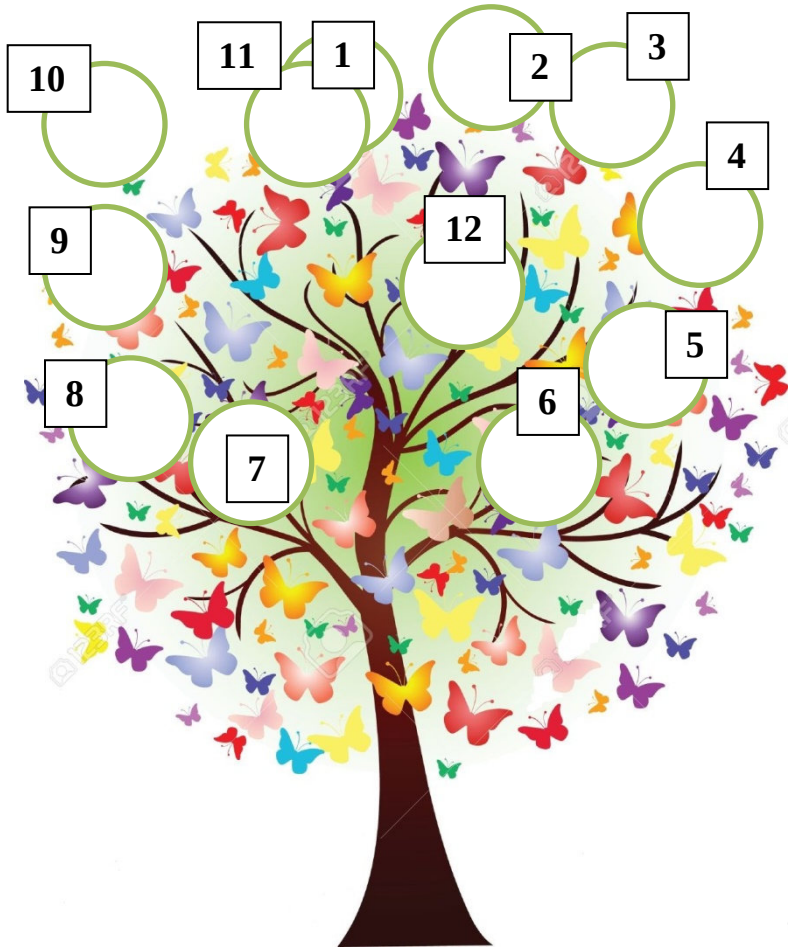

97. EFICIANTIZAREA COMUNICĂRII PRIN UTILIZAREA JOCURILOR DIDACTICE

Prof. Gavrilă Costela Renata
Școala Gimnazială ,,Sfântul Nicolae,, Vînători, Jud. Galați

Pe parcursul derulării activităţilor instructive la clasa am constatat că eficienţa comunicării este îngreunată de timiditatea, inhibiţia de care dau dovadă elevii în implicarea în sarcinile propuse. Pentru a-i ajuta pe elevi să depăşească aceasta situaţie am recurs la o modalitate de înfrumuseţare a lecţiilor prin integrarea organică a jocului în strategiile de învăţare.

Am considerat că prin **joc didactic şi exerciţii joc** se poate instaura un climat favorabil conlucrării fructuoase între copii în rezolvarea sarcinilor jocului, se creează o tonalitate afectivă pozitivă de înţelegere şi exigenţă în respectarea regulilor, se stimulează dorinţa copiilor de a contribui efectiv la această activitate. Prin intermediul jocului s-au putut asimila noi cunoştiinţe, s-au verificat şi consolidat anumite cunoştiinţe, priceperi şi deprinderi, s-au dezvoltat capacităţi cognitive, afective, volitive ale copiilor, s-au educat trăsături ale personalităţii creatoare, s-au putut asimila modele de relaţii interpersonale si s-au format atitudini şi convingeri.

Învăţarea este o activitate serioasă, ce solicită efort voluntar pentru punerea în acţiune a disponibilităţilor interne ale psihicului; efortul este mai uşor declanşat şi susţinut mai eficient când se folosesc resursele jocului, **când între joc şi învăţare se întind punţi de legătură.**

Am folosit jocuri didactice care au contribuit la înlăturarea inhibiţiei, la rezolvarea unor sarcini formative, la îmbogăţirea şi activizarea vocabularului.

JOC DIDACTIC

DISCIPLINA: Limba şi literatura romană

CLASA: a IV a

DENUMIREA JOCULUI: **„ În împărăţia părţilor de vorbire,,**

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.3. Sesizarea abaterilor din mesajele audiate în vederea corectării acestora
1.4. Manifestarea atenţiei faţă de diverse tipuri de mesaje în context previzibile
1.5 Manifestarea interesului pentru receptarea mesajului oral indiferent de perturbările de canal
2.4. Iniţierea şi menţinerea unei interacţiuni în vederea rezolvării de probleme individuale sau de grup
2.5. Manifestarea interesului pentru participarea la interacţiuni orale

SARCINA DIDACTICĂ:

- să găsească perechea potrivită (substantiv – adjectiv)
- să formuleze un enunţ în care să integreze expresia găsită.

CONTINUTUL JOCULUI:

- cunoştinţele despre substantiv şi adjectiv, acordul între părţi de vorbire, formularea de propoziţii.

REGULILE JOCULUI:

- se stabileşte un timp limitat pentru crearea perechilor şi formularea enunţurilor după ridicarea fişelor;

- fiecare asociere corectă este apreciată cu 5 puncte iar propoziţia este apreciată în funcţie de reuşita ei (de la 1 la 5 puncte);
- câştigă echipa care a alcătuit cel mai interesant enunţ.

ELEMENTE DE JOC

- întrecerea (individual si pe echipe), surpriza, aplauzele, manipularea materialului, recompensele.

MATERIAL DIDACTIC FOLOSIT

- fişe cu substantive si adjective, fişe de rol, jetoane, planşe didactice

ETAPA I - Joc individual

Fişa de lucru

a) Găseşte partea de vorbire potrivită:

- *împărat* _____
- _____ *înţelept*

b) Scrie cât mai repede substantivele corespunzătoare coloanei de adjective:

trist	tristeţe
isteţ	
tânăr	
leneş	
bucuros	
fericit	
liniştit	

ETAPA a II-a - Joc între echipe - Membrii echipei formulează câte un enunţ în care să existe o pereche *substantiv – adjectiv* pe care îl scriu pe fişă.

DURATA: 45 minute

SUGESTIE DE DEZVOLTARE A COMPLEXITĂŢII: - se poate indica interpretarea unei dramatizări, realizate ad- hoc, în cadrul fiecărei grupe, la care să participe toţi elevii din grupă; în funcţie de frumuseţea interpretării, grupele vor primi diploma și premii.

EVALUAREA:

- continuă: prin observarea comportamentului ,analiza răspunsurilor;
- finală- prin rezolvarea sarcinilor date, prin aprecieri asupra realizării obiectivelor;

Exerciţiile joc integrale în diferite momente ale lecţiei au rolul de a solicita elevilor gândirea convergentă şi divergentă, analiza şi sinteza, ca operaţii ale gândirii, contribuind la îmbogăţirea şi activizarea vocabularului.

Prin joc copilul învaţă cu plăcere, devine interesat faţă de activitatea ce se desfăşoară, cei timizi devin mai volubili, mai activi, mai curajoşi şi capătă mai multă încredere în capacităţile lor, mai multă siguranţă şi rapiditate în răspunsuri.

M-am convins, încă o dată de adevărul din afirmaţiile marelui pedagog indian Rabindranat Tagore**:„ Munca noastră este bucurie, e libertate, e joc, adică creaţie ”.**

Exemple de:

1) Exerciţii – joc ,,Ghici, ghicitoarea mea !,,

a) Cavaler împintenat

Sus, pe _____ stă cocoţat — coadă
Şi tot striga prin vecini
Ca e sef peste _____ ! — gard

b) Jupâneasa durdulie

Cu _____ cenuşie — papucii
Lucrată din pene lucii,
Căuta pe lac _____ ! — găini

c) Cavaler de la parada

Are _____ cât o spadă ! — hăinuţa

2) Interviu

Roagă colegul de bancă să răspundă la întrebările tale. Notează răspunsurile apoi arată-i-le să vadă dacă sunt scrise corect.

- Cum te numeşti ?
- La ce dată te-ai născut ?
- Cum se numesc părinţii tăi ?
- Unde lucrează şi ce profesie au ?
- Ce reviste iţi plac ţie ?
- Unde vei merge în vacanţă ?
- Ce emisiune şi ce post de televiziune preferi ?

3) Găsiţi cât mai multe numerale în dreptunghiul de mai jos, pe orizontală, pe verticală şi diagonală şi încercuiţi – le:

P	O	N	O	R	P	U	S
C	D	P	P	A	I	N	O
S	A	P	T	E	E	U	C
N	A	R	R	Z	Z	R	I
O	U	S	E	T	E	E	N
U	D	O	I	V	C	K	C
A	Z	E	R	O	E	P	I

4) Joc de rol: Imaginaţi un dialog între brad şi iarnă despre ceea ce poate face fiecare. Continuaţi dialogul !

Iarna – Nimeni nu poate sta în calea puterii mele !
Bradul – Nu mă tem. Am rămas neclintit şi neîngenunchiat în faţa ta.
Iarna – Voi trimite viscolul să te doboare şi gerul să te îngheţe.
Bradul – Nu mi-e frică. Am rădăcinile bine înfipte în pământ.

Strategiile utilizate la clasă în vederea activizării şi îmbogăţirii vocabularului asigurării fluidităţii, creativităţii şi originalităţii în exprimare, au avut un rol deosebit în stimularea capacităţilor de comunicare ale elevilor.

BIBILIOGRAFIE:

1..Popescu R., ,,Jocul didactic şi pregatirea copilului pentru şcoală'' , în Revista Învăţământului preşcolar, nr. 3-4 / 1995

2..Şerdean ,Ioan - « Didactica limbii şi literaturii române in invăţământul primar »,Editura CORINT, Bucureşti,2005

98. “ TAINELE OLARITULUI “

prof. pentru invatamantul primar Găluşca Erica Simona

Liceul “Demostene Botez”Truşeşti Botoşani

ARGUMENT : Unul dintre cele mai vechi meşteşuguri ale românilor este olăritul, o tradiţie conservată cu grijă în foarte multe centre din ţară.

Prelucrarea ceramicii în scopul confecţionării obiectelor de uz gospodăresc, şi nu numai, a fost cea dintîi industrie casnică, prin intensitatea practicării sale. În vechime, olarii erau grupaţi şi formau nuclee de 200-300 de familii. Ei puteau fi întîlniţi în toate satele, în cartierele mărginaşe ale tîrgurilor şi oraşelor mai importante, reşedinţe domneşti, centrele comerciale. Olarii erau foarte căutaţi în preajma sărbătorilor tradiţionale, cînd produsele lor erau foarte căutate, la tîrguri, de "moşi", la nunţi ori botezuri. Negoţul cu oale este amintit din timpuri foarte îndepărtate şi s-a păstrat şi astăzi, în unele zone îmbrăcînd chiar formă de troc, aşa după cum era odinioară. Mai există încă sate unde olarii fac schimb pe capacităţi, adică, spre exemplu, dau vasul în schimbul conţinutului de porumb ori grîu.

Meşteşugul prelucrării lutului este foarte greu, iar în vechime, olarului i se atribuiau puteri zămislitoare: prin propria suflare şi prin dogoarea focului, el dădea vasului suflet şi grai. Olarul era socotit un om păcătos şi exista credinţa că pe lumea cealaltă va avea mult de muncă, pentru că a ars şi chinuit pămîntul.

Olarilor nu prea le pasă de vorbele bătrînilor şi nici de ce spun poveştile. Ei îşi văd de ale lor pe lîngă roată şi pe lîngă cuptor. Încă din vechime, ei au ales să-şi ardă oalele pentru a le face mai rezistente şi au găsit şi tehnici de perfecţionare a cuptoarelor. De la cele simple, fără vatră, au ajuns la cuptoare cu două camere, în care o placă desparte camera de foc de cea de ardere. Şi la roţii i-au adus îmbunătăţiri. De la roata iniţială, acţionată manual, dar care avea o mişcare lentă, s-a ajuns la cea acţionată de picior, care este mai rapidă. Mai tîrziu a apărut şi obiceiul smălţuirii vaselor, dar şi tehnica lustruirii pereţilor vaselor cu o piatră de rîu, pentru a reduce porozitatea oalelor şi a le da rezistenţă.

Meşteşugului străvechi i-au fost aduse tot felul de îmbunătăţiri, iar în timp au apărut şi structuri specializate. Ceramica utilitară şi ceramica artistică sînt doar două dintre variante. Oricum, toate vasele de ceramică se disting prin eleganţa formelor şi prin ornamentaţie. Ceramica tradiţională este modelată la roată şi este arsă apoi în sobe orizontale, prin două tehnici: prin oxigenare sau prin lipsa oxigenării. Olarul are trudă mare pe lîngă cuptor, dar fiecare vas este o bijuterie şi merită efortul. În unele zone, încă se mai spune că nu face un păcat cel ce fură oală de la un olar. După moarte, îi va fi ţărîna mai uşoară pentru că şi-a furat din lut.

Olaritul este o ocupatie straveche ce se practica inca din vremuri stravechi, marturie stand frumoasele vase de ceramica din epoca neolitica, epoca in care pe teritoriul Romaniei s-a dezvoltat o civilizatie remarcabila.

Olaritul este o munca obositoare, necesitand forta, indemanare si cunostinte deosebite. Orice greseala poate avea drept consecinta distrugerea vasului; de aceea, olaritul este un mestesug rezervat in exclusivitate barbatilor, femeile ajutand eventual doar la decorat.

Bărbații scot lutul din locuri speciale, îl aduc în gospodarie și îl framântă cu mâinile, picioarele, sau cu un ciocan mare de lemn, amestecându-l cu apa. Pasta astfel obținută se curață de impurități, tăindu-se în felii subțiri și se lucreaza apoi la roată.
Roata e formata din doua discuri, unul mai mic sus și unul mai mare în partea de jos, acestea fiind unite printr-un ax vertical. Pe discul de sus se pune bulgarele de pământ, iar discul de jos este mișcat de olar, imprimându-i cu piciorul o mișcare circulară destul de rapida. Astfel, roata se învârtește, obținându-se forme circulare cu contur regulat.
Formarea vasului necesită o tehnica deosebită și o viteza de lucru mare, pentru că pasta nu trebuie să se usuce (uneori vasul se realizeaza chiar în 40-50 de secunde).
Dupa modelare, vasele se lasa la uscat câteva zile, la umbra și apoi se ard în cuptoare speciale, dupa ce au fost în prealabil ornamentate și eventual smălțuite (la blide se smălțuieste numai partea interioara și marginile).
Cea mai răspandită tehnica de decorație folosește un corn de vită având în varf o pană de gâscă. Prin corn se scurge culoarea prin pana de gâscă. Avem astfel o veritabila peniță. Decorurile fine se pot obține folosind un bețisor fire de păr de porc mistreț.
Un alt tip de decorație se obține prin zgârierea cu un vârf metalic a vasului dupa înmuierea sa în substanța colorantă, aparând astfel culoarea pastei. O alta tehnică, întâlnită în special în sudul României, constă în aplicarea în relief a unor șnururi, brâie sau rozete de pasta.
SCOPUL

Cunoaşterea tradiţiilor româneşti şi rolul important pe care acestea îl au în viaţa oamenilor din cele mai vechi timpuri, modul cum acestea au dăinuit peste timp, precum şi descoperitea unor practici stravechi de prelucrare a lutului .

OBIECTIVE

- Săînveţedeprinderea de a lucra cu lutul ;
- Să-ţiînsuşeascănoţiuni de bazădesprefolclorulşitradiţiileromâneşti din mediul urban si rural ;
- Să-şi consolideze trăsăturile pozitive de voinţă şi caracter, precum şi atitudinea pozitivă faţă de sine şi faţă de ceilalţi ;
- Să-şi consolideze deprinderile de a respecta normele de comportament în societate şi abilităţile de a intra în relaţie cu cei din jur ;
- Să-şi consolideze capacitatea de a trăi emoţii pozitive, de prietenie .

GRUP ŢINTĂ : elevii clasei a III-a
RESURSE MATERIALE : lut, roata olarului
MODALITĂŢI DE REALIZARE :
1. Diseminare informatiilor referitoare la traditiile populare romanesti in randul elevilor din clasa a III-a , in cadrul orei de orientare si consiliere ;
2. Activităţi practice de modelare a lutului cu participarea unui olar din mediul rural in incinta Centrului de documentare si Informare Trușești și Biblioteca comunala Trușești. Elevii clasei a III-a a Școlii Gimnaziale Trușești, sub îndrumarea doamnei învățător și consilier educativ , Gălușcă Erica Simona , participă la activități practice de modelare a lutului , pe roata olarului . Produsele executate de elevi sunt duse de către olar și arse în cuptor . Dupa două zile acesta le aduce la școala , iar elevii le pictează . Produsele sunt expuse în incinta școlii timp de o săptămâna pentru a fi studiate și văzute și de ceilalți elevi ai școlii. Pe urmă , fiecare elev își poate lua produsul acasa .
EVALUARE:
Expozitie cu lucrările copiilor ,realizataîninstituţiaşcolară ;
Realizareaunui album fotoşi a unui CD din timpulderulăriiactivităţilor .
Bibliografie: www.didactic.ro

99. PROIECT DIDACTIC

Ghebosu Tatiana Școala: Centrul Școlar pentru Educație Incluzivă, Roman

Data:
Clasa: a-I-a **(**dizabilități intelectuale moderate și/sau severe**)**
Disciplina: Ludoterapie
Tema: Cum ne comportăm în mijloacele de transport public?
Tipul lecţiei: de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor şi deprinderilor
Obiectiv fundamental:

- ❖ Rezolvarea unor situații practice de viață prin folosirea experienței personale (Cunoașterea regulilor de comportament în mijloacele de transport public).

Obiective operaţionale:
La sfârşitul orei elevii vor fi capabili să:

cognitive:
O1- să identifice principalele reguli de comportament în transportul public (cum vorbim, cui cedăm locul, respectul față de ceilalți călători);
O2- să descrie regulile de urcare și coborâre în mijloacele de transport (nu ne îmbulzim, nu urcăm din mers, nu coborâm din mers);

psihomotorii:
O3-să interacționeze eficient în cadrul jocului de rol;

afective:
O4- să manifeste atitudine pozitivă față de muncă.

Resurse:

- ✍ Metode şi procedee: observația, conversația, explicația, joc de rol;
- ✍ Mijloace didactice: planșe, păpușă, baston, scaune;
- ✍ Forme de activitate: individuală, frontală, de grup.

Locul desfăşurării: sala de clasă;
Durata: ~ 45 minute.

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Etapele lecției	Obiective	Strategii didactice		Resurse			Modalități de evaluare
		Emiterea sarcinilor și informațiilor	Rezolvarea sarcinilor	Metode	Mijloace didactice	Forme de activitate	
1. Moment organizatoric		Pregătesc materialele necesare pentru lecție. Asigur un climat favorabil desfășurării lecției.	Elevii ascultă observațiile făcute de profesor.	Observația		Frontală	Observare sistematică
2. Actualizarea cunostințelor dobândite anterior	O4	Am studiat mijloacele de transport. Care este diferența dintre mijloc de transport și mijloc de transport public? Care sunt mijlocele de transport public? Cum se numesc stațiile mijloacelor de transport public?	Elevii răspund întrebărilor: Mijlocul de transport public este adresat călătorilor. Autobuzul, trenul, avionul și vaporul. Autogară, gară, aieroport, port.	Conversația	Planșe	Frontală	Aprecieri verbale
3. Captarea atenței	O4	Prezint elevilor câteva imagini cu situații întâlnite în mijloace de transport (planșă care reprezintă o persoană în vârstă stând în picioare și un copil așezat pe scaun). Îi rog să comenteze pe marginea situațiilor prezentate.	Elevii sunt atenți la informațiile transmise de profesor și răspund provocării.	Conversația Explicația	Planșe	Frontală	Observare sistematică
4. Anunțarea temei și a obiectivelor	O4	Anunț tema lecției ”Cum ne comportăm în mijloacele de transport public?” precum și obiectivele urmărite.	Elevii sunt atenți la ceea ce transmite profesorul.	Explicația		Frontală	Observare sistematică
5. Dirijarea	O1	Propun un joc de rol. Fiecare	Ascultă regulile	Conversația	Scaune,	Frontală	Aprecieri

procesului de consolidare a cunostințelor	O2 O3 O4	elev va primi un rol în cadrul activității. Explic regulile jocului. Plasez scaunele asemeni locurilor dintr-un aotobuz. Fiecare elev urcă dintr-o altă stație. Inițial urcă doi călători gălăgioși care se așează pe scaune, apoi un copil educat care se așează pe un loc liber, apoi în stația următoare oferă locul unei mame cu un copil mic, iar în ultima stație urcă o bătrânică care se sprijină în baston deoarece nu găsește loc liber.	jocului și execută sarcinile.	Explicația Joc de rol	baston, păpușă	Individuală De grup	verbale Observare sistematică Autoevaluare
6. Asigurarea feed-back-ului și evaluarea activității	O1 O2 O4	Se analizează situațiile problemă create. Rog elevii să exprime punctele de vedere asupra comportamentului în mijlocul de transport public.	Elevii răspund întrebărilor profesorului.	Conversația Explicația	Planșă	Frontală	Aprecieri verbale individuale și de grup
7. Incheierea activității	O4	Felicit elevii pentru disciplina, atenția, răspunsurile clare și corect elaborate, seriozitatea de care au dat dovadă.	Elevii ascultă cu multă atenție ce spune profesorul.	Conversația, Observația, Explicația		Frontală	Aprecieri verbale din sfera calificativelor

100. PROIECT DIDACTIC

Data: 12.10.2018
Clasa: I B
Şcoala Gîfei Iuliana, Gimnaială"Ştefan cel Mare" Vaslui
Propunător: Gîfei Iuliana
Aria curriculară: Limbă şi comunicare
Obiectul: Să păşim pe tărâmul poveştilor(opţional)
Unitatea tematică: Din poveştile lui Ion Creangă
Forma de realizare: lecţie integrată
Subiectul: „Ursul păcălit de vulpe" de Ion Creangă
Tipul lecţiei: Predare - învăţare
Scopul: Dezvoltarea capacităţii de a „sintetiza" informaţiile unui text citit, dezvoltându-şi atenţia, creativitatea limbajului şi a încrederii în posibilităţile de relaţionare şi asumarea responsabilităţilor
Obictive operationale

a)cognitive-formative:

O1 să sintetizeze textul, elaborând un rezumat de idei;
O2 să formuleze, să adreseze întrebări legate de text;
O3 să explice / clarifice noţiuni, cuvinte, situaţii din text;
O4 să facă predicţii, exprimând opinii, idei, concluzii.

b)psiho-motorii:

O5 să manipuleze instrumentele de scris;

c)afectiv individuale:

O6 să colaboreze în grupuri mici.

Strategii didactice:

Metode si procedee: lectura explicativă, exerciţiul, observaţia, conversaţia, explicaţia, povestirea.
Material didactic: imagini ppt cu povestea, buline colorate pentru diferenţierea copiilor pe echipe.
Resurse:

Umane: 19 elevi

Temporale: 35 minute activităţi de învăţare+ 10 minute activităţi recreative

Spaţiale: sala de clasă

Bibliografice:

1.G. Munteanu, E. Bolog - *„Literatura pentru copii"*, E.D.P., Bucureşti, 1994;
2.Elena Petroaia, Dumitru D. Pârâială, Viorica Pârâială – *„Discipline opţionale la clasele I-IV"*, Colecţia Collegium, Editura Polirom, Iaşi, 2000;

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Etapele lecţiei	Conţinutul instructiv-educativ	Strategii didactice	Evaluare
I .Moment organizatoric	Asigurarea materialului necesar pentru buna desfăşurare a orei.	Conversaţia	Observarea comportamentului
II.Captarea atenţiei	Captarea atenţiei se realizează printr-o ghicitoare: „La coteţe dă târcoale, La blană e roşcovană, Şi mai este şi vicleană Ghici ce e?„ (Vulpea)		Observarea capacităţii de a recepta un mesaj oral
III.Reactualizarea cunoştinţelor	Vom purta un scurt dialog despre animalele sălbatice: „-Ce fel de animal este vulpea? -Ce alte animle sălbatice mai cunoaşteţi?„ „Aceste animale au devenit personaje din povesti?„	Conversaţia	Aprecieri verbale
IV.Anunţarea temei şi a obiectivelor urmărite	”Astăzi vom redescoperi povestea -*Ursul păcălit de vulpe*, de Ion Creangă. Se enumeră obiectivele operaţionale pe înţelesul elevilor.	Conversaţia Explicaţia	Evaluez capacitatea elevilor de a recepta un mesaj
V.Dirijarea învăţării	Se citeşte povestea, ajutându-ne şi de imagini. Se continuă cu un exerciţiu-joc. Se explică regulile de desfăşurare a exerciţiului-joc pe grupe: **<u>Grupa 1</u>-povestitorilor**- vor povesti pe scurt conţinutul poveştii în mod clar şi concis (vor fi ajutaţi de imaginile sugestive prezentate in timpul lecturii). **<u>Grupa 2</u> -curioşilor**- vor formula întrebări despre conţinutul textului citit pe care le adresează colegilor. Ei analizează răspunsurile primite pe care le completează dacă este cazul. **<u>Grupa 3</u>- clarificatorii**- explică cuvintele şi expresiile noi din text, vor clarifica situaţia ursului judecând faptele vulpiţei pe care o vor pedepsi. **<u>Grupa 4</u>-prezicătorii**- găsesc un alt final textului prezentat. Se va spune conţinutul poveştii cât mai expresiv, folosind mimica şi gestica corespunzatoare.	Explicaţia Conversaţia Povestirea	Aprecieri verbale

VI.Obţinerea performanţei	Se va rezolva o fişă de lucru.	Explicaţia	Evaluare orală
VII.Activitate în completare	Se cântă cântece despre animale.		Aprecieri verbale
VIII.Încheierea activităţii	Se fac aprecieri asupra modului de desfăşurare a orei.	Conversaţia	Aprecieri verbale

Numele.....

Fişă de lectură
(Ursul păcălit de vulpe)

Bifează doar personajele din poveste:

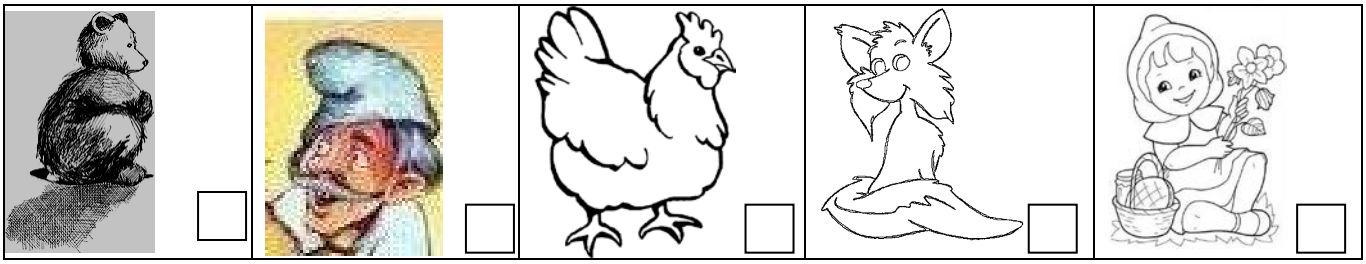

Ascultă cu atenţie şi încercuieşte numărul din dreptul enunţului corect:

1. Povestea este scrisă de Ion Creangă.	2. Carul era tras de cai.	3. Vulpea a furat tot peştele.	4. Ursul a prins peşte.	5. Ursul a rămas fără coadă.

Scrie sub imagini cifrele care arată ordinea în care s-au petrecut faptele:

Bifează doar casetele din dreptul animalelor amintite în poveste:

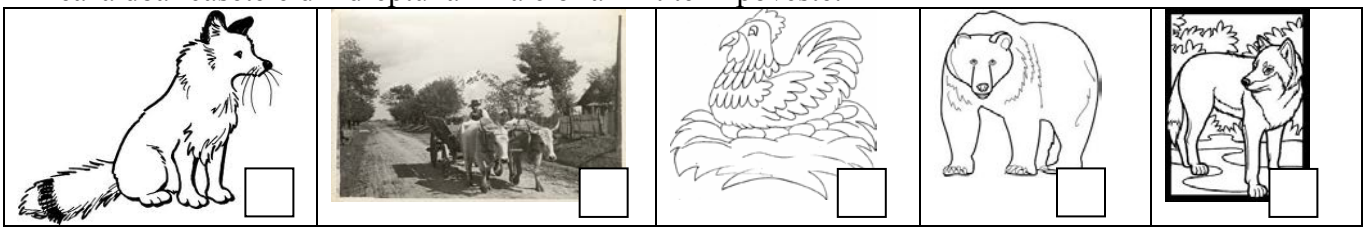

Ascultă cu atenţie şi colorează dreptunghiul care conţine învăţătura din text:

Nu e bine să crezi tot ce ţi se spune. Nimeni nu te salvează în faţa şireteniei.	Trebuie să fii bun cu toţi din jurul tău.

101. Proiect de parteneriat educational
„Întinde mâna, prietene!”

Prof. Itinerant: Grigore Manuela
Prof. Educație fizică : Șontea Florin Eusebiu
Grigore Manuela Școala Gimnazială “Matei Basarab ”Târgoviște

Motto:

„Orice fiinţă umană are dreptul la viaţă. Pentru copiii cu nevoi speciale trebuie să se asigure o viaţă demnă prin participarea lor la viaţa colectivităţii.”

ARGUMENT

„Nu merge înaintea mea pentru că s-ar putea să nu te pot urma. Nu merge în urma mea pentru că s-ar putea să nu te pot ghida. Mergi alături de mine şi fii prietenul meu.”

Educaţia pentru democraţie este un proces de lungă durată, iar şcolarul cu nevoi soeciale este implicat în viaţa socială prin apartenenţa sa la diferite grupuri: familei, prieteni, colegi. Printre aceştia pot fi şi persoane cu deficienţe. Copiii cu nevoi speciale doresc compania celor apropiaţi de vârsta lor sau de vârstă mai mare, eu nevoie de acceptare, înţelegere, afecţiune.

Acest parteneriat sprijină dezvoltarea unei atitudini pozitive, autonome, care să armonizeze relaţiile cu sine şi cu ceilalţi, cu mediul încojurător. Dorinţa noastră se îndreaptă spre a stabili noi şi reale punţi de comunicare între copil – copil – cadre didactice – bibliotecari. Considerăm că relaţia de prieteneie nu e numai o posibilitate, ci şi o necesitate. La această vârstă şcolarii cu nevoi speciale, indiferente de tipul şi gradul deficienţei, au nevoie să înveţe, să ia în considerare punctul de vedere al altor copii, să facă schimb de idei şi să înţeleagă mai bine experienţele prietenilor lor.

SCOPUL PARTENERIATULUI:

„Şcoala pentru toţi” reprezintă dezideratul maximei flexibilităţi şi toleranţe în ceea ce priveşte diferenţele fizice, socio-culturale, lingvistice şi psihologice existente între copii, scopul fiind acela de a le oferi tuturor posibilitatea de a învăţa în funcţie de ritmul, capacităţile şi nevoile proprii şi de a se exprima conformtrăsăturilor individuale de personalitate. Ideea care animă acest proiect este aceea că finalitatea fundamentală a sistemului naţional de învăţământ constă în a forma catăţeni care sunt membrii aceleiaşi societăţi şi care împărtăşesc valori comune.

Principiul normalizării presupune luarea în considerare nu doar a modului în care persoana cu handicap se adaptează la cerinţele vieţii sociale, dar, în acelaşi timp. şi felul în care comunitatea înţelege să se conformeze nevoilor şi posibilităţilor persoanei în dificultate. Implică nu numai includerea într-un mediu şcolar şi de viaţă cotidiană nediscriminativ, dar şi asigurarea unei multitudini de servicii care să reducă pe cât posibil starea de handicap, chiar dacă dificultăţile sau afecţiunile propriu-zise nu pot fi încă depăşite tehnic vorbind, în acest moment.

Scopul proiectului este formarea unei atitudini corecte faţă de copiii deficienţi, nevoia de a-i iniţia pe şcolari în proiectrea unui comportament responsabil, tolerant. Nu e suficient să faci cunoscut copilului prin dezbateri, convorbiri, că trebuie să-l accepte semenul său şi să-i întindă o mână. Trăirile afective sunt cele care declanşează opţiunea şi prin acestea acţiunea. Cheia succesului constă în deplasarea accentului de pe lămurirea verbală pe resortul afectiv, prin axercţiul moral. Pentru buna desfăşurare a acestui exerciţiu e nevoie de asigurarea unui cadru organizatoric firesc.

OBIECTIVE EDUCAŢIONALE :

a. Privind copiii implicaţi în proiect

- dezvoltarea capacităţilor de comunicare şi interrelaţionare între elevii şcolilor partenere;
- însuşirea unor norme de comportament civilizat;
- stabilirea relaţiilor de prietenie şi de întrajutorare cu ceilalţi copii;
- formarea deprinderilor de lucru în echipă şi de cooperare;

- dezvoltarea sentimentelor de prietenie cu toţi copiii, indiferent de condiţie materială şi socială;
- influenţa dorinţei de a ocroti şi proteja copiii cu nevoi speciale;
- crearea unei atmosfere de destindere şi voie bună;

b. Privind cadrele didactice şi bibliotecarii

- încurajarea cadrelor didactice şi bibliotecarii pentru a crea mediu educaţional care să favarizeze dezvoltarea unor trăsături pozitive de caracter;
- promovarea unor metode si tehnici noi de lucru cu elevii;
- realizarea unui management eficient la nivelul clasei, a grupei şi a unei comunicări optime.

Forme de organizare: frontal, în perechi, pe echipe, grupuri de lucru.

Resurse umane

elevi
părinţii
cadrele didactice paticipante
comunitatea

Resurse materiale

calculator, imprimantă, dischete, CD-uri, copiator, coli mape, aparat foto, bloc de desen, carioce, desene ale copiilor,ecusoane, diplome .

Resurse financiare

contribuţia cadrelor didactice şi a bibliotecarilor.

Resurse proceduale

activităţi practice în echipă, dezbateri, lucrări individuale sau colective, drumeţii, activităţi sportive, vizite, vizionări filme (documentare), întâlniri cu reprezentanţi ai instituţiilor publice.

Parteneri :

Biblioteca Județeană ,,Ion Heliade Rădulescu" Dâmbovița
Biblioteca Comunală Tătărani

Durata proiectului*:* 2 ani școlari (2019-2020, 2020-2021)

Programul Activităților

Nr. crt.	DENUMIREA ACTIVITĂŢII	MODALITATEA DE REALIZARE	TERMEN	LOCUL DESFĂŞURĂRII	RESPONSABIL
1.	,, La început de drum" – întâlnire de lucru	- stabilirea de comun acord a activităților desfășurate în cadrul proiectului și a programului de desfășurare a acestora	Octombrie 2019	Șc.,,Grigore Alexandrescu" Târgoviște	Cadrele didactice implicate în proiect
2.	,,Uite, vine Moş Crăciun!" -concurs	-confectionarea unor podoabe de Craciun; -interpretarea unor colinde.	DECEMBRIE 2019	Școala ,,Matei Basarab" Târgoviște	Părinţi Elevi Profesori
3.	,,Mihai Eminescu – luceafărul poeziei românești"	- jocuri de intercunoaștere - activitate în biblioteca școlii - ppt ,, Cine a fost Mihai Eminescu? " - recitarea unor poezii de Mihai Eminescu - dramatizare ,,Scrisoarea III"	IANUARIE 2020	Biblioteca Județeană Dâmbovița / Biblioteca Comunală Tătărani	Părinţi Elevi Profesori Bibliotecari

4.	,, Pentru tine, mamă dragă!”	- activitate comună de confecţionare a unor mărţişoare din diverse materiale şi expunerea lor (organizarea unei expoziţii)	MARTIE 2020	Școala ,,Matei Basarab” Târgoviște	Elevi Profesori Părinţi
5.	,,Ziua Europei”	-vizionarea unui filmuleț cu Europa și țările acesteia; - confecționarea unor steguleţe; - ateliere de lucru (țările europene- tradiţii, obiceiuri, alimente specifice etc.)	MAI 2020	Școala Gimnaziala Tatarani	Elevi Profesori Părinţi
6.	Evaluarea proiectului in anul scolar 2019-2020	-discuții -completarea unor chestionare	IUNIE 2020	Șc.,, Matei Basarab” Târgoviște	Cadrele didactice implicate în proiect
7.	,, Lumea copiilor, lume de poveste”	- prezentarea unor personaje din poveşti , jocuri de rol; -vizionarea unor poveşti.	Noiembrie 2020	Biblioteca Județeană Dâmbovița / Biblioteca Comunală Tătărani	Elevi Profesori Părinţi
8.	”Lumea sărbătorilor de iarnă"	- realizarea de felicitări și podoabe de pom; - vizionarea programului de Crăciun.	Decembrie 2020	Șc.,,Grigore Alexandrescu" Târgoviște	Elevi Profesori Părinţi
9.	„E ziua ta, mămico!”	- realizarea de felicitări pentru mame, schimb de modele; - vizionarea programelor artistice dedicate mamelor.	Martie 2021	Șc.,, Matei Basarab” Târgoviște	Elevi Profesori Părinţi
10.	„Atelierul fanteziei”	- confecționarea unor marionete reprezentând personaje din povești .	Aprilie 2021	Școala Gimnaziala Tatarani "	Elevi Profesori Părinţi
11.	,,Ziua prieteniei	drumeție; -jocuri distractive în aer liber .	Iunie 2021	Parcul Chindia	Elevi Profesori Părinţi
12.	Evaluarea finala a proiectului	-discuții -completarea unor chestionare	Iunie 2021	Șc.,, Matei Basarab” Târgoviște	Cadrele didactice implicate în proiect Elevi Părinţi

Bibliografie

1.Bătrînu, E.. Educaţia în familie. Bucureşti: Editura Politică, 1980.
2. Cucoş, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare şi grade didactice. Ediţia a III-a revăzută şi adăugită. Iaşi: Editura Polirom, 2009.
3. Gutium I, Mămăligă M, Mumjiev G - Parteneriatul pas cu pas , Editura Fundaţia Internaţională pentru sisteme Electorale, Chişinău, 2000
4. Velea , Luciana şi colaboratorii - Participarea elevilor în şcoală şi în comunitate, Ghid pentru profesori şi elevi , Editura Agata , 2006
5. Vlăsceanu ,Gheorghe coord., Neculau , Adrian - Şcoala la răscruce. Schimbare şi continuitate în curriculumul învăţământului obligatoriu. Studiu de impact, Iaşi, Editura Polirom ,2002

102.EXTRACURRICULAR ACTIVITY „WHO IS THE BEST''

Gulica Elena, english teacher at the IPLT ,,Traian'', Chișinău, Republic of Moldova

The activity *„Who is the best?''* is a competition that has the main misssion to show different abilities of the strong and beautiful pole: to present a speech by giving arguments and facts, to present the point of view, to work in a team and propose original solutions to the given problems and of course to answer the questions based on English Culture.

As a result, we can say that the extracurricular activities have the main mission – the development of the personality, also contribute at the efficient co-operation between pupils and, by all means increase the pupils motivation to study English language. That's why we can say that the extracurricular activities form the required competences of the 21st century : teamwork, creativity, decision making, leadership, ethics, problem solving etc.

Form: 3rd „D''

Theme:*Who is the best?*

Time: 45min.

Specific competences: CS1,CS2, CS3, CS4

Units of competences:1.3,1.4,1.8, 1.14, 1.18, 2.2,2,5, 3.2, 3.3, 4.6

Lesson objectives:

O_1To enumerate words describing boys and girls.

O_2To select the clothes for boys/girls

O_3To match the super heroes with their names.

O_4To find convenient jobs for boys and girls.

O_5To work in groups.

O_6To answer the given questions.

O_7To make a positive attitude about friendship between boys and girls.

Methods: explination, guided imag. by a picture, graphic T, matching ex., Venn chart, team work, cinquain, question/answer.

Resources: English Book for the third form (I.Ignatiuc, L.Aladin) ; coloured sheets of papers (pink and blue), cards with pictures(clothes/jobs).

Contest stages:

The teacher starts the activity by inviting a girl and a boy in front of the classroom, they have the mission- during 1minute to draw the picture of a boy and of a girl. After that the teacher asks:

How the boy looks like?	**How the girl looks like?**
What does he wear? Does he have long or short hairs?	What does she wear? Does she have long or short hairs?

So, the theme of our lesson is ,,Who is the Best'', and the objectives of our lesson are : **A-1**

The teacher explains the rules of the contest: The contest has two teams: the team of the boys and the team of the girls, it has 6rounds, during each round the pupils will get points for their answers and activity, at the end the teacher with the pupils count the points of each team, the team with the best score is the winner.

1. **Stage:** Choose from the given cards the clothesthat wear girls and clothes that wear boys, write the words in two columns.

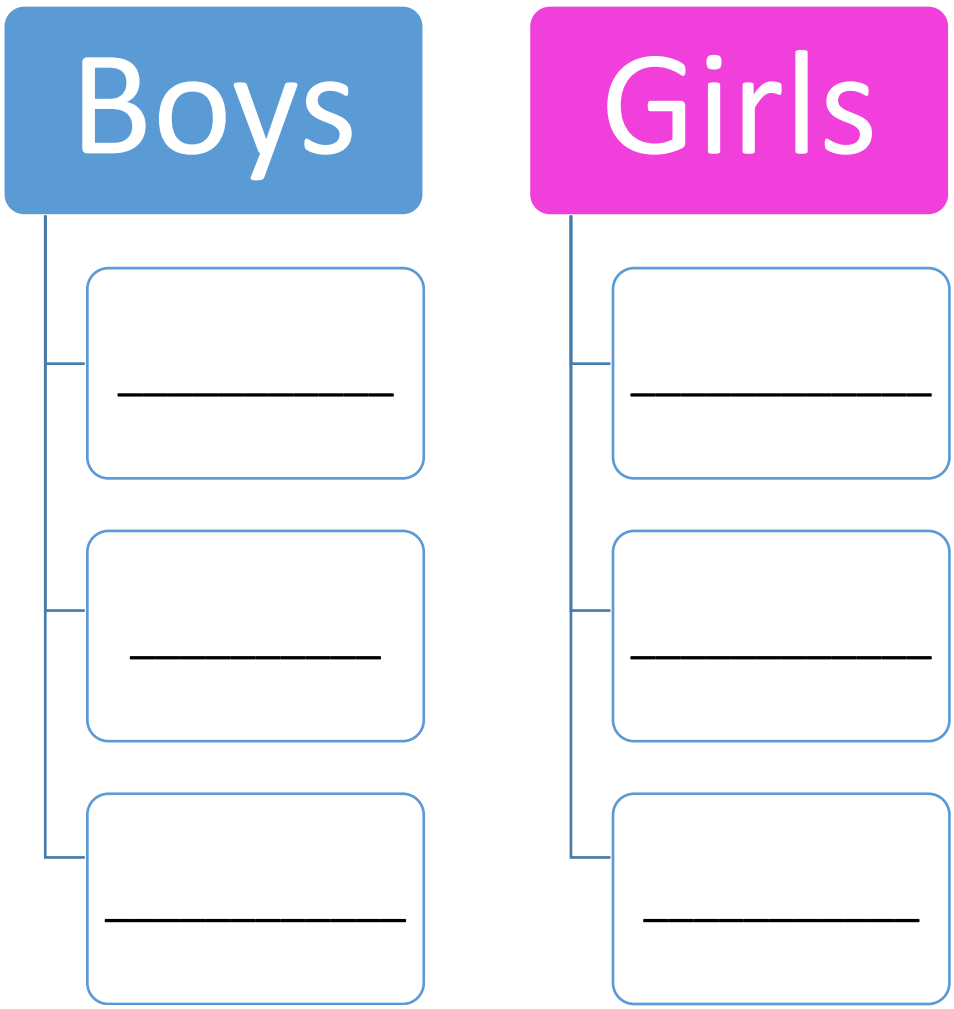

2. Stage : Matching activity – match the super hero with the picture.

Superman Cinderella ZorroSpidermanSuperwomanIronmanHarry PotterSnow WhiteAlladinCruella de Vil

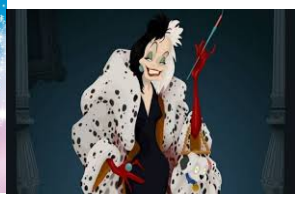

3. **Stage 3. Find convenient jobs for boys and girls:**

Policeman,actress, teacher, nurse, doctor, designer, chef, fireman, driver, programmer, pilot, housewife, farmer, architect, singer, mechanic.

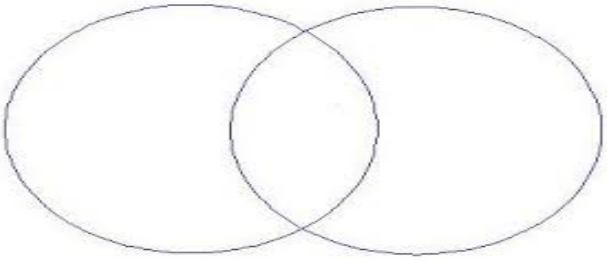

4. **Stage: Team work.** (10 points)

Give 7 words that better describe a girl/a boy. Using the given words make up a story or give the definition of the word girl/boy.

5. **Stage: Poem -Using the method Cinquain make up a poem about boys/girls.**

The first line is one word which is the title of the poem.

The second line contains two words which are adjectives that describe the title.

The third line has three words that tell the reader more about the subject of the poem or shows action. Many times these words are gerunds that end with "ing."

The fourth line has four words that show emotions about the subject of the poem and may be individual words or a phrase.

The fifth line is one word that is a synonym of the title or is very similar to it.

6. **Stage : Intelligence contest**

At this stage the teacher gives questions – general culture, a point for each correct answer:

1. Who is the had of the family?
2. The antonym of the word son is…?
3. The women that gives live to a child is a …?
4. In a marriage there is an husband and a …?
5. The antonym for uncle is…(aunt)
6. The synonym for the word child or kid is …?
7. The synonym for the word professor, lecturer is… (teacher)
8. The person that drives is called…(driver)
9. The person that teaches students is called… (teacher)
10. The person that treats patients is called… (doctor)
11. The person that cooks food is called …(chef)
12. The person that brings mails/letters is called …(postman)
13. The enemy of the cat is the …(dog)
14. The enemy of the mouse is the …(cat)
15. The best friend of the man is the…(dog)
16. The capital of the Uk is…?
17. The capital of Moldova is…?
18. The president of Moldova is ?

Bibliography

- Antonescu,G.G., *Pedagogia generala.* Bucuresti,editura Didactica si Pedagogica, 1930, 287p.
- Bontas,I., *Pedagogie, Bucuresti*, editura ALL, 1996,315p.
- Breen, J., and D. Candlin. 1980. *The essentials of a communicative curriculumin language teaching. AppliedLinguistics*, 1, 2, pp. 89–112
- Breben, S.; Gongea, E.; Ruiu, G.; Fulga, M., *Metode interactive de grup*, Ed. Arves, Buc., 2007.
- Bucun, N., Musteata, S., *Bazele* stiintifice ale dezvoltarii invatamintului in RM, Chisinau, editura Prometeu, 1997, 400p.
- Cartaleanu ,T.,Ghicov, A., *Predarea interactiva centrata pe elev*, Chisinau, Stiinta, 2007.
- Cartaleanu, T.,Cosovan,O., *Formare de competente prin strategii didactice interactive,*Chisinau, Pro Didactica,2008.
- Cerghit I.- Metode de învăţare, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1997.
- Handrabura, L., *Invatarea prin cooperare:ipoteze de lucru,*in Didactica Pro...,2003,nr.1.
- Harmer, Jeremy: *The Practiseof English Language teaching*, Longman, 1993
- Lisenco,S., *Invatarea prin colaborare. Metoda Zig-zag,* in Didactica Pro...,2000, nr.1.
- Oprea, C.-L., *Strategii didactice interactive*, Bucuresti, EDP,2007.
- Pintilie M. – Metode moderne de învăţare-evaluare, Editura Eurodidactic, Cluj-Napoca,2002.
- Preda,C.,*Pedagogia si activitateaproductiva,* Bucuresti, edituraDidactica si Pedagogica, 1977, 261p.
- Radu I, Miron I. – Didactica modernă, Edirura Dacia, Cluj, 1995.

103. CLIPE MINUNATE ALĂTURI DE OAMENI DRAGI

Prof. înv. primar Horotan Ancuța
Horotan Ancuța Școala Gimnazială "Andrei Mureșanu"- Cehu Silvaniei

În preajma Sfintelor Sărbători de Crăciun, cu ocazia inspecției speciale pentru obținerea gradului didactic I, elevii clasei a IV-a B de la Școala Gimnazială "Andrei Mureșanu" sub îndrumarea doamnei înv. Horotan Ancuța au desfășurat, în cadrul orelor de curs, o oră de educație civică "altfel".

Subiectul activității a fost "TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ DIN ZONA NOASTRĂ". Pornind de la semnificația cuvintelor ***tradiție*** și ***obicei*** copiii le-au prezentat invitaților, cu lux de amănunte, câteva tradiții și obiceiuri de iarnă din zona noastră precum: "Pregătirea bradului", "Sosirea Moșului", "Umblatul cu colinda", (Crăciun) "Sorcova", "Plugușorul", " Mascații" (Anul Nou) etc.

La finalul activității, elevii îmbrăcați în straie populare au prezentat un scurt program artistic în concordanță cu tema zilei. Invitații au fost plăcut impresionați de prestația elevilor. Copiii le-au oferit invitaților mici suveniruri, figurine din ipsos cu motive de Crăciun pictate de mânuțele lor harnice.

Câteva momente din timpul activității au fost imortalizate în fotografiile următoare:

IARNA
MAGICA

104. PROIECT DIDACTIC

p.i.p. Popa Luminița
Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Vaslui

Data: noiembrie 2019
Clasa: a II-a
Aria curriculară: Matematică şi Ştiinţe ale naturii
Obiectul: Matematică şi Explorarea Mediului
Subiectul: Adunarea în concentrul 0 – 1 000 cu trecere peste ordinul zecilor și al unităților. Corpul omenesc – Menținerea stării de sănătate
Tipul lecţiei: Recapitulare
Scopul lecţiei:

- Cunoașterea regulilor de igienă și de alimentație sănătoasă
- Rezolvarea de exerciții și probleme utilizând adunarea numerelor de la 0 la 1 000 cu trecere peste ordinul Z și U

Competenţe specifice:
1.1. Aflarea unui număr/a unor numere respectând anumite condiții;
1.2. Identificarea numerelor pare și impare dintr-un șir dat;
1.4. Efectuarea de adunări fără și cu trecere peste ordin și verificarea prin aceleași operații.
Competenţe integrate:
MM: 2.2. Cântarea în colectiv, asociind acompaniamentul sugerat de ritm și măsură.
Obiective operaţionale:
La sfârșitul orei, elevii vor ști:
O_1: să cunoască grupele de alimente necesare alimentației corecte și regulile de igienă;
O_2: să utilizeze limbajul matematic în rezolvarea de exerciții și probleme;
O_3: să rezolve exerciții de adunare, cu trecere peste ordin în concentrul 0 -1000;
O_4 : să afle un termen necunoscut;
O_5: să recunoască proprietățile adunării prin rezolvarea unor exerciții;
O_6: să rezolve probleme prin două operații;
O_7: să compună probleme de adunare după grafic;
O_8: să cânte în grup;

Strategia didactică:

- **Metode şi procedee didactice:** conversaţia, explicaţia, exerciţiul, problematizarea, munca independentă.
- **Mijloace didactice:** fişe de lucru, riglete, ppt., videoproiector, laptop.
- **Forme de organizare:** frontală, pe grupe, individuală.

Resurse umane: 33 de elevi
Resurse temporale: 45 de minute
Bibliografie:

- ştiinţifică: Neacşu Ioan, *Metodica predării matematicii,* Bucureşti, E.D.P., 1998

Metodica predării matematicii la clasele I – IV, manual pentru liceele pedagogice, clasele XI – XII, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1998;
Matematică şi explorarea mediului – manual
www.wikipedia.com

- oficială: – *Programe şcolare pentru clasele pregătitoare, I şi a II-a*

ORDIN nr. 3.371 din 12 martie 2013

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Secvenţele lecţiei	OB. OP	Conţinut instructiv-educativ	Strategia didactică			Evaluare
			Metode şi procedee didactice	Mijloace didactice	Forme de organizare	
1.Moment organizatoric		◆ Se asigură un climat de ordine şi disciplină necesar desfăşurării în bune condiţii a lecţiei. ◆ Pregătesc materialul didactic necesar. Pregătesc colectivul de elevi din punct de vedere afectiv şi emoţional. (un altfel de salut)				
2.Captarea atenţiei		Le rostesc următoarele versuri (mesaj de la Albina Hărnicuța): BUNĂ ZIUA, DRAGII MEI PRIETENI! ASTĂZI, VOI, CU MIC, CU MARE VEȚI AFLA PRIN ADUNARE: CÂTE FRUCTE SAU LEGUME TREBUIE SĂ CONSUMAȚI FĂRĂ SĂ VĂ ALINTAȚI, VITAMINE SĂ LUAȚI CORPUL SĂ-L ENERGIZAȚI! 				

	O_1	Elevii vor rezolva oral un rebus dintr-o prezentare PPT cu soluția RECAPITULARE. 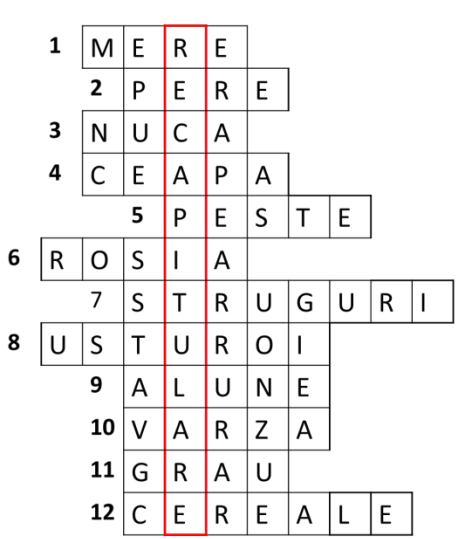 1. Fructul care curăță dinții. 2. Dulci, galbene sau verzi, zemoase și gustoase. 3. Miezul are forma creierului. 4. Are multe foi și îți dau lacrimile când o tai. 5. Îndeplinește trei dorințe. 6. Rotundă sau alungită, la bulion folosită. 7. Îi culegi din vii. 8. O căpățână are mai mulți cățel de... 9. Luate de ciocănitoare din scorbura veveriței. 10. Cea mai veche legumă folosită de om. 11. În lanul de ... sunt mulți maci. 12. Dimineața mănânc lapte cu	Explicația Conversația	Laptop video-proiector ppt	Frontală	Observare sistematică
3.Anunţarea temei şi a obiectivelor		◆ Ora aceasta, la Matematică și explorarea mediului vom recapitula, vom rezolva adunări în concentrul 0 – 1 000 cu trecere peste ordinul zecilor și al unităților, vom repeta alimentele sănătoase și regulile de igienă pentru a menține corpul sănătos. ◆ La tablă voi scrie Adunarea în concentrul 0 – 1 000 cu trecere peste ordinul zecilor și al unităților RECAPITULARE.				
4.Recapitularea cunoștințelor (Desfășurarea activității)		◆ Ce am lucrat ieri la matematică? R: Adunări cu trecere peste ordin ◆ Despre ce am vorbit? R: Igienă, alimentație sănătoasă, igienă. ◆ Ce ați avut de scris pentru astăzi? R: 2 ex. Autocorectăm. ◆ **Calcul oral**				

	O_2	◆ Pe ecusoanele copiilor din fiecare grupa (GUTUI, MERE, PERE, PRUNE) sunt scrise numere. Elevii vor răspunde câte unul din fiecare grupă după sarcinile extrase dintr-un dovleac. **CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE – 100** **CEL MAI MARE NUMĂR DE TREI CIFRE – 999** **CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE DIFERITE – 102** **CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE CONSECUTIVE – 123** **CEL MAI MARE NUMĂR DE TREI CIFRE DISTINCTE – 987** **NUMĂRUL CARE ARE LA CIFRA ZECILOR 4 – 146** **NUMĂRUL CARE ARE SUMA CIFRELOR 5 – 203** **CEL MAI MARE NUMĂR FORMAT DIN SUTE – 900** **CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE IDENTICE – 111** ◆ Reprezentantul grupei pune un fruct pe coșul grupei. ◆ La tablă, elevii vor rezolva câte un exercițiu, corespunzător unei litere și unei imagini, după care	Explicația	Ecusoane	Pe grupe Frontală	Pe grupe

	O_1 O_3	vor găsi un cuvânt rezultat dintr-un cod matematic. 1. Rezolvă adunările și descoperă cuvântul ascuns folosind codul dat: 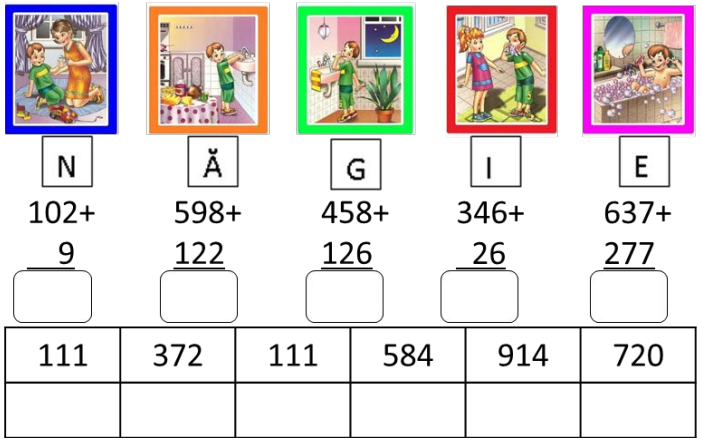 ◆ După rezolvarea sarcinii propuse, elevii vor extrage din coșul unei păpuși îmbrăcate în medic sfaturi pentru menținerea corpului sănătos și vor indica imaginile ce prezintă transmiterea de viruși. SPALĂ-TE PE MÂINI CÂT MAI DES! CONSUMĂ FRUCTE ȘI LEGUME BINE SPĂLATE! CONSUMĂ PRODUSE LACTATE! RESPECTĂ PROGRAMUL DE ODIHNĂ! CURĂȚĂ DINȚII DE DOUĂ ORI PE ZI! FĂ BAIE GENERALĂ O DATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ!	Exercițiu Problema-tizare Citire selectivă	Fișă lipită pe caiet Jetoane Păpușă medic	Individuală Frontală Individuală	Individuală Frontală Individuală

111	372	111	584	914	720

	O_3

	O_3 O_5	◆ Elevii vor rezolva pe caiet și la tablă sarcina nr. 2. Calculați și verificați prin operația de adunare 309+ 749+ 124 181 Ce proprietate am aplicat? R: Comutativitatea	Exercițiul	Caiet	Individual	Individual
		◆ Ce fel de numere ați obținut? R: Unul par, altul impar ◆ Comparați rezultatele.	Conversația		Frontal	Observarea sistematică
	O_4	◆ Elevii vor rezolva pe tablă sarcina nr. 3. Mă gândesc la un număr, scad 205 și obțin 164. La ce număr m-am gândit? X – 205= 164 X = 164 + 205 X = 369 V: 369 -205 = 164	Exercițiul	Caiet	Individual	Individual
	O_1	◆ Elevii vor rezolva grupe a doua sarcină de pe cărticica fiecărei grupe. **2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:** **Pepenașul cu gurgui** **E-mbrăcat cu puf de pui!** 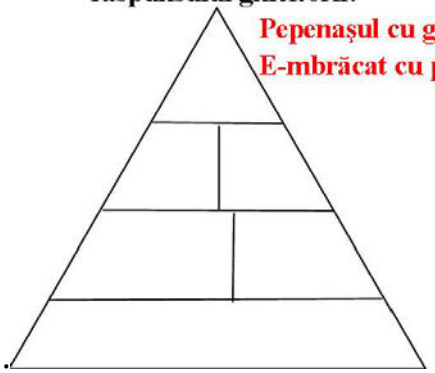	Exercițiul	Cărticica pe grupe	Pe grupe	Pe grupe

		2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii: **Este un fruct acrișor,** **Roșu, verde, gălbior,** **În poveste-i otrăvit,** **Ghicește fructul oprit!** **2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:** **Balon dezumflat,** **Galben colorat,** **Are mustăcioară** **Și se cheamă…** 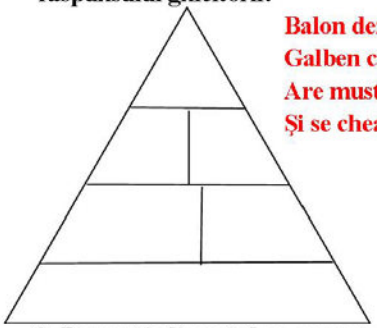 **2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:** **Mică, mov și ovală,** **E la gust dulce-acrișoară.** **Pentru gem e foarte bună.** **Sigur știți, este o ...** 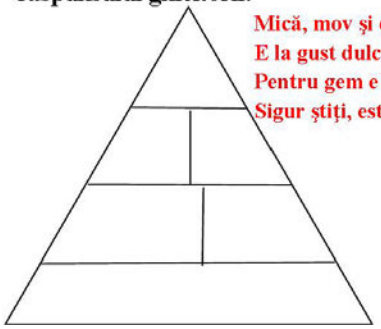 ◆ După evaluarea frontală a sarcinii, reprezentanții grupelor vor lipi pe coșul fiecărei grupe fructul corespunzător.				

	O_3 O_6	◆ Elevii vor rezolva la tablă și pe caiete sarcina nr. 4. La suma numerelor 249 și 268, adăugați dublul celui mai mic număr de 3 cifre consecutive. (249+268) + (123+123)= 517+246=763 ◆ Elevii vor rezolva la tablă și pe caiete sarcina nr. 5. Dintr-o livadă s-au cules 127 kg pere, iar mere cu 396 kg mai mult. Câte fructe s-au cules din livadă? 127+(127+396)= 127+523=650	Exercițiul Conversația	Caiet	Frontală	Frontală
5. Retenție și transfer	O_1 O_3	◆ Elevii vor rezolva individual o fișă de lucru individual. ◆ Elevii care termină mai repede vor alcătui enunțuri în legătură cu regulile de igienă preferate. ◆ Se vor autocorecta.	Activitate independentă	Fișă de lucru	Individuală	Individuală
6. Obținerea performanței	O_6 O_7	◆ Elevii vor rezolva oral o problemă după graficul următor: 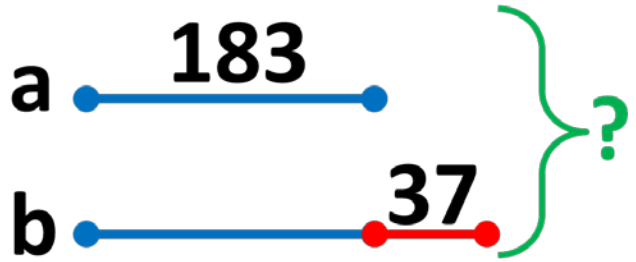	Problema-tizarea	Laptop Video-proiector ppt	Frontală	Frontală
7. Evaluarea activităţii	O_8	◆ Se face evaluarea grupelor. Se fac aprecieri despre participarea elevilor la lecţie. ◆ Se dă tema pentru acasă. ◆ Vor cânta un cântec învățat la ora de Muzică și mișcare, ***Cântecul legumelor***.	Cântarea colectivă	Laptop Video-proiector	Frontală	Frontală

ANEXA 1
Evaluare grupe

Anexa 2
Fișa de lipit pe caiet

1. Rezolvă adunările și descoperă cuvântul ascuns folosind codul dat:

N	Ă	G	I	E
102+ 9	598+ 122	458+ 126	346+ 26	637+ 277

111	372	111	584	914	720

Anexa 3
Ecusoane pe grupe / etichete calcul oral

	CEL MAI MARE NUMĂR DE TREI CIFRE DISTINCTE – 987
CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE – 100	NUMĂRUL CARE ARE LA CIFRA ZECILOR 4 – 146
CEL MAI MARE NUMĂR DE TREI CIFRE – 999	NUMĂRUL CARE ARE SUMA CIFRELOR 5 – 203
CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE DIFERITE – 102	CEL MAI MARE NUMĂR FORMAT DIN SUTE – 900
CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE CONSECUTIVE – 123	CEL MAI MIC NUMĂR DE TREI CIFRE IDENTICE – 111

Anexa 4
Planșa ȘOTRON

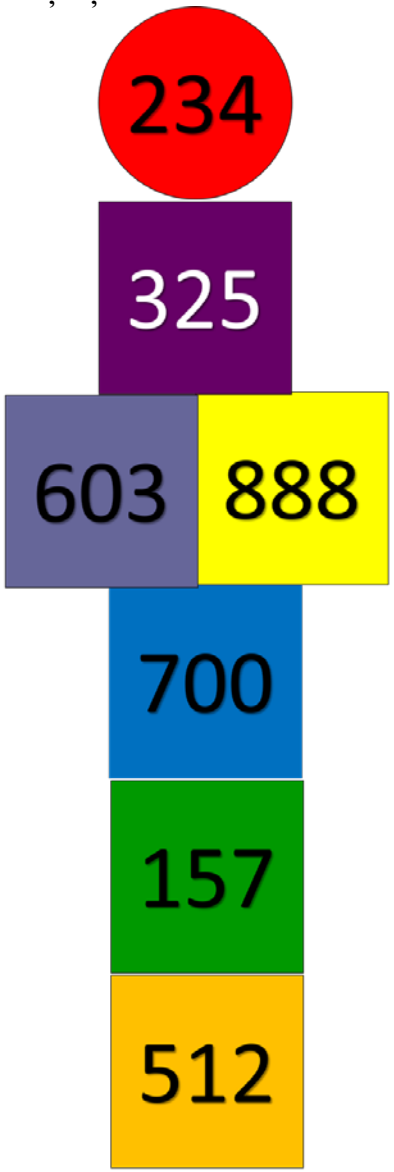

Anexa 5
REBUS

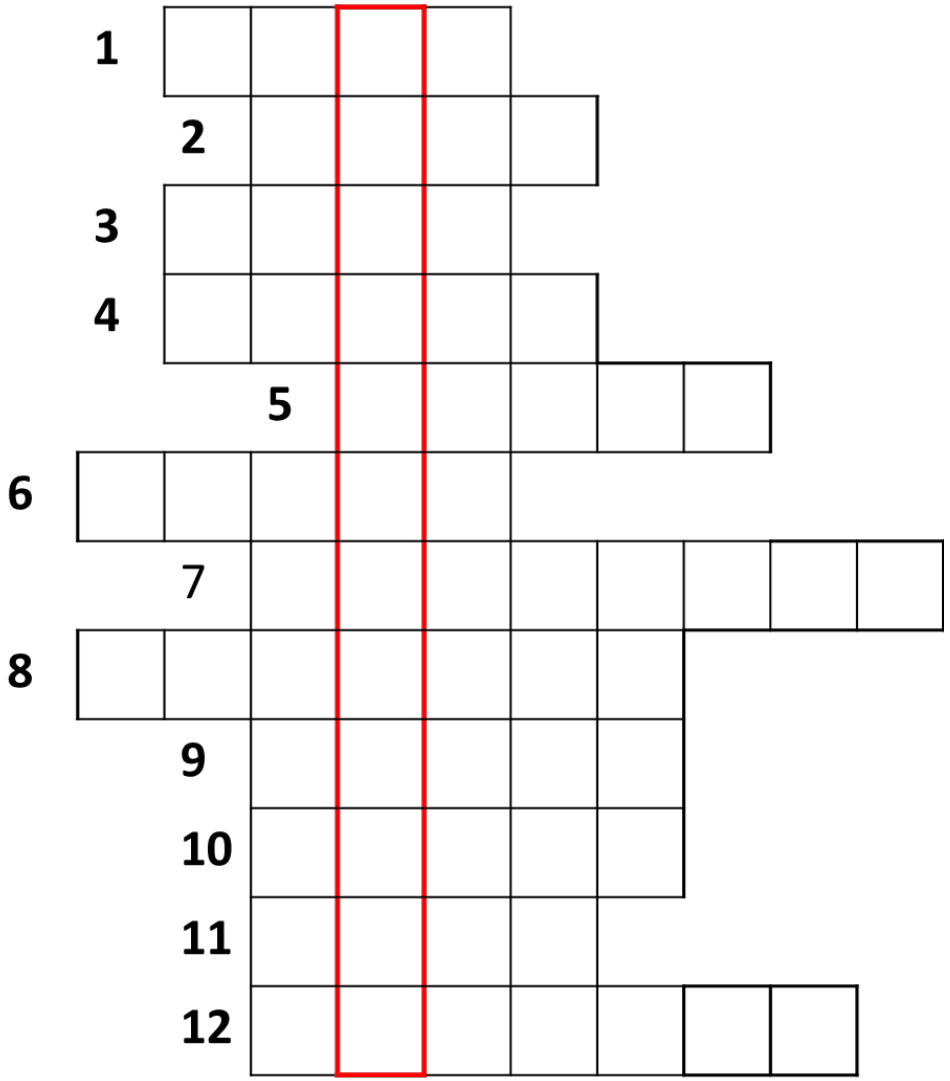

1. Fructul care curăță dinții.
2. Dulci, galbene sau verzi, zemoase și gustoase.
3. Miezul are forma creierului.
4. Are multe foi și îți dau lacrimile când o tai.
5. Îndeplinește trei dorințe.
6. Rotundă sau alungită, la bulion folosită.
7. Îi culegi din vii.
8. O căpățână are mai mulți căței de…
9. Luate de ciocănitoare din scorbura veveriței.
10. Cea mai veche legumă folosită de om.
11. În lanul de … sunt mulți maci.
12. Dimineața mănânc lapte cu … .

Anexa 5
Reguli igienă

SPALĂ-TE PE MÂINI CÂT MAI DES!

CONSUMĂ FRUCTE ȘI LEGUME BINE SPĂLATE!

CONSUMĂ PRODUSE LACTATE!

RESPECTĂ PROGRAMUL DE ODIHNĂ!

CURĂȚĂ DINȚII DE DOUĂ ORI PE ZI!

FĂ BAIE GENERALĂ O DATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ!

Anexa 6
Sarcini de lucru pe grupe

FIȘĂ DE LUCRU

CITIȚI, GÂNDIȚI ȘI REZOLVAȚI!

1. Scrie cifrele potrivite în căsuțe, pentru a obține rezultatele corecte:

3	□	1	+		
2	7	2			
□	8	□			

4	9	□	+		
□		7	2		
6	□	2			

2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:

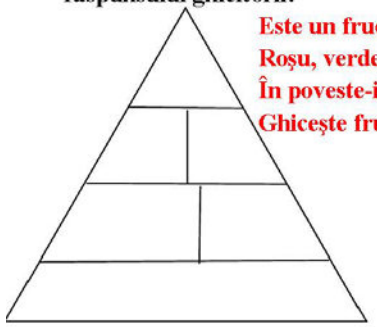

Este un fruct acrișor,
Roșu, verde, gălbior,
În poveste-i otrăvit,
Ghicește fructul oprit!

2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:

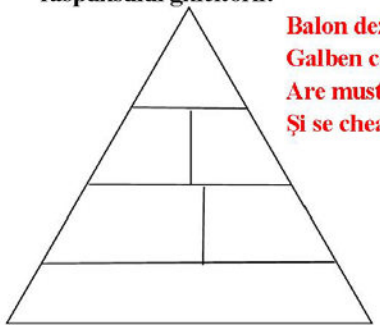

Balon dezumflat,
Galben colorat,
Are mustăcioară
Și se cheamă…

2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:

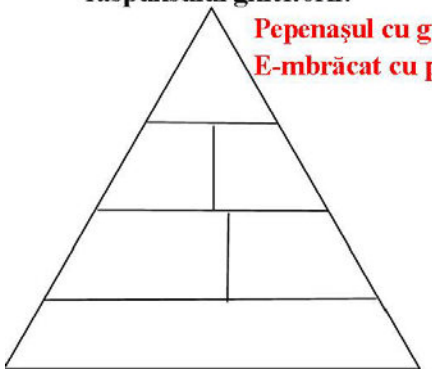

Pepenașul cu gurgui
E-mbrăcat cu puf de pui!

2. Desenați alimentul ce corespunde răspunsului ghicitorii:

Mică, mov și ovală,
E la gust dulce-acrișoară.
Pentru gem e foarte bună.
Sigur știți, este o ...

Anexa 7
Fișă de lucru independentă

Numele și prenumele 19.11.2019

FIȘĂ DE LUCRU

Adunarea cu trecere peste ordinul unităților și al zecilor

1. Află suma numerelor:

a	123	247	464
b	39	125	266
a + b			

2. Citește, privește și unește ce se potrivește:

REGULI DE IGIENĂ

Anexa 8
Grafic problemă

Alcătuiți o problemă folosind graficul următor:

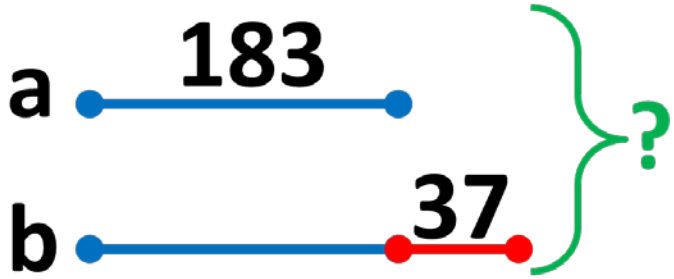

105. ÎNVĂȚĂM PRIN ADUNARE
PROIECT DIDACTIC

înv. Butnaru Manuela
Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare” Vaslui

Data: octombrie 2019
Clasa: I
Aria curriculară: Matematică şi Ştiinţe ale naturii
Obiectul: Matematică şi Explorarea Mediului
Subiectul: Adunarea numerelor naturale de la 0 la 10. Scheletul corpului omenesc
Tipul lecţiei: Recapitulare
Scopul lecţiei:

- Cunoașterea structurii scheletului corpului uman
- Rezolvarea de exerciții și probleme utilizând adunarea numerelor de la 0 la 10

Competenţe specifice:
1.4. Efectuarea de adunări şi scăderi, mental şi în scris, în concentrul 0-100, recurgând frecvent la numărare
1.6. Utilizarea unor denumiri şi simboluri matematice (termen, sumă, total, diferenţă, <, >, =, +. -) în rezolvarea şi/sau compunerea de probleme
5.1. Sortarea şi clasificarea unor date din mediul apropiat pe baza a două criterii
Competenţe integrate:
CLR: 1.3. Identificarea sunetului iniţial şi/ sau final dintr-un cuvânt, a silabelor şi a cuvintelor din propoziţii rostite clar şi rar
3.3. Identificarea semnificaţiei unor simboluri din universul familiar, care transmit mesaje simple
Obiective operaţionale:
La sfârșitul orei, elevii vor ști:
O_1: să recunoască părțile scheletului omenesc;
O_2: să scrie și să citească numere formate din U, din Z, din ZU;
O_3: să denumească numerele care se adună și rezultatul adunării;
O_4 : să efectueze oral și în scris adunări cu numere de la 0 la 10;
O_5: să recunoască proprietățile adunării prin rezolvarea unor exerciții;
O_6: să compună probleme de adunare cu 2 și 3 termeni;
O_7: să scrie exercițiile corespunzătoare problemelor;
O_8: să cânte în grup;
Strategia didactică:

- **Metode şi procedee didactice:** conversaţia, explicaţia, exerciţiul, problematizarea, munca independentă.
- **Mijloace didactice:** fişe de lucru, riglete, ppt., videoproiector, laptop.
- **Forme de organizare:** frontală, pe grupe, individuală.

Resurse umane: 26 de elevi
Resurse temporale: 45 de minute
Bibliografie:

- ştiinţifică: Neacşu Ioan, *Metodica predării matematicii,* Bucureşti, E.D.P., 1998

Metodica predării matematicii la clasele I – IV, manual pentru liceele pedagogice, clasele XI – XII, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1998;
Matematică şi explorarea mediului –caiet de lucru – Auxiliar, Ed. DeltaCart Educaţional
www.wikipedia.com

- oficială: - *Programe şcolare pentru clasele pregătitoare, I şi a II-a*

ORDIN nr. 3.371 din 12 martie 2013

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Secvenţele lecţiei	OB. OP.	Conţinut instructiv-educativ	Strategia didactică			Evaluare
			Metode şi procedee didactice	Mijloace didactice	Forme de organizare	
1.Moment organizatoric		◆ Se asigură un climat de ordine şi disciplină necesar desfăşurării în bune condiţii a lecţiei. ◆ Pregătesc materialul didactic necesar. ◆ Pregătesc colectivul de elevi din punct de vedere afectiv şi emoţional. (un altfel de salut)				
2.Captarea atenţiei		Le rostesc următoarele versuri: „Gura este închisă, Picioarele stau liniştite, Ochișorii mă privesc, Creierul gândește, Urechile atent ascultă, Răspunsuri corecte Mâinile se odihnesc. Elevul atent rostește”			Frontală	
3.Anunţarea temei şi a obiectivelor		◆ Ora aceasta, la Matematică și explorarea mediului vom recapitula *numerele de la 0 la 31*, vom rezolva *adunări cu numere de la 0 la 10*, vom repeta informațiile pe care le avem în legătură cu *scheletul corpului omenesc* ◆ La tablă voi scrie RECAPITULARE	Explicația		Frontală	
4.Recapitularea cunoștințelor (Desfășurarea activității)	O_2	◆ Care este cel mai mare număr pe care l-am învățat? (31) ◆ Ce fel de număr este? (număr impar) ◆ Din ce este format acest număr? (zeci și unități) ◆ Spuneți 3 numere impare mai mici decât 31 (27, 19, 5) ◆ Care este cel mai mic număr par? (0) ◆ Din ce este format acest număr? (unități) ◆ Spuneți 3 numere pare mai mari decât 0 (8, 12, 30)	Conversaţia Explicația		Frontală Individuală	Apreciere verbală

	O_1 O_2

<table>
<tr>
<td></td>
<td>O_5

O_4

O_5</td>
<td>scrie data.
◆ Elevii vor avea de completat pe fișă florile care ascund numerele lipsă.
◆ Care sunt termenii adunării? (7 și 2; 6 și 4)
◆ Ce faceți cu termenii? (le schimbăm locul)
7 + ⬡ = 2 + ⬡ 6 + 4 = ⬡ + ⬡
◆ Copiii citesc cuvintele de pe cartonașele de la tablă: MĂREȘTE, ADAUGĂ, ADUNĂ, SUMA.
◆ Ce operație matematică efectuăm? (adunare)
◆ Care este semnul adunării? (+)
◆ Se efectuează exerciții de calcul mintal:
- Mărește pe 3 cu 5
- Adună 6 cu 4
- Află suma numerelor 2 și 7
- Adaugă la 9 pe 1
- Mărește pe 5 cu el însuși etc.
◆ Elevii vor lucra individual, pe fișe, completând tabelul cu adunări.
<table><tr><td>+</td><td>5</td><td>7</td><td>3</td><td>6</td><td>4</td></tr><tr><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td>0</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>Elevii care termină repede de calculat, vor scrie și la tablă, pentru verificare.
Ce s-a întâmplat cu numerele atunci când le-ați adunat cu 0? (au rămas neschimbate)</td>
<td>Conversația
Exercițiul

Problematizarea

Explicația
Exercițiul
Activitate individuală</td>
<td></td>
<td>Frontală
Individuală

Frontală

Individuală</td>
<td>

Apreciere verbală

Evaluarea individuală</td>
</tr>
<tr>
<td>5. Retenție și transfer</td>
<td>O_4
O_5</td>
<td>◆ Cum se poate efectua o adunare cu 3 termeni? (se grupează termenii câte 2)
◆ Copiii sunt solicitați să rezolve, pe fișă, o adunare cu trei termeni cu material intuitiv.</td>
<td>Conversația
Explicația</td>
<td></td>
<td>Frontală</td>
<td></td>
</tr>
</table>

		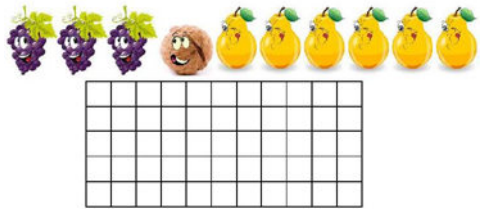 ◆ Lucrările elevilor sunt notate. ◆ Se scrie rezolvarea la tablă. ◆ Se realizează autocontrolul.	Explicaţia Problematizarea Activitatea independentă	Fişe de lucru Ppt	Individuală	Evaluarea individuală
6. Obținerea performanței	O_6 O_7	◆ Li se arată elevilor imagini după care să compună probleme de adunare cu 2 și 3 termeni. ◆ Se compun probleme, apoi fiecare elev va scrie operația matematică prin care rezolvă fiecare problemă. 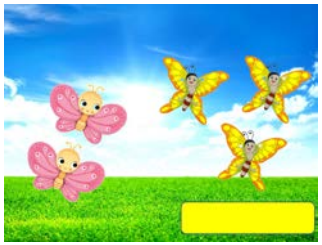 ◆ Se realizează autocontrolul după tablă. ◆ Se notează lucrările.	Problematizarea Exercițiul Activitatea independentă	Fişe de lucru Ppt	Frontală Individuală	
7. Evaluarea activităţii	O_8	◆ Se fac aprecieri despre participarea elevilor la lecţie. ◆ Elevii vor primi ștampiluța cu fluturaș pentru disciplină, atenție și implicare în activitate, în timp ce vor cânta noul cântec învățat la ora de Muzică și mișcare.	Cântare colectivă			Aprecieri colective și individuale

Anexă

FIȘĂ DE LUCRU
RECAPITULARE
ADUNAREA NUMERELOR NATURALE 0 – 10

1. SCRIE PE FLORI NUMERELE CARE LIPSESC:

7 + ☐ = 2 + ☐ 6 + 4 = ☐ + ☐

2. COMPLETEAZĂ TABELUL:

+	5	7	3	6	4
3					
0					

3. SCRIE ADUNAREA CORESPUNZĂTOARE DESENULUI:

4. PROBLEME

106. ÎNȚELEGEREA MESAJULUI SCRIS SCURT ÎN CONTEXTE DIVERSE

inst. Juverdeanu Loredana
Şcoala Gimnazială „Ştefan cel Mare” Vaslui

Clasa: I
Aria curriculară: Limbă şi comunicare
Obiectul: Comunicare în limba română
Subiectul: Recapitularea sunetelor şi literelor învățăte a A – e E
Tipul lecţiei: Recapitulare
Scopul lecţiei:

- Consolidarea deprinderilor de citit-scris, utilizând literele de tipar şi de mână

Competenţe specifice:
1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj oral, pe teme accesibile, rostit cu claritate
1.3. Identificarea unor sunete, silabe, cuvinte în enunţuri rostite cu claritate
2.1. Formularea unor enunţuri proprii în diverse situaţii de comunicare
2.3. Participarea cu interes la dialoguri simple, în diferite contexte de comunicare
3.1. Citirea unor cuvinte şi propoziţii scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână
4.1. Scrierea literelor de mână
4.2. Redactarea unor mesaje scurte, formate din cuvinte scrise cu litere de mână, folosind materiale diverse
Competenţe integrate:
2.1. Cântarea individuală sau în grup, asociind mişcarea sugerată de text şi de ritm
Obiective operaţionale:
La sfârșitul orei, elevii vor ști:
O_1: să rostească corect sunetele;
O_2: să alcătuiască cuvinte/enunțuri oral/scris cu numărul de silabe/cuvinte solicitat;
O_3: să explice regulile de scriere ale unei propoziții;
O_4 : să citească cuvinte, enunțuri, respectând intonația cerută de semnul de punctuație;
O_5: să ordoneze/separe cuvintele pentru a forma propoziții logice;
O_6: să realizeze transcriere, respectând scrierea cu litere de mână;
O_7: să completeze un rebus;
O_8: să formuleze urări/întrebări pe diferite teme;
O_9: să interpreteze cântece în grup;

Strategia didactică:

- **Metode şi procedee didactice:** conversaţia, explicaţia, exerciţiul, problematizarea, munca independentă, lucrul pe grupe
- **Mijloace didactice:** fişe de lucru, ppt, videoproiector, laptop.
- **Forme de organizare:** frontală, pe grupe, individuală.

Resurse umane: 25 de elevi
Resurse temporale: 45 de minute
Bibliografie: *Comunicare în limba română*, manual clasa I, ED. Didactică şi Pedagogică
Ghiozdănelul cu litere, auxiliar alternativ, Ed. Kreativ
Comunicare în limba română, auxiliar alternativ, Ed. Art Educațional

- ştiinţifică: www.wikipedia.com
- oficială: - *Programe şcolare pentru clasele pregătitoare, I şi a II-a*

ORDIN nr. 3.371 din 12 martie 2013

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Secvenţele lecţiei	OB. OP	Conţinut instructiv-educativ	Strategia didactică			Evaluare
			Metode şi procedee didactice	Mijloace didactice	Forme de organizare	
1.Moment organizatoric		◆ Se asigură un climat de ordine şi disciplină necesar desfăşurării în bune condiţii a lecţiei. ◆ Pregătesc materialul didactic necesar. ◆ Pregătesc colectivul de elevi din punct de vedere afectiv şi emoţional.				
2.Captarea atenţiei		Le rostesc următoarea ghicitoare: Anotimpul frunzelor uscate, Lăzilor cu roade încărcate. Anotimpu-n care noaptea crește Și în care vremea se răcește. (Toamna) ◆ Care sunt lunile de toamnă? (septembrie, octombrie, noiembrie) ◆ A câta lună din an este noiembrie? (a 11-a) ◆ În ce dată suntem? (19.11.2019) ◆ Ce oră avem? (CLR)	Conversația Explicația		Frontală	
3.Anunţarea temei şi a obiectivelor		◆ Ora aceasta, la Comunicare în limba română, vom repeta literele de mână învățate, veți forma silabe, veți scrie și veți citi cuvinte și propoziții, veți alcătui enunțuri după imagini, veți ordona și veți separa cuvintele în propoziții. ◆ Toate acestea vor fi realizate în cadrul unei lecții interesante și voi veți descoperi titlul rezolvând jocul următor.				

	O_2	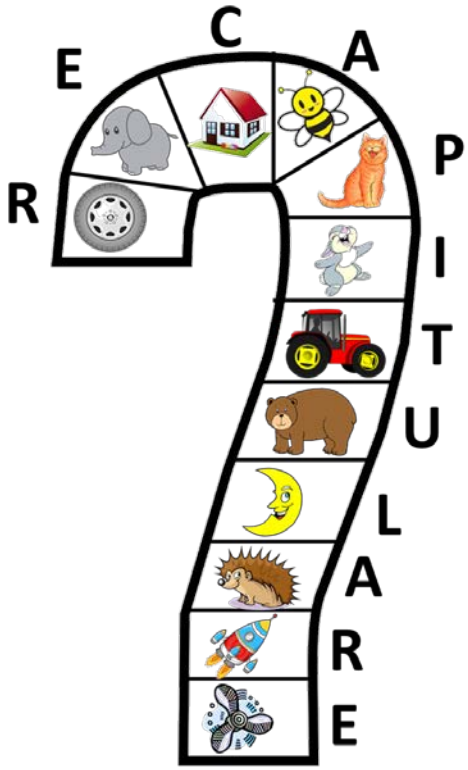 ♦ La tablă și pe fișe vom scrie RECAPITULARE	Explicația	Ppt Fișe de lucru	Frontală	Frontală
4.Recapitularea cunoștințelor (Desfășurarea activității)		♦ Privim la tablă și citim în cor literele învățate. ♦ JOC 1: **Recunoaște litera inițială** Ce este litera inițială? Cum poate fi scrisă litera inițială? (mică sau mare) Când se poate utiliza litera inițială mare? (la începutul propoziției și la începutul unor cuvinte) Ce denumesc cuvintele care se scriu cu literă inițială mare? (nume de persoane, de animale, de localități, de țări, etc.)				

	O_1 O_2	 Ce formăm cu ajutorul literelor? (silabe) 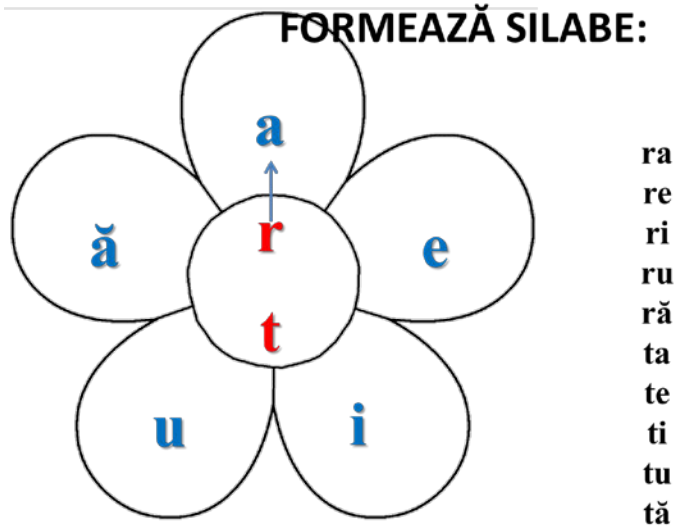	Conversaţia Explicația	Ppt Ppt	Frontală Individuală Activitate Frontală	Apreciere verbală Apreciere verbală

	O_2 O_4	**SCARA CUVINTELOR!** 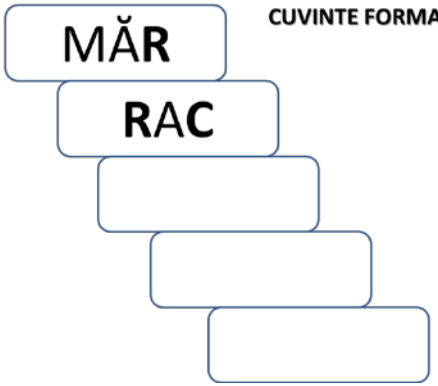 Din câte silabe pot fi alcătuite cuvintele? (1, 2, 3 și mai multe silabe) ◆ Dați exemple de cuvinte alcătuite din două silabe. **FORMEAZĂ CUVINTE, APOI TRANSCRIE-LE PE FIȘĂ:** 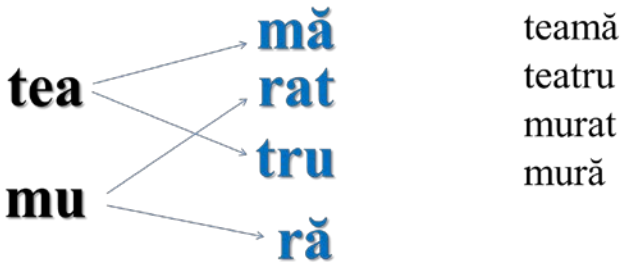 ◆ JOC 2: Eu am, cine are? În timp ce elevii joacă acest joc, eu voi evalua sarcina rezolvată.	Exercițiul Problematizarea Exercițiul	Ppt Ppt	Activitate Frontală Activitate Individuală	Apreciere verbală

	O_3	**Eu zic una, tu zici multe!** **marinar → marinari** **tun → tunuri** **măr → mere** **tainã →taine** **tren →trenuri** ◆ JOC 3: **Dacă nu e așa, cum e?** **Dacă nu e așa, cum e?** **mare → mică** **puțin →mult** **moale→tare** **negru →alb** **noapte →zi** ◆ Ce putem forma cu ajutorul cuvintelor? (propoziții) ◆ Ce este o propoziție? (O comunicare orală sau scrisă) ◆ Ce semne de punctuație se pot scrie la sfârșitul unei propoziții? (punct, semnul întrebării, semnul exclamării)	Conversația	Ppt	Activitate Frontală Individuală Frontală	Apreciere verbală Apreciere verbală Observare sistematică

		CITEȘTE ENUNȚUL FOLOSIND, PE RÂND, SEMNELE DE PUNCTUAȚIE: **A sosit toamna** ◆ Dați și voi exemple de propoziții alcătuite din trei cuvinte. Spuneți-le cu diferite intonații. ◆ Formulați întrebări în legătură cu imaginea dată, utilizând cuvintele-întrebări. 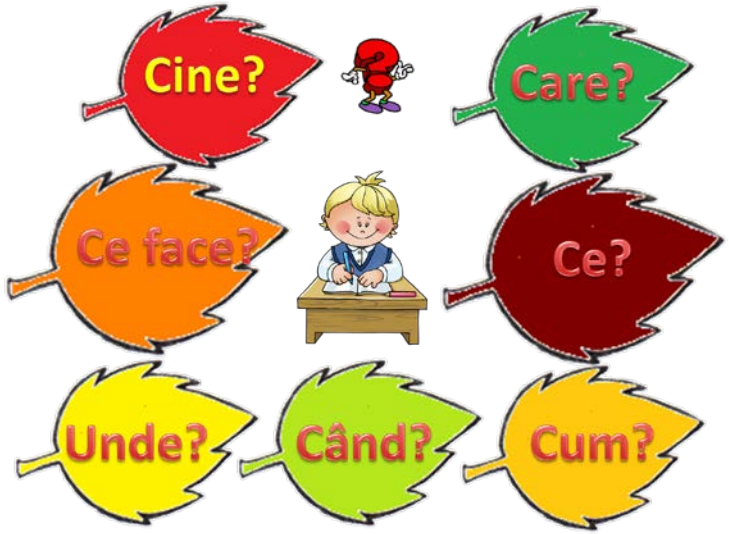 	Exercițiul Problematizarea	Ppt	Frontală	Apreciere verbală
	O_4 O_8		Problematizarea	Ppt	Individuală	Apreciere verbală Observare sistematică

	O_9 O_4	◆ Să cântăm ultima strofă din cântecul **Toamna**. (u, u, u, a sosit și frigul....) ◆ Se realizează citire selectivă. **Citește!** **iar-tă tu-nuri Marin** **tu-net ra-mu-ră Irina** **tai-nă ma-ri-nar Nina** **Marius e actor.** **Tatiana petrece?** **Uma mănâncă.** **La mulți ani!** Ce este ultima propoziție? (o urare) Dați exemple de urări. Cum se numește convorbirea dintre două sau mai multe persoane? (dialog) Ce semn folosim atunci când scriem și citim un dialog? (linia de dialog) Unde se scrie linia de dialog? (la începutul propoziției) ◆ JOC 4: **Suntem actori**	Cântare colectivă Conversația Exercițiul	Ppt	Frontală	Apreciere verbală

	O_5	– Mira numără mere? – Nu. Mira numără mure. – Marian e miner? – Nu. Marian e marinar. – Maia are un măr? – Nu. Ea are trei mere. ◆ Elevii vor lucra pe fișă, apoi se vor autocorecta. **Separă cuvintele din propoziție:** **Irina e mai mare?** **Irinaemaimare?**	Problematizarea	Ppt	Individuală	Apreciere verbală Autoevaluare

5. Retenție și transfer	O_5 O_6 O_3	**ORDONEAZĂ CUVINTELE, APOI TRANSCRIE PROPOZIȚIA:** **Marin are trei mere.** **Are Marin trei mere.** **Trei mere are Marin.** **are Marin mere trei** ☐ ☐ ☐ ☐ ◆ Se amintesc regulile de scriere a propoziției. (la începutul propoziției se lasă un alineat de 6 căsuțe; propoziția începe cu literă inițială mare; la sfârșitul propoziției se scrie punct;) ◆ Se realizează autocorectarea.	Problematizarea	Ppt	Individuală	Individuală
6. Obținerea performanței	O_7	◆ Pe grupe, câte patru, elevii vor rezolva următorul rebus și vor crea câte un enunț cu ajutorul cuvântului descoperit. Un reprezentant din grupă va posta fișa pe tablă, va citi soluția și propoziția alcătuită.	Problematizarea Exercițiul Lucru pe grupe	Fişe de lucru Ppt	Frontală Activitate pe grupe	Evaluare frontală
7. Evaluarea activităţii	O_9	◆ Elevii vor fi apreciați pentru răspunsurile formulate, pentru atenția și participarea activă și, drept răsplată, vor primi albinuțele pe suportul de evaluare lunară. ◆ Se vor interpreta cântece de toamnă corespunzătoare fiecărei luni din anotimp.	Cântare colectivă			Aprecieri colective și individuale

Anexa 1

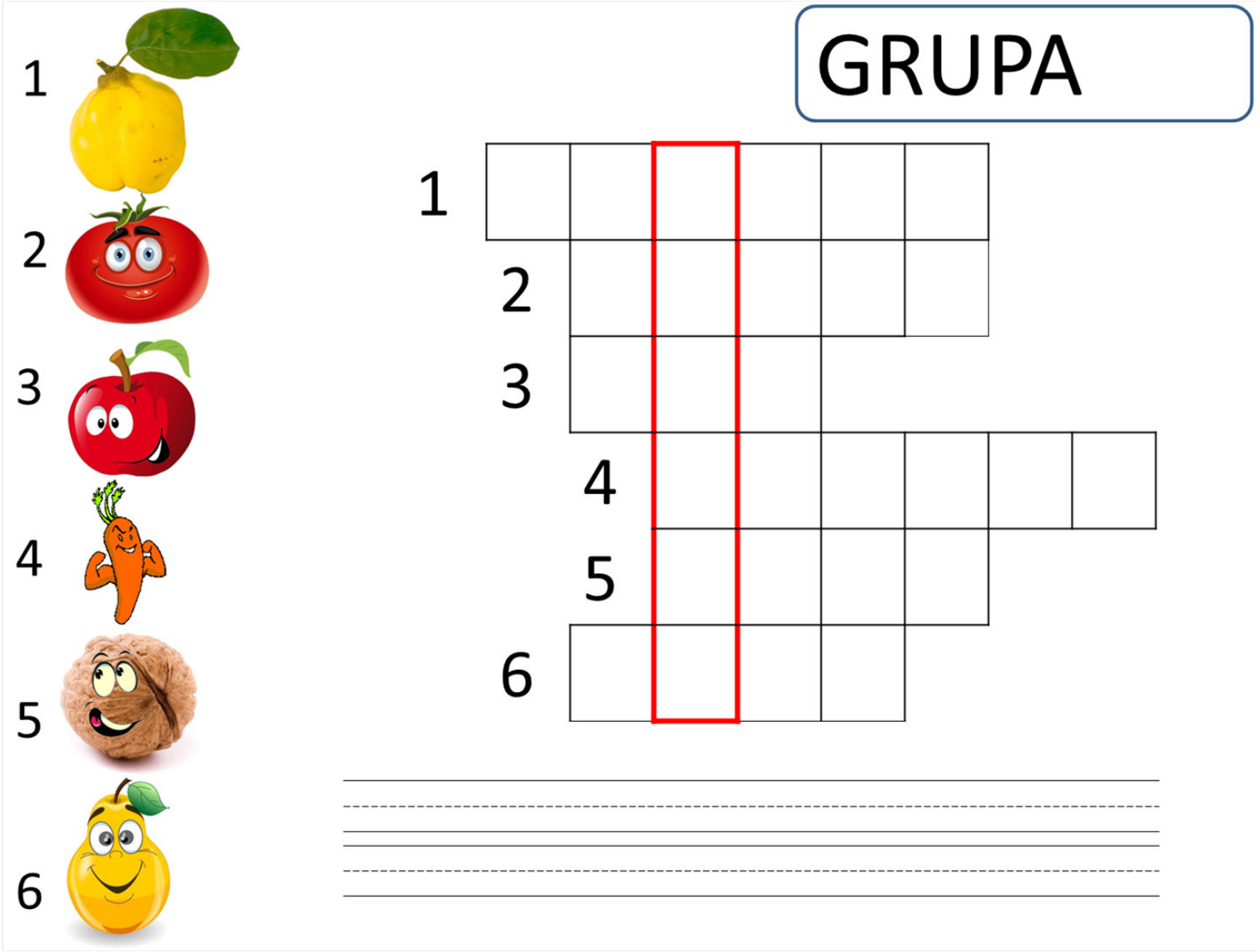

Anexa 2

CLR

1. FORMEAZĂ CUVINTE, APOI TRANSCRIE-LE:

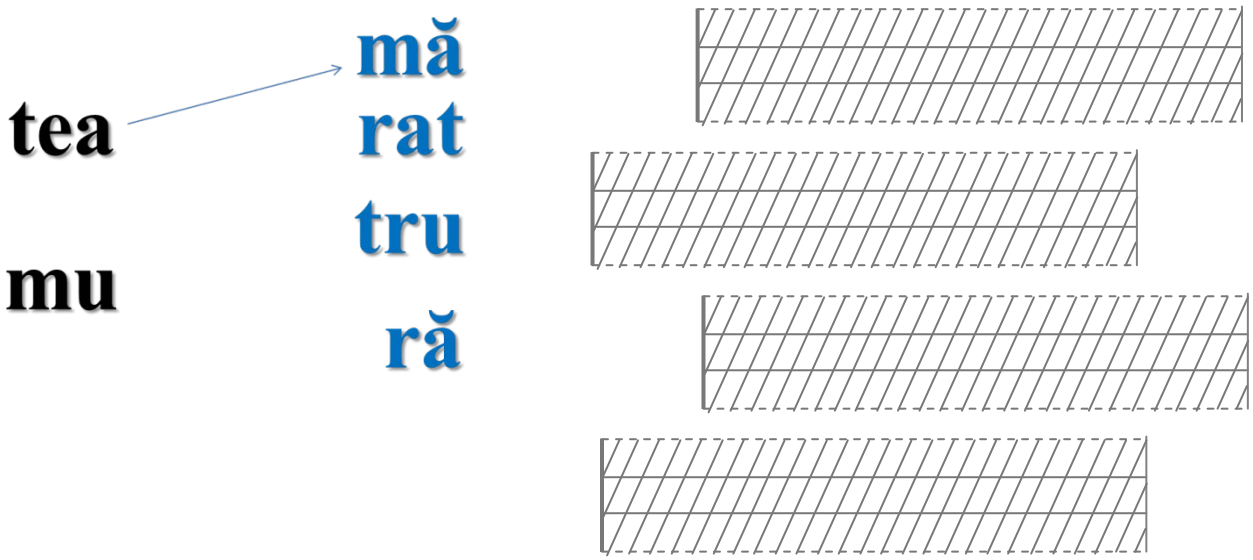

2. SEPARĂ CUVINTELE DIN PROPOZIȚIE:

Irinaemaimare?

3. ORDONEAZĂ CUVINTELE, APOI TRANSCRIE PROPOZIȚIA:

are Marin mere trei

107. PROIECT DE ACTIVITATE„ JOCUL CULORILOR”

profesor psihopedagogie specială Istrate Mariana
Istrate Mariana C.S.E.I. Târgu Neamț, Județul Neamț

CLASA: Pregatitoare
DISCIPLINA: Educatie senzoriala motorie şi psihomoterie
SUBIECTUL: Jocul culorilor
TIPUL LECTIEI: consolidareşi fixare de cunoştinţe
DURATA: 45 minute
Obiectiv general:
Consolidarea capacității de a identifica adecvat culorile roșu, galben, verde, albastru.

Obiective operaţionale:
La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:
Cognitive:
O1 - să identifice corect culorile roșu, galben, verde, albastru.
O2 - să denumească aceste culori;
O3 - să asocieze obiecte de aceeași culoare ;
O4 - să realizeze activități de modelare a plastilinei;
O5 – să execute corect activități pentru dezvoltarea motricității fine;
O6 – să realizeze exerciții de orientare spațială.

Psihomotorii:
- să-şi dirijeze efortul oculomotor către centrul de interes vizat de profesor;
- să păstreze poziţia corectă a corpului în timpul exercițiilor.

Afective:
să manifeste interes pentru activitate;
să se mobilizeze în vederea rezolvării sarcinilor propuse.

STRATEGII DIDACTICE:
Metode: conversaţia**,** observația**,** explicaţia**,** jocul didactic
Mijloace:. PPT, laptop, cutiuță, fundițe colorate, iepurași, mașinuțe, cartofi, acuarelă, foaie de hârtie, mărgele, sârmă, sclipici, plastinină, suport ouă, coșulețe, ouă de ciocolată.
Forme de organizare: frontal, individual

BIBLIOGRAFIE:
***** Cojocariu ,Venera Mihaela - Teoria şi metodologia instruirii, Editura Didactică şi Pedagogică , Bucureşti , 2002 .
* Leonte ,Rodica, Stanciu, Mihai - Strategii activ – participative de predare-învăţare în ciclul primar, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1993.
* www.didactic.ro

SCENARIU DIDACTIC

Nr. crt.	Etapele lecției	Ob. Ref.	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategii didactice		Evaluare
					Metode și procedee	Mijloace	
1.	**Moment organizatoric**		Asigură condiţiile şi materialele necesare desfăşurării lecţiei.	Elevii îşi ocupă locurile în bănci şi se pregătesc de lecţie.	Conversația		
2.	**Captarea atenţiei**	O1 O2	Prezintă PPT-ul *Coşuleţul iepuraşului* și explică modul de lucru.	Elevii rezolvă exercițiile propuse.	Conversaţia Exercițiul	PPT-ul *Coşuleţul iepuraşului* Laptop	Observația sistematică
3.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**		Anunţă tema şi obiectivele lecţiei.	Elevii ascultă cu atenție	Conversaţia Explicaţia		
4	**Dirijarea învăţării**	O2 O3	***Joc : Fundițe pentru Iepuraș*** Solicită elevii să extragă dintr-un săculeț fundița pierdută de iepuraș, să o asocieze cu mașinuța de aceeași culoare, să facă traseul până la iepuraș, apoi să o lipească la gâtul iepurașului. Explică regulile de parcurgere a traseului de către iepurașii din mașinuțe. Pentru a putea ajunge la destinație trebuie să treacă de câte un obstacol/ barieră.	Elevii răspund solicitării	Explicaţia Exercițiul	Săculeț Fundițe roșii, galbene, verzi și albastre Iepurași Mașinuțe de cele patru culori	Observația sistematică
		O2 O3 O4 O5	**Bariera 1 – *Ouă ștampilăm!*** Explică tehnica de lucru: - o jumătate de cartof colorată cu guașe, se utilizează	Elevii îndeplinesc sarcinile	Explicaţia Exercițiul Conversația	Jumătate de cartof, acuarele, coală de hârtie	Observația sistematică

			drept ștampilă pentru realizarea unui ou pe coală . **Bariera 2 - *Mărgele înșirăm!*** Solicită elevilor să înșire mărgele pe sârmulițe de aceeași culoare aplicând pe oul rezultat prin ștampilare. **Bariera 3 – *Ouă decorăm!*** Elevii își decorează ouăle preserând sclipici. **Bariera 4 – *Oute modelăm!*** Solicită elevilor să modeleze plastilina de culoare roșie, galbenă, verde și albastră, rezultând oute de diferite culori așezându-le în suport conform codului de culori.	Elevii îndeplinesc cerințele Elevii răspund solicitării Elevii îndeplinesc cerințele	Explicaţia Exerciţiul	Mărgele colorate, sârmă colorată Sclipici Plastilină, suport ouă	
5	**Obținerea feed-back-ului**	O2 O3	În urma parcurgerii traseului si depășirii barierelor , elevii ajung la coșulețele cu ouă de ciocolată. Extrag oul de culoarea corespunzatoare funditei iepurașului , iar pe celelalte le oferă colegului din dreapta.	Elevii îndeplinesc cerințele	Explicația Exercițiul	Coșulețe Ouă de ciocolată	
6	**Aprecieri**		Va face aprecieri referitoare la modul de desfășurare al orei.	Elevii ascultă cu atenție și se autoevaluează	Conversaţia		Observația sistematică

108. STARBURSTING (EXPLOZIA STELARĂ), PREMISĂ A INOVAȚIEI ȘI CREATIVITĂȚII DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Profesor învățământ primar Iacobescu Marin Ionel
Școala Gimnazială Bethausen, Județul Timiș

Starbursting (*star* = stea, *burst* = a exploda) este o metodă nouă de dezvoltare a creativităţii, similară brainstormingului. Începe din centrul conceptului şi se împrăştie în afară, cu întrebări, asemeni exploziei stelare.

Scopul metodei este de a obţine cât mai multe întrebări şi astfel cât mai multe conexiuni între concepte. Este o modalitate de stimulare a creativităţii individuale şi de grup.

Organizată în grup, *starbursting* facilitează participarea întregului colectiv, stimulează crearea de întrebări la întrebări, aşa cum brainstormingul dezvoltă construcţia de idei pe idei.

Etape:

- *Propunerea problemei.*
- *Organizarea colectivului clasei în grupuri preferenţiale.*
- *Elaborarea, în fiecare grup, a unei liste cu întrebări diverse, în legătură cu problema discuţiei.* Un bun punct de plecare îl constituie cele de tipul: *Ce?, Cine?, Unde?, De ce?, Când?*. Lista de întrebări iniţiale poate genera altele, neaşteptate, care cer şi o mai mare concentrare.
- *Comunicarea rezultatelor muncii de grup.*
- *Evidenţierea celor mai interesante întrebări şi aprecierea muncii în echipă.*
- *Facultativ se poate proceda şi la elaborarea de răspunsuri la unele dintre întrebări.*

Avantaje:

- stimulează creativitatea individuală şi de grup.
- uşor de aplicat oricărui tip de colectiv de elevi, indiferent de vârsta sau de caracteristicile individuale ale elevilor;
- dezvoltă spiritul de cooperare şi de competiţie;
- creează posibilitatea contagiunii ideilor;
- dezvoltă spontaneitatea şi creativitatea de grup, dar şi abilităţile de lucru în echipă;
- pune accentul pe stimularea fiecărui participant la discuţie;
- nu necesită acordarea unei perioade prea mari de timp pentru explicaţii prealabile, întrucât este foarte uşor de înţeles de către toţi elevii.

Limite:

- necesită timp îndelungat pentru aplicare;
- necesită o foarte bună pregătire a moderatorului;
- oferă doar răspunsuri posibile, dar nu şi realizarea lor;
- lipsa implicării din partea unor elevi.

Abordare didactică
Clasa: a IV-a
Aria curriculară: Limba şi comunicare
Disciplina: Limba şi literatura română
Unitatea de învăţare: Zile de vară
Titlul lecţiei: *Amintiri din copilărie*, după Ion Creangă
Secvenţa didactică: *Obţinerea performanţei*

Colectivul clasei este organizat în cinci grupuri preferenţiale. După citirea textului *Amintiri din copilărie*, după Ion Creangă, fiecare grup formulează întrebări. Se evidenţiază cele mai interesante întrebări şi se apreciază munca în echipă.

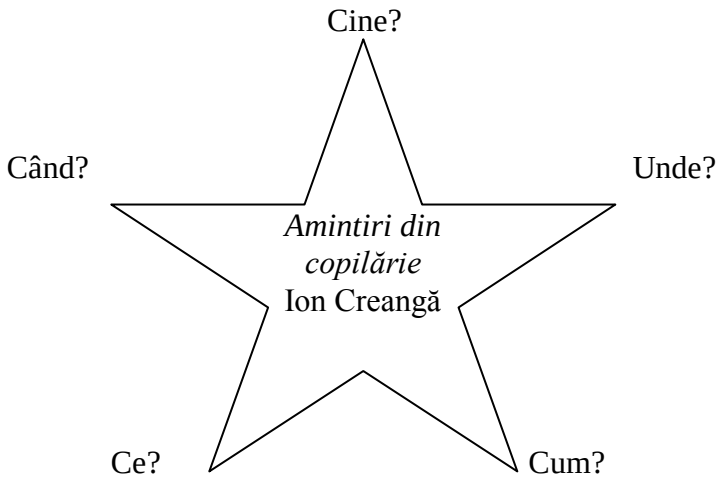

Timp de lucru: 6 minute.

Întrebări evidenţiate:
Cine merge la furat de cireșe?
Unde a fost băiatul la furat?
Cum a fost prins copilul de mătușa Mărioara?
Ce pagube a produs Nică mătușii Mărioara?
Când a fost pedepsit băiatul de către tatăl său?

Bibliografie

- Danciu, E. L., (2005), *Strategii de dezvoltare a gândirii critice*, Editura Orizonturi Universitare, Timişoara.
- Oprea, C. L., (2006), *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică şi Pedagogică, R. A., Bucureşti.

109. PROIECT DE LECŢIE

Prof. învăţământ primar Judea Carmen Alina
Judea Carmen Alina Şcoala Gimnazială Nr. 16 „Take Ionescu" Timișoara

Disciplina: Matematică și explorarea mediului

Aria curriculară: Matematică şi Ştiinţe ale naturii

Unitatea tematică: Animale

Subiectul: Numărul și cifra 6. Animale domestice

Tipul lecţiei: însuşire de noi cunoştinţe

Scopul lecției: Formarea cunoştinţelor matematice cu privire la cantitatea, la constituirea şi compararea grupurilor de obiecte, perceperea corectă şi conştientă a numărului 6 şi familiarizarea cu cifra 6.

Recunoașterea animalelor domestice și identificarea condițiilor de viață ale acestora.

Competențe specifice: Matematică și explorarea mediului:

1.1. Recunoașterea și scrierea numerelor în concentrul 0 – 31;
1.2. Compararea numerelor în concentrul 0 – 31;
1.3. Ordonarea numerelor în concentrul 0 – 31, folosind poziționarea pe axa numerelor;
5.1. Sortarea/clasificarea unor obiecte/materiale etc. pe baza unui criteriu dat;

Obiective operaţionale:

O1 – să raporteze numărul 6 la cantitate prin atribuirea a tot atâtea elemente câte indică cifra;
O2 – să compare numerele cu ajutorul expresiilor matematice: mai mic, mai mare, tot atât;
O3 – să identifice corect numerele pare și impare din șirul dat;
O4 – să efectueze, prin numărare, operații de adunare cu 1-2 elemente;
O5 – să formeze mulțimi de animale domestice de același fel.

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, demonstrația, exerciţiul, pronlematizarea;

Mijloace de învăţământ: Prezentare ppt „Povestea cifrei 6", jetoane cu imagini și cifre, laptop, videoproiector, caiete, fișe matematice, creioane colorate.

Forme de organizare: activitate frontală, activitate pe grupe, activitate individuală.

Resurse umane: 24 elevi

Resurse temporale: 50 minute

Bibliografie:

- MECTS ***Programa pentru disciplinele Comunicare în limba romană, Matematică si explorarea mediului, Arte vizuale şi lucru manual, Dezvoltare personală, Muzică și mișcare,*** *aprobată prin Ordinul Ministrului nr. 3418/19.03.2013*;

Nr crt	Etapele lecției	Elemente de conținut	Metode, procedee	Materiale didactice	Forme de organizare	Evaluare
1.	**Moment organizatoric**	Asigur condiţiile necesare unei bune defăşurări a lecţiei, pregătesc materialul didactic, aerisesc sala de clasă.				
3.	**Reactualizarea cunoştinţelor**	Întreb elevii care este ultima cifră învățată. Propun să răspundă la ghicitori despre cifre și numere.	conversaţia		frontală	evaluarea orală observarea sistematică
4.	**Captarea atenţiei**	Prezentare PPT: ,,Povestea cifrei 6”. Se discută despre asemănarea cifrei 6 cu șarpele rușinat din poveste.	conversaţia explicaţia	laptop ppt	frontală	
5.	**Anunţarea temei şi a obiectivelor**	Anunţ tema lecţiei: *Numărul și cifra 6* și obiectivele urmărite pe parcursul orei în termeni accesibili elevilor. Se notează la tablă titlul lecției – numărul și cifra 6.	conversaţia		frontală	
6.	**Desfăşurarea lecţiei**	Se formează, la tablă, mulțimea cu șase elemente și numărului 6 i se stabilește locul în șirul numeric. Se scrie la tablă cifra 6, se explică cu se trasează această cifră. Copiii vor deschide caietele și vor colora cifra 6. În acest timp, pe rând, câte 2 copii vor ieși la tablă și vor scrie pe liniatură de matematică cifra 6. Copiii vor scrie în caiete 5 rânduri cu cifra 6, respectând regulile impuse în orele anterioare: - la titlu nu continuăm rândul; - între titlu și conținutul lecției lăsăm 2 rânduri de pătrățele libere; - primul rând este scris cu alineat; - între cifre lăsăm un pătrat liber. Se precizează care este poziția corectă a	conversaţia explicația demonstrația exercițiul explicaţia	laptop liniatură matematică caiete creioane colorate caiete stilou	frontală frontală	observarea sistematică a elevilor evaluarea orală observarea sistematică a elevilor

		corpului în timpul scrisului. Se rezolvă exercițiul din caiete – trasarea părului unui copil cu ajutorul cifrei 6.	conversaţia explicația exercițiul		frontală	evaluarea orală
7.	**Obţinerea performanţei**	Elevii vor primi o fișa de lucru Se rezolvă exercițiile: 1. Formează mulțimi de animale de același fel și unește mulțimea cu cifra corespunzătoare numărului de elemente. 3. Scrie în caseta din dreptul fiecărui animal, cât a mâncat, în total, dimineața și seara. – efectuarea de operații de adunare cu 1-2 elemente prin numărare. 4. Încercuiește animalele pe care sunt scrise numere mai mari ca 2 și mai mici decât 6.	conversaţia explicația problemati-zarea exercițiul	fișe matematice	individual	observarea sistematică a elevilor
8.	**Asigurarea retenţiei şi a transferului**	Se interpretează cântecul numărătoare: *„Șade rața pe butoi”*. Se identifică numerele pare și cele impare. Se stabilește că 6 este număr par.	explicația		individual	observarea sistematică a elevilor
9.	**Încheierea lecţiei**	Se fac aprecieri globale asupra activității desfășurate, se evidențiază elevii care au participat activ la oră, se stimulează și elevii mai puțin atenți, timizi, retrași sau hiperactivi.	conversţia explicația			

110. METODA CUBUL – DEMERS EFICIENT ÎN ORELE DE MATEMATICĂ

Prof. înv. primar Lăzărică Ramona-Mirela,
Şcoala Gimnazială „Mihai Eminescu” Lespezi,
comuna Gârleni, jud. Bacău

Prezentul se bazează pe trecut, iar viitorul pe prezent şi de aceea este extrem de important ca încă de acum să trasăm direcţiile de dezvoltare ale sistemului educaţional pentru a fi astfel siguri că tânăra generaţie porneşte în viaţă în condiţii optime.

Este cunoscut faptul că trăim într-o societate a cunoaşterii, aflată într-o permanentă schimbare şi acest lucru influenţează în mod inevitabil sistemul educaţional. Pentru a se adapta la noile cerinţe ale societăţii, elevii trebuie să părăsească rolul de receptori pasivi şi să devină parte activă, creativă şi cooperantă a procesului educativ. Ei trebuie ajutaţi să îşi asume nu numai drepturi ci şi responsabilităţi deoarece acestea din urmă îi vor ajuta să îşi dezvolte spiritul critic.

Educaţia este o formare/dezvoltare orientată şi valorizată a personalităţii, prin toate formele şi mediile de organizare a procesului educaţional (familie, şcoală, mass-media, societate).

Din perspectiva psihologiei, învăţarea reprezintă modificarea performanţei într-o situaţie specifică. Din perspectiva pedagogică, învăţarea vizează modul în care fiinţa umană achiziţionează cunoştinţe, îşi formează priceperi, deprinderi şi competenţe. Tot din perspectiva pedagogiei, învăţarea presupune un ansamblu de activităţi proiectate şi desfăşurate de cadrul didactic cu scopul de a determina schimbări comportamentale la nivelul personalităţii elevului prin valorificarea capacităţii acestuia de dobândire a cunoştinţelor, deprinderilor şi strategiilor cognitive.

Metodele moderne duc la o învăţare activă. Învăţarea activă înseamnă un proces de învăţare centrat atât pe interesele elevului cât şi pe nivelul lor de înţelegere şi dezvoltare. Formarea unui comportament bazat pe creativitate are la bază interacţiunea dintre indivizi la nivelul grupurilor mici. În cadrul acestei interacţiuni, elevul va dispune de o capacitate crescută de a găsi în grup soluţii la sarcinile date.

Una din metodele moderne cu aplicabilitate la orele de matematică şi explorarea mediului sau matematică este **metoda Cubul**.

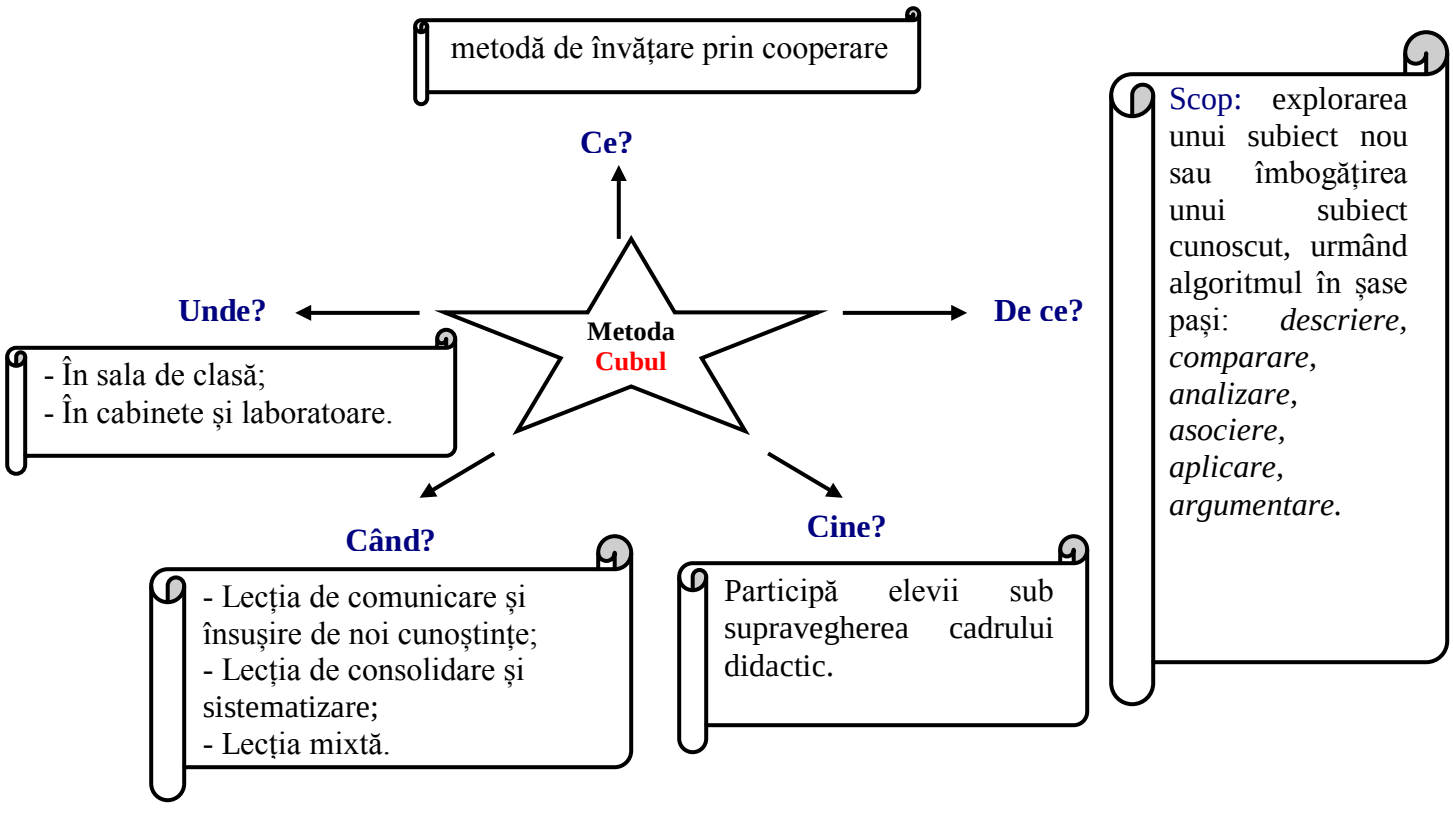

Demersul metodologic al metodei cubul:

- Realizarea unui cub pe ale cărui fețe sunt scrise următoarele cuvinte: *descrie, compară, analizează, asociază, aplică, argumentează:*

1. *Descriere* – cum arată?
2. *Aplică* – semnificaţii, surse de inspiraţie
3. *Analizează* - structură
4. *Compară* – cu ce seamănă şi prin ce se diferenţiază?
5. *Asociază* – la ce te face să te gândeşti ?
6. *Argumentează* – pro sau contra

- Anunţarea subiectului pus în discuţie;
- Împărţirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând tema din perspectiva cerinţei de pe una din feţele cubului;
- Redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe;
- Afişarea formei finale pe tablă/flanelograf.

Rolul elevului:

- Se ajută unii pe alții să învețe, împărtășindu-și ideile;
- Învață cum să învețe și se exprimă liber.

Rolul cadrului didactic:

- Aranjează mobilierul din clasă în mod corespunzător;
- Grupează elevii după un criteriu ales;
- Stabilește regulile de lucru;
- Explică clar activitatea și timpul pe care îl au elevii la dispoziție.

Analiza SWOT – Metoda Cubul

Puncte tari:

- Solicită gândirea elevului;
- Oferă elevilor posibilitatea de dezvoltare a competenţele necesare unor abordări complexe deoarece presupune abordarea unei teme din mai multe perspective;
- Dezvoltă abilităţi de comunicare.

Puncte slabe:

- Are eficienţă scăzută în grupurile mar;
- Se poate stabili mai greu contribuţia fiecărui elev la rezolvarea sarcinii de lucru;
- Se produce un zgomot în clasă, în timpul rezolvării sarcinilor de lucru.

Oportunități:

- Stimulează creativitatea elevilor;
- Favorizează colaborarea elevilor în găsirea răspunsurilor;
- Stimulează dialogul între membrii grupului.

Amenințări:

- Unii elevi muncesc şi pentru alţii;
- Unii elevi pot domina grupul;
- Productivitatea unor elevi mai timizi poate scădea atunci când sunt puşi în situaţia de a colabora cu alţii.

Aplicaţie- Metoda Cubul

Clasa: I
Disciplina: *Matematică şi explorarea mediului*
Conţinut: *Numerele naturale în concentrul 0 – 31 (recapitulare)*
Sarcinile de lucru:

Grupa 1 – Descrie

Completează tabelul:

Numărul	Zeci	Unităţi
9		
14		
27		
31		
18		
20		

Grupa 2 - Analizează

Analizează mulţimile date, specificând numărul de elemente:

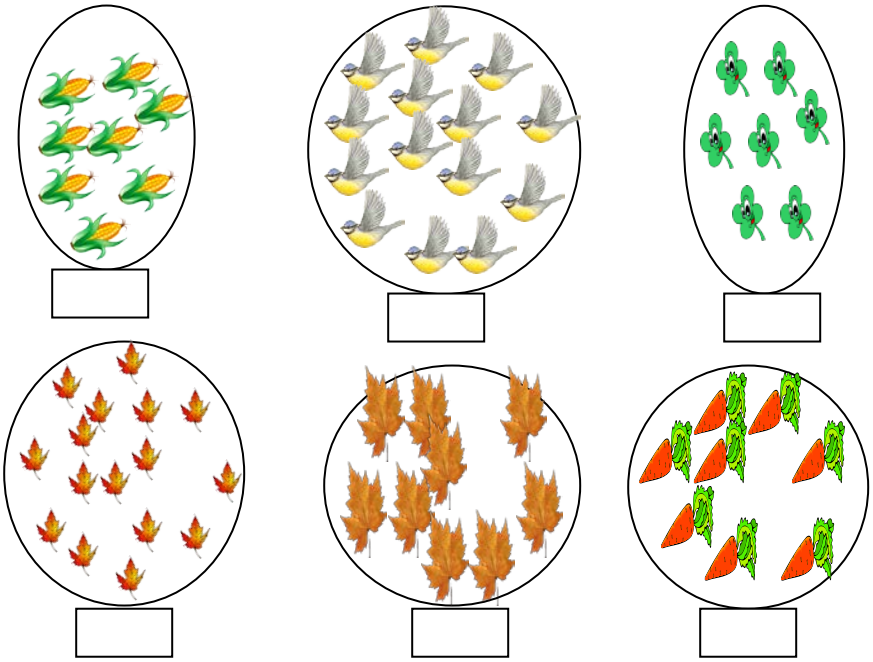

Grupa 3 - Aplică

Scrie numerele date în ordine:

a) crescătoare:
30; 10; 20; 2; 22; 11

b) descrescătoare:
9; 29; 19; 31; 11; 21.

Grupa 4 – Compară

Compară numerele, folosind semnele: <, =, > .

31…..26 17….. 9
29…..29 5…..30
14…..24 30…..30

Grupa 5 – Asociază

Realizează corespondenţa între coloana A şi coloana B:

A	*B*
30	
18	număr par
15	
27	
8	număr impar
25	

Grupa 6 - Argumentează

Scrie A (adevărat) sau F (fals) în dreptul fiecărei propoziţii date:

a) Numărul 31 este format doar din unităţi. …..
b) 16 < 28 …..
c) 30 este un număr impar. …..
d) Numărul 22 este format din zeci şi unităţi. …..
e) 30 > 13 …..
f) 28 este un număr par. …..

Folosirea metodelor moderne duc la dezvoltarea pe termen lung a relaţiilor deschise, de colaborare, la dezvoltarea capacităţii elevilor de a gândi critic, la stimularea învăţării independente şi asumarea responsabilităţii elevilor faţă de propriul proces de învăţare. Elevii pot înţelege mai bine logica argumentelor, pot sintetiza unele idei provenite din surse diferite şi îşi pot forma opinii pe care să le argumenteze.

Metodele moderne creează deprinderi, facilitează învăţarea în ritm propriu, stimulează cooperarea şi nu competiţia, sunt atractive, pot fi abordate din punctul de vedere al diferitelor stiluri de învăţare.

Bibliografie:

- Neacşu, I., *Metode şi tehnici de învăţare eficientă*, Editura Militară, Bucureşti, 1990.
- Cerghit, I., *Metode de învăţământ*, Editura Polirom, Iaşi**,** 2004.
- Cristea, S., *Fundamentele pedagogiei*, Editura *Polirom*, Iași, 2010.

111. VALENŢELE FORMATIV-EDUCATIVE ALE STRATEGIILOR ŞI TEHNICILOR DE ÎNVĂŢARE ÎN GRUP

profesor învăţământ primar, Lucaci Geanina
Şcoala Gimnazială ,,Ioan Băncescu", loc Adâncata, jud. Suceava

Esenţa învăţării didactice presupune trecerea de la relaţia cadre didactice–elev, unidirecţională, de la discursul didactic monologat la relaţia multidirecţională în care elevul dar şi învăţătorul îşi schimbă succesiv rolurile (devenind pe rând emiţător sau receptor) în dialogul cu clasa centrat pe elev. În acest mod, informaţia circulă atât pe verticală, cât şi pe orizontală.

„Învăţarea în grup exersează capacitatea de decizie şi de iniţiativă, dă o notă mai personală muncii, dar şi o complementaritate mai mare aptitudinii şi talentelor, ceea ce asigură o participare mai vie, mai activă, susţinută de foarte multe elemente de emulaţie, de stimulare reciprocă, de cooperare fructuoasă." (Ioan Cerghit, *Metode de învăţământ*)

Voi prezenta câteva activităţi în cooperare sau în cadrul cărora am folosit strategii interactive.

"Podul" Tema: "Grupurile din care fac parte"

Clasa este împărţită în două grupe, care se aşază pe două rânduri, fiecare având sub picioare o bucată de ziar. Bucăţile de ziar puse cap la cap reprezintă podul, iar tot ce se află în jurul podului reprezintă o mare mlaştină, plină de crocodili. Învăţătorul dă comenzi de reaşezare în rând după diferite criterii: înălţime, ordine alfabetică. Câştigă echipa ai cărei membri s-au ajutat, s-au susţinut reci Debreafing: De ce credeţi că a câştigat echipa X? Cum s-au comportat membrii acestei echipe unii cu alţii? Motivaţi! (elevii identifică relaţiile care s-au stabilit între membrii echipei câştigătoare: de susţinere, ajutor, cooperare, de colaborare).

"Eu cred despre...." Tema: "Relaţiile în cadrul grupului"

Copiii se aşază în cerc. Este nevoie de o floare. Copilul care începe jocul va oferi floarea unui coleg şi va spune un lucru pozitiv despre cel căruia îi este adresată aceasta, folosind formula: "Eu cred despre tine că eşti...." Jocul se încheie atunci când toţi copiii au primit floarea şi au fost apreciaţi.

Exemple: Eu cred despre tine că eşti înţelegătoare. Eu cred despre tine că eşti darnică. Eu cred despre tine că eşti sincer. Eu cred despre tine că eşti deştept., etc.

"Jocul feţei"

Fiecare elev va desena un chip după următoarele cerinţe: - Scrieţi în dreptul ochilor 2 lucruri pe care vă place să le vedeţi; - Scrieţi în dreptul nasului un lucru pe care vă place să îl mirosiţi. - Scrieţi în dreptul urechilor 2 lucruri pe care vă place să le auziţi. - Scrieţi în dreptul gurii un cuvânt care vă caracterizează. Fiecare îşi prezintă desenul colegului de bancă, apoi se va face prezentarea frontală. Activitatea s-a realizat în cadrul unei lecţii de evaluare , cu scopul de a destinde atmosfera şi a-i face pe copii să comunice în pereche apoi în grupul-clasă, să se cunoască mai bine prin acest desen simbolic.

"Emblema" Tema: "Suntem persoane. Suntem diferiţi."

Fiecare elev va desena o emblemă , pe care o va completa astfel:

- În câmpul 1: ceea ce îi place să facă în timpul liber;
- În câmpul 2: ceea ce îl preocupă în prezent;
- În câmpul 3: un scop pentru viitor;
- În câmpul 4: ceea ce îi face deosebită plăcere;
- În dreptunghiul de jos: un proverb, citat, propoziţie care îl caracterizează.

Fiecare îşi prezintă emblema colegului de bancă, apoi se va face prezentarea frontală. Scopul activităţii este dezvoltarea abilităţii de comunicare în grupul de colegi şi acceptarea diferenţelor.

„Evantaiul"

Clasa se împarte în două grupe a 8 elevi. În cadrul fiecărui grup, fiecare elev „colectează" însuşiri ale persoanei sale de la ceilalţi membri ai grupului. Acestea sunt scrise pe o foaie de caiet,

pe verticală. Se pliază foaia după ce s-a scris câte o însuşire, astfel încât nici elevul caracterizat să nu poată citi, nici ceilalţi care scriu. După ce s-au colectat aceste însuşiri, se desface foaia şi fiecare elev citeşte ceea ce apare scris pe foaie , în dreptul numelui său. Se precizează care însuşire l-a surprins şi se argumentează. Însuşiri: harnic, supărăcios, atentă, deştept, bun cântăreţ, etc.

Metoda „Acvariul"

Elevii clasei sunt aşezaţi în formă de U. În mijlocul spaţiului de la U se aşează 4 scaune care vor fi ocupate de 4 elevi. Aceştia sunt peştişorii din acvariu. Ei dezbat problema pusă în discuţie. Ei sunt auziţi de elevii de pe margine. Dacă un elev de pe margine vrea să intervină în discuţie trebuie să vină în centru, să-l bată pe umăr pe altul decât pe cel care discută şi să treacă în locul lui, să-l contrazică pe cel cu care nu este de acord. În discuţii elevii pot fi ajutaţi de învăţător prin întrebări de tipul : Cine a procedat corect ? De ce ?; Cine a procedat greşit ? De ce ?; Cum ar fi trebuit să procedeze ?

Se urmăreşte ca în discuţie să fie antrenaţi toţi elevii. Această metodă s-a dovedit de un real folos în învăţarea la clasă, fiecare s-a simţit implicat şi a avut ceva de spus. Cel mai important a fost că nu a trebuit să îl întrebe nimeni, ci a putut să ia singur cuvântul şi să îşi exprime părerea. Elevii au fost mai timizi la început, dar pe parcurs au învins timiditatea.

Strategii ERR utilizate în lecţia „Vizită, după I. L. Caragiale

Exerciţiu de spargere a gheţii: Solicit elevilor să prezinte o „năzdrăvănie"pe care au făcut-o şi care a fost sau nu a fost aflată de către părinţi.

Exerciţiu de scriere liberă: Elevilor li se cere să scrie tot ce le trece prin minte în legătură cu însuşiri sau defecte pe care le poate avea un *COPIL* . Se realizează un brainstorming pornind de la răspunsurile elevilor.

Organizatorul verbal: anunţarea subiectului şi a obiectivelor activitaţii.

Realizarea sensului: Citirea de către elevi a textului „Vizită", de I. L. Caragiale

Jurnalul cu dublă intrare: Elevii stabilesc o legatură strânsă între text şi propria lor experienţă.

Explozia stelară: Grupul de elevi va fi împărţit în 5 echipe a câte 3-4 elevi. Tema o reprezintă personajul principal, Ionel , modul său de purtare şi faptele lui. Se împart echipelor steluţele pe care ei vor formula întrebări de bază începând cu cuvintele: Cine? Ce? Când? Unde? De ce?... Fiecare elev din echipă va trebui să formuleze câte o întrebare. Se lipesc steluţele pe coala de flipchart , se citesc întrebările formulate de elevi şi se răspunde la acestea.

Reflecţie

Investigaţia comună: Pentru a intra în profunzimea textului se propune spre reflecţie următoarea întrebare: Consideraţi că Ionel, prin comportamentul pe care-l are, dă dovadă că e o persoană educată? Argumentaţi răspunsul! Se cere elevilor să răspundă în scris la întrebare. Încep dezbaterea. Voi adresa întrebări pentru a încuraja dezbaterea, voi cere lămuriri, argumente. În baza argumentelor aduse, elevii trebuie să creadă că fiecare are dreptate .

În finalul dezbaterii le spun elevilor faptul că pentru a fi respectaţi trebuie ca la rândul nostru să-i respectăm pe cei din jur. Solicit elevilor să precizeze ce însuşiri şi ce defecte din cele prezentate de ei în braistorming se potrivesc personajului Ionel.

EVALUAREA: Scriere liberă : ***CVINTET :*** Pornind de la conţinutul textului solicit alcătuirea unei poezii. Elevii îşi citesc cvintetele în faţa clasei, stând pe un scaun numit ***Tronul scriitorului.***

DUPĂ LECŢIE: Găsiţi un alt final al textului din momentul în care Ionel iese afară cu cheseaua de dulceaţă.

Ce mi-am propus eu a fost optimizarea învăţării în grupuri mici de elevi, dar şi între grupuri, lucru ce a constituit pentru mine o provocare. Au fost activităţi la care gruparea s-a făcut preferenţial, dar de cele mai multe ori am realizat eu grupele sau alegerea s-a făcut aleatoriu. Între colegi am sesizat relaţii de acceptare sau respingere, care pe parcurs s-au modificat. Activitatea comună a generat discuţii, dar când au avut rezultate cooperând, au început să se aprecieze între ei.

Strategiile de lucru în grup vizează un comportament activ şi interactiv. Elevii au devenit mai receptivi, mai curioşi, buni vorbitori, gata să găsească soluţii noi. Am observat că strategiile şi tehnicile folosite, aplicate prin lucrul în cooperare, îmbinând aptitudinile şi talentele copiilor, pentru realizarea scopului încurajează responsabilitatea (elevii simt că stăpânesc ceea ce fac, se implică în

realizarea activităţii şi sunt preocupaţi de rezultat). De asemenea, şi-au dezvoltat abilităţile de comunicare: ştiu să asculte, să înţeleagă ceea ce spun ceilalţi, sunt receptivi la ideile lor şi sunt capabili să îşi continue gândurile.

BIBLIOGRAFIE :

1. Baban, A. , 2003 „Consiliere educaţională, ghid metodologic pentru orele de dirigenţie şi consiliere, Cluj Napoca
2. Bernat, Simona-Elena, 2003, „Tehnica învăţării eficiente", Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
3. Cerghit, I., 2007, „Metode de învăţământ, ediţia a IV-a" Editura Polirom, Iaşi
4. Movileanu, L., Cical, M., 2004, „Orientări moderne în predarea educaţiei civice", EdituraAxa, Botoşani
5. Oprea, C., 2007, „Strategii didactice interactive" , E. D. P., Bucureşti

112. PROIECT EDUCATIV „1 DECEMBRIE ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI”

Profesor învățământ primar, Maftei Viorica
Maftei Viorica Școala Gimnazială Sirețel, Structura Slobozia,
județul Iași

MOTTO:

„Ţara nu se serveşte cu declaraţii de dragoste, ci cu muncă cinstită şi, la nevoie, cu jertfă.”

Mihail Sadoveanu

Argument

Ziua naţională este o zi deosebită pentru toţi românii, mai ales pentru că ea are o semnificaţie istorică deosebită. Unirea realizată în 1918 este una din cele mai mari realizări istorice ale poporului nostru. Insuflarea dragostei pentru strămoşii noştri, pentru trecutul istoric al poporului nostru, pentru realizările istorice şi culturale, precum şi pentru personalităţile pe care le-a dat acest popor de la începuturile sale şi până azi, sunt doar câteva din subiectele pe care le abordăm cu ocazia acestui eveniment.

Încă de la grădiniţă copiii trebuie să afle despre istoria şi strămoşii noştri tot la fel cum este obligatoriu ca să-şi cunoască familia: părinţii, fraţii, bunicii, rudele mai apropiate sau mai îndepărtate.

Ziua Naţională este un bun prilej de a aborda astfel de subiecte pe teme de istorie, ocazie cu care insuflăm copiilor sentimente de dragoste şi respect pentru: limba română, ţara noastră, poporul român, strămoşii noştri, pentru obiceiurile şi tradiţiile strămoşeşti, pentru istoria şi eroii noştri, mândria că sunt descendenţii unor oameni curajoşi şi iubitori de neam şi ţară.

LOC DE DESFĂŞURARE: sala de clasă
DURATA : 2 săptămâni (19 noiembrie 2018 – 3 decembrie 2018)
GRUPUL ŢINTĂ: 24 de elevi ai claselor pregătitoare, I și a II-a (clase simultane)
OBIECTIVE CADRU:

- Cunoaşterea unor elemente de istorie, geografie, religie care definesc portretul spiritual al poporului român;
- Stimularea dorinţei de cunoaştere a realizărilor strămoşilor noştri şi mândria faţă de trecutul istoric al acestor meleaguri şi oameni ;

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:

- să-şi îmbogăţească vocabularul activ şi pasiv cu cuvintele noi întâlnite în textele studiate;
- să recepteze textul citit, înţelegând în mod intuitiv caracteristicile expresive şi estetice ale acestuia;
- să (re)cunoască evenimentul istoric sărbătorit;
- să manifeste afecţiune faţă de poporul nostru, limba română, strămoşii noştri;
- să utilizeze metode simple metode şi unelte simple în realizarea activităţii practice propuse;
- să intoneze cântecele acompaniaţi de învățătoare;
- să acompanieze ritmic cântecele;
- să se folosească de acţiunile motrice învăţate pentru a răspunde la diferite ritmuri;
- să manifeste în timpul activităţilor atitudini de cooperare;

RESURSE:
UMANE: învățătoare, părinţi, elevii din clasele CP, I și a II-a
MATERIALE:

- planşe cu imagini reprezentând unirea,

- planşe cu figuri istorice din zona noastră,
- steagul Tricolor,
- Stema Ţării,
- Harta României,
- volume cu povestiri istorice,
- CD-uri cu filme istorice,
- CD-uri cu muzică patriotică, muzică populară
- CD-Player, culori,
- hârtie creponată

METODE, TEHNICI ŞI PROCEDEE:

- Explicaţia,
- conversaţia,
- expunerea,
- problematizarea,
- Brainstormingul,
- povestirea,
- munca independentă,
- exerciţiul,
- jocul,
- demonstraţia

EVALUAREA

Prezentarea unui program artistic dedicat Zilei Naţionale a României
Portofoliul proiectului : diplome, fotografii , diverse materiale

Şcoala Gimnazială Sireţel
Structura Primară Slobozia

DIPLOMA

Se acordă elevului / elevei ..... din clasa ..... , pentru participarea activă la activitatea „1 Decembrie – Ziua Naţională a României”

Director,
prof. Cojocaru Mihai Marius

Învăţător,
prof. Maftei Viorica

23 noiembrie 2018

DECEMBRIE
LA MULTI ANI ROMANIA !

113. FORMAREA COMPETENȚELOR DE BAZĂ SCRIS/CITIT PRIN ABORDAREA DIFERENȚIATĂ A CONȚINUTURILOR

-exemple de bună practică –

prof. înv. primar Maghiari Helga Antonia Școala Gimnazială Nr. 18 Baia Mare, jud Maramureș

Reţinem că....

- Un vechi proverb chinezescaccentueazăeficienţa EducaţieiExperienţiale:
  "Ce aud – Uit, Ce văd – Îmi amintesc, Ce fac – Înţeleg"
- Un studiumai modern spune că:
- ***"Ne amintim 20 % din ceeaceauzim, 30 % din ceeacevedemsi 90 % din ceeacefacem."***

De ce lampionul piticuţului Mili?

Dupămomentul de început al toamnei, când sărbatoarearecolteicelebreazăabundenţa şirecunoştinţa pentruroadele pământului, într-un decorinundat de culoare, naturatreceîncet la aspectul său de toamnă târzie. Natura "se retrageîn sine",în pregătireastării de vegetare din iarnă.Copacii se dezgolesc de podoabalor, ceaţa şiploaia se îndesesc, ziua se scurteazăşiîntunericuliatotul in stăpâniremaidevreme.În această perioadăaanului, Pământul seinspirăpe sine, aducând in interiorluminaadunatăde-alungulverii. Ea trăieşte în seminţe, rădăcinilecopacilor, in cristale.Omul priveşte tot mai adâncîn el însuşi, căutând săcearnă propria lumină. Întunericuluişi frigului de afară le vin în întâmpinare călduraşi luminasufletească.
Copiii nu au o conştienţă a ceea ce se petreceîn interiorullor;ei se deschidcubucuriespreceea ce noiaducem cătreeiîn imagini, simbolurişi acţiuni, legate de cerşi pământ deopotrivă. Eiinspiră forţele de viatadin plante, pietre, aer, cer si descoperăchiar legăturadintresteleşi seminţeleocrotite in pământ.

În acesttimp de polaritateputernică (întuneric-lumină), noiîi ajutăm pe copiii"să se trăiascăpe sine", în linişte, devenindatenţi la forţaluminiiinterioare, la putereagerminativăaseminţelor, la poveştiledesprerolul"piticilor" în susţinerea si regenerarea vieţii, îi ajutăm să se deschidăcu bunătate, compasiune, acceptare, răbdareşi iubire cătrelume – plante, animale, oameni.

A dărui, a împărţi, a ierta, a accepta, a binecuvântasuntmanifestări ale sufletului care pot fi cel mai bine exprimateîn aceastăperioadăaanului, care ne pregăteşte pentrumomentul naşteriiprunculuiIsus in lumeşi în noiînşine.

Prinintermediulpoveştilorceînsoţesc perioada de toamnă târzie, copiiiînţeleg căacumnatura se pregăteştepentru o nouărevenire la viaţă. Acumseminţele dorm cuminţiîn tainiţa pământuluişiprindputeri, spre a puteagerminaîn primăvară.

ARIA CURRICULARĂ
Limbăşicomunicare
DISCIPLINA
Comunicareînlimbaromână
UNITATEA TEMATICĂ
"Împărăţia literelor"
TEMA ZILEI
"Animalele pădurii – pregătirea pentru iarnă"
SUBIECTUL
"Recapitularea literelor de mână studiate a/A – l/L"
FORMA DE REALIZARE
Activitateintegrată (CLR, AV/AP, MEM)
TIPUL LECŢIEI
predare-învăţare-evaluare

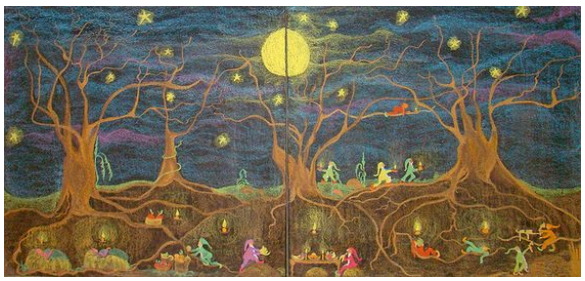

COMPETENŢE SPECIFICE :

Comunicare în limba română

1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj oral, pe teme accesibile, rostit cu claritate

2.1. Formularea unor enunţuri proprii în diverse situaţii de comunicare

2.3. Participarea cu interes la dialoguri simple, în diferite contexte de comunicare

3.1. Citirea unor cuvinte şi propoziţii scurte, scrise cu litere de tipar sau de mână

4.1. Scrierea literelor de mână

4.2. Redactarea unor mesaje scurte, formate din cuvinte scrise cu litere de mână, folosind materiale diverse

Matematică şi explorarea mediului

3.1. Rezolvarea de probleme prin observarea unor regularităţi din mediul apropiat

Dezvoltare personală

2.2. Transmiterea unor mesaje verbale şi nonverbale simple despre propriile experienţe de viaţă

Momentul organizatoric (în cadrul căruia este realizată *Întâlnirea de dimineaţă* prin care se stabilesc coordonatele zilei şi se desfăşoară jocul ritmic

Animalele pădurii – pregătirea pentru iarnă

- Reactualizarea cunoştinţelor (se realizează prin verificarea temei – elevii au avut de scris litera l (mic de mână). În timp ce verifică tema, cadrul didactic le cere elevilor să deaexemple de cuvinte ce încep, conţin sau se termină în sunetul l.

- Anunţarea subiectului lecţiei (se realizează prin intermediul teatrului de masă "Aurul stelelor"

-Dirijarea învăţării (Se discută despre animalele din pădurea piticuţului Mili şi despre modul în care se pregătesc acestea pentru iarnă. Din jocul ritmic ne amintim de fiecare animal, şi alcătuim propoziţii semnificative.

Eu, spune Ariciul piciul,
M-am făcut un ghem de ace
M-am rostogolit încolo,
M-am rostogolit încoace,
Şi-am strâns frumze o grămadă
Ca să-mi fac o casă caldă.

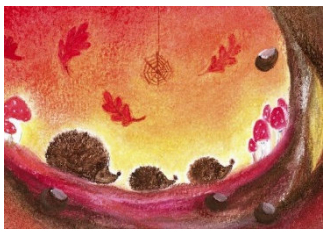

-Ariciulmănâncămult, până-şi face un strat de grăsime, înainte de a se face ghem sub mărăcinişuri dese, sub o grămadă de frunzesaucrengi, pentrusomnulsău de iarnă.

Sus în brad e-o veveriţă
Cu blăniţa deasă
Îşi tot mişcă ştrengăriţa
Coada ei stufoasă
De alune-mi este plină
Scorbura mea mică
Poate să sosească iarna

Eu am mâncărică.

-Veveriţaşiviezurele (bursucul) menţindoar o odihnătrecătoare de iarnă. Adeseanu-şipărăsescvizuinelezile de-a rândul. Înaceastăperioadă se hrănesc cu hranastrânsăpentru iarnă.

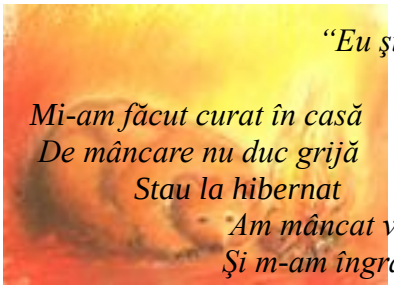

Ursul spune cu mândrie:
"Eu şi eu m-am pregătitit pentru iarna care vine
În pădure sus în munte, în bârlog, şi chiar în stâncă
Mi-am făcut curat în casă
De mâncare nu duc grijă
Stau la hibernat
Am mâncat vara întreagă
Şi m-am îngrăşat .

-Cârtiţaîşi face proviziifoartemari. Ea nu doarme. De îndatăceîncepeîngheţul, se zărescgrămezi de pământ pe câmpiileacoperite cu zăpadă. Şopârlele, şerpii, broaştelerâioase cad într-o încremenire de iarnă.
- Peştii se ascundînmâlul de pe fundulapei.Melciiîşicaută un loc adăpostit. Eiîşiînchidcăsuţa cu un strat protector de mucozitateuscată. O deschizăturăinfirmăestesuficientăpenturespiraţie.
-Mulţifluturitrăiescdoarpânătoamna. Înlocuriadăpostiteiernează ouăle, omizile, larveleşipupelelor. Ochiul-păunului, fluturelenegru, fluturelegalben nu mortoamna. Eiintrăînîmncremenirea de toamnă. De ex. fluturelegalben se ţinestrâns deo ramurăsau un paişiarată ca o frunzăgalbenăuscată. Se trezeşteabiadatoritărazelorcalde ale soarelui de primăvară.

Eleviiprimesc o fişă cu un text scurtdesprepiticuţulMili. Urmează citirea în lanţ a textului, apoi a propoziţiilor indicate de învăţătoare.

AURUL STELELOR

Sus, la margineapădurii, locuia o familie de pitici. PiticulMiliadunafrunzegalbene. Mama piticadunaproviziipentruiarnă. Tata piticciopleaoalenoi din castane.

Zânazăpeziiaadusbrumaînpoiană. A căzutnoaptea. Mili a primitlumină de la o stea.

Ce frumosestelampionullui

Obţinerea performanţei (se realizează prin completarea fişei de lucru)

PRENUME :

FIŞĂ DE LUCRU

1. Uneşte silabele pentru a forma cuvinte. Scrie cuvintele obţinute.

cal coa nu

lă că cul

2. Formează perechi de cuvinte cu înțeles opus :

cald	tace
vine	cumpără
vesel	rece
spune	pleacă
vinde	trist

3. Ordonează corect cuvintele pentru a obține propoziții :

Mili vesel. este

o citeşte Lavinia poveste.

via. cules au Bunicii

4. Transcrie :

Lică cu Ioana au un car cu cai maro.

Bibliografie:

1. Popescu G., Eugenia – „Respectaţi-i pe copii”, Editura Recif, Bucureşti 1996

2. Steiner, Rudolf – „Metamorfozelevieţiisufleteşti. Căi ale trăirilorsufleteşti.” Editura Triade, Cluj-Napoca,1998

3. Ţigăreanu, Sorin – „Temperamentele” (culegerecuprinzândtexte de R. Steiner, H. Eller, P. Lips, E. Forester), Editura Triade, Cluj 1993

Anexa 1

AURUL STELELOR

Sus, la margineapădurii, chiar sub frumoasarădăcină de copac, locuia, odată, o familie de pitici. Era toamnă. Copaciiînalţipresărau de jurîmprejurfrunzeaurii.
Familia piticiloraveamult de lucru, pentrucăiarnaei se retrag sub pământşiocrotescrădăcinileplantelor de îngheţ. Încămară sunt adunateseminţe, jir, fructeuscate, iar ca dar de la albine, mierea.

Într-o bunădimineaţă, multînainte ca soarelesărăsară, mezinul, micuţulpiticuţstătea pe perniţă de muşchiînfaţacasei de rădăcini. Deodată, văzu o zănăalbă care fermecapoiana cu un voal fin şi alb. Aşaceva el nu maivăzuseniciodată. Oareceputeafi ?Intrăîncasăşi-o întrebă pe mama. Eaştia de ZânaZăpezii care înnopţile de toamnătârziefermecapoianaîn alb.

- Este vestitoareaiernii, eaaducebruma. Încurândvavenişiprimulîngheţ. Este timpulsă ne retragem sub pământşisărămânemacolo, hotărîpiticul-tatăşiastupă bine cu muşchiintrareacasei de rădăcini.

Deodată se facuaşa de întuneric de nu se maivedeanimic.
- Avemtotuşinevoie de lumină, spusemezinul.
- Da, avemnevoie de foc, el ne vaîncălzişi ne va da lumină.
- Te rog, tată, am voiesăaduceufocul ?strigăbăiatulşi se strecurăafară.

Afară era dejaîntuneric de-a binelea. Piticulsimţiaerulrece al nopţii. El înaintăputinînpoianăşi de acolovăzuboltaceruluipresărată de stele. Nenumărate fire de mătaseaurie se întindeau de la steleleceruluipe pământ.
Un astfel de fir vroiasăprindăşimiculpiticşialergă cu găletuşaprinpoiană, doar, doar ... Nu reuşi, se aşeză pe o pietricicăşiîncepusăcânte:

Lumineazălantemămică
Ca o steluţă de aur
Steluţedragi,
Fiţibune cu mine
Şidaţi-mi un fir
Din aurulvostru.

Atunci o steaîiauzivoceafiravăşiîitrimiseîndar un fir lung, auritşiaprinse o luminiţăîngăletuşapiticului. Acum el avea o adevăratălanternămică cu care plecăsprecasă.Toţipiticii se bucurară de primireaauruluistelelor.
Icişicolomereunoilanterneluminauînpoieniţăpânăcândtoţipiticii au primitîndar o părticică din aurulstelelor.
Înainte de a se întoarce sub pământ, ei au cântatplimbându-se prinpădure:

Cu lanterna-n mânamea
Aduclumină-n ţaramea
Rădăcinuţeleocrotim
Căciiarna vine încurând.

114. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Malanca Elena
Școala Gimnazială "Ștefan cel Mare" Vaslui
Prof. înv. primar Mușțiuc Mirela
Școala Gimnazială "Constantin Motaș" Vaslui

CLASA: a III-a B
ARIA CURRICULARĂ: Limbă şi comunicare
OBIECTUL: Opțional „Jocul ortogramelor"
SUBIECTUL: Scrierea corectă a cuvintelor „mia" / „mi-a"
TIPUL LECTIEI: predare – învățare
SCOPUL LECTIEI: însușirea scrierii corecte a cuvintelor mia și mi-a
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1 –să explice scrierea ortogramelor;
O2 –să identifice sensurile cuvântului mia;
O3 –să introducă în enunțuri ortogramele învățate;
O4 –să descopere forma corectă a ortogramelor;
O5 –să completeze un text lacunar cu ortogramele potrivite;
O6 –să corecteze formele ortogramelor scrise greșit .

STRATEGIA DIDACTICĂ:
-*METODE ŞI PROCEDEE DIDACTICE:* conversaţia, explicaţia, exerciţiul, activitatea independentă, problematizarea, jocul didactic, lucru pe grupe
- *MIJLOACE DIDACTICE :* fișe, videoproiector, caiete
- *FORME DE ORGANIZARE*: frontală, individuală, în perechi
RESURSE UMANE: 26 elevi
RESURSE TEMPORALE: 45 min.
BIBLIOGRAFIE:

- *Programa şcolară pentru disciplina Limba şi literatura română, clasa a III-a*
- *Exersăm, ne jucăm, ortograme învățăm – Aurelia Bărbulescu, Cristina – Diana Neculai, Editura Carminis*

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

ETAPELE/ SECVENŢELE LECŢIEI	OB. OP.	CONŢINUT INSTRUCTIV - EDUCATIV	STRATEGIA DIDACTICA			EVALUARE
			METODE ŞI PROCEDEE DIDACTICE	MIJLOACE DIDACTICE	FORME DE ORGANIZARE	
1.Momentul organizatoric		Se asigură un climat de ordine şi disciplină necesar desfăşurării în bune condiţii a lecţiei.	Conversația		Activitate frontală	Observare curentă
2.Reactualizarea cunoștințelor		Se verifică tema cantitativ şi calitativ. Se propune elevilor să joace jocul Roata ortogramelor. - un elev va învârti roata și va explica scrierea ortogramei, apoi va numi un coleg să alcătuiască un enunț folosind ortograma de pe roată. - Enunțurile vor fi scrise la tablă.	Conversaţia Explicația Exercițiul	Caiet Videoproiector	Activitate frontală	Aprecieri verbale frontale și individuale
3.Captarea atenţiei elevilor	O5	JOC–Descoperă substantivele. Elevii trebuie să sublinieze substantivele din enunțul dat și să descopere sensurile cuvântului *mia.* *Mia a oferit mia de lei cu care dorea să cumpere o mia albă și jucăușă.*	Conversația Explicația Exercițiul	Tabla	Activitate frontală Individual	Aprecieri verbale frontale și individuale

4. Anunţarea subiectului lecţiei şi a obiectivelor operaţionale		Se va anunţa titlul lecţiei şi se va scrie pe tablă, apoi se vor enunţa obiectivele operaţionale pe înțelesul elevilor.	Conversația Explicația		Activitate frontal	
5. Dirijarea învățării	O2 O3	Se explică elevilor scrierea corectă a cuvintelor *mia* și *mi-a.* Se scrie l-a tablă. Elevii scriu pe caiete. Elevii alcătuiesc enunțuri folosind cuvintele mia și mi-a.	Exercițiul	Tabla	Frontal	Aprecieri verbale frontale și individuale
6. Fixarea cunoștințelor	O6	Se propune elevilor să rezolve exerciții ce conțin ortograma nou învățată. Elevii vor rezolva pe fișă mai multe sarcini. Acestea se vor lucra treptat de la simplu la complex. Sarcinile vor fi afișate pe monitor, fiecare slide va fi confruntat cu rezolvarea făcută de elevi, astfel se va realiza evaluarea fiecărui exercițiu lucrat. Elevii își vor acorda calificativul corespunzător în funcție de corectitudinea rezolvării .	Conversația Explicația Exercițiul	Fișă de lucru	În perechi	Aprecieri verbale frontale și individuale Autoevaluare
7. Obținerea performanței		Elevii vor rezolva împreună pe grupe o fișă de lucru.	Conversația Explicația Exercițiul	Fișă de lucru	Pe echipe	Acordarea de calificative

7. Asigurarea retenţiei şi a transferului		Se fac aprecieri asupra activității elevilor.				

ANEXĂ

SCRIEREA CORECTĂ A CUVINTELOR
MIA ȘI ***MI-A***

Se crie ***mia*** într-un singur cuvânt când are înțelesul **de oiță**, de **bani(mia de lei)** sau **Mia** – numele unei persoane.

Mia de lei am primit-o de ziua mea.
Oaia a născut o ***mia*** albă.
Mia este colega mea de bancă.

Se scrie ***mi-a*** când sunt două cuvinte (***mi- + a***), care se rostesc împreună într-o singură silabă, iar în scris se leagă prin cratimă.
Totdeauna în ***mi-a,*** **mi**- este pronume, iar **a** însoțește un verb.

Mi-a spus o poveste. (cui a spus? **Mie, mi**- - pronume; **a spus** – verb)

1. Srieți pe caiet propozițiile pe care le descoperiți în următorul joc.

Am primit	***mia***	pe stradă.
În excursie		cu blană neagră.
Am întâlnit-o pe		de lei de la mătușa mea.
	Mia	
Am cumpărat ce		a adus albumul.
Colega mea	***mi-a***	plăcut să urc pe munte.
Bunicul are o		trebuit.

2. Completați spațiile libere folosind cuvintele *mia* sau *mi-a*:
Mircea ..... împrumutat cartea sa.
Tata are o ..... și doi berbecuți.
..... e vecina noastră.
Nu ..... venit să cred ce-am auzit.
..... de lei primită de la bunica am pus-o la CEC.

3. Descoperă în text greşelile făcute intenționat în comunicările de mai jos şi transcrie pe spațiul liber forma corectă.

Mama nu mia semnat carnetul de note. Mia spus să-l dau tatei să-l semneze.

.....

Mia nu mia dat pixul ei pentru că n-avea cu ce să scrie.

.....

Cu mi-a aceasta îmi voi cumpăra multe cărți.

.....

Când am lipsit de la școală, colega mi-a dat toate temele pe care le-am avut de scris.

.....

4. Tăiați forma greșită :

Când *mia/mi-a* spus că am luat nota zece, nu mi-a venit să cred.
Mama *mia/mi-a* dat multe sfaturi înțelepte.
Nu înțeleg de ce nu *mi-a/ mia* pasat și *mie/mi-e* Adrian mingea în teren.
De Paști tata a sacrificat o *mi-a/ mia*.
Mia/ Mi-a a dat un buchet de flori.

5. Completează cu forma potrivită. Găseşte un titlu potrivit şi transcrie textul. (În perechi)

.....

..... merge la stână. Acolo sunt multe oi. Doar o ..... este albă ..... o iubeşte tare mult. Ea o mângâie pe cap.

- Bunicule, o ..... albă ..... behăit uşor!

6. Completați rebusul, apoi scrieți ființe înrudite cu termenul descoperit de pe verticala AB.

1.a pune mână de la m.....
2.a lega de mâini ți de p.....
3.a se s..... pe mâini.

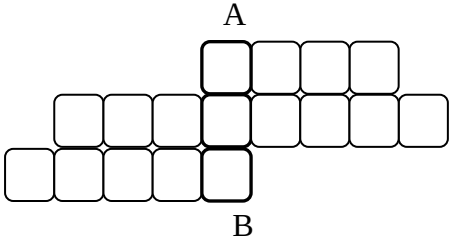

.....

115. PROIECT DIDACTIC

PROPUNĂTOR: prof. Manea Claudia
UNITATEA DE INVATAMANT: Liceul Tehnologic ”Crișan”
CLASA : a III- a
DISCIPLINA: Arte vizuale şi abilităţi practice
ARIA CURRICULARĂ: Arte şi tehnologii
SUBIECTUL LEŢIEI: *CEASUL*
TIPUL LECŢIEI: formarea de priceperi şi deprinderi
FORMA DE REALIZARE: activitate integrată, cu conţinuturi specifice disciplinelor: LLR, Matematică, MM, AVAP, Ed. civică
SCOPUL LECȚIEI:
Educarea simţului estetic, a gustului pentru frumos, prin confecţionarea unor lucrări utile, originale şi estetice.
COMPETENTE SPECIFICE VIZATE:
AVAP - 2.1. Explorarea unor caracteristici/ proprietăţi ale materialelor în diverse contexte
2.3. Realizarea de produse utile şi/sau estetice combinând materiale uşor de prelucrat şi tehnici accesibile;
2.4. Transformarea unui material prin tehnici variate;
ED. CIVICĂ - 3.1. Relaționarea pozitivă, în grupuri mici, pentru rezolvarea unor sarcini simple de lucru
MM - 2.1. Cântarea în colectiv a cântecului, asociind mişcarea sugerată de text.
OBIECTIVE OPERATIONALE:
O1 - să enumere materialele folosite pentru realizarea lucrării si să precizeze etapele de lucru;
O2 - să își exprime în cuvinte emoțiile şi să manevreze atent instrumentele de lucru;
O3 - să manifeste deprinderi de a decupa şi de a lipi hârtia, în vederea realizării lucrării propuse;
O4 - să realizeze tema propusă respectând tehnica de lucru şi instrucţiunile primite;
O5 – sa evalueze si autoevalueze pe baza criteriilor stabilite
STRATEGIA DIDACTICĂ:
metode şi procedee: explicaţia, conversaţia, exerciţiul,observaţia dirijată, turul galeriei, joc didactic;
mijloace de învăţământ: ceasul model, pătrat din hârtie colorata, carton colorat şi hârtie colorată, lipici, foarfece, calculator,videoproiector, laptop;
forme de organizare: frontală, individuală;
resurse temporale :45 minute
BIBLIOGRAFIE:

- *** Curriculum Naţional,Bucureşti, 2004
- Gheorghe Dumitru (coord), Proiectarea şi modelarea activităţilor didactice, Editura Didactică şi Pedagogică;
- M. Rotaru, M. Dumbravă, Educaţia plastică în învăţământul primar,Craiova,1996

MOMENTELE LECŢIEI	OB	CONŢINUTUL ÎNVAŢĂRII		RESURSE PROCEDURALE	RESURSE MATERIALE
		ACTIVITATEA ÎNVĂŢĂTOAREI	ACTIVITATEA ELEVILOR		
I. MOMENT ORGANIZATORIC		Se asigură condiţiile necesare desfăşurării în condiţii optime a orei de *Arte vizuale şi abilităţi practice:*aerisirea sălii de clasă, amenajarea spaţiului de desfăşurare a activităţii, pregătirea materialului didactic.	Elevii intră în clasă în mod organizat.	Conversaţia	
II. CAPTAREA ATENŢIEI	OC5	- Cum se măsoară timpul? -Ce instrumente de măsurat timpul cunoaşteţi voi?	Răspund la întrebări (Zile, saptamani, luni...) ceasul,clepsidra	Metode şi procedee: Conversaţia Forma de activitate: frontal	
III.ANUNŢAREA SUBIECTULUI ŞI A OBIECTIVELOR		Se anunţă tema şi obiectivele operaţionale pe înţelesul elevilor: ***CEASUL,*** lucrare realizată pentru a ne reaminti de ziua de azi, despre faptul că trebuie să preţuim timpul. Vom confecţiona împreună un ceas din carton, folosind tehnici de decupare,ansamblare şi lipire	Ascultă tema zilei	Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia Forma de activitate: frontal	- ceasul model
IV.DIRIJAREA INVATARII		Se analizează lucrarea model, precizându-se materialele şi tehnicile folosite: ✓ Materiale: carton , foarfecă, lipici, hartie,ac cu gamalie	Observă ceasul model.	Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia,	

	O6	✓ Tehnici de lucru: decupare, lipire, asamblare. Se intuiesc materialele pe care le au elevii pe bancă. Se explică şi se demonstrează etapele de lucru: **Etapa1:** Colorăm şi decupăm cercul mic **Etapa2:** Decupăm conturul cercului mic din hartie.Lipind cercul mic şi colorat pe cercul mare din carton obţinem cadranul ceasului. **Etapa 3:** Colorăm,decupăm şi lipim acele ceasului, apoi le fixăm cu un bold pe cadranul ceasului **Etapa 4:** Cu carioca sau lipind hârtie colorată, decorăm marginea ceasului. Înainte de a începe realizarea lucrării se fac exerciţii de încălzirea a muşchilor mici ai mâinii şi se atrage atenţia asupra curăţeniei la masa de lucru şi asupra respectării etapelor de lucru.	 Urmăresc prezentarea etapelor de lucru şi demonstrația Elevii realizează ceasul, respectând etapele şi modul de lucru. 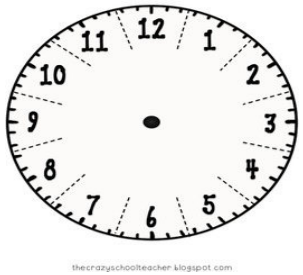	demonstraţia Forma de activitate: Frontal	carton, lipici, foarfecă, bolduri, creioane colorate;

V. ASGURAREA FEED-BACKULUI		Învăţătoarea urmăreşte modul de execuţie al lucrării, dă explicaţii suplimentare, individuale, acordă ajutorul celor mai puţin îndemânatici, face observaţii asupra acurateţei lucrării. În surdină, se aude ***Vara – Antonio Vivaldi.*** Vor fi analizate câteva lucrări, urmărindu-se: - respectarea temei şi a subiectului - corectitudinea aplicării tehnicilor de lucru - acurateţea realizării Analiza va fi realizată atât de către elevi, cât şi de învăţător.	Elevii trec la realizarea produsului, folosindu-se de indicaţiile permanente ale învăţătoarei şi respectând întocmai etapele de lucru. 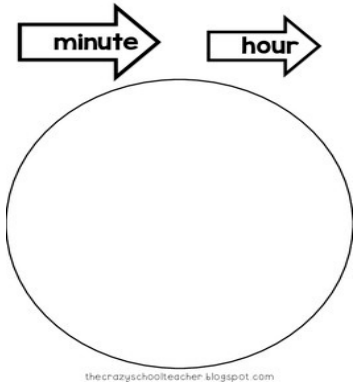	Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, exerciţiul Forma de activitate: individual	carton, lipici, foarfecă, bolduri, creioane colorate;
VI. ÎNCHEIEREA		Pe măsură ce termină, elevii vin în faţa clasei pentru a-şi prezenta lucrările. Colegii sunt solicitaţi să facă observaţii şi aprecieri asupra lucrărilor Se fac aprecieri verbale individuale şi colective cu privire la activitatea elevilor.	Prezintă lucrările,fac aprecieri asupra propriei lucrări și a colegilor.	Metode şi procedee: Conversaţia Autoevaluarea Forma de activitate: frontal	

116. ACTIVITĂȚI INTERDISCIPILNARE DE CUNOAȘTERE ȘI STUDIERE A ORIZONTULUI LOCAL

profesor Manolachi Liliana
Școala Gimnazială,, Lucian Grigorescu" Medgidia

Cu ocazia desfășurării acestei activități am căutat să familiarizez elevii cu noțiunea de puncte cardinale, cu linia orizontului, modul concret în care poate fi observată, cu amplasarea fizico-geografică a localității noastre. De asemenea, am căutat să identific împreună cu copii formele de relief prezente în zona localității noastre, cursurile de apă și felul vegetației din interiorul localității și zonele limitrofe.

Am prezentat caracteristicile Canalului Dunăre- Marea Neagră care străbate localitatea noastră, orientarea acestuia, faptul că face legătura între Dunăre și Marea Neagră ceea ce îi dă importanța unei căi de transport fluviale importante.

Copii au identificat în teren punctele cardinale și s-au orientat în funcție de acestea și am constatat în mod concret amplasarea localității noastre în regiune.

În cadrul acestei activități am urmărit și realizat următoarele obiective:

-familiarizarea elevilor cu amplasarea geografică a localității, cu poziția punctelor cardinale și cu formele de relief prezente în zonă;

-identificarea formelor de vegetație prezente pe raza localității precum și în zonele limitrofe;

-identificarea noțiunii de orizont vizibil, sedimentarea acesteia prin desene proprii făcute de copii;

-identificarea și vizualizarea cursurilor de apă prezente în zona localității;

-prezentarea caracteristicilor fizico-geografice ale acestora.

LINIA ORIZONTULUI
DESENE PE CALCULATOR

VEGETAȚIA

PUNCTELE CARDINALE

LOCUL DE JOACĂ ȘI BISERICA SF.PETRU ȘI PAVEL

Rotație completă a Pământului în jurul Soarelui
Curtea școlii

117. STUDIU PRIVIND IGIENA SCRISULUI/CITITULUI

Rezumat- Power-Point

Prof. înv. primar Marcela Tudor
Şcoala Gimnazială Nr. 38 „Dimitrie Cantemir" Constanța

Scrisul necesită o activitate intensă din partea muşchilor degetelor, antebraţului, braţului, muşchilor cervicali şi spinali. Din cauza oboselii care apare, copiii adoptă poziţii incorecte, cu influenţe nocive asupra organismului. Pe lângă obosirea acelor muşchi care participă direct la procesul scrisului, obosesc şi grupele musculare învecinate. În timpul scrisului de lungă durată, elevii se sprijină cu pieptul de marginea mesei sau îşi caută sprijin pentru cap. Această poziţie atrage perturbarea respiraţiei şi a circulaţiei. Scrisul este însoţit de încordarea întregului corp şi reprezintă pentru elevii din clasele mici, o muncă grea. Efortul ocular accentuează oboseala ochilor.

O mare importanţă în dezvoltarea fizică armonioasă o prezintă şi poziţia corpului la masa de scris (spatele drept, capul sus şi drept, picioarele pe stinghia mesei sau sub masă, distanţa dintre piept şi masă de un pumn, coatele pe masă, caietul puţin înclinat spre stânga). Devierele coloanei vertebrale se menţin şi după încetarea scrisului, elevii adoptând posturi vicioase care întreţin şi complică afecţiunile. Toracele deformat exercită compresiuni asupra organelor vitale (inimă, plămâni) conducând la instalarea tulburărilor circulatorii şi respiratorii, producând slaba oxigenare a creierului responsabil de randamentul şcolar scăzut. Un rol funcţional de bază în procesul cititului revine ochiului care execută o serie de mişcări necesare analizei şi sintezei, de percepere a literelor, cuvintelor şi frazelor întregi. Efortul ochiului impune o activitate intensă a aparatului muscular legat de funcţia de acomodare care, dacă se exagerează, favorizează apariţia miopiei. Direcţia mişcării ochiului în timpul cititului trebuie să fie realizată de la stânga la dreapta.

Durata efortului ocular trebuie limitată prin pauze, pentru că în caz contrar se ajunge la slăbirea vederii, exteriorizată prin dureri de ochi şi de cap şi perceperea difuză a materialului citit. Se recomandă ca durata cititului fără pauză să nu fie mai mare de 20 – 30 de minute, iar pe parcursul pauzei se recomandă privitul în depărtare – distanţa ochi-text de 30 – 35 cm. Lumina trebuie să cadă din partea stângă spre locul de lucru şi intensitatea ei să fie suficientă. Se interzice citirea la lumină artificială insuficientă, care contribuie la dezvoltarea miopiei.

Cititul în poziţie culcată se efectuează, de obicei, atunci când copiii sunt obosiţi şi simt nevoia de odihnă. În asemenea împrejurări este mai bine să nu se continue cititul, ci să se întrerupă activitatea pentru a se evita suprasolicitarea ochilor şi în general a organismului.

Adoptareaa de către copii a unei poziţii corecte în timpul cititului are o mare importanţă igienică, de aceasta depinzând respiraţia şi circulaţia normală a sângelui, dezvoltarea armonioasă a cutiei toracice şi a coloanei vertebrale. Cititul în poziţie culcată se efectuează, de obicei, atunci când copiii sunt obosiţi şi simt nevoia de odihnă. În asemenea împrejurări este mai bine să nu se continue cititul, ci să se întrerupă activitatea pentru a se evita suprasolicitarea ochilor şi în general a organismului.

Am surprins câteva instantanee cu elevii, în timp ce scriu. Luaţi prin surprindere neştiind pe cine voi fotografia poziţia nu a fost controlată. Am observat câteva tipologii:

- elevul ţine cu atenţie pagina stângă a caietului numai cu un deget să nu murdărească;
- un băieţel scrie cu mâna stângă;
- o fetiţă este de statură mică şi din cauza înălţimii băncii distanţa până la caiet este micşorată;
- un alt elev ţine corect stiloul, dar prea aproape de peniţă;
- o elevă are o poziţie aproape corectă a corpului şi a stiloului;
- un băieţel scrie cu mâna stângă, poartă ochelari şi are tendinţa de a se apropia cât mai mult de caiet;
- altui elev i se atrage atenţia să se corecteze, din cauza faptului că este stângaci murdăreşte totul, deoarece acoperă imediat după ce a scris.

Cu răbdare din partea părinţilor şi a doamnei învăţătoare, cu voinţă din partea copiilor, micile "erori" de debut în viaţa de şcolar se pot îndrepta.

118. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar, Maria Portase, Şcoala Gimnazială "Sfântul Nicolae", Vînători

CLASA: a II-a
DISCIPLINA: Dezvoltare personală (activitate integrată)
UNITATEA TEMATICĂ: Despre comportamente
SUBIECTUL*:* Emoţiile mele
TIPUL LECŢIEI: Mixtă
DOMENII INTEGRATE: DP, MEM, CLR, AVAP
DURATA: 45 minute
COMPETENŢE SPECIFICE:
DP 2.1. Exprimarea emoţiilor de bază în situaţii variate
2.2. Utilizarea unor elemente de ascultare activă
MEM 3.2. Manifestarea grijii pentru comportarea corectă în relaţie cu mediul natural şi social
CLR 1.2. Identificarea unor informaţii variate dintr-un text audiat
AVAP 1.1. Sesizarea diferenţei dintre informaţia practică transmisă prin limbaj vizual şi mesajul artistic
OBIECTIVE OPERAŢIONALE:
La sfârşitul lecţiei elevii trebuie:
***a)* cognitive**
OC1 – să enumere cel puţin trei caracteristici ale anotimpului iarna;
OC2 – să formuleze propoziţii clare, coerente utilizând cuvintele ce denumesc emoţiile de bază (bucurie, tristeţe, furie, teamă)
OC3 – să audieze "Povestea pomului de iarnă" după Victor Eftimiu, urmărind evoluţia personajelor;
OC4 – să identifice la personajele poveştii emoţiile de bază (bucurie, tristeţe, furie, teamă);
OC5 – să exemplifice cu cel puţin o situaţie din experienţa lor de viaţă trăirea emoţiilor prezentate;
OC6 – să aplice în realizarea sarcinilor cunoştinţele însuşite (personajele, reprezentările grafice ale emoţiilor de bază pentru fiecare personaj).
***b)* afective**
OA1 - să mimeze trăirea unei emoţii de bază
***c)* psiho-motrice**
OM1 - să manevreze corect instrumentele folosite (lipici, carioci)
RESURSE*:*
I. **Procedurale**: conversaţia, exerciţiul, explicaţia, jocul didactic, observaţia, expunerea, problematizarea, reflecţia personală, aprecierea verbală, evaluarea reciprocă.

II. **Materiale**: panoul « Întâlnirea de dimineaţă », poster, brazi, ochișori, gură, lipici, abțibilduri cu zâmbărici, calculator, videoproiector, zaruri, pioni, planșă ”Emoții”.

III. **Forme de organizare**: frontal, individual, pe grupe.

IV. **Umane**

Clasa are un număr de 22 elevi.

BIBLIOGRAFIE:

- ✓ M.E.C.T.S. – “Programa şcolară pentru clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a”, aprobată prin ordin al ministrului Nr. 418/19.03.2013.
- ✓ Şerdean Ioan – Didactica limbii române în clasele primare, Editura Teora, Bucureşti, 1998.
- ✓ Constanța Cuciinic – Dezvoltare personală – manual pentru clasa a II-a, semestrul I, Editura Aramis Print, București, 2015
- ✓ Petrovai Domnica, Iliescu Martha – “Dezvoltarea abilităţilor socio-emoţionale ale copiilor în vârstă de 3–10 ani – instrumente şi modele de lucru”, Fundaţia “Copiii noştri”, 2012
- ✓ Ioan Cerghit– Metode de învăţământ, Editura Polirom, București, 2006;
- ✓ www. didactic.ro

Scenariu didactic

Nr. crt.	Etapele lecţiei/ Durata	Ob. op	Conţinut – activităţi de învăţare		Resurse			Evaluare
			Activitatea învăţătorului	Activitatea elevilor	Procedurale	Materiale	Forme de organizare	
1.	Moment organizatoric/ întâlnirea de dimineață 6’	OC1	Creez climatul optim desfăşurării activităţilor propuse: *Salutul Haideți să ne ridicăm Invitații-i salutăm: Bună dimineaţa! *Prezenţa *Repere temporale	- Elevii împărțiți pe 4 grupe (Bucuroșii, Supărații, Fricoșii, Furioșilor) pregătesc materialele ce le vor utiliza pe parcursul orei, salută şi completează ”Afișul întâlnirii de dimineață”.	conversaţia explicaţia	afișul întâlnirii de dimineață	frontal	observarea comportamentului;
2.	Captarea şi orientarea atenţiei 1’		Prezint planșa **“Zâna iarnă”** cu mesajul zilei ca pe o surpriză trimisă de Spiriduşul iernii cu ajutorul căruia, jucându-se, elevii vor învăţa lucruri noi.	Identifică simboluri ale anotimpului iarna. Observă atent steluțele, soarele, etc.	observaţia, conversația	planșa „Zâna iarnă”	frontal, individual	aprecierea verbală
3.	Anunţarea temei şi a obiectivelor 1’		Precizez subiectul lecţiei şi obiectivele operaţionale urmărite. Notez titlul lecției la tablă.	Recepţionează informaţiile transmise şi notează titlul lecției în caiete.	conversația, exercițiul	caiete	frontal	
4.	Dirijarea învăţării 25’	OC3 OC4 OC5 OA1 OC4	La videoproiector este prezentat textul **”Povestea pomului de iarnă”**, după Victor Eftimiu Dirijez discuţia cu elevii urmărind: denumirea personajelor, numirea emoţiilor trăite de acestea în poveste, precizarea cauzelor care au condus la trăirea acestor emoţii. Se realizează schema lecției la tablă: Propun elevilor pe grupe jocul **”Zarul emoțiilor”:** recunoaște emoția de pe fața zarului și numește personajul din textul studiat, apoi se va întoarce la grupă mimând emoția de pe respectivă. ➢ Bucurie. Bradul a fost bucuros că ...	Citesc şi ascultă cu atenţie povestea, urmărind personajele şi evoluţia lor. Participă activ la discuţii formulând răspunsuri complete. Utilizează limbajul corespunzător şi notează schema lecției în caiete. Câte un reprezentant de la fiecare grupă va veni pe rând la catedră, va	conversaţia, explicaţia, exerciţiul	la leptop, videoproiector, ppt Povestea pomului de iarnă”, după Victor Eftimiu	frontal	aprecierea verbală

		OC6 OC4 OC6	➢ Tristețe. Pasărea a fost tristă când ... ➢ Furie. Stejarul a fost furios crezând ... ➢ Frică/ teamă. Păsării i-a fos frică ... 5 puncte- denumirea emoției; 5 puncte- recunoașterea personajului; 5 puncte- mimarea corectă a emoției. Fiecare elev va avea pe masă fișa cu **”Emoțiile brăduțului**. Se vor completa spațiile punctate şi se va desena pe brăduț, faţa lui, potrivit situaţiei; • Sunt fericit când … • Mi-e frică dacă … • Sunt furios când … • Sunt trist când … - se observă că Brăduțul poate trece prin mai multe emoţii în situații diferite și se acordă punctajul: 5 puncte- completarea corectă a propozițiilor ; 5 puncte- redarea emoției pe fața brăduțului potrivit situației ;	arunca zarul, va recunoaște emoția și va denumi personajul din textul audiat care vizează emoția dată. Dacă răspunsul este greșit, poate fi corectat de un alt coleg de la o altă grupă care va primi punctajul. Câștigă grupa care obține cele mai multe răspunsuri corecte. Toţi elevii respectă regulile stabilite iniţial. Completează fișa conform cerințelor date.	exerci-țiul jocul didactic reflecţia personală	caiet zarul emoțiilor abțibilduri fișe de lucru	indivi-dual pe grupe indivi-dual	evalu-area recipro-că
5.	Fixarea cunoştinţelor (7 min)	OC2	La fiecare grupă există câte o planșă A3 cu jopcul ”Emoții”. - aruncă zarul și mută pionul ... - citește numele emoției de pe căsuța ...	Elevii se regrupează, ascultă indicațiile și joacă respectând cerințele.	jocul didactic	zaruri, pioni, planșă ”Emoții”	pe grupe	evalu-area recipro-că
6.	Obţinerea performan-ţei şi a feed-back-ul 3’	OC6 OM1	Joc: Brăduțul trist/vesel Elevii vor primi câte un brăduț pe care-l vor personaliza în funcție de emoţia pe care au avut-o la oră.	Elevii personalizează brăduțul în funcție de emoția care-i reprezintă.	exerci-țiul	brăduți, lipici, ochi, gură	indivi-dual	evalua-rea recipro-că
7.	Încheierea activităţii 1’		La finalul activității, se numără punctajul fiecărei grupe, se desemnează echipa/echipele câștigătoare și primesc abțibilduri.	Ascultă cu atenție concluziile și aprecierile formulate de învăţătoare.		abțibildu-ri	frontal indivi-dual	apre-ciere verba-lă

119. SĂRBĂTORIM CENTENARUL MARII UNIRI

Moț Patricia de la Școala Gimnazială „Iosif Moldovan „ din Arad

2018

COORDONATOR PROIECT:
Prof.inv. primar:Moț Patricia

MOTTO:

„ Unirea tuturor românilor într-un singur stat este cea mai firească pretenţie de civilizaţie..” Vasile Goldiș

Argument

Unirea înfăptuită acum 100 de ani ne determină să ne reunim, mobilizându-ne spre a serba acest mare eveniment care ne marchează ca popor, întregindu-ne ca nație. Generațiile de azi trebuie să cunoască istoria glorioasă a înaintașilor, reușind a-și recunoaște originile și identitate culturală. Activitățile derulate cu ocazia Marii Uniri vin să suplimenteze informațiile expuse pe cale orală sau vizuală, sedimentând cele mai importante aspecte ale acestui mare eveniment național.

TITLUL PROIECTULUI: „Sarbătorim Centenarul Marii Uniri”
DURATA : 2 zile (28 noiembrie 2018 – 29 noiembrie 2018)
GRUPUL ŢINTĂ: elevii clasei pregătitoare „B” Step by Step
OBIECTIVE CADRU:

- Cunoaşterea unor elemente de istorie, geografie, religie care definesc portretul spiritual al poporului român;
- Stimularea dorinţei de cunoaştere a realizărilor strămoşilor noştri şi mândria faţă de trecutul istoric al acestor meleaguri şi oameni ;

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:

- să-şi îmbogăţească vocabularul activ şi pasiv cu cuvintele noi întâlnite în textele studiate;
- să (re)cunoască evenimentul istoric sărbătorit;
- să utilizeze metode simple metode şi unelte simple în realizarea activităţii practice propuse;
- să intoneze cântecele acompaniaţi de învățătoare
- să manifeste în timpul activităţilor atitudini de cooperare;

RESURSE:
UMANE: elevi, învățătoare
MATERIALE: baloane în culorile drapelului, insigne, acuarele, farfurii cartonate, foi flip-chart, creioane cerate, foi cartonate, colorate, steagul Tricolor, Stema Ţării, Harta României, laptop, boxe,

CD-uri cu muzică patriotică, culori, hârtie creponată, lipici, pensule, panglică tricolor, perforator inimioare, foi colorate

METODE, TEHNICI ŞI PROCEDEE:

Explicaţia, conversaţia, expunerea, problematizarea, Brainstormingul, povestirea, munca independentă, exerciţiul, jocul, demonstraţia

EVALUAREA

Prezentarea unui program artistic dedicat Zilei Naţionale a României

Turul galeriei

Programul activităţilor derulate

Nr. crt.	Activitatea	Loc de desf	Termen	Responsabil
Miercuri 28 XI	*Să cunoaştem mai multe despre Marea Unire. *Prezentarea unui material cu privire la Marea Unire, în care vor fi ilustrați responsabilii acestei mari realizări.	Sala de clasă	28.11. 2018	Învățătoare
Miercuri XI	*Evocarea evenimentului în pictură, realizarea unei expoziţii ale drapelului realizat. *Mâini de românaş- creionarea conturului mâinii pe foi colorate în cele trei culori și crearea unui cadran din mâinile decupate pe panoul clasei	sala de clasă	28.11. 2018	Învățătoare
Miercuri 28 XI	*Confecţionarea de steaguri, ecusoane, insigne cu tematica centenarului	sală de clasă	28.11. 2018	Învățătoare
Miercuri 28 XI	***Mândru sunt de țara mea*** * Învățarea unor cântece dedicate Unirii. “Hai să-ntindem hora mare” *Intonarea imnului național	sala de clasă	28.11 – 29.11. 2018	Învățătoare
Joi 29 XI	**România, te iubesc!** *Realizarea unei hărți a țării pe foaie de flip-chart, utilizând materiale reciclabile(dopuri colorate) împărțind harta în culorile tricolorului	Sala de clasă	28.11. 2018	Învățătoare
Joi 28 XI	***Iubim românește...*** *Confecționarea unui steag al României, în care se vor lipi inimioare în cele trei culori primare(roșu, galben și albastru) *Defilare cu steguleţe și dansarea Horei Unirii	Sala de clasă Curtea școlii	29.11. 2018	Învățătoare
Joi 29 XI	***Românașii-s mici artiști*** * Confecționarea unor hărți din farfurii cartonate pe care se va picta folosind culorile drapelului	Sala de clasă	29.11.201 8	Învățătoare

* Expoziții ale lucrărilor realizate

120. PROIECTUL ERASMUS+ „BRIDGING DIFFERENCES THROUGH MUSIC”

Profesor psihopedagog: Mucea Camelia
Mucea Camelia Centrul Școlar Pentru Educație Incluzivă Cluj-Napoca

În contextul european actual, se impune din ce în ce mai mult necesitatea unei educații bazată pe deschidere și toleranță. Cunoscându-i pe alții, înțelegându-le valorile și cultura, ne putem integra mai bine în acestă lume și la rândul nostru, putem fi înțeleși mai bine de către ceilalți. Lucrarea prezentă își propune să prezinte un Proiect Erasmus+ bazat pe dezvoltarea unor activități muzicale, realizate în colaborare de elevi/persoane cu și fără dizabilități.

Interacțiunea socială este un factor remarcabil pentru a crea o comunitate europeană incluzivă și coerentă. Prin urmare, trebuie să includem tot felul de indivizi în aceste interacțiuni și indivizii, indiferent de abilitățile și capacitățile lor, trebuie să joace un rol activ pentru a fi viitori cetățeni ai Europei. Acest lucru ne-a determinat să găsim modalități de integrare și colaborare a persoanelor de diferite tipuri. Prin urmare, am utilizat muzica ca instrument pentru realizarea acestui scop și a acestui proiect. Diferitele activități muzicale dezvoltate au avut și scopul de a îmbogăți instituțiile partenere, deschizând noi oportunități de aplicare a muzicii în diferite contexte educaționale. Deoarece muzica este unul dintre instrumentele care transmit elemente culturale ale unei societăți, a fost un instrument adecvat pentru a învăța, a împărtăși și a trăi cultura altor țări.

Proiectul au o mare valoare pedagogică deoarece corelează curriculumul școlar cu nevoile elevilor, oferă elevilor oportunități de autoexprimare, activizează învățarea, oferă posibilitatea unei aprecieri prognostice indicând în ce măsură elevul are sau nu aptitudini reale pentru un anumit domeniu de activitate, oferă o apreciere diagnostică privind aptitudinile creatoare ale elevului. Prin intermediul acestui proiect, elevii și profesorii au avut ocazia de a înțelege rolul învățării limbilor europene indiferent de naționalitatea lor sau de capacitățile și abilitățile lor mentale sau fizice. De asemenea, proiectul a dezvoltat abilitățile TIC ale profesorilor, elevilor și ale altor participanți prin utilizarea tehnologiilor moderne pentru a comunica eficient și pentru a implementa sarcinile de lucru. A fost și o oportunitate de a învăța practicile sistemelor de învățământ străine în ceea ce privește metodele de predare incluzive, fiecare partener îmbunătățind utilizarea aplicațiilor muzicale și folosindu-le ca instrument de integrare socială a beneficiarilor săi.

Proiectul „BRIDGING DIFFERENCES THROUGH MUSIC” este un proiect cross-cultural bazat pe dezvoltarea unor activități muzicale, muzica fiind un element specific fiecărei comunități și un instrument adecvat pentru descoperirea altor culturi, implică în dezvoltarea activităților elevi/ persoane cu/ fără dizabilități și este dezvoltat pe parcursul a doi ani 2016- 2018. Proiectul presupune colaborarea a cinci parteneri din diferite țări (patru dintre parteneri școli, iar un partener o asociație). Țările partenere proiectului sunt Spania. România, Turcia, Polonia și Italia. Partenerul italian al proiectului este o asociație care dezvoltă instrumente muzicale pentru persoane cu dizabilități, oferind prin intermediul acestora beneficiarilor săi alte posibilități de integrare socială în ciuda diferitelor handicapuri.

Sigla proiectului

Logo-ul proiectului

Break the walls with music sounds

Obiectivele proiectului:

- stimularea dorinței de cunoaștere a altor popoare, a culturii lor;
- consolidarea deprinderilor de exprimare a sentimentelor, stărilor sufletești prin intermediul muzicii;

- consolidarea deprinderilor de utilizare a unor instrumente muzicale convenționale/neconvenționale pentru a crea sunete muzicale și muzică;
- dezvoltarea creativității elevilor prin intermediul unor activități muzicale;
- consolidarea abilităților de colaborare între partenerii proiectului prin realizarea unor activități în colaborare (videoclipurile de introducere a proiectului ,,Bridge the difference" și a cântecelor proiectului ,,All we need is love"- Love Song, ,,All we need is peace"- Peace Song)

Mai întâi, pentru a se familiariza cu specificul proiectului, elevii au localizat pe hartă țările partenere, au apreciat distanța acestora față de țara noastră, au realizat un poster al proiectului.

Pe parcursul derulării proiectului au fost dezvoltate mai multe activități:
-activități ritmice (Învață-mă ritmul tău!)

-activități de compoziție (Love Song, Peace Song)

-activități de improvizație muzicală (Să improvizăm împreună!)

-cântece și dansuri tradiționale (Învață-mă dansul tău!)

-prezentarea unor instrumente muzicale tradiționale

-prezentarea costumelor tradiționale, cântecelor și dansurilor tradiționale

Pentru dezvoltarea activităților proiectului, elevii școlii noastre au colaborat cu elevi ai Școlii Gimnaziale „Horea” Cluj-Napoca.

Impactul proiectului asupra beneficiarilor:

- o înțelegere mai bună a diferitelor tipuri de persoane;
- creșterea empatiei și motivației de a fi membrii unei societăți europene bazate pe toleranță și deschidere față de nevoile celor din jur;
- creșterea gradului de inserție socială a persoanelor cu nevoi speciale;
- descoperirea altor culturi și popoare prin intermediul mobilităților transnaționale;
- consolidarea abilităților de a lucra în echipă, de a-și asuma responsabilități și de a lua decizii;
- sporirea încrederii în forțele proprii, prin conștientizarea faptului că au șanse egale de a învăța, lucra și locui oriunde în Europa;
- dezvoltarea abilităților de comunicare într-o limbă străină;
- dezvoltarea abilităților muzicale;
- creșterea motivației de a învăța și a descoperi lucruri noi;
- dezvoltarea creativității prin intermediul dezvoltării sarcinilor proiectului;
- cunoașterea unor tehnici inovatoare și posibilitatea de a utiliza cele mai noi descoperiri în domeniul activităților muzicale;
- îmbunătățirea abilităților de utilizare a TIC;
- utilizarea muzicii ca agent de integrare socială pentru crearea unei societăți incluzive;
- înțelegerea rolului învățării pe tot parcursul vieții, a necesității de a fi mai degrabă producători, decât consumatori sau destinatari a unor produse sau servicii;
- îmbogățirea experiențelor de predare și învățare prin diseminarea experiențelor de bune practici.

Puteți vizualiza proiectul nostru pe aceste site-uri:

www.erasmusbdtmproject.com
https://live.etwinning.net/projects/project/132931
https://twitter.com/bdtm_project
https://www.youtube.com/channel/UCVLd6TM2S1GLI9j9oKqkw4w

După cum se poate observa au fost exploatate la maximum diferite modalități de exprimare prin intermediul muzicii, elevii au avut posibilitatea de a participa activ în dezvoltarea activităților, de a comunica, de a colabora cu elevii și profesorii țărilor partenere. Evaluările fiecărei activități au arătat că fiecare elev/profesor a avut posibilitatea să se manifeste liber, să-și sporească încrederea în forțele proprii, să stabilească punți de comunicare cu alți elevi/profesori, să facă schimburi de idei etc. Toți participanții au apreciat activitățile desfășurate, simțindu-se mândrii de produsele realizate.

Una din marile încercări ale vieții sociale este lupta cu diferența. Muzica este o formă de cunoaștere a realității prin intermediul sunetelor muzicale, fapt care îi conferă și o funcție cognitivă. Ea dezvăluie sentimente, atitudini, modele și oferă soluții pentru depășirea obstacolelor.

121. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Munteanu Simona
Școala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare" Vaslui
Prof. înv. primar Diaconu Alina
Școala Gimnazială ,,Mihai Eminescu" Vaslui

Clasa : a IV-a
Disciplina : **Ştiinţe ale naturii**
Subiectul : **Adaptări ale animalelor la condiții de viață din diferite medii**
Tipul lecţiei **:** de predare-învățare
Obiective operaţionale :
O_1 – să recunoască caracteristicile şi importanţa mediilor de viaţă;
O_2 – să identifice schimbările structurale ale animalelor adaptate la mediile acvatic, aerian;
O_3 – să explice influența factorilor de mediu asupra viețuitoarelor;
O_4 – să localizeze în funcție de punctele cardinale medii de viață;
O_5 – să identifice comportamentele animalelor de protejare împotriva condițiilor excesive de temperatură.
Metode şi procedee : explicaţia, demonstraţia, conversaţia, exerciţiul, problematizarea, jocul didactic,
brainstorming
Mijloace de învăţământ: PPT, aplicația Learning Apps.org, calculator, telefoane mobile, teste, foi, jetoane

Scenariul didactic

Momentele lecţiei	Activitatea de învăţare	Strategii didactice	Forme de organizare
1.Moment organizatoric	Elevii îşi pregătesc cele necesare orei de ştiinţe ale naturii. Se asigură condiţiile necesare unei bune desfăşurări a lecţiei.	conversaţia	frontal, individual
2. Captarea atenţiei	Verific realizarea temei pe aplicatia online Learning Apps.org, Testul ,,Adaptări ale plantelor la condițiile de viață din diferite medii".	conversaţia demonstrația	individual
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor	-Anunţ tema şi obiectivele urmărite pe parcursul orei. În lecția de astăzi de la ştiinţe vom afla cum s-au adaptat animalele la condițiile de viață din diferite medii. Voi completa la tablă schema cu medii de viață. Deșetul Pădurea Balta **MEDII DE VIAȚĂ**	conversaţia explicaţia exerciţiul	frontal aplicatia online Learning Apps.org

	 Zona polară Peştera Marea	brainstorming	frontal
4. Dirijarea învăţării	- Vizualizarea materialullui multimedia de pe manualul digital. - Cum se adaptează animalele la condițiile din diferite medii de viață? - Ce fac păsările toamna? - Dar ursul, vulpea, lupul, insectele? - Prin ce se deosebesc peștii de păsări? De ce? - Cum pot rezista cămila în deșert și ursul, pinguinii la Polul Nord? - Realizarea schemei la tablă și pe caiete.	conversaţia analiza descrierea problematizarea conversaţia	frontal frontal individual
5. Asigurarea conexiunii inverse	Elevii vor fi împărţiţi în şase grupe. Fiecare grupă va primi câte o coală de hârtie și realizează un colaj, respectând condițiile date. **- Localizează mediile de viață, respectând condițiile:** Stabilește punctele cardinale: N, S, E, V. În extremitatea nordică și cea sudică așază **zonele polare. Pădurea** se află la sud de Polul Nord, dar la nord de **deșert**. **Delta** se află în estul pădurii. **Peștera** se află în sud-estul deșertului. **Oceanul** se află în vestul peșterii. **Potrivește animalele** (ursul polar, pinguinul, lupul, pelicanul, cămila, delfinul, liliacul) **la mediul de viață corespunzător.** - Descoperă cuvântul ascuns în numele viețuioarelor. (mediu) - **Evaluarea activității** Rezolvarea unui test grilă pe aplicația aplicatia online	conversaţia explicaţia exerciţiul	munca în echipă individual frontal frontal pe echipe

6. Evaluarea cunoştinţelor	Learning Apps.org	demonstratia	individual
7. Aprecieri şi recomandări	Fac aprecieri asupra calităţii activităţilor desfăşurate de elevi, asupra comportamentului pe care l-au avut la oră.	evaluare apreciere	
8. Tema pentru acasă	Găsiţi curiozităţi/ informaţii despre diferite plante şi animale.	explicaţia	

122. PROIECT DIDACTIC

Prof. Murgu Alexandra,Școala Gimnazială Nr.18 ,Galați

DISCIPLINA: Comunicare în limba română
UNITATEA TEMATICĂ: „Salutare ,primăvară!"
SUBIECTUL LECŢIEI: „Legenda ghiocelului" de Eugen Jianu
FORMA DE REALIZARE*:* activitate integrată
PROF.ÎNV PRIMAR: Murgu Alexandra
TIPUL LECŢIEI: transmitere şi dobândire de noi cunoştinte
DISCIPLINE INTEGRATE*: Comunicareînlimbaromână*
Matematică şi explorarea mediului
Arte vizuale şi abilităţi practice
DURATA :50 minute (35 de minute de curs + 15 minute de activităţi recreative)

COMPETENTE SPECIFICE:

Comunicare în limba română

1.1. Identificarea semnificaţiei unui mesaj scurt, pe teme familiare, rostit clar şi rar ;
1.2. Identificarea unor informaţii variate dintr-un mesaj scurt, rostit clar şi rar ;
1.4. Exprimarea interesului pentru receptarea de mesaje orale, în contexte de comunicare cunoscute ;

Matematică şi explorarea mediului

1.4. Efectuarea de adunări şi scăderi în concentrul 0-31, prin adăugarea /extragerea a 1-5 elemente
dintr-o mulţime dată ;
5.2. Rezolvarea de probleme în care intervin operaţii de adunare sau scădere cu 1-5 unităţi în concentrul 0-31, cu ajutorul obiectelor ;

Arte vizuale și abilități practice

2.3. Realizarea de aplicaţii/compoziţii/obiecte/construcţii simple, pe baza interesului direct. ;

Obiective operaționale:

La sfârşitul lecţiei, elevii vor fi capabili:

C.L.R.

O_1 – să asculte cu atenție" Legenda ghiocelului „de Eugen Jianu;
O_2 – să identifice personajele principale ale poveştii; (Ghiocelul,Moş Omăt ,Baba Iarnă);
O3 – să răspundă la întrebări pe baza textului;
O4- să realizeze schema grafică a cuvintelor date.(gâscă,alge,Gabriela ,cârling);
O5-să alcătuiască propoziţii cu cuvinte date.(ghiocel,primăvară,vesel,flori);

M.E.M

O6- să formeze operaţii cu jetoanele ilustrate pe tablă ;
O7 -să compună probleme cu suportul intuitiv dat;

A.V.A.P.

O8 – să lipească florile date pe crenguţele copacului;

Strategii didactică:

Resurse procedurale:

- **Metode şi procedee:** conversaţia, exerciţiul, explicația, observația, aprecierea verbală,evaluarea orală;
- **Forme de organizare:** frontal, individual, pe grupe;
- **Forme de evaluare :** fişe de evaluare;

Resurse materiale: poster rebus, coş cu flori şi ghicitori, ppt,video proiector,planşă cuvinte,tablă magnetică ,markere,jetoane cu imagini,cartonaşe cu flori şi albină,copăcel,jetoane cu flori şi cuvinte.
Resurse temporale: 35minute + 15 minuteactivitățiîncompletare.

BIBLIOGRAFIE:

- Grigore, Adina; Toma, Cristina: *Ghidul cadrului didactic pentru clasa pregătitoare*,Editura Ars Libri, 2013;
- Mîndru, Elena; Borbeli, Lucica: *Strategii didactice interactive*, Editura Didactica Publishing House, 2010;
- Pârâială, Viorica; Pârâială, Dumitru: *Activităţi în completarea programului din ciclul primar*, Editura Euristica Iaşi, 2003;
- Curs formare: *Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii din clasele I-IV - program de formare continuă de tip „blended learning" pentru cadrele didactice din învăţământul primar*, Editorul materialului MECTS, august 2013;
- Şerdean, Ioan: *Metodica predării limbii române la clasele I-IV*, Editura Didactică şi Pedagogică Bucureşti, 1993;
- Programa școlară pentru disciplina *COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ*, Clasa pregătitoare, clasa I și clasa a II-a aprobată prin ordin al ministrului Nr.3418/ 19.03.2013;
- www.didactic.ro.

Etapele activității	*Ob. op.*	*Conținutul informațional al lecției*		*Resurse*			*Evaluare*
		Activitatea cadrului didactic	*Activitatea elevilor*	*Procedurale*	*Materiale*	*Organizatorice*	
1.Moment organizatoric *1'*		Asigur climatul adecvat desfăşurării lecţiei şi verific pregătirea materialelor necesare pentru desfășurarea activității.Elevii vor fi așezați în semicerc pregătiţi pentru a începe activitatea.	Elevii se pregatesc pentru începerea activității.	conversaţia		frontal	
2.Captarea atenției 5'		*Prezint elevilor un coşuleţ cu flori de primăvară.Fiecare floare are câte o ghicitoare de la Zâna Primăvară pe care elevii trebuie să le ghicească. Fiecare răspuns la ghicitoare va fi completat în rebus. Pe verticală vom descoperi cuvântul ''GHIOCEL''; **(Anexa 2)**	Sunt atenți la conținutul mesajului . Elevii răspund la ghicitori şi descoperă titlul lecţiei.	conversația	Cosulet cu flori,planşă cu rebus	frontal	
3.Anunțarea subiectului şi a obiectivelor lecției *1'*		*Astăzi, la ora de comunicare în limba română, vom discuta despre povestea "Legenda ghiocelului" de Eugen Jianu.Dacă veți fi atenți, la sfârșitul orei, veți putea să răspundeți la întrebări,să identificați personajele din poveste,să povestiți fragmente din poveste.	Ascultă cu atenţie informaţiile.	Conversația Explicația		frontal	

4.Dirijarea învățării*30'*	O1 O2 O3

		AL-GE SUNETUL[G] 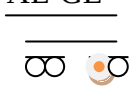 GA-BRI - E - LA SUNETUL[G] CAR- LIG SUNETUL [G] 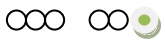		Conversaţia Explicaţia	Tabla magnetică marker	Frontal	Observarea sistematică aprecierea verbală
	O5	Solicit elevilor să alcătuiască propoziţii cu următoarele cuvinte: ghiocel, primăvară,vesel,flori.	Elevii alcătuiesc propoziţii cu acestea. Vom realiza schema grafică a propoziţiilor la tablă. Exemplu: GHIOCELUL ESTE GINGAŞ.			Individual	
	O6 O7	***ACTIVITATEA 2*** Pe tablă voi afişa diverse jetoane cu flori .Pe baza acestora vom forma operaţii , identificăm numărul dar şi probleme ilustrative.	Elevii observă imaginile ilustrative ,formează operaţii,le rezolvă şi răspund la problemele ilustrative.	Observaţia Conversaţia	Jetoane cu imagini	Frontal	
		ACTIVITATEA 3 Desfăşurarea jocului **"Albinuţa şi florile"** **<u>Descriere:</u>** Elevii vor primi cartonaşe cu flori, iar unul dintre ei va primi un cartonaş cu o albinuţă. "Elevii – flori" sunt aşezaţi în cerc,	Elevii sunt atenţi la regulile jocului, ascultă explicaţiile date şi execută jocul. Cântă la unison: Albinuţa a plecat Să culeagă miere Pe o floare s-a aşezat	Explicaţia	Cartonaşe cu flori şi albină		

		iar “elevul – albinuţă” se află în mijloc. **Regula jocului:** Acesta trebuie să meargă să aleagă un coleg şi să ghicească numele florii de pe cartonaş. Dacă ghiceşte, va alege alt elev şi jocul continuă. Dacă nu ghiceşte, devine floare şi un alt elev îi ia locul.	Şi nectar îi cere. De ghiceşti cum m-o chema, albinuţă dragă, Cu tine mă vei lua, albinuţă dragă. Ai ghicit, ai ghicit! Floarea cea aleasă Fericit, mulţumit, Ai s-o duci acasă. Sau: N-ai ghicit, n-ai ghicit! Ce bine ne pare! De acum ai să fii Ca şi noi o floare. Elevii vor interpreta cântecul . Solicit elevii să interpreteze cântecul“Înfloresc grădinile	Conversaţia		frontal	
5.Activitatea recreativă 12’	O8	Pe tablă voi afişa tulpina unui copac. Elevii vor extrage din coş câte o floare .Va trebui ca fiecare copil să citească silabele de pe petale pentru a forma cuvinte. **(Anexa 4)**	Elevii sunt atenţi la explicaţiile date şi rezolvă sarcina dată. Privesc “Copăcelulprimăverii” şilipescflorilepecrenguţe.	Conversaţia Explicaţia Observatia	Copacel, Jetoane cu flori si cuvinte	individual	
6.Incheierea activitatii 1’		*Fac aprecieri verbale asupra participării elevilor la lecţie şi îi evidenţiez pe cei care au răspuns corect pe parcursul acesteia.	Ascultă cu atenţie aprecierile.	conversaţia		frontal	aprecierea verbală

123. PROIECTUL DE PARTENERIAT- ÎNTRE TEORIE ŞI PRACTICĂ

Prof. învăţământ primar:Neacșu Cătălina,
Prof. învăţământ primar :Stoica Mădălina ,
Școala Gimnazială ”Matei Basarab” Târgoviște

Proiectul este un complex de activităţi specifice noi , programate în conformitate cu un plan de activităţi , în scopul realizării unor obiective, într-un interval de timp definit , cu ajutorul unor resurse umane , tehnice şi financiare , identificate ca atare la momentul elaborării propunerii de proiect .

Proiectul mai este definit ca fiind un ansamblu de activităţi cu caracter temporar , întreprinse cu scopul de a crea un produs sau serviciu nou. Din această definiţie rezultă caracterul temporar al activităţilor din cadrul proiectului şi unicitatea serviciului sau produsului .

Parteneriatul este unul din cuvintele cheie ale pedagogiei contemporane.Este un concept şi o atitudine în câmpul educaţiei . Ca atitudine , parteneriatul presupune:

- acceptarea diferenţelor şi tolerarea opţiunilor diferite ;
- egalizarea şanselor de participare la o acţiune educativă comună ;
- interacţiuni acceptate de toţi partenerii ;
- comunicare eficientă între participanţi ;
- colaborare – acţiune comună în care fiecare are rolul său diferit ;
- cooperare - acţiune comună în care se petrec interrelaţii şi roluri comune .

O reformă autentică a învăţământului este centrată pe autonomia , inteligenţa , voinţa şi creativitatea elevului . ELEVUL trebuie ascultat cu răbdare , lăsat să se exprime , să se dezvăluie , să-şi manifeste opinia , să acţioneze . El trebuie acceptat aşa cum este ,ajutat să fie el însuşi , să-şi manifeste personalitatea şi propria valoare , să-şi găsească propriul drum , dezvoltându-şi înclinaţiile , preocupările şi interesele . Schimbarea efectivă a activităţii la clasă trebuie să înceapă cu o relaţie nouă a educatorului cu elevii , cu repoziţionarea rolului şi statutului elevului în procesul educaţional , precum şi cu noi funcţii ale cadrului didactic.

Situarea elevului în centrul procesului educaţional a constituit o schimbare fundamentală care a atras după sine necesitatea găsirii acelor soluţii didactice care să stimuleze performanţa elevului , cel puţin la nivelul descris de potenţialul său .

Proiectul de parteneriat , formă modernă şi complexă de învăţare- evaluare , se bazează pe toate formele de organizare a activităţilor – individual , pe perechi , pe grupe , frontal – grupele participante devenind o comunitate de învăţare , în care fiecare contribuie atât la propria formare ,cât şi la procesul de învăţare colectiv . Elevii sunt solicitaţi să apeleze la acele surse care îi ajută la rezolvarea problemelor şi sunt implicaţi în experienţe de învăţare complexe , PROIECTE din viaţa reală prin care îşi dezvoltă cunoştinţele şi deprinderile.

Învăţarea bazată pe proiect este o abordare instrucţională care angajează elevii într-o investigaţie bazată pe cooperare- comunicare- colaborare . Elevii află soluţiile problemelor prin:

— formularea şi rezolvarea întrebărilor ;
— dezbateri de idei ;
— proiectarea de planuri sau experimente ;
— comunicarea ideilor şi a rezultatelor unii altora ;
— adresarea de noi întrebări ;
— crearea de produse noi;
— extragerea concluziilor;
— formularea de predicţii.

Cercetările au arătat că această abordare are o eficienţă crescută în creşterea motivaţiei copiilor şi în stimularea operaţiilor superioare ale gândirii .Învăţarea bazată pe proiect este o acţiune de cercetare şi acţiune practică în acelaşi timp .

Pornind de la premisa că învăţarea activă este cheia performanţelor şi că folosirea metodelor alternative de evaluare favorizează identitatea "unicităţii " elevului , în anul şcolar 20018/2019 am realizat proiecte de parteneriat cu elevii clasei a-I –aB și a IV-a A .

PARTENERIAT EDUCAȚIONAL :" LA FEL ȘI TOTUȘI DIFERIȚI "
ÎNCHEIAT ÎNTRE :

Școala "Matei Basarab " reprezentat prin prof. Șontea Florin Eusebiu ,în calitate de director, Stoica Mădălina șiNeacșu Cătălina în calitate de învățător
și
Școala Gimnaziala Specială Târgoviste reprezentată prin director,prof. Marinescu Eugenia , prof. Grigore Manuela-Înv.itinerant Școala" Matei Basarab"
și
Grădinița ''Raza de Soare''-grupa Piticot ,grupa copiilor cu ces reprezentată prin director Cuculea Catalina , ed.Iarca Adriana-educatoare la grupa Piticot ,grupa copiilor cu ces din cadrul gradinitei" Rază de soare" și prof.Dragan Dorel –prof. logoped.
si
grupa Superpiticii,ed.Siminiciuc Laura si Anghel Carmen
SCOPUL: Socializarea și cresterea calității actului educativ al elevilor din grupul ținta

GRUP ȚINTĂ: Preșcolarii din grupa Piticot- grupa copiilor cu CES din Grădinița ''Rază de Soare'' Târgoviște,grupa Superpiticii **și** elevii clasei a I-a B și a IV-a A din Școala "Matei Basarab**"**
CADRE DIDACTICE RESPONSABILE DE COORDONAREA ACTIVITĂȚILOR DESFĂȘURATE ÎN PARTENERIAT:
- învățător : Stoica Mădălina
- învățător : Neacșu Cătălina
- învățător itinerant :Grigore Manuela
-educatoare:Iarca Adriana
-profesor:Dragan Dorel

PREZENTARE GENERALA:
Proiectul se adreseaza elevilor cu debilitate mintala severa și elevilor din școala de masă din grupul tinta. Datorita gradului crescut de heterogenitate a colectivelor de elevi, consideram util acest proiect de parteneriat,pentru a usura socializarea si toleranta elevilor in ceea ce priveste activitatea fiecarui membru al grupului.

OBIECTIVE GENERALE:
Cunoasterea particularitatilor psiho-fizice a copiilor din grupul tinta
Desfasurarea unor activitati extrascolare comune
Expozitii cu lucrari ale copiilor
Pregatirea si desfasurarea unor serbari comune, excursii, vizite
Intarirea relatiilor dintre educatia scolara si cea extrascolara in scopul eficientizarii procesului instructiv-educativ;
Obiective operationale:
Să respectarea drepturilor copilului ;
Să-și formeze un stil de munca ordonat,
Să accepte și să tolereze reciproc stilul de munca reciproc
Să-și formeze și să-și dezvolte abilitatile de comunicare,și relaționare.
Obiective educative:
Formarea unor sentimente de apartenența la un grup educațional.
Formarea și dezvoltarea atitudinii de cooperare și întrajutorare în cadrul grupului;

Formarea și dezvoltarea unor sentimente de prietenie și de acceptare a membrilor grupului indiferent de nivelul dezvoltarii psiho-fizice a acestora;
Formarea unui colectiv închegat, omogen, alcatuit din colegi și prieteni din clase și școli diferite.

Resurse umane și materiale:

Elevi,parinti,cadre didactice,logopezi,asistet social
Blocuri de desen, culori, acoarele,creta colorata,jocuri de costructie, radiocasetofon, cd, instrumente musicale, panouri expozitionale

ACTIVITĂȚI PROPUSE SPRE REALIZARE

ACTIVITĂȚI ÎN COMUN

1)Să ne cunoaștem !-vizită la școala "Matei Basarab" a prescolarilor de la Gradinița''Rază de Soare'' -noiembrie 2018 -SERBARE
2)"Vine Moș Craciun" !- Cântece și poezii – decembrie 2018
3)Să legăm prietenii!-vizită la Gradinița''Raza de Soare'' a elevilor din Școala " Matei Basarab "- februarie 2019
SERBARE
4)" De ziua mamei" ! – Cântece și poezii despre mama – 8 Martie 2019

ACTIVITĂȚI ÎN COMUN

5)Sub genericul "Hristos a înviat" ! – miniexpoziție cu desene și felicitari cu tematica pascală- aprilie 2019
6) Excursie tematică –"Frumusețile patriei"!-București - mai 2019

SERBARE
8)1 Iunie - Ziua copilului de pretutindeni – Cântece și poezii – Desene pe asfalt – iunie 2019

Parteneriatele realizate în anul școlar trecut m-au ajutat să-i redescopăr pe elevii clasei , pe unii să- i cunosc mai bine . CONCLUZIILE şi observaţiile mă determină să folosesc cât mai des această modalitate de învăţare- evaluare :

- parteneriatele au un conţinut transdiscipinar deoarece prin realizarea proiectu- lui se ating obiectivele de referinţă ale mai multor arii curriculare ;
- activităţile propuse sunt extinse spre alte zone din afara şcolii , astfel copiii se apropie de realitatea cotidiană ;
- resursele materiale sunt procurate prin apelul la cât mai multe persoane care pot sprijini desfăşurarea proiectului(sponsori , părinţi etc.) ;
- formează deprinderi de muncă în echipă , fiecare copil contribuind la succesul echipei , fiecare copil fiind format să accepte părerile altora ;
- parteneriatele. trezesc interesul pentru cercetare , dezvoltă spiritul de colaborare şi întrajutorare , sporesc încrederea în forţele proprii ;
- creează cadrul propice pentru a colabora , a compara , a învăţa de la ceilalţi a-şi exprima părerile , gândurile , bucuriile , speranţele ;
- cei timizi , cei mai puţin activi au ocazia să- şi descopere calităţi pe care nu ştiau că le au ;
- parteneriatele sunt adevărate schimburi de experienţă pentru cadrele didactice ;
- pentru elevii din şcoala specială , parteneriatul este o modalitate benefică şi necesară de a socializa , de a comunica ,de a-şi forma acele deprinderi de comportament acceptate de societate , formându-i pentru viaţă în comunitate şi cu comunitatea .
- la finalul fiecărei activităţi se realizează "DOVEZI" ale muncii în echipă :fotografii , portofolii , albume , pliante ,etc. care pot deveni adevărate modele pentru ceilalţi copii.

Proiectele se pot îmbogăţi sau simplifica în funcţie de mai mulţi factori , dar cel mai important cred că este preocuparea şi deschiderea învăţătorului spre nou , spre

schimbare . A nu profita de aportul formativ- educativ al activităţilor în parteneriat , înseamnă a refuza dreptul copiilor de a învăţa să comunice deschis , de a avea puterea să recunoască atunci când au nevoie de ajutor , pentru a-l cere fără rezerve , înseamnă
a-i lipsi de capacitatea de a fi toleranţi , însuşire neapărat necesară în societatea noastră.

BIBLIOGRAFIE :

- Ioan Neacşu – Metode şi tehnici de învăţare eficientă , ED. Militară , Bucureşti , 1990
- Revista "Învăţământul primar " – colecţie 2004-2009
-Alois Gherguţ- Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale , ED.Polirom , Iaşi , 2006

124. METODE DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ

prof. înv. primar Nencu Karina Mihaela,
Șc. Gimnazială ”Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu”-Buzău

„Citeşte !Citeşte mereu, creierul tău va deveni laborator de idei şi imagini din care vei întocmi înţelesul şi filosofia vieţii.” zicea Mihai Eminescu. Dar în societatea actuală în care internetul a devenit indispensabil, fiind o sursă facilă de informații și divertisment, cum mai reușim să îi determinăm pe copii să se îndrepte către lectură?

Știm că scopul principal al activităţilor de lectură este dezvoltarea gustului pentru citit, stimularea interesului pentru cunoaşterea realităţii, îmbogăţirea vieţii sufleteşti, cultivarea unor trăsături morale pozitive. Cum atragem însă copiii spre lectură?

Ajută foarte mult exemplul personal oferit de părinți și de cadrul didactic în școală. Dar nu e suficient.De aceea pentru a răspunde la această întrebare este bine să ne amintim de ceea ce susţinea J.A.Comenius : *„Baza unui învăţământ plăcut constă în a trata spiritele aşa cum vor să fie tratate prin natura lor, pentru că natura umană e liberă, iubeşte spontaneitatea şi urăşte constrângerea.”*[1] De aceea, cele mai eficiente strategii folosite pentru stimularea interesului pentru lectură vor fi cele care sunt atractive pentru elevi, care presupun jocuri didactice şi le menţin atenţia şi implicarea voluntară. Multe dintre acestea se bazează pe stimularea curiozităţii şi creativităţii.

Voi prezenta pe scurt câteva dintre metodele utilizate cu scucces la clasă, cu elevii mei, evidențiind de fiecare dată în ce măsură au fost atinse obiectivele propuse cu ajutorul lor.

Textul „umplut”

Este un exerciţiu de recunoaştere şi diferenţiere a textului literar de cel ştiinţific. Se dau copiilor fişe în care un anumit text cuprinde fragmente scrise în stiluri diferite – literar sau ştiinţific. Se cere elevilor să sublinieze frazele literare, delimitându-le de celelalte. *Încă de prima dată când au primit această sarcină, majoritatea elevilor au reuşit să identifice corect cele două stiluri. Numai 3 elevi au fost nesiguri în ceea ce priveşte modul de încadrare al anumitor fraze.*

Lectura predictivă

Se citeşte un text literar de către învăţător. Din când în când, în momente cheie, elevii sunt antrenaţi să îşi spună opinia cu privire la ce se va întâmpla în continuare. Vor realiza un tabel al predicțiilor:

Ce crezi că se va întâmpla în continuare?	Ce dovezi ai?	Ce se întâmplă cu adevărat

În cadrul orelor am înlocuit textul cu vizionarea unui film de desene animate, cu valoare educativă. Din când în când am oprit derularea, elevii fiind puşi în situaţia de a-şi exprima părerea în legătură cu modul de desfăşurare a acţiunii. Pentru stimularea şi motivarea lor în ceea ce priveşte parcurgerea unor texte literare, se poate viziona doar o parte dintr-un film adaptat după o anumită operă, elevii urmând să citească opera respectivă pentru a vedea cum se finalizează.

Dramatizări

Dramatizarea oferă posibilitatea copilului să îşi manifeste creativitatea, personalitatea, preferinţele, exprimarea liberă. Iniţiativa, creativitatea şi coperarea elevilor trebuie încurajate de profesor.

Îşi exersează lectura, memoria, capacitatea de exprimare orală, va învăţa să aibă încredere în sine, să fie inventiv şi spontan.

Este un joc de grup care atrage foarte mult copiii, ei dorind să încerce să reprezinte cât mai bine personajele jucate. Este un proiect oral comun, care se poate schimba şi adapta pe parcurs, implicând spontaneitate, creativitate.

Elevii pot învăţa roluri care li se dau, dintr-o dramatizare deja realizată, sau pot citi lectura respectivă, transformând vorbirea indirectă în vorbire directă, prezentarea realizată de autor în acţiuni, gesturi, mimică, dezvoltându-şi prin acest exerciţiu imaginaţia. Identificân- du-se cu

[1] Comenius, J. A, *Arta didactică*, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975, p. 93

personajul, fiecare copil va înţelege mai bine trăsăturile acestuia, situaţiile în care este pus, va înţelege mai bine textul respectiv. Dramatizările pot fi valorificate în serbări, impulsionând elevii să înveţe cât mai bine rolurile avute, să se gândească la costumaţiile necesare şi la decor. *Am realizat la clasă un concurs pe echipe, de dramatizări, concurs în care, în timp ce o echipă îşi prezenta sceneta, celelalte echipe constituiau atât publicul, cât şi juriul. Am observat implicarea cu responsabilitate în pregătirea rolurilor, în alegerea costumelor, în elaborarea afişelor. Avantajul acestui gen de activitate este că elevii sunt motivaţi să citească ceea ce li se propune spre interpretare şi, de asemenea, reţin chiar replici din alte texte dramatizate de alţi copii.*

Metoda proiectului – poate fi folosită ca metodă de evaluare

Este o metodă de predare-învăţare activ-participativă care lasă elevului multă independenţă, acesta putând decide asupra conţinutului şi a formei de prezentare.

Presupune o perioadă mai îndelungată de timp, de la câteva zile până la câteva săptămâni. Începe în clasă prin stabilirea temei şi înţelegerea sarcinilor de lucru. Continuă în clasă şi acasă şi se încheie în clasă prin prezentarea rezultatului obţinut şi expunerea produsului realizat. Poate fi realizat individual sau în grup. Presupune interdisciplinaritate.

*La clasa a III-a am realizat proiectul tematic transdisciplinar – **„Prima mea cărticică”**, având ca obiectiv general cunoaşterea structurii şi modului de realizare a unei cărţi. Ca obiective specifice: - să confecţioneze propria carte;*

- să realizeze elementele componente ale cărţii.

Fiecare elev a hotărât singur despre ce va scrie în cartea sa, dacă va fi o carte cu literatură sau una de ştiinţe; au avut de asemenea libertatea de a fi autori, scriind texte originale, sau coordonatori ai „volumului” respectiv, alegând din literatura pentru copii texte potrivite pentru tema aleasă, astfel încât să fie impulsionaţi şi stimulaţi să citească şi cei mai puţin interesaţi. Dintre cărticelele cu creaţii literare amintim: *„Fulg de nea”, „Sofia”, „Zbor de copil”, „Cărticică de Crăciun”, „Primăvara”, „Vise...”, „Vis de iarnă”, „Mama”, „Suflet de căţel”, „O rândunică”, „Sora mea”, „Copilăria”, „Bucurii de Crăciun*”.

Printre temele documentare alese se întâlnesc: *„Câinele-prietenul omului”*, *„Dinozaurii”*, *„Sportul alb”, „Titanii Pământului”, „Animale din Africa”, „Pisicuţe drăguţe”, „Fenomene ale naturii”*.

Evaluarea produsului final s-a făcut prin prezentare orală de către fiecare elev, în faţa clasei, ceilalţi exprimându-şi opinia în legătură cu produsul respectiv prin completarea unei fişe de observaţie.

Ulterior, elevii au făcut schimb de cărticele, studiind fiecare creaţiile celorlalţi.

S-a lucrat individual, timpul de lucru fiind de patru săptămâni.

S-au parcurs etapele de lucru: - *alegerea temei; realizarea copertei faţă (titlu, autor, desen sugestiv); realizarea paginii autorului; realizarea paginilor cărţii; legarea cărţii;*

Înainte de implicarea în acest proiect a avut loc şi o vizită la tipografie, unde elevii au fost încântaţi să vadă cum se tipăresc cărţile.

Concluzii: *Elevii s-au implicat cu responsabilitate şi plăcere în acest proiect, rezolvând tema propusă foarte ingenios, mulţi dintre ei alegând forme inedite pentru cărţile lor, astfel încât să fie atrăgătoare, nerespectând forma clasică de dreptunghi. Majoritatea au argumentat foarte frumos alegerea făcută. Am remarcat şi implicarea şi sprijinul părinţilor în ceea ce priveşte procurarea materialelor necesare sau legarea cărţii, ceea ce dovedeşte că majoritatea elevilor au şi acasă un mediu favorabil dezvoltării proprii. Ceea ce m-a surprins în mod deosebit a fost ambiţia a doi copii de a lucra singuri, chiar dacă părinţii nu i-au ajutat la nimic. Au dat dovadă de încredere în forţele proprii, de ambiţie şi curaj.*

Pe lângă faptul că este o bună metodă de dezvoltare a creativităţii, această metodă le dă şansa copiilor să caute, să sintetizeze, să asocieze, să compare, să dea explicaţii, să argumenteze. Valorizează experienţa lor de viaţă şi propriile interese. Stimulează acumularea de cunoştinţe, dezvoltă capacităţile şi abilităţile de comunicare, colaborare şi ajutor.

Aplicarea diferitelor probe atractive şi organizarea multor activităţi folosind metode noi pentru elevi i-au determinat pe aceştia să participe cu interes şi curiozitate la ore, ceea ce a dus la progrese în ceea ce priveşte potenţialul creativ şi la schimbarea atitudinii faţă de lectură.

Bibliografie:

Apăştinii, Elena, *Proiectul – metodă de evaluare interdisciplinară*, EDICT – Revista educaţiei, nr. 7/2004, Bucureşti, Ed. Agata – Bucureşti: Educaţia 2000+, 2005

Comenius, J. A. *„Arta didactică”,* Ed. Didactică şi Pedagogică, Buc. 1975

Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Ed. Polirom, 1998

Goia, Vistian, *Literatura pentru copii şi tineret - pentru instructori, învăţători şi educatoare*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2008

Pintilie, Mariana, *Metode moderne de învăţare-evaluare*, Ed. Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003

125. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar, Oanţă Laurenţiu, Liceul Tehnologic Piatra Olt

CLASA: aII a
DISCIPLINA: Comunicare în limba română
UNITATEA TEMATICĂ: Magia primaverii
SUBIECTUL LECȚIEI: Textul narativ ”Pinoccchio”, Carlo Collodi
TIPUL LECȚIEI: consolidare de cunoștințe și deprinderi
SCOPUL LECȚIEI: - dezvoltarea capacităţii de receptare şi difuzare a unei varietăţi de mesaje orale sau scrise, în contexte de comunicare cunoscute ,îmbogăţirea, nuanţarea şi activizarea vocabularul
COMPETENȚE GENERALE:

1. Receptarea de mesaje orale în contexte de comunicare cunoscute
2. Exprimarea de mesaje orale în diverse situații de comunicare
3. Receptarea unei varietăți de mesaje scrise, în contexte de comunicare cunoscute
4. Redactarea de mesaje în diverse situații de comunicare

COMPETENȚE SPECIFICE:

Comunicare în limba română

1.1.Identificarea semnificației unui mesaj oral din texte accesibile variate
1.2.Identificarea unor informații variate dintr-un text audiat
2.1. Formularea unor enunțuri proprii în situații concrete de comunicare
2.3. Participarea cu interes la dialoguri în diferite contexte de comunicare
3.1. Citirea unor mesaje scrise întâlnite în mediul cunoscut
3.2. Identificarea mesajului unui text în care se relatează întâmplări, fenomene din universul cunoscut
4.1. Scrierea unor mesaje în diverse contexte de comunicare

DISCIPLINE INTEGRATE:

Dezvoltare personală
Arte vizuale şi abilităţi practice
Matematica și explorarea mediului
Muzică și mișcare
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1- - să citească corect, cursiv şi fluent, în ritm propriu textul propus;
O2- să desprindă informaţii de detaliu din textul audiat/ citit;
O3- să precizeze titlul textului studiat, autorul, personajele întâmplării;
O4- : să formuleze întrebări şi răspunsuri corecte şi complete referitoare la conţinutul textului;

O5- -să citească textul selectiv, pe baza reperelor indicate;
O6- să completeze copacul ideilor folosind numele personajelor ;
O7- să identifice sinonime ale unor cuvinte;
O8- să se exprime corect, cursiv, în propoziţii logice;
O9- să participe activ la lecţie.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

1. Metode și procedee: lectura explicativă, conversația, exercițiul, explicația, problematizarea, explozia stelară, brainstorming, tehnica ”pălăriilor gânditoare”, ,,steluta curioasa’’,jocul didactic,

2. Forme de organizare: activitate frontală, activitate pe grupe, activitate în perechi;

3. Resurse materiale: manualul, caietele elevilor, laptop, videoproiector, fișe de lucru,palariile,eșarfele colorate, cubul, imagini decupate ale personajelor, flori de carton colorate etc

4. Resurse temporale:50 minute

5. Resurse umane: 15 elevi

6. Forme și tehnici de evaluare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, aprecieri verbale,

BIBLIOGRAFIE:

„Programa pentru disciplinele Comunicare în limba română, Dezvoltare personală, aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013
www.didactic.ro
Aveturile lui Pinocchio, de Carlo Collodi

Etapele lecției	**Obiective operaționale**	**Conținutul instructiv-educativ**	**Strategia didactică**			**Evaluare**
			Metode și procedee	**Resurse materiale**	**Forme de organizare**	
Captarea atenției 5 min		Se realizează prin intermediul unei scrisori prin care bătrânul Geppetto le solicită elevilor ajutor pentru salvarea lui Pinocchio.	conversația	scrisoarea imaginea personajului	activitate frontală	observarea sistematică a comportamentului
Enunțarea obiectivelor 1min		Aduc la cunoștință elevilor că în ora de lectură vom merge pe urmele prichindelului de lemn si vom ,,Învăța de la Pinocchio,, vom scrie și citi cuvinte si propoziții.Vom desprinde împreună mesajul poveștii.	conversația euristică	Steluța curioasă	activitate frontală	observarea sistematică a comportamentului

Anunţarea temei 1min Prezentarea optima a continutului 8 min.		Ne vom distra şi vom învăța multe lucruri interesante. Elevii vor fi împărțiți în cinci grupe, fiecare grupă primind cerințe diferite.Se poartă o mică discuție despre Pinocchio și despre mesajul desprins din această lectură. Conținutul acestora va fi consolidat prin metoda ,,**Steluța curioasa**,,.				
Dirijarea invatarii 15 min		Efectuând operațiile de pe frunze, apoi ordonând rezultatele crescător vom afla numele copacului unde l-au atârnat Vulpoiul și Cotoiul pe Pinocchio. JOC:CAMPUL MINUNILOR Ajutați-l pe Pinocchio să -i împiedice pe tâlharii de Vulpoi și Cotoi să îl păcălească scrie pe flori calitatile lui Pinocchio si du-le in ,,Câmpul minunilor,, .	explicația	,,Marele Stejar,, ghinde și frunze de stejar pe care sunt scrise exerciții și probleme câmpul minunilor-machetă	Activitate frontală și individuală	observarea sistematică a comporta-mentului

Obtinerea performantei 5 min	O1 O2 O3 O4 O5 O7 O8 O9	Activitate în grup: „Pălăriile gânditoare” **1 . Pălăriile albe (povestitorii)** Redați, în patru sau cinci enunțuri, despre ce este vorba în text. **2. Pălăriile roșii (psihologii)** Ce sfat i-ați da lui Pinocchio ? **3. Pălăriile negre (criticii)** Ce părere aveți despre comportamentul lui Pinocchio? Motivați-vă părerea. 4. **Pălăriile verzi (gânditorii):** Cum considerați că ar fi trebuit să procedeze Pinocchio? **5. Pălăriile galbene (creatorii):** Ce credeți că s-ar fi întâmplat dacă Pinocchio ar fi mers la școală? **6. Pălăriile albastre (observatorii):** Caracterizati-l pe Pinocchio !	lectura explicativă exercițiul conversația euristică explicația brainstor-ming	pălării colorate eșarfe colorate fișe de lucru	activitate frontală	observarea sistematică a comporta-mentului aprecieri verbale
Evaluare 2 min	O6 O9	Se va completa ”copacul ideilor” cu ajutorul numelor personajelor pe care le-au întâlnit în text. Elevii vor răspunde la întrebări despre aceste personaje, iar cei care raspund corect vor pune în copac floarea și frunza pentru grupa din care fac parte. Copacul va fi colorat în culorile specifice primaverii. Învățătoarea face aprecieri generale și individuale asupra participării elevilor la lecție, precum și asupra comportamentului lor pe parcursul orei.	Brainstor ming Tehnica ,,copacul ideilor,,	Copacul ideilor	activitate în perechi, frontala	observarea sistematică a comporta-mentului
Transfer 3min Activităţi libere		Se va completa Harta textului Elevii vor complete o fișă (Anexa 2) Interviu cu Pinocchio	explicația conversația		activitate frontală	aprecieri verbale

126. POVESTEA ORTOGRAMELOR

profesor învățământ primar, Paleru Rodica Școala Gimnazială Nr.1 Dorobanțu

ARGUMENT

Scrisul este instrumentul de bază al activității intelectuale. Prin scris, omul poate să-și exprime gândurile.

Optionalul „Povestea ortogramelor" are la bază promovarea respectului față de scrierea caligrafică și ortografică, considerând scrierea corectă ca parte importantă a limbii si literaturii române .

Caligrafia este un mod frumos de exprimare ce se deprinde printr-un proces complex și de durată ce are la bază foarte mult exercițiu și studiu individual.Scrisul îngrijit, aşezarea armonioasă în pagină sunt o marcă definitorie a personalităţii unui individ. Mai mult, opţionalul îşi propune şi formarea capacităţii de scriere rapidă, respectând normele de ortografie şi punctuaţie, familiarizându-i astfel pe elevi cu un ritm de scriere mai alert, care le va fi necesar nu doar în cadrul ciclului gimnazial, ci pe parcursul întregii perioade de şcolaritate şi în activităţile extraşcolare care solicită activitatea de scriere.

În acelaşi sens motivez dorinţa de a desfăşura acest opţional la clasă cu trimitere la realitatea mult prea des confirmată a dificultăţilor cu care se însuşeşte corect ortografia limbii române la nivel naţional, mai exact la frecvenţa greşelilor de scriere corectă a ortogramelor nu numai în rândul elevilor de ciclu primar, ci şi la nivelele superioare – gimnaziu, chiar liceu.

Prin urmare, pentru a sprijini şi facilita învăţarea ortografiei, a preîntâmpina însuşirea greşită sau anevoioasă a scrierii ortogramelor, având şi susţinerea unui specialist, George Beldescu, din care citez „ortografia se învaţă nu numai raţional, ci şi mecanic şi intuitiv", îmi propun să introduc elevii pe care îi am în grijă în lumea ortogramelor. Se cade a preciza că opţionalul nu-şi propune epuizarea însuşirii ortografiei ortogramelor, ci doar să explice, intuitiv, formarea acestora din cuvinte de sine stătătoare, baza tuturor exerciţiilor fiind însuşirea corectă a conceptului de cuvânt şi a regulii stricte că fiecare cuvânt se scrie separat de celelalte.

Sursă de îmbogăţire spirituală, de plăcere, cartea pentru copii dispune de valenţe estetice şi morale sigure, ce cultivă simțuri frumoase, sentimente alese și le expune elevilor comportamente diferite.

Aceast opțional îi face pe elevi, prin intermediul dramatizărilor, al jocurilor de rol și al celor didactice, să intre în pielea personajelor întâlnite, dezvoltându-le dragostea pentru lectură, favorizând formarea unei gândiri corecte, a unei imaginații bogate și a voinței de a percepe mereu ceva nou din lecturile studiate.

Ținând cont de înclinațiile, particularitățile de vârstă și dorințele fiecăruia , "Povestea ortogramelor" formează nu numai deprinderi de exprimare corectă, dar și de conduită .

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂȚI DE ÎNVĂȚARE
1.Încadrarea corectă a literelor, cuvintelor, textelor în pagina caietului	-concursuri de transcriere "Transcriu frumos şi repede!" - transcrierea unor texte însoţite de desene sugestive , -scrierea după dictare a unor texte scurte care cuprind dialoguri, -jocuri de rol: elevul dictează clasei, -realizarea unor compuneri
2. Realizarea unor compoziții artistico-plastice	- realizarea unor colaje, chenare, motive decorative , utilizând elemente grafice și

	litere, - coaserea literelor inițiale pe batiste, - realizarea unor afișe, reclame pentru lecture studiate
3.Respectarea normelor de ortografie şi de punctuaţie	-transcrierea unor texte, -alcătuirea unor propoziţii care includ diverse capcane de ortografie, - realizarea unor corespondențe, -completarea unor spaţii lacunare , -scrierea după dictare, -realizarea unor compuneri
4. Manifestarea de interes şi plăcere pentru lectură	- citirea expresivă a textelor, - prezentarea şi comentarea unor lecturi pentru copii, -concurs de interpretare, - dramatizarea unor fabule, poezii, sau texte în proză, -jocuri de mimică şi gestică, - realizarea unui jurnal cu dublă intrare pentru lecturile studiate, - vizite la bibliotecă
5. Colaborarea cu colegii-actori în realizarea reprezentaţiilor teatrale	- jocuri de dicţie („frământări de limbă”), -jocuri de mimică şi gestică, - interpretarea unor scurte dialoguri, - recunoaşterea şi reproducerea unor roluri, - vizionarea unor spectacole , -jocuri de rol în pereche, - realizarea unor piese de teatru/montaje literare.
6. Interpretarea la unison a unor cântece legate de lecturile studiate	- recitarea unor versuri , - interpretarea unor cântece legate de textele citite, -concurs „ Cel mai bun interpret” .

Conținuturi

- Litere, cuvinte, propoziţii. Organizarea textului scris –scrierea caligrafică;
- Scrierea corectă a cuvintelor
- Utilizarea ortogramelor
- Semnele de punctuație
- Folclorul copiilor: cântece recitative, numărători,frământări de limbă
- Folclorul literar: pluguşorul,legenda,basmul
- Literatura cultă: povestirea,basmul,povestea,fabula

Modalități de evaluare

- probe scrise: fişe de muncă independentă, lucrări de control, compuneri;

- ❖ probe orale: redarea (orală) a unor fragmente sau chiar a întregii opere studiate, recitări, versuri celebre puse pe note (cântece);
- ❖ probe practice: dramatizări, desene, colaje, jurnal cu dublă intrare;
- ❖ portofoliul;

BIBLIOGRAFIE

- Blideanu Eugen, Şerdean Ioan, **„Orientări noi în metodologia studierii limbii române în ciclul primar”,** E.D.P., Bucureşti, 1981;
- Peneş Marcela **„Ortografie – exerciţii pentru clasele I-IV”**, Aramis, Bucureşti,1998,;
- Peneş Marcela Molan Vasile , **„Texte literare pentru învăţământul primar”,** E.D.P., Bucureşti, 1994;

127. PROIECT DIDACTIC

Prof.Înv. Primar Parasca Lăcrimioara Măriuca
Parasca Lăcrimioara Măriuca Școala Gimnazială Nr.3, Vicovu De Sus, Suceava

CLASA: I A
ARIA CURRICULARĂ: Arte şi tehnologii
UNITATEA TEMATICĂ: PRIETENIE
DISCIPLINA: Arte vizuale şi abilităţi practice
SUBIECTUL : GLOBURI - pictarea mulajelor din ipsos
TIPUL LECȚIEI: formare de priceperi şi deprinderi
MOD DE REALIZARE : Tratare picturală a suprafețelor cu elemente de limbaj plastic
FORMA DE REALIZARE : Activitate integrată (CLR, MM)
DISCIPLINE INTEGRATE:

- Comunicare în limba română
- Muzica si mișcare

COMPETENTE SPECIFICE

1.3. Manifestarea curiozității față de explorarea de mesaje artistice simple, exprimate vizual
2.1 Identificarea unor caracteristici/proprietăţi ale materialelor întâlnite în mediul cunoscut;
2.3. Realizarea de obiecte/ construcții/folosind material ușor de prelucrat ți tehnici accesibile;

OBIECTIVE OPERAȚIONALE

- să identifice culorile primare ,secundare, calde şi reci;
- să enumere materialele necesare distribuite;
- să decoreze ornamentele folosindu-și propria imaginație.
- să folosească în mod corect tehnicile de lucru însuşite anterior (pictura cu pensula) ;
- să combine creativ elementele, în vederea obținerii unei lucrări estetice;

SRATEGII DIDACTICE:
METODE ȘI PROCEDEE: conversaţia, explicaţia, observarea dirijată , exercițiul, , demonstrația, Turul galeriei .

RESURSE MATERIALE: laptop, videoproiector, mulaje din ipsos, acuarele, pensulă.
FORME DE ORGANIZARE: frontal, individual,
FORME DE EVALUARE: formativă, prin observare comportamentul elevilor.
DURATA: 45 minute

BIBLIOGRAFIE:

Ministerul Educaţiei Naţionale, Programa şcolară pentru disciplina Arte vizuale şi abilităţi practice, clasa Pregătitoare, clasa I, clasa a II-a, Bucureşti, 2013
Mihăescu, Mirela şi colectivul, Metode activ-participative aplicate în învăţământul primar, Editura Didactica Publishing House, Bucureşti, 2010;

SCENARIUL DIDACTIC

Nr. crt.	EVENIMENTUL DIDACTIC	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE			EVALUARE
			Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	
1.	**MOMENT ORGANIZATORIC** **1 min**	Asigur condițiile necesare desfășurării optime a orei de Arte vizuale și abilități practice: - pregătirea materialelor; - aranjarea atelierelor de lucru.			frontal	
2.	**CAPTAREA ATENȚIEI** **3 min**	**Povestea neştiută a bradului de Crăciun Anexa 1** Au loc discuții referitoare la sărbătorile de iarnă.	conversația explicația	Povestea Bradului	frontal	observarea sistematică a comporta-mentului
3.	**REACTUALIZAREA CUNOȘTINȚELOR**	Adresez întrebări elevilor despre culori calde, reci, primare și secundare .	explicația conversația	Planșă cu Steaua Culorilor	frontal	capacitatea de înțelegere a obiectivelor
4.	**ANUNȚAREA TEMEI ȘI A OBIECTIVELOR URMĂRITE** **1 min**	Se anunță tema lecției: Ornamente pentru brad. Pictarea mulajelor din ipsos – GLOBURI Va trebui să enumere materialele necesare distribuite; să decoreze ornamentele folosindu-și propria imaginație.să folosească în mod corect tehnicile de lucru însușite	conversația explicația demonstrația	Globuri din ipsos	frontal	capacitatea de înțelegere a obiectivelor

		anterior (pictura cu pensula)			individual	
5.	**DEMONSTRAREA ŞI EXPLICAREA MODULUI DE LUCRU** **5 min**	Elevii vor picta ornamentele din ipsos cu culorile pe care le au pe bancă,culori calde,culori reci ,culori principale, culori secundare **Intuirea materialelor şi prezentarea lucrării model** Pentru a împodobi bradul din clasă le propun elevilor să încercăm împreună să pictăm mulaje realizate din ipsos. Se solicită analizarea materialelor de lucru folosite în realizarea lucrării. **Explicarea şi demonstrarea modului de lucru** Se prezintă un mulaj nepictat demonstrându-se **etapele de lucru**. Lucrarea model va rămâne în câmpul vizual al elevilor pe tot parcursul orei. Se stabilesc împreună cu elevii standardele pe care trebuie să le îndeplinească lucrările lor. Se insistă asupra folosirii corecte a tehnicilor de lucru . După exerciţiile pentru încălzirea muşchilor mici ai mâinilor, urez copiilor ,,Spor la treabă!	exerciţiul observaţia dirijată explicaţia demonstraţia observaţia dirijată	acoarele pensoane Globuri din ipsos palete de pictat acoarele pensoane Globuri din ipsos palete de pictat Globuri din ipsos	frontal	observarea sistematică a comporta-mentului aprecieri verbale
	EXECUTAREA LUCRĂRII	**Executarea lucrării de către elevi** Se va acorda o mare atenţie respectării		acuarele	frontal individual	evaluare

6.	**20 min**	etapelor de lucru şi corectitudinii executării acestora, manipulării corecte a materialelor şi a instrumentelor de lucru.	conversația demonstrația	pensule globuri ipsos		individuală autoeva-luarea
7.	**EVALUAREA LUCRĂRILOR ŞI APRECIEREA ACESTORA 5 min**	Se analizează lucrările şi se fac aprecieri. Sunt urmărite aspectele pozitive, creativita-tea şi îndemânarea realizatorilor. Se oferă criterii de analiză privind obţinerea efectelor estetice dorite: - corectitudinea aplicării tehnicilor de lucru; - aspectul lucrării; - originalitate. Copiii aranjează lucrările pe o băncuţă pen-tru a se putea desfăşura metoda „ Turul gale-riei”.	conversația Turul galeriei	lucrările elevilor expoziție	frontal	observarea sistematică a comporta-mentului
7.	**ÎNCHEIEREA ACTIVITĂȚII 3 min**	Se fac aprecieri verbale şi se așează globuri-le în brad . Se interpretează cântecul „ Brăduțule”	conversația		frontal	

128. PROIECT EDUCAȚIONAL

Înv. Patrichi Mihaela, Școala Gimnazială „Ștefan cel Mare” Vaslui

Titlul proiectului: **„DĂRUIEȘTE DIN SUFLET PENTRU UN SUFLET !“**
Coordonator proiect: **ÎNV. PATRICHI MIHAELA**
Durata proiectului **1-22 decembrie**

Descrierea proiectului

Argument

Sărbătorile religioase sunt un prilej de bucurie și de împăcare sufletească în rândul românilor. Românii au fost din totdeauna păstrători de tradiții și obiceiuri strămoșești.

Copiii, iubesc sărbătorile creștine și își îmbunătățesc cunoștințele prin aflarea mai multor povești, legende despre trecutul neamului nostru. Totodată le plac și mai mult sărbătorile creștinești nu pentru latura lor religioasă, ci pentru latura laică – venirea lui Moș Nicolae, Moș Crăciun și de aceea cu ajutorul părinților vom încerca să sădim în sufletele lor iubire pentru Dumnezeu și semeni.

Implicarea elevilor în derularea acestui proiect va conduce la conștientizarea faptului că sărbătorile și tradițiile trebuie păstrate și transmise mai departe.

Scopul proiectului

Proiectul își propune că elevii să-și îmbunătățească cunoștințele despre cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor creștinești de Crăciun și Anul Nou.

Obiectivele proiectului

*familiarizarea elevilor cu principalele sărbători religioase;
*semnificația sărbătorilor în sufletul românilor;
*desfășurarea unor activități didactice cu teme creștine;
*cunoașterea și descrierea tradițiilor și obiceiurilor creștine;
*achiziționarea valorilor educative și morale creștine;

Beneficiari

Direcți –Elevii de la Școala Primară Deleni;.

Echipa de proiect
Coordonator : înv. Patrichi Mihaela
Prof. Băsescu Teodora

Resursele proiectului

Resurse umane: echipa de proiect,elevi, părinți;
Resurse materiale:cadouri în produse alimentare
Resurse financiare: autofinanțare-profesori

Activitățile proiectului

1. ***„Dăruiește din suflet pentru un suflet”*** *- informare despre iniţierea şi desfăşurarea proiectului*
   Dată:01-6.12.
   Răspunde înv. Patrichi Mihaela

2. Colectarea jucăriilor- fiecare copil dăruiește o jucărie.
   Dată:01**„**-6.12.
   Răspunde înv. Patrichi Mihaela, Prof. Băsescu Teodora

3. Tombolă lui Moș Nicolae
   Dată:6.12.2018
   Răspunde înv. Patrichi Mihaela**,** Prof. Băsescu Teodora

4. Cumpărarea/colectarea de cadouri în produse alimentare
   Dată:7-14.12.
   Răspunde **înv.** Patrichi Mihaela**,** Prof. Băsescu Teodora

5. **„ Am plecat să colindăm, vestea Naşterii să dăm„-** *elevii şcolii, însoţiţi de cadrele didactice şi preotul din parohie, colindă bătrânii singuri din localitate carora le dăruiesc produse alimentare .*
   Dată:18.12.
   Răspunde înv. Patrichi Mihaela**,** Prof. Băsescu Teodora, preot Dorofte Florin

6. ***“Să întâmpinăm Crăciunul!”-*** *serbări pe clase cu cântece, poezii*
   Dată:19-22.12.
   Răspunde **înv. Patrichi Mihaela,** Prof. Băsescu Teodora

7. *“Obiceiuri de Crăciun şi Anul Nou la români”-**serbarea pe şcoală-cor (intonări de colinde, Plugușorul,Jocul Caprei,Jocul Cailor,Jocul Ursului)*
   Dată:22.12.2018
   Răspunde **înv. Patrichi Mihaela,** Prof. Băsescu Teodora

Evaluarea Proiectului

- Proces verbal privind fondurile adunate
- Proces verbal privind centralizarea produselor alimentare donate

129. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Poleuca Elena-Steluta Școala Gimnazială Bivolarie

CLASA: *a II-a B*
DISCIPLINA: *Comunicare în limba română*
UNITATEA TEMATICĂ*: „Terra o planeta in miscare”*
DOMENII INTEGRATE Comunicare în limba română
Arte vizuale și abilități practice
Dezvoltare personala
Muzica și mișcare
FORMA DE REALIZARE: *activitate integrată*
SUBIECTUL LECȚIEI: ***Recapitulare-Textul literar/nonliterar***
TIPUL LECȚIEI**:** consolidare de cunoștințe
SCOPUL LECȚIEI**:** -consolidarea deprinderilor de citire corectă, conştientă şi expresivă a unui text necunoscut respectând semnele de punctuaţie
-consolidarea noțiunilor de text literar(narativ/liric) si text nonliterar
COMPETENŢE VIZATE**:**

Comunicare în limba română

1.2.Identificarea unor informaţii variate dintr-un mesaj rostit cu claritate
2.1.Formularea unor enunţuri proprii în diverse situaţii de comunicare
2.2. Transmiterea unor informaţii prin intermediul mesajelor simple
4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

Arte vizuale si abilitati practice

2.4. Transformarea unui material prin tehnici variate

Muzica si miscare

2.1.Cantarea, individuala sau in grup, asociind miscarea sugerata de text si de ritm

Dezvoltare personala

3.1 Aplicarea unor norme de tinuta corporala

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

O1- să citească in ritm propriu un text necunoscut;
O2- să alcătuiască propoziții cu ajutorul unor cuvinte date;
O3- să scrie sensul asemenator/opus al unor cuvinte;
O4- să raspunda corect la intrebari;
O5- sa extraga din text enunturile cerute;
O6-sa completeze florile cu insusiri pozitive.
O7-sa povesteasca oral textul literar;
O7-sa completeze fisa cu insusirile caracteristice textului literar/nonliterar.

STRATEGIA DIDACTICĂ:

1. Metode și procedee: conversația, exercițiul, explicația, problematizarea,ciorchinele
2. Forme de organizare: activitate frontală, activitate individuală, activitate pe grupe, activitate în perechi
3. Resurse materiale: fișe de lucru,migrofon, jetoane, creioane colorate
4. Resurse temporale: 45 minute
5. Resurse umane: 20 elevi
6. Forme și tehnici de evaluare: observarea sistematică a comportamentului elevilor, aprecieri verbale, recompense,aplauze

BIBLIOGRAFIE:

- „Programa pentru disciplinele Matematică și explorarea mediului, Comunicare în limba română, Dezvoltare personală, Muzică și mișcare, aprobată prin ordinul ministrului Nr. 3418/19.03.2013

Nr. crt.	Secvenţele lecţiei	Ob. Op.	Conţinutul instructiv - educativ	Strategia didactică			Evaluare
				Metode şi procedee	Metode şi procedee	Metode şi procedee	
1.	1.Moment organizatoric 2 min.		Asigur condiţiile necesare desfăşurării optime a orei de Comunicare în limba română, cerând elevilor să pregătească materialele necesare, să-și corecteze poziţia în bancă şi să păstreze liniștea.	conversația	manualul caietele elevilor	activitate frontală	
2.	Verificarea temei 3min**.**		Se verifica tema calitativ si cantitativ	conversatia explicația	caietele elevilor	activitate frontală	Capacitatea elevilor de a-si verifica tema
3.	Captarea atentiei 5 min.	O6	Fiecare dintre voi aveti pe masa cate o floare .Pe verso va rog sa scrieti o insusire a colegului de banca.. -isi prind floricelele in piept	conversatia explicația	floricele	activitate pe grupe	Capacitatea elevilor de a completa florile cu insusiri pozitive
4.	Anuntarea subiectului lecției și a obiectivelor urmărite 3 min.		Astazi,a ora de CLR vom desfasura o ora de consolidare in care vom citi in ritm propriu un text literar necunoscut si un text nonliterar pentru a si mai multe informatii despre acestea,vom rezolva si cateva exercitii jucandu-ne Activitățile desfășurate vor fi organizate individual, în perechi și pe grupe.	conversatia explicația		activitate frontală	Capacitatea elevului de a-si insusi tema activitatii

5.	Consolidarea și sistematizarea cunoștințelor 30 min.	O1 O3 O2 O5 ,O4	Elevii isi noteaza in caiete data si titlul lectiei. -vor citi primul text(Anexa 1); -le voi cere sa citeasca primul text;citire in lant, selectiva ,pe roluri Elevii vor gasi cuvinte cu sens asemanator pentru cuvintele:**codru,sprinten,a aparut** -vor scrie sensul opus al cuvintelor:**fricos,a aparut,umezi** **Alcatuiti enunturi cu ajutorul cuvintelor subliniate din text:s-a,i-a,intr-o(cele mai interesante le vom nota pe caiet si la tabla** -voi cere elevilor sa citeasca in ordine fiecare intrebare al carei raspuns il gasesc in text(va fi cate un set de intrebari la fiecare grupa) Are personaje acest text? Ce fel de intamplare este prezentata?(imaginara) Daca ati citit cu atentie textul ati observat ca are: -personaje,autor,se prezinta o intamplar imaginara **Se completeaza plansa cu insusirile textului literar** Se citeste al doilea text(Anexa 2) -se vor adresa intrebari din text	exercitiul exercițiul explicația conversația euristică metoda cadranelor exercițiul explicația exercițiul	fisa caietele elevilor stilou fisa fisa	activitate frontală activitate individuală activitate frontală activitate în perechi (activitate diferențiată) activitate frontală activitate individuala	Capacitatea elevilor de a alcatui propozitii cu cuvintele date Capacitatea elevilor de citire a textului Capacitatea elevilor de a raspunde la intrebarile date

			-„Astăzi ne vom juca un joc, care se numește *„Interviu cu oamenii de știință”;* Explic regulile jocului: - pe trei scaune situate în fața clasei se vor așeza trei copii, care vor fi oamenii de știință. - un alt copil este reporterul, care va citi întrebările de pe fișă (Anexa 3); - reporterul adresează întrebările de pe fișă pentru fiecare intervievat, iar aceștia răspund pe rând, citind fragmentul corespunzător din text; - jocul se repetă de mai multe ori, astfel încât toți elevii să participe la joc; - Voi oferi explicații suplimentare după caz; Cunoasteti si alte tipuri de texte de unde obtinem informatii	explicatia conversatia	migrofon bilete cu intrebari	activitate pe grupe	Capacitatea elevilor de a selecta din text enunturile cerute
6.	**6. Asigurarea retenţiei şi a transferului** 7 min.	O7	Vor completa fisa cu insusirile caracteristice ale textului literar/ nonliterare.(Anexa 4)	explicația problematizarea	fisa de lucru	activitate frontală	Capacitatea elevilor de a completa fisa
7.	**Încheierea activităţii** 3 min.		Elevii primesc ca temă pentru acasa transcrierea unui text la alegere de la pagina 64. Se fixeaza tema lectiei Învățătoarea face aprecieri generale și individuale asupra participării elevilor la lecție, precum și asupra comportamentului lor pe parcursul orei.	explicația conversatia		activitate frontală	Capacitatea elevilor de a –si nota tema

Anexa 1

Naluca

dupa Cezar Petrescu

Cand padurarul a adus-o din codru,Naluca era un pui de caprioara mic si fricos. Cu ochii mari si umezi, se uita la toti, gata sa fuga.

Cu timpul s-a imblanzit si a inteles ca nimeni nu-i vrea raul,asa ca a inceput sa vina singura la farfuria cu lapte. Ziua statea ascunsa in tufisurile de zmeura din livada. Seara raspundea la chemarea noastra, cand ii intindeam cate o bucata de zahar.

Tata i-a dat numele „Naluca" fiindca fugea atat de sprinten. Naluca isi cunostea numele.

A crescut in mijlocul nostru zece luni,iar noi am crezut ca a uitat de libertatea padurii.

Este adevarat ca , uneori,cand privea spre codru cu urechile ciulite,ochii ei erau mai umezi.Isi pleca apoi botul in pamant si mergea mai incet ca de obicei.Atunci Naluca era trista.

Intr-o zi,cand cineva a uitat poarta deschisa,Naluca a fugit in padure.

Dupa un timp am fost cu tata in padure.deodata in calea noastra,pe carare,a aparut o caprioara.tata a spotit:

-E Naluca!

Am intins pumnul,asa cum altadata ii dadeam bucata de zahar.Caprioara s-a apropiat.

Apoi, deodata,Naluca s-a intors spre codru,fugind in adancul padurii.

Anexa 2

1.Cine era Naluca?

2.Cine a gasit puiul de caprioara?

3.Cum a fost imblanzit?

4.Ce s-a intamplat intr-o zi?

5.Unde a fost vazuta Naluca?

Anexa 3

Caprioara

Caprioara este cea mai mica specie de capre salbatice originare din Europa. Masculul poarta numele de caprior,iar femela de caprioara sau ciuta. Blana este diferita in functie de sezon.Iarna blana este mai deschisa si mai lunga,avand culoarea cenusie sau maro-cenusie.Vara blana este mai scurta avand culoarea maro sau castaniu aprins.Corpul se termina cu o coada scurta de cativa centimetri.
Capul este mic,botul este de aceeasi culoare cu restul corpului,dar nasul este intotdeauna de culoarea neagra.

Numai masculii au coarne care le cad in lunile octombrie-noiembrie,dar le cresc din nou pana vara.
Lungimea corpului este de 95-135 de centimetri.
Caprioarele prefera zonele impadurite,cu multa verdeata.
Caprioara naste in general un singur pui,foarte rar doi.
Este o podoaba a padurii.

Anexa 4

1.Unde traieste caprioara?(in zonele impadurite)

2.Cum este blana caprioarei?

3.Cum se mai numeste caprioara?

4.In ce luna le cad coarnele masculilor?

5.Care sunt insusirile fizice ale caprioarei?

6.Care este lungimea corpului caprioarei?

7.Cum se inmulteste?

8.Cu ce se hraneste?

9.Ce fel de text este ,,Caprioara’’?Motiveaza!

10.Ce texte nonliterare cunosti?

130. PROIECT DIDACTIC

Autor: Pop Ana Mihaela
Școala Gimnazială „Alexandru Ioan Cuza” Baia Mare

Cadru didactic:
Data:
Clasa: a VI-a
Unitatea de învățământ:
Disciplina: Limba și literatura română
Titlul lecției: Pastelul. *Oaspeții primăverii*, Vasile Alecsandri
Elemente de conținut: Explorarea textului. Identificarea elementelor de teorie literară.
Tipul lecției: Însușire de noi cunoștințe
Competențe generale:
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri
5. Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional
Competențe specifice:
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri
2.1.identificarea informațiilor importante din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale;
2.2.identificarea temei și a ideilor principale și secundare din texte diverse;
5.Exprimarea identității lingvistice și culturale proprii în context național și internațional
5.1. asocierea unor experiențe proprii de viață și de lectură cu acelea provenind din alte culturi;
5.2.identificarea unor valori culturale promovate în textele autorilor români din diferite perioade istorice.
Valori și atitudini:
- Cultivarea interesului pentru lectură și a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii
- Stimularea gândirii autonome, reflexive și critice în raport cu diversele mesaje receptate
- Cultivarea unei atitudini pozitive față de limba română și recunoașterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală și îmbogățirea orizontului cultural

Motivație:
Lecția se sprijină pe priceperile și deprinderile deja formate în descifrarea mesajului transmis de textul literar. Se vizează perfecționarea continuă a capacității de comunicare și de investigare a unui text literar dintr-o perspectivă integrată. Întregul demers didactic vizează dezvoltarea creativității, a posibilităților de cunoaștere a textului literar și a exprimării libere a opiniei.
Activități de învățare/Obiectivele operaționale:
La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:
Cognitive:
O.C.$_{1.}$ – să definească pastelul;
O.C.$_{2.}$ – să recunoască trăsăturile acestei specii literare într-un text dat;
O.C.$_{.3.}$ – să încadreze fragmentul din manual în specia literară pastelul;
O.C.$_{4.}$ – să distingă elementele specifice pastelului;
O.C.$_{5}$ – să surprindă sentimentele transmise prin limbajul expresiv folosind informațiile noi;
Afective:
O.A.$_{1.}$ – elevii vor dovedi deschidere spre învățarea problematizantă;
O.A.$_{2.}$ – elevii vor fi interesaţi de structura pastelului;
O.A$_{3}$ – elevii vor manifesta interes faţă de modalitățile prin care se pot transmite sentimente;
Psihomotorii:
O.P.$_{1.}$ – să-şi subordoneze acţiunile motorii intenţiei de comunicare;
O.P.$_{2.}$ – să-şi dirijeze mişcările pentru a folosi în mod estetic materialul didactic.

Resurse:
Oficiale:
Anexa nr. 2 la ordinul ministrului educației naționale, nr. 3393/28.02.2017, Programa aprobată de MEN, București, 2017
Mihaela Daniela Cîrstea, Viorica Avram, Ileana Sanda, Alexandra Dragomirescu *Limba și literatura română – manual pentru clasa a VI-a*, București, Editura EDP, 2018
Metodico-didactice:
Gherghina, Dumitru, Dănilă, Ioan, *Metodica predării limbii şi literaturii române în şcoala primară, gimnaziu şi liceu*, Editura „DIDACTICA NOVA", Craiova, 2005
Dumitrașcu Sechi, Cornelia, *Îndrumar pentru receptarea lecturilor literare*, Editura „Moldova", Iași, 2014
Alecsandri, Vasile, *Pasteluri*, București, Editura „Arc", 2011
Scarlat Iancău, Raluca, *Limba și literatura română – analiza textelor*, Editura „Aula" , București, 2012
Metodologice:
a) metode şi procedee:conversaţia, explicaţia, problematizarea, explozia stelară, expunerea, ciorchinele, cadranele, metoda jocului didactic;
b) mijloace de învățământ: tablă, manual, caiete, fișa de lucru, suport audio;
c) forme de organizare: frontală, individuală, pe grupe.
Temporale: 50 de minute;
Umane: clasa de elevi, elevi cu ritmuri de învățare diferită

SCENARIUL DIDACTIC

EVOCARE

Secvențe instrucționale / Competențe specifice	Obiective operaționale	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategia didactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
Moment organizatoric		Salutul, notarea absenților, asigurarea unui climat favorabil desfășurării lecției.	Se pregătesc pentru lecție.	Conversația		Frontal	
Captarea atenției 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 3.3	OA1 OA3	Verifică tema pentru acasă, selectiv, atât calitativ, cât și cantitativ.	Individual prin sondaj, elevii citesc tema. Ceilalți își corectează sau completează tema.	Conversația euristică		Individual	Observarea sistematică a elevilor

Captarea atenției 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 2.3 3.3	OA1 OA3	Propune audierea operei literare studiate.	Audierea fragmentului selectat Identificarea secvenței audiate și integrarea în textul literar integral	Lectura	Textul audio	Frontal	Observareasistem atică a elevilor
Enunțareaobiectivelor 1.1., 1.2., 2.2., 3.3.	OC1 .. OC5	Anunță titlul lecției, obiectivele precum și structura activității.	Își notează în caiete titlul lecției în caiete.	Explica-ția	Tabla Manu-al	Frontal	

REALIZAREA SENSULUI

Secvențe instrucționale / Competențe specifice	Obiective operaționale	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategia didactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
Dirijarea activității 1.1., 1.2., 2.2., 3.3.	OC1 ... OC4	Va adresa întrebări elevilor pentru a se stabili aspectul tematic al textului literar, motivele literare	Elevii vor identifica tema textului literar și vor stabili cuvintele care fac parte din câmpul semantic al temei. Ascultă îndrumările profesorului.	Învăța-rea prin descope-rire	Conversația	Frontal	Aprecieri verbale
	OP1 OP2	Va adresa întrebări elevilor referitoare la titlul textului literar și semnificația acestuia.	Ascultă îndrumările profesorului.	Ciorchi-nele	Conversația		Aprecie-ri verbale

Dirijarea activității 1.1., 1.2., 2.2., 3.3.	OP1 OP2	Distribuie o fișă de lucru, explică modul de rezolvare a sarcinii de lucru. Va implica elevii într-un dialog pentru a se surprinde mesajul textului literar, ideile poetice Distribuie elevilor o fișă de lucru pentru a identifica elementele de expresivitate a limbajului Monitorizează activitatea elevi-lor, oferindu-le sugestii	Primesc fișa și lucrează pe grupe/individual Rezolvă sarcina de lucru Ascultă îndrumările profesorului și participă activ la desfășurarea lecției Câte un elev din fiecare grupă expune rezolvarea fiecărei sarcini de lucru Elevii vor nota în caiete noile informații	Ilustrația literară Problematizarea Cadranele	Fișa de lucru Conversația Explicația Conversația	Grupe Frontal Individual	Aprecieri verbale Aprecieri verbale Aprecieri verbale
Obținerea performanței 1.1., 1.4., 2.2., 4.1.	OP1 OP2	Propune elevilor aprofundarea noțiunilor despre pastel prin formularea unor între-bări care vizează lectura prealabilă a textului. *Când apar prime-le semne ale sosi-rii noului anotimp?* *Ce fel de sentimente sunt transmise prin acest tip de descrieri?* *Cine este creato-rul pastelurilor în literatura noastră?* *Cum se numește specia literară studiată?* *Care este genul literar în care poate fi încadrat pastelul?*	Completează pe tablă/flipchart individual (un membru din fiecare grupă). Completează cu întrebări pe care le adresează celorlalte grupe.	Brainstorming Problematizarea	Explozia stelară	Individual	Evaluare orală

REFLECȚIA

a l e /	ive ope rati	Activitatea	Activitatea	Strategiadidactică	a l u a

		profesorului	elevilor	Metode	Mijloace	Forme de organizare	
Feedback-ul 1.1., 1.4., 2.1.	OA1 OA2	Se realizează pe parcursul activității prin aprecieri asupra gradului de implicare a elevilor în activitate	Își pot manifes-ta pozitivimpli-careaînderulareaactivității, satisfacțiarăspunsului bun.	Conver-sația			Aprecie-riverbale

EXTENSIA

Secvențeinstrucționale / Competențespecifice	Obiectiveoperaționale	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategiadidactică			Evaluare
				Metode	Mijloace	Forme de organizare	
Retenția șitransferul 1.1., 1.2., 1.4., 2.2. 3.1., 3.2., 4.1.	OA3	Propune ca temă pentru acasă *argumentarea apartenenței la specie a pastelului studiat, pornind de la fișa de lucru utilizată în clasă.*	Își notează tema.	Conver-sația explicația		Indivi-dual	

131. *PROIECT DIDACTIC*

DATA: 10.04.2019
UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Școala Gimnazială "George Tutoveanu", Bârlad
CLASA: a IV-a E
ÎNVĂȚĂTOR: Popescu Anca-Irina
ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare
DISCIPLINA: Limba și literatura română
UNITATEA TEMATICĂ: *Din tainele naturii*
SUBIECTUL: Înțelegerea mesajului textului literar narativ *Lacrima unui fir de iarbă,* după George Mihail Zamfirescu
TIPUL LECȚIEI: predare-învățare
SCOPUL: Formarea deprinderilor de citire corectă, conștientă și expresivă a textului, respectând semnele de punctuație
OBIECTIVE OPERAȚIONALE:
O1 – să citească în ritm propriu, corect, conștient, expresiv, fluent textul adoptând intonația impusă de semnele de punctuație;
O2 – să explice cuvintele necunoscute, introducându-le ulterior în enunțuri proprii;
O3 – să răspundă întrebărilor vizând conținutul textului;
O4 – să-și exprime părerea proprie cu privire la anumite afirmații legate de mesajul textului;
METODE ȘI PROCEDEE: lectura explicativă, lectura predictivă, conversația, explicația, exercițiul;
MIJLOACE DIDACTICE: text suport, manual, fișe de lucru, harta textului, caiete;
FORME DE ORGANIZARE: frontală, individuală;
FORME ȘI TEHNICI DE EVALUARE: observarea sistematică a comportamentului elevilor, aprecieri verbale, evaluarea intercolegială, autoevaluare;
DURATA: 45 min
RESURSE UMANE: 24 elevi
BIBLIOGRAFIE:

- ✓ Manual de Limba și literatura română, clasa a IV-a, Semestrul al II-lea, Adina Grigore, Cristina Ipate-Toma, Nicoleta-Sonia Ionică, Costești, jud. Argeș, Editura Ars Libri, 2016
- ✓ Exerciții de limba și literatura română, clasa a IV-a, Adina Grigore, Cristina Ipate-Toma, Nicoleta-Sonia Ionică, Costești, jud. Argeș, Editura Ars Libri, 2018
- ✓ Limba și literatura română pentru pregătirea Evaluării Naționale, clasa a IV-a, Elena-Cristina Petrescu, București, Editura Art Educațional, 2018

Nr. crt.	*Etapele lecției*	*Ob. op.*	*Conținut științific*	*Metode și procedee*	*Mijloace didactice*	*Forme de organizare*	*Evaluare*
1.	**Moment organizatoric** ***1 min.***		Asigur liniștea și ordinea necesare începerii lecției. Pregătesc materialele necesare unei bune desfășurări a activității.				
2.	**Reactualizarea cunoștințelor** ***10 min.***		*Sunt verificate temele efectuate acasă urmărindu-se aspectul caietului, aranjarea în pagină, dacă tema este completă, aspectul scrisului, corectitudinea conținutului. Se va verifica atât cantitatea cât și calitatea temei. *În timp ce se verifică tema, elevii citesc și se corectează acolo unde este cazul.	Conversația	Caiete	Frontal Individual	Evaluare intercolegială Autoevaluare
3.	**Captarea atenției** ***1 min.***		- În ce anotimp suntem? - Ce se întâmplă cu natura în acest anotimp? - Care sunt semnele care ne arată că natura se trezește la viață?	Conversația		Frontal	Aprecieri verbale
4.	**Anunțarea temei și a obiectivelor** ***1 min.***		-Dragii mei, astăzi la limba și literatura română vom citi un text despre un fir de iarbă. Titlul textului este *Lacrima unui fir de iarbă*,	Conversația		Frontal	Observarea sistematică a comportamentu-lui elevilor

			după George Mihail Zamfirescu. Vom citi textul, vom alcătui propoziții folosind cuvintele noi întâlnite în text și vom rezolva exerciții diverse.				
5.	**Dirijarea învățării** ***20 min.***	O1 O2 O3 O4	*Se scrie pe tablă și în caiete data, titlul și autorul. *Înțelegerea titlului* - Ce vă sugerează titlul? - Despre ce credeți că este vorba? *Lectura independentă a textului* *Se solicită elevilor să citească textul integral, în gând și să sublinieze cuvintele necunoscute. *Se scriu cuvintele necunoscute în caiete și înțelesul acestora și se alcătuiesc propoziții oral cu ele. *Exersarea actului cititului (citirea în lanț, citire selectivă)* *Elevii citesc câte o propoziție din text. - Citește replica firului de iarbă atunci când se gândea să fugă după copii! - Citește replica firului de iarbă unde se descriu bătrânii!	 Conversația Lectura predictivă Exercițiul Lectura explicativă Exercițiul	Caiete Manual Caiete Manual	Frontal Individual Individual Frontal	Aprecieri verbale Observarea sistematică a comportamentu-lui elevilor Evaluare intercolegială Autoevaluare

			*Elevii primesc o fișă de lucru cu exerciții pe baza textului. (ANEXA 1)	Exercițiul	Fișă de lucru	Individual	
6.	**Obținerea performanței** ***10 min.***	O3	*Voi propune ca elevii să completeze *Harta textului*.	Harta textului	Fișă de lucru	Individual	Evaluare intercolegială Autoevaluare Acordare de calificative
7.	**Tema pentru acasă** ***1 min.***		- Ca temă pentru acasă, aveți de făcut exercițiul 2, de la pagina 50, din manual. *Prezintă ordinea în care s-au petrecut întâmplările din text.	Conversația		Frontal	
8.	**Evaluarea performanțelor** ***1min.***		*Se fac aprecieri verbale, individuale și colective, cu privire la activitatea elevilor.	Conversația			Aprecieri verbale

132. METODE INTERACTIVE DE LUCRU

Popescu Gabriela
Profesor învăţământ primar
Popescu Gabriela Liceul Tehnologic Pătârlagele
Judeţul Buzău

Metodele interactive de lucru creează deprinderi, facilitează învăţarea în ritm propriu, stimulează cooperarea, sunt atractive, pot fi abordate din punctul de vedere al diferitelor stiluri de învăţare.

Specific metodelor interactive de grup este faptul că promovează interacţiunea dintre minţile participanţilor, dintre personalităţile lor, ducând la o învăţare mai activă şi cu rezultate evidente. Acest tip de interactivitate determină "identificarea subiectului cu situaţia de învăţare în care acesta este antrenat", ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări.

Copilul este participant la propria formare, iar cadrul didactic trebuie să-l direcţioneze pe calea favorabilă, cu mijloace atractive, care să-i capteze atenţia. Şi ce poate fi mai atractiv pentru un copil decât activităţile în care cooperează cu alţi colegi, în interiorul unui grup, activităţi desfăşurate sub forma unor jocuri? Elevii ştiu foarte bine că au de respectat nişte reguli şi au de rezolvat nişte sarcini, dar fac aceste lucruri cu plăcere, pentru că le percep ca pe o joacă productivă.

Metodele interactive de grup favorizează formarea personalităţii unui elev: activ, investigator, creator, participant, constient de propria sa transformare.

Propun mai multe activităţi în care sunt folosite metodele active şi interactive de învăţare în lecţiile de limba şi literatura română:

Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat

Obiective operaţionale:

- să identifice cuvintele care denumesc *însuşiri ale fiinţelor, lucrurilor, fenomenelor naturii*;
- să descopere definiţia adjectivului.

Sarcinile propuse:

ŞTIU	VREAU SĂ ŞTIU	AM ÎNVĂŢAT
Subliniază substantivele din enunţurile următoare şi scrie ce denumeşte fiecare: a) Omul harnic se grăbeşte. ..... b) Am cumpărat o haină roşie. ..... c) Vântul rece suflă neîncetat.	Identifică acele cuvinte care exprimă *însuşiri ale unei fiinţe,ale unui lucru sau ale unui fenomen al naturii:*	Completează: Partea de vorbire care denumeşte: .... se numeşte ..... .

Cadranele

Obiective operaţionale:

- să înlocuiască pronumele personale cu pronume personale de politeţe;
- să alcătuiască enunţuri cu pronume personale de politeţe la diferite persoane şi numere;
- să alcătuiască un scurt text pe baza cuvintelor date;

- să deseneze două persoane faţă de care se adresează politicos .

Sarcinile propuse:

1.*Înlocuieşte pronumele personale de mai jos cu pronume de politeţe*: **Tu** eşti mama mea**!** **.....** **El** este bunicul meu. ..... **Ea** este învăţătoarea mea. ..... **Ei** sunt profesorii mei.	*2.Alcătuieşte enunţuri folosind pronumele personal de politeţe astfel:* - persoana a II-a nr. singular .... -persoana a III-a, nr plural ....
3.Alcătuieşte un mic text folosind cuvintele: lup, miel, dumneata, el, prieteni,noi,pădure. *Dă un titlu potrivit textului.* **.....**	4. *Desenează două personaje cărora trebuie să li te adresezi politicos:*

Cubul

Obiective operaţionale:

- să definească verbul;
- să compare verbul şi pronumele;
- să recunoască verbul din propoziţii date;
- să analizeze verbele găsite;
- să precizeze importanţa utilizării verbelor în comunicare;
- să găsească verbe potrivite pentru anumite substantive;
- să demonstreze că anumite părţi de vorbire sunt verbe.

Sarcinile propuse:

Descrie:

Defineşte verbul!

Compară:

Ce este asemănător/diferit între verb şi pronume?

Analizează:

Analizează substantivele din propoziţia : *Soarele aude vorbele duioase ale ghiocelului şi îi trimise în ajutor raze calde.*

Aplică:

La ce folosesc verbele?

Utilizează în comunicări fiecare dintre verbele:zboară,suflă,înmugureşte,cântă;

Asociază:

Găseşte câte două verbe potrivite substantivelor: *ghiocel, chip, şcolari, copac, ninsoare, carte.*

Argumentează:

De ce cuvintele *alergi,stă,citeşte,este* sunt verbe?

Starbursting (Explozia stelară)

Obiective operaţionale vizate:

- să sintetizeze conţinutul textului prin folosirea de substantive potrivite, ca răspunsuri la întrebările adresate.

Sarcinile propuse:

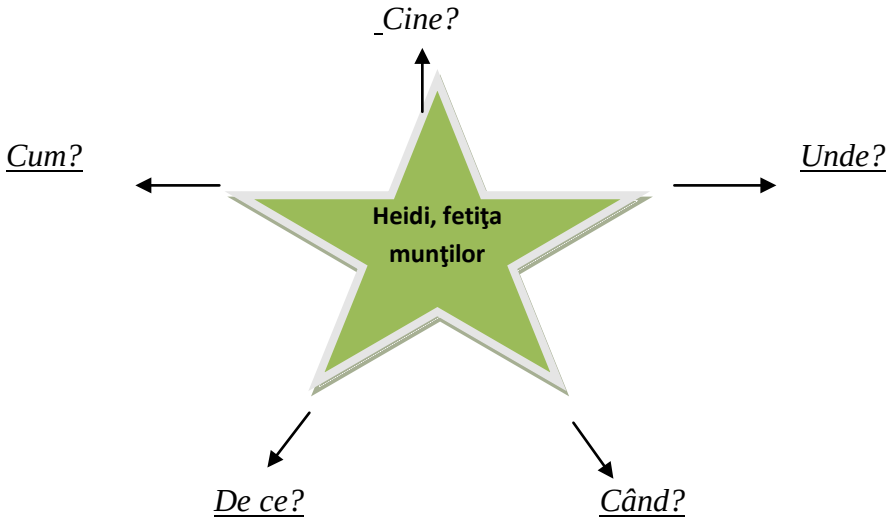

Grupaţi în echipe, elevii trebuie să găsească răspunsuri sintetizate prin unul sau mai multe substantive la întrebările legate de textul „Heidi, fetiţa munţilor", după Johanna Spyri.
În acest fel, ei vor face un rezumat al textului. Dezvoltate, întrebările sunt:
- *Cine* sunt personajele textului?
- *Unde* se desfăşoară acţiunea prezentată în text?
- *Când* are loc această întâmplare?
- *De ce* s-a întors Heidi în munţi?
- *Cum* a reuşit Clara să meargă?

Bibliografie:

1.Bratu, G. – *Aplicaţii ale metodelor de gândire critică la învăţământul primar*, Bucureşti, Editura Humanitas Educaţional, 2004, pag. 120-122;
2.Învăţământul Primar – revistă dedicată cadrelor didactice, 4.Bucureşti, Editura Miniped, nr. 2-3/2003, pag. 105-106.
3.Sârbu Marcela, Constantinescu Elena, *Limba Română. Ghidul învăţătorului*, clasa a II-a, Ed. Teora, 1999

133. PROIECT EDUCATIV - PETRECERE DE HALLOWEEN

Prof. Înv. Primar Stamin Cristina Manuela, Șc. Gimn. Drăgotești, jud. Dolj
Prof. Înv. Primar Radu Adriana Laura, Șc. Gimn. Drăgotești, jud. Dolj

Argument:

Activitatea extracurriculară este parte integrantă a demersului didactic, venind să definească sfera educațională prin proiecte, grupuri țintă, parteneriate, finanțări, obiective clar definite, evaluări și diseminări ale informațiilor, menite să contureze profilurile culturale ale prescolarilo, să deschidă porți spre educația permanentă.

Dimensiunea europeană a învățământului romanesc, presupune o disponibilitate și o mobilitate crescută a cadrului didactic, o ancorare realistă în contextul economic actual, în centrarea întregii sale activități pe elevul de azi. La vârsta aceasta, copiii sunt foarte receptivi la ce li se arată cu ajutorul imaginilor sau a substitutelor (prezența concretului în orice tip de activitate este absolut indispensabilă).

Rolul învățătoarei (dar şi al familiei) este acela de a oferi în mod gradat și în acord cu particularitățile de vârstă, cunoștințe necesare care motivează conduitele și normele eco-civice, să creeze și să organizeze activități educative stimulative. Cetățeanul de mâine, parte integrantă a unei comunități locale , naționale dar și europene. Întrucât nu putem stăvili progresul și avalanșa de informație caracteristică evoluției societății umane și secolului în care trăim, este necesar ca

informațiile noi să fie asimilate corespunzător, ducând la formarea armonioasă a personalității elevilor.

În acest sens am propus elevilor activitatea extracuriculara "PETRECERE DE HALLOWEEN" care intenționează să înlăture prejudecata că Halloween este o sărbătoare americană și că nu se încadrează în peisajul cultural românesc.Superstițiile se regăsesc în orice cadru cultural ,în variate forme.Pentru a combate pericolul imitației și asimilării greșite a formelor fără fond,ne-am propus să acordăm atenție acestui eveniment,stimulând capacitățile creative ,intelectuale și afective ale elevilor prin diferite activități .

Scopul proiectului:

Activitatea are drept scop intelegerea adecvata a semnificatiei sarbatorii de Halloween, o sarbatoare controversata in spatiul traditional si cultural romanesti

Resursele proiectului:

Umane: prescolari, cadre didactice,parinti.

Materiale: fişe de lucru , calculator, imprimantă, costume, dovleci-felinar etc.

Financiare: autofinanţare

Parteneriale: - parintii.

Obiective specifice:

- Dobândirea de către, scolari de cunoştinţe cu privire la originea sărbătorii de Halloween; vechi legende, simboluri, culori, tradiţii si obiceiuri ale copiilor, costumaţii, jocuri şi cântece specifice;
- Aplicarea cunoştinţelor dobândite prin interpretarea de poezii şi cântece de Halloween;
- Folosirea imaginaţiei copiilor, în crearea de decoruri specifice sărbătorii şi costumelor de carnaval;
- Stimularea spiritului de competiţie, prin participarea la jocuri şi concursuri;

Durata de desfăşurare: o zi

Grup ţintă: elevii clasei pregătiroare de la Școala Gimnazială Drăgotești

Beneficiari direcţi: elevii

Mijloace de utilizare: conversaţia, exerciţii practice, expunerea, povestirea, activităţi interactive, expoziţii, etc.

Continutul proiectului:

Nr. crt.	Activitate	Loc de desfasurare	Termen	responsabil
1	Sa cunoastem despre obiceiurile altor popoare „Ce este Halloween? Cum se sarbatoreste?" - prezentare imagini ppt. - Confectionare masti,siluete fantome si alte obiecte de Halloween	Sala de clasa	25oct. 2019	Prof. Stamin Cristina
2.	Sculptare dovleci	Sala de clasa	25 0ct. 2019	Prof. Stamin Cristina
3	Carnaval de Halloween: - Petrecere de Halloween , in costume specifice Halloween-ului	Sala de Clasa	25.10. 2019	Prof. Stamin Cristina

	- realizarea de fotografii si filmari, care vor fi expuse			

134. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI
PROIECT EDUCATIV – *Ia-o poveste scrisă cu acul*

Prof. Înv. Primar Dumitru Florentina, Școala Gimnazială Gura Foii, jud. Dâmbovița

TITLUL PROIECTULUI: **IA- O POVESTE SCRISĂ CU ACUL**
PERIOADA: august 2018 - iulie 2019.
INSTITUȚIA COORDONATOARE: ȘCOALA GIMNAZIALĂ GURA FOII
PARTENERI:
BIBLIOTECA COMUNALĂ GURA FOII
PRIMĂRIA COMUNEI GURA FOII
PAROHIA GURA FOII

GRUP ȚINTĂ/ BENEFICIARI

- **DIRECT:** elevi ai claselor I-VIII din Școala Gimnazială Gura Foii
- **INDIRECT:** cadre didactice, părinţi, membri ai comunităţii locale.

ARGUMENT :

Tradiţiile româneşti constituie una dintre valorile inegalabile şi incontestabile ale poporului nostru şi nu trebuie să lăsăm timpul şi evenimentele lumii moderne să ne facă să le uităm. Numai educându-i de mici pe copiii noştri, prin diverse activităţi desfăşurate în familie şi în unităţile de învăţământ să iubească limba şi obiceiurile ţării în care s-au născut, ne putem asigura că tradiţiile vor avea continuitate în generaţiile următoare. Prin acest proiect ne-am propus să valorizăm tradiţiile şi obiceiurile poporului nostru în contextul actual socio-cultural. Tradiţiile noastre, moştenite din moşi-strămoşi, dorim să fie preluate şi transmise următoarelor generaţii, pentru a sădi în inimile copiilor dragostea pentru frumos şi autentic, armonie, graţie, ritm. Dorim să învăţăm elevii să aprecieze frumuseţea portului popular, a dansului şi cântecului românesc, a meşteşugurilor tradiţionale, atât de mult apreciate în ţară şi în afara ei. De aceea, am considerat oportun acest proiect educaţional în vederea evidenţierii valorilor, tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti, prin care cultivăm de la cea mai fragedă vârstă sentimentul de apartenenţă, de iubire şi dragoste pentru rădăcinile şi valorile poporului român.

SCOPUL:

Stimularea interesului pentru cunoașterea tradițiilor populare și etnografice locale, prin implicarea elevilor și cadrelor didactice în activități extrașcolare cu impact asupra comunității și familiei.

OBIECTIVE CADRU:

- Promovarea specificului satului românesc tradițional, prin intermediul tradițiilor și ocupațiilor tradiționale specifice șezătorii;
- Formarea sentimentului de dragoste şi respect pentru tradiţiile, obiceiurile şi folclorul românesc;
- Cultivarea sentimentului de mândrie și prețuire față de înaintașii care se reuneau pentru a lucra și a se bucura în cadrul unor întâlniri precum șezătorile;
- Identificarea şi preţuirea elementelor de identitate naţională;
- Consolidarea colaborării între școală, familie, comunitate în scopul aprecierii valorilor tradiţionale.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

1. Să cunoască semnificația unor evenimente exprimând tradiții și obiceiuri locale: culturale, istorice, religioase.

2. Să cunoască, să aprecieze și să îmbrace cu plăcere costumul popular pentru diferite evenimente.
3. Să realizeze lucrări practice, dramatizări, teatru folcloric.
4. Să-și formeze trăsături pozitive de voință și caracter și o atitudine pozitivă față de sine și față de ceilalți.
5. Să-și însușească unele abilități specifice zonei (țesut, cusut, sculptură).
6. Să învețe să primească și să transmită frumusețea artei populare din generație în generație.

RESURSE UMANE

Elevi şi profesori ai Şcolii Gura Foii, părinţi, reprezentanţi ai autorităţilor locale.

RESURSE MATERIALE:

- ✓ Aparat foto, laptop, videoproiector, consumabile.
- ✓ Costume populare autentice și imagini cu costume populare locale și din alte zone ale țării, diverse obiecte create de meșterii populari: vase, prosoape, alte obiecte țărănești.

ACTIVITĂŢILE PROIECTULUI:

Activitatea 1. **”Învie tradiția!”- constituirea unei expoziții de obiecte tradiționale și de ii.** În cadrul Bibliotecii Comunale Gura Foii, s-a constituit o expoziție de ii locale, ce au fost identificate și colecționate, atât prin implicarea Comitetelor de părinți din Școala Gimnazială Gura Foii, cât și a membrelor Clubului Pensionarilor constituit în cadrul bibliotecii. Pe lângă Clubul pensionarilor Gura Foii, a apărut și grupul ***„Foița cu altiță***”- grup înființat cu scopul păstrării, prezervării și promovării tradițiilor locale.

Activitatea 2. “Ii noi din izvoade vechi”

Pornind de la expoziția de costume și obiecte populare locale, cu donații de pânză și fire de cusut primite de la doamnele din grupul ”*Foița cu altiță*”, am putut organiza o șezătoare la Biblioteca Comunală Gura Foii. Înainte de demonstrații și explicații legate de tehnicile de cusut, au fost identificate modele locale, dar și naționale prin fotografii găsite pe site-urile muzeelor si

fotografii din cărți publicate în perioada interbelică. Prin implicare și mult entuziasm au prins contur 10 de cămăși populare.

Activitatea 3. "Șezătorile lunilor"

În cadrul șezătorilor lunare au avut loc și ateliere de creație pe diverse teme, teme legate de tradiții, de protejarea naturii sau de evenimente istorice: "Să construim un maracas!", "Planeta albastră", "Să pirogravăm simbolurile dacice!", "Cum protejăm natura prin reciclare!". Prin aceste activități s-a urmărit revitalizarea și valorificarea obiceiurilor de muncă, cât și aducerea în actualitate a creațiilor artistice tradiționale din lumea satului. Activitățile au constat în ateliere de lucru, în cadrul cărora elevii, ajutați de câteva doamne din sat, bune cunoscătoare ale meșteșugurilor populare, dar și de alți invitați, au desfășurat diferite activități precum: cusutul, împletitul, torsul, croșetatul, împletitul, țesutul. Activitățile practice au fost alternate cu momente artistice (cântece, colinde, dramatizări).

IMPACTUL:

Proiectul a implicat în activităţile propuse un număr de 40 de elevi, 25 de părinţi, cadre didactice, membri ai comunităţii locale. Elevii sunt beneficiarii direcţi prin participare activă, iar beneficiari indirecţi sunt adulţii (părinţii, cadrele didactice, membrii comunităţii locale), prin îndrumarea şi sprijinirea materială a elevilor. Activităţile propuse i-au învăţat pe elevi să aprecieze frumuseţea portului popular românesc, a dansului şi a cântecului românesc, a meşteşugurilor tradiţionale din zona Găeştului. De asemenea, proiectul a reprezentat un prilej de a uni eforturile familiei şi ale instituţiilor care oferă educaţie în a le transmite copiilor o serie de valori spirituale moştenite din generaţie în generaţie.

La finalul acestui proiect, elevii participanţi promovează tradiţiile şi obiceiurile româneşti prin respectarea, practicarea si transmiterea acestora.

MEDIATIZARE

Activităţile proiectului au fost promovate în şcoală, în şedinţa Consiliului Local, prin programe artistice desfăşurate cu public, prin intermediul internetului(facebook) şi în cadrul cercului pedagogic al consilierilor educativi, precum şi în cadrul cercului bibliotecarilor.

NUMELE ELEVULUI:_____

Rezultatul obținut:_____

135. TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ
Citire-scriere-comunicare, CLASA a IV–a, D.A.S.

COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN” IAȘI, JUD.IAȘI
PROFESOR PPS. PURICE OANA CRISTINA

1. Ce litere sunt scrise pe cele trei frunze colorate? Caută literele de tipar notate pe frunze și colorează-le ținând cont de culoarea potrivită fiecăreia.

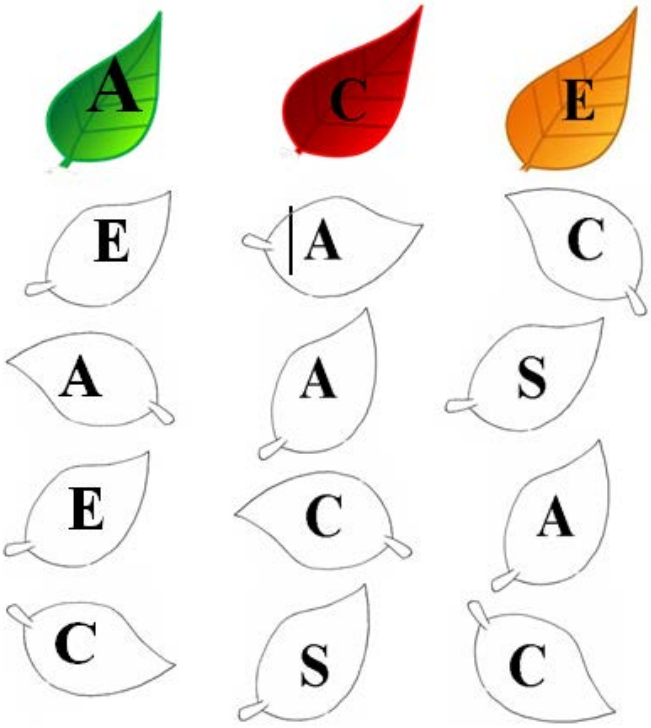

2. Dictare:

_____

_____

_____

3. Completează sunetul inițial:

_____ASĂ

____NEL

____AL

4.Citește, apoi copiază!:

MAMA _____

NAI_____

AU! _____

EMA IA UN AC.

_____

_____

5.Completează cuvintele cu litera/silaba potrivită:

____RS	**_____ - SĂ**	**___ OR**	**_____- ȘI-NĂ**

6. Spune ce face?

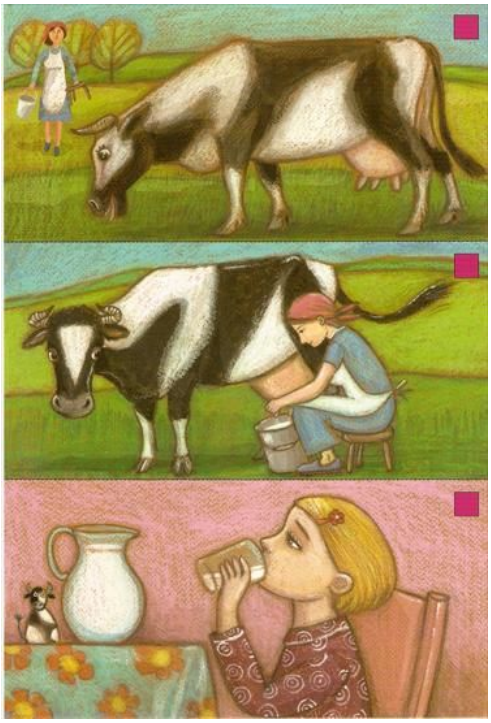

7. Desparte oral cuvintele ilustrate în silabe:

MAȘINA

ALBINĂ

ALUNE

AȚĂ

8. Alcătuiește propoziții folosind cuvintele:

MERE

CEAS

PISICĂ

INEL

BAREM DE EVALUARE ŞI NOTARE

Descriptori de performanţă:

Itemul	CALIFICATIVUL		
	FOARTE BINE	**BINE**	**SUFICIENT**
1.	Răspuns corect și complet: recunoaște, citește și asociază toate literele mari de tipar și le colorează conform modelului.	Răspuns parțial corect: recunoaște, citește și aso-ciază parțial literele mari de tipar și le colorează conform modelului.	Recunoaște, citește și asociază cu sprijin literele mari de tipar și le colorează conform modelului.
2.	Răspuns corect şi complet: scrie corect după dictare.	Scrie parţial corect: 3 litere, 3 cuvinte.	Scrie parţial corect cu ajutor 2 litere și 2 cuvinte.
3.	Răspuns corect și complet: completează corect toate sunetele inițiale.	Răspuns parțial corect: completează correct 2 sunete inițiale.	Reușește să completeze cu sprijin doar un singur sunet inițial.
4.	Răspuns corect și complet: citește cuvinte/propoziții scrise de tipar și le copie.	Răspuns parțial corect: citește cuvinte/propoziții scrise de tipar și le copiază cu 3-4 erori.	Citește cuvinte/propoziții scrise de tipar și le copiază cu sprijin acordat, cu multe erori, nerespectând spațiul trasat.
5.	Răspuns corect și complet: identifică și scrie indepen-dent litera/silaba lipsă din cuvânt.	Răspuns parțial corect: identifică și scrie parțial corect litera/silaba lipsă din cuvânt(2 erori).	Identifică și scrie doar cu sprijin 2 din cele 4 cuvinte.
6.	Răspunde corect și complet: identifică și povestește independent acțiunea din imagini.	Răspuns parțial corect: identifică și povestește parțial acțiunea din imagini.	Identifică și povestește cu sprijin acțiunea prezentată.
7.	Răspunde corect complet: identifică și desparte corect cuvintele în silabe.	Răspunde parțial corect: identifică și desparte corect în silabe 3 din cele 4 cuvinte	Identifică și desparte în silabe cu sprijin 2 din 4 cuvinte
8.	Răspunde corect complet: identifică și alcătuiește idenpendent propoziții cu toate cele 4 cuvinte.	Răspunde parțial corect: identifică și alcătuiește independent corect propoziții cu 3 din cele 4 cuvinte	Identifică și alcătuiește cu sprijin 2 propoziții din 4.

EVALUAREA FINALĂ

ITEMI	CALIFICATIVUL FINAL
Rezolvă 4-5 itemi cu FB şi 1-2 cu B	**FOARTE BINE**
Rezolvă 1-2 itemi cu FB, 4-5 itemi cu B	**BINE**
Rezolvă 1-2 itemi cu B, restul itemilor cu S/ orice combinaţie apropiată acesteia care reflectă etosul clasei	**SUFICIENT**
Rezolvă 1-2 itemi cu S, restul itemilor cu I/ orice combinaţie apropiată acesteia care reflectă etosul clasei	**INSUFICIENT**

Bibliografie:

- ✓ Cerkez M.,Pădureanu V.,Singer M,1999, *Clasa I-IV-a, COMPETENȚE și CALIFICATIVE*, Limba română – Matematică, Editura SIGMA, Seria EVALUARE, Colecția ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR
- ✓ Păunescu C, Mușu Ionel(1997)*Psihopedagogie specială integrată*, Editura Pro Humanitate, Bucureşti.
- ✓ Gheguţ A.(2006), *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe educative speciale- Strategii diferenţiate şi inclusive în educaţie*, Editura Polirom, Iaşi.
- ✓ Muşu Ionel(2000), *Ghid de predare-învăţare pentru copiii cu cerinţe educative speciale*, UNICEF, Bucureşti.
- ✓ http://www.pinterest.com
- ✓ http://www.education.com

136. LIMBA ROMÂNĂ ÎN CULORI DE TOAMNĂ

Prof. înv. Primar Radu Georgel
Școala Gimnazială Gheorghe Hariton Săhăteni, Buzău

I. Argument

Folosirea instruirii diferentiate, alături de activitatea frontala, oferă posibilitatea de a obține rezultate bune în muncă didactică, dezvoltarea vocabularului, capacitatea de a pune în practică cunoștințele însușite, dezvoltarea corespunzătoare a proceselor psihice.

Învățarea diferențiată duce la eliminarea unor lacune din cunoștințele și deprinderile elevilor . mai puțin dotați dar și la îmbogățirea și aprofundarea cunoștințelor acelor copii capabili de performanțe superioare.

Activitățile differentiate prezintă reale valențe formative și mai ales stimulative. Elevii se întrec între ei atât în ceea ce privește ritmul de lucru cât și cantitatea și corectitudinea sarcinilor rezolvate

II.Scopul tratării diferentiate a elevilor în ciclul primar

Instruirea diferențiată se desfășoară în cadrul procesului instructiv-educativ pentru a se putea obține un nivel ridicat de pregătire a tuturor elevilor.

Diferențierea activității presupune îmbinarea și alternarea activității frontale cu activitatea individuala și pe grupe de elevi.

Diferențierea activității se realizează în toate momentele lecției precum și în distribuirea temelor pentru acasă.

Instruirea diferențiată își realizează obiectivele.

III.Descrierea activității

La început de toamna în regatul pădurii de stejar zâna toamna și-a propus să instruiască diferențiat elevii din clasa a IV-a folosind cele mai eficiente metode de lucru și mijloace necesare pentru formarea deprinderilor de muncă și a tehnicilor de lucru:

- Elevii din clasa zânelor erau:
  - Omidușele – elevii cu ritm lent de învățare;
  - Iepurașii – elevii cu ritm mediu de învățare;
  - Bufnițele – elevii cu ritm avansat de învățare
- Zâna Toamnă și-a propus în cadrul clasei de 18 elevi să afle care sunt cauzele scăderii randamentului școlar și a rămânerii în urmă la învățăatură și a aflat posibile răspunsuri
  - Motivația slabă și interesul scăzut al unor elevi duc în final la un randament școlar scăzut generat de lipsa diferențierii și individualizării conținutului și a formelor de activitate initiate în cadrul lecției;
  - Utilizând lecția mixtă, timpul afectat lecției nu este folosit eficient, unii dintre elevi participând în mod pasiv;
  - Participarea activă la lecție este esențială, elevii însușindu-și cunoștințele prin efort propriu
  - Elevii trebuie stimulați permanent pentru a fi motivați;
- In prima parte a semestrului I la Limba și Literatura Română, în cadrul unităților de învățare **O carte, un Prieten** în plus și **Din natură în cartea de lectură** instruirea diferențiată a elevilor a fost urmată de o masurare atentă a rezultatelor
  A. Punct de plecare – prin tratarea diferențiată a elevilor la lecțiile de Limba Română se obține randament școlar și se înlătură eșecul.
  B. Metode utilizate – observația participativă, metoda analizei produselor activității, testul de cunoștințe, experimentul pedagogic.
  C. Forme de activitate – frontala, individuala, pe grupe.
- Prin metoda analizei rezultatelor activității elevilor zâna Toamnă a aflat date prețioase din caietele de clasa, caietele de teme. Probele de evaluare, compuneri, desene pentru

desprinderea unor aprecieri și estimări asupra individualității, comportamentului, preocupărilor și înclinațiilor fiecărui copil.

- Lucrările omiduțelor au relevat dificultăți în:
  - ✓ Prezentarea ordonată logic și cronologica a întâmplărilor dintr-o poveste;
  - ✓ Realizarea de deducții simple pe baza unui text literar;
  - ✓ Scrierea corectă a cuvintelor;
  - ✓ Descrierea unui personaj dintr-un text;
  - ✓ Înțelegerea cerințelor exercițiilor;
  - ✓ Asocierea elementelor descoperite în textul citit cu experiențe proprii;
  - ✓ Formularea unor idei pe baza textului citit;
- **Activitatea diferențiată a elevilor la Limba Română în cadrul lecției**

Într-o zi de brumar, Zâna Toamnă a organizat un joc cu titlul **Cubul Cunoașterii** la care au participat **Omiduțele, Iepurașii,** și **Bufnițele** dorind să afle dacă prin activitatea diferențiată la orele de Limba și Literatura Romămă randamentul muncii în echipă este mai mare decât al celei individuale.

Se vor forma trei echipe de câte 6 elevi și se va desfășura un joc numit **Cubul cunoașterii,** fiecare față a cubului cuprinzând câte o activitate diferențiată pentru fiecare grupă prin cerință, număr de exerciții de rezolvat sau durată de timp.

Se realizează individual cerința fiecărei activități, apoi în echipă măsurând rezultatele înregistrate.

Echipa care va rostogoli cubul mai cu folos va fi reconpensată cu un coș de gutui pentru proviziile de iarnă.

- Zâna Toamnă a descoperit că munca în echipă are un randament mai bun decât activitatea independentă, rezultatele înregistrate în cele 6 activități dovedind acest lucru. Cele 3 echipe, **Omiduțele, Iepurașii, Bufnițele** au obținut rezultate bune și foarte bune, ele fiind recompensate cu gutui din panerul zânei toamna.

IV. Concluzii.

Prin utilizarea strategiilor de tratare diferențiata a elevilor la orele de Limba și Literatura Română se pot stabili următoarele concluzii:

- Se impune utilizarea unui material didactic variat, elevii fiind familiarizați cu tehnici de muncă independentă;
- Se stimulează originalitatea și creativitatea elevilor;
- Se valorifică experiența anterioară;
- Se asigură corelarea intereselor copiilor cu obiectivele curriculare;
- Se respecta ritmul individual al copilului;
- Activitățile diferențiate sunt adaptate la cele 3 stiluri de învățare;
- Fiecărui copil i se acordă încredere în forțele proprii;
- Învățătorul permite copiilor să participle la evaluarea propriei lor munci;
- Elevul este evaluat și comparat cu el însuși;

Pentru a determina eficacitatea instruirii, reușita tuturor elevilor la învățătură în condițiile actuale ale învățământului românesc, soluția este individualizarea, diferențierea și motivarea învățării în condițiile instruirii dirijate differentiate în clasa și în cadrul unor programe compensatorii.

V.Bibliografie

- Cerghit I.; Radu I T; Popescu E; Vlăsceanu L; Didactica, Manual pentru clasa a X-a, E.D.P.R.A., 1997;
- Kant Im, Tratat de Pedagogie, Iași, Editura Agora 1992;
- Blideanu Eugen & Ion Șerdean, Orientări noi în metodologia studierii Limbii Române în ciclul primar, Editura Pedagogică, București, 1981;
- Beldescu G, Ortografie actuală a limbii române, Editura Pedagogică, București 1984;
- Radu Ion, Învățământul Diferențiat, Editura Pedagogică, București 1997;
- Crețu C., Curriculum individualizat și diferențiat, editura Pedagogică, București, 1998

137. PROIECT DIDACTIC
ȘCOALA NATURII ÎN NATURĂ

Prof. înv. primar Rațiu Diana Linda
Școala Gimnazială „Virgil Iovănaș“ Șofronea

Unitatea de învăţământ: Şcoala Gimnazială „Virgil Iovănaș“ Șofronea – jud. Arad
Profesor pt. învățământul primar: Rațiu Diana Linda
Clasa: a IV-a
Durata lecţiei: 90 de minute
Arii curriculare: Matematică și Științe ale naturii/ Om şi societate
Discipline: Științe ale naturii /Istoria românilor
Tipul de activitate: aprofundarea cunoștințelor
Subiectul lecţiei: **ȘCOALA NATURII ÎN NATURĂ**
Locul de desfășurare: **Grădina Botanică Macea**
Scopul: dezvoltarea interesului pentru cunoașterea istoriei locale și formarea unei atitudini pozitive față de mediul înconjurător
Competențe generale:
1. Formarea şi dezvoltarea capacităţilor şi abilităţilor de experimentare şi explorare/ investigare a realităţii, folosind instrumente şi procedee specifice;
2. Dezvoltarea interesului şi a responsabilităţii pentru menţinerea unui mediu natural echilibrat, propice vieţii.

Competențe specifice:
1.2 să descrie relaţii între sisteme din mediul înconjurător;
2.1. să recunoască și să utilizeze informații dintr-o sursă istorică;
3.1. să folosească termini istorici în situații diverse.
Obiective operaționale:
O1 – să identifice plantele din ecosistemul vizitat;
O2 – să evidențieze caracteristicile arborilor și arbuștilor;
O3 – să identifice câteva modalități de protecție a mediului;
O4 – să prezinte informații despre castele vizitate;
O5 – să recunoască vechi obiecte casnice și să prezinte modul lor de folosire;
O6 – să descrie habitate pe care le cunosc;
O7 – să realizeze un portofoliu pe o temă dată;
O8 – să asculte explicațiile ghidului.
Pentru elevii cu CES:
O1 – să identifice plantele din ecosistemul vizitat;
O3 – să identifice câteva modalități de protecție a mediului;
O5 – să recunoască vechi obiecte casnice și să prezinte modul lor de folosire;
O8 – să asculte explicațiile ghidului.
Strategia didactică:
METODE ȘI PROCEDEE: expunerea, explicaţia, conversaţia, observarea, munca în echipă
MIJLOACE DE ÎNVĂȚĂMÂNT: exponate ale muzeului, flipchart
FORME DE ORGANIZARE: frontal, pe grupe
RESURSE UMANE:
* elevii clasei a IV-a
* cadrul didactic
* muzeograful de serviciu.

Pregătirea activității:
1. **Anunţarea activității** – Se realizează cu două săptămâni înainte de efectuarea ei

2. **Pregătirea elevilor** – Se face într-o şedinţă specială de instructaj, în care elevilor li se comunică scopul vizitei, obiectivele ce vor fi urmărite, tipul acestei lecţii.

Momentele lecției	Ob. op.	Elemente de conținut	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
Moment organizatoric		Elevilor li se va prezenta muzeograful de serviciu, care le va fi ghid și profesor în această activitate.	conversația		frontal	
Lecția de istorie la: **1. Castelul Cernovici**

		explica termeni precum ,,grof“, ,,domeniu“. Elevii vor exemplifica și alte castele pe care le-au vizitat sau despre care au învățat la ora de istorie. Elevii vor observa obiectele expuse în muzeu: mobilier, costume populare, obiecte folosite în gospodăriile țăranilor din zona comunei Macea. Le voi solicita elevilor să denumească exponatele din muzeu și să precizeze utilitatea fiecăruia dintre ele.				
Lecția de științe la: **1. Muzeul Botanic**	O8	Muzeograful le va prezenta elevilor principalele colecții: colecția de semințe, herbarul, colecția de conuri, colecția de tulpini și ramuri în secțiuni, fructe și semințe, cărți și cataloage cu semințe.	Conversația Explicația Observația	Exponatele muzeului	frontal	Aprecierea verbală
2. Muzeul Cinegetic	O6 O8	Le voi solicita elevilor să explice termenul ,,cinegetic“. Muzeograful le va prezenta copiilor exponatele din muzeu: trofee, animale și păsări împăiate. De asemenea li se vor prezenta tablouri cu animale	Conversația Explicația Observația	Exponatele muzeului	frontal	Răspunsurile elevilor Apreciere verbală

		surprinse în habitatul lor natural. Elevii vor explicat noțiunea de „habitat natural“ și vor exemplifica și alte habitate pe care le cunosc.				
3. Grădina Botanică	O1 O2 O3	Le voi explica elevilor că această grădină botanică este o veritabilă bancă de date biologice. Aici există 3750 de specii de plante, 2300 de arbori și arbuști. Elevii vor denumi plantele și arborii pe care îi recunosc și vor preciza câteva adaptări la condițiile de mediu. Elevii vor face legătura între punctual cardinal Nord și localizarea mușchilor. Le voi solicita elevilor să precizeze importanța plantelor și arborilor pentru mediul înconjurător, precum și modalitatea de protejare a acestora.	Conversația Explicația Observația	Plantele și arborii	frontal	Răspunsurile elevilor Apreciere verbală
Valorificarea activității	O7	Elevii vor fi împărțiți în două grupe: grupa botaniștilor și grupa istoricilor. Grupa botaniștilor va realiza o	Munca în echipă, Conversația Expunerea	flipchart	Pe grupe	Aprecierea celor două prezentări

		prezentare a unui mediu de viață, va descrie acel mediu din punct de vedere abiotic, va da exemple de organisme, va analiza prezența omului în acel mediu. Grupa istoricilor va realiza o prezentare a unui castel din țara noastră și va descrie câteva elemente etnografice specifice zonei din care face parte castelul.				

SCENARIU DIDACTIC

Momentele lecției	Ob. op.	Elemente de conținut	Metode și procedee	Mijloace de învățământ	Forme de organizare	Evaluare
Moment organizatoric		Elevilor li se va prezenta muzeograful de serviciu, care le va fi ghid și profesor în această activitate.	conversația		frontal	
Lecția de istorie la: **1.Castelul Cernovici**	O4 O8	Muzeograful de serviciu le va prezenta elevilor un scurt istoric al acestui castel. Elevii vor afla când și de către cine a fost construit acest castel. Castelul a fost construit de către sârbul Mihai Cernovici între anii 1724-1745. Cei care în anii următori vor fi proprietarii castelului vor fi Lazăr Cernovici (care va primi titlul de grof), familia Karolyi, medicul Adam Iancu, iar în prezent este în proprietatea Universității de Vest „Vasile Goldiș“ Arad. Muzeograful le va prezenta care a fost destinația castelului de-a lungul existenței sale (orfelinat, azil, centru de reeducare). Elevilor li se vor explica termeni precum „grof“, „domeniu“. Elevii vor exemplifica și alte castele pe care le-au vizitat sau despre care au învățat la ora de istorie.	Conversația Explicația Observația	Castelul	Frontal	Răspunsurile elevilor Apreciere verbală
2. Muzeul Etnografic		Elevii vor observa obiectele expuse în	Conversația	Exponatele	frontal	Răspunsurile

	O5	muzeu: mobilier, costume populare, obiecte folosite în gospodăriile țăranilor din zona comunei Macea. Le voi solicita elevilor să denumească exponatele din muzeu și să precizeze utilitatea fiecăruia dintre ele.	Explicația Observația	muzeului		elevilor Apreciere verbală
Lecția de științe la: **1. Muzeul Botanic**	O8	Muzeograful le va prezenta elevilor principalele colecții: colecția de semințe, herbarul, colecția de conuri, colecția de tulpini și ramuri în secțiuni, fructe și semințe, cărți și cataloage cu semințe.	Conversația Explicația Observația	Exponatele muzeului	frontal	Aprecierea verbală
2. Muzeul Cinegetic	O6 O8	Le voi solicita elevilor să explice termenul ,,cinegetic“. Muzeograful le va prezenta copiilor exponatele din muzeu: trofee, animale și păsări împăiate. De asemenea li se vor prezenta tablouri cu animale surprinse în habitatul lor natural. Elevii vor explicat noțiunea de ,,habitat natural“ și vor exemplifica și alte habitate pe care le cunosc.	Conversația Explicația Observația	Exponatele muzeului	frontal	Răspunsurile elevilor Apreciere verbală
3. Grădina Botanică	O1 O2 O3	Le voi explica elevilor că această grădină botanică este o veritabilă bancă de date biologice. Aici există 3750 de specii de plante, 2300 de arbori și arbuști. Elevii vor denumi plantele și arborii pe care îi recunosc și vor preciza câteva adaptări la condițiile de mediu. Elevii vor face legătura între punctual cardinal Nord și localizarea mușchilor. Le voi solicita elevilor să precizeze	Conversația Explicația Observația	Plantele și arborii	frontal	Răspunsurile elevilor Apreciere verbală

		importanța plantelor și arborilor pentru mediul înconjurător, precum și modalitatea de protejare a acestora.				
Valorificarea activității	O7	Elevii vor fi împărțiți în două grupe: grupa botaniștilor și grupa istoricilor. Grupa botaniștilor va realiza o prezentare a unui mediu de viață, va descrie acel mediu din punct de vedere abiotic, va da exemple de organisme, va analiza prezența omului în acel mediu. Grupa istoricilor va realiza o prezentare a unui castel din țara noastră și va descrie câteva elemente etnografice specifice zonei din care face parte castelul.	Munca în echipă, Conversația Expunerea	flipchart	Pe grupe	Aprecierea celor două prezentări

138. HALLOWEEN PARTY LA CLASA PREGĂTITOARE

Prof. înv. primar Rogoz Ramona-Andreea
Colegiul „Aurel Vijoli”, Făgăraș

Titlul activităţii: „Halloween Party”
Locul desfăşurării: sala de clasă
Durata activităţii: 3 ore
Grupul ţintă: elevii clasei pregătitoare
Obiective:
Realizarea de creaţii artistice şi funcţionale folosind materiale diverse şi tehnici învăţate
Manifestarea atitudinii pozitive faţă de ceilalţi
Expirmarea trăirilor personale
Identificarea unor activităţi preferate
Resursele:
- umane: elevii, professor, părinţi;
- materiale: laptop, video-proiector, acuarele, tărtăcuţe, dovleci, costume, măşti, mere, cuţite, seminţe, bomboane, şerveşele, markere, carioci;
Descrierea activității:
- costumarea elevilor
- prezentarea specificului şi istoricului Sărbătorii de Halloween
- transformarea acadelelor în fantome
- personalizarea tărtăcuţelor/dovlecilor cu chipuri care să exprime diferite stări emoţionale
- realizarea „merelor dinţoase”
- transformarea mandarinelor în dovlecei
- realizarea „merelor mumii”
- învăţarea parţială a cântecului „Nu mi-e frică de Baubau”
- audierea cântecului „Halloween Rules” și mișcarea pe muzică
- evaluarea activității prin acordarea de diplome sau dulciuri
Rezultate așteptate:
- realizarea de produse finite, estetice şi utile
- eliminarea rutinei cotidiene
- formarea unei atitudini pozitive față de mediul școlar
- promovarea interculturalității
Modalități de evaluare:
- discuții
- fotografii
- produsele elevilor
Rezultate înregistrate:
- implicarea activă a părinților
- participarea cu entuziasm a elevilor și exprimarea dorinței repetării unei activități similare în perioada următoare

139. PROIECT TEMETIC

Prof. înv. primar: Soporan Camelia
Liceul Teoretic ,,Grigore Moisil'' Timișoara

« În Banat la mine-acasă…»

Motto : « Iorgovan, frumoasă floare,
Banatule, colţ de soare,
Eu cu cin 'mă făloşesc
Aici viaţa mi-o trăiesc,
Banatule, colţ de rai!"
(« Iorgovan, frumoasă floare »-cântec popular

ARGUMENT

Într-o zi frumoasă de început de primăvară,am mers împreună cu copiii clasei pregătitoare B să vizităm Muzeul Satului Bănăţean din oraş.

Ajunşi acolo, ne-a aşteptat muzeograful care ne-a îndrumat în incinta muzeului. Am văzut case vechi, restaurate, specifice zonei Banatului şi am aflat multe lucruri interesante despre viaţa oamenilor din trecut, despre obiceiurile şi datinile lor, despre portul popular bănăţean.

Copiii ne-au adresat multe întrebări legate de ceea ce au văzut şi aşa am hotărât împreună să desfăşurăm proiectul tematic cu tema: „În Banat la mine-acasă".

DESCRIEREA PROIECTULUI

Grupul ţintă: :clasa pregătitoare B de la Liceul Teoretic ,,Grigore Moisil'' din Timişoara.

Resurse umane:copii, învăţătoare, părinţii copiilor, profesor de istorie**,** muzeograf, profesorul de religie.

Resurse materiale:harta României, a judeţului Timiş, harta proiectului tematic, costume naţionale din Banat şi din alte zone ale ţării, prosoape şi şerveţele cu motive populare, farfurii și căni de artizanat, furcă cu caier, fusul, linguri de lemn, covoare, icoane pictate pe lemn, război de ţesut, vârtelniţă, suveici, coceni de porumb, prosoape artizanale, albume, fotografii şi cărţi cu imagini din sat, jetoane,decupaje,cărţi şi atlase legate de tema studiată, planşe şi vederi, acuarele, creioane colorate, cariocă, plastilină, planşete, autocolant, hârtie creponată şi colorată, pânză pentru cusut(etamină), ace,gheme din lână, aparat foto, cd-uri, diverse cărti şi reviste, culegeri de folclor.

Resurse de timp: o săptămână.

Metode: brainstorming-ul**,** observaţia spontană şi dirijată**,** explicaţia**,** demonstraţia**,** exerciţiul**,** jocul**,** povestirea**,** învăţarea prin descoperire**,** problematizarea.

Obiectivul general: Cunoaşterea unor elemente de istorie, geografie, religie, care definesc

portretul spiritual al poporului român.

Obiective operaţionale :

- să recunoască şi să aprecieze arta populară, meşteşugurile,locuinţele tradiţionale, obiceiurile şi tradiţiile specifice zonei Banatului;
- să-şi îmbogăţească vocabularul cu noi cuvinte şi expresii specifice graiului bănăţean:"*vârtelniţă*", "*arnici*", "*laibăr*","*poale*", "*opreg*","*feşcilă*", etc;
- să asculte proverbe, zicători şi ghicitori şi să deducă înţelesul acestora;
- să audieze şi să interpreteze,cu plăcere, cântece populare bănăţene;
- să reproducă strigături specifice zonei Banatului;
- să reţină şi să redea caracteristicile costumului naţional tradiţional;
- să-şi aducă contribuţia la amenajarea în clasă a unui sector cu obiecte de artă populară;
- să dezvolte unele deprinderi artistico-plastice prin colorarea sau pictarea unor contururi reprezentând costume naţionale sau obiecte de artizanat;
- să-şi consolideze cunoştinţele referitoare la datinile şi obiceiurile din Banat prin prezentarea unei şezători şi a unor dansuri populare;
- să execute paşii de horă şi ardeleană, dovedind coordonare, ritm, respectând poziţia corectă a corpului şi o bună orientare spaţială.

LISTA DE PROBLEME:

Ce ştiu copiii?

- Oraşul în care locuiesc face parte din Regiunea Banatului;
- Principalele activităţi ale ţăranilor erau : agricultura, creşterea animalelor, meşteşugurile.
- Cum arată un costum popular;
- Cum să danseze pe melodii populare;
- Să interpreteze cântece populare.

Ce urmează să afle copiii?

- Banatul se împarte în: Banatul de pustă, de deal şi de munte;
- Prin ce se deosebeşte satul de oraş;
- Felul în care fiecare zonă a Banatului şi-a pus amprenta diferit pe modul de viaţă al bănăţenilor;
- Arta populară, meşteşugurile, locuinţele tradiţionale, obiceiurile şi tradiţiile specifice zonei Banatului;
- Zicători, proverbe, strigături în grai bănăţean;
- Cântece şi dansuri populare specifice Banatului;
- Să folosească vârtelniţa, războiul de ţesut, furca, fusul şi suveica;
- Cum se numesc piesele costumului popular bănăţean.

ELABORAREA HĂRŢII PROIECTULUI

-se realizează împreună cu copiii la începutul derulării proiectului (vezi Anexa1)

SCRISORI DE INTENŢIE

Stimaţi părinţi şi bunici,

În perioada 13.05 -17.05.2018, împreună cu prichindeii clasei pregătitoare vom desfăşura proiectul tematic "A fost odată".

Pentru ca activităţile noastre să fie cât mai plăcute şi interesante, vă rugăm să aduceţi materiale pentru aranjarea centrului tematic şi realizarea hărţii proiectului: imagini din reviste, cărti, enciclopedii, cd-uri cu muzică populară, vederi din oraşul nostru şi din Banat, obiecte de artizanat, prosoape şi şerveţele cu motive populare.

Vă mulţumim!

Prichindeii şi învăţătoarea clasei pregătitoare B

Dragă doamnă muzeograf,

Copiii clasei pregătitoare de la Liceul ,,Grigore Moisil" din Timişoara, desfăşoară în perioada 13.05-17.05.2018 un proiect tematic cu tema ,,A fost odată ‘’.

Pentru buna desfăşurare a acestui proiect tematic vă rugăm să ne primiţi să vizităm Muzeul Satului din Timişoara şi să ne arătaţi case vechi din zona Banatului, costume populare specifice acestei zone, obiecte de artizanat şi alte lucruri legate de tradiţiile şi obiceiurile străbunilor noştri bănăţeni.

Prichindeii şi învăţătoarea clasei pregătitoare B

CREAREA CENTRULUI TEMATIC

În urma înmânării scrisorilor de intenţie, centrul tematic s-a îmbogăţit cu următoarele materiale:

Materiale puse la dispoziţie de învăţătoare: materiale didactice necesare fiecărei activităţi.

Materiale aduse de părinţi:costume populare pentru fată şi băiat, prosoape artizanale, covoare ţesute,ulcioare, farfurii din ceramică, războaie de ţesut, vârtelniţă, râşchitori, furcă, fus, etc.

Materiale aduse de copii: imagini cu costume populare, cu obiecte de artizanat, etc.

EVALUAREA PROIECTULUI

Evaluarea parţială:

- în momentul când s-a realizat o subtemă sau un punct de pe hartă se realizează prin fişe şi lucrări ale copiilor (desen, pictură, modelaj, cântece, dansuri, proverbe, zicători, ghicitori, strigături, etc.).

Evaluarea finală:

-se realizează printr-o expoziţie cu lucrările copiilor şi cu fotografii realizate în cadrul activităţilor şi vizitelor;

-prezentarea şezătorii ”Banatule, colţ de rai”, părinţilor, bunicilor şi partenerilor educaţionali.

SCRISORI DE MULŢUMIRE

-către părinţi şi bunici, către d-na muzeograf.

Stimaţi părinţi şi bunici,

Copiii clasei pregătitoare împreună cu doamna învăţătoare vă mulţumesc pentru că aţi acceptat iniţierea şi desfăşurarea unui parteneriat în educaţie în cadrul proiectului tematic:”A fost odată”.

Vă invităm să participaţi vineri, la ora 16 la evaluarea proiectului nostru care va cuprinde: vizionarea întregului proiect, expoziţe cu lucrările copiilor după o săptămână de muncă, joacă şi învăţare, impresii şi discuţii în urma proiectului tematic.

Vă aşteptăm cu mult drag!

Prichindeii şi învăţătoarea clasei pregătitoare B

BIBLIOGRAFIE:

1.MEN, *Programele şcolare aflate în vigoare, pentru clasa pregătitoare*, aprobate prin ordin al ministrului Nr.3418/19.03.2013;

2.Curs formare: "Organizarea interdisciplinară a ofertelor de învăţare pentru formarea competenţelor cheie la şcolarii din clasele I-IV - program de formare continuă de tip “*blended learning*” pentru cadrele didactice din învăţământul primar" (POSDRU/87/1.3/S/63113)

3.Metoda proiectelor la varstele timpurii-MEC, Bucuresti2002, Editura Miniped.

4. www.didactic.ro

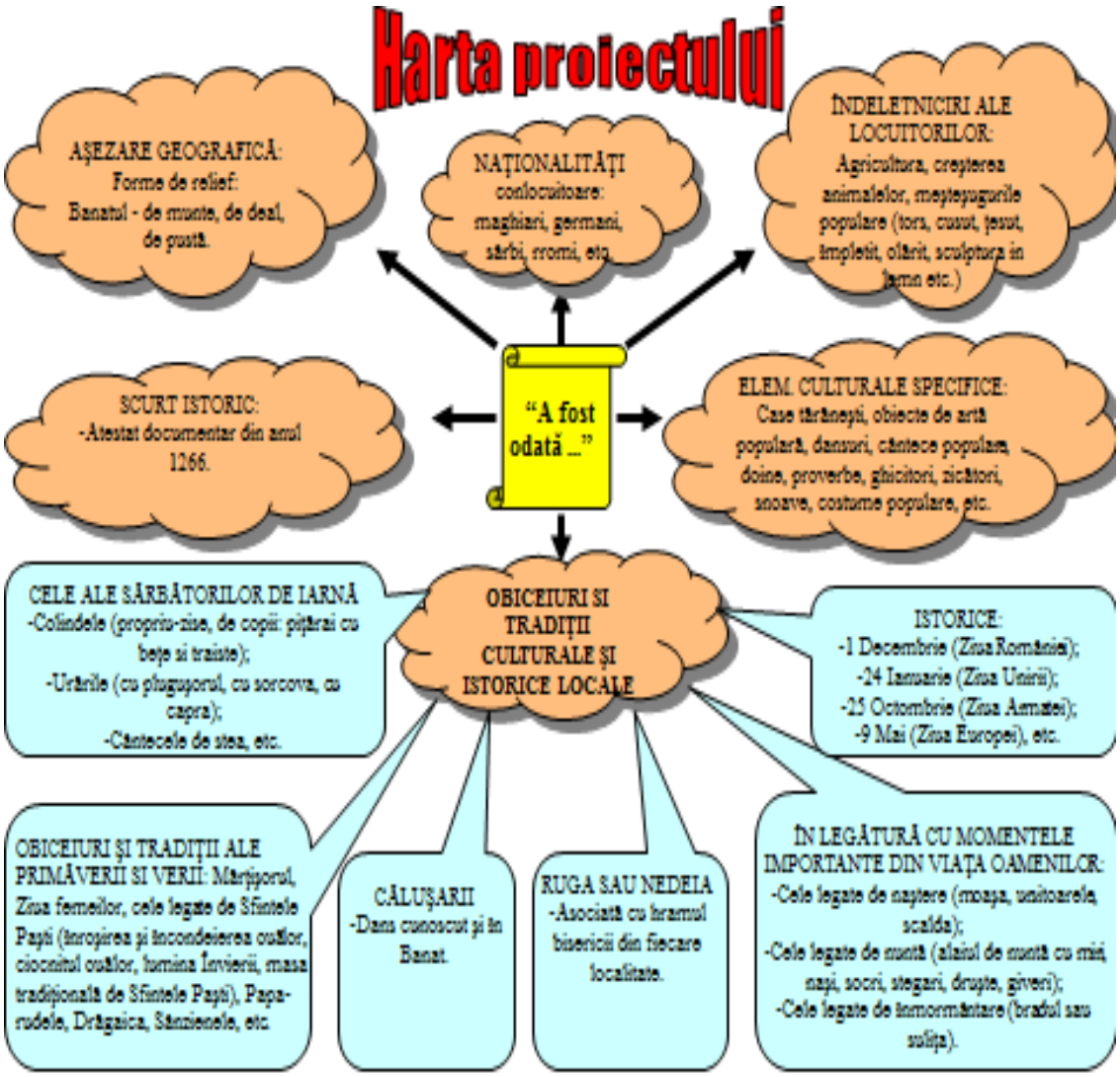
Harta proiectului
AŞEZARE GEOGRAFICĂ:
Forme de relief:
Banatul - de munte, de deal, de pustă.
NAŢIONALITĂŢI conlocuitoare:
maghiari, germani, sârbi, romi, etc.
ÎNDELETNICIRI ALE LOCUITORILOR:
Agricultura, creşterea animalelor, meşteşugurile populare (tors, cusut, ţesut, împletit, olărit, sculptura în lemn etc.)
SCURT ISTORIC:
-Atestat documentar din anul 1266.
"A fost odată ..."
ELEM. CULTURALE SPECIFICE:
Case ţărăneşti, obiecte de artă populară, dansuri, cântece populare, doine, proverbe, ghicitori, zicători, snoave, costume populare, etc.
CELE ALE SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ
-Colindele (propriu-zise, de copii: piţărăi cu beţe şi traiste);
-Urăturile (cu plugăşorul, cu sorcova, cu capra);
-Cântecele de stea, etc.
OBICEIURI SI TRADIŢII CULTURALE ŞI ISTORICE LOCALE
ISTORICE:
-1 Decembrie (Ziua României);
-24 Ianuarie (Ziua Unirii);
-25 Octombrie (Ziua Armatei);
-9 Mai (Ziua Europei), etc.
OBICEIURI ŞI TRADIŢII ALE PRIMĂVERII SI VERII: Mărţişorul, Ziua femeilor, cele legate de Sfintele Paşti (înroşirea şi încondeierea ouălor, ciocnitul ouălor, lumina Învierii, masa tradiţională de Sfintele Paşti), Papa-rudele, Drăgaica, Sânzienele, etc.
CĂLUŞARII
-Dans cunoscut şi în Banat.
RUGA SAU NEDEIA
-Asociată cu hramul bisericii din fiecare localitate.
ÎN LEGĂTURĂ CU MOMENTELE IMPORTANTE DIN VIAŢA OAMENILOR:
-Cele legate de naştere (moaşa, unitoarele, scalda);
-Cele legate de nuntă (alaiul de nuntă cu miri, naşi, socri, stegari, drupte, giveri);
-Cele legate de înmormântare (bradul sau suliţa).

140. PLAN DE EDUCAȚIE REMEDIALĂ

AN ȘCOLAR 2019-2020

1.INFORMAȚII GENERALE

Denumire unitate școlară: Stoian Georgeta ȘCOALA GIMNAZIALĂ"MIHAI EMINESCU"SAT OȘEȘTI
Comuna: OȘEȘTI
Sat: OȘEȘTI
Cadru/e didactic/e implicate în coordonarea sesiunilor: P.I.P. Stoian Georgeta

Nume și prenume	Date de contact (telefon, mail)
STOIAN GEORGETA	0748201212/jorget2008@yahoo.com

Nume copii mentori (dacă e cazul) și nivelul de educație al acestora:

5 elevi de la clasa a III-a: A. D.
E. S.
N. C.
B. R .
C. A.

Perioada de desfășurare a sesiunilor de educație remedială:

DECEMBRIE 2019- IUNIE 2020

Număr sesiuni/săptămână:1Intalnire/săptămână. Durata sesiunii 60 min.

Locul de desfășurare:

ȘCOALA GIMNAZIALĂ"MIHAI EMINESCU" SAT OȘEȘTI

Număr copii beneficiari:

Elevi-10 (5 fete si 5 baieți)
Beneficiarii acestui proiect sunt elevi cuprinși între vârsta de 9 si 10 ani ,din clas a III-a. Acești elevi au la obiectele limba română și matematică, media generală sub 6 la sfârșitul anului școlar 2018/2019. Au probleme de concentrare la orele de curs, de identificare și recunoaștere a literelor și a cifrelor, în alcatuirea propozițiilor, a exprimării orale si scrise, a calculelor simple la matematică și prezintă dificultăți de citire și scriere anumerelor ce au în alcatuire ordinul miilor. Din cauza lacunelor pe care le-au dobândit pe parcursul traseului educațional, pentru ei, școala nu mai prezintă o prioritate de unde rezultă și anumite absențe acumulate .

II. RESURSE NECESARE

Denumire cheltuieli	*Nr. Unități*	*Preț/unitate*	*Preț total*
CAIETE DICTANDO	10 BUC.	2,5 LEI	25LEI
CAIETE MATEMATICĂ	10 BUC.	2,5 LEI	25 LEI
PIXURI	20 BUC..	1,5 LEI	30 LEI
CARIOCI	14 SETURI	6 LEI	84 LEI
CORNURI	60 BUC.	2 LEI	120LEI
HÂRTIE XEROX	1 TOP	22 LEI	22 LEI
HÂRTIE COLORATA	2 SETURI	12 LEI	24 LEI
LIPICI	10 BUC.	1 LEU	10 LEI
FOARFECE	10 BUC.	3.5 LEI	35 LEI
MARKER	8 BUC.	4 LEI	32 LEI
MAPE PLASTIC	10 BUC.	1,5 LEI	15 LEI
PERFORATOR	1 BUC.	30LEI	30 LEI
PERFORATOR	1 BUC.	25 LEI	25 LEI
CAPSE	2 CUTII	1 LEU	2 LEI
PRĂJITURI	3 CUTII	20 LEI	60 LEI
SUC	5 STICLE	7 LEI	35 LEI
CASCAVAL	1 KG	25 LEI	25 LEI
PÂINE	9 PAINI	1 LEU	9 LEI
MUȘCHI FELIAT	1 KG	28 LEI	28 LEI
BISCUIȚI	75 BUC.	3 LEI	225 LEI
PIZZA	10 BUC.	25 LEI	250 LEI
CIOCOLATĂ	15 BUC.	5 LEI	75 LEI
COZONAC	2 BUC.	20 LEI	40 LEI
CĂRȚI	15 BUC.	15 LEI	225LEI
HÂRTIE FLIPCHART	1 BUC	25 LEI	25 LEI
PAHARE UNICĂ FOLOSINȚĂ	2 SETURI	12 LEI	24 LEI
TOTAL W.V.R.			1500 LEI
Contribuție comunitate pachete de Paște	15 PACHETE	6 LEI	90LEI
Transport Oșești – Vaslui, tur- retur	1 transport	60 LEI	60 LEI
TOTAL Contribuție comunitate(dacă se aprobă de către Primarie și Consilul Local Oșești , vor fi efectuate cheltuielile, daca nu se vor anula.			150LEI (reprezentând 10% din valoarea totală a W.V.R)
Total general			**1650 LEI**

III. INSTRUMENTE DE MONITORIZARE:

Fișe de lucru
Fișe de evaluare
Poze
Mărturii
Portofoliul elevului
Liste de prezență
Ca materiale folosite la fiecare activitate vor fi scurte texte, jocuri ecucative, culegeri, flipchart, pixuri,caiete, hârtie colorată, foarfece, lipici, markere.
Metodele folosite se vor baza pe socializare, invățarea prin cooperare, problematizarea, explozia stelară, turul galeriei, jocul didactic.

IV. PLANIFICAREA ACTIVITĂȚILOR:

Nr.crt	Tipul activității	Perioada/data
1	**Activitate in care se prezinta proiectul, echipa de mentori.**	**4.12.2019**
2	**Masă rotundă – intalnire cu elevii participanți la educație remedială. Prezentarea activităților și programul de lucru.**	**11.12.2019**
3	**Alfabetul limbii române.**	**18.12.2019**
4	**Citesc , descopăr și fac copiere !**	**15.01.2020**
5	**In lumea cifrelor – numere naturale.**	**22.01.2020**
6	**Cuvinte și propoziții - transcriere. Lucrul pe text.**	**29.01.2020**
7	**Știu să mă comport! Jocul bunelor maniere.**	**5.02.2020**
8	**Joc de cărți-exerciții pentru operația de adunare și scădere .**	**12.02.2020**
9	**Micul povestitor.**	**19.02.2020**
10	**Activitate de dezvoltare a abilităților pentru confecționarea de falicitări de ziua mamei.**	**26.02.2020**
11	**Matematica-efectuarea temelor. Citesc si memorez adunarea si scăderea repetata.**	**4.03.2020**
12	**Limba română-exerciții de citire, intrebări și răspunsuri.**	**11.03.2020**
13	**Exersez prin joc tabla înmulțirii și a împărțirii.**	**18.03.2020**
14	**Limba română-citirea unui text dupa dictare.**	**25.03.2020**
15	**Jocul culorilor calde si reci.**	**1.04.2020**
16	**Concurs de poezii. Exerciții de scriere si citire.**	**22.04.2020**
17	**Formez, citesc, scriu numere naturale 100-10.000.**	**29.04.2020**
18	**Jocul ortogramelor!**	**6.05.2020**
19	**Activitate recreativă prin joc didactic - compun probleme simple.**	**13.05.2020**
20	**Continuă jocul-rebus !**	**20.05.2020**
21	**Poveștile din bibliotecă...**	**27.05.2020**
22	**Memorez,recit și cânt !**	**6.06.2020**
23	**Activitate de socializare, concluzii. Invitație la pizza, plimbare prin parcul Copou Vaslui.**	**13.06.2020**

V.LISTA COPIILOR PARTICIPANȚI LA ACTIVITĂȚILE REMEDIALE (*se prezintă la începutul și la finalul activității).*

NR. CRT	*NUME ȘI PRENUME*	*VÂRSTA*	*CLASA*	*MEDIE MATE (sfârșitul an școlar 2017-2018)*	*MEDIE LB. ROMÂNĂ (sfârșitul anulu școlar 2017-2018)*	*ABSENȚE (dacă e cazul)*	*REPETENȚIE, CORIGENȚE (dacă e cazul; se notează și obiectul)*
1	*A. G.*	*10*	*A III -A*	*S*	*S*	*40*	-
2	*B. Ș.*	*9*	*A III-A*	*S*	*S*	-	-
3	*C. C.*	*9*	*A III-A*	*S*	*S*	*17*	-
4	*G.C.*	*10*	*A III-A*	*S*	*S*	*15*	-
5	*G. D.*	*9*	*A III-A*	*S*	*S*	-	-
6	*H.G.*	*11*	*AIII-A*	*S*	*S*	*17*	-
7	*L. A.*	*11*	*A III-A*	*S*	*S*	*25*	-
8	*M.L.*	*11*	*A III-A*	*S*	*S*	*19*	-
9	*M.T.*	*11*	*A III-A*	*S*	*S*	*28*	-
10	*A.A.*	*11*	*A III-A*	*S*	*S*	*20*	-

ȘCOALA GIMNAZIALA ”MIHAI EMINESCU“ SAT OȘEȘTI

SEMNĂTURA DIRECTOR UNITATE ȘCOLARA

PROF.

SEMNĂTURA CONSILIER EDUCATIV/PROFESOR RESPONSABIL

P.I.P. STOIAN GEORGETA

141. CU LITERELE NE JUCĂM ŞI POVEŞTI ASCULTĂM

Prof.înv.prof. Șeicahmed Farida
Școala Gimnazială nr.1 Dorobanțu

Argument

În ciclul primar importanța limbii române ca disciplină şcolară este covârşitoare, prin ea urmărindu-se atât cultivarea limbajului oral şi scris al elevilor, cunoaşterea şi folosirea corectă a limbii, cât şi învățarea unor tehnici de baza ale activității intelectuale, cum sunt: cititul, scrisul şi exprimarea orală şi scrisă.

Disciplinele limbii române se constituie într-un sistem unitar. Acestea se influentează reciproc şi sunt coordonate în vederea îndeplinirii unor funcții comune. Funcțiile şi obiectivele limbii române la ciclul primar se realizează prin corelarea, în mod armonios, a tuturor acțiunilor ce se întreprind la fiecare din disciplinele ei specifice.

Am ales caligrafia ca disciplină opțională pentru clasa I deoarece consider că scrisul caligrafic contribuie la disciplinarea şi ordonarea elevilor în spațiul grafic al caietului, precum şi în viața de zi cu zi.

Având în vedere că în ultimii ani a fost scos din programa şcolară obiectul CALIGRAFIE, am considerat că este necesar să consolidăm activitatea de scriere prin alegerea acestui opţional. Alegerea acestui opţional este acceptată şi de către părinţi, conştienţi fiind că acest opţional formează la elevi deprinderi de scriere caligrafică.

Modul în care vor scrie elevii va fi o oglindă a muncii noastre de dascăli, o dovadă că am format tineri bine pregătiţi, hotărâţi, cu atitudini pozitive faţă de muncă, faţă de artă.

Competențe specifice:

1.1. să adopte o poziţie corectă a corpului în timpul scrisului ;
1.2. să utilizeze corect stiloul;
1.3.să scrie corect grafisme pe diferite tipuri de liniaturi
2.1. să scrie literele grupate în funcţie de grafismele care le compun;
2.2. să respecte spaţiul grafic specific fiecărui element;
2.3. să respecte înclinaţia, distanţa şi legătura dintre elementele grafice
2.4. să transcrie pe foaie fără liniatură, diferite propoziţii şi texte
2.5. să practice scrierea în fir continuu;
2.6. să realizeze încadrarea corectă în pagina caietului tip II, de matematică, dictando;
2.7. să transcrie scurte texte din respectând aşezarea în pagină;
2.8. să scrie literele mari şi mici de mână şi de tipar în ordine alfabetică.
3.1. să scrie litere „împodobite”, de mână şi de tipar

Activităţi de învăţare:

Menţinere corectă a poziţiei corpului în timpul scrisului;
Utilizare corespunzătoare a instrumentelor de scris, a caietului;
Trasare a elementelor grafice;
Scrierea trăsăturilor cu fir continuu;
Scrierea literelor mari şi mici de mână în ordine alfabetică

Scriere cu fir continuu a unor cuvinte simple;
Scriere pe diferite tipuri de liniatură;
Scriere pe foi fără liniatură;
Folosirea ortogramelor şi a semnelor de punctuaţie cunoscute
Copiere, transcriere, dictare;

Activităţi de evaluare:

Exerciţii de control şi autocontrol al caietelor;
Observarea progresului/ regresului în activitatea de comunicare scrisă;
Observarea corectitudinii scrisului în clasă, în caietele de teme;
Analiza caietelor, promovarea exemplelor pozitive

Conţinuturile învăţării:

Elemente grafice pregătitoare pentru scriere
Literele mici si mari ale alfabetului limbii române
Cifrele
Cuvinte, propozitii, texte – copieri,transcrieri, dictari

Modalităţi de evaluare

Observarea sistematică
Autoevaluarea
Evaluare reciprocă

Bibliografie

-Caiet de caligrafie pentru clasa a II a, Editura Aramis, 2016
-Dascălu A. , Educaţia plastică în ciclul primar, Editura Polirom, 1998
-Iacobescu V. , Tehnica scrierii artistice, Editura Tehnică, 1989

Planificare calendaristică

Nr. crt.	Unităţi de învăţare	Obiective de referinţă	Conţinuturi	Nr. ore	Săptămâna	Obs.
1.	**Elemente grafice, componentele literelor**	1.1; 1.2;1.3;2.2;2.3	Linii oblice,noduleț,oval ,semioval, cârlig, buclă ,etc	4		
	Literele mici de mână Scrierea cuvintelor, propoziţiilor	1.1; 1.2; 3.1; 4.1; 5.1.	Literele mici de mână Cuvinte. Propoziţii Mandala-litere mici de mână	6		
2.	**Literele mari de mână. Scrierea cuvintelor, propoziţiilor**	1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; .	Literele mari de mână; Cuvinte. Propoziţii Tangram-Literele mari de mână	5		
3.	**Grupurile de litere**	1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1;	Grupurile de litere ce, Ce, ci, Ci, ge, Ge, gi, Gi; Grupurile de litere che, Che, chi, Chi, ghe, Ghe, ghi, Ghi; scrierea unor cuvinte ce conţin grupurile de litere. „Bunicul” de B. Şt. Delavrancea – transcriere (fragment)	6		
4.	**Alfabetul Scrierea textelor**	1.1; 1.2; 2.1; 2.2; 2.3; 3.1; .	Alfabetul – scrierea cu litere mici de mână Alfabetul – scrierea cu litere mari de mână „Primăvara” de Elena Dragoș – copiere, pictură, colaj „Gândăcelul„ de Elena Farago – transcriere (fragment) „Vara” de Eugen Jianu – transcriere Biletul;Invitația;Felicitarea-redactare,transcriere	10		
5.	**Scrierea cifrelor**	1.1; 1.2;	Scrierea cifrelor; Scrierea problemelor şi a planului de rezolvare Realizarea cifrelor prin tehnica TANGRAM	4		

142. PROIECT DE LECȚIE

Ştefana Florentina,Şc.Gimn.Ştefan cel Mare

UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: Şcoala Gimnazială "Ştefan cel Mare "
CLASA: a III -a
PROFESOR: Ştefana Florentina
ARIA CURRICULARĂ: Limbă şi comunicare
DISCIPLINA: Limba şi literatura română
UNITATEA TEMATICĂ: "Feerie de iarnă"
SUBIECTUL: Iarna,V.Alecsandri
FORMA DE REALIZARE : activitate integrată (Limba română, MM,AVAP)
TIPUL LECŢIEI: Consolidare
COMPETENŢE SPECIFICE:

Limba şi literatura română
1.1 Extragerea unor informaţii de detaliu dintr-un text informativ sau literar accesibil,
3.4 Evaluarea conţinutului unui text pentru a evidenţia cuvinte-cheie şi alte aspecte importante ale acestuia;
3.6 Aprecierea valorii cărţilor;
4.2. Redactarea unor texte, propoziţii.
MM
1.1 Să interpreteze cântece.

Scopul :dezvoltarea vocabularului şi dezvoltarea capacităţii de a înţelege un text.
RESURSE: umane – 15 elevi
temporale -50 minute

STRATEGII DIDACTICE
a) **Metode şi procedee** : conversaţia, explicaţia, observaţia, exerciţiul, munca independentă, jocul didactic;
b) **Mijloace didactice** :manualul,scrisoarea ,fişe de lucru,caiet,stilou,tablă,cretă;
c) **Forme de organizare** : frontal,în perechi, individual

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Momentele lecţiei	**C. s.**	**Elemente de conţinut**	**Metode**	**Mijloace**	**Forme de organizare**	**Evaluare**
1. Moment organizatoric		Se asigură un climat educaţional favorabil. Se pregătesc rechizitele şi materialele didactice necesare desfăşurării lecţiei.			Frontal	
2. Captarea atenţiei	1.1	Le voi prezenta o scrisoare. Dragi copii, Vă trimit această scrisoare, deoarece am auzit că sunteţi copii isteţi.Moş Crăciun s-a grăbit şi a pierdut câteva daruri. Vreau să vă rog să mă ajutaţi să găsesc darurile lui Moş Crăciun pentru ca acesta să le înmâneze copiilor la timpul potrivit. Pentru a mă ajuta, să găsesc darurile trebuie să rezolvaţi diferite sarcini. Vreţi să mă ajutaţi ? 	Conversaţia	Scrisoare	Frontal	Observarea sistematică

		SPIRIDUŞUL				
3.Reactualizarea cunoştinţelor	1.1 3.6	Activitate directă Le voi adresa câteva întrebări despre anotimpul iarna şi noţiunile învăţate,despre tema din unitatea V. -Cum se numeşte anotimpul prezent? -Care sunt obiceiurile de iarnă? -Ce este poezia? -Ce este substantivul? etc. Se verifică tema pentru acasă(recită poezia Iarna,Vasile Alecsandri).	Conversaţia euristică	manualul	Frontal Individual	Orală
4.Anunţarea subiectului şi a obiectivelor urmărite		Pe parcursul acestei ore va trebui sa participaţi cu mult interes, deoarece: • Vom repeta şi alte noţiuni învăţate, • Vom rezolva o fişă de lucru; • Vom rezolva sarcini pentru a găsi darurile.	Explicaţia		Frontal	

5.Dirijarea învăţării	1.1 3.4 4.2 MM 1.1	Se notează titlul pe tablă. - Activitate independentă Fiecare elev rezolvă exerciţiile din carte:1,2,3,4,5/pag.60-oral. Activitate directă Se face încălzirea muşchilor mici ai mâinii înainte de scriere; Se alcătuiesc câteva enunţuri folosind cuvintele date. Rezolvă în scris exerciţiile 1,2,3 pag.61. Pentru exersarea citirii discipolii sunt invitaţi să citească cuvinte,cerinţa din carte,propoziţii. Copiii scriu la tablă cuvinte,propoziţii.; Se va interpreta o strofă din cântecul Iarna	conversaţia exerciţiul conversaţia explicaţia exerciţiul Exerciţiul Cântarea în colectiv	Manualul Caiet Manual	Individual Frontal Frontal Individual Frontal	aprecieri verbale Scrisă Observarea sistematică aprecieri verbale
6.Obţinerea performanţei	3.4 1.1	Copiii vor participa la un joc. Jocul constă în rezolvarea a trei sarcini, la fiecare sarcină rezolvată ei vor primi un indiciu care îi va ajuta să descopere darurile. Copiii vor fi grupaţi în 3 echipe.	Munca în perechi	Bileţele	Individual	Scrisă Orală

		Fiecare grupă va avea ca responsabil un căpitan. Căpitanul este cel care va scrie sarcina pe o foaie. La prima sarcină trebuie să scrie câte 5-6 cuvinte, în funcţie de numărul echipei, care să fie specifice anotimpului iarna. Care echipă termină prima va primi un indiciu. A doua sarcină constă în ordonarea unor cuvinte pentru a se descoperi o propoziţie. Cei care câştigă vor primi cel de al doilea indiciu. Iar ultima sarcină este să descopere un cuvânt ascuns. Cel de al treilea indiciu va duce la aflarea darurilor.	Joc didactic			
7.Asigurarea retenţiei şi a transferului	1.1 3.4	Activitate independentă - Se cere elevilor să răspundă la câteva întrebări.	Conversaţia euristică		Frontal	Aprecieri globale şi individuale
8.Evaluare	4.2 AVAP 1.1	Activitate independentă - Se împarte elevilor câte o fişă de lucru. (ANEXA 1)	Explicaţia	Fişa	Individual	Scrisă
9.Încheierea activităţii		- Se fac aprecieri globale şi individuale cu caracter motivant privind participarea elevilor la lecţie;iar pentru acasă exerciţiile 4,5 de la pag. 61.	Conversaţia			

143. PROIECT DIDACTIC

Prof. înv. primar Ștefăniță Adriana
Înv. Gherase Carmen
Ștefăniță Adriana Școala Gimnazială ,,Ștefan cel Mare,,Vaslui

Clasa: I
Aria curriculară: Limbă şi comunicare
Disciplina: Comunicare în limba română (activitate integrată:MEM,MM,AVAP)
Subiectul – verificare: Grupul de litere ge/Ge-Aplicații
Tipul lecţiei: fixare și consolidere a cunoștintelor
Obiective de referinţă vizate:
2.1. – să formuleze clar şi corect enunţurile verbale potrivite unor situaţii date;
3.1. – să identifice litere, grupuri de litere, silabe, cuvinte şi enunţuri în textul tipărit;
4.1. – să scrie corect litere, silabe, cuvinte;
Scopul lecţiei:
– Consolidarea grupului de litere ,,ge/GE,, în vorbire și în scriere;
– Însuşirea scrierii corecte a grupului de litere,,ge/GE,, în cuvinte .
Obiective operaţionale:
La sfârşitul orei elevii vor şti :
O_1 – să recunoască grupul de litere,,ge/GE,, în vorbire și în scriere
O_2 – să citească silabe și cuvinte;
O_3 – să recunoască în cuvinte date grupul de litere,,ge/GE,, de tipar;
O_4 – să alcătuiască cuvinte care conţin grupul de litere în diferite poziţii;
O_5 – să alcătuiască propoziţii din două şi trei cuvinte enunţiative şi interogative;
O_6 – să scrie corect şi cursiv grupul de litere,,ge/GE,, de mână.
Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, exerciţiul, activitatea independentă, problematizarea
Forme de organizare: frontală, individuală
Strategia didactică: dirijată
Mijloace didactice: caiet special de scriere „Comunicare în limba română”
Resurse:
- ✓ **oficiale:** „Curriculum naţional”
- ✓ **pedagogice:** „Îndrumător – Să dezlegăm tainele textelor literare”, Carmen Iordăchescu, Ed. Carminis, „Comunicare în limba română,,-Ed.CD PRESS,partea a doua , manual pt. clasa I
- ✓ **umane:** 34 elevi
- ✓ **spaţiale:** sala de clasă

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Nr.	Secvenţele lecţiei	Timp	Ob.	Conţinutul şi strategia didactică	Evaluare
1.	Moment organizatoric	1’		✓ Se asigură un climat de ordine şi disciplină necesar desfăşurării în bune condiţii a lecţiei.	
2.	Verificarea cunoştinţelor	5’	O_1 O_2	✓ Activitate frontală. Ce lecţie desfăşurăm acum? R: Ora de Comunicare în limbă română. Ce aţi avut de învăţat? R: Sunetul și grupul de litere Ge mare de tipar. Ce aţi avut de scris? R: 3 rânduri cu grupul de litere,,Ge,, mare de mână, 2 rânduri cu cuvinte ce conțin grupul de litere,,Ge,, mare de tipar şi 2 propoziții din 3 cuvinte. ✓ Activitate frontală. Elevii sunt solicitaţi să citească pe rând pagina din manual integral,selectiv,in lanț,pe roluri. Se cere explicarea folosirii literei mari de tipar la început de propoziție sau la scrierea numelor,se analizează fiecare coloana de cuvinte,se discută învățătura întâmplării. Se cere elevilor să exemplifice și alte proverbe cunoscute de ei și frământări de limbă.	Aprecieri frontale individuale Observare sistematică
3.	Captarea atenţiei	5’	O_3	✓ Activitate frontală. ✓ Împreună cu elevii voi realiza pe tabla ,,Ciorchinele,, grupurilor de litere învățate(ce,ci,ge) precum și a grupurilor de sunete/vocale învățate(ea, ia, oa, ua, uă, ie).Elevii vor observa că sunt 3 grupuri de litere și 6 grupuri de vocale.Vor alcătui o problemă care să conțină cele 2 date și care să se rezolve prin operațiile matematice cunoscute.	Aprecieri frontale individuale Observare sistematică
4.	Anunţarea titlului şi a obiectivelor operaţionale	1’		✓ Se va anunța titlul lecției noi și se va scrie pe tablă „ Grupurile de litere-Aplicații ’’și apoi se vor enunța obiectivele operaționale: „Astăzi, copii, veți recunoaşte grupurile de litere în cuvinte scrise cu litere de tipar, veți copleta cuvinte cu grupurele de litere, veți găsi cuvinte care să conțină unul din grupurile de litere cunoscute la început, la sfârşit, în interior, veți alcătui propoziții cu cuvinte date.”	
5.	Dirijarea învăţării	18’	O_3	✓ Activitate independentă ✓ Elevii vor primi o fișă de lucru pe care vor fi scrise mai multe sarcini .Acestea se vor lucra treptat de la simplu la complex.Sarcinile vor fi afișate și pe monitor, fiecare	

				slide va fi confruntat cu rezolvarea făcută de elevi, astfel se va realiza evaluarea fiecarui exercițiu lucrat.Elevii își vor acorda calificativul corespunzător în funcție de corectitudinea rezolvării făcute. ✓ 1.Subliniați în textul dat cuvintele care conțin grupurile de litere învățate:ce, ci, ge. ✓ Un vis Este seară.Cecilia își strânge lucrurile.Mai citește o dată orarul din agendă. Începe să pună lucrurile în geantă.Stinge lumina și merge să se culce. -Somn ușor, Cecilia! Se găsesc cuvintele ce conțin unul din grupurile de litere cunoscute. -Găsiți o întrebare care să aibă drept răspuns propoziția a doua. -Explicați folosirea liniei de dialog în textul dat. 2.Formați perechi de cuvinte cu sens opus. stinge- aprinde; ușor- greu; moș- tânăr; lumină-întuneric. 3.Găsiți perechi de cuvinte cu sens asemănător. spune-zice; moș- vârstnic; lucruri-obiecte; să pună-să așeze. 4.Scrieți cuvinte noi cu ajutorul grupului de litere,,ge'' așezat in fața cuvintelor. mea- **ge**mea ros-**ge**ros am –**ge**am Ana-**ge**ana 5.Înlocuiți grupul ,,ce,, cu grupul,,ge,,.Ce observați? **c**er-**g**er; **c**el-**g**el; re**c**e-re**g**e. R:Se obțin cuvinte noi.	O_3 O_6	Aprecieri frontale individuale Observare sistematică

				6 Găsiți propozițiile corecte. Marcela latră o poveste. Câinele citește șoareci. Pisica prinde furios.	
6.	Obţinerea performanţei	5’	O_5	Activitate frontală: a.Transformați după model. Eu aleg.- Ea alege. Eu culeg- Ea …….. . Eu sting- Ea …….. . b.Numerotează cuvintele și găsește propoziția. geantă, Ceciliei, în, agenda, este. ✓	Evaluare frontală individuală
7.	Asigurarea retenţiei şi a transferului	5’	O_4	✓ Activitate pe grupe:(CONCURS) ✓ Elevii sunt împărțiți în două ehipe.În fiecare echipă sunt câte 5 grupe cu câte 3 elevi fiecare.Fiecare grupă primește un rebus în care trebuie să descopere cât mai multe cuvinte contra timp.Un cuvânt descoperit aduce un punct echipei.Care echipă are puncte mai multe ,câștigă.Pentru desfășurarea corectă a concursului vor fi și 4 observatori.	Aprec ieri individuale
8.	Fixarea cunoştinţelor	1’	O_3	✓ Activitate frontală. - Ce am lucrat astăzi? R: Exerciții cu grupurile de litere învățate.	Aprecieri frontale
9.	Tema pentru acasă	1’		✓ Pentru acasă veţi scrie 10 cuvinte care să conțină grupurile de litere cunoscute și 2 propoziții.	
10.	Aprecieri	3’		✓ Astăzi aţi răspuns foarte bine la întrebări, aţi scris îngrijit, aţi alcătuit propoziţii frumoase. ✓ Elevii vor realiza un colaj la tablă,,Primăvara,, conform indicațiilor primite- cei care au fost încântați de activitate vor lipi o floare în copacul de pe tablă, iar cei care au fost triști vor lipi un nor posomorât.Învățătorul va lipi soarele pentru a întregi tabloul de primăvară.În încheiere se va cânta cântecul ,,Primăvara,,.	Aprecieri frontale

144. ACTIVITATEA DIDACTICĂ INTEGRATĂ „PRIMĂVARA SĂRBĂTORIM PĂMÂNTUL ”

prof. înv. primar Șuteu Adela
Șc. Gimn. Tudor Vladimirescu

În pedagogia modernă se păstrează accepțiunea de proiectare a demersului didactic, aceasta fiind îmbogățită cu noi accente, puse nu atât pe întocmirea planurilor de activitate, cât pe **proiectarea și construirea situațiilor de învățare** efectivă în care vor fi angrenați elevii, acțiune ce reclamă cu necesitate anticiparea **experiențelor de învățare** induse de aceste situații și pe care elevii le vor parcurge. În contextul pedagogiei integrării se vorbește despre *situații de învățare integrate,* respectiv *experiențe de învățare integrate.* Noul rol al dascălului, ca proiectant al acțiunii instructiv-educative, este de a crea situații de învățare care să asigure experiențe de învățare reale. Atunci când concepe o astfel de situație, cadrul didactic trebuie să țină seama de condițiile interne (motivația pentru învățare, structura cognitivă, stilul de învățare, interese, dorințe, experiențe, aptitudini, disponibilitatea de a colabora, de a reflecta, de a acționa individual sau în grup) și externe (obiectivele urmărite și conținuturile valorificate, sarcina de învățare și strategia didactică, mediul învățării și timpul alocat etc) care pot influența comportamentul elevului în scopul atingerii obiectivelor prefigurate. Aceste experiențe și situații trăite de către elevi se sincronizează cu procesele și produsele instruirii, care sunt adaptate nevoilor elevilor, predarea și învățarea însemnând: ***a învăța să cunoști***, să stabilești funcții între cunoștințe și semnificația lor în viața de zi cu zi; ***a învăța să faci***, dobândind cunoștințe și practici esențiale necesare unei meserii viitoare; ***a învăța să trăiești alături de ceilalți***, respectând normele ce reglementează raporturile interindividuale; ***a învăța să fii***, a-ți dezvolta personalitatea, a acționa autonom, responsabil și creativ.

În cele ce urmează, prezint un model model de predare-învățare-evaluare integrată la clasa a II-a, model conceput sub forma unui proiect tematic care s-a derulat pe parcursul unei zile. Aplicarea acestui proiect tematic a orientat activitatea de învățare a elevului în direcția dobândirii simultane a unor cunoștințe – priceperi – atitudini comune sau/și complementare mai multor discipline școlare. Plasarea elevului în centrul actului educativ a dus la o mai bună eficiență a învățării școlare, oferindu-le acestora posibilitatea de a se implica activ.

În cadrul unității de învățare „Primăvara, anotimpul bucuriei” s-au abordat subiecte ca: vestitorii primăverii, caracteristici specifice anotimpului, sărbători (s-a insistat asupra sărbătorilor mai puțin cunoscute de către copii: 22 Martie-Ziua Apei, 22 Aprilie-Ziua Pământului, 9 Mai-Ziua Europei,etc), munci de primăvară. Elevii au observat schimbările care au loc în natură primăvara și influența acestora asupra vieții plantelor, animalelor și oamenilor. Competențele ce s-au urmărit a fi formate se referă la comunicarea, înțelegerea și valorificarea informațiilor nou dobândite, precum și manifestarea grijii pentru comportarea corectă în relație cu mediul natural.

Discipline implicate: Comunicare în limba română (CLR), Matematică și explorarea mediului (MEM), Dezvoltare personală (DP), Arte vizuale și abilități practice (AVAP), Muzică și mișcare (MM), Educație fizică și sport (EFS).

Subiecte/Topici:

- **MEM:** *Poluarea și efectele ei.* Corpuri geometrice
- **CLR:** Scrierea corectă a cuvintelor *sau* și *s-au*
- **DP:** *22 Aprilie – Ziua Pământului. Comportarea corectă în relație cu mediul*
- **AVAP:** Machetă colectivă “*La mulți ani Pământului”*
- **MM:** “*Imnul ecologiștilor”*- interpretare, mișcare pe muzică
- **EFS:** exerciții de prelucrare selectivă a aparatului locomotor

Tipologia activităților educaționale circumscrise proiectului: activitate didactică integrată cu durata de o zi

Termeni și sintagme cheie de învățat: poluare, contaminare, ecologie, deșeuri, reciclare, încălzire globală.

Competențe specifice:

MEM: 2.2. Evidențierea unor caracteristici simple specifice formelor geometrice plane și corpurilor geometrice identificate în diferite contexte

3.2. Manifestarea grijii pentru comportarea corectă în relație cu mediul natural și social

CLR: 4.1. Scrierea unor mesaje, în diverse contexte de comunicare

DP: 2.3 Explorarea abilităților de relaționare cu ceilalți

AVAP: 2.1 Participarea la activități integrate adaptate nivelului de vârstă, în care se asociază elemente de exprimare vizuală, muzicală, verbală, kinestezică

MM: 2.2. Cântarea în colectiv, asociind mișcări sugerate de ritm și de versuri

EFS: 1.3. Efectuarea zilnică a complexului de dezvoltare fizică însușit

Obiective operaționale:

- **cognitive:**

OC1 - să utilizeze complexul de dezvoltare fizică însușit ca gimnastică de înviorare zilnică

OC2 – să formuleze definiția poluării ajutându-se de informațiile aflate din materialul PPT

OC3 - să completeze ciorchinele despre poluare și efectele ei, folosind informații aflate din PPT

OC4 – să recunoască acțiuni dăunătoare mediului, identificând măsuri necesare depoluării

OC5 - să recunoască corpuri geometrice în mediul apropiat (cub, cuboid, sferă, cilindru, con)

OC6 - să ofere exemple de cuvinte cu același sens/sens opus pentru cuvinte date

OC7 – să completeze situații/enunțuri lacunare cu ortogramele sau și s-au, respectând regula

OC8 - să realizeze macheta – *SOS-Pământul*, utilizând corect materiale și ustensile necesare

OC9 - să intoneze cântecul asociind melodia cu mișcări sugerate de ritm și versuri

OC10 - să manifeste comportamente și atitudini ecologice față de mediul înconjurător

- **afective:** OA1- să trăiască bucuria descoperirii de lucruri noi , bucuria reușitei ;
  OA2 – să participe activ în realizarea sarcinilor de învăţare propuse ;
- **psiho-motorii:** OP1- să mânuiască corect și cu atenție materiale și ustensile;

Prerechizite: cunoștințe generale despre anotimpuri și sărbători din an, despre comportamentul corect în diverse medii și situații, deprinderi de citit-scris, de a folosi diverse materiale și instrumente, interpretarea colectivă a unor cântece

Capacități de gândire implicate:

- cunoașterea de informații despre modul în care sănătatea mediului influențează viața oamenilor
- înțelegerea și aplicarea modului de scriere corectă a ortogramelor
- asocierea (între obiecte existente în mediul înconjurător și corpuri geometrice)
- sinteza (de date, rezultate, stabilire de relații)
- aplicarea comportamentului corect în relație cu mediul înconjurător
- evaluarea (realizarea de judecăți de valoare referitoare la acțiunile și influența omului asupra mediului înconjurător și la influențele mediului asupra omului)

Domenii de dezvoltare personală vizate:

- dezvoltarea socio-emoțională: valorificarea informațiilor obținute în acțiuni de protejare; implicarea activă în demersuri didactice individuale, pe grupe, frontale
- dezvoltare cognitivă: dobândire de cunoștințe proprii disciplinelor implicate, formare de deprinderi intelectuale și ecologice, dezvoltarea capacității de a sesiza și rezolva probleme
- promovarea unei atitudini dezirabile în învățare: responsabilitate, interes, curiozitate, inițiativă, consecvență, creativitate
- dezvoltarea psihomotorie: exersarea și dezvoltarea manualității

Strategia didactică:

- Tipuri de experienţe de învăţare: active, interactive, prin cooperare
- Sistemul metodologic: conversaţia euristică, explicaţia, demonstraţia, problematizarea, observaţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire, activitate practică, instructajul, studiu de caz, tehnici de dezvoltare a gândirii critice (R.A.I.,ciorchinele)
- Sistemul resurselor curriculare: calculator, videoproiector, materiale PPT, fişe individuale/ pe grupe, corpuri geometrice, foarfecă, lipici, hârtie creponată/glasată, carioci, saci menajeri, recompense
- Forme de organizare a activităţii elevilor: frontală, individuală, pe grupe

Resurse temporale necesare: 1 zi (4 ore)

Întrebări-cheie ale curriculumului:

Întrebarea esenţială: Ce influenţă are încălzirea globală asupra anotimpurilor?

Întrebările unităţii de învăţare: De ce primăvara este anotimpul bucuriei?
Care sunt cauzele încălzirii globale?
În ce măsură omul este răspunzător de sănătatea planetei?

Întrebări legate de conţinuturi: Ce este poluarea şi cine este principalul vinovat de poluare?
Care sunt factorii poluanţi ai planetei?
Ce acţiuni de protecţie a mediului putem întreprinde?
Cum se reciclează gunoaiele?
Ce sunt corpurile geometrice?
Care sunt normele de scriere corectă a ortogramelor sau/s-au?

Evaluarea: strategii, metode şi instrumente de evaluare: observarea sistematică a activităţii şi a comportamentului elevilor în clasă, fişe de lucru, activitate practică – colaj colectiv, activitate ecologică, recompense/emoticonul zâmbăreţ al Pământului

Descrierea didactică a scenariului activităţilor integrate:

Modelul de integrare curriculară valorificat este cel al curriculumului conectat, model care valorifică legăturile dintre disciplinele: CLR, MEM, DP, AVAP, MM, EFS în contextul temei integratoare Primăvara sărbătorim Pământul, integrarea intradisciplinară fiind explicită între teme şi concepte şi se bazează pe conexiunile posibile dintre acestea.

Scenariul activităţii integrate

Secvenţele activităţii/ Ob. op.	**Conţinut instructiv- educativ**	**Strategia didactică**
1. Moment organizatoric OC1	Salutul: Dimineaţa a sosit, / Cu toţii ne-am întâlnit În picioare să ne ridicăm / Şi să ne salutăm! Mişcarea de dimineaţă: Dacă vreau să cresc voinic, Fac mişcare încă de mic! - se execută exerciţii de prelucrare selectivă a aparatului locomotor Completarea calendarului naturii (an, lună, zi/dată, starea vremii)	
OA2	- prin R.A.I.(Răspunde – Aruncă – Întreabă!), elevii comunică prin întrebări şi răspunsuri. Participanţii se selectează ad-hoc printr-un joc de aruncare/prindere a unei mingi. Elevul care aruncă mingea adresează o întrebare colegului care o prinde; acesta răspunde la întrebare, după care o aruncă altui coleg, după acelaşi algoritm. Întrebări : În ce anotimp suntem?, În ce zi din săptămână suntem? , Ce zi din lună este?, Cum este vremea? Se aşază jetoanele corespunzătoare la *Calendarul naturii.*	- R.A.I. - minge - act. colectivă

	Medicul zilei: prezintă situația absenților, motive	
2. Captarea atenţiei OA1	Anunț elevii că în 22 aprilie, este Ziua Internațională a Pământului, o zi în care acesta ar trebui să fie fericit. Și totuși...prezint elevilor o imagine a Pământului trist, plânge şi cere ajutor. Pentru a afla cauza tristeții , prezint pe scurt o povestire: *„A fost odată un împărat, care avea un fiu pe care-l chema Pământ. Toţi erau foarte supăraţi deoarece Pământul fusese blestemat de o vrăjitoare rea numită Poluare, care i-a făcut vrăji şi i-a afectat sănătatea.* *Împăratul nu mai ştia ce să facă şi de aceea a cerut ajutorul supuşilor săi. La împărat a început să se prezinte o mulţime de oameni cu idei care mai de care mai năstruşnice, dar totul era în zadar. Într-o noapte în vis i-a apărut o zână bună care i-a spus:* *- Împărate, ai uitat să ceri ajutorul copiilor! Ei sunt viitorul Pământului, numai ei îl pot salva de blestem. Dar pentru ca acest lucru să se întâmple, trebuie ca ei să descopere vrăjile făcute de Poluare şi să le desfacă.* *Atunci, împăratul a cerut ajutorul copiilor ca să-i salveze băiatul de blestem şi astfel Pământul să se însănătoşească şi să fie vesel."*	- povestirea - imagine
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor	Anunț elevii că pe parcursul întregii zile vor avea de rezolvat sarcini prin care vor descoperi şi dezlega vrăjile făcute de Poluare, astfel încât la sfârşitul zilei Pământul va fi sănătos și vesel. Prin intermediul acestor sarcini vor învăța la MEM despre corpuri geometrice, la CLR vor însuși scrierea corectă a cuvintelor sau/s-au, la AVAP vor realiza un colaj dedicat zilei Pământului, iar la MM vor învăța să intoneze *Imnul ecolgiștilor*.	
4. Conducerea învățării OA1 OC2 OC3 OC4 OC5 OC6	Prezint elevilor imagini (PPT) cu vrăji/acțiuni care prezintă forme de poluare a aerului, apei, solului. Se discută pe baza imaginilor, elevii indicând sursa de poluare/măsurile ce se pot lua. Se explică împreună cu elevii termenul de poluare: (contaminarea și distrugerea mediului înconjurător cu materiale care dăunează sănătății tuturor viețuitoarelor datorată infectării cu substanțe și gaze toxice, cu deșeuri menajere sau industriale) Se completează un ciorchine despre poluare și efectele ei. (Anexa 1) Elevii primesc o fișă de lucru. (Anexa 3). Citesc textul în gând (ex.1, fișa), apoi ștafetă. Se poartă discuții legate de conținutul textului, loc, timp și personaje. Se citesc selectiv enunțurile din care aflăm ce fac personajele. Se prezintă acțiunile copiilor care dăunează mediului înconjurător și se identifică măsurile care se pot lua pentru corectarea comportamentului lor. Se identifică obiectele folosite de copiii, forma lor (cornetul-con, mingea-sferă, cutia-cuboid) , sunt corpuri geometrice. Prezint diferite corpuri geometrice din lemn, se descriu din punct de vedere geometric (nr. de vârfuri, fețe, forma fețelor), se identifică obiecte din mediul înconjurător care au aceeași formă, se identifică/colorează în șiruri date corpuri care au formă de corpuri geometrice. Se recitește textul de către elevi. Aceștia oferă exemple de	- laptop, PPT - video-proiector - observarea - conversația euristică -problematizare - ciorchinele - fișă de lucru - citirea ștafetă - citirea selectivă - învățarea prin descoperire - activitate frontală

	cuvinte cu același sens pentru cuvinte date în text (a hotărî, strat, agățată, a privi, creangă, copac) și exemple de cuvinte cu sens opus (atente, stă, s-au întâlnit). Cer elevilor să citească enunțurile din care aflăm ce au făcut Alina și Maria. Pornind de la cele două enunțuri, se explică elevilor scrierea corectă a a cuvintelor sau și s-au. Se completează la tablă exemplele: curat …….. …….. OC7 poluat **sau** ..... **s-au** ..... mere .... Elevii notează exemplele și regulile de scriere corectă în caiete. Rezolvă individual exercițiul 2 de pe fișa de lucru primită, apoi se verifică frontal corectitudinea rezolvărilor. Se împarte clasa în patru grupe și se va realiza o machetă de Ziua Pământului. - grupa fluturașilor va realiza fluturași (tehnica origami) - grupa copăceilor va realiza copăcei înfloriți (conturarea copacului având ca șablon mâna, decupare după contur, lipirea florilor/hârtie creponată mototolită) OP1 - grupa Pământului va realiza Pământul (ochii, nasul și mâinile/hârtie glasată, continentele/hârtie creponată mototolită, cei doi poli/vată; pe OA1 palmele Pământului se vor desena diferite surse de poluare) - grupa soarelui va realiza imaginea Soarelui din hârtie creponată mototolită și lipită pe un șablon După ce elementele sunt realizate, liderul fiecărei grupe le va așeza pe machetă și-i vor scrie câte o urare Pământului. OC9 Se învață cu întreaga clasă Imnul ecologiștilor, respectându-se etapele învățării unui cântec după auz. 5.Obţinerea performanţei OC4 Elevii primesc de rezolvat fișe - studiu de caz referitor la poluarea mediului (Anexa 2). Lucrează pe grupe, iar apoi liderul fiecărei grupe va prezenta soluția găsită pentru protejarea mediului. 6.Asigurarea retenţiei şi a transferului OC10 Activitate ecologică: se curăță cu întreaga clasă curtea și împrejurimile școlii de gunoaie. Elevii sunt recompensați cu emoticonul zâmbăreț al Pământului. 7.Tema pentru acasă Tema pentru acasă: să confecționeze câte un obiect util din materiale reciclabile, CLR/MEM –exerciții din caietele speciale.	- exercițiul - activitate frontală - explicația - exercițiul - activitate independentă - fișă de lucru - activitate practică, pe grupe - instructajul - demonstrația - exercițiul -activitate pe grupe - activitate practică ecologică

Aptitudini și capacități implicate: spiritul de observație, capacitatea de concentrare a atenției, aptitudini de conducere și organizare în timpul activităților pe grupe, aptitudini psihomotorii (pe parcursul confecționării colajului, în timpul activității practice-ecologice)

Modalități de valorificare a achizițiilor dobândite: discuții, reflecții individuale și colective, (auto)încurajarea manifestării comportamentului ecologic.

Bibliografie:

Bocoș M., Chiș V., -coord.- **Abordarea integrată a conținuturilor curriculare. Particularizări pentru învățământul primar,** Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2012

145. PROIECTAREA PE BAZA TEORIEI INTELIGENŢELOR MULTIPLE, APLICÂND METODE INTERACTIVE

Prof. înv. primar Teișanu Daniela Dorina
Teișanu Daniela Dorina Școala Gimnazială "Costache Grigore Șuțu"
Comuna Șuțești, jud. Brăila

Pentru valorizarea cât mai eficientă a potenţialului creator al fiecărui copil, trebuie ca fiecare cadru didactic să identifice acel set de abilităţi/ talente pe care Gardner le numeşte "inteligenţe". Toţi indivizii posedă fiecare din cele opt tipuri de inteligenţe (verbală/ lingvistică, logico-matematică, vizuală/spaţială, ritmică/muzicală, corporală/kinestezică, interpersonală, intrapersonală, naturală) într-o anumită măsură. La nivel individual ele apar în combinaţii, fiecare individ fiind de fapt ,,o colecţie de inteligenţe". Şi pentru că elevii au profiluri de inteligenţă diferite, şcoala trebuie să conceapă o educaţie care să maximalizeze potenţialul intelectual al fiecăruia.

Pentru a argumenta cele afirmate, voi exemplifica o serie de sarcini didactice care stimulează dezvoltarea inteligenţelor multiple ale fiecărui copil şi care permit valorizarea tuturor elevilor, inclusiv a elevului cu dificultăţi de exprimare, oferindu-le tuturor şansa de a avea satisfacţia propriei reuşite. Munca în echipă -forma de activitate predominantă- facilitează învăţarea prin cooperare, elevii cu profil de inteligenţă asemănător fiind stimulaţi să interacţioneze, să-şi exprime păreri proprii, să colaboreze cu colegii în realizarea acestor sarcini de învăţare şi să se simtă parte integrantă a unui cerc care îi pune în valoare aptitudinea/talentul.

Teoria inteligenţelor multiple permite aplicarea operaţională a Taxonomiei lui Bloom la activitatea de învăţare, iar din corelarea acestora am formulat sarcinile de lucru pentru realizarea obiectivelor propuse.

STUDIU DE CAZ
(elev cu Ces -8 ani)

ZIUA 1 Activitate matematică: *,,Numeraţia 0-10"*	-pentru *inteligenţă lingvistică*, se foloseşte un text literar în care se utilizează noţiuni matematice: *,, Numărătoarea",* de Titel Constantinescu O alună, două, trei, -Parcă nouă zile-ar fi Veveriţă, tu nu vrei? Parcă opt, ba şapte-mi pare… - Ba vreau patru, cinci şi şase, Spune-mi vânt, tu nu ştii oare? Că alunele-s gustoase! Vântul s-a zburlit: - Ba da! - Îţi dau şapte, opt şi nouă Şase, cinci, aşa ceva, Dac-o să ne spui şi nouă Şi-ai s-auzi pe aici prin tei Când o să ajungă-ncoace Cât spui patru, cât spui trei, Iarna cu zece cojoace!.. Cât spui două, cât spui una, Veveriţa socoti: Viscolind pe-aici într-una! *Se discută versurile poeziilor şi se memorează, astfel încât elevul să poată să numere de la 0 la 10, în ordine crescătoare şi descrescătoare.* - pentru *inteligenţa logico-matematică,* se vor face *exerciţii şi jocuri* cu ajutorul cărora va învăţa să numere corect de la 0 la 10 şi invers. Exerciţii de recunoaştere a cifrelor corespunzătoare numerelor. Se numesc vecinii unor numere date. Se rezolvă exerciţii şi probleme pe fişe şi din manual, unde elevul are de pus semul ,,mai mic", ,,mai mare" sau scriu corect cifra care respectă relaţia dată. -pentru ***inteligenţa interpersonală,*** se folosesc jocuri: *Joc didactic: ,,Spune care este vecinul!"*- Conducătorul jocului va spune un

	număr şi va numi doi elevi care vor indica numărul mai mic şi mai mai mare. Elevul care răspunde corect va deveni conducătorul jocului. *Joc de rol: „De-a învăţătorul”* –(Se lucrează în perechi. Fiecare elev propune perechii sale un exerciţiu de comparare a numerelor, de tipul: „Găseşte un număr mai mare decât 5, dar mai mic decât 7”). -pentru ***inteligenţa vizual-spaţială,*** trebuie să reprezinte prin imagini (desen, colaj) cifrele care îi plac mai mult şi să motiveze alegerea făcută. -pentru ***inteligenţa naturalistă,*** se prezintă o planşă în care este prezentată grădina de păsări (1 cocoş, 2 raţe, 3 gâşte, 4 găini) şi copilul va stabili câte păsări sunt, prin numărare. -pentru ***inteligenţa muzicală,*** se recită poeziei *„Numărătoarea”* cu tactarea ritmului: „Hai să zicem una/una este luna,/ Două mâini copilul are,…/ Trei crai vin din depărtare,…/ Patru boi la plug se mână… . „ -pentru ***inteligenţa kinestezică,*** *modelaj* din plastilină cifrele 0-10. *Cântec cu mişcare:* „1, 2- joacă-te cu noi,/ 3, 4, 5- plici, plici, plici. / 6, 7- duci mâna la spate,/ 8, 9- baţi din palme două,/ Şi-apoi 10,/ La dans se trece”. *Tangram* – elevii decupează piesele tangramului, apoi le asamblează în diferite moduri, pentru a obţine figuri ce reprezintă cifrele 0-10. -pentru ***inteligenţa intrapersonală,*** exerciţii şi probleme pe fişă- activitate independentă La final, j*oc didactic:* Pe catedră vor fi 10 cuburi de carton; pe o faţă a cubului este trecută câte o cifră (de la 1 la 10), iar pe faţa opusă câte o literă. Elevul trebuie să aşeze cuburile cu numerele puse în ordine crescătoare. Dacă a aşezat orrect, pe partea cealaltă, va citi cuvântul FELICITĂRI.		
OBSER-VAŢII	**OBSERVAREA ACTIVITĂŢII SPONTANE A ELEVULUI**	**OBSERVAREA ACŢIUNILOR SPONTANE ALE ELEVULUI ÎN INTERACŢIUNE CU CEILALŢI COPII**	**OBSERVAREA ACTIVITĂŢII ELEVULUI CÂND ÎNDEPLINEŞTE O SARCINĂ IMPUSĂ DE PROFESOR**
	-elevul se descurcă independent şi execută cu interes şi plăcere sarcinile specifice inteligenţei vizual-spaţiale şi anume desenează cifrele preferate (1, 5 şi 8), le decorează lipind floricele şi fluturaşi, şi motivează alegerea făcută spunând că 5 reprezintă ziua sa de naştere şi o decorează cu fluturi, iar 18 reprezintă ziua mamei	*-în momentul interacţiunii cu ceilalţi colegi, în cadrul sarcinilor specifice inteligenţei interpersonale, adoptă o atitudine pozitivă şi manifestă o stare de mulţumire, chiar dacă necesită sprijin din partea colegior, dar aceasta pentru că, fiind un copil cu CES, în acel moment se simte ca fiind asemenea celorlaţi*	*-nu respinge sarcinile impuse, pe cele specifice inteligenţei naturaliste le îndeplineşte cu o oarecare uşurinţă, iar pe cele specifice inteligenţei lingvistice, logico-matematice şi intrapersonale nu le poate executa independent, având nevoie de îndrumare, şi solicită ajutor*

	şi o decorează cu flori, dar, de asemenea, modelează cu interes şi plăcere aceste cifre		
ZIUA 2 **Limbă şi comunicare** ***„Puisorul si vulpea”- Ion Pas***	-pentru ***inteligenţa verbal – lingvistică:*** • povestirea, pe scurt, a conţinutului textului -pentru ***inteligenţa matematică-logică:*** • compunerea unei probleme în care personajele textului să fie prezente în enunţul acesteia • ordonarea cronologică a evenimentelor -pentru ***inteligenţa vizual – spaţială:*** • realizarea puişorului din hârtie, pe baza conturului. Decuparea şi lipirea părţilor componente -pentru ***inteligenţa muzical – ritmică:*** • interpretarea unui cântecel despre personajele din lumea necuvântătoarelor • Realizarea/compunerea unui cântecel despre „Puişorul şi vulpea” -pentru ***inteligenţa corporal – kinestezică:*** • imitarea mişcărilor puişorului • modelarea din plastilina a unui puişor şi a unei vulpi -pentru ***inteligenţa naturalistă:*** • compararea modului de viaţă şi de hrănire a celor două vieţuioare: puişor, vulpe • descrierea vulpii după fişa de observaţie -pentru ***inteligenta intrapersonală:*** • Dacă ar fi să fii un animal necuvântător, ce ai alege să fii şi de ce? • Imaginează-ţi că ai fi fost în locul puişorului, cum ai fi procedat? • Eşti o vulpe: povesteşte, pe scurt, viaţa ta! -pentru ***inteligenţa interpersonală:*** • realizarea unui interviu despre personajele din text • oferirea unor sfaturi puişorului pentru a se descurca în viaţă		
OBSER-VAŢII	**OBSERVAREA ACTIVITĂŢII SPONTANE A ELEVULUI**	**OBSERVAREA ACŢIUNILOR SPONTANE ALE ELEVULUI ÎN INTERACŢIUNE CU CEILALŢI COPII**	**OBSERVAREA ACTIVITĂŢII ELEVULUI CÂND ÎNDEPLINEŞTE O SARCINĂ IMPUSĂ DE PROFESOR**
	-elevul se descurcă independent şi execută cu interes, plăcere şi uşurinţă sarcinile specifice inteligenţei vizual-spaţiale (decupare, lipire) realizând un puişor, dar, de asemenea, şi modelează cu interes şi plăcere un puişor, potrivind adecvat	*-în momentul interacţiunii cu ceilalţi colegi, în cadrul sarcinilor specifice inteligenţei interpersonale, manifestă o atitudine pozitivă şi o oarecare deschidere atunci când este pus în postura de a oferi sfaturi colegului său ,,puişor”, nu acelaşi*	*-în cadrul acestei activităţi, sarcinile impuse, şi anume cea specifică inteligenţei naturaliste şi anume compararea modului de viaţă şi de hrănire a celor două vieţuitoare, o îndeplineşte cu o uşurinţă, iar pe cele specifice inteligenţei lingvistice, logico-matematice şi intrapersonale, iniţal s-a*

	culorile	*lucru întâmplându-se atunci când a trebuit să realizeze un interviu despre personaje, care l-a pus în dificultate*	*opus deoarece era pus in dificultate, dar, atunci când a fost încredinţat că va fi ajutat, a reuşit să spună câte ceva despre povestirea audiată,să ordoneze cronologic evenimentele petrecute în poveste*
ZIUA 3 **Ştiinţe:** ***„Animale domestice”,***	-pentru ***inteligenţa vizual-spaţială:*** • elevul trebuie să-şi reprezinte animalele din curtea sa, să-şi reamintească de excursia făcută la ferma de animale, să deseneze şi să modeleze din plastilină, pentru a explica un animal îndrăgit, să recunoască animalele din imagine; -pentru ***inteligenţa lingvistică:*** • se discută o imagine cu animale domestice, ce anume ştie despre animalele respective; se memorează poezii, se spun ghicitori, se compară animalele etc; -pentru ***inteligenţa naturalistă:*** • activitate de observare spontană şi dirijată, ,,În ograda bunicii”, jocuri ,,Urme de animale” etc; -pentru ***inteligenţa logico-matematică:*** • elevul trebuie să aranjeze pe o coloană elementele pe care le-a observat la animalul ales; să construiască probleme ale cărei date să conţină ceea ce crede că e caracteristic pentru animalul ales; poveşti cu animale; -pentru ***inteligenţa kinestezică:*** • să mimeze animalul îndrăgit, arătând ceea ce îi este caracteristic; să mimeze apoi alt animal arătând ceea ce îi este asemănător şi ceea ce îi diferă; joc: Cursa cu animale: -pentru ***inteligenţa intrapersonală:*** • să motiveze de ce şi-a ales animalul respectiv; asemănări şi deosebiri dintre el şi un alt animal; -pentru ***inteligenţa muzicală:*** • se procură instumente ca: tobă, corn, buhai etc. Prezentarea instrumentelor muzicale şi utilizarea lor; formularea unor propoziţii prin care să descrie instrumentele observate şi să reproducă sunetele emise de acestea; -pentru ***inteligenţa interpersonală:*** • dialogul, jocuri de rol, ,,discuţie” imaginară între animalele din curte etc.		
	OBSERVAREA ACTIVITĂŢII SPONTANE A ELEVULUI	**OBSERVAREA ACŢIUNILOR SPONTANE ALE ELEVULUI ÎN INTERACŢIUNE CU CEILALŢI COPII**	**OBSERVAREA ACTIVITĂŢII ELEVULUI CÂND ÎNDEPLINEŞTE O SARCINĂ IMPUSĂ DE PROFESOR**
OBSER-VAŢII	*-şi în cadrul acestei activităţi elevul s-a descurcat cel mai bine atunci când a rezolvat sarcinile specifice inteligenţei vizual-spaţiale bazate pe*	*-în momentul interacţiunii cu ceilalţi colegi, se observă, în continuare, o atitudine pozitivă. Elevul acceptă o discuţie imaginară între ,,animalele din*	*-nu respinge sarcinile impuse, şi anume cele specifice inteligenţei lingvistice unde descrie o imagine despre animale şi descrie cu mare plăcere animalul său preferat*

	desen şi modelaj, dar, totodată recunoaşte animalele domestice pe care le observă în imagini, mimează animalul preferat şi anume calul şi enumeră câteva caracteristici ale acesteia. *Toate aceste activităţi plăcute, pe care elevul le desfăşoară cu deosebit interes, oferă acestuia o stare de maximă bucurie şi satisfacţie*	*curte", dar în momentul în care a trebuit ca el să fie „oaia" în timp ce colegul său trebuia să fie „cal" (animalul său preferat) nu a vrut să continue discuţia imaginară, ceea ce denotă un egoism şi că nu este important ceea ce poate învăţa din lucrul în echipă ci mulţumirea personală*	*(calul), cele specifice inteligenţei intrapersonale unde a avut de motivat alegerea animalului preferat şi de enumerat asemănări şi deosebiri dintre el şi un alt animal, dar a refuzat celelalte sarcini*
CONCLUZII: ***Consider că, elevul are tip dominant de inteligenţă vizual-spaţială, dar, parţial, şi kinestezică şi aceasta şi datorită faptului că elevul având intelect de limită necesită mult material concret şi vizual pentru însuşirea unor noţiuni, iar acest aspect nu-i permite o dominanţă lingvistică sau logico-matematică, însă, cu ajutor reuşeşte să îndeplinească şi sarcini specifice acestor tipuri de inteligenţe, dar cu ajutor, dominant vizual dar şi fizic(adult).***			

146. PROIECT EDUCATIV
„Copilărie-sănătate, joc şi voie bună!”

Prof.înv.primar Terteleac Mirela
Terteleac Mirela Școala Gimnazială Răzvad, Județul Dâmbovița

Denumireaproiectului: „Copilărie- sănătate, jocșivoiebună”
Tipulactivităţiiprincipale: Concurs local
Domeniulșitipulactivităţiiîn care se încadrează:sportiv
Aplicant:ȘcoalaGimnazialăRăzvad
Adresa: StradaDispensarului, Nr.53, LocalitateaRăzvad, JudeţulDâmbovița
Numărtelefon:0245 677 081
Coordonatori de proiect:
Prof. Mirela TERTELEAC
Prof. SĂVOIU RADU

ARGUMENT:

Proiectului educativ sportiv **“COPILĂRIE-SĂNĂTATE, SPORT ŞI VOIE BUNĂ"** propune desfăşurarea de activităţi care să valorifice pasiunea copiilor pentru activitatea sportiva, pentru mişcare şi competiţie.

Activităţile sportive propuse in cadrul proiectului vor sa antreneze un număr cat mai mare de elevi în desfasurarea de jocuri sportive, întreceri, ştafete, în vederea cultivării relaţiilor de prietenie, de colaborare, a iniţiativei şi imaginaţiei creatoare prin activitatea sportivă.

Considerăm oportună derularea unui proiect cu tematica sportiva pentru că sportul este domeniul iubit de toti copiii, dar şi pentru ca poate oferi elevilor o alternativa posibila de a valorifica în mod plăcut şi reconfortant deprinderile şi priceperile motrice însuşite în orele de educaţie si prin activitatile extracurriculare.

SCOPUL PROIECTULUI:

Scopul derularii activitatilor sportive propuse in cadrul proiectului este de a dezvolta dragostea pentru mişcare in vederea fortificarii organismului si întăririi sănătăţii, dezvoltarea trăsăturilor pozitive de caracter, a deprinderilor de comportare civilizată şi a spiritului de fair-play într-o competiţie sportivă.

OBIECTIVE:

- Fortificarea organismului şi sporirea capacităţii de muncă fizică şi intelectuală a elevilor;
- Valorificarea deprinderilor şi priceperilor motrice însuşite în orele de educaţie fizică într-o competiţie;
- Satisfacerea dragostei pentru mişcare şi joc în aer liber;
- Formarea deprinderilor de organizare în mod util şi reconfortant a timpului liber;
- Dezvoltarea trăsăturilor pozitive ale caracterului şi personalităţii elevului.

LOCUL DE DESFĂŞURARE:ȘcoalaGimnazialăRăzvad

GRUP ŢINTĂ:

- elevii claselor P-VIII şi cadre didactice care doresc să se implice în proiect;

BENEFICIARI:

- ✓ copiii din învăţământul primar, gimnazial

ETAPE:

1. **Lansarea oficială a proiectului:**

- ✓ Distribuirea proiectului la avizierele şcolilor și grădinițelor partenere din localitate, precum și pe pagina de facebook a Școlii Gimnaziale Răzvad în perioada: 6.05-19.05.2019

2. **Înscrierea participanţilor: 20-29 mai**

3. **Desfășurarea probelor**: 30-31 mai

- ✓ Echipa de proiectvanumiComisia de jurizareşivastabilicriteriile de evaluareceiauînconsideraresecţiunea, nivelul de vârstă. Pentrufiecaresecţiunevor fi acordatepremiile I, II, III, premiispecialesaumenţiuni, diplome de participare, penivele de vârstă, respectivpeclase. Înurmajurizării se stabileşteclasamentul, premiileobţinute, are loccentralizareadatelorşipremiereaparticipanţilor.

4. **Distribuirea diplomelor** și adeverințelor până la data de: 14 iunie 2019

RESURSE:

- ✓ **Umane:** elevii din ciclul primar și gimnazial
- ✓ **Temporale:** mai-iunie 2019
- ✓ **Materiale:** material sportive, diplome, adeverinţe, cameră foto.

EVALUARE:

- ✓ Analiza execuției pe baza unor criterii, de către un juriu prestabilit;
- ✓ Fotografii;
- ✓ Premii(diplome)

REZULTATE SCONTATE:

- ✓ Dezvoltarea spiritului competitiv;
- ✓ Antrenarea unui număr cât mai mare de elevi în activitățile sportive;
- ✓ Identificarea elevilor cu reale aptitudini pentru sport;
- ✓ Promovarea imaginii școlii în comunitate.

VALORIFICAREA PROIECTULUI:

- ✓ Diseminarea informaţiilor în rândul cadrelor didactice, şcolarilor, părinţilor.

REGULAMENTUL/SECȚIUNILE PROIECTULUI:

- ✓ Înscriereaparticipanților se face înperioada 20-29 mai, la profesoriicoordonatori

Clasele P-IV

SECȚIUNEA I: Desenepeasfalt
SECȚIUNEA 2: Ștafetepeechipe

Clasele V-VIII
SECȚIUNEA I: Jocuri sportive: handbal, fotbal
SECȚIUNEA 2: Ștafetepeechipe

Vor fi eliberate adeverinţe de participare pentru profesorii implicați, diplome pentru locurile I, II, III şi menţiune, diplome de participare, pentru elevi.

147. PROIECT DIDACTIC
BAIA MARE-ORAŞ PLIN DE ISTORIE

Profesor pentru învățământ primar, Todașcă Mihaela
Școala Gimnazială „Nicolae Iorga” Baia Mare
Jud. Maramureș

TEMA: Baia- Mare – oraş plin de istorie
TIPUL: Joc didactic, pluridisciplinar
DURATA: 2 ore (2 săptămâni)

ARGUMENTUL: Această activitate oferă elevilor posibilitatea descoperirii unor anumite obiective istorice din oraş, interesante, prin propriile cercetări. Lucrul în echipă îi va face să-şi descopere noi valenţe şi noi posibilităţi de dezvoltare a personalităţii.

SCOPUL:

- evaluarea capacităţii de culegere şi de prelucrare a informaţiei;
-evaluarea capacităţii de a interpreta fapte istorice;
-evaluarea capacităţii de a utiliza în mod creator diferite tehnici de lucru;
-evaluarea capacităţii de integrare în activităţile de grup;
-evaluarea atitudinilor de asumare a responsabilităţilor.

OBIECTIVE:

- să identifice şi să folosească informaţii provenite din surse istorice;
-să reprezinte în plan elemente ale mediului înconjurător;
-să utilizeze toate sursele de informare posibile pentru a-şi atinge obiectivul;
-să se integreze în activităţile de grup.

RESURSELE:

- materiale: hărţi cu traseele ce le vor urma, bileţele cu indi-cii, lista cu întrebări ajutătoare, instrumente de scris, lipici.
-umane: patru părinţi ai elevilor, muzeografi, cetăţeni din oraş şi elevii clasei.

ORGANIZAREA ŞI DESFĂŞURAREA JOCULUI

Voi stabili componenţa grupelor participante la joc, în vederea asigurării unui echilibru calitativ între ele. Voi stabili rutele pe care se vor deplasa elevii şi obiectivele pe care trebuie să le atingă în traseul lor. Pentru aceasta voi întocmi fie o hartă cu un singur traseu şi atunci elevii vor porni în cursă la intervale regulate de timp, fie patru hărţi diferite şi atunci elevii vor porni deodată, pe trasee diferite. Părinţii vor însoţi grupele de elevi în traseele lor pentru a le asigura securitatea în timpul deplasării în oraş, nu au voie să intervină cu nimic în demersurile făcute de elevi pentru a descoperi obiectivele şi indiciile. În timpul căutărilor elevii se vor ajuta de lista cu întrebări legate de obiectivele pe care le au de căutat sau în legătură cu unele particularităţi ale acestor obiective.

Înainte de a porni în cursă elevii sunt instruiţi în legătură cu ceea ce vor căuta, modul în care pot să facă cercetările, cui pot adresa întrebări, unde să caute indiciile şi mai ales asupra faptului că părintele care îi însoţeşte ur-măreşte modul în care ei s-au descurcat pe traseu, cum au colaborat în echipă,cine nu a contribuit la realizarea obiectivului.

Un exemplu de traseu poate fi: curtea şcolii, str. G.Coşbuc, str. Gh. Şincai. Centrul vechi, str. Crişan, Piaţa de alimente, str. 22 Decembrie, bd. Bucureşti, str. N. Iorga, curtea şcolii.

Pe parcursul traseului vor avea lista cu întrebări de tipul:

1. **De unde poţi vedea stelele de parcă le poţi atinge cu mâna?**
2. **Cum se numeşte liceul construit pe malul Săsarului?**
3. **Câţi bătrâni stau duşi pe gânduri lângă Palatul Administrativ?**
4. **Câţi ani are unul dintre cei mai bătrâni copaci din oraşul nostru, aflat pe lângă Colegiul “Gheorghe Şincai”?**
5. **În ce an a fost ridicat Turnul Ştefan ?**
6. **Unde se sacrificau animalele puse în vânzare pe piaţă, în vremurile vechi?**

7. **Cum se numeşte locul în care copiii îl pot vedea foarte des pe clovnul Ronnie?**

Elevii vor primi hârtie pe care îşi vor nota răspunsurile pe care le-au aflat.Pe unele dintre obiective vor găsi unele bileţele care conţin părţi dintr-o propoziţie pe care o vor putea alcătui numai dacă au toate elementele, adică toate bileţelele cu indicii, ceea ce îmi va demonstra că au fost într-adevăr pe la fiecare obiectiv în parte. Pentru a nu se încurca, fiecare echipaj va avea o altă culoare a bileţelelor cu indicii.

La întoarcere vom putea citi pe bileţele propoziţia :"Pintea Haiducul a trăit în Baia Mare." Elevii îşi vor împărtăşi impresiile din expediţia pe care tocmai au terminat-o, iar în ora a doua vor realiza, la alegere, fie o compunere în care să descrie peripeţiile avute pe traseu fie un desen cu o imagine care i-a impresionat pe ei atât din oraş, unul dintre obiectivele pe care le-au descoperit sau o scenă imaginară despre Pintea Haiducul.

EVALUAREA JOCULUI: se vor prezenta lucrările elevilor şi, în loc de calificative, elevii vor primi diplome pentru cei mai buni cercetaşi sau cei mai buni descoperitori de dovezi istorice, toate acestea fiind făcute într-un cadru festiv, la care să participe şi părinţii elevilor, pentru a mulţumi pe această cale părinţilor care s-au implicat în activitate.

Metodele active au valoare formativă: se consolidează structuri cognitive, se stimulează spiritul de explorare, se formează un stil activ de mun-că, se cultivă autonomia şi curajul în afişarea unor poziţii proprii.

148. REALIZAREA EDUCAŢIEI SANITARE PRIN PROIECTUL *MINTE SĂNĂTOASĂ ÎN CORP SĂNĂTOS*

Varvari Floarea, prof înv primar, Şc. Gimnazială Nr. 4 Bistriţa

Am considerat necesară abordarea educaţiei sanitare într-o viziune unitară în cadrul unui proiect care să se desfăsoare pe perioada a doi ani şcolari, din următoarele considerente:

-cuprinderea în finalităţile învăţământului primar a obiectivului ce vizează dezvoltarea armonioasă a persoanei prin educaţie fizică şi igienico-sanitară;

-necesitatea unei bune informări a elevilor de vârstă şcolară mică privind propria sănătate;

-insuficienta atenţie acordată educaţiei sanitare în familie.

Ca argumente ale acestui program mi-am propus cunoaşterea şi aplicarea măsurilor de prevenire a îmbolnăvirilor şi stabilirea unor măsuri de înlăturare a unor boli uşoare. Prin acest proiect urmăresc să-i conştientizez pe elevi de necesitatea apărării sănătăţii cu mijloacele ce le stau la îndemână: curăţenie, călirea organismului, evitarea factorilor nocivi precum şi practicarea sportului.

Activitatea se desfăşoară lunar, în cadrul activităţilor extracurriculare, pe baza unui material suport prezentat de medic, asistentă medicală sau de către cadrul didactic, material ce este însoţit de distribuirea unor pliante, proiectare de materiale, vizite la cabinetele şcolare (stomatologic şi de medicină generală), sau organizarea unor concursuri. După fiecare activitate, timp de două săptămâni elevii caută materiale potrivite pentru tema discutată, materiale pe care le adunăm şi cu care alcătuim un portofoliu. La dispoziţia elevilor punem materiale de la Direcţia Judeţeană de Sănătate Publică.

Periodic se desfăsoară concursuri la care sunt invitaţi părinţii şi elevii altor clase. Câştigătorii primesc truse personale pentru îngrijirea dinţilor, a mâinilor sau a părului.

În timpul celor doi ani cât se va derula acest proiect, urmărim să-i obişnuim pe elevi să se informeze atât prin mijloace proprii, cât şi cu ajutorul medicului, părinţilor sau al cadrelor didactice, despre măsurile de prevenire şi combatere a îmbolnăvirilor. Elevii trebuie să înţeleagă că un om bine informat este mai puternic.

Proiectul a început cu elevii de clasa a III a şi se va extinde până la sfârşitul clasei a IV a. Activităţile sunt organizate sub îndrumarea medicului şcolar, a asistentei şi a medicului stomatolog.

Lansarea programului am făcut-o prin organizarea unei *Săptămâni a sănătăţii*, timp în care am prezentat activităţile ce urmau să se desfăşoare. Tot în acest timp am amenajat în clasă un colţ cu tema *Sănătatea noastră*, unde am expus desenele realizate în cadrul temei *Cum îmi păstrez sănătatea*.

Obiectivele specifice proiectului sunt:

-să manifeste interes pentru cunoaşterea normelor de păstrare a sănătăţii;

-să prevină accidentele la şcoală, pe stradă sau la joacă;

-să cunoască norme elementare de prevenire a bolilor contaginoase;

-să acorde atenţie mişcării fizice şi sportului;

-să cunoască şi să respecte rolul igienei locuinţei, clasei şi a obiectelor personale, în prevenirea îmbolnăvirilor;

-să se bucure de factorii de călire ai organismului (apa, soarele, mişcarea);

-să-şi organizeze regimul de muncă şi studiu individual pentru a avea cât mai mult timp la dispoziţie;

-să cunoască normele de îngrijire a dinţilor;

-să cunoască nocivitatea drogurilor pentru sănătate;

-să fie informaţi în legătură cu ceea ce înseamnă SIDA;

-să manifeste interes pentru cunoaştere în domeniul sănătăţii.

Implementarea se va realiza prin teme sugestive pentru elevii de vârstă şcolară mică. După derularea a cinci activităţi am constatat că elevii sunt încântaţi să participe la acest gen de lecţii, chiar dacă finalizarea lor presupune căutarea unor materiale sau realizarea unor pliante.

Activităţile abordate se regăsesc în următorul tabel:

Nr. crt	Activitatea	Termen	Observaţii
1.	Să prevenim accidentele de la şcoală şi acasă	octombrie clasa a III a	
2.	Invăţăm să avem	noiembrie clasa a III a	
3.	Ce, cât şi cum ?	decembrie clasa a III a	
4.	Corp sănătos cu minte sănătoasă	ianuarie clasa a III a	
5.	Şoarele şi microbii	februarie clasa a III a	
6.	Mediul înconjurător şi sănătatea noastră	martie clasa a III a	
7.	Invăţăm să prevenim bolile contagioase	aprilie clasa a III a	
8.	Să prevenim accidentele de circulaţie	mai clasa a III a	
9.	Primul ajutor în caz de înec şi leşin Să ne bucurăm de vacanţă şi de mare	iunie clasa a III a	
10.	Organizarea regimului de muncă şi odihnă al elevului. Tehnica studiului individual.	septembrie, octombrie clasa a IV a	
11.	Drogurile, pericolul de lângă noi	noiembrie clasa a IV a	
12.	Noţiuni elementare despre SIDA	decembrie clasa a IV a	
13.	Despre sănătatea dinţilor noştrii	ianuarie, februarie, martie clasa a IV a	
14.	Dulciurile şi guma de mestecat atacă dinţii	aprilie clasa a IV a	

15.	Cât trăim, cât putem trăi ?	mai, iunie clasa a IV a	

Prin antrenarea părinţilor la activităţile proiectului urmăresc să-i conştientizez de faptul că într-o lume cu tot mai puţin timp liber pentru adulţi, sănătatea copiilor noştri depinde de noi şi reprezintă liniştea noastră de fiecare zi. Este mai puţin stresant să clădim câte puţin la temelia sănătăţii în fiecare zi, decât să reparăm ceva stricat.

Bibliografie:

1. Bocancea, Cristian, Neamţu, George, Elemente de asistenţă socială, Ed Polirom, Iaşi, 1999, pp. 21-33
2. Enăchescu Dan, Marcu Mihai, Sănătate publică şi management sanitar, Editura All, Bucureşti, 2004, pp. 54-59
3. Vladescu, Cristian, Managementul serviciilor de sănătate, Editura Expert, Bucureşti, 2000, pp. 77-85

149. METODA CUBULUI

Prof. Vintilă Paul
Liceul Tehnologic Răchitoasa
Județul Bacău

Termenul de *metodă* provine din limba greacă, derivând de la cuvântul *methodos,* care tradus, semnifică drumul sau calea de urmat spre a atinge un scop, o modalitate de descoperire a adevărului. O formulare accesibilă a metodei ne-a atras atenția în lucrarea *Psihopedagogie*, 2004, de Gheorghe Dumitriu și Constanța Dumitriu: „ drum sau cale de urmat în activitatea comună a educatorilor și educaților, pentru îndeplinirea scopurilor învățământului, adică pentru informarea și formarea educaților (C. Moise).”[1] „Procedeul reprezintă *o tehnică mai limitată de acțiune, o particularizare sau o componentă a metodei sau un element de sprijin, fie un mod concret de valorificare a metodei.*”[2] Așadar, metoda ar putea fi concepută și ca un ansamblu organizat de procedee. Rolurile dintre metodă și procedeu sunt adesea interschimbabile.

Metoda cubului este o metodă activ-participativă care presupune tratarea unui subiect din mai multe perspective, fiecare față a cubului conține un verb, care va fi de fapt, sarcina de lucru pentru subiectul dat. Întreaga activitate se ghidează după procesele gândirii conform „taxonomiei lui Bloom, precum: CUNOAȘTERE, ÎNȚELEGERE, APLICARE, ANALIZĂ, SINTEZĂ și EVALUARE”[3] și implică următoarele cerințe: *Descrie / Compară/ Analizează/ Asociază/ Aplică/ Argumentează,* scrise de multe ori pe hârtie divers colorată. Metoda cubului este o metodă complexă, care antrenează întregul colectiv de elevi, prin împărțirea grupului în 6 grupe, în funcție de cele șase cerințe scrise pe fețele cubului. Această metodă presupune o activitate complexă care poate fi aplicată cu ușurință în cadrul orelor de limbă și literatură iar sarcinile trebuie să fie create în mod diferențiat, contribuind la formarea și stimularea gândirii logice a elevilor. Prin intermediul metodei cubului se dezvoltă abilitățile de comunicare, de cooperare, de implicare și de gândire logică și creatoare.

Metoda cubului este o strategie care facilitează analiza unui subiect din puncte de vedere diferite și poate fi folosită în orice moment al lecției. Această metodă oferă elevilor posibilitatea de a-și dezvolta competențele necesare unor abordări complexe.

Modalități de lucru: se realizează un cub ale cărui fețe se pot acoperi cu hârtie de culori diferite, fiecare față a cubului are una dintre următoarele sarcini:

Descrie (un obiect),
Compară (cu ceva similar),
Analizează (din ce este făcut, ce conține),
Asociazã (cu ce seamănă, obiecte/ concepte/ idei asemănătoare),
Aplică (la ce se poate folosi),
Argumentează (pro sau contra, folosind argumente logice).

În rezolvarea acestor sarcini trebuie pornit de la simplu la complex, de la general la abstract. Elevii trebuie să descrie în 2- 4 minute subiectul lecției, după modelul de mai sus. Forma finală se poate scrie pe tablă.

Avantajele pe care această metodă le dezvoltă sunt: munca în echipă, antrenarea proceselor gândirii și implicarea în activități a tuturor elevilor.

---

[1] Gheorghe Dumitriu, Constanța Dumitriu, *Psihopedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004, p.305.

[2] I*dem* 54, p.305.

[3] Venera Mihaela Cojocariu, *Note de curs, Finalitățile educației - Criteriul complexității comportamentului,* Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, 2014, p.9.

Metoda presupune explorarea unui subiect din mai multe perspective. Sunt recomandate următoarele etape:

- realizarea unui cub pe ale cărui feţe sunt scrise cuvintele: *Descrie, Compară, Analizează, Asociază, Aplică, Argumentează*
- Anunţarea temei.
- împărţirea clasei în 6 grupe, fiecare dintre ele examinând o temă de pe feţele cubului.

Descrie: Cum arată?- *culorile, formele, mărimile etc.*
Compară: *Ce este asemănător, ce este diferit?*
Analizează: *Spune din ce este făcut?*
Asociază: L*a ce te îndeamnă să te gândeşti?*
Aplică: Cum *poate fi folosit?*
Argumentează: *pro sau contra şi enumeră o serie de motive care vin în sprijinul afirmaţiei tale. E bun sau rău?De ce?*

- redactarea finală şi împărtăşirea ei celorlalte grupe.
- afişarea formei finale pe tablă.

S-a observat totuși că există și mici inconveniente: de multe ori se depășește timpul de lucru alocat sarcinilor și astfel nu se ajunge la performanța dorită, se creează o oarecare atmosferă tensionată din cauza împărtășirii ideilor și astfel apare acea gălăgie care poate fi ușor derutantă pentru unii copii care preferă liniștea, nu există un ritm de lucru constant pentru toți copiii, unii profitând de cei implicați, ajungându-se de multe ori ca numai un singur elev sau numai unii elevi să noteze ideile grupului, nu se poate evalua gradul de implicare a fiecărui elev în parte. Chiar dacă metoda este complexă, elevii lucrează sarcini diferite, dar la final este bine să expunem întotdeauna rodul muncii fiecărei echipe iar dezbaterile trebuie să implice toții elevii clasei, fiecare având posibilitatea să completeze munca din echipele prezentate.

EXEMPLU : LECTURA „LA CIREȘE”

Descrie într-o propoziție pe Nică.
Compară comportamentul tău cu cel al lui Nică.
Asociază , găseste însuşiri următoarelor cuvinte :cireșe, vara, mătușa.
Analizează pericolul prin care a trecut Nică. Ce-ar fi putut păți el?
Aplică : Dramatizaţi momentul intâlnirii mătuşii Mărioara cu Nică.
Argumentează : daca este sau nu vinovat Nică de cele întamplate ? De ce?

CUBUL: MATEMATICĂ, clasa I

Grupa 1
1. <u>Descrie!</u>
1. Scrie în două propoziții ce se întâmplă cu omul de zăpadă din curtea școlii atunci când vine zâna Primăvară.

Grupa 2
2. <u>Compară!</u>
1. Compară numerele, folosind semnele < = >:
31 ☐ 13 69 ☐ 96 45 ☐
34 + 14 ☐ 34 – 14 34 – 14 ☐ 34 + 14 31 + 42 ☐ 42 + 31

Grupa 3
3. <u>Asociază!</u>

1. Asociază corect operațiile din coloana din stânga cu denumirea rezultatelor lor și rezultatele obținute, din coloanele din dreapta:

33 + 54	rest	33
56 – 33	sumă	89
99 – 66		23
31 + 58		87

Grupa 4

4. <u>Aplică!</u>

1. Aida are în cogelator 99 de cuburi de gheață. Ea scoate 36 de cuburi pentru a răci sucurile invitaților la ziua ei.

Câte cuburi de gheață îi rămân Aidei în congelator?

5. <u>Analizează!</u>

1. Pe cer sunt 63 de nori. De la apus se apropie de ceilalți încă 36 de nori.

a) Câți nori sunt acum pe cer?

b) Câți nori vor fi pe cer, dacă ei se vor uni și va ploua?

6. <u>Argumentează!</u>

1. Scrieți în două propoziții ce se întâmplă cu apa din oala pusă pe ochiul aprins al aragazului.

BIBLIOGRAFIE

Cojocariu, Venera Mihaela, *Note de curs, Finalitățile educației - Criteriul complexității comportamentului*, Universitatea „Vasile Alecsandri” din Bacău, 2014;

Dumitriu, Gheorghe, Dumitriu, Constanța, *Psihopedagogie*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004;

150. LA DRUM PE URMELE TRECUTULUI- ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ

Prof. înv. primar Vişan Ileana- Şcoala Gimnazială
,,Cpt. Av,, M.T. Bădulescu''- Buzău
Prof.înv. primar Vişan Ştefan
Şcoala Gimnazială, Costeşti -Buzău

Prin ***educaţie*** se înţelege, ansamblul de acţiuni desfăşurate în mod deliberat, în vederea transmiterii şi formării, la noile generaţii, a experienţei de muncă şi de viaţă, a cunoştinţelor, deprinderilor, comportamentelor şi valorilor acumulate de omenire până la acel moment,iar, pe de altă parte, procesul prin care se formează, se dezvoltă şi se maturizează laturile fundamentale ale fiinţei umane: fizicul, psihicul, moralul, esteticul, cognitivul, afectivul, volitivul. Educaţia constituie un proces prin care OMUL îşi dă seama de ceea ce este, ce nevoi are şi cum să acţioneze eficient pentru continua lui formare.

Fiecare persoană suportă influenţe educative multiple şi variate pe tot parcursul existenţei sale. Influenţele vin din partea familiei, şcolii a altor instituţii extraşcolare sau din mass-media, ele structurându-se în trei categorii : educaţie formală, nonformală şi incidental-informală.

Educaţia formală - constituie o perioadă de activitate intensivă, urmând cu precădere formarea elevului atât în ceea ce priveşte personalitatea cât şi din punctul de vedere al competenţelor profesionale. Ca o caracteristică a acestui tip de educaţie este aceea că, din raţiuni de ordin psihologic, ea se adresează copiilor şi elevilor aflaţi în dezvoltare, la care învăţarea trebuie să alterneze cu perioade de odihnă şi de vacanţe.

Educaţia nonformală - se referă la oricare activitate organizată în mod sistematic,
creată în afara sistemului formal şi care oferă tipuri selectate de învăţare, specifice copiilor, cât şi adulţilor. În funcţie de vârstă şi interese, se elaborează programe variate, vizând obiective ale dezvoltării generale (ex. lărgirea orizontului de cultură),ori obiective specifice,precum cele de îmbogăţire a cunoştinţelor din anumite domenii, dezvoltarea unor aptitudini speciale etc.

Prin natura şi specificul ei, educaţia nonformală atestă însuşiri proprii, precum: varietate şi flexibilitate,diferenţierea conţinuturilor şi a tehnicilor de lucru, caracterul opţional sau facultativ al activităţilor, implicarea în actul organizării, în stabilirea obiectivelor, conţinuturilor etc., a persoanelor implicate.

În educaţia nonformală,din etapa şcolară, se pot diferenţia o serie de caracteristici proprii determinate de specificul conţinuturilor care, în general, urmăresc desfăşurarea unor activităţi cu caracter formativ, coordonate de cadre didactice, în colaborare cu părinţii, cu elevii şi cu organizaţii social-culturale (cercuri pe discipline,competiţii culturale sau sportive, festivităţi tematice,vizite la muzee, excursii etc.), toate desfăşurate în scopul influenţării formative a participanţilor.

Excursia ca metodă de învăţământ asigură însuşirea cunoştinţelor, prin perceperea directă a obiectelor şi fenomenelor realizând calea dialectică a cunoaşterii:

-în excursii, elevii dobândesc cunoştinţe noi, studiază fenomenele şi obiectele în toată complexitatea lor, îşi precizează şi îşi fixează mai bine cunoştinţele căpătate în clasă, prin legarea teoriei de practică;

-în excursii se formează priceperi şi deprinderi de a observa fenomenele naturii şi ale vieţii social - economice şi, prin intuiţie directă, cunoştinţele capătă un caracter realist, dezvăluind legăturile lor cauzale.

Excursiile contribuie la dezvoltarea simţului de observaţie al elevilor, al interesului pentru studiul geografiei, istoriei, literaturii române, botanicii, zoologiei, contribuie la lărgirea orizontului geografic al elevului, realizează legătura dintre teorie şi practică.

Excursiile sunt un deosebit prilej de cunoaştere a elevilor. În acest cadru, copilul sau tânărul se simte mai puţin încorsetat de anumite norme specifice şcolii sau familiei. De aceea, în excursii întâlnim mai multă voie bună şi o stare de relaxare,care permite manifestarea personalităţii sub o formă mult mai variată.

Comportamentul este o latură a individului care apare pregnant în evidenţă cu prilejul excursiilor. Acum se cultivă relaţiile de grup, se dezvoltă spiritul de prietenie, de disciplină, se sudează legăturile între elevi şi nu de puţine ori, aceste legături se transformă în prietenii durabile.

Cu elevii clasei a IV-a am realizat o excursie cu tema: ***„LA DRUM, PE URMELE TRECUTULUI***"

Capacitatea vizată :*Investigarea şi interpretarea faptelor istorice pe baza diverselor mărturii istorice ;
*Observarea,descrierea şi relaţionarea elementelor de mediu geografic ;

Obiectivul principal : Evaluarea cunoştinţelor referitoare la domnia lui Ştefan cel Mare printr-o abordare interdisciplinară. Discipline vizate : istorie, geografie, literatura română, educaţie plastică.

Traseul variat le-a oferit elevilor posibilitatea să abordeze o multitudine de probleme . Colectivul de elevi a fost împărţit în echipe,în funcţie de preferinţe, interese, abilităţi, fiecare echipă având câte un lider, care s-a ocupat de centralizarea, stocarea datelor şi a informaţiilor referitoare la elementele de mediu şi la domnia lui Stefan cel Mare .

Cu mult timp înainte echipele au avut ca sarcină asigurarea documentării ,astfel:

*Istoricii—Întocmirea unei hărţi cu principalele puncte istorice. Pentru aceasta elevii au studiat hărţi,atlase istorice,au stabilit toate obiectivele turistice pe care le vor vizita ,au colecţionat imagini cu mănăstiri ctitorite de Ştefan cel Mare .

*Geografii—Realizarea unei hărţi unde vor evidenţia formele de relief, care vor fi întâlnite şi descrierea traseului din punct de vedere al condiţiilor geografice.

*Poeţii—Au avut de realizat o listă de lecturi suplimentare,fişe de lectură, scurte caracterizări ale domnitorului,pe care le găsesc în literatura de specialitate.

*Pictorii—Au desenat costume de epocă, colaje , peisaje .

În activităţi speciale , fiecare grupă a prezentat informaţiile aflate. Pentru documentare,ei au mers la Biblioteca judeţeană,la Muzeul judeţean de istorie,s-au întâlnit după ore şi au centralizat materialul informativ adunat.

Permanent am urmărit, am ajutat,am intervenit ori de câte ori a fost nevoie, dar nu am oferit soluţii. În această perioadă elevii au făcut cunoştinţă cu figura lui Ştefan aureolată de legendă în „Apus de soare", „Ştefan cel Mare şi Vrâncioaia", „Mama lui Ştefan cel Mare",dar şi cu scrierile cu caracter literar ale marilor scriitori :Al. Vlahuţă, Alecu Russo, C. Hogaş. Elevii au avut la dispoziţie ghiduri, atlase istorice, geografice, botanice,iar cu această ocazie şi-au completat şi biblioteca personală.

.Rezultatul:*munca în grup a creat condiţii prielnice dezvoltării spiritului de echipă, de colaborare şi cooperare între elevi.*o foarte bună documentare care i-a ajutat să conştientizeze pe tot parcursul excursiei frumuseţea peisajului, importanţa obiectivelor turistice vizitate .Această pregătire a avut rolul de a stârni interesul,curiozitatea în rândul elevilor pentru ca deplasarea să fie atractivă,plăcută şi utilă.

Pe tot parcursul traseului elevii au fotografiat peisajul, munţii, lacul de acumulare, mănăstirile vizitate,*casa memorială I. Creangă*,chiar şi pe ghidul care,ne-a încântat cu dulcele grai al moldovenilor.

O altă preocupare a lor a fost aceea de a achiziţiona pliante,vederi,broşuri editate de muzee, instrumente populare de suflat,vase de ceramică,broderii.

Pe parcursul zilei au găsit şi timp pentru joacă, iar energia de care au dat dovadă a fost debordantă .

Din această excursie s-au întors cu mulţumirea pe care le-o dă o zi trăită frumos, că au văzut pe viu o părticică din ţară, o Românie pitorească, cum o numeşte AL. Vlahuţă. Au observat că Moldova lui Ştefan, Creangă, Sadoveanu, a noastră acum, este încărcată de legendă şi istorie şi că într-o ţară aşa de frumoasă,c-un trecut aşa de glorios, în mijlocul unui popor atât de deştept, cum să nu fie o adevărată religie iubirea de patrie şi cum să nu-ţi ridici fruntea ca falnicii strămoşi de odinioară, mândru că poţi spune :<<Sunt român!>>

Întorşi la şcoală au completat mapa documentară cu informaţiile culese şi au realizat o compunere în care au rememorat: locuri, peisaje, întâmplări, sentimente, gânduri.

Ce lucru mai bun i se poate întâmpla unui cadru didactic,decât acela de a citi într-o compunere „…..priveam peisajul şi mi-au dat lacrimile de atâta frumuseţe", „era atâta frumuseţe, încât nu o puteam cuprinde cu ochii",sau „am simţit un fior în tot corpul" .

Se cuvine să subliniez că există suficiente argumente să acordăm atenţie organizării excursiilor, pentru că prin structura Curriculumului Naţional orientat spre transdisciplinaritate şi interdisciplinaritate,acestea sunt forme de învăţare (mai relaxante) în multitudinea de informaţii.

Bibliografie:

Bărduţă Vasile – Valenţe formative ale educaţiei, , Rm. Vâlcea,Editura CONPHYS,2002. Pag. 66 –70.

Dumitru Stoica – Metodica predării geografiei, Bucureşti,E.D.P., 1980. pag. 46 –50.

Handoca Mircea – Excursia literară, E.D.P., Bucureşti, 1971. pag. 179 –185.

Giurcăneanu Claudiu – Îndrumător metodic pentru organizarea activităţilor turistice cu elevii,Bucureşti, E.D.P., , 1983. pag. 60 –72.

151. APLICAȚII DIGITALE UTILIZATE LA CLASĂ

Prof. Voica Paula Camelia
Prof. Voica Tiberiu
Liceul T.T.F. "Anghel Saligny" Simeria

Cu toții ne dorim ca propriii noștri copii să prospere, iar împreună, putem reuși să ajutăm la dezvoltarea creierului lor într-o manieră pozitivă, prin efortul de zi cu zi. Mai mult decât atât, trebuie să îi ajutăm pe copiii noștri *să profite de faptul că vor crește într-o lume digitală.*

Vă propunem spre exemplificare două aplicații digitale, bazate pe joc și pe tehnologie educațională, extrem de utile pentru lecții și, evident, îndrăgite de copii: jocurile de învățare Kahoot! și aplicația ChatterKid.

COPIII ÎNVAȚĂ CA PRIN MAGIE, FOLOSIND TEHNOLOGIE!

Despre **COPILĂRIE**
Creangă cel mai bine știe!
Nică cireșe fura,
El ***Kahoot*** nu se juca!
Copil ca tine ….sunt și eu!
Îmi place să mă joc și mie,
Dar învăț ca prin magie
Folosind tehnologie!

Aplicație interdisciplinară interactivă pe platforma de învățare KAHOOT

Pasul 1. Elevii intră pe **www.kahoot.it-în prealabil pe www.kahoot.com am creat , am postat și am făcut public pe platformă jocul/testul/quizzul.**

2. Introduceți **codul PIN** afișat pe ecranul videoproiectorului.
3. Tastați-vă **numele**.
4. **Învățați și vă jucați! START**!

Kahoot! este o platformă gratuită de învățare bazată pe joc și tehnologie educațională. Lansat în august 2013 în Norvegia, Kahoot! este acum folosită de peste 50 milioane de oameni din 180 de țări. A fost proiectat pentru a fi accesibil la clasă și alte medii de învățământ din întreaga lume. Jocurile de învățare Kahoot! pot fi create de oricine, pe orice subiect și pentru elevi de toate vârstele. A câștigat rapid popularitate datorită faptului că se poate accesa folosind orice dispozitiv, calculator sau laptop care dispune de un browser web. (Wikipedia)

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT:LICEUL T.T.F. *ANGHEL SALIGNY* SIMERIA
CLASA: a III-a B
ARIA CURRICULARĂ: Limbă și comunicare

OBIECTUL: Limba şi literatura română
SUBIECTUL LECŢIEI: „La cireşe”, după Ion Creangă
TIPUL LECŢIEI: consolidarea cunoştinţelor
DURATA: 45 minute
PROPUNTĂTOR :prof.Voica Paula Camelia, prof. Voica Tiberiu
Discipline integrate: MM, Ed. Civică, Matematică, JM, Ştiinţe, Engleză, Religie
Materiale necesare:

- dispozitive mobile (telefoane, tablete) pentru accesul pe **platforma www.*kahoot.it*;**
- ***videoproiector, laptop, conexiune la internet;***
- ***flipchart, postere, fişe de lucru pe grupe.***

Forme si tehnici de evaluare:
✎ evaluarea interactivă pe platforma on line www.kahoot.it

Bibliografie:

✸ www.twinkl.ro
✸ FILM https://www.youtube.com/watch?v=X3qbGcb4NxY-
✸ CÂNTEC https://www.youtube.com/watch?v=RzBmm32NEKk
✸ www.kahoot.com

SCENARIUL ACTIVITĂŢII:

1. Moment organizatoric-1 min
2. Captarea atenţiei-3 min
   -vizionare secvenţe film **La cireşe**
3. Anunţarea temei şi formularea obiectivelor -1 min
4. Consolidarea cunoştinţelor – 33 min

a)Reactualizarea cunoştinţelor- M.i, tema cantitativ, vf. M.i, tema calitativ,PPT- citirea textului, tunelul perechilor istețe

b) Consolidarea propriu-zisă

* ***Exerciţii- Activităţi pe 6 grupe***:
Exploratorii-Harta textului
Povestitorii- Povestesc, pe scurt, ordonând secvenţele
Creatorii- Catren, cvintet
Curioşii- Diagrama Venn Copilăria lui Nică , copilăria mea
Detectivii – Problemă, rezolvă cazul
Actorii – joc de rol

****Pălăriile gânditoare***
Albă- Fişa cu informaţii despre Creangă
Galbenă- Aspecte pozitive din text
Neagră- Criticul, aspecte negative
Roşie- Sentimente, emoţii ale personajelor, dar şi proprii
Verde- Idei noi, alternative
Albastră- Morala, trei sfaturi pentru Nică

****Judecata lui Nică- Dezbaterea Pro şi Contra, Balanţa sentimentelor***-argumentarea propriei păreri

5**. Evaluarea formativă- 5 min, Test interactiv on line creat pe platforma de învăţare www.kahoot.it**
6. Tema de casă- 1 min, Dialog cu Nică
7. Concluzii şi aprecieri- 1min, prăjitură cu cireşe+compot de cireşe

Am folosit și **aplicația digitală CHATTER KID** pentru a crea, din fotografii, povești interactive și animații amuzante.

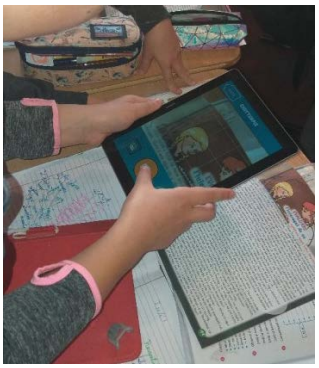

Copiii au fost extrem de încântați, după cum au mărturisit:

"Aplicația Chatter Kid este amuzantă. M-am simțit plină de energie: am reușit să dau viață personajelor din Fluierașul de os."B.A.

"O ador pentru că faci personajele să vorbească! O să încerc și cu Harry Potter! A fost amuzant!"N. I.

"Mie mi-a plăcut aplicația Chatter Kid, întrucât este una: creativă, amuzantă și jucăușă. Ora de astăzi a fost cea mai distractivă! Am reușit să fac personaje să spună ce am gândit eu!" P.A.

"M-am simțitbucuroasă, deoarece Păunei-personajul principal al textului- i-am dat viață, spunând mesajul gândit de mine! Este distractiv, magic! Sper să ne mai jucăm!" I.R.

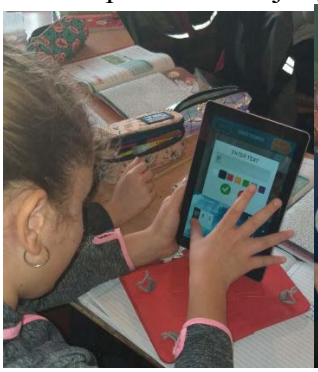
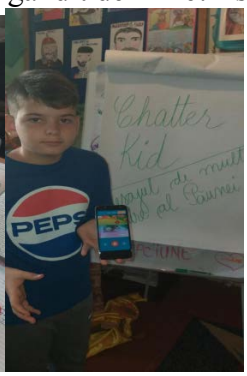

Cândcopiii au *experiențedigitale care îiajutăsă se dezvolte*, nu contează*c*ăpetrec online cevamaimulttimp.

Bibliografie:

- www.twinkl.ro
- https://www.youtube.com/watch?v=X3qbGcb4NxY-
- https://www.youtube.com/watch?v=RzBmm32NEKk
- www.kahoot.com
- wikipedia

152. ”PE URMELE SUPRAVIEȚUITORILOR HOLOCAUSTULUI” (PROIECT DE ACTIVITATE)

PROF. ARCHIP DIANA-MARIA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BÎRNOVA, JUD. IAȘI

Motto: ”Există realmente un Rău absolut, un Rău în fața căruia toate reacțiile omenești devin neputincioase”.

Perioada desfășurării activității: 09 octombrie 2019
Director:
Coordonator:
Scop: sensibilizarea elevilor cu privire la efectele Holocaustului, precum și conștientizarea importanței comemorării acestui episod din istorie.
Obiective:

- cunoașterea cauzelor care au condus la manifestarea Holocaustului;
- selectarea de imagini și informații referitoare la Holocaust din diverse surse;
- realizarea, prin efort comun și lucru în echipă, a unui colaj care cuprinde informații referitoare la Holocaust;
- obișnuirea elevilor cu lucrul în echipă la un proiect comun;
- dezvoltarea deprinderilor practice de mânuire, prelucrare și îmbinare a materialelor.

Grupul țintă: elevii clasei a VIII-a.
Resurse materiale: documentarul ”Holocaustul”, coli albe de hârtie, lipici, foarfece, hârtie colorată, imagini, texte.

Activităţi (denumire, loc, perioada, responsabili):

Nr. crt.	**Activitatea**	**Loc de desfăşurare**	**Data**	**Responsabili**
1.	**Expoziție de colaje ”Am supraviețuit Holocaustului”** Organizați în echipe, elevii realizează colaje folosind imagini și texte referitoare la Holocaust. Rezultatele urmează să fie organizate sub forma unei expoziții. **Vizionare documentar ”Holocaustul”** Elevii vizionează documentarul ”Holocaustul”. În urma vizionării acestuia au loc discuții între elevi și profesor.	Şcoala Gimnazială _____	9.10.2019	Prof. _____

Proces verbal,

Încheiat astăzi, 9 octombrie 2019, în cadrul activității ”Pe urmele supraviețuitorilor Holocaustului” desfășurată de către prof. _____ împreună cu elevii clasei a VIII-a. Activitatea cuprinde realizarea unei expoziții de colaje denumită ”Am supraviețuit Holocaustului” și vizionarea documentarului ”Holocaustul”. Activitatea este inclusă în calendarul acțiunilor dedicate Comemorării Holocaustului, care se desfășoară în fiecare an la data de 9 octombrie – Ziua Națională de Comemorare a Holocaustului (România).

Drept pentru care s-a încheiat prezentul proces verbal.

Elevii clasei a VIII-a Prof. _____

1.
2.
3.
.....

153. CURRICULUM LA DECIZIA ŞCOLII
‚România în imagini'

Asaftei Alina- Liceul Tehnologic , Mihai Viteazul'

Argument- Curriculum-ul opţional ***„România în imagini "*** se adresează elevilor din învăţământul gimnazial de la clasele a VIII a, dornici să cunoască, alături de informaţiile din programa oficială, cât mai multe date despre ţara lor dar şi despre orizonul urban apropiat.
La sfârşitul fiecărui capitol există aplicaţii practice pe oraşul Năvodari pentru o consţintizare cât mai amplă a noţiunilor teoretice predate. Am ales orasul Navodari ca studiu de caz deoarece este centrul urban cel mai apropiat de localitatea lor.
Acest opţional cuprinde mai multe unităţi independente de la cadrul natural la turismul României , acesta se bazează în principal pe prezentări power point. Având în vedere faptul că în ultimii ani, majoritatea elevilor au ales geografia ca materie la evaluarea semestrială m-a motivat să implemantez acest opţional la clasa a VIII a.

Opţionalul urmăreşte formarea şi dezvoltarea cunoştinţelor şi abilităţilor de a utiliza calculatorul, precum şi aplicarea acestor cunoştinţe pentru facilitarea învăţării la geografie, dezvoltarea orizontului de cunoaştere şi capacităţii de explorare a lumii înconjurătoare, cu diversele ei domenii.
Cursul de faţă stimulează interesul pentru geografie, deprinderea de a utiliza informaţia din sursele mass-media, iniţierea în realizarea de referate,portofolii ,broşuri pe teme de turism si alte domenii, educaţia pentru calitate.
Opţionalul îşi propune să asigure o pregătire optimă a elevilor în domeniul geografiei informatizate. Prin cursul propus elevii îşi vor îmbogăţi vocabularul, competenţele de comunicare şi interacţiune.

Opţionalul are un caracter predominant practic-aplicativ şi se orientează pe:

- familiarizarea elevilor cu utilizarea calculatorului şi Internetului;
- dezvoltarea spiritului inventiv şi creator pentru realizarea unor materiale diverse cu caracter geografic, cu ajutorul calculatorului;
- lărgirea orizontului de cunoaştere şi de comunicare ca sursă de cunoaştere a lumii trecute şi prezente;
- dezvoltarea personalităţii elevului prin competiţii în cadrul grupului;
- dezvoltarea îndemânării de procesare complexă a informaţiei cu ajutorul aplicaţiilor software propuse;
- dezvoltarea capacităţii de explorare pentru rezolvarea unor probleme, dezvoltarea spiritului inventiv şi creator, de cooperare pentru realizarea unui produs cu ajutorul calculatorului.

În concluzie, tehnologia informaţiei reprezintă viitorul pentru predarea şi învăţarea interdisciplinară.

Programa cuprinde: competenţe generale şi specifice, valori şi atitudini, exemple de activităţi de învăţare, conţinuturi, resurse materiale şi procedurale, aplicaţii şi modalităţi de evaluare, precum şi o bibliografie orientativă.

Competenţe generale:

1. Utilizarea limbajului specific în prezentarea şi explicarea realităţii geografice
4. Raportarea realităţii geografice la un suport cartografic şi grafic
5. Accesarea şi utilizarea conţinuturilor cu caracter geografic prin tehnologiei informaţiei şi comunicării
6. Identificarea şi explicarea dimensiunii sociale, civice şi culturale a caracteristicilor spaţiului geografic
7. Dobândirea unor deprinderi şi tehnici de lucru pentru pregătirea permanentă

Valori şi atitudini:

-Exprimarea unui mod de gândire creativ, în structurarea şi rezolvarea problemelor.
-Conştientizarea impactului social, economic şi moral al informaticii.
-Formarea obişnuinţelor de a recurge la concepte şi metode informatice de tip algoritmic specifice în abordarea unei varietăţi de probleme.
-Manifestarea unor atitudini favorabile faţă de ştiinţă şi de cunoaştere în general.
-Manifestarea disponibilităţii de a evalua/autoevalua activităţi practice.
-Manifestarea iniţiativei şi disponibilităţii de a aborda sarcini variate.

Competenţe specifice şi conţinuturi:

Competenţe specifice	**Conţinuturi**
1.1.Identificarea termenilor geografici în texte diferite 1.2. Definirea, în cuvinte proprii, a sensului termenilor geografici de bază 1.3. Utilizarea termenilor geografici si istorici în contexte cunoscute sau în contexte noi 1.4. Elaborarea unui text coerent utilizând termeni geografici si istorici 3.2. Explicarea fenomenelor şi proceselor specifice mediului înconjurător din ţara noastră 3.3. Prezentarea structurată a sistemului teritorial geografic al României 3.4. Corelarea realităţii geografice cu fenomene din domeniul altor ştiinţe 3.6. Identificarea influenţelor tehnologiilor asupra caracteristicilor geografice ale României 4.1. Identificarea principalelor elemente naturale şi socio-economice reprezentate pe hărţi 4.2. Citirea hărţii şi utilizarea semnelor convenţionale 4.3. Elaborarea unor desene schematice ale elementelor şi fenomenelor naturale 4.4. Localizarea unor elemente din realitate pe reprezentări cartografice 4.5. Realizarea reprezentărilor grafice simple, pe baza unor date ofertate 4.6. Interpretarea reprezentărilor grafice simple 5.1. Identificarea informaţiilor cu caracter geografic în baze de date accesibile prin internet 5.2. Prelucrarea informaţiilor referitoare la elemente de geografie a României dobândite pe baza tehnologiei informaţiei 5.3. Prezentarea elementelor de geografia României în format electronic 6.1. Explicarea importanţei mediului geografic al României pentru om şi societate 6.2. Explicarea diversităţii naturale, umane şi culturale a ţării noastre, realizând corelaţii cu	**I.Introducere in studiul opţionalului** **II.Istoria României** ➢ Apecte geologice ➢ Culturile istorice de pe teritoriul României ➢ Istoria geologica a Dobrogei-Nãvodari **III. Cadrul fizico-geografic al României** ➢ 'Ciudãţenii ale naturii' ➢ Locuri stranii ➢ Fenomene extreme ➢ Arii protejate ➢ România neîmblânzitã ➢ Munţii Mãcin ➢ Lacul Sinoie ➢ Aplicaţii practice- Cadrul fizico-geografic al orasului Navodari **III. Populaţia şi economia României** ➢ Declinul populaţiei-consecinţe ➢ Exodul urban- consecinţe ➢ Aplicatii practice- Grafice - caracteristicile geodemografice ale oraşului Nãvodari **IV. Regunile turistice în România** ➢ Definiţia turismulul ➢ Tipuri si forme de turism ➢ Cele mai vizitate zone ale ţării • Valea Prahovei • Litoralul Mării Negre • Lacul Bâlea- Lacul Vidraru • Maramureş • Lacul Sf. Ana

informaţiile dobândite la alte discipline şcolare 7.1. Aplicarea cunoştinţelor şi deprinderilor învăţate 7.3. Prelucrarea informaţiei: interpretarea unei diagrame simple, analizarea unei diagrame simple, elaborarea unui text pe baza unei diagrame, elaborarea de scheme 7.5. Caracterizarea elementelor, fenomenelor şi proceselor după un algoritm dat 7.7. Explicarea elementelor, fenomenelor şi proceselor observate (direct sau indirect) 8.1. Identificarea soluţiilor de protecţie a mediului geografic din ţara noastră 8.2. Identificarea soluţiilor de organizare a spaţiului din perspectiva dezvoltării durabile	• Lacul Roşu • Delta Dunării • Cetatea Sibiu • Mãnãstirile din Moldova ➢ Nãvodari- oraã turistic- excursie tematicã **V. Superlative ale României**

Recomandări metodologice:
-Competenţele care trebuie atinse până la sfârşitul lecţiei vor fi comunicate elevilor de la început; se propune pentru fiecare oră un număr limitat de competenţe care pot fi realizate în mod sigur.
-După anunţarea temei şi a competenţelor, o mică secvenţă din timpul orei trebuie să fie folosită pentru a reactualiza acele cunoştinţe deja însuşite de elevi şi care vor fi folosite în lecţia prezentă.
-Elevii vor fi mereu chestionaţi, antrenaţi în realizarea lecţiei.

Lecţia se va desfăşura în laboratorul de informatică şi după prezentarea noţiunilor teoretice se vor realiza aplicaţii practice pe calculator dar si excursii tematice in orasul Năvodari.

Strategii didactice:

Metode	**Mijloace**
Expunerea Investigaţia Descrierea Descoperirea Conversaţia Modelarea Problematizarea Jocul geografic Exercitiul	Harta Atlasul Planşe Reviste Pliante Imagini Calculatorul Tabla interactivã Tabla

Modalităţile de realizare a evaluării:
-Evaluare iniţială
-Evaluare continuă
-Evaluare sumativă

Metode tradiţionale de evaluare:
-probe scrise
-probe orale
-probe practice- este utilizata evaluarea asistatã pe calculator ce examineazã capacitatea de aplicare a cunoştinţelor şi capacităţilor rezolvative ale elevilor.

Fiecare din aceste metode tradiţionale are avantaje şi dezavantaje, din acest motiv, ele trebuie combinate într-un mod optim.

Metode alternative de evaluare:

Observarea sistematică a comportamentului elevului prin:

-fişe de evaluare/autoevaluare
-investigaţia
-proiectul
-referatul
-portofoliul
-autoevaluare

Bibliografie:

1. Bordânc,F.,(2003), *Romãnia. Geografie umanã şi economicã contemporanã,* Editura Universitarã, Bucureşti

2. Braier, A.,(1978), *Lacurile de pe litoralul românesc,* Editura Academiei,Bucureşti

3.Cocean N.(1997)-*Geografia Turismului*,Editura Carro, Bucureşti;

4.Dulamă M (2004)-*Modelul Învăţării depline a geografiei,* Editura Clusium,Cluj-Napoc

5.Erdeli ,G.,Cucu,V.,(2005*), România. Populaţie. Aşezări umane. Economie*, Editura Transversal,Bucureşti

6.Posea G.- Dicţionar de termeni geografici- Geografia de la A la Z, Editura Ştiinţificã şi Enciclopedicã

7.Muntele I.,Iaţu C. (2003),*Geografia Turismului*,Editura Sedcom Libris,Iaşi

8. Ilinca N.- *Didactica geografiei,* Editura Didacticã si Pedagogicã 2008

9. Seceleanu ,I.,(2005), *Geografia fizicã a României*, Editura Venus, Bucureşti

xxx.Colecţia de reviste Atlas

xxxColecţia de reviste Naţional Geographic;

10. Revistele - „Arborele lumii”
- „Atlas „
- „Terra Magazin”

11. surse mass-media

154. JOCUL DE MIȘCARE , MIJLOC DE INTEGRARE SOCIALĂ ÎN CADRUL ȘCOLII EUROPENE

Badachi Luminița,profesor de educație fizică
Școala Gimnazială Romanu
Județul Brăila

Termenul „joc de mişcare” (sau joc dinamic) provine de la cuvântul latin „jocus” şi cuvântul francez „dynamique”.

Creșterea eficienței lecției de educație fizică este problema care preocupă cel mai mult specialiştii domeniului nostru şi nu numai, deoarece în condiţiile efectuării tot mai reduse a exerciţiilor fizice la nivelul copiilor, adolescenţilor şi tinerilor, lecţia de educaţie rămâne principala sursă de practicare cu regularitate şi în mod sistematic a diferitelor forme de manifestare a exerciţiului fizic, iar mişcarea organizată este cel mai ieftin „medicament” în combaterea efectelor produse de noile tehnologii şi de alimentaţia neraţională. Informațiile care stau la baza acestor solutii metodico-practice trebuie cunoscute și aprofundate de toți profesorii de educație fizică, iar dacă este cazul trebuie căutate altele noi în concordanță cu standardele europene si dinamica domeniului, cu trebuințele elevilor și posibilitățile materiale ale școlii. Se pune problema eficientizării lecției prin prisma mai multor finalităţi ale procesului instructiv-educativ. În primul rând, este vorba de întărirea sănătăţii prin practicarea exerciţiilor fizice în aer liber şi în sală, în condiţiile călirii organismului sub influenţa factorilor de mediu şi formarea unor cunoştinţe şi deprinderi practice la ora de educaţie fizică, privind acest lucru,dar cel mai important în scopul practicării acestuia în activitatea independentă ca adult. Sportul isi are radacina in bucuria miscarii fiintelor vii exprimata de multe ori prin jocuri; iar jocul este o trasatura de comportament social nativa si comuna multor fiinte din regnul animal… Miscarea sub forma de joc in competitie sau nu, face parte din natura noastra bilogica; altfel spus este o necesitate vitala, pentru ca in natura totul are un sens si o functionalitate, nimic nu este fara rost. Prin urmare mișcarea trebuie să facă parte din cotidianul vieții noastre, ceea ce ne duce cu gândul că, în absolut, cele 2 ore chiar nu sunt sufieciente (!!!) ,daca copiii sau tinerii nu se vor preocupa să-și completeze programul prin activități extracurriculare., ca în orice altă țară europenă civilizată.

Datorită influenţei multilaterale asupra întregii personalităţi a copilului jocurile de mişcare, constituie unele dintre mjloacele de bază ale educaţiei fizice. În cadrul activităţii de educaţie fizică, la nivelul învățământului primar (și nu numai) aceste mijloace îşi aduc contribuţia la formarea şi consolidarea deprinderilor motrice de bază, la dezvoltarea calităţilor motrice necesare în viaţă, la formarea unor cunoştinţe utile, prin lărgirea sferei reprezentărilor despre lume, precum şi la dezvoltarea spiritului de colectivitate şi a calităţilor morale şi de viaţă. Jocurile dinamice constituie un mijloc principal al educaţiei fizice şcolare deoarece au un bogat conţinut motric, au o varietate mare în mişcări, solicită şi dezvoltă întregul complex de aptitudini psihomotrice, au o mare influenţă asupra dezvoltării multilaterale fizice si psihice a tinerilor.

Caracterul lor aplicativ, dat de calităţile motrice pe care le dezvoltă şi de faptul că posedă o multitudine de deprinderi de mişcare necesare în viaţa de zi cu zi, îi determină pe elevi să le marcheze printre principalele lor opţiuni între mijloacele de acţionare utilizate în lecţia de educaţie fizică.

Multiplele posibilităţi pe care le au jocurile dinamice în scopul de a contribui la o dezvoltare fizică armonioasă sunt date de diversitatea acţiunilor sale motrice, de influenţa pe care o

exercită asupra sistemelor şi funcţiilor organismului, de posibilitatea practicării lor în aer liber. Și practicarea independentă a exercițiilor fizice și a diferitelor sporturi este o finalitate care rebuie să devină o constantă în preocupările și programul zilnic al școlarului.

Am decis ca, în ideea perfecționării mele,prin lucrarea de gradul I, opțiunea mea să se oprească la această temă referitoare la creșterea eficienței lecției de educație fizică prin utilizarea întrecerilor sub formă de jocuri de mișcare, ștafete și parcursuri aplicative la nivelul învățământului primar din următorul motiv:

- emulația obținută prin practicarea cu regularitate,dar în mod deosebit,rezultatele obținute prin folosirea constantă,atât în cadrul orelor de educație fizică,dar mai ales în timpul liber al elevului.

Prin particularităţile sale specifice, jocul de mişcare, se deosebește de celelalte mijloace ale educaţiei fizice datorită faptului că favorizează formarea şi consolidarea simultană a deprinderilor motrice de bază (mers, alergare, săritură, aruncare şi prindere), dezvoltarea calităţilor motrice (viteză, rezistenţă, forţă şi îndemânare), precum şi a însuşirilor şi deprinderilor moral-volitive. Caracteristica lor este întrecerea, element ce sporeşte interesul elevilor pentru activitate, le mobilizează forţele şi îi stimulează.

Rolul jocurilor de mişcare,utilizate în lecţiile de educaţie fizică la nivelul elevilor din învăţământul primar este de netăgăduit, mai ales dacă ele oferă condiţii favorabile eficientizării lecţiilor, precum şi dezvoltării proceselor psihice şi trăsăturilor pozitive de personalitate. În vederea realizării obiectivelor propuse într-o asemenea situaţie, recomandările profesorului cu privire la unele jocuri de mişcare, care pot fi executate în timpul liber, sunt foarte importante şi ar putea creşte randamentul elevilor şi instaurarea, în rândul lor, a unei constante în această practică. Dar există și măsuri de altă natură, printre care se regăsesc: creşterea caracterului atractiv al lecţiei prin conţinutul mijloacelor selecţionate şi prin modul general de desfăşurare și participare activă a elevilor, crearea unor motivaţii puternice, conştientizarea elevilor cu privire la efectele mişcării și proiectarea specială a lecţiei pentru realizarea demersului didactic prestabilit.

Experiența la catedră mi-a demonstrat de-a lungul timpului dar si cercetarea realizată,ca exemplu de bună practică, recomandările profesorului,coraborat cu educația familiei cu privire la unele jocuri de mișcare, care pot fi executate în timpul liber, sunt foarte importante şi ar putea creşte randamentul elevilor şi instaurarea, în rândul lor, a unei constante în această practică.Ca o ultimă concluzie a cercetării efectuate ,în paralel cu literatura de specialitate din domeniul educaţiei fizice susţinută, de către tot mai mulţi specialişti, ideea renunţării la mijloacele clasice, tradiţionale, începând de la vârste cât mai mici, şi utilizarea, în cadrul demersului pregătirii, a unor mijloace atractive care să asigure o mare densitate şi o atractivitate crescută a lecţiilor, cum este şi cazul întrecerilor sub forma jocurilor de mişcare, al ștafetelor și al parcursurilor aplicative, ce pot să devină o constantă, eliminând astfel, în mare măsură, riscul apariţiei stării de plictiseală a copiilor. Ne dorim ca și școala noastră mică din mediul rural să se alinieze standardelor europene,în vederea educării actualilor elevi,viitorilor adulți.

BIBLIOGRAFIE

1.Cârstea Gheorghe - Particularităţi ale şcolarilor şi implicaţiile acestora în educaţia fizică şi sportivă, M.Î, A.N.E.F.S., Bucureşti, 1993.

2.Creţu Tinca – Psihologia vârstelor. Ediţia a III-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2009.

3. Albu Emilia - Psihologia vârstelor, Universitatea Petru-Maior, Târgu-Mureş, 2007.

4. Şchiopu Ursula, Verza Andrei – Psihologia vârstelor. Ciclurile vieţii, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997.

5. Epuran Mihai, Horghdan Valentina – Psihologia educaţiei fizice, Universitatea ecologică, Bucureşti, 1997.

6. Epuran Mihai – Modelarea conduitei sportive, Editura Sport-Turism, Bucureşti, 1990.

155. OPORTUNITĂȚI DE COLABORARE PRIN INTERMEDIUL PROIECTELOR ETWINNING

AVRAMESCU MARIANA
BASARABĂ DANIELA
LICEUL TEORETIC „ION CONSTANTIN BRĂTIANU" HAȚEG

eTwinning este o parte a Programului de Învățare permanentă a Comisiei Europene. Portalul concentrează o bază de date solidă, recomandată de Comisia Europeană pentru căutarea de parteneri pentru proiecte Erasmus. Facilitează colaborarea și comunicarea între școli din diferite țări, crearea de diverse produse educaționale care implică utilizarea noilor tehnologii, îmbunătățirea comunicării în limbi străine, crearea de noi relații sociale, colaborarea virtuală și interculturalitatea. Scopul central al utilizării portalului eTwinning îl constituie crearea de proiecte educaționale realizate prin parteneriate internaționale, eTwinning fiind comunitatea școlilor din Europa.

În contextul utilizării calculatorului în toate aspectele vieții, comunitățile virtuale cunosc forme noi și o extraordinară dezvoltare prin depășirea distanțelor, atât temporale cât și spațiale, cu ajutorul tehnologiei. Din acest motiv este firesc să se vorbească și în domeniul educației de acest fenomen nou denumit e-learning. Noțiunea de e-learning apare la întrepătruderea a trei concepte: comunitate, spațiu virtual și procese de învățare, adunând la un loc trăsăturile specifice ale acestora. E-learningul face din mediul informațional un aliat, putând fi înțeles ca o abordare inovatoare, interactivă, centrată pe elev.

Proiectele eTwinning oferă elevilor oportunitatea de a participa la alt gen de activități, diferit de cel tradițional cu care ei sunt obișnuiți în mediul școlar, care le solicită implicare, cercetare ,colaborare, comunicare într-o limbă de circulație internațională. Astfel de proiecte internaționle au un rol benefic în abordarea educativă dezvoltându-le elevilor capacitatea de relaționare, dorința de cunoaștere, abilitățile de comunicare, disponibilitatea și interesul pentru subiecte diverse.

Proiectul eTwinning la care am participat împreună cu elevii clasei a V-a s-a intitulat *Educational schools and systems around the world* și a avut ca scop familiarizarea elevilor cu diverse sisteme educaționale, dezvoltarea colaborării între cadrele didactice din sisteme de învățământ diferite, promovarea comunicării între elevi din școli și țări diferite.

Obiectivele proiectului au vizat următoarele:

- dezvoltarea și stimularea creativității;
- dezvoltarea capacității de gândire critică
- dezvoltarea capacității de exprimare lingvistică și plastică prin proiecte și prin intermediul activităților practice;
- dezvoltarea motivației pentru învățare;
- promovarea ideii de unitate în diversitate;
- dezvoltarea respectului faţă de opinia celuilalt şi a abilităţilor de lucru în echipă;
- stimularea curiozităţii pentru descoperirea unor aspecte legate de sistemele de învățământ din diferite țări;
- dezvoltarea unei atitudini deschise şi a respectului faţă de celălalt;
- perfecționarea abilităților de a utiliza tehnologia digitală

Proiectul eTwinning *Educational schools and systems around the world* s-a desfăşurat pe durata a trei luni şi a reunit şcoli din Turcia, Polonia, Grecia, Italia, Franţa, Spania, Germania şi România. Elevii clasei a V-a au primit cu mult entuziasm participarea lor pentru prima dată la un astfel de proiect.

În prima etapă elevii din toate şcolile partenere s-au prezentat şi au oferit informaţii despre familiile lor şi şcoala în care învaţă . Elevii au învăţat să utilizeze aplicaţia Padlet pentru a-şi exprima mai uşor opiniile.Participanţii la acest proiect au început să se cunoască prin intermediul emailurilor şi mesajelor trimise pe eTwinning. De asemenea, elevii au postat pe Twinspace imagini sugestive despre familiile lor şi modul cum se desfăşoară o zi la şcoală.

După prima etapă în care s-au familiarizat cu obiectivele proiectului, modalitatea de desfăşurare a proiectului şi au făcut cunoştinţă cu elevii participanţi a urmat realizarea unor prezentări PPT în care au inclus imagini cu şcolile în care învaţă, sălile de clasă şi laboratoarele în care se desfăşoară diverse activităţi. Elevii au oferit informaţii despre modul în care s-a fondat şcoala în care ei învaţă, numărul de elevi din şcoală, respectiv dintr-o clasă precum şi numărul de săli de clasă.

De asemenea, elevii organizaţi în echipe au realizat postere sugestive cu regulile şcolii în care învaţă. Această activitate le-a oferit elevilor posibilitatea de a-şi pune în evidenţă latura creativă şi artistică. Elevii şi-au manifestat curiozitatea de a afla informaţii despre modalităţile de evaluare şi sistemele de notare din şcolile partenere.

În următoarea etapă elevii au oferit informaţii despre orar, materiile pe care le studiază, durata unei pauze, activităţile din timpul pauzelor precum şi structura anului şcolar.

În etapă finală a proiectului elevii şi-au exprimat opiniile cu privire la punctele tari şi punctele slabe ale sistemului educaţional în care învaţă şi au gândit împreună măsuri menite să aducă schimbări benefice în şcoală.

La finalul acestor activităţi elevii au postat pe blog fotografii şi impresii şi şi-au exprimat dorinţa de a continua colaborarea cu elevii implicaţi în acest proiect precum şi în proiecte viitoare.

În urma chestionarelor aplicate elevilor privind implicarea lor în proiecte internaţionale am constat faptul că ,pentru ei, această experienţă a fost sinonimă cu participarea la un alt fel de activitate în care au avut oportunitatea de a-şi exersa cunoştinţele de limbă străină într-un mediu plăcut , relaxant şi fără teama de eşec. Proiectul le-a solicitat elevilor implicare şi colaborare. Elevii şi-au folosit cunoştinţele de limbă străină şi creativitatea, şi-au exersat abilităţile de comunicare orală şi scrisă, de documentare şi au reuşit să se familiarizeze cu sistemele educaţionale ale altor ţări.

Consider că implicarea în proiectele internaţionale desfăşurate pe platforma eTwinning este benefică pentru elevi care au, în acest mod ,posibilitatea de a stabili conexiuni cu copii din alte ţări, de a descoperi interese comune .În ceea ce ne priveşte vom continua activitatea pe platforma eTwinning, deoarece pentru noi şi elevii noştri, eTwinning înseamnă colaborare, entuziasm, implicare, noutate, diversitate, calitate.

BIBLIOGRAFIE:

www.etwinning.ro

156. Principiul parităţii. Principiul invariantului.

Prof. Beleaga Alina
Şcoala "I. G. Duca" Bucureşti

Principiul parităţii.

În practică, întâlnim foarte multe probleme care se rezolvă relativ simplu folosind principiul parității. Acesta constă în separarea cazurilor pare şi impare într-o anumită situaţie.

Regulile parităţii:

- Suma a două numere pare este un număr par;
- Suma a două numere impare eset un număr par;
- Suma unui număr par de numere impare este număr par;
- Suma unui număr impar de numere impare este unnumăr impar;
- Suma unui număr par cu un număr impar este număr impar;
- Produsul a două numere este par dacă cel puţin un termen este par;
- Produsul a două numere este impar dacă ambele numere sunt impare.
- Produsul a două numere consecutive este număr par;
- Suma a două numere consecutive este număr impar;
- Forma generală a numerelor pare este $2k$ iar a numerelor impare este $2k + 1$.

1. Ionel rupe la întâmplare 25 de foi din manualul de matematică şi le spune colegilor că suma numerelor paginilor rupte este egală cu 2018. Spune Ionel adevărul? Justificați.

Rezolvare: Pe cele două pagini ale unei cărți sunt scrise numere consecutive. Suma a două numere consecutive este impară (suma dintre un număr par și unul impar). Suma a 25 de numere impare este impară, deci nu poate fi egală cu 2018.

2. Suma a 10 numere naturale nenule distincte este 108. Arătaţi că printre acestea cel puţin două sunt impare.

Rezolvare:

Presupunem că toate numerele sunt pare. Calculând suma celor mai mici numere natural pare nenule obţinem:

$2+4+6+\ldots+20 = 2(1+2+3+\ldots+10) = 2 \cdot \frac{10 \cdot 11}{2} = 110 > 108.$

Deci,trebuie să micşorăm ori un termen al sumei cu doi, ori doi termeni cu 1.

Dacă vom micşora un termen al sumei cu 2 vom obţine termenul precedent, ceea ce contrazice faptul că numerele sunt distincte. Deci, trebuie micşraţi doi termini cu 1, astfel că vom obţine două numere impare.

3. De-a lungul unui gard sunt 12 pomi fructiferi. Numărul fructelor din oricare doi pomi vecini diferă cu 1. Se culeg toate fructele din toţi pomii. Numărul total al frutelor poate fi 4217? Justificaţi răspunsul.

Rezolvare:

Din faptul că numărul fructelor din doi pomi vecini diferă cu $1 \Rightarrow$ suma fructelor din doi pomi vecini este număr impar. Numărul total de fructe este egal cu suma a şase numere impare, deci este număr par. Astfel că numărul total al fructelor nu poate fi 4217.

4. Pe un raft al unei biblioteci sunt aşezate în ordine 10 cărţi, astfel că numărul de pagini pentru două cărţi vecine să difere cu 1. Pot fi, în total, pe raft 2006 pagini? Dar 2005?

Rezolvare;

Dacă notăm cu $x_1, x_2, \ldots, x_{10}$ numărul paginilor celor zece cărţi avem: $x_1 + x_2$, $x_3 + x_4$, $x_5 + x_6$, x_7+x_8, x_9+x_{10} sunt cinci numere impare, deci suma lor este număr impar şi nu poate fi egală cu 2006.

$196 + 197 + 198 + \ldots + 205 = 2005$, deci putem avea 2005 pagini

5. Pe fiecare planetă a unui sistem de planete se află câte un astronom, care observă planeta cea mai apropiată. Distanţele dintre planete sunt diferite două câte două. Arătaţi că dacă numărul de planete este impar, atunci una dintre planete nu este observată de niciun astronom.

Rezolvare:

Dintre toate perechile de două planete aflate la distanţe diferite două câte două, există două pentru care distanţa dintre ele este minimă. Înseamnă că cei doi astronomi aflaţi pe aceste două planete se observă între ei. Dacă un alt astronom observă una dintre aceste două planete, atunci va rămâne o planetă neobservată, deci problema este rezolvată. Dacă nu mai există niciun astronom care să observe una dinyre aceste planete, putem elimina cele două planete care au fost în discuţie şi reluăm procedeul. Continuăm această operaţie până când, în final, deoarece avem număr impar de planete, va rămâne o singură planetă pe care nu observă nici un astronom de pe planetele anterioare. Cum nici astronomul de pe ea nu o poate observa $\rightarrow$ concluzia este demonstrată.

Principiul invariantului

Principiul invariantului este o tehnică destul de cunoscută, folosită în rezolvarea problemelor în care se dă un obiect matematic sau mai multe (numere, mulţimi, puncte etc.) asupra cărora se efectuează anumite transformări şi se cere, de obicei, să se arate că în final obiectele nu pot ajunge la o anumită formă. Se impune ín acest cadru descoperirea unei caracteristici care nu se schimbă, care rămâne la fel, care este invariant, numit invariantul transformării. Dacă obiectul final nu posedă această proprietate, atunci el nu poate fi obţinut în urma acestor tranformări successive.

Chiar dacă prezintă uneori aspecte sophisticate, raţionamentele care folosesc invariant au la bază concretul cotidian şi o solidă bază intuitivă.

Situaţiile care se pretează la raţionamente cu invariant sunt foarte variate şi este foarte greu să enunţăm un principiu comun.

Cum căutăm învarianţi? Pe principiul "Găseşte ce stă în loc când totul se mişcă".

Această metodă, acest principiu, poate fi cel mai bine înţeles prin câteva exemple.

6. Pe o tablă sunt scrise numerele de la 1 la 100. La fiecare pas sunt şterse de pe tablă două numere şi este scrisă pe tablă suma celor două numere şterse. Care este ultimul număr scris pe tablă?

Rezolvare:

Invariantul în acest caz este suma numerelor scrise pe tablă. Deci, ultimul număr scris pe tablă este $1 + 2 + 3 + \ldots + 100 = 5050$

7. Un elev are la începutul anului şcolar 7 pixuri şi 20 de creioane. Fiind foarte neglijent el pierde în fiecare zi câte două instrumente de scris din cele de mai sus. Dacă pirde două instrumente de acelaşi fel, părinţii îi mai cumpără în aceeaşi zi un creion, iar dacă pierde un pix şi un creion, părinţii îi mai cumpără un pix. Care este ultimul instrument de scris care îi mai rămâne elevului?

Rezolvare:

Elevul are un număr impar de pixuri şi un număr par de creioane

Dacă pierde 2 pixuri rămâne cu un număr impar de pixuri, iar dacă pierde un pix părinţii îi mai cumpără unul, deci rămâne tot cu un număr impar de pixuri.

Invariantul, aici, este numărul de pixuri care rămâne impar în urma tuturor transformărilor.

Astfel că, la sfârşit va rămâne obligatoriu cu un pix.

8. Grădinarul regelui a sădit un *pom minune* în care sunt 25 de mere şi 20 de pere. În fiecare zi el culege din pom, pentru fetele regelui, câte două fructe; imediat în pom creşte alt fruct. Dacă grădinarul cuege două fructe de acelaşi fel, atunci, în loc, creşte o pară, iar dacă rupe două fructe diferite, creşte în loc un măr. Care este ultimul fruct din pomul minune?

Rezolvare;

Dacă sunt culese 2 mere → rămân 23 mere → nr impar

Dacă gradinarul culege un măr şi o pară, atunci creşte la loc un măr → deci rămân un număr impar de mere.

Invariantul transformării este numărul de mere care rămâne impar după orice transformare. Aşadar, ultimul fruct care va rămâne va fi un măr.

9. Zmeul din poveşti are 33 de capete. Fii împăratului verde încearcă să-l răpună. Dacă fiul cel mic îi taie dintr-o lovitură 3 capete zmeului, acestuia îi cresc la loc 7 capete, dacă cel mijlociu îi taie 6 capete dintr-o lovitură, zmeului îi cresc la loc doar 4 capete, iar dacă fiul cel mare taie o data 9 dintre capete, zmeului îi cresc 3 capete la loc. Evident, zmeul este răpus dacă rămâne fără niciun cap. Este posibil ca după mai multe astfel de lovituri, zmeul să fie răpus?

Rezolvare:

Invariantul, aici, este numărul de capete ale zmeului care rămâne impar după orice transformare. Deci, zmeul nu poate fi răpus.

10. Un balaur are 2011 capete. Un cavaler poate să taie cu o lovitură a sabiei 11, 14 sau 15 capete. În fiecare caz îi cresc la loc 8, 17 sau 12 capete. Este posibil ca balaurul să fie ucis?

Rezolvare:

Dacă i se taie 11 capete → îi cresc la loc 8 → nr de capete se modifică cu 3 = M_3

Dacă i se taie 14 capete → îi cresc la loc 17 → nr de capete se modifică cu 3 = M_3

Dacă i se taie 15 capete → îi cresc la loc 12 → nr de capete se modifică cu 3 = M_3

2011 = M_3 + 1 şi se modifică mereu cu M_3.

Deci, invariantul este: numărul de capete rămâne după fiecare modificare M_3 + 1.

Deci, este imposibil ca balaurul să fie ucis.

11. Şapte zerouri şi un 1 sunt scrise în vârfurile unui cub. La fiecare pas este permis să adunăm 1 la fiecare din vârfurile unei muchii. Este posibil să facem toate numerele egale?

Rezolvare:

Suma initial a numerelor scrise în vârfurile cubului este 1– număr impar. La fiecre pas aceasta se măreşte cu 2, adică rămane mereu impară.

Invariantul este suma numerelor scrise în vârfurile cubului care rămâne mereu impară.

Dacă toate numerele ar fi egale cu x atunci suma ar fi $8x$ – număr par ceea ce este imposibil. Deci răspunsul este NU

12. Într-un tabel cu 5 linii şi 5 coloane se scriu numerele 1, 2, 3, …, 25. Pot fi schimbate locurile acestor numere astfel încât să ajungem ca în fiecare coloană suma unor numere să fie egală cu suma celorlalte numere din acea coloană?

Rezolvare:

Invariantul este suma numerelor din tablel:

1 + 2 + 3 + … + 25 = 325 – număr impar

Dacă am obţine o aşezare ca în enunţ, atunci în suma numerelor din fiecare coloană ar fi număr par (dublul sumei acelor numere care au suma egală cu suma celorlalte numere din acea coloană), adică suma numerelor din tabel ar trebui să fie număr par ceea ce este în contradicţie cu invariantul nostru impar.

13. Pe o tablă sunt scrise toate numerele naturale de la 1 la 99. La fiecare operaţie înlocuim două numere de pe tablă cu diferenţa lor. Poate să rămână la sfârşit un număr par? Dar un număr impar?

Rezolvare:

Notăm cu p = numărul numerelor pare(iniţial p = 49 –impar); şi cu i = numărul numerelor impare (iniţial i = 50 – par)

Dacă se înlocuiesc două numere pare cu diferenţa lor care este număr par obţinem: p→p-1; i →i

Dacă se înlocuiesc două numere impare cu diferenţa lor care este număr par obţinem: p→p+1; i→i-2

Dacă se înlocuuieşte un număr par şi un număr impar cu diferenţa lor care este număr impar atunci obţinem: p→p-1; i→i

Invariantul este numărul numerelor impare care rămâne impar după orice transformare.

Deci, la sfârşit, nu poate rămâne număr impar. Numărul rămas la sfârşit este număr par.

14. Pe o tablă sunt scrise numerele naturale de la 1 la 2000. La fiecare pas se şterg două numere şi se scrie pe tablă suma lor micşorată cu 2. Aflaţi ultimul număr scris pe tablă.

Rezolvare:

Dacă notăm cu S suma numerelor scrise pe tablă, aceasta se micşorează cu 2 la fiecare pas.

Este nevoie de 1999 paşi pentru ca pe tablă să rămână un singur număr, deci, ultimul număr este S - 1999·2

S=1 + 2 + 3 + ... + 2000 = 1000·2001 = 2001000

2001000 – 3998 = 1997002

15. Pe o tablă sunt scrise numerele de la 1 la 1987. La fiecare pas se şterg câteva numere şi se scrie în loc restul dat de suma numerelor şterse la împărţirea cu 7. La un moment dat au rămas doar două numere dintre care unul este 987. Care este celălalt număr?

Rezolvare:

În acest caz invariantul este restul împărţirii la 7 al sumei numerelor scrise pe tablă.

1 + 2 + 3 + ... + 1987 = 1987·994=1997·142·7. Deci, restul împărţirii la 7 al sumei numerelor scrise pe tablă este, invariabil, 0.

Dacă *x* este cel de-al doilea număr rămas pe tablă, atunci *x* + 987 este divizibil cu 7. Cum 987 este divizibil cu 7, atunci şi *x* este divizibil cu 7. Dar unul dintre numerele scrise pe tablă trebuie să fie restul unei împărţiri la 7 şi, evident, 987 nu este acest rest. Deci, *x* este restul împărţirii unui număr la 7 şi este divizibil cu 7. *x* = 0

16. Un elev scrie pe tablă numerele naturale de la 1 la 2012. Un alt elev vine la tablă, şterge câteva numere şi scrie în locul lor restul împărţirii la 11 a sumei numerelor pe care le-a şters. Se continuă acest joc până când, pe tabla, rămân scrise doar două numere, dintre care unul este 1001. Aflaţia care este celălalt număr rămas scris pe tablă.

17. Într-unul dintre pătratele unei table de şah (8x8) este scris semnul „+” iar în toate celelalte este scris semnul „ –„. Prin „mutare” înţelegem schimbarea tuturor semnelor dintr-o linie sau dintr-o coloană oarecare. Să se arate că oricâte mutări am efectua nu putem obţine semnul „+”în toate pătratele tablei de şah.

Rezolvare:

Iniţial avem 63 de semne de „-„şi un „+”.

Dacă schimbă semnele unei linii sau ale unei coloane care conţine semnul +, atunci +-ul se va transforma în – şi vom obţine în schimb 7 +-uri.

Dacă vom schimba semenle unei linii care nu conţinea semnul +, atunci la numărul impar de +-uri se vor mai adăuga încă 8, deci numărul +-urilor va rămâne tot impar.

Numărul impar de +-uri este invariantul nostru, deci oricâte „mutări”am face nu putem obţine de +-uri.

157. PROIECT EDUCAȚIONAL Ritualuri de nuntă la Breb

Prof. de lb. şi lit. română, Bîrlea Ileana Lucica
Liceul Tehnologic Ocna Şugatag
Structura Breb, Maramureş

”Când mă gândesc la Maramureş, la folclorul nostru şi la felul întâmplător şi prea adesea parţial în care am păstrat ceva din ce a fost, îmi spun că aceea ce ştim şi admirăm noi (laolaltă cu atâţia străini) reprezintă poate numai resturile şi firimiturile unui banchet al zeilor”.

Constantin Noica

ARGUMENT

Pentru a ne păstra zestrea spirituală moştenită din generaţie în generaţie şi pentru a nu lăsa ca adevăratele valori să fie învelite de kitch-ul actual, am considerat deosebit de important faptul de a cultiva în sufletul coconilor de la Breb dragostea pentru frumos şi pentru adevărata artă. Chiar dacă noul a invadat şi această comunitate de la poalele bătrânului Gutâi, totuşi aici se mai păstrează obiceiuri şi tradiţii vechi, se respectă autenticul.

În cadrul acestui proiect vom încerca să reînviem în sufletele micilor moroşeni obiceiuri de nuntă la care odinioară toată suflarea satului, bunici şi părinţi de-ai noştri au trăit momente memorabile şi frumoase, demne de păstrat şi continuat. Totodată se vor valorifica trăiri emoţionale profunde prin intermediul versurilor, cântecelor şi jocurilor populare din Breb şi exprimarea prin intermediul acestor mijloace a sentimentelor de admiraţie faţă de cultura noastră populară.

COMPETENŢE GENERALE, SOCIALE ŞI CIVICE:

1.Receptarea mesajului oral în diferite situaţii de comunicare.

2.Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situaţii de comunicare monologată şi dialogată.
3.Receptarea mesajului scris, din texte literare şi nonliterare, în scopuri diverse.
4.Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare, cu scopuri diverse.

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.5 - aplicarea principiilor ascultării în manifestarea unui comportament comunicativ adecvat;

2.1 - construirea unui discurs oral pe o temă dată;

3.1- dovedirea înţelegerii unui text literar, pornind de la cerinţe date;

3.3 - identificarea valorilor etice şi culturale într-un text,exprimându-şi impresiile;

4.1 - redactarea diverselor texte, adaptându-le la situaţia de comunicare concretă.

COMPETENȚE OPERAȚIONALE:

a)cognitive

- să se familiarizeze cu obiceiurile locale și să se integreze pe cât posibil în această valoroasă și inestimabila comoară a valorilor românești;
- să cunoască elementele de folclor local: cântece,doine, strigături;
- să dobândească cunoștințe despre elemente și motive populare cu specific local din costume populare;
- să execute lucrări practice, artistico - plastice,(cusături , decorațiuni);
- să înțeleagă mesajul pe care artistul popular îl transmite ;
- să aprecieze arta, portul popular, tradițiile folclorice, să respecte pe cei care le practica și le transmit;
- să valorifice cultura populara(obiceiuri și tradiții folclorice) în activități specifice, în scopul dezvoltării sentimentelor de dragoste față de țară și de înaintașii ei;
- să cunoască diferite instrumente muzicale specifice folclorului românesc

b)afective

- să manifeste dragoste față de ținutul natal și de înaintașii lui;

Strategii didactice

- explicația, conversația euristică, jocul de rol , demonstrația, exercițiul;

Forme de organizare

-frontal , individual, grupal;

Mijloace de învățământ

-costume populare autentice de la Breb, cunună de bumbuște, steag, grâu, țâpoi, busuioc, colaci, găină umplută, pânzături

Grup ţintă:

Elevii clasei a VII-a

Resurse - umane: elevii, profesorii, directorul, părinţii

- materiale: internetul, foi de foi de hârtie, creioane colorate cărţi, reviste, pliante, CD-uri

- financiare: contribuţia părinţilor.

Activităţile vor respecta următorul program:

1. Întocmirea proiectului

2. Cunoașterea ritualurilor de nuntă din zona noastră

3. Selectarea unui număr util de strigături și cântece pentru nuntă

4. Pregătiri - repetiții

5. Punerea pe scenă a obiceiului ales - nunta

MODALITĂŢI DE EVALUARE:

-analiza activităţilor desfăşurat, expoziţii de fotografii, recitări, repovestiri, învăţături

realizarea unui CD cu ISBN, poze realizate pe parcursul desfăşurării proiectului:

Desfășurarea proiectului:

Se va face o scurtă prezentare a satului Breb
Se va face o PPT despre nunta de la Breb, se va urmări nunta de ieri și de azi.
Se vor prezenta etapele acestui ritual: peţâtul, mersul pe văzute, credința, nunta propriu-zisă(cusutul steagului, gătatul cununii, mersul după nănași, mersul după mireasă în alt sat, iertările la mire și la mireasă, mersul la cununie, cununia religioasă, mersul de la cununie, strâgatul la grâu, jocul miresei, strâgătura la găină, învălitul miresei,horea miresei)
Cântec: Săracă mamă cu fete…

Nuntașii sunt așezați, de o parte la casa mirelui pregătind steagul, de altă parte se fac pregătirile la mireasă – pusul cununii pe cap

Se rostesc strigături specifice la cunună, de druște care invită mama miresei să-i așeze cununa pe cap.
Apoi se face mersul de la cununie, întorsul de la biserică.
Se strigă la grâu.
Se strigă la nănașă, la mire și mireasă
Se aduce găina la nănașă. se strigă la găină

Urmează învălitul miresei miresei și apoi jocul pe cergă.

Cântec : Mireasă, cununa ta…

158. PRACTICI INOVATIVE ÎN ATRAGEREA ELEVILOR SPRE LECTURĂ

Prof.Iuliana Blăjan
Liceul Tehnologic „Nicolae Teclu” Copșa Mică

Acțiunea educațională se desfășoară prin implicarea unor elemente de construcție fundamentale care valorifică o serie de influențe ce determină și duc la bun sfârșit procesul educațional. Cercul de lectură și atelierele de scriere creativă pe care am ales să le desfășor în cadrul Școlii Gimnaziale “Constantin Ioan Motaș” Mediaș- unitatea școlară în care am profesat anul trecut școlar - au oferit elevilor posibilitatea de a descifra și de a aprofunda modul în care sunt construite textele literare, dar și mijloacele prin care ei înșiși pot redacta diverse texte, aceste activități constituind practic o deschidere spre spațiul miraculos al literaturii, ajutându-i să înțeleagă această lume, *descoperindu-se pe ei înșiși într-o ipostază poate necunoscută încă*, după cum afirmă Alina Pamfil.

Pornind de la aceste premise, am înțeles că a valorifica însușirile pozitive ale elevilor, respectându-se ritmurile de lucru personale, menținând un climat de încredere, dar și de cultivare a încrederii în părerile celorlalți – adică a așeza elevul în centrul activității de învățare – este și trebuie să fie o prioritate pentru orice cadru didactic. Obiectivele pe care ni le-am fixat au fost acelea de a identifica abilitățile creative ale elevilor din clasele gimnaziale, de a elabora și implementa programe individuale de stimulare a creativității, de a adopta un program de promovare a lecturii prin realizarea recenziilor unor cărți citite în cadrul Cercului, dar și instituirea unor ateliere de scriere creativă pe diverse teme.

Pe baza cunoașterii particularităților psihoindividuale ale elevilor, dar având în vedere și tratarea diferențiată a acestora, am luat în considerare sarcini de învățare care au fost proiectate/realizate în zona dezvoltării proxime, adică puțin peste posibilitățile de moment ale elevului. Altfel spus, s-a dorit realizarea unei instruiri personalizate deoarece am urmărit consecvent valorizarea însușirilor pozitive ale tuturor participanților la activitățile desfășurate, iar valorizarea potențialului fiecăruia și încurajarea reflecției la elevi a fost unul dintre deziderateleе propuse, prin activități în care elevul a devenit subiect al propriei formări, fiind motivat astfel pentru învățare.

Prin acest demers, aplicând metode moderne, dar și metode clasice de stimulare a creativității elevilor, considerăm că am reușit să demonstrăm că fiecare elev are un potențial creativ latent care poate fi valorificat cu succes atât în cadrul unor cercuri de lectură ,cât și la clasă, prin adaptarea unor strategii potrivite fiecărui grup de elevi în parte.

Expresivitatea emoțională afișată de elevi pe parcursul desfășurării activităților propuse a constituit, fără îndoială, un indiciu pentru cadrul didactic coordonator în decodificarea gradului de

înțelegere a sarcinilor de învățare, în aprecierea dificultății acestora și, nu în ultimul rând, asupra faptului că ne aflăm pe drumul cel bun, existând șanse optime de a obține randamentul scontat.
Principalele instrumente de stimulare a creativității aplicate în cadrul cercului de lectură, au fost următoarele : *tehnica bileţelului,Eu sunt...,cvintetul, metoda proiectului,povestea de 5 minute, metoda GROWTH (Building trust),Poezie ... în mișcare, cartonaşele Dixit,compunere puzzle*.

Climatul în care s-au desfășurat activitățile în cadrul Cercului a fost unul prietenos, favorabil, creându-se o atmosferă afectivă optimă care să ofere elevilor posibilitatea de a-și expune opiniile într-o atmosferă neautoritară, unde ideile valoroase ale elevilor au fost apreciate constant, iar nereușitele nu au fost ridiculizate. Elevii au fost încurajați să pună cât mai multe întrebări, comunicarea fiind stimulată prin dezbateri între profesor și elevi. Ipostazele în care cadrul didactic s-a aflat în cadrul activităților au fost - în afara celei de pedagog-, de proiectant, de moderator, de organizator, de mediator, de animator, de partener, oferind elevilor sprijin în situații de nesiguranță, eșec sau frustrare.Copiii din clasele gimnaziale au fost încurajați să caute alternative la problemele expuse, fiind stimulați să aibă o atitudine reflexivă față de actul lecturii, încurajându-i permanent pe aceștia să-și aducă propriile idei, uneori nonconformiste, să fie originali, ingenioși, creativi.

Literatura de specialitate consideră că dacă acele condiții necesare sunt îndeplinite, elevii își vor dezvolta spiritul investigativ, gândirea divergentă și atitudinea creativă.Toate activitățile propuse au stimulat spiritul critic constructiv al participanților, provocându-i permanent pe aceștia să emită noi variante posibile ale problemelor sesizate. Vom exemplifica în continuare una dintre metodele folosite în cadrul Cercului, cea care s-a bucurat de cel mai mare succes în rândul elevilor, și-anume *Poezie...în mișcare*. Am pornit de la ipoteza că dacă se utilizează o astfel de tehnică de lucru, atunci elevii vor fi puși în situația de a crea un text nou, schimbând structura textului, de la un text în proză la un text în versuri, de a aplica cunoștințele teoretice legate de rima și măsura versului, de a încorpora elementele ştiute (citite) cu cele trăite/simțite/dorite și de a-și perfecționa propria activitate, din perspectiva *empowerment*-ului, adică una dintre potențialitățile evaluării interactive care înseamnă a da cuiva mai mult control pentru a întreprinde ceva; situație în care profesorul-evaluator este mai mult un facilitator care contribuie la formarea elevilor, iar elevul, individual sau grupul, deține rolul fundamental în evaluare. Obiectivele propuse în desfășurarea activității menționate au fost următoarele: dorința de schimbare și îmbunătățire a tehnicilor de scriere creativă; obținerea unor rezultate superioare în interpretarea unui text lecturat; învățarea noilor abilități prin muncă individuală și de grup; acceptarea sarcinilor de învățare mai dificile și de mai mare complexitate.

Demersul a avut drept scop observarea şi înregistrarea comportamentului elevilor, a modului în care aceștia pot obține rezultatele excepționale, urmărindu-se îndeosebi gândirea reflexivă, autonomă și critică a acestora în raport cu un text literar citit, modul de transformare a structurii

unui text, respectând cronologia faptelor relatate în textul lecturat.Elevii erau deja familiarizați cu noțiunile specifice de teorie a literaturii, dar nu și cu acest tip de activitate.Volumul care a făcut obiectul activității menționate a fost ***Marile speranțe*** de Charles Dickens (repovestit pe înțelesul copiilor).Fiecare elev a primit o coală de hârtie pe care erau scrise deja două strofe din poezia pe care trebuiau să o creeze împreună cu ceilalți participanți la activitățile Cercului.Cele două strofe au fost concepute de profesorul coordonator al activității, iar acestea reprezentau punctul de plecare în sarcina de lucru trasată pentru activitatea în cauză. Li s-a comunicat elevilor că în redactarea acestei poezii este necesar să se țină cont de anumite *instrucțiuni*. Înainte de a trece la scrierea strofei care urmează, se discută (fiind implicat tot grupul de elevi în discuție) care sunt întâmplările care urmează și care sunt aspectele cele mai relevante care se desprind din acestea. De îndată ce s-a stabilit acest aspect, ne vom focaliza atenția asupra faptului că poezia va fi alcătuită (în mod obligatoriu) din catrene, respectându-se totodată rima impusă și, pe cât posibil, măsura versurilor.

Înainte de a trece la scrierea strofei următoare, se va da citire strofelor anterioare create și din toate variantele propuse de fiecare grup se va alege, prin vot, cea mai reușită strofă produsă de elevi, iar aceasta va fi inserată în poezie. Timpul afectat creării fiecărei strofe în parte va fi de 8-10 minute.Elevii au avut libertatea de a se grupa în echipe , cu condiția să facă echipă cu elevi din aceeași clasă, iar fiecare strofă nou creată trebuia supusă votului celorlalte echipe.Se adăugau astfel poeziei catrenele cele mai reușite, însă nu aveau drept de vot elevii care făceau parte din echipa care a creat strofa respectivă.

Fișa de lucru

"Marile speranțe" de Charles Dickens

I Era-odată un băiețel pe nume Pip
În sărăcie fu crescut încă de mic,
Rămas orfan și fără frați, era
Crescut de sora lui cea rea.

II Dar Joe, fierarul, tare-l mai iubea
De doamna Joe el mult îl mai ferea,
Visa să-i fie ucenic, cândva-ntr-o zi
Dar sorții-i pregătiră altceva, să știi.

Pe parcursul a patru ore (două întâlniri) , elevii au reușit să creeze o poezie de nu mai puțin de 18 strofe, aceasta fiind una dintre activitățile cele mai productive din cadrul atelierelor de scriere creativă. Activitatea s-a finalizat cu numărarea voturilor, fiind alcătuit un clasament al celor mai multe voturi obținute de către elevii cu cele mai reușite creații.

Elevii au fost încântați de genul acesta de activitate, atmosfera fiind una de-a dreptul euforică. Au fost nemulțumiri manifestate în legătură cu dificultatea de a menține măsura poeziei și de a respecta tipul de rimă. Unii dintre elevi au răspuns că n-au avut atâta inspirație pe cât și-ar fi dorit, dar ar dori să mai repete acest gen de activitate.Ca reacție la entuziasmul elevilor stârnit de această activitate, ora următoare li s-a propus acestora să creeze astfel de poezii (care vizează conținutul unei cărți citite de ei), dar de această dată să lucreze individual , iar cartea la care se vor raporta să fie una îndrăgită de ei.Printre cărțile alese de elevi s-au numărat „***Minunea***" de R.J.Palacio, „***Matilda***" de Roald Dahl,"***Războiul care mi-a salvat viața***" de Kimberly Brubaker Bradley și „***Supraviețuitorii.Orașul pustiu***" de Erin Hunter.

A pune elevul în centrul activității de învățare devine evident un demers obligatoriu în școală indiferent de disciplina predată.Cel care învață are nevoie de exercițiu, are nevoie de timp pentru a reflecta la ceea ce învață și, de asemenea, are nevoie să își dezvolte deprinderea de a-și pune întrebări cu privire la ceea ce a învățat.Pe măsură ce elevii citesc, ei învață, își îmbogățesc cunoștințele în mod natural, își dezvoltă competențele de lectură. Încurajarea elevilor înspre a citi mai mult ar trebui să fie combinată cu alte activități, și-anume acelea de a compune, de a scrie deoarece activitatea de învățare presupune și o activitate de gândire.Elevii trebuie ajutați să își dezvolte în mod firesc curiozitatea și să ajungă să își pună întrebări disciplinate – ceea ce reprezintă fundamentul gândirii critice și creative – contribuind astfel la viața lor personală.

Bibliografie:

1. Adams, Marilee, ***Învățături care schimbă vieți.12 instrumente mentale de autoperfecționare***, Editura Amalteea, București, 2014.

2.Anderson, Chris, ***TED Talks.Ghidul oficial TED pentru vorbit în public***, Editura Publica, București, 2016.

3. Gordon, Thomas.Burch, Noel, ***Profesorul eficient.Programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii***, Editura Trei,București,2011.

4. Oprea, Crenguța-Lăcrămioara, ***Strategii didactice interactive***, Editura didactică și pedagogică, București, 2007.

5. Pamfil, Alina, ***Didactica literaturii.Reorientări***, Editura Art,București, 2016.

6. Robinson, Ken împreună cu Arnica Lou, ***Descoperă-ți elementul.Cum să-ți afli talentele și pasiunile și cum să-ți transformi viața***, Editura Publica, București, 2014.

7. Robinson, Ken împreună cu Arnica Lou, ***Școli creative.Revoluția de la bază a învățământului,*** Editura Publica, București, 2015.

8.Roco, Mihaela, ***Creativitate și inteligență emoțională***, Iași, Editura Polirom, 2001.

159. PROIECT DIDACTIC

PROFESOR BOGDAN LILIANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ BĂGACIU

Data:29.11.2019
Clasa: a VII-a
Obiectul: EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ
Unitatea de învăţare: Materiale metalice
Subiectul: Aluminiul
Scopul lecţiei: Însuşirea cunoştinţelor referitoare la Aluminiu.
Tipul lecţiei: Mixtă
Obiective operaţionale: La sfârşitul lecţiei elevii vor fi capabili:
O1) Să prezinte noţiuni generale despre Aluminiu
O2) Să descrie principalele proprietăţi ale Aluminiului
O3) Să identifice utilizări ale Aluminiului
O4) Să argumenteze necesitatea alierii Aluminiului
Strategii didactice:

- Resurse materiale: manualul, text suport, piese, semifabricate executate din aluminiu
- Resurse procedurale: scriere liberă, **Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat**, eseul de 5 minute
- Forme de organizare a învăţării: individuală, frontală, în perechi

Evaluarea: Ce dovezi există că elevii au învăţat lecţia?
a). De conţinut: răspunsurile la întrebări, completarea rubricii „Am învăţat”
b). De utilizare a operaţiilor gândirii: analiza, sinteza, comparaţia, argumentarea

Desfăşurarea lecţiei

I.Moment organizatoric

II.Verificarea cunoştinţelor anterioare

III.Dobândirea cunoştinţelor

Etapa 1: **Ce ştiu despre subiect?**

1.a. Conexiuni cu cunoştinţele anterioare prin scriere liberă
Sarcina de lucru: Elevii scriu timp de două minute o listă cu ideile pe care le au despre Aluminiu. Voi lua opinii de la fiecare.
1.b. Organizarea cunoştinţelor anterioare după modelul **„Ştiu/Vreau să ştiu/Am învăţat”.**

- Activitate individuală pentru completarea rubricii Ştiu. Împart tabla în trei coloane. În prima coloană scriu Ştiu, în a doua Vreau să ştiu, iar în a treia scriu Am învăţat.

Sarcina de lucru: Elaboraţi tabelul de pe tablă. Împărţiţi o filă a caietului în trei coloane, conform modelului. Completaţi fiecare în mod individual ce ştiţi despre Aluminiu timp de două minute.

Ştiu	Vreau să ştiu	Am învăţat

- Activitate frontală pentru completarea rubricii Ştiu. Voi lua de la fiecare elev câte o idee dintre cele scrise în caiete, ca răspuns la întrebarea „Ce ştiţi despre Aluminiu?”. Solicit răspunsurile pe care elevii sunt relativi siguri. Scriu răspunsurile pe scurt în coloana Ştiu. Cunoştinţele nesigure le trec în coloana următoare.

Ştiu	Vreau să ştiu	Am învăţat
• metal neferos • culoare argintie • moale • uşor • se obţine din bauxită • se utilizează în industria aeronautică, alimentară (doze metalice din Al)		

• conduce bine curentul electric • se prelucrează sub formă de folii, sârme. • tip material după criteriul fizico-chimic: metal neferos Proprietăţi: • Fizice culoare: argintie densitate: uşor conductibilitate electrică: bună • Mecanice: moale • Tehnologice: maleabil,ductil Obţinere: bauxită Aliaje: se realizează cu diferite elemente: Cu, Si, Mg, Fe. Utilizări: industria aeronautică, alimentară.		

I.1. Clasificarea cunoştinţelor anterioare ale elevilor

- Ce aţi scris în tabel despre tipul materialului după criteriul fizico-chimic?
- Trageţi o linie orizontală după informaţiile scrise în coloana Ştiu. Scriem încă o dată, în mod ordonat ce ştim deja despre tipul materialului după criteriu fizico-chimic.
- Ce aţi scris în tabel despre propietăţile Aluminiului?
- Ce aţi scris în tabel despre modul de obţinere?
- Ce aţi scris în tabel despre aliajele Aluminiului?
- Ce aţi scris în tabel despre utilizările Aluminiului?

Scriem aceste informaţii în tabel.

Etapa 2: Ce vreau să ştiu despre subiect? Comunicarea titlului lecţiei noi şi motivarea elevilor pentru învăţarea noilor cunoştinţe.

- Activitate în perechi

Sarcina de lucru: Fiecare pereche va scrie timp de două minute ce anume doreşte să ştie despre Aluminiu, cunoştinţele pe care doreşte să le lămurească sau despre care are îndoieli.

- Activitate frontală

Voi lua de la fiecare pereche câte o întrebare despre Aluminiu şi o voi scrie pe tablă în rubrica Vreau să ştiu.

Ştiu	**Vreau să ştiu**	**Am învăţat**
• metal neferos • culoare argintie • moale • uşor • se obţine din bauxită • se utilizează în industria aeronautică, alimentară (doze metalice din Al) • conduce bine curentul electric • se prelucrează sub formă de folii, sârme. • tip material după criteriul fizico-chimic: metal neferos Proprietăţi: • Fizice culoare: argintie densitate: uşor	-Care este procedeul prin care Al se obţine din bauxită? -Ce înseamnă Al de înaltă puritate? -Ce influenţă au impurităţile asupra proprietăţilor Al? -Care sunt: -proprietăţile fizice -proprietăţile chimice -propietăţile mecanice -proprietăţile tehnologice ale Al -Ce utilizări prezintă Al? -De ce se aliază Al? -Care sunt efectele alierii Al?	

conductibilitate electrică: bună • Mecanice: moale • Tehnologice: maleabil,ductil Obţinere: bauxită Aliaje: se realizează cu diferite elemente: Cu, Si, Mg, Fe. Utilizări: industria aeronautică, alimentară.	-Care sunt aliajele Al?	

Etapa 3: Confruntarea cu noile informaţii. Lectura textului: se poate face individual, pe perechi sau profesorul citeşte textul.

Sarcina de lucru: Citiţi textul. Căutaţi răspunsurile la întrebările din rubrica Vreau să ştiu. Completaţi rubrica Am învăţat, apoi comunicaţi colegului de bancă ce aţi descoperit.

Etapa 4: Ce am învăţat?

Analizarea noilor informaţii, în relaţie cu cunoştinţele anterioare, completarea rubricii Am învăţat. Se discută cu întreaga clasă informaţiile descoperite şi se completează rubrica pe tablă. Voi citi pe rând întrebările scrise în rubrica Vreau să ştiu şi vom răspunde la ele. Vom trece răspunsurile la întrebări în rubrica Am învăţat.

Ştiu	**Vreau să ştiu**	**Am învăţat**
• metal neferos • culoare argintie • moale • uşor • se obţine din bauxită • se utilizează în industria aeronautică, alimentară (doze metalice din Al) • conduce bine curentul electric • se prelucrează sub formă de folii, sârme. • tip material după criteriul fizico-chimic: metal neferos Proprietăţi: • Fizice culoare: argintie densitate: uşor conductibilitate electrică: bună • Mecanice: moale • Tehnologice: maleabil,ductil Obţinere: bauxită Aliaje: se realizează cu diferite elemente: Cu, Si, Mg, Fe. Utilizări:industria	- Care este procedeul prin care Al se obţine din bauxită? - Ce înseamnă Al de înaltă puritate? - Ce influenţă au impurităţile asupra proprietăţilor Al? - Care sunt: - proprietăţile fizice? - proprietăţile chimice? - propietăţile mecanice? - proprietăţile tehnologice ale Al? - Ce utilizări prezintă Al? - De ce se aliază Al? - Care sunt efectele alierii Al? - Care sunt aliajele Al?	Aluminiul se obţine din bauxită prin electroliză: utilizarea unui curent electric care separă componentele unui produs chimic. În natură nu se află în stare liberă, ci sub formă de combinaţii chimice (oxizi, silicaţi); Al de înaltă puritate conţine de la 0,005% până la 0,05% impurităţi; Prezenţa impurităţilor (Fe şi Si) influenţează proprietăţile fizice/mecanice ale Al; scade conductivitatea cu creşterea cantităţii de impurităţi; Proprietăţile Al: -densitatea d=2700kg/m^3 -temperatura t=658^0C topire (se topeşte brusc) -conduce bine căldura -prezintă 65% din conductibilitatea cuprului -material paramagnetic -rezistă la coroziune în aer, apă, acizi organici -prezintă fenomenul de pasivizare (se acoperă cu o peliculă subţire de oxid de aluminiu, densă şi aderentă care-l protejează împotriva oxidării ulterioare) -rezistenţă mecanică mică (mult mai mică decât cupru) -duritate: 30 ÷35 HB -plasticitate mare -maleabil (laminat în foiţe subţiri)

aeronautică, alimentară		-ductil (se trage sub formă de sârmă) -se toarnă -se prelucrează mecanic greu -se sudează cu dificultate Realizarea conductoarelor şi conductorilor electrici Utilizări: -Ambalarea produselor alimentare, farmaceutice -Industria navală, autovehiculelor, industria chimică -Realizarea unor bunuri de larg consum -Pe scară largă se utilizează pentru obținerea de aliaje -Metalizarea sticlei pentru obținerea oglinzilor -Creşte duritatea, rezistenţa mecanică a Al prin alierea cu diferite elemente: Si, Cu, Mg Aliaje - Anticorodalul: Al-Mg (12%Mg) - Duraluminiul Al-Cu (10% Cu) - Siluminiul: Al-Si (15%Si)

Etapa 5: Ce altceva aş dori să aflu despre subiect?

Dacă există întrebări la care elevii nu au găsit răspunsul se creează rubrica **Unde aflu?** în care se vor specifica sursele în care vor fi căutate (reviste, Internet, enciclopedii, manuale).

Fixarea cunoştinţelor (reflecţie) - Se utilizează eseul de cinci minute; un eseu nestructurat în care se cere elevilor să prezinte idei legate de Al, pe scurt.

Metoda **„Știu, Vreau să știu, Am învăţat”** este o metodă ce urmăreşte conştientizarea elevilor în legătură cu propria lor activitate de cunoaştere, respectiv stimularea abilităţilor metacognitive şi a gândirii critice. Prin aplicarea ei la lecția Aluminiul elevii au fost solicitați să se gândească la ceea ce știu despre temă, să adreseze întrebări despre temă, să-și confirme achizițiile noi. Participarea activă a elevilor la întregul proces de predare, face posibilă evaluarea continuă a cunoştinţelor pe care le deţin. Această metodă a mobilizat întregul colectiv de elevi, fiind o modalitate de învăţare interactivă. Angajarea elevilor în procesul de predare, participarea efectivă, conştientă, activă şi deplină a lor în procesul propriei formări, sunt absolut necesare pentru ca ei să asimileze logic noile achiziţii şi să le dezvăluie funcţionalitatea.

Bibliografie

1.Arieș Ioana, Ciocîrlea- Vasilescu Aurel, Constantin Mariana, Ciocîrlea- Vasilescu Ioana, Studiul Materialelor, Editura CD PRESS, București, 2010;
2.Bocoş Mușcata , Didactica disciplinelor pedagogice, Editura Paralela 45, Piteşti, 2007;
3.Bocoş Mușcata, Ciomoș Florin , Proiectarea şi Evaluarea secvenţelor de instruire, Editura Casa Cărţii de Ştiinţă, Cluj-Napoca, 2001;
4.Cerghit Ioan , Metode de învăţământ, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1997;
5.Dulamă Maria Eliza, Metodologii didactice activizante, Editura Clasium, Cluj-Napoca, 2008;
6.Mocanu Marinela , Dache Magda, Săndulescu Loredana -Irena, EDUCAȚIE TEHNOLOGICĂ ȘI APLICAȚII PRACTICE, Manual pentru clasa a VII-a ,Editura Aramis, București, 2019.

160. Activitate extrașcolară: Martie- luna pentru viață

Bolea Nicoleta, Școala Gimnazială *Mihail Sadoveanu* din Vaslui

Această activitate extrașcolară s-a desfășurat în semestrul al II- lea al anului școlar trecut, 2018- 2019. Ea însumează un număr de 3 subactivități, pe care le prezentăm în continuare:

1. ***Felicitări și flori nemuritoare pentru mama- 8 martie***

Activitatea s-a desfăşurat în cadrul Şcolii Gimnaziale *Mihail Sadoveanu*, din Vaslui, în intervalul 4-7 martie 2019, cu elevii claselor primare. Pe parcursul celor patru zile, elevii sub îndrumarea doamnei profesoare de Istorie și Religie, Nicoleta Bolea, au realizat felicitari şi bucheţele de flori nemuritoare, din hârtie colorată, pentru mamele lor. Scopul activității a fost acela de a ajuta elevii să-și prețuiască mai mult mamele și de a le aduce un strop de bucurie prin dăruirea rodului muncii lor. Activitatea a dezvoltat creativitatea elevilor, atenția la detaliu și spiritul de echipă. Elevii mi-au mărturisit că mamele au fost încântate de daruri.

2. ***Zâmbete și flori pentru mame***

Activitatea a avut loc la secția de Pediatrie a Spitalului Județean de Urgență din Vaslui. Elevii clasei a V-a A, sub coordonarea doamnei profesoare de Istorie și Religie, Nicoleta Bolea, au oferit flori personalului medical din spital și mămicilor ai căror copii erau internați la secția de Pediatrie. Prin această activitate am dorit să felicităm mamele care au ales să dea naștere pruncilor și să le poarte de grijă. Elevii au învățat că viața este un dar de la Dumnezeu, că fiecare copil merită o șansă la viață și că este important să prețuim mamele.

2. ***Marșul pentru viață***

Activitatea a fost organizată de Episcopia Hușilor și Asociația Pro Vita Vaslui, în parteneriat cu Primăria Municipiului Vaslui și ATOV(Asociația Tinerilor Ortodocși din Vaslui). Scopul activității a fost de a sensibiliza societatea cu privire la pericolul avortului, la faptul că viața este un dar de la Dumnezeu și că nimeni nu are dreptul să curme viața unui copil. Şcoala Gimnazială *Mihail Sadoveanu*, din Vaslui a fost prezentă la activitate cu un grup de elevi coordonați de doamna profesoară de Istorie și Religie, Nicoleta Bolea. Au mai fost prezenți și preotul Adrian Chirvasă, protopop și paroh al Bisericii *Sfinții Apostoli Petru și Pavel*, din Vaslui, biserică de care aparține școala sus menționată; preoți din orașul și județul Vaslui și creștini ai urbei. După rostirea unor discursuri, din partea oficialităților și intonarea unor cântece s-a continuat cu Marșul pentru viață pe un traseu prestabilit. Activitatea s-a încheiat printr-un cuvânt rostit de Părintele Protopop Adrian Chirvasă și o fotografie de grup.

Felicitări și buchețele de flori nemuritoare pentru mame

Zâmbete și flori pentru mame (Secția Pediatrie, Spitalul Județean Vaslui, 7 martie 2019)

Marșul pentru viață, Vaslui, 23 martie 2019

161. PROIECT DIDACTIC – OPERAȚII CU NUMERE REALE

Prof. Bucșan Ioana Diana, Școala Gimnazială Dobrești, Județul Argeș

Data:
Clasa: a VIII-a
Aria curriculară: Matematică şi ştiinţe
Obiectul: Matematică – Algebră
Unitatea de învăşare: Reguli de calcul în R
Tema lecţiei: Operaţii cu numere reale;Recapitulare
Tipul lecţiei: De recapitulare şi sistematizare a cunoştinţelor
Timp: 50 minute

COMPETENŢE GENERALE:

CG1. Identificarea unor date şi relaţii matematice şi corelarea lor în funcţie de contextul în care au fost definite.
CG2. Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cuprinse în enunţuri matematice.
CG3. Utilizarea algoritmilor şi a conceptelor matematice pentru caracterizarea locală sau globală a unei situaţii concrete .
CG4. Exprimarea caracteristicilor matematice cantitative sau calitative ale unei situaţii concrete şi a algoritmilor de prelucrare a acestora.
CG5. Analiza şi interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situaţii-problemă.
CG6. Modelarea matematică a unor contexte problematice variate, prin integrarea cunoştinţelor din diferite domenii.

COMPETENŢE SPECIFICE:

CS1.Identificarea în exemple, în exerciţii sau în probleme a numerelor reale şi a formulelor de calcul prescurtat;
CS2. Alegerea formei de reprezentare a unui număr real şi utilizarea de algoritmi pentru optimizarea calculului cu numere reale;
CS3. Folosirea terminologiei aferente noţiunii de număr real (semn, modul, opus, invers, conjugat) în contexte variate.

OBIECTIVE DE REFERINŢĂ

Pe parcursul lecţiei, elevii vor fi capabili:

1) *Cognitive:*
   1.1 să identifice regulile de formare a termenilor sumelor;
   1.2 să recunoască submulţimile mulţimii numerelor reale;
   1.3 să efectueze adunări, scăderi, înmulţiri, împărţiri şi ridicări la putere de numere reale;
   1.4 să utilizeze raţionalizarea numitorului şi formule cunoscute pentru calcul de sume;
   1.3să utilizeze metode de scriere a numerelor reale , convenabil , pentru a reduce termenii asemenea.
   1.4 să calculeze media aritmetica şi media geometrică a două numere

2)*Afective:*
2.1. Să fie atenţi;
2.2. Să participe afectiv la lecţie;
3)*Psihomotorii:*
3.1. Să participe activ la desfăşurarea lecţiei.
3.2. Să utilizeze raţional mijloacele de învăţământ.

STRATEGIA DIDACTICĂ: activ-participativă
Resurse proceduale: investigaţia ştiinţifică, problematizarea, observarea sistematică a elevului, rezolvarea de probleme/ situaţii problemă
Metode didactice: conversaţia euristică, explicaţia, metoda mozaicului,exerciţiul , descoperirea, munca independentă, munca in echipă
Material didactic utilizat: manual clasa a-VIII-a, culegere de exerciţii şi probleme, fişe de lucru, tabla, cretă.
Tipuri de activităţi: pe grupe de elevi, frontală, individuală.
Procedee de evaluare:analiza răspunsurilor; observarea sistematică a atenţiei, verificarea cantitativă şi calitativă a temei.
MATERIAL BIBLIOGRAFIC:
- programa şcolară,planificarea;
- Culegere - „ Clubul matematicienilor- clasa a VIII -a” , Marius Perianu, Ioan Balica, Dumitru Săvulescu
- Culegere - „ Clubul matematicienilor- clasa a VIII –a , Evaluare Naţională
Desfăşurarea activităţii

MOMENTELE LECŢIEI	EŞALONARE CONŢINUTURI		STRATEGII DIDACTICE	
	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Medode şi procedee	Modalitaţi de evaluare
1. Moment organizatoric (2’)	Pregătirea mijloacelor de învăţământ.Notarea absenţelor. Asigurarea condiţiilor optime pentru desfăşurarea lecţiei.	Elevii îşi pregătesc caietele,manualele, instrumentele de scris.	Conversaţia.	
2. Captarea atenţiei (3’)	Reactualizez cunoştinţele despre reguli de calcul cu numere reale. Verific frontal următoarele noţiuni: - opusul unui număr; suma unui număr cu opusul său - raţionalizarea numitorului -raţionalizarea numitorilor de forma a+ $\sqrt{b}$ şi a- $\sqrt{b}$ - formula pentru media geometrică a două numere - formula pentru media aritmetică	Răspund la întrebările recapitulative.	Conversaţia Explicaţia Conversaţia euristică	Aprecieri verbale Analiza răspunsurilor

	a două numere -formula de calcul prescurtat: $(a+b)(a-b)=a^2-b^2$			
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor (3’) 4. Prezentarea conţinutului şi dirijarea învăţării (30’)

pentru acasă (1 min)	experti in alte sub-teme. Elevii sunt supraveghiati de profesor. Un reprezentant al grupei prezinta la tabla rezultatele obtinute. Elevii vor rezolva problemele aplicând regulile şi formulele (potrivite fiecărui exerciţiu sau fiecărei probleme) studiate. Apreciez cunoştinţele elevilor, notez elevii care s-au evidenţiat. Exerciţii din fişă, rămase nerezolvate.	Notează tema pentru acasă.		

Fişă de lucru- Operaţii cu numere reale; Recapitulare

FIŞA „A" : Adunarea şi scăderea numerelor reale
Calculaţi:

I. $|4-\sqrt{15}| + |-5|+|\sqrt{15}-3|$;

II. $\sqrt{(3-\sqrt{5})^2} + \sqrt{(1-\sqrt{5})^2}$.

FIŞA „B": Înmulţirea, împărţirea şi ridicarea la putere a numerelor reale
Arătaţi că:

I. $a=2(8+\sqrt{18}) - 3(4+\sqrt{8})$ este număr întreg.

II. $b=(\sqrt{3}+\sqrt{5})(\sqrt{3}-\sqrt{5}) + (1-\sqrt{3})^2 + 2\sqrt{3}$ este număr natural.

FIŞA „C": Medii(Media aritmetică şi media geometrică)

I. Fie numerele $a= 3 - 2\sqrt{2}$ şi $b= 3+ 2\sqrt{2}$. Calculaţi diferenţa dintre media lor aritmetică şi media lor geometrică.

II. Calculaţi media geometrică a numerelor $a=\sqrt{81} - 3\sqrt{3} + \sqrt{27}$ şi $b= |2 - \sqrt{3}| + \frac{1}{2-\sqrt{3}}$.

FIŞA „D": Raţionalizarea numitorilor

I. Se consideră numerele $a= \sqrt{7} - \sqrt{2}$ şi $b = \sqrt{7} + \sqrt{2}$. Arătaţi că numarul $x = \frac{1}{a} + \frac{1}{b}$ aparţine intervalului $\left(\frac{4}{5}; \frac{6}{5}\right)$.

II. Aflaţi $n \in N^*$, pentru care avem:
$\frac{1}{\sqrt{2}+1} + \frac{1}{\sqrt{3}+\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{4}+\sqrt{3}} + \ldots + \frac{1}{\sqrt{n+1}+\sqrt{n}} = 24$.

162. APLICAȚII PRACTICE REALIZATE CU AJUTORUL UNUI EDITOR DE TEXTE

PROFESOR: BUȘCĂ LAURA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ "TUDOR ARGHEZI" NĂVODARI

PROIECT DE LECȚIE
DISCIPLINA: Informatică și TIC
CLASA: a VII-a
UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Editor de texte
TEMA: Aplicații practice realizate cu ajutorul unui editor de texte
TIPUL LECȚIEI: Lecție de formare a priceperilor și deprinderilor
COMPETENȚA GENERALĂ:

- Utilizarea responsabilă și eficientă a tehnologiei informației și comunicațiilor

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Editarea/tehnoredactarea de documente utilizând aplicații specializate
- Elaborarea unor documente utile în situații cotidiene folosind aplicațiile studiate

OBIECTIVE OPERAȚIONALE: Pe parcursul lecției, elevii vor fi capabili:

Ob1. să utilizeze corect noțiunile teoretice însușite
Ob2. să creeze un fișier
Ob3. să editeze și să formateze un text
Ob4. să introducă o imagine
Ob5. să utilizeze wordart
Ob6. să realizeze un desen cu ajutorul formelor

STRATEGII DIDACTICE:

PRINCIPII DIDACTICE:
- principiul participării și învățării active;
- principiul accesibilității cunoștințelor și deprinderilor;

METODE DE ÎNVĂȚĂMÂNT:
- metode de comunicare orală: conversație, explicație;
- metode de acțiune: exercițiul;

PROCEDEE DE INSTRUIRE:
- explicația în etapa de comunicare;
- conversația;
- exercițiu;

FORME DE ORGANIZARE:
- frontală;
- individual;

FORME DE DIRIJARE A ÎNVĂȚĂRII:
- dirijată de profesor;

RESURSE MATERIALE:
- site realizat de către profesor https://sites.google.com/site/aplicatiiw/
- fișă de lucru realizată de către profesor la adresa https://sites.google.com/site/aplicatiiw/1-realizarea-documentelor
- calculatoare,
- conexiune la Internet,
- manual (Clasa a VII-a, Informatica si TIC, Editura Litera, Bucuresti , 2019)

FORME DE EVALUARE:
- tipul de evaluare: continuă/formativă, sumativa;
- metode de evaluare:
  observarea sistematică a activității elevilor;
  metoda proiectului.

SCENARIUL LECȚIEI

Nr.	Etapele lectiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor
1.	Organizarea clasei pentru lecţie	Activităţi de natură organizatorică: • verificarea prezenţei, • asigurarea disciplinei, • pregătirea materialelor necesare.	Autoorganizare, control propriu, pregătirea materialelor necesare.
2.	Captarea atenţiei	Profesorul solicită elevilor să prezinte utilitatea unui document Word.	Elevii prezintă câteva domenii în care se folosesc documentele Word.
3.	Anunţarea temei şi a obietivelor următite	Profesorul anunţă titlul lecţiei şi îl scrie pe tablă. Profesorul prezintă obiectivele lecţiei.	Notează titlul lecţiei în caiete.
4.	Demonstrarea de către profesor a modului în care trebuie să procedeze elevii în activitatea independentă	Profesorul prezintă modul în care trebuie să procedeze elevii în activitatea independentă. Site-ul realizat de către profesor şi utilizat în cadrul lecţiei se află la adresa https://sites.google.com/site/aplicatiiw/	Accesează site-ul şi notează în caiete schema lecţiei
5.	Formarea priceperilor şi deprinderilor (efectuarea de aplicaţii)	Aplicațiile se află la adresa https://sites.google.com/site/aplicatiiw/1-realizarea-documentelor Profesorul urmăreşte activitatea elevilor. Acolo unde este cazul oferă indicaţii.	Elevii rezolvă la calculator cerinţele din fişa de lucru existentă pe site.
6.	Analiza rezultatelor si elaborarea concluziilor	Evaluarea şi aprecierea rezultatelor activităţii elevilor se face pe baza unei Grile de evaluare care se află la adresa https://sites.google.com/site/aplicatiiw/2-grila	Fiecare elev prezintă tema realizată.
7.	Sintetizarea cunoștințelor	Se realizează prin intermediul unui formular (Sintetizare) realizat anterior de către profesor cu ajutorul lui **Google Forms**, formular al cărui link elevii îl găsesc pe site-ul realizat cu **Google Sites**. Formularul conține întrebări din lecțiile anterioare și se află la adresa https://sites.google.com/site/aplicatiiw/3-sintetizare , respectiv la adresa https://forms.gle/eVkDF2mJukLuWqXHA.	Elevii rezolvă cerințele formulate de profesor în cadrul formularului on-line.
8.	Tema pentru acasă	Realizaţi un document în care să introduceţi informaţii şi imagini despre şcoala voastră.	Elevii îşi notează în caiete tema.

FIŞĂ DE LUCRU (MICROSOFT WORD)

Nr.	Cerințe
1.	Realizaţi pe Desktop un fişier Word cu numele voastre.
2.	Copiaţi de pe Internet o poezie şi formataţi textul astfel: fontul Times New Roman, mărime de 12, culoarea verde, aliniere la centru.
3.	Titlul poeziei să fie scris cu WordArt.
4.	Sub poezie inseraţi o imagine din ClipArt.
5.	Stabiliţi înălţimea imaginii de 8 cm.

Nr.	Cerinţe
6.	Sub imaginea din ClipArt realizaţi un desen cu ajutorul formelor.
7.	Salvaţi fisierul.

https://sites.google.com/site/aplicatiiw/1-realizarea-documentelor

GRILA DE NOTARE A APLICAŢIILOR PRACTICE

Nr.	Cerinţa	Punctaj
1.	Realizaţi pe Desktop un fişier Word cu numele voastre.	1 punct
2.	Copiaţi de pe Internet o poezie.	1 punct
3.	Formataţi textul astfel: fontul Times New Roman, mărime de 12, culoarea verde, aliniere la centru.	1 punct
4.	Titlul poeziei să fie scris cu WordArt.	1 punct
5.	Sub poezie inseraţi o imagine din ClipArt.	1 punct
6.	Stabiliţi înălţimea imaginii de 8 cm.	1 punct
7.	Sub imaginea din ClipArt realizaţi un desen cu ajutorul formelor.	1 punct
8.	Grupaţi formele cu ajutorul opţiunii Grouping.	1 punct
9.	Salvaţi fisierul.	1 punct

https://sites.google.com/site/aplicatiiw/2-grila

FORMULARUL PENTRU SINTETIZAREA CUNOSTINTELOR

Utilizarea aplicaţiei Word
Profesor Buşcă Laura
*Obligatoriu

Nr.	Cerinţe formular
1.	Numele şi prenumele elevului *
2.	Ce puteţi realiza cu ajutorul aplicaţiei Word? *
3.	Care este extensia implicită cu care este salvat un document Word? *
4.	Ce operaţie realizăm cu ajutorul comenzii File / Save? *
5.	Care este comanda pe care o utilizăm pentru a închide un document? *
6.	Cum formatăm un text în Word? *

https://sites.google.com/site/aplicatiiw/3-sintetizare

CAPTURA SITE-ULUI UTILIZAT ÎN CADRUL LECŢIEI

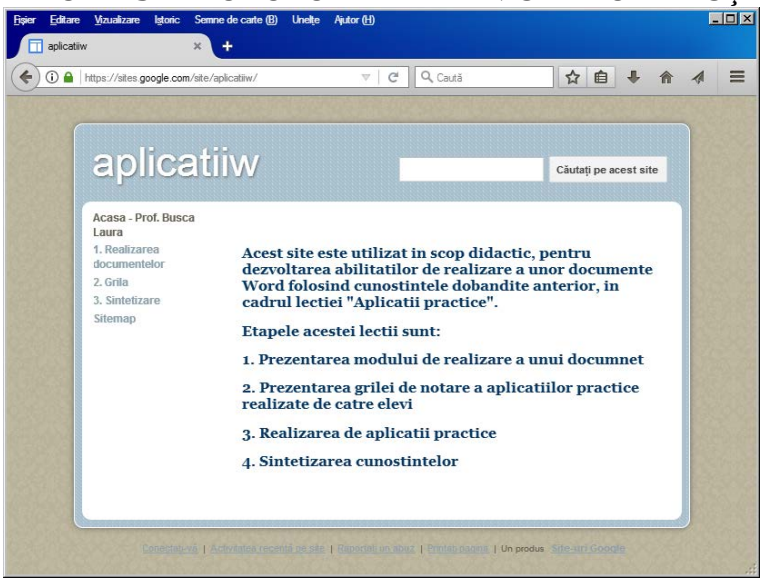

163. À LA RENCONTRE DU FRANÇAIS

prof. Bulboacă Ileana-Maria, Şcoala Gimnazială Nr.1 Umbrăreşti

Învăţarea unei limbi străine poate deveni un lucru foarte plăcut şi relativ uşor atunci când cunoşti cât mai multe despre ţara în care se vorbeşte limba respectivă. Şi cum orice ţară este reprezentată de cultura şi civilizaţia sa, studierea unor aspecte culturale este modalitatea cea mai potrivită în ceea ce priveşte trezirea interesului elevilor pentru învăţarea unei limbii străine, în speţă a limbii franceze.

Cursul opțional *„A la rencontre du français''* își propune să trezească interesul și plăcerea elevilor pentru învățarea limbii franceze, să dezvolte competențele de comunicare orală și scrisă ale acestora, într-un mod atractiv, adaptat vârstei, și nu în ultimul rând să le dezvolte spiritul de observație, să le stimuleze voința, imaginația și creativitatea. Acest opţional se plasează la interferenţa mai multor arii curriculare şi discipline, lucru ce permite formarea unei viziuni de ansamblu asupra elementelor interculturale şi dezvoltarea dimensiunii europene la nivelul şcolii. Atmosfera în clasă va fi una destinsă dar animată, propice însușirii limbii franceze într-o manieră atractivă și în același timp eficientă.

Tematica adaptată vârstei elevilor, documentele audio și video autentice propuse (conversații autentice, interviuri, conversații telefonice, extrase din emisiuni radio, audio-ghiduri din muzee, cântece, anunțuri, mesaje de pe forumuri, mail-uri, invitații, articole, reportaje, afișe, concursuri, documente informative, broșuri turistice, scrisori, etc.), activitățile ludice și interactive, jocurile de rol, lucrul în echipă îi vor motiva pe elevi, îi vor face activi, le vor dezvolta competențele de comunicare dar și o serie de competențe extracurriculare. Elevii nu doar își vor însuși niște cuvinte, ci vor afla și informații interesante despre civilizația franceză și francofonă, își vor dezvolta competențe cetățenești și sociale (ex. toleranța la handicap, respectarea codului străzii, ce este respectul, vacanța eco, animalele pe cale de dispariție, biodiversitatea), de igienă și sănătate, de autonomie și inițiativă personală (să organizeze un concurs, o petrecere), competența artistică (să creeze un obiect vestimentar, să descrie un tablou) sau de a se repera în timp sau în spațiu.

COMPETENŢE GENERALE:

- ✓ receptarea mesajelor orale şi scrise în diferite situaţii de comunicare
- ✓ producerea mesajelor orale și scrise
- ✓ realizarea de interacțiuni în comunicarea orală și scrisă

COMPETENŢE SPECIFICE ŞI EXEMPLE DE ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE:

Competenţe specifice:	Activităţi de învăţare:
1. identificarea datelor istorice şi a unor aspecte geografice specifice spaţiului francofon european; 2. prezentarea unor obiective / zone de importanţă turistică sau culturală din spaţiul francofon european; 3. recunoaşterea unor obiceiuri şi tradiţii din spaţiul francofon; 4. sesizarea asemănărilor şi deosebirilor dintre elementele de cultură şi tradiţie descoperite în spaţiul francofon şi cele din spaţiul autohton.	- completare de hărţi oarbe; -vizionare de filme documentare şi artistice; -audiţii de cântece; -descrieri orale pe bază de imagini; -realizarea de postere, pliante; -realizarea de felicitări adecvate diverselor sărbători; -stabilirea de corelaţii, discuţii în grup; -realizarea de traseie imaginare prin regiunile Franţei; -prezentări în paralel ale unor sărbători comune spaţiului francofon şi autohton, cu precizarea asemănărilor şi deosebirilor.

CONȚINUTURI:
Familia: *meserii, activităţi de loisirs*
Casa : *încăperi, mobilă, grădină*
Mediul înconjurător : *oraşul (clădiri, mijlaoce de transport), marea, muntele, animale, ecologie*
Elemente de cultură şi civilizaţie franceză : *FRANŢA*
-date geografice şi istorice: *vecini, formă, relief, fluvii, faună, floră, regiuni, simboluri, eroi*
-oraşe: *Paris, Marseille, Lyon, Toulouse, Avignon, Strasbourg, Brest, Quimper*, etc.
-monumente: *la Tour Eiffel, l'Arc de Triomphe, la Colonne de Vendôme*, etc.
-muzee, obiective turistice: *Louvre, Versailles, les châteaux de la Loire, le Mont Saint-Michel*, etc.
-sărbători, tradiţii şi obiceiuri: *la Toussaint, la Saint-Nicolas, le Noël, la bûche de Noël, la galette des Rois, le Carnaval, le Mardi Gras, le poisson d'avril, les Pâques, la fête des mères, le 14 juillet*, etc.

Funcţii comunicative: *a cere şi a da indicaţii de orientare; a exprima şi a cere o opinie; a exprima gusturi, preferinţe; a face o urare, a felicita; a descrie un personaj, obiecte; a compara calităţi; a relata activităţi la prezent*

Elemente de construcţie a comunicării: *substantivul (mărcile pluralului neregulat, forme în x); adjectivul calificativ (grade de comparaţie); verbul (indicativul prezent, perfectul compus, imperativul, condiţionalul present); pronumele personal subiect, complement direct şi indirect ; adverbul (de loc, de timp, de mod); prepoziţii şi conjuncţii uzuale.*

VALORI ŞI ATITUDINI

Dezvoltarea unor reprezentări culturale şi a interesului pentru studiul limbii şi al civilizaţiei franceze prin manifestarea interesului pentru cunoaşterea unor aspecte legate de viaţa cotidiană în spaţiul francofon.

SUGESTII METODOLOGICE
Metode și procedee de predare-învăţare: conversaţia, audiția, exerciţiul, explicația, jocuri didactice, jocul de rol, imitarea, cântecul, proiectul de grup.
Resurse materiale: videoproiector, laptop, Internet, manualul *„Adosphère. Méthode de français"*(A1), *„Adosphère – Cahier d'activités" , CD* –uri, harta Franței, imagini tematice, fişe de exerciţii.
Documente audio folosite : conversații autentice, interviuri, conversații telefonice, fragmente de emisiuni radio, mărturisiri, audio-ghiduri din muzee, cântece.
Documente scrise folosite : anunțuri, mesaje de pe forumuri, mail-uri, invitații, articole, reportaje, afișe, panouri, documente informative, broșuri turistice, scrisori, jocuri.

MODALITĂŢI DE EVALUARE: observarea sistematică; probă orală, probă scrisă; fişe de lucru; exprimarea ideilor şi a opiniilor personale prin: postere, desene, colaje; referate; realizare de publicitate.

BIBLIOGRAFIE :
***A la découverte de la France*, Sélection du Reader's Digest, S.A. 212, Paris, 2003;
***Enseigner le FLE (français langue étrangère). Pratiques de classe (A1, A2, B1, B2)*, Guide Belin de l'enseignement, Belin, 2008;
Compte, Carmen, *La vidéo en classe de langue***,** Hachette, Paris, 1993.
Cremarenco Simona, *L'approche du document authentique en classe de FLE*, Teocora, Buzău, 2009.

164. HOLOCAUSTUL-LECŢIE ISTORICĂ PENTRU TOLERANŢĂ

Prof.Cărăian Denisa-Maria-Şcoala Gimnazială Cheţani
Prof.Pantea Maria-Şcoala Gimnazială Cheţani

Holocaustul a devenit o temă centrală în cultura multor ţări, iar educaţia pe tema Holocaustului îi poate sprijini pe elevi în cunoaşterea istorică şi în formarea abilităţilor necesare pentru a înţelege complexitatea procesului istoric.

Elevii au fost încurajaţi să se implice în mod activ, să-şi spună punctul de vedere şi să prezinte câte o imagine făcând, astfel, dovada faptului că au înţeles ramificaţiile pe care le au prejudecăţile, rasismul, antisemitismul şi raţionamentul bazat pe stereotipuri.

Elevii au fost invitaţi să contribuie la crearea unei prezentări power point care să surprindă trăiri şi sentimente, dar şi îndemnul, prin mesaje, la înţelegere, cooperare şi pace. Prin felul în care au lucrat şi prin ceea ce au prezentat în final, elevii au dovedit că nu sunt nepăsători în faţa adevărului istoric şi că au înţeles valoarea diversităţii într-o societate pluralistă .

Pentru ei a fost o altă modalitate de a învăţa despre un eveniment istoric, contribuind în mod activ şi având chiar interesul de a afla multe despre acest moment dificil dn istoria omenirii.

Durerea lor e şi durerea noastră, o durere care nu se va şterge niciodată

165. L'ARTICLE PARTITIF ET LES CAS DE SUBSTITUTION (PROJET DIDACTIQUE)

Chiriac Elena, Şcoala Gimnazială Solonţ

CLASSE : VIIIème, L2
NIVEAU : A1/A2
UNITÉ : LA POSTE DE L'AMITIÉ
TYPES DE LEÇON : **systématisation et approfondissement de connaissances (grammaire)**

1. **Compétences générales :**
   3. Le développement de la capacité de réception du message écrit;
   4. Rédaction des messages simples en situations de communication usuelle.
2. **Compétences spécifiques :**
   3.1. Identification des informations dans un texte court contenant un lexique connu ;
   4.1. Rédaction de messages simples et courts.

4. **Compétences opérationnelles :**

Cognitives :

O1-identifier les articles partitifs dans un texte ;
O2- choisir la variante correcte ;
O3- identifier correctement les produits alimentaires ;
O4-traduire correctement les propositions.

Stratégie didactique:

- moyens et matériel: le tableau noir, la tablette, le Power-Point
- méthode : le jeu de l'escargot, les applications digitales Kahoot, Quizziz, Socrative
- Formes d'activité: individuelle

Ressources bibliographiques:

- Popa, Mariana, Slavescu, Micaela ; Soare,Angela, *Limba franceza pentru clasa a VIII-a, Limba moderna 2*, Editura Cavallioti, Bucureşti, 2012;
- Ministerul Educaţiei şi Cercetării, *Programa Şcolară. Limba franceză clasa a V-a - clasa a VIII-a. Limba modernă 2,* Editura „Didactica Press", Bucureşti, 2009;
- *Un Cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer* ;
- Corina-Amelia Georgescu, *La didactique du français langue étrangère: tradition et innovation*, Tiparg, 2011;
- Manuela-Delia Anghel, Nicolae-Florentin Petrişor, *Guide pratique pour les professeurs de français*, Piteşti, Paradigme, 2007 ;
- Gina Belabed, *Français : exercices de grammaire : le nom*, Bucureşti, Booklet, 2017 ;
- *Limba franceză: manual pentru clasa a IX –a (L2)*, Doina Groza, Gina Belabed, Claudia Dobre, Diana Ionescu, Bucureşti, Corint, 2008 ;
- *Limba franceză : jocuri de vocabular : nivel A1-A2*, traducere din limba germană de Dragoş Dinculescu, Bucureşti, Booklet, 2017.
- https://create.kahoot.it/share/l-article-partitif-revision/a1b2789d-92d1-4114-b0d8-03b335814637;
- https://quizizz.com/admin/quiz/5dadea69b7fcf4001a7f25c6;
- https://b.socrative.com/teacher/#import-quiz/42335311.

Ressources humaines : 18 élèves
Ressources temporelles : 100 minutes

Scénario didactique

La durée	**Objectifs**	***Les étapes de la leçon***	**Contenu informationnel**		**Stratégies didactiques**		
			L'activité du professeur	*L'activité des élèves*	*Méthodes*	*Moyens*	*Modalités d'organisation*
2'		**Mise en train**	Le professeur salue les élèves et enregistre les absents. On crée en classe une atmosphère propice au travail.	Les élèves répondent au salut et précisent les absents.	Conversation		Frontale
5'		**L'éveil de l'attention**	Le professeur propose aux élèves des mots-croisés pour découvrir le titre de la nouvelle leçon.	Les élèves traduisent les verbes en français et découvrent le titre de la leçon.	Exercice	Mots-croisées	Frontale Individuelle
6'		**Réactualisation des connaissances**	Le professeur écrit sur le tableau noir le titre de la nouvelle leçon *L'article partitif*. Il rappelle à ses élèves les formes de l'article partitif et présente les cas de substitution.	Les élèves notent le titre de la leçon dans leurs cahiers et sont attentifs aux explications du professeur.	Explication	Le tableau noir Le Power - Point	Frontale Individuelle

80’	**O1** **O2** **O3** **O4**	**Fixation de connaissances**	Le professeur propose à ses élèves un exercice d’identification. Ensuite, le professeur leur demande de résoudre un exercice où ils doivent choisir la variante correcte. Puis, le professeur leur demande d’identifier les aliments et les produits alimentaires. Après cet exercice, le professeur propose un jeu par lequel les élèves découvrent les mots qui conviennent. Finalement, le professeur propose un exercice de traduction.	Les élèves identifient dans un texte court les articles partitifs. Les élèves résolvent l’exercice. Les élèves accomplissent la tâche. Les élèves découvrent les mots. Les élèves traduisent les phrases en français.	Exercice Exercice Exercice Exercice Exercice	Fiche de travail Kahoot Quizziz Le jeu de l’escargot Socrative	Individuelle Individuelle I Individuelle Individuelle Individuelle
5’		**Evaluation finale**	Le professeur apprécie le travail des élèves en accordant des notes.				Frontale
2’		**Devoir**	Le professeur leur propose de rédiger une recette.	Les élèves notent le devoir.	Exercice de rédaction		Frontale

Fiche de travail

Mots-croisés

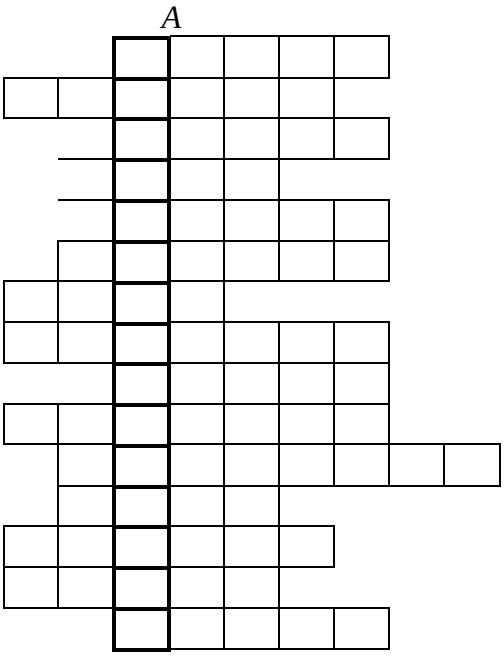

Traduisez les verbes en français !

1. a iubi
2. a scrie
3. a ţine
4. a citi
5. a ţipa
6. a plăcea
7. a nega
8. a chema
9. a merge
10. a ajunge
11. a aştepta
12. a zice
13. a pune
14. a face
15. a termina

A-B – il n'a pas d'équivalent en roumain

Identifiez dans le texte les articles partitifs et expliquez sa substitution s'il est le cas :

Julie et Simone sont au marché. Elles veulent acheter du lait, de la crème et du beurre. Elles cherchent aussi de l'huile et de la farine. Elles ne prennent pas de légumes. Julie veux faire une tarte aux fruits. Elles achètent deux kilos d'abricots. À la fin elles trouvent de belles pommes.

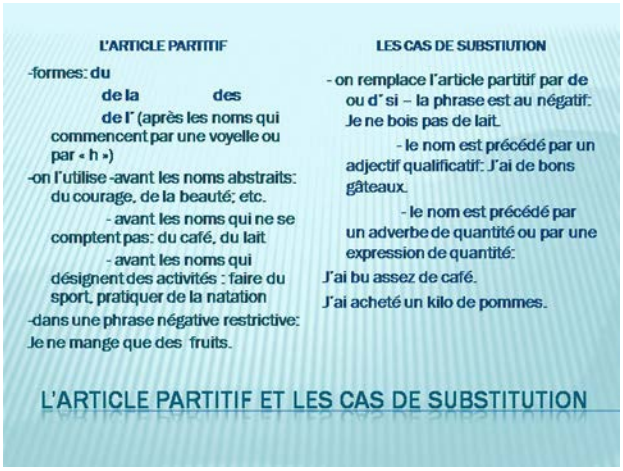

Le jeu de l'escargot

1	2	3	4	5	6
20	21	22	23	24	7
19	32	33	34	25	8
18	31	36	35	26	9
17	30	29	28	27	10
16	15	14	13	12	11

1-6 : piper
6-11 : copil
11-16 : plăcinte
16-20: zahăr
20-24: email
24-27: lapte
27-30: prea mult
30-32: borcan
32-34: ceai
34-35: şi
35-36: tu

166. Proiect programă curs opţional - New Horizons in English

Profesor Chiriac Erika-Karina
Şcoala Gimnazială "C. Parfene" Vaslui

I. Argument

În contextul începutului de mileniu, societatea românească se găseşte într-o etapă de deplină afirmare europeană, sistemul educaţional adaptându-se continuturilor noilor standarde.

Astfel, limba engleză capătă o importanţă deosebită fiind considerată o condiţie" sine – que – non " a desăvârşirii personalităţii adolescentului în mileniul al III – lea.

Profesorului îi va fi oferită libertatea de a selecta între diverse sugestii de teme pentru acasă, încurajându-şi elevii să producă texte cu care se vor intâlni, cu siguranță, în diverse situații concrete dincolo de orele de curs. Astfel, monitorizarea permanentă a elevilor va înlesni acumularea unei experienţe cu adevărat utile. Prin întregul său format, acest curs opțional prezintă avantajul că poate completa ,cu succes, orice manual selectat spre studiu, devenind un material auxiliar agreabil si instructiv.

Acest curs urmăreşte să menţină interesul şi plăcerea elevilor din clasa a VII-a pentru limba engleză, să le dezvolte capacitatea de a exprima mesaje diverse în contexte diverse în această limbă, precum şi spiritul de observaţie, gândirea reproductivă şi creativă. Activităţile proiectate sunt menite să-i plaseze pe elevi în situaţii de comunicare similare celor din viaţa reală, stimulându-le astfel apetitul de a interacţiona verbal cu cei din jur şi totodată încrederea în sine. Prin urmare, prin povestiri, jocuri, concursuri, poezii, cântece si dialoguri, redactări cu structură simplă elevii vor dobândi o atitudine mai degajată şi mai sigură ca vorbitori în general şi ca vorbitori de limba engleză în particular**.**

De asemenea, elevii vor fi încurajaţi să manifeste curiozitate despre diverse locaţii cu renume şi tradiţii din Anglia şi ţările partenere. Astfel, cunoştinţele lor generale legate de spaţiul de cultură şi civilizaţie vor fi mult îmbunătăţite.

II. **Competenţe specifice :**

1. **Receptarea mesajelor orale:**

1.1 identificarea unor informaţii specifice dintr-un scurt mesaj audiat;
1.2 identificarea informaţiilor esentiale dintr-un discurs standard pe teme familiare.

2. **Producerea mesajelor orale:**

2.1 comunicarea interactiva într-un schimb simplu de informaţii;
2.2 relatarea, pe scurt şi fluent, a unui eveniment.

3. **Receptarea mesajelor scrise:**

3.1 recunoaşterea informaţiilor esenţiale dintr-un text citi în gând;
3.2 selectarea unor informaţii dintr-un text citi pentru ale insera într-o schemă.

4. **Producerea mesajelor scrise:**

4.1 redactarea unor paragrafe despre evenimente şi persoane;
4.2 redactarea unor texte scurte pe teme familiare.

III. **Forme de prezentare a conţinuturilor:**

- prezentări orale;
- discuţii neoficiale;
- povestiri orale;
- descrieri simple;
- dialoguri
- funcţii de comunicare necesare performării;
- texte cu imagini;
- scurte paragrafe;
- dicţionar.

IV**. Activităţi de învăţare:**

- completare de text lacunar;
- exerciţii de răspuns la întrebări globale;
- exerciţii cu alegere multiplă
- activităţi pe perechi/în grup;
- dialoguri, simulări;
- descrieri simple cu suport verbal şi imagini.
- completare de tabel;
- exerciţii de tipul ``adevărat /fals``.
- redactări cu structură simplă;
- completare de formulare cu date personale;
- activităţi în perechi şi de grup: recitări, realizări de proiecte, colaje, prezentarea unor sărbători tradiţionale, a unor locaţii turistice vestite prin utilizarea unor documente autentice.

V.TEME:

1. **Familia** : membri ai familiei, activități specifice;
2. **Casa**: termen ispecifici construcției și structurii unei case;
3. **Vacața**: despre călătorii și pregătiri de călătorie;
4. **Sărbători**: termini despre evenimente speciale;
5. **Vremea**: termini meteorologici și de prognoză;
6. **Educația**: termini specifici;
7. **Sporturi**: echipament, echipe, reguli de joc
8. **Personalități**: despre oameni importanți

VI**. Modalităţi de evaluare:**

1. Teste care cuprind exerciţii de tip multiple – choice, rephrase, fill – în, identify the mistake(s), choose the correct answer, reading comprehension, listening comprehension.
2. Redactarea de texte funcţionale.
3. Realizarea în echipă a unor proiecte (grupuri de 3 –4 elevi).
4. Realizarea de scenarii (role – play) ilustrative pentru diferite aspecte de cultură şi civilizaţie;
5. Completarea de formulare / chestionare cuprinzând o tematică variată;
6. Problematizarea / organizarea unor dezbateri pe marginea unor aspecte

controversate de cultură şi civilizaţie

VII. Bibliografie:

Virginia Evans,Jenny Dooley-*Upstream*, Ed. Express Publishing, 2004

Ileana Pîrvu, Olesia Sava- Cum să studiem un text, Ed. Corint, 2009

Scoala Gimnaziala **Miron Costin**,Galati

Str.Alba Iulia,Nr.1-2

Director: prof. Moineagu Viorica

Director adjunct:prof. Dumitriu Simona

Nr.inregistrare……..

Scoala Gimnaziala **nr. 33**, Galati

Str. Dr. Mihail Petrini nr.1 Galatzi

Director: prof. Diaconu Mihaela

Director adjunct: prof. Crăciun Felicia

Nr.inregistrare…….

Proiect de parteneriat educaţional

167. Cititul şi mişcarea înseamnă dezvoltare

Iniţiatori si coordonatori de proiect:

Prof.Ciubotaru Adriana

prof.Brasoveanu Elena Manuela

1 octombrie 2018-1iulie 2019

Parteneri direcţi:

Scoala Gimnaziala **Nr.22**,Str.Zidarilor nr.5

Director:prof. Tudorache Valentina

Prof.coordonator: prof.Gaiu Florentina

Nr.inregistrare:……

Scoala Gimnazială **Dan Barbilian**

Director: prof. Neacşu Simona

Coordonator: prof. Mihalache Gabriela

Nr.inregistrare:……..

Proiect educaţional

CITEŞTE ŞI ALEARGĂ

Cititul şi mişcarea înseamnă dezvoltare

Ediţia I

Argument:

Evenimentele din viaţa cotidiană ne determina pe noi,cadrele didactice, să identificam strategii si solutii pentru imbunatatirea calitatii actului educational,metode si mijloace prin care elevii sa fie atrasi de scoala, sa fie motivati pentru perfomante si mai ales sa participe activ la viata de elev. Educatia-formala, informala şi nonformala- trebuie sa vina in întampinarea nevoilor elevilor si sa determine indeplinirea obiectivelor pe care un cadru didactic si le propune.De aceea, un eveniment stimulativ a fost Ziua Învăţării Nonformale(Z.Î.N.) ,organizat de Erasmus Plus, care ne-a facut să gandim o activitate ce a îmbinat mai multe tipuri de educatie: educaţia pentru miscare, educaţia pentru sănătate,educaţia emoţionala, învăţarea cooperativă,educatia interculturala.De la o activitate mică, care a avut succes în randul elevilor nostri, am conceput un proiect care sa adune mai multe cadre didactice, care sa creeze parteneriate între şcoli şi mai ales care să facă elevii să interacţioneze în afara clasei. Astfel a apărut Proiectul CITEŞTE ŞI ALEARGĂ, pe care l+am regandit şi l-am numit CITITUL ŞI MIŞCAREA ÎNSEAMNĂ DEZVOLTARE.

Datele organizatorilor:

Coordonatori :

Prof.Brasoveanu Manuela, Şcoala Gimnaziala **nr. 33**, Galaţi

Prof.Ciubotaru Adriana,Şcoala Gimnaziala **Miron Costin**, Galati

Parteneri directi:

Prof.Florentina Gaiu ,Şcoala Gimnaziala **Nr.22**, Galati

Prof. Mihalache Gabriela, Şcoala Gimnaziala **Dan Barbilian**

Perioada de desfasurare:

1 octombrie 2018-1iulie 2019

Scopul proiectului:

Proiectul a fost initiat din necesitatea de **stimulare** a interesului pentru citi , dirijat spre satisfacerea setei de **cunoaştere** specifică vârstei, din dorinta de dezvoltare a abilităţilor de relaţionare interumană, din importanta implementarii unui **stil de viata sanatos** si din imbinarea **tipurilor de educatie** (formala, informala si nonformala) intr-o modalitate atractiva si care sa determine **dezvoltarea personala** a grupului de elevi.

Activităţile sportive propuse in cadrul proiectului îmbinate atent cu cele de literatură, vor sa antreneze un număr cat mai mare de elevi în desfasurarea de jocuri sportive, întreceri, ştafete, în vederea cultivării relaţiilor de prietenie, de colaborare, a iniţiativei şi imaginaţiei creatoare prin activitatea sportivă. Considerăm oportună derularea unui proiect cu tematica sportiva pentru că sportul este domeniul iubit de toti copiii, dar şi pentru ca poate oferi elevilor o alternativa posibila de a valorifica în mod plăcut şi reconfortant, deprinderile şi priceperile motrice însuşite în orele de educaţiefizică , mai ales că accentul cade pe transdiciplinaritate, toate domeniile educaţiei şcolare având o importanţă egală.

Grup tinta:100 de elevi ai claselor de gimnaziu (cate 25 de elevi de la fiecare scoala, care vor lucra in echipe)

Obiectiv principal: dezvoltarea interesului şi a motivaţiei pentru studiu si activitati sportive

Obiective secundare:

- Stimularea curiozităţii şi plăcerii pentru lectură ;
- Performarea deprinderilor de manualitate ;
- Dezvoltarea spiritului de colaborare şi competiţie ;
- Construirea de relaţii pozitive în interiorul colectivului de elevi.
- Educarea şi formarea interculturală a copiilor
- Pregătirea copiilor în sensul dezvoltării personale şi a inserţiei în comunitate

Descrierea proiectului şi a activităţilor

În luna octombrie, la prima întâlnire de proiect elevii primesc bibliografia, un numar de 5 cărţi, pe care trebuie să le citească pentru a putea lucra la materialele solicitate.(fişe de lectură, postere, puzzle, secvenţe de dramatizare,etc).

Fiecare activitate se va desfăşura asemănător, doar cartea va fi diferită şi activităţile sportive, pentru diversitate si pentru stimularea competitivităţii. Elevii de la fiecare şcoală sunt împărţiţi în echipe de căte 5. Se pleacă de la o linie de start, iar elevul nr.1 ca căuta in bibliotecăcartea trasă la sorţi, apoi va alerga pe un traseu stabilit, printre jaloane şi obstacole, pentru a preda cartea elevului nr.2. Acesta trebuie să întocmeasca un panou căt mai atractiv cu materialele pregătite. Elevul nr.3, văzând materialele expuse, va trebui să deseneze unul dintre personaje.

Elevul nr.4, văzând personajul desenat, trebuie să susţină un moment de dramatizare pentru ca elevul nr.5 să numească personajul şi cartea din care face parte.Echipa care termina prima

acest circuit are dreptul să aleagă întrecerea sportivă la care vor lua parte echipele de la şcolile din proiect (volei, handbal, atletism, gimnastică, şah, parcurs aplicativ, etc)

Conform graficului de activităţi de mai jos,fiecare şcoală din proiect va fi gazda unui astfel de eveniment, iar in luna iunie va avea loc premierea participanţilor, diseminarea rezultatelor si întocmirea unui jurnal si a unui CD cu cele mai frumoase momente.

Activitati:

Nr.crt.	Activitate	Grup tinta	Termen	Responsabili
1.	Întâlnirea membrilor de proiect şi stabilirea programului de desfăşurare a activităţilor Selectarea elevilor si preciyarea bibliografiei Identificarea celor mai potrivite modalităţ de desfăşurare	Cadrele didactice implicate,prof.deeducaţie fizică şi profesori de limba română, bibliotecari, directori	Octombrie 2018	Coordonatorii si membrii de proiect
2.	Prima etapă se desfşoară la **Sc.Gimn.Miron Costin**, iar cartea propusă este Alice in Ţara Minunilor Sportul ales este handbal	Elevii	Noiembrie 2018	Prof,Ciubotaru Adriana, Prof Dan Moisii, bibliotecar Sosai Luminita
3.	A doua etapă se desfăşoară la **Şc. Gimn. Nr. 33**, iar cartea propusă este **Şirul pierdut al timpului** de Paige Britt Sportul ales este gimnastica	Elevii	Decembrie, ianuarie, februarie 2018-2019	Prof. Braşoveanu Manuela, Prof. Cohal Carmen, bibliotecar, Marin Nicoleta
4.	Etapa a treia se desfăşoara la **Şcoala Gimn. Nr. 22** si cartea propusă este MINUNEA, de R.J.Palacio Sportul ales este fotbal	Elevii	Martie-aprilie 2019	Prof. Florentina Gaiu, prof Dajbog Florentina Bibliotecar Gilea Corina
5.	Etapa a patra se desfăşoara la Şcoala Dan Barbilian, iar cartea propusă este **Marele uriaş prietenos de Roald Dahl** Sportul ales este atletism.	Elevii	Mai 2019	Prof. Mihalache Gabriela, Prof. Neacşu Simona, bibliotecar, Buruiană Emil
6.	Întâlnirea finală a membrilor de proiect şi premierea participanţilor. Diseminarea rezultatelor	Elevii şi cadrele didactice	Iunie 2019	Coordonatorii si membrii de proiect
7.	Popularizarea proiectului	Coordonatorii proiectului şi partenerii	Iulie 2019	Coordonatorii si membrii de proiect

Rezultate asteptate:

- Creşterea numărului de elevi care preferă lectura si sportul
- Dezvoltarea capacităţii de alcătuire de portofolii, puzzleuri, echipe, stafete, etc
- Performarea unui comportament civilizat bazat pe valori civice
- Realizarea unei broşuri "Jurnalulactivităţilor", care să ilustreze momente de referinţă din activităţile intreprinse si a unei pagini de web/blog ,

Evaluare:

- Evaluare internă: de către echipa de proiect (analiza SWOT, mese rotunde)
- Evaluare externă: aprecierile primite pe blog din partea părinţilor şi a comunităţii locale
- Colecţii, portofolii, diplome, concursuri, minute,proceseverbale,chestionare

Resurse:

- materiale:
  - Baza materială a celor două şcoli (bibliotecile şi sala de sport)
- umane :
  - Elevii, profesorii coordonatori si parteneri, parintii, alte cadre didactice supraveghetori, antrenori, bibliotecari
- temporale:
  - octombrie 2018-iunie 2019
- procedurale:
  - observarea spontană şi dirijată, explicaţia, demonstraţia, investigaţia, povestirea, lucrul în echipă, dezbaterea, experimentul, exerciţiul practic, concursuri, stafete.

Diseminarea activitatilor:

- în școli
- pe siteurile şcolilor
- în revistele de specialitate

Sustenabilitatea proiectului :

Sustenabilitatea se va realiza prin organizarea unor întâlniri în cadrul cărora elevii vor dezvolta abilităţi dobândite pe parcursul derulării proiectului, prin continuarea lecturii de plăcere, prin participarea la concursuri de indemanare, la stafete, jaloane, întreceri , competiţii, etc.

REGULAMENT

1.Fiecare şcoală desemnează echipele (pot fi elevi de la clase diferite).

2.Se verifică existenţa în biblioteca şcolii a titlurilor din bibliografie.

3. Se primeşte bibliografia(lecturile obligatorii), iar elevii vor parcurge lecturile.

4. Pe baza bibliografiei echipele desemnate vor întocmi fişe de lectură, dosare de lectură ce conţin citate semnificative, imagini,desene proprii, fişe de vocabular,etc,

5. Se vor desena portrete ale personajelor întalnite şi se va realiya un puzzle al unei scene reprezentative, apoi vor exersa momente de dramatizare.

6.Profesorii de educaţie fizică vor stabili trasee pentru ştafete şi reguli de desfăşurare a întrecerilor sportive.

7.Se stabiliesc reguli de comportament din timpul deplasării la şcolile gazda şi din timpul desfăşurarii concursurilor.

168. PROIECT DIDACTIC

prof.Ciobotaru Daniela
Școala Profesională „Ionel Teodoreanu”,Victoria, jud.Iași

Disciplina: chimie
clasa: aVIII-a
Tema: Acizi
Titlul lecției: ***Acizii în laborator și în viața omului***
Tipul lecției: Recapitularea și sistematizarea noțiunilor prin realizarea de conexiuni transdisciplinare după principiile cursului de formare “Reading to learn”

Competențe generale (din programă)	*Competențe specifice* (din programă)	*Obiective de învățare*
Explorarea unor fenomene și proprietăți ale substanţelor întâlnite în activitatea cotidiană Evaluarea consecinţelor proceselor și acțiunii substanţelor chimice asupra propriei persoane și asupra mediului înconjurător	Investigarea unor reacții chimice în contexte cunoscute Aprecierea impactului substanţelor chimice asupra organismului și asupra mediului înconjurător Deducerea unor utilizări ale substanţelor chimice pe baza proprietăţilor fizico-chimice - Extragerea informațiilor din texte, desene, scheme, ca surse pentru identificarea caracteristicilor unor substanțe sau fenomene.	Elevul -să scrie corect formulele chimice ale unor acizi anorganici -să efectueze reacții chimice folosind sticlăria de laborator - să determine caracterul acido-bazic și pH-ul unor soluții folosind soluții de indicatori, hârtie de pH, pH-metru -să se acomodeze cu lucrul în echipă; - să prezinte corect informațiile.

Resurse procedurale: conversația, explicația
Metode didactice : copacul cu idei, experimentul de laborator, proiectul prezentat sub formă de ppt, cvintetul
Resurse materiale: fișe, ustensile și substanțe, videoproiector
Forma de organizare: pe grupe
Locul de desfășurare: laboratorul de chimie

Scopul lecției: evaluare formativă prin metode interactive ce va permite exersarea activă și recapitularea unor informații primite recent, făcând posibilă înțelegerea și fixarea cunoștințelor fără niciun efort de memorare. Învățarea se face în mod simplu, aproape natural prin conexiuni transdisciplinare.

Desfășurarea lecției

Etapele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Timp	Strategii/Metode folosite	Ce urmărim?
Warm up?	*Propune* elevilor un joc *Îmi place de mine atunci când….* Profesorul începe jocul, pentru a da un exemplu elevilor.	*Continuă jocul* propus de profesor.	2min	Metodă de spargerea gheții	Realizarea unui climat relaxant și reconfortant în vederea desfășurării activității ulterioare.
Reactualizarea noțiunilor despre acizi	*Explică* elevilor că fiecare grupă va formula ideea desprinsă din textul sau imaginea ce conține informații despre acizi.	Cu propriile cuvinte, *precizează* ideea principală, *notând*-o pe o foaie decupată sub forma unei frunze. Reprezentantul grupei citește răspunsul și va lipi materialul în copacul schițat pe tablă.	5min	Copacul ideilor	Implicarea activă a elevilor din fiecare grupă Exersarea creativității
Dirijarea procesului de aprofundare	*Îndrumă* activitatea de laborator și *verifică* gândirea tehnică a elevilor, dar și formarea abilităților practice.	Fiecare elev *citește modul de lucru.* În cadrul grupei se hotărăște cine *realizează practic*, dacă este necesar cine *scrie ecuația chimică* și cine *formulează concluzia* pe baza observațiilor.	37min	Experimentul de laborator	Abilitatea practică,dar și abilitatea de a formula concluzii pe baza proceselor observate

	Urmăreşte şi apreciază proiectele realizate de fiecare grupă.	*Prezintă proiecte* sub forma documentelor ppt. Temele alese sunt: *Rolul acidului clorhidric în funcționarea stomacului, Acidul din bateria maşinii, Acizii și sănătatea organismului, Ploaia acidă, pH-ul sângelui, pH-ul solului*.		Proiectul, studiind surse bibliografice	Utilizarea corectă a noțiunilor învățate anterior Calitatea prezentării Formarea vocabularului
Feedback	*Evaluează* creativitatea elevilor	Elevii din grupă *cooperează pentru realizarea poeziei* de cinci versuri a cărui temă sunt acizii.	5min	Cvintetul	Sintetizarea informației în exprimări concise care descriu subiectul. Un exemplu: *Acidul sulfuric* *Lichid, incolor* *Reacționează, ionizează,deshidratează* *Electrolit pentru bateria maşinii* *Puternic*

Fișă de lucru pentru reactualizarea cunoștințelor

Fiecare grupă lucrează pe fișă cu text diferit(un exemplu de fișă)

Citește următorul text(Leonid Petrescu, *Experiențe pentru chimiștii amatori*, Ed.Tineretului,București,1963)

1 .- Și acum, o altă minune! anunță vrăjitorul.Oțelul care plutește pe apă.

-Bine... dar oțelul nu poate să plutească! spuse cineva din sală. E doar mai greu decât apa și se lasă la fund.

-Aha! Dar transatlanticele? Vapoarele? Ele cum plutesc? interveni Tică.

- Să-ți explic, răspunse colegul său. Ele plutesc la fel cum plutește pe suprafața apei o tavă cu marginile ridicate. Vapoarele deplasează un volum de apă a cărui greutate e egală cu greutatea lor, de-aia plutesc. Altfel, s-ar lăsa la fund ca un bolovan.

- Ei bine! Zise vrăjitorul. Iată un ghem de sârmă pe care o să-l arunc în acest cilindru. Cade la fund?

-Cade!

-Să vedem!

-Și vrăjitorul aruncă ghemul de sârmă într-un cilindru de sticlă înalt, plin cu un lichid transparent, ca apa. Sârma căzu la fund,dar îndată se ridică, stătu o clipă la suprafață, apoi căzu și mereu așa mai departe.

Formulează ideea principală.

Răspunsul așteptat - lichidul nu este apa ci un acid care reacționează cu fierul din oțel rezultând hidrogenul, un gaz mai ușor decât aerul, care ridică ghemul de sârmă la suprafață. Ideea notată pe foaie: metalele aflate înaintea hidrogenului în seria de activitate scot hidrogenul din acizi. Competența specifică vizată este *extragerea informațiilor din texte, desene, scheme, surse pentru identificarea caracteristicilor unor substanțe sau fenomene.*

Fișă de activitate experimentală

Fiecare grupă de elevi va avea de lucrat câte un experiment și va formula concluziile pe baza observațiilor(un exemplu)

Reacția sărurilor cu acizii($CaCO_3$ cu HCl)

Într-un pahar Erlenmeyer de 100 ml, introdu 1-2 spatule de $CaCO_3$, adaugă aproximativ 50 ml soluție de HCl și astupă repede paharul cu un dop prevăzut cu un tub de legătură conectat la o seringă al cărui piston este împins până la capăt. Urmărește fenomenele din pahar și explică modificarea poziției pistonului în timp.

După realizarea experimentului răspunsul așteptat este că reacția dintre un acid și un carbonat este un proces cu efervescență din care rezultă CO_2. Gazul ia forma vasului în care este închis deplasând astfel pistonul seringii.

.

Bibliografie

1. Oprea Crenguța Lăcrămioara, Strategii didactice interactive, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008
2. Pruteanu Laura Mihaela, Metode interactive folosite în studiul chimiei, Rovimed Publishers, Bacău, 2010
3. Asociația Română de Literație, Curriculum de bază pentru formarea continuă a profesorilor din învățământul obligatoriu în domeniul literației la disciplinele de studiu, Caietul profesorului,2017
4. Programe școlare nr.3393/28.02.2017

169. EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN DEZVOLTAREA DEPRINDERILOR LUCRATIVE LA ELEVII CU DIZABILITĂȚI, PRIN UTILIZAREA MATERIALELOR RECICLABILE

CÎRNEANU IOANA – ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3
CUDAN CAMELIA – ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3

MOTTO: „Lăsaţi copilul să vadă, să audă, să descopere, să cadă, să se ridice şi să se înşele. Nu folosiţi cuvinte când acţiunea, faptul însuşi, sunt posibile."
Johann Heinrich Pestalozzi

Problema integrării sociale a copiilor cu dizabilități este una de o importanță majoră pentru societatea românească actuală. Dezvoltarea unei societăți incluzive pentru persoanele cu handicap în general și pentru copiii cu dizabilități în special reprezintă o prioritate.

Formarea deprinderilor de viață și a unor comportamente ecologice prin desfășurarea unor activități cu caracter practic este o condiție sine qua non în evoluția societății viitoare și realizarea unui echilibru între om și mediul înconjurător.

Recunoscând faptul că orice proces de readaptare a unei persoane cu deficiențe ar trebui să țină cont de măsurile care favorizează autonomia sa personală și/sau asigură independența sa economică și integrarea sa socială cea mai complexă posibil, trebuie incluse și dezvoltate programe de readaptare, măsuri individuale și colective care să favorizeze independența personală, care să-i permită să ducă o viață cât mai normală și completă posibil.

De aceea, considerăm necesară derularea de proiecte educaţionale ce îşi propun sprijinirea şi implicarea elevilor cu dizabilităţi în activităţi educative extraşcolare prin care să se dezvolte deprinderi practice de muncă, prin utilizarea materialelor reciclabile, care le sunt la îndemână și facil de obținut.

În acest sens proiect educational ,,AȘA DA, AȘA NU!" desfășurat în unitatea noastră de învățământ, cuprins în Calendarul Activităților Educative Municipale, aflat la a V-a ediție, vine să susțină și să implementeze în mod practic dezvoltarea unor deprinderi de muncă la elevi, prin utilizarea materialelor reciclabile, contribuind astfel la rezolvarea unora din problemele specifice de mediu.

DESCRIEREA PROIECTULUI

OBIECTIV GENERAL

- Dezvoltarea deprinderilor de abilitare practică, dobândirea flexibilităţii pentru o activitate lucrativă, care să permită la nevoie facilitarea inserţiei pe piaţa muncii a persoanelor cu nevoi speciale.

SCOP

- Proiectul se adresează şcolarilor cu dizabilitati, cadrelor didactice, părinţilor şi comunităţii locale în vederea oferiri de alternative integratoare prin activităţi specifice de terapie ocupaţională chiar în timpul şcolarităţii, care să permită crearea condiţiilor egale/echitabile de acces la educaţie, pentru dezvoltarea deplină a potenţialului personal şi reducerea inegalităţii şi a excluziunii sociale.

OBIECTIVELE SPECIFICE ALE PROIECTULUI

- Formarea deprinderilor practice de lucru, prin derularea activităţilor de terapie ocupaţională,
- Dezvoltarea deprinderilor motorii la elevii cu dizabilități prin activităţi practice,

- Realizarea de produse finite din materiale reciclabile,
- Creşterea stimei de sine și a gradului de adaptabilitate socială,
- Dezvoltarea abilităţilor de viaţă independentă.

Pe toată perioada desfășurării activităților din cadrul proiectului este vizată realizarea de obiecte utile confecţionate din materiale reciclabile și care să poată să reprezinte la un moment dat o sursă de venit și de asigurare a unei independențe pentru elevii cu dizabilități.

În cadrul proiectului sunt instruiți profesori din unități partenere, prin prezentarea tehnicilor de baza și de realizare a obiectelor propuse, astfel încât aceștia să poată forma elevii din alte școli.

REZULTATE AȘTEPTATE

- O colecție de modele de bune practici în domeniul metodelor de lucru specifice terapiei ocupationale;
- Formarea deprinderilor lucrative prin activități de terapie ocupațională la elevii cu dizabilități;
- Formarea abilităților de viață independentă și a unor deprinderi antreprenoriale;
- Creşterea nivelului de adaptabilitate socială prin activități de socializare;
- Realizarea de produse finite de calitate în urma desfășurării activităților cuprinse în proiect;
- Formarea de comportamente ecologice prin exersarea activităților de protejare a mediului.

ACTIVITĂȚI DE PROMOVARE ȘI MEDIATIZARE

- Articole de mediatizare a proiectului pe site –ul şcolii, facebook, didactic.ro.;
- Organizarea de expozitii reunind fotografii şi produse ale activităților derulate, care reflectă exemplele de bună practică împărtășite;
- Prezentarea rezultatelor în cadrul consiliilor profesorale şi ale comisiilor metodice.

MONITORIZAREA ŞI EVALUAREA PROIECTULUI

- Proiectul va fi evaluat din punct de vedere al impactului asupra elevilor şi comunităţii şcolare, al rezultatelor obţinute şi al sustenabilităţii pe termen lung. Se vor analiza aspectele pozitive înregistrate, punctele tari şi punctele slabe ale proiectului.
- Metodele şi instrumentele de evaluare privesc : cuantificarea numărului de participanţi şi participarea acestora la activităţi, analiza documentelor, jurnalul proiectului. La finalul fiecărei activități, coordonatorii de proiect de la nivelul şcolilor partenere vor realiza un portofoliu cu rezultatele înregistrate. Acestea vor fi transmise în format electronic/poştă, şcolii coordonatoare.
- Evaluarea finală a proiectului privind impactul acestuia se va realiza prin chestionare transmise părinţilor, profesorilor şi partenerilor.

SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

- Elevii vor putea realiza pe baza abilităţilor şi deprinderilor de abilitare manuală formate, obiecte şi produse calitative care vor putea fi valorificate;
- Realizarea de ateliere de creație în care se folosesc metodele de lucru însușite;
- Derularea proiectului la nivel naţional;
- Diseminarea rezultatelor obţinute pe site-urile școlilor colaboratoare;
- Colaborarea cu asociaţii şi organizaţii pentru susţinerea de acţiuni comune ulterioare;

BIBLIOGRAFIE:

Alois Gherguț, Ciprian Ciobanu – Elaborarea și managementul proiectelor în serviciile educaționale. Ghid practice, Ed. Polirom, 2009

170. STRATEGII DIDACTICE ÎN PREDAREA ATRIBUTULUI

Prof.Cojocariu Raluca-Mihaela, Şcoala Gimnazială Titeşti,Vâlcea

La clasa a VII-a, la predarea atributului am urmat modelul Alinei Pamfil: Evocare / Structurarea conceptului(constituirea sensului) / Reflecţia.

Am parcurs un demers dialectic, definind simultan atributul adjectival şi atributul pronominal.

Am folosit metode precum : Ştiu / vreau să ştiu / am învăţat, conversaţia euristică, explicaţia, exerciţiul, învăţarea prin descoperire.

Astfel am realizat la tablă un tabel cu trei rubrici : Ştiu / vreau să ştiu / am învăţat.

În etapa de evocare am reactualizat prin brainstorming definiţia atributului pe care au trecut-o în rubrica ***Ştiu***.

În etapa de constituirea sensului (structurarea conceptului) am scris pe două coloane exemple cu atribute pronominale, respectiv adjectivale, insistând asupra atributelor adjectivale exprimate prin adjective pronominale, observând de-a lungul timpului dificultăţile pe care elevii le întâmpină în a le diferenţia.

Atribute pronominale	*Atribute adjectivale*
*Florile **de la noi** au bucurat-o.*	*Florile **colorate** o bucură.*
*Copilul **ei** a răcit.*	*Copilul **bolnav** nu a venit la şcoală*
*Copacii **lor** au înflorit.*	*Pomii **înfloriţi** sunt frumoşi.*
*Fetele **acelora** sunt silitoare.*	*Fetele **acelea** sunt silitoare.*
*Copii **alor tăi** vin de sărbători acasă.*	*Copiii **tăi** vin de sărbători acasă.*
*Dorinţa **fiecăruia** era să câştige.*	***Fiecare** copil dorea să câştige.*
*Nu era problema **nimănu**i plecarea ei.*	***Niciun** copil nu a plecat.*

Prin conversaţia euristică am observat diferenţele dintre cuvintele subliniate în enunţurile date şi am trecut în rubrica *Ştiu* tot ce ştiau copiii legat de atributul adjectival şi de cel pronominal, iar în rubrica *vreau să ştiu* am trecut toate neclarităţile legate de diferenţierea celor două tipuri de atribute, neclarităţi ce au fost descoperite şi pe parcursul analizării propoziţiilor din cele două coloane de pe tablă.

Am formulat apoi împreună cu elevii definiţia atributului pronominal şi a celui adjectival.

Am reluat câteva exemple pentru a vedea diferenţa dintre atributele exprimate prin adjective pronominale şi atributele pronominale exprimate prin pronume posesive, demonstrative şi nehotărâte.

După ce am stabilit cu ajutorul explicaţiei diferenţa dintre acestea, am trecut la o serie de exerciţii de recunoaştere a celor două tipuri de atribute şi de recunoaştere şi justificare.

Folosind *problematizarea* le-am cerut elevilor să justifice de ce încadrează un exemplu la un anumit tip de atribut. Ex. :Cartea *lor* e nouă. Le-am cerut să-mi argumenteze de ce *lor* este considerat atribut pronominal şi nu adjectival.

La etapa de reflecţie am reluat paşii lecţiei pe modelul “la început....” ; „apoi .....”; „la final...”. Tot ce am lămurit au trecut în rubrica ***am învăţat***.

Pentru etapa de evaluare, elevii au avut de realizat un eseu de cinci minute în care să folosească trei atribute adjectivale exprimate prin adjective pronominale diferite şi trei atribute pronominale.

În această zi am observat interesul elevilor să găsească repede răspunsul la nelămuririle lor pentru a le trece în rubrica ***am învăţat***,ceea ce mi-a demonstrat receptivitatea elevilor la metodele activ-participative.Implicarea lor a dovedit că învaţă cu interes atunci când metodele de lucru sunt variate şi că eu îmi pot atinge mai bine obiectivele propuse la începutul lecţiei.

În predarea atributului substantival la clasa a VII am urmat modelul ,,învăţării directe sau explicite” prezentat şi în cartea Alinei Pamfil şi formulat de J.Giasson.

Momentele lecţiei au fost sintetizate prin următoarele întrebări :

1. Ce cunoştinţe urmează a fi învăţate ?
2. De ce este necesară învăţarea lor ?
3. Cum se va realiza învăţarea ?
4. Învăţarea noilor cunoştinţe.
5. Când pot fi aplicate cunoştinţele învăţate?

Prima etapă a lecţiei a reunit răspunsurile la primele două întrebări : Ce cunoştinţe urmează a fi învăţate ? De ce este necesară învăţarea lor ?

Astfel, am discutat cu clasa folosind explicaţii despre importanţa cunoaşterii atributului substantival ce se împarte în mai multe subcategorii, iar discuţia a vizat, totodată, şi modul în care va fi cunoscut, paşii prin care va fi abordat.

Le-am spus că mai întâi vom porni de la definiţie, apoi vom ilustra definiţia cu exemple, vom trage primele concluzii, după care vom face exerciţii de recunoaştere, de recunoaştere şi analiză, iar în cele din urmă vom observa importanţa însuşirii noilor cunoştinţe.

A doua secvenţă s-a organizat în jurul celei de-a treia întrebări şi a constat în înţelegerea propriu-zisă a conceptului. Am dat definiţia atributului substantival folosind brainstormingul. Apoi, apelând la conversaţia euristică şi brainstorming am formulat exemple cu atribute substantivale în diferite cazuri :

Atribut substantival prepoziţional în acuzativ *: Cadoul **de la prietana** ei a bucurat-o mult.*
Atribut substantival genitival : *Cartea **Mariei** este nouă.*
Atribut substantival prepoziţional în genitiv : *Lupta **împotriva corupţiei** s-a înteţit.*
Atribut substantival în dativ : *Ion, nepot **mamei**, vine la noi.*
Atribut substantival prepoziţional în dativ :*Reuşita **datorită muncii** a bucurat-o.*

De asemenea, elevilor li s-a amintit că atributul substantival nu se expimă doar prin substantiv, ci şi prin numeral cu valoare substantivală,iar ei, apelând la cunoştinţele anterioare, au formulat enunţuri care să ilustreze această funcţie a numeralului :

Numeral cardinal: *Banii **de la cei doi** mi-au ajuns.*
Numeral ordinal : *Observaţia **ultimului** este corectă.*
Numeral colectiv : *Mi-au plăcut compunerile **amândurora.***

Apoi am discutat fiecare exemplu în parte. Elevii au fost rugaţi să justifice cazul fiecărui atribut, căci, apelând la întrebări problematizante, mi-am propus să înţeleagă diferenţa dintre atributele substantivale în diferite cazuri.

Am apelat apoi la jocul „Găseşte-i perechea”. Pe nişte bileţele am notat exemple cu atribute substantivale în cazuri diferite, iar pe altele am notat analiza corectă. Elevii trebuie să găsească analiza corectă pentru exemplele de pe biletul lor. Am încercat astfel să înlocuiesc exerciţiile de analiză clasică cu un joc care să le stârnească dorinţa de a afla adevărul.

Ca o curiozitate, le-am menţionat că ceea ce ei au învăţat drept atribut substantival prepoziţional(*Doctorul **Popescu** m-a operat*.) în GALR este tratat separat.

A treia secvenţă s-a organizat în jurul ultimei întrebări şi le-am prezentat posibilităţile de valorificare a cunoştinţelor însuşite.

Le-am explicat cât este de important să diferenţieze corect atributele substantivale în cazurile acuzativ, dativ, genitiv, nu doar în vederea evaluării de la finalul lecţiei, ci şi în folosirea curentă a acestora.

Ca evaluare, la finalul lecţiei, elevii au avut de realizat un eseu de cinci minute în care să folosească câte un atribut substantival în fiecare caz învăţat.

Ca temă elevii au primit exerciţii din manual.

Folosind metode variate, am observat că elevii au participat activ la lecţie şi şi-au însuşit cunoştinţele,manifestând interes pentru învăţarea prin joc,deşi au existat şi elevi care au avut tendinţa să nu ia lucrurile în serios în timpul unor astfel de exerciţii.

171. PROIECT EDUCAȚIONAL „ ÎNTÂLNIRE CU SCRIITORI CONTEMPORANI – TINCUȚA HORONCEANU-BERNEVIC ȘI PRIETENII SĂI”

AUTOR: AURA COMORAȘU
PROFESOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ
ȘCOALA GIMNAZIALĂ SASCUT, BACĂU

A R G U M E N T

Misiunea educativă a literaturii, aceea de „artă a cuvântului”, este unanim recunoscută datorită multiplelor ei valenţe estetice, morale, intelectuale şi emoţionale.

În procesul de receptare a operei literare de către elevii din gimnaziu, performanţele lor în comunicarea orală şi scrisă, în înţelegerea şi asimilarea valorilor literare sunt influenţate de modelul de lectură propus de profesor, deci de calitatea actului critic efectuat de acesta în ipostaza de mediator între operă şi elevii săi. Este necesar ca profesorul să aibă capacitatea de a conduce elevii spre descoperirea semnificaţiilor textelor studiate, a structurii şi valorii acestora, a artei scriitorului pentru o mai bună receptare a textelor studiate.

Profesorul este intermediarul între elevi şi scriitori, el joacă un rol esenţial de iniţiere a elevilor în tainele lecturii.

Studierea textului literar în clasele gimnaziale trebuie să se realizeze printr-o manieră complexă, care prevede atât comprehensiunea, receptarea, analiza, interpretarea şi aprecierea celor citite, cât şi transferul achiziţiilor literar-artistice şi lingvistic-comunicative în situaţii noi, desprinse din viaţa de zi cu zi.

Cheia succesului într-o societate democratică este capacitatea de a comunica, de a relaţiona cu semenii tăi.

Activităţile extracurriculare sunt cu atât mai recomandabile cu cât vârsta copiilor de preadolescenţă îi face mai deschişi la nou şi la diversitate. Acum ei au capacitatea maximă de atractivitate şi angajament în activităţi ce le stimulează creativitatea.

Tocmai această latură creativă a lor dorim să o dezvoltăm într-un proiect educaţional,în parteneriat cu Uniunea Scriitorilor Romani. Mai mult decât orice activităţi, activităţile incluse în domeniul “educaţie estetică” (educaţie plastică şi educaţie muzicală), constituie cadrul şi mijlocul cel mai generos de activare şi stimulare a potenţialului creativ. Arta îl pregăteşte pe copil să trăiască în frumuseţe, în armonie, să respecte frumosul şi să vibreze în faţa lui.

În acest sens, scopul educaţiei literar-artistice este să-i înveţe pe elevi să se orienteze autonom în peisajul cultural pe care-l reprezintă opera literară, să ştie a resemnifica permanent faptele de cultură. Influenţa educativă a literaturii se realizează prin imaginile artistice ale operei literare, prin limbajul artistic, care, vehiculând idei şi sentimente, creează şi atitudini adecvate faţă de valorile estetice. Literatura artistică recreează realitatea în toată complexitatea ei, de aceea profesorului de limba şi literatura română îi revine rolul de a educa, de a forma elevul-cititor.

Rolul profesorului de limba şi literatura română constă în apropierea elevului de faţetele estetice ale creaţiei artistice, oricare ar fi modul lor de interpretare.

Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a recepta valoarea artistică a unei opere literare solicită educarea sensibilităţii literare, formarea gustului literar, însuşirea spiritului critic etc., fapt posibil de realizat prin exersare în baza textelor artistice.

Este foarte important,anume faptul că literatura, în general, şi textul artistic, în special, presupune o simbioză involuntară între elementele componente ale artei, fie ele vizibile sau doar sugerate. De asemenea, cultura literar-artistică a elevilor poate fi realizată anume prin intermediul textului artistic, unde se împletesc diferite genuri de artă, deoarece (subliniem) arta

produce frumosul, reflectând o anumită realitate, conferind obiectelor formă; cultivă expresia, suscită trăiri estetice etc.

Ajungem, aşadar, la concluzia că educaţia literară temeinică presupune înţelegerea operei literare în profunzimea ei atât sub raportul mesajului şi al conţinutului de idei şi sentimente, al imaginii artistice, cât şi sub aspectul valorilor artistice complexe, din care considerente este necesar de a reda predării literaturii în şcoală orientarea pe care o cere contextul preocupărilor moderne, inovative pentru educaţia literar-artistică a elevilor.

DESCRIEREA PROIECTULUI:

G R U P Ţ I N T Ă

Beneficiari direcţi: Elevi din clasele a VII-a A, a V-a ,a VI-a A si a VIII-a A

Beneficiari indirecţi: Părinţii, Şcoala, Uniunea Scriitorilor.

RESURSE UMANE: - elevii claselor V-VIII; profesori de specialitate; parintii copiilor;
- scriitori contemporani.

RESURSE MATERIALE:

-consumabile,albume,aparat de fotografiat,videoproiector,machete, planşe, lucrari de specialitate,calculator etc.

DURATA: 23 noiembrie 2015

METODE: dezbaterea,conversaţia, demonstraţia,explicaţia, etc.

INIŢIATORI PROIECT:

Prof. Aura Comoraşu, Limba şi literatura română

lov7upauris@yahoo.com.

PARTENERI:

- Uniunea Scriitorilor din România-Filiala Bacău
- Complexul Muzeal „ Iulian Antonescu" Bacău
- Centrul de Documentare şi Informare "Gheorghe Apostol", Sascut
- Biblioteca Judeţeana „Costache Sturdza" , Bacău

INVITAŢI: Scriitoarele D-na Tincuţa Horonceanu Bernevic, membra în Uniunea Scriitorilor din România-Filiala Bacău avand ca invitaţi pe D-na Viorica Băluţă şi D-na Mirela Bălan.

ECHIPA DE PROIECT:

Coordonatorii de proiect: Prof. Comoraşu Aura

Director, Prof. Sandu Ionela

CADRE DIDACTICE IMPLICATE:

Dir. Adj. Prof. Stanciu Carmen, Consilier educativ: Prof. Pârvan Anca, Responsabil comisie metodica - Prof. Cerbu Gabriela, Prof. Tãbuscã Zînica, Prof. Diaconu Alina, Bibliotecar: Cruceanu Alina.

S C O P

Formarea şi dezvoltarea capacităţii de a recepta valoarea artistică a unei opere literare, educând sensibilitatea literara si formand gustul
literar prin însuşirea unui spirit critic.

O B I E C T I V E S P E C I F I C E:

- dezvoltarea gustului pentru lectură;
- conştientizarea valorii artei şi a manifestărilor ei specifice în diverse medii culturale;
- conştientizarea rolului împletirii literaturii cu arta plastică şi muzica în formarea lor ca oameni;
- dobândirea unor comportamente adecvate în diverse situaţii;
- formarea unei atitudini corespunzatoare valorilor umane;
- consolidarea cunoştinţelor despre poezia si proza literara contemporana;
- însuşirea spiritului critic;

ACTIVITATE - ÎNTÂLNIRE CU SCRIITORI CONTEMPORANI

R E Z U L T A T E A S T E P T A T E:

- cu sprijinul cadrelor didactice şi a invitatilor, pe cât posibil:
    - implicare din partea elevilor şi responsabilitate pentru fiecare temă stabilită;
    - comportament corespunzator situaţiei în care ne aflăm;
    - relaţionare şi cu altepersoane care colaboreaza cu Uniunea Scriitorilor;
    - îmbogăţirea achiziţiilor în ce priveste cultura generală;

BUGET:
Cheltuieli pentru realizarea proiectului (transport Bacau-Sascut, materiale) : 450 Ron.
M E D I A T I Z A R E:

- prin www.didactic.ro
- corespondenţa cu părinţii ;
- comisii metodice;
- portofoliul proiectului;
- expunerea lucrărilor realizate;
- publicarea în revista şcolii;

E V A L U A R E:

- diplome din partea organizatorilor, pentru elevi şi cadre didactice

Bibliografie:

- Crenguţa,Oprea, Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008, p. 206.
- Cucoș, Constantin, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași, 1998, p. 159.
- Neacșu, Ioan, *Instruire și învăţare*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999, p. 57.

172. PROIECT DIDACTIC

Propunător: Constantin Cristina – profesor de sprijin
Şcoala : Şcoala Gimnazială Petreşti
Clasa: a V - a, grupa de lucru: 3 elevi cu CES
Aria curriculară: Matematica şi ştiinţe
Obiectul: Matematică
Subiectul: Exerciţii cu fracţii
Tipul lecţiei: Consolidare şi fixare de cunoştinţe
Scopul:

- Dezvoltarea raţionamentelor logico-matematice vizând rezolvarea de exerciţii;
- Formarea limbajului matematic;
- Diminuarea tulburărilor de învăţare la matematică;

Competenţe generale:

2. Utilizarea numerelor în calcule elementare;

Competenţe specifice: / din curriculum adaptat

2.1. – Recunoaşterea numerelor naturale din concentrul 0 -1000 şi a fracţiilor;
2.4. – Efectuarea de adunări şi scăderi de numere naturale în concentrul 0 – 1000 sau cu fracţii cu acelaşi numitor;

Obiective operaţionale(competenţe derivate): Pe parcursul şi la sfârşitul activităţii toţi elevii vor fi capabili:

a) cognitive:

2.1.1. - OC_1 - să definească noţiunea de „fracţie”;
2.1.2. - OC_2 - să denumească termenii fracţiei;
2.1.3. - OC_3 - să scrie corect fracţii după reprezentări grafice;
2.1.4. - OC_4 - să reprezinte grafic unităţi fracţionare sau fracţii date pe diferite mulţimi model;
2.4.1. - OC_5 - să calculeze suma şi diferenţa a două sau mai multor fracţii care au acelaşi numitor;

b) afective:

OA_1 – să manifeste o atitudine pozitivă/afectivă – participativă pentru rezolvarea exerciţiilor şi problemelor;
OA_2 – să prezinte interes în utilizarea numerelor şi a calculelor în viaţa cotidiană;

c) psihomotorii:

OP_1 – să îşi dezvolte coordonarea oculo-motorie prin scrierea corectă în fişe;
OP_2 – să discrimineze vizual şi auditiv conţinutul exerciţiilor ;

Obiective terapeutice:

OT_1 – Stimularea şi dezvoltarea atenţiei, gândirii şi limbajului;
OT_2 – Stimularea încrederii în propria persoană;

Modalităţi de organizare: frontal, individual;

Strategii terapeutice:

- valorificarea experienţei elevilor;
- lauda/dezaprobarea;
- acordarea de ajutor/îndrumare diferenţiată;
- încurajarea autoaprecierii şi aprecierii reciproce;

Strategii didactice:

a) Metode şi procedee didactice: - conversaţia, conversaţia euristică, explicaţia, exerciţiul, munca independentă, problematizarea, jocul didactic, observaţia dirijată;

b) Materiale didactice şi mijloace de învăţământ: fişe de lucru, creioane colorate, laptop, videoproiector;

Resurse

a) Umane: 3 elevi
b) Temporale: 45 minute
c) Spaţiale: cabinet CDS

Bibliografie

***Programa şcolară de matematică clasa a V - a;
Programa adaptată pentru elevii cu CES integraţi în şcoala de masă;
Manualul de matematică clasa a V -a;
« Ghidul cadrelor didactice de sprijin » - Reninco
http//learningApp.ro

DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII

Etapele activităţii	Ob. op.	Conţinut didactic		Strategii didactice/terapeutice		Timp	Evaluare
		Activitatea cadrului didactic	Activitatea elevilor	Metode şi procedee	Mijloace de învăţământ		
Moment organizatoric	OA_1	Se pregătesc materialele necesare desfăşurării activităţii în condiţii optime. Se prezintă oaspeţii.	Se pregătesc pentru desfăşurarea activităţii. Se prezintă oaspeţilor.	Conversaţia		2’	Evaluare de expresie

Captarea atenţiei	OT_1 OT_2 OA_1 OA_2	Joc - spânzurătoarea Elevii vor descoperii titlul lecţiei jucând spânzurătoarea. 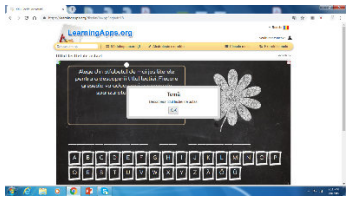	Elevii descoperă titlul lecţiei.	Explicaţia Conversaţia Exerciţiul - joc - lauda/ dezaprobarea	Laptop Videoproiector	4’	Evaluarea frontală Observaţia sistematică
Anunţarea temei noi	OA_1	Se anunţă tema. Se scrie la tablă. Se precizează obiectivele care vor fi expuse.	Elevii ascultă, citesc titlul şi îl scriu în caiete.	Expunerea Explicaţia	Laptop Videoproiector Caiete	2’	Evaluare de expresie Observaţia
Reactuali-zarea cunoştinţelor anterioare	OC_1 OC_2 OT_1 OT_2	Se pun câteva întrebări despre fracţii: - Ce este o fracţie ? - Din ce este formată o fracţie? - Ce ne arată numărătorul ? - Ce ne arată numitorul ? - Citeşte fracţiile următoare : $\frac{2}{5}, \frac{1}{2}, \frac{4}{9}, \frac{4}{6}$	Răspund la întrebări.	Conversaţia euristică Exerciţiul oral - valorificarea experienţei elevilor - lauda/dezaprobarea	Laptop Videoproiector	4’	Evaluarea frontală Observaţia sistematică Aprecierea răspunsurilor
Dirijarea învăţării şi obţinerea performanţei	OC_3 OC_4 OT_1 OT_2 OP_1 OP_2 OA_1 OA_2 OC_3 OC_4 OC_5	Propun elevilor să rezolve exerciţiile din anexa 1. 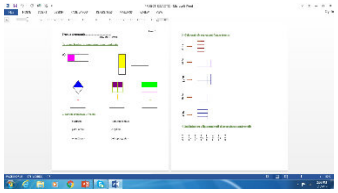 Propun elevilor rezolvarea sarcinilor din anexa 2, “Ciocolata colorată”: reprezentare grafică, iar apoi exerciţii de adunare şi	Rezolvă exerciţiile din fişă. Primesc sprijin din partea mea. Colorează şi scriu în fişă fracţiile obţinute, iar apoi rezolvă exerciţiile propuse.	Conversaţia Explicaţia Munca independentă - acordarea de ajutor Explicaţia Munca independentă Problematizarea	Fişă de lucru Fişă de lucru Creioane colorate	6’ 10’	Evaluare individuală Evaluare scrisă Observaţia Evaluare individuală Evaluare scrisă Aprecierea

	OP_1 OP_2 OT_1 OT_2 OA_1 OA_2 OC_4 OC_5 OP_1 OP_2 OT_1 OT_2 OA_1 OA_2	scădere a fracţiilor. 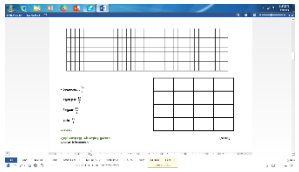 Propun elevilor exerciţiul – joc „Găsește perechea” pe calculator. 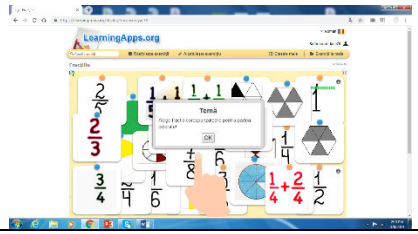	Primesc sprijin din partea mea. Elevii rezolvă sarcinile jocului. Primesc sprijin din partea mea.	Exerciţiul – joc, Observaţia dirijată Sprijin/laudă Explicaţia Problematizarea Observaţia dirijată - acordarea de ajutor - valorificarea experienţei elevilor	Laptop Videoproiector	10’	răspunsurilor Observaţia sistematică Evaluare orală Observaţia sistematică
Asigurarea feedback-ului	OC_3 OC_5 OT_1 OT_2 OP_1 OP_2	Feed-back-ul are loc permanent,pe parcursul întregii ore şi se concretizează prin aprecieri verbale făcute de profesor. Se dau fişele de evaluare. (anexa 3) Se discută rezultatele împreună cu elevii.	Elevii rezolvă exerciţiile din fişă.	Explicaţia Munca independentă	Fişa de evaluare	5’	Evaluare individuală Autoevaluare
Încheierea activităţii	OA_1	Se fac aprecieri asupra felului în care au rezolvat sarcinile şi se mai fac eventuale precizări.	Elevii primesc o ciocolată fracţionată.	Conversaţia - observaţia - lauda -încurajarea autoaprecierii	Ciocolată	2’	Evaluare de expresie Autoevaluare

173. "Toleranța- între virtute și slăbiciune"

Liceul "Demostene Botez" Trușești
Profesor: Costică Simona-Maria

Motivaţia temei: Integrarea abilităţilor de interrelaţionare, în vederea dezvoltării interpersonale şi acceptarii semenilor

Valori şi atitudini:

- Respect şi încredere în sine şi în ceilalţi;
- Recunoaşterea unicităţii fiecărei persoane;
- Receptivitate la emoţiile celorlalţi;
- Valorizarea relaţiilor interpersonale.

Competenţe specifice:

- Să aplice principiile unei comunicări interpersonale pozitive;
- Să demonstreze abilităţi privind comportamentul tolerant.

Obiective:

La sfârşitul activităţii, elevii vor fi capabili :

O1- să definească termenul de "toleranţă";

O2- să identifice cauzele care determină un comportament intolerant;

O3- să exemplifice situaţii de toleranţă/intoleranţă în angrenajul relaţiilor interpersonale, în familie, clasă, societate;

O4- să discrimineze consecinţele posibile ale intoleranţei;

O5- să demonstreze comportament adecvat situaţiilor de toleranţă/intoleranţă.

Strategii de realizare:

a) Forme de organizare:frontal, individual, pe grupe.

b) Metode şi procedee: conversaţia, exemplul, descoperirea, brainstorming, studiu de caz, problematizarea,eseul de 5 minute, joc de rol.

c)Mijloace didactice: fişe de lucru, chestionar, imagini, fişe de autoevaluare.

Desfăşurarea activităţii:

1.Moment organizatoric	-Se consemnează absenţele şi se discută despre problemele curente apărute pe parcursul săptămânii trecute -Se verifică existenţa resurselor materiale -după salutul elevilor şi verificarea prezentei se asigura o atmosferă de respect și prietenie între profesori si elevi, se prezinta tema şi obiectivele acestei lectii(2 min).Deoarece se apropie Ziua Europeană a Toleranţei, 16 noiembrie am ales ca tema pentru astazi Toleranta-între virtute şi slăbiciune
2.Motivarea şi sensibilizarea elevilor,captarea atenţiei:	-exercițiu de spargere a gheții: se propune elevilor sa realizam o poveste :fiecare elev sa spună o propoziţie despre cum se simte astăzi, cum s-a trezit, ce a păţit şi această propoziţie să fie terminată cu dar…., poate…., posibil să….iar colegul să continue cu propoziţia sa.Se continuă astfel pană ce toţi elevii din clasă au participat la poveste (3 min) - Propune elevilor completarea unui organizator grafic care sa definească termenul de toleranţă şi pornind de la definiţiile elevilor se completează planșa, se dă o definiţie a toleranţei , intoleranţa şi se continuă discuţia cu ce inseamna sa fii tolerant cu tine si cu ceilalţi din jur, lucrul pe care îl vom descoperi pe parcusul activităţii de astăzi (5min)

<table>
<tr>
<td> </td>
<td>
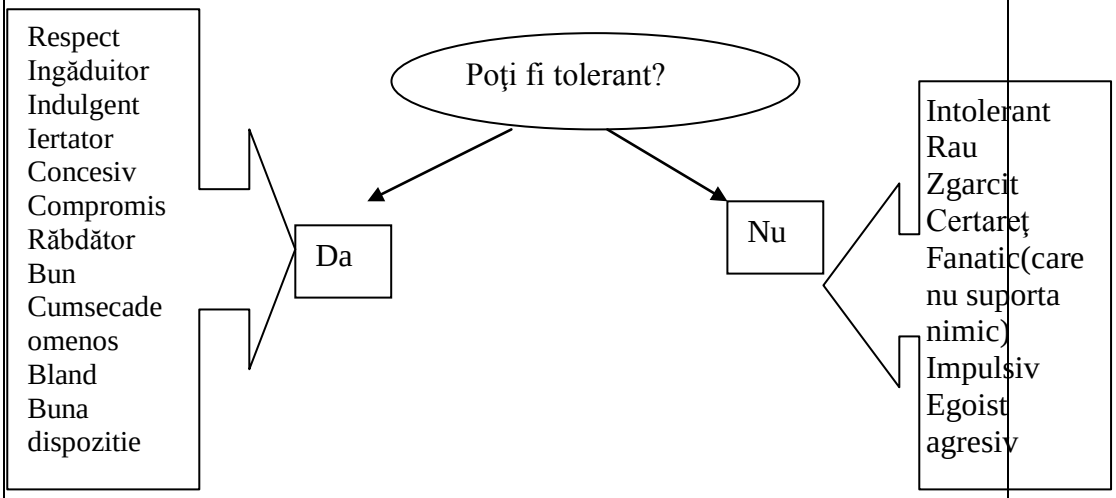

Se defineşte termeul de toleranţă .Elevii vor scrie în caietele de dirigenţie:
Toleranţa= reprezintă o atitudine îngăduitoare faţă de greşeli, iertare totală sau parţială faţă de unele situaţii conflictuale, acceptarea unor situaţii problemă sau o altă definiţie, pe care o intalnim pe prospectul demedicamente Obişnuinţă sau dispoziţie pe care o are organismul de a suporta anumite medicamente, substanţe, condiţii de mediu
Conform dictionarului
Toleranţă (lat. tolerare = a suporta) este un termen social, etic şi religios aplicat la o colectivitate sau la un individ, care defineşte respectul libertăţii altuia, a modului său de gândire şi de comportare, precum şi a opiniilor sale de orice pnatură (politice, religioase etc.).
</td>
</tr>
<tr>
<td>3.Desfăşurarea activităţii
 </td>
<td>-utilizând jetoanele (cu fețe zâmbitoare) se împarte clasa de elevi în 4 grupe şi fiecare grupă va avea la dispoziţie să se gandeasca la un joc de rol, listă de măsuri, desen cu o anumită temă în care se găsească toleranţa/intoleranţa . Se împart sarcinile în plicuri. Fiecare grupă prezintă o situaţie reală, întâmplare din viaţa lor de şcolari : etnie romă, cei care poartă ochelari, elevii noi veniţi din alte sate sau alte şcoli, elevii care provin din familii mai avute sau cazuri sociale. Fiecare grupă are timp la dispoziţie 10 minute pentru a realiza cerinţa.Termenul de expunere este de 20 minute(câte 5 min. fiecare grupă). În timpul expunerii elevii sunt ajutaţi de către profesor.</td>
</tr>
<tr>
<td>4.Feed-back
 </td>
<td>-fiecare grupă prezintă sarcina şi au loc discuţii despre situaţiile de toleranţă – intoleranţă
-pentru a acentua necesitatea acestei atitudini fiecare grupă va avea de făcut un puzzle format din cuvinte decupate care vor forma citate despre toleranţă</td>
</tr>
<tr>
<td>5.Evaluare</td>
<td>- Se propune elevilor un chestionar cu tema: “Suntem toleranţi?”. Odată cu testul de evaluare, elevii primesc şi o fişă de autoevaluare a activităţii</td>
</tr>
<tr>
<td>6. Concluzii
 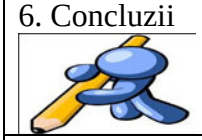 </td>
<td>-concluzii asupra temei şi modului de desfăşurareş se citesc chestionarele şi se dau răspunsurile elevilor participanţi</td>
</tr>
<tr>
<td>7. Aprecieri</td>
<td>Se apreciază lucrul în echipă al celor doua clase de elevi şi se menţionează toleranţa care există între cele două clase
Elevii sunt premiaţi cu insigna “Be good!” şi sunt invitaţi să socializeze.
Următoarea lecţii la dirigenţie va fi:-</td>
</tr>
</table>

Chestionar- “Suntem toleranţi?”
Tolerantţa şi deschiderea către ceilaţti este un subiect dezbătut de toată lumea.Avem câteva întrebări pentru tine ca să-ţi verifici nivelul de toleranţă .Incearcă!

1.In clasa, la tine mai mulţi elevi râd de hainele unui coleg. Tu cum reacţionezi?
a)Mă intreb de ce e atât de amuzant când cineva poartă haine diferite. Nu e o,k. să excluzi pe cineva, nu-i deloc plăcut aşa că mă pun de partea colegului.
b)Nu cred că e corect că râd de el, dar nu spun nimic pentru că altfel ar putea să râdă de mine.
c)Fac şi eu cum fac prietenii mei. Când se râde de cineva, râd şi eu. N-aş vrea să-mi îndepărtez prietenii.

2.Ai un prieten de altă religie care are anumite obiceiuri diferite de ale tale. Ce crezi mai degrabă?
a)Mă intreb dacă religiile noastre au tradiţii asemănătoare. Am putea să vorbim despre asta o dată.
b)Nu îl intreb despre asta. Poate îi spun ceva greşit sau supărător.
c)Nu vreau să stau pe lângă el când are astfel de obiceiuri.

3. In clasa ta exista elevi care s-au născut în altă ţară şi nu vorbesc la fel de bine româna. Care e parerea ta?
a)Nu-i deloc uşor să te muţi într-o ţară străina şi să înveţi limba respectivă.
b)Poate româna e o limba mai grea pentru ei.
c)Sunt leneşi. Dacă s-ar strădui ar putea vorbi mai bine limba.

4.Prietena ta poarta ochelari foarte grosi pentru că are probleme cu ochii. Colegii ei o striga urât şi râd de ea din cauza asta. Tu?
a)Este stupid să râzi de aşa ceva. Ea are oricum multe alte trăsături drăguţe pe care alţii nici măcar nu se obosesc să le observe.
b)Chiar dacă arată mai straniu, n-aş râde de ea.
c)Râd şi eu pentru că arată foarte funny.

Interpretarea rezultatelor:

Răspunsuri majoritatea a)	Răspunsuri majoritatea b)	Răspunsuri majoritatea c)
Ești un model demn de urmat! Te gândești cum se simt ceilalți și te pui des în locul lor, astfel reușești să înțelegi mai bine cum trebuie să reactionezi în anumite situații. Nu ți-e frica să-ți spui părerea și de aceea ai prieteni adevarați pentru ca ei știu ca ești sincer/ă și se poate conta pe tine. Ești un model pentru ceilalți când vine vorba de toleranța	Ești indecis! Te intrebi uneori cum se simt alții în diverse situații si cum e sa fi “diferit”. Din pacate, îți vine greu să iei apararea altcuiva. Ține minte ca lucrurile nu trebuie să le faci singur și ca ai putea să ceri ajutorul prietenilor tăi în situații dificile.	Ai grija! Tu iei decizii în funcție de prietenii tăi. Aceștia sunt probabil foarte importanți pentru tine, dar ține minte cș ei nu au întotdeauna dreptate si poate nu sunt corecți cu ceilalți. Dacă îți sunt prieteni cu adevarat buni, ei îți vor rămâne prieteni chiar și dacă îți vei exprima o alta opinie decât ei.

Fişe pentru grupe:

Grupa “fiţoşii” : Răzvan, Ada, Ema, Emi , Iuliana, Cosmin, Alexandru și Șerban sunt colegi de clasă. Iuliana, Cosmin, Alexandru și Serban fac parte dintr-un grup dezavantajat din punct de vedere financiar au fraţi şi surori mai mici, părinţi bolnavi sau lucrează cu salariul minim pe economie. Ei vin la școala îmbrăcati curat dar nu la modă. Iuliana, Cosmin, Alexandru și Șerban sunt singuri la părinţi, tata este viceprimar, patron de magazin sau au părinți plecați în străinatate și în fiecare zi se îmbracă altfel şi de fiecare dată cu haine la modă. Imaginați-vă o scenetă din viața școlara și prezentați termenul de toleranță.
Ex.1. Într-o pauză Emi îi spune lui Alexandru că dacă ar fi şi el dintr-o familie mai bogată l-ar invita la ziua lui care se va desfăşura la un restaurant şi că trebuie să se îmbrace la „modă”. Aceștia s-au certat.

Ex. 2.La ora de educatie fizică şi sport Iuliana vine îmbrăcată în aceeaşi pantaloni cu care vine la ore. Nu are trening. Ada se oferă să-i dea un trening pe care ea nu-l mai poartă dar precizează că ei nu-i mai trebuie

Ex. 3 Cosmin şi Serban se laudă la şcoala că au petrecut week-end-ul împreună, au fost cu părinîii la pădure, au făcut grătar.Răzvan , chiar daca este dintr-o familie avuta el a stat toata ziua în casă şi s-a jucat pe calculator,s-a uitat la televizor. Nu a mâncat decât cartofi prăjiţi pentru că nu a avut cine să-i facă prăjituri, mama sa e plecată în străinătate şi tatăl său e mai mult la birou.

Grupa"rromii" : În clasa voastră printre elevi există şi patru copii de etnie romă. Cei mai mulţi colegi nu vor să îi primească în grupul lor pentru că nu vor să aibă a face cu aceştia spunând că: „sunt răi, murdari, fură" şi din această cauză se iscă certuri şi bătăi între elevii rromi şi cei români.Realizati un joc de rol in care termenii de toleranta/intoleranta sa fie exemplificati.

Grupa : "ochelarii"o parte dintre colegii voştri poartă ochelari. De obicei acesti elevi nu sunt toleraţi de restul clasei. Prezentati pe o coala mare A1 câteva dintre motivele, pentru care, ceilalţi colegi ar trebui să vă privească normal şi să renunţe la porecle gen aragaz cu patru ochiuri, biciclista, ochelarista,chioara, etc.

Grupa 4: sunteti nou veniti in acesta scoala .Reprezentati printr-un desen, o poezie, un eseu scoala de unde ati venit si cum va doreati sa fiti primiti in colectiv.Expunetăţi oral toleranţa/intoleranţa cu care aţi fost primiţi.

Puzzle

Toleranţa este virtutea omului fără convingeri.
Toleranţa înseamnă acceptarea cu nerăbdare şi bucurie a felului în care ceilalţi caută adevărul.
Cel mai bun rezultat al educaţiei este toleranţa.
Secretul înţelegerii în lume este toleranţa

Fişa de autoevaluare

1. Prin rezolvarea sarcinilor de astăzi am învăţat:
a)…….
b)…….....
2. Dificultăţile pe care le-am întâmpinat au fost următoarele:
a)……..……...
b)…….…
3. Am fost plăcut impresionat/ă de:
a)……
b)……
4. Colaborarea în cadrul grupei ar putea fi apreciată :
a) cu nota……
b) cu calificativul…….....
5. Sentimentele pe care le-am încercat în legatură cu rolul jucat sunt:
a)……..

b)……..

Bibliografie:

Bîrzea,C. (coord.), Dezvoltarea educaţiei permanente în România, Bucureşti, Editura Alternative,1998

Consiliere educaţională, Cluj-Napoca, Imprimeria Ardealului,

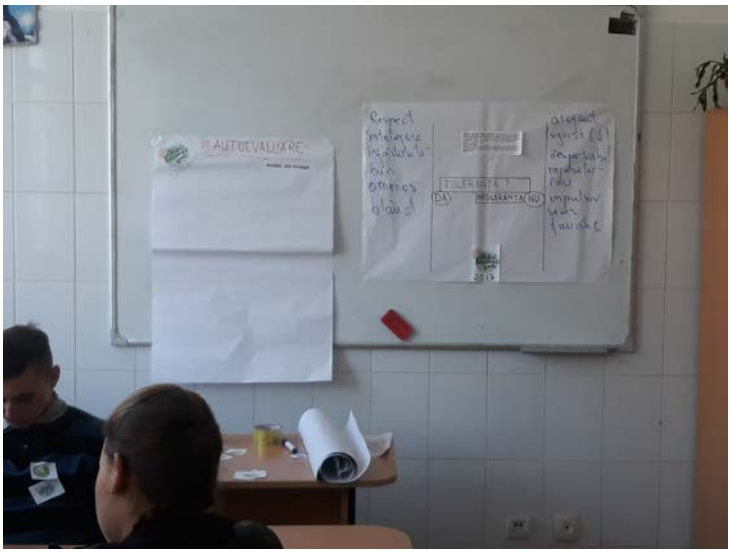

174. LABIRINTUL COPILĂRIEI

profesor DĂNILĂ SIMONA
profesor CIOCAN EMILIA
Școala Gimnazială,, Lucian Grigorescu" Medgidia

Născut pe brațele iernii, noul număr al revistei ,,Labirintul copilăriei" a apărut ca un vis aprins în inima Şcolii Gimnaziale „Lucian Grigorescu" , ea însăşi scânteie de inspiraţie, pasiune, inteligenţă şi dăruire. Voinţa de a crea şi conştiinţa unui drum sigur şi fără de întoarcere au trezit patima cunoaşterii însuşirilor şi posibilităţilor care să ne spună cât de mult preţuim, dar mai ales cât ştim să dăruim. Prin labirinturi aproape de neevitat, progresul se acumulează, cel mai adesea fără să ne dăm seama, și lumea este într-o permanentă schimbare, prin fapte și gânduri.

Este astfel un prilej, pentru toți oamenii şcolii noastre, de a împărtăşi bucuria lucrului bine făcut şi de a contura perspective ce vor deveni, prin munca noastră de echipă, realități pe care ni le dorim. Elevi şi profesori au surprins, în paginile revistei, reuşite ale activității lor comune, drept temelie pentru noi speranțe, ce vor să facă din anii de școală un momente de neuitat în viața fiecăruia. Un ideal atins nu înseamnă altceva decât naşterea altuia nou, un sfârşit ce prinde formele unui nou început, căci cum altfel putem reduce distanța dintre noi şi propriul vis spre desăvârşire?

Gânduri, idei, sentimente, speranțe, împliniri, satisfacții, dorințe, zâmbete, pe toate am dorit să le transmitem prin paginile acestei reviste.

Cu mult entuziasm, colectivul redacțional îşi propune să evidențieze capacitatea elevilor de a se adapta la regulile publicisticii, aducând la lumină trăirile preocupărilor prezente: încercări literare, evenimente şcolare, desene, activități extracurriculare.

În orice caz, am vrea ca acest nou număr al revistei să fie o oglindă a vieţii din şcoala noastră, un mijloc de a ne valorifica talentul, de a ne cunoaşte şi autocunoaşte mai bine, pentru a ne completa cunoştintele, a ne amuza, a intra în competiție, a câştiga, a ne bucura împreună. Pentru a deveni mai buni, cooperanţi, toleranţi şi a păstra mereu vie scânteia de inspiraţie şi harul creator.

Te lăsăm acum, să descifrezi în gând taina revistei.

Bibliografie:

https://scoalaluciangrigorescu.ro/wp-content/uploads/2015/05/Labirintul_copilariei_nr_151.pdf

175. Diseminare Mobilitate Erasmus+KA1-Group Dynamics and Social Skills in the Classroom

Prof. de sprijin/itinerant Diaconu Stela, Școala Gimnazială Specială Targoviște

Cursul Dinamica grupului și abilitătile sociale în clasa a fost organizat in perioada 25.02.2018-03.03.2018 in Grottaferrata, Italia în cadrul proiectului Erasmus plus, KA1-Better teachers for special needs children integration aplicant Școala Gimnazială Specială Targoviște. Cursul a fost susținut de Ulla Salomak, participante au fost țările România, Italia și Finlanda, a oferit experiențe și informații de bază privind dinamica grupului și aptitudinile sociale, instrumentele necesare pentru a observa procesul de grup, crearea unui climat pozitiv în școală și în clasă. Au fost abordate exerciții pentru formarea grupurilor, de analiză a emoțiilor și înțelegere a dinamicii lor în procesul învațării, exerciții propice învațării, exerciții de spargere a gheții, de intercunoaștere, exerciții pentru o bună coeziune de grup(Pânza de păianjen, Împărtășirea lucrurilor care ne plac, Selectarea unor ilustrații care ne reprezintă și motivarea alegerii, Trăsături comune, Alegerea unui animal reprezentativ pentru grup, Prietenul secret, exerciții în aer liber, Ajută persoane cu dizabilități în grup, Imită păpusa Ema, Monstrul, Inventează o poveste cu ajutorul cuvintelor date-exercițiu de scriere creativă, Ghicește visul colegului, Desenează chipul colegului cu mapa pusă pe cap și apoi descrie ce ai desenat, exercițiu de relaxare Obiectul plimbăreț, Bulgăreala, Bing-Bang, jocul Planetele care a pus în evidență apartenența la grupuri similare echipei, jocuri de mimă, teatru de păpuși după o poveste realizată de fiecare grup). Am mers în vizită la Instituto Comprensivo Statale Giovanni Falcone, unde am vizitat clase de elevi si elevi cu cerințe educaționale speciale. Obiectivele turistice vizitate au fost Coloseum, Fontana di Trevi, Muzeul Capitolin, Panteon, Vatican și Roma. S-au folosit noi strategii, materiale inovative, procedee in scopul dezvoltării abilităților sociale.Activitățile desfășurate au urmărit dobândirea de cunoștințe noi referitoare la grupuri și dinamica grupurilor, înțelegerea grupului social. Proiectul Better teachers for special needs children integration a fost realizat cu sprijinul financiar al Comisiei Europene în cadrul Programului Erasmus+.

176. SIGHIȘOARA – ORAȘUL DE BASM

Dincă Nicoleta-Adelina, Școala Gimnazială nr.1 Micești

Materialul powerpoint prezentat vine să completeze textul –suport de la baza lecției, „Sighișoara”, fiind un material de învățare care folosește ca mijloace videoproiectorul și laptopul și care este însoțit pe fundalul activității didactice de un frumos fond sonor ce reprezintă o muzică medievală specifică temei ce urmează a fi pusă în discuție în cadrul lecției. Profesorul păstrează această prezentare pe tot parcursul lecției, începând din etapa de captare a atenției, până la momentul de obținere a performanței.

În structura acestei prezentări, elevii pot observa imagini ale orașului Sighișoara, informații despre acest oraș, hărți care ajută la reperarea localității pe harta României.

Prezentarea începe cu o imagine a orașului Sighișoara și a hărții orașului, se continuă cu un scurt istoric al acestei centru medieval istoric inclus în patrimoniul Unesco, prezentarea unor obiective turistice (prezentarea mai detaliată a unor informații care se regăsesc și în textul din manual), însoțită de imagini (Turnul cu ceas, Turnul Fierarilor, Biserica Mânăstirii, Primăria, Biserica din deal), astfel încât elevii își vor face o imagine clară asupra orașului, cu ajutorul unei călătorii virtuale.

După ce textul este citit din manual, elevii lucrează fișele de lucru din continuarea prezentării, referitoare la sensul cuvintelor și întrebări legate de înțelegerea textului, dar și a informațiilor prezentate în powerpoint. Elevii lucrează pe grupe, câștigătoare fiind grupa care a știut răspunsul la cât mai multe întrebări.

Pentru a duce la îndeplinirea ultimului obiectiv al lecției, de a încadra textul din manual în categoria textelor nonliterare descriptive din etapa de obținere a performanței, elevii iau cunoștință în ultimul slide al prezentării de caracteristicile acestui tip de text, pe care urmează să le aplice pe textul din manual, ținând cont și de informațiile concrete despre existența orașului medieval prezentat.

În concluzie, consider că introducerea acestor mijloace audio-video în structura unei lecții sporește interesul elevilor pentru tema prezentată, aduce un plus de informație pe care elevii o pot reține mai ușor și, totodată, îi ajută pe aceștia să iasă din monotonia unei ore obișnuite de curs și, de ce nu, să se și destindă, ascultând o muzică relaxantă și vizionând imagini deosebite, care îi introduce în atmosfera vie a orașului prezentat.

Surse bibliografice: Imaginile au fost preluate de pe internet. Informațiile au fost extrase de pe site-ul https://ro.wikipedia.org/wiki/Sighișoara și de pe www. didactic.ro.

PROIECT DE LECȚIE

Profesor: Dincă Nicoleta-Adelina

Clasa : a V-a

Obiectul: Limba şi literatura română

Unitatea de învățare: ***Basme***

Text suport: ***Sighișoara***

Subiectul : Textul nonliterar descriptiv

Tipul lecţiei: mixtă (transmitere de noi cunoștințe și consolidare a cunoștințelor)

COMPETENŢE GENERALE:

1. Receptarea textului oral în diverse situații de comunicare
2. Producerea textului oral în diverse situații de comunicare
3. Receptarea textului scris de diverse tipuri
4. Redactarea textului scris de diverse tipuri
5. Manifestarea sensibilității multi- și interculturale, prin valorile promovate în contexte culturale și sociale diverse

COMPETENŢE SPECIFICE:

1.1. Identificarea unor informații esențiale și de detaliu, a emoțiilor, din diverse texte orale, pe teme familiare, monologate sau dialogate
1.2. Deducerea sensului unui cuvânt necunoscut prin raportare la tema textului audiat, la context și/sau la clarificările oferite de interlocutor
1.3. Sesizarea corectitudinii/incorectitudinii gramaticale și fonetice a unui enunț
2.3. Prezentarea unor informații, idei și emoții, pe baza unei structuri – de tip narativ, descriptiv, explicativ – oferite ca model
3.6. Recunoașterea elementelor specifice limbii române, comparativ cu limba maternă, în receptarea textelor continue/discontinue/multimodale, pe teme familiare
4.1. Formularea unui răspuns personal și/sau creativ pe baza unor texte, pe teme familiare, care actualizează tipuri de comunicare artistică/nonartistică
5.1. Manifestarea interesului față de limba română, ca limbă națională.

Competențe derivate:

La sfârșitul activității, elevii vor fi capabili:

1: să identifice cuvinte dintr-o listă de cuvinte din textul citit, cu scopul clarificării sensului acestora, apelând la contextul lingvistic, la dicţionar sau la profesor;
2: să identifice informaţiile esenţiale în urma ascultării textului *Sighisoara*;
3: să asculte texte în limba română, cu accent pe sesizarea pronunţiei corecte şi a intonaţiei.
4: să transcrie și să pronunțe cuvinte cu sunete specifice limbii române: *ţ* şi *i* în diferite poziţii;
5: să relateze fapte şi întâmplări cu caracter personal;
6: să construiască enunțuri cu verbul *a fi* – copulativ, predicativ şi auxiliar;

7: să treacă anumite verbe la indicativ prezent, perfect compus şi viitor;
8: să încadreze textul din manual în categoria textelor nonliterare descriptive.

STRATEGIA DIDACTICĂ

1. *Metode şi procedee* : conversaţie euristică, brainstorming, explicaţia, problematizarea, prezentarea powerpoint, învăţarea prin cooperare, învăţarea prin descoperire, exerciţiul, fond cu muzică medievală specifică .

2. *Forme de organizare a activităţii elevilor*: frontală, individuală, pe grupe.

3. *Materiale şi mijloace de învăţare*: videoproiectorul, laptopul, manualul,caietul,fişele de lucru.

4. *Resurse*: colectiv eterogen de 25 de elevi, capacităţile de învăţare şi cunoştinţele lor anterioare; timp: 50 de minute.

Bibliografie:

1. *Programa școlară pentru disciplina LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiară*, clasele a V-a – a VIII-a, București, 2017.

2. Hedwig Bartolf, *Manual de LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ pentru școlile și secțiile cu predare în limba maghiar*ă, clasa a V-a, Editura Corvin, Deva, 2017.

3. Pamfil, Alina, *„Limba şi literatura română în gimnaziu, Structuri didactice deschise”, ediţia a III-a*, Piteşti, Editura Paralela 45, 2006.

4. Pavelescu, Marilena, *„Metodica predării limbii şi literaturii române, Ghid pentru susţinerea examenelor de definitivare şi de acordare a gradelor didactice”*, Bucureşti, Editura Corint, 2010.

Secvențele instruirii și dozarea timpului		*Conținutul informațional al lecției*		*Resurse*			*Evaluare*
	C. D.	***Activitatea profesorului***	***Activitatea elevilor***	***Metode și procedee***	***Materiale***	***Organiza-torice***	
1. Moment organizatoric **1'**		Se vor asigura condiţiile necesare unei desfăşurări optime a lecţiei şi se expun materialele necesare pentru lecţie.	Elevii iau loc în bănci și își pregătesc materialele necesare lecției.	Conversaţia		Frontal	Observarea sistematică, controlul, autocontrolul
2. Verificarea temei și reactualizarea cunoștințelor ***2'***		Se verifică tema lucrată acasă, atât cantitativ, cât și calitativ.	Elevii solicitați citesc tema.	Conversația	Caietele elevilor	Frontal	Evaluare orală prin sondaj
3. Anunțarea subiectului și a obiectivelor ***2'***		Profesorul le prezintă elevilor competențele derivate pe înțelesul lor și scrie titlul noii lecții la tablă: *Sighișoara*.	Elevii ascultă cu atenție obiectivele și își notează titlul lecției pe caiet.	Explicația	Tabla Caietele elevilor	Frontal Individual	Observare sistematică
4. Captarea atenției **10'**	**3**	Elevii sunt întrebați ce știu despre orașul Sighișoara. Profesorul îi anunță apoi că vor citi o lecție despre acest oraș unic, dar mai întâi vor viziona câteva imagini și vor afla informații noi despre oraș. Pentru a menține treaz interesul elevilor pe tot parcursul lecției, fondul muzical va fi dat de muzică medievală, specifică temei textului ce urmează a fi citit.	Elevii răspund întrebărilor apoi notează titlul lecției în caiete. Elevii urmăresc cu interes materialul prezentat.	Conversația euristică Brainstorming Învățarea prin descoperire Prezentarea ppt Fond muzical	Video-proiector Laptop	Frontal	Observare sistematică a activității și a comportamen-tului elevilor

5. Dirijarea învățării **26'**	**1**	Se realizează lectura textului, apoi elevii sunt lăsați să recitească	Elevii răspund întrebărilor.	Exercițiul	Manual	Frontal	Apreciere verbală
	2	textul pentru a putea răspunde unui set de întrebări care vizează înțelegerea textului (ex. 52, manual). Termenii necunoscuți sunt explicați.		Conversația Explicația	Video-proiector Laptop	Pe grupe	Observarea capacității de a lucra în echipă
	3	Profesorul împarte clasa de elevi în 5 grupe și le spune elevilor că vor lucra în echipă pe fișe de lucru	Elevii se împart în grupe, ascultă explicațiile profesorului și rezolvă sarcinile de lucru.	Problemati-zarea	Fișa de lucru		
	4	ce conțin cerințe de vocabular, pronunție și intonație, forme verbale de mod și timp, valorile verbului „a fi" (***Anexa 1***). Câștigători vor fi		Exercițiul Explicația			
	5	desemnați elevii care răspund la cel mai mare număr de întrebări.		Învățarea prin cooperare			Aprecierea și analiza orală a răspunsurilor formulate de elevi
	6	Profesorul îi întreabă pe elevi care este modul de expunere prin					
	7	care le este prezentat textul citit, ce se descrie în text, dacă textul are un autor cunoscut și dacă folosește un limbaj expresiv.	Elevii recunosc descrierea ca mod de expunere principal, fiind vorba despre descrierea unui oraș. Ei răspund că textul nu are un autor cunoscut și nici nu folosește un limbaj artistic.	Conversația Învățarea prin descoperire	Caietele elevilor Tabla	Frontal	
		Profesorul le precizează elevilor faptul că descrierea poate fi	Elevii notează în caiete noile informații.	Explicația	Tabla	Frontal	

		întâlnită atât în textele literare, cât și în cele nonliterare. Ulterior, acesta le va prezenta elevilor trăsăturile textului nonliterar descriptiv (***Anexa 2***) și le va nota pe tablă sau le va citi din prezentarea Ppt.			Video-proiector Laptop Caietele elevilor		
6. Obținerea performanței **5'**	**8**	Profesorul le dă elevilor o sarcină de lucru individuală: Încadrați textul *Sighișoara* în categoria textelor nonliterare descriptive, ținând cont de caracteristicile acestora.	Elevii își argumentează opinia în scris, apoi citesc răspunsurile.	Exercițiul argumentativ	Caietele elevilor	Individual	Aprecierea și analiza orală a răspunsurilor formulate de elevi
7. Asigurarea feedback-ului şi evaluarea		Are loc permanent pe parcursul lecţiei şi se concretizează prin aprecieri verbale făcute de profesor.	Elevii ascultă și respectă indicațiile profesorului, cer lămuriri dacă este cazul.			Frontal	Evaluare formativă
8. Asigurarea retenției și a transferului **2'**		Profesorul precizează tema pentru acasă:exercițiul 56, pagina 166, din manual: *Prezentați un oraș de basm din țară sau din străinătate!*	Notează tema pe caiete.		Manualul Caietele elevilor	Frontal	

Anexa 1

Fișă de lucru

1. **Care dintre construcțiile de mai jos se găsesc în orașul vostru sau într-un oraș vizitat de voi?**
   biserică, muzeu, școală, cetate, turn, primărie, teatru
   Alcătuiți enunțuri cu aceste cuvinte!

2. **Pronunțați cuvintele! Atenție la litera „ i” !**
   saşi, secolului, Cetății, primei, biserici, astăzi, Sighișoarei, cetăți, Europei, şi, orașului, ceasului

3. **Copiați în caiete cuvintele care conțin litera „ț”.**

4. **Explicați de ce unele cuvinte sunt scrise cu literă mare!**
   Cetatea Sighișoarei este una dintre puținele Cetăți medievale locuite din sud-estul Europei şi singura de acest gen din România.

5. **Prezentați conținutul textului *Sighișoara* (5-6 enunțuri)!**

6. **Alcătuiți forme verbale după model:** a funcționa – funcționează - a funcționat
   A incepe –
   A locui –
   A vedea –
   A se dezvolta –
   A fonda –
   A avea –

7. **Observați verbul „a fi”:**
   Sighișoara *este* un oraș.
   Sighişoara *este* în România.
   Sighişoara *este* frumoasă.
   Sighişoara *este* vizitată de multi turişti.Sighişoara *va f*i vizitată de mulți turişti.
   Construiți enunțuri asemănătoare, folosind în loc de Sighișoara alte orașe!

8. **Tăiaţi forma greşită:**

a. Două fete este/sunt în parc.	**b.** ieste - este	**c.** sînt - sunt
Aseară ei a fost/au fost la teatru.	era – iera	eşti - ieşti
În pauză ieram/eram în curte.	eram – ieram	suntem – suntem

Anexa 2

Oglinda tablei

TEXTUL NONLITERAR DESCRIPTIV

Textul descriptiv este folosit pentru a descrie un loc, un obiect, o fiinţă sau un fenomen.

Descrierea poate fi de două feluri: **literară** și **nonliterară** (științifică).

Textul nonliterar se referă la transmiterea de informaţii corecte şi concrete privind realitatea.

Textul nonliterar descriptiv are următoarele caracteristici:

- transmiterea unor informaţii clare, precise, pe un ton neutru;
- prezentarea realităţii verosimile, veridice;
- obiectivitate (fără implicare afectivă);
- respectarea normelor lingvistice;
- limbaj specializat pe domenii (ştiinţific);
- lipsa mijloacelor artistice (figuri de stil, imagini artistice etc.);
- predomină substantive, adjective, verbe mai puţine.

177. DOR DE LECTURĂ
DRAGOMIR CĂTĂLINA, BIBLIOTECAR
SIMEON GEORGIANA, PROF. LB.ROMÂNĂ
COLEGIUL „FERDINAND I” MĂNECIU UNGURENI, PRAHOVA
FORMULAR DE APLICAŢIE

pentru proiectele ce vor fi cuprinse în Calendarul Activităţilor Educative 2020

Avizat,
Inspector educativ I.S.J./I.S.M.B/PNC_____

A. INFORMAŢII DESPRE APLICANT

Numele instituţiei/unităţii de învăţământ aplicante:	Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu
Adresa completă	Măneciu Ungureni, sat Gheaba, nr.5
Nr. de telefon/fax	0244/295020
Site şi adresă poştă electronică	liceultehnologicmaneciu@yahoo.com; liceulmaneciu.ro
Coordonator/i *(nume şi prenume, funcţie, date de contact)*	Dragomir Cătălina – bibliotecar Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu, 0727883390 Simion Adina – profesor limba română Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu, 0757090281
Numărul cadrelor didactice participante la proiect/nr. total de cadre didactice din unitate	5/70
Numărul elevilor din unitate participanţi la proiect	50
Alte programe/proiecte organizate *(enumeraţi mai jos max. 5 titluri de proiecte, perioada de desfăşurare şi finanţatorul)*	- Simpozionul național „**Modalități și mijloace de includere a problemelor de mediu în cadrul diferitelor arii curriculare”,** cu finanțare locală; - Festival folcloric **„Flori de Munte”**,- Ianuarie-iunie 2019, cu finanțare locală; - **Proiectul POSDRU COMENIUS REGIO** cu finanțare din fonduri europene; - Proiectul educațional **„Mediul ambiental natural, educația prin curriculum integrat unitar”**, cu finanțare locală; - **„Tradiţii şi obiceiuri mănecene”** - 22 decembrie 2018-31 august 2019, cu finanțare locală; - **Sinergii pentru viitor – Centre de incluziune socio-profesională a tinerilor aflați în situație de risc (FRDS – RO10)** - ian. 2015-dec 2016, finanţare – FRDS; - **Erasmus +** - 14 iunie 2018 – 13 iunie 2019, finanţat de Comisia europeană prin programul Erasmus +.

B. INFORMAŢII DESPRE PROIECT

B.1. **Titlul proiectului**: Dor de lectură
B.2. Concurs
B.3. Domeniul cultural artistic – literatură
B4: **Ediţia nr.** I
B5. Locul și perioada de desfășurare a activității principale: Comuna Măneciu, ianuarie - iunie 2020
B6: **Număr participanţi la proiect**: 300

B7: **Bugetul proiectului**:

B7: Bugetul proiectului:

Buget total	Buget solicitat MEN	Contribuţie proprie/alte surse
1000	0	1000

B8: **Proiectul este cu participare: ☐ directă, ☐ indirectă, ☐online.**

C. REZUMATUL PROIECTULUI

Proiectul își propune să trezească interesul unor noi segmente de public, să îndrepte atenția acestora spre a citi și a se documenta cu ajutorul cărţilor şi să realizeze o promovare continuă și eficientă a serviciilor de bibliotecă.

a. Estimăm participarea a 300 de elevi şi 50 de cadre didactice.
b. Concursul se adresează cadrelor didactice și elevilor din județ. Beneficiarii direcți ai acestui proiect sunt elevii care doresc să se apropie din ce în ce mai mult de lectură și de bibliotecă. Beneficiarii indirecți sunt părinții, profesorii, partenerii implicați, precum și comunitatea locală.
c. Activităţile propuse, în ordinea în care se vor desfășura:
    1. Stabilirea echipei de proiect;
    2. Realizarea de parteneriate privind organizarea şi desfăşurarea activităţilor ce vor urma;
    3. Realizarea graficului activităţilor;
    4. Pregătirea concursului;
    5. Înregistrarea înscrierilor;
    6. Desfășurarea concursului;
    7. Evaluare finală.

d. Activitatea principală constă în realizarea unui concurs cu două secţiuni: Creaţie literară și Creaţie artistică, la care vor participa elevii din clasele V - XII și cadrele didactice în vederea stimulării interesului pentru lectură, cât și pentru dezvoltarea abilităţilor artistice. Participanții vor primi premii și diplome conform regulamentului.
e. Impactul educativ estimat asupra grupului țintă: participanţii la proiect vor fi îşi vor dezvolta gustul estetic, creativitatea, spiritul de competiție și de colaborare.

D. PREZENTAREA PROIECTULUI

D.1. Argument justificare, context (analiză de nevoi):

Încă din Antichitate, lectura a întâmpinat cu fiecare epocă obstacole specifice, de la analfabetism, la dificultatea procurării mijloacelor pentru scriere, la barierele lingvistice reprezentate de lipsa traducerilor, greutatea analizării operelor scrise şi până la evoluţia fantastică a tehnologiei. Însă de fiecare dată, lectura a triumfat, fie prin îndepărtarea obstacolelor, dacă facem referinţă la inventarea tiparelor, fie prin forme constructive de simbioză, cum ar fi transferarea lecturii pe suporturi electronice.

Astăzi, când multitudinea de opţiuni este copleşitoare, datoria noastră, ca formatori și ca iubitori de cărţi este să le insuflăm copiilor plăcerea de a citi, interesul pentru cunoașterea universului fascinant aflat între coperţile cărţilor, entuziasmul descoperirii unor lumi mereu noi și interesante, dar și curajul de a crea noi lumi închipuite, de poveste, așa cum afirma Walt Disney: “În cărţi există mai multe comori decât în toate cuferele piraţilor de pe Insula Comorii”.

D.2. Scopul proiectului:

Stimularea interesului pentru lectura individuală şi colectivă, dezvoltarea creativităţii și a simțului estetic.

D.3. Obiectivele specifice ale proiectului:

O.1. familiarizarea cadrelor didactice cu metode noi de stimularea lecturii şi scrierii, ca metode de învățare, atât în activităţi formale, cât și non-formale;
O.2. stimularea gustului pentru lectură;
O.3. consolidarea relaţiilor dintre cadrele didactice din şcolile implicate;
O.4. îmbunătăţirea comunicării orale și stimularea interesului pentru citit - scris;
O.5. dezvoltarea imaginaţiei și a creativităţii;
O.6. formarea unei atitudini de grijă și respect faţă de carte și bibliotecă.

D.4. Descrierea grupului ţintă căruia i se adresează proiectul:
- cadre didactice;
- elevi.

D.5. Beneficiarii direcți și indirecți:
Beneficiarii direcți ai proiectului sunt cadrele didactice și elevii participanți, iar beneficiarii indirecți sunt părinții, profesorii și partenerii implicați, comunitatea locală.

D.6. Durata proiectului:
Ianuarie - iunie 2020

D.7. Descrierea activităţilor:

Activitatea nr. 1

a. Titlul activităţii: Stabilirea echipei de proiect;
b. Data/perioada de desfăşurare: ianuarie 2020;
c. Locul desfăşurării: CDI-ul Colegiului „Ferdinand I", Măneciu;
d. Participanţi: bibliotecarul, membrii Comisiei de Limba și literatura română și directorul adjunct;
e. Descrierea activității:
Propunătorii proiectului convoacă Comisia de proiecte din școală, reprezentanți ai Asociației de părinți, reprezentanți ai Colegiului în vederea comunicării nivelului proiectului și stabilirea echipei de proiect.

Activitatea nr. 2

a. Titlul activităţii: Realizarea de parteneriate cu CCD Prahova, Bisericile din localitate, Muzeul Memorial „Nicolae Iorga", Vălenii de Munte, Asociaţia de părinţi din cadrul Colegiului, S.C. Tymbark S.A. privind organizarea şi desfăşurarea activităţilor ce vor urma;
b. Data/perioada de desfăşurare: februarie 2020;
c. Locul desfăşurării: sediile instituțiilor partenere;
d. Participanţi: echipa de proiect și reprezentanți ai instituțiilor partenere;
e. Descrierea activității: Se vor semna acordurile de parteneriat cu Colegiul „Ferdinand I", Măneciu de către toate instituțiile implicate în proiect.

Activitatea nr.3

a. Titlul activităţii: Realizarea graficului activităţilor;
b. Data/perioada de desfăşurare: februarie 2020;
c. Locul desfăşurării: CDI - Colegiul „Ferdinand I", Măneciu;
d. Participanţi: echipa de proiect;
e. Descrierea activității: se vor stabili perioadele de desfăşurare a activităților din proiect, responsabilii și echipele de lucru pentru fiecare activitate în parte.

Activitatea nr. 4

a. Titlul activităţii: Pregătirea concursului;
b. Data/perioada de desfăşurare: martie 2020;
c. Locul desfăşurării: CDI - Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu;
d. Participanţi: echipa de proiect;
e. Descrierea activității: activitatea constă în stabilirea juriului, atragerea sponsorilor, realizarea de materiale publicitare, afișarea acestora la avizierele din școală și din localitate, publicarea pe site-urile educaţionale, trimiterea de e-mail-uri către unitățile şcolare din județ.

Activitatea nr. 5

a. Titlul activităţii: Înregistrarea înscrierilor pentru participarea pe secțiuni;
b. Data/perioada de desfăşurare: aprilie 2020;
c. Locul desfăşurării: Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu, adrese de e-mail: dragomir_catalina1@yahoo.com, adinabarbu81@yahoo.com;
d. Participanţi: Dragomir Cătălina, Simion Adina;
e. Descrierea activității: activitatea constă în înregistrarea înscrierilor pentru participarea la concurs, pe cele două secțiuni și cele două categorii de vârstă, conform regulamentului concursului.

Activitatea nr.6

a. Titlul activităţii: Desfășurarea concursului;
b. Data/perioada de desfăşurare: mai 2020;
c. Locul desfăşurării: CDI - Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu;
d. Participanţi: elevi, cadre didactice;
e. Descrierea activității: Lucrările participanților vor fi evaluate și premiate în cadrul concursului, conform programului stabilit de către organizatori. Organizatorii vor trimite prin poștă diplomele premianţilor și a cadrelor didactice.

Activitatea nr.7

a. Titlul activităţii: Evaluarea proiectului;
b. Data/perioada de desfăşurare: iunie 2020;
c. Locul desfăşurării: CDI - Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu;
d. Participanţi: Dragomir Cătălina, Simion Adina, Cătănescu Gabriela – director adjunct;
e. Descrierea activității: Coordonatorii prezintă partenerilor raportul proiectului; analizează impactul proiectului asupra elevilor, cadrelor didactice și comunității locale; finalizează portofoliul proiectului.

D.8. Diagrama Gantt a activităților

Nr crt	*Obiectiv specific*	*Activitate*	*Luna 1*	*Luna 2*	*Luna 3*	*Luna 4*	*Luna 5*	*Luna 6*	*Responsabili*
1	Familiarizarea cadrelor didactice cu metode noi de stimulare a lecturii şi scrierii ca metode de învățare, atât în activităţi formale, cât și non-formale	***Stabilirea echipei de proiect***							Dragomir Cătălina, Simion Adina Cătănescu Gabriela
2	Stimularea gustului pentru lectură	***Selectarea unei tematici adecvate concursului***							Dragomir Cătălina Catedra de limba și literatura română
3	Consolidarea relaţiilor dintre cadrele didactice din şcolile implicate	***Realizarea de parteneriate***							Dragomir Cătălina, Simion Adina
		Realizarea graficului activităților							Dragomir Cătălina, Simion Adina
4	Îmbunătăţirea comunicării orale și stimularea interesului pentru citit - scris	***Pregătirea concursului***							Dragomir Cătălina Catedra de limba și literatura română
		Înregistrarea înscrierilor pentru participarea pe secțiuni							Dragomir Cătălina Catedra de limba și literatura română
5	Dezvoltarea imaginaţiei și a creativităţii	***Desfășurarea concursului***							Dragomir Cătălina Catedra de limba și literatura română
6	Formarea unei atitudini de grijă și respect fată de carte și bibliotecă	***Evaluarea proiectului***							Dragomir Cătălina, Simion Adina, Cătănescu Gabriela

Director,
Prof. Pisau Constantin

D.9. – Rezultate calitative și cantitative aşteptate ca urmare a implementării proiectului:

Prin implementarea acestui proiect se urmăreşte:
- promovarea unei atitudini de grijă și respect faţă de carte;
- cultivarea lucrului în echipă, atât a cadrelor didactice cât şi a elevilor implicaţi în derularea concursului;
- stabilirea de parteneriate de lungă durată cu şcolile participante;
- dezvoltarea bunului gust pentru lectură în rândul elevilor;
- promovarea imaginii şcolii;
- permanentizarea concursului;
- promovarea imaginii locale.

D.10. Modalităţi de monitorizare şi de evaluare ale proiectului:

- centralizarea participanţilor;
- verificarea calităţii şi a originalităţii lucrărilor înscrise în concurs;
- selectarea membrilor juriului în funcţie de secţiunile concursului;
- profesionalismul şi corectitudinea juriului.

D.11. Modalități de asigurare a continuității /sustenabilității proiectului:

Prin permanentizarea organizării concursului şi prin atragerea mai multor participanţi şi parteneri. Atragerea sponsorilor locali pentru asigurarea premiilor şi a protocolului necesar desfășurării în condiţii optime a concursului.

D.12. Riscuri implicate de proiect și planul de răspuns

Lipsa sponsorilor – identificarea potenţialilor agenţi economici care să susţină desfășurarea și promovarea activităţilor propuse în condiţii optime;

Retragerea anumitor parteneri – implicarea în proiect a cât mai multor parteneri interesaţi de promovarea participanţilor la nivel local și judeţean.

D.13. Activităţi de promovare/mediatizare şi de diseminare pe care intenţionaţi să le realizaţi în timpul implementării proiectului:

Promovarea se face prin publicarea concursului pe site-ul I.S.J., site-ul școlii, pe site-ul Didactic.ro, pe pagina Bibliotecii și a Colegiului „Ferdinand I”, Măneciu, prin afișe, prin trimiterea de e-mail-uri şcolilor din judeţ; realizarea unui album conţinând fotografii din timpul desfășurării concursului și cu lucrările din concurs.

D.14. Parteneri implicaţi în proiect descrierea parteneriatului:

Partenerii implicaţi sunt:

Colegiul „Ferdinand I”, Măneciu, CCD Prahova, Bisericile din localitate, Muzeul Memorial „Nicolae Iorga”, Vălenii de Munte, Asociaţia de părinţi din cadrul Colegiului, S.C. Tymbark S.A.

E. DEVIZ ESTIMATIV

Nr. crt.	Descrierea cheltuielilor*	Fonduri proprii	Finanţare solicitată	Total sumă
1	Premii	700	0	700
2	Diverse	300	0	300
	TOTAL RON	1000		1000

F. Bugetul ultimelor 2 ediții:

Anul de desfășurare	Ediția	Buget total	Buget primit de la Ministerul Educației	Contribuţie proprie/alte surse

G. În cazul în care nu va exista posibilitatea de finanţare MEN, doresc ca proiectul să fie inclus în CAEN 2019:

a. DA

Coordonatori:
Bibliotecar, Cătălina Dragomir
Prof., Adina Simion

Director unitate:
Prof. Constantin Pisău

178. PROIECT EDUCAȚIONAL - CONCURS

PRIETENIA CONSTRUIEŞTE, VIOLENŢA DISTRUGE
Prof. DRAGOMIR MARIOARA

ȘCOALA GIMNAZIALĂ FĂCĂENI

”Lumea este un loc periculos,
dar nu din pricina celor cu adevarat răi
ci din cauza celor care privesc și nu fac nimic.”
(Albert Einstein)

ŞCOALA GIMNAZIALĂ FĂCĂENI
Director,
Prof. VIORICA LAZĂR
Director adjunct,
Prof. DRAGOMIR MARIOARA
Responsabil comisie pentru prevenirea și eliminarea violenței,
a faptelor de corupție și discriminării și promovarea interculturalității
Prof. PETCU GABRIEL

Şcoala Gimnazială VlădeniŞcoala
Director,
PROF. NICOLAFLORIN

Profesională Bordușani
Director,
Prof. NAN DANIELA

BIBLIOTECA COMUNEI FĂCĂENI
Bibliotecar,
POPA MARGARETA

PRIMĂRIA FĂCĂENI
CENTRUL LOCAL DE ASISTENŢĂ SOCIALĂ FĂCĂENI
Psiholog,
MIHAELA RADA

„VIOLENŢA este ultimul refugiu al incompetenţei”
(Isaac Asimov)

ARGUMENT

Violența se poate manifesta fie fizic prin comportamente repetate de lovire, piedici, îmbrânceli, plesnit sau alte forme asemenea, fie verbal prin porecle, insulte, tachinări, intimidări, umiliri dar şi psihic.

Copilul dă semne de oboseală, nu mai are poftă de mâncare, a devenit anxios şi evită anumite situaţii precum refuzul de a merge la şcoală? O explicaţie pentru aceste comportamente poate fi **„bullying-ul”** sau violenţa psihologică.

Bullying-ul este un act comportamental repetat îndreptat spre rănirea fizică sau mentală a unei persoane din dorinţa de a obţine supremaţia asupra altora. Cel mai uşor se observă această formă de violenţă în grupurile de copii. Şcoala este mediul în care se manifestă cel mai des luptele pentru putere. Cei ce au astfel de comportamente de obicei îi lovesc pe cei din jur, îi jignesc, îi fac de ruşine şi le pun diverse porecle.

Prevenirea acestui fenomen este responsabilitatea tuturor şi nimeni nu ar trebui să fie indiferent faţă de acele persoane care se află în incapacitatea de a se descurca într-o asemenea situaţie.

Acest concurs îşi propune conştientizarea în rândul elevilor a formelor de violenţă şi colaborarea dintre elevi, cadre didactice, familii şi autorităţi pentru a contribui la diminuarea fenomenului fie prin activități de informare, implicare și combatere a fenomenului, fie prin neacceptarea și sancționarea imediată a unor astfel de comportamente.

VIOLENŢA,
care există peste tot în lume: acasă, pe stradă, în şcoală,
în mass-media, în inimile noastre şi este din ce în ce mai mediatizată,
ATRAGE ŞI ÎNDEPĂRTEAZĂ
deopotrivă.

SCOP:

Informarea corectă a elevilor cu privire la formele de violenţă, modalităţi de a prevenţie şi de intervenţie pentru ei înşişi şi pentru colegi, conştientizarea aspectelor pozitive şi negative din comportamentul elevilor şi reprezentarea lor în diverse forme.

OBIECTIVE:

- Diseminarea informaţiilor cu privire la formele de violenţă;
- Diseminarea informaţiilor despre fenomenul ,,bullying";
- Atragerea de parteneri educaţionali în vederea realizării unui eficient schimb de experienţă;
- Creşterea gradului de conştientizare a efectelor negative ale tuturor formelor de violenţă;
- Însuşirea de către elevi, cadre didactice şi părinţi a unor tehnici de gestionare corectă a situaţiilor în care elevii sunt victime ale unor forme de violenţă;
- Realizarea unei reviste/expoziţii cu lucrările realizate;
- Reducerea numărului actelor de violenţă.

„Le datorăm copiilor noştri,
cei mai vulnerabili cetăţeni ai oricărei societăţi,
o viaţă lipsită de violenţă şi teamă."
(Nelson Mandela)

ORGANIZATORI
ŞCOALA GIMNAZIALĂ FĂCĂENI
Echipa de proiect:

• **Prof. Lazăr Viorica,** Director Școala Gimnazială Făcăeni, **Prof. Dragomir Marioara,** Director adjunct Școala Gimnazială Făcăeni, Președinte Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării și promovarea interculturalității, **Prof. Petcu Gabriel,** Responsabil Comisia pentru prevenirea și eliminarea violenței, a faptelor de corupție și discriminării și promovarea interculturalității,**Prof. Drincă Antiţa,** Consilier pentru integritate al Școlii Gimnaziale Făcăeni,**Prof. înv, preşcolar Gurău Lenuţa**, Coordonator de programe şi proiecte educative, **Prof. Popa Ştefan,** Educaţie civică, **Prof Toma Marian – Alain,** Educaţie plastică

Grup ţintă: Elevi din clasele Pregătitoare - VIII, cadre didactice.

Secţiunea I, pentru elevi:desene, colaje, benzi desenate, afişe, postere

Secţiunea a II-a, pentru cadre didactice:referat / proiect didactic / exemple de bune practici privind combaterea formelor de violenţă

Beneficiari

- **direcţi:**elevi din clasele Pregătitoare - VIII, cadre didactice; **indirecţi:** comunitatea locală.

DATA ŞI LOCUL DESFĂŞURĂRII

15 aprilie 2019, Corpul A al Şcolii Gimnaziale Făcăeni

PARTENERI

• Şcoala Gimnazială Vlădeni, Şcoala Profesională Borduşani, Biblioteca Comunei Făcăeni, Primăria Făcăeni - Centrul Local de Asistenţă Socială Făcăeni, Consiliul Consultativ al părinţilor elevilor Şcolii Gimnaziale Făcăeni

EVALUAREA PROIECTULUI

• Numărul elevilor participanţi, numărul cadrelor didactice participante,numărul de lucrări din concurs, numărul premiilor acordate, valoarea sponsorizărilor obţinute în vederea acordării premiilor.

REZULTATE AŞTEPTATE

• Participarea a 75 de elevi,diversitatea materialelor şi tehnicilor de lucru utilizate în realizarea lucrărilor de către elevi, 20 cadre didactice participante, obţinerea de sponsorizări în vederea acordării premiilor

REGULAMENT DE PARTICIPARE

a) Înscrierea participanţilor:

- prin completarea fişei de înscriere şi depunerea lucrărilor la secretariatul Şcolii Gimnaziale Făcăeni;
- prin completarea acordului de parteneriat.

b) Realizarea lucrărilor:

Secţiunea I: Lucrările (desene, colaje, benzi desenate, afişe, postere) vor fi realizate urmărind tematicile concursului: **a) prietenia construieşte; b) violenţa distruge**utilizând diferite materiale şi prin difetite tehnici.

Pe spatele lucrărilor va fi scris numele şi prenumele elevului, şcoala de provenienţă, clasa şi numele cadrului didactic coordonator.

Secţiunea a II-a:

Titlul lucrării va fi scris central, Times New Roman, 14.Numele autorului va fi scris sub titlu cu majuscule. Lucrările vor fi elaborate pe format A4, Times New Roman, 12, la 1,5 rânduri, cu diacritice şi vor fi trimise în format electronic pe adresa sc_facaeni@yahoo.com cu menţiunea Concurs PRIETENIA CONSTRUIEŞTE, VIOLENŢA DISTRUGE. Fişierele ataşate trebuie să poarte numele autorului respectiv autorilor (ex: lucrare Nume Prenume, fişă de înscriere Nume Prenume)

Evaluarea lucrărilor:

Vor fi acordate diplome pentru premii I, II, III şi Mentiune pentru fiecare secţiune şi ciclu. Profesorii participanţi la secţiunea II şi profesorii coordonatori vor primi adeverinţe de participare.

Observaţii finale:

• Concursul se adresează elevilor şi cadrelor didactice din învăţământul primar şi gimnazial.
• Participarea este indirectă.
• Nu se acordă premii în bani.
• Lucrările primite nu se restituie.
• Data limită de înscriere este 12 aprilie 2019.
• Diplomele şi adeverinţele se vor transmite participanţilor până la sfârşitul anului şcolar .

Mediatizare şi diseminare:site-ul Şcolii Gimnaziale Făcăeni,expoziţie cu lucrările elevilor.

Persoane de contact:

Prof. Dragomir Marioara – Nr. tel .....
Prof. Petcu Gabriel – Nr. tel. .....

179. PROJET D'ACTIVITÉ DIDACTIQUE :LE PASSE-TEMPS LIBRE DES ADOS

Prof. Ducu Andreea-Cristina,
Școala Gimnazială Dobrești, Județ Argeș

Date :
École :
Classe: VIII-ème (LV 1), A2
Professeur :
Objet : Français
Sujet : **Exploiter un document écouté en classe de FLE (***Le passe-temps libre des adolescents*)
Type de leçon : Leçon de systématisation et d'acquisition de nouvelles connaissances

Compétences générales :
Comprendre des informations globales et d**étaillées d'un document écouté**

compréhension écrite
compréhension orale
production orale
production écrite

Compétences spécifiques:

- socio – culturelles: travaillent sur **le vocabulaire des loisirs**

- communicatives et fonctionnelles: comprendre globalement, puis en détail un document écouté ; repérer des informations précises dans un texte lu et écouté ; s'exprimer à l'oral sur un sujet donné à l`aide des phrases simples

- linguistiques: le vocabulaire (le passe-temps libre des adolescents), la grammaire (le présent et le conditionnel présent des verbes) ; enrichir le vocabulaire des élèves

Formes d'activités :

a) activité collective :
- le contrôle et la correction du devoir
- la conversation
- le travail sur les fiches
- la visualisation des films : « Les passe-temps » ; «Zapping info – Les loisirs des Français»

b) activité individuelle :
- le travail sur les fiches pédagogiques
- le travail au tableau noir

Méthodes et procédés :
- conversation d'orientation
- prise des notes
- visualisation des vidéos et des fiches

Ressources psychologiques :
- le développement du jugement logique ; de la mémoire ; de la patience
- le développement de la créativité ; de l'imagination

Moyens illustatifs :
- le manuel de français
- la craie de couleur
- les fiches

- la vidéo-projecteur

Scénario de la classe

Les événements de la classe	Activité du professeur	Activité des élèves	Types d'activités	Moyens illustratifs
1. L'organisation de la classe	-salut -la présence -une courte conversation introductive : je pose des questions aux élèves (comment allez-vous ?; vous êtes prêts pour notre classe ?)	-les élèves répondent aux questions du professeur	- activité collective	
2. La vérification du devoir et des connaissances antérieures	-la vérification du devoir -le professeur pose des quetions pour vérifier les connaissances antérieures : des questions de compréhension de la leçon « Alerte au Louvre »	-les élèves lisent les exercices 2 et 3 à la page 43. -les autres élèves corrigent les fautes	- activité collective et individuelle	- le manuel de français, les cahiers
3. La transition vers les nouvelles connaissances	- je présente aux élèves un film qui comprend plusieurs moyens de passer le temps libre - je leur pose quelques questions, en essayant de mettre en évidence les principaux loisirs	- les élèves regardent attentivement le film - les élèves travaillent sur la planche et prennent des notes	- activité collective	- les fiches pédagogiques - la vidéo projecteur - le tableau noir
4. L'acquisition des connaissances	- je propose aux élèves un autre film - *Les loisirs préférés des Français*- et je leur distribue les fiches pédagogiques. - pour la compréhension écrite, je propose aux élèves le premier exercice, individuel, où les élèves doivent choisir , dans une liste donnée, un moyen de passer le temps libre	- les élèves regardent attentivement le film - les élèves complètent leurs fiches de travail ; ils répondent oralement	- activité frontale - activité individuelle	- les fiches pédagogiques - la vidéo projecteur
5. La fixation des connaissances acquises	- pour la compréhension orale, je propose aux élèves les exercices suivantes, II :1, 2, 3 et 4 sur la fiche pédagogique	-les élèves doivent trouver l'ordre des activités présentées dans la vidéo, citer des activités concrètes citées dans la vidéo dans chaque catégorie,	- activité collective, par groupes	- la fiche pédagogique, la photo

		exercice vrai–faux		
6. La mise en œuvre de la performance	- pour la production écrite, je propose aux élèves l'exercice no. III, de créer des catégories de loisir pour classifier les activités données - pour la production orale, je propose l'exercice no. IV - les élèves doivent trouver le maximum des possibilités pour compléter les verbes : participer à, faire de, lire, aller etc.	- les élèves complètent la fiche d'exercices - exemple : **organiser** une conférence / une fête / une soirée/ un voyage /une promenade / un meeting etc.	- activité individuelle	-visualisation du film
7. L'évaluation de la performance	je fais une évaluation collective pour toute la classe par de remarques et une évaluation individuelle par des notes			
8. Devoir à la maison	- je note au tableau noir comme devoir à la maison : Production écrite = Mon passe-temps libre préféré	- les élèves notent le devoir dans leurs cahiers		- le tableau noir

180. PROIECT DIDACTIC

Elaborat: Prof. Dumitraşcu Adriana – Elena
Unitatea de invăţământ: Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă Braşov
Disciplina: Kinetoterapie

PROIECT DIDACTIC

Unitatea şcolară: Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă Braşov
Numele şi prenumele elevului: Z.A.
Clasa: a VIII-a
Diagnostic: Tetrapareză ataxica
Loc de desfăşurare: Cabinet Kinetoterapie
Data:
Durata: 45 min.
Materiale necesare: masă kinetoterapie, saltea kineto 2 bucăţi, spalier, un scaun, steeper, baston
Kinetoterapeut, Prof. Dumitraşcu Adriana-Elena

Tipul lecţiei: - de reeducare neuromotorie
Tema lecţiei: - Tetrapareză ataxică

Obiective:

- reeducarea echilibrului static şi dinamic
- creşterea tonusului muscular general

VERIGILE LECȚIE	CONȚINUT	DOZARE	IIDICAȚII METODICE OBSERVAȚII
1.Organizarea lecţiei 4‘	- acomodarea elevului cu spaţiul de lucru - descălţarea	 4'	Observarea stării de sănătate, intrebări adresate elevului
2.Pregătirea organismului pentru efort 9‘	- şezand pe pat mobilizări active ale capului: - aplecarea capului inainte-inapoi - indoirea capului spre stânga-dreapta - rotări ale capului stânga-dreapta - şezand pe pat mobilizări active ale membrelor superioare: - flexia-extensia pumnilor simultan	 2x8 2x8 2x4 2x8	 Spatele drept Fără ajutor

	- circumducţia pumnilor - inchiderea şi deschiderea pumnilor - flexia-extensia coatelor - rotarea cotului spre exterior şi interior - ridicarea braţelor sus cu revenire - acelaşi exerciţiu cu bastonul - ducerea braţelor lateral cu revenire - şezând pe pat cu braţele sus, aplecarea trunchiului inainte - şezând pe pat mobilizări active ale mebrelor inferioare: - flexie dorso-plantară simultan - flexie dorso-plantară alternativ -şezând pe pat cu picioarele incrucişate, extensia genunchilor -şezând pe pat extensia genunchiului stâng/drept -şezând pe pat extensia simultanâ a genunchilor	2x8 2x8 2x8 2x8 2x8 8x 8x 8x 8x 2x8 2x8 10x 2x8 2x8	 Spatele drept Capul menţinut pe cât posibil drept Spatele drept
3.Rezolvarea obiectivelor lecţiei. 25‘	-stând pe genunchii cu sprijin pe palme, menţinerea poziţiei -acelaşi exerciţiu cu uşoare dezechilibrări(legănări stânga /dreapta, inainte/inapoi) aplicate da către kinetoterpeut -stând pe genunchi cu sprijin pe palme ridicarea alternativă a braţelor sus - acelaşi exerciţiu cu ducerea piciorului drept inapoi - acelaşi exerciţiu cu ducerea piciorului stâng inapoi - mers in patrupedie inainte şi inapoi - din patrupedie trecere in şezand pe călcâie - stând pe genunci cu sprijin pe călcâie faţă in faţă cu profesorul de mâini apucat, ridicare in stând pe genunchi cu menţinerea poziţiei 10” - din aceeaşi poziţie cu palmele pe şold, indoirea trunchiului stânga/dreapta - din aceeaşi poziţie cu palmele pe şold, ducerea	20” 2x15” 2x8 6x 6x 20” 6x 8x 2x8 4x	Fără ajutor Cu ajutor Fără a se lăsa corpul rapid Cu ajutor la aşezarea pe genunchi,elevul trebuie să tragă singur in braţe şi să impingă in picioare pe momentul ridicării

	braţelor lateral şi menţinerea poziţie 8" - din stând pe genunchi uşoare dezechilibrări - şezând pe mingea mare, menţinerea poziţiei cu palmele pe minge -acelaşi exerciţiu cu braţele lateral -şezănd pe minge cu braţele lateral, uşoare dezechilibrări stânga/dreapta, inainte/inapoi -culcat facial pe minge rulări inainte şi inapoi -culcat facial pe minge, rulări laterale -stând pe placa de echilibru cu faţa la scara fixă, braţele prind şipca de la nivelul bazinului,rotări ale trenului inferior spre stânga/dreapta -stând pe placa de echilibru cu faţa la scara fixă, palmele prind şipca de la nivelul bazinului, dezechilibrări stânga/dreapta -stând cu faţa la spalier, palmele prind şipca de la nivelul bazinului urcat -coborât pe scarita(stepper) alternativ	 20" 10" 2x10" 2x20" 4x8 4x8 4x8 4x8 2x8	Cu ajutor, doar la nevoie La nevoie cu ajutor si sprijin, verbal Spatele drept Tălpile in sprijin pe sol Elevul pune mâna pe minge in sensul dezechilibrării Cu ajutor la nevoie Pe cat posibil , fără ajutor
4.Revenirea organismului dupa efort 4’	-şezand pe genunchi ridicarea braţelor pe inspir şi coborârea lor pe expir - mers in patrupedie	4’	Sub supravegherea kinetoterapeutului
5. Incheierea organizată a lecţiei 3'	- aprecieri asupra activităţii, incurajări - imbrcarea ,incălţarea	3'	

Bibliografie:

1.Cotoman R. "Kinetoterapie, metodica desfăşurării activităţii practice", Ed.Fundaţiei România de mâine, Bucureşti (2005)

2.Robanescu N. "Reeducarea neuro-motorie", Ed.Medicala, Bucureşti, (2001)

3.Sbenghe T. " Kinetologie profilactică terapeutică şi de recuperare", Ed.Medicală, Bucureşti, (1987)

4.Teodorescu S., Bota A., Stănescu M. "Educaţie Fizică şi sport adaptat", Ed.Semne, Bucureşti (2003)

181. REZUMAT PREZENTARE POWER POINT

METODA PROIECTULUI

APLICAȚIE - PROIECT DE GRUP - *ÎN AȘTEPTAREA CRĂCIUNULUI*

DUȚĂ DANIELA, Școala Gimnazială Mătăsaru, județul Dâmbovița

Proiectul este o metodă interactivă care îi solicită pe elevi să realizeze microcercetări pe teme atractive, care pot constitui o punte între preocupările lor școlare și cele de zi cu zi. Proiectul poate fi realizat individual sau în grupe. Este nevoie ca proiectul să fie anunțat și discutat într-o oră de curs, astfel încât toți elevii să înțeleagă ce au de făcut, cât timp au la dispoziție, cum vor realiza proiectul, în ce formă îl vor prezenta și cum vor fi evaluați.

E important ca elevii să înțeleagă și finalitatea proiectului, în ce scop întreprind cercetarea respectivă. De aceea, profesorul trebuie să le precizeze, într-o manieră accesibilă, ce anume așteaptă să descopere/să învețe prin proiectul respectiv.

Pe parcursul realizării proiectului, profesorul are diferite roluri, și anume de:

- *tutore* – urmărește și coordonează pas cu pas realizarea proiectului;
- *evaluator continuu* – apreciază munca desfășurată de fiecare membru al echipei, în activitățile intermediare impuse, dacă este cazul;
- *evaluator la sfârșitul proiectului* – evaluează doar procesul sau produsul ori pe amândouă.

Modelul de bună practică ”În așteptarea Crăciunului” – Proiect de grup, surprinde modul de aplicare al acestei metode, a proiectului, la elevii clasei a V-a, de la Școala Gimnazială Mătăsaru, la disciplina Limba și literatura română.

În primele slide-uri sunt prezentate competențele specifice acestei activități didactice, organizarea sarcinilor de lucru, perioada de desfășurare, variante de teme, sugestii pentru documentare, precum și criteriile de evaluare ale proiectului.

Începând cu sleid-ul al șaptelea sunt oferite informații concrete despre produsele finale. S-a constatat că elevii au tratat diverse teme legate de sărbătoarea Crăciunului, au adus informații interesante, bine alese. Au reușit să le stârnească interesul colegilor, dar și să colaboreze în rezolvarea sarcinilor.

Slide-urile nouă - treisprezece reprezintă imagini - dovezi din cadrul proiectului, ce reproduc obiceiul colindului, obiceiul tăierii porcului, decorațiuni specifice sărbătorilor de iarnă, scrisori către Moș Crăciun, obiceiuri culinare de Crăciun, prezentare Power Point realizată după legenda lui Moș Crăciun.

Slide-urile paisprezece – cincisprezece prezintă fișa de evaluare a prezentării, respectiv fișa de evaluare a redactării, pe baza cărora a fost evaluat proiectul realizat de elevi.

Ultimul slide al prezentării sintetizează pașii care conduc la planificarea proiectului ca strategie de învățare:

1. INFORMAREA

Elevii îşi colectează informaţia necesară planificării şi realizării sarcinilor, folosind surse disponibile de informaţii: manuale, cărţi de specialitate, publicaţii, site-uri Internet etc.

2. PLANIFICAREA

Elevii îşi pregătesc planul de acţiune pe care îl vor utiliza în îndeplinirea sarcinilor, se planifică resursele ce vor fi utilizate.

Împărţirea sarcinilor între membrii grupului trebuie clar definită.

Toţi membrii grupului trebuie să participe activ şi să colaboreze la execuţia proiectului.

Se pot constitui grupuri de lucruri pentru fiecare parte componentă a proiectului.

3. DECIZIA

Elevii decid în grup asupra alternativelor sau strategiilor de rezolvare a problemelor

Rolul profesorului este să comenteze, să discute şi dacă este necesar să modifice strategiile de rezolvare a problemelor propuse de elevi

4. IMPLEMENTAREA

Elevii îşi desfăşoară activităţile creative independent şi responsabil; fiecare membru al proiectului trebuie să îndeplinească sarcinile în acord cu planul de acţiune şi cu diviziunea muncii.

Profesorul va ghida elevii şi le va corecta greşelile.

5. CONTROLUL

Elevii îşi controlează ei înşişi rezultatele muncii; se vor folosi chestionare teste.

Profesorul îşi asumă rolul de persoană-suport şi de sfătuitor

6. EVALUAREA

Elevii şi profesorii evaluează în comun procesul şi rezultatele obţinute.

Rolul profesorului este de a-i conduce pe elevi la feed-back, de a-i face să înţeleagă greşelile făcute, eficienţa muncii şi experienţa câştigată.

Realizarea proiectelor este o activitate care poate oferi numeroase satisfacţii elevilor, oferindu-le şansa exprimării variate, în limbaj artistic sau ştiinţific, oral şi în scris. Este recomandabil ca profesorul să încurajeze elevii să fie cât mai creativi în realizarea produselor de proiect, dovedindu-şi astfel originalitatea.

182. APLICAȚIE PRACTICĂ

CALCULUL DISTANȚEI DE LA UN PUNCT LA UN PLAN

Prof. Duță Liviu – Petruț, Școala Gimnazială Mogoșani , Județul Dâmbovița

Una dintre problemele dificile, pe care le întâmpină elevii în matematica clasei a VIII-a, o reprezintă calculul distanței de la un punct la un plan. Acest conținut presupune o abordare logică de către elevi, bazându-se pe o serie de teoreme și concepte teoretice, care abordate printr-un demers deductiv, rezolvă majoritatea problemelor care presupun calculul unei astfel de distanțe.

În rezolvarea problemelor trebuie să parcurgem două etape: o etapă în care se identifică și se demonstrează distanța căutată și o altă etapă în care se calculează distanța căutată, folosind instrumente matematice dobândite pe parcursul clasei a VII-a.

În cele ce urmează, voi prezenta două metode de lucru, care îi ajută pe elevi în rezolvarea problemelor ale căror cerințe reprezintă calculul distanței de la un punct la un plan.

Să presupunem că avem un triunghi dreptunghic ABC, cu măsura unghiului A de 90^0 , în care se dau catetele AB = 6 cm și AC = $6\sqrt{3}$ cm. Fie MA ⊥ (ABC) cu MA = 6 cm. Ne propunem să găsim distanța de la punctul A la planul (MBC).

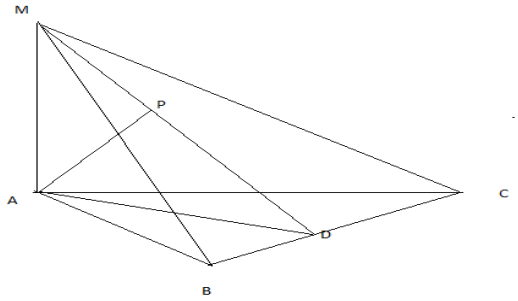

Metoda 1

Pentru prima abordare a acestei probleme trebuie să cunoaștem câteva noțiuni matematice elementare:

Ce reprezintă distanța de la un punct la un plan?

Aceasta reprezintă lungimea segmentului determinat de punct și piciorul perpendicularei duse din acel punct pe plan, cu alte cuvinte cea mai scurtă distanță dintre punct și plan.

Cum se demonstrează că o dreaptă este perpendiculară pe un plan?

T_1. Dacă o dreaptă este perpendiculară pe două drepte concurente dintr-un plan atunci este perpendiculară pe acel plan.

T_2. Dacă o dreaptă este perpendiculară pe un plan este perpendiculară pe orice dreaptă din acel plan.

Cum găsim această distanță?

Vom folosi mai întâi noțiunea de plane perpendiculare și următoarele noțiuni teoretice:

T_3. Dacă o dreaptă este perpendiculară pe un plan, orice plan ce conține această dreaptă este perpendicular pe planul dat.

T_4 . Dacă două plane sunt perpendiculare, orice perpendiculară coborâtă dintr-un punct aparținând primului plan pe dreapta de intersecție a celor două plane este perpendiculară pe al doilea plan.

=> Cu alte cuvinte pentru a găsi această distanță, identificăm un plan care conține punctul A și este perpendicular pe planul (MBC). Acest plan, se va demonstra, în continuare, este (MAD), unde AD ⊥ BC, cu D ∈ BC.

Cum vom demonstra că (MAD) ⊥ (MBC)?

Dacă MA ⊥(ABC) | $\overset{T2}{\Rightarrow}$ MA ⊥ BC, dar BC ⊥ AD $\overset{T1}{\Rightarrow}$ BC ⊥ (MAD)
BC ⊆ (ABC) |

BC ⊥ (MAD) | $\overset{T3}{\Rightarrow}$ (MAD) ⊥ (MBC)

BC ⊆ (ABC)

Dreapta de intersecție dintre planele (MAD) și (MBC) este MD.

Conform teoremei 4 pentru a găsi distanța de la punctul A la planul (MBC) este suficient să ducem o perpendiculară din punctul A pe dreapta de intersecție a celor două plane, adică pe MD. Distanța căutată este segmentul determinat de punctul A și piciorul acestei perpendiculare, notat cu P, unde P ∈ MD.

Fie AP ⊥ MD ,cum (MAD) ⊥ (MBC) $\overset{T4}{\Rightarrow}$ AP ⊥ (MBC). Distanța căutată este AP.

Pentru a calcula lungimea segmentului AP îmbinăm noțiuni teoretice specifice claselor a VIII-a și a VII-a :

- Vom calcula lungimea ipotenuzei BC cu teorema lui Pitagora în triunghiul dreptunghic ABC: $BC^2=AB^2+AC^2$; $BC^2=6^2+(6\sqrt{3})^2$; $BC^2=36+108$; $BC^2=144$; $BC=\sqrt{144}$; BC=12 cm
- Vom calcula AD cu teorema înălțimii în triunghiul dreptunghic ABC: $AD=\frac{AB\cdot AC}{BC}=\frac{6\cdot 6\sqrt{3}}{12}$ $AD=3\sqrt{3}$ cm.
- Vom arăta că triunghiul MAD este triunghi dreptunghic, cu ajutorul teoremei 2

  Dacă MA ⊥(ABC), AD ⊆ (ABC) $\overset{T2}{\Rightarrow}$ MA ⊥ AD, triunghiul MAD este dreptunghic în A.
- Vom calcula MD cu teorema Pitagora în triunghiul MAD: $MD^2=AM^2+AD^2$; $MD^2=6^2+(3\sqrt{3})^2$; $MD^2=36+27$; $MD^2=63$; $MD=\sqrt{63}$; $MD=3\sqrt{7}$ cm
- Vom calcula AP, distanța căutată, cu teorema înălțimii în triunghiul dreptunghic MAD: $AP=\frac{AM\cdot AD}{MD}=\frac{6\cdot 3\sqrt{3}}{3\sqrt{7}}=\frac{6\sqrt{3}}{\sqrt{7}}$; $AP=\frac{6\sqrt{21}}{7}$

Metoda 2

În rezolvarea problemei prin această metodă, se va folosi reciproca 2 a teoremei celor trei perpendiculare.

T_5.(Teorema celor trei perpendiculare) Fie planul α și dreapta c inclusă în planul α. Dacă dreapta *d* este perpendiculară pe plan în punctul A și AB este o dreaptă perpendiculară pe dreapta *c* atunci pentru un punct M pe dreapta *d*, dreapta MB este perpendiculară pe dreapta *c*.

T_6. (Reciproca 2 a teoremei celor trei perpendiculare) Fie planul α și dreapta c inclusă în planul α. Dacă *b* este o dreaptă inclusă în plan, perpendiculară pe dreapta *c* în punctul B și M este un punct care nu aparține planului astfel încât dreapta MB să fie perpendiculară pe dreapta *c* atunci proiectând punctul M pe dreapta b în A, obținem că MA este perpendiculară pe planul α.

Ceea ce este foarte important, în abordarea problemei prin această metodă, este identificarea și folosirea, mai întâi, a celor două plane perpendiculare (MAD) și (MBC), în care construim AP⊥MD.

Pentru găsirea planului (MAD) aplicăm inițial teorema celor trei perpendiculare (T_5), astfel: ducem AD perpendiculară pe BC, cum MA era perpendiculară pe planul (ABC) va rezulta că dreapta MD este perpendiculară pe dreapta BC. Astfel am identificat planul (MAD) perpendicular pe planul (MBC), în care construim dreapta AP perpendiculară pe dreapta MD.

Acum pentru a demonstra că AP este perpendiculară pe planul (MBC) vom utiliza T_6, reciproca 2 a teoremei celor trei perpendiculare:

PD ⊥ BC, AD ⊥ BC $\overset{R.T.c.3p}{\Longrightarrow}$ AP ⊥ (MBC), adică distanța de la A la planul (MBC) este AP.

183. PROIECTAREA UNUI OPŢIONAL INTEGRAT LA NIVELUL A DOUĂ ARII CURRICULARE: ARTE ŞI TEHNOLOGII

ŞCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA VÎLCĂNEŞTI
JUD. Prahova
prof.GALEŞ CRISTINA

DENUMIREA CDS: **TEHNICĂ ŞI CULOARE**

ARGUMENT

O problemă majoră a învăţământului este modificarea raportului dintre informativ–formativ, cu punerea accentului pe formativ.

Standardele curriculare de performanţă presupun şi dezvoltarea receptivităţii faţă de actul cultural, formarea şi cultivarea gustului faţă de frumos, faţă de adevăr, realizând totodată şi cultura generală indispensabilă unei persoane care trăieşte printre oameni.

Noul Curriculum Naţional include în ansamblul său o serie de dimensiuni ale noutăţii. Ne vom opri atenţia asupra unor tipuri de activităţi opţionale care se pot realiza în orice unitate de învăţământ atât timp cât interesele elevilor se îndreaptă spre astfel de ore.

Este vorba despre opţional la nivelul a două arii curriculare – Arte şi Tehnologii ce poate fi proiectat pornind de la un obiectiv complex de tip transdisciplinar prin intersectarea unor segmente de discipline/ Educaţie plastică şi Abilităţi practice. Stabilirea obiectivului transdisciplinar, a obiectivelor de referinţă are ca suport activitatea pe grupe sau centre de interes.

O denumire a acestui opţional poate fi Abilităţi tehno-plastice – Număr de ore pe săpt.=2, sau 2 ore la două săptămâni.

Durata: 2 ani
Clasele: a V-a şi a VI-a

Arii curriculare implicate: Arte, Tehnologii

Obiectiv transdisciplinar:

Antrenarea grupurilor de elevi pentru cultivarea şi promovarea excelenţei umane în toate formele sale de expresie.

Competenţe generale:

1. Cunoaşterea şi utilizarea materialelor, a instrumentelor şi tehnicilor de lucru specifice artei şi tehnologiei.
2. Exersarea abilităţilor înalte – realizarea unor compoziţii plastice, proiectarea şi confecţionarea unor produse simple, utile, estetice şi originale.
3. Formarea şi educarea comportamentelor specifice muncii în echipă, de colaborare în procesul creator.
4. Încurajarea talentului, a experienţei şi a expresiei în diferite forme de arte.

Competenţe specifice şi exemple de activităţi de învăţare.

1. Cunoaşterea şi utilizarea materialelor, a instrumentelor şi tehnicilor de lucru specifice artei şi tehnologii.

COMPETENȚE SPECIFICE	ACTIVITĂŢI DE ÎNVĂŢARE
1.1 să colecţioneze diferite materiale de lucru, să le prelucreze pentru conservare; să cunoască proprietăţile acestora;	-colectarea şi sortarea materialelor; -prelucrarea materialelor pentru a fi folosite; -descoperirea unor proprietăţi pe care le au în raport de componenţă şi provenienţă.
1.2 să cunoască relaţiile dintre culori, tehnicile de folosire ale acestora;	-exploatarea posibilităţilor tehnice de obţinere a nuanţelor şi tonurilor; -jocuri practice de obţinere a formei spontane, a formei elaborate; -exerciţii–joc de fluidizare a culorilor, de fuzionare a acestora.
1.3 să se familiarizeze cu tehnici de lucru specifice artei şi tehnologii;	-familiarizarea cu tehnica plierii hârtiei, tehnica colajului, modelajului, mozaicului, picturii pe pânză, picturii în piatră, pe sticlă, pe lemn; -decorarea având la bază elemente decorative a unor vase, a unor felicitări, realizarea unor diplome; -confecţionarea de păpuşi din linguri de lemn sau alte materiale; -realizarea unor măşti pentru Anul Nou sau pentru reprezentaţii scenice.

2. Exersarea abilităţilor înalte – realizarea unor compoziţii plastice, proiectarea şi confecţionarea unor produse simple, utile, estetice şi originale.

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
2.1 să-şi descopere potenţialele aptitudinale înalte prin exersarea unor tehnici cât mai variate;	-identificarea unor noi modalităţi de expresie a atitudinilor înalte prin provocarea la exersare şi creaţie; -inventarea unor obiecte având la bază materiale cât mai diversificate; -practicarea unui număr mare de activităţi din diverse domenii ale artei şi tehnologiei pentru descoperirea abilităţilor înalte.
2.2 să realizaze compoziţii plastice aplicând tehnicile de armonizare a culorilor;	-pictarea cu tempera sau guaşă în amestec cu aracet pe piatră; -realizarea unor figuri de aoameni primitivi, scene de lupte, măşti, animale, personaje din basme; -armonizarea culorilor în compoziţii statice şi dinamice; -combinarea culorilor-pata picturală.
2.3 să confecţioneze produse simple, utile şi originale;	-realizarea unor statuete compuse din pietre pictate asamblate pe suporturi obţinute prin modelaj; -plierea hârtiei pentru realizarea prin tehnica Origami de cuburi care pot constitui element în jocul “Puzzle”; -decuparea, asamblarea, ruperea, lipirea unor forme obţinute prin pictura cu sfoara pentru realizarea unor ornamente;

	-ornarea ramei; prelucrarea pastei de argilă, ipsos sau plastilină pentru construirea unor castele, realizarea unor hărţi, vase, etc.

3. Formarea şi educarea comportamentelor specifice muncii în echipă, de colaborare în procesul creator.

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
3.1 să realizeze în echipe de patru-cinci elevi unele componente ale lucrării sau spaţiul plastic;	-conversaţia pentru stabilirea sarcinilor de grup şi individuale; -realizarea unor componente ce vor întregi lucrarea finală; -colaborarea cu celelalte echipe, urmărirea tehnicilor de lucru pentru a se ajunge la o finalizare optimă.
3.2 să se familiarizeze cu atmosfera de lucru în echipă: interstimulare, transfer de opinii, sugestii, ajutor;	-interstimularea prin transfer de opinii, sugestii, observaţii:"Noi am lucrat până la această etapă!Vă rugăm continuaţi!"; -conversaţia asupra modului în care trebuie continuată lucrarea.
3.3 să manifeste echilibru în conduita competiţională şi cea cooperantă;	-acceptarea colaborării, a diferenţelor de stil, de muncă, de gusturi estetice; -jocul şi competiţia în realizarea rapidă a unor lucrări de calitate.
3.4 să aplice în practică cunoştinţele achiziţionate la celelalte discipline.	-comunicarea tuturor cunoştinţelor pe care le posedă fiecare membru al grupului pentru a se mobiliza în reuşita lucrărilor; -transferarea lucrării la ceilalţi colegi pentru a corecta, a îmbunătăţi, a aplica creativ tehnici noi.

Conţinuturile învăţării

1. Tehnici şi tratări în artele plastice şi tehnologii:
   - Tehnica plierii hârtiei: Forme spaţiale (cubul)
     Tehnica Origami
   - Tehnica colajului: deşeuri textile, fire, materiale din natură;
   - Tehnica picturii pe pânză sau mătase;
   - Tehnica mozaicului;
   - Tehnica modelajului – Modelare prin amprentă
     - Relief plat
   - Tehnica picturii: pe piatră, pe sticlă, pe lemn
   - Tehnici grafice.

2. Elemente de limbaj plastic
   - Forma spontană. Forma elaborată.
   - Culoarea – Fluidizare, fuzionsre, contrast
   - Compoziţia plastică – Compoziţia statică. Compoziţia dinamică
   - Compoziţia decorativă – Diplomă
     - Felicitări şi obiecte festive
     - Vase colorate

3. Produse de inspiraţie folclorică

-Confecţionarea păpuşilor din linguri de lemn, cu costume variate sau în port popular, destinate teatrului de păpuşi;

-Realizarea unor măşti pentru Anul Nou sau pentru reprezentaţii scenice.

Standardele curriculare de performanţă

S_1- Folosirea diversificată a materialelor şi instrumentelor de lucru pentru realizarea creaţiilor tehno-plastice. Combinarea tehnicilor de lucru pentru obţinerea unor lucrări originale.

S_2- Realizarea unor produse folosind toate cunoştinţelor despre materialele de lucru şi culori.

S_3- Obţinerea de creaţii unicat prin folosirea tehnicilor cunoscute în plastică şi tehnologie.

S_4- Aprecierea creaţiilor tehnoplastice.

Bibliografie:

- Boncu, Ş., A., coordonator: Cucoş, C., Psihopedagogie, Iaşi, Polirom,1998
- Creţu, C., Curriculum diferenţiat şi personalizat, Iaşi, Polirom, 1998
- Cristea, Ş., Dicţionar de termeni pedagogici, Editura didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 1998
- Constantin, P., Să vorbim despre culori, Editura Ion Creangă, 1986
- Faliboga, Violeta, Ghergu, Virginia, Abilităţi practice clasele I-IV, Ghid metodic, Editura Ana, Botoşani, 2001
- *** Fişe explicative la programa de desen (educaţia artistică – plastică), Editura didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1975
- Gagne, F., Giftedness and talent: Reexamining a rexamination of the definition, in Gifted Child Quartely, (29)
- Gheorghiu,M., Paleta copilăriei, Editura Tedit FZH, Bucureşti, 1998
- Joiţa, Elena, Management educaţional, Iaşi, Polirom, 2000
- Pavel, Victor, Educaţie artistică plastică, Bucureşti, Editura Didactică şi Pedagogică, 1996
- *** Programa şcolară pentru învăţământul gimnazial, Bucureşti, 2015
- Şuşală, N.I., Culoarea cea de toate zilele, Editura Albatros, 1982

184. PROIECT DIDACTIC

Prof. GAVRILĂ CORNEL
Liceul Tehnologic „Traian Vuia”
Tăuţii Măgherăuş, Maramureş

Unitatea de învăţământ: Liceul Tehnologic „Traian Vuia”
Aria curriculară: Artă
Disciplina: Educaţie plastică
Profesor: Gavrilă Cornel
Clasa: a V-a
Data:
Tema plastică: “Pădurea”
Subiectul aplicativ: Clasificarea culorilor conform teoriei constructive despre culoare: culorile calde şi culorile reci
Tipul lecţiei: predare-învăţare-evaluare
Scopul lecţiei: însuşirea noţiunii de culoare caldă şi culoare rece
Competenţe generale:

- Receptarea cu sensibilitate şi spirit critic a mesajelor artistic-vizualeîn scopul formării culturii artistice de bază
- Utilizarea de instrumente şi tehnici variate specifice artelor vizuale plastice şi decorative
- Exprimarea ideilor, sentimentelor şi mesajelor, utilizând limbajul artistic-vizual în contexte variate

Obiective operaţionale:

O1-să identifice culorile calde şi culorile reci pe Cercul lui Itten;
O2-să realizeze compoziţii plastice cu ajutorul culorilor calde sau culorilor reci;
O3-să recunoască culorile calde şi culorile reci în diferite lucrări de artă;
O4-să evalueze şi să-şi autoevalueze compoziţiile plastice.

STRATEGII DIDACTICE:
a) metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, demonstraţia, observaţia, exerciţiul, gândirea critică, turul galeriei;
b) mijloace de învățământ: flip-chart, tabla, manual, albume de artă, planşe didactice, materiale individuale de lucru, panouri polistiren, hârtie pentru desen, acuarele, tempera, pensule, creioane grafice;
c) forme de organizare: frontal, pe grupuri, individual;
d) forme de evaluare: orală, practică, frontală, individuală, pe grupuri.

LOCUL DE DESFĂŞURARE: sala de clasă
DURATA: 50 minute
BIBLIOGRAFIE:

- Programa şcolară pentru Educaţie plastică – clasa a V-a;
- Manual pentru clasa a V-a, Editura Ars Libri;
- Drăguţ Vasile, Florea Vasile, Grigorescu Dan, Mihalache Marin, *Pictura românească în imagini,* Editura Meridiane, Bucureşti, 1976;
- Cebuc Alexandru, *Luchian,* Editura Monitorul Oficial R.A., Bucureşti, 2008;
- www.google-imagini.ro

DEMERS DIDACTIC

Etapele lecţiei	Ob.	Arii de conţinut		Strategia didactică			Evaluare
		Activitatea profesorului	**Activitatea elevului**	**Metode şi procedee**	**Mijloace de învăţământ**	**Forme de organizare**	
1. Moment organizatoric		- Fac prezenţa; - Cer pregătirea materialelor de lucru.	- Pregătesc materialele necesare pentru lecţia care va urma.	Conversaţia	- Hârtie pentru desen, pahar pentru apă, creioane grafice, acuarele, tempera, pensule, manual.	Frontal	
2. Captarea atenţiei		- Pentru captarea atenţiei voi spune o ghicitoare, iar răspunsul corect va fi primul pas pentru recapitularea culorilor învăţate. (Anexa 1) - Care sunt culorile curcubeului?	- Ies pe rând la flip-chart şi notează răspunsurile corecte.	Observaţia Conversaţia Explicaţia	-Flip-chart, rebus, markere.	Frontal Individual	Observarea sistematică
3. Anunţarea temei şi a obiectivelor		Tema plastică: „Pădurea” (culorile calde şi culorile reci)	- Reţin tema şi obiectivele acesteia.	Conversaţia	-Manualul, tabla, albume de artă, planşe didactice, broşuri.	Frontal	Observare sistematică
4. Verificarea cunoştinţelor	**O1**	- Fac legătura între curcubeu şi culorile primare şi secundare; - Încep lecţia cu o scurtă	- Sunt atenţi la citirea ghicitorii.	Conversaţia		Frontal	

		recapitulare a culorilor primare, secundare şi terţiare; - Cer recunoaşterea lor pe Cercul lui Itten; - Numesc câte un elev care să iasă la tablă pentru completarea fiecărei grupe de culori; (Anexa 2) - Discutăm despre cele trei grupe de culori pe care le cunoaştem: • Grupa culorilor primare; • Grupa culorilor secundare; • Grupa culorilor terţiare. -Care sunt culorile soarelui? (roşu, oranj, galben) -Care sunt culorile adâncurilor? (verde, albastru, violet) -Le recunoaştem împreună pe Cercul culorilor; (Anexa 3) - În partea dreaptă, pe Cercul culorilor avem culorile calde, iar în partea stângă avem	- Sunt atenţi la explicaţiile date şi răspund la întrebări.	Conversaţia Explicaţia Conversaţia Explicaţia	-Tabla, manualul, planşe didactice, albume de artă.	Frontal Frontal	Aprecieri verbale Observare sistematică Observarea sistematică

		culorile reci; - Culorile calde dau senzaţia de căldură, lumină, bucurie; - Culorile reci dau senzaţia de frig, rece, umbră, tristeţe; - Culorile calde dau impresia de apropiere în spaţiu, iar culorile reci dau impresia de depărtare în spaţiu.					
5. Etapa de creaţie şi de formare a priceperilor şi deprinderilor	**O2** **O3**	- Cer realizarea unei compoziţii plastice: „Pădurea” (culorile calde şi culorile reci) - Împart clasa în două grupe: grupa culorilor calde şi grupa culorilor reci; - Prezint elevilor lucrări ajutătoare în care sunt prezente cele două grupe de culori: grupa culorilor calde şi grupa culorilor reci; (Anexa 4) - Fiecare grupă îşi observă cu atenţie exemplele şi încep să-şi schiţeze, în creion grafic, lucrarea;	- Lucrează individual. - Urmăresc exemplele primite.	Exerciţiul Demonstraţia Explicaţia Conversaţia Exerciţiul	- Hârtia pentru desen, manual, planşe didactice, creioane grafice, acuarele, tempera, pahar pentru apă, pensule.	Pe grupe/ tratare diferenţiată Frontal	Proba practică Observarea sistematică Aprecieri verbale Probe practice

		- Ce elemente putem întâlni în pădure, pe lângă copaci? - Ce culori vor avea copacii noştri dacă noi avem grupa de culori calde sau grupa de culori reci? - Cea mai caldă culoare este oranj, deoarece este obţinută din amestecul celorlalte două culori calde, roşu şi galben; - Cea mai rece culoare este albastru, deoarece este o culoare primară şi nu are în compoziţie culoare caldă ca şi celelalte două culori reci, verde şi violet; - După realizarea schiţei, trec la pictură, fiecare respectându-şi grupa de culori calde sau grupa de culori reci; - Încurajez originalitatea şi fac aprecieri individuale şi de grup;	- Răspund corect la întrebări.	Gândirea critică Exerciţiul		Frontal	Aprecieri verbale
6. Analiza şi evaluarea	**O4**	- După finalizarea lucrărilor, expun pe tablă toate compoziţiile plastice, respectând cele două grupe;	- Analizează, apreciază, evaluează şi se autoevaluează.	Turul galeriei	-Lucrările copiilor, tabla.	Frontal Individual	Aprecieri verbale

		- Prima grupă analizează şi apreciază lucrările celei de-a doua grupă, iar grupa a doua, analizează şi apreciază lucrările primei grupe.		Gândirea critică			Verificări frontale
7. Concluzii şi aprecieri		- Fac aprecieri generale (pozitive) privind desfăşurarea activităţii şi realizarea compoziţiilor plastice.	- Ascultă aprecierile făcute.	Conversaţia		Frontal	Aprecieri verbale

Anexa 1

GHICITOARE:

“Ștergărel vărgat
De cer aninat,
De ploaie stropit,
De soare-nflorit.”

(Curcubeul)

Anexa 2

CERCUL LUI ITTEN

(Cercul culorilor)

Anexa 3

Culorile calde şi culorile reci

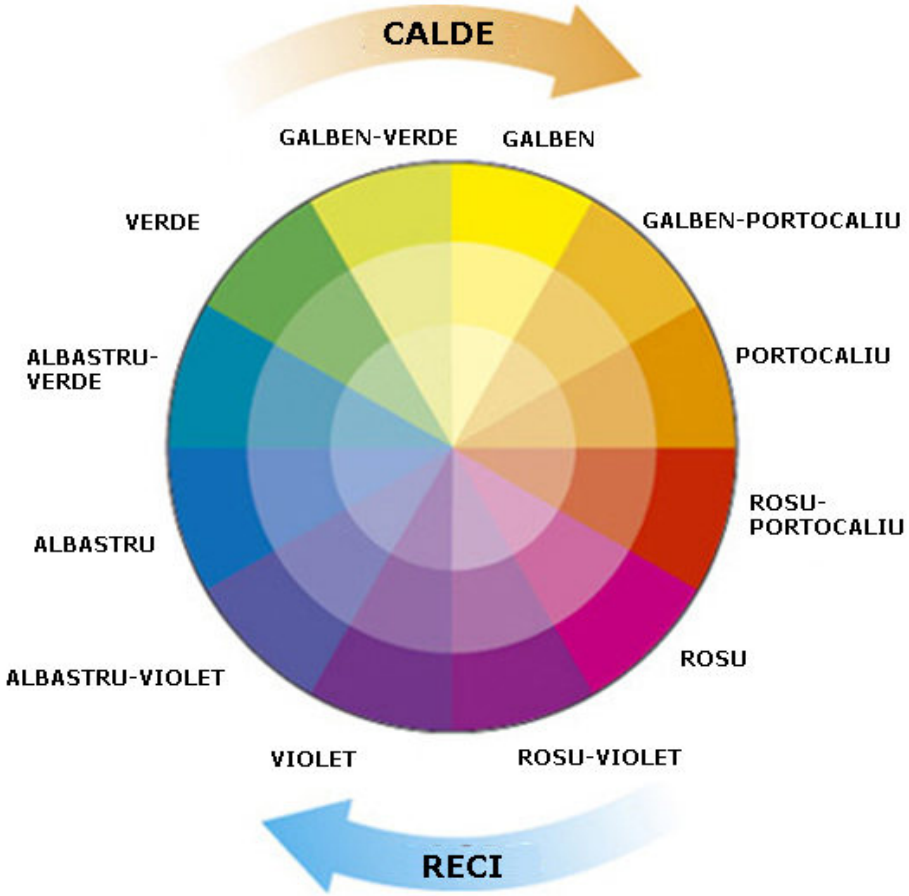

Anexa 4

Imagini ajutătoare pentru cele două grupe

Grupa culorilor calde

Vincent van Gogh – “Floarea soarelui”

Ştefan Luchian – “Mere”

Grupa culorilor reci

Ştefan Luchian – “După ploaie”

Ion Andreescu – “Câmp înflorit”

185. PROIECT DIDACTIC

Propunător: GHEBOSU ADRIAN

Data:
Școala: CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ, ROMAN
Clasa: a-VIII-a
Disciplina: Socializare
Tema: Formule de politețe
Tipul lecţiei: de fixare şi sistematizare a cunoştinţelor şi deprinderilor
Obiectiv fundamental:

- ❖ Cunoașterea formulelor de politețe.

Obiective operaţionale:
La sfârşitul orei elevii vor fi capabili să:

cognitive:
O1- să cunoască formulele de politețe: bună ziua, la revedere, te rog, mulțumesc, cu plăcere, îmi permiți?, îmi pare rău, scuză-mă, iartă-mă!;
O2- să interacționeze în diferite situații (la magazin, pe stradă, la joacă) ținând cont de regulile de adresare civilizată;

psihomotorii:
O4-să participe activ la lecţie;

afective:
O5- să manifeste atitudine pozitivă față de muncă.

Resurse:

- ✍ Metode şi procedee: observația, conversaţia, explicația, problematizarea, joc didactic;
- ✍ Mijloace didactice: planșe, fișă-ghicitori, Hagicu A. , "*Fapte bune, fapte rele*"- culegere de poezii, Ed. Tehno Art, jetoane;
- ✍ Forme de activitate: individuală, frontală, de grup.

Locul desfăşurării: sala de clasă;
Durata: ~ 45 minute.

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Etapele lecției	Obiective	Strategii didactice		Resurse			Modalități de evaluare
		Emiterea sarcinilor și informațiilor	Rezolvarea sarcinilor	Metode	Mijloace didactic-ce	Forme de activitate	
1. Moment organizatoric		Pregătesc materialele necesare desfășurării lecției.	Elevii ascultă observațiile făcute de profesor.	Observația		Frontală	Observare sistematică
2. Actualizarea cunostințelor dobândite anterior	O1 O6	Ce înseamnă să fii politicos? Ce formule de politețe cunoașteți?	Elevii răspund întrebărilor profesorului.	Conversația		Individuală	Aprecieri verbale
3. Captarea atenției	O5	Citesc poezia "Bună ziua! Te rog! Mulţumesc!" de Gheorghe Zarafu Prezint elevilor planșele cu flori reprezentând: respect, prietenie, prețuire, simpatie și apreciere.	Elevii sunt atenți la informațiile transmise de profesor.	Conversația Explicația	"Fapte bune, fapte rele", A. Hagicu-culegere de poezii, Planșe	Frontală	Observare sistematică
4. Anunțarea temei și a obiectivelor	O6	Anunț tema lecției "Formule de politețe" precum și obiectivele urmărite.	Elevii sunt atenți la ceea ce transmite profesorul.	Explicația		Frontală	Observare sistematică
5. Dirijarea procesului de consolidare a cunostințelor	O1	Discutăm cu elevii pe marginea valorilor prezentate în fișe. Fac analogie între creșterea și dezvoltarea florii și creșterea și dezvoltarea valorilor, între picăturile de apă necesare creșterii florilor și formulele de	Fiecare elev primește câteva picături reprezentând diverse formule de politețe. Dă exemplu de o situație concretă în care folosește acea formulă	Conversația Explicația Joc didactic	Planșe	Frontală Individuală	Aprecieri verbale Observare sistematică Autoevaluare

		politețe necesare dezvoltării valorilor. Prezint elevilor 3 situații (la magazin, pe stradă, la joacă), iar ei vor trebui să identifice formulele de politețe adecvate fiecărei situații.	de politețe și lipește picătura la tablă, deasupra florilor. Elevii identifică formulele de politețe.	Conversaţia Explicaţia Joc didactic Problematizarea		Frontală Individuală	Aprecieri verbale Autoevaluare
6. Asigurarea feed-back-ului și evaluarea activității	O1 O5	Prezint elevilor câteva ghicitori la tema lecției.	Elevii răspund la ghicitori.	Explicaţia Conversația	Fișă ghicitori	Frontală	Aprecieri verbale individuale şi de grup
7. Incheierea activității	O6	Felicit elevii pentru implicarea în cadrul lecției.	Elevii ascultă cu multă atenție ce spune profesorul.	Conversația, Observația, Explicația		Frontală	Aprecieri verbale din sfera calificativelor

186. ÎNVĂŢAREA ŞI PROCESELE METACOGNITIVE
Chestionar de evaluare a capacităţilor metacognitive în învăţare

Prof. Gheorghe Monica, Şcoala Gimnazială „Căpitan Aviator Mircea T. Bădulescu”, Buzău

Învăţ mai bine dacă:

1. **înainte de începerea activităţii îmi clarific ce am de făcut**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

2. **mă gândesc la altceva în timp ce citesc**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

3. **ignor o informaţie neclară**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

4. **apelez la diverse surse pentru a înţelege ceea ce citesc**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

5. **lucrez după un plan prestabilit**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

6. **nu am în vedere problemele ce pot apărea în timp ce lucrez şi cum le voi face faţă**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

7. **identific sarcinile mai mici din cadrul unui proiect mai mare**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

8. **nu iau în calcul resursele pe care le am**:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna

◊ aproape niciodată
◊ niciodată

9. **mă opresc şi evaluez (dacă sunt sau nu de acord?):**
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

10. **la sfârşitul activităţii nu stabilesc ceea ce aş fi putut face mai bine:**
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna
◊ aproape niciodată
◊ niciodată

Interpretare:

Strategiile pozitive (întrebările 1, 4, 5, 7 şi 9) se punctează astfel:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna → 1 punct
◊ aproape niciodată
◊ niciodată → - 1 punct

Strategiile negative (întrebările 2, 3, 6, 8 şi 10) se punctează astfel:
◊ întotdeauna
◊ aproape întotdeauna → -1 punct
◊ aproape niciodată
◊ niciodată → 1 punct

Rezultatul poate varia între +10 si -10.
Elevii care obţin rezultate sub 5 puncte sunt consoderaţi elevilor slabi în metacogniţie.

187. Metode de stimulare a învăţării în orele de limba şi literatura română

Prof. Gherlan Monteola, Școala Gimnazială Nr.7 Petroșani

„Metodele active sunt metode non-competitive. Când sunt folosite aceste metode, nu există câştigători sau învinşi, în schimb toată lumea câştigă.” (prof. Ulla Salomaki)

Utilizarea acestor metode conduce la stimularea învăţării, la crearea unor situaţii de învăţare distractive şi relaxante.

Spre exemplu, tehnica ciorchinelui este menită să încurajeze elevii să gândească liber şi să realizeze conexiuni de idei. Prin practicarea ei se fac asociaţii de idei, elevii descoperă calea spre cunoştinţele pe care le au, oferă sensuri noi ideilor formate.

În mijlocul tablei/foii se scrie un cuvânt-cheie/o propoziţie-nucleu. Li se cere elevilor să noteze toate ideile/cuvintele/sintagmele care le vin în minte în legătură cu cuvântul propus. Acestea vor fi legate prin linii de noţiunea centrată. Timpul optim de lucru este de 10-15 minute. După finalizarea schemei, aceasta va fi comentată cu toată clasa. Se poate utiliza atât în lecţiile de predare, cât şi în cele de recapitulare sau consolidare.

Exemplu: clasa a V-a Substantivul (recapitulare)

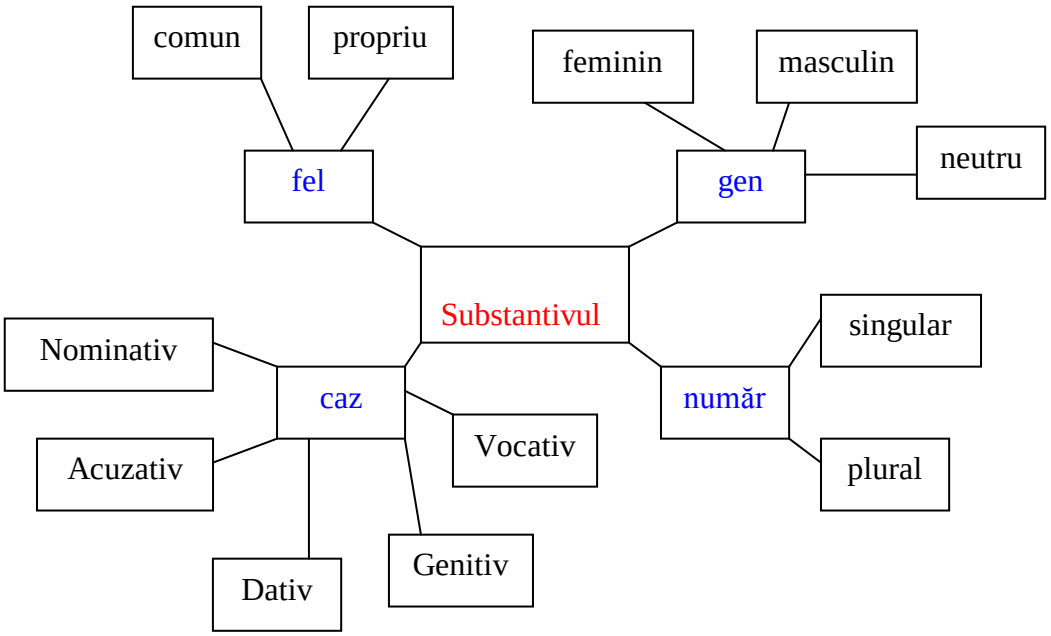

O altă tehnică este cea a cadranelor, care reprezintă o modalitate de rezumare şi sistematizare a unui conţinut, solicitând participarea şi implicarea elevilor în înţelegerea lui adecvată. Elevii pot fi organizaţi fie frontal, fie pe grupe. Se prezintă textul/fragmentul de text ce urmează a fi sistematizat în cele patru cadrane. În timpul activităţii sunt stimulate atenţia şi gândirea, este scos în evidenţă propriul mod de a înţelege sau de a interpreta o temă şi este conştientizat elevul asupra propriului nivel al cunoştinţelor. Prezentăm în continuare o aplicaţie pe textul „În pădurea Petrişorului” de Mihail Sadoveanu:

I	II
Notează sunetele auzite/desprinse din textul prezentat.	Notează sentimentele pe care ţi le-a trezit textul citit.
III	**IV**
Descrie un colţ dintr-o pădure în anotimpul iarna.	Desenează unul dintre elementele ce compun tabloul de natură.

Metoda cubului se utilizează pentru studierea unei teme, a unui subiect, a unei situaţii, din cele şase perspective care fac apel la mai multe operaţii ale gândirii. Se poate folosi cu succes în orice moment al lecţiei, oferindu.le elevilor posibilitatea de a-şi dezvolta competenţele necesare unor abordări complexe şi integratoare.

Pe fiecare faţă a cubului se va nota câte o instrucţiune, după cum urmează: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ. Se recomandă parcurgerea feţelor cubului în ordinea prezentată, spre a urma calea de la simplu la complex.

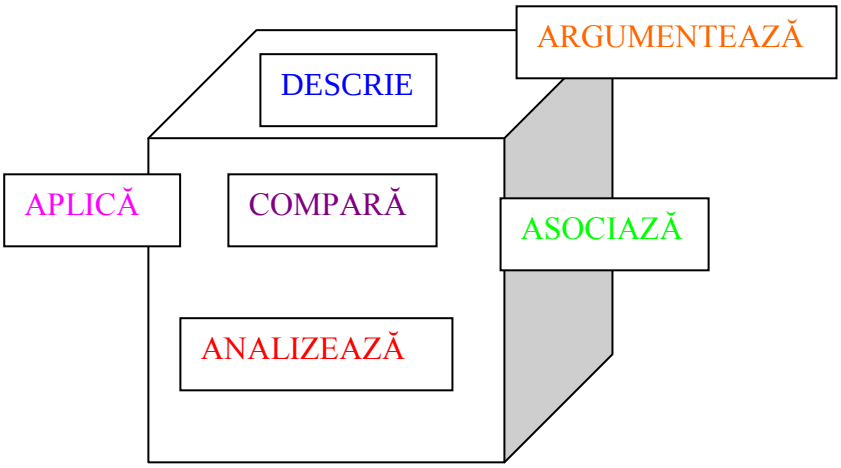

Exemplu de aplicaţie a tehnicii cubului la literatură, genul liric.
DESCRIE-prezintă caracteristicile genului liric
COMPARĂ-se compară cu un alt gen studiat (gen epic, spre exemplu)
ANALIZEAZĂ-trăsăturile genului liric, comparativ cu cele ale genului epic
ASOCIAZĂ-cu ceea ce-ţi sugerează genul liric (imagini, texte, sentimente etc.)
APLICĂ-pe o strofă dintr-o poezie (dată de profesor în prelabil)
ARGUMENTEAZĂ-de ce textul propus aparţine genului liric.

Horoscopul reprezintă o metodă activă, atractivă şi relaxantă, care se poate utiliza cu succes în orele de literatură, în care se caracterizează personajele din operele studiate. Se completează fişa de caracterizare pentru personajul propus, cu trăsături desprinse de elevi din textul citit. Se prezintă elevilor caracteristicile persoanelor născute în cele douăsprezece zodii. Se citesc caracteristicile zodiilor şi apoi se stabileşte zodia potrivită pentru personajul studiat.

R.A.F.T.S. (rol – audienţă – format – temă – scop) reprezintă o metodă ce se poate aplica în momentul de reflecţie (cadrul E-R-R) sau poate fi astfel formulată încât să devină temă pentru acasă, aplicându-se pe textul studiat în clasă.

ROL – redactor

AUDIENŢĂ – elevii şcolii, cititorii revistei şcolii

FORMAT – articol

TEMA – importanţa protejării naturii

SCOP – utilizarea informaţiilor din textul „În pădurea Petrişorului”, Mihail Sadoveanu

O altă aplicaţie cu aceeaşi metodă:

Imaginează-ţi că eşti un sticlete. Adresează o scrisoare Primarului Municipiului Petroşani, în speranţa că va dispune protejarea pădurii în care îţi duci zilele cu greu din cauza poluării excesive.

- ROLUL- Sticlete
- AUDIENŢĂ- Primarul Municipiului Petroşani;
- FORMAT- Scrisoare narativă;
- TEMA- Viaţa grea a ta şi a semenilor tăi;
- SCOPUL- Găsirea unor soluţii imediate cu rol de protecţie (reducerea poluării).

Pentru a identifica elementele care realizează armonia între planul terestru şi cel cosmic, putem utiliza Diagrama lui Venn. Ca şi texte suport, folosesc „Muguri” de Haralambie Ţugui, „Pastel” de George Coşbuc, „Octombrie” de George Topârceanu şi „Viscolul” de Vasile Alecsandri. Elevii vor avea de identificat elementele care aparţin spaţiului terestru, celui pământesc, dar şi pe cele care fac legătura între cele două spaţii.

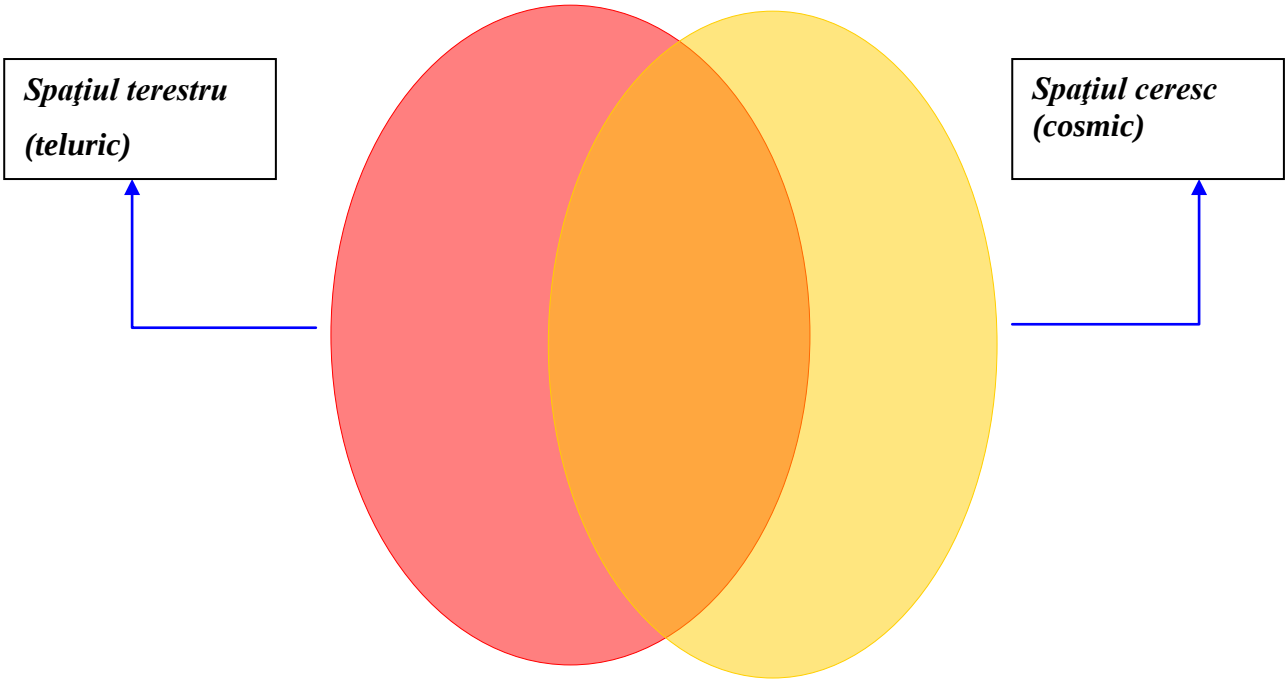

Pălăriile gânditoare – aplicaţie pe basmul „Prâslea cel voinic şi merele de aur”

Rezolvă ce-ţi place!

Acest tip de exerciţiu se aplică, de obicei, în finalul lecţiei sau se poate utiliza pentru tema de casă. Conţinutul sarcinilor ţine cont de inteligenţele multiple (conform teoriei lui H.Gardner) ale elevilor, astfel încât fiecare va putea rezolva sarcina care i se potriveşte. Sugerăm testarea elevilor în prealabil, pentru a putea formula sarcini de lucru pentru fiecare tip de inteligenţă. Iată câteva exemple de sarcini:

- Realizează un dialog imaginar între tine şi Prâslea.
- Plecând de la ideea pomului care face mere de aur, alcătuieşte o problemă care să se rezolve prin trei operaţii. Fotografiază o pădure şi un măr înflorit. Prezintă-le colegilor fotografiile tale!
- Realizează macheta palatului în care locuia zmeul cel mic.
- Compune o melodie care crezi că s-ar potrivi pentru a sugera lupta dintre Prâslea şi zmeu.Cum îi ajuţi şi tu pe cei ce au nevoie de ajutorul tău? Prezintă-ţi ajutorul dat fie sub formă de desen, fie sub forma unui eseu, fie sub orice altă formă doreşti tu.
- Prezintă-ne o călătorie imaginară pe tărâmul celălalt.
- Care sunt darurile pe care i le-ai face unei prinţese?
- Informează-te şi prezintă-le colegilor tăi curiozităţi despre mere.

Metodele activ-participative sunt centrate pe elev şi pe activitate, contribuie la dezvoltarea gândirii critice a elevilor, încurajează implicarea activă a elevilor, participarea la activităţi şi ajută la formarea acelor competenţe necesare în viaţa de zi cu zi.

Bibliografie:

Prof. Loreta Mahalu – Metode activ-participative utilizate în orele de limba şi literatura română (didactic.ro)

188. PROIECT DIDACTIC

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT: Centrul Şcolar pentru Educaţie Incluzivă, Roman
DATA:
CLASA: a V – a
PROPUNĂTOR: Gherzum Ionel - Bogdan
ARIA CURRICULARĂ: Terapie Educaţională Complexă şi Integrată
DISCIPLINA: Socializare
UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: Persoana
SUBIECTUL LECŢIEI: „Elemente de identitate personală”
TIPUL LECŢIEI: Fixare și sistematizare
COMPETENȚE SPECIFICE: Exersarea conduitelor de adaptare și orientare în mediul ambiant
COMPETENȚE DERIVATE:
COMPETENȚE COGNITIVE
C_{C1} – să-și spună numele;
C_{C2} – să recunoască numele de familie și prenumele;
C_{C3} – să-și scrie numele și prenumele;
C_{C4} – să recunoască data și locul nașterii;
C_{C5} – să construiască un puzlle cu datele personale;
C_{C6} – să știe care sunt datele personale.
COMPETENȚE PSIHOMOTORII
C_{PM1}– să execute acţiuni motrice simple folosind părţile corpului;
C_{PM2}– respectarea poziţiei corecte în bancă;
COMPETENȚE AFECTIVE
C_{A1} – educarea respectului faţă de propriea persoană;
C_{A2} – să manifeste interes și curiozitate față de activitatea propusă;
C_{A3} – să interacționeze în mod pozitiv și constructiv cu colegii de clasă.
REZULTATELE AȘTEPTATE:
- participarea activă a elevilor la rezolvarea sarcinilor primite;
- descoperirea importanței cunoașterii datelor personale;
- identificarea şi corectarea unor atitudini nedorite.

STRATEGII DIDACTICE
Metode şi procedee: conversaţia, joc didactic, explicaţia, jocul de rol, exerciţiul, observaţia;
Materiale didactice: fişe de lucru individuale, tabla de scris, marker.
FORMA DE ACTIVITATE: frontală şi individuală.

FORMA DE EVALUARE: aprecieri verbale, evaluare prin sondaj, autoevaluare.
TIMP DE LUCRU: 45 min.

Etapele lecţiei	**Competențe**	**Conţinut şi sarcini de învăţare**		**Strategia didactică**			**Metode de evaluare**
		Activitatea profesorului	**Activitatea elevilor**	**Metode şi procedee**	**Mijloace didactice**	**Forme de organizare**	
1. Moment organizatoric 3 min		Asigurarea climatului necesar desfăşurării lecţiei; Verificarea ţinutei şi poziţiei elevilor în bancă; Pregătirea materialelor necesare lecţiei.	Elevii se pregătesc pentru lecţie conform indicaţiilor primite; Îşi corectează ţinuta şi poziţia în bancă;	Conversaţia		Frontală	Aprecieri verbale
2.Rectualiza-rea cunoştinţelor anterioare 2 min		Despre ce am discutat ora trecută la disciplina Socializare?	Elevii răspund că au discutat despre comportamentul în situații problemă.	Conversaţia		Frontală	Aprecieri verbale
3. Captarea atenţiei 5 min	C_{C1} C_{PM1} C_{A1} C_{A2} C_{A3}	Joc:„Cum te numești?” Procedura jocului: - elevii sunt așezați în bănci (profesorul face și el parte din grup). - se folosește o minge colorată. Mingea se aruncă de la unul la altul respectând indicațiile următoare: - când mingea colorată ajunge la tine spune-ți numele, rostind enunțul: „Numele meu este …”, apoi dă mingea colegului de alături.	Elevii ascultă indicațiile profesorului. Elevii sunt atenți și participă la joc.	Conversaţia Jocul de rol	Minge colorată	Frontală	Aprecieri verbale

4. Anunţarea temei si a obiectivelor 2 min		Tema de astăzi este: „Elemente de identitate personală”; - voi atașa pe tabla de scris magnetică titlul lecției; Voi prezenta obiectivele.	Elevii ascultă in liniște.	Explicaţia	Tablă de scris magnetică; Marker;	Frontală	
5.Desfăşura-rea lecţiei 18 min.	C_{C2} C_{A1} C_{A2} C_{PM1} C_{PM2}	,,La ce vă gândiţi când auziţi cuvintele *date personale*?” Voi împărții tuturor elevilor fișa de lucru ,,Numele și prenumele meu” care cuprinde numele lor de familie si prenumele. Cerință de lucru: - încercuiește numele de familie cu ajutorul creionului și colorează cu verde (în interiorul literelor) prenumele. La sfârşit, elevii împreună cu profesorul vor aprecia corectitudinea răspunsurilor.	Elevii explică ce înseamnă pentru ei *date personale.* Elevii analizează fișele de lucru și le rezolvă;	Conversaţia Joc didactic Explicaţia Observaţia Conversaţia	 Fișă de lucru	Frontală Frontală Individuală	Aprecieri verbale Autoevaluare Aprecieri verbale
	C_{C3} C_{C4} C_{A1} C_{A2} C_{PM1} C_{PM2}	Ştim că fiecărei persoane îi corespunde un loc și o dată de naștere . În acest sens, v-am pregătit o fișă de lucru ,,Cine sunt, când și unde m-am născut?” care cuprinde următoarele sarcini: - scrie numele și data de astăzi deasupra liniei punctate; - alege data si locul nașterii	Elevii sunt atenți la indicații. Elevii rezolvă sarcinile de lucru de fe fișă.	Conversaţia Joc didactic Explicaţia Conversaţia	 Fișă de lucru	Frontală Frontală Individuală	Aprecieri verbale Evaluare prin sondaj Aprecieri verbale

		care ți se potrivește si marchează cu **X** răspunsul corect. Dupa ce elevii au rezolvat sarcinile de pe fișa de lucru, se va verifica dacă acestea sunt corecte. Se va cere, prin sondaj, elevilor să spună data de naștere pe care au marcat-o pe fișă.	Elevii vor corecta eventualele greșeli sub îndrumarea profesorului. Elevii sunt atenți și spun data de naștere pe care au marcat-o pe fișă.	Conversaţia Observaţia Explicaţia Conversaţia		Individuală Individuală	Autoevaluare Aprecieri verbale Aprecieri verbale
6. Asigurarea Feed-Back-ului 10 min	C_{C5} C_{A1} C_{A2} C_{A3} C_{PM1} C_{PM2}	În continuare vom face un test al atenției: ,,Ridică-te sau stai jos!". Vă voi citi o listă de date de naștere. Elevii care recunosc ca fiind a lor data de naștere se vor ridica în picioare, iar ceilalți stau pe scaune.	Elevii care recunosc ca fiind a lor data de naștere se vor ridica în picioare, iar ceilalți rămân aşezaţi în bancă.	Jocul didactic Conversaţia Explicaţia	Fişă de lucru	Frontală Individuală	Autoevaluare Aprecieri verbale
7. Retenţie şi transfer 5 min	C_{C6} C_{A1} C_{A2} C_{PM1} C_{PM2}	Despre ce date personale am discutat astăzi? În încheiere voi face aprecierile finale. Se vor oferi ca recompense mere.	Elevii ascultă și răspund că au discutat despre: numele de familie, prenumele, data și locul nașterii. Elevii ascultă în liniște și participă la discuţii.	Conversaţia Conversaţia	 Coș cu mere	Frontală Frontală	Aprecieri verbale Aprecieri verbale

BIBLIOGRAFIE:

Gherguţ, Alois - *Psihopedagogia persoanelor cu cerinţe speciale: strategii diferenţiate şi incluzive în educaţie, Ediţia a II-a revizuită şi adăugită,* Ed. Polirom, Iaşi, 2006;

Muşu,I. şi Taflan, A. - *Terapie educaţională complexă şi integrată,* Ed. Pro-Humanitate, Bucureşti, 1997;

Strunga , C.- *Evaluarea şcolară*, 1999;

www.didactic.ro

189. PROIECT DE ACTIVITATE

Prof. Gîrtan Nicoleta
Colegiul Tehnic ”Ion Holban”, Iași

Clasa: a-VIII-a A
Aria curriculară:: Terapie educaţională complexă şi integrată
Unitate de învățare: Socializare
Tema: *Invitaţie la... autocunoaştere*
Scop: Formarea unei imagini juste şi pozitive despre sine
Obiective operaționale:
- c o g n i t i v e -
O1 - să conştientizeze că fiecare persoană este unică, deşi sunt multe lucruri pe care le avem în comun
O2 - să identifice propriile calităţi, resurse şi posibilităţile de valorificare a acestora
O3 - să definească autosugestia şi condiţiile de realizare a acesteia
O4 - să formuleze autosugestii pozitive îndreptate către îmbunătăţirea imaginii de sine
- p s i h o m o t o r i i –
O5 - să completeze fişe pe baza observaţiilor personale, a informaţiilor de la ceilalţi colegi sau a exerciţiului de imagerie mentală
- comportamentale –
O6 – să relaţioneze adecvat cu colegii şi profesorul
- a f e c t i v e –
O7 - să utilizeze autosugestii în scopul detensionării,eliberării de anxietate, tristeţe, irascibilitate, fluctuaţii ale dispoziţiei şi ale randamentului şcolar, de gânduri negative şi complexe de inferioritate
O8 - să participe cu interes şi activ pe tot parcursul desfăşurării activităţii
Strategii didactice:
-conversaţia euristică,expunerea (descriere, explicaţie) cu ajutorul video proiectorului,exerciţiul practic,metoda lui Coue
Resurse didactice:
Mijloace de învăţământ: demonstrative (planşe,cărţi), videoproiector,CD-player
Materiale de lucru: consumabile(coli,pixuri), lumânare, sfeşnic, eşarfă, pietricele
Resurse umane: colectivul de elevi ai clasei a-VIII-a A, moderator
Resurse fizice: spaţiul clasei, mobilier adecvat
Evaluarea formativă a activităţii şi a rezultatelor obţinute:
Elaborarea unor autosugestii pozitive pentru îmbunătăţirea imaginii de sine, aprecierea capacităţii de autoanaliză.
Bibliografie:
1. Irina Holdevici, „Sugestiologie şi psihoterapie sugestivă”, Editura Victor, Bucureşti, 1995

2. Paul Popescu-Neveanu, Mielu Zlate , „Psihologie”, E.D.P. ,Bucureşti, 1995
3. I. Berg, „Dicţionar de cuvinte, expresii, citate celebre”, Ed. Saeculum, Bucureşti, 1995

Secvenţele activităţii	**Ob. op.**	**Conţinutul activităţii**		**Metode şi tehnici didactice**	**Mijloace didactice**	**Evaluare**
		Moderator	**Grupul de elevi**			
Moment organizatoric		Se asigură condiţiile optime desfăşurării activităţii Grupul de elevi se mobilitează psiho-energetic pentru lecţie		Conversaţia	Fişe de lucru individual Instrumente de scris	Frontală
Captarea atenţiei (3’)	O1	-Iniţiază un joc de autocunoaştere şi intercunoaştere: *„Vânătoarea de oameni”* -Stabileşte regulile jocului: 1. Fiecare îşi va completa fişa pe baza observaţiilor personale şi a informaţiilor furnizate de ceilalţi colegi. 2. Răspunsurile date colegilor – bazate pe o bună autocunoaşere- vor fi însoţite de semnătura clară.	- Elevii vor primi fişe de lucru cu anumite afirmaţii - Elevii realizează exerciţiul deplasându-se prin clasă, observând şi culegând informaţiile . - Este desemnat câştigător primul care va completa corect fişa			- Capacitatea de a identifica aspecte interpersonale şi calităţi personale
Anunţarea temei (2’)	O8	- Anunţă tema ***Invitaţie la ...autocunoaştere*** -Expune oral pe scurt rolul autocunoaşterii : în asigurarea reuşitei personale, în definirea aptitudinilor, în identificarea	- Ascultă activ	Conversaţia euristică -Expunerea -Ascultarea activă		Aprecieri verbale

		punctelor tari/slabe şi formarea imaginii de sine, în alegerea carierei , în interrelaţionare şi în general în conturarea personalităţii fiecăruia.				
Desfăşurarea activităţii (35') **Exerciţiu de relaxare, de introspecţie (15')**

		în gând cum doreşte el să fie sau ce doreşte să realizeze – autosugestiile			prezentat în PPT	
Exerciţiu practic (10’)	O3 O7 O4 O8	-Expune pe scurt *Metoda lui Coue*- o metodă de autosugestie care poate fi îndreptată către îmbunătăţirea imaginii de sine. -Relatează modalităţile de construire a autosugestiilor, condiţiile ce trebuiesc îndeplinite. -Oferă indicaţii pentru un exerciţiu practic: ***„Gândeşte pozitiv!”*** -Solicită gândirea copiilor pentru a identifica una dintre problemele personale pe care le au legate de imaginea de sine, de activitatea de învăţare sau de relaţia cu ceilalţi, revenind asupra fişelor completate în cadrul exerciţiului de relaxare. -Cere copiilor să-şi formuleze o idee despre cum vor să fie sau ce doresc să realizeze sau să facă pentru înlăturarea problemei. -Solicită prezentarea rezultatelor în cca 5’	-Fiecare participant încearcă să-şi identifice problema personală şi să formuleze autosugestii pozitive în legătură cu aceasta– timp de lucru 5’	Exerciţiul practic	Fişe de lucru individual Instrumente de scris	-Capacitatea individuală de autodezvăluire: resurse, obstacole interne şi externe
Evaluare finală (5’)		-Solicită realizarea unui poster cu formule de autosugestie create individual	Scriu pe fişa colectivă de lucru răspunsurile		Coală format A1	Elaborări de formule în număr

					Markere	cât mai mare

190. ARTA TEXTILĂ ÎNTRE TRADIŢIE ŞI MODERNITATE

Prof. Gîtlan Maria
Clubul Copiilor Tg. Neamț

INFORMAŢII DESPRE PROIECT :

a. **Date privind aplicantul**:

Nume şi prenume: **GÎTLAN MARIA**
Statut (titular/suplinitor): titular
Specializarea/Funcţia: Artă textilă/profesor
Gradul didactic I

b. **Titlul proiectului:** ***Arta textilă între tradiție și modernitate***

c. **Unitatea de învăţământ/unitatea conexă în care se derulează proiectul:**

Clubul Copiilor Tg. Neamţ / Cercul de Artă textilă-Creaţie confecţii

d. **Grupul ţintă**: elevele grupelor de Artă textilă - începători (clasele I-IV)

e. **Diagnoză relevantă pentru realizarea obiectivelor proiectului, la data depunerii proiectului:**

e.1. Identificarea nevoilor membrilor din grupul ţintă la care răspunde proiectul:

- cultivarea simţului practic prin utilizarea diverselor tehnici şi operaţii de lucru la realizarea produselor de artă textilă;
- stimularea creativităţii, a imaginaţiei şi a gustului pentru frumos;
- dezvoltarea capacităţii de atenţie, perseverenţă, minuţiozitate, dar şi ambiţie în însuşirea tehnicilor de lucru;
- necesitatea de a crea şi a realiza produse de artă textilă originale, pe care să le prezinte în faţa publicului în expoziţii sau concursuri.

e.2.Descrierea succintă a grupului ţintă selectat în urma diagnozei.

Grupul ţintă va fi în număr de 20 eleve din clasele I-IV de la profilul artă textilă, care au fost selecţionate în baza aptitudinilor pentru abilităţi practice şi dorinţă de perfecţionare în domeniul artei textile în anul şcolar 2019-2020.

f. **Justificarea necesităţii implementării proiectului**

Dezvoltarea competenţelor la un nivel mai înalt în domeniul artei textile pentru clasele I-IV, dezvoltarea abilităţilor practice, stimularea creativităţii, dezvoltarea unei gândiri logice, descoperirea sensibilităţii şi stimularea gustului pentru frumos al elevelor.

g. **Obiectivul general**

Desfăşurarea procesului instructiv-educativ la un nivel calitativ ridicat.

h**. Obiectivele specifice (SMART)**

O.1. Centrarea demersului educaţional pe elev şi îmbunătăţirea rezultatelor activităţii cercului.

O.2. Susţinerea performanţelor şcolare la nivel înalt.

O.3. Îmbunătăţirea imaginii publice a Clubului Copiilor.

O.4. Îmbunătăţirea colaborării cu instituţiile de cultură, comunitatea şi şcolile partenere.

O.5. Diversificarea metodelor de evaluare.

O.6. Atragerea de fonduri extrabugetare.

O.7. Identificarea tipurilor de materii prime şi materiale utilizate în arta textilă şi dezvoltarea capacităţii de analiză a lor.

O.8. Dobândirea deprinderilor de execuţie a diferitelor tipuri de cusături manuale.

O.9.Dobândirea deprinderilor de execuţie practică a produse de artă textilă.

O.10. Utilizarea unui limbaj tehnic adecvat.

O.11. Dezvoltarea spiritului practic al elevelor.

i. Rezultate anticipate (măsurabile) pe fiecare obiectiv specific

OBIECTIV SPECIFIC	**REZULTATE ANTICIPATE**
Centrarea demersului educaţional pe elev şi îmbunătăţirea rezultatelor şcolare.	Dobândirea deprinderilor de execuţie practică de la produse simple de artă textilă la unele mai complexe.
Susţinerea performanţelor şcolare la nivel înalt.	Participarea la expoziţii şi concursuri de profil..
Îmbunătăţirea imaginii publice a Clubului Copiilor.	Realizarea de expoziţii cu lucrări de artă textilă pentru popularizarea activităţii cercului.
Îmbunătăţirea colaborării cu instituţiile de cultură şi comunitatea.	Colaborarea cu Biblioteca Orăşenească, Casa Culturii Tg. Neamţ şi alte instituţii la realizarea expoziţiilor organizate de acestea.
Diversificarea metodelor de evaluare.	Alături de evaluările clasice se fac evaluări prin expoziţii şi concursuri şcolare.
Atragerea de fonduri extrabugetare.	Materialele necesare realizării obiectelor de artă textilă sunt primite de la părinţi sau diverşi sponsori.
Identificarea tipurilor de materii prime şi materiale utilizate în arta textilă şi dezvoltarea capacităţii de analiză a lor.	Recunoaşterea tipurilor de materii prime în funcţie de natura acestora prin proba arderii, organoleptic sau cu ajutorul microscopului şi stabilirea domeniilor de utilizare a acestora.
Dobândirea deprinderilor de execuţie a diferitelor tipuri de cusături manuale	Identificarea şi dobândirea deprinderilor de execuţie a diferitelor tipuri de cusături utilizate în arta textilă.
Dobândirea deprinderilor de execuţie practică a lucrărilor de artă textilă.	Dezvoltarea capacităţii de alegere a modelului în funcţie de material şi ocazie. Dezvoltarea aptitudinilor de execuţie a diferitelor produse utilizând cusăturile manuale. Dezvoltarea capacităţii de finisare a produselor cu ajutorul ornamentelor sau cusăturilor.
Utilizarea unui limbaj tehnic adecvat.	Iniţierea elevelor din clasele I-IV în utilizarea limbajului tehnic.
Dezvoltarea spiritului practic al elevelor.	Dezvoltarea abilităţilor practice, a unei gândiri logice, descoperirea sensibilităţii şi stimularea gustului pentru frumos al elevelor.

Stimularea şi promovarea capacităţilor creatoare ale elevilor prin organizarea de expoziţii şi concursuri.	Îmbunătăţirea relaţiilor de comunicare şi interrelaţionare între copii şi între copii şi adulţi. Descoperirea şi atragerea în competiţie a unui număr cât mai mare de elevi cu înclinaţii pentru abilităţi practice în domeniul artei textile.

j. **Descrierea activităţilor propuse în proiect**

OBIECTIV	**ACTIVITATEA ELIGIBILĂ**	**RESURSE NECESARE**	**ORIZONT DE TIMP**
O1,O2,O5, O6,O7,O8, O9,O10,O11	Pregătire în domeniul artă textilă Participarea la concursurile de profil	-materiale textile -bobine de aţe colorate -aţă de cusut -ace de cusut -foarfece - deşeuri - cartoane - reviste - catoloage -calculator -mărţişoare -materiale textile -materiale din natură -flori naturale și din materiale textile -cartoane	Luni (16-18) Miercuri (14-16) Vineri(13-15) Sambătă (9-13)
01,03,05, O9,O10,O11	Deschiderea anului şcolar – expoziție		Septembrie
O1,O3,O5, O9,O10,O11	5 octombrie - “Ziua Educației”- expoziție “Educație, cultură și creativitate artistică“		Octombrie
01,03,05, O9,O10,O11	20 noimbrie-“Ziua Internaţională a Drepturilor Copilului”,		Noiembrie
O1,O3,O5, O9,O10,O11	“Vis de iarnă”- expoziţie de felicitări, colaje şi măşti tradiţionale		Decembrie
O1,O3,O4, O9,O10,O11	“Zilele Eminescu”- expoziţie cu lucrări din opera marelui poet		Ianuarie
O1,O3,O4, O9,O10,O11	Confecţionarea de felicitari şi mărţişoare		Februarie
O1,O3,O5, O9,O10,O11	Expoziție “Mărțișorul românesc”- Asociația Folkloriamo Mărțișor, Rovigo- Italia		Martie
O1,O3,O5, O9,O10,O11	Sărbătorile pascale la români – expoziție de felicitări şi colaje		Aprilie
O1,O3,O5,	Mai - luna florilor, expoziție cu lucrări având tematică florile		Mai
O1,O3,O5, O9,O10,O11	1 Iunie – expoziție de Ziua Internaţională a Copilului		Iunie

k. Graficul activităţilor/diagrama Gantt

Luna/Activitatea	Sept	Oct.	Nov.	Dec.	Ian.	Febr.	Martie	Apr.	Mai	Iunie
Pregătire în domeniul artă textilă Participarea la concursurile de profil	**xx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**	**xxxx**
Deschiderea anului şcolar – expoziție	**X**									
5 octombrie - "Ziua Educației"- expoziție "Educație, cultură și creativitate artistică"		**X**								
20 noimbrie-"Ziua Internaţională a Drepturilor Copilului", la C.S.E.I Tg. Neamţ			**X**							
"Vis de iarnă"- expoziţie de felicitări, colaje şi măşti tradiţionale				**X**						
"Zilele Eminescu"- expoziţie cu lucrări din opera marelui poet					**X**					
Confectionarea de felicitari şi mărţişoare						**X**				
Expoziție "Mărțișorul românesc"- Asociația Folkloriamo Mărțișor, Rovigo- Italia							**X**			
Sărbătorile pascale la români – expoziție de felicitări şi colaje								**X**		
Mai - luna florilor, expoziție cu lucrări având tematică florile									**X**	
1 Iunie – expoziție Ziua Internaţională a Copilului										**X**

l. Precizarea indicatorilor:

a) indicatori aferenţi obiectivelor/rezultatelor la nivel disciplinar:

Realizarea curriculumului

- se aplică sistematic metodologii didactice centrate pe educabili şi pe grupul de educabili;
- se utilizează achiziţiile anterioare ale educabililor în activităţile curriculare şi extracurriculare;
- se dezvoltă capacitatea educabililor de a învăţa din experienţă şi din practică;

- se răspunde la cererile educabililor sau ale părinţilor privind acordarea de sprijin individual în învăţare;
- auxiliarele curriculare şi mijloacele de învăţământ existente sunt utilizate sistematic în procesul de învăţământ.

Evaluarea rezultatelor şcolare

- cadrul didactic poate descrie pentru grupă şi educabil punctele tari şi cele slabe privind realizarea obiectivelor curriculare;
- se folosesc cu precădere stimulentele pozitive (lauda, încurajarea etc.);
- autoevaluarea şi interevaluarea educabililor sunt folosite sistematic în activităţile de învăţare;
- produsele activităţii educabililor sunt expuse în sala de cerc, în alte spaţii ale clubului sau instituții partenere.

Evaluarea rezultatelor la activităţile extracurriculare

- participarea cadrelor didactice, a educabililor, a părinţilor şi a altor membri ai comunităţii la activităţile extracurriculare să crească numeric şi procentual;
- furnizorul de educaţie evidenţiază contribuţia directă şi efectivă a fiecărei activităţi extracurriculare la realizarea scopurilor şi obiectivelor stabilite.

b) indicatori aferenţi obiectivelor/rezultatelor la nivel interdisciplinar
   - participarea la activităţi comune cu cercul de pictură-design;
   - colaborarea cu profesorii de arte plastice, educaţie tehnologica şi discipline tehnice la realizarea unei expoziţii cu lucrări de artă textilă.

c) indicatori aferenţi obiectivelor/rezultatelor la nivel transdisciplinar
   - participarea la activităţi comune cu cercurile de pictură, foto, ecologie.

d) indicatori aferenţi obiectivelor/rezultatelor din domeniul educaţiei incluzive
   - elevele grupei de artă textilă sunt din diferite şcoli şi localităţi.

m. Autoevaluarea proiectului

Instrumente – fişă de monitorizare anuală;
Feedback de la elevi, părinţi, colegi etc.

191. PROIECT DE LECȚIE

Școala : Școala Gimnazială Nr.1 Budureasa
Clasa : a V-a A
Profesor : Goina Daniela
Obiectul : Limba și literatura română
Subiectul : Basmul- text suport „ Prâslea cel voinic și merele de aur„ evaluare.
Tipul lecției : Lecție de evaluare și verificare a cunoștințelor predate anterior
Obiective operaționale:
COGNITIVE:

OC1: Să-și reamintească definiția basmului
OC2: să formuleze trăsăturile basmului
OC3: să identifice elementele specifice basmului

AFECTIVE:

OA1: vor participa cu atenţie şi interes la lecţie;
OA2: elevii vor manifesta interes faţă de lumea fantastică a basmului;

PSIHOMOTORII:

OP 1: să-şi dezvolte spiritul de observaţie, atenţia concentrată;
OP 2: să-şi formeze gândirea şi limbajul.

MOTRICE :
OM1 – dirijarea atenţiei (văzul, auzul) către centrul de interes sugerat;
OM2 – coordonarea mişcărilor mânii pentru a scrie estetic pe fişe, în timpul stabilit;
OM3 – controlarea mişcărilor, gesturilor şi a vocii în timpul lecţiei, astfel încât să corespundă sarcinilor de lucru şi regulilor de disciplină stabilite.

VALORI ŞI ATITUDINI:
• Cultivarea interesului pentru lectură şi a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii
• Stimularea gândirii autonome, reflexive şi critice în raport cu diversele mesaje receptate
• Cultivarea unei atitudini pozitive faţă de comunicare prin conştientizarea impactului limbajului asupra celorlalţi şi prin nevoia de a înţelege şi de a folosi limbajul într-o manieră pozitivă, responsabilă din punct de vedere social
• Cultivarea unei atitudini pozitive faţă de limba română şi recunoaşterea rolului acesteia pentru dezvoltarea personală şi îmbogăţirea orizontului cultural
Metode : exercițiul, problematizarea, munca cu fișa de lucru, conversația.
Material didactic : Manualul clasei a V-a, planșă cu rebus, fișe de lucru.
Bibliografice:
-Scarlat Iancău, Raluca, *Limba și literatura română – analiza textelor,* Editura „Aula”, București, 2012;
- Dumitrașcu Sechi, Cornelia, *Îndrumar pentru receptarea lecturilor literare*, Editura „Moldova”, Iași, 2014;
II Desfășurarea lecției : organizarea clasei, verificarea temei pentru acasă și corectarea ei. Pregătirea celor necesare pentru lecția de evaluare.

Moment I	Timp	Continuturi /Activitățile de profesor	Activități desfășurate de elevi	Mijloace de învățământ	Evaluare
	10 min.	-Se verifică tema pentru acasă și se corectează dacă s-au strecurat greșeli. - Elevii au adus și desene cu peisaje de iarnă .	Tema : Dați exemple de patru epitete referitoare la anotimpul iarna și alcătuiți enunțuri cu ele Elevii vor găsi epitete cromatice pornind de la definiția epitetului .	Caietele elevilor	Observare sistematică a comportamentului elevilor

Moment II		După ce se verifică tema profesorul anunță lecția de verificare, basmul :" Prâslea cel voinic și merele de aur "după Petre Ispirescu.Se vor pune întrebări precum: Vă reamintiți ce operă este "Prâslea cel…."? Ce fel de basm este popular sau cult? Cunoaștți basme culte și autori ? Ați citit basmul "Făt Frumos din lacrimă"? In basmul nostru ce se povestește? Care este tema basmului? Cine este personajul principal? Reprezentantul cui este? Prin ce întâmplări trece? Cine sunt reprezentanți răului? Care este structura basmului? Câteva trăsături ale basmului? Noi am învatat că basmul are niste	Elevii vor formula răspunsuri concise și nuanțate, studiind textul. -Opera literară epică în proză. -Basm popular cules de Petre Ispirescu. -Autori :Ion Creanga ,M. Eminescu, Ion Slavici. -Intâmplări fantastice puse pe seama unor personaje cu puteri supranaturale. -Lupta dintre bine și rău în care binele învinge întotdeauna. -Reprezentantul binelui. -Intâmplări fantastice.(citate din textul basmului). -Eroul este cel mai mic dintre frați; călătoria, probele pe care le parcurge(luptele cu zmeii, pe care le câștigă cu ajutorul unor ființe fantastice, corbul și fata de împărat)-citate din text. -falșii eroi (frații lui Prâslea), reîntoarcerea descoperirea adevărului, pedepsirea și nunta. -acțiune ampla desfășurată pe mai multe momente; întâmplările nu sunt bine fixate în timp și spațiu; întâmplările reale se îmbină cu cele fantastice; personajele înzestrate cu puteri supranaturale. -Formule inițiale :''A fost odată ca niciodată", finale :"Și încălecai pe-o șa și v-o spusei dumneavoastră așa", mediane " că de când începui să vă povestesc" Definiția : este o operă	Fișe de lucru	Se fac aprecieri elevilor Se notează elevii

		formule specifice care fac trecere din lumea fantastică în cea reala. Care este definiția basmului ?	literară în care sunt narate de un povestitor întâmplări neobișnuite ale unor personaje imaginare, cu însușiri neobișnuite și trăsături excepționale aflate în lupta cu forțe nefaste pe care reușesc să le învingă. **JOC** : Răspunzând la întrebările următoare, referitoare la un basm studiat de voi la clasă, pe verticala AB aflați numele personajului principal.(șapte întrebări).	Rebus	
Moment III		Asigurarea feed- back-ului și a retenției : - se dă tema pentru acasă și explicațiile necesare. Incheierea lecție :se fac aprecieri asupra unor răspunsuri și se notează.	*Tema:*Imaginează-ți că te numești Ion/ Ioana Petrescu și că te afli în vacanță la mare, în localitatea Costinești. Pe data de 10 august 2016, vrei să-i scrii profesoarei tale o carte poștală prin care să-ți exprimi bucuria întâlnirii cu marea, să-i transmiți o informație despre starea ta în tabără de la Costinești și să-i multumești pentru că ți-a lămurit părinții să te trimiă în această tabără.		

Fișă de lucru

CERINTE :

1. Care sunt personajele din text ?
2. Ce procedeu literar apare în text ;
   a. narațiunea
   b. dialogul
   c. descrierea
3. Identifică cuvintele care conțin diftongi și triftongi .
4 Despărțiți în silabe cuvintele : copiilor, bărboșii, punctuație, fiindcă.
5. Transcrie din text câte o propoziție :
   a)enunțiativă
   b)exclamativă
   c)interogativă.
6. Care sunt semnele de punctuație din text și ce marchează ele ?

JOC (rebus)

1. Cine este trist, deși are trei fii ?
2. Cine aduce seu în schimbul a trei hoituri ?
3. Ce este “ meșteșugită , nevoie mare”?

4.Pe ai cui pui vrea să-i mănânce balaurul?
5. Ce cladiri de aur, argint, aramă sunt pe celălalt tărâm?
6. Ce ființe trăiesc pe tărâmul celălalt?
7. Unde sunt ascunse furca și cloșca cu puii de aur?
A

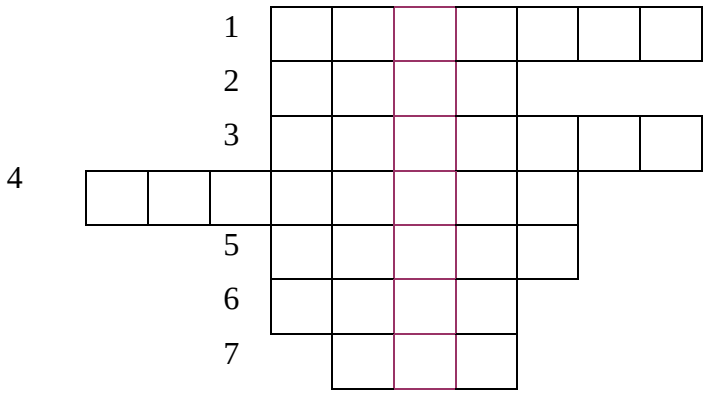

192. PROIECT DIDACTIC

GRECU ROXANA-DANIELA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”GENERAL NICOLAE ȘOVA” PODURI

Clasa : a VI – a
Aria curriculară: Limbă şi comunicare
Disciplina: Limba şi literatura română
Unitatea de învăţare: TEXTUL NARATIV LITERAR
Subiectul lecţiei: *Amintiri din copilărie-fragmentul Pupăza din tei*, de Ion Creangă
Tipul lecţiei: Consolidarea şi sistematizarea cunoştinţelor
Competenţe generale:
2. Receptarea textului scris de diverse tipuri.
Competenţe specifice:
2.1. Corelarea informaţiilor explicite şi implicite din texte literare și nonliterare, continue, discontinue și multimodale;
2.3. Prezentarea unor răspunsuri personale, creative şi critice pe marginea unor texte diverse;
2.4. Manifestarea preocupării de a înţelege diverse tipuri de texte citite.
Obiective operaţionale: La sfârşitul activităţii didactice, elevii vor fi capabili:

A.Cognitive:

OC_1 – să transfere în comunicare idei dinspre planul dezvoltat spre rezumat şi spre povestirea orală;
OC_2 – să comunice oral cu scop declarat de informare, de luare de atitudine, de opinie;
OC_3 – să prezinte impresii proprii sau propuneri;
OC_4 – să-şi exprime acordul sau dezacordul în faţa unui auditoriu cunoscut;
OC_5 – să-şi regleze tonul, intonaţia în funcţie de starea de spirit (bucurie, surpriză, supărare, mânie).

b.Afective:

OA_1 – vor manifesta interes pentru mesajul ascultat şi pentru partenerii de discuţie;
OA_2 – vor demonstra o atitudine favorabilă progresiei comunicării.

c.Psihomotorii:

OM_1 – să utilizeze corect mijloacele auxiliare necesare.

Condiţii prealabile:

- 21 de elevi din clasa a VI-a ;
- Elevii vor lucra individual şi în echipă şi vor expune rezultatele produselor lor.

Strategia didactică:

a. *Metode şi procedee (active şi alternative):*
   - de transmitere – orală: *expozitive*: explicaţia, expunerea ;
     conversative: conversaţia euristică;
   - de exploatare – directă : *directă*: observaţia organizată;
     indirectă: demonstraţia ;
   - de acţiune – *reală*: exerciţiul;
     dirijată: procesul literar, jocul didactic, problematizarea, cvintetul, metoda ciorchinelui

b. *Mijloace de învăţământ:* Aminitiri din copilărie, de *Ion Creangă*, Istoria literaturii române de la origini până în prezent, de *George Călinescu*, manualul, recuzita, flipchart, fișe de lucru, laptop, videoproiector.

c. *Forme de organizare a activităţii*: activitate pe echipe, activitate individuală.

d. *Forme de evaluare* : orală şi scrisă (aprecierea răspunsurilor, observaţia sistematică, aprecierea verbală, testul formativ)

e. Resurse şi managementul timpului:

- capacităţi normale de învăţare ale elevilor;
- cunoştinţele lor anterioare;
- timpul de învăţare – 50 minute

RESURSE BIBLIOGRAFICE:

- *Aminitiri din copilărie*, de Ion Creangă,
- *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, de George Călinescu,
- Mariana Norel, Petru Bucureciu, Mihaela Dragu, *Limba Română*. Manual pentru clasa a VI-a, Bucureşti, Editura ,,EDP “, 2018, pp. 18-24
- Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română- Structuri didactice deschise*, Ed. Paralela 45, Piteşti, 2003;

ACTIVITATEA PROPRIU-ZISĂ

EVOCAREA (10 minute):

Se notează absenţele, se stabileşte ordinea, se creează climatul adecvat începerii lecţiei.

Se verifică tema pentru acasă. Elevii au avut de desenat episoade memorabile din scrierile lui Creangă şi de redactat o compunere în care să povestească o întâmplare de-a sa, asemănătoare cu cele ale personajului principal.

Anunţ tema lecţiei de azi:

-Astăzi vom vorbi despre „Amintiri din copilărie”, mai exact, fragmentul Pupezei din tei.

- Notez la tablă titlul lecţiei.

REALIZAREA SENSULUI (25 minute):

Prezint, pe flip-chart versurile următoare şi invit elevii să le citească.

Astăzi vom **p**orni într-o călători**e**.
N**u**-i o călăto**r**ie oarecare
Cu tren, tra**m**vai**e**, maşini , autocare.
Nu . Astăzi vom merge iubiţi copii
În **l**um**e**a copilăriei.
Plec**a**rea însă-i din realitate
Căci ştiţi, că este foarte adevărat
Precu**m** c-a fost odată un bă**i**at,
Ghiduş, isteţ şi tare **n**ăzdrăvan,
Care-a muncit d**i**n g**r**eu, an de an ,
A învăţat ş**i**-a fost învăţător,
Mu**l**te p**o**veşti a dă**r**uit copii**l**or
Ştiţi c**u**m îl cheamă?
Ş**t**i**e** o lume întreagă .
Da. E povestitorul **Ion Creangă**.

Solicit elevii să scrie literele marcate cu verde în textul prezentat în ordinea dată, apoi să separe cuvintele formate, descoperind astfel titlul lecţiei.

Elevii vor scrie literele, apoi vor separa cuvintele

PE URMELE “AMINTIRILOR” LUI ION CREANGĂ

Adresez întrebări cu privire la viaţa şi activitatea literară a lui I. Creangă.

-Din ce capitol face parte întâmplarea hazlie relatată de I. Creangă.

-Care sunt momentele subiectului?

Acum ne vom centra atenţia asupra pupăzei din tei şi v-aş ruga să găsiţi în text nişte sinonime ale acesteia, iar apoi să completaţi fişa cu sinonimele găsite.(Anexa1)

-Ce înţelegeţi voi prin „a fura”? Îmi puteţi spune nişte sensuri ale acestui verb? Vă rog să completaţi schema următoare.(Anexa2)

Vom încerca în continuare să găsim nişte trăsături ale personajelor şi să alcătuim o scurtă caracterizare a acestora. Pentru aceasta voi împărţi nişte fişe pe care le vor completa cu trăsăturile personajelor din care să rezulte de asemenea şi anumite strategii de comunicare. Aceste fişe vor fi completate după ce vor interpreta un scenariu numit proces literar. Se dezbate vinovăţia sau nevinovăţia copilului Nică. Ceilalţi elevi sunt atenţi la rolurile colegilor lor.(Anexa3)

REFLECŢIA(10 minute):

-Ce părere aveţi despre Nică, va rămâne el un personaj memorabil?

Elevii completează fişele găsind următoarele trăsături ale personajelor: Elevii descoperă că personajele comunică între ele astfel: Nică comunică cu celelalte personaje prin dialog, comunică cu sinele, prin monolog, dar comunică şi cu pupăza care, chiar dacă face parte din lumea necuvântătoarelor, devine un comunicator.

EVALUAREA (3 minute):

Se va realiza pe parcursul activităţii prin prezentarea produsului muncii.

Le voi cere elevilor să alcătuiască un cvintet, având ca subiect pe Nică, reflectând peripeţiile pe care le-a făcut el, specifice fragmentului „ Pupăza din tei”.(Anexa 4)

TEMA PENTRU ACASĂ (2 minute):

Redactarea unei compuneri cu titlul*: “Comparaţie între mine şi Nică”*(urmăriţi şi dezvoltaţi câteva asemănări şi deosebiri între voi şi Nică, faptele voastre şi cele ale lui Nică, comportamentul vostru şi cel al lui Nică etc.

193. PROJET TRANSDISCIPLINAIRES „A TRAVERS LA FRANCE''

Gulica Elena, IPLT „Traian'', Mun.Chișinău, Rep.Moldova

Aujourd'hui il est difficile à faire parler un élève car nous sommes dans la période quand son téléphone et ses amis occupent tout son temps et l'attention,c'est pourquoi pendant les leçons de langue française on propose aux élèves les activités les plus intéressantes et les plus actives – possibles, aussi sont très populaires les méthodes qui impliquent l'usage de leur smartphone,quand il doivent faire une vidéo-présentation d'un événement étudié ou proposée par le professeur, ou présenter une séquance pareille à un blog vidéo aussi sur le sujet donné.

Il est important mentenir leur attention à chaque séquance de la leçon, alors on doit diversifier les techniques, par exemple en 8ème, au sujet ,,A travers la France '' à l'Evocation, pour annoncer le thème de la leçon, on propose aux élèves des questions sur le thème connu, ainsi en trouvant le mot –clé du crossword on développe le sujet qu'on doit étudier. Le devoir c'est ,,la ,,cerise sur le gâteau" ,car les élèves ont la mission de faire un reportage –comme des vrais journalistes, sur la situation géographique de la France : un microphone, la carte de la France , un peu d'imagination et on fait le processus éducatif amusant et interactif…

On continue avec l'étude des régions françaises, on les présente sur la carte , on rélie chaque région avec sa capitale, on peut aussi dire par quoi est connue chaque région. La lecture dirigée nous offre la possibilité de discuter et analyser chaque détail de la région, on peut noter l'information nouvelle,ou un mot inconnu… Enfin pour fixer l'information on peut proposer un exercice d'association, par exemple associer une région avec son symbole, trait spécifique…

Une autre technique adorée par les élèves c'est le collage ou le Poster en 3D, ici on peut donner la carte de la France avec les régions sans nom (carte de contour), ils commencent le travail en classe et continuent à la maison, ils ont donc la mission de présenter les régions françaises en utilisant des fiches, images, autocollants, stikers, on peut donner ainsi une autre vie aux objets qu'on ne les utilisent pas (carton, des sacs en plastique, des bouchons en plastique) etc. On peut ainsi realiser un des17 objectifs de développement durable-on parle de l'objectif 12: Établir des modes de consommation et de production durables ;12.5: D'ici à 2030, réduire considérablement la production de déchets par la prévention, la réduction, le recyclage et la réutilisation. On peut donc affirmer que cette pratique fait les élèves plus responsables et on les enseigne à protejer et aimer notre maison-la terre.

Projet didactique de courte durée

IPLT ,,Traian'', Mun.Chișinău Professeur: Gulica Elena

Thème: A travers la France. Classe : 8e.(deuxième langue d'étude)

Compétences spécifiques : CS1, CS2, ,CS4

Unités des compétences :1.4, 1.6, 2.5, 2.6, 4.4.

Les objectifs de la leçon :

1. Enumérer les voisins,les villes et les montagnes de la France.
2. Présenter sur la carte la situation géographique de la France.
3. Montrer sur la carte les régions françaises.
4. Relier chaque région à sa capitale .
5. Touver des traits spécifiques pour chaque région française
6. Former une attitude positive sur la France.

Méthodes : explication, crossword, reportage/simulation , lecture dirigéee, ex.d'association,analyse.

Formes : individuel, en groupes, en paires.

Moyens: la carte de la France, carte de contour de la France, le manuel de français,un microphone , fiches avec exercices/crossword, le tableau noir...

Déroulement de la leçon :

Séquence	Temps	Activité du professeur	Méthode
Evocation	1min 3min 1min	-Le professeur salue les élèves. -Pour savoir le thème de notre leçon je veux vous proposer un crossword, le mot-clé c'est le thème qu'on va aujourd'hui étudier. **(A1)** -Annonce le thème et les objectifs de la leçon.	Explication Crossword
Devoir	20min	-Ecoute les reportages des élèves qui ont la mission de raconter et présenter sur la carte la situation géographique de la France.	Reportage/simulation

Réalisation du sens	7min 3min	-Présente sur la carte les régions françaises, les plus grandes villes et des traits spécifiques pour chaque région.On donne des exemples par quoi est devenue populaire et connue chaque région…par exemple en Corse est né Napoleon Bonaparte ; où est produite la Champagne ;où est la plus populaire hôtellerie de luxe, festival de Cannes, Grands prix de formule 1 etc. -On lit de l'information sur chaque région.On fait des notes.	Explication /Analyse Lecture dirigee. Liste/bilingue
Reflexion	5min	- Ex. d'association :on relie la région avec sa capitale.	Ex.d'association
Extension	4min 1min	-Faire un poster en 3D ou un collage avec les régions françaises en utilisant des fiches, images, autocollants, stikers, on peut donner ainsi une autre vie aux objets qu'on ne les utilisent pas (carton, des sacs en plastique, des bouchons en plastique). On commence en classe et finit à la maison. (A-2/3) -On fait l'analyse de la leçon.	Poster 3D/Collage Analyse

A-1/2

1.La capitale de la France c'est…

2.Le Mont Blanc fait partie des…

3. Grande fleuve de la France…

4. Fleuve qui coule à travers Paris…

5. Montagnes de la France entre l'Allemagne et la Suisse.

6.Ville près de la Mer Méditérranée

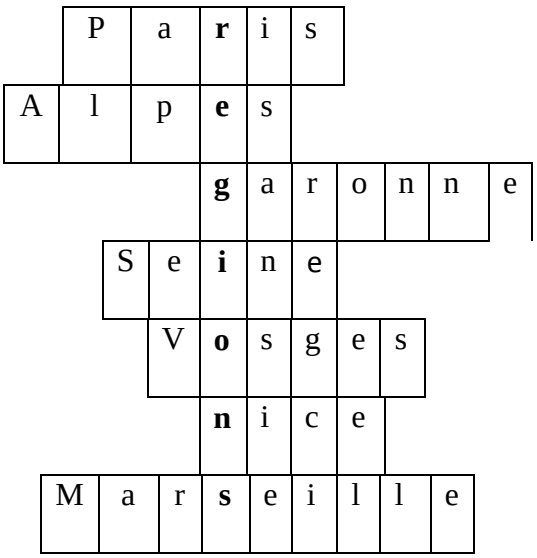

Photos de la leçon et des cartes en 3D :

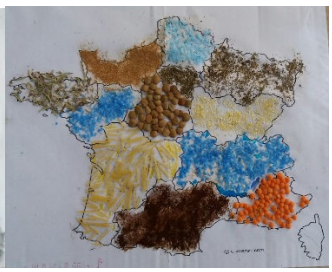

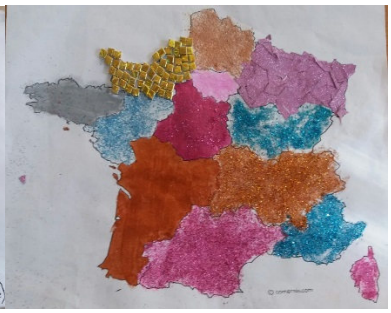

Bibliositographie :

www.lepointdufle.fr , www.google.fr , www.tv5.fr

Cartaleanu, T.,Cosovan,O., *Formare de competente prin strategii didactice interactive*,Chisinau, Pro Didactica,2008.

Gheorghe Ghidu, V.Pisoschi , ,,Français pour tous'' nr.3 ,Teora 1999

Guzun,M., *Les nouvelles technologies éducatives utilisées dans l'enseignement du français,* Chisinau,2005.

194. PROIECT DIDACTIC

IONESCU LUMINIȚA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BLĂGEȘTI BACĂU

Disciplina: chimie
Clasa:aVIII-a
Tema : Proprietăţile chimice ale bazelor
Tipul lecţiei : mixtă cu experiment integrat

Obiective operationale
La sfârşitul lecţiei, elevii trebuie să fie capabili :

- **O1 -** să defineasca bazele, sa clasifice bazele in baze solubile si baze insolubile, sa scrie diferite formule de baze
- **O2 -** să indice dependenta dintre compozitia bazelor, proprietatile fizice si proprietatile chimice ale acestora
- **O3 -** să efectueze unele experimente pentru verificarea practica a unor proprietati chimice ale bazelor
- **O4 -** să precizeze substantele anorganice cu care pot reactiona atat bazele solubile, cat si bazele insolubile
- **O5 -** să inregistreze observatiile referitoare la proprietatile chimice ale bazelor intr-un tabel si sa stabileasca concluziile
- **O6 -** să modeleze, prin intermediul ecuatiilor chimice, principalele proprietati chimice ale bazelor
- **O7 -** să rezolve exercitii bazate pe ecuatiile unor reactii chimice referitoare la proprietatile chimice ale bazelor
- **O8 -** să reprezinte proprietăţile chimice ale bazelor intr-o schemă unitara, centralizatoare, functionala

Metode de învaţământ: invatarea prin descoperire dirijata, experimentul de laborator, conversatia euristica, explicatia, demonstratia, algoritmizarea, problematizarea, ciorchinele, modelarea, observatia.

Mijloace de învăţământ: manual, sistem periodic, fise de lucru, fise de activitate experimentala, substante chimice (fenolftaleina, metilorange, hidroxid de sodiu, hidroxid de calciu, sulfat de cupru, sulfat de fier, acid clorhidric), ustensile de laborator (pahare Berzelius,pahare Erlenmeyer, eprubete, paie, pipete).

Scenariul didactic

Moment organizatoric : verificarea prezentei, crearea unei atmosfere propice de lucru.

Captarea atentiei elevilor

O alta clasa de substante compuse anorganice cu utilizari practice o constituie bazele. Acestea au importante utilizari industriale (obtinerea oxizilor acelor metale care nu se combina direct cu oxigenul, obtinerea aluminei, neutralizarea acizilor, obtinerea mortarului).

Reactualizarea cunostintelor insusite anterior

Prin metoda conversatiei se reamintesc cunostintele teoretice de baza ce urmeaza sa fie utilizate in efectuarea lucrarilor, altele urmand a fi reamintite pe masura ce experimentele se efectueaza, pentru a realiza legatura dintre teorie si practica si pentru a indruma activitatea elevilor:

- Ce sunt bazele si ce formula generala au?
- Cum clasificam bazele dupa compozitia lor?
- Enumerati proprietatile fizice ale bazelor.

Anuntarea lectiei noi

Ne propunem ca, pe baza cunostintelor referitoare la proprietatile chimice generale ale metalelor si nemetalelor si prin activitatile experimentale pe care le vom desfasura, sa descoperim proprietatile chimice ale bazelor. Profesorul noteaza pe tabla titlul lectiei: "Proprietatile chimice ale bazelor".

Enuntarea obiectivelor la nivelul elevilor

La sfarsitul lectiei, elevii trebuie:

- sa defineasca bazele, sa clasifice bazele in baze solubile si baze insolubile, sa scrie diferite formule de baze
- Sa efectueze unele experimente pentru verificarea practica a unor proprietati chimice ale bazelor
- sa enumere principalele proprietati chimice ale bazelor si sa le coreleze cu compozitia acestora
- sa modeleze grafic ecuatiile reactiilor chimice la care participa bazele si sa rezolve calcule chimice pe baza acestora
- sa formuleze concluzii privind posibilitatile de reactie ale bazelor cu alte substante

Dirijarea invatarii

Proprietatile chimice ale bazelor se vor stabili prin experimente, , conform indicatiilor din fisa de activitate experimentala. Elevii vor fi impartiti in grupe.

Fiecare elev din grupa va primi o fisa de activitate experimentala. Elevii vor fi solicitati sa completeze fisele de activitate experimentala si sa formuleze concluzii.

Profesorul aminteste elevilor cateva reguli de protectia muncii in laborator si ii atentioneaza sa foloseasca cu grija substantele chimice si ustensilele de laborator.

Se va urmari modul in care elevii efectueaza activitatile experimentale (daca si-au format deprinderi de laborator). Se distribuie elevilor fise de activitate experimentala care contin experimentele ce vor fi efectuate.

<u>Activitatea experimentala 1 – Reactia bazelor solubile cu indicatorii</u>

Observatii experimentale: Fenolftaleina se coloreaza in rosu-carmin.

Metilorange se coloreaza in galben.

Concluzii: Solutiile bazelor inrosesc fenolftaleina si ingalbenesc metilorange.

<u>Activitatea experimentala 2 – Reactia bazelor solubile cu oxizii acizi</u>

Observatii experimentale: Apa de var se tulbura, pentru ca se formeaza $CaCO_3$, substanta insolubila in apa.

Concluzii: Bazele solubile reactioneaza cu oxizii acizi formand saruri si apa.

<u>Activitatea experimentala 3 – Reactia bazelor solubile cu sarurile solubile</u>

Observatii experimentale: Se formeaza $Cu(OH)_2$, precipitat de culoare albastra.

Se formează $Fe(OH)_3$, precipitat de culoare brun-roşcată.
Concluzii: Bazele solubile reactionează cu sărurile formând baze insolubile şi alte săruri.

Activitatea experimentala 4 – Reactia bazelor cu acizii (reactia de neutralizare)
Observatii experimentale: La adaugarea acidului, culoarea fenolftaleinei se schimbă de la roşu-carmin la incolor.
Concluzii: Bazele reactionează cu acizii formând saruri si apa (un mediu neutru).

Intărirea retenţiei si asigurarea transferului
Se realizeaza prin completarea ciorchinelui prezentat in fişa de lucru, care se distribuie elevilor.

Tema pentru acasă : problema 6 din manual.

FISA DE ACTIVITATE EXPERIMENTALA
Proprietăţile chimice ale bazelor

Activitatea experimentala	**Modul de lucru**	**Observatii experimentale**	**Ecuatiile reactiilor chimice**	**Concluzii**
1. Reactia bazelor solubile cu indicatorii	Turnati intr-o eprubeta solutie de NaOH si adaugati peste ea 2-3 picaturi de solutie de fenolftaleina.	Fenolftaleina se coloreaza in ……..		Solutiile bazelor …….. fenolftaleina si …….. metilorange.
	Repetati experimentul folosind ca indicator metilorange.	Metilorange se coloreaza in ……..		
2. Reactia bazelor solubile cu oxizii acizi	Puneti intr-un pahar Berzelius o solutie diluata de hidroxid de calciu $Ca(OH)_2$ preparata anterior. Suflati printr-un pai introdus in solutia din pahar.	Apa de var se ……, pentru ca se formeaza $CaCO_3$, substanta …… in apa.		Bazele ..... reactioneaza cu oxizii …… formand ..... si .....
3. Reactia bazelor solubile cu sarurile solubile	Turnati solutie de soda caustica NaOH intr-o eprubeta ce contine solutie de $CuSO_4$.	Se formeaza $Cu(OH)_2$, precipitat de culoare		Bazele ..... reactioneaza cu sarurile formand baze ..... si alte saruri.
	Repetati experimentul folosind solutie de $FeSO_4$	Se formeaza $Fe(OH)_2$, precipitat de culoare		
4. Reactia bazelor cu acizii (reactia de neutralizare)	Turnati intr-o eprubetă solutie de NaOH peste care adaugati 2-3 picaturi solutie fenolftaleina. Adaugati picatura cu picatura solutie de HCl.	La adaugarea acidului, culoarea fenolftaleinei se schimba de la ..... la		Bazele reactioneaza cu acizii formand ..... si ..... (un mediu neutru).

195. "COPIII CURCUBEU" ÎN ITALIA

Prof. Lorena Topcsov,
Școala Gimnazială de Arte Nr 5, București

Prof. Raluca Viviana Ionescu,
Școala Gimnazială de Arte Nr 5, București

În perioada 28 mai - 2 iunie 2019, elevii care fac parte din grupul "Copiii Curcubeu", fondat și coordonat de profesor Viviana Raluca Ionescu de la Școala Gimnaziala de Arte nr 5, în colaborare cu Mircea Ionescu, dirijor și Lorena Topcsov, profesor, au participat în Italia, la Reggio Emilia, la premiera absoluta a operei "Narciso" de Massenet, în cadrul OSMIM-OPERA, o colaborare italiano-romana cu elevi și profesori de la Școala Gimnazială " M. E. Lepidus" din Reggio Emilia, Școala Gimnazială " G. Marconi ", Școala Gimnazială " J. Zannoni ", Școala Gimnazială " A. Balletti " din Quattro Castella, cu elevi și studenți de la liceul "Matilde di Canossa" și de la Institutul Superior de studii muzicale " A. Peri și C. Merulo "din Reggio Emilia, un proiect conceput de Stefano Cenci și Luigi Pagliarini. Cele trei spectacole prezentate au avut un real succes în fata publicului italian, care i-a ovaționat în picioare pe participanții din Romania la sfârșitul reprezentațiilor. Primele doua reprezentații au fost dedicate exclusiv elevilor de la școlile din regiune, a treia, seara, a fost dedicata adulților. Regia spectacolului i-a aparținut lui Stefano Cerci, care a adus pe scena, în interpretarea actorilor, a soliștilor, a balerinilor, a coriștilor viziunea omului modern despre frumusețe și despre iubirea de sine, de-a lungul secolelor, susținută de sonoritățile muzicii de opera scrise de Massenet. Spectacolul s-a numit „NARCISO • NELLO SGUARDO DEGLI ALTRI ”.

Turneul grupului "Copiii Curcubeu" a continuat apoi în Quattro Castella - Puianello, unde elevii și profesorii români au participat în cadrul Festivalului European al Orchestrelor de Tineret la doua masterclass, unul de orchestra și unul de cor, susținute în fata elevilor de la școlile de muzica din regiune de către maeștrii Luigi Pagliarini și Mircea Ionescu. A treia zi a turneului a fost dedicată muzicii de cameră. Elevi din cinci țări din Uniunea Europeana, printre care și România, au susținut momente muzicale la Cinema Eden din Quattro Castella. O seară specială, dedicată multiculturalismului, în care fiecare formație a prezentat muzica specifică culturii din care provine. Elevele din cvartetul care a reprezentat România și „Copiii Curcubeu” au încântat audiența cu o prelucrare camerală a cunoscutei piese „Mocirita cu trifoi”. Ultima zi a turneului elevilor din România a fost și ultima zi a Festivalului European al Orchestrelor de Tineret. În Piața Centrală a localității Quattro Castella, în fața a sute de participanți la Festival și a publicului din regiune, grupul nostru a încântat pe toată lumea cu un repertoriu cuprinzând muzica de film, după ce, în deschiderea concertului au format, sub bagheta dirijorului Pagliarini, o mare orchestră europeană formată din elevi și profesori din Germania, Ungaria, Irlanda și Italia. Coordonatorul proiectului european a fost Saverio Settembrino.

Parteneriatul cu elevii și profesorii din Italia și din celelalte tari participante a început încă din octormbrie 2018, când elevii romani, alaturi de elevi din șapte tari europene – Italia, Germania, Polonia, Irlanda, Portugalia, Turcia au participat la proiectul e-Twinning „Taste the music”. Atunci s-au făcut primii pasi în colaborarea cu profesorii și elevii europeni pe care i-am întâlnit mai târziu. Următorii pași au fost făcuți în februarie, cu un masterclass de orchestră și de cor la Scoală Gimnaziala de Arte nr 5, susținut de Luigi Pagliarini și de Saverio Settembrino.

Cu ocazia acestui proiect considerăm că au fost atinse toate obiectivele propuse. Acestea au constat în consolidarea dimensiunii europene a educației prin încurajarea cooperării internaționale dintre instituțiile din învățământul preuniversitar, îmbunătățirea calitativă și cantitativă a cunoașterii limbilor europene, promovarea multiculturalismului, a colaborării și a mobilității în domeniul educațional, precum și încurajarea inovației în ceea ce privește metodele pedagogice și tehnicile

informaționale. În plus, elevii participanți s-au familiarizat cu genuri muzicale diferite, de la operă, aflând ce implică realizarea complexă a unui spectacol de operă, de la concepția regizorală și până la detaliile tehnice de culise, chiar în țara în care acest gen muzical își are originea, și până la pop, jazz sau etno-folk în cadrul Festivalului European al Orchestrelor de Tineret. Și schimbul de experiență dintre profesorii aflați în acțiunea de mobilitate a fost un obiectiv atins cu succes, aceștia colaborând în formarea Orchestrei Europene cu profesori din alte patru tari. Deplasarea s-a făcut pe buget propriu, iar elevii romani au fost găzduiți la familiile elevilor italieni.

Diseminarea proiectului vă consta în prezentarea afișelor, a programelor de sală și a articolelor din presa italiană, cronici de specialitate ale spectacolelor, în cadrul unui eveniment organizat în toamna acestui an. Și pentru că ecourile spectacolului încă nu s-au stins, și pentru că Narcis merita văzut, așa cum și-a dorit regizorul, și „prin ochii altora", pregătim în luna noiembrie în cadrul Scolii Gimnaziale de Arte nr 5 o vizionare a spectacolului, precedată de o discuție pe tema mitului lui Narcis, avandu-l că invitat pe eseistul, profesorul și diplomatul Theodor Paleologu. La eveniment va lua parte și criticul de operă Alexandru Pătrașcu. Cu această ocazie vom prezentata înregistrarea video integrala a spectacolului „Narciso" de J. Massenet. Tot în toamna acestui an vom invita elevi din Italia care au colaborat în acest proiect cu elevii români, pentru a participa la o noua activitate educativă de mobilitate, de data asta în România.

196. Activitatea outdoor „Treasure hunting’’ („Vânatoarea de comori’’)

Prof. Isachi Elena-Iustina, Școala Gimnazială Lunca

"Nu zidurile fac o şcoala, ci spiritul ce domneşte într-însa."(Regele Ferdinand I)

Educaţia în aer liber (Outdoor Education) este o formă de educaţie non-formală ce se desfăşoară în afara ,,celor 4 pereţi ai clasei’’ şi are un aport masiv în ceea ce priveşte dezvoltarea abilităţilor de viaţă. Educaţia outdoor poate fi integrată cu succes în educaţia formală maximizând efectele procesului de învăţare. Din nefericire sistemul nostru de învăţământ acordă o atenţie excesivă educaţiei formale. Educaţia outdoor redistribuie informaţiile către partea aplicativ-practică. De aceea ar trebui să vină în completarea educaţiei formale.

Educaţia non-formală are un aport masiv în ceea ce priveşte dezvoltarea abilităţilor de viaţă. Una dintre metodele educaţiei nonformale este metoda ,,Treasure hunting’’ (,,Vânătoarea de comori’’).

Am descoperit această metodă în cadrul unui curs de formare în Malta, prin intermediul căreia am descoperit frumuseţile edificiilor oraşelor medievale Mdina şi Valetta, oraşe bogate în istorie. Obiectivele principale ale acestei metode sunt: încurajarea participanţilor de a lucra în echipă, dezvoltarea spiritului de observaţie, dobândirea abilităţilor de a se orienta în spaţiu, consolidarea deprinderilor de a se orienta pe hartă, promovarea valorilor cultural-istorice, învăţarea prin descoperire.

Ulterior, am organizat activitatea extraşcolară ,, Vânătoarea de comori’’ în oraşul Iaşi.

Prin intermediul acestui joc didactic ne-am propus scoaterea în evidenţă a valorilor istorico-culturale din centrul Iaşului. Metoda ,,Vânătoarea de comori’’ este un mod distractiv de a aduce toate acestea în faţa copiilor care pot conştientiza astfel frumuseţea şi importanţa municipiului Iaşi, reşedinţa judeţului nostru. Am participat la această activitate ca asistenţi ai ,,comorilor urbane’’, remarcând curiozitatea şi spiritul de echipă în misiunea de a găsi comorile de pe harta.

În momentul în care am distribuit materialele şi le-am explicat copiilor în ce constă activitatea, am observat că aceştia au fost foarte dornici să se implice. Copiii au primit alături de hartă şi indicii pentru fiecare obiectiv, care să-i conducă către descoperirea comorii (vezi anexa). La finalul activităţii am remarcat că toţi copiii s-au simţit foarte bine, au relaţionat şi cooperat.

Anexa

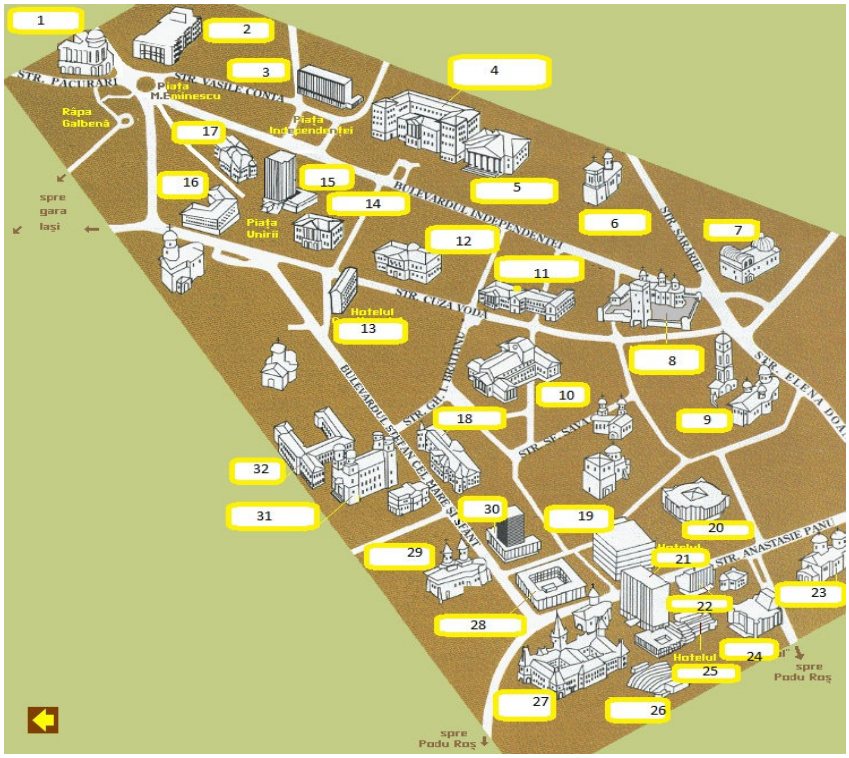

Obiective turistice din centrul oraşului IAŞI

(indicii)

1. Un spațiu pentru lectură și documentare, fondat în anul 1835
2. Instituţie creată ca o necesitate a petrecerii timpului liber de către studenţii din Centrul Universitar Iaşi, ce a devenit în scurt timp un adevărat reper cultural şi o rampă de lansare a tinerelor talente.
3. Clădire în faţa careia se află un monument din bronz având înălţimea de 17 metri numit Statuia Independenţei, amplasat în piaţa cu acelaşi nume.
4. Fost palat domnesc, astăzi instituţie de învăţământ.
5. Structură de învățământ și cercetare aflată în subordinea Universității de Medicină și Farmacie
6. Biserica ce datează din secolul al XVII-lea, având ca hram „Pogorârea Duhului Sfânt”
7. Lăcaș de cult evreiesc construit în perioada 1657-1671
8. Lăcaș de cult important în orașul Iași ce se prezintă ca o fortăreață tipic medievală, ridicat în secolul al XVI-lea pe vremea lui Vasile Lupu
9. Biserică creștin-ortodoxă construită de vornicul Ursu Bărboi în perioada 1613-1615, unde a fost înmormântat în anul 1842 fostul domnitor Ioniță Sandu Sturdza (1822-1828), primul domn al Principatului Moldovei de după epoca fanariotă, alți membri ai familiei Sturdza, precum și poetul Alecu Russo (1819-1859).
10. Institutie culturală în fata căreia se află statuia lui V. Alecsandri.
11. Instituţie cu activitate artistică permanentă, a avut concertul inaugural la 9 octombrie 1942, sub bagheta lui George Enescu. Cladirea care a aparţinut Vistiernicului Alecu Balș a fost infiintata in jurul anului 1815, fiind construita in stil neoclasic caracteristic sfarsitului sec. al XVIII-lea si inceputului sec. al XIX-lea.

12. Casa Balş-Sturdza dateaza din prima jumatate a secolului al XIX-lea şi a aparţinut lui Iordache Balş începând din 1842. Din 1852 în această clădire a funcţionat Banca Moldovei, iar mai tarziu Primaria Iaşului.Astăzi……
13. Are o istorie de aproape un secol, martorul celor mai importante evenimente istorice. A fost deschis publicului încă din 1914, iar în anul 2004 a fost înscris în *Lista Naţională a Monumentelor Istorice* ca şi monument istoric şi de arhitectură.
14. Construită în 1840, în prezent, ea găzduieşte Palatul Copiilor din Iaşi.
15. Construit în 1969, destinat să găzduiască miile de oaspeţi din ţară şi din străinătate, sosiţi în oraşul legendelor.
16. Clădirea a fost construită în 1882 după proiectele inginerului francez Gustave Eiffel (1832-1923).
17. Fosta reședinta a domnitorului Principatelor-Unite, Alexandru Ioan Cuza
18. Fostul Palat Roznovanu, este situat in inima Iasului, în apropierea celor mai semnificative monumente ale orasului. Clădirea impresionantă prin somptuozitate și fastul interioarelor, a fost construita în deceniile 7 - 10 ale sec. XVIII-lea
19. Centru comercial cu 6 nivele, situat la kilometrul 0 al Iaşiului
20. Spaţiu comercial în fata căruia se află o esplanadă de 6900 m² ce permite amenajarea unor standuri expoziţionale, în funcţie de evenimentele organizate în oraş.
21. Hotel ce dispune de 142 de camere.
22. Instanță judecătorească
23. Prima mărturie despre acest lăcaș o avem de la cronicarul Miron Costin care a lăudat osârdia și strădania binecredinciosului voievod Miron Barnovschi-Movilă de a ridica noi locașuri bisericești. A fost construit în prima jumătate a secolului al XVII-lea.
24. Instituție de spectacole înființată în 1950.
25. Fostul hotel Orizont deschis in 2008.
26. Un spaţiu cultural unde ieşenii vin cu plăcere pentru a se relaxa în sezonul estival.
27. Construcția are 298 încăperi, cu o suprafață de aproximativ 36.000 m^2. Este sediul Complexului Muzeal Național „Moldova". Edificiul, finalizat pe 11 octombrie 1925, a fost inaugurat în anul 1926 de către regele Ferdinand al României.
28. Instituţie de administrare a unui judeţ în frunte cu un prefect
29. Este un monument de arhitectură de valoare din România ridicată de către voievodul Vasile Lupu, între anii 1637-1639
30. Magazin în care se vând cărți
31. Sfințirea Catedralei, la 23 aprilie 1887, a fost un eveniment național, la ceremonie luând parte regele Carol I și regina Elisabeta. Din anul 1889 a fost adusă, de la Biserica Sf. Trei Ierarhi, racla cu moaștele Cuvioasei Parascheva, ocrotitoarea Moldovei.

197. Viitorul Google
Proiect didactic

Prof. Lung Lenka
Şc.Gim.Nr.1 Horoatu Crasnei, Sălaj

„Viitorul unui om , ca și a unei lumi, se construiște nu se visează" (Tudor Muşatescu)

Tema propusă **„Viitorul Google"**este o abordare croscurriculară a cunoștințelor. Activitățile propuse sunt astfel concepute încât, să stârnească curiozitatea elevilor, să implice elevii în mod activ și să le capteze interesul.

Procedee de instruire:

L1.Prima oră este o lecție în care se face o scurtă prezentare a temei şi se prezinta obiectivele învătării , cerințele de lucru, se punctează conținutul portofoliului/evaluarea/ autoevaluare finală.

O schemă simplă de abordare crosscurriculară este dată în figura următoare:

Fizică Energie electrica. Energie geotermala. Caldura. Unde radio. Acumulatori. Stari termice. Duritatea. Durabilitatea. Rezistența. Elasticitatea. Conductivitatea.Unitati de masura. Electroliti. Marimi fizice. Biocombustibili, etc.		**IT** Sisteme de operare, *sisteme software, computer*		**Biologie/ Ecologie. Sere BIO. Ingrasaminte. Recircularea deseurilor. Educatie ecologică. Oraș ecologic.**
	↖	↑	↗	
Chimie Enzime. Aerul. Ozonul. Apa potabila . *Apa supercritică* Bauturi racoritoare. Coloranti sintetici. Hartie. Enzime,etc.	←	**Tema: „Viitorul Google"**	→	**Geografie** Vulcan.Roca. Pamantul. Energie geotermala. CELE 7 ORAŞE MINUNE ALE VIITORULUI, etc.
	↙	↓	↘	
Tehnologii noi. Zgarie nori. Robo-taxiuri. Telefoanele smartphone. Ferme pe vertical. ECO-trnuri. Holograme 3D. Microcipuri. Ocheleri Google. Imprimante 3D. Cladiri inteligente/multifunctionale, etc.		**Știință si tehnologie** Turismul spațial		**Arte** Compoziție plastică

Captarea atenţiei elevilor se realizează prin:

a) Evocare: discuții în grup-lecturarea textului si explorarea sensului:

Fișă de lucru nr.1: **Exercițiu de argumentare a unui text/Turul galeriei**

Grupa 1: Citește textul urmator*: "Te-ai hotărât să mergi în vizită într-un "**Oraş ECO", cu cazare într-un ECO-turn,** în care sunt **sere urbane gigantice, pentru o hrană ecologică,** care oferă loc pentru locatari, birouri, recreere, dar şi pentru producerea de mâncare ECO. Imaginaţi-vă că ieşiţi din apartament ronţăind un măr din grădina comună de la etajul al patrulea, vă intersectaţi cu crescătorul, care merge să-şi hrănească animalele şi vă gândiţi să duceţi prietenii să vadă serele -BIO de la primul etaj. Priviţi afară şi vedeţi oraşul întinzându-se la picioarele voastre".*

Imaginaţi-vă! Cum ar arata un oraş ecologic?

Grupa 2:Citește textul urmator :

"Esti în excursie la munte cu prietenii tăi. Te-ai hotărât să mergi în această excursie, pentru că aerul de munte este curat si ozonat. Peste tot în această zona există izvoare cu apă potabilă limpede si curată. Aceasta poate înlocui oricând băuturile răcoritoare, majoritatea conținând coloranți sintetici în ele. Plăcerea ta și a prietenilor tăi este însa savurarea laptelui oferit de gazdele voastre, în vase de lut, laptele este folosit ca medicament natural de relaxare"

Fișă de lucru nr.2: Sarcină de lucru- Răspundeţi la urmatoarele întrebări:

Ce credeți că reprezintă cuvintele evidenţiate în text? Care este importanța lor în viața cotidiană? Sunt

toate aceste indispensabile vieții? Argumentați răspunsurile date.

b) Realizarea sensului **:** SINELG-Referat **„Oraşul Google”**- **Anexa 1**

“ E o nebunie, să faci aceleaşi lucruri şi să aştepţi alte rezultate”. Einstein

O*raşul Google este oraşul în care aproape totul este automatizat, în care* ***energia electrică*** *se obţine****,*** *prin****:***

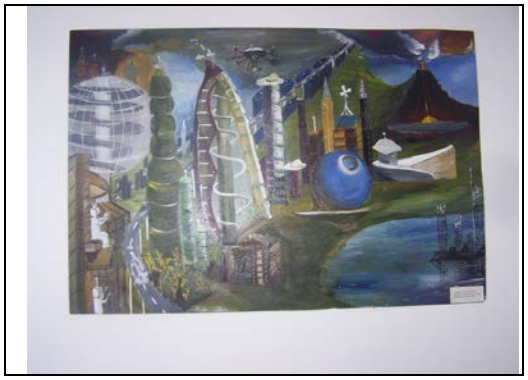

-utilizarea apei “supercritice *(apa supercritică 450*C , ajunge la acest nivel de temperatură doar în adancurile pământului, aproape de centrul de foc al vulcanilor-* ***descoperire care ar putea schimba lumea)****, din care ar putea fi extrasă de zeci de ori mai multă energie decât din apa înfierbântată classic. Acest lucru este posibil datorită fracturării rocilor si a patrunderii căldurii emanate de magma din adancul pământului****;***

-utilizarea unor tehnici ce permit ***transformare****a energiei neutilizate a* ***undelor radio, în energie electrică;***

- utilizarea unor tehnici ce ***generează energie electrică*** *folosind* ***hârtie mărunţită-cu ajutorul enzimelor;***

-sisteme de producere a energiei independente*, care stochează energia electrică în acumulatori, dupa care surplusul este preluată de firmele mari si contorizarea ei în compensare şi sistemul se schimbă;*

- utilizarea biocombustibililor şi a energiei geotermale.

Oraşul Google este oraşul în care domina: tehnologiile noi *care schimbă viaţa, comerţul şi economia mondială****;*** ***fermele pe verticală****- zgârie-norii****;*** ***ECO-turnurile*** *în care sunt sere urbane gigantice, pentru o hrana ecologică****,*** *care oferă loc pentru locatari, birouri, recreere, dar şi pentru producerea de mâncare ECO****;*** ***clădirile spectaculoase****- clădiri ale anului-compus din turnuri conectate la sere bioclimatice;* ***grădinile suspendate*** *şi pajiştile completează un edificiu autonom, care nu numai că se încălzeşte şi se răceşte automat, dar şi captează apa de ploaie şi recirculă deşeurile, care sunt folosite apoi ca îngrăşăminte pentru plante****;*** ***clădirile inteligente/multifuncţionale****-clădirile îşi asuma responsabilităţi, controlează căldura, nivelul iluminării şi siguranţa cu foarte puţină implicare din partea omului, capabile să-şi producă singure electricitatea şi să refolosească apa de ploaie-clădirile ar putea fi capabile să stocheze energia în baterii uriaşe, iar locuinţele vor restitui surplusul de energie unei reţele inteligente****;*** *ECO-****fabricile****; zgârie-****norii****-care includ livezi şi grădini* ***; dronele-utilizate pentru livrarea*** *mâncării la domiciliu, aceste maşini zburătoare automate vor umple cerul înlocuind motoretele şi bicicletele curierilor din zilele noastre****;*** ***materialele avansate*** *– materiale care au caracteristici şi funcţionalitate superioară în ce priveşte : duritatea, durabilitatea, rezistenţa, elasticitatea, conductivitatea****;*** ***robo-taxiurile****-maşini care se vor conduce singure(diferenţele dintre transportul public şi cel privat se vor estompa si vom călători în taxiuri robotizate iar semafoarele nu vor mai fi necesare****);*** ***reţelele inteligente*** *(toate serviciile, de la sănătate, educaţie, administraţie şi până la utilităţi vor fi conectate în aceeaşi reţea care va deveni centrul nervos al oraşului.)****;*** ***telefoanele smartphone căruia i se face*** *upgradetul în mod constant, astfel încât dispozitivul să fie mereu actualizat****;*** ***roboţii*** *dotaţi cu inteligenţă artificială - o caracteristică importanta a oraşului inteligent (multe familii vor avea un robot casnic, care are mai multă putere decât un calculator şi vor fi folosiţi şi pentru îngrijirea persoanelor în vârstă şi pentru asistenţa medicală****;*** ***hologramele 3D;*** *„****teleportarea****”-în sensul că obiectele vor fi scanate si se va extrage toată informaţia din ele, iar apoi transmisă pentru construirea replicii, precum originalul****;*** *a****utomatizarea muncii intelectuale*** *– prin utilizarea sistemelor inteligente de software -toate lucrurile din jurul nostru vor fi interconectate prin intemediul aceleiaşi reţele vaste, fără intervenţie umană;* ***imprimantele 3D;*** ***automobilele electrice*** *dotate cu o nouă tehnologie de stocare a energiei- o limuzină sport electrică, un sistemu nanoFLOWCELL care este capabil să furnizeze 600 volţi la 50A, suficient pentru a asigura performanţele promise (nanoFLOWCELL –ul fiind un tip de baterie reîncărcabilă care se bazează pe reacţia chimică a doi electroliţi; maşina are două rezervoare de câte 200 l cu electroliţi încărcaţi pozitiv şi negativ, iar în nanoFLOWCELL se produce energia electrică****);*** ***soft-urile automate****;* ***imprimantele 3D;*** ***reţelele de***

senzori*(absolut tot , de la mobilierul stradal, la drumuri şi la casele în care locuim va fi conectat la reţea; toate obiectele vor produce un volum uriaş de date, iar unele oraşe ar putea să îşi construiască centre de control ca la NASA, pentru a putea face predicţii legate de viaţa urbană)****; computere de tipul ochelarilor Google, microcipuri** *implantate in capul utilizatorilor,etc*

Odata motivați, ei vor oferi câteva exemple, însă nu suficiente, fiind solicitați să completeze un grafic KWL, pentru a identifica nevoile de cunoaștere ale elevilor.

L2. Se prezintă un **ghid de studiu -Fişa de lucru nr.3**:

Gândiţi/Lucrați în perechi/Comunicați:

Care sunt caracteristicile unui „ Oraş Google”?

În continuare elevii se documentează, schimbă opinii cu colegii, caută răspunsuri la întrebarea pusă, utilizând, sursele de informare indicate pe internet, surse bibliografice puse la dispoziție, etc.

Obs.: Elevii vor fi îndemnați să-și scrie observațiile într-un jurnal de reflecție.

Pentru a le stârni, **creativitatea**, se prezintă elevilor un model de compoziție plastică „Stiinta si viață”(Anexa 2). Au loc discuții pe marginea ei. Se formează un grup de elevi doritori să realizeze o **compoziție plastică** cu tema „ Știința și tehnică”.

Anexa2

Pentru fiecare elev va fi creat un folder, cu doua dosare: activitate si instrumente de evaluare .

Se punctează criterile de evaluare, pe care o vor folosi, în scopul elaborării prezentării. La sfarșitul fiecărei lecții elevilor li se vor acorda câte 5 minute pentru completarea jurnalului.

Anexa 3

Pentru a le stârni **inventivitatea,** se prezinta elevilor un model de **macheta-proiect**, cu tema „ECO-Tabară”- Anexa 3

Au loc discutii pe marginea ei. Se formează un grup de elevi dornici să realizeze o machetă ”Oraşul ECO”. Se stabileşte un plan de acţiune în vedera realizării machetei, sub supravegherea profesorului, dupa programul de şcoală.

Sarcina de lucru: Argumentați “**Importanţa mediului natural în viaţa oamenilor**”.

Se va completa un jurnal de reflecție.

L3. EXTINDERE

Tema facultativa:

a) Realizeaza un eseu/Power Point, etc. - “CELE 7 ORAŞE MINUNE ALE VIITORULUI”

(**Tokio. Megapiramida/ Masdar, Emiratele Arabe Unite: 0 (zero) emisii CO2, 0 (zero) deşeuri/** ***Taichung. Turnul cu zepeline marca arhitect roman Dorin Ştefan/ Seul. Poduri multimedia*** **peste fluviul Han/ Soci, Rusia: Crasivaia olimpic parc/ Dezhou, China. "Templul" Soarelui/ Detroit, SUA. Agricultură printre zgârie-nori).**

b) Realizaţi corespondenţa dintre coloana A si coloana B:

A	B
„Viitorul unui om , ca și a unei lumi, se construiște nu se visează”	**a.John Hantz**
2.“Când ajungi să vezi planeta din exterior, îţi dai seama că toate, de la cartier la continent, sunt simple detalii."	**b.Einstein**
3.“ E o nebunie, să faci aceleaşi lucruri şi să aştepţi alte rezultate”.	**c.Tudor Arghezi**
4.“Luați-vă rucsacul în spinare si noroc! Întoarceți-vă îmbujorați, mai tari, mai voinici, împrieteniți bine cu natura, cu oamenii, cu lanurile, cu holdele, cu florile….inima voastră va fi atunci mai mulţumită şi mai vie”	**d.Dumitru Prunariu**

5.Agricultură printre zgârie-nori(culturile hidroponice, aeroponice şi fermele piscicole).	**e. Lee Byungju.**
6. Oraş al viitorului care utilizează la maximum potențialul energiei solare.	f. **Soci, Rusia**
7. Crasivaia olimpic parc	**g. Dezhou,China**
8. Taichung-Turnul cu zepeline -structură eco, cu independenţă energetică şi grad înalt de reciclare a majorităţii resurselor.	**h. Masdar,Emiratele Arabe Unite**
9. 0 (zero) emisii CO2, 0 (zero) deşeuri	**i.Arhitect Dorin Ştefan**
10 ."Mi-am dorit să aduc alinare societăţii coreene, pentru acea pierdere, printr-o concepţie care să îi îmbogăţească orizonturile culturale şi artistice"	**k. Tudor Musatescu**

Raspuns: 1k, 2d, 3b, 4c, 5a, 6g, 7f, 8i, 9h, 10 e

L4. Autoevaluare:

Fișa de lucru nr.5 : Asociază cifra cu litera frazei care il exprima cel mai bine:

A. Decoperirea care ar putea schimba lumea.	***1.ECO-turnuri***
B. Turnurile în care sunt sere urbane gigantice, pentru o hrană ecologică.	***2. Robo-taxiurile***
C. Maşini zburatoare .	***3. Apa supercritica***
D. Maşini care se vor conduce singure.	***4 Oraşul inteligent***
E. Un tip de baterie reîncărcabilă care se bazează pe reacția chimică a doi electroliți	***5. Drone***
F. Oraşul în care domina tehnologiile noi care schimbă viaţa, comerţul şi economia mondială.	***6 nanoFLOWCELL***
G. Dotaţi cu inteligenţă artificială.	***7.Canale prin satelit***
H. Dacă se utilizează ……informaţia se transmite mult mai sigur şi mai rapid în orice colţ al lumii	***8. Roboţii***
J. Compania nipona arata că in 2050 vom ajunge în spaţiu cu liftul, dezvoltandu-se astfel …….	***9. Turismului spațial***

Raspuns: A.3, B.1, C.5, D.2,E.6, F.4,G.8, H.7,J.9

Anexa 4

Tema de casa: "Când ajungi să vezi planeta din exterior, îţi dai seama că toate, de la cartier la continent, sunt simple detalii." **Dumitru Prunariu**.

Realizati o compoziție plastic cu tema "TURISMUL SPAȚIAL"- Anexa 4.

L5. **Evaluarea** finală se va face prin prezentarea unuia dintre produsele proiectului; evaluarea va ține seama de respectarea cerințelor grilelor de evaluare, ghid de notare ; **autoevaluarea** se realizează de către fiecare, pe baza fișelor de evaluare/autoevaluare/autoapreciere, etc.

Bibliografie:

Carte ISBN, 2012, Managementul educației ecologice - Ghid ECO pentru pici , bunici si părinti, Zalău, Sălaj .

Lucian Ciolan, Învăţarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Editura Polirom, Iaşi, 2008

Maria Eliza Dulama:Modele, strategii si tehnici didactice activizante, Ed."CLUSIUM", 2002

Reader's Digest, Descoperiti minunile lumii, Bucuresti, 2005

http://www.cunoastelumea.ro/ lift-spatial

http://uzp.org.ro/orasele-viitorului.

http://www.gandul.info/stiri/cele-7-orase-minune-ale-viitorului

http://www.mediafax.ro/stiinta-sanatate/orasele-viitorului

www.descopera.ro/dexcopera/3736778-liftul-spatial

198. PROJET DIDACTIQUE

Professeur Maftei Vasilica, École "George Tutoveanu", Bârlad

Classe: la V e (Ier année d'étude)
Objet: Langue française
Sujet: Les membres de la famille
Type de leçon: mixte
Compétences générale:
-L'enrichissement du vocabulaire français des élèves avec des mots du dico de la famille;
-Le développement de la collaboration entre les élèves;
-Le développement de la capacité d'expression orale;
-La stimulation et la fortification de la disponibilité créatrice;
-L'éveil de l'ensemble des qualités intellectuelles et morales (la curiosité, l'inventivité, la flexibilité, la patience).
Compétences opérationnelles:
-l'enrichissement des connaissances du lexique;
-la fixation des connaissances lexicales par des exercices.
À la fin de la classe, les élèves seront capables de:
-identifier les membres de la famille;
-employer correctement dans les phrases les noms des membres de la famille;
-rédiger l'arbre généalogique d'une famille;
-résoudre les exercices de lexique;
-produire des énoncées contenant les nouveaux mots acquis.
Formes d'activités:
a) activité collective:
-la conversation;
-le jeu didactique;
-le contrôle et la correction du devoir;
-chanter;
-exercices de fixation.

b) activité individuelle:
-le travail sur les cahiers;
-le travail sur les fiches;

c) activité en groupes:
-la formation des propositions;
-exercices de fixation;
-l'activité de découverte des mots.

Méthodes et procédés:
-la conversation d'orientation;
-le contrôle et la correction du devoir;
-l'exercice oral;
-l'exercice écrit;
-le jeu didactique;
Ressources psychologiques:
-le développement du jugement logique, de la mémoire, de la patience;
-le développement de la créativité, de l'imagination.
Moyens audio-visuels:
-le manuel de français;
-fiches de travail;
-une planche avec le rebus;
L'évaluation de la performance: évaluation de l'activité collective, par des remarques et évaluation de l'activité individuelle par des notes, en argumentant aux élèves.

SCENARIO DIDACTIQUE

Les séquences de la leçon	Activité du professeur	Activité des élèves	Méthodes organisation du travail	Observations
1. L'organisation de la classe	- salut ; - la présence ; - Comment ça va? Vous êtes préparés pour la classe de français? Quelle date sommes-nous aujourd'hui?	- les élèves répondent aux questions du professeur.	Conversation	On crée une atmosphère favorable á l`apprentissage.
2. La vérification des connaissances antérieures	Le contrôle et la correction du devoir: 5-6 élèves lisent leur devoir (un court texte qui contient les noms des membres d'une famille). Le professeur pose des questions sur les membres de la famille:	- les élèves écoutent avec attention et corrigent leurs devoirs; - les élèves répondent aux questions du professeur.	Travail collectif Travail individuel Conversation	
3. Passage vers la nouvelle leçon	-Rétablie les propositions. Chaque groupe reçoit une enveloppe qui contient des mots. Les élèves doivent en reconstituer les propositions. (Annexe A) -Quel est le champ lexical à partir duquel ces phrases sont formées ? On écrit la date et le titre ("Ma famille") au tableau noir et dans les cahiers.	Les élèves sont divisés en 4 groupes -les élèves disent les mots, puis ils forment des phrases. Ils notent la date et le titre de la leçon dans leurs cahiers.	Conversation Jeu didactique (Anagramme) Travail collectif	
4. La fixation des connaissances acquises	Le professeur annonce les objectifs. -On chante "C'est toi ma maman/ C'est toi mon papa" Le professeur analyse une fiche qui contient un arbre généalogique (Annexe B) L'activité suivante de la classe Qui sont-ils? (propositions avec variantes) (Annexe C). Le professeur a quatre ballons de couleur différente. Chaque ballon cache une tâche (vrai/faux) (Annexe D).	Chaque groupe a les fiches de travail distribuées au début de cours. -les élèves chantent -les élèves lisent les phrases (point a) et ensuite complètent les phrases (point b) - Les élèves choisissent la bonne variante. Ils vont les écrire sur le tableau et sur les cahiers. - les élèves répondent aux questions	Conversation Travail collectif Conversation	On entraîne le plus d'élèves que possible.

	Combien de ballons sont-ils? Comptez-les ! Quelles sont les couleurs des ballons? La fiche suivante: Associe chaque question à la bonne réponse. (Annexe E).	Les élèves choisissent un ballon, le cassent et résolvent la tâche Les élèves associent chaque question à la réponse. Ils lisent	Travail collectif Jeu didactique	
5. La mise en œuvre de la performance	Pour systématiser les termes, les élèves doivent truver dans le carré 14 mots qui forment le champ lexical de la famille.(Annexe F). - Qui veut devenir millionaire?	- les élèves complètent les fiches. Quelques-uns lisent. -Ils doivent répondre à chaque question pour passer à l'étape suivante	Travail collectif	
6. L'évaluation de la performance	- *évaluation de l'activité collective*, par des remarques sur le travail des élèves, sur les fautes inhérentes; - *évaluation de l'activité individuelle*, par des notes qui récompensent les élèves, avec des arguments	Sur un dessin les élèves vont placer les visages des membres de la famille (joyeux ou triste, comme leur a semblé cette leçon). Ils vont caractériser cet arbre et, bien sûr, le cours.	Exposé	
7. Devoir à la maison	Imaginez la première page du blog de votre famille. Donner des informations sur votre famille.		Conversation	

Annexes

A. Rétablie les propositions:

-La mère, belle, de, est, Nicolas .....
-mon, grand, est, intelligent, et, Frère .....
-grand-mère, Lucie, Ma, s'appelle .....
- de, Michel, soeur, La, est, petite .....

B. Voilà la famille de Julien

a. Les élèves lisent les phrases

Gérard est le mari de Charlotte.
Christine est la femme de Marc.
Charlotte et Gérard ont une fille, Corinne.
Marie est la sœur de Georges.
Elle a un fils, Antoine. Il est très sympa.
Julien est le cousin d'Antoine.

Corinne et Georges ont deux enfants, Julien et Stéphanie.

b. Complète les phrases.

a. Le ..... de Stéphanie s'appelle Julien. Il est petit.
b. Georges est l'..... d'Antoine. Il est gentil.
c Stéphanie est la …….. d'Antoine. Elle est amusante.
d. Charlotte et Gérard sont les ……... de Julien.
e. Marie est la ……. de Stéphanie. Elle est belle.
f. Marc est le ……. de Georges et de Marie.
g. Charlotte est la ……... de Stéphanie.
h. ..... est le grand-père d'Antoine.

C. Qui sont-ils?

Le père de ma mère est: mon grand-père/mon père.
La mère de mon père est: ma grand-mère/ma tante.
Le frère de ma mère est: mon oncle/mon cousin.
La sœur de mon père est: ma cousine/ma tante.
Le fils de mon oncle est: mon frère/mon cousin.
La fille de mon oncle est: ma cousine/ma sœur.

D. VRAI/FAUX

Ma grand- mère a maintenant douze ans. Mon grand- père est en cinquième.
Les parents de mes parents sont mes grands- parents. Mon oncle est une fille très jolie.

E. Associe chaque question à la bonne réponse

a. Comment s'appelle ta sœur? **1.** Oui, c'est ma tante Émilie.
b. C'est ton cousin? **2.** Non, je suis enfant unique.
c. C'est le père de ta mère? **3.** Ma sœur s'appelle Amélie.
d. Tu as des frères ou des sœurs? **4.** Oui, c'est mon grand-père.
e. Ton oncle a des enfants? **5.** Oui, c'est André, le fils de ma tante.
f. C'est la sœur de ta mère? **6.** Oui, il a deux enfants. Ce sont mes cousins.

F. Trouve dans le carré 14 mots qui forment le champ lexical de la famille:

b	m	a	m	a	n	a	n	k	l	s
P	y	e	p	f	u	s	p	n	l	p
S	i	i	r	r	i	T	k	i	l	o
V	d	u	l	e	e	N	F	s	P	r
S	o	e	u	r	r	E	I	u	S	C
D	e	H	e	e	e	R	L	o	S	o
A	R	P	t	k	m	A	L	c	D	u
Z	G	R	A	n	d	p	e	r	E	S
X	F	N	H	i	n	E	j	v	D	I
B	H	N	I	e	a	F	E	s	C	N
V	J	G	K	c	r	N	M	D	V	e
n	M	m	L	e	g	g	N	C	d	v

199. UTILIZAREA CUBULUI CA METODĂ INTERACTIVĂ DE PREDARE – ÎNVĂŢARE A CHIMIEI

Prof. Matei Marcela, Școala Gimnazială „Iuliu Grama”, Localitatea Chiheru de Jos, Mureş

Cercetări efectuate în ultimii ani arată că pasivitatea din clasă, înţeleasă ca rezultat al predării tradiţionale, în care profesorul ţine o prelegere, eventual face o demonstraţie, iar elevii îl urmăresc, nu produce învăţare decât în foarte mică măsură. Creierul nu funcţionează ca un casetofon, nefiind un simplu receptor de informaţie. Acesta funcţionează asemeni unui computer (mai bine zis, computerul a fost modelat după modul de funcţionare al creierului). Pentru ca un computer să înceapă să funcţioneze trebuie să apăsăm butonul “pornire”. Când învăţarea este „pasivă”, butonul “pornire” al creierului nostru nu este activat. Un computer are nevoie de un soft adecvat pentru a interpreta datele introduse, iar creierul nostru are nevoie să “lege” ceea ce este predat cu ceea ce deja cunoaşte si de modul său propriu de operare. Când învăţarea este “pasivă”, creierul nu face aceste legături. Un computer nu reţine informaţia procesată decât dacă acţionăm butonul “salvare”. Creierul nostru trebuie să testeze informaţia sau să o explice altcuiva pentru a o stoca. Când învăţarea este “pasivă”, creierul nu “salvează” ceea ce a fost prezentat.

Fără îndoială, este adevărat că cel care învaţă trebuie să-şi construiască cunoaşterea prin intermediul propriei înţelegeri şi că nimeni nu poate face acest lucru în locul său. Dar nu este mai puţin adevărat că această construcţie personală este favorizată de interacţiunea cu alţii, care, la rândul lor, învaţă. Altfel spus, dacă elevii îşi construiesc cunoaşterea proprie, nu înseamnă însă că fac acest lucru singuri, în izolare. Să nu uităm că omul este fundamental social. Promovarea învăţării active presupune şi încurajarea parteneriatelor în învăţare. În fapt, adevărata învăţare, aceea care permite transferul achiziţiilor în contexte noi este nu doar simplu activă, individual activă ci interactivă.

Gruparea elevilor şi sarcinile prin care membrii grupului depind unul de celălalt pentru realizarea rezultatului urmărit arată că:

- elevii se implică mai mult în învăţare decât în abordările frontale sau individuale
- elevii odată implicaţi îşi manifestă dorinţa de a împărtăşi celorlalţi ceea ce experimentează, iar
- aceasta conduce la noi conexiuni în sprijinul înţelegerii

Elevii acced la înţelegerea profundă atunci când au oportunităţi de a explica şi chiar preda celorlalţi colegi ceea ce au învăţat.

Din multitudinea de metode interactive care se pot folosi în învățarea chimiei voi exemplifica, în continuare, CUBUL pentru curriculum din învățământul gimnazial. CUBUL este o metodă didactică prin care se poate dezvolta gândirea critică. Poate fi adaptată şi folosită în

activități de dezvoltare a altor abilități: de comunicare, cognitive, autocunoaştere, gândire prospectivă,etc. Această metodă didactică poate avea urmatoarele etape:

1. Elevii investighează o temă luată în discuție. Activitatea se poate realiza individual, în perechi sau în grupe, elevii completând fețele cubului individual, apoi prezintă ce au notat.

2. Se solicită elevilor care au la dispoziție un cub din hârtie sau carton să noteze pe fiecare față a cubului câteva cuvinte sau idei, conform instrucțiunilor date de către cadrul didactic.

Pentru fiecare față a cubului se pot adăuga şi întrebări suplimentare ca de exemplu:

· Descrie! - Cum arată/ce se întâmplă?

· Compară! - Cu cine/ce se aseamană?

· Aplică! - Cum poate fi folosit? La ce ajută?

· Argumentează pentru şi împotrivă! - E bun sau rău? De ce e bun sau de ce e rău?

· Analizează! - Ce efect are asupra ta/asupra mediului/asupra celorlalți?

· Efectuează! - Cum procedezi ca să pui în practică? Cum calculezi? Cum asociezi?

Pentru tema **„OXIZII" la clasa a VIII –a,** metoda CUBUL se poate aplica astfel:

I.DESCRIE

1) Descrieţi formula generală a oxizilor.

2) Scrieţi formulele oxizilor care au denumirile: a) Oxid de calciu; b) Dioxid de carbon; c) Oxid de cupru (II); d) Oxid de fier (III); e) Trioxid de sulf.

3) Denumiţi oxizii care au formulele chimice: a) MgO; b) K_2O; c) NO_2; d) Al_2O_3.

II. COMPARĂ

1. Compară conţinutul în oxigen (procente de masă) al CO_2 cu cel al SO_3.

2. Subliniază cu o linie oxizii de metal şi cu două linii oxizii de nemetal:

Na_2O, ZnO, Ag_2O, SO_3, SO_2, BaO, CO_2, K_2O, CO, V_2O_5, Cu_2O.

III. ASOCIAZĂ

Asociază fiecărei perechi de reactanţi din coloana A notată cu cifre (1-2) una sau mai multe litere din coloana B, corespunzătoare produşilor de reacţie. Scrieți ecuațiile reacţiilor chimice.

A		B	
1.	$Ca + O_2$	1.	$Ca(OH)_2$
2.	$CaO + H_2O$	2.	CaO

IV. ARGUMENTEAZĂ

Alegeţi din substanţele indicate mai jos, reactanţii care în urma interacţiunii dintre ei, să conducă la trei oxizi de nemetal şi trei oxizi de metal: Mg, O_2, S, P, $CaCO_3$, $CuCO_3$. Verificaţi ipotezele stabilite prin scrierea ecuaţiilor reacţiilor chimice.

V. ANALIZEAZĂ

Analizează următorii reactanţi, scrieţi ecuaţiile reacţiilor chimice şi stabiliţi ce substanţe au rezultat. a)CO_2 şi $Ca(OH)_2$; b)CO_2 şi H_2O; c)CaO şi H_2O

VI. DETERMINĂ

Se dă schema de mai jos:

$CaCO_3 = a + b$

$a + HCl = CaCl_2 + c$

$b + Ca(OH)_2 = CaCO_3 + c$

Se cere:

a) Ce substanţe corespund literelor a, b şi c?

b) Câte grame şi câţi moli din substanţele a şi b rezultă din 200g $CaCO_3$.

c) Ce cantitate de HCl se consumă în reacţia (b) dacă se utilizează 1/4 din cantitatea de substanţă a.

Se dau: $A_{Ca} = 40$, $A_C = 12$, $A_O = 16$.

BIBLIOGRAFIE:

1. Leahu, I. ş. a., Ghid metodologic de proiectare a activităţii didactice la Ştiinţe ale Naturii,Clasele a V-a – a VI-a, M.E.C., C.N.C., Ed. Aramis, Bucureşti, 2001

2. Ligia Sarivan , Predarea interactivă centrată pe elev, E.D.P, Bucureşti , 2005

3. Oprea C., Strategii didactice interactive, E.D.P., Bucureşti, 2006

4. Păcurari, O. (coord.), Strategii didactice inovative, Ed. Sigma, 2003

5. Popenici, S., Pedagogie alternativă, Ed. Polirom, 2001

6. www.didactic.ro

200. PROIECT TEMATIC „LA ȘCOALĂ ȘI ACASĂ NUMAI HRANĂ SĂNĂTOASĂ

MĂDĂLIN IOANA ALINA
ŞCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ SAMUS, CLUJ- NAPOCA

Proiect educațional

LA ȘCOALĂ ȘI ACASĂ, NUMAI HRANĂ SĂNĂTOASĂ!

Ministerul Educaţiei Naţionale
Consiliul Judeţean Cluj
Inspectoratul Şcolar Judeţean Cluj
Şcoala Profesională Specială "SAMUS"
400574, Str. Ialomiţei nr. 17, Cluj-Napoca, Tel.: 0264/444877, Fax: 0264/403818
Email: samsamuscj@yahoo.com;
Web: www.spsamus.ro

Proiect educațional

" LA ŞCOALĂ ŞI ACASĂ, NUMAI HRANĂ SĂNĂTOASĂ!"

1. **Denumirea unităţii de învăţământ:**

Şcoala Profesională Specială SAMUS, Cluj- Napoca

Adresa școlii: Str. Ialomiţa, nr. 17, Cluj-Napoca, jud.Cluj

Telefon: 0264 444 877, fax: 0264 403 818

Email: samsamuscj@yahoo.com

2. **Coordonatorii activităţii tematice:**

- prof. psihopedagog Mădălin Ioana-Alina
- prof. psihopedagog Stan Dorina
- prof. psihopedagog Bujor Amalia

3. **Titlul şi descrierea activităţii principale/a activităţilor subsecvențe realizate cu precizarea indicatorilor de reuşită şi de impact şi de rezultat**:

ACTIVITĂŢILE PROIECTULUI

Nr.	LOCUL	ACȚIUNEA	RESPONSABILI	PERIOADA	EVALUARE
1	Sala multimedia din cadrul școlii Școala Profesională Specială SAMUS	**Lansarea proiectului** - masă rotundă	- prof. psihopedagog Stan Dorina - prof. psihopedagog Mădălin Ioana-Alina - prof. psihopedagog Bujor Amalia	19 februarie 2019 Ora: 14-16	- fotografii - discutii - feed-back din partea elevilor
2	Sala de patiserie a școlii Școala Profesională Specială SAMUS	**Realizarea de produse alimentare** - "mărul din ochii tăi" - **"**sandwish-uri zâmbărețe" - gustări sănătoase	- prof. psihopedagog Stan Dorina - prof. psihopedagog Mădălin Ioana-Alina - prof. psihopedagog Bujor Amalia	25 februarie 2019 Ora: 14-16	- fotografii - degustarea produselor - portofoliu
3	Sala de patiserie a școlii Școala Profesională Specială SAMUS	**Activitate comuna parinti-elevi** - dulciuri sănătoase	- prof. psihopedagog Stan Dorina - prof. psihopedagog Mădălin Ioana-Alina - prof. psihopedagog Bujor Amalia	27 februarie 2019 Ora: 14-16	- fotografii - degistarea produselor - portofoliu
4	Sala multimedia din cadrul școlii Școala Profesională Specială SAMUS	**Analiza proiectului-** impactul asupra elevilor	- prof. psihopedagog Stan Dorina - prof. psihopedagog Mădălin Ioana-Alina - prof. psihopedagog Bujor Amalia	01 martie 2019 Ora 14-16	Analiza efectului asupra grupului ţintă

- Activiatatea I: lansarea proiectului, se prezintă elevilor și părinților toate activitățile care urmează a fi desfășurate, conștientizarea elevilor asupra unei alimentații sănătoase bazate pe consumul de fructe, legume și lactate; deprinderea și fixarea unor obiceiuri alimentare sănătoase în rândul elevilor și prevenirea diferitelor afecțiuni de sănătate (diabet, boli cardiovasculare și obezitate infantilă); încurajarea consumului de fructe, legume și produse lactate.

Realizarea activității:

- vizionarea de materiale PPT care conțin imagini cu legumele și fructele cultivate și din flora spontană;

- căutarea pe internet de imagini cu legume și fructe și întocmirea unui panou cu titlul „Piramida alimentară";

- desenarea unor hărți unde pot fi identificate și determinate fructele și legumele;

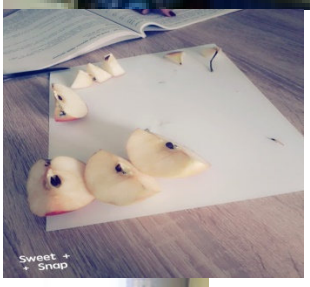

- **Activitatea II:** Activitățile de gătit inspiră curiozitatea și gândirea copiilor. Prin experimentare, dezvoltă îndemânare și pasiune. Gătitul este și un mod de a fi creativ.

Noi împreună cu ei am redescoperit copilul din noi. Joaca, veselia, râsetele dar și participarea activă la aceste activități ne-a binedispus și ne-a relaxat.

Împreună am gătit câteva preparate delicioase și nu foarte complicate.

Realizarea de produse alimentare:

- mărul din ochii tăi

- sandwish-uri zâmbărețe

- gustări sănătoase

- Activitatea III: Activitate comună părinți-elevi, dulciuri sănătoase

- Activitatea IV: Analiza proiectului- impactul asupra elevilor

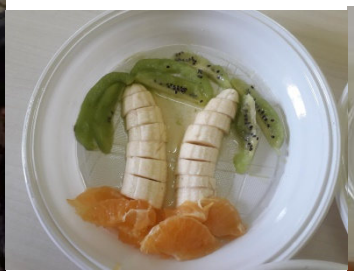

4. Numărul total al elevilor de gimnaziu din şcoală : 52 elevi

5. Numărul elevilor efectiv implicați în activitatea/activitățile tematice planificate: 35 elevi de gimnaziu

6. Data, locul desfăşurării activităţii (tipul şi forma de organizare): activitățile s-au desfășurat conform tabelului prezentat mai sus.

Tipul și forma de organizare: instructiv-educative, frontal, activități practice.

Obiectivele proiectului:

• conştientizarea elevilor asupra unei alimentaţii sănătoase bazate pe consumul de fructe, legume şi lactate;

• deprinderea şi fixarea unor obiceiuri alimentare sănătoase în rândul elevilor;

• promovarea unei alimentaţii sănătoase în şcoală;

• cunoaşterea bolilor datorate obiceiurilor alimentare nesănătoase;

• însuşirea şi aplicarea măsurilor de prevenire a diferitelor afecţiuni de sănătate (diabet boli cardiovasculare şi obezitate);

• mediatizarea educaţiei nutriţionale în şcoală;

• informarea cu privire la combaterea risipei de alimente;

• cunoşterea legislaţiei cu privire la alimentaţia sănătoasă în şcoală .

MOTIVAȚIA:

Există situaţii în care apar bariere de comunicare între cadrele didactice şi părinţii elevilor, între părinţi şi copiii acestora, în ceea ce privește consumul unor alimente sănătoase, având drept cauze lipsa de interes din partea părinților și copiilor datorat mediul din care provin, a unor posibilități intelectuale reduse la unii, cât și a lipsei de venituri a majorității. Pentru a preveni apariţia unor astfel de situaţii ne-am propus ca acţiunile acestui proiect să conducă la:

- Dezvoltarea atitudinii pozitive faţă de şcoală și consumul unor alimente sănătoase atât la părinţi cât şi la copii;

- Îmbunătăţirea relaţiilor părinte – copil, părinte – şcoală, copil - şcoală;

- Conştientizarea, de către părinţi şi elevi, a efectelor negative în cazul unei alimentaţii nesănătoase cât şi a importanţei consumului unor alimente sănătoase, util este ca părinţii să se implice în modul în care copiii lor se hrănesc, sprijinind dezvoltarea personală a acestora;

- Rolul şcolii devine din ce în ce mai important în societatea actuală.

- Rolul acestui proiect este de conștientizarea elevilor și părinților asupra unei alimentații sănătoase urmărind reducerea diferitelor afecțiuni cauzate de o alimentație nesănătoasă.

Scopul acestui proiect este bazat pe consumul de fructe, legume şi lactate; deprinderea şi fixarea unor obiceiuri sănătoase în rândul elevilor şi prevenirea diferitelor afecțiuni de sănătate, mediatizând avantajele cu caracter nutrițional și fiziologic, privind aportul de vitamine și minerale prin consumul de fructe și legume în stare proaspătă, a produselor lactate care nu se distribuie conform legii, precum și informarea elevilor despre combaterea risipei pe tipuri de alimente, înlăturarea barierelor de comunicare între cadrele didactice şi părinţii elevilor, între părinţi şi copiii acestora astfel încât să se creeze un mediu de încredere, echilibrat, în care copilul să se manifeste neîngrădit.

Desfăşurarea de activităţi comune: elevi, părinţi, cadre didactice.

GRUP ŢINTĂ:

Direct: părinţii elevilor implicaţi in proiect şi elevii claselor V-VIII de la Şcoala Profesională Specială ”SAMUS” Cluj-Napoca.

Indirect: comunitatea locală.

Echipa de lucru:

Prof. psihopedagog: Bujor Amalia

Prof. psihopedagog: Stan Dorina

Prof. psihopedagog: Mădălin Ioana- Alina

Durata de desfăşurare: 15 februarie- 5 martie 2019

Resurse:

- Imagini, flipchart, video proiector, chestionare, mape de prezentare, fişe de lucru, portofoliul proiectului, pliante.

Instrumente de evaluare:

Produsele (colaje, chestionare, portofoliu, pliante) rezultate în urma unor activităţi individuale/de grup.

Obiectivele sunt realizate dacă cel puţin 65% din elevi, recunosc şi îşi însuşesc deprinderile şi obiceiurile alimentare sănătoase, acasă şi la şcoală.

Modalitati de Follow- up (modalitati de monitorizare si evaluare a efectelor proiectului):
Interasistenţe, lectorate cu părinţii, chestionare, discuţii cu elevii, parinţii şi cadrele didactice din şcoala.

Sustenabilitatea proiectului

Posibilitatea continuării acţiunilor iniţiate şi pe viitor.

Evaluare:

Evaluare internă: se va face în urma fiecărei întâlniri, în urma fiecărei activităţi comune.

- Rezultate concrete din timpul activităţilor desfăşurate: portofoliu ce va cuprinde: chestionare completate (ale părinţilor), concluzii şi direcţii de acţiune.

Evaluare externă – va viza măsurarea efectului asupra grupului ţintă:

- Familia este implicată în aproape toate problemele şcolii.

- Şcoala are rezultate mai bune în ceea ce priveşte educaţia elevilor.

201. ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII MOTRICE VITEZA. CONSOLIDAREA PRINDERII ȘI PASĂRII ÎN JOCUL DE HANDBAL CU ACCENT PE RĂSUCIREA TRUNCHIULUI ÎN MOMENTUL PASĂRII.

PROIECT DIDACTIC

PROF. MICU IONUȚ DOREL, ȘCOALA GIMNAZIALĂ TICHILEȘTI

Clasa a VI-a

Loc de desfasurare: *Terenul de handbal*

Categoria de activitate*: Educție fizică și sport*

Durata: 50 minute

Materiale : mingi de handball, fluier, cronometru, jaloane, soft educațional ”Jocul de handbal”

TEME LECTIEI

1.Îmbunătățirea calității motrice viteza.

2.Consolidarea prinderii și pasării în jocul de handbal cu accent pe răsucirea trunchiului în momentul pasării .

Strategii

Metode și procedee: explicația, demonstrația, exercitiul, observația, corectarea,

Forma de organizare : individuală, frontală

Locul de desfășurare : terenul de handbal

Scopul

- *Îmbunătățirea vitezei de reacție*

Obiective operaționale :

Psihomotrice *:*

-să execute corect un complex de exerciții pentru influențarea selectivă a aparatului locomotor;

- să-și perfecționeze tehnica execuțiilor și elementelor statice;

- să prindă mingea cu două mâini

- să răsucească trunchiul

Afective :

-să participe cu interes în desfășurarea lecției;

-să participe activ și conștient în rezolvarea cerințelor lecției.

Cognitive :

-să conștientizeze necesitatea practicării exercițiilor fizice ;

-să conștientizeze necesitatea dezvoltării rezistenței.

Obiective de referinţă:

O_1.-să adopte un comportament disciplinat;

O_2-să respecte regulile de evitare a accidentelor în funcție de cauzele care le pot genera;

O_3-să acorde sprijin și ajutor colegilor în efectuarea acțiunilor cu grad ridicat de dificultate;

VERIGI ȘI DURATĂ	CONȚINUTUL ÎNVĂȚĂRII	DOZA-RE	FORMATII DE LUCRU ȘI INDICAȚII METODICE	OBS
1	2	3	4	5
1.Organizarea colectivului de elevi (5 min)	-adunarea și alinierea -verificarea prezenței, a stării de sănătate și echipamentului -anunțarea temelor de lecție - captarea atenției- prezentare soft educațional ”Jocul de handbal”	2 min	-în linie pe un rand ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	

2 *Pregătirea organismului pentru efort (7 min)*	- Mers normal - Mers pe vârfuri, braţele întinse sus, palmele orientate spre exterior - Mers normal - Mers pe călcâie de maini la spate apucat - Mers normal - Mers pe partea exterioara a labei piciorului - Mers normal - Mers pe partea interioară a labei piciorului - Mers normal - Mers ghemuit, mainile pe genunchi - Alergare în jurul terenului, la semnal sonor un fluier formează buchetele de cate 5, la semnal sonor două fluiere schimbă sensul de alergare, la semnal sonor trei fluiere se opresc în poziție de ghemuit. - Mers normal - Alergare cu genunchii sus - Mers normal - Alergare cu pendularea gambelor înapoi - Mers normal - Pas săltat - Mers normal -Pas sărit -Mers normal -Alergare accelerată	1l 1L 1l 1L 1l 1L 1l 1L 2 ture 1l 1 diag. 1l 1 diag 1l 1 diag. 1l 1 diag. 1l 1 diag.	În coloană câte unul pe diagonală. Se lucrează pe diagonala terenului, iar pe lățime ne revenim. Cu stângul înainte, marş! Spatele drept, privirea înainte! Genunchii bine întinşi! Trage de braţe la spate! Spatele drept, palmele pe genunchi! Trunchiul să nu se încline înapoi. Trunchiul puțin înclinat înainte. Coordonare braț-picior.	
3*Influenţarea selectivă a aparatului locomotor..* *(8 min)*	Complex de dezvoltare fizică armonioasă ***Exerciţiul nr.1.*** P.I. Stând depărtat: T1-2 Aplecarea capului înainte cu arcuire T3-4Extensia capului cu arcuire T5-6 Aplecarea capului lat stg cu arcuire T7-8 Aplecarea capului lat dr cu arcuire **Exerciţiul nr. 2.** P.I. stând depărtat,braţele întinse pe lângă corp T1-T4 rotari ale braţelor spre înainte simultan, T5-T8 rotari ale braţelor spre înapoi simultan. **Exercitiul nr. 3.** P.I. stând depărtat, braţele întinse pe lânga corp T1-T4 rotari ale braţelor spre înainte alternativ, T5-T8 rotari ale braţelor spre înapoi alternativ. **Exercitiul nr .4.**	3x8 3x8 3x8 3x8	- în coloană de gimnastică câte patru -braţele bine întinse -braţele bine întinse	

	P.I. stând depărtat, brațele îndoite la nivelul umerilor; T1-T2 doua extensii ale brațelor îndoite , T3-T4 doua extensii ale brațelor întinse spre exterior, T5-T6 bătaia palmelor deasupra capului , T7-T8 bătaia palmelor la spate jos	3x8	-brațele la nivelul umerilor	
	Exercițiul nr. 5. P.I. Stând depărtat cu mâinile pe șolduri: T1-2.Aplecarea trunchiului spre stânga cu arcuire T3-4.Aplecarea trunchiului spre dreapta cu arcuire; T5-6 Răsucirea trunchiului spre stânga cu arcuire; T7-8 Răsucirea trunchiului spre dreapta cu arcuire;	3x8		
	Exercițiul nr. 6. P.I. stând depărtat, brațele întinse sus, T1-T2 extensia trunchiului cu arcuire, T3-T4 îndoirea trunchiului cu arcuire T5-T6 extensia trunchiului cu arcuire, T7-T8 îndoirea trunchiului cu arcuire			
	Exercițiul nr. 7. P.I. Stând depărtat cu trunchiul aplecat înainte cu brațele lateral: T1-T2ducerea brațului stâng la piciorul drept cu arcuire: T3-T4ducerea brațului drept la piciorul stâng cu arcuire; T5-T6ducerea brațului stâng la piciorul drept cu arcuire: T7-T8ducerea brațului drept la piciorul stâng cu arcuire;	3x8	- la îndoirea trunchiului. picioarele întinse şi blocate la nivelul articulației genunchilor.	
	Exercițiul nr. 8. P.I:Stând depărtat brațele întinse lateral T1 - fandare lateral pe piciorul stâng T2- revenire T3- fandare laterală pe piciorul drept; T4- revenire. T5- fandare lateral pe piciorul stâng T6- revenire T7- fandare laterală pe piciorul drept; T8- revenire.	3x8	- picioarele întinse şi blocate la nivelul articulației genunchilor. -privirea spre brațul de sus	
	Exercițiul nr. 9. P.I. stând T1 : genuflexiune T2 : revenire T3 : fandare spre înainte pe piciorul drept T4 : revenire T5 : fandare spre înainte pe piciorul stâng T6 : revenire	3x8 10x	Trunchiul este drept, iar piciorul care nu execută fandarea este întins din articulația genunchiului	

	T7 : stând depărtat,prin săritură T8 : revenire ***<u>Exercițiul nr. 10.</u>*** P.I. stând -sărituri de pe două pe două picioare			
4..Îmbunătățirea calității motrice viteza. *(10 min)*	Colectivul împărțit în patru grupe egale ca număr înapoia liniei de start, la semnal „atenție'' se pregătesc și la semnalul sonor „un fluier'' pornesc în viteză maximă 10-15 metri din urmatoarele poziții: -stând cu fața spre direcția de alergare; -stând cu spatele spre direcția de alergare; -sprijin ghemuit, cu fața, spre direcția de aleragre -sprijin ghemuit, cu spatele, spre direcția de deplasare -sprijin înainte pe patru membre(flotare), spre direcția de deplasare - sprijin înainte pe patru membre(flotare) cu spatele pe direcția de deplasare	2x fiecare elev	-în coloană câte patru ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ..	
4.*Consolidarea prinderii și pasării în jocul de handbal cu accent pe răsucirea trunchiului în momentul pasării* *(17min)*	Colectivul este împartit în doua linii egale ca număr față în față la distanța de 4 m. Fiecare elev din prima linie are câte o minge de handbal în mână. Va executa cu cel din fața sa : -pase cu două mâini de deasupra capului; -pase de la nivelul pieptului; -pase cu solul. -pase cu brațul neîndemanatic; -pase cu brațul îndemanatic; Formația de lcuru: trei șiruri față în față (formație de lucru în “triunghi”), la o distanță de 10 m. -Pase în sensul acelor de ceasornic cu deplasare la coada șirului propriu. -Pase în sensul invers acelor de ceasornic cu deplasare la coada șirului propriu. -Pase în sensul acelor de ceasornic cu deplasare la coada șirului unde a pasat. -Pase în sens invers acelor de ceasornic cu deplasare la coada șirului unde a pasat.	10x fiecare exercițiu 3x	-pe doua linii -trei șiruri față în față (formație de lucru în “triunghi”)	
6.*Revenirea organismului după efort(2 min)*	-alergare ușoară - mers însoțit de mișcări de respirație și relaxare musculară.	50m 50m	-în coloană câte unul ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	
7.*Concluzii și aprecieri asupra desfășurării lecției* *(1min)*	-aprecieri privind comportamentul în lecție -recomandări pt lecția următoare și pt activitatea independentă -salutul.		-în linie pe un rând ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☻	

„Sănătatea nu este numai o problemă individuală, ci priveşte tot atât de mult societatea în întregime - sănătatea nu este totul, dar fără sănătate totul este nimic.''

(Arthur Schopenhauer)

202. SĂNĂTATEA MEDIULUI – SĂNĂTATEA NOASTRĂ

Profesor Mihalache Maria

Profesor Slădaru Diana Mihaela

Şcoala Gimnaziala Grozeşti

Organizaţia Mondială a Sănătăţii a definit starea de sănatate ca ,,starea de bunăstare fizică, mentală şi socială completă şi nu doar absenţa bolii şi a infirmitaţii''.

Pornind de la această definiţie constatăm că mediul şi sănatatea sunt organic interconectate: nu putem fi o societate sănatoasă, cu oameni sănatoşi dacă trăim într-un mediu poluat, la fel cum mediu curat ne poate asigura baza pentru o sănatate bună şi durabilă.

Mediu reprezintă totalitatea factorilor biotici şi abiotici, aceştia se modifică de la o zi la alta prin: reducerea spaţiilor impădurite, incalzirea globală, degradarea solurilor şi dispariţia multor specii de plante şi animale, toate acestea se întampla prin ,,bunăvoinţa'' noastră, a oamenilor.

Omul este fiinţă superioară, are capacitatea de a discerne, are drepturi precum: dreptul la viaţă, informaţie, educaţie, dar nu trebuie sa uite şi de îndatoriri. Puţini oameni ştiu ca în Constituţia României există şi un drept la un ,,mediu înconjurător sănătos şi echilibrat ecologic''.

,,Un mediu curat- o viaţă sănătosă'', ar trebui să fie deviza pentru întreaga populaţie a globului. Este nevoie de mai multă atenţie şi responsabilitate din partea fiecărui cetăţean pentru a trăi într-un mediu curat, pentru a bea apă curată şi pentru a putea folosi condiţiile de viaţă oferite de natură. Însă, se pare că oamenii tratează cu neglijenţă acest aspect important al vieţii lor, ceea ce duce la agravarea procesului de poluare şi distrugere a mediului şi implicit distrugerea fiecăruia dintre noi şi a celor din jur.

Acţiunea mediului poluant asupra organismului este foarte variată si complexă. Ea poate merge de la simple incomodităţi în activitatea omului, asa-zisul disconfort, până la perturbări puternice ale stării de sănătate, chiar moarte. Cele mai des întâlnite forme de poluare sunt: poluarea apei, poluarea solului și poluarea aerului.

Poluarea poate fi clasificată în poluare naturală și poluare artificială. Sursele naturale principale de poluare sunt: erupţiile vulcanice, furtunile de praf, incendiile naturale ale pădurilor, Sursele artificiale sunt: industria, ploile acide, gazul de seră, transporturile, activităţile casnice, ploile acide.

Un vechi proverb indian ne învaţă că noi nu moştenim Pământul de la stramoşi, ci îl împrumutăm de la copiii noştri. În această cheie şi cu ajutorul calendarului ecologic am susţinut diferite tipuri de activităţi cu scopul de educare și conștientizare a importanţei efectelor poluării mediului asupra sănătaţii omului.

Printre activitaţii s-au regăsit:

1. Ziua internaţională a păsărilor

2. Ziua Pădurii

3. Ziua internaţional a apelor

4. Ziua modială a mediului

5. Realizarea obiectelor decorative din materiale reciclabile

Dupa cum susţine Immanuel Kant „Că singur omul este educabil, pentru că poartă în el posibilitatea de a fi altul decât este.’’, trebuie să nu uităm că totul în viaţă se învaţă, indiferent de varstă, educarea celor din jur (copii, tineri, batrâni) în spiritul protejării mediului si transmiterea mesajelor eco către cetăţenii cu care interacţionăm sunt lucruri fundamentale de care ne facem responsabili faţa de mediul înconjurător și resursele fără de care nu am putea trăi oferite de acesta.

BIBLIOGRAFIE:

1. Secrieru Ivan, *Educaţia noastra inainte de toate*, Editura Libris Editorial, Brasov, 2017;

2. Lucian Gavril, *Genetica, Evolutionism, Ecologie*, Editura Didactică și Pedagogică Bucureşti, 2002,

3. Pricope Laura, Pricope Ferdinand, *Poluarea mediului si conservarea naturii*, Editura Rovimed Puplisher, Bucureşti, 2008

Surse web:

1. **https://florianbodog.wordpress.com/2014/06/12/un-mediu-curat-poate-asigura-baza-pentru-sanatatea-noastra/**
2. **https://en.calameo.com/read/00519638799172930c9fe**
3. **http://www.preferatele.com/docs/diverse/7/un-mediu-curat--o-vi3.php**

203. FIZICA – UN PARC DE DISTRACŢII.
METODĂ - PROIECTUL

Prof. Molea Viorica – Ana
Şcoala „Peter Thal" Râşnov

Metodele moderne sunt agreate de elevi prin faptul că ei reuşesc să îşi arate creativitatea. Cu mai multă uşurinţă redau datele ştiinţifice dobândite pe parcursul unei unităţi de învăţare. Proiectul, fiind una din metodele moderne de predare – învăţare, reprezintă „o metodă complexă de evaluare, individuală sau de grup, recomandată profesorilor pentru evaluarea sumativă." (Cucoş, 2008, 138).

În elaborarea proiectului se poate implica un grup de elevi sau doar unul singur şi este necesară o perioadă mai mare de timp (câteva zile sau câteva săptămâni). Proiectul implică abordarea completă a unei teme, cuprinde şi o parte practică experimentală.

Etapele ce se parcurg în utilizarea acestei metode sunt următoarele:

1.Stabilirea temelor pentru proiect
2.Stabilirea şi precizarea perioadei de realizare a proiectului.
3.Familiarizarea elevilor cu exigenţele specifice elaborării unui proiect.
4.Planificarea activităţii (individuale sau de grup)
- formularea obiectivelor proiectului;
- constituirea grupelor de elevi (dacă este cazul);
- distribuirea/alegerea subiectului de către fiecare elev/grup de elevi;
- distribuirea/asumarea responsabilităţilor de către fiecare membru al grupului;
- identificarea surselor de documentare.

5.Desfăşurarea cercetării/colectarea datelor.
6.Realizarea produselor/materialelor.
7.Prezentarea rezultatelor obţinute/proiectului.
8.Evaluarea proiectului.

Titlul/subiectul este ales de către profesor, elevi sau împreună, profesor-elevi. Este important ca elevii:

- să aibă un anumit interes pentru subiectul respectiv;
- să cunoască dinainte unde îşi vor găsi resursele materiale;
- să fie nerăbdători pentru a crea un produs de care să fie mândri.

Pe parcursul realizării proiectului profesorul oferă suport, devine un sfătuitor al învăţării. El provoacă, organizează şi stimulează situaţiile de învăţare. Elevii sunt conduşi către autoînvăţare şi sunt motivaţi să planifice independent şi colectiv, să implementeze şi să evalueze procesul de învăţare.

Profesorul recomandă elevilor să respecte o anumită structură: pagina de titlu, cuprinsul, introducerea, prezentarea propriu-zisă, concluzii şi bibliografia. El răspunde întrebărilor elevilor pe tot parcursul derulării proiectului; încurajează elevii să înveţe ei înşişi şi să formuleze corect întrebări; este într-o comunicare permanentă cu elevii.

Obiectivele proiectului/ sarcinile trebuie definite în acord cu experienţa elevilor şi urmărind participarea tuturor membrilor grupului.

Evaluarea proiectului este realizată după criterii clare expuse de către cadrul didactic, astfel încât elevul să înţeleagă ce obiective sunt urmărite şi totodată ea se raportează atât la calitatea produsului, cât şi la calitatea procesului, a activităţii elevului.

În exemplul de bună practică pe care doresc să îl prezint în acest articol am avut ca ţintă următoarele criterii de evaluare:

- Alegerea metodele de lucru;

- Structurarea conţinutului, utilizarea corespunzătoare a bibliografiei, materialelor şi a echipamentelor;
- Activitatea individuală realizată de către elev;
- Rezultate, concluzii, observaţii. Aprecierea succesului proiectului, în termeni de eficienţă, organizarea ideilor şi materialelor într-un raport, corectitudinea şi acurateţea tehnică, aplicabilitate etc.;
- Prezentarea proiectului (calitatea comunicării, claritate, coerenţă, capacitate de sinteză etc.);
- Relevanţa proiectului (utilitate, conexiuni interdisciplinare etc.).

Proiectul este o metodă de evaluare preferată în ultimii anii de elevi deoarece aceştia au posibilitatea să-l conceapă pe un subiect care îi interesează, astfel aceştia sunt foarte motivaţi să realizeze un produs bun şi nu au emotii ca în cazul unei evaluări tradiţionale, cum ar fi testul. Elevii pun în evidenţă astfel anumite deprinderi: capacitatea de a selecta informaţiile utile în vederea realizării proiectului; abilitatea de a utiliza corespunzător echipamentele şi instrumentele necesare conceperii proiectului; creativitatea; dezvoltarea competenţelor de relaţionare, a competenţelor de comunicare; capacitatea de a identifica şi utiliza metode de lucru adecvate îndeplinirii obiectivelor; abilitatea de a finaliza un produs; capacitatea de a susţine proiectul realizat, evidenţând aspectele relevante şi argumentând informaţiile prezentate.

Avantajele utilizării proiectului ca modalitate de evaluare sunt bineînţeles faptul că stimulează creativitatea, creşte încrederea elevului în forţele proprii, dezvoltă abilităţi de gestionare a timpului, a emoţiilor (prin susţinerea în faţa clasei), dezvoltă capacitatea de a lucra în echipă. Instalarea unui climat motivant de lucru şi productivitatea sporită pe unitatea de timp, apreciată prin numărul de dificultăţi rezolvate şi după gradul lor de complexitate, schimburile intelectuale şi verbale atunci când elevii cooperează, pot fi adăugate la seria de avantaje ale utilizării proiectului.

La fizică experimentul este metoda cea mai elocventă pentru perceperea fenomenelor. Proiectul fiind o modalitate de îmbinare a învăţării prin descoperire mi s-a părut cea mai potrivită alegere de evaluare.

Tema proiectului: Mecanisme simple

Obiective vizate sunt: recunoaşterea în activitatea practică a mecanismelor studiate: planul înclinat, pârghia şi scripetele; definirea şi explicarea mecanismelor simple folosind termeni specifici; stabilirea unor legături între domeniile fizicii şi celelalte discipline de studiu pentru explicarea unor aplicaţii din tehnică; observarea mecanismelor, culegerea şi înregistrarea observaţiilor referitoare la acesta; observarea realizării unor aplicaţii experimentale şi a etapelor efectuării acestora; utilizarea unor metode de lucru elementare cu diferite instrumente de măsură în vederea efectuării unor determinări cantitative; realizarea de transferuri intradisciplinare şi aplicarea în studiul mecanismelor simple.

Proiectul a avut ca temă recunoaşterea mecanismelor simple în aparatele dintr-un parc de distracţie. Elevii au descris ştiinţific funcţionarea diferitelor aparate în urma studiului mecanismelor, confecţionând machete. Pentru a reda această temă am realizat următoarele produse, dând frâu liber creativităţii elevilor:

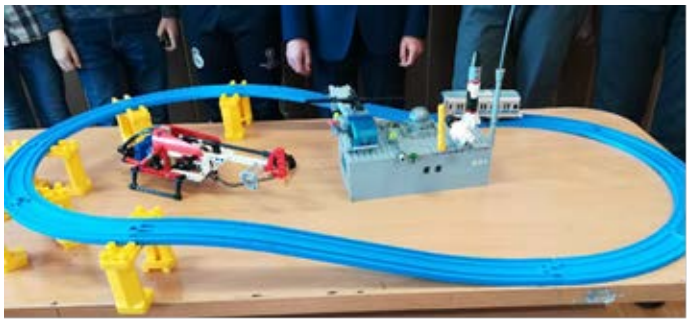

Bibliografie

1. Cucoş, Constantin, Educaţia. Dimensiuni culturale şi interculturale, Iaşi, Editura Polirom, 2000
2. Cucoş, Constantin, Pedagogie, Iaşi, Editura Polirom,2002
3. Stoica, Adrian, Evaluarea curentă şi examenele. Ghid pentru profesori, Bucureşti, Editura ProGnosis, 2001

204. PROPORȚII
PROIECT DIDACTIC

PROF. MORARU ANA LUIZA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ TICHILEȘTI

Clasa: a VI-a
Unitatea de conţinut: Rapoarte și proporții
Subiectul: Proporţii
Competeţe generale: (CG 1) Identificarea unor date şi relaţii matematice şi corelarea lor în funcţie de contextul în care au fost definite.
(CG 2) Prelucrarea datelor de tip cantitativ, calitativ, structural, contextual cuprinse în enunţurile matematice.
(CG 3) Utilizarea algoritmilor şi conceptelor matematice pentru caracterizarea locală sau globală a unei situaţii concrete.
(CG 5) Analiza şi interpretarea caracteristicilor matematice ale unei situaţi problemă.
Competenţe specifice: (CS 1.3) Identificarea rapoartelor, proporţiilor şi a mărimilor direct proporţionale în enunţuri diverse.

(CS 3.3) Alegerea metodei adecvate de rezolvare a problemelor în care intervin rapoarte, proporţii şi mărimi direct proporţionale.
(CS 5.3) Analizarea unor situatii practice cu ajutorul rapoartelor, procentelor sau proportiilor.

Obiective operaţionale: La sfarşitul lecției elevii vor fi capabili:
O1. să identifice rapoarte egale şi să alcătuiască proporţii utilizând amplificarea sau simplificarea fracţiilor;
O2. să identifice şi să rezolve probleme practice care conduc la utilizarea rapoartelor şi a proporţiilor;
O3. să identifice mezii si extremii;
O4. să afle un termen necunoscut dintr-o proporție.

Tipul lecţiei: Lecţie de dobândire de noi cunoştinţe
Strategia didactică: activ-participativă
Metode şi procedee didactice: conversaţia euristică, exerciţiul, analiza, munca independentă, sistematizarea noţiunilor.
Resurse materiale: Culegere de exerciţii şi probleme ptr. clasa a VI-a, Ed. Paralela 45, fişe de lucru
Forme de lucru: frontală şi individuală
Procedee de evaluare : analiza răspunsurilor, observarea sistematică, verificarea cantitativă şi calitativă a temei, verificarea cunoştinţelor prin întrebări specifice.

SCENARIUL DIDACTIC

I ORGANIZAREA CLASEI – 2min

● Pregătirea cu cele necesare desfăşurării orei de matematică.
● Crearea mediului educaţional propice desfăşurării activităţii.

II VERIFICAREA CUNOŞTINŢELOR ANTERIOARE - 10 min

● Se vor verifica cunoştinţele din lecţia precedentă.
● Elevii vor rezolva exerciţiile din fişa 1.

III ANUNŢAREA TEMEI ŞI A OBIECTIVELOR – 2 min

● Profesorul menţionează că în acestă oră se va studia lecția„*Proporții*”.

IV COMUNICAREA NOILOR CUNOŞTINŢE – 20 min

Proporții

$\frac{15}{12}=\frac{5}{4}$; - cum s-a obținut al doilea raport din primul?

- cum erau numite aceste fracții în clasa a V-a?
- Cum verificăm că ele sunt.....?

Aceleași cerințe pentru raportul $\frac{2}{3}=\frac{4}{6}$

Definiție: Egalitatea a două rapoarte se numește proporție.

$\frac{a}{b}=\frac{c}{d}, b\neq 0, d\neq 0$

a, b, c, d sunt termenii proporției

a și d se numesc extremi

b și c se numesc mezi

Moduri de a obtine o proportie

- prin amplificare $\frac{4}{5}=\frac{40}{50}$
- prin simplificare $\frac{48}{36}=\frac{4}{3}$

PROPRIETATEA FUNDAMENTALĂ A PROPORȚIEI

În orice proporție, produsul extremilor este egal cu produsul mezilor.

$\frac{a}{b}=\frac{c}{d}, b\neq 0, d\neq 0$ => a·d = b·c.

Ex: $\frac{2}{5}=\frac{6}{15}$

Dacă a·d = b·c atunci numerele a, b, c, d formează o proporție și notăm $\frac{a}{b}=\frac{c}{d}$.

Ex: $2\cdot 45=9\cdot 10\Rightarrow \frac{2}{9}=\frac{10}{45}$

AFLAREA UNUI TERMEN NECUNOSCUT DINTR-O PROPORTIE

1) $\frac{x}{b}=\frac{c}{d}\Rightarrow x=\frac{b\cdot c}{d}$

2) $\frac{a}{b}=\frac{x}{d}\Rightarrow x=\frac{a\cdot d}{b}$

3) $\frac{a}{x}=\frac{c}{d}\Rightarrow x=\frac{a\cdot d}{c}$

4) $\frac{a}{b}=\frac{c}{x}\Rightarrow x=\frac{b\cdot c}{a}$

Un extrem = $\frac{produsul_mezilor}{celălalt_extrem}$; Un mez = $\frac{produsul_extremilor}{celălalt_mez}$

V. VERIFICARE ŞI CONSOLIDAREA CUNOŞTINŢELOR – 12 min

● Se pun întrebări elevilor şi se urmăreşte dacă au fost reţinute noţiunile fundamentale introduse.
● Elevii vor rezolva exerciţiile propuse.

VI EVALUARE – 2min

● Se analizează soluţiile obţinute.
● Se apreciază cu notă sau bonusuri elevii care au participat activ la lecţie şi care au rezolvat corect problemele.

VII ASIGURAREA CONEXIUNII INVERSE (FEED-BACK)

●Se realizează permanent, pe parcursul lecţiei şi se concretizează prin aprecieri verbale.

FIŞA 1

1. Calculați:
a) 90% din 120; b) 30% din 60; c) 10% din 15000.

2. Determinați un număr știind că:
a) 5% din el este egal cu 4; b) 20% din el este egal cu 11; c) 4% din el este egal cu 7.

3. a) Cat la sută reprezintă 15 din 60?
b) Cat la sută reprezintă 2,8 din 14?
4. Prețul unui stilou este de 5 lei. Aflați prețul după o scumpire cu 10%.
5. Prețul unui penar este de 15 lei. Aflați prețul după o eftinire cu 20%.

FIŞA 2

1. Se consideră raportul $\frac{8}{24}$. Formați proporții astfel:
a) prin amplificare cu 5;
b) prin simplificare cu 2.
2. Fie proporția $\frac{4}{5}=\frac{12}{15}$. Completați pentru a obține propoziții adevărate:
a) Extremii sunt .....și..... .
b) Mezii sunt .....și..... .
c) Produsul mezilor este egal cu..... .
d) Produsul extremilor este egal cu ..... .
3. Stabiliți dacă următoarele rapoarte formează proporții:
a) $\frac{3}{5}$ și $\frac{9}{15}$; b) $\frac{11}{8}$ și $\frac{55}{40}$; c) $\frac{2}{9}$ și $\frac{7}{3}$; d) $\frac{23}{9}$ și $\frac{92}{36}$; e) $\frac{0,4}{7}$ și $\frac{1,2}{21}$ f) $\frac{15}{20}$ și $\frac{6}{8}$.
4. Se consideră proporția $\frac{0,6}{x}=\frac{y}{2,5}$, $x \neq 0$. Calculați 10xy.
5. Se consideră proporția $\frac{x}{14}=\frac{0,3}{y}$, $y \neq 0$. Calculați:
a) $10^2 xy + 7$; b) $2^3 xy - 3^2$.

6. Să se determine x din următoarele proporții;

a) $\frac{x}{2}=\frac{12}{6}$; b) $\frac{3}{x}=\frac{9}{15}$; c) $\frac{1}{3}=\frac{x}{36}$; d) $\frac{14}{3}=\frac{28}{x}$; e) $\frac{x}{8}=\frac{3}{4}$; f) $\frac{10}{x}=\frac{5}{6}$;

g) $\frac{45}{3}=\frac{60}{x}$; h) $\frac{2}{17}=\frac{x}{34}$; i) $\frac{5}{8}=\frac{70}{x}$.

205. DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN GIMNAZIU

Autor: Prof. Munteanu Tatiana
Liceul Tehnologic „Constantin Brâncuși”, Sfântu-Gheorghe, jud. Covasna

Pentru dezvoltarea Competențelor Cheie la elevii de gimnaziu în cadrul orelor de Limba și literatura română, am gândit următorul demers didactic:
Competențe Cheie vizate:
1. **Comunicare în limba maternă**
- Exprimarea unor informaţii, opinii, idei, sentimente, în mesaje orale sau scrise, prin adaptarea la situaţia de comunicare
- Participarea la interacţiuni verbale în diverse contexte şcolare şi extraşcolare, în cadrul unui dialog proactiv
2. **A învăța să înveți**
- Formularea de obiective şi planuri simple de învăţare în realizarea unor sarcini de lucru
- Gestionarea timpului alocat învăţării şi monitorizarea progresului în realizarea unei sarcini de lucru
3. **Competențe sociale și civice**
- Operarea cu valori și norme de conduită relevante pentru viața personală și pentru interacțiunea cu ceilalți
- relaționarea pozitivă cu ceilalți în contexte școlare și extrașcolare, prin exercitarea unor drepturi și asumarea de responsabilități

Subiectul lecției: Descrierea subiectivă. Descrierea obiectivă

1.Actualizarea cunoştinţelor. Profesorul verifică tema: Imaginează-ți că ești un ghid turistic și trebuie să le prezinți unor prieteni sosiți din altă țară locurile cele mai frumoase din țara ta. Informează-te și scrie pe o coală flip-chart, în care să descrii un obiectiv atractiv, însoțind textul de o imagini. Fiecare elev își prezintă produsul ca într-o galerie de artă, apoi, pe rând, cu rol de ghid, vor evalua lucrările colegilor.

2.Captarea atenţiei/ discuţii pregătitoare. Activitate individuală: „**Fii tu pictor în cuvinte!”** Elevii creează un catren în care să descrie un tablou de natură din anotimpul preferat. Vor folosi perechile de rime: *natură/ arhitectură, soare/splendoare*. Profesorul desenează un copac pe coala de flip-chart. Elevii scriu catrenele pe post-ituri și le lipesc pe copacul de pe flip-chart, realizând astfel copacul celor patru anotimpuri.

3.**Dirijarea învățării.** Profesorul îi întreabă pe elevi care este diferența dintre cele două descrieri realizate acasă și în clasă, cea a unui obiectiv turistic și poezia creată. Pentru a identifica trăsăturile descrierii subiective și respectiv obiective, profesorul îi împarte pe elevi în șase grupe și le propune, după metoda pălăriilor gânditoare, să rezolve câte o sarcină, analizând două texte date.

Citește cu atenție textele de mai jos, apoi rezolvă cerințele date:

A. *Pădurile şi-au îmbrăcat veştmântul lor de toamnă – se văd efecte de culoare peste care nu dau decât arareori în tablourile olandeze.*

Ieri, pe seară, am lucrat un teren păduros, cam în pantă lină, acoperit de frunze de fag viermănoase şi uscate. Pământul era de un roşu-brun, când mai luminos, când mai întunecat, şi aceste nuanţe erau înteţite de umbrele purtate ale copacilor care aruncau peste ele nişte dungi, când delicate şi vaporoase, când deslușite, când pe jumătate șterse. Trebuia, şi am

constatat că era foarte greu, să surprind intensitatea coloritului, substanța și consistența acelui teren și numai pictând mi-am dat seama de jocul de lumină din această întunecime. Trebuia deci să surprind această lumină și să prind de asemenea strălucirea acestui colorit bogat.

Nu s-ar putea închipui un covor mai minunat decât acest cafeniu brun-roșu intens, luminat de răsfrângerile, potolite de pădure, ale soarelui de toamnă, care scapătă. Din acest pământ țâșnesc fagi tineri care capătă lumină dintr-o latură; această latură este de un verde sclipitor și latura umbrită a trunchiurilor de un verde întunecat, cald și puternic.

(Vincent Van Gogh, *Scrisori*)

B. *Grădinile centrate în partea de sud a palatului pot fi văzute perfect de pe terasa imensă. La picioarele acestei terase se întinde fântâna Latona, a cărei construcție a fost inspirată de Metamorfoza lui Ovidiu. (...) Bazinul este înconjurat de 6 broscoi ieșiți pe jumătate din apă și de încă 24 amplasați pe platformă de gazon. Treptele duc spre Aleea regală care este flancată de 18 statui, câte 9 pe fiecare parte. Numită și covorul verde datorită fâșiei de gazon din mijloc, aceasta are 335 m lungime și 40 m lățime. La capătul aleii regale se află bazinul lui Apollo și evident statuia acestuia din plumb aurit. Statuia a fost realizată de Tuby între 1668 și 1670 după niște schițe ale lui Le Brun.*

Grădinile propriu-zise, însemnând multă verdeață și specii diferite de plante sunt în partea de nord. (...) Toate statuile sunt grupate câte patru; astfel sunt reliefate cele patru anotimpuri, patru continente, patru temperamente etc. Există o alee centrală flancată de boscheți mari. În apropiere se află grota lui Tethys și o piramidă care este echivalentul bazinului Latonei. Piramida a fost executată de Girardon după un desen al lui Le Brun și construcția ei a durat 3 ani.

(după www.gradinamea.ro, *Grădinile de la Versailles*)

Pălăriile gânditoare:

1.Pălăria albă - informează

Transcrie din textul A:

- Un epitet dublu
- O structură care conține o antiteză
- O enumerație
- O imagine vizuală referitoare la culoarea ierbii

Transcrie din textul B:

- O structură care oferă informații despre statuia lui Apollo
- O secvență ce vizează plasarea grădinilor propriu-zise
- Un enunț care fixează dimensiunile Aleii Regale
- Un grup de cuvinte care fac referire la arhitectul și la sursa de inspirație a piramidei

2.Pălăria roşie – spune ceea ce simte

Asociază structurile de mai jos cu o stare sufletească:

Din textul A:

- *Frunze de fag viermănoase și uscate*
- *Strălucirea acestui colorit bogat*
- *Țâșnesc fagi tineri*
- *Verde întunecat, cald, puternic*

Din textul B:

- *Pot fi văzute perfect de pe terasa imensă*

- *Statuia acestuia din plumb aurit*
- *Toate stauile sunt grupate câte patru*
- *O alee centrală flancată de boscheți mari*

3.Pălăria neagră – exprimă judecata
Notează cu **A** (Adevărat) sau **F** (Fals) enunțurile:

- Scopul textului A este să sensibilizeze cititorul, iar al textului B să informeze.
- În ambele texte sunt folosite cuvinte cu sens propriu și figurat.
- Planurile tabloului din textul A sunt cosmic, terestru și uman.
- Enumarația amplă din textul B are rolul de a reda varietatea statuilor.
- În enunțul *Pădurile și-au și îmbrăcat veștmântul lor de toamnă* apare o personificare.

4.Pălăria galbenă – este creativă
Completând rebusul de mai jos, vei obține figura de stil specifică descrierii subiective/literare:
1.Partea de vorbire subliniată în *fagi tineri* este...
2.Mijlocul intern de îmbogățire a vocabularului prin care s-a format cuvântul *brun-roșu* se numește...
3.Genul literar în care autorul își exprimă direct gândurile și sentimentele este...
4.Autorul primului text are profesia de...
5.Grădinile descrise se află la Palatul...
6.Anotimpul descris în textul **A** este...

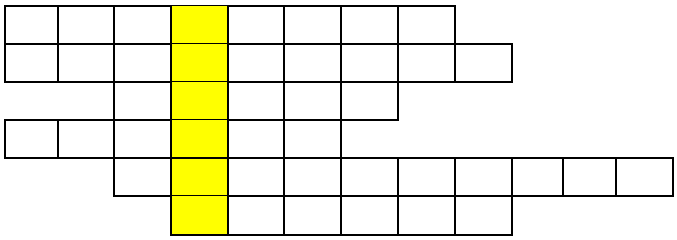

5.Pălăria verde – exprimă idei noi
Din greșeală, noțiunile de teorie literară s-au amestecat. Bifează particularitățile specifice descrierii subiective și pe cele ale descrierii obiective.

Trăsăturile descrierii	**Subiective**	**Obiective**
1.Exprimă o viziune subiectivă asupra aspectelor descrise.		
2.Lipsesc figurile de stil și alte procedee stilistice; apare enumerația cu rol în surprinderea varietății unor elemente.		
3.În funcție de forma textului, poate fi în versuri sau în proză.		
4.Scopul său este de a impresiona/ de a sensibiliza cititorul.		
5.Cuprinde termeni monosemantici.		
6.Scopul său este de a informa și de a convinge.		

6.Pălăria albastră – clarifică
Ilustrează cu fragmente din text trăsăturile descrierii subiective/ obiective.

Trăsăturile descrierii	Subiective	Obiective	Ilustrează!
1.Exprimă o viziune subiectivă asupra aspectelor descrise.	x		
2.Lipsesc figurile de stil și alte procedee stilistice; apare enumerația cu rol în surprinderea varietății unor elemente.		x	
3.În funcție de forma textului, poate fi în versuri sau în proză.	x		
4.Scopul său este de a impresiona/ de a sensibiliza cititorul.	x		
5.Cuprinde termeni monosemantici.		x	
6.Scopul său este de a informa și de a convinge.		x	

4.Obţinerea performanţei. Elevii completează în tabel cunoștințele sau abilitățile dobândite în paralel cu situațiile concrete în care le-ar putea folosi.
Ce particularități ale descrierii literare identifici în secvențele citate mai jos? Ai în vedere următoarele aspecte:

- Prezintă percepția celui care descrie asupra unui cadru natural;
- Planurile spațio-temporale surprinse;
- Cromatica tabloului;
- Frecvența grupului nominal;
- Imagini artistice variate etc.

Secvența	Particularități ale descrierii
1. *Soarele asfințise; deasupra răsăritului, undeva, mai stăpânea încă rumeneala lui*	
2.*De la mistrețul care dormitează pe plăvii (insule plutitoare), de la lebedele și pelicanii care înspumează noaptea negrul ghiolurilor (ape stătătoare cu fundul mâlos), până la popoarele de păsărele, până la puzderia de pești, până la nesfârșitele miliarde de gângănii neștiute și nebănuite*	
3.*Apele acelea nesfârșite*	
4.*S-a plămădit aici ca într-o înfrigurare viața*	

Bibliografie:
Adrian Nicolae Romonti, Limba și literatura română pentru clasa a VII-a, Ed. Delfin, 2017.

206. PROIECT DIDACTIC - SOLUȚII DE PROTEJARE A MEDIULUI. AMENAJAREA ȘI ÎNTREȚINEREA SPAȚIILOR VERZI

Muntenașu Mariana, Școala Gimnazială „Vasile Pârvan" Bârlad

Disciplina: Educație tehnologică
Unitatea de învățare – Mediul construit
Clasa: a VI-a
Tema: Soluții de protejare a mediului. Amenajarea și întreținerea spațiilor verzi
Tipul lecţiei: mixtă
Timp de lucru: 50 min.

A. Competențe specifice:
CS1 - identificarea soluțiilor de protejare a mediului;
CS2 – prezentarea rolului spațiilor verzi;
CS 3- enumerarea lucrărilor de înființare și întreținere a spațiilor verzi
CS4 – realizarea unui proiect de amenajare a spațiilor verzi.

C. DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Nr. crt.	Etapele lecţiei/timp	CS	Conţinutul lecţiei		Strategia didactică			Foc
			Activitatea profesorului	Activitatea elevului	Md	Mî	Mt	
5.	Predarea lecției noi 10 min	CS1 CS2	- Identifică împreună cu elevii sursele de poluare a mediului Prezintă clădiri verzi, spatii verzi (prezentare ppt) Identifică alături de elevi importanța spațiilor verzi 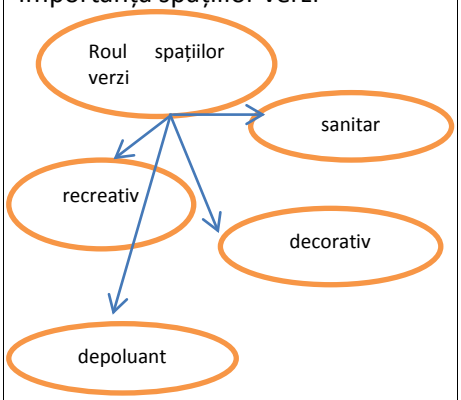	Notează sursele de poluare Vizionează prezentarea ppt Completează pe tablă și pe caiet un ciorchine cu rolul spațiilor verzi	Prezentare ppt	Ob Ei Ci	Video proiector laptop	F

		CS3 CS4	Enumeră lucrile de înființare și întreținere a spațiilor verzi - lucrări de înființare - pregătit terenul, marcarea zonelor și plantatul, semănatul - lucrări de întreținere - udat, tratamente pentru boli și dăunători, fertilizat, tăieri de formare a coroanei, tundere, mușuroire Prezintă modalități de amenajare a spațiilor verzi	Studiază fișele de documenta-re	Fișa nr 1 Fișa nr 2			Echi
6.	Fixarea cunoştinţelor; 15 min.	CS4	- Solicită elevilor să aplice elementele de proiectare a spațiilor verzi pezentate - Realizează decuparea fișelor de amenajare a spațiilor verzi după un anumit contur. 4 echipe realizează astfel 4 piese ale unui puzzle – numit **harta României**.	- Aplică elementele de proiectare a spațiilor verzi pezentate de profesor. Realizează decuparea fișei după contur.	Fișa nr 1 Fișa nr 2	Ei D		Echi
7.	Evaluarea / notarea(5 min).		- Solicită elevilor să expună lucrările realizate în faţa clasei, câte 4 echipe, pe o planșă care are drept contur **harta României.** Fișele sunt analizate şi autoevaluate, comparându-le între ele - Face aprecieri asupra activităţii elevilor;	Prezintă lucrările Analizează în mod critic şi autocritic lucrările realizate.	Proiect de amena jare a spațiil or verzi	C Ci Tg	Proiect de amena jare a spațiil or verzi	Echi

FIȘA1,2 - REGULI DE AMENAJARE A SPAȚIILOR VERZI, EXEMPLE DE AMENAJARE A SPAȚIILOR VERZI

- ✓ Alegerea terenului în funcție de condițiile de climă și sol, mărimea suprafeței terenului, poziția față de componente ale mediului construit,
- ✓ Se proiectează mai întâi aleile și obiectivul central al spațului verde
- ✓ Se vor alege specii de arbori, arbuști și specii floricole care decorează (prin coloritul frunzelor sau al florilor) sapțiul verde pe tot parcursul anului.
- ✓ Se va urmări capacitatea de adaptare a plantelor la diferite condiții de mediu, durata ciclului de viață, perioada de înflorire, etc.
- ✓ Se vor folosi contrastele de culori
- ✓ Așezarea speciilor floricole se poate realiza sub următoarele aspecte:

Grupuri de plante –	**Exemple de amenajare a spațiilor verzi**
- Pete de culoare	
- Ronduri -	
- Borduri	

Concluzii:

Activitatea didactică a fost dedicată Centenarului Marii Uniri dar se poate realiza cu succes și la o lecție obișnuită de predare. Elevii au fost foarte interesați de tema pusă în discuție, au manifestat creativitate și entuziasm în realizate sarcinilor de lucru . Pentru adaptarea temei la evenimentul istoric al anului am propus elevilor să decupeze fișele de lucru după un anumit contur, fără a le preciza ce urmează să obținem prin aceste piese de puzzle. Apoi fișele cu numerele 1,2,3 și 4 au fost lipite pe o planșă care avea drept contur harta României. Un moment special al lecției a fost când elevii au realizat că au amenajat peisagistic astfel harta țării noastre care arăta acum ca o mare grădină cu plante frumos colorate.

Prin strategii didactice atractive cardele didactice, care predau disciplina Educație tehnologică și aplicații practice, pot contribui la formarea unei personalități creative, capabile să anticipeze viitorul, să descopere universul meserilor și nu în ultimul rând la formarea unui elev motivat și interesat de a participa activ la procesul didactic.

Bibliografie :

1.Gabriela Lichiardopol , *Educație tehnologică și aplicații practice*, Editura Didactică și pedagogică , București, 2018

2**. Klaas T. Noordhuis** , *Grădinăritul – anotimp cu anotimp***,** Editura ALL – București, 2018

3. **Milea Preda**, *Dicționar dendrofloricol*, Editura Științifică și enciclopedică, București, 1989

207. PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL: ,,Citesc,deci exist!”

bibliotecar-prof. NAPĂU ANDREEA-OANA
ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.2, HUNEDOARA
MOTTO:

,, Cărţile sunt cei mai tăcuţi şi constanţi prieteni; sunt cei mai accesibili şi înţelepţi consilieri şi cei mai răbdători profesori.”

Charles W. Eliot Gasesc

ARGUMENT: ,,Copiii noştri nu prea mai citesc!” O realitate. O actualitate. Un strigăt. O imputare. O scuză. O soluţie, poate, prin acest cerc de lectură.

Activitatea, aflată la a doua ediţie, urmăreşte ,,instigarea la lectură”, trezirea interesului pentru carte prin intermediul lecturii de plăcere, care să-i seducă pe copii şi, astfel, să-i apropie de lecturile canonice, instituţionalizate, şi de lectură de-a lungul întregii vieţii.

Ca profesori, credem cu tărie că ,,La Judecată, fiecare dascăl va da socoteală de ceea ce a făcut nu doar pentru minţile elevilor, ci şi pentru sufletele lor”, cum frumos spunea o colegă. Profesorul de română este cel care are privilegiul, sau îşi asumă riscul de a se apropia, poate mai mult decât ceilalţi colegi de breaslă, de sufletul elevilor săi, pentru că el este cel care nu poate lucra decât cu sufletul şi pentru suflet, obiectul muncii lui fiind, în esenţă, frumosul.

Prin literatură, programele actuale urmăresc să formeze repere culturale şi estetice, să le ofere elevilor şansa de a a înţelege mai bine lumea şi de a se înţelege mai bine pe ei înşişi, şi cum ,,actul lecturii este în mod esenţial sporitor: sporitor pentru că lărgeşte nu numai sfera cunoştinţelor de limbă, a cunoştinţelor despre texte şi a celor despre lume, ci şi pentru că, în orizontul lui, se reunesc gânduri şi sentimente, cunoaştere de sine” (Alina Pamfil), un cerc de lectură nu ar face decât să ajute la atingerea acestor deziderate.

Urmând căile medicinii sufletului de care vorbea Noica, o medicină ce răstoarnă sensurile tradiţionale, scopul unui astfel de cerc ar fi de a îmbolnăvi, de a transmite copiilor morbul lecturii, un virus atât de abil încât să ajungă să fie indispensabil supravieţuirii.

Cum oamenii care şi-au făcut din lectură o meserie mărturisesc ,,(…) cititul e una din marile bucurii ale vieţii şi printre puţinele vicii care nu trebuie pedepsite.(…) A citi înseamnă a învăţa (în dublu sens: a te instrui şi a înţelege)”(Nicolae Manolescu), rezultă că acest virus trebuie să fie răspândit cu perseverenţă de către profesorul de literatură, în ciuda oricărorantiviruşi de tipul: televizor, calculator, lipsă de timp sau lipsă de bunăvoinţă.

Obiectivul general /scopul proiectului : Cultivarea interesului pentru lectură şi a plăcerii de a citi, formarea unui tânăr cu o cultură comunicaţională şi literară de bază, capabil să-şi utilizeze în mod eficient şi creativ capacităţile proprii, stimularea, înţelegerea, interpretarea, creativitatea şi pasiunea pentru lectură prin activităţi şcolare şi extraşcolare de către cadre didactice şi elevii de gimnaziu, în parteneriat – model de bună practică.

Obiectivele specifice ale proiectului:

- formarea gustului şi a interesului pentru lectură, prin lectura de plăcere;
- formarea competenţelor specifice privind receptarea şi producerea de text literar;

- ❖ cultivarea abilităţilor de comunicare orală şi scrisă pentru o cât mai adecvată utilizarea în viaţa socială;
- ❖ stimularea gândirii critice, autonome şi reflexive a elevului;
- ❖ intersectarea universul cotidian al elevului cu cel şcolar, printr-o viziune transdisciplinară asupra literaturii şi lecturii;
- ❖ valorificarea inteligenţelor dominante în recepterea textelor citite;
- ❖ familiarizarea cu personalităţi marcante ale culturii şi literaturii române;
- ❖ stabilirea relaţiilor de prietenie între elevi;
- ❖ dezvoltarea capacităţii elevilor de a-şi expune ideile în public în mod clar şi coerent;
- ❖ promovarea, la nivelul grupului ţintă, a ideilor de lectură, înţelegere şi dialog;
- ❖ capacitarea cadrelor didactice şi a elevilor în a realiza contacte cu colegi din alte instituţii de învăţământ;
- ❖ autoevaluarea raportată la anumite valori.

Modalităţi de realizare a obiectivelor:

- ❖ organizarea de întâlniri între coordonatorii și colaboratorii proiectului şi elevii implicați în derularea proiectului, împreună cu părinţii acestora, cadre didactice, consilier educativ, invitaţi
- ❖ stabilirea unui calendar de activităţi la nivelul unităţii scolare implicate, în vederea realizării obiectivelor propuse

Grupul ţintă căruia i se adresează proiectul: Elevii claselor a…

Durata proiectului (când începe şi când se termină) :

Participanţi : elevii Școlii Gimnaziale Nr…, diriginţi, cadre didactice, părinţi, invitaţi, reprezentanţi ai Bibliotecii.., comunitatea locală

Descrierea activităţilor : Un prim pas în realizarea demersului propus a fost familiarizarea elevilor cu realitatea obiectuală, concretă a lecturii. În acest sens cadrele didactice coordonatoar e ale proiectului amenajează în clasă **„Colțul fanteziilor literare!”**. Aceste colțuri afișează creaţiile literare proprii ale elevilor (compuneri libere sau compuneri pe o temă data de profesor) menite să sensibilizeze elevii faţă de cultura scrisă.

În plicuri vor introduce texte de poezie românească contemporană. Vor începe cu douăzeci de plicuri. Elevilor le vor comunica că aceste texte trebuie citite la prima vedere, în gând şi apoi cu voce tare în faţa publicului ascultător. Apoi vor cere elevilor să recite o poezie care le place şi să o scrie de mână, apoi să o introducă în plic pentru a fi înmânată juriului. Juriul va decide şi va premia pe cel care a citit cel mai expresiv poezia primită pe cel care a recitat cel mai frumos poezia la alegere şi pe cel care a transcris cel mai caligrafic textul. Satisfacția elevilor este garantată.

Metode de abordare a interacțiunii dintre educabil și „colț”

Pasul 1. Mai întâi ar fi de dorit ca elevul să fie pus în situația de creaţie. Acest pas poate dura chiar 2/3 săptămâni, timp în care elevii realizează compuneri libere sau pe o temă data, compuneri care vor fi afişate în colţul clasei

Pasul 2. Scurte prezentări: se prezintă zece poezii ale unor scriitori români, poezii pe care elevii le vor pregăti pentru prima etapă a proiectului.

Pasul 3. Completări: profesorul și elevii pot aduce orice tip de completare doresc, și oricând. Se poate planifica prezentarea la începutul fiecărei ore de curs, în primele cinci –zece minute de început;

Punct forte: După această primă etapă vom scrie anunţuri pe care le vom afișa pe holurile școlii cu următorul text: „**Îți place să citești? Atunci vino la noi! Vino la cercul de lectură! Te așteptăm la fiecare cerc! Noi iubim lectura! Nu pierde ocazia aceasta!**”, fără a-i anunța pe elevi, în prealabil, de acest lucru.

1. **PRIMA ÎNTÂLNIRE**- Data (perioada de desfăşurare): octombrie

Locul de desfăşurare: biblioteca şcolii

Responsabil: coordonatori proiect si colaboratori

Participanţi: elevii claselor a…, diriginţi, cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai Bibliotecii…

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: La prima întâlnire vom discuta despre cum se vor desfăşura activitățile noastre, și anume: vom citi fragmente din diferite cărți, o altă variantă ar fi citirea începuturilor unor cărți (cerându-li-se elevilor să aprecieze care este cel mai interesant și eventual îi motivează să citească cartea), vom desena (ilustrații pentru cartea preferată), vom realiza afișe pentru promovarea activităţii de lectură, vom stabili care sunt drepturile cititorului, vom avea un portofoliu în care vom pune diferite compuneri, un orar cu timpul dedicat lecturii, jurnalul întâlnirilor, ne vom face câte un ecuson „ecusonul cercului", vom sărbători ziua lui Eminescu, a lui Caragiale, Ziua Mondială a Poeziei și a Cărții pe 23 aprilie, vom avea diferite concursuri („Cel mai bun afiș de promovare a lecturii", „Recunoașteți autorul", "Cel mai bun recitator" , "Cel mai bun povestitor" " Cele mai interesante poezii-creaţii proprii", „Recunoașteți personajul", „Cel mai reușit portret", „Cine știe câștigă"). Unul dintre concursuri va fi următorul: participanții la lectură își vor realiza pentru cea mai interesantă carte citită un portofoliu individual cu harta personajelor, prezentare a cărții, un blazon al unui personaj și o scrisoare către autor sau personaj. La sfârșitul fiecărei întâlniri își vor nota impresiile despre activitatea la care au participat .

Modalităţi de evaluare: finalizarea portofoliului

2.„ SIMFONIA TOAMNEI- Data (perioada de desfăşurare): noiembrie

Locul de desfăşurare: biblioteca şcolii, cabinet AEL

Responsabil : coordonatori proiect si colaboratori

Participanţi: elevii claselor a…, cadre didactice, diriginţi, părinţi, comunitate, reprezentanţi ai Bibliotecii …

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: activitatea se desfășoară pe baza unor lecturi suport, relevante pentru tema propusă, cum ar fi: „*Rapsodii de toamnă ''* de George Topârceanu, „*Toamna*'' de Octavian Goga, „ *Toamna*, ''de George Coşbuc. Elevii vor da glas compunerilor create de ei despre toamnă şi vor prezenta juriului desenele realizate de ei pe această temă sau poeziile cu forma fixa, cvintetele create pe tema toamnei..Acţiunea se finalizează prin realizare unui portofoliu al elevilor .

Modalităţi de evaluare: finalizarea portofoliului, diplome.

3.„NOAPTE DE DECEMBRIE "- Data (perioada de desfăşurare): decembrie

Locul de desfăşurare: Sala de clasă, sala de festivităţi

Responsabili: coordonatori proiect

Participanţi: elevii claselor a…, cadre didactice, diriginţi, părinţi, comunitate, reprezentanţi ai Bibliotecii…

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: activitatea se desfășoară pe baza unui maraton literar a unor lecturi suport, relevante pentru tema propusă . Elevii vor spune mici povestiri despre anotimpul iarna precum şi vor prezenta obiceiuri de iarnă din partea locului (Cu sau fără costumaţii specifice). Acţiunea se finalizează prin punctarea celor mai buni povestitori şi realizatori de desene precum şi realizarea unui portofoliu al elevilor care să cuprindă compuneri, desene.

Modalităţi de evaluare: Spectacol tematic

4.„SUB TEIUL LUI EMINESCU"- Data (perioada de desfăşurare): ianuarie

Locul de desfăşurare: Sala de clasă

Responsabil : Napău Oana

Participanţi: elevii claselor a.., cadre didactice, diriginţi, părinţi, comunitate, reprezentanţi ai Bibliotecii ..

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: activitatea va începe cu vizionarea unei prezentări power-point: „Viața și opera lui Eminescu"; recitarea unor poezii, audiţia unor cântece puse pe versurile poetului. În finalul activității se desfășoară concursul literar „Nemuritorul Eminescu". Concursul cuprinde 4 probe (scrise şi orale) si 6 echipe concurente.

Probele:

1.***„Să-l cunoaștem pe Eminescu!”*** Această probă conține câte 5 întrebări pentru fiecare echipă, despre viața și opera poetului

2. ***„Recunoașteți poezia!”*** Fiecare echipă va primi câte un scurt fragment dintr-o poezie scrisă de Eminescu și trebuie să recunoască titlul acesteia

3. ***„Cine este in imagine?”*** La această probă va trebui ca fiecare echipă să recunoască câte 3 portrete ale unor scriitori români cunoscuți.

4. ***„Cel mai reușit portret”*** (desen, grafică) La primele 3 probe se vor acorda câte 5 puncte pentru fiecare răspuns corect, iar la ultima probă își vor acorda punctaj echipele, una alteia.

Activitatea se poate încheia cu un cuvânt al doamnei bibliotecar.. Aceasta va oferi câteva concluzii și îi va felicita pe elevi pentru activitate.

5. #ZICI 2020-ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CITITULUI ÎMPREUNĂ CU VOCE TARE Data (perioada de desfăşurare): februarie

Locul de desfăşurare: biblioteca școlii, sala de clasă

Responsabil : coordonatori proiect, colaboratori proiect,

Participanţi: elevii claselor a…, cadre didactice, diriginţi, părinţi, comunitate, invitați-surpriză, reprezentanţi ai Bibliotecii

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII :activitatea va fi centrată pe lectura împreună, pe o anumită temă, părinţi, elevi, cadre didactice, invitați-surpriză. De asemenea, elevii claselor implicate în proiect vor face “schimb” de cititori: cei din cls. a VI-a le vor citi elevilor din cls. a IV-a, elevii din cls. a V-a le vor citi elevilor din cls. a VI-a.

6.„MICUL ACTOR”- Data (perioada de desfăşurare): martie

Locul de desfăşurare: biblioteca școlii, cabinet AEL

Responsabil : bibliotecar-prof. Napău Oana

Participanţi: elevii claselor a…

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: activitate începe cu prezentarea unui eseu, de către un elev, cu titlul „Schiţele lui Caragiale”; apoi vom urmări o prezentarea power-point: „Viața și opera lui Caragiale”; următorul moment cuprinde realizarea unei compuneri „O zi cu Goe”, realizarea unui desen inspirat din Schițele autorului. În finalul activității se desfășoară concursul „Schiţele lui Caragiale”. Concursul cuprinde 4 probe si 6 echipe concurente.

Probele 1.***„Să-l cunoaștem pe Caragiale!”*** Această probă conține câte 3 întrebări pentru fiecare echipă, despre viața și opera scriitorului

2. ***„Recunoașteți opera!”*** Fiecare echipă va primi câte un scurt fragment din opera lui Caragiale și trebuie să recunoască din ce operă face parte.

3. ***„Cine este in imagine?”*** La această probă va trebui ca fiecare echipă să recunoască câte 3 portrete ale unor scriitori români cunoscuți.

4. ***„5 minute actori”*** Fiecare echipă va interpreta scurte fragmente din 2 schițe ale scriitorului.

La primele 3 probe se vor acorda câte 5 puncte pentru fiecare răspuns corect, iar la ultima probă își vor acorda punctaj echipele, una alteia.

Activitatea se poate încheia cu un cuvânt al profesorului. Acesta va oferi câteva concluzii și îi va felicita pe elevi pentru activitate.

Beneficiari: elevi şi cadre didactice, părinţi, invitaţi

Modalităţi de evaluare: finalizarea portofoliului, acordarea de diplome şi premii.

7.„CITEŞTE ŞI TU!”- Data (perioada de desfăşurare): aprilie

Locul de desfăşurare: Biblioteca ..

Responsabil : Oana Napău

Participanţi: elevii clasei a …, diriginţi, cadre didactice, părinţi, invitaţi

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: activitatea își propune vizitarea Bibliotecii Municipale, a filialelor sale din oraş si familiarizarea copiilor cu regulile de comportare intr-o biblioteca si modalitatea de imprumut.

Beneficiari:elevi şi cadre didactice

Modalităţi de evaluare: finalizarea portofoliului

8.„ZIUA INTERNAȚIONALĂ A CĂRȚII ȘI A DREPTURILOR DE AUTOR”

Data (perioada de desfăşurare): aprilie- mai

Locul de desfăşurare: holul școlii

Responsabil : coordonatori proiect

Participanţi: elevii claselor a…, diriginţi, cadre didactice, părinţi, invitaţi

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: fiecare dintre membrii cercului vor pregăti fişe cu citate despre carte și lectură, pe care îi vor împărți colegilor din școală, și afișe cu Ziua Mondială a Cărții, pe care vor putea scrie: “**La mulți ani, carte!“** sau alte texte propuse de ei. Cu ocazia acestei zile putem organiza și „Parada cărților”, unde fiecare participant își prezintă cartea preferată în incinta școlii unde sunt invitaţi toţi elevii din școală.

Beneficiari: elevi, cadre didactice, părinţi, comunitate

Modalităţi de evaluare: finalizarea portofoliului, acordarea de diplôme

8.„A VENIT, A VENIT VARA…”- Data (perioada de desfăşurare): iunie

Locul de desfăşurare : incinta școlii

Participanţi: Elevii clasei a ...

Responsabil: coordonatori proiect, colaboratori proiect

Beneficiari: elevi participanţi, profesori invitaţi cadre didactice, diriginţi, părinţi, comunitate, reprezentanţi ai Bibliotecii …

DESCRIEREA ACTIVITĂŢII: Activitatea se desfăşoară pe baza unor lecturi suport, relevante pentru tema propusă, cum ar fi: Rapsodii de primăvară, de George Topârceanu, Vara, de Octavian Goga, Vara de George Coşbuc. Elevii vor da glas compunerilor create de ei despre primăvară-vară şi vor prezenta juriului desenele realizate de ei pe această temă..Acţiunea se finalizează prin realizare unui portofoliu al elevilor care să cuprindă compuneri, desene, poze din timpul activităţilor.

Descrierea rezultatelor aşteptate: O mai bună colaborare între elevii claselor a …şi între elevii din clase diferite, un mult mai mare interes pentru lectură şi plăcerea de a citi, înţelegerea, interpretarea, creativitatea şi pasiunea pentru lectură prin activităţi şcolare şi extraşcolare de către cadre didactice, părinţi şi elevii în parteneriat – model de bună practică.

Evaluarea internă: Evaluarea internă şi externă se face prin observarea de catre juriul format din elevi din alte clase, profesorii coordonatori, părinţi prezenţi la activităţi şi profesori invitaţi prin aprecierea cu puncte a activităţilor prezentate de elevi, realizarea unei reviste şcolare care va cuprinde toate creaţiile elevilor, desenele realizate de ei şi poze din timpul activităţilor, diplome oferite de şcoală şi premii materiale oferite de catre sponsorii cercului(daca vom avea), mediatizare pe pagina de facebook a școlii.

BENEFICIARI DIRECŢI: Beneficiarii direcţi sunt elevii claselor a … participanţi la proiect, iar beneficiarii indirecţi ai acestui proiect sunt colaboratorii,colegii acestora, cadrele didactice, părinţii, comunitatea.

CONTINUITATEA PROIECTULUI: Continuitatea acestui proiect este sigură, deoarece nevoia de lectură este vitală, dragostea pentru această activitate trebuie cultivată pe tot parcursul anilor de învăţământ preuniversitar. Aceste activităţi au un succes deplin, deoarece ele vin din partea elevilor care le şi aplică.

Elevii vor realiza afișe care se pot observa în prima parte a proiectului: poza colțului de lectură, precum și un panou cu activitățile realizate în timpul cercului de lectură.

208. PROIECT DIDACTIC

Disciplina: FIZICĂ
Clasa: a VI-a
Profesor: NEAGU CRISTINA- GABRIELA
Şcoala: GIMNAZIALĂ NR 3 MORENI
Unitatea de învăţare: INTERACŢIUNEA
Tema: Efectele intraracţiunii. Tipuri de forţe
Tipul lecţiei: LECŢIE DE COMUNICARE - ÎNSUŞIRE DE CUNOŞTINŢE

Lecţia a doua a unitatii de învăţare INTERACŢIUNEA are ca scop dezvoltarea strategiilor cognitive de explorare-interogare a situaţiilor problemă, implicând elevii în activităţi practice de învăţare cu ajutorul fişelor de lucru. Elevii explorează situaţii în care se manifestă interactiunea corpurilor şi observă efectele intractiunii. Strategie didactică asociată unității de învățare bazată predominant pe investigaţie ştiinţifică

Competenţe specifice:

2.2. Descrierea calitativă a unor fenomene fizice simple identificate în natură şi în aplicaţii tehnice uzuale
3.1. Extragerea de date şi informaţii ştiinţifice relevante din observaţii proprii
3.3. Formularea unor concluzii simple cu privire la datele obţinute şi la evoluţia propriei experienţe de învăţare

Competenţe derivate:

1. să identifice tipul de efect ale intracţiunii pentru fiecare experiment realizat
2. să distingă cauza de efect pentru fiecare experiment realizat
3. să identifice pentru fiecare forţă: direcţia şi sensul
4. să reprezinte forţele
5. să identifice mărimile fizice ce descriu fiecare fenomen observat in experimentele realizate
6. să clasifice efectele interacţiunii
7.. să diferenţieze deformările corpurilor

Metode de învăţământ: Tehnica călătoriei misterioase, tbelul conceptelor, diagrama Venn, bula dublă, conversaţia, discuţia euristică şi problematizarea, experimentul
Forme de organizare: frontală, în perechi, individuală
Metode de evaluare: Evaluare orală, observarea sistematică
Resurse materiale:

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

Nr. crt.	Etapele lecţiei / Timp	Comp. deriv.	Eşalonarea conţinutului		Strategia didactică			Evaluare
			Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode, procedee şi tehnici did.	Mijloace de înv.	Forme de organizare	
1.	Momentul organizatoric 1 min		Salutul. Înregistrarea absenţilor, asigurarea ordinii şi disciplinei, pregătirea materialelor (verificarea inchiderii telefoanelor)	Anunţă absenţii Pregatesc cele necesare lecţiei	Conversatie instructaj verbal	catalog	frontală	
2.	Reactualizarea cunoştinţelor şi deprinderilor 2 min		Verificare frontala a notiunior: interacţiunea, forta	răspund	conversaţia			
3.	Activitate/discuție introductivă 2 min	2	**Formularea întrebării de investigat** **„**Un copil şi un adult îşi dau drumul cu coarda elastică. Care dintre ei ajunge mai jos?” (*conflict cognitiv*	răspund			frontală	Observaţie sistematică
4.	Anunţarea temei şi a obiectivelor 1 min		Profesorul notează pe tablă titlul lecţiei şi competențele derivate determinate de aceasta.	Notează în caiete titlul lecţiei **Efectele intractiunii**	conversaţia explicaţia	Tabla, creta		Observaţie sistematică
5.	Prezentarea optimă a conţinutului şi dirijarea învăţării 36 min	1 2 3 4 5	Activitatea nr.1. Călătoria Misterioasă Se vor realiza 10 experimente: 1. *Aşezaţi un corp (cilindru de fier, bila de aluminiu) peste o bucată de plastilină, după care îndepărtaţi corpul. Plastilina este asezată pe o masă orizontală* *2. Apăsaţi vertical cu un deget o bucată de plastilină, după care îndepărtaţi degetul.* *3. Apăsaţi vertical cu palma o minge de tenis, după care îndepărtaţi palma* *4. Apucă de capetele resortului şi trage de el spre exterior* *5. Suspendaţi de resort un penar gol. Apoi,*	Consemnează rezultatele observaţiilor într-o fişă de lucru fiecare pereche echipă va prezenta răspunsurile la întrebări	Tehnica Călătoriei Misterioase tabelul conceptelor discuţia euristică şi problematizarea		experimentul frontal, organizat pe perechi frontală	Observaţie sistematică

<table>
<tr>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td>îndepărtaţi penarul
6. Apropiaţi de acul indicator al resortului suspendat un magnet. Apoi, îndepărtaţi magnetul
7. Loveşte uşor cu rigla o minge aflată în repaus
8. Aruncă orizontal o bucată de cretă (lansare pe orizontală). Vizualizati traiectoria acesteia.
9. Lansaţi orizontal, pe masă, cu viteza mică, o minge de tenis. Vizualizati traiectoria acesteia ţi urmăriţi mingea până când se opreşte.
10. Imprimaţi bilei din fier o mişcare rectilinie cu viteză constantă. Într-un loc, de-a lungul traiectoriei bilei, aşezaţi un magnet

Pentru fiecare experiment se completează Tabelul conceptelor

<table><tr><td>Corpuri care interacţionează</td><td></td></tr><tr><td>Rezultatul interacţiunii</td><td></td></tr><tr><td>Forta : directie, sens,</td><td></td></tr><tr><td>Concluzie</td><td></td></tr><tr><td>Mărimi fizice</td><td></td></tr></table>

<u>Activitatea nr.2</u>. Analizarea şi validarea răspunsurilor dn fisa de lucru. Reprezentarea forţelor</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
<tr>
<td>6.</td>
<td>Fixarea cunoştinţelor
6 min</td>
<td>6.
7.</td>
<td><u>Activitatea nr. 3</u>. Experiment. Efectul interacţiunii în situtatia în care asupra corpului actioneaza simultan mai multe forţe.

Intr-o eprubeta se toarnă 2/3 spirt şi 1/3 apa. Se</td>
<td>Vizualizează</td>
<td>Experiment frontal realizat de profesor</td>
<td></td>
<td></td>
<td></td>
</tr>
</table>

			pune în lichid o bobita de ceara. Se astupă eprubeta cu un deget si se întoarce cu capatul liber în jos. Bobiţa urcă către capătul închis al eprubetei. Ce forte actionează asupra bobitei? Activtatea nr. 4. Fixarea notiunilor Bula dublă 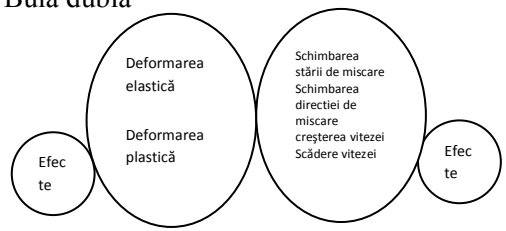 Diagrama Venn 	raspund la întrebări				
7.	Asigurarea retenţiei şi transferului 1 min		Tema nr. 1. Vizualizati filmul https://www.youtube.com/watch?v=y66Ks82gylY si cititi lectia din manual pg. 59/61 *toata clasa Tema nr. 2 Eseu scurt: alcătuiti un text care să se refere la un joc sportiv, evidentiind efecte ale intractiunii*optional Vine cu indicaţii metodice de rezolvare a temei.	Notează în caiete				
8.	Aprecieri şi recomandări 1 min		Face aprecieri verbale	ascultă				

209. PROIECT EDUCATIV
„VIAȚA COTIDIANĂ ÎN SATUL GUMELNIȚEAN SULTANA-MALU ROȘU”

Niță Iliana-Școala Gimnazială ,,Grigore Moisil” Ulmeni-Călărași

ARGUMENT:
Proiectul este destinat elevilor și menit să răspundă aspirațiilor de ordin educativ, formativ și cultural. Ofera posibilitatea unui transfer de cunoștințe pentru rezolvarea unor probleme la clasă printr-o abordare pluridisciplinară. Contribuie la formarea și dezvoltarea unor abilități comportamentale, unor deprinderi de autocunoaștere.
SCOP:
Stimularea folosirii activităților de tip non-formală ca modalitate atractivă și eficientă de dezvoltare a creativității, a capacității de culegere și prelucrare a informațiilor istorice, educația tinerilor în vederea cunoașterii, valorificării și protejării patrimoniului cultural zonal.
OBIECTIVE SPECIFICE:
1.Să dobândească abilități de a lucra în grup;
2.Să utilizeze informații provenite din diverse surse istorice;
3.Să confecționeze obiecte specifice unor perioade istorice (vase, unelte, arme, îmbrăcăminte);
4.Să cultive capacități de a se integra cu argumente într-o dezbatere;
5.Să dobândească capacități de a se exprima prin creație;
6.Să descopere, valorifice și să conserve bogăția patrimoniului cultural zonal.
TEMATICA:

- O civilizație misterioasă-Gumelnița
- Viața cotidiană în satul gumelnițean Sultana- Malul Roșu
- Meșteșugarii gumelnițeni în actualitate-expoziție, obiectele expuse sunt realizate de elevi în cadrul proiectului și lansarea produsului multimedia.

PERIOADA DE DESFĂȘURARE:
-29 martie 2019, ora 10^{00}-lansarea proiectului
-prima etapă: aprilie 2019-organizarea unei vizite de informare la Muzeul Dunării de Jos din Călărași;
-a doua etapă: mai 2019-organizarea unei vizite atelier-descoperire la situl arheologic Sultana-Malu Roșu;
-ultima etapă: iunie 2019-expoziția cu obiecte confecționate de elevi și lansarea produsului educativ multimedia.
GRUP ȚINTĂ ȘI BENEFICIARII:
-24 de elevi din clasa a VIII-a implicați în proiect
-elevii claselor V-VII
MEDIATIZAREA PROIECTULUI:
-emisiuni radio-OlteniţaInfo
-articole în presa locală
-pliante
-invitații
RESURSE:
UMANE:elevii implicați în proiect, profesorul coordonator, muzeografii

PROCEDURALE:fișe de lucru, joc de rol, învățarea prin descoperire, observația, conversația euristică.

MATERIALE:microbuz, lemn, lut, piatră, coli de scris, silex, cd-uri, cameră video, aparat foto.

PARTENERI: Muzeul Dunării de Jos din Călărași.

MIJLOACE DE EVALUARE:

-discuții la orele de educație civică și dirigenție despre protejarea patrimoniului cultural zonal

-chestionare

-expoziții cu materiale realizate de elevi în cadrul proiectului

-realizarea produsului educativ multimedia

- realizarea portofoliului

FINALITĂȚI:

-implicarea elevilor în proiecte cultural educative

-stimularea creativității elevilor

-crearea și dezvoltarea turismului cultural zonal.

STRATEGIA PROTOCOLULUI

Nr.crt	Denumirea activității	Termen	Responsabil	Locul desfășurării Felul activ.	Obs.
1.	O civilizație misterioasă-Gumelnița	Aprilie 2019 Ora 10^{00}	-prof.Niță Iliana -muzeografii	Muzeul Dunării de Jos -vizită de informare	
2.	Viața cotidiană în satul gumelnițean Sultana-Malu Roșu	Mai 2019 ora 9^{00}	-prof.Niță Iliana -arheologii	situl arheologic Sultana -atelier -reconstituirea vieții cotidiene din ep. pietrei	
3.	Meșteșugarii gumelnițeni în actualitate	Iunie 2019 Ora 11^{00}	-prof.Niță Iliana -elevii	-Școala Gimnazială Grigore Moisil -expoziție	

FIȘA DE ACTIVITATE

Activitatea nr. 3
Titlul activității: Viața cotidiană în satul gumelnițean Sultana-Malu Roșu
Tipul activității: vizită atelier
Data/perioada de desfășurare: mai 2019
Locul desfășurării: situl neolitic Sultana-Malu Roșu
Nr. participanți:24 elevi din clasa a VIII-a, profesorul coordonator, arheologi.
Scopul: -dezvoltarea capacității de culegere și prelucrare a informațiilor istorice;
-cunoașterea patrimoniului cultural zonal;
-stimularea creativității;
Responsabil: arheologi, profesorul coordonator
Beneficiari: elevii implicați în proiect
Mijloace umane: elevi, profesorul coordonator, arheologi
materiale: miceobuz, aparat foto, aparat video, lut, lemn, materiale textile, silex.
Modalități de evaluare: expoziția realizată de elevi, produsul multimedia
Descrierea activități: elevii implicați în proiect alături de profesorul coordonator vizitează situl arheologic de la Sultana, unde timp de o zi vor reconstitui atmosfera și modul de viață specific perioadei în care s-a dezvoltat civilizația Gumelnița.

Organizați pe ateliere, elevii vor deprinde tehnici de prelucrare a lutului, a uneltelor, a armelor.

Un grup de elevi se va ocupa de prelucrarea lutului, vor confecționa vase cu forme, motive specifice civilizației Gumelnița.

Alt grup de elevi va realiza sin silex, lemn, unelte: cuțite, răzuitoare, dăltițe, săpăligi, topoare, unelte de pescuit.

Un alt grup se va ocupa de realizarea materialului necesar ridicării unei locuințe.

Un grup de trei eleve se va ocupa de confecționarea îmbrăcămintei, vor țese la războiul vertical, realizat de băieți. Un alt grup se va ocupa de prepararea hranei. Doi elevi vor imortaliza pe o cameră video sau aparat foto toate activitățile pentru realizarea unui portofoliu ce va constitui baza produsului multimedia. Un alt elev va solicita un interviu arheologului cu privire la istoria sitului.

Elevii vor descoperi un mod de viață rudimentar dar cu o cultură deosebită care atestă precizie, eleganță și simț înnăscut.

BIBLIOGRAFIE

1.Comșa Eugen, Neoliticul pe teritoriul României, Ed.Meridiane, București, 1968
2.Dumitrescu Vladimiri, Arta neolitică în România, Ed. S.E, București, 1968
3.Iutiș Gheorghe, Cosma Elena, Elemente de didactica istoriei, Ed. Graphys, Iași, 2008

210. STOP BULLYING-UL ÎN ŞCOALÃ

OBREJA ALINA
ŞCOALA GIMNAZIALÃ NR.1, SAT TANACU VASLUI

Şcoala Gimnazială nr 1, sat Tanacu Anul şcolar 2019-2020

FIŞĂ DE ACTIVITATE

STOP BULLYING-UL ÎN ŞCOALĂ!

1. **Titlul activităţii**: Stop bullying-ul în şcoală
2. **Coordonatorii activităţii**: prof. Obreja Alina şi prof. Lupu Nuţi Viorica
3. **Data desfăşurării**: 1 noiembrie 2019
4. **Grupul ţintă**: elevii clasei a V-a şi a VII-a
5. **Obiective:**

- Vizionarea unui filmuleţ despre bullying
- Explicarea termenului de bullying;
- Diferenţierea dintre bullying şi agresiunea dintre copii;
- Exemplificarea tipurilor de bullying;
- Caracterizarea atacatorului implicat în bullying;
- Caracterizarea victimei implicate în bullying;
- Descrierea sentimentelor trăite de victima bullying-ului;
- Identificarea modalităţilor de a opri bullying-ul.

6. **Resurse**: a. Umane: elevii clasei a V-a şi a VII-a, director prof. Iuraşcu Luminţa, consilier educativ prof. Ilieş Simona, prof. coordonatori Obreja Alina şi Lupu Nuţi Viorica, prof. Lupu Daniela Maria

b. materiale: coli albe, carioci, flipchart, laptop, video proiector

7. Descrierea activităţii:

Programul activităţii a constat în:

- Împărţirea elevilor pe grupe;
- Vizionarea unui filmuleţ despre bullying;
- Cu ajutorul brainstorming-ului profesorul doreşte să afle dacă elevii au cunoştinţe despre termenul de bullying. În 5 minute elevii trebuie să scrie primul cuvânt care le vine în minte când pronunţă *'' bullying''* ;
- Explicarea termenului de *bullying* de către profesor;

Rădăcinile cuvântului bullying se pot regăsi în secolul al XVI-lea când "*my bully*" însemna "dragul meu" venind de la cuvântul danez *boele*. Un secol mai târziu a apărut pentru prima data cu sensul actual, dar abia în secolul XX acest cuvânt a dobândit definiţiile academice folosite azi.

Ca verb *bully* înseamnă: a intimida, a speria, a domina.

"*Bully*" este o persoană care îşi foloseşte puterea şi tăria pentru a speria sau răni persoanele mai slabe. (Oxford Advanced Learners Dictionary, 2016)

Profesor doctor Dan Olweus, un profesor cercetător în psihologie din Norvegia este considerat pionier pe tema bullying-ului, având la activ 40 de ani de cercetare. Potrivit lui un elev este agresat atunci când el/ea este expus în mod repetat, unor acţiuni negative din partea unuia sau mai multi elevi. O acţiune negative este situaţia în care o persoana provoacă intenţionat durere fizică sau discomfort.

- Profesorul împreună cu elevii diferenţiază termenul de *bullying* de *agresiunea* printre copii cu ajutorul diagramei Venn-Euler;
- Folosind metoda Artificiilor, elevii împreună cu profesorul exemplifică tipurile de *bullying*;
- Elevii vor încerca singuri pe grupe să formuleze tiparul agresorului, se va folosi metoda "Map circle" (Harta cercului);
- Elevii trebuie să identifice ce simte o victimă când este implicată în procesul de bullying, se va folosi metoda Ciorchinele;
- Elevii vor încerca singuri pe grupe să formuleze tiparul victimei;
- Elevii împreună cu profesorul identifică modalităţile de rezolvare a bullying, se va folosi metoda Copacul ideilor;
- Concluzionarea lecţiei de către doamnele profesor şi de către elevi.

8. Rezultate înregistrate:

- Toţi elevii au înţeles termenul de bullying;
- Toţi elevi au ştiut sã diferenţieze bullying-ul de agresiunea printre copii;
- Toti elevi au fost implicaţi în exemplificarea tipurilor de bullying ;
- Toţi elevii au ştiut sã evidenţieze profilul atacatorului şi a victimei;
- Toţi elevii au descris sentimentele trãite de victima unui bullying;
- Toţi elevii au identificat modalitãţile de stopare a acestui fenomen;
- Toţi elevii au adoptat o atitudine pozitivă faţă de sarcina de lucru şi faţă de colegi.

9. Sugestii, recomandări:

-Realizarea unor activităţi prin care elevii sa conştientizeze mai profund importanţa respectării celuilalt chiar dacã este diferit.

Semnătura cadrelor didactice coordonatoare:

Bibliografie

1. https://link.springer.com/chapter/10.1007/978-1-4757-9116-7_5, accesat la 30.X.2019
2. https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/bullying_1, accesat la 30.X.2019
3. http://listen.animusassociation.org/wp-content/uploads/2016/09/manual-rom-web.pdf, accesat la 30.X.2019

211. COPILUL DESCOPERĂ, COPILUL CREEAZĂ, COPILUL ÎNVAŢĂ

Prof. Olariu Gina Alina,
Şcoala Gimnazială Poieni, Comuna Schitu Duca, Iaşi

Argument

Cum vorbim şi cum scriem? Ne exprimăm de fiecare dată corect? Iar dacă nu, de ce?

Nu avem timp să ne punem astfel de întrebări. Ne grăbim să folosim mijloacele limbii cum ne vine în minte, lăsându-ne deseori în voia vorbelor intrate şi fixate în fondul lingvistic achiziţionat prin imitaţie, experienţă şi uz. Peste cunoştinţele teoretice acumulate în anii de şcoală în cadrul orelor de Limba română, dacă nu au fost date uitării, de cele mai multe se aşterne praful ignoranţei. Trăim într-o eră în care comunicăm din ce în ce mai puţin şi atunci când facem acest lucru utilizăm o " limbă de lemn" în detrimental limbii literare. Găsim alte surse de socializare, unde nu contează felul în care vorbim, iar cel mai predispuşi la acest tip de comunicare şi mai vulnerabili sunt elevii noştri. Aici, se supun modei - scriu sau rostesc forme corupte ale cuvintelor, nu fac acordul, utilizează cuvinte ale căror sensuri nu se potrivesc contextelor- devenind robi ai snobismului.
Negăsind timp să medităm pentru a ieşi din rutină şi conformism ne trezim, cu bună-ştiinţă sau fără, "în culpă" faţă de gramatică, ca instrument al culturii, alunecând în semicultură şi căzând în confuzie. Uităm prea uşor să tratăm cum se cuvine limba pe care o vorbim şi uităm, prin aceasta, de respect faţă de noi înşine şi faţă de cei din jur.

Definind procesul de cultivare a limbii poetul Demostene Botez scria:
"Cultivarea limbii înseamnă lucrarea ei pentru a o fartiliza, îngrijirea ei, înseamnă a o face să crească, să se dezvolte,. E o acţiune ca aceea de lucrare a pământului pentru a obţine cele mai bune roade. În cuprinsul acestei acţiuni intră în primul rând preocuparea de a păstra acel fond de cuvinte, format şi mereu şlefuit prin generaţii, aşa cum ni s-a transmis din moşi-strămoşi în vorbirea poporului, marele şi eternul paznic al limbii, precum şi de a respecta formele ei grammatical,îmbinarea firească, nesiluită a cuvintelor în propoziţii şi a propoziţiilor în fraze şi r'nduiala lor în vorbire după regulile scrise şi nescrise specifice limbii noastre (…) A cultiva limba înseamnă totodată a avea grijă de a cerne, de a selecţiona cuvintele noi, chemate pe buze de necesitatea de a exprima noţiuni noi, sentimente mai complexe, impuse de progres şi de rafinarea sensibilităţii umane. (…)"

Aici îşi găseşte rădăcina proiectul nostru, "*Copilul descoperă, copilul creează, copilul învaţă*", în pământul fertile şi necultivat al minţii copilului, care riscă să fie invadat de influenţele nefaste ale limbii întinate. Aşadar, proiectul este o invitaţie adresată elevilor interesaţi să-şi utilizeze cunoştinţele acumulate în cadrul orelor de Limba română şi, făcând un exerciţiu intelectual, să descopere, dincolo de noţiunile de specialitate, frumuseţea unei discipline vii, dinamice şi, nu în ultimul rând, utile. Dorim să implicăm activ copiii în procesul de cultivare a propriului vocabular, lucru ce a devenit vital pentru limba română în contextual în care tinerii sunt asaltaţi de exemple negative primite din mediul informal, din diverse surse.

Proiectul conţine trei module:

- 🕮 Reînvierea limbii
- 🕮 Cheia cuvintelor
- 🕮 S.O.S – Limba română azi!

Scopul

Formarea unui tânăr cu o cultură lingvistică şi literară de bază, capabil să înţeleagă lumea, să comunice şi să interacţioneze cu semenii, preocupat de propria dezvoltare şi implicit de cultivarea vocabularului propriu.

Competenţe specifice

✍ Dezvoltarea capacităţii formative de identificare, selectare, organizare, prelucrare şi transmitere a informaţiilor;

✍ Dezvoltarea gândirii critice şi creative prin identificarea faptelor de limbă neconforme cu normele limbii actuale şi prin integrarea acestora în contexte diferite.

Competenţe specifice

✍ Activizarea vocabularului elevilor prin crearea unor situaţii de comunicare orală şi scrisă;

✍ Dezvoltarea şi cultivarea vocabularului elevilor cu noi cuvinte pe care să le integreze în propriul vocabular;

✍ Utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate în realizarea şi structurarea unor mesaje orale şi scrise;

✍ Respectarea normelor limbii române în vigoare (registrul stilistic adecvat, normele de exprimare corectă, de ortografie şi de punctuaţie.)

Sustenabilitatea proiectului

Desfăşurarea proiectului educativ presupune responsabilizarea şi implicarea şcolii în promovarea şi îmbunătăţirea calităţii actului de comunicare prin utilizarea şi promovarea limbii literare şi stimularea implicării elevilor în procesul de cultivare a limbii.

DESCRIEREA ACTIVITĂŢILOR

Reînvierea limbii

În activităţile propuse a se desfăşura în primul modul din cadrul proiectului dedicat ***Cultivării Limbii Române*** desfăşurat în **Şcoala Gimnazială Poieni**, ne vom axa pe observarea unor aspecte privind evoluţia limbii române de-a lungul timpului. Pentru aceasta ne-am propus să studiem diversităţii lexicale, aducând în prim plan registrul *arhaic, regional, popular şi pe cel oral*. Registrele menţionate mai sus au determinat odată cu trecerea timpului lărgirea vocabularului, fapt ce se observă mai ales în cadrul operelor de literatură. În zilele noastre aceste registre sunt întâlnite tot mai rar, dar studierea lor rămâne obligatorie. De aceea, am propus în cadrul acestui proiect organizarea unor activitaţi destinate *Reînvierii Limbii Vechi*. Prin realizarea acestor activităţi se va urmări conştientizarea de către elevi a influenţei pe care aceste registre au avut-o asupra evoluţiei limbii şi familiarizarea elevilor cu acestea.

În cadrul activităţii vor fi menţionate, sub forma unei prezentări *PPT,* câteva aspecte teoretice privind evoluţia limbii române, necesare pentru introducerea elevilor în dimensiunea arhaică a vocabularului. În urma asimilării acestor informaţii teoretice vom desfăşura o serie de activităţi practice bazate pe metode activ-participative, dar şi tradiţionale, care vor permite fixarea cunoştinţelor transmise. Dintre acestea amintim: completarea de rebusuri, metoda *Şarpele*, *Harta Regionalismelor,* rezolvarea unor fişe de lucru.

Tot în cadrul acestei activităţi, elevii vor încerca să întocmească un *Minidicţionar de arhaisme şi regionalisme,* vor compune ghicitori pentru anumite arhaisme, vor purta un *„război”* al expresiilor populare şi al ghicitorilor, vor crea postere pentru a ilustra efectul stilistic al registrelor studiate.

De asemenea, se va organiza o masă rotundă, unde elevii vor pune în discuţie în discuţie anumite pasaje din operele scriitorilor I.Creangă, M.Sadoveanu şi I.L.Caragiale, pasaje binecunoscute pentru limbajul folosit. În urma analizei acestora se va reliefa efectul produs asupra cititorilor prin folosirea arhaismelor, regionalismelor şi a expresiilor populare.

Un alt moment al activităţii va consta în vizionarea de către elevi a filmului Amintiri din copilărie (1965).

În finalul activităţii elevii au interpretat sceneta *Fata babei şi fata moşului* şi vor alcătui compuneri tematice, pentru a demonstra că şi-au însuşit sensul anumitor arhaisme sau regionalisme.

Cheia cuvintelor

Activitatea propusă este iniţiată ca un demers al nevoii de a conştientiza la elevi importanţa cuvintelor, atât sub aspectul formei, cât şi al conţinutului, deoarece acestea au capacitate de sugestie şi de reprezentare a limbii. Asimilarea de cuvinte noi contribuie la dezvoltarea limbajului şi la nuanţarea exprimării orale şi scrise.

Activitatea debutează cu încercarea elevilor de a realiza un poem respectând indicaţiile lui Tristan Tzara din poemul *Ca să faceţi un poem dadaist*. La sfârşitul acestei activităţi, elevii sunt puşi să citească noul poem creat, însă vor conştientiza că „Poemul" creat de ei prin luarea la întâmplare a cuvintelor nu are înţeles, nu transmite nicio informaţie.

Profesorul prezintă, apoi, un material PPT pentru a le aminti elevilor unele noţiuni despre vocabular (ce este cuvântul, clasificarea cuvintelor după numărul de sensuri şi după legătura dintre sensurile lor şi noţiunile pe care le denumesc, figurile de stil, categoriile de cuvinte care se deosebesc după formă şi sens etc.), deoarece acesta oferă materialul necesar sintaxei pentru a construi enunţuri, iar sintaxa provoacă apariţia unor noi sensuri în sfera semantică a cuvintelor. Sintaxa şi stilistica contribuie la cultivarea limbii, la formarea intelectuală a elevilor, la dezvoltarea gustului estetic pentru o exprimare îngrijită şi bogată în nuanţări.

După studierea şi discutarea materialului prezentat, elevii sunt împărţiţi în două echipe. Sub forma unui concurs ei vor rezolva exerciţiile extrase din "cutiuţă cu surprize", exerciţii ce vizează elementele de vocabular amintite.

La finalul activităţii, cele două echipe vor alcătui cvintete şi acrostihuri, pornind de la substantivul "cuvânt", urmând ca în zilele următoare să realizeze compunerea cu titlul "Importanţa cuvântului în viaţa noastră" sau " Călători în lumea cuvintelor".

S.O.S – Limba română azi !

Activităţile propuse a se desfăşura în cadrul celui de-al treilea modul al proiectului, „S.O.S- Limba română azi!", doreşte să atragă atenţia noii generaţii asupra procesului de deteriorare prin care trece limba română şi să-i determine să se implice activ în promovarea normelor limbii literare. Acest fapt presupune însă, mai întâi de toate, cunoaşterea acestor norme pentru a deveni „avocaţi ai apărării" limbii în procesul intentat celor ce o deteriorează şi îi întinează chipul.

Activitate va debuta prin actualizarea unor cunoştinţe de limbă (privind grafia, pronunţia, punctuaţia, morfologia şi sintaxa), pornind de la exemple concrete preluate din mediul informal şi incluse în literatura de specialitate. Se va folosi în acest sens, volumul *„ Eşti COOL şi dacă vorbeşti corect!*", carte realizată din iniţiativa MedCT şi a Consiliului Naţional al Audiovizualului. Materialul va fi prelucrat şi prezentat, discutat şi pus la dispoziţia elevilor în vederea completării portofoliului personal.

Următoarea etapă vizează implicarea elevilor în identificarea unor exemple ilustrative, atât a celor de bună practică, de utilizare corectă şi promovarea a limbii standard, cât şi a celor negative, prin care se încalcă normele limbii literare sau se utilizează într-un mod voit incorect, din diverse surse. Aceste exemple vor fi preluate, consemnate într-un „*Jurnal al Limbii române actuale*" şi utilizate în activitatea elevilor din cadrul proiectului.

Exemplele identificate de către elevi vor constitui astfel material pentru realizarea *„Farmaciei limbii române"*, a pilulelor de limbă, pe care le vor oferi colegilor în propria campanie de promovare a limbii. Exemplele propuse vor fi prezentate, discutate, analizate şi introduse astfel în limbajul uzual al elevilor, devenind prilej de cultivare a limbajului acestora.

Campania de promovare a limbii române în rândul elevilor şcolii se va realiza, de către elevii implicaţi direct în proiect, şi prin alte mijloace propuse de către profesor sau identificate de către elevi: prin aplicarea unor teste, sub formă de concurs, în rândul elevilor şcolii, prin creaţii artistice ilustrative (literare, plastice), afişe, spot publicitar, fluturaşe, pliante etc.

Rezultate aşteptate

Ameliorarea calităţii limbii utilizate de către elevi atât în cadrul activităţilor desfăşurate în cadrul şcolii cât şi în societate, în viaţa de zi cu zi.

Îmbunătăţirea rezultatelor şcolare.

Formarea unor vorbitori responsabili, activi ai limbii române literare.

Bibliografie

***, *855 de jocuri și activități. Ghidul animatorului,* Chișinău, 2005.

Dindelegan, Pană, Gabriela (coord.), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu,* Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2019.

Ilie, Emanuela, *Didactica limbii şi literaturii române,* Editura Polirom, Iași, 2014.

OMEN Nr. 5097/ 9.09.2009, *Programe școlare. Limba și literatura română. Clasele a V-a – a VIII-a,* București.

OMEN NR. 3393/ 28.02.2017, *Programa școlară pentru disciplina Limba și Literatura Română, Clasele a V-a – a VIII-a,* București.

212. Proiect de activitate „Ce știm despre iarnă?”

profesor educator OLTIANU LUCIA
C.S.E.I. TÂRGU NEAMȚ, JUDEȚUL NEAMȚ

CLASA: aVI-a- deficienţe severe, profunde şi/sau asociate
ARIA CURRICULARĂ: **Terapie educaţională complexă şi integrată**
DISCIPLINA: Activitate transdisciplinară
SUBIECTUL LECŢIEI: ***„Ce știm despre iarnă?”***
TIPUL LECŢIEI: consolidare şi fixare de cunoştinţe
FORMA DE ORGANIZARE: frontală, individuală şi pe grupe
DURATA: 45 minute
SCOPUL LECŢIEI: Cunoaşterea caracteristicilor anotimpului iarna, îmbogăţirea vocabularului, aplicarea în exerciţii practice a cunoştinţelor despre iarnă.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

La sfârşitul lecţiei elevii vor fi capabili:

a) Obiective cognitive:

O_1- să răspundă corect întrebărilor care vizează conţinutul lecţiei;
O_2 – să descrie influenţa perioadei reci asupra activităţii oamenilor, plantelor, animalelor;
O_3 – să cunoască schimbările care se petrec în natură în anotimpul iarna;
O_4 – să recunoască sărbatorile de iarnă precum şi tradiţiile şi obiceiurile legate de acestea;
O_5- să găsească cuvinte pentru a forma cvintetul lecţiei;
O_6 - să efectueze corect operatiile matematice înscrise pe globuri;

b) Obiective psihomotorii:

O_1- să adopte o poziţie corectă şi comodă a corpului pentru scris;

c) Obiective afective:

O_1– să participe cu plăcere la lecţie

STRATEGIA DIDACTICĂ

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, exerciţiul, Ciorchinele, Harta conceptuală a lecției, Metoda cvintetului.

Mijloace de învăţământ: laptop, videoproiector, fişe de lucru, jetoane cu cuvinte, planșa cu bradul, globurile matematice.

Forme de organizare: activitate frontală, activitate individuală, activitate în echipă.

BIBLIOGRAFIE

1. Piţilă, T., Mihăilescu, C., - „Cunoaşterea mediului”, manual pentru clasa a II a, Editura Aramis., Bucureşti, 2004
2. Bogoş, M., - „Instruirea interactivă”, presa Universitară, 2002
3. Gherguţ Alois – *Evaluare şi intervenţie psihoeducaţională, Terapii educaţionale recuperatorii şi compensatorii,* Editura Polirom, Iaşi, 2012.
4. Revista Învăţământului preşcolar nr. 1-2/2008
5. www.didactic.ro

DESFĂŞURAREA LECŢIEI

ETAPELE LECŢIEI	*OB. OP.*	*ACTIVITATEA PROFESORULUI*	*ACTVITATEA ELEVILOR*	*STRATEGIA DIDACTICĂ*		*EVALUARE*
				METODE ŞI PROCEDEE	*MIJLOACE DE ÎNVAŢĂMÂNT*	
1.Moment organizatoric 1min.		Asigur condiţiile şi materialele necesare desfăşurării lecţiei.	Elevii îşi ocupă locurile în bănci şi se pregătesc de lecţie.	Conversaţia		
2.Captarea atenţiei 2 min.	O_1 O_2	Antrenez elevii într-un **joc**: pe jetoane în formă de fulgi sunt înscrise răspunsurile la ghicitori. Cu ajutorul se va realiza un ciorchine. Provoc elevii la o discuţie pentru a descoperi cuvântul cheie al lecţiei. (Iarna)		Ciorchinele	Ghicitori Fulgi de zăpadă	Aprecieri verbale
3.Anunţare a temei şi a obiectivelor 3 min.		Anunţ titlul şi obiectivele lecţiei.	Elevii ascultă cu atenţie.	Conversaţia		
5. *Dirijarea învăţării 15 min.*	O_2 O_3 O_4 O_5	Dobândirea noilor cunoştinţe se va face pe baza experienţelor anterioare şi a cunoştinţelor, pe care le au elevii. Prezint elevilor un material PPT.	Urmăresc cu interes materialul prezentat. Sunt atenţi la explicaţii şi rezolvă sarcinile date.	Observaţia dirijată Explicaţia Activitate frontală	Materialul PPT Videoproiector	Observaţia sistematică a comportamentului elevilor Evaluare frontală

5.Obţinerea performaţei 5 min.	O_2 O_3 O_4 O_5	Harta conceptuală a lecției se va realiza cu ajutorul unui joc: *„Ceai cu parfum de ...Iarnă”* Pe tablă este lipită imaginea unui ceainic pe care este scrisă tema lecției. Fiecare elev va primi câte un jeton sub forma unei ceșcuță cu farfurioară, pe care va fi scrisă o anumită sarcină de lucru. După completarea sarcinilor, ceșcuțele vor fi adunate în jurul ceainicului, întocmindu-se harta lecției.	Sunt atenţi la explicaţii şi participă la joc și rezolvă sarcinile de lucru.	Harta conceptuală a lecției Explicația Activitate individuală	Imagini cu ceanicul, ceșcuțe și farfurioare Instrumente de scris	Evaluare frontală Aprecieri verbale
6. Asigurarea feed-back-ului	O_6	Cer elevilor să descopere cuvinte și propoziții pentru a forma *Cvintetul Iernii,* sub forma unui brad. Solicit elevii să împodobească bradul cu *globuri matematice*.	Descoperă cuvintele şi propoziţia, realizând *Cvintetul Iernii.* Rezolvă exerciţiile înscrise pe globuri și împodobesc bradul.	Activitate frontală Metoda Cvintetului Explicaţia Lucru în echipă	Planșa cu imaginea bradului Jetoane cu globuri matematice	Frontală Evaluare a produsului activității
7. Retenţia şi transferul	O_2	Joc didactic : *Găsește greșelile!* Sarcină de lucru: Cer elevilor să identifice greșelile de pe fișa de lucru.	Participă la joc.	Explicaţia Conversaţia Problemati-zarea Activitate pe echipe	Fișe de lucru Carioci	Aprecieri verbale
8.Aprecieri și recompense 2 min.		Se fac aprecieri colective şi individuale asupra participării la activitate, iar ca recompensă vor primi un clopoțel de ciocolată și o scrisoare pentru Moș Crăciun.	Ascultă aprecierile, primesc recompensele.		Recompensa	Aprecieri verbale

213. INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN EDUCAȚIA NONFORMALĂ A ELEVULUI

Prof. Pandelea Doiniţa
Şcoala Gimnazială Luizi-Călugăra

Desfășurarea procesului instructiv-educativ constă în îmbinarea activităţilor şcolare cu activităţi extracurriculare. Aceste activităţi au numeroase valenţe formative, permițând manifestarea creativității întregului grup de elevi, a relaţiilor creative, astfel cadrul didactic putându-și afirma spiritul inovator, creativitatea didactică, totodată atrăgându-i şi pe elevi.

Aceste activităţi care se desfăşoară în afara instituţiilor şcolare, adică în spații aflate în relaţie de parteneriat cu şcoala este de fapt, un tip de educație, numit educatie nonformala. Educatia non formală se referă la acele întruniri organizate în mod sistematic în afara sistemului formal pentru a răspunde unei mari varietăţi de cerinţe de învăţare. Profesorului ce adoptă o variantă nonformală i se solicită mai multă flexibilitate şi entuziasm, adaptabilitate în adoptarea stilurilor de conducere a activității, în funcție de nevoile și cerințele elevului. Activitățile nonformale se desfăsoară într-un cadru relaxat, calm si placut, de asemenea, profesorul ce prectică sau alege o astfel activitate trebuie să dispună de mijloace reprezentative care să atraga subiecții. Evaluarea unei activități nonformale este optională. Educația nonformală încurajează următoarele principii pedagogice:

- e centrată pe cel ce învață, pe procesul de învățare, nu pe cel de predare,
- subiecții sunt solicitați diferit
- curriculum e la alegere, flexibil și variat,
- activitățile sunt diferite și atractive (după interese, după aptitudini, după aspirații).

Dezvoltarea personalității elevilor este preocuparea primordială a oricarui cadru didactic în scopul modelării întregii activități psihice a elevilor şi a conduitei acestora conform cerințelor societății actuale în care se trăiesc. Activităţile extracurriculare sunt activităţi complementare activităţilor de învăţare realizate în clasă, urmăresc lărgirea şi adâncirea informaţiei, cultivă interesul pentru diferite ramuri ale ştiinţei, atrag individul la viaţa socială, la folosirea timpului liber într-un mod plăcut şi util, contribuind la formarea personalităţii. În acest sens şcoala trebuie să fie permanent deschisă spre acest tip de activitati care îmbracă cele mai variate forme. În cadrul acestor activități elevii deprind folosirea diverselor surse informaționale, se autodisciplinează, învață să învețe, iar cadrul didactic poate să le influențeze dezvoltarea, să-i pregătească pentru viață. Temele planificate si elaborate de catre profesor prezintă o mare flexibilitate și sunt diferite după vârstă, sex, categorii socio-profesionale, interesul elevilor, aptitudinile lor. Aceste activități au ca scop dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea elevilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, oferirea de suport pentru reușita școlară si profesionala în ansamblul ei. Vizitele la muzee, monumente și locuri istorice, case memoriale, diferite instituții și SRL-uri (cum ar fi Inspectoratul pentru situaţii de urgenţă, serviciul ambulanţă sau SMURD, serviciul pompieri, tipografii, laboratoare de cofetărie, fabrica de panificaţie PAMBAC Bacău , Crucea Roşie Bacău, televiziunea RealitateaTV etc.) au oferit elevilor prilejul de a observa obiectele şi fenomenele în starea lor naturală, operele de artă originale, momentele legate de trecutul istoric local şi naţional,ceea ce a uşurat procesul formării reprezentărilor despre acestea.

Vizionarea spectacolelor de teatru pentru copii, a filmelor au stimulat şi orientat elevii spre aceste domenii de activitate.

Excursiile şcolare au contribuit la îmbogățirea cunoștințelor copiilor despre frumusețile țării,respectul pentru frumusețile naturii ,artă și cultură.

Am constatat că aceste activităţi au îmbogăţit cunoştinţele elevilor despre viaţa plantelor şi a animalelor, dar au încurajat şi exprimarea liberă a copiilor în afara clasei . Ei pot reprezenta cu mai multă creativitate realitatea atunci când desenează, modelează sau au de alcătuit scurte texte .

Serbările şcolare marchează evenimente importante din viaţa şcolarilor. Aceste activităţi constau în dezvoltarea artistică a copiilor dar și într-o atmosferă de sărbătoare instalată cu acest prilej.

Am realizat astfel de activităţi cu ocazia zilei de 1 Decembrie, a Crăciunului, 24 Ianuarie, cu diverse prilejuri anuale- de exemplu: Ziua Pământului, a Apei, ziua porţilor deschise ale şcolii noastre, ziua educaţiei etc și la sfârşit de an şcolar, oferindu-le elevilor posibilitatea de a se exprima liber prin muzică, dans si poezie.

Concursurile şcolare sunt forme competiţionale de activitate extraşcolară, organizate pe diferite teme.Am organizat la nivel de şcoală concursuri şi olimpiade de matematică, de limba română, de

creaţii artistice, de desen, între clase paralele, dar am participat şi la concursuri judeţene de creaţii plastice, dansuri si mai ales competiţii sportive, unde am obținut foarte multe premii .

De asemenea un impact foarte mare în rândul elevilor l-a avut proiectul “ ZIUA NAŢIONALĂ DE CURĂŢENIE 2019” care s-a desfăşurat pe data de 21 septembrie 2019 - o activitate de voluntariat în toată comuna Luizi- Călugăra, judeţul Bacău , concursul “ Cu viaţa mea apăr viaţa” – organizat de Ministerul Afacerilor Interne- Departamentul pentru Situaţii de Urgenţă “ Mr. Constantin Ene” al judeţului Bacău dar şi Concursul Judeţean de desen cu tema „BENEFICIILE CONSUMULUI DE LEGUME ŞI FRUCTE” organizat de Agenţia de Plăţi şi Intervenţie pentru Agricultură, Consiliul Judeţean Bacău şi Inspectoratul Şcolar Judeţean Bacău.

În şcoala noastră toate cadrele didactice sunt extrem de preocupate atât de desfăşurarea activităților şcolare cât şi a celor extraşcolare, acestea ducând la dezvoltarea gândirii critice,la stimularea implicării viitorilor adolescenți/tineri în luarea deciziilor, în asumarea responsabilităților sociale,astfel realizându-se o legatură între latura cognitivă şi cea comportamentală.

Consider că în orice şcoală cadrele didactice trebuie să promoveze activităţile extracurriculare, stimulând astfel inventivitatea şi creativitatea elevilor.

În fiecare an şcolar, Şcoala Gimnazială comuna Luizi- Călugăra a încercat să realizeze un echilibru între activităţile şcolare şi cele extracurriculare atat în săptămâna Şcoala Altfel cât şi pe parcurs.

În concluzie, educaţia nonformală are un caracter interdisciplinar, oferă cele mai eficiente modalități de formare a caracterului copiilor încă din clasele primare deoarece sunt factorii educativi cei mai apreciați și mai accesibili sufletelor acestora.

Bibliografie:

Maria, Gârboveanu, *Stimularea creativităţii elevilor în procesul de învăţământ,* Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1981;

Stoica, Ana, *Creativitatea elevilor. Posibilităţi de cunoaştere şi educare*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti,1983;

Voiculescu, Florea, *Analiza resurse-nevoi şi managementul strategic în învăţământ*, Editura ,,Aramis", Bucureşti, 2004.

214. PROIECT DIDACTIC

prof. Camelia Patrichi
Școala Profesională Mogoșești, loc. Mogoșești, jud. Iași

CLASA: a VI-a
DISCIPLINA: Limba și literatura română
UNITATEA DE ÎNVĂȚARE: *Unitatea 6: Lumea artistică*
SUBIECTUL LECȚIEI: *Adverbul*
TIPUL LECȚIEI: predare și însușire de noi cunoștințe.

COMPETENȚE GENERALE:

1. Participarea la interacțiuni verbale în diverse situații de comunicare prin receptarea și producerea textului oral.

3. Redactarea textului scris de diverse tipuri.

4. Utilizarea corectă, adecvată și eficientă a limbii în procesul comunicării orale și scrise.

COMPETENȚE SPECIFICE:

1.1. Rezumarea, pe baza informațiilor explicite și implicite, a unor pasaje din diverse tipuri de texte orale narative, monologate și dialogate.

3.1. Redactarea unui rezumat, a unui text, pe un subiect la alegere, având în vedere etapele procesului de scriere și structurile specifice, pentru a comunica idei și informații sau pentru a relata experiențe trăite sau imaginate.

4.1. Utilizarea structurilor sintactice și morfologice de bază ale limbii române standard pentru înțelegerea și exprimarea corectă și precisă a intențiilor comunicative.

4.3. Valorificarea achizițiilor fonetice de bază, în realizarea propriei pronunții și scrieri și pentru evaluarea pronunției și scrierii celorlalți, prin raportare la normă, cu scopul corectării erorilor în comunicare.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

La sfârșitul lecției, elevul va fi capabil să:

- 🕮 să definească adverbul;
- 🕮 să identifice adverbul în diferite contexte;
- 🕮 să indice felul adverbului în exemplele-suport;
- 🕮 să distingă adverbul de substantiv în diferite situații de comunicare;
- 🕮 să corecteze greșelile referitoare la forma neflexibilă a adverbului din exemplele-suport.

STRATEGIA DIDACTICĂ

- **Metode și procedee:** conversația euristică, învățare prin descoperire, explicația, exercițiul, compunerea gramaticală.
- **Mijloace de învățare:** laptop, videoproiector, manual, caietul elevilor, tabla, creta, fișele de lucru.
- **Forme de organizare a activității elevilor:** activitate frontală, activitate individuală.
- **Forme și modalități de evaluare:** observare sistematică, aprecieri verbale, tema de lucru în clasă, certificate simbolice.
- **Resurse:**
  - **umane:** elevii clasei – nivel mediu;
  - **materiale:** laptop, videoproiector, manual, caietul elevilor, fișe de lucru, tablă, cretă.
  - **temporale:** 50 minute.

Scenariu didactic

Timp	**Etapele lecției**	**Activitatea profesorului**	**Activitatea elevilor**	***Strategia didactică***			**Evaluare**
				Metode	**Mijloace**	**Forme de organizare**	
1 min	**Momentul organizatoric**	❖ Asigurarea atmosferei specifice, necesară desfășurării activității; ❖ Pregătirea materialului necesar lecției.	☺ Elevii își pregătesc materialele necesare desfășurării activității.				
7 min	**Verificarea temei**	🕮 Verifică, prin sondaj, cantitativ și calitativ tema, corectând eventualele greșeli și făcând aprecieri verbale.	☺ Se implică activ în verificarea temei, răspunzând cerințelor profesorului și corectând eventualele greșeli.		Caietele elevilor	Frontală	Aprecieri verbale Evaluare reciprocă
5 min	**Captarea atenției**	🕮 Profesorul le prezintă elevilor un material audio-vizual, o secvență din filmul *Harry Potter și Piatra filosofală*. 🕮 Împarte fișa (Anexa 1) care cuprinde fragmentul din opera *Harry Potter și Piatra filosofală*. Prezintă informații generale atât despre carte cât și despre film. 🕮 Adresează întrebări cu privire la cuvintele subliniate din fragment astfel încât elevii să descopere titlul lecției.	☺ Elevii urmăresc secvența video. ☺ Sunt atenți la explicațiile profesorului. ☺ Răspund la întrebările profesorului.	Lectura textului; Conversația euristică Învățarea prin descoperire	Videoproiector Laptop Fișă (Anexa 1)	Frontală Individuală	Aprecieri verbale

1 min	**Anunțarea subiectului lecției și a obiectivelor operaționale**	🕮 Notează titlul lecției pe tablă: *Adverbul.* 🕮 Li se aduce la cunoștință elevilor faptul vor încerca în cadrul activității, împreună cu profesorul, să descopere ce este adverbul, ce părți de vorbire determină, de câte feluri este.	☺ Notează titlul pe caiete; ☺ Ascultă cu atenție explicațiile profesorului.		Tabla Cretă Caietul elevului	Frontală	
29 min	**Dirijarea învățării**	🕮 Profesorul prezintă informațiile despre *Adverb:* ***Adverbul este partea de vorbire neflexibilă care arată o caracteristică a unei acțiuni, a unei stări sau a unei însușiri.*** **OBS: Adverbul nu își schimbă forma în vorbire:** *ex: Am venit destul (NU destui) de mulți.* CLASIFICARE: ᔓ După formă: - simple: *bine, repede;* - compuse: *mâine-seară, astă-vară, azi-dimineață.* ᔓ După înțeles: - de loc: *aici, aproape;* - de timp: *acum, ieri, devreme;* - de mod: *așa, târâș.* 🕮 Împarte fișa de lucru (Anexa 2) și oferă informații suplimentare. Se va urmări capacitatea elevilor de a identifica, din diferite contexte, adverbele, de a recunoaște felul acestora și de a distinge adverbul de substantiv în diferite situații de comunicare.	☺ Elevii își notează informațiile și răspund la întrebările profesorului. ☺ Sunt atenți la explicațiile profesorului. ☺ Adresează întrebări. ☺ Lucrează în echipă și rezolvă exercițiile.	Conversație euristică Învățarea prin descoperire Explicația Exercițiul	Tabla Caietul elevului Fișa de lucru (Anexa 2)	Frontală Individuală Activitate frontală combinată cu cea individuală	Profesorul analizează răspunsurile elevilor. Aprecieri verbale

6 min	**Obținerea performanțelor**	🕮 Le distribuie elevilor *fișa de lucru nr. 2* (anexa 3) pentru a descoperi formele corecte ale adverbului.	☺ Notează observațiile pe caiet. ☺ Sunt atenți la explicațiile profesorului. ☺ Adresează întrebări. ☺ Lucrează în echipă și rezolvă exercițiile.	Exercițiul Învățarea prin descoperire	Fișa de lucru (Anexa 3) Caietul elevilor	Individuală Frontală	Aprecieri verbale
	Asigurarea feedback-ului	🔔 La sfârșitul orei, profesorul apreciază activitatea elevilor și oferă *certificate* în funcție de felul cum s-au descurcat la ora de limba română. (Anexa 4)					Certificate simbolice
1 min	**Anunțarea temei pentru acasă**	🔔 Profesorul anunță tema pentru acasă: ***Imaginează-ți că ești elev la Școala de Magie Hogwarts! Scrie o scrisoare celui mai bun prieten în care să îi povestești cum se desfășoară cursurile. Folosește cât mai multe adverbe și subliniază-le!***	🖉 Elevii își notează tema și cer informații suplimentare.	Compunerea gramaticală	Tema pentru acasă (Anexa 4)	Individuală	

BIBLIOGRAFIE

Cîrstea, Daniela, Avram, Viorica, Sanda, Ileana, Dragomirescu, Alexandra, *Limba și literatura română,* Manual pentru clasa a VI-a, Editura didactică și pedagogică, București, 2018.

Crișan, Alexandru, Dobra, Sofia, Sâmihăian, Florentina, *Limba română*, Manual pentru clasa a VI-a, Editura Humanitas Educational, București, 2012.

Dindelegan, Pană, Gabriela (coord.), *Gramatica limbii române pentru gimnaziu,* Editura Univers Enciclopedic Gold, București, 2019.

Ecranizarea *Harry Potter și Piatra Filosofală* (2001), regia Chris Columbus.

Ilie, Emanuela, *Didactica limbii și literaturii române,* Editura Polirom, Iași, 2014.

Norel, Mariana, Bucurenciu, Petru, Dragu, Mihaela, *Limba și literatura română,* Manual pentru clasa a VI-a, Editura Didactică și pedagogică, București, 2018, p. 143-145.

OMEN NR. 3393/ 28.02.2017, *Programa școlară pentru disciplina Limba și Literatura Română, Clasele a V-a – a VIII-a*, București.

Rowling, J., K., *Harry Potter și Piatra Filosofală*, traducere din engleză de Florin Bican, Editura Arthur, București, 2015.

215. **FORȚA ȘI SLĂBICIUNEA CUVINTELOR**

Opțional croscurricular

prezentare

Prof. Pavelescu Marilena

Școala Gimnazială „Mihai Viteazul” Târgoviște

Opționalul propus la clasa a VII (anul 2018-2019) răspunde unor nevoi profunde ale elevilor, percepute ca atare nu doar de profesorul de limba română, ci deopotrivă de părinți și chiar de elevii înșiși.

Cadre didactice, părinți și elevi, cu toții ne dorim să comunicăm eficient cu ceilalți, asigurându-ne astfel starea de bine pe care o resimțim când avem sentimentul că suntem înțeleși acceptați și valorizați. În plus, aflați la vârsta căutărilor, elevii simt nevoia să-și cunoască emoțiile și să le exprime într-o manieră dezirabilă. Faptul că școala, prin curriculumul oficial nu contribuie prea mult la realizarea acestor dorințe este una dintre marile probleme ale învățământului, cu reverberații peste ani, inclusiv la nivelul societății. .

Opționalul vine să contrapună excesului de concepte metaliterare și metalingvistice, activități de performare efectivă a unor acte de comunicare interpersonală și intrapersonală, introducând la clasă experiențe de viață reale sau simulate.

Realitatea de dincolo de caracterul formal al educației școlare pătrunde în ora de curs pentru a -i face pe elevi să înțeleagă ce se poate întâmpla când este ignorată forța cuvintelor. Opționalul abordează comunicarea și din perspectiva nonverbalului, deoarece se constată o scădere a abilităților de exprimare a emoțiilor prin astfel de canale, în primul rând din cauza faptului că mulți elevi se mărginesc să relaționeze în spațiul rețelelor de socializare virtuale. Aici, în absența indicilor nonverbali și paraverbali, copii nu reușesc să deosebească realul de falsitate și își pierd abilitățile de a se sprijini pe nonverbal pentru a se face înțeleși și a-i înțelege pe alții.

Structura cursului este conformă recomandărilor metodologice. Sunt precizate: denumirea și tipul de opțional (crosscuricular), clasa (VII-a) , nivelul (gimnazial), arrile curirculare (Limbă și comunicare, om și societate, arte). După „ Argumentul” care motivează relevanța acestui opțional, sunt trecute competențele generale care au în vedere domeniul dezvoltării personale:

1. Articularea gândurilor, a ideilor și a emoțiilor în mod clar, expresiv și eficient prin vorbire și scriere. 2. Manifestarea unor atitudini pozitive față de sine și față de alții, prin acceptarea diferențelor.3. Elaborarea unor produse creative și în diverse domenii.

Sunt prezentate distinct valorile și atitudinile urmărite, tocmai pentru a sublinia caracterul aplicativ, funcțional al abordării, opționalul dorindu-și să facă transferabile în viață o serie de experiențe pozitive trăite de copii în școală. Competențele specifice pun accentul, prin activitățile asociate, asupra modului concret de a realiza o comunicare reușită, conținuturile având doar rol instrumental. Acestea sunt: 1.1 Monitorizarea și adaptarea propriei comunicări la cerințele situației de comunicare. 2.2 Exprimarea aceluiași mesaj prin diverse forme de comunicare (verbal, nonverbal, paraverbal). 3.3 Raportarea propriilor puncte de vedere creative și expresive la opiniile altora în situații variate.

Activitățile, unele preluate din cadrul educației nonformale, au rolul de a -i implica pe elevi în actul învățării. Ei exersează conștient comportamente de comunicare verbală și nonverbală prin care identifică factori favorizanți sau frenatori ai comunicării la nivel interpersonal și intrapersonal.

Aspectul ludic al activităților, prin care sunt analizate inclusiv mecanismele cunoașterii și ale autocunoașterii emoțiilor, îi motivează pe elevi să devină atenți la ele și să le gestioneze mai bine , conducând, în timp, la formarea unor abilități socio-afective pozitive.

Urmând să formeze competențe, cursul nu poate ignora însușirea unor concepte de tip pragmatic sau metalingvistic, dar dominantă este formarea de priceperi (a ști să faci) și a valorilor (a ști să fii, să trăiești alături de ceilalți) atitudinilor și a valorilor metalingvistice și metaliterare, prevăzute a fi studiate și evaluate la testările naționale, consumă mult timp și privilegiază primele două dimensiuni ale unei competențe, cunoștințele și deprinderile. Dintre conținuturi enumerăm: Faptă-opinie, textul argumentativ, comunicarea verbală și nonverbală. *Specificul limbajului verbal. Mima/pantomima. Reclama. Caracteristici lexicale și gramaticale. Cum alegem o carte? Dar un film? Titlul. Ilustrația. Colecția. Prefața. Rezumatul. Comunicarea virtuală. Blogul personal. Medii de comunicare online. Avantaje. Dezavantaje. Stereotipii și prejudecăți - bariere în comunicare* etc.

Conținuturile propun elevilor familiarizarea cu diverse tehnici/strategii de comunicare, într-o manieră mai mult intuitivă, decât discursivă, acestea servind ca instrumente de înțelegere a diverselor probleme care apar în comunicare. Întâlnirea cu diverse texte nonliterare și literare, adaptate intereselor lor, spiritului vremii, va constitui o incitare la lectură și în același timp le va facilita reușita academică.

Activitățile de lectură sunt subordonate modelului dezvoltării personale, urmărind , în subsidiar, să formeze deprinderea de a folosi creativ timpul liber, pentru lectură și pentru autocunoaștere.Desfășurarea unui număr mare de activități în grup/ pereche îi atrage pe elevi și le formează deprinderi de lucru în echipă. **Sugestiile metodologice oferă modul în care dorește cursul să se deruleze activitățile educative.**

216. Interculturalitate și diversitate lingvistică
în context european-Say Hello to the WORLD!
(Ziua Europeană a Limbilor străine)
(26 septembrie 2019)

Autorul: Prof. Pinghireac Simina-Elena
Instituția: Școala Gimnazială Nr.1 Răchiți

Proiect de activitate extrașcolară

A. Informații despre proiect :

A.1. Titlul proiectului: ***Interculturalitate și diversitate lingvistică în context European*** și activitatea ***Say Hello to the World***

A.2. Categoria în care se încadrează proiectul : cultural- artistic

B. Rezumatul proiectului :

Proiectul se dorește a fi o activitate de informare, actualizare și sistematizare a informațiilor ce au ca temă *interculturalitatea și multilingvismul*, cu participarea elevilor Școlii Gimnaziale Nr.1 Răchiți.

Tipul Activității : proiect cultural-artistic

Număr de elevi implicați : 25

Activități propuse :

- Prezentare PPT; Vizionare clip ZEL; Joc de rol; Jocuri lingvistice; Jocuri concurs – Quiz European lingvistic; Expoziție de postere, desene; prezentare a semnificației Zilei Europene a Limbilor Străine, sărbatorită în fiecare an pe 26 septembrie; autoevaluarea competenţelor lingvistice: *Talk to me* (prezentare video a diferitelor modalități de exprimare a salutului); proiecte realizate de către elevi sub devizele: *Happy European Day of Languages* și *We All Smile In The Same Languages*, confecționare de steaguri a diferitelor țări europene, prezentare Mini-Masterchef a delicateselor pregătite de către elevi.

C. Prezentare proiectului :

***C.1. Argument- justificare, context* :**

Ziua limbilor Europei este o manifestare care celebrează diversitatea lingvistică, plurilingvismul, învățarea limbilor străine pe durata vieții. Ea are ca obiectiv atragerea atenției publicului asupra importanței învățării limbilor străine și să îl sensibilizeze cu privire la existența și valoarea tuturor limbilor vorbite în Europa, încurajând învățarea lor. Conform ideii că lumea se bazează pe principiul culturilor, obiceiurilor, credințelor și comunicării, investiția în educația multilingvistă a elevilor reprezintă investiția cea mai sigură într-un viitor prosper. Diversitatea lingvistică a devenit în prezent mai vizibilă ca niciodată, deoarece acum, mai mult ca niciodată, oamenii au mai multe contacte cu cetățenii străini. Din ce în ce mai des, cetăţenii europeni se confruntă cu situaţii în care sunt nevoiţi să vorbească în altă limbă decât cea maternă. Și aceasta fie în cadrul vizitelor de studiu, a proiectelor educative derulate în cadrul programelor Comenius, fie în contextul imigrării sau al afacerilor.

În societatea contemporană, cunoașterea limbilor străine reprezintă o necesitate cotidiană a fiecărui individ indiferent de pregătirea profesională sau de condiția socială. Abilitatea cetățenilor de a vorbi și înțelege cel puțin două limbi străine este considerată un mijloc de integrare, care permite înțelegerea și respectul reciproc, promovează schimburile între state diferite și mărește posibilitatea de circulație liberă. Profesorilor de limbi străine le revine astfel un rol esențial în construirea unei limbi a multilingvismului și promovării interculturalității. Dozând corect competențele lingvistice și cele pedagogice, ei pot trezi elevilor lor entuziasmul necesar pentru învățarea limbilor străine, acestea putând deveni un instrument util pe tot parcursul vieții.

C.2. Obiectivul general / scopul :

Dobândirea de competențe lingvistice, prin încurajarea învățării pe tot parcursul vieții a cât mai multor limbi străine, în vederea dezvoltării spiritului de solidaritate între popoare, a înțelegerii și împărtășirii valorilor interculturale.

C.3 Obiective specifice ale proiectului :

Pentru copii :

- Îmbogățirea universului de cunoaștere;
- Îmbogățirea cunoștințelor de limbă și literatură străină (franceză, engleză, germană, spaniolă, turcă, greacă, italiană, etc.);
- Dezvoltarea interesului pentru cultura și civilizația altor țări;
- Educarea abilităților de a comunica într-o limbă străină.

Pentru profesori :

- Promovarea diversității multilingvistice și culturale;

- Planificarea, organizarea și desfășurarea unor activități comune materializate prin vizionări de documentare prezentate în limbi străine;
- Atragerea copiilor în cât mai multe activități extrașcolare și extracurriculare având la bază comunicarea într-o limbă de circulație internațională .

C.4. Grupul țintă căruia i se adresează **proiectul** : Elevii Școlii Gimnaziale Nr.1 Răchiți

C.5 Durata proiectului : 26 septembrie 2019

C.6 Descrierea activităților :

Elevii participă la un exercițiu de energizare, salutându-se în diferite limbi, creându-se un adevărat Turn Babel. Coordonatorul activității le va prezenta apoi semnificația zilei de 26 septembrie și emblema ZEL. Elevii vor putea urmări clip-ul ZEL și își vor completa cunoștințele cu noi informații prezentate în forma unui PPT. Va urma apoi interpretarea unei scurte piese de teatru în limba franceză cu tema multilingvismul și interculturalitatea, dar și denumirea activității: *Say hello to the World!!!* Pentru sporirea bunei dispoziții specifice unei zile de sărbătoare, se vor desfășura apoi concursuri de jocuri lingvistice : Europe a trous, Dis dans ma langue, Quiz European lingvistic, Pourquoi? La final, elevii vor organiza o expoziție de desene și postere. Va urma autoevaluarea competenţelor lingvistice prin intermediul chestionarului despre limbi, primele cuvinte care îţi vin în minte atunci când spui Franţa şi a jocurilor didactice: *Vorbeşte-mi!* Jocul *Memory,* jocul *Comori lingvistice, Jocul de mimă,* jocul *Ghiceşte şi situează pe hartă ţara după limbajul animalelor*. Se doreste ca totul sa îmbrace forma competiţiei între echipe, concursul încheindu-se cu proba de creaţie artistică în care elevii vor fi invitaţi să deseneze o mascotă reprezentativă pentru ZEL.

C.7. Rezultatele așteptate ca urmare a implementării proiectului, precum și metodele de evaluare a acestor rezultate:

- Deschiderea de noi orizonturi de cunoaștere;
- Abilități de înțelegere interculturală, expresie culturală și mediere;
- Relaționare pozitivă și constructivistă dintre profesori și elevi, dar mai ales a elevilor în situații diverse de învățare .

C.8. Modalitatea de evaluare și indicatorii de evaluare ai proiectului :

- Evaluarea gradului de implicare și interesul copiilor pentru proiectul propus;
- Evaluarea impactului proiectului asupra participanților;
- Calitatea activităților și fotografiilor realizate .

C.9. Beneficiarii direcți și indirecți ai proiectului :

- elevii de gimnaziu din școala noastră;
- profesorii;
- comunitatea .

C.10 . Continuitatea / sustenabilitatea proiectului :

Menținerea vie a interesului față de limbile străine predate elevilor, prin lecții interactive, serbări și proiecte extracurriculare multiple.

C.11. Activitățile de promovare/ mediatizare și de diseminare :

- se vor face fotografii și se vor posta pe pagina de web a școlii ;
- prezentarea feedback-ului primit atât de la elevi, cât și de la cadrele didactice participante prin viu grai.

217. „VIITORII HANDBALIȘTI” – DISCIPLINĂ OPŢIONALĂ

Prof. Pîrlog Nicoleta, Școala Gimnazială ”Sfântul Nicolae”, Vînători,Galați

CLASA*: *a IV-a
DURATĂ*: *UN AN
NUMĂR DE ORE PE SĂPTĂMÂNA*:*1 ORĂ

Motto: „Cine spune joc spune totodată, efort şi libertate, şi o educaţie prin joc trebuie să fie sursa de efort fizic, cât şi de bucurie morală”

Jean Chateau

I. ARGUMENT:

OPŢIONALUL ’’VIITORII HANDBALIȘTI’’, face parte din aria curriculară ’’Educaţie fizică şi sport’’care urmăreşte dezvoltarea cu precădere a calităţilor motrice necesare,îmbunătăţirea stării de sănătate şi a robusteţei. Psihologia modernă a pus în evidenţă că prin joc se dezvolta principalele calităţi ale copilului: senso-motorie, proprio-receptivă, expresivă şi intelectuală. Toate acestea contribuie în final la conturarea şi dezvoltarea personalităţii copilului. În timpul jocului, copilul îşi manifesta Eu-l pe care-l manifestă şi îl experimentează în joc, cunoaşte şi învaţă mai bine structura propriilor procese mentale. Prin joc, copilul îşi descarcă, îşi cheltuieşte energia, prestând de fapt o “muncă” serioasă şi se manifesta aşa cum ştie, cum este în realitate.

Scopul jocurilor este acela de a sprijini şi favoriza creşterea şi dezvoltarea corectă şi armonioasă a organismului, pregătirea fizică multilaterală, sporirea rezistenţei organismului, contribuind şi asupra activităţii intelectuale, afective şi moral-volitive. Jocul favorizează educarea unor importante relaţii de grup, colaborarea, ajutorul reciproc, încadrarea în colectiv, respectarea conducătorului şi a regulilor impuse de activitatea colectivă, asumarea unor responsabilităţi, subordonarea intereselor personale intererselor colectivului, disciplină, dorinţa de de a învinge.

Prin acest opţional se va valorifica la un nivel superior activităţiile acumulate la orele din trunchiul comun şi creearea cadrului optim necesar pentru manifestarea înclinaţilor, talentului şi intereselor elevilor cărora cu acest prilej li se deschid porţile pentru inţierea şi promovarea ulterioară în sportul de performanţă.

II. COMPETENȚE GENERALE (conform programei şcolare)

1. Menţinerea stării optime de sănătate a elevilor şi creşterea capacităţii de adaptare a acestora la factorii de mediu.
2. Armonizarea propriei dezvoltări fizice şi prevenirea instalării abaterilor posibile de la aceasta.
3. Extinderea fondului propriu de deprinderi motrice de bază, aplicativ-utilitare şi sportive elementare şi dezvoltarea calităţilor motrice aferente.
4. Practicarea independentă a exerciţiilor fizice, a jocurilor şi a diferitelor sporturi.
5. Manifestarea spiritului de echipă şi de întrecere, în funcţie de un sistem de reguli acceptate.

III. COMPETENȚE SPECIFICE

1. Menţinerea stării optime de sănătate a elevilor şi creşterea capacităţii de adaptare a acestora la factorii de mediu

Competențe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
*1.1.*să diferenţieze factorii favorabili şi nefavorabili stării proprii de sănătate*	- *prezentarea şi compararea programelor de activitate zilnică şi săptămânală; - exersarea procedurilor de călire a organismului;
1.2. să aplice regulile de igienă înainte, în timpul şi după desfăşurarea activităţilor motrice	- dialog pe tema echipamentului adecvat; - exersări în condiţii igienice; - efectuarea exerciţiilor de pregătire a organismului pentru efort; - schimbarea echipamentului folosit şi realizarea

	igienei corporale;
1.3. să prevină producerea unor accidente în procesul de exersare	- verificarea stării de funcţionare a materialelor şi a aparatelor sportive; - exersări în condiţiile respectării integrale a regulilor stabilite; - exersări în perechi, cu asigurare reciprocă.

2. Armonizarea propriei dezvoltări fizice şi prevenirea instalării abaterilor posibile de la aceasta.

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
2.1. să adopte constant, în mod reflex, postura corectă a coloanei vertebrale *şi a segmentelor corpului în raport cu aceasta, în situaţii statice şi dinamice	- exersarea complexelor de dezvoltare fizică; - aprecieri şi autoaprecieri ale posturii corporale în activităţile desfăşurate.
2.2. să aprecieze evoluţia principalilor indici de dezvoltare fizică proprie (talie, greutate, **perimetre*) determinaţi	- determinări şi autodeterminări ale indicilor de dezvoltare fizică; - analiza indicilor proprii de dezvoltare fizică.

3. Extinderea fondului propriu de deprinderi motrice de bază, aplicativ-utilitare şi sportive elementare şi dezvoltarea calităţilor motrice aferente.

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
3.1. să aplice adecvat deprinderile motrice de bază şi pe cele utilitar-aplicative în diverse activităţi motrice.	- exersarea deprinderilor însuşite, în condiţii variabile; - exersarea de structuri motrice, conţinând trei-patru deprinderi; - participarea la întreceri sub formă de ştafete şi parcursuri aplicative.
3.2. să aplice deprinderile sportive elementare specifice disciplinelor sportive predate, în condiţii de întrecere.	-exersarea elementelor şi a procedeelor tehnice specifice disciplinelor sportive predate; - participarea la întreceri sub formă de ştafete şi jocuri pregătitoare; - practicarea globală, cu reguli adaptate, a probelor şi a ramurilor de sport însuşite.
3.3. să acţioneze în vederea creşterii indicilor de manifestare a calităţilor motrice proprii.	- exersarea deprinderilor însuşite, în condiţii de creştere a rapidităţii, complexităţii sau duratei; - efectuarea exerciţiilor de dezvoltare a mobilităţii articulare şi a forţei segmentelor corpului; - parcurgerea de circuite scurte pentru dezvoltarea forţei; - realizarea de eforturi uniform moderate, cu durate prelungite progresiv.

4. Practicarea independentă a exerciţiilor fizice, a jocurilor şi a diferitelor sporturi.

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare
4.1. să practice constant, în mod independent, exerciţiile fizice recomandate, în funcţie de interesele şi posibilităţile proprii	- exemplificări de activităţi recomandate pentru exersarea independentă; - exersări independente, individual şi pe grupe, pe parcursul lecţiilor; - îndeplinirea de roluri de organizator, conducător, căpitan de echipă, arbitru.

5. Manifestarea spiritului de echipă şi de întrecere, în funcţie de un sistem de reguli acceptate.

Competenţe specifice	Exemple de activităţi de învăţare

5.1. să aplice regulile cunoscute, în desfăşurarea întrecerilor individuale şi colective	- aplicarea în condiţii concrete de activitate motrică a regulilor stabilite; - colaborarea la stabilirea sistemului de reguli, pentru diferite activităţi; - urmărirea modului de respectare a regulilor şi sancţionarea nerespectării acestora; - activităţi practice pe perechi, grupe, echipe, cu îndeplinirea de roluri de conducere şi de subordonare; - participarea la întreceri, în relaţie cu adversarii.
5.2. să-şi adapteze comportamentul, în relaţie cu partenerii şi cu adversarii, în funcţie de regulile stabilite	- participare la întreceri cu parteneri de niveluri competitive variate; - încurajări ale coechipierilor şi aprecieri şi recunoaşteri ale meritelor învingătorilor.

IV. CONŢINUTURILE ÎNVĂŢĂRII

1. ***Elemente de organizare a activităţilor practice sportive***
   * Formaţia de adunare în linie pe două rânduri.
   * Alinierea în linie şi în coloană.
   * Poziţiile drepţi şi pe loc repaus.
   * Raportul.
   * Întoarceri la stânga şi la dreapta de pe loc.
   * Pornire şi oprire din mers.
   * Formarea şi strângerea coloanei de gimnastică câte 4.
2. ***Elemente ale dezvoltării fizice armonioase***
   * Poziţiile de bază şi derivate.
   * Exerciţii de influenţare analitică a aparatului locomotor.
   * Exerciţii compensatorii şi preventive instalării abaterilor de la atitudinea corporală corectă.
   * Complexe de dezvoltare fizică libere, cu obiecte portative, cu/fără fond muzical.
   * Exerciţii pentru reglarea ritmului respirator în efort.
3. ***Calităţi motrice de bază***
   * Exerciţii pentru dezvoltarea vitezei:
     - de reacţie şi execuţie în acţiuni motrice variate,
     - de deplasare;
     - de repetiţie;
     - viteza în regim de îndemânare.
   * Exerciţii pentru dezvoltarea îndemânării:
     - îndemânare (în acţiunile segmentelor corpului, în manevrarea de obiecte);
     - precizie-viteză de execuţie, pasa-prindere;
     - îndemânare specifică în regim de viteză.
   * Exerciţii pentru dezvoltarea forţei:
     - dinamice segmentare;
     - **explozive*.
   * Exerciţii pentru dezvoltarea rezistenţei:
     - rezistenţa cardio - respiratorie la eforturi variabile;
     - rezistenţa specifică jocului de apărare şi acţiunii de contraatac.

4. Deprinderi motrice de bază

* Mers şi variante de mers (mers cu pas fandat, mers cu pas adăugat, **mers cu diferite poziţii ale braţelor*).
* Alergare şi variante de alergare (alergare cu picioarele întinse înainte, **alergare cu paşi încrucişaţi*, alergare cu schimbare de direcţie).
* Săritură (săritură cu desprindere de pe unul şi de pe ambele picioare, săritură cu trecere peste obstacole joase).
* Aruncare şi prindere (aruncări prin diferite procedee la ţintă fixă şi la distanţă, de pe loc; prinderea cu două mâini).

6. Deprinderi sportive elementare

* Specifice jocurilor sportive (unul la alegere)
  - jocuri dinamice şi pregătitoare, specifice jocului de handbal;
  - procedee tehnice de bază, de pasăre şi de prindere (preluare) a mingii şi câte un procedeu de finalizare;
  - jocuri bilaterale cu efective variate şi reguli adaptate.

7. Noţiuni de regulament sportiv

V. MODALITĂŢI DE EVALUARE:

- Predictivă: pentru a pregăti cu ce plecăm la drum.
- Formativă: urmăresc interesul pentru temele puse în discuţie.
- Sumativă: la sfârşitul fiecărei grup.

PROBE DE EVALUARE

SEMESTRUL I

- Calităţi motrice –viteza – naveta 5x5m
- "Mingea la căpitan" - Fiecare echipĂ isi alege un căpitan. Restul echipei se va plasa în fața căpitanului la o distanță de 3-4 m., în linie cu o distanță de 1m între ei. Fiecare elev din echipă pasează la căpitanul situat lateral, apoi aleargă, reprimeste mingea și aruncă la poartă, procedeu preferat.
  - Același joc numai că aruncarea la poartă se face în prezența unui adversar pasiv, evitându-l.
  - Joc cu temă la o poartă, efectuarea în joc a max. 4 atingeri.

SEMESTRUL II

- Calităţi motrice – forţa - Sărituri la coardă de pe ambele picoare, pe loc, timp de 30 sec..
- Cross pe tot terenul.
- Structură tehnico-tactică individuală - structură stabilită de profesor, cuprinzând:

❖ deplasare laterală în poziție fundamentală pe semicercul de 6 m (3 pasi laterali stânga, 3 pași laterali dreapta), culegerea mingii aflată pe sol pe linia de 7m, pasă prin procedeu la alegere către un partener situat pe linia de centru a terenului, alergare de viteză, prindere, dribling în viteză, aruncare la poartă prin procedeu prederat;

❖ acelasi exercițiu, dar aruncarea la poartă se face în prezența unui adversar pasiv, evitându-l.

Joc bilateral: 6x6 pe teren normal – aprecierea calităţii execuţiei principalelor procedee tehnice şi al acţiunilor de joc în atac şi apărare, respectând regulamentul de joc.

VI. Bibliografie:

Badiu T., *Exerciţii şi jocuri de mişcare pentru clasele I-IV*, Editura Alma-Galati, 1995;
Csudor G., *Handbal pentru clasele I-IV*, editura sport-turism, 1983;
Dragu M., *Jocuri de mişcare*, Editura Academică, Galaţi, 2006;
Hantau C., Handbal – *Antrenamentul Copiilor şi juniorilor*, editura Printech, Bucureşti, 2004.

218. FORMAREA COMPETENȚELOR-CHEIE ÎNTR-O LECȚIE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ

Prof. Denisa Pleșu, Școala Gimnazială „Ion Murgeanu" Zorleni

Moto: *Fii deschis faţă de noi moduri de a gândi despre educaţie. Un bun învăţător are această grijă statornică: îi învaţă pe discipoli să se lipsească de el*. (*A.Gide)*

Profesorul, în procesul realizării Curriculumului centrat pe competenţe, va stimula valorile promovate de şcoala contemporană, cu deschidere spre conţinuturi pluri-inter-transdisciplinare; va mobiliza resursele interne achiziţionate în cunoştinţe fundamentale, abilităţi cognitive şi psihomotorii, atitudini şi comportamente, pe care elevul le aplică la rezolvarea unor situaţii problematice. Predarea-învăţarea ca proces al formării în curriculumul modernizat câştigă prin raportarea achiziţiilor dobândite treptat şi permanent în contexte concrete. În procesul predării, creşte libertatea profesorului, care organizează şi utilizează pe larg problematizarea, descoperirea, investigaţia, lucrul pe proiecte, comunicări ştiinţifice etc., iar învăţarea devine un proces clar orientat spre motivaţiile prin acţiune. Evaluarea în condiţiile noului curriculum devine formativă la fiecare etapă a învăţării, iar competenţa fiind centrată pe achiziţiile finale ale procesului educaţional oferă elevului libertate în manifestarea şi valorificarea intelectului personal.

Având în vedere că, și prin intermediul lecțiilor de limba și literatura română, trebuie să urmărim formarea celor opt competențe-cheie – *comunicare în limba maternă, comunicare într-o limbă străină, competențe matematice, competențe digitale, competențe sociale și civice, a învăța să înveți, spirit de inițiativă și antreprenoriat, sensibilizare și exprimare culturală,* m-am gândit să le aplic într-o lecție la clasa a VIII-a de consolidare a romanului „Baltagul" de Mihail Sadoveanu, organizată sub forma unei activități pe cinci echipe.

SUBIECTUL LECŢIEI: *Baltagul* de M. Sadoveanu
TIPUL LECŢIEI: de consolidare de cunoştinţe
COMPETENŢE GENERALE:

1. Receptarea mesajului oral în diferite situaţii de comunicare
2. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje orale în situaţii de comunicare monologată şi dialogată
3. Receptarea mesajului scris, din texte literare şi nonliterare, în scopuri diverse
4. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în producerea de mesaje scrise, în diferite contexte de realizare

COMPETENŢE SPECIFICE:

1.1. – Înţelegerea semnificaţiei generale a mesajului oral, sesizând progresia şi coerenţa ideilor exprimate
2.1. – Construirea unui discurs oral pe o temă dată
3.1. – Dovedirea înţelegerii unui text literar sau nonliterar, pornind de la cerinţe date
4.1. – Redactarea diverselor texte, adaptându-le la situaţii de comunicare concretă
4.3. – Redactarea unui text argumentativ

METODE ŞI PROCEDEE: conversaţia euristică, problematizarea, descoperirea, brainstormingul, explicaţia, diagrama Venn, rebusul.
MATERIALE ŞI MIJLOACE: manualul, volume cu opera literară, fişe cu citate din text pentru munca în echipă, foi de flipchart, markere, laptop, videoproiector.
FORME DE ORGANIZARE: activitate pe grupe.

Sarcinile de lucru

Echipa 1

Creați un rebus ale cărui soluții pe orizontală să fie substantive proprii care apar în romanul „Baltagul”.

Echipa 2

Referindu-se la personajul principal al romanului, G. Călinescu afirma că *Vitoria Lipan este un Hamlet feminin, care bănuieşte cu metodă, cercetează cu disimulaţie*. Perpessicius susținea înrudirea Vitoriei cu Antigona, personajul tragediei greceşti a lui Sofocle. Exprimați-vă opinia în legătură cu aceste afirmații, ţinând cont şi de următoarele sugestii şi explicaţii:

Hamlet este personajul shakespearean din piesa cu acelaşi titlu. Tânărul prinţ al Danemarcei revine la castelul său din Elsinore de la Nuremberg unde îşi terminase studiile. Tatăl său murise iar tânărul este foarte afectat de dispariţia acestuia. Într-o noapte, îi apare umbra tatălui său care îi mărturiseşte că a fost ucis de soţia sa şi de fratele său, Claudiu, care se căsătorise de altfel imediat după decesul regelui cu regina rămasă văduvă. Umbra cere fiului său, Hamlet, să îl răzbune. Speriat, neştiind ce să creadă, dorind să evite o crimă fără a fi convins de adevărul acuzaţiilor, îşi propune să verifice autenticitatea spuselor umbrei. Se preface a fi nebun, rupe logodna cu Otilia, care se va sinucide, şi plăteşte o trupă de teatru care tocmai trecea prin preajma castelului să joace o piesă de teatru cu subiectul uciderii tatălui său în faţa mamei sale şi a tatălui său vitreg. Hamlet va interpreta reacţiile celor doi, va trezi prin tot felul de împrejurări şi cuvinte conştiinţele celor doi pentru a-i demasca.

Antigona este fiica lui Oedip şi a Iocastei, soră cu Polinike, Eteocle şi Ismena. Oedip, rege al Tebei, săvârşise păcatul incestului, căci, fără să ştie acest lucru, se căsătorise cu masa sa. Când află, se pedepseşte singur scoţându-şi ochii şi pribegind ca un cerşetor până la moarte. Puterea în cetate revine astfel lui Creon, unchiul său. Polinike însă, unul dintre fiii lui Oedip, râvneşte puterea şi vine cu armate străine în propria ţară. În luptă însă, cei doi fraţi mor. Unul primeşte funeraliile princiare, celălalt este lăsat să putrezească, fără a i se da liniştea sufletului defunct prin oficierea funeraliilor. Creon, dorind să ofere un exemplu pentru toţi cei ce ar mai fi trădat patria, interzice, sub pedeapsa cu moartea, orice încercare de a oficia înmormântarea trădătorului. Antigona însă desconsideră porunca regală şi respectă legile nescrise ale cetăţii oficiind ea singură înmormântarea lui Polinike. În ciuda represaliilor, a ameninţării cu moartea, a diferitelor rugăminţi şi intervenţii, ea nu acceptă porunca lui Creon, ci respectă porunca zeilor. Creon o condamnă la moarte, pierzându-şi astfel chiar singurul fiu, pe Hemon care, îndrăgostit de Antigona, nu poate supravieţui pierderii logodnicei sale.

Echipa nr. 3

Printre cele mai de seama tradiții ce se remarcă în romanul „Baltagul” se numără *botezul, nunta și înmormântarea*, evenimente care simbolizează ciclul vieții și pe care Vitoria le respectă cu sfințenie. Recitiți fragmentele în care acestea apar și descrieți ritualul în care se desfășoară fiecare.

Echipa nr. 4

Vitoria a refăcut traseul pe care l-a urmat Nechifor. Încercați să marcați pe hartă principalele localități prin care aceasta a trecut cu ajutorul unor aplicații (Google Maps).

Echipa nr.5

Realizați o diagramă Venn în care să surprindeți asemănările și/sau deosebirile dintre oamenii de azi și oamenii din vremea Vitoriei.

Tema pentru acasă

Imaginați-vă că faceți o călătorie în timp și că ajungeți în Măgura-Tarcăului, la familia Lipan. Scrieți o compunere, de minimum 25 de rânduri, în care să prezentați modul cum v-ați integrat în societatea de atunci.

219. EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ, PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL „SĂNĂTATE, CĂ-I MAI BUNĂ DECÂT TOATE”

ȘERBAN MIHAIELA– ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3
POPA FLORICA– ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3

Problema integrării sociale a copiilor cu dizabilități este una de o importanţă majoră pentru societatea românească actuală. Dezvoltarea unei societăți incluzive pentru persoanele cu handicap în general și pentru copiii cu dizabilități în special reprezintă o prioritate.

Formarea deprinderilor de viață și a unor comportamente ecologice prin desfășurarea unor activități cu caracter practic este o condiție sine qua non în evoluția societății viitoare și realizarea unui echilibru între om și mediul înconjurător.

Recunoscând faptul că orice proces de readaptare a unei persoane cu deficienţe ar trebui să ţină cont de măsurile care favorizează autonomia sa personală și/sau asigură independența sa prin formarea unui stil de viață sănătos, trebuie incluse și dezvoltate programe de readaptare, măsuri individuale şi colective care să favorizeze independența personală, care să-i permită să ducă o viață cât mai normală și completă posibil.

De aceea, considerăm necesară derularea de proiecte educaţionale ce îşi propun sprijinirea şi implicarea elevilor cu dizabilităţi în activităţi educative extraşcolare prin care să se dezvolte un stil de viață sănătos și echilibrat.

Spre exemplificare vom prezenta o schiță a proiectului educațional care se desfășoară în parteneriat cu Crucea Roșie sector 4.

TITLUL PROIECTULUI: „SĂNĂTATE, CĂ-I MAI BUNĂ DECÂT TOATE”

INSTITUȚII IMPLICATE ÎN PROIECT:

1. Școala Speciala nr.3, Splaiul Unirii nr.114, sector 4, București
2. Crucea Roșie , str. 11 Iunie nr.41, sector 4, București

TIPUL DE EDUCAȚIE: - EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTATE

ARGUMENT:

Transformările din sistemul de învaţământ, din ultimii ani şi în mod deosebit cele cu privire la asigurarea serviciilor educaționale de calitate și de asistență psihopedagogică, pentru elevii cu dizabilități mintale (moderate,severe/asociate), au impus necesitatea regândirii și adaptării pregătirii educaționale. Astfel au apărut și discipline noi că ,,Educația pentru sănătate” care are un mai mare caracter practic –aplicativ și care vizează formarea unor deprinderi/competențe optime pentru elevii cu dizabilități.

Proiectul propus, pentru domeniul ,,Educație pentru sănătate’’, vizează stimularea experienţelor concrete ale elevului deficient mintal, prin consolidarea, utilizarea și extinderea, cunoștințelor/deprinderilor, formate în cadrul procesuluide învățământ.

În conceperea prezentului proiect s-au fixat în primul rând obiective care să urmărească creșterea gradului de autonomie personală și socială a copiilor deficienți.Ținând cont de faptul că prin natură deficienței și a particularităților psihoindividuale acești elevi învață cel mai bine prin acțiune, s-a vizat asigurarea continuității procesului de învățare, a demersului instructiv educativ, cu cel terapeutic-recuperator.

SCOPUL PROIECTULUI:

Proiectul îşi propune să stimuleze interesul elevilor cu dizabilităţi mintale pentru promovarea unui stil de viaţă sănătos.

OBIECTIVELE PROIECTULUI:

- Formarea și dezvoltarea deprinderilor de aplicare a normelor de igienă personală;
- Familiarizarea elevilor cu privire la cunoașterea cailor de transmitere și a modalităților de prevenire a infestării cu virusurile gripale;
- Familiarizarea elevilor cu privire la cunoașterea cailor de transmitere a bolilor infectocontagioase, cât și a metodelor de prevenire a transmiterii acestora,
- Conștientizarea elevilor cu privire la importantă adoptării unui regim alimentar echilibrat și sănătos;
- Corelarea cunoștințelor asimilate, în cadrul activităților derulate , cu cele dobândite la alte discipline de învățământ.

GRUP ŢINTĂ:

Elevii claselor pregătitoare – a XI- a din Şcoala Gimnazială Specială nr.3;

STRATEGII DE REALIZARE:

Forme: activităţi comune între elevii claselor implicate în proiect şi personal medical Crucea Roșie sector 4.

EVALUARE: expoziţii cu lucrări ale copiilor, chestionare, diplome, portofoliul, produsele elevilor.

CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR

NR. CRT.	PERIOADA	TEMA	MIJLOACE DE REALIZARE	EVALUARE PE PARCURS
1.	Noiembrie	‘’Virusurile gripale și importanța vaccinării”	Acțiuni de informare a elevilor cu privire la virozele respiratorii și importanța vaccinării.	Fotografii; Dezbatere /prezentare medic Crucea Roșie
2.	Decembrie	,,Vaccinul împotriva cancerului de col uterin”	Acțiuni de informare a elevelor și a părinților acestora, cu privire la importanța vaccinării.	Fotografii; Dezbatere /prezentare medic cabinetul medical al școlii, dr.Farcaș Alice
3.	Ianuarie	,,Sunt ceea ce mănânc!”	Concurs de afișe, picturi, lucrări ale elevilor. Prelucrarea fișelor de lucru din Agenda Europei(pag 55)	Fotografii; Produsele elevilor; Expoziții,
4.	Martie	,,Cum pot să mă feresc?”	Acțiuni de informare a elevilor cu privire la căile de transmitere a bolilor infectocontagioase.	Dezbatere /prezentare medic Crucea Roșie
5.	Mai	,,Minte sanatoasă în corp sănătos!”	Jocuri –concurs în aer liber . Plimbări în Parcul Tineretului	Diplome , Fotografii;

220. ACTIVITÉS COMMUNICATIVES POUR DÉVELOPPER LA COMPRÉHENSION ÉCRITE

Prof. Popescu Andreea – Maria, Şcoala Gimnazială nr. 95, Bucureşti, Sector 3

La compréhension écrite est une activité de communication langagière retenue par le *Cadre européen commun de référence pour les langues* qui permette aux apprenants de communiquer dans des situations déterminées.

L'enseignant doit guider son apprentissage de sorte qu'il développe les deux processus cognitifs complémentaires censés le conduire à la construction du sens: le processus sémiologique et le processus onomasiologique. Pour bâtir du sens, il ne suffit pas de juxtaposer des mots, de morceler un énoncé en unités de sens qui se succèdent. Il faut appréhender le message dans sa globalité, tenir compte du contexte et de la situation. Le processus séméiologique va du mot au discours: comprendre le message à partir de la compréhension des mots/groupes de mots/phrases. Le processus onomasiologique va du discours au mot: comprendre le message à partir des hypothèses qui anticipent le sens et qui génèrent des attentes quant aux formes linguistiques que les significations vont prendre.

Il ne faut pas se proposer de tout faire comprendre aux apprenants mais de les faire devenir plus autonomes progressivement. Le but est de les aider à développer des stratégies utiles dans l'apprentissage de la langue.

L'enseignant doit partir de documents authentiques choisis en fonction du niveau des apprenants et de leurs pré acquis, des contenus linguistiques/civilisationnels que l'on se propose travailler et qui doivent correspondre aux intérêts et préoccupations des apprenants.

Les supports de compréhension écrite doivent donner systématiquement lieu à l'accomplissement de tâches variées de production. Il s'agit de repérer des informations pertinentes dans le document pour réaliser une tâche centrée sur le sens.

Quel que soit le type du document choisi, les activités didactiques proposées selon les spécificités du genre abordé devront conduire à l'appropriation par les apprenants des compétences sociolinguistique, linguistique et pragmatique.

Dans l'apprentissage de la compréhension écrite, c'est essentiel d'inférer à partir des éléments reconnus dans le document: le type de texte; le contexte – l'origine du document; les principaux paramètres de la communication - émetteur, récepteur, objet; les articulateurs logiques; les mots-clés et les points forts; les relations temporelles - temps verbaux, marques de temps, indicateurs temporels; les données culturelles, sociologiques, politiques etc.

Pour réussir la compréhension écrite il est nécessaire de: présenter les objectifs à atteindre; varier les types de document; diversifier les procédures d'exploitation pédagogiques; partir du connu (la situation) vers l'inconnu (le discours); poser des questions qui poussent l'élève à la réflexion, qui développe le sens de la découverte; éviter les questions qui demandent des réponses automatiques; expliquer les critères pour parvenir à réaliser la tâche attendue; créer une situation stimulante pour engendrer une bonne motivation; mettre à profit les connaissances des apprenants en langue cible de façon communicative.

L'enseignant constitue une partie importante de l'environnement de l'apprentissage/acquisition d'une langue. Il est avant tout un facilitateur d'apprentissage. Il guide les apprenants à travers leur propre parcours, suit leur progrès, trouve des moyens d'identifier, d'analyser et de surmonter leurs difficultés d'apprentissage ainsi que de développer leurs capacités individuelles à apprendre.

C'est pourquoi l'enseignant doit être une personne ressource qui encourage et motive les apprenants, pratique le conseil et l'aide à l'apprentissage, les met en situation de communication réelle et offre une ouverture sur le monde.

Le Cadre européen commun de référence pour les langues aide les enseignants à réfléchir à leur propre pratique et aux façons dont leurs apprenants apprennent, les encourage à clarifier leurs objectifs et à rendre leurs méthodes et évaluation cohérentes avec ces objectifs.

Pour exemplifier, je propose une séquence didactique utilisée à la classe de niveau B1.

J'ai utilisé comme support de la séance une publicité - *Un journal neuf pour des temps nouveaux,* publié le 28 avril 2009 par « Le soir »:

À partir de mardi prochain, 28 avril, nos lecteurs découvriront un « Soir » quotidien sensiblement rénové. Structure du journal revue, avec le passage de trois à quatre cahiers, maquette redynamisée, rubriques nouvelles: plus qu'une simple remise en forme graphique, c'est un vent neuf que nous avons fait souffler à travers le journal et dans notre rédaction, en repensant entièrement le journal.

Objectif de l'opération: adapter notre offre aux lecteurs d'une époque caractérisée par un flot continu, sinon un bombardement, d'infos. Nous pensons, au « Soir », plus que jamais, que la fonction première d'un quotidien de référence consiste à offrir au lecteur un journal qui lui livre l'essentiel de l'actualité, et l'aide à donner de l'ordre et de l'intelligibilité à une info qui en manque beaucoup.

Le Soir que vous lirez à partir du 28 avril sera un journal pensé en fonction de l'exigence de profondeur et de clarté que vous attendez de lui dans un monde hyper-informé.

J'ai suit la démarche:

Mise en route

- Proposer une liste de mots:
  quotidien, journal, maquette, rubrique, lecteur, rédaction, actualité.
- Demander le point commun qui existe entre les mots proposés.
- Inviter les apprenants à proposer d'autres mots ou expressions qu'ils connaissent, liés au sujet.

Compréhension globale

- Distribuer le document écrit aux élèves.
- Demander de s'intéresser à l'entourage du texte: titre, mise en page, source du support.
- Faire des hypothèses sur le type et le contenu du document à partir du titre.
  Lecture silencieuse accompagnée d'une fiche.
- Répondez aux questions:
  Qui? Quoi? Où? Quand? Comment? Pourquoi?
- Cochez la bonne réponse:
  Le document est: □ une publicité; □ un texte littéraire; □ un document officiel.
  L'origine du texte est un: □ programme de télévision; □ catalogue; □ journal.
  « *Le soir* » est un périodique de type: □ hebdomadaire; □ mensuel; □ quotidien.
  Le texte utilise le vocabulaire de la: □ météo; □ presse; □ santé.
- Mise en commun des réponses.

Compréhension détaillée

- Observer et décrire l'organisation du texte: ponctuation, paragraphes, connecteurs qui assurent la cohérence textuelle et construisent le sens.
- Repérage des relations temporelles: temps verbaux, marques de temps, indicateurs temporels.

Exercices de compréhension écrite

- Découvrir du vocabulaire en situation.
- Reconnaître des structures grammaticales.

Évaluation

- Lecture du texte à voix haute, par le professeur puis par les élèves.

Élargissement

Expression écrite:

- Résumez le texte du document en employant les termes: *d'abord, ensuite, puis, enfin.*

BIBLIOGRAPHIE

Ouvrages

BEACCO, J.- C., *L'approche par compétences dans l'enseignement des langues,* Didier, Paris, 2007

BOURGUIGNON, C., *Pour enseigner les langues avec le CECRL: clés et conseils,* Delagrave, Paris, 2010

CONSEIL DE L'EUROPE, *Un cadre commun de référence pour les langues: Apprendre, Enseigner, Évaluer*, Didier, 2001

CUQ, J. - P., Gruca, I., *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Presse Universitaires de Grenoble, 2002

MINISTÈRE DE L'ÉDUCATION, DE LA RECHERCHE, DE LA JEUNESSE ET DU SPORT, *Manuel de formation. Professeurs de français*, SIVECO, 2011

PENDANX, M., *Les activités d'apprentissage en classe de langue*, Hachette FLE, Paris, 1998

TAGLIANTE, C., *La classe de langue*, CLE International, Paris, 1994

WIDDOWSON, H., *Une approche communicative de l'enseignement des langues,* Crédif/Hatier, Coll. LAL, 1981.

Articles

GALISSON, R., *À enseignant nouveau, outils nouveaux, Le Français dans le monde, Recherches et applications*, Numéro spécial « Méthodes et méthodologies », janvier 1995

Gremmo, M. – J., Holec, H., Crapel, *La compréhension écrite: un processus et un comportement, Le Français dans le monde, Recherches et applications*, Numéro spécial Fév/Mars 1990

Rosen, E., *La perspective actionnelle et approche par les tâches en classe de langue, Le Français dans le monde*, n° 45, janvier 2009.

221. OPȚIONAL LA NIVELUL ARIEI CURRICULARE TEHNOLOGII

Disciplina: Educație tehnologică și aplicații practice

Popescu Ramona-Eugenia, Colegiul Național Pedagogic ”Regina Maria” Ploiești

Titlul opționalului: **Proiecte amuzante cu materiale reciclabile**

Clasa: a VII-a

Nr de ore/săptămână: 1

Durata: 1 an școlar (2019-2020)

Argument:

Problematica reciclării materialelor nu este una nouă, dar este de actualitate. Implicarea elevilor în reciclare nu presupune doar colectarea selectivă a acestor materiale, ci și realizarea altor produse, folosind noțiunile învățate despre proprietățile acestora.

Opționalul propus urmărește dezvoltarea la elevi a deprinderilor practice de realizare a produselor din materiale reciclabile.

Opționalul este programat să se desfășoare pe durata unui an școlar și are la bază programa centrată pe elev, ținând cont de caracteristicile psihopedagogice, de aptitudinile și interesele elevilor.

Competențe specifice	**Unități de conținut**
Executarea de produse utile și/sau creative folosind diverse materiale, pe baza fișei tehnologice	Fișa tehnologică: selectarea materialelor pe baza cunoașterii proprietăților, alegerea SDV-urilor, selectarea operațiilor tehnologice Executarea practică de produse
Promovarea produselor în vederea valorificării	Reclama/afișul de promovare Expoziții/târguri cu produsele realizate

Valori și atitudini: Prin acest opțional se urmărește formarea la elevi a următoarelor atitudini și valori, utile în dezvoltarea ulterioară:

- Manifestarea curiozității față de domeniul tehnicii și reciclării materialelor
- Formarea priceperilor și deprinderilor practice de realizare a produselor din materiale reciclabile în contextul schimbărilor climatice datorate poluării

Listă de conținuturi:

1. Scurtă incursiune în problematica poluării cu raportare la materiale de diferite tipuri (2 ore)
2. Întocmirea fișei tehnologice- elemente componente (1 oră)
3. Materiale textile- proprietăți (1 oră)
4. Realizarea de produse prin reciclarea materialelor textile: păpușa în costum tradițional, covorașul din camera păpușii, globul-căciuliță, trăistuța păpușii (4 ore)
5. Materiale metalice-proprietăți (1 oră)
6. Realizarea de produse prin reciclarea materialelor metalice: bicicleta din sârmă, floarea din doză metalică, armura soldățelului, coiful domnitorului (4 ore)
7. Materiale plastice-proprietăți (1 oră)
8. Realizarea de produse prin reciclarea materialelor plastice: veioza, omul de zăpadă, suportul pentru pahare, broasca dansatoare(4 ore)
9. Sticla- proprietăți (1 oră)
10. Realizarea de produse prin reciclarea sticlei: vitraliul, icoana pe sticlă, suportul pentru creioane, globul magic (4 ore)
11. Lemn-proprietăți (1 oră)
12. Realizarea de produse prin reciclarea lemnului: tabloul decoupage, suporturi diverse, arborele vieții, căsuța păsărelelor (4 ore)
13. Influența intervenției tehnologiilor asupra dezvoltării societății (1oră)
14. Promovarea produselor realizate (2 ore)
15. Materialele viitorului (2 ore)

16. Meșteșuguri tradiționale (2 ore)

Sugestii metodologice:

Conținutul fiecărei lecții va avea în vedere formarea competențelor specifice și va fi studiat în funcție de experiența profesorului.

Fiecare lecție se poate desfășura în sala de clasă utilată cu laptop, videoproiector și conexiune la internet, folosind materiale reciclabile.

Exemplele concrete studiate în clasă sunt stabilite de profesor și se va ține cont și de preferințele elevilor.

Se recomandă ca metode de învățare: studiul de caz, problematizarea, dezbaterea, simularea, jocul de rol, realizarea de proiecte, aplicații practice, exercițiul.

Propuneri de exemple concrete:

- Studii de caz în legătură cu dezvoltarea tehnologiilor pentru activitatea ”Influența tehnologiilor asupra dezvoltării societății”
- Dezbateri asupra modalităților de integrare a tehnologiilor în studiul materialelor/problematicii reciclării
- Realizarea de produse folosind materiale reciclabile și diverse tehnici de lucru
- Simularea realizării unor târguri cu vânzare pentru valorificarea produselor

Modalități de evaluare:

- observarea sistematică a comportamentului elevului, care permite evaluarea conceptelor, capacităţilor şi atitudinilor faţă de o sarcină dată
- metoda exercițiilor practice
- autoevaluarea
- grila de evaluare

BIBLIOGRAFIE

[1] Mocanu, M., Dache, M., Săndulescu L..- *Educație tehnologică și aplicații practice, manual pentru clasa a VII-a*, Editura Aramis Print, București 2019

[2] Pișleagă, F., Lazăr, N., Olteanu S..- *Educație tehnologică și aplicații practice, manual pentru clasa a VII-a*, Editura CD Press, București, 2019

[3] Tănase, C., ș.a.- *Educație tehnologică și aplicații practice, manual pentru clasa a VII-a*, Editura Avantgarde Centre, București, 2019

[4] *Marea enciclopedie a cunoșterii, volumul 2: Știință și progres*, Editura Litera Internațional, București, 2009, ISBN 978-973-675-567-5

[5] Graham, I., Sterry, P., Langley, A.-*Cea mai bună carte de întrebări și răspunsuri*, Editura Arc, Chișinău, 2004, ISBN 9975-61-322-5

Competențe cheie europene:

Competențe de bază în științe și tehnologie

Competențe digitale

222. PROFESORUL CA AGENT AL SCHIMBĂRII

Prof. Vasilica Popescu, Școala Gimnazială ”T. Vladimirescu”, Călărași

Sistemul nostru educațional ar trebui să reflecte realitatea zilelor noastre și să îi ajute pe elevi să înțeleagă și să se orienteze în lumea din jurul lor. Educația trebuie să conducă la examinarea critică a rolului nostru în societate și la reflecția perceptivă asupra evenimentelor care se petrec în jurul nostru. Educația ar trebui să dezvolte potențialul elevilor de a deveni cetățeni competenți ai unei lumi în continuă schimbare și să îi ajute să răspundă în mod activ provocărilor cotidiene.

"Care este astăzi rolul profesorului?"

Într-o perioadă în care schimbarea are loc mai repede decât oricând, iar informațiile sunt abundente și peste tot, rolul acesteia ar trebui să fie diferit de ceea ce a fost atunci când noi am fost la școală.

Astfel, copiii de astăzi trebuie să învețe mai puțin despre cum sunt lucrurile astăzi, ci despre sistemele pe care se bazează tehnologiile viitoare, cum ar fi dinamica cuantică, genetica și logica codului. Un lucru pe care economiștii l-au constatat în mod constant este acela că sunt locuri de muncă de rutină care urmează să fie automatizate. De aceea, cea mai bună modalitate de a se pregăti pentru viitor este **dezvoltarea abilității de a învăța și de a se adapta**. Din acest punct de vedere, școlile trebuie să pregătească elevii pentru o lume care se schimbă cu rapiditate, pentru ca ei să ocupe locuri de muncă noi, care urmează să fie create, cunoscând tehnologiile viitoare și pentru problemele majore care urmează să fie rezolvate de ei.

Locurile de muncă ale viitorului nu vor depinde atât de mult de cunoașterea faptelor, a cifrelor, ci de implicarea oamenilor în colaborarea unii cu alții pentru a proiecta lucrările ce urmează să fie realizate de mașini. Astfel, colaborarea va fi din ce în ce mai mult un avantaj competitiv.

Prin urmare, schimbarea nu se poate realiza numai cu persoane fizice, ci și cu participarea echipelor care colaborează și învață împreună. Schimbarea se întâmplă în cadrul unei culturi a muncii care trebuie discutată, împreună cu abilitățile individuale de a efectua această schimbare. **Comunicarea și tonul** – înțelegerea modului în care culturile și generațiile diferite transmit informații sau primesc feedback pentru a promova incluziunea și productivitatea sunt importante într-o colaborare socială care îi ajută pe angajați să înțeleagă cum să lucreze mai eficient pentru o activitate mai prosperă.

De aceea, trebuie să acordăm atenție nu doar modului în care copiii noștri lucrează și realizează sarcinile din punct de vedere academic, ci și felului în care ei se joacă, cum își rezolvă conflictele și îi fac pe ceilalți să se simtă susținuți și responsabilizați.

Locul de muncă modern este un amestec de generații cu experiențe foarte diferite. În plus, tot mai multe firme își desfășoară activitatea la nivel global și trebuie să pună în legătură echipe din

medii culturale și regiuni geografice diferite. Prin urmare, cum se vor rezolva aceste diferențe între generații, medii culturale și zone geografice? De aceea, **valoarea trece de la abilitățile cognitive la aptitudinile sociale**.

Pe măsură ce lumea devine mai "digitală", calitatea de a fi "umană" este mai importantă decât oricând. Aceasta înseamnă atât offline, cât și online. Lucrurile sunt mult diferite și mult mai complexe de când am fost noi la școală, astfel încât **rolul profesorului ca agent de schimbare este esențial,** dacă trebuie să slujim cu adevărat nevoilor elevilor noștri, acum și în viitor.

"*Încotro se îndreaptă tineretul*?" se întreaba în cartea sa, "*Părinți strălucițI, profesori fascinanți*"

Dr. Augusto Cury, medic psihiatru, educator și specialist în psihologie. Generatia noastră, spune A.C. a produs mai multă informație decât oricare alta, dar nu știm ce să facem cu ea. Rareori este folosită pentru îmbunătățirea calității vieții. Ne-am transformat în mașini de muncit și ne transformăm copiii în mașini de învățat. Augusto Cury este convins că blocăm inteligența copiilor și bucuria lor de a trăi, cu excesul de informație pe care îl oferim. Informăm și nu educăm. Nu educăm emoția și nici nu stimulăm dezvoltarea celor mai înalte funcții ale inteligenței cum ar fi: contemplarea frumosului, deprinderea de a gândi înainte de a acționa, de a expune și nu impune ideile, administrarea gândurilor, spiritul întreprinzător. Îi informăm pe tineri, nu le formăm personalitatea.

Surse: http://ancatirca.blogspot.com/2014/05/despre-educatie-cu-augusto-cury-htmlhttps://georgecouros.ca/blog/archives/8585
http://euromentor.ucdc.ro/euromentor-ro_volumul-5-nr-2-iunie-2014.pdf

223. PROIECT DIDACTIC TRANSDISCIPLINAR

Sandu Adrian- Cornel, Școala Gimnazială ,,George Călinescu" Onești

Data:
Profesori: (socio- umane), (religie), Sandu Adrian Cornel (educație fizică)
Școala Gimnazială ,,George Călinescu" Onești
Clasa:
Aria curriculară: Educație fizică
Tema: *Educația fizică-noțiuni introductive*
Tipul lecţiei: *însuşiire de noi cunoştinţe*

SCOPUL LECŢIEI: dobândirea de către elevi a cunoştinţelor generale privind noțiuni generale, introductive despre educația fizică.

COMPETENŢE SPECIFICE:
1.1.Culegerea de date din surse variate de informare despre lumea educația fizică;
4.1. Utilizarea corectă a terminologiei specifice educației fizice în diferite situaţii de comunicare;
4.2. Prezentarea informaţiilor folosind diverse metode de comunicare.

COMPETENŢE DERIVATE: la sfârşitul lecţiei elevul trebuie:
C1- să precizeze istoria sportului în Roma antică (educaţie fizică+ religie);
C2- să enumere tipurile de jocuri romane(educaţie-fizică);
C3- să explice în ce constă educația morală și intelectuală la tinerii soldați romani(socio-umane);

RESURSE EDUCAŢIONALE:

a) PROCEDURALE: conversaţia euristică, observarea independentă, problematizarea, explicaţia, turul galeriei, Starbusting (explozia stelară)
b) MATERIALE: fişe de lucru individuale şi pe grupe, manual, atlas şcolar, tabla, prezentare PPT, retroproiector, fişă de evaluare, caiet de notiţe;
c) FORMA DE ACTIVITATE: frontală, pe grupe şi individuală;
d) METODE DE EVALUARE: formativă prin chestionare orală;
e) TEMPORALE: 50 de minute.

STRATEGIA DIDACTICĂ

Etapele lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor
Organizarea clasei, 2 min.	-pregătește materialul didactic; - notarea în catalog a elevilor absenţi;	
Captarea atenţiei, 3 min.	- profesorii solicită elevilor să observe imaginile din prezentarea PPT privind istoria educației fizice	-observă imaginile și își reamintesc cunoștințe dobândite în gimnaziu privind Roma antică
Prezentarea	Profesorul de educație fizică scrie pe tablă	-notează pe caietele de notiţe

temei şi a competenţelor derivate, 15 min.	titlul lecţiei și prezintă competenţele cu ajutorul prezentării PPT pe care elevii trebuie să le rezolve la terminarea lecţiei prin evaluare. Se prezintă de către prof. de religie cunoștințele generale despre Roma antică și viața socială; Profesorul deeducație fizică prezintă sporturile practicate în Roma antică; prof. de socio-umane evidențiază tipul de educație ce avea loc în acea perioadă, subliniind relațiile interpersonale dezvoltate la tinerii soldați romani.	titlul lecţiei şi urmăresc prezentarea competenţelor derivate.
Dirijarea învăţării, 25 min.	- împarte elevii pe 3 grupe şi distribuie fişe de lucru diferite pe grupe astfel: • Grupa 1- fișa de lucru 1 (Anexa 1); • Grupa 2- fișa de lucru 2 (Anexa 1); • Grupa 3- fișa de lucru 3 (Anexa 1). - oferă elevilor indicaţii privind sarcinile de lucru; - adresează clasei întrebări care urmăresc rezolvarea cerinţelor din fişele de lucru; -solicită reprezentanţilor grupelor 1 și 2 să rezolve fişele de lucru pe colile de hârtie puse la dispoziţie frontal şi copie rezolvarea lor pe caietele de notiţe; - solicită grupei 3 să rezolve sarcinile de lucru și cere reprezentanților celor 3 subgrupe să prezinte în fața clasei rezolvarea sarcinilor.	-rezolvă şi completează fişele de lucru oferite de profesor; - ascultă indicaţiile oferite de profesori; -răspund întrebărilor profesorului; - utilizează resurselor materiale puse la dispoziţie de profesor; - rezolvă fişele de lucru pe colile de hârtie puse la dispoziţie frontal;
Evaluarea performanţei elevilor, 5 min.	-prin chestionare orală pe parcursul lecţiei; .	

Anexa 1

Grupa 1- Fişa de lucru - <u>Starbusting (explozia stelară)- prof.de religie</u>

Scrieţi sub fiecare întrebare răspunsul corect:

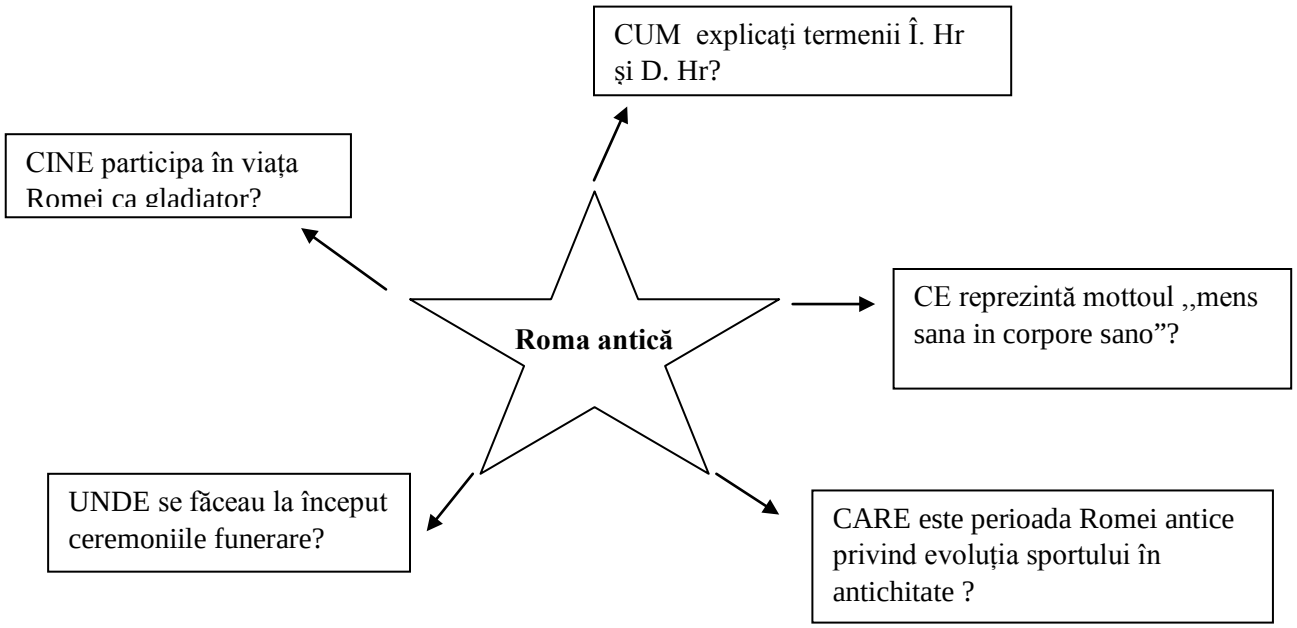

Grupa 2- Fişa de lucru- <u>Starbusting (explozia stelară)- prof. de socio-umane</u>

Scrieţi sub fiecare întrebare răspunsul corect:

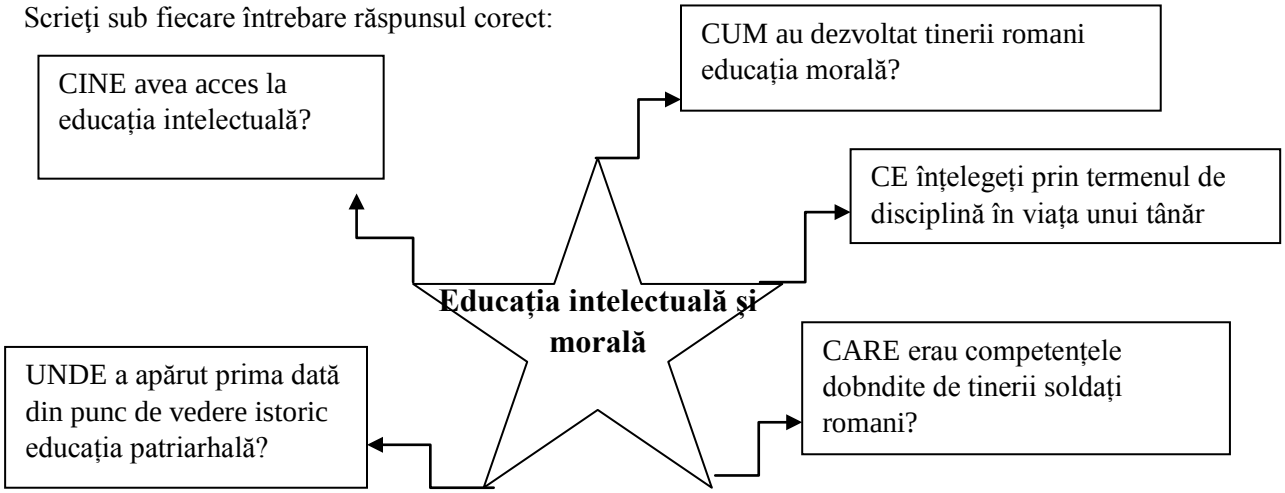

Grupa 3- Fişa de lucru- <u>Turul galeriei- </u>prof. educație fizică

Pe 3 coli A3 cu markere completați câte 3 exemple de sporturi bazate pe îndemânare, forța și rezistență

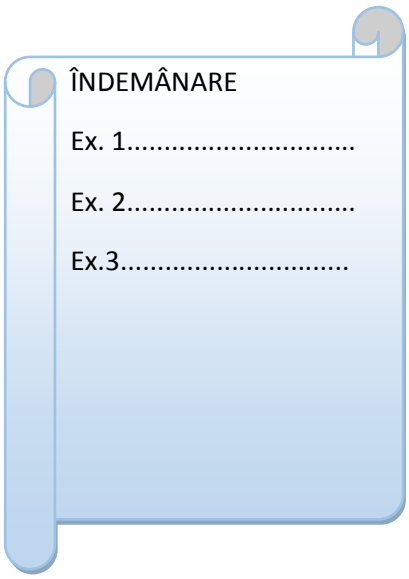

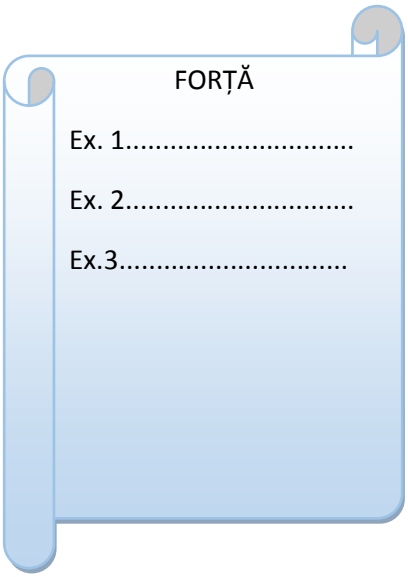

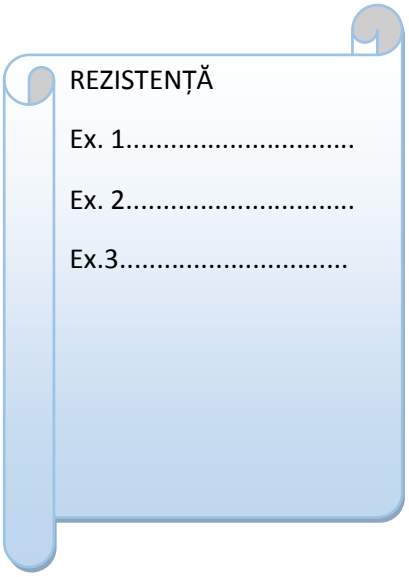

224. PROIECT DIDACTIC

Unitatea de învăţământ: Şcoala Gimnaziala Răzvad
Profesor: Săvoiu Radu Florin
Data: 11.04.2019
Disciplina: Educație fizica şi sport
Clasa: a VIII-a A
Loc de desfăşurare: Sala de sport
Durata: 50 minute
Efectiv: 17 elevi (7 fete + 9 băieţi)
Metode şi procedee didactice: conversaţia, explicaţia, demonstraţia, exerciţiul, corectarea.
Materiale şi mijloace: fluier, jaloane, cretă, groapa cu nisip.

Temele lecţiei: 1. Alergarea de viteză pe distanța de 50m- verificare;
2. Aruncarea la coș din săritură specific jocului de baschet- consolidare.

Scopul didactic : Influentarea indicilor vitezei de deplasare și formarea deprinderilor și priceperilor motrice specifice jocului de baschet

<u>COMPETENŢE SPECIFICE:</u>
1.1. Operarea cu indicatorii fiziologici de bază ai stării de sănătate specifici vârstei și genului
2.3. Efectuarea exercițiilor simple pentru dezvoltarea calităților motrice de bază
2.4. Executarea de procedee tehnice în structuri motrice specifice disciplinelor sportive studiate
3.2. Aplicarea pe parcursul activităților a prevederilor regulamentare, în condițiile adaptării acestora

COMPETENȚE DERIVATE : La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili:
PSIHO-MOTORII:
- atingerea vitezei maxime prin mentinerea în alergare pe toată distanța stabilită;

- legarea cursisă a procedeelor tehnice cu un control exact al mingii;

COGNITIVE:

- cunoasterea greșelilor în scopul unei alergări în viteză maximă;
- cunoașterea procedeelor tehnice pe care le folosește pe parcursul exersării.

AFECTIV-MOTIVAŢIONALE-ATITUDINALE:

- integrarea și acționarea într-un grup constituit spontan;
- cooperarea cu colegii în rezolvarea sarcinilor motrice;

STRATEGIA DIDACTICĂ :

1. **Metode şi procedee metodice :** - explicaţia ;- conversaţia ;- demonstraţia ; - observare sistemică ; - apreciere verbală ; - evaluare formativă/sumativă ; - algoritmizarea ; - exersarea complexelor de dezvoltare fizică armonioasă; -exersarea unor acte si/sau acţiuni motrice cu intensitate submaximală folosindu-se conditii ingreuiate; -exersarea mai multor deprinderi şi/sau priceperi motrice ;
2. **Mijloace didactice** : - exerciții de front și ordine, - exercițiu pentru captarea atenției, - exerciții din școala alergării și săriturii; - exerciţii de dezvoltare fizică armonioasă; - sisteme de acţionare specifice dezvoltarii vitezei de deplasare; -sisteme de acționare specific învățării procedeelor tehnice din jocul de baschet; exerciții de respirație și de revenire după efort;
3. **Forme de organizare:** frontal, în perechi, pe grupe; în echipă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Programa Școlară pentru educație fizică și sport, clasele a VIII-a, 2017;
2. Scarlat E. Scarlat M. - Educație fizică și sport - Editura Didactică și Pedagogică București 2003
3. Gheorghe Cârstea, Teoria și Metodica Educației fizice și sportului, editura AN-DA, București 2000

Verigile lecţiei	Timp/ Dozare	ACTIVITATEA DE ÎNVĂŢARE		STRATEGIA DIDACTICĂ			Evaluare
		Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode	Indicaţii metodice	Forme de organizare	
		Verifică materialele	Răspund comenzii				

Organizarea colectivului de elevi. **3’**	**3’**	sportive şi le amplasează la locul de desfăşurare a activităţii; Comandă adunarea, alinierea şi salutul; Verifică prezenţa, starea de sănătate şi echipamentul; Anunţă temele lecţiei.	solicitate. Comunică eventualele probleme de sănătate. Exerciţii de atenţie: La nr.1 - stând ghemuit; La nr.2 – braţele sus; La nr.3 - piciorul drept îndoit cu mâinile la spate.	Conversaţia Exerciţiul		În linie pe un rând ☺☺☺☺☺	Metoda aprecierii verbale.
Pregătirea organismului pentru efort.	1L 1L	Conduce pregătirea organismului pentru efort comandând exerciţii din: **Variante de mers şi alergare:** -mers pe vârfuri, braţele întinse sus; -mers normal; -mers pe călcâie, braţele îndoite, mâinile la ceafă; -mers normal; -alergare cu joc de glezne;	Participă activ la efectuarea exerciţiilor prin exersare individuală şi în colectiv. Răspund la corectări. Execută exerciţiile	Explicaţia Demonstraţia	Elevii execută câte doi pe jumătatea terenului.	Două coloane câte unul ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	Metoda aprecierii verbale.

5’	1L 1L 1L 1L	-mers normal; -alergare cu pendularea gambelor înapoi; -mers normal; -alergare cu genunchii sus; -mers normal; -pas săltat; -mers normal; -pas sărit; - alergare ușoară; -mers cu exerciţii de respiraţie.	speciale cât mai corect, la indicaţiile profesorului. Realizează controlul respiraţiei.	Exerciţiul Aprecierea Aprecierea	Elevii execută câte doi pe jumătatea terenului.	Două coloane câte unul ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	Metoda aprecierii verbale.
Influenţarea selectivă a aparatului locomotor.	**2X8T**	Explică, demonstrează şi comandă executarea exerciţiilor pentru încălzirea specifică temei. Exerciţii de mobilitate articulară şi musculară executate pe loc. **Ex.1 P.I. Stând depărtat, mâinile pe şold:** T1 aplecarea capului; T2 extensia capului; T3 răsucirea capului spre dreapta; T4 răsucirea capului spre	Execută exerciţiile indicate de profesor, repetă exerciţiile în funcţie de posibilităţi până la	Exerciţiul	Execută exerciţiile cu amplitudine maximă.	Coloană de gimnastică ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺ ☺	Observare sistematică.

7’		stânga.	obţinerea unei execuţii corecte.	Demonstraţia			
	2X8T	**Ex.2 P.I. Stând, braţele îndoite, mâinile la piept:** T1-2 extensia braţelor la piept cu arcuire; T3-4 întinderea braţelor lateral extensie cu arcuire; T5-6 extensia braţelor întinse vertical(braţul drept sus, braţul stâng jos); T7-8 extensia braţelor întinse vertical(braţul stâng sus, braţul drept jos).		Explicaţia Aprecierea Exerciţiul			Observare sistematică.
	2X8T	**Ex.3 P.I. Stând:** T1-4 rotarea braţelor înainte; T5-8 rotarea braţelor înapoi.	Execută exerciţiile indicate de profesor, repetă exerciţiile în funcţie de posibilităţi până la obţinerea unei execuţii corecte.		Execută exerciţiile cu amplitudine maximă.	Coloană de gimnastică 	Observare sistematică.
	2X8T	**Ex.4 P.I. Stând depărtat, braţele îndoite, mâinile la ceafă:** T1-2 răsucirea trunchiului		Demonstraţia			

		spre dreapta cu arcuire; T3-4 răsucirea trunchiului spre stânga cu arcuire; T5-6 idem T1-2; T7-8 idem T3-4.		Explicaţia			Observare sistematică.
	2x8T	**Ex.5 P.I. Stând depărtat, braţele îndoite, mâinile pe şold:** T1-2 îndoirea trunchiului spre dreapta cu arcuire, ducerea braţului stâng oblic deasupra capului; T3-4 îndoirea trunchiului spre stânga cu arcuire, ducerea braţului drept oblic deasupra capului; T5-6 idem T1-2; T7-8 idem T3-4.	Execută exerciţiile indicate de profesor, repetă exerciţiile în funcţie de posibilităţi până la obţinerea unei execuţii corecte.	Aprecierea Exerciţiul	Execută exerciţiile cu amplitudine maximă.	Coloană de gimnastică	Observare sistematică.
	2X8T	**Ex.6 P.I. Stând departat, braţele întinse sus:** T1-2 extensia trunchiului cu arcuire; T3-4 îndoirea trunchiului înainte cu arcuire,braţele		Demonstraţia			

		întinse jos; T5-6 idem T1-2; T7-8 idem T3-4.					
	2X8T	**Ex.7 P.I. Stând:** T1 fandare cu piciorul drept lateral braţele îndoite pe șold; T2 revenire; T3 fandare cu piciorul stâng lateral braţele îndoite pe șold; T4 revenire; T5 idem T1; T6 revenire; T7 idem T3; T8 revenire.		Explicaţia Aprecierea Exerciţiul			Observare sistematică. Observare sistematică.
	2X8T	**Ex.8 P.I. Stând, braţele îndoite, mâinile pe şold:** T1-8 sărituri depărtat-apropiat a picioarelor cu bătaia palmelor deasupra capului. **Observă progresele şi greşelile elevilor.**		Demonstraţia Explicaţia	Execută exerciţiile cu amplitudine maximă.	Coloană de gimnastică 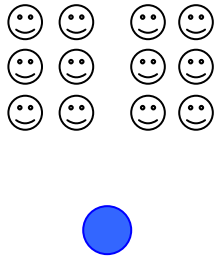	

Realizarea temelor. **Tema 1.** *Alergarea de viteză pe distanța de 50m- verificare.* **20’**	**6x** **3x**	Explică sarcinile de lucru. Corectează eventualele greşeli de executie. Comunică exerciţiile care vor fi efectuate, timpul de lucru şi pauza dintre exerciţii, modul de evaluare. Se prezintă baremul ce trebuie realizat pentru fiecare notă conform Sistemului Naţional Școlar De Evaluare La Disciplina Educaţie Fizică Și Sport - Anexa 1. Încălzirea individuală a picioarelor. Din stând, dezechilibrare înainte și trecere în alergare pe 25-20m ; Alergare accelerată pe 30m cu start de jos ; Alergare de viteză pe 50m– probă de evaluare.	1 minut 2 minute 4-6X, pauză pasivă 45 sec. 3-4X, pauză pasivă 45 sec.	Explicaţia Exersarea Demonstraţia	Intensitate medie.	Linie pe un rând Înapoia liniei de alergare 2 coloane Se notează cea mai bun rezultat.	Observare sistematică. Observare sistematică. Observare

		Transformarea performanţelor în note conform baremului care a fost prezentat anterior începerii probei.	2X fiecare 2 min	Aprecierea	Intensitate maximă.	Linie pe un rând	sistematică.
Tema 2 *Aruncarea la coș din săritură specific jocului de baschet-consolidare.* **13’**		Elevii vor fi împărțiți pe 4 grupe de câte 6 elevi Baschet – joc cu temă 4 la 4 la un panou cu accent pe aruncarea la coș din săritură.	15 minute	Explicația Conversaţia	Intensitate maximă.		Observare sistematică.

Revenirea organismului după efort. **2’**	**2x**	Exerciţii de relaxare (alergare uşoară pe tot terenul de sport). Mers cu mişcări de respiraţie.	Execută exerciţiile indicate de profesor.	Conversaţia Exerciţiul		În coloană câte unul	

225. INVESTIGAREA ATITUDINILOR ŞI A VALORILOR

Profesor Sima Carmen-Maria
Şcoala Gimnazială Nr. 5, Râmnicu-Vâlcea

Identificarea problemei demne de cercetat şi stabilirea domeniului în care se încadrează:

În perioada septembrie 2018- februarie 2019, desfăşurăm un demers de cercetare constatativ-ameliorativă, axat pe: sistemul de valori la care se raportează tânăra generaţie; atitudinea tinerilor faţă de valorile promovate de şcoală.

Stabilirea obiectivelor cercetării:

Vom urmări: utilizarea unor metode şi tehnici adecvate de determinare obiectivă a nivelului de pregătire a elevilor, adecvarea sau elaborarea altora noi; determinarea sistemului de valori la care se raportează elevii implicaţi în cercetare; înregistrarea, monitorizarea şi compararea rezultatelor obţinute de elevii clasei experimentale şi de control în diferite etape ale cercetării (la testul iniţial, la testul final, la retest); analiza relaţiei dintre rezultatele şcolare şi învăţarea prin cooperare prin interpretarea calitativă şi cantitativă a rezultatelor elevilor la testele administrate; cuantificarea gradului de implicare a binomului educaţional elev-profesor în derularea activităţilor didactice.

Formularea ipotezelor cercetării: Vom urmări dacă, prin folosirea lucrului în perechi şi grupe mici, temporar constituite pentru rezolvarea unor sarcini de lucru apropiate ca structură, conţinut şi aspect de viaţă reală, în cadrul unei activităţi extracurriculare, elevii îşi însuşesc ideea de valoare şi manifestă respect faţă de autoritatea morală a personalităţii evocate şi faţă de valoarea estetică a operei sale.

Metodica cercetării: Locul de desfăşurare a cercetării: şcoala şi biblioteca;// Perioada de cercetare: 12 septembrie 2018 - 15 februarie 2019;// Disciplina de studiu implicată: limba şi literatura română;//Eşantionul de elevi: În vederea realizării obiectivelor şi a verificării ipotezei formulate, în cercetare au fost cuprinşi elevii clasei a VIII-a A, de la Şcoala Gimnazială Nr.5, Râmnicu-Vâlcea, al cărei colectiv este format din 24 de elevi (8 fete şi 16 băieţi), niciunul cu cerinţe educative speciale, cu un nivel de pregătire omogen din punctul de vedere al posibilităţilor intelectuale. Aşadar, sunt elevi în perioada preadolescenţei şi a adolescenţei, interval de timp în care domină interesele ludico-afective, apar valorile politice (sau de organizare), se dezvoltă interesele socio-abstracte şi intelectuale, se centrează în jurul valorilor culturale (sau de înţelegere).//Se aplică: metoda observaţiei, metoda interviului, metoda analizei portofoliilor/a produselor activităţii subiecţilor educaţiei…

Etapele implicate

I. Determinarea sistemului de valori la care se raportează elevii implicaţi în cercetare.

Elevii sunt solicitaţi să dea câte un răspuns pentru întrebările cuprinse în chestionar: *Ce înseamnă pentru tine valoarea?//Menţionează trei lucruri pe care le consideri cele mai importante în viaţă.// Numeşte o personalitate din lumea contemporană care constituie, pentru tine, un model demn de urmat.* Urmează comentarea, în clasă, a răspunsurilor date de elevi, după care li se explică acestora semnificaţia pe care oamenii de ştiinţă o dau termenului „valoare”. Valoarea a fost definită ca relaţie socială în care se exprimă preţuirea acordată unor obiecte sau fapte (naturale, sociale, psihologice) în virtutea unei corespondenţe a însuşirilor lor cu trebuinţele sociale ale unei comunităţi umane şi cu idealurile acesteia. Se atribuie denumirea de *valoare* chiar lucrurilor, ideilor sau acţiunilor cărora anumite comunităţi umane le acordă preţuire şi către care aspiră. Valoarea reprezintă întruchiparea unor scopuri, proiecte, dorinţe, intenţii, adică

obiectivarea esenţei umane în produse ale activităţii creatoare specifice pentru fiecare tip de atitudine umană (etică, estetică, teoretică, politică). Totodată, valoarea implică un raport între „ceva" demn de preţuit, şi „cineva" în măsură să acorde preţuire, un raport între obiectul valorizat şi subiectul valorizator (subiectul axiologic).

Analiza răspunsurilor date de elevi

La prima întrebare au fost interesante definiţiile metaforice asociate de elevi ideii de valoare: *ceva special; ceva indescriptibil; viaţa însăşi; bogăţia spirituală; empatia; un lucru la care ţinem mult; sentimentele trăite zi de zi; încrederea în sine şi mulţumirea de sine; calităţile umane; banii munciţi…* Răspunsurile solicitate de a doua cerinţă nu s-au referit la lucruri prpriu-zise decât în mică măsură: apă, hrană (o elevă), locuinţă (doi elevi), calculatorul (un elev), telefonul (un elev), banii (cinci elevi). Majoritatea elevilor consideră valori relaţiile interumane, calităţile umane, cunoaşterea în sine, sentimentele pozitive: familia (nouă elevi), prietenia (nouă elevi), serviciul (doi elevi), învăţătura (patru elevi), iubirea (patru elevi), bunătatea (o elevă), bunele maniere (o elevă), acceptarea şi mulţumirea de sine (doi elevi) perseverenţa în atingerea idealului (o elevă), sănătatea (trei elevi), onestitatea (o elevă). În ceea ce priveşte modelele, printre numele de sportivi şi cântăreţi s-au strecurat şi Ana Blandiana (două eleve), Mircea Cărtărescu (un elev), Mircea Dinescu (un elev). Se observă însă că din răspunsurile elevilor lipsesc cu desăvârşire valorile estetice. Având în vedere că unul dintre obiectivele disciplinei pe care o predăm este formarea gustului estetic şi a capacităţii de a recepta valorile artistice, acest fapt ne direcţionează atenţia spre modul în care vom introduce esteticul în sistemul lor de valori.

II. Urmează, în consecinţă, o discuţie cu elevii clasei pe această temă. Li se vor solicita răspunsuri la următoarele întrebări: *Literatura, ca artă a cuvântului, poate fi considerată o valoare?// Care dintre scriitorii români reperezintă, pentru voi, o valoare autentică? Motivaţi-vă răspunsul.* În urma discuţiei, majoritatea elevilor (16 elevi) au răspuns că Mihai Eminescu este un scriitor de valoare.

III. Următoarea etapă a activităţii constă în aprofundarea unor aspecte din viaţa şi activitatea scriitorului preferat de majoritatea elevilor. În acest scop, li se propune elevilor o activitate extracurriculară având ca temă evocarea personalităţii lui Mihai Eminescu, desfăşurarea ei fiind fixată la sfârşitul semestrului I. Profesorul le solicită să formeze grupe de câte şase elevi (4·6 =24). Elevii din primele două grupe vor studia etapele vieţii poetului, consultând, la recomandarea profesorului, studiile a trei critici literari care şi-au desfăşurat activitatea în perioade diferite: Titu Maiorescu, contemporanul poetului, George Călinescu, ce studiază viaţa şi opera lui Eminescu din altă perspectivă, la o distanţă de aproape un secol, şi Eugen Negrici, contemporanul nostru. Elevii din grupa a treia şi a patra se vor concentra asupra creaţiei poetice a scriitorului, urmând să organizeze şi un recital de muzică şi poezie pe versurile eminesciene.

IV. În urma desfăşurării activităţii, pentru evaluarea rezultatelor, elevii vor da răspunsuri pentru întrebările: *Care este creaţia eminesciană pe care o simţi mai aproape de sufletul tău?// Consideri că opera literară selectată îşi poate modela sufletul şi comportamentul?*Astfel, întrebările adresate elevilor în diferitele etape ale activităţii de cercetare se pot concentra în următorul chestionar: *Ce înseamnă pentru tine valoarea?//Menţionează trei lucruri pe care le consideri cele mai importante în viaţă.//Numeşte o personalitate din lumea contemporană care constituie, pentru tine, un model demn de urmat.//Literatura, ca artă a cuvântului, poate fi considerată o valoare?//Care dintre scriitorii români reprezintă, pentru tine, o valoare autentică? Motivează-ţi răspunsul.*

Bibliografie: Ionescu, Miron; Borcoş, Muşata, *Tratat de didactică modernă*, Piteşti, Editura Paralela 45, 2009

226. Proiect didactic

Profesor Simion Aurelia Nicoleta
Școala gimnazială nr.1 Cornetu, Ilfov

Clasa: a V-a
Aria curriculară: Matematică şi Ştiinţe ale naturii
Unitatea de învăţare: Ecosistemul. Relații între viețuitoare
Tema: ***Ecosistemul. Recapitulare***
Tipul lecției – recapitularea cunoștințelor

Scopul lecţiei: consolidarea noțiunilor despre ecosistem în vederea stabilirii unităţii relaţiei structură-funcţie a unui ecosistem.

Competenţe specifice:
1.1 Realizarea dirijată a unor activităţi simple de investigare pe baza unor fişe de lucru date;
2.1 Organizarea informaţiilor ştiinţifice după un plan dat;
2.2 Utilizarea adecvată a terminologiei specifice biologiei în comunicarea orală şi scrisă;
3.1 Identificarea caracteristicilor sistemelor biologice pe baza modelelor;
4.1 Utilizarea achiziţiilor din domeniul biologiei în viaţa cotidiană;

Obiective operaționale:
O1 - să identifice factori abiotici şi biotici dintr-un mediu de viaţă ilustrat, cu ajutorul fişei de activitate;
O2- să clasifice ecosistemele în două categorii, în funcţie de intervenţia omului asupra mediului și după substrat.
O3- să recunoască adaptarea organismelor vii la mediul de viaţă (relaţia de apărare), pe baza imaginilor cu animale date;
O4 - să identifice relațiile (trofice) care se stabilesc între viețuitoare;
O5 - să încadreze viețuitoarele în categoriile trofice;

Metode şi procedee: conversaţia euristică, observaţia, explicaţia, învăţarea prin descoperire, problematizarea, exerciţiul, jocul didactic, algoritmizarea.

Mijloace de învăţământ: imagini ppt, fişa de activitate individuală, videoproiector, laptop, markere, plicuri, imagini-jeton
Forme de organizare a activității: frontală, pe grupe, individuală

Bibliografie: Silvia Olteanu, Ştefania Giersch, Iuliana Tanur, Camelia Manea, Todora Lazăr, Biologie-Manual pentru clasa a V-a, Ed. Corint, 2017
T. Badea, N.A. Geamănă, M. Nițuleac, *Biologie Manual pentru clasa a V-a* , editura Aramis, București 2017;
N. R. Stătescu, V. Broască, *Biologie clasa a V-a,* editura INTUITEXT, București 2017;
Viorel Lazăr, Daniela Căprărin, Metode didactice utilizate în predarea biologiei, Ed. Arves, 2008.

Etapele lecției	**Ob. op.**	**CONŢINUTUL ACTIVITĂŢII**		**Metode didactice/ Materiale didactice/ forme de organizare**	**Evaluare**
		Activitatea profesorului	**Activitatea elevilor**		
1. Moment organizatoric		•face prezenţa •pregăteşte materialele necesare pentru începerea activitaţii	•se pregătesc pentru desfăşurarea lecţiei	conversaţia	
2. Captarea atenţiei	O1 O2	•Se realizează cu ajutorul unei imagini proiectate. Se discută pe baza acesteia. Cere elevilor să analizeze ecosistemul, relațiile care se stabilesc între viețuitoarele din imagine.	• observă imaginea şi răspund întrebărilor frontale ale profesorului •recunosc factorii abiotici şi biotici, tipul de ecosistem, relațiile trofice și de apărare	*Activitate frontală* observarea independ. conversaţia euristică explicația problematizarea imaagine ppt laptop, videoproiector	Orală Autoevaluarea
3.Anunţarea temei şi a obiectivelor		•comunică elevilor titlul lecţiei: **”Recapitulare. Ecosistemul.”** •prezintă succint obiectivele lecţiei •notează titlul lecţiei pe tablă	•urmăresc obiectivele prezentate •notează titlul lecţiei în caiete	explicaţia	

4.Consolidarea cunoștințelor	O1 O2 O3 O4 O5	•împarte elevilor fişa de activitate (Anexa 1) cu itemi despre tipurile de ecosisteme, relațiile care se stabilesc între vieţuitoarele unui ecosistem: trofice, de apărare, înmulțire •prin întrebări, făcând apel la cunoştinţele elevilor dobândite, se verifică corectitudinea rezolvării cerinţelor din fişa de activitate. •împreună cu elevii analizează fiecare informaţie şi întocmeşte pe tablă schiţa lecţiei	•elevii rezolvă sarcinile de lucru din fişa de activitate •răspund la întrebări identificînd răspunsurile corecte; modifică eventualele greşeli, completează răspunsurile incomplete. •notează pe caiete schiţa lecţiei	*Activitate individuală* exerciţiul fișa de activitate *Activitate frontală* conversaţia euristică, explicaţia tabla, markere	Observare sistematică Autoevaluarea Evaluare scrisă
5. Asigurarea feedback-ului	O1 O2 O3 O5	•organizează elevii în grupuri de câte 4 şi le propune un joc. Explică regulile acestuia: - fiecare grupă primește un plic care conține o imagine și un tabel cu spații lacunare. - fiecare grupă descoperă tipul de ecosistem, alege doi factori biotici și abiotici observați în imagine și stabilește adaptarea unui animal sau plantă din ecosistemul dat la pericol (cum se apără), categoria trofică a unei vieţuitoare din imagine	• elevii participă la activitate fiind atenţi la indicaţiile profesorului • completează tabelul și un reprezentant al grupei îl prezintă	*Activitate pe grupe* jocul didactic obserevarea independ. învățarea prin descop. demonstrația conversaţia euristică problematizarea organizatorul grafic plicuri, imagini tabel lacunar	Observare sistematică Autoevaluarea
6. Aprecierea activităţii elevilor		•apreciază verbal activitatea şi notează elevii care au avut o contribuţie deosebita la lecţie •prezintă tema pentru acasă elevilor	•elevii îşi notează tema pentru acasă	conversaţia	

Fişă de activitate

I. Identificaţi cel puţin trei factori abiotici şi trei biotici din mediul de viaţă ilustrat:

Factori abiotici:	Factori biotici:
……	……
……	……
……	……

II. Analizaţi imaginile următoare şi identificaţi ecosistemul, apoi precizaţi tipul acestuia în funcţie de intervenţia omului.

1

2

3

…… …… ……

III. Priviţi imaginile alăturate recunoaşte-ţi animalul, apoi precizaţi mediul de viaţă în care trăieşte şi o adaptare a acestuia la tipul de mediu, conform schemei: animal- mediu de viaţă- adaptarea la pericol

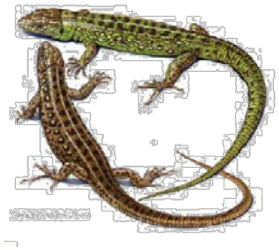
1

2

3

4

1. …… - …… - ……
2. …… - …… - ……
3. …… - …… - ……
4. …… - …… - ……

IV. a.Încadrează în categoriile trofice corespunzătoare următoarele organisme:

cartof, om, bacterii aflate pe resturile vegetale, păstrăv, alge, gîndac de colorado, măr, rac, stejar, ciuperci parazite la om, omidă, barză

b. Alcătuieşte un lanţ trofic din minimum trei verigi, utilizând speciile de mai sus.

227. PROIECT DIDACTIC – NAȘTEREA DOMNULUI

Prof. Stan Camelia, Şcoala Gimnazială Dobreşti, judeţ Argeş

Propunator: STAN CAMELIA
Data:
Unitatea de invatamant:
Clasa a V-a
Disciplina : Religie
Subiectul lectiei : Nasterea Domnului
Tipul lectiei: recapitulare
Scopul lectiei: cunoasterea evenimentelor importante din viata Mantuitorului Iisus Hristos si a traditiilor romanesti legate de Nasterea Domnului;

Obiectivele operationale: La sfarsitul lectiei, elevii vor fi capabili:
O1 -sa rezume evenimentele petrecute la Nasterea Domnului avand ca suport visual planse didactice;
O2 -sa enumere minunile ce s-au petrecut la nasterea Mantuitorului Iisus Hristos desprinse din versetele evanghelice;
O3- sa enumere traditiile si obiceiurile crestine romanesti ;
O4- sa argumenteze importanta intruparii Domnului folosind cunostintele anterioare;
O5-sa desprinda invataturi folositoare progresului vietii spirituale;

Strategia didactica:
1 Metode si procedee: conversatia, explicatia, lectura biblica,auditie muzicala , ciorchinele
2. Mijloace de invatamant:coala mare de hartie, flip-kart, icoana Nasterii Domnului, Sfanta Scriptura, fise, marker,planse, caseta cu colinde steaua Betleemului, casetofon;
3. Forme de organizare a activitatii elevilor: activitate frontala, activitate individuala , in perechi

Resurse: 1.*Oficiale* :

- Programa scolara pentru disciplina Religie, clasa a V-a;
- Planificarea calendaristica orientativa, clasa a V-a;
- Proiectarea unitatii de invatare: Sfintirea timpului

2. *Temporale:*

- numar de lectii : 1
- durata: 50 minute

3.*Bibliografice:*

- Biblia sau Sfanta Scriptura, Editura Institutului Biblic si de Misiune al Bisericii Ortodoxe Romane, Bucuresti 1982.
- Credinta Ortodoxa, Trinitas, Iasi ,1999.
- Cucos, Constantin , Educatia religioasa, Editura “Polirom” , Iasi ,1999
- Cucos ,Constantin(coordonator), Psihopedagogie pentru examene de definitivat si grade didactice, Editura “Polorom” , Iasi, 1998
- Serbu, Pr. Prof. Univ. Dr. Sebastian, Opris, Doru, Monica, Metodica predarii religiei, Editura “Reintregirea” ,Alba Iulia,2000

Scenariul didactic

Nr. crt.	Etapele lectiei	Ob. op.	Timp (min)	Continutul instructive -educativ	Metode si procedee	Mijloace de inv.	Forme de org.	Evaluare
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Momentul organizatoric		2	Salutul Rugaciunea "***Imparate Ceresc***" Notarea absentelor Pregatirea pentru inceperea orei				
2.	Verificarea cunostintelor insusite		7	Verificarea se face cu ajutorul unei fise. (anexa 1) Elevii vor completa fisa iar apoi o vor schimba cu colegul de grupa spre verificare. Corectarea fisei se face oral.	exercitiul conversatia	fisa	activitate individuala, frontala	aprecierea verbala
3.	Pregatirea elevilor pentru receptarea noilor cunostinte		2	Se adreseaza elevilor urmatoarele intrebari: -Ce este aceasta? (steaua Betleemului) De care eveniment important din viata omenirii ne aduce ea aminte? -Care este marea sarbatoare ce se apropie? -Cum se mai numeste? -Dintre icoanele prezentate , care este cea care ilustreaza acest mare eveniment? Se prezinta elevilor icoana Nasterii Domnului .	conversatia	Icoana Nasterii Domnului Imagine cu steaua Betleemului	frontal	
4.	Anuntarea titlului si a obiectivelor lectiei		2	Se pronunta si se scrie pe tabla data si titlul lectiei: **Nasterea Domnului- bucurie la toata lumea** Se precizeaza obiectivele lectiei	Explicatia		activitate frontala	
5.	Comunicarea / Insusirea de noi cunostinte		15	Se prezinta elevilor pericopele evanghelice care relateaza despre Nasterea Domnului (Luca 2, 1-20; Matei 2, 1-13) Se explica importanta intruparii Mantuitorului Iisus Hristos.	Lectura explicatia	Icoana Nasterii Domnului	activitate frontala	

6.	Fixarea si sistematizarea cunostintelor	O 1

				auzeau se mirau de cele spuse lor de catre pastori.”(Luca2.16-18)				
7	Asocierea , generalizarea si aplicarea	O3 O4 O5	9	Cum cinstim noi romanii aceasta mare sarbatoare? -primim colindatorii care aduc vestea nasterii, -participam la Sfanta Liturghie, -facem fapte bune Ce trebuie sa faca un bun crestin intr-o astfel de zi? Eventuale raspunsuri: sa dam de mancare unui copil orfan, sa avem grija de un batran, sa vizitam un bolnav, sa dam de imbracat celor nevoiasi. Voi mergeti cu colindul? Se canta unui colind. Se propune elevilor o fisa pe care o vor lucra in perechi.(anexa 2) Se verifica fisa Ce am invatat noi din aceasta lectie?	conversatia		activitate frontala frontal activitate in perechi	Aprecieri verbale
8.	Aprecierea activitatii elevilor		1	Se fac aprecieri generale si individuale privind atat pregatirea elevilor pentru lectie cat si implicarea in predarea noilor cunostinte.Se noteaza elevii care au participat la lectie.	explicatia		activitate frontala	Apreciere Verbala notare
9.	Precizarea si explicarea temei pentru acasa		2	Se anunta , se explica si se noteaza tema pe tabla:: “Povestiti cum ati petrecut duhovniceste sarbatoarea Craciunului”	explicatia		activitate frontala	
10.	Incheierea activitatii		1	• rugaciunea “Cuvine-se cu adevarat” • Salutul				

228. PROIECT EDUCAŢIONAL
”EDUCAȚIE FĂRĂ VIOLENȚĂ”

Autor: Prof. SURDU CRISTINA-ELENA
Instituția: ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”ION HAULICĂ” IPATELE
JUD. IAȘI

COORDONATOR: ***Prof. Surdu Cristina-Elena***
PARTENERI: Organizația SALVAȚI COPIII
Primăria Comunei Ipatele, Serviciul de Asistență Socială
Asistent social: Ivanciu Ana-Maria
Agent de poliție: Ciobanu Vlăduț
Agent de poliție: Macovei Sergiu
INSTITUȚIA: Școala Gimnazială ”Ion Haulică” Ipatele, jud. Iași

TEMA PROIECTULUI: **„Educație fără violență”**

ARGUMENT:

Absenteismul şcolar reprezintă unul dintre semnalele timpurii de avertizare pentru elevii care mai târziu vor înregistra eşec educaţional, ca urmare a exmatriculărilor, eliminării, abandonului şcolar, ori chiar a implicării în activităţi de natura infracţională. Abandonul şcolar reprezintă o problemă gravă cu care se confruntă societatea, şi nu este o problemă nouă. Şcoala a început să fie abandonată încă din clasele primare deoarece nu este percepută ca valoare în sine, astfel elevii nu mai consideră şcoala un viitor. Abandonul şcolar determină efecte negative, atât în plan psihologic individual cât şi pe plan social.

Pentru combaterea absenteismului şi prevenirii abandonului şcolar şcoala are nevoie de susţinere, suport, implicare şi strânsă cooperare atât între partenerii din interiorul şi exteriorul şcolii (serviciul de asistenţa socială, poliţistul de proximitate) cât şi părinţii sau tutorii legali ai copiilor.

SCOPUL PROIECTULUI :

- Dezvoltarea relaţiilor de cooperare şi implicarea activă dintre şcoală, elevi, părinţi şi comunitate în vederea prevenirii absenteismului şi abandonului şcolar**.**

OBIECTIVELE PROIECTULUI :

1. Identificarea elevilor cu numar mare de absențe sau aflaţi în abandon sau risc de abandon şcolar din clasele V-VIII;
2. Acordarea de suport elevilor cu risc de abandon şcolar în vederea menţinerii acestora în sistemul învăţământului;
3. Implicarea sistemului familial în reabilitarea şcolară şi socială a elevului cu absenteism sau risc de abandon şcolar;
4. Creşterea gradului de implicare a comunităţii locale în soluţionarea situaţiilor de abandon sau risc de abandon şcolar din şcoală;

GRUP ŢINTĂ :

- Direct: elevii claselor V-VIII de la Școala Gimnazială ”Ion Haulică” Ipatele
- Indirect: elevi, părinți, cadre didactice, membrii comunității

PARTENERI: Asistentul social, Poliţistul de proximitate.

RESURSE DE TIMP: anul şcolar 2018-2019
RESURSE UMANE: 56 de elevi din clasele V-VIII, profesorul diriginte, asistentul social, politistul de proximitate.
RESURSE MATERIALE: prezentare power-point, filmuleţe tematice, reviste, pliante, aparat de fotografiat, markere.
RESURSE FINANCIARE: autofinanţare

MODALITĂŢI DE REALIZARE:

- prezentare power-point
- filmulețe educative
- studii de caz
- discuţii pe marginea materialelor prezentate
- chestionare (feedback)

REZULTATE AŞTEPTATE:

- participarea activă a unui număr cât mai mare de elevi şi părinţi la activităţile comune desfăşurate pentru prevenirea absenteismului, abandonului scolar, violenței.

DERULAREA ACTIVITĂŢILOR PROIECTULUI:

Nr. crt.	Activitatea	Forme de realizare	Perioada	Participanți
1.	**Activitate non-formală „Viitorul depinde de mine?!”**	- traseul educațional al elevului	Octombrie 2018	- elevii claselor V-VIII - prof. Surdu Cristina-Elena - părinți
2.	**Dă BLOCK agresivităţii. Şi „glumele” dor. Stop Cyberbullying!**	- proiect experiențial cu desfășurarea a trei activități recomandate ”Dă BLOCK agresivității. Și „glumele” dor. Stop Cyberbullying!” in cadrul programului de voluntariat și Serviciile de informare, consiliere și raportare Ora de Net, dezvoltat de organizația Salvați Copiii https://oradenet.salvaticopiii.ro/	Octombrie 2018 Noiembrie 2018	- elevii claselor V-VIII - prof. Surdu Cristina-Elena
3.	**Prezentare power-point absenteism, abandon şcolar, violenţă**	- consiliere de grup la clasa - autocunoastere si intercunoastere -masa rotunda cu invitați părinti, tutori/bunici, asistentul social, politistul de proximitate, diriginți	Noiembrie 2018	- elevii claselor V-VIII - prof. Surdu Cristina-Elena - asistent social Ivanciu Ana-Maria - polițiști de proximitate:

				Ciobanu Vlăduț, Macovei Sergiu - părinți
4.	**Activitate non-formală "Sărbătorile vin...nevoi şi dorinţe" -rugăminte către moşul cel bun**	- confecționarea de felicitări; - elaborarea de scrisori pentru moșul cel bun	Decembrie 2018	- elevii claselor V-VIII - prof. Surdu Cristina-Elena
5.	**Filmuleţe tematice, studii de caz**	- vizionare filmulețe tematice, discuții în cadrul grupului pe marginea mesajului transmis de film	Februarie 2019	- elevii claselor V-VIII - prof. Surdu Cristina-Elena - asistent social Ivanciu Ana-Maria - polițiști de proximitate: Ciobanu Vlăduț, Macovei Sergiu - părinți
6.	**Evaluare finală**	Concluzii	Martie 2019	- elevii claselor V-VIII - prof. Surdu Cristina-Elena

229. Evaluarea elevilor la Kinetoterapie aplicată la Centrul Şcolar de Educaţie Incluzivă Nr. 1 Sibiu

Profesor Șofîlcă Anda, Centrul Școlar de Educație Incluzivă Nr. 1 Sibiu

Evaluarea inițială a elevilor la orele de kinetoterapie se face în primele 3 săptămâni de început de an școlar și ori de câte ori un elev este orientat către școala noastră pe parcursul anului școlar. În intervalul 9-30.09.2019 au fost evaluați un număr de 139 de elevi, iar dintre aceștia s-a constatat că un număr de 81 de elevi necesită intervenție kinetoterapeutică.

La ședința de început de an școlar s-a prezentat părinților/reprezentanților legali ce presupune din punct de vedere al kinetoterapiei o evaluare complexă și li s-a dat spre semnare un document în care aceștia își exprimau/sau nu acordul cu privire la metodele de evaluare inițială și programul de intervenție specializat ce urmează a fi îndeplinit de către specialiști.

Evaluarea inițială somato-funcțională vizează parametrii măsurabili la intervale variate de timp, unii chiar de mai multe ori în decursul ședinței de recuperare, de exemplu: puls, tensiune arterială, frecvență respiratorie, mai ales când survin modificări ale mijloacelor utilizate, și alții la intervale mai mari, deoarece efectele se instalează în timp: amplitudine articulară, forță musculară, prehensiune, mers, etc.

La evaluarea elevilor s-au folosit atât metode subiective cât și metode obiective.

1. Metode subiective

Somatoscopia constă în examinarea vizuală a aliniamentului global și segmentar al corpului din față, spate și profil, în stare statică și dinamică (mers). Poate fi subiectivă (fără instrumente de măsură și control) și obiectivă, iar evaluările sunt globale și segmentare.

Poziția ideală din care se realizează evaluarea este stând, dar sunt situații când această poziție se modifică (ex.: examinarea bustului).

Somatoscopia generală apreciază:

- statura care permite clasificarea subiecților în normo-, hiper- și substaturali;
- starea de nutriție, care va conduce la etichetarea subiecților în: normoponderali, hiper- și subponderali;
- atitudinea globală a corpului, pe care o apreciem ca normală sau deficitară;
- proporționaliatea între ansamblul somatic și părțile sale, dar și între segmente;
- concordanța dintre vârsta biologică și cronologică, prin aprecierea nivelului creșterii și dezvoltării somatoponderale comparativ cu dezvoltarea caracterelor endocrine și psihointelectuale;
- tegumentele și fanerele, apreciindu-se modificările patologice ale tegumentelor, mucoaselor, părului și unghiilor (zone cu nevi pigmentari, mucoase palide, alopecie, unghii friabile etc.)
- elemente ale sistemului limfatic prin inspecție;

- țesut celular subcutanat, apeciindu-se "din ochi" grosimea și caracterul distribuției stratului adipos subcutanat;
- mușchii scheletici se apreciază ca formă și relief în funcție de: sex, vârstă, biotip somatic, profesie, iar în cazul sportivilor și în funcție de sportul practicat;
- oasele se aproximează ca: dimensiuni, formă, eventuale sechele după rahitism, traumatisme sau alte boli, lipsa unor segmente (agenezie) sau segmente supranumerare (polidactilia);
- articulațiile, respectiv modificările de: formă, volum, dezaxări, mobilitate articulară voluntară liberă;
- motricitate spontană sau provocată;
- atitudinea în timpul examinării, precum și elementele comportamentale capabile să aducă informații asupra tipului de activitate nervoasă superioară.

Somatoscopia segmentară constă în cercetarea caracterelor morfologice și funcționale ale regiunilor, părților și segmentelor corpului, în mod metodic, de sus în jos, în următoarea succesiune: cap, față, gât, trunchi, torace, abdomen, membre superioare, spate, bazin și membre inferioare.

2. ***Metode obiective:***

Acestea constau în: examinarea somatoscopică instrumentală a aliniamentului corpului, examen clinic general, examen radiologic și somatometrie.

S-au folosit măsurători standard:

-Înălțimea (statura, talia) în cm – se măsoară între vertex și planul plantelor. Subiectul se va poziționa în stând cu spatele lângă un perete; vertexul se marchează cu un echer: o catetă se aplică pe vertex, iar unghiul drept pe perete.

-Greutatea corpului în kilograme și sute de grame – se măsoară cu ajutorul cântarului.

Pe lângă aceste măsurători antropometrice s-au mai efectuat măsurători de:

-dimensiuni longitudinale: bustul, lungimea membrelor inferioare;

-dimensiuni circulare: perimetrul capului, toracelui (în repaus, în expir și în inspir) abdomenului;

Măsurătorile atropometrice s-au efecueat cu: taliometru (pentru înălțime, bust), bandă metrică, cântar.

Acolo unde a fost nevoie s-a comunicat părinților/reprezentanților legali necesitatea efectuării unui examen mai amănunțit de către medicul specialist, precum și efectuarea unei radiografii. În acest fel s-au putut depista deficiențe fizice care nu erau cunoscute și la care am putut interveni din timp pentru a opri evoluția acestora și pentru a diminua consecințele ce decurg dintr-o astfel de problemă de sănătate.

La o parte dintre elevii evaluați au fost de față și părinții acestora, de la care s-au cerut date și despre antecedente persoanle și heredo-colaterale, precum și date privind istoricul bolii de care copiii lor sufereau.

De specificat că toți elevii care participă la orele de kinetoterapie au deficienţe fizice, unii dintre ei colaborează verbal, alții nu, unii doar execută, iar alții execută după ce

profesorul le arată ce au de făcut (prin imitaţie), în timp ce unii execută doar după mai multe explicaţii date de profesor.

Elevii cu cerințe educative speciale pot prezenta dificultăţi fizice şi conceptuale, dificultăţi uşoare şi moderate de învăţare, dificultăţi de învăţare grave şi dificultăţi emoţionale şi comportamentale şi, de obicei, vor necesita o modalitate de sprijin suplimentar pentru a le aborda. Dificultăți de genul celor enumerate ar fi o perioadă de atenţie scurtă şi o lipsă de concentrare, probleme de memorie, atât pe termen scurt, cât şi pe termen lung, abilităţi de generalizare slabă, probleme de discriminare auditivă, probleme de discriminare vizuală, ale gândirii imaginative şi ale coordonării diminuate a ochilor.

Importanța depistării în stadiul incipient a unei deficiențe fizice, precum și intervenția imediată și de către un specialist este foarte importantă atât pentru elev, dar și pentru familie și pentru societate.

Fiecare elev are potenţial, dar trebuie să te adaptezi ritmului lui, să perseverezi în activităţile pe care le desfăşori, să ai răbdare şi înţelegere uneori, să colaborezi cu familia/reprezentantul legal al elevului şi nu în ultimul rând să explici elevului de ce este important pentru el să facă lucrurile corect şi în folosul lui.

Tot ce trebuie să facem, ca dascăli, este să ne adaptăm permanent nevoilor elevilor, să ținem pasul cu evoluţia şi progresul actual şi să ajutăm generaţiile pe care le formăm să înţeleagă cât mai bine că educaţia și intervenția specializată precoce este un factor complex în beneficiul lor.

Bibliografie:

1. Mariana Cordun – Kinetologie Medicală , Editura Axa, Bucureşti , 1999, pag. 59-62
2. Tudor Sbenghe – Kinetologie Profilactică terapeutică şi de recuperare, Editura Medicală, 1986, pag. 28-29
3. Octavian Popescu, Eugen Bucur- Educația pentru sănătate în școală, Editura FIAT LUX, București ,1999, pag. 31-32

230. ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI
STOP BULLYNG ÎN ȘCOALA MEA

Tănasă Daniela- Gabriela
Școala Gimnazială “Ștefan cel Mare”, Vaslui

Motto: "O bucurie e cu atat mai mare cu cât este împărtășită cu ceilalți" (Marin Preda)

Sub egida acestui motto, cu ocazia Zilei Internaționale a Educației, 5 octombrie, la Școala Gimnazială " Ștefan cel Mare", Vaslui a avut loc o deosebită și inedită activitate educativă- "Stop bullyng în școala mea".

Acțiunea s- a bucurat de prezența doamnei Alexandra Condurache din partea Inspectoratului Județean de Poliție Vaslui, a doamnei Valerica Cobzaru din partea Centrului de Prevenire , Evaluare și Consiliere, Antidrog, Vaslui, a șefului Complexului de Servicii Comunitare Nr.1 Vaslui, domnul Iulian Vlad și doamnei Carmen Preutu din partea aceluiași Complex.

Copiii claselor a V a si a VI a ai școlii s- au bucurat de o activitate emoționantă și benefică lor, activitate coordonata de doamnele diriginte.

Tema a fost minuțios aleasă, întru-cât numărul cazurilor de violență de orice natură: verbala,fizică, psihică a crescut foarte mult in ultimul timp.Violența este un fenomen care nu ar trebui să existe în nici un mediu, mai ales în cel școlar, și de aceea prin aceste tipuri de activitâîi căutăm să prevenim instalarea oricărui act de violență, să îi sensibilizăm pe elevi și sa-i responsabilizăm , ca atunci când sunt părtași la astfel de agresiuni, să știe cum să se ferească de ele.

Bullying înseamnă folosirea unei forțe superioare pentru a influența sau intimida pe cineva.

Este un comportament repetat si intenționat prin care agresorul își persecută, rănește, intimidează victima verbal, relațional și/sau fizic.

Fenomenul bullying apare atunci când un copil este etichetat, tachinat, batjocorit în cercul său de cunoștințe sau de colegi. Uneori, aceste tachinări se transformă în îmbrânciri sau, în unele cazuri, în atacuri fizice.

Bullying-ul nu presupune existența unui conflict bazat pe o problemă reală, ci pe dorința agresorului de a obține putere sau autoritate

Activitatea s-a bucurat de un real succes, o frumoasă lecție de dirigenție.

231. SUBSTANȚE CHIMICE DIN GOSPODĂRIE

Profesor Turturean Sanda- Mariana
Școala Gimnazială Vereşti, jud. Suceava

Tipul opţionalului: opţional la nivelul ariei curriculare
Aria curriculară: Matematică şi Ştiinţe ale naturii
Clasa: a VIII-a
Nr. ore: 1 oră / săptămână
Durata: 1 an şcolar
Anul şcolar:
Autor: Prof. gr. I TURTUREAN SANDA- MARIANA, specialitatea Chimie-fizică
Unitatea de învăţământ: Școala Gimnazială Vereşti, jud. Suceava

Argument

Opţionalul se adresează elevilor de clasa a VIII-a şi îşi propune să stimuleze înţelegerea legăturii dintre noţiunile teoretice dobândite şi viaţa de zi cu zi. Opţionalul porneşte de la premisa că cea mai eficientă învăţare este cea practică, fapt pentru care partea teoretică este redusă comparativ cu cea aplicativă.

Elevii trebuie să ştie că viaţa se desfăşoară după principii ştiinţifice. Orice proces din viaţă este guvernat de legi descoperite de ştiinţele naturii.

Zilnic întâlnim şi folosim produse chimice. Ne spălam pe mâini cu săpun, dar săpunul este un produs chimic; ne îmbrăcăm, dar stofele, încălţămintea sunt tot produse chimice; mâncăm produsele pregătite de mama - "chimista" casei, în "laboratorul" propriu-bucătăria, când suntem bolnavi luăm medicamente, de asemenea produse chimice, respirăm oxigen – substanţă chimică, etc.

Vom încerca să descoperim împreună câteva din "misterele" chimiei – ştiinţă cu ajutorul căreia oamenii au reuşit să realizeze poate cele mai spectaculoase şi mai incredibile minuni. Unele fenomene naturale pot fi reproduse în laborator şi ... de ce nu, chiar în gospodăria proprie !

Cu ajutorul acestui opţional se urmăreşte familiarizarea elevilor cu operaţiile cele mai importante din laboratorul de chimie, operaţii care implică formarea şi dezvoltarea unor deprinderi practice, utile şi în viaţa cotidiană. În acelaşi timp, elevii vor îmbina experimentul clasic de laborator, cu cel virtual, realizat cu ajutorul calculatorului, fapt care contribuie la menţinerea interesului pentru studiul chimiei ca ştiinţă experimentală, prin angajarea activă şi conştientă a elevilor în procesul de învăţare.

Toate substanţele din jurul nostru sunt alcătuite din substanţe chimie, precum ar fi de exemplu sarea de bucătarie, parfumurile, detergenţii, sau cele mai hrănitoare grupe de alimente: laptele, carnea, etc. Tocmai din această cauză suntem nevoiţi să înţelegem, şi să cunoaştem compoziţia, şi proprietăţile chimice ale acestor substanţe.

Toate informaţiile dobândite sunt foarte utile şi chiar importante în viaţa de zi cu zi, în utilizarea substanţelor chimice care ne însoţesc în fiecare zi.

COMPETENŢE GENERALE

La sfârşitul parcurgerii conţinuturilor propuse de această programă, elevii trebuie să dobândească următoarele competenţe generale:

- Cunoaşterea şi înţelegerea fenomenelor chimice, a operaţiilor de bază folosite în laborator şi în viaţa de zi cu zi;
- Dezvoltarea capacităţilor de explorare a realităţii şi de experimentare prin folosirea de ustensile, reactivi şi operaţii proprii chimiei, din organizmul viu;
- Dezvoltarea capacităţii de comunicare, utilă lucrului individual şi în echipă, cu accent pe folosirea limbajului specific chimiei;
- Dezvoltarea practicilor utilizate în gospodărie, în viaţa de zi cu zi.
- Formarea abilităţilor de aplicare a cunoştinţelor acumulate în viaţa cotidiană, precum şi a interesului pentru cunoaştere

COMPETENŢE SPECIFICE

Competenţe specifice	**Activităţi de învăţare**
• 1. Să cunoască terminologia specifică referitoare la conceptele specifice chimiei; • 2.1 Să dobândească deprinderi practice de efectuare a operaţiilor de bază în laborator şi gospodărie, să-şi formeze şi dezvolte spiritul de observaţie, de cercetare şi în viaţa cotidiană • 2.2 Să culeagă datele experimentale, să le interpreteze şi să le organizeze în structuri logice; • 2.3 Să proiecteze un experiment pe o temă dată; • 2.4 Să interpreteze mărimile, relaţiile, modelele, fenomenele legate de conţinuturile conceptuale abordate; • 3. Să clasifice macromateriale şi materialele chimice după diferite criterii; • 4. Să aplice cunoştinţele teoretice în scopul interpretării proprietăţilor şi fenomenelor studiate din viaţa cotidiana; • 5.1 Să valorifice informaţiile rezultate din documentare pentru a lua o decizie privind metodologia de abordare teoretică şi practică a unei lucrări; • 5.2 Să comunice sub formă scrisă sau orală concluziile; • 6.Să evalueze factorii de risc implicaţi în utilizarea unor substanţe chimice şi să decidă asupra avantajelor şi a dezavantajelor folosirii lor.	• exerciţii de scriere a formulelor chimice şi a reacţiilor chimice; • interpretarea noţiunilor şi efectuarea unor comparaţii pentru a evidenţia notele definitorii, proprietăţile comune şi diferenţele specifice între metale şi nemetale sau între substanţe simple şi compuse; • pregătirea reactivilor şi a ustensilelor de laborator pentru efectuarea experimentelor; • efectuarea de experimente utilizând informaţiile date; • completarea unor fişe de lucru experimentale; • formularea unor concluzii referitoare la comportarea unor substanţe simple sau compuse; • exerciţii de scriere a ecuaţiilor reacţiilor chimice corespunzătoare experimentelor efectuate; • documentarea pentru întocmirea materialelor de prezentare prin biblioteca şcolară dar şi cu ajutorul bibliotecii virtuale; • întocmirea unor referate, portofolii, proiecte referitoare la experimente deosebite; • prezentarea referatelor, proiectelor, portofoliilor în faţa colegilor folosind mijloacele moderne (computer); • identificarea unor aplicaţii ale experimentelor, în viaţa cotidiană

CONŢINUTURI

I. Tehnici uzuale

I.1. Măsuri de protecţie
I.2. Ustensile de laborator
I.3. Determinări şi măsurări

II. Elemente şi substanţe chimice esenţiale din viaţa de zi cu zi

II.1. Compoziţia materiei vii. Substanţe chimice cu rol fiziologic
II.2. Elemente chimice componente ale organismului uman. Generalităţi
II.3. Elemente de constituţie(macroelemente). Scurt istoric. Surse naturale.Ce pot face pentru organism? Sfaturi utile
a). Hidrogen. Oxigen
b). Apă
c). Carbon. Azot
d). Fosfor. Siliciu
e). Sulf. Clor
f). Sodiu. Potasiu
g). Calciu. Magneziu

II.4. Oligoelemente (microelemente). Scurt istoric. Surse naturale. Ce pot face pentru organism? Sfaturi utile
a). Fluor. Iod
b). Fier. Cupru
c). Zinc

III. Vitamine

III.1. Generalităţi
III.2. Vitaminele A, B, C, D
a). Vitamina A
b). Vitamina B
c). Vitamina C
e). Vitamina D

III.3. Medicamente sintetice şi naturale, plante medicinale

IV. Materiale din gospodăria proprie

IV.1. Săruri importante folosite în gospodărie
a). Sarea de bucătărie. Proprietăţi, utilizări
b). Bicarbonatul de sodiu. Proprietăţi, utilizări
c). Piatra vânătă. Proprietăţi, utilizări

IV.2. Detergenti şi săpuni, cosmetice
a). Detergenti – tipuri, utilizare, proprietăţi
b). Săpunuri- obţinere, proprietăţi
c). Cosmetice- esenţe, parfumuri, cosmetice pentru ten

IV.3. Zahărul şi produsele dulci
a). Obţinere, proprietăţi zahărului
b). Produsele dulci
c). Mierea de albine
IV.4. Grăsimile animale şi uleiurile folosite în alimentaţie
IV.5 Materiale de ambalare şi de decor din gospodărie
a). materiale plastice
b). materiale de origine organică: hârtie, in, bumbac, lână

VALORI ŞI ATITUDINI

- Dezvoltarea interesului pentru informare şi documentare ştiinţifică
- Dezvoltarea curiozităţii faţă de mediu
- Dezvoltarea toleranţei faţă de opiniile celorlalţi
- Conştientizarea şi implicarea în problemele interdisciplinare
- Încredere în adevărurile ştiinţifice şi apreciere critică a limitelor acestora

MODALITĂŢI DE EVALUARE

- PROBE SCRISE
- PROBE ORALE
- REFERATE
- PLANŞE
- ESEU

BIBLIOGRAFIE

- Jean Valnet, Tratamentul bolilor prin legume, fructe şi cereale, Editura Garamond, București, 2004, pag.135-154;
- Earl Mindell, „ BIBLIA VITAMINELOR, Editura Elit, București, 2006, pag.84-122;
- manuale de chimie, anatomie, biologie, biochimie, norme de protecție a muncii și educație sanitară.

232. FIŞĂ DE ACTIVITATE
EXTRAŞCOLARĂ ŞCOALA PĂRINŢILOR

Prof. Vesa Marinela
Şcoala Gimnazială nr.1 Uileacu de Beiuş, jud. Bihor

Activitate propusă: „Şcoala părinţilor”

Activitatea s-a impus din necesitatea implicării părinţilor în educarea copiilor după principii ştiinţifice.

Argument:

Educaţia este un proces al cărui scop esential este de a uşura o anumită modificare de comportament. Părinţii sunt primii profesori ai copilului, ei începând educarea lui în mediul familial. Împreună cu părinţii, şcoala îşi are rolulei bine stabilit, intervenind în dezvoltarea primară a copilului. În acest context, educarea părinţilor după principii ştiinţifice de psihopedagogie devine o necesitate.

Părinţilor le revine rolul esenţial în creşterea copiilor, asigurându-le acestora nu numai existenţa materială, cât şi un climat familial afectiv şi moral. Sunt situaţii în care familia consideră că este suficient să se ocupe doar de satisfacerea nevoilor primare, ignorând importanţa unei comunicări afective, nestimulând dezvoltarea sentimentului de apartenenţă.

În general, comportamentul parental este inspirat din propria exterienţă de viaţă a acestora, astfel perpetuând atât aspecte positive cât şi negative, pe parcursul mai multor generaţii.

Programul pe care îl propunem vine în sprijinul tuturor celor implicaţi în educaţia copilului. Scopul constă în modificarea opticii pe care părinţii o au asupra întâlnirilor din mediul şcolar; această modificare putând deveni un sprijin real în îmbunătăţirea relaţiei dintre părinte şi copil, părinte şi cadru didactic.

”Şcoala părinţilor” este un program care nu-şi propune să substituie clasicele şedinţe cu părinţii, ci, pe lângă acestea, îşi propune să se lucreze şi altfel cu părinţii, pentru dezvoltarea colaborării şcoală-familie.

Durata: anul şcolar : 2019-2020;

Grupul ţintă :

- Părinţii elevilor de la Şcoala Gimnazială nr. 1 Uileacu de Beiuş;
- Cadrele didactice din şcoală

Beneficiari:

a) direcţi: părinţii

b) indirecţi: copiii, şcoala, comunitatea locală

Locul desfăşurării:

Şcoala Gimnazială nr.1 Uileacu de Beiuş

Obiectiv general:

Dezvoltarea, abilităţilor părinţilor de a interacţiona şi empatiza cu proprii copii

Obiective specifice :

- Conştientizarea progresului sau eşecului copilului, a schimbărilor survenite în evoluţia lui, nevoile, încrederea în forţele proprii;
- Îmbunătăţirea abilităţilor de consiliere şi relaţionare cu familia, în deosebi cu familii în situaţii de criză;
- Promovarea unor schimbări în mentalitatea tradiţională, în raport cu poziţia copilului în familie;
- Dezvoltarea unor atitudini stimulative şi suportive în rândul părinţilor, bunicilor, cadrelor didactice, asistenţi sociali;

- Promovarea principiilor democratice în relaţia părinte-copil;
- Implicarea unui număr mai mare de parinţi, bunici sau alţi membrii ai comunităţii în educaţia copiilor;
- dezvoltarea, la parinţi/bunici, a unor abilităţi de bază de care au nevoie pentru a influenţa pozitiv comportamentul copiilor;
- cunoaşterea unor metode şi procedee pentru a preveni agresivitatea copiilor;
- descoperirea de către părinţi a tipului de părinte pe care îl reprezintă, autocunoaşterea părinţilor;
- dialogul deschis între părinţi despre subiecte tabu privind climatul familial.

Parteneri:

Comitetul reprezentativ al părinţilor

Resurseumane :

- Formatori CCD Bihor, cadre didactice din şcoală
- Părinţi
- Cadre didactice

Resurse materiale:

- Săli de clasă
- Laptop
- Video proiector
- Imprimantă
- Aparat foto
- Materiale informative, pliante, chestionare

Rezultate aşteptate:

- Abilităţi de comunicare, în beneficiul copiilor, al şcolii;
- Dezvoltarea capacităţii de a-şi înţelege şi de a-şi ajuta copiii;
- Mai mulţi părinţi/bunici implicaţi în educaţia copiilor;
- Îmbunătăţirea rezultatelor şcolare ale elevilor ;
- Ameliorarea calităţii deprinderilor parentale;
- Dezvoltarea unor atitudini şi comportamente civice ale elevilor faţă de şcoală;
- Creşterea motivaţiei şcolare şi a stimei de sine la elevi;
- Diminuarea problemelor de comportament ale elevilor de tipul atenţiei deficitare, agresivităţii, violenţei.;
- Elaborarea unor portofolii tematice care se vor folosi în activităţile instructiv-educative.
- Crearea unui ambient nou şi plăcut în şcoală, prin valorificarea lucrărilor create în cadrul proiectului;
- Îmbunătăţirea relaţiilor dintre membrii comunităţii;

Activităţi propuse :

Stiluri parentale

Părinţi toxici

Părinţi străluciţi, profesori fascinanţi

Modalităţi de realizare a obiectivelor:

- Popularizarea activităţilor propuse în proiect;
- Cursuri de formare a părinţilor şi activităţi teoretice şi practice
- Expoziţii de materiale realizate în timpul cursurilor;

Modalităţi de monitorizare şi evaluare a rezultatelor :

- chestionare
- portofoliul proiectului
- CD-ul care să cuprindă întreaga activitate desfăşurată în cadrul proiectului

Impactul implementării proiectului asupra grupului ţintă, asupra şcolii şi comunităţii:

- Părinţii vor şti „ce", „cum", „când" să facă cu ceea ce ştiu, în educarea copiilor;
- Va spori încrederea în ceea ce face şcoala;
- Va creşte prestigiul şcolii în comunitatea locală şi comunităţile din împrejurimi.

233. ACTIVITÉS LUDIQUES DANS L'APPRENTISSAGE DU FRANÇAIS

Prof. Vintilă Sanda Mihaela
Lycée Technologique Răchitoasa
Département: Bacău

La réalité de nos jours et les nouvelles tendances dans l'apprentissage du FLE provoquent les enseignants dans la recherche de nouvelles techniques qui visent spécialement la créativité de l'élève et sa personnalité. Dans une société où l'image s'impose sur tous les plans, l'intérêt de l'élève peut être capté par les jeux et les contes qui donnent l'impression de réalité, où l'enfant a un rôle important et des tâches à accomplir.

Parmi les activités ludiques le plus pratiquées pendant les classes de langues on remarque : les jeux didactiques, les jeux de rôle et les courtes pièces de théâtre.

Les particularités de ces techniques d'apprentissage peuvent être vues dans les **jeux didactiques.**

- Ils sont plus utilisés à l'école primaire, les uns étant plus efficaces au collège ;
- Parmi les jeux, on peut compter : la marelle, Colin Maillard, jeu de l'oie.

  La marelle

  Pour l'apprentissage des nombres on fait appel à ce jeu ou pour apprendre le lexique.

LA MARELLE DES MOTS

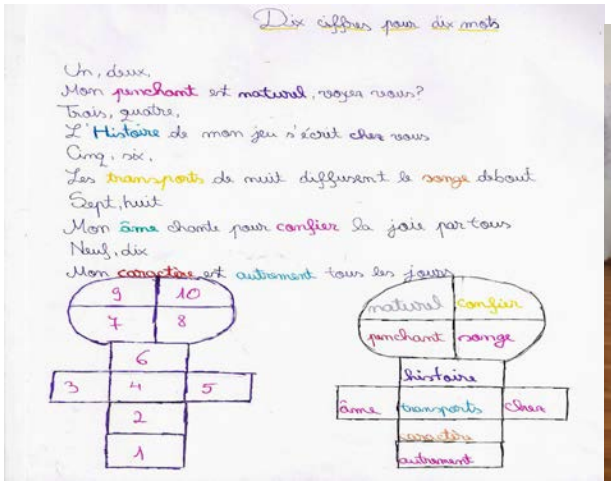

Pour montrer les habilités physiques on a proposé aux enfants de jouer à la marelle,

le jeu pratiqué par les enfants, le plus souvent dans la cour de récréation. Ce jeu participe au développement de l'enfant en lui apprenant à garder l'équilibre, à améliorer son adresse et aussi à compter en français, langue étrangère.

Pour pouvoir y jouer, il faut avoir un parcours dessiné sur le sol qui va de terre (1) à ciel (10). Chaque nombre a un correspondant parmi ces DIX MOTS.

Après avoir lancé un jeton (souvent un caillou), les joueurs disent par cœur la poésie spécialement créée pour eux.

Dix ciffres pour dix mots

Un, deux ,

Mon penchant est naturel, voyez vous ?

Trois, quatre,

L'Histoire de mon jeu s'écrit chez vous

Cinq, six ,

Les transports de nuit diffusent le songe debout

Sept, huit

Mon âme chante pour confier la joie pour tous

Neuf, dix

Mon caractère est autrement tous les jours.

Cette poésie est le support de notre jeu, la Marelle.

Dans chaque cellule on a écrit un nombre et un mot.

1-transports 6-chez

2-caractère 7- autrement

3-histoire 8- songe

4-naturel 9-confier

5-penchant 10-âme.

Les nombres ne sont pas choisis à l'hasard. **Transports** signifient *la terre*, les pierres, les voyages… et **âme,** *le ciel*. Pour chaque mot l'enfant doit trouver une phrase.

Par exemple,

- pour **transports,** on peut nommer les moyens de transport;

- pour **caractère**, on peut dire nos traits de caractère;

- pour **histoire**, on peut nommer une personne historique;

- pour **naturel**, on peut nommer un arbre, un fruit, un légume, un animal, un poisson, un oiseau, des formes de relief, etc;

- pour **penchan**t, on peut dire quel est le talent caché;

- pour **chez,** on peut nommer les personnes aimées avec lesquelles on se sent bien;

- pour **autrement,** on dit la chose de notre vie qui ne marche pas et l'équipe nous donne des conseils;

- pour **songe**, on peut dire quel est le plus profond désir;

- pour **confier**, on peut confier une idée, une pensée aux membres de notre équipe;

- pour **âme**, on peut remercier aux personnes chéries.

BIBLIOGRAPHIE

1. **Brăescu, Maria,** *Méthodologie de l'enseignement du français*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1979,
2. **Collection *Bescherelle école,*** Maison d'édition Hatier, Paris, 1997,
3. **Cuq, J. -P. et Gruca, I.,** *Cours de didactique du français langue étrangère et seconde*, Presses Universitaires de Grenoble,
4. **Dumitriu, Constanța,** *Introducere în cercetarea psihopedagogică*, Editura Didactică și Pedagogică, R. A., București, 2004,
5. ***Manuel de formation.*** Professeurs de français. Projet Ministère de l'Education, de la Recherche, de la Jeunesse et du Sport, SIVECO,
6. **Roman, Dorina**, *La didactique du français, langue étrangère*, Editura Umbria, Baia Mare, 1994,

234. ISTORIA ARTEI RENAŞTERII
(Proiect de curriculum la decizia şcolii pentru gimnaziu)

Prof. Vizental Mihaela Veronica, Şcoala Gimnazială Sabin Manuilă

Istoria artei Renaşterii, reprezintă o ofertă de proiect de curriculum de disciplină opţională la decizia şcolii, proiectat pentru un buget de 1 oră/săptămână, pe durata unui an şcolar. Fiind un proiect de curriculum la decizia şcolii este necesar avizul inspectorului de specialitate. Opţionalul a fost gândit pentru a fi predat la clasa a VI-a, fiind corelat cu programa pentru disciplina Istorie aferentă clasei menţionate.

IV. Activităţi de învăţare

1. Exerciţii de folosire a limbajului de specialitate
2. Completarea unor enunţuri lacunare folosind termenii dintr-o listă dată
3. Construirea de rebusuri pe o temă dată de istoria artelor
4. Observarea, comentarea şi compararea unor materiale iconografice
5. Formularea de întrebări în legătură cu principalele curente artistice şi reprezentanţii acestora
6. Redactări pe diferite teme
7. Comentarea, la prima vedere, a unor opere de artă şi exprimarea unor opinii proprii vis-a-vis de valoarea lor artistică sau lipsa acesteia.

V. Domenii de conţinut

1. Ce este Renaşterea:
Originea noţiunii de Renaştere
Inovaţiile artei Renaşterii
Umanismul componentă a Renaşterii
2. Arhitectura:
Arhitectura romanică
Arhitectura gotică
3. Sculptura Renaşterii:
Donatello
Andreea del Verrocchio
Jacopo della Quercia
Lorenzo Ghiberti
Michelangelo Buonarotti
4. Pictura Renaşterii italiene:
Şcoala florentină
Renaşterea în nordul Italiei
Şcoala veneţiană
Şcoala romană
5. Pictura Renaşterii în ţările Europei:
Renaşterea în Franţa
Renaşterea în Germania
Renaşterea în centrul şi Estul Europei
Renaşterea în Spania
Renaşterea în Ţările de Jos.

235. Îmbinare de tehnici manuale fundamentale
„Colaj de Halloween- păianjeni, pânză de păianjen din hârtie și carton”
Activitate demonstrativă

Vlaicu Monica
Sidor Nicoleta
Liceul Tehnologic Special Dej

Parteneriat

Clasa VIII A prof. educator - Vlaicu Monica

Clasa VIII B prof. educator - Sidor Nicoleta

Semificația Halloween-ului la români

Halloween-ul este o sărbătoare de origine celtică, preluată de mai multe popoare. Este sărbătorită pe 31 octombrie și a fost asociată cu ziua tuturor sfinților creștini.

Specific pentru Halloween este dovleacul sculptat cu ocazia acestei sărbători, copiii se maschează în vrăjitori sau alte personaje și colindă pe la case întrebând ,,Păcăleală sau dulciuri? ,, ca o amenințare că dacă nu li se dau dulciuri, persoanei colindatei se va juca o farsă.

Există mai multe jocuri asociate cu petrecerile de Halloween. Azi noi vom realiza un colaj de Halloween, vom învăța să facem păianjeni în miniatură și pânză de păianjen, adică ne vom distra împreună.

Obiective generale:

- Aplicarea unor tehnici de lucru folosind diverse materiale și instrumente;
- Exersarea tehnicilor manuale fundamentale îmbinate (pliere, tăiere, lipire);
- Cultivarea disponibilităților artistice și a deprinderilor practic – aplicative prin activități care le dezvoltă potențialul artistic ;

Obiective specifice:

- Însușirea gesturilor manuale fundamentale;
- Folosirea și reciclarea unor materiale refolosibile și transformarea în obiecte decorative;
- Promovarea educației estetice prin diverse forme de expunere, colaj, în cadrul orelor de terapie ocupațională

Metode și procedee folosite ***Forme de realizare***

- Explicația
- Demonstrația
- Observația
- Exercițiul
- Turul galeriei

Munca individuală
Munca în echipă/parteneriat

Mențiuni

Tema aleasă s-a încadrat în aria curriculară Terapie educațională complexă și integrată, fiind atinse toate cele cinci module.

Activitatea demonstrativă s-a desfășurat secvențial. S-a lucrat diferențiat cu elevii, în funcție de particularitățile fiecăruia. Durata de lucru 45 minute.

„Colaj de Halloween - păianjeni,
pânză de păianjen din hârtie și carton”

Materiale necesare

- Hârtie albă, glasată format $A_{4;}$
- Cofrag de ouă;
- Pastă de lipit;
- Creion, foarfece;
- Acuarele colibri, ornamente lucioase adezive;

Tehnica de lucru – Pânză de păianjen

- Hârtie în pătrate potrivite ca mărime
- Se pliază specific
- Se decupează
- Se aplică pe pânza obținută corpul păianjenului

Tehnica de lucru –păianjen

- Se decupează cubul de hârtie cartonată din cofragul de ou;
- Se desenează cu acuarele;
- Se decorează după preferință;
- Se lipește pe “Pânza de păianjen”;

Produsele obținute servesc drept ornament pentru „Colaj de Halloween”.

Expoziția cu lucrările elevilor noștri.

Din activitatea elevilor

Cu drag elevii claselor VIII A și VIII B

236.

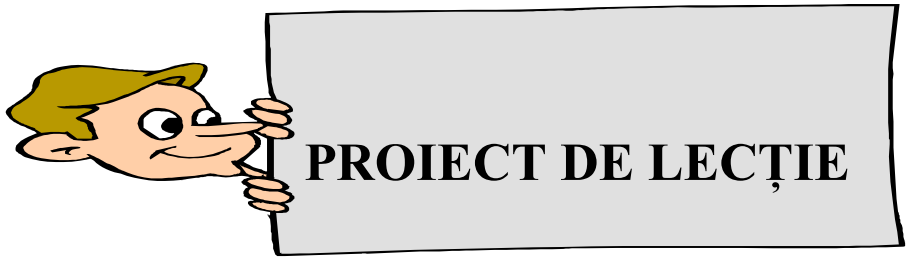

PROIECT DE LECȚIE

Prof. Ghiță Claudiu
Școala Gimnazială nr. 1 Munteni, județul Galați

Data:

Clasa: a VIII-a

Discipina: Matematică

Unitatea de învățare: Rapoarte de numere reale reprezentate prin litere

Titlul lecției: Operaţii cu rapoarte de numere reale reprezentate prin litere

Tipul lecției: Lecție de fixare și consolidare a noilor cunoștințe

Competenţe specifice :

1.1. Identificarea în exemple, în exerciţii sau în probleme a numerelor reale şi a formulelor de calcul prescurtat
5.1. Deducerea şi aplicarea formulelor de calcul prescurtat pentru optimizarea unor calcule
6.1. Rezolvarea unor situaţii problemă utilizând rapoarte de numere reale reprezentate prin litere; interpretarea rezultatului

Obiective operaționale: Pe parcursul activității și la sfârșitul lecției fiecare elev va fi capabil:

1. Să stabilească existența unui raport de numere reale reprezentate prin litere.
2. Să aplice în rezolvări de exerciţii şi probleme formulele de calcul prescurtat
3. Să aplice în rezolvări de exerciţii şi probleme amplificarea și simplificarea rapoartelor, regulile de calcul algebric, operațiile cu rapoarte și proprietățile acestora.
4. Să rezolve exerciţii în care intervin ordinea efectuării operaţiilor şi folosirea parantezelor

STRATEGIA DIDACTICĂ:

METODE: Ciorchinele, conversaţia (euristică, examinatoare), explicaţia, exerciţiul, problematizarea, observaţia sistematizată concursul, expunerea
MIJLOACE DE REALIZARE : .fișe de lucru, foi de flipchart, markere,creta,tablă.
FORME DE ORGANIZARE: frontală,individuala.
METODE DE EVALUARE: Evaluare formativa, observare sistematica.

BIBLIOGRAFIE: Resurse materiale de informare şi documentare

- Programa şcolară pentru clasele V-VIII aprobată prin Ordinul Ministrului Educaţiei Cercetării şi Tineretului NR. **5097**/09.09.2009
- Matematica clasa a VIII-a, Ion Cheşcă, Gina Caba, ed. Teora Educaţional
- Matematică clasa a VIII-a, Semestrul I, Autori: Mircea Fianu, Marius Perianu, Dumitru Savulescu, Editura**:** **Art educational**
-http://www.didactic.ro, http://www.matematic.ro, http://www.forum.matematic.ro

Desfăşurarea lecţiei

Nr. crt	Momentele lecţiei	C.S.	Desfăşurarea lecţiei	Metode didactice	Forme de organizare	Timp	Evaluare
1.	Moment organizatoric		Se asigură condiţiile optime desfăşurării eficiente a lecţiei Se pregătesc foile şi instrumentele		Frontală Individuală	3’	
2.	Verificarea temei		Se verifică frontal realizarea temei	Conversaţia Explicaţia		2 ‘	
3.	Anunţarea temei lecţiei şi captarea atenţiei		Se anunţă tema şi obiectivele lecţiei	Conversaţia Explicaţia		2 ‘	
4.	Reactualizarea şi fixarea cunoştinţelor	1.1	Profesorul împarte elevilor fişele de lucru cu ciorchinele din anexă iar aceştia ies pe rând şi completează boabele	Ciorchinele		10’	Observarea sistematică
5.	Obţinerea performanţei	1.1 5.1 6.1	Profesorul împarte elevilor fişa de lucru nr. 1 din anexă, în care li se propune elevilor următoarele exerciţii: 1. Calculaţi suma rapoartelor: $\frac{3x+5}{x+4}$ şi $\frac{2x+15}{x+4}$.	Conversaţia Explicaţia		30 ‘	Observarea sistematică frontală şi

			$\frac{3x+5}{x+4}+\frac{2x+15}{x+4}=\frac{5x+20}{x+4}=\frac{5(x+4)}{x+4}=5$ 2. Calculaţi diferenţa rapoartelor: $\frac{2}{x+2}$ şi $\frac{3}{x-2}$. $\frac{(x-2)}{x+2}2-\frac{(x+2)}{x-2}3=\frac{2x-4-3x-6}{(x+2)(x-2)}=\frac{-x-10}{(x+2)(x-2)}$ 3. Calculaţi produsul rapoartelor: $\frac{x}{x^2-4x+4}$ şi $\frac{x^2-4}{x^2}$. $\frac{x}{x^2-4x+4}\cdot\frac{x^2-4}{x^2}=\frac{x}{(x-2)^2}\cdot\frac{(x-2)(x+2)}{x^2}=\frac{(x+2)}{x(x-2)}$ 4. Calculaţi câtul rapoartelor: $\frac{x^2-5x+4}{x-5}$ şi $\frac{x-4}{2x-10}$. $\frac{x^2-5x+4}{x-5}:\frac{x-4}{2x-10}=\frac{(x-4)(x-1)}{x-5}\cdot\frac{2(x-5)}{x-4}=2(x-1)$ 5. Calculaţi pătratul raportului: $\frac{x^2}{x-3}$. $\left(\frac{x^2}{x-3}\right)^2=\frac{x^4}{(x-3)^2}$	Expunerea			individuală

6. Aduceţi la forma cea mai simplă rapoartele:

$$E(x)=\frac{x+3}{x-4}-\frac{x^2-16}{x^2+4x}\cdot\frac{x^2-2x}{x^2-8x+16}$$

$$E(x)=\frac{x+3}{x-4}-\frac{x^2-16}{x^2+4x}\cdot\frac{x^2-2x}{x^2-8x+16}=\frac{x+3}{x-4}-\frac{(x-4)(x+4)}{x(x+4)}\cdot\frac{x(x-2)}{(x-4)^2}$$

$$=\frac{x+3}{x-4}-\frac{x-2}{x-4}=\frac{x+1}{x-4}$$

$$F(x)=\left[\frac{1}{2(x-1)}-\frac{1}{3(x-1)}\right]:\frac{5}{x^2-2x+1}$$

$$F(x)=\left[\frac{1}{2(x-1)}-\frac{1}{3(x-1)}\right]:\frac{5}{x^2-2x+1}=\left[\frac{^{3)}1}{2(x-1)}-\frac{^{2)}1}{3(x-1)}\right]:\frac{5}{(x-1)}$$

$$\left(\frac{1}{6(x-1)}\right)\cdot\frac{(x-1)^2}{5}=\frac{x-1}{30}$$

7. Se dă expresia: $E(x)=\left(\frac{x+2}{x^2-x}+\frac{x-3}{x^2-1}-\frac{x-1}{x^2+x}\right):\frac{x^2+3x+2}{x^3-2x^2+x}$.

   a. Arătați că $E(x)=\frac{x-1}{x+2}$.

   b. Rezolvați ecuația $E(x)=\frac{2}{3}$.

			c. Aflați $x \in Z$ astfel încât $E(x) \in Z$. Elevii scriu pe caiete exerciţiul dat de profesor şi-l vor rezolva cu ajutorul acestuia, sunt atenţi la explicaţiile profesorului şi pun întrebări atunci când au neclarităţi. Un elev iese la tablă pentru a scrie rezolvările				
6.	Tema pentru acasă		Profesorul face aprecieri asupra cunoștințelor elevilor şi fixează tema pentru acasă a elevilor (fişa de lucru nr.2 din anexă).	Conversația		3’	

237. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI EVALUARE

Prof. înv. primar GHIȚĂ ELENA
Școala Gimnazială nr. 1 Ungureni, județul Galați

Completează spaţiile libere din următoarele enunţuri cu informaţiile corecte:

a. România are un număr de …… de judeţe, la care se adaugă oraşul Bucureşti.

b. Mai multe sate învecinate formează o ……..

c. Judeţul care înconjoară capitala României se numeşte ……..

d. Reşedinţele de judeţ traversate de râul Mureş sunt:……..…….……, ……..……., ……. şi ……

Pentru fiecare dintre următoarele enunţuri, bifează „A” dacă propoziţia este adevărată sau „F” dacă propoziţia este falsă:

a. Municipiul în care se află prefectura este declarat reşedinţă de judeţ. A □ F □

b. Un judeţ poate avea una sau mai multe reşedinţe de judeţ. A □ F □

c. Comunele sunt cele mai mici unităţi administrativ-teritoriale ale României. A □ F □

d. Oraşul Bucureşti este străbătut de râul Ialomiţa şi de afluentul său, Colentina. A □ F □

e. Bucureştiul este împărţit în şase sectoare. A □ F □

Analizează următoarea hartă:

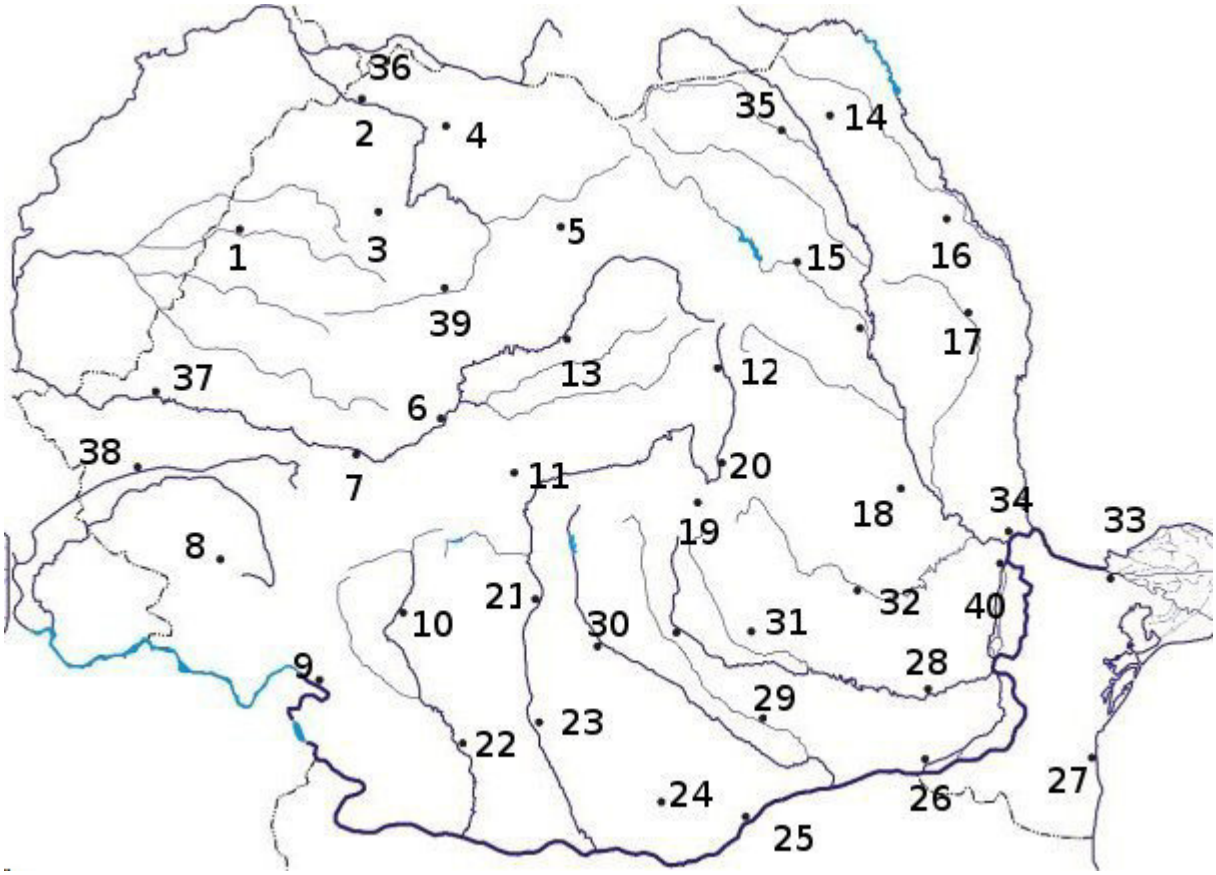

Notează numărul corespunzătoare:

a. singurului port maritim al ţării: ……..

b. reşedinţei de judeţ aşezată pe râul Buzău: ……..

c. reşedinţei de judeţ aşezată pe râul Vedea: ……..

d. reşedinţei de judeţ aşezată pe râul Argeş: ……..

e. reşedinţei de judeţ aşezată pe râul Ialomiţa: ……..

f. reşedinţei de judeţ aşezată pe râul Buzău: ……

Asociază următoarele plăcuţe de maşină cu oraşul-reşedinţă corespunzător judeţului în care acestea pot fi întâlnite:

A.

B.

C.

D.

E.

F.

G.

1. Baia Mare …
2. Craiova …
3. Iaşi …
4. Piteşti …
5. Oradea …
6. Slatina …
7. Piatra Neamţ …

238. PROGRAM DE ORIENTARE ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE DECIZIE ÎN CARIERĂ

Profesor consilier școlar Carmen Achirei – CJRAE Iași

Societatea se confruntă cu schimbări rapide si profunde: apar produse si servicii noi, cercetările evoluează în direcţii neaşteptate generând descoperiri care păreau până mai ieri de domeniul imaginarului. Schimbările determinate de evoluţiile tehnologiilor nu se mai manifestă doar în domeniile pentru care au fost iniţial concepute, ci provoacă transformări şi în alte zone ale vieţii şi activităţii individului care, la prima vedere, nu par a fi relaţionate. Aceste aspecte determină schimbări şi reorientări în conceperea şi desfăşurarea activităţilor de consiliere, justificând din ce în ce mai temeinic, trecerea de la conceptul de orientare şcolară şi profesională, la cel de consilierea carierei.

În perioada adolescenţei, aspectele consilierii carierei capătă o semnificaţie aparte, deoarece adolescenţa, în opoziţie cu tumultoasa perioadă a pubertăţii, stă sub semnul sensibilităţii, al autoreflecţiei şi al autoanalizei. Această perioadă presupune cu necesitate rezolvarea unor „probleme de dezvoltare", care fac posibilă apariţia nu doar biologică, ci şi psihologică a viitorului adult: dobândirea independenţei de părinţi; adaptarea la propria maturizare sexuală; decizia şi pregătirea pentru o anumită vocaţie; dezvoltarea unei filosofii de viaţă, a unor credinţe morale şi standarde morale; dobândirea unui sentiment al identităţii.

În această lume în care singurul aspect nemodificat este schimbarea, ar fi de dorit ca învăţământul să se integreze şi să-şi adapteze ofertele pentru a veni în sprijinul noii generaţii, actualizându-şi permanent finalităţile şi resursele, astfel încât să răspundă noilor provocări şi, în acelaşi timp, să le ofere subiecţilor educaţiei deprinderi şi instrumente de muncă eficiente. Astfel, apare necesitatea desfăşurării unor programe de orientare şi consiliere a carierei care să se concentreze pe dezvoltarea abilităţilor de planificare a carierei, precum şi cele de promovare personală, de stabilire a scopurilor, de management al informaţiilor ocupaţionale (cerinţe educaţionale, mediul de muncă, orientarea profesiei în următorii ani, calificările necesare etc.)

Un alt argument al necesităţii focalizării atenţiei psihologilor şcolari, a diriginţilor şi nu numai, pe această problemă este că elevii au o paletă restrânsă de variante de specializări universitare, şi nu profesii pe care să le aleagă. Întrebând elevii din clasele a XII-a ce intenţionează să facă în viitorul apropiat, răspunsul invariabil pe care îl primim este „merg la facultate". Care facultate şi de ce, sunt întrebări care devin dificile pentru mulţi dintre viitorii absolvenţi. Orientându-se către specializări universitare, şi nu profesii, deseori se întâmplă ca elevii să fie neplăcut surprinşi de variantele de inserţie profesională ca urmare a absolvirii facultăţii. În alegerea vocaţională, elevii sunt adesea influenţaţi de părinţi, prieteni, modă. Or, studiile şi specialiştii din domeniul orientării şcolare şi profesionale ne spun că la baza unei decizii de carieră optime stă o bună autocunoaştere în termeni de abilităţi, valori, interese, stil de viaţă dorit, o informare exactă, dar şi abilitatea de rezolvare de probleme. Părinţii, prietenii, trendul ocupaţiilor sunt surse de informare de luat în consideraţie, însă nu întotdeauna vor determina decizii de carieră optime.

Plecând de la ideea că explorarea şi structurarea informaţiilor despre sine şi a modalităţilor de raportare la alţii reprezintă structuri esenţiale ale procesului de planificare a carierei, prima arie a proiectului propus a fost dedicată aprofundării proceselor de intercunoaştere şi autocunoaştere. Activităţile de auto(inter)cunoaştere propuse vizează stimularea coeziunii de grup, a cooperării interpersonale, explorarea resurselor personale care influenţează planificarea carierei, dezvoltarea abilităţilor de proiectare pozitivă în viitor şi a competenţelor de autoprezentare/comunicare. Consider că programul se adresează elevilor de clasa a XI-a deoarece se axează pe autocunoaşterea resurselor şi nevoilor personale implicate în decizia de carieră, precum şi familiarizarea cu profilele ocupaţionale în vederea luării unei decizii responsabile, urmând ca în clasa a XII-a, consilierea carierei să se focuseze pe marketing-ul personal (CV, scrisoarea de intenţie, interviul) şi pregătirea psihologică pentru susţinerea unui examen.

***Obiectivul general al programului*: f**acilitarea tranziţiei de la şcoală la viaţa activă şi creşterea şanselor de ocupare a forţei de muncă a viitorilor absolvenţi.

Etapele programului de orientare școlară și profesională

A. <u>Management personal</u>

Obiectiv general: Construirea şi menţinerea unei imagini pozitive despre sine

Exemple de activităţi:

„Am 95 de ani…”- identificarea activităţilor importante prin reflectarea asupra trecutului din viitor**,**

„Escaladarea muntelui” - analiza factorilor care pot extinde sau limita oportunităţile de carieră

„O altfel de carte de identitate – eu în oglindă”- explorarea sentimentelor proprii, a viziunii interioare despre sine

„Petrecerea interplanetară” - evaluarea intereselor personale şi identificarea profesiilor care corespund acestor interese

„Mă cunosc suficient?”- identificarea intereselor personale;

„Abilităţi şi deprinderi” - Identificarea abilităţilor şi deprinderilor necesare obţinerii unui loc de muncă.

„Valori si ocupaţii” - Identificarea valorilor personale; explorarea relaţiei dintre valorile personale şi alegerea carierei; identificarea propriilor valori legate de muncă şi ocupaţiile în care aceste valori sunt reflectate; relaţionarea valorilor personale cu diferite medii de muncă;

B. <u>Explorarea traseului personal</u>

Obiective generale:

Adoptarea unei atitudini active faţă de propriul viitor şi faţă de carieră.

Înţelegerea proceselor sociale şi economice care sunt personal accesibile

Exemple de activităţi

„Start pentru cariera ta!” - Provocarea interesului pentru explorarea opţiunilor profesionale şi educaţionale, familiarizarea cu cele 9 domenii de ocupare a forţei de muncă

„Explorează-ţi opţiunile” - Realizarea corespondenţei dintre profesie şi sarcinile implicate în cadrul acesteia.

„**Job-uri non-tradiţionale”**- Stimularea coeziunii de grup, a cooperării, relaxare

„Alege şi potriveşte...” – să conştientizeze aplicabilitatea unui set de abilităţi, cunoştinţe şi atitudini cerinţelor mai multor profesii

„Şcoala versus munca” - Identificarea unor similarităţi/diferenţe între şcoală şi muncă.

„Careul de AŞI” - Identificarea abilităţilor necesare angajării, conştientizarea resurselor personale în relaţie cu viaa profesională

C. <u>Luarea deciziei privind cariera</u>

Obiectiv general: formarea şi dezvoltarea (la elevi) capacităţii de decizie responsabilă şi informată asupra traseului academic şi în carieră;

Exemple de activităţi

„Litere misterioase” - identificarea celor 3 tipuri de decizii, relaţionarea luării deciziilor responsabile cu reuşita în plan profesional şi personal

„La răscruce de...carieră” - Identificarea valorilor personale implicate în luarea deciziei privind cariera

„Carduri cu dileme” - formarea deprinderii de luare a unor decizii responsabile.

Bibliografie

1. Modrea, M., *Părinţi de adolescenţi* - Revista de Psihologie nr. 2 , Editura Ştiinţifică şi Tehnică, Bucuresti, 1996;
2. Moisin, A., 2001, Arta educării copiilor şi adolescenţilor în familie şi în şcoală. EDP, R.A., Bucureşti
3. Negovan, Valeria, art. *Relaţia identitate profesională – model parental*, în Protecţia socială a copilului – Revistă de pedagogie şi asistenţă socială – nr. 16-17/ 2004
4. Pavelea, A., *Orientarea în carieră. Teoria circumscrierii şi a compromisului*. , în Revista Transilvană de Ştiinţe ale Comunicării, 1(12), 2011;

5. Săucan, Doina-Ştefania, Liiceanu, Aurora, *Influenţa rolului şi a stereotipurilor de gen asupra alegerii carierei la adolescenţi – abordarea teoretică*, în Revista de Psihologie nr. 1-2, 2009, Tomul 55;
6. Silvaş, Alexandra, *Managementul carierei. Curs pentru uzul studenţilor*, Universitatea „Petru Maior" Tg Mureş, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2009; www.upm.ro

239. PROIECT DIDACTIC- BUNE PRACTICI ÎN APLICAREA INTERDISCIPLINARITĂȚII

Andreiaș Carmen, Liceul Tehnologic „Petru Poni" Onești

Unitatea de învăţământ:
Profesor:
Clasa:
Data:
Unitatea de învăţare: Relațiile internaţionale
Lecţia: Marile descoperiri geografice
Tipul lecţiei: mixtă
Competenţe generale:

1. Utilizarea vocabularului și a informației în comunicarea orală și scrisă/ *2. (R- a IX-a)Utilizarea adecvată a conceptelor specifice religiei, în diferite contexte de comunicare*
2. Dezvoltarea comportamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale
5. Utilizarea resurselor istorice, a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme/ *4. (G- a IX-a) Relaţionarea elementelor şi fenomenelor din realitate (natură şi societate) cu reprezentările lor cartografice,grafice*

Competenţe specifice:

1.1. folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise/ *2.2(R- a IX-a) Intergrarea termenilor specifici religiei în diferite contexte de comunicare*

2.1. recunoaşterea contextului economic, social, politic, istoric a epocii studiate

5.2. Construirea de afirmații pe baza surselor istorice și formularea de concluzii

5.3. Utilizarea adecvată a coordonatelor temporale şi spaţiale relative raportate la aria marilor gescoperiri/ *4.1. (G a IX-a) Citirea si interpretarea informatiilor cartografice şi grafice*

Obiective operaţionale:

Cognitive

O1: Să opereze corect cu noţiunile noi dobândite: Lumea Noua, colonialism, misionarism,

O2: Să identifice contextului istoric favorabil organizării unor expediţii navale

O3: să plaseze corect în timp şi în spaţiu călătoriiile marilor navigatori

Formative:

O4: Să utilizeze tehnicii de lucru cu textul istoric/geografic şi suportul cartografic pentru localizarea principalelor trasee ale explorărilor

O5: Să utilizeze eficient a textului istoric şi a imaginilor prezentate

Atitudinale:

O6: Să formuleze aprecieri obiective, argumentate, cu privire la importanţa descoperirii Lumii Noi, cu implicațiile sociale, economice, politice și culturale

Evaluarea : formative-ameliorativă
Obiective ale evaluării:

Cognitive:

Oe1: operarea cu noţiunile şi conceptele noi întâlnite: renaştere, Umanism, marile descoperiri, burghezie, capitalism, Lumea Noua, Colonialism, misionarism. etc

Formative:

Oe2: competenţa de a analiza şi de a interpreta fapte/ fenomene conform algoritmului cauzã-efect

Oe3: competenţa de a utilize tehnici de lucru cu textul şi imaginea istorica/geografica

Atitudinale:

Oe4: capacitatea de a formula şi susţine opinii personale

Valori şi atitudini vizate:

- Gândire criticã şi flexibilã
- Relaţionare pozitivã cu ceilalţi

Strategii: inductiv-deductivã, explicativ-conversativã

Metode:

Expozitiv-euristice: M1-expunerea; M2- explicaţia, M3-conversaţia euristicã

Interactive: M4-modelul grafic(fishboon), M5-comparaţia, M6-problematizarea, M7-conversaţia examinatoare, M8-studiu de caz. M9 – Brainstorming

Instrumente de evaluare: verificarea frontalã, observarea sistematicã, fisã de lucru

Forme de organizare a activitãţii: frontalã, individualã, pe grupe cooperante

Resurse:

- *Umane*- clasa a IX -a
- *De timp*- 50’
- *Materiale*: oficiale- m1: Programa şcolarã; m2: Macroproiectarea didacticã
- *Manuale RM1*
- *izvoare cartograficeRM2*
- *izvoare narativeRM3*
-*suportul AEL RM4*
-*Fisa de evaluareRM5*

B. **Demersul didactic**

Secvenţele didactice	**Conţinuturile vizate**	**Concep operaţ.**	**Activitatea profesorului**	**Activitatea elevului**
Momentul organizatoric			Notează absenţele Pregăteşte mijloacele de învăţare	-răspund cerinţ -pregătesc materia solicitate -se aşează la locu indicate
Reactualizarea cunoştiinţelor anterioare	Renaşterea şi Umanismul	Oe1,Oe2 Oe4	Solicită elevilor să caracterizeze sfârşitul Evului Mediu din prisma schimbărilor şi progreselor care au loc -subliniază ideea de progres a adusă de Renaştere ca o cauză a viitoarelor expediţii de explorare a noilor teritorii	Elaborează răspun referitoare la Renastere Umanism -autoevaluează -elaborează răspunsuri
Evocarea	Marile descoperiri geografice		Cere elevilor să îşi asume rolul de mare monarhie absolutistă europeană pentru a descoperii motivaţia finanţării acestor expediţii Notează pe tablă titlul lecţiei Precizează ce vor afla, ce vor şti să facă la sfârşitul orei, de ce este important studiere temei -organizează învăţarea	Notează în caiete t lecţiei

Dobândirea de noi cunoştiinţe	Marile descoperiri geografice Cauzele Etape expediţiilor organizate Direcţiile expediţiilor Consecinţe	 O2 Oe1 Oe2 O1 O5 Oe3 O5 O4 O3 Oe4 O6 Oe4	Asigură: a)<u>cunoaşterea/receptarea/ învăţarea</u> - cere elevilor să investigheaze fişele de lucru pentru descoperirea cauzelor (le grupează folosind metoda metofa fishbone); identificã motivaţiile de ordin economic , politic, religioase; enumerã progresele tehnice ale Evului Mediu târziu ca factori favorizanţi ai organizării expediţiilor (metoda fishbone) -demonstrează necesitatea realizării expediţiilor de descoperire b) <u>înţelegerea noilor conţinuturi</u> -explicã etapele explorării europene - cere elevilor să identifice pe harta din atlase cu *Marile descoperiri geografice* traseele parcurse de exploratori şi să poziţioneze apoi pe harta murală traseele principalilor descoperitori c) <u>analiza</u> cere elevilor să formulează opinii referitoare la consecinţele descoperirilor d) <u>sinteza</u> -sintetizează elementele de progres datorate marilor descoperiri geografice --proiectează imaginea noi lumii(noul orizont geografic)	-investighează sur -identificã principa cauze -demonstrează prezentarea rezultat investigaţiei -explicã pe b algoritmului cauzã e -interpretează formul opinii -poziţionează diferi trasee de explorare pe h murală -îşi asumă responsabilit unei opinii -corelează, valorific achiziţiile anteri -se formulează op -se argumentează
Stimularea performanţei		Oe4	Ce a însemnat pentru europeni aducerea unor noi plante"civilizaţionale"(cu un randament mult mai mare, şi nu foarte pretenţ*ioase*)?	-analizează probl -oferã soluţii
Asigurarea retenţiei şi transferului		O3 Oe3	Cere elevilor să reprezinte grafic principalele trasee expediţiilor diferiţilor exploratori	-realizează graficul
Tema pentru acasă			Recomandã: aprofundarea cunoştinţelor asimilate prin citirea lecţiei acasã	
Evaluarea			Analizează critic, laudã, ierarhizează, decide/notează	se raportează la aprecier

<u>Marile descoperiri geografice</u>

<u>Cauze:</u>

1. *<u>Economice</u>*:
   a. Dezvoltarea oraşelor ⇨ avântul comerţului ⇨ apariţia burgheziei

b. Creşterea circulaţiei băneşti ⇨ necesitatea crescută de aur
Monopolul arab şi italian asupra comerţului cu mirodenii, mătase, pietre preţio

2. *Politice*:
Consolidarea monarhiilor absolutiste,
b. prezenţa arabilor şi turcilor pe drumul comercial dintre Europa şi Asia
3. *Religioase*
   a. Redeşteptarea spiritului de cruciadă
   b. Convertirea "necredincioşilor" la religia catolică
4. *Progresele tehnice şi ştiinţifice* :
   a. cârma rotativă,
   b. caravela,
   c. busola,
   d. astrolabul
   e. întocmirea unor hărţi pentru navigaţie (portulane)

Etape:

1. Drumul spre Indii
   a. Henric Navigatorul- ajunge pană în Capul Verde(i-le Madeira şi Azore
   b. Bartollomeo Diaz- navighează de-a lungul coastei vest africane ajungand în Capul Bunei Speranţe
   c. Vasco da Gama(1498)- face înconjurul Africii ajung în India la Calicut
   d. Pedro Alvarez Cabral (1500)- descoperă coasta Braziliei
2. Descoperirea Americii:
   1492- Cristofor Columb călătoreşte spre Vest şi descoperă i-le Bahamas, Cuba, Haiti
   1499-Amerigo Vespucci ajunge pe ţărmul Americii, dovedind existent unui nou continent
   1512- Vasco Nunez de Balboa-traversează istmul Panama
3. Primul înconjur al lumii
   1519-1521- Fernando Magellan porneşte din din Spania ajungând în punctual din care a plecat trei ani mai târziu

Urmări:

-apariţia imperiilor colonial şi conflictele dintre acestea pentru dominaţia maritimă, comercială, colonială
-colonizarea şi exploatarea noilor teritorii descoperite
-mondializarea relaţiilor economice
-axa comercială se mută din Mediterana în Atlantic
-se dovedeşte sfericitatea Pământului
-răspândirea creştinismului
-aclimatizarea unor noi plante
-reapariţia sclaviei
-expansiunea civilizaţiei europene în lume

Fişa de lucru nr. 1

"Zorii dezvoltării industării industriale şi avântul comerţului din a doua jumătate a secolului al XV-lea a accentuat lipsa intrumentelor de schimb, a monedelor din aur şi argint...nevoia de-a spori

circulaţia metalică a fost un puternic imbold pentru descoperirea şi exploatarea ţărilor din Africa şi Asia (India, China, Orinetul Apropiat), unde povestirile legendare plasau comori fabuloase de metale preţioase... Aurul adus în Europa de cruciați se terminase de mult...nimeni nu vrea să tipărească hartie-monedă, așa cum fac chinezii..., astfel o principală motivație pentru expedițiile de cucerire și descoperire a Lumii Noi, a fost dorința marii monarhi de-a găsi noi surse de aur..." (*Istoria descoperii şi cuceririi Americii, Francisco Morales Padron, p. 35)*

In perioada Renaşterii viitorul e al monarhiilor naţionale centralizate şi unificate printre care cele dintâi sunt Franţa ,Anglia, Spania,etc. Pentru întreţinerea acestor monarhii centralizate sunt întreţinute armate colosate ceea ce determină nevoia crescândă de bani a regelui. Iar sursa de bani trebuia căutată în altă parte, în alte "lumi", deoarece Europa epuizase rezerva de aur... (A. Oţetea, *Renaşterea şi Reforma*

La sfârşitul Evului Mediu Europa Occidentală importa o mulţime de articole preţioase din Orient: ţesături de mătase, covoare orintale, pietre scumpe, etc.Preţul crescut al "spiţeriilor"(condimentelor) cum erau numite aromatele şi coloniale aduse din Orient a fost al doilea imbold, pentru a descoperii un nou drum sper Indii.
(A. Oţetea, *Renaşterea şi Reforma, p.77*)

Occidentului ii era vital sa gaseasca un nou drum spre Indii, pentru necesitățile de mirodenii, ale căror importuri se făceau zi de zi mai greu și ale căror prețuri erau exagerat de mari. Europa suferea de lipsă de furaje și era obligată să sacrifice un număr mare de vite, ale căror cărnuri erau conservate în scopul de a fi consummate pe timpul iernii...Prin mirodenii se înțelegea multe lucruri, printre care nu lipseau adevăratele mirodenii, dar și droguri, vopsele, parfumuri, alifii și cosmetice.*(Istoria descoperii şi cuceririi Americii, Francisco Morales Padron, p. 35)*

Articolele considerate de lux ajungeau în Europa prin mijlocirea arabilor , care le plasau apoi corăbiilor veneţienilor şi genovezilor, existând astfel un monopol total al arabilor asupra acestora..
(A. Oţetea, *Renaşterea şi Reforma, p.77*)

"Arabii- cum va demonstra călătoria lui Vasco da Gama-erau cei care începuseră să domine, pornind de aici comerțul, pe care îl făceau în ambarcațiunile lor "baghlas", din lemn de teck. ..Cu prăbușirea Constantinopolului, în anul 1453, comerțul devine deficil. La începutul sec al XVI-lea turcii mai cucersc și Egitpul și Siria, pentru care motiv Occidentului nu-I rămane altă soluție decat să caute alt drum sper mirodenii….Este ceea ce vor face popoarele iberice la începutul sec XV-lea…Din 1470 există concepția că se poate ajunge în India pe mare. …".*(Istoria descoperii și cuceririi Americii, Francisco Morales Padron, p. 35)*

"Concepţia medievală care reprezenta pământul sub forma unui disc plat şi plan înconjurat de apele oceanului, a trebuit să dea înapoi în faţa teoriei lui Ptolemeu care susţinea că pământul e sferic şi că o terra incognita australis asigură echilibrul lumii cunoscute..." (A. Oţetea, *Renaşterea şi Reforma, p.77*)

„....În hărțile Evului Mediu se reflectă, de asemenea, amestecul biblicului cu concepția greco-romane. Pe hărți Pamantul apare ca un disc plan. Unii teoreticieni au vorbit despre "pământul pătrat"…Începand cu sec al XIII-lea, se cunosc izvoarele grecești- teoria lui Aristotel- care tratează teoria sfericității Pământului. În sec al-XV-lea este recuperată și geografia lui Ptolemeu, pe care

arabii îşi iau sarcina să o răspandescă cu titlul de Almageste, dar care trebuia și dovedită. Cea mai simplă și elocventă soluție era ajungerea într-un același punct al planetei călătorind atat spre vest cat și spre est. *(Istoria descoperii și cuceririi Americii, Francisco Morales Padron, p. 35)*

Analizaţi textele de mai sus şi extrageţi principalele cauze/ premise ale organizării unor expediţii care au dus la descoperirea de noi culture şi teritorii

Fişa de lucru nr 3

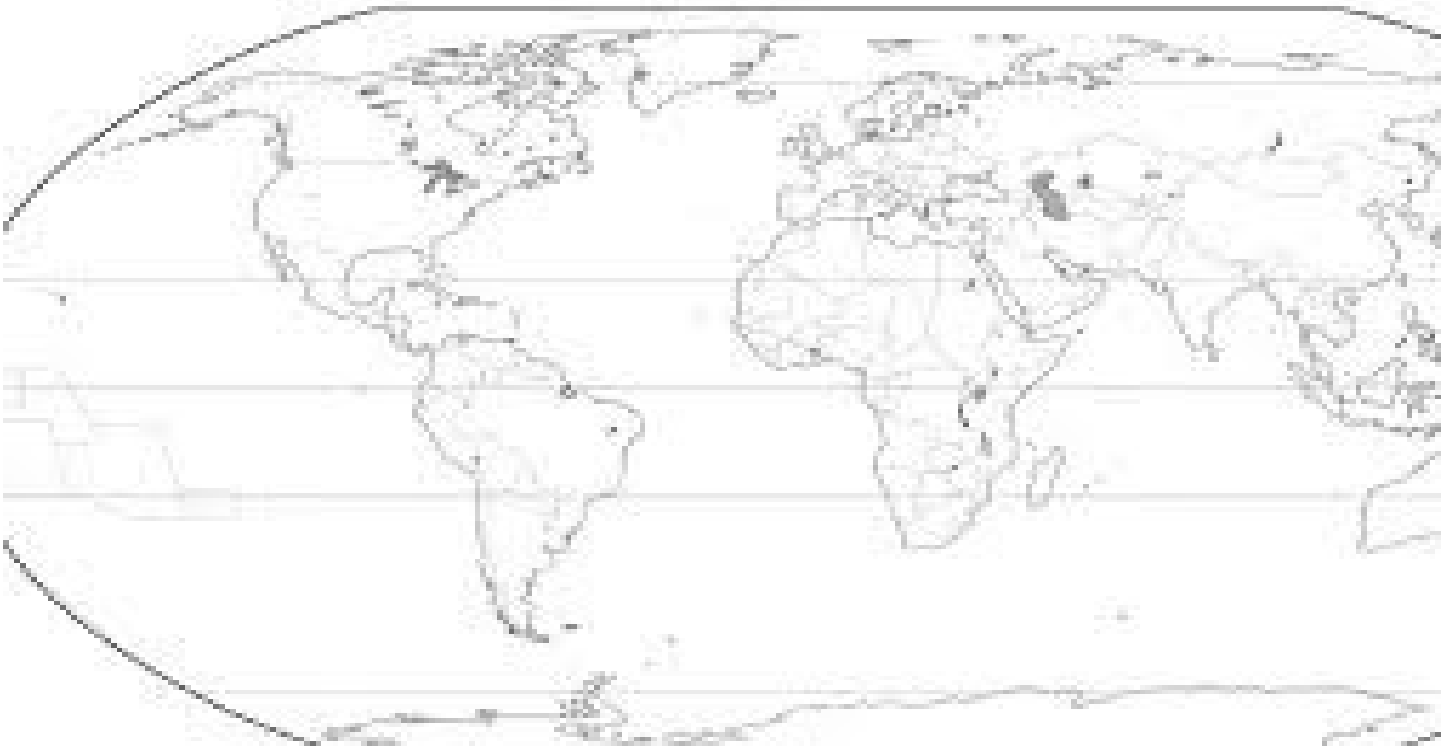

Trasaţi principalele direcţii ale expediţiilor organizate în sec XV- XVI

Fişa de lucru nr 2

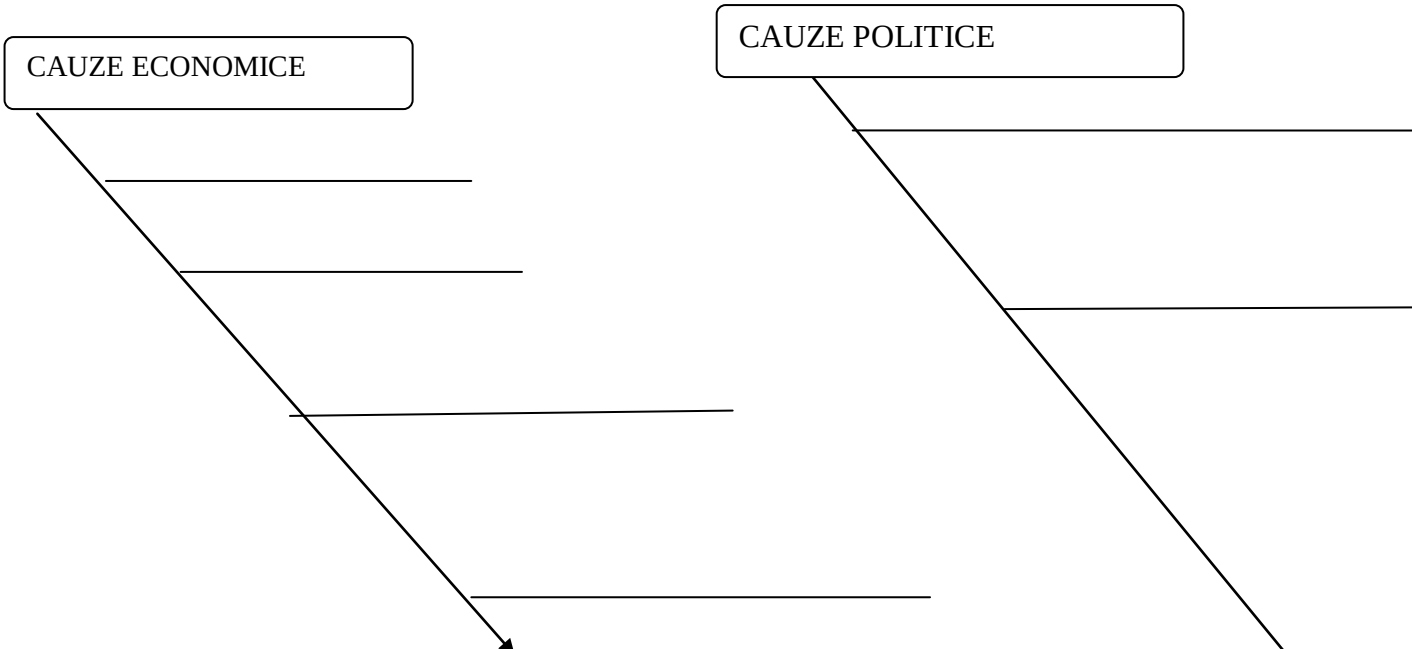

240. MODELE DE SUBIECTE PENTRU PREGĂTIREA EXAMENULUI DE BACALAUREAT BIOLOGIE IX, X XI XII

BĂICAN SIMONA,
COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC„ȘTEFAN CEL MARE,BACĂU, JUDEȚUL BACĂU

NUME SI PRENUME:
DATA:
Subiectul I
(30 de puncte)

TEST LA BIOLOGIE PE SEM I –IX-X

Nr.1
CLASA a XII a .....

A. **4 puncte**

Completați spațiile libere din afirmația următoare, astfel încât aceasta să fie corectă**:**

1. Citoplasma la eucariote cuprinde partea nestructurată adică.....
   ..... și partea structurată reprezentată de ....

B. **6 puncte**

Scrieți care sunt cele două etape ale diviziunii meiotice.Precizați la fiecare câte o caracteristică.

C **10 puncte**

Alegeți litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Lizozomii:
   a. conțin enzime oxido-reducătoare;
   b. sunt delimitați de o membrană simplă-tonoplast;
   c. au rol în digestia intracelulară
   d. sunt organite specifice
2. Prin meioză se formează:
   a. ovarele;
   b. spermatozoizii
   c. celula ou sau zigotul;
   d. organele reproducătoare ale plantelor;
3. Celule fotosensibile conține:
   a. irisul ;
   b. retina;
   c. coroida;
   d. sclerotica;
4. O plantă autogamă :
   a. se autoînmulțește;
   b. respiră anaerob;
   c. își produce singură substanțele anorganice;
   d. nu se poate încrucișa artificial;
5. Bazele azotate din ADN:
   a. sunt pirimidinice:C și U
   b. sunt purinice: Cși G
   c. sunt riboza și dezoxiriboza
   d. sunt purinice Ași G

D. **10 puncte**

Citiți cu atenție afirmațiile următoare.Dacă apreciați că afirmația este adevărată, scrieți în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera *A*. Dacă apreciați că afirmația este falsă, scrieți în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera *F* și modificați parțial afirmația pentru ca aceasta să devină adevărată. Nu se acceptă folosirea negației.

…….1. ARN_m transportă aminoacizii la ribozom.
……2. Un individ dublu heterozigot are genotipul AABB.
.....3. La semidominanță fenotipul heterozigot este intermediar între genitorii homozigoți.

Subiectul al II-lea
(30 puncte)

A. **18 puncte**

Gregor Mendel a formulat primele legi ale eredității.

a) Enumerați legile mendeliene ale eredității.**4p**
b) Explicați raportul de segregare de 9:3:3:1 obținut în urma dihibridării **4p**
c) Explicați fenomenul de codominanță **4p**
d) Calculați numărul de plante homozigote domonante și recesive și heterozigote rezultate în generația a II a în urma monohibridării, știind următoarele: **6p**
   - Numărul total de plante obținute în F2 este 400
   - Raportul de segregare fenotipic este de 3:1

Scrieți toate etapele rezolvării problemei. Completați această problemă cu o altă cerință pe care o formulați voi**;** Rezolvați cerința pe care ați propus-o.

B. **12 puncte**

O bacterie, în condiții favorabile de mediu, se poate divide la fiecare 30 de minute. Stabiliți următoarele:

a) Numărul de bacterii care se formează în două ore pornind de la o singură bacterie **2p**
b) Numărul total de cromozomi din bacteriile rezultate după 3 ore **2p**
c) Numărul maxim de bacterii ce se pot forma într-o colonie, în patru ore, pornind de la 10celule bacteriene **4p**
d) Completați problema de la punctul **B.** cu o altă cerință pe care o formulați voi. Rezolvați cerința pe care ați propus-o.Scrieți toate etapele rezolvării problemei**4p**

Subiectul al III-lea **(30 puncte)**

1. **14 puncte**

Țesuturile conducătoare au rol în conducerea sevelor.

a. Clasificați vasele conducătoare și specificați pentru fiecare, tipul de sevă pe care o transportă;**4p**
b. Precizați o asemănare și o deosebire (structurală sau morfologică) între cele două tipuri de vase; **2p**
c. Construiți patru enunțuri afirmative, câte două pentru fiecare conținut, utilizând limbajul științific adecvat. Folosiți, în acest scop, informații referitoare la următoarele conținuturi:
   1.Țesuturi vegetale definitive **8p**
   2.Țesuturi animale

2. **16 puncte**

Țesuturile embrionare vegetale sunt alcătuite din celule nediferențiate iar cele definitive din celule diferențiate

a) Menționați principala caracteristică a țesuturilor meristematice. **3p**
b) Clasificați meristemele după poziția lor **3p**
c) Alcătuiți un minieseu intitulat ” **Țesuturi conjunctive**”. În acest scop, enumerați șase noțiuni specifice acestei teme. Construiți cu ajutorul acestora, un text coerent, format din trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate. **10p**

NOTĂ:
Se acorda 10 puncte din oficiu

NUME SI PRENUME: **Nr.1**
DATA: **CLASA a XII a .....**

TEST LA BIOLOGIE PE SEM I
Metode de cercetare în genetica umană

A. **1p**

Completați spațiile libere din afirmația următoare, astfel încât aceasta să fie corectă**:**

1. Sfaturile genetice se dau când..... sau când ..... .

B. **1p**

Numiți două metode de cercetare în genetica umană. Precizați la fiecare câte o caracteristică.

C **2 p**

Alegeți litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1. Prin amniocenteză se obțin:
   e. Celule gametice;
   f. Informații despre boli cromozomiale ale fatului;
   g. Informații despre arborele genealogic;
   h. Celule prelevate direct din embrion;
2. Pt. clonarea terapeutică se folosesc:
   a. metode clasice de cercetare;
   b. celule stem;
   c. celule somatice anucleate;
   d. gameți masculini anucleați;
3. O boală este ereditară dacă:
   a. se manifestă la toți membrii familiei;
   b. a fost moștenită prin gameți;
   c. se transmite la toți copii;
   d. nu se manifestă la părinți;
4. Diagnosticul prenatal se poate pune prin:
   a. fertilizare *in vitro*;
   b. studiul gemenilor monozigoți;
   c. clonare terapeutică;
   d. studiul pedigee-ului ;

D. **1p**

Citiți cu atenție afirmațiile următoare.Dacă apreciați că afirmația este adevărată, scrieți în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera *A*. Dacă apreciați că afirmația este falsă, scrieți în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera *F* și modificați parțial afirmația pentru ca aceasta să devină adevărată. Nu se acceptă folosirea negației.

….1. Transmiterea unor boli genetice poate fi evitată prin utilizarea măștilor la nas și gură.
….2. Prin unirea unui ovul cu un spermatozoid se pot forma gemeni monozigoți.
.....3. Previziuni asupra riscului genetic se pot face dacă se studiază copii din familii diferite.

E. Alcătuiți un text în care să folosiți corect și în corelație noțiunile: **1p**

Consangvin, gemeni, amniocenteză, dizigot, pedigree, medii de cultură

F. Explicați de ce unele metode clasice de cercetare nu se pot aplica în genetica umană (2 motive); **1p**

G. Rezolvați la alegere, una din cele două variante:

var.1: Calculați riscul de manifestare a unei boli ereditare la copii unui cuplu (în procente), știind că boala este produsă de o genă recesivă, pe care o au ambii părinți în stare heterozigotă. **2p**

var. 2: calculați, în procente, câte fete și câți băieți au un cuplu, știind că din cei 8 copii, doi au cromatină sexuală și toți sunt sănătoși genetic.

SIMULAREA EXAMENULUI DE BACALAUREAT
IX-X

Subiectul I
(30 de puncte)

A. **4 puncte**

Scrieți pe foaia de examen, noțiunile cu care trebuie să completați spațiile libere din afirmația următoare, astfel încât aceasta să fie corectă:

1.Totalitatea însuşirilor morfologice, anatomice, fiziologice, biochimice şi de comportament ce sunt rezultatul interacțiunii dintre..... şi mediu, formează ..... .

B. **6 puncte**

Dați două exemple de grupe de celenterate. Scrieți în dreptul fiecărei grupe câte o caracteristică.

C **10 puncte**

Scrieți pe foaia de examen litera corespunzătoare răspunsului corect. Este corectă o singură variantă de răspuns.

1.Virusurile:
a. sunt organisme unicelulare;
b. conțin fie ADN fie ARN;
c. produc boli numite micoze
d. sunt incapabile de autoreproducere

2. Țesuturile epiteliale pot fi:
a. glandulare;
b. semidure
c. fluide;
d. netede;

3. Nutriție heterotrofă saprofită au:
a. ciupercile inferioare ;
b. lupoaia;
c. toate protistele;
d. numai bacteriile;

4. Inima mamiferelor :
a. are două atrii şi un ventricul;
b. atriile comunică între ele;
c. are doua atrii şi două ventricule;
d. este situată în cavitatea abdominală;

5. Ascensiunea apei în vasele lemnoase înainte de apariția frunzelor este asigurată de:
a. forța de sucțiune
b. presiunea radiculară
c. mecanisme osmotice
d. mecanisme pasive

D. **10 puncte**

Citiți cu atenție afirmațiile următoare.Dacă apreciați că afirmația este adevărată, scrieți în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera *A*. Dacă apreciați că afirmația este falsă, scrieți în dreptul cifrei corespunzătoare afirmației, litera *F* şi modificați parțial afirmația pentru ca aceasta să devină adevărată. Nu se acceptă folosirea negației.

…….1. Sediul respirației aerobe este mitocondria.
……2. Fotosinteza poate fi evidențiată după cantitatea de oxigen consumată.
.....3. Amfibienii au determinism cromozomial al sexelor de tip Drosofila.

Subiectul al II-lea **30 puncte**

A. **18 puncte**

La mamifere, circulația sângelui este dublă şi completă.

a) Caracterizați o boală a sistemului circulator la om, precizând: denumirea, o cauză, o manifestare, o metodă de prevenire. **4p**
b) Comparați artera pulmonară şi venele cave după următoarele criterii: cavitățile inimii cu care comunică, tipul de sânge transportat, sebsul circulației sângelui prin aceste vase **4p**

c) Calculați masa apei din plasma sângelui unui băiat care are o greutate de 60 kg, știind următoarele: **6p**
   - Sângele reprezintă 7% din greutatea corpului
   - Plasma reprezintă 55% din cantitatea de sânge
   - Apa reprezintă 90% din plasmă

   Scrieți toate etapele necesare rezolvării problemei.

d) Completați problema de la punctul c) cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații științifice specifice biologiei. Rezolvați cerința pe care ați propus-o. **4p**

B. **12 puncte**

La trandafiri, culoarea petalelor este dată de o pereche de gene (R-culoare roșie, r-culoare albă), iar tipul tulpinei de o altă pereche de gene (A -tulpină agățătoare, a -tulpină neagățătoare). Se încrucișează un individ homozigot dominant pentru culoarea florilor și recesiv pentru înălțimea plantei cu un individ recesiv pentru culoarea petalelor și dominant homozigot pentru înălțimea plantei. Stabiliți următoarele:

a. Genotipurile celor doi parentali **2p**
b. Fenotipul indivizilor din F_1 **3p**
c. Procentul plantelor din F_2 cu flori roșii și tulpină neagățătoare **3p**
d. Completați această problema cu o altă cerință pe care o formulați voi, folosind informații științifice specifice biologiei. Rezolvați cerința pe care ați propus-o.Scrieți toate etapele rezolvării problemei **4p**

Subiectul al III-lea **(30 puncte)**

14 puncte

1. **Pentru buna desfășurare a vieții unui organism, acesta are nevoie de substanțe organice pe care celulele corpului să le asimileze.**

a. Precizați cele două tipuri fundamentale de nutriție și o deosebire între ele; **4p**
b. Înlocuiți termenii A și B din următoarea ecuație care definește fotosinteza:
   $A + H_2O$ + săruri minerale ---------- $B + O_2$ **2p**
c. Construiți patru enunțuri afirmative, câte două pentru fiecare conținut, utilizând limbajul științific adecvat. Folosiți, în acest scop, informații referitoare la următoarele conținuturi:
   1. nutriția autotrofă **8p**
   2. frunza- rol

2. **Fosele nazale și faringele sunt componente ale căilor aeriene:**
   16p

a) Enumerați în ordine următoarele trei căi aeriene prin care trece aerul spre alveolele pulmonare. **3p**
b) Precizați câte o caracteristică pentru fiecare din componentele enumerate la punctul a) **3p**
c) Alcătuiți un minieseu intitulat ” **Ventilația pulmonară**”. În acest scop, enumerați șase noțiuni specifice acestei teme. Construiți cu ajutorul acestora, un text coerent, format din maxim trei-patru fraze, folosind corect și în corelație noțiunile enumerate. **10p**

NOTĂ:

Se acorda 10 puncte din oficiu;

Barem de corectare

Subiectul I 30p

A. Se acordă câte 2p pentru fiecare noțiune corectă 2x2=4p
Genotip, fenotipul

B. Două exemple 2x1=2p ; două caracteristici 2x2p=4p

C. Se acordă câte 2 p pentru fiecare răspuns corect: 2x5=10p
1b 2a 3a 4c 5b

D. Se acordă câte 2p pentru fiecare răspuns corect 2x3=6p

Se acordă 2p pentru modificarea corectă a afirmației false 2x2=4

1A 2F 3F

2. Fotosinteza poate fi evidențiată după cantitatea de CO_2 consumată.

3. Amfibienii au determinism al sexelor de tip Abraxas.

Subiectul al II-lea 30p

A. a) 4p Denumirea bolii – ateroscleroză, o cauză- consum de grăsimi, o manifestare-hipertesiune, prevenire – stil de viață sănătos.
b) 4p artera pulmonară pleacă din ventriculul drept, conține sânge cu CO_2 și duce sângele la plămâni; venele cave se deschid în atriul drept, conțin sânge cu CO_2 pe care îl aduc din corp;
c) pentru raționamentul corect, neînsoțit de calcule, se acordă jumătate din punctajul repartizat rezolvării cerinței:
60 x 7 : 100 = 4,2l sânge
4,2 x 55 : 100 =2,31 l plasmă
2,31 x 90 : 100 = 2,079 l sânge
d) formularea cerinței 2p, rezolvarea cerinței 2p;

B. 12p

a) 2p genotipurile parentalilor sunt: Rraa și rrAA

b) 3p gameții formați de genitori sunt: Ra, rA. Prin combinare în F_1 descendenții sunt dublu heterozigoți: RrAa. Fenotipul : plante cu flori roșii și tulpină agățătoare.

c) 3p Plantele din F_1 formează 4 tipuri de gameți: RA, Ra, rA, ra, prin care se formează 16 combinații. 3din 16 (17,65%) prezintă plante cu flori roșii și tulpină neagățătoare.

d) Formularea cerinței 2p, rezolvarea cerinței 2p.

Subiectul al III lea 30p

3. 14p

a) 4p autotrofă – organismele sintetizează singure substanțele organice
Heterotrofă- organismele preiau hrana gata formată

b) 2p CO_2 + H_2O + săruri minerale---------- substanțe organice + O_2

c) 4x 2p =8p

3. 16p

a) 3p laringele, traheea și bronhiile

b) 3p Laringele prezintă epiglota; traheea- prezintă inele cartilaginoase, bronhiile-prezintă celule ciliate

c) 10p Pentru fiecare noțiune enumerată, specifică temei, se acordă câte 1p. Pentru coerența textului, în alcătuirea căruia fiecare noțiune este folosită corect, în corelație cu celelalte noțiuni, se acordă 4p. 6x1=6p+4p=10p

Se acordă 10p din oficiu.

241. INIȚIATIVĂ DIDACTICĂ ÎN ABORDAREA TRANSCURRICULARĂ A PROBLEMELOR SOCIALE ALE SECOLULUI AL XXI-LEA

Prof.coordonator Alina BĂLAN
Liceul Tehnologic „Toma Socolescu" Ploiești

ProiectuleTwinning ERASMUS+ YOUTH ON THE MOVE 2017

Summary:

The situation of migrants is very well known, especially now when confronted with the actual Syrian crisis. Most of them face –women are a more vulnerable population exposed to violence in this framework,especially- a life journey to an unfamiliar world they know nothing about or have a very distorted idea. Young females, especially, are thrown in situations they often can`t manage. Young people -hosts and immigrants- need to become aware about their identity, their habits, food, traditions, culture in general and especially modify the stereotyes / biased ethnical messages that are believed to define countries/people, creating together a European mosaic of cultures, in a multicultural and more coherent European community.

Female immigrants or refugees face many of the same challenges as other abused women,besidesthey may also face some unique challenges, such as cultural imposition - the tendency of a person or group to impose their values and patterns of behavior onto other persons - ,fear of being deported or of losing custody of their children. Physical, sexual, emotional, or other type of abuse is never OK, even if it happens within a marriage. Abuse against women that are members in the same family are often reported in this framework of migration and anxiety caused by the Unknown.Violence against women is also against the law, even when the abuser or victim is not a EU citizen. The mission of the project is also to build an European area of justice: European the students –males or females- should trust that their rights are protected, no matter where in the EU they happen to be.

At the end of the project, the students will have learned which tools to use in order to transform and improve society, building their own future. Thus, we aim at raising our students' awareness by taking responsibility on both the micro scale of their local communities and on the macro level of the European context.

Numele unității de învățământ, localitatea, țara:
LICEUL TEHNOLOGIC „TOMA SOCOLESCU"PLOIEȘTI, PRAHOVA, ROMÂNIA
Coordonator proiect:prof. Bălan Alina

Echipa de proiect : Clasa a IX –a F,clasa a XI-a A

Motivaţia proiectului:

Situaţia migranţilor (emigrant şi imigranți români, sirieni deopotrivă) este foarte bine cunoscută acum, în momente de confruntare cu o criză europeană reală. Cei mai mulți dintre ei se confruntă cu o nouă călătorie existențială labirintică ș ipericuloasă, într-o lume nefamiliară, în care nu cunosc nimic despre țara-gazdă sau o lume în care europenii adoptivi au idei distorsionate despre cultura, civilizația și religia sirienilor.

Tinerii, mai ales, sunt „aruncați" în situaţii pe care de cele mai multe ori nu le pot gestiona. Tinerii – gazdeşi imigranti- trebuie să devină conştienţi de identitatea lor, de obiceiurile lor, de tradiţiile, de culturalor, în general, si mai ales, de necesitatea analizării stereotipurilor etnice, de

mesajele pe care le transmit , creând împreună un mozaic de culturi europene, într-o lume multiculturală și coerentă , într-o lume europeană comunitară.

La sfârşitul proiectului, studentii și-au asimilat instrumentele necesare în vederea creării unei lumi mai bune ,strategii comunicaționale noi , concentrate asupra inserției sociale.
Astfel, scopul principal al proiectului a fost determinarea conştientizării la elevii noştri a valorii diversității ,prin asumarea responsabilității individuale, atât la nivel micro/ individual / local/ comunitar , cât şi de la nivel macro ,la nivel contextual european.

Scopul: Dezvoltarea conștiinței interculturale și a abilităților de comunicare în scopul promovării diversității și a multiculturalismului,din perspectiva Migrației și a situației e (i) migranților.

Obiective specifice:

1. Stimularea înțelegerii la elevi a conceptelor de „ liberă circulație", „diversitate", „incluziune socială ", „migrație "
2. investigarea/ documentarea pe teme de problem culturale europene commune şi valori europene consacrate de TratateleEuropene/ textele legislative în vigoare
3. organizarea de sesiuni / ateliere de lucruspecifice , utilizând metode şi instrumente nonformale(Dezbaterea, Storrytelling, Teatru –forum)
4. crearea unei reviste online

Grup ţintă:
Direct: : 300 de elevi(20 elevi cu CES-activități specifice), 50 cadre didactice
Indirect: părinţii copiilor implicaţi în proiect, partenerii implicaţi (Poliția Prahova,DJASPC Prahova,,Casa de Cultură „I.L.Caragiale"Ploiești ,Biblioteca Județeană „N.Iorga"Ploiești, comunitatea locală, şcoli în care s-a diseminat proiectul, mass-media

Perioada de desfăşurare:octombrie 2016-iunie 2017

Parteneri: Poliția Prahova,DJASPC Prahova,,Casa de Cultură „I.L.Caragiale"Ploiești ,Biblioteca Județeană „N.Iorga"Ploiești,Patricia CostelaColegio Marista Champagnat, León Spain.Armine Safaryan,Tairov secondary school, Tairov Armenia;AyhanSEZDİRMEZ,Vakıfbank Atatürk Secondary School, Anamur TurkeyMaria AnversaGrasso,IISS "Medi", Barcellona Pozzo di Gotto (ME) Italy.

Resurse :

- *Umane:*elevi-profesori-părinți-reprezentanțiONG-uri-psihologi,specialiști Departamentul pentru Migrație, Poliția Prahova
- *materiale*:Calculatoareconectate la internet;Videoproiector;Ecran de proiectie;CD-playere;Imprimante multifunctionale ;Whiteboard + markere etc.
- *informaţionale:*cărți, Internet,platforma Twinspace

Rezultate aşteptate:
-atragerea copiilor în activităţi cu caracter cultural- artistic;
-creşterea prestigiului unităţii;
-materiale informative despre activităţile desfăşurate;
-campanie locală "Youth on the Move 2017";
-revista online issuu /Calameo http://www.calameo.com/read/005231784cd1c905b070a
-realizarea unor afişe, pliante, chestionare, CD cu imagini din timpul expoziţiei , panouri
-realizare de website-uri : http://youthonthemove2017.weebly.com/
https://spark.adobe.com/sp/design/page/edfbb2c0-f7df-4c83-8d92-5e5f4c452acf#
-PlaformaTwinspace :https://twinspace.etwinning.net/24537/home

Planul de activitate/exemple de activități:

Activitatea 1 – **Standing for Our Rights**

Perioada de desfășurare:Septembrie 2016-Octombrie 2017

Metode și tehnici de lucru: Teatru –Forum

Metoda de lucru a reprezentat-o TEATRUL-FORUM ,metodă nonformală interactivă , numitășI „ Teatruloprimaților", unde actorii(oameni obișnuiți, fără studii de actorie neapărat) prezintă o scurtă scenetă, cu atitudini/ comportamente „anti-model".Ulterior, la cererea publicului,se schimbă rezultatul, astfel încât protagonistul „câștigă". Orice persoană din public ,pur şi simplu, zice „STOP!" sau bate din palme atunci când dorește să modifice acţiunea, apoi se alătură actorilor de pe scenă pentru a își asuma rolul de „protagonist oprimat" . (Boal , Augusto „„Teatrul legislativ". New York: Routledge, 1998, numește publicul participant „ spect-actor", pentru că auditoriul devine actor, dar cu dorința schimbării în bine).Teatrul- forum/ Teatrul social este un teatru pentru dezvoltarea aptitudinilor sociale, încurajând improvizația actoricească şi participarea auditoriului.„Spectacolul" a durat aproximativ 10 minute , la finalul acestuia publicul fiind invitat la discuție. JOKERUL /Profesorul a coordonat discuția prin întrebări tematice , cu referire la ce au reținut din piesă, la atitudinile și comportamentele actorilor.

Scopul final al teatrului social a fost schimbarea comportamentală a publicului(deşi ,în realitate, schimbarea nu este atât de uşor cuantificabilă).

Asigurând echilibrul dintre teorie şi practică, între informaţii şi partea aplicativă, metoda a utilizat tehnici eficiente de comunicare, permiţând tuturor participanţilor(desi numai clasa a IX-a) să răspundă aşteptărilor şi nevoilor personale, prin abordarea progresivă şi oferirea unei experienţe de învăţare valoroase, după cum se poate observa pe bileţelele pe care elevii le-au completat cu ale lor observații/ comentarii/ sugestii finale.

Activitatea 2 – Atelier ***„Înțelege diferențele și comunică eficient!"***

Perioada de desfășurare: luna a III-a iunie 2017

Metode și tehnici de lucru: Elevii au înțeles importanța stimulării abilităților de comunicare, din perspectiva acceptării diferențelor etnice,de gen,de vârstă, social-economice etc,prin participare activă la atelierul „Înțelege diferențele și comunică eficient!".S-au aplicat metode ale educației nonformale,jocul de rol ,storytelling, librăria vie(deprinse în timpul programului Pestalozzi,Viena)

Evaluarea proiectului:

-planificarea în detaliu a activităţilor propuse;

- întâlniri şi discuţii cu partenerii din proiect;

-constituirea unei baze de date(Twinspace) cu numărul de copii implicați, cadrele didactice, școlile participante la proiect ;

-constituirea unor website-uri , în care participanții /vizitatorii și-au împărtășit părerile, impresiile și emoțiile cu referire la lucrările elevilor;

-publicarea articolelor/ interviurilor în revista online(ISSUU);

-evaluarea fişelor de feed-back

-Câștigător Concursul "Move2Learn,Learn2Move"2018,Comisia Europeană

Bibliografie

1. Nicola, Ioan - "Tratat de pedagogiescolara", Editura Aramis, Bucuresti, 2000

2. Plugaru, Liviu - "Introducere în sociologia educatiei", EdituraPsihomedia, Sibiu, 2004

3.http://www.updalles.ro/wp-content/uploads/2010/12/ISE-CERCETARE-ENF-2010-RAPORT-FINAL-DE-CERCETARE.pdf PARTICIPAREA TINERILOR LA EDUCAŢIA NONFORMALĂ. OPORTUNITĂŢI ŞI OBSTACOLE

4.http://nou2.ise.ro/wp-content/uploads/2012/08/2010_Ghid_etwinning_final.pdf

242. METODE CREATIVE DE ÎNVĂȚARE

Prof. Bătrînuț Lenuța
Liceul Tehnologic de Electronică și Automatizări ”Caius Iacob” Arad

Învățarea activă dezvoltă gândirea critică, creativitatea și responsabilitatea celor implicați în astfel de activități.Cadrul învățării active se bazează pe încredere și respect reciproc, se acceptă diversitatea de idei. Rolul acestor metode este acela de a le dezvolta capacitatea de adaptare la viață și de a încuraja implicarea activă a tuturor copiilor.

O metodă care poate fi aplicată cu succes de la învațământul primar până la cel liceal este: metoda starburst(explozia stelară).

Metoda starburst (explozie stelară)

Metoda presupune parcurgerea câtorva etape distincte:

- propunerea problemei;
- organizarea clasei în mai multe grupuri, fiecare dintre acestea notând problema pe o foaie de hârtie;
- elaborarea în fiecare grup a unei liste cu întrebări diverse care au legătură cu problema de discutat;
- comunicarea rezultatelor muncii de grup;
- evidențierea celor mai interesante întrebări și aprecierea muncii în echipă.

Avantajul aceste metode este că nu necesită acordarea unei perioade prea mari de timp explicațiilor prealabile, întrucât este foarte ușor de înțeles de toți participanții;

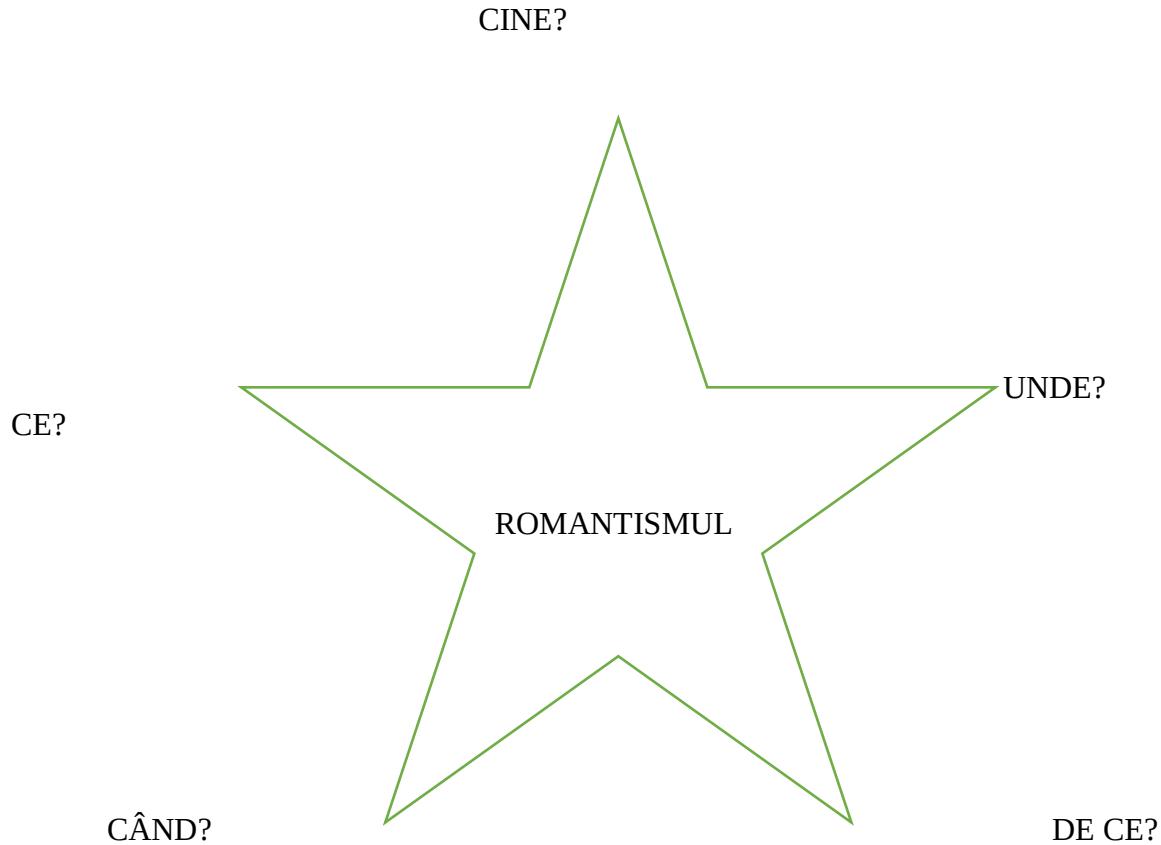

Aplicarea metodei în orele de familiarizare cu curentul literar - romantism (clasa a-XI-a)

Posibile variante de răspuns:

- **Ce** este romantismul ?
- **Ce** alte curente literare cunoașteți ?
- **Când** a apărut romantismul?
- **Cine** sunt reprezentanții romantismului ?
- **Cine** este teoreticianul romantismului?
- **Unde** s-a manifestat prima dată ?
- **De ce** este diferit de alte curente literare?
- **Care s**unt trăsăturile romantismului?(întrebare suplimentară sau înlocuirea întrebării: De ce? cu întrebarea: Care?).

După finalizarea acestei etape, pe baza textelor suport, elevii vor identifica răspunsurile la întrebări. Acestea vor fi ulterior notate, de fiecare elev în caietul de notițe .

Utilizarea metodelor interactive de predare – învățare în activitatea didactică contribuie la îmbunătățirea calității procesului instructiv- educativ.

Bibliografia

1. Ilie, Emanuela, *Didactica limbii române*, Iaşi, Ed. Polirom, 2008
2. Pamfil, Alina, *Limba şi literatura română în gimnaziu. Structuri didactice deschise*, Piteşti, Ed. Paralela 45, 2003

243. CORECȚIA SUNETULUI Ș

Bernard Carmen, Profesor psihopedagog
Școala Profesională Specială "SAMUS", Cluj-Napoca

Sigmatismul este tulburarea de limbaj în care sunt pronunțate deficitar sunetele siflante „S" și „Z"), șuieratoarele („Ş" și „J") și africatele („Ţ"/ „CE"/ „CI"/ „GE" și "GI").

Înlocuirea sunetelor „J" cu „Z" și „Ş" cu „S" se numește parasigmatism.

Cauzele sigmatismului pot fi foarte diferite cum ar fi:

– funcționarea greșită a limbii, mușchii retractori slăbiți, care nu permit realizarea mișcărilor sincrone necesare articulării sunetelor din această categorie afectată de sigmatism;
– modalitate de pronunțare incorectă menținută din perioada în care dentiția copilului era înlocuită, limba neavînd în ce se opri aluneca printre dinți, iar acest model de pronunție fiind menținut și după ce copilului i-au apărut toți dinții;
– anomaliile de poziție a dinților și ale maxilarelor;
– imitarea unor modele greșite de vorbire;
– împrăștierea exagerată a aerului necesar emisiei sunetelor;
– deficiențe de auz fonematic (copilul nu poate face diferență de sunete).

Voi prezenta în continuare un proiect de activitate terapeutică, utilizat la disciplina Terapii specifice și de compensare – Terapia dislexo-disgrafiei (nivel grav), în vederea **a*utomatizării sunetului ş.*** Elevul este în clasa a X-a și are grad de handicap accentuat.

Obiectiv general : Formarea abilităţilor practice de folosire corectă a sunetului ***ş*** în diferite structuri verbale, în emiterea independentă, în silabe directe, în cuvinte şi propoziţii.

Obiective operaţionale :

O1 : Să imposteze sunetul ş, respectând poziţia organelor articulatorii la emiterea acestuia;
O2 : Să identifice sunetul individual, în silabă, în cuvânt ;
O3 : Să recunoască şi să scrie semnul grafic corespunzător sunetului ;
O4 : Să pronunţe corect sunetul Ş în silabă şi cuvânt ;
O5 : Să despartă cuvinte în silabe.

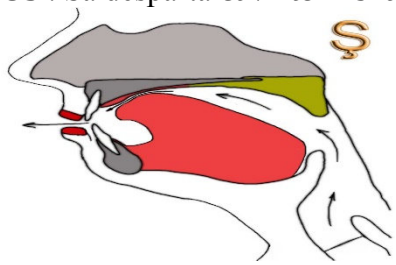

La pronunţia sunetului Ş: Buzele iau forma unui tubuşor deschis. Dinţii se unesc, lăsând o distanţă de 1mm unul de la altul, formând un obstacol pentru aer. Limba sub formă de cupă. Fluxul de aer la pronunţia sunetelor Ş este cald. La sunetul Ş coardele vocale nu vibrează.

1. **Terapia generală**

Exerciții de gimnastică a feței :

- umflă obrajii și îi desumflă cu degetele ; umflă obrajii pe rând, unul câte unul ; închide ochii strâns/ deschide ochii ; râde, zâmbește, se încruntă.
- inspirăm aerul pe nas, ridicăm mîinile în sus, la expir lăsăm măinile în jos și pronunțăm silabele: șa, șo, șu, șe, și, șî, șă;

Exerciții de respirație corectă :

- inspirăm aerul pe nas, ridicăm mîinile în sus, la expir lăsăm măinile în jos și pronunțăm silabele: șa, șo, șu, șe, și, șî, șă;

Exerciții linguale :

- limba înăuntru/afară ; sus/ jos ; stânga/ dreapta ; trasează buza de jos/ de sus cu limba ; șterge dinții cu limba ; imită o pisicuță care bea apă ;

Exerciții pentru gură/ buze :

- întinde buzele, țuguie buzele/ le ascunde ; mușcă buza de sus/ de jos ;
- mișcări ale mâinilor și degetelor pentru formarea pensei digitale.

Frământări de limbă : ,,Un moș cu un coș, În coș - un cocoș. Moșul cu coșul, Care sunet se repetă cel mai des?

2. **Terapia specifică**

Joc de energizare - *„Litera în ambalaj”*. Găsește și colorează litera Ș din tabel.

C	N	B	S	Ş	Ş	G	S	V	D
R	Z	S	Ş	C	S	Ş	J	C	T
L	G	Ş	S	V	B	M	Ş	S	B
Z	F	S	Ş	R	H	G	J	L	M
N	B	V	C	Ş	S	Z	B	P	T
D	F	G	H	S	Ş	J	C	M	N
F	T	R	P	B	S	Ş	J	L	C
S	Ş	G	V	C	S	Ş	G	T	R
C	S	Ş	Ş	Ş	Ş	G	B	R	D
N	H	M	P	L	J	D	S	P	V
Z	C	S	Ş	R	F	M	T	D	F

Emiterea sunetului

Se solicită elevul să citească *ș* în silabe directe, în silabe repetate, ș în poziție intervocalică, ș în silabe inverse.

*șa, șe, și, șo, șu, ș*ă, *șî*

*șașa, șeșe, șiș](*i, *șoșo, șușu, ș*ăș*ă, *șîșî*

*aș*a, *eș*e, *iș*i, *oș*o, *uș*u, *ăș*ă, *îș*î

aș, eș, iș, oș, uș, ăș, îș

Citirea după imagini a unor cuvinte care conțin *ș* în poziție inițială, mediană sau finală și despărțirea lor în silabe (reprezentare grafică). Recunoașterea prin încercuire a literei *ș*. Exersarea scrierii cuvintelor ce conțin *ș*, folosind litere cartonate./ magnetice.

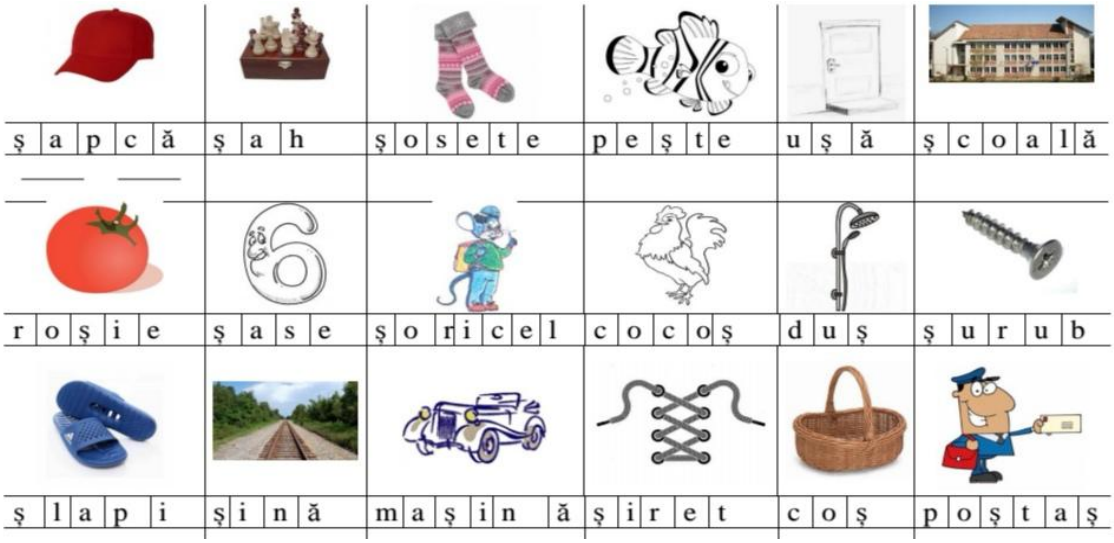

Joc didactic interactiv – *“Cine știe câștigă!”*,

Obiectivul jocului este denumirea imaginilor de pe planșă (cuvinte ce conțin litera *ș*) și asocierea corectă a acestora în funcție de algoritmul de corespondență – asocierea imaginii color cu cea alb negru. Dacă asocierea este făcută în mod corect, unitatea va semnaliza prin efecte sonore. Răspunsurile greșite nu sunt semnalizate.

Se folosește 1 aparat electronic pentru validarea rezultatelor prevazut cu 2 creioane de culori diferite.

Joc didactic interactiv – *"Recunoaște imaginea!",* folosind platforma Timlogo.
Jocul va afișa imagini cu diferite obiecte, care conțin sau nu sunetul *ș*, Dând click pe imagine, elevul va auzi ce reprezintă aceasta, de câte ori dorește.
Sarcina elevului este de a selecta bifa verde dacă aude sunetul *ș* în denumirea obiectului, sau butonul roșu dacă nu aude sunetul *ș*

3. **Asigurarea retenției și a transferului -** Se lucrează o serie de exerciții pe fisă de lucru : identificarea sunetului individual, în cuvânt, despărțirea în silabe, exersarea scrierii semnului grafic corespunzător sunetului.

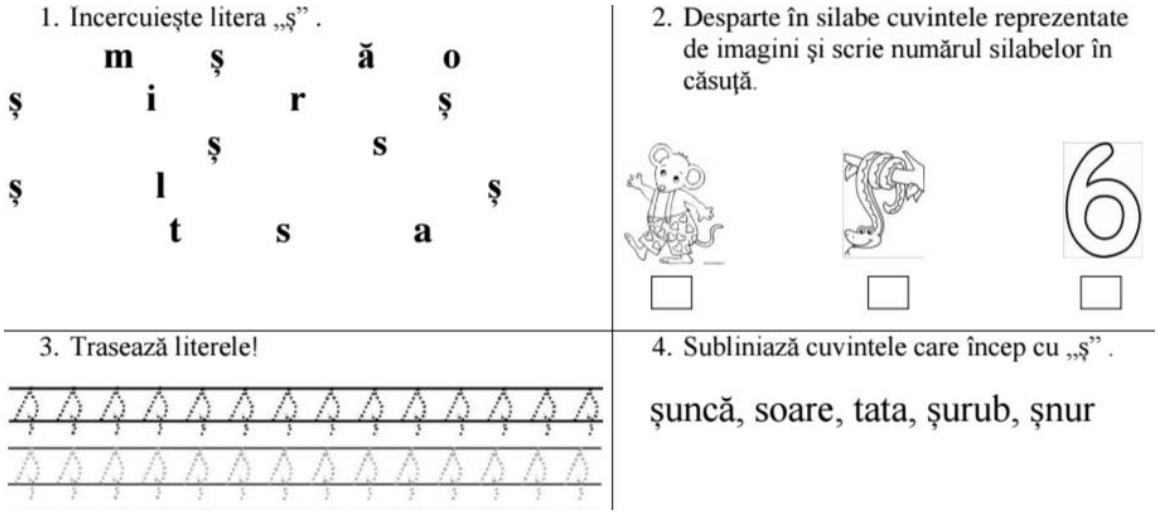

Bibliografie :
Bodea Hațegan, C. (2016), *Logopedie. Terapia tulburărilor de limbaj. Structuri deschise*, Editura Trei, București.
Moldovan, I. (2006), *Corectarea tulburărilor limbajului oral*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
Tobolcea, I., Soponaru C. (2013), *Terapia tulburărilor de pronunţie. Ghid practic pentru logopezi, educatori/învăţători, părinţi,* Editura Univerității "Alexandru Ioan Cuza", Iași.
https://timlogo.ro/

244. TEHNOLOGIA PRELUCRĂRII LA CALD - SUPORT CURS

BILIUS CARMELIA,
LICEUL DE MARINĂ, CONSTANŢA, JUDEŢUL CONSTANŢA

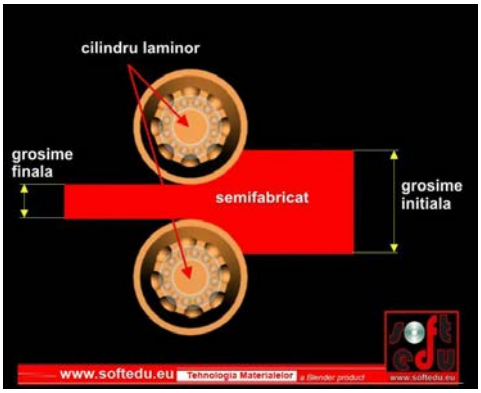

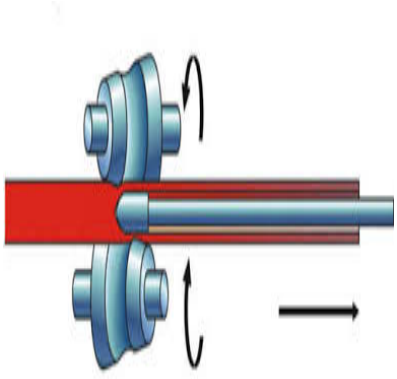

SUPORT CURS

TEHNOLOGIA PRELUCRĂRII LA CALD

PENTRU

NIVEL 3 AVANSAT

Autor: Carmelia BILIUS Liceul de Marină-Constanţa
Prof. Ing. Mecanică
Gradul didactic I

Tehnologia prelucrării la cald

I. Analizează modul de funcţionare a utilajelor, agregatelor, instalaţiilor utilizate în procesele de producţie specifice prelucrărilor la cald.

- **Procese tehnologice de prelucrare la cald: forjare,turnare, extruziune;**
- **Documentaţie tehnică: specifică proceselor tehnologice de prelucrare la cald**
- **Materii prime şi materiale: metale şi aliaje feroase şi neferoase, nemetale specifice fiecărui proces tehnologic;**
- **Rolul curgerii şi solidificării: felul în care influenţează procesul tehnologic şi calitatea pieselor turnate;**
- **Amestecuri de formare: aliaje metalice feroase şi neferoase**
- **Utilaje, S.D.V.-uri : specifice operaţiei de turnare şi de executare a unei forme.**

TERMENI SPECIFICI

extruziune	Procedeu de deformare plastică ce se realizează prin presarea materialului metalic printr-un orificiu de formă şi dimensiuni stabilite
tragere	Procedeu de deformare plastică ce se realizează prin tragerea barei printr-un orificiu de dimensiuni mai mici la ieşire decât secţiunea iniţiala a acesteia .
trefilare	Este un procedeu de deformare plastică prin tragere, dar la care forţa necesară este aplicată prin intermediul unui organ intermediar
filieră	Toba pe care sârma obţinută prin trefilare se înfăşoară în colaci
matriţă	Blocuri metalice în interiorul cărora se execută cavităţi care au forma negativă a piesei ce trebuie realizată
matriţare	Procedeu de deformare plastică la cald a semifabricatelor în scule numite matriţe

deformare prin maclare	Rotirea unei porţiuni a microcristalului în raport cu alta
plan de maclare	Plan de simetrie dintre porţiunea deformată şi faţă de porţiunea nedeformată
deformare prin alunecare	Deplasarea unor părţi din microcristale în raport cu altele, de-a lungul planelor cristalografice
forjare	Procedeu de prelucrare a metalelor şi aliajelor în stare plastică sub acţiunea forţelor exterioare dinamice sau statice
forjare liberă	Procedeul prin care materialul supus deformării curge liber sau dirijat de forma sculelor în două sau trei direcţii
refulare	Comprimarea unui semifabricat în direcţia axei lui principale
întindere la forjare	Operaţia cu care se micşorează secţiunea transversală a semifabricatelor mărindu-se lungimea lor
deformare plastică	Metodă de prelucrare aplicată metalelor şi aliajelor, în scopul obţinerii unor semifabricate sau produse finite

Deformarea plastică

Este o metodă de prelucrare a materialelor metalice prin care, în scopul obţinerii unor piese finite sau semifabricate, se produce deformarea permanentă a materialelor în stare solidă (la cald sau la rece) fără fisurare micro sau macroscopică.

***Forjarea*, este procedeul de prelucrare a unui semifabricat metalic prin deformare plastică, la cald sau la rece, cu ciocane sau prese.**

Poate fi: manuală sau mecanică.

Forjarea manuală se foloseşte doar pentru modificarea formei şi a dimensiunilor semifabricatului.

Forjarea mecanică, se foloseşte atăt pentru modificarea formei şi a dimensiunilor semifabricatului, cât şi pentru modificarea caracteristicilor tehnologice şi mecanice ale metalelor şi aliajelor supuse forjării.

Avantaje: prelucrare rapidă, cost redus, manoperă simplă.

245. METODA-„ ȘTIU/VREAU/AM ÎNVĂȚAT”

Autor- prof. Florea Alin/ Graure Claudia
Liceul Tehnologic „Constantin Bursan”Hunedoara

Metoda „Știu/Vreau/ Am învățat”, este una dintre metodele care îi solicită pe elevi să se gândească la ceea ce știu referitor la o temă dată, să adreseze întrebări și să formuleze răspunsuri.

Materiale necesare: flipchart, coli, markere.

Timp de lucru: 45 minute.

Derularea activității:

Pasul 1 – Anunțarea temei și solicitarea ca elevii să se gândească la ceea ce știu despre tema dată.
Pasul 2 – realizarea tabloului „Ș-V-Î” pe flipchart sau tablă.
Pasul 3 – se completează cu ajutorul elevilor coloana „Ce știm?”
Pasul 4 – solicităm elevilor să formuleze întrebări despre temă. Scriem întrebările lor în coloana „Ce vrem să știm?”, putând să adaugăm și întrebările noastre.
Pasul 5 – se poate citi un text, sau realiza o investigație, reamintind elevilor să caute răspunsuri la întrebările formulate și la orice altă idee nou apărută.
Pasul 6 – elevii comunică ceea ce au învățat. Întâi oferă răspunsurile pe care le-au identificat pentru întrebările formulate, și apoi comunică orice idee nouă, interesantă, importantă, pe care au reținut-o. Aceste informații se notează în coloana „Ce am învățat?”.

Metoda este utilizată în cadrul unei lecții la ora de dirigenție, tema fiind aleasă de elevi: „HIV/SIDA – Stop inconștienței” în vederea introducerii noilor noțiuni pentru dezvoltarea abilităților de viață sănătoasă.

Scopul: o viață sănătoasă prin respectarea normelor de igienă și utilizarea prezervativului, scăzând numărul incidenței ITS/HIV/SIDA, în rândul tinerilor.

Obiective: elevii trebuie să fie capabili :

- să promoveze un comportament responsabil;
- să reducă riscul ITS/ HIV/SIDA în rândul tinerilor;
- să cunoască modul de transmitere și prevenire a virusului HIV;
- să discute liber despre temerile legate de viață .

Știu	Vreau să știu	Am învățat
- HIV=virus - SIDA=boală incurabilă - nu există tratament - se transmite prin contact sexual neprotejat.	- Modul de transmitere - Prevenire HIV/SIDA - HIV se ia prin sărut, mâncare, dacă dai mâna cu cineva infectat, stai în bancă? - cum află o persoană dacă are HIV? - pot să fiu bolnav și să nu știu? - care este percepția societății și cum pot fi ajutați?	- Semnificația corectă a termenilor HIV/SIDA: mModul de transmitere - prevenire - depistare testul ELISA - acceptarea, integrarea persoanelor cu HIV.

Avantajele metodei

Metoda „Ș/V/Ă” este o metodă care structurează bine lecția. Elevii învață mai bine dacă își amintesc ceea ce știu deja; își formulează întrebări proprii; își confirmă achiziții noi; se bazează pe comunicare, interacțiune.

În cazul în care elevii nu au prea multe cunoștiințe anterioare despre temă, metoda poate fi precedată de o discuție structurată.

Dezavantajele metodei

Metoda implică o bună cunoaștere a nivelului clasei, nu se poate aplica pentru orice temă pentru că realizarea ei se bazează pe nivelul de cunoaștere al clasei.

Bibliografie

Mariana Pintilie, Metode moderne de învățare-evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003, pag. 25.

Miron Ionescu, Ioan Radu (coordonatori), Didactica modrnă, ediția aII-a, revăzută,co.Didactica, Editura Dacia, Cluj-Napoca, pg. 34-38.

246. METODA GORDON ALTERNATIVĂ DE EDUCAȚIE

Prof. Nicoleta Bogos, disciplina informatică
Liceul Teoretic "Coriolan Brediceanu" Lugoj

Cu câtva timp în urmă am fost la un stagiu de formare ce implică metoda Gordon, program care vizează relația profesor-elev. Programul oferă un model pentru relații eficace în sala de clasă, astfel încât timpul profesorilor și elevilor să fie consumat mai profitabil și cu un sentiment crescut de satisfacție.

Pentru că sunt un beneficiar al mobilităților Leonardo da Vinci, îmi este cunoscută următoarea întrebare: Te simți mai "European"? Întotdeauna această întrebare a avut un ecou mai special, deoarece, din punct de vedere profesional, mă consider un rezultat și al Uniunii Europene. Cred că pentru educația din România, Uniunea Europeană a însemnat și înseamnă un mare pas înainte. Mă gândesc la mine ca profesor, la provocările mele și ale colegilor mei, provocări cărora le-am răspuns prin diverse proiecte europene. Așa am văzut alte țări, alte școli, am comunicat cu colegi profesori din străinătate, am colaborat cu o mulțime de elevi, am inovat în disciplina predată și în școală, totul datorită acestui concept pe care îl numim Uniunea Europeană. De fapt, Uniunea Europeană înseamnă cetățenii ei. De ce îmi place Uniunea Europeană și Leonardo da Vinci/Erasmus+? Pentru că am reușit să oferim mobilități europene la peste 200 de elevi și la peste 40 de cadre didactice, iar majoritatea dintre elevi nu aveau oportunitatea financiară de a vedea și a face ceva într-o altă țară, într-o altă școală sau firmă din Uniunea Europeană. Sunt convinsă că acest aspect este valabil și pentru colegii mei. Multiplicăm acest număr la toate proiectele europene care au existat și există în România, iar rezultatul este fantastic, dar mai greu de măsurat: învățare, dezvoltare personală, curaj, învățarea unor limbi străine, noi perspective.

Ca beneficiar al Proiectului "Profesor format-elev motivat-progres școlar și personal asigurat" în care am studiat despre Metoda Gordon, recomand folosirea cu încredere a acestei metode, pentru a rezolva cu succes conflictele apărute la nivel instituțional cu elevii, părinții acestora, colegii profesori, superiori sau subalterni sau în viața personală a fiecăruia dintre noi.

Metoda Gordon nu este o noutate pedagogică, ea este o confirmare a eficienţei unui alt mod de a lucra cu generaţiile actuale de elevi, este un răspuns adecvat la nevoile didactice actuale din lume, în general, şi din România, în special.

Metoda Gordon poate fi o alternativă de educație deoarece le oferă elevilor mai multă libertate, responsabilitate și dezvoltă relații profesor-elev deschise, oneste bazate pe încredere reciprocă. Este o formă de educație nonformală în care s-au discutat despre concepte ca:

- respect pentru nevoile elevilor;
- educația afectivă;
- climat în cadrul sălii de curs;
- libertatea de a învăța;
- profesorul ca persoană plină de resurse;
- comunicarea în ambele sensuri.

Da, a comunica pe baza de respect nu doar cu elevul ci cu oricine altcineva face parte din "cei 7 ani de acasa". Totuși, metoda aceasta este mai mult decât atât. De peste patru decenii, metoda "Gordon" dovedeşte că dascălii pot aplica tehnici psihologice de negociere şi comunicare pentru a se impune la clasă fără să bată cu pumnul în masă şi fără a ţine lecţii de morală. A fost inventată de un specialist american numit Thomas Gordon, unul dintre pionierii stilului de educație "democratic".

Psiholog american Thomas Gordon, ne pune la dispoziție nouă cadrelor didactice, elevilor dar și părinților metode de îmbunătățire a relațiilor dintre actorii principali ai actului educativ și bineînțeles de motivare și creștere a nivelului educației. Cadre didactice fiind ne confruntăm la nivelul clasei de elevi cu tot felul de situații conflictuale: elevi care vin repetat la școală cu temele nerezolvate, care au un limbaj și comportament violent față de colegi, de personalul administrativ al școlii, față de cadrele didactice, elevi apatici, plictisiți, sfidători la tot ce se întâmplă în jurul lor, etc.

Cum ne sugerează Gordon să încercăm să rezolvăm aceste probleme? Prin folosirea de către dascăl a Ascultării Active, care este opusă ascultării pasive (tăcerea), și care implică interacționarea cu elevul și îi oferă elevului dovada înțelegerii din partea profesorului. Când trebuie să intervină Ascultarea Activă din partea profesorului? – atunci când un elev are o problemă de comportament și atitudine față de profesor sau față de colegii lui. Oare este bine să fim autoritari și să le cerem elevilor ca în programul de școală se fie concentrați doar la problemele școlare și să facă abstracție de problemele personale, familiare sau de altă natură care-i macină în interior și le distrag atenția de la problemele școlii? Cred că nu, e important ca elevul să poată să își transmită problemele și apăsările și împreună cu cadrele didactice să găsească soluții de rezolvare a problemelor.

Cred, de asemenea că nu este util pentru nimeni ca un cadru didactic să fie foarte permisiv și să asiste pasiv la refuzul elevului de a lucra și a rezolva sarcinile școlare, acest lucru poate fi periculos prin crearea unui precedent urmat și de alți elevi plictisiți.

Este foarte important ca elevul să fie liniștit și să îl perceapă pe profesor ca un real partener de dialog, sincer și dornic de a-l ajuta să rezolve problemele iscate.

Sunt cadre didactice care au atitudini autoritare și care cred că rezolvă conflictele iscate prin folosirea amenințărilor sau a pedepselor dar aceste metode nu dau întodeauna rezultatele scontate iar în unele cazuri duc la rezistență și răzbunare din partea eleviilor, în special în clasele mari, iar comportamentul deviant revine imediat ce profesorul iese din clasă. În astfel de cazuri se recomandă schimbarea de atitudine a celor implicați, colaborarea pentru găsirea unor situații comune de rezolvare a problemelor. Profesorul îndeplinește o profesiune de o deosebită importanță, aceea care asigură formarea și pregătirea personalității tinerelor generații și pregătirea lor profesională în cadrul instituțiilor de învățământ, strâns legate de viața, de activitatea socio-profesională, morală și cetățenească.

Munca și personalitatea educativă a profesorului pot lăsa urme frumoase în mintea și comportarea tinerilor, oferindu-le prilejul de a-și aminti cu plăcere, respect și chiar cu venerație de foștii dascăli, cu care pot menține anumite legături spirituale pentru toată viața.

O altă metodă pe care Gordon o sugerează și care este folosită cu succes este transmiterea de către profesor a mesajelor la persoana I. Gordon le numește "mesaje de asumare a responsabilității", pentru că un profesor care trimite un mesaj la persoana I își recunoaște responsabilitatea pentru propriile sentimente și îi conferă elevului responsabilitatea pentru comportamentul său. Aceste mesaje întrunesc trei criterii importante într-o confruntare: au o probabilitate ridicată de a încuraja schimbarea, conțin evaluări negative minime despre elev și nu strică relația dintre profesor și elev.

Pentru a preîntâmpina problemele care sunt posibil să apară, Thomas Gordon recomandă schimbări ale atmosferei în sălile de clasă prin folosirea unui ambient muzical, a unor materiale didactice audiovizuale, amenajarea unor colțuri tematice, folosirea demonstrațiilor practice, diferite moduri de organizare a băncilor, activități desfășurate în natură la disciplinele care permit acest lucru, folosirea spațiilor multifuncționale, etc.

Consider că prin folosirea acestei metode vom putea îmbunătății managementul clasei și al instituției, ne dezvoltăm competențele de comunicare, de suport motivațional și educațional pentru elevi și părinții acestora.

BIBLIOGRAFIE:

1. Thomas Gordon, Burch N., - *Profesorul eficient*- Programul Gordon pentru îmbunătățirea relației cu elevii, Editura TREI, București, 2011;

247. PROIECT DIDACTIC
FILETAREA

prof. DANIELA BORȘ
LICEUL TEHNOLOGIC ,,AL. I. CUZA" BÂRLAD

Data: 16.05.2018
Unitatea școlară: Liceul Tehnologic ,,Al. I. Cuza" Bârlad
Clasa: a IX – a M 1
Ora: 9 - 10
Profesor: Borș Daniela
Domeniul: Mecanică
Modulul: M II – Lăcătușărie generală
Unitatea de învățare: Filetarea
Titlul lecției : Filetarea
Tipul lecției : Fixare și sistematizare cunoștințe însușite
Timpul acordat: 50'
Competențe specifice:

CS1 - enumeră SDV-urile folosite la operația de filetare
CS2 - descrie tehnologia filetării interioare și exterioare
CS3 - utilizează cunoștințele dobândite în diferite situații reale

Competențe derivate:

CD1 - definirea operației de filetare și a filetului
CD2 - identificarea elementelor geometrice ale filetului
CD3 - clasificarea filetelor
CD4 - enumeră etapele tehnologiei filetării interioare și exterioare
CD5 - descrie tehnologia filetării interioare și exterioare
CD6 - enumeră SDV-urile folosite la operația de filetare
CD7 - alege corect SDV-urile folosite la operația de filetare
CD8 - precizează MTSM specifice operației de filetare

Obiective operaționale: La sfârșitul orei elevii trebuie:

O1 - să definească operația de filetare și filetul
O2 - să identifice elementele geometrice ale filetului
O3 - să clasifice filetele
O4 - să enumere etapele tehnologiei filetării interioare și exterioare
O5 - să descrie tehnologia filetării interioare și exterioare
O6 - să enumere SDV-urile folosite la operația de filetare
O7 - să aleagă corect SDV-urile folosite la operația de filetare
O8 - să precizeze MTSM specifice operației de filetare

Metode și procedee didactice: expunerea, explicația, dialogul, conversația euristică, demonstrația, observarea, problematizarea, descoperirea dirijată, dezbaterea

Mijloace didactice: semifabricate, diverse piese filetate, planșe didactice, lecție Ael, calculator, videoproiector, literatura de specialitate, SDV-uri și AMC- uri folosite la filetare, portofoliile elevilor, fișa de lucru

Locul de desfășurare: laborator tehnologic

Bibliografia: 1. Gh. Zgură, N. Atanasiu, N. Arieşeanu, Gh. Peptea – Utilajul şi tehnologia lucrărilor mecanice, E.D.P., Bucureşti, 1987
2. G. S. Georgescu – Îndrumător pentru atelierele mecanice, E.T., Bucureşti, 1978
3. Tonea A., Cârstea N. - Elemente de tehnologie generală, E.D.P., Bucureşti, 2000

Scenariul activității didactice:

Nr. Crt.	Momentele lecției	Timpul acordat	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Metode și procedee didactice	Mijloace didactice	Forme de organizare	Evaluare
1.	Moment organizatoric	2’	- salutul, verificarea prezenței, a mijloacelor didactice pregătite, a existenței caietelor de notițe și a instrumentelor de scris	- răspund la salut și la apel, își pregătesc caietele de notițe și instrumentele de scris	- dialogul	- catalog, tablă, calculator, videoproiector, caiete de notițe și instrumente de scris	- frontal	
2.	Captarea atenției elevilor	5’	- provoacă o dezbatere cu tema: filetarea, pe baza planului de recapitulare stabilit anterior, făcând apel la cunoștințele dobândite de către elevi - afișează pe videoproiector, planul de recapitulare și precizează obiectivele urmărite	- participă la dialogul organizat și condus de profesor - studiază cu atenție planul de recapitulare afișat de profesor pe videoproiector	- dialogul, conversația euristică, dezbaterea, explicația	- portofoliile elevilor și caietele de notițe, prezentare ppt, calculator, videoproiector	- frontal, individual	- observare sistematică
3.	Recapitularea conținuturilor însușite pe baza unui plan stabilit anterior	25’	- pe baza planului de recapitulare, stabilit anterior, pune o serie de întrebări: - cum definim operația de filetare și filetul? - care sunt elementele geometrice ale filetului? - descrieți aceste elemente. - clasificați filetele. - identificați următoarele	- răspund la întrebările puse de profesor, pe baza planului afișat, folosindu-se de notițele din caiete și de portofolii - sunt atenți la răspunsurile colegilor și la completările profesorului - notează eventualele informații lipsă, pun	- dialogul, conversația euristică, explicația, demonstratia, observarea, descoperirea dirijată, dezbaterea	- prezentare ppt, calculator, videoproiector, diverse tipuri de piese filetate, semifabricate, SDV-uri și AMC-uri specifice	- frontal, individual	- observare sistematică, evaluare orală

			tipuri de filete. - care sunt SDV-urile folosite la operația de filetare? - cu ce scop se folosesc aceste SDV-uri? - enumerați și explicați etapele tehnologiei filetării interioare - enumerați și explicați etapele tehnologiei filetării exterioare - în ce constă controlul filetelor? - precizați MTSM specifice operației de filetare - completează și corectează răspunsurile primite - observă și dirijează activitatea elevilor, răspunde la solicitările acestora	diverse întrebări - sintetizează și sistematizează cunoștințele dobândite - formulează concluzii și aprecieri		operației de filetare, planșe didactice, portofolii, caiete de notițe		
4.	Obținerea performanței și asigurarea feed-back-ului	15’	- propune elevilor o fișă de lucru și explică modul de lucru, precizează timpul necesar - observă și dirijează activitatea elevilor, răspunde la solicitările acestora, face o serie de completări	- studiază și analizează fișa de lucru - ascultă explicațiile profesorului și răspunde cerințelor din fișa de lucru - sunt atenți la completările făcute de profesor	- dialogul, conversația euristică, demonstrația, observarea, descoperirea dirijată, dezbaterea	- fișa de lucru	- frontal, individual	- observare sistematică, evaluare orală

5.	Încheierea activității	3’	- formulează concluzii și aprecieri - evidențiază elevii care s-au remarcat prin participarea la lecție și îi notează	- sunt atenți la aprecierile și concluziile profesorului - participă la actul notării	- dialogul, conversația euristică, explicația	- catalog, carnete de note	- frontal, individual	- apreciere și notare

248. TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE APLICATĂ ÎN LECȚIA DE GEOGRAFIE

Prof. Bucăloiu Ionela
Liceul Teoretic Petru Cercel Târgoviște+Seminarul Teologic Ortodox Sf. Ioan Gură de Aur
Târgoviște, județul Dâmbovița

Howard Gardner studiind modul în care oamenii îşi rezolvă problemele, a stabilit următoarele tipuri de inteligenţă: ***logico-matematică, lingvistică sau verbală, vizual-spaţială, muzicală, interpersonală, intrapersonală şi corporal-chinestezică***, la acestea adăugând în anul 1991 şi ***inteligenţa naturalistă***.

Metoda poate fi aplicată, cu succes, nu numai în cadrul orelor de geografie, ci şi de istorie, matematică, limbi străine, etc., dacă se iau în calcul următoarele întrebări:

- Cum pot folosi cuvântul scris? – inteligenţa lingvistică;
- Cum pot folosi culoarea şi materialele vizuale? – inteligenţa vizual-spaţială;
- Cum pot introduce numere, deprinderi de gândire în lecţie? – inteligenţa logică, matematică;
- Cum pot aduce în lecţie muzica? – inteligenţa muzicală;
- Cum pot mişca trupul şi mâinile elevilor? – inteligenţa corporal-chinestezică;
- Cum pot aduce natura în cadrul lecţiei? – inteligenţa naturalistă;
- Cum pot motiva elevii să coopereze în învăţare? – inteligenţa interpersonală;
- Cum pot evoca sentimente şi amintiri personale? – inteligenţa intrapersonală.

Pentru exemplificare, prezint activităţile desfăşurate de elevii clasei a XI-a C în cadrul lecţiei: „***Raportul dintre aşezări şi dezvoltare***”.

Competența generală:

Sesizarea tendințelor de evoluție ale așezărilor umane în țările dezvoltate și subdezvoltate.

Competențe specifice:

1.Prezentarea aspectelor definitorii referitoare la așezările umane,utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului.

2.Analiza unor date statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice.

3. Identificarea relației observabile între populație-activități economice-așezări-mediu.

4.Localizarea principalelor centre urbane ale lumii contemporane.

Activități de învățare :

1. definirea termenilor geografici dati.
2. prezintarea tendintelor de evolutie ale asezarilor urbane intr-un stat dezvoltat /subdezvoltat.
3. descrierea unui cartier de tip barriada.
4. localizarea principalelor metropole , megalopolisuri ale lumii contemporane.
5. prezintarea principalelor consecinte ale urbanizarii asupra mediului.
6. prezintarea principalelor modalitati de protejare a mediului inconjurător.

Pentru început, clasa a fost împărţită în 5 grupe omogene din punct de vedere al stilurilor de învăţare, iar profesorul distribuie fiecărei grupe sarcinile de lucru astfel:

- **grupa I** (**inteligenţa lingvistică**) - are drept sarcină de lucru să studieze lecturi geografice despre tendinţele de evoluţie ale aşezărilor urbane dintr-un stat dezvoltat şi subdezvoltat şi să întocmească fişe de lucru pe această temă;

- **grupa a II-a** (**inteligenţa logico-matematică**) – studiază tabele care cuprind date semnificative privind evoluţia unor aşezări urbane în anii 1900, 1940, 2000 şi 2015, ponderea populaţiei urbane, la nivel mondial, pe continente şi regiuni de dezvoltare în intervalul 1800-2025, motivând tendinţele de evoluţie sesizate;
- **grupa a III-a** (**inteligenţa vizual-spaţială**) – elevii descriu imaginea cu un cartier de tip barriade de la periferia Bogotei (Columbia) şi consultând harta politică a lumii, au drept sarcină localizarea pe o hartă albă a principalelor megalopolis-uri ale lumii;
- **grupa a IV-a** (**inteligenţa naturalistă**) – studiază implicaţiile creşterii populaţiei şi a urbanizării asupra mediului, prezentând şi principalele modalităţi prin care putem proteja mediul înconjurător;
- **grupa a V-a** (**inteligenţa intrapersonală**) – elevii folosind diverse surse de informare (mass-media, cărţi, internet) au avut drept sarcină de lucru să realizeze un panou cu imagini reprezentative ale unor metropole ale lumii şi să-şi exprime părerile personale privind avantajele şi dezavantajele mediului metropolitan.

După expirarea timpului de lucru stabilit (15 minute), grupele fac schimb de fişe de lucru astfel încât fiecare elev (grupă) să poată citi şi completa răspunsurile date de ceilalţi.

În final, liderul fiecărei grupe, prin metoda „turul galeriei" îşi expune produsul realizat.

Pe toată activitatea de cercetare, profesorul dirijează activitatea fiecărei grupe, ajutându-i să elaboreze un produs cât mai corect şi complet, iar la final, profesorul completează răspunsurile elaborate de elevi şi le evaluează munca.

Valenţele formative ale metodei:

-punerea în valoare a cunoştinţelor dobândite de elevi în mediul formal, dar şi în cel formal şi informal;

-dezvoltarea capacităţii de investigaţie, de comunicare;

-implicarea elevilor în procesul de predare-învăţare şi favorizarea cooperării cu ceilalţi elevi;

-dezvoltarea capacităţii de analiză şi sinteză, a capacităţii de a argumenta, de a formula răspunsuri la o problemă dată;

-dezvoltarea motivaţiei învăţării;

Trebuie să avem în vedere şi limitele acestei metode:

-consumul mare de timp;

-dificultatea alegerii unor studii de caz relevante, dificultăţi în sortarea din multitudinea de informaţii a celor mai relevante informaţii pentru rezolvarea cazului.

Bibliografie

Dulamă Maria-Eliza, Strategii Didactice, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 2000, pp.77-91.

249. METODE ŞI TEHNICI ACTIV PARTICIPATIVE DE PREDARE - INVATARE

Prof. ing. BUCUR CLAUDIA-Liceul Tehnologic Jidvei

Elevii trebuie să-şi pună unii altora întrebări şi să spună lumii ceea ce ştiu pentru a afla ce ştiu. Spunând vor învăţa, spunând vor interpreta lumea aşa cum o văd ei pentru noi ceilalţi."

Privind modernizarea din acest punct de vedere, se disting două tendinţe convergente: apropierea cunoaşterii didactice de cunoaşterea ştiinţifică şi transformarea elevului în subiect activ al propriei deveniri.

Întregul proces de învăţământ reprezintă o vastă acţiune de modelare a personalităţii copilului (psihice şi fizice), ce are loc într-o ambianţă specifică, şcolară, în care operează maximum de intensitate, conţinuturi (valori) ştiinţifice, literar-artistice, tehnice, practice şi etice etc., selecţionate şi structurate în acest scop, până ce acestea din urmă se personalizează, devenind un bun personal al elevului.

În procesul de învăţământ profesorul, ca şi elevii, acţionează prin intermediul unor metode de predare şi învăţare. Calitatea muncii lor este în funcţie de aceste metode, ele constituind o sursă însemnată de creştere a capacităţii şi eficienţei învăţământului. Aplicându-se metode deosebite, se obţin diferenţe esenţiale în pregătirea elevilor. Nu există activitate de predare şi învăţare care să nu includă cu necesitate în structura ei un anumit fel de a se proceda, o anumită tehnică de execuţie, de realizare a acţiunii respective.

În ultimele decenii a crescut interesul pentru aşa-numitele *metode activ-participative*. Sunt considerate activ-participative toate acele metode care sunt capabile să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenţia, să-l facă să urmărească cu interes şi curiozitate lecţia, să-i câştige adeziunea logică şi afecţiunea faţă de cele nou învăţate, care-l îndeamnă să-şi pună în joc imaginaţia, înţelegerea, puterea de anticipare, memoria etc. Aceste metode pun mai mult accentul pe cunoaşterea operaţională, pe învăţarea prin acţiune, prin manipulare în plan manual şi mintal a obiectelor, acţiunilor etc. Cunoscând factorii implicaţi într-un context concret, profesorul poate decide asupra tehnologiei didactice care să contribuie la realizarea activităţii.

Referitor la apropierea cunoaşterii didactice de cunoaşterea ştiinţifică, putem afirma că şi în acest caz se pune problema activizării, fiind necesară introducerea elevilor în mecanismele care au condus spre descoperiri şi nu a-i pune pe aceştia să memoreze descoperirile ştiinţei. Aceasta presupune a crea ipostaza de ,,cercetător'' pentru cel ce este în situaţia de învăţare, obligându-l să parcurgă drumul cunoaşterii pentru a descoperi sau redescoperi el însuşi adevărurile ştiinţifice. Cele mai potrivite strategii didactice sunt cele de tip experimental şi ele se aplică diferenţiat de la un obiect de învăţământ la altul.

250. REVISTA ”HEARTS UP!” – PREZENTARE

Autori: prof. Buraga Doina şi prof. Humelnicu Cezar Daniel,
Liceul Tehnologic de Mecatronică și Automatizări Iași

O viaţă sănătoasă începe cu înţelegerea modului în care funcţionează organismul, care sunt factorii de risc care pot afecta starea de sănătate și cum trebuie să ne protejăm de aceștia.

Pentru procesul de informare și educație al adolescenților din licee, sunt foarte importante informaţiile şi activităţile legate de prevenirea bolilor cardiovasculare.Prin exerciţii, dezbateri, studii de caz şi alte metode de tip “learning by doing”, adolescenţii pot învăţa la şcoală cum să își dezvolte un stil de viaţă sănătos.

Bolile cardiovasculare sunt o problemă majoră de sănătate şi principala cauză de mortalitate la nivel global, jumătate dintre aceste decese fiind asociate comportamentelor care debutează și sunt dezvoltate în timpul adolescenţei, incluzând consumul de tutun si alcool, obiceiurile alimentare nesănătoase şi lipsa activităţilor fizice, aspecte deseori neglijate de tineri. Impactul acestor factori de risc începe să fie simțit rapid de tot mai mulţi tineri din România datorită stilului lor de viaţă.

Proiectul ”HEARTS UP!” cuprinde mai multe categorii de activităţi prin care participanţii, din liceul nostru și instituțiile partenere, realizează un schimb util de informaţii privind abordarea unui stil de viaţă sănătos; este un mecanism educativ de autocunoaştere, de învăţare socială, de comunicare verbală şi non-verbală, de cunoaştere a modului în care funcţionează organismul și a factorilor de risc care pot afecta starea de sănătate și cum trebuie să ne protejăm de aceștia.

Activităţile care s-au realizat sunt: exerciţii și activităţi practice, workshop-uri, activităţi sportive, studii de caz, dezbateri, alte metode de tip “learning by doing” și concursul de eseuri și postere/afișe. Acest proiect, cuprins în Calendarul activităților educative regionale și interjudețene, promovează cu succes talentele elevilor, potențialul creativ, ingeniozitatea și adoptarea unui stil de viață sănătos printr-o relație armonioasă dintre trup, inimă și suflet.

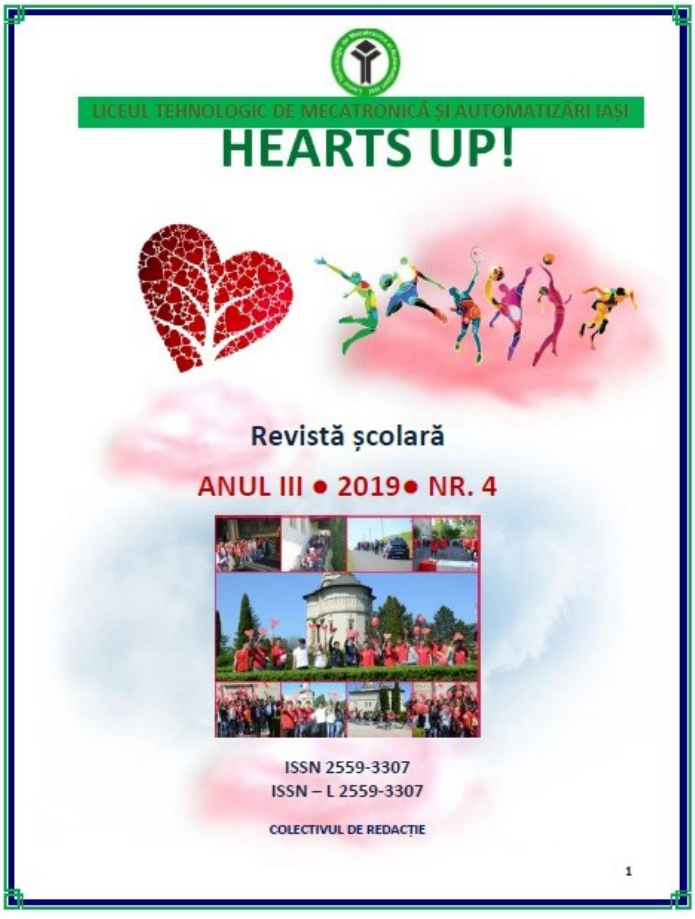

251. CLUBUL EUROPEAN DE LA LICEUL ”ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI

Prof. Croitoru Daniela Ramona, Prof. Busuioc Ionela Cristina
Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui

În septembrie 2018, în cadrul Liceului ”Ștefan Procopiu” Vaslui a fost înființat Clubul European ce reunește peste 80 de elevi și profesori interesați să-și aprofundeze cunoștințele despre Uniunea Europeană. Clubul European a fost înființat în cadrul proiectului de schimb interșcolar ”Get in shape for Europe” (GISE) cu nr. de referință 2018-1-RO01-KA229-049580_1 pe care Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui îl implementează în perioada 1 septembrie 2018-31 august 2020 în parteneriat cu școli din Grecia, Italia, Bulgaria și Polonia. Scopul proiectului ”Get in shape for Europe” (GISE) este promovarea valorilor democratice și a drepturilor fundamentale, a incluziunii sociale și a cetățeniei active și dotarea elevilor și profesorilor cu informațiile și cu competențele necesare pentru a deveni cetățeni europeni informați și implicați. În fiecare școală parteneră a fost organizat un Club European ai cărei membri contribuie la implementarea activităților stabilite (atât activități locale, cât și transnaționale). Membrii Clubului European de la Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui s-au implicat în organizarea a numeroase activități în care au promovat valorile europene (solidaritatea, libertatea, egalitatea, drepturile omului, toleranța, democrația, demnitatea umană etc.).

În luna noiembrie 2018, membrii Clubului European au organizat 5 activități educative organizate pentru a marca Ziua Mondială a Toleranței, activitatea ”Competențele cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții”, 2 activități pentru a marca Ziua Internațională a Drepturilor Copiilor, activitatea ”Despre demnitatea umană”, 2 activități ”Identitate națională vs. Identitate europeană”.

La nivelul Liceului ”Ștefan Procopiu”, perioada 10-14 decembrie 2018 a fost declarată ”Săptămâna drepturilor omului” pentru a marca 70 de ani de la adoptarea documentului ”Declarația Universală a Drepturilor Omului la 10 decembrie 1948. Pe parcursul acestei săptămâni, membrii Clubului European au organizat 14 activități care au avut ca obiective familiarizarea elevilor cu vocabularul specific drepturilor omului şi îmbunătățirea cunoștințelor acestora cu privire la conţinutul drepturilor fundamentale ale omului și drepturile cetățenilor menționate în legislația universală (în documentul ”Declarația Universală a Drepturilor Omului” adoptat la 10 decembrie 1948) și și legislația europeană (documentul ”Carta Drepturilor Fundamentale ale Uniunii Europene” adoptat la 7 decembrie 2000), conştientizarea relaţiei dintre drepturi şi responsabilităţi. Tot în luna decembrie 2018, membrii Clubului European au organizat activitățile ” Solidaritatea-valoare europeană” și ”Libertatea-valoare europeană”.

În perioada 14-31 ianuarie 2019, pentru a marca Ziua Non-Violenței în Școli (30 ianuarie), profesorii și elevi au fost implicați în campania de informare „16 zile de activism împotriva bullying-ului în școală!”. Cu acest prilej, membrii Clubului European au organizat o campanie informativă cu tema ”Cyberbullying – hărțuirea și intimidarea intimidarea în mediul online” cu scopul de a contribui la dezvoltarea în rândul elevilor a gândirii critice în ceea ce privește utilizarea internetului și a rețelelor de socializare. Au fost organizate 19 activități informative în care au fost implicați 23 de profesori și 417 de elevi.

Una dintre cele mai interesante activități organizate în cadrul Clubului European a fost ”Împărtășește-ne din experiența ta!” în cadrul căreia procopienii GISE au ”citit” ”cărțile EPAS”. ”Biblioteca Vie” a fost o metodă potrivită pentru un dialog interactiv între ”cititori”-membri în Clubul European și ”Cărțile EPAS”-voluntarii din proiectul ”Școli-Ambasador ale Parlamentului European” (implementat de Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui din octombrie 2017 și recompensat cu premiul al II-lea și cu o vizită la sediul Parlamentului European de la Strasbourg). Discuțiile au vizat activitățile organizate de voluntarii EPAS și impactul acestora asupra dezvoltării lor personale. ”Cărțile EPAS” au împărtășit din experiența lor și i-au îndemnat pe ”cititori” să nu evite implicarea în activități non-formale deoarece acestea pot contribui la dezvoltarea unor competențe și abilități utile pentru a deveni cetățeni responsabili și activi.

În perioada februarie-martie 2019, membrii Clubului European au organizat mai multe activități sub genericul ”Interculturalitate și nediscriminare”.

Pe parcursul a două activități cu titlul ”Despre stereotipuri și prejudecăți”, prin intermediul exercițiilor ”Călătoria cu trenul” și ”Povestea Anei și a lui Ion”, cei 30 de elevi participanți au înțeles că stereotipurile și prejudecățile sunt sursele discriminării și intoleranței, au conștientizat faptul că informațiile insuficiente conduc la interpretări și evaluări greșite, au înțeles importanța contextului în perceperea, cunoașterea și formarea opiniilor și atitudinilor. De asemenea, elevii și-au dezvoltat competențele de a lucra și negocia în grup.

La activitatea ”Nuanțele discriminării”, 30 de elevi din Clubul European au explorat formele discriminării prin jocuri și activități de grup. Etapele activității au fost: Ce este discriminarea? Formele discriminării (elevii au definit discriminarea și au identificat formele acesteia pe baza unui material video cu un interviu de angajare), activitate de grup (elevii au primit sarcina de a reda formele discriminării prin desen, mimă, afiș etc.), exercițiile ”Eu te văd exact invers” și ”Tabloul discriminării”, evaluarea activității. Elevii au conștientizat gravitatea actelor de discrminare și au înțeles necesitatea respectării drepturilor omului și implicării active în combaterea discriminării.

Membrii Clubului European au participat la activitatea ”Comunicarea interculturală” care a urmărit promovarea unei atitudini de deschidere, de acceptare şi înţelegere firească a raportului dintre un individ şi ceilalţi, respectarea diferenţelor culturale prin valorificarea pozitivă a relaţiilor de egalitate dintre oameni. În prima parte a activității s-a realizat o dezbatere despre comunicare și comunicarea interculturală iar a doua parte a fost dedicată unei sarcini de lucru pe perechi. Acest demers educaţional are la bază conceptul Mariei Montessori “Să nu-i educăm pe copiii noştri pentru lumea de azi. Această lume nu va mai exista când ei vor fi mari şi nimic nu ne permite să ştim cum va fi lumea lor. Atunci să-i învăţăm să se adapteze” iar elementul central în generarea discuțiilor din cadrul activității este ”a învăța să trăiești împreună”. Activitatea ”Drumul romilor către libertate” a avut ca scop cunoașterea istoriei romilor în vederea diminuării prejudecăților și stereotipurilor și promovarea toleranței. Elevii au fost interesați să descopere informații utile despre cultura romilor pentru a elimina discriminarea.

Pentru a facilita diseminarea activităților dar și pentru a a eficientiza comunicarea între membrii Clubului European, a fost realizată pagina de Facebook a proiectului (atât în limba română, cât și în limba engleză), un grup privat pe Facebook și spațiul proiectului pe paltforma eTwinning. Pe parcursul lunii martie 2019, membrii Clubului European au fost foarte activi pe grupul privat de pe Facebook. În perioada 1-3 martie 2019, membrii Clubului European au marcat Ziua Națională a Bulgariei (3 martie) prin intermediul a 20 de întrebări. În perioada 23-25 martie 2019, membrii Clubului European au marcat Ziua Națională a Greciei (25 martie) prin intermediul a 30 de întrebări În perioada 11-19 martie 2019, membrii Clubului European au realizat Alfabetul societății interculturale. Asemenea activități care vizează diverse aspecte culturale ale țărilor membre în proiect au fost organizate și în luna aprilie 2019 pentru a marca Ziua Mondială a Artei (15 aprilie) și Ziua Internațională a Monumentelor și Siturilor (18 aprilie).

Pentru a marca Ziua Europei, membrii Clubului European au declarat perioada 6-10 mai 2019 ”Săptămâna valorilor europene”. Timp de 5 zile, membrii Clubului European au organizat 24 de activități care au explorat valorile europene (”Valorile europene”, ”Ghici cine vine la cină?”, ”Egalitatea de gen”, ”Experimentând excluderea”, ”Educația în spiritul valorilor europene”, ”Despre stereotipuri și prejudecăți”, ”Despre demnitatea umană”, ”Promovarea valorilor europene prin instrumente digitale”).

Ziua Mondială pentru diversitate, dialog și dezvoltare (stabilită la 21 mai de UNESCO) a fost marcată prin concursul ”Unitate în diversitate!”. Pe parcursul a 3 ore, elevii, organizați în 5 echipe, au trecut prin 12 probe și și-au îmbunătățit cunoștințele despre statele membre în Uniunea Europeană, despre simbolurile și valorile europene, au înțeles mai bine semnificația devizei ”Unitate în diversitate” și și-au dezvoltat competențele de a lucra în echipă.

Activitățile desfășurate de membrii Clubului European au implicat colaborări cu Centrul Europe Direct Vaslui, Muzeul Județean ”Ștefan cel Mare” Vaslui, Biblioteca Județeană ”Nicolae Milescu Spătaru” Vaslui, Inspectoratul Școlar Județean Vaslui.

Pe parcursul anului 2019, unii dintre membrii Clubului European s-au implicat în activitățile proiectului educațional local ”Seducția lecturii” implementat în parteneriat cu Biblioteca Județeană ”Nicolae Milescu Spătaru” Vaslui. Scopul proiectului a fost încurajarea lecturii în rândul elevilor. Unii dintre membrii Clubului European au participat la 7 activități de prezentare și dezbateri pe baza unei cărți stabilită dinainte. Multe dintre cărțile analizate au abordat teme precum discriminarea, stereotipuri, prejudecăți, toleranța.

În data de 1 aprilie 2019, reprezentanții Centrului Europe Direct Vaslui i-au provocat pe membrii Clubului European și pe membrii proiectului ”Școli-Ambasador ale Parlamentului European” la dezbaterea cu titlul ”De data asta votez EU” cu scopul promovării alegerilor europene. În data de 15 aprilie 2019, d-l Neculai Brojban, funcționar la Oficiul pentru Infrastructură și Logistică al Comisiei Europene de la Luxemburg și reprezentanții Centrului Europe Direct Vaslui i-au provocat din nou la dezbaterea cu tema”EU back to School”. În plus, doi dintre membrii Clubului European au fost câștigătorii concursului de afișe ”Pentru EUropa” organizat de Centrul Europe Direct Vaslui în mai 2019.

În perioada 15 septembrie-15 noiembrie 2019, membrii Clubului European sunt implicați în campania de informare și conștientizare ”Deschide ochii!” care are ca scop dezvoltarea gândirii critice în rândul elevilor în ceea ce privește utilizarea internetului și a rețelelor de socializare. În cadrul campaniei sunt organizare activități precum ”Tehnici de manipulare prin mass media”, ”Fapte vs. Opinii”, ”Dezinformare și manipulare prin Fake News”.

În data de 10.10.2019, circa 75 de elevi și profesori de la Liceul ”Ștefan Procopiu” din Vaslui au marcat evenimentul ”ERASMUS$^+$ Days” – ediția 2019, prin activitatea ”Impactul proiectelor ERASMUS$^+$ asupra dezvoltării competențelor cheie”. Cu acest prilej, elevii din grupurile țintă ale parteneriatelor strategice ERASMUS$^+$ implementate de Liceul ”Ștefan Procopiu” în anul școlar 2019-2020 (”Get in shape for Europe”-GISE și ”21st Century Teaching”-Acquiring Skills and Expertise Using Mobile Devices and the Future Classroom) au devenit ambasadori #ErasmusDays2019 și au evidențiat impactul pe care aceste proiecte l-au avut asupra dezvoltării lor personale și profesionale.

Metoda principală de desfășurare a activității a fost ”Cafeneaua publică” prin care elevii au făcut schimb de informații privind impactul participării lor la activitățile proiectelor ERASMUS$^+$ asupra dezvoltării celor 8 tipuri de competențe cheie (competențe de alfabetizare, competențe multilingvistice, competențe în domeniul științei, tehnologiei, ingineriei și matematicii, competențe digitale, competențe personale, sociale și de a învăța să înveți, competențe cetățenești, competențe antreprenoriale, competențe de sensibilizare și expresie culturală). La fiecare masă, discuțiile au vizat un singur tip de competență cheie. În timpul discuțiilor, elevii-gazdă au notat pe o foaie de flipchart ideile menționate de ceilalți elevi. După desfășurarea rundelor de discuții, elevii-gazdă au prezentat rezumatul a ceea ce s-a discutat la fiecare masă. A fost organizat un concurs de cultură generală prin utilizarea aplicației Kahoot (competențe digitale) privind diverse aspecte legate de cultura și civilizația orașelor unde se află școlile partenere în cele două proiecte ERASMUS$^+$ (competențele de sensibilizare și expresie culturală). Evaluarea activității s-a realizat prin aplicarea metodei Exit slips.

Implementarea proiectului GISE are un impact deosebit asupra dezvoltării personale și profesionale a elevilor. În ceea ce privește cunoștințele, proiectul GISE contribuie la:

- îmbunătățirea cunoștințelor elevilor despre UE (valori, principii, politici, istoric), despre cultura și civilizația țărilor partenere;
- dezvoltarea cunoștințelor elevilor despre valorile democratice și despre fundamentale, înțelegerea conceptelor de incluziune, diversitate, interculturalitate, nediscriminare.
- familiarizarea elevilor cu aplicația Kahoot, utilizată atât la activitățile locale cât și la activitățile transnaționale de predare-învățare-evaluare.

- familiarizarea elevilor cu date importante din calendarul drepturilor omului (precum Ziua Mondială a Toleranței, Ziua Mondială a Drepturilor Copiilor, Ziua Mondială a Drepturilor Omului, Ziua Mondială a Solidarității, Ziua Mondială a Migranților, Ziua Internațională a fetelor și femeilor cu activități în domeniul științei);
- familiarizarea elevilor cu platforma eTwinning și utilizarea rețelei de socializare Facebook în scopuri educaționale;

În ceea ce privește competențele, proiectul GISE contribuie la:

- dezvoltarea competențelor sociale, civice și interculturale prin participarea acestora la activități mixte transnaționale (dezvoltarea abilităților elevilor de a participa la diferite situații de comunicare, de a lucra în echipă, de a coopera, de a respecta punctele de vedere ale celorlalți, relaționarea pozitivă cu ceilalți, o înțelegere mai bună a diversității culturale și lingvistice, recunoașterea și acceptarea diversității);
- dezvoltarea gandirii critice in ceea ce priveste utilizarea internetului si a retelelor de socializare ca o arma impotriva discriminarii si manipularii;
- dezvoltarea competențelor digitale;
- dezvoltarea unor competențe transversale precum gândirea critică, a învăța să înveți, abilitatea de a explora diverse aspecte, capacitatea de aplica cunoștințele și competențele dobândite în noi contexte, spirit de inițiativă, abilități de muncă intelectuală (căutarea de informații în diverse surse, structurarea și sistematizarea informațiilor pe baza unor cerințe, capacitatea de reflecta, de a formula opinii, argumente și interpretări proprii). Elevii vor conștientiza importanța învățării pe tot parcursul vieții.
- îmbunătățirea competențelor de comunicare în limba engleză (în special pentru elevii participanți la activitățile transnaționale de predare-învățare-evaluare).

În ceea ce privește atitudinile, proiectul GISE contribuie la:

- creșterea stimei de sine și a încrederii în propria persoană ca urmare a implicării în proiectarea și organizarea unor activități, a implicării în luarea unor decizii privind activitățile desfășurate, îndeplinirea cu brio a sarcinilor în cadrul activităților transnaționale de predare-învățare-evaluare;
- creșterea motivației de a se implica în activități extrașcolare;
- deschidere spre legături cu persoane ce aparțin altor culturi, respect și empatie față de alte culturi și atitudini pozitive față de Uniunea Europeană.

Clubul European constituit în cadrul proiectului ”Get in shape for Europe” (GISE) contribuie la crearea unui mediu propice promovării principiilor școlii incluzive, adică o școală prietenoasă și democratică în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și fără excludere generate de originea etnică, dizabilitate, cerințe educaționale speciale, statutul socio-economic al familiilor, mediul de rezidență sau performanțele școlare ale elevilor. Astfel, proiectul GISE își propune să contribuie la punerea în aplicare a politicilor europene menționate în documente ale Uniunii Europene (precum Strategia Europa 2020, Declarația de la Paris, Proposal for a Council recommendation - 17.01.2018) care urmăresc să promoveze o societate echitabilă, democratică și incluzivă. Un factor cheie în realizarea acestei strategii sunt competențele sociale, civice și interculturale care favorizează incluziunea.

Proiectul de schimb interșcolar ”Get in shape for Europe” (GISE) este finanţat cu sprijinul Comisiei Europene prin programul ERASMUS^{+}. Conţinutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenţia Naţională şi Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conţinutul informaţiei.

252. DOCUMENTAREA ŞI CULEGEREA INFORMAŢIILOR PENTRU REALIZAREA UNUI PROIECT

PROFESOR: BUŞCĂ ALEXANDRU
LICEUL TEHNOLOGIC „LAZĂR EDELEANU" NĂVODARI

PROIECT DE LECȚIE
DISCIPLINA: Tehnologia Informaţiei şi a Comunicaţiilor
CLASA: a XI-a (Filiera teoretică, profil real, specializarea ştiinţele naturii)
UNITATEA DE ÎNVĂŢARE: Realizarea proiectelor în echipă
TEMA: Documentarea şi culegerea informaţiilor pentru realizarea unui proiect
TIPUL LECŢIEI: Lecţie mixtă
LOCUL DE DESFĂŞURARE: Laboratorul de informatică
COMPETENŢE GENERALE:
Elaborarea unor produse utilizabile care să dezvolte spiritul inventiv şi creativitatea
COMPETENŢE SPECIFICE:
Documentarea şi pregătirea materialelor
OBIECTIVE OPERAŢIONALE: Pe parcursul lecţiei, elevii vor fi capabili:

Ob1. să utilizeze funcţiile aplicaţiei Excel;
Ob2. să sorteze listele în Excel;
Ob3. să filtreze listele în Excel;
Ob4. să grupeze datele în Excel;
Ob5. să realizeze o diagramă în Excel;

STRATEGII DIDACTICE:

PRINCIPII DIDACTICE:
- principiul accesibilităţii cunoştinţelor şi deprinderilor;
- principiul ”paşilor mici”;
- principiul participării şi învăţării active;
- principiul conexiunii inverse;

METODE DE ÎNVĂŢĂMÂNT:
- metode de comunicare orală: conversaţie, explicaţie;
- metode de acţiune: exerciţiul;

PROCEDEE DE INSTRUIRE:
- explicaţia în etapa de comunicare;
- exerciţiul de consolidare;
- conversaţia de consolidare în etapa de fixare a cunoştinţelor;

FORME DE ORGANIZARE:
- pe grupe de câte 5-6 elevi;
- individuală;

FORME DE DIRIJARE A ÎNVĂŢĂRII:
- dirijată de profesor, independentă, în echipă;

RESURSE MATERIALE:
- test grilă on-line;
  https://www.flexiquiz.com/SC/N/78c70eba-bc4e-4ae0-beba-6b690d1fe3e2
- calculatoare;
- conexiune la Internet;
- fişe de lucru;

METODE DE EVALUARE:
- evaluare prin test grilă on-line;
- set de aplicaţii;

DESFĂŞURAREA LECŢIEI:
Moment organizatoric:

- **Pregătirea lecţiei**:
  - întocmirea proiectului didactic;
  - realizarea testului grilă on-line, test conceput de către profesorul de informatică la adresa https://www.flexiquiz.com/SC/N/78c70eba-bc4e-4ae0-beba-6b690d1fe3e2 ;
  - realizarea fişelor de lucru;
- **Organizarea şi pregătirea clasei**:
  - verificarea frecvenţei elevilor;
- **Captarea atenţiei clasei**:
  - anunţarea subiectului pentru tema respectivă;
  - anunţarea obiectivelor urmărite;
  - anunţarea modului de desfăşurare a activităţii.

FIŞĂ DUPĂ CARE SE DESFĂŞOARĂ LECŢIA
(Prezentare PowerPoint „ Realizarea unui proiect.ppt")

Nr.	Funcţii exercitate de evenimentul instrucţional	Activităţi ale lecţiei	Metode
1.	Reactualizarea cunoştinţelor prin intermediul unui test grilă on-line	✓ Se realizează cu ajutorul întrebărilor din tabelul nr.1. ✓ Elevii găsesc întrebările în testul grilă on-line de la adresa URL: https://www.flexiquiz.com/SC/N/78c70eba-bc4e-4ae0-beba-6b690d1fe3e2	Explicaţia Test grilă on-line
2.	Transmiterea sarcinilor de lucru	Se realizează cu ajutorul activităţilor specificate în tabelul nr.2., utilizând pentru aceasta prezentarea PowerPoint "Realizarea unui proiect.ppt"	Explicaţia Conversaţia
3.	Consolidarea cunoştinţelor	✓ Profesorul urmăreşte modul de lucru al elevilor. ✓ Profesorul coordonează activitatea echipelor. ✓ Elevii caută informaţii pe Internet în legătură cu subiectul propus. ✓ Informaţiile găsite vor fi utilizate şi organizate de către elevi în fişierele Word şi Excel. ✓ Elevii vor salva ceea ce au realizat pe parcursul lecţiei şi îşi vor trimite pe e-mail-ul lor fişierele realizate, ataşând într-un e-mail arhiva folderului în care se găsesc fişierele respective.	Exerciţiul Problematizarea Observaţia
4.	Evaluarea	✓ Profesorul va face aprecieri individuale şi colective asupra activităţii desfăşurate. ✓ Elevii sunt atenţi la aprecierile şi la recomandările făcute de profesor. ✓ Profesorul le comunică elevilor rezultatele la testul on-line, rezultate pe care acesta le primeşte pe contul său la flexiquiz.com.	Conversaţia

REACTUALIZAREA CUNOŞTINŢELOR

Se realizează prin intermediul testului grilă on-line aflat la adresa https://www.flexiquiz.com/SC/N/78c70eba-bc4e-4ae0-beba-6b690d1fe3e2

Cod obiectiv	Întrebare	Răspuns corect	Punctaj propus	Punctaj acordat
Ob. 1	Funcţia Average calculeaza: a) suma valorilor din listă b) media valorilor din listă	b)	0,5 p	

Cod obiectiv	Întrebare	Răspuns corect	Punctaj propus	Punctaj acordat
	c) minimul valorilor din listă d) maximul valorilor din listă			
Ob. 4	Gruparea datelor în Excel se foloseşte pentru a gestiona eficient coloanele şi liniile cu mai multe nivele de grupuri ce afişează şi ascund informaţia. a) adevărat b) fals	a)	0,5 p	
Ob. 1	În Excel funcţia AND este o funcţie de tip: a) text b) logică c) financiară d) matematică	b)	0,5 p	
Ob.2	În Excel nu se poate face sortarea datelor după mai multe chei de sortare a) adevărat b) fals	b)	0,5 p	
Ob. 1	Funcţia IF(B12>1000; ``75%``;`` 50%``) se traduce prin: a) Dacă numărul din celula B12 este mai mare decât 1000 atunci calculează 50% din el; b) Dacă numărul din celula B12 este mai mare decât 1000 atunci afişează 50%, dacă nu afişează 75%; c) Dacă numărul din celula B12 este mai mare decât 1000 atunci calculează 75% din el; d) Dacă numărul din celula B12 este mai mare decât 1000 atunci afişează 75%, dacă nu afişează 50%;	d)	0,5 p	
Ob.1	Care dintre urmatoarele referinţe este o referinţă absolută? a) A4 b) A4 c) $A4 d) A$4	b)	0,5 p	
Ob. 3	Prin filtrare utilizatorul: a) sortează datele din listă b) afişează doar anumite date care îndeplinesc o anumită condiţie c) validează anumite date	b)	0,5 p	
Ob. 4	O tabelă pivot nu este o vedere a unui formular sau a unei tabele: a) adevărat b) fals	b)	0,5 p	
Ob.1	În Excel transformarea literelor mari în litere mici se face cu: a) funcţia Lower b) nu se poate face c) butonul Change Case din fila Home d) butonul Object din fila Insert	a)	0,5 p	
Ob.1	Funcţia Count calculează: a) suma valorilor din listă b) media valorilor din listă	c)	0,5 p	

Cod obiectiv	Întrebare	Răspuns corect	Punctaj propus	Punctaj acordat
	c) numărul valorilor din listă d) maximul valorilor din listă			
	TOTAL		5 p	

Tabelul nr. 1 – Test grilă on-line – grilă de corectare

TRANSMITEREA SARCINILOR DE LUCRU

În cadrul acestei etape, profesorul şi elevii vor realiza activităţile specificate în tabelul de mai jos:

Nr.	Transmiterea sarcinilor
1	Profesorul prezintă **temele proiectelor**: 1) "Actori", 2) "Sportivi", 3) "Muzicieni", 4) "Fotomodele", 5) "Maşini".
2	Profesorul explică **în ce constă proiectul.** Proiectul constă în realizarea unei baze de date utilizând aplicațiile Microsoft Excel și Microsoft Word. Câmpurile bazelor de date diferă în funcție de tema proiectului.
3	Profesorul prezintă **modul de realizare a acestui proiect**. 1. Proiectul se va desfăşura pe parcursul a **4 săptămâni**. 2. Elevii se vor împărţi în echipe. Fiecare **echipă** va fi formată din **5-6 elevi**. 3. Fiecare echipă îşi va alege un **coordonator** care va răspunde de realizarea proiectului. 4. Fiecare echipă îşi va **alege tema proiectului**. 5. Fiecare echipă îşi va **alege un nume și un logo** pentru proiect. 6. Fiecare echipă îşi va **stabili structura bazei de date** (câmpurile care fac parte din baza de date). 7. Fiecare elev va **căuta pe Internet informații pentru cel puțin 2 înregistrări** pentru baza de date corespunzătoare grupului din care face parte. 8. În tabelul nr.4 este prezentată **fişa împărţirii pe echipe**, conform extragerilor făcute anterior, temele proiectelor pentru fiecare echipă, precum şi coordonatorii fiecărei echipe. 9. Profesorul prezintă elevilor activităţile pentru ora de curs curentă (tabelul nr.5 – **fişa de activităţi**). 10. Proiectul trebuie să respecte anumite repere pe care elevii le au notate în fişele de lucru primite (tabelul nr.6 – **fişa de lucru**).

Tabelul nr. 2

FIŞA ÎMPĂRŢIRII PE ECHIPE

Această fişă conţine echipele cu elevii care fac parte din echipa respectivă, temele proiectelor pentru fiecare echipă, precum şi coordonatorii fiecărei echipe.

FIŞA DE ACTIVITĂŢI

Această fişă conţine activităţile pentru ora de curs curentă.

FIŞA DE LUCRU

Această fişă conţine cerinţele pentru realizarea proiectelor.

253. PROIECT DIDACTIC PROPUS PENTRU O CLASĂ OBIŞNUITĂ ÎN CARE ESTE INTEGRAT UN COPIL CU CES

Butoi Mihaela, Liceul Tehnologic ,,Petru Poni" Onești

CLASA: a IX-a A
UNITATEA ŞCOLARĂ: Liceul Tehnologic ,,Petru Poni" Onești
DISCIPLINA: Fizică
TEMA: Lucrul mecanic
TIPUL LECŢIEI: Lecţie de predare de noi cunoştinţe
DURATA: 50 minute
PROPUNĂTOR: Butoi Mihaela

SCOPUL LECȚIEI: cunoaşterea şi înţelegerea termenilor şi conceptelor specifice domeniului fizicii; dezvoltarea capacităţii de analiză şi de rezolvare de probleme.

Competențe specifice:

1- Înţelegerea şi explicarea unor fenomene fizice, a unor procese tehnologice, a funcţionării şi utilizării unor produse ale tehnicii întâlnite în viaţa de zi cu zi;
2- Investigaţia ştiinţifică experimentală şi teoretică aplicată în fizică;
3- Comunicarea;
4- Protecţia propriei persoane, a celorlalţi şi a mediului înconjurător.

PENTRU ELEVII OBIŞNUIŢI:
Competențe derivate: la sfârşitul lecţiei elevii trebuie să fie capabili:
C_1 – Definirea lucrului mecanic și a unității de măsură;
C_2 – Calcularea lucrului mecanic efectuat de forța de greutate;
C_3 – Definirea forței conservative;
C_4 – Calcularea lucrului mecanic efectuat de forța de frecare;
C_5 – Rezolvarea de probleme aplicând noţiunile însuşite.

PENTRU ELEVUL CU CES- M. A-T-M
Competențe derivate:
COGNITIVE- la sfârşitul lecţiei elevul trebuie să fie capabil:
C_1 – Definirea lucrului mecanic și a unității de măsură;
C_2 – Calcularea lucrului mecanic efectuat de greutate și de forța de frecare ajutat de un coleg sau profesor;
C_3 – Să completeze propoziţii lacunare cu informaţii despre noțiunile studiate;
C_4 – Rezolvarea de probleme simple aplicând noţiunile însuşite dirijat de un coleg sau profesor;
C_5 – Stimularea dorinţei de autodepăşire, încurajat de colegi şi profesor.

*MOTRICE: (pentru toţi elevii, **inclusiv pentru M.A-T-M):** la sfârşitul lecţiei elevul trebuie să fie capabil:*
M1: să-si dirijeze efortul oculo-motor către centrul de interes vizat de către profesor;
M2: să mânuiască cu atenţie materialele şi mijloacele didactice oferite de către profesor ;

*AFECTIVE: (pentru toţi elevii, **inclusiv pentru M.A-T-M):** la sfârşitul lecţiei elevul trebuie să fie capabil:*
A1: să accepte solicitările profesorului;
A2: să se mobilizeze în rezolvarea exerciţiilor;
A3: să manifeste interes în realizarea sarcinilor propuse;
A4: să se bucure de aprecierile primite.

Strategii didactice:

- mijloace de învăţământ:

a) materiale: calculatorul, fişă de lucru, tablă, cretă, laptop, videoproiector, internet, prezentare PPT.

b) umane: clasa omogenă cu cunoştinţe ce necesită consolidate.

- metode de învăţământ:

Metoda ciorchinelui, conversaţia euristică, explicaţia, demonstraţia, observaţia, problematizarea.

- **forme de activitate:**

Frontal, pentru reactualizarea cunoştinţelor.

Individual, pentru rezolvarea problemelor.

- **metode de evaluare:**

Verificare curentă orală

Observarea sistematică a elevilor.

BIBLIOGRAFIE:

- Manual de fizică cls a IX- a autor Daniel Ovidiu Crocnan Editura Sigma
- Culegerea „Probleme de Fizică pentru clasele IX-X" – A. Hristev ş.a., Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1983

Scenariul didactic

Etapele lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	**Activitatea elevilor cu CES Elev M. A-T-M**
Organizarea clasei, 2 min.	-pregăteşte materialul didactic; - notarea în catalog a elevilor absenţi;	Elevii se pregătesc de lecţie.	*Elevul se pregăteşte de lecţie.*
Verificarea cunoştinţelor anterioare, 10 min.	-aplică metoda ciorchinelui la tablă adresând întrebări clasei privind definirea noţiunilor dobândite anterior.Pe mijlocul tablei profesorul scrie cuvântul: **FORȚĂ** Profesorul verifică la elevi următoarele noțiuni: **Forţă- definiție, caracteristici.** **Unitatea de măsură** **Instrumentul de măsură** **Tipuri de forţe cunoscute + expresii cu specificarea mărimilor ce intervin în acestea.**	- răspund întrebărilor profesorului, realizând metoda ciorchinelui.	*Ajutat şi de colegi participă la realizarea ciorchinelui. Desenează ciorchinele folosind culori colorate.*
Prezentarea temei şi a competenţelor derivate, 2 min.	Scrie pe tablă titlul lecție, anunță obiectivele urmărite și modul de desfășurare a lecției.	-notează pe caietele de notiţe titlul lecţeiei şi sunt atenți la indicațiile profesorului.	*-notează pe caietul de notiţe titlul lecţiei şi urmărește profesorul în indicații.*
Dirijarea învăţării, 25 min.	**Când o persoană deplasează un obiect face un efort, consumă energie. Spunem că se efectuează lucru mecanic.** Întrebare: **Când credeţi că efortul este mai mare?**	-elevii răspund la întrebările adresate de profesor în scopul ducerii la bun sfârşit a problemelor propuse. -rezolvă şi completează	*-elevul intervine unde este cazul cu diverse răspunsuri la întrebările adresate de*

	Variante: când greutatea este mare/ când deplasarea e mare/ când forța necesară deplasării este mareşi deplasarea mare. Profesorul introduce noţiunea de lucru mecanic L efectuat de o forţă F, ce acţionează asupra unui corp, producându-i o deplasare pe distanţa d. 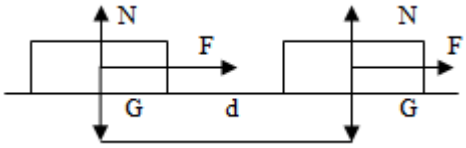 Definirea lucrul mecanic, formula de definiţie, unitatea de măsură (definirea joule-ului), expresia lucrului mecanic dacă forţa nu este orientată pe direcţia deplasării, această forţă se va descompune după direcţiile Ox, resectiv Oy 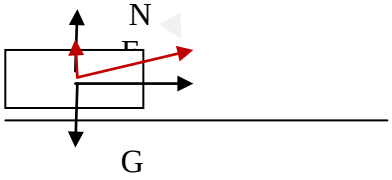 În acest caz L= Fd cosα Se introduc noţiunile de: lucru mecanic motor şi cel rezistent. Se urmăreşte prezentarea PPT la videoproiector. Calcularea lucrului mecanic prin metoda grafică.	fişele de lucru oferite de profesor; - ascultă indicaţiile oferite de profesor; -răspund întrebărilor profesorului; - utilizează resurselor materiale puse la dispoziţie de profesor; - rezolvă fişele de lucru (problemele propuse în prezentare pe slide-urile 7,8)	*profesor. Dacă răspunde corect, profesorul îl va felicita. Dacă greşeşte, colegul de bancă îl va ajuta,oferindu-i indicii si repetă,după un coleg care a dat răspunsul corect;* *-rezolvă şi completează (lucru individual) fişele de lucru oferite de profesor;* *- ascultă indicaţiile oferite de profesor;* *-răspunde întrebărilor profesorului;*
Evaluarea performanţei elevilor, 10 min. *Tema pentru acasă, 2min*	- prin chestionare orală pe parcursul lecţiei; - prin fişa de evaluare De învăţat lecţia folosind manualul şi caietul de notiţe. De rezolvat problemele 3,4,6/104	-rezolvă pe fişele de evaluare cerinţele; -se autoevaluează prin punerea la dispoziţie cu ajutorul prezentării PPT a modului de calcul corect al problemelor Notează în caiete tema.	*-rezolvă pe fişa de evaluare cerinţele;* *- primeşte încurajări atât de la profesor cât şi de la colegi.* *Notează tema.*

Anexa

FIŞĂ DE LUCRU (M. A-T-M)

1. Calculează lucrul mecanic al unei forţe de 5 N ce deplasează un corp pe distanţa de 19 m.

2. Care va fi lucrul mecanic al unei forţe de 12 N ce trage un corp sub un unghi α =30 ^{0} pe distanţa de 44 m.

3. Cât este lucrul mecanic al forţei în cazul de mai jos?

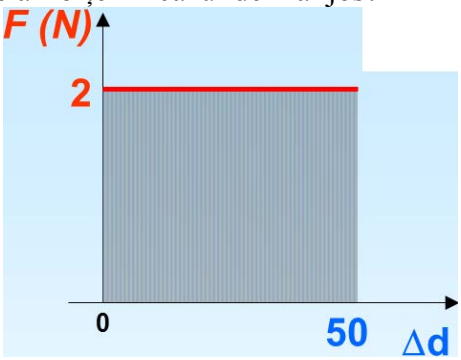

Anexa
FIŞĂ DE EVALUARE (M. A-T-M)
Lucrează și vei afla
În care dintre situațiile de mai jos se efectuează lucru mecanic?

Afirmația	Răspunde și explică
Un om împinge cu putere o ladă și obosește. 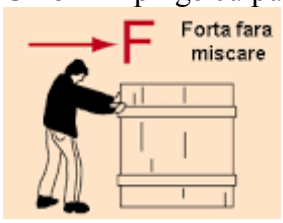	
Un chelner transportă un platou și străbate astfel sala.	
Un halterofil ridică haltera deasupra capului. 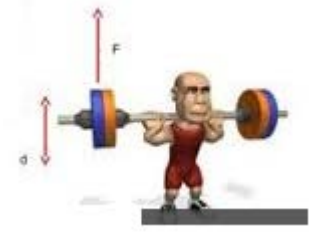	

Tema elev CES

1. **Cât este lucrul mecanic efectuat de un atlet care ridică halterele, cu greutatea de 600 N la înălțimea de 2m?**

2. **Pentru a deplasa rectiliniu și uniform un dulap, pe distanța de 4m acționăm cu o forță de 100N. Care este lucrul mecanic al forței de frecare?**
3. **Stabiliți în care din situațiile de mai jos se efectuează lucru mecanic:**
   un om ține un sac greu în spinare; un elev citește o carte; un tractor ară un teren.
   Argumentează răspunsurile, indicând unde este cazul forța și deplasarea.

FIŞĂ DE EVALUARE clasă

Pentru situațiile de mai jos precizați cum este lucrul mecanic (motor, rezistent) și precizați formula lucrului pentru fiecare caz? Indicație: a se urmări indicațiile săgeților.

Problema teoretică	Răspunde și explică
	Dacă direcția și sensul forței coincid cu..... **.....lucrul mecanic este..... și are expresia.....**
	Dacă forța are sens opus.....
	Dacă forța este perpendiculară pe direcția deplasării.....

1. Lucrul mecanic cand directia si sensul fortei coincid cu directia si sensul deplasarii (pozitiv):

De retinut! $L = F\Delta d$

forta → deplasarea →

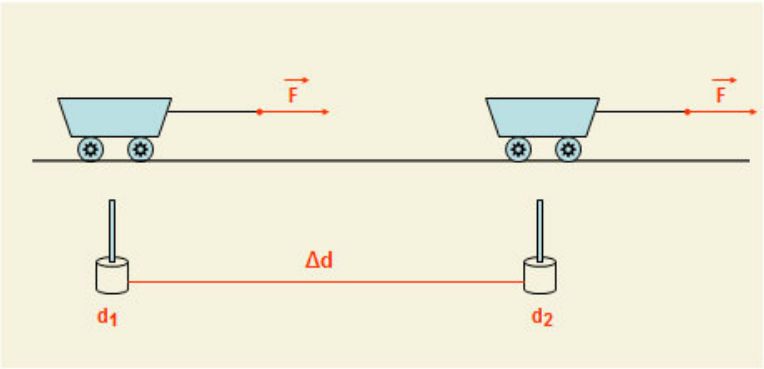

2. Lucrul mecanic cand directia fortei si a deplasarii coincid dar au sensuri opuse (negativ):

De retinut! $L = -F\Delta d$

forta →
← deplasarea

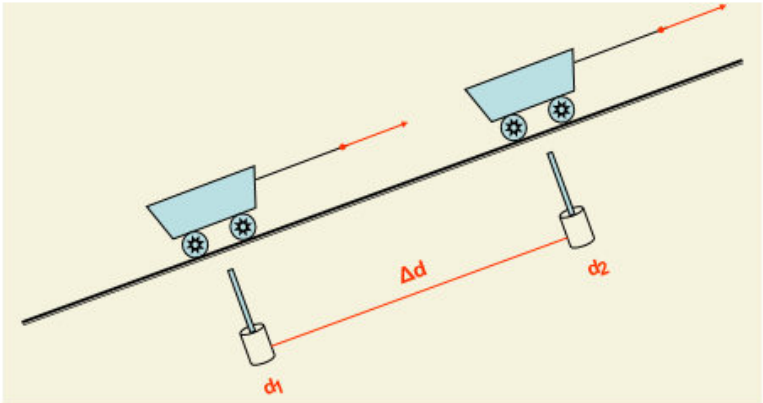

3. Lucrul mecanic cand directia fortei formeaza un unghi cu directia deplasarii:

De retinut! $L=F\Delta d\cos\alpha$

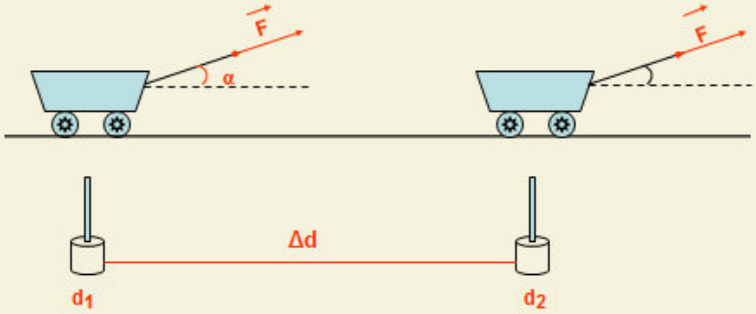

4. Lucrul mecanic cand directia fortei este perpendiculara pe directia deplasarii:

De retinut! $L = 0$

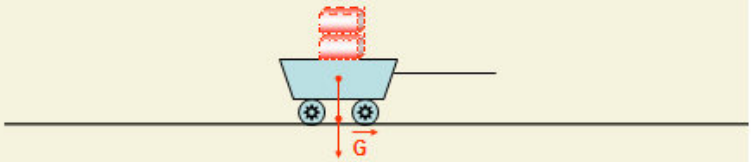

$\Delta d = 0$ (pe directia fortei de greutate)

Lucrul mecanic poate fi:

a. MOTOR *(L > 0)* – dacă este efectuat de o forţă motoare.
In acest caz $\alpha \in [0,90^\circ)$

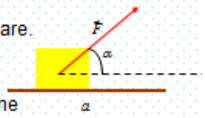

Exemple: greutatea unui corp la coborâre, forţa de tracţiune

b. REZISTENT *(L < 0)*–dacă este efectuat de o forţă rezistentă.
In acest caz $\alpha \in (90^\circ,180^\circ]$

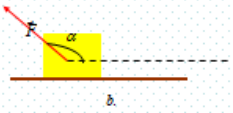

Exemple: greutatea unui corp la ridicare,
forţa de frecare la alunecare.

c. NUL (L = 0) – dacă $\alpha = 90^\circ$
adică forţa acţionează perpendicular pe direcţia deplasării corpului.

Exemplu: lucrul mecanic al greutăţii unui corp la deplasarea acestuia pe orizontală

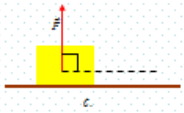

Reprezentarea grafica a lucrului mecanic

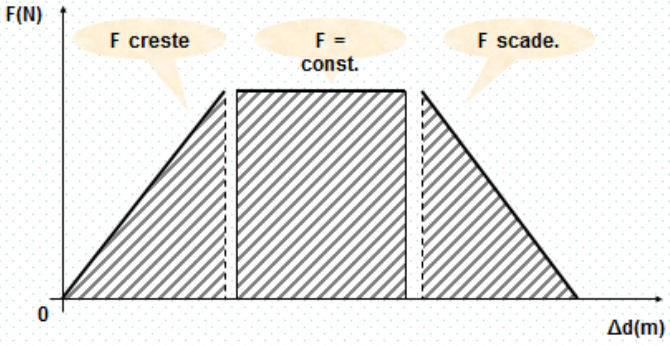

Marimea lucrului mecanic e data chiar de suprafata hasurata!

Problemă

O persoană împinge un cărucior(de 3kg) pe rotile, dar încărcat cu 47kg marfă, pe distanţa de 20m, cu viteza constantă.

Ştiind coeficientul de frecare μ=0,1 reprezentaţi toate forţele ce acţionează asupra căruciorului, şi calculaţi lucrul mecanic al forţei de frecare, forţei de greutate, forţei normale de reacţiune, şi al forţei de tracţiune

Problema clasă

Pe ce porțiuni din grafic forța este crescătoare, constantă sau descrescătoare? Calculați L al forței în fiecare caz

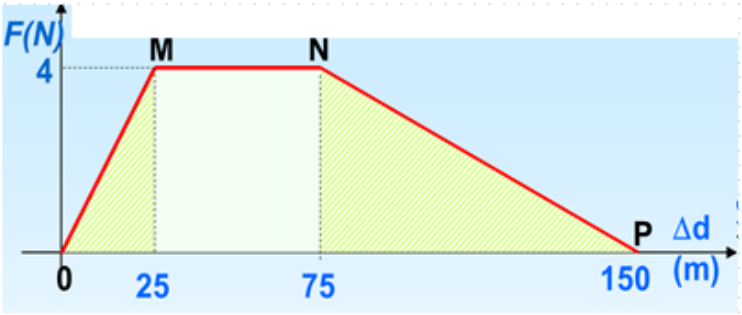

254. PROIECT EDUCAȚIONAL
MAI MULTĂ VERDEAȚĂ, OXIGEN PENTRU VIAȚĂ

Prof. Capătă Aurora, C.T. ,,GR. COBĂLCESCU''

,,Pădurea e izvor de viaţă
Şi-n ea strămoşii-au mers mereu
Ca-ntro biserică măreaţă,
În care cânta Dumnezeu!"
Vasile Militaru ,,Ne cheamă pădurea"

În ultimii ani, PLANETA NOASTRĂ, TERRA, dă semne tot mai dese că nu mai poate face faţa efectelor nocive la care o supune OMUL. Dintre aceste efecte amintim câteva : creşterea emisiilor de gaze cu efect de seră, defrişarile necontrolate şi masive, poluarea cu substanţe toxice (pesticide,insecticide, îngrăşăminte chimice, etc.), exploatarea intensă a resurselor pământului, etc, duc la producerea unor mari dezechilibre ecologice şi la distrugerea biosferei.

De cele mai multe ori comportamentul nostru este dictat de mentalitatea pe care o avem şi depinde de gradul şi felul educaţiei pe care am primit-o din familie, şcoală sau societate şi de gradul nostru de responsabilitate. Şcoala trebuie să producă această schimbare, atât din punct de vedere conceptual ,cât şi din punct de vedere comportamental. Dacă reuşim să-i determinăm pe oameni să le pese că "NATURA ESTE BOLNAVĂ", atunci tot mai există şanse. În definitiv ne ajutăm pe noi înşine.

Planeta are un sistem propriu, natural de apărare care reciclează dioxidul de carbon prin plantele care eliberează în atmosferă oxigenul necesar vieţii şi asta mai ales prin intermediul pădurilor. Scăderea masei verzi conduce la incapacitatea pământului de a se regenera cauză ce conduce încet-încet la dispariţia multor specii de plante şi animale, cu implicaţii extrem de grave asupra celui care le-a determinat – adică, asupra OMULUI. În loc să contribuim la păstrarea factorilor naturali, care determină condiţiile de viaţă pentru mediu , chiar exponentul raţional-omul distruge componentele naturale -elemntele abiotice : apa , aerul, solul, substratul geologic, relieful etc.

Omul este atât "component" al mediului natural, cât şi "consumator", de beneficiar al mediului.

Pornind de la aceste cateva observaţii, ne-am gândit să contribuim, cu posibilităţile noastre modeste , dar cu inimă mare, la păstrarea, regenerarea şi conservarea naturii.

Proiectul nostru presupune atât un studiu interdisciplinar teoretic, cât şi practic, la care participă cadre didactice de cele mai diverse discipline: matematică, fizică, chimie, biologie, geografie, desen, muzică, limba romană, limbi străine, educaţie tehnologică, cultură civică, religie, etc., precum şi elevi şi persoane din afara şcolii.

Durata derulării proiectului: 2018-2019

Grupul ţintă - 300 persoane

- -cadre didactice;
- -elevi cu vârste între 6 si 18 ani ;
- -părinţi;
- -alte persoane, din afara şcolii, implicate în proiect.

I.OBIECTIVE PROPUSE A FI REALIZATE DE CĂTRE ELEVI :

- să dobândească competenţe de comunicare, folosind termini din limbajul ştiinţific;
- să manifeste atitudini pozitive faţă de comunitate, faţă de societate , faţă de mediu;
- să dobândească competenţe care să duca la creşterea calităţii vieţii;
- să fie capabili să se relaţioneze corect şi consecvent cu mediul , având un sistem de gândire sănătos;

- să fie capabili să se raporteze permanent la demersurile europene în domeniu, ţinând cont că între calitatea mediului şi calitatea vieţii există o relaţie biunivocă;
- să se implice responsabil în acţiunile de protecţie a mediului;
- să aplice principiile drepturilor omului în acţiunile de protecţie a mediului.

II.OBIECTIVE PROPUSE A FI REALIZATE CU ALŢI FACTORI DIN AFARA ŞCOLII

- să îmbunătăţim comunicarea cu părinţii elevilor;
- să creştem gradul de participare al părinţilor în viaţa şcolii;
- să amenajăm spaţii verzi, cu arbori ornamentali;

III.OBIECTIVE OPERAŢIONALE AŞTEPTATE A FI REALIZATE CA URMARE A DERULĂRII PROIECTULUI

a.Obiective cognitive = informative = ”savoir”

elevii trebuie:

- să cunoască terminologia din domeniul educaţiei pentru mediu;
- să caracterizeze un mediu curat şi un mediu poluat;
- să recunoască tipurile de subtanţe care poluează grav mediul;
- să argumenteze de ce trebuie să protejam mediul;
- să compare atitudinile corecte sau incorecte ale omului faţă de mediu şi impactul acestor atitudini asupra viitorului urmaşilor nostri.

b. Obiective formative = ”savoir faire”

elevii trebuie:

- ✓ să ştie să facă determinări experimentale în conformitate cu metodele experimentale inductive si deductive;
- ✓ să ştie să utilizeze aparatele şi instrumentele pentru diferite măsurători;
- ✓ să posede deprinderi intelectuale şi să ştie să le utilizeze ;
- ✓ să prelucreze datele experimentale;
- ✓ să rezolve problemele apărute în lucrarea luată în studiu;
- ✓ să realizeze lucrări practice în mod ştiinţific;
- ✓ să realizeze lucrări ştiinţifice originale pe baza activităţilor efectuate (al observaţiilor şi măsurătorilor proprii).

c. Obiective atitudinale = ”savoir être”

- să realizeze proiecte tematice la diferite discipline (sub cooronarea cadrelor didactice care sunt implicate în acest proiect şi care au propus acea temă);
- să redacteze articolele şi lucrările la calculator;
- să realizeze spaţii verzi protejate;
- să determine ştiinţific plantele sădite şi să le eticheteze cu denumirea lor în limba latină;
- să ştie să realizaze fotografii şi să alcătuiască albume de fotografii şi expoziţii.

IV. LOCAŢIA OBIECTIVUL PRINCIPAL ŞI OBIECTIVUL PRINCIPAL

Plantarea de arbuşti ornamentali în diverse spaţii publice: în curtea Bisericii din Berzunți, în Cimitirul Eroilor din curtea bisericii ortodoxe- Bacău şi în Parcul Central din Osoiu Moinești, Curtea liceului C.T. „Grigore Cobălcescu” Moinești, plantare brazi, arbori si arbusti ornamentali în curtea Manastirii Nechit, jud. Neamț. Arbuştii vor fi plantaţi de Ziua Pădurii (15 aprilie), de Ziua Internaţională a Pământului (22 aprilie) şi de Ziua Eroilor (9 mai), Ziua Mediului (5 iunie), Ziua Internationala a Biodiversitatii (29 decembrie).

V.STRATEGII DE REALIZARE ALE OBIECTIVELOR

1. realizarea de spaţii verzi;
2. îngrijirea spaţiilor verzi;
3. acţiuni de igienizare a habitatului;
4. studii, informări, participare la acţiuni de educaţie pentru mediu;

5. realizare de reviste , expoziţii cu lucrări ale elevilor, expoziţii de fotografii;
6. realizare de spectacole tematice;
7. participare la concursuri despre mediu;
8. realizare de postere, afişe de popularizare a acţiunilor de mediu;
9. prezentare de materiale pe site-ul www.didactic.ro şi pe alte site-uri; realizare lucrari in power point;
10. excursii tematice de studii pentru prelevare de material biologice;
11. realizare de lucrări în Power Point.

VI.METODE UTILIZATE PENTRU REALIZAREA PROIECTULUI:

lucrul in echipă, observaţia, descoperirea, dezbaterea, excursia tematică, aplicaţia practică, brainstorming-ul, sondajul de opinie, chestionarul, interviul, etc.

VII.MIJLOACE DIDACTICE NECESARE PENTRU REALIZAREA PROIECTULUI:

aparat foto digital; calculator, CD-uri, afişe, postere, aparat de laminat, maşina de îndosariat; termometru digital, barometru, higrometru digital, folii pentru laminare, coperte din platic pentru lucrări, ecusoane, mape, multifunctionala (scanner, imprimanta) saci menajeri, manuşi din plastic.

VIII. PROGRAMUL ACTIVITĂŢILOR

Nr. crt.	ACTIVITATEA	PERIOADA	CINE PARTICIPĂ	OBS
1.	Documentare cadre didactice şi elevi, efectuare de experimente şi măsurători –realizare proiecte tematice	Sept. 2017-mart. 2018	Toate cadrele didactice implicate în realizarea proiectelor si elevii	
2.	Pregatirea terenului pentru plantare	aprilie 2018	Elevii si profesorii care trebuie să realizeze obiectivul principal al proiectului	
3.	Plantarea arbustilor şi arborilor ornamentali	aprilie 2018	Cadre didactice, elevi, parinţi, autorităţi, etc.	
4.	Lucrări de întreţinere, fertilizare, irigare a spaţiului plantat ca spaţiu protejat, etichetare cu denumirile ştiinţifice ale plantelor şi numele elevilor care i-au plantat.	mai 2018-nov.2018	Cadre didactice şi elevi	
5.	Pregătirea plantelor pentru iernare-protejare cu folii speciale.	dec-2018	Cadre didactice şi elevi	

IX.COORDONATORI PROIECT

PROF. CAPATA AURORA (coordonator ştiinţific)
PROF. FERENT LAURA (coordonator activităţi practice)
PROF. MIRON IULIANA (coordonator activitati BERZUNȚI, BACĂU)
PROF. FERENT LAURA (coordonator activitati –MOINEȘTI, NECHIT)

XII.FINALITATE (realizarea feed-back-ului)

a) Evaluarea elevilor participanţi la realizarea proiectului se face prin: participarea la concursuri cu tematics de mediu (referate, lucrări practice, desene, eseuri, fotografie, etc.);
b) Evaluarea proiectului folosind chestionare adresate elevilor, cadrelor didactice, turiştilor, altor persoane implicate sau nu în realizarea proiectului;
c) Evaluarea pe baza de portofoliu;
d) Evaluarea pe baza de teste;
e) Educaţie pentru mediu, pentru o dezvoltare durabilă**.**

LICEUL DE ARTE „BĂLAŞA DOAMNA”TÂRGOVIŞTE
Strada PÂRVAN POPESCU NR.60, TEL/FAX 0245 21 11 66
Cod poştal 130078, Dâmboviţa, România
E-mail:contact@balasadoamna.ro
Site-web:www.balasadoamna.ro

255. PROIECT EDUCATIV – PREVENIREA ŞI COMBATEREA DISCRIMINĂRII, VIOLENȚEI ȘI CORUPȚIEI
„O ȘANSĂ PENTRU FIECARE”
PLAN CONCRET DE ACȚIUNE

Prof. Ciubotariu Georgiana, prof. Păunaș Nicoleta
Liceul de Arte ,, Bălașa Doamna,, Târgoviște

Argument:

Prin acest program încercăm să sensibilizăm elevii din şcoala noastră la problemele comunităţii, a diferenţelor dintre oameni, acceptarea toleranţei şi eliminarea prejudecăţilor.

Scopul programului:

1. Dezvoltarea capacităţilor de a dialoga şi de a coopera în condiţiile acceptării pluralismului şi valorizării pozitive a diferenţelor;
2. Manifestarea atitudinii pozitive faţă de sine şi ceilalţi şi asumarea de responsabilităţi la nivelul comunităţii;
3. Participarea competentă și responsabilă a elevilor din liceul nostru la viața comunității;
4. Formarea unor competențe civice elevilor liceului, ca viitori cetățeni europeni;
5. Desfășurarea unor activități de voluntariat;
6. Colaborarea voluntarilor liceului nostru cu elevii din Școala Specială;
7. Desfășurarea unor activități și vizite la Școala Specială

Competențe vizate:

1. Recunoasterea situaţiilor în care este nevoie de acţiune socială
2.Demonstrarea competenţelor de muncă în echipă şi de cooperare
3.Manifestarea iniţiativei în rezolvarea problemelor comunităţii din care fac parte

Resurse materiale:

Hârtie de scris, creioane, imagini representative, flip chart, calculator, video proiector, CD, aparat foto, film.
Bibliografie: inregistrări mass-media, cărţi de specialitate.
Resurse umane:
Elevi voluntari din Liceul de Arte "Bălașa Doamna"

1. Elevi care se ocupă de nevoile grupului țintă
2. Elevi care se ocupă de pregătirea programului artistic dedicat sărbătorilor
3. Fotograf
4. Elevi care realizează un site

Resurse financiare
Bani procurați prin eforturile colectivului de elevi. Realizarea unor produse ce pot fi comercializate în școală
Produse finale
Pliante, articole pentru revista scolii, album foto, panou, site, semn de carte, lucrarile elevilor (eseuri, desene), C.D., sceneta.

ACTIVITĂȚI PROPUSE ÎN CADRUL PROIECTULUI „O ȘANSĂ PENTRU FIECARE"

1. Acțiuni de identificare a grupului țintă
2. Repartizarea responsabilităților
3. Pregatirea și realizarea spectacolelor
4. Organizarea unor petreceri surpriză cu ocazia zilelor de naștere și onomastice
5. Mediatizarea proiectului în școală

PROGRAM DE ACTIVITATE
OCTOMBRIE 2019 – IUNIE 2020

Obiective generale:

1. Realizarea unei imagini bune a școlii
2. Identificarea unor neoi ale comunității și implicarea elevilor în luarea deciziilor, asumarea responsabilităților
3. Informarea elevilor liceului cu privire la modul de desfășurare a proiectului prin Consiliul elevilor și revista școlii
4. Conștientizarea importanței realizării proiectului
5. Documentarea și redactarea proiectului

Obiective specifice realizării proiectului:

1. Formarea comportamentului moral civic al elevilor
2. Promovarea valorilor democrației
3. Dezvoltarea respectului față de sine și față de cei din jur
4. Acceptarea diferențelor dintre persoane și a diversității cuturale, etnice etc
5. Manifestarea inițiativei în rezolvarea unor probleme

Grupul tinta:
Vizeaza: elevi de la Scoala Speciala, elevi din școala noastră ce aparțin unor minoritati (etnice, religioase, de gen, stare de sănătate etc)
Durata desfășurarii:
Fiind un proiect pilot în scoala noastră ne propunem desfășurarea acestuia în perioada octombrie 2019 – iunie 2020

Nr. crt.	**Perioada**	**Activitatea propusa**	**Scopul activitatii**	**Strategii de realizare**	**Responsabili**	Evaluare
1.	Octombrie Săptămâna educației globale	Ce înseamna să fii tolerant?	Cunoașterea diferitelor forme de manifestare a discriminării	Conversația Dezbaterea	Membrii comisiei ,, Om și societate,,	Fotografii Lucrările elevilor
2.	Noiembrie 16 noiembrie – Ziua internațională a toleranței (la 20 noiembrie 1945 a început procesul de la Nurenburg)	Etnia, ,,sursa"discriminării?	Aflarea evenimentelor ce au schimbat opinia despre diferite etnii	Film documentar Prezentare de referate Dezbatere	Prof. Ciubotariu Georgiana Prof Mihai Adriana	Fotografii Referate
3.	Decembrie 10 decembrie – Ziua Internațională a Drepturilor Omului	Egalitatea șanselor	Cunoașterea drepturilor fundamentale ale omului	Prezentare de proiecte, dezbatere	Prof Ciubotariu G. Prof Păunaș Nicoleta	Proiecte Fotografii
4.	Decembrie Sărbătorile de iartna	Vizită la Școala Specială	Implicarea în activități comune a elevilor de la Școala Specială	Program artistic realizat în colaborare cu elevii de la Școala Specială	Membrii comisiei Prof Păunaș Nicoleta Prof Ciubotariu	Fotografii

5.	Ianuarie	Debate – „Toți copiii cu dificultăți de învațare ar trebui introduși în învaățământul de masă”	Dezvoltarea gândirii critice	Argumentare Pro si Contra a afirmației supusa dezbaterii	Prof Nica Gianina Prof Ciubotariu G	Fotografii Lucrarile elevilor
6.	Februarie	Biblioteca vie Prezentarea de către elevi a formelor și cauzelor ce duc la violență, discriminare și corupție	Cunoașterea impactului social provocat prin nesoluționarea problemelor sociale.	Studiu de caz: Probleme sociale în societatea contemporană	Prof Ciubotariu G Prof. Stan Daniela	Pagini Webb Fotografii
7.	Martie Renaștere culturala	Promovarea interculturalității	Descoperirea valorilor culturale din societatea românească	Program artistic	Membrii comisiei	Fotografii Lucrarile elevilor
8.	Aprilie	Tradițiile diferitelor minorități etnice - Sărbătorile primăverii	Cunoașterea diversității religioase a comunității naționale	Program artistic	Menbrii comisiei	Fotografii
9.	Mai Ziua – UE „ Unitate în diversitate ”	Debate – „ Este nevoie ca în Parlamentul UE să existe locuri pentru etnicii rromi?”	Dezvoltarea gândirii critice	Argumentare Pro si Contra a afirmației supusă dezbaterii	Prof Păunaș Nicoleta Prof Ciubotariu G	Fotografii Lucrarile elevilor
10.	Iunie	Analiza proiectului	Conștientizarea impactului proiectului asupra celor implicați	Masă rotundă Analiza SWOT	Elevi participanți în cadrul proiectului Cadre didactice implicate	Evaluarea portofoliului activității cu ajutorul fotografiilor, referatelor proiectelor, proceselor verbale realizate în timpul desfășurarii acestuia

256. PROIECT EDUCAȚIONAL
ȘEZĂTOARE „DATINI ŞI OBICEIURI DIN BUCOVINA”

Prof. Condur Liliana Lucia, Colegiul Alexandru cel Bun Gura Humorului
Prof. Orhean Vrânceanu Maria, Colegiul Alexandru cel Bun Gura Humorului

MOTTO
Nu trebuie să facem lucruri mari,
ca să rămânem în istorie.
Trebuie doar să încercăm să lăsăm ceva
mai bun generațiilor care vin după noi!

ARGUMENT

Pentru cei ce le privesc din afară, tradiţiile şi obiceiurile sunt manifestări păstoreşti - mari spectacole, dar dincolo de acestea înglobează acele înţelesuri profunde asupra relaţiilor omului cu natura, a relaţiilor interumane, a raportului acestuia cu viaţa socială.
Şezătorile sunt întâlniri comunitare cu caracter lucrativ, dar şi distractiv. Aici se învăţau deprinderi practice, dar se derulau şi obiceiuri.

Odată cu migrarea tineretului din mediu rural în mediu urban aceste obiceiuri şi tradiţii au început să se piardă în neguri. Omul societăţii moderne şi dezvoltate este mai singur şi mai trist, deşi trăieşte în comunităţi mari cu mijloace de informare bogate. Suntem atât de aproape unii de alţii şi totuşi atât de departe.

Prin acest proiect ne-am propus să valorizăm tradiţiile şi obiceiurile poporului nostru în contextul actual socio-cultural când influenţa mass-mediei promovează în rândul tinerilor împrumuturi din diverse culturi. Tradiţiile noastre, moştenite din moşi-strămoşi, dorim să fie preluate şi transmise următoarelor generaţii, pentru a sădi în inimile copiilor dragostea pentru frumos şi autentic, armonie, graţie, ritm.

Dorim să învăţăm elevii să aprecieze frumuseţea portului popular, a dansului şi cântecului românesc, a meşteşugurilor tradiţionale atât de mult apreciate în ţară cât şi în afara ei. De aceea am considerat oportun acest proiect educaţional în vederea evidenţierii valorilor, tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti, prin care cultivăm de la cea mai fragedă vârstă sentimentul de apartenenţă, de iubire şi dragoste pentru rădăcinile şi valorile poporului român.

O ocazie eficientă de valorificare a tradiţiilor populare şi a obiceiurilor româneşti o constituie şi această şezătoare care reprezintă un izvor de bucurie şi satisfacţie care creează copiilor o stare de bună dispoziţie favorabilă atât dezvoltării psihice, fizice cât şi estetice.

Elevii sunt dornici să se implice în astfel de activităţi în care să se simtă importanţi, să ştie că activităţile lor contribuie la păstrarea şi preţuirea acestor comori inestimabile ce definesc un popor făcându-l unic, statornic şi nemuritor în ciuda scurgerii timpului.

VIZIUNEA

Cunoaşterea şi valorificarea obiceiurilor şi tradiţiilor româneşti prin respectarea, practicarea şi transmiterea lor generaţiilor actuale şi viitoare.

MISIUNEA

"Existăm temporar prin ceea ce luăm din jur, dar vom trăi veşnic prin ceea ce dăruim."

OBIECTIVE SPECIFICE

- Să promoveze prin cântec, dans popular, şezătoare etc. frumuseţea artei populare din Bucovina;
- Să dobândească sentimente de dragoste şi respect pentru tradiţiile, obiceiurile şi folclorul bucovinean;
- Să consolideze colaborarea între şcoală, familie, comunitate în scopul orientării şi aprecierii a valorilor tradiţionale;
- Să participe cu drag la activitate;
- Să cânte cântece vechi şi să spună multe snoave şi ghicitori;
- Să comunice cu ceilalţi colegi;
- Să înveţe să fie mândri că sunt bucovineni.

ACTIVITĂŢI

- Constituirea echipei, organizarea şi împărţirea sarcinilor
- Elaborarea proiectului
- Lansarea proiectului
- Şezătoarea **„Datini şi obiceiuri din Bucovina"**
- Analiza rezultatelor proiectului
- Diseminarea informaţiilor cu privire la activităţile desfăşurate în cadrul proiectului pe site-ul colegiului

RESURSE

Umane: - elevi din învăţământul liceal;
- profesori, părinţi

Materiale: - topuri de hârtie xerox, calculator, articole artizanale, imprimantă etc;

Financiare: - fonduri proprii.

Timp: - aprilie- mai 2018

MOTIVARE:

- cunoaşterea valorilor fundamentale ale folclorului românesc;
- cunoaşterea tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti;
- păstrarea notei de autenticitate şi originalitate a tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti;

DATA ŞI LOCUL DESFĂŞURĂRII:

- aprilie - mai 2018
- Sala Multimedia, Corp A

GRUP ŢINTĂ:

- Elevii claselor a XI-a K, a XI-a H

SECŢIUNI:

- Prezentarea unui moment artistic
- Cântece, dansuri, obiceiuri, şezătoare
- Recital de poezii Adrian Păunescu ***Chemare pentru ţărani*** **şi** ***Ieşirile din Bucovina***

REZULTATE

- Articol în revista şcolii, ziare

- Prezentare Power Point

MONITORIZARE

Raportul specific fiecărei activităţi - Rezultate concrete din timpul activităţilor desfăşurate vor fi depuse în portofoliu ce va cuprinde: concluzii şi direcţii de acţiune; realizarea unui album cu fotografii de la activităţile proiectului; CD-uri.

SUSTENABILITATE & DURABILITATE

Posibilitatea continuării proiectului şi în anul şcolar 2018-2019

IMPACTUL

La finalul acestui proiect elevii colaboratori vor promova preţuirea tradiţiilor şi obiceiurilor româneşti prin respectarea, practicarea şi transmiterea acestora colegilor şi vor implica alţi şcolari ca să participe la derularea activităţilor în continuare înţelegând că tradiţia şi copilăria merg mână în mână.

257. METODA CUBULUI

Prof. Cristescu Olimpia
Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hunedoara

Cubul, este o metodă prin care se poate dezvolta gândirea critică. Poate fi adaptată și folosită în activități de dezvoltare a altor abilități: de comunicare, cognitive, autocunoaștere, gândire prospectivă.

Această metodă didactică are următoarele etape:

1. Elevii investighează o temă luată în discuție. Activitatea se poate realiza individual, în perechi sau în grup, elevii completând fețele cubului individual, apoi sunt organizați în grupuri sau diade, unde prezintă ce au notat.
2. Se solicită elevilor, care au la dispoziție un cub din hârtie sau carton să noteze pe fiecare față a cubului câteva cuvinte sau idei, conform instrucțiunilor date de profesor.
3. Fețele cubului pot să cuprindă:

- Descriere
- Comparare
- Analiză
- Asociere
- Aplicare
- Argumentare, în funcție de ceea ce urmărim în activitate.

În funcție de nivel clasei putem veni cu întrebări suplimentare, ajutătoare: cum arată?; cu ce se aseamănă?; la ce ajută sau cum poate fi folosit?; efectul, E bun, de ce ?

Avantaje: participarea conștientă a elevilor; dezvoltarea capacităților de analiză, sinteză, aplicare, transfer, argumentare ale elevilor; formarea unei imagini globale asupra problemei discutate; motivarea elevilor pentru participare activă; dezvoltarea capacității de comunicare.

Dezavantaje: probabilitatea apariției unei dezordini în timpul activității; consum mare de timp; neimplicarea tuturor elevilor din grupă în rezolvarea problemei abordate.

Material realizat în cadrul activităților de formare directă
Activitatea : Metoda cubului- OCHIUL

1. **Descriere:**

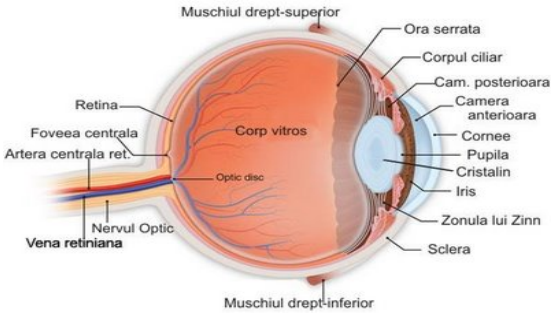

2. Comparare

3. **Analizare:**

Ochiul, prezintă:

a). - învelişuri: -la exterior: sclerotica cu : cornee, muşchi extrinseci

– la mijloc: coroida, rol nutritiv, cu:

- iris cu orificiu- pupila
- cristalin

– la interior: retina- segment receptor cu două pete: galbenă/oarbă

b). aparatul optic: - corneea

– cristalin
– umoare apoasă
– umoare sticloasă (corp vitros)

c). segmentul receptor – retina, cu 10 straturi de celule, celule fotoreceptoare: diurne (cu conuri= şi nocturne (cu bastonaş).

4. **Asociere (asemănare)**

5. Aplicare

– atragerea partenerului

– formarea imaginii

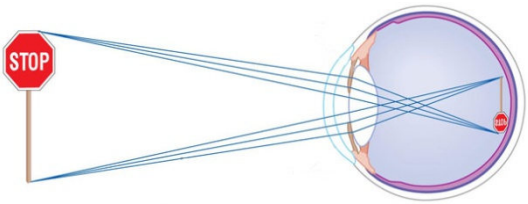

6. Argumentare:

– principalul organ de simţ

– asigură orientarea în spaţiu, simţul estetic, atracţie,

Bibliografie

Crenguța Lăcrămioara Oprea, Strategii didactice interactive, ediția a III-a revăzută și adăugită, Editura Didactică și Pedagogică, R.A., București, 2008, pag. 31-33

Mariana Pintilie, Metode Moderne de învățare-evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca. 2002

258. INTERCULTURALITATE ȘI NEDISCRIMINARE

Prof. Croitoru Daniela Ramona, Liceul ”Ștefan Procopiu” Vaslui

Acest articol se referă la proiectul de schimb interșcolar ERASMUS$^+$ ”Get in shape for Europe” (GISE) cu nr. de referință 2018-1-RO01-KA229-049580_1 pe care Liceul ”Ștefan Procopiu” din Vaslui îl coordonează în perioada 1 septembrie 2018-31 august 2020 în parteneriat cu 4 școli din Bulgaria, Grecia, Italia și Polonia. Scopul proiectului este promovarea valorilor democratice și a drepturilor fundamentale, a incluziunii sociale și a cetățeniei active și dotarea elevilor și profesorilor cu informațiile și cu competențele necesare pentru a deveni cetățeni europeni informați și implicați.

În cadrul proiectului sunt organizate 10 activități transnaționale de învățare/predare/formare dintre care 5 de tipul ”schimburi pe termen scurt ale grupurilor de elevi” și 5 de tipul ”evenimente comune de formare a personalului pe termen scurt”. În cadrul activităților transnaționale de învățare, predare, formare pentru profesori vor fi abordate următoarele teme: ”Predarea valorilor comune în Europa” (februarie 2019), ”Interculturalitate și nediscriminare” (aprilie 2019), ”Competențele democratice în era digitală” (noiembrie 2019), ”Practici școlare incluzive” (martie 2019), ”Valori europene: egalitatea de gen și oportunități egale” (mai 2019).

În perioada 1-5 aprilie 2019, alături de alte 4 cadre didactice de la Liceul ”Ștefan Procopiu” din Vaslui am participat la activitatea transnațională de învățare/predare/formare cu tema ”Interculturalitate și nediscriminare” găzduită de I.S. E. Majorana-A. Cascino din Piazza Armerina, Italia. Scopul acestei activități transnaționale de tipul ”evenimente comune de formare a personalului pe termen scurt” a fost schimbul de bune practici și experiențe privind educația interculturală în scopul valorizării și promovării diversității și comunicării interculturale. Programul a fost complex, divers și bogat în activități: prezentări, ateliere de lucru, discuții, brainstorming, team building, vizite de studiu, evaluare. Produsul final al acestei activități transnaționale este ghidul ”Interculturalitate și nediscriminare” care conține prezentări și planuri de lecție realizate de profesori participanți.

Sesiunile de lucru cu tema ”Interculturalitate și nediscriminare în țara mea” au debutat cu prezentarea unor aspecte privind țările europene (simboluri naționale, tradiții, bucătărie tradițională, personalități, curiozități, invenții, obiective turistice) și au continuat cu o trecere în revistă a celor mai importante aspecte despre politicile Uniunii Europene referitoare la interculturalitate. Apoi, profesori din Italia, România, Grecia, Bulgaria și Polonia au prezentat diverse aspecte despre politicile naționale referitoare la abordarea educației interculturale în propria țară. Prezentările au fost interactive fiind marcate de dezbateri în perechi sau echipe privind rolul profesorului în promovarea diversității și comunicării interculturale, importanța competențelor interculturale în secolul XXI, modalități de îmbunătățire a competențelor interculturale ale elevilor prin educație (formală, non-formală, informală), competențele pe care trebuie să le dețină profesorii pentru a putea contribui la îmbunătățirea competențelor interculturale în rândul elevilor, portretul școlii interculturale. Noi ne-am evaluat nivelul competențelor interculturale deținute și am încercat să stabilim, pe baza unor indicatori, dacă școala în care predăm este una interculturală. Prezentările și dezbaterile au contribuit la o mai bună înțelegere a termenilor specifici temelor abordate (stereotipuri, prejudecăți, discriminare, multiculturalitate, interculturalitate) și a diversității lingvistice și culturale europene. Activitățile de brainstorming au pornit de la întrebări precum ”De ce este importantă educația interculturală?”, ”Care sunt factorii care generează diversitatea?”. Fiecare partener a prezentat exemple de bune practici aplicate în școală (activități extrașcolare, planuri de lecție) referitoare la subiectele abordate în carul acestei activități transnaționale de învățare/predare/formare.

Foarte interesante au fost sesiunile de lucru care au avut ca temă migrația în Italia și politicile naționale privind acest subiect. Sesiunile de lucru au fost realizate în colaborare cu Asociația ”Don Bosco 2000”, filiala din Piazza Armerina. Prima sesiune de lucru a vizat o prezentare a aspectelor privind migrația în țările partenere. Reprezentanții asociației au prezentat

proiectul ”Migrația circulară” care are ca scop sprijinirea întoarcerii imigranților în țările lor de origine iar Aly Traore, un imigrant din Senegal, membru al Asociației ”Don Bosco 2000”, ne-a împărtășit povestea lui: viața în Senegal, motivele pentru care și-a părăsit familia și țara, dificultățile întâmpinate în Italia și sprijinul primit pentru a se integra în țara sa adoptivă. Am participat la o vizită de studiu la sediul Asociației ”Don Bosco 2000” unde reprezentanții acestia ne-au prezentat în detaliu politica națională a Italiei în ceea ce privește imigranții, obiectivele și activitățile asociației, sprijinul oferit imigranților (cazare, asistență juridică, asistență medicală, cursuri de limba italiană, laboratoare de creație, cursuri de gătit etc.) precum și poveștile de succes ale unor imigranți care au reușit să se integreze în Piaza Armerina.

O altă sesiune de lucru ”ERASMUS$^+$ - oportunități și provocări” a vizat împărtășirea de experiențe de către profesorii participanți în ceea ce privește implicarea în proiectarea și implementarea proiectelor europene în cadrul programului ERASMUS$^+$. De exemplu, experiența mea ERASMUS$^+$ are legătură cu 4 proiecte (3 proiecte pe care le-am propus și le-am scris, printre acestea numărându-se și proiectul de schimb interșcolar ”Get in shape for Europe” – GISE). Motto-ul actual al programului ERASMUS$^+$ este valabil și pentru mine: ”Schimbând vieți, deschizând minți”. Alături de ceilalți profesori din echipele de proiect, m-am dezvoltat în anumite privințe mai repede decât aș fi făcut-o fără implicarea în altfel de proiecte. A însemnat o transformare pozitivă în ceea ce privește dezvoltarea mea personală și profesională. Am învățat să colaborez, să lucrez în echipă, să învăț de la ceilalți, să mă adaptez mai ușor la schimbări. Fără să conștientizez pe deplin, am construit treptat o conduită metodologică inovativă prin aplicarea exemplelor de bune practici pe care le-am descoperit în călătoria mea pe parcursul celor 10 de ani de implicare în proiecte europene. Pas cu pas, m-am transformat într-un profesor mai bun, mai dispus să accepte diverse provocări. Proiectele de cooperare europeană mi-au dat oportunitatea (mie și colegilor mei) de a ieși din rutina vieții școlare, m-au făcut mai încrezătoare că transformarea, mai mare sau mai mică, e la îndemâna tuturor. Prin toate proiectele am promovat diversitatea culturală și lingvistică, toleranța și nediscriminarea, egalitatea de șanse, respectul, libertatea de gândire și de exprimare, inițiativa și implicarea activă în rezolvarea problemelor comunității. Astfel, am înțeles mai bine valorile specifice cetățeniei europene, am conștientizat mai profund diversitatea culturală. Prin promovarea acestor valori europene am înțeles practic ce înseamnă deviza ”Unitate în diversitate”. Am devenit conștientă că Uniunea Europeană promovează un set de valori comune iar diversitatea culturală și lingvistică reprezintă un atu, o sursă de bogăție. Am descoperit oameni cu obiceiuri și culturi diferite și astfel am devenit mai tolerantă și mai dispusă să accept puncte de vedere diferite, mai puțin reticentă la schimbare.

Proiectul GISE contribuie la crearea unui mediu propice promovării principiilor școlii inclusive, adică o școală prietenoasă și democratică în care toți copiii sunt respectați și integrați fără discriminare și fără excludere generate de originea etnică, dizabilitate, cerințe educaționale speciale, statutul socio-economic al familiilor, mediul de rezidență sau performanțele școlare ale elevilor. Astfel, proiectul GISE își propune să contribuie la punerea în aplicare a politicilor europene menționate în documente ale Uniunii Europene (precum Strategia Europa 2020, Declarația de la Paris, Proposal for a Council recommendation - 17.01.2018) care urmăresc să promoveze o societate echitabilă, democratică și incluzivă. Un factor cheie în realizarea acestei strategii sunt competențele sociale, civice și interculturale care favorizează incluziunea.

Proiectul de schimb interșcolar ”Get in shape for Europe” (GISE) este finanţat cu sprijinul Comisiei Europene prin programul ERASMUS$^+$. Conţinutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autorilor, iar Agenţia Naţională şi Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conţinutul informaţiei.

259. PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR STUDIU DE CAZ

Bibliotecar Dobre Ana-Maria
Colegiul Energetic Rm.Vâlcea

Definirea problemei:

Elevul D.M. din clasa a IX-a, este un elev inadaptat, excesiv de timid, introvertit in relaţiile cu colegii, incapabil de a finaliza o acţiune intelectuală, refuză sarcinile şcolare.

Descrierea problemei:

Elevul manifestă un refuz categoric de a se integra in colectivul clasei si de a comunica cu colegii, cu profesorii, necesitând un program educativ special, intens pentru a recupera (pe cât este posibil) cunoştinţele, priceperile şi deprinderile pierdute şi a se putea integra în programul şi cerinţele şcolii.

Identificarea cauzelor care au determinat şi dezvoltat problemele identificate:

Am observat timiditatea si tendinţa spre introvertire a elevului D.M. faţă de noii săi colegi, nerezolvarea sarcinilor şcolare, incapacitatea de a finaliza acţiunile intelectuale, rămâne in urmă la invăţătură, refuzul de a se integra in acest colectiv.

Identificarea factorilor care menţin şi activează problemele în discuţie:

Elevul creşte într-o familie cu o situaţie materială precară, parintii sunt divortati, mama trăieste în concubinaj, tatăl plecat în străinătate. Mai are un frate cu un 4 ani mai mic. Cu toţii locuiesc într-o casă cu trei camere (doua dormitore şi o bucătărie).Primesc ajutor social. Nu au alte venituri. Atmosfera familiară este tensionată , cauzată de consumul de alcool şi a gradului de incultură a membrilor familiei. Relaţia părinţi-copil nu este una buna, se adreseaza ameninţări verbale frecvente, injurii, pedepse. Mama declară că elevul învaţă zilnic în medie două ore. În timpul liber se ocupa de fratele sau mai mic sau face cumpărături . Părinţii sunt dezinformaţi asupra preocupărilor grupului stradal din care copilul face parte.

Schiţarea planului de intervenţie cu insistarea asupra obiectivelor de atins pe termen lung cât şi pe termen scurt:

Pentru a putea sprijini elevul D.M. să dobândească aptitudini minimale în vederea integrării şcolare şi pentru a consilia părinţii am realizat metode de cunoaştere (individuale şi de grup) a personalităţii acestuia, observand elevul în anumite situaţii. La activităţi manifestă interes de scurtă durată. Am intervenit prin dezvoltarea relaţiilor de colegialitate -colegii încep să-l încurajeze şi să-l ajute la efectuarea unor sarcini, sa comunice permanent cu el chiar si atunci când se lovesc de refuzul acestuia.

Fixarea strategiilor, metodelor potrivite de intervenţie ţinând cont de obiectivele fixate:

-Sprijin susţinut din partea profesorilor, acordarea unei atenţii deosebite : îi evidenţieză în public doar calităţile, il laudă în zilele când s-a comportat frumos şi a fost mai activ;
-Antrenarea în activităţi ca: împărţitul mâncării, ştersul tablei şi orice altă activitate gospodărească –(primeşte cu plăcere sarcinile, a devenit dornic să ajute, săritor), astfel a devenit membru activ al grupului clasei.
-În jocurile didactice desfăşurate în clasă i se dau rolurile care-i plac.
-Este încurajat chiar şi pentru performanţe minime.

Evaluarea intervenţiei:

Elevul M. I. a început să fie interesat de şcoală, colegii lui au reuşit să comunice cu el şi chiar să-i câştige simpatia. Situaţia la învăţătura a început să se îmbunătăţească.

Familia elevului nu a fost cooperantă şi interesată să cunoască posibilităţile de progresie ale copilului. Nu au venit la şedinţele cu părinţii. Nu se interesează niciodată de situţia copilului asa cum au făcut şi până acum. In ceea ce priveste elevul, am reuşit să-i câştigăm încrederea şi sa-l facem să colaboreze cu colegii, cu profesorii pentru a se putea integra mai repede in colectiv.

În felul acesta am ajutat copilul să vină la şcoală cu optimism, chiar dacă nu are rezultate foarte bune.

260. VERIFICAREA PROPRIETĂȚILOR FIZICE, CHIMICE ȘI MECANICE ALE PRODUȘILOR MACROMOLECULARI PRIN ACTIVITĂȚI EXPERIMENTALE

Duică Mihaela Elena
Liceul Teoretic „Ion Heliade Rădulescu" Târgoviște

Prin această activitate experimentală, elevii sunt solicitaţi să „ descopere" proprietăţile produşilor macromoleculari studiaţi, să-şi fixeze cunoştinţele studiate anterior, într-un context nou.

Activitatea profesorului:

Profesorul distribuie fişa experimentală dând indicaţii asupra modului de lucru al experimentelor şi urmăreşte modul în care elevii mânuiesc substanţele şi ustensilele, făcând apecieri asupra celor care lucrează corect.

Fişa experimentală:

Experimentul nr. 1

Având la dispoziţie bucăţi de polistiren, plexiglas, policlorură de vinil, bachelită, polietenă, cauciuc sintetic se cere :

a. Supune aceste materiale încălzirii (fără a le degrada).
b. Supune aceste materiale acţiunii unor solvenţi (benzen, cloroform, dicloretan, ciclohexanonă).

Ce concluzie tragi din aceste experimente în legătură cu structura lanţului macromolecular şi cu tipul de reacţie prin care s-au format macromoleculele respective?

Pe baza observaţiilor deduse completează următorul tabel:

Materiale	Tipul de reacţie prin care se formează	Comportarea la încălzire	Acţiunea solventului
1. Polistiren 2. Plexiglas 3.Policlorură de vinil 4. Polietenă 5. Cauciuc sintetic 6. Bachelită			

Experimentul nr.2

În eprubete separate se vor trata bucăţi din următoarele materiale: folie de polietenă, policlorură de vinil, ţesătură textilă din relon, din tergal si din melană, cu o soluţie de acid sulfuric de concentraţie 40 – 50 %.

Ce poţi spune despre structura produşilor macromoleculari studiaţi?

Pe baza observaţiilor deduse completează următorul tabel:

Materiale	Tipul de reacţie prin care se formează	Comportare chimică (sub acţiunea H_2SO_4)
1. Polistiren 2. Plexiglas 3. Policlorură de vinil 4. Polietenă 5. Cauciuc sintetic 6. Bachelită		

Experimentul nr.3

Având aceleaşi materiale ca în experimentul anterior, verifică rezistenţa lor la solicitările mecanice, comportarea faţă de curentul electric.

Activitatea elevilor:

Fiecare elev va efectua experimentele indicate, iar observaţiile deduse pe baza activităţii experimentale vor fi notate de elevi în caiete.

Concluzii desprinse din activitatea experimentală efectuată de elevi:

- Compuşii cu structură filiformă sunt termoplastici (se înmoaie la încălzire şi se întăresc la răcire), sunt solubili în diferiţi dizolvanţi, formând dispersii coloidale şi se prelucrează prin presare la cald, prin turnare sau prin extrudere.
- Compuşii macromoleculari cu structură tridimensională sunt termorigizi (la încălzire se decompun fără a forma o fază lichidă), sunt insolubili, nu pot fi supuşi proceselor de filare, nu se prelucrează prin presare la cald.
- Polimerii sunt rezistenţi la acţiunea agenţilor chimici (acizi, baze, etc.), sunt hidrofobi şi de aceea nu sunt prelucraţi în fibre textile. Policondensatele cu structură filiformă hidrolizează în prezenţa acizilor şi bazelor. Ele sunt hidrofile (absorb apa), de aceea se pot prelucra în fibre textile.
- Policondensatele tridimensionale sunt total inerte din punct de vedere chimic.
- După comportarea mecanică faţă de acţiunea unei forţe exterioare, compuşii macromoleculari sunt:
  - ✓ Plastomeri – păstrează deformarea provocată;
  - ✓ Elastomeri – revin la forma iniţială după încetarea acţiunii forţei.

Bibliografie:

Marieta Sava- *„Rolul fişelor de activitate independentă a elevilor în învăţarea chimiei, conceptele psiho-pedagogice de la baza teoriilor moderne de învăţământ reflectate în aceste fişe”*, Buletin de Fizică şi Chimie nr. 1 / **1978**

261. MOZAIC ETNIC DOBROGEAN – AROMÂNII

Profesor Dumitru Mihai
Liceul de Marină-Constanţa

Mozaicul etnic dobrogean în trecutul *Romaniei de la Mare* ceea ce academicianul Constantin Brătescu a sintetizat într-o inspirată expresie ,,*O Europă şi o Asie în miniatură,,* .

Ţărâmul de civilizaţie şi de întrepătrunderi etno-culturale dobrogene a cunoscut din timpuri străvechi coabitarea unor neamuri de cele mai diverse origini. Călătorind în aceste ţinuturi în 1850, paşoptistul Ion Ionescu de la Brad a realizat un studiu în care a reţinut date importante despre etniile dobrogene. Dintr-un total de 15.764 de familii repertoriate în cayalele Tulcea, Isaccea, Macin, Hârşova, Similistra, Constanta- Mangalia, Balcic, Bazargic(judetul Varna) s-au aflat: 4800 de familii de turci, 3656 familii de români, 2225 familii tătăreşti, 2214 familii bulgăreşti, 1092 căzăceşti, 747 familii lipovene, 300 familii greceşti, 212 egipete, 145 arabe, 59 familii germane.

Temenul de ,,lipovean,, indică apartenețа la grupul etnic descendent al staroverilor (creştini ortodocşi ruşi pe rit vechi), conotaţia sa fiind una confesionalo-etnică. Lipovenii poartă acest nume doar în România, originea termenului fiind nesigură, cele mai cunoscute ipoteze în această direcţie ilustrând fie denumirea rusească a pădurii de tei (*lipa)* unde s-au aşezat primii staroveri, unde în Bucovina, fie numele unei personalităţi cu nume Filip, de aici *filipoveni.* Limba vorbită de lipoveni este rusa,dar, diind stabiliţinîntr-un spaţiu lingvistic străin, acesta a devenit un grai specific, putând fi asimilată limbii ruse vechi.

Între minorităţile etnice cu o prezenţă marcantă şi apreciată în România, ***armenii*** se disting ca popor demn şi mândru, cu trăsături care amintesc de graniţa dintre Europa şi Asia, cu o spiritualitate creştină profundă şi abilitităţi diplomatice şi negustoreşti dovedite cu prisosinţă în istorie.

In Dobrogea, Silistra este primul oraş în care au fost atestaţi armeni la 1630. Organizaţia oficială a comunităţii ***armene*** locale datează din anul 1880, când, la 26 august, suspiciile Primăriei Constanţa, a fost ales forul comunităţii armene, în fruntea căruia s-a afla Matos Hagi Hamparţumian.

Cercetările efectuate de Nicolae Saramandu în Dobrogea au stabilit că în judeţul Constanţa sunt reprezentate, în proporţii diferite, toate cele cinci ramuri sau tulpini de aromâni, pe când în judeţul Tulcea s-au stabilit numai grămosteni.

Grămoştenii reprezintă 60% din populaţia aromână din Dobrogea. (Baia, Nicolae Bălcescu, Casimcea, Cataloi, M.Kogălnicenu). ***Fărşeroţii,*** reprezintă a doua ramură, ca pondere, în Dobrogea, cu 34% din numărul total al aromânilor. (Agigea, Anadalchioi, Cogealac, Poiana, Palazu Mare). ***Pindenii***, mai puţini numeroşi (5%) sunt cunoscuţi sub numele de viryan. Pindenii din judeţul Constanţa locuies în Teghirghiol, iar în amestec cu grămoştenii în localitatea Tariverde.

Muzăchearii, sunt reprezentaţi în Dobrogea doar de câteva familii stabilite în localitatea Ovidiu, fiind confundaţi cu fărşeroţii sau moscopolenii, printre care trăiesc.

Dialectul este vorbit în familie şi în sânul comunităţii transmiţând-se din generaţie în generaţie. Aromânii nu se consideră minoritari în România, ci parte componentă a poporului roman, fraţi de sânge şi de limbă, dar cu un respect nemărginit pentru dialectul matern, legile nescrise, tradiţii şi obiceiurile moştenite din străbuni, pe care le cultivă în familie şi în restrânsa comunitate sătească, dar şi într-un cadru larg, mediu urban, prin revistele şi cărţile în

dialectul aromân, prin spectacolele folclorice şi prin manifestări ştiinţifice în cercurile specialiştilor din ţară şi din străinătate.

In ceea ce priveşte locuinţele, ***aromânii*** îşi ridicau, în apropierea ,,călivelor,, (colibelor), case temeinice din piatră, cu acoperişuri în patru ape, acoperite cu ţiglă, luând astfel naştere sate înfloritoare.

Potrivit afirmaţiilor furnizate de Capidan, păstorii care pendulau în căutarea păşunilor, mutându-şi locunţele, de mai multe ori, în intervalul unei singure veri, trăiau în colibe sau în corturi. Mai multe colibe alcătuiau un cătun.

Interesant este modul ingenios, simplu, de construcţie a colibelor, descris de Capidan:din crengi de lemn împletite cu paie, coliba având lungimea de 5-6metri în diametru. Pereţii aveau grosime ce nu depăşea 15cm. Coliba se utiliza numai pe vreme rea; păstorii obişnuiau să mănânce şi să odihnească în aer liber, pe timp frumos.

În ceea ce priveşte organizaţia socială, politică, cu culturală şi religioasă, fundamentul acestuia îl constituia familia, întemeiată pe legături de rudenie şi interese economice. Mai multe familii înrudite, între 50 până la 200 pentru vremurile mai îndepărtate, alcătuiau o flacăre, ce era condusă de către un *celnic.*

PĂSTORIT. INDUSTRIA CASNICĂ TEXTILĂ. COSTUM - ARTĂ ŞI MEŞTEŞUG

Păstoritul a fost una din îndeletnicirile de bază ale aromânilor. Acesta este condiţionat de existenţa vitelor dat de abundenţa spaţiilor pentru păşunat iar în acest sens Peninsula Balcanică, cu un relief atât de bogat şi ariat, a fost şi continuă să fie încă, un teren propice practicării acestei ocupaţii ,, Aromânii reprezintă elementul muntean prin excelenţă chiar înainte să fie romanizaţi'' afirmă Th. Capidan.

Păstoritul – în formă nomadă- implică schimbarea periodică a locuinţelor în locuri mai sigure şi în funcţie de calitatea păşunilor. Ei locuiesc în colibe şi corturi, aspect specific aromânilor fărşeroţi.

Forma seminomadă a păstoritului presupune mutarea periodică şi altenativă concomitentă a turmelor, oamenilor şi întregului inventar gospodăresc, în aceleaşi aşezări. Modul în care se desfăşoară această formă de păstorit este mai apropiat de termenul transhumanţă atâta timp cât există o relaţie oscilatorie între aşezarea de iarnă şi cea de vară. acestă transhumanţă aparţine, în unele cazuri ,,tipului numit invers în care aşezarea principală se situa la munte iar aşezarea secundară la câmpie,,. deci avea întodeauna punct de reper un sat fix care poseda trăsăturile specifice unei aşezări cu clima aspră situată pe povârnişurile munţilor. Acceptarea termenului de transhumanţă aparţine cercetătorului Peyfuss care diferenţiează aşezările de vară ale aromânilor ca fiind formate din ,, case solide, de piatră,, situate la munte şi ,, aşezările de iarnă de la şes cu un caracter mai mult provizoriu,,. La deplasările regulate legate de transhumantă şi cele neregulate, ale fârşeloţilor se mai adaugă mari mişcări de populaţie provocate de cauze politice şi economice.

Cei care au practicat păstoritul s-au aşezat în sate din judeţul Tulcea, favorizate de vecinătatea unor păduri. Dar păstoritul se practică în proporţii reduse având în vedere că prin împroprietărire se ocupă şi de agricultură.

Îndeletnicirile de căpetenie a aromânilor – păstoritul a determinat dezvoltarea unei ***industrii casnice textile*** înfloritoare. Aceasta presupune prelucrarea de materii prime proprii în cadrul gospodăriei care le şi produce, cu unelte proprii, activitate efectuată de unul sau mai mulţi membrii ai unei familii. *Industria casnică textilă* cunoaşte întregul proces: dărăcit, pieptănat, tors, vopsit, ţesut. Din firele de lână şi păr de capră se ţese aba, dimie, şiac, ţesături de casă, materiale folosite la confecţionarea hainelor pentru bărbaţi şi femei. În toate casele de tărani era o cameră numită ,,argea,, în care era instalat aproape în permanenţă

războiul de ţesut la care femeia – stăpâna casei împreună cu fetele sale ,, ţesea trâmbele de pânză de bumbac pentru rufăria casei, şervete, feţe de masă şi prosoape împodobite, borangic, pânză de lînă şi de bumbac pentru macaturi, pânză de in şi de cânepă pentru cergi şi poloage, pentru brâne, precum şi velniţe vărgate şi chilimuri alese pentru aşternuturi de pături,,.

Bogăţia şi varietatea pieselor textile produse în cadrul gospodăriei la nivel de industrie casnică, constituia pentru aromâni o îndeletnicire permanentă.

Prelucrarea fibrelor de origine animală-lână şi părul de capră (materii prime folosite prin excelenţă) urmează cursul firesc al procedeelor tradiţionale începând cu spălatul lânei, scărmănat, pieptănat, tors, până la ţesut şi vâltorit *drâşteală* pentru obţinerea unei consistenţe a ţesăturii, capabile să facă faţă intemperiilor.

Se ţes textile pentru trebuinţele gospodăreşti, comercializare şi ţesăturile pentru confecţionatul pieselor de sport - *şiaclu*. În funcţie de destinaţie, textilele cuprind două mari categorii: pentru uz gospodăresc şi decorativ.

Textilele de uz gospodăresc cuprind traiste- *tastre,* desagi – *tisagi,* saci mari – *hăraie,* feţe de masă, majoritatea legate de păstorit şi realizate din lână în culoarea sa naturală cu o compoziţie ornamentală specifică – carouri sau alternanţă de vărgi.

Costumul la aromâni a fost puternic influenţat de ocupaţia lor de căpetenie, postăritul, ceea ce a dus ca prin vechimea îndeletniciri, să se conserve de-a lungul anilor. Portul popular la aromâni, în general prezintă note comune (fie că sunt fărşeloţi sau grămosteni) – predomină albul de pe care se deteşează piesele grele ,, de deasupra,, închise la culoare, care creează o armonie cromatică aparte. Costumul la aromâni se prezintă într-o varieantă propie, ceea ce face ca un păstor aromân să se deosebească în privinţa aceasta, în mod fundamental, de păstorul grec, albanez, bulgar sau sârb.

În cazul ***costumului de bărbat,*** o primă piesă de îmbrăcăminte pusă direct pe piele, înaintea cămăşii de pânză este flanera din lână, scurtă până la brâu, cu mâneci lungi, pe care păstorii o numesc *catasarcu, gădzdoafă* sau *cămigeală*. Aceasta este confecţionată din lână moale – *lână arudă* şi este croită conform regulilor tradiţionale(tăitură cu măsură fără pierdere de material). Stanul cămăşii, partea superioară de brâu în sus este confecţionat dintr-o singură bucată, rotunjită în zona gâtului şi deschisă pe partea din faţă, de care sunt fixate mănicile. Ca element de ornament este folosit găitanul negru ataşat la răscroiala gâtului, piepţii şi marginile mânecilor. Peste cămaşa de bumbac se îmbracă o vestă (*ğumindane, ğimădane),* realizat din postav – *şiacu* – fără mâneci, scurtă până la brâu, deschis în faţă. Cei doi piepţi se suprapun prin închiderea copcilor – *zave* – şi există posibilitatea purtării când pe o parte când pe alta, una fiind păstrată curată mereu. În picioare, bărbaţii poartă ciorapi – *pârpozi* sau *lăpudza*, confecţionaţi din lână în tehnica împletirii. Înălţimea lor variază până la genuchi sau la jumătatea picioarului şi sunt fixaţi de aceasta cu sfoară - *cioară.* Sunt lucraţi pe vârste- băieţi, bărbaţi tineri, miri, bătrâni şi pentru ceremonialuri. *Pârpozi* se constituie şi în darul pe care-l oferă tatăl miresei, mirelui – pae (fârşeloţi) sau *doarî* (grămosteni). Ornamentele sunt realizate în directă legătură cu vârsta celui ce-i poartă. Acestea sunt reduse fie din motive punctiforme. fie registre orizontale delimitate prin ,, lănţişoare,, lucrate cu fir metalic auriu sau argintiu şi constă din broderii simple (puncte oblice). Ca cingătoare, bărbaţii poartă brâu – *brân-ul*(grămosteni), *bâr*(fârşeloţi),. Confecţionaţi din lână ţesută din culoare roşie, albă, bleumarin, în funcţie de vârstă, învărgat la capete înfăşoară mijlocul pentru a-l ţine

puternic strâns din cauza eforturilor. Brâul se poartă îndoit pe toată lungimea şi constituie un loc de depozitare celor trebuicioase (acte, portmoneu, briceag, ţigări).

Costumul de femeie este alcătuit din căciula realizată din următoarele materiale: postav, găitan, fir metalic, şnur. De formă tronconică, piesa este croită dintr-o bucată de postav, ţesut în casă, în patru iţe, de culoare roşie sau grena. Toată suprafaţa, partea de deasupra ,,care se vede,, - este decorată circular cu găitane metalice (aurii), din lână (de culoare roşie şi neagră) grupate în motive geometrice ce alcătuiesc primul registru ornamental al căciuli. Acesta este urmat de al –doilea – realizat cu fir metalic, şnur răsucit - de o mare finețe, ce cuprinde motive decorative florale şi vegetale. Marginea de jos a căciulii prezintă un alt şir de monezi de argint sau aur, urmat de un şir de mărgele multicolore – ce acoperă fruntea purtătoarei ce se continuă cu potoabe de argint pe centrul frunţii.

Costumul de femeie cuprinde pentru picioare – ciorapii de lână *părpoz*, *păpoţ* (grămosteni), *călţuni* şi şosete din lână – *lâpuţ*. Sunt confecţionate în tehnica împletirii iar ornamentaţia este dispusă până la glezne ,, ce se vede,, partea nevăzută, fiind simplă. Pe măsura scurtării rochilor, partea ornamentată a ciorapilor se înalţă până la genuchi. Împletiţi din lână policrom şi fir metalic aurit, cu cinci cârlige, ciorapii cunosc realizări artisitice deosebite.

Costumul popular de femeie este complet de mare varietate a hainelor de deasupra,,care se îmbracă peste cămaşă,,. Prezenţa lor este condiţionată în mare majoritate de condiţiile geografice şi climatice ale spaţiului locuit. În cazul femeilor căsătorite ordinea pieselor de port este următoarea – rochie – *fustanea* din lână, fără mâneci, deschsă în faţă, parte acoperită cu o bucată de pânză – *chiptaru* decorată cu panglici, dantale industriale.
Peste rochie urma – *cânduşea* . Această piesă este confecţionată din stofă ţesută, din lână neagră dată la piuă cu următoarea croială: fără mâneci, deschisă în faţă şi într-o variantă alcătuită dintr-o bucată dretunghiulară pe spate ce se desfăşoară pe toată înălţimea piesei având de o parte şi alta câte patru clini aşezaţi pe diagonală.

O altă piesă, ce completează costumul de femeie este ilicul – *scurtacâ* vesta fără mâneci. Se încadrează tipologiei hainelor drepte, formate din trei foi din care două îmbracă piepţii şi una spatele. Materialul din care este confecţionate este dimia – *şiaclu* de culoare neagră ce constituie suportul pentru realizarea şi organizarea compozoţiei ornamentale pe toată suprafaţa. Tehnicile de ornamentare sunt cele specifice hainelor groase – cusătură cu şireturi, aplicaţii de găitane şi broderie cu fir metalic auriu sau argintiu. Marginile sunt prevăzute cu garnitură din blană.

Costumul de femeie este completat cu podoabe de argint, aramă şi alamă argintate sau aurite şi din aur. Din categoria podoabelor de mijloc se remarcă cingătoarea cu paftale-*bârnu di asimé*, ce are ca suport material textil sau piele pe care se înşiră plăcuţe de argint ce se încheie cu psftale – *ploci*. Podoabele de piept cuprind salbele de aur – *fluriilé*, de mâini-brăţări – *biligică* şi inele – *neáli.*

BIBLIOGRAFIE:

MARIA MAGIRU - ,, DOBROGEA – STRUDIU ETNOLOGIC, vol II- ROMÂNII BALCANICI (AROMÂNII),, Editura EX PONTO-MUZEUL DE ARTĂ POPULARĂ, Constanţa -2001
prof. univ. dr. VALENTIN CIORBEA – DOBROGEA 1878-2008. ORIZONTURI DESCHISE DE MANDATUL EUROPEAN, Editura EX PONTO, Constanţa 2008

262. PLEDOARIE PENTRU O ALIMENTAȚIE SUSTENABILĂ

Prof. Enache Claudia Cornelia
Colegiul Național Economic ”Andrei Bârseanu” Brașov, jud. Brașov

Sustenabilitatea sau dezvoltarea durabilă reprezintă un concept ce trebuie implementat în toate domeniile de activitate, pentru a asigura calitatea vieții, în contextul protejării resurselor planetei. Stabilirea unui echilibru între dezvoltarea economică și protejarea mediului este o condiție esențială pentru a satisface nevoile prezentului, fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface propriile nevoi.

Alimentele sustenabile sunt acele alimente care asigură sănătatea organismului, produse în condiții care nu afectează calitatea mediului înconjurător și susțin economiile locale.

Christian Schader, cercetător la Institutul Elvețian pentru Agricultură Ecologică, afirma: “*Una dintre mizele cruciale azi este aceea de a găsi soluții pentru un sistem alimentar durabil, fără produse chimice, atât de periculoase pentru sănătate și mediu. Dar această transformare trebuie să includă o gândire și o schimbare a obiceiurilor noastre alimentare și nu doar schimbarea modului de producție sau ameliorarea randamentelor*”.

O oportunitate de educare a tinerilor în spiritul adoptării unei atitudini responsabile față de mediu, sănătate și stil alimentar a reprezentat-o, pentru elevii și cadrele didactice de la Colegiul Național Economic ”Andrei Bârseanu”, implicarea în proiectul european ”*Mănâncă responsabil*” (2015-2018). Aplicantul principal, organizația Glopolis (Cehia), a reunit în cadrul proiectului unități de învățământ care derulează programul Eco-Școala din 9 țări europene: Cehia, Slovacia, Letonia, Malta, Slovenia, Croația, Bulgaria, Polonia și România. La noi în țară, proiectul a fost implementat în 50 de școli, sub coordonarea *Centrului Carpato-Danubian de Geoecologie (CCDG)*, organizație membră a *Foundation for Environmental Education (FEE)*.

Proiectul ”*Mănâncă responsabil*” a urmărit ca participanţii să înțeleagă care este impactul consumului de alimente asupra calității vieții în fiecare dimensiune a sa: sănătate, gestionarea resurselor naturale, reducerea risipei de alimente, economia, amenajarea teritoriului, mediul, lupta împotriva sărăciei, viața socială și culturală etc. Astfel, consumul responsabil de hrană asigură sustenabilitatea mediului înconjurător.

Elevii implicați au fost îndrumați pentru a înțelege și promova principiile unei alimentații sustenabile:

- organic/eco/bio – agricultura organică, ecologică (fără pesticide şi fertilizatori artificiali), asigură sustenabilitatea mediului, spre deosebire de metodele agricole intensive, deoarece reduce impactul asupra mediului natural;
- local şi de sezon – prin consumul de alimente specifice sezonului și provenite de la producătorii locali, se reduce cantitatea de energie utilizată în timpul producerii şi transportului, contribuind totodată și la dezvoltarea economiei locale;
- echitabil – atunci când pe plan local nu găsim anumite produse, trebuie acordată prioritate produselor care garantează un comerţ echitabil;
- etic – hrana trebuie să fie produsă astfel încât să asigure condiţii de muncă şi venituri oamenilor care muncesc pe parcursul ciclului de viaţă al alimentelor;
- etichetele – asigurarea unei etichetări corecte și complete ne oferă informaţii despre modul în care este produsă hrana şi totodată ne ajută să luăm decizii.

Cultivarea responsabilității față de mediu și educarea comportamentului alimentar s-au făcut în cadrul proiectului prin participarea elevilor colegiului la activități din cele mai diverse, ca:

- întâlniri cu specialiști în domeniu și dezbateri;
- vizionări de filme documentare;
- aplicare și interpretare de chestionare;
- activități de promovare a produselor locale și de sezon în școală și în comunitatea locală;
- vizite la ferme ale producătorilor locali, descoperirea tradițiilor gastronomice locale;

- participarea la activitățile de preparare a alimentelor și conceperea unui rețetar eco (cu rețete tradiționale, preparate de elevi acasă sau în atelierele școlii);
- participarea la concursuri pe teme gastronomice;
- organizarea de concursuri și expoziții de desene, afișe, creații literare pe tema alimentației sustenabile.

Sloganul, sugestiv ales de elevi pentru acțiunile din proiect, a fost: ”*Natura nu ne cere să fim geniali, este de ajuns să fim raționali*”; acesta a fost afișat în toate sălile de clasă din școală, devenind astfel cunoscut tuturor elevilor. Imagini și informații de la activitățile desfășurate au fost prezentate la panoul proiectului, pe care membrii echipei l-au actualizat permanent.

În fiecare din cei trei ani de implementare a proiectului în școală, s-a organizat câte un eveniment de impact, cu invitați din comunitatea locală: cadre didactice și elevi ai școlii și de la alte școli din județ, reprezentanți ai unor agenți economici, organizații cu preocupări în domeniul sănătății și protecției mediului, presă etc. Principala misiune a fost ca, prin diseminarea activităților din cadrul proiectului, să se sensibilizeze comunitatea locală la problematica alimentației responsabile. Diseminarea principiilor proiectului s-a făcut în mass-media locală prin participarea la emisiuni televizate, articole în presă, precum și prin postarea de informații pe paginile de web și facebook ale școlii și ale CCDG.

Deoarece studiază în domeniul economic și al serviciilor, elevii au integrat în activitatea firmelor de exercițiu (activitate inclusă în curriculumul de specialitate), proiectarea unor afaceri virtuale care promovează principiile producerii și consumului de alimente sustenabile, reducerea poluării, reducerea risipei de alimente, recuperarea deșeurilor.

Pornind de la conceptele promovate de proiectul ”*Mănâncă responsabil*”, elevii claselor a XI-a au înființat mai multe firme virtuale, dintre care s-a remarcat firma de exercițiu ”*Healthy to go*”, având ca obiect de activitate producerea și comercializarea de produse pentru micul dejun din legume și fructe proaspete, provenite din agricultura locală.

Elevii au înțeles că alimentația este o problemă de interes social. Sub sloganul ”*Trăiește sănătos! Ia-ți sănătatea la pachet!*, ei s-au gândit să vină în întâmpinarea consumatorilor care își doresc să aibă o alimentație sănătoasă, chiar și atunci când se grăbesc. Ceea ce oferă firma este o alternativă delicioasă pentru o masă sănătoasă: cocktailuri de fructe și smoothieuri.

Iată care este viziunea elevilor: ”*Paharele noastre cu fructe pot deveni o alternativă minunată pentru micul dejun sau pentru gustări sănătoase. Lumea este atrasă de ideile noi, cele proaspete, din cele care pot face o nouă modă. Paharele noastre cu fructe nu numai că au un aspect atractiv, dar sunt și delicioase și sănătoase.*”

Micii antreprenori au fost premiați în cadrul mai multor concursuri la care au participat, cel mai valoros fiind locul I la *Competiția Business Plan* – faza județeană. La faza regională a competiției, desfășurată la Târgu Mureș, echipa a obținut premiul special pentru cea mai bună idee de afacere.

Elevii de atunci, astăzi studenți, au deja idei pentru dezvoltarea afacerii virtuale pe care au înființat-o și speră ca acestea să fie duse mai departe de generațiile următoare, prin preluarea firmei. Dar, cel mai important lucru, ei se gândesc la posibilitatea ca ideile lor să prindă contur în viața reală cât mai curând.

Ideea de a implica elevii în proiecte de sustenabilitate a mediului precum proiectul european ”*Mănâncă responsabil*” reprezintă un pas spre normalizarea relației dintre om și mediu. Pornind de la micile schimbări pe care elevii le vor face în comportamentul lor alimentar, de la un plus de atenție față de mediul în care trăiesc și față de propria sănătate, se poate ajunge pe viitor la un efort susținut de a schimba mentalități și de a acționa în mod real pentru protejarea resurselor planetei.

Faptul că proiectul a avut impact asupra elevilor implicați o dovedesc și aprecierile pe care aceștia le-au făcut la adresa activităților din proiect, cu ocazia completării chestionarelor de feed-back. Iată doar câteva dintre ele:

„Am simțit că părerea noastră contează, că am stârnit interesul comunității pentru o alimentație sustenabilă și că putem schimba ceva.”

”Acțiunile la care am participat au reprezentat ocazii binevenite și lăudabille pentru a trage încă o dată un semnal de alarmă asupra importanței alimentației sănătoase pentru organismul uman. De asemenea, cred că reprezintă o provocare adresată firmelor de exercițiu, care ar putea găsi soluții pentru promovarea unui stil de viață sănătos și protejarea mediului. Soluțiile lor pot fi surse de inspirație în viața reală”

„Am avut ocazia să vedem ce se poate face la nivel înalt în domeniul alimentației publice, cum putem să îmbinăm arta gătitului cu principiile alimentației sănătoase, valorificând produsele producătorilor locali.”

”A fost o reală provocare: concursuri, vizite, dezbateri, toate într-un mediu cald si prietenos, alături de profesori, experți, oameni de afaceri. Sper ca acest proiect să fie un început de drum pentru promovarea unei alimentații sustenabile.”

Chiar dacă proiectul a ajuns la final, în școlile în care s-a derulat elevii o iau de la capăt în fiecare an. De aceea, și elevii liceului nostru cu profil economic militează în continuare pentru un stil de viață ”ECO”.

Bibliografie

- https://www.traieste.maibine.org/hrana-sustenabila/
- https://www.eatresponsibly.eu/ro/about-us/
- https://glopolis.org/en/_topic/food-security
- Documentația proiectului ”Mănâncă responsabil”, pusă la dispoziție de CCDG

263. PROZA CLASA A X –A, SEMESTRUL I, FIȘE DE LUCRU

PROF. MARIA IOANA FEKETE
Colegiul ”Emil Negruțiu” Turda

Lucrarea de față reprezintă un instrument necesar profesorului de Limba și literatura română, prin care să evidențieze aspectele diferite legate de tratarea unui subiect de literatură. Elevii sunt provocați să realizeze o lectură activ – participativă prin numeroasele exerciții și teme pentru portofoliu propuse, care au rolul de a marca specificul disciplinei, cât și cele legate de comunicare, esențiale pentru un demers educativ de succes.

Prezenta lucrare poate fi utilizată în mare măsură la clasă, reprezentând un material prin care fiecare elev dispune de un ajutor pentru înțelegerea textului epic.

Realizată conform programei de limba română, auxiliarul propus de mine este structurat pe cinci părți astfel:

- Elementele prozei
- Basmul cult
- Nuvela de tip psihologic
- Romanul obiectiv
  - Realist
  - Mitic
- Recapitulare pentru lucrarea scrisă

Prima parte a auxiliarului vizează aspecte concludente legate de elementele specifice prozei, astfel:

1. Particularități de construcție a subiectului
2. Particularități de compoziție a textului narativ
3. Instanțele comunicării
4. Tipuri de perspectivă narativă
5. Personajul – modalități de construcție

Materialul este realizat pornind de la definiția fiecărui concept, ca apoi să se evidențieze acest aspect pe diferite tipuri de texte. Dacă aruncăm o privire pe particularitățile de construcție a subiectului unui text, este surprinsă astfel prin reluarea noțiunilor teoretice ceea ce trebuie să știe elevul să urmărească atunci când tratăm subiectul unui text.

Pentru a valorifica diferite concepte am utilizat pentru exemplificare texte noi, incitante și interesante. Am ales diferite fragmente din operele literaturii universale, astfel încât elevii să prezinte interes pentru lectura dată. Dintre titlurile valorificate de mine amintesc: *Fotograful curții regale*, S. Antonescu, *Raiul găinilor*, D. Lungu, *Miraculoasa călătorie a lui Edward Tulane*, Kate Dicamillo, *Povestea lui Despereaux*, Kate Dicamillo, Gabriel Liiceanu, *Crinii din clasa întâi de liceu etc.*

Exercițiile propuse pentru speciile studiate la clasa a X-a din genul epic respectă structura eseului din subiectul de bacalaureat, astfel pentru basmul cult am propus un test de verificare a lecturii, fiecare întrebare este urmată de un spațiu pentru completarea răspunsului. Am folosit această metodă pentru ca elevii să completeze după test întrebările propuse, practic, am urmărit o relectură a textului ce urmează a fi studiat.

Prima parte a basmului cult urmărește particularitățile de structură a textului, am valorificat incipitul textului, punând în evidență elemente legate de formula specifică, timpul și locul acțiunii, identificarea situației inițiale de echilibru, elementul perturbator etc.

Următoarea fișă tratează problema finalului basmului, pornind tot de la text și întrebări ce vizează elemntele de conținut.

Următoarele fișe ce urmăresc subiectul basmului marchează principalel momente ale acțiunii cât și semnificația titlului din perspectiva derulării evenimentelor.

Trebuie menționat faptul că fiecare fișă de lucru este însoțită de o temă pentru portofoliu, tema propusă de mine vine ca o continuare a lecției realizată la clasă pentru a oferi elevilor o cât mai bună înțelegere a materialului discutat.

Aceste teme nu respectă o anumită cerință, ele variază, astfel, am propus lectura unor texte pentru o bună înțelegere a mesajului operei, realizarea unuor eseuri de tip argumentativ, redactare de text plecând de la ceea ce s-a discutat etc.

Un alt element ce merită menționat este faptukl că fiecare operă discutată pe fișe de lucru se finalizează cu o propunere de test pentru elevi.

Folosind la clasă aceste materiale, elevul cu ajutorul profesorului poate descoperi singur aspecte ce le credea imposibil de descifrat, poate să găsească interpretări proprii pentru diferite secvențe narative și astfel, fișele propuse de mine pot servii eficientizării și stimulării elevilor în procesul instruciv educativ.

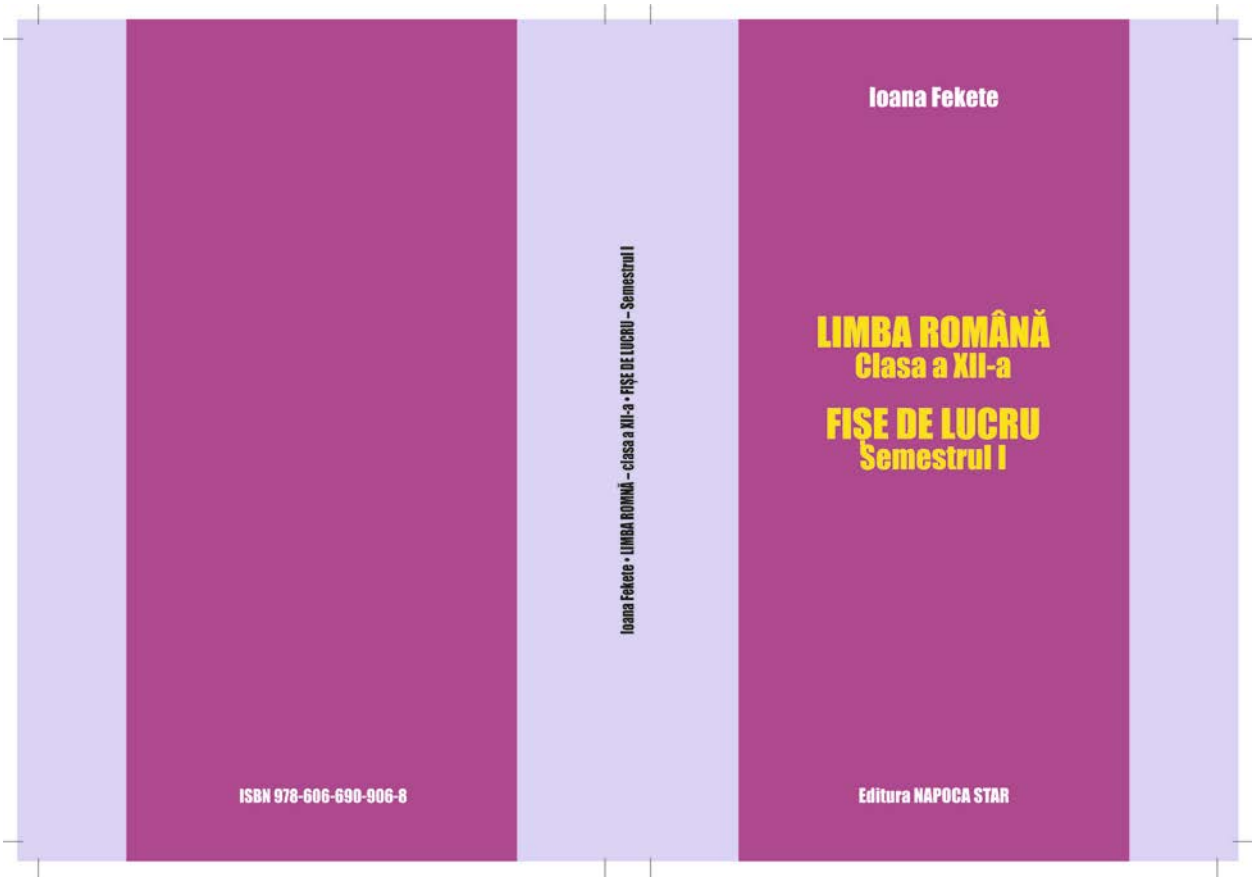

264. PROIECT EDUCAȚIONAL
ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN SCOPUL DESĂVÂRȘIRII PERSONALITĂȚII ELEVILOR

Prof. Ferenț Laura, Palatul Copiilor Bacău – Filiala Moinești

ARGUMENT

”Educaţia este un proces al vieţii şi nu o pregătire pentru viaţă. Cred că şcoala trebuie să reprezinte viaţa actuală, viaţa tot atât de reală şi de vitală pentru copil ca aceea pe care el o duce în familia sa, cu vecinii săi, pe locurile lui de joacă”.

John Dewey

"Natura ne aseamănă, educația ne deosebește".

Confucius

Prin intermediul acestui proiect ne propunem să descoperim, să promovăm şi să evaluăm valoarea, abilităţile şi aptitudinile elevilor participanţi la activităţile extraşcolare. Este important să direcţionăm timpul liber al elevilor spre activităţi extraşcolare constructive, pentru a-i determina la cunoaştere.

Activitățile extrașcolare sunt complementare orelor clasice de predare – învățare din învățământul de masă. Scopul acestui proiect îl reprezintă derularea unor astfel de activități educativ – formative la nivelul unităţilor şcolare prin antrenarea elevilor şi a părinților la desfășurarea acestora.

Este bine ca elevi să înveţe de la cele mai mici vârste să respecte legile naturii, să fie ajutaţi să descifreze şi să îşi însuşească ABC-ul ecologiei, să înţeleagă necesitatea protecţiei mediului, a ocrotirii naturii.

PREZENTAREA PROIECTULUI

Educația ecologică de la cea mai fragedă vârstă reprezintă primul pas în demersul de protejare a mediului inconjurător.

Prin intermediul acestui proiect ne propunem să cultivăm, în rândul elevilor, şi nu numai, dezvoltarea interesului pentru a proteja mediul inconjurător, să promovăm o atitudine ,,eco’’, să antrenam elevii în activități creative care să influenţeze pozitiv nivelul activității de învațătură şi pregătire practică.

Intenționăm să implicăm în cadrul acestui proiect, atât elevii din clasele primare şi gimnaziale pentru a le forma convingeri şi deprinderi corecte față de mediu, cât şi pe cei din ciclul liceal, care ajunși la un anumit nivel al cunoașterii practicilor de protecție şi conservare a mediului, pot deveni un exemplu pentru întreaga comunitate.

Scopul proiectului

Prin intermediul acestui concurs, dorim să contribuim la stimularea şi valorificarea potențialului creativ al elevilor în domeniul protecției mediului, pentru că numai prin conştientizare, prin angajare în activități responsabile putem menține mediul înconjurător la standardele dorite.

Obiectivele specifice ale proiectului

- Stimularea potențialului creativ al elevilor şi cooperarea în cadrul activităților desfășurate;
- Dezvoltarea atitudinii civice în păstrarea, conservarea şi refacerea mediului înconjurător;
- Realizarea unui schimb de experiență între instituțiile partenere;

Descrierea grupului ţintă căruia i se adresează proiectul

Grupul țintă este reprezentat de:

- Elevii din învățământul primar, gimnazial şi liceal de la Clubul Copiilor Moinești, elevii de la C.T. ,,Gr. Cobălcescu’’Moinești şi elevii de la C.S.E.I Tg.-Neamț care iubesc natura şi sunt dornici să participe la astfel de concursuri.

- Elevi de la institutiile partenere din județ dar și din țară: București, Mureș, Cluj, Călărași, Teleorman și Tg – Neamț.
- Profesorii participanți la proiect.

Beneficiarii direcți și indirecți

Beneficiarii sunt colaboratorii și indirect părinții și membrii comunității locale.

Durata proiectului: Octombrie 2019 – Iunie 2020

Activitatile cuprind mai multe etape: *Inițierea Proiectului, Bine ai venit toamnă, Scrisoare pentru moș Crăciun, Natura - sursă de inspiratie pentru marii poeți, Felicitare eco, Pui de om – pui de pom.*

Activitățile se vor desfășura la Clubul Copiilor Moinești și în cadrul celorlalte școli partenere.

Parteneri proiectului sunt: Școala Gimnazială ,,Tr. Tzara'' Moinești, C.T ,,Gr. Cobălcescu", C.S.E.I Tg. Neamț, C.T. ,,Dr, Ioan Rațiu" Turda, Liceul Teoretic ,,Lucian Blaga" București,

Responsabili: Prof. Laura Ferenț, Bibl. Doina Rusăi, prof. Capătă Aurora, prof. Toma Mihaela, prof. Meteleagă Alina, director Nemeti Maria - Marilena, prof. Ene Mărioara.

Beneficiari: Copiii instituțiilor participante, comunitatea locală.

Pe parcursul desfășurării activităților se va face o evaluare parțială și remedieri după caz.

Modalități de evaluare: analiza si aprecierea activității desfășurate; întocmirea raportului final; diseminarea activităților desfășurate.

Implementarea proiectului va avea impact asupra:

Grupului țintă prin:

- Realizarea unui schimb de experiență între instituții
- Dezvoltarea atitudinii civice în păstrarea, conservarea și refacerea mediului;
- Stimularea potențialului creativ;
- Dezvoltarea spiritului competițional;
- Conștientizarea implicării în activități care să protejeze mediul.

Părinților prin implicarea afectivă și efectivă a acestora.

Comunității locale: Creșterea interesului pentru educatia non – formală și pentru realizarea unor activități în scopul protejării mediului.

Modalităţi de monitorizare şi de evaluare ale proiectului

Pe parcursul derularii proiectului, echipa de proiect va monitoriza permanent toate activitățile, pașii realizați, corecțiile făcute, astfel încât să existe o continuă corelație între: scop - obiective-rezultate.

Evaluarea proiectului se va face prin:

- Analiza obiectivelor propuse și a celor realizate;
- Chestionare aplicate elevilor participanți la concurs, după desfășurarea activităților;
- Urmărirea impactului activității în mass-media locală.

Indicatorii de monitorizare și evaluare propuși:

- Numărul de participanți la activitățile propuse;
- Observarea sistematică a modului în care elevii s-au implicat în atelierul de creație;

Modalități de asigurare a continuității /sustenabilității proiectului

În viitor intenționăm să atragem un numar cât mai mare de parteneri care să se implice și să sprijine buna desfășurare a activităților. Se vor efectua vizite de la o instituție de învățământ la alta, astfel încât să se realizeze schimburi de experiențe între elevi și profesori.

Se vor disemina activitățile în rândul elevilor în cadrul unităților de învățământ, în mass media, astfel încât numărul elevilor participanți să fie cât mai mare.

Activităţi de promovare/mediatizare şi de diseminare a proiectului:

Activitățile vor fi promovate pe internet, prin flyere și în cadrul consiliilor profesorale.

De asemenea, activitățile din cadrul proiectului vor fi promovate/mediatizate în mass media locală pentru atragerea unui numar cât mai mare de participanți.

Bibliografie

1. Chiș V., Mijloace de învățământ și integrarea acestora în activitățile de instruire și autoinstruire, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2001.
2. Lazăr V., Cărăşel A., Psihopedagogia activităţilor extracurriculare, Ed. Arves, Craiova, 2007.

265. MAREA NEAGRĂ ÎNTR-O ABORDARE TRANSDISCIPLINARĂ

prof. dr. LUMINIȚA FILIP
LICEUL TEORETIC „ NICOLAE CARTOJAN” GIURGIU

Marea Neagră este o mare aproape închisă, dar adâncă. Săracă în oxigen, ea reprezintă un mediu extrem de vulnerabil. În ultimii 30 de ani, râurile importante care se varsă în Marea Neagră au adus cu ele cantităţi masive de deşeuri industriale, provocând astfel daune considerabile ecosistemului.

Din punct de vedere economic, Marea Neagră este încă destinaţia turistică preferată a locuitorilor din ţările riverane. Mult mai important este însă faptul că Marea Neagră reprezintă o zonă importantă de tranzit pentru persoane şi mărfuri, inclusiv pentru gazul şi petrolul provenind din Marea Caspică. În prezent, acestea sunt transportate în special cu ajutorul petrolierelor, dar sunt în curs lucrări majore de construcţie a unor reţele de conducte. Marea Neagră a devenit punctul de atracţie al giganţilor din industria petrolului, în urma descoperirii unor „rezerve istorice” de gaze şi ţiţei. Se consideră că exploatarea la mare adâncime în largul mării oferă posibilitatea ţării noastre să aibă acces la gaze naturale mai ieftine decât cele importate. Ecosistemul Mării Negre face parte din categoria ecosistemelor de apă sărată stătătoare, cu trăsături unice în ce privește caracteristicile fizico-chimice si biologice. Sub nivelul de 150-200 m existența vieții este improprie până la fundul mării, apa fiind contaminată cu hidrogen sulfurat.

Mediul propice vieții se desfășoară în general, pe platforma continentală marină, până la adâncimea de 200 m și este influențat într-o largă măsură, de condițiile mediului ambiant și de dinamica apei. Relieful submarin caracterizat prin diferite biotopuri asigură dezvoltarea unei flore și faune strâns legate de configurația acestuia. Astfel unele animale preferă relieful stâncos, altele nisipos sau mâlos. Situaţia ecologică a Mării Negre s-a înrăutăţit în ultimii 35 de ani, din cauza reziduriloor transportate de râurile din 17 ţări, pescuitului excesiv şi a deversărilor necontrolate de produse petroliere. În România, Turcia, Rusia, Ucraina, Georgia şi Bulgaria, deşeurile solide au fost aruncate direct pe ţărm, iar apele menajere deversate, cu mari cantităţi de substanţe organice, au determinat fenomenul de „înflorire a apelor”, care a dus la moartea multor specii de peşti, delfini şi a altor organisme marine.

BIBLIOGRAFIE

http://www.cugetliber.ro/
http://www.ziare.com/
http://ec.europa.eu/
http://ecomareaneagra.wordpress.com/
www.wikipedia.org
http://www.turism.ro
http://www.versuri.ro/
http://www.ziuaconstanta.ro
http://www.ziare-pe-net.ro

266. UTILIZAREA APLICAȚIEI DIGITALE "KAHOOT" ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

Autor: prof. Florea Alin-Nicolae
Liceul Tehnologic "Constantin Bursan"
Localitate: Hunedoara
Județ: Hunedoara

Aplicaţia Kahoot constituie o metodă modernă de evaluare formativă şi chiar distractivă pentru elevi. Este una dintre aplicațiile pe care eu o utilizez cu success în activitatea cu elevii, în orice moment al activității: în recapitularea cunoștințelor, în fixarea cunoșințelor, în etapa de predare, ca evaluare formativă sau chiar ca evaluare sumativă. Poate fi accesată de către aceştia de pe dispozitivul mobil sau intrând pe site-ul *kahoot.it*, în acest caz putând fi utilizat și calculatorul sau laptopul.

Importanţa utilizării aplicaţiei Kahoot:

■ Obiectivitatea evaluării rezultatelor

Elevul implicat în evaluare este, prin natura sa, subiectiv, de aceea și actul evaluativ poate fi influențat de subiectivism. Fiind o evaluare asistată de calculator elevul nu va mai avea senzația că a fost defavorizat într-un fel sau altul.

■ Feed-back imediat pentru elev și profesor

Utilizarea acestei aplicații asigură corectarea imediată și rapidă a răspunsurilor, elevul dându-și astfel seama ce parte a materiei este stăpânită mai puțin, iar profesorul își poate proiecta mult mai rapid activitățile de remediere.

■ Reducerea factorului de stres

Folosirea acestei aplicații în evaluare favorizează crearea unui climat de învăţare plăcut și relaxat.

■ Centralizarea și stocarea rezultatelor

Modul de stocare a rezultatelor elevilor la diferite teste și interpretarea grafică a acestora permite realizarea unei baze on-line cu informații referitoare la nivelul lor de cunoștințe, dobândite la nivelul evaluărilor şi oferă o imagine de ansamblu asupra activităţii elevilor pe o perioadă mai lungă de timp.

■ Diversificarea modalităților de evaluare

Utilizarea acestei aplicații îmbogățește practica evaluativă, putând fi evitată rutina şi monotonia.

■ Interactivitate

Modul de dezvoltare al perspicacității, atenţiei, distributivității şi creativității.

Avantajele utilizării aplicaţiei Kahoot:

■ pentru profesori:

– Îmbunătățirea calității actului de predare-învățare-evaluare;
– Ridicarea standardelor la nivelul competențelor digitale;
– Dezvoltarea creativității în proiectare;

■ pentru elevi:

– Îmbunătățirea abilităților digitale;
– Dezvoltarea auto–controlului;
– Înțelegerea reciprocă;
– Dezvoltarea încrederii de sine;

Utilizarea aplicației Kahoot în lecție

Tema: Poluarea Mediului
Modulul I: Poluarea şi Protecţia Mediului
Clasa: a X a
Scopul: Evaluarea cunoştiinţelor referitoare la fenomenul de poluare a mediului

Obiective:

Elevii trebuie să fie capabili:

- să identifice principalele elemente care intră în compoziţia factorilor de mediu;
- să recunoască principalele categorii de poluanţi;
- să recunoască principalele surse de poluare;
- să exemplifice impactul poluării asupra mediului;

Resurse materiale: calculator, videoproiector, aplicaţia Kahoot

Momentul lecţiei: verificarea cunoştiinţelor

Pentru a putea aplica testul „Poluarea Apei, Aerului şi Solului" la clasa a X a, cu aplicaţia Kahoot, m-am înregistrat în aplicaţie - www.kahoot.com cu un cont şi parolă proprie. Am creat testul cu cele 30 de întrebări prin apăsarea buntonului New k! apoi am selectat Quiz şi am început adăugarea întrebărilor tematice.

În pagina de start a aplicaţiei, în câmpul Find kahoots!, am tastat denumirea testului „Poluarea Apei, Aerului şi Solului" aflat la adresa de web:

https://play.kahoot.it/#/?quizId=f934f714-6983-4113-882c-e41a39e8ad03

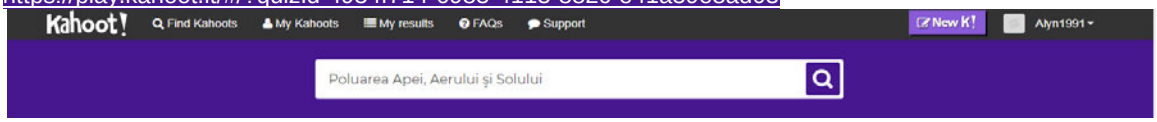

Am accesat testul prin apăsarea butonului PLAY, am selectat metoda de joc CLASSIC (Player vs player) iar în fereastra următoare a apărut codul PIN al testului, pe care l-am transmis elevilor.

Elevii au accesat adresa www.kahoot.it şi au introdus codul PIN transmis, în pagina următoare şi-au tastat numele în câmpul Nickname, după care au accesat testul (butonul OK, go!).

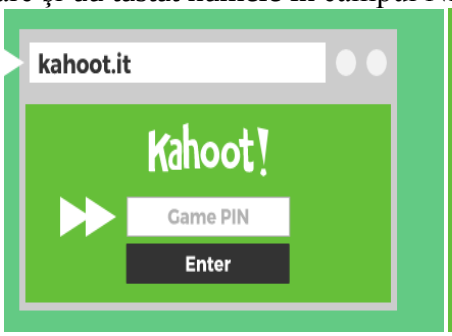

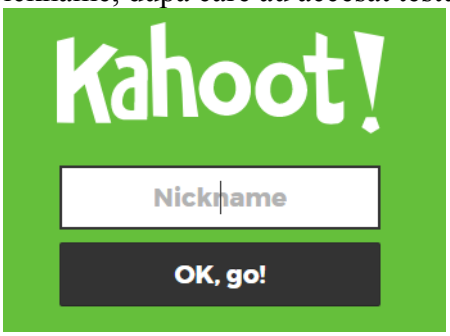

După conectarea tuturor elevilor, am pornit testul prin apăsarea butonului START. Elevii au rezolvat testul în perioada de timp alocată.

După finalizarea testului de către toți elevii, se salvează punctajele sub forma Rezultate.xlsx, apoi am discutat clasamentul în urma rezultatelor obţinute în funcţie de rapiditatea şi corectitudinea răspunsurilor.

267. PROIECT DIDACTIC

Florea Laura-Diana, Liceul „Ștefan Diaconescu”, Potcoava

Propunător: prof. Florea Laura Diana
Clasa: a XI a
Disciplina: Limba Latinã
Subiectul: Marcus Tullius Cicero
Tipul lecţiei: lecţie de recapitulare a cunoștințelor
Durata: 50 min.

Obiective cadru:

Dezvoltarea capacitãții de receptare a mesajului scris;
Dezvoltarea capacitãții de exprimare oralã;

Obiective operaţionale:

Cognitive: pe parcursul activitãții, elevii vor fi capabili:

1.sã completeze rebusul;
2.sã menționeze informații cu privire la viața, studiile, activitatea politicã și opera lui Cicero;
3.sã cunoascã cele trei pãrți ale discursului (partes orationis);
4.sã identifice etapele elaborãrii unui discurs (dupã Cicero);
5. sã traducã din limba latinã în limba românã o serie de expresii și proverbe;
6.sã construiascã o pledoarie pro sau contra unei situații reale sau imaginare.

Afective:elevii

1.vor prezenta interes pentru lecție, manifestat prin participare avtivã;
2.își vor integra informațiile în propriul sistem de valori.

Resurse:

Bibliografice:

- *Lidia Tudorache,* ***Limba latinã, manual pentru clasa a XI a,*** Editura Didacticã și Pedagogicã, București, 2007;
- *N. I. Barbu,* ***Aspecte din viața romanã în scrisorile lui Cicero,*** Editura Academiei, București, 1959;
- *E. Cizek,* ***Istoria literaturii latine,*** *vol. I, ed. a II a revãzutã și adãugitã,* Grupul editorial Corint, București, 2003.

Metodologice:

- Metode, tehnici şi procedee: expunerea, exerciţiul, conversaţia, observarea, demonstraţia, munca independentă, munca pe echipe;
- Mijloace de învăţământ:Manualul de Limba latinã pentru cl a XI a, fise de lucru, tabla.

Temporale: 50 de minute.

Forme de organizare:

- activitate frontală, individuală, pe grupe.

Nr. crt.	Evenimente didactice (momente)	Ob. Op.	Detalierea etapelor şi conţinuturilor (activitatea cadrului didactic, alocarea temporală)	Dominante vizate (asimilare, formare, dezvoltare) Activitatea elevilor	Evaluare	
					Forme	Instrumente, tehnici
1.	Pregătirea resurselor pentru activitatea didactică		Efectuarea prezenţei şi notarea absenţelor; Pregătirea mijloacelor de învăţământ – 3 minute.	Elevii îşi pregătesc materialele necesare desfăşurării activităţii didactice.	Evaluare iniţială	Observarea sistematică a activităţii elevilor şi comportamentul elevilor.
2.	Captarea atenției		Li se cere elevilor să completeze rebusul de pe Anexa 1, descoperind, în felul acesta, cum se numește arta de a vorbi frumos și convingător. 10 minute.	Elevii rezolvă rebusul și descoperă pe orizontala A-B cuvântul *oratorie*.	Evaluare scrisă/orală	Rebus
3.	Anunţarea lecţiei şi a obiectivelor		După o scurtă discuţie pregătitoare, se anunţă titlul lecţiei: „Marcus Tullius Cicero – omul și oratorul”. Se notează titlul la tablă. Se anunţă obiectivele lecţiei (recapitularea cunoșitnțelor din acest capitol) – 2 minute.	Activitate frontală Se notează titlul pe caiete.	Evaluare orală	
4.	Consolidarea, fixarea cunoștințelor asimilate anterior		Organizați în 4 grupe, elevii sunt solicitați să extragă câte un bilet și să rezolve cerințele cu privire la profilul scriitorului. Prezentarea și explicarea cerințelor din fișa de lucru pe perechi. 20 minute	Elevii din prima grupă prezintă informațiile referitoare la viața scriitorului, cei din a doua grupă, despre studiile acestuia, cei din a treia, despre activitatea politică iar cei din a patra, despre opera lui. Elevii îşi notează în caiete informaţiile importante. Grupați în perechi, elevii rezolvă sarcinile cuprinse în fișa de lucru, numind cele trei părți ale discursului, grupând corect informațiile din cele două coloane și	Evaluare orală Evaluare continuă	Bilete cu sarcini de lucru Fișa de lucru 1

				traducând în limba română expresiile și proverbele date; vor identifica, în fragmentul dat, particularitățile stilului oratoric.		
5.	Realizarea feed-back-lui, obţinerea performanţei		Prezentarea şi explicarea cerinţelor din fişa 2 de lucru ; Acordarea timpului de lucru. Se urmăreşte activitatea elevilor pe parcursul muncii independente – 8 minute.	Elevii rezolvă sarcinile cuprinse în fişa 2 de lucru	Evaluare continuă	Fişa de lucru Observare sistematică
6.	Asigurarea transferului		Se prezintă tema pentru acasă: Realizaţi un scurt eseu cu tema: *Oratorul ideal în concepția lui Cicero.* –5 minute.	Elevii notează cerinţele temei pentru acasă.	Evaluarea continuă	Rezolvarea temei de lucru
7.	Aprecieri finale		Se vor face aprecieri finale, globale şi individuale Se notează în catalog 3 – 4 elevi – 2 minute.	Analizează activitatea personală şi a grupului de lucru.	Evaluarea formativă	

ANEXA NR. 1

P
R H
E O O
X B R R S
O R A T O R I E
R R E D M
D E N I P
I S A L
U I N U
M U I
S S
M

Vertical:
1.Introducrera în subiect.
2.A dovedi.
3.Reprezentant al asianismului.
4.Curent oratoric.
5.Un stil oratoric.

ANEXA NR. 2

Biletul nr 1: Prezentați informații cu privire la viața lui Marcus Tullius Cicero.
Biletul nr. 2: Prezentați informații cu privire la studiile lui Marcus Tullius Cicero.
Biletul nr. 3: Prezentați informații cu privire la activitatea politicã a lui Marcus Tullius Cicero.
Biletul nr. 4: Prezentați informații cu privite la opera lui Marcus Tullius Cicero.

FIȘA DE LUCRU 1

1.Care sunt, potrivit lui Cicero, cele trei părți ale discursului?

2.Grupează informațiile din coloana A cu cele din coloana B a. î sa reiasã etapele elaborării unui discurs:

A	**B**
1.INVENTIO	Prezentarea în fața auditoriului;
2.DISPOSITIO	Forma, stilul de susținere a discursului;
3.ELOCUTIO	Studierea subiectului; gãsirea materialului;
4.MEMORIA	Selectarea și clasarea faptelor în dezbatere;
5.PRONUNTATIO	Reținerea și amintirea discursului, care trebuia rostit fãrã a face apel la notițe.

3.Traduceți în limba românã urmãtoarele expresii (varia dicta) și proverbe (proverbia):

Ab initio
Ad hoc
Nosce te ipsum

6.Folosindu-vã cunoștințele dobândite în lecțiile despre Cicero, identificați în fragmentul de mai jos particularitățile stilului oratoric:

„Iacã omul, domnilor magistrați, pe care îl judecați. E complet în firea lui.Nu se sfiește de nimic. Urãște pe Caragiale? Îl calomniazã și calomnia și-o debiteazã în termeni înfiorãtor de murdari. Dar ca sã poatã calomnia el, Caion, pe un Caragiale, simte trebuința de a inventa oameni și opere?Inventeazã. Dar atât nu-i de-ajuns? Simte și trebuința de a fabrica documente false? Le fabricã și le publicã. Și-a satisfãcut patima. Vrea sã se ilustreze ca istoric?Nu refuzã de a minți o țarã întreagã asupra evenimentelor ei. Inventeazã un document din <luna caldã a lui iulie>. Și-a satisfãcut vanitatea!...”

(Pledoaria lui Delavrancea în procesul Caragiale – Caion, martie, 1902, din vol. Retorica-texte alese)

FIȘA DE LUCRU 2

1.Respectând structura clasicã a discursului, alcãtuiește o pledoarie pro sau contra unei situații reale sau imaginare.

268. PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ

PROFESOR: FRUNZĂREANU MIHAELA
COLEGIUL „EMIL NEGRUȚIU” TURDA, JUDEȚUL: CLUJ

DISCIPLNA: MEDIUL CONCURENȚIAL AL AFACERILOR,
CLASA:a XII a B
UNITATEA DE ÎNVĂŢARE: COMPETITIVITATE ÎN MEDIUL DE AFACERI
TITLUL LECŢIEI: IDENTIFICAREA MODALITĂȚILOR DE CREȘTERE A EFICIENȚEI ACTIVITĂȚII
NUMĂR DE ORE: *1T/1L*
DATA*: 19.04.2010*
COMPETENŢE SPECIFICE

- Să definească scopul formării și perfecționării personalului ;
- Să analizeze obiectivele formării și perfecționării personalului;
- Să cunoască criteriile, metodele și tehnicile de formare și perfecționare a personalului

Momentele lecţiei	**Competenţe derivate**	**Conţinuturi**	**Activităţi de învăţare**	**Resurse materiale şi procedurale**
Evocarea **10 min.**	Organizarea clasei Analizează modalitățile de a fi competitiv în mediul de afaceri	Pregătirea colectivului de elevi Formarea și perfecționarea angajaților	Discuții dirijiate privind scopul formării și perfecționării personalului	Catalogul, organizarea clasei, pregătirea materialelor didactice Conversația euristică, explicația
Realizarea sensului	- analizarea nevoi de perfecționare a angajaților. - analizeaza obiectivele formării și perfecționării personalului - identifică metodele și tehnicile de	- criteriile necesare formării și perfecționării angajaților - obiectivele formării si perfecționării angajaților	Studiază fișa de documentare pusă la dispoziție și analizează criteriile necesare formării și perfecționări angajaților. Studiază fișa de documentare și analizează obiectivele formării și	Fișe de documentare calculator Descoperirea, investigația, studiul de caz. Prezentarea exemplelor.

30 min	formare și perfecționare a personalului - Dobândirea de abilităţi consolidarea şi exersarea practică - organizarea şi coordonarea muncii în echipă în vederea realizării unei sarcini specifice.	- metode de formare și perfecționare a angajaților - încurajarea elevilor să discute în cadrul grupului despre modul de completare a fişelor de lucru; - se completează fişele de lucru, rezultatele sunt prezentate în plen.	perfectțonării personalului Găsirea de exemple pentru fiecare metodă de formare și perfecționare Întocmirea unei scurte analize de piața căutand pe Internet trei firme care organizeaza team building outdoor	Prezentarea rezultatelor analizei Suport de curs.
Reflexie 10 min.	-analiza rezultatelor obținute	Discutarea rezultatelor obținute	Argumentarea soluției găsite.	Fișa de documentare, studiul de caz.
Temă de casă	-identificarea altor tipuri formare și perfecționare a personalului	Realizarea unui scurt scenariu legat de o metodă de perfecțonare (jocul de rol)	Elaborează individual un scurt joc de rol între agentul de turism și client.	

Evocare: Provocarea elevilor, trezirea interesului pentru temă/ problema în studiu.
Realizarea sensului: Procesul efectiv de învăţare.
Reflexie: Meditare asupra utilităţii şi măsurii în care s-a învăţat.

Identificarea modalităților de creștere a eficienței activității

Formarea și perfecționarea angajaților:

Scop – identificarea, aprecierea, și facilitarea dezvoltării competențelor acestora, permițand indivizilor sa performeze sarcini aferente posturilor prezente sau viitoare.

Perfecționarea se face în funcție de nevoile identificate (diferă de un individ la altul):

- După angajare – instruire pentru actualizarea abilităților
- Instruire tehnică – îmbunătățirea abilităților de folosire a echipamentelor sau programelor tehnice;
- Instruire centrată pe abilități interpersonale (abilitatea de a munci cu alții) sau congnitive (abilitatea de a gandi clar, de a planifica sau a rezolva probleme)

Obiectivele formării și perfecționării angajaților sunt:

- Atingerea unui maxim de performanță în realizarea muncii lor;
- Pregătirea pentru evoluția viitoare a locurilor de muncă.

Metode și tehnici de formare și perfecționare a personalului:

- Rezolvarea de probleme
- Studiile de caz
- Filmele și tehnica video
- Exerciții de lucru cu documente
- Jocurile
- Simulările
- Prezentările
- Demonstrația
- Discuția în cadrul grupului
- Interpretarea de roluri
- Incidentele critice
- Invățțarea experientțiala outdoor

Știai că:

Învațarea outdoor este un mijloc propice pentru atingerea unor obiective de învățare cu avand în vedere implicații în planul fizic, psihic și emoțional al omului. Știm foarte bine că emoțiile sunt cele care lasă urmele cele mai adanci în noi.

Caracteristicile unui training outdoor sunt: De obicei au loc sub cerul liber; Sala de seminarii este natura; Are un component fizic; Implică consecințe imediate în cadrul activităților; Lucrează cu provocări și cu experiențe limită; Folosește ca mediu un amalgam de sporturi naturale clasice, aparate artificiale cat și o paletă largă de activități pentru dezvoltarea încrederii sau de rezolvare de probleme; Grupa sau echipa sunt un promotor important al schimbării. Învațarea outdoor poate fi utilizată cu succes alături de **team-building** (formarea echipelor, însușirea lucrului în echipă).

Planificarea instruirii – eficiența, integrată în politica generală a firmei, precedată de o evaluare a posturilor și a persoanelor care le ocupă din punct de vedere al compatibilității cunoștințelor, abilităților și atitudinilor necesare și deținute.

FIȘA DE LUCRU

Sunt binecunoscute rezultatele activităților de grup în formarea, apropierea colectivului și a dezvoltării acțiunii în echipă. S-a decis că firma voastra de exercitiu să organizeze o activitate bazată pe instruire centrată pe abilități interpersonale și congnitive.

Întocmiți o scurtă analiza de piată căutand pe Internet trei firme care organizează team building outdoor. Alegeți o firma argumentand alegerea cu ajutorul criteriilor de selecție.

Timp de lucru 15 minute

1._____

2._____

3._____

S-a decis că activitatea se va desfășura la_____

Criterii de selecție:

269. RESURSELE DIGITALE ÎN ACTIVITATEA LA CATEDRĂ

Prof. Gabriela Gasner
Colegiul Tehnic „Ion Holban” Iași

Secolul XXI a adus cu sine copii și tineri care sunt „digital natives” și pentru care tehnologia nu are secrete. Încă de mici aceștia „butonează” tabletele, telefoanele cu o viteză uimitoare, chiar înainte de a învăța să citească. Tocmai de aceea, noi profesorii trebuie să ne actualizăm cunoștințele în domeniul tehnologiei informației și să integrăm resursele online în cadrul actului instructiv-educativ.

Schimbările în domeniul tehnologiei determină schimbări în actul educațional, schimbări care sunt inevitabile şi în educaţie. Tocmai de aceea este imperativ necesar ca profesorii să își schimbe modul de abordare a actului educațional prin deplasarea accentului de la metodele tradiţionale, bazate pe manual, tablă și cretă, către instrumente educaţionale mai avansate. Trebuie să admitem și să apreciem faptul că pentru elevii noștri tehnologia este a doua natură şi ar trebui să putem folosi aceste competenţe în avantajul actului educaţional.

Educaţia în secolul XXI nu se mai bazează pe memorarea informaţiei, ci pe analizarea ei într-o manieră originală, creativă. Prin urmare, sarcinile de lucru care să pună elevii în situaţia de a face cercetare, şi de a prezenta informaţia obţinută astfel din surse multiple le oferă posibilitatea de a-şi exersa competenţele superioare de gândire şi sinteză şi au şi avantajul de a creşte motivaţia lor. Interfeţele grafice alcătuite din imagini, ilustraţii, diagrame, hărţi şi materiale video au început să înlocuiască treptat materialele de studiu imprimate, pentru că studiile în domeniu au confirmat impactul deosebit de puternic al stimulilor vizuali asupra procesului de învăţare. Asocierea dintre concept şi imagini permite elevilor să înţeleagă informaţia mult mai uşor şi asigură retenţia ei pe termen lung. S-a dovedit că putem descifra o imagine în mai puţin de 1/10 secunde, deoarece 90% din informaţia transmisă către creier este de ordin vizual şi imaginile vizuale sunt procesate de către creier de 60.000 ori mai repede decât textul, îmbunătăţind învăţarea cu 400 %. Acest aspect este datorat faptului că imaginile stimulează elevii la nivel cognitiv şi le stimulează imaginaţia, făcând ca informaţia să fie mai uşor de procesat (conform Visual Teaching Alliance).

Materialele vizuale şi video creează emoţii puternice şi cresc concentrarea elevilor în timpul urmăririi lor, dar învăţarea este mult mai eficientă atunci când elevii sunt antrenaţi activ în crearea de astfel de materiale. Aceştia învaţă nu doar să-şi utilizeze competenţele digitale într-un mod organizat, ci şi să structureze şi să organizeze informaţia pe care urmează să o prezinte, să alcătuiască un plan al prezentării astfel încât să comunice informaţia în mod eficient. Ei vor face trecerea de la statutul de primitori pasivi ai conţinutului la cel de creatori activi de resurse didactice, învăţarea devenind astfel auto-direcţionată şi conducând la satisfacţii personale, cu atât mai mult cu cât materialele astfel create pot fi partajate cu publicul larg prin intermediul canalelor online.

În cadrului proiectului Erasmus+*„Educaţie pentru toţi într-o şcoală europeană”* implementat de școala noastră am descoperit în cadrul formării „TIC în educație” de la Barcelona în anul 2018 o multitudine de aplicaţii disponibile online și gratuite poate aduce valoare în actul didactic, crescând motivaţia elevilor şi aducând beneficii de ambele părţi. Experimentarea la clasă sau în cadrul diverselor activităţi extracurriculare a anumitor aplicaţii m-a convins de beneficiile utilizării lor și m-au ajutat să îmi diversific metodele.

De aceea, recomand o serie de aplicaţii și site-uri cu care eu și elevii mei ne-am familiarizat și datorită cărora orele de curs sunt mult mai antrenante și mai atractive.

Aplicaţii pentru crearea de teste/jocuri interactive:

• **kahoot.com** – permite crearea şi administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a dispozitivelor mobile

• **plickers.com** – permite crearea şi administrarea de teste/joc în grup, răspunsurile fiind înregistrate prin utilizarea de către elevi a unor planşe conţinând anumite coduri, răspunsurile fiind înregistrate pe o aplicaţie de dispozitiv mobil folosită de profesor

• **socrative.com** – permite crearea şi administrarea de teste/joc, chestionare, aplicaţia înregistrând şi analizând răspunsurile

Aplicaţii pentru crearea de materiale video:

• **www.mysimpleshow.com** – permite transformarea unui text (eseu, articol, discurs) într-o animaţie, printr-un procedeu foarte simplu in 4 paşi, asistaţi de tutoriale video foarte explicite

• **www.powtoon.com** – permite crearea de prezentări animate, prin combinarea elementelor textuale, vizuale (imagini, video) şi auditive, oferind mai multă libertate de alegere decât my simple show

• **www.videoscribe.com** – program complex de creare de white board animation, care permite explicarea unor fenomene prin includerea de elemente de desenate, imagini, text şi naraţiune audio – din păcate, nu este un program gratuit

Aplicaţii pentru crearea de infografice/ organizatoare vizuale:

• **www.glogster.com, www.thinglink.com, www.genial.ly, www.popplet.com** – permit realizarea de postere şi diagrame care să includă elemente audio şi video precum şi link-uri către site-uri externe

• **www.canva.com** – aplicaţie de graphic design care permite crearea de postere, prezentări, elemente grafice pentru blog-uri cu un aspect profesionist

• **www.draw.io** – software online ce permite realizarea de diagrame, scheme, organigrame, hărţi

• **venngage.com, piktochart.com** – aplicaţii ce permit realizarea de infografice, oferind o varietate de templates şi sugestii pentru organizarea informaţiei statistice, şi nu numai, în mod vizual

Site-uri pentru învăţare colaborativă:

• **wikispaces.com** – spaţiu care permite elevilor să creeze pagini colaborative, să posteze informaţii sub orice formă (textuală, vizuală, audio, video), precum şi să interacţioneze prin comentarii

• **padlet.com** – spaţiu ce nu necesită înregistrare online, utilizabil foarte uşor de pe dispozitivele mobile, elevii putând să încarce materiale în orice format pe un link oferit de profesor

• **nowcomment.com** – permite organizarea de discuţii online pe tema unor materiale încărcate în orice format

• **wordpress.com** , weebly.com - site-uri de blogging, permiţând postarea de mesaje însoţite de imagini şi materiale video, precum şi înregistrarea de comentarii.

Profesorii trebuie să-și adapteze modul de predare astfel încât elevii noștri care au devenit nativi digitali să poată fi implicați și ei activ în actul educațional și să nu se mai „plictisească” în timpul orelor.

Bibliografie:

http://www.itc-international.eu/erasmusplus/ict-in-education

270. TEACHING ENGLISH VOCABULARY TO YOUNG LEARNERS VIA DRAMA.

GÎLCĂ CLAUDIU GABRIEL
LICEUL TEHNOLOGIC "CONSTANTIN BRÂNCUȘI" PITEȘTI

Abstract

Interest in the teaching of English to young learners has been steadily growing in recent years. Thus, a great many different techniques are employed to be successful. One of the most effective techniques is drama. Children, perhaps more than any other category of learners, delight in drama. They are immediately in imaginary worlds, where they can act out a role and engage in 'pretend' activities. They really appreciate the use of drama when they are taught a new vocabulary item along with other aspects of language. Memorising new vocabulary items is very difficult for young learners who have different learning styles and different dominant intelligences. However, through drama, they are not supposed to memorize words in isolation. They are involved in the contextualised learning process intellectually and emotionally. This paper examines drama, drama implementations and vocabulary teaching to young learners through drama. The main aim of the study is to determine whether drama has an extended impact on young learners' vocabulary teaching. It also covers the results of drama implementations and concludes by giving some suggestions and implications.

Keywords: *Drama; creative drama; vocabulary teaching; young learners; English language teaching.*

1. Introduction

Creative drama is always improvised (Ward, 1952). It is improvisational because it is created on the spot, and it is not scripted. The students may act a story that they have read by using their own words, or a dialogue is created by the student, whether the content is taken from a well-known story or is an original plot. The learner is both participant and observer, playing a role while interacting with others in role. What is most important is that students are practically engaged in *creating drama.* A leader guides participants to imagine, reflect, and enact on issues presented in the story or situation. Lines are not memorized or written down.

Thus, a polished final performance is not the goal of drama. The teacher and the students can relax and enjoy their own creations. The success of the activity is not measured by the theatrical skills, but by the creative process the students have experienced. Thus, drama is process-centred rather than product-centred.

15-16 year-old students of the 9rd grade participated in the research. They had already been grouped into two

classes, 9 -A and 9-B. One of these two classes was randomly assigned to the experimental group, and the other was treated as the control group randomly. The number of the subjects in the experimental group and the control group was equal; twenty-five students. There were 14 boys and 11 girls in the control group, and 13 boys and 12 girls in the experimental group. These students studied English eight hours per week. They had one hour of speaking and writing lessons taught by a native speaker, which went hand in hand with the main English course which was allocated eight hours per week.

Five lesson plans were prepared in order to teach new vocabulary items through drama. The new vocabulary items were chosen based on the course book and they were included in the curriculum as active vocabulary items. Each implementation lasted three regular lessons, that is, 120 minutes.

Generally, seven or six new vocabulary items were introduced. Totally, 32 new vocabulary items were taught via drama. Each lesson started with a warm-up activity. The activity was about the topic of the lesson plan and prepared the students physically and mentally for the lesson. Then, the teacher introduced new words by telling stories which drew the students' attention. She acted out

the story. She used pictures, puppets, masks and real objects. In the practice part, the students played different games. They had lots of opportunities to practise new words.

On the other hand, the students in the control group learned new words, but the teacher just gave the Romanian equivalents of the words or showed the pictures. They just followed the book. They did not participate in any drama activities.

2. Results and Discussion

In the analysis of the data regarding the variables examined in this research, the following findings have been obtained. A significant difference has been observed between the arithmetic means of the groups' post tests scores in favour of the experimental group. With 95 % degree of confidence there exists significant difference between the experimental and control group. Only two of twelve scores show that there is not a significant difference between the groups because of the topics (collections and animals) the students are familiar with. It is seen that the p-value in two independent T-test scores is higher than 0, 05. Therefore, the hypothesis of the research, that teaching vocabulary to young learners through drama activities is a highly efficient technique, has been supported with the results obtained. Thus, the findings of the present research show that teaching vocabulary to young learners through drama is more effective than traditional vocabulary teaching methods.

This result is in line with the results of similar national and international studies and the findings of the study

support the findings of previous studies. Several reasons may account for the achievement of the students in the experimental group. The significant difference in the achievement in this study was attributable to the capability of drama implementations to enable students to learn new words in a context. They listened to different stories in the presentation of new words. They picked up information about what the words meant and how the words were used as they repeatedly heard the words or saw them in print. They did not memorise the words. They had also opportunities to use them, that is, they could personalise the new words. There was a personal involvement of the students. Thus they could put the words in the long term memory. The use of long-term memory is greatly enhanced by the use of drama since the students are acting out and using different senses. Learning through experiences supported permanent learning. Students learned better, remembered the words longer and enjoyed more.

Additionally, they worked in groups. They learnt from each other. Since everyone was a member of the group, each student had responsibilities and helped each other. In this way, they were motivated and active. They constructed the knowledge together. Another benefit gained from group work was the development of friendship relation. As a relaxed atmosphere and sound rapport were created, students became more close to their friends. As a result, they could take risks without negative peer pressure. Besides, they had opportunities to create different things. Students realised their individual talents and their characteristics. They gained confidence in themselves and their friends.

Besides, students' communication skills were developed. The pupils could share their own ideas and opinions with their friends. They could talk about the activities and improvisations, get feedback for their thinking and hear others' points of view. Role play activities, mime activities and improvisations enabled them to empathise with others.

In contrast to traditional teaching method, drama based lesson plans provided fun. The pupils entertained during the implementations. For this reason, the pupils' enthusiasm was high. Their attitude towards learning new words increased. They willingly wanted to participate in the activities.

3. Conclusion and Recommendations

The results show that the experimental group achieved better result than the control group, and that drama can be an effective technique to teach vocabulary to young learners for the following reasons:

- Drama as a teaching technique creates supportive intellectual and emotional environments that encourage students to think. It allows students to apply their communication skills and encourages them to take risks.
- Drama as a teaching technique promotes long-term retention of vocabulary. Learners need to be actively involved in the learning of words. Students learn a new language to attain communication skills and express themselves. They do not learn the language to represent their teacher, but to express themselves as individuals.
- Drama as a teaching technique motivates the students toward further learning and use of the new language as a means of communication.

Some recommendations can be made as follows.

- Curriculum developers and syllabus designers, course book writers should take the effectiveness of drama into consideration during the curriculum development process. Instead of just assigning a drama activity, they might insist on drama- based lesson plans as a teaching method in new curricula.
- In order to use drama in the language classroom, teachers should be given opportunities to improve their understanding of drama and develop their confidence to be able to implement drama activities. This can be realized in two forms: as in-service training for teachers provided by The National Ministry of Education, and as in-service training provided by school administrations.
- Pre-service teacher training programs should involve a course to inform prospective teachers about the benefits of drama and help them to gain knowledge and skills about preparation of drama based lesson plans and implementation of drama based lessons.
- Since the teacher have difficulties in preparing drama based plans, teachers should be supplied with carefully planned drama based lesson plans devised by the teachers of a school within workshops, and collected under a ‘drama materials file’, which teachers can draw upon.
- Taking into consideration the difficulty of controlling the students in the classroom due to their unlimited energy, it would be better to use drama in class with smaller number of students, which means decreasing the class size. If that is not possible, a spacious drama room may be set aside for English teachers.

References:

[1] O’Neill, C. - *Drama Structures.* Hutchinson, London (1982);
[2] Thornbury, S. - *Teach Vocabulary***.** Longman, London (2002);
[3] Ward, W. - *Creative Dramatics: for the Upper Grades and Junior High School*. D. Appleton Century, New York (1930).

271. METODA MOZAICULUI
METODĂ DE PREDARE/ÎNVĂȚARE PRIN COLABORARE PENTRU LECȚIA
”REACȚII CU TRANSFER DE ELECTRONI”

Graure Claudia-Elena
Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hunedoara

Strategiile didactice bazate pe învățarea prin colaborarea sunt pârghii pe care cadrele didactice le acţionează în procesul instrucţional, alocându-le însă ponderi diferite. Avantajele utilizării învăţării prin colaborare demonstrează că este o strategie instrucţională ce poate contribui în mod evident la asigurarea unui proces educaţional de calitate.

Implementarea acestei strategii reprezintă garantul unei învăţări de calitate, deoarece oferă elevilor posibilitatea să aplice şi să sintetizeze cunoştinţele în variate moduri; să verifice şi să analizeze critic propriile idei; să-şi confrunte propriile opinii cu ale celorlalţi; să-şi dezvolte inteligenţa interpersonală; să dezvolte atitudini şi comportamente bazate pe valorizarea propriei persoane, dar şi a celorlalţi; să-şi formeze competenţe superioare de învăţare; să dezvolte conduite bazate pe toleranţă, respect şi acceptarea diversităţii etc..

Învăţarea prin colaborare îşi subsumează o serie de metode şi tehnici menite să optimizeze calitatea învăţării, implicându-i activ pe elevi în procesul propriei formări.

Structurile cooperative de tip mozaic presupun formarea unor grupuri cooperative, în cadrul cărora fiecare membru al grupului devine expert în anumite probleme specifice materialului propus spre învățare.

Tema: Reacții cu transfer de electroni - *lecție de predare de noi cunoștințe*

Clasa a XII-a /2 ore

Obiective operationale:

O_1-să stabilească numerele de oxidare ale elementelor chimice;

O_2-să definească procesele de oxidare și de reducere, agentul oxidant și reducător;

O_3-să aplice algoritmul de stabilire a coeficienților în reacțiile redox;

O_4-să efectueze experimentele de laborator indicate în fișele de activitate și să noteze observațiile ;

O_5-să modeleze ecuațiile reacțiilor chimice realizate în experimentele de laborator și să identifice procesele de oxidare și de reducere, agenții oxidant și reducător.

Metode didactice

-metoda mozaicului, conversația euristică, modelarea, explicația, problematizarea, modelarea

Mijloace didactice

-fișe de lucru, vase și ustensile de laborator, substanțe chimice

Desfasurarea lecției - Etape:

1. Formarea grupurilor cooperative şi distribuirea materialelor de lucru

- profesorul împarte tema de studiu în 4-5 subteme;
- solicită elevilor să numere până la 4 sau 5 (în funcţie de numărul de subteme) şi distribuie fiecărui elev materialul ce conţine detalierea subtemei corespunzătoare numărului său (elevul cu numărul 1 va deveni expert în subtema 1 etc.); li se precizează elevilor faptul că vor învăţa şi vor prezenta materialul aferent numărului lor şi celorlalţi colegi, fiind responsabili de rezultatele învăţării aestora;
- fiecare grup de 3 sau 4 elevi va constitui un grup cooperativ; elevilor li se solicită să reţină grupul cooperativ din care fac parte.

2. Formarea grupurilor de experţi şi pregătirea prezentărilor

- elevii care au acelaşi număr şi, respectiv, aceeaşi subtemă de abordat, se vor constitui în grupuri de experţi (Obs.: numărul grupurilor de experţi va fi acelaşi cu numărul de subteme stabilite);
- experţii studiază şi aprofundează împreună materialul distribuit, identifică modalităţi eficiente de „predare" a respectivului conţinut, precum şi de verificare a modului în care s-a realizat înţelegerea acestuia de către colegii din grupul cooperativ.

3. Reîntoarecerea la echipa inițială. Realizarea prezentărilor (predarea) şi verificarea rezultatelor învăţării

- se reconstituie grupurile cooperative;
- fiecare expert „predă" conţinuturile aferente subtemei sale; modalitatea de transmitere trebuie să fie concisă, stimulativă, atractivă;
- fiecare membru al grupului cooperativ are sarcina de a reţine cunoştinţele pe care le transmit colegii lui, experţi în diferite probleme.

4. Evaluarea

- profesorul solicită elevilor să demonstreze ceea ce au învăţat;
- evaluarea se poate realiza printr-un test, prin răspunsuri orale la întrebările adresate de profesor, printr-o prezentare a materialului predat de colegi, prin elaborarea unui eseu etc..

Etape:

1. ***-stabilirea temei de studiu și împărțirea în subteme :A,B,C,D.***

-realizarea fișelor expert

În cadrul acestei lecții subtemele sunt:

A- stabilirea numerelor de oxidare (N.O)

Fișa expert A

Numărul de oxidare reprezintă numărul de electroni proprii ai unui atom, implicați în formarea de legături ionice sau covalente.

Reguli de stabilire a N.O:

- Pentru un element în stare elementară NO= 0
- Pentru un ion monoatomic sau poliatomic NO este egal cu sarcina ionului
- Hidrogenul are NO=+1:exceptie hidrurile metalice unde NO=-1
- Oxigenul in compusii covalenti are N.O.=-2 (excepție în peroxizi, unde N.O.= -1)
- Suma numerelor de oxidare pentru atomii dintr-o molecula este zero.

$C^{+4}\,O_2^{-2}$, $H^{+1}\,N^{+5}O_3^{-2}$, $H_2{}^{+1}S\,{}^{+6}O_4^{-2}$, $K^{+1}\,Mn^{+7}\,O_4^{-2}$

Stabiliți N.O. pentru elementele următorilor compuși:

I_2, H_2O_2, $KMnO_4$, H_2SO_4, SO_2 , H_2SO_3, H_2S, $HClO$, $HClO_2$, $HClO_3$, $HClO_4$

B-oxidare,reducere/agent oxidant, agent reducător

Fișa expert B

Informatii: Reacțiile de oxido-reducere (redox) sunt procese ce au loc cu transfer de electroni.

Oxidarea este procesul în care se cedează electroni (în acest proces NO crește), *iar reducerea este procesul în care se acceptă de electroni* (în acest proces NO scade).

Specia chimică care se oxidează joacă rol de agent reducător, iar specia care se reduce reprezintă agentul oxidant.

$$Mg^0 + O_2{}^0 \rightarrow Mg^{+2}\,O^{-2}$$

$Mg^{0} \xrightarrow{-2e} Mg^{+2}$ reacție de oxidare , agent reducător

$O_2{}^{0} \xrightarrow{+4e} 2O^{-2}$ reacție de reducere, agent oxidant

Pentru reacțiile următoare stabiliți care este specia chimică care se reduce, respectiv care se oxidează; cine este agentul reducător, cine este agentul oxidant.

$CO_2+C\rightarrow 2CO$

$H_2S+Cl_2\rightarrow S+2HCl$

$FeO+CO\rightarrow Fe+CO_2$

$2CO+O_2\rightarrow 2CO_2$

C-algoritmul de stabilire a coeficienților reacțiilor redox

Fișa expert C

$KMnO_4 + HCl \rightarrow KCl + MnCl_2 + H_2O + Cl_2$

1. Se stabilesc N.O. ale reactanților și produșilor:

$K^{+1}\,Mn^{+7}\,O^{-2}{}_4 + H^{+1}\,Cl^{-1} = K^{+1}\,Cl^{-1} + Mn^{+2}\,Cl^{-1}{}_2 + H^{+1}{}_2O^{-2} + Cl^{0}{}_2$

2. Se marchează elementele care își modifică N.O.
3. Se scriu ecuatiile proceselor de oxidare și de reducere

$Mn^{+7} + 5e^- \; Mn^{+2}$ reducere/agent oxidant

$2Cl^{-1} = Cl^0 + 2e^-$ oxidare/ agent reducator

4. Se face bilanțul electronic:

$Mn^{+7} + 5e^- \rightarrow Mn^{+2} \mid *2$

$2Cl^{-1} \rightarrow Cl^0 + 2e^- \mid *5$

5. Se aplică legea conservării numărului de atomi și se scrie ecuația completă a procesului:

$2KMnO_4 + 16HCl \rightarrow 2KCl + 2MnCl_2 + 8H_2O + 5Cl_2$

Stabiliți coeficienții următoarelor reacții redox pe baza algoritmului învățat:

$K_2Cr_2O_7 + FeSO_4 + H_2SO_4 = K_2SO_4 + Cr_2(SO_4)_3 + Fe_2(SO_4)_3 + H_2O$

$FeCl_3 + KI = I_2 + KCl$

$KClO_3 = KClO_4 + KCl$

$HNO_2 = HNO_3 + NO + H_2O$

D-activitate experimentală

Fișa expert D

Folosind informțiile despre structura electronică a substanțelor chimice stabiliți cum se pot realiza transformările chimice cuprinse în următoarele experimente de laborator.

Denumirea experimentului	Sarcina de lucru	Proces de oxidare	Proces de reducere	Reacția totală	Observații
Reacția Zn cu $CuSO_4$	-într-un pahar cu soluție de $CuSO_4$ se introduce o placuță de zinc	$Zn \rightarrow Zn^{2+} + 2e^-$	$Cu^{+2} + 2e^- \rightarrow Cu$		
Reacția Fe cu HCl	-într-o eprubetă cu soluție de HCl se pune pulbere de Fe	$Fe \rightarrow Fe^{2+} + 2e^-$	$2H^+ + 2e^- \rightarrow H_2$		

2. organizarea colectivului de elevi pe grupe de învățare

Elevii sunt împărțiți în grupuri de patru-cinci persoane, fiecare membru al grupului lucrând independent la una din subtemele A,B,C,D la care va deveni expert .

Toți elevii notați cu A studiază subtema A, cei notati B vor dezbate subtema B etc.

3. constituirea grupurilor de experți

Dupa parcurgerea fazei de lucru independente, toți elevii notați A se reunesc formând grupul de experți pentru a dezbate subtema A, cei notați B vor dezbate subtema B,etc

4. reintoarecerea la echipa inițială

După indeplinirea sarcinilor de lucru din fiecare grup de experți, elevii specialiști se întorc la grupurile inițiale și predau colegilor partea pregatită (cu ceilalți experți). Astfel, fiecărui elev îi revine responsabilitatea predării și învățării de la colegi.

IMPORTANT !

❖ Elevii vor prezenta oral, în ordinea iniţială, secţiunea din conţinut pe care au abordat-o ca experţi. Profesorul monitorizează întreaga activitate pentru a fi sigur că informaţiile se transmit corect.

❖ Fiecare elev trebuie să-şi însuşească informaţiile prezentate de ceilalţi colegi.

❖ Elevii vor nota orice întrebări sau nelămuriri au în legătură cu oricare dintre fragmentele lecţiei şi vor solicita clarificări expertului pentru acea secţiune.

❖ Pentru a verifica dacă elevii au înţeles noile conţinuturi, profesorul poate aplica un test sau poate adresa întrebări vizând informaţiile esenţiale.

❖ Rezultatele grupelor vor fi evaluate de către profesor şi elevii din celelalte grupe.

❖ Pot fi valorificate diferite surse de informare: caiete de notiţe, cărţi de specialitate.

Fişa de lucru se va include în portofoliul personal.

Principalele *avantaje* ale utilizării metodei mozaicului sunt următoarele:

- dezvoltarea competenţelor psihosociale, cognitive şi de comunicare
- dezvoltarea inteligenţei interpersonale;
- participarea activă, implicarea tuturor elevilor în realizarea sarcinilor de învăţare;
- formarea şi consolidarea deprinderii de ascultare activă;
- dezvoltarea gândirii critice şi creative;
- formarea şi dezvoltarea capacităţii reflective;
- dezvoltarea responsabilităţii individuale etc..

În absenţa monitorizării atente a lucrului în grup, este posibil să se manifeste şi anumite *limite* în utilizarea acestei metode:

- abordarea superficială a materialului de studiu;
- înţelegerea şi însuşirea greşită a unor idei, concepte etc.;
- apariţia unor conflicte între membrii grupurilor;
- crearea unui climat educaţional caracterizat printr-o aparentă dezordine etc.

272. METODA CIORCHINELUI

Prof. Bogdan Gabriela
Liceul Tehnologic „Constantin Bursan” Hunedoara

Metoda ciorchinelui grafică, brainstorming nelineară, care stimulează găsirea conexiunilor dintre idei.

„Ciorchinele” poate fi utilizat atât în evocare prin inventarierea cunoștințelor elevilor, cât și în reflecție.

Metoda poate fi utilizată în activitățile de învățare; de fixare a cunoștiițelor și evaluare sumativă a unei unități de învățare. „Ciochinele” este o tehnică flexibilă care poate fi utilizată atât individual cât și în grup dând posibilitatea elevilor să ia cunoștiință de ideile altora, de legăturile și asociațiile dintre acestea.

Etapele:

1. Elevii sunt informați că vor utiliza metoda ciochinelui
2. Individual fiecare elev începe a completa ciorchinele
3. Schimbul de idei cu colegii –se stabilește timpul de lucru
4. Se realizează un produs al grupei pe foi de flipchart
5. Produsul final se afișează
6. Raportul fiecărei grupe prezintă produsul.

Avantaje:

- metoda dezvoltă la elevi capacități cognitive(identificare, definire, interpretare, clasificare, formulare); capacități de evaluare și autoevaluare; abilități de muncă intelectuală; aptitudini și valori.

Dezavantaje: timp mare de lucru; posibilitatea ca elevii să nu înțeleagă total cerința; neimplicarea tuturor elevilor în rezolvarea cerinței.

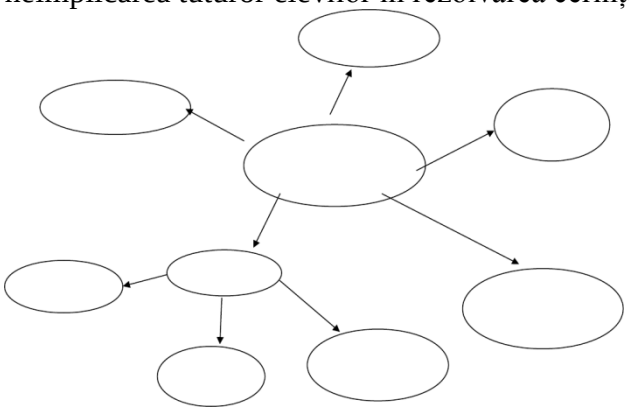

DISCIPLINA Poluarea apei
UNITATEA DE ÎNVĂŢARE: PROPRIETĂŢI ŞI TRANSFORMĂRI ALE CORPURILOR CARE NU AU VIAŢĂ
SUBIECTUL: APA ŞI SURSELE DE APĂ
TIPUL LECŢIEI: mixtă
OBIECTIVE DE REFERINŢĂ:

1.3. să comunice în diverse forme observaţii şi comparaţii asupra corpurilor studiate şi asupra experimentelor realizate;

2.3. să realizeze experimente simple pe baza unui plan de lucru;

3.1. să conştientizeze efecte ale activităţii omului mediului înconjurător.

OBIECTIVE OPERAŢIONALE:

O1- să explice importaţa apei pentru viaţă şi pentru activităţile omului;
O2- să observe un fenomen pe baza experimentului;
O3- să completeze informaţii cu privire la observaţiile din timpul experimentului;
O4- să identifice surse de apă în mediul înconjurător;

O5- să realizeze schema lecţiei încadrând informaţiile în ciorchini;
O6- să folosească un limbaj specific ştiinţelor naturii, în descrierea fenomenelor cu referiri la proprietăţile apei;

OBIECTIVE PSIHOMOTORII

O7- să-şi coordoneze activitatea spre utilizarea corectă a materialelor puse la dispoziţie;

OBIECTIV AFECTIV

OA- Sensibilizarea elevilor pentru studiul şi protejarea mediului în care trăim

STRATEGII DIDACTICE:

Metode şi procedee: - DE COMUNICARE ORALĂ
conversative- conversaţia
expozitive – explicaţia
-DE ACŢIUNE REAL- exerciţ
- DE CERCETARE ŞI EXPLORARE A REALITĂŢII
- experimentul
- demonstraţia
- METODE DIN SFERA GÂNDIRII CRITICE – metoda ciorchinelui

Mijloace de învăţământ:
plic, planşe, fişe de lucru, recipiente pentru apă, harta, imagini, lingura, ban, sare,zahăr, fllepchart, marker, glob pământesc

Forme de organizare: frontal, individual, grupe de 4-5 elevi
Resurse umane: colectivul clasei format din 21 elevi
Resurse temporale: 45 minute

Grupa 1
Membri: ....., ..., ..., ..., ...
Experiment:
Încearcă să prinzi apa în mâini. Ce constaţi?
_____
Caută în materialele date informaţii despre sursele de apă, apoi completează fişa:
- ape curgătoare: _____
_____
_____
_____

ape stătătoare: _____
_____
_____
_____

Urmăreşte harta ţării!
Cea mai importantă apă curgătoare din ţara noastră este fluviul_____.
El se varsă în _____

Bibliografie

Mariana Pintilie, Metode moderne de învățare-evaluare, Editura Eurodidact, Cluj-Napoca, 2003, pag. 25.

Miron Ionescu, Ioan Radu (coordonatori), Didactica modrnă, ediția aII-a, revăzută, col. Didactica, Editura Dacia, Cluj-Napoca, pg. 34-38.

273. PROIECT COLABORATIV PE PLATFORMA ETWINNING

Grecu Daniela
Liceul “Matei Basarab”, Craiova, Romania,

Platforma eTwinning este online gratuită, destinată elevilor şi cadrelor didactice, platformă de desfăşurare de proiecte, de schimb de experienţe, de învăţare şi de interacţiune.

Portalul promovează şi facilitează colaborarea între şcoli prin utilizarea informaticii. Ea contribuie la formarea competenţelor secolului XXI:

- responsabilitate și capacitate de adaptare
- competențe de comunicare
- creativitate și curiozitate intelectuală
- gândire critică și gândire sistemică
- informaţii și abilităţi media
- capacităţi de colaborare și interpersonale
- identificarea, formularea și soluționarea problemelor
- auto-formare
- responsabilitate socială

Profesorii de diferite discipline trebuie să îi antreneze pe elevi în diverse situaţii educative, să stimuleze imaginaţia elevilor, gândirea divergentă, creativitatea.

Prin abordarea proiectelor eTwinning în echipe de profesori de multiple specialităţi, elevii îşi vor sistematiza cunoştinţele şi vor dobandi o privire de ansamblu, unitară, cu consecinţe în plan uman, dar şi social.

Prin lucrul în echipe de profesori se promovează interdisciplinaritatea, se asigură o învăţare pe o anumită problematică, ce posedă o mare forţă formativă asupra elevilor

Astfel, ca profesori am încercat sa creștem interesul elevilor pentru a învăța diferite subiecte prin diferite aplicații care să le stimuleze imaginația, motiv pentru care am început un proiect în parteneriat cu o școală din Polonia (Zespół Szkół im.ks J. Londzina, Zabrzeg). Numele proiectului a fost “Jurnal digital colaborativ”. Scopul proiectului de colaborare a fost de a colecta, aranja și publica diferite jurnale digitale.

Una dintre activitățile a fost de a crea o revistă cu informații culese de pe Internet, care urma să fie scanat și asamblata ca un document PDF.

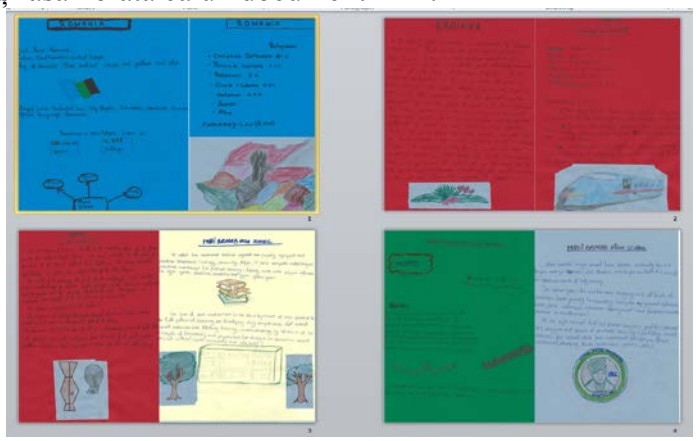

Figura 1. Materialele revistei scanate

O altă activitate a constat în crearea revistei cu ajutorul unor aplicații informatice: canva și Microsoft Word.

Figura 2. Materialele revistei lucrate cu aplicația canva

Figura 3. Materialele revistei lucrate cu aplicația Microsoft Word

In cadrul unui atelier de creație, elevii noștri au fost implicați pe grupuri, în crearea revistei "puzzle" (cu informații despre România, Craiova și școlile noastre), prin combinarea mai multor materiale pregătite.

Metodele pedagogice utilizate au fost metoda Jigsaw, conversația, explicația. Workshop-ul a avut loc în laboratorul de informatică iar elevii au avut la dispoziție următoarele materiale: calculatoare, resursele de pe Internet, foi A4 colorate, markere, culori, foarfece, lipici, scanner.

Prin această activitate s-a urmărit abilitatea acestora de a asambla un "produs", stabilirea unor relații pozitive, comunicarea între participanți și munca în echipă.

Etape de lucru:

- Organizarea clasei în grupuri mici și distribuirea de materiale care urmează să fie utilizate
- Comunicarea sarcinilor
- Lucrul în grupuri pentru îndeplinirea sarcinilor
- Analiza și prezentarea materialelor realizate

Activitatea a avut un feedback pozitiv din partea participanților în ceea ce privește relevanța atelierului. Astfel, componența echipelor, cunoștințele dobândite și legăturile create, au constituit factori atractivi și motivanți pentru fiecare participant. Elevii s-au simțit foarte bine, pentru că au lucrat în grupuri și au avut materiale adecvate. Afișarea revistei - rezultatul muncii, a fost un motiv de mândrie pentru că fiecare a contribuit cu ceva la produsul final.

Figura 4. Captură de ecran cu materialele postate pe platformă

Iată o listă de instrumente online, care pot fi folosite pentru a crea un e-jurnal sau pentru a comunica cu elevii:

- www.smore.com Cu această aplicație se pot face ușor pliante, reviste și buletine de știri online.
- www.canva.com/create/infographics/ Permite crearea de materiale diverse cu informații și imagini
- www.titanpad.com Instrument care permite utilizatorilor să lucreze în colaborare într-un singur document. Este similar cu Google Docs.

Referințe bibliografice

Ligia Sarivan, Roxana Maria Gavrilă, Daniela Stoicescu, 2009. Predarea–învăţarea interactivă centrată pe elev. http://proiecte.pmu.ro/c/document_library/get_file?p_l_id=14661&folderId=18026&name=DLFE-1201.pdf

274. PROIECT DE LECŢIE

Colegiul Național de Informatică *Spiru Haret*, Suceava

Profesor: Guz Maria

Clasa: a X-a

Obiectul: Limba și literatura română

Domeniul: Limbă şi comunicare

Tema: Ipostaze ale iubirii în poezia eminesciană

Tipul lecţiei: de evaluare

Competenţe generale:
1. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în receptarea şi în producerea mesajelor în diferite situaţii de comunicare
2**.** Folosirea modalităţilor de analiză tematică, structurală şi stilistică în receptarea diferitelor texte literare şi nonliterare
3. Argumentarea scrisă şi orală a unor opinii în diverse situaţii de comunicare

Competenţe specifice:
1.3. Folosirea adecvată a strategiilor şi a regulilor de exprimare orală în monolog şi în dialog
2.3. Identificarea și analiza elementelor de compoziție și de limbaj în textul poetic
2.4. Folosirea unor modalităţi diverse de înţelegere şi de interpretare a textelor literare studiate
3.2. Compararea unor argumente diferite pentru formularea judecăţilor proprii
3.3. Elaborarea unei argumentări orale sau scrise pe baza textelor studiate

Obiective operaţionale:
Până la sfârşitul lecţiei, toţi elevii trebuie:
O_1: să menționeze cele mai importante aspecte ale vieţii şi activităţii lui Mihai Eminescu;
O_2: să identifice marile teme ale creației eminesciene și operele reprezentative pentru ilustrarea temei iubirii;
O_3: să prezinte evoluția ipostazelor sentimentului de iubire în diverse etape ale creației;
O_4: să selecteze citate critice semnificative pentru ilustrarea temei ;
O_5: să formuleze concluziile pe marginea temei vizate, exprimând opinii despre ipostazele iubirii în lirica lui Eminescu.

Strategia didactică:

A) **Metode şi procedee** -expunerea, problematizarea, dezbaterea, explicația, conversația, argumentarea, brainstormingul.

B) **Forme de organizare**: frontală, pe grupe;

C) Mijloace de învăţare: portofoliile elevilor, proiecte PPT, planşe, flip-chart, video - proiector.

D) **Resurse**: - psihice: capacităţile normale de receptare şi învăţare ale elevilor de clasa a X-a;

- temporale: 50 min.;
- bibliografice:

Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini şi până în prezent*, Editura Minerva, Bucureşti, 1982;

Crăciun, Corneliu, *Metodica predării limbii şi literaturii române în gimnaziu şi liceu,* Editura Emia, Deva, 2004;

Eminescu, Mihai, *Poezii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008;

Paleologu Matta, Svetlana, *Eminescu și abisul ontologic*, Editura Artpress, Timișoara, 2007;

Popovici, D., *Poezia lui Mihai Eminescu*, Editura Tineretului, București, 1973;

*** Perspective, nr. 2 (11)/2005;

Secvenţe didactice **Obiective operaţionale** **Timp**	**Secvenţe de conţinut**	**Activităţi de învăţare**	**Strategii didactice**			**Evaluare. Itemi**
			Forme de organizare a învăţării	**Resurse materiale**	**Resurse procedurale**	
EVOCAREA **Captarea atenţiei** **2 min.**	Posibile definiții pentru conceptul de poezie.	Definirea, prin filtrul sensibilității proprii, a conceptului de poezie.	Frontal		Brainstorming Expunerea şi argumentarea orală a opiniilor	Menționați câte o trăsătură definitorie a poeziei.
Anunţarea competenţelor vizate **3 min.**	Evaluarea modului în care elevii au realizat proiectul şi a cunoştinţelor pe care aceştia şi le-au însuşit.	Enunţarea temei, a obiectivelor şi a sarcinilor de lucru. Elevii au fost împărţiţi în trei grupe în funcție de periodizarea creației lirice eminesciene.	Frontal		Expunerea	
Actualizarea cunoştinţelor dobândite anterior.	Discuţii despre realizarea proiectului.	Prezentarea modalităţilor de lucru ale elevilor care au realizat proiectul.	Frontal		Expunerea	Prezentaţi etapele de lucru pe care le-aţi parcurs pentru

Noţiuni ancoră **5 min.** O_1 O_2	Teme și motive ale creației eminesciene.	Prezentarea temelor și motivelor poetice.				realizarea proiectului. Menționați care sunt principalele teme și motive ce străbat lirica lui Mihai Eminescu.
REALIZAREA SENSULUI **30 min.** O_3 O_4 O_5	Elevii au fost împărţiţi în trei grupe şi au realizat proiectul sub diferite forme de prezentare: portofoliu, planşe, PPT, expoziție de desene. Discuții pe baza celor trei prezentări.	Prezentarea proiectelor	Activitate pe grupe	Videoproiector Flip-chart Portofoliu Material audio Fişe cu citate din critică literară	Dezbaterea Problematizarea Expunerea Argumentarea	Prezentați proiectele realizate. Grupa I: etapa 1866-1870 Grupa a II-a: etapa 1870-1878 Grupa a III-a: etapa 1878-1883
Asigurarea feed-back-ului **9 min.** O_5	Elaborarea unei aprecieri, utilizând verbe evaluative, adverbe de mod/predicative ca mărci ale subiectivităţii evaluative. Discuții privind eficiența metodei de evaluare.	Elevii din fiecare grupă vor prezenta grila de interevaluare, primită la începutul orei. La final, elevii vor primi o fişă de autoevaluare, în care vor prezenta eficienţa acestei metode în receptarea operelor literare.	Activitate pe grupe	Fişa de lucru Flip-chart	Dezbaterea Reflecţia personală	Completați fișele de interevaluare și autoevaluare.
Asigurarea retenţiei şi a transferului **1 min.**	Redactarea unei compoziţii despre opera eminesciană.	Ipostaze ale iubirii în lirica lui Mihai Eminescu.	Individual	Caietele de temă acasă	Exerciţiul	Item de tip subiectiv - eseul liber.

FIŞA DE EVALUARE A PROIECTULUI

TITLUL:

COMPONENȚA GRUPEI DE ELEVI:

DATA SUSȚINERII:

DESCRIEREA METODELOR APLICATE:

GRILĂ DE EVALUARE

1.	**Abilitatea de a folosi adecvat sursele (1,5p)** - selectarea surselor relevante (0,50p) - gruparea lor (0,50p) - valorificarea adecvată a surselor în formularea propriilor judecăţi de valoare (0,50p)	
2.	**Competenţe de lucru în echipă (1,5p)** - repartizarea echilibrată a sarcinilor de lucru, care să ţină seama atât de volumul de muncă presupus de atribuţiile asumate, cât şi de preferinţele şi abilităţile fiecărui elev din grup (0,50p);	

	- participarea activă la luarea deciziilor privitoare la structurarea materialului şi la modalităţile alese pentru prezentare (0,50p); - flexibilitate şi toleranţă în discutarea în grup a unor varainte de îmbunătăţire a materialelor ce vor fi prezentate (0,50p);		**1 p din oficiu**
3.	**Capacitatea de analiză şi interpretare a surselor (3p)** - analiza surselor prin raportare la diferite contexte (istorice, ideologice, culturale) (1p) - relevarea punctelor comune şi / sau diferite oferite de surse (1p); - manifestarea discernământului şi a gândirii critice în integrarea informaţiilor oferite de surse într-un cadru coerent de descriere a fenomenului explorat (1p)		
4.	**Modul de prezentare a raportului final în faţa colegilor (3p)** - structura clară şi logică a prezentării fenomenului explorat (1p); - capacitatea de a răspunde la întrebările colegilor, pentru a clarifica anumite aspecte (1p); - prezentarea incitantă a rezultatelor cercetării, care să stârnească interesul colegilor pentru temă (1p)		
	Total		

FIŞA DE EVALUARE A ACTIVITĂŢII GRUPEI nr. 1

Aspecte evaluate	**Punctaj acordat de alţi elevi**	**Punctaj acordat de profesor**	**Punctaj final**
1. Abilitatea de a folosi adecvat sursele			
2. Competenţe de lucru în echipă			
3. Capacitatea de analiză şi interpretare a surselor			
4. Modul de prezentare a raportului final în faţa colegilor			
	-	-	**Total**

Fişă de evaluare individuală

Aspecte evaluate	1	2	3	4	5	6 .....
1. Susţinerea punctelor de vedere personale						
2. Capacitatea de a stabili conexiuni interdisciplinare şi intertextuale						
3. Comunicarea cu ceilalţi membri ai grupei						
4. Efectul persuasiv al prezentării						
Total						

275. LIMBA ROMÂNĂ – MESAGER AL SPIRITUALITĂȚII ORTODOXE PESTE GRANIȚĂ
PROIECT EDUCATIV DE TIP EXPOZIȚIE
DOMENIUL CULTURAL–ARTISTIC, CULTURI ŞI CIVILIZAŢII

Prof. Hodorog Marioara-Laura
Liceul "Teoretic Ștefan cel Mare"
Râmnicu Sărat, județul Buzău

REZUMATUL PROIECTULUI

a. Număr de elevi şi număr de cadre didactice implicate:

60 de elevi ai claselor IX-XII și 1 cadru didactic din Liceul Teoretic *Ștefan cel Mare*, 150 de elevi ai claselor V – VIII și câte un cadru didactic din unitățile partenere (Școala Gimnazială Ziduri și Școala Gimnazială Zoița, jud. Buzău, respectiv Școala Gimnazială Nr. 1, Râmnicu Sărat), precum și 6 părinți.

b. Beneficiarii direcţi şi indirecţi:

Beneficiarii direcţi ai proiectului:

GRUPUL ŢINTĂ:

⌦ profesorii care vor participa la proiect;

⌦ părinţii elevilor participanţi în proiect;

⌦ şcoala ca organizaţie.

Beneficiarii indirecţi ai proiectului:

⌦ elevii care nu au fost implicaţi în proiect, dar care vor beneficia de rezultatele acestuia;

⌦ părinţii elevilor care nu au participat la proiect, dar care au aflat de acesta ca urmare a diseminării.

c. Activităţi propuse, în ordinea în care se vor desfăşura:

- **"LITERATURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ"** – atelier de prezentare creativă;
- **"DĂRUIND VEI DOBÂNDI"** – activitate de voluntariat;
- **"CRĂCIUNUL NE FACE MAI BUNI ȘI MAI FERICIȚI" –** activitate literară bilingvistică;
- **"MIJLOACE DE A NE EXPRIMA ÎNTR-O LUME NONCOMUNICATIVĂ"** – pliant;
- **"TRADIȚII ȘI OBICEIURI PASCALE ÎN LUME" –** album foto;
- **"SPIRITUALITATE ȘI CULTURĂ ÎN EUROPA"** – expoziție conținând imagini, desene și informații pe această temă.

d. Descrierea activităţii principale:

"LITERATURĂ ȘI SPIRITUALITATE ROMÂNEASCĂ" – elevii vor fi organizați în grupuri de lucru redacționale, în cadrul cărora vor avea ca sarcini colectarea și prezentarea de informații cu privire la modul în care limba română este un mesager al spiritualității ortodoxe peste granițe; materialele realizate vor fi publicate în paginile de internet ale școlilor partenere**.**

e. Impactul educativ estimat asupra grupului ţintă: redescoperirea din partea elevilor a gustului pentru cultură şi pentru prezentarea creativă, realizate doar din iubirea de frumos și de spiritualitate.

PREZENTAREA PROIECTULUI

Argument justificare, context (analiză de nevoi):

Cultura – o pasiune ce pare a fi doar de domeniul trecutului. Iată mobilul ce a determinat apariţia acestui proiect cultural-artistic care îşi propune redescoperirea din partea elevilor a gustului

pentru cultură prin intermediul imaginilor şi al prezentării creative realizate doar din dorinţa intrinsecă a copiilor iubitori de frumos şi de spiritualitate.

Parteneriatul educaţional angajează motivaţional participanţii, aduce un suflu mereu înnoitor în ceea ce priveşte posibilităţile de colaborare, de cooperare şi de cunoaştere reciprocă.

Proiectul oferă colectivelor de elevi şi îndrumătorilor ocazii de implicare activă, proprie, utilă, în care să se împletească efortul şi plăcerea. Experienţele pozitive pot constitui pârghii de lansare pentru implicările viitoare.

Activităţile propuse promovează modele autentice în viaţă, capacitatea elevilor de a munci individual şi în echipă, în funcţie de abilităţi sau în funcţie de interesul manifestat, dar în scop comun.

Investiţia emoţională şi angajarea profundă se manifestă ca un liant real care motivează coeziunea, interacţiunea entuziastă pozitivă si constructivă.

Scopul proiectului:

Stimularea interesului elevilor pentru cultură, în general și pentru spiritualitate, în special.

Obiectivele specifice ale proiectului:

O.1 – să dezvolte capacitatea de comunicare interpersonală și de grup a elevilor participanți;
O.2 – să redescopere interesul pentru spiritualitate și pentru cultură în rândul elevilor participanți sau audianți, al cadrelor didactice și al comunității;
O.3 – să ofere modele autentice de oameni care și-au dedicat viața și cultura umanității;
O.4 – să disemineze în școală și în comunitate modelele de bună practică identificate în cadrul proiectului;
O.5 – să creeze la nivelul şcolii materiale informative, folosind mijloacele tehnice moderne de comunicare care pot facilita proiectarea, implementarea şi evaluarea activităţilor de comunicare în școală și în comunitate;
O.6 – să dezvolte atitudini pozitive şi responsabile în școlile participante și în comunitățile respective.

Descrierea grupului ţintă căruia i se adresează proiectul. Beneficiarii:

GRUP ŢINTĂ:
LICEUL TEORETIC *ŞTEFAN CEL MARE*, BUZĂU:
- 60 de elevi ai claselor IX-XII
- 4 părinţi
- 1 cadru didactic

Beneficiarii direcţi şi indirecţi:

Beneficiarii direcţi ai proiectului :
GRUPUL ŢINTĂ:
⊠ profesorii care vor participa la proiect;
⊠ părinţii elevilor participanţi în proiect;
⊠ școala ca organizație.
Beneficiarii indirecţi ai proiectului:
⊠ elevii care nu au fost implicaţi în proiect, dar care vor beneficia de rezultatele acestuia;
⊠ părinţii elevilor care nu au participat la proiect, dar care au aflat de acesta ca urmare a diseminării.

Durata proiectului: 9 luni (octombrie 2019 – iunie 2020)

Rezultate calitative și cantitative aşteptate ca urmare a implementării proiectului:

Realizarea punctelor de informare - tip aviziere, în spaţiile puse la dispoziţie de şcoală, unde va fi afişată “Foaia de informare”, ce va cuprinde pagini, care să popularizeze în comunitate activităţile

proiectului;

⌦ Realizarea unui CD cu fotografii, pliante literare, prezentări power-point, care vor fi mediatizate în comunitate prin intermediul internetului;

Organizarea unei expoziţii de fotografii în cadrul şcolii cu titlu **"LIMBA ROMÂNĂ – MESAGER AL SPIRITUALITĂȚII ORTODOXE PESTE GRANIȚĂ"**

⌦ Albume de fotografii în format electronic;

⌦ Materiale informative scrise: fliers-uri; pliante, afişe;

⌦ Materialele informative multimedia vor fi organizate în foldere de prezentare pe internet pe pagina web a şcolii;

⌦ Toţi elevii vor preţui mai mult spiritualitatea ortodoxă, limba română și cultura autentică.

Modalităţi de monitorizare şi de evaluare ale proiectului:

Monitorizarea rezultatelor proiectului se va realiza pe baza unei *grile de monitorizare* ce va cuprinde:

- Indicatori privind stadiului proiectului;
- Indicatori privind desfăşurarea activităţilor;
- Indicatori privind gradul de implicare a participanţilor la activităţi;
- Indicatori privind comunicarea între participanţi; indicatori privind modul de folosire a resurselor;
- Indicatori privind consecinţele activităţilor;
- Indicatori cu problemele care apar în implementarea proiectului;
- Indicatori cu soluţiile care se aplică pentru rezolvarea problemelor apărute.

Instrumente de monitorizare:

- Chestionare;
- Aprecierea produselor finale.

Evaluarea rezultatelor se va face pe baza unui *portofoliu de evaluare* ce va cuprinde:

- chestionare;
- înregistrări video;
- expoziţii;
- pagina web a şcolii;
- 2 întâlniri de lucru (e-mail): una pentru evaluarea intermediară şi alta pentru evaluarea finală; rapoarte de evaluarea finală/procese-verbale.

Modalități de asigurare a continuității /sustenabilității proiectului*:*

Continuitatea şi durabilitatea proiectului vor fi asigurate prin discuţii de grup și prin afișarea în școală şi în comunitate a unui buletin de informare. La activităţi vor participa grupurile de elevi formate în cadrul proiectului, dar şi alţi elevi care vor prelua de la aceştia responsabilităţile; cadre didactice; părinţi; autorităţi locale; membri ai comunităţii. Finanţarea se va realiza prin alocarea de fonduri de către Consiliul local, dar şi prin fonduri extrabugetare (colecte de bunuri din comunitate sau prin sprijinul părinţilor).

Riscuri implicate de proiect şi planul de răspuns:
Creşterea capacităţii de cercetare şi dezvoltare, stimularea cooperării între instituţii.

Activităţi de promovare/mediatizare şi de diseminare pe care intenţionaţi să le realizaţi în timpul implementării proiectului*:*

Activităţi de promovare/mediatizare şi de diseminare în timpul implementării proiectului:

- Foi de informare afişate la avizierele din şcoală şi comunitate;
- Fliers-uri;
- Afişe;
- Pagina web a şcolii;

- Apariţii în mass-media.

Activităţi de diseminare la sfârşitul proiectului:

Prezentarea exemplelor de bună practică în cadrul unor activităţi organizate la nivel judeţean de către I.S.J, cu participarea managerilor şcolii, consilierilor şcolari şi cadrelor didactice implicate în proiect.

COORDONATOR PROIECT: prof. Hodorog Marioara-Laura

276. PROIECT DIDACTIC –FIRMA DE EXERCIȚIU

Prof. Hrițcu Gabriela Loredana**,** Liceul „Regina Maria” Dorohoi

Data: 6 octombrie 2019
Unitatea de învățământ: Liceul „Regina Maria” Dorohoi
DISCIPLINA/MODULUL: Administrarea firmei
CLASA: a XI-a
LOCUL DE DESFĂSURARE: S.C. Unirii S.R.L.
DURATA: 4 ore (10,30-14,30)
Subiectul: Derularea operaţiunilor şi proceselor dintr-o firmă reală
Tipul lecţiei: lecţie vizită la agent economic
URÎ 7 Administrarea firmei
Cunoștințe:
- Prezentarea conceptul de organizare procesuală a unei firme reale;
- Descrierea proceselor economice din cadrul unei firme reale;
- Precizarea modalităților de optimizare a proceselor economice a unei firme reale;

Abilități:
- Aplică cunoştinţele privind operaţiunile şi procesele dintr-o firmă de exerciţiu
- Analiza proceselor economice din cadrul unei firme reale;
- Evaluarea proceselor economice din cadrul unei firme reale.

Atitudini:
- Conştientizarea rolului întreprinderilor
- Manifestarea capacității de a diferenția particularitățile organizării procesuale a unei firme reale;
- Argumentarea clară şi concisă a propriilor puncte de vedere privind organizare procesuală a unei firme reale.

METODE DE ÎNVĂŢĂMÂNT: conversaţia, expunerea, explicaţia, munca independentă, studiul de caz, joc de rol
MIJLOACE DE INVĂŢĂMÂNT: Ghidul „Din şcoală în viaţă prin firma de exerciţiu”; Fişe de observaţii; Fişe de lucru
STRATEGII DIDACTICE:
- metode şi procedee didactice:firma de exercițiu, jocul de rol, exerciţiul, observaţia, simularea
-mijloace de învăţământ: videoproiector, laptop-uri, materiale de birotică, materiale promoţionale
- forme de organizare a învăţării: activitate frontală, activitate pe grupe, activitate individuală
- evaluare: chestionare orală, observare curentă, observare sistematică

Bibliografie:

- Lia Beschi, Ghidul „Din şcoală în viaţă prin firma de exerciţiu”,Ed. Didactica si pedagogica, București 2005

Tabel de specificare a corespondenţelor

Etapele lecţiei	Obiective operaţionale	Conţinutul informaţional şi	Activitatea de învăţare	
			Activitatea	Activitatea elevului

		aplicativ detaliat	**profesorului şi strategiile folosite**	
1.Moment organizatoric 10^{15}-10^{30}	Asigurarea condiţiilor optime pentru desfăşurarea orei;	Comunic cu elevii, notez absenţii, etc.	*Conversaţia* Exerciţii de încălzire pentru asigurarea climatului favorabil de lucru;	Elev responsabil cu activitatea informează diferite aspecte: absenţe, etc.;
2. 10^{30}-11^{00} - Anunţarea lecţiei şi a obiectivelor	URÎ**:**Administrarea firmei	Anunţ tema lecţiei şi obiectivul fundamental; Anunţ metoda de lucru şi strategiile pe care le pot folosi pentru documentare; Am pregătit fişe de lucru	Instrucţiuni de lucru, cerinţe pentru rezolvarea sarcinii de lucru primite;	Primesc fişele de lucru, lista cu programul şi spaţiile repartizate
3. 11^{00}-11^{30} stabilirea sarcinilor şi atribuţiilor, precum şi a spaţiilor repartizate; 4. 11^{30}-14^{20} vizita propriu-zisă a spaţiilor repartizate	Dobândirea de cunoştinţe, abilităţi şi atitudini specifice URÎ 7	– să precizeze operaţiunile şi procesele dintr-o firmă reală – să urmărească operaţiunile şi procesele dintr-o firmă reală	*Comunicare* conversaţia, munca independentă, studiul de caz;	Notează titlul în fisele de observaţie; - Citesc fişele de lucru, lista cu programul şi spaţiile repartizate - Se consultă între ei, elaborează răspunsuri. - Notează unele informaţii şi urmăresc atent operaţiile şi procesele din spatiile repartizate.
5.14^{20}-14^{30} aprecierile profesorului şi tema pentru acasă.		- În urma realizării lecţiei vizită, elevul îşi va prezenta fişele de lucru completate. - Observaţiile directe se vor însemna (după discutarea în echipă) pe verso		1.elevul îşi va prezenta fişele de lucru completate. 2.Observaţiile directe se vor însemna pe verso, se vor trage concluziile finale pe baza cărora se va rezolva tema data.

277. PROIECT DIDACTIC – „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL”

Prof. IFTIME ALINA
Liceul Economic „Virgil Madgearu” Constanța

Clasa: a XI-a
Disciplina: Limba şi literatura română
Unitatea de învăţare: Perioada modernă
Subiectul lecţiei: Nuvela istorică: *Alexandru Lăpuşneanul* de Costache Negruzzi
Tipul lecţiei:de receptare a unui text narativ/ de formare a priceperilor şi deprinderilor
Timpul: 1h
Motivaţie: „În această oră se urmăreşte consolidarea unor abilităţi şi competenţe privind trăsăturile genului epic. Lecţia dezvoltă gândirea critică, dând posibilitatea elevilor să abordeze structural textul şi să argumenteze apartenenţa acestuia la genul epic.”
Competenţe generale:

1. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în receptarea şi în producerea mesajelor, în diferite situaţii de comunicare;
2. Folosirea modalităţilor de analiză tematică,structurală şi stilistică în receptarea diferitelor texte literare şi nonliterare;
3. Argumentarea scrisă şi orală a unor opinii în diverse situaţii de comunicare.

Competenţe specifice:
1.1 Formularea corectă a unei alocuţiuni/ opinii;
1.2 Aplicarea în exprimarea proprie a regulilor de comunicare orală;
1.3 Aplicarea cunoştinţelor de limbă în receptarea mesajelor orale şi scrise;
2.1 Utilizarea strategiilor de lectură în vederea înţelegerii adecvate a textului studiat;
2.2 Interpretarea textului studiat prin prisma propriilor valori şi a propriei experienţe de lectură;
2.3 Recunoaşterea şi analiza principalelor componente de ordin structural şi de limbaj specifice textului epic;
2.4 Identificarea perspectivei narative în textul epic studiat.
3.1 Argumentarea unui punct de vedere al grupului;
3.2 Formularea unui discurs argumentativ prin care să susţină un punct de vedere personal.

Competențe derivate (obiective operaționale):

a. **Cognitive:**

O_1 – să raporteze subiectul nuvelei și personajele la sursa de inspirație;
O_2- să releve elementele acțiunii și să motiveze structura echilibrată a acesteia;

O_3 – să reproducă motto-urile și să precizeze rolul lor;
O_4- să identifice conflictul fundamental al nuvelei;
O_5 – să precizeze momentele subiectului;
O_6 – să caracterizeze din punct de vedere compozițional nuvela.

a. Afective:

O_7 - să interiorizeze noile cunoştinte în sistemul propriu de valori estetice;
O_8 - să dovedească receptivitate afectiv-intelectuală faţă de tema abordată;
O_9 - să aprecieze valoarea literar-artistică a textului discutat.

Strategia didactică:

a. metode şi procedee: conversaţia euristică; lectura independentă de explorare şi descoperire; jocul didactic.
b. forme de organizare a activităţii: activitate frontală îmbinată cu activitatea individuală şi pe grupe.
c. resurse: capacităţile receptive şi emoţionale ale elevilor, cunoştinţele însuşite anterior despre nuvela istorică.
d. material didactic: fişe de lucru, imagini, CD – balada muzicală „Alezandru Lăpuşneanul" de Gheorghe Mustea.

Bibliografie:

Limba şi literatura română – manual clasa a XI-a, Editura Corint, Bucureşti, 2007.
Livia Ciupercă – *Proiectarea didactică*, Editura Spiru Haret, Iaşi 2005.
George Călinescu – *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, Editura Minerva, Bucureşti, 1986.

Secvenţe didactice	**Competenţe specifice**	**Ob. op.**	**Unităţi de conţinut/ Activităţi de învăţare**	**Metode didactice**	**Evaluare**	**Resurse timp / material did.**		**Observaţii**
1.Organizarea clasei: 2.Actualizarea cunoştinţelor dobândite anterior 3.Captarea atenţiei 4.Anunţarea subiectului şi a obiectivelor	1.1formularea corectă a unei alocuţiuni/ opinii; 1.2 aplicarea în exprimarea proprie a regulilor de comunicare orală;	O_1	♦ salutul, notarea absenţelor, asigurarea climatului de lucru. ♦ Se reactualizează, prin activitate frontală, cunoştiinţele despre noţiunea literară de *romantism*, având în vedere articolul program din revista „Dacia literară”. Se poartă o conversaţie asupra surselor de inspiraţie. Se insistă asupra evocării trecutului istoric. ♦ Profesorul citește din „Epigonii” de M. Eminescu fragmentul care începe „Iar Negruzzi șterge colbul…” și se termină cu „…unor domni tirani, vicleni”. ♦ Se oferă date despre nuvela „Alexandru Lăpuşneanul” de Costache Negruzzi, precizându-se momentul apariţiei, sursele de inspiraţie. Le voi cita elevilor, ce scria Costache Negruzzi în 1845, în „Ochire retrospectivă (Scrisoarea XIX)” cu privire la istoria Moldovei. ♦ Profesorul anunţă tema şi obiectivele urmărite: „Astăzi vom descifra	conversaţia euristică dialogul lectura expresivă	evaluare formativă	2’ 5’ 5’	schema manualul informaţii istorice	Prof. notează pe tablă secvenţele instrucţionale

			mesajul narativ din „Alexandru Lăpuşneanul”, explicând semnificaţia titlului, structura şi stilul utilizat, conflictul și relația dintre personaje.	explicaţia		2’	manualul	
5.Dirijarea învăţării			♦Se propune spre audiție un fragment reprezentativ din balada muzicală „Alexandru Lăpuşneanul” de Gheorghe Mustea; se vor menționa stările emotive pe care le-a trezit fragmentul audiat.	conversaţia				
			♦ Utilizându-se activitatea pe grupe, se realizează abordarea nuvelei studiate prin evidenţierea următoarelor aspecte: explicarea titlului şi a elementelor paratextuale, precizarea temei şi a structurii, identificarea perspectivei narative, a reperelor spaţio-temporale, a personajelor şi a stilului utilizat . Fiecare grupă dezvoltă o subtemă şi prezintă rezultatele.	reflecţia formativă exerciţiul de identificare, de interpretare	Obs. a activităţii individuale şi a contribuţiei în activitatea grupei	25’		Dacă prof. observă dificultăţi în identificarea caracteristici lor textului va da sugestii, dirijând dezbaterile grupei
	2.1 înţelegerea textului la prima vedere; 2.2 interpretarea textului studiat prin prisma propriilor valori şi experienţe de lectură; 2.3 recunoaştere a, comentarea şi	O_2 – O_6	Gr.1: titlul, motto-uri, temă. Gr.2: perspectiva narativă şi structura. Gr.3: momentele subiectului şi ideile principale. Gr.4: personajele, conflict, stilul utilizat. Informaţia esenţială se notează la tablă şi în caietele elevilor, prin realizarea hărţii semantice a textului.	expunerea argumentată harta semantică			Fișe imagini cartonaşe cu întrebări	
6.Asigurarea retenţiei şi a			♦ se propune elevilor următorul joc, numit „Jocul întrebărilor”, care	activitate		5’		Se prezintă regulile jocului

<u>transferului:</u> <u>7. Asigurarea feed – back - ului</u>	formularea unor judecăţi de valoare privind structurile specifice demersului narativ; 2.4 comentarea procedeelor de semnificare; 3.1 argumentarea unui punct de vedere al grupului; 3.2 formularea unui discurs argumentativ prin care să susţină un punct de vedere personal.	O_2	valorifică metoda exploziei stelare: liderul fiecărei grupe alege un tip de întrebare (cine?, unde?, când?, de ce?, ce?) şi formulează câte o întrebare pe care o adresează grupelor celorlalte. ♦ temă pentru acasă: eseu despre tema şi viziunea despre lume într-o nuvelă istorică studiată.	individuală jocul didactic	evaluare individuală	5’		Profesorul oferă sugestii privind rezolvarea temei propuse

278. ŞCOALA-PUNTE SPRE UN VIITOR MAI BUN
PROIECT EDUCAŢIONAL PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ŞCOLAR

Prof. Ioniţă Doina
Colegiul Naţional Calistrat Hogaş Tecuci

Abandonul şcolar reprezintă o problemă gravă a societăţii contemporane deoarece lipsa educaţiei nu poate conduce decât la delincvenţă şi sărăcie.

Analize îndelungate şi studii de caz au relevat faptul că abandonul şcolar are cauze multiple. În primul rând economice: lipsa unor condiţii decente de trai îi determină pe mulţi părinţi să nu-şi mai lase copii să frecventeze şcoala. Cauzele socio-culturale sau religioase vin să împiedice uneori continuarea studiilor: părinţii nu dispun, la rândul lor, de o pregătire profesională, nu prevăd consecinţele dezastruoase pe care le are abandonarea şcolii, sunt adepţi ai unor secte care nu încurajează studiul. Uneori pe elevi îi determină să renunţe la şcoală şi factorii psihologici sau pedagogici: nu reuşesc să se integreze, nu găsesc în instituţia şcolii decât un regim prea strict, prea puţin motivant.

De aceea considerăm că prevenirea abandonului şcolar trebuie să înceapă cât mai repede posibil, prin susţinerea copiilor în activitatea lor de învăţare şi înlăturarea factorilor care ar duce la o părăsire timpurie a şcolii. Legătura strânsă cu părinţii şi implicarea acestora în viaţa şcolii va duce la o mai bună cunoaştere a condiţiilor de viaţă ale elevilor şi ajutorarea pe cât posibil a celor aflaţi în situaţii critice.

Obiectivul general/scopul: Scopul acestui proiect este de a-i integra în şcoală pe cei care manifestă tendinţa de abandon.

Obiectivele specifice:

- menţinerea elevilor cu risc în sistemul şcolar;
- creşterea responsabilităţii familiilor acestora;
- reintegrarea elevilor ce au abandonat şcoala;
- intervenţie personalizată în echipă interdisciplinară;
- consiliere psihopedagogică pentru elevi şi părinţii acestora.

Proiectul propune o serie de activităţi prin care elevii şi părinţii acestora să cunoască mai bine rolul deosebit de important pe care îl are şcoala în viaţa fiecăruia, să conştientizeze faptul că în absenţa unei educaţii nu se poate realiza un viitor frumos, prosper, pentru copii.

Elevii trebuie să cunoască aspecte legate de importanţa urmării cursurilor gimnaziale şi liceale şi, de ce nu, a unei forme de învăţământ superior. Trebuie să înţeleagă sensul profund al maximei lui Socrate „Învăţăm pentru viaţă, nu pentru şcoală” şi trebuie să vadă în instituţia şcolii un spaţiu al siguranţei şi protecţiei, al desăvârşirii spirituale şi al armonie.

Descrierea activităţilor

- Activitatea nr. 1
  - Titlul activităţii: *Şcoala – punte spre un viitor mai bun*
  - Participanţi: elevi de la şcoala coordonatoare şi de la şcolile partenere, cadrele didactice implicate, părinţi, voluntari, reprezentanţi ai comunităţii.
  - Descrierea activităţii:

Se va organiza un lectorat cu părinţii elevilor ce manifestă tendinţa spre absenteism sau abandon şcolar. În cadrul acestuia se va evidenţia necesitatea continuării formării personale, se va prezenta oferta extracurriculară a şcolii pentru a-i determina pe elevi să nu renunţe la educaţie, ci să-şi termine studiile.

  - Beneficiari: elevii şi părinţii acestora.
  - Modalităţi de evaluare:

Aplicarea unor chestionare la sfârşitul acestei sesiuni informative pentru a se vedea

impactul pe care l-au avut, atât în rândul copiilor, cât şi al adulţilor, toate aspectele privind dreptul la educaţie şi importanţa acesteia.

- Activitatea nr. 2
  - Titlul activităţii: *Clasa noastră ca o floare!*
  - Participanţi: elevi, cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai comunităţii.
  - Descrierea activităţii:

Se va organiza un concurs de înfrumuseţare şi personalizare a sălilor de clasă din instituţia noastră, la care vor participa toţi elevii şcolii.

  - Beneficiari: elevii din grupul ţintă, părinţi, cadre didactice, membri ai comunităţii.
  - Modalităţi de evaluare:

Cele mai frumoase trei clase vor fi premiate şi vor primi diplome care să ateste participarea la această acţiune. Juriul va fi constituit din elevi şi cadre didactice.

- Activitatea nr. 3
  - Titlul activităţii: *Povestea mea de succes*
  - Participanţi: elevi, cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai comunităţii.
  - Descrierea activităţii:

Vor fi invitaţi în cadrul şcolii foşti elevi, absolvenţi, care au obţinut rezultate foarte bune la examene şi învaţă acum la colegii de prestigiu ale oraşului, alături de părinţii lor, pentru a le povesti elevilor din grupul ţintă cum au reuşit şi care sunt avantajele de care beneficiază în prezent de pe urma optării pentru o educaţie aleasă.

  - Beneficiari: elevii din grupul ţintă, cadrele didactice, părinţi.
  - Modalităţi de evaluare:

Solicitarea adresată elevilor din grupul ţintă de a realiza un eseu cu tema: „Ce aş vrea să fac în viaţă”.

- Activitatea nr.4
  - Titlul activităţii: *Un suflet se deschide spre alt suflet*
  - Participanţi: elevi, cadre didactice, părinţi, reprezentanţi ai comunităţii.
  - Descrierea activităţii:

Elevii din grupul ţintă vor merge în vizită la Căminul de bătrâni din oraş, însoţiţi de cadrele didactice responsabile, oferindu-le daruri şi cunoscând astfel şi alte realităţi dureroase ale societăţii, învăţând să fie generoşi, voluntari. Vor împărtăşi din problemele lor, vor dialoga cu cei vârstnici.

  - Beneficiari: elevii din grupul ţintă, cadrele didactice, părinţi.
  - Modalităţi de evaluare: Aplicarea unui chestionar pentru a vedea cum au fost impresionaţi de toate cele descoperite într-un univers poate necunoscut pentru ei.

Rezultatele aşteptate ca urmare a implementării proiectului

- reducerea numărului de absenţe cu 30% şi a ratei abandonului cu 40%;
- creşterea gradului de pregătire a elevilor, motivarea pentru frecventarea cursurilor;
- descoperirea faptului că şcoala este un partener de încredere, care poate veni şi cu alte propuneri de activităţi, cât mai antrenante şi mai distractive;
- consilierea psihopedagogică va duce la depăşirea unor situaţii de abandon şcolar, analizându-se cauzele exacte ce conduc spre acesta;
- realizarea unor produse şi activităţi care să reflecte în mod direct faptul că elevii din grupul ţintă au înţeles riscurile abandonului şcolar şi faptul că şcoala poate fi privită drept o „a doua familie”.

Modalitatea de evaluare şi indicatorii de evaluare ai proiectului

Evaluarea se va realiza prin intermediul analizei unor portofolii cu fotografii, chestionare de atitudine privind riscurile abandonului şcolar şi noul rol pe care şi-l asumă şcoala în încercarea de a stopa renunţarea la educaţie.

Am urmărit:

- participarea unui număr de cel puţin 30 de elevi care sunt în pericol de abandon şcolar şi a părinţilor acestora;
- participarea unui număr de cel puţin 8 cadre didactice responsabile, ghidate de profesorii de sprijin şi de psihopedagogul şcolii;
- schimbarea mentalităţii potrivit căreia şcoala rămâne o instituţie neimplicată direct în destinul elevilor**.**

Continuitatea activităţilor de acest tip reprezintă o certitudine, dar şi o necesitate, deoarece suntem siguri că abandonul şcolar este o problemă mai mult decât stringentă cu care şcolile au de luptat. Împreună cu toţi partenerii vom păstra nucleul de cadre didactice şi specialişti care contribuie la managementul activităţilor, pentru a-şi folosi experienţa dobândită în acest proiect în cadrul proiectelor ulterioare ce vor viza reducerea absenteismului şi atragerea copiilor spre şcoală.

279. EVALUAREA ELEVILOR DIN CLASELE PROFESIONALE LA DISCIPLINELE TEHNICE

Prof. Adina Maier, Colegiul Emil Negruțiu
Turda

Evaluarea în învăţământ este o problemă veche cu condiţii noi, un subiect controversat datorită, în special, încărcăturii sale morale. În sistemul nostru de învăţământ se acordă o deosebită importanţă asigurării obiectivităţii, transparenţei şi compatibilităţii evaluării rezultatelor şcolare. Performanţele şcolare obţinute de elevi depind de strategia didactică, respectiv şi de strategia de evaluare, mai ales la clasele cuprinse în învățământul profesional.

Evaluarea iniţială, deşi contestată deseori, are ca scop precis: acela de a stabili cât mai exact cu putinţă câteva lucruri absolut necesare fiecărui profesor/maistru instructor pentru a-şi elabora strategia didactică la o clasă anume.

Cea mai simplă modalitate de a realiza este testul. Testul de evaluare iniţială trebuie să conţină astfel de itemi încât răspunsurile elevilor să-l edifice pe profesor dacă aceştia stăpânesc sau nu anumite cunoştinţe şi deprinderi strict necesare continuării instruirii. Sunt recomandabile răspunsurile de tip eseu şi rezolvările de probleme, deoarece sunt mai relevante.

Evaluarea pe parcurs numită şi evaluare formativă este implicită demersului pedagogic curent la orele teoretice la disciplina **„„** Tehnologii specifice de prelucrare a legumelor şi fructelor””, permiţând atât profesorului/maistrului instructor cât şi elevului să cunoască nivelul de achiziţionare a competenţelor cognitive şi de execuţie, să identifice lacunele şi cauzele lor, să facă remedierile care se impun în vederea reglării procesului de predare-învăţare.

Evaluarea formativă este un fel de barometru pentru profesor/maistru instructor şi pentru elevi, deoarece le indică pe tot parcursul instruirii unde se situează rezultatele parţiale faţă de cele finale proiectate.

Optimul în evaluările pe parcurs poate fi stabilit de maistrul instructor, ţinând seama de efectivele de elevi, timpul disponibil, situaţia particulară a fiecărei clase şi a fiecărui elev. în funcţie de toţi aceşti factori, maistrul instructor va decide şi asupra metodelor de evaluare.

Evaluarea finală sau sumativă este mai complexă, pentru că ea trebuie să furnizeze informaţii relevante şi despre nivelul pregătirii elevilor la sfârşitul unei etape de instruire. Elevii trebuie să ştie lucruri esenţiale despre materia parcursă, să ştie să se folosească de ele în diverse situaţii, deci să ştie să utilizeze cunoştinţele învăţate în practică.

Cele mai răspândite forme de evaluare sumativă sunt lucrările scrise şi practice semestriale şi examenele de absolvirea Şcolii profesionale.

Spre exemplificare, atașez un model de test de evaluare pe care îl aplic la clasele de profesională.

Test de evaluare

Toate subiectele sunt obligatorii
Se acorda 10 puncte din oficiu
Timp de lucru: 1 oră
I. Alegeţi varianta corectă: (10x 5p = 50p)

1. Apa este o materie primă de origine:
   - **a.** animală
   - **b.** minerală
   - **c.** vegetal
2. Legumele din categoria fructuoase sunt:
   a. ceapă, praz, usturoi
   b. tomate, vinete, ardei
   c. ridichi, morcovi, ţelină

d. varză, conopidă, spanac

3. Partea comestibilă a morcovului este:
   a. bulbul
   b. rădăcina
   c. tuberculul
4. Partea comestibilă a cepei este:
   a. bulbul
   b. rădăcina
   c. tuberculi
5. Principala sursă de vitamina C o constituie:
   a. oul
   b. legumele şi fructele
   c. carnea
   d. laptele
6. Din clasificarea fructelor rezulta ca sunt:
   sâmburoase: mere, pere, gutui;
   bace false: struguri, afine;
   bace compuse: zmeura;

7. In funcţie de pârtile comestibile legumele se pot clasifica:
   a. tuberculi: hreanul
   b. tulpini îngropate: sparanghelul
   c. rădăcina: tarhonul

8. Definiţia procesului tehnologic este:
   a. Succesiune de operaţii de transformare a materiei prime
   b. O treaptă de transformare
   c. Materii prime, auxiliare , produs finit

9. Definiţia capacităţii de producţie este:
   a. Timpul necesar ca să produci o unitate de produs
   b. Cantitatea de produse ce se pot realiza într-un proces tehnologic.
   c. Cantitatea de produs finit realizată de un utilaj

10. Care lege a chimiei stă la baza bilanţului de materiale:
    a. Legea proporţiilor multiple
    b. Legea conservării masei
    c. Legea structurii materiei

II. **Stabiliţi legătura dintre col A şi col. B** **(3x 5 p= 15p)**

A	**B**
1. Randament de fabricaţie	a. parţial, total
	b. raportul dintre materii prime/ unitate de produs finit
2. Consum specific de materii prime	c. raport dintre masa produsului obţinut/ masa materiilor prime folosite
3. Tipuri de bilanţ de materiale	d. raport dintre masa materiilor prime folosite / masa produsului obţinut

III. **Rezolvaţi următoarea problemă:** **(15p)**

Se amestecă 100 l apă cu 15 kg sare. Ce cantitate de saramură se obţine dacă pierderile sunt 1% raportate la saramura obţinută

BAREM DE CORECTARE
Toate subiectele sunt obligatorii
Se acorda 10 puncte din oficiu
Timp de lucru: 1 oră

Se acorda 10 puncte din oficiu

I. Se acordă câte 5p pentru fiecare răspuns corect **(10 x 5p = 50p**), răspunsul incorect sau lipsa lui 0 puncte
1b, 2b, 3b, 4a, 5b, 6c, 7b, 8a, 9b, 10b;
II. Se acordă câte **5p** pentru fiecare răspuns corect **(3x 5 p= 15p)** răspunsul incorect sau lipsa lui 0 puncte
3a, 2b, 1c
III. Rezolvarea problemei: (15p)
Identificarea şi scriere corectă a datelor problemei 3p
Scrierea corectă a formulei bilanţului general de materiale 3p
Înlocuirea corectă a datelor în formula de bilanţ 3p
Rezolvarea corecta a ecuaţiei şi obţinerea răspunsurilor corecte 6p
Se notează :
M_1 = 100 l = 100 kg apa , (densitatea apei pure este 1)
M_2 = 15 kg sare
M_3 = cantitatea de saramura obţinuta
Mp = (1/100)M_3 – pierderi la operaţia de dizolvare
Înlocuind datele probleme se obţine:
100 + 15 = M_3 + (1/100)M3
Se obţine:
M3 = 114, 8 Kg

Bibliografie:

1. Cerghit I., (1997), Metode de învăţământ, Editura Didactica şi Pedagogica, Bucureşti.

2. Răşenescu I.(1972). Operaţii şi utilaje în industria alimentară; vol. I, II, Editura Tehnică , Bucureşti.

3. Diaconescu I., (1998). Merceologie alimentară. Editura Eficient, Bucureşti.

280. PROGRAMA OPŢIONAL
MELOPOETICĂ
CLASA a XII-a
1 oră/săptămână

prof. Maier Arnold
Colegiul Național ”Kolcsey Ferenc” Satu Mare

Relaţia strânsă dintre muzică şi poezie a fost percepută încă din cele mai vechi timpuri, iar în decursul secolelor, evoluţia celor două arte s-a desfăşurat într-o simbioză perfectă. Din această uniune s-au născut diversele tradiţii ale poeţilor cântăreţi, ale trubadurilor şi minnesängerilor medievali, care scriau versuri pentru a le cânta. Grecii antici denumeau poietes (creator) doar pe muzician şi poet, iar ansamblul de reguli, tehnici privind scrierea versurilor, prozodia (gr. Prosodia = intonare, accentuare < pros „către”, ode „cântec”) ne trimite tot spre muzică. Această înrudire se manifestă cel mai evident în genul liedului (germ. Lied „cântec”).

Termenul desemnează un gen al muzicii culte şi anume o compoziţie vocală pe un text liric sau un poem, acompaniată, de cele mai multe ori, de pian.

Tema a fost abordată distinct pe cele două compartimente, poezie şi muzică, mai frecvent în studii privind liedul, opuri realizate în principal de muzicologi, care s-au arătat preocupati mai mult de realizarea muzicală a compoziţiei. Trebuie însă, luată în calcul şi influenţa exercitată de arta muzicală în reconfigurarea poeziei. Ideea unei analogii poezie-muzică este vehiculată frecvent în studiile literare, în special în cele cu privire la poezia lui Mihai Eminescu, fără a oferi însă, explicaţii cu privire la dubla influenţă. Drept urmare, ne propunem clarificarea aspectelor ce ţin de muzicalitatea poeziei, precum şi a celor legate de poezia muzicii.

COMPETENŢE GENERALE

- Receptarea textului literar şi valorificarea valenţelor sale culturale.
- Formarea competenţelor în domeniul receptării particularitaţilor şi limbajului specific în literatură, muzică.
- Folosirea instrumentelor de analiză stilistică şi structurală a diferitelor modalităţi de comunicare artistică.
- Argumentarea, în scris sau oral, a propriilor opinii asupra unui text literar sau a unei melodii.

COMPETENŢE SPECIFICE

- Analiza limbajului poetic și muzical ca fundament al unei culturi bazate pe artă.
- Identificarea rolului social şi cultural al muzicii ca mijloc de comunicare, produs cultural şi social.
- Compararea diferitelor concepte, teorii şi paradigme ale comunicării pentru definirea potențialului și a limitelor acesteia, în mass-media și în arta teatrului.
- Executarea responsabilă a sarcinilor profesionale, în condiţii de autonomie restrânsă şi asistenţă calificată.
- Conştientizarea nevoii de formare continuă;
- Utilizarea eficientă a resurselor și tehnicilor de învățare pentru dezvoltarea personală și profesională.

- Identificarea particularităţilor de orientare estetică ale unui text literar
- Evidenţierea raportului realitate-ficţiune
- Înţelegerea fenomenului de diversificare tematică şi compoziţională a poeziei și muzicii;
- Cunoaşterea principalilor reprezentanţi ai poeziei;
- Formarea competenţei de a aprecia opera de valoare la nivelul traducerii (sau, acolo unde este posibil, la nivelul textului original);
- Compararea valorilor estetice în evoluţia acestora;
- Formarea capacităţii de a individualiza opera prin structură, temă, motiv, stilistică şi capacitatea de a stabili analogii;
- Integrarea fenomenul literar în fenomenul cultural-istoric prin conexiuni cu istoria artelor;
- Lărgirea sferei de interpretare a formelor de comunicare artistică prin nuanţare filozofică;
- Realizarea transferului de valori estetice, specific literare, din domeniul literar în celelalte arte;
- Cunoaşterea şi înţelegerea mesajului operelor literare;
- Desprinderea valorilor morale care îşi găsesc expresia artistică în acestea;
- Sesizarea la fiecare autor a elementelor stilistice proprii;
- Integrarea operelor artistice în circuitul valorilor naţionale şi universale;
- Dezvoltarea spiritului interogativ-argumentativ despre viaţă şi lume;
- Stabilirea de legături tematice şi de idei între operele artistice studiate.
- Încadrarea unui poezii într-o tipologie.
- Interpretarea componentelor de structură şi limbaj.
- Tehnici de analiză a unui text poetic.

VALORI ŞI ATITUDINI

- Dezvoltarea gândirii critice şi creatoare
- Formarea unui sistem personal de apreciere a valorilor estetice
- Stimularea receptivităţii faţă de literature și muzică
- Cultivarea plăcerii de a citi, de a asculta o melodie.
- Stimularea gândirii autonome, reflexive şi critice, prin lectura textului sau ascultarea piesei.
- Cultivarea sensibilitaţii, prin receptarea operei artistice.
- Formarea unor reprezentări culturale privind evoluţia şi valorile literaturii, muzicii.

CONŢINUTURI

1. O ABORDARE TRANSDISCIPLINARĂ A LIRICULUI
1.1. Transdisciplinaritatea - o nouă abordare
1.2. Categoria liricului. Definiții, delimitări, istoric
1.3. Categoria liricului din perspectiva unor autori români
1.4. Lirica românească la sfârșitul secolului al XIX-lea începutul secolului al XX-lea
1.5. Lirismul muzical
2. – „MELOPOETICA" – ELEMENTE DE LIMBAJ POETIC ŞI LIMBAJ MUZICAL
2.1. Limbajul și comunicarea artistică
2.1.1. Muzicalitatea poeziei
2.1.2. Retorica și influența ei asupra muzicii
2.1.3. Capacitatea semantică a muzicii
2.2. Poezia, liedul și elementele lor specifice
2.2.1. Poezia
2.2.2. Liedul
2.2.3. Formă și conținut
2.2.3.1. Forme poetice
2.2.3.2. Forma muzicală. Forma de lied
2.2.3.3. Ritm și metru poetic
2.2.3.4. Ritmul și metrul în muzică
2.2.3.5. Armonia și tonalitatea
2.2.3.6. Rima
2.2.3.7. Tema și motivul literar
2.2.3.8. Structuri muzicale: melodie, temă și motiv
2.2.3.9. Figuri de stil și tropi
2.2.3.10. Unele aspecte privind conținutul poetic al liedului

3. ARMONIE ŞI MUZICALITATE ÎN POEZIA ROMÂNEASCĂ

3.1. Mihai Eminescu

3.2. Lucian Blaga

3.3. Vasile Alecsandri

3.4. George Coșbuc

3.5. Octavian Goga

melopoetica

SUGESTII METODOLOGICE

Pentru formarea si consolidarea competentelor specifice pot fi folosite, individual si in grupuri de lucru, activitati de invatare asa cum sunt:

- analiza de text/ melodie
- comentariul de informatii (stiri, articole, cronici)
- simulare
- jocul de rol
- studiul de caz
- redactarea de articole pentru revista scolii etc.

EVALUAREA

Modalităţile de evaluare trebuie concepute în strânsă legatură cu specificul cursului opţional propus. În acest sens se impune deplasarea de accent de la metodele tradiţionale de evaluare la strategii de evaluare care să ofere elevilor posibilitatea de a demonstra:

- ceea ce ştiu (ca ansamblu de cunoştinţe);
- ceea ce pot să facă (utilizarea cunoştinţelor ca instrumente de raportare critică la medii).

În acest context, evaluarea vizează:

- elaborarea unor eseuri;
- realizarea unor portofolii pe teme date;
- construirea unor alternative explicative la mesajele receptate;
- dezbaterea unor probleme comunicaţionale sesizate de elevi;
- observarea sistematică a activităţii şi comportamentului elevilor;
- autoevaluarea;
- elaborarea de proiecte pe teme date.
- transpunerea în scenă a unei dramatizări de către micii actori.

BIBLIOGRAFIE

***Academia Română. (2010). *Dicţionar de termeni muzicali*. Bucureşti, Editura Enciclopedică

BĂLAN, George. (1973). *Muzica şi lumea ideilor.* Bucureşti, Editura Muzicală a Uniunii Compozitorilor

BĂLAN, Ion Dodu. (1975). *Octavian Goga.* Bucureşti, Editura Minerva

BĂLU, Ion. (1995-1997). *Viaţa lui Lucian Blaga*. Vol I-IV, Bucureşti, Editura Libra

BLAGA, Lucian. (2012). *Opera poetică*. Bucureşti, Editura Humanitas

DINU, Mihai. (1986). *Ritm şi rimă în poezia românească.* Cartea Românească

DOGARU, Vladimir. (1982). *Eminescu muzician al poeziei. Enescu poet al muzicii*. Bucureşti, Editura Ion Creangă

DRĂGULESCU, Radu. (2004). *Limbaj şi poezie în opera lui George Coşbuc.* Sibiu, Editura Universităţii „Lucian Blaga"

DUMITRESCU-BUŞULENGA, Zoe/SAVA, Iosif. (1989). *Eminescu şi muzica.* Bucureşti, Editura Muzical

MANU, Emil. ed. (1966) *Muzică şi literatură. Eseuri.* Bucureşti, Editura Muzicală

MICU, Dumitru. (1966). *George Coşbuc.* Bucureşti, Editura Tineretului

TARTLER, Grete. (1984). *Melopoetica*. Bucureşti, Editura Eminescu

melopoetica

281. IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITĂȚILE EXRACURRICULARE

prof. Moisă Cătălina
Liceul Tehnologic Grigore Antipa Bacău

Importanța unei relații bune între familie și școala, au un scop comun acela de dezvoltare globală și armonică a copiilor și, prin urmare, trebuie să fie o sarcină comună; o modalitate de a facilita realizarea acestui obiectiv principal. În zilele noastre școlile și părinții cer acest sprijin și colaborare reciprocă, dar este dificil de făcut în practică, deoarece există programe contradictorii dificil de a avea timp și, de asemenea, nu întotdeauna părinții sunt dispuși sau în caz contrar, profesorii nu sunt întotdeauna deschiși la această colaborare. Când vorbim despre participarea la școală nu se referă doar la ședințe ci și participarea la activitățile propuse, și că există o relație de încredere și ajutor între părinți și profesori. Această relație devine astăzi un pilon foarte puternic pentru eficacitatea și răspunsuri pozitive ale dezvoltării educaționale și personale a elevilor care a demonstrat că, în absența acestei cooperări, copilul va avea multe probleme în evoluția lui școlară și vor exista numeroase limitări. În caz contrar, dacă se dă această cooperare adecvată, elevul va evolua în mod satisfăcător și există multe avantaje de care se va bucura copilul.

Educația este un proces foarte lung care începe să fie învățat de către familie și apoi de școala și este nevoie de ambele părți pentru a obține o dezvoltare completă educațională și personală. Prin urmare, școala trebuie să accepte importanța participării și colaborării părinți în educația copiilor și necesitatea unei relații cordiale între ele profesor și părinți, astfel încât profesorii să își poată îndeplini funcția eficient și complet.

Școala și familia trebuie să împărtășească preocupările, să facă schimb de informații și să gânduri despre educație, școală, copii și ajută la stabilirea unor legi și acorduri privind anumite acțiuni față de copil. Familia trebuie să aplice acordurile luate și încercarea de a transfera cunoștințele școlare în viața de zi cu zi și școala trebuie să realizeze la fiecare copil obiectivele convenite sau propuse și să transfere și să aplice cunoștințe familiare și de zi cu zi pentru viața școlară a modul în care se realizează această interrelație și uniune între educația formală și cea non-formală.

Părinții au așteptări prea mult de la școală și nu iau nici o decizie pentru dezvoltarea unei relații mai strânse cu proprii copii. Școala pentru ei este responsabilă de educația copiilor.

Profesorul este urmărește să știe cât mai multe despre situația pe care elevul o are acasă, modul de viață și despre preocupările acestuia. Implicarea și ajutorul părinților la îmbunătățirea actului educativ, performanța și modul de lucru.

O soluție de îmbunătățire pe care cadrele didactice o propun este organizarea de activități de tot felul care favorizează abordarea și participarea familiilor în centre. ideile activităților concrete care au contribuit sunt: în principal organizarea de activități activități extracurriculare, întâlniri ale părinților cu tutori, ateliere de lucru, coexistență după școală, activități școală, să transmită pliante și broșuri părinților, acțiuni de instruire, activități de joc, întâlniri oficiale și participarea informală la întâlniri în clasă, discuții personale, grupuri de discuții, reunini regulate, excursii, petreceri, povești, jocuri.

Părinţii au fost captaţi de şcoală prin forme variate de activităţi extraşcolare, determinându-i să adere la ideea de colaborare activă, acceptând rolul de factor răspunzător în devenirea propriului copil. Părinții care au participat la activitățile extrașcolare și-au exprimat aprobarea și interesul față de educația dată de școală.

Aceste activităţi extraşcolare au avut o importanţă neaşteptat de mare în rândul părinţilor care au încercat relaţii noi cu copiii lor, fapt ce i-a determinat să-şi schimbe radical, în mod pozitiv, atitudinea faţă de şcoală.

Activităţile derulate, a îmbunătăţit considerabil legătura dintre şcoală cu familia , părinţii simţindu-se utili, prezentând în acest fel un interes mai mare pentru şcoală. Activităţile extraşcolare,

sunt atractive la orice vârstă. Ele produc bucurie, stârnesc interes,facilitează acumularea de cunoştinţe, chiar dacă necesită un efort suplimentar.

Școala și familia lucrează împreună pentru dezvoltarea emoțională și îmbunătățirea stimei de sine a copiilor, prin îndrumarea personalului specializat care oferă diverse activități și strategii de lucru, astfel încât rudele și profesorul să o poată implementa în munca copilului, adaptându-i activitățile care încearcă să facă casa ca la școală merg mână în mână.

O relație pozitivă care încurajează implicarea părinților în viața școlară poate avea beneficii. Participarea părinților la viața școlară pare să aibă repercusiuni, cum ar fi o mai mare încredere în sine a copiilor, o performanță mai bună a școlii, o mai bună relație părinte-copil și mai multe atitudini pozitive ale părinților față de școală. Efectele se reflectă chiar și în cadrele didactice, deoarece părinții consideră că cei mai competenți sunt cei care lucrează cu familia. Trebuie să încercăm să încurajăm participarea părinților la școală și relația cu profesorii. Trebuie să se stabilească un climat de fluiditate și o participare adecvată între familiile și centrul educațional care ar trebui să fie îngrijite și îmbunătățite zi de zi.

Elevilor li se dezvoltă spiritul operational, practic, manualitatea, dând oportunitatea fiecăruia să se afirme conform naturii sale. Elevii se autodisciplinează, prin faptul că în asemenea activităţi se supun de bună voie regulilor, asumându-şi responsabilităţi. Profesorul are posibilitatea, prin acest tip de activitate, să-şi cunoască elevii, să le influenţeze dezvoltarea, să-i dirijeze să realizeze mai uşor şi mai frumos obiectivul principal - pregătirea copilului pentru viaţă. Realizarea acestor obiective depinde în primul rând de profesor, de talentul său, de dragostea sa pentru elevi, de abordare a temelor, de modul creator, prin punerea în valoare a posibilităţilor şi resurselor de care dispune clasa de elevi .

Cu cât experiența umană este mai bogată, cu atât materialul este disponibil pentru imaginația copilului. De aici concluzia pedagogică a necesității de a extinde experiența copilului dacă dorim să oferim o bază suficient de solidă pentru activitatea sa creatoare. ”

Mai mult, potrivit lui, tocmai activitatea creatoare este cea care face ca un proiect individual spre viitor și să poată contribui la crearea și modificarea prezentului său. Prin urmare, cu cât expunerile sunt mai numeroase și mai variate la diferite învățări, cu atât dezvoltarea capacității lor creative este mai mare. Activitățile extracurriculare aduc noi experiențe, contexte și învățare.

În concluzie, cel mai important lucru în alegerea activităților extracurriculare este respectarea criteriilor de căutare a dezvoltării personale. Pentru aceasta trebuie să acordăm un rol important bucuriei în învățare. Acea activitate suplimentară nu poate fi o povară. Calitatea activităților, pregătirea profesioniștilor responsabili de realizarea acestora și convingerea că lucrăm pentru viitor vor face din extrașcolar un complement perfect pentru pregătirea copiilor noștri.

Trebuie să promovăm o cultură participativă și părinții să colaboreze pentru a favoriza elevului, principalul protagonist al procesului educațional.

Biblografie:

1. Cernea Maria, Contribuţia activităţilor extracurriculare la optimizarea procesului de învăţământ, în “ Învăţământul primar“ nr. 1, Ed. Discipol, Bucureşti, 2000;

2. Crăciunescu Nedelea, Forme de activităţi extracurriculare desfăşurate cu elevii ciclului primar, în „Învăţământul primar“ nr. 2, 3, Ed. Discipol, Bucureşti, 2000.

282. JUNIORII VOLUNTARI

Prof. Emilia Simona Moldovan, Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii

„Când va veni Fiul Omului întru slava Sa, şi toţi sfinţii îngeri cu El, atunci va şedea pe tronul slavei Sale. Şi se vor aduna înaintea Lui toate neamurile. (…) Atunci va zice Împăratul celor de-a dreapta Lui: Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii. Căci flămând am fost şi Mi-aţi dat să mănânc; însetat am fost şi Mi-aţi dat să beau; străin am fost şi M-aţi primit; gol am fost şi M-aţi îmbrăcat; bolnav am fost şi M-aţi cercetat; în temniţă am fost şi aţi venit la Mine. Atunci drepţii Îi vor răspunde, zicând: Doamne, când Te-am văzut flămând şi Te-am hrănit? Sau însetat şi Ţi-am dat să bei? Sau când Te-am văzut străin şi Te-am primit, sau gol şi Te-am îmbrăcat? Sau când Te-am văzut bolnav sau în temniţă şi am venit la Tine? Iar Împăratul, răspunzând, va zice către ei: Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut.”

(Mt. 25,31-40)

Sfânta Scriptură este Cartea cărţilor, cea care ne îndrumă înspre culmi duhovniceşti în vederea moştenirii împărăţiei cerurilor.

Una dintre cele mai importante învăţături pe care o conţine, este aceea de a acorda o foarte mare atenţie semenilor noştri, nevoilor acestora: *„Adevărat zic vouă, întrucât aţi făcut unuia dintr-aceşti fraţi ai Mei, prea mici, Mie Mi-aţi făcut.”* Credinţa trebuie să se manifeste prin fapte bune: *„Vrei să înţelegi, omule nesocotit, că credinţa fără de fapte moartă este? (...) Căci precum trupul fără suflet mort este, astfel şi credinţa fără de fapte, moartă este.” (Iac. 2;20,26)* . Milostivindu-ne de semenii noştri, ne ajutăm pe noi: *„Veniţi, binecuvântaţii Tatălui Meu, moşteniţi împărăţia cea pregătită vouă de la întemeierea lumii.”*

Putem spune, fără să greşim, că Dumnezeu ne îndeamnă la voluntariat! De aceea afirm cu tărie că proiectele de voluntariat sunt metode eficiente de a practica credinţa, de a o menţine vie prin faptele bune pe care le întreprindem. Prin extensie, aş putea afirma că ”Ora de Religie fără voluntariat, moartă este!”

Prin facilităţile pe care le oferă, Organizaţia Junior Achievement România, a fost aceea care a oferit cadrul necesar pentru derularea proiectului de voluntariat pe care doream să îl implementez, motiv pentru care am încheiat un Acord între Colegiul Tehnic „Victor Ungureanu” Câmpia Turzii şi Junior Achievement România. Ca urmare, a luat fiinţă Compania Junior „Juniorii voluntari” care urma să funcţioneze ca cerc şi să desfăşoare activităţi de business social.

Compania Junior a fost formată din elevi ai clasei XI L1, XI L2 şi XI L3. Ei au primit broşuri şi au beneficiat de pregătire de specialitate, din partea Junior Achievement România, în aşa fel încât în scurt timp au fost pregătiţi pentru a-şi lua rolurile în serios şi începând de la numele companiei, obiectul de activitate şi până la comenzile pe care le preluau şi le realizau, au făcut totul.

Au hotărât că îşi vor îndrepta atenţia înspre copiii cu autism de care se ocupă Fundaţia „Autism” Câmpia Turzii. Pentru o mai bună informare am vizitat sediul fundaţiei, unde copiii beneficiau de diverse proceduri care facilitau integrarea lor în societate. Astfel au conştientizat mai acut care sunt nevoile acestor copii şi au hotărât, împreună cu managerul fundaţiei, cum pot ei să ajute fundaţia în aşa fel încât aceasta să fie dotată cu obiecte care erau imperios necesare în terapia copiilor.

Apoi au stabilit care va fi obiectul de activitate al companiei: confecţionarea de bijuterii. Au ţinut cont de faptul că ei îşi desfăşurau activitatea în şcoală, iar cei cărora se adresau cu produsele

pe care urmau să le realizeze, erau colegii lor. După o scurtă documentare privitoare la confecţionarea de bijuterii şi la modul de achiziţie al componentelor necesare, au purces serios la muncă. Au realizat produse atractive, le-au promovat în rândul elevilor din colegiu şi le-au vândut cu mare succes. La sfârşitul semestrului I, au donat profitul companiei pentru achiziţionarea unui hamac de mari dimensiuni necesar în terapia copiilor cu autism. În semestrul doi, s-au adaptat cerinţelor pieţei, în aşa fel încât au fost prezenţi cu produse hand-made la „Târgul mărţişorului", realizat de Primăria Câmpia Turzii. A fost o premieră pentru Juniorii Voluntari, şi încă una benefică, deoarece atunci s-au comercializat multe mărţişoare, fapt care a contribuit la creşterea profitului companiei junior. Au fost prezenţi cu stand, la „Târgul meseriilor" care s-a desfăşurat în incinta Colegiului Tehnic „Victor Ungureanu. În acest fel au promovat business-ul social, în rândul elevilor de la toate şcolile din oraşul nostru, dar şi din zonă.

Dacă în primul semestru au confecţionat gablonţuri, în semestrul doi au confecţionat bijuterii din argint, pentru că deja aveau mai mulţi bani ca să investească. Şi aşa, din aproape în aproape, au ajuns la dorinţa de a comanda ei produsul de care au nevoie copiii cu autism. Au făcut încă o vizită de documentare la sediul Fundaţiei „Autism" Câmpia Turzii, ocazie cu care au văzut cum se lucrează cu hamacul de mari dimensiuni achiziţionat la sfârşitul primului semestru şi au stabilit împreună cu doamna manager, care ar fi produsul de care au nevoie: set de gimnastică format dintr-o saltea şi doi cilindri de dimensiuni diferite. Au purces la comandarea acestuia pe un site specializat, iar în momentul în care a sosit produsul, s-au deplasat la sediul Fundaţiei „Autism"Câmpia Turzii şi au dus ei personal setul de gimnastică. Cu această ocazie au asistat la procedura în care se folosea acest set. A fost momentul care a încununat eforturile pe care le-au făcut un grup de 12 elevi, coordonaţi de profesorul de Religie, pe parcursul întregului an şcolar 2015-2016.

Parteneriatul cu Junior Achievement România, a fost benefic, din multe punctele de vedere: instructiv-educativ, practic, social şi moral-religios. A stimulat creativitatea elevilor, dorinţa acestora de a se implica, a asigurat progresul şcolar şi, cu siguranţă a ajutat la integrarea acestor tineri pe piaţa muncii. Elevii implicaţi au simţit, în mod real, ce înseamnă succesul într-o afacere, însă nu înainte de a experimenta şi eşecul. Au luat şi hotărâri mai puţin inspirate şi au trăit şi sentimente de dezamăgire, dar nu s-au lăsat înfrânţi. Au analizat şi au făcut schimbările necesare, în timp util, în aşa fel încât finalul a fost unul fericit, care le-a adus zâmbetul pe buze atât lor, cât şi tuturor celor implicaţi: de la coordonator, până la managerul Fundaţiei „Autism Câmpia Turzii, şi nu în ultimul rând copiilor cu autism din Câmpia Turzii.

Bibliografie:

Noul Testament cu Psalmii, Editura Institutului Biblic şi de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, Bucureşti, 1983

283. VOLUNTARIATUL ŞI PROIECTELE EDUCATIVE ÎN BENEFICIUL ELEVILOR

Prof. Muscaș Anna-Monika
Colegiul Tehnic ”Traian Vuia”, Oradea
Prof. Muscaș Viorel
Liceul Teoretic „Aurel Lazăr”

Analizând modul în care sunt reflectate valorile în societate, dar şi realităţile socio-umane şi intelectuale întâlnite zi de zi, se constată nevoia organizării de activităţi care să-i mobilizeze pe elevi în realizarea de activități care au la bază voluntariatul. Şcoala şi comunitatea au datoria de a veghea asupra dezvoltării personale optime a fiecărui elev, asigurând un climat educaţional propice. Prin dezvoltarea acestui proiect dorim stabilirea unor raporturi afective, pozitive între membrii grupurilor de elevi proveniţi de la şcoala de masă cu programe şcolare diferite şi cei din învăţământul special, pentru ai ajuta pe cei din urmă în procesul de formare a autonomiei personale. De asemenea am observat că este nevoie de încurajarea elevilor din învăţământul de masă şi a cadrelor didactice de a se dedica activităţilor de voluntariat desfăşurate cu copii cu nevoi speciale, în scopul susţinerii procesului de integrare socială şi dezvoltare educaţională.

Astfel, pe lângă activitățile de tip educațional nonformal sunt diversificate serviciile sociale furnizate copiilor și tinerilor cu cerințe educative speciale. În acest sens am conceput următorul proiect educațional.

A. DENUMIREA PROIECTULUI –TITLUL

DENUMIREA PROIECTULUI: „DIN SUFLET DE COPIL**”**
DOMENIUL: civic, educație pentru voluntariat
TIPUL DE PROIECT: local

B. CONTEXT

Argument

Implicarea în activităţile de voluntariat dezvoltă celor implicaţi abilităţi şi competenţe sociale, cum ar fi spiritul civic, solidaritatea şi toleranţa, încrederea în sine şi în ceilalţi. Voluntariatul transformă elevul într-o persoană conştientă de aspectele lumii în care trăieşte, de nevoile semenilor săi, de puterea de care dispune în mod natural, necondiționat, și anume aceea de a schimba ceva în lumea asta mare pornind de la mica sa lume – comunitatea locală.

SCOPUL: Implicarea elevilor şcolilor partenere în activităţi de voluntariat care formează, modelează și valorizează capacități, aptitudini și atitudini prosociale și comunitare

OBIECTIVE:

O1 Acordarea unui sprijin real copiilor cu cerințe educaționale speciale;
O2 Cultivarea empatiei, a unui comportament social adecvat.
O3 Stimularea participării active la acţiuni care răspund intereselor şi preocupărilor diverse ale elevilor de la cele trei nivele de învățământ;
O4 Educarea trăsăturilor de voinţă, a disciplinei colective, a simţului de ordine, comportamente care să dezvolte respectul de sine și față de ceilalți;

GRUPUL ŢINTĂ:

Beneficiari direcţi:

- 30 de copii care sunt diagnosticați cu autism, care frecventează Centrul Școlar de Educație Incluzivă Cristal;
- elevii şcolii organizatoare;
- cadrele didactice din şcoala organizatoare;

Beneficiari indirecţi:
- părinţii elevilor;

DURATA: anul școlar 2019 – 2020

CONŢINUTUL PROIECTULUI:

***Proiectul* „DIN SUFLET DE COPIL”** își propune să încurajeze elevii să se implice în activităţi de voluntariat, prin lucrul cu copiii cu cerințe educaţionale speciale. Prin derularea acestui proiect dorim să devenim prietenii copiilor cu CES, să desfăsurăm activități comune, atractive pentru toți copiii preșcolari și școlari. Curajul, atenția, tandrețea și atașamentul care se impun în acest proiect vor conduce cu siguranță la stabilirea unor prietenii durabile. Acest parteneriat ne dorim să fie o provocare pentru școlile noastre și școala incluzivă, ce impune o redimensionare a formelor de educație în conformitate cu schimbările din societate.

CALENDARUL ACTIVITĂŢILOR:

Nr. crt.	Activitatea	Grup ţintă	Termen	Rezultate	Obs.
1	**Constituirea echipei de proiect și întocmirea documentației**	Cadre didactice	Sept. 2019	Acorduri de parteneriat	
2	**Cuțiuța cu jocuri** - Confecționare materiale educaționale pentru învățământul preșcolar	Elevi preșcolari, din ciclul primar, liceal	Oct. 2019	Imagini Postare social media Proces verbal	
3	**Ziua persoanelor cu dezabilități** – atelier creativ de felicitări și materiale vizuale pentru și împreună cu copiii cu CES	Elevi preșcolari, din ciclul primar, liceal	Nov. 2019	Felicitări Imagini colorate Fotografii Proces verbal	
4	**Moș Crăciun mă face bun!** - activitate de voluntariat, constând în realizarea de pachete-cadou pentru grupurile țintă identificat	Elevii claselor IX-XII	Dec. 2019	Pachete cadou Imagini din timpul activității Proces verbal	
5	**Vine Vine Moș Crăciun!**	Elevi preșcolari și din ciclul liceal	Dec. 2019	Imagini din timpul activității Proces verbal	
6	Expoziția de materiale educaționale ”**Intervenții și invenții în abordarea copiilor cu cerințe educaționale speciale**’’	Elevi de ciclu primar, gimnazial, liceal	Ian. 2019	Imagini Proces verbal	
7	**Diseminarea proiectului**	Elevii școlilor participante Profesori Părinți Comunitatea locală	Febr. 2019	Raport de activitate	

O activitate notabilă a proiectului este crearea expoziției de materiale educaționale ”**Intervenții și invenții în abordarea copiilor cu cerințe educaționale speciale**’’ pentru a împărtăși rezultatele proiectului și modelele de bune practici

Toate materialele executate de elevi vor fi expuse la panoul proiectului educațional, astfel încât să fie admirate de toți elevii, părinții, vizitatorii școlii. De asemenea, lucrările vor fi fotografiate și mediatizate şi prin mijloace multimedia.

G. MONITORIZAREA PROIECTULUI

Monitorizarea si evaluarea se desfășoară pe toată durata proiectului de către cadrele didactice organizatoare prin comunicarea în permanență a stadiului şi a activităţilor proiectului.

Se vor realiza fotografii în timpul activităților educaționale și se vor acorda diplome de participare elevilor din cadrul proiectului.

Evaluarea proiectului se va realiza prin aplicarea unui chestionar elevilor participanți, precum și prin întocmirea raportului final. Chestionarul va fi relevant organizatorilor prin interpretarea comentariilor, opiniilor, feedback-ului oferit de elevi în cadrul participării la proiect. Aceste informaţii personale și substanţiale sunt vitale pentru continuarea și dezvoltarea proiectului în sine.

Evaluarea internă:
Se vor prezenta rezultatele concrete din timpul activității desfășurate:

- portofoliul ce va cuprinde: un album cu fotografii de la activitațile proiectului, jurnalul personal.

Evaluarea externă va viza măsurarea efectului asupra grupului țintă.

H. REZULTATE

Ca urmare a activităţilor derulate în cadrul Proiectului **„DIN SUFLET DE COPIL”** vor fi obţinute, ca ***rezultate:***

Rezultate cantitative

- un panou educaţional cu materiale didactice pentru copiii cu CES;
- 2 postări multimedia cu activităţi din cadrul proiectului;
- Desene şi felicitări realizate de elevi;

Rezultate calitative

- abilităţi specifice la nivelul elevilor din grupurile ţintă;
- conştientizarea necesităţii voluntarilor în comunitatea locală.

I. DISEMINAREA PROIECTULUI

- la nivelul unității școlare diseminarea proiectului se va realiza:
  - în rândul profesorilor din cadrul școlilor partenere, precum și în rândul elevilor la orele de curs

- la nivelul comunității locale, diseminarea proiectului se va realiza:
  - prin activitate de mediatizare a produsului proiectului prin mijloace media, postare pe pagina personală de facebook

J. IMPACTUL PROIECTULUI

- creşterea motivării elevilor şi a părinţilor pentru voluntariat în comunitatea locală;
- conștientizarea importanței integrării copiilor cu CES;
- promovarea imaginii şcolilor implicate în proiect la nivelul comunităţii locale.

284. PROIECT EDUCAŢIONAL
„BISERICA ŞI MAREA UNIRE”

Prof. Nechita Adrian-Viorel
Colegiul Național Pedagogic „Ștefan cel Mare” Bacău

Motto:

„Ceasul deschiderii a sosit. Nu putem să retezăm Carpații, căci ei sunt și trebuie să rămână și în viitor inima românismului, dar simt că astăzi, prin glasul nostru unanim vom deschide larg și pentru totdeauna porțile Carpaților, ca să poată pulsa prin arterele lor cea mai caldă viață românească și ca prin aceasta să ni se înfăptuiască <<acel vis neîmplinit, copil al suferinței,/ de-a cărui dor au adormit și moșii, și părinții>>.”

(Episcopul Miron Cristea al Caransebeșului)

28 Noiembrie 2018

1. **Tema proiectului: „Biserica și Marea Unire”**
2. **Coordonatorul proiectului: prof. Nechita Adrian-Viorel**
3. **Colaboratori: profesorii de religie ortodoxă și educație plastică din cadrul Colegiului Național Pedagogic „Ștefan cel Mare” Bacău**
4. **Tipul proiectului: de educație religioasă și civică**

ARGUMENT

Aniversarea primului Centenar al Marii Uniri readuce în conștiința publică necesitatea cunoașterii și cinstirii făuritorilor acesteia. Fără eforturile și jertfele soldaților români în Primul Război Mondial și fără aportul unor personalități marcante ale vieții culturale și politice românești de la începuturile veacului al XX-lea, precum Ion Inculeț, Pantelimon Halippa, Ion Buzdugan, episcopii Ioan Papp, Miron Cristea, Iuliu Hossu, și mulți alții, visul istoric al Unirii, înfăptuite prima oară de Mihai Viteazul la 1600, nu și-ar fi găsit împlinirea poate niciodată, iar idealul de unitate națională ar fi rămas utopic.

În istoria sa bimilenară, Biserica Ortodoxă Română s-a identificat însă cu idealurile poporului român, contribuind activ și jertfelnic la realizarea Marii Uniri. Acum, la aniversarea

primului Centenar al Marii Uniri să luăm aminte la înaintașii noștri care au realizat Marea Unire și să le urmăm pilda de jertfelnicie, lucrând la întărirea unității și la sporirea demnității noastre naționale. Și chiar dacă astăzi provocările modernității sunt poate mai multe, să nu uităm că Biserica Ortodoxă Română a fost și va fi mereu garantul adevăratelor valori ale identității și culturii naționale, rugându-se mereu pentru unitatea și demnitatea poporului român.

5. **Scopul proiectului:**
   - Dezvoltarea sentimentelor de preţuire şi respect faţă de credința proprie și conștientizarea importanței vieții spirituale în formarea personalității umane integrale;

6. **Obiective:**
   - Să cunoască aportul Bisericii Ortodoxe la împlinirea marelui ideal de unitate națională a tuturor românilor;
   - Să observe în istoria și viața poporului român influenţa și ajutorul lucrării iubitoare a lui Dumnezeu;
   - Să identifice locul și rolul tinerilor creștini în societatea contemporană;
   - Să conştientizeze, pe baza informaţiilor primite şi a experienţei proprii, importanţa credinței în propria dezvoltare personală;
   - Să stimuleze expresivitatea și creativitatea elevilor.

7. **Resurse:**
   - **Umane: 50 de** elevi ai claselor a V-a A și a IX-a F, profesorii coordonatori;
   - **Materiale:** laptop, videoproiector, cameră foto, lucrări plastice, hârtie, creioane colorate, acuarele, panouri de afişaj, cameră foto, icoane, diplome
   - **Temporale: 60 minute/activitate**

8. **Bugetul proiectului** - este asigurat de profesorul coordonator din surse proprii; pentru organizarea concursului nu se percepe nicio taxă de participare pentru elevi

9. **Calendarul activităţilor:**
   - Lansarea proiectului: 14 noiembrie 2018
   - Mediatizarea proiectului: până la 28 noiembrie 2018
   - Organizarea expoziţiei ,,Biserica și Marea Unire” 27 noiembrie 2018
   - Organizarea conferinței ,,Biserica și Marea Unire”, susținută de domnul Nechita Adrian-Viorel, profesor de religie ortodoxă la Colegiul Național Pedagogic ,,Ștefan cel Mare” Bacău - 28 noiembrie 2018
   - Evaluarea şi aprecierea proiectului: 29 noiembrie 2018

10. **Evaluare:**
    - Acordarea premiilor I, II, III și a unor mențiuni pentru elevii din fiecare clasă participantă, premii constând în icoane, cărți religioase și diplome pentru lucrările plastice deosebite;
    - Analiza activităţilor independente ale elevilor;
    - Fotografii;
    - Articol în revista ,,Diaconia” a Asociației Profesorilor de Religie ,,Sfânta Paraschiva” Bacău
    - Diseminarea activității în cadrul Catedrei de Religie din Colegiul Național Pedagogic ,,Ștefan cel Mare” Bacău .

285. PROIECT EDUCAȚIONAL "ŞCOALA ESTE ŞANSA TA!"

Prof. Negrea Tamara Roxana
Liceul Tehnologic „General Magheru" Rm Vâlcea

Durata proiectului: septembrie 2019 - iunie 2020

Obiectivele proiectului:

- reducerea absenteismului şi combaterea abandonului şcolar;
- identificarea cauzelor care duc la apariţia abandonului şcolar;
- îmbunătăţirea managementului clasei prin colaborarea cadrelor didactice cu psihologul şcolar;
- dezvoltarea abilităţilor de comunicare, sociale şi emoţionale ale elevilor;
- identificarea surselor de stres şcolar;
- creşterea motivaţiei şcolare a elevilor;
- creşterea încrederii şi a relaţionării dintre copii, părinţi şi şcoală;
- obţinerea unor rezultate bune la învăţătură;
- adaptarea programelor şcolare la particularităţile individuale ale elevilor.

Grupul țintă:

- elevii din clasele I-XII şi din învăţământul profesional de la Liceul Tehnologic ,,General Magheru" Rm. Vâlcea supuşi riscului de abandon şcolar.
- cadrele didactice care predau la clasele cu nivel ridicat de absenteism sau abandon şcolar.

Resurse proiect:

Resurse umane: cadrele didactice implicate în proiect; elevii de la Liceul Tehnologic ,,General Magheru" Rm. Vâlcea;

Resurse spațiale: cabinetul psihopedagogic, săli de clasă.

Resurse materiale: coli, markere, flipchart, videoproiector.

Rezultate:

Reducerea absenteismului şcolar.
Optimizarea procesului de predare-învăţare-evaluare.
Dezvoltarea unei personalităţi armonioase a elevilor.
Întărirea relaţii lor dintre părinţi, copii şi cadre didactice.

ACTIVITĂȚILE PROIECTULUI

1) La nivelul şcolii:

Perioada	Activităţi	Obiective	Persoane implicate
Septembrie 2019	- Activităţi organizatorice. - Formarea colectivului clasei de elevi. - Identificarea elevilor care absentează de la cursuri.	- Dezvoltarea unei personalităţi armonioase a elevilor. - Crearea unui climat favorabil procesului de predare-învăţare-evaluare	Director Profesori diriginţi
Octombrie 2019	Ziua internaţională a educaţiei (discuţii cu elevii).	- Conştientizarea de către elevi a importanţei educaţiei.	Prof. diriginţi, elevi, consilier educativ.

Permanent	Monitorizarea absenţelor pe clase şi la nivelul şcolii şi centralizarea copiilor cu absenteism ridicat şi abandon şcolar.	Identificarea elevilor care absentează sau sunt expuşi riscului de abandon şcolar.	- Profesori diriginţi. - Comisia pentru monitorizarea absenţelor.
Sem. I Sem. II	Aplicarea strictă a prevederilor Regulamentului Intern al şcolii în cazul elevilor care au absenţe nemotivate (scăderea notei la purtare, mustrare scrisă, preaviz exmatriculare, exmatriculare, suspendarea plăţii burselor şi alocaţiilor de sprijin).	- Reducerea absenteismului şi combaterea abandonului şcolar - Respectarea cadrului legal.	- Profesori diriginţi. - Consiliul profesorilor clasei.
Sem. I Sem. II	Analizarea situaţiilor particulare de risc la nivelul Consiliului profesorilor clasei şi la nivelul Comisiei diriginţilor.	- Identificarea surselor de stres şcolar. - Îmbunătăţirea managementului clasei prin colaborarea cadrelor didactice cu psihologul şcolar;	- Profesori diriginţi. - Consiliul profesorilor clasei. - Profesor psiholog.
Sem. I Sem. II	Întocmirea situaţiei de sfârşit de semestru sau de an şcolar şi măsurarea calitativă a rezultatelor elevilor.	Analizarea situaţiei şcolare la nivelul claselor.	Profesori diriginţi.

2) Activităţi cu elevii:

Perioada	**Activităţi**	**Obiective**	**Persoane implicate**
Sem. I Sem. II	- Dezbateri cu elevii în cadrul orelor de dirigenţie pe teme precum succesul şcolar, cariera, prevenirea absenteismului şi abandonului şcolar. - Vizionare de filme.	Dezvoltarea abilităţilor de co-municare, sociale şi emoţio-nale ale elevilor;	- Profesori diriginţi. - Elevi.
Octombrie 2019	Ziua internaţională a educaţiei (discuţii cu elevii).	- Creşterea motivaţiei şcolare a elevilor; - Identificarea unor modele pozitive printre dascăli.	- Consilier educativ, prof. diriginţi, elevi.
Sem. I Sem. II	Consiliere individuală şi de grup pentru elevii cu probleme la învăţătură sau care absentează.	- Creşterea stimei de sine şi a încrederii în sine a elevilor. - Integrarea în colectivul clasei	- Profesor psiholog. - Elevi.
Sem. I Sem. II	Implicarea elevilor în activităţi extracurriculare şi extraşcolare.	Dezvoltarea unei personalităţi armonioase a elevilor prin stimularea creativităţii şi imaginaţiei acestora.	- Profesori diriginţi. - Elevi. - Consilier educativ
Sem. I Sem. II	Realizarea unei anchete sociologice pe bază de chestionare aplicate elevilor.	- Identificarea cauzelor reale care duc la apariţia absenteismului şi abandonului şcolar;	- Profesor psiholog. - Profesori diriginţi.

3) Activităţi cu părinţii:

Perioada	Activităţi	Obiective	Persoane implicate
Septembrie 2019	- Întâlnire între profesorii diriginţi şi părinţii elevilor la începutul anului şcolar. - Încheierea acordului de partene-riat şcoală – elev – părinte.	- Creşterea încrederii şi a relaţionării dintre copii, părinţi şi şcoală; - Implicarea părinţilor în viaţa şcolară a copiilor lor.	- Profesori diriginţi. - Părinţii elevilor. - Elevi.
Sem. I Sem. II	Informarea părinţilor privind situaţia şcolară a copiilor lor şi numărul de absenţe.	Reducerea absenteismului şi prevenirea abandonului şcolar.	- Profesori diriginţi. - Părinţii elevilor.
Octombrie 2019	Strângerea documentelor privind acordul părinţilor copiilor pentru participarea elevilor la activităţi de consiliere psihologică.	Respectarea legislaţiei în vigoare.	- Profesor psiholog. - Profesori diriginţi. - Părinţii elevilor.
Sem. I Sem. II	- Şedinţa cu părinţii la nivelul claselor şi la nivelul şcolii. - Comunicarea permanentă cu părinţii elevilor (prin telefon, scrisori, adrese etc) privind situaţia şcolară a elevilor.	- Informarea părinţilor. - O strânsă colaborare între şcoală şi familiile elevilor.	- Profesori diriginţi. - Părinţii elevilor.
Sem. I Sem. II	Realizarea unei anchete socio-logice pe bază de chestionare aplicate părinţilor.	Identificarea cauzelor reale care duc la apariţia absente-ismului şi abandonului şcolar;	- Profesor psiholog. - Profesori diriginţi. - Părinţii elevilor.

286. IOAN SLAVICI, *MARA* - SCENARIU DIDACTIC PENTRU DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE

Prof. Niculai Georgeta Adriana,
Liceul Tehnologic de Servicii, Bistrița

Data: 8.11.2018
Şcoala: Liceul Tehnologic de Servicii, Bistriţa
Clasa: a IX-a A, învățământ liceal
Profesor: Georgeta Adriana Niculai
Obiectul: limba şi literatura română
Subiectul: Ioan Slavici, *Mara* – caracterizarea personajului
Motivaţie: Această lecție este valoroasă pentru că dezvoltă gândirea critică, dând elevilor posibilitatea de a-şi exprima propriile idei sau opinii, de a identifica tipologia personajelor, trăsăturile și mijloacele de caracterizare folosite în fragmentul studiat. Elevii vor fi încurajați să investigheze, să dea răspunsuri personale, să dezbată și să extindă ceea ce au învățat.
Competenţe generale:

1. Utilizarea corectă şi adecvată a limbii române în receptarea şi în producerea mesajelor în diferite situaţii de comunicare.
2. Folosirea modalităţilor de analiză tematică, structurală şi stilistică în receptarea diferitelor texte literare şi nonliterare.
3. Argumentarea în scris şi oral a unor opinii în diverse situaţii de comunicare.

Valori şi atitudini:
• Cultivarea interesului pentru lectură şi a plăcerii de a citi, a gustului estetic în domeniul literaturii;
• Stimularea gândirii autonome, reflexive şi critice în raport cu diversele mesaje receptate.
Competenţe specifice:
1.3 exprimarea orală sau în scris a propriilor reacţii şi opinii privind textile receptate;
2.1. aplicarea unor tehnici vizând înţelegerea textelor literare sau nonliterare;
2.2 identificarea temei textelor propuse pentru studiu;
2.3 compararea ideilor şi atitudinilor diferite în dezvoltarea aceleiaşi teme literare.
Obiective operationale:
La finalul activității, elevii vor fi capabili:
- Să încadreze personajul în opera și să precizeze autorul acesteia.
- Să identifice modalitățile de caracterizare ale personajului principal, Mara, directe, indirecte.
- Să identifice trăsături fizice și morale ale personajului și să le evidențieze prin citate.
- Să distingă trăsăturile pozitive și negative ale personajului și să evidențieze importanța acestora.

Tipul lecţiei: mixtă
Metode şi procedee: conversaţia**,** exercitiul, problematizarea, harta personajului, ciorchinele, horoscopul, lectura analitică
Forma de organizare: Activitate individuală, activitate frontală, lucrul pe grupe.
Resurse: fragment *Mara* Ioan Slavici, fişă de lucru

Etapele lecției	**Activitatea profesorului**	**Activitatea elevilor**	**Strategii și procedee didactice**	**Observații**
1.Moment organizatoric	Stabilește ordinea și disciplina, face prezența și le cere elevilor ca în acest timp să își pregătească cele necesare orei de		Conversația	

	limba şi literatura română.			
2.Verificarea temelor	Profesorul verifică tema din punct de vedere calitativ și cantitativ.	Elevii citesc tema	Conversația	
3.Evocare	Profesorul solicită elevilor să completeze o fișă cu tipurile de personaje cu exemple din operele studiate în gimnaziu. Se reamintesc, sub forma unui ciorchine, mijloacele de caracterizare ale unui personaj.	Elevii completează cu exemple prezentarea tipurilor de personaje. Elevii își reamintesc modalitățile de caracterizare ale unui personaj.	Conversația Metoda ciochinelui	
4. Anunțarea temei și a noului conținut	Profesorul anunță tema și obiectivele lecției.	Elevii notează titlul lecției.	Explicația	
5. Realizarea sensului	Se împart fișe de citate, iar elevii, pe grupe, vor identifica trăsăturile personajului. Apoi, se încadrează personajul în tipologii după criteriile de pe fișă. Se argumentează faptul că Mara este **personajul principal** al romanului. Aşa cum arată şi titlul, personajul principal este Mara, întrucât participă la toate momentele acţiunii, fiind prezentată în evoluţie. Destinul copiilor ei este prezentat tot prin prisma acestui personaj. Se evidențiază pe tablă trăsăturile personajului si mijloacele de caracterizare prin metoda "Harta personajului". Se evidențiază calitățile și defectele personajului	Elevii identifică trăsăturile personajului și mijloacele de caracterizare. Elevii prezintă trăsăturile personajului si mijloacele de caracterizare identificate.	Lectura analitică Harta personajului.	
6. Reflecție	Citește cu atenție **horoscopul** din anexă, încadrează personajul Mara din romanul cu acelaşi titlu de Ioan Slavici în profilul psihologic de care se apropie mai mult cu cel	Elevii răspund		

	descris într-una dintre zodii. Justifică-ți opțiunea!			
7. Extensie	Temă: Realizează o fișă de identitate a personajului pe o coală A4 cu următoarele repere: Nume, Statut social, Preocupări, Trăsături fizice, Trăsături morale.	Elevii notează tema.		

Anexe

I. Clasificarea personajelor

În funcţie de importanţa lor în operă, sunt

- **principale .....**
- **secundare .....**
- **episodice** .....

- Alte clasificări:
  - **eponime** -dacă numele personajului se află inclus şi în titlul operei.....
  - **personajul absent.…….**
- În funcţie de complexitatea caracterului lor
  - **lineare.....**
  - **complexe**.....
- În funcţie de modul în care evoluează sau nu ca trăiri interioare sau ca formare a personalităţii, sunt
  - **imobile/statice.....**
  - **mobile/ dinamice.....**
- Personajele pot fi
  - **individuale**.....
  - **colective.....**
- După însuşirile evidente *:*
  - **pozitiv……...**
  - **negativ……..**
  - **complex…….**

II. Caracterizarea personajelor este modalitatea artistică aleasă de autor pentru a prezenta trăsăturile fizice şi morale ale personajelor sale, conturând astfel portretul fizic, respectiv moral al acestora.

Mijloacele de caracterizare

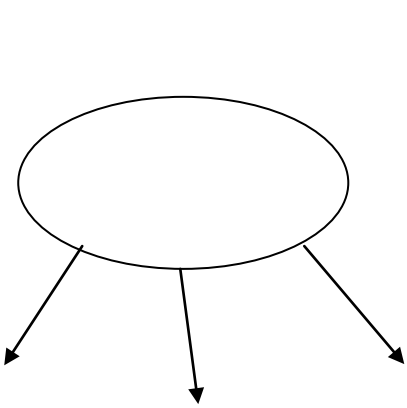

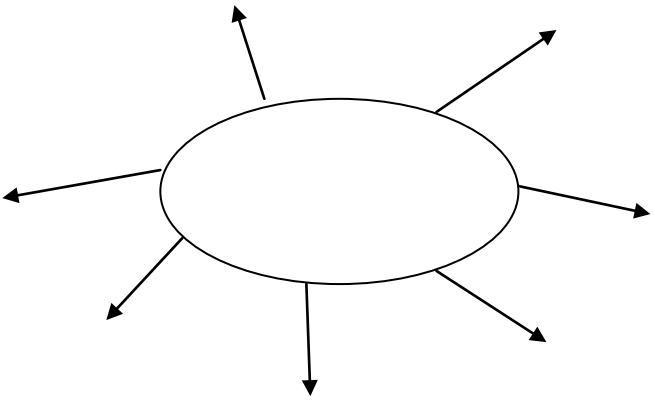

Citat	Trăsături	Mijloace de caracterizare
A rămas Mara, săraca, vaduvă cu doi copii, sărăcuții de ei, dar era tânără și voinică și harnică și Dumnezeu a mai lasat să aibă și noroc.		
Marți dimineața, Mara-și scoate șatra și coșurile pline în piața de pe țărmurele drept al Murășului, unde se adună la târg de săptămână murășenii până de pe la Sovârșin și Soboteliu și podgorenii până de pe la Cuvin. Joi dimineața ea trece Murășul și întinde șatra pe țărmurele stâng, unde se adună bănățenii până de pe la Făget, Căpălnaș și Sân-Miclăuș. Vineri noaptea, după cantatul cocoșilor, ea pleacă la Arad, ca ziua s-o prindă cu șatra întinsă în piața cea mare, unde lumea se adună din șapte ținuturi.		
Muiere mare, spătoasă, greoie și cu obrajii bătuți de soare, de ploi și de vânt, Mara sta ziua toată sub șatră, în dosul mesei pline de poame și de turtă dulce. Duce de la Radna ceea ce nu găsești la Lipova ori la Arad și aduce de la Arad ceea ce nu găsești la Radna ori la Lipova"		
"când simte greul vieții, Mara nu plânge, ci sparge oale ori		

răstoarnă mese şi coşuri. Ea îşi dă însă seama cât a avut când a rămas văduvă, cât are acum şi cât o să aibă odată”		
“dacă-i iese-n cale vreo femeie care-i place şi ca fire, şi ca stare, şi ca înfăţişare, ea-şi zice cu tainică mulţumire: "Aşa are să fie Persida mea! Iar dacă bărbat e cel ce-i place, ea-şi zice: Aşa are să fie Trică al meu!"		
“Când poate să pună florinul ea-l sărută, apoi rămâne aşa, singură, cu banii întinşi pe masă, stă pe gânduri şi începe în cele din urmă să plângă”		
“De aceea se închină Mara şi în faţa icoanei, apoi îşi ia copilaşii, pe care totdeauna îi poartă cu dânsa, îi dă puţin înainte şi le zice: Închinaţi-vă şi voi, sărăcuţii mamei!"		
„ Tot n-are nimeni copii ca mine”		

Horoscopul personajelor

BERBEC (21.03 – 20.04) Plină de iniţiativă Ambitioasă Hotărâtă Egoistă Capricioasă Obraznică Idealistă Egoistă	**TAUR** (21.04 – 21.05) Harnică Răbdătoare Încăpăţînată Rigidă Hotărîtă Posesivă	**GEMENI** (22.05 – 20.06) Activă Optimistă Încăpăţînată Capricioasă Dezordonată Deşteaptă Împrăştiată	**RAC** (21.06 – 20.07)*:* Prudentă Sociabilă Grijulie Prietenoasă Modestă Sensibilă Nesigură
LEU (21.07 – 21.08) Optimistă Puternică Arogantă Orgolioasă Nestăpînită Magnetică Egoistă	**FECIOARA** (22.08 – 21.09) Corect Obiectivă Analitică Încăpăţînată Precaută Nehotărîtă Modestă Capacitate analitică autocritică	**BALANŢĂ** (22.09 – 22.10) Intuitivă Logică Estetică Temperată Autocompătimitoare Nehotărîtă Diplomată Autocompătimitoare	**SCORPION** (23.10 – 22.11) Hotărîtă Întreprinzătore Pasionată Ageră Arogantă Senzuală Nemilosă Tainică
SĂGETĂTOR (23.11 – 2O.12) Neinteresată Idealistă Compătimitoare Risipitoare Încăpăţînată Lipsită de tact De neîncredere Împrăştiată	**CAPRICORN** (21.12 – 19.01) Diplomată Veselă Profundă Întreprinzătore Egoistă Materialistă Carieristă Ambiţiosă Rigidă	**VĂRSĂTOR** (20.01 – 18.02) Omenoasă Meditativă Onorabilă Binevoitoare Lipsită de simţ practic De neînduplecat	**PEŞTI** (19.02 – 20.03)*:* Tăcută Compătimitoare Adaptabilă Supersensibilă Credulă Risipitoare Capriciosă Flexibilitate Autocompătimitoare

287. PROIECT DIDACTIC

Nițu Carmen, Liceul Teoretic Ion Cantacuzino, Pitești

Disciplina: Consiliere și orientare

Clasa: a IX-a

Tema lecției: **Patria mea- expresie a identității naționale!**

Componenta: Educația pentru valori

Scopul lecției: Promovarea valorilor: identitate națională, sentiment național și conștiință națională în vederea cultivării simțului patriotic

Valori și atitudini promovate: implicare civică în viața comunității

Obiective operaționale:

- să definească conceptul de patriotism;
- să exemplifice formele de manifestare a patriotismului(sentiment național, conștiință națională, identitate națională);
- să descrie pe scurt un atribut pozitiv caracteristic poporului român;
- să enumere și să clasifice valorile naționale;
- să identifice acele valori naționale pe care le apreciază cel mai mult;
- să realizeze o ierarhie a acestora din urmă;
- să acorde un atribut pozitiv fiecărui simbol național;
- să distingă între un bun patriot și un patriot din interes personal

Descrierea lecției:

a) Resursele necesare:

- reurse umane: clasa de elevi, profesorul diriginte
- resurse materiale: fișele de lucru, prezentarea ppt a profesorului și calculatorul;
- resurse de timp: 50 de minute

b) Strategiile didactice utilizate în activitateadesfășurată:

Tip de învățare: prin descoperire creativă, prin exersare;
Tip de interacțiune: dialogată, prin activitatea elevului;
Tip de strategie didactică: euristică, mixtă;
Metode și procedee:
- de comunicare orală/scrisă: conversația, explicația, problematizarea, munca independentă și pe echipe;
Mijloace de învățământ:
- intuitiv-obiectuale și imagistice: prezentare în ppt cu descrierea conceptelor și imagini reprezentative
- de raționalizare a timpului didactic: fișele de lucru și munca pe echipe.

Bibliografie:

- *Didactica specializată și abilitare curriculară. Modulul I .Cadru didactic- un profesionist în sistemul de învățământ,* București, 2011
- *Educația prin valori și pentru valori: Ghid metodic,* Diana Andrei, Chișinău, 2014

Momentele lecției	Conținutul lecției	Strategia didactică	Evaluarea

I. Moment organizatoric	Pregătirea materialelor necesare desfășurării lecției, asigurarea unui climat organizatoric		
II. Captarea atenției	Se face un exercițiu de spargere a gheții: „*Cum definim noțiunea de patrie?''* Se utilizează fișele de lucru pentru expunerea versurilor din care elevii trebuie să intuiască și să identifice ce este patria	- Învățare prin receptare; - Interacțiune dialogată; - Strategie didactică mixtă; - Metode și procedee: conversația, explicația, exercițiul	Orală/ Frontală
III. Anunțarea subiectului și a competențelor lecției	Se anunță titlul noii lecții: **„ Patria mea- expresie a identității naționale!"** apoi se comunică obiectivele urmărite	- Învățare prin receptare și prin descoperire;	
IV. Dirijarea învățării	- Se face aplicația nr. 1 din anexă.Se constată nivelul inițial de cunoaștere - Se citesc câteva citate referitoare la patriotism(anexa nr.2) și se discută semnificația termenului - Se face prezentarea conceptului de patriotism - Se face legătura între patriotism și sărbătorile naționale - Se prezintă conceptele de: sentiment național, conștiință națională, identitate națională	- Învățare prin descoperire; - Interacțiune dialogată și prin activitatea elevilor Metode și procedee: Conversația, explicația, prezentarea în ppt	- Evaluare inițială/individuală cu scopul de a vedea ce se cunoaște despre termenii patrie, patriot, patriotism

V. Obținerea performanței	- Se prezintă elevilor fișele de lucru din anexa nr.3 - În urma lecturii cazurilor reale prezentate, aceștia vor desprinde trăsăturile adevăratului patriot și vor completa schema din fișa de lucru	- Fișe de lucru individuale	Evaluare scrisă / orală/ frontală

VI. Evaluarea performanței	- Se citesc trăsăturile descoperite de elevi - Se dau sinonime pentru noțiunile de : patrie, patriotism, patriot	- Interacțiune dialogată și bazată pe activitatea elevilor	Evaluare pe echipe/ orală/ frontală
VII. Intensificarea retenției și asigurarea transferului	- Elevii vor primi fișe cu prezentarea unor personalități ale culturii române, care vor constitui un punct de reper pentru realizarea activității de acasă -Se anunță activitatea pe care o au de îndeplinit elevii împărțiți în grupe de lucru: realizarea unui colaj având ca temă „ *Valori ale patriei mele”*		
IX. Încheierea activității	Aprecierea individuală și de grup a elevilor, acordarea de recomandări pentru realizarea colajului		Evaluare orală/indivi-dual/ pe echipe/ fron-tală

Anexa nr.1

Exercitiu de spargere a gheții :**CUM DEFINIM NOȚIUNEA DE PATRIE?**

Cititi cu atenție si răspundeți la întrebarea de mai sus .

Aplicație activitate frontala

Patria română

de George Coșbuc

„Patria ne-a fost pământul
Unde ne-au trăit strămoşii,
Cei ce te-au bătut pe tine,
Baiazide, la Rovine,
Şi la Neajlov te făcură

Fără dinţi, Sinane,-n gură,
Şi punând duşmanii-n juguri
Ei au frământat sub pluguri
Sângele Dumbrăvii-Roşii. -
Asta-i patria română
Unde-au vitejit strămoşii...’’

Anexa nr.2

Aplicație activitate frontală

Citate despre patriotism :

- Nicolae Iorga spunea că „*un patriot se recunoaşte prin faptul că iubeşte, respectă şi caută să adune şi să îmbunătăţească tărâmurile şi oamenii, pe când un şovinist urăşte tot ce nu-i seamănă şi dezbină oamenii*”.
- Mai recent, Mihai C. Băcescu spunea că „*o patrie iubită se recunoaşte din prima vedere fiindcă este o patrie curată, nepoluată, care arată frumos şi primitor, indiferent că-i săracă sau bogată, că în ea auzim o singură limbă sau mai multe*”.
- În viziunea filosofului Vasile Conta, a fi patriot înseamnă: „*a fi cinstit, a avea conştiinţa curată şi o inteligenţă vie, a avea un arbitraj filosofic pentru compatrioţii tăi; în fine, un criteriu, din care să reiasă principiul că viaţa ta aparţine tuturor şi că tu nu eşti decât un luptător într-un război care tinde spre fericirea şi gloria ţării tale*”.

Anexa nr.3

Aplicație activitate individuală:

Apreciați dacă cazurile reale de mai jos reprezintă manifestări de patriotism! Completați apoi schema dată pe fișa de lucru cu trăsăturile adevăratului patriot:

- ***Domnitorul Constantin Brâncoveanu*** și fiii săi au fost uciși de turci pentru că au refuzat să renunțe la credința ortodoxă și să treacă la cea mahomedană. Voievodul român a fost executat ultimul, fiind obligat, astfel, să asiste la omorârea fiilor săi;
- Infirmieră în Armata Română, ***Ecaterina Teodoroiu,*** în ciuda tuturor obstacolelor, s-a înrolat voluntară pe front, unde a luptat cu eroism alături de ceilalți soldați. Ea a murit în 1917 în luptele din Moldova ;
- Celebra cântăreață lirică ***Mariana Nicolesco*** a inițiat o campanie având ca scop strângerea de fonduri pentru repararea Ateneului Român, un simbol al culturii și poporului român, aflat într-o stare de degradare avansată.

288. PROIECT EDUCAȚIONAL NU ABANDONA, IMPLICĂ-TE!

Prof. Solonaru Elena Sextilia, Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului
Prof. Orhean Vrânceanu C-tin Ionuț, Colegiul „Alexandru cel Bun” Gura Humorului

Rezumatul proiectului

Abandonul şcolar este o realitate socială complexă având o multitudine de cauze şi având nevoie, în consecinţă de răspunsuri diversificate.

Abandonul şcolar are consecinţe negative atât asupra tânărului care abandonează cât şi asupra societăţii.

O provocare comună pentru sistemele de învăţământ europene este prevenirea părăsirii timpurii a şcolii şi prevenirea fenomenului de violenţă şcolară. Cercetarea desfăşurată la nivel european scot în evidenţă faptul că fenomenul de părăsire timpurie a şcolii şi fenomenul violenţei şcolare implică un număr tot mai mare de elevi. Această situaţie descrie un scenariu în care două drepturi fundamentale ale copiilor sunt încălcate: ***dreptul la educaţie*** şi ***dreptul la securitate personală.***

Convingerea că trebuie promovate şi aplicate, în cel mai scurt timp posibil, acţiuni de prevenire a abandonului şcolar, voinţa de a susţine eforturile de diversificare ale metodelor de predare-învăţare, preocuparea pentru orientarea şcolară şi profesională a elevilor, toate acestea reprezintă principalele motivaţii pentru elevi de a evita abandonul şcolar, dându-le în acelaşi timp posibilitatea de a se implica într-un proiect artistic şi de a lucra în echipă. Activităţile din proiect le permit elevilor să-şi întărească încrederea în ei înşişi dându-le oportunitatea de a se exprima în altă manieră, de a-şi depăşi limitele, de a găsi motivaţia pentru studiu şi au ca scop diminuarea ratei absenteismului şi abandonului şcolar.

Din păcate, absenteismul este în creştere, mai ales la nivel liceal, iar ignorarea sau pedeapsa excesivă pot doar contribui la cronicizarea fenomenului.

Acest material se doreşte a fi un suport pentru diriginţii care se confruntă cu problema absenteismului.

Scopul/Motivele Proiectului

Şcoala are un rol important pentru viitorul tinerilor şi implicit pentru viitorul societăţii. Ea are în acelaşi timp un rol formator, de educare, un rol integrator şi de socializare. Ca orice instituţie şi şcoala prezintă o serie de dificultăţi, abandonul şcolar fiind una dintre acestea.

Activităţile din proiect îşi propun să crească motivaţia elevilor pentru studiu şi să scadă rata absenteismului şi abandonului şcolar. Partenerii din proiect îşi propun să dezvolte la elevi sentimentul apartenenţei la un grup, să creeze un spaţiu în care se stimulează creativitatea şi iniţiativa elevilor. Prin activităţile de reprezentări teatrale se urmăreşte de asemenea creşterea stimei de sine, a încrederii în forţele proprii, dezvoltarea cetăţeniei active şi a dezvoltării personale. Elevii prezintă predispoziţii personale în funcţie de mediul social. Experienţele de viaţă şcolară şi extraşcolară diferă de la o persoană la alta.

Prin participarea la acest proiect se promovează egalitatea de şanse, dezvoltarea procesului didactic într-un cadru multicultural, susţinerea categoriilor dezavantajate, lupta împotriva abandonului şi eşecului şcolar.

Obiectivele proiectului

Proiectul îşi propune dezvoltarea şi diversificarea strategiilor didactice care să ducă la diminuarea abandonului şcolar, să promoveze metode în predare-învăţare incluzive care să răspundă nevoilor elevilor, să crească motivaţia elevilor de a-şi continua studiile.

Grupul Ţintă

- Copii a căror părinţi au o situaţie financiară precară;
- Copii care provin din familii dezorganizate;

- Copii care provin din familii cu mai mulţi membri;
- Copii care au părinţii plecaţi în străinătate la muncă.

Activităţi

- Jocuri teatrale;
- Fise ;
- Realizare de produse de promovare ale colegiului;
- Realizarea şi punerea în scenă a unei piese de teatru.

Rezultate Aşteptate

- Reducerea numărului de elevi care abandonează şcoala;
- Scădea sentimentul marginalizării şi excluderii copiilor care provin din familii defavorizate;
- Creşterea capacităţii de adaptare şi integrare socio-şcolară;
- Explorarea relaţiei dintre nivelul de educaţie şi şansele de realizare a obiectivelor personale;
- Sporirea capacităţii de relaţionare unii cu alţii;
- Reducerea comportamentelor şi atitudinilor negative şi formarea unor comportamente apropiate de cele obişnuite, normale.

Evaluarea

Pentru evaluarea proiectului, se va verifica modul de realizare a activităţilor din proiect, eficacitatea colaborării între parteneri, impactul în comunitate, nivelul de implicare a partenerilor şcolari.

Exemple de activităţi de prevenţie şi intervenţie în cazul absenteismului

Activităţi

1. ACTIVITATEA: Surse de stres şcolar

OBIECTIV: Identificarea surselor de stres şcolar
NIVEL: liceal
MATERIALE NECESARE: coli A4, creioane DURATA: 25 min.
DESCRIERE: Se împarte clasa pe grupe de câte 4-5 elevi. Fiecare grupă realizează timp de 10 min. o listă cu surse de stres şcolar pe care o prezintă apoi întregii clase. Urmează discuţii cu întreaga clasă: pot fi înlăturate, diminuate, tolerate necesitând adaptare, etc.

2. ACTIVITATEA: Reacţii la stres

OBIECTIV : Conştientizarea reacţiilor la stres
NIVEL: liceal
MATERIALE NECESARE: coli A4, creioane DURATA : 40 min.
DESCRIERE: Se împarte clasa în grupuri de câte 4-5 elevi. Fiecare grupă notează timp de 15 min. reacţiile avute într-o situaţie considerată stresantă (test, teză, examen etc.),după care le vor prezenta întregii clase. Se vor nota reacţiile fizice/ fiziologice (ex:dureri de inimă, transpiraţii excesive, dureri de cap), cognitive (ce au gândit), emoţionale (ce au simţit), comportamentale (cum s-au comportat). În final se vor identifica câteva modalităţi de reevaluare a evenimentului considerat stresant prin prisma gândirii pozitive.

3. ACTIVITATEA: Diploma mea

OBIECTIV:Dezvoltarea stimei de sine
NIVEL: liceal
MATERIALE NECESARE : fise, creioane
DURATA: 20 min.
DESCRIERE: Fiecare elev primeşte o fişă cu titlul ”Diploma mea” pe care o completează. După completarea fişei cei care doresc, o prezintă clasei.

4. ACTIVITATEA: Punctele tari şi slăbiciunile mele

OBIECTIV: Dezvoltarea stimei de sine
NIVEL: liceal
MATERIALE NECESARE: fişe, creioane
DURATA: 30 min.

DESCRIERE: Fiecare elev primeşte o fişă cu titlul “Punctele tari şi slăbiciunile mele” pe care o completează având la dispoziţie 10 min. După completarea acesteia de către toţi elevii se vor realiza discuţii pe grupuri de câte 3-4 elevi timp de 5 min., în cadrul cărora fiecare va împărtăşi colegilor de grup răspunsurile date. In final se va realiza timp de 15 min. o discuţie la nivelul întregii clase în cadrul căreia unii dintre elevi vor fi ajutaţi să-şi completeze lista cu punctele tari. Se va urmări, de asemenea, deplasarea discuţiei pe posibilitatea remedierii unor aspecte mai puţin pozitive ale propriei persoane.

289. LESSON PLAN

PROF. OSIAC-NEDELEA CARMEN-MARIA
LICEUL TEHNOLOGIC METALURGIC, SLATINA

SCHOOL: *LICEUL TEHNOLOGIC METALURGIC, SLATINA*
FORM: 10 I
NUMBER OF CLASSES/WEEK: 2
UNIT: 5/part 1 "**When shopping is a problem**"
STUDENTBOOK: Mission 2
DATE: 20-th of February 2018
TEACHER: Osiac-Nedelea Carmen-Maria
SKILLS: speaking, reading, writing
TIMMING: 50 MINUTES
AIDS: Book: **Mission 2**
Notebook, blackboard, pictures
AIMS OF THE LESSON: - to introduce new vocabulary terms;
- to achieve new vocabulary;
- to give pupils the chance to find out things about shopping and use them in contexts;
- to develop their writing, reading and speaking skills.

OBJECTIVES OF THE LESSON: by the end of the lesson the students will be able to:
O1- express their opinions freely during the English class ;
O2- confirm the understanding of instructions such as: read an article and choose the most suitable heading from a list, describe pictures, fill in the correct word from a list, find the odd word out etc.
O3- correctly use words regarding our topic.

Nr.crt	Lesson stage	Teacher's activity	Pupils' activity	Methods	Types of Interaction	Observation
1. 2'	Warm-up	T. enters the classroom, greets the Ss and asks them how they are, if there are any Ss missing	Response to informal conversation	Conversation	Frontal	Teacher creates a relaxed atmosphere in the classroom

2. 3’	Homework check-up	T. remembers the task for the day and asks Ss to review it quickly to make sure there were no problems with solving it at home. T. corrects the mistakes if any.	Individual response	Conversation	Frontal	Teacher involves as many pupils as possible
3. 5’	Transition to the new lesson	The teacher writes on the blackboard the word ,,shopping” and elicits words connected to it.	Ss give answers	Brainstorming	Frontal	Time-limit
4. 5’	Presentation of the new lesson	T. asks Ss to open their books at pages 108-109 and asks them: what are the people in the pictures doing, if they enjoy shopping, why they enjoy shopping, why they don’t enjoy shopping, what do they think a ,,shopaholic” is	Ss respond to questions	Conversation, picture exploitation	Frontal, whole class activity	
5. 30’	Reading, writing, speaking	Reading: book Vocabulary: ex. 4, 5 / pag 110	Ss perform the given tasks	Conversation Interaction	Individual work	Oral, written, time-limit work
6. 3’	Evaluation	Teacher checks their notes and their comprehension of the new lesson	They respond individually and ask for further information if necessary	Feed-back		Teacher praises the active pupils
7. 2’	Homework	Write an essay about a pleasant/ unpleasant shopping experience. Use at least 5 new word achieved during the lesson	They ask questions if they are not sure	Conversation Explanation		Personalization

290. IMPORTANȚA PROIECTELOR ȘI ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAȚIA CIVICĂ ȘI COMUNITARĂ A ELEVILOR. EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. dr. Peteu Natașa, Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia
Prof. ing. Vasilescu Rodica, Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia

Școala reprezintă un microcosmos, unde elevii învață zilnic să devină cetățeni activi și responsabili. Implicarea elevilor în luarea deciziilor care îi afectează necesită o cultură școlară în care participarea bazată pe principii democratice este încurajată și apreciată. În vederea creșterii angajamentului și participării, tinerii trebuie să posede informațiile, abilitățile și atitudinile potrivite. Competențele civice pot oferi tinerilor posibilitatea de a participa pe deplin la viața socială și comunitară.

Proiectele şi activităţile educaționale în care se implică elevii și profesorii Liceului Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, din Medgidia, sunt instrumente puternice de schimbare socială. Acestea au un rol important în formarea educației civice a tinerilor, determinându-i să înțeleagă contribuţia pe care acesta o au ca membii ai societăţii, în calitatea lor de cetăţeani informaţi şi responsabili. Demersul educativ prin dezvoltarea acestor proiecte încearcă să sprijine dezvoltarea unui spirit creativ şi democratic, flexibil şi deschis, capabil de a iniţia ulterior noi strategii de îmbunătăţire a vieţii sociale. Prin intermediul acestora elevii învaţă să identifice problemele din comunitate, să găsească soluții pentru rezolvarea lor, să scrie și să implementeze împreună proiecte strategice în folosul comunității. Elevii își dezvoltă astfel, abilităţi de viaţă, de comunicare, lucru în echipă, negociere, responsabilitate, curaj, perseverenţă, gîndire critică, etc. şi aduc o schimbare semnificativă în comunitate prin proiectele la care participă.

În cadrul proiectelor educaționale o contribuție deosebită în formarea educației civice și comunitare o au proiectele de istorie națională și locală. Cunoașterea istoriei ne învață să ne definim ca oameni, să ne evidenţiem cultura şi valoarea ei, să apreciem adevăratele modele demne de urmat într-o perioadă tulbure în care elevii noştri sunt debusolaţi. Abordarea temelor istorice este menită să dezvolte potenţialul creativ, imaginaţia cultural-ştiinţifică, respectul faţă de înaintaşi al tuturor participanţilor. Proiectele istorice oferă elevilor şi cadrelor didactice posibilitatea de a se exprima liber, de a emite judecăţi de valoare bazate pe argumente puternice, veridice, de a confrunta date, evenimente din surse diferite şi de a identifica aspecte nedescoperite sau slab reprezentate ale istoriei locale si naţionale, care să permită conturarea unor noi orizonturi de viziune corectă şi clară asupra culturii şi spiritualităţii româneşti.

Cunoaşterea şi promovarea valorilor şi simbolurilor naţionale ajută în pregătirea tinerilor pentru deschidere spre dimensiunea interculturală a existenţei lor; dezvoltarea capacităţii elevilor de a recunoaşte diversitatea în diferitele ei forme; formarea tinerilor ca persoane capabile să aprecieze diferite culturi, să respecte şi să valorizeze pozitiv diferenţele culturale; dezvoltarea capacităţii elevilor de a comunica şi de a coopera cu persoane care aparţin diferitelor culturi, în condiţiile operării cu reprezentări corecte referitoare la diferenţele dintre etnii, rase, culturi, genuri, confesiuni, categorii sociale, grupuri profesionale etc.; dezvoltarea deprinderilor de participare a tinerilor la îmbogăţirea vieţii comunitare, prin schimbul de elemente identitare, prin dialog şi implicare socială; dezvoltarea abilităţilor de a trăi împreună cu ceilalţi în bună convieţuire interculturală.

Vom prezenta în cele ce urmează un **exemplu de bună practică**:

Tipul activității – Proiect dedicat ,,Zilei Armatei,, - 25 octombrie 2019

Titlul /tema -Simpozion științific ,, Armata Română, model pentru tineri,, și manifestări cultural – artistice tematice sub genericul ,,Mărturii și eroi dobrogeni,,.

Data: 24 octombrie 2019

Locul de desfășurare: Centrul de Documentare și Informare al liceului

Organizatori: Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia - Director, Prof. Vasilescu Rodica
Coordonatori/organizatori : Prof. dr. Natașa Peteu; Prof. dr. Golea Pompiliu, Prof. Barna Daniela, Prof. Țapu Marinela
Participanți: elevii claselor IX-XII, profesori, invitați
Obiective: dezvoltarea capacităţii de a înţelege şi transmite intenţii, gânduri, semnificaţii prin mijloace de limbaj scris; încurajarea şi stimularea interesului elevilor pentru lumea miraculoasă a istoriei; dezvoltarea sensibilităţii elevilor faţă de valorile morale şi cultivarea sentimentului de a fi român; antrenarea cadrelor didactice în organizarea activităţilor extracurriculare desfăşurate cu participarea elevilor.
Scurtă descriere: Cu prilejul acestui eveniment au fost onorați și cinstiți veteranii de război și eroii locali care au căzut în luptele pentru întregirea națională și al doilea război mondial. Raportarea la valorile naționale și dintre acestea la faptele eroilor, sunt datorii primordiale ale fiecărui român. Însemnătatea zilei de 25 octombrie a fost trezită în conștiința celor prezenți de discursurile rostite de invitații: col. Remus Macovei, președinte Asociația ”Cultul Eroilor – Regina Maria”, filiala Constanța, Traian Nechita, președinte Asociația ”Cultul Eroilor – Regina Maria”, filiala Medgidia, Cristian Crăciun, președintele Asociației Veteranilor Militari și Veteranilor cu disabilitați, sucursala Constanța, militar participant la operațiunile milirare din Afganistan, Dan Nicolau, membru în comitetul de conducere Asociația ”Cultul Eroilor – Regina Maria”, filiala Constanța, prof. dr. Peteu Natașa, Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia. Mesajul transmis de aceștia a întărit convingerea tuturor celor prezenți că armata română își va onora întotdeauna tradiția, menirea și misiunea pe care o are în fața poporului român. În continuarea activității, elevii au prezentat un moment literar-artistic care a inclus cântece patriotice și poezii dedicate eroilor neamului. Manifestarea a fost una încărcată de emoție, un prilej de mândrie și satisfacție pentru momentele de glorie ale armatei române, dar mai ales, de pioasă aducere aminte a celor care, prin jertfa lor, au adus această țară în prezent.
Evaluarea proiectului : Activitatea desfăşurată a promovat valori şi atitudini privind: valorizarea pozitivă a diferenţelor culturale; atitudine pozitivă faţă de persoane şi grupuri care aparţin unor culturi diferite, care susţin valori, opinii şi credinţe diferite; respect faţă de identitatea culturală proprie şi faţă de identitatea culturală a celorlalţi; respect faţă de demnitatea şi drepturile omului; toleranţă şi înţelegere; rezolvare paşnică a conflictelor; empatie culturală;

Bibliografie:
Cezar Bîrzea, Cetăţenia europeană, Politeia SNSPA, Bucureşti, 2004
Jinga, Ioan, ”Educația și viața cotidiană”, EDP, R.A., 2005
Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de istorie, MEC CNC, Aramis Print, 2001, p. 28-35
Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de educaţie civică şi cultură civică, MEC CNC, Aramis Print, 2001
Programele şcolare de istorie şi educaţie civică (vezi forma finală a acestora pe site-ul www.edu.ro sau http://cnc.ise.ro) Compass.
Manual de educaţie pentru drepturile omului pentru tineri, Institutul Intercultural Timişoara, 2003, p. 25-30, 38-62, 281-312
Recomandarea 15/2001 a Consiliului Europei cu privire la predarea istoriei Recomandarea 12/2002 a Consiliului Europei cu privire la educaţia pentru cetăţenie democratică

291. PROIECT DE LECȚIE LEGEA LUI OHM

Prof. Podaru Ileana-Steluța
Liceul Teoretic Recaș, Timiș

Disciplina: FIZICĂ

Clasa: a X-a

Unitatea de învăţare: Curentul electric

Titlul lecţiei: Legea lui Ohm

Tipul lecţiei: formare de deprinderi de lucru prin folosirea simulărilor virtuale

Scopul lecției: Verificarea legii lui Ohm și trasarea caracteristicii curent – tensiune (experiment virtual AEL)

Obiective operaționale:

La sfârșitul lecției elevii vor putea:

O1: să realizeze montajul experimental simulând pe calculator, pe baza schemei prezentate cu elementele de circuit din laboratorul virtual;

O2: să înregistreze datele în tabele şi pe baza lor să reprezinte curbele caracteristice elementelor de circuit (caracteristica curent tensiune pentru un rezistor);

O3: să prelucreze datele şi să interpreteze rezultatele;

O4: să formuleze concluziile şi să generalizeze în limitele permise de date;

O5: să enunțe legea lui Ohm pentru o porțiune de circuit;

O6: să aplice legea lui Ohm pe o porțiune de circuit în rezolvarea de probleme.

Strategia didactică:

Metode şi procedee: conversaţia, explicaţia, modelarea, experimentul virtual, problematizarea, rezolvarea de probleme

Modalităţi de evaluare: observarea sistematică a elevilor pe parcursul activităţii, chestionare orală, tema de lucru în clasă, proba scrisă, tema pentru acasă

Mijloace didactice: lecție AEL, calculatoare, caiete de notițe, tablă, cretă, fișă de activitate experimentală, fișă de lucru, manualul de fizică pentru clasa a X-a ()

Forme de organizare a activităţii: frontal, individual, pe grupe

Bibliografie:

Liliana Ciascai, *Didactica fizicii*, Editura Corint, Bucureşti, 2001
Stelian Ursu, Ion Toma, *Ghid de lucrări practice pentru laboratorul de fizică*, Editura Radical, 1996
Dan Sorin Nițescu, Dănuț Spoială, Alexandru Oțet, *Fizică pentru liceu utilizând Microsoft Office*, Editura ALL EDUCATIONAL, București, 2001

Etapele lecţiei	Ob. operaţionale	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Stratejii didactice		Evaluare
				Metode	Mijloace	
Moment organizatoric **Captarea atenţiei** **(2')**		Efectuarea prezenţei elevilor Pregătirea mijloacelor de învăţare		Conversaţia		
Anunţarea temei noi şi a obiectivelor lecţiei **(1')**		-Anunţă titlul lecţiei noi **: Legea lui Ohm pentru o porțiune de circuit** -Scrie titlul lecţiei pe tablă -Enumeră obiectivele operaţionale ale lecţiei: **O1:** să realizeze montajul experimental simulând pe calculator, pe baza schemei prezentate cu elementele de circuit din laboratorul virtual; **O2:** să înregistreze datele în tabele şi pe baza lor să reprezinte curbele caracteristice elementelor de circuit (caracteristica curent tensiune pentru un rezistor); **O3:** să prelucreze datele şi să interpreteze rezultatele; **O4:** să formuleze concluziile şi să generalizeze în limitele permise de date; **O5:** să enunțe legea lui Ohm pentru o porţiune de circuit; **O6:** să aplice legea lui Ohm pe o porțiune de circuit în rezolvarea de probleme.	Ascultă cu atenţie ideile principale şi obiectivele lecţiei Pregătesc caietele de notiţe.	Conversaţia	Tablă, cretă, caiete de notițe ale elevilor	
Reactualizarea cunoştinţelor şi capacităţilor anterioare		Se reamintesc câteva noţiuni de bază: definiţia intensităţii curentului electric, a tensiunii electrice și rezistenței electrice, unitățile lor de măsură în S.I., instrumentele	Răspund solicitărilor profesorului.	Conversaţie	Tablă, cretă	Observare sistematică Chestionare orală

(5’)		de măsură corespunzătoare, modul cum se leagă acestea în circuit; Se face deosebirea dintre rezistenţă electrică şi rezistor.Se defineşte noţiunea de reostat				
Prezentarea materialului stimul (2’)		În laboratorul virtual de fizică, elevul face cunoştinţă cu aparatele de măsură şi elementele de circuit pe care le va utiliza în montajele experimentale.	Elevul pătrunde în laboratorul virtual, unde găseşte elementele necesare realizării montajului experimental, schema acestuia fiind reprezentată în fereastra de circuit.	Conversaţia Explicaţia	Lecție AEL, calculatoare	Chestionare orală Observare sistematică
Dirijarea învăţării (25’)	O_1	Solicită elevilor: -să realizeze montajul experimental simulând pe calculator, pe baza schemei prezentate cu elementele de circuit din laboratorul virtual;	Realizează experimentul după modul de lucru prezentat în fişa de activitate experimentală.	Experimentul virtual/ individual	Lecție AEL, calculatoare	Observare sistematică
	O_2	-să înregistreze datele în tabele şi pe baza lor să reprezinte curbele caracteristice elementelor de circuit (caracteristica curent tensiune pentru un rezistor) (vezi *Fişa de activitate experimentală*); Supraveghează efectuarea experimentului virtual oferind sprijin sau răspunzând solicitărilor.	Lucrează individual solicitând intervenţia profesorului în situaţii de impas. Notează datele în tabelul de valori.	Modelarea grafică Conversaţia		
	O_3	Solicită elevilor prelucrarea datelor experimentale și interpretarea rezultatelor.	Efectuează calculele cerute/individual	Conversaţia Problematizare		
Obţinerea performanţei (2’)	O_4	Solicită formularea concluziilor experimentului și generalizarea rezultatelor.	Interpretează rezultatele/pe grupe.	Conversaţia Problematizare		
Asigurarea conexiunii inverse (3’)	O_5	Solicită elevilor să enunțe și să scrie expresia matematică a legii lui Ohm pentru o porțiune de circuit.	Formulează concluziile experimentului, generalizează		Fișa de lucru	Chestionare orală

Intensificarea retenţiei (5’)	O_6	Propune rezolvarea următoarei probleme: “Ecuația caracteristicii unui conductor este: I = 0,05U (I în *A* și U în *V*). Conductorul este ohmic? Determinați rezistența electrică a conductorului. ”	Enunță legea lui Ohm pentru o porțiune de circuit și scriu expresia matematică a acesteia.	Problematizare	Fișa de lucru Caiete de notițe Tablă, cretă	Chestionare orală Observare sistematică
Asigurarea transferului (3’)		Anunţă tema pentru acasă (vezi *Fișa de lucru*)	Rezolvă problema	Problematizare Rezolvarea de probleme/ individual	Manualul de fizică	Tema de lucru în clasă Proba scrisă
Evaluarea (2’)		Profesorul apreciază şi notează contribuţia elevilor la lecţie. Se fac aprecieri asupra: • modalității de colectare a datelor (tabele, grafice); • interpretării corectă a rezultatelor obținute; • utilizării terminologiei specifice fizicii; • abilităților de lucru la calculator dovedite de elevi	Notează tema pentru acasă		Fișa de lucru	Tema pentru acasă

Anexe:
Anexa 1: Fișă de activitate experimentală
Anexa 2: Fișă de lucru

Anexa 1

FIȘĂ DE ACTIVITATE EXPERIMENTALĂ

Scopul lucrării: Verificarea legii lui Ohm folosind ampermetrul şi voltmetrul și trasarea caracteristicii curent – tensiune (experiment virtual AEL)

Schema dispozitivului experimental

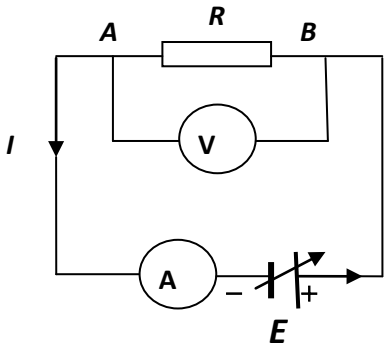

Materiale necesare (elemente ale circuitului virtual):

- sursa de tensiune;
- ampermetru;
- voltmetru;
- întrerupător (notat cu K)
- rezistor

Modul de lucru:

- realizați circuitul electric conform schemei de asamblare;
- închideți întrerupătorul K;
- pentru o valoare a rezistenței R_1, variați tensiunea sursei de alimentare cu ajutorul potențiometrului și observați indicațiile ampermetrului și voltmetrului. Apăsați pe ecranele acestor aparate de măsură pentru ca valorile citite să fie trecute în tabel.

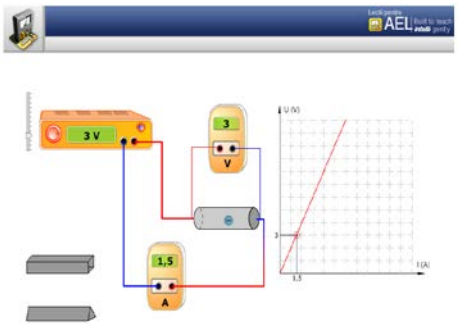

- aplicaţia afişează în tabelul de valori fiecare punct experimental, construind pentru voi graficul U = U(I);
- Deschideţi circuitul, apoi înlocuiți rezistența R_1 cu rezistența R_2.
- Închideți întrerupătorul și repetați experimentul.
- Calculați valorile rezistențelor R_1 și R_2 apăsând pe butonul *„Calculează”*.

Sarcini de lucru:

1. Răspundeți la următoarele întrebări:

a) Cum variază intensitatea curentului electric în funcție de tensiunea electrică la bornele rezistorului (pentru R = constant)?

_____

_____

b) Ce formă are graficul I=I(U)?

_____

_____

2. Reprezentați grafic I=I(U) folosind aplicația Microsoft Excel (vezi *Fișa de lucru: Caracteristica curent-tensiune*) și din panta graficului determinați valoarea rezistenței electrice R. Comparați rezultatele cu cele obținute anterior. Ce observați?

_____

_____

_____

Anexa 2

Fişa de lucru
Caracteristica curent-tensiune

O metodă mai precisă de a determina rezistenţa electrică este de a *reprezenta grafic* funcţia liniară I(U), din panta căreia se determină R.

Mod de lucru:

În foaia de lucru **Excel** se scrie într-o casetă text, ca titlu, *„Caracteristica curent-tensiune”*. Se realizează un tabel după următorul model:

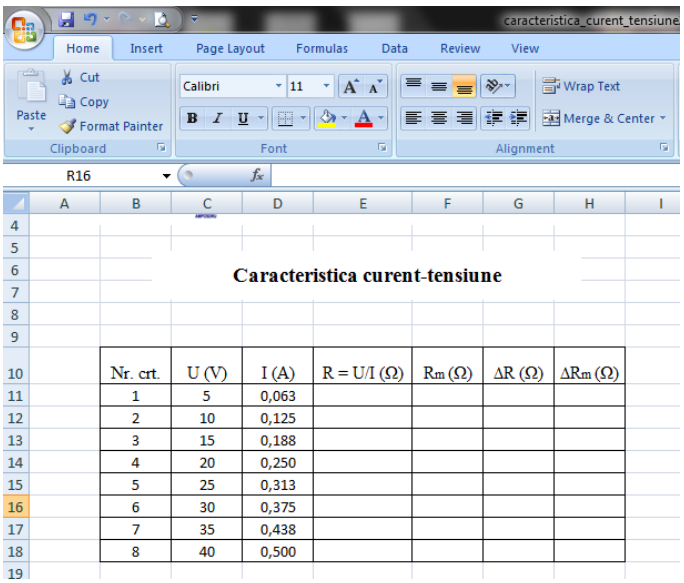

Nr. crt.	U (V)	I (A)	R = U/I (Ω)	Rm (Ω)	ΔR (Ω)	ΔRm (Ω)
1	5	0,063				
2	10	0,125				
3	15	0,188				
4	20	0,250				
5	25	0,313				
6	30	0,375				
7	35	0,438				
8	40	0,500				

- ❖ Pentru numărul determinării, introdu o serie în coloana B.
- ❖ Rezultatele determinărilor pentru U şi I se introduc în coloanele C şi D.
- ❖ Selectează coloanele C şi D şi introdu, în foaia Excel, un **grafic XY (Scatter)** din puncte.
- ❖ Clic dreapta pe un punct al graficului, apoi clic pe butonul **Add Trendline**, selectează **Linear,** bifează căsuţele de validare **Set intercept** şi valoarea 0 (dreapta trece prin originea sistemului de axe) şi **Display Equation on chart** pentru a vedea ecuaţia dreptei.

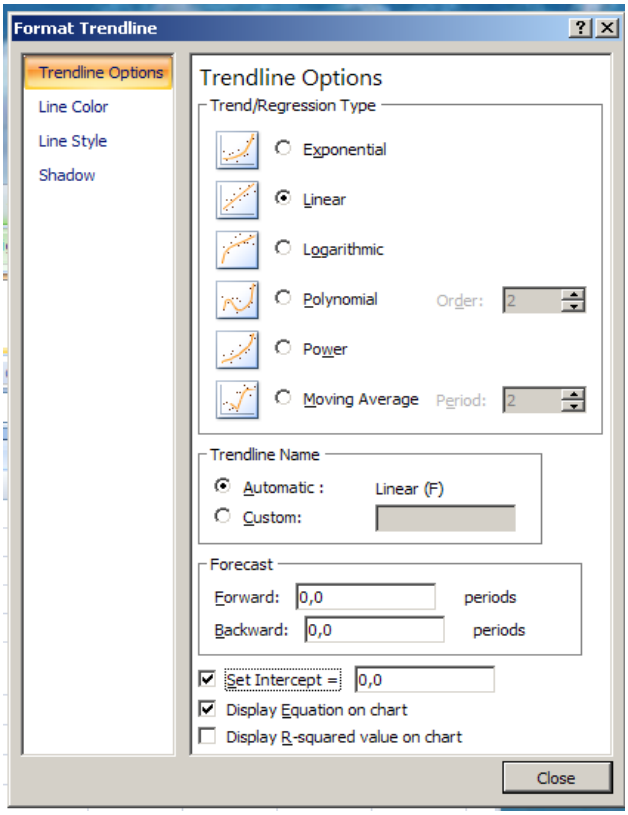

Calculatorul va duce printre puncte o dreaptă prin metoda celor mai mici pătrate, adică dreapta cea mai apropiată de cele 10 puncte. **Panta acestei drepte va fi egală cu valoarea inversului rezistenţei electrice**.

Observaţie: Metoda dreptei trasată de calculator prin *metoda celor mai mici pătrate* are o precizie mai mare.

TEMĂ PENTRU ACASĂ

- ❖ În celula E11 introdu: *=C11/D11*, care calculează rezistenţa electrică şi copiază-l 7 linii mai jos.
- ❖ Pentru valoarea medie a rezistenţei electrice, introdu în F11: *=AVERAGE(E11:E18).*
- ❖ În coloana G, trebuie să introduci: *=ABS(E11-F11)*, pe care o copiezi pe 7 linii în jos, iar în ultima coloană a tabelului (coloana H) introdu: *=AVERAGE(G11:G18).*

În acest moment, tabelul va arăta valoarea medie a rezistenţei electrice a conductorului în celula F11, iar coloana G indică eroarea făcută la fiecare măsurătoare.

- ❖ Exprimă rezultatul sub forma: $R = R_m \pm \Delta R_m$

292. PROIECT EDUCATIV *PRIM AJUTOR PENTRU VIITOR*, EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ

prof. Daniela Popa, Liceul Tehnologic Ion I.C. Brătianu, Timișoara

Titlul proiectului: ***"Prim ajutor pentru viitor"***
Durata derulării proiectului : Ianuarie-iunie
Locul de desfăşurare a proiectului: În cadrul şcolii
Descrierea proiectului: Acordarea primului ajutor în caz de urgenţă, de către elevi, în cadrul şcolii
De ce am decis să propunem acest proiect? Pentru că răspunsul la întrebarea *A şti sau a nu şti?* face diferenţa între un moment tragic şi salvarea vieţii unei persoane. Ce ne-a motivat? Am fost motivaţi de câteva cazuri concrete din şcoala noastră, în care cunoaşterea măsurilor de prim ajutor ne-ar fi permis să ne simţim utili suferinţei colegilor şi să ne manisfestăm trăsături ale personalităţii care ne-ar putea defini într-o viitoare carieră. Am decis deci că şcolii noastre îi lipseşte un *Club al Sanitarilor Voluntari*. Iar dacă se poate ca membrii lui să fie instruiţi de specialişti,acest lucru ar fi cu atât mai folositor nouă, colegilor, părintilor, profesorilor, micii lumi din jurul nostru. Astfel, în perioada ianuarie-iunie, vom înfiinţa clubul, vom instrui membrii lui cu ajutorul specialiştilor din domeniu şi vom transmite colegilor şi profesorilor măsurile de prim ajutor şi educaţie pentru sănătate învăţate.
Activităţile din cadrul proiectului:
Activitatea 1
Titlul activităţii: Recrutare membrii Clubului Sanitarilor Voluntari ai LT Brătianu
Descrierea activităţii:
- echipa de proiect: elevii clasei a IX-a şi a X-a, 2 profesori coordonatori.

Echipa de proiect contactează direcţiunea şcolii pentru implicarea ca partener susţinător, tipăreşte fluturaşi şi afişează anunţul de recrutare a membrilor Clubului.
Data şi durata estimată: 15-19 ianuarie, orele 14-15.30
Locul de desfăşurare a activităţii: Sala Festivă LT Brătianu.
Activitate 2
Titlul activităţii: Primul contact al membrilor Clubului Sanitarilor Voluntari in tipurile de activitati pe care le vor desfăşura.
Descrierea activităţii:
- echipa de proiect: elevii clasei a IX-a şi a X-a, 2 profesori coordonatori.

Echipa de proiect prezintă voluntarilor, în sala festivă, înregistrări cu tipuri de activităţi pentru acordarea primului ajutor, împarte chestionare de personalitate pe care voluntarii le completează, ascultă micul portret pe care fiecare dintre aceţtia şi-l face. Apoi, cu ajutorul psihologului şcolii, alege membrii Clubului şi afişează rezultatele cu cei 10 membri aleşi.
Data şi durata estimată a activităţii:18 ianuarie, orele 14-15.30.
Locul de desfăşurare a activităţii: Sala Festivă a LT Brătianu.
Activitatea 3
Titlul activităţii: Contactarea partenerilor şi invitarea lor ca formatori voluntari pentru viitoarele întâlniri ale clubului
Descrierea activităţii:
- echipa de proiect: elevii clasei a IX-a şi a X-a, 2 profesori coordonatori.

Coordonatorii echipei contactează asociaţiile specifice pentru încheierea de parteneriate de colaborare pentru instruirea membrilor Clubului.
Data şi durata estimată a activităţii: 22 ianuarie, orele 9-14
Locul de desfăşurare a activităţii: telefonic,sediul asociatiilor respective.
Activitatea 4
Titlul activităţii: Formare practică în sala 14, membrii Clubului simulează activităţi de acordare a prişului ajutor, sub îndrumarea şi supravegherea specialiştilor.

Descrierea activităţii:
- echipa de proiect: elevii clasei a IX-a şi a X-a, 2 profesori coordonatori.
Participarea membrilor Clubului Sanitari Voluntari la prima formare practică de acordare a primului ajutor.
Data şi durata estimată a activităţii: 29 februarie,orele 14-15:30.
Locul de desfăşurare a activităţii: Sala 14.

Activitatea 5

Titlul activităţii: Diseminare si evaluare continuă a activitatii Clubului Sanitarilor Voluntari.
Descrierea activităţii:
- echipa de proiect: elevii clasei a IX-a şi a X-a, 2 profesori coordonatori.
Membrii Clubului aplică, la orele de dirigenţie, cu sprijinul profesorilor diriginţi, simulări de cazuri de acordare de prim ajutor, implicând elevii tuturor claselor în roluri de victime şi salvatori. Ei aplică apoi chestionare elevilor pentru evaluarea activităţilor, dar şi chestionare de autoevaluare. Toate aceste chestionare sunt studiate la sfârşitul zilei, cu realizarea unui bilanţ, pentru ameliorarea activităţii, în perioada martie-iunie. Sunt premiați cei mai activi membrii, cea mai activă clasă etc., în conformitate cu o grilă de evaluare.
Data şi durata estimată a activităţii: martie-iunie.
Locul de desfăşurare a activităţii: sălile de clasă ale LT Brătianu, orele de dirigenţie.

Detalierea activităţilor proiectului şi încadrarea calendarul proiectului:

Activitatea	Luna de implementare a activităţii, Luna 1 fiind luna în care se începe derularea proiectului, următoarele luni sunt calculate calendaristic.											
	L1	L2	L3	L4	L5	L6	L7	L8	L9	L10	L11	L12
A.1) Recrutare membrii Clubului Sanitarilor Voluntari	x											
A.2) Primul contact cu tipurile de activităţi	x											
A.3) Contactarea partenerilor	x											
A.4) Prima formare practică		x										
A.5) Diseminare şi evaluare continuă a activităţii Clubului			x	x	x	x						

293. PROGRAMĂ ŞCOLARĂ : NAŢIONAL-COMUNISMUL ÎN ROMÂNIA (1965-1989). CURS OPŢIONAL

Prof. Prisacariu Elena Mihaela, Colegiul Tehnic „D. Ghika" Comăneşti, jud. Bacău

Notă de prezentare:

Parcurgerea unui astfel de curs opţional contribuie la o mai bună cunoaştere a celei de-a doua etape a regimului comunist din România, o etapă importantă în istoria recentă a României, precum şi la înţelegerea evenimentelor din 1989 şi a celor din perioada postdecembristă. Cursul *Naţional-comunismul în România (1965-1989)* îşi propune un demers complementar cursului general de istorie din ciclul superior al liceului, precum şi cursului opţional „O istorie a comunismului din România". El se adresează elevilor din clasa a XII-a şi este proiectat pentru a fi studiat într-un singur an şcolar, toate conţinuturile făcând parte şi din materia pentru examenul naţional de bacalaureat.

Structura programei şcolare a cursului *Naţional-comunismul în România (1965-1989)* este următoarea :

- Notă de prezentare
- Valori şi atitudini
- Competenţe generale
- Competenţe specifice şi conţinuturi
- Sugestii metodologice
- Bibliografie selectivă

Programa cursului *Naţional-comunismul în Romania 1965-1989 :*

- Susţine finalităţile cursului general de istorie prin setul de valori şi atitudini propus şi prin competenţele generale şi specifice pe care le promovează;
- Propune un demers didactic realizat din perspectiva educaţiei pentru drepturile omului, a educaţiei pentru diversitate, a educaţiei pentru dimensiunea de gen, a perspectivelor multiple asupra istoriei, a problemelor sensibile şi controversate, a strategiilor de argumentare, negociere şi cooperare, a utilizării surselor multiple de informare şi documentare;
- Prezintă o imagine complexă a societăţii româneşti din a doua jumătate a secolului XX
- Susţine o abordare flexibilă a timpului istoric prin: ponderarea studierii evenimentelor în favoarea ansamblului şi perspectivei asupra trecutului; aprofundarea şi interpretarea trecutului în locul memorării unor serii cronologice şi al istoriei de tip narativ şi enciclopedic;

Valori şi atitudini:

- Gândire critică, flexibilă şi prospectivă;
- Disponibilitatea pentru integrarea eficientă în viaţa de grup şi a comunităţilor;
- Recunoaşterea diversităţii etnice, sociale, religioase, culturale etc.;
- Asumarea multiperspectivităţii în istorie;
- Promovarea dialogului şi comunicării interculturale;
- Atitudine activă în viaţa personală şi în cea socială;
- Respectul faţă de sine şi faţă de ceilalţi;

Competenţe generale:

1. Folosirea eficientă şi adecvată a limbajului istoric în diferite forme şi contexte de comunicare.
2. Utilizarea principiilor, metodelor şi surselor de studiere a istoriei în contexte de civilizaţie şi culturale ale istoriei recente.
3. Dezvoltarea demersurilor şi acţiunilor civice, democratice, prin valorificarea experienţelor istorice.
4. Gestionarea resurselor necesare educaţiei pe tot parcursul vieţii.

Competenţe specifice şi conţinuturi :

Competenţe specifice	**Conţinuturi**
CS 1.1. folosirea adecvată a termenilor/ conceptelor specifici(e) istoriei în comunicări orale şi scrise; **CS 1.2.** construirea de explicaţii şi argumente pro sau contra cu privire la fapte şi procese istorice specifice istoriei recente a României; **CS 2.1** compararea şi evaluarea perspectivelor diferite referitoare la fapte şi procese istorice, pe baza unor surse istorice; **CS 2.2.** analiza diversităţii de tipare şi modele economice, sociale, culturale şi de civilizaţie în istoria recentă pornind de la sursele istorice; **CS 2.3.** identificarea şi explicarea unor constante şi schimbări în perioada istoriei recente a României; **CS 3.1.** valorificarea critică a experienţelor istorice / a modelului oferit de acţiunea personalităţilor/grupurilor din istoria recentă în contexte variate; **CS 3.2.** promovarea şi susţinerea cooperării în şcoală şi societate; **CS 3.3.** recunoaşterea şi asumarea critică a unui sistem de valori bazat pe respectarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului **CS 4.1**. selectarea/utilizarea de informaţie relevantă şi pertinentă din sursele istorice în raport cu diferite scopuri (de învăţare, cercetare, documentare şi procesare, elaborare de noi produse); **CS 4.2.** Integrarea cunoştinţelor obţinute în medii non-formale de învăţare în analiza fenomenelor istorice studiate	1. *Introducere. Comunismul în secolul XX* 2. *Aspecte ale instaurării comunismului în România* 3. *România în perioada 1948-1965. Aspecte politice, economice, sociale şi culturale* 4. *Societatea socialistă multilateral dezvoltată – ideal al epocii lui N. Ceauşescu* 5. *Economia în perioada 1965-1989* Studii de caz: *Sistematizarea şi consecinţele sale Valea Trotuşului în perioada 1965-1989* 6. *Cultura românească între naţionalism şi comunism* Studiu de caz: *Cultul personalităţii conducătorului* 7. *Drepturile şi libertăţile fundamentale ale cetăţenilor din România în perioada naţional-comunismului* 8. *Fenomenul disidenţei în România* 9. *Politica externă a Românei în perioada 1965-1989* 10. *Sfârşitul regimului comunist din România* Studiu de caz: *Anul 1989 în istoria Europei*

Sugestii metodologice:

Conţinuturile programei cursului opţional *Naţional- comunismul în România 1965*-1989 sunt structurate sub forma unor capitole la care se adaugă studii de caz. Fiecare capitol corespunde aspectelor principale din evoluţia României din 1965 până în 1989. S-a încercat integrarea evenimentelor din România cu cele din plan extern, dar şi a unor aspecte de istorie locală, pentru o mai bună înţelegere a evoluţtiei istorice. La aceasta se adaugă şi ideea privirii în trecutul recent al României din perspectiva *proiectului de ţară* şi a consecinţelor lui, este, în acelaşi timp, o invitaţie către profesori şi elevi la reflecţie, implicare şi participare civică pe tema viitorului României.

Între competenţe şi conţinuturi există o relaţie, astfel:

- ✓ aproape toate competenţele specifice din programa şcolară pot fi dezvoltate cu aproape toate conţinuturile programei şcolare, neexistând o corespondenţă biunivocă între ele;
- ✓ aproape toate conţinuturile permit exersarea unor situaţii şi activităţi de învăţare care să ducă la atingerea oricăror competenţe existente în programă, neexistând o corespondenţă biunivocă nici în acest sens;
- competenţele specifice trebuie să fie considerate ca finalităţi pragmatice, imediate şi de durată, ale activităţilor de învăţare propuse de către profesor şi realizate de către elevi;

Pentru studiul istoriei recente şi din perspectiva competenţelor generale şi specifice ale programei, se recomandă, în mod special, două tipuri de activităţi de învăţare/evaluare: istoria orală şi proiectul.

Istoria orală este un tip de activitate didactică, specifică studierii istoriei recente, cu triplu scop. Primul este legat de recuperarea memoriei istorice individuale cu privire la evenimente şi fapte istorice. Critica acestui tip de sursă istorică este identică cu cea care se aplică surselor scrise sau vizuale. În al doilea rând, reconstituirea unor evenimente, coroborarea relatărilor cu alte surse, acceptarea perspectivelor multiple asupra istoriei, pune în valoare instrumente de investigaţie a trecutului utile pe tot parcursul vieţii. A treia ţintă importantă este comunicarea eficientă între generaţii. Evaluarea se recomandă a fi realizată astfel încât să pună accentul pe măsurarea şi aprecierea competenţelor (adică, ce poate să facă elevul cu ceea ce ştie); pe aprecierea elementelor de ordin calitativ (valori, atitudini pozitive) şi să pună în evidenţă progresul în învăţare al fiecărui elev; este recomandabil să fie evitate evaluările cantitative (ce ştie elevul şi cât de multă informaţie deţine) şi clasificarea statică a rezultatelor elevilor.

Bibliografie selectivă:

- Arendt, Hannah, *Originile totalitarismului,* Editura Humanitas, Bucureşti, 2014.
- Betea, Lavinia, *Maurer şi lumea de ieri: mărturii despre stalinizarea României,* Fundaţia Culturală Ion Slavici, Arad, 1995.
- Boia, Lucian, *Miturile comunismului românesc*, Editura Universităţii din Bucureşti, 1995, 1997; Nemira, 1998.
- Boia, Lucian, *Mitologia ştiinţifică a comunismului*, Editura Humanitas, 1999, 2005, 2011.
- Brucan, Silviu, *Generaţia irosită. Memorii*, Editurile Univers & Calistrat Hogaş, Bucureşti,1992.
- Cesereanu, Ruxandra, *Decembrie `89. Deconstrucţia unei revoluţii,* Editura Polirom, Bucureşti, 2004, 2009.
- Deletant, Denis, *România sub regimul comunist*, Fundaţia Academia Civică, Bucureşti, 2006.

- Erne, Vasile, Rogozanu, Costi, Şiulea, Ciprian, Ţichindeleanu, Ovidiu (coordonatori), *Iluzia anticomunismului, Lecturi critice ale Raportului Tismăneanu,* Editura Cartier istoric, Chişinău, 2008.
- Georgescu, Titu, *România între Yalta şi Malta*, 1993, Casa de Editură şi Presă «Şansa», Bucureşti.
- Longin, Hossu, Iulia, *Memorialul durerii. O istorie care nu se învaţă la şcoală,* Editura Humanitas, Bucureşti, 2012.
- Murgescu, Bogdan, *România şi Europa, Acumularea decalajelor economice (1500 – 2010),* Editura Polirom, Bucureşti, 2010.
- Narcis, Dorin, Ion, (în colaborare cu Mihai Retegan şi Cristina Păiuşan), *Regimul comunist din România. O cronologie politică (1945-1989)*, Editura Tritonic, Bucureşti, 2003.
- Surpat, Gheorghe, Alexandrescu, Ion, Bulei, Ion, Ioniţă, I., Gheorghe, Mocanu, Constantin, *România în anii socialismului: 1948-1978*, Editura politică, Bucureşti, 1980.
- Stamatescu, Mihai, Grosescu, Raluca, Dobrincu, Dorin, Muraru, Andrei, Pleşa, Liviu, Andreescu, Sorin, *O istorie a comunismului din România*, Editura Polirom, Bucureşti, 2008.
- Stradling, Robert, *Să înţelegem istoria secolului XX*, Editura Sigma, Bucureşti, 2002..
- ****Totalitarism şi rezistenţă, teroare şi represiune în România comunistă*, CNSAS, 2001, Bucureşti.
- ****Raport final,* Comisia Prezindenţială pentru Analiza Dictaturii Comuniste din România (Raportul Tismăneanu), Bucureşti, 2006.

294. SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ, VALORI COMUNE CARE NE UNESC

Răvoiu Daniela, profesor de informatică, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân”, Constanța

În anul școlar trecut, la școala mea, Colegiul Național ”Mircea cel Bătrân” din Constanța, au venit ca oaspeți circa cincizeci de elevi și profesori din douăsprezece țări (Grecia, Italia, Bulgaria, Republica Moldova, Portugalia, Suedia, Turcia, România, Cehia, Germania, Polonia și Serbia), în cadrul proiectului Internațional ”Marco e Alberto Ippolito”.

Acest proiect, aflat la a XVII-a ediție, s-a desfășurat astfel pentru a doua oară în România. Cu această ocazie au avut loc activități diverse: concursuri de poezie, fotografie, eseu, activități de cercetare sociologică dar și câteva ore de asistențe la clasă.

Implicată în desfășurarea activității de interasistențe la ore ca profesor de informatică, am avut de proiectat și de susținut o oră de informatică în laboratorul școlii cu elevii mei de clasa a noua, specializarea mate-informatică, informatică intensiv și cu un grup de cinci elevi străini (Italia, Grecia, Tucia, Suedia, Bulgaria) care veneau însoțiți de o doamnă profesor de muzică din Italia. Elevii străini erau de vârste diferite și ar fi fost de preferat să fie integrați în activitățile de laborator pe care urma să le desfășor cu elevii mei, trebuia deci să îmi propun o temă care să fie ușor de urmărit pentru toți, o temă interesantă care să le trezească curiozitatea dar și să poată fi abordată din perspective diverse.

Reflectând la subiectul care ar fi fost potrivit, m-am gândit să aleg un conținut care să aibă suport matematic care ar fi putut fi implementat ușor în limbajul C++, dar cu aplicații cât mai evidente și accesibile în alte ramuri ale științelor exacte. Căutând pe internet subiecte de acest tip, m-am oprit la următorul :

Șirul lui Fibonacci

Șirul lui Fibonacci reprezintă o serie de numere, în care fiecare dintre ele este suma ultimelor două. Acesta are forma 1, 1, 2, 3, 5, 8, 13, 21, 34, 55...De ce sunt aceste numere semnificative? Pur și simplu, ele reprezintă sistemul numeric din natură și ele conduc la numărul phi, care a fost denumit "numărul de aur" sau "proporția de aur". Trebuie menționat faptul că raportul dintre perechile succesive ale numerelor din șirul lui Fibonacci tind spre phi sau numărul de aur, 1,618. Numerele din șirul lui Fibonacci sunt reprezentate peste tot. În petalele unei flori sau la dispunerea frunzelor pe tulpină vom găsi această serie de numere din șirul lui Fibonacci. Părți ale corpului uman au evidențiat aceste rapoarte. Phi sau numărul 1,618 a fost descris în trecut ca un număr divin, deoarece semnifică frumusețe și armonie. Arhitecții egipteni au folosit numărul phi la construirea templelor și a Marii Piramide, așa cum grecii au făcut la ridicarea Parthenonului din Atena. M-am referit mai întâi la câteva exemple ale acestui șir în natură, exemplificând cu imagini și materiale video preluate de pe internet:Petalele de flori, Capetele (măciuliile) cu semințe, Fructe și legume, Ramurile copacilor, Cochiliile melcilor și ale nautilusilor, Uraganele, Fețele umane, Dinamicile reproductive ale albinelor.

Vorbind de albine, ele urmează șirul lui Fibonacci în alte moduri interesante. Cel mai profund exemplu este cel al împărțirii numărului de femele dintr-o colonie la numărul masculilor (femelele întotdeauna depășesc numeric masculii). Răspunsul este tipic ceva foarte apropiat de 1,618. În plus, arborele genealogic al albinelor urmează și el același model familiar. Masculii au un părinte (o femelă), în timp ce femelele au doi părinți (o femelă și un mascul). Deci când se ajunge la arborele genealogic, masculii au 2, 3, 5 si 8 bunici, străbunici, stră-străbunici, respectiv stră-stră-stră.....străbunici. Urmând același model, femelele au 2,3,5,8,13 și așa mai departe. După cum s-a notat, fiziologia albinei urmează și ea destul de strâns Curba de Aur (spirala logaritmică). După aceea, elevii mei au scris pe tablă reprezentarea algoritmului în limbajul C++ pentru generarea numerelor din șirul Fibonacci și am avut bucuria să constatăm că elevii musafiri știau să facă această generare!!

A urmat o surpriză din partea doamnei profesor de muzică. Aceasta a venit cu mare plăcere lângă mine la catedră să ne explice că un pian are o claviatură cu cinci taste negre, aranjate în grupuri de câte două și trei clape și opt tonuri, pentru 13 octave (toate numere din șir). De

asemenea, ne-a desenat pe tablă o vioară Stradivarius care are părţile componente în raportul de aur. Apoi ne-a explicat că Mozart și-a compus sonatele pentru pian bazându-se pe proporția de aur.

În concluzie, ora a fost antrenată, fiecare dintre cei prezenți a participat la desfășurarea ei. Elevii s-au ridicat la înălţimea aşteptărilor prin comportament şi prin spiritul de socializare, zâmbetele din timpul orei de curs şi bucuria din final dovedind că întâlnirea noastră a fost un adevărat succes.

Vă doresc mult succes în astfel de activități și sper că v-am inspirat cât de puțin!

Bibliografie

https://pariurix.com/agentii/strategii/fibonacci.html#gref
http://www.ziare.com/magazin/cercetare/cifra-7-si-neobisnuitul-sir-al-lui-fibonacci-daruri-sacre-video-1123164
https://viataverdeviu.ro/15-exemple-stranii-din-natura-ale-proportiei-de-aur
http://epochtimes-romania.com/news/universul-prin-sirul-lui-fibonacci-si-sectiunea-de-aur---211701
https://gabrielaalbaartedu.wixsite.com/artpuzzle/single-post/2017/08/26/Fibonacci-in-natura-O-explorare-matematica-pentru-copii

295. PROIECT DIDACTIC

Profesor: Roman Nicoleta
Şcoala: Colegiul Tehnic " Decebal "

Clasa: a IX-a B
Disciplina : ISTORIE
Data : 15.03.2019
Unitatea de invatare: Evul Mediu
Lectia: Organizarea politico- instituțională a Transilvaniei, a Țării Românești și a Moldovei.
Tipul lectiei: Mixtă
Timp: 50 minute
Locul de desfasurare : sala de clasa

COMPETENȚE GENERALE :

1. Utilizarea vocabularului şi a informaţiei în comunicarea orală sau scrisă;
2. Dezvoltarea comporamentului civic prin exersarea deprinderilor sociale;
3. Formarea imaginii pozitive despre sine și despre ceilalți;
4. Sensibilizarea față de valorile estetice ale culturii;
5. Utilizarea surselor istorice a metodelor și tehnicilor adecvate istoriei pentru rezolvarea de probleme.

COMPETENTE SPECIFICE :

1.1. Folosirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise;
2.1. Recunoaşterea unui context economic, social, politic, cultural, istoric;
2.2. Extragerea informaţiei esenţiale dintr-un mesaj;
2.4. Exprimarea acordului / dezacordului în raport cu un context social;
2.5. Analiza critică a acţiunii personalităţilor şi grupurilor umane in diverse contexte;

3.1. Recunoaşterea asemănărilor şi diferenţelor dintre sine şi celălalt, dintre persoane, dintre grupuri;

4.2. Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea la actualitate;

5.2.Construirea de afirmaţii pe baza surselor istorice şi formularea de concluzii relative la sursele istorice.

• **Obiectivul general** : De a transmite, sistematiza și consolida cunoștințele privind organizarea político - instituțională a Transilvaniei, a Țării Românești și a Moldovei **.**

• **Obiective operaționale**:

Cognitive: **O1** – să identifice, prin analiză de text, specificul organizării politice și instituționale a Transilvaniei, a Țării Românești și a Moldovei;

O2 – să opereze cu noțiunile: *Domnie, Dietă, „obiceiul pământului”, sfat domnesc*;

O3 – să caracterizeze prin analiză de text, organizarea politico- instituțională a statelor medievale românești;

Formative: **O4** – să utilizeze tehnici de lucru cu textul istoric;

O5 – să analizeze evoluția politico – instituțională a Transilvaniei ;

O6 – să compare organizarea instituțională a Transilvaniei cu cea a Țării Românești și a Moldovei;

Atitudinale: **O7** – să formuleze aprecieri obiective, argumentând opţiunea proprie privind rolul instituțiilor centrale din spațiul românesc în evoluția ulterioară a statelor medievale românești.

• **Strategii**: inductiv - deductivă, explicativ-conversativă.

• **Metode**: **expozitiv-euristice:**

M1 – expunerea;
M2 – explicația;
M3 – conversația euristică.
interactive:

M4 – comparația;
M5 – problematizarea;
M6 – investigația;
M7 – învățarea prin descoperire;
M8 – R.A.I. (Răspunde - Aruncă – Investighează).

• **Evaluarea**: formativ – ameliorativă.

• **Obiective ale evaluării**:

Cognitive: Oe1 – să opereze cu noțiunile: *Domnie, Dietă, „obiceiul pământului", sfat domnesc;*
Formative: Oe2 – să utilizeze tehnici de lucru cu textul istoric, cu hărțile istorice;
Oe3 – să analizeze, conform algoritmului cauză - efect, organizarea politico- instituțională a statelor medievale românești;
Atitudinale: Oe4 – să formuleze puncte de vedere argumentate despre importanța instituțiilor centrale din spațiul românesc în evoluția ulterioară a statelor medievale românești.

• **Instrumente de evaluare**: verificarea frontală orală, observarea sistematică, R.A.I. (Răspunde – Aruncă – Interoghează).

• **Forme de organizare a activității**: frontală; individuală.

• **Valori și atitudini vizate:**

- Relaționare pozitivă cu ceilalți;
- Antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei ca predicție a schimbărilor prin raportare la contemporaneitate;
- Gândire critică și flexibilă.

• **Resurse:**

- **umane:** 29 elevi
- **de timp**: 50 minute
- **materiale**:

1. oficiale:

m1 – Programa școlară
m2 – Macroproiectarea didactică / Proiectarea unităților de învățare
m3 – manualul, Ioan Scurtu (coordonator), Istorie, manual pentru clasa a IX-a, Editura Economică, Alexandru Barnea (coordonator), *Istorie, manual pentru clasa a IX-a*, Editura Corint, 2004.

2. izvoare cartografice:

m4 – Harta istorică
m5 – Atlasul istoric

3. izvoare narative:

m6 – Minodora Petrovici, *Istoria universală în texte*, Editura Corint, București, 2003.

SCENARIU DIDACTIC

ETAPELE LECTIEI	COMPETENTE SPECIFICE	*Conţinutul informaţional-formativ*		STRATEGII DIDACTICE	
		ACTIVITATEA PROFESORULUI	ACTIVITATEA ELEVILOR	METODE	MIJLOACE
1. Cerinţe iniţiale/moment organizatoric **1 minute**		Notează absenţele; Pregăteşte materialele necesare desfăşurării lecţiei; Organizează clasa; Realizează un climat cooperant.	Răspund cerinţelor profesorului. Îsi pregătesc materialele pentru lecţie;	Conversaţia dirijată	Catalog Manual Caiet de notiţe

2. Reactualizarea cunostintelor/ Evaluare 29 minute	*1.1. Fol osirea limbajului adecvat în cadrul unei prezentări orale sau scrise;* *2.1. Recunoaşterea unui context economic, social, politic, cultural, istoric;* *2.2. Extragerea informaţiei*	*Verifică şi reactualizează cunoştinţele din lecţia :* ***Premisele istorice ale constituirii statelor medievale românești: Transilvania, Țara Românească, Moldova și Dobrogea.*** Solicită elevilor, ca prin metoda R.A.I (Răspunde – Aruncă – Interoghează), care se desfăşoară astfel: dupa o secvență de învățare profesorul, împreună cu elevii săi, investighează rezultatele obţinute în urma predării- învăţării, printr- un joc de aruncare a unui obiect mic şi uşor (minge) de la un elev la altul. Cel care aruncă mingea trebuie să pună o întrebare din lecţia predată celui care o prinde. Cel care prinde mingea răspunde la întrebare şi apoi aruncă mai departe altui coleg, punând o nouă întrebare. Evident interogatorul trebuie să cunoască şi răspunsul întrebării adresate. Elevul care nu cunoaşte răspunsul iese din joc, iar răspunsul va veni din partea celui care a pus întrebarea. Acesta are ocazia de a mai arunca încă o dată mingea, şi,	Elevii ascultă explicațiile profesorului privind metoda R.A.I (Răspunde – Aruncă – Interoghează), Elevii, utilizând metoda R.A.I (Răspunde – Aruncă – Interoghează) formulează următoarele raspunsuri : - factorii interni şi externi care au favoarizat constituirea statelor medievale românești; - principalele etape ale constituirii statelor medievale românești;	Activitate frontală Conversația Învățarea prin descoperire R.A.I. (Răspunde - Aruncă – Interoghează)	Atlas istoric Manualul Lectia din caiet Invatarea prin descoperire Harta istorică Manualul Documente istorice

	esenţiale dintr-un mesaj ; *2.4. Exprimarea acordului / dezacordului în raport cu un context social;* *2.5. Analiza critică a acţiunii personalităţilor şi grupurilor umane in diverse contexte;* *3.1.Recunoaşterea asemănărilor şi diferenţelor dintre sine şi celălalt, dintre persoane, dintre grupuri;*	deci, de a mai pune o întrebare. Astfel, utilizand aceasta metoda elevii trebuie: - să identifice factorii interni și externi care au favoarizat constituirea statelor medievale românești; - să precizeze principalele etape ale constituirii statelor medievale românești; - să menționeze principalele formațiuni politice amintite de Anonymus în cronica ***" Gesta Hungarorum";*** - să numească formațiunile politice de la Sud de Carpați, menționate în ***"Diploma cavalerilor ioaniți";*** - să identifice formațiunile politice dintre Dunăre și Mare, conduse de Gheorghe și Dimitrie (sec. al X- lea). -să identifice principalele etape în constituirea și evoluția voievodatului Transilvaniei, Țării Românești, Moldovei și Dobrogei.	- principalele formațiuni politice amintite de Anonymus în cronica ***" Gesta Hungarorum";*** - formațiunile politice de la Sud de Carpați, menționate în "***Diploma cavalerilor ioaniți***"; - formațiunile politice dintre Dunăre și Mare, conduse de Gheorghe și Dimitrie (sec. al X- lea). - principalele etape în constituirea și evoluția voievodatului Transilvaniei, Țării Românești, Moldovei și Dobrogei.	R.A.I. (Răspunde - Aruncă – Interoghează)	Caiet de notițe Harta istorică: Texte istorice
3. Dobândirea de noi cunoştinţe de către elevi,prin activitatea de învăţare propusă	*2.2. Extragerea informației*	**Organizarea politico-instituțională a Transilvaniei, a Țării Românești și a Moldovei** *Anunță planul lecției, monitorizează elevii având în*	**Elevii:**	Activitate individuală	Documente istorice

de profesor. **13 minute**	*esențiale dintr-un mesaj ;* *2.4. Exprimarea acordului / dezacordului în raport cu un context social;* *4.2. Aprecierea valorilor trecutului prin raportarea* *2.2. Extragerea informației esențiale dintr-un mesaj ;* *2.4. Exprimarea acordului / dezacordului în raport cu un context social;*	*vedere planul următor:* Menționază elevilor principalele etape în organizarea político-instituțională a Transilvaniei: - Voievodatul (secolele XI – XVI); - Principatul (secolele XVI – XVII); - Principatul (XVII – XIX); Explica elevilor termenii istorici noi : *Domnie, Dietă, „obiceiul pământului”, sfat domnesc;* Prezinta elevilor principalele instituții medievale din Transilvaniei; Identifică instituțiile centrale din Țara Românească și Moldova; Identifică principalele atribuții ale domnitorului; Explică semnificația particulei „Io” din titulatura domnitorilor. Evidențiază elevilor importanța instituțiilor în consolidarea statelor medievale românești;	- notează în caiete titlul lectiei noi; - urmaresc explicatiile profesorului; - citesc textele propuse de profesor; - analizeaza definitia termenilor noi, utilizând manualul avut la dispoziție; - noteaza ideile principale expuse de profesor; - contribuie la realizarea schemei finale a lectiei; - contribuie, alături de profesor, la dobândirea cunoștinț Elevii ascultă explicațiile profesorului privind rezolvarea fișei de fixare a cunoștințelor	Învățarea prin descoperire Activitate frontală Activitate individuală	Invațarea prin descoperire Imagini Invațarea prin descoperire
4. Asigurarea feed-back-ului **5 minute**		Distribuie elevilor o fișă de fixare a cunoștințelor noi dobândite în urma procesului instructiv- educativ.	Elevii rezolvă fișa primită, realizându –se astfel feedbackul.	Conversația Explicația	Fișă de verificare a cunoștințelor

5. Tema pentru acasa **1 minut** **6. Aprecieri** **1 minut**		Cere elevilor să rezolve, flosind cunoștințele noi acumulate, fișa de evaluare, aferentă lecției noi studiate, din manual, de la pagina 87. Apreciază activitatea elevilor	Isi notează tema pentru acasa și ascultă indicațiile primite Ascultă aprecierile emise de profesor	Conversația	Manualul Lecția noua Alte surse de informare. Notarea

296. PROIECT EDUCAȚIONAL
CREDINȚA, SÂMBURELE VALORILOR UMANE

Bibl. Doina Rusăi, C.T. ,,Gr. Cobălcescu'' Moinești

„De aş grăi în limbile oamenilor şi ale îngerilor, iar dragoste nu am, făcutu-m-am aramă sunătoare şi chimval răsunător. Şi de aş avea darul proorociei şi tainele toate le-aş cunoaşte şi orice ştiinţă, şi de aş avea atâta credinţă încât să mut şi munţii, iar dragoste nu am, nimic nu sunt. Şi de aş împărţi toată avuţia mea şi de aş da trupul meu ca să fie ars, iar dragoste nu am, nimic nu-mi foloseşte. Dragostea îndelung rabdă; dragostea este binevoitoare, dragostea nu pizmuieşte, nu se laudă, nu se trufeşte. Dragostea nu se poartă cu necuviinţă, nu caută ale sale, nu se aprinde de mânie, nu gândeşte răul. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduieşte, toate le rabdă. Dragostea nu cade niciodată. Cât despre proorocii – se vor desfiinţa; darul limbilor va înceta; ştiinţa se va sfârşi; pentru că în parte cunoaştem şi în parte proorocim. Dar când va veni ceea ce e desăvârşit, atunci ceea ce este în parte se va desfiinţa. Când eram copil, vorbeam ca un copil, simţeam ca un copil; judecam ca un copil; dar când m-am făcut bărbat, am lepădat cele ale copilului. Căci vedem acum ca prin oglindă, în ghicitură, iar atunci, faţă către faţă; acum cunosc în parte, dar atunci voi cunoaşte pe deplin, precum am fost cunoscut şi eu.Şi acum rămân acestea trei: credinţa, nădejdea şi dragostea. Iar mai mare dintre acestea este dragostea." (I Corinteni 13, 1-13).

Proiectul educațional ,,Credința - sâmburele valorilor umane'' s-a desfășurat în anul școlar 2018-2019, în parteneriat cu Biserica Sfântul Nicolae și a presupus reflexie asupra lucrurilor învățate de elevi.

Elevii au vizitat persoanele cu dizabilități, au susținut un spectacol, i-au invitat să participe la aceste activități și au oferit cadouri, lucru apreciat și de angajații instituției. Aceștia au vizitat și Centrul de Bătrâni din oraș ocazie cu care elevii au desfășurat o piesă de teatru spre bucuria celor vârstnici.

Reflecţia cognitivă

În urma activităților desfășurate în cadrul proiectului am învățat:

- ce sunt autorităţile publice şi responsabilităţile acestora în domeniul protecţiei sociale;
- ce drepturi și responsabilități ne revin în calitate de cetățeni ;
- cum pot participa activ la viața socială;
- cum ne putem implica și înțelege realitatea economico-socială, etc.

Reflecţia afectivă - sentimentele elevilor în urma experienţelor pe care le-au trăit au fost diferse și foarte intense:

- au conştientizat că ei sunt fiinţe normale, care au avut doar neşansa de a se naşte cu o dizabilitate;
- au înţeles că suntem egali și trebuie să fie sensibili la durerea şi nevoile altora;
- între elevi, tineri și bătrâni din centre s-a legat o relaţie de prietenie;
- s- au înlăturat unele prejudecăți față de tinerii instituţionalizaţi;
- au înțeles că sentimentul de compasiune trebuie completat cu cel de altruism;
- s-a învățat că iubirea e cea mai mare nevoie a unui copil cu dizabilități sau a unui bătrân;

Reflecţia procesuală - elevii au învățat lucruri noi, lucrând în cadrul acestui proiect:

- munca în echipă aduce multe beneficii tuturor;
- în grup, ideile se dezvoltă rapid și eficient;
- în echipă, se comunică mai mult;
- munca în echipă ajută la cunoașterea de sine.

Preocupările tinerilor în societatea de astăzi sunt foarte diferite. Modalităţile de petrecere a timpului liber, diversitatea mijloacelor de informare, alegerea prietenilor constituie pentru tineri prilejuri de descoperire a unor modele şi valori diferite. De aceea, proiectul propus urmăreşte sensbilizarea elevului, dar și dezvoltarea şi modernizarea învăţământului

românesc în vederea creşterii calităţii şi sporirii eficienţei acestuia, astfel încăt personalitatea fiecărui elev să fie ornamentată cu valori morale deosebite.

Credinţa într-un ajutor divin se transformă, în foarte multe cazuri, într-o puternică resursă interioară, căreia mulţi dintre noi îi datorează puterea de a merge mai departe după încercările vieţii.

Acest lucru este demonstrat de studiile empirice care au stabilit că în credinţă mulţi îşi găsesc alinarea, însă şi psihologii sunt de acord că a fi credincios ajută în menţinerea sănătăţii mintale şi netezeşte terenul vindecării multor probleme de natură psihică.

Este bine ca fiecare credincios ortodox să cunoască credința Bisericii Ortodoxe din care face parte. Mijloacele de cultivare a credinței sunt: rugăciunea, participarea la sfintele slujbe, viața virtuoasă, meditația, repetarea deasă a actului de credință etc.

Astfel, credința devine un mijloc care luminează cugetul, întărește voința, purifică sentimentul, înălțând întreaga ființă a credinciosului spre Dumnezeu, fiind busola de orientare a vieții noastre spirituale.

„Iubirea schimbă însăşi natura lucrurilor, în mâna iubirii, toate devin bune.”

Sfântul Ioan Gură de Aur

Bibliografie:

1. Biblia, Epistola 1 către Corinteni a Sfântului Apostol Pavel, (I Corinteni 13, 1-13).
2. Cucoș C., Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 1996, pg. 30-39.
3. Rovența H., Esența și rolul credinței în Teologie, București, 1932.
4. Sârbu A., Credința și însemnătatea ei morală la Fericitul Augustin.
5. Clement C. Pavel, Psihologia credinței, București, 1941.

297. PROIECT DIDACTIC TRANSDISCIPLINAR

Sandu Doina, Liceul Tehnologic ,,Petru Poni" Onești

Data:
Profesori:
Filiera:
Profil:
Specializarea:
Aria curriculară: *Matematică şi ştiinţe ale naturii*
Clasa: a IX-a A - 1 oră/săpt.
Unitatea de învăţare: Celula- unitatatea strucurală și funcțională a lumii vii
Tema: Celula- noțiuni introductive
Tipul lecţiei: *însuşire de noi cunoştinţe*

SCOPUL LECŢIEI: dobândirea de către elevi a cunoştinţelor generale privind noțiuni generale, introductive despre celulă.

COMPETENŢE SPECIFICE:
1.1.Culegerea de date din surse variate de informare despre lumea vie;
2.1. Explorarea sistemelor biolgice;
4.1. Utilizarea corectă a terminologiei specifice biologiei în diferite situaţii de comunicare;
4.2. Prezentarea informaţiilor folosind diverse metode de comunicare.

COMPETENŢE DERIVATE: la sfârşitul lecţiei elevul trebuie:
C1- să precizeze etimologia termenului de celulă (limba română- limba latină);
C2- să enumere descoperirile științifice din domeniul biologiei pentru care s-au acordat premiul Nobel (istorie);
C3- să explice în ce constă nomenclatura binară (biologie+ istorie);
C4- să recunoască reprezentanţi plecând de la denumirea științifică (limba română- limba latină) la cea populară a diverselor specii (biologie);

RESURSE EDUCAŢIONALE:

a) PROCEDURALE: conversaţia euristică, observarea independentă, problematizarea, explicaţia, turul galeriei, Starbusting (explozia stelară)
b) MATERIALE: fişe de lucru individuale şi pe grupe, manual, atlas şcolar, tabla, prezentare PPT, retroproiector, fişă de evaluare, caiet de notiţe;
c) FORMA DE ACTIVITATE: frontală, pe grupe şi individuală;
d) METODE DE EVALUARE: formativă prin chestionare orală şi prin fişă de evaluare;
e) BIBLIOGRAFICE: - Huţanu, E.- Manal pentru clasa a IX-a, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2004 ;
   - Ţibea, F.- Atlas şcolar de biologie, Regnul Protista, Regnul Animal, Ed. Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2006 ;
   - Iordache, I., Leu, U.M. –Metodica predării-învăţării biologiei, Iaşi, 2001.
f) TEMPORALE: 50 de minute.

STRATEGIA DIDACTICĂ

Etapele lecţiei	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor
Organizarea	-pregătește materialul didactic;	

clasei, 2 min.	- notarea în catalog a elevilor absenţi;	
Verificarea cunoştinţelor anterioare, 5 min.	- profesorul de biologie adresează întrebări referitoare la cunoștințele din clasele anterioare(V-VIII) despre celulă	- răspund întrebărilor profesorului de biologie.
Captarea atenţiei, 5 min.	- profesorul de biologie și latină solicită elevilor să observe imaginile din prezentarea PPT privind cunoștințele anterioare dobândite despre celulă, specii și denumirile lor.	-observă imaginile și își reamintesc denumiri științifice întâlnite în gimnaziu
Prezentarea temei şi a competenţelor derivate, 2 min.	Profesorul de biologie scrie pe tablă titlul lecţiei și prezintă competenţele cu ajutorul prezentării PPT pe care elevii trebuie să le rezolve la terminarea lecţiei prin evaluare.Se prezintă de către prof. de biologie cunoștințele generale despre celulă; Profesorul de latină definește specii după denumirea științifică iar cel de biologie explică importanța necesității sistemului de clasificare binar; prof. de istorie prezintă cu ajutorul PPT-ului diverși biologi care au făcut descoperiri uimitoare în domeniul biologiei pentru care au primit premiul Nobel.	-notează pe caietele de notiţe titlul lecţiei şi urmăresc prezentarea competenţelor derivate.
Dirijarea învăţării, 25 min.	- împarte elevii pe 3 grupe și distribuie fișe de lucru diferite pe grupe astfel: • Grupa 1- fișa de lucru 1 (Anexa 1); • Grupa 2- fișa de lucru 2 (Anexa 1); • Grupa 3- fișa de lucru 3 (Anexa 1). - oferă elevilor indicaţii privind sarcinile de lucru; - adresează clasei întrebări care urmăresc rezolvarea cerinţelor din fişele de lucru; -solicită reprezentanţilor grupelor 1 și 2 să rezolve fișele de lucru pe colile de hârtie puse la dispoziţie frontal şi copie rezolvarea lor pe caietele de notiţe; - solicită grupei 3 să rezolve sarcinile de lucru și cere reprezentanților celor 3 subgrupe să prezinte în fața clasei rezolvarea sarcinilor.	-rezolvă şi completează fișele de lucru oferite de profesor; - ascultă indicaţiile oferite de profesori; -răspund întrebărilor profesorului; - utilizează resurselor materiale puse la dispoziţie de profesor; - rezolvă fișele de lucru pe colile de hârtie puse la dispoziţie frontal;
Evaluarea performanţei elevilor, 10 min.	-prin chestionare orală pe parcursul lecţiei;	

Anexa 1

Grupa 1- Fişa de lucru - <u>Starbusting (explozia stelară)- prof. de biologie + prof. lb. română-lb. latină</u>

Scrieţi sub fiecare întrebare răspunsul corect:

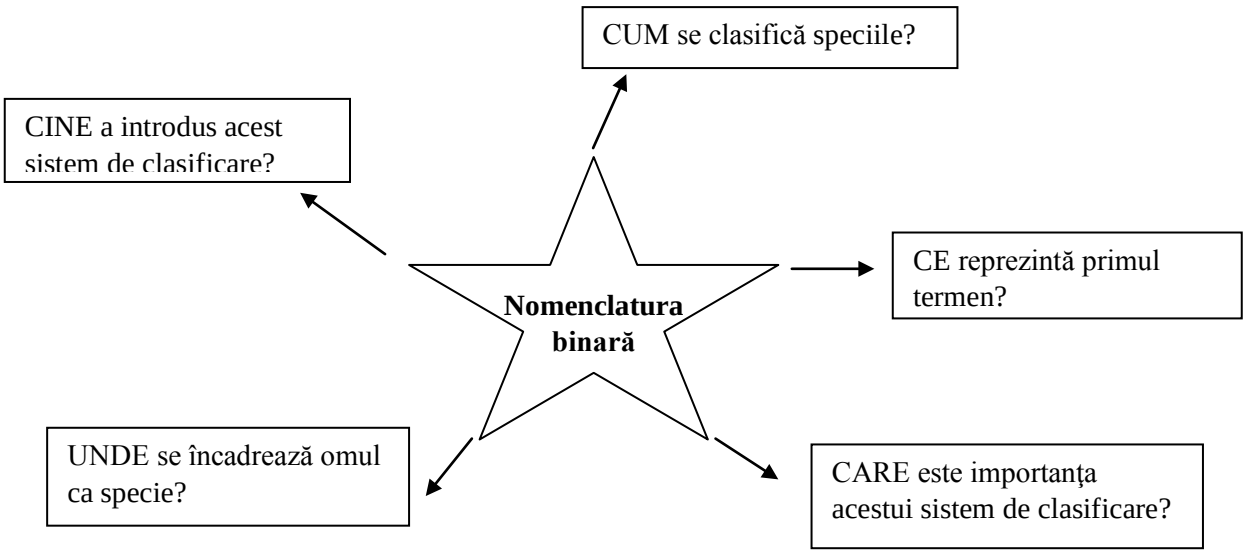

Grupa 2- Fişa de lucru- <u>Starbusting (explozia stelară)- prof. de istorie</u>

Scrieţi sub fiecare întrebare răspunsul corect:

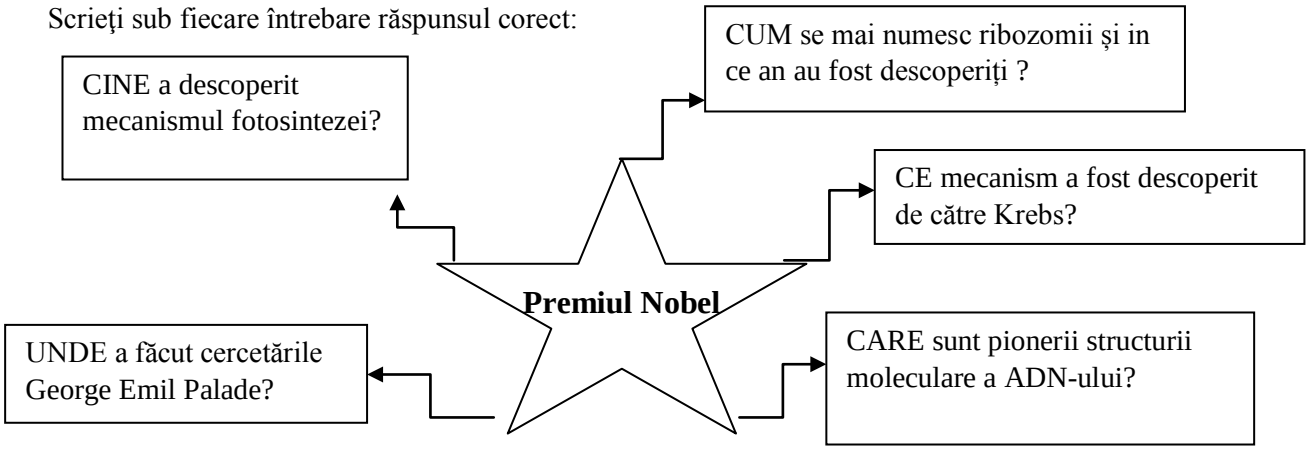

Grupa 3- Fişa de lucru- <u>Turul galeriei</u>

Pe 3 coli A3 cu markere completaţi câte două exemple de specii învățate precizând denumirea ştiinţifică(în limba latină) şi denumirea populară

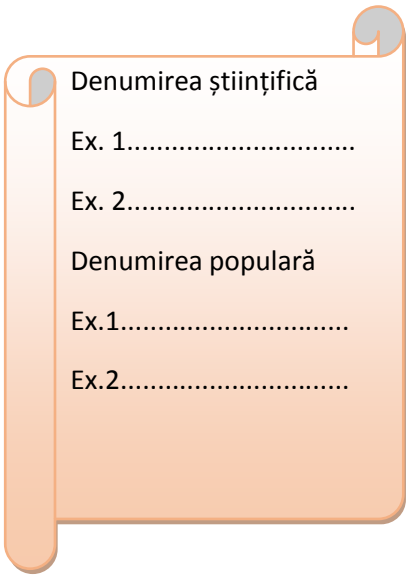

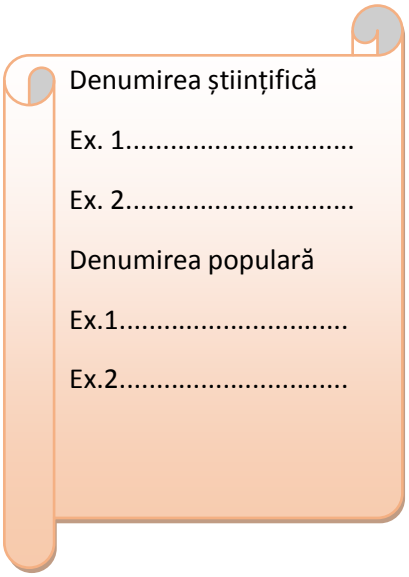

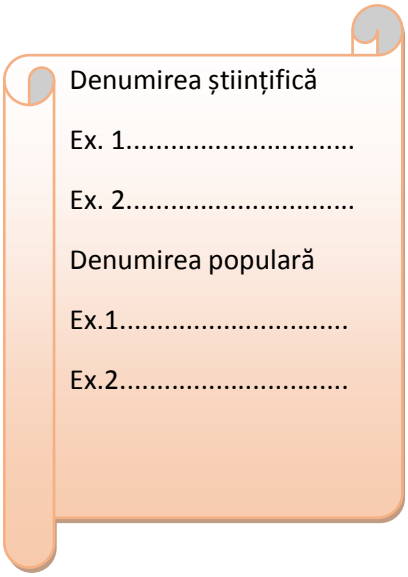

298. BUCATA MEA DE CER

Prof. Săcăluș Silvia Oana
Colegiul Național „Al. I. Cuza“ Focșani
Prof. Săcăluș Ionică
Colegiul Tehnic „V.D. Cotea“ Focșani

Transformările importante intervenite în dezvoltarea societăţii odată cu trecerea timpului afectează într-o evidentă măsură şi învăţământul. De acceea, şcoala se vede obligată să-şi redefinească principiile, obiectivele, structura, metodologia şi stilul de lucru, pentru a răspunde adecvat exigenţelor tot mai mari pe care societatea le impune.

Promovarea interdisciplinarităţii în sistemul educațional actual este în mod clar impusă de schimbările şi acumulările cognitive din diverse domenii ale cunoaşterii, precum şi de complexitatea problemelor pe care le implică societatea acestor vremuri. De aceea, tinerii trebuie să fie pregătiți pentru a răspunde la numeroasele provocări ale vieții; succesul şi performanţa apar doar dacă aceștia deţin cunoştinţe integrate, dacă gândesc flexibil şi creator. Acesta este și motivul pentru care am apelat la abordarea conţinutului învăţării din perspectiva interdisciplinară. Specialiştii în curriculum sunt de părere că interdisciplinaritatea „stabileşte relaţii între mai multe discipline sau ştiinţe“ și are rolul de a le forma elevilor o imagine unitară asupra realităţii precum și de a le genera gândirea integratoare. (*Dicţionarul de neologisme* de F. Marcu şi C. Manea)

Un demers didactic interdisciplinar poate fi promovat, la nivelul școlii, prin proiecte educaționale. Proiectul *INTERDISCIPLINARITATE PENTRU VIAȚĂ* demarat în cadrul colegiului are ca principal scop *conştientizarea necesităţii demersurilor educaţionale din perspectivă interdisciplinară* în vederea optimizării procesului instructiv-educativ.

Din perspectiva profesorului de limba și literatura română, consider că o asemenea abordare a textului poate motiva elevul pentru o mai bună învățare. Astfel, la o activitate derulată în cadrul ***clubului de literație***, am realizat o punte cognitivă între două discipline studiate în școală, literatură și istorie, pentru a înțelege semnificațiile și impactul regimurilor totalitare într-o viziune holistică asupra existenței. De fapt, am căutat o metodă relaxantă și cu impact imediat de promovare a lecturii în rândul elevilor de liceu.

Astăzi, abordările didactice interdisciplinare îi aduc pe elevi mult mai aproape de realitate, dezvoltându-le o gândire flexibilă şi creatoare, în măsură să ofere soluţii şi să-i îndrume astfel spre o viitoare viață profesională adaptată la standarde europene actuale. Voi prezenta în cele ce urmează felul în care am aplicat, în cadrul unei activități de receptare a textului literar, una dintre metodele moderne de predare-învăţare. Elevii au fost împărțiți în grupe de lucru. O condiţie a activităţii de grup este implicarea activă a membrilor acestuia la îndeplinirea sarcinilor de lucru. Buzas Lazlo confirmă că „activitatea în grup este stimulativă din punct de vedere instructiv-educativ numai dacă membrii colaborează cu plăcere şi eficient.”

Activitatea a fost derulată în parteneriat cu Biblioteca Județeană *„Duiliu Zamfirescu*” Focșani, reprezentată prin domnul Adrian Țiglea, care a inițiat o dezbatere cu tema ***Stima de sine la adolescenți***, pe parcursul căreia au fost abordate aspecte variate: stima de sine globală, stima de sine specifică, încrederea în sine şi percepţia eficienţei, fenomenologia stimei de sine ridicate, fenomenologia stimei de sine scăzute, inadaptabilitatea socială, echilibru şi prudenţă, stima de sine şi reacţiile afective în faţa eşecului, apariţia şi evoluţia stimei de sine în mediul familial;

Bucata mea de cer a fost titlul celei de-a doua părți a întâlnirii din cadrul Proiectului educațional *Interdisciplinaritate pentru viață*, și a urmărit problematica impactului pe care unele regimuri totalitare l-au avut asupra vieții oamenilor. Cei implicați au luat în calcul atât aspecte istorice, cât și modalitatea în care beletristica și cinematografia surprind acest aspect.

Membrii primei grupe au avut de pregătit romanul ***Zaira,*** scris de Cătălin Dorian Florescu, o carte care surpinde viaţa interbelică a moşierilor şi a ţăranilor, fascismul românesc, al Doilea Război Mondial, venirea la putere a comuniştilor, persecuțiile. Fuga Zairei în Vest și întreaga viaţă americană a unei emigrante este un panoptic al secolului al XX-lea, povestit de o femeie. Pentru

Zaira, teatrul de păpuși este un refugiu în vremuri istorice agitate, o lume aparte, singura posibil a fi luată în stăpânire. În teatrul acesta miniatural, nevizat explicit de cenzură încă mai există o fărâmă de libertate de expresie.

Zaira este o fată de moșieri, născută în 1928, într-o Românie monarhistă. Tatăl lupta în armata regelui, iar mama îl însoțea acolo unde era trimis. Zaira a fost crescută pe moșia bunicului ei, de bunica ei, unchiul Zizi, de care este foarte atașată, și de mătușa Sofia. Romanul este unul emoționant, bine scris. Cu atât mai emoționant cu cât povestea este reală. Zaira există, a fost o păpușară celebră din Timișoara în anii 1960. La fel cum au existat și gara în care s-a născut, și moșia unde a crescut, și mătușa care i-a ales numele, și prietenul din copilărie care i-a devenit soț, și Traian, și cei 40 de ani de exil în America.

Următoarele două grupe s-au concentrat pe relația dintre literatură și film, pornind de la două volume care surpind problematica a două regimuri totalitare, comunismul și fascismul: ***Sunt o babă comunistă***, scris de Dan Lungu, și volumul ***Hoțul de cărți***, de Markus Zusak. Formarea și cultivarea gustului pentru lectură reprezintă un obiectiv important al orelor de limba și literatura română și, implicit, al diverselor activități extrașcolare. Prin abordarea filmului, mi-am propus atingerea unor competențe precum receptarea diferențelor de cod artistic în literatură și cinematografie; sesizarea specificității literaturii și cinematografiei ca arte; identificarea raportului text-imagine în realizarea ecranizărilor; compararea limbajului cinematografic cu acela al textului scris.

Romanul lui Dan Lungu, a cărui ecranizare a fost realizată în regia lui Stere Gulea, oglindește felul cum generația care și-a trăit viața în comunism trebuie să se adapteze la noile realități. Emilia este o pensionară care regretă comunismul, care își amintește de anii petrecuți în fabrică și despre faptul că nu duceau lipsă de nimic. Visase să ajungă orășeancă, iar comunismul i-a îndeplinit acest vis. După absolvirea școlii profesionale, se angajează la o fabrică de construcții metalice, se căsătorește cu Țucu, primește apartament de la stat și are o fiică, Alice, devenită ingineră.

În perioada postrevoluționară o duce greu și nici cei din jur nu par fericiți. Alice, fiica plecată în Canada o îndeamnă să nu-i voteze pe comuniști la alegerile ce se apropie, dar Emilia nu înțelege de ce. Ei i-a fost bine. Ea este românul nostalgic după comunism. S-au descurcat tot impul cu aprovizionarea, iar cu ajutorul anumitor relații aveau chiar ocazia de a călători foarte mult prin țară. Emilia asociază perioada anterioară revoluției cu vremurile frumoase din viața ei în care muncea, avea mese bogate și mergea în concedii. Economia subterană duduia, având la bază faimosul ciubuc: *Doamne ce bine am dus-o pe timpul comunismului! (...) Beam numai cafea naturală și ness. (...)Pepsi ne aducea șefu cu lăzile de la Restaurantul Partidului. Bomboane de pus în pom la fel. Nu exista să mă prindă pe mine sărbătorile de iarnă fără bomboane de împodobit bradul sau fără portocale. Carne, ouă, caș, de-aș fi putut mânca atât cât puteam face rost. (...) Tot ce mi-a poftit sufletelul am avut. Îmi cumpăram numai pantofi Guban, cu pielea molicică, de nu te rodeau nici să fi mers 100 de km pe jos. Mă spălam cu săpunuri Fa sau Rexona, luate de la polonezi.*

Cinematografia este o formă de comunicare estetică de o evidentă complexitate, particularitate generată de sincretism: imagine, coloană sonoră, literatura concretizată în scenariu. Fiecare ecranizare a unui text literar devine o modalitate de îmbogățire a acestuia, de aprofundare a mesajului artistic transmis. Spațiul cinematografic, precum cel literar, este o urzeală înțesată de semnificații. Asumându-și actul receptării active, receptorul ia în stăpânire un asemenea **„**spațiu plenar**”** (Jean Burgos, *Pentru o poetică a imaginarului*). El recompune universul genezic al operei, ia asupra sa toate trăirile autorului și le filtrează prin propriul orizont uman, ca într-o simbolică oglindire. În actul lecturii, **„**cititorul se află implicat într-un proces de un extrem rafinament psiho-cognitiv din care opera poate ieși sărăcită sau îmbogățită**”** (Gh. Crăciun, *Aisbergul poeziei moderne*). Filmul are uneori un impact mai mare, aspect pe care l-am observant și în activitatea prezentată, deoarece dispune de avantajul imaginii, de fundalul sonor, extrem de expresiv, de mișcarea camerei de filmat. **„**În vremurile pe care le trăim imaginea are fără doar și poate câștig de cauză în fața imaginației.**”** Dar au existat și situații când, o bună producție cinematografică a reușit să devină **„**un mijloc de marketing literar**”**, iar **„**cinefilii să se transforme în cititori avizi.**”** (Mircea Pricăjan, *Literatura pe ecranul minții*)

Scopul acestui atelier cultural a fost şi încercarea de a familiariza elevii cu tendinţele şi curentele din literatura contemporană, mai precis, romanul „Hoţul de cărţi”, de Markus Zusak, crearea unei legături între arta cinematografiei şi cea a literaturii, urmărindu-se valorificarea laturii educaţionale pe care o deţine arta scrisului, dar şi cea a filmului, pentru a evidenţia aspectele ce le apropie şi le diferenţiază. S-a urmărit cultivarea spiritului critic şi a valorilor personale, informarea elevilor cu privire la evenimente care să le ofere şansa de a primi răspunsuri la diverse întrebări. Ţinând cont de faptul că vizionarea de filme intră în categoria preferinţelor adolescenţilor, ne-am gândit să le dăm ocazia să îmbine utilul cu plăcutul şi să răspundă unor adevărate provocări: paginile unei cărţi sau ecranul imens al cinematografului, emoţia pe care o trăieşti cu fiecare filă sau suspansul filmului, imaginaţia ta sau viziunea regizorului. Elevilor li s-a părut interesantă propunerea şi s-au lăsat purtaţi de discuţiile pe această temă.

Cartea lui Zusak conturează o lume în care cultura se doreşte a fi încătuşată, pentru că ignoranţa face posibilă manipularea maselor. Personajul principal al cărţii, Liesel, este o fetiţă ambiţioasă prin determinarea ei de a învăţa să citească, iar dragostea ei pentru cărţi este nemărginită. Ele îi defines viața.

După vizionarea filmelor, elevii au fost provocaţi la discuţii pe tema unor scene semnificative din film şi a unor fragmente din roman, cu scopul de a evidenţia impactul pe care regimul totalitar de atunci l-a avut asupra oamenilor. Istoria şi literatura se împletesc într-o formulă inedită, dar credibilă, iar personajul feminin se salvează prin cultură, înfruntând spaima de moarte. În urma lecturii, elevii și-au creat în minte o imagine a evenimentelor, a personajelor, fiind transpuși într-un decor inedit. Abordarea regizorală și impactul mijloacelor specific filmului au generat aprofundare a mesajului și o evidentă empatizare cu situațiile experimentate de personaje.

Grupa istoricilor a prezentat, în urma unei ample documentări, particularitățile regimurilor totalitare și modul în care s-au manifestat asupra vieții din acele vremuri. Domnul profesor de istorie i-a implicat pe elevi într-o discuție pe tema exproprierilor din perioada comunistă. Interzicerea comerțului privat și impunerea brutală a comerțului de stat a făcut ca multe dintre magazine, fabrici, mici ateliere, utilaje, sedii de firme si locuinte să fie confiscate de comuniști sau părăsite de proprietari mai ales în perioada 1945-1950. Pentru a intimida așa numita burghezie si pentru a da exemple de aplicare a noilor legi, autoritățile comuniste au si arestat mulți dintre acești mari proprietari, industriași și chiar mici negustori, invocând motive inexistente. Unii dintre negustorii vremii au scăpat renunțând la avere în schimbul libertății, alții au sfârșit în beciurile securității.

Elevii au prezentat aspecte interesante din cartea *Memoriile unui cafegiu scrisă* de Gheorghe Florescu: *După impunerea exclusivă a comerțului de stat de către comuniști, cei mai renumiți cafegii armeni care erau cunoscuți ca foarte buni profesioniști, au fost chemați de conducerea de atunci pentru a găsi impreuna o solutie de a continua mestesugul lor, intr-o forma care sa poata functiona in noul sistem comunist al comertului de stat. (…)* Comuniștii au fost de acord să accepte o marjă de scădere mai mare a cafelei prin prăjire pentru ca aceștia să poată realiza profit, plătind în același timp și întreținerea mașinilor, de altfel foarte scumpă.

Modalitatea de lucru în echipă s-a dovedit o strategie eficientă de învățare, atât cadrele didactice, psihologii, cât și pedagogii recunoscând beneficiile pe care le are echipa nu doar în stimularea progresului pe plan educațional, dar și în viață. Am observat că s-a produs o stimulare a spiritului competițional, elevii fiind încurajați să lucreze împreună, să se autodepășească, să se familiarizeze cu viitorul lor mediu profesional, să-și dezvolte competențele de comunicare și de interrelaționare. Capacitatea de a lucra împreună cu alte persoane, ca parte a unei echipe, nu este o abilitate solicitată neapărat în plan școlar, ci este o abilitate esențială în toate domeniile vieții. Am ales ca numărul membrilor unei grupe să nu fie mare pentru a elimina efectul Ringelmann sau ceea ce este cunoscut sub numele de lene socială. Profesorul Max Ringelmann a constatat, în urma experiențelor realizate în acest sens, că forța depusă de fiecare persoană se diminuează pe măsură ce numărul de membrii din grup crește. Altfel spus, cu cât sarcina se împarte la mai multe persoane cu atât implicarea individuală este mai mică.

Interdisciplinaritatea, concretizată în acest caz prin interferența dintre literatură, istorie și cinematografie, reprezintă o modalitate de acțiune și de gândire pe baza unor conexiuni între diverse domenii de activitate și se impune în sistemul educaţional pentru realizarea sarcinilor ce-i revin în pregătirea elevului privind integrarea sa cu succes în activitatea școlară și în societate.

Dincolo de o dezvoltare integrală şi armonioasă a individualităţii umane, s-a produs aprofundarea și reactivarea rapidă a cunoștințelor generate de perspectiva integrată asupra cunoașterii, prin intensificarea relațiilor dintre concepte, idei, teme abordate în școală și în afara acesteia; Astfel, prin implementarea proiectelor de educaţie nonformală, elevii sunt ghidaţi de idei creative, au iniţiativă şi participă activ, dezinhibaţi de o eventuală greşeală de conţinut, iar aceste elemente pot aduce schimbări pozitive în comportamentul lor, modifică încrederea în sine, având un rol esenţial, atât în cadrul instituţiei de învăţământ, cât şi în comunitatea locală.

Prin studiul literaturii se urmăreşte, dincolo de formarea competenţelor specifice, conturarea unor repere culturale şi estetice, oferindu-le elevilor şansa de a înţelege mai bine lumea. Lectura sporeşte nu doar cunoştinţele despre texte şi universul înconjurător, ci şi cunoaşterea de sine. Asimilarea pură a unor cunoştinţe de literatură trece în penumbră. În şcoala actuală, studiul literaturii presupune o redimensionare a finalităţilor din perspectivă integrată. Literatura se studiază pentru promovarea valorilor morale, intelectuale şi estetice cu scopul conturării profilului civic al educabilului și a-l dezvoltării psiho-afective a elevului.

Bibliografie:

Berger, Gaston, *Omul Modern şi educaţia sa*, Editura didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1973;
Burgos, Jean, *Pentru o poetică a imaginarului*, Editura Univers, bucureşti, 1988;
Buzas, Lazlo, *Activitatea didactică pe grupe*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 1976;
Crăciun, Gheorghe, *Aisbergul poeziei modern*, Editura Paralela 45, Pitești, 2009;
Florescu, Gheorghe, *Memoriile unui cafegiu scrisă*
Marcu Florin, *Dicţionarul de neologisme*, Ed. Saeculum I.O., 2019;
Oprea, Crenguţa Lăcrămioara, *Strategii didactice interactive*, Ed. Didactică şi Pedagogică, R.A., Bucureşti, 2008;
Pavelescu, Marilena, *Metodica predării limbii şi literaturii române*, Editura Corint, Bucureşti, 2010;
Pricăjan, Mircea, *Literatura pe ecranul minţii*

299. NATURA ȘI ARTA

Profesor Săvescu Cornelia Mariana
Colegiul Național " Ienăchiță Văcărescu" Târgoviște

Activitatea nonformală a fost desfășurată în cadrul programului Erasmus + "Our culture and history" cu elevii clasei a X-a A.

Scopul activitatii a fost dobândirea şi acumularea de noi cunoştinţe despre natură şi artă prin realizarea unei îmbinări transdisciplinare natură- literatură, pictură, sculptură, muzică.

DESCRIEREA ACTIVITATII:

Activitatea s-a desfășurat pe parcursul a 4 ore fiind structurată în două secțiuni: vizită la Muzeul de Artă din Târgoviște și prezentarea și dezbaterea transdisciplinarității temei date.

Planul activității a fost anunțat în urmă cu două săptămâni pentru ca elevii să poată studia , aprofunda și realiza sarcinile primite de la profesor. Profesorul a solicitat acestora să formeze grupe de câte 3 elevi . El a comunicat elevilor temele, formulate astfel încât să surprindă transdisciplinaritatea.

Desfășurarea activității a pus mai mult accentul pe implicarea elevului în cadrul lecției, profesorul fiind mai mult un moderator, dirijând discret modul de realizare al lecției și punctând împreună cu ei aspectele importante printr-o discuție liberă, argumentată a temei.

În cadrul vizitei la Muzeul de Artă s-a pus accentul pe tema naturii așa cum a fost ea surprinsă în picturi, sculpturi, obiecte de mobilier, decorarea pereților, obiecte de încălzit. Astfel au fost evidențiate aspectele din natură în obiectele prezentate precum: flori de maci, trandafiri, margarete, crini, lalele, cireși, campanule, fructe, viță de vie, păuni, rândunele, lebede etc.

În partea a doua a activității, folosindu-se metoda proiectului fiecare grupă de elevi a prezentat interacțiunea dintre natură , pictură, sculptură, muzică și literatură. Astfel ei au surprins natura în picturile lui Nicolae Grigorescu, Theodor Pallady, Theodor Aman, Petre Chirea, Ion Țuculescu, în sculpturi din material natural precum piatră, lemn, gheață, în compozițiile lui Ludwig van Beethoven, Antonio Vivaldi, George Enescu, Andre Rieu, în poeziile lui Mihai Eminescu, Vasile Alecsandri sau în operele literare ale lui Alexandru Vlahuță, Geo Bogza, Mihail Sadoveanu.

În urma prezentării tuturor materialelor au avut loc discuții fiind evidențiată interacțiunea natură-artă.

La finalul lecției s-au făcut aprecieri asupra materialelor prezentate, a modului de prezentare, a implicării active a elevilor pe parcursul lecției și a achizițiilor pe care le-au dobândit ca urmare a activității în ansamblu.

IMPACT ELEVI:

- Dezvoltarea unei atitudini de combatere a discriminării, a rasismului și a xenofobiei
-Libertate de exprimare
- Spirit de conducere mai mare
- Construirea respectului și a toleranței față de alte culturi, persoane, etnii
-Dezvoltarea capacității de reacție față de diversitatea socială, etnică, lingvistică și culturală
-Optimizarea colaborării, încrederea, respectul reciproc, respectul social și interpersonal
-Dezvoltarea gândirii critice și a creativității
-Valorizarea potențialului intelectual și creativ
- Stimularea dorinței de învățare de-a lungul vieții

PRODUSE ALE ACTIVITĂȚII: fotografii, materialele realizate de elevi.

REFLECȚII ASUPRA ACTIVITĂȚII:

Puncte tari:

- ✓ observarea interacțiunii elevilor în cadrul grupului / individuală

- ✓ folosirea creativității / experienței personale în dezvoltarea ideilor
- ✓ învățarea unii de la ceilalți / dezvoltarea personală
- ✓ încurajarea elevilor mai emotivi de a-si exprima ideile prin creațiile lor
- ✓ opțiune individuală/în grup pentru realizarea materialelor prezentate în cadrul activității

Puncte slabe:

- ✓ timpul limitat al activității

EVALUAREA ACTIVITĂȚII: S-a realizat o evaluare a activității elevilor atât din punct de vedere a intervențiilor pe care le-au avut pe parcursul activității cât și a produselor prezentate și a eseelor reflexive.

CONCLUZII:

- **COMPORTAMENTUL SI INTERESUL ELEVILOR:** Elevii au manifestat interes față de tema propusă , au fost deschiși în a căuta mai multe informații despre tema anunțată
- **ACTIVITATEA ELEVILOR:** Elevii au participat activ, au colaborat în realizarea sarcinilor de lucru și în realizarea produselor finale.
- **REZULTATELE ELEVILOR:** Dezvoltarea personală/culturală/interrelațională.

ASPECTE DIN TIMPUL ACTIVITĂȚII

MUZICA
"Muzica este aritmetica sunetelor."
(Claude Debussy)
Ludwig van Beethoven
George Enescu
Antonio Vivaldi
André Rieu

SCULPTURA ÎN NATURĂ

Natura în arta designului

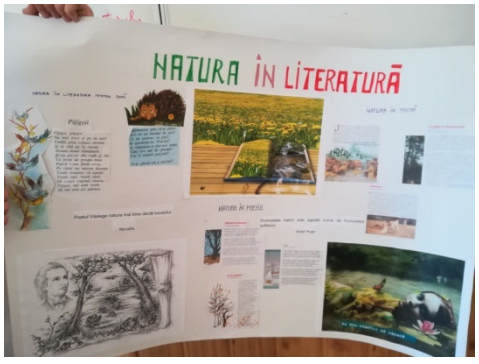
NATURA ÎN LITERATURĂ

300. MAREA NEAGRĂ –PERSPECTIVE ISTORICE

prof. Săvulescu Manuela
Colegiul Tehnic ”General Gheorghe Magheru”, Târgu Jiu, Judeţul Gorj

PRIMELE MENȚIUNI SCRISE ALE MĂRII NEGRE:

- **CIMERIENII ȘI SCIȚII O NUMEAU AXAINA-ALBASRTU ÎNCHIS**
- **GRECII AU DENUMIT-O PONTUL EUXIN- MAREA PRIMITOARE**
- **ROMANII O MENȚIONEAZĂ CA MARE SCYTHICUM**
- **BIZANTINII AU NUMIT-O MAREA CEA MARE**
- **GENOVEZII O MENȚIONAEZĂ CA MARE MAGGIORE**
- **TURCII OTOMANI ÎN SECOLUL AL XV-LEA AU DENUMIT-O MAREA NEAGRĂ**

301. TOLERANŢĂ ŞI DIVERSITATE

Prof. Spălnăcan Diana Rodica, Colegiul Tehnic "Victor Ungureanu" Câmpia Turzii

E bine cunoscut faptul că proiectele educative sunt o formă alternativă de educaţie, de exersare a unor competenţe sociale. În ultimul timp, a luat amploare această practică a derulării de proiecte educative, văzute ca forme de realizare de activităţi extraşcolare care să satisfacă nevoia de cunoaştere, nevoia de comunicare, nevoia de socializare, dar şi cea de întrajutorare. Pentru ca acest parteneriat să se constituie ca o soluţie reală a problemelor din învăţământ, sunt necesare elaborarea unor strategii, a unor direcţii care să unească eforturile parteneriale, precizarea rolului asumat de instituţii în parteneriate.

Unitatea şcolară, în cadrul parteneriatului, are un rol important deoarece transformarea reală a elevilor în actori principali ai demersului educaţional, poate conduce în mod gradual la creşterea prestigiului şcolii în comunitate şi la sensibilizarea şi mobilizarea partenerilor potenţiali ai unităţilor de învătământ. (didactino.ro)

Cunoaşterea şi înţelegerea familiei în calitate de partener constant şi autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însăşi trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. Pentru a atrage familia, şcoala trebuie să ia act de aceste schimbări, adaptandu-şi atitudinile şi comportamentele în consecinţă. (didactino.ro)

Pentru a se constitui ca un factor cheie în cadrul parteneriatului educaţional la nivelul comunităţii, relaţia dintre şcoală şi autorităţile locale trebuie să se sprijine pe reciprocitatea intereselor şi pe sprijinul mutual. În virtutea unor prevederi legale, dar şi pe baza unor relaţii tradiţionale care s-au stabilit de-a lungul timpului, autorităţile locale oferă sprijin concretizat prin: fonduri, resurse materiale, combustibil; donaţii pentru ameliorarea bazei materiale. (didactino.ro)

Educaţia nu este un sistem în sine, ci un serviciu în folosul societăţii. Fiecare copil are caracteristici, abilităţi şi cerinţe de învăţare unice. De aceea, pentru ca dreptul la educaţie să aibă finalitate, trebuie implementate programe educaţionale care să ţină seama de această diversitate de caracteristici şi cerinţe. Avem datoria de a construi o şcoală deschisă, prietenoasă şi democratică, fără discriminări şi excluderi, o şcoală unde toţi copiii sunt valorizaţi şi integraţi.

În contextul multicultural al societăţii europene, şcoala deţine un rol esenţial în formarea unor cetăţeni conştienţi de menirea pe care o au în viaţa socială şi spirituală a contemporaneităţii. Învăţământul istoric aduce o contribuţie esenţială la formarea sentimentului de toleranţă faţă de alte popoare, culturi, religii, limbi.

O personalitate armonioasă are nevoie de un mediu favorabil în care să crească fericit, să edifice împreună cu semenii săi o societate modernă şi prosperă. Pentru acestea nu mai sunt suficiente pasivitatea, ascultarea, cuminţenia; este nevoie de curaj, dorinţă de schimbare, implicare! Cred că important este să dorim o schimbare, să avem curaj, să recunoaştem când greşim şi să vrem să învăţăm. De aceea subscriu la afirmaţia făcută de marele Nicolae Iorga: ,,Metoda cea mai bună are valoarea pe care i-o dă omul care o întrebuinţează.''

Plecând de la experienţa unor elevi ai şcolii noastre şi din nevoia de a continua dezvoltarea unor relaţii sociale s-a născut necesitatea creării unui proiect educativ desfăşurat în ultimii doi ani şi care a devenit exemplu de bună practică. Este vorba de Proiectul educativ „Toleranţă şi diversitate" realizat de Colegiul Tehnic "Victor Ungureanu" din Câmpia Turzii, Cluj, în colaborare cu Liceul Teoretic „Gheorghe Munteanu Murgoci" din Macin, Tulcea.

Proiectul educativ „Toleranţă şi diversitate" a fost un proiect de succes care a avut un impact mare în rândul elevilor participanţi, aceştia continuând colaborarea şi după terminarea liceului. Scopul acestui parteneriat a fost acela de a întreprinde activităţi comune menite să promoveze şcoala şi elevii în cadrul comunităţii . S-a urmărit formarea unei atitudini pozitive a elevilor faţă de trecutul poporului român, faţă de istorie, orientarea acestora spre lectură, spre artă, teatru precum şi realizarea unor noi forme de colaborare între elevi, profesori şi comunitatea locală. De asemenea s-au realizat activităţi în comun cu elevii şi profesorii din Măcin, oraş care este un tezaur al istoriei dobrogene, al culturii, artei, şi nu numai, al poporului român.

Obiectivele parteneriatului au vizat: promovarea dialogului; dezvoltarea abilităţilor de comunicare; dezvoltarea cooperării şi colaborării între cadre didactice din unităţi diferite şi conducerea celor două licee; consolidarea deprinderilor şi priceperilor de muncă; dezvoltarea simţului civic; contribuirea la desăvârşirea fiinţei elevilor şi pregătirea pentru întâlnirea cu istoria contemporană, cu viaţa; învăţarea în ritm propriu; conştientizarea şi responsabilizarea elevului la nivelul comunităţii locale prin implicare activă şi directă; cunoaşterea interculturalităţii; promovarea esteticului si autenticului în defavoarea inesteticului; ocuparea timpului liber cu activităţi de tip recreativ, informativ, competiţional, menite să valorifice disponibilităţile şi abilităţile elevilor în diverse domenii.

Acest proiect educativ s-a desfăşurat în trei etape. Prima etapă s-a derulat în luna decembrie şi s-a concretizat într-o activitate interdisciplinară "Iată, vin colindătorii şi antreprenorii!", activitate online, utilizând aplicaţia Skipe. În această etapă elevii celor două licee au făcut cunoştinţă, au prezentat un program de colinde tradiţionale şi au prezentat produse realizate pentru târgurile de Crăciun organizate în ambele şcoli. A doua etapă a constat în deplasarea elevilor Colegiului Tehnic "Victor Ungureanu" din Câmpia Turzii la Măcin, Tulcea, în luna martie. Activitatea derulată la Liceul „Gheorghe Munteanu Murgoci", Măcin a fost intitulată „Dobrogea - ţinut al toleranţei şi convieţuirii". Elevii au putut descoperi tradiţiile dobrogene, istoria locurilor, elemente de artă şi etnografie, afaceri locale în cadrul activităţilor desfăşirate în incinta liceului, dar şi prin excursia tematică realizată în zonă. A treia etapă derulată în luna mai s-a numit „Tradiţii şi antreprenoriat local" şi s-a desfăşurat la Câmpia Turzii, Cluj, la Colegiul Tehnic "Victor Ungureanu". În acestă etapă gazdele au avut oaspeţi elevi şi cadre didactice din Măcin, Tulcea. De această dată s-a desfăşurat o excursie în zonă pentru a descoperi frumuseţile regiunii, obiectivele turistice din zonă, dar şi oferta educaţională a universităţilor din Cluj Napoca. De asemenea s-au vizitat unităţi care susţin antreprenoriatul local, locaţii în care elevii îşi desfăşoară practica şcolară.

Trebuie menţionat faptul că în ambele localităţi implicate un rol important l-a jucat administraţia locală care a sponsorizat deplasarea elevilor în excursiile tematice şi a oferit obiecte promoţionale.

Un alt aspect important a fost relaţia familie-şcoală. Aceasta s-a concretizat în contribuţia directă în cazarea elevilor musafiri în familiile elevilor parteneri în proiect. Astfel, fiecare elev a avut ocazia să descopere viaţa de familie dintr-o altă zonă decât a sa, obiceiuri şi tradiţii. De asemenea au fost situaţii în care elevii au petrecut timp într-o familie de altă condiţie materială sau socială decât cea din care ei au provenit, ceea ce i-a făcut să conştientizeze necesitatea educaţiei personale care să le asigure o integrare socială bună.

După finalizarea proiectului, acesta a fost evaluat şi diseminat atât la nivelul şcolilor, cât şi la nivelul comunităţii locale. Impactul proiectului a fost unul major, elevii fiind foarte impresionaţi de zonele vizitate, pentru unii fiind pentru prima data când au ajuns în aceste zone. De asemenea, au legat prietenii trainice, mulţi dintre ei ţinând legătura şi azi. Unul dintre elevi s-a întors în zona Măcinului, student fiind, pentru a efectua practica anuală la firma unei familii care l-a găzduit în timpul proiectului.

Aşadar, eficienţa proiectelor educative este demonstrată, iar prezenţa lor în viaţa tinerilor trebuie să fie o prioritate a şcolii româneşti. Acestea aduc laolaltă instituţii, oameni, culturi şi toate contribuie la fericirea tuturor, la dobândirea toleranţei într-o diversitate culturală şi socială.

Bibliografie:

1. Cucoş, C.-"Educaţia, dimensiuni culturale şi interculturale", Editura Polirom, Iaşi, 2000
2. didactino.ro

302. PROIECT EDUCAȚIONAL
ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE

Prof. Ştefănescu Ramona, Liceul Teoretic „Panait Cerna”, Brăila

1. ARGUMENT

Ziua Limbilor Europei este o manifestare care celebrează diversitatea lingvistică, plurilingvismul, învățarea limbilor străine pe durata vieții. Ziua Europeană a Limbilor are ca obiectiv să atragă atenția publicului asupra importanței învățării limbilor străine și să îl sensibilizeze cu privire la existența și valoarea tuturor limbilor vorbite în Europa, încurajând învățarea lor. Manifestarea a debutat în anul 2001, an care a fost declarat de Consiliul Europei *Anul european al limbilor vorbite*.

Cunoasterea limbilor străine este un atu pentru toți cetățenii europeni ai secolului al XXI-lea. Elevii trebuie să conștientizeze care sunt avantajele ce derivă din cunoașterea mai multor limbi străine și să identifice metodele cele mai eficiente și materialele auxiliare cele mai utile în acest demers de învățare.

Scopul principal al activității este acela de a pune accent pe experiența personală a elevilor în legătură cu studiul limbilor engleză, respectiv franceză.

2. TITLUL PROIECTULUI: *PLURILINGVISM ÎNTR-O EUROPĂ UNITĂ*
3. BENEFICIARI: Elevii Liceului Teoretic „Panait Cerna”, Brăila

4. COORDONATORUL PROIECTULUI : prof. Ștefănescu Ramona, responsabil de comisie metodică limbi moderne
5. SCOPUL PROIECTULUI – conștientizarea importanței învățării limbilor străine
6. OBIECTIVELE PROIECTULUI
- descoperirea semnificației zilei de 26 septembrie (Ziua Europeană a Limbilor)
- stimularea creativității elevilor
- creșterea interesului elevilor pentru studierea limbilor străine
- încurajarea plurilingvismului și a multiculturalității
- identificarea avantajelor cunoașterii limbilor străine
- identificarea unor materiale auxiliare utile în studierea limbilor străine

7. DURATA PROIECTULUI: 23 - 30.09.2019
8. RESURSE
UMANE: elevi, prof. de limbi moderne
MATERIALE: resurse informaționale, dicționare, culegeri de gramatică și teste, reviste, accesorii, aparat foto
9. Descrierea activităţilor :
Ateliere de lucru

Mic dicţionar: -perioada de desfăşurare: 24.09.2019
-locul de desfăşurare: cabinet limbi moderne
-participanţi: profesor, elevi
-descrierea activităţii:
profesorul coordonator va antrena elevii
în conceperea unui mic dicţionar bilingv (cuvinte: bună
ziua, mulţumesc, veselie, la revedere, etc. pe care le vor traduce
în cele mai vehiculate limbi europene), ajutându-se de dicţionare.
-responsabil: prof. Ștefănescu Ramona
-beneficiari: elevi şi profesori

Arborele culturii: -perioada de desfăşurare: 23 - 30.09.2019
-locul de desfăşurare: cabinet lb. franceză
-participanţi: profesor, elevi

-descrierea activităţii:
elevii, sub îndrumarea profesorului coordonator, vor construi un arbore în miniatură (material: zăpadă artificială, crenguţe de pom, hârtie, culori, lipici, aţă, hârtie creponată) pe care îl vor umple cu steguleţe a cât mai multor ţări. Copacul culturii se va prezenta în şcoală şi va fi expus în cabinet
-responsabil prof. Nazâru Teodorina
-beneficiari: elevi şi profesori

-Sesiunea de referate:-perioada de desfăşurare: 26.09.2019
-locul de desfăşurare: sala multimedia a liceului
-participanţi: profesori, elevi
-descrierea activităţii: în cadrul activităţii desfăşurate cu ocazia Zilei Europene a Limbilor Străine, elevii vor prezenta referatele concepute de ei, având ca titlu: „Avatajele învăţării unei limbi străine”

- Diseminare proiect parteneriat eTwinning – prof. Khattak Daniela
-beneficiari:elevi şi profesori

- Concurs „Micul Poliglot”– perioada de desfășurare 27 septembrie 2019
Locul de desfășuare – cabinet de lb.engleză
Participanți: prof., elevi
Descriere activitate: elevii participanți la concurs vor răspunde la un quiz bilingv (engleză și franceză) care vizează verificarea nivelului competențelor lingvistice.
Responsabili: prof. Ștefănescu Ramona
prof. Deliu Ionela

10. Rezultatele aşteptate :
- Deschiderea de noi orizonturi de cunoaştere.
- Abilităţi de înţelegere interculturală.
- Relaţionare pozitivă şi constructivă a elevilor în situaţii diverse de învăţare.

11. Modalitatea de evaluare :
- evaluarea gradului de implicare şi interesul copiilor pentru proiectul propus;
- evaluarea impactului proiectului asupra elevilor.

ANEXE

Regulamentul de organizare și desfășurare a concursului „Micul poliglot”

La concurs se pot înscrie elevii din clasele X-XII, completând fișa de înscriere, până la data de 25 septembrie 2019.

Concursul va dura 1 oră și se va desfășura la Liceul Teoretic “Panait Cerna”, în data de 26 septembrie 2019, ora 10 constând într-un test grilă de 30 de întrebări. Fiecare răspuns corect va fi punctat cu 3p, obținându-se astfel un punctaj total de 90p + 10p din oficiu. Nu se percepe taxă de participare. Se vor acorda trei premii și trei mențiuni.

Fișa de înscriere - Concursul ***„Micul poliglot”***

Numele și prenumele elevului:……

Scoala de proveniență:……

Localitate:……

Clasa: ……

Nume și prenume profesor coordonator: ……

Telefon / e-mail profesor……..

CONCURS „MICUL POLIGLOT”

1. Which sentence is correct?
a) If you will have time, you will visit the exhibition.
b) If you won't have time, you won't visit the exhibition.
c) If you have time, you will visit the exhibition.
d) If you had time, you will visit the exhibition.
2. Seeing a black cat brings bad luck. This is a…….
a) superstition *b) legend* *c) general truth* *d) custom*
3. Where can you see a soap opera?
a) at the cinema *b) at the opera* *c) on TV* *d) at a beauty shop*
4. Unless you……., she will never forgive you.
a) will apologize *b) don't apologize* *c) apologize* *d) won't apologize*
5. What can you find in a manual?
a) grammar exercises *b) poems* *c) instructions* *d) phone numbers*
6. Which verb doesn't have the same form for the past tense and the past participle?
a) think *b) bring* *c) give* *d) teach*
7. People say ' bless you' when you……
a) cough *b) snore* *c) sneeze* *d) hiccup*
8. This is not an extreme sport.
a) snorkeling *b) bird-watching* *c) bungee jumping* *d) scuba diving*
9. Which pair is wrong?
a) England – London *b) Scotland – Edinburgh* *c) Wales – Belfast* *d) Ireland – Dublin*
10. 'Cinderella' is a……
a) folk song *b) fairy tale* *c) novel* *d) thriller*
11. My teacher is very fond…….her children.
a) about *b) on* *c) of* *d) at*
12. This river crosses London.
a) Rhine *b) Danube* *c) Thames* *d) Seine*
13. I don't like football. ……Tom.
a) neither do *b) either does* *c) so does* *d) neither does*
14. Someone who cannot read or write is…….
a) unreadable *b) unalphabet* *c) illiterate* *d) illegible*
15. Who wrote about the 'Adventures of Alice in Wonderland'?
a) Lewis Carroll *b) Roald Dahl* *c) J.K. Rowling* *d) Arthur C. Clarke*
16. La prescription du médecin s'appelle :
a. ordonnance b. recette c. notice
17.On va à la mer et à la plage :
a.En hiver b.au printemps c.en été
18.La fête célébrée le 14 juillet est :
a. la fête des mères b. la fête nationale de la France c. la fête de la musique
19.Choisissez l'objet qui ne se trouve pas habituellement dans la cuisine :
a. buffet – b.lit –c. réfrigérateur – d.assiette – e.cuisinière à gaz
20.Chassez l'intrus :
a.huile – b.poivre – c.salade – d.fer à repasser – e.œuf

21.Faire un mouvement c'est :

a. chanter b. crier c. bouger

22. Comment t'appelles-tu ?

a.Je suis Belge. b.Je m'appelle Sylvie c.Je parle anglais et français

23, Quel âge as-tu ?

a.J'aime la musique b.Je suis en cinquième c.J'ai onze ans.

24.Quelle est ta date de naissance ?

a.C'est le 0145332358 b.Le dix mai 2001 c.6, Rue Victor Hugo

25. Le combien sommes-nous ?

Le 2 octobre tout va bien lundi

26. Quelle heure est-il ?

a. midi b. à quatre heures c.Midi

27. Le pays formé de cantons est...

a.La Suède b. la Suisse c. L Allemagne

28. Comment allez-vous ?

a. A Paris b. Bien c. Je reste chez moi.

29. Plat français

a. la ratatouille b.les Alpes c. la baguette

30. Symbole de la République

a. le coq b. la Tour Eiffel c. Marianne

303. PROIECTUL EDUCATIV – MIJLOCUL CEL MAI EFICIENT DE STIMULARE A LECTURII ÎN RÂNDUL ADOLESCENȚILOR

Prof. Tănase Elena Violeta,
Liceul Tehnologic „Lazăr Edeleanu" Mun. Ploiești

Percepția asupra cărții, asupra actului lecturii și asupra lectorului s-au modificat substanțial în ultimele decenii, cu atât mai mult cu cât au fost însoțite de o schimbare de configurație a sistemului educativ, o schimbare de metodologie didactică, spațiul formal al școlii fiind între cele mai uzuale pentru receptarea și interpretarea operelor literare, realizarea aprecierilor valorice și stabilirea canonului literar.

Pornind de la această premisă, considerăm că redefinirea mijloacelor, strategiilor și ofertelor educaționale dincolo de granițele curriculare propuse actului lecturii a fost inerentă, redefinirea implicând, în primul rând, reconsiderarea lectorului drept individ activ implicat, capabil să interpreteze simultan imagine, text, muzică, culori, ritmuri. Elevul însuși devine cititor implicat într-un dialog real cu personajele, scriitorul, epocile istorice și spațiul ficțiunii de care se apropie nemijlocit grație modalităților extracurriculare, nonformale de abordare, receptare și participare la actul lecturii.

Activitățile nonformale promovează învățarea prin experiență, scopul lor fiind acela de a-i încuraja pe tineri să gândească, să simtă, să exprime opinii și judecăți de valoare în contexte mai puțin rigide decât cele ale clasei sau școlii în cadrul unor cercuri de lectură, dramatizări și concursuri de teatru/ film, vizionări de piese de teatru/film, vizite la muzee și case memoriale, excursii literare etc. Prin intermediul acestor tipuri de activități am încercat, asemenea oricărui profesor de limba și literatura română care oriunde ar merge poartă cu sine fantasmele personajelor, cronotopului literar, biografiei scriitorilor, cărților, în general, să îi determin pe elevi să înțeleagă că literatura există pretutindeni în jurul nostru și uneori ne călăuzește pașii sau privirea mai bine decât sfaturile oamenilor reali sau decât paginile ghidurilor turistice.

Prima dintre activitățile la care mă voi referi, pentru că este, de fapt, ultima inițiată și cea care pare să fi avut cel mai mare impact asupra stării lecturii din Colegiul Tehnic „Lazăr Edeleanu", Ploiești a fost derularea activităţilor **CERCULUI DE LECTURĂ** critică și imaginativă, căruia chiar elevii i-au dat titlul *Lectura – chimia personalității*.

Ideea cercului de lectură nu a fost a profesorului, ci a elevilor care, în ciuda afirmației tot mai vehemente că nu mai citesc, vin adesea să ne întrebe despre o anumită carte, să ne mărturisească o anumită lectură, să ne ceară un *titlu de citit*. Pentru că timpul, în oră sau în afara orelor este atât de redus, am decis că ne-am putea întâlni, inițial lunar, „să discutăm literatură". Nu ne-am propus demersuri critice, ci pur și simplu să vorbim despre cărți, orice fel de cărți. Demersul s-a dovedit a fi unul de succes, așa că ne-am văzut nevoite să planificăm un „cerc de lectură". Primul pas a fost lansarea lui, într-o activitate desfășurată, în cel mai potrivit loc pentru lectură, biblioteca și a constat în prezentarea obiectivelor pe care ni le propuneam acum riguros organizate, cu teme lunare anterior stabilite, propunându-le copiilor metode inedite de apropiere de cărțile citite de noi (de noi, nu de ei, ei având libertatea de a prezenta, pur și simplu, ultima carte citită).

Temele le-am stabilit pornind de la un chestionar aplicat unui număr de 114 elevi (10% din numărul total de elevi ai Colegiului) care a urmărit să identifice în ce măsură lectura școlară se identifică cu plăcerea de a citi, ce categorii de texte preferă adolescenții să citească, ce grad de deschidere au față de lectura în format letric și electronic, dacă discută cu cineva (familie, prieteni, profesori) despre cărțile citite și dacă există un „canon" comun, cărți sau autori pe care îi consideră indispensabili formării lor.

Răspunsurile au condus la următoarele rezultate:

- lectura nu este asociată cu plăcerea atunci când li se impun anumite opere, cu precădere cele pentru bacalaureat,deci, în general este privită ca obligație școlară; este totuși o necesitate pentru a-și îmbogăți vocabularul și cunoștințele

- între lecturile preferate de elevi sunt revistele, romanele, proza scurtă, foarte rar poezia și aproape deloc dramaturgia. Dintre domeniile lecturii sunt preferate cărțile de dragoste, de aventură, polițiste și S.F.

- dacă trebuie să citească, preferă, surprinzător, cărțile tipărite, nu pe cele electronice, care îi obosesc sau îi distrag de la evenimentele narate.

- cele mai apropiate persoane pentru discuțiile legate de cărțile citite sunt prietenii și unii dintre profesori, primii constituind o adevărată „autoritate" în indicarea lecturilor, mai mult uneori decât profesorii

- canonul necesar formării lor a inclus, în general autori/ opere din programa școlară, cu mici extinderi de genul Mircea Eliade, Vasile Voiculescu, Max Blecher sau absențe precum Liviu Rebreanu, I. Creangă, Tudor Arghezi, Ion Barbu, Marin Sorescu. Titlurile au surprins atât cărți din literatura română, cât și din cea universală, clasice sau contemporane: *Fluturi* de Irina Binder, *Memoriile Domnului Roșu* de Celestin Cheran, *Vraciul, Madame Bovary, La răscruce de vânturi, Femeia interzisă, Anna Karenina, Purificare, Cititorul din peşteră, Jocurile foamei, Micuţele mincinoase, Bătălia vraciului, Mi-e foame, Lolita, Portretul lui Dorian Gray, Alchimistul, Maitreyi etc.*

Pornind de la observațiile pe baza chestionarului am propus următoarele teme ale cercului de lectură: NOIEMBRIE - Fantasticul în literatură, DECEMBRIE - Tradiții, obiceiuri de Crăciun în operele literare, IANUARIE – Adolescența – vârsta inocenței, FEBRUARIE - Dragostea – între ficțiune și realitate, MARTIE - Primăvara în creații culturale, APRILIE - Dilemele omului contemporan, MAI - Literatura de frontieră , IUNIE – concurs.

În cadrul întâlnirilor am aplicat metode și strategii originale, dar ușor utilizabile şi efective încât să permită funcţionalitatea principiilor în dezvoltarea atitudinii faţă de opera literară, să le ofere elevilor libertatea imaginaţiei şi opiniei, prioritatea lor ca receptori de text artistic, să le stimuleze interesul de cunoaştere, să le actualizeze experienţa de lectură şi de viaţă: jurnalul de lectură, corespondența literară, dramatizarea și ecranizarea, „biblioteca vie", expoziția pe teme literare și concursul literar.

În **BIBLIOTECA VIE** oamenii devin cărţi împrumtate de alţi oameni, cărora le spun poveşti de viaţă, experienţe care au presupus sentimente deopotrivă pozitive şi negative, regăsite în lecturile lor. Dacă experienţa relatată a fost interesantă şi „cititorul" doreşte să afle mai mult, „împrumutul" poate fi prelungit, povestitorul relatând cartea chiar până la final.

CORESPONDENȚA LITERARĂ a presupus redactarea unei scrisori în care elevii au relatat o parte dintr-o carte citită, au introdus un citat care i-a impresionat, propriile sentimente față de lectura avută. În cadrul cercului s-a făcut schimb aleatoriu de scrisori, profesorul strângându-le pe toate și redistribuindu-le. Singura regulă de expediere a scrisorilor a fost ca destinatarul să nu se identifice expeditorului.

EXPOZIȚIILE PE TEME LITERARE au reprezentat momente importante în lungul drum al dezvoltării gustului pentru lectură. Elevii, prieteni şi rude ai acestora, au pictat, pornind de la texte citite scene, personaje, motive, imagini artisitice etc. Exercițiul contribuie nu doar la stimularea creativității, ci și la „răspândirea" lecturii, mai ales în cazul în care picturile nu au fost realizate de elevii mei. Ei au trebuit să relateze, să descrie, sau să explice elementul ales pentru transpunerea grafică suficient de sugestivă pentru ca artistul să poată să-i reda viziunea. A fost totodată un exercițiu de empatie cu scriitorul a cărui intenționalitate, de multe ori, nu este corect înțeleasă, interpretată.

Am reușit prin activitățile derulate să aducem în atenția tinerilor literatura din multiple perspective și uneori să îi apropiem de opere pe care altfel ne-ar fi fost imposibil să le prezentăm. Faptul că am fost „între prieteni" a contribuit la o excelentă deschidere a lor către propunerile de lectură pe care le-am facut astfel că, la sfârșitul anului școlar, toți participanții constanți citiseră cel puțin două dintre operele de mai jos: *Adela,* de Garabet Ibrăileanu, *Jocurile Daniei,* de Anton Holban, *Inimi cicatrizate,* de Max Blecher, *Nopți la Serampore,* sau *19 trandafiri* și chiar *Noaptea de Sânziene,* de Mircea Elaide, *Pânza de păianjen* de Cella Serghi, *Jurnalul unei ființe greu de mulțumit,* de Jeni Acterian, *Ruletistul* sau *Ochiul căprui al dragostei noastre,* de Mircea Cărtărescu.

E adevărat că ne-am apropiat mai puțin de literatura contemporană și aparent, la fel de puțin de poezie și teatru, dar fiind primul an al cercului de lectură, teama de a nu-i îndepărta ne-a determinat să abordăm, în general, genul cel mai familar pentru ei.

Poezie a fost totuși citită în cadrul întâlnirilor propriu-zise, elevii familiarizându-se cu scriitori precum Geo Dumitrescu, de la care am auzit ulterior pe holul liceului versul „Ai să te faci urâtă, fată tristă, fată de piatră!" (*Madrigal Răsturnat*), Mircea Cărtărescu a cărui poezie *Fata cu șosete de diamant* a participat la un concurs de recitări, Ana Blandiana impresionantă pentru adolescente datorită poeziei *Nec plus ultra* ș.a.

Evident, lista activităților derulate în cadrul cercului care cotribuie la stimularea interesului pentru lectură nu se oprește aici, putând fi amintite și dramatizări, vizionarea de exranizări și piese de teatru, activitățile de comemorare/ sărbătorire a unor scriitori, călătoriile literare, șezătoarea literară, redactarea unei publicații școlare literare etc. Toate își aduc aportul în egală măsură la educarea tinerilor pentru aprecierea lecturii, la educarea gustului artistic și a capacității lor de apreciere a operelor literare, pentru că din fiecare învață ceva, se apropie de un scriitor, de opera lui, de universul în care acesta a trăit și a creat, învață să iubească literatura ca pe un dat util și plăcut al existenței care nu se oprește după absolvirea liceului și promovarea examenului de bacalaureat. Elevii ne-au făcut să înțelegem acest fapt tocmai prin deschiderea față de activitățile extracurriculare și prin orizontul mult mai larg de așteptare în privința cărților și sriitorilor propuși. Ei nu vor să-i citească pe „cei 17" scriitori canonici propuși de programa școlară, nu doar pe aceștia și consideră că nici școala nu ar trebui să se oprească la ei. De-a lungul celor patru ani, fac cunoștință cu noi opere și scriitori și își propun treptat propriul canon literar recognoscibil, nu în clasă, ci în activitățile nonformale la care participă.

BIBLIOGRAFIE:

1. Călinescu, Matei, *A citi, a reciti,* Ed. Polirom, Iași, 2007
2. Cornea, Paul, *Introducere în teoria lecturii*, Ed. Polirom, Iaşi, 1998
3. Costea, Octavia, *Didactica lecturii – o abordare funcțională*, Ed. Institutul European, Iași, 2006
4. Marin, Mariana, *Didactica lecturii*, Ed. Cartier educațional, București, 2013

304. IMPORTANȚA PROIECTELOR ȘI ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAȚIA CIVICĂ ȘI COMUNITARĂ A ELEVILOR. EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ

Prof. dr. Peteu Natașa, Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia
Prof. ing. Vasilescu Rodica, Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia

Școala reprezintă un microcosmos, unde elevii învață zilnic să devină cetățeni activi și responsabili. Implicarea elevilor în luarea deciziilor care îi afectează necesită o cultură școlară în care participarea bazată pe principii democratice este încurajată și apreciată. În vederea creșterii angajamentului și participării, tinerii trebuie să posede informațiile, abilitățile și atitudinile potrivite. Competențele civice pot oferi tinerilor posibilitatea de a participa pe deplin la viața socială și comunitară.

Proiectele şi activităţile educaționale în care se implică elevii şi profesorii Liceului Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, din Medgidia, sunt instrumente puternice de schimbare socială. Acestea au un rol important în formarea educaţiei civice a tinerilor, determinându-i să înţeleagă contribuţia pe care acesta o au ca membii ai societăţii, în calitatea lor de cetăţeani informaţi şi responsabili. Demersul educativ prin dezvoltarea acestor proiecte încearcă să sprijine dezvoltarea unui spirit creativ şi democratic, flexibil şi deschis, capabil de a iniţia ulterior noi strategii de îmbunătăţire a vieţii sociale. Prin intermediul acestora elevii învaţă să identifice problemele din comunitate, să găsească soluţii pentru rezolvarea lor, să scrie şi să implementeze împreună proiecte strategice în folosul comunităţii. Elevii îşi dezvoltă astfel, abilităţi de viaţă, de comunicare, lucru în echipă, negociere, responsabilitate, curaj, perseverenţă, gîndire critică, etc. şi aduc o schimbare semnificativă în comunitate prin proiectele la care participă.

În cadrul proiectelor educaționale o contribuție deosebită în formarea educației civice și comunitare o au proiectele de istorie națională și locală. Cunoașterea istoriei ne învață să ne definim ca oameni, să ne evidenţiem cultura şi valoarea ei, să apreciem adevăratele modele demne de urmat într-o perioadă tulbure în care elevii noştri sunt debusolaţi. Abordarea temelor istorice este menită să dezvolte potenţialul creativ, imaginaţia cultural-ştiinţifică, respectul faţă de înaintaşi al tuturor participanţilor. Proiectele istorice oferă elevilor şi cadrelor didactice posibilitatea de a se exprima liber, de a emite judecăţi de valoare bazate pe argumente puternice, veridice, de a confrunta date, evenimente din surse diferite şi de a identifica aspecte nedescoperite sau slab reprezentate ale istoriei locale si naţionale, care să permită conturarea unor noi orizonturi de viziune corectă şi clară asupra culturii şi spiritualităţii româneşti.

Cunoaşterea şi promovarea valorilor şi simbolurilor naţionale ajută în pregătirea tinerilor pentru deschidere spre dimensiunea interculturală a existenţei lor; dezvoltarea capacităţii elevilor de a recunoaşte diversitatea în diferitele ei forme; formarea tinerilor ca persoane capabile să aprecieze diferite culturi, să respecte şi să valorizeze pozitiv diferenţele culturale; dezvoltarea capacităţii elevilor de a comunica şi de a coopera cu persoane care aparţin diferitelor culturi, în condiţiile operării cu reprezentări corecte referitoare la diferenţele dintre etnii, rase, culturi, genuri, confesiuni, categorii sociale, grupuri profesionale etc.; dezvoltarea deprinderilor de participare a tinerilor la îmbogăţirea vieţii comunitare, prin schimbul de elemente identitare, prin dialog şi implicare socială; dezvoltarea abilităţilor de a trăi împreună cu ceilalţi în bună convieţuire interculturală.

Vom prezenta în cele ce urmează un **exemplu de bună practică**:

Tipul activității – Proiect dedicat ,,Zilei Armatei,, - 25 octombrie 2019

Titlul /tema -Simpozion științific ,, Armata Română, model pentru tineri,, și manifestări cultural – artistice tematice sub genericul ,,Mărturii și eroi dobrogeni,,.

Data: 24 octombrie 2019

Locul de desfășurare: Centrul de Documentare și Informare al liceului

Organizatori: Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia - Director, Prof. Vasilescu Rodica
Coordonatori/organizatori : Prof. dr. Natașa Peteu; Prof. dr. Golea Pompiliu, Prof. Barna Daniela, Prof. Țapu Marinela
Participanți: elevii claselor IX-XII, profesori, invitați
Obiective: dezvoltarea capacităţii de a înţelege şi transmite intenţii, gânduri, semnificaţii prin mijloace de limbaj scris; încurajarea şi stimularea interesului elevilor pentru lumea miraculoasă a istoriei; dezvoltarea sensibilităţii elevilor faţă de valorile morale şi cultivarea sentimentului de a fi român; antrenarea cadrelor didactice în organizarea activităţilor extracurriculare desfăşurate cu participarea elevilor.
Scurtă descriere: Cu prilejul acestui eveniment au fost onorați și cinstiți veteranii de război și eroii locali care au căzut în luptele pentru întregirea națională și al doilea război mondial. Raportarea la valorile naționale și dintre acestea la faptele eroilor, sunt datorii primordiale ale fiecărui român. Însemnătatea zilei de 25 octombrie a fost trezită în conștiința celor prezenți de discursurile rostite de invitații: col. Remus Macovei, președinte Asociația ”Cultul Eroilor – Regina Maria”, filiala Constanța, Traian Nechita, președinte Asociația ”Cultul Eroilor – Regina Maria”, filiala Medgidia, Cristian Crăciun, președintele Asociației Veteranilor Militari și Veteranilor cu disabilitați, sucursala Constanța, militar participant la operațiunile milirare din Afganistan, Dan Nicolau, membru în comitetul de conducere Asociația ”Cultul Eroilor – Regina Maria”, filiala Constanța, prof. dr. Peteu Natașa, Liceul Tehnologic ,,Nicolae Titulescu,, Medgidia. Mesajul transmis de aceștia a întărit convingerea tuturor celor prezenți că armata română își va onora întotdeauna tradiția, menirea și misiunea pe care o are în fața poporului român. În continuarea activității, elevii au prezentat un moment literar-artistic care a inclus cântece patriotice și poezii dedicate eroilor neamului. Manifestarea a fost una încărcată de emoție, un prilej de mândrie și satisfacție pentru momentele de glorie ale armatei române, dar mai ales, de pioasă aducere aminte a celor care, prin jertfa lor, au adus această țară în prezent.
Evaluarea proiectului : Activitatea desfăşurată a promovat valori şi atitudini privind: valorizarea pozitivă a diferenţelor culturale; atitudine pozitivă faţă de persoane şi grupuri care aparţin unor culturi diferite, care susţin valori, opinii şi credinţe diferite; respect faţă de identitatea culturală proprie şi faţă de identitatea culturală a celorlalţi; respect faţă de demnitatea şi drepturile omului; toleranţă şi înţelegere; rezolvare paşnică a conflictelor; empatie culturală;

Bibliografie:
Cezar Bîrzea, Cetăţenia europeană, Politeia SNSPA, Bucureşti, 2004
Jinga, Ioan, ”Educația și viața cotidiană”, EDP, R.A., 2005
Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de istorie, MEC CNC, Aramis Print, 2001, p. 28-35
Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de educaţie civică şi cultură civică, MEC CNC, Aramis Print, 2001
Programele şcolare de istorie şi educaţie civică (vezi forma finală a acestora pe site-ul www.edu.ro sau http://cnc.ise.ro) Compass.
Manual de educaţie pentru drepturile omului pentru tineri, Institutul Intercultural Timişoara, 2003, p. 25-30, 38-62, 281-312
Recomandarea 15/2001 a Consiliului Europei cu privire la predarea istoriei Recomandarea 12/2002 a Consiliului Europei cu privire la educaţia pentru cetăţenie democratică

305. OUR CULTURE AND HISTORY THROUGH ACTIVE PARTICIPATIVE METHODS
2017-1-RO01-KA219-037129

AUTOR: Zepişi Simona Valinda
NUMELE ȘCOLII: Colegiul Național "IENĂCHIȚĂ VACARESCU"

NUMELE ACTIVITĂȚII: Muzeul matematicienilor celebri
DATĂ: 27-28 aprilie 2019
SCOPUL ACTIVITĂȚII: Stimularea interesului elevilor de a cunoaște istoria matematicii și dezvoltarea creativității acestora pentru a prezenta într-un cadru non-formal, descoperiri, rezultate ale unor matematicieni celebri în evoluția matematicii, precum și pentru a ilustra epoca în care au trăit.
GRUP ȚINTĂ: elevi de la clasele: a X-a A, a X-a C
BENEFICIARI INDIRECȚI: părinții, prietenii elevilor, alți elevi ai școlii

DESCRIEREA ACTIVITĂȚII:
Premergător activității propriu-zise:
- elevii s-au împărțit în grupe de trei, în funcție de afinități (pentru confort pe parcursul lucrului în comun, comunicare accesibiă);
- fiecare grupă a ales un matematician pe care să îl prezinte (în special matematicieni cu ale căror rezultate s-au întâlnit în matematica studiată);
- fiecare grupă a căutat informatii interesante, atractive despre matematicianul ales: câteva elemente biografice, descoperirile sale,alte preocupări (filozofie, fizica, etc), aportul la evolutia matematicii, probleme simple, care sa utilizeze rezulatate sale, anecdote, etc.

Activitatea propriu-zisă:
- fiecare grup a creat în "muzeu", o "camera" imaginară a matematicianului. Pe foi de flipchart, au lipit diverse informatii, fotografii, etc., în funcție de imaginația și creativitatea fiecărui grup. De asemenea, prin decor și costume (din recuzita echipei de teatru a școlii sau costume închiriate de la Complexul Muzeal "Curtea Domnească", au încercat să pună în evidență caracteristici ale epocii în care a trait matematicianul ales, precum și descoperirile sale;
- la intrarea în "muzeu", “vizitatorii” vizionează filmul de pe Youtube: http://www.anuntulvideo.ro/filme/22043-istoria-matematicii-documentar-pe-intelesul-tuturor
- un reprezentant al fiecarei echipe/ toți reprezentanții grupului au prezentat celorlalți colegi, "camera" corespunzătoare din "muzeu" cu alegerea făcută;
- reflecție asupra activității prin intermediul cvintetului, cu scopul de a sintetiza conținutul temei abordate (cuprinde 5 versuri : primul vers este format dintr-un singur cuvânt ce denumește subiectul. al doilea vers este format din două cuvinte care definesc caracteristicile subiectului (două adjective), al treilea vers-este format din trei cuvinte care exprimă acțiuni(verbe la gerunziu), al patrulea vers este format din patru cuvinte care exprimă starea elevului față de subiect, al cincilea vers este format dintr-un cuvânt care arată însușirea esențială a subiectului).

IMPACTUL ASUPRA ELEVILOR:
- Libertate de exprimare;
- Creșterea intersului pentru cunoașterea istoriei matematicii;
- Creșterea respectului față de descoperirile matematice;

- Conștientizarea importanței istoriei în evoluția omului;
- Creșterea interesului pentru perfecționarea competențelor digitale;
-Optimizarea colaborării, încrederea, respectul reciproc, respectul social și interpersonal;
- O mai bună apreciere și autoevaluare;
- Dezvoltarea gândirii critice și a creativității;
- Îmbunătățirea performanțelor școlare;
- Valorizarea potențialului intelectual și creative;
- Reducerea numărului de studenți care prezintă riscul abandonului școlar;
- Stimularea dorinței de învățare de-a lungul vieții (într-un cadru formal, non-formal, informal).

PRODUSELE ACTIVITĂȚII:

- Standuri cu prezentarea unor matematicieni celebri;
- Colecție de informații despre matematicieni celebri și rezultatele lor organizată cronologic;
- Blog cu informațiile colectate: https://adinac1973.wixsite.com/matematica10a?fbclid=IwAR1RNtFAbFmDSRAkpxEHB1nIUzvMd1dBW-zQA4jO46_FAMm78WGXCIENGqg
- Revistă în format electronic cu informațiile colectate: https://joom.ag/OxOa

COMENTARII ASUPRA ACTIVITĂȚII:

Puncte tari:

- implicarea responsabilă a elevilor în crearea unui "colț unic";
- Fiecare echipă a ales o manieră originală de prezentare a vieții, operei, preocupărilor matematicianului prezentat, precum și a perioadei istorice în care a trait (prezentări video, jocuri interactive, demonstrații practice, decoruri specifice, îmbrăcăminte specific, legături directe cu matematica studiată în școala, jocuri de rol, interviuri create în "mașina timpului", afișe, pliante, etc.);
- documentarea cu seriozitate a elevilor pentru a realiza o prezentare atractivă pentru "vizitatori";
- interacțiunea elevilor în cadrul grupului;
- folosirea creativității / experienței personale în preentarea ideilor;
- învățarea unii de la ceilalți / dezvoltarea personal;
- încurajarea elevilor mai emotivi de a-si exprima ideile prin creațiile lor;
- libera opțiune a grupuluipentru prezentare și tipul produselor finale;

Puncte slabe:

- spațiul din sala de clasă a fost mic, în raport cu numărul de grupe și standuri de prezentare.

EVALUAREA ACTIVITĂȚII:

- Observarea sistematică a activității și comportamentului elevilor;
- Aprecieri verbale ale profesorului;
- Notarea elevilor din echipele care au prezentat cel mai bine informațiile, care au ilustrat cel mai bine epoca reprezentată.

CONCLUZII PRIVIND:

Comportamentul și interesul elevilor:

- Elevii au manifestat deschidere pentru a-și îmbogăți cunoștințele referitoare la istoria matematicii, interes de a cunoaște legătura între matematică și descoperirile celebre în istoria matematicii și viața practică, de zi cu zi.

Activitatea elevilor:

- Elevii au manifestat interes față de tema propusă, au fost deschiși în a afla mai multe informații, și-au împărțit echitabil atribuțiile și responsabilitățile, pe care le-au îndeplinit cu profesionalism.

Rezultatele elevilor:

- Fixarea, aprofundarea unor cunoştinţe despre istoria matematicii.

Altele:

- captarea interesului pentru cunoașterea istoriei matematicii, pentru recunoașterea influenței și importanței istoriei asupra prezentului și viitorului nostru.

JENSEN

CUPRINS

SECȚIUNEA I. SIMPOZION NAȚIONAL „Inițiative didactice” (referate, lucrări ştiinţifice, eseuri, studii care se încadrează în tema simpozionului			
NR. CRT.	**TITLUL LUCRĂRII**	**NUME ȘI PRENUME/ ȘCOALA**	**NR. PAG.**
1.	EMOȚIE ȘI CULOARE ÎN ACTIVITĂȚILE ARTISTICO-PLASTICE	PROF. APETREI SILVIA, GRĂDINIȚA P.P. NR.26, IAȘI	8
2.	JOCUL DIDACTIC- MIJLOC PRINCIPAL DE REALIZARE A ACTIVITĂȚILOR CU PREȘCOLARII	EDUCATOARE BAHNĂ LAURA/ PROF. IFTENE ALINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 4 BÂRLAD, JUD. VASLUI	9
3.	UN MIRACOL AL NATURII, PĂDUREA!	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR BERTEȘTEANU ADRIANA G.P.P. “DUMBRAVA MINUNATĂ”, SLOBOZIA	11
4.	SOCIALIZAREA PREȘCOLARILOR - PREMISĂ A UNUI DEBUT ȘCOLAR DE CALITATE	PROF. ÎNV. PREȘC. BÎRSAN MARIANA GRĂDINIȚA CU P.P. „PINOCCHIO” CRAIOVA	13
5.	ASPECTE TEORETICE PRIVIND OPTIMIZAREA JOCULUI DIDACTIC MATEMATIC ÎN ÎNVĂȚAREA CONȚINUTURILOR MATEMATICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	EDUCATOARE: BOBOC IRINA-ELENA G.P.N. PRIBOIENI-ARGEȘ	17
6.	ABORDAREA INTERGATĂ ÎN DEZVOLTAREA DEPRINDERILOR DE VIAȚĂ SĂNĂTOASĂ LA PREȘCOLARI	BODIN ALINA-IRINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 LAZURI DE BEIUȘ	20
7.	STIMULAREA POTENȚIALULUI ARTISTIC ȘI CREATIV AL PREȘCOLARULUI	BOGORODEA LUMINIȚA G.P.P. „CĂSUȚA PITICILOR” NR. 1 - HOREZU	22
8.	INIȚIATIVE DIDACTICE	PROF. ÎNV. PREȘC. BRĂGARU ALEXANDRA MIHAELA GRĂDINIȚA CU P.P. „ION CREANGĂ” CRAIOVA, DOLJ	24
9.	METODELE DIDACTICE MODERNE: PILONUL CENTRAL ÎN ACTIVITĂȚILE CU PREȘCOLARII	EDUCATOARE: BREAZU DOINA/ PROF. ÎNV. PREȘCOLAR: CHIRCIU LAURA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 4, BÂRLAD	26
10.	VALORIFICAREA UNOR PROVERBE ȘI ZICĂTORI ÎN EDUCAȚIA MORALĂ A COPIILOR	PROF. ÎNV. PREȘC. ELVIRA BURCIU/ PROF. ÎNV. PREȘC. CRISTINA DOBRIN G.P.N. NR. 4, BUZĂU	28
11.	TIPURI DE ACTIVITĂȚI CE FAVORIZEAZĂ STIMULAREA ȘI DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA PREȘCOLARI	EDUCATOARE: CĂLIN ELENA ANDREEA, G.P.P „LUMEA COPIILOR” TOPOLOVENI	31
12.	JOCUL ÎN EDUCAȚIA COPILULUI	PSIHOLOG CARP IONELA-ADRIANA, LICEUL TEHNOLOGIC DE MECATRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI IAȘI	33
13.	SISTEMUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ROMÂNESC PRIN PRISMA INCLUZIUNII COPIILOR CU DIZABILITĂȚI	CĂPRARU-IUBU ANCA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 CETĂȚENI, ARGEȘ	36

14.	INSTRUMENTE ŞI BUNE PRACTICI CARE SPRIJINĂ CULTIVAREA BUCURIEI DE A ÎNVĂŢA LA COPILUL MIC - JOCURILE VIRTUALE	PROF. ÎNV. PREŞC. CEAUŞESCU IULIANA G.P.P.„SF. ÎMP. CONSTANTIN ŞI ELENA” STÎLPENI	38
15.	CULTIVAREA POTENŢIALULUI CREATIV AL COPIILOR PREŞCOLARI	PROF. ÎNV. PREŞCOLAR: CHEREGI ANA MARIA/ PROF. ÎNV. PREŞCOLAR: NIULAŞ MARIANA G.P.P. NR.45 ORADEA	41
16.	IMPORTANŢA FORMĂRII STILULUI DE PREDARE CREATIV LA CADRELE DIDACTICE	CIOBANU MARIA-DIANA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”EMIL RACOVIŢĂ”- GRĂDINIŢA ”MAGNOLIA” STRUCTURĂ- ONEŞTI	43
17.	MODALITĂŢI DE CUNOAŞTERE ŞI STIMULARE A POTENŢIALULUI CREATIV	EDUCATOARE: CIOCAN ELENA, G.P.P „LUMEA COPIILOR” TOPOLOVENI	46
18.	ELEVUL CU DIZABILITĂŢI, PRIORITATEA NOASTRĂ!	EDUC. CIOCMĂREAN VERONICA-GRĂD. CU P.P. „LICURICI” ZALĂU, JUD. SĂLAJ EDUC. POP-IGNAT BIANCA-GRĂD. CU P.P. „LICURICI” ZALĂU, JUD. SĂLAJ	48
19.	INIŢIATIVE DIDACTICE METODĂ IDEALĂ DE ACTIVIZARE A ÎNVĂŢĂRII	EDUC. CONSTANTIN ANA-MARIA GRĂDINIŢA CU PROGRAM SĂPTĂMÂNAL AGRICOLA, BACĂU	50
20.	JOCUL LA VÂRSTA PREŞCOLARĂ	PROF. ÎNV. PREŞC. CORNEA IRINA LIC. TEHN. „I.C.PETRESCU” STÎLPENI G.P.P. STÎLPENI	53
21.	EDUCAŢIA PENTRU SECURITATE PERSONALĂ ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PREŞCOLAR	PROF. COŞAN IOANA CRISTINA/ PROF. ILAŞ SIMONA, GRĂDINIŢA „CUVIOASA PARASCHEVA” IAŞI	54
22.	SĂ FIM CREATIVE!	EDUCATOARE, COSTEA CRISTINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VODĂ", STRUCTURA GRĂDINIŢA CU P.P.	55
23.	ACTIVITĂŢILE OUTDOOR ÎN GRĂDINIŢĂ- O PROVOCARE?	PROF. ÎNV. PREŞC., CREŢU ELENA, GRĂDINIŢA NR. 138, BUCUREŞTI PROF. ÎNV. PREŞC., TUDOR IONICA, GRĂDINIŢA NR. 138, BUCUREŞTI	57.
24.	PERSONALITATEA PREŞCOLARULUI	PROF. ÎNV. PREŞC. CUCU CHIRIAC IRINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ SOMUŞCA (AR), ŞCOALA GIMNAZIALĂ CLEJA, JUD BACĂU	58
25.	IMPORTANŢA EDUCAŢIEI ECOLOGICE ÎN GRĂDINIŢĂ	PROF. ÎNV. PREŞC. CURCUDEL ELENA GR. P.N. FRUMOASA, BACĂU	61
26.	JOCUL DE ROL ŞI DRAMATIZAREA – MIJLOACE DE ASIGURARE A PARTICIPĂRII ACTIVE ŞI CONŞTIENTE A	PROF. ÎNV. PREŞC. DITU GABRIELA G.P.P. „LUMEA COPIILOR” TOPOLOVENI	63

	COPIILOR LA PROPRIA FORMARE		
27.	GRĂDINIȚA FACTOR DE BAZĂ ÎN FORMAREA ȘI DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR SOCIO-EMOȚIONALE LA PREȘCOLARI	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PREȘCOLAR: DOBRA GEORGETA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 22 SIBIU	65
28.	IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR DE TIP OUTDOOR	EDUCATOARE, FLORICA DOBRAN/ EDUCATOARE, LIGIA ALIMAN GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „DUMBRAVA MINUNATĂ” SATU MARE	67
29.	STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE	EDUCATOARE DRĂGOTOIU ȘTEFANIA GRĂDINIȚA M.AP.NR. 2, BUCUREȘTI, SECTOR 1	69
30.	CREATIVITATE ÎN PREȘCOLARITATE	EDUCATOARE DUDĂU DANIELA GRĂDINIȚA CU PP. NR. 14 VASLUI	71
31.	TEHNOLOGII INFORMAȚIONALE APLICATE LA GRĂDINIȚĂ	PROFESOR DULGHERU ALINA SIMONA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 5 – BÂRLAD EDUCATOARE PURCEL CECILIA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NUMĂRUL 5 – BÂRLAD	74
32.	EVALUAREA COMPREHENSIUNII MESAJULUI VERBAL LA PREȘCOLARII CU TULBURĂRI DIN SPECTRUL AUTIST	FILOTI MARIA-RALUCA, GRADINIȚA CU P.P. NR.22 SIBIU	75
33.	JOCUL DE ROL ÎN GRĂDINIȚĂ	FLORESCU FLORICA – GRĂDINIȚA M.AP.N. NR.2 RĂDUȚOIU ANDREEA – GEORGIANA - GRĂDINIȚA M.AP.N. NR.2	78
34.	AVENTURI ÎN GRĂDINIȚA VIRTUȚILOR	PROF. ÎNV. PREȘCOLAR. CONDEI ELENA MIHAELA PROF. ÎNV. PREȘCOLAR. GĂVENEA ALEXANDRA ANA-MARIA GRĂDINIȚA CU P. P. NR.2 RAȘNOV GRUPA MIJLOCIE – ALBINUȚELOR	79
35.	EFICIENȚA METODELOR MODERNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	EDUCATOARE:GHERMAN ROXANA-MĂDĂLINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.4 BÂRLAD	81
36.	CALITATE ȘI EFICIENȚĂ DIDACTICĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR MODERNE IN PROCESUL EDUCATIONAL	GÎȚAN ALICE ILEANA GRĂDINIȚA CIUPERCUȚA, BUCUREȘTI	83
37.	DEZVOLTAREA CURIOZITĂȚII COGNITIVE LA PREȘCOLARI, PRIN ACTIVITĂȚI FORMALE ȘI NON-FORMALE ORGANIZATE ÎN GRĂDINIȚĂ	GRANGURE DANIELA- GRĂDINIȚA CU P.P. "CĂSUȚA FERMECATĂ", CRAIOVA POPESCU ANCA- GRĂDINIȚA CU P.P. "CĂSUȚA FERMECATĂ", CRAIOVA	87
38.	ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN	PROF. IACOB EMILIA	88

	DEZVOLTAREA COPIILOR	GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.32 BRAȘOV	
39.	ROLUL JOCULUI DE PERSPICACITATE ÎN DEZVOLTAREA INTELECTUALĂ A COPILULUI	PROF. ÎNV. PREȘC. IENEA MĂRIOARA, G.P.N. CLICIOVA, COM. BETHAUSEN, TIMIȘ	90
40.	DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ	PROF. ION FLOAREA, GRĂDINIȚA NR.56, BRĂILA	93
41.	MODALITĂȚI DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII LA PREȘCOLARI PRIN JOCURI CREATIVE	PROF. INV. PREȘCOLAR IONICĂ MARIA RAMONA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „COSTEA MARINOIU” OCNELE MARI/ STRUCTURA: GRĂDINIȚA CU P.N. “SCUFIȚA ROȘIE” SLĂTIOARELE	95
42.	ACTIVITĂȚILE DE TIP OUTDOOR – POSIBILITĂȚI ȘI MODALITĂȚI DE ORGANIZARE CU PREȘCOLARII	PROF. IORGA ELENA P.J. - G.P.P. PRICHINDELUL/ U.S. - G.P.P. PINOCHIO	97
43.	CREATIVITATEA LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ	PROF. IVAȘCU ALINA GEORGETA ȘC.GIMN.„C. RĂDULESCU CODIN” PRIBOIENI	100
44.	CUM AJUTĂ POVEȘTILE TERAPEUTICE LA INTEGRAREA,SOCIALIZAREA ȘI COMUNICAREA PREȘCOLARILOR?	PROF. ÎNV. PREȘCOLAR MACOVEI MIRELA PROF. ÎNV. PREȘCOLAR PLUMB MARIANA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.11, VASLUI	102
45.	TRATAREA DIFERENȚIATĂ A COPIILOR	MACOVEI SIMONA- MIHAELA GRĂDINIȚA CU P.P. ARLECHINO, DEJ, JUD. CLUJ	104
46.	PROMOVAREA IMAGINII GRĂDINIȚEI PRIN DERULAREA UNOR PARTENERIATE ÎN CADRUL COMUNITĂȚII LOCALE	PROF. ÎNV. PREȘC. MANEA IONELA CLAUDIA GRĂDINIȚA PEȘTIȘORUL DE AUR, BUCUREȘTI, SECTOR 3	106
47.	METODE MODERNE UTILIZATE ÎN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ	EDUCATOARE: MICU ANDREEA GRĂDINIȚA P.P. NR.12 HUȘI	108
48.	IMPORTANȚA CREATIVITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI	MIHU RALUCA, PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR, GRĂDINIȚĂ CU PP NR. 22 SIBIU, GODAN ANDREEA BRIGITTE, PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR, GRĂDINIȚĂ CU PP NR. 22 SIBIU	110
49.	APLICAREA METODELOR MODERNE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	PROF. ÎNV. PREȘCOLAR MOȚA IONELA MARINA G.P.P. NR.1 „CĂSUȚA PITICILOR”- HOREZU, JUD. VÂLCEA	114
50.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII FOLOSIND VISUL ȘI BRAINWRINTIGUL	PROF. ÎNV. PREȘC. MUNTEANU DANIELA ALEXANDRA G.P.P. NR. 1 „CĂSUȚA PITICILOR”, HOREZU, VÂLCEA	116
51.	EXPERIMENTUL- ALTERNATIVĂ EDUCAȚIONALĂ CU BENEFICII MULTIPLE	PROF. ÎNV. PREȘC. MUȘAT IOANA ROXANA ȘC. GIMNAZIALĂ NICOLAE BĂLCESCU/ G.P.N. ROTĂRĂȘTI	119

52.	STUDIU DE CAZ - APLICAȚIE PRACTICĂ	MUȘAT MELANIA GRĂDINIȚA CU P.N.NR.3 LĂCENI	120
53.	INTERDEPENDENȚA FORMELOR EDUCAȚIEI	PROF. ÎNV. PREȘCOLAR NEGRU PARASCHIVA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 11 STRUCTURĂ, GRĂDINIȚA CU PROGRAM NORMAL NR.12 BARLAD – JUD. VASLUI	124
54.	MODALITĂȚI DE EDUCARE A CREATIVITĂȚII	COROPCĂ OANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”EMIL RACOVIȚĂ” GRĂDINIȚA ”MAGNOLIA”-STRUCTURĂ, ONEȘTI	127
55.	INOVAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	PROF. ÎNV.PREȘC. OANȚĂ LIVIA NICOLETA, G.P.P. NR.2 SLATINA	129
56.	NEVOILE COPIILOR LA VÂRSTA PREȘCOLARĂ	EDUC. ONUȚU LAURA/ P.J. -G.P.P. « PRICHINDELUL »/ U.S. -G.P.P. «PINOCHIO », RĂDĂUȚI	132
57.	STUDIU COMPARATIV ÎNTRE METODELE TRADIȚIONALE ȘI MODERNE UTILIZATE ÎN PROCESUL DE PREDARE - ÎNVĂȚARE	OPLEAN RAMONA VIORELA, GRĂDINIȚA M.AP.N. NR. 2	135
58.	ROLUL ARIILOR DE STIMULARE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR	PROF. ÎNV. PREȘCOLAR PANAINTE ELENA, LICEUL TEHNOLOGIC I.C.PETRESCU STÂLPENI	137
59.	ÎNVĂȚĂM SĂ CREȘTEM SĂNĂTOS – ROLUL EDUCAȚIEI SANITARE ÎN DEZVOLTAREA PREȘCOLARULUI	PROF. PETRUSE MARIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „VIOREL HORJ” DRĂGĂNEȘTI	139
60.	MODALITĂȚI CONCRETE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII LA PREȘCOLARI	PROF. PÎRVU NICOLETA – GRĂDINIȚA M.AP.N 2, BUCUREȘTI, SECTOR 1 PROF. LEANCA MARIA – GRĂDINIȚA M.AP.N 2, BUCUREȘTI, SECTOR 1	142
61.	INIȚIATIVĂ, INOVAȚIE ȘI CREATIVITATE ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT	PROF. ÎNV. PREȘC. POP DOBRA ZAMFIRA G.P.N. NR. 6, TALPE, BIHOR	145
62.	CADRELE DIDACTICE ȘI PROVOCAREA PREZENTULUI	PROF. POPOVICI ALINA GRĂDINIȚA CU PROGRAM SĂPTĂMÂNAL AGRICOLA, BACĂU	148
63.	METODELE ACTIV-PARTICIPATIVE, INSTRUMENT DE DEZVOLTARE A GÂNDIRII CREATIVE A PREȘCOLARILOR	PROF. ÎNV. PREȘC. PURECA EMANUELA GPP NR1 CĂSUȚA PITICILOR, HOREZU, VÂLCEA	151
64.	CALITATE ȘI EFICIENȚĂ DIDACTICĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR MODERNE	PROF. PT. ÎNV. PREȘC. RADU CAMELIA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 2 BÂRLAD	154
65.	INTEGRAREA ÎN GRĂDINIȚĂ A COPIILOR CU TULBURARE DE SPECTRU AUTIST	PROF. ÎNV. PREȘCOLAR ROȘCAN ANAMARIA-GABRIELA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT ,,ARLECHINO” , LOCALITATEA DEJ	156

66.	IMPORTANȚA ŞI NECESITATEA PARTENERIATULUI GRĂDINIȚĂ- ŞCOALĂ ÎN PREGĂTIREA COPILULUI PENTRU ŞCOALĂ	PROF. ÎNV. PREŞC. SCÎNTEIE ANA MARIA, GRĂDINIȚA CU P. P. NR. 3 VASLUI	157
67.	EDUCAȚIA NONFORMALĂ ASTĂZI	PROF. SEMENIUC ANA GRĂDINIȚA RONA DE SUS	158
68.	COPIULUL ÎNVAȚĂ FĂCÂND	PROF. CARMEN ŞERBAN- PAPADOPOL GRĂDINIȚA CU P.N. NR.32- BRAŞOV	160
69.	„O ECHIPĂ DE VIS”: COMUNICARE EFICIENTĂ EDUCATOARE-COPIL-PĂRINTE	PROF. ŞTEFAN MELANIA ANDREEA/ PROF. PETCU TITIANA GRĂDINIȚA M.AP.N. NR.2, SECTOR 1, BUCUREŞTI, ROMÂNIA	161
70.	METODE ŞI PROCEDEE FOLOSITE ÎN ACTIVITĂȚILE PLASTICE	STOICESCU CRISTINA/ DAN DANIELA GRĂDINIȚA CIUPERCUȚA- BUCURESTI	163
71.	DETERMINAREA CADRULUI DIDACTIC ÎN PREZENTUL SISTEM DE ÎNVĂȚĂMÂNT	PROF. SUPURAN VIOLETA/POPA GEORGETA LICEUL TEHNOLOGIC „PETRE MITROI” BILED	166
72.	INSTRUIREA INTERACTIVĂ- O PROVOCARE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI PREŞCOLAR	PROF. TAMAŞ GIANINA/ PODOLEANU GINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 4 BÂRLAD STRUCTURĂ A ŞCOLII GIMNAZIALE DE ARTE “N.N. TONITZA”	168
73.	METODE INTERACTIVE ÎN GRĂDINIȚĂ	PROF. ÎNV. PREŞC. TUDOR MĂDĂLINA MARIA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 1, CĂSUȚA PITICILOR LOCALITATEA HOREZU, JUDEȚ VÂLCEA	170
74.	CREATIVITATE ŞI INOVAȚIE ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	TUNSU ROMINA-CLAUDIA/GALE NICOLETA, GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „DUMBRAVA MINUNATĂ”, SATU MARE	171
75.	ACTIVITATEA DIDACTICĂ ÎNTRE INOVAȚIE ŞI CREAȚIE	PROF. ÎNV. PREŞCOLAR: UNGUREANU IONELA CORINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ BREASTA-DOLJ	174
76.	"CREATIVITATEA ÎN PRIMII ANI DE EDUCAȚIE ÎN DOMENIUL ŞTIINȚELOR" ERASMUS +	PROF. ÎNV. PREŞCOLAR OPREA NICOLETA GRĂDINIȚA NR. 272 BUCUREŞTI	176
77.	CONTRIBUȚIA METODELOR DIDACTICE ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR DE EDUCAREA LIMBAJULUI	PIP.VOAIDEŞ KINGA CLAUDIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, BICAZ-CHEI, NEAMȚ	180
78.	METODE MODERNE UTILIZATE IN ACTIVITĂȚILE DIN GRĂDINIȚĂ	PROF. ÎNV. PREŞCOLAR: VULTUR SORINA-IOANA GRĂDINIȚA P.N. VAD	184
79.	ABORDAREA PROBLEMATICII CREATIVITĂȚII ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	PIPP ADRIANA-MIHAELA ISTRATE ADRIANA-MIHAELA ISTRATE ŞCOALA GIMNAZIALA NR.2 MERIŞANI	186

80.	MODALITĂȚI DE DIMINUARE A TULBURĂRILOR DE ATENȚIE LA ȘCOLARUL MIC	PROF. ALBU ADINA-CORINA, ALBU ADINA-CORINA COLEGIUL NAȚIONAL DE ARTĂ ”G. APOSTU” BACĂU	190
81.	PROBLEMATICA TULBURĂRILOR SPECIFICE DE ÎNVĂȚARE ȘI IMPORTANȚA CONȘTIENTIZĂRII ACESTORA	PROF. LOGOPED AMALIA DRAGOMIR, CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ BRAȘOV	194
82.	IMPORTANȚA EDUCAȚIEI FINANCIARE ÎN CICLUL PRIMAR	PROF. ANCUȚA BIANCA, C.N.I. MATEI BASARAB RM. VÂLCEA	197
83.	ROLUL CREATIVITĂȚII LA VÂRSTĂ ȘCOLARĂ MICĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR ANGHEL VALENTINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T.BĂDULESCU BUZĂU	199
84.	FOLOSIREA METODEI ,,CIORCHINELE” ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ	APOPEI ELENA-VALENTINA PROF. ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,NICOLAE IORGA” FOCȘANI,VRANCEA	202
85.	METODE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN CICLUL PRIMAR	BANCU CLAUDIA ADRIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 MÂRZĂNEȘTI	204
86.	DEZVOLTAREA COGNITIVĂ A COPIILOR CU C.E.S. PRIN JOCUL CU NISIP	PROFESOR EDUCATOR, BANU LILIANA CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR. 2 COMĂNEȘTI	207
87.	ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂȚARE	PROF.ÎNV. PRIMAR BARTHA LIDIA ENIKO, ȘCOALA GIMNAZIALĂ BOGATA	209
88.	METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE	BĂRĂIAN-SURD STANCA-DACIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IOAN OPRIȘ” TURDA	212
89.	ÎNVĂȚĂTORUL CREATIV ȘI ELEVUL CREATIV	ÎNV. BENGHEA PATRICIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT VĂLENI, JUD. VASLUI	216
90.	FOLOSIREA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP	PROF. ÎNV. PRIMAR BERINDEU DANIELA PROF. ÎNV. PRIMAR ȘIMON CORINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ LIEBLING	218
91.	DEPĂȘIREA BLOCAJELOR DE COMUNICARE- DEZIDERAT AL COMUNICĂRII EFICIENTE	PROF.ÎNV.PRIMAR BOGASIERU COSMINA BOGASIERU COSMINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 LUGOJ, TIMIȘ	221
92.	MODALITĂȚI DE ABORDARE INTERDISCIPLINARĂ A TEMATICILOR DE MATEMATICĂ ȘI EXPLOAREA MEDIULUI, GEOGRAFIE ȘI ȘTIINȚE ALE NATURII LA CICLUL PRIMAR	PROF. BOGDAN ALINA-ȘCOALA GIMNAZIALA ȚUGLUI, DOLJ	224
93.	ÎMBUNATAȚIREA COMPETENȚELOR DE LECTURĂ ALE ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR	PROF. ÎNV. PRIMAR BOIAN AURELIA-CORNELIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ VAD, JUD. CLUJ	227
94.	ABORDAREA INTEGRATĂ ÎN ÎNVĂȚAREA ȘTIINȚELOR NATURII	PROF. ÎNV. PRIMAR BOIAN MIRCEA-VASILE ȘCOALA GIMNAZIALĂ VAD, JUD. CLUJ	231

95.	LECTURA MATEMATICĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR BORȘ-HUMULESCU ELENA-IULIA COLEGIUL NAȚIONAL „ȘTEFAN CEL MARE”, TG. NEAMȚ, JUDEȚUL NEAMȚ	236
96.	INIȚIATIVE DIDACTICE	PROF. ÎNV. PRIMAR BORUGĂ MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 ROVINARI, GORJ	239
97.	COPIII CU CES FAC PARTE DIN FAMILIA CLASEI NOASTRE	PROF. INV PRIMAR BREZAN- ŞERBAN IONELA ALINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „BASARAB I” –CURTEA DE ARGEŞ	242
98.	ASPERGER	PIP BUGULEȚ GIANINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	246
99.	COMUNICAREA PRIN IMAGINI	PROF. ÎNV. PRIMAR BURSUC RALUCA-GEORGETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ALEXANDRU ȘTEFULESCU, TÂRGU-JIU	248
100.	ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR	BUZENCHI LUCICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 ”DIMITRIE CANTEMIR” CONSTANȚA NICON RODICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 ”DIMITRIE CANTEMIR” CONSTANȚA	251
101.	EDUCAȚIA ȘI DEZVOLTAREA INTELIGENȚEI EMOȚIONALE PRIN JOC	PROFESOR CĂNĂVOIU ANA – MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 156 BUCUREȘTI, SECTOR 6	254
102.	DEZVOLTAREA SENSIBILITĂȚII ȘI A DRAGOSTEI FAȚĂ DE FRUMOS PRIN LECȚIILE DE EDUCAȚIE PLASTICĂ	PROF.ÎNV.PRIMAR CĂTANĂ SANDA FLORENTINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 AȘTILEU, JUD. BIHOR STRUCTURA ȘCOALA PRIMARĂ NR. 1 REFRACTAR	257
103.	METODE ȘI INSTRUMENTE DE EVALUARE	PROF. ÎNV.PRIMAR CÂRJA MIHAELA, PROF. ÎNV. PRIMAR NICULAE ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 156, BUCUREȘTI	260
104.	MODEL DE EVALUARE A COMPETENȚELOR DE COMUNICARE ALE ELEVILOR ÎN CICLUL PRIMAR SECȚIUNE DE TEST - VORBIRE	CHINDE ELENA MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3 ROVINARI	263
105.	APLICABILITATEA CUNOȘTINȚELOR MATEMATICE PRIN ACTIVITĂȚI CROSS-CURRICULARE	PROF. CHIRESCU IOLANDA-LOREDANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MÂRZANEȘTI, JUDEȚUL TELEORMAN	267
106.	PE URMELE ISTORIEI, ÎN CĂUTAREA STRĂMOȘILOR	PROF. ÎNV. PRIMAR CHIȘ DIANA- RODICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 AGHIREȘ, SĂLAJ	270
107.	DISCIPLINAREA POZITIVĂ A ELEVILOR	PROF. INV. PRIMAR CHIVEREANU IULIANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „THEODOR AMAN” CÂMPULUNG, ARGEŞ	273

108.	TRADIȚIONAL SAU MODERN ÎN ACTUL DIDACTIC	PROF. CIOCMĂREAN IOAN-C.S.E.I. ŞIMLEU SILVANIEI, JUD. SĂLAJ PROF. FARAGĂU VOICHIȚA- C.S.E.I. ŞIMLEU SILVANIEI, JUD.	277
109.	FORMAREA CONDUITEI ECOLOGICE ÎN CLASELE PRIMARE	PROF. ÎNV.PRIMAR CIORNEI NICOLETA-IULIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CACICA, JUD. SUCEAVA PROF. ÎNV.PRIMAR BĂLĂCIAN MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CACICA, JUD. SUCEAVA	280
110.	METODE TRADIȚIONALE ȘI METODE MODERNE DE PREDARE –ÎNVĂȚARE LA ORA DE RELIGIE	PROF. CIPRIAN COPACIU, LICEUL TEORETIC „GELU VOIEVOD”, GILĂU, CLUJ	283
111.	DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR SOCIO-EMOȚIONALE ÎN ȘCOALĂ	PROF. COJOCAR IONELA ȘCOALA GIMNAZIALÃ CIPRIAN PORUMBESCU	286
112.	COMPETENȚE CHEIE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV	CORDA CRISTINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”IULIU MANIU” ZALĂU	289
113.	MODALITĂȚI DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII ELEVILOR	ÎNV. COROPCEANU NELA-LIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT BĂLTENI	292
114.	INOVARE DIDACTICĂ PRIN UTILIZAREA METODELOR INTERACTIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE - ÎNVĂȚARE	PROF. ÎNV. PRIMAR, COTEȚ ADRIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ,, PROF. NICOLAE CARANDA,, GLOGOVA	295
115.	ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE – MIJLOC EFICIENT DE REALIZARE A EDUCAȚIEI PATRIOTICE	PROF. ÎNV. PRIMAR, CUCU VIOLETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 TUTOVA, JUD. VASLUI	298
116.	PARTICULARITĂȚI PSIHOLOGICE SPECIFICE PĂRINȚILOR COPIILOR CU DIAGNOSTIC DIN SPECTRUL AUTIST	PROF. DANIELA-DOMNICA PERȚE, CSEI ȘIMLEU SILVANIEI PROF. LIA-MARIA BUSUIOC, CSEI ȘIMLEU SILVANIEI	300
117.	MANAGEMENTUL IMAGINII ȘCOLII	PROF. DIMOFTE GHERGHINA-GINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL NICOLAE”, VÎNĂTORI, GALAȚI	302
118.	INTERDISCIPLINARITATE ȘI TRANSDISCIPLINARITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	PROF. ÎNV. PRIMAR DINCĂ ELENA-MARILENA C.N.I. ”MATEI BASARAB”, RM. VÂLCEA	306
119.	PERSPECTIVE NOI ÎN DEZVOLTAREA ȘCOLII ROMÂNEȘTI	PROF. ÎNV. PRIMAR DOBRANIȘ GABRIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ UNGURENI, BACĂU PROF. ÎNV.PRIMAR SOLOMEI IONELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ LETEA VECHE, BACĂU	309
120.	JOCUL DIDACTIC – METODĂ ACTIV-PARTICIPATIVĂ DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	PROF. ÎNV. PRIMAR, DOBREA MONICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACOVIȚĂ” ONEŞTI, JUD. BACĂU	312
121.	NE IMPLICĂM ÎN PROTEJAREA MEDIULUI	PROF. ÎNV. PRIMAR DRAGOMIR FLORICA, ȘC. GIMN. NR.4 „FRAȚII POPEEA” SĂCELE, JUD. BRAȘOV	315

122.	STRATEGII DIDACTICE EFICIENTE	DRĂGUŞ RAMONA- MARIANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ RÂMNICELU, BRĂILA	317
123.	JOCUL DIDACTIC ŞI ROLUL SĂU ÎN STIMULAREA CREATIVITĂŢII	PROF. ÎNV. PRIMAR DROBOTĂ FLORIŢA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, LOCALITATEA PARPANIŢA, JUDEŢUL VASLUI	319
124.	MIJLOACE DIDACTICE INOVATOARE	PROF. ÎNV. PRIMAR DULGHERU LUMINIŢA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA SÂNTIMBREANU” BUCUREŞTI	323
125.	ABORDAREA INTEGRATĂ A CONŢINUTURILOR ÎNVĂŢĂRII	PROF. ÎNV PRIMAR, DUMITRU ANDREEA, ŞC. GIMN. TOMA CARAGIU	325
126.	VATRA STRĂMOŞEASCĂ - DE LA GÂND LA FAPTĂ MODALITĂŢI DE INTEGRARE A ISTORIEI DIN VIZIUNE TRANSDISCIPLINARĂ	PROF.ÎNV.PRIMAR DUŢĂ GEORGIANA COLEGIUL FERDINAND I MĂNECIU, JUD.PRAHOVA	328
127.	EDUCAREA CAPACITĂŢII DE APRECIERE, DE AUTOCONTROL ŞI DE AUTOAPRECIERE LA ELEVI	PROF. ÎNV. PRIMAR LUPU CORINA, LICEUL TEORETIC “MIRON COSTIN”PAŞCANI, JUD. IAŞI PROF. ÎNV. PRIMAR GIANINA LETIŢIA ISTICIOAIA, LICEUL TEORETIC “MIRON COSTIN” PAŞCANI, JUD, IAŞI	330
128.	FAMILIA ŞI ŞCOALA- FACTORI PRINCIPALI ÎN FORMAREA ŞI DEZVOLTAREA PERSONALITĂŢII COPIILOR ŞI ADOLESCENŢILOR	PROF.GOGU MIHAELA GOGU MIHAELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ ,,NICOLAE STOLERU’’- BAIA, JUD SUCEAVA	333
129.	DISCIPLINA OPŢIONALĂ „MICUL IT-IST”	PROF.ÎNV.PRIMAR FULINA CARMEN ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR 43 „FERDINAND” CONSTANŢA	336
130.	ÎMBUNĂTĂŢIREA METODELOR ŞI TEHNICILOR DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR	GÉCZI ÉVA-ANDREEA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 TĂRCAIA	339
131.	DIRECŢII DE IMPLEMENTARE A INTERDISCIPLINARITĂŢIIÎN CICLUL PRIMAR	GHERGHESCU JENICA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ ‘V.I.POPA”, BÂRLAD, VASLUI GHERGHESCU NECULAI LUCIAN, ŞCOALA GIMNAZIALĂ “TEODORMEDELEANU”, CIOCANI, VASLUI	343
132.	PREVENIREA ŞI SOLUŢIONAREA CONFLICTELOR LA NIVELUL ŞCOLII PRIN NEGOCIERE SI MEDIERE	PROF. GOGU MIHAIL- CORNEL ŞCOALA GIMNAZIALĂ ,,NICOLAE STOLERU’’- BAIA, JUD. SUCEAVA	346
133.	CADRUL DIDACTIC ŞI PROVOCAREA PREZENTULUI	HARNAGEA OTILIA-MARIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT TUTOVA	349

134.	ACTIVITATE FRONTALĂ-ACTIVITATE INDIVIDUALĂ-ACTIVITATE PE GRUPE	PROF. HOLUBEANU SIMONA-ELENA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 ”DIMITRIE CANTEMIR” CONSTANŢA ÎNV. FLORESCU OANA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 ”DIMITRIE CANTEMIR” CONSTANŢA	351
135.	ROLUL FORMATIV AL ACTIVITĂŢILOR EXTRACURRICULARE	PROF. PT. ÎNV. PRIMAR: HRIŞCU LIVIA -DANIELA LICEUL TEORETIC„V. ALECSANDRI” SĂBĂOANI, JUD. NEAMŢ	354
136.	INIŢIATIVE DIDACTICE ÎN VEDEREA ÎMBUNĂTĂŢIRII PERFORMANŢELOR ŞCOLARE	IAGĂR FLORINA MONICA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.3, CALEA MARE	358
137.	MODERNIZAREA ŞI EFICIENTIZAREA STRATEGIILOR DIDACTICE APLICATE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV	PROF. IGNAT DANIELA MARIANA ŞCOALA GIMNZIALĂ NR. 86	360
138.	STRUCTURI OPERAŢIONALE PENTRU DEZVOLTAREA CALITĂŢII MOTRICE – ÎNDEMÂNAREA	PROF. ÎNV. PRIMAR ILIE MANUELA- ECATERINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 „DIMITRIE CANTEMIR” CONSTANŢA	362
139.	STRATEGII DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ LA VÂRSTE MICI	ROF. ÎNV. PRIMAR ILIE MARIANA LAURA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T. BĂDULESCU” BUZĂU	366
140.	METODE ŞI STRATEGII ACTIV- PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR	PROF. ÎNV. PRIMAR ILIE TINCUŢA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „DIMITRIE CANTEMIR”, COM. MATCA, JUD. GALAŢI	369
141.	MIJLOACE DE ÎNVĂŢĂMÂNT INOVATIVE FOLOSITE PENTRU CREŞTEREA ATRACTIVITĂŢII LECŢIILOR DE EDUCAŢIE FIZICĂ DE LA CICLUL PRIMAR	PROF. IORDACHE ALEXANDRU, ŞCOALA GIMNAZIALĂ “I.A. BASSARABESCU” PLOIEŞTI PROF. CRISTESCU LEONARD, ŞCOALA GIMNAZIALĂ “I.A. BASSARABESCU” PLOIEŞTI	373
142.	IMPORTANŢA OBŢINERII FEED-BACK-ULUI ÎN DIFERITELE FORME ALE COMUNICĂRII	KONNERTH GABRIELA SILVIA LICEUL TEORETIC SPECIAL IRIS, TMIŞOARA	376
143.	METODE INTERACTIVE ÎN INTERPRETAREA TEXTELOR LITERARE	KUPÁS ENIKŐ- ŞCOALA GIMNAZIALĂ ,,DR. BALÁSI JÓZSEF” CURTUIŞENI	379
144.	METODE DE DEZVOLTARE A ABILITĂŢILOR LEXICO-GRAFICE	LOREDANA PĂDURARU – PROFESOR LOGOPED ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”ŞTEFAN CEL MARE” VASLUI	381
145.	EFECTUAREA ASISTATĂ A TEMEI PENTRU ACASĂ	PROFESOR LORENA BUJOR ŞCOALA GIMNAZIALA “IONEL TEODOREANU”IA	384
146.	CE AŞTEPTĂRI ARE ELEVUL DE LA PROFESORUL SĂU?	PROF. LUPŞAN CRISTIAN COSMIN ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T. BĂDULESCU” BUZĂU	387

147.	PROGRAMUL ”ORĂ DE FERICIRE” - METODĂ PENTRU DEZVOLTAREA PERSONALITĂȚII ELEVILOR	MADARASZ ANNAMARIA-ȘCOALA GIMNAZIALĂ DR. BALASI JOZSEF CURTUIȘENI	389
148.	STRATEGIILE DIDACTICE CONVERSATIVE	PROF.ÎNV.PRIMAR MAIER NICOLETA LICEUL DE INFORMATICĂ ”TIBERIUPOPOVICIU”	392
149.	PROFESORUL MODERN – COMPETENȚE, CALITĂȚI ȘI ROLURI	PROF. MANEA CLAUDIA LICEUL TEHNOLOGIC ”CRIȘAN”	395
150.	TRATAREA DIFERENȚIATĂ A ELEVILOR - PROBLEMĂ DE ACTUALITATE A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI MODERN	PROF. ÎNV. PRIMAR MANOLESCU NICOLAE DAN PROF. ÎNV. PRIMAR MANOLESCU KARMEN ȘCOALA GIMNAZIALĂ,,IORDACHE PĂCESCU”, COȘEȘTI, ARGEȘ	398
151.	MODALITĂȚI DE COMBATERE A DISCRIMINĂRII ÎN EDUCAȚIE	ÎNV. PROF. MARIANA GHEORGHIȚA ȘERBAN ȘCOALA GIMNAZIALĂ "SABIN MANUILĂ" SÂMBĂTENI, ARAD	402
152.	BENEFICIILE EDUCAȚIEI OUTDOOR	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR MAXIM RUXANDRA GINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,VASILE PÂRVAN” BÂRLAD	404
153.	LEGENDA- ROL ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ȘCOLARILOR	MERCE ALEXANDRA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 LAZURI DE BEIU	406
154.	LECTURA ÎN LUMEA CELOR MICI	PROF.ÎNV.PRIMAR MIHAI DANIELA MIHAI DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.5 RMVÂLCEA, JUD. VÂLCEA	408
155.	PREDAREA INTEGRATĂ A MATEMATICII LA CLASELE I-IV	PROF. MIRANCEA GEORGIANA- ȘCOALĂ GIMNAZIALĂ NR 1 MARZANESTI, JUD. TELEORMAN	410
156.	ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE-EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	PROF. ITINERANT/MIRON IOAN ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ ,,SF. STELIAN”BOTOȘANI PROF. NELA MIRON ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,SF.MARIA”BOTOȘANI GRĂDINIȚA ,,LICURICI” BOTOȘANI-STRUCTURĂ	413
157.	UTILIZAREA ORIZONTULUI LOCAL ÎN REALIZAREA CURRICULUM-ULUI PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	MIȘCA PAULA LUMINIȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ TG. TROTUȘ	416
158.	METODE INTERACTIVE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE UTILIZATE ÎN CADRUL LECȚIILOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. MIȘU ȘT. DENISA CĂTĂLINA MIȘU ȘT. DENISA CĂTĂLINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ DĂRMĂNEȘTI JUD. DÂMBOVIȚA	419
159.	NEVOIA DE SCHIMBARE ÎN ACTUL DE PREDARE	PROF.ÎNV.PRIMAR. MITOCARIU NICĂI DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1.BOGDĂNEȘTI	424

160.	PORTOFOLIU - METODĂ DE EVALUARE	PROF.ÎNV.PRIMAR MIU ADELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 COCU	427
161.	IMPLICAȚII DIDACTICE. CONSECINȚE ALE INVESTIGAȚIEI ETNOGRAFICE ÎN PLANUL PREDĂRII-ÎNVĂȚĂRII-EVALUĂRII LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ	MÎCÎIALĂ ANA-MARIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU CEL BUN” BACĂU	430
162.	TEHNICI EFICIENTE DE COMUNICARE, PROFESOR-PĂRINTE	MORARU MIHAELA-ANIȘOARA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE„VASLU	434
163.	VALENȚE FORMATIVE ALE JOCULUI DIDACTIC UTILIZAT LA COMUNICARE ÎN LIMBA ROMÂNĂ LA CLASA I	PROF. ÎNV. PRIMAR MOȘIE FELICIA-COSSET, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „EMIL RACOVIȚĂ”, ONEȘTI	437
164.	PROVOCĂRILE EDUCAȚIEI INTERCULTURALE LA NIVELUL CICLULUI PRIMAR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	MUNTEANU MONICA - ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 MOȚĂȚEI, DOLJ	439
165.	STRATEGII DIDACTICE MODERNE UTILIZATE ÎN ORELE DE LIMBA ROMÂNĂ LA CLASELE DIN CICLUL PRIMAR	PROF. ÎNV. PRIM. MUNTEANU OVIDIU CONSTANTIN, ȘC. GIMN. NR.1 MOȚĂȚEI DOLJ	442
166.	CREATIVITATEA – O CERINȚĂ A ZILELOR NOASTRE	BIBLIOTECAR PROF. NAGY MONICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 7 PETROȘANI	445
167.	PROFESORUL, ÎNTRE TRADIȚIONAL ȘI MODERN	PROF. NECHIFOR MIRELA MĂDĂLINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.38 „DIMITRIE CANTEMIR’’, CONSTANȚA	447
168.	STRATEGII INTERACTIVE	NEGREȚ CARMEN-ȘCOALA GIMNAZIALĂ BREASTA	449
169.	IMPORTANȚA ABORDĂRII DE TIP INTEGRAT A CONȚINUTURILOR ÎNVĂȚĂRII	PROF. ÎNV. PRIMAR NISTOR LUMINIȚA CARMEN ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” SAT OȘEȘTI -VASLUI	451
170.	STUDIU PRIVIND AVANTAJELE APLICĂRII TEOREI INTELIGENȚELOR MULTIPLE ÎN ȘCOALA ROMÂNEASCĂ	PROF.ÎNV. PRIMAR - ONOFREI MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ DRĂGĂNEȘTI,JUD.	454
171.	ACTIVITATEA ÎN ECHIPĂ - CERINȚĂ A PREZENTULUI ȘI VIITORULUI	ÎNV. PALAMIUC DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1,SAT VĂLENI	457
172.	CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAȚIE PLASTCĂ ÎN CICLUL PRIMAR EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	PROF.ÎNV.PRIMAR, PANĂ ANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CRUȘEȚ	462
173.	FENOMENUL BULLYING	PROF. PANĂ IONELA COSMINA ,ȘC.GIMN.,,CONSTANTIN BRÂNCOVEANU”,SLOBOZIA PROF.PANĂ GABRIEL ,ȘC.GIMN.,,CONSTANTIN BRÂNCOVEANU”,SLOBOZIA	465
174.	PROMOVĂM LECTURA	PROF. ÎNV. PRIMAR: PARASCHIVESCU RALUCA IOANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MIOVENI	468

175.	CADRUL DIDACTIC ŞI PROVOCAREA PREZENTULUI	PROF. ÎNV. PRIMAR PĂUN CRISTINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ CÂNDEŞTI, JUD.BUZĂU	470
176.	ÎNVĂŢARE EFICIENTĂ PRIN JOC ÎN ALTERNATIVA STEP BY STEP	PROFESOR PETREAN RAMONA OLIVIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE IORGA”, BAIA MARE, MARAMUREŞ	473
177.	INIŢIATIVE DIDACTICE	PROF. PETRENCU SIMONA-PARASCHIVA, LICEUL TEHNOLOGOC ”MIHAI VITEAZUL”, MIHAI VITEAZU, JUD.CONSTANŢA	477
178.	STIMULAREA ÎNVĂŢĂRII PRIN FOLOSIREA STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE	PROF. ÎNV. PRIMAR PETRESCU ANA-MARIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 LUGOJ	479
179.	METODELE ACTIVE ŞI ROLUL LOR ÎN RECEPTAREA TEXTULUI LITERAR	PROF. ÎNV. PRIMAR, POPA CARMEN CRISTINA, COLEGIUL NATIONAL ,MIHAI EMINESCU`PETROSANI	481
180.	VALORIFICAREA TRADIŢIILOR ROMÂNEŞTI ÎN ŞCOALĂ	PROF. ÎNV.PRIMAR POPA SANDA-DANIELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „IULIU HAŢIEGANU“CLUJ-NAPOCA	484
181.	STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE ŞI ROLUL LOR ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE- ÎNVĂŢARE	PROF. ÎNV. PRIMAR REVNIC CORINA, LICEUL TEHNOLOGIC TURBUREA,GORJ	486
182.	ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN EFICIENTIZAREA PROCESULUI DE PREDARE-ÎNVĂŢARE-EVALUARE	RIGDA ENIKŐ CSILLA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 TĂRCAIA	488
183.	INTEGRAREA SOCIALĂ A COPIILOR CU CES	PROF.ÎNV.PRIMAR MARŞEU RODICA LAVINIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 TIMIŞOARA	493
184.	STIMULAREA CREATIVITĂŢII ELEVILOR PRIN ACTIVITĂŢI EXTRACURRICULARE	ÎNV. ROGOJINĂ ELENA ŞCOALA GINAZIALĂ NR.1 SAT VĂLENI	495
185.	ROLUL PROIECTELOR ŞI PARTENERIATELOR EDUCAŢIONALE ŞCOLARE ÎN SOCIALIZAREA ŞI	PROF. ÎNV. PRIMAR RAIZU ALINA-NADIA RAIZU ALINA-NADIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ ,,ŞTEFAN CEL MARE” VASLUI	497
186.	IMPORTANŢA PREGĂTIRII MEDIULUI ŞCOLAR PENTRU COPILUL CU AUTISM	ROTARIU DANIELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ ,,PRINCIPESA ELENA BIBESCU”, BÂRLAD	501
187.	EDUCAŢIA PĂRINŢILOR PRIN METODA “EDUCAŢI AŞA!”	PROF. ÎNV. PRIMAR SABO ELENA LIDIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ CENTRALĂ CÂMPINA	503
188.	METODE DE INTERVENŢIE ÎN ÎNVĂŢAREA MATEMATICII	PROF. ÎNV. PRIMAR, SASCĂU IULIANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ CLEJA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ SOMUŞCA – STRUCTURĂ JUD. BACĂU	506
189.	INIŢIATIVE ÎN PARTENERIATUL FAMILIE – ŞCOALĂ	PROF. ÎNV. PRIM. SAŞEC RODICA DANIELA COLEGIUL NAŢIONAL ,, MIRCEA ELIADE,, REŞIŢA	509

190.	FORMAREA COMPORTAMENTULUI CIVIC LA CICLUL PRIMAR	SIMA ROXANA MIHAELA-COLEGIUL TEHNIC ,,ION HOLBAN'' IAȘI	511
191.	EDUCAȚIA NUTRIȚIONALĂ LA ȘCOLARII MICI	PROF. ÎNV. PRIMAR SITARU CLARA MARIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL IACOB", CÂMPULUNG-ARGEȘ	513
192.	METODE ŞI TEHNICI DE ÎNVĂȚARE ACTIV-PARTICIPATIVE	PROF. ÎNV. PRIMAR, SÎRGHE CLAUDIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT PARPANIȚA	515
193.	STRATEGII DE INTEGRARE A COPIILOR CU CERINȚE EDUCAȚIONALE SPECIALE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL	PROF. STAN DORINA PROF. PAVEN GABRIELA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ DAROVA JUD. TIMIȘ	518
194.	PUNCT DE VEDERE	PROF.ÎNV.PRIMAR,STAN IULIA MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ IANCULUI, SECTOR 2, BUCUREȘTI	522
195.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARUL MIC PRIN ORELE DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ CU AJUTORUL JOCULUI DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR STAN IULIANA STAN IULIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T. BĂDULESCU"	524
196.	PROIECTAREA DIDACTICĂ - O CONDIȚIE A PROCESULUI INSTRUCTIV EDUCATIV DE CALITATE	ÎNV. STANCU LUIZA – ŞCOALA ,,EPISCOP DIONISIE ROMANO" - BUZĂU	527
197.	STIMULAREA INIȚIATIVEI DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC	PROF.ÎNV.PRIMAR STĂNCILĂ AMELIA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 CETĂȚENI,ARGEȘ	531
198.	CONSILIEREA EDUCAȚIONALĂ A ELEVILOR DIN CLASELE PRIMARE	STEGĂRESCU LILIA, IPÎLT „ ORIZONT", MUN. CHIȘINĂU	533
199.	INIȚIATIVE DIDACTICE ÎN EDUCAȚIA ELEVILOR DIN MEDIUL RURAL	PROF. STEIGER CORINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ LIVEZILE, TIMIȘ	537
200.	METODE FOLOSITE ÎN EVALUAREA INIȚIALĂ	PROF. STÎRCEA DENISA COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ MATEI BASARAB, RM.VÂLCE	539
201.	ROLUL STRATEGIILOR DIDACTICE INTERACTIVE ÎN ÎNVĂȚAREA DE TIP INOVATOR	PROF. ÎNV. PRIMAR SUBȚIRE RAMONA SUBȚIRE RAMONA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.4 LUGOJ, JUD. TIMIȘ	541
202.	PROCESUL INSTRUCTIV-EDUCATIV ȘI STRATEGIILE EDUCAȚIONALE MODERNE	PROF. ÎNV.PRIMAR ȘERBAN SIMONA CODRUȚA LICEUL DE INFORMATICĂ ,,TIBERIU POPOVICIU"	544
203.	MODALITĂȚI DE ADAPTARE A ȘCOLARULUI CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE	PROF. ȘTEFAN ADELINA RAMONA, COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN "IAȘI	546
204.	CREATIVITATEA - NOTĂ DEFINITORIE A PERSONALITĂȚII	PROFESOR ÎNV. PRIMAR, ȘTIR BEATRICE MARIA LICEUL TEORETIC COMUNA FILIPEȘTII DE PĂDURE	549

205.	CURCUBEUL DIN SUFLETUL NOSTRU - TEHNICI DE LUCRU SPECIFICE ARTELOR PLASTICE-	PROF. TARȚA DELIA DIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „NICOLAE IORGA” BAIA MARE	553
206.	SPECIFICUL EDUCAȚIEI INTELECTUALE LA VÂRSTA ȘCOLARĂ	PROF. ÎNV.PRIMAR,TĂRNICERU RALUCA LICEUL M SADOVEANU , BORCA, NEAMȚ	556
207.	ROLUL ACTIVITĂȚILOR INTEGRATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	INV.GR.I ȚONCU MARICELA – CERASELA SCOALA GIMNAZIALĂ ,,N.G.LUPU,, ARSURA , JUD. VASLUI	560
208.	PERCEPȚIA CALITĂȚII ÎN EDUCAȚIE	PROF.ÎNV.PRIMAR ȚĂPÎRLAN DĂNUȚA MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUNGEȘTI, JUD. VÂLCEA	563
209.	ROLUL VOLUNTARIATULUI ÎN EDUCAȚIE	PROFESOR PENTRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, ȚIBULEAC PETRONELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,, MIHAIL SADOVEANU” VASLU	566
210.	CREATIVITATEA ȘI EDUCAȚIA	PROFESOR, VASILACHE DIANA ANDREEA, ȘCOALA SPECIALĂ GIMNAZIALĂ CONSTANTIN PĂUNESCU, IAȘI	567
211.	ÎNVĂȚARE EFICIENTĂ-MOZAICUL	VASILE NELUȚA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „G.E.PALADE” BUZĂU	570
212.	CREATIVITATE ȘI INOVARE DIDACTICĂ ÎN ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ	PROF. VASILESCU MARIA ȘCOALA PRIMARĂ NR. 1, MICEȘTI	573
213.	STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR	ÎNVĂȚĂTOR VLEJU NICULINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ TIMIȘEȘTI JUDEȚUL NEAMȚ	576
214.	CADRUL DIDACTIC ȘI EDUCAȚIA DE CALITATE	IACOB CARMEN ȘCOALA GIMNAZIALĂ "PRINCIPESA ELENA BIBESCU" BÂRLAD	578
215.	CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE ÎN CADRUL ORELOR DE EDUCAȚIE PLASTCĂ ÎN CICLUL PRIMAR EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	PROF.ÎNV.PRIMAR, PANĂ ANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CRUȘEȚ, GORJ	580
216.	DEZVOLTAREA CALITĂȚILOR PSIHOLOGICE ALE COPIILOR ȘI ADOLESCENȚILOR PRIN JOCUL DE BASCHET	PROF. CRISTINA MIHAELA LEFTER, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	583
217.	MODALITĂȚI DE FOLOSIRE A ACROGYM-ULUI ÎN LECȚIA DE EDUCAȚIE FIZICĂ LA CICLUL GIMNAZIAL	PROF. VÎRLAN LUMINIȚA MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	587
218.	TEMA PENTRU ACASĂ ÎNTRE NECESITATE ȘI POVARĂ	PROF.: CIUBOTARU GRETA DOINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	588
219.	METODICA PREDARII, CA DISCIPLINA DE SPECIALITATE, NE MAI ADUCE NOUTATI ?	CIUREA EMILIA- MARINA SCOALA GIMNAZIALA TEODOR JUNCU SAT BACESTI COMUNA BACESTI, JUDETUL VASLUI	592
220.	MAGIA MATEMATICII	PROF. AURORA AGHEORGHIESEI ȘCOALA GIMNAZIALA „ȘTEFAN CEL MARE”, VASLUI	600

221.	METODE DIDACTICE APLICATE ÎN LECȚIILE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. ALBICI LUMINIȚA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MOTRU	602
222.	ROLUL EDUCAȚIEI NONFORMALE ÎN EFICIENTIZAREA ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE	PROF. ALCEA GINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL GRIGORIE TEOLOGUL”, LOC. GALAȚI, JUD. GALAȚI	605
223.	JOCUL DIDACTIC- O MODALITATE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII ELEVILOR	PROF. ALEXANDRU CARMEN MIRELA ŞCOALA GIMN. „SFÂNTUL GHEORGHE” CUCA	608
224.	STILURILE DE ÎNVĂȚARE	AUTOR: ALEXANDRU NICOLAE – ŞCOALA GIMNAZIALĂ SINEŞTI	610
225.	STRATEGII ŞI METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN CADRUL OREI DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. ANDREI ECATERINA ŞC. GIMNAZ. NR. 4 RÂMNICU VÂLCEA JUD. VÂLCEA	614
226.	PLAN DE ACȚIUNE PENTRU CREAREA UNUI MEDIU DE ÎNVĂȚARE INCLUZIV	ANTON IOANA- AURELIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”IULIU MANIU” ZALĂU ANTON CLAUDIU- GELU, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 CHIEŞD	617
227.	ROLUL PROFESORULUI ŞI AL ELEVILOR ÎN CADRUL ORELOR DE INVĂȚARE BAZATĂ PE PROIECT	PROF. CORINA APOSTU- ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.37 CONSTANȚA	621
228.	PROIECTUL, METODĂ ALTERNATIVĂ DE ÎNVĂȚARE ŞI EVALUARE	PROF. ARHIRE MIHAELA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 SAT LUNCA BANULUI, JUD. VASLUI	623
229.	LES MOYENS TECHNIQUES AUDIO-VISUELS	PROF. BARBU MIHAELA LARISA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT LUNCA BANULUI	626
230.	METODE INTERACTIVE DE PREDARE – ÎNVĂȚARE-EVALUARE FOLOSITE LA DISCIPLINA CHIMIE	PROF.BĂDOI MIHAILA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ TEASC, DOLJ	628
231.	JOCURI UTILIZATE ÎN ORA DE LIMBĂ ENGLEZĂ	PROF. BĂRBOSU VLAD-OVIDIU ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI DAVID”NEGREŞTI/ ŞCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE CIOATĂ” TODIREŞTI	631
232.	INTERDISCIPLINARITATE ŞI CURRICULUM LA DECIZIA ŞCOLII	PROF. DR. BELDIMAN DIANA-MARIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „PETRE ISPIRESCU” BUCUREŞTI	633
233.	ORIENTAREA ŞCOLARĂ ŞI PROFESIONALĂ A ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI	PROF. PSIHOPEDAGOG BIRTAŞ LAURA LICEUL SPECIAL PENTRU DEFICIENȚE DE VEDERE, CLUJ-NAPOCA	635
234.	UTILIZAREA METODELOR MODERNE DE ÎNVĂȚARE ACTIVĂ	BOGDAN CORINA-CARMEN ŞCOALA GIMNAZIALĂ FOGARASI SAMUEL GĂNEŞTI	639
235.	MODALITĂȚI DE PREVENIRE A VIOLENȚEI	PROFESOR BORDEȚ DORIN DĂNUŞ CENTRUL ŞCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „ AURORA ”, REŞIȚA, JUD. CARAŞ-SEVERIN	643

236.	UTILIZAREA JOCULUI DE ROL ÎN PREDAREA LIMBII ENGLEZE	PROF. BORTEȘ ANCA-MĂDĂLINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	647
237.	STIMULAREA ÎNVĂȚĂRII PRIN FOLOSIREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE	PROF. CAZACU CAMELIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ’’CONSTANTIN MARINESCU’’GALAȚI	650
238.	REPERE CALITATIVE ÎN STRUCTURAREA UNUI PROGRAM DE INTERVENȚIE ÎN SCOPUL INTEGRĂRII PROFESIONALE A ELEVILOR CU DIZABILITĂȚI MINTALE	PROFESOR PSIHOPEDAGOG DIANA CHIRILĂ ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3, BUCUREȘTI	653
239.	STRATEGII DIDACTICE ACTIVE ÎN PREDAREA ȘTIINȚELOR EXACTE	PROFESOR CHIRIȚĂ MIHAELA-CECILIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “D. D. PĂTRĂȘCANU” TOMEȘTI, IAȘI	658
240.	UTILIZAREA INTER ȘI TRANSDISCIPLINARITĂȚII LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. CHIRU ADELINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,ÎNV. CLEMENȚA BEȘCHEA” CĂPĂȚÂNEȘTI, BUZĂU	662
241.	LEXICAL VERSUS GRAMMATICAL AMBIGUITY	CIOCHINĂ ELENA GABRIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5 RM. VÂLCEA	664
242.	MODERNIZAREA EDUCAȚIEI FORMALE PRIN INTEGRAREA EDUCAȚIEI NONFORMALE ȘI A EDUCAȚIEI INFORMALE	PROFESOR CIUREA VIORICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”ANTON PANN”, CRAIOVA, JUDEȚUL DOLJ	667
243.	INIȚIATIVE DIDACTICE PENTRU STIMULAREA LECTURII ELEVILOR	PROFESOR COBELEA DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 HILIȘEU-HORIA COMUNA HILIȘEU-HORIA, JUDEȚUL BOTOȘANI	671
244.	CREATIVITATE ȘI INOVAȚIE DIDACTICĂ	PROF. CORENDEA DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 4 RÂMNICU VÂLCEA JUDEȚUL VÂLCEA	674
245.	CREATIVITEA – PREMISĂ A PERFORMANȚEI ȘCOLARE	PROF. COSMA CAMELIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ’’V. ALECSANDRI’’ MIRCEȘTI, JUD. IAȘI	678
246.	INTEGRAREA METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE ÎN PROCESUL DE PREDARE – ÎNVĂȚARE A ISTORIEI	PROF. COSMA VASILE MARIUS ȘCOALA GIMNAZIALĂ’’V. ALECSANDRI’’ MIRCEȘTI	680
247.	LINIA VIEȚII – O METODĂ DE SUCCES UTILIZATĂ ÎN REFLECȚIE LA ORA DE RELIGIE	PROFESOR DAMEAN NICOLETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.116, BUCUREȘTI, SECTOR 3	683
248.	MODALITĂȚI DE STIMULARE ȘI DE DEZVOLTARE A CREATIVITĂȚII ELEVILOR	PROF. DĂRĂBAN VIORICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “VIOREL HORJ”, DRĂGĂNEȘTI	685
249.	ȘCOALA- NUCLEU CULTURAL AL COMUNITĂȚII	PROFESOR DEACONESCU MIHAELA- MARIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,SFÂNTUL GRIGORIE TEOLOGUL” GALAȚI	687

250.	FUNCȚIA LOGARITMICĂ ȘI NOȚIUNEA DE PH	PROF. DIMA IONEL, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 TIMIȘOARA	690
251.	CHIMIA, O PREZENȚĂ CONSTANTĂ	PROF. DIMA LUCIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 24 TIMIȘOARA	693
252.	COOPERĂM ȘI ÎNVĂȚĂM PERMANENT	PROF. DIMULESCU RODICA COL. NAȚ. DE INFORMATICĂ ,,CARMEN SYLVA" PETROȘANI	696
253.	IMPACTUL PROIECTELOR ETWININNG ASUPRA PROCESULUI DIDACTIC	PROF. DORNEANU CONSTANTIN BOGDAN, PROF. DORNEANU DANIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PETRU RAREȘ" HÂRLĂU	698
254.	IMPORTAȚA LECTURII ȘI PERFORMANȚA ÎN EDUCAȚIE	BIBLIOTECAR CĂTĂLINA DRAGOMIR COLEGIUL „FERDINAND I", MĂNECIU	701
255.	POLITICI EDUCAȚIONALE REFERITOARE LA FORMAREA INIȚIALĂ ȘI CONTINUĂ	PROF. DREPTATE IOANA-FLOAREA ȘCOALA GIMNAZIALĂ "DR. AUREL VLAD" ORĂȘTIE, JUDEȚUL: HUNEDOARA	703
256.	RECEPTAREA NOȚIUNILOR DE VOCABULAR PRIN FOLOSIREA METODELOR INTERACTIVE	ROF. DUHAN CLEOPATRA-GEORGIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUIZI-CĂLUGĂRA, JUD. BACĂU	707
257.	PROIECTUL – METODĂ MODERNĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	JURCA FLOAREA ANUȚA – LICEUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ ARAD FEIEȘ CLAUDIA – ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,CAIUS IACOB" ARAD	710
258.	VALENȚELE EDUCATIVE ALE ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE	PROF. FILIPESCU DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE" VASLUI	713
259.	INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI ÎN ȘCOALA PUBLICĂ	PROF. FOCȘA CONSTANTIN ȘOALA GIMNAZIALĂ "ȘTEFAN CEL MARE" VASLUI	717
260.	BENEFICII ȘI RISCURI ÎN UTILIZAREA RESURSELOR INFORMATICE MODERNE ÎN CADRUL ORELOR DE MATEMATICĂ	PROF. GABOR ELISABETA LICEUL TEHNOLOGIC „ION CREANGĂ", LOCALITATEA PIPIRIG, JUDEȚUL NEAMȚ	720
261.	INOVARE ÎN PREDAREA-ÎNVĂȚAREA GEOGRAFIEI LOCALE PRIN ÎMBINAREA EFICIENTĂ A METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE CU CELE CLASICE, TRADIȚIONALE	PROF. GAVRIL DUMITRU, ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,N.M. SPĂTARU", COM. FEREȘTI, JUD. VASLUI	722
262.	ROLUL ȘI IMPORTANȚA METODELOR INTERACTIVE	GAVRILĂ FLORINA-CRISTINA – ȘCOALA GIMNAZILĂ SINEȘTI	725
263.	TEHNICI DE MELOTERAPIE UTILIZATE ÎN ACTIVITATEA TERAPEUTICĂ LA COPIII CU DIZABILITĂȚI COGNITIVE	GHEORGHIU ANA, CJRAE CLUJ, ȘCOALA GIMNAZIALĂ "HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN", TURDA GHEORGHIU FLORIN, ȘCOALA PROFESIONALĂ POIANA TURDA	729

264.	STRATEGII DIDACTICE DE TIP ALGORITMIZAT ŞI DE TIP EVALUATIV-STIMULATIV	PROF. TURCU IULIANA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ" VASILE GOLDIŞ"ALBA IULIA PROF. GIURCĂ CORNELIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE GOLDIŞ" ALBA IULIA	732
265.	CONCEPTUL DE STRATEGIE DIDACTICA	GIUREA LUCIANA IONELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ SINEŞTI	736
266.	JOCUL DIDACTIC INTERDISCIPLINAR	PROF.GOMAN ADINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 DRĂGEŞTI	740
267.	CURRICULUM LA DECIZIA ŞCOLII - FACTOR DE MOTIVAŢIE PENTRU O ÎNVĂŢARE DE CALITATE	PROF. GRAMADĂ ELISABETA LICEUL TEHNOLOGIC „ION CREANGĂ", PIPIRIG, JUD. NEAMŢ	742
268.	INIŢIATIVELE EXTRAŞCOLARE – VERIGA DIN LANŢUL EDUCAŢIEI	PROF. GRECU DIANA-GABRIELA – COLEGIUL NAŢIONAL "CUZA VODĂ" HUŞI PROF. GRECU ANDREI-IONUŢ – ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 HOCENI	744
269.	JURNALUL DE LECTURĂ	PROF. HERBEI DANIELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ "SABIN MANUILĂ" SÂMBĂTENI, JUD. ARAD	746
270.	UNELE PRINCIPII DE LUCRU PRIVIND EDUCAŢIA PENTRU SĂNĂTATE CA ELEMENT INTERDISCIPLINAR	PROF.ED. DR. GABRIEL, MUREŞAN-CHIRA ŞCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ – CENTRU DE RESURSE ŞI DOCUMENTARE PRIVIND EDUCAŢIA INCLUZIVĂ/INTEGRATĂ, CLUJ-NAPOCA PROF. HODIŞ CAMELIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ "IULIU HAŢIEGANU" CLUJ-NAPOCA	749
271.	UTILITATEA MANUALULUI DIGITAL	PROFESOR IANCU AURORA – ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 54, SECTOR 3, BUCUREŞTI PROFESOR SÎRBA ANA – MARIA MAGDALENA – ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 54, SECTOR 3, BUCUREŞTI	753
272.	METODE INTERACTIVE DE STIMULARE A ÎNVĂŢARII ŞI DEZVOLTĂRII PERSONALE	PROF. IANCU LUCREŢIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 UMBRĂREŞTI	756
273.	PUZZLE-LUL ÎN PREDAREA GEOGRAFIE	IBĂNESCU ROXANA FLORINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 IBĂNEŞTI	760
274.	STRATEGII DIDACTICE ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBĂ STRĂINĂ	IBRAIM CARMEN-SILVIA, LICEUL TEHNOLOGIC "MIHAI VITEAZUL"	762
275.	DEZVOLTAREA COMPETENŢELOR DE COMUNICARE PRIN ACTIVITĂŢILE NONFORMALE CA ALTERNATIVĂ LA FORMAL	PROF. IONESCU NICOLETA-PAULA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 BĂLUŞEN	766

276.	PREDAREA GRAMATICII PRIN MUZICĂ	PROF. LUPU ROXANA MIHAELA PROF. IORDACHE IULIA GEORGIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 54, BUCUREȘTI, SECTOR 3	769
277.	ÎNVĂȚAREA INDIVIDUALIZATĂ – O CALE CĂTRE SUCCES	PROF. IORGA ALINA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „BASARAB I”, CURTEA DE ARGEȘ	772
278.	MÂNDRE-S ȘEZĂTORILE... PROIECT EDUCATIV DIN DRAGOSTE PENTRU TRADIȚIE ȘI FRUMOS	PROF. VALERICA ISTRATE ȘCOALA PROFESIONALĂ HOLBOC	774
279.	CADRU DIDACTIC ȘI PROVOCAREA PREZENTULUI	PROF. LASCU ANGELA GEANINA CLUBUL COPIILOR CARANSEBEȘ	775
280.	METHODS AND STRATEGIES TO IMPROVE LISTENING SKILLS IN THE ENGLISH CLASS (STUDIU DE SPECIALITATE)	PROF. LĂZARICĂ DANIEL, ȘCOALA GIMNAZIALĂ “CONSTANTIN POPOVICI”, LOC. BUHOCI, JUD. BACĂU	778
281.	EDUCAȚIA ESTETICĂ ÎN FORMAREA PERSONALITĂȚII LA ELEVII CU C.E.S.	PROF. LEHACI ALINA DANIELA PROF. TIVDĂ NUȚA CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „RUDOLF STEINER” HUNEDOARA	782
282.	SPECIFICUL, FINALITĂȚILE ȘI METODELE EDUCAȚIEI MORALE AZI	PROF. IRINA LEONTE, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 10 BACĂU	786
283.	OPTIMIZAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV DE EDUCAȚIE FIZICĂ PRIN INTERMEDIUL JOCURILOR DE MIȘCARE	PROFESOR: MACOVEI RALUCA - ANDREEA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, HILIȘEU-HORIA	789
284.	TEHNOLOGII DE COMUNICARE INTERACTIVĂ ȘI DIGITALĂ ÎN MENTORAT	PROF. MAIER FRANCISC ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”ION CREANGĂ” SATU MARE	793
285.	SMC-UL, CHEIA EFICIENTIZĂRII EDUCAȚIEI	PROF. MĂRĂCINE MARIA-MIHAELA ȘC.GIMN. NR. 5, RM. VÂLCEA	796
286.	1 DECEMBRIE 1918, PROCLAMAREA MARII UNIRI NAȚIONALE	PROF. MIHAI MARIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SPIRU HARET’’ MEDGIDIA, JUD. CONSTANȚA	800
287.	ÎNVĂȚAREA PRIN DESCOPERIRE	MINCU RUXANDRA-MARIA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ PROFESOR ION VIȘOIU, CHITILA, ILFOV	803
288.	LA COMPRÉHENSION ORALE ET LES STRATÉGIES D’ÉCOUTE EN CLASSE DE FLE	PROF. MIRON MAGDALENA COLEGIUL NAȚIONAL „SPIRU HARET” TECUCI, JUD. GALAȚI	806
289.	ASIGURAREA SUCCESULUI ȘCOLAR PRIN PARTENERIAT ȘCOALĂ	PROF. MITOCARIU NICĂI DĂNUȚ ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1.BOGDĂNEȘ	809

290.	OPORTUNITATEA UTILIZĂRII TIC ÎN STUDIUL LIMBII ŞI LITERATURII ROMÂNE	MOCAN NICOLETA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 SĂCĂDAT, JUD. BIHOR	812
291.	CAPTAREA ATENŢIEI ÎN ORA DE LIMBA ENGLEZĂ LA CLASELE PRIMARE – O PROVOCARE PROFESIONALĂ	IULIANA-ALINA MUNTEAN LICEUL TEORETIC „ION CONSTANTIN BRĂTIANU” – HAŢEG, JUD. HUNEDOARA	816
292.	ACTIVITĂŢILE EXTRAŞCOLARE – POSIBILITĂŢI DE MANIFESTARE A INIŢIATIVEI ŞI CREATIVITĂŢII ELEVILOR	MUNTEANU ANDRA – COSMINA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT VĂLENI	818
293.	TEHNICI ŞI METODE DIDACTICE INOVATIVE FOLOSITE LA LECŢIILE CU ELEVI DEFICIENŢI DE VEDERE	PROFESOR PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ, LILIANA NACEV, LICEUL TEORETIC SPECIAL IRIS TIMIŞOARA	820
294.	HARTA CONCEPTUALĂ LA LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	NĂDĂŞAN ANCA-MARCELA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ARON DENSUSIANU” HAŢEG	824
295.	STRATEGII ŞI METODE PRIVIND RECUPERAREA ŞI DEZVOLTAREA FUNCŢIILOR COGNITIVE	PROF. NEAGU IOANA MĂDĂLINA, ŞCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „ION TEODORESCU” SLOBOZIA PROF. DIMA VALENTINA, ŞCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ „ION TEODORESCU” SLOBOZIA	828
296.	INFORMARE ŞI CONSILIERE ÎN CARIERĂ	PROF. NEDELCU ELENA-CRISTINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1	831
297.	JOCURILE DINAMICE – INIŢIATIVE DIDACTICE	NEDELCU IRINA VERONICA – ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 SLATINA.	835
298.	PERSPECTIVA INTERCULTURALĂ ÎN EDUCAŢIE	PROF. ANDREEA ALINA NISTOR ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”ŞTEFAN CEL MARE” VASLUI	837
299.	DEMERSURI DIDACTICE MODERNE ÎN TIMPUL ORELOR DE FIZICĂ (STUDIU DE SPECIALITATE)	PROF. OUATU IULIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ “CONSTANTIN POPOVICI”, LOC. BUHOCI, JUD. BACĂU	840
300.	MATEMATICA ÎN ŞCOALA VIITORULUI, ŞCOALA INCLUZIVĂ	PROF. OBREJA MIRELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ “ŞTEFAN CEL MARE”, VASLUI	843
301.	TRADIŢIONALISM VERSUS INOVAŢIE ÎN ACTUL DE PREDARE-ÎNVĂŢARE	OLOGU-NEAGOE OANA-ANDRADA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ADRIAN PĂUNESCU”, PITEŞTI	846
302.	REUŞITA ŞCOLARĂ ŞI INSUCCESUL ŞCOLAR	PROF. PANAINTE LUCIAN, LICEUL TEHNOLOGIC ”I.C.PETRESCU” STÂLPENI	850
303.	MODALITĂŢI DE DEZVOLTARE A CAPACITĂŢILOR CREATOARE ALE ELEVILOR ÎN CADRUL ORELOR DE MATEMATICĂ	PROF. PANĂ DELIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ ANIŞOARA ODEANU, LUGOJ	853
304.	UTILIZAREA UMORULUI ÎN PREDAREA NOŢIUNILOR DE GRAMATICĂ ÎN GIMNAZIU	PROF. PASTRAMĂ ECATERINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, MIZIL, JUD. PRAHOVA	857
305.	CREATIVITATE ÎN PROCESUL INSTRUCTIV - EDUCATIV	PROF. PĂLIMARU IRINA MARIA, COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN’’, IAŞI	861

306.	NIVELUL DEZVOLTĂRII CALITĂȚILOR MOTRICE ALE COPIILOR PUBERTARI	PROF. PĂLIMARU OVIDIU, COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN” , IAȘI	865
307.	ÎNVĂȚAREA ACTIVĂ, CREATIVĂ	PROF.PĂTRAȘCU MIHAELA CAMELIA COLEGIUL TEHNIC ”ION HOLBAN” IAȘI	868
308.	UN PROFESOR COMPETENT, MĂIESTRIE DIDACTICĂ	PROF.PÎSTAE SIMONA ,ȘCOALA GIMAZIALĂ NR. 39 „NICOLAE TONITZA’’CONSTANȚA	871
309.	ABORDĂRI INTERCULTURALE ÎN EPOCA SCHIMBĂRILOR	PROF. POPA ALINA-LUMINIȚA-CRISTINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 ”CIPRIAN PORUMBESCU” CONSTANȚA	874
310.	ACTIVITĂȚILE EXTRAȘCOLARE - UN ALT FEL DE A ÎNVĂȚA AL TINEREI GENERAȚII	POPA ANCA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR 21 SI	876
311.	METODE ALTERNATIVE DE EVALUARE LA DISCIPLINĂ BIOLOGIE	PROF. POPA ELEONORA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CRUȘEȚ, GORJ	879
312.	METODE MODERNE DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII APLICATE LA DISCIPLINA EDUCAȚIE PLASTICĂ	POPESCU ROXANA MARCELA LICEUL TEORETIC „IOAN PETRUȘ” OTOPENI, JUD. ILFOV	881
313.	EDUCAȚIA TEHNOLOGICĂ- EDUCAȚIA PENTRU VIAȚĂ	PROF. PRICOP GABRIELA LILIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT LUNCA BANULUI, JUDEȚUL VASLUI	885
314.	STRATEGIILE MODERNE ÎN ACTUL EDUCAȚIONAL	ROMAN ANDREEA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI DRĂGAN’’ BACĂU	887
315.	JOCUL DIDACTIC ÎN PREDAREA ORELOR DE ISTORIE	PROF. ANCA ELENA RUSU ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAIL SADOVEANU” BACĂU	889
316.	ABORDAREA INOVATIVĂ A RELAȚIEI PROFESOR-ELEV	PROF. SANTAVAN SIMONA-MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 AGHIREȘ, JUD.SĂLAJ	893
317.	ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN EDUCAȚIE	PROF. SĂPUN MARIA MAGDALENA, LICEUL TEHNOLOGIC BÂLTENI GORJ	895
318.	MODELE DE BUNA PRACTICĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL SPECIAL	IRINA SIMION-HELMAN, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CHICEREA ANDREEA-ELENA ZAHARNICIUC, ȘCOALA GIMNAZIALĂ CHICEREA	897
319.	L’ENSEIGNANT ET LA COMMUNICATION EN CLASSE DE FLE	STANCIU FLORENTINA, COLEGIUL NAȚIONAL FERDINAND I, BACĂU JUD. BACĂU	901
320.	INIȚIATIVE DIDACTICE ROLUL PROFESORULUI ÎN PROCESUL EDUCATIV	PROF. STAN-ERIMESCU MARIȚA CLUBUL COPIILOR CARANSEBEȘ	903
321.	COMUNICAREA PROFESOR - ELEV, CHEIA REUȘITEI ȘCOLARE	PROF. STOICA IRINA-ELENA BIBLIOTECAR COJAN ALICE GABRIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „PETRE ISPIRESCU” BUCUREȘTI, SECTOR 1	906

322.	IMPORTANȚA JOCURILOR DE MIȘCARE ÎN EFICIENTIZAREA LECȚIEI DE EDUCAȚIE FIZICĂ	PROF. STOICA MARIAN GABRIEL ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BALȘ	910
323.	PLEDOARIE PENTRU LIMBA ENGLEZĂ	PROFESOR: STOICA TATIANA-ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BALȘ	913
324.	SOFTUL EDUCAȚIONAL, CALE SPRE LUMEA MODERNĂ	PROF. STRATONE ELENA CARMEN , ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,DIMITRIE CANTEMIR" MATCA	916
325.	METODE ȘI STRATEGII DE PREDARE-ÎNVĂȚARE	ȘIMON GABRIELA - ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 NEGREȘTI-OAȘ	918
326.	INFLUENȚA EXERCIȚIILOR FIZICE ASUPRA APARATELOR ȘI SISTEMELOR	PROF. ȘTEFAN SORIN, COLEGIUL NAȚIONAL ,,MIHAI EMINESCU" , IAȘI	922
327.	UTILIZAREA INTER ȘI TRANSDISCIPLINARITĂȚII - DOMENIUL ȘTIINȚE –	PROF. TĂBLEȚ SIMONA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ÎNV. CLEMENȚA BEȘCHEA" CĂPĂȚÂNEȘTI, BUZĂU	924
328.	PROIECT PROGRAMĂ OPȚIONAL BUCUREȘTIUL (SECOLELE XVI-XIX)	TÂRCHILĂ ALINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 163	926
329.	MODALITĂȚI DE APLICARE A METODELOR ACTIVE ÎN LECȚIILE DE GEOGRAFIE	PROF. TUREAN MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,HOREA, CLOȘCA ȘI CRIȘAN" TURDA	930
330.	OUI, LES ENFANTS AIMENT LE FRANÇAIS!	ȚÎRIAN VERONICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ANASTASIE FĂTU", LOCALITATEA BEREZENI, JUDEȚUL VASLUI	932
331.	INTELIGENȚA EMOȚIONALĂ ÎN ACTIVITATEA DIDACTICĂ	UDREA MIHAELA LUIZA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 43 „FERDINAND", CONSTANȚA VICIU DANIELA ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 43 „FERDINAND", CONSTANȚA	935
332.	L'IMAGE – DOCUMENT AUTHENTIQUE	PROF. CORINA-ELENA ULINIUC ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 LUNCA	940
333.	TEATRUL ȘI FORMELE SALE	VASILE DANIELA – GEORGIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, MIZIL, JUD. PRAHOVA	944
334.	DIMENSIUNEA EUROPEANĂ A NOILOR EDUCAȚII ȘI VALORILE CREȘTINE	VASILE ELENA – ȘCOALA GIMNAZIALĂ SINEȘTI	946
335.	TAKING THE FIRST STEPS TOWARDS CREATING A LEARNER-CENTERED CLASSROOM	PROF. VLAD LOREDANA GABRIELA LICEUL TEORETIC "MIHAIL KOGĂLNICEANU"	951
336.	EDUCAȚIA. COMPLEXELE PERSONALE: FACTORI STIMULATIVI SAU INHIBITORI AI CREATIVITĂȚII	EC. VLANGĂR CRISTINA, ȘC. GIMNAZIALĂ NR. 5, RÂMNICU- VÂLCEA	954
337.	ASPECTE PRIVIND EVALUAREA DIAGNOSTICĂ A TULBURĂRILOR DE LIMBAJ LA COPILUL CU CES	PROF.DANIELA VOICEA ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR 3 BUCUREȘTI	958

338.	METODA STUDIULUI DE CAZ	PROFESOR: BROBOANĂ MARIA LICEUL TEHNOLOGIC ,,P.S.AURELIAN'' SLATINA	960
339.	ECOEDUCAȚIA – DIMENSIUNI DEFINITORII ÎN CICLUL PRIMAR	PROFESOR ÎNVATAMÂNT PRIMAR, AMAICEI BILBOR MIHAELA ROXANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3, PIATRA NEAMȚ	963
340.	HAI SĂ SPUNEM ALTFEL O POVESTE!	PROF. ÎNV. PRIMAR APETREI LUCIA-MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 PIATRA NEAMȚ	964
341.	DEZVOLTAREA ȘI STIMULAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR PRIN ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE	NICON RODICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 ,,DIMITRIE CANTEMIR", CONSTANȚA	968
342.	EFICIANTIZAREA COMUNICĂRII PRIN UTILIZAREA JOCURILOR DIDACTICE	PROF. GAVRILĂ COSTELA RENATA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL NICOLAE" VÎNĂTORI, JUD. GALAȚI	970
343.	TRADIȚIONAL SAU MODERN ÎN ACTUL DIDACTIC	PROF. CIOCMĂREAN IOAN-C.S.E.I. ȘIMLEU SILVANIEI, JUD. SĂLAJ PROF. FARAGĂU VOICHIȚA- C.S.E.I. ȘIMLEU SILVANIEI, JUD.	973
344.	PARTICULARITĂȚI PSIHOLOGICE SPECIFICE PĂRINȚILOR COPIILOR CU DIAGNOSTIC DIN SPECTRUL AUTIST	PROF. DE PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ, DANIELA-DOMNICA PERȚE ȘI LIA-MARIA BUSUIOC, CSEI ȘIMLEU SILVANIEI, SĂLAJ	977
345.	ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR	BUZENCHI LUCICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 "DIMITRIE CANTEMIR" CONSTANȚA NICON RODICA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 "DIMITRIE CANTEMIR" CONSTANȚA	980
346.	IMPORTANȚA EDUCAȚIEI FINANCIARE ÎN CICLUL PRIMAR	PROF. ANCUȚA BIANCA C.N.I. MATEI BASARAB RM. VÂLCEA	984
347.	BARIERE ÎN COMUNICAREA DIDACTICĂ MODALITĂȚI DE DEPĂȘIRE A ACESTORA	PROFESOR: ANDREI EMANUELA SIMONA LICEUL TEORETIC SPECIAL "IRIS", TIMIȘOARA, JUD.TIMIȘ	986
348.	EXEMPLE DE APLICARE A UNOR METODE, PROCEDEE ȘI TEHNICI DE ABORDARE A PREDĂRII-ÎNVĂȚĂRII-EVALUĂRII INOVATIVE LA DISCIPLINELE TEHNICE. METODA CUBULUI	PROF. ANDREI DOINA LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL PENTRU COPII CU DEFICIENȚE AUDITIVE BUZĂU	990
349.	PREDAREA ASISTATĂ PE CALCULATOR A LECȚIEI DE ANALIZĂ MATEMATICĂ	PROF. ANTON CARMEN-DANIELA COL. TEHN. "GH. ASACHI" IAȘI	994
350.	METODE MODERNE ÎN PREDAREA DISCIPLINELOR SOCIO-UMANE	PROF.ARMIE PETRINA, PROF.SOCIO- UMANE – L.T.„A.IANCU"-BRAD	998
351.	ACTIVITĂȚILE EXTRACURRICULARE – MIJLOC DE STIMULARE A CREATIVITĂȚII	PROF. ING. MIHAELA AVRAM, LICEUL TEHNOLOGIC „ELENA CARAGINI" TECUCI	1000

352.	JOCUL DE ROL CA METODĂ DE EDUCAȚIE NONFORMALĂ	PROF. BARBU OCTAVIA LICEUL AGRICOL “DR. C. ANGELESCU” BUZAU	1002
353.	. JOCUL MATEMATIC CA METODĂ INTERACTIVĂ DE INTEGRARE ȘCOLARĂ	PROF. DANIELA CIOLTE, COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE PROF. RAMONA BENCZE, COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE	1006
354.	METODA HĂRȚILOR CONCEPTUALE ÎN STUDIUL LITERATURII ROMÂNE	PROFESOR, BLĂNARU CARMEN COLEGIUL AGRICOL „DIMITRIE CANTEMIR”, HUȘI	1008
355.	EVALUAREA LITERAȚIEI ȘTIINȚIFICE LA FIZICĂ	PROF. CRISTINELA BOJOGA, LICEUL TEHNOLOGIC „PETRU PONI” IAȘI	1011
356.	BUNE PRACTICI PENTRU STIMULAREA ELEVILOR	PROF. OLIMPIA BORCA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LUCIAN BLAGA” BAIA MARE PROF. MARIUS CRĂCIUN COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE	1013
357.	INTEGRAREA ELEVILOR CU CES ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEHNIC ȘI PROFESIONAL	PROF. BOSTAN ELENA – COLEGIUL TEHNIC COSTIN D. NENIȚESCU PITEȘTI	1015
358.	ROLUL PROFESORULUI ÎN CONTEXTUL PREDĂRII CONSTRUCTIVISTE	PROF. TICEA DANIELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ “CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T. BĂDULESCU”, BUZĂU	1019
359.	MULTICULTURALISM ÎN ȘCOALA ROMÂMEASCĂ	PROFESOR BUCĂLOIU CONSTANȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”BUICĂ IONESCU” GLODENI+LICEUL “AUREL RAINU” FIENI, JUDEȚUL DÂMBOVIȚA	1023
360.	POSIBILITĂȚI DE UTILIZARE A CALCULATORULUI ÎN PREDAREA MODULELOR DE SPECIALITATE	PROF. CARMEN – ELENA CRISTEA PROF. LAVINIA-ELENA BUȘCĂ LICEUL TEHNOLOGIC „DUMITRU MANGERON” BACĂU	1025
361.	INOVAREA – FACTOR DE PROGRES IN INVAȚĂMANT	PROFESOR CĂLĂRAȘU DANIELA MĂDĂLINA COLEGIUL NAȚIONAL ,,IULIA HASDEU”, BUCUREȘTI, SECTOR 2	1028
362.	ÎNVĂȚĂMÂNTUL CENTRAT PE ELEV - CONCEPTE, CARACTERISTICI, FORME	PROF. CĂPRIȚĂ PARASCHIVA COLEGIUL ECONOMIC BUZĂU	1032
363.	PLATFORMA EDUCAȚIONALĂ EDMODO (HTTPS://EDMODO.COM)	PROF. CĂTĂNESCU GABRIELA COLEGIUL „FERDINAND I”, COMUNA MĂNECIU JUD. PRAHOVA	1035
364.	EXPLOATAREA DIDACTICĂ MEDIA ÎN ORELE DE LIMBĂ FRANCEZĂ	PROF. CHIREA IULIA CLEMENCE, LICEUL TEORETIC „CAROL I” FETEȘTI, IALOMIȚA	1039
365.	ACTIVITĂȚI EXTRACURRICULARE EFICIENTE LA LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. CHIRICA ANCA LICEUL TEHNOLOGIC “ ION MINCU” VASLUI	1042

366.	EDUCAȚIA ECOLOGICĂ, PREMIZA UNEI SOCIETĂȚI DURABILE	PROF. MIC VALERIA ,LICEUL TEORETIC "EMIL RACOVIȚĂ" -BAIA MARE PROF. CHIȘ MIHAELA , LICEUL TEORETIC "EMIL RACOVIȚĂ" -BAIA MARE	1044
367.	UTILIZAREA APLICAȚIILOR WEB, PREZI ȘI KAHOOT, ÎN PREDAREA LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE	PROFESOR: ZĂHĂRĂCHESCU DANIELA COLEGIUL NAȚIONAL „IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU”, TÂRGOVIȘTE	1048
368.	PROCESUL DE EVALUARE PRIN MIJLOACE MODERNE	PROF. CIRITEL DAN GABRIEL, LICEUL CU PROGRAM SPORTIV VASLUI	1051
369.	STUDIU DE CAZ PRIVIND RELAȚIA DINTRE EVALUAREA INIȚIALĂ, EVALUAREA DE PROGRES ȘI EVALUAREA SUMATIVĂ	CÎRCOTĂ ROXANA LICEUL TEHNOLOGIC “GENERAL DE MARINĂ NICOLAE DUMITRESCU MAICAN” GALAȚI	1054
370.	JOCUL DIDACTIC - STRATEGIE DIDACTICĂ INTERACTIVĂ DE GRUP LA ORA DE LITERATURĂ	COJOCARU LUCICA, LICEUL TEHNOLOGIC GHENUȚĂ COMAN MURGENI	1058
371.	PROIECTELE ETWINNING – O CALE SPRE INTEGRAREA EUROPEANĂ	PROFESOR COLȚUNEAC RALUCA ELENA COLEGIUL TEHNIC “SAMUIL ISOPESCU”, SUCEAVA	1062
372.	STUDIU PRIVIND CAPACITATEA DECIZIONALĂ LA PROFESORI	PROF. NICOLETA CONDRAT LICEUL CU PROGRAM SPORTIV „NICOLAE ROTARU”, CONSTANȚA	1064
373.	ȘTIINȚĂ VERSUS RELIGIE (STUDIU DE SPECIALITATE)	PROF. CRAICIU MARIANA TANȚI, LICEUL TEORETIC “NICOLAE CARTOJAN”, GIURGIU	1067
374.	EVALUAREA –COMPONENTA DE BAZĂ A INIȚIATIVEI DIDACTICE	CRĂCIUN MARIA, COLEGIUL TEHNIC „COSTIN D. NENIȚESCU” PITEȘTI	1071
375.	COORDONATELE ACTIVITĂȚILOR NONFORMALE ÎN LICEU	PROF. DR. POPA LENUȚA, PROF. ZĂBAVĂ LĂCRĂMIOARA LICEUL TEHNOLOGIC „LAZĂR EDELEANU”, NĂVODARI	1075
376.	CREATIVITATEA DIDACTICĂ	PROFESOR VÎNTU MĂDĂLINA-IULIA, LICEUL TEHNOLOGIC METALURGIC SLATINA	1078
377.	APLICAREA CRITERIILOR DE ANALIZĂ HOFSTEDIENE, ÎN IDENTIFICAREA ELEMENTELOR DE SPECIFICITATE ALE CULTURII ORGANIZAȚIONALE	PROF. CROITORU DIANA VICTORETA LICEUL DE ARTE ”D. CUCLIN”, GALAȚI	1081
378.	MIJLOACE AUDIO ÎN PREDAREA VOCABULARULUI LIMBII FRANCEZE	PROF. CURELARU AURELIA, LICEUL „ȘTEFAN PROCOPIU” VASLUI	1083
379.	WEBINAR-UL – INSTRUMENT E-LEARNING	PROF. DEJICA RAMONA-MONICA, LICEUL TEORETIC ”CORIOLAN BREDICEANU”, LUGOJ	1086
380.	STILUL DIDACTIC MODERN AL PROFESORULUI DE GEOGRAFIE	PROF. DIMITRIU ALINA, LICEUL TEORETIC TRAIAN, BUCUREȘTI	1088

381.	METODE MODERNE DE PREDARE A ISTORIEI	PROF. DINU ELENA LOREDANA –COLEGIUL NAȚIONAL IENĂCHITĂ VĂCĂRESCU TÂRGOVIȘTE	1091
382.	METODE INOVATIVE DE PREDARE/ INVĂȚARE/EVALUARE-METODA PROIECTULUI	PROF. DOBRE SANDINA –LICEUL TEORETIC CAROL I ,FETEȘTI, IALOMIȚA	1095
383.	SPECIFICUL METODELOR ACTIV-PARTICIPATIVE	PROF. DOBRIN CALINA, COLEGIUL TEHNIC „COSTIN D. NENIȚESCU”, PITEȘTI	1098
384.	TAXONOMIA METODELOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT	PROF. DOBRIN MARIUS, COLEGIUL TEHNIC „COSTIN D. NENIȚESCU”, PITEȘTI	1101
385.	ABILITĂȚILE SOCIALE – O CONDIȚIE A REUȘITEI PERSONALE ȘI PROFESIONALE	PROFESOR: DOIA VIOREL , LICEUL TEHNOLOGIC „ ION BARBU’’ GIURGIU	1104
386.	MIJLOACE MODERNE DE PREDARE A LIMBII ENGLEZE	PROF. LIMBA ENGLEZĂ, DUR VERONICA LICEUL TEHNOLOGIC „DORIN PAVEL” ALBA IULIA	1106
387.	INTERACȚIUNEA ȘCOLII CU MEDIUL EXTERN PRIN PARTENERIATE	ENACHE CĂTĂLINA-LICEUL TEHNOLOGIC SIMION MEHEDINȚI, GALAȚI	1109
388.	PROIECTUL CA DEMERS INTERDISCIPLINAR SI INTERCULTURAL ÎN EDUCAȚIE	PROF. FELHAZI CARMEN – COLEGIUL EMIL NEGRUȚIU, TURDA	1112
389.	TRANSDISCIPLINARITATEA ÎN CADRUL ORELOR DE LIMBA ROMÂNĂ	FERRANT DOINA, LICEUL TEHNOLOGIC „PETRU PONI” ONEȘTI	1114
390.	ÎNVĂȚAREA CENTRATĂ PE ELEV ȘI ETAPELE CERCETĂRII PEDAGOGICE	PROF. FIRU IULIANA-MARILENA, LICEUL TEORETIC NOVACI	1116
391.	CONSTRUCTIVISMUL – STRATEGIE DE PREDARE, ÎNVĂȚARE, EVALUARE	PROF. EC. GABRIELA FLOREA LICEUL TEHNOLOGIC „ VIRGIL MADGEARU„ ROȘIORII DE VEDE	1119
392.	STUDIU - METODELE INOVATIVE UN ROL IMPORTANT ÎN DEZVOLTAREA CREATIVITĂȚII ELEVILOR	FLORESCU PAULA CRISTINA, LICEUL TEHNOLOGIC CONSTANTIN BRÂNCUȘI, PITEȘTI	1121
393.	TEHNOLOGIE ȘI INOVAȚIE: JOCURILE PE CALCULATOR ÎN PREDAREA BASMULUI LA LICEU	PROF. FRÎNCU ROXANA, COLEGIUL NAȚIONAL „DOAMNA STANCA”, FĂGĂRAȘ	1124
394.	STRATEGII PENTRU O ACTIVITATE DIDACTICĂ DE SUCCES	PROF. GAVRA ANCA COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE PROF. SARKOZI GIZELLA COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE	1128
395.	STRUCTURA CUANTICĂ A SPAȚIULUI	PROF. GORESCU CARMEN PROF. BRAI AUROR LICEUL TEORETIC„DR.MIHAI CIUCĂ “ SĂVENI, JUD. BOTOȘANI	1130

396.	ACTIVITATEA FIRMELOR DE EXERCIȚIU LA FINALUL PROIECTULUI „EDUCAȚIE CU PROFIT”	PROFESOR MIHAELA GORGAN, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI ȘI DE CONSTRUCȚII IAȘI PROFESOR MIHAELA VARODI, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI ȘI DE CONSTRUCȚII IAȘI	1134
397.	PEDAGOGIA ŞCOLARĂ ŞI EDUCAŢIA INCLUZIVĂ	PROF. DR. GREAVU MIRELA VASILICA LICEUL TEHNOLOGIC „CONSTANTIN DOBRESCU” CURTEA DE ARGEŞ	1138
398.	INIŢIATIVELE EXTRAŞCOLARE – VERIGA DIN LANŢUL EDUCAŢIEI	PROF. GRECU DIANA-GABRIELA – COLEGIUL NAŢIONAL “CUZA VODĂ” HUŞI PROF. GRECU ANDREI-IONUŢ – ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 HOCENI	1141
399.	EDUCAȚIA OUTDOOR - LOCUL EI ÎN STUDIUL LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE	PROF. LOREDANA GUSTEA, LICEUL TEHNOLOGIC „ANGHEL SALIGNY”, PLOIEȘTI	1143
400.	INTERDISCIPLINARITATE – EDUCAȚIE DIFERENȚIATĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL TEHNIC ȘI PROFESIONAL	SIMION PETRONELA GABRIELA IFTODE LĂCRĂMIOARA LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI ȘI DE CONSTRUCȚII, IAȘ	1146
401.	ACTIVITAȚILE LUDICE IN INVAȚAREA LIMBILOR STRAINE- UN DEMERS PEDAGOGIC MOTIVANT	LASCU CRISTINA-LILIANA LICEUL TEORETIC ȘTEFAN CEL MARE, RÂMNICU SĂRAT	1150
402.	ROLUL PROFESORULUI ÎN PROCESUL DE EVALUARE	PROF. LEICA VALERICA LICEUL DE TRANSPORTURI AUTO “TRAIAN VUIA”, GALAȚI	1152
403.	DE LA TEORIE LA PRACTICĂ: STILUL DE PREDARE EFICIENT LA ORELE DE GEOGRAFIE	PROF. VALENTINA CARMEN URECHIATU, LICEUL TEHNOLOGIC TRANSPORTURI AUTO, TIMIȘOARA	1155
404.	STRATEGII DE STIMULARE A MOTIVAȚIEI ELEVILOR	PROF. ANDREIA LUNGU COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE PROF. MANUELA PINTEA COLEGIUL NAȚIONAL „VASILE LUCACIU” BAIA MARE	1157
405.	DEZBATEREA - METODĂ MODERNĂ DE ÎNVĂȚARE	PROF. MATEȘ IONELA CRISTINA, PROF. SILADI NICOLETA IULIA LICEUL TEHNOLOGIC "MOGA VOIEVOD" HĂLMAGIU	1159
406.	CREATIVITATE ÎN PREDARE	PROFESOR VASILIU LOREDANA LICEUL TEHNOLOGIC ECONOMIC „VIRGIL MADGEARU”, IAȘI	1161
407.	ROLUL MATEMATICII ÎN DEZVOLTAREA GÂNDIRII	PROF. MIHAI CRISTINA LICEUL TEHNOLOGIC “PETRACHE POENARU”, BĂLCEȘTI, VÂLCEA	1163

408.	COLABORAREA CADRULUI DIDACTIC CU FAMILIA-TEMEI AL REUŞITEI ŞCOLARE	PROF. MILITARU ALEXANDRU- LUCIAN LICEUL TEHNOLOGIC HENRI COANDĂ BUZĂU	1168
409.	MANAGEMENTUL STRESULUI LA COPII ŞI ADOLECENŢI	PROFESOR CONSILIER ŞCOLAR MOLDOVEANU OANA ALINA CJRAE- CSAP DE LA LICEUL TEHNOLOGIC TRANSPORTURI CĂI FERATE CRAIOVA	1170
410.	TENDINŢE INOVATIVE ÎN EVALUAREA PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV	PROF. NAE MIHAELA, LICEUL TEHNOLOGIC „CONSTANTIN BRÂNCUŞI" PITEŞTI, JUDEŢUL ARGEŞ	1174
411.	EVALUAREA PRIN METODE ALTERNATIVE	PROF. NEAGOE IRINA IRENA-COLEGIUL TEHNIC „COSTIN D. NENIŢESCU" PITEŞTI, JUD.ARGEŞ	1178
412.	EXEMPLU DE ABORDARE TRANSDISCIPLINARĂ ÎN PREDAREA FIZICII	PROF. NECHIFOR ANIŞOARA, COLEGIUL NAŢIONAL „VASILE ALECSANDRI" BACĂU	1181
413.	METODA RĂSPUNSULUI FIZIC TOTAL	VASI OANA DALIA, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI AUTO "HENRI COANDĂ", ARAD	1184
414.	APLICAŢIE- CUM ÎMI CAUT INFORMAŢIILE NECESARE?	PROF.NECIU ILEANA, LICEUL TEHNOLOGIC „V.MADGEARU" ROŞIORII DE VEDE	1187
415.	APLICAŢII DE DESEN PROIECTIV ŞI GEOMETRIE DESCRIPTIVĂ	PROF. NEMEŞ STELUŢA CARMEN COLEGIUL TEHNIC TURDA TURDA JUD. CLUJ	1190
416.	REALIZAREA MUNCII INDIVIDUALE ŞI DE GRUP LA LECŢIILE DE ECOLOGIE	PROF. VICTORIŢA NICOLESCU COLEGIUL TEHNIC "COSTIN D. NENIŢESCU" PITEŞTI	1193
417.	MODEL DE SUBIECTE PENTRU CONCURSUL PE MESERII	PROF. NIŢU GABRIELA-LĂCRĂMIOARA COLEGIUL TEHNIC „GHEORGHE ASACHI" FOCŞANI	1196
418.	ACTIVITATEA POLITICĂ DIN PERIOADA INTERBELICĂ A LUI IULIU MANIU	ONOFREI LUMINIŢA CRISTINA, COLEGIUL TEHNIC „GHEORGHE ASACHI" ONEŞTI	1199
419.	O MODALITATE DE A ÎNVĂŢA MAI MULT	PROFESOR: PĂUN LOREDANA LICEUL TEHNOLOGIC „LAZĂR EDELEANU" PLOIEŞTI	1201
420.	METODE ŞI STRATEGII FOLOSITE PENTRU CONSOLIDAREA NORMELOR ORTOGRAFICE ŞI ORTOEPICE	PROF. PETRIŞ CRISTINA-MARIA LICEUL TEORETIC „LUCIAN BLAGA"/ŞC.GIMNAZIALĂ „DIMITRIE CANTEMIR"	1204
421.	ACTIVITATEA FIRMELOR DE EXERCIŢIU LA FINALUL PROIECTULUI „EDUCAŢIE CU PROFIT"	PROFESOR MIHAELA GORGAN, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI ŞI DE CONSTRUCŢII IAŞI PROFESOR MIHAELA VARODI, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI ŞI DE CONSTRUCŢII IAŞI	1207
422.	UTILIZAREA MIJLOACELOR AUDIO-VIZUALE LA ORELE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	PROFESOR PIŢIGOIU NICOLETA COLEGIUL TEHNIC GRIGORE COBĂLCESCU MOINEŞTI	1211

423.	EDUCAȚIA – PROCES CHEIE PENTRU SOCIETATE	PROF. TĂMAȘ CORINA COLEGIUL NAȚIONAL „MIHAI EMINESCU” BAIA MARE PROF. VANK ALINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „LUCIAN BLAGA” BAIA MARE	1213
424.	STUDIU PRIVIND CREȘTEREA VALORII INDIVIDUALE (LA CENTRI) ÎN HANDBAL PRIN METODA REPETĂRILOR	PROF. POPA RAMONA LICEUL CU PROGRAM SPORTIV VASLUI	1215
425.	ABORDĂRI INOVATOARE ÎN EDUCAȚIA ECONOMICĂ	PRIBILEAN MARIANA, LICEUL TEHNOLOGIC “GEORGE BARIȚIU” LIVADA, JUD SATU MARE	1219
426.	PIRAMIDA SUCCESULUI. COLABORAREA DINTRE ȘCOALĂ, FAMILIE ȘI SOCIETATE	ING. ROTARU CRISTINA PATRICIA, LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI ȘI DE CONSTRUCȚII, IAȘI PROF. SPĂTARU MANUELA, COLEGIUL NAȚIONAL ,, AL.I.CUZA’’ ALEXANDRIA, JUD. TELEORMAN	1222
427.	ABORDAREA TEXTULUI NARATIV ÎN GIMNAZIU DIN PERSPECTIVA NOII PROGRAME ȘCOLARE „DOUĂ LOTURI”, DE I.L. CARAGIALE	PROF. SABO ANCUȚA RAMONA COLEGIUL DE ARTE BAIA MARE	1225
428.	PROIECT ERASMUS + - «THE SECOND CHANCE - BUILDING DIGITAL INTERCULTURAL EDUCATION, ENTREPRENEURSHIP AND ARTISTIC APPROACHES» (2018-1-RO01-KA104-047339)	LIVIA UȚĂ, PROFESOR COLEGIUL NAȚIONAL «ELENA CUZA», CRAIOVA & FORMATOR «ASOCIAȚIA ORIZONT CULTURAL T»	1228
429.	COMUNICAREA TRANSDISCIPLINARĂ-CERINȚĂ SAU NECESITATE?	PROFESOR DANIELA STAN PROFESOR MARIANA SBÎRNEA COLEGIUL ECONOMIC “MARIA TEIULEANU“ PITEȘTI	1231
430.	DE LA TEORIE LA PRACTICĂ: STILUL DE PREDARE EFICIENT LA ORELE DE GEOGRAFIE	PROF. VALENTINA CARMEN URECHIATU, LICEUL TEHNOLOGIC TRANSPORTURI AUTO, TIMIȘOARA	1235
431.	TRANSDISCIPLINARITATEA ÎNTRE MATEMATICĂ ȘI LIMBILE STRĂINE	PROF. TOBĂ MONICA, LICEUL TEORETIC C.ANGELESCU, ORAȘ IANCA, JUD. BRĂILA PROF. TOBĂ VALERIU, LICEUL TEORETIC C.ANGELESCU, ORAȘ IANCA, JUD. BRĂILA	1237
432.	COMUNICAREA DIDACTICĂ ÎN PROCESUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT	SIMION GEORGIANA-ADINA COLEGIUL „FERDINAND I”, MĂNECIU	1240
433.	METODE ACTIVE ÎN PREDAREA MATEMATICII	PROFESOR TĂNASE GABRIEL LICEUL AGRICOL DR. C. ANGELESCU LOC. BUZĂU JUD. BUZĂU	1244
434.	ROLUL DIRIGINTELUI ÎN FORMAREA COLECTIVULUI DE ELEVI	PROF. STAN PETRU LICEUL TEHNOLOGIC ”AUREL VLAICU” LU	1246

435.	INTERCULTURALITATEA ŞI IMPORTANŢA ACTIVITĂŢILOR EXTRAŞCOLARE	PROF. ŞUŞNEA ALINA CAMELIA LICEUL TEHNOLOGIC DE TRANSPORTURI AUTO HENRI COANDĂ ORAŞUL ARAD, JUDEŢUL ARAD, ROMÂNIA	1249
436.	ROLUL PROFESORULUI ÎN PROCESUL EDUCATIV	PROF. STAN-ERIMESCU MARIŢA CLUBUL COPIILOR CARANSEBEŞ	1251
437.	ŞCOALA ŞI FAMILIA-ROL ŞI CONDUITĂ ÎN VIAŢA ELEVULUI	STERPU CORNELIA, LICEUL „STEFAN DIACONESCU” POTCOAVA	1253
438.	INTERDISCIPLINARITATEA, METODĂ MODERNĂ EDUCAŢIONALĂ	STRÂMBEANU ELENA MIHAELA, ŞCOALA POSTLICEALĂ SANITARĂ „FUNDENI”, BUCUREŞTI PROFESOR MEDIC, SPECIALITĂŢI MEDICALE	1255
439.	METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN ORELE DE MATEMATICĂ	PROF. SZOCS ANA, COLEGIUL TEHNIC „GRIGORE COBĂLCESCU” MOINEŞTI	1257
440.	CUM REACŢIONĂM LA PRESIUNEA GRUPULUI ?	ŞCHEAU DANIELA-PROFESOR CONSILIER ŞCOLAR, CJRAE GORJ	1261
441.	PREDAREA EFICIENTĂ ŞI STRATEGII DE ÎNVĂŢARE LA CLASĂ	PROF. DR. ŞTEFĂNOAIA IOANA, COLEGIUL NAŢIONAL DE INFORMATICĂ „SPIRU HARET”, SUCEAVA	1263
442.	METODELE - TEHNICILE INTERACTIVE ŞI CREŞTEREA GRADULUI DE IMPLICARE A ELEVILOR ÎN ACTUL EDUCAŢIONAL	PROF. BUZDUGAN MARICICA, COLEGIUL TEHNIC ”DANUBIANA” ROMAN/NEAMŢ	1267

SECŢIUNEA II. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI – 1270
(PROIECTE DIDACTICE, PROIECTE EDUCATIVE, APLICAŢII PRACTICE, PREZENTĂRI ÎN POWERPOINT, ACTIVITĂŢI EXTRAŞCOLARE, OPŢIONALE, AUXILIARE, REVISTE CARE SE ÎNCADREAZĂ ÎN TEMA SIMPOZIONULUI)

NR. CRT.	TITLUL LUCRĂRII	NUME ŞI PRENUME/ ŞCOALA	NR. PAG.
1.	UN ZÂMBET PENTRU BUNICI -PROIECT EDUCAŢIONAL	BOSÎNCEANU GABRIELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ RÎŞCA-GRĂDINIŢA CU PROGRAM NORMAL BUDA	1271
2.	PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ	BOGDAN ŞTEFANIA G.P.P. RAZĂ SOARE, PITEŞTI, JUD. ARGEŞ	1275
3.	ADP- ÎNTÂLNIREA DE DIMINEAŢĂ	BOT LAURA-ANDREEA GRĂDINIŢA CU PROGRAM SĂPTĂMÂNAL „AGRICOLA” BACĂU, JUDEŢUL-BACĂU	1279

4.	PROIECT EDUCAȚIONAL ”ARTA DE A MUNCI”	BULARDA SANDA GRĂDINIȚA CU P.N. 1 DECEMBRIE, 1 DECEMBRIE, JUDEȚUL VASLUI GRIGORE DOINIȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1, SAT GARA BANCA, COM. BANCA, JUDEȚUL VASLUI	1282
5.	METODE INTERACTIVE DE GRUP	CALOIAN FELICIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ,,ȘTEFAN LUCHIAN” MOINEȘTI LOCALITATEA – MOINEȘTI JUDEȚUL - BACĂU	1285
6.	PROIECT DE ACTIVITATE- MATEMATICĂ	CIOCAN VALENTINA MONICA GRĂDINIȚA CU P.P. „MAGNOLIA”, ONEȘTI, JUD. BACĂU	1287
7.	EDUCAȚIE PENTRU SĂNĂTAT „MĂ ÎNGRIJESC DE MIC, SĂ CRESC MARE ȘI VOINIC	COSTEA MARIANA GPP„FLOARE DE COLȚ” BEIUȘ, JUD. BIHOR	1291
8.	IMPORTANȚA ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN GRADINIȚĂ. EXEMPLE DE BUNE PRACTICI	DASCĂLU DESPINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR.2/ ȘC. GIM. „NIFON BĂLĂȘESCU JUDEȚUL TULCEA	1295
9.	PROIECT EDUCATIV ”DUPĂ MUNCĂ ȘI RĂSPLATĂ	DEAC AURORA GRĂDINIȚA CU P.P. ”CĂSUȚA FERMECATĂ” LOCALITATEA: GHERLA JUDEȚUL: CLUJ	1299
10.	CULORILE TOAMNEI ACTIVITATE DE ÎNVĂȚARE EXPERIENȚIALĂ	DRAGOMIR GEORGIANA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT „VESELIEI” LOC.NĂVODARI JUD.CONSTANȚA	1301
11.	STRATEGII DE ÎNVĂȚARE ÎN GRUP	DUMITRESCU NICOLETA GRĂDINIȚA NR. 272, BUCUREȘTI LOCALITATEA BUCUREȘTI JUDEȚUL SECTOR 6	1304
12.	MATEMATICĂ DISTRACTIVĂ- OPȚ.	ENACHE MARIA GRADINIȚA CU PP NR. 23 (STRUCTURĂ GRADINIȚA CU PN NR. 10) LOCALITATEA: PLOIEȘTI, JUDEȚUL: PRAHOVA	1308
13.	PROIECT EDUCAȚIONAL „COPILARIA O POVESTE	CIUCU GABRIELA G.P.P ”LUMEA COPIILOR” TOPOLOVENI JUDEȚUL: ARGEȘ FILIP GABRIELA- NICOLETA G.P.P ”LUMEA COPIILOR”, TOPOLOVENI JUD. ARGEȘ	1312

14.	TRĂISTUȚA CU POVEȘTI- OPȚ.	FILIPOIU GEORGIANA G.P.N. COCHIRLEANCA, JUD. BUZAU	1317
15.	EDUCATIA INCLUZIVA IN GRADINITA	FUGULIN EMANUELA G.P.P. „LUMEA COPIILOR” LOCALITATEA : TOPOLOVENI; JUDEȚUL : ARGES	1321
16.	POVESTE DE TOAMNĂ – PROIECT DIDACTIC	GHEORGHE GABRIELA MĂDĂLINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 32 PLOIEȘTI JUDEȚUL PRAHOVA	1322
17.	PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ	GOLEA DANIELA LENUȚA MARIANA GRĂDINIȚA P.N. JUPANI, JUD. TIMIȘ	1326
18.	MAGIA SARBATORILOR DE IARNA”- PROIECT DIDACTIC	GRIGORAȘ ANA -DORINA GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.10 HUSI JUDEȚUL: VASLUI	1330
19.	PROIECT EDUCAȚIONAL MĂRȚIȘOARE, MĂRȚIȘOARE	GRIGORE CONSTANTINA GPP LUMEA COPIILOR, TOPOLOVENI, JUDEȚUL: ARGEȘ MĂRCUȘANU MARIA LUMINIȚA GPP LUMEA COPIILOR, TOPOLOVENI, JUDEȚUL: ARGEȘ	1333
20.	PROIECT DIDACTIC	GRIMMI EVA-VIRGINIA P.J. G.P.P. PRICHINDELUL –U.S. G.P.P. PINOCHIO LOCALITATEA: RĂDĂUȚI JUDEȚUL: SUCEAVA	1336
21.	PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ	HUSARIU MARIA ALINA GRĂDINIȚA ,,FERICITUL IEREMIA” - TOMEȘTI JUD.IAȘI	1340
22.	PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ „CINE A SPUS MIAU?”	INCZE ADRIANA IULIA GRADINIȚA CU P.P. ARLECHINO LOCALITATEA: DEJ, JUDEȚUL: CLUJ PURA SUSANA GRADINIȚA CU P.P. ARLECHINO LOCALITATEA: DEJ JUDEȚUL: CLUJ	1344
23.	PROGRAM DE OPȚIONAL-CĂSUȚA PRIETENIEI	KRISTO VIORICA FLORICA GPP„FLOARE DE COLȚ” BEIUȘ, BEIUȘ, JUD. BIHOR	1347
24.	PARTENERIAT EDUCAȚIONAL ,,ÎMPREUNĂ SĂ LUCRĂM, PE COPII SĂ-I EDUCĂM”	LICĂ IOANA GRĂDINIȚA CU P.P. ”CĂSUȚA FERMECATĂ” LOCALITATEA: GHERLA , JUDEȚUL: CLUJ	1350
25.	ACTIVITATE OUTDOOR	MANEA GINA GRĂDINIȚA CU PROGRAM SĂPTĂMÂNAL „AGRICOLA” BACĂU, JUDEȚUL-BACĂU	1353

26.	PROIECT EDUCAȚIONAL „PĂDUREA- PRIETENA MEA	MIHALACHE LENUȚA G.P.P.”DUMBRAVA MINUNATĂ” LOC.SLOBOZIA, JUD.IALOMIȚA	1355
27.	PROIECT DE ACTIVITATE ALA 2	MIRON DANIELA GRĂDINIȚA CU PROGRAM SĂPTĂMÂNAL „AGRICOLA” BACĂU, JUDEȚUL-BACĂU	1359
28.	PROIECT DIDACTIC „BOGĂȚIILE TOAMNEI”	MITRICĂ FLORIANA CORNELIA ȘC. GIMN. „VIRGIL MOZILESCU” GPP ”FLOARE DE TEI” LOC. CORABIA, JUD. OLT	1362
29.	PRIETENIA ÎNTRE COPII”- PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL	MOTOȘ CRISTINA GRĂDINIȚA P.N. DAROVA LOCALITATEA: DAROVA JUDEȚUL: TIMIȘ	1366
30.	ADĂPOST PENTRU PRIETENII DIN PĂDURE”	MUNTEAN ANAMARIA G.P.P. ”PRICHINDELUL” STRUCT. G.P.P.”PINOCHIO” LOCALITATEA RĂDĂUȚI JUDEȚUL SUCEAVA	1370
31.	DE LA SĂMÂNȚĂ LA FLOARE	MUȘUROI GINA MĂDĂLINA LICEUL TEORETIC IONIȚĂ ASAN/G.P.P. NR.1, CARACAL, JUD. OLT	1373
32.	TEHNICI,METODE SAU STRATEGII COMPLEXE UTILIZATE IN INVĂȚAREA EXPERIENȚIALĂ IN GRĂDINIȚĂ ȘI REZULTATELE OBȚINUTE – METODA CUBUL	NICA EMILIA DACIANA G.P.N. NR.3. POIANA / ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 SĂLIȘTE DE VAȘCĂU, JUD. BIHOR	1376
33.	PROIECT DIDACTIC NE JUCĂM CU FULGII DE ZĂPADĂ	NICA LARISA ELENA ȘCOALA PRIMARĂ „SFÂNTUL IOAN CEL NOU DE LA SUCEAVA” JUDEȚUL: SUCEAVA	1378
34.	PROIECT EDUCAȚIONAL „SĂ CITIM PENTRU MILENIUL III”- „CARTEA – O ADEVĂRATĂ PRIETENĂ”	PUIU AVRAMIA G.P.P. „PINOCHIO” RĂDĂUȚI JUDEȚUL SUCEAVA PINTEA MIRELA G.P.P. „PINOCHIO” RĂDĂUȚI JUDEȚUL SUCEAVA	1381
35.	EDUCAȚIA ECOLOGICĂ PE ÎNȚELESUL COPIILOR	PÎRGHIE DULCINEEA P.J. G.P.P. PRICHINDELUL –U.S. G.P.P. PINOCHIO LOCALITATEA: RĂDĂUȚI JUDEȚUL: SUCEAVA	1385

36.	PROIECT DE ACTIVITATE- „ÎMPODOBIM BRADUL DE CRĂCIUN!”	POPA CRISTINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 11, BÂRLAD JUDEȚUL: VASLUI BASOC CĂTĂLINA- LOREDANA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 11, BÂRLAD JUDEȚUL: VASLUI	1389
37.	CĂSUȚA CU POVEȘTI-OPȚ	PREDA MARIETA G.P.N. COCHIRLEANCA, JUD. BUZAU	1393
38.	GRILĂ DE EVALUARE ȘI MONITORIZARE A PROGRESULUI PREȘCOLARULUI CU DEFICIENȚE MINTALE SEVERE ȘI / SAU ASOCIATE – DOMENIUL PSIHOMOTRICITATE	GAFIȚA LUMINIȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ ”CONSTANTIN PĂUNESCU” IAȘI JUDEȚUL: IAȘI	1395
39.	PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ	SAFTA ELIZA G.P.P. RAZĂ DE SOARE, PITEȘTI, JUD. ARGEȘ	1398
40.	PROIECT DIDACTIC	STOIAN GABRIELA- MIHAELA GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.10 HUSI LOCALITATEA: HUSI JUDEȚUL: VASLUI	1402
41.	SĂ-L AJUTĂM PE FLUTURAȘUL NĂZDRĂVAN	TĂRNĂUCEANU CRISTINA GRĂDINIȚA CU P.P. NR. 12 HUȘI JUDEȚUL VASLUI	1406
42.	VORBITUL ÎN PUBLIC- OPȚ.	TEODORESCU ANGELA – LĂCRĂMIOARA GRĂDINIȚA CU PROGRAM PRELUNGIT NR. 22 SIBIU, JUD. SIBIU	1410
43.	COPIII FAC PĂMÂNTUL FERICIT	TEPEI VOICHIȚA LICEUL TEHNOLOGIC OCNA ȘUGATAG, GPN BREB JUDEȚUL MARAMUREȘ	1413
44.	PROIECT EDUCAȚIONAL „LUMEA POVEȘTILOR	TRUȘCĂ GIANINA GRĂDINIȚA NR 138, BUCUREȘTI , SECTOR 2 TUCAN RALUCA GRĂDINIȚA NR 189, BUCUREȘTI , SECTOR 2	1417
45.	PROIECT DIDACTIC „LA FERMA”	TUFENESCU ANDREEA MARIA GRADINITA P.P. COZIA LOCALITATEA RM. VALCEA JUDEȚUL VALCEA	1420
46.	PROIECT EDUCAȚIONAL „ROMÂNAȘI ȘI ROMÂNCUȚE”	VODIȚĂ ANCA-CAMELIA GRADINITA NR. 273 LOCALITATEA BUCURESTI - SECTOR 6	1424

47.	PROIECT DIDACTIC PENTRU ACTIVITATE INTEGRATĂ	CALANCEA GABRIELA- ALINA GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR.10 HUSI, JUD.VASLUI	1427
48.	STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE	PROFESOR ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR, AIDA GALU ȘCOALA GIMNAZIALĂ „AVRAM IANCU'' DEJ	1429
49.	ECOEDUCAȚIA – DIMENSIUNI DEFINITORII ÎN CICLUL PRIMAR	PROF. ÎNV. PRIMAR, AMAICEI BILBOR MIHAELA ROXANA AMAICEI BILBOR MIHAELA ROXANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3, PIATRA NEAMȚ	1433
50.	JOCUL DIDACTIC – METODĂ EFICIENTĂ PENTRU ÎNVĂȚAREA MATEMATICII	PROF. MATEMATICĂ ANCUȚA AILINCĂI, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GENERAL NICOLAE ȘOVA'' PODURI PROF. ÎNV. PRIMAR IOAN BUSUIOC, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GENERAL NICOLAE ȘOVA'' PODURI	1435
51.	NU UITA CA EȘTI ROMÂN! PROIECT EDUCAȚIONAL	PROF. ÎNV. PRIMAR ANDRIEȘ GABRIELA DANA PROF. ÎNV. PRIMAR ABABEI LAURA CORINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ADRIAN PORUMBOIU" MUNTENII DE JOS	1437
52.	PROIECT DIDACTIC	PROF.ÎNV.PRIMAR ANDRONIC DINA MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3, VICOVU DE SUS	1440
53.	FOLOSIREA RESURSELOR ONLINE SCHIȚĂ DE PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR ZAHARIE LIVIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ VAD, JUDEȚUL CLUJ	1445
54.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR ANDRUNACHE CARMEN-GABRIELA ȘCOALA GIMN."ION AGARICI	1447
55.	PROIECT DE LECȚIE	PROFESOR PT. ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR: ANTON IOANA-AURELIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ "IULIU MANIU" ZALĂU	1458
56.	HAI SĂ SPUNEM ALTFEL O POVESTE!	PROF. ÎNV. PRIMAR APETREI LUCIA-MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 3 PIATRA NEAMȚ	1468
57.	PROIECT DIDACTIC	ÎNV.ARHIRE SORINA,ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1,SAT VĂLENI	1471
58.	PROIECT EDUCAȚIONAL SĂPTĂMÂNA EDUCAȚIEI GLOBALE :"LUMEA SE SCHIMBĂ ! NOI ?"	PROF, ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR BADEA CLARA ADRIANA PROF, ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR MATEI MARIA CLAUDIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ "MATEI BASARAB "TÂRGOVIȘTE	1476
59.	VIZITA LA MUZEU – ALTERNATIVĂ PEDAGOGICĂ DE INSTRUIRE A ELEVILOR DIN CICLUL PRIMAR	PROF.ÎNV.PRIMAR BADEA GEORGICA , ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MOGOȘOAIA	1480
60.	POVESTE ȘI CULOARE PROGRAMĂ DE OPȚIONAL	ÎNV. BĂRBOSU LENUȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „GHEORGHE CIOATĂ"TODIREȘTI	1483

61.	PROIECT DIDACTIC	PROFESOR ÎN ÎNVĂŢĂMÂNTUL PRIMAR: BĂRBULESCU AURELIA UNITATEA DE ÎNVĂŢĂMÂNT: ŞCOALA GIMNAZIALĂ „I.G.DUCA”	1486
62.	PROIECT DE ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ -EXCURSIE DE STUDIU „FOLCLOR ŞI TRADIŢII POPULARE ROMÂNEŞTI-TIMPURI VECHI – TIMPURI NOI”	PROFESOR ÎNV. PRIMAR BONCEA NIULINA MARIA PROFESOR DE RELIGIE, MITITEAN LILIANA LICEUL DE INFORMATICĂ „TIBERIU POPOVICIU” CLUJ NAPOCA,JUD CLUJ	1490
63.	PROIECT DIDACTIC	P.I.P. BORCAN LĂCRĂMIOARA ŞCOALA GIMNAZIALĂ„ ŞTEFAN CEL MARE„ VASLUI	1495
64.	SĂ SALVĂM PLANETA ALBASTRĂ!	BRĂNIŞTEANU GEORGETA , L.T.BÂLTENI , GORJ	1501
65.	PROIECT DE PARTENERIAT CU ŞCOALA SPECIALĂ „COPIL CA TINE SUNT ŞI EU”	PROF. ÎNV. PRIMAR BREZEANU GABRIELA PROF. ÎNV. PRIMAR STĂNCESCU ELENA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MATEI BASARAB”-TÂRGOVIŞTE	1503
66.	PLAN DE ACŢIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂŢI	P.I.P. BUCIUMAŞ MARICICA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ŞTEFAN CEL MARE" VASLUI	1507
67.	ŞEZĂTOARE LITERARĂ	PROF.INV.PRIMAR BUNGĂU OANA ŞCOALA PRIMARĂ NR. 2 POIANA , JUD. BIHOR	1509
68.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR, BUTNARIU ELENA BUTNARIU ELENA ŞCOALA GIMNAZIALĂ VEREŞTI, JUD. SUCEAVA	1510
69.	SIGURANŢA ELEVILOR LA ŞCOALĂ, PE STRADĂ ŞI ACASĂ PRIN DESFĂŞURAREA PROGRAMULUI „TEDI - ŞCOALA SIGURANŢEI”	PROF. ÎNV. PRIMAR CHIRILĂ RAMONA-MARIANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 2 REŞIŢA	1517
70.	CONTEXTUL LUDIC VALORIFICAT ÎN ACTIVITATEA DE PREDARE INTEGRATĂ LA CLASELE PRIMARE	CHIRILOV PAULA OANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ELENA DOAMNA” TULCEA	1520
71.	PROIECT DE ACTIVITATE	PROFESOR, CIOBANU MIHAELA ŞCOALA SPECIALĂ GIMNAZIALĂ, CONSTANTIN PĂUNESCU, IAŞI	1522
72.	ACTIVITĂŢILE EXTRAŞCOLARE DE TIP VOLUNTARIAT – MOTOR DE DEZVOLTARE A EMPATIEI COPIILOR FAŢĂ DE SEMENII LOR. “COPIII ADUC ZÂMBETE COPIILOR”– MODEL DE BUNĂ PRACTICĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR CISTIAN MIHAELA-ROXANA CISTIAN MIHAELA-ROXANA LICEUL DE INFORMATICĂ “TIBERIU POPOVICIU”, CLUJ-NAPOCA	1525
73.	PROIECT DIDACTIC	CIUBOTARIU GABRIELA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ “ŞTEFAN CEL MARE” VASLUI	1528

74.	PROIECT EDUCATIV „SINGUR ACASĂ”	P.I.P. CÎRLESCU IULIA-ADRIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	1532
75.	DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPIILOR PREȘCOLARI	PROF. EDUCATORI COBZAȘ DANIELA ȘI HINTEA CLAUDIA, CSEI ȘIMLEU SILVANIEI	1536
76.	EXPERIENȚE EDUCAȚIONALE NON – FORMALE	PROF.INV.PRIMAR COLPOȘ MIRELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”CIPRIAN PORUMBESCU”, COMĂNEȘTI,BACĂU	1537
77.	INIȚIATIVE DIDACTICE- SCHIMB DE BUNE PRACTICI	PROF. ÎNV. PRIMAR COMAN MALVINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ION POP RETEGANUL SÎNCEL	1540
78.	PROIECT DIDACTIC INTEGRAT	PROF. ÎNV. PRIMAR CORCEOVEI ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,LASCĂR CATARGIU” SCHELA – GALAȚI	1542
79.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR CORHANEANU ANGELA /PROF. ÎNV. PRIMAR POROJAN RALUCA, ȘCOALA CU CLASELE I-VIII ,,MATEI BASARAB” TÂRGOVIȘTE	1549
80.	CUBUL-METODĂ INTERACTIVĂ DE PREDARE LA CICLUL PRIMAR	CRIȘAN GEORGETA HORTENZIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,, IULIU GRAMA” CHIHERU DE JOS	1555
81.	ABORDAREA INTERDISCIPLINARĂ ÎN FORMAREA COMPETENȚELOR LINGVISTICE LA CLASELE PRIMARE	PROF. CURCĂ LĂCRĂMIOARA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE", BOTOȘANI	1557
82.	„PAȘI SPRE SUCCESUL ȘCOLAR” PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL	P.I.P. DANA BUTUCEA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MATEI BASARAB” TÂRGOVIȘTE P.I.P. CRISTINA ION, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MATEI BASARAB” TÂRGOVIȘTE	1564
83.	EXEMPLU DE ACTIVITĂȚI DIDACTICE ÎN CARE S-A APLICAT ALGORITMUL UNEI LECȚII PENTRU DEZVOLTAREA SPIRITULUI CRITIC	PROF.ÎNV.PRIMAR DANIELA CHIȚESCU ȘCOALA GIMNAZIALĂ « ȘTEFAN CEL MARE » GALAȚI	1567
84.	PROIECT DE LECȚIE		1570
85.	EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ PENTRU DIFERENȚIEREA ACTIVITĂȚII	PROF. ÎNV. PRIMAR DANIELA DUMITRAȘCU ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIRCEA VODĂ” CĂLĂRAȘI	1572
86.	PROIECT DIDACTIC	PROF. DIACONESCU OANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 66, BUCUREȘTI	1575
87.	PROIECT DE ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ	ÎNV.DOBÎRCIANU CĂTĂLINA- ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 SAT VĂLENI	1579
88.	IDEI GROZAVE DE ÎNVĂȚARE CU AJUTORUL LEGO	PROF.ÎNV.PRIMAR DOROBĂȚ DIANA ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ,,ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	1583
89.	PROIECT DE ACTIVITATE	PROF.-EDUCATOR DR. DOROFTE LILIANA-CAMELIA ȘCOALA: COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN” IAȘI	1587

90.	PROIECT EDUCATIV “MICII ECOLOGIȘTI "	PROF.ÎNV.PRIMAR DRĂGOI IONELA NICOLETA LICEUL TEORETIC ,,ION CONSTANTIN BRĂTIANU” ȘC.GIMNAZIALĂ ,,ARON DENSUSIANU” HAȚEG	1592
91.	EFICIENTIZAREA METODELOR INTERACTIVE	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR DULGHERU MARIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ SIREȚEL, JUDEȚUL IAȘI	1595
92.	PROIECT DIDACTIC	DUMITRACHE ROXANA NICOLETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MATEI BASARAB” TÂRGOVIȘTE	1598
93.	ORGANIZAREA UNOR ACTIVITĂȚI ȘCOLARE ȘI EXTRAȘCOLARE PENTRU DEZVOLTAREA SIMȚULUI LITERAR AL ELEVILOR	ÎNV. FERMEȘANU AURELIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”CONSTANTIN V. GHEORGHIU” COMUNA RĂZBOIENI, JUDEȚUL NEAMȚ	1605
94.	O INIȚIATIVĂ DIDACTICĂ DE SUCCES:PROIECTULINTERNATIONAL “ WE ARE DIFFERENT, BUT WE THINK AND FEEL ALIKE”!	COORD. PROIECT, PROF. FLOREA CAMELIA SIMONA FLOREA CAMELIA SIMONA ȘCOALAGIMNAZIALĂNR. 1, LOC.REMETEA, BIHOR	1609
95.	SCHIȚĂ DE PROIECT PENTRU O ACTIVITATE DE O ORĂ LA DEZVOLTARE PERSONALĂ, UTILIZÂND RESURSE EDUCAȚIONALE DESCHISE	PROF.ÎNV.PRIMAR FLOREA SOFIA NICOLETA LICEUL TEHNOLOGIC „I.C.BRĂTIANU” N.BĂLCESCU STRUCTURĂ: ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 DOROBANȚU	1611
96.	PROIECT DIDACTIC INTEGRAT	PROF. ÎNV. PRIMAR GAVRILĂ CODRUȚA-OANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ RECEA, JUDEȚUL MARAMUREȘ	1613
97.	EFICIANTIZAREA COMUNICĂRII PRIN UTILIZAREA JOCURILOR DIDACTICE	PROF. GAVRILĂ COSTELA RENATA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „SFÂNTUL NICOLAE,, VÎNĂTORI, JUD. GALAȚI	1620
98.	“ TAINELE OLARITULUI “	PROF. PENTRU INVATAMANTUL PRIMAR GĂLUȘCA ERICA SIMONA LICEUL “DEMOSTENE BOTEZ”TRUȘEȘTI BOTOȘANI	1623
99.	PROIECT DIDACTIC	GHEBOSU TATIANA ȘCOALA: CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ, ROMAN	1625
100.	PROIECT DIDACTIC	GÎFEI IULIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ”ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	1628
101.	PROIECT DE PARTENERIAT EDUCATIONAL „ÎNTINDE MÂNA, PRIETENE!”	PROF. ITINERANT: GRIGORE MANUELA PROF. EDUCAȚIE FIZICĂ : ȘONTEA FLORIN EUSEBIU ȘCOALA GIMNAZIALĂ “MATEI BASARAB ”TÂRGOVIȘTE	1631
102.	EXTRACURRICULAR ACTIVITY ,,WHO IS THE BEST’’	GULICA ELENA, ENGLISH TEACHER AT THE IPLT ,,TRAIAN’’, CHIȘINĂU, REPUBLIC OF MOLDOVA	1635

103.	CLIPE MINUNATE ALĂTURI DE OAMENI DRAGI	PROF. ÎNV. PRIMAR HOROTAN ANCUȚA HOROTAN ANCUȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ANDREI MUREȘANU”- CEHU SILVANIEI	1639
104.	PROIECT DIDACTIC	P.I.P. POPA LUMINIȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI	1641
105.	ÎNVĂȚĂM PRIN ADUNARE - PROIECT DIDACTIC	ÎNV. BUTNARU MANUELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	1655
106.	ÎNȚELEGEREA MESAJULUI SCRIS SCURT ÎN CONTEXTE DIVERSE	INST. JUVERDEANU LOREDANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	1661
107.	PROIECT DE ACTIVITATE,, JOCUL CULORILOR”	PROFESOR PSIHOPEDAGOGIE SPECIALĂ ISTRATE MARIANA C.S.E.I. TÂRGU NEAMȚ, JUDEȚUL NEAMȚ	1673
108.	STARBURSTING (EXPLOZIA STELARĂ), PREMISĂ A INOVAȚIEI ȘI CREATIVITĂȚII DIDACTICE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR IACOBESCU MARIN IONEL ȘCOALA GIMNAZIALĂ BETHAUSEN, JUDEȚUL TIMIȘ	1676
109.	PROIECT DE LECȚIE	PROF. ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR JUDEA CARMEN ALINA JUDEA CARMEN ALINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 16 „TAKE IONESCU” TIMIȘOARA	1678
110.	METODA CUBUL – DEMERS EFICIENT ÎN ORELE DE MATEMATICĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR LĂZĂRICĂ RAMONA-MIRELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” LESPEZI, COMUNA GÂRLENI, JUD. BACĂU	1681
111.	VALENȚELE FORMATIV-EDUCATIVE ALE STRATEGIILOR ȘI TEHNICILOR DE ÎNVĂȚARE ÎN GRUP	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, LUCACI GEANINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IOAN BĂNCESCU”, LOC ADÂNCATA, JUD. SUCEAVA	1685
112.	PROIECT EDUCATIV „1 DECEMBRIE ZIUA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI”	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, MAFTEI VIORICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ SIREȚEL, STRUCTURA SLOBOZIA, JUDEȚUL IAȘI	1688
113.	FORMAREA COMPETENȚELOR DE BAZĂ SCRIS/CITIT PRIN ABORDAREA DIFERENȚIATĂ A CONȚINUTURILOR – EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ –	PROF. ÎNV. PRIMAR MAGHIARI HELGA ANTONIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 18 BAIA MARE, JUD MARAMUREȘ	1691
114.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR MALANCA ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI PROF. ÎNV. PRIMAR MUȘTIUC MIRELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “CONSTANTIN MOTAȘ” VASLUI	1696
115.	PROIECT DIDACTIC	PROF. MANEA CLAUDIA LICEUL TEHNOLOGIC ”CRIȘAN”, JUD. HUNEDOARA	1701

116.	ACTIVITĂȚI INTERDISCIPILNARE DE CUNOAȘTERE ȘI STUDIERE A ORIZONTULUI LOCAL	PROFESOR MANOLACHI LILIANA ȘCOALA GIMNAZIALĂ,, LUCIAN GRIGORESCU" MEDGIDIA	1705
117.	STUDIU PRIVIND IGIENA SCRISULUI/CITITULUI REZUMAT- POWER-POINT	PROF. ÎNV. PRIMAR MARCELA TUDOR ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 38 „DIMITRIE CANTEMIR” CONSTANȚA	1708
118.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR, MARIA PORTASE ȘCOALA GIMNAZIALĂ “SFÂNTUL NICOLAE”, VÎNĂTORI	1709
119.	SĂRBĂTORIM CENTENARUL MARII UNIRI	MOȚ PATRICIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IOSIF MOLDOVAN”, ARAD	1713
120.	PROIECTUL ERASMUS+ „BRIDGING DIFFERENCES THROUGH MUSIC”	PROFESOR PSIHOPEDAGOG: MUCEA CAMELIA MUCEA CAMELIA CENTRUL ȘCOLAR PENTRU EDUCAȚIE INCLUZIVĂ CLUJ-NAPOCA	1716
121.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR MUNTEANU SIMONA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI PROF. ÎNV. PRIMAR DIACONU ALINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU” VASLUI	1720
122.	PROIECT DIDACTIC	PROF. MURGU ALEXANDRA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.18 ,GALAȚI	1723
123.	PROIECTUL DE PARTENERIAT- ÎNTRE TEORIE ȘI PRACTICĂ	PROF. ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR:NEACȘU CĂTĂLINA, PROF. ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR :STOICA MĂDĂLINA , ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”MATEI BASARAB” TÂRGOVIȘTE	1729
124.	METODE DE STIMULARE A INTERESULUI PENTRU LECTURĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR NENCU KARINA MIHAELA, ȘC. GIMNAZIALĂ ”CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T. BĂDULESCU”-BUZĂU	1733
125.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR, OANȚĂ LAURENȚIU, LICEUL TEHNOLOGIC PIATRA OLT	1736
126.	POVESTEA ORTOGRAMELOR	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR, PALERU RODICA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 DOROBANȚU	1740
127.	PROIECT DIDACTIC	PROF.ÎNV. PRIMAR PARASCA LĂCRIMIOARA MĂRIUCA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.3, VICOVU DE SUS, SUCEAVA	1743
128.	PROIECT EDUCAȚIONAL	ÎNV. PATRICHI MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ȘTEFAN CEL MARE” VASLUI	1747
129.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR POLEUCA ELENA-STELUTA ȘCOALA GIMNAZIALĂ BIVOLARIE	1750
130.	PROIECT DIDACTIC	POP ANA MIHAELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „ALEXANDRU IOAN CUZA” BAIA MARE	1756

131.	PROIECT DIDACTIC	ÎNV. POPESCU ANCA-IRINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “GEORGE TUTOVEANU”, BÂRLAD	1761
132.	METODE INTERACTIVE DE LUCRU	PROFESOR ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR POPESCU GABRIELA LICEUL TEHNOLOGIC PĂTÂRLAGELE, JUDEȚUL BUZĂU	1765
133.	PROIECT EDUCATIV - PETRECERE DE HALLOWEEN	PROF. ÎNV. PRIMAR STAMIN CRISTINA MANUELA ȘC. GIMN. DRĂGOTEȘTI, JUD. DOLJ PROF. ÎNV. PRIMAR RADU ADRIANA LAURA ȘC. GIMN. DRĂGOTEȘTI, JUD. DOLJ	1768
134.	EXEMPLE DE BUNE PRACTICI PROIECT EDUCATIV – IA-O POVESTE SCRISĂ CU ACUL	PROF. ÎNV. PRIMAR DUMITRU FLORENTINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ GURA FOII, JUD. DÂMBOVIȚA	1771
135.	TEST DE EVALUARE INIȚIALĂ CITIRE-SCRIERE-COMUNICARE, CLASA A IV–A, D.A.S.	PROFESOR PPS. PURICE OANA CRISTINA COLEGIUL TEHNIC ,,ION HOLBAN” IAȘI, JUD.IAȘI	1775
136.	LIMBA ROMÂNĂ ÎN CULORI DE TOAMNĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR RADU GEORGEL ȘCOALA GIMNAZIALĂ GHEORGHE HARITON SĂHĂTENI, BUZĂU	1779
137.	PROIECT DIDACTIC ȘCOALA NATURII ÎN NATURĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR RAȚIU DIANA LINDA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,VIRGIL IOVĂNAȘ“ ȘOFRONEA	1781
138.	HALLOWEEN PARTY LA CLASA PREGĂTITOARE	PROF. ÎNV. PRIMAR ROGOZ RAMONA-ANDREEA COLEGIUL ,,AUREL VIJOLI”, FĂGĂRAȘ	1789
139.	PROIECT TEMETIC	PROF. ÎNV. PRIMAR: SOPORAN CAMELIA LICEUL TEORETIC ,,GRIGORE MOISIL’’ TIMIȘOARA	1791
140.	PLAN DE EDUCAȚIE REMEDIALĂ	STOIAN GEORGETA ȘCOALA GIMNAZIALĂ”MIHAI EMINESCU“SAT OȘEȘTI	1796
141.	CU LITERELE NE JUCĂM ȘI POVEȘTI ASCULTĂM	PROF.ÎNV.PROF. ȘEICAHMED FARIDA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 DOROBANȚU	1800
142.	PROIECT DE LECȚIE	ȘTEFANA FLORENTINA ȘC.GIMN.ȘTEFAN CEL MARE, JUD. ARGEȘ	1803
143.	PROIECT DIDACTIC	PROF. ÎNV. PRIMAR ȘTEFĂNIȚĂ ADRIANA ÎNV. GHERASE CARMEN ȘCOALA GIMNAZIALĂ ,,ȘTEFAN CEL MARE,,VASLUI	1808
144.	ACTIVITATEA DIDACTICĂ INTEGRATĂ „PRIMĂVARA SĂRBĂTORIM PĂMÂNTUL ”	PROF. ÎNV. PRIMAR ȘUTEU ADELA ȘC. GIMN. TUDOR VLADIMIRESCU,	1812
145.	PROIECTAREA PE BAZA TEORIEI INTELIGENȚELOR MULTIPLE, APLICÂND METODE INTERACTIVE	PROF. ÎNV. PRIMAR TEIȘANU DANIELA DORINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ "COSTACHE GRIGORE ȘUȚU" COMUNA ȘUȚEȘTI, JUD. BRĂILA	1817

146.	PROIECT EDUCATIV „COPILĂRIE-SĂNĂTATE, JOC ŞI VOIE BUNĂ!”	PROF.ÎNV.PRIMAR TERTELEAC MIRELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ RĂZVAD, JUDEŢUL DÂMBOVIŢA	1822
147.	PROIECT DIDACTIC BAIA MARE-ORAŞ PLIN DE ISTORIE	PROFESOR PENTRU ÎNVĂŢĂMÂNT PRIMAR, TODAŞCĂ MIHAELA, ŞCOALA GIMN. „NICOLAE IORGA” BAIA MARE, JUD. MARAMUREŞ	1824
148.	REALIZAREA EDUCAŢIEI SANITARE PRIN PROIECTUL MINTE SĂNĂTOASĂ ÎN CORP SĂNĂTOS	PROF ÎNV PRIMAR VARVARI FLOAREA ŞC. GIMNAZIALĂ NR. 4 BISTRIŢA	1826
149.	METODA CUBULUI	PROF. VINTILĂ PAUL LICEUL TEHNOLOGIC RĂCHITOASA, JUDEŢUL BACĂU	1829
150.	LA DRUM PE URMELE TRECUTULUI- ACTIVITATE EXTRACURRICULARĂ	PROF. ÎNV. PRIMAR VIŞAN ILEANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „CPT. AV„ M.T. BĂDULESCU’’-BUZĂU PROF.ÎNV. PRIMAR VIŞAN ŞTEFAN ŞCOALA GIMNAZIALĂ, COSTEŞTI -BUZĂU	1832
151.	APLICAŢII DIGITALE UTILIZATE LA CLASĂ	PROF. VOICA PAULA CAMELIA PROF. VOICA TIBERIU LICEUL T.T.F. “ANGHEL SALIGNY” SIMERIA, JUD. HUNEDOARA	1835
152.	„PE URMELE SUPRAVIEŢUITORILOR HOLOCAUSTULUI” (PROIECT DE ACTIVITATE)	ARGHIP DIANA MARIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ BÎRNOVA, IAŞI	1838
153.	CURRICULUM LA DECIZIA ŞCOLII ‚ROMÂNIA ÎN IMAGINI’	ASAFTEI ALINA LICEUL TEHNOLOGIC , MIHAI VITEAZUL’	1840
154.	JOCUL DE MIŞCARE , MIJLOC DE INTEGRARE SOCIALĂ ÎN CADRUL ŞCOLII EUROPENE	BADACHI LUMINIŢA,PROFESOR DE EDUCAŢIE FIZICĂ ŞCOALA GIMNAZIALĂ ROMANU JUDEŢUL BRĂILA	1844
155.	OPORTUNITĂŢI DE COLABORARE PRIN INTERMEDIUL PROIECTELOR ETWINNING	AVRAMESCU MARIANA BASARABĂ DANIELA LICEUL TEORETIC „ION CONSTANTIN BRĂTIANU” HAŢEG	1847
156.	PRINCIPIUL PARITĂŢII. PRINCIPIUL INVARIANTULUI.	PROF. BELEAGA ALINA ŞCOALA “I. G. DUCA” BUCUREŞTI	1849
157.	PROIECT EDUCAŢIONAL RITUALURI DE NUNTĂ LA BREB	PROF. DE LB. ŞI LIT. ROMÂNĂ, BÎRLEA ILEANA LUCICA LICEUL TEHNOLOGIC OCNA ŞUGATAG, STRUCTURA BREB, MARAMUREŞ	1853
158.	PRACTICI INOVATIVE ÎN ATRAGEREA ELEVILOR SPRE LECTURĂ	PROF.IULIANA BLĂJAN LICEUL TEHNOLOGIC „NICOLAE TECLU” COPŞA MICĂ	1856
159.	PROIECT DIDACTIC	PROFESOR BOGDAN LILIANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ BĂGACIU	1860

160.	ACTIVITATE EXTRAȘCOLARĂ: MARTIE- LUNA PENTRU VIAȚĂ	BOLEA NICOLETA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ MIHAIL SADOVEANU DIN VASLUI	1864
161.	PROIECT DIDACTIC – OPERAȚII CU NUMERE REALE	PROF. BUCȘAN IOANA DIANA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ DOBREȘTI, JUDEȚUL ARGEȘ	1868
162.	APLICAȚII PRACTICE REALIZATE CU AJUTORUL UNUI EDITOR DE TEXTE	PROFESOR: BUȘCĂ LAURA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”TUDOR ARGHEZI” NĂVODARI	1872
163.	À LA RENCONTRE DU FRANÇAIS	PROF. BULBOACĂ ILEANA-MARIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 UMBRĂREȘTI	1875
164.	HOLOCAUSTUL-LECȚIE ISTORICĂ PENTRU TOLERANȚĂ	PROF.CĂRĂIAN DENISA-MARIA-ȘCOALA GIMNAZIALĂ CHEȚANI PROF.PANTEA MARIA-ȘCOALA GIMNAZIALĂ CHEȚANI	1877
165.	L’ARTICLE PARTITIF ET LES CAS DE SUBSTITUTION (PROJET DIDACTIQUE)	CHIRIAC ELENA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ SOLONȚ	1878
166.	PROIECT PROGRAMĂ CURS OPȚIONAL - NEW HORIZONS IN ENGLISH	PROFESOR CHIRIAC ERIKA-KARINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ “C. PARFENE” VASLUI	1882
167.	PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAȚIONAL CITITUL ȘI MIȘCAREA ÎNSEAMNĂ DEZVOLTARE	CIUBOTARU ADRIANA, ȘCOALA PROFESIONALĂ „IONEL TEODOREANU” VICTORIA IAȘI	1885
168.	PROIECT DIDACTIC - ACIZII ÎN LABORATOR ȘI ÎN VIAȚA OMULUI	PROF.CIOBOTARU DANIELA ȘCOALA PROFESIONALĂ „IONEL TEODOREANU”,VICTORIA, JUD.IAȘI	1891
169.	EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ ÎN DEZVOLTAREA DEPRINDERILOR LUCRATIVE LA ELEVII CU DIZABILITĂȚI, PRIN UTILIZAREA MATERIALELOR RECICLABILE	CÎRNEANU IOANA – ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3, BUCUREȘTI ILFOV CUDAN CAMELIA – ȘCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3, BUCUREȘTI ILFOV	1895
170.	STRATEGII DIDACTICE ÎN PREDAREA ATRIBUTULUI	PROF.COJOCARIU RALUCA-MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ TITEȘTI,VÂLCEA	1897
171.	PROIECT EDUCAȚIONAL „ ÎNTÂLNIRE CU SCRIITORI CONTEMPORANI – TINCUȚA HORONCEANU-BERNEVIC ȘI PRIETENII SĂI”	AURA COMORAȘU PROFESOR DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘCOALA GIMNAZIALĂ SASCUT, BACĂU	1899
172.	PROIECT DIDACTIC	CONSTANTIN CRISTINA – PROFESOR DE SPRIJIN ȘCOALA GIMNAZIALĂ PETREȘTI, DÂMBOVIȚA	1903
173.	TOLERANȚA INTRE VIRTUTE ȘI SLĂBICIUNE	PROF.MATEMATICĂ COSTICĂ SIMONA MARIA LICEUL “DEMOSTENE BOTEZ” TRUȘEȘTI BOTOȘANI	1907
174.	LABIRINTUL COPILĂRIEI	PROFESOR DĂNILĂ SIMONA PROFESOR CIOCAN EMILIA ȘCOALA GIMNAZIALĂ,, LUCIAN GRIGORESCU" MEDGIDIA	1912

175.	DISEMINARE MOBILITATE ERASMUS+KA1-GROUP DYNAMICS AND SOCIAL SKILLS IN THE CLASSROOM	PROF. DE SPRIJIN/ITINERANT DIACONU STELA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ TARGOVIŞTE	1913
176.	SIGHIŞOARA – ORAŞUL DE BASM	DINCĂ NICOLETA-ADELINA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 MICEŞTI	1914
177.	DOR DE LECTURĂ	DRAGOMIR CĂTĂLINA, BIBLIOTECAR SIMEON GEORGIANA, PROF. LB.ROMÂNĂ COLEGIUL „FERDINAND I" MĂNECIU UNGURENI, PRAHOVA	1922
178.	PROIECT EDUCAŢIONAL - CONCURS PRIETENIA CONSTRUIEŞTE, VIOLENŢA DISTRUGE	PROF. DRAGOMIR MARIOARA ŞCOALA GIMNAZIALĂ FĂCĂENI	1929
179.	PROJET D'ACTIVITÉ DIDACTIQUE :LE PASSE-TEMPS LIBRE DES ADOS	PROF. DUCU ANDREEA-CRISTINA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ DOBREŞTI, JUDEŢ ARGE	1932
180.	PROIECT DIDACTIC	PROF. DUMITRAŞCU ADRIANA – ELENA CENTRUL ŞCOLAR PENTRU EDUCAŢIE INCLUZIVĂ BRAŞOV DISCIPLINA: KINETOTERAPIE	1935
181.	REZUMAT PREZENTARE POWER POINT METODA PROIECTULUI	DUŢĂ DANIELA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ MĂTĂSARU, JUDEŢUL DÂMBOVIŢA	1939
182.	APLICAŢIE PRACTICĂ – CALCULUL DISTANŢEI DE LA UN PUNCT LA UN PLAN	PROF. DUŢĂ LIVIU – PETRUŢ, ŞCOALA GIMNAZIALĂ MOGOŞANI , JUDEŢUL DÂMBOVIŢA	1941
183.	PROIECTAREA UNUI OPŢIONAL INTEGRAT LA NIVELUL A DOUĂ ARII CURRICULARE: ARTE ŞI TEHNOLOGII	PROF.GALEŞ CRISTINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ, COMUNA VÎLCĂNEŞTI JUD. PRAHOVA	1943
184.	PROIECT DIDACTIC	PROF. GAVRILĂ CORNEL, LICEUL TEHNOLOGIC „TRAIAN VUIA" TĂUŢII MĂGHERĂUŞ, MARAMUREŞ	1947
185.	PROIECT DIDACTIC	GHEBOSU ADRIAN, CENTRUL ŞCOLAR PENTRU EDUCAŢIE INCLUZIVĂ, ROMAN	1958
186.	ÎNVĂŢAREA ŞI PROCESELE METACOGNITIVE CHESTIONAR DE EVALUARE A CAPACITĂŢILOR METACOGNITIVE ÎN ÎNVĂŢARE	PROF. GHEORGHE MONICA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „CĂPITAN AVIATOR MIRCEA T. BĂDULESCU", BUZĂU	1961
187.	METODE DE STIMULARE A ÎNVĂŢĂRII ÎN ORELE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. GHERLAN MONTEOLA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.7 PETROŞANI	1963
188.	PROIECT DIDACTIC	GHERZUM IONEL - BOGDAN CENTRUL ŞCOLAR PENTRU EDUCAŢIE INCLUZIVĂ, ROMAN	1967
189.	PROIECT DE ACTIVITATE	PROF. GÎRTAN NICOLETA COLEGIUL TEHNIC "ION HOLBAN", IAŞI	1971

190.	ARTA TEXTILĂ ÎNTRE TRADIȚIE ŞI MODERNITATE	PROF. GÎTLAN MARIA CLUBUL COPIILOR TG. NEAMȚ	1976
191.	PROIECT DE LECȚIE	GOINA DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BUDUREASA	1981
192.	PROIECT DIDACTIC	GRECU ROXANA-DANIELA ȘCOALA GIMNAZIALĂ ”GENERAL NICOLAE ȘOVA” PODURI	1985
193.	PROJET TRANSDISCIPLINAIRES „A TRAVERS LA FRANCE’’	GULICA ELENA, IPLT „TRAIAN’’, MUN.CHIȘINĂU, REP.MOLDOVA	1988
194.	PROIECT DIDACTIC - PROPRIETĂȚILE CHIMICE ALE BAZELOR	IONESCU LUMINIȚA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 BLĂGEȘTI BACĂU	1993
195.	"COPIII CURCUBEU" ÎN ITALIA	PROF. LORENA TOPCSOV, ȘCOALA GIMNAZIALĂ DE ARTE NR 5, BUCUREȘTI PROF. RALUCA VIVIANA IONESCU, ȘCOALA GIMNAZIALĂ DE ARTE NR 5, BUCUREȘTI	1997
196.	ACTIVITATEA OUTDOOR „TREASURE HUNTING’’ („VÂNATOAREA DE COMORI’’)	PROF. ISACHI ELENA-IUSTINA ȘCOALA GIMNAZIALĂ LUNCA	1999
197.	VIITORUL GOOGLE – PROIECT DIDACTIC	PROF. LUNG LENKA ȘC.GIM.NR.1 HOROATU CRASNEI, SĂLAJ	2002
198.	PROJET DIDACTIQUE	PROFESSEUR MAFTEI VASILICA, ÉCOLE ”GEORGE TUTOVEANU”, BÂRLAD	2006
199.	UTILIZAREA CUBULUI CA METODĂ INTERACTIVĂ DE PREDARE – ÎNVĂȚARE A CHIMIEI	PROF. MATEI MARCELA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ „IULIU GRAMA”, LOCALITATEA CHIHERU DE JOS, MUREȘ	2010
200.	PROIECT TEMATIC „LA ȘCOALĂ ȘI ACASĂ NUMAI HRANĂ SĂNĂTOASĂ”	MĂDĂLIN IOANA ALINA ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ SAMUS, CLUJ-NAPOCA	2013
201.	ÎMBUNĂTĂȚIREA CALITĂȚII MOTRICE VITEZA. CONSOLIDAREA PRINDERII ŞI PASĂRII ÎN JOCUL DE HANDBAL CU ACCENT PE RĂSUCIREA TRUNCHIULUI ÎN MOMENTUL PASĂRII.	PROF. MICU IONUȚ DOREL, ȘCOALA GIMNAZIALĂ TICHILEȘTI	2024
202.	SĂNĂTATEA MEDIULUI – SĂNĂTATEA NOASTRĂ	PROFESOR MIHALACHE MARIA PROFESOR SLĂDARU DIANA MIHAELA ȘCOALA GIMNAZIALA GROZE	2028
203.	FIZICA – UN PARC DE DISTRACȚII. METODĂ - PROIECTUL	PROF. MOLEA VIORICA – ANA ȘCOALA „PETER THAL” RÂȘNOV	2031
204.	PROPORȚII PROIECT DIDACTIC	PROF. MORARU ANA LUIZA, ȘCOALA GIMNAZIALĂ TICHILEȘTI	2034
205.	DEZVOLTAREA COMPETENȚELOR CHEIE ÎN CADRUL	PROF. MUNTEANU TATIANA	2038

	ORELOR DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ ÎN GIMNAZIU	LICEUL TEHNOLOGIC „CONSTANTIN BRÂNCUŞI”, SFÂNTU-GHEORGHE, JUD. COVASNA	
206.	PROIECT DIDACTIC - SOLUŢII DE PROTEJARE A MEDIULUI. AMENAJAREA ŞI ÎNTREŢINEREA SPAŢIILOR VERZI	MUNTENAŞU MARIANA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „VASILE PÂRVAN" BÂRLAD	2042
207.	PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL: „CITESC,DECI EXIST!”	BIBLIOTECAR-PROF. NAPĂU ANDREEA-OANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.2, HUNEDOARA	2046
208.	PROIECT DIDACTIC	NEAGU CRISTINA- GABRIELA GIMNAZIALĂ NR 3 MORENI	2051
209.	PROIECT EDUCATIV „VIAŢA COTIDIANĂ ÎN SATUL GUMELNIŢEAN SULTANA-MALU ROŞU”	NIŢĂ ILIANA-ŞCOALA GIMNAZIALĂ „GRIGORE MOISIL” ULMENI-CĂLĂRAŞI	2055
210.	STOP BULLYING-UL ÎN ŞCOALĂ	OBREJA ALINA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1, SAT TANACU VASLUI	2059
211.	COPILUL DESCOPERĂ, COPILUL CREEAZĂ, COPILUL ÎNVAŢĂ	PROF. OLARIU GINA ALINA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ POIENI, COMUNA SCHITU DUCA, IAŞI	2063
212.	PROIECT DE ACTIVITATE „CE ŞTIM DESPRE IARNĂ?”	PROFESOR EDUCATOR OLTIANU LUCIA C.S.E.I. TÂRGU NEAMŢ, JUDEŢUL NEAMŢ	2067
213.	INOVAŢIE ŞI CREATIVITATE ÎN EDUCAŢIA NONFORMALĂ A ELEVULUI	PROF. PANDELEA DOINIŢA ŞCOALA GIMNAZIALĂ LUIZI-CĂLUGĂRA	2070
214.	PROIECT DIDACTIC	PROF. CAMELIA PATRICHI ŞCOALA PROFESIONALĂ MOGOŞEŞTI, LOC. MOGOŞEŞTI, JUD. IAŞI	2074
215.	FORŢA ŞI SLĂBICIUNEA CUVINTELOR OPŢIONAL CROSCURRICULAR - PREZENTARE	PROF. PAVELESCU MARILENA ŞCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI VITEAZUL” TÂRGOVIŞT	2078
216.	INTERCULTURALITATE ŞI DIVERSITATE LINGVISTICĂ ÎN CONTEXT EUROPEAN-SAY HELLO TO THE WORLD! (ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE) (26 SEPTEMBRIE 2019)	PROF. PINGHIREAC SIMINA-ELENA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 RĂCHIŢI	2080
217.	„VIITORII HANDBALIŞTI” – DISCIPLINĂ OPŢIONALĂ	PROF. PÎRLOG NICOLETA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”SFÂNTUL NICOLAE”, VÎNĂTORI,GALAŢI	2083
218.	FORMAREA COMPETENŢELOR-CHEIE ÎNTR-O LECŢIE DE LIMBA ŞI LITERATURA ROMÂNĂ	PROF. DENISA PLEŞU, ŞCOALA GIMNAZIALĂ „ION MURGEANU” ZORLENI	2087
219.	EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ, PROIECT DE PARTENERIAT EDUCAŢIONAL „SĂNĂTATE, CĂ-I MAI BUNĂ DECÂT TOATE”	ŞERBAN MIHAIELA– ŞCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3, BUCUREŞTI ILFOV POPA FLORICA– ŞCOALA GIMNAZIALĂ SPECIALĂ NR.3, BUCUREŞTI ILFOV	2089

220.	ACTIVITÉS COMMUNICATIVES POUR DÉVELOPPER LA COMPRÉHENSION ÉCRITE	PROF. POPESCU ANDREEA – MARIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 95, BUCUREŞTI, SECTOR 3	2091
221.	OPȚIONAL LA NIVELUL ARIEI CURRICULARE TEHNOLOGII - PROIECTE AMUZANTE CU MATERIALE RECICLABILE	POPESCU RAMONA-EUGENIA, COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC ”REGINA MARIA” PLOIEȘTI	2094
222.	PROFESORUL CA AGENT AL SCHIMBĂRII	PROF. VASILICA POPESCU, ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”T. VLADIMIRESCU”, CĂLĂRAŞI	2096
223.	PROIECT DIDACTIC TRANSDISCIPLINAR	SANDU ADRIAN- CORNEL ŞCOALA GIMNAZIALĂ „GEORGE CĂLINESCU” ONEŞTI	2098
224.	PROIECT DIDACTIC	PROFESOR: SĂVOIU RADU FLORIN ŞCOALA GIMNAZIALA RĂZVAD	2102
225.	INVESTIGAREA ATITUDINILOR ŞI A VALORILOR	PROFESOR SIMA CARMEN-MARIA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR. 5, RÂMNICU-VÂLCEA	2112
226.	PROIECT DIDACTIC	PROFESOR SIMION AURELIA NICOLETA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 CORNETU, ILFOV	2114
227.	PROIECT DIDACTIC – NAŞTEREA DOMNULUI	PROF. STAN CAMELIA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ DOBREŞTI, JUDEŢ ARGEŞ	2118
228.	PROIECT EDUCAȚIONAL ”EDUCAȚIE FĂRĂ VIOLENȚĂ”	PROF. SURDU CRISTINA-ELENA ŞCOALA GIMNAZIALĂ ”ION HAULICĂ” IPATELE JUD. IAŞI	2122
229.	EVALUAREA ELEVILOR LA KINETOTERAPIE APLICATĂ LA CENTRUL ŞCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR. 1 SIBIU	PROFESOR ŞOFÎLCĂ ANDA, CENTRUL ŞCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ NR. 1 SIBIU	2125
230.	ZIUA INTERNAȚIONALĂ A EDUCAȚIEI STOP BULLYNG ÎN ŞCOALA MEA	TĂNASĂ DANIELA- GABRIELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ “ŞTEFAN CEL MARE”, VASLUI	2128
231.	SUBSTANȚE CHIMICE DIN GOSPODĂRIE	PROFESOR TURTUREAN SANDA- MARIANA ŞCOALA GIMNAZIALĂ VEREŞTI, JUD. SUCEAVA	2130
232.	FIŞĂ DE ACTIVITATE EXTRAŞCOLARĂ ŞCOALA PĂRINȚILOR	PROF. VESA MARINELA ŞCOALA GIMNAZIALĂ NR.1 UILEACU DE BEIUŞ, JUD. BIHOR	2134
233.	ACTIVITÉS LUDIQUES DANS L’APPRENTISSAGE DU FRANÇAIS	PROF. VINTILĂ SANDA MIHAELA LYCÉE TECHNOLOGIQUE RĂCHITOASA DÉPARTEMENT: BACĂU	2137
234.	ISTORIA ARTEI RENAŞTERII (PROIECT DE CURRICULUM LA DECIZIA ŞCOLII PENTRU GIMNAZIU)	PROF. VIZENTAL MIHAELA VERONICA, ŞCOALA GIMNAZIALĂ SABIN MANUILĂ	2141

235.	ÎMBINARE DE TEHNICI MANUALE FUNDAMENTALE „COLAJ DE HALLOWEEN- PĂIANJENI, PÂNZĂ DE PĂIANJEN DIN HÂRTIE ȘI CARTON” ACTIVITATE DEMONSTRATIVĂ	VLAICU MONICA SIDOR NICOLETA LICEUL TEHNOLOGIC SPECIAL DEJ	2142
236.	PROIECT DE LECȚIE	PROF. GHIȚĂ CLAUDIU ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 MUNTENI, JUDEȚUL GALAȚI	2145
237.	ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ A ROMÂNIEI EVALUARE	PROF. ÎNV. PRIMAR GHIȚĂ ELENA ȘCOALA GIMNAZIALĂ NR. 1 UNGURENI, JUDEȚUL GALAȚI	2151
238.	PROGRAM DE ORIENTARE ȘCOLARĂ ȘI PROFESIONALĂ PENTRU DEZVOLTAREA ABILITĂȚILOR DE DECIZIE ÎN CARIERĂ	PROFESOR CONSILIER ȘCOLAR CARMEN ACHIREI – CJRAE IAȘI	2154
239.	PROIECT DIDACTIC- BUNE PRACTICI ÎN APLICAREA INTERDISCIPLINARITĂȚII	ANDREIAȘ CARMEN, LICEUL TEHNOLOGIC ,,PETRU PONI” ONEȘTI	2157
240.	MODELE DE SUBIECTE PENTRU PREGĂTIREA EXAMENULUI DE BACALAUREAT BIOLOGIE IX, X XI XII	BĂICAN SIMONA, COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC,,ȘTEFAN CEL MARE,BACĂU, JUDEȚUL BACĂU	2163
241.	INIȚIATIVĂ DIDACTICĂ ÎN ABORDAREA TRANSCURRICULARĂ A PROBLEMELOR SOCIALE ALE SECOLULUI AL XXI-LEA	PROF.COORDONATOR ALINA BĂLAN LICEUL TEHNOLOGIC „TOMA SOCOLESCU” PLOIEȘTI	2169
242.	METODE CREATIVE DE ÎNVĂȚARE	PROF. BĂTRÎNUȚ LENUȚA LICEUL TEHNOLOGIC DE ELECTRONICĂ ȘI AUTOMATIZĂRI ”CAIUS IACOB” ARAD	2173
243.	CORECȚIA SUNETULUI Ș	BERNARD CARMEN, PROFESOR PSIHOPEDAGOG ȘCOALA PROFESIONALĂ SPECIALĂ “SAMUS”, CLUJ-NAPOCA	2175
244.	TEHNOLOGIA PRELUCRĂRII LA CALD - SUPORT CURS	BILIUS CARMELIA, LICEUL DE MARINĂ, CONSTANȚA, JUDEȚUL CONSTANȚA	2178
245.	METODA-,, ȘTIU/VREAU/AM ÎNVĂȚAT”	PROF. FLOREA ALIN/ GRAURE CLAUDIA LICEUL TEHNOLOGIC ,,CONSTANTIN BURSAN”HUNEDOARA	2181
246.	METODA GORDON ALTERNATIVĂ DE EDUCAȚIE	PROF. NICOLETA BOGOS, DISCIPLINA INFORMATICĂ LICEUL TEORETIC “CORIOLAN BREDICEANU” LUGOJ	2183
247.	PROIECT DIDACTIC	PROF. DANIELA BORȘ LICEUL TEHNOLOGIC ,,AL. I. CUZA” BÂRLAD	2185

248.	TEORIA INTELIGENȚELOR MULTIPLE APLICATĂ ÎN LECȚIA DE GEOGRAFIE	PROF. BUCĂLOIU IONELA LICEUL TEORETIC PETRU CERCEL TÂRGOVIȘTE+SEMINARUL TEOLOGIC ORTODOX SF. IOAN GURĂ DE AUR TÂRGOVIȘTE, JUDEȚUL DÂMBOVIȚ	2189
249.	METODE ŞI TEHNICI ACTIV PARTICIPATIVE DE PREDARE - INVATARE	PROF. ING. BUCUR CLAUDIA-LICEUL TEHNOLOGIC JIDVEI	2191
250.	REVISTA ”HEARTS UP!” – PREZENTARE	PROF. BURAGA DOINA ŞI PROF. HUMELNICU CEZAR DANIEL, LICEUL TEHNOLOGIC DE MECATRONICĂ ŞI AUTOMATIZĂRI IAŞI	2192
251.	CLUBUL EUROPEAN DE LA LICEUL ”ŞTEFAN PROCOPIU” VASLUI	PROF. CROITORU DANIELA RAMONA, PROF. BUSUIOC IONELA CRISTINA LICEUL ”ŞTEFAN PROCOPIU” VASLUI	2193
252.	DOCUMENTAREA ŞI CULEGEREA INFORMAȚIILOR PENTRU REALIZAREA UNUI PROIECT	PROFESOR: BUŞCĂ ALEXANDRU LICEUL TEHNOLOGIC „LAZĂR EDELEANU” NĂVODARI	2197
253.	PROIECT DIDACTIC PROPUS PENTRU O CLASĂ OBIŞNUITĂ ÎN CARE ESTE INTEGRAT UN COPIL CU CES	BUTOI MIHAELA, LICEUL TEHNOLOGIC ,,PETRU PONI” ONEȘTI	2201
254.	PROIECT EDUCAȚIONAL MAI MULTĂ VERDEAȚĂ, OXIGEN PENTRU VIAȚĂ	PROF. CAPĂTĂ AURORA, C.T. „GR. COBĂLCESCU’’	2210
255.	PROIECT EDUCATIV – PREVENIREA ŞI COMBATEREA DISCRIMINĂRII, VIOLENȚEI ŞI CORUPȚIEI „O ŞANSĂ PENTRU FIECARE” PLAN CONCRET DE ACȚIUNE	PROF. CIUBOTARIU GEORGIANA, PROF. PĂUNAŞ NICOLETA LICEUL DE ARTE ,, BĂLAŞA DOAMNA,, TÂRGOVIȘTE	2214
256.	PROIECT EDUCAȚIONAL ŞEZĂTOARE „DATINI ŞI OBICEIURI DIN BUCOVINA”	PROF. CONDUR LILIANA LUCIA, COLEGIUL ALEXANDRU CEL BUN GURA HUMORULUI PROF. ORHEAN VRÂNCEANU MARIA, COLEGIUL ALEXANDRU CEL BUN GURA HUMORULUI	2218
257.	METODA CUBULUI	PROF. CRISTESCU OLIMPIA LICEUL TEHNOLOGIC ,,CONSTANTIN BURSAN” HUNEDOARA	2221
258.	INTERCULTURALITATE ŞI NEDISCRIMINARE	PROF. CROITORU DANIELA RAMONA, LICEUL ”ŞTEFAN PROCOPIU” VASLUI	2224
259.	PREVENIREA ABANDONULUI ŞCOLAR STUDIU DE CAZ	BIBLIOTECAR DOBRE ANA-MARIA COLEGIUL ENERGETIC RM.VÂLCEA	2226
260.	VERIFICAREA PROPRIETĂȚILOR FIZICE, CHIMICE ŞI MECANICE ALE PRODUŞILOR MACROMOLECULARI PRIN ACTIVITĂȚI EXPERIMENTALE	DUICĂ MIHAELA ELENA LICEUL TEORETIC ,,ION HELIADE RĂDULESCU” TÂRGOVIȘTE	2228
261.	MOZAIC ETNIC DOBROGEAN – AROMÂNII	PROFESOR DUMITRU MIHAI LICEUL DE MARINĂ-CONSTANȚA	2230

262.	PLEDOARIE PENTRU O ALIMENTAȚIE SUSTENABILĂ	PROF. ENACHE CLAUDIA CORNELIA COLEGIUL NAȚIONAL ECONOMIC ”ANDREI BÂRSEANU” BRAȘOV, JUD. BRAȘOV	2234
263.	PROZA CLASA A X –A, SEMESTRUL I, FIȘE DE LUCRU	PROF. MARIA IOANA FEKETE COLEGIUL ”EMIL NEGRUȚIU” TURDA	2237
264.	PROIECT EDUCAȚIONAL ROLUL ACTIVITĂȚILOR EXTRAȘCOLARE ÎN SCOPUL DESĂVÂRȘIRII PERSONALITĂȚII ELEVILOR	PROF. FERENȚ LAURA, PALATUL COPIILOR BACĂU – FILIALA MOINEȘTI	2239
265.	MAREA NEAGRĂ ÎNTR-O ABORDARE TRANSDISCIPLINARĂ	PROF. DR. LUMINIȚA FILIP LICEUL TEORETIC „ NICOLAE CARTOJAN” GIURGIU	2242
266.	UTILIZAREA APLICAȚIEI DIGITALE “KAHOOT” ÎN PROCESUL DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE	PROF. FLOREA ALIN-NICOLAE LICEUL TEHNOLOGIC “CONSTANTIN BURSAN” LOCALITATE: HUNEDOARA, JUDEȚ: HUNEDOARA	2243
267.	PROIECT DIDACTIC	FLOREA LAURA-DIANA, LICEUL ,,ȘTEFAN DIACONESCU”, POTCOAVA	2246
268.	PROIECT DE ACTIVITATE DIDACTICĂ - IDENTIFICAREA MODALITATILOR DE CRESTERE A EFICIENTEI ACTIVITATI	PROFESOR: FRUNZĂREANU MIHAELA COLEGIUL „EMIL NEGRUȚIU” TURDA, JUDEȚUL: CLUJ	2250
269.	RESURSELE DIGITALE ÎN ACTIVITATEA LA CATEDRĂ	PROF. GABRIELA GASNER COLEGIUL TEHNIC „ION HOLBAN” IAȘI	2254
270.	TEACHING ENGLISH VOCABULARY TO YOUNG LEARNERS VIA DRAMA.	GÎLCĂ CLAUDIU GABRIEL LICEUL TEHNOLOGIC “CONSTANTIN BRÂNCUȘI” PITEȘTI	2256
271.	METODA MOZAICULUI - METODĂ DE PREDARE/ÎNVĂȚARE PRIN COLABORARE PENTRU LECȚIA ”REACȚII CU TRANSFER DE ELECTRONI”	GRAURE CLAUDIA-ELENA LICEUL TEHNOLOGIC „CONSTANTIN BURSAN” HUNEDOARA	2259
272.	METODA CIORCHINELUI	PROF. BOGDAN GABRIELA LICEUL TEHNOLOGIC ,,CONSTANTIN BURSAN” HUNEDOARA	2263
273.	PROIECT COLABORATIV PE PLATFORMA ETWINNING	GRECU DANIELA LICEUL “MATEI BASARAB”, CRAIOVA, ROMANIA,	2265
274.	PROIECT DE LECȚIE	PROFESOR: GUZ MARIA COLEGIUL NAȚIONAL DE INFORMATICĂ SPIRU HARET, SUCEAVA	2268
275.	LIMBA ROMÂNĂ – MESAGER AL SPIRITUALITĂȚII ORTODOXE PESTE GRANIȚĂ PROIECT EDUCATIV DE TIP EXPOZIȚIE	PROF. HODOROG MARIOARA-LAURA LICEUL "TEORETIC ȘTEFAN CEL MARE", RÂMNICU SĂRAT, JUDEȚUL BUZĂU	2274

276.	PROIECT DIDACTIC –FIRMA DE EXERCIȚIU	PROF. HRIȚCU GABRIELA LOREDANA, LICEUL „REGINA MARIA” DOROHOI	2278
277.	PROIECT DIDACTIC – „ALEXANDRU LĂPUȘNEANUL”	PROF. IFTIME ALINA LICEUL ECONOMIC „VIRGIL MADGEARU” CONSTANȚA	2280
278.	ȘCOALA-PUNTE SPRE UN VIITOR MAI BUN PROIECT EDUCAȚIONAL PENTRU PREVENIREA ABANDONULUI ȘCOLAR	PROF. IONIȚĂ DOINA COLEGIUL NAȚIONAL CALISTRAT HOGAȘ TECUCI	2285
279.	EVALUAREA ELEVILOR DIN CLASELE PROFESIONALE LA DISCIPLINELE TEHNICE	PROF. ADINA MAIER, COLEGIUL EMIL NEGRUȚIU TURDA	2288
280.	PROGRAMA OPȚIONAL MELOPOETICĂ	PROF. MAIER ARNOLD COLEGIUL NAȚIONAL ”KOLCSEY FERENC” SATU MARE	2291
281.	IMPLICAREA PĂRINȚILOR ÎN ACTIVITĂȚILE EXRACURRICULARE	PROF. MOISĂ CĂTĂLINA LICEUL TEHNOLOGIC GRIGORE ANTIPA BACĂU	2295
282.	JUNIORII VOLUNTARI	PROF. EMILIA SIMONA MOLDOVAN, COLEGIUL TEHNIC „VICTOR UNGUREANU” CÂMPIA TURZII	2297
283.	VOLUNTARIATUL ȘI PROIECTELE EDUCATIVE ÎN BENEFICIUL ELEVILOR	PROF. MUSCAȘ ANNA-MONIKA COLEGIUL TEHNIC ”TRAIAN VUIA”, ORADEA PROF. MUSCAȘ VIOREL LICEUL TEORETIC „AUREL LAZĂR”	2299
284.	PROIECT EDUCAȚIONAL „BISERICA ȘI MAREA UNIRE”	PROF. NECHITA ADRIAN-VIOREL COLEGIUL NAȚIONAL PEDAGOGIC „ȘTEFAN CEL MARE” BACĂU	2302
285.	PROIECT EDUCAȚIONAL “ȘCOALA ESTE ȘANSA TA!”	PROF. NEGREA TAMARA ROXANA LICEUL TEHNOLOGIC „GENERAL MAGHERU” RM VÂLCEA	2305
286.	IOAN SLAVICI, MARA - SCENARIU DIDACTIC PENTRU DEZVOLTAREA GÂNDIRII CRITICE	PROF. NICULAI GEORGETA ADRIANA, LICEUL TEHNOLOGIC DE SERVICII, BISTRIȚA	2308
287.	PROIECT DIDACTIC - CONSILIERE ȘI ORIENTARE-„PATRIA MEA-EXPRESIE A IDENTITĂȚII NAȚIONALE„	NIȚU CARMEN, LICEUL TEORETIC ION CANTACUZINO, PITEȘTI	2314
288.	PROIECT EDUCAȚIONAL NU ABANDONA, IMPLICĂ-TE!	PROF. SOLONARU ELENA SEXTILIA, COLEGIUL „ALEXANDRU CEL BUN” GURA HUMORULUI PROF. ORHEAN VRÂNCEANU C-TIN IONUȚ, COLEGIUL „ALEXANDRU CEL BUN” GURA HUMORULUI	2318
289.	LESSON PLAN	PROF. OSIAC-NEDELEA CARMEN-MARIA LICEUL TEHNOLOGIC METALURGIC, SLATINA	2321
290.	IMPORTANȚA PROIECTELOR ȘI ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAȚIA CIVICĂ ȘI	PROF. DR. PETEU NATAȘA, LICEUL TEHNOLOGIC „NICOLAE TITULESCU„ MEDGIDIA	2323

	COMUNITARĂ A ELEVILOR. EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ	PROF. ING. VASILESCU RODICA, LICEUL TEHNOLOGIC ,,NICOLAE TITULESCU,,	
291.	PROIECT DE LECȚIE LEGEA LUI OHM	PROF. PODARU ILEANA-STELUȚA LICEUL TEORETIC RECAȘ, TIMIȘ	2325
292.	PROIECT EDUCATIV PRIM AJUTOR PENTRU VIITOR, EXEMPLU DE BUNĂ PRACTICĂ	PROF. DANIELA POPA, LICEUL TEHNOLOGIC ION I.C. BRĂTIANU, TIMIȘOARA	2331
293.	PROGRAMĂ ŞCOLARĂ: NAȚIONAL-COMUNISMUL ÎN ROMÂNIA (1965-1989). CURS OPȚIONAL	PROF. PRISACARIU ELENA MIHAELA, COLEGIUL TEHNIC „D. GHIKA" COMĂNEȘTI, JUD. BACĂU	2333
294.	SCHIMBURI DE EXPERIENȚĂ, VALORI COMUNE CARE NE UNESC	RĂVOIU DANIELA, PROFESOR DE INFORMATICĂ, COLEGIUL NAȚIONAL ”MIRCEA CEL BĂTRÂN”, CONSTANȚA	2337
295.	PROIECT DIDACTIC - ISTORIE / METODA R.A.I. (RĂSPUNDE- ARUNCĂ- INVESTIGHEAZĂ)	PROFESOR: ROMAN NICOLETA ŞCOALA: COLEGIUL TEHNIC “ DECEBAL ”	2339
296.	PROIECT EDUCAȚIONAL CREDINȚA, SÂMBURELE VALORILOR UMANE	BIBL. DOINA RUSĂI, C.T. „GR. COBĂLCESCU’’ MOINEȘTI	2347
297.	PROIECT DIDACTIC TRANSDISCIPLINAR	SANDU DOINA, LICEUL TEHNOLOGIC „PETRU PONI” ONEȘTI	2349
298.	BUCATA MEA DE CER	PROF. SĂCĂLUȘ SILVIA OANA COLEGIUL NAȚIONAL „AL. I. CUZA“ FOCȘANI PROF. SĂCĂLUȘ IONICĂ COLEGIUL TEHNIC „V.D. COTEA“ FOCȘANI	2353
299.	NATURA ŞI ARTA	PROFESOR SĂVESCU CORNELIA MARIANA COLEGIUL NAȚIONAL “ IENĂCHIȚĂ VĂCĂRESCU” TÂRGOVIȘTE	2357
300.	MAREA NEAGRĂ –PERSPECTIVE ISTORICE	PROF. SĂVULESCU MANUELA COLEGIUL TEHNIC ”GENERAL GHEORGHE MAGHERU”, TÂRGU JIU, JUDEȚUL GORJ	2360
301.	TOLERANȚĂ ŞI DIVERSITATE	PROF. SPĂLNĂCAN DIANA RODICA, COLEGIUL TEHNIC “VICTOR UNGUREANU” CÂMPIA TURZII	2361
302.	PROIECT EDUCAȚIONAL ZIUA EUROPEANĂ A LIMBILOR STRĂINE	PROF. ŞTEFĂNESCU RAMONA, LICEUL TEORETIC „PANAIT CERNA”, BRĂILA	2363
303.	PROIECTUL EDUCATIV – MIJLOCUL CEL MAI EFICIENT DE STIMULARE A LECTURII ÎN RÂNDUL ADOLESCENȚILOR	PROF. TĂNASE ELENA VIOLETA, LICEUL TEHNOLOGIC „LAZĂR EDELEANU” MUN. PLOIEȘTI	2367

304.	IMPORTANȚA PROIECTELOR ȘI ACTIVITĂȚILOR EXTRACURRICULARE ÎN EDUCAȚIA CIVICĂ ȘI COMUNITARĂ A ELEVILOR. EXEMPLE DE BUNĂ PRACTICĂ	PROF. DR. PETEU NATAȘA, LICEUL TEHNOLOGIC ,,NICOLAE TITULESCU,, MEDGIDIA PROF. ING. VASILESCU RODICA, LICEUL TEHNOLOGIC ,,NICOLAE TITULESCU,,	2370
305.	OUR CULTURE AND HISTORY THROUGH ACTIVE PARTICIPATIVE METHODS 2017-1-RO01-KA219-037129	ZEPIȘI SIMONA VALINDA NUMELE ȘCOLII: COLEGIUL NAȚIONAL "IENĂCHIȚĂ VACARESCU"	2372